

RUSŲ-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS

РУССКО-ЛИТОВСКИЙ СЛОВАРЬ

I

A—H

APIE 35 000 ŽODŽIŲ
ОКОЛО 35 000 СЛОВ

Sudarytas, panaudojant spausdintą ir rankraštinę medžiagą, kurią surinko
J. BARONAS

При составлении словаря был использован печатный
и рукописный материал, собранный
И. БАРОНАСОМ

Paruošė V. BARONAS, V. GALINIS
Составители В. Баронас, В. Галинис

Redagavo

prof. B. LARINAS (A—Й),

J. MACAITIS (К—Н; ats. redaktorius)

Под. редакцией

проф. Б. А. ЛАРИНА (А—Й),

И. Мацайтиса (К—Н; ответственный редактор)

PRATARMĖ

Jau kuris laikas pasigendama didesnės apimties rusų-lietuvių kalbų žodyno. Toks žodynas itin reikalingas šiandien, kai visi respublikos gyventojų sluoksniai stengiasi kuo geriausiai išmokti rusų kalbą, kuri, kaip pasakyta Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Programoje, „faktiškai tapo bendra visų TSRS tautų tarpnacionalinio bendravimo ir bendradarbiavimo kalba“. Be to, rusų-lietuvių kalbų žodynas yra gyvai reikalingas ir ne lietuviams, kurie domisi lietuvių kalba ir nori jos pramokti.

Ruošiant šį žodyną, buvo panaudota J. Barono 1932 m. 2-ju leidimu išleisto rusų-lietuvių kalbų žodyno medžiaga, taip pat gausi jo surinkta rankraštinė medžiaga, kurią stengtasi sutvarkyti pagal tarybinėje leksikografiijoje įsigalėjusius principus, papildyti įvairių gyvenimo sričių žodžiais ir plačia frazeologija.

Panaudojant J. Barono sukaupią medžiagą, nebuvo siekta griežtai vengti tarmybių ir pasenusių žodžių — tiek rusiškų, tiek lietuviškų. Šiaip ar taip, jų pasitaiko net naujesniojoje literatūroje, ir visai juos ignoruoti žodyne netikslinga. Tačiau pagrindinis tikslas buvo atspindėti dabartinės rusų kalbos leksiką. Žodyne yra taip pat nemaža technikos ir įvairių mokslo šakų terminų, nors jų skaičių reikėjo riboti dėl vietos stokos.

Buvo stengtasi kuo plačiausiai ir aiškiausiai perteikti rusiškų žodžių reikšmes, nevengiant kartais ir tolimesnių lietuviškų sinonimų, išimtiniais atvejais net plačiau vartojamų svetimybų, pailiustruojant atskirus žodžius gausia frazeologija, kuri padeda aiškiau suprasti atskirus prasmės niuansus ir vartoseną.

Ruošiant tokios didelės apimties žodyną, bus neišvengta, aišku, netikslumų ir paklaidų. Sudarytojai bus dėkingi už visas pastabas ir pageidavimus, kuriuos prašoma siųsti adresu: „Minties“ leidykla, Filologinės literatūros redakcija, Vilnius, Sierakausko gtv. 15.

Sudarytojai

ПРЕДИСЛОВИЕ

В настоящее время возникла насущная потребность в более объемистом русско-литовском словаре, так как все слои населения республики желают как можно лучше изучить русский язык, который, как сказано в Программе Коммунистической партии Советского Союза, «фактически стал общим языком межнационального общения и сотрудничества всех народов СССР». Кроме того, русско-литовский словарь крайне необходим и не литовцам, проявляющим интерес к литовскому языку и желающим научиться этому языку.

При составлении данного словаря был использован текст русско-литовского словаря И. Баронаса по 2-ому его изданию (1932 года), а также богатый им же собранный рукописный материал, который подвергся переработке по принципам, принятым в советской лексикографии, был дополнен многочисленными словами из разных областей жизни и фразеологии.

Критически используя накопленный И. Баронасом лексический материал, составители словаря не задавались целью строго избегать областных и устарелых слов, как русских, так и литовских, так как эти слова нередко встречаются даже в новейшей литературе, и поэтому полное игнорирование таких слов в словаре не было бы целесообразным. Однако основная задача составителей заключалась в том, чтобы наиболее полно и точно отразить лексику современного русского языка. В словарь включено

также довольно много терминов из разных областей науки, однако количество подобных слов в словаре ограничено: словарь общего характера не может заменить специальные словари.

Составители старались по мере возможности точно и полно передать значения русских слов, причем они считали нужным в отдельных случаях прибегать к более отдаленным литовским синонимам, даже к шире употребляемым иноязычным словам в литовском языке (варваризмам). Русские слова часто сопровождаются богатой фразеологией, которая дает возможность лучше понять употребление этих слов, их смысловые оттенки.

При составлении словаря такого объема не удалось, конечно, избежать неточностей и погрешностей. Составители будут благодарны за все замечания и пожелания, которые просят направлять по адресу: Издательство «Минтис», Редакция филологической литературы, Вильнюс, ул. Серакаускаса, 15.

Составители

Leksikografiniai šaltiniai

Толковый словарь русского языка под редакцией проф. Д. Н. Ушакова, т. I—IV, М., 1934—1940.

Словарь современного русского литературного языка, сост. Институтом русского языка Академии наук СССР, т. I—XVI, М.—Л., 1950—1965.

Словарь русского языка, сост. Институтом языкознания Академии наук СССР, т. I—IV, М., 1957—1961.

Словарь русского языка, составитель С. И. Ожегов, изд. 4-ое, М., 1960.

В. Даль, Толковый словарь живого великорусского языка, т. I—IV, изд. 4-ое, С.-П.—М., 1912—1914.

Орфографический словарь русского языка, сост. Институтом языкознания Академии наук СССР, М., 1965.

J. Bažonas, Rusų-lietuvių žodynas, K., 1932.

Ch. Lemchenas, Rusų-lietuvių kalbų žodynas, 2 leid., V., 1955.

Русско-немецкий словарь под редакцией А. Б. Лоховица, изд. 3-е под редакцией А. А. Лепинга и Н. П. Страховой, М., 1956.

Krievu-latviešu vārdnīca, s. I—II, Rīgā, 1959.

A. Lyberis, Lietuvių-rusų kalbų žodynas, V., 1962.

Latviešu-krievu vārdnīca, Rīgā, 1963.

Sportinių terminų žodynas, Lietuvos Valstybinio kūno kultūros instituto leidinys, V., 1959.

A. Žiurlys, Teisinių terminų žodynas, Lietuvos TSR MA Istorijos ir teisės instituto leidinys, V., 1954.

V. Gudelis, Geologijos ir fizinės geografijos terminų žodynas, V., 1956.

Fizikos terminų žodynas, redagavo akad. P. Brazdžiūnas, V., 1958.

Rusų-lietuvių kalbų politechninis žodynas, V., 1959.

J. Ceičys, Melioracijos terminų žodynas, V., 1960.

K. Daukšas, Chemijos žodynas, V., 1960.

L. Timofiejėvas, N. Vengrovė, Literatūros mokslo terminų žodynėlis, K., 1961.

A. Krutuly, Muzikos terminų žodynas, V., 1960.

Tarptautinių žodžių žodynas, V., 1951.

Literatūros terminų žodynas, V., 1962.

Lietuvių kalbos žodynas, t. I—VII, V., 1941—1966.

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, V., 1954.

KAIP NAUDOTIS ŽODYNU

Sandara

Rusiški žodžiai žodyne sudėti abėcėlės tvarka ir išspausdinti tamsiu šriftu. Vietos taupymo sumetimais giminingi žodžiai, kai leidžia abėcėlė, jungiami į lizdus.

Antraštinio žodžio nesikeičiančioji dalis atskiriama dviem statiniais brūkšneliais (||). Lizde ši žodžio dalis pakeičiama riestiniu ženklu ~ (tilde), po jo einanti naujo žodžio dalis išspausdinta irgi tamsiu šriftu; pvz.: **лѠвк||ий...** vikrūs; **~ость** (*skaityk* **лѠвкость**) vikrūmas.

Jei atsikartoja visas antraštinis žodis, statinių brūkšnelių nerašoma. Tuomet tildė atstoja visą antraštinį žodį, pvz.: **вѣкупить...** išpirkti; **~ся...** (*skaityk* **вѣкупиться**) išsipirkti.

Jei frazeologijoje antraštinis žodis pasikartoja ta pačia forma, tai jis pažymimas pirmąja jo raide su tašku, pvz.: **дать...** dūoti; д. ход (*skaityk* **дать ход**) dūoti eiga.

Geografiniai pavadinimai duodami atskirai žodyno gale.

Jei kuris žodis turi du variantus, labiau teiktinas duodamas pirmuoju, pvz.: **бѣзмѣнный** ir **бѣзмѣн-ный...** bevaždis, anoniminis; **докраснѣ** ir **дѠкрасна** raudŃnai, ligi paraūstant.

Idiomatiniai ir sustabarę posakiai pateikiami pozicijos gale po rombo (◆).

Reikšmių perteikimas

Homonimai, t. y. vienodai rašomi ir tariami, bet skirtingą reikšmę turį žodžiai pažymimi pakeltu arabišku skaitmeniu ir duodami atskiromis pozicijomis; pvz.: **бѠлка¹...** sijà; **бѠлка²...** raguvà.

Veiksmažodžių reikšmės paprastai pateikiamos prie įvykio veikslo. Eigos veikslo veiksmažodžiai tuo atveju dedami savo vietoje pagal abėcėlę, ir prie jų dedama nuoroda į atitinkamus įvykio veikslo veiksmažodžius. Kai rusiškų įvykio ir eigos veikslo veiksmažodžių reikšmės galima perteikti lietuviškai irgi skirtingomis formomis, reikšmės duodamos atskirai ir prie įvykio, ir prie eigos veikslo veiksmažodžių. Dažnai prie eigos veikslo veiksmažodžių duodamas tik vienas kitas sinonimas. Tada irgi dedama nuoroda į atitinkamą įvykio veikslo veiksmažodį, kur pateikta daugiau sinonimų ir frazeologijos. Paprastai prieš nuorodą žr. tokiais atvejais dedamas kablelis. Bet kai prie eigos veikslo veiksmažodžio duodamos kelios reikšmės (jos skiriamos tamsiai išspausdintais arabiškais skaitmenimis) ir joms visoms tinka įvykio veikslo veiksmažodžio, į kurį nurodoma, reikšmės, nuoroda duodama po paskutinės reikšmės ir prieš tą nuorodą dedamas kabliataškis.

Atskirais atvejais, kai eigos veikslas vartojamas dažniau už įvykio veikslą arba kai jis įeina į idiomatinį posakį, reikšmės pateikiamos prie eigos veikslo.

Jeigu rusiškas žodis turi kelias reikšmes, jos atskiriamos tamsiai išspausdintais arabiškais skaitmenimis, pvz.: **закѠн...** 1. įstátymas; ... 2. dėsniš; ... 3. dgs. nūostatai, taisyklės.

Atitikmenys, labai artimi savo reikšme, skiriami kableliu. Tolimesnės prasmės atitikmenys, išreiškiantieji atskirus prasmės niuansus, atskiriami kabliataškiu.

Jei antraštinis žodis vienas nevartojamas, o vartojamas tik žodžių junginiuose, posakiuose, po jo dedamas dvitaškis, pvz.: **мѣшка², -и**; dgs. *kilm.* -шек, *naud.* -шкам: болѣт под мѣшкой skaūda pŃ pažastimi; **взѣтъ под мѣшку** paĩmĩti pŃ pažastimi.

Dvitaškis taip pat dedamas po atskirą reikšmę žyminčio (tamsiu šriftu išspausdinto) arabiško skaitmens, kai nesurasta apibendrinančio tai reikšmei atitikmens, taip pat po antraštinio žodžio, kurio atskirai neįmanoma išversti (visais tais atvejais žodžių prasmė išaiškėja iš pateikiamos frazeologijos), pvz.:

насчитывать... 2.: район насчитывает сто тысяч жителей rajonas turi šimtą tūkstančių gyventojų; в городе насчитывают пятьдесят врачей mieste yra penkiasdešimt gydytojų; **настороже** *prov.*: быть н. сáуготис, įtempti dėmesį, būti budriam, sargiam.

Siekiant išryškinti atskiro žodžio vartoseną, po žodžio ar reikšmę žyminčio arabiško skaitmens dažnai duodama jo stilistinė charakteristika, pvz.: *tarm.* — tarmybė; *šnek.* — šnekamosios kalbos žodis ir t. t. (žr. sutrumpinimų sąrašą). Taip pat dažnai nurodoma sritis, kurioje žodis vartojamas ar yra jos terminas, pvz.: *tech.* — technika; *gram.* — gramatika ir t. t. (žr. sutrumpinimų sąrašą).

Kartais po lietuviško atitikmens skliausteliuose kursyvu duodamas paaiškinimas, patikslinantis žodžio reikšmę, apibūdinantis ar rečiau pasitaikančio žodžio reikšmę, ar jo vartojimo sferą, pvz.: **заковать...** 1. apkalti (*geležiniais pančiais*); 2. užkąstyti, apkąstyti (*įvaryti vinį į gyvuonį*); **закрыть...** stipriklis (*sustiprinamas skystis*); **закрыть...** 1. sukirpimas; 2. išpiova (*lentoje*).

Frazeologiją sudaro tiek laisvi žodžių junginiai, tiek idiomatiniai, sustabarėję posakiai (pastarieji pateikiami pozicijos gale po rombo).

Žodžių gramatinė charakteristika

Prie kiekvieno antraštinio žodžio nurodoma kalbos dalis (žr. sutrumpinimų sąrašą), išskyrus daiktavardžius, būdvardžius ir veiksmažodžius, kur kalbos dalis aiški iš galūnių. Daiktavardžio visada nurodoma vienaskaitos kilmininko galūnė, pvz.: **стол**, -á... (*skaityk столá*); **головá**, -ы (*skaityk головý*); **ножницы**, -ниц *dgs.* ... (*skaityk ножниц*). Jei daiktavardis baigiasi minkštinamuoju „ь“, nurodoma dar ir giminė (*v.* — vyriškoji, *m.* — moteriškoji).

Prie daiktavardžių su iškrintančiomis balsėmis („o“, „e“ ir kt.) nurodomos dar ir daugiskaitos kilmininko bei naudininko formos, pvz.: **артística**, -и; *dgs. kilm.* -ток (*skaityk артístок*), *naud.* -ткам (*skaityk артístкам*); **деревня**, -и; *dgs. kilm.* -вень (*skaityk деревень*), *naud.* -вням (*skaityk деревням*). Atskirais atvejais, kai gali kilti neaiškumų, pateikiamos dar daugiskaitos vardininko ir kitų linksnių formos. Tuo atveju linksniai, jeigu jie eina iš eilės, nenurodomi, pvz.: **игрá**, -ы; *dgs.* игры, игр (*skaityk daugiskaitos vardininkas — игры, daugiskaitos kilmininkas — игр*).

Kai linksniuojant nukrypstama nuo bendrų taisyklių, pateikiamos ir kitų vienaskaitos ar daugiskaitos linksnių formos.

Daiktavardžiai, vartojami tik daugiskaitoje, pateikiami daugiskaitos vardininko forma, nurodant *dgs.*, pvz.: **вйлы**, вил *dgs.*, **весы**, -ов *dgs.* (*skaityk весов*).

Daiktavardžiai, kurie vartojami dažniausiai daugiskaitoje (bet turi ir vienaskaitą), pateikiami taip pat daugiskaitos vardininko forma, o vienaskaitos forma tuo atveju pateikiama tamsiu šriftu skliausteliuose, pvz.: **наушники**, -ов *dgs.* (*vns. наушник, -а*).

Prie būdvardžių nurodomos dar moteriškosios ir bevardės giminės galūnės. Jei būdvardis turi ir trum-pusias galūnių formas, jos nurodomos tuoj po pilnųjų.

Prie veiksmažodžių nurodomas veikslas, taip pat pateikiamas esamojo laiko (prie eigos veikslų veiksmažodžių) ir būsimąjo laiko (prie įvykio veikslų veiksmažodžių) vienaskaitos pirmąjo ir antrojo asmens galūnės.

Jei veiksmažodžio pirmasis asmuo nevartojamas, nurodoma tik antrojo asmens forma, pvz.: **галдѣть**, -дѣшь... klegėti; **дерзѣть**, -дѣшь... drįsti.

Jei nevartojamos pirmąjo ir antrojo asmenų formos, pateikiama tik trečiojo asmens forma, pvz.: **свѣтáть**, -áет... švisti

Jei veiksmažodžio esamojo ar būsimąjo laiko formos nevartojamos, pateikiamos būtojo laiko formos, pvz.: **пѣсывать**, *būt.* -ал, -ала, -ало.

Kai gali kilti neaiškumų, sudarant ir kitų esamojo ar būsimąjo laiko asmenų formas, o taip pat būtojo laiko formas, tos formos ar jų galūnės pateikiamos, pvz.: **дáть**, дам, дашь, даст, дадѣм, дадѣте, дадѣт; *būt.* дал, далá, дáло ir далб, дáли (su neiginiu: нѣ дал, не далá, нѣ дало, нѣ дали).

Tais atvejais, kai linksnių valdymas atskirų veiksmažodžių nesutampa su lietuviška vartoseną, skliausteliuose nurodomas valdymas, pvz.: **благодарѣть...** (*кого*) dėkoti (*kam*). Kai kada linksnių valdymas išryškėja iš frazeologijos. Tuomet jis gali būti atskirai ir nenurodytas.

Zodyne sukirčiuoti visi antraštiniai žodžiai, jų lietuviški atitikmenys, taip pat visi rusiški ir lietuviški žodžiai frazeologijoje (nekirčiuoti tik paaiškinamieji žodžiai, kurie išspausdinti kursyvu). Kai rusiškas žodis kirčiuojamas dvejap, pateikiami gretimais abu variantai, teiktinesnis tuo atveju yra pirmasis.

КАК ПОЛЬЗОВАТЬСЯ СЛОВАРЕМ

Построение словаря

Русские слова в словаре расположены в алфавитном порядке и напечатаны жирным шрифтом. По соображениям экономии места родственные слова, если это допускает алфавитный порядок, объединяются в гнезда.

Неизменяемая часть заглавного слова отделяется двумя вертикальными черточками (||). Эта часть слова в гнезде заменяется изогнутым знаком ~ (тильдой), следующая за ним часть нового слова печатается тоже жирным шрифтом; напр.: **лѡвк||ий...** vikgùs; **~ость** (*читай* лѡвкость) vikgùtas.

Если заглавное слово повторяется полностью, вертикальные черточки не ставятся; в таком случае тильда заменяет целое заглавное слово; напр.: **выкупить...** išpĩkti; **~ся...** (*читай* **выкупиться**) išsipĩkti.

Если заглавное слово в примерах повторяется в основной форме, то оно обозначается начальной буквой этого слова (с точкой); напр.: **дать...** dúoti; д. ход (*читай* **дать** ход) dúoti eĩga.

Географические названия даются отдельно в конце словаря.

Если встречаются слова, совпадающие по значению, но разные по написанию, то более употребительное из них дается первым; напр.: **безымѣнный** и **безымѣнный...** bevaĩdis, anonĩminis; **докрасна́** и **до́красна**, gaudĩnai, ligi paraĩstanti.

Идиоматические и устойчивые (неразложимые) словосочетания даются в конце статьи за ромбом (◆).

Передача значений

Омонимы, т. е. слова, с одинаковым написанием и одинаковые по произношению, но разные по смыслу, даются отдельно как заглавные слова с цифровыми указателями, напр.: **бáлка**¹... sijà; **бáлка**²... gaguva.

Значения глаголов обыкновенно даются при глаголах совершенного вида. Глаголы несовершенного вида в таких случаях даются в алфавитном порядке на соответствующем месте с отсылкой к соответствующим глаголам совершенного вида. В тех случаях, когда значения русских глаголов совершенного и несовершенного видов можно перевести на литовский язык в различных формах, значения даются отдельно и к совершенному, и к несовершенному видам глаголов. Часто к глаголам несовершенного вида дается лишь один-другой синоним. В таких случаях они также снабжаются ссылкой на соответствующий глагол совершенного вида, где дается большее количество синонимов и фразеологии. Обыкновенно перед такой ссылкой „žr.“ в таких случаях ставится запятая, но если при глаголе несовершенного вида дается несколько значений (они отделяются жирными арабскими цифрами) и к ним всем подходят значения того глагола совершенного вида, на который делается ссылка, она дается после последнего значения и перед ней ставится точка с запятой.

В отдельных случаях, когда несовершенный вид глагола употребляется чаще совершенного вида или когда он входит в состав идиоматического словосочетания, значения даются при глаголах несовершенного вида.

В тех случаях, когда русское слово имеет несколько значений, они отделяются жирными арабскими цифрами, напр.: **закѡн...** 1. įstátymas; ... 2. dėsnis; ... 3. dgs. núostatai, taisỹklės.

Синонимы, близкие по своему смыслу, отделяются запятой. Синонимы, более отдаленные по своему смыслу, выражающие отдельные смысловые оттенки, отделяются точкой с запятой.

Если заглавное слово самостоятельно не употребляется, а употребляется лишь в речевых оборотах, то после него ставится двоеточие, напр.: *mýška*², -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам: бо́лит под мýшкой *skáuda pò pažastimì*; взять под мышку *paĩmĩti pò pažastimì*.

Двоеточие также ставится после арабской цифры (напечатанной жирным шрифтом), обозначающей отдельное значение, когда ему не найдено обобщающее литовское соответствие, а также после заглавного слова, которое в отдельности не переводится (во всех тех случаях значение слов определяется по данной фразеологии), напр.: **насчитывать...** 2.: район насчитывает сто тысяч жителей *rajonas turi šimtą tūkstančių gyventojų*; в городе насчитывают пятьдесят врачей *miestè yra penkiasdešimt gydytojų*; **настороже** *pru.*: быть н. *sáugotis, įtempti dėmesį, būti budriam, sargiam*.

Для указания сферы употребления отдельных слов после такого слова или его значение заменяющей арабской цифры часто даются стилистические характеристики о данном слове, напр.: *tarm.* — *tarmybė* (областное слово); *šnek.* — *šnekašios kalbos žodis* (разговорное слово) и т. д. (см. список сокращений). Часто указывается на сферу, в каковой данное слово употребляется, напр.: *tech.* — *technika* (техника); *gram.* — *gramatika* (грамматика) и т. д. (см. список сокращений).

Иногда после литовского синонима в скобках курсивом дается пояснение, уточняющее значение слова или сферу его употребления, напр.: **закováть...** 1. *apkálti (geležiniai pandėiais)*; 2. *užkástyti, apkástyti (įvartyti vinį į gyvuonį)*; **закрѣп...** *stiprikliis (sustiprinamasis skystis)*; **закрѣй...** 1. *sukirpimas*; 2. *išpiova (lentoje)*.

Фразеологию составляют свободные словосочетания, а также идиоматические обороты (последние даются в конце словарной статьи за ромбом).

Грамматическая характеристика слов

При каждом заглавном слове указывается часть речи (см. список сокращений), за исключением имен существительных, имен прилагательных и глаголов, где часть речи определяется по окончаниям этих слов. При имени существительном всегда указывается окончание родительного падежа единственного числа (а если слово употребляется лишь во множественном числе, то соответственно указывается окончание родительного падежа множественного числа), напр.: **стол**, -á (*читай* столá); **голова**, -ы (*читай* головы); **но́жницы**, -ниц *dgs.* ... (*читай* но́жниц). Если имя существительное оканчивается на „ь“, еще указывается и род (*v.* — мужской, *m.* — женский).

При именах существительных с выпадающим гласным еще указываются формы множественного числа родительного и дательного падежей, напр.: **арти́стка**, -и; *dgs. kilm.* (родительный падеж множественного числа) -ток (*читай* арти́сток), *naud.* (дательный падеж) -ткам (*читай* арти́ткам); **дре́вня**, -и; *dgs. kilm.* -вёнь (*читай* деревёнь), *naud.* -вня́м (*читай* деревня́м). В отдельных случаях, когда могут возникнуть трудности, еще даются формы именительного и других падежей множественного числа. В таких случаях падежи, если они следуют один за другим по порядку, не указываются, напр.: **игра́**, -ы; *dgs.* **и́гры**, **игр** (*читай* именительный падеж множественного числа — и́гры, родительный падеж множественного числа — игр).

В таких случаях, когда при склонении имен существительных встречаются отклонения, даются формы и других падежей единственного или множественного числа.

Имена существительные, которые употребляются лишь во множественном числе, даются по форме именительного падежа множественного числа с указанием *dgs.*, напр.: **ви́лы**, **вил** *dgs.*, **весе́й**, -ов *dgs.* (*читай* весе́в).

Имена существительные, которые употребляются чаще во множественном числе (но обладающие и единственным числом), даются также по форме именительного падежа множественного числа, а форма единственного числа в таких случаях дается жирным шрифтом в скобках, напр.: **нау́шники**, -ов *dgs.* (*uns.* — **нау́шник**, -а).

К именам прилагательным даются полные формы родовых окончаний женского и среднего рода и краткие формы мужского, женского и среднего рода, если они имеются.

При всех глаголах даются пометы, указывающие на вид глагола, напр.: *eig.* (несовершенный вид), *įvk.* (совершенный вид), а также личные окончания первого и второго лица настоящего времени (при глаголах несовершенного вида) и окончания будущего времени (при глаголах совершенного вида).

Если формы первого лица не употребляются, указывается лишь форма второго лица, напр.: галдѣть, -дйшь... *klegėti*; дерзйть, -йшь... *drįsti*.

Если не употребляются формы первого и второго лица, дается лишь форма третьего лица, напр.: светатъ, -ает... *švisti*.

Если не употребляются формы настоящего или будущего времени, даются формы прошедшего времени, напр.: пйсывать, *būt*. (прошедшее время), -ал, -ала, -ало.

В тех случаях, когда могут возникнуть трудности при образовании других личных форм настоящего или будущего времени, а также форм прошедшего времени, даются таковые формы или окончания таких форм, напр.: дать, дам, дашь, даст, дадйм, дадйте, дадйт; *būt*. (прошедшее время) дал, далá, дáло и далó, дáли (с отрицанием: нé дал, не далá, нé дало, нé дали).

В тех случаях, когда управление падежами при отдельных глаголах не совпадает с литовским способом управления, в скобках указывается управление падежами, напр.: благодарйть... (кого) *dėkoti (kam)*.

Иногда управление падежами определяется по фразеологии. Тогда оно отдельно не указывается.

Ударение

В словаре указывается место ударения у всех заглавных слов и литовских переводов. Ударениями также снабжены все фразеологические выражения на русском и литовском языках (за исключением помет, а также пояснений, которые даются курсивом). В тех случаях, когда в русском слове употребляется двоякое ударение, даются оба варианта и более употребительный из них приводится на первом месте.

SUTRUMPINIMŲ SĄRAŠAS

УСЛОВНЫЕ СОКРАЩЕНИЯ

agr. agronomija агрономия
anat. anatomija анатомия
archit. architektūra архитектура
asm. asmuo, asmeninis лицо, личный
astr. astronomija астрономия
aukšč. l. aukščiausiasis laipsnis превосходная степень
aukšt. l. aukštesnysis laipsnis сравнительная степень
av. aviacija авиация
bažn. bažnytinis ar religinis terminas церковный или религиозный термин
bdv. būdvardis имя прилагательное
beasm. beasmeninis ar beasmeniškai vartojamas veiksmazodis безличный глагол
biol. biologija биология
bot. botanika ботаника
burž. žodis, vartojamas buržuazinės santvarkos reiškiniams žymėti слово, употребляемое для обозначения явлений буржуазного строя
būs. būsimasis laikas будущее время
būt. būtasis laikas прошедшее время
chem. chemija химия
dgs. daugiskaita множественное число
dkt. daiktavardis имя существительное
dll. dalelytė частица
dly. dalyvis причастие
džn. dažniausiai чаще всего
eig. eigos veikslas несовершенный вид
ekon. ekonomika экономика
el. elektrotechnika электротехника
esam. esamasis laikas настоящее время
flk. folkloras фольклор
farm. farmacija фармацевтика
fil. filosofija философия
filolog. filologija филология
fin. finansai финансы
fiz. fizika физика
fiziol. fiziologija физиология
for. fotografija фотография
gal. galininkas винительный падеж
geogr. geografiija география

geol. geologija геология
geom. geometrija геометрия
glžk. geležinkelio terminas железнодорожный термин
gram. gramatika грамматика
hidr. hidrotechnika гидротехника
ikirev. ikirevoliucinis дореволюционное
įnag. įnagininkas творительный падеж
iron. ironiškai иронически
ist. istorija история
išt. ištikimas звукоподражательное междометие
įt. įterptinis žodis вводное слово
įv. įvardis местоимение
įvk. įvykio veikslas совершенный вид
jng. jungtukas союз
jst. jaustukas междометие
juok. juokaujamasis шутовое
jūr. jūrininkystė морское дело
kaln. kalnakasyba горное дело
kar. karo terminas военный термин
kilm. kilmininkas родительный падеж
kul. kulinarija кулинария
kuop. kuopinis собирательное
laiv. laivininkystė судоходство
lingv. lingvistika лингвистика
lit. literatūros teorija ir istorija теория и история литературы
log. logika логика
m. moteriškoji giminė женский род
mat. matematika математика
med. medicina медицина
menk. menkinamoji reikšmė уничижительное
meteor. meteorologija метеорология
min. mineralogija минералогия
mit. mitologija мифология
muz. muzika музыка
naud. naudininkas дательный падеж
niek. niekinamasis уничижительное
nk. nekaitomas неизменяемое
nktr. niekatroji giminė средний род
pasen. pasenęs устарелое

pat. patarlė пословица
ped. pedagogika педагогика
poez. poezinė kalba поэтическое
polit. politinis terminas политический термин
ppr. paprastai обычно
prep. prepozityvas предложный падеж
prk. perkeltinė prasme переносно
prl. prielinksnis предлог
prv. prieveiksmis наречие
psych. psichologija психология
puz. pavyzdžiui например
reikš. reikšmė значение
skt(v). skaitvardis имя числительное
spec. specialusis terminas специальный термин
sport. sportas спорт
spst. spaustuvinis terminas типографский термин
stat. statyba строительство

sutr. sutrumpinimas, santrumpa сокращение
šachm. šachmatai шахматы
šnek. šnekamosios kalbos žodis разговорное
tarm. tarmybė областное
tea. teatro terminas театральный термин
tech. technika техника
teis. teisės mokslas право
tekst. tekstilė текстильное дело
v. vyriškoji giminė мужской род
vard. vardininkas именительный падеж
vet. veterinarija ветеринария
vksm. veiksmazodis глагол
uns. vienaskaita единственное число
vulg. vulgarios kalbos žodis вульгарное
zool. zoologija зоология
žemd. žemdirbystė сельское хозяйство
žr. žiūrėk смотри

А а

a¹ jng. 1. ð, bêt; нaдoбнo идтi чeрeз лec, a я бoюcь reikia ełti peř miřka, ð ař bijaũ; 2. bêtgi, tačiaũ, vis dëlto; a я нe уcтуплю eмy ař vis dëlto jãm nenusiłeisiu; 3.: к вaм пришъл cocэд. — A я и нe знaл pàs jũs atẽjo kaimũpnas. — Ař nẽ pežinójau; a прeинтeрeснaя жизнь в далeкix крaяx nà iř idomũs gyvẽnimas tolimuose kראtuosẽ; ♦ a то кitaip (pacckaжi, a то плoхo бyдeт papãsakok, kitaip bũs blogai); a имeннo бyтeнт; a слeдoвaтeльнo vadinasi.

a² jst. 1. ajẽ; a, кaкoй бoльшoй ajẽ, kóks didelis; 2. àk; a, вoт oнo чтo àk řitaip; 3. à, à; a, тeпeрь я вcпoмнил à, dabař ař prisiminiau.

a³ dl. řnek. à; чтo ты cкaзaл, a? (nà), kà tũ pacakei, a?; Пeтjа, a Пeтjа, пoди cюдa Petriũk, ař girdi, eik řionai.

абажyр, -a abажũras, (*lempo*) gaũbtas.

аббат, -a 1. abãtas, vienuolýno vyresnỹsis; 2. (*Prancũziyoje*) katalikũ kũnigas.

абзãц, -a 1. pařtraipa (*puz. knygos*), abzãcas; 2. įtrauka (*pradedant naujã eilutẽ*).

абисcи́нец, -нца abisinãs, etiõpas.

абисcи́н||ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам abisinẽ, etiõpẽ; ~ский, -ая, -oe 1. abisiniřkas, abisinũ; 2. Abisinijos.

абитуриeнт, -a abiturieñtas.

абонемeнт, -a abonemeñtas; ~ный, -ая, -oe abonemeñtinis.

абонeнт, -a aboneñtas; prenumerãtorius; ~ный, -ая, -oe aboneñtũ, aboneñtinis.

абонирoвать, -рую, -pуeшь *eig.* iř *įvk.* ~cя, -pуюcь, -pуeшьcя *eig.* iř *įvk.* abonuoti(s), prenumeruoti(s).

аборигeны, -ов *dgs. (vns. аборигeн, -a)* sėnbuviai, řiãbuviai, viẽtiniai kראřto gyvėntojai.

аборт, -a *med.* abõrtas, pėrsileidimas; (*gyvulio*) išsimetimas.

абрикoс, -a 1. abrikõsmedis, *Armenica vulgaris*; 2. abrikõsas (*vaisius*).

абрис, -a (*daikto*) apỹbraiřos, kòntũrai.

абсeнтeизм, -a absenteizmas (*vengimas dalyvauti rinkimuose, susirinkimuose iř kt.*).

абсолyт, -a absoliũtas; ~изм, -a absoliutizmas (*neribota valdžia*); ~но *prv.* visiřkai, absoliučiai; a. нeвoзмoжнaя вeщь visiřkai, absoliučiai negãlitas dalỹkas; ~ный, -ая, -oe; -тeн, -тнa, -тнo 1. absoliũtas, absoliũtinis, nelygstamas; абсолyтнaя вeличинã *mat.* absoliũtinis dỹdis; a. нyль absoliũtinis nũlis; a. чeмпиoн absoliũtus čempionas; абсолyтнoe бoльшинcтвo absoliũtinẽ daugumã; абсолyтнaя мoнãрхия absoliũtinẽ monãrchija;

2. neapibrẽžtas; pilnutinis; абсолyтнaя тишинã absoliũtinẽ ramybẽ, tylã.

абcтpaгирo||вaниe, -я atsiejimas; ~вaть, -pую, -pуeшь *eig.* iř *įvk.* atsiẽti, abstrahuoti; ~вaтьcя, -pуюcь, -pуeшьcя *eig.* iř *įvk.* atsýti, atitrũkti, abstrahuotis.

абcтpaктн||o *prv.* abstrãkiaĩ, atsajaĩ, atitrauktaĩ; ~oсть, -и *m.* atsajũmas, abstrãktũmas; ~ый, -ая, -oe; -тeн, -тнa, -тнo abstrãktũs, abstrãktinis, atsiẽtinis, atitrauktinis, atsajũs.

абcтpaкция, -и abstrãkcija, atsijimas, atsajã.

абcурд, -a absũrdas, beprasmỹbẽ, nesãmonẽ; ~нoсть, -и *m.* absurdiřkũmas, beprasmiřkũmas; ~ный, -ая, -oe; -дeн, -днa, -днo absũrdiřkas, absũrdinis, beprasmiřkas.

абxãз, -a, ~eц, -цa abchãzas; ~кa, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -зкам abchãzẽ; ~ский, -ая, -oe 1. abchãzũ; abchãziřkas; a. язьк abchãzũ kalbã; 2. Abchãzijos.

авaнгãрд, -a avangãrdas; коммуниcтичeская пãртия — a. paбoчeгo клãcca komunistũ pãrtija — darbiniřkũ klãsẽs avangãrdas; ~ный, -ая, -oe prieřakinis, avangãrdinis; a. oтpãд prieřakinis bũrys.

авaнãл, -a prieřsalẽ, didžiõsios sãlẽs prieangis.

авaнлoжa, -и prieřloжẽ, avanlõžẽ.

авaнпoрт, -a prieřuostis, avanpõrtas.

авaнпocт, -a prieřakinis põstas, avanpõstas.

авãнс, -a avãnsas; авãнcoм avãnsu, i prieķĩ, iř aĩksto; ~ировaниe, -я avãнсãvimas; ~ировaть, -рую, -pуeшь *eig.* iř *įvk.* avãнсuoti, dũoti i prieķĩ; ~овый, -ая, -oe avãнсinis; a. oтчeт avãнсinẽ apỹskaita.

авaнcцeнa, -ы avãнсcenã (*atviroji prieřakinẽ scenos dalis*).

авaнтюр||a, -ы avantiũrã; ~ист, -a avantiũristas, nũotykiũ ieřkõtojas; ~иcтичeский, -ая, -oe avantiũristinis; авaнтюриcтичeская пoлитика пoджигãтeлeй вoйны avantiũristinẽ kãро kũрcтыtojũ pоlitika; ~ный, -ая, -oe; -pеn, -pнa, -pнo 1. avantiũrinis; 2. nũotykiũ, nuotykingas; a. poмãн nũotykiũ romãnas.

авãpec, -pцa avãras.

авapийный, -ая, -oe avãrinis; авapийнaя мaшинã avãrinẽ mařinã.

авãрия, -и avãrija, sugedimas; nelãimẽ (*mechanizmo, automobilio, lėktuvo*); мaшинã пoтepпeлa авãрию mařinã iřtiko avãrija.

авãр||кa, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -pкам avãrẽ; ~ский, -ая, -oe avãrũ; a. язьк avãrũ kalbã.

ãвгyст, -a rugpiũtis (*mẽnuo*).

августейший, -ая, -ее *ikrev.* kilniausiasis (*puz. imperatorius*).
августовский, -ая, -ое *rugpiūčio*.
авдотка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам, *zool.* tilvikas didysis, *Scolopax totanus*.
авиа... *avia...* *sudurtinių žodžių sudedamoji dalis, reiškianti tų žodžių ryšį su aviacija, puz.:* авиабаза aviacijos bazė; авиабомба aviacinė bomba; авиадесант oro desantas; авиазавод lėktuvų gamyklą; авиалиния oro linija.
авианосец, -ца lėktuvnešis (*laivas*); **~промышленность**, -и *m.* aviacijos pramonė; **~разведка**, -и oro žvalgyba, žvalgyba iš oro; **~разведчик**, -а žvalgomasis lėktuvas; **~съёмка**, -и fotografavimas iš lėktuvo.
авиатор, -а lakūnas, aviatorius; **~ский**, -ая, -ое lakūno, lakūnų.
авиатранспорт, -а aviatransportas.
авиационный, -ая, -ое aviacinis, aviacijos, lėktuvų; а. бензин aviacinis benzinas; а. конструктор lėktuvų konstruktorius.
авиация, -и aviacija, skraidyba; штурмовая а. smogiamoji aviacija; гражданская а. civilinė aviacija.
авиашкола, -ы aviacijos mokyklą.
авитаминоз, -а *med.* avitaminizė.
авось *it.* gál, gál būt, rąsi; а. не опоздаем gál nepasivėluosime; ♦ на а. spėtinaí, aít ábejo.
авоська, -и; *dgs. kilm.* -сек, *naud.* -ськам *šnek.* tinklėlis (*pirkiniams*).
аврал, -а *jūr.* avrālas.
авран, -а *boj.* raitinytė, *Gratiola*.
австралийец, -ийца australietis; **~йка**, -и; *dgs. kilm.* -йек, *naud.* -ййкам australietė; **~йский**, -ая, -ое 1. australiečių; australietiškas, australiškias; 2. Australijos.
австриец, -йца áustras; **~йка** -и; *dgs. kilm.* -йек, *naud.* -ййкам áustrė; **~йский**, -ая, -ое 1. áustrų, áustriškias; 2. Áustrijos.
автаркия, -и autarkija.
авто... *auto...* *sudurtinių žodžių sudedamoji dalis, reiškianti:* 1. automatinis, *puz.:* авторэзка automatinis piástymas; 2. automobilio, automobilių; *puz.:* автоколонна automobilių kolonà; автомашина automašinà; 3. savaeigis, *puz.:* автоплуг savaeigis plūgas; 4. savo, paties, *puz.:* автопортрет автоportretas; автопортрет autoreferatas.
автo nkt. automobilis, áutas.
автобиография, -и autobiografija, (sàvo) gyvenimo aprašymas.
автоблокировка, -и automatinė blokiruotė.
автоброневик, -а šarvuotas automobilis.
автобус, -а autobusas; пассажирский а. keleivinis autobusas.
автогенный, -ая, -ое *pasen.* autogėninis; автогенная сварка autogėninis suvirinimas.
автограф, -а autografas.
автодидакт, -а savamokslis, autodidaktas.
автозавод, -а automobilių gamyklą.
автоинспекция, -и autoinspekcija.
автокáр, -а autokáras.
автоклáв, -а autoklávas.

автокpát, -а *polit.* autokrátas, vienvaldys, patvaldys; **~ия**, -и autokrátija.
автомáт, -а 1. automátas (*aparatas, pats veikiantis tam tikru vidaus mechanizmu*); телефон-а. telefonas-automátas; 2. *kar.* automátas; стрелять из автомáта šaudyti iš automáto.
автоматизировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* (su) automátinti, automatizuoti; а. движения suautomátinti judesius; а. производство automátinti, automatizuoti gamybą; **~ся**, -руюсь, -руешься *eig.* ir *įvk.* suautomátėti.
автоматич|еский, -ая, -ое, **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно automátinis, automátiskas; автоматическое оpужье automátinis ginklas; автоматическая телефонная станция automátinė telefono stotis; автоматическое движение automátinis, nevalingas, mašinalus judesys.
автомáтчик, -а 1. automátininkas (*darbininkas, aptarnaujans automatinį aparatą*); 2. *kar.* automátininkas.
автомáшина, -ы automašinà, automobilis.
автомобил|изм, -а automobilizmas; **~ст**, -а automobilininkas, automobilistas.
автомобиль, -я *v.* automobilis; легковóй а. lengvasis automobilis; грузовóй а. sunkvežimis; **~ный**, -ая, -ое automobilinis, automobilio, automobilių; а. спорт automobilių spórtas; автомобильная шина automobilio padangà; а. транспорт automobilių transportas.
автомотpиса, -ы *glžk.* automotrisà, dizelinis traukinys, dizelis.
автоном|ия, -и autonómija, savivalda; **~ный**, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно autonómiskas, autonóminis; автономная о́бласть autonóminė sritis; автономная республика autonóminė respublika.
автопогру́зчик, -а *tech.* autokrautuvas.
автопоилка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам automátinė girdyklà.
автопортpет, -а autoportretas.
áвтор, -а áutorius, kūrėjas; а. повести apýsakos áutorius; **~изованный**, -ая, -ое; -ван, -а, -о autorizuotas; а. перевод autorizuotas vertimas; **~изовáть**, -зую, -зуюшь *eig.* ir *įvk.* autorizuoti.
авторитáрный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно autoritárinis (*puz. valdymas, režimas*).
авторитет, -а 1. autoritetas (*reikšmė, įtaka*); 2. autoritetas (*įtakingas asmuo*); он крупный а. в политике jis didelis autoritetas politikoje; **~ный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. autoritetingas, autoritėtiškas, orūs, įtakingas (*puz. asmuo*); 2. patikimas, autoritetingas; авторитетное мнение patikimà, autoritetinga nuomonė; а. источник patikimas (*žinių*) šaltinis.
áвторс|кий, -ая, -ое autorinis, átoriaus; а. лист autorinis laiškas (*puz. knygos*); áвторские права autorinės teisės; **~тво**, -а autorystė; установи́ть а. nustatýti autorystę.
авторучка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам automátinis plunksnàkotis, amžinóji plunksna.
автосáни, -ей *dgs.* motórinės rógės.
автосмесь, -и *m.* degalų mišinys (*automašinoms*).
автостóп, -а autostópas, automatinis stabdiklis.
автостpáда, -ы autostradà.

автотракторный, -ая, -ое automobilių ir traktorių; а. завод automobilių ir traktorių gamyklà; автотракторная промышленность automobilių ir traktorių pramonė.

автотранспорт, -а autotransportas; междугородный а. tarpmiestinis autotransportas.

автошина, -ы automobilinė padangà.

ага¹, *dll.* aà, ahà, taip, gerai.

ага², -й *v. dkt. pasen.* viršininkas (*Turkijoje ir Persijoje*).

агаг, -а *min.* agātas.

агента¹, -а agentas, įgaliotinis, skleidėjas, plātintojas; а. Госстраха valstybinio draudimo agentas, įgaliotinis; агенты империализма imperializmo agentai.

агента², -а *fiz.* ageñtas.

агентство, -а 1. agentūra; Телеграфное Арентство Советского Союза (ТАСС) Tarýbų Sąjungos Telegramų Agentūra (TASS); почтовое а. pašto agentūra; 2. agentystė (*agento pareigos, verslas*).

агентура, -ы agentūra; а. империалистической разведки imperialistinės žvalgybos agentūra; всполошилась вся а. visà agentūra (*visi agentai*) sujūdo; **агный**, -ая, -ое agentūrinis; агентурные сведения agentūrinės žinios.

агит... agit... *sudurtinių žodžių sudedamoji dalis, reiškianti tų žodžių ryšį su agitacija, pvz.:* агитбезд agitacinis traukinys.

агитатор, -а agitatorius; **агский**, -ая, -ое agitatoriaus, agitatorių, agitatorinis, agitatoriškas; агитаторские курсы agitatorių kursai.

агитационный, -ая, -ое agitacinis; агитационная работа agitacinis darbas; **агация**, -и agitacija, agitavimas; а. за блок коммунистов и беспартийных agitacija už komunistų ir nepartinių bloką.

агитировать, -рую, -руешь *eig.* agituoti; *šnek.* raginti, skatinti, įtikinti.

агитка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ткам *šnek.* agitacinis kūrinys (*pvz. pjesė, plakatas*), agituotė.

агитмассовый, -ая, -ое agitacinis-māsinis (*darbas*).

агитпроп, -а *ist.* agitpropas (*agitacijos ir propagandos skyrius*).

агитпункт, -а agitpūntas, agitacinis pūntas; а. при избирательном участке rinkiminės apylinkės agitpūntas.

агломерат, -а *geol., tech.* aglomerātas.

агнец, -нца *pasen.* avinėlis, ėras, ėriukas, ėrytis; а. непорочный *prk. iron.* avinėlis nekalčiausias; а. божий *bažn. diėvo* avinėlis; прикнуться агнцем *prk. iron.* apsimėsti avinėliu (*labai romiu*); **агница**, -ы *pasen.* jaunà avėlė; *prk.* nekalta mergėlė.

агностик, -а *fil.* agnōstikas; **агцизм**, -а *fil.* agnosticismas.

агония, -и агонija, mėrdėjimas; он уже в агонии jis jau mėrdi.

аграрный, -я agrāras, stambūs žemvaldys, dvarininkas (*kapitalistinėse šalyse*); **агник**, -а žemės klāusimo specialistas, žinovas; **агный**, -ая, -ое

agrārinis, žemės (*pvz. įstatymas*), žemės ūkio; а. вопрос agrārinis (žemės) klāusimas; аграрная реформа žemės reforma; аграрная страна agrārinė, žemės ūkio šalis.

агрегат, -а *tech.* agregātas.

агрессивн||о *prv.* agresyviai; действовать, поступать а. agresyviai veikti, elgtis; **агось**, -и *m.* agresyvumas; **агый**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно *agresyvūs, agrėsinis, puolamasis*; агрессивная политика империалистов agresyvi imperialistų politika.

агрессия, -и agrėcija, užpuolimas; империалистическая а. imperialistinė agrėcija; **агсор**, -а agrėsorius, užpuolikas, grobikas, puolanti šalis.

агрикультура, -ы *pasen.* agrikultūra; **агный**, -ая, -ое agrikultūrinis.

агро... agro... *sudurtinių žodžių sudedamoji dalis, reiškianti tų žodžių susijimą su žemdirbyste, žemės ūkiu, su agronomija, pvz.:* агрономия agronomija; агротехник agrotechnikas.

агробиологический, -ая, -ое agrobiologinis; **агбия**, -и agrobiologija; советская мичуринская а. tarýbinė mičurininė agrobiologija.

агроном, -а agronomas; **агический**, -ая, -ое agronominis, agronomijos, žemės ūkio (*pvz. mokykla*); **агия**, -и agronomija.

агропропаганда, -ы agropropagānda.

агротехника, -и agrotechnika; **агический**, -ая, -ое agrotechninis, agrotechnikos; а. способ agrotechninis būdas; агротехническая школа agrotechnikos mokykla.

агý *šnek.* tiūtiū (*maloninis žaidimas su vaiku, kad jis juoktųsi*); агý, миленький, агýл tiūtiū, mažýti, tiūtiū!

ад, -а, об аде, в адý прāгарас; претерпевать в душе ад *prk.* sieloje kęsti прāгарą; у соседей дома настоящий ад *prk.* kaimýnų namuose tikras прāгарас.

адажно *prv., dkt. nkt. muz.* adāžio.

Ада́м, -а Adomas; от Ада́ма до наших лет *šnek.* nuo pasaulio pradžiūs iki šių dienų.

ада́мов: ада́мова голова *pasen.* 1. káukolė; 2. *zool.* giltinė (*naktinis drugelis*), *Sphinx Caput mortuum*; 3. *bot.* kaukėlis, bajorė, bajoržolė, *Centaurea scabiosa*; **ада́мово яблоко** *anat.* Adomo obuolys.

ада́птер, -а *tech.* adāpteris.

адво́кат, -а advokātas; *prk.* gynėjas, užtarėjas; я не нуждаюсь в адвокатах advokātai (užtarėjai) mán nereikalingi; **агский**, -ая, -ое advokāto, advokātu, advokātinis, advokātiškas; адвокатская комната advokātu kambarys (*teisme*); **агура**, -ы advokatūra; заниматься адвокатуро́й vėfstis advokatūra.

адекватный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно adekvātinis, adekvatūs, visiškai sutāmpas, tolygūs, tapatinas, atitinčas.

аде́пт, -а adēptas (*kurio nors mokslo, idėjos šalininkas, pasekėjas*)

аджа́р||ец, -рца; adžāras; **ажа**, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам adžārė; **агский**, -ая, -ое 1. adžāru; adžāriškas; а. народ adžāru tautà; 2. Adžārijos; Аджарская АССР Adžārijos ATSR.

административный, -ая, -ое administrācinis, administrācijas; а. центр страны administrācinis šalīs centras (*sostinė*); административное распоряжение administrācinis pótvarķis.

администратор, -а administrātorius; ~ский, -ая, -ое administrātoriaus, administrātorinis.

административная, -и administrācija; а. института instituto administrācija; ~ирование, -я administrāvimas; ~ировать, -рую, -руешь eig. administruoti.

адмирал¹, -а kar. admirōlas; а. флота laivyno admirōlas.

адмирал², -а zool. admirōlas (*drugys*), *Vanessa Atalanta*.

адмиралтейство, -а admiralitētas.

адов, -а, -о žr. адский; адово отродье šnek. baisūs išgama, vėlnio išpera.

адонис, -а bot. adonis, *Adonis*.

адрес, -а; dgs. -а, -ов 1. ādresas (*laiško, siuntinio*); надписать точный а. užrašyti tikslų ādresą; запомните мой домашний а. įsidėmėkite mano namų ādresą; он обратился не по адресу jis kreipėsi ne tuo ādresu (*ne į kę reikiant*); а.-календарь ādresų knyga (*informacinė*); 2. sveikinamasis rāštas, ādresas; поднести а. įteikti sveikinimą, ādresą; ~ант, -а ādresantas (*siuntinio ar laiško siuntėjas*); ~ат, -а ādresātas (*laiško ar siuntinio gavėjas*); ~ный, -ая, -ое ādresų; āдресное бюро ādresų biūras; ~овать, -сую, -суюшь eig. ir įvk. ādresuoti; пукрепти (*pasiųsti*); письмо āдресовано на моё имя laiškas ādresuotas man; ~оваться, -суюсь, -суюсь eig. ir įvk. pasen. kreiptis (*kur arba į kę*) raštų at žodžių.

адски prv. prāgariškai, vėliniškai.

адский, -ая, -ое prāgariškas, prāgaro, pragarinis, vėliniškas; didelis, nežmoniškas; а. холод vėliniškas šaltis (*smarkus, didelis*); адская жара prāgariškas karštis (*didelis, nežmoniškas*); адские муки prāgariškos kankios (*baisios, nepaprastos*); ♦ а. камень prāgaro (dagūsis) akmenėlis (*žaidoms prideginti*), liāpisas; адская машина pasen. prāgaro mašinā.

адъёнк, -а adjūntas (*1. aukštųjų karo mokslo įstaigų aspirantas*; 2. ikirev. asmuo, einas jauniesniojo mokslinio bendradarbio pareigas).

адъютант, -а adjutāntas; ~ский, -ая, -ое adjutānto, adjutāntinis.

адыг|еец, -ейца адыгējas; ~ейка, -и; dgs. kilm. -еек, naud. -ейкам адыгēja; ~ейский, -ая, -ое 1. адыгėjų; адыгėjішkas; 2. Адыгējos; Адыгейская автономная область Адыгējos autonominė sritis.

аж 1. dll. nēt; 2. jng. jōg, jog nēt.

ажитаж, -а ažiotažas (*1. dirbtinis kainų pakėlimas ar numušimas*; 2. prk. dirbtinai sukeltas bruzdėjimas, susijaudinimas visuomenės dėmesiui patraukti).

ажур, -а ažiūras; вышивать ажуром siuvinėti ažiūrinu būdu; ~ный, -ая, -ое 1. ažiūrinis, pérmatomas, péršviečiamas, rētinis; ажурные чулки ažiūrinės

(akýtinės) kójinės; 2. prk. įmantrūs, puikūs, labai kruopščiai, tiksliai atliekamas (*darbas*).

аз, -а 1. senovinis raidės „a“ pavadinimas; 2. dgs. азь, -ов pradinės, elementarinės žinios, pagrindai; начать изучение с азов pradėti mokslo nuo pat pradžių; ♦ он азá в глаза не знает jis nežino nei bū, nei бē; ни азá ničnieko (*nemokėti, nesuprasti*).

азалия, -и bot. azālija (*dekoratyvinis augalas*), *Azalea*.

азарт, -а азартas, įnirtis, įsikarsčiavimas, aistrā; работать с азартом dirbti азартіškai, su įkarščiu; войти в а. įsikarsčiuoti, įsismąginti; ~ничать, -аю, -аешь eig. азартuoti, азартintis; ~ность, -и m. азартингumas; ~ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно азартinis, aistringas, nesantūrus, азартішkas (*žmogus*); азартные игры азартiniai lošimai.

азбест, -а žr. асбест.

азбу|ка, -и 1. abėcėlė, raidynas; литовская а. lietuvų kalbės abėcėlė; нотная а. natų abėcėlė (*muzikos ženklų sistema*); а. Морзе Mōrzės abėcėlė; 2. elementorius, skaitymo, rāšymo pradžiamokslis; а. русского языка rūsų kalbės elementorius; 3. pagrindai, prādmenys; а. науки prk. mokslo prādmenys; ~чный, -ая, -ое abėcėlinis, abėcėliškas; в азбучном порядке abėcėliškai; ♦ азбучная истина elementari tiesa, aiškýbė.

азербайджан|ец, -нца азербайдžаниētis; ~ка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам азербайдžаниētē; ~ский, -ая, -ое 1. азербайдžанишkas, азербайдžаниēcų; азербайджāнские песни азербайджāниēcų, азербайджāнские дайнос; 2. Азербайдžāно; Азербайджāнская ССР Азербайджāно TSR.

азиат, -а 1. azijiētis; 2. niek. aziātas; ~ка, -и; dgs. kilm. -ток, naud. -ткам 1. azijiētē; 2. niek. aziātē; ~ский, -ая, -ое 1. Āzijos, azijinis; конференция азиатских народов Āzijos tautų konferēncija; 2. azijiētiшkas, azijiēcų; азиатские сказки azijiēcų, azijiētiшkos pāsakos; 3. niek. aziātiшkas.

азимут, -а astr. azimūtas.

азот, -а азотas; ~истый, -ая, -ое азотingas; ~ный, -ая, -ое азото, азотinis; азотная кислота chem. азото rūgštis; азотные удобрения азотinės trąšos.

азь žr. аз (2 reikš.).

аир, -а bot. ājeras, airys, kalavijjas, *Acorus*.

аист, -а gañdras, gūžas, gužūtis, *Ciconia*; ~овый, -ая, -ое gañdro; аистовое гнездо gandrālizdis.

аистник, -а bot. snarēnis, dalgūtis, *Erodium*, žr. журавельник.

ай jst. šnek. ói, ái; ай, как нехорошо! ói, kaip negerai! ай, больно ói, skauda; ай да нà íř, žiūrėk tik; ай-ай-ай! šnek. ái-ái-áil, ajejei.

айв|а, -ы 1. bot. айвā, svaraĩnis, *Cydonia*; 2. айвā (*vaisius*); ~овый, -ая, -ое айвōs, айвų, svaraĩnio, айvinis; айвōвое варенье айвų uogienė.

айда jst. šnek. eĩk, eĩkime, drōžk, drōžkime; а. на работу! eĩk (drōžk) į darbą!; ребята, а. за грибами! vaikai, drōžkime grybauti.

аймá||к, -á aimākas; **~чный**, -ая, -ое aimāko; а. совет aimāko tarýba.
áйсберг, -а lēdkalnis, áisbergas.
академизм, -а akademizmas.
академ||ик, -а akadēmikas; **~ический**, -ая, -ое akadēminis, akadēmiškas; а. год akadēminiai mėtai; академическая живопись akadēminė tarýba; а. спор akadēminis gūčas; а. театр akadēminis teātras; **~ичность**, -и т. akademiškumas; **~ичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно akadēminis; **~ня**, -и akadēmija; А. нау́к Mókslų akadēmija; сельскохозяйственная а. žemės ūkio akadēmija; военная а. karo akadēmija.
áкaт, -аю, -аешь eig. tarti rusų kalbos nekirčiuotą balsį „o“ kaip „a“ arba panašiai kaip „a“.
акáция, -и akācija; белая а. baltoji akācija, vik-medis, Robinia; желтая а. geltonoji akācija, žirnmedis, Caragana arborescens.
аквама́рин, -а min. akvamarinas; **~овый**, -ая, -ое akvamarino, akvamarininis; а. цвет akvamarininė spalva.
аквар|елист, -а akvarėlininkas; **~ель**, -и т. akvarėlė; выставка акварелей akvarėlių paroda; писать акварелью pišti akvarėlė; **~ельный**, -ая, -ое akvarėlinis.
аква́риум, -а akvāriumas.
акведук, -а akvedūkas.
акклиматиз|ация, -и aklimatizāvimas; aklimatizāvimasis, aklimatizācija; а. расширяет границы размножения растений aklimatizācija išplečia augalų veisimosi ribas; **~ировать**, -рую, -руешь eig. ir įvk. aklimatizuoti (pripratinti prie naujų klimato ar gyvenimo sąlygų); **~ироваться**, -руюсь, -руешься eig. ir įvk. aklimatizuotis.
аккомодация, -и akomodācija, prisitaikymas; а. органов речи kalbėjimo organų akomodācija; а. глаза akių akomodācija.
аккомпан|емент, -а muz. akompanimentas; петь под а. роля dainuoti fortepijonu akompanuojant; **~иатор**, -а akompanuotojas; **~иаторша**, -и akompanuotoja; **~ировать**, -рую, -руешь eig. akompanuoti; а. певцу на рояле akompanuoti dainininkui fortepijonu.
аккóрд, -а muz. akordas; взять а. на скрипке paĩti akordą smuikui.
аккорде́н, -а akordeonas; **~ист**, -а akordeonistas.
аккóрдный, -ая, -ое spec. akordinis; vienetinis; аккóрдная работа akordinis darbas.
аккредит|ив, -а spec. akreditīvas (1. piniginis dokumentas; 2. diplomato įgaliojamas raštas); **~ивный**, -ая, -ое akreditīvinis; **~овать**, -тую, -тuesday eig. ir įvk. akredituoti.
аккумуля|ровать, -рую, -руешь eig. akumuliuoti, kaupti.
аккумуля|тор, -а akumuliatorius; электрический а. elektros akumuliatorius; **~торный**, -ая, -ое akumuliatorinis; **~ция**, -и akumuliacija, su(si)kaupimas.
аккура́тн|ость, -и т. akuratumas, punktualumas, stropumas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно akuratus, punktualus, stropus; а. человек akuratus, punktualus žmogus; аккура́тное исполнение akuratus, punktualus įvykdymas.

аконит, -а bot. karpelė, Aconitum; **~ин**, -а chem. akonitinas.
акр, -а ākras (žemės plotas Anglijoje ir Amerikoje, lygus 4047 m²).
акри́ды, -ид dgs. akridės (valgomųjų skėrių rūšis); ♦ питаться акридами (и диким мёдом) menkai, pūšbadžiu maitintis.
акробáт, -а akrobātas; **~ика**, -и akrobātika, cirko gimnastika; **~ический**, -ая, -ое akrobātinis, akrobātiškas; акробатическая ловкость akrobātiškas vikrūmas; **~ка**, -и; dgs. kilm. -ток, naud. -ткам akrobātė; **~ничать**, -аю, -аешь eig. visaip vartaliotis, kvailioti.
акро́поль, -я в. ist. akropolis; афинский а. Atėnų akropolis.
акростіх, -а lit. akrōstichas.
аксельба́нт, -а ppr. dgs. akselbāntas, peřpetė.
аксесуа́р, -а 1. tea. aksesuāras; 2. prk. detālė, smulkmena.
аксио́ма, -ы aksiomà.
акт, -а 1. āktas, veiksmas, pasielgimas; террористический а. teroristinis āktas; составить а. surašyti āktą; а. передáчи учреждения įstaigos pėdavimo āktas; 2. tea., lit. āktas, veiksmas; комедия в трёх актах trijų veiksmų komėdija.
актёр, -а āktorius, artistas, vaidilà, vaidintojas; **~ский**, -ая, -ое ātoriaus, ātorių, aktorinis, artistinis; **~ство**, -а šnek. māvymasis, vaidinimas.
актíв¹, -а aktīvas; партийный а. partinis aktīvas.
актíв², -а fin. aktīvas.
активиз|ация, -и 1. (su)aktīvinimas; 2. (su)aktyvėjimas; происходит а. борьбы народов за мир aktyvėja tautų kovà už taiką; **~ировать**, -рую, -руешь eig. ir įvk. (su)aktīvinti; **~ироваться**, -руюсь, -руешься eig. ir įvk. (su)aktyvėti; деятельность комиссии активизировалась komisijos veikla suaktyvėjo.
активіст, -а aktyvistas; **~ка**, -и; dgs. kilm. -ток, naud. -ткам aktyvistė.
актíвн|ость, -и т. aktyvumas, veiklumas; политическая а. масс politinis māsių aktyvumas; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно aktyvus, veiklus, veiklingas, energingas; а. член профсою́за aktyvus praisąjungos narys; активное избирательное право aktyvioji rinkimų teisė; а. процесс в лёгких med. aktyvus procėsas plaučiuose; а. баланс fin. aktyvus balansas.
актíровать, -рую, -руешь eig. ir įvk. aktuoti, surašyti āktą; а. заключённого teis. aktuoti kalinį (išleisti iš kalėjimo pagal āktą prieš laiką).
áктовый, -ая, -ое āktų; а. зал āktų salė.
акт́риса, -ы āktorė, artistė, vaidintoja.
актуализация, -и aktuālinimas.
актуальн|ость, -и т. 1. aktualumas; а. момента momento aktualumas; 2. aktualybė, aktuālija; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно aktualus, opus; актуальная тема aktuali temà; а. вопрос aktualus klausimas.
акýла, -ы zool. ryklis, Soqualus; акýлы капитализма prk. kapitalizmo rykliai (nepasotinami grobuonys).

акúst||ика, -и akústika; girdimūmas; хорóшая (пло- хая) а. зéла gerà (blogà) sàlēs akústika; **~йческий**, -ая, -ое akústiškas, akústinis.
акушёр, -а akúšeris.
акушёр||ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам akú- šerē; **~ский**, -ая, -ое akúšeriu, akúšerijos, аку- šerinis; а. пункт akušerinis pūntas; **~ство**, -а akušerija.
акцэнт, -а 1. akceñtas, tartis; говорить с польским акцэнтóм kalbėti lénkišku akcentū; 2. *gram.* kirtis; дéлать а. на чéм kà pabrėžti, kà akcen- túoti.
акцент||ировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.*, **~овать**, -тýю, -тýешь *eig.* ir *įvk.* akcentuoti, kirtiūoti; **~оло́гия**, -и akcentologija; **~уа́ция**, -и kirtčiā- vimas, akcentāvimas.
акце́пт, -а akcēptas; **~а́ция**, -и akceptāvimas; **~овать**, -тýю, -тýешь *eig.* ir *įvk.* akceptuoti, sutikti, patvirtinti (*prekybinį sandėrį, finansinį susitarimą, vekselį*).
акцид||ентальность, -и *m. fil.* akcidentalūmas; **~э́нтный**, -ая, -ое *fil.* akciden̄tinis; **~э́нция**, -и *fil.* akciden̄cija.
акци́з, -а *ikirev.*, *burž.* akcizas; а. на спички deg- tūku akcizas; **~ник**, -а akcizininkas; **~ный**, -ая, -ое akcizo, akcizinis; а. сбор akcizo riñkliava; акци́зные дохо́ды akcizo pàjamos.
акционёр, -а *burž.* ācicininkas; **~ный**, -ая, -ое āc- cinis; акционёрное о́бщество ācicinē bendrovė; **~ский**, -ая, -ое ācicininkų; акционерское собра- ние ācicininkų susirinkimas.
а́кция¹, -и *ekon.*, *burž.* ākcija; а́кции подня́лись (упа́ли) ākcijos pakilo (nustumko).
а́кция², -и *polit.* ākcija, veikla, veikimas; диплома- тическая а. diplomatinė ākcija.
акýн, -а akýpas (*kazachų ir kirgizų liaudies poe- tas-dainius*).
алба́н||ец, -нца albānas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам albānē; **~ский**, -ая, -ое 1. albānu, albāniškas; алба́нские пéсни albānu, albāniškos dainos; а. язык albānu kalbà; 2. Albānijos; ал- ба́нские го́ры Albānijos kalnai.
а́лгебра, -ы álgebra; **~ист**, -а algebristas; **~йческий**, -ая, -ое álgebro, álgebrinis, álgebriš- kas; алгебрайческое уравне́ние álgebro (álgebr- iné) lygtis.
алеба́рда, -ы *ist.* alebārda (*ilgakotis kirvis*).
алеба́стр, -а *min.* alebāstras; **~овый**, -ая, -ое *min.* alebāstrinis, alebāstro.
александрыйский, -ая, -ое Aleksándrijos; alek- sándrinis; александрйская култьура *ist.* Alek- sándrijos kultūrà; а. лист *farm.* sėnos lāpai (*vais- tas*).
але́ть, -éет *eig.* 1. raūdonuoti; в са́ду але́ют ро́зы sođe raūdonuoja rōžės; 2. raūsti, gaisruoti, ža- rūoti; востóк але́ет рыта́ раўста; **~ся**, -éется *eig.* raūdonuoti.
алеу́т, -а aleūtas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам aleutē; **~ский**, -ая, -ое aleutu, aleutiškas.
алжыр||ец, -рца alžyriētis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам alžyriētē; **~ский**, -ая, -ое 1. alžy- riēčių, alžyriškas; 2. Alžyro.
а́ли ir **а́ль** *tarm.* aļ, arbà; *liaudies poezijoje var- tojamas vietoj* «или»; а́ли я теб́я не хо́лю, а́ли

е́шь овса́ не вво́лю (*apie žirgą*) aļ aš tavēs ne- lėpinu, aļ nē lig sőties gāuni avižų.
а́либи nkt. teis. ālibi (*kaltinamojo nebuvimas nusi- kaltimo vietoje tuo metu, kai įvyko nusikalti- mas*); доказáть своё а. įrodyti savo ālibi.
ализарин, -а *chem.* alizarinas; **~овый**, -ая, -ое ali- zarininis, alizarino.
алиме́нты, -ов *dgs.* alimeñtai; иск об алиме́нтах на ребё́нка ieškinys dėl alimeñtų vaikui išlai- kyti; плати́ть а. mokėti alimentus.
алка́||ние, -я alkimas, troškimas (*pvz. mokslo*), rōtroškis; **~ть**, а́лчу, а́лчешь ir алка́ю, алка́ешь *eig.* 1. *pasen.* ālkti, ālkontis; 2. *poez.* trōksti, labai norėti (*чегó ko*), goruoti.
алког||оли́зм, -а alkoholizmas, girtuoklystė, girtā- vimas; борьба́ с алкогoли́змом kovà su girtuok- lystė; **~о́лик**, -а alkohōlikas, girtuōklis; **~оли́ч- ка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам alkohōlikė, girtuōklė.
алкогóль, -я *v.* alkohōlis; **~ный**, -ая, -ое alkohō- linis.
алко́ран, -а alkorānas, *žr.* коран.
алла́х, -а alāchas; **◆** ступа́й к алла́ху šnek. eik šaliñ, pasitrauk, eik pō velnių; а. ерó ве́дает juok. nežinoma, neaišku.
алле||орйческий, -ая, -ое alegōrinis; alegōriškas; а. жанр alegōrinis žaňras; **~орйчность**, -и *m.* alegoriškūmas; **~орйчный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно alegōriškas; ерó стиль замыслова́т и алле- горйчен jō stilius vingrūs ir alegōriškas; **~орйя** -и *m.* alegōrija.
алле́гри nkt. pasen. alėgri.
алле́гро муз. 1. *prv.* alėgro; 2. *dkt. nkt.* alėgro (*kūrinys*).
алле́я, -и *m.* alėja.
алига́тор, -а *zool.* aligātorius (*krokodilų rūšis*).
алилиу́й||ный, -ая, -ое *niek. (nepagrįstai)* gārbina- mas, giriamas; алилиу́йные разгово́ры вме́сто крй́тики liāupsinimas vietoj kritikos; **~щик**, -а gyvėjas, liāupsintojas; **~я jst. bažn.** aleliūja.
ало́ ir **ало́ jst.** aliol
аллопа́т, -а *med.* alopātas; **~йческий**, -ая, -ое alopātinis (*pvz. gydymo metodus*); **~ня**, -и *med.* alopātija.
алло́р, -а aliūras (*arklio bėgsena*).
алма́з, -а 1. *min.* deimantas; 2. rėžtūkas (*stiklui rėžti*); **~ный**, -ая, -ое deimantinis; алма́зное ожере́лье deimantiniai karōlai.
ало́ prv. (skaĩsčiai) raudónai.
ало́ jst. žr. алло́.
алогй́зм, -а alogizmas, nelogiškūmas; **~ческий**, -ая, -ое ir **~чный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно alo- ginis, alōgiškas, nelōgiškas.
ало́й, -я *žr.* алóэ.
алóэ nkt. bot. alijōšius, alavijas, *Aloe*.
алта́йский, -ая, -ое Altājaus, altājiškas.
алта́рь, -я *v. bažn.* altōrius; aūkuras; **◆** прине́сти свою́ жизнь на а. о́течества paaukóti savo gy- vūbė už tėvynę.
алт́ей, -я *bot.* piliarožė, *Althaea*; **~ный**, -ая, -ое piliarožės; а. ко́рень piliarožės šaknis.
алт́ын, -а *pasen.* ditkà, šeštōkas, trečōkas (3 ka- peikos); **~ник**, -а *prk. niek.* šykštuolis, skatik- šius, šaltapinigis, gōbšas, gaudagrāšis; **~ничать**,

-аю, -аешь *eig.* godišiauti, šykštauti; **~ный**, -ая, -ое šeštokinis, trijų kapeikų tevertas; **◆** каждая копейка алтынным гвоздём прибита išminčiųgas nė kapeikos niškais nenuleis.
алфавит, -а abėcėlė, raidynas, alfabėtas; написать фамилии по алфавиту surašyti pavardes abėcėlės tvarka; **~ный**, -ая, -ое abėcėlinis, abėcėliškas; а. указатель abėcėlinė rodyklė.

алхимик, -а alchėmikas; **~ический**, -ая, -ое alchėminis, alchėmijos, alchėmiškas; **~ия**, -и alchėmija.

алчба, -ы *pasen.* alkis, alkimas, troškimas.

алчешь *žr.* алкаты.

алчи|ичать, -аю, -аешь *eig. pasen.* gobėtis, gobšauti; **~ость**, -и *m.* godūmas, gobšumas, gobšybė; непомерная а. капиталистических дельцов nepaprastas, begalinis kapitalistinių vertėivų gobšumas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. godūs, gobšūs; а. к деньгам godūs pinigams; 2. *poez.* aištingai kō trōkšantis; 3. *pasen.* álkanas; nepasótinamas.

алчу *žr.* алкаты.

ályй, -ая, -ое; ал, ала́ ир áла, áло (skaĩščiai) raudónas.

аль *žr.* áли.

альбатрос, -а *zool.* albatrōsas, áudrašauklis.

альби|изм, -а *med.* albinizmas (*nenormalus odos ar plaukų išbalimas*); **~ос**, -а albinōsas.

альбóm, -а albūmas; а. для máрок pāšto ženklų albūmas; а. для фотогра́фий albūmas fotogrāfijoms; **~ный**, -ая, -ое albūminis, albūmo.

алькóв, -а alkōvas (1. *niša, išduoba stenoje lovai*; 2. *pasen. miegamasis*); **~ный**, -ая, -ое alkōvo.

альманá|х, -а almanāchas; **~шный**, -ая, -ое almanācho, almanāchinis.

альпий|ский, -ая, -ое 1. Alpių; álpinis; 2. (aukštų) kalnų, aukštikalnių; альпийские луга kalnų plevos; **~ниáда**, -ы alpiniaðà (*masinis alpinistų žygis*); **~низм**, -а alpinizmas; **~нист**, -а alpinistas; **~нистка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам alpinistė; **~нистский**, -ая, -ое alpinistinis.

альт, -á *muz.* áltas (1. *balsas*; 2. *dainininkas*; 3. *muzikos instrumentas*); **~ист**, -а áltas (*muzikantas*); **~истка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам áltas (*muzikantė*); **~овый**, -ая, -ое álto; альтóвая пáртия álto pártija.

альтернатив|а, -ы alternatyvą; **~ный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно alternatyvūs.

альтру|изм, -а altruizmas; **~ист**, -а altruistas; **~истический**, -ая, -ое altruistinis, altruistiškas; **~истичность**, -и *m.* altruistiškumas; **~истичный**, -ая, -ое *žr.* альтруистический; **~истка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам altruistė.

áльфа, -ы álfa; **◆** а. и oméra álfa iр omegà (*bet ko pradžia iр pabaiga*); от áльфы до омéги nuo pradžiōs iki pabaigōs, nuo A iki Z.

алюми|ний, -ая, -ое aliuminio, aliumininis; **~й**, -я aliuminis.

аляповáтый, -ая, -ое; -вát, -а, -о nedailūs, netikęs, grubiai padarytas, grubūs; аляповáтая картинa netikęs, nedailūs pavėikslas; аляповáтая игрушка grubiai padarytas žaislas.

амазóнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам амазóнė (1. *jojikė*; 2. *jojikės drabužis*).

амалгáм|а, -ы *chem.* amalgamà; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* iр *įvk.* amalgāminti.

амарáнт, -а *bot.* burnótis, martėlė, *Amarantus*.

амариллис, -а *bot.* gašiōkė, *Amaryllis*.

аматёр, -а *pasen.* mēgėjas, amātorius.

амбáр, -а sviřnas, klėtis, sándėlis; **~ный**, -ая, -ое sviřno, klėties.

амбициóзный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно ambicĩn-gas.

амбиция, -и ambicija; **◆** вломиться (удáриться) в амбицию supykti, įsifeisti.

амбразура, -ы *spec.* ambrazūra.

амбрóзия, -и ambrōzija (1. *dievų maistas graikų mitologijoje*; 2. *gardžiakvapis tepalas senovėje*).

амбулатóр|ия, -и ambulatōrija; **~ный**, -ая, -ое ambulatōrinis; а. больно́й ambulatōrinis ligōnis; амбулатóрное лечéние ambulatōrinis gydymas.

амвóн, -а *bažn.* sakyklà.

амврóзия, -и *žr.* амбрóзия.

амёба, -ы *zool.* ameba.

америкáн|ец, -нца amerikietis; *šnek.* amerikōnas; **~изм**, -а amerikietiskumas, amerikoniškumas, amerikonizmas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам amerikietė, amerikōnė; **~ский**, -ая, -ое 1. amerikietiskas, amerikoniškas, amerikiečių; amėrikinis; 2. Amėrikos.

аметист, -а *min.* ametistas; **~овый**, -ая, -ое ametisto, ametistinis; а. цвет ametistinė spalvą; а. пєрстєнь žiedas su ametistu.

аминь *bažn.* amen; **◆** тут емý и а. пришёл *šnek.* čia buvo jō gālas.

аммиá|к, -а *chem.* amoniākas, gývšarmis; **~чный**, -ая, -ое amoniāko, amoniākinis.

аммониáк, -а *žr.* аммиáк.

аммóний, -я *chem.* amōnis.

амнистировать, -рую, -руешь *eig.* iр *įvk.* amnestuoti.

амнистия, -и amnėstija.

аморáльный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно amoralūs, nemoralūs, nedorovingas; а. человек amoralūs žmogūs.

амортиз|áтор, -а *tech.* amortizātorius; **~ациóнный**, -ая, -ое *tech., ekon.* amortizācinis, amortizācijas; амортизациóнные устрóйства *tech.* amortizāciniai įtaĩsmai (*lingės, buferiai, spyruoklės iр kt.*); а. капитáл *fin.* amortizācijas kapitālas; **~ация**, -и *tech., ekon.* amortizācija, amortizāvimas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* iр *įvk. tech., ekon.* amortizuoti.

аморфн|ость, -и *m.* amoriškumas, amorfingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -фєн, -фна, -фно 1. *chem.* amorfinis, nekristalinis; 2. *prk.* befórmis, pasklidas.

ампёр, -а *fiz.* ampėras; **~мётр**, -а *fiz.* ampermėtas; **~час**, -а ampėvalandis.

ампíр, -а *archit.* ampyras; **~ный**, -ая, -ое ampyrinis; а. стиль ampyrinis stilius.

амплитúда, -ы amplitudė.

амплуá *nkt.* ampluà (*aktoriaus vaidmenų tipas*); а. резонёра rezoniėriaus ampluà.

áмпула, -ы *farm.* ampulė.

ампут|ациóнный, -ая, -ое amputācinis; **~áция**, -и *m. med.* amputācija, amputāvimas; а. большо́го

пальца пýкščio amputācija; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* amputuoti, nuplāuti (*kūno da-lī*), operācijas būdą pašalinti.
амулёт, -а amulėtas; talismānas.
амуні||ция, -и *m. kar.* amunicija; **~чный**, -ая, -ое amunicijos, amunicinis.
амур, -а amūras; **~ничать**, -аю, -аешь *eig.* flirtuoti; **~ный**, -ая, -ое *šnek. pasen.* amūrinis, mėilės; амурные дела mėilės reikalai.
амфибия¹, -и *zool.* amfibija, kiāupė, varliagyvis, *Amphibia*.
амфибия², -и *kar.* amfibija (*tankas, lėktuvas*).
амфибрахий, -я *lit.* amfibrāchis.
амфитеатр, -а amfiteātras.
ан *ing., dll. šnek.* gi, ōgi, anā; гляжý — ан волк овцý рёжет žiūriū — gi vilkas āvį beriaūnas; хватъ в карман, ан ничего (нет) kýšt rañkā į kišēnę — ōgi nieko (*nėrā*).
анабиоз, -а anabiōzė (*organizmo gyvybinės veiklos laikinas sustabdymas*).
анализ, -а anālizė; а. эконóмики странý šaliės ekonómikos anālizė; а. художественного произведения mēno kūrinio anālizė; а. молока, крови pieno, kraūjo anālizė; химический а. cheminė anālizė; подвёргнуть аналíзу (iš)analizuoti, iš-tirti; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* analizuoti, tyrinėti.
аналит||ик, -а analitikas; **~ика**, -и *šnek.* analizinė geometrija; **~ический**, -ая, -ое analizinis, analitinis, analitiškas; а. метод analizinis metodas; а. ум analitiškas prōtas; аналитическая геометрия analizinė geometrija; аналитические языки analitinės kalbos.
аналогич||еский, -ая, -ое analòginis, analògiškas; **~ность**, -и *m.* analogiškumas; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно analògiškas, analòginis; а. слýчай analòginis ātvejis.
аналогия, -и *m.* analogija; заключить по аналогии spręsti iš analogijos; провести аналогию между чѐм-н. išvesti analògiją tarp ko pōrs.
ананас, -а 1. *bot.* ananāsas, *Ananas sativa*; 2. anapāsas (*vaisius*); **~ный**, -ая, -ое ir **~овый**, -ая, -ое ananāsinis, ananāso; а. запах ananāso kvāpas; ананасовое яблоко ananāsinis obuolys.
ананест, -а *lit.* anapēstas.
анарх||зм, -а anarchizmas; **~ст**, -а anarchistas; **~стка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам anarchistė; **~стский**, -ая, -ое anarchistų, anarchistinis; **~ческий**, -ая, -ое anarchistinis, anārchinis, anārchiskas; **~чность**, -и *m.* anarchiškumas; **~чный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно anārchiskas, anārchinis.
анархия, -и anārchija; в госудārстве началась а. valstýbėje prasidėjo anārchija; а. производства при капитализме gamýbos anārchija kapitalistinėje sántvarkoje.
анархо-синдикал||зм, -а anarchosindikallizmas (*oportunistinė srovė darbininkų judėjime*); **~ст**, -а anarchosindikalistas; **~стский**, -ая, -ое anarchosindikalistinis.
анатом, -а anatōmas; **~ирование**, -я skrodimas, anatomāvimas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* anatomuoti, darýti skrodimą, skrósti; а. труп (iš)skrósti lavóną; **~ический**, -ая, -ое anatōmi-

nis, anatōmijos; а. кабинет anatōmijos kabinėtas; а. атлас anatōmijos ātlasas.
анатомия, -и *m.* anatōmija, а. живóтных gyvūnų anatōmija; а. растéний augalų anatōmija.
анáfема, -ы *bažn.* anātema; предать анафеме prakeikti, atskirti nuo bažnųcios.
анахорёт, -а *pasen.* atsiskýrėlis.
анахрон||зм, -а anachronizmas (1. *senovės liekana*; 2. *klaidingas vienos epochos įvykių priskyrimas kitai*); **~ческий**, -ая, -ое anachroninis, anachroniskas.
ангаж||емент, -а *tea. pasen.* angažementas; предложить а. užangažuoti, pakviesti angažementui; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk. pasen.* angažuoti; **~ироваться**, -руюсь, -руешься *eig.* ir *įvk. pasen.* angažuotis.
ангар, -а *av.* angāras, lėktūvinė; **~ный**, -ая, -ое angāro.
ángел, -а ángelas; а. мой *šnek.* māno ángele (angelėli); день ángела *pasen.* vardinė; а. хранитель *bažn. šnek.* ángelas sargas; **~ський**, -ая, -ое ángeliškas, ángelo, angelų; а. гóлос *šnek.* gražus, puikus balsas; ángельская рукá *šnek.* švelni rankā.
ангина, -ы *med.* anginā.
англ||изировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* (su)ánglinti, padarýti ánglišką; **~йский**, -ая, -ое 1. ánglų, ángliškas; 2. Ánglijos; ♦ английская болéзнь rachitas; английская соль karčiōji druskā; **~икáнский**, -ая, -ое anglikōnų, anglikōniškas; англикáнская цёрковь anglikōnų bažnųčia; **~ицизм**, -а *lingv.* anglicizmas (*skolinys iš anglų kalbos*).
англичáн||ин, -а; *dgs.* -áne ánglas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам ánglė.
англо||мáн, -а anglomānas; **~мáния**, -и *m.* anglo-mānija (*garbinimas viso, kas ángliška*); **~мáнка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам anglo-mānė; **~фил**, -а *pasen.* anglofilas; **~фóб**, -а anglofōbas (*žmogus, nekenčias viso, kas ángliška*).
анекдóт, -а anekdotas; рассказать а. papāsakoti anekdotą; **~ический** *prv.* anekdotiška; **~ический**, -ая, -ое anekdotinis; **~йчность** -и *m.* anekdotiškumas; **~йчный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно anekdotiškas.
анемич||еский, -ая, -ое anēmishkas, mažakraūjis; **~ность**, -и *m.* anemiškumas, mažakraujiškumas; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно žr. анемиче-ский.
анемия, -и *m.* anēmija, mažakraujystė.
анемóметр, -а vėjamatis, anemomētras.
анемóн, -а *bot.* anemōnė, plūkė, *Anemone*.
анестези||ровать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk. med.* anestezuoti, nuskaūsminti; **~рующий**, -ая, -ее nuskaūsminantis, anestėzinis; анестезирующее средство nuskaūsminamieji, anestezuojamieji, anestėziniai váistai; **~я**, -и *med.* anestėzija, nuskaūsminimas; мѐстная а. viētinė (*tam tikros kūno dalies, vietos*) anestėzija.
анилин, -а chem. anilinas; **~овый**, -ая, -ое anilininis; анилиновая крáска anilininiai dažai; анилиновая соль anilininė druskā.
анимáлист, -а animalistas (*dailininkas, vaizduojąs gyvūnus*).

анимизм, -а animizmas (*pirmų kštis mistinis tikėjimas*); **анистический**, -ая, -ое animistinis, animistiškas.

анис, -а *bot.* 1. anųžinė ožiažolė, anųžius, *Pimpinella Anisum*; 2. *šnek.* anųžinis obuolys (*tokia obuolių rūšis*); **ановка**, -и *šnek.* 1. anųžiniai obuoliai; 2. anųžinė degtinė; **ановый**, -ая, -ое anųžių, anųžinis; анисовое мáсло anųžių aliėjus.

анкет||а, -ы anketà; запóлнить anketų užpildyti anketà; провести anketų surinkti anketines žiņas; **анкий**, -ая, -ое ankėtos, ankėtinis; по анкетным данным iš ankėtos (ankėtinių) duomenų.

анналы, -ов *dgs.* anālai, mētraštis.

аннекс||ионистский, -ая, -ое, **анионный**, -ая, -ое aneksionistinis, aneksijos, aneksinis; анексионистские планы arpėссоров aneksionistiniai agrėсorių planai; **анировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk. polit.* aneksuoti (*prievarta prijungti žemes*).

аннексия, -и *m.* anėksija; мир без аннексий и контрибүций taikà bė anėksijų ir kontribүcijų.

аннот||ация, -и *m.* anotacija (*trumpas turinio išdėstymas*); **анированный**, -ая, -ое; -ван, -а, -о anotuotas; а. библиографический указатель anotuota bibliografinė rodųklė; **анировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* anotuoti.

аннул||ирование, -я anuliāvimas, **анировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* anuliuoti, panaikinti, paskėlbtį negaliójanciu; а. договоры с агрėссорами anuliuoti sutartis su agrėссорiais; **ания**, -и anuliāvimas.

анод, -а *fiz.* anòdas; **анный**, -ая, -ое anòdinis; анодные лучи anòdiniai spinduliai.

аномал||ия, -и *m.* anomālija, nukrypimas, netaisyklingumas; **анный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно anomalus, netaisyklingas.

аноним, -а anonimas, slapūkas; **анка**, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам *šnek.* láiškas bė pàrašo; **анный**, -ая, -ое anoniminis; анонимное письмо anoniminis láiškas.

анонс, -а anònsas, skelbimas; **анировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* (pa)skėlbtį, anonsuoti.

ансамбл||евый, -ая, -ое ansāmblio, ansāmblinis; ансамблевая застрóйка городóв ansāmblinis miėstų užstātymas; **ань**, -я *v.* ansāmblis; народный а. пėсни и пляски dainų ir šókių láudies ansāmblis; архитектурный а. architektūrinis ansāmblis.

антагонизм, -а antagonizmas, priešingumas; **анст**, -а antagonistas, priešininkas; **анстический**, -ая, -ое antagonistinis, priešingas.

антарктический, -ая, -ое Antárktikos, antárktinis, pietų atšiaurio; антарктическая ночь, зимá antárktinė naktis, žiemá.

антєнн||а, -ы antenà; **анный**, -ая, -ое antėnos, antėninis; а. радиоприёмник antėninis rādijo imtuvas.

анти... prieš..., **анти...** priešdėlis sudurtiniuose žodžiuose, reiškiantis priešybę arba priešiskumą, *puz.*: антиимпериалистический antiimperialistinis, priešimperialistinis; антигосударственный priešvalstybinis.

антивоєнный, -ая, -ое antikarinis.

антидемократический, -ая, -ое antidemokratinis; а. закон antidemokratinis įstātymas.

антиквár, -а antikvāras; **аният**, -а antikvariātas; **аний**, -я antikvāras; **анный**, -ая -ое antikvārinis; а. магазин antikvārinė parduotuvė; антиквārная вáза antikvārinė, senóvinė vazà.

антилопа, -ы *zool.* antilopė, *Antilope*.

антимоний, -я ir **антимония**, -и *ppr. dgs.* antimoniја, tauškalai; разводить антимонии (антимонию) tauškšti, plepėti niekūs.

антиномия, -и *fil., log.* antinómija, prieštarāvimas (*tarp dviejų teiginių*).

антипатичность, -и *m.* antipatiškumas; **античный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно antipātiškas, antipatin-gas; а. человек antipātiškas žmogūs; **антиция**, -и *m.* antipātija.

антипод, -а antipòdas; priešybė.

антирелигиозный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно antireliginis, priešikybiniс; антирелигиозная пропаганда antireliginė propaganda.

антисанитарный, -ая, -ое antisanitārinis, prieštaraujantis sanitārijos reikalāvimams.

антисемит, -а antisemitas, žydu nekentėjas; **анизм**, -а antisemitizmas; **анский**, -ая, -ое antisemitinis.

антисептика, -и antisėptika (*1. dezinfekavimas; 2. antiseptiniai vaistai*); **анический**, -ая, -ое antisėptinis; антисептические средства antisėptinės priemonės, antisėptiniai váistai.

антисовєтский, -ая, -ое antitarýbinis; антисовєтская пропаганда antitarýbinė propaganda.

антитеза, -ы antitezė, priešpastātymas; priešybė; priešprieša.

антифашист, -а antifašistas, fašizmo priešas; **анка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам antifašistė; **анский**, -ая, -ое antifašistinis; антифашистское движение antifašistinis judėjimas.

антихрист, -а *bažn.* antikristas.

античность, -и *m.* 1. antika, antikinis pasaulis; 2. antikiškumas (*graikų-romėnų senovė*); **анный**, -ая, -ое antikinis, senóvinis; античное искусство antikinis mėnas.

антологический, -ая, -ое antològinis; **аногия**, -и antològija (*įvairių autorių kūrinių rinkinys*).

антонов, -а, -о: а. огонь *šnek.* juodóji ligà, gan-grenà.

антоновка, -и antaninis obuolys.

антракт, -а antrāktas, tarpūveiksmis, pėtrauka (*puz. teatre*).

антрацит, -а *min.* antracitas; **анный**, -ая, -ое ir **ановый**, -ая, -ое anracito, antracitinis.

антрашá *nkt.* antrašà (*baletu šokiuose*); выделять а. išdirbinėti antrašà.

антрепенєр, -а *tea.* burž. antreprėneris (*teatro, cirko ir pan. laikytojas; spektaklio pastatytojas*).

антреприза, -ы burž. antreprizė (*privatus teatras, cirkas ir pan.*).

антрєсбли, -ей *dgs.* (*vns.* антрєсбóль, -и *m.*) антрєсòлė (*viršutinis namo pusaukštis arba balkono pavidalo antstatas patalpos viduje*).

антропид, -а antropòidas, žmogbeždžionė.

антропол||ог, -а antropològas; **аногизм**, -а antropologizmas; **аногический**, -ая, -ое antropològinis;

а. атлас antropologinis atlasas; ~огия, -и *m.* antropologija.
антропофáг, -а antropofágas, žmogėdra, kanibálas; ~ия, -и antropofágija, žmogėdystė, kanibalizmas.
антропофобия, -и *m.* antropofóbija (bijojimas žmonių).
анфилада, -ы anfiladà (ilga eilė kambarių).
анчáр, -а ančiáras (*tropikų medis*).
анчоус, -а *zool.* ančiūvis, *Clupea*; ~ный, -ая, -ое ančiūvių; а. засол ančiūvių sūdymas.
аншлáг, -а anšlágas (*skelbimas teatre, kad visi bilietai tam spektakliui išparduoti*); спектакль прошёл с аншлáгом спектаклис праėjo sù anšlagù (*visos vietos buvo išparduotos*).
анютины глазки, анютиных глазок *bot.* našlaitės (*gėlės*), *Viola tricolor*.
аорта, -ы anat. aorta.
апартамент, -а *džн. dgs. pasen.* apartamentas.
апатит, -а min. apatitas; ~овый, -ая, -ое apatito; апатитовая руда apatito rudà.
апатич|еский, -ая, -ое apatiškas, *žр.* апатичный; ~ность, -и *m.* apatiškumas; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно apatiškas, apatingas, viskam abejingas, suglėbęs.
апатия, -и *m.* apátija, abejingumas viskam.
апáш, -а apášas (*1. deklasuotas tipas, chuliganas, banditas*; 2. *prk. marškiniai su plačiu atvartu*); рубашка а. apášo marškiniai.
апелл|ировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* apeliuoti; а. в Верховный суд apeliuoti į Aukščiausiąjį teismą; а. к общему собранию apeliuoti į visųotinį susirinkimą; ~янт, -а apeliuotojas, apeliántas; ~яционный, -ая, -ое apeliacinis, apeliuojamasis; а. суд apeliacinis teismas; ~яция, -и apeliacija; он подал апелляцию на неправильное решение суда įls apskundė neteisingą teismo sprendimą.
апельси́н, -а apelsinas; ♦ знает толк как свинья в апельсинах išmāno kaip kiaulė apie dėbesį; ~ный, -ая, -ое, ~овый, -ая, -ое apelsininis, apelsinų, apelsino; апельсинового цвета apelsininės spalvės; апельсиновая корка apelsino žievėlė; апельсиновое дерево apelsinmedis; а. сок apelsinų sultys.
аплод|ировать, -рую, -руешь *eig.* plóti (*delnais*), ratuoti, plekšnóti; ~сменты, -тов *dgs.* aplodismentai, plojimai, katūtės, ratāvimai; шумные (бурные) а. triukšmingi (audringi) aplodismentai, ratāvimai, plojimai.
апломб, -а aplombas (*didelis pasitikėjimas savimi, drąsumas*); говорить с апломбом kalbėti sù aplombu.
апогéя, -я apogėjus (*1. astr. mėnulio orbitos taškas, labiausiai nutolęs nuo žemės*; 2. *prk. didžiausias iškilimas, nuklestėjimas, viršūnė*); а. славы garbės, šlovės apogėjus, viršūnė.
апока́липс|ис, -а *bažн.* apokalipsė (*apreiškimas, pranašystė*); ~ический, -ая, -ое apokalipsinis.
аполити|зм, -а ir ~ность, -и *m.* apolitiškumas, apoliti(c)zmas, vengimas politikos; под маской аполитичности prisidegiant apolitiškumo kauке; ~чный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно apolitinis, apolitiškas.

аполóг, -а apològas (*alegoriškas pasakojimas iš gyvūnų gyvenimo*).
аполорéт, -а apologėtas (*kurios nors idėjos, teorijos gynėjas*); ~ика, -и apologėtika.
аполóгия, -и *m.* apològija (*šališkas gynimas*).
апопл|ексический, -ая, -ое apoplėksinis; а. удар apoplėksinis smūgis; ~ексия, -и apoplėksija.
апо́рт, -а apòrtas (*obuolių rūšis*).
апо́стол, -а 1. *bažн.* apāstalas; 2. *prk.* uolūs pasekėjas; ~ьский, -ая, -ое *bažн.* apāstalo, apāstalių, apāstališkas; ~ьство, -а apāstalāvimas, apāstalybė.
апострóф, -а apostrofás.
апофеóз, -а apoteozė.
аппарáт¹, -а aparátas, prietaisas; телефонный а. telefono aparátas; дыхательный а. kvėpavimo aparátas; пищеварительный а. virškinamasis aparátas.
аппарáт², -а aparátas; судебный а. teisimo aparátas; государственный а. valstybės aparátas; а. управления valdymo aparátas.
аппарату́ра, -ы *tech.* aparatūrà.
аппарáтчик|к, -а aparátininkas; ~ца, -ы aparátininkė.
аппендиц|ит, -а *med.* apendicitas.
аппет|ит, -а apetitas, ēškà; отсутствие аппетита nepóras válgyti; приятного аппетита skanaūs apėtito; умерить свой аппетиты *prk.* sumāžinti savo apėitą; ~ец, -тца *šnek. iron.* apetičiūkas; ~ность, -и *m.* apetiitiškumas, apetingumas; ~ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно apetiitiškas, gardūs, skanūs, māginamas.
аплика́ция, -и aplikacija.
аппрету́р|а, -ы apretūrà (*1. galutinis audinių apdirbimas*; 2. *odai dažyti lakas*); ~ный, -ая, -ое apretūrinis.
апрéль, -я *v.* balañdis (*mėnuo*); ~ский, -ая, -ое balañdzio; апрельская порбда balañdzio óras.
априóр|и *prv. fil.* a priori; ~истический, -ая, -ое apriòrinis; ~ность, -и *m.* aprioriškumas; а. вывод išvados aprioriškumas; ~ный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно *žр.* априористический; априорное утверждение apriòrinis tvirtinimas.
апроб|ация, -и aprobacija, aprobavimas, teigiamas atsiliėpimas, pritarimas, leidimas; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* aprobuoti, oficialiai pritafti, patvirtinti.
апрé|ка, -и váistinė; ~карский, -ая, -ое váistinės, váistų; váistininkų; а. магазин medicinos prėkių iř váistų parduotuvė; аптекарские весы váistinės svarstyklės; ~карь, -я *v.* váistininkas; ~чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам váistinė; школьная а. mokýklos váistinė; ~чный, -ая, -ое váistinės, váistų, farmācijas; а. шкаф váistinės spinta; аптечная сеть váistinių tīnklas; аптечное управление farmācijas valdyba.
ар, -а áras (*žemės matas=100 m²*).
арáб, -а arābas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам arābė; ~ский, -ая, -ое arābiškas, arāby; а. язык arāby kalbà; арабская пėсня arābiška dainà; арабские цифры arābiškieji skaitmenys.
арабéск, -а, ~а, -и arabėskas (*1. raštuotas ornamentas*; 2. *nedidelis muzikos kūrinys, įmantraus*

ir laisvo pobūdžio; 3. baleto mene — pozos pavadinimas).

арáva, -ы *žr.* opáva.

аравийский, -ая, -ое arābiškas, arāby; Arābijos.

аравитян|ин, -а; *dgs.* -тяне, -тян, *žr.* aráb; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *žr.* arábka.

арак, -а ārakas (*toks alkoholinis gėrimas*).

аракчеев|ский, -ая, -ое arakčėjevinis, arakčėjeviškas, Arakčėjevo; ликвидация аракчėевского режима arakčėjevinio režimo likvidavimas; **~щина**, -ы arakčėjeviškumas; Arakčėjevo, arakčėjeviškasis režimas (*tokia padėtis, kai despotiškai, savavališkai sprendžiami klausimai kurioje visuomeninio gyvenimo srityje*).

аранжир|овать, -ую, -руешь *eig.* ir *įvk.* aranžuoti; **~овка**, -и *muz.* aranžavimas, aranžuotė (*muzikos kūrinio pritaikymas kitiems instrumentams*).

арáп, -а pasen. juodukas, juodaodis, nėgras; **~ка**, -и *pasen.* juodukė, nėgrė.

арáпник, -а rimbas, bizūnas, botāgas (*medžioklinis*).

арáт, -а arātas (*piemuo, darbo žmogus Mongolijos Liaudies Respublikoje*); **~ский**, -ая, -ое arāto, arātiškas.

арбá, -ы; *dgs.* árбы, арб арбà (*dviratis, Ukrainoje keturratis vežimas*).

арбалét, -а, **~ка**, -и arbalėtas, arbalètė, kilpinis (*senovinis svaিদomasis ginklas*); **~ный**, -ая, -ое arbalėto, arbalėtinis; а. приклад арбалето būožė; **~чик**, -а arbalėtininkas (*kilpinių gamintojas ir iš jų šaudytojas*).

арбйтр, -а arbitras; **~аж**, -а arbitražas; гоcудáртственный а. valstybinis arbitražas; ведомственный а. tarpžinybinis arbitražas; международный а. tarptautinis arbitražas; **~ажный**, -ая, -ое arbitražo, arbitražinis.

арбўз, -а *bot.* arbūzas, *Citrullus vulgaris*; **~ик**, -а arbūžėlis; **~ище**, -а *šnek.* didelis arbūzas; **~ник**, -а 1. arbūžų augintojas; 2. arbūžų pardavėjas; 3. arbūžų mėgėjas; **~ница**, -ы 1. arbūžų augintoja; 2. arbūžų pardavėja; 3. arbūžų mėgėja; **~ный**, -ая, -ое arbūžų, arbūžo, arbūžinis; а. сок арбўзо sūltys.

аргáл, -а argālas (*sausas gyvulių mėšlas, vartojamas kurui nemiškingose Azijos vietovėse*).

аргалі *nkt.* argali (*laukinis stepių ar kalnų avinas, avis*), *Ovis argali*.

аргамáк, -а argamākas (*1. greitų ir lengvų arklių veislės pavadinimas; 2. prk. aukšto ūgio, gražiai nuauges, miklus žmogus*).

аргó *nkt. lingu.* argò, žargònas; воровское а. vagių žargònas; **~тизм**, -а argotizmas (*žodis ar posakis iš argo kalbos*); **~тический**, -ая, -ое argòtiškas, argòtinis, žargòninis; арготическое выражение argòtinis pòsakis.

аргóн, -а chem. argònas (*elementas, vartojamas reklaminiuose vamzdeliniuose melsvos šviesos lemputėse*).

аргумéнт, -а argumėntas; вéский а. svarūs, reikšmingas argumėntas; **~ация**, -и м., **~ирование**, -я argumentavimas, argumentacija; убедительная аргументация įtikinama argumentacija; **~ировать**, -ую, -руешь *eig.* ir *įvk.* argumentuoti, įrodinėti, pateikti argumėntų.

áрыс, -а zool. árgus (*fazanų šeimos paukštis*), *Polyo polyophthalmus*.

арéна, -ы arenà; а. цирка cirko arenà; а. политической борьбы politinės kovos arenà.

арéнд||а, -ы 1. nūoma, nūomojimas (*buto, žemės ir t.t.*); долгосрочная а. ilgalaikė nūoma; сдать в арéнду išnūomoti; 2. nūompinigiai, nūoma; sníзить арéнду sumāžinti nūomà, nūompinigių; **~áтор**, -а nūomininkas; **~áторский**, -ая, -ое nūomininko, nūomininkų; арендаторская мебель nūomininko baldai; **~áторша**, -и nūomininkė; **~ный**, -ая, -ое nūomos; а. договор нūомос sutartis; арéндная плáта nūompinigiai; **~овáние**, -я нūomojimas; **~овáть**, -дую, -дучешь *eig.* (н-си) нūomoti; а. квартиру нūомоти, б́ти išsinūomojusiam б́та.

ареóметр, -а areomėtras (*prietaisas skysčio tankiui matuoti*).

ареопáр, -а 1. areopāgas (*aukščiausios tribunolos senovės Atėnuose*); 2. *prk.* sprendėjai, areopāgas; учёный а. mòkslininkų areopāgas.

арéст, -а 1. suėmimas, āreštas, sulaikymas, láisvės atėmimas; находиться под арéстом б́ти suimtám; посадить (взять) под а. suimti; подбérнуть арéсту suimti, sulaikyti; домашний а. памтū āreštas; 2. draudimas, āreštas; наложитъ а. на имúщество, на товáры uždėti āreštà (*draudimą*) туftui, прėкėms; **~áнт**, -а *pasen.* areštúotasis, suimtasis, suimtinis, kalinys; **~áнтка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *pasen.* areštúotoji, suimtóji, suimtinė, kalinė; **~áнтская**, -ой *dkt. pasen.* areštúotųjų, suimtųjų patalpà, areštinė, šáltóji, belaңgė; **~áнтский**, -ая, -ое areštúotųjų, suimtųjų, kalinių; **~ный**, -ая, -ое ārešto, kálinimo; а. дом ārešto, kálinimo namai, areštinė, šáltóji, belaңgė, *žr.* арестáнтская.

арестóв||анный, -ая, -ое 1. areštúotas, suimtas; 2. -ого *dkt.* areštúotasis, suimtasis; **~áть**, -тую, -тучешь *įvk.* areštúoti, suimti, sulaikyti, įkálinti; **~ывáть**, -аю, -аешь *eig.* suiminėti.

арй||ец, арййца ārijas; **~йка**, -и; *dgs. kilm.* арйек, *naud.* арййкам ārije; **~йский**, -ая, -ое ārijų; āriškas.

аристокрáт, -а aristokrātas, didžponis; **~изм**, -а aristokratybė, aristokratiškumas; **~ически** *prv.* aristokrātiškai; **~ический**, -ая, -ое 1. aristokratų; аристократическое общество aristokratų draugijà; 2. aristokrātiškas, aristokratinis; а. об́чай aristokratinis paprotys; аристократическое поведение aristokrātiška elgsena, aristokrātiškas elgesys; **~йчный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *žr.* аристократический (*2 reikš.*); **~ия**, -и aristokrátija, didúomenė; финансовая а. finánsinė aristokrátija; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам aristokrátė.

аристóн, -а aristònas (*mechaninis muzikos instrumentas*).

аритм́я, -и aritmija, aritmiskumas.

арифмéт||ика, -и aritmėtika; **~ически** *prv.* aritmėtiškai; **~ический**, -ая, -ое aritmėtikos, aritmėtinis, aritmėtiškas; арифметическая прогрессия aritmėtinė прогрессija.

арифмóграф, -а aritmogrāfas (*automatinis skaičavimo prietaisas*).

арифмометр, -a aritmomètras (*mechaninis skaičiavimo prietaisas*).

ария, -и *m.* ārija; а. из оперы ārija iš operos.

арка, -и; *dgs. kilm.* ārok, *naud.* ārkam *archit.* ārka; стрелчатая а. smailioji ārka; мостовая а. tilto (tiltinė) ārka; триумфальная а. triumfalinė ārka, garbės vartai; а. победы pėrgalės ārka.

аркада, -ы arkadà (*arkų galerija, eilė*).

аркан, -a kilpinis (*arkliams gaudyti*), arkānas, ārklio pāsaitas, žr. лассо; **арить**, -ню, -нишь *eig.* gaudyti arkanū.

аркебуза, -ы arkebuzà (*14—16 a. dagtinis šautuvas*).

арктический, -ая, -ое ārktinis, šiaurės ašigalio sričių; žiemųjų atšiaurio: а. въздух ārktinis óras; арктическая область atšiauris.

арлекин, -а 1. arlekinas (*scenos portalinės arkos gelumbių pavadinimas*); 2. *prk.* juokdarys, pajācas; **арледа**, -ы arlekinadà; **арский**, -ая, -ое arlekiniškas, arlekino.

армада, -ы kar. armadà; воздушная а. óго armadà; непобедимая а. nenugalimoji armadà.

арматор, -a armatorius (*prekybinio laivo savininkas, įgaliotinis*); **арский**, -ая, -ое armatorinis; арматорское судно armatorinis laivas.

арматур||а, -ы armatūrà; **армный**, -ая, -ое armatūros, armatūrinis; арматурные работы armatūriniai darbai; а. спйсок *kar.* armatūrinis sąrašas (*aprangai ir t. t. apskaičiuoti*); **арщик**, -а armatūrininkas.

армеец, -мейца armiētis, karys; **арьский**, -ая, -ое ārmijos; армйеци, kareivių, kariuomenės; а. офицер ārmijos karininkas; армйеское снабжение kariuomenės aprūpinimas.

армия, -и *m.* 1. ārmija, kariuomenė; Советская Армия Tarýbinė Armija; конная а. raštininkų, raštelių ārmija; действующая а. veikiančioji kariuomenė; всемирная а. трудá *prk.* pasaulinė darbo ārmija, proletariātas; а. безработных в капиталистических странах *prk.* bedarbių ārmija kapitalistinėse šalyse; 2. *šnek.* būrys, daugybė, ārmija.

армяк, -á armiākas (*ilgas sodiečių durtinys*), sermėgà, rudinė.

армянин, -а; *dgs.* -яне, -ян armėnas.

армян||ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам armėnė; **арский**, -ая, -ое 1. armėniškas, armėncų; 2. Armėnijos; Армянская ССР Armėnijos TSR.

армяч||ина, -ы *tarm.* kupranugarių vilnų audinys; **армный**, -ая, -ое armiāko, sermėgos, rudinės; а. карман armiāko, sermėgos kišenė.

арника, -и *bot.* ārnika, *Arnica*.

аромат, -а aromātas, kvaptis, kvapsnis, malonūs kvāpas; а. полей laukų aromātas; **аризация**, -и *chem.* aromatzācija; **арический**, -ая, -ое, **аричный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно, **арный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно aromātiškas, aromātinis, gardžiaqvāpis, kvarūs; ароматичные травы kvāpiošios žolėlės (*prieskoniai*); ароматические вещества aromātinės medžiagos; ароматные соединения *chem.* aromātiniai junginiai.

арсенал, -а arsenālas; giūklinė, ginklūdė; целый а. свėдений ištisas žinių arsenālas; **арный**, -ая, -ое

arsenālo, arsenālinis; **арщик**, -а arsenālo darbotojas.

арт... *sudurtinių žodžių sudedamoji dalis, reiškianti tų žodžių ryšį su artilerija, pvz.:* артодготовка artilėrinis parengimas; артсклад artilėrijos sàndėlis.

артач||иться, -чусь, -чишься *eig. šnek.* spūriotis, ožiūotis; артачится как козёл spūriojasi kaip ožys (*apie žmogų*); **арливый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о *šnek.* užsispyręs; nartūs, артачливая лóшадь nartūs arklỹs.

артезианский, -ая, -ое artėzinis; а. колодец artėzinis (gręžtinis) šulinys; артезианские воды artėziniai, požeminiai vandenys.

артель, -и *m.* artėlė; сельскохозяйственная а. žėmės ūkio artėlė (kolūkis); рыболовецкая а. žvejų artėlė; а. грузчиков krovėjų artėlė; **арный**, -ая, -ое artėlės, artėlinis; а. устар artėlės įstatai; артельное хозяйство artėlinis, artėlės ūkis; а. работник artėlės darbotojas; **арщик** artėlininkas, artėlės narys.

артериальный, -ая, -ое artėrinis (*pvz. kraujas*); артериальное давление artėrinis spaudimas.

артериосклероз, -а *med.* arteriosklerozė.

артерия, -и artėrija; водные артерии странų šaliės vandens artėrijos (*vandens keliai*).

артикул, -а artikulas.

артикулировать, -рую, -руешь *eig. lingu.* artikuliuoti.

артилл||ерийский, -ая, -ое artilėrijos, artilėrinis; а. снаряд artilėrinis sviedinys; **арилерист**, -а artilėristas, artilėrininkas; **арерия**, -и artilėrija; тяжёлая а. sunkioji artilėrija; дальнóбойная а. toliāšaudė artilėrija; День артиллєрии Artilėrijos diena; зенитная а. priešlėktūvinė artilėrija; полевáя а. laūko artilėrija; моторизованная а. motorizuotoji artilėrija; служить в артиллєрии tarnauti artilėrijoje.

артист, -а artistas, vaidilà, āktorius; народный а. liaudies artistas; оперный а. operos artistas, заслуженный а. nusipelnęs artistas; **арический**, -ая, -ое artistiškas; artistinis; мейстришkas, мēнишkas, мēнинis; а. характер artistinis būdas; артистические склонности artistiniai pólinkiai; артистическое исполнение artistiškas, мēнишkas, мейстришkas atlikimas; **арка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам artistė.

артишок, -а *bot.* artišokas, badramà, *Cynara*; а. испанский ispāniškasis artišokas; **аровый**, -ая, -ое artišoko, artišokų, artišokinis; артишоковое блюдо artišokų patiekalas.

артрит, -а *med.* artritas (*sqnarių uždegimas*); **аризм**, -а *med.* artritizmas; **арический**, -ая, -ое *med.* artritinis; арритическое воспаление artritis uždegimas.

арф||а, -ы *muz.* ārfa; **арйст**, -а *muz.* ārfininkas; **арйстка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам ārfininkė.

архай||зм, -а archaizmas, senybė, senovės liėkana (*žodis, posakis*); **арстический**, -ая, -ое, **арческий**, -ая, -ое archāinis, archāiškas, senovinis; архайческий стиль archāiškas stilius; архайческая эра archāinė erà; архайческая одежда archāiški dra-

būžiai; ~чность, -и *m.* archaiškūmas; ~чный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *žr.* архайческий.

архалук, -а archalūkas, archalūkas (*senoviniai dra-bužiai*).

архангел, -а *bažn.* archángelas; ~ьский, -ая, -ое *bažn.* archángeliškas.

архаровец, -вца *šnek.* 1. padáuža, vālkata; 2. *pasen.* policininkas.

археогр||аф, -а archeogrāfas; ~афический, -ая, -ое archeogrāfinis, archeogrāfijos; ~афия, -и archeogrāfija.

археол||ог, -а archeolōgas; ~огический, -ая, -ое archeolōginis; археологические раскопки archeolōginiai kasinėjimai; ~огия, -и archeolōgija.

архив, -а archyvas; сдать в а. atiduoti į archyvą; *prk.* laikyti pasėnusiui; этот закон давно порá сдать в а. nuo šio įstatymo jau seniai laikas atsisakyti; ~арий, -я, ~ариус, -а archyvininkas, archyvāras (*archyvo tarnautojas*); ~ист, -а archyvininkas, archyvistas, archyvinių reikalų specialistas; ~ный, -ая, -ое archyvinis; документы архивного значения archyvinės reikšmės dokumentai.

архиепископ, -а *bažn.* arkivýskupas, vyresnysis výskupas; ~ский, -ая, -ое *bažn.* arkivýskupo.

архиерей, -я *bažn.* archieriejus; ~ский, -ая, -ое *bažn.* archieriejaus, výskupo, vyskupų.

архимандрит, -а *bažn.* archimandritas (*vienuolyno viršininkas*).

архипастыр, -я *v.* *bažn.* vyriausias ganýtojas (*vyskupas, aukštas dvasininkas*).

архипелаг, -а salynas, archipelāgas; ~ский, -ая, -ое salyno, archipelāgo.

архиплут, -а *šnek.* sūkčių sūkčius.

архитектон||ика, -и 1. *archit., geol.* architektōnika; а. здання пастато архитектōника; 2.: а. романа романо architectōnika; ~ический, -ая, -ое architectōninis, architectōniškas.

архитектор, -а architēktas; ~ский, -ая, -ое architēkto, architēktų, architēktinis; архитекторские кадры architēktų kadrui.

архитектур||а, -ы architēktūrā; а. здання пастато architēktūrā; ~ный, -ая, -ое architēktūrinis, architēktūros; а. ансамбль architēktūrinis ansāmblis.

арчак, -á, арчар, -á *tarm.* arčakas, balnākrēslis (*balno groblai*).

аршин, -а *pasen.* aršinas, aršinā (*matas=0,7112 m*); ♦ как (словно, будто) а. проглотил kaip pāgali prarijęs; мёрить всё на свой а. savo sprindžiu viską matuoti, matuoti viską savo matų; ~ник, -а *niek.* prekeivis, vertėlga; ~ный, -ая, -ое vieno aršino (*platumo, ilgumo*).

арык, -а arýkas (*drėkinamasis griovelis, kanalas*).

арьергáрд, -а ariergárdas, užpakalinė saugā; ~ный, -ая, -ое ariergárdinis; а. отряд ariergárdinis būrys.

ас, -а āsas (*didelio meistriškumo lakūnas*).

асбест, -а *min.* asbēstas; ~овый, -ая, -ое asbēstinis; асбестовые перчатки asbēstinės (*ugniagesių*) pirštinės.

асепт||ика, -и *med.* asēptika; ~ический, -ая, -ое asēptinis.

асéссор, -а *ist.* asēsorius; коллежский а. kolėgijos asēsorius; ~ский, -ая, -ое asēsorius; а. чин asēsorius laipsnis, rāngas.

асимметр||ический, -ая, -ое asimētrinis, nesimētrinis, nedarnūs; ~чность, -и *m.* asimētriškūmas, nesimētriškūmas, nedarnūmas; а. здання пастато asimētriškūmas, nedarnūmas; ~чный *žr.* асимметрический; ~я, -и asimētrija.

аскарида, -ы *zool.* askaridė, výkis (*vidurių kirmėlė*), *Ascaris lumbricoides*.

аскёт, -а askētas; ~изм, -а asketizmas; ~ический, -ая, -ое askētinis, askētiškas; а. образ жизни askētiškas gyvėnimo būdas.

áспид¹, -а 1. *zool.* áspidas (*gyvatė*); 2. *šnek.* *niek.* piktas, klastingas žmogus, gyvatė.

áспид², -а *min.* áspidas, juodasis skalūnas; ~ный, -ая, -ое áspidinis, skalūninis; áспидная доска áspidinė (*grifelinė*) lentelė.

аспирант, -а aspirāntas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам aspirāntė; ~ский, -ая, -ое aspirānto, aspirāntų; аспирантская научная работа aspirānto mōkslinis dárbas; ~ура, -ы aspirantūrā; кончить аспирантуру baigti aspirantūrą.

аспирин, -а *farm.* aspirinas.

асс, -а *žr.* ас.

ассамблея, -и asamblėja; генеральная а. Организации Объединённых Наций Suvienytyjų Nacijų Organizacijos generālinė asamblėja.

ассениза||тор, -а asenizātorius; ~ционный, -ая, -ое asenizācijas, asenizācinis; а. обоз asenizācijas gurguolė; ~ция, -и asenizācija.

ассигнация, -и asignācija, banknōtas, popierinis pinigas.

ассигн||ование, -я 1. asignāvimas (*išskyrimas lėšų*); 2. (*džn. dgs.*) asignuotoji sumā, asignāvimas, asignuotė; ассигнования на школы увеличены asignāvimai, asignuotės mokyklų reikalams padidinti; ~овать, -нью, -нүешь *eig.* ir *įvk.* asignuoti; ~овка, -и 1. asignāvimas; 2. asignuojamasis rāštas, asignuotė.

ассимилировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* asimiliuoti, supanāšinti; ~ся, -руюсь, -руетесь *eig.* ir *įvk.* asimiliuotis, supanāšėti.

ассими||лятивный, -ая, -ое, ~яционный, -ая, -ое asimiliācijas, asimiliācinis; а. период asimiliācijas periodas; ~яция, -и asimiliācija, supanāšėjimas.

ассистент, -а asisteñtas; а. хирýпра chirurgo asisteñtas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам asisteñtė; ~ский, -ая, -ое asisteñto, asisteñtų; ассистентская работа asisteñto dárbas.

ассистировать||ние, -я asistāvimas; ~ть, -рую, -руешь *eig.* asistuoti; būti asistentū.

ассонáнс, -а *muz., lit.* asonānsas.

ассортимент, -а asortimeñtas; богáтый а. ткáней gausūs audinių asortimeñtas.

ассоци||ативный, -ая, -ое asociatývinis, asociatyvūs; ~ация, -и asociācija; а. по смежности gretimumo asociācija.

ассоци||ровать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* asocijuoti, darýti asociācijas, nustatýti asociāciją; ~ся, -руюсь, -руетесь *eig.* ir *įvk.* asocijuotis, susýti pagal asociāciją.

АССР (Автономная Советская Социалистическая Республика) *ATSR* (Autonominė Tarybų Socialistinė Respublika).

а́стма, -ы *med.* *astmā*; *dusulys*; **а́стмический**, -ая, -ое *āstmos*, *āstminis*; а. приступ *āstmos prieuolis*.

а́стра, -ы *bot.* *āstras*, *kampūstė*, *nastaŕnė*, *Aster*; а. китайская *ratislis*, *ratilėlis*, *Aster chinensis*.

а́страгал, -а *bot.* *kulkšnė*, *Astragalus*.

а́строл||ог, -а *astrolōgas*; **а́стрологический**, -ая, -ое *astrolōginis*, *astrolōgijus*; **а́стрия**, -и *astrolōgija*.

а́стролябия, -и *astroliābija*.

а́стронóm, -а *astronōmas*; **а́стрический**, -ая, -ое *astro-nōminis*, *astronōmiškas*; а. год *astronōminiai mėtai*; астрономические цифры *astronōminiai (džiučiai) skaičiai*; **а́стрия**, -и *astronōmija*.

асфальт, -а *asfaltas*; **а́сфальтование**, -я *asfaltāvimas*; **а́сфальтованный**, -ая, -ое; -ван, -а, -о *asfaltuotas*; асфальтированная улица *asfaltuota gatvė*; **а́сфальтовать**, -рую, -руешь *eig.* и *įvk.* *asfaltuoti*, *užlieti asfaltu*; **а́сфальтовка**, -и *žr.* асфальтирование; **а́сфальтовый**, -ая, -ое *asfaltinis*, *asfaltas*; асфальтовая дорога *asfaltinis kėlias*.

атави́зм, -а *biol.* *atavizmas*; **а́твистический**, -ая, -ое *biol.* *atavistinis*.

ата́к||а, -и *atakā*, *puolimas*, *atakāvimas*; итти в атаку *pulti*, *atakuoti*; отразить атаку *atremti atakā*; началась а. города *prasiđėjo miesto atakāvimas*; **а́таковать**, -кую, -куешь *eig.* и *įvk.* *atakuoti*, *į atakā eiti*, *pulti*; а. вправá *atakuoti*, *pulti priešą*.

атама́н, -а 1. *ist.* *atamānas*, *ėtmonas*; станичный а. *stanicos atamānas*; 2. *vādas*, *vadėiva*; *atamānas*; а. разбойников *plėšikų atamānas*; **а́тский**, -ая, -ое *atamāno*.

атеи́зм, -а *ateizmas*; *bedievybė*, *bedievytė*; **а́теист**, -а *ateistas*, *bedievis*, *netikintysis*; **а́теистический**, -ая, -ое *ateistinis*, *antireliginis*, *bedieviškas*; атеистическая пропаганда *ateistinė, antireliginė propagāda*; **а́теистка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *ateistė*, *bedievē*.

ате́льё *nkt.* *ateljė* (*dailininko, skulptoriaus, fotografo dirbtuvė; siuvimo dirbtuvė*).

а́тлас, -а *ātlāsas*; географический а. *geogrāfijos ātlāsas*; анатомический а. *anatōmijos ātlāsas*.

а́тлас, -а *atlāsas (audinys)*; **а́тласский**, -ая, -ое *atlās-sinis*; а. камзол *atlāsine liemenė*.

а́тлет, -а 1. *sport.* *atlėtas*; 2. *prk.* *stipruolis*, *galūnas*, *galūnius*, *galūgas*; **а́тика**, -и *sport.* *atlėtika*; лёгкая а. *lengvōji atlėtika*; тяжёлая а. *supkiōji atlėtika*; **а́тический**, -ая, -ое *atlėtinis*, *atlėtiškas*; *stipruoliškas*; атлетическое телосложение *atlėtiškas kūno sudėjimas*; атлетические упражнения *atlėtiniai pratimai*.

атмосфе́ра||а, -ы *fiz., tech.* *atmosfera*; давление в 100 атмосфер 100 *atmosfėrų slėgimas*; трудовая а. *prk.* *dārbo atmosfera*; напряжённая а. *prk.* *įtemptā atmosfera*; **а́тмосферный**, -ая, -ое и *а́тмосферный*, -ая, -ое *atmosfėrinis*, *oro, oryno*; атмосферные осадки *atmosfėriniai krituliai*; атмосферное давление *atmosfėros (oro) slėgimas*; атмосферное давление *tech.* *atmosfėrinis slėgimas*.

а́том, -а *atōmas*; **а́томистический**, -ая, -ое *atomisti-nis*, *atōmu*; атомистическая теория *atomistinė teōrija*; **а́томник**, -а *atōmininkas (atominės energijos specialistas)*; **а́томенный**, -ая, -ое *atōminis*, *atōmo*; атомная энергия *atōminė enėrgija*; атомная бомба *atōminė bomba*; атомное ядро *atōmo branduolys*; атомное оружие *atōminis ginklas*; **а́тощик**, -а *šnek.* *atōmininkas*, *atėminio karo šalininkas*.

а́трибу́т, -а 1. *fil.* *atribūtas*; 2. *būdingas požymis*, *atribūtas*; 3. *gram.* *pažyminys*; **а́трибутивный**, -ая, -ое *atribūtinis*, *atributivinis*.

а́трофи́|ровать||ся, -руется *eig.* и *įvk.* *atrofuotis*, *sunykti*, *išnykti*; **а́трофия**, -и *atrōfija*; а. зрения *regėjimo atrōfija*.

АТС (автоматическая телефонная станция) *ATS (automatinė telefono stotis)*.

аташе́ *nkt.* *atašė (patarėjas, konsultantas)*; военный а. *karo atašė*; торговый (коммерческий) а. *prekėbos atašė*.

ате́стат, -а *atestātas*; *pažymėjimas*, *liūdijimas*; а. зрелости *brandos atestātas*.

ате́стацио́нный, -ая, -ое *atestācinis*; аттестационная комиссия *atestācinė komisija*; **а́таци́я**, -и *atestācija*, *atestācinis rāštas*; *atestāvimas*; **а́товать**, -тую, -туешь *eig.* и *įvk.* *atestuoti*, *dūoti (rašyti ar žodini)* *atsiliepiamą*.

а́ттракцио́н, -а *atrakcionas*.

а́ту́! *jst.* *usi!* (*piudant šuniu*).

а́у́! *jst.* 1. *ō-ō!*, *aū!* (*šauksmas, kuriuo susišaukiama miške*); 2. *šnek.* *baigta, žuval*; уж а́у, брат: прежнего не воротить *jaū baigta, bról: nebe-griš, kās būvo*; теперь уж а́у, не догонишь *da-baū jaū baigta, nepavyši!*

аудиен́ция, -и *audiēncija*; *priėmimas*; дать аудиенцию *dūoti audiēnciją*; *priėmti*.

ауди́тор||ия, -и *auditorija (1. salė, patalpa paskaitoms; 2. paskaitos, pranešimo klausytojai)*; докладчик собрал большую аудиторию *pranešėjas sutraukė plācią auditoriją (daug klausytojų)*; **а́удитор**, -ая, -ое *auditorijos, auditorinis*.

а́ук||анье, -я *ūkavimas*; а. совь *pelėdos ūkavimas*; **а́ать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* *ūkauti*, *ūksėti*, *ūkcio-ti*, *šūkauti*, *oliuoti*; если заблудишься, так а́укай — я откликнусь *jėi paklysi, taī ūkauk, aš atsiliepsiu*; **а́аться**, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* *skardėntis*, *ūkauti*, *susišaukti (iš tolo)*; **а́нуть**, -ну, -нешь *įvk.* *ūkterėti*, *ūkteleiti*; **а́нуться**, -нусь, -нешься *įvk.* *atsišaukti*, *skardėntis*, *ūkautis*, *atsiliepti*; **а́ук**||а, -а *aukcions, varžytinis*; продавать с аукциона *pardūoti iš varžytinių*; **а́укцион**, -а *aukcions, varžytinis*; продавать с аукциона *pardūoti iš varžytinių salė*; аукционная продажа *pardavimas iš aukciono, iš varžytinių, išvažymas*.

а́укцион, -а *aukcions, varžytinis*; продавать с аукциона *pardūoti iš varžytinių*; **а́укцион**, -а *aukcions, varžytinis*; продавать с аукциона *pardavimas iš aukciono, iš varžytinių, išvažymas*.

а́укцион, -а *aukcions, varžytinis*; продавать с аукциона *pardūoti iš varžytinių*; **а́укцион**, -а *aukcions, varžytinis*; продавать с аукциона *pardavimas iš aukciono, iš varžytinių, išvažymas*.

а́ул, -а *āulas (kalnų kaimas Kaukaze ir Vidurinėje Azijoje)*.

а́ут, -а *sport.* *ūžribis*.

а́утенти́ч||ость, -и *m.* *autentiškumas, tikrūmas (pvz. faktų, žinių šaltinių)*; **а́у́т**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *autentiškas, tikras, nėkeliantis abejōnių (pvz. faktas, parašas, žinia)*.

а́утодафе́ *nkt.* *ist.* *autodafė*.

бабáхнуть, -ну, -нешь *įvok*. smafkiai suduoti, pa-roškėti, padriósškėti; бабáхнуло из пúшки padriósškėjo iš patránkos.

бабáшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам (*meškerės*) plūdė.

баббáйт, -а babitas (*įvairių metalų lydinys*).

бабёнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* moterėlė; bobėlšė, bóbšė, bóbpalaiškė.

бабáий, -бья, -бье bóbíškas, bóbos, bóbų; б. платок bóbíška skarėlė; б. язык *šnek.* bóbos liežūvis; ♦ бáбья сказка *šnek.* bóbų pāsakos (*niekai, nesąmonės, prasimanymai, plepalai*); бáбье лето bóbų vāsara, atódairois vāsara (*gražios, šiltos ankstyvo rudens dienos*); ~ища, -и *šnek.* stambi, apkūni, storà mótėris.

ба́бка¹, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам senėlė, senolė, boba, bobūtė; повивáльная б. priėmėja, bobūtė, pribuvėja.

ба́бка², -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам 1. (*gyvulių kojos*) kulksnis, čiurna; 2. kulksniės kauliukas, vartojamas žaidimui; 3. (*javų*) gubà, rikė, šlitė; 4. pentėlė, bobėlė (*dalgiui plakti*).

ба́бка³, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам 1. bobėlė (*pyragas*); 2. tarkainis, tarkainė (*tarkuotų bulvių kepsnys*).

ба́бни||к, -а *šnek.* mergišius, merginiškas, megius, bóbuius, motėrius; ~чать, -аю, -аешь *eig.* 1. mergišiauti, bobišiauti (*būti mergišium, bobišium*); 2. priėmėjos pareigas eiti; būti priėmėja.

ба́бочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *zool.* plaštakė, peteliškė, pleštekė, drugys, drugėlis, *Papilio*; сýмеречная б. vakarinis drugys; вечерняя б. naktinis drugėlis; шёлковая б. šilkáverpis; капýстная б. kopūstinis baltukas.

ба́бский, -ая, -ое *žr.* бáбний.

бабу́ся, -и bobutėlė, bobūtė.

ба́б||ушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам bobūtė, senūtė, senėlė, senolė; ♦ вот тебе́, б., и юрєв денý! šė tau, boba, iř deviñtinėsl!; это ещё б. náдвое сказа́ла tai dár ateitis paródys; tai dár pamatýsim; mės dár pažiūrėsime; ~ья, -я *kuor. šnek.* bóbos, bobijà.

бавáр||ец, -рца bavāras; ~ский, -ая, -ое 1. bavāriškas, bavarietiškas; бавáрц, бавáрское пýво bavāriškas alūs; 2. Bavārijos.

бага́ж, -á 1. bagāžas, kroviniá, kraulá, važtá, vežiniá, vežmėnė; ручно́й б. raškinis bagāžas, pešínys, pešmėnė; сдать́ вещи́ в б. atiduoti dáiktus į bagāžą; отпра́вить ве́щи бага́жом pasiųsti dáiktus багаžų; 2. *prk.* žinios, mókslas, erudicija; у него́ небольшо́й б. знáний jis turi nedaug žinių, jis nedidelio mókslo.

бага́жн||ик, -а bagāžinė, važtiniškas; ~ый, -ая, -ое bagāžo, bagāžinis; krovinių, kraulų; б. ваго́н bagāžo vagonas; бага́жная квити́ция bagāžo kvitas; бага́жное отде́ление bagāžinė.

багéт, -а bagėtai, bagėtas (*poliruoto medžio lentelės*).

багóр, -рпá (*laivo*) prýsas; (*šulinio*) kobinys; kabėklis; žebėrklas, perstekė, stākė; kėkšis, būsokas; рыболо́вный б. žebėrklas, stākė, perstekė; пожа́рный б. kėkšis, būsokas; ~ный, -ая, -ое kabėklio; žebėrklo, stākės, perstekės; б. крюк žebėrklo, stākės kablų; ~щик, -а žeberklúotojas,

kobiniškas (*kas dirba su tokiais įrankiais, įnagiais*).

багрéние, -я audinių, siūlų dāžymas raudė, puřpuru.

ба́гренье, -я 1. žeberklāvimas (*žvejojimas su žeberklu, persteke ir t.t.*); 2. ištraukimas iš vandeñs sū kekšiū, kabekliū.

багрéц, -á 1. puřpuras, raudė, tamšiai raudóni dažai; 2. purpurinis audinys, puřpuras.

ба́грить, -рю, -ришь *eig.* žeberklúoti (*žuvį*); kekšiū tráukti ká iš vandeñs.

багрíть, -рю, -ришь *eig.* puřpuru, raudė dažyti, raudoninti.

багровéть, -ёю, -ёешь *eig.* tamšiai rausti, puřpuru rausti; нёбо багровéет dangūs rausta; б. от гнёва, от стыда́ kaisti, rausti iš piktumo, iš gėdos.

багровíще, -а žeberklākotis.

багровá||ость, -и *m.* melsvas raudonumas, puřpuro spalvā; ~ый, -ая, -ое; -рów, -а, -о tamšiai (melsvai) raudonas, purpurinis, krūvinas; багровóе лицо́ tamšiai raudonas véidas; б. дым пожа́ра tamšiai raudóni (kruviní) gaíso dūmai.

багрá||нётъ, -ёю, -ёешь *eig.* (tamšiai) raudonuoti, dažyti purpurinė spalvā; ~янец, -нца raudonis, tamsūs raudonumas, purpurinė spalvā.

багрá||ник, -а *bot.* Judo mēdis, *Cercis*.

багрá||ница, -ы purpurinė skraistė; (*karalių*) purpurinis apsiaustas; ~орóдный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно purpurė gimės.

багрáя||ость, -и *m.* tamsūs (melsvas) raudonumas; ~ый, -ая, -ое tamšiai (melsvai) raudonas, purpurinis, *žr.* багровый.

багу́льник, -а *bot.* gailis, *Ledum*; болóтный б. pėlkinis gailis, *Ledum palustre*.

бад||ейка, -и; *dgs. kilm.* -ёек, *naud.* -ейкам 1. medinis kibirėlis; 2. puodynė; ~ья, -й; *dgs. kilm.* -дэй, *naud.* -дьям spaigis, rėčkā; žėmas medinis kibiras, kubilėlis; бадьей доста́ют во́ду из коло́дца medinių kibirū sėmia vándenį iš šulinio.

бадьян, -а *bot.* diktōnas, kalnóšvita, *Dictamnus*.

бадья́, -и *žr.* бодья́.

ба́за¹, -ы 1. pāmatas, pagrindas, bāzė; техническая б. tēchninė bāzė; военно-морска́я б. karinė jūrų bāzė; социáльная б. sociálinė bāzė; артикуляциóнная б. *lingv.* artikuliácinė bāzė; развитие на́родного хозяйства на бāзе высшей тэ́хники liaudies ūkio výstymas(is) aukščiausios tēchnikos pagrindu; на бāзе изыскáний tyrinėjimų pagrindu; 2. bāzė, sándėlis; сырьевáя б. žaliavų bāzė.

ба́за², -ы *chem.* šármas.

базá||лт, -а *min.* bazáltas (*vulkaninės kilmės uoliena*); ~овый, -ая, -ое bazáltinis, bazáltas; базáльтовые кристáллы bazáltas kristálai.

базá||нить, -ню, -нишь *eig. tarm.* 1. įrklų vairuoti; 2. niekūs tažyti.

базáр, -а 1. tuřgus; ceróдня большо́й б. šiañdien didelis tuřgus; 2. prekývietė, turgávietė; колхозный б. kolúkinis tuřgus; 3. mūgė; кни́жный б. knýgų mūgė; 4. *prk.* klegesys, šurmulys; прекра́тите э́тот б.1 nutikite!, nusiraminkite!; ~ить, -рю, -ришь *eig.* (tuřguje) prekiauti (smulkmeponis); mainininkáuti, pėrpardavinėti; ~ный,

-ая, -ое 1. tuīgaus, tuīginis; б. день turgādienis; базарные веса tuīginēs svarstīklēs; 2. *šnek.* pešvankūs, nepadorūs, nepraustabuīnīškas; базарная ругань keikīmasis kaip tuīguje; базарная баба rēksnē, triukšmadarē.

базилика, -и bazilika.

базировать, -рую, -руешь *eig.* pagrīsti, bazuoti, paremti; sutvirtinti; **~ся**, -руюсь, -руешься *eig.* remtis, bazuotis; б. на фактах remtis faktuais.

базис, -а bāzē; pagrindas, pāmatas; в Советском Союзе ликвидирован старый, капиталистический б. и построен новый, социалистический б. Tarībų Sąjungoje likviduota senoji, kapitalistinė bāzē ir sukurtā naują, socialistinė bāzē.

базисный, -ая, -ое 1. bāzinis; базисные явления bāziniai (*visuomeniniai*) reiškiniai; 2. *žr.* базовый.

базовый, -ая, -ое bāzės, bāzinis; базовое имущество bāzės turtais, vertybės.

баиньки *išt.* čiūčia, liūlia, čiūčiuliūlio (*miegoti*).

бай¹, бая bājus, turtuolis, būožē (*ikirevoliucinėje Vidurinėje Azijoje*).

бай² ир бай-бай¹ čiūčia-liūlia, čiūčio-čiūčiūlio (*sakoma, vaikus migdant*); иди бай-бай¹ eik čiūčio, čiūčiūlio.

байбак¹, -а 1. zool. tūrys švilpikas, švilpys (*stepių graužikas*), *Arctomys*; 2. *šnek.* sudribelis (*žmogus*), tinginys, drimba, grióva, ūitena, slīnkis.

байдарка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам bai-darē.

байка¹, -и bājus (*storas pūkuotas audinys*).

байка², -и; *dgs. kilm.* баек, *naud.* байкам *tarm.* 1. pasakėlē, trumpā sakmē; 2. gyvī niēkai.

байковый, -ая, -ое bājinis.

бак¹, -а bākas.

бак², -а (*denio*) pirmagalys.

бакалāвр, -а bakalāuras.

бакалēйный, -ая, -ое bakalējinis, vālgomasis; б. товар bakalējinēs prēkēs; бакалēйная лавка *pasen.* bakalējinių prēkių krātuovė; **~йщик**, -а bakalējinių prēkių pardavėjas; **~я**, -и bakalēja.

бакать, -аю, -аешь *eig. tarm. žr.* бакулить.

бакāут, -а bakāutas, brántmedis, váistinis brántmedis (*tropinis medis*).

бакен, -а jūr. bākenas, plūduras.

бакенбāрды, -бāрд *dgs.*, **бакены**, -ов *dgs.*, **баки**, бак *dgs.* žāndenos, bakenbārdai.

бакінский, -ая, -ое Bakū miēsto; бакінская нефть Bakū naftā.

баккарā *nkt.* bakarā (1. aukštos rūšies křištoliniai gaminiai; 2. azartinis kortų lošimas).

баклāга, -и gertuvė, plēčka, vogonė.

баклажāн, -а baklažānas (*daržovė*); **~ный**, -ая, -ое baklažānų, baklažāno; баклажāнная икра baklažānų ikrāi.

баклāжка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам plēčkēlē, plēčkūtē.

баклāн, -а zool. didysis kormorānas, jūrvarnis, jūrkranklys; *Phalacrocorax carbo*.

баклūша, -и *tarm.* 1. rastēlis, stukēlis (*šaukštams ir kitiems medžio dirbiniams skaptuoti*); 2. statinaitē.

баклūш||и: бить б. *žr.* баклūшничать; **~ничать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* niekadarbiāuti, dykinėti, dykaduoniāuti, laiką gaišti, dalbstytis.

бактер||иальный, -ая, -ое bakterinis; **~изовāть**, -зую, -зуюшь *eig.* ir *įuk.* bakterizuoti; б. молоко bakterizuoti pieną; **~ийный**, -ая, -ое bakterinis.

бактериол||ог, -а bakteriologas; **~огический**, -ая, -ое bakteriologinis, bakteriologijos; б. институт bakteriologinis institutas; **~огия**, -и bakteriologija.

бакт||ериофāг, -а bakteriofāgas (*bakterijas naikinantį medžiagą*); **~ерия**, -и bakterija.

бакулить, -лю, -лишь *eig. tarm.* plepėti, pliaūkšti; šnekučiuoti.

бакūн, -а *tarm.* bakūnas (*tabako rūšis*).

бакшйш, -а *šnek. pasen.* bakšišas, dovanā, arbātpinigiai; kūšis; išmalda.

бал, -а, о бāле, на балу; *dgs.* балы bālius, pōkylis, šōkių vākaras; б.-маскарād kāukių bālius; ♦ кончен б.1 ātliktas, baigtas reikalas, kriūkis!; štai iр viskas, gālas.

балаболить, -лю, -лишь *eig. šnek.* plepėti, tauškėti, pliaūkšti, tarškėti.

балаболка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek.* 1. barškūtis, žvangūtis, karulys (*kas prikabinta prie auskarų, laikrodžio grandinėlės*); 2. *niek.* plepys, niēktauza.

балагāн, -а *pasen.* 1. balagānas; palapinė; 2. erzelynė; 3. nerimtas vaidinimas; **~ить**, -ню, -нишь *eig. šnek.* šaipytis, kraipytis, nerimtai eigtis; erzeliuoti; triukšmāuti; **~ный**, -ая, -ое balagāniškas, balagāninis, balagāno; nerimtas, juōkdariškas; б. артйст balagāno artistas; балагāнная торгóвля balagāninē prekýba; балагāнное собрāние nerimtas susirinkimas; **~щик**, -а balagānininkas, balagāno komediāntas; balagāno saviniškas.

балагūr, -а *šnek.* šnekūtis, pašāipa, juokdarys, metā, pliauškatā; **~ить**, -рю, -ришь *eig.* plepėti, tauškėti, juokāuti, šnekučiuoti; **~ство**, -а šnekučiāvimas, plepėjimas, juokāvimas, tauškimas.

балāкать, -аю, -аешь *eig. tarm.* pliaūkšti, bambluoti, tauškėti, plepėti; šnekėti, kalbėti.

балāкирь, -я *v. tarm.* (*pieno*) puodynė, ašotis.

балакūша, -и *tarm.* tauškālius, šaukiniškas, plepys.

балалāечник, -а balalāikininkas; **~ечный**, -ая, -ое balalāikos, balalāikų; балалāечная струна balalāikos stygā; **~йка**, -и; *dgs. kilm.* -аек, *naud.* -айкам balalāika.

баламūt, -а *šnek. niek.* penūorama, riāušininkas, kirsintojas; pāstininkas; **~ить**, -учу, -ўтишь *eig. šnek.* 1. kēlti sāmysį, jāudinti; б. ребят jāudinti, neraminti vaikūs; 2. drumsti, tuřkšti.

балāнс¹, -а 1. balānsas; головой б. mētinis balānsas; активный б. aktyvūs balānsas; пассивный б. pasyvūs balānsas; торгóвый б. prekýbos balānsas; 2. pusiāusvyra.

балāнс², -а pōpiermalkēs.

баланс||ёр, -а balansuotojas (*akrobatas, šokantis ant lyno*); **~йр**, -а *tech.* balansyras, balansuo-

jamoji svirtis; **~ирный**, -ая, -ое balansuojamasis; б. брус (*javų kombaino*) balansuojamoji sijà; **~ирование**, -я balansavimas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* 1. balansuoti, laikyti pusiausvyrą; 2. daryti balansą, balansuoti.

балансовый, -ая, -ое balánso, balánsinis; б. отчёт balánsinė apýskaita (atáskaita).

балахна, -ы *tarm.* išvėpėlis (*žmogus*), išsiziójęlis, vėpla.

балахон, -а *šnek.* balakõnas (*platus viršutinis drabužis*), platūs chalátas; trinčiai; надѣл ка-кой-то б. užsivilkó kažkòkj balakõnà.

балэхтатъ, -аю, -аешь *eig. tarm.* 1. teliúskúoti (*vandenį*); 2. mûšti (*svietą*).

балбёс, -а *šnek. niek.* grevėlda, dilba, stuobrýs, grióva; **~ничать**, -аю, -аешь *eig.* išdykauti; dykinėti; daužýtis. trankýtis.

балда¹, -ы *v. ir m. šnek. niek.* žioplys, žioplė, drimba, griózdás, baslýs (*kvailas žmogus*), avigalvis, avigalvė.

балда², -ы *pasen.* kújis, kúoka, vėzdas.

балда³, -ы *pasen. tarm.* (lazdos) búožė, buñbulas.

балдахин, -а baldákimas (*sosto stoginė*), sostà-dangtis; išdabintas stogėlis.

балерина, -ы balerínà, balėto šokėja.

балёт, -а balėtas; пойтй на балёт eiti į balėtà; **~мейстер**, -а baletméisteris; **~мейстерский**, -ая, -ое baletméisterio; **~нный**, -ая, -ое balėto, balėtinis; **~омán**, -а baletomānas (*aistringas baletó mėgėjas*); **~омания**, -и baletomānija.

балка¹, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. sijà, bálkis, virdis; желёзная б. geležinė sijà; 2. jáujos ardákilas (kártis).

балка², -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам (ilgà) daubà, raguvà, įslėnis.

балканский, -ая, -ое balkániškas(is), Balkāņų.

балкón, -а balkõnas; **~ный**, -ая, -ое balkõno; балкóнные перйла balkõno átramos, turėklai; **~чик**, -а balkonėlis.

балл, -а 1. táškas (*sportininko pasiekimų įvertinimas*); 2. bālas; ветер в семь бálлов septynių bálų vėjas; 3. *pasen.* balsuojamasis rutuliukas; 4. (*mokinio*) pažymýs.

баллад¹а -ы *lit.* balādė; **~ный**, -ая, -ое balādinis.

балласт, -а balāstas, sunkmenà; krūvis, slūogas; освободиться от балласта устарėлых взглядов *prk.* išsiláisvinti nuo pasėnusių pažiūrų balāsto; сбросить б. išmėsti balāstą; 2. *glžk.* aštpilas, užpilas, balāstas (*keliui sutvirtinti*); **~ный**, -ая, -ое balāstinis, balāsto; б. поезд balāstinis traukinýs (*vežiojantis balastą geležinkelio sankasai*); б. мешók balāsto maišas (*balione*).

баллистика, -и balistika; **~ический**, -ая, -ое balistinis.

балловый, -ая, -ое bālinis, bálų, *žr.* балл; бálловое исчислėние сйлы вєтра vėjo stiprúmo apskaičiávimas bālais.

баллón, -а balíõnas; órpūslė; б. с водорóдом balíõnas sù vandeniliu.

баллотировать, -рую, -руешь *eig.* balotirúoti, balsuoti, sprėsti balsuojant; **~ся**, -руюсь, -руеься *eig.* balotirúotis, búti balsuojamam; iškėlti sàvo kandidatūrą; б. в председатели búti balsuoja-

mam (renkamám) pírimininku, iškėlti sàvo kandidatūrą į pírimininkus.

баллотиров¹ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам balsavimas; **~очный**, -ая, -ое balsuojamasis; б. бюллетėнь balsuojamasis biuletėnis.

бáльнный, -ая, -ое *žr.* бáлловый.

балóв¹анный, -ая, -ое *dltv. ir bdtv. reikš.* išlėpintas, išpáikintas; **~ать**, -лую, -лүешь *eig.* 1. lėpinti, áipinti, dýkinti, páikinti; б. дерėй páikinti, lėpinti vaikùs; 2. dũkti, išdykauti, siaũsti, kũltis, áimatotis; 3. *šnek.* plėšikauti; **~аться**, -лүюсь, -лүеься *eig.* 1. išdykauti, siaũsti, kũltis, áimatotis, lapauti, dũkti; 2. lėpintis, smāgintis, linksmintis.

балóв²ень, -вня *šnek.* išdýkėlis; išlėpėlis, lėpũnėlis; **~ный**, -á *šnek.* išdýkėlis; **~ница**, -ы *šnek.* 1. išdýkėlė, jóda; 2. (*vaikų*) lėpintoja, áipintoja, páikintoja; **~ной**, -áя, -óe išdýkęs, nutrũktgalviškas; б. мальчишка nutrũktgalviškas vaikėzas; **~ство**, -á *šnek.* 1. išdykávimas, áimata; nerimtas dárbas; 2. (iš)lėpinimas, áipinimas, páikinimas.

бáлочный, -ая, -ое sijinis, sijų, virdžių; б. мост sijinis tiltas.

балтй¹иц, -ийца Báltijos laivyno jūrėvis; **~йский**, -ая, -óe. 1. Báltijos; 2. báltų, báltiškas; балтйские языки báltų kalbos.

балык, -á balýkas, rũkyta žuviės nugarinė.

балзám, -а balzāmas; **~йн**, -а *bot.* balzaminà, plėtėivė, *Platanthera* (*tropinis dekoratyvinis augalas*); **~йнный**, -ая, -óe, **~иновый**, -ая, -óe balzamininis, balzamino.

балзámйрова¹ние, -я balzamāvimas; **~ть**, -рую, -руешь *eig.* balzamuoti (*mirusiojo kūną*).

балзámйческий, -ая, -óe, **балзámовый**, -ая, -óe balzāmo (*puz. kvapas*), balzāminis.

балнеблог, -а *med.* balneològas; **~йческий**, -ая, -óe balneològinis, balneològijos; б. курóрт balneològinis kurórtas.

балнеолóгия, -и balneològija (*gydymas mineraliniais vandenimis ir purvu*).

бáльный, -ая, -óe bālinis, bāliaus; бáльное плáтьє bālinė suknelė; бáльные тáнцы bāliniai šokiai.

балюстрáд¹а, -ы baliustradà, turėklai (*stulpuoti*); **~ный**, -ая, -óe baliustrádos, baliustrádinis.

балясина, -ы (*tekintas*) turėklų stulpėlis.

балясник¹, -а *prk. tarm.* niekakaibis, juokdarýs, niektauza, zaũnius, plepýs.

балясник², -а *tarm.* 1. rąstėliai, mėdžiaga tėkintų turėklų stulpėliams darýti; 2. turėklų stulpėlių tėkintojas.

баляс¹ничать, -аю, -аешь *eig. tarm.* juokauti, juokùs krėsti, plepėti, niekùs kalbėti; **~ы**, -яс *dgs.* 1. juokaí, zaũnos, liũksmos pāšnekos; 2. turėklai; **◆** б. точйть *šnek. žr.* балясничать.

бамбук, -а *bot.* bambùkas, *Bambusa*; **~овый**, -ая, -óe bambùkinis, bambùkų, bambùko; бамбúковая рóда bambùkų giraitė, bambukýnas; бамбúковая пáлка bambùkinė lazda.

банáльн¹ость, -и *m.* 1. banalùmas; 2. banalýbė, nuválkiota mintis; говорйть банáльности kalbėti banalýbes; **~ый**, -ая, -óe; -лен, -льна, -льно banalùs, nuválkiotas; банáльная мысль banall, nuválkiota mintis; б. сюжёт banalùs siužetas.

банан, -а *bot.* banānas (*medis ir vaisius*), *Musa paradisiaca*; **~овый**, -ая, -óe banāninis, banāņų.

банда, -ы gaujā, šūtvē, būrys; разбойничья б. plēšīķu gaujā; контрреволюционная б. kontrrevoliucionārā gaujā.

бандаж, -а 1. bandāžas, tvārstis, tvārtis, jūostas; 2. *tech.* (mašinas) tvārstas; 3. glāzē. pavažā; ~ийст, -а bandāžinīkas, bandāžu mēistras, tvārstinīkas, jūostinīkas; ~ный, -ая, -ое bandāžo, bandāžu, bandāžinis; б. пояс bandāžinē jūosta, bandāžinis raštis.

бандероль, -и m. banderolē, āplankalas; книга в бандероли knygā, arjuostā banderolē; отправить журнал бандеролью išsiūsti žurnālā banderolē; ~ный, -ая, -ое banderolinis; бандерольная бумага banderolinis (banderolēms gaminti) pōpieriūs.

бандит, -а bandītas, plēšīkas, galvažudys; фашистские бандиты fašistiniai banditai, galvažudžiai; ~изм, -а banditizmas, plēšikāvimas; ~ский, -ая, -ое banditinis, banditų; бандитская шайка banditų gaujā.

бандур||а, -ы bandūrā (ukrainiečių kanklių rūšis); ~ийст, -а bandūrinīkas.

банить, -ню, -нишь eig. 1. šnek. plāuti, šūtinti; 2. kar. valyti patrankos vamzdį.

банк¹, -а bānkas; государственный б. valstybinis bānkas.

банк², -а 1. bānkas (lošiant kortomis iš pinigų); держать б. laikyti bānką (lošiant kortomis); 2. bānkas (azartinis kortų lošimas); играть в б. (в банк) lōšti bānką.

банка¹, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. stiklainis; skardinė dėžutė; б. для варенья stiklainis uogienėi; консервная б. konservų dėžutė; 2. med. taurė; поставить больному банки pastatyti ligoniui taurės.

банка², -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам seklumā, ātsala.

банка³, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам sėdynėlė irklininkams (valtyje).

банкаброщ, -а *tekst. pasen.* pūssiūlinė knatinė mašinā.

банкёт, -а bankėtas, pōkylis, puotā; дать б. iškelti puotā, bankėtā.

банкир, -а bānkinīkas (kapitalistinėse šalyse); ~ский, -ая, -ое bānkinis, bānkininko, bānko; банкирская контора bānko kontorā.

банкнот, -а banknōtas, popierinis pinigas.

банков||ский, -ая, -ое bānko, bānkinis; б. работник bānko darbuotojas; б. билет banknōtas; ~ый, -ая, -ое bānko, bānkinis; б. перевод bānkinis pėrvedimas.

банкомёт, -а bānko laikytojas (lošiant iš pinigų).

банкрот, -а bankrōtas; объявить себя банкротом pasiskelbti bankrotū (neišsiginčiu sumokėti skolų); политический б. prk. politinis bankrōtas; ~ство, -а (su)bankrotāvimas, bankrōtas; злостное б. tyčinis bankrotāvimas.

банн||ик, -а 1. tarm. vānta; 2. kar. patrankos valiklis, šepetys; 3. tarm. pikta pirties dvasia (prietas); ~ое, -oro dht. pasen. pirtpinigiai; ~ый, -ая, -ое pirties, pirtčių; vāntos; пристал как б. лист šnek. prilipo kaip vāntos lāpas (apie įkyrų žmogų); б. день pirties dienā; банное мыло pirties muilas.

баночка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. stiklainėlis, dėžutė (pvz. konservų); indėlis (kremui, vaistams); 2. šnek. taurėlė; выпить по баночке šnek. išgerti pō taurėlę (vyno, degtinės); ♦ поставить баночку išgerti degtinės.

бант, -а peteliškė, (per vidurį perrištas) kāspinas; девочка с бантами в косах mergaitė su kaspiniais kasosė; завязать галстук бантом pasirišti kaklāraištį peteliškė; ~ик, -а kaspinėlis, kaspinukas; ♦ гўбки бантиком lūpėlės kaip rožėlės (apie mažą — džen. vaikų ar moterų — burną).

банчок, -чка žr. банк² (2 reikš.).

банщи||к, -а *pasen.* vanotojas, pėrikas, pirtinīkas; ~ца, -ы pirtininkė, vanotoja, pėrikė.

баня, -и 1. pirtis; 2. išsimaudymas pirtyje; 3. *tech.* vonia; ♦ кровавая б. skerdynės; задать баню кому-л. išplōsti, išburti kā.

баобаб, -а bot. baobābas (labai storas atogrāžų medis); ~овый, -ая, -ое baobābo; баобабовая древесина baobābo mediena.

баптист, -а baptistas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам baptistė; ~ский, -ая, -ое baptistų; баптистская секта baptistų sektā.

бар¹, -а bāras (bufetas-restoranas).

бар², -а seklumā (upės žiotyse), revā.

бар³, -а bāras (atmosferos slėgimo matavimo vietetas).

барабан, -а 1. būgnas; бить в б. mūšti būgną, būgnuoti; 2. anat. (ausiės) būgninė ertmė; 3. *tech.* būgnas; бильный б. žemd. spragilinis būgnas; б.-зубчатка (зубовой б.) krumpliūotas būgnas; пильный б. piūklinis būgnas; рифлёный б. rievėtas, rumbėtas būgnas.

барабан||ить, -ню, -нишь eig. 1. būgnuoti, būgną mūšti, būgnyti; 2. barbėnti (pirštais), bubėnti, barkšnōti (pvz. lietus į langą); dunksėti, dūndinti, dūndėnti, bārškinti; б. на роле juok. bārškinti pianinū; 3. prk. šnek. tarškėti, greit kalbėti, tauškėti, čežėti, liežuviū plōti; bėlsti (pvz. prakalbą); ~ный, -ая, -ое būgno, būgninis; б. бой būgnāvimas; барабанная перепонка (ausiės) būgninė plevėlė, ausiės būgnėlis; ~щик, -а būgninīkas.

барак, -а barākas; pašiūrė.

баран, -а 1. āvinas, tēkis (veislinis); 2. mūradaužys, tarānas; 3. dvitraukis (oblius); ♦ стадо баранов šnek. niek. avinaī, miniā, grūpė žmoniū, aklaī sėkančių pāskui savo vadovą; ~ий, -ья, -ье āvino; āvienos; avikailių; баранья котлета āvienos kotlėtās; б. жир lājus; б. рога āvino gāgas; б. тулуп avikailių skrandā; ♦ согнуть, скрутить в б. por suriėsti į ožio gāgą; баранья голова avigalvis, aviklaikis, avidvakis, aviproitis.

баранина, -ы āviena.

баранка¹, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам riestaīnis.

баранка², -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам šnek. automobilio vairas rātas; сесть за баранку sėsti prie automobilio vairo; крутить баранку sukinti vairą (važinėti automobilium).

баранок, -нка leistūvas (ilgas oblius).

бараночн||ик, -а riestaīninīkas; ~ый, -ая, -ое riestaīnių; бараночная пекарня riestaīnių kepyklā. **баранник**, -а bot. žr. первоцвіт.

барахлѣть, -лѣ, -лѣшь *eig. šnek.* niekūs darýti aĩ kalbēti; kēlti nereikalingą triūkšmą.

барахлѣ, -а *šnek.* senā mantā, senī, palaikýti daiktai; šlamštą; забери своё б. pasiimk savo daiktus, šlamštą; **болка**, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek.* senų daiktų turgavietė; **больный**, -ая, -ое sėnas, palaikis (*daiktas*).

барáтанье, -я var̃tymasis, vartaliójimasis, kėbariojimas, spurdėjimas.

барáхтаться, -аюсь, -аешься *eig. kápanotis, kėpurnėtis, vartýtis, kukštúotis, kėbernotis, kėburiuoti, burzdėti, spurdėti, spurduliúoti, vartalióti.*

барáчный, -ая, -ое barákinis, baráko, baráky.

барáшлѣк, -шка 1. ėriúkas, avinėlis; 2. ėrenā, avenā; 3. *tarm. zool.* tikùtis; 4. *tech.* sparnúotoji veržlė; **ки**, -ов *dgs.* 1. (*karklo*) rūpuolės; 2. (*plauky*) gárbanos; 3. bangų pùtos; 4. balti debesėliai; 5. *kul.* spūrgos, spáinės; **ковый**, -ая, -ое ėrenų, avenų; барáшковая шапка ėrenų kėpurė; **ком** *prv.* gárbanomis, garbanėlėmis, srúogomis (*suraityti plaukus*).

барбаризм, -а *žr.* варваризм.

барбарис, -а *bot.* raugėškis (1. *krūmas*; 2. *uogos*), *Berberis*; **овый**, -ая, -ое raugėškio, raugėškinis; б. куст raugėškio krūmas.

барбос, -а 1. sarginis kiemo šuo; 2. *šnek.* storžėvis žmogus.

барвénка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *zool.* gaudonbaždė (*žuvytė*), *Mullus*.

барвiнок, -нка *bot.* slenktenė, slenktenā (*šliaužiantis augalas*), *Vinca minor*.

бард, -а 1. bárdas (*senovės keltų liaudies dainius*); 2. *pasen.* poėtas.

барда, -ы žlaūgtai, tiřščiai, brogā (*spirito varyklų ir álaus daryklų atliekos*).

баре, бар *dgs.* ponijá, rōnai, ponýbė, *žr.* бáрин.

барельѣф, -а bareljėfas; **ный**, -ая, -ое bareljėfinis, bareljėfo.

бáржа, -и bárža (*plokščiadugnė krovinių valtis*), baidōkas.

бáрий, -я *chem.* bāris.

бáрин, -а; *dgs.* баре ir бáры, *kilm.* бар рōnas; жить бáрином plačiai, rōniškai gyvėnti, ponáuti; одѣт бáрином rōniškai apsirengęs; сидѣть бáрином *prk.* *šnek.* dykaduoniáuti; захудáлый б. рōnpalaikis; стать бáрином i ponūs išeiti, ponū tapti, suponėti.

баритон, -а baritōnas (1. *balsas*; 2. *dainininkas*; 3. *muzikos instrumentas*); **альный**, -ая, -ое baritonālinis, sū baritoniniu tembro atspalviu; б. бас baritonālinis bōsas; **ный**, -ая, -ое baritoninis, baritōno; баритонная пáртия (*dainavimo, grojimo*) baritōno pártija.

бáрич, -а *šnek. pasen. žr.* барчбнок.

бáрка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам bárka, krovinių valtis, vytinė.

баркарóла, -ы barkarólė.

баркáс, -а barkásas (*daugiairklis laivelis*); káteris; **ный**, -ая, -ое barkáso.

бáрмы, барм *dgs. ist.* bármos (*brangūs Rusijos kunigaikščių ir carų antpečiai*).

барóграф, -а barogrāfas.

барóкко *nkt.* barōkas.

барóметр, -а baromėtras, slėgmatis; б. падает баромėtras kriūta; водняной б. vandeninis baromėtras; ртутный б. gyvsidabrio baromėtras; **ический**, -ая, -ое baromėtrinis, baromėtro.

барон, -а barōnas (*bajorų titulas*); **ѣсса**, -ы baronienė, baronaitė; **ский**, -ая, -ое barōno; **ство**, -а baronystė; barōno titulas.

барочнѣк, -а bārkininkas; **ый**, -ая, -ое bārkos. **барочный**, -ая, -ое barōkinis, barōko; б. стиль barōko stilius.

барражіровать, -рую, -руешь *eig. av.* baražuoti (*patruliuoti ore, saugoti kurį rajoną ar objektą*).

баррикадѣ, -ы barikadė; **ировать**, -рую, -руешь *eig.* barikaduoti; **ироваться**, -руюсь, -руешься *eig.* barikaduotis; **ный**, -ая, -ое barikadų, barikadinis; б. бой barikadų mūšis.

барс, -а *zool.* panterā, *Felis pardus*.

бáрский, -ая, -ое рōну, рōно, рōniškas; жить на бáрскую нóгу рōniškai, plačiai gyvėnti.

бáрсовый, -ая, -ое pantėros; бáрсовая шкўра pantėros kailis.

бáрство, -а 1. ponýstė, ponýbė, poniškūmas; 2. *kuor.* ponijā, rōnai, ponýbė; **вать**, -твую, -твуешь *eig.* ponáuti.

барсўѣк, -а opšrūs, barsūkas, *Meles meles*; **ковый**, -ая, -ое, **чий**, -чья, -чье opšraūs, barsūko.

бархán, -а barchānas (*supustyta smėlio kalva stepėse ir dykumose*); **ный**, -ая, -ое barchāninis, barchāno; барханные пески barchāniniai smėlynai.

бáрхат, -а aksómas, māšastas; **ец**, -тца *bot. žr.* бáрхатцы; **ыстость**, -и *m.* aksomiškūmas; *prk.* švelnūmas; **ыстый**, -ая, -ое; -тýст, -а, -о aksómiškas; *prk.* švelnūs; **ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам aksóminis kaspinėlis; **ный**, -ая, -ое aksóminis, māšastinis; *prk.* švelnūs; бáрхатное плáтье aksóminė suknelė; б. рóлос *prk.* švelnūs balsas; **цы**, -цев *dgs. bot.* sereñtis, *Tagetes*.

барчбнок, -нка; *dgs.* -чáта, -чáт *šnek.* ponáitis, ponaičiūkas, poniúkstis.

баршинѣ, -ы lāžas, dvarystā; **ник**, -а lāzininkas; **ный**, -ая, -ое lāžo, lāžinis.

барынка, -и; *dgs. kilm.* -нек, *naud.* -нькам *šnek.* poniūtė, poniā.

барыня¹, -и *m.* poniā.

барыня², -и bārinia (*rusų liaudies šokio, dainos pavadinimas*).

барыш, -á *šnek.* peļnas; naudā; он получил рубль на рубль барышā jis peļnė antra tiek, dvigubai (*už rublį peļnė rublį*); не до барышā, была бы слáва хорошā nesvarbū peļnas, svarbū gėras vařdas; **ник**, -а *pasen.* peřpirklis, peřprekis, vertėiva, mainininkas, vertėlga; лошадинýй б. arkliamainys, arklų pirklys; **ница**, -ы *pasen.* maininiškė, pelniniškė, mainėiva, vertėiva; **ничать**, -аю, -аешь *eig. pasen.* pelnininkáuti, mainininkáuti, vaikýtis peļno; **нический**, -ая, -ое *pasen.* 1. mainininkāvimo, pelnininkāvimo, pelniniško; 2. lupikiškas; барышнические проценты lupikiškos palūkanos; **ничество**, -а *pasen.* pelnininkāvimas, mainininkāvimas; **ный**, -ая, -ое *pasen.* mainaĩs įsigýtas, išsimainýtas.

барышня, -и; *dgs. kilm.* -шень, *naud.* -шням *m.* panėlė, panáitė.

барьер, -а барjēras, ūžtvaras, ūžkardas, kliūtis; естественный б. gaĩtinē, natūrali kliūtis; взять б. įveikti kliūtį, pėrsokti, pėrkopti barjērą, ūžtvarą; ♦ поставить когò-нибудь к барьеру priversti ką káutis dvikovoje; **ньный**, -ая, -ое барjėrinis; б. бер барjėrinis bėgimas.

бас, -а bōsas (1. balsas; 2. dainininkas; 3. instrumentas; 4. muzikos kūrinio žemas balsas); петь басом bosū dainuoti, bosuoti.

басен||ка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам trumpà pasakėčia; **ньник**, -а pasakėčių kūrėjas, pāsakininkas, sakminiškas; **ньный**, -ая, -ое pasakėčių, sakmių, pāsakų.

баси||стый, -ая, -ое; -йст, -а, -о bōsinis, bōso, stōras; б. звук bōsinis, stōras gaĩsas; б. гóлос bōso balsas; **ть**, башу́, басишь eig. bosū dainuoti, storaĩ, bosū kalbėti, bosuoti.

баск, -а bāskas (tautos, gyvenančios Ispanijoje ir Prancūzijoje, narys).

баскетбол, -а sport. krepsinis; **йст**, -а krėpsininikas, krepsinio žaidėjas; **йстка**, -и; dgs. kilm. -ток, naud. -ткам krėpsininkė; **ньный**, -ая, -ое krepsinio; krėpsininkų.

баскский, -ая, -ое bāskų, bāskiškas.

басмач, -а basmāčius, basmāčas (kontrevoliucinis banditas Vidurinėje Azijoje); **еский**, -ая, -ое basmāčių; басмаческая бāнда basmāčių gauja; **ество**, -а basmačystė.

баснопісец, -сца pasakėčių rašytojas, pasakėtininkas.

баснословн||о prv. pāsakiškai; **ый**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно 1. pasen. mitologinis; legendarinis; 2. pāsakiškas, neįtikimas, nebūtas, pramanytas; б. урожай pāsakiškas derlius.

басня, -и; dgs. kilm. -сен, naud. -сням 1. pasakėčia; 2. džen. dgs. басни pāsakos, prasimānymai, tušti pleralai.

бас||ови́тый, -ая, -ое; -ви́т, -а, -о šnek. juok. stōras, žemas, bōsinis (balsas, garsas); **овый**, -ая, -ое bōsinis, bōso; б. ключ bōso rāktas; **ок**, -скā 1. nestiprus bōso balsas, bosėlis; говорить баском kalbėti su bōso intonācijomis, boseliu; 2. bōso stygā.

басон, -а basōnas, galiōnas, āpvadas, vėlas; **ньный**, -ая, -ое galiōno; б. узор galiōno rāštas.

бассейн, -а 1. baseinas (tvenkinys, plaukykla); зймний б. для плавання žiemds plaūkymo baseinas; 2. (upės) baseinas, nuotakas, upynas; 3. каменноугольный б. (akmens) angliės baseinas; Донéцкий б. Donèco (anglies) baseinas.

баста! jst. šnek. 1. ganà!, pakañka!; 2. nutilk!, šāl!

бастион, -а ist. bastiōnas; **ньный**, -ая, -ое bastiōno; б. гарнизон bastiōno įgula.

бастовать, -тую, -тýешь eig. streikuoti.

басурман, -а pasen. niek. basurmānas, musulmōnas; netikintysis; **ька**, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам basurmānė; **ьский**, -ая, -ое basurmānų, basurmāniškas.

баталист, -а kautynių, kāro vaizdų tapytojas, batalistas.

бата́л||ия, -и pasen. 1. kautynės, mūšis; 2. šnek. juok. kiviřčas, rietenos; **ьный**, -ая, -ое karinis, kāro, kautynių; б. огонь kautynių ugnis,

peraliáuјamas šaudymas; батáльная картинa kāro, kautynių pavėikslas.

батальон, -а kar. bataliōnas; **ньный**, -ая, -ое bataliōno; б. командир bataliōno vādas.

батареец, -ейца šnek. artilleristas, batėrininkas.

батарей||ка, -и; dgs. kilm. -еек, naud. -ейкам batėrijėlė, kišėninė batėrija (lemputė), žiebtuvėlis, šviestukas; **ньный**, -ая, -ое batėrijos, batėrinis; б. радиоприёмник batėrinis rādiјо imtuvas; б. обóz batėrijos gurguolė.

батарей||а, -и batėrija (vienarūšių įtaisų ar prietaisų rinkinys); б. аккумуляторов akumuliatorių batėrija; коксoвáльная б. koksavimo batėrija.

батарей||а, -и kar. batėrija.

батенька, -и šnek. (kreipinys) mielasis, bróli, brolaū, brolėli, draugūži, meldžiamasis, širdėle.

бати́ст, -а bātistas (toks audinys); **овый**, -ая, -ое batistinis; б. платок batistinė skarėlė.

батлэч||ик, -а ir **ок**, -чкā bot. pievinis pašiáušėlis, Alopecurus pratensis.

батол||г, -á pasen. tarm. rimbas; rýkštė, lazda (plakimo bausmei atlikti); botāgas; **жок**, -жкā lazdele; **жьё**, -я kuop. lāzdos, botāgai, rýkštės.

батон, -а (baltos duonos) batōnas.

батра́к||к, -á bėrnas, samdinys, kùmetis, žėmės ūkio darbininkas; **цкий**, -ая, -ое bernų, žėmės ūkio darbininkų; **чество**, -а 1. bernāvimas, kumečiāvimas; 2. kuop. samdiniāi, žėmės ūkio darbininkai; **чий**, -чья, -чье bėрно, bernų; батра́чья доля bėрно daliā; **чить**, -чу, -чишь eig. bernauti, kumečiauti; **чка**, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам mergā, samdinė, žėmės ūkio darbininkė; **чный**, -ая, -ое samdinių dārbu pāremtas, su samdiniāis dāromas, dirbamas; батра́чное хозяйство samdinių apdirbamas ūkis.

ба́тька, -и; dgs. kilm. -тек, naud. -ткам tarm. tėtis, tėtūšis; ♦ какóв б., таковы и дётки kóks tėvas, tokiė ir vaikėliai; obuolys nuó obels netoli teriėda.

ба́тюшк||а, -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам tarm., šnek. 1. tėvėlis, tėtis, tėtūšis; он весь по ба́тюшке пошёл jis visas į tėvą, jis savo tėvo sūnėlis; jis gývas tėvas; jis tėvo ir trūpinius surinkęs; 2. kūnigas, kunigėlis; 3. (kreipinyje) susimildamas, māno mielasis; тák-то, б., делá идýt māt, kaip eĩnasi, māno mielasis; ♦ как вас по ба́тюшке? kaip jūsų tėvāvardis?; **ин**, -а, -о tėvėlio, tėvo; б. тулуп tėво, tėvėlio skrānda.

ба́тя, -и v. (džen. kreipinyje) tarm. žr. ба́тька.

бау́л, -а pasen. báulas (pailgas kelionės lagaminas).

бах jst. pókšt, táukšt.

ба́хать, -аю, -аешь eig. pokšėti, taukšėti, būsėti (iš reto), bubėti, žr. ба́хнуть.

бахва́л, -а šnek. pagyrūnas, pagyrų, gurgų maišas, púodas; pagýras, gurgūnas, girklys, gurgelnys; **ниться**, -люсь, -лишýсь eig. girtis, áukštintis, pagyrūnauti; **ька**, -и; dgs. kilm. -лок, naud. -лкам gurgūnė, girklė, gurgelnė, pagyrūnė; **ьство**, -а gyrimasis, pāgyros, gýris, gurgā, pagyrūniškumas.

бáхнуть, -ну, -нешь *ivk.* pókštelėti, táukštelėti, búb-telėti, treñkti, rabubėti, sububėti (*šauñant, ká me-tant, mišant*); как бáхнул стакáн об пол kád táukštelėjo stiklinė į grindis; бáхнул выстрел pókštelėjo šūvis; ~ся, -нусь, -нешься *ivk.* susi-duoti, bumbtelėti, pargriūti (sū trenksmū).

бахр||омá -ы spurgai, kútai; spurguota pynėlė, atskaraí, spúrgana; ~омчатый, -ая, -ое; spur-ganótas, kutuótas; atspúřes.

бахч||á, -и; *dgs. kilm.* -чэй, *naud.* -чám arbūžų, мо-лиūgų laūkas; ~евóдство, -а arbūžų, moliūgų auginimas, arbūzininkystė; ~евóдческий, -ая, -ое arbūžų, moliūgų auginimo; б. совхóз arbūžų, мо-лиūgų auginimo tarýbinis úkis; ~евóй, -áя, -óе arbūžinių kultūrų, arbūžinis; бахчевáе культу́ры arbūžinės kultūros.

бац jst. táukšt, pýkšt, káukšt, bumpt; б. егó по голоvé bumpt jáм peř gálva.

бац||ать, -аю, -аешь *eig.* táuškinti; ~аться, -аюсь, -аешься *eig.* táuškintis (*puz. avinai ragais*).

бацй||а, -ы bacilá; ~овый, -ая, -ое bacilų, bací-los, bacilinis.

бáцнуть, -ну, -нешь *ivk.* 1. táukštelėti, tvókstelėti; 2. šnek. pýkštelėti (*apie šūvi*).

бачóк, -чка bakėlis.

баш: баш на баш lýgiai tiek pát; менять б. на б. mainýti lygiomis.

бáшен||ка, -и; *dgs. kilm.* -ноч, *naud.* -нкам bokš-tėlis; ~ный, -ая, -ое bókšto, bókštų; башенные часы bókšto laikrodís.

башибузу́к, -а *šnek. pasen.* bandítas, plėšikas.

башкá, -й *šnek. galvá*, baūžė, gúogė; у негó ты-пáя б. jis silpnós galvós; ♦ *šкая* б. kóks avi-galvis.

башкйр, -а baškiras; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам baškirė; ~ский, -ая, -ое 1. baškirų, baškiriškas; 2. Baškirijos.

башковйтый, -ая, -ое; -вйт, -а, -о *šnek.* protingas, galvótas.

башлý||к, -á gobtúvas, pėrgalvis, bašlikas; ~чный, -ая, -ое gobtúvo, bašliko.

башмáк¹, -á kúrpė, bātas; *šnek.* šliūrė, pusbatis, batėlis, batūkas; ♦ он у женý под башмакóм jis žmonós, pačios pastumdėlis.

башмáк², -á 1. šliūžė (*po ratu dedama pavažėlė, kad stabdytų*); 2. trinkėlė, šliūžė.

башмáч||ник, -а *pasen.* kuřpius, batsiuvys, kluņ-pius; ~ница, -ы kúrpių siuvėja, kuřpiuviene; ~ничать, -аю, -аешь *eig.* kuřpiaus ámatu veř-sis, kuřpiauti; ~ный, -ая, -ое báty, kúrpių (*puz. meistras*); ~ók, -чка kúrpėlė, batėlis.

бáшня, -и; *dgs. kilm.* -шен, *naud.* -шням bókštas, kuōras; вращáющаяся б. sukamāsis (*laivo ar tanko*) bókštas; водонапóрная б. vandėntiekio bókštas.

баштáн, -а *žr.* бахчá.

башу́ *žr.* басйть.

бáю-бáй, бáю-бáюшки-бáю ir бáюшки-бáю *jst.* čičia liūlia.

бáюка||нье, -я liūliávimas, čičiávimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* liūliuoti, čičiuoti (*vaikų*).

баядérка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам baja-dėrė (*Indijos šokėja ir dainininkė*).

баян¹, -а (*senovės slavų*) pāsakotojas, dainius, by-lótojas.

баян², -а *muz.* bajānas; ~йст, -а bajānininkas, ba-janistas; ~йстка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам bajānininkė, bayanistė; ~ный, -ая, -ое ba-jāno, bajāny; б. клавиш bajāno klavišas.

бáять, бáю, бáешь *eig. pasen. tarm.* kalbėti, šne-kėti, pāsakoti, bylóti, pōrinti.

БГТО («Будь гóтов к трудý и оборóне» — физ-культурный комплекс) BPDG („Būk pasirengęs darbui ir gynybai“ — fizkultūrinis kompleksas).

бдénне, -я 1. budėjimas; 2. budynės, budėtuvs; šėrmenys, apšėdai (*prie mirusio*); всénощное б. bažn. naktinės pámaldos, budynės (*prieš vėly-kas*); 3. rūpinimasis, prižiūrėjimas.

бдеть, бдишь *eig. pasen.* 1. budėti; 2. rūpintis, sáu-goti, páisyti.

бдите ьн||ость, -и *m.* budrūmas; политйческая б. politinis budrūmas; проявить б. paródyti budrū-má, rūpestingumą; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно budrūs, sargūs (*šuo*); rūpestingas, stro-pūs, budnūs; б. надзóр budri, rūpestinga, strópi priežiūra.

бер, -а, о бéре, на берý 1. bėgimas, bėgis, bėgs-mas, bėgsena, bėgšta; póbėgis; на берý bebė-gant, bebėgdama(s); бýстрый б. лошадí smarkí árklio bėgsena; 2. *dgs.* -á, -óв bėgtynės, (*ark-lių*) lenktynės; быть на берáх býti arklių lenk-tynėse; 3. *dgs.* -á, -óв *pasen.* pabėgimas, dezertyrávimas; он в берáх jis yrá pabėges; вернýться из берóв sugrižti iš pabėgimo; ♦ в берáх *šnek.* váikščiojant, lākstant, plūkiantis, bėgiojant sū reikalaís; сегоднá весь день прошёл в берáх šiañdien visá diėną lāksčiaū, bėgiojau sū reika-lais.

бéганье, -я bėgiojimas, bėginėjimas, lākstymas.

бérать, -аю, -аешь *eig.* 1. bėgióti, bėginėti, teki-nėti; 2. *prk.* bėgióti, mėilintis, mėrgintis, meili-káuti; б. за дéвушками mergišiauti, merginėti; 3.: б. на конькáх čiuóžti, čiužinėti; б. на лы-жах slidinėti; 4. láigyti (*puz. galvojai*); 5.: б. взáпуски бėgti lenkčiū.

беремóт, -а *zool.* hipopotāmas, begemótas; *Hippopo-tatus*.

беглéc, -á bėglýs, pabėgėlis, spruklýs.

бérло *prv.* 1. skubinaí (*puz. eiti*); bėgščiai, greitai (*puz. rašyti*); 2. laisvai (*puz. kalbėti*); 3. pavir-šutiniškai, apgraibomis, greitomis (*puz. apžiū-rėti*); ~сть, -и *m.* 1. greitūmas, skubūmas; vik-rūmas; б. взгляда žvilgsnio greitūmas; 2. pavir-šutiniškūmas; 3. laisvūmas, greitūmas.

бéглýй¹, -ая, -ое 1. *pasen.* pabėges; б. крепостнóй pabėges baudžiáuninkas; б. кáторжник pabėges káторгинinkas; 2. -оро *dkt.* bėglýs, pabėgėlis, pa-sislėpėlis.

бéглýй², -ая, -ое 1. paviršutiniškas; skūbinas; бér-лое обозрénне paviršutiniška apžvalgá; 2. lais-vas, greitas; dāžnas; бérлое чтénне laisvas skai-tymas; б. огóнь (*šaudant iš patrankų*) greitas, dāžnas šaudymas; 3. išnykstantis (*apie rusų kal-bos balsius „о“ ir „е“, puz.: лоб, лба — kakta, kaktos; день, дня — diena, dienos*).

беглáнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам bėglė, pabėgėlė, bėgūnė.

беговой, -ая, -ое 1. lenktynių, lenktyninis; беговая лошадь lenktynių arkllys; беговые дрожжи lenktynių vežimėlis, važiuoklė; 2. bėgimo, bėgamašis; беговая дорожка sport. bėgimo takas.

бегом *prv.* bėgtė, bėginė, bėgomis, bėgčiom, tėkinas, tekinom, patekom; беря б. бек tėkinas, bėgčiom; он пустился б. jis pasilėido tėkinas.

бегомер, -а žingsniāmatas, greičiōmatas.

бегония, -и bot. begonija, Begonia.

беготня, -й *šnek.* 1. bėgiōjimas, bėginėjimas, lāks-tymas; дети подняли беготню vaikai ėmė lāks-tyti, įsilākstė; 2. *prk.* skubūs rūpesčiai, reikalai; весь день прошёл в беготне visą dieną praėjo bebėgiōjant, besirūpinant.

бегство, -а (pa)bėgimas, sprukimas; traukimas; б. из плена pabėgimas iš nelaišvės; обратять в б. privežti trauktis; обратиться в б. imti bėgti; паническое б. pāniškas traukimas (pvz. kariuomenės).

беру *žr.* бежать.

бегун, -а 1. bėgikas, bėgūnas; greitakojis, greituolis; б. на короткие дистанции sport. trumpųjų nuotolių bėgikas; 2. ristiniškas, ristūnas (žirgas); 3. *tech.* grūstūvas, grūdėklis.

бегунок, -нка *tech.* skriejikas; ~ы, -ов *dgs. tech.* bėgūnai, stātginės.

бегунья, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням бėgikė.

бегучий, -ая, -ее; -гуч, -а, -е (*apie vandenį*) srovūs, srovingas; bėgūs.

бедá, -ы bėdà, neláimė, vařgas, striukė; выручить из беды išgėlbėti iš neláimės, iš bėdōs; ♦ на беду neláimei; б. как *šnek.* baĩsiai, labai; б. как máло baĩsiai, labai mǎža; что за б.!, это не б.!, niėkis!, didelio čià daĩktol; б. мне с ним vařgas mán sũ juō; б. да и тóлько tikrà bėdà; как на беду kaip tũčia; придёт б. ateis striukė; долго ли до беды neláimė nekvieštà ateina; в том то и б. tai visũ pikčiausia; семь бед, один ответ už visa vienas atsākymas; лихà б. началó pradžià gálvą láužo; kiekvienà pradžià sunki; людей там — б. žmoniũ ten bėgalės.

бедлам, -а *eina tariniu šnek.* netvarkà, pāniava, chaōsas.

беднеть, -ею, -еешь *eig.* 1. nuskuřsti, nusigyvėnti, darýtis neturtingam, vargañ smũkti, į skuřdą klĩpti; plĩkti; 2. darýtis nebė derlingam, álti (*puz. žemė*).

бедн|ость, -и *m.* neturtingūmas, netuřtas, skuřdas, vařgas; жить в бедности skuřsti; б. — не порок netuřtas — nė ūda; ~отá, -ы *kuop.* varguōmenė, betuřčiai, skuřdziai, vargdieniai; комитет деревенской бедноты (комбед) káimo varguōmenės komitėtas; ~ый, -ая, -ое; -ден, -днá, -дно 1. neturtingas, betuřtis, mažatũrtis; б. человек neturtingas žmogūs, skuřdzius; 2. skurdūs, vargingas, nuskuřdęs; бėdinas, skuřdinas, vařginas; бедная жизнь vargingas gyvėnimas; бедная природа skurdi gamtá; бедное воображение skurdi, siaurà vaizduotė; б. урожай skurdūs, meňkas, negausūs derlius.

бедн|га, -и *v.* ir *m. šnek.* vařšas, vařšė; бėdũlis, бėdũlė, бėdzius; ~жка, -и; *dgs. kilm.* -жек,

naud. -жкам *v.* ir *m. šnek.* vargšėlis, vařšas; vargšėlė, vařšė.

бедн|як, -á 1. varguōlis, vařgeta, netuřtelis, betuřtis, бėdzius, vařšas, skuřdzius, skursnà, skurdėnà, skurdėiva, pavirpėlis, nuskuřdėlis, grũnius, vargdienis, sunũkelis; 2. neturtingas(is) valstietis; ~цкий, -ая, -ое neturtingũjũ valstietĩjũ, varguōmenės; ~чество, -а varguōmenė, betuřčiai, skuřdziai; ~чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам varguōlė, netuřtėlė.

бедовый, -ая, -ое *šnek.* drąsūs, niėko nebijantis, ėibininkas, nutruktgalvis, vikrus; guvūs, žvitrūs, mitrūs; б. человек nenũorama, vaĩdvaikis; б. мальчишка žvitrūs, nutruktgalvis, drąsūs vaikėzas, berniōkas.

бедокур, -а *šnek.* išdykėlis, ėibininkas, pasiaubėlis; ~ить, -рю, -ришь *eig. šnek.* išdykauti, ėibes darýti.

бедренец, -нца bot. ožiažolė, Pimpinella.

бедр|енный, -ая, -ое šlauniš; бедренная кость šlaunikaulis, rietkaulis; ~истый, -ая, -ое; -рист, -а, -о kulšingas, strėningas; ~о, -á; *dgs.* бедра, бедер, бедрам šlaunis, kulšis; *dgs.* strėnos, klũbai, rietai; широкіе бедра plātūs klũbai.

бедств|енный, -ая, -ое skurdūs, vařgas, vargingas, nelaimingas, бėdingas, vargūs, skuřsnas; бедственное положение varganà, varginga, nelaiminga bũklė; ~ие, -я neláimė, nėganda(s), bėdà, nuoruolis, ámanas; сигнал бедствия pavõjaus ženklas, šauksmas; стихийное б. stichinė, gaĩvališka neláimė; ~овать, -тую, -твуеть *eig.* vařgti, skuřsti, būti neláimĩjũ, бėdũ suspaustam.

бедуин, -а beduinas, klajōklis arābas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам beduinė; ~ский, -ая, -ое beduinỹ, beduiniškas.

беж nkt. bėdv. rausvai gelsvōs spalvōs.

бежать, берý, бежишь *eig.* 1. бėgti, lėkti, kũrti, kurnėti, dulkėti, trėsti, skuosti, dėngti, skrieti; б. рысью бėgti risčia; 2. tekėti, lietis, varvėti; вода бежит ручьями vanduo tėka upėliais; кровь бежит из раны kraujas tėka iš žaizdōs; 3. slĩnkti, бėgti, eiti, skrieti; рōды берýт мėtai lėkia, бėга; часы берýт vālandos бėга, sleňka; облака берýт dėbesys sleňka; 4. pabėgti, sprũkti, smũkti; заключенный бежал kalinỹs pabėgo, pasprũko; я еле бежал от соблазна аš vōs išvėngiau pagũdos.

бежевый, -ая, -ое *žr.* беж.

бѣжен|ец, -нца pabėgėlis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам pabėgėlė; ~ский, -ая, -ое pabėgėliỹ; б. комитет pabėgėliũ komitėtas; ~ство, -а 1. бėgimas (*paliekant gimtąjį vietą*); 2. *kuop.* pabėgėliai.

без, безо *prl.* бė; остáться б. дėнер pasilikti бė pinĩgũ; б. исключения бė išimtĩs; б. сомнения бė ábejo; б. моего вѣдома бė máно žiniōs, mán pežinant; б. пять минут шесть бė penkiũ minũciũ šėšios (*valandos*); б. вас приходили посетители jũms pėasant, būvo atėję lankytojų; безо всего бė niėko; и б. тогò тѣжко if šiaip sunkũ; я провёл всю ночь б. сна išbuvaũ visà naktį nemĩgęs; не могу этого слýшать без тогò, чтóбы не рассмѣяться negaliũ tō klausyti nesusijuokęs; не без интереса нė бė įdomũto.

без... (безъ..., бес...) *be...*, *ne...* *priešdēlis, su kuriuo sudaromi*: 1) *iš daiktavardžių būdvardžiai, reiškiantieji asmenį arba dalyką, kuriam ko trūksta, pvz.*: безрѣтнѣй bebuŕnis; безлошаднѣй beaŕkliš; безъязыкий beliežūvis; безкѣстнѣй bekaūlis; беззвучнѣй bebalſis; бесцѣльнѣй bejėgis; безопаснѣй перавојingas (*pvz. žvėris*), saugūs (*pvz. vieta*); 2) *daiktavardžiai su galūnėmis -не ar -ье, reiškiantieji ko nors trūkumą, pvz.*: безвкусие neskonīgūmas, beskonīškūmas; безволие bevalīškūmas; бездождье lietaūs nebuvimas (*sausra*); безрыбье žuvų nebuvimas.

безалабер||ность, -и *m. šnek.* netvarkingūmas, iširūmas; **~ный**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно *šnek.* betvarkis, iširėlis, išira, netvarkingas, iširas, kūtvela; б. человек betvarkis žmogūs, kūtvela; безалаберная работа netvarkingas darbas; **~щина**, -ы maišalynė, iširūmas, paininga, netvarkà.

безалкогольный, -ая, -ое bealkoholinis, nealkoholinis (*gėrimas*).

безапелляционный, -ая, -ое; -бнен, -бнна, -бно 1. *teis.* neapeliacinis, neapeliuojamas; 2. griežtas, kategoriškas; nelėidžiantis prieštaravimų; б. тон kategoriškas tonas.

безбедный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. бė vargo, бė bėdės (*pvz. gyvenimas*); 2. pasitūrintis, бė vargų, bevargis (*žmogus*).

безбилетный, -ая, -ое netūrintis bilieto (*pvz. keleivis*).

безбожие, -я bedievybė, ateizmas, bedievystė; **~ник**, -а bedievis, ateistas; **~ница**, -ы bedievė, ateistė; **~ничать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* nežmoniskai, begėdiškai elgtis; **~но** *prv. šnek.* neleistinai, nežmoniskai; б. пýтать факты neleistinai pàinioti faktūs; **~ный**, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно 1. bedievis (*žmogus*), bedieviškas, bedievių, ateistinis; 2. *šnek.* nežmoniskas, begėdiškas, pasipiktinimą kėliantis; безбожные цены nežmoniškos kainos; б. враль begėdiškas melāgis, sūktmelāgis, melāgių virvė.

безбокий, -ая, -ое sausašonis (*pvz. arklys*); бėšonis (*namas*).

безболѣзненный||ость, -и *m.* neskausmingūmas, beskausmiškūmas; **~ый**, -ая, -ое; -нен, -ненна, -нено 1. beskausmis; безболѣзненная операция beskausmė operācija; 2. *prk.* бė sunkūmų, бė žalės, бė nemalonūmų, sklandūs.

безбольн||ость, -и *m.* beskausmingūmas; nesopulingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. beskausmiškas, бė skausmo, beskausmis (*operacija*), nesopamas, neskaudamas, nesopulingas; дѣлать безбольным nускаusminti; 2. *prk.* sklandūs, darnūs, бė sutrikimų.

безбородый, -ая, -ое 1. bebarzdis, бė barzdės; 2. *prk.* nesubrėndėlis, jauniklis.

безбоязненн||ость, -и *m.* nebailūmas, baimės nežipjimas, nebaimė; **~ый**, -ая, -ое; -знен, -зненна, -зненно bebaimis, bebaimiškas, nebailūs, baimės nežinantis.

безбрач||ие, -я nesusituokimas, nesantuokinis gyvenimas, nevėdusio buitīs, viengungystė; (*katalikų kunigų*) celibatas; он живѣт в безбрачии jis gyvena nevėdęs, jis viengūngis; **~ность**, -и *m. žr.* безбрачие; **~ный**, -ая, -ое nevėdęs, bemotėris,

nevėdžià; netekėjusi; nesusituokęs, nesantuokinis; безбрачная жизнь nevėdusio (netekėjusio) gyvenimas, viengungystė.

безбрежн||ость, -и *m.* begalybė; **~ый**, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно beribis, bekrāstis, бė krantų; begalinis; neaprėpiamas; безбрежные равнины beribės lūgumos, lūgumų lūgumos; безбрежная скорбь *prk.* begalinis sielvartas; безбрежное море bekrāstė jūra.

безбровый, -ая, -ое бė aĩtakių.

безбурный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно neaudringas, ramūs, бė audrų, tylūs.

безведомый, -ая, -ое nežinomas; бė žiniōs dāromas.

безвѣдрис, -я *tarm. (nuolat)* paniūręs, apsiniáuķęs, blōgas ōras; negiedrā, dārgana, apniukimas.

безвер||ие, -я netikėjimas, tikybos neturėjimas; **~ный**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно nētikintis.

безвѣстн||ость, -и *m.* nežinėjimas, nežinià, nežinomūybė; жить в безвѣстности bũti nežinomat, negarsiàt; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно nežinomas; nepažįstamas; б. репѣй nežinomas didvyris.

безвѣтр||енный, -ая, -ое; -рен, -ренна, -ренно nevėjuotas; bevėjis, ramūs, tylūs; б. день nevėjuota dienà; безвѣтрная поро́да bevėjis, ramūs ōras; **~ие**, -я tylūs, бė vėjo ōras, tylà.

безвино||о *prv.* бė kaltės, nekaltai; б. пострадавший nekaltai nukentėjęs; **~ость**, -и *m.* nekaltūmas; **~ый**, -ая, -ое; -винен, -винна, -винно bekalts, nenusikaltęs, nekaltas (*žmogus*); бė kaltės, niėkuo nedėtas.

безвкус||ие, -я *šnek.*, **~ица**, -ы neskonīgūmas, beskonīškūmas; skōnio, dailūmo nejutimas, skōnio nenuvokimas; nedailūs, neskoningas dāiktas; **~но** *prv.* neskaniai; бė skōnio, neskoningai; **~ный**, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно beskōnis, neskoningas, laiškūs, neskanūs vālgyti, ogūs, бė skōnio (*vālgis*); безвкусная обстановка neskoningas apstātymas (*buto*).

безвласт||ие, -я valdžios nebuvimas, anārchija, nevaldžià, bevaldystė; **~ность**, -и *m.* bevaldiškūmas; bejėgiškūmas, gālios neturėjimas; **~ный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно bevaldis (*pvz. kraštas*), begālis, bejėgis (*pvz. žmogus*).

безвод||ность, -и *m.* sausūmas, vandeis nebuvimas, sausmetis; **~ный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. bevandėnis, nusaūšęs (*pvz. kraštas*); saūsas (*pvz. vasara*); безводная пустыня bevandėnė, nusaūsusì dykumà; 2. *chem.* bevandėnis; безводная кислота bevandėnė rūgštis; **~ье**, -я vandeis stokà; sausūpnė; sausumà, sausmetis.

безвозбранный, -ая, -ое *pasen.* nėginamas, neklūdomas, nedraūdziamas, nevažzomas.

безвозвратный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно negrįžtamas, negrąžinamas, neatšaukiamas; negrąžintinas; безвозвратная ссуда negrąžinamoji paskolà.

безвоздушный, -ая, -ое beğris; безвоздушное пространство beğrė erdvė.

безвозмездный, -ая, -ое neatlūginamas, ne(ap)mōkamas; безвозмездная помощь neapmōkama pagāba; безвозмездное отчуждение nusāvinimas neatlūginant.

безволие, -я bevališkūmas, vālios neturējimas, silpnā valīa.

безволосый, -ая, -ое beplaūkis; plikagalvis; **безволосая** кожа beplaūkē ōda; **~ве**, -я plaukū nebuvimas; nuplikimas.

безвольность -и *m.* vālios stokā, vālios neturējimas, silpnavališkūmas; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно bevālis, bevāliškas, silpnavālis; б. человек bevālis žmogūs; б. характер silpnavālis, bevālis būdas.

безвредно *прв.* бē žalōs; **~ость**, -и *m.* nežalingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно nežalingas, nekenksmingas; безвредное средство nekenksmingas vāistas.

безвременный, -ая, -ое prieš laiką įvykęs; nē laikū dāromas, nē laikū atėjės, atsitikęs, peį ankstývas; belaiķis; безвременная кончина belaiķē, peį ankstýva, peį anksti atėjusi mirtis.

безвременье, -я 1. *pasen.* vařgmetis; (*visuomenio*) sustingimo laikótarpis; blogi laikai, vařgo diēnos; 2. blōgmetis; blogi oraī.

безвыгодно *прв.* бē pelno, бē naudōs; **~ость**, -и *m.* nepelningūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно beanaūdis; nenaudingas, nepelningas, neduodantis naudōs.

безвыездный, -ая, -ое nuolatinis, neišvažiuojantis, neišvažiuojamas.

безвыходно *прв.* neatsitraukdamas, neišeidamas; сидит б. sēdi (namiē) niēkur neišeidamas; **~ость**, -и *m.* 1. neišeinamūmas; 2. beviltiškūmas; б. положения padėtis beviltiškūmas, išeitiēs nebuvimas; **~ый**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. neišbrendamas, бē išeitiēs, beviltiškas; безвыходное положение beviltiška padėtis; 2. neišeinamas, nuolatinis.

безглавый, -ая, -ое *pasen.* begalvis, бē galvōs, žr. безголовый.

безглагольный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. *lingv.* бē veiksmāžodžio (*pvz. sakinys*); 2. *pasen.* nebylūs, bežadis.

безглазый, -ая, -ое beākis, āklas.

безгласие, -я balso netekimas, neturējimas; **~ность**, -и *m.* 1. nebylūstē; 2. beteisiškūmas; įtakos neturējimas; **~ный**, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. bežadis, nebylūs, nēčias; 2. bebal̄sis; neįtakingas; 3. *lingv.* neištariamas.

безгневный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно *šnek.* bepyktis (*žmogus*), nemokantis pykti, nepiktas (*pvz. atsakymas*), nerūstūs.

безгдые, -я *šnek.* vařgo diēnos, nēganda(s).

безголовый, -ая, -ое; -лов, -а, -о 1. begalvis; 2. *prk.* *šnek.* pūsgalvis, besmegēnis; бē atmintiēs.

безголовосный, -ая, -ое *gram.* duslūs (priebalsis); **~ый**, -ая, -ое bebal̄sis, silpnabal̄sis; б. певец silpnabal̄sis daininiķas.

безграмотно *прв.* 1. mažarāštiškai; 2. *prk.* nemokāšiškai; **~ость**, -и *m.* 1. neraštingūmas, rāšto nemokėjimas, beraštiškūmas; 2. *prk.* nemokāšiškūmas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. neraštingas, nerašlūs, berāštis; б. человек berāštis žmogūs; 2. nemokāšiškas, pilnas klaidų; безграмотное письмо nemokāšiškas, pilnas klaidų laiškas; 3. *prk.* neišmānēlis, nemokša, obskurāntas; технически б. visai neišmānantis tēchnikos.

безгранично *прв.* бē gālo, бē krāšto; б. любить Рóдину бē gālo mylėti Tėvynę; **~ость**, -и *m.* bekraštýbē, begalýbē; б. вселенной visātos bekraštýbē; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. beribis, bekrāštis; безграничное море bekrāštē jūra; 2. *prk.* begalinis, peį didelis, upatingas; безграничная радость begalinis džiaugsmas; 3. neaprēžtas, peribotas (*pvz. valdžia*).

безгрешность, -и *m.* nuodėmių neturėjimas, nenudėmingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно nenusidėjęs, nenudėmingas, бē nuodėmēs; некал̄tas; ♦ безгрешные доходы *pasen. iron.* kŷšiai.

бездарно *прв.* netaleltingai, negabiai, nepajėgiai; **~ость**, -и *m.* 1. negabūmas, kŷrybinēs dovanōs neturėjimas; 2. negabūs žmogūs (*pvz. rašytojas, dailininkas*), betaleñtis; он чистая б. jis tikras betaleñtis; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно negabūs, netaleltingas; бē kŷrybinēs dovanōs, betaleñtis; бездарное произведение netaleltingas kŷrinys; б. поэт negabūs, betaleñtis poetas.

бездарь, -и *m.* 1. *kuop.* negabuoliai, betaleñčiai; 2. *šnek.* negabuolis, betaleñtis.

бездействие, -я neveiklūmas, neveikimas, rimtis, neveikā, niēko nedarymas, tūnojimas; **~овать**, -твую, -твуете *eig.* neveikti, niēko nedarýti, tūnoti, neveikliām būti, dykinėti.

безделица, -ы *šnek.* ir безделка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *pasen.* 1. meñkniekis, mažmožis, niēkis, niēkniekis; всякая б. eрó тревóжит kiekvienas mažmožis jį įaudina; 2. dailēs mažmožis, niekūtis, puošmena.

безделушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам (*grazūs*) niēkniekis, niekūtis, meñkdaiktis; dailēs mažmožis; женские безделушки mōteriški niekŷčiai (*paruošalėliai*).

безделье, -я dykinėjimas, dykystā, neveikimas; tarpdarbis, nedirbam̄as mētas; bet sau dārbas; от безделья iš neturėjimo kā veikti, nē kā dāres; вынужденное б. priverstinis dykinėjimas; **~ник**, -а *šnek.* dykinėtojas, netikėlis, niekadarys, niekadařbis, dykūnas, dyrūnas, sliņkis, veltinėtojas; išdykėlis; **~ница**, -ы *šnek.* niekdarē, niekadařbē, dykūnē, dyrūnē, veltinėtoja, išdykėlē; **~ничанье**, -я dykinėjimas, veltinėjimas; sukčiāvimas; **~ничать**, -аю, -аешь *eig.* dykinėti, dykiniuoti, veltinėti, krošėti (*be darbo*); slinkāuti, drybsōti, tūnoti; довольно б.—берись за работу eik darbo dirbti nedykinėjęs; **~нический**, -ая, -ое *pasen.* apgavikiškas, niekadario; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. *šnek.* dykūniškas, tūščias (*pvz. darbas*); dykaduōniškas; б. паpень dykūnas vaikas; бездельное существование dykaduōniškas gyvenimas; 2. *pasen.* meñkas, nereikšmingas, niekingas.

безденежный, -ая, -ое *šnek.* 1. bepiginis, neturtingas; 2. nepigininis (*atsiskaitymas*); nemokamas (*pvz. vekselis*); **~ье**, -я pinigŷ stokā, pinigŷ stokāmetis; bepiginē, bepiginystē.

бездетность, -и *m.* bevaikystē, vaikŷ neturėjimas, bevaikiškūmas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно bevaikis; бездетная женщина bevaikē mōteris.

бездéяте́льн||о *прв.* neveikliai; бe дáрбо; он жи-
вёт б. jis gyvėna бe дáрбо; **~ый**, -ая, -ое; -лен,
-льна, -льно neveiklius.

бездна, -ы 1. bedūgnė, prarajà, kiauróji, armuò,
pragarmė; морская б. jūrų bedūgnė; 2. bėgalė(s),
áibė, daugybė, daug, liòlė, bāžmas; versmė; он
издержáл бездну дéнег jis išlėido áibę pinigų;
экая б. звéзд сего́дня kokià daugybė šiañdien
žvaigždžių; это б. премýдрости tai išminties
versmė; чéртова б. дел vélниška bėgalė darbų.

бездóжд||ный, -ая, -ое nelietingas, бe lietaūs; lie-
taūs negáunąs, nusaūšęs; б. год nelietingi mē-
tai; бездóждная тýча debesis бe lietaūs; б. край
nusaūšęs krāštas; **~ье**, -я sausrà, lietaūs nebu-
vimas, saūsmetis.

бездоказáте́льн||ость, -и *т.* neįrodómumas; пера-
grįstumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно ne-
įrodytas; nepagrįstas.

бездóлье, -я *šnek. tarm.* nedalià, neláimė, nėgan-
das.

бездóм||ник, -а *šnek.* benāmis, bekaūpis, bepastò-
gis; **~ница**, -ы *šnek.* benāmė, bekaūpė; **~ный**,
-ая, -ое; -мен, -мна, -мно benāmis, bekaūpis;
бездóмная собáка benāmis šuò; **~ье**, -я *šnek.*
sàvo pamų, pastógės neturėjimas, benamiškū-
mas.

бездóнный, -ая, -ое; 1. bedūgnis, kiauradūgnis;
2. neišmatuojamas, kiāuras, nepripildomas; без-
дóнная прóпасьť а) neišmatuojama bedūgnė;
б) *šnek.* kiāuras maišas (*išlaidus žmogus*); ♦
бездóнная бóчка *šnek. juok.:* а) didelis girtuòk-
lis; б) eikvotojas, išlaidūnas.

бездорóж||ный, -ая, -ое bekėlis, neišvažiuojamas,
blogų kelių; б. край bekėlis, blogų kelių krāštas;
~ье, -я 1. bekėlė, kelių neišvažiuojamumas, nei-
švažiuojami keliai; 2. įmūrės kėlias; kelių pa-
biurimo mētas, palaidinys, pamurys, palaidūme-
tis, purvābrada; весёнее б. palaidinys, pólaidis,
pólaidžià.

бездохóдный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно nepelnin-
gas, pelno neduodantis; бездохóдная торгóвля
nepelninga prekyba.

бездýмный, -ая, -ое бe miñčių; neapgalvotas; tuš-
čia galvis; nerūpestingas; бездýмное житё бe
rūpestingas gyvėnimas; бездýмная голóвушка ne-
rūpestingas žmogus.

бездýш||ие, -я beširdiškumas, kietaširdiškumas, šir-
diės kietumas; **~ный**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно
1. beširdis, medžiaširdis, kietaširdis, žiaurūs, ne-
gailestingas, bejaūsmis; б. чиновник kietaširdis,
bejaūsmis valdiniškas; б. тирán žiaurūs, negai-
lestingas tironas; 2. besiėlis, negývas, bežadis
(*pvz. lavonas*).

бездýшный, -ая, -ое bedūmis, nerūkstamas; б. по-
рох bedūmis pàrakas.

бездýханный, -ая, -ое; -ánен, -ánна, -ánно ne-
gývas, nebealsuojantis, bedvāsis, бe dvāšios.

безжáлостн||о *прв.* negailestingai, žiaūriai, bešir-
diškai; **~ость**, -и *т.* negailestingumas, žiaurū-
mas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно negailestin-
gas, kietaširdis, žiaurūs.

безжизнени||ость, -и *т.* gyvybės, gyvūmo stokà;
армírimas, negyūimas; **~ый**, -ая, -ое; -знен,
-зненна, -зненно 1. negývas, armirėš, бe gyvybės;

безжизненная пустыня бe gyvybės dykumà;
2. neraiškūs, apsiblaūšęs, blandūs, betemperameñ-
tis, drūžnas; б. взор apsiblaūšęs, neraiškūs žvilgs-
nis.

беззабóтливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о *расен. žr.*
беззабóтный.

беззабóтн||ость, -и *т.* nerūpestingumas, atvangū-
mas, neturėjimas sielvartų, niėko nepáisymas;
~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно nerūpestingas; бe
rūpesčių, бe sielvartų; niėko nepáisąs, atvangūs;
б. человек nerūpestingas žmogus.

беззавéтн||о *прв.* atsidāvusiai, šventai, pasiaukója-
mai; б. прédан бe gālo, šventai atsidāves; **~ый**,
-ая, -ое; -тен, -тна, -тно pasiaukójamas, begali-
nis, atsidėjęs, pasiaukójęs, pasišventęs; беззавéт-
ное служéние рóдине pasiaukójamas tarnāvimas
tėvųnei.

беззабóрн||ость, -и *т.* nebartinūmas, nesmerktinū-
mas; **~ый**, -ая, -ое; -óрен, -óрна, -óрно ne-
bártinas, nesmerktnas, nepėiktinas.

беззакóн||ие, -я 1. neteisė, teisétumo nebuvinas,
neteisės dárbas, neteisétumas; пóльное б. visiškas
teisétumo nebuvinas; борьба с беззакóнием kovà
sù neteisétumų; 2. neteisėtas pólėgis; nedoróvė;
совершáть беззакóния neteisėtai, nedorai elgtis;

~ник, -а *šnek. расен.* įstátymų láužytojas, pér-
ženėgėjas, neteisų darytojas; **~ница**, -ы *šnek.*
расен. įstátymų láužytoja, neteisų darytoja; **~ни-
чать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* elgtis prieš įstáty-
mus, láužyti įstátymus, pažeisti doróvę, nedoro-
vingai elgtis, neteisės daryti; **~но** *прв.* priešin-
gai įstátymams, doróvei; neteisėtai; **~ность**, -и
т. neteisės dárbas, neteisétumas; **~ный**, -ая, -ое;
-óнен, -óнна, -óнно neteisėtas, neteisės (*pvz. dar-
bas*), priešingas įstátymams, doróvei, nedorovin-
gas, nusikalstamas; беззакóнные дéйствия pe-
teisėti, nusikalstami veiksmai.

беззапрéтный, -ая, -ое nedraudžiamas, nevažzomas;
беззапрéтная охóта nedraudžiamoji medžioklė;
б. проезд nevažzomas važinėjimas.

беззастéнчив||ость, -и *т.* begėdiškumas, nesidro-
vėjimas, nedrovumas, įžulūmas; **~ый**, -ая, -ое;
-чив, -а, -о begėdis, įžulūs; begėdiškas, бe dro-
vòs, nedrovūs, bedrovis; беззастéнчивая ложь
begėdiškas mēlas.

беззатéйливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о nepramanin-
gas; беззатéйливая забáва nepramaningas žai-
dimas, pasilinksminimas.

беззащíтн||ость, -и *т.* negalėjimas apsiginti, ne-
apsaugotumas, bejėgiškumas; **~ый**, -ая, -ое;
-тен, -тна, -тно neapsaugotas, neapgintas, nega-
lįs apsiginti; bejėgis, silpnas, neūžtiamas; be-
ginklis.

беззвёздный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно bežvaigždis,
бe žvaigždžių, nežvaigždėtas, apsiniaukęs; без-
звёздная ночь nežvaigždėta, бe žvaigždžių nak-
tis; беззвёздное нéбо apsiniaukęs dangus.

беззвуч||ие, -я gařso neturėjimas, duslumas; tylà;
б. вéчера vākaro tylà; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна,
-чно begařsis, tylūs, bebalsis, neskambās, dus-
lūs.

безземéль||е, -я žemės stokà, dirbamòs žemės ne-
turėjimas; **~ный**, -ая, -ое bežemis; б. крестья-
нин bežemis valstiėtis.

беззлób||ие, -я geraširdiškūmas, nepiktūmas, nepiktūbė, lėtūbė; **~ный**, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно geraširdis, nepiktas, nekerštingas, lėtaširdis; б. человек geraširdis, nekerštingas žmogus; б. смех nepiktas juokas.

беззубка, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам *zool.* bedaūtė, kúdrinė geldūtė (*toks šliužas*), *Anodonta cygnea*.

беззубый, -ая, -ое 1. bedaūtis; б. старик bedaūtis sėnis; 2. *prk.* bejėgis, negalįs pakeikti, įžeisti; 3. *prk.* nekandūs, nepiktas; беззубая критика neaštri kritika.

безидейн||ость, -и *m. žr.* безыдейность; **~ый**, -ая, -ое *žr.* безыдейный.

безинициативн||ость, -и *m. žr.* безынициативность; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно *žr.* безынициативный.

безинтересный, -ая, -ое *žr.* безынтересный.

безлáдица, -ы *šnek.* netvarkà, pairimas, iširimas; nesántaika; nesutarimas.

безлест||кóвый, -ая, -ое; **~ной**, -áя, -óе netūris vainiklapių, bevainikis (*žiedas*).

безлéc||ный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно bemiškis, nemiškingas, б. miškų, plūnas, baužas; б. край plūnas, б. miškų kraštas; безлécная степь bemiškė stėpė; **~ье**, -я nemiškingūmas, miškų stokà, miškų nebuvimas.

безликий, -ая, -ое beveidis, beasmėnis; nereikšmingas, nebūdingas, *žr.* безличный.

безлист||венный, -ая, -ое; **~ный**, -ая, -ое, **~ый**, -ая, -ое belāpis; б. стéбель растéния belāpis áu-galo stiebas.

безлицый, -ая, -ое *šnek.* 1. beveidis; 2. iš abiejų pusių vienódas (*puz. audinys*).

безлич||ие, -я beasmeniškūmas, niėko nereikšimas; **но про.** beasmeniškai; neliėčiant asmenų; **~ность**, -и *m.* beasmeniškūmas, nesavitūmas; vie-podūmas; silpnabūdiškūmas; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. beveidis, beasmėnis, asmeis neliėčias; niėko nerėiškias; neindividualūs, pilkas, vie-pódas, nuobodūs; 2. *gram.* beasmėnis; б. глагол beasmėnis veiksmāžodis; безлично предложение beasmėnis sakinyš.

безлошáдный, -ая, -ое beaėklis, netūrintis árklio; безлошáдное хозяйство (*valstiečio*) ákis б. árklio.

безлún||ие, -я naktis б. mėnesienos, nemėnesiena, nemėnesėta naktis; **~ный**, -ая, -ое; -нен, -нна, -нно mėnūlio neapšviestas, nemėnesėtas; безлúnна ночь nemėnesėta naktis.

безлúд||ность, -и *m.* gyvėntojų nebuvimas, retūmas; **~ный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно retai gyvėnamas, retai apgyvėntas, negyvėnamas; бежмónis, мажазмónis, б. žmonių; tūščias; мажаí lañkomas; безлúдная мéстность retai gyvėnama, negyvėnama vietóvė; безлúдная ýлица туščia (*мажаí lankoma*) gātvė; ♦ б. фонд *ekon.* ne-ėtatinis fóndas; **~ье**, -я žmonių trūkūmas, stokà, žmonių nebuvimas; на безлúдые и сýдни в чéсть єsánt žmonių stókaí ir tinginiaí gerbiámí.

без мáла про. šnek. pasien. б. мáжа kó, bevėik, bemāž, konė; набрали грибов без мáла цéлую корзýнку pririñkome bevėik, konė pilnà pintinę grybų.

безмáтерний, -ая, -ее *pasen. spec.* mótinos netūris, б. mótinos; б. ребёнок vaikas б. mótinos.

безмéздный, -ая, -ое *žr.* безвозмéздный.

безмён, -а bezmėnas, (*sveriamoji*) búožė, svařstis, svertūvas, bānktas.

безмёрн||ость, -и *m.* neišmatuojamūmas; milžiniškūmas; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно begalinis, neišmatuojamas; bemātis, besaíkis, beribis; nepāprastas; безмёрная рáдость begalinis džiaūgsmas.

безмóзгл||ость, -и *m. šnek.* мажаprotýstė, silpnaprotystė; besmegeniškūmas; **~ый**, -ая, -ое *šnek.* besmegėnis, pūskvailis, kiauragalvis, мажаprótis, pūsprotis.

безмóлв||ие, -я tylà, tylėjimas; наступило полное б. stójo visiška tylà; **~ный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно begařsis, tylūs, nebylūs, bežódis; б. отвёт bežódis, nebylūs atsákyimas; б. лес tylūs miškas; **~ствовать**, -твую, -твуетеš *eig.* tylėti, niėko netarti, neatsiliėpti, tyliai laikýtis; толпá безмóлвствовала minià tylėjo, neatsiliėpė.

безмотóрный, -ая, -ое bemotòris (*puz. lėktuvas*).

безмúжня, -ее *šnek.* netekėjusi; безмúжнее житьė gyvėnimas б. výро, bevyrýstė.

безмятёжн||ость, -и *m.* ramybė, rimtis, gymà; nedrumsčiamūmas, netrikdomūmas; **~ый**, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно netrùkdomas, ramūs, taikūs, netrikdomas; б. сон ramūs, netrikdomas miėgas.

безнадёжн||ость, -и *m.* beviltiškūmas, viltiės žuvmas, neviltis; **~ый**, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно beviltiškas, beviltis; б. большо́й beviltis ligónis; безнадежная любовь beviltiška mēilė; б. должник beviltiškas skoliniñkas (*iš kurio nėra vilties atgauti skolą*); безнадежное положение beviltiška būklė.

безнадзóрн||ость, -и *m.* nepriežiūra, beglobiškūmas, nesaugomūmas; б. имúщества tuřto nesaugomūmas; **~ый**, -ая, -ое beglobis, nesaugomas, neprižiūrimas, б. priežiūros єsantis; б. ребёнок beglobis vaikas.

безнаказáнн||о про. б. bausmės, nebaudžiamai; ёто ему не пройдёт б. tai neužsibaįgs, nepraeis б. bausmės; **~ость**, -и *m.* nebaudžiamūmas, nebau-dimas, palikimas б. bausmės; **~ый**, -ая, -ое; -зан, -занна, -занно nebaudžiamas, nēbaustas, nenūbaustas; остáться безнаказáнным likti nenu-baustám, б. bausmės.

безналич||ный, -ая, -ое bepiniginis, нё grynais pinigais (*puz. atsiskaitymas*).

безнамеренн||о про. netýčia, netýčiomis, nenórint, б. кёсло; **~ый**, -ая, -ое netýčių, netýčiomis, б. кёсло įvýkęs; б. постýпок netýčių póelgis (*nekal-tas, nesugalvotas iš anksto*).

безнатýжный, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно pereikaláujantis jėgų, įtempimo, neįtemptas, leñgvas (*puz. darbas*).

безначáлие, -я bevaldýstė, valdžiós, vadovýbės nebuvimas, vyresnybės, tvarkós nebuvimas; laikas б. valdžiós.

безначáльный, -ая, -ое *bažn.* beprādis, pradžiós netūris, ámžinas.

безначальственный, -ая, -ое bevaldis, nevaldomas, bē vyresnībēs ēsantis; anārchisks.

безнóгий, -ая, -ое bekōjis (pvz. žmogus, baldas).

безнóсий, -ая, -ое benōsis.

безнравствен||о prv. nedorīngai, ištivrkusiai; ~ость, -и m. nedorovingūmas; nedorā, nedorōvē, dorōvēs sunykimas; ištivrkēlio dārbas; ~ый, -ая, -ое; -ствен, -ственна, -ственно nedorovingas, ištivrkēs; nedoringas, dorōvei priešingas; sunykusios dorōvēs, bedōris; б. постыпок nedōras, nedorovingas pōgelis; б. человек ištivrkēs, bedōris žmogūs; стать безнравственным sunedorėti.

безо žr. без.

безобидн||о prv. neižeidžiamai; ~ость, -и m. neižeidžiamūmas; nepavojingūmas, nežalingūmas; ~ый, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно neižeidžiamas, niēko neskriaudžiantis, neužgaunantis; neskundūs; nekalts, nežalingas, nepavojingas; безобидное создание nežalingas, nepavojingas pādaras; безобидная острота neižeidžiantis, neužgaunantis sāmojis.

безоблачн||ость, -и m. giedrā, nedebesuotūmas; ~ый, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. nedebesuotas, giedras, skaidrūs; безоблачное небо giedras dangūs; 2. prk. nedrumšcīamas; безоблачное счастье nedrumšcīamā laimē.

безоблыжн||ость, -и m. šnek. teisingūmas; ~ый, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно nemelāgis (žmogus), nemōkantis meliōti, teisūs.

безобраз||ие, -я 1. baurūmas, negražūmas, baurybē, darkā; 2. niekšybē, nešvankybē, kiauļstē, šunybē; не допускать безобразий nelēisti niekšybēms, kiauļstēms įvūkti; ~ина, -ы šnek. baurybē, šlykštuōlis, baurūs pādaras; ~ить, -āju, -ашиш eig. biāurinti, daryti negrāžū, darkyti, gadinti, anūoti (pvz. darbā); скверное платье безобразит фигуру blogi drabūžiai dařko, gadina figūrā.

безобразн||к, -а šnek. niek. nedōrēlis, baurybē, skandalistas; ištūkēlis (apie vaikā); ~ца, -ы šnek. niek. nedōrēlē, baurybē, skandalistē; ~чать, -аю, -аешь eig. nepadōriai, nešvaņķiai, kiauļiskai elgtis, triukšmāuti, skandālyti, nētvarkā kēlti, šunības daryti, galvomis eiti (apie vaikus).

безобразность, -и m. baurūmas, šlykštūmas.

безобразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно nevaizdin-gas, netūrjs poētinių vaizdų.

безобразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно 1. baurūs, negražūs, darkūs; pasipiktinimā kēliantis, šlykštūs, bauriōs išvaizdos; б. вид baurūs, negražūs vaizdas, bauri išvaizda; стать безобразным išbaurėti; 2. nešvankūs, nepadorūs, kiauļiskās (elgesys), šūniškas; б. поступок nepadorūs, nešvankūs, kiauļiskās pōgelis.

безотгядн||о prv. ryžtingai, beatōdairiskai; ~ость, -и m. beatodairiskūmas; ryžtingūmas; ~ый, -ая, -ое 1. beatōdairiskas, ryžtingas; 2. pasen. neap-žvelgīamas, neaptrēpiamas (pvz. platybēs).

безоговорочн||о prv. besālygiškai; б. исполнить besālygiškai įvykdyti; ~ость, -и m. besālygiškūmas; ~ый, -ая, -ое besālyginis; безоговорочная капитуляция besālyginē kapituliācija; б. отказ besālyginis (neigīamas) atsākymas, atmetimas.

безокий, -ая, -ое pasen. beākis.

безопасить, -ашу, -ашиш eig. pasen. apsaugoti nuo pavōjaus, žr. обезопасить.

безопаслив||о prv. pasen. neatsargiai, nesibijant; ~ый, -ая, -ое neatsargūs, neapdairūs, nesaugūs; nesibijantis.

безопасн||ость, -и m. nepavojingūmas, nepavojūmas, saugūmas; государственная б. valstybės saugūmas; в безопасности atvangiojē vietoje, atvangumojē, nepavojingoje būklėje; техника безопасности saugūmo technika; ~ый, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно nepavojingas, nežalojantis, nežalingas; saugūs, atvangūs (pvz. vieta); безопасная игра nepavojingas žaidimas.

безоружный, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно beginklis, neginkluotas.

безосновательный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно непagrįstas; безосновательное обвинение непagrįstas kaltinimas.

безостановочн||ость, -и m. nepaliaunamūmas, nepetraukiamūmas; ~ый, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно nesustojamas; nepétraukiamas; nenutrūkstamas, nepaliāujamas; безостановочное движение перa-liāujamas judėjimas.

безотбойный, -ая, -ое pasen. nenusikrātomas, įky-rūs; б. проситель įkyrus prašytojas.

безотвѣтн||ость, -и m. ramūmas, nuolankūmas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. neatsākomas, neatsi-liēpiamas, bē atgarsio (pvz. šauksmas); 2. nuolankūs, nesipriešinantis, neprieštaraujantis; be-balsis, romūs (pvz. vaikas).

безответствен||ость, -и m. neatsakingūmas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно neatsakingas, bē atsakomybės dāromas; безответственное решение neatsakingas sprendimas; безответственная ра-bота neatsakingas dārbas; б. работник neatsa-kingas darbūotojas.

безотвязный, -ая, -ое šnek. nenusikrātomas, įkyrus, gūžeklis.

безотговорочн||о prv. bē atsikalbėjimų, bē išsisuki-nėjimų; ~ый, -ая, -ое šnek. neprieštaraujamas, neišsisukinėjamas, neatsikalbinėjamas.

безотдаточно prv. neatiduotina, negrāžintina (pa-siskolinti).

безотказн||о prv. nenutrūkstamai, nesutrinkamai; механизм работал б. mechanizmas veikė nenutrinkamai; ~ый, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно šnek. nesutrinkamas, nenutrūkstamas; безотказная ра-bота машин nenutrūkstamas mašinų veikimas.

безотлагательн||о prv. nevilkinant, negaištant; не-gaiština, skubiai; ~ость, -и m. neatidedamūmas, skubūmas; ~ый, -ая, -ое neatidėliojamas, neatidėliotinas, negaištinas, skubūs; б. отъезд neatidėliojamas, skubūs išvažiāvimas.

безотложный, -ая, -ое pasen. žr. безотлагатель-ный.

безотлучн||о prv. neatsitraukiant, neatsitraukdamas; б. дежурит при больном neatsitraukdamas bū-di prie ligonio; ~ость, -и m. nuolatinis buvimas (vietoje), nepasitraukimas; ~ый, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно neatsitraukiantis, nepasitraukiantis, nuolat ēsantis (vietoje), neatstojantis.

безотмѣнн||о prv. šnek. būtinai; ~ый, -ая, -ое ne-keičiamas, neišvėngiamas, būtinas.

безотносительн||о *prv.* nepriklausomai, nežiūrint (ko), neatsižvelgiant (į ką); **~ость**, -и *m.* be sąlygiškumas; be sąlygybės; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно neatsižvelgiamas, sąlyginis, abso-liutūs.

безотра́дн||о *prv.* bė džiaūgsmo, nelinksmai; **~ость**, -и *m.* liūdnumas, nykūmas, sielvartingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно neraminantis, pedžiūginantis (*pvz. žinia*), nelinksmas, niūrus, liūdnas, sielvartingas, bedžiaūgsmis.

безотры́вный, -ая, -ое 1. nenutrūkstamas, neatit-rūkstamas; nenutrūkiamas; 2. *teis.* neatitrau- kiantis.

безотсрочный, -ая, -ое *šnek.* neatidedamas, sku-būs.

безотсту́пн||о *prv.* neatstojamai, neatitraukiamai; neatstodamas, neatsitraukdamas; pristojęs; **~ый**, -ая, -ое neatstojantis, neatsitraukiantis; б. по-путьчик neatstojantis pakeleivis.

безотче́тн||о *prv.* 1. bė atsiskaitymo, neatsiskaitý-tinai; б. распоряжаться деньгами neatsiskaitýti-nai disponuoti pinigais; 2. nesąmoningai; б. до-вериться nesąmoningai pasitikėti; **~ость**, -и *m.* 1. apýskaitų nedavimas, neatsiskaitymas; 2. ne-sąmoningumas, instinktyvumas; б. поступка ро-елgio nesąmoningumas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. neatskaitingas, nekontroliuojamas, bė atā-skaitų lėidžiamas (*apie pinigus*); apýskaitų ne-dúodantis; 2. nesąmoningas, instinktyvūs; neva-lingas, mašinalus; б. страх instinktyvi, nesąmo-ninga baimė.

безотье́млемый, -ая, -ое; -лем, -а, -о *pasen.* pe-ātimamas, žr. неотье́млемый.

безошибочн||о *prv.* bė klaidų, neklýstamai; **~ость**, -и *m.* klaidų nebuvimas; neklaidingumas, neklýs-tamumas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно neklai-dingas, neklýstantis (*pvz. žmogus*); beklaidis, bė paklaidų (*pvz. raštas*); tikslūs.

безработи́ца, -ы nedárbas, darbo nebuvimas; mác-sovaya б. māsinis nedárbas; **~ная**, -ой *dkf.* be-darbė; **~ный**, -ая, -ое 1. netėkęs darbo; 2. *dkf.* -oro' bedarbīs.

безрадо́стн||о**сть**, -и *m.* bedžiaūgsmingūmas, džiaūgsmo neturėjimas, nebuvimas; liūdnumas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно bedžiaūgsmis, liūdnas, niūrus; безрадо́стная жизнь bedžiaūgs-mis, liūdnas gyvėnimas.

безразбо́рчив||о**сть**, -и *m. pasen.* nelepūmas, nesirinkimas, negramūmas, žr. неразбо́рчивость; **~ый**, -ая, -ое; -чив, -а, -о nelepūs, neišrankūs, negramūs, peniėkinąs (*ką duodamas*); nesiren-kąs (*pvz. priemonių*), žr. неразбо́рчивый.

безразде́льн||о *prv.* 1. nedalomai, absoliučiai; б. господствовать недalimai, absoliučiai viešpatauti; 2. bendrai, išvien (*pvz. valdyti turtą*); **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. nedalijamas, nedalūs, neskirstomas; sū niekū nesidalijamas, pilnas; 2. beūdras, kolektyvūs (*pvz. turto valdymas*).

безразли́чн||е, -я 1. abejingūmas; 2. visiškas panašumas, vienodūmas, skirtumų nebuvimas; **~но** *prv.* 1. vis tiek, bė skirtumo, vis lygu, kas pakliū-vo; б. который vis viena kuris; 2. abejingai; in-diferentiškai; lygiomis; **~ность**, -и *m.* abejingū-mas; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. abejin-

gas, niekū nesidomintis, indiferentūs; б. взгляд abejingas žvilgsnis; безразли́чное отноше́ние abe-jingūmas, nesidomėjimas, indiferentiškumas; 2. ne-skirtingas, visai panašūs, tolygūs; ♦ безраз-ли́чная точка ну́линіс tāsкас.

безрассвётный, -ая, -ое 1. neišaušiantis, neprašviñ-tantis; безрассвётная полярная ночь neišauš-tanti ašigalio naktis; 2. beviltiškas, bepróšvais-t(in)is, bė próšvaistės.

безрассу́дн||о *prv.* neišmintingai; beprótiškai, aki-plotiškai; **~ный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно neap-galvotas, neprotingas, neišmintingas (*pvz. žmo-gus*); beprótiškas (*pvz. žingsnis*), akiplotiškas; безрассу́дная смелость beprótiška drąsa; **~ство**, -а neprotingumas, beprotiškumas; beprotýbė, neišmintis; **~ствовать**, -твую, -твует *eig. šnek.* beprótiškai, neišmintingai elgtis, šėlti, dūkti.

безрасче́тн||о *prv.* neapgalvótai, lengvabūdiškai; **~ость**, -и *m.* lengvabūdiškumas; **~ый**, -ая, -ое neapgalvotas (*pvz. paelgis*), lengvabūdiškas; ne-apdairūs (*žmogus*).

безрезультáтн||о**сть**, -и *m.* nesėkmingumas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно bevaĩsis, befgždžias, ne-sėkmingas; б. спор bevaĩsis, befgždžias giñ-čas.

безре́льсовый, -ая, -ое bebėgis (*ne geležinkelį*); б. транспорт bebėgis transportas; безре́льсовые доро́ги bebėgiai keliai (*plentai, vieškeliai*).

безро́гий, -ая, -ое berāgis, baūžas, duōlas, buōlas (*pvz. jautis*), luīnas, šmūlas; безро́гая коро́ва be-rāgė kārve, gamulā.

безро́дный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. begeñtis, vienišas, bė giminių, vientulýs; б. бродяга be-geñtis vālkata; 2. *pasen.* nekilmingas; б. дворя-нин nekilmingas bajoras.

безро́потн||о *prv.* bė murmėjimo, bė niurzgėjimo, neprieštarāujamai, paklusniai, nuolankiai; **~ость**, -и *m.* paklusnūmas; nuolankūmas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно nuolankūs, nesiskundžiantis, ne-mūrmantis, neniuřgantis, paklusnūs; безро́пот-ное согла́сие nuolankūs sutikimas; б. человек paklusnūs, nemūrmantis žmogūs.

безрука́вка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам be-rankovīs drabūžis.

безру́кий, -ая, -ое 1. berañkis; б. инвалид berañkis invalidas; 2. grubnāgis, iškñėbnagis; netikęs; б. ма́стер grubnāgis, netikęs meĩstras.

безру́чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *v. ir m. šnek.* berañkis, berañkė.

безры́бный, -ая, -ое nežuvingas, bežūvis; безры́бное о́зеро nežuvingas ežeras.

безры́бье, -я 1. žuvų nebuvimas, stokā; 2. nežu-vinga vietā; ♦ на безры́бье kō nėsant, kō trūks-tant; на безры́бье и рак рыба *pat.* alkanām iř juodā duōna skani.

безры́дица, -ы *pasen.* žr. безуры́дница.

безубы́точн||о *prv.* bė nuostolių; **~ость**, -и *m.* ne-nuostolingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно nenuostolingas, bė nuostolių; безубы́точное пред-прия́тие nenuostolinga įmonė.

безуго́льный, -ая, -ое beaūglis.

безуго́льный, -ая, -ое bekaūpis; безуго́льная фи-гу́ра bekaūpė figūrā.

безудáрный, -ая, -ое *lingu.* nekirčiúotas, bekiřtis, bė kiřcio; б. слог nekirčiúotas, bekiřtis skiemo. **безудерж||но** и **безудержно** *prv.* nesulaikomai (*puz. lekia*), nepaliáujamai; nepaliáudamas; б. paliovós; плачет б. б. paliovós veřkia; **~ный**, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно и **безудержный**, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно netvárdomas, nesuvaldomas, nesulaikomas, nesùturimas; nepaliáujamas, audringas; безудержные слёзы nesulaikomos, nepaliáujamos ášaros, nepaliáujamas veřksmas; б. разгýл audringas, netvárdomas úžavimas, lėbavimas; (*stichijų, audrų*) nesuvaldomas siáutėjimas.

безуклóнный *prv.* *pasen.* neiškrýpdamas, tiěsiai; **~ый**, -ая, -ое *pasen.* 1. neiškrýpstantis, neišsileĩkiantis (*iš kelio*); 2. nevėngiantis.

безукоризнен||о *prv.* nepiektinai, visai tiĩkamai, б. prieikaitų; **~ость**, -и *m.* neprieikaitingumas; nepiektinumas; **~ый**, -ая, -ое; -знен, -зненна, -зненно neprieikaitingas, nepiektinas, prieikaitų penusipelnės; б. рабóтник neprieikaitingas, prieikaitų penusipelnės darbùotojas; безукоризненная служба neprieikaitinga tarnýba.

безýм||ен, -мца 1. neprotingas žmogùs; 2. beprótis, pamišėlis, padūkėlis, apdųjėlis, pašėlėlis, patrākėlis, trakuonis; **~ие**, -я beprotýbė, beprotiškumas, padūkimas, pakvaisimas, apdųjimas; доводить до безýмия atimti prótą, išdúkinti, i padúkima stùmti; ♦ любить до безýмия beprótiškai mylėti; **~но** *prv.* beprótiškai, padúkusiai, pasiutusiai; labai stipriai; б. любить beprótiškai mylėti; **~ный**, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно 1. pašėliškas, pasiūtiskas, beprótiškas (*puz. tempas*); 2. *pasen.* pasiutes, beprótis, pamišės (*žmogus*); neprotingas, padúkes, apdųjės, pašėlės; 3. *prk.* labai stiprùs, didelis; beprótiškas; nežmóniškas; безýмная страсть beprótiška aistrà.

без ýмолку *prv.* *žr.* умóлк.

безýмóлч||о *prv.* *žr.* без ýмолку; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно nenutrúkstamas, nenutýlant, nepaliáujamas, nenutilstamas, nenutilstantis; б. шум моря nepaliáujamas jūros šniokštimas.

безýмство, -а *pasen.* *žr.* безýмие; **~вать**, -твую, -твучешь *eig.* beprótiškai elgtis; kvailystės darýti; dúkti, šėlти, bepročiauti, siáutėti.

безупреч||о *prv.* neprieikaitingai; б. выполнить задание neprieikaitingai įvýkdyti užduotį; **~ость**, -и *m.* neprieikaitingumas, nebartinumas, nepiektinumas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно neprieikaitingas, nepiektinas, nebártinas (*puz. elgesys*), lėmtas; б. человек lėmtas žmogùs.

безупустьительно *prv.* *pasen.* negaištant, negaišuojant, ùmai.

безурóн||ость, -и *m.* *šnek.* nenuostolingumas; **~ый**, -ая, -ое *šnek.* nenuostolingas, б. нóостолу; безурóнная уборка урожáя б. нóостолу átliktas deřliaus suválymas.

безурядица, -ы *šnek.* netvarkà, suirútė, iširimas, nesusitvarkymas, pairútė; на фрóнте началась б. фрóнте prasidėjo suirútė.

безусóвн||о *prv.* 1. besálygiškai, neišvėngiamai, būtinaí, visiškai; 2. *it.* žinoma, б. ábejo, būtinaí; **~ость**, -и *m.* besálygiškumas; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно 1. besályginis, б. sálygų; neiš-

vėngiamas, būtinas; безусловное запрещение атомного орудия besályginis atóminio ginklo uždraudimas; 2. neabejojamas, neprieštaraujantis (*puz. vykdytojas*), visiškas (*puz. paklusnumas*); безусловная истина neabejótina tiesà; безусловная удача neabejojamas pasisekimas; ♦ б. рефлėкс besályginis reflėksas.

безуспешн||о *prv.* nesėkmingai, б. pasisekimo, б. sėktės, б. klotiės; niėko nemitės; **~ость**, -и *m.* nepasisekimas, nevaisingumas, bergždumas, nesėkmingumas; **~ый**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно nesėkmingas, nepavýkęs, bevaĩsis, beřgdžias, nepasisekęs, neklotingas, tùščias, nevaisingas; безуспешные усíлия beřgdžios pastangos.

без ýтали *prv.* nepailsdamas, б. paliovós, nenuilstamai, nepaliáujamai.

безустанн||ый, -ая, -ое *pasen.* nenuilstamas, neilstamas; nepaliáujamas, nuolatinis; безустанные заботы nepaliáujami rūpesčiai.

безýсый, -ая, -ое 1. beũsis; *šnek. juok.* nesubrėndęs, jáunas; б. мальчишка nesubrėndęs, beũsis vaikėzas; 2. *bot.* netùrįs ùsėlių; безýсая пшеница beakuóčiai kviečiai.

безутешн||о *prv.* nepagúodžiamai, nenumaldomai, pagúodos nerásdamas; **~ость**, -и *m.* nenumaldotumas, nepagúodžiamumas; **~ый**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно nepagúodžiamas, nepradžiuginamas, nenuraminamas, nenumaldomas; безутешная печаль nenumaldomas sielvartas.

безýхий, -ая, -ое 1. beaũsis; 2. beaĩsis; б. кувшин beaĩsis ašotis.

безучаст||ие, -я abejingumas (*puz. darbui*), lygiažiurýbė, neužjaučiamumas; nesikišimas; **~но** *prv.* abejingai, šaltaí, neužjaušdamas; **~ность**, -и *m.* *žr.* безучастие; **~ный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно abejingas (*puz. darbui*); lygiažiùris, neužjaulùs (*kito bėdai*); б. взгляд abejingas žvilgsnis.

безý... *priešdėlis, rašomas vietoj „без“ prieš „е“, „ю“, „я“*; *puz.*: безýзыкий beliežùvis; безýюрт-ный netùrintis jùrtos (palapinės); безýэлевый лес beėglis miškas.

безýгод||ица, -ы *šnek.* úogu nederlius; **~ный**, -ая, -ое beuógis, nederlingas úogu; б. год beuógiai mėtai.

безýзыкий, -ая, -ое и **безýзычный**, -ая, -ое 1. nebylųs, bekalbis, nekalbųs; 2. beliežùvis, б. liežùvio.

безýдєйн||ость, -и *m.* beidėjiškumas; **~ый**, -ая, -ое; -бєн, -бєйна, -бєйно beidėjiškas, beidėjinis; безýдєйное искýство beidėjinis mėnas.

безýзвєстный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно nežinomas, neišgarsėjęs; б. поэт nežinomas, neišgarsėjęs poėtas.

безýм||єнный, -ая, -ое, **~янный**, -ая, -ое bevaĩdis, nežinomas, anoniminis; ♦ безýмянный палец bevaĩdis, žiedinis pirštas; безýмянная кость strėnkaulis.

безынициативн||ость, -и *m.* beiniciatyv (išk) ùmas, pasyvumas; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно beiniciatyvùs, beiniciatývis, netùrįs iniciatývos.

безýнтерєсный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. neįdomùs, neinteresingas 2. *pasen.* nesuinteresuotas.

безыскусствен||ость, -и *m.* paprastumas, nedirbtinumas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно nedirbtinis, natūralūs, negudragalviškas, pāprastas; б. рассказ negudragalviškas pāsakojimas.

безысход||ость, -и *m.* nepabaigiamumas, neišbrendamumas; ~ый, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. nepabaigiamas, nesibaigiantis, neišbrendamas; безысходное горе neišbrendamas vārģas; 2. nepataisomas, neatitašomas; бe išeitiēs; безысходное положение nepatašoma padētis, padētis бe išeitiēs.

бейц, -а бeйcas (sēklų dezinfekuojami medžiaga).

бек, -а *sport.* pasen. saugas, gynējas.

бекар, -а *muz.* naikiklis, bekāras.

бекас, -а *zool.* perkūno oželis, *Scolopax gallinago*; ~инный, -ая, -ое perkūno oželio, oželių; бекасиная охота perkūno oželių medžioklė.

бекеша, -и бeкeшas (paltas su klostėmis per juosmenį).

бекон, -а 1. bekōnas (kiaulė); 2. bekoniēna (mėsa), bekōnas; ~ный, -ая, -ое bekōno, bekōninis.

белёк, -лькa *zool.* šnek. ruoniukas.

белемнит, -а belemnitas, kaukaspenis, laūmės speņys, laūmės pirštas.

беленá, -ы *bot.* drignė, durnāžolė, *Hyoscyamus*; ♦ он белены объелся jis drignių apsiėdęs, jis dūksta.

белендрáсы, -ов *dgs.* šnek. pliauškalai, tauškalai.

бел||ение, -я báltinimas, bálinimas; б. холста dróbės báltinimas; ~енный, -ая, -ое (iš) báltintas, bálintas; б. холст báltintas áudeklas, báltinta dróbė.

беленький, -ая, -ое baltutėlis, baltūtis.

бел||ёсый, -ая, -ое; ~есовáтый, -ая, -ое; -вát, -а, -о balzganas, balšvas, balkšvas; белёсые брови balsvi antakiai.

белеть, -ею, -еешь *eig.* 1. bálti, blykšti, eiti baltyn, žilti (*apie plaukus*); blūkti (*puz. dažai*); 2. baltuoti; белет лáрус одинокий baltuoja būrė vieniša; ~ся, -еется *eig.* šnek. baltuoti, bolioti (*tolumoje*).

белёхонький, -ая, -ое; -нек, -няка, -нько baltutėliausias, baltutėlis, baltutėlaitis.

бeли, -ей *dgs. med.* baltosios, *Fluor albus*.

белибердá, -ы *šnek.* nesąmonės, blėniai, niėkai, niėkniekiai; что мелешь белибердý кá pliauški nesąmones, niėkus.

белизнá, -ы baltumas, baltumėlis, baltis, baltýbė.

белйла, -йл *dgs.* 1. balti dažai; balťalas, baltė, balćiai; свинцовые б. švino balćiai (*balti dažai*); цинковые б. cinko balćiai; 2. vėidui dažyti balti dažai; белйла и румяна balti iř raudóni dažai vėidui.

белйль||ный, -ая, -ое báltinimo, báltinamas; б. порошок báltinimo miltėliai; ~ня, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням baltyklá, báltintuvė; ~щик, -а báltintojas; ~щица, -ы báltintoja.

белйть, белю, белйшь iř белйшь *eig.* báltinti, bálydyti, bálinyti; б. стёны báltinti sienas; б. лицó báltinti vėida; ~ся, белюсь, белйшсь iř белйшсь *eig.* báltintis.

бел||ичий, -чья, -чье voverės, voverinis; voverių; б. мех voverės kailiukas; белйчья шубка voverių

kailiniai; ~ка, -и; *dgs. kilm.* бeлок, *naud.* бeлкам *zool.* voverė, voveraitė, *Sciurus vulg.*

белк||овина, -ы báltymas, žr. белок¹; ~овый, -ая, -ое baltyminis.

белладона, -ы *bot.* šūnvyšnė, beladonà, vilkvyšnė, *Atropa Belladona*.

беллетрист, -а beletristas; ~ика, -и beletristika; ~ический, -ая, -ое beletristinis; беллетристическая литература beletristinė literatūra.

бело... sudurtinių žodžių sudedamoji dalis, reiškianti baltas, žilas, *puz.* белогрудый baltakrūtinis; белофинны baltastūmiai.

белобокйй, -ая, -ое; -бóк, -а, -о baltašōnis; со-рока белобóка *poez.* baltašōnė šárka.

белоборóдый, -ая, -ое žilabařzdis; б. старик žilabařzdis sėnis.

белобрысый, -ая, -ое; -брыс, -а, -о *šnek.* šviėsbuvis, balkšpys; šviesiaplaukis.

белобрюхий, -ая, -ое; -брюх, -а, -о baltapiľvis; baltaguľkis (*puz. paukštis*).

беловáтый, -ая, -ое; -вát, -а, -о balkšvas, balzganas, apýbaltis, balšvas, blaivas, bálnas (*jautis, karvė*).

беловик, -á grynraštis, švarraštis, báltraštis.

беловáсый, -ая, -ое žr. беловолóсый.

беловóй, -ая, -ое švarusis, baltinis, gryninis (*raštas*); б. экземпляр рýкописи švarusis (*perrašytas*) raňkraščio egzempliōrius (*grynraštis*).

беловолóсый, -ая, -ое; -óс, -óса, -óсо žilaplaũkis, baltaplaũkis.

белогвард||ец, -дeйца baltagvardiėtis; ~йский, -ая, -ое baltagvardiečio, baltagvardiečių, baltagvardiėtiškas; kontrrevoliūcinis; белогвардeйская свóлочь *šnek. niek.* baltagvardiėtiški niėkšai, baltagvardiėčių šunauja; ~йщина, -ы *kuor.* baltagvardiečiai, baltagvardietija.

белоголóвец, -вца *bot.* vingiarýkštė.

белоголóвица, -ы *bot.* švylýs (*balų žolė*), *Eriophorum*.

белоголóвник, -а *bot.* kraujāžolė.

белоголóвый, -ая, -ое žilagalvis; baltaplaũkis.

белогрйвый, -ая, -ое; -грйв, -а, -о baltakaťtis; конь б. žirgas baltakaťtis.

белодерёвец, -вца stālius, kuris baldūs dirba iš paprasto mėdžio (*nefaneruotus, nepoliruotus*).

белозём, -а báltžemis (*toks dirvožemis*).

белóк¹, -лкá 1. *biol., chem. džn.* *dgs.* báltymas; 2. kiaušinio báltymas.

белóк², -лкá (*akies*) báltymas, báltinýs; ♦ белкй выпучить akis išsproginti, báltas akis vėfsti, baltakiuoti.

белокалйльный, -ая, -ое karštaũgnis; белокалйльная печь karštaũgnė krōsnis.

белокáменный, -ая, -ое baltamūris; Москва белокаменная baltamūrė Maskvā.

белокóжий, -ая, -ее baltaōdis; б. человек baltaōdis žmogūs.

белокопýтник, -а *bot.* šnek. šaukštis, *Petasites*.

белокрóвие, -я *med.* baltakraujystė.

белокрýлый, -ая, -ое baltaspaľnis.

белокрýльник, -а pėlkinis žinginyš, klynāžolė, *Calla palustris*.

белокýдренник, -а *bot.* aukštásis akėnis, ausgydā, ausigydė, *Ballota nigra*.

белокұры́й, -ая, -ое; -кұр, -а, -о šviesiaplaukis, geltonplaukis, baltaplaukis; б. паренёк geltonplaukis, šviesiaplaukis vaikas.
 белоли́стный, -а žr. трысўна.
 белолицы́й, -ая, -ое; -лиц, -а, -о baltaveidis, skais-taveidis.
 беломойка, -и; *dgs. kilm.* -моёк, *naud.* -мойкам *šnek.* skalbėja.
 беломордый, -ая, -ое baltasnūkis.
 белорұс, -а baltarūsis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам baltarūsė; ~ский, -ая, -ое 1. baltarū-siškas, baltarūsių; 2. Baltarūšijos.
 белорұчка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чком *v. ir m.* baltarañkis, baltarañkė, lengvadařbis, lengvadař-bė, lengvaduonis, lengvaduonė, švelniarañkis, švelniarañkė.
 белорыбица, -ы *zool.* baltasis vašylas (*žuvis*), *Coregonus Leucichthys*; baltoji lašiša, *Salmo salar*.
 белосне́жный, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно baltytė-laitis, baltutėlis, baltytėlis, baltas kaip sniegas, sniego baltūmo; белоснежное бельё baltytėlaičiai skalbiniai.
 бѣлость, -и *m. pasen.* žr. белизна.
 белоұс, -а *bot.* briedgauris, vilkžolė, *Nardus stricta*.
 белоұсы́й, -ая, -ое; -ұс, -а, -о šviesiaūsis; žilaūsis.
 белоцвѣт, -а žr. тысячели́стник.
 бѣлочник, -а voveriniñkas, voverių medžiotojas.
 белошвейка, -и; *dgs. kilm.* -ёек, *naud.* -ёйкам baltinių, skalbinių siuvėja; ~ный, -ая, -ое balti-nių; белошвейная мастерская baltinių siu-vyklā.
 белошейка, -и; *dgs. kilm.* -ёек, *naud.* -ёйкам ka-lūbas (*šuo*).
 белоэмигрант, -а baltasis, kontrrevoliūcinis emi-grantas; ~ский, -ая, -ое baltųjų emigrantų.
 белы́га, -и *zool.* didysis erškėtas, erškėtras (*žuvis*), *Acipenser sturio*; ♦ певѣть белырой *šnek.* pašė-lusiai klūkti, staugti; žliūmbti, bliūti; ~жий, -жья, -жье didžiojo erškėto, erškėtro; б. жир didžiojo erškėto taukai; ~жина, -ы erškėtiena.
 белуха, -и *zool.* baltasis delfinas, *Delphinus leu-cas*.
 бѣлый, -ая, -ое; бел, белá, бѣло 1. baltas; бѣлая рóза baltoji gòžė; б. флаг baltá vėliava; б. бык bálnas jáutis; 2. baltas, šviesūs; б. хлеб baltá duo-na; бѣлое вино baltasis (šviesūs) vūnas; бѣлая ночь baltoji naktis (*šiaurėje*); 3. baltagvardiėtiš-kas, baltasis, kontrrevoliūcinis; 4. baltasis, baltā-ōdis; ♦ бѣлая горячка baltoji karštligė, girtas pódūkis (*alkoholikų liga*); б. гриб baravūkas, raudonkōtis, storkōtis, šilabudė, tikrinis, *Boletus edulis*; среди бѣла дня vidur dienōs, dienōs švie-sojė; бѣлое духовѣство nevienuoliáujančioji dvasininkijá; бѣлая кость *iron.* pōņų veislė(s); бѣ-лые стихи *poez.* baltosios eilės, nerimūoti eilė-gaščiai; бѣлая бумага grūnas pōpierius; б. свет margāsis pasáulis; бѣлая лошадь balcius; бѣлая краска baltė; бѣлая пряха baltiniai; бѣлая избá svetainė, šviesūsis trobōs gālas; б. лес baltmiškis; бѣлое пятно baltymė, baltumà; бел как лунь baltas kaip gulbė, kaip žyďinti obelis; бѣлое мясо baltá mėsà (*veršiena, vištiena*); б. би-

лёт *pasen.* baltasis bilietas; б. уголь baltosios aĩglys (*vandens varomoji jėga*).
 бель, -и *m.* baltūmas, baltis.
 бельведѣр, -а *archit.* belvedėris.
 бельгійец, -ийца; *dgs. kilm.* -йцев belgas; ~йка, -и; *dgs.* -ййки, -йек, -ййкам belgė; ~йский, -ая, -ое 1. belgiškas, belgų; 2. Belgijos; б. парла-мент Belgijos parlamente.
 бельѣ, -я *kuop.* baltiniai, skalbiniai; грязное б. juodiniai, nešvārus baltiniai; нйжнее б. apatini-iai baltiniai; постельное б. lóvos baltiniai; сто-ловое б. staliniai baltiniai; ~евый, -ая, -ое balti-nių, skalbinių; б. шкаф baltinių, skalbinių spinta.
 бельевщица, -ы *šnek.* 1. baltinių sándėlio vedėja; 2. baltinių siuvėja, taisytoja.
 бельмѣс, -а: ни бельмеса не смýслить (не пони-мать) niñnieko nenusivókti.
 бельмó, -á *dgs.* бѣльма *med.* giedrāvalkis, valkuis (*akyje*), āktis (*arklio*); ♦ как б. на глазу *prk.* kaip krislas akyjė.
 бельэта́ж, -а beletāžas, antrās is aukštas (*namuose, teatre*).
 бѣля́ый, -ая, -ое *šnek.* balšvas, balkšvas.
 бѣля́к, -á 1. baltasis kiškis, baltūksnis, baltikis, *Lepus timidus*; 2. *dgs.* bangų pūtos, putóta vil-nis; baltos bangų kėteros.
 бѣяна, -ы *pasen.* plokščiadugnė bārža (*mišku plukdyti*).
 бѣя́нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. šviės-bruvė (*moteris*); 2. *zool.* kopūstinis baltūkas, *Pieris Aporia crataegi*; 3. baltikė (*grybas*), juod-kōtis piengrybis, *Lactarius subduleis*.
 бемóль, -я *v. muz.* bemolis.
 бѣмский, -ая, -ое: бѣмское стекло bohėminis (*lan-gų*) stiklas.
 бенгáльский, -ая, -ое 1. bengāliškas, bengālinis, bengāļų; 2. Bengālijos; ♦ б. огонь bengāliškoji ugnis (*iluminacijai*).
 бенефи́ц, -а (*buržuaziniame teatre*) benefisas, be-nefisinis vaidinimas (*vieno iš jo dalyvių naudai*); ~сный, -ая, -ое benefisinis; ~циáнт, -а bene-fisininkas; ~циáнтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам benefisininkė.
 бенефи́ция, -и *pasen.* beneficija.
 бензи́н, -а benzinas; авиациóнный б. aviācinis ben-zinas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* benzininis virintūvas; ~овый, -ая, -ое ben-zino, benzininis; б. двигатель benzininis variklis; б. áпах benzino kvāpas.
 бензобáк, -а benzino bākas.
 бензóл, -а benzolas.
 бензопровóд, -а benzinótiekis.
 бенуáр, -а benuāras (*teatro apatinės ložės*).
 бергамóт, -а bergamotė (*kriaušė — vaisius ir me-dis*).
 бердáнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *pasen.* berdānas (*šautuvas*).
 бѣрдо, -а skiėtas (*staklėse*); ~вый, -ая, -ое skiėto, skiėtinis.
 бердыш, -á alebárda, dalgiākirvis (*senovinis gink-las*).
 бѣрег, -а, о бѣpere, на берерý; *dgs.* -á krañtas, pakrantė, paupýs, pajūris, paežerė; на берерý

реки ūpēs krantē, pakrāntēje; на обоих берегах реки abipus ūpēs; река вышла из берегов ūpē išsiliejo iš krantų; доплыть до берега priplaūkti kraūtą; сойти на б. išlipti į kraūtą; отваливать от берега plaūkti nuo kraūto; пристать к берегу priplaūkti prie kraūto; гулять на берегу vaikščioti pāupiu, pajūriu, pāžere; ♦ в уровень с берегами lygmalas; ~овой, -ая, -ое kraūto, krantinis, pakrāntės, pāupio, pajūrio (pvz. *sargyba*); б. ветер pakrāntės vėjas; береговой право pakrāntės teisė; береговая фауна pakrāncių, pajūrio augalija.

берегų žr. беречь; ~сь žr. беречься.

бередить, -ежy, -едишь eig. aitrinti (žaižda), sōpinti, skaūdinti, sētyti; б. раны aitrinti, skaūdinti žaiždās; б. сердечные раны prk. sukēlti skaudžiūs prisiminimūs.

бережатый, -oro dkt. pasen. sāugotojas, palýdas.

берёжая, -ой šnek. kumelinga (kumelė).

береж|ение, -я 1. sāugojimas, sėrgėjimas; 2. taūpumas (pinigų); ~ёный, -ая, -ое tarm. sāugomas; taūpomas.

бережлив|о prv. taūpiai; б. расходовать деньги таūpiai lēisti pinigų; ~ость, -и m. taūpumas, spulūmas, taupā, tausā; ~ый, -ая, -ое; -лив, -а, -о taupūs, spulūs; б. хозяин taupūs šeimininkas.

бережн|ость, -и m. atsargūmas, apdairūmas, rūpestingūmas; ~ый, -ая, -ое atsargūs, apdairūs; rūpestingas, saugūs; dėmesingas, tausūs; бережное отношение rūpestingas, apdairūs elgimasis, tausojimas.

бережок, -жк 1. krantėlis; 2. tea. reflėktorius, atšvaitinūkas, atšvaitas.

бережy žr. бередить.

берё|а, -ы bėržas; плакучая б. bėržas svyruoklis, skarótasis bėržas, beržėlis svyruonėlis; ползучая б. bėržas padrikėlis, bėržas kvėžis; ~ка, -и; dgs. kilm. -зок, naud. -зкам beržėlis.

берёз|ник, -а beržynas; ~як, -а 1. beržynas, bėrztva, beržótas, beržtvynas; 2. beržiniai žābai.

берёзовик, -а lėpšis, lėpšė (*krembllys, grybas*), *Boletus scaber*.

берёзовый, -ая, -ое beržinis, bėržo; берёзовые дрова bėržinės malkos; берёзовое дерево bėržo mēdis, bėržo mediena; берёзовая роща beržynas, beržynėlis, bėrztva; берёзовые ветки bėržo šakėlės, bėržliai; ♦ накормить берёзовой кашей duoti kām beržinės kōšės, lapienės (*išplakti*).

берёзонька, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нькам beržėlis.

берейтор, -а jodinėtojas; bereitorius, jodinėjimo, josenos mokytojas; ~ский, -ая, -ое jodinėtojo, bereitoriaus; б. костюм jodinėtojo kostiūmas.

берёмен|еть, -ею, -еешь eig. pastóti, užkristi, tārpti nėščia; pasibėgti, pasiefti (*apie gyvulius*); ~ная, -нна nėščia, pastójusi, dien, sunki; б. женщина nėščia mōteris; ~ность, -и m. nėštumas.

берёмя, -мени pasen. 1. naštà, sunkūmas, kūkšterga; glėbys; дёвyшка принесла б. дров mergina atnešė glėbį málkų; 2. daugybė; у nero б. дел jis turi daugybę reikalų, darbų; ♦ дело во вре-

мя не б. laikų atliekami reikalaĩ nesudāro sunkūmų.

берескв|а, -ы bot. kiškiakopūstis, *Oxalis acetosella*.

бересклёт, -а bot. ožėkšnis, ātakakšnis, *Evonymus*; б. европейский keturbriaūnis ožėkšnis, skiētmedis, *Evonymus europaea*.

бёрест, -а bot. vinkšna (*medis*), *Ulmus effusa*.

берёста, -ы ir берёста, -ы bėržo tóšis.

берестён|ник, -а tarm. 1. iš tóšies padarýtas kóks dāiktas; tóšimis apipintas iñdas; 2. dgs. -и, -ов tóšinės vūžos; ~ь, -тня v. tarm. žr. берестённик.

берестить, -рещy, -рестить eig. tarm. tóšimis apipinti, tóšimis susieti.

берёстовый, -ая, -ое tóšinis.

берестян|ка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам tóšinė (*dkt.*), aukšlys; ~ой, -ая, -ое žr. берёстовый.

берёт, -а beretė; детский б. vaikiška beretė; ~ик, -а beretėlė.

беречь, -регy, -режешь, -регýt; būt. -рėg, -реглā, -лō eig. sāugoti, sėrgėti, ganyti, rūpintis; globoti; taupyti, ténkinti (pvz. *pašarą*); tausoti, lūkyti; б. тайну sāugoti (išlaikyti) paslaptį; он беречёт мой дом jis sāugo mào namūs; б. своё время taupyti (savo) laiką; беречи денежку про чёрный день таурýк pinigų vařgo diēnai; беречите своё здоровье rūpinkitės savo sveikatā, sāugokite savo sveikatą; беречите свой силы tausokit savo jėgās; беречи пищу lūkyk maistą; ♦ беречи платье снова, а здоровье и честь смóлоду sāugok drabužiūs, kōl jiē pauji, ō sveikatą ir garbę, kōl esi jaunas; б. как зеницу ока sāugoti kaip akiės vūzdį; ~ся, -регyсь, -режешься, -регýтся; būt. -pėrcā, -реглāсь, -лōсь eig. sāugotis, vėngti (*ko*); беречитесь дурных людей sāugokitės piktų žmonių; беречись! sāugokis!, trāukis (*iš kelio*)!; б. ворóв sāugotis vaigių.

бери-бери nkt. med. bėri-bėri.

берилл, -а min. berilas (*brangakmenis*); ~ий, -я chem. berilis.

берковец, -вца pasen. birkavas (rusų svorio matas=10 pūdų).

беркут, -а zool. akmeninis, kilnūs is erėlis, *Aquila chrysaetos*.

берлинский, -ая, -ое Berlyno; ♦ берлинская лазурь Berlyno mėlis (*žalsvai mėlynį dažai*).

берлó|га, -и lōkio, meškōs guolis; landā, olā, ūrvas, irštva, širtas, migis; ♦ два медведя в одной берлóге не уживутся dū gaidžiū vienamė kiemė nesutiñka; ~жник, -а tarm. 1. lokys guolyje; 2. guoliuose lōkiūs medžiójantis medžiótojas; ~жный, -ая, -ое guolio, migio.

берсень, -я v. tarm. agrāstas.

берцó, -а pasen. blauzdā, stāibis, stibýnas; ~вый, -ая, -ое blauzdōs, stāibio; берцовая кость blauzdikaulis, stāibikaulis, stibikaulis.

бес, -а vélmias, kipšas, piktóji, nelabóji dvasiā; седи́на в го́лову, а б. в ребро žilė galvōn, vélmias uodegōn; ♦ мёлким бесом рассыпаться šunuodegiāuti, lūngintis, meilikāuti.

бес... *priešdēlis, vartojamas vietoj «без...» prieš dusliuosius prie balsius, pvz.: бесполезный nepaudingas; бессильный bejėgis.*

бесѣда, -ы 1. pasikalbėjimas, pašnekesys, pašnekā, rōkalbis; оживлённая б. gūvas pasikalbėjimas, pašnekesys; 2. pranešimas; провести бесѣду с избирателями atlikti, padaryti pranešimą rinkėjams (*pasikalbėti su rinkėjais*).

бесѣдка, -и; *dgs. kilm. -док, naud. -дкам lapinė, pavėnė, pavėsinė, altanā.*

бесѣдовать, -дую, -дуешь *eig. kalbėtis, šnekučiuoti(s), šnekėtis, plepėti; ~чик, -а pasikalbėjimo vadovas (agitorius), rōkalbininkas.*

бесѣнок, -нка; *dgs. бесенята, -нят šnek. 1. velniūkštis; 2. prk. išdykėlis, galuonis (vaikas).*

бесѣть, бешу, бесишь *eig. pūkinti, pūkdyti, siūnti, kiršinti, nartinti; dūkinti, trakinti; ~ся, бешусь, бесишься eig. dūkti, šėlti, siaūsti, siautėti, kiřšti; skuisti, siūsti, arkytis; дѣти бесѣтся вайкай siaūčia, galvomis eina; он бесѣтся при всякой неудаче jis dūksta, šėlsta, bėt kōkį nepasisekimą patyręs; собѣки бесѣтся шūnes siūta (suserga pasiutimo liga).*

бесквѣсний, -ая, -ое berūgštis, nerūgštus.

бесклѣссовый, -ая, -ое beklāsis; бесклѣссовое коммунистическое общество beklāsė komunistinė visuomenė.

бескозырка, -и; *dgs. kilm. -рок, naud. -ркам besnāpė kerpurė.*

бескозырный, -ая, -ое bė šviėtalų, bė kōzirių (*корту лошме*); бескозырная игрā lořimas bė šviėtalų.

бесколѣбый, -ая, -ое bevařpis (*augalas*).

бескомпромиссный, -ая, -ое bekompromisinis.

бесконѣчно *pro. bė gālo; б. большой bė gālo didelis; ~ость, -и m. begalybė; перабаigiautybė, neaprėpiamumas, beribiskumas; до бесконечности bė gālo (ilgai); ~ый, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. begalinis, ne(p)a baigiamas, beribis, nesibaigiantis, neaprėpiamas, netūrintis gālo, pabaigōs; бесконечное мировое пространство beribė, begalinė pasaulio erdvė; бесконечная дробь mat. begalinė trupmena; 2. amžinas, nuolatinis, nesibaigiantis, labai ilgas; бесконечные переговоры amžinos, nesibaigiančios derėybos; бесконечные споры nuolatiniai, amžini giñcai, giñcų giñcai.*

бесконтрольн|ость, -и *m. bekontroliškumas, nekontroliāvimas; б. производимых расходов dāromų išlaidų bekontroliškumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно bekontrolinis, netikrinamas, nekontroliuojamas.*

бесконфликтн|ость, -и *m. bekonfliktiskumas, sutarimumas; теория бесконфликтности lit. bekonfliktiskumo teorija; ~ый, -ая, -ое bekonfliktis, darnūs, sutartinis.*

бескормица, -ы pašarų stokā, pašarų trūkumas, pašarų stiglius; pašarų nederlius.

бескорѣвный, -ая, -ое bekařvis, netūrintis kārvis; бескорѣвное хозяйство bekařvis ūkis.

бескорыст|ие, -я nesavanaudiškumas, benaudiškumas, peļno, naudōs neieškėjimas; ~но *pro. bepaudiškai, neieškant, nesiekiant peļno; б. помогать сосѣду nesavanaudiškai, bė pasipeļnymo*

padėti kaimynui; ~ность, -и m. žr. бескорыстие; ~ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно nesavanaudis, benaudis, negodūs, peļno neieškas (žmogus); bepaudiškas, nesavanaudiškas (darbas).

бескѣстный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно bekaūlis.

бескрайн|ый, -ая, -ее, ~ый, -ая, -ое bekrāštis, beribis, begalinis; didžiulis; бескрайняя тайрā bekrāštė taigā; бескрайняя рāдость begalinis džiaugsmas.

бескризисный, -ая, -ое bekrizinis, bė krizių.

бескрѣв|ие, -я kraūjo stokā, kraūjo nebuvimas; мажакраужьстė, *žr. малокрѣвие.*

бескрѣвный¹, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно bekraūjis, nekrūvinas, bė kraūjo praliejimo; мажакраūjis, anėmiškas; бескрѣвные губы bekraūjės (*išblykusios*) lūpos.

бескрѣвный², -ая, -ое *pasen. vienstypis; bekaūpis, bė pastōgės; б. бродяга bekaūpis, bė pastōgės vālkata.*

бескручинный, -ая, -ое *pasen. tarm. netūris sielvartų, rūpesčių; бескручинное житьė gyvėnimas bė rūpesčių, bė sielvartų.*

бескрыл|ый, -ая, -ое bespařnis, nesparnuotas; бескрылое насекомое bespařnis vabzdys; бескрылая мельница bespařnis malūnas.

бескульту|рье, -я *šnek. nekultūringumas, kultūros nebuvimas.*

бесновѣ|ние, -я dūkimas, siautėjimas, šėlimas, siautyls; ~тый, -ая, -ое *pasen. padūkęs, velnių apsėstas; ~ться, -нўюсь, -нўёмься eig. dūkti, trākti, siautėti, šėlti, siūsti, krėitėti, arkytis, vėtrauti. бесѣв|ски pro. vėlniškai; ~ский, -ая, -ое vėlnio, vėlniškas; ~щина, -ы velniavā, velnėybė, vėlnio pōkštas.*

беспалубный, -ая, -ое bedėnis (*laivas*).

беспѣл|ый, -ая, -ое bepīřštis, būgius (*neturis vieno ar kelių pirštų*).

беспѣмѣт|ность, -и *m. pasen. atmintiės silpnumas, užmaršumas; ~ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно šnek. silpnōs atmintiės (žmogus), maršūs, užuomarša, užmaršūs; ~ство, -а 1. apsvaigimas, nežadas, alpulys, svaigulys, apalpmas; neatminimas; власть в б. apalpti; в беспѣмѣтстве apsvaigės; 2. šnek. niršulys, jniršimas, įsiutimas; в беспѣмѣтстве įsiutęs, jniřšęs.*

беспардѣнный, -ая, -ое *šnek. įžūlus, atžūlus, akiplėšiskas; beatōdairiskas, nedovanōjas, nesivařžantis, negailestingas; б. лжец akiplėšiskas, beatōdairiskas melāgis; беспардѣнное поведѣние įžūlus, atžūlus, akiplėšiskas elgesys.*

беспѣрный, -ая, -ое bepōris, begrūtis.

беспартійн|ость, -и *m. nepartiškumas; ~ый, -ая, -ое 1. nepartinis; 2. ~ого dkt. nepartinis; блок коммунистов и беспартійных коммунистų iř nepartiinių blōkas.*

беспѣрусный, -ая, -ое bebūris, nebūrinis (*laivas*); беспѣрусная шлюпка bebūrė vāltis.

беспѣспортный, -ая, -ое bepāsis, bė pāso, netėkės pāso; б. легўн bepāsis skraidūnas (*dažnai keičias darboviėtė*).

беспѣшенный, -ая, -ое *šnek. bežėmis, belaukis, āriamo laūko netūrintis; б. крестьянин bežėmis, belaukis valstiėtis.*

бесперебойн||ость, -и *т.* nenutrūkstamūmas, nepertaukiāmūmas; б. связи ryšių nenutrūkstamūmas; **~ый**, -ая, -ое nenutrūkstamas, nepértraukiamas, nesutriñkamas; бесперебойное снабжение nenutrūkstamas aprūpinimas.

беспеременн||о *прв.* nekeičiamai, bė pakeitimų, nekiñtamai, nepavaduojamai (*прв. dirbti*); **~ый**, -ая, -ое nekeičiamas, nepavaduojamas; nekiñtamas; tas pat.

беспересадочный, -ая, -ое bė pėrsėdimų, tiesióginis; беспересадочное сообщение tiesióginis susisiekimas.

бесперспективн||ость, -и *т.* perspektyvų neturėjimas, nebuvimas; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно beperspektyvinis, netūrintis perspektyvų, bė perspektyvos; бесперспективная политика beperspektyvinė politika.

беспёрый, -ая, -ое beplūksnis; беспёрая кўрица beplūksnė (*nupėšta*) vištà.

беспечальн||о *прв.* bė rūpesčių; жить б. gyvėnti nerūpestingai, bė rūpesčių; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nerūpestingas, bė rūpesčių, bė sielvartų, netūrintis sielvartų, bėdų; беспечальное житьė gyvėnimas bė bėdų, bė sielvartų.

беспёчи||о *прв.* nerūpestingai, atvangiai, aplaidžiai; жить б. gyvėnti nerūpestingai, tik su tà diena; **~ость**, -и *т.* nerūpestingūmas, atvangūmas; aplaidūmas; преступная б. nusikalstamas apsileidimas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно nerūpestingas, bė rūpesčių, atvangūs; aplaidūs, lengvabūdis, lengvaširdis; б. человек nerūpestingas, lengvabūdis žmogūs.

бесписьменный||ость, -и *т.* raštijos, rāšto neturėjimas; **~ый**, -ая, -ое rāšto netūrintis; бесписьменные народности tautėlės, netūrinčios raštijos, sàvo rāšto.

бесплāнов||ость, -и *т.* beplaniškūmas, neplaningūmas; **~ый**, -ая, -ое neplaninis; neplaningas; бесплāновое хозяйство neplaningas ūkis.

бесплатн||о *прв.* nemokamai, neartmokamai, dovanai, vėltui, dyka; б. получить путёвку в санаторий gauti ne(ar)mokamai keliālapį į sanatoriją; **~ость**, -и *т.* neartmokamūmas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно ne(ar)mokamas, neatlūginamas, dovanas; бесплатное обучение ne(ar)mokamas mokslas; б. проезд ne(ar)mokamas važiāvimas; бесплатная медицинская помощь ne(ar)mokama medicinos pagāba.

бесплодие, -я 1. nevaisingūmas, bergždūmas, bergždьбė; 2. nederlingūmas (*dirvos*).

бесплодн||о *прв.* nevaisingai, bergždžiai, vėltui; б. провёл время bergždžiai, vėltui pralėido laiką; **~ость**, -и *т.* 1. bevaisiškūmas, bergždūmas, nevaisingūmas; 2. nederlingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно nevaisingas, bergždžias, beveislis, išvisėlis; nederlingas, kiaurāžemis, bevaisis; *прк.* bė rezultātų, beřgdžias, tuščias; бесплодная корова bergždžia kārgvė; бесплодная пустыня nevaisinga dykumā; бесплодное дерево bevaisis mėdis; бесплодное яйцо kliuñkis (*kiaušinis*); бесплодные усилия *прк.* beřgdžios, tuščios pāstangos; бесплодная почва kiaurāžemis, nevaisingas dirvōžemis.

бесплōт||ность, -и *т.* bekūniškūmas; **~ный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно bekūnis, nematerialūs, nematerialinis.

бесповоротн||о *прв.* galutinaī, negrįžtinaī, negrįžtamaī; уехал б. išvažiāvo negrįžtamaī; **~ость**, -и *т.* 1. negrįžtamūmas; 2. nekeičiamūmas; б. приговора nuosprendžio nekeičiamūmas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно nekeičiamas, galutinis; бесповоротное решение galutinis, nekeičiamas sprendimas.

бесподбидца, -ы *šnek.* dārgana, blōgas ōras; сегодня на дворе страшная б. šiañdien laukė baisi dārgana.

бесподобн||о *прв.* nepalyginamai, puikiai; **~ый**, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно puikūs, neprilygstamas, prašmatnūs, nepalyginamas; kuriām nerà lygaūs, rapašaūs; prakilnūs; бесподобная красота nepalyginamas, neprilygstamas grōžis; человек бесподобного сёрдца prakilniōs širdiės žmogūs; день был б. būvo puiki diena.

беспозвоночный, -ая, -ое bestubūris; беспозвоночные животные bestubūriai gyvūnai.

беспокоить, -ою, -ошь *eig.* ramybė trikdėti, jaudinti; trukdyti, suōsti, ėrзinti; neraminti; kamūoti; kėlti nėrimo, susirūpinimo; kaitėti; шум беспокоит больного triukšmas ėrзina ligōnį; боюсь б. вас моєю просьбой bijau trukdyti tāmstą sàvo prašymu; егō беспокоит кашель jī kamūoja kosulys; что вас беспокоит? kās jūs kamūoja?, kās jums kaita (kaitėja)?, dēl kō jūs susirūpino-te?; **~ся**, -буюсь, -бишься *eig.* nerimauti, nerimti, rūpintis, būti susirūpinusiam, sielotis; trukdytis; jaudintis, suōstis; мать беспокоится о сыне mōtina nerimauja, susirūpinusi dēl sūnaūs; не беспокойтесь nesirūpinkite, nesisielokite, būkite rāmūs; nesitrukdykite.

беспокойн||ый, -ая, -ое; -кобен, -койна, -койно neramūs, nerimstantis, nerimastingas; susijāudinęs; audringas, triukšmingas, trunkūs; б. человек nenūorata, nenurimōklis, nerimāila; беспокойное море nerami, audringa jūra; беспокойная жизнь neramūs, trunkūs gyvėnimas; беспокойные посетители triukšmingi lankytojai; больной беспокоен ligōnis neramūs, susijāudinęs; **~ство**, -а neramūmas, nėrimas, nėrimastis; rūpesčiai, suoslė, trūkdymas, kebėknė; ограждать когō-л. от беспокойства apsaugoti kienō ramybė; это происшествие произвелō в гóроде большое б. šitas įvykis sukėlė miestė didelį nėrimą; извините за б. atlėiskite, kād sutrukdžiau; причинять б. trukdyti; он принял на себя все беспокойства по хозяйству jis pasiėmė visūs ōkio rūpesčius; он выразил большое б. о том jis dēl tō labai susirūpino; егō обуревало (обуяло) б. jī āрėмė nėrimas.

бесполєзн||о *прв.* bė naudōs, vėltui, bė reikalo; всё было б. viskas būvo vėltui; б. провести время pralėisti laiką bė naudōs; **~ость**, -и *т.* nenaudingūmas, nereikalingūmas, nevaisingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно nenaudingas, tuščias, nereikalingas; nevaisingas; бесполезные усилия tuščios pāstangos; б. участок земли nevaisingas žėмės sklūpas; бесполезное занятие

nereikalingas dárbas, nenaudingas užsiėmimas, veršlas.

беспóлый¹, -ая, -ое belýtis (*gyvūnas*), bė lytiės; belýtiškas; беспóлое размножение belýtiškas visimas, dąuginimasis, veisimasis.

беспóлый², -ая, -ое beskvefnis (*puz. švarkas*).

беспомéстный, -ая, -ое *ist.* bedvāris; б. дворянин plikbajoris, bedvāris bajōras.

беспомóщн||о *prv.* bejėgiškai; **мóсть**, -и *m.* bejėgiškūmas, silpnūmas, silpnýbė; **мýй**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно 1. bejėgis, silpnas, bejėgiškas, pagálbos reikalingas, pāts viėnas, aplėistas, pāmetas, negėlbimas; б. ребėнок bejėgis vaikas; б. аргумėнт silpnas argumėntas; 2. nevýkės, ne-talėntingas; беспомóщные стихи nevýkės eilė-raštis.

беспорóдный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно neveislinis, beveislis; беспорóдная корóва beveislė kār-vė; беспорóдные семенá neveislinė sėkla.

беспорóчн||о *prv.* sąžiningai; **мóсть**, -и *m.* sąžiningūmas; ýdy neturėjimas, beydiškūmas; nekal-tūmas; skaistýbė; **мýй**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно beydis, sąžiningas, bekliaūdis; nekalťas, nenuo-dėmingas, bė dėmės, nesųteptas, skaistūs; týras; беспорóчная слýжба sąžiningas, bekliaūdis tar-pāvimas; беспорóчная дėвушка skaisti mergėlė.

беспортóчн||ик, -а *pasen. šnek.* 1. bekelnis (*be apa-tinių kėlnių*); 2. sankiulōtas (*Prancūzijos revo-liucionierių pavadinimas*); **мýй**, -ая, -ое 1. be-kelnis; 2. *prk.* nudrĩskės.

беспорýдок, -дка 1. netvarkà, iširūmas; maišatis, páiniava; pakrikimas; бежáть в беспорýдке be-tvarkikiškai, pakrikaĩ bėgti; производить б. ardýti tvarkà, daryti netvarkà, dākanoti, (su)jaukti, (su)griōzti (*puz. daiktus*); 2. *dgs.* -дки, -ков *pasen.* riáušės, neramūmai, bruzdėjimas.

беспорýдочн||о *prv.* bė tvarkōs, netvarkingai, pa-krikaĩ (*puz. bėgti*); **мóсть**, -и *m.* netvarkingū-mas, betvarkiškūmas; **мýй**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно betvarkis, netvarkingas, išdrikas (*puz. kal-ba*), pākrikas (*puz. bėgimas*); betvarkikiškas; б. че-ловėк betvarkis; беспорýдочные зáписи betva-rkiški užrašai.

беспосáдочный, -ая, -ое *av.* bė nutūpimo; б. пе-релėт skridimas bė nutūpimo, nepėrtraukiamas skrýdis.

беспосрédственно *prv.* *pasen.* betaĩpiškai, *žr.* не-посрédственно.

беспóчвенн||ость, -и *m.* nepagrįstūmas; **мýй**, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно (*niekuo*) nepàgrįstas; беспóчвенное решėние nepàgrįstas sprendimas.

беспóшлинн||о *prv.* bė muĩto; б. торговáть prekiauti bė muĩto; **мýй**, -ая, -ое bemuĩtis, neap-muĩtinamas, neapmuĩtintas, bė muĩto; б. ввоз то-вáров bemuĩtis prekų įvežimas.

беспощáдн||о *prv.* bė gailėsčio, negailestingai, žiaū-riai, rūstašifdiškai; б. борóться с врагами ne-gailestingai, bė gailėsčio kovóti sū priešais; **мóсть**, -и *m.* negailestingūmas, žiaurūmas; **мýй**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно negailestingas, žiaurūs, bešĩfdis; беспощáдная сáтира negaile-stinga satyrà; беспощáдная распрáва žiaurūs su-sidorójimas.

беспрáв||ие, -я beteisiškūmas, neteisėtūmas, teisė-tūmo nebuvimas, netėisė; netėisės dárbas; б. ко-лониáльных нарóдов колонijinių tautų beteisiš-kūmas; **мóсть**, -и *m.* beteisiškūmas; teisių ne-turėjimas; **мýй**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно be-teisisis (*žmogus*), beteisiškas (*darbas*); беспрáв-ное положение beteisiška būklė.

беспрédельн||о *prv.* bė gālo, bė krāšto; **мóсть**, -и *m.* ribų nebuvimas, beribiškūmas, bekrāštýbė, be-galýbė; **мýй**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно beri-bis, bekrāštis, begalinis, neaprėpiamas; беспрédельная любóвь begalinė mėilė.

беспрédмėтн||ость, -и *m.* bedaiktiskūmas; betiksiū-mas; abstraktūmas; **мýй**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно beėsmis, bė tūrinio; betiksiškas, betikslis; б. priežastis; bedaiktis, abstraktūs, nekonkre-tūs; б. спор tūščias, betiksiškas giĩčas; ♦ бес-прédмėтная живопись абстрактioji tapýba.

беспрекослóв||ие, -я nesipriešinimas, neprieštarāvi-mas; negiĩcijamūmas; **мóсть** *prv.* nesipriešinant, neprieštaraujant, neprieštaraujamai; б. подчи-няťся besąlygiškai, neprieštaraujamai klausyti, paklusti; **мóсть**, -и *m.* *žr.* беспрекослóвие; **мýй**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно neprieštarāu-jamas, besąlyginis, neprieštaraujantis, nesiprieši-nantis; griežtas, negiĩcijamas; беспрекослóвное повиновение griežtas paklusnūmas; беспрекослóв-ное исполнėние приkáза besąlyginis įsākymo įvykdymas.

беспрémėнно *prv.* *žr.* непременно.

беспрėпятствєнн||о *prv.* bė kliūčių, nekliaūdomai; **мýй**, -ая, -ое; -вен ир -венен, -венна, -венно netrukdomas, nekliaūdomas; б. вьезд netrukdomas įvažiavimas.

беспрėрывн||о *prv.* bė pėrtrūkio, nepaliūjamai, bė paliovōs, tolydžio, viėnu gāistu, tuō pradėjimū, tuoĩtimpōs, ištisai; б. говорíть nepaliūjamai kalbėti; идýть б. eĩna iř eĩna; б. гром гремėл bė paliovōs griāudėjo; **мóсть**, -и *m.* nenutrūks-tamūmas, nepaliauamūmas, tolydūmas, nuolatý-bė; **мýй**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно nepėrtraukia-mas, nepaliūjamas, nenutrūkstamas, nesiliāuja-mas, vientisinis, tolydinis, tolydūs, tuoĩtimpinis; *mat.* ištėstinis; беспрėрывная дробь *mat.* ištėsti-nė trūpėna; б. дождь nepaliūjamas lietūs.

беспрėстáнн||о *prv.* nuōlat, vis, tolydžio; б. повто-рять одно и то же nuōlat kartoti tą patį; б. за-давáть вопросы tolydžio klausinėti; **мýй**, -ая, -ое; -āнен, -āнна, -āнно nuolatinis, nesiliāujas, tolydinis; б. плач ребėнка nesiliāujas kūdikio veĩksmas.

беспрėцедėнтный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно бере-цедėntinis; б. дипломатический шаг берцедėn-tinis diplomātinis žýgis.

беспрíбыльн||ость, -и *m.* nepelningūmas; **мýй**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nepelningas, bė pelno, neduodantis pelno; беспрíбыльное предпрíятие nepelninga įmonė.

беспрíдáнн||ица, -ы bekraĩtė, bedālė (*mergina*); **мýй**, -ая, -ое bekraĩtis; беспрíдáнная невėста bekraĩtė nuotaka.

беспрíдáточный, -ая, -ое bepriedis, bė priėdo; б. обмėн mainai bė priėdo.

беспризбрн||ик, -а beglōbis vaikas, benāmis paauglīs; **~ница**, -ы beglōbē, benāmē (*mergaitē*); **~ничать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* būti beglobiū, benamiū; vālkiotis; **~ость**, -и *m.* beglobiškūmas, beglobystē; aplaidūmas, nepriežiūra; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. beglōbis, benāmis (*pauglys, vaikas*); 2. neprižiūrimas, aplēistas, bē priežiūros, nepriklausantis jokiai žinūbai; **беспризорное** хозяйство aplēistas, bē priežiūros ūkis.
бесприкладный, -ая, -ое *pasen. žr.* беспримёрный.
беспримёрно *prv.* negirdėtai, neregėtai, kaip niekas; **~ость**, -и *m.* neregētūmas; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно neregėtas, netūrintis pavyzdžio, nebūtas, negirdėtas, neprilýgstamas, vieništelis tóks; б. геройзм neregėtas didvyriškūmas, heroizmas.
беспримесный, -ая, -ое grūpnas, bē priėmaišų, bē įmaišų, neįmaišūtas; беспримесная мука bē priėmaišų miltai; беспримесное молоко grūpnas pienas.
беспринципн||ость, -и *m.* beprincipiškūmas, principų neturėjimas; **~ый**, -ая, -ое; -пен, -пна, -пно beprincipis, bē principio, beprincipiškas, prisitāikėliškas; б. карьерист beprincipis, prisitāikėlis karjeristas.
беспристанищный, -ая, -ое *pasen.* bepastōgis, benāmis, bekaūpis, netūrys savo kaūpo.
беспристраст||ие, -я, **~ность**, -и *m.* bešališkūmas, nešališkūmas, nešalingūmas, objektyvūmas; **~ный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно bešalis, nešalingas, objektyvūs; bešališkas; б. судья objektyvūs, bešališkas teisėjas; б. приговор bešališkas, objektyvūs nuosprendis.
беспричинн||о *prv.* bē priežasties, bē pagrindo, bē kaltės, nekaltai; nakāzan б. nubaustas bē pagrindo, nekaltai; **~ость**, -и *m.* priežasties, pagrindo neturėjimas, bepiežastingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -йнен, -йнна, -йнно bē priežasties, bepiežastinis, netūrintis pagrindo; bē kaltės; беспричинная тревога sāmbrūzdis, aliārmas bē priežasties; беспричинное наказание nubaudimas bē kaltės, bē pagrindo.
бесприютн||ость, -и *m.* bekaūpystē, beglobiškūmas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно bekaūpis, beglōbis; bē pastōgės, bepastōgis, nepriглаustas.
беспробудн||о *prv.* nepažādinamai, kietai, suñkia; спать б. kietai miegoti; **~ый**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно nepažādinamas, kietas, sunkūs, neišbūdinamas; б. сон sunkūs, kietas miegas; ♦ б. пьяница nežinantis saiko, nuolat girtuokliaujantis žmogūs, amžinas girtuoklis.
беспроволочный, -ая, -ое bevielis; rādijo; б. телеграф bevielis telegrafas, rādijo telegrafas.
беспрогультный, -ая, -ое bē pravaikštōs, bepravaikštinis.
беспроев||анец, -нца *pasen.* bepravaūdis; **~анка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *pasen.* bepravaūde.
беспригрышный, -ая, -ое 1. nepralaimėtinas, bē pralaimėjimų; 2. labai sėkmingas, pelningas; беспригрышная сделка pelningas sándėris.
беспросвётный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. niūrūs, tamsūs, bē prósvaistės; б. мрак niūri tamsa; 2. *prk.* bē prósvaistės, beprósvaistis, bē vil-

tiės, bē džiaūgsmo; беспросвётная жизнь gyvėnimas bē prósvaisčių.
беспросьпный, -ая, -ое *šnek. žr.* беспробудный.
беспроцентный, -ая, -ое beprocentinis, беросеитis, bē palūkanų; б. выпуск займа беросеитē, beprocentinė paskolōs laidā; беспроцентная ссуда beprocentinė paskolā (*pinigų, javų ir t. t.*).
беспут||ица, -ы *tarm.* palaidinys, palaidi keliai, rōlaidis, purvābrydis, šaktarpis.
беспут||ник, -а *šnek.* palaidūnas, pasileidėlis, paklaidūnas, ištvirkėlis, išklūdėlis, paleistūvis, išplaka; **~ница**, -ы *šnek.* palaidūnē, išklūdėlē, paleistūvė; **~ничать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* palaidai gyvėnti, paleistuvāuti, ištvirkāuti; **~ность**, -и *m.* ištvirkimas, ištvirkāvimas, palaidas gyvėnimas, gyvėnimo palaidūmas, pasileidimas, išklydimas, palaidūnystē; **~ный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно pasileidęs, palaidas, ištvirkęs, patvirkęs, išklūdęs, paslūdęs, nedōras, lengvarpēdis; беспутная голова lengvarpēdis žmogūs; **~ство**, -а *žr.* беспутность; **~ствовать**, -твую, -твует *eig.* ištvirkāuti, paleistuvāuti.
беспутье, -я *tarm. žr.* беспутница.
бессвязн||ость, -и *m.* nerišlūmas, išdrikūmas, pakrikimas, iškrikimas; **~ый**, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно nesūrištas, nesusietas; nerišlūs, nelogiškas, pāiras, pākrikas, pādrikas, bē sąryšio, bē rýšio; б. рассказ pādrikas, nerišlūs apsakymas, paskojimas.
бессемейный, -ая, -ое bešeimis, bē šeimōs, nevėdęs, vienišas, vienguūgis.
бессемян||ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам besėklis vaisius; **~ный**, -ая, -ое besėklis; бессемянное растение besėklis āugalas.
бессердеч||ие, -я, **~ность**, -и *m.* beširdiškūmas, žiaurūmas; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно beširdis, kietasširdis, bejaūsmis; žiaurus.
бессеребренник, -а *жр.* бессеребrenик.
бессил||еть, -ею, -еешь *eig.* silpti, jėgų netėkti, silpnyn eiti, išpėpti; **~ие**, -я bejėgiškūmas, silpnybē, negaliā, jėgų neturėjimas, jėgų nukritimas, išpėpimas, impoteñcija; прийти в б. от болēзни nusilpti dėl ligōs; мужское б. impoteñcija, negaliā; **~но** *prv.* bejėgiškai; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно bejėgis, bejėgiškas, beveikātis, nepajėgėlis, negālėlis, išpėpa; б. гнев bejėgiškas pūktis; ♦ у сильного всегда б. виновāt kienō galiā, tō ir valia.
бессистемн||о *prv.* bē sistēmos, netvarkingai; б. занимāться netvarkingai dirbti, mōkytis, mōkyti (*kitus*); **~ость**, -и *m.* besistemiškūmas, nesistemiškūmas, netvarkingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно besistēmis, nesistemiškas, bē sistēmos; netvarkingas; бессистемное изложēние besistēmis, netvarkingas dėstymas, pāsakojimas, aprāšymas.
бесслав||ие, -я nešlovē, negarbē, gēda; навелēч на себя б. užsitraukti negarbē, gēdā; **~ить**, -влю, -вишь *eig.* šlovē, garbē plēšti, teršti; б. себя savo gērą vardą gadinti; **~но** *prv.* negarbingai, nešlovingai, bē šlovės, bē garbės, gėdingai; **~ный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно negarbingas, begarbis, nešlovingas, gėdingas; б. конец negarbingas gālas.

бесслѣдн||о *прв.* бѣ пѣдсаку, бѣ жымѣс; пропасть б. ишнѣкти бѣ пѣдсаку; **~ый**, -ая, -ое бѣ пѣдсаку, пераликес пѣдсаку; бесслѣдное исчезновѣние dīngimas бѣ пѣдсаку.

бесслѣзн||ый, -ая, -ое beašāris; бесслѣзная грусть beašāris liūdesys.

бессловѣсн||ость, -и *т.* nežādas, bežadiškūmas, bekalbiškūmas; **~ый**, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. bekalbis, nebylūs, bežādis; 2. nekalbūs, tylūs, klusnūs; бессловѣсное создāние nekalbūs, klusnūs pādaras; ♦ бессловѣсная роль bežōdis vaidmuo (*teatre*).

бессмѣнн||о *прв.* непарадūojamai; б. стоять на часах непарадūojamai eiti sargybā; **~ость**, -и *т.* nekeičiamūmas, pastovūmas; **~ый**, -ая, -ое puolatiniis, nekeičiamas, непарадūojamas, nepakeičiamas; б. секретарь научного общества puolatiniis, nekeičiamas mōkslo draugijos sekretorius.

бессмертие, -я nemirtingūmas, nemarūmas; стяжать себѣ б. įsigyti, pelnyti nemirtingumą, tāpti nemirtingam.

бессмертник, -а 1. *bot.* šlamūtis, šlamūkas, *Helichrysum*; 2. *bot.* sausiūkas, *Xeranthemum*.

бессмертный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно nemirtingas, nemarūs, nemirštamās; āmžinas, nemirštančis (*kūrinys*); āmžinai liėkantis atmintyje; бессмертное имя nemarūs vaīdas; бессмертная слава nemari, āmžinā garbė; б. памятник культуры nemirštamās, nemirtingas kultūros pamiėnklas.

бессмѣтн||ый, -ая, -ое 1. бѣ sāmatos, nesāmatiniis; бессмѣтные расхōды nesāmatinēs išlaidos; 2. несускайтomas, неармātomas, несускаičiūojamas, неарпātamās, бѣ skaīčiaus; бессмѣтное множество народа несускайтoma, неармātoma daugybė žmoniū.

бессмысленн||о *прв.* бѣ prasmės, beprāsmiškai; **~ость**, -и *т.* beprasmīškūmas, beprasmybė; **~ый**, -ая, -ое; -ен, -енна, -енно beprāsmis, beprāsmīškas; neprasmīngas; betikslis, betikslīškas; б. набор слов beprāsmīškas žōdžių rinkinys.

бессмыслица, -ы *šnek.* beprasmybė, nesāmonė, niėkai; kvailystė; не говори бессмыслицы nekalbėk nesāmoniū, kvailysčių, niėkų.

бесснѣжн||ый, -ая, -ое besniėgis, nesniegingas; бесснѣжная зима niesnieginga, besniėgė žiemā; **~ый**, -ая, -ое besniėgis laikas; sniėgo nebuvinas.

бессовѣстн||о *прв.* nesāžiningai, бѣ sāžinēs, įžūliai; б. лжѣт įžūliai meluoja; **~ость**, -и *т.* nesāžiniškūmas, nesāžiningūmas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно бѣ sāžinēs, besāžinis, nesāžiningas, nedōras, begėdis, begėdiškas; beširdis, įžūlūs; б. обман begėdiška apgavystė; б. лжец įžūlūs, besāžinis melāgis.

бессодержательн||ость, -и *т.* neturiningūmas; tuščūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно meīko tūrinio, neturiningas; tuščias, banalūs; бессодержательная статья meīko tūrinio strāipsnis.

бессознательн||о *прв.* nesāmoningai; дѣйствовать б. veikti nesāmoningai; **~ость**, -и *т.* nesāmoningūmas, besāmoniškūmas, nenūovoka; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. nesāmoningas, nesusiaprātes; 2. neįsisāmonintas, nevalingas, instinktyvūs, nesāmoningas, mašinalūs; б. жест neįsisāmo-

nintas, nevalingas, nesāmoningas gėstas; 3. бѣ sāmonēs, besāmoniškas, бѣ nūovokos, besāmoniis; бессознательное состояние alpulys.

бессоелнечный, -ая, -ое nesaulėtas.

бессомнѣнн||о *прв.* *pasen.* бѣ ābejo, neabejōjamai, *жр.* несомнѣнно; **~ый**, -ая, -ое; -нѣнен, -нѣнна, -нѣнно *pasen.* neabejōjamas, neabejōtinās; б. враг neabejōjamas priešas, *жр.* несомнѣнный.

бессонн||ица, -ы nēmiga, nēmigas, nemiėgas, nemigūmas; страдātь бессонницей sirgti nēmiga; **~ый**, -ая, -ое bemīėgis, nēmigo, nemiegōtas, бѣ miėgo; бессонная ночь bemīėgė, nēmigo naktis.

бессочн||ость, -и *т.* nesultingūmas, sūlčių stokā; **~ый**, -ая, -ое besultis, nesultingas; бессочное яблоко nesultingas obuolys.

беспорн||о *прв.* бѣ giėčo, nesigiėcijant, negiėcijamai āišku, nesigindamas; б., он прав āišku (*negiėcijama*), jis yra teisūs; **~ость**, -и *т.* negiėcijamūmas; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. negiėcijamas, nenuneigiamas; tikras; беспорная истина nepuneigiamā tiesā; 2. *teis.* negiėčo; взыскāние налогов производится в беспорном порядке mōkesčiai išieškomi negiėčo tvarkā.

бессрѣбреник, -а nesavanaūdis, negōbšas žmogūs.

бессрōчный, -ая, -ое netermininiis, betetermininiis, neterminuotas, duotas neribōtam laikui; б. паспорт betetermininiis pāsas; земля за колхозами закреплēна в бессрōчное пользование kolūkiams žemė atiduota neterminuotam naudojimui.

бестѣбельный, -ая, -ое bestiėbis; бестѣбельное растѣние bestiėbis āugalas.

бестрастн||е, -я beaistriškūmas, širdiēs nejautrūmas, šaltaširdiškūmas, šaltūmas; **~но** *прв.* bejaūsmiškai, šalta širdimi; **~ный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно beaistris, bejaūsmais, abejingas, šaltas, šaltaširdis, šaltaširdīškas.

бестрашн||е, -я bebaimiškūmas, nebāimė, narsūmas; **~но** *прв.* бѣ bāimės, bebaimiškai; **~ный**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно bebaimis (*žmogus*), bāimės nežinantis; bebaimiškas (*poelgis*), narsūs; б. герōй bebaimis didvyris.

бесстыдник, -а *šnek.* begėdis, besarmātis, jaučiakaktis, kiaulakys, šunakys; назвātь бесстыдником subegėdinti, išbegėdinti; **~дница**, -ы begėdė; **~дничать**, -аю, -аешь *eig.* begėdiškai elgtis, begėdžiāuti; **~дно** *прв.* begėdiškai, besarmātiškai, peī akis; он лгал б. jis peī akis melāvo; **~дний**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно begėdis (*žmogus*), begėdiškas (*poelgis*), bedrōvis, besarmātis, besarmātiškas; б. пāпень begėdis, besarmātis vaikinās; бесстыдное поведение begėdiškas, besarmātiškas elgesys; **~дство**, -а gėdos neturėjimas, begėdiškūmas, begėdystė; **~жий**, -ая, -ее *šnek.* begėdiškas; begėdis, *жр.* бесстыдный; ♦ бесстыжие твой глазā tū begėdi žmogāu.

бессубъѣктный, -ая, -ое *gram.* beamsėnis (*pvz. sakinys*).

бессчѣтн||о *прв.* бѣ skaīčiaus (*daug*); **~ый**, -ая, -ое 1. nesuskaītomas, nesuskaičiūojamas; бессчѣтное войско nesuskaičiūojama kariūomenė; 2. *šnek.* nemōkantis, nepajėgiantis skaičiūoti.

бестāктн||о *прв.* netāktiškai, betāktiškai; б. вести себя netāktiškai elgtis; **~ость**, -и *т.* netāktas; netakingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно

betaktis, netaktinas; netaktiškas; б. человек netaktingas žmogus; б. вопрос netaktiškas klausimas.

бесталанн¹, -ая, -ое; -ланен, -ланна, -ланно be-talantis, be taleito, negabūs.

бесталанн², -ая, -ое *poez.* beaīmis, nelaimingas, bedālis, vaīgšas, nepasisėkėlis; ♦ бесталанная мой головоушка vaīgšas aš žmogus.

бестелесн¹ость, -и *m.* nekūniškūmas, nematerialū-mas; ~ый, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно bekūnis, ne-materialūs, neapčiuopiamas.

бестия, -и *šnek* 1. niekšas, sūkčius, šelmis, bėstija; продувная б. sūktas šelmis; 2. dvėseliena, dvė-sena, stipena; ♦ тонкая б. gudri lāpė.

бестолков¹о *prv.* neišmaningai, beprāsmiškai, ne-tvarkingai, pakriškai; б. написано beprāsmiškai parašyta; б. сложено netvarkingai sudėta, su-krāuta; ~ость, -и *m.* neišmaningūmas, netvar-kingūmas, dvakūmas; ~щина, -ы *šnek.* pāiniava, mišinys, netvarkā, išdrikūmas, beprasmybė, dva-kybė, kratinys; ~ый, -ая, -ое; -ов, -ова, -ово neišmaningas, nesupratingas, nenuovokūs, neiš-mānėlis, dvakūs, kietagalvis (*žmogus*); nenuojė-gūs, beprāsmiškas, supāiniotas, išdrikas, pakri-кас; б. расказā neišmaningas, beprāsmiškas pā-sakojimas, apsaūymas.

бестоуочь, -и *m.* 1. *šnek.* maišatis, pāiniava, ne-tvarkā; sąmyšis; 2. betvarkis, neišmānėlis, drib-šas, išsižiojėlis.

бесторжие, -я *pasen.* prekūbos sustojimas, aptili-mas, sustingimas.

бестрав¹ный, -ая, -ое bežolis; ~ье, -я šiėno, pā-šaro stoka.

бестрепетный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно nebijantis, nėdrebantis, nepugāsdinamas, beaīmis; б. пўт-ник beaīmis keleivis, keliāutojas.

бесформен¹ность, -и *m.* beformiškūmas, palaidū-mas; ~ый, -ая, -ое; -мен, -менна, -менно be-formis, belytis, chaotiškas; patižės, palāidas, pāsklidas; бесформенное тєло beformis kūnas; бесформенная мāсса beformė, pasklidā māsė.

бесхарактерн¹ость, -и *m.* silpnas būdas, būdo silp-nūmas, silpnabūdiškūmas; ~ый, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно silpnavālis, silpnabūdis, palaidabū-dis.

бесхвостый, -ая, -ое beuodėgis; б. петўх beuodė-gis gaidys.

бесхитроств¹о *prv.* bė klastōs, bė gudrybių, bė vūliaus, paprastai, atviraī; ~ость, -и *m.* papras-tūmas, negudragalviškūmas, naivūmas; nuoširdū-mas, atvirūmas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно neklastingas, paprastas, negudraūjamas, bė gud-rybių, naivūs; nuoširdūs, ātviras, patiklūs; б. друг nuoširdūs, neklastingas draūgas; бесхитроствое писмō naivūs, bė gudrybių laiškas; бесхитроств-ная рāбōта pāprastas dārbas.

бесхлєб¹ница, -ы *šnek.* duonos trūkūmas, stoka, bād-metis, beduōnė; ~ный, -ая, -ое beduōnis, neder-lingas, bejāvis; б. год beduōniai, nederlingi mē-tai; ~ье, -я *šnek.* žr. бесхлєбница.

бесхлōпотный, -ая, -ое nėkeliantis rūpesčių, bė rū-pesčių; бесхлōпотное заняītie dārbas bė rūpes-čių.

бесхмєльный, -ая, -ое 1. negirtas, blaīvas; 2. ne-svaiginamas, nealkoholinis.

бесхōзный, -ая, -ое *šnek.* žr. бесхōзяйный.

бесхōзяйный, -ая, -ое bešeimininkis, (likęs) bė šei-mininko.

бесхōзяйственн¹ость, -и *m.* neūkiškūmas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно neūkiškas; бесхōзяйств-енное руковōдство neūkiškas vadovāvimas; бес-хōзяйственное отношєние к имўщєству neūkiška pažiūra į tuftā.

бесхребєтный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. bestu-būris, minkštakūnis; 2. *prk.* mōlio motiėjus, ištī-žėlis; neprincipinis, neprincipingas; б. человек не-principingas žmogus.

бесцветкōвый, -ая, -ое *bot.* bežiėdis; бесцветкō-вое рāстєние bežiėdis āgulas.

бесцєтн¹ость, -и *m.* bespalviškūmas; ~ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. bespalvis; бесцєтная жидкōсть bespalvis skystis; 2. *prk.* neraiškūs, bespalvis, nevaizdingas, blankūs, neįstabūs; be-spalviškas; б. расказā neraiškūs, bespalvis apsaū-kūmas, bespalviškas pāsakojimas.

бесцєльн¹о *prv.* bė tikslo, betiksliškai, dėl dūko gā-lo; б. трāтит дєньги lėidžia pinigūs bė tikslo; ~ость, -и *m.* betiksliškūmas, nenaudingūmas, ne-tikslingūmas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно betikslis, betiksliškas, bė tikslo; tūščias, nereik-alingas; б. шар betiksliškas žūgis; бесцєльная болтовня tušti plepalai; бесцєльная покўпка be-tikslis, nereikalingas pirkinys.

бесцєнн¹ость, -и *m.* 1. neįvertinamūmas, didelis brangūmas; 2. *pasen.* vertės menkūmas, menka-vertiškūmas; ~ый, -ая, -ое; -цєнен, -цєнна, -цєнно 1. neįvertinamas, neįkainojamas, labaī brangūs, neįperkamas; brangūs; бесцєнные со-крōвища neįkainojami lōbiai; 2. *prk.* *pasen.* bran-gūs, miėlas, mūlimas; б. дур brangūs, mūlimas draūgas, bičiūlis; 3. *pasen.* menkavertis, menkōs kāinos; niėko neveitas; б. товār menkavertė prė-kė; ♦ бесцєнная посылка neįvertintas siuntinys.

бесцєнок, -нка: за б. *šnek.* už menkūs pinigūs, la-baī pigiai, pūsdykiai, pūsvelčiai.

бесцеремонн¹о *prv.* bė ceremonijų, akiplėišškai; он б. потребовал уступнїть емў допōры jīs akiplė-išškai pareikalāvo uzlėisti jām kėlia; ~ость, -и *m.* neceremoningūmas, nemandagūmas, beatōdai-riškūmas, akiplėiškūmas, perdaūg laisvas elge-sys; ~ый, -ая, -ое; -бōнен, -бōнна, -бōнно бė ce-remōnijų, nemandagūs, nesivaīžantis, beatōdairiš-кас, akiplėiškas, perdaūg laisvas; б. гражда-нин nemandagūs, akiplėša piliėtis; б. постўпок perdaūg laisvas, akiplėiškas pōelgis.

бесцєднє, -я *pasen.* vaikū neturėjimas, bevaikystė.

бесчеловєч¹ие, -я *žr.* бесчеловєчность; ~но *prv.* nežmoniškai; atžūliai, žiaūriai; б. избит нежмō-niškai, žiaūriai sūmuštas; ~ность, -и *m.* neжмō-niškūmas, žiaurūmas, atžūlūmas; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно neжmoniškas; žiaurūs, negailės-tingas, atžūlūs.

бесчєст¹ие, -я *žr.* бесчєстье; ~ить, -єщу, -єстишь *eig.* šlōvė, garbė plėšti, gėrā vaīdā teršti, derg-lioti, darkyti; ~но *prv.* negarbingai, neteisiai; ~ность, -и *m.* negarbingūmas, neteisūmas;

бесный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. begarbiškas, negarbingas, nedoras, бe гарбeс, begarbis, bešlōvis (*žmogus*); 2. neteisūs, neteisingas, sūktas; **бe**, -я nešlovė, negarbė, gėda; нанести ко-му-л. б. garbę kām nuplėsti.
бесчелу́йный, -ая, -ое bežvūnis, besriėgis (*pvz. žuvis*).
бесчынный, -ая, -ое *pasen.* nepadorūs; riaušingas, škandalingas.
бесчинóвный, -ая, -ое *pasen.* бe rángo, netūrintis rángo.
бесчынство, -а nepadorūs dárbas, tvarkōs árđymas, škandálas; riáušės, siáutėjimas, chuligániški veiksmai; **бвать**, -тую, -твуеть *eig.* riáušės kėlti, triukšmáuti, siáutėti, nepadōriai elgtis, tvarká árđyti, škandályti.
бесчисленнó *pvz.* бe skačiaus, бe žiniōs, daų; **бость**, -и *m.* nesuskaítoma daugybė, бeгалė; **бый**, -ая, -ое; -лен, -ленна, -ленно nesuskaítomas, nesuskaičiuojamas; бесчисленное мно́жество nesuskaítoma daugybė.
бесчлénный, -ая, -ое benāris.
бесчувственнó *pvz.* bejaūsmiškai, apałpes; бe sąmonės, pāslikas; **бость**, -и *m.* bejausmiškumas, neįėjautrūmas, beširdiškūmas, apdiržimas; **бый**, -ая, -ое; -вен *ir* -венен, -венна, -венно 1. bejaūs- mis, apdiržęs, neįėjantis, apałpes, sąmonės ne- tēkęs, akigyvas, pāslikas; дeлать бесчувственным neįėjąsminti, užmarinti; 2. neįejautrūs, beširdis, žiaurus.
бесчувствие, -я alpulys, sąmonės netekimas, pasli- kūmas, gvaibulys; **напиться** до бесчувствия pasi- gegėti iki sąmonės netekimo.
бесшабашнóсть, -и *m. šnek.* 1. vaidingūmas, pra- omištgalviškūmas; 2. nerūpestingūmas; **бый**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно *šnek.* 1. vaidingas, siau- ribūs; neramūs, audringas, nepažabōtas; pramušt- galviškas; б. párenь vaidingas, neramūs vaikas; 2. бесшабашная голóвушка pramuštgalvis, pasiaū- bėlis; 2. nerūpestingas.
бесшёрстный, -ая, -ое, **бый**, -ая, -ое beplaūkis, bevilnis.
бесшóвный, -ая, -ое бe siūlių, besiūlis; б. непро- мокаемый плащ besiūlis (*klijuotas*) nepėršlampa- mas apsiaūstas; б. мяч besiūlis sviedinys.
бесштáнный, -ая, -ое *šnek.* 1. bekelnis; apiplýšęs; 2. *prk.* labai neturlingas.
бесшýмнó *pvz.* бe triukšмо, patylomis, negirdint, neįėjomis; б. подкрáдываться patylomis, neį- čiomis (pri)sėlinti; **бый**, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно tylūs, begafsis, бe ūžesio, betriukšmis, бe triukšмо, negirdimas, netriukšmingas; бесшýм- ные шагй negirdimi žiėgsniai; б. мотóр betriukš- mis motōras.
бетон, -а betōnas.
бетонирóва *ни*, -я betonāvimas; **бть**, -рую, -руешь *eig.* betonuoti; б. пол betonuoti grindis.
бетонирóвка, -и *žr.* бетонирование.
бетоннóй, -ая, -ое betōninis, betōno; б. столб be- tōno stulpas; б. пол betōninės grĩndys; **бoмe- шáлка**, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам betōn- maišė; **бщик**, -а betōnininkas, betonúotojas.
беч *евá*, -ы vírvė, lýnas; **бевка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам laibá vírvė, vírvėlė.

бечевнóк, -á laivavilkių tákas pakránte; **бóй**, -áя, -оe 1. laivavilkių; 2. lýno.
бешеница, -ы *bot. šnek. žr. vex.*
бешеннó *pvz.* pasiūtusiai, pašėlusiai; б. несýт лó- шади arkliai pasiūtusiai lėkia, arkliai lėkia kaip pasiūtė, kaip akis išdėge; **бство**, -а 1. pasiuti- mas, padūkimas, patrakimas; собáка заболėла бешенством šuo pasiūtō; 2. *prk.* didelis susiėrzi- nimas, kiršulys, siutulys, siutimas, šėlimas, dūki- mas, dūkas, dūkinys, pódūkis, siūtas, trākas, šė- las, šėlà, marštva; ūmaras; с бешенством sū ūmaru, pasiūtusiai; приводить в б. įsiūtinti; при- ходить в б. įsiūti, šėlti; взрыв бешенства kir- šulys, siutulys; **бый**, -ая, -ое 1. seėgantis pa- siutimo ligà, pasiūtęs, padūkęs, pašėlęs, patrā- kęs; aprietas (*šuo*), įkiršęs; бешеная собáка pa- siūtęs šuo; 2. *prk.* stiprūs, smarkūs, įnirtingas; pasiūtiškas; бешеная скóрость pašėlęs, smarkūs greitis; бешеное сопротивлėние įnirtingas pasi- priešinimas; б. темп pašėlęs темпас; 3. *prk.* uma- rūs, dūkūs (*žmogus*); nesuvaldomas, irzlūs; б. ха- рáктер nesuvaldomas būdas; ♦ бешенные цены pašėlusios (*labai aukštos*) kainos; бешенные дeнь- ги pasiūtė (*lengvai įgyti, dideli*) pinigai; бe- шеная ягода *bot.* sūnvyšnė, *Atropa Belladonna*; бешеная трава *bot. žr.* горечáвка.
бешмёт, -а бešmėtas, vatinūkas (*pusšvarkis*).
бешý *žr.* бесить; **бсь** *žr.* беситься.
бзырить, -рю, -ришь *eig. tarm.* zylioti, glylioti (*apie galvijus*).
библейский, -ая, -ое šveitraščio, biblinis, biblijos.
библиóграф, -а bibliogrāfas; **бический**, -ая, -ое bibliogrāfinis, bibliogrāfijos.
библиография, -и bibliogrāfija.
библиомáн, -а (*retų*) knųų mėgėjas, knųgius, bib- liomānas; **бия**, -и didelis knųų mėgimas, bib- liomānija.
библиотека, -и bibliotėkà; б. читáльня skaityklà; б. учėного мóкслинко bibliotėkà; публiчная б. viešoji bibliotėkà; дeтская б. vaikų bibliotėkà; передвижнáя сeльская б. kilnójamoji káimo bib- liotėkà.
библиотėкар *ский*, -ая, -ое bibliotėkininko, knųgi- ninko; **бша**, -и bibliotėkininkė, knųgininkė; **бь**, -я *v.* bibliotėkininkas, knųgininkas.
библиотėч *ка*, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам bibliotėkėlė; **бный**, -ая, -ое bibliotėkinis, biblio- tėkų, bibliotėkos; б. коллėктор bibliotėkinis ko- lėktorius (*istaiga, komplektuojanti bibliotėkoms knygas*); библиотėчная кнiга bibliotėkos knyga.
библиофiл, -а knųų mėgėjas, bibliofilas; **бский**, -ая, -ое knųų mėgėjų, bibliofilų; библиофiль- ское общество knųų mėгėjų draugijà; **бство**, -а bibliofilija (*knųų ir jų rinkimo pamėgimas*).
библия, -и biblijà.
бивáк, -а (kariūomenės) stovyklà; стоять бивáком (на бивáках) stovyklauti (*apie kariuomenę*).
бивáть, *būt.* бивáл, -ла, -ло *eig.* mušinėti, dauži- nėti, daužyti.
бивáчный, -ая, -ое stovýklos, stovýklinis.
бивeнь, -вня *v.* iltis; б. слонá драмблио iltis.
бивуá *к*, -а *žr.* бивáк; **бчный**, -ая, -ое *žr.* бивáч- ный.

бигамия, -и dvimoterystė, dvipatystė, bigāmija.

бидон, -а bidonas.

биение, -я plakimas, plastėjimas, tvinkčiojimas, tvinksėjimas; б. сердца širdies plakimas; б. пұльса pūlso tvinkčiojimas, tvinksnis, tvinksėjimas.

бизон, -а zool. bizonas; **бий**, -нья, -нье bizono, bizonu; б. por bizono rāgas; бизонье стадо bizonu kaimenė.

билень, -льня *v. tarm.* 1. (*kultuvo*) sprāgilas, būožė; 2. (*varpo*) klebėtas.

билет, -а bilietas; входной б. įeinamasis bilietas; железнодорожный б. geležinkelio bilietas; переронный б. perono bilietas; обратный б. grįžtamasis bilietas; партийный б. partijos bilietas; лотерейный б. lotėrijos bilietas; кредитный б. banknotas, popierinis pinigai; визитный б. vizitinė kortelė; пригласительный б. pakvietimas; **бёр**, -а bilietų kontrolierius; **бёрша**, -ы bilietų kontrolierė; **бный**, -ая, -ое bilietų; билетная касса bilietų kasa.

биллиард, -а žr. бильярд.

биллион, -а bilijonas, milijardas; **бный**, -ая, -ое bilijoninis, milijardinis.

билль, -я *v. bilis* (*įstatymo projektas Anglijoje ir JAV*).

било, -а 1. *tech.* sprāgilas; 2. *šnek.* blazgūtis, tarškūtis, (*sargų*) klebėklis, bambalas, (*varpo*) šerdis, klebėtas; metalinė lentė signalizavimui.

бильярд, -а biliardas (1. žaidimas; 2. stalas); **бная**, -ой *dkt.* biliardinė, biliardo kambarys; **бный**, -ая, -ое biliardinis, biliardo.

бинокль, -я *v.* žiūrōnas, binoklis; полевой б. lauko žiūrōnas; театральный б. teatrinis žiūrōnas. **бином**, -а *mat.* dvinaris, binomas.

бинт, -а tvārstis, tvārtis, vūturas; приготовить б. на рāну paruōšti žaizdai tvārsti; **ник**, -а tvārstėlis, tvārstėlis; **овātь**, -тую, -түешь *eig.* tvārstyti, tvērti, vyturiuoti, aprišti; **овātься**, -түюсь, -түешься *eig.* tvārstytis.

биограф, -а biogrāfas; **ийческий**, -ая, -ое biogrāfinis, biogrāfijos.

биография, -и biogrāfija, gyvenimo aprāšymas; б. Лёнина Lėnino biogrāfija.

биолог, -а biologas; **ийческий**, -ая, -ое biologijos, biologinis.

биология, -и biologija.

биохимия, -и biochemija.

биплан, -а biplanas (*dvisparnis lėktuvas su dviem plokštumomis viena viršum kitos*).

биржа, -и birža; б. ценных бумāг vertybinių pōrių birža; чёрная б. juodoji birža; б. труда dārbo birža; **евик**, -ā biržos vertėiva, biržos spekuliantas; **евой**, -āя, -ое biržos; б. маклер biržos mākleris (*tarpininkas, sudarant sandėrius*).

бирка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -ркам *pasen.* reitlazdė (*lazdelė su žymėmis*); žymėtinė lentelė (*bagažu, prekėms pažymėti*).

бирюзья, -ы *min.* türkis, biriuzā (*brangakmenis*); **бвый**, -ая, -ое 1. türkisinis, biriūzinis; б. перстень türkisinis (*su turkiu, biriuzā*) žiedas; 2. biriūzinis, melsvai žalsvas; бирюзное море biriūzinė (*melsvai žalsvos spalvos*) jūra.

бирюк, -ā 1. *tarm.* (vienišas) vilkas; 2. *prk.* pañiūrėlis (*žmogus*); смотреть бирюком dilbsoti, niūroti, dilbsėti.

бирюлька, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лькам 1. mažā medinė figūrėlė, vartojama žaidimui; 2. *dgs.* žaidimas figūrėlėmis, šiaudėliais, lazdelėmis; **мрātь** в б. gaišuoti, laiką niėkams gaišti, lėisti.

бирюч, -ā *ist.* viešas skelbėjas, šauklỹs.

бирючина, -ы *bot.* ligūstras, *Ligustrum*. **бис** *jst.* bis, dār kařtā; на б. pakartotinai (*dainuoti, griežti*).

бисер, -а 1. (*stikliniai*) mažī karoliai; вышивать бисером siuvinėti (*spalvotais*) karoliūkais; 2. *pasen.* žemčiūgai; **метātь** б. пėред свиньями *iron.* kalbėti apie dalykus, kurie yā nesugrañtami, neprieinami klausytojui; писать бисером rašyti lygiomis ir labai smulkiomis raidėmis; **бина**, -ы *šnek.* stiklinis karoliukas; **ник**, -а 1. karolių vėrinỹs; 2. karolininkas; **ница**, -ы karolinė (*dėžutė karoliams sudėti*); **бный**, -ая, -ое 1. karolių; 2. *prk.* smulkūs; б. почерк labai smulki lygi rašysena.

бисировать, -пую, -пуюсь *eig.* ir *įvk.* bisuoti, kartoti (*ką padainavus, pagriežus*).

бисквит, -а biskvitas; **бный**, -ая, -ое biskvitinis; б. торт biskvitinis tortas.

бисектриса, -ы *geom.* bisektrisė, pusiāukampinė.

битā, -ы *sport.* kūoka; blėkštas.

битва, -ы kautỹnė, mūšis, kovā; Грюнвальдская б. Žalgirio mūšis; поле битвы kautỹnių laukas, kovāvietė.

битком *pro.* sausakimšai; б. набитый sausakimšai prisikimšęs, prikimštas.

биток, -тка 1. *kul.* maltinūkas, kultinỹs; 2. blėkštas (*žaidimui*), kūoka; 3. *tarm.* miklūs, kiėtas kiaušinis, kepėsis.

биточки, -ов *dgs.* (*uns.* биточек, -чка) *kul.* maltinukai.

битый, -ая, -ое; бит, -а, -о 1. mūštas; битая собака mūštas šuo; за битого двух небитых дают mōkytas dū nemōkytus atstōja; už vienā kailį dirbtā dūoda dėšimt nedirbtų; už vienā mūštā dūoda dėšimt nemuštų; 2. sudaužytas, sūmuštas; битая посуда sudaužyti iñdai, dūženos; битое стекло stiklo šūkės, sudaužytas stiklas; 3. pāskerstas, papiāutas; битая птица papiauti paūkščiai; 4. sūmuštas; битая морда *vulg.*: a) sūmuštas snūkis; b) įtartinė asmenybė; 5. plūktas, plūktinis; suvažinėtas, pravažinėtas; б. пол plūktinė aslā; битая допōра pravažinėtas kėllas; б. нумушtas, нūkirstas; битая карта numuštā kortā; **б.** час ištisā, kiaurā valandā; битые слявки plaktā grietinėlė; б. разговор nuvālkota kalbā.

бить, -и *m. dkt.* *pasen.* āukso arbā sidābro siėlas (*siuvinėjimui*).

бить, бью, бьешь *eig.* 1. mūšti, daužti, daužyti; б. в барабан mūšti būgnā, būgnyti; б. кулаком об стол mūšti kūmščiu į stalā; б. себя в грудь mūstis į krūtinę; б. в ладони plōti delnais; б. в стėнку daužyti į sienā; б. пāлкой в дверь daužyti lazdā duris; часы бьют laikrodis mūša;

2. mušti (*sukeliant skausmą*), pliekti, pýskinti, skélti, sudúoti, smógti, dóbti; 6. лóшадь pliekti, mušti árkli; bóльно 6. skaúdziai mušti; 6. змерó dóbti gývátę; 6. по мóрде *vulg.* smógti, sudúoti peř snúkj; 6. по щекé skélti aítausj; 3. tinti, plákti (*pov. dalgi*); 4. káuti, sumúšti, nugalėti; 6. вправ káuti, nugalėti priešą; 5. skeřsti, (pa)-riáuti; šáuti, nudúrti; бить птáцу piáuti, šáuti paukščius; 6. свиный skeřsti kiaulé; 6. рыбу острорóй (nu) dúrti žuvj žebérklu; 6. šáudyti; pa-táikyti; винтóвка хорошó бьёт šáutuvas geraí šáudo; 6. в цель mušti, paťaikyti i taikinj; 7. trýkšti, burgėti, lietis; фонтáн бьёт высоко fontánas aukštaí trýkšta; 8. krěsti; бьёт лихó-рэдка drugys krěčia; 9. plákti; 6. печь plákti (*moline*) krósnj; 10. varýti, kálti; 6. кол в зéмлю varýti báslj i žemę; 11. daužti, daužyti, kúlti (*i gabalus*); 6. посúду daužyti, mušti, kúlti in-dús; 6. стеклó daužyti stiklá; 12. spáusti, súkti, brókšti; 6. мáсло (*растительное*) spáusti, mušti alięju; 6. мáсло (*сливочное*) mušti, súkti svię-tą; 13. kedėnti; 6. шерсть kedėnti vilnas; ♦ мне кровь бьёт в гóлову mán kraújas plústa, mu-ša i gálvą; 6. баклуша dykinėti; 6. челóм že-mai, nuolankiaí prašýti, žemai leñktis; 6. на вер-някá veikti, siekti kó bė rizikos; 6. на эффе́кт siekti efekto; 6. по карма́ну darýti kám nuostolj; 6. зóрю dúoti žénklą riñktis vakarė (*kareivinėse, stovyklose*); 6. отбóй: а) dúoti žénklą nutráukti kókj veiksmą; б) *prk.* nebesilaikýti sávo spren-dimo, nuomonės; 6. кáпру kiršti kořtą (*lošiant kortomis*); 6. на (что) siekti kó, stėngtis ká pasiekti; 6. монéту *pasen.* kálti pinigus; 6. клю-чóм virtė virti, kunkuliúoti; 6. в лицó *prk.* ba-dýti akis; 6. по недóстáткам kovóti su trákumais; 6. по чýйм-нибудь интерéсам ке́ikti kieno nòrs reikaláms.

битъё, -я muřimas, daužimas, kalimas, pliekimas, daužymas; smúgiai, dūžiai; 6. стеклá stiklo dau-žymas; 6. в лист жéсти daužimas i skárdos lápą; 6. живóтных гуvуlių muřimas.

битъся, бьóсь, бьёсь *eig.* 1. muřtis, káutis, grum-tis, kumščiuotis, kuoduotis, plunksnuotis; 6. за освóбождéние рóдины káutis už tėvynės išláis-vinimą; 2. dūžti; фарфóровая посúда легкó бьётся porcelániniai inđai lengvai, greitai dūž-ta; 3. spurduliúoti, spurdėti; бьётся птáца в силкáх spurduliúoja, spúrda paúkštis kilpose; 4. plastėti, plákti, tukseti, tvaksėti, tvinkčioti; vir-pėti, tirtėti; бьётся сёрдце plásta širdis; пульс бьётся ненормáльно pulsas tvinkčioja nepor-taliai; 5. daužtis, atsimušti (*i ką nors*); 6. го-ловóй об стéну daužyti gálvą i sieną; 6. *šnek.* pláktis, darbúotis, kamúotis; 6. над составлénием плáна darbúotis, pláktis, sudárant pláną; 6. из-за кускá хлéба pláktis dėl dúonos kásnio; ♦ б. не на живóт, а на смёрть káutis žútbutinaí, žút bút; 6. об заклáд lážybų eiti, kiršti.

битюг, -á *šnek.* 1. stiprus iř stambús darbinis, ve-žiminis arklýs; 2. *prk.* pečiúkas (*stiprus vyras*).

бифшэкс, -а *kul.* muřtinis, žlégtainis, bifštéksas.

бицепс, -а bicepsas (*peties raumuo*).

бич, -á 1. botágas, pliektúvas, rimbas; хлопáть би-чóм pláukšėti rimbú; 2. *prk.* neláimė, nėganda,

gýkštė; войнá — 6. человéчества káras — žmoni-jos neláimė, gýkštė.

бичевá, -ы *žr.* бечевá.

бичевá||ние, -я pliekimas, plakimas, pliekis; ~ть, -чýю, -чýешь *eig.* 1. pliekti, plákti (*rykštėmis*), čáizyti; 6. коня čáizyti árkli; 2. *prk.* kritikúoti, kóneveikti, pliekti; 6. предáтелей pliekti išdavi-kús; 6. недóстáтки kritikúoti, pliekti trákumus; ~ться, -чýюсь, -чýетесь *eig.* 1. pliektis; plūk-tis; 2. búi pliekiamám.

бичёвка, -и; *dgs. kulm.* -вок, *naud.* -вкам *žr.* бе-чёвка.

бичёвóцы, -цев *dgs. zool.* žiužėliniai, *Flagellata*. **бишь** *dll. pasen.* beję; как б. егó зовýт? beję, куđ jis vardú?

блáго¹, -а 1. geróvė, lábas, gėris; для блáга óб-щества visuomenės lábui; трудýться на б. социа-листической Рóдины darbúotis, dirbti socialisti-nės Tėvynės lábui; стремлénие к óбщему блá-гу visuotinės geróvės siekimas; 2. *dgs.* gėrybės, tuftai; земные блáга žemės gėrybės; ♦ всех благ (*atsisveikinant*) viso gėro; ни за какие блáга (в мáйре) niekú būdú; он признáл за б. jis rádo naudingá.

блáго² *jng. šnek.* 1. kád; nės; dėl tó, kád; juđ la-biaú; берй, б. даёт imk, kád dúoda; 2. *eina tari-niu* geraí, kád..., láimė, kád...; б., я припóмнил geraí, kád atsiminiau; ещё б., что ребёнок уснýл дár geraí, kád váikas užmigo.

блáговёр||ная, -ой *dkt. šnek. juok.* patí, žmoná; мой б. máno žmonėlė, máno iřtikimóji; ~ый, -ая, -ое 1. *pasen.* tikrátikis, tikintýsis, tikrojo ti-kėjimo (*caro epitetas*); 2. -oro *dkt. šnek. juok.* výras; мой б. máno vyrėlis, máno iřtikimásis.

блáговест, -а *pasen. bažn.* skařbinimas varpais (*pataldoms*); ~ить, -ещу, -естишь *eig. pasen.* 1. *bažn.* skařbinti varpais; 2. *prk. šnek. iron.* skėlbiti, skėlėsti girdús, gandús; узнáли про скан-дál и тепёр блáговестят по всемý гóроду sužinójo apie skandálą iř dabar skėlbia pó visą mięstą.

блáговещéние, -я *bažn. gandrínės (krikščionių šven-tė kovo 25 d.)*.

блáговидный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. gražús, malonús pažiúrėti, gražios išvaizdos, maloniós išorės, apveidús; под блáговидным предлóгом gražia, nekaltá, tiñkama dingstimi, gražiú pre-tėkstú; 2. padorús; 6. поступок padorús póelgis.

блáговол||ление, -я *pasen.* palankumas; maloningú-mas; польzóваться блáговолénием начáльства tu-rėti vyresnýbės palankumą; ~ить, -лю, -лйшь *eig.* 1. búi palankiam; 2. *pasen.* teiktis, malonėti; блáговолйте принýть malonėkite priimti.

блáговон||ие, -я *pasen.* gardús kvápas, kvaptis, kve-pėjimas; цветы распостраняли б. nuđ gelių sklido gardús kvápas, kvaptis; ~ность, -и *m. pasen.* kvapumas; ~ный, -ая, -ое kvapús, gardžiakvapis, aromátiškas; блáговонные курéния kvápús smil-kalai.

блáговоспáтани||ость, -и *m. gėras, gražús išáuklė-jimas, kultūringumas; ~ый, -ая, -ое; -тан, -танна, -танно* geraí išáuklėtas, inteligentiškas, gerų ma-niėrų, kultūringas; 6. пáрень geraí išáuklėtas, kultūringas vaikas.

благовремени||о *prv. pasen.* (tiņkamu) laikū; поезд при́был б. traukinys atėjo laikui; **~ость**, -и *m. pasen.* tiņkamas laikas, laiko tinkamumas; **~ый**, -ая, -ое; -менен, -менна, -менно *pasen.* (tiņkamu) laikū dāromas, savalaikis, laikū padarýtas. **благоглупость**, -и *m. iron.* sū orumū, rimtai dāromā kvailýbē.

благоговё||**йный**, -ая, -ое pagarbūs, pagarbōs pilnas; благоговейное молчание pagarbūs (*išķilmingais momentais*) tylējimas; **~ние**, -я (baimingas) paklusnumas, (baiminga) pagarbā, (giliausias) pagarbumas, nuolankumas; б. перед памятью героев pagarbā, pagarbumas didvyrių atminimui; **~ть**, -ёю, -ёшь *eig.* (перед кем-чем) nusileikti, (*paklusniai*) pāgarbā rēikšti (*kam*), gārbinti (*ką*), pagarbiai žiūrėti (*j ką*).

благодар||**ение**, -я *pasen.* dėkėjimas, padėkà; **~ить**, -рю, -рйшь *eig.* dėkoti, ačiū sakýti; благодарю вас dėkoju jums; благодарю dėkui, ačiū.

благодар||**ность**, -и *m.* 1. dėkingumas; егó благодарности нё было концá jō dėkingumas buvo begalinis; 2. padėkà; приносить б. rēikšti pādėkà, dėkingumą; не сто́ит благодарности пёр už ką (dėkoti); объявить б. parēikšti, paskēlbtі pādėkà; **~ный**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. dėkingas; б. сын dėkingas sūnūs; б. взгляд dėkingas žvilgsnis; 2. *prk.* duodantis gerų vaisių, rezultātų; **~ственный**, -ая, -ое *pasen.* padėkōs, dėkėjamas; благодарственное письмо padėkōs láiškas; б. молебн *bažn. pasen.* padėkōs pāmaldos; **~ствовать**, -твую, -твует *eig. pasen.* dėkoti; **~я** *prl.:* б. емý jō dėkà; б. егó находчивости jō sumanūmo dėkà, pēr jō sumanūmą; б. томý, что... dėl tō, kàd...

благодат||**ный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно paláimos pilnas, gėrybių kupinas, gausingas, laimingas, paláimintas; palaimingas; **~ь**, -и *m. pasen.* paláima, láimė; gausýbė; какáя б. kokià láimė, paláima.

благоденств||**енный**, -ая, -ое *pasen.* palaimingas, gėovingas; благоденственное житъё paláimos, palaimingas gyvėnimas; **~ие**, -я *pasen.* laiminga gyvatà, gerovė, lābos diēnos, labādė, laimingas gyvėnimas; **~овать**, -твую, -твует *eig.* laimingai gyvėnti, pėrtekusiam būtі, tauruoti, tařpti.

благодетель, -я *v. pasen.* geradarys, labdarys; **~ница**, -ы *pasen.* geradarė, labdarė; **~ность**, -и *m.* geradariškumas; gerà įtaka, gėras veikimas; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно gėras, palankūs, teikiantis láimę, naudingas, geradāriškas (*darbas*); geradarys (*žmogus*); б. кли́мат gėras, palankūs, naudingas klimatas; **~ствовать**, -твую, -твует *eig. pasen.* gėra darýti, darbúotis ařtimo lābui, labdariauti.

благодетяние, -я *pasen.* labdarystė, gėras dārbas, labdarà; didelė paslauga; paláima.

благодуш||**ествовать**, -твую, -твует *eig. šnek.* būti gerai nusiteikusiam, бė rūpesčių, бė darbo iř malōniai gyvėnti; **~ие**, -я širdiēs gerūmas, švelnumas, geraširdiškumas; gėras nusiteikimas; **~но** *prv.* švelniaširdikai, sū gerà širdimi; **~ный**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно geraširdis, švelniaširdis; gerōs nuotaikos, nerūpestingas; благодушное настрóение gerà, geraširdiška, nerūpestinga nuotai-

ка; благодушная улыбка švelniaširdiškas šyps-pūs.

благожелатель, -я *v. geranōris, gernorà, labanōris, labnorà; palankūs asmuo, geradarys; ~ница*, -ы labanōrė, geranōrė, labnorė; **~ность**, -и *m.* gėro norėjimas (*draugui, artimui*); **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно palankūs, užjaučiantis; благожелательное отношение palanki pažiūra; **~ство**, -а lābo (*kitam*) norėjimas; ařtimo mēilė; **~ствовать**, -твую, -твует *eig.* lābo norėti, linkėti, būti palankiam, rōdyti palankumą.

благозвуч||**ие**, -я, **~ность**, -и *m.* garsų skambumas, darnumas, sāndermė, sāskambis, malonūs skambesys, darnà; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно malōniai skāmbantis, darnūs (*puz. garsas*), gaidingas; malonūs (*ausiai*), darniagaršis; благозвучная музыка maloni, darni mūzika.

благоизбранный, -ая, -ое *pasen.* (laimingai) išrinktas.

благоизв||**оление**, -я *pasen.* vālios pareiškimas, teikimasis; **~лить**, -лю, -лишь *įvk. pasen.* malonėti, teiktis.

благод||**ь**, -ая, -ое *pasen.* 1. gėras, lābas, lėmtas, dōgas, laimingas; бларое дело gėras dārbas; бларга́я мысль gerà, laiminga mintis; 2. *šnek. tarm.* padūkės, paraikės; ♦ крича́ть бларгым ма́том rēkti iš visōs gerklės, palēisti gėrkle.

благолѐп||**ие**, -я *pasen.* puošnumas, puikýbė, prabangumas, grožingumas, prašmatnumas; **~ный**, -ая, -ое; -пен, -пна, -пно *pasen.* puikiai išpuoštas, puošnūs, grožingas, prabangūs, prašmatnūs.

благомысл||**ие**, -я *pasen.* dōros miñtys, grāžūs sumānymai; **~ящий**, -ая, -ее *pasen.* doramiñtis, tauramiñtis, tauramānis.

благонадѐжн||**о** *prv.* ištikimai; **~ость**, -и *m. pasen.*

1. patikimýbė, ištikimýbė; свидетелство о благонадѐжности *ikirev.* ištikimýbės liūdijimas; 2. tvirtumas (*puz. tilto*); patikimumas, tikrumas (*puz. žinių*); **~ый**, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно *pasen.*

1. patikimas, ištikimas (*puz. žmogus*); 2. tvirtas (*puz. tiltas*); 3. *ikirev.* ištikimas valdžiai, lojalūs.

благонамерен||**ость**, -и *m. pasen.* sumānyimų, minčių dorumas, doramintiškumas; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -ренна, -ренно *pasen.* 1. dorų minčių, sumānyimų (*žmogus*), doramiñtis; tauramiñtis; 2. ištikimas valdžiai, lojalūs.

благонрав||**ие**, -я *pasen.* doringumas, būdo dorumas; gėras, dōras elgesys (*puz. mokinio*); **~но** *prv. pasen.* doringai, taūrliai; **~ный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно *pasen.* dorabūdis, skaistabūdis, doringas; doringas, taurūs, gėro elgesio.

благообраз||**ие**, -я *pasen.* (išorinis) garbingumas, maloni patraukli išorė; **~ный**, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно *pasen.* garbingai atrōdantis, maloniōs išorės, dailaus vaizdo, dailiōs išvaizdos, dailiai atrōdantis; padorūs (*elgesys*).

благополуч||**ие**, -я paláima, sėkmė, labādė; gyvėnimas бė vařgo, tarpimas, lauravimas; желáю тебė всякого благополучия linkiu táu visokeriōpos sėkmės, paláimos; **~но** *prv.* laimingai; gerai; всё обсто́йт б. viskas eina gerai; всё кончи́лось б. viskas laimingai pasibaigė; **~ный**, -ая,

-ое; -чен, -чна, -чно laimingas, sėkmingas, klotingas; б. исход laiminga, sėkminga baigtis, pabaiga.

благоприобретен||ие, -я doraī, teisingai, teisėtai įsigytas dāiktas; savo jėgomis (*nepaveldėtas*), paties įsigytas, uždirbtas tur̃tas; **~ный**, -ая, -ое; -тен, -а, -о teisingai, doraī įsigytas; įsigytinis (*nepaveldėtas*); б. домик įsigytinis namėlis.

благопристойн||ость, -и *m. pasen.* padorūmas, švankūmas, mandagūmas; **~ый**, -ая, -ое; -бен, -ойна, -ойно *pasen.* (visāi) padorūs, švankūs, mandagūs; благопристойное поведение padorūs, mandagūs elgesys.

благоприят||но *prv.* patogiai, palankiaī; **~ность**, -и *m.* palankūmas, patogūmas, palankūmo rodymas; наибольшая б. didžiausias palankūmas; **~ный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно palankūs (*puz. aplinkybė*), tiŃkamas, patogūs; благоприятные условия palankios sąlygos; б. результат palankūs, tiŃkamas rezultātas.

благоприятствова||ние, -я *žr.* благоприятность; **~ть**, -твую, -твуете *eig.* teikti pāspirtį, padėti; palankiām būti, rōdyti palankūmā, teikti pāramā; случай ему благоприятствовал prōga jām būvo palanki.

благоразум||ие, -я išmintingūmas, protingūmas; б. взяло верх išmintingūmas nugalėjo, pāėmė viršų; **~ный**, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно išmintingas, protingas; б. выход išmintinga išeitis.

благорасполо||жение, -я *pasen.* palankūmas, nuotaikūmas; **~бженный**, -ая, -ое; -ен, -ена, -ено *pasen.* palankūs, prielankūs, palankiaī nusiteikęs, nuotaikūs, maloningas.

благорассудительн||о *prv. pasen.* išmaningai, tauramiŃtiškai; **~ость**, -и *m. pasen.* išmaningūmas, sveikas sāmprotavimas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *pasen.* išmaningas, tauramiŃtis (*žmogus*), tauramiŃtiškas (*poelgis*).

благорастворение, -я: б. возду́хов juok. *bažn.* tygas, sveikas, gėdras ōras.

благород||ие, -я *pasen.* kilnūbė; ва́ше б. jūsu kilnūbė; **~но** *prv.* kilniai, taūriai; он поступил б. jis pasielgė kilniai; **~ный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. kilnūs, taurūs; б. поступок kilnūs, taurūs pōelgis; благородное дело борьб́ы за мир kilnūs kovōs už taikā reikalas; 2. *pasen.* kilmingas, bajōrų kilmės; ♦ б. металл taurūsis metalas, taurioji naūgė; б. олень taurūsis ēlnias; держать когō-л. на благородном расстоянии laikyti kā tinkamatė atstumė, ganā toli; **~ство**, -а taurā, taurūmas, kilnūmas, kilnūbė; проявить б. parōdyti kilnūmā.

благосклонн||о *prv.* maloningai, palankiaī; **~ость**, -и *m.* maloningūmas, palankūmas; **~ый**, -ая, -ое; -нен, -нна, -нно palankūs, maloningas, nuotaikūs.

благослов||ение, -я *bažn.* (pa)lāiminimas; maloningas sutikimas; с ва́шего благословения juok. jūms sutikant, jūsu leidimū; **~енный**, -ая, -ое; -эн, -энна, -энно palāimintas, laimingas; **~ить**, -влю, -вишь *juok.* 1. (pa)lāiminti; б. на подвиг palāiminti žūgiui; 2. lėisti, dūoti sutikimā; 3. dėkoti; б. судьбу dėkoti likimui; 4. *bažn.* dovanōti, suteikti (*puz. sveikatos*); skālsinti (*maistą*);

~иться, -влюсь, -вишься *juok. pasen.* 1. gāuti palāiminimā, pritarimā; 2. *bažn.* pėrsižegnoti, pasi-melsti; **~лять**, -яю, -яешь *eig. žr.* благословить; **~ляться**, -яюсь, -яешься *eig. pasen.* 1. žegnōtis, melstis; 2. būti lāiminamam; *žr.* благословиться.

благосостояние, -я gerōvė, gerumā; pėrteklius; подьём материального благосостояния советского народа tarūbinės liaudies materiālinese gerōvės pakilimas.

благост||ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *pasen.* geraširdiskas, maloningas; **~быня**, -и *pasen.* gera-darybė, geraširdystės dārbas; nuoširdi dovanā, aukā; dosnūmas; **~ь**, -и *m. pasen.* širdiės gerūmas, meilūmas, žmoniū meilė, gerūmas, maloningūmas.

благотворение, -я *pasen.* gėro dārymas, labdarybė, labdarā.

благотворитель, -я *v.* labdarys; **~ница**, -ы labdarė; **~ность**, -и *m.* labdarybė, labdarā, geri dar-bai; **~ный**, -ая, -ое labdarūbinis, labdarybės; lab-dariū; благотворительные учреждения labdarūbinės, labdarōs įstaigos; благотворительное общество labdariū, labdarībės draugijā; б. спектакль labdarībės spektaklis.

благотворительствовать, -твую, -твуете *eig.* lab-dariāti, daryti gerūs dārbus.

благотворн||ость, -и *m.* gaivinamūmas; išganingūmas, išganomūmas; б. мысли mintiės išganingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -пен, -рна, -рно gaivinas, gaivūs, gerai veikiantis, palankūs, išganingas, teigiamas, gėras, sveikas, išgānomas, pastiprinamas; благотворное влияние gerā, sveikā įtaka; б. климат gaivinas klimatas.

благоугодно *eina tariniu pasen.* patīkamai, malonū; что вам б. б́удеть приказāt? kā malonėsite, kā teiksītės paliēpti, įsakyti?

благоусмотрение, -я *pasen.* (laisvā) nuožiūra; от-дātь на егō б. atiduoti jō nuožiūrai.

благоуспешн||ость, -и *m. pasen.* sėkmingūmas, gerā (laiminga) sėkmė; б. дела reikalo sėkmingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно *pasen.* visāi sėkmingas, pasiekiantis tikslā.

благоустроить, -аю, -аешь *eig.* tvarkyti, gėrinti; б. городские кварталы tvarkyti miēsto kvar-talūs, *žr.* благоустроить.

благоустроени||ость, -и *m.* gražūs, gėras sutvařkymas, įrengimas, gėras įtaisymas; sutvařkymas; **~ый**, -ая, -ое; -бен, -бенна, -бенно gerai sutvařkytas, tvarkingai įrengtas; сū patogūmais; б. дом gerai įrengtas, сū patogūmais nāmas.

благоустро|бить, -бую, -бишь *juok.* gerai įtaisyti, tvarkingai įrengti; sutvařkyti, įrengti patogumūs; **~ойство**, -а *žr.* благоустроенность.

благоуха||ние, -я kverpėjimas, kvapūmas, kvapsnis, gardūs kvāpas; **~нный**, -ая, -ое; -анен, -анна, -анно gardžiakvāpis. kvapūs; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* gardžiai kverpėti; цветūi благоухают gėlės gardžiai kvėpia.

благоч||естивый, -ая, -ое; -йв, -а, -о *bažn. pasen.* dievobaimingas, pamaldūs, atsidāves tikūbai; **~естие**, -я *bažn. pasen.* dievobaimingūmas, pamaldūmas, religingūmas, dievōgarba.

благочин||не, -я *pasen.* 1. padorūmas; graži tvarkā, vieša ramybē; 2. *bažn. (parapijū)* dekanātas; ~но *prv. pasen.* padōriai, tvarkingai; ~ный, -ая, -ое *pasen.* 1. padorūs, tvarkingas; 2. -oro *dkf.* dekānas (*pravoslavų vyresnysis dvasininkas*).

блажен||ный, -ая, -ое; -ён, -ённа, -ённо 1. laimīngas, palaimīngas, gūvēnantis palāimoje; 6. край palāimos, laimīngas krāštas; блаженное состояние palaiminga būklė; 2. *bažn.* išganūtas; 3. *šnek.* apūkvailis, žiōrtelėjes, keistuōlis, dvāsios pavařgėlis; ◆ блаженной пāмяти *pasen.* garbingo, palāiminto, šviesaūs atminimo; ~ство, -а palāima, (*dvasios*) lāimė; ~ствовать, -тую, -твуеть *eig.* laimīngai, palāimoje gūvēnti, būti laimingam.

блаж||ить, -жy, -жйшь *eig. šnek.* dūkti, āimatotis, paikti, kliedėti, kvailiōti, paikioti; ~ливость, -и *m. pasen.* palinkimas paikioti, āimatotis; ~ливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о *pasen.* išpaikęs, apdūjes; ~ной, -āя, -ое *šnek.* paikas, išdūkęs, atšakūs, užgaidingas, įporingas; ~ь, -и *m. šnek.* dūkas, apdūjimas, dykōji; paikūstė, užsispyrimas, užgaidas, įporis; на него б. находит paikūstė jį ragūpa; несёт какую-то б. kažin kōkiā dūkājā, kvailystės pliaūškia; выкинь б. из головы mēsk tā paikūstę.

блаженный, -ая, -ое *pasen.* kūno spalvōs, blańkiai geltōpas.

бланк, -а blānkas, formuliāras.

бланковый, -ая, -ое blānko, blānkinis.

блат, -а 1. vagiū žargōnas; 2. *šnek.* pažintis (*pa-naudojama kam nors neteisėtai gauti*); ~ной, -āя, -ое 1. nusikaltėliškas, nusikaltėliū, nusižeñgiū; 2. tūrintis pažinčių, mōkantis neteisėtai kā gauti; sūktas; ◆ блатная мyзыка *pasen.* vagiū žargōnas.

блев||ание, -я *šnek. vulg.* vėmimas; ~ать, блюю, блюёшь *eig. šnek. vulg.* vėmti, liaukōti, ōžj kriōkinti, ōžius lūpti; ~ота, -ы *šnek. vulg.* 1. vėmimas; 2. vėmalaī, išvamos.

блевотина, -ы *šnek. vulg.* 1. vėmalaī, išvamos; 2. *prk.* biauřybė, šlykštynė, šlykštýbė; читать нельзя: какāя-то б. tā skaityti negālima: kažkōkiā šlykštynė.

бледнёт, -ёю, -ёешь *eig.* 1. blėkšti, bālti, blańkti, blūkti (*puz. dažai*); 6. от strāxa blėkšti iš bāimės; закāt бледнеет saulėlydis, žarā blańksta; 2. *prk.* būti menkesniām, užtėmdytam; их успехи бледнеют перед нашими jų laimėjimai yra menkesni už mūsų laimėjimai užtėmdė jų laimėjimus.

бледно-алый, -ая, -ое balkšvai raūsvas, rausvōkas, apūgausvis.

бледноватый, -ая, -ое; -ат, -а, -о balzganas, balkšvas, blėsvas, pablėškęs.

бледно-голубой, -ая, -ое šviėsiai žydras, melzganas, melsvas.

бледно-жёлтый, -ая, -ое gelšvas, gelzganas, apūgeltonis.

бледно-зелёный, -ая, -ое žalsvas, žalzganas.

бледно-красный, -ая, -ое raūsvas, raūzganas, apūgausvis.

бледнолицый, -ая, -ее; -лиц, -а, -е 1. išbālėlis, išblėskėlis, išblėškęs; 2. baltaveidis; baltāsīs žmogūs.

бледно-синий, -ая, -ее melsvas, melzganas, apūmelsvis.

бледн||ость, -и *m.* ~отā, -ы išblėškimas, išbalimas, blankūmas, blyškūmas, balkšvūmas; ◆ дєвичья б. blėkslė, baltilgė; ~ый, -ая, -ое; -ден, -днā, -дно 1. išblėškęs, išbalęs, blyškūs, blan-kūs; blėsvas, balkšvas, nublańkęs; 6. человек iš-blėškęs, išbalęs žmogūs; 2. *prk.* blankūs, nublańkęs, nedārantis įspūdžio; 6. рассказ blankūs ap-sākymas.

блєк||лость, -и *m.* suvytimas, blankūmas; ~лый, -ая, -ое 1. nuvūtęs, nublūkęs, nuglėbęs; 6. цвєтoк nuvūtusi, nuglėbusi gėlė; 2. išbalęs, išblańkęs, blankūs; 6. свет blanki šviesā; ~нуть, -ну, -нешь; бѣт. блєк, -ла, -ло *eig.* vysti, glėbti (*puz. žolė*); bālti (*puz. veidas*), blūkti, blańkti (*puz. spalva*).

блєкотā, -ы *bot. šnek. žr.* беленā.

блеск, -а 1. blizgesys, žibėjimas, žvilgesys, blizgā; 6. звєзд žvaigždžių blizgesys, žibėjimas; 6. глаз akių žvilgesys; 2. *prk.* puošnūmas, prašmatnūmas, gražūmas, grožingūmas, kilnā; наводит б. blizginti, svidinti; во всєм блєске visamė gra-žumė; ◆ свинцовый б. min. galenitas; медный б. min. chalkozinas.

блєкнā, -ы blizgė, blizgas (*žuvims gaudyti*).

блєс||нуть, -нy, -нешь *ivk.* 1. blėkstelėti, blikstelėti, subliksėti, žybtelėti, tvykstelėti, švystelėti, subligzti, sužibti, sublizgėti; из-за туч блєснyла лунā iš debesų sužibo mėnulis; 2. *prk.* dingtelėti, kvōstelėti, tōptelėti; švystelėti; блєснyла мысль tōptelėjo, kvōstelėjo, dingtelėjo mintis; блєснyла надежда sužibo, švystelėjo viltis; ~тєть, блєщy, блєстйшь ir блєщєшь *eig.* 1. blizgėti, žibėti, spindėti, žerėti, žybsėti, žiburiuoti, tviėksti, tvyskėti, spingsėti; dvazgėti, švitėti, žarūoti; вдалй блєстйт оронєк toluomėje spindi žiburėlis; звєзды блєщут žiba, spińdi žvaigždės; не всё то золото, что блєстйт нє viskas āuksas, kās āuksu žiba; 2. *prk.* pasižymėti, išsiskirti; он не блєщєт умoм jis nepasižymi (giliu) protu.

блєстка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. blizgūtis, blizgalas, blizgulys, žibūtis, žibūčiai, pa-žiбуoklis, pašvitaī, pablizgai; украшāть блєстками papuošti blizgūčiais; 2. *dgs.* -и *prk.* tvykstelėjimai, pasireiškimai; 6. остроумия sūmojingūmo, sūmojo tvykstelėjimai.

блєстящий, -ая, -ее; -ящ, -а, -е 1. blizgantis, žibantis, žibamas, žibūs, dvazgūs, svidūs, spindūs, šveitrūs (*kardas*), žiburiuotas (*puz. akys*); 2. *prk.* puikūs, didingas, prašmatnūs, grožingas (*puz. rūmas*); 3. *prk.* šaunūs, sėkmingas (*puz. žygis*), puikūs; 6. успєх puikūs pasisekimas, puikī pažangā.

блєф, -а blėfas, mėlas, prasimānymas; ~овāть, -фyю, -фyєшь *eig.* blefūoti, melūoti, prasima-nyti.

блєщy žr. блєстєть.

блєяние, -я ir блєяние, -я bliovimas, bliūnavimas, (*ožky*) mekėnimas.

блѣять, блѣю, блѣешь, -ѣет *eig.* ир блѣять, блѣю, блѣешь, -ѣет *eig.* bliąuti, bėbti, bliųvauti, mekėnti (*apie ožkas*).

ближайший, -ая, -ее 1. artimiąusias, artutinis; б. от нас магазин artimiąusia mums parduotuvė; 2. šalinis, grėtimas, betařpiškas; 3. artimėnis.

ближ||е *prv.* arčiaų; artųn; б. всеро arčiausia; как можно б. куо арčiausia; подойди б. eikš artųn; ~ний, -ая, -ее artimas, arti ėsantis; ♦ не б. свет нє arti.

близ *prl. su kilm.* arti, netoli, šalia, prieš (*ko*); б. школы arti mokųklos; ~эхонький, -ая, -ое; -нек, -нка, -нько artutėlis, netolimas.

близ||иться, -ится *eig.* artintis, artėti, artųn eiti; близится лєто artinasi vāsara; он близится ко мне jis eina artųn prieš manėš; пароход близится к пристани gārlaivis artėja į prielauką; ~кий, -ая, -ое; -зок, -зкá, -зко artimas, artųs; netolimas; arti pažįstamas, artimai draugaujantis; б. дом artimas nāmas; близкая весна artimas pavāsaris; близкое расстояние netolimas nuotolis; б. приятель artimas bičiūlis; перевод близок к оригиналу vertimas artimas originālui; с близкого расстояния iš arti, iš arto; он близок к цели jām tikslas nebė toli; ♦ и близок локоть, да не укысишь peř sàvo šešėlį dār niėkas nєrà pėršokes; ~ко *prv.* 1. arti, netoli, artėse, netolėse, pašál; б. от дома arti nāmo; 2. geraí, nuodugniai; iš pašaknų.

близлежащий, -ая, -ее artimasis, artutinis, gretutinis, grėtimas, artimas.

близна́, -ы́ 1. blaká, blākė (*audekle*), pėrauda, pėřšova, prařšovà, prořšovà, dūmšlė, dunkšlė; полотно́ с близна́ми audeklas, dróbė sū blakomis, pėraudomis; 2. rāndas (*veide*); 3. tekst. (*bloko*) gretutė.

близнец, -á dvynųs, dvynųkas, dvynáitis, dvynābrolis; ~ы́, -ов *dgs.* 1. dvyniai, dvynųkai; 2. Dvyniai (*žvaigždynos*).

близоруч||ий, -ая, -ое; -у́к, -а, -о 1. žemažiūris, trumparėgis, trumpų akių, žlibas; статья близоручким арžlibti; 2. *prk.* neįžvalgųs, trumparėgis; близоручкая политика trumparėgė politika; ~ость, -и *m.* žemažiūrystė, trumparėgystė, akių trumpumas, žlibumas.

близость, -и *m.* artimumas, artumas, artis, artumà; artųbė; по близости artumojė, netolėse.

блик, -а šviesulųs, šviesulėlis, atspindųs, blyksnis, švitulųs; по воде стелились холодные бlyки viršum vandens mirguliavo šalti atspindžiai; бlyки в глазах на портрете akių šviesulėliai pavėikslė.

блин, -á sklińdis, blynas; paplótis; картофельный б. bulvinis sklińdis, blynas; ♦ пєрвый б. комом pradžia visuomėt sunki; pirmoji klaidà dovanotina.

блиндаж, -á *kar.* blindāžas; ~ный, -ая, -ое blindāžo, blindāžinis; блиндажные укрепления blindāžiniai įstiprinimai.

блинди́ров||ать, -рую, -руешь *eig.* ир *įvk.*, ~ать, -рюю, -рyешь *eig.* ир *įvk. pasen.* blinduoti (*kasimū*); apsaugoti blindāžu (*pozicijas, artileriją*).

блин||ник, -а *šnek.* sklińdininkas; blynų mėgėjas; весь в масле как б. visas taukuotas, sviestuotas kaip sklińdininkas; ~ный, -ая, -ое sklińdzių, blynų; ~ок, -нка blynėlis; ~чатый, -ая, -ое sklińdinis, blyninis; б. пирор sklińdinis pyragas, paplótis; ~чик, -а *ppr. dgs.* sklińdėlis, blynėlis (*su uogiene ar varške*).

блиста́||ние, -я spindėjimas, žiorāvimas, švytėjimas; ~тельно *prv.* iškilniai, šaūniai; ~тельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно puikūs, prašmatnūs, didingas, grožingas, iškilnūs (*puz. pietūs*); dvazgūs; šaunūs; б. успėх puikūs pasisekimas, klotis; ~ть, -аю, -аешь *eig.* spindėti, švytėti, žioruoti (*dangus*), švyturiuoti; б. в свете švyturiuoti, puikuoti žmonėse; б. красноречием *prk.* pasižymėti iškaibingumu, žr. блестять.

блок¹, -а 1. *tech.* blokas; skridinys; 2. *archit.* pamų grūpė, blokas; улицы застроєна блоками пятиэтажных домов gātvė užstatyta penkiaaukščių pamų blokais.

блок², -а *polit.* susijungimas, blokas; б. коммунистов и беспартийных коммунистų ир nepartinių blokas; б. империалистических государств imperia-listinių valstybių blokas.

блока́д||а, -ы блокада; ~ный, -ая, -ое blokādos. блокга́уз, -а *kar.* blokhauzas, laūko gynybinis staityns, atsparos punktas.

блоки́рова||ние, -я 1. blokāvimas (*puz. miesto*), apsupimas, izoliāvimas; 2. *polit.* susijungimas, susiblokāvimas, blokāvimasis; ~ть, -рую, -руешь *eig.* ир *įvk.* 1. (už)blokuoti, apsupti; izoliuoti; б. крепость blokuoti, apsupti tvirtovę; 2. uždaryti kėlią (*geležinkelio*) sū signālų pagálba.

блоки́роваться, -руюсь, -руємся *eig.* ир *įvk.* blokuotis, sudaryti bloką.

блоки́ровка, -и 1. žr. блокирование; 2. blokuotė (*signalų sistema traukinių judėjimui reguliuoti*).

блоки́ровочный, -ая, -ое blokuojamasis, blokavimo, blokuotės; блокировочные устройства blokuotės, blokavimo įtaisymai.

бло́кнот, -а bloknōtas; б. агитатора agitatoriaus bloknōtas; ~ный, -ая, -ое bloknoto, bloknōtinis.

блoнá, -ы *tarm.* gemalinė plėvė, marškinėliai.

блонди́н, -а šviesiaplaukis, geltonplaukis, blondinas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам šviesiaplaukė, geltonplaukė, blondinė.

блoнды, блонд *dgs. pasen.* šilkiniai nėriniai.

блoхá, -и; *dgs. vard.* блóхи, *naud.* -ám blusà; ловить (искать) блох blusinėti, blusauti.

блóчный, -ая, -ое *tech.* blòko, skridinio; блóчная веревка skridinio virvė.

блoш||иный, -ая, -ое blūsos, blūsinis, blūsy; б. укyс blūsos įkandimas; ~истый, -ая, -ое prilińdęs blūsy, blusėtas.

блóшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. blusėlė; 2. *dgs.* blusėlės (*žaidimas*); играть в блóшки žaisti blusėlėmis.

блуд, -а *pasen.* paleistuvystė, paleistuvybė, gařlāvimas, paleistuvāvimas, pablūdimas; впасть в б. imti paleistuvauti, gařlauti.

блудить¹, блужу, блудишь *eig. šnek.* 1. paleistuvauti, iřtvirkauti, tvirkti, mangyti; 2. ėibes daryti, vaginėti; 3. kvailioti, dūkinėti.

блудить², блужу́, блуди́шь и блуды́шь *eig. šnek.* klaidžioti, dvakinėti.

блудлив||ость, -и *m. šnek. pasen.* 1. išdykūmas, pablūdūmas, palinkimas eibėms; 2. ištvirkāvimas, gašlūmas, ištvirkimas; **~ый**, -ая, -ое; -йв, -а, -о *šnek. pasen.* 1. eibininkas, pablūdes, išdykęs; sūktas; 2. ištvirkęs, gašlūs.

блуди||и, -ней *dgs. šnek.* 1. eibės; 2. ištvirkimas, ištvirkėlio darbai, gašlāvimas, paleistuvāvimas;

~ик, -а *pasen.* 1. eibininkas; 2. paleistūvis, ištvirkėlis, pagėdėlis, mangā; **~ица**, -ы *pasen.* 1. eibininkė; 2. paleistūvė, ištvirkėlė, pagėdėlė, mangā; **~ый**, -ая, -ое *pasen.* 1. ištvirkęs, pasiėdęs, pagėdęs; 2. paklydėlis, paklaidūnas, palaidūnas, paklyduolis; 6. сын sūnūs palaidūnas.

блудодѣ||й, -я *pasen.* paleistūvis, pagėdėlis, mangā; **~яние**, -я *pasen.* paleistuvystė, mangystā, pagėdėlio veiksmas.

блудяга, -и *tarm.* pabastūnas, klaidūnas, paklyduolis, klaikuonis.

блудячий, -ая, -ее *tarm.* klaidžiojantis; 6. orōnъ klaidžiojanti ugnėlė, klūstagnis, žaltvūkslė; baltvūkslė, žiburinė, paklydžiburis.

блуждá||ние, -я 1. klaidžiojimas, klajojimas; 2. *prk.* paklydimas, klydinėjimas, nuklydimas; идеалистические блуждания idealistiniai klydinėjimai; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* 1. klaidžioti, klydinėti (*ieškant kelio*); 2. klajoti, bastytis, vādalotis, klaikinėti; 6. по свѣту klajoti, bastytis pō pasāulj; 6. по окрестностям bastytis pō apýlinkes; 3. *prk.* sūktis, sukinėtis, skraidýti (*apie mintis*), klydinėti, plūsti (*puz. atsiminimai*); **~ющий**, -ая, -ее klajojantis, klaidžiojantis, slānkiojantis; 6. нерв *med.* nērvas klajōklis; блуждающая почка *med.* slānkiojantis, judrūs inkstas; блуждающие глаза klaidžiojančios ākys; блуждающие звезды klūstžvaigždės.

блужу́ *žr.* блудить¹ и блудить².

блүз||а, -ы palaidinė, trumpikė, bliūzė; рабочая 6. darbinė palaidinė, bliūzė; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -зкам mōteriška trumpikė, palaidinukė, bliūzėlė.

блүд||ечко, -а; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. lėkštelė (*arbatinė*); 2. dubenėlis, kaukėlė (*medinė*); **~о**, -а 1. patiekalas, valgis, duotė; обѣд из трѣх блюд trijų patiekalų piētūs; вкүсное 6. gardūs valgis; 2. dubuō, bliūdas.

блүдолиз, -а *pasen.* palaižā; lėkštlaizis, pūodlaižis, bliūdlaizis, prisrėbėlis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -зкам *pasen.* lėkštlaizė, pūodlaižė, prisrėbėlė; palaižā; **~ничать**, -аю, -аешь *eig. pasen.* svētīmas lėkštės laižýti, svētīma srėbti, smaguriāuti, smailiāuti, skanližāuti; **~ничество**, -а *pasen.* šunuodegiāvimas, lėkščių laižymas.

блүдү́ *žr.* блюстй.

блүдце, -а; *dgs. kilm.* -дец, *naud.* -дцам *žr.* блүдечко.

блүөшь *žr.* блевать.

блүл *žr.* блюстй.

блүминг, -а *tech.* bliūmingas (*valcavimo staklynas*).

блюстй, блүдү́, блүдөшь; *būt.* блюл, блүлā, -лō *eig.* 1. sāugoti, sėrgėti, (pri)žiūrėti, tausoti; 6. порядок sāugoti, sėrgėti, prižiūrėti tvarkā; 6. об-

щественное добрō sāugoti visuomenės tuftā; 2. vykdyti, laikýtis; 6. законы laikýtis įstatymų; ♦ 6. себя sāugoti savē, nepasidūoti pagūndai, likti nekaltām; **~сь**, блүдүсь, блүдөшься; *būt.* блюлся, блүлāсь, -лōсь *eig.* 1. sāugotis; 2. būti sāugojamam; būti vykdomam.

блюстйтель, -я *v. pasen. iron.* sāugotojas, prižiūrėtojas, vykdytojas, pildytojas; 6. порядка tvarkōs sāugotojas, prižiūrėtojas, tvarkiniškas; **~ница**, -ы sāugotoja, vykdytoja, pildytoja; **~ность**, -и *m.* saugūmas, akylūmas; **~ный**, -ая, -ое saugūs, akýlas.

блүю́ *žr.* блевать.

бля||ха, -и (*numeruotas ar su užrašu*) skardinis, metalinis ženklas, nūmeris (*puz. vežėjų, kiemsargių*); **~шечка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам, **~шка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам skardinis, metalinis ženklėlis.

боá *nkt.* 1. zool. boā, *Boa constrictor*; 2. (*iš kailio ar plunksnų*) mōteriška kaklājuostė, kaklāskarė, bōa.

боб, -а *bot.* pupā, *Vicia Faba*; конский 6. kiauliapurė; турецкий 6. pupėlė; ♦ бобы разводить *šnek.* niekūs taūkšti, niėkais sulaikýti dėmesj; оstarься на бобāх (сидѣть на бобāх) niėko neprēšti, gum̃bā gāuti — nē ragēli.

бобѣр, -брā 1. bebrenā, bēbro kailis; 2. bēbrinė arýkaklė; 3. bēbrenos, bēbriniai kailiniai; 4. *šnek.* bēbras.

бобйна¹, -ы *tech.* ritė, velenėlis, špūlė.

бобйн||а², -ы, **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам pūpos grūdas, pupā.

бобковый, -ая, -ое láuro úogu, láurinis; бобковое масло láuro úogu aliėjus.

бобов||идный, -ая, -ое pūpos pavidalo, pūpinis; **~ик**, -а *tarm.* pupienojas, pupojas.

бобовник, -а *bot.* pūpmedis, *Laburnum*.

бобовый, -ая, -ое pūpinis, pūpų; ānkštīnis; 6. суп pūpų sriubā; бобовые растēния ānkštīniai augalai.

бобок, -бкā 1. pupā, pūpos grūdas; 2. *dgs.* -бкй, -ов *bot.* láuro úogos.

бобр, -а 1. bēbras, neris, *Castor fiber*; 2. bebrenā (*kailis*); ♦ убйть бобрā nusivilti, vietoj gēro gāuti blōga; **~енок**, -нка; *dgs.* -рята, -рят bebriukas; **~ик**, -а 1. bebriukas; 2. bōbrikas (*audinys stačiu pūku*); ♦ пострйчься бōбриком nusi-kirpti ežiukū (*paliekant stačius plaukus*); **~йха**, -и bēbro patėlė, bēbrė; **~овина**, -ы bebriena (*mėsa*).

бобровый, -ая, -ое 1. bēbrinis, bēbro, bēbrų; 6. заповѣдник bēbrų draustinis; 2. bebrenų, bēbro; 6. мех bēbro kailis, bebrenā; ♦ бобровая струя bēbro taukai, *Castoreum*.

бобрята *žr.* бобренок.

бобы **~йха**, -и *pasen.* kampiniško pati.

бобы||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. *pasen.* kampiniškė, bežēmė valstietė; 2. *šnek.* benāmė, viengūgė; **~ь**, -я *v.* 1. *pasen.* kampiniškas, benāmis, beturtis, bežēmis valstietis; 2. *šnek.* benāmis žmogūs; viengūngis, bešeimis; жить бобылēm būti viengūngiū, bešeimiū; kampininkāuti.

бог, -а diēvas, dievāitis; stābas; slāva bōry *šnek.* āciū diēvui (*laimīgai, gerai*); не дай б. gink diēve; рāди бōра *pasen.* dēl diēvo (mēlēs), susimildamas; ♦ ни бōry свēчка, ни чēрту ко-чepрā неī diēvui žvākēs, неī vēlniui šākēs, неī šis, неī tās; ēто не бог вестъ как далекō нē kažin kiek toli; ей бōry dievāž, kaļp manē gū-va matai, tikrai.

богадёл|енный, -ая, -ое *šnek.* prieglaudos; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek.* pavaŗgēlē (*prieglaudos senelē*); ~нья, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням *ikirev.* senēliu, pavaŗgēliu, palie-gēliu prieglauda, elgetynas.

богарā, -ы богарā (*pasēliai nelaistomuose lau-kuose*).

богарный, -ая, -ое bogarinis; богарные посēвы bo-gariniai pasēliai; богарное земледēлие bogarinē žemdirbystē.

богатей, -я *šnek.* turtuōlis, tuŗčius.

богатеть, -ею, -еешь *eig.* turtēti, lōbti.

богат||о *prv.* turtingai, gausiai; ~ство, -а 1. tuŗ-tas, lōbis, gērybē; естēственные богатства gam-tōs turtai; 2. turtingumas, gausumas; gausybē, āpstas; б. украшēний на здāнии пāмо рuoš-menū gausumas; 3. prašmatnūmas, prašmatnybē; б. обстанōвки apstātumo, baldų prašmatnūmas; ~ый, -ая, -ое; -āt, -а, -о 1. turtingas, lobingas, pinigingas; ratuōtas (*bitē*); б. колхōз turtingas kolūkis; богāтая лесāми странā miškinga šalis; б. озēрами край ežeringas kraštas; богāтая рyбой рекā žuvinga ūpē; б. чем turtingas kō, pērtekes kō; 2. gausūs; б. урожай gausūs deŗ-lis; 3. puikūs, iškilnūs, prabangūs, prašmatnūs; 4. -oro *dkt.* turtuōlis, tuŗčius, didžtuŗtis, lōbi-ninkas; ♦ кто не богāт, тот и алтāну рад neturtingam iŗ skatikas pravartū; чем богāт, тем и рад кā turiū, tuō iŗ džiaugiuos; кā tu-riū, tuō duriū; чем хāта богāта, тем и рāда кā turiū, tuō vaišinu; не богāт, но торовāт nōrs neturtingas, bēt dosnūs.

богатыр||ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам kar-žygē, didvyrē, galiūnē, stipruōlē; ~ский, -ая, -ое karžygiškas, didvyriškas; milžinū, milžino, mil-žiniškas; б. ānoc karžygiū ēpas; б. пōдвиг žy-g-darbis; ♦ б. сон kietas miēgas.

богатырство, -а 1. karžygiškūmas, didvyriškūmas; milžiniškūmas, didvyrystē; 2. *kuop.* karžygiai, didvyriai, vūčiai; 3. didvyriškas žygis; ~вать, -твую, -твуешь *eig.* didvyriškai žygiais iškilti, būti didvyriu, karžygiāuti.

богатырь, -я *v.* karžygys, didvyris, vītis; stipruō-lis, milžinas, galiūnas.

богāч, -ā turtuōlis, tuŗčius, tuŗtininkas, didžtuŗtis, lōbininkas, didžtūris, daugtūrā, piniguočius, pini-gius; ~е 1. bdv. богāтый *aukšt. l.*; 2. *prv.* бо-gāто *aukšt. l.*; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам turtuōlē, lōbininkē, tuŗtininkē, didžtuŗtē.

богдыхāн, -а *ist.* bogdychānas (*kinų imperatoriaus titulas*).

богēm|а, -ы bohemā; ~ный, -ая, -ое bohēmos, bo-hēminis.

богiня, -и dievāitē, deivē.

богобōр|ец, -рца *šnek.* bediēvis; ~чество, -а *šnek.* bedievybē.

богобоязненн||о *prv. pasen.* dievobāimingai; ~ость, -и *m. pasen.* dievobaimingumas; ~ый, -ая, -ое; -нен, -ненна, -ненно *pasen. iron.* dievobāimin-gas.

богомāз, -а *šnek.* šventūjų tapytojas.

богомāтерь, -и *m. baŗn.* diēvo mōtina.

богомēрзкий, -ая, -ое; -зок, -зка, -зко *pasen.* be-diēviškas (*pvz. darbas*).

богомōл, -а 1. *baŗn.* maldiniškas; maldingas, pa-maldūs žmogūs; 2. *zool.* maldiniškas (*vabzdys*), *Mantis religiosa*; ~ец, -льца maldiniškas, šven-tūjų viētų lankytojas; pamaldūs žmogūs; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам maldiniškē, pa-maldū mōteris; ~ье, -я *pasen. baŗn.* 1. šventoji vietā; 2. maldininkāvimas, šventūjų viētų laĩky-mas; ~ьный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *pasen.* pamaldūs, mėgstantis melstis.

богоотступни|к, -а *pasen.* atsimētēlis nuō diēvo, atskalūnas, sektāntas; ~ца, -ы *pasen.* atsimētē-lē nuō diēvo, atskalūnē, sektāntē; ~чество, -а *pasen.* atsimetimas nuō diēvo, atskalūniškūmas.

богопочитāние, -я *baŗn.* diēvo gārbinimas.

богопротивн||ость, -и *m. pasen.* nepaklusnūmas diē-vui; ~ый, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно 1. *pasen.* diēvui nepaklusnūs; 2. *prk. šnek.* biauŗūs, šlykšt-tūs; богопротивная физиономия biauŗi fizionō-mija.

богорōди|ца, -ы *baŗn. žr.* богомāтерь; ~чный, -ая, -ое *baŗn.* diēvo mōtinos.

богорōдский: богорōдская травā *bot.* paprastāsis čiobrēlis, šilažolē, čepronēlis, *Thymus serpyllum*.

богослōв, -а teolōgas; ~ие, -я teolōgija; ~ский, -ая, -ое teolōgijos, teolōginis.

богослужēбный, -ая, -ое *baŗn.* pamaldū.

богослужēние, -я *baŗn.* pāmaldos, šventimas; re-liginiū apeigū atlikimas.

боготвор|ēние, -я diēvinimas, aklā mēilē; gārbini-mas; ~йтъ, -рю, -рйшь *eig.* diēvinti, aklaĩ my-lēti, gārbinti.

богоуōдный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *pasen.* diē-vui patīkamās (*pvz. darbas*); ♦ богоуōдное за-ведēние *pasen.* labdarōs, labdarýbinē įstaiga, prieglauda, elgetynas.

богохūль|ник, -а *baŗn.* diēvo niēkintojas, keikū-nas; ~ница, -ы *baŗn.* diēvo niēkintoja; ~ничать, -аю, -аешь *eig. baŗn.* šventýbes, diēvą niēkinti; ~ство, -а *baŗn.* šventýbės įžeidimas; diēvo niē-kinimas; ~ствовать, -твую, -твуешь *eig. žr.* бо-гохūльничать.

бодā|ние, -я bādyimas; ~ть, -āю, -āешь *eig.* bādý-ti, baksnoti; ~ться, -āюсь, -āеся *eig.* bādýti(s), durtýnių eiti.

бод|лѐц, -дцā *tarm.* 1. (*gaidžio*) pentinas; 2. (*erškė-čio*) dyglýs; ~йло, -а *pasen.* badiklis, āksti-nas.

бодлив|ость, -и *m.* palinkimas bādýtis; ~ый, -ая, -ое; -йв, -а, -о badūs; бодливая корōва badi kārvē.

боднūть, -нū, -нēшь *įvk.* dūrstelēti, bākstelēti (*ra-gais*); козлѐнок боднūл козų ožiukas bākstelējo ōžkaĩ.

бодрйть, -рю, -рйшь *eig.* gūvinti, drāsinti; gaivin-ti; утренний холодōк бодрйт rýto šaltēlis gai-

vina; ~ся, -рюсь, -ришья *eig.* drąsintis, drąsumą rodyti, kaupiti drąsą, narsintis.

бодро *prv.* žvaliai, drąsiai; ~ость, -и *m.* gūvumas, žvalumas, gaivā, drąsumas.

бодрствование, -я *nemiegójimas (sqmoningas)*, budėjimas; ~овать, -твую, -твуеть *eig.* nemiegoti, budėti, nepasidūoti miegui; ♦ б. дұхом пenusimiñti; ~ующий, -ая, -ее *nemiégantis, būdin-tis*; мы застали егó бодрствующим мēs atrā-dome jį *nemiégantį, būdintį*.

бодрый, -ая, -ое; бодр, бодра, бодро *budrūs, gu-vūs, žvalūs, drąsūs*; бодрый солдат žvalūs, drą-sūs kareivis; бодрое настроение žvali, budri nu-o-taika; б. телом и духом sveiko kūno ir sié-los.

бодун, -а *šnek.* badėklis (*galvijus*); бык-б. ba-dėklis būlius; ~ья, -и; *dgs.* -ьи, -ний, -ньям *šnek.* badėklė; корова-б. badėklė kārve.

бодяга, -и *šnek.* kempinė.

бодяк, -а *bot.* usnis, *Cirsium*.

боевик, -а 1. *ikirev.* revoliucinės partijos kovinės grūpės, būrio narys; 2. *šnek.* madingas veika-las, pamėgtas, turintis didelį pasisėkimą filmas; 3. сезона памėgtas sezono spektaklis, filmas; 3. *šnek.* kovos lėktūvas.

боевитый, -ая, -ое *kovingas*.

боевой, -ая, -ое 1. kovos, kovinis; kautynių, karo, šaunamas, mušamas; б. парон šaunamas, kovos (*ne pratimų, ne mokomasis*) šovinys, patrōnas; боевое задание kovinė užduotis; б. вылет kovi-nis skridimas; б. устрāv karo statūtas; б. товā-рищ karo, kautynių draugas; 2. ryžtingas, kā-riškas, kovingas; б. парень ryžtingas vaikinās, vūgas; боевая статья kovingas strāipsnis; 3. la-bai svarbūs, aktualūs; б. вопрос svarbūs, ak-tualūs klāusimas; боевая тема aktuali temā.

боёк, бойка 1. (*šautuvo*) daužiklis; 2. (*kūjo*) pėn-tis.

боёнский, -ая, -ое *skerdūklos*; боёнского хозяйства *skerdūklos ūkis*.

боепитание, -я *kar.* šaudmenų tiekimas.

боеприпасы, -ов *dgs. kar.* šaudmenys.

боеспособн|ость, -и *m.* kovinis pajėgumas, kovin-gumas; ~ый, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно *kovin-gas, pasiruōšęs kovai, gālintis kovoti, tiñkamas kovai*; б. полк pasiruōšęs, tiñkamas kovai puł-kas.

боёц¹, бойца 1. kovotojas, kareivis, karys; eilinis; командиры и бойцы vadaī ir eiliniai (kareiviai); 2. kovotojas; отважный б. drąsus kovotojas.

боёц², бойца *spec.* skerdikas, piovikas; он рабо-тает бойцом на бойне jis dirba skerdikū sker-dūkloje.

божба, -ы *dievagójimas, prisiekinėjimas*.

бо́же *ist. pasen.* o diēve, dievūliau (*pareikšti nuostabai, susižavėjimui, pasipiktinimui ir t. t.*); б. упасі! gink diēvel!

божедом, -а *pasen.* 1. pašlāičių namai; senėlių, ravařgėlių prieglauda; 2. kapinių dalis elgetoms laidoti.

боженька, -и; *dgs. kilm.* -нек, *naud.* -нькам *šnek.* dievūlis.

божески *prv.*: по б. *šnek.* žmōniškai, gailestin-gai.

божеский, -ая, -ое 1. *šnek.* žmōniškas, teisingas, pakečiamas; б. приговор судā žmōniškas (*ne per griežtas*) teismo nuosprendis; божеские пены pakečiamos káinos; 2. *pasen.* diēvo, diēviškās; ♦ явите божескую милость! *pasen.* pasigailė-kite! būkite gailestingi, mielaširdingi!

божественн|о *prv. šnek.* diēviškai; prakilniai, di-dingai, žaviai; ~ый, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно 1. *bažn.* diēviškas, šveñtas; божественные книги šveñtosios, diēviškosios knygōs; 2. *šnek.* prakil-nūs, žavūs, puikūs, didingas.

божество, -а *dievūbė, dievaitis, diēvas*; языческие божества *stabmeldžiū dievāičiai, dievai*.

божий, -жья, -жье *diēvo; diēviškas*; ♦ б. чело-век minkštāprōtis (*geros širdies, bet negyveni-miškas*) žmogūs; божье дерево *bot.* diēmedis, *Artemisia abrotanum*; божья коровка *zool.* bo-rūžė, barbūtė, diēvo karvūtė, *Coccinella septem-punctata*; божьей милостью *bažn.* iš diēvo ma-lōnės; ясно как б. день aišku kaip añt dēlno, aišku kaip diēnā; каждый б. день *šnek.* kasdiēn, kiekvienā diēnā.

божиться, божьсь, божиться *eig.* prisiekinėti diē-vo vardū, dievagótis.

бож|ница, -ы *šnek. pasen.* maldų namai, koply-tėlė, lentynėlė arba dėžūtė su šventųjų paveiks-lais, ikōnomis; ~ок, -жка 1. *dievaitis, dievūkas (statulėlė)*; 2. *iron.* visų mylimas žmogūs, nu-mylėtinis; б. общества draugijōs dievūkas, my-limasis (*žmogus*); 3. *dievūlis*.

бой, бо́я, о бо́е, в бою; *dgs.* бой, боёв 1. kovā, kau-tynės, mūšis; взять с бою mūšiū paĩmti, paĩmti káujantis, peř kautynės; на поле бо́я mūšio, kautynių laukė; кулачный б. kumštūnės, muš-tūnės; рукопашный б. kirstūnės; петушийный б. gaidžių karotūnės; б. быков jaučių badūnės; 2. mušimas, daužimas, kalimas; smūgiai, dūžiai; б. часов laikrodžio mušimas, dūžiai; ружьё с хорóшим боём gerai, taikliai šaudantis šautuvas; б. гвоздей vinių kalimas; б. свиней kiaulių sker-dimas; 3. dūženos, laužas, šūkės, lūženos, dūž-galiai; б. от посуды iñdų dūženos, šūkės.

бой-баба, -ы *šnek.* agni, smarki, ryžtinga mōte-ris.

бойка, -и *tarm.* 1. (*baslių*) į žemę vārymas, ka-limas; 2. (*akmenu*) skāldymas, daužymas; 3. buo-želė, kūlė.

бойк|ий, -ая, -ое; боёк, бойка, бойко *gūvūs, vik-rūs, agnūs, žvitrūs; judrūs, žvalūs, mītrūs*; б. че-ловек *gūvūs, judrūs, vikrūs žmogūs; vikrūnas*; бойкое место judi, judri vietā; бойкая женщина agni, vikri mōteris; vikrūnė; ♦ бойкая дорога kratūs, grubūs kėlias; б. цвет skaisti spalvā; б. источник skaidrūs šaltinis; ~ость, -и *m.* gū-vūmas, gūvūmas, vikrūmas.

бойкот, -а *boikōtas*; объявить б. paskėlbti boikōtā; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* boikotuoti.

бойница, -ы *kar.* šaunamōji angā, spragā.

бойня, -и; *dgs. kilm.* боён, *naud.* бойням 1. sker-dyklā; 2. žudūnės, skerdūnės, kruvinā pirtis.

бой-парень, -рня *šnek.* agnūs, ryžtingas vūgas, vy-rūkas.

бойчак, -а *tarm.* 1. vikrūnas; 2. mušėika, mušėiva, peštūkas.

бок, -а, о бóке, на боку; *dgs.* бокá šonas; ♦ ле-
жать на боку gulėti ašt šono, drybsoti, bimb-
soti; б. ó бок petys i pėti, gretà; по бокáм iš
abių pusių, abiem šonais; под бóком pašonėje.

бока́л, -а таурė, stiklas; поднимáть б. (за кого
arba за что) pakėlti taūrę už ką, i kienō svei-
kāta, kėlti tōsta.

боковой, -ая, -оé šoninis, šalinis; šalutinis; б. кар-
мáн šoninė kišenė; боковáя дверь šalutinės dū-
rys; ♦ порá на боковóю mėtás gulti, dribti;
боковáя линия родствá netiesioginė giminytė.
бокову́шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам
šnek. šalinė, šoninė (*kambarys*).

бóком *prv.* а) šonu; б) užuolankom; взять когó за
бокá paĩmti ká pagaĩ; нагрéть кому́ бокá kám
pūgará išvanóti, išdribti, iškařti.

бокоплáв, -а *zool.* šoniplauka, *Gammurus*.

бокс¹, -а bòksas; niùksas; kumštýnės; встреча по
бóксу bòkso rungtýnės.

бокс², -а bòksas (*tam tikras chromas*).

бокс||ёр, -а bòksininkas, kumštíninkas; ~ёрский,
-ая, -оé bòksininko, bòksininkų, bòksiškas;
~йровать, -рую, -руешь *eig.* boksóti, kumš-
čiuóti.

боксít, -а *min.* boksitas; ~овый, -ая, -оé boksito,
boksitinis.

болвáн, -а 1. *šnek.* mūlkis, nemókša, mólio motiē-
jus, žioplys, vėpla; 2. (*medžio*) stūkas, trínka;
3. (*gyvulio*) iškamša; ♦ неотёсанный б. *šnek.*
(apie žmogų) galvijas neraliuotas; игрá с бол-
вáном kortávimas bė vieno pàrtnerio, su dē-
dukū.

болвáнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. ме-
тáло luítas; 2. grubiai nuliėtas dáiktas; mēdžio
trínka, stūkas.

болвáш||ек, -шка (*siuvėjų*) trinkėlė siūlėms lý-
ginti; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам
medinė sagá (*aptraukimui*).

болгáр||ин -а; *dgs.* -ры, -гáр bulgāras; ~ка, -и;
dgs. kilm. -рок, *naud.* -ркам bulgārė; ~ский,
-ая, -оé 1. bulgāriškas, bulgārų; 2. Bulgārijos.

болдырь, -я *v. tarm.* miřrūnas, miřrys, metisas.

боле *pasen.* žr. бóлее.

болево́й, -ая, -оé skausmingas, skaũsmo, skaudūs;
б. прístуп skaũsmo prieuolis.

бóлее 1. *prv.* labiau, daugiau, peĩ; što мне б. нрá-
вится таĩ мán labiau patinka; я жду тебá б.
чáсу ář láukiu tavės daugiau káip vālanda; емý
б. тридцатý лет jis turi daugiau káip trisdeřimt
mėtų; тем б. juó, juóbá; б. всерó visų daugiausia,
labiausiai, užvis, pervis; всē б. и б. kaskárt vis
daugiaū; б. мéнее maždaūg, daugmáž; немнó-
го б. daugeliaū; вряд ли кто б. придёт kaĩn ář
kas daugiau beateis; б. не сердýться neberýkti;
б. спокойный ramėsnis; б. спокойно ramiau;
2. *bdv.* didėsnis.

болéзненн||ость, -и *m.* 1. liguistumas, liguřtumas;
2. skausmingumas, sorulingumas; ~ый, -ая, -оé;
-знен, -зненна, -зненно 1. liguistas, liguřtas, li-
gótas, ligós; б. ребёнок liguistas vaĩkas; у нерó
б. вид jis liguistai atrodo; 2. sorulingas, skaus-
mingas; skaudūs; болéзненная опера́ция skaus-
minga operácija.

болезнетворный, -ая, -оé ligá sukėliantis; б. мик-
рób ligá sukėliantis mikròbas.

болéзнь, -и *m.* ligá, susirgimas; зара́зная б. už-
krečiamoji ligá; морскáя б. jūros ligá; по бо-
лэзни dėl ligós; причинýть б. apsarginti, susar-
ginti; во врéмя моёй болéзни mán seĩgant;
притворная б. neligá, apsimetimas seĩgančiu; ли-
хáя (падучáя) б. puómario ligá; затяжнáя б. pā-
liegis.

боле́льщи||к, -а *sport.* austruolis, spòрто rungtýnių
mėgėjas; ~ца, -ы *sport.* austruolė, spòрто rung-
týnių mėgėja.

болéть¹, -ёю, -ёешь *eig.* siřgti; štot человек чáсто
болéет šis žmogus dažnai seĩga; мой отéц болéл
тифом máno tėvas siřgo šiltine.

болéть², -лýt *eig.* 1. skaudėti, sopėti; gėlti, smilk-
sėti; у нерó болýt головá jam skauda gálvą;
болýt зуб gėlia dantý; что у когó болýt, тот о
том и говорýt ká kám skauda, tás dėl tō iř
ráuda; 2. *prk.* sielotis, krimstis, rūpintis; б. ду-
шо́й (о чéм) sielotis (dėl ko); емý б. не о ком
jam nėra dėl kō sielotis.

болеуто||ительный, -ая, -оé, ~яющий, -ая, -ее
skaũsmo, sòpulio ramınamasis, skaũsmą ramınan-
tis, malřinantis; болеутоляющее срéдство skaũs-
mo ramınamieji, malřinamieji vaĩstai.

боллголов, -а *bot.* maudà, *Conium*; б. крапчатый
dėmėtoji maudà, *Conium maculatum*.

боллд, -а *astr.* bolidas.

болонá, -ы, *gal.* бóлону; *dgs.* бóлоны, -лón, -лонáм
(*medžių*) ántauga, gumburas, gumbas.

болонка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам bolònė
(*šunytis*).

болот||ина, -ы *šnek.* balòkšnis, balà; ~истость, -и
m. pelkėtumas; ~истый, -ая, -оé; -ист, -а, -о
pėlkėtas, balingas, balòtas, klampūs; б. край pėl-
kėtas krářtas; б. лыр klampi pieva.

болотник, -а 1. *bot.* praujėnė, *Callitriche*; 2. *zool.*
ilgakojis tilvikas.

болот||ный, -ая, -оé pėlkinis, pėlkių, bālinis, bālos;
болотная мéстность balýnas, liūgýnas, pėlkėta
vietòvė; б. раз *chem.* metānas, pėlkių dūjos; ~о,
-а balà, pėlkė; pālios, liūgas, alká; пóсле дож-
дя на лугý стояли болóта pō lietaūs pievoje
telksójo bālos; торфяноé б. durpýnas; ~це, -а
balėlė, balūtė.

болт, -á *tech.* varžtas.

болтáнка, -и *šnek.* supimas (*skrendant lėktuvu*).

болтáть¹, -áю, -áешь *eig.* 1. teliuřkuoti, skalanduoti,
siūturiuoti, kliuķinti, plàkti, maiřyti; б. сльвки
plàkti grietinėlė; б. яйцó kliuķinti, kliuķinti kiau-
řinj; 2. mostaguoti, mosikuoti, tabaluoti; б. ру-
кáми mosikuoti raĩkomis; б. ногáми tabaluoti
kójomis; б. хвостóм vizginti uodegá.

болтáть², -áю, -áешь *eig.* *šnek.* plėpėti, pliaũkšti,
taũzyti, taũkšti, taũškėti; pliaũpti, šnekučiuoti,
vapėti, vógrauti, vėgrauti; б. языком taũkšti nie-
kūs, taũzyti, plėpėti; б. вздор niekūs plėpėti;
б. без ýмолку бė paliovós plėpėti; б. по-фран-
цузски šnekučiuoti, vógrauti prancūziškai.

болтáться, -áюсь, -áешься *eig.* 1. vizgėti, maska-
tuoti, kũburiuoti; klibėti; хвост болтáется uode-
gá vizga; рукá болтáется ranká maskatuoja;
у нерó зýбы болтáются jđ dantys kliba; 2. дū-

linėti, mugulinėti, bė reikalo vaikštinėti, vālkio-tis; черо болта́е́шся по ўлицам? кō vālkiojies, dūlinėji gātvėmis?

болтень, -тя *v. tarm.* maišiklis, mentūris; меша-ли, мешали аж б. сломался tōl maišē, iki maišiklis pulūžo.

болт йв||ость, -и *m.* plepūmas, tauškūmas, šnekū-mas; ~ый, -ая, -ое; -йв, -а, -о plepūs, tauškūs, pliauškus, šnekūs, traškūs, liežuvingas, tarškūs.

болтнұты¹, -нұ, -нешь *йвк. šnek.* 1. suteliūskūoti, kliūkteleėti; 2. sutabalūoti, sumosūoti, mōsteletēti.

болтнұты², -нұ, -нешь *йвк. šnek.* plēpteletēti, plióp-teletēti.

болтовня, -й *šnek.* plepėjimas, tauškėjimas, plepe-sys; plepalai, šnekalai, tauškalai, zaunos; не за-нима́йтесь болтовне́й! перлепеките!

болтовой, -ая, -ое *vāžto, vāžtintis.*

болту||и, -а 1. plepūs, ošlūs, plióra, papliauška, taušklys, barškālius; tauškėlē, tauza, zaunā, švē-na; 2. (*kiaušinis*) pāperas, kliūkis, kliūkikis; ~ня, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням plepē; ~шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *v. ir m.* 1. šne-kūtis, šnekūtē, tauškėlē, papliauška, plepūs, ple-pūtē; 2. *m.* blendinys, buza, pliuřza; 3. *m. šnek.* plaktā kiaušiniēnē (*su pienu*); 4. *m.* mentūris, maišikiis.

болтых||ать, -аю, -аешь *eig.* teliūskūoti, skalandūo-ti, kliūksinti, plākti; ~нұты, -нұ, -нешь *йвк.* su-teliūskūoti, suskalandūoti.

боль, -и *m.* 1. sorulys, skaudėjimas, skausmas, so-rėjimas, gėlimas, gėlā; diegimas, dieglūs; острая б. smilkulys, sorulys; глазная б. akisopas, akių skaudėjimas; причинять б. skaudinti, sōpinti; от-нять (унять) б. nuskaūsminti; он жаловался на б. в ногāх jis skūndēsi kōjų skausmū; зубная б. dantų gėlimas; б. в поясице стрēнц diegimas, strēнц dieglūs; 2. *prk.* širdgēla, širdperša, siel-vartas, liūdesys; sorulys; шёл с болью в сердце ējo širdgēlos spāudžiamas, kankinamas, širdį sō-rpamas; сердце сжимается от боли sielvartai, soruliai širdį vėria, spāudžia, rēmia.

больни||ца, -ы ligōninē; ~чный, -ая, -ое ligōninēs, ligōnių, ligōnio; б. режым ligōninēs režimas; б. листок ligōnio lapėlis; больничная касса *ikirev.* ligōnių kasā.

больно¹ 1. *prv.* skaudžiai, skausmingai; б. укол-оть себе палец skaudžiai įsidūrti pirštā; я по-рēзал себе стеклом нōгу, и мне очень б. āš įsipiōviau stiklū kōją, ir mān labai skauda; 2. *eina tariniū* skaudū, gaīla, nemalonū, pikta; б. вспōмнить skaudū, nemalonū, pikta prisimiñti.

больно² *prv. šnek.* labai, baīsiai; я ерō б. люблю āš jī baīsiai, labai mýliu; б. умēн labai, baīsiai išmintingas.

больная, -ой *dkt.* ligōnē.

больной, -ая, -ое; -бóлен, -льнā, -льнó 1. ligōtas, seřgantis, susiřges, ligūistas; б. ребēнок ligōtas, seřgantis vaīkas; 2. skaudūs, sorūs, opūs, sōpa-mas, sorulingas; больное мēсто skaudamā, opī vietā; 2. -бро *dkt.* ligōnis; приём больных ligō-ниų priēmimas; 3. *prk.* opūs; б. вопрос opūs klāu-simas; ♦ с больной головы на здоровую sāvō bēdās, kaltēs aīt kito galvōs vėrsti.

большāк¹, -ā *tarm.* 1. (*šeimos*) vyresnysis; 2. vy-riausias, augesnysis sūnūs.

большāк², -ā *šnek.* viēskelis; обōз выехал с просē-лочной дорōги на б. gurguolē išvažiāvo iš laū-ko kēlio į viēskelį.

больше 1. *prv.* daugiau, ateityjē, toliau; labiau; б. не бұдешь так дēлать? daugiau, ateityjē taip pedarýsi?; б. не плачь toliau, daugiau neverk; б. нет вопро́сов? aī daugiau nērā klāusimų?; б. осрамиться нельзā labiau apsisarmātyti ne-gālima; 2. *bdu.* didėsnis; он б. меня jīs didėsnis už manē.

большевиз||ация, -и 1. (su)bolševikimas; 2. (su)-bolševikėjimas; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* ir *йвк.* (su)bolševikinti, padaryti, paveřsti bolševi-kais, padaryti ištikimus bolševizmui.

большевизм, -а болшевизмас.

большеви||к, -ā болшевикas; ~стский, -ая, -ое бол-шевикinis, bolševikiškas, bolševikų; большеви́ст-ская насто́йчивость bolševikiškas atkaklūmas; по-большеви́стски bolševikiškai; ~чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам bolševikē.

большеголовый, -ая, -ое didž(ia)galvis; б. зверь didžiagalvis žvėris.

больший, -ая, -ее didėsnis, didesnysis; б. числом gausingėsnis; больше́й частью (по больше́й части) daugiausia, dažniausiai, svarbiausia, ura-tingai, ūrač, žymia dalimi; с большим напря-жением didesniū įtempimū; больше́я часть di-dėsnė dalis, daugūmas, didumā; didžioji dalis, daugiau kaip pusē; больше́я половина *šnek.* di-desnioji, didžioji pusē; самое большее а) daugitū daugiausia, daug daug, б) нē daugiau.

большинство, -ā daugumā, daugūmas; постанови́ть большинством голосо́в putarti daugūma balsų; подавляющее б. didžioji, žymi daugumā; в боль-шинстве случаев dažniausiai; б. на егō сторо-нē daugumā palaiko jō pusē.

большой, -ая, -ое didelis, didis, aukštas; stiprus; didysis, suaugęs; platus, gausingas; stambūs, rimtas; б. мороз didelis, stiprus šaltis; б. дом didelis, aukštas nāmas; б. чин aukštas laipsnis, rāngas; больше́е вознагражде́ние stambūs, dos-nūs atlūginimas; больше́е дēло rimtā bylā; боль-шāя рāдость didelis džiaugsmas; б. сын suaugęs sūnūs; слұшаться больших klausyti suaugusiųjų; большāя побēда didžioji, didelē pėrgalē; б. поēt didis poetas; больше́е знакомство plati, gausin-ga pažintis; plāčios, gausingos pažintys; ♦ боль-шāя пұблика platieji visuomenēs slūoksniai; б. свет *pasen.* aristokrātija, diduomenē; ♦ б. палец nykštys.

большуха, -и *tarm.* šeiminiųkē, vyresnioji marti.

большу||щий, -ая, -ее *šnek.* labai, baīsiai didelis, di-džiūlis; didelis didelis, milžiniškas.

болячка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* votis, skaudē, opa, sōpē, skaudulys; ерō тēло покрыто болячками jō kūnas pilnas vočiū, skau-duliū.

бомба, -ы bōmba; атомная б. atōminē bōmba; за-жигательная б. padegamoji bōmba; вулканиче-ская б. *geol.* vulkāninē bōmba; ♦ влетēть бōм-бой (влетēть как б.) staigā įeiti, įbēgti, įpūlti.

бомбардёр, -а 1. *kar. pasen.* bombardēras; 2. *zool.* žigas, degūtininkas, smaliniņkas (*vabalas*), *Brachynus creptans*; **овать**, -рю, -решь *eig.* 1. bombarduoti, apšaudyti; 6. позиции противника bombarduoti priešininko pozicijas; 2. *prk.* įkyrėti, įgristi, bombarduoti; 6. письмами įkyrėti laiškais; **овка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам bombardavimas; **овочный**, -ая, -ое bombarduojamasis; **овщик**, -а 1. *av.* bombonešis (*lėktuvas*); 2. bombarduojamosios aviacijos lakūnas, bombarduotojas.

бомб||ёжка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *šnek.* bombardavimas (*iš oro*); **ёжный**, -ая, -ое *šnek.* bombarduojamasis; **ить**, -блю, -бшь *eig.* *šnek.* bombarduoti.

бомбовоз, -а *av.* bombonešis (*lėktuvas*).

бомбо||вый, -ая, -ое бѳмбѳ, бѳмбѳс; 6. взрыв бѳмбѳс sprogimas; 6. гпуз бѳмбѳс kraujinys; **держатель**, -я *v. av.* bombųturis, bombųlaikis (*bombonešyje*); **мѳт**, -а бѳмбѳсваидис, бѳмбѳсвыдис; **метание**, -я бѳмбѳс мѳтymas; **мѳтчик**, -а бѳмбининкас, бѳмбѳс мѳтytojas (*lakūnas*).

бомбоубѳжище, -а slėptuvė (*nuo bombų*).

бомбѳд, -а *pasen.* rinktinė aristokratija.

бомбѳёр||ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам bonbonjėrė; **очный**, -ая, -ое bonbonjėrės.

бѳндар||ить, -рю, -ришь *eig.* kubiliuoti; **ный**, -ая, -ое kubiliaus; kubilų; бѳндарное ремесло kubiliaus amatas; бѳндарное производство kubilų gamyba; **ня**, -и; *dgs. kilm.* -рен, *naud.* -рням *šnek.* kubilų dirbtuvė, gamyklā; **ство**, -а kubiliavimas, kubiliaus amatas; **ь**, -я *v.* kubilius, statinių, kubilų gamintojas, mēistras.

бѳнна, -ы *pasen.* bonā, āuklė (*buržuazijos, bajorų šeimoje*).

бѳнтѳн, -а *pasen.* gražus tųnas.

бѳны, -ов *dgs.* bųnai (*dokumentai, popieriniai pini-gai*).

бор¹, -а, о бѳре, в борѳ; *dgs.* -ы, -ѳв šilas, žalgiris; **◆** с борѳ по сѳсѳнке (с борѳ да с сѳсѳнки) *šnek.* bet kaip, sumišai, nesigilinant, atsitiktina; сыр-бѳр загорѳлся *šnek.* pakilo, iškilo vaida, kiviřčas, kiřšas.

бор², -а *bot.* sorųkė, *Milium*.

бор³, -а *chem.* bųras.

бор⁴, -а бѳрас (*dantu gydytojų grąžtelis*).

бор⁵, -а *pasen.* 1. mųkesių rinkimas; 2. б. ягод ѳгѳ rinkimas, uogāvimas; бѳру нет пѳрā ра-клаусѳс (*niekas neieško pirkti*); братъ товāр на б. прѳкѳс į skųlā imti.

борā, -ы borā (*vėjas*).

бордѳ *nkt.* 1. bordų (*raudonojo vyno rūšis*); 2. tañsiai raudųnas, bordų (*spalvės*); **вый**, -ая, -ое tañsiai raudųnas.

бордѳр, -а bordiuras, apųrumbė, valinys, āpvadas, аркраштѳс (*audinių sienų apmušalų ir kt.*); плāтьѳ с бордѳром drabūžis, suknėlė sų vālinių, sų āpvadių, sų apųrumbė.

борѳй, -я *pasen.* šiaurys, žiemys (*vėjas*).

борѳние, -я kovā, imtynės, galėtynės.

борѳц¹, -рцā 1. kovųtojas; 6. за свободу laisvės kovųtojas; 2. *sport.* imtynininkas.

борѳц², -рцā *bot.* kurbėlė (*darželio gėlė*), *Aconitum*.

боржѳм, -а boržųmas (*mineralinis geriamasis vanduo*); **ный**, -ая, -ое boržųmo, boržųminis.

борзāя, -ѳй *dkt.* kųrtas (*medžioklinis ųuo*).

борзѳй, -āя, -ѳе greitākųjis, vikrųs, eiklųs (*apie ųunis*); 6. кѳбель кųrtas (*ųuo*).

борзѳписец, -сца *iron.* rašėiva.

бѳрзый, -ая, -ѳе *pasen.* ristas, eiklųs, greitās, ųokųs, vikrųs, otrųs; 6. конь ristas, eiklųs žirgas.

борѳстый, -ая, -ѳе sutrāuktas klųstėmis, klųstėtas; борѳстое плāтьѳ klųstėtas, klųstytas drabūžis, klųstėta suknėlė.

бормашѳна, -ы bormašinā.

бормот||āње, -я burbėjimas, bambėjimas, murmėjimas, burklėnimas; **ать**, -ѳчѳ, -ѳчешь *eig.* bambėti, bumbėti, balbatuoti, burklėnti, murmėti, niurnėti, murmuliuoti; **ун**, -ā burbėklis, burbųlis, murmėklis, burklųs, bųrba, murmulis; **унья**, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -нѳям burbėklė, burbųlė, murmulė.

бѳрный, -ая, -ѳе бѳринis, бѳро; бѳрная кислотā *chem.* bųro rūgštis.

бѳров¹, -а; *dgs.* -и, -ѳв mēitėlis, kuiliābuvis (*kastruotas kuilis*).

бѳров², -а; *dgs.* -ā, -ѳв gulstinis dųmtraukis.

боровѳк, -ā *bot. tarm.* baravųkas, tikrinis, šilabudė, storkųtis, *Boletus edulis*.

боровѳнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам šilipiai (*obuolių atmainos pavadinimas*).

борѳдā, -ы barzdā; отпустѳть бѳродѳ uřsizėldinti barzdā; обрастāt бѳродѳй barzdā apžėlti; apsi-barzdųti; окладнистая б. plati iř tanki barzdā;

◆ смеятѳся в бѳродѳ tyloimis, paslaptiņgai, paslapčia juųktis; 6. вырѳсла, а умā не вынесла barzdylā nebrendilā; петѳшья б. (*gaidžio*) pakarųklai, pakabųčiai, karųliai.

борѳдāв||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. kārpa; 2. ųskaris (*kiauulės pakaklėje*); **ник**, -а *bot.* gaivā, *Lampsana*; **очный**, -ая, -ѳе kārpos, kārpinis; **чатый**, -ая, -ѳе kārpotas.

борѳд||астый, -ая, -ѳе; -āст, -а, -ѳ, **атый**, -ая, -ѳе; -āt, -а, -ѳ barzdųotas; **ач**, -ā barzdųųcius, barzdylā, barzdųzius.

борѳдка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. barzdėlė; 6. клином smaili barzdėlė; 2. rākto spųrgas, barzdėlė, liežuvelis, galvelė; обломāлась б. у ключā nulūžo rākto spųrgas.

борѳдобрѳй, -я *žr.* бѳрадобрѳй.

борѳдѳк, -дкā *tarm.* smėgtis, prākalas.

борѳздā, -ы, *gal.* бѳроздѳ iř бѳроздѳ; *dgs.* бѳрозды, бѳрозд, -ām 1. vagā, (*dėrvoos*) ātaras; 2. griovėlis.

борѳздѳло, -а *tarm.* (*kamų*) drožiklis.

борѳздѳльник, -а *tarm.* *žr.* бѳроздѳник.

борѳздѳть, -ѳжѳ, -ѳдѳшь *eig.* 1. vagųti; пāхарь борѳздѳт нѳву artųjas vagųja diřvā; 2. *prk.* skrųsti; корāбль борѳздѳт вѳлны laivas skrųdzia bangās, vilnis; 3. моршѳны борѳздѳт лѳб kaktā kaukslėjasi, raiksłės vagųja kaktā.

борѳздка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам vagėlė, vagųtė.

борѳзд||ник, -ā *žemd.* žymėklis, vagotųvas; **оделѳтель**, -я *v.* vagotųvas.

борѳздчатый, -ая, -ѳе; -āt, -а, -ѳ grioveliuųotas, (*iř*) vagųotas, iřbraižytas.

борон||á, -ы *gal.* бóрону; *dgs.* бóроны, борóн, -ám akéčios; пружинная б. spruogklinės akéčios, brizės; **~ильщик**, -а akėtojas, brižiotojas.

боронить¹, -ню, -нишь *eig.* akėti, brižioti.

боронить², -ню, -нишь *eig. pasen.* ginti, saugoti, nelėisti; **~ся**, -нюсь, -нишья *eig. pasen.* gintis, saugotis.

борон||овáние, -я akėjimas, akėja, akėstà, brižió-jimas; **~овáть**, -нью, -нuesday *eig. žr.* боронить¹; **~бá**, -ы *žr.* бороновáние.

борóть, борю, бóрешь *eig. šnek. pasen.* (nu)veikti, įveikti, (pa)risti, parblošksti; rungčią eiti; **~ся**, борюсь, бóрешься *eig.* kovoti; grūmtis, remtis, rungtis, risti, imstytis; imtynių, imčių, galėtynių, veltynių eiti, stengti; б. с чемпионом grūmtis, rungtis, kovoti su čempionu; б. с сорняками kovoti su piktžolėmis; б. за освобождение Рóдины kovoti už Tėvynės išlaisvinimą; у него борóлась радость с завистью jamė džiaugsmas kovójo su pavydu; б. с нуждою su vargu kovoti, prieš vargą stengti.

борт, -а, о бóрте, на бортý; *dgs.* -á, -ов 1. bõrtas, sõnas, sõninė, krāštas, briaunà; бáржа удáрилась о б. корабля bārža atsitrenkė, susitrenkė į laivo bõrtą; 2. (*drabužio*) atkraštys, (*švarko, apsiausto*) skraištas, (*priešakinis*) pakraštys; (*skverno*) žaibbas; (*indo*) apybriaunis; ♦ парóход пpинял на б. нóвых пассажирóв į gárlaivį priimta, įsėdo naujų keleivių; на бортý лаиве, gárlaivyje; выбросить за б. išmesti iš laivo, išmesti už bõrto; б. ó б. bevėik susiglaū-dus (*kalbant apie gárlaivius*).

бортевóй, -ая, -ое *pasen.* drevės, lúobo, iñkilo, ávilio (*įtaisyto medyje*); бортевóе хóзяйство drevinė bitininkystė.

бóртик, -а kraštėlis, pakraštėlis.

бóртмехáник, -а *av.* bortmechánikas.

бóртни||к, -а *pasen.* dreviniškas, (*miško*) bitininkas; **~чанье**, -я *pasen.* drevininkávimas, bitininkávimas (*su laukinėmis bitėmis*); **~чать**, -аю, -аешь *eig. pasen.* drevininkáuti, bitininkáuti; **~чество**, -а *žr.* бóртничанье.

бóртóвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. *tekst.* kraštávimas; 2. (audeklinė) klijuotė.

бóртово́й, -ая, -ое bõrto, bõrtinis; бóртова́я кáчка laivo supimas į sõnus, sõninė supà.

бóртовши́к, -á *žr.* бóртик.

бóртпpоводни́к, -á palydõvas (*lėktuvuose*); **~ца**, -ы palydõvė (*lėktuvuose*).

бóртрадiст, -а lėktuvo, aviācijas radistas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам lėktuvo, aviācijas radistė.

бóрть, -и; *dgs.* -и, -ей *m.* drevė, lúobas, iñkilas, ávilys (*laukinėms bitėms gyventi*).

бóрщ, -á bařščiai, burokienė; на обéд был б. pie-tums buvo bařščiai; **~евйк**, -á bot. bařštis, stumenys, *Heracleum*; **~ók**, -щкá *šnek.* bařšteliai, burokėlių sriubà, burokynė.

бóрьбá, -ы 1. kovà, dvikova; вестй бóрьбу kovoti; клáссовая б. (б. клáссов) klásių kovà; 2. *sport.* imtynės, galėtynės, rungtynės, ristyñės, mintynės, veltynės.

босикóм *prv.* bāsas, basà, basomis kójomis, basomis; мáльчик бéрал б. berniukas bėgiójo bāsas, basomis.

босови́к, -ов *dgs. tarm.* basnirčia, basomis kójomis, бё kójiñių avimà avalynė, basutės.

босóл||й, -ая, -ое; бос, босá, бóсо bāsas, neapsiãvęs, plikomis kójomis; надéть тýфли на босý (бóсу) nòry basomis kójomis (*be kójiñių*) įsistóti, įsispirti į batelius; ходйт на босý (бóсу) nòry vaikščioti basnirčiam, basaminčia, basaučiai; **~нóгий**, -ая, -ое basakõjis; **~нóжка**, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. basakõjė; 2. sandālas, kurpaitė, basutė; **~тá**, -ы *tarm.* 1. basumas; 2. *prk.* skuřdas.

бостóн, -а bostõnas (1. *vilnonis audinys*; 2. *šokis*; 3. *kortų lošimas*).

бося́||к, -á 1. bāsius, driskius, plikis, plikšis, nuskurėlis; vālkata; 2. basakõjis; **~цкий**, -ая, -ое driskiaus, vālkatos; nuskuřdėliškas.

бот, -а 1. bõtas (*laivas*); мотóрный б. motõrinis bõtas; 2. *tarm.* muštūvis, muštõkė, muštũkė.

бóтáло, -а *tarm.* 1. šleivys, virtuõlis; 2. mātaras, baidiklis (*pagalys žuvis baidyti*); 3. skam̃balas, bařskalas, klekėtas; 4. mentė (*odininkų var-tojama raugalui maišyti*).

бóталы, -ов *dgs. tarm.* 1. dideli bātai; 2. (*audimo staklių*) muštūvai.

бóталыши́к, -а *tarm.* baidytojas (*kuris žuvis baido, varo į samtį ar tinklą*).

ботáн||ик, -а botānikas; **~ика**, -и botānika; **~ический**, -ая, -ое botānikos; botāniškas, botāninis; б. сад botānikos sõdas.

бóтáть, -аю, -аешь *eig. tarm.* 1. skaláuti, skalanduoti; 2. krypuoti (*einant*); šlamštėti (*einant su dideliais batais*); makóti (*per purvą*); 3. mušti (*sviestą*); 4. baidyti (*žuvi*); kleketuoti (*kleketais barškinti*).

ботáвá, -ы laiřkaĩ, batvinlapiai, svogūnlaiřkiai, bulvienójai, ropienójai, lapójai, burókų lapai, svogūnų laiřkaĩ; lambai.

ботáйн||ник, -а žālesos; **~ья**, -и šaltibarščiai, plik-barščiai.

ботéть, -éю, -éешь *eig. tarm.* tũkti, atsipenėti, išdribti; nókti, veřėti, gõžti (*puz. žolės*).

бóтик, -а laivėlis, valtelė.

бóтики, -ов *dgs.* botũkai, mažl bõtai.

бóтинок, -нка; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам pũsbatis; bačiũkas, kurpaitė.

ботфóрты, -ов *dgs. pasen.* botfõrtai (*batai*).

бóты, -ов *dgs.* bõtai; фéтровые б. veltiniai, fėtriniai bõtai.

бóцман, -а bõcmanas; **~ский**, -ая, -ое bõcmano.

бóчáр, -á duburys, dauburys, apsekà.

бóчáр, -á kubilius; **~ничать**, -аю, -аешь *eig. tarm.* kubiliáuti, kubiliaus ámatu vėrstis; **~ный**, -ая, -ое kubiliaus; бóчáрные инструмéнты kubiliaus įrankiai; **~ня**, -и; *dgs. kilm.* -рен, *naud.* -рням kubilũ, statinių dirbtũvė, kubilinė.

бóчэни́ться, -нюсь, -нишья *eig. tarm.* svirti, šlyti, remtis į šõnus.

бóчéнок, -нка *žr.* бóчóнок.

бóчечка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам statinėlė, bosėlis.

бочистый, -ая, -ое; -чист, -а, -о *tarm.* storašōnis, išputšōnis, išpūst(a)šōnis.

бочиться, -чусь, -чійсья *eig.* žr. бочениться.

бочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *statinė*, šūlė, bōsas; дубовая б. аžuolinė *statinė*; б. пива alaūs *statinė*, bōsas; ♦ бездонная б. kiāurgas maišas; gōbšas (*žmogus*), besōtis.

бочком *prv.* šōnu, užuolankom; б. вкатиться at-sargiai įslīkti.

бочонок, -нка *statinaitė*.

боязлив || **о** *prv.* bailiai, baikščiai; ~ость, -и *m.* bailūmas, baikštūmas; ~ый, -ая, -ое; -ив, -а, -о bailūs, baikštūs, gāslūs, krupūs.

боязно *eina tariniu* baisū, baugū.

боязнь, -и *m.* bijōjimas, bāimė, bāilė, bėjus, bijōnė; б. одиночества vienātvēs bāimė, bijōjimas.

боярин, -а *ist.* bojārinas; ~ич, -а *ist.* bojārinaitis (*bojarino sūnus*); ~ский, -ая, -ое *ist.* bojārinio, bojārinų; ~ство, -а *ist.* 1. bojārinystė (*bojarino vardas*); 2. bojārinai (*bojarinų luomas*); ~щина, -ы *ist.* bojārinų viešpatavimas; ~ыня, -и *ist.* bojārinienė (*bojarino žmona*).

боярышник, -а 1. bot. gūdobelė, sabinkaulis, *Crataegus*; 2. zool. gudobelinis baltūkas (*drugys*), *Aporia crataegi*.

боярышня, -и; *dgs. kilm.* -шня, *naud.* -шням *ist.* bojārinaitė (*bojarino duklė*).

бояться, боюсь, бойшья *eig.* bijōti(s), puogastauti; б. врагов bijōti(s) priešų; б. холода bijōti šalčio; ♦ дело мастера бояться meistro raikose dārbas tirptė tirpsta; волков б., так и в лес не ходить bijai vilko — miškai neik, bijai bičių — neik medaus kōpti.

бра *nkt.* brā (*prie sienos pritvirtinama žvakidė ar lempas laikytuvas*).

брав || **ада**, -ы *bravadā*, braviravimas, nutrūktgalviškūmas, nereikalingo narsūmo rōdymas, nepaisy-mas pavōjaus; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* brav(ir)uoti, tuščiai girtis, didžiūotis, lengvapėdiškai žaisti (*kuo pavojingai*); б. опасностью pavōjų niekū laikyti, nepaisyti pavōjaus.

браво 1. *ist.* brāvo, puikū (*šauksmas, reiškiantis susižavėjimą*); 2. *prv.* šaūniai, vikriai; он б. вы-глядит jis šaūniai atrōdo.

бравость, -и *m.* šaunūmas, bingūmas.

бравурный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно *bravūrinis*, triukšmingas, šaunūs; б. марш bravūrinis, šaunūs māršas.

бравый, -ая, -ое *šaunūs, bingūs*; б. солдат šaunūs kareivis.

брага, -и 1. dūonos girā, pūsalis, brogā, misā, naminis alūs; 2. rūgalas, rūgas.

брад || **а**, -ы *pasen.* barzdā; ~обрей, -я *pasen.* iron. barzdaskutys, kirpėjās.

браж || **ка**, -и *šnek.* 1. girā, misā, naminis alūs; 2. *prk.* išgertūvės; ~ник, -а 1. *pasen.* užautojas, lēbautojas, girtautojas; 2. *zool.* prieblandos drugys; ~ничанье, -я *pasen.* užavimas, puotavimas; ~ничать, -аю, -аешь *eig.* *pasen.* girtauti, užauti, puotauti, lēbauti.

бразд || **а**, -ы *pasen.* žr. бороздā.

бразды, бразд *dgs. pasen.* žąslai, brązla; ♦ б. правления vaidžios vairas.

брак¹, -а 1. niėkalas, ātmetalas, brōkas, blogōs kōkybės, sugadinti gaminiai; борьба с браком kovā prieš niėkalā; 2. netikusią prėkių atrinkimas; 3. trūkumas, ūda; стекло с браком stiklas sū trūkumais.

брак², -а santuoka; сочетаться браком susituōkti, susivėsti, sueiti į pōrā; жить в браке gyvėnti santuokoje, susivėdusiam gyvėnti; гражданский б. civilinė santuoka.

брак || **ер**, -а (*prekių, gaminių*) rūšiūotojas; brokuotojas; ~ераж, -а rūšiavimas; ~овать, -кую, -кнешь *eig.* 1. paniėkinti, brokuoti, atmėsti (*kas netikė*); 2. rūšiūoti; ~овка, -и 1. paniėkinimas, brokavimas, atmetimas; 2. rūšiavimas; ~овщик, -а brokuotojas, rūšiūotojas.

бракодѐл, -а brokdarys; ~ство, -а brokdarystė.

браконьер, -а brakonierius, briedmušys; ~ство, -а brakonieravimas, briedmušiavimas.

бракоразводный, -ая, -ое santuokos nutraukimo, skyrųbų, ištuokimo, ištuokos.

бракосочетание, -я sutuoktūvės, sutuokimas.

брам || **ан**, -а žr. брахман; ~анизм, -а žр. брахманизм; ~ини, -а *pasen.* žр. брахман.

брандвѝхта, -ы жūr. brandvachtā (1. sargybinis laivas; 2. nesavaeigė barža su antstatais personalui gyventi).

брандер, -а жūr. brānderis (laivas, prikrautas degalių arba sprogstamosios medžiagos).

брандмайор, -а *pasen.* miėsto ugniagesių komānų viršininkas, brandmajōras.

брандмауэр, -а gaisrāsiėnė, aklāsiėnė, apsauginė siena (iš nedegamosios medžiagos gaisro plitimui iš vieno pastato į kitą išvengti).

брандмейстер, -а ugniagesių viršininkas, brandmeisteris.

брандспойт, -а brandspōitas (1. ugniagesių švirkstas; 2. metalinis lankščios žarnos antgalis).

бранина, -ы *tarm.* raštuota, žičkinė drōbė; žičkinis, žičkai.

бранить, -нью, -нишь *eig.* bārti, vainōti, ādyti, rėti, kėikti, ūrioti; ~ся, -ньюсь, -нишься *eig.* bārtis, kėiktis, žodžiūotis, rėtis, skeryčiōtis; б. с соседом bārtis sū kaimynū.

бранливый, -ая, -ое; -ив, -а, -о žр. бранчивый.

бранный¹, -ая, -ое plūstamas, kėikiamas; бранное слово plūstamas žōdis, keiksmāžōdis.

бранный², -ая -ое *pasen. poez.* kāro, kovōs; karinas; бранное поле kāro laūkas; бранные доспехи kovōs pabūklai, įnagai, apsiginklāvimas.

бранчливый, -ая, -ое; -ив, -а, -о *šnek.* 1. barnūs, barningas; 2. -oro *dkt.* barniniėkas, bařnius, bārūnas, vaidvaikas; ~ливость, -и *m.* šnek. barnūmas, barningūmas, vaidingūmas; ~ливый, -ая, -ое; -ив, -а, -о *šnek.* žр. брачливый.

бранный, -ая, -ое *pasen.* žičkinis, žičkuotas, raštuotas; браное полотєнне žičkinis, raštuotas raikšluostis; ♦ пōлор б., да весь бранный ūždanga raštuota, bėt visā skutuota.

браны, -и *m.* 1. bařniai, vaidai, rietenos, rietynės; у них началась б. jiė pradėjo rietis, tařp jū prasidėjo vaidai; 2. keiksmas, plūstami žōdziai; разразиться бранью imti kėiktis, svāidyti keiksmais.

брань², -и *m. pasen.* kāras, mūšis, kovā; поле брани kārvietē, kovāvietē, kāro laukas; сложил голову на поле брани paguldē gālvā kāro, mūšio, kovos laukē.

браслет, -а, ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *šnek.* apyranke, aitranks.

басс, -а *sport.* brāsas (*plaukimo būdas*).

брат, -а; *dgs.* братья, -ьев 1. brōlis; родной б. tikras brōlis; двоюродный б. pūsbrolis; 2. *kreipinys šnek.* brolaū; 3. *bažn.* vienuolis, broliūkas; ◆ наш б. *šnek.* aš ir kiti į manė panāšūs, mēs; с нашего брата берёт *šnek.* ima iš mūsų, iš tokių, kaip mēs; на нашего брата не угодишь tokie, kaip jūs, jums neitiksi; свой б. aiti-mas, sāvas žmogūs, saviškis.

братан, -а *tarm.* 1. pūsbrolis; 2. vyresnysis brōlis; 3. brolēnas, broliāsūnis; 4. brōlis.

братанье, -я broliāvimasis, bičiuliāvimasis; б. на фронте broliāvimasis frōnte (*su priešo kareiviais*); ~ться, -аюсь, -аешься *eig.* broliūotis, broliāutis.

братва, -ы *kuor. šnek.* draugai, vūrai, bičiuliai; куора, бүрь (*džn. kreipiantis*); притащили еду на всю братву atvilko maisto visiems, visām būriui.

братеник, -а *šnek.* brolēnas.

братец, -ца broliūkas, brolūžis; б. ты мой (*kreipinys*) *šnek.* brōli, brolaū, broliūk (tū mano); ~ик, -а brolytis, brolyžėlis.

братина, -ы *pasen.* ašotis (*vynui,alui daryti, pilsyti*).

братишка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам broliūkas, brōlis.

братия, -и 1. *šnek.* brolijā, broliavā; bendrijā; учительская б. mokytojų bendrijā; 2. *bažn. pasen.* vieno vienuolio vienuolių bendrijā; ◆ нищая б. elgetos, elgetijā; vargdieniai.

братни||й, -ая, -ее *pasen.*, ~н, -а, -о *šnek.* brōlio, brōlinis; братнина ženā brolienė.

браток, -тка *šnek.* 1. broliūkas, brolytis; 2. draugūžis, brolyžis (*kreipinys*).

братол||любивый, -ая, -ое *pasen.* brōliškos mēilės pilnas, brōliškas, mylintis žmonės kaip brōlius; ~любие, -я *pasen.* aiti-mo mēilė, broliškūmas.

братоубий||ственный, -ая, -ое brolyžudiškas; братоубийственная война brolyžudiškas kāras; ~ство, -а brolyžudystė, brolyžudybė; ~ца, -ы brolyžudys.

братск||ий, -ая, -ое brōliškas; братская любовь brōliška mēilė; братские республики brōliškosios respublikos; братская могила brōlių karai; ~твенный, -ая, -ое *šnek.* brōliškas; giminingas; ~тво, -а 1. brolybė; б. народов tautų brolybė; 2. brolijā; религиозное б. *pasen.* religinė brolijā, draugijā; ~твовать, -твую, -твует *eig.* *šnek.* broliāuti, draugāuti; giminiūotis, bičiuliāuti.

братчик, -а brolijos parys.

брат, берѹ, берешь; *būt.* брал, брала, брало *eig.* 1. imti; iminėti, imčioti, imstyti, imlioti; б. яблоко со стола imti obuolį nuo stalo; б. в плен imti į nelaisvę; 2. pasiimti, paĩmti, prisiimti, imti (*su savim*); б. чemoдaн в дорогу (pasi)imti lagaminą keliōnēn; б. oбязaтeльcтвo prisiimti

įsipareigojimą; 3. *prk.* pasiriñkti, išsiriñkti; imti; б. тeмy для диссертации pasiriñkti tēmą disertacijai; б. пpимeр imti pavyzdį, sėkti pavyzdžiui; 4. priiminėti, priimti; б. нoвoгo сeкpeтapя на работу priimti naują sekretorių į darbą; 5. riñkti, imti; б. гpибы riñkti grybūs, grybāuti; б. ягoды riñkti uogas, uogāuti; б. мeд kopti, imti mēdų; б. нaлoги riñkti, imti mokesčius; 6. (už)imti; б. штyрмoм гoрoд (už)imti šturmū miestą; 7. *prk.* (ap)imti, pagāuti; eрo cтpax бepēt jį ima baimė; 8. laimėti, (pa)siekti; б. хитростью laimėti, pasiekti gudrumū; 9. užimti, atimti; этo дeлo бepēt мнoгo вpемeни šis reikalas ātima, ūzima daug laiko; мeбeль бepēt мнoгo мeстa baldai ūzima daug vietos; 10. nešti, siekti; pyжeй бepēt далeкo šautuvas toli nēša; 11. imti, piāuti; oстрый нoж xopoшo бepēt aštrūs peilis gerai piāuna; 12. įveikti; б. бapьep *sport.* įveikti, pėrsokti barjerą; б. вьcoтy *av.* kilti į aukštį; 13.: pыбa вьлo бepēt žuvis nenōrom kiмба, kānda (*meškeriojant*); ◆ б. вepx įveikti, nugalėti, imti viršų; б. на пopyки laiduoti (*puz. už kalinį*); не б. в poт neagāuti; peкa бepēt нaчaлo из иcтoчникa ūpė prasideda, tēka iš šaltinio; б. взaймь skōlintis; б. вo внимaниe kreipti dėmesį; б. нaпpавo sūkti dešinēn; б. гoлыми pyкaми lengvai gāuti, paĩmti kā bė vaғo; б. за cepдцe smarkiai jāudinti, ūž širdies tvėrti; б. пoд pyкy imti ūž parankės; б. ceбя в pyкy susivaldyti, apsiivaldyti; б. на вoennю слyжбy šaukti, imti į kariuomenę; б. в жeны vėsti žmoną; б. пoд apēcт suiñti; мнoгo вы на ceбя бepēтe пep daug sau lėidžiāt; ~ся, берѹсь, берeшьcя; *būt.* бpaлcя, бpaлacь, бpaлoсь *eig.* 1. būti imamam; за чтo берѹтcя эти дeньги ūž kā imam šiē pinigai; 2. imtis, tvėrtis, griebtis, kibti, rýžtis; б. за paбoтy imtis, tvėrtis darbo, kibti į darbą; б. зa pyкy imtis, tvėrtis ūž rankų; не берѹсь за двepь nesitvėrk dūrų; 3. apsiimti, imtis; он бepēтcя вьcтpoить дoм jis apsiima, imasi namą pastatyti; 4. rāstis, atsirāsti; oткyдa берѹтcя мѹхы? iš kur atsirānda mūšiai?; ◆ б. зa yм cуcпpoтeти, protingesniām darytis, eiti į prōtą.

браунинг, -а brauningas, automatinis pistolėtas.

брахман, -а bramānas, braminas (*indų dvasininkas*); ~изм, -а bramanizmas.

брачный, -ая, -ое sántuokos, sutuoktūvių, santuokinis, vedýbinis; vestūvinis, vestūvių; б. наряд vestūviniai drabužiai; брачное свидетельство sutuoktūvių liudijimas; брачное право sántuokos teisė; брачное оперение zool. porāvimosi apsiplunksnavimas.

брев||енчак, -а *tarm. šnek.* sienojinis miškas; miškas rāstams; ~енчатый, -ая, -ое sienojinis, rāstinis, rāstų; вpевeнчaтaя избā gryčiā iš rāstų.

брев||ешко, -а; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* grįstas, (*grėdų*) klōtas, klōstas, virbas, kartėlė.

брев||но, -а; *dgs.* брeвнa, -вен, -внам 1. sienojas, rāstas, sienmedis, rōnas (*lentoms*); 2. *prk.* apdiržėlis (*žmogus*); лeжит кaк б. gūli apdiržęs, gūli kaip maišas.

брев||нышко, -а; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам sienojėlis, rāstėlis.

брег, -а *pasen.* žr. бэрег.

бред, -а, о брёде, в бреду kliedējimas, kliedesys, kliedas, kliedīnys; svaitėjimas, svaičiojimas; sapnavimas; в бреду он кричал kliedėdamas jis šūkavo; быть в бреду kliedėti.

брёдень, -дня bradinys, mārška, bristinė, dvibradis (*tinklas žuvims gaudyti*).

брёдина, -ы *bot.* bliūdė, blindis (*medis*), *Salix caprea*.

брёд||ить, брёжу, брёдишь *eig.* 1. kliedėti, sōpauti, klaikuoti, klejoti, svaitėti, svaičioti, sapnuoti, sōpalioti; 2. (*кем-чем*) sapnuoti sapnuoti (*apleka*), būti susižavėjusiam (*kuo*); ~ни, -ней *dgs.* kliedesys; svaičiojimai, beprāsmiškos mintys; ~овой, -ая, -бе, ~овый, -ая, -ое *pasen.* 1. klie-desio, klejōniškas; б. сон klejōniškas sōpnas; 2. *prk.* kvailas, absūrdiškas, бё jōkio pagrindo; бредовые идёны kvaillos, absūrdiškos idėjos.

бреду žr. бресті.

брёжу žр. брёдить.

брёз||ать, -аю, -аешь *eig.* šlykštėtis, bodėtis, gra-sýtis, neapsiviežti, biauřėtis, šleikštėtis, magótis, dygėtis; niėkinti, neigti, peikti, kratýtis; ничём не б. *prk.* nesivaržýti dėl priemonių, siekiant sa-vų tikslų; он брёзгаёт моём гостеприймством jis niėkina mōno svetingumą; ~ливец, -вца *šnek.* išvingėlis, šleikštuolis, graikštūnas; ~ливість, -и *m.* bodėjimasis, pasišlykštėjimas, pasibiaurėjimas, neapvažūmas, išvingimas, pasidygėjimas; ~ливый, -ая, -ое; -йв, -а, -о neapvažūs, pasi-šlykštįs, išvingęs, liņķes dygėtis, graikštūs, išran-kūs; б. человек graikštūs, neapvažūs žmogūs; б. взгляд graikšti pažiūra; стать брезгливым iš-viņgti, tapti išrankiam, greit pasišlykštiničiam.

брёзговать, -гую, -гуюшь *eig.* žр. брёзгать.

брёзгун, -а dygėklis, neapsiviežėlis, išvingėlis, ma-gāšius, šleikštuolis; ~ья, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням šleikštuolė.

брёзент, -а brežeñtas; ~овый, -ая, -ое brežeñtinis.

брёзжить, -ит *eig.* ir ~ся, -ится *eig.* brėkšti, auš-ti, švisti; šilėnti (*puz. ugnelė*), žibėti, spingsėti; заря чуть брёзжит gýtas, aušrà vōs brėkšta; вдаль брёзжится огонёк toluomjė šilėna ug-nelė.

брёл žр. бресті.

брёл||к, -а brelōkas, karulys (*rapuošalas prie grandinėlės*); ~чный, -ая, -ое brelōko, kārūlio.

бременить, -ню, -нишь *eig. pasen.* suñkinti, sloginti, vārginti.

брёмя, -мени naštà, kūkštėra; sunkūmas, sunke-nybė, prislėgimas; под брёменем забот *prk.* rū-pesčių prislėgtas; ♦ разрешиться от брёмени *pasen.* pagimdyti.

брёние, -я *pasen.* paskýdęs mōlis, puřvas; žėmės dūlkė.

брёни||ость, -и *m. pasen.* dūlūmas, irūmas, netver-mė; ~ый, -ая, -ое; *v. nevert.* -а, -о *pasen.* iš žėmės dūlkių kilęs, dūlūs, dūlantis, irūs, irstan-tis, netvarūs; neamžinas, laikinas; брённые оста-нки dūlūs, neamžini palaiķai (*lavonas*).

брёнч||ание, -я bruzgėjimas, bruzgesys, blerbėjimas, džerskėjimas; ~ть, -чу, -чишь *eig.* 1. bruzgėti, džerskėti, blerbėti (*puz. stiklai*), breņgti, bruņgz-

ti (*puz. ratelis*); žvangėti (*puz. geležys*); žvang-sėti, terškėti; б. шпорами žvangsėti pentinai-s; 2. brūzginti, brāzginti (*puz. stygas*), blėrbinti, žvānginti; б. оръжием žvānginti giñklais; б. на мандолине brāzginti mandolinā.

бресті, бреду, бредёшь; *būt.* brėl, брелá, -лo *eig.* 1. kiūtinti, dūlinti; kiūturiuoti; бредёт старушка по ўлице senėlė kiūtina gatvė; 2. bristi, bráidžioti, braidýti, klaipinti, klampóti; дёти бреду́т по водё vaikai bráidžioja vandenujė; б. по грязи klampóti peř purvynā.

бретель, -и *m.*, ~ка, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лькам (*marškinių, sijono*) pėtnešos.

бретёр, -а *pasen.* brėteris, dvikovininkas, duelistas; vaidiniñkas.

брёх, -а *tarm.* liežūviai, āpkalbos, mēlas, plepalai, niėkai; ♦ с брёху (*сказать*) *tarm.* nepagalvōjus, vėltui (*pasakyti*).

брех||ать, брешу, брешешь *eig. šnek.* 1. lóti, амбры-ти, vāmbryti, vampsėti; пёс всю ночь брехáл шуо peř nákti lōjo; 2. plepėti, niekūs taūksti; meluóti; ~ливый, -ая, -ое; -йв, -а, -о *šnek.* 1. lajus; 2. mėgstantis meluóti, plepėti; ~нуть, -нų, -нёшь *įvk. šnek.* 1. ámtelėti, vāmptelėti, sulóti; 2. plėp-telėti, sumeluóti; ~ня, -й *šnek.* plepalai, taūzos, mēlas; ~ун, -á *šnek.* lojikas, melāgis, zaunā, plėpys, lojynė; ~унья, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням *šnek.* plepė, melāgė.

брешу žр. брехать.

брешь, -и *m.* 1. spragà, išlauža, pralandà, skylė (*pastate*); пробить б. а) pramūšti, praláužti sprāgą; б) *prk.* nugálėti kliūtis; 2. *šnek.* žalà, trūkumas.

брёю žр. брить; ~сь жр. бриться.

брёющий, -ая, -ее skutamasis, žėmasis; б. полёт *av.* skutamasis skridimas.

бриг, -а *jūr.* brigas.

бригада, -ы brigadà; пехóтная б. pėstininkų bri-gadà; танковая б. tånkų brigadà; кондуктор-ская б. kondùktorių brigadà; б. столяров stālų brigadà.

бригадёр, -а brigādininkas; ~ский, -ая, -ое brigā-dininko.

бригадный, -ая, -ое brigādos, brigādų, brigādinis.

бридж, -а bridžas (*kortų lošimas*).

бриджи, -ей *dgs.* bridžiai (*jodinėjimui skirtos kel-nės*).

бриз, -а *geogr.* brizas (*vėjelis*).

бризантий, -ая, -ое *kar.* brizāntinis; б. снаряд brizāntinis sviedinys.

брикет, -а brikėtas; ~ирование, -я briketāvimas, presāvimas; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* briketuóti, presuóti; ~ный, -ая, -ое brikėtinis, brikėtu.

бриллиант, -а briiliántas; ~овый, -ая, -ое briilián-tinis; б. перстень žiedas su briiliantu.

брильянт, -а жр. бриллиант; ~овый, -ая, -ое жр. бриллиантовый.

британ||ец, -нца britas, ānglas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам britė, ānglė; ~ский, -ая, -ое 1. Britānijos, Anglijos; 2. britų, ānglų, britiškas, āngliškas.

брѣтъ||а, -ы skustuvās; безопасная б. skutimo(si) mašinēlē, aparātas; ♦ у него язык как б. jis tūri smailu, āstru liežuvi; **сенный**, -ая, -ое skustuvo; skutamās, skutimosi, skutimo; б. прибор skutimosi prietaisas; б. ремён pūstas, pāpustas, pūstyklē (*skustuvui*).

брить, брёю, брёешь *eig.* skūsti; **~ё**, -я 1. skutimas; 2. skutimasis; **~ся**, брёюсь, брёешься *eig.* skūsti(s), skūsdintis; б. бороду skūsti(s) bažzdā. **бричка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам brika, briklē, brikas, brička.

бров||астый, -ая, -ое; -аст, -а, -о tankiabrūvis, brūvingas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. antakēlis; 2. *tech.* briaunā, pakraštē; **~ный**, -ая, -ое antakiō, antakiu; **~ь**, -и *m.* antakis, brūvis; навислые брови tākūs, kelmuoti antakiai; ♦ не в б., а в глаз i pātū taikinī, labai taikliai.

брод, -а brastā; atābradas; brydē (*žolēje, javuose*), šliužē.

бродя||о, -а rūgas, fermeštas, īmaišalas (*tešloje*); **~ный**, -ая, -ое fermentācinis, fermentācijas, rūgimo, rauginimo, fermentāvimos; б. чан rauginimo kūbilas; б. процесс rūgimo procesas; **~ня**, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням (*alaus*) raugykla.

бродить¹, брожý, бродишь *eig.* 1. braidyti, braidžioti (*puz. po pievą*), kiūtinėti, dūlinėti, klydinėti, šmaižioti, dūkinėti, aklinėti, klaikinėti, stipinėti (*puz. gandra*), rioglinėti (*puz. lokys*), vālkiotis, vaikštinėti, slankioti, slampinėti, bastýtis, svaiginėti; б. по улицам vāikščioti gātvėmis; б. по свētu bastýtis pō pasāulī; 2.: б. рýбу žvejóti sū brādinīu.

бродить², бродит *eig.* rūgti, fermentuotis; пиво бродит alūs rūgsta, vāikščioja.

бродя||га, -и *v.* vālkata, vālkūnas, bastūnas, slankūnas, áitas, vėjo botāgas, kaīkaras; **~жить**, -жу, -жись *eig. šnek.* bastýtis, daužýtis (*po pasaulī*), vālkatāuti, vālkiotis; **~жничанье**, -я bāstymasis, vālkatāvimas, vālkiojimas; **~жничать**, -аю, -аешь *eig. žr.* бродяжить; **~жничество**, -а *žr.* бродяжничество.

бродячий, -ая, -ее 1. klajojantis, klajojamas, klajūnas, klajōklis, vaikštikas; б. музыкант klajūnas muzikantas; бродячая жизнь klajōklio gyvėnimas, buitis; 2. benāmis, palāidas; бродячая собāка palāidas, paklydęs šuo; ♦ б. сюжет tarptautinis siužetas; б. мотив tarptautinis motývas.

брожение, -я 1. rūgimas, fermentācija, fermentāvimas; б. вина vīno rūgimas; 2. *prk.* sāmbrūždis, bruzdėjimas; б. среди рабочих в буржуазных странах darbininkų bruzdėjimas buržuazinėse šalyse.

бром, -а chem. brōmas; **~истый**, -ая, -ое brōmo, brōminis; б. водорód brōmo vandenilis.

броне||автомобиль, -я šarvūotasis automobilis, šarvuotis; **~башня**, -и; *dgs. kilm.* -шен, *naud.* -шням šarvūotasis bōkštas; **~бойка**, -и; *dgs. kilm.* -боек, *naud.* -бойкам *šnek.* prieštākinis šautuvās (*tanko šarvams pramušti*), šarvų pramuštūvas; **~бойный**, -ая, -ое pramušantis šarvus; prieštākinis, prieššarvinis; б. снаряд prieš-

tākinis sviedinys; **~бойщик**, -а *kar.* šarvamušys; **~вик**, -а 1. šarvūotasis automobilis, šarvuotis; 2. *šnek.* šarvuōčių daliēs karýs; **~вбой**, -ая, -ое 1. šarvūotas(is); б. автомобиль šarvūotas(is) automobilis; 2. šarvų, šarvinis; броневые плиты šarvų plokštėlės; броневая сталь šarvinis plienas; **~кäter**, -а šarvūotasis käteris.

броненосец¹, -ца *zool.* šarvuotis, *Dasyus*.

броненосец², -ца *kar.* šarvūotasis laivas, šarvūotlaivis, šarvuotis; **~ный**, -ая, -ое *kar.* šarvūotas; б. крейсер šarvūotas(is) kreiseris (*karo laivas*).

бронепоезд, -а *kar.* šarvūotasis traukinys.

броне||силы, -йл *dgs. kar.* šarvūotosios pajėgos, tākų kariūomenė; **~танковый**, -ая, -ое: бронетанковые войска tākų kariūomenė, šarvuōčių tākų daliniai; **~транспортёр**, -а *kar.* šarvūotas transportinis automobilis (*pėstininkams ir šaudmenims vežioti*).

бронз||а, -ы brōnza, žālvaris; **~ировать**, -рюю, -рюешь *eig.* ir *įvk.* bronzuoti, apibronzinti; **~ировка**, -и bronzāvimas.

бронзówka, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *zool.* auksinis vābalas, *Cetonia aurata*.

бронзовщик, -а bronzakalys, bronzininkas, bronzuotojas.

бронзовый, -ая, -ое brōnzinis, brōnzos; б. век brōnzos amžius; б. памятник brōnzinis paminklas; б. зарāp *prk.* brōnzinis nudegimas (*nuo kaininimosi*).

бронированный, -ая, -ое; -ван, -а, -о rezervuotas; бронированное место rezervuota vieta.

бронированный, -ая, -ое; -ирован, -а, -о šarvūotas.

бронировать, -рюю, -рюешь *eig.* ir *įvk.* rezervuoti (*puz. vietą vagone*).

бронировать, -рюю, -рюешь *eig.* ir *įvk.* (ap)šarvuoti.

бронх, -а anat. brōnchas; **~иальный**, -ая, -ое brōnchu, brōnchinis.

бронхит, -а med. bronchitas.

броня, -и šarvas, šarvai, āpkalas.

брōня, -и 1. rezervāvimas (*bilieto, buto*); 2. rezervavimo pažymėjimas.

бросá||льный, -ая, -ое pasen. metamasis; **~ние**, -я metimas, mētymas; **~тельный**, -ая, -ое pasen. metamasis.

бросать, -аю, -аешь *eig.* 1. mētyti, svāidyti, lāidyti, mēsti, tēkšti, sviesti, blōkšti; б. камни lāidyti, mētyti ākmenis; 2. pamēsti, palikti, aplēisti; б. семью aplēisti, palikti šeima; 3. pasiūsti, mēsti; б. дивизию в бой pasiūsti, mēsti diviziją i mūšį; 4.: б. в пот arsipilti prakaitu; меня бросает в дрожь manė krāto šiušpas; ♦ б. тень mēsti šešėlį; б. жребий traukti būrtus, riñkti ar spręsti būrtų traukimū; б. вызов mēsti iššūkį (*i kovą*); б. обвинение (ap)kältinti; **~ся**, -аюсь, -аюсься *eig.* 1. mētytis, svāidytis; б. камнями mētytis akmenimis; 2. mēstis, pūlti, šauti (*pirmy*), įnikti; б. в драку iñti pēštis; 3. švaistýtis; б. деньгами švaistýtis pinigais; ♦ б. в глаза křisti i akis.

бросить, брōшу, брōсишь *įvk.* 1. *žr.* бросать; 2. mēsti, nustóti, liāutis; б. курýть liāutis rūkíus; **~ся**, -ошусь, -осишься *įvk.* 1. mēstis, iñti

pūlti, šauti (*pirmyn*), įnikti; sobака брѳсилаь на nerѳ šuo pūolė jį; б. в дрѳку imti pėštis; б. на vpará pūlti prieša; б. в объѳтия pūlti į glėbį; 2. kristi, šokti, pūlti; б. с трамплина šokti nuo trampino; б. с пѳтого этажа šokti, pūlti iš peñktojo aukšto; ♦ кровь брѳсилаь емѳ в голѳву jám plūstelėjo, užtelėjo kraūjas į gálvą; б. в глаза kristi į akis (*būti labai pastebimam*).
брѳск||ий, -ая, -ое; -сок, -скá, -ско *šnek.* 1. smel-nūs (*pvz. ranka*), smagūs, greitās, vikrūs, šokūs; 2. ryškūs, labai pastebimas, kriñtantis į akis; б. цвет ryški spalvā; ~ом *prv.* mestė (*pvz. mes-tis*), veržtė (*prasiveržti*).

брѳсовый, -ая, -ое išmestinis, blogōs kokýbės, ne-tiñkamas; б. товáp blogōs kokýbės prėkės; б. экспорт nuostolingas, išmestinis eksportas, dėmpingas; брѳсовая ценá išmestinė káina (*kai parduodama pigiau, nei pačiam atsieina paga-minti*).

брѳсок, -скá 1. metimas, mėtis; удáчный б. в сѳтку sėkmingas metimas į krėpšį; 2. šuolis, metima-sis; б. вперед šuolis pirmyn.

брѳшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам, **брошь**, -и *m.* sagė, įsagas.

брошѳр||а, -ы knygelė, knygutė, brošiūrā; ~овá-ние, -я *žr.* брошѳрѳвка; ~овáть, -рѳю, -рѳешь *eig.* brošiūrúoti; ~овка, -и brošiūrāvimas; ~ов-щик, -а brošiūrúotojas; ~овщица, -ы brošiūrúotoja.

брѳдершáфт, -а: пить б. *arba* пить на б. gėrti brūderšaftą.

брульѳн, -а *pasen.* juodraštis, užrašų sąsiuvinis.

бруñкрес, -а *bot.* *žr.* жерѳха.

брус, -а; *dgs.* -брѳсья, -бев 1. tášas, sijà, keturšōnis sienojas; 2. būdė, pustýklė, galástuvās; aslā, uolā (*kirviamas galasti*); *žr.* брусѳк; ♦ параллельные брѳсья *sport.* lygiágregtės; ~кѳвый, -ая, -ое luitinis, gabalinis; брусѳвое мыло gabalinis muilas.

брусñй||ка, -и *bot.* brūknė (*augalas ir uogos*), *Vaccinium vitis idaea*; ~чник, -а 1. brukniėojas; 2. bruknynas; ~чный, -ая, -ое brūknių, brūkni-nis; брусñчное варėньє brūknių uogiėnė.

брусѳк, -скá 1. tašėlis; 2. plytelė, luitėlis, gaba-lėlis (*pvz. muilo*); 3. galástuvās, šleiktuvė (*skus-tuvo*); būdė; точить нож на брусѳкė galásti, áštrin-ti peilį į būdė; ~чек, -чка 1. tašiukas; 2. gabalý-tis; 3. galástuvėlis; ~чный, -ая, -ое tašinis, si-jinis.

бруствер, -а *kar.* brüstveras, parapėtas (*pylimas nuo priešo šūvių apsisaugoti*).

брусчáт||ка, -и 1. *kuop.* tašyti akmenys (*gatvių, pėntų grindiniui*); 2. tašytų akmenų grindinys; ~ый, -ая, -ое 1. darýtas iš tašytų akmenų; 2. grįstas tašytais akmenimis.

брутáльный, -ая, -ое brutalūs, šiurkštūs, žiaurūs. **брутто** *nkt. bdv.* ir *prv.* bruto.

бруцеллѳз, -а *vet.* bruceliozė.

брыжѳйка, -и; *dgs. kilm.* -жеек, *naud.* -жѳйкам *anat.* (*žarnų*) brinda, pasaitai, žarnáplėvė.

брыжи, -ей *dgs. pasen.* bužmai, áñkrutinis, kloti-nėliai (*senovės apykaklė*); výriškų marškinių apý-kaklės klōstės, raũkšlės, žabō.

брызга||лка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek.* šlakstyklė, šlakstytuvās, purkštuvās, švirkš-tas; ~ньє, -я šlakstymas, purkštimas, taškymas; švirkštimas; ~ть, -аю, -аешь ir -эжу, -эжешь *eig.* 1. trykšti; фонтáн брызжет fontānas trykš-ta; 2. šlėkti, šlakstyti; tėkšti, taškýti; drėbti, drabstyti (*pvz. purvais*); puřkšti, čiurkšti, švirkš-ti, teškėti; kibirkščiuoti, žaizdruoti; йскры брыз-жут žiezirbos kibirkščiuoja; ~ться, -аюсь, -аеьсья ir -эжусь, -эжесьсья *eig.* puřkštis, šlaks-týtis, pasiřlakstyti; taškýtis, drabstytis.

брызг||и, брызг *dgs.* puřslai, puřkšmenos, tiřkalaí, tikšmenos; žiezirbos; ~ýн, -á taškýtojas, purš-kėjas.

брызжу *žr.* брызгать; ~сь *žr.* брызгаться.

брызнуть, -ну, -нешь *ivk.* tikšti, tėkšti, tėkštelėti; trykšti; purkštelėti, švirkštelėti; šlėkti; брызнули йскры pasipýlė žiezirbos; брызнули слѳзы пра-dėjo riedėti, pasipýlė ářaros.

брыкá||ние, -я spárdymas, spyrimas; ~ть, -áю, -аешь *eig.* spárdyti; ~ться, -áюсь, -аеьсья *eig.* 1. spárdyti(s); 2. ožiúotis, spýriotis.

брык||ливый, -ая, -ое; лів, -а, -о spardūs, mėgs-tantis spárdytis, spárdantis; ~нýть, -нý, -нѳшь *ivk.* (i)spirti, (pa)spirti, spirtelėti; ~ýн, -á *šnek.* paspárda, spardėklis, spardūnas, spárdytojas.

брылá, -ы *šnek.* storá, atkārusi, atvėpusi lūpa (*ypač šuns*); ~стýй, -ая, -ое *šnek.* atkārusiomis lūpomis, atverstalūpis, atvėptalūpis.

брыñза, -ы brinza (*sūris iš avių pieno*).

брысь *iřt.* škie, škėc, škāc.

брызг||á, -й *v.* ir *m.* bambėklis, bambėklė, burblýs, burblė, búrba, rukšnā, rúgas, gaiženā, niurzga, niurglýs, zirzlys, gižėklis; ~ливѳсть, -и *m.* urzgūmas, niurgūmas, gaižūmas; ~ливый, -ая, -ое; -йв, -а, -о gaižūs, ruzgūs, urzgūs, niurnantis, niurggūs; bambėklis; б. старýк urzgūs, bambėk-lis sėnis; б. тон gaižūs tōnas.

брызг||лый, -ая, -ое *tarm.* išpuřtės, papuřtės, iš-puřęs, suliuřšęs; брызглоє лицѳ išpuřtės vėidas; ~нýть, -ну, -нешь *eig.* šnek. puřsti; puřpti, pūsti (*pvz. vėidas*), liuřšti.

брызгýн, -á bambālius, burblýs, niurzga.

брызжáние, -я bambėjimas, burbėnimas, murmėji-mas, niurggėjimas.

брызжáть, -жý, -жйшь *eig.* bambėti, murmėti, bur-bėti, burblėnti, uřšti; niurnėti, niurggėti; боль-ной брызжит ligōnis bamba, mūrma.

брыкѳ||а, -ы *bot.* válgomasis griėžtis, sėtinýs, kōlis, grūckas, krūckas, *Brassica napus*; ~енный, -ая, -ое griėžtinis, griėžčių, kolinis; б. cyn griėžčių griubā.

брыѳки, брыѳ *dgs.* kėlnės.

брынѳт, -а brunėtas, tamsiaplaukis, juodaplaukis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам brunėtė, tamsiaplaukė, juodaplaukė.

брюхá||и, -а *šnek.* didžpilvis, storapilvis, pilvōčius, pilvōzas, pilvūzas, dublā; ~стýй, -ая, -ое; -хáст, -а, -о pilvótas, pilvingas, storapilvis; ~тая, -той *vulg.* nėščia, dieni; ~тетъ, -ею, -еешь *eig.* šnek. nėščia tapti; ~ч, -á *šnek.* *žr.* брюхан.

брюхо, -а *šnek.* pilvas, dublýs, bliuñkis; ~вина, -ы (*karvės*) didýsis skrañdis.

брюхоно́гие, -их *dgs. zool.* pilvakōjai, smālžiai, *Gastropoda*.

брю́чный, -ая, -ое *kélnių*; брѳ́чные пѳ́говицы *kélnių sągos*.

брюш||йна, -ы *anat.* pilvāplēvē; ~йнный, -ая, -ое *pilvāplēvēs*; ~кó, -á; *dgs.* -й, -кóв 1. (*vabzdžio*) pilvēlis; *parputimas, išpampimas*; 2. *šnek. iron.* pilvēlis, pilvūkas (*storas žmogaus pilvas*); ~нóй, -áя, -óе *pilvo, vidurių*; б. тиф *med.* *vidurių šiltinė*.

бры́к *išt.* bārkš, bārkšt, tārkt, tērkšt, trinkt.

бры́к||анье, -я 1. bārškinimas, tārškinimas, barškėjimas, žvangėjimas; 2. blerbėjimas, nereikalingos kalbos; ~ать, -аю, -аешь *eig.* 1. blerbėti (*puz. stiklai*); barškėti (*puz. indai*); tarškėti (*puz. ratai*); žvangėti (*puz. geležys*); 2. blerbinti, bārškinti, žvanginti, baršknoti; б. посу́дой bārškinti, tārškinti indūs; ♦ б. язы́ком plepėti, tarškėti, málti liežuvių; ~нуть, -ну, -нешь *ivk.* 1. tārkselėti, trinkelėti, subarškšti, sutarškšti; 2. *šnek.* lēptelėti, plēptelėti (*neapgalvotai*), išplepėti; ~нутъся, -нусь, -нешься *ivk. šnek.* sū trenksmū vīrsti; б. на кровáть griūti į lóvą; ~ушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *tarm.* barškūtis, tarškūtis.

бры́цá||ние, -я *pasen.* 1. žvangėjimas, čerškėjimas; 2. žvañginimas, brązginimas; ~ть, -áю, -áешь *eig.* čerškėti; brūzginti, brązginti (*stygas*); žvangėti; žvañginti; бры́цáли кандалы čerškėjo pānciai (*geležiniai*); ♦ б. ору́жием giñklais žvañginti, karū grasinti.

буб|ен, -бна; *dgs.* -бны, -бен *muz.* būgnėlis (*su žvangučiais*), tambūras, tamburinas; ~енѳц, -нцá žvangūtis; *dgs.* -нцы, -нцóв žvangučiai, žvangūliai; skambalėliai; ўпряжь с бубенцáми rakūktai sū žvangučiais; ~енчик, -а 1. žvangūtis, barškūtis, barškalas, tambūrėlis; 2. *bot.* varpėlis, *Adenophora*.

буб|лик, -а *šnek. (storas)* riestañnis.

бубн|ить, -нбѳ, -ншь *eig. šnek.* niurzgėti, bambėti, bubnoti, bubėnti.

бубнóв||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* būgnų kortá; ~ый, -ая, -ое būgnų (*apie kortas*); бубнóвая масть būgnai; б. туз būgnų tūzas.

буб|ны, -бен *ir* бѳн, -бнám *dgs. (vns. бубна, -ы)* būgnai, būlvės (*kortos*).

бубон, -а *med.* bubōnas (*limfinių liaukų patinitas*).

бугáй, -я́ 1. *tarm.* būlius; 2. *zool.* baublỹs, ūkas (*paukštis*), *Botaurus stellaris*; 3. dálba, laužtūvas.

буг|лаз, -а *bot. žr.* воловѳк.

бугóр, -грá kauburỹs, kaūbras, kaūkaras, gūbrỹs, kupsná, kaubrỹs, grūblas; kalvėlė; kuprà, gum-buras; dócky pokorbilo бугрóm lentá susimetė į kūrą; смѳчи поднѳял воду бугрáми viesulas sukėlė vāndenį kauburiáis; пограни́чный б. pasienio kauburỹs; ~ок, -ркá 1. grūblas, guburėlis; gařgelas (*virvėje*); 2. *anat.* gumbėlis, gumburėlis, gūras; kūgėlis (*akies juslinė lastelė*); bambūkė (*danties šaknyse*); 3. kauburėlis, kalvėlė; ~чáтка, -и *pasen.* džiová, tuberkuliðzė; ~чатый, -ая, -ое kauburinis, kauburiuotas; kal-

vótas, grublėtas, *med.* gumburiuotas; бугóрчатая чахóтка *pasen.* tuberkuliðzė, džiová.

бугрѳ||стость, -и *m.* kauburiuotumas, kalvotumas; ~стый, -ая, -ое; -ѳст, -ѳста, -ѳсто kauburiuotas (*puz. laukas*); kupstuotas (*puz. pieva*); nelygūs, grumbluotas, grubūs (*puz. kelias*); gumbuotas, gumburiuotas (*puz. lazda*); ~ще, -а *šnek.* didelės kauburỹs, kūpstas, kalvá.

буддѳ||зм, -а budizmas; ~йский, -ая, -ое budistų, budistiškas; ~ст, -а budistas, budizmo sekėjas.

бүде *jng. pasen.* kád, jėi; б. понáдобится jėi prisireiks.

бүдень, -дня; *džn. dgs.* бүдни, -ей 1. šiokiá diená, šiokiádienis; 2. *dgs.* páprastas, kasdieninis gyvėnimas, kasdienybė.

бүдет *eina prieveiksmiū* 1. ganá, pakáks, užtėks; nebereikia; teesiė; б. с тебѳ тáу ganá, užtėks; поплáкал и б. пáверкей иř ganá; 2. *žr.* быть.

будѳль||ник, -а žadintūvas, budintūvas (*laikrodis*); ~ный, -ая, -ое būdinamasis, žādinamasis.

будѳть, бужý, бүдишь *eig.* 1. būdinti, kėlti iš miėgo, žādinti; б. детѳй кėlti, žādinti vaikūs; 2. *prk.* sukėlti, žādinti (*puz. jausmą*).

бүдка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. būdá, būdėlė, (*šuns*) guřbas; 2. sarginė, sargýbinė.

бүдни, -ей *dgs. žr.* бүдень.

бүдничн||ость, -и *m.* kasdienybė, šiokiadieniškumas; (*gyvenimo*) nuobodumas, pilkumas; ~ый, -ая, -ое 1. šiokiadienis, kasdiėnis, kasdiėniškas; б. день šiokiádienis; бүдничное плáтье kasdieniniai drabūžiai; 2. *prk.* nuobodūs, pilkas, kasdiėniškas; бүдничная жизнь kasdiėniškas, pilkas gyvėnimas.

бүднишн||ость, -и *m. žr.* бүдничность; ~ий, -ая, -ее *žr.* бүдничный.

будорáжить, -жу, -жишь *eig. šnek.* kirdyti, brūzdinti, áudrinti, jáudinti, neraminti, kėlti nėrimą, sámyšį; ~ся, -жусь, -жишься *eig.* brūzti; áudrinti, sunerimti.

бүд|лочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам būdėlė, gurbėlis; ~очник, -а *pasen.* policininkas (*eidavęs sargybą būdėlėje*).

бүдра, -ы *bot.* tramāžolė, rēplė, *Glechoma*.

бүдто 1. *jng.* tarýtum, kaip иř, lýgu kaip, kád; больнóму как б. лýшке стáло ligóniui kaip иř, lýg geriaū pasidāre, palengvėjo; 2. *jng.* esā, sāko (*netiesioginėje kalboje*); говорѳт, б. он попи-вáет sāko, jis mēgstas išgėrti; говорѳт, б. он женѳлся kalba, kád, esā, jis vėdės; 3. *dll.* nēgi, ař(gi); уж б. ты так спешѳшь домóй? nēgi tú taip skubi į pamūs?

бүду *žr.* быть.

будуáр, -а *pasen.* buduāras; ~ный, -ая, -ое buduāro; будуáрная обстано́вка buduāro baldai, reikmenys.

бүдуш|ее, -его *dkt.* ateitis; ~ий, -ая, -ее būsimasis, ateinantis, ateitiėis, kitas, sėkantis; бүдушее поколѳние būsimóji kartá; бүдушее врѳмя *gram.* būsimasis láikas; ~ность, -и *m.* ateitis; būsimóji epochá, laikótarpis; б. сѳльского хозяйства žėmės ūkio ateitis.

бүѳк, буйкá plūduras.

бүѳр, -а; *dgs.* -á, -óв *sport.* būjeris (1. *burinės ro-gės*; 2. *lengvas burinis laivas*).

буерák, -a *tarm.* dauburys, nedidelis griovys, dau-bà, išgrauža, išplova, vandėngrauža.

буерист, -a *sport.* būjerininkas.

буерный, -ая, -ое būjerių, būjerinis.

буж, -á *med.* būžas.

буженина, -ы *kul.* tám tikrù būdù paruoštà (*džn. virta*) kiauliena, buženinà.

бужу́ *žr.* будить.

бузà¹, -ы *tarm. (tam tikra)* girà.

бузà², -ы *vulg.* peštynės, netvarkà, skandàlas, triukšmas; riáušės.

бузинà, -ы *bot.* šeivamedis, kiáurmedis, *Sambucus*.

бузин|ник, -a *bot.* šeivamedynas, šeivamedžių krú-mai; ~ный, -ая, -ое, ~овый, -ая, -ое šeivame-džių, šeivamedžio.

буз|ить, -ишь *eig. šnek.* triukšmàuti, riáušes kèlti, netvarkà darýti; ~овàть, -ýю, -ýешь *eig. šnek.* mušti, tvàtyti; ~отёр, -a *šnek.* trukdýtojas, triukš-madarys, riáušininkas.

бузу́льник, -a *bot.* gaūrė, *Ligularia*.

бузун, -á *šnek.* peštukas, mušėika.

буй, буйа; *dgs.* буй, буйв *jūr.* plūduras.

буйвол, -a *zool.* buivolos, būbàlius, *Bubalus*; ~ица, -ы buivolė; ~овый, -ая, -ое buivolo, buivolų; буйволовое стадо buivolų kaimenė.

буйн|о *prv.* 1. siautingai, siaubingai; drąsiai; 2. gūsingai, smarkiai; 3. vešliai, spačiai, tačpai, kupliai; 6. pakti kupliai, spačiai áugt; ~ость, -и *m.* 1. siaubingumas, siautingumas, žiaudrumas, smarkumas, dūkumas; 2. audringumas, smarku-mas, gūsingumas; 3. vešlumas, tarpumas, derlumas; spartumas; ~ый, -ая, -ое; буйн, буйна, буйно 1. siaubus, siaubingas, siautėjantis, siu-tūs, siutingas, pašėlęs, dūklūs, dūkstantis, pa-dūkės, piktas, rūstingas, padáužiškas, smarkau-jantis, liñkės muštis; 6. порыв siaubus, rūstin-gas pròtrūkis; 6. парень pašėlęs, padáužiškas vy-rukas; 6. сумашедший siautėjantis, padūkės, be-pròtis; буйное помешательство siaubus pamiši-mas; 2. siautojantis, siautingas, žiaudrus, audrin-gas, smarkus, gūsingas; 6. вепер siautojantis, gū-singas vėjas; 3. vešlūs, tarpūs, derlūs, spačiai áugantis, kuplūs; ♦ буйная головошка (голова) padáuža, pramuštgalvis; narsuòlis.

буйство, -a triukšmàvimas, smarkavimas, siauté-jimas, dūkimas, siautulys; ~вать, -твую, -тву-ешь *eig.* triukšmà kèlti, triukšmàuti, siautėti, siausti, smarkauti, nértėti, plýšoti, šèlsti, šèlti, riáušes kèlti.

бук¹, -a *bot.* būkas, *Fagus silvatica*.

бук², -a 1. *tarm.* šármas; 2. žlaūgiamas kūbilas, žlugtūvas; положить в б. įžlūginti (*skalbinius*).

бука, -и *šnek. pasen.* 1. baūbas, maūmas (*kuriuo vaikų gąsdina, baido*); 2. *prk.* niūrōnas, niūra, paniūrēlis, raukšlys.

букашка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам vaba-lėlis, burbūtis.

букашник, -a *bot.* austējà, *Jasione*.

буква, -ы raidė; стрóчная б. mažoji raidė; про-писная б. didžioji raidė; ♦ быть (оставаться) мёртвой буквой likti pòrieriuje (*neįvykdytam gyvenime*); б. в б́кву paraidžiui, pažodžiui;

б. закона įstatymo raidė (*tiksli pažodinė įstaty-mo prasmė*).

буква́льн|о *prv.* 1. paraidžiui, pažodžiui; 2. tie-siogine prasmė; stačiai, akiai; б. исполнять за-коны akiai vykdyti įstatymus; в буквальном смысле слова tiesiogine žodžio prasmė; ~ость, -и *m.* pažodiškumas, tiesioginė prasmė; ~ый, -ая, -ое 1. pažodžiui atpàsakotas, paraidinis, pažō-dinis; вот ерò б. отвёт štai jò atsàkymas pa-žodžiui; 2. tiesioginis, tikras; буквальное зна-чение tiesioginė reikšmė.

буква́р|ный, -ая, -ое elementōrinis (*mokymas*); ~ь, -я *v.* elementōrius.

буквенный, -ая, -ое raidžių, raidinis; б́квенное обозначение raidinis žymėjimas (*eilės žymėji-mas raidėmis*).

буквица, -ы *bot.* noterà, *Betonica*.

буквоёд, -a *iron.* pedántas, raidėda, raidžių èdi-kas (*kas akiai laikosi ko*); formalistas; ~ство, -a *iron.* pedantizmas, pèrdėtas smulkmeniškumas, formalizmas.

букёт, -a 1. púokštė, būkietas; 2. aromàtas, kvaptis, būkietas; б. вина vyno aromàtas, būkietas.

букетировка, -и *žemd.* lizdinis (paselių) rėtinimas.

букетный, -ая, -ое púokštinis, būkietinis, púokštės, būkieto.

букинист, -a bukinistas, knygis, senų ir senovinių knygų pardavėjas; ~ический, -ая, -ое bukinis-tinis; б. магазин bukinistinis knygynas.

букли, -ей *dgs. pasen.* gárbanos, garbiniai.

буковка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам raidėlė.

буквоник, -a būkų miškas, bukynas.

буковый¹, -ая, -ое būkinis, būko.

буковый², -ая, -ое 1. šármo, šarminis; 2. žlug-tūvo.

букóл|ика, -и *lit.* bukòlika; ~ический, -ая, -ое *lit.* bukòli(ki)nis, bukòlikos, idilinis; буколиче-ская поэзия bukòlinė poezija.

бука, -ы *tech.* įvorė, buksvà.

буксёр, -a buksyras, vilkikas; тянуть на буксёре buksyruoti, vilkti; ♦ брать на б. (кого-л.) šnek. (*kam nors*) padėti atlikti kókj darbà, reikalà; ~ный, -ая, -ое velkamàsis, buksyrinis (*laivas*); ~ование, -я buksyràvimas, vilkimas; ~овать, -рую, -руешь *eig.* buksyruoti, vilkti.

буксовать, -сует *eig.* buksuoti, slýsti.

булавá, -ы 1. *ist.* (*senovės karo ginklas*) gumbinė, vėzdas; 2. *ist.* lazda su bumbulu (*valdžios žen-klas*); рётманская б. ètmono lazda; 3. *sport.* kuo-kėlė.

булава́стики, -ов *dgs. tarm. bot.* žagarūniniai (*gry-bų gentis*), *Clavariaceae*.

була́вка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам segtū-кас; английская б. žiogėlis.

була́вни|к, -а, ~ца, -ы *bot.* žagarūnas, šukėnis, būožis (*grybas*), *Clavaria*.

була́вочн|ик, -а 1. segtūkinė (*dėžutė segtukams sudėti*); 2. *pasen.* segtūkininkas, segtūkų parda-vėjas, gamintojas; ~ый, -ая, -ое segtūko, segtū-kinis; була́вочная головка segtūko galvutė.

була́н|ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам saftis (*arklys*); ~ый, -ая, -ое saftas, raūdas; б. конь saftis, sačius, gelčius.

булат, -а *ist.* 1. senóvinis pliėnas; 2. (*tokio plieno*) kalavijas; **~ный**, -ая, -ое *ist.* 1. plieninis, pliėno; 6. меч plieninis kalavijas; 2. kalavijo; 6. удар kalavijo kirtis, smūgis.

булдырь, -я *v. tarm.* 1. spúogas, púškas, ruplė; 2. túsčias plótas.

булка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам bandėlė, bandutė, pyragas.

булла, -ы *ist.* bulė, bulà.

булочн||ая, -ой *dkt.* 1. pyragų kėpyklà, pyraginė; 2. duonos iř pyrago parduotuvė; **~ик**, -а pyragininkas (*pyragų kėpėjas arba pardavėjas*); **~ица**, -ы pyragininkė; **~ый**, -ая, -ое pyrago, pyragų; kėpinių; булочные изделия pyrago gaminiai.

бултых *ist.* eina tariniu *šnek.* bũrkt, pliũmt (*puz. krito į vandenį*); pũkšt, plėkšt; **~ать**, -аю, -аешь *eig.* teliuskũoti, pliũmpsinti; skalandũoti, pliũmpsėti; не бултыхай молокол! neteliuskũok piėno!; **~нуть**, -ну, -нешь *ivk.* ir **~нуть**, -нų, -нешь *ivk.* tėkšti, tėkštelėti, pliũmptelėti; **~нуться**, -нųсь, -нешься *ivk.* ir **~нуться**, -нųсь, -нешься *ivk.* pliũmptelėti, pũkštelėti (*kristi, šokti į vandenį*), plėkštelėti.

булыга, -и акмуõ, riedulỹs; akmeĩs luĩtas.

булыжн||ик, -а diřvos akmuõ, kũlis, riedulỹs; griĩdinio akmuõ; улица вымощена булыжником gátvė išgrĩstà akmenimis; **~ый**, -ая, -ое akmeninis, akmenų; riedulinis; булыжная мостовая akmeninis grindinỹs.

буль-буль *ist.* kliu-kliũ; kliũnkt.

бульвар, -а bulvāras; **~ный**, -ая, -ое 1. bulvāro; 6. фонарь bulvāro žibintas; 2. *prk.* bulvārinis; бульварная литература bulvārinė literatūra.

бульдóг, -а buldõgas (1. *šuo*; 2. *revolveris*); **~жий**, -ья, -ье buldõgo.

бульдóзер, -а *tech.* buldõzeris.

бульк||ать, -аю, -аешь *eig.* kliukėti, kliuksėti; **~нуть**, -ну, -нешь *ivk.* kliũnktelėti, kliũktelėti.

бульон, -а sultinỹs, buljõnas; **~ный**, -ая, -ое sultininis, buljõninis.

бум¹ *ist.* bam (*varpo dũžiai*).

бум², -а bũmas, triũkšmas, sensācija; поднять (произвести) 6. pakėlti bũmą (*kapitalistinėse šalyse*), dirbtinaĩ sujāudinti viešąjį nuomonę; 6. на бирже biržos bũmas.

бумага¹, -и 1. pũpierius; 6. для рисования paĩšybos pũpierius; пїсчая 6. gāšomasis pũpierius; газетная 6. laikraštinis pũpierius; промокатальная (пропускная) 6. sugeriamasis pũpierius; 6. всё терпит pũpierius viską pakeĩčia (*popieriuje galima ir bet ką rašyti*); изложить на бумаге išdėstyti raštų; 2. raštas, dokumentas; он получил бумагу из управления jis gāvo iš valdỹbos raštą; 3. asmeĩs dokumentas; предъявить свой бумагу parõdyti asmeĩs dokumentũs; ♦ ценные бумаги vertỹbiniai pũperiai.

бумага², -и *pasen. šnek.* mėdvilnė (*audinys*); хлопчатая 6. mėdvilnė.

бумагоделательный, -ая, -ое pũperiaus dirbamasis, pũperiaus gaminimo; бумагоделательная фабрика pũperiaus fāбрика.

бумагомаp||ка, -и *v. šnek. iron.* pũperiaus muĩzintojas, tepliõtojas, grebezõtojas, rašėiva, pũ-

pieriaus gadintojas, teĩlius; **~ние**, -я *šnek.* be-reikalingas, nevũkės rašinėjimas, gāšymas; **~тель**, -я *v. žr.* бумагомаpака.

бумагопряд||ение, -я *pasen.* mėdvilnės verpimas; **~ильный**, -ая, -ое *pasen.* mėdvilnės verpimo, verpiamasis; бумагопрядильная фабрика mėdvilnių gaminių fābricas; **~ильня**, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням *pasen.* mėdvilnės verpyklà. **бумажка**, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. popierėlis, popieriũkas; 2. *pasen.* popierinis pinigas, banknõtas; емų уплатили бумажками jām sumokėjo banknõtais.

бумажник¹, -а piniginė.

бумажник², -а pũpierininkas, pũperiaus prāmonės darbinĩkas.

бумажный¹, -ая, -ое *pasen.* mėdvilninis; -бумажное одеяло mėdvilninė aũtklodė.

бумаж||ный², -ая, -ое popierinis, pũperiaus; 6. цветок popierinė gėlė; бумажная фабрика pũperiaus fābricas; бумажное царство *prk.* pũperiaus viešpatijà (*biurokratinė įstaiga*); **~онка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *niek.* pũpiergalis, rāštralaikis.

бумазея, -и flanėlė, mũltinas.

бумеранг, -а bumerāngas (*svaĩdomasis australiečių ginklas*).

бункер, -а bũnkeris; 6. комбайна kombāino bũnkeris (*grũdams*); **~ный**, -ая, -ое bũnkerio, bũnkerinis; **~овать**, -рую, -решь *eig.* supilti į bũnkerį; **~овка**, -и supylimas į bũnkerį.

бунт¹, -а maištas, sukilimas; riāušės.

бунт², -а ryšulỹs, gniũtulas, gėzulas, kypà; товар в бунтах прėкės ryšuliaĩs; 6. прессованного сėна presuoto šieno gniũtulas.

бунтáр||ский, -ая, -ое maištininkĩškas, maištingas; б. дух maištinga dvasià; **~ство**, -а maištingumas, maištāvimas; **~ь**, -я *v.* maištininkas, maištadarỹs, maištautojas.

бунтов||ать, -тую, -тýешь *eig.* 1. kũrstyti, kildinti, žādinti maištui, į maištą stũmti; 2. maištauti; **~аться**, -тýюсь, -тýешься *eig.* maištą kėlti, maištauti; **~щик**, -а maištininkas, riāušininkas; **~щица**, -ы maištininkė, riāušininkė; **~щический**, -ая, -ое, **~щичий**, -ья, -ье maištininkĩškas, kėliantis riāušės.

бунчýк, -а *ist.* buncũkas.

бур¹, -а *tech.* grāžtas (*uolienoms gręžti*), akmen-grāžtis, urbtũvas.

бур², -а bũras (*Pietų Afrikos olandas*).

бурá, -ы *chem.* bõraksas.

бурáв, -а grāžtas, urbtũvas, urblỹs; **~ить**, -влю, -вишь *eig.* gręžti, grāžyti, urbti; **~ление**, -я gręžimas, grāžymas, urbimas; **~чик**, -а grāžtelĩs.

бурáк, -а *tarm.* 1. burõkas; 2. aukšlỹs (*uogoms*), tõšinė; **~й**, -ков *dgs.* burokĩnė (*valgis*).

бурáн, -а pũgà; поднялся 6. pakilo pũgà.

бурáч||ный, -ая, -ое *tarm.* burõkinis; бурáчное пїво burõkinis alũs; **~ок**, -чкà 1. *tarm.* burokėlis; 2. *tarm.* nedidelis aukšlỹs, tõšinukė; 3. *bot.* lai-bėnis, siutglõba, *Alyssum*.

бурбон, -а *šnek. pasen.* storžiėvis, neišprūsėlis.

бургомїстр, -а bũrmistras.

бурд́а, -ы *šnek.* sùtros, turlē, buzà, buizà, bīzalas, šleikštūs, neskanūs gēralas; srēbalas.

бурд́ю||к, -а бурдиūkas (*odinis maišas vynuī ir kt. skysčiams laikyti*); ~чнйй, -ая, -ое бурдиūko, бурдиūkinis.

буревáл, -а 1. vētralaūža, vējalaužos, griāu medis, išvartos, lūžtvē, sánkrytos, išlaužos, išgulos, lūžtis, kirmà, griāumenys; 2. *tarm.* vētra.

буревéстник, -а *zool.* áudrapaukštis, áudrašauklis, audrónaša, *Procellaria*; б. револю́ции *prk.* revoliūcijas šauklīs.

бурелóм, -а *žr.* буревáл.

бурéние, -я *tech.* grēžimas, urbimas.

бурéнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам иг бурéнушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *tarm.* žalūtē, žalūkē, žalē, žalà karvūtē.

бурéть, -ет *eig.* rūsti, rusvéti.

буржуá nkt. buržuà, buržūjus; ~зйя, -и buržuàzija; мёлкая б. smulkióji buržuàzija; империалистическая б. imperialistinė buržuàzija; ~знйй, -ая, -ое buržuàzinis.

буржуй, -я *niek.* buržūjus; kapitalistas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -yek, *naud.* -ýйкам 1. *niek.* buržūjē; 2. *prk.* *šnek.* geležinė krosnėlē; ~ский, -ая, -ое buržūjiškas.

бурйль||ник, -а *tech.* grēžtūvas; ~нйй, -ая, -ое grēžiamasis; ~щик, -а *tech.* grēžikas; ~щица, -ы *tech.* grēžikē.

бурйть, -рю, -рйшь *eig. tech.* grēžti (*uolienas, žemę*), urbti.

бурка¹, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам jūodbēris (*žirgas*).

бурка², -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам keliðnēs apsiaūstas, būrka.

буркало, -а *tarm.* 1. burblīs, bambėklis; 2. bruzgūtis, sukūtis (*žaislas*); 3. mētyklē, laidýklē, laidýnē (*akmenims laidyti*).

буркалы, -кал *dgs. šnek.* veizētuvai, veizólai (*akys*).

бурк||ать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. bambėti, murmėti, burknóti; niurzgėti; 2. brāzginti (*stygas*); 3. láidyti (*akmenis*); ~нуть, -ну, -нешь *žok. šnek.* mūrmtelėti, būrbtelėti, bāmbtelėti, suniurnėti; б. что-то себē под нос бāmbtelėti kažкā sau pa-nósēje.

бурки, -пок, *naud.* -пкам *dgs.* veltiniai bātai.

бурлá||к, -á *ist.* barkavilkys, laivavilkys, baidokvilkys; ~чкйй, -ая, -ое *ist.* laivavilkī; ~чество, -а *ist.* 1. laivavilkīų vėfslas; 2. *kuop.* laivavilkiai; ~чить, -чу, -чишь *eig.* vėfstis laivavilkio darbū.

бурлй||вость, -и *m.* audringūmas, siautingūmas, vaidingūmas; ~вйй, -ая, -ое; -лйв, -а, -о 1. audrūs, audringas (*puz. jūra*), áudrotas, siautingas; б. potók audrūs, siautingas sraūtas; 2. *šnek.* vaidingas (*žmogus*), barningas, trunkūs, triukšmingas, peramūs; ~ть, -лй, -лишь *eig.* 1. kunkuliuoti, glermėti, audróti, siaūsti; водá в котлē бурлйт vандуó katilē kunkuliúoja, glérma; 2. *prk.* siaūtėti (*apie žmogų*), plýšoti, ážauti.

бурмйстр, -а *ist.* (*dvaro*) prievaizdas.

бурна́стйй, -ая, -ое *tarm.* gauruotakójis; б. рóлубь gauruotakójis balañdis.

бурно *prv.* audringai, siaūbiai, umariai; nesuvaldomai, siautulingai, triukšmingai, smařkiai; ~сть,

-и *m.* audringūmas, siaubūmas; siautingūmas, smarkūmas.

бурнýс, -а burnūsas (*tam tikras apsiaustas*).

бурный, -ая, -ое; -пен, -пнá, -пно audringas (*puz. jūra*), áudrotas (*puz. metas*), siautingas, smarkūs, umarūs, vētringas; bangūs; nesuvaldomas, siaubūs; бурная голова audringas žmogūs; б. разговор triukšmingas pašnekėsýs; бурные страсти nesuvaldomos aistros; бурное время audrómetis; б. океán audringas vandenýnas.

буровйк, -á grēžikas, grēžėjas.

буровóй, -áя, -óе grēžiamasis, grēžtinis, grēžimo; буровáя скважина grēžinýs.

буро-пéстрый, -áя, -óе; -пéстр, -á, -ó žalmařgis, gaudonmařgis.

бурса, -ы *ist.* 1. bursa, dvāsinē seminārija; 2. dvāsinēs seminārijos bendrābutis; 3. *kuop.* bursókai, seminaristai.

бурсá||к, -á *ist.* dvāsinēs seminārijos áuklėtinis, bursókas; ~чкйй, -ая, -ое dvāsinēs seminārijos áuklėtinio, bursóko.

буртик, -а 1. (laivo) priplaukiamóji sijà, aňtbraiunis; 2. (*mašinų ašies*) briaunėlē.

бурýн, -á bangų mūša (*prie stataus kranto*).

бурундук, -á *zool.* burundukas, *Tamias sibiricus*.

бурчá||ние, -я 1. gurguliāvimas, burbėjimas; 2. murmėjimas, urzgėjimas, niurnėjimas, burblėnimas; ~ть, -чý, -чишь *eig. šnek.* urgzti, uržėti, burbėti, burblėnti, murmėti, niurnėti; gargėti, gurgėti, urkšti; ážti; gurguliuoti; бурчит в животē pilvas gurguliúoja; что ты там бурчишь? кá тū теñ бурби, burbleni?; чайник бурчит arbatinūkas ážia.

буршй||к, -а grēžėjas; ~ца, -ы grēžėja.

бурый, -ая, -ое; бур, бурá, буро 1. tamšiai rūdas; pilkšvai rūdas, rūsvas; б. медвėдь rudasis lokýs; б. ýголь rūsvosios aňglys; бұрая лисйца rusvóji lāpē; 2. žálas, rudai raūsvas, dvýlas; бұрая корова žalà, dvýlā kārvē; 3. jūodbēras (*arklys*).

бурýн, -а *kuop.* stambinės, stambiastiėbės piktžolės, týržolės (*varnalėša, balanda, dilgė*).

буря, -и; *dgs. kilm.* бурь, *naud.* -рям áudra, vētra, siautimas, siautulýs; в бұрю audrómetryje, áudros metū, áudrotie; ♦ магнйтная б. magnėtinē áudra; б. в стакáне водý *iron.* áudra vandeñs stiklinėje (*barnis ar jaudinimasis dėl niekų*); б. востóпров дžiaūgsмо áudra (*didelis džiaugsmas*).

бурйт, -а buriātas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам buriātē; ~ский, -ая, -ое 1. buriātų, buriātiškas; 2. Buriātijos.

бýс||ель, -и *m.*, ~ел, -а *tarm. zool.* gūžas, gužūtis, *Ciconia alba*.

бусин||а, -ы, ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам karolėlis; karolīs.

бусйть, -йт *eig. šnek.* lynóti, dulkėnti, dujóti.

буссóль, -и *m. spec.* busolē.

бусурмáн, -а *žr.* басурмáн.

бусýс, бус *dgs.* karoliai.

бут, -а 1. *kuop.* skáldyti ákmenys; 2. akmeninis pāmatas (*žemėje*).

бутафóр, -а *tea.* butafóras; ~ня, -и butafórija; ~ский, -ая, -ое butafórinis; netikras.

бүтень, -тя *bot.* gūrgždis, *Chaerophyllum*.

бутерброд, -а *sumuštinis*; **~ный**, -ая, -ое *sumuštinio*.

бутерлак, -а *bot. šiandra, Peplis*.

бутить, *бучу*, *бутишь eig. mūryti iš skaldytų akmenų*.

бутовый, -ая, -ое *iš skaldytų akmenų sumūrytas*; б. камень *skaldyti akmenys*.

буто́н, -а (*gėlės*) *pušpuras, žiedpumpuris*.

бутоньёрка, -и; *dgs. kilm. -рок, naud. -ркам pasen. butonjėrė (gėlių puokštelė, prisegama prie drabužio)*.

бутсы, -ов *dgs. sport. būcai, futboliniai batai*.

бутуз, -а 1. *šnek. drūckis, rubuilis (vaikas)*; 2. *tarm. niūrōnas*.

бутузить, -ужу, -узишь *eig. šnek. mūšti, pliekti, kulti, kumščiuoti*.

бутыл||ка, -и; *dgs. kilm. -лок, naud. -лкам butelis, butelys*; **~очка**, -и; *dgs. kilm. -чек, naud. -чкам buteliukas*; **~очник**, -а *būtelininkas (butelių dirbėjas)*; **~очный**, -ая, -ое *būtelių, butelinis*; б. цвет *butelinė (tamstai žalia) spalva*.

бутыл, -и *m. didelis butelis (siauragurklis)*; bonià, krežinė (*apipintas butelis*); baliōnas (*stiklinis*); **~ный**, -ая, -ое *būtelio*; **~чатый**, -ая, -ое *būtelio pavidalo, buteliškas*.

буфер, -а; *dgs. -à gelžk. tūkšas, būferis*; **~ный**, -ая, -ое *būferio, būferinis*; *бўферная тарелка būferio diskas, skritulys*; ♦ *бўферное государство būferinė valstybė (maža ar silpna valstybė tarp dviejų didžiųjų)*.

буфет, -а *bufėtas*; **~ный**, -ая, -ое *bufėto, bufėtinis*; **~чик**, -а *bufėtininkas*; **~ница**, -ы *bufėtininkė*.

буфонáда, -ы *tea. bufonadà*.

буфы, *буф dgs. rūpsniai (išpūstos klostės moterų rūbų rankovėse, sijonuose)*.

бух jst. *būmpt, rūpt; trinkti, pókšt; pliūmpt, drūmst (į vandenį)*; яблоко с дёрева б. на зёмлю obuolys nuo mēdzio (obelies) rūpt į žemę.

буханка, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам kėpalas (forminis)*; б. хлѣба *dūonos kėpalas*.

бухáрник, -а *bot. vilnūnė, Holcus*.

бухать, -аю, -аешь *eig. 1. pókšinti, pýškinti, táuškinti, treňkti, poškėti*; *бўхают пўшки patrānkos treňkia*; 2. *prk. drėbti, dróžti, storžiėviškai kalbėti*; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. 1. brazdėti, poškėti*; 2. *sū trenksmū kristi, bupsėti*.

бухгалт||ер, -а *buhálderis*; **~еря**, -и *buhaltėrija*; **~ерский**, -ая, -ое *buhaltėrijos, buhaltėrinis*; б. отчѣт *buhaltėrinė apýskaita*.

бухнуть¹, -ну, -нешь; *būt. -нул, -ула, -уло įvk. šnek. 1. pókštelėti, pliūmptelėti, tēkštelėti, brinkelėti, kristi, pargriūti*; как бұхнул в яму *kād krito į duobę*; 2. *prk. drėbti*; и бұхнул слово *невпопад drėbė žodį nē vietoje*.

бухнуть², -нет; *бух, -ла, -ло eig. brinkti, tviňkti, rūpti, rampti*; зерно бұхнет от сырости *grūdai nuo drėgmės brinksta*.

бухнуться, -нусь, -нешься *įvk. šnek. parkristi, parviřsti, apsičėsti*; бұхнулся во весь рост в грязь *krito į purvą kaip ilgas, visū ilgiū*.

бұхта¹, -ы *ūztakis, nedidelė įlanka*; корáбль брóсил якорь в бұхте *laivas įlankoje nulėido įnkarą*.

бұхта², -ы *buchtà (laivo lynas, sudėtas žiedais)*; класть канат в бұхты *sudėti lyną į buchtą*.

бухтарма, -ы 1. *kailio apatinė dalis*; сбивáть бұхтармý *подходкою spec. nuvalyti apatinę kailio dailį mėsinėjimo peiliū*; 2. *grybo galvutės apatinė pusė*.

бұхты-барáхты šnek.: с б.б. *neį šiō, neį tō*; staigà, *neapgalvėjus*.

буч, -а *tarm. būčius, vārza, vėnteris (žuvims gaudyti)*.

бұча, -и *šnek. triūkšmas, sámbrūzdis, sámyšis, riksmas*; подня́ть бұчу *sukėlti triūkšmą, sámyšį*.

бұчало, -а 1. *vandėns sūkurys, verpėtas*; 2. *sietuvà, duburys*.

бұчá||ние, -я *tarm. inzgimas, čirpimas, bóbavimas, siaudimas, zyzimas*; **~ть**, -чу, -чишь *eig. 1. įngzti, čirpti, verkšlėnti, zýzti*; ребѣнок бучит *vaikas įnzgia, čirpia, verkšlėna*; 2. *mýkti, bóbauti (pvz. karvė)*; 3. *siausti (bitės)*.

бучение, -я 1. *žluginimas, virinimas šarmė*; 2. *rauginimas (odas išdirbant)*.

бучѣние, -я *akmeninio pāmato dėjimas (mūrai)*.

бучильный, -ая, -ое *žluginamas, šarmui virinti skirtas*; б. котѣл *žluginamasis kátilas*.

бұчить, -чу, -чишь *eig. 1. žlūgti, žlūginti*; б. бельѣ *skalbinius žlūgti*; 2. *rauginti (oda išdirbant)*; скорня́к бұчит шкўрки *kailius raugina odelės*; **~ся**, -ится *eig. žlūgti, žlūgintis; rūgti (oda)*; бельѣ бұчится *skalbiniai žluŋga, žlūginasi (mirks-ta šarme)*.

бұчу *žr. бұчить*.

бучу *žr. бутить*.

бушевáть, -шью, -шýешь *eig. siautėti, siaūbti, siaūsti, dūkti, šėlti*; vėtrauti, áudroti, šniōkšti; skeryčiōti, šurmuliōti, krėitėti; на кораблѣ бушевáл пожар *laivė šėlo, siautėjo gaisras*; на морѣ бушевáла бұря *jūroje siautė áudra*; морѣ всю ночь бушевáло *jūra pėr náktį šėlo, áudrojo, šniōkštė*; люди, черó бушýете? *prk. žmōnės, kō dūkstate, siautėjate?*

бушелъ, -я *v. būšelis (biralų saikas Anglijoje ir JAV)*.

бушлáт, -а *jūr. bušlātas, jūrėvių palaidinė*.

бушприт, -а *jūr. bušpritas*.

буя́н¹, -а *šnek. riáušininkas, padáuža, triūkšmadarys, mušeika, triūkšmininkas, siaubikas, siaubūnas, peštūkas*.

буя́н², -а *pasen. atvirà krańto vietà prėkėms sukráuti*.

буя́н||ить, -ню, -нишь *eig. šnek. riáušes kėlti, smurtáuti, triūkšmáuti, nėrtėti, mušeikáuti, siaūbti, siautėti, pėštis, triūkšmadariáuti*; **~ский**, -ая, -ое *šnek. triūkšmadariškas, peštūkiškas*; **~ство**, -а *šnek. riáušės, triūkšmávimas, smurtávimas*.

бы *dll. 1. tariamajai nuosakai reikšti: я пришѣл бы, ѣсли бы* *menя не задержáли áš bāciau atėjes, jėi manės nebūtų sutrúkdę*; 2. *mandagumui reikšti prařant: ты бы зашѣл к нам gál užėitum pás mūs; ты бы дал мне нѣсколько яблoк gál dūotum mán kėletą obuolių*; 3. *trořkimui, pageidavimui, siekimui reikšti: выспáться бы kád beñ išsimiegójus*.

бывáлец, -льца *tarm. visuř bűvės iř viso mātės, išprūsės, apsitryņės, vėtytas iř mėtytas žmogūs*.

бывало 1. *it. dll.* būdavo; сядет, б., и начнёт петь atsisės, būdavo, iр pradės dainuoti; 2. *vkst.* «бывать» būt. laikėsi, gyvėno, būdavo; раныше в этой реке б. много рыбы anksčiau šioje upėje būdavo daug žuvų.

быва́лый, -ая, -ое 1. *šnek.* prityręs, apsitrynęs, daug kuf būvęs, daug mātęs; он человек б. jis daug mātęs, prityręs žmogus; 2. *šnek.* būtas; įprastas, matytas; это дело бывалое tai jau įprastas reikalas.

быва́льщина, -ы *tarm. žr.* быть.

быва́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. dažnai būti, buvinti, lankytis, ateiti, nueiti; по вечерам я бываю в клубе vakarais aš lankausi, būnu klube; я здесь ещё не бывал aš čia dar nesu būvęs; я у него более не бываю aš pas jį daugiau nebenuoėinu, nesilankau; ничуть не бывало visai nebūvo, nebebūв; взошло солнце, и снега как не бывало užtekėjo saulė, iр sniego kaip nebūta; 2. atsitikti, pasitaikyti; этого с тобой никогда не бывало tо niekad tau neatsitikdavo, nėra atsitike; бывают странные явления pasitaiko keistų reiškinių; (никогда) не б. этому tai (niekuomet) neįvyks, neatsitiks; tо nelaukite; ♦ бывали и мы при деньгах iр mēs turėdavom pinigų; как ни в чём не бывало бė jokių nemalonių pasekmių, lųg niekur nieko; б. на людях žmonėtis.

бывший, -ая, -ее 1. praeitas, būtas; мне напоминаются бывшие счастливые дни prisimenu būtasias laimingąsias dienas; 2. būvęs, būvusis; б. министр būвęs ministras; б. ксёндз iškunigis.

бык¹, -а *zool.* 1. būlius, jautis, племенной б. veislinis būlius; 2. водяной б. baublųs (*paūkštis*). *Botaurus stellaris*; ♦ взят бык за porą drąsiai tvėrtis paties svarbiąsio sunkiamė reikalė.

бык², -а *tech.* taūras; бетонный б. мостá betoninis tilto taūras.

былево́й, -ая, -о́е *lit.* bylinų, bylinos; б. эпос bylinų eпас.

были́на¹, -ы *rasen. žr.* были́нка.

были́на², -ы *lit.* bylinà (*senovės rusų didvyrių eпас*).

были́нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам žolės stiebėlis, žolytė; šapėlis, šapas.

были́нный, -ая, -ое *žr.* былево́й.

бы́ло¹ *žr.* быть.

бы́ло² *dll.*: поехал б., да верну́лся porėjau, pradėjau važiuoti, būčiau važiavęs, tačiau grįžau. **было́е**, -о́го *dkl.* praeitis; вспоминать б. prisiminti praeitį.

было́й, -ая, -о́е būtas, praeitiės, praėjęs, būвęs, praeitas; былые времена praėjusieji, būvusieji, praeitiės laikai.

быль, -и *m.* tikras įvykis, tai, kàs būvo; praeitis, praeitiės dalųkai, įvykiai; б. молодцу не укор dėl praeitiės šaunuoliui nepriekaištáujama; были и небылицы бута iр pramanýta; pàsakojimas apie būtus iр nebūtus daiktus; сказку сделать былью pàsaką paversti tikrove.

быльё, -я *kuor. rasen.* žolė; ♦ быльём поросло visiškai užmiršta.

быльни́к, -а *tarm. bot. žr.* полынь.

быстри́на, -ы; *dgs.* -рины sraunimà, sraujumà, sraujpė, srauni vieta; лодка попала в быстрину и переверну́лась váltis pakliuvo i sraunumà iр arviřto.

бы́стро *prv.* greitai, mitriai, spařčiai, vikriai; srauniai; б. плавать greitai, vikriai plaũkti; б. рабóтать spařčiai dirbti.

бы́стро||**гла́зый**, -ая, -ое; -глáz, -а, -о akýlas, žvalakýs, žvalių, gyvų akių, žvitriaakis; greito žvilgsnio; ~**кры́лый**, -ая, -ое skrajus, lakus, lengvų sparnų, greitaspafnis, greitai skreĩdantis; быстрокры́лая чайка greitaspafnis, skrajus kigas; быстрокры́лая стальная птица greitaspafnis plieninis paũkštis (*lėktuvas*); ~**но́гий**, -ая, -ое eiklūs, greitakõjis, bėgūs, bėgštūs, žyglūs, ristas; б. олень eiklūs(is) élnias; б. конь ristas žirgas.

бы́стротá, -ы greitumas, spartumas, greitis, spartà; mitrumas, vikrumas.

бы́стротеку́щий, -ая, -ое *žr.* быстротечный.

бы́стротечнóсть, -и *m.* 1. sraunumas; 2. greitas slinkimas; ~**ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. sraunus, greitai tėkantis, srovingas, sroyus; быстротечная река srauni upė; 2. greitai einantis, sleĩkantis, pràslenkantis, skriejantis; быстротечное время greitai sleĩkantis, skriejantis laikas.

бы́строходнóсть, -и *m.* greitumas, didelis greitis; ~**ый**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно greitaėigis, greitas, eiklūs, žangūs, žyglūs; б. кáтер greitaėigis káteris.

бы́стрый, -ая, -ое; быстр, быстра́, бы́стро greitas, spartus, skabrūs, veikūs, smelnūs, smarkūs, bėgštūs, eiklūs, vikrūs, mitrūs, apsukrūs, guvūs; sraunūs; бы́страя езда greitas važiávimas, jojimas; бы́страя рабóта spartus dárbas; б. па́рень skabrūs, vikrūs, apsukrūs vaikinás; бы́строе течёние srauni tėkmė; б. конь eiklūs, bėgštūs, greitas žirgas.

бы́т, -а, о бы́те, в бы́ту buitis; (kasdieninis) gyvėnimas; buvimas, būvis, padėtis; ночным бы́том naktiės būvyje; крестья́нский б. valstiėčių buitis; домашний б. pamų ūkis, pamudė; крепостной б. baũdžiava; в бы́ту по разному бываёт gyvėnime įvairiai būna, pasitaiko.

бы́тиё, -я 1. buvimas, būtis, būvis, būsena, gyvėnimas; горькое б. skurdi būsena, skurdus būvis; 2. *fil.* būtis; б. определяет челове́ческое сознáние būtis nulemia žmonių sąmonę.

бы́тийный, -ая, -ое būtiės; бы́тийное состояние būsena.

бы́тность, -и *m.*: в б. єsant; в б. ерó за границей jam єsant užsienyje; в б. ерó учителем jam єsant mokytoju, kai jis buvo mokytojas, jam būnant mokytoju.

бытовáть, -тует *eig.* būti, nenýkti; многие старые обычаи перестают б. в нашей средė daugelis senų papročių nýksta iš mūsų tárpo, mūsų aplinkõs; ~**ик**, -а buitiniškas (*prv. rašytojas, dailininkas*); ~**ой**, -ая, -оё buitinis, buitiės; liaudinis, iš gyvėnimo iřtas; kasdieninis, įprastinis, paplitęs; бытовы́е услóвия buitinės, buitiės, gyvėnimo sąlygos; бытовáя дра́ма buitiės drama; бытовóе явлёние kasdieninis reiškiny; ~**щина**, -ы *šnek.* kasdienybė.

бытописа́||ние, -я *pasen.* istòrija; **~тель**, -я *v. pasen.* istòrikas, buitìs vaizduotojas.

быть, есть; *dgs. 3 asm. pasen.* суть; *būt.* был, была, было; *būs.* буду, будешь *eig. 1. būti;* я был учителем аš buvau mokytojas; я был болен аš sirgau; ты будешь здоровым tù būsi sveikas, tù pasveiksi; есть добрые люди на свете уrà gerų žmonių pasaulyje; он хочет б. доктором jis nori būti daktaru; 2. turėti; у меня есть книга аš turiu knygą; есть ли у тебя деньги? аf turi pinigų?; у него был сын jis turėjo sūnų; ♦ б. в отсутствии nebūti, būti išvėkus; б. в состоянии sugebėti, pajėgti, (i)galėti; может быть gal būt; как б.? ką daryti?; будь что будет kád iř kás atsitiktų; жил-был seniai, kadaise gyveno; как бы то ни было šiaip аf taip; того и гляди, б. беде аf nebūs tik nelaimė; чему б., того не миновать kás turi būti, tás iř būs; будет с тебя тату gana; б. в силах pajėgti, išgalėti, valioti; б. по сему! teesie taip!; так и б. tiek tō; была не была kád iř kaip būtų; trūко плысо; не тут то было nē taip lengva; толи гражу; и был таков tiek jį temātė; как ни есть kaip nors, vis tiek; я хотел было сказать аš buvau besąkas; будь я мужчина, такой жены не брала бы vūru detà аš tokiōs račiōs neimčiau; будет еро правда išeis jō teisybė; б. в солдатах tarnauti kariuomenėje; есть тому год prieš vienerius metus; будьте здоровы likite sveiki.

бытьё, -я *pasen.* gyvenimas, gyvenimo būdas, buitis; бūsena, būvis; житьё-бытьё *šnek.* gyvenimas.

быча́чий, -ья, -ье, **бычий**, -ья, -ье *būliaus, jáučio; jáutinis, jáutienos, jáutiškas (poz. atkaklumas);* быча́чье мыча́ние *būliaus baubimas.*

бычи́ться, -чусь, -чишься *eig. šnek.* ožiūotis; niūrti; dūkti.

бычи́ще, -а *šnek.* didelis jáutis, būlius.

бычо́к¹, -чка *būliukas, jaučelis, jaučiukas.*

бычо́к², -чка *zool.* vilkūtis, buožgaivė (*žuvelė*), *Coftus gobio.*

бьёт *žr.* бить.

бьеф, -а *hidr.* bjėfas (*upės ar kanalo dalis, esanti tarp dviejų užtvankų*).

бью *žр.* бить; **~сь** *žр.* биться.

бюва́р, -а *biuvāras (stora parkė); ~ный*, -ая, -ое *biuvāro.*

бюджёт, -а *fin.* biudžetas; государственный б. valstybinis biudžetas; б. министерства ministėrijos biudžetas; республиканский б. respublikos biudžetas; ме́стный б. vietinis biudžetas; **~ный**, -ая, -ое *biudžėtinis, biudžėto; бюджетные расхо́ды biudžėtinės išlaidos; б. род biudžėtiniai mėtai; бюджетная статья biudžėto strāipsnis.*

бюлле́тъ, -я *v.* biuletėnis; б. о результатах переговоров biuletėnis apie derybų rezultatus; б. о международных спортивных состязаниях biuletėnis apie tarptautinės spėrto varžybas; избирательный б. rinkiminis biuletėnis.

бю́ргер, -а 1. *ist.* biurgeris, miestietis, miestėlanas (*Vokietijoje ir kai kuriose kitose šalyse*); 2. *niek.* miescėionis; **~ский**, -ая, -ое 1. biurgerio, biurgerių, biurgerinis; 2. *niek.* miescėioniskas; **~ство**, -а *kuop.* biurgeriai; miestėlanai.

бюро¹ *nkt.* biūras; партийное б. partinis biūras; б. научных исследований mōkslinių tyrimų biūras; городское информационное б. miėsto informacijų biūras; б. находок radinių biūras; б. погоды meteorologijos biūras.

бюро² *nkt.* biūras (*tam tikras rašomasis stalas*).

бюрократ, -а biurokrātas; **~изм**, -а biurokratizmas; **~ический**, -ая, -ое biurokrātijos, biurokrātinis, biurokrātiškas; бюрократическая трактовка дѐла biurokrātiškas reikalo traktāvimas; б. аппарат biurokrātinis aparātas; **~ия**, -и biurokrātijā; **~ка**, -и; *dgs. kilm.*, -ток, *naud.* -ткам biurokrātė.

бюст, -а biūstas; **~ик**, -а māžas biūstas, biustėlis.

бюстгальтер, -а liemenėlė; (*moterų nešiojamas*) aītkrūtinis.

бязь, -и *m.* drobėlė, geltonoji drōbė.

бя́кать, -аю, -аешь *eig. šnek.* bėbti (*apie avis*).

В в

в, во *prl. 1. su prep. (vartojamas nurodyti vietai, atsakant į klausimus „kame?“, „kur?“, verčiamas vietininku):* в лесу miškė; в середине viduryjė; стоять в дверях stovėti tařpduryje; 2. *su gal. (vartojamas nurodyti krypčiai, atsakant į klausimus „kurlink?“ „kur?“)* i; поехал в лес išvažiavo i mišką; мой окна выходят в сад mano langai i sōdą, iš sōdo pūsės; смотреть в окно žiūrėti prō langą; технику в массы tėchniką i masės; 3. *su gal. ir prep. (vartojamas nurodyti laikui, atsakant į klausimą „kada?“):* в конце мѐсяца mėnesio pabaigojė, galė; в 1947 году tūkstantis devyni šimtai kėturiасдѐсimt septintaisiais mėtais; в восемь часов утра aštuonio-

mis rýto; в первый день учёбы pirmąją mōkslo diėną; во вторник antradienį; в Нóвый год pėř Naujuosius metus; 4. *su gal. (vartojamas nurodyti laikui, atsakant į klausimus „per kiek laiko?“, „kaip ilgai užtruks?“):* во всю зиму pėř visą žiėmą; во сколько времени pėř kiek laiko; получать тысячу рублей в мѐсяц gauti tūkstantį rublių pėř mėnesį; в один день pėř vieną diėną; 5. *su gal. ir prep. (vartojamas kokybiniamis požymiams, svoriui, dydžiui nurodyti):* комедия в трёх действиях trijų veiksmų komėdija; дом в три этажа trijų aukštų nāmas; три раза в день tris kartus pėř diėną, dienojė; длиною в пять шаров penkių žiėngnių ilgumo; 6.

su gal. ir *prep.* (*vartojamas būklei, formai, ypatybei, kokybei ir t. t. nurodyti*): деревья в полном цвету pats mēdžių žydėjimas; изорвать в куски suplėšyti į skutelius, į gabalėlius; в длинном полушубке ilgaís kailiniai; 7. *su gal.* (*vartojamas panašumui nurodyti*): ребёнок весь в мать kūdikis — gyvą motiną; 8. *su gal.* (*vartojamas, nurodant, kieno naudai, kam kas daroma*): в его честь jō garbei, jām pagerbti; в чью пользу? kienō naudai?; в знак дружбы draugystei pažymėti; не в обиду будь сказано neužsigaukite dėl mano žodžių; сказать в насмешку juokaís išsitafti; 9. *su gal.*: он произведён в капитаны jis pakeltas kapitoni; записаться в члены профсоюза įsirašyti į profsąjungos narius; вступить в партию įstoti į partiją; вступить в должность pradėti eiti pareigas; играть в футбол žaisti futbolą; играть в карты lōšti kortomis; наняться в работники parsisamdyti darbininkū; брать в жены vesti žmoną; вовлечь в работу įtraukti į darbą; 10. *su gal.* ir *prep.*: во-первых pirma; во-вторых antra; в-третьих trečia; в три раза mažesnis a) tris kartus mažiau; b) tris kartus mažesnis; 11. *su gal.* ir *prep.*: разбираться в литературе nusimanyti apie literatūrą; недостатки в пении dainavimo trūkumai; в этом отношении šiuo atžvilgiu; в один голос vienu balsu; куда идёте в этот дождь? kur einate per tokį lietų?; в первый и последний раз pirmą ir paskutinį kartą; лгать в глаза meluoti per akis.

В..., **во...**, **въ...** *veiksmazodžių priešdėlis, reiškiantis judėjimą vidun, pvz.*: ввозить įvežti; ввести įvesti; вписать įrašyti; въехать įvažiuoti; вогнать įvaryti, įkalti; вовлечь įtraukti; įvilioti.

ва-банк *prv.* (*lošiant kortomis*) va bank, lošimas iš viso banko, iš visų pinigų, šsančių banke.

вабный, -я *tarm. pasen.* užkurys, įsōdas, preikšas.

ваб||ник, -а *пурпнē (paukščiams vilioti)*, dūdēlē, terkšlē; **~ило**, -а *tarm.* strigtas, māsālās (*medžiojojų vartojamas paukščiams, žvėrimis vilioti; dirbtinis paukštis*); **~ильщик**, -а (*paukščių, žvėrių*) viliojojas (*medžiojant*).

ваб||ить, -блю, -бишь *eig.* dūdēlē, balso pamėgdžiojimu vilioti (*paukščius, žvėris*); **~ление**, -я (*paukščių, žvėrių*) viliojimas.

вавилонский, -ая, -ое *ist.* Babilōno, Bābelio; Babilōnijos; ♦ вавилонская башня Bābelio bōkštas.

ва́ра, -и 1. (*didžiosios*) svarstykлēs; 2. (*vežimo*) skersinis, brauktinē; 3. dālba (*vežimams kelti*), sveřtas, ritā; 4. slūogas (*sunkumas kam prislēgti*).

вагон, -а *vagonas*; в. для курящих *vagonas rūkantiems*, rūkomasis *vagonas*; в.-ледник *vagonas-ledainē*; жёсткий в. kietasis *vagonas*; мягкий в. minkštasis *vagonas*; пассажирский в. keleivinis *vagonas*; товарный в. prēkinis *vagonas*; спальный в. miegamasis *vagonas*; в.-ресторан *vagonas-restoranās*; трамвайный в. tramvājaus *vagonas*; **~ётка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *vagonetē, vagonėlis*; **~ётчик**, -а *vagonetēs, vagonėlio vairuotojas*; **~ётчица**, -ы *vagonėlio vairuotoja*; **~ник**, -а *vagonininkas, vagonų gamyklos darbuotojas*; **~ный**, -ая, -ое *vagono, vagō-*

ninis, vagonų; в. мастер *vagonų meistras*; вагонное колесо *vagono rātas*.

вагоновожаты́й, -ого *dkt.* tramvājaus vairuotojas.

вагоно||ремонтный, -ая, -ое *vagonų remonto; вагоноремонтные мастерские vagonų remonto dirbtuvės*; **~строительный**, -ая, -ое *vagonų gamybos*; в. завод *vagonų gamyklā*.

вагончик, -а *vagonėlis*.

вагран||ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *tech. lydimoji krōsnis*; **~щик**, -а (*ketaūs*) *lydytojas*.

ва́дкий, -ая, -ое; -док, -дка, -дко *tarm.* magūs, viliojamas.

ва́женка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *tarm.* 1. v. ir m. išpuikėlis, išpuikėlē, riestanōsis, riestanōsē, puikuōlis, puikuōlē, puikūnas, puikūnē, didžiūoklis, didžiūoklē; 2. ēinė.

ва́жить, ва́жу, ва́жишь *eig. tarm.* 1. sveřti; 2. dālba kēlti (*pvz. vežimą, rąstą*).

ва́жничать, -аю, -аешь *eig.* didžiū dėtis, puikuotis, puikauti, nōsj riēsti, didžiūotis.

ва́жн||о 1. *prv.* svarbiai; rimtai, kilniai; išdidžiai; в. шарать išdidžiai, kilniai žengti, žingsniuoti; 2. *eina tariniu svarbū*; для меня в. знать mán svarbū žinoti; сейчāс это не в. dabar tai ne-svarbū; ♦ не в. сделано padaryta nekaip; **~ость**, -и m. 1. svarbumas; orūmas, rimtumas; reikšmingumas; 2. išdidumas, išpuikimas; ♦ великā в.! didelio čiā dāiktai, didelis čiā dāiktas!; **~ый**, -ая, -ое; -жен, -жнā, -жно 1. svarbūs, rimtas, orūs; reikšmingas; в. участок работы svarbūs darbo bāras; ва́жное дело rimtas, svarbūs reikalas; svarbi bylā; 2. *šnek.* aukštų pareigų, aukšto rango; įžymūs, kilnūs; в. начальник didelis viršininkas; ва́жная персона įžymi asmenybē; 3. pasipūtęs, išdidūs; в. вид išdidi išvaizda.

ва́за, -ы *vazā*; в. для супа *vazā sriubai, sriubinė*; в. для цветов gėlių *vazā*.

вазели́н, -а *vazelinas*; бо́рный в. bōro *vazelinas*;

~овый, -ая, -ое *vazelino, vazelininis*.

вазо́н, -а *vazonas*.

ва́зочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *vazėlē, nedidelė vazā*.

ва́йда, -ы *bot.* mėlžolē, *Isatis*; красильная в. da-žinė mėlžolē, mėlē, *Isatis tinctoria*.

ва́йя, -и ir **ва́ня**, -и; *dgs. vard.* вайи, *kilm.* ва́ий 1. parařcio lāpas; 2. *šnek.* palmēs šakelē (*taikos simbolis*); ♦ неде́ля ва́ий *bažn. verbų sekmādienis, verbā*.

ВАК (Высшая аттестационная комиссия) Aukščiausioji atestacinė komisija.

вака́н||сия, -и *vakānsija, laisvā vietā (įstaigoje, įmonėje)*; открылась в. в управлении valdyboje atsirādo laisvā vietā; **~тний**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *neūžimtas, laisvas, vakūojantis*; вака́нтная *должность vakūojanti tarnyba*.

вака́ци||и, -ий *dgs. m. pasen. (mokyklos)* atostogos, tarpumokslis, vakācijos; **~онный**, -ая, -ое *pasen. atostogu*.

ва́кс||а, -ы *bātų tėpalas*; **~ить**, ва́кшу, ва́ксишь *eig.* tēpti, šveisti, blizginti (*batus*).

ва́куум, -а *spec. vakuumas*

вакх||аналия, -и 1. *ist.* bakchanālija; 2. *prk.* ḍrgi-ja; ūžavimas; **~анка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *ist.*, *prk.* bakchāntē; **~йческий**, -ая, -ое bakchāntiškas.

вакцин||а, -ы *med.* vakcinā, skiepų mēdžiaga; **~ация**, -и *med.* vakcināvimas, skiepijimas.

вакшу *žr.* ваксить.

вал¹, -а, о вале, на валу; *dgs.* -ы рýлимас; крепостной в. tvirtovės рýлимас.

вал², -а, о вале, на валу; *dgs.* -ы (didelė) bangà; пёнятся валы putója bañgos; ♦ девятый в. devintoji bangà (*pati didžioji*); огнево́й в. ugnies bangà (*galingas pozicijų apšaudymas iš artilerijos pabuklų*).

вал³, -а, о вале, на валу; *dgs.* -ы *tech.* vėlenas; колёнчатый в. alkūninis vėlenas; ведущий в. varantysis vėlenas.

валанда, -ы *šnek. tarm.* lėtūnas, gaišlỹs, gniūsłỹs; bastūnas; **~нье**, -я *šnek.* gaišatis, gaištis, gniūsavimas, gaišinėjimas; blinkinėjimas, slānkiojimas, dvoklinėjimas, bāstymasis; **~ться**, -аюсь, -аешься *eig. šnek. tarm.* gaišti, gniūsoti, gniūsinėti, gaišinėti; slānkėti, bāstýtis, dykinėti, dvoklinėti, blinkinėti; knebinėtis, krapštýtis, čiupinėtis; иди скорей, не валандайся! eik greičiau, negaiški, nedykinėk!

валёж||ина, -ы išvarta, išlauža, griāumedis, išgula; *dgs.* sánkrytos; **~ник**, -а (*šakų*) láužas; žagarai, žabai; lūžtvė.

валёк, -лкà 1. velenėlis; kočėlas; 2. kultuvė, veltuvė, skalbtūvas; 3. (*vežimo*) brañktas; 4. (*irklo*) rankenà, kotas.

валенец, -нца *tarm.* kvietinė bandėlė (*apiberta miltais*).

валенки, -нок *dgs.* (*uns.* вáленок, -нка) veltiniai; veltinė āvalynė.

валёный, -ая, -ое *žr.* валяный.

валерьян||а, -ы *bot.* valerijōnas, būdžolė, *Valeriana*; **~ка**, -и *šnek.* valerijōņų lašai; **~овый**, -ая, -ое valerijōņų; валерьяновые кáпли valerijōņų lašai.

валёт, -а (*kortų*) žemỹs, valėtas, žemūkas.

ва́лик¹, -а pylimėlis.

ва́лик², -а velenėlis, apvalainis; ritinỹs, ritinėlis.

валить¹, валю, ва́лишь *eig.* 1. vėfsti, griāuti, blōkšti, gōžti, guldýti; kiřsti; бýря ва́лит дере́вья вётра, áudra vėřčia medžiūs; в. дере́вья kiřsti medžiūs; в. впра́ с ног (*par*)blōkšti prieša; 2. netvarkingai (*su*)dėti, sumėsti, (*su*)krāuti, (*su*)vėfsti; в. ве́щи в ящи́к (*su*)vėfsti dáiktus į dėžę, skrýnią; в. всё в одну́ кучу viską vėfsti į krūvą; 3. *prk.* (*už*)krāuti, (*su*)mėsti, (*su*)vėfsti; в. вину́ на други́х (*su*)vėfsti, (*su*)mėsti kaltę kiřtiems.

валить², -ит *eig. šnek.* plūsti, garmėti, plaūkti; kristi, dribti, griūti; duľbinti; pliaūpti; наро́д ва́лом ва́лит žmōnės griūtė griūva; толпа ва́лит minià plūsta; снег ва́лит sniėgas drimba, kriūta; дождь ва́лит как из ве́дра lietūs pliaūptė pliaūpia, pila kaip iš kibiro; слон ва́лит че́рез лес dramblys duľbina peř miška; ва́ли(те) пра́дек(ite), dirbk(ite).

валиться, валюсь, ва́лишься *eig.* viřsti, griūti, gulėti, dribti, kristi; дом у него́ ва́лится jō nāmas

griūva; в. с ног от усталости viřsti iš nuovargio; у него́ де́ло ва́лится из рук jáм dārbas iš gañkų slýsta; в. в но́ги ру́ли рō kōjų; ♦ на бе́дного Мака́ра все ши́шки ва́лятся añt vařgšo visos bėdos kriūta.

ва́лка¹, -и (*miško*) kirtimas; в. дере́вьев mēdžių kirtimas.

ва́лка², -и (*miło*) vėlimas.

ва́лка³, -и *tarm.* (*nupiautos žolės*) bāras.

ва́лк||ий, -ая, -ое; -лок, -лкà, -лко 1. virtūs (*laivas*), svirūs, svyruojantis, viřstantis, netvirtas; 2. *šnek.* stalgūs, smilūs, godūs, smalsūs; ва́лка мýха к ме́ду mūsė stalgi medaūs; ♦ ни шатко, ни ва́лко vidutiniškai, pusėtinai; **~ость**, -и *m.* 1. virtūmas, svirūmas; 2. stalgūmas, godūmas.

валово́й, -ая, -ое 1. didmeninis, ūrminis, bendrasis, brūto, iš viso paimtas; в. дохóд beñdros, brūto pājamos; валова́я прода́жа pardavimas didmenomis, ūrmu; валова́я проду́кция bendrōji, brūto produkcija; 2. beñdras, atliekamas būriū; в. пролёт журавле́й gėrvių skridimas būriū.

ва́лом ир **ва́лом** *pru.*: в. ва́лить а) bet kaip vėfsti, mėsti; б) griūtė griūti; māsishkai, būriū bėgti, griūti, plūstė plūsti (*didelė minia*).

ва́лто́рн||а, -ы 1. *muz.* valtōrna; 2. medžiōklinis rāgas, aūgas; **~йст**, -а *muz.* valtōrnininkas.

валу́й, -я 1. tōks kremblỹs, grýbas, *Agaricus integer*; 2. *prk. šnek.* gvėra, knāpas, griāumedis, drimba.

ва́лу́н, -а riedulỹs, kūlis (*apzulintas lauko akmuo*).

ва́льдшнеп, -а *zool.* slānka, girios tilvikas, *Scolopax rusticola*.

ва́льс, -а vālsas; **~йровать**, -рую, -руешь ир **~ировать**, -рюю, -рýешь *eig.* vālsą šōkti, valsuoti.

ва́льтра́п, -а *pasen. kar.* valtrāpas, balnāklotė.

ва́льц||евать, -цую, -цýешь *eig.*, **~овать**, -цую, -цýешь *eig.* valcuoti; в. желе́зо valcuoti gėležį; в. муку́ valcuoti miltus; **~овка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. valcāvimas; в. желе́за geležiės valcāvimas; 2. valcuotūvas; **~овочный**, -ая, -ое valcāvimo, valcuojamasis; в. станóк valcāvimo stāklės; **~овщик**, -а valcuotojas; **~овый**, -ая, -ое vālcinis; ва́льцо́вая ме́льница vālcinis malūnas; **~ы**, -ów *dgs. tech.* vālciai.

ва́льщик, -а *šnek.* 1. (*miško*) kirtėjas, kirtikas; 2. pōpieriaus fābriko darbinėkas, dirbantis gāucpresu.

ва́льяхн||ость, -и *m. šnek.* grakštūmas, orūmas, garbingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно *šnek.* grakštūs, orūs, garbingas; gražaūs dārbos; в. вид garbinga, ori, solidi išvaizda.

ва́лю́га, -и *v. tarm.* driřšas, drimba, tinginỹs, miegālius; ingis.

ва́лют||а, -ы valiūtà; золотáя в. áukso valiūtà; платежі произво́дятся в заграни́чной ва́люте mokėjimai výkdomi ūžsienio valiūtà; **~ный**, -ая, -ое valiūtos, valiūtinis; ва́лю́тные опе́рации valiūtines operācijas; **~чик**, -а *šnek.* valiūtíninkas, spekuliantas valiūtà, pinigais.

ва́ляль||ный, -ая, -ое vėlimas, vėlimasis, vėlimo; в. станóк, veltūvas, veltūvai, vėlimo mašinà; **~ня**, -и *dgs. kilm.* -ялен, *naud.* -яльням (*miło*),

veltinių) veltūvė, vėlyklā; ~щик, -а vėlėjas, milavėlys.

валяной, -ая, -ое veltinis; валяные сапоги veltiniai bātai, veltiniai.

валей||ть, -яю, -яешь *eig.* 1. blōkšti; voliōti, ritinėti, ridinti, vartyti; в. рыбу в мукē žuvį voliōti miltuose; в. бочку по двору ridinti statinę peř kieta; 2. *tarm. spec. vėlti* (*puz. veltinius, milq*); 3. minkyti; в. тесто minkyti tėsłą; 4. *tarm. kastruoti, rōmyti*; 5. *šnek. vālkioiti, čiurinti* (*puz. drabuži*); 6. *šnek. aplaidžiaī, nerūpestingai dirbti*; 7.: валей erō! dūok, rēžk jāmi!; валей, начинай! čiurki, čiurkiel, tvėrkiel, pradėkiel; ♦ в. дурака kvaillioti; pōkštauti; ~ться, -яюсь, -яешься *eig.* 1. gulėti numestām, mėtytis; на дворе валяются дрова mālkos mėtosī kiemē; 2. tįsoti, tįpsōti, drybsōti, žlagsōti, bamsōti, bimbisōti, tvirsōti; в. в постели drybsōti lōvoje; 3. vartytis, tvarsytis; в. в солоне vartytis, tvarsytis šiauduose; ♦ в. в норах nusizėminus prasyti, šliaužioti pō kōjū.

вампир, -а 1. *mit. vampyras*, kraujačiulpys; 2. *zool. vampyras* (*didelis šikšnosparnis*), *Vampyrus spectrum*.

ванадий, -я *chem. vanadis*.

ванда, -ы *tarm. didelė vārza* (*žuvims gaudyti*).

вандал, -а *ist., prk. vandālas*; ~изм, -а vandalizmas, vandališkūmas, barbariškūmas.

ваниль, -и *m. vanilė, vanilija* (*kvapus prieskonis*); ~ный, -ая, -ое vanilinis, vanilės; в. запах vanilės kvāpas.

ванна, -ы, voniā, tynė, maudyklė, maudynė; купаться в ванне māudytis voniojē; принять ванну išsimāudyti voniojē; лечиться серными ваннами gūdytis sieros voniomis; солнечная в. saulės voniā; воздушная в. oro voniā; химическая в. cheminė voniā; ~очка, -и; *dgs. kilm. -чек, naud. -чка* vonėlė; ~ый, -ая, -ое voniōs; в. край voniōs čiūpas; ванная комната voniōs kambarys.

ванты, вант *dgs. jūr. vāntai*.

ванька-встанька, ваньки-встаньки *v. stovūkas, stoveikā, stačiūlis* (*žaislas*).

вар, -а 1. virtā dervā; pikis; сапожный в. kuřpiaus pikis; корабельный в. laivinė dervā; 2. *tarm. vėrdantis vanduo*; 3. *tarm. kaitrā, šutrā, tvankā*.

варакса, -ы *šnek. grevėza, keverza, gremėzdas, gramālius, gniūšas, suōdzius*; ~ть, -аю, -аешь *eig. šnek. grevezōti, keverzōti, knėboti, gniūsōti, gaišūoti*.

варакушка, -и; *dgs. kilm. -шек, naud. -шкам zool. mėlynguřklė, devynbalsė, devynkalbė* (*paukštis*), *Luscinia svecica*.

варвар, -а bārbaras; фашистские варвары fašistiniai bārbarai; ~изм, -а svetimybė (*kalboje*), barbarizmas; ~ски *pro. bārbariškai, žiaūriai, nežmōniškai*; ~ский, -ая, -ое bārbariškas, nežmōniškas, žiaurūs, nekultūringas; ~ство, -а barbarybė; žiaurūmas, nežmōniškūmas, barbariškūmas.

варево, -а *šnek. viralas, verėnas*.

варежка, -и; *dgs. kilm. -жек, naud. -жкам dūlinė, kūmštinė pirštinė*.

варенец, -иц rūgusis virintas pīenas.

варение, -я virimas, virinimas.

вареники, -ов *dgs. (vns. varėnik, -a) kul. virtiniai, varškėčiai*.

варёный, -ая, -ое virtas, šūntintas, virintas.

варенье, -я; *dgs. kilm. -ний, naud. -ням uogienė*; вишнёвое в. vūšnių uogienė.

вариант, -а variantas; проект в двух вариантах dviejų variantų projektas.

вариационный, -ая, -ое variacinis; вариационное исчисление variacinis skaičiavimas; ~ация, -и variacija.

варить, варию, варишь *eig.* 1. virti, virinti; šūntinti; в. обед virti pietūs; в. картошку virti, šūntinti būlves; в. шприц med. virinti švirkštą; 2. gaminti, daryti; в. пиво daryti alų; 3. virškinti; желудок хорошо варит skraūdis gerai virškina; ~ся, -рюсь, варишься *eig. virti*; обед варится pietūs vėrda; ♦ в. в собственном соку peišėiti iš siaurės savo reikalų reikaliūkų aplinkos; dirbti nepasinaudojant kitų patyrimū.

варка, -и *žr. варение*.

варкий, -ая, -ое varūs, greit išvėrdantis; в. горюх vārus žirniai.

варнак, -а *pasen. katorgininkas*; бегл̄ys, pabėgęs iš katorgos.

варница, -ы *pasen. drūskos viryklė*.

варный, -ая, -ое verdamasis, virimo.

варочный, -ая, -ое 1. verdamasis, viriamasis, virimo; 2. suvirinamasis.

варьeté *nkt. varjetė*.

варьировать, -рую, -руешь *eig. varijuoti, kaitalioti, keisti, įvairinti*; в. рассказ varijuoti, įvairinti pasakojimą, apsakymą; ~ся, -руется *eig. varijuoti, kitėti, keistis, svyruoti*.

варяги, -ов *dgs. (vns. varjg, -a) ist. variagai*.

василёк, -лькā *bot. rūgiagėlė, žydrūnė, Centaurea cyanus*; луговой в. *bot. pievinė bajorė, Centaurea pratensis*.

василиск, -а 1. *mit. slibinas*; 2. *zool. skiauterėtas* (*Amerikos*) driežas, *Basiliscus americanus*.

василистник, -а *bot. vingiris, Thalictum*.

васильковый, -ая, -ое rūgiagėlės, rūgiagėlių; в. цвет rūgiagėlės spalvā.

вассал, -а *ist., prk. vasālas*; вассалы мирового империализма pasaulinio imperializmo vasalai;

~ный, -ая, -ое *ist., prk. vasālinis*; вассальная зависимость vasālinė priklausomybė.

вата, -ы vatā; стерильная в. sterili vatā; пальто на вате vatinis paltas.

вата́||га, -и *šnek. triukšminga miniā, būrys*; gurguolė, tuñtas, kolonā; в. ребятишек vaikų būrys; казачья в. *pasen. kazōkų žygio kolonā*; ~житься, -ится *eig. šnek. būriuotis, gaujōtis, būrtis į miņiā, gaujā*; ~жный, -ая, -ое tuntinis, gaujōs, būrio; в. атамān tuñto, gaujōs vādas.

ватер¹, -а *šnek. žr. ватерклозет*.

ватер², -а *tech. verptūvas, vāteris*.

ватерклозет, -а *pasen. klozėtas, tualėtas*.

ватерлиния, -и *jūr. vaterlinija*.

ватерпас, -а *tech. gulstainis, gulsčiukas*.

ватин, -а vatalinas, vatinas; ~овый, -ая, -ое vatalino, vatino; ватиновая подкладка vatalino pāmušalas.

ва́ти||ик, -а *šnek.* vatinukas; **ва́тый**, -ая, -ое vatinis; medvilninis; ватное одеяло vatinė aňtklodė.

ва́точник, -а *bot.* klemālis, tilkuōnas, *Asclepias syriaca*.

ва́трус||ка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *kul.* kėpis, (āpskritas) varškinis paplōtis, bulkūtė sū varške; **ва́чный**, -ая, -ое varškinio paplōcio.

ва́тт, -а; *dgs. kilm.* ватт ir баттов vātas (*elektros srovės galingumo vienetas*).

ва́фель||ница, -ы vāflinė (*prietaisas vāflėms kepti*); **ва́фельный**, -ая, -ое vāflių, vāflės; в. торт vāflių tōrtas; **ва́щик**, -а vāflininkas; **ва́щица**, -ы vāflininkė.

ва́фля, -и; *dgs. kilm.* -фель, *naud.* -флям vāflė.

ва́хл||а, -а *šnek. pasen.* griōzdas, gremėzdas, grevėlda, dribšas, apsilėidėlis; **ва́чка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek. pasen.* griōzdiška, gremėzdiška mōteris, apsilėidėlė, dribšė.

ва́хмистр, -а (*caro armijoje*) vāchmistras.

ва́хня, -и *zool.* sluoksnūotoji mėnkė, *Eleginus gracilis*.

ва́хта¹, -ы *jūr.* sargýba, budėjimas; sargýbos pamainā (*laive*); стоять на ва́хте (нести ва́хту) eiti sargýbą; пёрвая в. pirmoji sargýbos pamainā; в. мира taikōs sargýba.

ва́хта², -ы *bot.* pūpalaiškis, drūgio dōbilas, *Menyanthes*; трилистная в. trilāpis pūpalaiškis, pilvūtis, *Menyanthes trifoliata*.

ва́хтенный, -ая, -ое 1. sargýbos, budėjimo; в. начальник sargýbos viršininkas; в. журнал budėjimo, sargýbos žurnālas; 2. -oro *dkť.* sargýbinis, budėtojas.

ва́хтер, -а ir вахтёр, -а *šnek. (sandėlio, įstaigos)* sargas; **ва́хтерский**, -ая, -ое *šnek.* sargo; вахтерская будка sargo būdėlė.

ваш, -его *v.*, ва́ша, -ей *m.*, ва́ше, -его *nktr.*; *dgs.* ва́ши, -их 1. *iv.* jūsų, jūsiškis, jūsiškas; ваш сын jūsiškis sūnūs; у негò ваш характер jis jūsiško būdo; 2. ваш, -его, ва́ша, -ей; *dgs.* ва́ши, -их *dkť.* jūsiškis (*giminė, artimasis*), jūsiškė (*giminaitė, artimoji*); поздравля́йте ва́ших (pa)sveikinkite jūsiškiūs; 3. ва́ше, -его *dkť.* tai, kàs jūsc, jūsc tuftas; ва́ше не пропаде́т tai, kàs jūsc, neprazūs; 4. ва́ше, -его *dkť.* я получи́л больше ва́шего а́ш daugiau gavaũ kaip jūs, а́ш gavaũ daugiau už jūs; как поживу́ с ва́ше kai pagyvėnsiu tiek, kiek jūs; 5.: по-ва́шему а) *prv.* jūsiškai, jūsišku būdu, kaip jūs pageidaujate; б) *prv.* jūsc kalbà, jūsiškai; спроси́ у негò по-ва́шему paklausk ji jūsc kalbà, jūsiškai; в) *it.* jūsc nuomone; по-ва́шему, на́до удали́ться jūsc nuomone, reikia pasišalinti; ♦ во́ля ва́ша kaip sau norite; ва́ша берёт (взяла) jūsc viršūs, jūs laimėjote.

ва́шгерд, -а *spec. vāšherdas, plautūvė (prietaisas auksui ir kitiems metalams plauti)*.

ва́я||ние, -я skulptūrā (*menas*), vaizdakaľybā; **ва́тель**, -я *v. pasen.* skulptorius; vaizdakaľys; **ва́ть**, -яю, -аешь *eig.* stātulas kalti, lipdyti.

вабе||гать, -аю, -аешь *eig.*, **важа́ть**, ваберу́, вабежы́ш *ivk.* įbėgti, įsprūkti, įgužėti, (*minia, būriu*) įlėkti,

įskrieti, įkūrti; в. в ко́мнату įbėgti, įsprūkti į kambarį.

ваберу́ *žr.* вабра́ть.

вабива́ть, -аю, -аешь *eig.* įmušinėti, (i) varýti, įkalinėti, kalti; в. гвоздь в стéну kalti vinį į sieną; в. кол в зéмлю (i) varýti miētą į žemę.

ваibráть, -аю, -аешь *eig.* siurbti, gėrti, suimti, (i) traukti, (su) traukti; в. в себя́ во́здух (i) traukti ōgą; в. в себя́ во́ду gėrti, siurbti vandenį, *žr.* вабра́ть.

вабить, вобью́, вобьёшь *ivk.* įkalėti, įvarýti, įmušti; ♦ в. в го́лову įteigti, įkalbėti; в. себе́ в го́лову įsikalbėti, įsikalti.

вабли́зй *prv.* ir *prl. su kilm.* artì, netoli, netoliese, pō šonu; в. до́ма artì, netoli namų; он живёт в. jis gyvena artì, netoliese, pō šonu.

вабок *prv. šnek.* į šalį, į šoną.

вабрасыва||ние, -я įmetimas, įsviedimas; **ва́ть**, -аю, -аешь *eig.* įmetinėti; **ва́тсья**, -аeтся *eig.* mėstis (i ką); kristi, (i) šokti (i kur).

ваброд *prv.* bristė; перейти́ реку́ в. pėrbristi (pėr) ūrė.

вабро́сить, -ошу, -осишь *ivk.* įmėsti, įsviesti.

вабры́згивать, -аю, -аешь *eig.* įpurkštinėti; **ва́сья**, -аeтся *eig.* būti įpurkšciamam.

вабры́знуть, -ну, -нешь *ivk.* įpurkšti, įsvirkšti.

вава́ливать, -аю, -аешь *eig. žr.* ввали́ть; **ва́сья**, -аюсь, -аeшься *eig.* 1. *žr.* ввалиться; 2. būti įverčiamam, įgriaunamam.

вавали́ть, ввалю́, вва́лишь *ivk.* (i) vėsti, (i) griauti, įburbinti; **ва́сья**, ввалю́сь, вва́лишься *ivk.* suvirsti, įvirsti, įgriūti, įsliūkti, įdribti, įburbėti, įgarmėti; įdūbti (*apie akis*).

ваведе́ние, -я 1. įvedimas, įvedýbos; в. но́вого ста-ту́та naujo statuto įvedimas; 2. (*knygos, straipsnio*) įvadas, įžanga; в. в языкознáние kalbōtyros įvadas.

ваведу́ *žr.* ввест́и.

вавезти́, -зý, -зёшь; *būt.* ввёз, ввезла́, ввезло́ *ivk.* 1. įvėžti, įgabėnti, importuoti; в. това́ры įvėžti, įgabėnti, importuoti prekės; 2. užvėžti (*puz. i kainą*).

вавек *prv. šnek. žr.* вове́к ir вове́ки.

вавёл *žr.* ввест́и.

ваверга́ть, -аю, -аешь *eig. žr.* ввергну́ть; **ва́сья**, -аюсь, -аeшься *eig.* 1. *žr.* ввергнуться; 2. būti įmetiamam, įstumiamam.

вавергну́ть, -ну, -нешь; *būt.* вверп, ввергла́, ввергло́ *ivk.* įmėsti, įvėsti, įstumti; sukėlti; в. в отча́яние *prk.* sukėlti nėvilti; **ва́сья**, -нусь, -нешься; *būt.* ввергся́, вверглась, вверглось *ivk.* įpūlti, pasi-nėrti, įvirsti, įgriūti, įsibrauti; patėkti.

ваве́ренный, -ая, -ое; -рен, -а, -о patikėtas, pāvestas; вве́ренное мне иму́щество́ man patikėtas tuftas.

ваве́рить, -рю, -ришь *ivk.* pavėsti, įtikėti; **ва́сья**, -рюсь, -ришься *ivk.* pasitikėti, pasikliūti, įsiti-kėti, pasidūoti.

ваверну́ть, -ну́, -нёшь *ivk.* 1. įsūkti, įgrėžti; в. винт įsūkti sraigta; в. сверло́ įgrėžti grāžta (*pradėti grėžti*); 2. *šnek.* (apsukriai) įtėpti (*puz. žodį*); **ва́сья**, -нётся *ivk.* 1. įsisūkti, įsigrėžti; 2. *prk. šnek.* įsmūkti, įlįsti.

вверстать, -аю, -аешь *юк.*, **ввёрстывать**, -аю, -аешь *еиг. спст.* (i) dėti i rinkinį, i laužinį.

ввертеть, вверчу, ввёртишь *юк.* . *жр.* ввернуть, (i reikš.).

ввертывать, -аю, -аешь *еиг. жр.* ввернуть; *сся*, -ается *еиг.* 1. *жр.* ввернуться; 2. būti įsukamam, įgręžiamam.

вверх *прв.* i viršų, viršūn, aukštyn, i aukštį, i kalną; prieš srōvę, prieš vandenį; туман поднялся в гūkas pakilo i viršų; плыть в. по рекe plaukti upė prieš vandenį, prieš srōvę; ♦ всe перевернулось в. дном (в. ногами) viskas apvirto, apsisvertė aukštyn kōjomis; *сү* *прв.* viršujė, aukštai.

вверчу *жр.* ввертеть.

вверять, -аю, -аешь *еиг. жр.* вверить; *сся*, -яюсь, -яешься *еиг.* 1. *жр.* ввериться; 2. būti pavedamam, įtikimam.

ввести, введү, введёшь; *бүт.* ввёл, ввелá, ввелó *юк.* 1. įvesti; в. корóву в хлев įvesti kárvę i tvártą; 2. įterpti, įleisti; в. питáтельные вещества в пóчву įterpti i dirvą maistingųjų medžiagų; 3. įdiegti, įvesti, įtraukti; в. нóвый пóрядок įvesti, nustatyti naują tvarką; в. нóвые мeтóды įdiegti naujus metodus; в. в бeдү įtraukti i bėdą; ♦ в. в обмáн apgauti; в. в курс дeлa išaiškinti reikalą, supažindinti su reikalu; в. во влaдeнeиe teis. įvesti i valdymą; в. в стрóй palėisti i darbą.

ввечерү *прв.* pasen. vakarė; дүмай в., а дeлaй поутрү iš vākaro pagalvok, iš rýto padaryk.

ввивать, -аю, -аешь *еиг.* vijoti, pinti; в. лeнтү в кóсу pinti káspiną i kásą, *жр.* ввить; *сся*, -ается *еиг.* 1. vijotis, sūktis, *жр.* ввиться; 2. būti įpinamam, įvejamam.

ввидү *прл.* tūrint galvojė; atsižvelgiant; дeл; в. нaдвигáющейся бyри нáдо зaкрывáть oкнa дeл atėjancios áudros reikia uždarýti lāngus; в. тoгo, что... kadangi...

ввинтить, -нчу, -нтийшь *юк.*, **ввинчивать**, -аю, -аешь *еиг.* (i) sūkti, įsukinėti, įgręžti, įsraigyti, įsraigtuoti; в. лáмпочкy в пaтрóн įsūkti lėmpą i patróną; в. в дóску винт įsraigyti sraig tą i leñtą.

ввинчу *жр.* ввинтить.

ввить, вовью, вовьёшь; *бүт.* ввил, ввилá, ввилó *юк.* įvyti, įvijoti, įpinti; *сся*, вовьётся *юк.* įsiraityti, įsivinguriuoti, įsivýti.

ввод, -а 1. įvedimas, įvedýbos; в. во влaдeнeиe teis. įvedimas i valdymą; 2. *tech.* įvadas; элeктрический в. elėktros įvadas; *сйт.* ввожү, вводишь *еиг.* įvedinėti, *жр.* ввестй; *снóй*, -áя, -óе *tech.* įvado; в. прóвод įvado laidas, įvadas.

вводный, -ая, -ое 1. įvadinis, įžanginis; įvedamasis; ввóдная лeкция, įžanginė paskaita; 2. *gram.* įterptinis; ввóдное пpeдлoжeниe įterptinis sakinys.

ввожү¹ *жр.* вводить.

ввожү² *жр.* ввозить.

ввоз, -а įvežimas, importas, importavimas, įgabėnimas; įvežiniai (įvežamos prekės); в. тoвaрoв пpeвышáет вьвoз пpeкиų importas didėsnis už eksportą; *сйт.* ввожү, ввóзишь *еиг.* įgabėnti, atvežinėti, atvažioti; importuoti; *жр.* ввезтй; *сйт.* ввóзится *еиг.* būti įvežamam, atgabėna-

mat; тoвaры ввóзятся из рáзных стрaн прeкeс įvežamos, atvežamos iš įvairių šalių, *снóй*, -ая, -ое įvežtinis, atvežtinis, importinis; įvežamasis, įvežimo; ввóзная пóшлина įvežamasis, įvežimo mūltas; ввóзные тoвaры importinės, įvežtinės prėkės.

вволакивать, -аю, -аешь *еиг.*, **вволóчь**, -лoкү, -лoчeшь, -лoкүт; *бүт.* -лoк, -лá, -лó *юк.* (i) vilkti, (i) tempti; в. мeшкй на мeльницy (i) tempti maišus i malūną.

вволю *прв.* šnek. ligi vāliai, lig sōciai, ligi sōties, kiek tik ganà; наeсться в. prisivalgyti ligi sōties.

вворчáчивать, -аю, -аешь *еиг.*, **вoтíть**, -пoчү, -пóтишь *юк. šnek.* 1. įritinti (*пvз. akmenį*), įristi; 2. įsukinėti, įsūkti, (i) vynioti, įsūpti.

ввосьмер||о *прв.* šnek. aštuoniskart, aštuoneria tiek; в. бoльшe aštuoniskart daugiau; *сóm* *прв.* aštuoniese (*пvз. dirba*).

ВВС (Военно-воздушные сйлы) KOP (Karinės oro pajėgos).

ввыкáть, -аю, -аешь *еиг. šnek.* pràsti, gūsti, jūnkti.

ввыкнүть, -нү, -нeшь *юк. šnek.* įpràsti, apsipràsti, įgūsti, jūnkti.

ввысь *прв.* aukštyn, i aukštumą, i viršų.

ввязáть, ввяжү, ввяжeшь *юк.* 1. įristi, įsiėti, įmegzti; в. цвeтнүю пoлoскy в пeрчáтку įmegzti spalvotą ruoželį i pirštine; 2. *прк. šnek.* įvėlti (*i kokią bylą*), įpinti, įpáinioti, įpinklioti; в. в гpязнoe дeлo įpáinioti i nešvārų reikalą, bylą; *сся*, ввяжүсь, ввяжeшьсeя *юк. šnek.* įsivėlti, įsipinti, įsikilpoti, įsipáinioti, įsimaishyti, įsitēpti, įsišókti; įsilėisti; в. в разгoвóр įsitēpti, įsimaishyti i kalbą; в. в бoй įsilėisti i mūšį.

ввязывать, -аю, -аешь *еиг. жр.* ввязáть; *сся*, -аюсь, -аeшьсeя *еиг.* 1. *жр.* ввязáться; 2. būti įriašamam, įmezgamam; 3. būti įveliamam, įpáiniojamam.

ввигб, -а įlinkimas, įlinkis, įduba; *сáть*, -áю, -áeшь *еиг.* lankstyti, įlenkinėti, lenkti, gaubti, rišti; *сáтьсeя*, -aeтсeя *еиг.* 1. įsilenkinėti, įsilenkti, liūkti, gaubtis; 2. būti laikstomam, lenkiamam, riečiamam.

ввглубь *прв.* gilumon, gilyn, i gilumą.

ввгльядeтьсeя, -яжүсь, -ядйшьсeя *юк.*, **сáдывaтьсeя**, -аюсь, -aeшьсeя *еиг.* 1. akylai žiūrėti, isižiūrėti, įsipitřėti, įsistebėti, įsidomėti; 2. gerai isižiūrėti, bežiūrint įpràsti, pažinti, pripràsti.

ввгнездйтьсeя, -эжүсь, -здйшьсeя *юк.* 1. gūžtą susisūkti, įsigūžtauti; 2. *прк.* įsišaknyti, įsiskverbt, įsikeróti.

ввгоню *жр.* вогнáть.

ввгонять, -яю, -яeшь *еиг.* varýti, giñti, brūkti, výti, (i) gūiti; kálti; spráusti; stūmti; в. гвoздь kálti, varýti vinį; в. гycей в сaпáй varýti žasis i dařžinę; ♦ в. в пoт пrákaitą спáустй (*versti sunkiai dirbti*); в. в грoб i kapus varýti; в. в долгй i skolàs varýti, stūmti, *жр.* вогнáть.

ввгрызáтьсeя, -áюсь, -áeшьсeя *еиг.*, **ввгрýзтьсeя**, -зүсь, -зeшьсeя; *бүт.* -ызся, -ызлась, -ызлось *юк.* įsikásti, įsikibti, įsikabinti, įsigráuzti (*пvз. kirmėlė*), gráuztis.

ввгустүю *прв.* šnek. (labai) tiršta; сварйть кашу в. išvirtti tirštą košę.

вдаваться, **вдаюсь**, **вдаёшься** *eig.* *žr.* **вдаться**.
вдавить, **вдавлóу**, **вдавишь** *juk.* *įsprąusti*, *įmygti*, *įsprąusti*, *įduóbtí*; в. **монету** в щель *įsprąusti pinigą*, **монету** *į plūšį*; в. **сиденье** в кресле *įsprąusti kėdės sėdynę*; **~ся**, **вдавлиóсь**, **вдавишься** *juk.* *įsisprąusti*, *įsimýgti*.

вдавливать, **-аю**, **-аешь** *eig.* *sprąusti*, *žr.* **вдавить**; **~ся**, **-ается** *eig.* 1. *sprąustis*, *žr.* **вдавиться**; 2. *būti įspraudžiamám, įmygiamám, įspraudžiamám*.
вдавне *prv.* *tarm.* *seniai*, *kadáise*, *senóvėje*; в. так пёли *senóvėje*, *kadáise taip dainavo*.

вдальбивать, **-аю**, **-аешь** *eig.* 1. *kálti, įkalinėti*; *ufbtí (peiliu)*; *térpti*; 2. *prk. šnek. kálti, atkakliai áiškinti*; в. **правило** *kálti (į galvą) taisýklę*.

вдалекé, **вдали** *prv.* *tolí, toliése, toluojé, atstù*; в. **виднеются** горы *toluojé matýti kalnai*.

вдаль *prv.* *tolýn, į tolį*; **смотреть** в. *žiūrėti į tolį*.

вдаться, **вдамся**, **вдашься**; **бút.** **вдálся**, **-лась**, **-лóсь** *juk.* 1. *įsikišti, įsidúoti, išsišáuti, išsidúoti, įsitérpti (pvz. pieva į mišką)*; 2. *įliñkti, įdúbtí*; 3. *įsiléisti, léistis, įsivarýti*; в. в подробности *įsiléisti į smulkmenas*.

вдвигать, **-аю**, **-аешь** *eig.* *stúmti, kišti, térpti*; в. шкаф в нишу *stúmti spintą į nišą*; **~ся**, **-аюсь**, **-аёшься** *eig.* 1. *sliñkti, žr.* **вдвínуться**; 2. *būti įstumiamám, įkišamám*.

вдвижной, **-ая**, **-ое** *įstumiamas, įkišamas*.

вдвинуть, **-ну**, **-нешь** *juk.* *įstumti, įkišti, įtérpti, įtráukti (pvz. rankas į rankoves)*; **~ся**, **-нусь**, **-нешься** *juk.* *įsistúmti, įsikišti, įsliñkti*.

вдво́е *prv.* 1. *dvigubai, antrátiek; dúkart*; в. **больше** *dúkart daugiau*, **двѣя** *tiek, antra tiek*; в. **меньше** *dúkart mažiau, púsė tiek*; 2. *dvilinkai*; **сложить** лист. в. *suleñkti lápą dvilinkai*; **~ём** *prv.* *vienu dú; dviese; dvisėda (joti)*; **~инé** *prv.* *dúkart, dvigubai*.

вдевать, **-аю**, **-аешь** *eig.* *žr.* **вдеть**; **~ся**, **-ается** *eig.* 1. *žr.* **вдѣться**; 2. *būti įneriamám, įveriamám, įstátomam*.

вдѣятерло *prv. šnek.* *devýnis kartùs, devyniaís kartais, devýneria tiek, devyneriópai*; в. **больше** *devýnis kartùs, devyneriópai daugiau*; **~óm**, *prv.* *šnek.* *devyniese*.

вдёл||ать, **-аю**, **-аешь** *juk.* *įstatýti, įdėti, įtvérti (pvz. akmenėli žiede)*, *įtaisýti, įsódinti*; **~ывать**, **-аю**, **-аешь** *eig.* *įstatinėti, įtverinėti, žr.* **вдѣлать**.

вдѣр||гивать, **-аю**, **-аешь** *eig.*, **~нуть**, **-ну**, **-нешь** *juk.* *įtráukti, (į) vérti; várstyti*; в. **шнурки** в ботинки *bátraiščius várstyti, (į) vérti į púsbačius*.

вдѣсятерло *prv.* *dešimt kartų, dešimteria tiek, dešimteriópai*; **~óm** *prv.* *dešimtiese*.

вдеть, **вдѣну**, **вдѣнешь** *juk.* *įvérti, įnérti; įmáuti, įsistóti, įstatýti*; в. **нитку** в игóлку *įvérti siúlą į ádatą*; в. **ногу** в стрѣму *įstatýti kóją į balną kilpą*; **~ся**, **вдѣнется** *juk.* *įsivérti, įsimáuti, įsínérti*.

вдираться, **-аюсь**, **-аёшься** *eig.* *sprąustis, brúktis*.

ВДНХ (Выставка достижений народного хозяйства СССР) *LOPP (TSRS Liáudies ókio pasiekimų paróda)*.

вдобавок *prv. šnek.* *bė tó, dárgi, bė tó dár, priėdo*; в. он **наговорил** *такóго* *bė tó*, *jis prikalbėjo tokių dalykų*; в. **получать** *вторóю* *pórcию* *priėdo gáuti antrą póciją*.

вдов||á, **-ы** *dgs.* *вдóвы pašlė, šeirė*; **солóменная** в. *šnek. juok. gyvānašlė*; **~еть**, **-ёю**, **-ёешь** *eig.* *pašliu, pašlė tapti; arnašlėti; našláuti*; **~ец**, **-вцá** *našlys, šeirys*; **солóменный** в. *šnek. juok. gyvānašlis*; **~ий**, **-вья**, **-вье** *našlio; pašlės; pašlių*; **вдóвые** *счáстье našlio, našlės láimė*; **~ица**, **-ы** *pasen. našlė, našlėlė*.

вдóволь *prv. šnek.* *ligi vāliai, pakañkamai, užteñkamai, kiek tik ganá, kiek tik nóri, pėr akis, sóčiai*.

вдовство, **-á** *našlystė, našlāvimas*.

вдóв||ствовать, **-твую**, **-твуеть** *eig.* *našláuti; ~ушка, -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам šnek. našlėlė; ~ый, -ая; вдов, -а našliu tápes, našlė tápusi, našláujanti(s)*.

вдогóн(ку) *prv. šnek.* *įpėdin, iš paskós, įkandin;пустýться* в. *pasiléisti výtis iš paskós*; **послáть** *письмó* в. *išsiųsti láišką įkandin*.

вдолб́ить, **-блóу**, **-б́ишь** *juk.* 1. *įkálti, įmúšti, įvarýti (į skylę)*; 2. *prk. šnek. įkálti, įteigti*.

вдóль *prv.* *ir prl. su kilm. išilgai, pagal, pálei; идт́и* в. *рекí* *eiti páupiu; расколóться* в. *skilti išilgai*; ♦ в. и **попѣк** а) *skersai ir išilgai*; б) *labai gerai, iki mažiausių smulkmenų (ką žinoti), kiaurai (ką pažinti)*.

вдóмник, **-а** *tarm. užkurýs, išódas*.

вдóсталь *prv. šnek.* 1. *pasen. visiškai, (pa)baigti-naí, pakañkamai*; 2. *žr.* **вдóволь**.

вдох, **-а** *įkvėpimas, įkvėpis (į plaučius)*; **сдѣлать** в. *įkvėpti (oro)*.

вдохновén||ие, **-я** *įkvėpimas; творчesкое* в. *kūrýbinis įkvėpimas*; **~но** *prv.* *sù įkvėpimù*; в. **говóрить** *kalbėti sù įkvėpimù*; **~ный**, **-ая**, **-ое**; **вѣнен**, **-венна**, **-венно** *įkvėpimo pagáutas, įkvėpimo pilnas, įkvėptas; įkvėpingas, jausmingas; в. орáтор jausmingas, kalbėtojas, orátorius*.

вдохнов́итель, **-я** *v. įkvėpėjas; Коммунистическая партия* — в. и **организáтор** *наших побѣд* *Komunistų partija* — *mūsų pėrgalių įkvėpėjas ir organizátorius*; **~ница**, **-ы** *įkvėpėja*; **~ный**, **-ая**, **-ое** *įkvėpimá žádinantis, sùkeliantis, įkvėpingas; в. порыв* *įkvėpingas pólekis*.

вдохнов́ить, **-влóу**, **-в́ишь** *juk.* *įkvėpti, įkvėpimá sužádinti; в. мáссы sužádinti masės*; **~ся**, **-влóсь**, **-в́ишься** *juk.* *sužádinti savyjė įkvėpimá, pėrsimti*.

вдохнов́лять, **-яю**, **-яешь** *eig.* *kėlti, žádinti įkvėpimá*; **~ся**, **-яюсь**, **-яёшься** *eig.* *kėlti, žádinti savyjė įkvėpimá*.

вдохн́уть, **-ну**, **-нешь** 1. *įkvėpti, įdúsóti, įkvėpúoti, įsitráukti, įsikvėpti*; 2. *prk. sužádinti, įkvėpti, įteigti; в. жизнь* *įkvėpti, sužádinti gyvūmá (dirbtí, veikti)*; в. **мужество** *sužádinti drásumá, įkvėpti drášós*.

вдрéбезги *prv. šnek.* *visiškai, baigtinaí, į skútus, į šipulius, į (smulkíus) gabalėlius; разб́ить в. *visiškai sumúšti, sutriušinti*; **пьян** в. *girtutėlis*.*

вдруг *prv.* 1. *staiga; в. раздáлся* *выстрел* *staiga pasigirdo šūvis*; 2. *šnek. kartù, tuojau, iš karto*; **не говор́ите** *все* в. *nekalbėkite visi kartù*; 3. *all. šnek. ó jėigu, ó gál*; в. он **ошнóлся** *ó gál* *jis suklýdo*.

вдрызг *šnek. pro.* visiškai, baigtinai; разб́ить в. visiškai sumūsti, sutriuškinti; в. нап́иться visiškai nusigėrėti.

вдува́||льный, -ая, -ое įpučiamasis; **~ние**, -я įpūtimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* įpūtinėti, įpūsti, pūsti, pūscioti (*į kq*); в. вóздух в кáмеру pūsti б́ра į káмерą.

вдúматься, -аюсь, -аешься *įvk.* įsimąstyti, įsigilinti (*mintimis*); в. в смысл стáтьй įsigilinti, įsimąstyti į stráipsnio ésmę.

вдúмчив||ость, -и *m.* mąslumas, galvotumas, supratingumas; rimtumas; **~ый**, -ая, -ое; -чив, -а, -о mąslūs, mąstantis, galvójantis; rimtas; galvótas; supratingas.

вдúмываться, -аюсь, -аешься *eig.* mąstyti, gilintis, žr. вдúматься.

вдúнуть, -ну, -нешь *įvk.* įpūsti (*vieną kartą*), pūstelėti (*į vidų*), žр. вдувáть.

вдуть, вдúю, вдúешь *įvk.* įpūsti, įdúmti, įkvėpti. **вдыхá||ние**, -я įkvėpis, į(si)kvėpimas, įkvėpavimas; **~тельный**, -ая, -ое įkvėpiamasis, įkvėpúojamasis; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* kvėpti, tráukti (*oro*); dūsioti, kvėpuoti; в. свéжий вóздух kvėpti, tráukti grýno óro.

вегетариáн||ец, -нца vegetāras; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам vegetārė; **~ский**, -ая, -ое vegetārinis, vegetārīškas; вегетариáнская пи́ща vegetārīškas maistas; **~ство**, -а vegetarizmas.

вегетативный, -ая, -ое *biol.* vegetatyvus, vegetatyvinis; вегетативные гибри́ды vegetatyviniai hibridai; вегетативная нéрвная систéма vegetatyvinė nėrvų sistemà.

вегетациóнный, -ая, -ое *bot.* vegetācinis; в. пeриод vegetācinis laikótarpis; **~ация**, -и *bot.* vegetācija.

ведáть, -аю, -аешь *eig.* 1. *pasen.* žinóti, mokėti; не ве́дает, что твóрит nežino, ká dāro; 2. *turėti* savo žiniojė; твор́ить, valdýti; vadováuti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. pasen.* turėti reikalų.

ведéние, -я turėjimas savo žiniojė; vadovávimas, tvarkymas, valdymas; éто в моéм ведéнии tai у́ра máno žiniojė, tai áš valdaù, tvarkaù.

ведéние, -я vedimas; vadovávimas; в. корабля́ vadovávimas (*plaukiant*) laivui; в. войн́ы kariávimas; в. прото́кола protokólo rášymas, protokólávimas.

ведёр||ко, -а; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *šnek.* kibirėlis, kibiriukas; **~ная**, -ой *dkl. šnek.* kibirų dirbtuvė; **~ник**, -а *šnek.* kibirininkas, kibirų gamintojas, kibirų méistras; **~ный**, -ая, -ое kibiro, kibirinis; kibiro talpumo; в. бо́чонка kibirinė, kibiro talpumo šulėlė, statinėlė; ведёрная рýчка kibiro ášá, saítas, lankėlis.

ведовé||кóй, -ая, -ое *pasen.* burtininkīškas, rāganų; **~твó**, -á *pasen.* žiniūnystė, burtininkystė, raganystė.

ведóм||а: с моeрó в. sù máno žinià; без моeрó в. бe máno žiniós; **~о** *ít. pasen.* žinoma.

ведóмост||ь, -и *m.* 1. žiniāraštis; статистическая в. statistikos žiniāraštis; платёжная в. algálapis; 2. *dgs.* žinios; последние в. paskutinės žinios.

ведóмствé||нный, -ая, -ое žinybinis, žinybos; *pasen.* valdybos, valdybinis; ведóмственные спóры žinybiniai ginčai; в. дом žinybinis námas; **~о**, -а

žinyba; *pasen.* valdyba; судéбное в. teismų žinyba.

ведóмый, -ая, -ое; -дом, -а, -о *pasen.* žinomas, pažįstamas.

ведóмый, -ая, -ое; -дóм, -а, -о 1. vėdamas; корабль, в. опы́тным лóцманом patýrusio laivá-vedžio, lóцmano vėdamas laivas; 2. *tech.* vėdamasis; ведóмая шестeрня vėdamasis krumpliāratis.

ведeрнeть, -éет *eig.* giėdrytis, giėdrėti, blaivýtis.

ведeрнный, -ая, -ое *šnek.* giėdras; ведeрнная погóда giėdrà.

ведeрó, -á; *dgs.* вёдра, вёдер, вёдрам kibiras; ♦ дождь льёт, как из ведeрá lýja kaip iš kárties; pila kaip iš maíšo, iš kibiro.

вёдро, -а *šnek.* giėdrà, gražūs óras, blaivà; сто́йт в. (dabať) giėdrà, giėdruoja.

ведúщий, -ая, -ее 1. vėdantis, vadováujantis; vadováujamasis; pagrindinis; ведúщая роль vadováujamasis vaidmuó; 2. *tech.* varantýsis; ведúщая ось varancióji ášis; 3. eínantis priekyje, priekinis, priešakinis; в. самолёт (*eskadrilės, būrio*) priekinis lėktúvas.

ведь *jng.* ir *dll.* jùk, ógi, égi, ág; в. éто прáвда ógi tai tiesà; в. я тебé говор́ил jùk áš tau sakiaù; в. не нeгì; вед́и нас, в. ты зна́ешь допóры vėski mūs, jùk tú žinaì kelià; в. я и не спóрю jùk áš ir nesiginčiju.

вёдьм||а, -ы 1. rāgana, laumė, žiezmarà, žiezulà; 2. *šnek.* (*apie piktą moterį*) rāgana, žiezara, pikčiurna; **~ák**, -á *tarm.* ragānius, žynys, vilktakas, vilkātas, vilkólakis; **~овско́й**, -ая, -ое raganinis, laūminis, žiezmarinis.

вeёр, -а; *dgs.* -á vėduóklė, vėsýklė; **~ный**, -ая, -ое vėduóklinis, vėduóklės; **~ообráзный**, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно vėduókliškas, vėduóklės pavídalo, fórmos.

вeжды, вежд *dgs.* (*uns.* вeжда, -ы) *pasen. poez.* (*akų*) vokaì; *prk.* ákus; ♦ смыкáть (сoмкнýть) в. blúostą sudėti, nusnásti, akis sudėti.

вeжлив||ость, -и *m.* mandagumas; прив́ить в. su-mandáginti, įskiėpyti mandagumą; **~ый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о mandagūs, (*gerai*) išauklėtas.

вездe *pro.* visuť; в. и всю́ду visuť kuf.

вездeсу́щие, -я *pasen.* visuť buvimas, esimas.

вездeсу́щ||ий, -ая, -ее; -су́щ, -а, -е, **~ный**, -ая, -ое 1. *bažn.* visuť ésantis (*apie dievą, bažnyčią*); 2. *iron. šnek.* visuť (su)spėjantis, suskumbantis.

вездeхóд, -а visureĩgis (*automobilis*); **~ный**, -ая, -ое visureĩgis.

вeзéние, -я *šnek.* sėkmė, pasisekimas, sekimasis, klotis.

вeзти́, -зý, -зéшь; вeз, вeзлá, -лó *eig.* vėžti, boginti (*ką sunkų*), tráukti.

вeзти́², -зeť; *būt.* вeзлó *beasm. šnek.* klótis, sėktis; eмý вeзeť jáм sėkasi, láimė jáм šýpsosi.

век, -а, о вeке, на вeкý; *dgs.* -á, -óв ámžius, šimtmetis; laikai; gyvėnimas; два́дцáтый в. dvi-dešimtásis ámžius; срéдние вeкá viduriniai ámžiai, viduramžiai; в. вeл́иких писáтелей didžių rašytojų laikai; он мнóго вeдeл на свóем вeкý peť savo ámžių, gyvėnimà jis daũg ká у́ра mātęs; ♦ до скончáния вeкá *bažn.* ligi pasáu-

lio pabaigōs; во вѣки вековъ *bažn.* peř amžiu amžius; в в. *žr.* вовѣк; в кои вѣки pagaliau, pō ilgo laiko, labai retai; от вѣка *bažn.* nuo pasaulio pradžiōs, amžina; отныне и до вѣка visadōs, amžina; на вѣки amžiams; в живй, в учйсь dienā diēnā moko.

вѣко, -а; *dgs.* -и, век (*akies*) vōkas.

веков||ать, -кю, -күешь *eig. šnek.* amži(n)auti, amžiu, ilgai gyventi; век в. amžiu gyventi, amžiauti, ilgai gyventi; **вѣчность**, -и *m.* amžinumas, amžinybė; **вѣчный**, -ая, -ое amžinas; begalinis, perabaigiamas; в ледникъ amžinas ledynas; вековечные распри amžini, begaliniai vada; vaidu vada; **вѣк**, -а *šnek.* šimtmetis, karšičius (*žmogus*).

вековой, -ая, -ое ilgaamžis, labai sėnas, šimtmetis, amžinas; вековая вражда ilgaamžiai, amžiu vada.

веков||уха, -и, **вѣша**, -и, **вѣшка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek. tarm.* sėnmergė.

вексел||атель, -я *v.* vėkselio davėjas; **вѣржатель**, -я *v.* vėkselio turėtojas.

вѣксель, -я; *dgs.* -лй, -лѣй *v.* vėkselis; **вѣный**, -ая, -ое vėkseliu, vėkselinis; вѣксельная бумага vėkselinis pōrierius.

вѣктор, -а *mat.* vėktorius; **вѣный**, -ая, -ое vėktoriaus, vėktorinis.

вѣкша, -и *tarm.* voverė.

вѣл, **вѣла** *žr.* вѣсть.

вѣлась *žr.* вѣстьсь.

вѣгл||ас||ие, -я *pasen. iron.* skardumas, trunkumas, griausmingumas; **вѣный**, -ая, -ое *pasen. iron.* skardus, trunkus, griausmingas.

вѣлем||удр||ие, -я *pasen. iron.* didelis protingumas, gudragalvystė; **вѣствовать**, -твую, -твуеть *eig. pasen.* gudriai sāmprotauti, gudragalviauti; **вѣый**, -ая, -ое *pasen.* gudraprotis, gudragalvis, didžiai išmintingas.

вѣленевый, -ая, -ое: вѣленевая бумага velėninis pōrierius.

вѣление, -я *pasen.* įsākymas, liepimas; ♦ по щучьему велению lydekos įsākymu, lydekai įsākius (*magiška, savaitė*).

вѣлечив||ость, -и *m. pasen. iron.* bylumas, gražbylystė; **вѣый**, -ая, -ое; -йв, -а, -о *pasen. iron.* daugiakalbis, bylus; išpūstkalbis, kalbingas; gražbylys.

вѣлѣть, -лѣ, -лйшь *eig. ir įvk. (būt. tik įvk.)* liėpti, įsakyti; он велѣл вам сказати jis liėpė jums pasakyti.

вѣлик||ан, -а milžinas, aukštuolis, augilā, dičkis; **вѣский**, -ая, -ое milžiniškas, didžiulis; **вѣша**, -и milžinė.

вѣлик||ий, -ая, -ое; -йк, -а, -о ir -а, -о; *dgs.* -йки ir -йки 1. (labai) didelis, peř didelis; didžiulis; шапка мне велика kepurė man peř didelė; в ужасе didžiulė baimė, didžiulis siaubas; сапоги велики (великй) batai dideli; 2. didysis, didis; didžiulis; Великая Октябрьская социалистическая революция Didžioji Spalio socialistinė revoliucija; Великая Отечественная война Didysis Tėvynės kėras; великие победы социализма didžiosios socializmo pėgalės; великая седмица *bažn.* didžioji savaitė; в пост *bažn.* gavė-

niā; в князь *ist.* didysis kunigaikštis; ♦ велика Федора — да дупа augilā nebrendilā; от мала до велика visi bė amžiaus skirtumo; dideli ir maži, maži ir dideli; велика важность, *žr.* важность; **вѣватый**, -ая, -ое; -ат, -а, -о didokas, apydidis.

великовозраст||ие, -я *pasen.* pėraugimas, išėjimas iš lėidžiamo amžiaus; **вѣный**, -ая, -ое, **великовозрастный**, -ая, -ое *pasen.* pėraugęs; в школьник пėraugęs moksleivis.

великодержавный, -ая, -ое didžiavalstybiškas, didžiavalstybinis; в шовинизме didžiavalstybiškas šovinizmas.

великод||уш||ие, -я didžiadvasiškumas, kilnumas, kilniaširdiškumas; **вѣничать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* rodyti kilniaširdiškumą; **вѣно** *prv.* kilniai, kilniaširdikai; в простить kilniai dovanoti, atlėisti; **вѣный**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно didžiadvasiškas, kilniaširdiшkas; в поступок didžiadvasiшkas pōelgis.

велико||кнѣжеский, -ая, -ое *ist.* 1. didžiojo kunigaikštystės.

велико||лѣп||ие, -я puikybė, puikumas, didybė; prašmatnumas, iškilnumas, kilnā; **вѣно** *prv.* puikiai; **вѣный**, -ая, -ое; -пен, -пна, -пно 1. puikus, didingai gražus, puošnus, grožingas, iškilnus, prašmatnus; в вид puikus vaizdas; в обѣд prašmatnus, prabaņgus piētus; 2. puikus, šaunus, labai gėras; великолѣпная работа puikus dėrbas.

велико||мощный, -ая, -ое; -щен, -шна, -шно *pasen.* didžiōs gālios, didžiagālis.

велико||мученик||, -а *bažn. iron.* didis kankinys; **вѣца**, -ы didi kankinė.

велико||помѣстный, -ая, -ое *ist.* didžiadvāris.

велико||постный, -ая, -ое *bažn.* gavėnios (*puz. laikas*).

велико||родный, -ая, -ое *pasen.* kilmingas, aukštōs kilmės, giminės.

велико||рослый, -ая, -ое *tarm.* āukšto ūgio, āugalotas.

велико||рѣсс, -а *pasen.* didžiarūsis, rūsas.

велико||рѣс, -а didžiarūsis, rūsas; **вѣка**, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам didžiarūšė, rūšė; **вѣский**, -ая, -ое didžiarūsiшkas, rūsiшkas.

велико||свѣтский, -ая, -ое *pasen.* aukštōsios visūomenės, didūomenės (*puz. manieros*).

велич||ав||ость, -и *m.* iškilnumas, didingumas, majestotingumas; **вѣый**, -ая, -ое; -чав, -а, -о didingas, iškilnus, didus, majestotingas.

велич||айш||ий, -ая, -ее didžiausias; labai didelis; дѣло величайшей важности didžiausios, didžiōs svarbōs reikalas, bylā.

велич||аль||ный, -ая, -ое *šnek.* āukštinamas, gėrbiamas, šlōvinamas; **вѣние**, -я *šnek.* āukštinimas, gėrbinimas, šlōvinimas; **вѣть**, -аю, -аешь *eig.* 1. āukštinti, gėrbinti, šlōvinti; 2. *šnek. pasen.* gėrbingai vadinti (*vardu ir tėvavardžiu, titulu*); 3. šaukti, vadinti, pravardžiuoti, pramiñti, garbstyti; в корѣ-л. негодям шaukti, vadinti kā nepāudėliu, niekšū; 4. *tarm.* (pa)gėrbti, minėti; в женихā с невѣстой pagerbti jaunikj sū nuotaka; **вѣться**, -аюсь, -аюсь *eig. šnek.* 1. būti gėrbingai vadinamam (*vardu ir tėvavardžiu*);

2. aukštintis, aukštai statytis, didžiū dėtis; 3. girtis; в. своими заслугами girtis savo nuopelnais. **величественно** *prv.* didingai; **~ость**, -и *m.* didingumas, iškilnumas; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно didūs, didingas, iškilnūs, puikūs, viešpatiškas; величественные завоевания социализма didingi socializmo laimėjimai; величественное зрелище puikūs, didingas reginys; величественная программа коммунистического строительства didinga komunistinės statybos programą.

величество, -а didybė, didenybė (*monarcho ar jo žmonos titulas*); eró в. король jō didenybė karalius; eē в. королева jōs didenybė karalienė; **~ие**, -я didybė, didingumas, (iš)kilnumas, majesiotas; в. подвига žygdarbio (iš)kilnumas, didingumas; в. дел человеческих žmogaūs darbų didybė; мания величия didybės mąnija.

величина, -ы; *dgs.* -чины 1. didumas, apimtis; величиною с голову didumo sulig gálva; в естественную величину natūralaūs, tikrojo didumo; 2. *mat., fiz.* dydis; постоянная в. pastovūs dydis; переменная в. kintamasis dydis; ♦ литературная в. žymūs rašytojas.

велó *žr.* вестí.

велогóнки, -нок *dgs.* dviračių lenktynės; республиканские в. respublikos dviračių lenktynės.

велодрóm, -а velodrōmas.

велосипéd, -а dviratis; ехать на велосипеде važiuoti dviračiu; **~ист**, -а dviratininkas; **~истка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам dviratininkė; **~ный**, -ая, -ое dviračių, dviračio; dviratininkų; в. спорт dviračių sportas; в. костюм dviratininkų kostiumas.

велóсь *žr.* вестíсь.

вёлся *žr.* вестíсь.

вельбóт, -а *jūr.* vėlbotas.

вельвёт, -а *tekst.* velvėtas (*panašus į aksomą audinį*); **~овый**, -ая, -ое velvėto, velvėtinis.

вельмý *prv. pasen. tarm. iron.* labai, didžiaí.

вельмóж||а, -и *v. pasen.* didžiūnas, didikas, pōnas; aukštas pareigūnas; царский в. cāro didikas; большóй в. *iron.* didelis (čiā) pōnas; **~еский**, -ая, -ое *pasen.* 1. didžiūno, didiko; в. дворéц didiko rūmai; 2. kilmingas, aukštōs kilmės, didžiūniškas, didikiškas; в. тон didikiškas tōnas; **~ество**, -а *pasen.* 1. *kuop.* diduomenė, aukštuomenė, aristokrācija; 2. didžiūnystė, ponystė; **~ный**, -ая, -ое kilmingas, aukštōs kilmės, didžiūniškas.

велю́р, -а veliūras.

вéна, -ы *anat.* venā.

венгéрец, -рца; *dgs.* -рцы, -рцев *pasen.* veñgras; *žr.* венгр.

венгérка, -и; *dgs. kilm.* -рок; *naud.* -ркам венгрé.

венгérский, -ая, -ое 1. veñgrų, veñgriškas; veñgrinis; венгérское вино veñgriškas vūnas; 2. Veñgrijos.

венгр, -а veñgras.

венéр||ик, -а *šnek.* venėrikas, venėrinis ligōnis; **~ический**, -ая, -ое *med.* venėrinis; венерическая болéзнь venėrinė ligā; **~олог**, -а *med.* venerologas, venėrinių ligų gydytojas; **~ологíя**, -и *med.* venerologija.

венéц¹, -нца 1. *pasen.* vainikas; тернóвый в. ерš-

кéčių vainikas, *žr.* венóк; 2. karūnā; королéвский в. karāliaus karūnā; 3. rātilas, drignė (*aplink mėnulį*); 4. aureolė; 5. *prk.* sėkminga pabaigā, vainikas; конéц — дéлу в. gēra, kās gerai pasibaigia; 6. *šnek.* sutuoktūvės, sutuokimas, jungtūvės; идтí под в. туóкtis, tekėti, vesti.

венéц², -нца (пāмо) rāstų eilė, vainikas.

венециáнский, -ая, -ое venėcinis; Venėcijas; венециáнское окно venėcinis lāngas.

венéчник, -а *bot.* šiaudėnis, *Anthericum*; в. ветвистый *bot.* šakótasis šiaudėnis, vorātinklis, *Anthericum ramosum*.

венéчный, -ая, -ое 1. vainiko; aureolės; karūnos, karūninis; 2. *pasen.* sutuoktūvių, jungtūvių (*drabužis*); 3. *med.* vainikinis; koronārinis; *anat.* arūnagės; венéчные сосúды vainikinės, koronārinės kraujāgyslės; венéчная кость *anat.* arūnagės kaulas (*arklio*).

вénзель, -я; *dgs.* вензеля *v.* vardāženklis, monogramā, vingurys, veñzelis; ♦ писать вензеля svirduliuoti, šlitiniuoti (*apie girtą*).

вéник, -а 1. (*pirties*) vānta; šluota; берéзовый в. beržinė vānta; 2. *tech.* vāntražis.

веницá, -ы granātas (*mineralas*).

вénичн||ик, -а *šnek.* vāntininkas; **~ый**, -ая, -ое vāntos; šluotos; в. лист vāntos lāpas.

вéно, -а *ist.* 1. kraitis; 2. išpirka, išpirkimas (*nuotakos*).

венóзный, -ая, -ое *anat.* vėninis, vėnos, vėnų; вéнозная кровь vėnų, vėninis kraujas.

венó||к, -нкá 1. vainikas; лаврóвый в. láurų vainikas; 2. рупнė (*pvz. svogūnų*); **~ница**, -ы *šnek.* vainikų рупėja.

вénский, -ая, -ое Vienos (*miesto*); víeniškas; ♦ в. стул víeniška kėdė.

вénтерь, -я *v. tarm.* vėnteris (*žvejų tinklas*).

венти́лировать, -рую, -руешь *eig.* 1. ventiliuoti, vėdinti; в. зал ventiliuoti salę; 2. *prk.* šnek. svarstyti, áiškinti.

вénтиль, -я *v. tech.* ventilis.

венти́ля||тор, -а ventiliātorius, vėdintūvas, orātraukis, órvilka; **~циóнный**, -ая, -ое ventiliācinis, vėdinamasis, vėdinimo; **~ция**, -и ventiliācija, ventiliāvimas, vėdinimas.

венценóц||ец, -ца vainikuótasis, karūnuótasis (*monarchas, karalius*); **~ный**, -ая, -ое vainikuótas, karūnuótas.

венчá||льный, -ая, -ое 1. vainikāvimo, karūnāvimo; 2. *bažn.* sutuoktūvių, jungtūvių (*pvz. drabužis*), sutuoktūvinis; **~ние**, -я 1. vainikāvimas, karūnāvimas; 2. *bažn.* jungtūvės, sutuoktūvės; sutuokimas.

вénч||анный¹, -ая, -ое; -чан, -а, -о *ir ~анный*, -ая, -ое; -чан, -а, -о *pasen. poez.* vainikuótas; в. мýзою поёт мýзос vainikuótas poetas.

вénчанный², -ая, -ое; -чан, -а, -о susituokęs.

венчáть, -áю, -áешь *eig.* 1. vainikuoti; karūnuoti; в. лавровым венком vainikuoti láurų vainikų; 2. *bažn.* (su)tuokti; 3. *prk.* laimingai baigti (*darbą*); **~ся**, -áюсь, -áешься *eig.* 1. būti vainikuojamam; vainikuotis, karūnuotis; 2. tuoktis, susituokti.

вénчик, -а 1. *bot.* (*žiedo*) vainikėlis, žiedvainikis; 2. (*danties*) vainikėlis, karūnėlė; *žr.* корóнка;

3. mǎžas vainikas, vainikēlis; 4. *šnek.* (*įvairių daiktų*) āpkrastis, āpvadas.
вепр||ёнок, -нка; *dgs.* -п́ра, -п́ят *šnek.* šerniukas, šerniūkštis; **~йна**, -ы šerniena.
веприца, -ы *šnek.* šernė.
вепрь, -я *v. zool.* šėrnas, *Sus scrofa*.
вепрята *žr.* вепрёнок.
вєра, -ы 1. tikýba, religija, tikėjimas; 2. tikėjimas, įsitikinimas, pasitikėjimas, pasiklovimas; в. в себя pasiklovimas savimi; дать чємý-н. вєру (принять чтó-н. на вєру) patikėti kuč; выйти из вєры пєтєkti pasitikėjimo; он не заслуживает вєры jis пєrа vєrtas pasitikėjimo; ♦ вєрой и правдой (служить) *pasen.* ištikimai (tarnauti); товарищество на вєре *ikirev.* pasitikėjimo bendrovė.
вєранда, -ы veránda; pavėnė.
вєрба, -ы 1. *bot.* gluosnis, žilvitis, kařklas, *Salix*; 2. *bařn.* verbá, verbų sekmádienis; 3. *pasen.* verbų sekmádienio tuřgas.
вєрбáльный, -ая, -ое žodžių parėikřtas, žodinis, verbálinis; в. смысл verbálinė, žodinė prasmė; вєрбáльная нота *polit.* verbálinė notá.
вєрбейник, -а *bot.* řilingė, řilingis (*žolė*), *Lysimachia*.
вєрбєн||а, -ы *bot.* verbená, lygmėnė (*dekoratyvinis augalas*), *Verbena*; **~овый**, -ая, -ое verbenės, lygmėnės.
вєрблý||д, -а kupranugáris, kuprýs, *Camelus*; двугорбый в. dvikùpris kupranugáris, *Camelus bactrianus*; **~дица**, -ы kupranugáre; **~жатник**, -а kupranugárininkas, kupranugářių prižiūrėtojas; **~жий**, -жья, -жье kupranugário, kùprio; в. вóлос купранугáριο plauka; вєрблýжья травá *bot.* druskė, *žr.* солýнка; **~жина**, -ы kupranugáriená, kupriená; **~жонок**, -нка; *dgs.* -жáта, -жáт купранугариukas, kupranugariūkštis, kupriūkštis.
вєрбн||ый, -ая, -ое 1. gluosnių, kařklų; 2. *bařn.* verbós; ♦ вєрбное воскресєньє *bařn.* verbų sekmádienis, verbá; **~як**, -á *šnek.* gluosnýnas, karklýnas.
вєрбовá||ние, -я (*kareivių, darbininkų*) verbávimas, telkimas; **~ть**, -бýю, -бýешь *eig.* telkti, verbúoti; в. рабóчую сýлу telkti dárbo jėgá.
вєрбóв||ка, -и *žr.* вєрбовáние; **~очный**, -ая, -ое telkimo, verbávimо; в. пункт telkimo pùntkas; **~щик**, -а telkėjas, verbúotojas; **~щица**, -ы telkėja, verbúotoja.
вєрбовый, -ая, -ое gluosninis, gluosnių, karklinis, kařklų; вєрбовая рóща gluosnýnas, karklýnas.
вєрв||ие, -я *pasen.* virvė, *žr.* вєрєвка; **~овáть**, -вýю, -вýешь *eig. tarm. pasen.* matúoti (virvė); rišti virvė pėrtrikusį daiktá.
вєрвь, -и *m. pasen.* virvė, virvėlė.
вєрдикт, -а *teis.* verdiktas, sprendimas, núosprendis; оправдáтельный в. ištėisinámasis núosprendis; в. общєственного мнєния visúomenės sprendimas.
вєрєв||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам virvė, virvagálys; áuklė (*naginėms, řluotai suriři*); ра-варá, вáдžios (*vežimui riři*); **~очка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам virvėlė, viržėlis; **~очный**, -ая, -ое virvėlinis, virvinis, virvių; в. стан le-

кėtas, sukùtis, mátaras (*prietaisas virvėms vyti*); вєрєвочная лєстница virvinės kópėčios.
вєред, -а *tarm.* votis, skaudė, pikt votė, pakúnė, auglýs, kiaušniežė, řúnvotė.
вєред||ить, -ежý, -едйшь *eig.* 1. áitrinti (*žaisdą*); 2. *tarm.* gadinti; не бáлуй, не вєредй снастєй не-išdykáuk, negadink takelážo; **~йтсья**, -ежýсь, -едйшьсýя *eig. šnek.* áitrintis; **~ливый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о *ir ~овáтый*, -ая, -ое; -вáт, -а, -о votėtas, vočiúotas, skaudėtas, skauduliúotas, votingas.
вєрєжý *žr.* вєредить; **~сь** *žr.* вєредиться.
вєрез||г, -а *šnek. tarm.* kliegesýs, klýksmas; čirpimas, spieģimas; **~гá**, -й *šnek. tarm. v.* čirplýs; bliová, kirkilas, kirklýs, spieģlýs; **~глвый**, -ая, -ое; -йв, -а, -о čirpíantis, spieģiantis; **~гýн**, -á *šnek. tarm. žr.* вєрезrá; **~жáть**, -жý, -жйшь *eig. šnek.* čirpti, spieģgti, ínķšti, klieģgti, kirkkti, klýkti.
вєрєница, -ы vorá, virtinė; vilkstinė, kirbinė; řvikřtas; в. машин машинų vorá, vilkstinė; в. людєй řmonių vorá.
вєреск, -а *bot.* viržis (*řilo augalas*), řilójas, řilas, *Calluna*; **~овый**, -ая, -ое viržinis; в. мєд viržinis medús.
вєреснýк, -á *šnek.* viržýnas, řilýnas.
вєрєгєница¹, -ы *zool.* gluódenas, řibulýs, varinė gувáтє, varinùkė, *Anguis fragilis*.
вєрєгєница², -ы *tarm.* вєрpstams sudėti dėžùтє, вєрpstinė.
вєрєтєнник, -а *zool.* paprastásis griciukas (*paukřtis*), *Limosa limosa*.
вєрєтєнный, -ая, -ое вєрpstinis, ваřpstinis; вєрєтєнное мáсло *tech.* řeivinis tėpalas, alyvá.
вєрєтєнó, -á; *dgs.* -тєна, -тєн 1. (*вєрпєжý*) вєрpstas, вєрpstė; ваřpstė, ваřpstis; 2. (*мáшинó*) ářis; 3. (*ínkaro*) garřvá; 4. (*malýno*) pumpùrė; **~об-рáзный**, -ая, -ое; -зєн, -знá, -знó вєрpsto pavidálo, вєрpstiřkas.
вєрєтý||є, -я, **~є**, -я *tarm.* kiltas (*storas audeklas*), pákulinis, pakulinýs.
вєрєщá||га, -и *tarm.* 1. čirplýs; tarřkális, plepýs; 2. kiaušiniėnė (*su lařiniais*); **~ть**, -щý, -щйшь *eig.* čirpti, řvirpti, čirķšti; spieģgti, tauřkėti; gařsiai vєřkti, klieģgti; свєрчóк вєрєщýт řvirplýs řvirpia, čirřkia.
вєрєя¹, -й; *dgs.* -й, вєрєй, вєрєям *tarm. pasen.* 1. (*вартý*) řulas, varčia; 2. (*durý*) vєrė, kėngė.
вєрєя², -й *laiv. pasen.* nedidelė váltis.
вєрзýла, -ы *v. ir m. šnek. niek.* ilģsis, ilģsė, dilba, augilá, pusařtražmogis, pakaráila, tjslá, išstýpėlis, išstýpėlė.
вєрýг||и, -й *dgs. (vns. вєрýга, -и)* geležiniai, grandinės; pánciai; **~онóсец**, -сца *bařn.* atgailáutojas, askėtas.
вєрýтель, -я *v. pasen.* įgaliótojas; **~ница**, -ы *pasen.* įgaliótoja; **~ный**, -ая, -ое įgaliójamasis (*diplómatinio atstovo rařtas*); вєрýтельная грáмота kredenciálai, (*diplómato*) įgaliójamai.
вєрýть, -рю, -ришь *eig.* 1. tikėti; вєрýте мнє тикėkite manimi; в. сосєдям tikėti kaimýnais; в. в долг pasitikint skólinti; в. в свєрхєстєственные сýлы tikėti (į) atgamtinės jėgas; не вєрý сво-йм глázám нєтikiu sávo akimis; 2. pasikliáuti;

не верь счастью перасикliauk savo laime; ♦ ни го́лосу, ни во́лосу не верь bóбų kalbų (sų vėjū) pesuvaikýsi; ~ся, -ится *beasm.* tikėti, patikėti; мне что-то не вёрится kažn kodėl aš nenóriu tikėti; вёрится с трудом sunkū patikėti.

вёрки, -ов *dgs. pasen.* tvirtovės gynybiniai įtaisiniai.

вермишель, -и *m. kul.* lākštiniai, vermišėlis, makaronai; суп с вермишеля vermišėlių sriubà.

вернее *įt.* teisingiau, tiksliau (sākant); это портрёт или, в., карикатура таі портрétas arbà, teisingiau sākant, karikatūra.

верно 1. *prv.* ištikimai; в. служить родине ištikimai tarnāuti tėvūnei; 2. *prv.* teisingai, tikrai; taisyklingai; sutinka; в. сказано teisingai pasakyta; в. написано taisyklingai parašyta; с подлинным в. сū originalū sutinka; 3. *prv.* taikliai, tiksliai (*poz. šauti*); 4. *įt.* tikriausiai, tur būt; он, в., на меня сёрдится jis, tur būt, aūt manęs rýksta; он, в., не придёт jis, tikriausiai, neateis.

верноподданнический, -ая, -ое *ikirev.* ištikimybės (*poz. jausmas*); ~ый, -ая, -ое *pasen.* ištikimas, lojalus (*apie (pa)valdinį*); 2. -oro *dkt.* ištikimas valdinys.

вёрность, -и *m.* 1. ištikimūmas, ištikimybė; atsidavimas; 2. tikrūmas, teisingūmas; tikslūmas; в. слýха paskalōs tikrūmas; в. выстрела šūvio tiklūmas.

вернуть, -нý, -нeshь *įvk.* 1. atšaukti (*žmogų*), grāžinti, priveřsti grāžti; 2. atveřsti, atvesti; в. на путь истины į tiesōs kēliā atveřsti, atvesti; 3. grāžinti (*pinigus*), atiduoti; в. долг grāžinti skōlā; 4. atgauti, atieškōti, išieškōti, gauti atgal; в. судебным порядком išieškōti teismū, peř teismā; в. слезāми atveřkti; в. просьбами atprašyti; ~ся, -нýсь, -нeshься *įvk.* (par)grāžti, par-eiti, parvažiūoti, parvýkti, sugrāžti.

вёрный, -ая, -ое; -рен, -рнā, -рно 1. ištikimas, atsidavęs; в. товарищ ištikimas draugas; в. своим убеждениям ištikimas savo įsitikinimams; 2. tikslus; tikras, teisingas; из вёрного источника iš tikro šaltinio; в. барыш tikras peřnas; в. перевод tikslus vertimas; вёрное решёние задачи teisingas uždavinio sprendimas; 3. tvirtas, patikimas; вёрная помощь tvirtā paramā; 4. tikras, neišvengiamas; вёрная смерть neišvengiamā mirtis; вёрная гибель tikrā pražūtis.

вёрование, -я 1. tikėjimas, įsitikinimas; 2. *tik dgs.* religija, religinės pāžiūros; ~ть, -рую, -руешь *eig.* 1. tikėti, įsitikėti; 2. *pasen.* pasitikėti.

вероповёдание, -я tikýba, religija, tikėjimas; свобода вероисповёдания tikėjimo laisvė.

вероломно *prv.* neištikimai, išdavikiškai, viltai, klastingai; ~ность, -и *m. žr.* вероломство; ~ный, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно klastingas, neištikimas, žodlaužiškas, išdavikiškas, viltas; в. впар klastingas priešas; вероломное нападение išdavikiškas, klastingas užpuolimas; в. поступок išdavikiškas, viltas pōelgis; ~ство, -а priesaikos, žodžio laužymas; žodlaužybė, neištikimybė; išdavikiškas, viltas dárbas; klastingūmas, išdavikiškūmas.

вероника, -и *bot.* veronika, verveřtė, *Veronica.*

вероотступник, -а *bašn.* atskaldūnas, atsimėtelis (*nuo tikybos*), atpuolėlis; ~ца, -ы *bašn.* atskaldūnė, atsimėtelė; ~ческий, -ая, -ое *bašn.* atskaldūniškas; ~чество, -а *bašn.* atskaldūnybė.

вороподобие, -я *pasen.* panašumas į tiesą, į tikimybę; ~ный, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно *pasen.* panašus į tiesą, patikimas, tikėtinas, atróantis teisingas, tikras.

веротерпимость, -и *m.* tikýbinė tolerāncija, pakantà, pakantrà, apýkanta; ~ый, -ая, -ое; -пим, -а, -о tolerantingas, pakantus (*kitoms religijoms*).

вероучение, -я *bašn.* tikėjimas, religija; христианское в. krikščionių tikýba; ~итель, -я *v.* tikýbos mokytojas, dvasininkas.

вероятие, -я *pasen.* galimà tiesà; tikėtinūmas, tikimybė; в этом мало вероятия tuō mažai teigàlia tikėti, таі mažai tikėtina.

вероятно 1. *įt.* matyti, reikia manýti, tur būt, greičiausia(i), tikriausia(i); в шесть часów я, в., бýду дома šeštā vālandā, šešiomis aš, tur būt, būsiu namiē; он, в., придёт gāli bŭti, kād jis ateis; 2. *prv.* įtikima, patikėtina; это не в. таі nepanašū į tiesą, tuō sunkū patikėti, таі neřtikima; ~ость, -и *m.* tikėtinūmas, patikimūmas, tikrūmas; galimūmas; tikimybė; теория вероятностей *mat.* tikimybų teorija; по всей вероятности tikriausiai, iš visko spėjant, tur būt; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. tikėtinas, tikimas; spėjamas, gālimas, mānomas; вероятное происшествие gālimas nŭotykis; в приговор spėjamas (*teismo*) sprendimas; 2. patikimas; вероятное извёстие patikimā žiniā.

версификатор, -а *lit.* eiliuotojas; *iron.* eiliakalys; ~ция, -и *lit.* eiliavimas, eilėdara.

вёрсия, -и versija.

верста, -ы; *dgs.* вёрсты, вёрст 1. vařstas (=1,06 km); 2. vařstinis stulpas (*prie kelio*); ♦ коломенская в. ilgšis, išstýpelis (*apie žmogų*); он тебё не в верстý *tarm.* tū nuō jō labai atsilikęs, tū negali sū juō lýginti; аá версту а) labai toli; б) iš таір toli, iš tólo; оди́н как в. придорожная vienas kaip piřstas pasāulyje.

верстак, -а varstōtas, drōžstalis, darbāstalis.

верстальщик, -а *spst.* lāužytojas; ~тка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *spst.* rinktuvas.

верстать, -аю, -аешь *eig.* 1. *spst.* lāužyti; в газету lāužyti laikraštį; 2. *ist.* apdovanōti; в дворяни́на поместьем apdovanōti bajōrā dvarū; 3. *pasen.* rikiūoti, lýginti pagal ūgį gretosē; в солда́т в шеренгах eiliūoti kareiviūs pagal ūgį; 4. imti; telkti; в. в солдаты imti į kariūomenę; ♦ добром за зло в. *šnek.* gerū už pikta atsimokėti.

верстанный, -ая, -ое darbāstalis, varstōto, varstōtinis; в. стол varstōtinis stālas.

вёрстка, -и *spst.* 1. (*rinkinio*) lāužymas; 2. laužinys (*spaustuvinis*).

верстовой, -ая, -ое vařsto, vařstinis; в. столб vařstinis stulpas.

вертать, -аю, -аешь *eig.* *šnek. tarm.* grāžti, pasūkti atgal; верта́й назад! grāžk atgal!

вёртел, -а; *dgs.* -лā, -лов 1. iėšmas, strýpas, рагайš, akstis; шашлык жарится на вёртеле šaš-

likas kėpamas aūt iėšmo; 2. *anat.* (šlaunikaulio) kakliūkas.

вертён, -а 1. lindynė, užlanda, pragarynė; в. разбойников plėšikų, galvažudžių lindynė; 2. *pasen.* ūrvas, olà; 3. *pasen.* kilnojamasis lėlių teatrąs; **~ный**, -ая, -ое *pasen.* kilnojamojo lėlių teatro; вертённая драма kilnojamojo lėlių teatro drama.

вертеть, верчý, вёртишь *eig.* 1. sùkti, sukinėti, sukìoti, sùkinti, sukalióti, kraipýti, vartýti, gražióti, matarúoti; в. колесо sùkti rąta; в. райку sukìoti veržlę; в. головой gražióti, kraipýti, sukalióti gálvą; 2. grėžti, gražýti; в. дыры grėžti skylės; 3. *prk.* šokinti, valdýti, tvarkýti; она вёртит им, как хóчет ji pagal savo dūda ji šokina; ♦ в. языком málti liežuvių; ~ся, верчýсь, вёртишься *eig.* 1. sùktis, sukìotis, sùkurióti, sukalióti, sukinėtis, kraipýtis, vūburiuoti, skrieti; gražióti, vizgėti; колесо вёртится rątas sūkasi; земля вёртится вокрýг (около) солнца žemė skrieja aplink saulę; разговор вёртелся около одного предмета šnekà, kalbà sūkosi aplink tą patį daiktą; 2. *prk.* sùkintis, páiniotis, maišýtis, sùktis; в. под ногами páiniotis pò kójų; 3. *prk.* pataikáuti, stėngtis įtikti, méilintis (*перед кем kam*); 4. *prk.* išsisukinėti, vangstýtis, vėngti; не вёртись, горю правду neišsisukinėk, sakýk teisybę.

вертиголовка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *žr.* вертишэйка.

вертикаль, -и *m.* vertikālė, statmenà linija; по вертикали statmenai; ~но *pro.* vertikaliai, statmenai, stātmeniška; **~ный**, -ая, -ое vertikalus, vertikálinis, stātmenas, stātmeniškas; ♦ в. угол *geom.* kryžminis kampas.

вертихвóстка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *šnek.* lengvabūdė mótėris, kokėtė.

вертишэйка, -и; *dgs. kilm.* -шеек, *naud.* -шэйкам *zool.* grąžiagalvė, kreivagalvė, sukitgalvė, vėnikė (*paukštis*), *lynx torquilla*.

вёрт|ий, -ая, -ое; вёрток, верткá, вёртко 1. ap-sukrús, vingrús, judrús, vikrús, mitrús, mıklús; 2. vartús, greit apviršantis (*poz. vežimas*); ~ость, -и *m.* 1. apsukrumas; 2. vartumas.

вертлýг, -á *žr.* вертлюг.

вертлю|г, -á 1. (*durų*) kėngė, įtvaras, výris; 2. *anat.* (šlaunikaulio) kakliūkas, grįžūklis; 3. *tech.* sukùtis; ~жный, -ая, -ое 1. výrio; 2. (šlaunikaulio) kakliūko; 3. sukùčio.

вертляв|ость, -и *m.* *šnek.* vinklumas, judrumas; ~ый, -ая, -ое; -яв, -а, -о *šnek.* labai judrús, vinklús, vikrús; в. ребёнок nenúorama vaikas; в. как бёлка vinklús kaip voverė.

вертоград, -а *pasen.* sòdas, vynuogýnas.

вертолёт, -а *av.* malūnsparnis, autožiras.

вертопра|х, -а *šnek. pasen.* vėjavaikis, vėjagaudis, atšváipa, plevėsa; ~шество, -а *šnek.* vėjavai-kýstė, vėjavaiškiškas; ~шничать, -аю, -аешь *eig. šnek.* vėjavaiškiškai gyvėnti, eigtis, vėjus gaudyti; ~шный, -ая, -ое *šnek.* vėjavaiškiškas, lengvabūdiškas.

вертýн, -á *šnek.* 1. mitruólis, nenúorama, kraipylà; krutulýs, mātaras; vėjo vaikas; 2. kúlvartas, vartiklis (*balandis*); 3. brūzgūtis (*toks žaislas*);

~ья, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням mótėris nenúorama.

вертушка¹, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* 1. sparnuotė, suktukas, suktūvas, sparnėliai; 2. sukùtis, vilkùtis, vėjo malūnėlis (*žaislas*); 3. manėvėrinis traukinýs; 4. automatinio telefono aparátas.

вертушка², -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *v.* ir *m.* vėjavaikis, vėjavaikė, nerimtas, lengvapėdis žmogús; kokėtė, flirtininkė.

вертячка¹, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам kvaitulýs (*avių liga*).

вертячка², -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *zool.* diėvo jautėlis (*mažas vandeninis vabalėlis*), *Gyrinus*.

вёрующ|ая, -ей *dk.* tikinčioji; ~ний, -ая, -ее 1. tik-
kís, tikintis; 2. -ero *dk.* tikintýsis, tikintis.

вёрфный, -ая, -ое vėrfės, laivų statýklos.

верф|ь, -и *m.* laivų statyklà, vėrfė; ~яной, -ая, -ое *žr.* вёрфный.

верх, -а, о вёрхе, на верхý; *dgs.* -ý 1. viršús; в. бóчки statinės viršús; в. головы viršūgalvis; 2. kaupas; мєра с вёрхом saikas sù kaupù; 3. viršūnamė, aukštas; жить на верхý gyvėnti viršūnamėje, aūt aukšto; 4. daigtis, uždangalas, viršús; 5. (*kalno*) viršūnė, viršūkalnė, gaūgaras, kaukaras; взобрáться на сáмый в. горы įkópti į pāčią viršūkalnę; 6. (*drabužio*) āpmušalas, āptraukalas, viršús; шýба с сукóнным вёрхом káiliniai sù gelumbinių āpmušalu, viršumi; 7. (*namo*) stógas; (*stogo*) šelmuó, čiūkuras, šerýs, kraigas; 8. *prk.* pranašumas, viršús; взять в. в борьбė nugalėti kovoje; 9. *prk.* aukščiausias láipsnis, ribà, pakópa; viršūnė; što в. счáстыя таi didžiausia láimė; в. совершенства tobulybės ribà; в. глýпости didžiausia kvailýstė; 10. *dgs.* (*visuomenės, vyriausybės ar organizacijos*) viršūnės; valdantieji; правительственные верхй valdžios viršūnės; 11. *dgs.* aukštieji tónai (*muzikos, kalbos*); ♦ нахватáться верхов prisigaūdelioti paviršutiniškų žinių; знáть верхй paviršutiniškai mokėti; в. реки aukštupýs.

вёрхний, -ая, -ее viršutinis, viršūjis; aukštutinis, aukštūjis; в. этаж viršutinis aukštas; в. ёер рекй aukštutinis ūpės krañtas; ♦ вёрхнее течєние aukštupýs; вёрхнее чутьє (*šuns*) uodimas óru; вёрхнее окнó čiūkuras; в. угол krikštásuolė; в. мир šis pasáulis, žemė.

верховєнство, -а *pasen.* vadovāvimas, viešpatāvimas; viršėnybė, vŷravimas, vadovybė.

верховина, -ы *šnek.* viršūnė, viršūkalnė.

верховка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *zool.* sáulažuvė, blizgė (*žuvis*), *Leucaspius delineatus*.

верховник, -а *pasen.* 1. viřšininkas; 2. *ist.* aukščiausiasios, slaptosios tarýbos narýs.

верховный, -ая, -ое vyriausias; aukščiausias; в. главнокомáндующий vyriausiasis kariuomenės vadas; верховное руководство vyriausioji vadovybė; верховная власть vyriausioji valdžia; В. Совет СССР TSRS Aukščiausioji Tarýba; В. Суд СССР TSRS Aukščiausiasis Teismas.

верховód, -а *šnek.* vadėiva, vadóklis; vadováutojas; ~ить, -вóжу, -вóдишь *eig.* vadováuti, vadžióti, vadeiváuti, rikiúoti, tvarkýti; тот пáрень вер-

ховодит всім ребятам тас vyrūkas vadovauja, vadeivauja visiems vaikams.

верховой¹, -ая, -ое 1. jodinėjamas, jojamas; верховая лошадь jodinėjamas, jojamas arklj; верховая езда jodinėjimas, jojimas; 2. -ого *dkt.* jojikas, raitininkas, raitelis, raitas; приехал в. atjojo raitininkas, raitelis.

верховой², -ая, -ое; **овый**, -ая, -ое aukštupio; aukštutinis, viršūjis, viršutinis; верховые города aukštupio miestai; верховая вода pótvynio vanduo.

верховье, -я; *dgs. kilm.* -ьев aukštupys, aukštagalys; в. Болги Volgos aukštupys.

верхогляд, -а *šnek.* paviršininkas, paviršutiniškas žmogus; skýscius; **ничать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* būti paviršutiniškam; **нский**, -ая, -ое akiplotiškas, paviršutiniškas; **ство**, -а akiplotiškumas, paviršutiniškumas.

верхолаз, -а aukštakopis, aukštālipis darbininkas (*dirbantis dideliame aukštyje*).

верхом *prv.* 1. sū kaurū; sklidinai; насыпать мешок в. pripilti maišą sū kaurū; 2. viršum, pef viršū; идти в. eiti pef viršū; **щи** в. ушли *tarm.* baščiai, kopūstienė išbėgo (*beverdan*).

верхом *prv.* 1. raitas, jotas, raitomis, éхать в. joti; 2. ар (si) žefgus, арžаргом; сесть в. ар (si) žefgti; сидеть в. žirgоти.

верхотура, -ы *šnek.* viršutinis aukštas, viršus; жить на верхотуре gyvėnti viršutiniame aukšte.

верхушечный, -ая, -ое viršūninis, viršūnių; **ка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. viršūnė, viršūgalis, viršūnėlė; в. мачты stiebo viršūnė, viršūgalis; 2. *prk. šnek. džen. dgs.* viršūnės (*privilegiuota socialinės grupės, organizacijos dalis*).

верчение, -я sukimas, gręžimas; gręžiojimas, sukiójimas.

верченый, -ая, -ое *šnek.* vėjavaikiškas; vėjavaikis, prabūvėlis, vėjagaudis, vėjagalvis.

верху *žr.* вертеть; **сь** *žr.* вертеться.

верша, -и būcius, būcinas, vārža (*žuovims gaudyti*); внутренняя в. užgerklis, įgerklis (*būciaus*).

вершение, -я *pasen.* baigimas, sprendimas (*puz. bylos*).

вершина, -ы 1. viršūnė; в. дýба ážuоло viršūnė; 2. viršūkalnė, (*kalno*) gaūgaras, kaūkaras; 3. *pasen.* (*upės*) pradžia, aukštupys; **ный**, -ая, -ое viršūninis, viršūnės.

вершитель, -я в. sprendėjas, lėmėjas; в. сýдеб likimo lėmėjas; **ница**, -ы sprendėja, lėmėja.

вершить, -шу, -ший *eig.* 1. spręsti; rikiuoti; tvarkyti; в. делами spręsti, tvarkyti reikalus, bylās; в. сýдьями spręsti likimą; 2. *tarm.* baigti, viršus dėti, viršuoti, čiukuriuoti, (*stoga*) raūkti; **ся**, -йтся *eig.* 1. darytis, vūkti, dėtis; 2. būti sprendžiamam, lemiamam; 3. būti baigiamam, viršuojamam.

вершковый, -ая, -ое verško, verškinis.

вершник, -а *pasen.* raitelis, raituolis.

вершок¹, -шка *pasen.* (*rusiškas ilgio matas* = 4,4 cm) verškas.

вершок², -шка viršūnėlė.

вес¹, -а 1. svoris, svarūmas; весом в три килограмма trijų kilogramų svorio; определить в. nustatyti svorį, svarūmą; борец тяжёлого веса su-

kiojo svorio imtynininkas; 2. *prk.* įtakingūmas, autoritėtas, svoris; svarbā; человек с большим весом labai įtakingas žmogus; **удельный** в. lūginamasis svoris; на в. золота sulig áuksu brangūmo, labai brangūs; живой в. gyvasis svoris; чистый в. grūnas, nėto svoris.

вес², -а: держать на весу laikyti pakābusį, pakibusį (*ore*).

весел|еть, -ёю, -еешь *eig.* linksėti; **ить**, -лю, -лишь *eig.* linksinti, džiuginti, smāginti; **иться**, -люсь, -лишься *eig.* linksintis, smāgintis, pramogauti; džiaugtis.

весёлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *bot.* piengrybis, kiauliabudė (*grybas*), *Lactarius*.

весёлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам maišiklis, mentūris.

весе|ло 1. *prv.* linksmai; gaūdziai; в. смеяться linksmai, gaūdziai juoktis; 2. *eina tariniu* linksma; мне не в. mán nelińska; **елость**, -и *m.* linksmūmas, linksmybė; **елый**, -ая, -ое; весел, веселā, весело 1. linksmas, džiugūs, smagūs; 2. *šnek.* įgėres, išmėtes; **елье**, -я 1. linksmybė, linksmūmas, džiaugsmas, smagūmas; 2. linksmā pramogā, pasilinksminimas.

веселы|ик, -а *tarm.* irklininkas, irklūotojas; **ый**, -ая, -ое irklo, irklinis.

весел|ьчак, -а *šnek.* linksmas výras, linksmuolis, linksmabūdis, džiugā, džiugūlis; **ящий**, -ая, -ее linksminamasis; linksminantis; **в. газ chem.** azoto suboksidas.

весенний, -ая, -ее pavāsario, pavasarinis, pavasariškas, pavasaringas.

весить, вешу, вешишь *eig.* 1. sverti, turėti svorio; мешок зерна вёсит вóсемьдесят килограммов grūdų maišas svėria aštuoniasdešimt kilogramų; 2. sverti, svarstyti; в. мукý sverti miltus; 3. *prk.* turėti svarbōs, réikšti; **ся**, вешусь, вешишься *eig. šnek. pasen.* svertis, pasisverti.

вёс|кий, -ая, -ое; -сок, -ска, -ско 1. svarūs, reikšmingas, rimtas, įtikinamas; в. довод svarūs, įtikinamas argumėntas; 2. *pasen.* svarūs, svambūs; **о** *prv.* svariai, rimtai, įtikinamai; **ость**, -и *m.* 1. svarūmas, svambūmas; 2. rimtūmas, įtikinamūmas, tikrūmas, svarūmas.

вёслó, -а; *dgs.* вёсла, вёсел, вёслам; 1. irklas, airė; 2. *tarm.* mentė (*maišyti*).

вёслонóгие, -гих *dkt. zool.* irklakójai.

вёсляр, -а *tarm.* irklūotojas.

весна, -ы; *dgs.* вёсны, вёсен, вёснам pavāsaris; к весне pavasarióp; с приближением весны (пред весной) pavasarėjant; весной (весною) pavasarij.

весноватый, -ая, -ое *tarm. žr.* веснушчатый.

веснов|ать, -нью, -нёшь *eig. pasen.* pavasarióti; **одье**, -я *tarm.* pavāsario pótvynis.

веснуш|ки, -шек, -шкам *dgs. (vns. веснушка, -и) tarm. (veido)* strāzdanos, krėgždenos, šlakai, mārgimas; **чатый**, -ая, -ое; -ат, -а, -о strāzdanotas, šlakūotas, taškuotas, lašuotas, gegužėtas, pėmpėtas, krėgždėtas, plovėtas, kruopėtas, kapėtas.

вёсный, -ая, -ое *pasen. tarm. žr.* весовой.

веснянка, -и; *dgs. kilm.* -янок, *naud.* -янкам 1. anks-tyvojį pavāsario mūsė; 2. *zool.* būlinė kandis,

Phryganea strinta; 3. *tarm.* pavāsario drugys (liga).

весов||ой, -ая, -ое 1. svarstyklinis, svarstyklių; svėrimo; 2. sveriamasis, svėrinis (*parduodamas pagal svorį*); в. товар sveriamosios prėkės; ♦ весовые деньги *pasen.* svėrio mokesčiai; ~щик, -á svėrėjas, svėrikas, svarstyklininkas.

весок, -скá *tarm.* svambalas (*ant virvelės*).

весомый, -ая, -ое; -ом, -а, -о svarūs, tūrintis svorio, svoringas.

вест, -а *jūr.* 1. vakaraĩ; 2. vakāris (*vėjas*).

вестáлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *ist.* vestalė, vaidilūtė.

вести, ведý, ведёшь; *būt.* вёл, велá, велó *eig.*

1. vesti, padėti eiti; vadovauti; в. ребёнка вести vaiką; он идёт ведя с собой jis eina vėdinas; 2. eiti, vesti, turėti krūpti; дорога ведёт в город kėlias eina į miestą; 3. *prk.* vesti, būti pasekme; алкоголизм ведёт к вырождению alkoholizmas vėda į išsigimimą; alkoholizmo pasekmė yra išsigimimas; это ведёт за собой несчастье tai užtraukia nelaimę; 4. vėstis; в. торговлю vėstis prekyba; 5. tvarkyti, laikyti, vadovauti, prieveizdėti; в. хозяйство tvarkyti ūkį, vadovauti ūkiui; в. предприятие vadovauti įmonei; 6. turėti; в. знакомство turėti pažintį; 7. vairuoti; в. машину vairuoti mašiną; 8. tiesti; в. железную дорогу tiesti geležinkelį; 9. в. привольную жизнь gyventi laisvą gyvėnimą; в. разговор kalbėtis; в. песню dainuoti; в. войну kariąuti; в. переписку susirašinėti; в. борьбу kovoti; в. переговоры derėtis, vesti derýbas; 10. *beasm.* riesti; от сырости доску ведёт nuo drėgmės lentá riėčiasi; ♦ в. себя eigtis; в. свой род от... savė kildinti iš...
вестибуль, -я *v.* vestibūlis, priemenė, prieangis, prieškambaris.

вёtimo *jt. šnek. tarm. pasen.* žinoma, bė ábejo.

вёстись, ведётся; *būt.* вёлся, вёлась, вёлось *eig.*

1. vyksti, eiti; būti vykdomam; ведётся изыскания vyksta tyrinėjimai, tyrimai; ведётся переговоры eina, vyksta derýbos; 2. *beasm. šnek.* būti priimta, įprasta; так уж у нас ведётся йсстари taip jau pàs mūs įprasta iš senovės; 3. *šnek. pasen.* veistis; хорошо ведётся кўры gerai veisiasi vištos; 4. būti vedamam; 5. būti tvaikomam, rikiuojamam; 6. būti tiesiamam.

вёстни||к, -а 1. pranešėjas, žinianešys, šauklýs, prāpašas; в. свободы láisvės šauklýs; в. мира тайкōс prāpašas; 2. žinýnas; *kuor.* žinios; в. министерства просвещения švietimo ministėrijos žinios (*spraudos organas*); ~ца, -ы žinianešė, prānešėja.

вёстовой, -ая, -ое 1. signālinis, dúodantis signālę; 2. -ого *dkk.*: a) *pasen.* ženkló davėjas, ženklóniškas (*kareivis*); b) žygūnas, pasiuntinýs (*kareivis*).

вёстовщ||к, -á *šnek. pasen.* naujienų nešiotojas, naujienininkas; ~ца, -ы *šnek. pasen.* naujienų nešiotoja, naujienininkė.

вёсточка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам žinūtė, žinėlė; mielá žiniá.

вёсть¹, -и; *dgs.* -и, -ей *m.* 1. žiniá, pranešimas; я получил дурные вёсти gavau blogų žinių; в. о побёде žiniá, pranešimas apie pėrgalę; бёз

вести пропáсть diñgti nežiniá kuř, be žiniōs; 2. gañdas; хóдят вести eina gandai.

вёсть²: не в. кто nežiniá kās; не в. что nežiniá kā (*pasakoti*); бор в. diėvas žlno, nežiniá.

вёсь, -ов *dgs.* 1. svarstýklės, svėrtūvai; аптėкарские в. váistinės svarstýklės; 2. Бесý *astr.* Svartsýklės (*žvaigždynas*).

вёсь¹, всерó *v.*, вся, всей *m.*, всё, всего *nkt.*; *dgs.* все, всех *iv.* 1. visas, išsitas; он болёл в. год jis siřgo išsitus metūs; в. cáхар вышел visas cukrus išsibaigė; 2. *eina dkt.* всё, всерó viskas, visa; всё для побёды viskas, visa pėrgalei; 3.: в. мóкрый visiškai, visái šlāpias; 4. *eina dkt.* *dgs.* все, всех visų; все до послёдного visų visi, visiteli, visi visiāusi; ♦ вратъ во всё meluoti išsijuosus, kiek įmanýdamas; он в. в отцá jis gývas tėvas; всерó нá всерó iš viso, tik tiek; остáлся безо всерó liko бė piāko; при всём том vis dēlto; всё равнó vis tiek; всерó iš viso; всё же vis dēlto.

вёсь², -и *m. pasen.* káimas, sōdžius; по городáм и вёсьм miėstuose ir káimuose.

вёсьмá *prv.* labai, didžiai, baĩsiai, be gálo.

ветвйна, -ы *tarm.* vytis, rýkštė, žābas.

ветв||истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о šakótas, šakin-gas, išsišakójęs, šakaĩnis, šakaĩnis; в. дуб šakótas ážuolas; ветвистая пшеница šakotavařpiai kviečiai; ~йтся, -йтся *eig.* kerótis (*apie krūmą*); šakótis; рекá ветвится ўрė šakójasi; ~ленье, -я šakójimasis, šakōnė.

ветвь, -и; *dgs. kilm.* ветвей *m.* šaká, šakėlė; atsišakójimas (*apie kalnus, kelius*); пáльмовая в. pálmės šakėlė.

ветвяной, -ая, -ое šakōs, šakų.

вётер, -тра, о вётре, на ветрý 1. vėjas; порýвистый в. gūsingas vėjas; сквзной в. skeřsvėjis, skerspūtýs, kiaurāpūtis; сильный в. smarkūs vėjas; по вётру pavėjui; 2. *prk.* vėjavaikis; ♦ всё пошлó на в. viskas nuėjo vėjais; у нерó в. в голóвė jis tikras vėjo vaikas; говорить на в. пер-niėk, tuščiai kalbėti; держáть нос по вётру kuř vėjas pūčia, теĩ liñkti (*neprincipingai keisti savo pažiūras, įsitikinimus pagal aplinkybes*).

ветерáн, -а ветерáнас; в. отечественной войнý тėvynės káro ветерáнас; в. революции revoliucijos ветерáнас; в. наўки mōkslo ветерáнас.

ветеринáр, -а ветеринáрас, ветеринórius; ~ия, -и ветеринáриja; ~ный, -ая, -ое ветеринárijos, ветеринárinis.

ветерóк, -ркá вėjėlis.

вётка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. šakėlė; берёзовая в. biržlis; 2. *glžk.* šaká, atšaká.

ветлá, -ы; *dgs.* вётлы, вётел, вётлам *bot.* baltásis gluosnis, *Salix alba*; ~обый, -ая, -ое báltojo gluosnio.

вётó *nkt.* vėto, draudimas; прáво в. vėto teisė; на-ложить в. uždrausti, vetuoti.

вёточка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *žr.* вётка.

вётóш||ка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* skūduras, skařmalas, lūpata, skarulýs, kádaras, lákatas; ~ник, -а *pasen.* skudurininkas, lūpatininkas, sėndaiktininkas; ~ничать, -аю, -аешь *eig.* sėnrūbiais, sėndaikčiais prekiauti; lupatnin-kauti, skudurininkauti; ~ный, -ая, -ое skudurų,

skudurinis, skarmalų; в. ряд *pasen.* sénrūbių, išdėvų, skarmalų tuřgus.

вѣтошь, -и *m. kuop.* 1. išdėvos, sénrūbiai, dóbstys, sudėvėti daiktai, senį drabūžiai; skudurai, skarmalai; 2. *prk.* seni, atgyvėnė, nuválkoti, banálūs dalųkai, senienos, dūlėsiai.

вѣтрѣнѣть, -нѣет *beasm. eig. šnek.* vėjúoti, kilti vėjui; вѣра было тѣхо, а сегодня с утрѣ вѣтрѣнѣет вѣкар бѣво гаму, ѓ шіаңdien нуѓ (пѣт) рѣто рѣčia (вѣjėlis), vėjúota.

вѣтреник, -а *šnek.* vėjavaikis, vėjapūta, pliūškis, vėjo botāgas, lengvamānis, lengvabūdis žmogūs, tuščiagalvis, vėjo pāmušalas.

вѣтреница¹, -ы *šnek.* lengvamānė, pliūškė, lengvabūdė mōteris.

вѣтреница², -ы *bot.* plūkė baltažiėdė, *Anemone nemorosa*; ч. лютіковая plūkė geltonžiėdė, šālas geltonāsis, *Anemone ranunculoides*.

вѣтреничать, -аю, -аешь *eig. šnek.* vėjus gāudyti, lengvabūdiškai elgtis, vėjavaikiāuti; ~ость, -и *m.* lengvabūdiškūmas, vėjavaikiškūmas.

вѣтрений, -ая, -ое; -рен, -а, -о 1. vėjúotas, vėjūngas; 2. *prk.* vėjagaudis, lengvabūdis, lengvabūdiškas, skystabūdis, lengvamānis, nepastovūs, vėjavaikis; ерѓ поведѣние вѣтреное јѓ elgesys lengvabūdiškas; он в. человек јлс vėjavaikis, vėjagaudis, nepastovūs žmogūs.

вѣтрѣло, -а *poez. pasen. (laivo)* būrė; ♦ без рулѣ и без вѣтрѣл бѣ аішкіѓс крyптіѣс іф тіксло.

ветровѣл, -а *kuop. tarm. žr.* бурелѓм.

ветровѣй, -ѣя, -ѓе vėjūnis, vėjo.

ветрогѓн, -а *šnek.* vėjagaudis, vėjagalvis, vėjavaikis, nutrūktgalvis, pliūškis, skųsčius; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* vėjagaudė, vėjavaikė.

ветродвѣгатель, -я *v.* vėjo variklis.

ветролѓм, -а *žr.* буревѣл.

ветролѣмѣр, -а vėjūmatis; ~силовѣй, -ѣя, -ѓе vėjo vāromasis; ветросиловѣя устанѓвка вėjo јѣгаіпѣ.

ветрѣя, -ѣ 1. *tarm.* vėjo malūnas; 2. *tech. šnek.* vėjo variklis.

ветрѣнка¹, -и *tarm.* vėjaraupiai (*liga*).

ветрѣнка², -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *tarm.* vėjo malūnas.

ветрянѓй, -ѣя, -ѓе, **ветряный**, -ая, -ое vėjūnis, vėjo; ветрянѣя мѣльница вėjo, vėjūnis malūnas; в. двигатѣль вėjo variklis; ♦ вѣтряная ѓспа вėjo гаупѣ, вėjараупѣ.

вѣтхѣй, -ая, -ое; вѣтх, -ѣ, вѣтхо 1. іškāršės, susėņės, sudūlėjės (*puz. senis*); 2. іšpėndėjės, sudūbės (*puz. namas*); aptriūšės, nudėvētas (*puz. drabužis*); 3. senŃvinis, sėņas, senų laikų; ♦ В. завѣт *bažn.* Senāsis testamēntas, įstātymas; ~озавѣтнѣй, -ая, -ое; -тең, -тна, -тно 1. *bažn.* Sėņojo įstātymo; 2. *prk. iron.* senŃvinis, prieštvāninis; в. ѓбѣчай senŃvinis paprotys; ~ость, -и *m.* senūmas, susenimas; netinkamūmas dēl sėņūmo; разрұdъітьсѣ от вѣтхѓсти sugriūdti, suіrti dēl sėņūmo; прѣйтѣ в в. іškāršti, susėnti, pėrsenti.

ветчинѣ, -ѣ (*rūkytas*) kumpis.

ветчинѣй, -а *šnek.* kumpininkas, dēšrius; ~ый, -ѣя, -ое kumpio; rūkyto kumpio mėsŃs.

ветшѣть, -ѣю, -ѣешь *eig. senti.* (іš)kāršti, karšėti, pėndėti; kedėti (*apie drabužį*), nusivilkėti, dėvētis, nusidėvēti; dūbti (*apie trobą*), (ap)triūšti, šiūpti, (nu)skūrti, apgriūdti.

вѣх, -а *bot.* nuodīngoji nuókana, garlė, *Cicuta virosa*.

вѣха, -и 1. gáirė, kártis, gáikštė, dūkšta, smaīgas, kūkštas; stāvītи вѣхи varpųti (*puz. apynius*); 2. *prk.* svarbūs momēntas, gáirė, orientācija; ѓновнѣе вѣхи в рабѓчем движенѣии pagrīndīnės, svarbiāusios darbiniųkų judėjimo gáirės; смѣна вѣх gáirių, orientācijos (pa)keitimas; 3. draudýklė, gáirė, smaīgtis, ežiāženklis; 4. *prk. šnek.* ilgšis, kártis (*ilgas, aukštas žmogus*); ~рь, -я *v. šnek.* gáiríninkas.

вѣче, -а (*senovės Rusijos miestuose*) vėčė, susirinkimas (*miesto gyventojų*); sūeiga, krivūlė; ~вој, -ѣя, -ѓе vėčės.

вѣчер, -а; *dgs.* -ѣ 1. vākaras; пѓзднѣй в. ішvakarės, рапактýs; под в. pavakarų, pavakare; к вѣчеру vakarŃp; вѣчером vakarė; проводить в. vākaroti; 2. vākaras (*pramoga, susirinkimas vakare*); танцевѣлнѣй в. šŃkių vākaras; литератұрнѣй в. literatūrinis vākaras; ♦ ўтро вѣчера мудренѣе рѣто прŃtas skaistėnis.

вѣчерлѣть, -ѣет *eig. beasm.* eіti vakarŃp, tēmti, brėkšti; ўжѣ вѣчерѣет јѣу dienā eіna vakarŃp, аfīnasi vākaras; ~інка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам vakarýnė, vakarėlis, vakarųškos, pŃbūvis; ~кѓм *prv. šnek.* vakarė, šį vakarėjį.

вѣчернѣй, -ѣя, -ѣе vākarŃ (*metas*), vakarinis; вѣчернѣя прохлѣда vākarŃ vėsūmā; вѣчернѣе кұрсы vakarīniai kұrsai; вѣчернѣя шкѓла vakarīnė mokyklā; ~к, -а *šnek.* vakarīnės mokyklos moksleivis.

вѣчерница¹, -ы *šnek.* vakarīnės mokyklos moksleivė.

вѣчерница², -ы *bot.* vakarūtė, naktinė žibūtė, *Hesperis*.

вѣчернѣя, -и; *dgs. kilm.* -рен, *naud.* -ням *bažn.* vakarīnės pāmaldos, mišpārai.

вѣчером *prv.* vakarė.

вѣчерѣя, -и *šnek.* vakariėnė; тѣйная в. *bažn.* paskutinė vakariėnė.

вѣчерлѣять, -ѣю, -ѣешь іг ~ѣть, -ѣю, -ѣешь *eig. šnek.* vakarieniāuti.

вѣчѣя, -ѣ *tarm.* prapiėstė, gīrnāskylė.

вѣчно *prv.* 1. amžinaі; пāmьят о зашѣтниках Рѓдины в. живѣт в нарѓдѣ Tėvųnės gynėjų atminimas liāudyje gývas amžinaі; 2. *prk.* nuŃlat, amžinaі, labai dažnaі; он в. недовѓлен јлс amžinaі ператėnkintas.

вѣчнозелѣный, -ѣя, -ѣе visadā žaliúojantis; в. трѓпѣческий лес visadā žaliúojantis atŃgraųų miškas.

вѣчнлѓсть, -и *m.* amžinýbė, ámžių ámžiai, amžinūmas, amžinātė; кáнуть в в. праeіtin nugrimžti, užiŃomaršŃn nueіti, bŃti (visų) užmirštām; ~ый, -ѣя, -ѣе; -чен, -чна, -чно ámžinas, nesibaįgiantis; вѣчная слѣва герѓям amžina šlovė didvyriams; вѣчные ссѓры *prk.* nuolatīniai, amžini bařniai; вѣчное изгнѣние іštremtis ligi gyvŃs galvŃs; ♦ вѣчное перѓ amžinŃji plūnsna, automātinis plūnsnākotis.

вечор *прв.* 1. *pasen. tarm.* vākar vakarē, vākar; 2. *šnek. tarm.* vakarē.

вешалка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. (*at-skīram drabužiui*) pākabas, kabiklis, gēmbē, gēmbinē, kabyklā, pakabaī; 2. (*prie drabužio prisiūta*) pakabā, kabinōtas.

вешало, -а (*džn. dgs. вешала*, -шал) *spec. tarm.* žaiginys, žardas.

вешание, -я 1. kabinimas, džiovimas, džiaustymas; 2. korimas; 3. svėrimas.

вешатель, -я *v. šnek.* korikas, žmogkarys.

вешать, -аю, -аешь *eig.* 1. kabinti, džiauti, džiaustyti; в. часы на стѣну kabinti laikrodį ant sienos; в. бельѣ džiaustyti skalbinius; 2. kárti, kárdinti, kárstyti; 3. sveřti, svarstyti; в. мукы sveřti miltus; ♦ в. собáк на корó-л. (su)veřsti kám kalte, apkalbėti, plústi ká.

вешаться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. kabintis, kártis (*puz. kam ant kaklo*); 2. būti džiaunamám; 3. kártis (*atimant sau gyvybę*); 4. sveřtis.

вешка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам gairėlė; gairė, žr. vėxa.

вешний, -яя, -ее *pasen. žr.* весенний.

вешняк, -á *šnek.* pavāsario kėlias (*aplinkinis*).

вешу *žр.* вѣсить; *всч* *žр.* вѣситься.

вещá||ние, -я 1. *pasen.* bylójimas, skelbimas, viešas kalbėjimas; 2. *pasen.* pranašávimas, lėmimas; 3. (*radio*) transliácia, transliávimas; *втель*, -я *v. pasen.* pranašáutojas, lėmėjas; *втельница*, -ы *pasen.* pranašáutoja, lėmėja; *вть*, -áю, -áешь *eig.* 1. *pasen.* skėlbti, iškilmingai kalbėti, bylóti; 2. *pasen.* pranašáuti, lėmti; 3. transliúoti (*per radiją*).

вещевóй, -áя, -о́е daiktų, daiktinis; в. мешóк daiktámaišis, kuprinė.

вещественн|ость, -и *m.* daiktiškumas, medžiagiškumas; *вый*, -ая, -о́е medžiaginis, daiktinis; вещественное доказáтельство daiktinis įrodymas; вещественное числó *mat.* daiktinis skaičius.

вещество, -á 1. medžiaga, matėrija, daiktýbė; взрýвчатое в. sprogstamoji medžiaga, sprógalas.

вещий, -ая, -ее *pasen.* áteitį lėmiantis, pranašingas, pránašiškas; išmintingas, pravaizdūs; в. сон pránašingas sápnas; вещные словá išmintingi, pránašiški žódziai.

вещй||ца, -ы daiktėlis; mážmožis, niekūtis, niekniekis; *вчка*, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам daikčiukas, mážmožėlis, niekniekėlis.

вещный, -ая, -о́е daiktinis; вещное прáво *teis.* daiktinė teisė.

вещун, -á *pasen.* žynys, žiniuonis, žinčius, žiniūnas, burtininkas, lėmikas, pranašáutojas; *вья*, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням *pasen.* žynė, žiniuonė, žiniūnė, burtininkė, lėmikė, pranašáutoja.

вещь, -и; *dgs. kilm.* -ей *m.* 1. dáiktas; 2. dálykas; страšные вещи báisūs dálykai; при таком положѣнии вещей šitaip ėsant, taip dálykams susiklójus; 3. *dgs.* mantá; daiktai; drabužiai; тёплые вещи šilti drabužiai; домашние вещи pamų reikmenys; со все́ми вещáми su visų kuó (*puz. išsikelti*).

вёю *žр.* вѣять.

вёялица, -ы *šnek.* pústymas, pūgá.

вёял||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам ápras, vėtyklė, vėtylūvas; *выйный*, -ая, -о́е vėtomasis; *выйщик*, -а vėtytojas, arpúotojas; *выйница*, -ы vėtytoja, arpúotoja.

вёя||ние, -я 1. arpávimas, vėtymas; 2. pútimas, dvelkimas, pódvelkis; 3. *prk.* kryptis, srovė, dvasiá; в. врѣмени láiko dvasiá; *вый*, -ая, -о́е vėtytas, (iš)arpúotas; вёяное зерно vėtyti, arpúoti grúdaí.

вёят||ель, -я *v.* vėtytojas, arpúotojas; *вь*, вёю, вёешь *eig.* 1. pústi; dvelkti; вёет ветерóк púcia, dvelkia vejėlis; вёет весно́й dvelkia pavásariu; вёет прохлáдой dvelkia vėsumá; 2. arpúoti, vėtyti, niekóti; 3. plevėsuoti, plaikstýtis; вёют знамѣна vėliavos plevėsuója.

вжать, вожмý, вожмѣшь *įvk.* įspausti, įmýgti, įveřžti, įspráusti, įbrúkti.

вжйве *прв. pasen.* gývas (tebe)búdamas, priė savo gývós galvós.

вжимáть, -áю, -áешь *eig.* įspaudinėti, mýgti, spráusti, brúkti; *всья*, -áюсь, -áешься *eig.* 1. spráustis, veřžtis; 2. būti įspaudžiamám, įmygiámám.

вжйтьсá, вживýсь, вживѣсьсá; *бўт.* вжйлся, вжилáсь, вжилóсь *įvk.* įsigýventi; apsiprásti, įprásti (*begyvenant*), apsitúti.

взад *прв. šnek.* atgal; в. и вперѣд те́й iř atgal, šeñ iř teñ; ни в. ни вперѣд нѣ iř viėtos; не́й šeñ, не́й teñ; не́й atgal, не́й pirmýn; *вй* *прв.* kitojė púsėje (*puz. paveiksló*), užpakalyje, užpakalinėje púsėje.

взаём *прв. šnek. žр.* взаимý.

взаимн||о *прв.* abipúsiškai; savitarpiškai; viėnas kitá; мы в. друг другá любим мѣс viėnas kitą mýlime; *вость*, -и *m.* 1. savitarpiškumas, abipúsiškumas; 2. savitarpio jausmaí, abipúsiška simpátija, méilė; он отвѣчает мнѣ взаимностью jis atsiliėpia i mano jausmús, réiškia mán simpátiją, méilę; *вый*, -ая, -о́е; -мен, -мна, -мно savitarpiškas, tarpúsavio, savitarpio; взаимные счёты savitarpio sáskaitos; общество взаимного кредита *ikirev.* savitarpio kredito draugijá; догóвор о взаимной пóмоши savitarpio pagálbos sutartis.

взаимодѣйств||ие, -я sáveika; в. спрóса и предложѣния paklausós iř pasiúlos sáveika; в. общѣственных явлѣний visuomeninių reiškinių sáveika; *вовать*, -твую, -твуешь *eig.* sáveikáuti, veikti viėnas kitą.

взаимоотношѣние, -я santykiávimas; savitarpio sántykiai; нормáльные взаимоотношѣния normálūs savitarpio sántykiai.

взаимопóмощь, -и *m.* savitarpio pagálba; ♦ кáс-са взаимопóмоши savišalpos kasá.

взаимопонимáние, -я kits kito, abipúsis supratimas, sutarimas.

взаимосвýзь, -и *m.* tarpúsavio ryšiaí, sáryšis.

взаимý *прв.* skolón, skólintinai; брать в. skolón imti(s), skólintis; давáть в. (pa)skólinti; взáть в. pasiskólinti.

взалкáть, -áю, -áешь *įvk. pasen.* 1. išáltkti; 2. *prk.* panorėti, panústi.

взамѣн *прв. iř prl. su kilm.* viėtoį, mainaís, už taí, atstóјant.

взаперть *прв.* 1. užsidāres, užsidārius; сидеть в. lindėti, lindoti, kiūtėti; būti užsidāriusiam; 2.: дер- жать в. laikyti uždaryta, užrakinta.

взаправд||ашный, -ая, -ее *šnek.* tikras, iš tikrųjų būves; ~у *прв.* *šnek.* iš tiesų, išties, iš tikro, bė juokū.

взапуски *прв.* *šnek.* lenktynių, lenkčių, bėgtynių (*pvz.* bėgti); rungčiomis.

взасбс *прв.* *šnek.* pačiulpoms, įsisiurbiamai, labai stipriai; целоваться в. labai stipriai, neatitrau- kiant lūpų bučiuotis.

взатяжку *прв.* *šnek.*: курить в. rūkyti užtraukiant, įtraukiant dūmus.

взашей *прв.* *šnek.* niuksais, šiurkščiai; прогнать в. išjoti, išjodyti (*lauk*).

взбадривать, -аю, -аешь *eig.* drąsinti, gūvinti.

взбаламутить, -ýчу, -ýтишь *шк.* 1. sudrumsti, suturkšti; sujūdinti, suviskinti, įaudrinti (*pvz.* jūra); в. воду sudrumsti vandenį; 2. sujūdinti, sukelti sąmyšį, maišyti, nėtvarą; ~ся, -ýчусь, -ýтишься *шк.* 1. susidrumsti, susiviskinti; взбаламутилось сннее море сувискėjo melynóji jūra; 2. susijūdinti, sumišti.

взбáлмошный, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно *шк.* ardujės, pasiūtės, pašėlės, papaiķės; užgaidūs, umarūs, umaringas.

взбáлтывать, -аю, -аешь *eig.* (*apie skystimą*) plàkti, teliũskuoti, skalanduoti; kliũksinti (*pvz.* kiau- šini); ~ся, -аерся *eig.* 1. teliũskotis, skalanduo- tis; 2. būti suplakamam, suteliũskuojamam, suska- landuojamam.

взбел||гать, -áю, -áешь *eig.*, ~жáть, -егý, -ежйшь, -егýт *шк.* bėgti aukštyn, užlėkti (*ant ko*), už- bėgti, įbėgti (*į viršų*).

взбеленить, -нью, -нйшь *шк.* įkiršinti, įsiūtinti; ~ся, -ньюсь, -нйшься *шк.* įkiršti, įsiūsti, įširšti, įtūžti, įpykti, įniršti.

взберусь *жр.* взобрáться.

взбесить, -ешý, -есишь *шк.* pėrpykinti, įdũkinti, iš- dũkinti, įsiūtinti, įniršinti; ~ся, -ешýсь, -есишься *шк.* įsiūsti, pasiūsti, įdũkti, patràkti, pėrpykti, įniršti.

взбешенный, -ая, -ое; -шён, -шенá, -шенó 1. įsiũ- тės, įtũžės, įdũkės, įniršės; 2. įsiūtintas, įpykintas, jėrzintas.

взбешý *жр.* взбесить; ~сь *жр.* взбеситься.

взбивать, -áю, -áешь *eig.* 1. plàkti (*putas*); 2. pu- rėnti, taršyti, vėlti; kedėnti (*pvz.* vilnas).

взбираться, -áюсь, -áеься *eig.* kópti, gópstis, ге- пекėnti, lipti, čiaũžti, sliuògti (*pvz.* į medį).

взбить, взобýю, взобýешь *шк.* 1. suplàkti; в. слив- ки suplàkti grietinėlę; 2. supurėnti, suglaustýti, papũrinti, išpurėnti, sutaršyti, suvėlti, sukedėnti; papũrtyti, supũrtyti; в. подушку supũrtyti, па- рũrtyti pagálvj; в. волосы а) sutaršyti plàukus; б) suglaustýti, papũrinti plàukus, sugarbanóti.

взбодрить, -рю, -рийшь *шк.* padrąsinti, įdrą- sinti, pagũvinti; в. весёлым словом padrąsinti linksmũ, nuotaikingu žodžiu.

взболтать, -áю, -áешь *шк.* suplàkti, priplàkti, su- teliũskuoti, suskalanduoti; ~ся, -áерся *шк.* susi- plàkti, susiteliũskuoti, susiskalanduoti.

взбороздить, -ажý, -здийшь *шк.* išvagóti, suvagóti.

взборон||ить, -нью, -нйшь *шк.*, ~овáть, -нью, -нйшь *шк.* apakėti, išakėti, suakėti.

взбрасывать, -аю, -аешь *eig.* mėsti (*aukštyn, ant ko*), *жр.* взбросить.

взбрести, -еду, -едешь; *бўт.* -рёл, -релá, -релó *шк.* užkiũtinti, (žingsniũ) įkópti, užžingsniuoti; ♦ в. на ум (в. голову) ateiti į gálvą, dingtelėti, kvóstelėti, tóptelėti.

взбросить, -шу, -сишь *шк.* išmėsti (*aukštyn*), už- mėsti (*ant ko*), užsimėsti (*pvz.* ant pečių).

взбрыз||гивать, -аю, -аешь *eig.* pũrkščioti, pũrkšti, šlakstýti, švirķsti; ~нуть, -ну, -нешь *шк.* 1. *шк.* pũrkstelėti, (*nedaug*) užpũrkšti; apšlakstýti; 2. *прк.* *шк.* apláistyti (*juvkį, pirkinį*).

взбурить, -рю, -рийшь *шк.* sukauburiuoti, sukups- túoti.

взбудоражить, -жу, -жишь *шк.* *шк.* subrũzdinti, sukirdyti, nėrimá, sąmyšį sukelti, suáudrinti; ~ся, -жусь, -жишься *шк.* subrũzti, sunerimti, susijaudinti.

взбунтовать, -тýю, -тýешь *шк.* sukũrstyti, sukil- dyti, sumaištinti, sukelti į maištą; ~ся, -тýюсь, -тýеься *шк.* sukilti, maištą pakelti.

взбухать, -áю, -áешь *eig.*, **взбۇхнуть**, -нер; *бўт.* взбух, взбۇхла, -ло *шк.* (iš)brinkti, (iš)tviũkti; (iš)paũpti, išsipũsti; pũstis.

взбۇчить, -чу, -чишь *шк.* 1. išlũpti káilį, ištvóti, išpėrti; 2. iškóneveikti; ~ка, -и; *dgs.* kilm. -чек, *naud.* -чкам *шк.* galvótrinkis, aki- brokštas, pliekimas, pylà, smarkūs išbarimas; budėt тебė в. gáusi pylòs, į káilį; gáusi bárti.

взвал||ивать, -аю, -аешь *eig.* *жр.* взвалить; ~ивать- ся, -аюсь, -аеься *eig.* *жр.* взвалиться; ~ить, -алю, -áлишь *шк.* 1. užveřsti, užkráuti, užkėlti (*pvz.* ant pečių); в. мешок на спину užkėlti maišą ant pečių, nũgaros; в. нóшу užkráuti ná- štą; 2. *прк.* *шк.* užkráuti (*pvz.* darbą, pareigas), užveřsti; 3. *прк.* *шк.* suveřsti (*pvz.* bėdą, kaltę, atsakomybę); всю отвėтственность за неудáчи взвалили на нерó visą atsakomybę dēl nepasi- sekimų sũvertė jam; ~иться, -алюсь, -áлишься *шк.* užsiristi, užviršti.

взвар, -а *farm.* virinýs, (*žolių*) verėnas, dekoktas.

взвевать, -áет *eig.* plazdėnti (*pvz.* vėliavą), plaiks- týti; ~ся, -áерся *шк.* plazdėti, plaikstýtis; флар взвевáется на ветрý vėliava plazda, plaikstosi vėjuje.

взведý *жр.* взвести.

взвезти, -зý, -зёшь; *бўт.* взвёз, взвезлá, взвезлó *шк.* užvežti (į viršų).

взвесить, -ешу, -есишь *шк.* 1. pasveřti; 2. *прк.* ар- svarstýti, argalvóti, армáстýти; в. доводы ар- svarstýti ródymus, argumentūs; ~ся, -ешусь, -есишься *шк.* pasisveřti.

взвестй, -еду, -едешь; *бўт.* взвёл, -елá, -елó *шк.* 1. užvesti (*pvz.* į antrą aukštą); 2. atliũžti, at- leũkti, atlòšti; в. купók atliũžti (*šautuvo*) gai- dũką; 3. pakelti; в. глазá к небý pakelti akis į daũgų; 4. *прк.* *шк.* suveřsti, mėsti; в. винý suveřsti kaltę; в. напράснину nekaltá, neteisiai apkalbėti.

взвёшива||ние, -я svėrimas, svafstymas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* sveřti, svarstýti; ~ться, -аюсь, -аеься *eig.* 1. sveřtis; 2. būti svėrimám, svafstomam.

взвѣшу *жр.* взвѣсѣть; **взвѣсь** *жр.* взвѣсѣться.

взвѣять, -ѣет *жр.* suplazdėnti.

взвивать, -аю, -аешь *еиг. жр.* взвить; **взвѣсь**, -аюсь, -аешься *еиг. 1. жр.* взвѣться; 2. бŭti sukeliamam, pakeliamam.

взвизг, -а *шнєк.* sužvigimas, sužvigimas; suspigimas; žvųgtelėjimas, spųgtelėjimas; **взвивать**, -аю, -аешь *еиг.* spųgauti, žvųgauti, žvųgčioti, inkščioti; **взвизг**, -ну, -нешь *жр.* suspigti, sužvigti, spųgtelėti, žvųgtelėti, suspigti, sužvigti, cųptelėti, sucųpti; собака взвизгнула от удара šuo sųcųpė puo smūgio; свинья взвизгнула kiaulė sužvigo.

взвинчивать, -нчŭ, -нчѣшь *жр.*, **взвинчивать**, -аю, -аешь *еиг. шнєк. 1.* išpūsti, smaikiai pakėlti; в. цѣны išpūsti, pakėlti kainas; 2. *шнєк.* (iš) aitrinti, įtempti, sujaudinti; в. нѣрвы įtempti nėrvus, su-nėrvinti.

взвить, взовью, взовьѣшь; *бŭт.* -ил, -илá, -ило *жр.* pakėlti, iskėlti, sukėlti; вѣтер взвил пыль vėjas pakėlė dulkės; **взвѣсь**, взовьюсь, взовьѣшься; *бŭт.* -ился, -илась, -илось *жр.* pakilti, iskilti, kilti (į ora); veřptis, sūkuriuoti; smėktis, smėgtis; suplevėsuoti, suplazdėnti; opėl взвѣлся под облака erėlis iskilo, pakilo ligi debesų; взвѣлся вихрь pakilo vėsuolas; взвѣлся флар suplevėsavо, suplazdėjo vėliava.

взвихрѣть, -рю, -ришь *жр.* sūkuriu pakėlti, susŭkti, susŭkuriuoti.

взвихрѣть, -рю, -ришь *жр. шнєк.* sutarsųti, suvėlti (apie plaukus).

взвихрѣться, -рѣтся *жр.* sūkuriuotis, sūkuriu pakilti, imti sŭktis.

взвихрѣться, -рѣтся *жр. шнєк.* susitarųti, susisŭkti, susivėlti (apie plaukus).

взвол¹, -а 1. *pasen.* užvedimas; 2. (*šautuvo gaiduko*) atlaužimas; при каждом взводе курка kiekvieną kartą atlaužiant gaiduką; ♦ быть на (втором) взводе *tarm.* bŭti apųgirciam.

взвол², -а *кар.* būrys.

взводить, -ожŭ, -одишь *еиг. жр.* взвести.

взводной, -ая, -ое užvedamasis, užtaisomasis, atlaužiamasis; взводная пружина atlaužiamoji (*gaiduko*) spyruoklė.

взводный, -ая, -ое 1. būrio; взводная кухня būrio virtuvė; 2. -oro *dkl.* būrio viřšininkas, būrininkas.

взвоз¹, -а užvežimas.

взвоз², -а *tarm.* kėlias į kálną.

взвозить, -ожŭ, -озишь *еиг.* vėžti aukštyn, į viršų.

взволáкивать, -аю, -аешь *еиг.* vilkti, tempti (į viršų).

взволновать, -нŭю, -нѣшь *жр.* 1. suvilnyti, įsiubŭti, vilnis sukėlti, įsŭpŭti, subangŭti, suaudrinti, sulilūtioti, suviskinti; бŭря взволновала море áudra suvilnijo, įsiubávo jŭrą; 2. sujaudinti, pėrimą sukėlti, suaudrinti; **взвѣсь**, -нŭюсь, -нѣшь *еиг. 1.* įsiáudrinti, įsiisubŭti, įsisŭpŭti; 2. susijaudinti, suėrimti.

взволочь, -локŭ, -лочѣшь, -локŭт; *бŭт.* -лók, -локлá, -локлó *жр. шнєк.* užtempti, užvilkti, užtráukti (į viršų).

взворошить, -нŭ, -нѣшь *жр.* sujaŭkti, sutarsųti, suvėsti, suvėlti.

взвѣть, взвѣю, взвѣешь *жр.* sustųgti, sustáugti, pradėti stáugti.

взгляд, -а 1. žvilgsnis, žvilgis, žvilgtelėjimas; eró в. всюду преслѣдовал меня jŭ žvilgsnis, jŭ ákys visuř pėrsekiojo manė; направѣть (устремѣть, брѣсѣть) в. žvilgtelėti, mėti ákj, įsmėgti, įbėsti, mėti, nukreipti žvilgsnį; 2. pažiŭrà, póžiŭris, ró-žvilgis, ážžvilgis, pažvalgà, nuomone; высказать свой в. išdėstyti savo pažiŭras, pasakýti savo nuomone; общѣй в. на истѣрию bendrà pažiŭrà į istŕiją; ♦ на мой в. mano nuomone; с пѣр-вого взгляда iš pŕmo žvilgsnio, pagal pŕmąjį įspŭdį, pŕmu památymu, iš karto; на в. pagal išorę, iš pažiŭrŭs, pažiŭrėti; он не хорѣш на в. pažiŭrėti jis negražŭs, netikėš.

взгляды, -аю, -аешь *еиг.* žiŭrinėti, žvelgti, žvilgtčioti, dirščioti, žvilgsėti, dėbsėti, dėbčioti; **взвѣть**, -янŭ, -янешь *жр.* 1. mėti ákj, žvilgtelėti, pažvelgti, dirstelėti, dėbteletti, pažiŭrėti; он взгля-нŭл на меня jis žvilgtelėjo, pažiŭrėjo į manė; 2. *prk.* pažiŭrėti, traktuoti; он взглянŭл на это сѣрьѣзно jis pažiŭrėjo į tai rimtai.

взгѣр||ок, -рка *шнєк.* pakilumà, iškilumà, kauburys, kalniokštis; **взвѣть**, -я *калнѣлис*, kalniukas, kalvà.

взгрѣть, -ѣю, -ѣешь *шнєк. жр.* 1. išvanŭti, primŭsti, prikŭlti, apkŭlti; 2. išbárti, iskŕoneveikti, išplásti.

взгромо||ждать, -аю, -аешь *еиг. шнєк.* riŭglinti, griŭzdinti, prikerėplinti; **взждаться**, -аюсь, -аешься *еиг. шнєк.* riŭglintis, griŭzdintis (į viršų); **вздѣть**, -зжŭ, -здѣшь *жр. шнєк.* užriŭglinti, už-griŭzdinti; **вздѣться**, -зжŭсь, -здѣшь *жр. шнєк.* užsikárti, užsikereplinti, užsirabždinti, užsiriŭglin-ti, užsigriŭzdinti.

взгруст||ить, -ушŭ, -устѣшь *жр.*, **взвѣть**, -нŭ, -нѣшь *жр. шнєк.* nuliásti, suskurbti, nusimiñti; **взвѣть**, -нѣтся *жр. beasm.* tapti liŭdnám, staigà nuliásti; мне вчера взгрустнŭлось vakar manė àr-ėmė liŭdesys.

вздáивать, -аю, -аешь *еиг.*, **вздвѣть**, -бю, -бишь *жр.* 1. (su) dvėjinti (*gretas*); 2. žemd. (at) kartŭti (*arimą*).

вздѣр||гивать, -аю, -аешь *еиг.*, **взвѣть**, -ну, -нешь *жр.* (už) tráukti, iskėlti, pakėlti (*aukštyn*); вздѣр-нŭть на виселицу *pasen.* pakárti; ♦ вздѣрнŭть нос užriėsti nŭs, išpuikti; вздѣрнŭть плечáми pagŭžčioti pečiais.

вздор, -а nesámonė, niėkai, tŭščios kalbos, tauř-kalai, blėniai, klekmėnė; молѣть в. niekŭs taŭ-zyti, pliaŭkšti, klejŭti, sváičioti, áusčioti.

вздѣр||ить, -рю, -ришь *еиг. шнєк.* vaidytis, kivir-čytis, giñčytis, rietis, bártis; **вздѣть**, -и *m.* 1. beprasmiřkumas, kvailŭmas; 2. vaidingumas; **вздѣть**, -ая, -ое; -пен, -рна, -рно 1. beprasmiřkas, absŭrdiřkas, netaurŭs, kvailas, tŭščias (*dalykas*); 2. vaidingas, barningas.

вздорожá||лый, -ая, -ое pabrángęs; **вздѣть**, -я pabrangimas; **вздѣть**, -ает *жр.* pabrángti.

вздох, -а atsidusimas, atŭdŭsis, atsikvėpimas, dŭk-sas; ♦ испустѣть послѣдний в. numiřti, numėr-dėti; бхи да вздохи *шнєк.* áimanų áimanos, nuolatines áimanos, ámžinas, nuolatines dejávimas, bėdŭjimas.

вздохнŭть, -нŭ, -нѣшь *жр.* 1. dŭstelėti, atsidŭsti, kvėptelėti; 2. *шнєк.* pailsėti, atsipŭsti, atsikvėpti.

взрагивать, -аю, -аешь *eig.* krápčioti, virpčioti; krápsėti, gásciotis.

вздремнуть, -нү, -нөшь *ivk.* nusnústi, blúostą sudėti, užsnústi, priblústi, susnústi; snústelėti, blústelėti, pasnáusti.

вздрыгнуть, -ну, -нешь *ivk.* krúptelėti, šiurptelėti, gástelėti; sudrebėti, suvirpėti.

вздувание, -я įpūtimas, įkvėpimas.

вздувать, -аю, -аешь *eig. žr.* вздуть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* вздуться; 2. būti papučiamam, supučiamam; 3. būti išpučiamam; 4. būti įpučiamam.

вздумать, -аю, -аешь *ivk.* sumanýti; įsimanýti, užsimanýti, sugalvoti, įsinorėti, prasimanýti, paporėti; вздумал прокатиться sugalvójo pasivažinėti; ~ся, -ается *ivk. beasm. šnek. papórti, sugalvóti, įsinorėti, įsigelsti, užsimanýti, užėiti porui*; вздумалось погулять užėjo poras pasi-vaikščioti; емү вздумалось купить новое пальто jis įsigeidė pirkti naują paltą.

вздуть, -я 1. papūtimas, išpampimas; 2. pampūtyš, guīgulas (*puz. siūlo*), dūmslė (*audeklo*); 3. *med. (pilvo)* išpūtimas.

вздуть, -ую, -уешь *ivk.* 1. papūsti (*aukštyn*), sukelti (*dulkes*), supūsti; 2. įpūsti, įdūmti (*puz. ugnį*); 3. priūpti, dūoti į kailį, primūšti; 4. išpūsti; мне вздуло живот ман išpūtė pilvą; 5. smarkiai pakelti, išpūsti (*puz. kainas*); ~ся, -уется *ivk.* 1. iškilti, išsipūsti; тесто вздулось tešla iškilo; 2. išbrinkti, pakėžti (*puz. nuo drėgmės*), išpaūpti, išbliūgti, išsipūsti; пекá вздулась upė patvino.

вздыбить, -блю, -бишь *ivk.* piestū pastatyti; в коня árklį piestū pastatyti; ~ся, -ится *ivk.* piestū pasistóti.

вздымать, -аю, -аешь *eig.* 1. kelti (*aukštyn*), kilnóti; в рýки kelti, kilnóti rankàs; 2. (pa)kelti, (su)-kelti; в пыль (su)kelti dūlkes; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. kilti; туман вздымáлся над болóтом rúkas kilo viršum pėlkės; 2. kil(n)ótis, kilti; вздымáлась тóхо грудь ramiai kilnójosі krūtinė; вздымáлись волны kilo bāngos; 3. stóti; в. на дыбý stóti piestū.

вздыхание, -я dūsavimas; ~тель, -я *v. pasen.* dūsautojas; įsimylėjėlis, gárbintojas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. dūsauti; 2. liūdėti, dejóti, ilgėtis, sielotis, sielvartáuti.

взимание, -я (iš)ieškóјimas, ėmimas, rinkimas; в штрáфа baudós (iš)ieškóјimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* imti, (iš)ieškóti, rinkti; в. налогi imti, rinkti mokesčius.

взирать, -аю, -аешь *eig. pasen.* žiūrėti, stebėti, veizdėti; dėmesį kreipti, páisyti; в. равнодýшно stebėti, žiūrėti abeјingai; ♦ не взирая на лица nepáisant asmenų padėties, neatsižvelgiant į asmenų padėtį.

взламывать, -аю, -аешь *eig.* (iš)láužti, láužyti, su-láužyti; в. дверь láužti duris; в. лёд láužti, láužyti ledą.

влезать, -аю, -аешь *eig.* взлезть, -зу, -зешь; *būt.* взлез, -ла, -ло *ivk.* užlipti, užsirópšti, užkópti, įsiristi, įkópti, įsliuógti; помóчь в. užlaipinti.

взлелеять, -ёю, -ёешь *ivk.* 1. išpuoselėti, išpóinti; в. ребёнка išpuoselėti vaiką; 2. *prk.* išpuoselėti, išugdýti; в. мечтý išpuoselėti svajonę.

взлёт, -а (pa)kilimas (*į orą*), pūrtelėjimas; в. птицы паўкšcio pūrtelėjimas, pakilimas (*skristi*); стрелять птицу на взлётě šáuti kylantį паўкštį; ~етать, -аю, -аешь *eig.*, ~ететь, взлечу, взлетишь *ivk.* 1. užlėkti, užskristi, įskristi; в. на дерево įskristi į mēdį; 2. pakilti, iškilti lėkiant; взлетели самолёты lėktuvai pakilo į órą; ♦ в. на вздох (su)sprógti, išlėkti į órą.

взлёт, -а, -ы, ~ина, -ы *šnek.* smilkinio, pāausio plikė.

взлом, -а išlaužimas; įsilaužimas; кража со взлóмом *teis.* įsilaužiamóji vagystė; ~ать, -аю, -аешь *ivk.* 1. išlaužti, suláužyti; в. пол išlaužti grindis; 2. *prk.* praláužti; в. оборóну вправá praláužti priešо gynýbą; ~щик, -а įsilaužėjas, įsilaužėlis (*apie vagį*).

взлюбить, -люблю, -любишь *ivk. šnek.:* не в. *žr.* невзлюбить.

взмах, -а 1. móstas, móstelėjimas, mójis, siūtis; одним взмáхом рукý vienu raňkos móstelėjimu; 2. suplastėjimas, suplasnóјimas, paplastà; в. крыльев suplasnóјimas sparnais; ♦ одним взмáхом vienu sykiu, vienu mostu, vienu kirčiu, vienu siūčiu.

взмахивать, -аю, -аешь *eig.* 1. mosikúoti, moјóti, matarúoti, mosúoti, mósčioti; 2. plazdėnti, plástėnti, vasnóti, plasnóti, plevėnti (*puz. sparnais*); 3. vinguriuoti, vizginti, maskatúoti, vinksnóti (*uodega*); ~нуть, -нү, -нөшь *ivk.* 1. móstelėti, pamóti; 2. plástelėti, suplasnóti (*sparnais*); 3. vikstelėti, suvizginti (*uodega*).

взмёт, -а žemd. prmas suarimas, (*dirvono*) plėšimas; в. зяби rudeninis suarimas.

взметать, -ечу, -ёчешь *ivk.* 1. pamėtėti, pakilnóti; 2. suárti (*pūdymą, dirvoną ar plėšinį*); ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* pašókti, pakilti (*apie паўкščius*); vikstelėti (*apie žuvį*).

взметнуть, -нү, -нөшь *ivk.* 1. mēstelėti aukštyn; móstelėti; 2. suplasnóti; ~ся, -нүсь, -нөсь *ivk.* (*staigiai*) pakilti, pašókti (*aukštyn*), vikstelėti (*apie žuvį*); rakėta взметнүлась к небý raketa pakilo į daңgų.

взмётывать, -аю, -аешь *žr.* взметать.

взмёт *žr.* взмёт.

взмолиться, -олюсь, -óлишь *ivk.* pūlti, imti prašýtis, maldáuti; в. о прощėнии maldáuti dovanoјimo, atleidimo.

взморье, -я pajúris, pamargys.

взмошиться, -ошусь, -остышь *ivk. šnek.* įsirepečkėnti, įlipti, įsikárti; в. на дерево įsikárti į mēdį.

взмошусь *žr.* взмошиться.

взмутить, -учу, -утишь *ivk.* sudrumsti, ištuřlyti, įdumblinti; ~ся, -ится *ivk.* susidrumsti.

взмывать, -аю, -аешь *eig.* kilti, mēstis, šáuti į viršų.

взмýливать, -аю, -аешь *eig. žr.* взмýлить; ~вать-ся, -аюсь, -аешься *eig. žr.* взмýлиться; ~ть, -лю, -лишь *ivk.* 1. įmuillinti, išmuillinti; 2. suplū-kinti, sukařtinti; į plūdės, į prákaitą įvarýti;

в. коня бешеной ездой sukaĩtinti árklį pašėlusiai įojant; ~ться, -люсь, -лишья eig. sukaĩsti, suplũkti, išputoti.

взмьть, взмью, взмьешь *įvk.* iškilti į órą, išlũkti į viršų.

взнесті, -сү, -сёшь; *bũt.* взнѣс, взнесла, взнесло *įvk.* nupėšti į viršų, pakėlti, užkėlti; ~ь, -сүсь, -сёсья; *bũt.* взнѣся, взнеслась, взнеслось iškilti, pakilti.

взнос, -а 1. įnašas, įmoka, indėlis; в. в кассу взаимопомощи įnašas, indėlis į savišalpos kėšą; 2. įmokėjimas; произвести в. įmokėti (*pinigus*); 3. mokesčiai; члѣнский в. nario mokesčiai.

взносить, -ошү, -бсишь eig. *žr.* взнести; ~ся, -ошүсь, -бсишья eig. 1. *žr.* взнести; 2. būti pekeliāmam, užkeliāmam.

взнуздать, -аю, -аешь *įvk.*, **взнуздывать**, -аю, -аешь eig. įžaboti, (pa)žaboti, pamauti, (pa)kamanoti.

взобраться, взберүсь, взберёшься; *bũt.* -ался, -алась, -алось *įvk.* užkopti, užlipti, užsirepečkėnti, užsiropšti, įsliuogti, įsikarti.

взобью *žr.* взбить.

взовью *žr.* взвить.

взойти, взойдү, взойдѣшь; *bũt.* взошѣл, -шла, -шло *įvk.* 1. užlipti, pakilti, užkopti, pasikorėti, užžėgti; 2. užtekėti, patekėti; солнце взошло sauлė užtekėjo; 3. sudųgti, išdųgti, sužėlti; роже уже взошла rugiai jau sudųgo.

взопреть, -ёю, -ёшь *įvk. šnek.* pėrkaisti, apkaisti, įkaisti, suplũkti, suprakaituoti, sušũsti.

взор, -а žvilgsnis, žvilgis; обратитъ, устремитъ в. įsmeigti žvilgsnį, pažiūrėti, atkreipti akį; охватитъ взором apėpti žvilgsniũ, apregėti, užmatyti; метать взоры žvilgsėti; ♦ потупить в. nulėisti, nudelbti akis; вперитъ в. įdėbti, įsmeigti akis.

взорвать, -вү, -вѣшь; *bũt.* -ал, -ала, -ало *įvk.* 1. susprogdinti, susproginti, išsprogdinti; в. мостъ susprogdinti tiltą; 2. *prk. šnek.* labai suėrzinti, sukėlti įniršį; егó слова взорвали меня jũ žodžiai labai suėrzino manė; ~ся, -вүсь, -вѣсья; *bũt.* -ался, -лась, -лось *įvk.* 1. susprógti, išsprógti; бóмба взорвалась бóмба susprógo; 2. *prk. šnek.* pasi-piktinti, įtũžti, susiėrzinti.

взрастить, -ащү, -астішь *įvk.* užauginti, išauginti; išugdýti; в. лесá užauginti, išauginti miškũs; в. дочь išugdýti, užauginti dũkterį.

взращивание, -я (iš)auginimas, (iš)ũgdymas.

взрѣвѣть, -вү, -вѣшь *įvk.* sustaugti, sustũgti, surikti, sušũkti, sukriũkti; рáнѣный зверь взрѣвел sustaugė sũžeistas žvėris; взрѣвели мото-ры sustaugė motõrai.

взрѣзѣть, -ѣжу, -ѣжешь *įvk.*, ~ать, -аю, -аешь eig., ~ывать, -аю, -аешь eig. pėrpiauti, prapiauti, išpiauti truputį iš viršaus; išskrósti; в. арбүз прapiаути арбүзá.

взойтись айтс *įvk.* pakilti spiėčiumi, išspiėsti (apie bites).

взрослѣть, -ёю, -ёшь eig. ūgėti, augti, brėsti, tapti suaugesniām; таĩpti.

взрослый, -ая, -ое 1. suaugęs, užaugęs, sutapęs, sumitęs, sumetėjęs; 2. -oro *dkt.* suaugėlis, suaugęs žmogũs; слүшаться взрóслых klausyti suaugusių.

взрыв, -а 1. sprogimas; в. гáзов дүжү sprogimas; 2. (su)sprogdinimas; в. мостá tilto susprogdinimas; 3. *prk.* prótrũkis, pratrũkimas, prasiveržimas; в. залѣ раздálся в. хóхотá sálė pratrũko, praplýšo juokais; в. гнѣва рүкćio prótrũkis; в. аплодисмѣнтов audringi plojimai; ~атель, -я v. *tech.* sprogðiklis.

взрывать¹, -аю, -аешь eig. sprogdinti, *žr.* взорвать; ~ся, -аюсь, -аешься eig. 1. sproginėti, sprógti, *žr.* взорваться; 2. būti sprogdinamam.

взрывать², -аю, -аешь eig. kasinėti, rausinėti, *žr.* взрыть.

взрывѣнїк, -а *šnek.* sprogdintojas; ~но́й, -ая, -ое 1. sprogdinamasis, sprogimo; взрывная волна sprogimo bangá; 2. sprogstamasis; взрывные согласные *gram.* sprogstamieji priebalsiai; ~чат-ка, -и sprógmėnys, sprogalá; ~чатый, -ая, -ое sprógstamas, sprogstamasis; взрѣвчатое вещество sprogstamoji mēdžiaga, sprógalas.

взрыть, взрою, взроешь *įvk.* sukasti, pakasti, iškásti, išrausti, išrausyti (*pov. kurmis*), išknáisioti, iškasinėti.

взрыхлѣть, -лү, -лшь *įvk.*, ~ять, -яю, -яешь eig. (iš)purėnti, supurėnti, (iš)pũrinti, (iš)gũrinti.

взъедаться, -аюсь, -аешься eig. *žr.* взъѣсться.

взъезд, -а užvažiávimas, užjojimas.

взъѣзжать, -аю, -аешь eig. *žr.* въѣхать.

взъерепениться, -нюсь, -нишья *įvk. šnek.* atkaklauti, spũriotis, atkakliai nesutikti, priešintis.

взъерошѣнный, -ая, -ое; -шен, -а, -о 1. papũres, pasišiaũšęs, pašiũšęs, pašiũres; sudraikýtais plaukais; 2. -oro *dkt. šnek.* papurgalvis, pašenà, kũtvėla; ~ить, -шу, -шишь *įvk.* (su)taršyti, suvėlti, sušiausti, (pa)šiausti, supũrinti.

взъѣсться, -ёмся, -ѣшься, -ѣтся, -едймся, -едятся, -едятся; *bũt.* -ѣлся, -ѣлась, -ѣлось *įvk. šnek.* įniřsus užsipũlti, imti gráuzti, prikáiřioti, rieti, užsisėsti.

взъѣхать, -ѣдү, -ѣдешь *įvk.* užvažiũuoti, užjóti (*pov. į kalną*).

взъяриться, -рюсь, -ришья *įvk. šnek.* įtũžti, įkĩřti, įniřti.

взывать, -аю, -аешь eig. šaukti(s); sušũkti; kreĩptis; ráginti; он взывает о помощи jis šaukiasi pagálbos.

взыграть, -аю, -аешь *įvk.* 1. imti siáutėti, audróti, įsisiáutėti, įsiaudróti; море взыграло jũra įsiaudrójo; 2. imti džiũgauti, nudžiũgti, (iš) džiaũgsmo šokinėti; сѣрдце взыграло širdis ėmė džiũgauti, nudžiũgo.

взыскание, -я 1. išieškójimas, išreikalávimas; teis. išieška; 2. nubaudimas; teis. nuobauda; наложитъ в. uždėti nuobaudą.

взыскательность, -и m. reiklũmas, (reikalávimų) griežtumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно griežtas, reiklus, daũg reikalaujantis.

взыскать, взыщү, взыщешь *įvk.*, **взыскивать**, -аю, -аешь eig. 1. (iš)ieškóti (*pov. skolas*), išgauti, paĩmti, (iš)riũkti (*mokesčius*), išreikalauti; 2. nubáusti; с негó слѣдуетъ в. jĩ reikia nubáusti; ♦ не взыщї (re) atléisk(ite), neįsїžeisk(ite) (*pov. dėl prastų vaiřių, netakto*).

взятие, -я paėmimas, užėmimas (*puz. tvirtovės, miesto*); в. обрaтно atsiėmimas.

взятка, -и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам* 1. kŷšis, peŷnagis; дать взятку duoti kŷšį; 2. kiftis (*lošiant kortomis*); упусти́ть взятку pražiopsoti, praleisti kiftį; ◆ с нею взятки гладки iš jŷ nieko negausi, nepėši.

взяток, -тка (*bitės*) nėšis.

взяточно||к, -а kŷšininkas; **~ца**, -ы kŷšininkė; **~чать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* kŷšininkauti, imti kŷšių; **~чество**, -а kŷšininkavimas, kŷšininkystė.

взять, возьмѹ, возьмѣшь; *būt.* взял, -а, -о *ivk.* 1. paĩmti; в. перо в рѹки paĩmti plunksnà į rankàs; 2. įsidėti; в. на dorŷy įsidėti kelionėn; 3. suĩmti, areštuoti, pasodinti; в. под стрážу suiĩmti, areštuoti, pasodinti į kalėjimą, cŷpę, šáltąją; 4. pasũkti (*važiuojant ar einant*); в. налево pasũkti kairėn; 5. priĩmti, paĩmti; в. на слѹжбу priĩmti į tarnybà; ◆ в. напрокàт nusĩnuomoti, išsĩnuomoti; и что ты взял? kà gi pešėi, laimėjai?; в. верх laimėti, paĩmti viršų; в. обрaтно atsiĩmti; егo взялà охота jį pagàvo, àpėmė nŷgas, jis rapŷgo; егo взяло *šnek.* jį sũemė ligà; в. на себя забŷту susirũpinti, pasiĩmti rūpestį; в. в рѹки paĩmti pagaĩ; взял да и сдѣлал ємє iĩ padarė; с черŷ вы єто взяли? kodėl jŷs taip sàkote?, iš kuĩ tai ištraũkete?; **~ся**, возьмѹсь, возьмѣшься; *būt.* възьлся, -лась, -лось *ivk.* 1. imtis, tvėrtis, griėbtis, įkibti, įnikti, suskàsti, iskàsti; ученик възьлся за книгѹ mokiniŷ tvėrėsi knygŷs; он възьлся не за своє дѣло jis ємєsi nė sàvo dàrbo, nė sàvo griėbėsi; он не хŷчет в. за єту рабŷту jis nenŷri imtis, apsiĩmti tŷ dàrbo; в. за оружіе griėbtis, tvėrtis gĩnklo; он рėвноcтно възьлся за учєние jis uŷliai (j)kibo į mŷkslą; 2. pradėti; он не знаят, как за єто в. jis neĩžino, kaip pradėti, bepradėti; 3. atsiràsti; gàuti; откѹда у негŷ възьлясь дєныи? iš kuĩ jis ємє pinĩgŷ?; 4. susikibti, susitvėrti, susikabinti; в. за рѹки susikabinti raĩkomis; ◆ откѹда ни возьмѣсь neĩžinià iš kuĩ, iš kažkuĩ išnirėš, atsiràdėš; kuĩ бѹвєš, kuĩ nebѹвєš; в. за ум susiprotėti, atėiti į prŷtą, susipràsti.

виадѹк, -а viadũkas.

вибр||а́тор, -а vibràtorius, virpintũvas; **~ация**, -и vibràcija; **вибра́вима**, virpėjimas; **~ировать**, -рует *eig.* vibruoti, virpėti, drebėti; гŷлос вибрийует bal̷sas virpa, vibruoja.

виват ir **виват** *pasen. valiŷl*

вигŷнь, -и *m.* 1. *zool.* vigŷnė, Pietŷ Amėrikos ožkà, lamà, *Anchenia vicugna*; 2. vigŷnės vilnos.

вид¹, -а, о ви́де, в ви́де, в ви́ду, на ви́ду; 1. vaĩzdas; reginŷs; ви́ды мєcтности vietŷvaĩzdžiai, kràšto reginiai; отсю́да открывàется прєкрасный в. iš čia atsiveria gražŷs reginŷs; открьтки с ви́дами прирŷды atvirũkai sũ gamtŷs vaĩzdaĩs; 2. išvaizda, išorė, vėidas, minà; человек мрàчного ви́да niauriŷs, niũriŷs išvaizdos žmogũs; бŷдрый в. guvĩ išvaizda; на ви́д (с ви́ду) хорŷш iš pažiũrŷs, pažiũrėti (atrŷdo) gražũs; с ви́ду похŷж на брàта iš išvaizdos, sàvo vėidu panašũs į brŷlį; недовольный в. nepatėnkintas vėidas, nepatėnkinta minà; 3. rŷšis (*sistematikoje, klasifikacijoje*); ви́ды живŷтных и раcтєний gyvuliũ

iĩ augalũ rŷšys; 4. *dgs.* ketinimai, sumànymai, sumetimai, perspektyvos, planai; какие у вас ви́ды на бѹдущее? kokie jũsŷ ateities sumànymai?; из своих ви́дов (по своей ви́дам) *pasen.* sàvo asmeĩš sumetimais; 5. pavidalas, fŷrma; ящик в ви́де дŷмика pamėlio pavidalo skrynėlė; зŷлото в чĩстом ви́де grynas àuksas; в ви́де pavidalo, pavidalu; 6. akivaizda; потерѣть из ви́ду išlėisti iš akiũ; быть на ви́ду bŷti akivaizdoje, màtomam; скрьтсь из ви́ду išnŷkti, pranŷkti iš akiũ; на ви́ду у всех виšŷ akivaizdoje; 7. šakà; rungtis; rŷšis; рàзные ви́ды занѣтий įvairios profėsijų, vėrslo rŷšys; ◆ делать в. apsiĩmėsti; имѣть в ви́ду а) atmiĩti, turėti galvojė; б) ketinti; siekti; поставити на в. paĩkinti, įspėti; не показàть ви́ду niekũ neduŷti supràsti, neparŷdyti; в. на жĩтельство *pasen.* pàsas, asmeĩš liũdijimas; под ви́дом дрѹжбы bičiuliũ prisimėtes, apsimėtes, rŷ draugystės priedanga; быть в нетрєзвом ви́де bŷti neblaiviam; ни под каким ви́дом niekũ bũdũ; дѣло прĩняло другŷй в. bylà, reĩkalas pakrŷpo, virto kitaip; в ви́ду такого длинного похŷда priėš tŷkį ilgà žŷgį; в ви́де опыта išbandymui, išbandyti; для ви́да (ви́ду) dėl akiũ (*taip daro*), dėl slisties; ви́дѣли мы ви́ды iĩ mės visa kŷ єsame mātę; ви́дом не ви́дано нє matyti nematytas; при ви́де егŷ jį matydamas.

вид², -а *gram.* (*veiksmazodžio*) vėikslas; совершенный в. įvykio vėikslas; несовершенный в. eiğbŷ vėikslas.

вида́л||ый, -ая, -ое *šnek.* daũg mātęš, visuĩ bũvęš; **~ьщина**, -ы *tarm.* žinomas, regėtas dàiktas.

ви́данный, -ая, -ое; -дан, -а, -о matytas, regėtas; ви́данное ли єто дѣло? kuĩ tai regėta?

ви́даты¹, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. matyti, susitikti; 2. pėrgyventi, patirti; 3. *džn. su neĩginiu:* папохŷда не в. gàrlaivio nematyti.

ви́даты² *šnek. žr.* ви́дно; ни зги не в. ničnieko nematyti.

ви́даться, -аюсь, -аешься *eig.* susitikti, matyti.

ви́дение, -я matymas, regėjimas.

ви́дєние, -я 1. vaiduŷklis, baidŷklė, pamėklė, šmėkla; 2. miràžas, vizija, regėjimas.

ви́деть, ви́жу, ви́дншь *eig.* 1. matyti, įžiũrėti, regėti; stebėti; в. гŷрод вдалĩ matyti tulumojė miėstą; в. кинофĩльм matyti filmà; плŷхо в. neįžiũrėti, blogai matyti; в. драку stebėti peštynės; 2. *prk.* matyti, patirti, pėrgyventi; мнŷроє ви́дел на своєм веку daũg kŷ esũ patyrėš, mātęš pėš sàvo gyvėnimà; 3. suvŷkti, matyti, supràsti, įžvelgti; laikyti; в. своѹ ошĩбку supràsti sàvo klaidà; в. єтом он ви́дит своє несчастье jis tai laĩko sàvo nelàime; ◆ ви́дишь ли, ви́дите ли iĩ. tai mataĩ, tai mātote, supraĩtate; вот ви́дите mātote; в. во снє sapnuŷti; в. наскѷзѹ pėrregėti, pėrmatyti; **~ся**, ви́жусь, ви́дншься *eig.* 1. matyti, susieĩti (*puz. su draugais*); 2. rŷdytis, dingsėti; мне ви́дится mán rŷdosi; мне ви́делось во снє àš sapnavàũ.

ви́димо *prv.* 1. *pasen.* màtomai, pastebimai, àĩškiai, regimai; он в. осунулся jis pastebimai sublŷgo; 2. *ĩt.* kaip pasirŷdo, kaip matyti; ты, в., єщє не знаєшь об єтом? kaip pasirŷdo, tũ dàr apĩє tai neĩžinaĩ.

видимо-невидимо *prv. šnek.* devynios galybės, be galo daug.

видимость, -и 1. matomumas, regimumas, aiškumas; хорóшая в. geras matomumas; 2. regimybė, iliūzija; apgaulingumas, dárbas dėl akių; apgaulinga išorė; išorės apgaulingumas; ♦ по всей видимости iš visko matyti.

видимый, -ая, -ое; -им, -а, -о 1. mätomas, regimas, įžiūrimas, pastebimas; в. мир regimasis pasaulis; 2. aiškus, akivaizdus; с видимым смущением aiškiai sumišęs; без видимой причины nepagrįsta, бė aiškiос priežasties; 3. mėnamas, tariamasis; išorinis, apgaulingas, iliūzinis; шот успех только в. таі уrà mėnamas, tariamasis, iliūzinis laimėjimas; ♦ видимое дело *šnek.* a) žinoma, aišku; b) tur būt, tikriausiai, veikiausiai.

виднее 1. *prv.* matomiau; 2. *eina tariniu:* вам в. jūs geriau išmanote.

виднётся, -ёется *beasm. eig.* šmėkšėti, matytis, būti matomam, ródytis, dúlúoti, dunksėti; вдалі виднёється оронёк толумојё matyti, žibsi ugnėlė, žiburėlis; за горóдом виднѣлись горы ўз miesto būvo mātomi, dunksójo kalnai; за рекој виднѣлся лес anapus upės šmėkšėjo, dúlavo miškas.

видно 1. *eina tariniu* mātoma, matyti; в. как на ладо́ни matyti kaip ant delno; 2. *jt.* tikriausiai, greičiausiai, matyti; tur būt; в., придётся уехать greičiausiai, matyti, teks išvažiuoti; ♦ по всему в. iš visa kó matyti; там в. б́удет vėliau paaiškės.

видный, -ая, -ое: виден, видна́, видно 1. mätomas, regimas; дом виден издалека́ nāmas mātomas iš tolo; 2. *prk.* (j) žymūs, pagarsėjęs; в. учёный įžymūs mókslininkas; 3. *šnek.* áugalotas, stotingas, liemeningas; в. мужчына stotingas, liemeningas vyriškis.

видовой¹, -ая, -ое 1. vaizdų, reginių; видовые открытки atvirukai su vaizdais; 2. rūšinis, rūšių; видовое изменение живóтных rūšinis gyvulių kitimas.

видовой², -ая, -ое *gram.* véikslų, véikslo.

видоизменение, -я 1. (pa)keitimas, modifikavimas; 2. pakitimas, pasikeitimas; 3. rūšis, atmaina; skirtybė; variañtas, modifikacija; ~ить, -ню, -ншь *ivk.* pakeisti, paįvaĩrinti, modifikuoti; ~яться, -нюсь, -ншься *ivk.* apkisti, pakisti, pakitėti, atsimainyti, pasikeisti, modifikuotis; ~ять, -яю, -яешь *eig.* keisti, kaityti; ~яться, -яюсь, -яешься *eig.* 1. keistis, kisti, kitėti; 2. būti (pa)keičiamam, kaitomam.

видоискатель, -я *v. fot.* (vaizdo) iešiklis.

видывать, -ал, -ала, -ало *eig. šnek.* matyti; я е́го часто видывал аš jį dažnai matýdavau; видывал ли? аš esi mātęs?

виза, -ы vizà; поста́вить визу vizuoti; в. на въезд įvažiavimo vizà.

визави 1. *prv.* priešpriešiais, priešais; сидеть в. сёдėti priešpriešiais; 2. *dkt. nkt. v. ir m.* priešais esantysis sėdintysis (asmuo), priešais esančioji, sėdinčioji.

визг, -а spieģimas, žvieģimas, inkštimas, cypimas, čirpimas, kvýksmas, klýksmas; собачий в. šuň inkštimas, cypimas; в. поросёнка paršiuko žvieģimas; ~ли́вость, -и *m.* spygumas, žvieģlumas;

~ли́вый, -ая, -ое; -йв, -а, -о spieģiamas, žvieģiamas, spieģiantis (*balsas*), žviglus (*pvz. paršas*).

визг|нуть, -ну, -нешь *ivk.* spygtelti, žvýgteltėti; ~отня́, -й *šnek.* spieģimas, spygavimas; žvieģimas, žvýgavimas; cypimas, cýpavimas; ~у́н, -а *šnek.* spieģlýs, žvieģà, žvieģlýs; ~у́нья, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням spieģlė, žvieģlė.

визжа́ть, -жý, -жйшь *eig.* spieģti, žvieģti, kvýkti, uñkšti, ñnkšti, čirpti, krýkšti, klięgti, zviñbti; поросёнок визжít paršas žvieģia, kvýkia; пýла визжát kułkos zviñbia; пилá визжít piúklas čirpia.

визига, -и *kul.* erškėto nugarinės produktas.

визионер, -а vizioniėrius, klieďetojas, klieďas.

визир, -а 1. vizýras; 2. *fot.* iešiklis; ~ный, -ая, -ое vizuojamasis; визирная линия vizuojamoji linija.

визирование¹, -я vizavimas (*pvz. paso*).

визирование², -я stebėjimas, vizavimas (*fotografuojant, šaudant*).

визировать¹, -рую, -руешь *eig.* ir *ivk.* vizuoti (*pvz. pasą*).

визировать², -рую, -руешь *eig.* ir *ivk.* stebėti, vizuoti.

визирь, -я *v.* viziris (*aukštas pareigūnas, didikas kai kuriose Rytų šalyse*).

визит, -а vizitas, (atsi)lañkymas, ap(silañkymas; нанести в. aplankyti, padaryti vizitą, vizituoti; в. дóктора gýdytojo vizitas, apsilankymas;

~а́тор, -а *pasen.* vizitatorius; ~а́ция, -и vizitacija, vizitavimas; ~ёр, -а *pasen.* vizituotojas, lankytojas; ~йровать, -рую, -руешь *eig.* vizituoti, lankyti.

визит|ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *pasen.* vizitė, vizitinis švařkas; ~ный, -ая, -ое vizitinis; визитная карточка vizitinė kortelė.

визуальный, -ая, -ое *astr.* vizuālinis, regimasis.

вика, -и *bot.* vikis, *Vicia*; *kuop.* vikiai; pašariniai žirniukai; в. космáтая ruginis vikis, *Vicia villosa*.

викáр|ный, -я *bažn.* vikāras; ~ство, -а *bažn.* vikariātas.

викинг, -а *ist.* vikingas.

виковый, -ая, -ое vikų, vikinis.

викóнт, -а vikóntas; ~ёсса, -ы vikóntė, vikontienė.

викторина, -ы viktorinà (*klausimų ir atsakymų žaidimas*).

вилка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. šakutė; 2. *tech.* kištukas.

вилла, -ы vilà, vasárnamis, vasarinė.

вилóк, -лкà *tarm.* (*kopūsto*) gūžė, gūžys, gúogė.

вилообразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно šakių pavidalo.

вилы, вил *dgs.* šakės; навóзные в. mėslašakės, kapabėkas, kobinys, kapstýklė; ♦ што ещё вилами на водé писано таі дár pažiūrėsime.

вилнýть, -нý, -нешь *ivk.* vikstelti (*uodegą*), žr. вилять.

вилычатый, -ая, -ое *žr.* вилообразный.

вилá|ние, -я 1. vinksnójimas; 2. *prk. šnek.* išsisukinėjimas; ~ть, -яю, -яешь *eig.* 1. vinksnóti (*pvz. uodegą*), vizginti, vinguriuoti, výburiuoti, limėnti; 2. vingiuoti, vinguliuoti, mētytis (*iš kelio*), masťytis, lankstýtis; 3. *prk. šnek.* išsisukinėti, vangsťytis, lankstýtis.

винá, -ы; *dgs.* вины 1. kaltė, kaltýbė, nusižengimas; заглядить винú išpíkti kaltę; сваливать винú su-versti, mėsti kaltę (kitám); 2. priežastis, kaltė; по твоёй винé я проигрál дѣл távo kaltės, per tavę, per távo kaltę aš pralaimėjau, pralošiau.

винегрét, -а 1. *kul.* mišrainė, vinegrėtas; 2. *prk.* kratínys, mišinys, jėvalas, netvarká.

вини, -ей *dgs. pasen. šnek.* vūnai, pikai, lāpai, var-pai (*kortų spalva*).

винительный, -ая, -ое: в. падėж *gram.* galinińko linksnis, galinińkas.

винить, -нó, -нийшь *eig.* 1. káltinti; 2. *šnek.* pri-káišioti; не вини меня за опоздáние neprikáišiok mán dēl pavėlavimo; ~ся, -нóсь, -нийшься *eig. šnek.* savė káltinti, sávo kaltę išpažinti, prisipa-žinti kaltú.

винише, -а *šnek. niek.* vūnas; degtinė; натрėска́ться вини́ща prisišprógti baltákės.

винкель, -я *v. tech.* kampainis.

винница, -ы *šnek.* 1. vūno parduo-tuvė, vūninė; 2. degtinės varyklá; degtinės sándėlis.

винокаменный, -ая, -ое vūnakmenio; винокáмен-ная кислота́ vūno rūgštis.

винный, -ая, -ое vūno, vūninis; в. ўксус vūninis áctas; в. ка́мень а) *chem.* vūnakmenis; б) *med.* dantų ákmenys; в. пórреб vūninė; ви́нная я́года (džiovinta) figá.

вино́, -á 1. vūnas; красное в. gaudonàsis vūnas; 2. *šnek.* degtinė.

виновáт||ость, -и *m.* kaltūmas; ~ый, -ая, -ое; -át, -а, -о kaltas; nusidėjęs; nusikaltęs; я в éтом не виновáт áš tuó nekaltas; я мнóго виновáт пėред váми áš labaí esù jūms nusidėjęs; ◆ виновáт! at-siprašáui, atléiskitel; у сýльного всегдá бессýль-ный виновáт kienó galiá, tó iř valia.

виновни||ик, -а kaltinińkas, nusižėngėlis; prasikaltė-lis; в. был пойман на мєсте нусиžėngėlis, prasi-kaltėlis būvo sugáutas vietoje; в. поражения́ pralaimėjimo kaltinińkas; в. торжествá juok. iš-kilmų kaltinińkas; ~ица, -ы kaltinińkė; prasi-kaltėlė; ~ость, -и *m.* kaltūmas; установить в. nustatýti kaltūmá; ~ый, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно nusikaltęs, kaltas, nusidėjęs, prasikaltęs; при-знáть ви́новным pripažinti kaltú; ви́новен в крá-же nusikaltęs vagystė.

виногра́д, -а 1. vūnmedis, vynuogienójas, *Vitis*; 2. *kuor.* vūpuogė; собирать в. vynuogiáuti; ~арский, -ая, -ое 1. vynuogininkýstės; 2. vūn-uogininko; ~арство, -а 1. vynuogininkýstė; 2. vūnininkýstė; ~арь, -я *v.* vūnuogininkas; ~ина, -ы *šnek.* vūpuogė (*viėna uoga*); ~ник, -а vūpuogynas, vūp(a)daržis; ~ный, -ая, -ое vūn-uoginis, vūpuogių; в. сок vūpuogių sultys; ви-ногра́дная гроздь vūnkekė; в. куст vūnmedis, vynuogienójas; виногра́дная лозá vūnšakė, vūn-uogienójas.

виноде́л, -а vūnininkas, vyndarýs; ~не, -я vūno gamýba; vūnininkýstė; ~ный, -ая, -ое 1. vūnda-rio, vyndarių; 2. vūnininkýstės, vūno gamýbos; в. заво́д vūno daryklá; в. райо́н vūnininkýstės, vūno gamýbos rajonas; ~ья, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням vūno daryklá; ~ьческий, -ая, -ое žr. виноде́льный.

винокýр, -а degtinės, spirito varýtojas, degtindaris; ~ėние, -я degtinės, spirito vārymas, gamýba; ~енный, -ая, -ое degtinės, spirito vāromasis; в. заво́д degtinės, spirito varyklá, brāvoras; ~ня, -и; *dgs. kilm.* -пен, *naud.* -ням *pasen.* degtinės, spirito varyklá.

виноторговец, -ца vūno prekiáutojas, vūnininkas; ~ля, -и vūno prekyba.

виночёрпий, -я *pasen.* taūrininkas, gėrimų padavė-jas, pilstytojas.

винт¹, -á 1. sraigtas, varžtas, riñtė; ввинти́ть в. įsukti sraig-tą; 2. *av.* propėleris, lėktuvo sraigtas; ◆ дать винтá pasprūkti.

винт², -а vintas (*kortų lošimas*); ~ёр, -а *šnek.* vinto lošėjas, vintininkas.

винтик, -а sraigtelis; ◆ у него́ винтика в голоvé не хвата́ет jam viėno šūlo trūksta.

винти́ть¹, -нчý, -нтишь *eig.* (sraig-tą) sùkti, sraig-tuoti.

винти́ть², -нчý, -нтишь *eig.* vintá lōšti, vintuoti.

винтова́||льный, -ая, -ое sriegiamasis; винтова́льная доска́ sriegiamóji (*sraig-tams dirbti*) lentá, srai-giklis; ~ть, -тýю, -тýешь *eig.* sriegti, sraigyti, rinčiúoti, sraigtuoti.

винтовка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам (*karinis*) šautuvas.

винтовóй, -áя, -оé sraigtinis, sraigto; sriėginis; вин-това́я нарёзка sriėgiai; винтова́я лėстница sraig-tiniai, įviįl láiptai.

винтовочный, -ая, -оé šautuvo, šautuvinis; винто-вочная пýля šautuvinė kulká.

винто||образный, -ая, -оé; -зен, -зна, -зно sraigti-nis, įviįjas; ~рэзный, -ая, -оé *tech.* sriegiamasis; в. станóк sriegiamosios stáklės.

ви́ньетка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам vinjetė. ви́ола, -ы *muz.* violá.

виолончелист, -а *muz.* violončėlininkas, violončells-tas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *muz.* violončėlininkė, violončėlistė.

виолончель, -и *m.* violončėlė; ~ный, -ая, -оé *muz.* violončėlės, violončėlinis.

вир, -а *tarm.* 1. sūkurýs; siėtuvá; 2. (*plauky*) sūku-rýs, verpėtas; sušiaušti plaukaí; ◆ с ви́ру и с бо́лота iš kažkuř, iš (*visuomenės*) padugnių.

ви́ра¹, -ы *ist.* piniginė baudá (*už žmogžudystę*). **ви́ра²** *jst.* (*uostų krovėjų žargonas*) virá, kėkl, aukštýnl

вира́ж¹, -á, *įnag.* -жóm *av. sport.* virážas (*posūkis*).

вира́ж², -а, *įnag.* -жем *fol.* virážas (*tirpalas*).

виртуóз, -а virtuózas; в. своерó дѣла sávo dárbo virtuózas; ~ность, -и *m.* virtuoziškūmas; meist-riškūmas; ~ный, -ая, -оé; -зен, -зна, -зно vir-tuóziškas, virtuózinis; tóbulas, méistriškas.

ви́рус, -а *med.* vīrusas; фильтру́ющиеся ви́русы filtruojamieji virusai; ~ный, -ая, -оé vīrusų, vī-ruso.

ви́ршпелёт, -а *niek.* eiliakalýs, eiliadirbýs.

ви́рши, -ей *dgs.* 1. eilėpalaikės, netikė eilėraščiai; 2. *lit.* silābiniai, skiemeniniai eilėraščiai (XVII—XVIII amž. rusų ir ukrainiečių literatūroje).

вис, -а *sport.* kýbojimas.

висел||ица, -ы kártuvės, pakorė; ~ьник, -а 1. ka-ruóklis, pakaruóklis, pasikórėlis, karuonis; pakar-

tāsīs; 2. *niek.* niēkšas, biauŕybē; ~ница, -ы па-
karuoklē, karuonē.

висеть, **вишү**, **висяшь** *eig.* kabóti, kabēti, kýboti,
karēti, karóti, karuliuoti, svyrēti, kabalúoti, kaba-
ruoti; часы висят на стене laikrodīs kábo aīt
sienos; утёс висят над пропастью uolā kýbo,
kāro viršum bedūgnēs; в. в воздухе kýboti orē
(*būti netikroje, neaiškioje padėtyje*); в. на во-
лоске kabēti aīt plauko; в. на шее sėdėti aīt
sprāndo; беда висит над головою neláimė kýbo,
kāro tiēs gálva.

виски *nkt.* viski (*anglų degtinė*).

вискоза, -ы *tech.* viskozė (*celuliozės masė*).

висло||зэдый, -ая, -ое *nuleistakrūžis (apie gyvu-
lius)*; ~ухий, -ая, -ое 1. nulėpausis, lūnkausis,
nulinktaūsis (*apie gyvulius*); 2. *prk.* vėpla, iš-
vėpėlis, išgvėrelis.

вислый, -ая, -ое *nulėpęs, nukāpęs, nukābęs.*

висмут, -а *chem.* bismutas; ~овый, -ая, -ое *chem.*
bismutinis, bismuto.

виснуть, -ну, -нешь; *būt.* вис, **висла**, **висло** *eig.*
1. kýboti, karóti, būti nukārus; 2.: в. на шее
glauštis, liptė lipti; дёти так и виснут на нём
vaikai prie jō liptė liūpa.

висок, -скá *smilkinys*.

високосный, -ая, -ое: в. год keliamieji mėtai.

височ||ек, -чка *smilkinėlis*; ~ный, -ая, -ое *smilki-
nio*; височные кости *smilkinio kaulai*.

вист, -а *vistas (kortų lošimas)*; ~овать, -тую,
-тuesday *eig.* vistuoti (*lošti prieš partnerį*).

висюлька, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лхам *šnek.*
karulys (*kabq̄s daiktėlis*), kabulys, kabūklas, kabi-
kas, kyburys.

висчий, -ая, -ее *kābamas, kābantis, kabās*; *paka-
binamas*; в. замók *pakabinama spynā*; в. мост
kabamasis tiltas.

вита́ли||зм, -а *fil.* vitalizmas; ~ст, -а *fil.* vitalis-
tas.

вита́лище, -а *pasen.* buveinė, būvamóji vietā.

вита́мин, -а *vitaminas*; ~ный, -ая, -ое *vitamininis*,
vitaminų; в. завод *vitaminų gamyklā*; ~озный,
-ая, -ое *vitaminingas, vitamininis*; витаминóзная
пища *vitaminingas, vitamininis maistas*.

вита́ть, -аю, -аешь *eig. iron.*: в. в облаках skrajóti
debesysė (*fantazuoti*); в. в мире мечтаний būti
pasinėrusiam svajonėse; смерть вита́ет над ним
mirtis skrajója tiēs juō.

вита́евáт||о *prv.* perdaug įmantriai, viñgriai (*pvz.*
kalbėti, rašyti); ~ость, -и *m.* (*kalbos*) vingrūmas,
įmantrūmas; ~ый, -ая, -ое; -át, -а, -о *gražia-
kalbis, iškalbingas, gražbylys*; vingrūs, įmantrūs,
išpūstas (*žodis, kalba*).

вита́йство, -а *pasen.* iškalbingūmas, gražbylystė, by-
lūmas; ~вать, -твую, -тuesday *eig. pasen.* graž-
byliauti, pernelýg gražiai, įmantriai kalbėti.

вита́я, -и *v. pasen.* gražbylys, įmantriakalbis, by-
lotojas, bylys.

вита́й||й, -а́я, -о́е 1. įvijas, sraigtinis, spirālinis, ving-
rūs; *вита́я* лестница įviji, viñgrūs laiptai; 2. (su)-
vūtas, pintas, sūktas, rangýtas, raizgýtas; *вита́я*
бу́лка pintas pyrāgas; ~к, -ткá 1. *tech.* vijā;
2. *arvija*, įvija.

вита́рин||а, -ы *vitrinā, prekýlangis*; ~ный, -ая, -ое
vitrininis, vitrinós.

виту́шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.*

1. vytinis diržėlis; *rynė*; 2. pinta bandėlė.

вита́й, -ая, -ое; *вйт*, -а́, -о vytinis, nuvūtas, su-
vūtas (*pvz. botagas*).

вйт, **вью**, **вьешь**; *būt.* вил, **вила**, **вило** *eig.* 1. sūkti,
vūti; vijóti, vynióti; в. верёвку vūti viřve;
в. нитки в клубок (su) vijóti siūlus į kamuolį;
2. vynióti, výstyti (*vaiką*); 3. pinti (*pvz. vaini-
ką*); 4. sūkti (*pvz. gūžtą*), kráuti (*pvz. lizdą*);
5. leñkti (*gijas*); 6. raitýti, garbanóti (*plaukus*);

♦ в. верёвки (из кого-л.) jóti aīt sprāndo
(*kam*); ~ё, -я́ 1. sukimas, pynimas; 2. lenkimas
(*gių*); ~ся, вьюсь, вьёшься; *būt.* вился, вилась,
вилось *eig.* 1. būti pinamám, vejamám; 2. vynió-
tis, raitýtis; skverbtis, veřptis aukštýn, vingiuoti,
vinguriuoti; sukinėtis, sūktis, sūkiótis; волосы
вьются плаукай raitosi; собáка вьётся около меня
šuo sukinėjasi, luñginasi aplink manė; клубы
дыма вьются вверх dūmų punduliai, kamuoliai
vingiuoja, skverbiasi, veřpiasi aukštýn; 3. gūžtis
(*apie kopūsto galvą*); 4. skrajóti aplink.

виту́тень, -тня *v. zool.* keršūlis, laukinis karvėlis,
Columba palumbus.

вита́зь, -я *v. pasen.* vūtis, karžygys.

вихля́||вый, -ая, -ое *šnek.* apýklyvis, kevéřiškas,
šleivas, drėblūs, nepaslankūs; ~й, -я *v. šnek.* šlei-
vys, kilšis, dilba, gramōzdas, stýpla, didžkaris,
liūmba; ~стый, -ая, -ое *žr.* вихля́вый; ~ть, -яю,
-яешь *eig. šnek.* šleivóti, klyvóti, kreivóti, kreivu-
liuoti, keverzóti, kėblinti; колесó вихляет rātas
kreivója, kreivuliuoja.

вихор, -хрá (*plauku*) kūokštas, sūkurys, verpėtas,
kuōdas, garbiniai; *взять за вихрь kibtį į kuōdą.*

вихорь, -хря *pasen. šnek.* žr. вихрь.

вихра́стый, -ая, -ое; -áст, -а, -о *šnek.* garbiniuotas,
verpetuotas, kuoduotas.

вихрево́й, -а́я, -о́е sūkurinis; viesulinis; в. столб
sūkurys.

вихри́ться, -йтся *eig.* viesulu sūktis, sūkuriuoti, ver-
petuoti.

вихрь, -я *v.* sūkurys, viesulas, ūmaras, sukuřnis,
vėjovirpa, verpėtas; снєжный в. sniego sūkurys;

♦ вихрем носиться áitvaru lakstýti, lėktė lėkti.
виа́ца, -ы *šnek.* vytėlė, alvýtė (*kuolams, sieliams riš-
ti*); viřzis.

ви́це... *vice*...: ви́це-губернáтор vicegubernátorius;
ви́це-дирéктор vicedirėktorius; ви́це-король vice-
karālius; ви́це-президéнт viceprezideñtas.

ви́це-адмирáл, -а viceadmirólas; ~ьский, -ая, -ое
viceadmirólo.

ви́цмундёр, -а *ikirev.* vicmundūras (*uniforminis fra-
kas*).

ви́шен||ник, -а *vyšnynas, vųšnių sodėlis, sōdas*;
~ный, -ая, -ое *šnek.* vųšnių, vųšnios; ви́шенное
дерево vųšnios mēdis, vyšniā; ~ье, -я *kuor.*
šnek. 1. vųšnios (*uogos*); 2. vųšnių sōdas, vyš-
nynas.

ви́шенёв||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *vyšni-
nė, vųšnių aītpilas, vųšnių likeris*; ~ый, -ая, -ое
1. vųšnios, vųšnių; ви́шенёвое варенье vųšnių uo-
giėnė; 2. (*apie spalvą*) tamšiai gaudónas, vųšni-
nis.

ви́шня, -и; *dgs. kilm.* -шен, *naud.* -шням *bot.* 1. vyš-
niā (*medis*), *Cerasus*; vyšniā (*uoga*), *Prunus*

cerasus; 2. *kuop.* vūšnios; собирать вишни vyšniąti; варенье из вишни vūšnių uogienė.

ВИШНЯК, -а *жр.* вишенник.

ВИШУ *жр.* висеть.

ВИШЬ *dll.* *šnek.* māt, žiūrėk; в. ты какой! māt kóks tū!

ВКАЛЫВАТЬ, -аю, -аешь *eig.* smeigti, durti, bėsti, *жр.* вколоть.

ВКАПАТЬ, -аю, -аешь *ivk.* 1. įlašinti; 2. įlašėti, įlašpóti.

ВКАПЫВАТЬ¹, -аю, -аешь *eig. жр.* вкапать.

ВКАПЫВАТЬ², -аю, -аешь *eig.* įkasinėti; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. įsikasióti, gaūstis (*pov. i žemę*); 2. būti įkasamam.

ВКАРАБАТЫВАТЬ, -аюсь, -аешься *ivk.* įsirepečkóti, įsliuógti, įsirópšti; в. на дерево įsliuógti į mėdį.

ВКАТАТЬ, -аю, -аешь *ivk. šnek.* 1. įritinti, įristi; 2. suristi, suraicióti, suritinti, įrituoti; грызчики вкатали все бочки в подвал krovėjai surito, suraiciójo į rūsi visās statinėš; 3. *prk. šnek.* įrašyti, įtraukti, įbrėžti, įspráusti, įbrúkti; вкатай-ка и меня в список įtrauk, įbrėžk ir manė į sąrašą; 4. *prk. šnek.* įvėlti, įstūmti; в. человека в белу įstūmti žmogų į bėdą, į nelaimę, į vargą.

ВКАТИТЬ, вкачу, вкатишь *ivk.* 1. įristi, įvolióti; įstūmti (*ritant*); телеру вкатали в сараи vežimą įstómė į daržinę; в. бочку под навес įristi statinė į stóginę; 2. *šnek.* kiřsti, smógti, rėžti, mauti, pilti, žiėbti, skėlti, dróžti; в. пошечину kiřsti, smógti, skėlti aštausį; 3. *šnek.* įtraukti, įrašyti, įbrúkti; по ошибке егó вкатали не в тот список per klaidą į įtraukė, įbrúko nė į tą sąrašą; 4. *šnek.* parašyti, įvėlti; в. ученику двóйку įvėlti mokiniai dvejutuką; 5. įvažiuóti, įlėkti (*važiuotam*), įdardėti, įdundėti, įriedėti, įdróžti, įrietėti; машина вкатала в город mašiną įdundėjo, įlėkė į miestą; *~ся*, вкачусь, вкатишсь *ivk.* 1. įriedėti, įriedėti, įsiristi; 2. įvažiuóti, įriedėti, įdundėti; 3. *šnek.* įbėgti, įpulti, įsmúkti, įnėrti; парныйшка вкатился в комнату bernioka įsmúko į kambarį.

ВКАТЫВАТЬ, -аю, -аешь *eig. жр.* вкатыть и вкатать; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *жр.* вкатыться; 2. būti ritamam; бочки вкатываются на телеру statinėš ritamos į vežimą.

ВКАЧАТЬ, -аю, -аешь *ivk.*, **ВКАЧИВАТЬ**, -аю, -аешь *eig.* (i) pumpuoti, (i) siurbliuoti.

ВКИДАТЬ, -аю, -аешь *eig. šnek.*, **ВКИДЫВАТЬ**, -аю, -аешь *eig.*, **ВКИНУТЬ**, -ну, -нешь *ivk.* įmėsti, įsviesti, įmetinėti, svaidyti, mėčiоти; ♦ **ВКИНУТЬ** словечко įtėrpti, pridėti; žlėptelėti žodėlį (*bekalbant*).

ВКЛАД, -а *indėlis*, įnašas; внести в. в сберкассу padėti, įnešti indėlį į taupomąją kāsą; внести в. в науку *prk.* įnešti indėlį į moksłą.

ВКЛАДКА, -и; *dgs. kilm.* -док, naud. -дкам 1. įdėjimas, įkiřimas; 2. įdėtinis lāpas (*i knyga, i bylą*); *~ной*, -ая, -ое 1. įdedamas, įdėtinis; 2. indėlių, indėlinis.

ВКЛАДЧИК, -а *indėlininkas*; *~ца*, -ы *indėlininkė*.

ВКЛАДЫВАНИЕ, -я *įdėjimas*, dėlióјimas; *~ть*, -аю, -аешь *eig.* 1. (i) dėlióti, dėti, įdėdinėti, įkaiřiоти; в. письмо в конверт dėti laiřką į vóką; в. меч в ножны įг в ножны kiřti kárdą į mąkřtį; 2. dėti,

įvestuoti; в. средства в предприятие dėti lėšas į įmonę.

ВКЛАДЫШ, -а 1. įdėtinis lapėlis; 2. *tech.* įdėklas, įntarpas, įklótas.

ВКЛАСТЬ, -аду, -адешь; *būt.* вклал, -ла, -ло *ivk. šnek. жр.* вложить.

ВКЛЄИВАТЬ, -аю, -аешь *eig.*, *~ить*, вклєю, вклєишь *ivk.* 1. įlipdyti, įklijuóti; 2. *prk.* įtėrpti, įkarti (*žodį*); *~йка*, -и; *dgs. kilm.* -еек, naud. -ейкам 1. įkliјавimas, įlipdymas; 2. įkliја, įkliјуotas daiktas.

ВКЛЕПАТЬ, -аю, -аешь *ivk.* 1. prikniedyti, įkniedyti; 2. *prk. šnek.* įvėlti, įpinklioti; *~ся*, -аюсь, -аешься 1. būti įkniedytam; 2. įsikniedyti; 3. *prk. šnek.* įsvėlti (*pov. i nemalonų, painų reikalą*); 4. *prk. šnek.* įsimylėti.

ВКЛЕПЫВАТЬ, -аю, -аешь *eig.* kniedyti, *жр.* вклепать; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *жр.* вклепаться; 2. būti prikniedijamam.

ВКЛИНЕНИЕ, -я 1. įpleišijimas, įpleištavimas, pleišto įvārymas; 2. įsispraudimas, įsibrovimas, įsigavimas; *~енный*, -ая, -ое; -нєн, -ненá, -ненó įpleišytas, įsprāustas, užpleišytas.

ВКЛИНЕНИЕ, -я *жр.* вклинєние.

ВКЛИННАТЬ, -аю, -аешь *eig.* pleišyti, pleištuoti; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. pleišytis, *жр.* вклинниться; 2. būti įpleišijamam.

ВКЛИННТЬ, -ню, -нишь *ivk.* įpleišyti, įpleištuoti, užpleišyti, įvarýti pleištą, pleišką; *~ся*, -нюсь, -нишсь *ivk.* 1. įsipleišyti, įsirėžti, įsisprāusti; 2. įsibráuti, įsigauti.

ВКЛИННТЬ, -яю, -яешь *eig. šnek. жр.* вклиннвать; *~ся*, -яюсь, -яешься *eig. šnek. жр.* вклиннваться.

ВКЛОЧАТЕЛЬ, -я *v. tech.* jungiklis, įjungiklis; *~ть*, -аю, -аешь *eig.* 1. įjunginėti (*pov. elektrą*); 2. įrašinėti, traukti (*pov. i sutartį, i sąrašą*); 3. apřėpti, apimti.

ВКЛОЧАЯ *prl. su gal.* imtinai, įskirtinai, įskaitýtina, įskaítant, skaítant kartù.

ВКЛОЧЕНИЕ, -я 1. įjungimas; 2. įtraukimas, įskaitýmas, įskyrimas.

ВКЛОЧТЕЛЬНО *prv.* imtinai, įskirtinai, įskaitýtina.

ВКЛОЧИТЬ, -чу, -чишь *ivk.* 1. įjungti, prijungti; palėisti (*i darbą*); 2. įrašyti, įtraukti; įskaitýti, įskirti, įtėrpti; *~ся*, -чусь, -чишсь *ivk.* įsijungti, prisijungti, įsirařyti.

ВКОВАТЬ, вкую, вкуешь *ivk.* įkálti, įkáustyti (*pov. grandį i grandinę*).

ВКОВКА, -и įkalimas, įkáustymas; *~ывать*, -аю, -аешь *eig.* įkalinėti.

ВКОЛЃЧИВАТЬ, -аю, -аешь *eig.* įkalinėti, įmuřinėti; *~отить*, -очу, -отишь *ivk.* įkálti, įmuřti, įvarýti.

ВКОЛЃТЬ, вколю, вколєшь *ivk.* įdurti, įbėsti, įsmeigti; в. иглоку в шитьє įsmeigti ádatą į siuvinį.

ВКОНЄЦ *prv. šnek.* visiškai (pa)baigtinai, galutinai, mirtinai; он разорýлся в. jis visiškai nusigyvėno, nuskuřdo; в. измұчиться mirtinai pavařgti.

ВКОПАННЫЙ, -ая, -ое; -пан, -а, -о įkastas; ♦ *стоит* как в. stóvi kaip nudiegtas, įkáltas, į žemę įbes-tas, įsmeigtas; *~ать*, -аю, -аешь *ivk.* įkásti, apkásti, užkásti; *~аться*, -аюсь, -аешься *ivk.* įsikásti, apsikásti, įsiraūsti.

ВКОРЄНЕНИЕ, -я įdiegimas; *~ить*, -ню, -нишь *ivk.* įdiegti, įtvirtinti, įskiėpyti; в. культурные при-

вѣчки įskiępyti kultūringus įpročius; ~йтѣся, -нѣсь, -нѣшься *įvk.* įsišaknyti, įleisti šaknis, įsikeroti; įsibingėti (*apie ligą*), įsigalėti, įsisenėti, įsintėti.

вкоренѣть, -ѣю, -ѣешь *eig.* prātinti, skiępyti, (į) gyvėdinti, *žr.* вкоренѣть; ~сѣя, -ѣюсь, -ѣшься *eig.* 1. šaknytis, plėtotis, *žr.* вкоренѣться; 2. būti įdiegiamam, įskiępijamam.

вкороткѣ *prv.* *pasen.* *šnek.* greitū laikū, netrūkus.

вкосьтѣся, вкошусь, вкошишься *įvk.* *tarm.* 1. įsiptauti (*piaunant žolę, užgriebti kito ruožą*); сеседи вкошились в наш луг kaimynai įsiptovė į mūsų pievą; 2. įgūsti, įprasti piauti.

вкосью *prv.* *šnek.*, **вкось** *prv.* įstrižai, įkypai, įžulniai, įžambiai; ♦ вкривь и вкось a) bet kaip, kreivai šleivai; b) iр šiaip iр taip, iškraipytai.

ВКП(б) [Всесоюзная Коммунистическая партия (большевиков)] **ВКР(б)** [Visasąjunginė Komunistų partija (bolševikų)].

вкράдчиво *prv.* meilikaujamai, pasaliai, įtaikiai, įsiteikiamai; ~остъ, -и *m.* vylingumas, paslaugumas, įsiteikiamumas; ~ый, -ая, -ое; -чив, -а, -о vylingas, įsiteikiamas, įsigėrinamas, palugnus, pasalus, įteiklus.

вкράдываться, -аюсь, -аешься *eig.* *žr.* вкратѣся.

вкратѣть, -плю, -пишь 1. įšlėkti, įslākinti, įslakstyti, įtaškyti; įdėlioti kaip taškus; в. белой краской в сѣрую окраску стен į pilkąją sienų spalvą įtaškyti, įslākinti baltų dažų; 2. *prk.* įterpti.

вкратленнѣй, -ая, -ое; -лен, -лена, -лено 1. įtaškytas, įslākintas, išslākintas; žymėtas (*apie kortas*); 2. įterptas.

вкратливъ, -аю, -аешь *eig.* įslakstinėti, įtaškioti, *žr.* вкратѣть.

вкратѣсья, -аюсь, -адѣшься; *būt.* -ался, -алась, -алось *įvk.* 1. vogčiai įeiti, įsėlinti, įejučiomis įsigauti, įeiti; 2.: он вкратѣсья к нему в мѣлость jis jam įsiteikė, įsimalonėjo; в. в доверѣе įsigyti pasitikėjimą; 3. įsibrauti; вкратѣсья ošibka įsibrovė klaidā.

вкратце *prv.* trumpai, glaustai.

вкрѣпѣть, -плю, -пишь *įvk.* įtvirtinti.

вкривь *prv.* *šnek.* kreivai, ringėmis; колесо в. идѣт рātas kreivōja; ♦ в. и вкось a) bet kaip, kreivai, šleivai; b) iр šiaip iр taip, iškraipytai.

вкруг 1. *prv.* aplink, ratū, artū; 2. *prl.* su kilm. aplink; ~овую *prv.* 1. *šnek.* aplinkui; apsukui; стакān с вином пустѣли в. vūno stiklinę palėido aplinkui, apsukui; 2. *tarm.* *šnek.* apytikriai, vidutiniškai.

вкрутѣть, -учу, -утишь *įvk.* 1. įsūkti; 2. *šnek.* apgaulingai įkalbėti, primeluoti pēr akis, įteigti netiesą; ~сѣя, вкрутѣсья *įvk.* 1. būti įsuktam; 2. *prk.* įsisūkti, įsiskverbtū; в. в компанію įsisūkti į kompaniją.

вкрутую *prv.*: сварить яйцō в. išvirti kiaušinį kietai.

вкрученнѣй, -ая, -ое; -чен, -а, -о įsuktas (*prv.* *sraigtas, lempa*); ~иватѣ, -аю, -аешь *eig.* įsukinėti, *žr.* вкрутѣть.

вкусѣшь *žr.* вковātъ.

вкупѣ *prv.* *pasen.* kartū, draugė, bendrai, krūvojė.

вкупѣтѣся, вкуплюсь, вкупѣсья *įvk.* *pasen.* įsipirkti, pirktinai gauti (*prv.* *kokią teisę*).

вкусѣ, -а skōnis, skanūmas; орган вкуса skōnio organas; горький в. во ртū kartūs skōnis burpoję; кислый в. лимона rūgštūs citrinos skōnis; в. ѣтих яблок не хорош šitų obuolių skōnis, skanūmas ne kōks; узнатѣ по вкусу iš skōnio pažinti; сладок на вкус saldūs paragauti; улучшатѣ в. gārdinti, skāninti; ѣто кушанье мне по вкусу tās valgis mām skanūs.

вкусѣ, -а 1. skoningūmas, skōnis; одѣватѣся со вкусом reigtis su skoniu, skoningai vilkėti; тонкий в. критика subtilūs, rafinuotas kritiko skōnis; 2. pōtraukis, palinkimas, pōlinkis, simpātija, patikimas; войти во вкус įgauti pōlinkį, pōtraukį; 3. *šnek.* stilius, manierā; дом в готическом вкусе pāmas gōtiškojo stiliaus; танец в испанском вкусе šōkis pagal ispānišką manierą; ♦ на в. и цвет товарищей нет dėl skōnio nesigūnčiama.

вкусѣть, вкушū, вкусишь *įvk.* 1. *pasen.* paragauti, paskanauti; 2. *prk.* pajūsti, patirti; paragauti; в. счастье pajūsti, patirti laimės; в. бѣды paragauti, patirti vargo; в. славы patirti šlovės, garbės.

вкусѣно *prv.* gārdžiai, skaniai; ~ный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно gardūs, skanūs; в. обѣд skānūs pietūs; сāmая вкусная часть gardumā, skānskonis; ~овѣй, -āя, -ѣе skōnio (*pojūtis*); skōninis; вкусовые свойства пищи skōninės maisto ypatybės; вкусовые вещества prieskoniai.

вкусовщина, -ы *šnek.* šališkas, subjektyvūs, tik pagal savo skōnį vėrtinimas.

вкушатѣ, -аю, -аешь *eig.* ragauti, skanauti, *žr.* вкусиť.

вкую *žr.* вковātъ.

влāга, -и drėgmė; skystimas, skystimālis, drėgnūmas; напитатѣ влāгой sudrėkinti, sulāistyti; напитатѣся влāгой įdrėkti, subrinkti, suplūkti; живѣтельная в. gaivinantis, gaivinamas skystimālis.

влāгалищѣ, -а *anat.*, *bot.* makštis; ~ный, -ая, -ое *anat.*, *bot.* makšties; влāгалищное отвѣрстие *anat.* makšties angā.

влāгатѣ, -аю, -аешь *eig.* *žr.* вклāдыватѣ.

влāго||ѣмкость, -и *m.* drėgmės, vandens imlūmas; ~мѣр, -а drėgmėmatis, hidromėtras.

влāдѣл||ец, -льца valdytojas; saviniškas, turėtojas; в. дома pāmo saviniškas, valdytojas; в. кнѣй knygos turėtojas, saviniškas; ~ница, -ы valdytoja; saviniškė, turėtoja; ~ьческий, -ая, -ое valdytojo, saviniško.

влāдѣние, -я 1. valdymas; право влāдѣния teis. valdymo teisė; в. имуществом tufto valdymas; вступитѣ во в. pradėti valdyti; 2. valdā; колониальные влāдѣния империалистических стран imperialistinių šalių kolonijinės valdos.

влāдѣтель, -я v. 1. valdytojas, saviniškas; 2. *pasen.* valdovas; ~ница, -ы 1. valdytoja; 2. *pasen.* valdovė; ~ный, -ая, -ое viešpataujantis; в. князь viešpataujantis kunigaikštis; ~ствовать, -твую, -твуетѣ *eig.* *pasen.* viešpatauti, būti valdovu, karaliūti.

влāдѣть, -ѣю, -ѣешь *eig.* 1. valdyti (*turėti savo valdžioje ar nuosavybėje*); в. колоніями valdyti

kolonijas; в. домом turėti, valdyti namą; в. зем-
лею valdyti žemę; 2. mokėti; в. иностранным
языком mokėti užsienio kalbą; 3. mokėti vartoti,
valdyti; в. оружием mokėti vartoti ginklą; в.
пером mokėti (gerai) rašyti; 4. (pa)valdyti;
большой хорошо владеет рукой ligonis gerai
pavaldo ranką; ♦ в. собой būti santūriam, susi-
valdyti, valdytis, trąmdytis.

влады||ка, -и v. 1. *pasen.* valdovas, viešpats; 2.
bažn. pasen. archiriejus (*pravoslavų vyskupas*);
~чество, -а viešpatavimo, karaliavimo; ~чест-
вовать, -твую, -твуете *eig. pasen.* viešpatuoti,
valdyti; ~чица, -ы valdovė.

влажнеть, -еет *eig.* drėkti.

влажн||ость, -и m. drėgnumas, vilgšnumas; ~ый,
-ая, -ое; -жен, -жна, -жно drėgnas, vilgšnas,
atidrėkęs, sudrėkęs, dumbrūs (*poz. žemė*), mėsas
(*poz. sniegas*).

влáзень, -зня v. *tarm.* užkurys.

вламываться, -аюсь, -аешься *eig.* skveřbtis, láužtis,
griautis, bráutis, veřžtis; в. в чужой дом láužtis
į svetimą namą, žr. вломиться; ♦ в. в амбицию
(в обиду) jausti pagiežą, būti pernelyg užgau-
tám.

власогла́в, -а zool. plaukagalvis, siūlagalvis (*toks*
žarnų parazitas, *Trichocephalus*).

властвовать, -твую, -твуете *eig. pasen.* viešpa-
таuti, valdyti.

властели́н, -а viešpats, valdovas.

властитель, -я v. valdovas; viešpats; в. дум *prk.*
minčių valdovas; ~ница, -ы valdovė; ~ный, -ая,
-ое *pasen.* galingas, valdingas, valdoviškas;
~ский, -ая, -ое *pasen.* valdovo; ~ство, -а *pasen.*
viešpatavimas.

вла́сти||о *prv.* valdingai; ~ость, -и m. valdingumas,
palinkimas įsakinėti, valdyti; ~ый, -ая, -ое; -тен,
-тна, -тно 1. valdingas; 2. *prk.* paverčiantis, nu-
galintis.

властолю́б||ец, -бца valdžiótroška, mėgstantis va-
dovauti, viršininkauti žmogus; ~йвый, -ая, -ое;
-бый, -а, -о valdžios trokšantis, mėgstantis, virši-
ninkauti; ~ие, -я valdžios troškimas, valdžios
pamėgimas.

власть, -и m. 1. valdžią; верхняя в. aukščiausioji
valdžią; советская в. tarybų valdžią; быть у
власти būti valdžioje; 2. valia, galia, galybė; это
не в моей власти tai nėra mano galioje; поте-
рять в. nustoti galios, vālios, galybės; во вла-
сти предрассудков prietarų valdomas, prietarų
pilnas; родительская в. tėvų valia; 3. valdžios
organai, valdžią, vyresnybė; местные власти viē-
tos vyresnybė, valdžią.

влас||ы, -ов *dgs. pasen.* žr. волосы; ~яница, -ы
pasen. ašutinė (*asketo drabužis*).

владить, -чү, -чишь *eig. pasen.* vilkti, tempti; в.
тяжелую ношу vilkti sunkią našą; ♦ в. жал-
кое существование skursti, vargingai gyventi;
~ся, -чүсь, -чишься *eig. pasen.* 1. vilktis; в.
позади vilktis užpakalyje; 2. vālkiotis, klajóti,
bastýtis; в. по ночам vālkiotis, bastýtis naktimis;
3. slinkti (*apie laiką*).

влéво *prv.* kairėn, į kairę.

влезáть, -áю, -áешь *eig.* влезть, влэзу, влэзешь;
būt. влез, -ла, -ло *juk.* 1. (i)lipti, (i)kópti,

įsliuógti, užlipti; 2. įsliñkti, įlįsti, įsiskveřbti, įsi-
terpti; 3. (su)tilpti, įsistėkti, pareiti; ♦ влезть
в долги *šnek.* įsiskólinti, įklimpti į skoląs.

влеп||ять, -плю, влэпишь *juk.* ~лять, -яю, -яешь
eig. 1. įlipinti, įlipdyti; 2. *prk.* *šnek.* smógti, su-
duóti; skėlti, dróžti, tėkšti; в. пощечину skėlti,
rėžti, smógti, dróžti aušausi; 3.: в. кол по ариф-
метике įvėlti vienetą iš aritmetikos; в. пүлю в
лоб palėisti, įvarýti kulką į káktą.

влéт, -а 1. įskridimas, įlėkimas; 2. *prk.* pylà, dyžà;
išbarimas; бóдет тебе за это в. tėks tau už tai,
gáusi už tai pylòs.

влет||ать, -áю, -áешь *eig.* ~еть, влечү, влетішь
juk. 1. įlėkti, įskristi, įskridinėti; įpulti, įbėgti;
птица влетела в клерку paūkštis įskrido į nar-
vėlį; мальчик влетел в класс berniukas įbėgo
į klásę; 2. kliúti, tėkti; шалуну влетело išdýkėliui
kliúvo (*apie baustę*).

влéчение, -я pótraukis, palinkimas, patraukimas,
pólinkis; в. к труду patraukimas į darbą; чувст-
венное в. geidulys; я чувствую к тебе в. tū
manė patráuki, áš linkstū į tavė.

влечү, влечү, влечёшь, влечёт, влекүт; *būt.* влэк,
влеклá, -лó *eig.* 1. vilkti, tráukti, tempti; 2. tráuk-
ti, vilioiti, māsinti; eró влечёт к работе ji tráukia
darbas; ♦ в. за собой sukėlti, būti priežastimi.

влива́ние, -я 1. įpylimas, įliejimas; 2. *med.* įsvirkš-
timas, įleidimas, infūzija; ~ть, -áю, -áешь *eig.*
1. įpilstyti, žr. влить; ~ться, -áется *eig.* 1. žr.
влиться; 2. būti įpilamam.

вли́пнуть, -ну, -нешь *juk.* 1. įklimpti; 2. *prk.* *šnek.*
įkliúti, patėkti, įsivėlti; в. в скверную историю
įsivėlti, patėkti į biaūrią istoriją.

вли́ть, волью, вольёшь; *būt.* влил, влила, влило
juk. 1. įpilti, įlieti, įtekinti; 2. *prk.* įjungti, įterpti;
~ся, вольётся; *būt.* влился, влилась, влилось *juk.*
įtekėti, įsilieti, įsrėti; в нашу организацию вли-
лись свежие силы *prk.* mūsų organizacija pasi-
pildė naujomis įėjomis, į mūsų organizaciją įsi-
liejo naujų įėjų.

влия́ние, -я 1. įtaka, róveikis; под его влиянием
jō įtakoje, jō páveiktas; в. личности на историю
asmeis įtaka istorijai; 2. įtakingumas, autoritė-
tas, galia; человек с большим влиянием labai
įtakingas, didelio autoritėto žmogus; žmogus,
tūrintis didelę galia; ~тельность, -и m. įtakin-
gumas; autoritetingumas; ~тельный, -ая, -ое;
-лен, -льна, -льно įtakingas, įtakūs; ~ть, -яю,
-яешь *eig.* turėti įtakos, (pa)veikti; в. на детей
turėti vaikams įtakos; в. на события (pa)veikti
įvykius.

ВЛКСМ (Всесою́зный Лéнинский Коммунистиче-
ский Союз Молоде́жи) VLKJS (Visasąjunginė
Lėnino Komunistinė Jaunimo Sąjunga).

влож||ение, -я 1. įdėjimas; в. вещей в ящик daiktų
įdėjimas į dėžę; 2. *fin., ekon.* investavimas, įdė-
jimas, investicija; вложения в промышленность
įdėjimai, investavimai į pramonę; капитальные
вложения kapitāliniai įdėjimai; 3. įdedalas, įdė-
tis; письмо с вложением láiškas su įdedalu,
su įdėtimi; ~ить, вложү, вложишь *juk.* 1. įdėti,
įklšti; 2. investuoti, įdėti.

влом||иться, вломлюсь, вломишься *juk.* įsiláuzti,
įsiskveřbti, įsibráuti, įsiveřžti, įsigriauti; ♦ в. в

амбицию pajūsti pagiežą, būti pernelyg užgautam, įsižeisti.

влопаться, -аюсь, -аешься *юк. šnek.* 1. įsmūkti, įkliūpti; в. в грязь įkliūpti į purvą; 2. įkliūti, įsikilpoti, įkliūpti, išsišokti; в. в беду įkliūti nelaimen; в. с неосторожным замечанием išsišokti su neatsargia pastaba; 3. *юк.* įsimylėti, įsižiūrėti; в. в девушку įsimylėti merginą.

влюбить, влюблю, влюбишь *юк. šnek.* įteigti kām meilę (sau), meilę įdiegti, į meilę įkilpoti; ~йтись, -блюсь, влюбимься *юк.* įsimylėti; ~ленность, -и *т.* įsimylėjimas; ~ленный, -ая, -ое; -лен, -ленá, -ленó 1. įsimylėjęs; 2. -ого *дкт.* įsimylėjęlis; ~лять, -яю, -яешь *еиг. žr.* влюбить; ~ляться, -яюсь, -яешься *еиг. žr.* влюбиться.

влюбчивость, -и *т. šnek.* pólinkis (įsi)mylėti, pólinkis į meilę; ~мый, -ая, -ое; -чив, -а, -о greit įsimylintis, dažnai įsimylintis.

вляпать, -аю, -аешь *юк.* padaryti bet kaip, netikusiai; в. гвоздь netikusiai įkalti vinį; ~ся, -аюсь, -аешься *šnek. юк.* 1. įkliūpti, įdribti, įsmūkti (*поз. į purvą*); 2. *прк.* pakliūti, patėkti (*поз. į nelaimę*).

вмáзать, вмáжу, вмáжешь *юк.* įgliėti, įglaištyti, įkituoti, įmūryti; в. кирпич в стéну įmūryti plytą į sieną; ~ся, вмáжусь, вмáжешься *юк.* 1. įsiterlioti, įkliūpti (*поз. į degutą*); 2. *прк.* įsivėlti; в. в неприятное дéло įsivėlti į nemalonią istoriją.

вмáзка, -и įglaištymas, įkitavimas, įgliejimas; įmūrijimas.

вмáзывать, -аю, -аешь *еиг. žr.* вмáзать; ~ся, -ается *еиг.* 1. *žр.* вмáзаться; 2. būti įglaištomam.

вмáнивать, -аю, -аешь *еиг.* ~йт, -аманю, вмáнишь *юк. šnek.* (į)vilioti, (į)māšinti, privilioti.

вмáтывать, -аю, -аешь *еиг. žр.* вмотать.

вменить, -нó, -нйшь *юк.*: в. в вину *teis.* pakáltinti; в. в заслугу laikyti púorėnu; в. в обязанность įpareigoti; в. себе в обязанность įsipareigoti; ~яемость, -и *т. teis.* pakáltinamumas; ~яемый, -ая, -ое; -няем, -а, -о 1. *teis.* pakáltinamas; 2. *прк.* atsakingas už savo veiksmus; ~ять, -яю, -яешь *еиг. žр.* вменить.

вмёртвую *прв.* aklinai (*поз. užkalti*).

вмесáть, вмешу, вмесишь įminkyti; minkant pridėti.

вместе *прв.* sykiu, kartu, iš vieno; talkoję, draugę su kitais; draugę, bendrai, vienoje vietoje (*поз. sudėti*), daiktę, prie daikto; kúopoje; пойдём в. eism kartu; мой брат в. с ним máno brólis draugę su juo; собраться в. sueiti kúoron, krūvón; ♦ в. с тем kartu, tuo pat metu.

вместить, -аю, -аешь *юк.* įdėti, įsuti, įsuti; в. вещи в шкаф sudėti, įsuti, įsuti; в. зал вместит до тысячи зрителей sálėje sutilps, išsitéks iki

tūkstančio žiūrėvų; ~ся, вмещусь, вместимься *юк.* sutilpti, pareiti, išsitékti.

вместо *прл. su kilm.* 1. (to) vietoj, už; поработай в. меня padirbėk už manę; взять одну книгу в. другой paimti vieną knygą vietoj kitos; 2. užuot; в. того чтоб идти на работу, он остáлся дома užuot ėjęs į darbą, jis pasiliko namie.

вметáть¹, -áю, -áешь *юк.* pridysgniūoti; в. рукав в пальто пéред примёркой pridysgniūoti ar siaūsto rankové prieš primatuojanč.

вметáть², -áю, -áешь *юк.* įslūoti, (su)šlūoti (*į kq*).

вметнýть, -нý, -нёшь *юк.* įmesti, įblōkšti, įsviesti; ~ся, -нýсь, нёшься *юк.* įpūlti; įkristi.

вмешáтельство, -а įsikišimas, kišimasis; interveicija; без твоего вмешáтельства тáу nesikišant, сё tavęs; вооружённое в. ginkluota interveicija.

вмешáть, -áю, -áешь *юк.* 1. įmiešti, įmaišyti; įjaukti; в. в спирт воды įmiešti į spiritą vandenį; 2. *прк.* įpáinioti, įklampinti, įvėlti, įpinti; ерó вмешáли в это дéло į įpáiniojo į tą býlą, į tą reikalą; ~ся, -áюсь, -áешься *юк.* 1. įmiešti, įsimašyti, įsiterpti; 2. įspáinioti, įsikišti, įsivėlti; в. не в своё дéло įsikišti į nę savo reikalą.

вмёшивáть¹, -аю, -аешь *еиг.* minkyti, *žр.* вмесáть.

вмёшивáть², -аю, -аешь *еиг.* 1. maišyti, miešti; 2. klampinti, páinioti; ~ся, -аюсь, -аешься *еиг.* kišti, páiniotis, įsti.

вмиг *прв.* akimirksniu, viena akimirka.

вминáть, -áю, -áешь *еиг.* įspaudinėti, spráudyti, *žр.* вмять.

вмонтíровать, -рую, -руешь *юк.* įmontuoti; в. дётáль в машину įmontuoti į mašiną detalę.

вмотáть, -áю, -áешь *юк.* įvynióti, įvyti, suvynióti.

ВМС (Военно-морские силы) KJP (Karinės jūrų pajėgos).

вмуровáть, -рýю, -рýешь *юк.*, **вмурóвывать**, -аю, -аешь *еиг.* įmūryti.

ВМФ (Военно-морской флот) KJL (Karinis jūrų laivynas).

вмятина, -ы įdubimas, įduba, įlinkimas.

вмять, вомнý, вомнёшь *юк.* įspausti, įmaigyti, įniurkyti, įgrūmdyti, įspráusti.

внаём, **внаймы** *прв.* į nuomą, nuomon; отдáть внаём išnuomoti; иттí внаймы parsisamdýti; взятъ внаём išsinuomoti, nu(s)nuomoti.

внакíдку *прв.* apsisiautus, užsimėtus; надéть в. apsisiausti, užsimesti ant pečių.

внаклáде *прв. šnek.* su nuostoliu, su žalá; остáться в. turėti nuostolių.

внаклáдку *прв.* 1.: пить чай в. гэрти sáldintą arbátą, įdėjus į já cukraus (neatsikandant); 2. *tech.* užleistinai, su airtėklų; vožtinai.

вначáле *прв.* pradžioje, iš pradžių; iš karto; в. мы подкрепились iš pradžių mės pasistiprinome; в. всё шло хорошо iš karto viskas ėjo gerai.

вне *прл. su kilm.* 1. išorėje, iš lauko (pūsės), už, пё, anápus; собрáние состоялось в. зáла susirinkimas įvyko нё sálėje; в. границ госудáрства anápus, už valstýbės sienų; 2. viršum; в. плáна viršum pláno; 3. nesilaikant; в. очереди бё eilės; в. всáких прáвил nesilaikant jokių taisyklių, бё jokių taisyklių; ♦ в. сомнения бё ábejo,

bè abejõnēs; быть в. себя (от радости) nesitvėrti (*džiaugsmu*); он в. себя jis nè savo kailyje; в. закона už įstatymo ribų; в. опасности nepavojingoje, atvangojė vietoje.

вне... *pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiškianti „už“, „ne“, pvz.:* внешкольный užmokyklinis; *внештатный neetatinis.*

внебра́чный, -ая, -ое nesantuokinis, nevedýbinis; внебра́чная связь nesantuokiniai sántykiai; в. ребёнок nesantuokinis kūdikis, pāvainikis.

вневойсковой, -ая, -ое nè kariuomenėje atliekamas; вневойсковая подготовка nè kariuomenėje atliekamas parengimas.

внедрённый, -я įdiegimas, įskiepimas, paskleidimas; в. скоростных методов труда sparčiųjų darbo metodų įdiegimas.

внедрѣ́ть, -рю, -рѣшь *įvk.* įdiegti, įskiepyti, įvėsti, paskleisti; в. усовершенствование в народном хозяйстве paskleisti, įdiegti patobulinimą liaudies ūkyje; **вѣ́ться**, -рюсь, -рѣшусь *įvk.* įsišaknyti, įsikeroti, įsigalėti, įstrigti, įsmigti, įsimėsti; внедри́лась наклонность įsišaknijo rólkis; внедри́лась мысль įstrigo mintis; **вѣ́ть**, -яю, -яешь *eig.* skleisti, diegti, skiepyti, žr. внедрѣ́ть; **вѣ́ться**, -яюсь, -яешься *eig.* 1. šaknytis, plėtotis, žr. внедрѣ́ться; 2. būti diegiamam, skiepijamam.

вневропе́йский, -ая, -ое neeurópinis, užeurópinis.

внеза́пно *prv.* ūmaĩ, staigà; в. сконча́лся ūmaĩ, staigà mirė; **вѣ́сть**, -и *m.* 1. netikėtumas, staigūmas, ūmūmas; 2. *šnek.* staigmena; **вѣ́ый**, -ая, -ое; -пен, -пна, -пно netikėtas, staigus, ūmus, nelauktas; внеза́пная смерть staigĩ, ūmĩ mirtis.

внекла́ссный, -ая, -ое užmokyklinis, užklāsiniis.

внеклассовый, -ая, -ое beklāsis, neklāsiniis; в классовом обществе нет внеклассовых интересов klāsiniėje visuomenėje nėra neklāsinių interesų.

внема́точный, -ая, -ое *med.* negimdinis, užgimdinis; внема́точная беременно́сть negimdinis nėštūmas.

внеочередно́й, -ая, -ое neeilinis, nepaprastas; внеочередно́е заявлéние nepaprastas pareiškimas; внеочередна́я выдача. neeilinis išdavimas (*be eilės*).

внепарти́йный, -ая, -ое užpartinis.

внепла́новый, -ая, -ое neplaninis, užplaninis; в. ремо́нт neplaninis remóntas.

внесéние, -я 1. įnešimas; 2. įtraukimas, įrašymas; в. в список įrašymas į sąrašą; 3. pateikimas, pasiūlymas; в. нового проекта naujo projekto pasiūlymas; 4. įmokėjimas; в. налогов мokesčių įmokėjimas; 5.: в. удобрений в почву dirvos patęšimas.

внеслуже́бный, -ая, -ое netarnýbinis, užtarnýbinis.

внесме́тный, -ая, -ое *ekon.* nesąmatinis, užsąmatinis.

внести́, -сý, -сёшь; *būt.* vnēs, внеслá, -лó *įvk.* 1. įnešti, įgabėnti; в. вещи в вагон įnešti daiktus į vagoną; 2. pasiūlyti, pateikti; в. резолюцию pateikti rezoliuciją; в. новый законопроект pasiūlyti naują įstatymo projektą; 3. įrašyti, įtraukti; в. поправку įrašyti pataisą (*pvz. į tekstą*); в. новое условие в договор įtraukti naują są-

lygą į sutartį; в. в список įtraukti į sąrašą; в. расход в книгу išlaidas įrašyti į knygą; 4. įmokėti; в. плату за учёбу įmokėti mokslą pinigų; 5. *prk.* sukėlti, pasėti, sužadinti; в. раздор в семью pasėti šeimoje nesantaiką; в. оживлённые суžadinti gyvumą, pagyvinti; 6.: в. удобрёния užtręšti, patręšti.

внеурóчный, -ая, -ое nepamokinis, užpamokinis.

внешко́льный *||* ик, -а *šnek.* užmokyklinio švietimo specialistas; **вѣ́ица**, -ы *šnek.* užmokyklinio švietimo specialistė; **вѣ́ый**, -ая, -ое užmokyklinis; внешко́льное образование užmokyklinis švietimas.

внѣ́ние *prv.* išoriškai, iš lauko; pažiūrėti, iš pažiūrės; в. он споко́ен iš pažiūrės jis ramus.

внѣ́ше *||* политический, -ая, -ое užsienio politikos; **вѣ́торгóвый**, -ая, -ое užsienio prekybos.

внѣ́шний, -яя, -ее 1. išviršinis, išlaukinis, išorinis, orutinis; в. вид išorinė išvaizda; внѣ́шее спо́койствие išviršinis ramumas; 2. užsienio, tarptautinis; внѣ́шняя политика užsienio politika; внѣ́шние сно́шения tarptautiniai sántykiai; ♦ в. угол *mat.* priekampis.

внѣ́шность, -и *m.* išorė, išvaizda, išviršė, išorinis vaizdas; в. здания́ pàstato išorinis vaizdas; че́ловѣ́к краси́вой внѣ́шности gražiós išvaizdos, išorės žmogus.

внешта́тный, -ая, -ое neetatinis; в. сотру́дник неетáтинis bendradarbis.

вниз *prv.* apačion, žemyn; спуска́ться в. lėistis žemyn; в. по рекé (в. по течéнию) pasroviui, pavañdeniui, pasrauciui; **вѣ́у** *prv.* žemaĩ, apačiojė; apatiniamе aukštė; в. живѣ́т са́мójник апа́чiojė, apatiniamе aukštė gyvėна kuřpius.

ВНИИ (Всесою́зный нау́чно-иссле́довательский институт) VMTI (Visasąjunginis mokslinio tyrimo institutas).

вникáть, -аю, -аешь *eig.* gilintis, domėtis.

вникну́ть, -ну, -нешь; *būt.* вник ir вникнул, -ла, -ло *įvk.* akylai, atidžiai įsižiūrėti, įsigilinti, įsimastyti; в. во все сто́роны де́ла įsigilinti į visas bylōs, reikalo aplinkybes.

внима́ние, -я 1. dėmesys, atidžia, atidumas, atdairà, atodaira; što не сто́ит внима́ния таĩ neveřta dėmesio; обрати́ть на когó-л. (на что-л.) в. atkreipti, nukreipti į ką dėmesį, ākį; рабо́тает без внима́ния dirba bè atodairōs, nerūpestingai; принима́ть во в. atsižvelgti, domėtis, domėn dėtis, páisyti, dėtis galvōn; слýшать со внима́нием atidžiai, sù atidžiai, atsidėjus klausyti; обра́щать чьѣ-л. в. atkreipti kienō dėmesį; привле́кать чьѣ-л. в. (pa)traukti kienō dėmesį, (į)kristi kám į ākį; оста́вить без внима́ния не(at)kreipti dėmesio, nepáisyti; palikti bè pasekmių; досто́йный внима́ния veřtas dėmesio, įsidėmėtinas; 2. palankumas; rūpinimasis, rūpestis; заслужи́ть в. įsigyti palankumą; окружа́ть внима́нием rūpintis.

внима́тельнó *prv.* atidžiai, įdėmiai; **вѣ́ость**, -и *m.* atidumas, įdėmumas, atdairumas; **вѣ́ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно atidūs, įdėmūs, atdairūs, akýlas, dėmesingas, pastabūs; в. слýшатель atidūs klausytojas; в. ухóд за больнóм atidĩ ligōnio priežiūra.

внима́ть, -аю, -аешь ir внемлю, внемлешь *eig.* 1. dėmėtis, domėtis; 2. *pasen.* girdėti, klausyti(s).

вничью *prv.* sport. lygiomis.

внове *prv.* *šnek.* paūja, neįprasta; ему здесь всё в. jām čia viskas paūja.

вновь *prv.* 1. iš paūjo, vėl, antrą kartą; увидеться в. vėl pasimatyti; в. начнёт стрелять vėl pradės šaudyti; 2. naujai, tik ką, tuojaū, neseniai; в. вышедшая книга tik ką, naujai išėjusi knygā.

вносить, **вношу**, **вносишь** *eig.* 1. įnešinėti, gabėnti; 2. įrašinėti; *žr.* внести́ти.

внос||ка, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам 1. įnešimas; 2. papildymas (*apie raštus*), įterpimas, pataisa, papildomas įrašas; в. первоначальный текст сделано много вносок į pirmąjį, pirmąkštį tēkstą įterpta daug pataisų; **~ный**, -ая, -ое 1. įnešamas; įnešinis; 2. mokėtinas; ◆ **вносные** *žnaki pasen.* kabutės, *žr.* кавычки.

внук, -а 1. vaikaitis, anūkas, vaikvaikis, sūnaitis; 2. *dgs.* vaikų vaikai, pālikuonys; ◆ **двоюродный** в. pūsūnaitis.

внутренне *prv.* vidujė, savyjė, sieloje; в. доволен vidujė, sieloje patėnkintas.

внутреннеполитический, -ая, -ое *pasen.* vidaūs politikos; в. вопрос vidaūs politikos klausimas.

внутренний, -ая, -ее 1. vidaūs, vidinis, išvidinis, vidūjis; внутренняя дверь vidaūs, vidinės dūrys; в. орган человека žmogaus vidaūs organas; внутренние болезни *med.* vidaūs ligos; внутренняя торговля vidaūs prekyba; министерство внутренних дел vidaūs reikalų ministėrija; в. мир человека vidūjinis, vidinis žmogaus pasaulis; 2. vidinis, tikrasis; esminis; в. смысл события tikroji įvykių reikšmė; в. смысл речи esminė kalbės prasmė; ◆ **внутренняя** *средā savitarpis, tarpūsis.*

внутренность||ный, -ая, -ое vidurių; **~ь**, -и *m.* 1. vidūs; в. дома пāмо vidūs; 2. *dgs.* viduriai, dūbiai, vidaūs organai.

внутри 1. *prv.* vidujė, vidūj; в. егó происходила борьба jō vidujė vūko kovā; 2. *prl. su kilm.* vidūj, viduif, vidurų; в. города viduif miēsto.

внутри... *pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiškianti* „vidujė“, „vidaūs“, „viduif“, „viduryjė“, *puz.:* внутривенный vėnų vidaūs, vėnų vidinis; внутриквартирный būto vidaūs (*puz. įrengimai*).

внутриатомный, -ая, -ое atomų vidaūs, atomų vidinis, vūkstantis atomų vidujė.

внутрикомнатный, -ая, -ое ēsantis vieno kambario ribosė, kambarinis, kambario vidaūs; в. воздух kambarinis, kambario vidaūs ōras.

внутри||партийный, -ая, -ое pārtijos vidaūs, vidinis partinis; внутрипартийная борьба pārtijos vidaūs kovā; внутрипартийная демократия vidinė partinė demokrātija; **~союзный**, -ая, -ое sąjungos vidaūs; внутрисоюзное сообщение sąjungos vidaūs susisiektimas.

внутри 1. *prv.* viduif, į vidų; дверь отворяется в. dūrys atsidaro į vidų; принять лекарство в. priimti vaistus viduif; 2. *prl. su kilm.* viduif, į vidų; в. карма́на viduif kišenės.

внучат||а, -āt *dgs.* vaikāčiai, vaikvaikiai, anūkai; if anūkės; **~ный**, -ая, -ое, **~ый**, -ая, -ое vaikaitinis, anūkinis.

внуч||ек, -чка anūkėlis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам anūkėlė, dukraitė; двоюродная в. pōdukraitė.

внуш||а||есть, -и *m.* įtaigumas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* įkalbinėti, įtaigā daryti; *žr.* внушить; **~ться**, -а́ется *eig.* būti įteigiamām.

внушение, -я 1. įteigimas, įkvėpimas, įkalbėjimas, įpūtimas; įtaiga, įkalba, sugėstija; он действует по внушению своих товарищей jis veikia savo draugų įteigiamas, įkalbamas; 2. pamokymas, pākinimas, pabarimas; она не слушалась внушений jī neklausė pākinimų, pamokymų.

внушительн||о *prv.* 1. įtaigiai; в. говорить įtaigiai kalbėti; 2. didingai, imponantiškai; **~ость**, -и *m.* 1. įtaigumas; 2. didingumas, įspūdingumas, imponantiškumas; в. обстановки aplinkos didingumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. įtaigūs, įtaigingas, įtikinamas; в. аргумент įtikinamas argumėntas; 2. stambūs, didelis, didingas, imponantiškas, įspūdingas; в. вид didinga, imponantiška išvaizda.

внушить, -шý, -шишь *ivk.* įteigti, įkvėpti, įpūsti, įkalbėti, įkalbinti; в. уважение к старшим įteigti pāgarbā vyresniesiems.

внятно||о *prv.* gūškiai, aiškiai; suprantamai; в. читать gūškiai skaityti; **~ость**, -и *m.* gūškumas, aiškumas; suprantamumas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно gerai gūrdimas, gūškūs, aiškūs; suprantamas; в. ролос gerai gūrdimas, aiškūs balsas.

внятно, бūs. *nevert.;* būt. внял, -лā, вняло *ivk.* 1. susidomėti, susiinteresuoti; 2. *pasen.* išklausyti, išgirsti; он внял моёй просьбе jis išklausė mano prašymā, maldāvimā; jis išgirdo mano prašymā, maldāvimā.

во 1. *prl. vartojamas vietoj „в“:* a) prieš daugelį žodžių, prasidedančių dviem arba daugiau priebalsių, урач kai vienas iš jų yra „в“ arba „ф“, *puz.:* во сне sapnė; во рту burnojė; во флоте laivynė; во власти valdžiojė; b) atskiruose posakiuose, *puz.:* во-первых pirma; во-вторых antra; c) prieš žodžius „весь“ ir „всякий“, *puz.:* во весь ролос visų balsų; во всяком случае kiek vienu atveju, šiaip ar taip; 2. *dll.* štai, vā; tai beif; во, как надо делатъ štai kaip reikia daryti; во, каkého сомā пойма́ли štai, vā kóki šamā sugāvo(me)!; у него́ глазыща — во! jō veizalai, ākys — tai beif!

вобла, -ы *zool.* Kāspijos mēkšras, raudonākė, raudė (*žuvis*), *Cyprinus grislagine*.

вобратъ, **вберý**, **вберёшь**; *būt.* -āl, -алā, -ало *ivk.* 1. sugėrti, sutraukti, susiurbti; в. всю воду sutraukti visā vāndenį; 2. suvienyti, sujungti.

вовёк, **~и** *prv.* amžinai, pėf amžius, kōl gūvas; niekadā; в. не отдām niekadā neatiduosiu; в. не забуду pėf amžius, kōl gūvas neužmiršiu.

вовлекать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* вовлечь; **~ся**, -аюсь, -а́ясь *eig.* 1. *žr.* вовлечься; 2. būti įtraukiamām.

вовлечение, -я įtraukimas, įviliójimas, įpáiniojimas. **вовлечь**, -екý, -ечёшь, -екýт; *būt.* -лēк, -леклā, -клó *ivk.* 1. įvilkti, įtempti; 2. įtraukti; įvilióti, įkilpoti, įmāsinti, įpáinioti; в. в работу įtraukti į darbā; в. в беду įpáinioti į neláimę, įtraukti į vargā; в. в западню įvilióti į spāstus; **~ся**, -екýсь,

-ечёшься; *būt.* -лѣксь, -леклѣсь, -лось *ivk.* isi-
tráukti, imti dalyvauti; в. в общественную рабо-
ту isitráukti i visuomenini darbą.
вовне *prv.* už (ko nors) ribos, išorėj, i išorę.
вовнутрь *prv.* ir prl. žr. внүтрь.
вовремя *prv.* laikų; не в. нѣ laikų; он в. спохва-
тился jis laikų susigriebė.
вовсе *prv.* šnek. visai, visiškai, suvis; в. не visai
nė, ištiesai nė, anaipťol.
вовсю *prv.* šnek. iš visų galių, jėgų, iš petiės, kiek
įkabindamas, labai smarkiai.
вогнаный, -ая, -ое; -нан, -а, -о 1. įvėtas, įgin-
tas, įvarėtas; 2. įkaltas, įvarėtas (*pvz. vinis*).
вогнать, вгоню, вгонишь; *būt.* -ал, -алá, -ало *ivk.*
1. įvėti, įginti, įvarėti; 2. įkalti, įvarėti (*pvz. vi-
ni*), įsprąsti; 3. *prk.* šnek.: в. в слѣзы pravirk-
dyti; в. в страх įbauginti; ♦ в. в пот devynis
prākaitus išsprąsti; в. в гроб i kapus nuvarėti.
вогнутость, -и *m.* įlinkimas, įdubimas; dubumà,
įgauba; ~ый, -ая, -ое; -нут, -а, -о įlenktas,
įgaubtas, gaubtinis, įdubus, įliūkės, įdubęs; во-
гнутое зеркало įgaubtas, gaubtinis vėidrodis;
двойко вогнутое стекло abipusiai įgaubtas stik-
las.
вогнуть, -гну, -гнѣшь *ivk.* įlenkti, įgaubti; ~ся,
-гнѣтся *ivk.* įliūkti, įdubti.
вода, -ы *gal.* воду; *dgs.* воды, вод, водам ir во-
дам 1. vanduo; ведрó воды kibiras vandėis;
чистая в. švarus vanduo; 2. *dgs.* vandenys, van-
deis telkiniai, plótai; внүтренние воды vidaus
vandenys; 3. *dgs.* (mineralinės) veismės, (minerā-
liniai) šaltiniai; целительные воды gýdomosios
veismės; 4. *dgs.* vaivandeniai; ♦ плыть по водѣ
plaūkti pavandeniu, pasrovui; плыть протів во-
ды plaūkti prieš vandenį, prieš srōvę; в до-
кладѣ много воды *prk.* pranešimė daug tuščiazo-
džiavimo, pranešimas labai skýstas; концы в во-
ду visi pėdsakai paslėpti; он сквозь огонь и
воду прошёл jis visko mātęs; jis vėtytas ir mē-
tytas; алмаз чистейшей воды tyriausias deiman-
tas; вывезти на чистую воду iškelti i dienės
šviēsą; десятая в. на киселѣ tólimas gimínaitis,
deviñtas vanduo nuo kisiēliaus; в мутной водѣ
ловить рыбу *prk.* drumstamė vandenyjė žvejoti;
толочь воду (в ступѣ) rēčiù vandenį sėmti (*dirb-
ti tuščią darbą*).
водворение, -я 1. apgyvendinimas, įkūrdinimas;
2. įvedimas, įvesdinimas; ~ить, -рю, -рйшь *ivk.*
1. įkūrdinti, apgyvendinti; в. порорѣльцев в но-
вый дом padėgėlius įkūrdinti, apgyvendinti pau-
jamė pamė; 2. įvesti, nustatyti; grąžinti; в. по-
рядок grąžinti tvarką; ~яться, -рюсь, -рйшсь
ivk. 1. įsikūrti; apsigyventi; в. на нóвом мѣсте
įsikūrti naujoje vietoje; 2. nusistovėti, grįžti, at-
sirasti; водворился порядок grįžo, nusistovėjo
tvarkà; ~ять, -яю, -яешь *eig.* žr. водворить;
~яться, -яюсь, -яешься *eig.* 1. žr. водвориться;
2. būti įkūrdinamam; 3. būti įvedamam, nustato-
mam.
водевилейст, -а vodevilininkas; ~иль, -я *v.* vodevil-
lis; ~ильный, -ая, -ое vodevilio, vodevilinis.
водитель, -я *v.* 1. *pasen.* keliarodys, vedlys, vadō-
vas, vedėjas, vādas; 2. šoferis, vairuotojas (*trans-*

porto priemonių); ~ница, -ы 1. *pasen.* vadōvė,
vedlė; 2. vairuotoja; ~ство, -а vadovavimas;
под водительство партии partijai vadovaujant.
водить, вожу, водишь *eig.* 1. vedžioti, vesti; по
улицам слонá водили драмблį gātvėmis vedžioti;
2. vairuoti; в. автомашину vairuoti automašiną;
3. vadovauti, vesti; он много лет водил кораблį
jis daugelį metų vadovāvo laivams, vedė laivus;
в. в ирпѣ vadovauti žaidimui, būti žaidynių va-
dovū; в. полкi в бой vesti pulkū i mūšį.
4. *šnek.* vesti, vedžioti (*jauniklius*); ♦ в. дружбу
draugauti, bičiuliauti; в. хлеб-соль со своим со-
седом kūmauti, bičiuliauti su savo kaimynu;
в. за нос argaudinėti, vedžioti už nosies; ~ся,
вожусь, водишься *eig.* 1. veistis, būti, gyventi;
в лесу водятся волки miškė veisiasi vilkai, urā
vilkų; 2. santykiuoti, bendrauti, bičiuliauti; он
водится с подозрительными людьми jis susidėjo,
bičiuliaujasi su įtartinais žmonėmis; ♦ у нерó
водятся деньги jis turi pinigų; за ним водятся
грешки jis turi nuodėmelių, jō sąžinė nė visai
švari, nėra gryná; у них так водится taip jau jiē
urā įprātē; как водится kaip visuomēt, kaip
įprasta, kaip priimta.
водилца, -ы, ~чка, -и vandenėlis.
водка, -и degtinė, baltakė, skaidrioji; ♦ дать на
водку *pasen.* duoti išgertuvių, degtinpinigių;
царская в. chem. druskos ir azoto rūgščių miši-
nys, karališkasis vandenėlis.
водник, -а vandeniniškas (*vandens transporto dar-
bininkas*).
водный, -ая, -ое vandeninis, vandėis, vandėnis;
водная поверхность vandėis paviršius; водные
пути vandėis keliai; в. спорт vandėis spórtas.
водобоязнь, -и *m.* hidrofóbija, pasiutimo ligà.
водовоз, -а vandenvežys; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -зок,
naud. -зкам *šnek.* arklýs vandeniu vežioti;
~ничать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* vandenį vežioti,
vandėis vežiotiimu veřtis; ~ный, -ая, -ое van-
deñvežio; vandėis vežamasis; водовозная бóчка
vandeniu vežti statinė, bōsas.
водоворот, -а verpėtas, vandėis sūkurys, virulys;
~ный, -ая, -ое sūkurinis.
водогрѣйка, -и; *dgs. kilm.* -ёек, *naud.* -ёйкам
šnek. virintūvas (*indas vandeniu virinti*); ~ный,
-ая, -ое vandeninio (ap)šildymo (*pvz. katilas,
vamtzdis*).
водоём, -а tvenkinys, baseinas, vandėis telkinys,
talpyklà; ~кий, -ая, -ое; -ёмок, -мка, -мко tal-
pūs, imlūs (vandeniu); ~ный, -ая, -ое tveñki-
nio, baseino.
водозабór, -а vandėis (pa)ėmimas; vandėnvietė.
водоизмещение, -я vandėntalpa, (laivo) tonāžas.
водокачка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам ван-
deñs slurblinė.
водокрác, -а bot. vandenplūkis, *Hydrocharis*.
водолáz, -а pāras, parūnas; ~ничать, -аю, -аешь
eig. būti narū; ~ничество, -а nāro veřslas; ~ный,
-ая, -ое nāro; nārdomasis; в. колокол nārdoma-
sis vařpas, narāvarpis; в. костюм nāro kostiū-
mas.
водолѣй, -я 1. *šnek.* vandėis pilstytojas; 2. *prk.*
šnek. skystakalbis (*kalbetojas*).

водолече||бница, -ы vandeis gydyklā; **~бный**, -ая, -ое vandeis gydymasis, hidropātinis; **~ние**, -я gydymas vandeniu, hidropātija.

водолив, -а vandeis pylėjas.

водолюб, -а *zool.* degutinė antelė (*vabalas*), vandeis juodlīs, *Hydrophilus*.

водомер, -а vandeis skaitiklis, vandėnmatis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *zool.* čiuožikas, genėlis (*vabzdys*), *Hydrometridae*; **~ный**, -ая, -ое vandeis matuojamasis; в. прибор vandeniui matuoti prietaisas.

водомоина, -ы vandėngrauža, išplova.

водонапорный, -ая, -ое: водонапорная башня vandėntiečio bokštas.

водонепроницаем||ость, -и *m.* nepralaidumas vandeniui; **~ый**, -ая, -ое; -ем, -а, -о nepralaidūs vandeniui, neprėslampamas; водонепроницаемая ткань neprėslampamas audinys (*audeklas*).

водонос, -а vandenės; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам vandenėsė; **~ный**, -ая, -ое vandėningas; в. слой земли vandėningas žemės sluoksniš.

водоосвящение, -я *žr.* водосвятие.

водоот||водный, -ая, -ое vandeis nuleidžiamasis; водоотводная труба drenā, drenāžo vamzdis; **~лив**, -а vandeis nusiurbimas, pašalinimas; **~ливный**, -ая, -ое vandeis pašalinamasis; в. насос vandeis siurblys.

водоочистительный, -ая, -ое vandeis tyrinamasis, švarinamasis.

водопад, -а krioklys.

водоплав||ающий, -ая, -ое: водоплавающая птица vandeninis paukštis; **~ный**, -ая, -ое 1. plūdkomasis; водоплавные дрова plūdkomosios malkos; 2. *poez. žr.* водоплавающий.

водоподъемный, -ая, -ое vandeis keliamasis (*puz. ratas*).

водопой, -я 1. (*gyvulių*) girdyklā; 2. girdymas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -поек, *naud.* -пойкам (*paukščiai*) girdomoji lėkštėlė, girdyklė.

водополье, -я *tarm.* (ūpių) pótvyinis; **~ный**, -ая, -ое pótvynio, pótvyinis; водопольная порā pótvynio laikas, mėtas; водопольная ловля рыбы pótvyinis žvejėjimas.

водопровод, -а vandėntiekis; **~ный**, -ая, -ое vandėntiečio; **~чик**, -а vandėntiekininkas, vandėntiečio darbininkas.

водопроницаем||ость, -и (*pra*)laidumas vandeniui; **~ый**, -ая, -ое; -цаем, -а, -о pralaidūs vandeniui.

водоразборный, -ая, -ое: водоразборная колонка vandeis skirstomoji kolonėlė.

водораздел, -а *geogr.* (упиų) vandėnskyra, takoskyra; **~ьный**, -ая, -ое *geogr.* vandėnskyros, takoskyros, takoskyrinis; vandenį skiriantis; водораздельная линия vandėnskyros linija.

водорез, -а *jūr.* vandėnskrodis (*laivo priekinė dalis, skrodžianti vandenį*).

водород, -а *chem.* vandenilis; **~ный**, -ая, -ое *chem.* vandenilio, vandenilinis; водородная бомба vandėnilinė bomba.

водоросли, -ей *dgs.* (*vns.* водоросль, -и *m.*) *bot.* dumbliai, *Algae*; заросший водорослями araugės dumbliais.

водосбор¹, -а *bot.* sinavādas, kankālija, *Aquilegia*.

водосбор², -а ūpės baseinas.

водосборс, -а *hidr.* vandeis nupiltūvas.

водосвятие, -я *bažn.* vandeis šventinimas.

водослив, -а *hidr.* vandeis sleĩkstis; боковой в. šoninis vandeis sleĩkstis; **~ный**, -ая, -ое vandeis sleĩksčio; водосливная плотина sleĩkstinė ūžtvanka.

водоснабжение, -я vandeis tiekimas.

водоспуск, -а 1. vandeis išleidimas; 2. vandeis išleistūvas.

водостой, -я klānas, balókšnis.

водостойк, -а vandeis nuotakas; **~чный**, -ая, -ое vandeis nutekamasis; водосточная труба stógvamzdis, nutekamasis vamzdis (*nuo stogo*).

водоток, -а *hidr.* vandėntėkmė.

водотолчение, -я *šnek. iron.* nenaudingas, tūščias dārbas.

водоточина, -ы *šnek.* prótėkis, urulys.

водотрубный, -ая, -ое *tech.* vandeis vamzdzis; в. котел vandeis vamzdzis kaitilas.

водоупорный, -ая, -ое atsparūs vandeniui.

водоход, -а upeivis, ūpininkas; **~ство**, -а ūpininkystė, ūpinė laivýba.

водохранилище, -а (*nuotakų reguliuojantis*) tvenkinys, vandeis saugyklā, talpyklā, baseinas, vandeis rezervuāras.

водочерпáлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *tech.* vandėnsėmė; **~тельный**, -ая, -ое vandeis semiamasis (*prietaisas*), vandėnsėmis.

водоч|ка, -и degtinėlė, degtinė; **~ный**, -ая, -ое degtinės; в. завод degtinės gamyklā, varyklā.

водру|жать, -аю, -аешь *eig.*, **~зйть**, -ужý, -узйшь *juv.* (stāčia) įsmeĩgti, įbėsti, (pa)statyti; iškėlti, pritvirtinti aukštumoje; советские воины водрузили над рейхстагом в Берлине знамя победы тarybiniai kariai iškėlė viršum reĩchstago Berlyne pėrgalės vėliavą.

водры, -я vādas, vedikas, vadėiva; куда в., туда и стадо pāskui piemenį iř bandā.

водянеть, -ею, -еешь *eig.* vandėnyti, vandėniuoti; (i) murti, (pa)tižti.

водяника, -и *bot.* vārnauogė, *Empetrum*.

водянист||ость, -и *m.* vandėningūmas, vandėniuotumas; **~ый**, -ая, -ое; -йст, -а, -о 1. pavandėnijes, vandėniuotas, vandėningas, patlžęs, įmūręs; водянистая картошка vandėningos, pavandėnijosios bŭlvės; 2. *prk.* skýstas, neturiningas.

водянка, -и *med.* vandėnligė, vandėnė.

водяной, -ая, -ое 1. vandeis, vandeninis, vandėnis; водяные растения vandeniniai augalai; водяная мельница vandeis malūnas; водяная болезнь vandėnligė; 2. *zool.*: водяная курица pėndrinė vištėlė; 3. -óro *dkt. mit.* vandėnis, vandeis kipšas.

водяность, -и *m.* patlžimas, pažliugimas, pavandėnijimas.

водяночный, -ая, -ое *med.* vandėnligės, vandėnės.

воевать, воюю, воюешь *eig.* kariauti, kautis.

воевод||а, -ы *ist.* 1. karvedys; 2. vaivada; **~ский**, -ая, -ое 1. kārvedžio; 2. vaivados; **~ство**, -а *ist.* vaivadija.

воедино *prv.* draugėn, iř vienaĩ daĩktą, iř krŭvą.

военачальник, -а kariuomenės viršininkas; karvedys; **~ство**, -а kariuomenės vadovybė; **~ствовать**, -твую, -твуешь *eig.* vadovauti kariuomenei, karvedžiauti.

военизация, -и militarizacija, sukārinimas; в промышленности pramonės sukārinimas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* militarizuoti, sukārinti; в промышленности sukārinti pramonę; **~ироваться**, -рюсь, -руешься *eig.* ir *įvk.* 1. susikārinti; 2. būti sukārinamam.

военком, -а (военный комиссар) karinis komisāras; **~ат**, -а (военный комиссариат) karinis komisariātas; городской в. miēsto karinis komisariātas.

военкор, -а (военный корреспондент) karinis korespondentas; **~мор**, -а (военный моряк) karo jūreivis.

военно-воздушный, -ая, -ое karinis oro; в.в. флот karinis oro laivūnas.

военно-морской, -ая, -ое karinis jūrų; в.м. флот karinis jūrų laivūnas.

военнообязанный, -ого *dk.* karo prievolinkas.

военнопленный, -ого *dk.* karo belaisvis, imtinis.

военно-полевой, -ая, -ое karo lauko; в.п. суд karo lauko teismas; военно-полевая хирургия karo lauko chirūrgija.

военно-промышленный, -ая, -ое karo pramonės; в.п. завод karo pramonės gamyklā.

военнослужащий, -его *dk.* kariškis, karys.

военно-судебный, -ая, -ое kariuomenės teismo; в.с. приговор kariuomenės teismo nuosprendis.

военно-учебный, -ая, -ое karo mokslo; военно-учебное заведение karo mokyklā.

военный, -ая, -ое 1. karo, karinis, kariuomenės; военное дело karo dalykai, karýba; военное положение karo stōvis, būklė; в госпиталь karo ligoninė; в преступник karinis nusikaltėlis; определиться на военную службу į karinę tarnybą (į) stōti; 2. -ого *dk.* karys, kariškis.

военрук, -а (военный руководитель) karinis vadovas.

военспец, -а (военный специалист) karo specialistas.

военищина, -ы *niek.* kariaunā; militaristai, karinė klišė; фашистская в. fašistinė kariaunā.

вожак, -а vādas, vadovas, vedžiojojas, vadėiva, vedlys; слепого в вожак не берёт āklas būdamas, kitam kėlio neparodysi, āklas į vedlius nėimamas; в стада бизонов бизонų bandos, kaimeinės vedlys; в медведей *pasen.* lokių, meškų vedžiojojas, lokiniškas.

вожата, -ой *dk.* (pionierių) vadovė (*pvz.* mokytoje).

вожатый, -ого *dk.* 1. *pasen.* vedlys, palydovas, vadovas; пустылись в дорогу с вожатым lėidosi į keliōnę su vedliu, palydovu; 2. (pionierių) vadovas; 3. (*tramvajaus, troleibuso*) vairuotojas.

вожделение, -я geidimas, geidulys, geismas, troškimas, pōtroškis, troškinys, aistrā; плотское в. kūno geidulys; грех вожделения geidulystė; неисполненный вожделения geidulingas; чувственное в. geidulys; склонный к вожделению geidūs; склонность к вожделению geidūmas, gaidūmas, palinkimas į geidulingumą; **~анный**, -ая, -ое

geidžiamas, trōkštamasis; aistringai, karštai laukiamas; в час карштай laukiama valandā; вождельная цель trōkštamasis tikslas; **~ть**, -ёю, -ёешь *eig.* geisti, trōkšti, goruoti, trōkštauti.

вожделение, -я 1. vedžiojimas, vedimas, vadovavimas; в детей на прогулку vedžiojimas vaikų pasivaikščioti; 2. vairavimas; vadovavimas; в лётных аппаратов skraidomųjų aparatų vairavimas; в автомобилей automobilių vairavimas; в войск vadovavimas kariuomenei.

вождь, -я в. vādas, vadovas; Коммунистическая партия — в. советского народа Komunistų partija — tarýbinės liaudies vādas.

вожжи, -ей *dgs.* (*vns.* **вожжā**, -й) vadėlės, vādzios, ātvarslai, patvārslės; кожаные вожжи odinės vadėlės.

вожy¹ *žr.* водить.

вожy² *žr.* возить.

воз, -а, о вōзе, на возy; *dgs.* -ы, -ов vežimas; в. дров malkų vežimas; в. с солóмой šiaudų vežimas; ♦ что с вōзу упало, то пропало kās išgaravo, tās nēbe tavo; kās iškrito, tās jau kito.

возблагодарить, -рю, -ришь *įvk.* *pasen.* padėkoti, parėikšti padėką; в. судьбу за удачу padėkoti likimui už pasisekimą, sėkmę.

возбранить, -ню, -нишь *įvk.* *pasen.*, **~ять**, -яю, -яешь *eig.* *pasen.* (už)ginti, (už)drausti, nelėisti; в. вход на территорию завода uždrausti įėjimą į gamyklos teritoriją; **~яться**, -яется *eig.* *pasen.* būti draudžiamam; ходить по траве возбраняется draudžiama mindžioti žolę; не возбраняется lėidžiama, nedraudžiama.

возбудимость, -и *m.* jaudrūmas, greitas susijaudinimas; **~ый**, -ая, -ое; -йм, -а, -о jaudrus, jautrus, jaudringas, jaudrinamas, sujauadinamas; легко в. человек lengvai sujauadinamas žmogus.

возбудитель, -я в. 1. *tech.* žadintuvas; 2. jaudiklis, jaūdas; 3. sukelėjas; в. болезни ligos sukelėjas; 4. jaudintojas; **~ный**, -ая, -ое jauadinamasis, žadinamasis, erzynamasis, dirginamasis; возбудительное средство jaudiklis.

возбудить, -ужy, -удишь *įvk.* 1. sužadinti, sukelti; в. чувство sužadinti jaūsmą; в. мужество sukelti, sužadinti drąsą; в. больёнз sukelti ligą; в. подопзрение įtarimą sukelti; в. аппетит sužadinti apetitą, в. удивление nustėbinti; 2. iškelti; в. вопрос iškelti klausimą; 3. įjauinti, sujauinti, įerzinti, įdirginti; в. несорласие sukiršinti, suvaityti, sukelti vaidūs; в. против себя sukiršinti prieš savę; 4. *tech.* sužadinti (*pvz.* *elektros srovę*); **~ся**, -ужyсь, -удысья *įvk.* 1. susijauinti; 2. prabūsti, (pa)kilti, atsirasti.

возбуждаемость, -и *m.* jaudrūmas, *žr.* возбудимость; **~ать**, -аю, -аешь *eig.* 1. žadinti, gaivinti; 2. jaudinti, erzinti, dirginti; в. нервы dirginti nėrvus; *žr.* возбудить; **~аться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. būti žadinamam, sukeliamam; 2. erzintis, jaudintis; **~ающий**, -ая, -ее jaudinantis; žadinantis, stimuliuojantis; **~ение**, -я 1. *tech.* (su)žadinimas; ударное в. smūginis (su)žadinimas; 2. dirginimas, jaudinimas; jaudinimasis, susijauinimas, susiėzinimas, suirzimas, jaudulys; в. толпа было неописуемо neapsākomas būvo minios. susijauinimas, susiėzinimas; 3. iškėlimas, sukė-

limas; в. вопро́са kláusimo iškėlimas; в. йска ieškinio iškėlimas (*teisme*); 4. kūrystmas, siūndymas.

возбуждённый||ость, -и *m.* susijaudinimas; **~ый**, -ая, -ое; -ён, -енá, -енó 1. sujaudintas, susijaudinęs, suiržęs; в. человек sujaudintas žmogūs; 2. sukėltas; iškėltas.

возведение, -я 1. pakėlimas (*apie akis*); 2. (pa)-státymas, įrengimas; statýba; в. дома nāmo stātymas; в. нáсыпи pýlīmo įrengimas, supylimas; 3. *pasen.* (pa)kėlimas, suteikimas; в. в сан titulo suteikimas; 4. *mat.* (pa)kėlimas; в. в степенъ láipsniu (pa)kėlimas.

возвеличение, -я (iš) áukštīnimas, (pa)šlōvinimas, (iš)gárbīnimas; iškėlimas; **~ивать**, -аю, -аешь *eig.* áukštinti, gárbinti, šlōvinti; **~иваться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. žr. возвеличиться; 2. būti áukštīnamam, šlōvinamam.

возвеличить, -чу, -чишь *įvk.* išáukštinti, išgárbinti, pašlōvinti; iškėlti; **~ся**, -чусь, -чишься *įvk.* išsáukštinti, iškilti, išsigárbinti, išsišlōvinti.

возвеселиться, -лю, -лишь *įvk.* palinksminėti; **~иться**, -люсь, -лишусь *įvk.* įsilinksminėti; **~яться**, -яю, -яешь *eig.* žr. возвеселиться; **~яться**, -яюсь, -яетесь *eig.* 1. žr. возвеселиться; 2. būti (pa)-linksminamam.

возвести, -еду, -едешь; *būt.* -вёл, -елá, -елó *įvk.* 1. pakėlti (*aukštyn*); в. глаза pakėlti akis į viršų; 2. *mat.* pakėlti; в. в степенъ pakėlti láipsniu; 3. pastatýti, išvarýti; в. стěны pastatýti, išvarýti sienas (*nāmo*); 4. *pasen.* pasodinti, įkėlti; pakėlti, paáukštinti; в. на престол pasodinti į sōstá, dēti karáliumi, carū; 5. iškėlti, sukėlti; в. обвинение на сосěда apkáltinti kaimýná; ♦ в. в принцип pāvesti principui.

возвеститель, -я *v.* skelbėjas, apreiškėjas, prānašas; **~ница**, -ы skelbėja, apreiškėja, prānašė; прилетают птицы — возвестительницы весны pāflekia pāukščiai — pāvāsario skelbėjai.

возвестить, -ешу, -естишь *įvk.*, **~шать**, -аю, -аешь *eig.* (iškilmingai) paskėlbti, aprėikšti; в. о побěде (iškilmingai) paskėlbti pėrgalę; **~щение**, -я (pa)skelbimas, apreiškimas.

возводить, -вожý, -водишь 1. kėlti (*aukštyn*); 2. *mat.* kėlti (*laipsniu*); 3. statýti, mūryti; žr. возвести.

возврат, -а 1. grąžinimas, atidavimas; в. долга skolōs grąžinimas, atidavimas; 2. grįžimas, sugrįžimas, átkrytis, atókrytis, sángažá; ♦ без возврата negrąžintinai; negrįžtamai; егó счастью нет возврата jō láimė diño nebe grąžtamai; в. солнца *astr.* sáulės sugrįžimas; **~имость**, -и *m.* grąžinamumas, atgaunamumas; **~имый**, -ая, -ое; -йм, -а, -о grąžinamas, atgáunamas, atitaísomas, pataísomas.

возвратить, -ашý, -атишь *įvk.* 1. sugrąžinti, atiduoti; в. книгу atiduoti knýgá; в. подарок grąžinti dōvaná; 2. atlyginti, atsitéisti, atmokėti; 3. atšaukti, paršaukti; в. из командировки atšaukti iš командировkės; 4. atvēsti, sugrąžinti; в. на путь добродетели į dorýbės kėliá sugrąžinti; **~ся**, -шýсь, -тишься *įvk.* pargrįžti, sugrįžti, parkeliauti, parvažiuoti, parefti, parvýkti; в. на рóдину tėviškėn grįžti.

возвратный, -ая, -ое 1. grįžtantis, grįžtinis, grįžtamas, grįžimo; grąžinamas; в. путь grįžtamas kėlias, grįžimas; на возвратном пути grįždamas; в. тиф *med.* grįžtamoji šiltinė; в. билет grįžimo, grįžtamasis bilietas; 2. *gram.* sangrąžinis; в. глагол sangrąžinis veiksmážodis.

возвращать, -аю, -аешь *eig.* 1. atidavinėti, grąžinti; 2. atšaukinėti; žr. возвратить; **~ся**, -аюсь, -аетесь *eig.* 1. žr. возвратиться; 2. būti grąžinamam.

возвращение, -я 1. grąžinimas, atidavimas; 2. grįžimas, sugrįžimas; grįžtuvės; 3. atšaukimas, paršaukimas (*puz. nāmo*); **~енный**, -ая, -ое; -щен, -щенá, -щенó (*su*)grąžintas; atiduotas, atgáutas.

возвысить, -ышу, -ысишь *įvk.* 1. paáukštinti, padidinti, pakėlti; 2. sustiprinti autoritėtá, prestižá, išgársinti; 3. sustiprinti, pakėlti; в. рóлос pakėlti balsá; **~ся**, -ышусь, -ысишься *įvk.* 1. *pasen.* iškilti, pakilti; ўровень воды возвысился vandeñs lýgis pakilo; цěны возвысились pakilo, padidėjo káinos; 2. būti iškilusiam, kýšoti; 3. būti pranašesniám, aukštesniám; iškilti, pagarsėti, išgarsėti; 4. (*apie balsá*) sustiprėti, pagarsėti, pasidaryti garsesniám.

возвышаться, -аю, -аешь *eig.* 1. áukštinti, didinti, kėlti; 2. kėlti, darýti pranašesnį, didinti prestižá; 3. *prk.* kilninti, tóbulinti, taūrinti; искусство возвышает человека mēnas kilnina žmogų; **~аться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. kilti, aukštėti; 2. áugtī, didėti (*puz. kainos*); 3. *prk.* taurėti, tóbulėti; būti aukštesniám; kilti, garsėti; 4. (*apie balsá*) stiprėti, garsėti; **~ение**, -я 1. išáukštīnimas, (pa)-kėlimas; 2. (iš)kilimas, pakilimas; 3. aukštumá, iškilumá, pakilumá, pakilimas, pakylá; на возвышении стоял замок aukštumoje buvo pilis.

возвышенный||ость, -и *m.* 1. aukštumá, pakilumá, kalvá, pakylá; гóрод был расположен на возвышенности miestas buvo aukštumoje, kalvoje; 2. *prk.* aukštumas, kilnumas; в. дýха dvāsios kilnumas; **~ый**, -ая, -ое; -ен, -енна, -енно 1. áukštas, iškilus, pakilus, įkalnūs; возвышенная мѣстность iškilī, įkalnī vietovė; 2. kilnūs, prakilnūs, taurūs; išáukštintas, iškilęs; возвышенные чувства kilnūs, prakilnūs jausmai; стремиться к возвышенным цěлям siekti kilnių tikslų.

возглавить, -влю, -вишь *įvk.* vadováuти, stovėti, būti priešakyje; в. движение vadováuти judėjimui; в. профсоюз vadováuти profsájungai.

возглавлять, -яю, -яешь *eig.* žr. возглавить; **~ся**, -яется *eig.* būti vadovaujамam; учреждение возглавлялось человеком с большими организаторскими способностями įstaigai vadovávo didelių organizatoriškų gabūmų žmogūs.

возглас, -а šúktelėjimas, riktelėjimas, šauksmas, šūksmas, šūksnis, riksmas; в. с мѣста šúktelėjimas iš vietos (*puz. susirinkime, posėdyje*); в. ўжаса báimės, išgáščio šauksmas; в. радости džiaugsmo šūksnis.

возгласить, -ашý, -асишь *įvk.*, **~шать**, -аю, -аешь *eig.* 1. (gársiai, iškilmingai) (pa)skėlbti, šaukdinginti, gársinti; 2. sušukti, šúktelėti; **~шение**, -я 1. garsūs skelbimas, gársinimas, pagársinimas, apgársinimas, šaukdinimas; 2. sušukimas, šúktelėjimas.

возговорить, -рю, -ришь *ivk. šnek.* prabilti, prakalbėti, prakalbėti, prašnekėti.

возгон|ка, -и *chem.* sublimācija, sublimāvimas; **~ять**, -яю, -яешь *eig. chem.* sublimuoti.

возгораем|ость, -и *m.* dagūmas, (užsi)degamūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ем, -а, -о dagūs, degūs, (*lengvai*) užsidegantis, dėgamas.

возгораться, -яюсь, -яешься *eig.* pradėti dėgti, liepsnėti, *žr.* возгореться.

возгордиться, -ржусь, -рдишься *ivk.* išdidėti, išdīsti, išpuikti, įsididžiūoti, pasikėlti į puikybę, imti didžiūotis; в. своими успехами imti didžiūotis savo laimėjimais.

возгореться, -рюсь, -ришься *ivk.* 1. užsidegti, įsidegti, užsiplėksti, įsiliepsnėti; 2. *prk.* prasidėti, kilti, įsiliepsnėti; возгорелась война įsiliepsnojo, kilo kāras; из искры возгорелось пламя iš kibirkštės įsidegė liepsnā; 3. *prk.*: в. желанием karštai panorėti; в. гнѐвом įtūžti.

возгр|ивец, -вца *tarm. vulg.* glitlāžis, snarglāžā, varvanōsis, snaŋglius; **~я**, -й *tarm.* glitėsiai, snargliai.

возд|авать, -даю, -даешь *eig.*, **~ать**, -дам, -дашь, -даст, -дадим, -дадите, -дадут; *būt.* -дāl, -лā, -ло *ivk.* 1. at(si)lūginti, at(si)mokėti, atsiplėnėti; воздавайте каждому должное atiduokite kās kām priklausō; воздātь сторіцею šimteriōpai atlūginti; в. злом за добро ūž gērā blogū atsimokėti; 2. *pasen.* atiduoti, teikti; (pa)rōdyti; в. честь atiduoti pāgarbā; **~ание**, -я *pasen.* 1. atlūginimas, atlygis, atmokā, atmokėjimas, ātpildas; 2. atidavimas, reiškimas (*poz. pagarbos*).

воздвигать, -яю, -яешь *eig.* statyti; в. завод statyti gamyklā; ♦ в. гонѐние imti pėsekioti; kūrstyti, kād pėsekiotų; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. būti stātomam; 2. *pasen.* stūksōti, stovėti.

воздвигнуть, -ну, -нешь; *būt.* -йг, -ла, -ло *ivk.* 1. pastatyti, nutiesti; 2. *pasen.* pakelti (*i viršū*); **~ся**, -нется; -йгся, -йглась, -лось *ivk. pasen.* pakilti (*i viršū*), iškilti.

воздевать, -яю, -яешь *eig. pasen. žr.* воздѣть.

воздѣств|ие, -я рōveikis, veikimas, paveikimas; моральное в. morālinis рōveikis; физическое в. fizinis paveikimas; оказātь в. на корō-л. kā paveikti; **~овать**, -твую, -твуеть *eig.* ir *ivk.* (pa)veikti, turėti įtakā, (pa)daryti рōveikį; в. на ребенка лаской paveikti kūdikį gerumū, glamōne.

воздѣл|ать, -аю, -аешь *ivk.*, **~ывать**, -аю, -аешь *eig. (žemę)* dirbti, įdirbti, išdirbti, apdirbti; auginti; kultivuoti; в. поле (j)dirbti laukā; в. лен auginti linūs.

воздержавшийся, -шаяся, -шееся 1. susilaikęs, susitvārdęs, susitūrėjęs; 2. -шерося *dkf.* susilaikiusysis (*nuo balsavimo*).

воздержание, -я susilaikymas, susitūrėjimas, santūrumas, sātūra.

воздержани|о *prv.* santūriai; **~ость**, -и *m.* santūrumas, sātūra, nuosaikūmas, saikūmas, sąvaldūmas, sąvalda; **~ый**, -ая, -ое; -жан, -жанна, -жанно santūrus, sąvaldūs, (nuo)saikūs, saikingas.

воздержать, -ержу, -ержишь *ivk.* sulaikyti, sutūrėti, sudrausti; **~ся**, -ержусь, -ержишься *ivk.* sulaikyti, susitūrėti, susirāmdyti, susitvārdyti, su-

sidrausti; в. от голосовāния nebalsuoti; он не воздержался от крика jis nesusilaikė nesurikęs; в. от еды badmiriāuti.

воздѣржный, -ая, -ое *žr.* воздѣржанный.

воздѣть, -ѣну, -ѣнешь *ivk.*: в. рўки iškelti rankās (*i viršū*).

вѣздух¹, -а ōgas; на открытом вѣздухе grupatė, atviratė ōgė; выйти на в. išeiti laukā; ♦ питātься вѣздухом ōru gyvām būti; молвў вѣздухом нѣсит gandai greit skliūda; поднātь на в. išsproginti.

вѣздух², -а *bašn.* taurės ūzdangalas.

вѣздухобѣйный, -ая, -ое *pasen.* priešlėktūvinis; вѣздухобѣйна батарѣя priešlėktūvinė batėrija.

вѣздухо|вѣд, -а *tech.* ōrtakis; **~дўвка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *tech.* ōrāputė; **~дўвный**, -ая, -ое *tech.* ōro vāromasis, pučiamasis.

вѣздухообрāзный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно *rapašūs i ōgā*.

вѣздухоплāва|ние, -я oreivybė, ōro navigācija; **~тель**, -я *v.* oreivis, lakūnas; **~тельный**, -ая, -ое oreivybės, oreivio; в. змѣй lakdūnė, āitvaras.

вѣздушн|ик, -а *šnek.* oriniškas, oreivybės specialistas; **~ый**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно 1. ōro, orinis; 2. *prk.* lengvūtis (*poz. audinys*), švelnūtis; вѣздушная походка lengvūtė eisenā; 3. *tech.* orinis, ōro, pneumātinis; в. на-сѣс ōro siurblys; ♦ в. шар ōrpūslė, balionas, skrajōjamoji pūslė; вѣздушное явлѐние ōro reiškinyš; в. поцелўй bučinys skraiduolis; вѣздушная желѣзная дорѣга kabamasis geležinkelis; вѣздушные зāмки *prk.* neįvykdomos svajonės, fantāstiniai planai, sumānymai.

вѣздыхātель, -я *pasen. žr.* вѣздыхātель.

вѣздыхātь, -яю, -яешь *pasen. eig. žr.* вѣздыхātь.

вѣззāние, -я atsišaukimas; в. к работчим atsišaukimas i darbininkūs; в. к населѐнию atsišaukimas i gyvėntojus.

вѣззātь, -ззовў, -ззовѐшь; *būt.*, -ззвāl, -лā, -ло *ivk.* pašaũkti, kreiptis atsišaukimū; šaũktis, šaũtelėti, apeliuoti.

вѣззрѐние, -я pažiūra, pōžiūris, pažvalgā; материāлистическое в. materialistinis pōžiūris.

вѣззр|ѣть, -рю, -ришь *ivk. pasen.* pažiūrėti, pažvelgti; **~йться**, -рюсь, -ришь *ivk. šnek.* įsižiūrėti, įsispoksōti, įsispitrėti, įsistebeilyti.

вѣзить, вѣжў, вѣзишь *eig.* vėžti, vėžioti, važinėti, vėžinti.

вѣзйться¹, вѣзится būti vėžiojamam, vėžamam.

вѣзйться², вѣжўсь, вѣзишься *eig.* 1. vartytis, tvarsytis (*poz. lovoje*), tasytis; 2. *šnek.* darbuotis, plušėti, plūktis; krapštytis, čiupinėtis, terliotis, gniūsinėti, knūburiuoti; мне нѣкогда с ним в. mán nērā kadā sū juō terliotis; 3. bruzdėti, jodytis, māltis, kūltis (*apie vaikus*), šurmuliuoti, bruzdėti, siausti.

вѣзка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -экам (su) vėžimas, vėžiojimas; кирпичей остāлось на три вѣзки plūty liko trims vėžimams.

вѣзлагātь, -яю, -яешь *eig.* 1. padėti, uždėti (*poz. vainiką*); 2. pavedinėti, pavėsti; в. на нѣгѣо много обязанностей pavėsti jām daug pareigū; ♦ в. надежды (*на кого, что*) pasikliāuti (*kuo*); на

негo възлагáют большiе надéжды iš jо даũг láukiama, i jī dēdama даũг vilciņ.

возле 1. *prv.* arti, šaliā, gretā, gretimais, palei; 2. *prl. su kilm.* arti, šaliā, gretā, priē.

возлежать, -жý, -жйшь *pasen.* gulēti.

возлетать, -áю, -áешъ *eig. žr.* vzletátъ.

возлечь, -лйгу, -лйжешъ, -лйгут; *būt.* -лэг, -легла, -легло *ivk. pasen.* (atsi)gulti (*ant ko*).

возлиwальник, -a *bažn.* lietūvas (*aukuro indas*).

возлиwать, -áю, -áешъ *eig. pasen.* aplāisčioti, ar-laistinėti.

возликовать, -кýю, -кýешъ *ivk.* iṁti džiaugsmingai krykštauti, laleti, džūgauti, nudžiūgti.

возлить, возолью, возольешъ; *būt.* -йл, -ила, -ило *ivk. pasen.* aplāistyti, aplieti.

возлияние, -я 1. *ist.* vīno aukojimas; 2. *šnek.* išger-tūvės, išgērmas.

возложение, -я 1. uždėjimas, užkrovimas; 2. pavedimas.

возложить, -ожý, -ожишь *ivk.* 1. padėti, uždėti; 2. pavēsti.

возлюбить, -люблю, -любишь *ivk. pasen.* pamilti, pamylėti.

возлюбленный, -ая, -ое; -лен, -а, -о 1. pamiltasis, mylimasis, numylėtasis; pamėgtasis; 2. -oro *dkt.* mylimasis.

возмездие, -я atmokā, ātpildas, ātlygis, atlyginimas, baismē; справедливое в. teisingas ātpildas, baismē, ātpelnas.

возмestитель, -я v. atlygintojas, kompensuotojas (*pvz. nuostolių*).

возмestить, -ещý, -естйшь *ivk.* atlyginti, kompensuoti, padengti (*pvz. nuostolius*).

возмestать, -áю, -áешъ *ivk. pasen.* 1. įsisvajoti, svajonēs ugdyti; 2. *pasen.* didžiū dėtis, išdisti, išpuikti.

возмestать, -áю, -áешъ *eig. žr.* возмestить; **вэние**, -я atlyginimas, ātpildas, padengimas, kompensācija.

возможнo 1. *it.* gālimas dáiktas, gal būt; мне, в., придēтся уэхать gālimas dáiktas, kād mán tēks išvažiūoti; 2. *eina tariniu* gālima; весьма в. labai gālimas dáiktas; 3. *prv.* galimai; в. грóмче kuō garsiausiai; **вoсть**, -и m. galimūmas, galimybē, galėjimas, išgalē; próga; иметь в. išsigalēti, įstēngti; turėti prógos; по мéре возможности kiek galēdamas, pagal išgalē; нег возможности nerā galimūmo, negālima; получить в. įgálti, turėti galimūmo, prógos; предоста-вить в. įgálinti; меня лишйли возможности сделать это mán nebėdavē tai padaryti; при пёрвой возможности pasitaikius pirmai prógai; упущенная в. praleistā próga; **вый**, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно 1. gālimas, įmānomas; возможно ли это? ar tāt gālima, įvykdoma?, ar tai gālimas dáiktas?; я сделал всё возможное аš pada-riaū visa, kā galėjau; всеми возможными спó-собами visais įmānomais būdais; кричātь всеми возможными голосами rēkti visokiāusiai bal-sais; 2. įvykdomas, padāromas; 3. lėistinas, lėi-džiamas; 4. gālintis pasitaikyti, eventualūs, spē-jamas, įsivaizduojamas.

возмужалость, -и m. subrendimas, pilnametystē; **влый**, -ая, -ое subrēndēs, suaugēs, įmetējēs, su-

mitēs, sutarpēs; стать возмужалым subrēsti; **вть**, -áю, -áешъ *ivk.* suaugti, subrēsti, įmetėti, sumisti, sutarpti; девочка возмужала mergaitē suaugo, subrēndo.

возмутитель, -я v. *pasen.* kūrstytojas, piktintojas; maištininkas, riāušininkas, kiršintojas; ramybēs drumstėjās; **вница**, -ы *pasen.* kūrstytoja, pik-tintoja, kiršintoja, maištininkē, riāušininkē; ra-mybēs drumstėja; **вно** *prv.* papiktinamai; **вный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. papiktinimas (*pvz. pasiēlgimas*); возмүтительная жестóкость pasi-baisētinās žiaurūmas; 2. *pasen.* kūrstomas, kir-šinamas (*pvz. kalba*).

возмүтйть, -ушý, -утишь *ivk.* 1. sudrumsti, jáud-rinti, sujáudinti (*pvz. širdį*); 2. sukūrstyti; sukir-šinti (*pvz. žmones*), subrūzdinti; 3. papiktinti, su-kēlti pasipiktinimą; **вся**, -ушýсь, -утишься *ivk.* 1. pasipiktinti, pasibiaurėti; pasibaisėti; 2. *pasen.* sukēlti maištą, sukilti.

возмүщать, -áю, -áешъ *eig.* 1. kiršinti, kūrstyti, brūzdinti; 2. piktinti; *žr.* возмүтйть; **вся**, -áюсь, -áешься *eig.* 1. piktintis, biauřetis; áudrintis; 2. *pasen.* maištáuti, bruzdėti; *žr.* возмүтйться.

возмүщление, -я 1. kūrstymas; 2. *pasen.* maištas, riāušēs, sukilimas, sámbrūzdis; 3. pasipiktinimas, piktinimasis, susirūstinimas; прийтй в в. pasi-piktinti; 4. *fiz.* sutrikdymas; sutrikimas; 5. *astr.* nukrypimas, deviācija; **вённый**, -ая, -ое; -щён, -шенā, -шенó 1. sūdrumstas, sutrikdytas, sujūdin-tas; 2. pasipiktinēs; pasipiktinamas; все были возмүщены visi buvo pasipiktinę; в. гóлос pa-sipiktinimo balsas.

вознаградйть, -ажý, -адйшь *ivk.* **вждать**, -áю, -áешъ *eig.* 1. apdovanóti; 2. atmokėti, atlyginti, atpelnýti; **вждение**, -я 1. apdovanóјimas; 2. at-mokā, atlyginimas, ātpildas; денежное в. pini-ginis atlyginimas.

вознамериwаться, -аюсь, -аешься *eig.* **вться**, -рюсь, -ришься *ivk.* sumanýti, užsimanýti, užsi-geišti, užsimóti, pasikēsinti, pasikēlti, pasi-bausti.

вознегодовать, -дýю, -дýешъ *ivk. pasen.* pasipik-tinti, supýkti, įšįrsti.

возненавидеть, -йжу, -йдишь *ivk.* iṁti nekēsti, ne-arýkantą pajūsti; в. вparā pajūsti neapýkantą priešiui.

вознесение, -я 1. pakilimas; 2.: в. госпóдне *bažn.* dangiū žengimas.

вознестй, -есý, -есēшь; *būt.* -нēs, -неслā, -лó *ivk.* 1. pakēlti, iškēlti aukštýn (*pvz. akis*), ištēsti aukštýn (*pvz. rankas*); 2. išmēsti aukštýn; 3. iš-kēlti, išáukštinti (*pvz. nuopelnus*); **всь**, -есýсь, -есēшься; *būt.* -нēсья, -неслāсь, -лóсь 1. pakilti aukštýn, iškilti; 2. pasipūsti, i didýbē pasikēlti; в. на нёбо *bažn.* įžēngti i daũgų.

возникать, -áю, -áешъ *eig. žr.* возникнуть; **внове**, -я atsiradimas, kilimas, įsisteigimas, įsi-kūrimas; лерēнда о возникновении Рима legen-dā apie Rómos įsikūrimą.

возникнуть, -ну, -нешъ; *būt.* -нйк, -ла, -ло *ivk.* 1. įsisteigti, įsikūrti (*pvz. valstybē*); возникло бo-щество įsikūrē draugijā; 2. iškilti, rāstis (*pvz. vaidai, gandai*); prasidėti (*pvz. ligos*), atsirasti;

возникло подозрение kilo įtarimas; 3. pakliti, išdýgti, pasiródyti.
возни́ца, -ы, ~чий, -ero *dkl. pasen.* vežėjas, vežikas, vežlys.
возно́сить, -ношу́, -но́сишь *eig.* 1. kėlti, tiesti (*aukštýn*); 2. *prk. bažn.* siųsti (*puz. maldas*); 3. aukštinti, gárbinti, girti; *žr.* вознести; ~ся, -ношýсь, -но́сишься *eig.* 1. kilti aukštýn, tiestis į viršų; 2. didžiúotis, pūstis; *žr.* вознести́сь.
возно́шение, -я 1. *pasen.* kėlimas aukštýn; 2. aukštinimas, gárbinimas; 3. išdidimas; iškilimas.
возня́, -й *šnek.* 1. šurmulys, bruzdesys, bruzdà; išdykavimas; triukšmavimas; поднимать возню́ triukšmauti; 2. plušėjimas, rūpesčiai, triūšas; у меня́ было́ много́ возни́ с подыскиванием нóвой кварти́ры turėjau daug vařgo, naũjo bũto beieškódamas; 3. čiupinėjimasis, krápstymasis, terliojimasis.
возобла́дывать, -аю, -аешь *įvk. pasen.* nugalėti, gauti, paĩmti viršų, nusverti; чýвство дол́га возо́бладало над стра́хом pareigòs jaũsmas nugalėjo báime.
возобно́вить, -влю́, -ви́шь *įvk.* 1. atnaũjinti (*puz. pažinti*), iš naũjo pradėti (*puz. ginčą*); в за́нятия вѐл pradėti pratybas, pámokas, užsiėmimus; 2. atstatyti, atkurti; в дом atstatyti náma; ~ся, -йтся *įvk.* atsinaũjinti, atsikurti; atkristi (*apie ligą*).
возобновле́ние, -я atnaũjinimas, atstatymas, atkūrimas, restauravimas; ~е́нный, -ая, -ое; -ѐн, -енá, -енó atnaũjintas, atstatýtas, atkūrtas, restaurótas.
возобновля́ть, -яю, -яешь *eig.* naũjinti; atstatinėti, *žr.* возобновить; ~ся, -яется *eig.* 1. *žr.* возобновиться; 2. būti atnaũjinamam.
возовня́, -и *tarm.* rátinė, pašiurė.
возово́й, -ая, -ое vežimo, vežiminis, vežtinis.
возок, -зкá *pasen.* deňgtas vāžis, rógės.
возомни́ть, -ню́, -ни́шь *įvk. šnek.* įsivaizduoti, nósį užriėsti, didžiú dėtis, išdisti, pasipūsti, išpuikti.
возопи́ть, -плю́, -пи́шь *įvk. pasen.* suklikti, surikti, iĩmti guryoti.
возра́довать, -дую, -дуюшь *įvk.* pradžiũginti; ~ся, -дуюсь, -дуюсья *įvk.* apsidžiaũgti, pradžiũgti, nudžiũgti.
возра́ждать, -аю, -аешь *eig.* prieštaraũti, gińčytis, nesutikti, priešginiáuti; возража́ю прóтив э́того предложéния áš nesutinkũ sũ tuò pasiðlymu; в на замечáние оппóнента pasisakýti prieš опóне́то pàstaba; в доклáдчику prieštaraũti прапеšėjui; я не возража́ю áš neprieštaraũju, sutinkũ, nesipriešinu; ~же́ние, -я priešginiávimas, prieštaraũimas, prieštara, átkirtis, atskirtimas; неосновáтельное в. nepágrįstas prieštaraũimas; в прóтив предложéния nesutikimas sũ pasiðlymu; ника́ких возра́жений не последовало жо́киũ prieštaraũimų nebũvo; ~зйть, -ажу́, -азйшь *įvk.* atkirsti, atsikirsti, atšáuti, pasisakýti prieš.
возра́ст, -а ámžius; mėtai; мáлый в. mažumė, mažatvė, mažýstė; человек сréднего вóзраста púsamžis, vidutinio ámžiaus žmogũs; достйчь пóльного вóзраста sumetėti, tápti pilnamečiu; достйгнуть стáрческого вóзраста suláukti senátvės; войти́ в в. suáugtį; вй́ти из шкóльного вóзраста

išeiti iš mokýklinio ámžiaus; dėvушка на вóз-расте subrėndusi merginà.
возра́ст||а́ть, -аю, -аешь *eig.* ~й, -тý, -тѐшь; бũт. -рóc, -лá, -лó *įvk.* (iš)áugti, (iš)taĩpti; (pa)gau-sėti, (pa)didėti; капитал́ возра́стает капиталás áu-ga; сйлы возросли́ жéгос padidėjo, išáugo.
возра́стающий, -ая, -ее áugantis, didėjantis, dau-gėjantis, gausėjantis; по возра́стающим степе-ням *mat.* didėjančiais láipsniais; ♦ возра́стаю-щая луна́ priešpilnis.
возра́стн||ой, -ая, -ое, **возра́стный**, -ая, -ое ámžiaus; в. ценз áмžiaus сѐнzas.
возре́вновáть, -нью́, -нýешь *įvk. pasen.* užsidėgti pavydũ, pradėti pavyduĩáuti.
возро́дить, -ожу́, -оди́шь *įvk.* atgaminti, atkurti, atgaivinti, atnaũjinti; в. промýшленность atkurti пра́монę; в. к жи́зни atgaivinti, gražinti į gy-vėnimá; ~ся, -ожýсь, -оди́шься *įvk.* atgimti, at-sinaũjinti, atsigavinti, pražýsti, atkũsti; чýвство возро́дилось жаũsmas atgimė.
возро́ждать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* возродить; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* возродиться; 2. būti atgaminamam, atkuriamam.
возро́ждение, -я atgimimas, atsigavimas, atgiji-mas, atkutimas; в. промýшленности пра́монės atsigavimas; эпо́ха Возро́ждения *ist. renesáns*o epochà.
возро́жденный, -ая, -ое; -ѐн, -енá, -енó atgaivintas, atnaũjintas; atkūrtas, atstatýtas.
возро́птать, -опну́, -опнѐшь *įvk. pasen.* iĩmti mur-mėti, niurnėti, protestuoti.
вóзчик, -а vežėjas, vežikas, vežimininkas.
вóзиметь, -ѐю, -ѐшь *įvk.* pajũsti; он вóзимѐл охóту jĩ pagávo póras; ♦ в. дѐйствиe paveĩkti; в. сйлу pradėti veikti, įsigalióti, darytis, pasida-rýti teisėtam.
вóин, -а karýs, kareĩvis; ~ский, -ая, -ое karinis, káro, kariũ; káriskas, kariuomenės; во́инская до́блесть kário šaunũmas; во́инские тради́ции karinės tradicijos; в. пóезд kariuomenės, karinis traukinýs; во́инская выправка káriska laikýsena.
вои́нственн||ость, -и *m.* karingũmas; kovingũmas; ~ый, -ая, -ое; -ен, -енна, -енно karingas, kovin-gas, kaunũs; вои́нственные племена́ karingos geĩtys; в. вид karinga (*ir iron.*) išvaizda.
во́инство, -а kariuomenė, kariaunà, karijà, karei-vijà.
вои́нствующий, -ая, -ее karingas, kovingas, kovó-jantis; в. материализм kovingasis materializ-mas.
вои́стину *prv.* iš tiesũ, iš tikrũjų, tikrai.
вои́тель, -я *v.* 1. *pasen.* karýs, kariáutojas; 2. *prk. šnek.* karingas žmogũs, kariauniĩkas.
вои́, -я kaukimas, klýksmas, staugimas, kaũksmas, spieгimas; во́лчий в. vilkũ staugimas.
вои́ло||к, -а veltinýs, tũbas; ~чник, -а tũbininkas, veltinininkas, veltiniũ gamintojas; ~чный, -ая, -ое veltinis, tũbinis, veltiniũ; вои́лочное произ-водство veltiniũ gamýba.
вои́на́, -ы káras; вести́ вои́ну́ kára kariáuti; Ве-ли́кая Оте́чественная в. Didýsis Tėvũnės káras; гра́жданская в. pilieĩtinis káras; оборо́нител-ная в. gynybinis káras; состоя́ние вои́ны́ káro bũklė.

войско, -а; *dgs.* войскá, войск, войскáм kariúomenė, karijá; сухопутные войскá pėstijá, pėstininkai; моторизованное в. motorizúota kariúomenė, motorizúoti kariúomenės daliniai; **~вой**, -áя, -о́е kariúomenės, karijos; войсковое соединѣние kariúomenės junginys.

войт, -а *pasen.* viršaitis.

войтá, войдý, войдѣшь; *būt.* вошѣл, вошла́, вошло́ *ivk.* 1. jeiti, įžengti; įlįsti, įsliūkti; в. в лес įžengti į mišką; гвоздь вошѣл в доску vinis įlįdo į lentą; нож глубоко вошѣл в тело peilis giliai įsmigo į kūną; в. на корáбль pasikėlti į laivą; в. в правлѣние jeiti į valdýbą; 2. įplaukti; парохód вошѣл в гáвань gárlaivis įplaukė į uostą; 3. kreiptis, pateikti; в. с доклáдом в коллѣгию pateikti kolegijai pranešimą; 4. sueiti, pradėti; в. в переговоры pradėti derybas; в. в снóшения sueiti į santykius; 5. sutilpti, išsistėkti, pareiti; в шкаф вошлó мнóго книг į spintą sutilpo daug knygų; 6. įsigilinti; 7.: в. в долгį įklimpti, įbristi į skolą, įsiskolinti; в. в летá subręsti, įmetėti; в. в мýлость к кóму-л. įsigyti, pelnyti, įgauti kienò (pórs) malonę; в. в доверѣе įgyti pasitikėjimą; в. в обыча́й pàpročiai, madà virsti; в. в чьѣ-л. положѣние užjausti ką; в. во слáву išgarsėti; в. в сýлу įsigalioti; в. в привычку pasidaryti įprastinių dalykų; емý вошлó в рóлову jáм atėjo į galvą; в. в роль įsitraukti į vaidmenį, įprasti vaidinti; apsiprasti su savo padėtimi.

вока́льный, -ая, -ое vokálinis, dainavimo; вока́льное искусство dainavimo mėnas; в. ансамбль vokálinis ansamblis.

вокzáл, -а stotis; железнодоро́жный в. geležinkelio stotis; здáние вокzáла stoties rūmai; речнóй в. prieplauka, laivų stotis; на вокzáле stotyje; **~вный**, -ая, -ое stoties; в. буфѣт stoties bufetas.

вокруг 1. *prl. su kilm.* aplink, įskridiñ, apie; ходить в. дóма váikščioti aplink, apie namą; путешествие в. свѣта keliònė aplink pasaulį; 2. *prv.* aplinkui, aplink, apsuakai; в. темнó aplinkui tamsų; 3. *prl. su kilm.* dėl, rýšium; спорý в. слóжного вопро́са giñčai dėl sudėtingo kláusimo.

вол, -á jáutis; ♦ с одного́ волá двух шкур не дерýт пóб vieno jáučio dviejų ódų penulpsi; волá вертѣть (крутýть) piėkais lėisti laiką.

волáн, -а 1. *tekst.* ápsiuvas; 2. *tech.* nuimtúvas; 3. volánas, skribė (žaisliukas).

во́лглый, -ая, -ое *šnek.* atidrėkes, sudrėkes, ardrėkes, drėgnas, vilkšnas; **~нуть**, -ну, -нешь *eig. šnek. tech.* drėkti; mernėti (*puz. sniegas*).

волдыреватýй, -ая, -ое pūkslėtas, puškúotas, ruplėtas.

волды́рник, -а *bot.* krámsargė, *Cucubalus*; в. ягódный úoginė krámsargė, *Cucubalus baccifer*.

волды́рь, -я в. 1. pūkslė, ruplė, pūškas, putėkšlis, pūslė (*nuo nudegimo*); 2. *šnek.* (vandenį) bušbulas; лóпнул как в. на водѣ sprógo lýg bušbulas vandený.

волево́й, -áя, -о́е 1. válios, válinis; в. акт válios, válinis áktas; 2. valingas, ryžtingas, tvirtòs vá-

lios; в. харáктер valingumas; волевáя натýра valingas būdas.

волеизъявлѣние, -я válios pareiškimas; свободное в. избирáтелей laisvas rinkėjų válios pareiškimas.

волей *prv. šnek.* savo póru, póromis, laisvą valią; в. неволе́й póromis nenóromis.

волейбóл, -а *sport.* tiñklinis; **~йст**, -а tiñklininkas; **~йстка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам tiñklinkė.

во́лжский, -ая, -ое Vólges.

волк¹, -а; *dgs.* во́лки, -кóв vilkas; небольшо́й в. vilkiščias; шáйка волкóв vilkijá, vilkų gaujá; ♦ как во́лка ни корми́, а он всё в лес смóтрит vilkas būves, vilkas būs, kád ir kaip jaukintum; ла́ўкас gimė, laukas ir dvės; волкóв боя́ться — в лес не ходи́ть jėi vilkų bijai, miškañ neváikščiok; jėi bijai bičių, neik medaūs kópti; с волкáми жити́, по во́лчьи выть su kókiu sutąpsi, tókiu pats patąpsi; prie daininiñkų pristósi, jų dainás dainúosi; и во́лки сыты, и о́вцы цѣлы ir žėntą papenėjo, ir varškė atliko; ir vilkas sótus, ir avis sveiká; морскóй в. а) *zool.* vilkútis, *Anarhichas lupus*; б) júros vilkas (*senas prityres jūreivis*); во́лком глядѣть piktai, iš paniúrų, paniúromis žiūrėti.

волк², -а; волк-мáшина *tech.* draskytúvas, žiūžinis maišiklis.

волкобóй, -я *pasen.* vilkų medžiotojas.

волкобóйник, -а *bot.* geltónoji korpėlė, *Aconitum lycoctonum*.

волковня́, -й *tarm.* vilko duobė, vilkãduobė.

волкодáв, -а vilksunis, vilkapiovys (*šuo*).

волкодлáк, -а vilkãtas, vilktrasa, vilkólakis.

волна́¹, -ы; *dgs.* во́лны, волн, во́лнам ir -ám vilnis, bangá; звуко́вая в. *fiz.* gařso bangá; нóвая в. самолѣтов *prk.* naujá lėktuvų bangá (*užskridimas*); в. недовольства *prk.* nepasitėnkimo bangá.

волна́², -ы *tarm.* vilna.

волнѣние, -я 1. bangavimas, vilnijimas, siūbavimas; морскóе в. júros bangavimas; 2. jáudinimas; 3. (*žmonių*) bruzdėjimas, riáušės, sąjūdis, maištávimas, neramúmai; всю странý охватíло в. visà šalis subrúzdó.

волни́стый, -ая, -ое; -йст, -а -о 1. bangúotas, vilnýtas, vilnėtas; vingiúotas (*puz. upė*); 2. kauburiúotas; волни́стая мѣстность kauburiúota vietóvė; 3. garbanótas; волни́стые во́лосы garbanóti plaukai; ♦ волни́стое желѣзо bangúota geležis.

волновáть, -нýю, -нýешь *eig.* 1. siūbúoti, jūdinti, viskinti, liūlinti, bangás kėlti, vilnyti; вѣтер волнýет мóре вѣяс vilniá jūrą; 2. jáudinti, áudrinti; в. извѣстиями jáudinti žiniomis; **~ся**, -нýюсь, -нýетесь *eig.* 1. vilnyti, bangúoti, liūliúoti, liulėti, siūbúoti, kupstúoti, viskėti, jūruóti (*puz. javai*); 2. nerimti, jaūtrintis, jáudin-tis, nerimastáuti, bŕti sujúdušiam; в. пѣред экзáменом jáudintis, nerimti prieš egzáminą; 3. *prk.* maištáuti, bruzdėti.

волновóй, -áя, -о́е 1. bangòs, bangų, vilnių; волно-вáя теóрия свѣта *fiz.* banginė šviesòs teórija;

2. vējūotas, peramūs, audringas; волнов́ая по-
года audringas óras.
волнол́ом, -а *žr.* волнорéз.
волномéр, -а bangómatís.
волнооб́разный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно vilniúo-
tas (*puz. judesys*), bangúotas (*puz. paviršius*),
bangų pavidalo.
волнорéз, -а bangólauzis.
волну́||ха, -и, ~шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.*
-шкам *bot.* gauruótė, pabėržis, *Lactarius tormi-*
nosus.
волну́ющий, -ая, -ее nėrimą kėliantis, jáudinantis,
jáudinamas.
волóвий, -вя, -вье jáučio, jáutinis; волóвье мýсо
jáutiena.
волóвик, -а́ 1. *pasen.* jáučių varóvas; 2. *bot.* pa-
prastásis gódas, godūlis, *Anchusa officinalis*.
волóв||ина, ~ы 1. jáučio óda, jautenà; 2. jáutiena;
~ня, -и *šnek.* jautidė.
волóга, -и *tarm.* pavilgà, dažinýs, pàdažas (*pie-*
nas, sviestas, lašiniai).
волóгн, -а *pasen.* jáučių varóvas.
волóдушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *bot.*
gaivėnis, jáutšonis, *Bupleurum*.
волóк, -а 1. pėrvalkas (*tarp upių*); 2. *tarm.* kėlias
pėr girią.
воло́кита¹, -ы *pasen.* mėrgius, mergišius, merginiū-
kas, bōbius.
воло́кит||а², -ы *šnek.* gaišatis, vilkinimas, gaišāvi-
mas, guštas; судéбная в. bylinėjimasis, teisminė
gaišatis; бюрократи́ческая в. biurokrātinis vil-
kinimas; ~ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *šnek.*
delsiamās, vilkinamasis.
воло́китство, -а *šnek.* merginėjimas, mergišiāvimas,
bōbinėjimas.
воло́китчик, -а *šnek.* vilkintojas, gaišlýs, gaišinto-
jas, delsuonis.
воло́книстый, -ая, -ое; -йст, -а, -о plaušėtas, plau-
šinís, plaušingas, plūšingas; skaidulinís; pluošt-
tingas, pluoštínis; в. лён pluoštíniai linai.
воло́к||но́, -а́; *dgs.* -лókна, -лókон 1. plúoštas;
льняно́е в. linų plúoštas; 2. plaušas, drieka, skái-
dula.
воло́ковбóй, -а́я, -бóе: волоковбóе окнó *pasen.* aukšti-
nis, dūmālaidė.
воло́конце, -а plaušėlis, skaidulėlė.
во́локом *prv.* vilktė, temptė, velkant žemė.
воло́куша, -и 1. *žemd.* velkės, velkėtas, valkčiai;
valkės; 2. *tarm.* velkamas tiñklas.
волонте́р, -а *pasen.* savanōris, laisvanōris.
воло́бкий, -ая, -ое jáutakis, jáutiškomis akimis.
волопа́с, -а jautaganýs.
во́лос, -а; *dgs.* -ы ir -а́, -бс, -ам 1. pláukas; 2. (*ark-*
lio) ašutas; vālas; 3. (*rankų, kojų*) gyvāplaukiai;
4. *zool.* *žr.* волосáтик (*1 reikš.*); ♦ во́лосы ста-
новя́тся ды́бом plaukai šiaušiasi; ни на в. пė
pėr pláuką; нė pėr nāgo júodumą.
волосáстый, -ая, -ое; -а́ст, -а, -о *šnek. žr.* воло-
сáтый.
волосáтик, -а 1. *zool.* gyvāplaukis (*vandenė kirmė-*
lytė), velniāplaukis, siūlinė kirmėlė, *Gordius Aqua-*
ticus; 2. *bot.* paprastásis kiškiakopūstis, *Oxa-*
lis acetosella; 3. *med.* vikšrinė (*liga*); 4. *min.*
raudonruōžis ametistas.

волосáтый, -ая, -ое; -а́т, -а, -о plaukúotas, gaurúo-
tas; волосáтая гpyдь plaukúota krūtínė.
во́лосень, -сня *v. šnek.* (*arklio kojos*) čiurna.
волосáнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам plau-
kėlis.
волосáстый, -ая, -ое; -йст, -а, -о 1. gaurúotas, plau-
kúotas; 2. plúoštínis; piušėtas, pluoštėtas; в. ас-
бес́т pluoštėtas āsbestas.
волосно́й, -а́я, -бóе 1. plaukų, plaukinis; 2. kapiliā-
rinis; волосные сосúды kapiliārai.
волóсн||ость, -и *m.* kapiliariškumas; ~ый, -ая, -ое
žr. волосно́й.
волосóк, -скá 1. plaukėlis, pūkėlis, kúno gaurėlis;
2. (*laikrodžio*) plūksna; 3. vielėlė; ♦ висéть на
волоскé aūt sidlo gálo kabėti; быть на в. от
смėрти bŭti pėr pláuką, plaukėlj nuō mirties.
волосооб́разный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно pláuко
pavidalo.
волостно́й, -а́я, -бóе *ist.* valsčiaus; в. исполкóм
valsčiaus výkdomasis komitėtas.
во́лость, -и *m. ist.* valsčius.
волося́н||к, -а́ *šnek.* plaukinis čiuzinýs.
волося́н||ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. aš-
utinis áudeklas; 2. *šnek.* raizgai, žabāngos, kil-
pos (*paukščiams gaudyti*); 3. *šnek.* tāsymas
už plaukų; задáть комý-л. волося́нку *vulg.* pláu-
kus kám nuráuti; ~бóй, -а́я, -бóе 1. plaukų, plau-
kinis; 2. ašutinis.
воло́ч||ение, -я 1. vilkimas, tempimas; 2. *tech.* trau-
kimas (*puz. vielos*); 3. *žemd.* valkiāvimas; ~иль-
ный, -ая, -ое *tech.* vielōs traukimo; в. стан vie-
lōs traukimo staklýnas; волочи́льная доскá (vie-
lōs) traukimo lentà; ~ильщик, -а vielōs dirbė-
jas; ~и́ть, -очý, -бóчишь *eig.* 1. vilkti, tempti;
в. мешóк с зерно́м vilkti grūdų maišą; он с
трудóм нóги волóчит jis vōs bepāvelka kójas;
2. *prk. šnek.* vilkinti, tēsti, gaišti; 3. *šnek.* vāl-
kioti, drėngti (*puz. drabužį*); 4. *tech.* traukti
(*vielos*); ~и́ться, -очýсь, -бóчишься *eig.* 1. vilk-
tis, slinkti; dālinti, kėblinti, kiūtinti, spūdinti,
dulbinti, kėpurnėtis; 2. tēstis; 3. vālkiotis, tam-
pýtis (*puz. po teismus*); 4. *šnek. pasen.* bėgioti
paskui merginàs, vālkiotis sŭ merginomis, mer-
ginėti.
воло́чмá *prv.* *šnek.* vilktė; тащи́ть в. vilktė vilkti.
во́лочь, -локý, -лочéшь, -локýт; *bŭt.* -лók, -локлá,
-локлó *eig.* vilkti, traukti, tempti, tēsti; ~ся,
-локýсь, -лочéшься, -локýтся; *bŭt.* -лókся, -лок-
лáсь, -локлóсь *eig.* *žr.* волочи́ться (*1 reikš.*).
волóбшский, -ая, -ое *pasen.* graikų, graikinis; в. opėx
graikinis rėšutas.
во́лхв, -а́ žynýs, žiniūnas, žiniuonis, ragānius, bŭr-
tininkas, kerėtojas; ~овáние, -я bŭrimas, kerėji-
mas; ~овáтель, -я в. bŭrėjas, žynýs, žiniuonis,
kerėtojas; ~овáть, -хвýю, -хвýешь *eig.* bŭrti, ke-
rėti.
волча́нка, -и *med.* vilkligė (*odos tuberkuliozė*).
волча́тник, -а *pasen.* vilkiniñkas, jėgeris, vilkų ме-
дžiótojas.
волчéц, -ччá *vet.* piktýbinė dėdervinė.
во́лч||ий, -ья, -ье vilko (*puz. kailis*), vilkų, vilki-
nis; vilkiškas (*puz. balsas*); во́лчья шýба vilke-
nos; во́лчья свóра vilkų gaujà, vilkijà; во́лчье
лýко *bot.* raudonžiėdis žalčiálunkis, mėslingis,

Daphne mezereum; волчьа яма vilkăduobė; волчьа нату́ра *prk.* vilkiška, žvėriška prigimtis; ♦ в. паспорт (билет) *pasen.* vilko bilietas; волчьа пасть *med.* vilko gomurys; в. аппетит labai didelis, žvėriškas, vilko apetitas; ~и́ха, -и *šnek.*, ~и́ца, -ы vilkė; vilkaitė.

волчко́м *prv.*: вертеться в. suktis kaip vijučkui.

волчн́ик, -а́ *bot.* gaudonžiedis žalčiailunkis, *Daphne mezereum*.

волчо́к¹, -чка́ *šnek.* vilkėlis.

волчо́к², -чка́ sukūtis, gaudūtis, vilkūtis, birzgūlis (žaislas), ūžlė.

волчо́к³, -чка́ *bot.* (medžio) ataugà (liemens ar šakos išlinkime).

волчо́к⁴, -чка́ *zool.* (paukštis) baublys, *Ixobrychus minutus*.

волчо́нок, -нка; *dgs.* -чата, -чат vilkėlis, vilkiūkštis, vilkūtis (vilko jauniklis).

волш́||ба́, -ы́ *pasen. poez.* kerėjimas, raganystė; ~е́бник, -а raganius, būrtininkas, kerėtojas; ~е́бница, -ы būrtininkė, rāgana, laūmė, kerėtoja; ~е́бный, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно 1. apibūrtas, užbūrtas, apkerėtas; rāganiškas; в. нап́иток užbūrtas, apkerėtas gėrimas; 2. kerų, būrtų; buriamasis; волшебная палочка būrtų, kerimoji lazdelė; 3. *prk.* žavūs, žavingas, pāsakiškas, stebuklingas; в. го́лос žavūs balsas; ♦ в. фона́рь projėcinė lėmpa, pavėikslų žibintas; волшебная картина šviečiamasis pavėikslas.

волше́бство, -а́ 1. būrtai, čiūstai, keraĩ; 2. *prk.* žavesys, žavingumas.

во́лнить, -ню, -нишь *eig. šnek.* slainikauti, slampinėti, šlaistytis; не во́лнь, а рабóтай neslainikauk, bėt dirbk.

во́лны́ка¹, -и́ *šnek.* slainikavimas, šlaistymasis, tinginiavimas; gaišimas, vilkinimas, delsimas, gaisatis.

во́лны́ка², -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *pasen.* dūdraginė, dūdmaišis (liaudies muzikos instrumentas).

во́лны́щик¹, -а́ *šnek.* sluūkšius, slaininkautojas, tinginiautojas.

во́лны́щик², -а́ *pasen.* dūdraginės, dūdmaišio pūtėjas.

во́лго́тный, -ая, -ое *šnek.* laisvas.

во́льная, -ой *dkl. ist.* paleidžiamasis rāštas (duodamas baudžiauninkui).

во́льни||ца, -ы́ 1. *kuop. ist.* (Rusijos pakraščiu) laisvūnai; казачья в. kazokų laisvūnai, laisvi kazokai; 2. *kuop. šnek.* vālios jaunimas, sauvaliautojai, valiūkai, palaidūnai, savės nevařžantys žmōnės; 3. *v. ir m.* savavaliautojas, savavaliautoja; valiūkas, valiūkė; ~чане, -я́ *šnek.* savavaliavimas, valiūkavimas; ~чать, -аю, -аешь *eig.* sava-valiauti, valiūkauti, nevařžomai elgtis.

во́льно *prv.* laisvai, neginamai.

во́льно *šnek. eina tariniu* gėra, bepigu, bepiga; в. тебė было говорить bepigu tau būvo kalbėti.

во́льнодýм||ец, -мца́ *pasen.* laisvamānis, laisvamiñtis; ~ный, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно *pasen.* laisvamāniškas, laisvamiñtiškas; ~ство, -а́ *pasen.* 1. laisvamāniškumas, laisvamanybė; 2. minčių palaidūmas, laisvūmas; ~ствовать, -твую, -твует

eig. pasen. laisvamāniškai galvoti, būti laisvamāni; dúoti vālią mintims.

во́льнолю́бный, -ая, -ое; -ив, -а, -о laisvė mýlintis.

во́льномы́слие, -я́ *žr.* во́льнодýмство.

во́льнона́емный, -ая, -ое laisvai samdomas; laisvai samdomasis.

во́льноопреде́ляющийся, -щерося́ *dkl. ist.* laisvanōris, savanōris (stojantis į karo tarnybą prieš pašaukiamas).

во́льноотпýщен||ик, -а́ *ist.* atleistinis (iš baudžiavos), laisvininkas; ~ница, -ы́ *ist.* atleistinė (iš baudžiavos), laisvininkė; ~ый, -ая, -ое *ist.* atleistinis (baudžiauninkas, vergas).

во́льнопрактику́ющий, -ая, -ее *pasen.* privačiai praktikuojančias (pvz. gydytojas).

во́льнослýшатель, -я́ *v.* laisvās klausytojas; ~ница, -ы́ laisvōji klausytoja.

во́льн||ость, -и́ *m.* 1. laisvūmas; palaidūmas, nevařžomumas; 2. laisvė; laisvūmas, laisvas elgesys; поэти́ческие во́льности poėzijos laisvūbės; 3. *pasen.* lengvatà, privilegija; наро́дные во́льности liaudies, tautōs lengvatos; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льнā, -льно 1. laisvas, nepriklausomas; в. наро́д laisvā tautā; 2. leistas, nesuvařžytas, nevařžomas, neuždraustas; в. вход leistas jėimas; 3. nekuklūs, laisvas, palaidas; во́льное пове́дение laisvas, palaidas elgesys; 4. nenormuotas, nelimituotas, neapribotas, laisvas; скýпка по во́льным це́нам supirkimas nenormuotomis, laisvomis kainomis; 5. laisvavāliškas, laisvavālis, sąmoningas; во́льные и нево́льные посту́пки sąmoningi ir nesąmoningi pōelgiai; 6. laisvanōris, laisvanōriškas; во́льные и нево́льные попу́тчики laisvanōriai ir nelaisvanōriai pakeleiviai; ♦ в. ка́менщик *ist.* masōnas; в. перево́д laisvas (ne pařodinis) vertimas; на во́льном во́здухе atviramė ore; в. дух nepaklusni dvasiā; во́льная ра́вань laisvas ūostas; во́льная пт́ица *prk.* laisvas paukštis (nuo nieko nepriklausantis žmogus); в. жар (пар, дух) *kul.* kārštas ūras krōsnyje (išėmus anglis).

во́льт, -а́ *fiz.* vōltas.

во́льт², -а́ vōltas (1. staigus arklio posūkis; 2. smūgio išvengimas fechtuojant; 3. *prk.* nelauktas ir nepaprastas pōelgis; 4. apgaulingas kortų sukeitimas).

во́льта||ж, -а́ *fiz.* įtampa, vōltāžas; ~метр, -а́ *fiz.* vōltamėtras.

во́льтерья́н||ец, -нца́ vōltėrininkas (Voltero sekėjas); ~ство, -а́ volterizmas, volterystė.

во́льтме́тр, -а́ *fiz.* vōltmėtras.

во́льфрам, -а́ volfrāmas (metals); ~овый, -ая, -ое volfrāminis, volfrāmo.

во́люшка, -и́ *poez.* valėlė, valūžė.

во́ля, -и́ 1. valiā; с́ила во́ли vālios jėgā; человек твёрдой во́ли tvirtōs vālios žmogus; имėющий во́лю valingas; 2. rýžtas; в. к побėде rýžtas pu-galėti; 3. nōras, pageidavimas, valiā; последняя во́ля больно́го ligōnio paskutinis nōras, paskutinė valiā; 4. laisvė, nepriklausomumas, nepriklausymas; да́ть ребėнку во́лю dúoti vaikui laisvė, vāliā; выпустить за́ключенно́го на во́лю išlėisti kalinį į laisvė; отпустить на во́лю suteikti, dúoti laisvė; письмó товари́щам на во́лю laiškas

draugams į laisvę (*iš kalėjimo*); 5. valia; malonė, valdžia; sdątyсь на волю победителя pasi-duoti nugalėtojo malonei; быть в чьей-л. воле būti kieno valioje, valdžioje; в. ваша jūsų gerà valia, kaip sau norite; ♦ отдать волею atiduoti gražiuoju, geruoju; волею судѣб likimo, aplinkų-bių dėka; по вольной воле savo (gerà) valia, savo pŃgu; прѳтив воли peř nevàlia, priėš vàlia; на волю а) į laisvę; б) laukañ, orañ.

вомчѣть, -чѣ, -чѣшь *ivk.* visų smarkumų įvėžti, įbŃginti; ~ся, -чѣсь, -чѣшья *ivk.* įdūmti, įrūkti, įlėkti, įsmūkti, visų smarkumų, kiek įkabina įva-žiūoti, įbėgti.

вон 1. *dll. šnek.* štai, antai, anà, aurė; в. там anà-kur, antai, aurė; в. он идѣт štai jis eina; в. он какой мѣт kŃks jis; 2. *prv.* lauk; orañ; šalin; он вышел в. jis išėjo lauk, išsinėšino; пошѣл в. eik lauk!, eik šalin!; из головы в. išėjo iš gal-vŃs. (*pamirėsta*); ♦ єто из рук в. plŃxo tai niė-kam tike, tai suñs vefta; с глаз долой, из сѣрд-ца в. ċia mŃtes, ċia užmirėšes; лезть в. из кѳжи nėrtis iš kàilio; єсть ум, да в. не лезет tŃri prŃ-tà, bėt nežino kà su jŃd darŃti; из рѣда в. вы-ходящий išsiskiriantis, nepàprastas.

вѳна *šnek. tarm.* 1. *dll.* anà, aurė, antai; teñ, šit; в. кудà хватѣл šit-kaip plačiaį užėmė, ċiupo, už-simŃo; 2. *jt.* mŃt; matai, žiūrėkite; в., так он уже уѣхал žiūrėkite, tai jis jau išvažiavo.

вонзѣть, -зѣ, -зѣшь *eig.* smeigti, dŃrti, bėsti, žr. вонзѣть; ~ѣться, -зѣсья *eig.* 1. smigti, žr. вон-зѣть; 2. būti smeigiamam; ~ѣть, -нжѣ, -нжѣшь *ivk.* įbėsti, įsmeigti, įdŃrti, įvarŃti; в. глазà *prk.* įsmeigti akis, žiūrėti nenulėdžiant akių; ~ѣться, -ѣтсь *ivk.* įsismeigti, įsmigti, įsmėgti, įsidŃrti, įsi-bėsti; торчѣть вонзѣвшись smugsŃti; dygsŃti, sty-gėti; игѳлка вонзѣлась в палец àdata įsmigo į pirštà.

вонѣща, -и *šnek.* (baįsiai didelė) smàrvė.

вонѣ, -и *m. šnek.* smàrvė, dvŃkas, dvokulys, dvo-kimas, dvisà; напѳлниться вѳнью prismirsti; ~ючий, -ая, -ее; -юч, -а, -е *šnek.* smirdintis, pas-mirdėš, smirdūs; padvisės, dvokūs, dvŃkiantis; ~ючка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. smiř-das, smirdàlius, pasmirdėlis, smiřdžius, dvoksnà; 2. *zool.* smirdėlius, *Mephitis putorius*; ~ѣть, -ѣю, -ѣшь *eig.* dvŃkti, smirdėti, dvisėti, atsiduŃ-ti (*puz. mėsà*).

воображѣемый, -ая, -ое 1. mėnamas, tãriamas; 2. išsvajŃtas (*puz. laimė*); įsivaizduojamas, įsi-vaizduŃtinis; ~ѣть, -ѣю, -ѣшь *eig.* 1. vaizduŃtis; 2. tãrti(s), miñtis, manŃti, dėtis; он воображѣет себѣ барином jis mėnasi, tãriasi єsas pŃnas; 3. miñtis, manŃti єsant dideliu žmogumi, dingŃ-tis, vaizduŃtis; не воображѣй чѣресчѣр peř daųg neįsivaizduŃok; ~ѣние, -я 1. įsivaizdàvimas, vaiz-dàvimasis, dingojimas; 2. vaizduŃtė; борàрое в. turtinga, plati vaizduŃtė.

вообразѣмость, -и *m.* įsivaizduojamumas; ~мый, -ая, -ое; -ѣм, -а, -о įsivaizduojamas; mėnamas, spėjamas; ~ть, -ажѣ, -азѣшь *ivk.* 1. įsivaizduŃ-ti, (vaizduŃtė) suvŃkti; 2. tãrti, manŃti.

вообшѣ *prv.* 1. bendrai; 2. apskritai, iš viso, aplamai; šiaįp, šiaįpiau; ištisai; говорѣ в. apskri-

tai kalbant; в. єто вѣрно apskritai tai teisinga; он в. такой jis aplamai tŃks yra.

воодушевѣть, -влю, -вѣшь *ivk.* įkvėpti, dvàsia pakėlti; dràsa sužadinti, sukėlti entuziàzmà; ~ѣть-ся, -влюсь, -вѣшья *ivk.* dvàsios įgauti, dvasià pakilti, pajūsti įkvėpmà; ~лѣние, -я dvàsios pa-kilimas, pagavimas, entuziàzmas; įkarštis, įkvėpi-mas; работѣть с воодушевѣнием entuziàstiškai dirbti; ~лѣнный, -ая, -ое; -лѣн, -ленà, -ленŃ eig. žr. воодушевѣть; ~лѣться, -ѣюсь, -ѣєшья eig. žr. воодушевѣться.

вооружѣть, -ѣю, -ѣєшь *eig.* 1. ginkluŃti; šarvŃti; в. армию автомàтами ginkluŃti kariuomenę auto-màtais; 2. *prk.* kiršinti, piudyti, ėrinti, kurstyti; в. сына прѳтив отѣà kiršinti sŃnų priėš tėvà; žr. вооружѣть; ~ѣться, -ѣюсь, -ѣєшья eig.

1. ginkluŃtis; импѣриалисты упŃрно вооружѣются импѣриалистai atkakliai ginkluŃjasi, žr. вооружѣ-ться; 2. būti ginkluŃjamam; ~ѣние, -я 1. gink-làvimas; ginklàvimasis; 2. ginklai, ginkluŃtė, ap-siginklàvimas; производство вооружѣния ginklŃ gamŃba; сокращѣние вооружѣний apsiginklàvimo sumàžinimas; 3. įranga, įrengimas; пàпусное в. сѣдна бѣринė laivo įranga; ~ѣнность, -и *m.* ap-siginklàvimas; ~ѣнный, -ая, -ое; -ѣн, -енà, -енŃ (ap)ginkluŃtas, apsiginklàvęs; apsišarvãvęs; во-оружѣнные сѣлы страны šaliės ginkluŃtosios pà-jėgos; вооружѣнное востàние ginkluŃtas sukilimas; ♦ вооружѣнным глазом sù didinamaisiais prietaisais; ~ѣть, -жѣ, -жѣшь *ivk.* 1. apginkluŃ-ti; 2. *prk.* sukiršinti, supiudyti; 3. *prk.* aprŃpinti, apginkluŃti, apšarvŃti; в. народное хозяйство нѳвой тѣхникѳю aprŃpinti liàudies Ńkį naujà tѣch-nikà; в. молодежѣ лѣнинской наукой apginkluŃ-ti jaunimà Lėnino mŃkslu; ~ѣться, -жѣсь, -жѣшья *ivk.* 1. apsiginkluŃti, apsišarvŃti; 2. *prk.* įsigŃti, apsiŃrŃpinti, apsišarvŃti; в. знàниями apsišarvŃti žiniomis, įsigŃti žinių; в. марк-систско-лѣнинской теѳрией apsiginkluŃti marksis-tine-lenininė teŃrija.

вобѳю *prv.* sàvo akimis, pačiam mŃtant, akivaiz-džiaį; в. пришлось убедѣться sàvo akimis tѣko įsitikinti.

во-пѣрвых *jt.* (visŃ) pirmà, pirmiàusia.

вопѣла, -ѣы *v. ir m. šnek.* klŃkalas, klykŃnas, rėks-nŃs, klykàlė, klykŃnė, rėksnė; такой в. єтот pe-bѣнок tŃks rėksnŃs tàs vaikàs.

вопѣть, -плѳю, -пѣшь *eig.* klŃkti, kliėgti, klŃkauti; stŃgauti.

вопиющий, -ая, -ее 1. šlykštŃs, kėliantis pasipik-tinimà; papiktinantis; в. обмàн šlykšti apgàulė; 2. didžiulis, baisŃs, kriñtantis į akį, šauktė šau-kiantis; вопиющая несправѣдливѳсть baisi netei-sŃbė; вопиющая обѣда baisi nuoskauda; вопиѳщее противѳрѣчие didžiulis prieštàrãvimas; ♦ глас вопиѳщего в пустыне balsas šaukiančio tŃ-guose.

вопѣть, -иѳю, -иѣшь *eig. pasen.* 1. šaukti balsŃ, šaukti, šauktė šaukti; klŃkti, aimanuŃti, dejuŃ-ti; 2. kėlti pasipiktinimà, pasišlykštėjimà; ♦ кàм-ни вопиѳт iř àkmenys netŃli.

вопленица, -ѣы *pasen.* raudŃtoja, rypŃotoja, gárbs-tytoja.

вопло||тить, -ошý, -отíшь *ivk.* įkūnyti, realizuoti; **~тíться**, -ítся *ivk.* įsikūnyti, būti realizuotam; **~щáть**, -áю, -áешь *eig.* žr. воплотить; **~щáться**, -áюсь, -áешься *eig.* 1. žr. воплотиться; 2. būti įkūnijamam; **~щéние**, -я į(si)kūnijimas; **~щён-ный**, -ая, -ое; -щён, -á, -ó įsikūnijęs, visiškas, tikras, tobiliausias; éто воплощённая крóтость таí уrà įsikūnijęs ramùmas.

воплъ, -я *v.* šauksmas, klyksmas, áimana, aimanávimas, dejávimas, gypávimas, raudá; раздирающе дýшу вопли širdį vėriancios áimanos.

вопреки *prl. su naud.* priešingai, atžagariai, nepáisant, prasileňkiant; prieš; в. zákonam priešingai įstátymams, prasileňkiant sù įstátymais; в. здравому смыслу priešingai sveikám pròtui; в. моемý совету neklausýdamas mãno patarimo; в. желáнию перáisant пóро; в. дáнному слову жòдį láužydamas.

вопрóс, -а 1. kláusimas, klausinýs; éто ещё в. таí дár kláusimas; задáть в. pakláusti, užkláusti; жéнский в. *pasen.* móterų kláusimas; на в. отцá tévo pakláustas; по дáнному вопрóсу šiuo kláusimu; постáвить в. íškélti kláusimá; в. о промышленности prámonės kláusimas; 2. dalýkas, reikalas; problemà; в. чéсти garbės reikalas; роровítь по éтому вопрóсу kalbėti tuo reikalu, tuo kláusimu; в. жízни и смérти gyvybinis reikalas; изучítь в. íšnagrinėti reikalą; ♦ что за в. ži-poma, áišku, suprantamas reikalas; kám дár kláusti; éто ещё под вопрóсом таí дár neáišku, abejótina.

вопросительн||о *prv.* kláusiamai; посмотри́ть на ко-гò-л. в. pažvelgti į ká kláusiamai; **~ый**, -ая, -ое kláusiamasis; в. взгляд kláusiamasis žvilgsnis; в. знак *gram.* klausitukas; вопросительное место-имéние *gram.* klausiamasis įvardis.

вопроси́ть, -ошý, -оси́шь *ivk.* pakláusti, užkláusti. **вопрóсн||ик**, -а kláusimų sąrašas, ląpas; **~ый**, -ая, -ое kláusimų (*puz. lapas*), klausinių, klausiamá-sis.

вопрóсо-отвётный, -ая, -ое kláusimų-atsákyimų; в.-о. метод обучéния kláusimų-atsákyimų mókymo me-tódas.

вопрош||ать, -áю, -áешь *eig.* kláusti, klausinėti; *žr.* спросить; **~áющий**, -ая, -ее 1. kláusiamas; 2. prášantis, maldáujamas; в. взгляд maldáuja-mas žvilgsnis; **~éние**, -я paklausimas, užklaui-simas.

вор, -а; *dgs.* вóры, -óв vagis, vagišius, vagilis, vagiūpas; отъявленный в. užkietėjęs vagis, vagis vagiáusias; назвáть вóром арвáginti; ♦ по делáм вóру и мýка kóks dárbas, tóks užmokestis; на вóре шáлка горít vagiės kepturė dęga.

ворван||ный, -ая, -ое varvelinis, taukinis, taukų (*puz. kvapas*); **~ь**, -и *m.* varvelis, taukai (*žuvies, jūros gyvūnų*).

ворвáться, -вúсь, -вёшься; *būt.* -вáлся, -лáсь, -лóсь *ivk.* įsibrauti, įsigriauti, įsivežti, įsispráusti; įsi-súkti.

ворышка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *v.* gribstukas, gribišius, vagilis, ilganágis, lipšnagis, krúčas, knabikis, vagiliúkas (*mažametis*).

ворковá||нье, -я 1. burkávimas, uldávimas, ulbėjimas; 2. *prk.* mylavimasis; **~ть**, -кýю, -кueшь

eig. 1. burkúoti, uldúoti, ulbėti, ulbauti; 2. *prk.* švelniai kalbėti, myluotis.

воркот||ать, -очý, -óчешь *eig.* 1. *šnek.* murkuoti (*apie katę*), mukti; 2. *tarm.* burkuoti; 3. *prk.* šnibždėti; murmėti; 4. kunkuliuoti; duzgėti (*puz. motoras*); в турбíне воркотáла водá turbinoje kunkuliávo vanduo; **~ня**, -й *šnek.* 1. (*nuolatinis*) burkávimas, uldávimas, ulbėjimas; 2. niur-nėjimas, bambėjimas, niurggėjimas, murmėjimas; **~үн**, -á *šnek.* 1. burklýs (*žmogus*), bambėklis, bambálius, niurgglýs; 2. burkuolis, burkuoñas, burkuonėlis; рóлубь в. balañdis burkuolis (*tokia balandžių rūšis*).

воркún, -á 1. (*karvelis*) burkuonėlis, burkuolis, burkuoñas, ulduoñas, ulbuonėlis; 2. *šnek.* bambálius, niurgglýs, burklýs, bambėklis.

ворóб, -а 1. (*gijų*) lañktis, lenktúvas; 2. *dgs.* vytú-vai, krijėlis.

ворóба, -ы (*mūrininkų*) skriestúvas, skriedžiamóji lentà.

воробей, -бья; *dgs. kilm.* -бьев *zool.* žvirblis, *Passer domesticus*; полевóй в. karklázvirblis, *Passer montanus*; ♦ стрéляный (стáрый) в. gudrús paúkštis (*apie žmogų*), sėnas žvirblis.

воробейник, -а *bot.* kietagrūdis, *Lithospermum*; в. полевóй laukinis kietagrūdis, *Lithospermum arvense*; в. аптéчный váistinis kietagrūdis, *Lithospermum officinale*.

вороб||ушек, -шка, **~ышек**, -шка žvirbliúkštis, žvirblýtis, žvirblėlis; **~ьёнок**, -нка; *dgs.* -бьята, -бьят *šnek.* žvirbliúkas, žvirblėnas; **~ыйный**, -ая, -ое žvirblis, žvirblinis, žvirblių; в. горóх *bot.* siau-ralápis vikis, *Vicia angustifolia*; ♦ воробьиная ночь *šnek.* а) nepérstojamos perkúniijos af áma-lo naktis; б) trumpà vásaros naktis; **~ыха**, -и žvirblis patėlė.

ворóванный, -ая, -ое vógtas, pàvogtas, vogtinis; pagróbtas.

воровáтый, -ая, -ое; -ár, -а, -о 1. súktas, vágiškas, graibštus, graibùs, knabùs; nedóras; 2. pasalùs; baukštus, baikštus.

воровáть, -рýю, -рýешь *eig.* vógti, vagiliáuti, gribštáuti, gribišiáuti.

ворóв||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам vagilė, gribstúkė, ilganágė; **~ский** *prv.* *šnek.* vogtinai, vágiškai; paslapčiomis; **~скóй**, -áя, -óе vagiės, vagių, vágiškas; vógtas (*puz. daiktas*), vogtinis; **~ствó**, -á vogimas; vagýstė; литератýрное в. plagiátas.

ворóг, -а *poez.* *žr.* вpar.

ворож||бá, -ы, **~éние**, -я bürimas, lėmimas, bür-tai; **~ей**, -й bürтинinkė, lėmėja, bürėja; **~йтъ**, -жý, -жйшь *eig.* bürti, žavėti, kerėti, kortàs dėti, spėti (*ateiti*), lėmti, bürtus mėti; в. по руке bürti iš rañkos.

ворóн, -а *zool.* váfnas, júodvarnis, kranklýs, *Corvus corax*; ♦ в. ворóну глаз не выклóет váfnas váfnui akiės nèkerta; зловещий в. neláimės paúkštis.

ворóна, -ы 1. *zool.* váрна, *Corvus cornix*; чёрная в. júodóji váрна, kógas; *Corvus corone*; 2. *prk.* žioplýs, išsižiójėlis, išvėpėlis, gvėra, knāpas; ♦ пуганая в. и кустá бойтá пушэтес кáршту iš šáлта púčia; ворóн ловить (ворóн считáть)

žioplinėti, vėplioti, žiopsoti; в. в павлиньих пё-
рях vārpa pavo plunksnomis (*kas dangstosi ki-
tais*); ёта в. нам не оборона tās bailys mūsu
neišgēlbēs.

воронение, -я *tech.* 1. (*plieno*) jūodinimas; 2. ок-
sidāvimas.

воронёнок, -нка; *dgs.* -нята, -нят varniukas, var-
niūkštis.

воронёц, -нца *bot.* jūodžolė, *Actaea*; в. колосистый
vārpinė jūodžolė, kiaūluogė, *Actaea spicata*.

вороний, -ья, -ье vārny, vārnos; ♦ в. глаз *bot.*
vilkaūogė, vėlnio uoga, *Paris*.

вороний||ка, -и, ~ца, -ы *bot.* vārnuogė, vaivarą,
Empetrum.

воронильщик, -а *tech.* 1. (*plieno*) jūodintojas; 2. ок-
siduotojas.

воронить, -ню, -нишь *eig. šnek.* vėpsoti, žiopsoti,
dairytis.

воронить, -ню, -нишь *eig. tech.* 1. jūodinti (*plie-
ny*); 2. oksiduoti.

воронка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. pil-
tūvas, piltuvėlis, aukšlys (*popierinis, tošinis*); 2.
tech. įlaja; 3. (*bombos, artilerijos sviedinio iš-
rausta*) duobė; 4. *tech.* žiōty; 5. (*ugnikalnio*)
krāteris.

воронко́, -а *šnek.* jūodis, juodukas (*arklys*).

воронкообразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно piltū-
vo pavidalo.

воронов, -а, -о vārno; ♦ цвета воронова крыла
šnek. žvilgančiai jūodas; чёрен как вороново
крыло jūodas kaip sābalas.

вороной, -ая, -ое jūodis, jūodas (*apie arklį*); ♦
прокатить на вороных *pasen.* neišrikti rinki-
tuose.

воронó-пегий, -ая, -ое jūodmargis, jūodširmis (*apie
arklį*).

воронó-чалый, -ая, -ое jūodpalšis.

воронь, -и *m. (metalo)* blizgantis juodis, juodū-
mas.

вороньё, -я vārny pulkas, varniją.

ворот¹, -а *tech.* suktūvas.

ворот², -а apykaklė; ♦ схватить кого-л. за в. *prk.*
pagriebti ką už sprādo, už pakarpōs.

ворота, ворот *dgs.* vartai, kārklės.

воротила, -ы *v. šnek.* 1. bizniērius, vertėiva; 2. va-
dėiva, vadukas, politinis aferistas, sūkcūs, šū-
las.

воротить¹, -очу, -отишь *juk.* 1. atšaukti, sugrąžinti;
2. atgauti; susigrąžinti (*puz. pinigus*).

воротить², -очу, -отишь *eig. šnek.* 1. sukti (*puz.
į šali*), grįžti; 2. risti (*puz. akmenį*); ♦ с души
воротит širdį pūkdo; прошлого не в. kās būvo,
pražūvo; kās praėjo, tās negrįš.

воротиться, -очусь, -отимся *juk. šnek.* pargrįžti,
sugrįžti.

воротник¹, -а apykaklė; ~чок, -чка apykaklaitė,
apykaklė.

воротный, -ая, -ое vartų, vartinis; воротная при-
толка viršūvartė; ♦ воротная вена *anat.* vartų
venà.

вороток¹, -тка *tech.* suktuvėlis.

вороток², -тка sprāndas (*odos*).

вороть, -и *m. tarm.* išverstas drabūžis.

ворох, -а 1. krūvā, šūsnis, krūsnis, gābužas (*dra-
bužių*); 2. *žemd. (javų)* kūlenos; ♦ чужой в.
ворошить, только глаза порошить i svētims
reikalus geriau nesikišk.

ворохнуть, -ну, -нешь *juk. šnek.* pažerti, paveřti,
pataršyti, žr. ворошить.

ворочать, -аю, -аешь *eig. 1.* veřti, vartyti (*puz.
akmenis*), kraipyti; 2. *prk.* vesti, rikiuoti, tvar-
kyti, vadovauti; он ворочает всеми делами jis
visūs reikalus tvařko, rikiuoja; 3. *prk.* daryti apū-
vartas, operuoti; в. миллио́нами daryti milijoni-
nės apūvartas; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. šnek.*
vartytis (*puz. lovoje*), tvarsytis, jūdintis, sukiō-
tis, kapstytis.

ворошить, -шу, -шишь *eig. šnek.* vartyti, rausyti,
niōkti, griōzti, žarstyti (*puz. žarijas*), kuōpti
(*grūdus*); в. сено vartyti šieną; ~ся, -шусь,
-ишсь *eig.* judėti, krutėti, kukštuotis, raūstis,
rūzgintis.

воршо́к, -шкă *šnek.* krūvēlė, šūsnėlė.

ворс, -а (*audinio*) šerėliai, pūkas, gaurėliai; на-
водить в. šiaūsti, šiaūinti; ~ильный, -ая, -ое
šiaūšimo, šiaūšiamasis; ворсильная машина šiaū-
šimo mašinā; ~ильня, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.*
-льням šiaūškyklā; ~ильщик, -а šiaūšėjas; ~йна,
-ы pūkėlis, pūko plaukėlis; ~инка, -и; *dgs.*
kilm. -нок, *naud.* -нкам 1. (*audinio*) pūkėlis, šė-
rėlis; 2. akuotėlis; (*lapo*) plaukėlis; 3. *anat. (žar-
ny)* karpėlė; ~инчатый, -ая, -ое sū pūkėliais;
su karpėlėmis; ~истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о
pūkuotas, šeriūotas; blakstienūotas; pašiūręs, pa-
šiūrpes.

ворсиль, -ршу, -рсишь *eig. tekst.* šiaūsti, šiaūinti,
šiūrpinti; ~ся, -йтся *eig.* šiaūstis.

ворсоваль||ый, -ая, -ое *tekst.* šiaūšimo, šiaūšiamā-
sis; ~я, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням žр.
ворсильня.

ворсов||анный, -ая, -ое; -ван, -а, -о *tekst.* šiaūštas,
šiaūšintas; ~ать, -сую, -суюшь *eig. žр.* ворсиль;
~ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *tekst.*
1. šiaūšimas, šiaūšinimas; 2. (*audinio*) pūkas;
~ой, -ая, -ое šiaūštinis, pūkuotas (*audinys*).

ворсянка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *bot.*
karšūlis, vėltena, *Dipsacus*.

ворсяной, -ая, -ое pūkuotas, šiaūštinis (*audinys*).

ворча||ние, -я niurzgėjimas, bambėjimas, erzėjimas;
~ть, -чу, -чишь *eig.* niurzgėti, murmėti, knerzėti,
burbėti, niurnėti, bambėti, pumpėti, burblėti,
būrzgauti, narnėti (*apie katingą*), urzgėti, uřgzti
(*apie šuni*), erzėti; в животе ворчит pilvas uřz-
gia.

ворчлив||ость, -и *m.* niurnūmas, niurzgūmas; ~ый,
-ая, -ое; -лив, -а, -о niurnūs, niurzgūs; gaižūs.

ворчун, -а *šnek.* niurzga, niurzglūs, bambėklis, urš-
lūs, niurna, narnūs (*puz. katinas*).

восвояси *prv. šnek.* namō, i namūs, namōlei; kuř
tiņkamas; убрāйся в! nēšdinkis namō!

восемна́дцат||ый, -ая, -ое aštuonioliktas, aštuonio-
likis; ~ь, -и aštuoniolika.

восьмь, *kilm.* восьмь, *inag.* восемью ir восьмью,
aštuoni; в. лет aštuoneri mėtai.

восьмьдесят, *kilm.* восьмьдесяти, *inag.* восемьюде-
сятью ir восьмьюдесятью aštuoniasdešimt, aštuo-
nios dešimtys.

восемьсот, *kilm.* восьмисот, *naud.* восьмистам, *inag.* восьмыюстами, *prep.* о восьмистах аštuoni šimtai.
восьмью *prv.* аštuonis kartūs; в. восемь аštuonis-kart аštuoni.

воск, -а вāшkas; ярово́й в. jáunvaškis, báltvaškis; го́рный в. *geol.* kalnų vāškas, ozokeritas.

воскликнуть, -ну, -нешь *įvk.* sušukti, surikti; šuktelėti, riktelėti.

воскли́ца́ние, -я šauksmas, šūksmas, šuktelėjimas, sušukimas, šūksnis; радостное в. džiaugsmingas šuktelėjimas, sušukimas; риторическое в. *lit.* retorinis sušukimas; **~тельный**, -ая, -ое šaukiamasis; в. знак *gram.* šauktukas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* šaukti, rėkauti, šaukti, šūkaloti, šaukoti.

воскобо́й, -я vāško lýdymas (*išskyrimas iš tuščio bičių korio*); **~ный**, -ая, -ое vāško lýdomasis; **~ня**, и; *dgs. kilm.* -бен, *naud.* -боям vāško lydyklā.

воскови́на, -ы *šnek.* vāškinė plėnėlė (*paukščio snarpe*).

воско́в||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам vāškinis, vāškuotasis pōpierius, vāškýtinė; **~ник**, -а *bot.* vāškėnis, sōtvaras, *Myrica*; **~бой**, -ая, -бе vāškinis, vāško; ♦ восковая трава́ *bot.* snapėnis; восково́е лицо́ *prk.* vāškinis véidas (*išgeltės*); воскова́я зрелость (спелость) *žemd.* vāškinė brandā.

восколéй, -я *pasen.* vāško liejikas.

воскрес||а́ть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* воскреснуть; **~ение**, -я 1. *bažn.* prisikėlimas (*iš numirusių*); 2. *prk.* atgimimas, atgijimas.

воскресе́нье, -я; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням sekmādienis; ве́рбное в. *bažn.* verbų sekmādienis; све́тлое в. *bažn.* velýkų sekmādienis; по воскресе́ньям sekmādieniais.

воскреситель, -я *v. bažn.* atgýdytojas, atgaivintojas.

воскресить, -ешу́, -есишь *įvk.* 1. *bažn.* prikėlti (*iš numirusių*); 2. *prk.* atgaivinti, atnaūjinti, grāžinti jėgās, atkūrti.

воскресник, -а sekmādienio talkā.

воскреснуть, -ну, -нешь; *būt.* -ёс, -ла, -ло *įvk.* 1. *bažn.* atgýti, prisikėlti (*iš numirusių*); 2. *prk.* atgimti, atsigavinti, atgýti.

воскресный, -ая, -ое sekmādienio, sekmādieninis; в. день sekmādienis.

воскреш||а́ть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* воскресить; **~ение**, -я 1. *bažn.* prisikėlimas (*iš numirusių*); 2. *prk.* atgaivinimas, atnaūjinimas; **~енный**, -ая, -ое; -шен, -шенā, -шенó 1. *bažn.* prikėltas (*iš numirusių*); 2. *prk.* atgaivintas, atnaūjintas, atkūrtas.

воскур||ивать, -аю, -аешь *eig.*, **~ить**, -урю, -уришь *įvk.*, **~ять**, -аю, -аешь *eig.* *pasen.* uždegti smilkalą, imti smilkýti; ♦ воскурять фимиам (*кому-л.*) liāupsinti, gārbinti (*ką*).

воспал||ение, -я uždegimas, įsidegimas, įkarštėjimas; в. лёгких plaūčių uždegimas; **~енный**, -ая, -ое; -лен, -ленā, -ленó uždegta, įkarštėjęs; воспалённые глаза́ paraūdusios, karščiūojančios ākus; в. взор kārštas, karštligiškas žvilgsnis; **~ительный**, -ая, -ое uždegiminis, uždegimo; в. процесс uždegiminis procėsas; **~ить**, -лю, -лйшь *įvk. pasen.* 1. uždegti, įaistrinti, įdegti, įkaistinti; в. страсти uždegti aistrās, įaistrinti; 2. įpūsti,

įžiēbti; **~иться**, -люсь, -лйшья *įvk.* 1. *pasen.* užsidegti, įsidegti, įsiliepsnėti, įkaisti; в. гнёвом užsidegti pykčiu; 2. įkarštėti, prasidėti uždegimui; **~ять**, -аю, -аешь *eig.* *žr.* воспалить; **~яться**, -аюсь, -аешья *eig.* *žr.* воспалиться.

воспарить, -рю, -ришь *įvk. pasen.* iškilti (*i orą*); в. под облака́ iškilti ligi debesų; в. ду́хом (мыслью) *prk.* pakilti dvasiā.

восп||евать, -аю, -аешь *eig.*, **~еть**, -пою, -поёшь *įvk.* apgiedoti, apdainuoti, dainomis (*iš*) gārbinti, (*iš*) girti, išgūlbinti.

воспита́ние, -я 1. áuklėjimas, auklýba; išáuklėjimas; политическое в. politinis áuklėjimas; 2. ūgdymas, výstymas; в. коммунистического сознания́ комунистinės sąmonės ūgdymas.

воспита́н||ик, -а áuklėtinis; augintinis; **~ица**, -ы áuklėtinė; augintinė; **~ость**, -и *m.* išáuklėjimas; kultūringumas; **~ый**, -ая, -ое; -тан, -а, -о (*gerai*) išáuklėtas; пло́хо в. neišáuklėtas.

воспита́тель, -я *v.* áuklėtojas; augintojas; **~ница**, -ы áuklėtoja; augintoja; **~ный**, -ая, -ое áuklėjамasis, áuklėjimo; воспита́тельное значе́ние трудā dārbo áuklėjamoji reikšmė; в. дом *pasen.* pramestinųkų prieglauda; **~ский**, -ая, -ое áuklėtojo; áuklėjамasis; **~ство**, -а áuklėjimas, auklýba, prūsinimas.

воспита́ть, -аю, -аешь *įvk.* 1. išáuklėti; išauginti, užauginti; в. ребёнка išáuklėti vaiką; в. расте́ние užauginti, išauginti áugalą; 2. išlāvinti, išprūsininti; 3. išugdyti; в. любовь́ к Рóдине išugdyti mēilę Tėvynėi; **~ся**, -аюсь, -аешья *įvk.* 1. būti išáuklėtam; 2. išsiáuklėti.

воспита́ывать, -аю, -аешь *eig.* 1. áuklėti (*vaiką*), auginti; дете́й слéдует в. сýзмала vaikūs reikia iš mažeñs áuklėti; 2. lāvinti, prūsininti; 3. výstyti, ugdyti, plėtoti; **~ся**, -аюсь, -аешья *eig.* 1. būti áuklėjамam; auginamam; 2. áuklėtis.

воспламен||ение, -я užsidegimas, užsiliepsnėjimas; uždegimas; **~ить**, -ню, -нишь *įvk.* 1. uždegti; 2. *tech.* įliepsnódinti; 3. *prk.* (*jausmus*) sukėlti, uždegti, įkarštinti, įaistrinti, sujāudinti; **~иться**, -нюсь, -нишья *įvk.* įsižiēbti, įsiliepsnėti, įsidegti, užsidegti, užsikūrti, įkarštėti; **~яемость**, -и *m.* dagūmas, deg(am)ūmas, įsiliepsnėjimas; įsiliepsnojamūmas; **~яемый**, -ая, -ое; -яем, -а, -о dagūs, dėgamas, įsiliepsnojantis, lengvai užsidegantis.

воспламеня́ть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* воспламенить; **~ся**, -аюсь, -аешья *eig.* 1. *žr.* воспламениться; 2. būti uždegamam.

воспо́лн||ить, -ню, -нишь *įvk.*, **~ять**, -аю, -аешь *eig.* 1. papildyti, (už)pildyti; užkšti; в. пробёл užkšti sprāgą; в. пробёлы в своих знāниях papildyti sāvo žiniās; 2. atgāuti, atsigāuti, atsigriēbti, atsilyginti; воспо́лнить поте́рянное atgāuti tai, kō nētekta.

воспо́льзоваться, -зуюсь, -зуюшья *įvk.* pasinaudoti (*kuo*), panaudoti (*ką*); в. своимъ пра́вом pasinaudoti sāvo téise; в. чужими́ деньга́ми pasinaudoti svetimaĩs pinigāis.

воспо́минание, -я atminimas, prisiminimas, atsiminimas, (pa)minėjimas; не все воспомина́ния при́ятны нē visi atsiminimai yrà malōnūs.

воспоследовать, -дую, -дуешь *ivk. pasen.* atsitikti, įvykti, pasirōdyti (*po ko*), išeiti (*iš ko*), būti kō pāsekme, pādariniu; что воспоследовало? kās iš tō išėjo?, kokiē būvo tō padariniai?

воспрепятствовать, -твую, -твует *ivk.* sukludyti, sutrukdyti, nelēisti.

воспре||ительный, -ая, -ое *pasen.* draudžiamas (*puz. priemonē*), grēšiamas; **~тить**, -ещу, -етішь *ivk.* uždrausti, užginti, užgrēsti; **~щать**, -аю, -аешь *eig.* drausti, ginti, grēsti; **~щаться**, -ається *eig.* būti draudžiamam, ginamam; строго воспре-щается griežtai draudžiama; **~щение**, -я (*už*)-draudimas, užgynimas; **~щенный**, -ая, -ое; -щен, -шенā, -шенō uždraustas, draudžiamas, nelēis-tas; вход воспрещен įeiti draudžiama; курить воспрещено rūkyti draudžiama.

восприёмни||к, -а *pasen.* 1. *bažn.* krikšto tėvas; 2. *prk.* pasekėjas, įpėdinis, priėmėjas, paveldėto-jas; **~ца**, -ы 1. *bažn.* krikšto mōtina; 2. *prk.* pa-sekėja, įpėdinė, priėmėja, paveldėtoja.

восприимчив||ость, -и *m.* imlūmas, pagaulūmas, su-gebėjimas įsisāvinti; julsūmas, jautrūmas; **~ый**, -ая, -ое; -чив, -а, -о imlūs, pagaulūs, liūkēs (*puz. i ligq*); julsūs, jautrūs.

восприимать, -аю, -аешь *eig. žr.* воспринять; **~ся**, -ается *eig.* būti įsisāvinamam, suvokiamam, su-grantamam; prisiimti, prigyti; мой слова лōжно восприимаются māno žōdžiai klaidingai supran-tami; оспа восприимается gaupai prisiima, pri-gūja.

воспри||нять, -иму, -имешь; *būt.* -инял, -лā, -ло *ivk.* 1. pri(si)imti, imti, pagāuti; 2. suvōkti, įsisāvinti, įsisāmoninti; в чужие привычки prisiimti svēti-mus pāpročius; **~ятие**, -я *fil.* suvokimas; **~ять**, -приёмлю, -приёмлешь *ir* -иму, -имешь; *būt.* -инял, -ла, -ло *ivk. žr.* воспринять.

воспроизвед||ение, -я 1. atgaminimas (*vaizdinij*); 2. atkūrimas; reprodukcija, atgaminys; 3. *biol.* veisimas, dauginimasis; **~енный**, -ая, -ое; -ен, -енā, -енō atgamintas, atkūrtas, atgaivintas.

воспроизв||есті, -веду, -ведёшь; *būt.* -вёл, -велā, -велō *ivk.* 1. atgaminti; atkūrti, atstatyti, atgai-vinti (*puz. atmintyje*); atvaizduoti, atkartoti; 2. reprodukuoti; **~естись**, -ведётся; *būt.* -вёлся, -велась, -велось *ivk.* atsigaminti; **~одительный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно reproduktyvūs, atga-minamasis, atkuriamasis.

воспроизв||одить, -ожу, -одишь *eig. žr.* воспроиз-весті; **~одиться**, -одится *eig.* būti atgamina-mam; **~одство**, -а atgaminimas, atkūrimas; re-produkcija.

воспроті||виться, -влюсь, -вишся *ivk.*, **~латься**, -яюсь, -яешься *eig.* priešintis, pasipriešinti, atsi-spirti, nesutikti.

воспр||януть, -ну, -нешь *ivk.* 1. *pasen.* pašōkti (*puz. iš miego*), šōkteletі, atsikēlti, atsistōti (*ūmai*), pakilti, nubūsti; воспрянули как бы от сна pa-šōko lūg iš miego, lūg nubūdo; 2. suskāsti, su-krūsti; 3. pagyvėti, atsigaivinti, atgyti, sužva-lėti, atsigōsti, atspėikėti; в духом pakilti dva-siā, budrūmo įgāuti.

воспылать, -аю, -аешь *ivk.* suliepsnōti, užsidēgti; в гнѣвом pykčiū užsidēgti.

восс||едать, -аю, -аешь *eig. pasen. poez. (išdidžiai, iškilmingai)* sėdėti; **~есть**, -сяду, -сядешь; *būt.* воссёл, -ла, -ло *ivk. pasen. poez. (iškilmingai, išdidžiai)* atsīsēsti; в. на престол įžengti į sostā.

воссіять, -аю, -яешь *ivk.* suspįsti, sužibti, sužibėti, sušvisti.

восслā||вить, -влю, -вишь *ivk.*, **~лать**, -аю, -яешь *eig. pasen. (iš)šlōvinti, (iš)gārbinti, imti gārbinti, (iš)girti*; в. свободу (iš)gārbinti laisvę.

воссоедин||ение, -я 1. susijungimas; 2. sujungimas (*iš naujo*); **~ить**, -ню, -нишь *ivk. (iš naujo)* su-jūngti, suviēnyti; **~иться**, -нюсь, -нишся *ivk. (vėl)* prisijūngti, susijūngti, susiviēnyti; **~ять**, -аю, -яешь *eig.* viēnyti, jūngti; **~яться**, -яюсь, -яешся *eig.* viēnytis, jūngtis.

воссоздавать, -даю, -даёшь *eig.* atstatinėti, gai-vinti, *žr.* воссоздāt.

воссоздā||ние, -я atkūrimas, atgaminimas; **~ть**, -ам, -ашь, -астр, -адим, -адите, -адūt; *būt.* -āl, -алā, -ало *ivk. (iš naujo)* sukūrti, atkūrti, atgai-vinti, atstatyti; **~ться**, -астрся, -адūtся; *būt.* -āлся, -алась, -алось *ivk.* atsikūrti, atsistatyti.

воссоставать, -стаю, -стаёшь *eig. žr.* восстāt.

восстā||вить, -влю, -вишь *ivk.*, **~лать**, -аю, -яешь *eig. (iš naujo)* pastatyti; atstatyti, atnaūjinti, atkūrti.

восстанā||вливать, -аю, -аешь *eig.* 1. atkūrdinti, at-statinėti, vėl įkūrti; 2. žādinti (*gyvybę*), gaivinti, stiprinti, taisyti; 3. vỹstyti, naūjinti; 4. kiršinti, kūrstyti; *žr.* восстановіть.

восстāние, -я sukilimas; всеобщее в. visūotinis su-killimas; рабочие подняли в. darbiniškai su-kilo.

восстановітель, -я *v.* 1. atstatytojas, atnaūjintojas, atkūrėjas; 2. *chem.* reduktorius; **~ница**, -ы at-statytoja, atnaūjintoja, atkūrėja; **~ный**, -ая, -ое atstātomasis, atkuriamasis; в. процесс *biol.* at-stātomasis procesas.

восстановіть, -овлю, -овишь *ivk.* 1. atstatyti, at-naūjinti, atkūrti, vėl įkūrti; 2. atitaisyti, atstatyti, pataisyti, grāžinti; суд восстановіл егō честное нмя teismas grāžino garbę jō gerām vārdui; в. в правах grāžinti teises; в. порядок atstatyti, grāžinti tvarkā; в. пошатнūвшееся здоровье pataisyti pašlijusią sveikātā; 3. sukēlti, sukūrs-tyti, sukiršinti; 4. *chem.* redukuoti; 5. atnaūjinti, atstatyti; в. отношения atnaūjinti sāntykius; 6. at-gaivinti; в. происшествие в пāмяти atgaivinti atmintyje įvykį; **~ся**, -овлюсь, -овишся *ivk.* 1. su-sitvarkyti, atsinaūjinti; восстановілось движе-ние поездов susitvarkē, atsinaūjino traukiniū ju-dėjimas; 2. susigrāžinti; в. в правах susigrāžinti teises.

восстановл||ение, -я 1. atstatymas, atgaivinimas, at-naūjinimas; atkūrimas; atsikūrimas; 2. kūrstymas, kiršinimas, sukēlimas; 3. *chem.* redukavimas, re-dukcija; 4. grāžinimas; в. в правах teisių grā-žinimas; **~ять**, -аю, -яешь *eig.* atstatinėti, *žr.* восстанāвливать; **~яться**, -аюсь, -яешся *eig.* 1. *žr.* восстановіться; 2. būti atstātomam, atnaū-jinamam.

восстātъ, -āну, -āнешь *ivk.* 1. sukilti, pakilti, stōti prieš; 2. atbūsti (*apie jausmus*), atgyti, prisikēlti, pakilti.

ВОССЫЛАТЬ, -аю, -аешь *eig. pasen.* pasiūsti; в. благодарение dėkoti, pādeka rėikšti; в. хвалу gārbinti, šlōvinti.

ВОСТОК, -а rytai; Дальний Восток Tolimieji Rytai; Ближний Восток Artimieji Rytai.

ВОСТОКОВЕД, -а orientalistas; **ВЕНИЕ**, -я orientalistika; **ВНЫЙ**, -ая, -ое, **ВЧЕСКИЙ**, -ая, -ое orientalistikos; востоковедная проблема orientalistikos problema.

ВОСТОБРГ, -а žavesys, žavėjimasis; gėrėjimasis; ekstazė; džiūgavimas, entuziāzmas; svaigulys; прийти в в. imti džiūgauti, būti entuziāzmo pagautam; привести в в. sužavėti; быть в восторге gėrėtis, žavėtis; с восторгом džiūgaudamas; быть вне себя от восторга nebesivėrti džiaugsmu; ♦ быть в телячьем восторге naiviai, vaikiškai džiūgauti; **ВАТЬ**, -аю, -аешь *eig.* kėlti didelį džiaugsmą, entuziāzmą, žavėti; **ВАТЬСЯ**, -аюсь, -аешься *eig.* džiūgauti, žavėtis, nesivėrti džiaugsmu, entuziāzmą rōdyti, gėrėtis.

ВОСТОРЖЕНН||о *prv.* džiūgaujamai, sū entuziāzmū; **ОСТЬ**, -и *m.* entuziastiškūmas, susižavėjimas, džiūgavimas, egzaltācija; **ВЫЙ**, -ая, -ое; -жен, -женна, -женно džiūgaujantis, entuziāstiškas, džiaugsmingas, entuziāzmo pagautas; восторженные възгласы džiaugsmingi šauksmai.

ВОСТОРЖЕСТВОВАТЬ, -тую, -твۈешь *ivk.* pugalėti, įveikti; triumfuoti, pėrgalę švėsti; восторжествовало право пугалėjo teisė; человеческая техника восторжествовала над природой žmonių tēchnika pugalėjo gamtą.

ВОСТОЧНИК, -а *šnek. žr.* востоковед.

ВОСТОЧНЫЙ, -ая, -ое 1. rytų, rytinis, aušrinis; восточная граница rytų siena; в. ветер rytys, rytvėjis; 2. rytiētiškas, orientālinis, rytiēcių; восточные обычаи rytiētiški papročiai; в. человек rytiētis; ♦ восточная церковь rytų (stačiātikių) bažnyčia.

ВОСТРЕБОВАНИЕ, -я pareikalāvimas; reikalāvimas; по первому востребованию tuoj pareikalāvus; до востребования iki pareikalāvimo; **ВТЬ**, -бую, -буешь *ivk.* pareikalauti.

ВОСТРЕПАТЬ, -пещу, -пещешь *ivk. pasen.* sudrebėti, suvirpėti.

ВОСТРО *prv.*: держать ūхо в. būti atsargiam, nelaibai pasitikėti, visadōs budėti.

ВОСТРОГЛАЗЫЙ, -ая, -ое *šnek.* smailiaākis, aštriaākis; žvitrų, gyvų, vylingų, klastingų akių.

ВОСТРОНОГИЙ, -ая, -ое *šnek.* judrus, šankūs, mitrus.

ВОСТРОНОСЫЙ, -ая, -ое *šnek.* smailianōsis.

ВОСТРУБИТЬ, -ублю, -убишь *ir* -убишь *ivk. pasen. poez.* sutrimuoti.

ВОСТРУХА, -и *šnek.* vikrūnė, vikruolė, nenūorama, nepasėda.

ВОСТРЫЙ, -ая, -ое; востёр, востра, востро *tarm. šnek. žr.* острый.

ВОСХВАЛЕНИЕ, -я (iš)garbstymas, gārbinimas, garbstā, liāupsinimas, liāupsė, išgyrimas, išāukštiniimas; **ВИТЬ**, -алю, -алишь *ivk.* išgarbstyti, išāukštinti, išgārbinti, išgirti; **ВЯТЬ**, -аю, -аешь *eig.* garbstyti, girti, āukštinti, gārbinti, liāupsinti, gulbinti, į padānges kėlti; **ВЯТЬСЯ**, -яется *eig.* būti giriamam, gārbstomam.

ВОСХИТИТЕЛЬ||о *prv.* žaviai, žavingai, nepaprastai gražiai; **ВЫЙ**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно па-trauklūs, žavingas, žavūs, paveigiantis, pasigėrėtinas; у него в. голос jō balsas žavūs.

ВОСХИТИТЬ, -хищу, -хитишь *ivk.* sužavėti, patraukti, pradžiūginti; **ВЕСЯ**, -хищусь, -хитишусь *ivk.* 1. būti sužavėtam; 2. pasigėrėti, pasigrožėti, susižavėti, pasidžiaugti.

ВОСХИЩАТЬ, -аю, -аешь *eig.* žavėti, džiūginti, ākį vėrti; **ВЕСЯ**, -аюсь, -аешься *eig.* žavėtis, džiaugtis, grožėtis, garsiūotis.

ВОСХИЩЕНИЕ, -я gėrėjimasis, žavėjimasis, grožėjimasis, pasigėrėjimas, susižavėjimas; didelis džiaugsmas; я в восхищении от этой мۈзыки āš negaliū atsigėrėti, atsigrožėti, atsidžiaugti tā mۈzika; āš esū sužavėtas tōs mۈzikos; выражать в. gėrėtis, garsiūotis; с восхищением pasigėrėdamas; **ВЕННЫЙ**, -ая, -ое; -щён, -шенā, -шенō sužavėtas, susižavėjęs.

ВОСХОД, -а 1. (i)lipimas, (i)kopimas; 2. (pa)tekėjimas; в. солнца saulėtekis; до восхода солнца prieš saulei tēkant, dār saulei nepatekėjus.

ВОСХОДИТЬ, -ожу, -одишь *eig.* 1. lipti (*ant ko*), kopti, žėngti, kilti; 2. tekėti; солнце восходит saulė tēka; 3. atsirasti, kilti, paeiti, siekti; многие обычаи восходят к древности daugelis papročių yrā kilę, paeina iš senōvės; **ВЯЩИЙ**, -ая, -ее kylančis, didėjantis, āugantis; восходящая стēпень *mat.* didėjantis lāipsnis; восходящее ударение *lingv.* tvirtagālė, tēstinė, kylančioji priegaidė; восходящая звезда *prk.* garsėjantis žmogūs, kylančioji žvaigždė; родственники по восходящей линии aukštutinės linijos gimināčiai.

ВОСХОЖДЕНИЕ, -я (i)lipimas, (i)kopimas.

ВОСХОТѢТЬ, -хочу, -хочешь, -хотям, -хотите, -хотят *ivk. pasen.* panōrti, įsigeisti, užsigeisti, užsimanyti.

ВОСЧУВСТВОВАТЬ, -тую, -твۈешь *ivk.* pajusti, pajauti.

ВОШЕСТВИЕ, -я *pasen.* lipimas (*aukštyn*), užkopimas; ♦ в. на престол įžengimas į sostą.

ВОСЬМЕРИЙ||к, -ā 1. aštuonetas (*puz. arklių*); éхать на восьмерикė važiuoti aštuonetu; 2. *pasen.* dāiktas, susidedantis iš aštuonių vienetų; **ВЧНЫЙ**, -ая, -ое *pasen.* 1. aštuoneriōpas; 2. aštuonlinkas.

ВОСЬМЬ||ёрка, -и; *dgs. kilm.* -пок, naud. -ркам 1. aštuonetas (*puz. arklių*); 2. aštuonakė (*korta*); 3. skaitmuō „8“; 4. *sport.* aštuonetūkas (*figūra*); **ВЕРНОЙ**, -āя, -оё aštuoneriōpas; aštuonlinkas.

ВОСЬМЕРО, -рых *sktv.* aštuonetas, aštuoneri.

ВОСЬМЕРОМ *prv.* aštuoniese (*puz. dirba*).

ВОСЬМИ... aštuon(ia)... *sudurtinių žodžių sudedamoji dalis, reiškianti sgrųšį su aštuoniais, puz.:* восьмиугольный aštuon(ia)kampis; восьмивесельный aštuon(ia)irklis.

ВОСЬМИГРАННИК, -а *mat.* aštuon(ia)šonis; **ВННЫЙ**, -ая, -ое aštuon(ia)šonis.

ВОСЬМИДЕСЯТНИК, -а XIX āmžiaus deviņto dešimtmečio žymī asmenybė (*puz. rašytojas, dailininkas*).

ВОСЬМИДЕСЯТЫЙ, -ая, -ое aštuoniasdešimtās; восьмидесятые годы (*kurio nors šimtmečio*) devintasis

вперемёжку *prov. šnek.* sumišai, susimaišę, mišriai, pramaisui.

вперётъ, *впрю, впрёшь; būt.* впер, -ла, -ло *įvk. šnek.* 1. įsprąusti, įgrūsti, įbrūkti, įriūglinti; ёле впер вёщи в варон vōs įgrūdau į vagoną dāiktus; в. глаzá įsmeigti, įspirti akis; 2. įsigrūsti, įsibrąuti, įsiriūglinti, įriūglinti; он впер в комнату в сáмый неудобный момент jis įsibróvė į kambarį peratogiáusiu momentu; ~ся, *впрүсь, впрёшься; būt.* вперся, -лась, -лось *įvk. žr.* вперётъ (2 reikš.).

вперехватъ *prov. šnek.* 1. griebtė, apgniáuždamas; тяни верёвку в. trauk virvę apgniáuždamas; 2. užuolankom; *забери* в. užbėk užuolankom.

впер||ть, -рю, -ришь *įvk., ~ять, -яю, -яешь eig.* 1. įsmeigti (akis), įdūrti, įbėsti, įspirti; в. глаzá įsmeigti akis, įsiriūbtį, akylai žiūrėti, įsistebeilyti; 2. *prk. pasen.* įkvėpti (*prov. mintį*).

впечатлѣние, -я įspūdis; произвестъ на коро в. įspūdį kám padaryti; производящий в. įspūdin-gas; под впечатлѣнием егó слов jō žodžių páveiktas.

впечатлитель||ость, -и *m. (įspūdžiams) jautrūmas, pagaulūmas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно (įspūdžiams) jautrūs, pagaulūs.*

впечатля||емость, -и *m. įspūdingūmas; ~ть, -яю, -яешь eig. darýti (dideli) įspūdį; ~ющий, -ая, -ее; -ляющ, -а, -е šnek. įspūdingas, dārantis įspūdį.*

впивать, -аю, -аешь *eig. (su)siurbti, įsiurbti (prov. vandenį), (su)gėrti, įgėrti, įtraukti; гýбка впи-ваёт воду kempinė sūgeria vandenį; жадно в. впечатлѣния prk. gōdžiai gáudyti įspūdžius; ~ся, -аюсь, -аешься eig. žr.* впиться.

впирать, -аю, -аешь *eig.* 1. grūsti, brūkti, sprąusti; 2. grūstis, brąutis; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. žr.* впирать (2 reikš.).

вписанный, -ая, -ое; -сан, -а, -о 1. įrašýtas; 2. įbrėžtas, įbrėžtinis; в. треугольник *mat.* įbrėžtinis trikampis.

вписать, -ишу, -ишешь *įvk.* 1. įrašýti, įtraukti į gāštą, į sąrašą; 2. *mat.* įbrėžti (*daugiakampį*), įskriėsti (*ratą*); ~ся, *впишусь, впишешься įvk. šnek.* įsirašýti, įstóti, prisirašýti; в. в общество įstóti į draugiją.

вписка, -и; *dgs kiln. -сок, naud. -скам* 1. įrašýmas; 2. įrašas, prierašas.

вписыва||ние, -я įrašýmas; įbrėžimas; ~ть, -аю, -аешь *eig. įrašinėti, žr.* вписать; ~ться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* вписаться; 2. būti įrašomam; 3. būti įbrėžiamam.

впитать, -аю, -аешь *įvk.* 1. susiurbti, sugėrti, įsiurbti, įtraukti, absorbuoti; вата впитала кровь vatą sugėrė kraują; 2. *prk.* pagąuti, sugąuti, suiñti, pasisāvinti; в. впечатлѣния pagąuti, suiñti įspū-džius; ~ся, -ается *įvk.* susisiurbti, susigėrti (*prov. vanduo*), įsisuiñti.

впитывать, -аю, -аешь *eig. žr.* впитать; ~ся, -ается *eig.* 1. *žr.* впитаться; 2. būti susiurbiamam, sugeriamam.

впить, волью, вольёшь; *būt.* впил, впила, впило *įvk. žr.* впивать; ~ся, вольюсь, вольёшься; *būt.* впи́лся, впи́лась, впи́лось *įvk.* 1. įsisuiñti; 2. įsi-kibti (*prov. nagais*), įlėisti, įsikąsti, įsisėgti;

в. зубáми įsikąsti; 3. *prk.* įsmeigti, įbėsti; впи́лся глаzáми įsmeigė, įbedė, įverpė akis, įsistigo.

впихивать, -аю, -аешь *eig. brūkti, brūklinti, mūk-linti, grūsti, mūrdyti, niūrkyti; ~ся, -аюсь, -аешься eig. grūstis, brūktis, mūklintis.*

впихнуть, -ну, -нёшь *įvk. įbrūkti, įgrūsti, įsprąusti, įmūrdyti; ~ся, -нусь, -нёшься įvk. įsigrūsti, įsi-sprąusti, įsibrūkti.*

вплáв||ить, -влю, -вишь *įvk., ~лять, -яю, -яешь eig. įliėdinti, įlydyti, įliėdinėti.*

вплáвъ *prov. plauktė (prov. perplaukti), plaukda-mas, plaukdamà, plaukýdama(s), plaukiant.*

вплескивать, -аю, -аешь *eig., плеснұть, -нұ, -нёшь įvk. įtėkšti, įpliaūpti (prov. vilnis), įpliūpsėti.*

вплести, -ету, -етёшь; *būt.* вплёл, вплела, -лó *įvk.* 1. įpinti, įrėgzti, įmaustyti, įmėgzti; 2. *prk.* įpáinoti, įvėlti; ~сь, *вплетёсь; būt.* вплёлся, впле-лась, -лóсь *įvk.* 1. įsipinti, įsivėlti, įrigzti; 2. *prk.* įsipáinoti, įsivėlti.

вплетáть, -аю, -аешь *eig. žr.* влесті; ~ся, -ается *eig. žr.* влестісь.

вплотнұю *prov.* 1. sandariai, glaūdziai (*prisiglau-dės*), gvaldziai, sklandžiai (*prov. įstatyti*); 2. vi-sái, labai arti, ligi pát, priė pát (*prov. stovėti*); в. до ligi pát (*prov. sienos*); в. подходить visái priartėti; 3. *prk.* kaip pridera, kaip reikiant, nuodugniai, rimtai; náдо приня́ться в. за рабо-ту reikia rimtai imtis dárbo.

вплотъ *prov.* 1.: в. до а) ligi pát; в. до вёчера ligi pát vākaro; б) imtinai, įskirtinai, įskaítant; сня́ть всё, в. до рубáшки *šnek.* visa nusivilkti iki marškiniū, įskaítant ir marškinius; 2. priė pát; подойти в. к кому-л. (чему-л.) prieiti prie pát kó.

вплывáть, -аю, -аешь *eig. įplaukinėti, žr.* вплыть.

вплыть, -ыву, -ывёшь; *būt.* вплыл, -ыла, -ыло *įvk. įplaukti, įsiirti.*

вповáлку *prov. šnek.* gvalū sugūle, suvirte šalià kits kito; pakrikai, bėt kaip sukritis, suvirtus, sudribus, sugriūvus, atsidrėbus (*gulėti, miegoti*).

вполгáз||а, ~кá *prov. šnek.* pūsmirkomis, prisimėr-kus, blusom; спать в. blusom, neramiai miegoti; лишь в. видел я, как оні работали tik pūsmirko-mis áš mačiaū, kaip jiė dirbo.

вполгóлода *prov. pūsbadžiu, pūsbadžiai.*

вполгóлоса *prov. pūsbalsiu, próbalsiai, pusė burnōs, tūliai.*

вползáть, -аю, -аешь *eig. šliaūžti, ropóti (į vidų, į viršų); ~ти, -зý, -зёшь; būt.* вполз, -лá, -лó *įvk. įšliaūžti, įropóti, įsliñkti, įrėplióti.*

вполнѣ *prov. visái, visiškai, pilnutinai; в. хорóший visái gėras.*

вполоборóта *prov. pusiáu pasisūkęs, pusiáu atsi-grėžęs, atsisūkęs.*

вполовину *prov. šnek. perpūs, peĩ pūse; pusiáu; убáвить рóвно в. порцию sumāžinti dāvinį lý-giai perpūs.*

вполпу́тй *prov. šnek. pusiáukelėje.*

вполпýнá *prov. šnek. apýgirčiai, pūsgirčiai; егó уложйли спать в. jį paguldė pūsgirti.*

вполсытá *prov. šnek. apýsočiai, pūsočiai.*

впопáд *prov. šnek. kaip tik, taikliai; laikū, vietoje; в. сказано taikliai pasakyta, patáikyta.*

впопыхах *прв.* skubomis, paskubomis, iplustaš; uždūsus; в. вибежати ішкurnėti, skubomis išbėgti, išskūosti, ішкūrті.

впорожнѣ *прв. šnek.* tuščiomis, dykomis (*поз. važiuoti*).

впору *прв. šnek.* 1. kaip tik, tiŋka, tiŋkamo dūdžio; это платье мне в. šis drabūžis mán tiŋka, kaip tik mán, kaip mán siútas; 2. *eina tariniu galėtu, pajėgtu, imānoma tik*; такую порцию в. лишь обжоре есть tókį dāvinį tik besōtis pajėgtu suvālgyti, tōks dāvinys tik besōčiui vālgyti; на деревья в. только мальчишкам лазить і medžiūs imānoma tik berniūkams láipti.

впорхнуть, -нų, -нешь *įvk.* įskristi, įlėkti, pūrtelėti, įpurpsėti.

впоследствии *прв.* paskui, paskiaū, ilgainiui, galiausiai, vėliaū; в. это выяснилось galiausiai tai paaiškėjo.

впотьмах *прв.* patamsyje, tamsojė, prietamsoje.

вправду *прв. šnek.* iš tiesų, bė juokų, iš tikro.

вправе¹ *прв.*: быть в. turėti teisę; вы в. это сделать jūs turite teisę tai padaryti.

вправе² *прв. pasen.* dešinėjė, pō dešinei, pō dešinės.

вправить, -влю, -вишь *įvk.* 1. įtvėrti, įnarýti (*поз. išnirusį snarį*); 2. *šnek.* įkišti, įkimšti, sulėisti (*поз. kelnes į aulinius batus*); ♦ в. мозгі *šnek.* atvēsti і прōtą; ~ка, -и įtvėrimas, inėrimas, atitaisymas; ~лять, -яю, -яешь *eig.* įtvėrinėti, žr. вправить.

вправо *прв.* 1. dešinėn, і dešinę, dešiniōjon pūsėn; свернуть в. pasukti і dešinę; 2. dešinėjė, dešinėjė pūsėje; в. находится сад dešinėjė yrā sōdas.

впредь *прв.* toliaū, daugiaū, ateityjė, nuō šiōlei; в. будь внимательней ateityjė būk atidėsnis; ♦ в. до ligi; в. до распоряжения ligi nurōdant, iki įsākant.

вприглядку *прв. šnek. juok.*: пить чай в. gėrti arbātą nesaldytą (*tik pasižiūrint į cukrų*).

вприкуску *прв. šnek.*: пить чай в. gėrti arbātą su priekanda.

вприпрыжку *прв.*, ~ско́чку *прв. šnek.* pasišokėjant, pasišokinėdamas, pašokomis, pastriuokomis, šokuodamas.

вприсядку *прв.* pritūpus, pritūpiant.

впроголодь *прв.* pūsbadžiu, pūsbadžiai; жить в. badadvėsiāuti, badmiriāuti; живущий в. badadvėsys, badmirys.

впрок *прв.* 1. і náudą, naudōn; это не пойдёт вам в. iš tō jums nebūs naudōs, tāt jums neišeis і gėra, і náudą; 2. *šnek.* atsargai, negestipai; заготовить в. paruōšti atsargai.

впросак *прв. šnek.*: попасться в. bėdōn įsikilpoti, bėdōn įkliūpti, patėkti і kėblią, nemalōnią pādėtį, įkliūti kebliōn padėtiñ, atsidūrti nemaloniōjė padėtyjė, apsijuōkinti.

впросонках *прв. šnek.* pėr miegūs, prō miegūs, dār neišsiblausėjės, neišsiblaivės, pūsmigis, pusiāu miegōdamas; в. слышу pėr miegūs girdžiu; ~е и ~и *прв. šnek. žр.* впросонках.

впрочем 1. *jng.* daugiaū, arbā, vis dēlto, tiek tō, pagaliaū, vis tiktai, bejė, tačiaū; вот мой совет, — в., как хотите šit māno patarimas, — pa-

galiaū, kaip sāu nōrite; он в. человек добрый vis dēlto jis yrā gėras žmogūs; в. это следует помнить tai vis tiktai reikia atsiminti; 2. *it.* mātote, žinote, tai; в., нет, я не пойду žinote nē, āš neiisiu; в., я не знаю, стоит ли mātote, āš nežinaū, aī vėrta.

впрыгивать, -аю, -аешь *eig.*, ~нуть, -ну, -нешь *įvk. (strikt)* įsōkti, įstrypsėti, įsōkuoti, įsōkinėti, įstriuokčioti.

впрыскивание, -я 1. (*vaistų*) įšvirkštimas, įtrėskimas, įleidimas; injėkcija; 2. *tech.* įpurškimas; ~кивать, -аю, -аешь *eig.*, ~нуть, -ну, -нешь *įvk.* 1. įšvirkšti (*vaistus*), įlėisti, įtrėkšti, daryti injėkciją; 2. *tech.* įpurkšti.

впрыть *прв. šnek.* šūoliais, pašokaš.

впрыгать, -аю, -аешь *eig.* kinkýti, jūngti (*jautį*): ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* kinkýtis.

впрягать, -аю, -аешь *eig. žр.* впрясть; ~ся, -ається *eig. žр.* впрястися.

впрячь *dll. šnek.* tiesiog, iš tikrųjų, iš tiesų; и в., на что же было сердиться kām čia iš tikrųjų reikėjo pūkti.

впрясть, -яду, -ядёшь; *būt.* -ял, -ялā, -яло *įvk.* įvėpti (*поз. šilką į vilnas*); ~ся, -ядётся; *būt.* -ялся, -ялās, -ялось *įvk.* įsiveřpti.

впрячь, -ягу, -яжёшь, -ягёт; *būt.* -яг, -лā, -лō *įvk.* įkinkýti, pajūngti (*jautį*); ~ся, -ягусь, -яжёшься, -ягётся; *būt.*; -ягся, -яглās, -лōсь *įvk.* įsikinkýti.

впуск, -а įleidimas; ~ать, -аю, -аешь *eig.* 1. įlāidyti (*po vieną*), įleidinėti, lėisti і...; 2. lāšinti, lėisti (*поз. vaistus į akį*); ~аться, -аюсь, -аешься *eig.* būti įleidžiamām; ~ной, -яя, -оё įleidžiamās; įleistinis.

впусте *прв. pasen.*: в. стоит земля žėmė dirvonōja, nepaudōjama.

впустить, -ушу, -устишь *įvk.* įlėisti, įlāšinti (*vaistų*); в. жало įgėlti.

впустую *прв.* bergždžiaī, vėltui, bė naudōs, tuščiaī.

впутать, -аю, -аешь *įvk.* 1. *prk.* įpāinioti, įpinklioti, įkliudyti, įkilpoti, įvėlti, įvašuoti, įklampinti; 2. įrišti, įpinti, įrėgžti; ~ся, -аюсь, -аешься *įvk.* 1. *prk.* įsipāinioti, įsivėlti, įsimašyti, įsibūrti, įkliāti, įkliūpti; 2. įsipinti.

впутывать, -аю, -аешь *eig. žр.* впутать; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. žр.* впутаться.

впяливать, -аю, -аешь *eig.*, ~ть, -лю, -лишь *įvk.* užtėmpti (*siaurą drabužį*), užmāuti; įsprengti (*rėmuose*), įsprāusti, įmāuti, įbrūkti; ♦ в. glazā įsmeigti akis.

впятерь *прв.* penkiaš kaftais, penkis kartūs, pėnkeria tiek; ~ом *прв.* penkiese.

впять, -чу, -тишь *įvk. šnek.* ātbulą įstūmti, įvėžti.

в-пятьх *it.* pėnka.

впячивать, -аю, -аешь *eig.* ātbulą stūmti.

вработаться, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* įsidirbti.

вравне *прв. tarm. žр.* вровень.

враг, -ā priešas, nevidōnas; priešininkas; ~иня, -и *pasen.* priešė.

вражда, -ы vaīdas, nesāntaika, priešiškumas.

враждебно *прв.* priešiškaī; в. относиться būti priešiškaī nusistāčiusiam; ~ость, -и *m.* priešiš-

kūmas; **~ый**, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно priešiškas, priešiškai nusistatęs; в. взгляд priešiškas žvilgsnis.

враждо|вание, -я vaidai, vaidijimasis, priešiški sąntykiai; **~вать**, -дую, -дуюшь *eig.* vaidytis, nesantaikoje gyventi, būti priešais (*kits kitam*); **~любец**, -бца *šnek.* vaidiniškas.

враж|ески *prv.* priešiškai; **~еский**, -ая, -ое ir **~ий**, -ья, -ье *poez.* priešo, priešu, priešiškas, nevidūniškas; вражеская армия priešo armija; ♦ **вражья** сила kipšo, nelabojo išmonė, velniavė; šetūnai, velniai.

враз *prv. šnek.* vienu kartū, kartū, išsūk, iš kafto, draugė.

вразбойку *prv. šnek.* 1. nepaeiliui, nè iš eilės, padriškai, pakriškai; сирашивать в. klausinėti nepaeiliui; 2. dalimis; продавать в. pardavinėti dalimis; 3. prarėntai, išrėntai; набирать в. rinkti (*sprautuvėje raidės*) prarėntai.

вразброд *prv. šnek.* pakriakai, palaidai, žaraīs, kas sau.

вразброс *prv. šnek.* pakriakai; bėriant sauja (*sėti*).

вразвалку *prv. šnek.* krypuojant (*pov. antis*), svirduliuojant, svyrinėjant.

враздробь *prv. šnek.* 1. mažmenomis, smulkmenomis, dalimis; 2. atskirai, kas sau.

вразлад *prv. šnek.* nesantaikoje, nesutariant; netvarkoje.

вразнос *prv.* išnešiūtinai.

вразнобой *prv. šnek.* skūrium, pakriakai, kas sau, nesutartinaī (*pov. kalbėti, šaudyti*).

вразрез *prv.* iđtī v. (*с чем*) nesutikti, griežtai skirtis, prieštaraūti; elgtis priešingai, prakeršai, nesidėrinti; он всегда шёл в. с мнєниями большинства jis visuomėt (*griežtai*) nesutikdavo su daugumos nuomone.

вразрядку *prv. spst.* išrėntai, prarėntai; набрать слово в. surinkti žodį (*iš*)rėntai.

вразумительн|о *prv.* aiškiai, suprantamai; įmanomai, įtikinamai; статья написана в. straišpnsis parašytas suprantamai, aiškiai; **~ость**, -и *m.* aiškumas, suprantamumas; įmanomumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. aiškus, suprantamas, įtikinamas; įmanomas; 2. ramokomas, įsakmūs; книга очень вразумительная, почитайте книгу labai ramokoma, paskaitykite.

вразумить, -млю, -мишь *ivk.* ramokyti, įtikinti, praikinti; i prōtą atvēsti, nuovokos, prōto įkvēpti, įpūsti; **~ся**, -млюсь, -мишсья *ivk. pasen.* įsitikinti, pasimokyti, tiesą suprasti, įsidėti i gālva, protū pagauti, ateiti i prōtą.

вразум|ление, -я ramokumas, praīškinimas; **~лять**, -яю, -яешь *eig.* žr. вразумить.

враки, **врак** *dgs. šnek.* mēlas, melagystė; āpkalbos; plepalaī, tauškalai, niēkų kalbos, niēkai.

вралиха, -и *šnek.* melāgė; plepė, devynliežuvė; niekplūdė, niekatauškė.

враль, -я *v. šnek.* melāgis, melūdā; plepys, devynliežūvis, suktaliežūvis, niēktaūza, niēkplūdis, plepalū maišas.

враньё, -я *šnek.* melāvimas, mēlas; plepalaī, tauškalai.

враскāчку *prv. šnek.* krypuojant, virtūojant (*eiti*), virtuliuojant, svirduliuojant.

врасплōх *prv.* netikėtai, iš netūčių, iš pasalū, iš nejučių, staigā; напасть в. užpūlti iš netūčių, iš pasalū.

врассыпную *prv.* palaidai, pasklidai, i visās pusēs (*pov. bēgti*), pakriakai.

враст|ание, -я įaugimas; **~ать**, -аю, -аешь *eig.*, **~й**, -тý, -тēшь; *būt.* vros, -лā, -лō *ivk.* įaugti; įsiaknyti, išsiplēsti; дом врос в землю *prk.* namas susmūko i žemę, susmēgo.

врастяжку *prv. šnek.* 1. išsitiēsus (*gulėti*); 2. tēsiant (*kalbėti*).

вратā, **врат** *dgs. pasen.* vaftai; **~рь**, -я *v. 1. pasen.* vaftininkas, vaftų sargas; dūrininkas; 2. *sport.* vaftininkas.

вратило, -а *šnek. (stakliū)* riestūvas.

врать, **вру**, **врēшь**; *būt.* врал, вралā, врало *eig.* 1. meluoti; 2. niekūs taužyti, taukšti; ♦ **врēt** как по писанному мелuoja išsijuosēs.

вратсья *врēтся; būt.* вралось *beasm. eig.* sēktis meluoti; turėti norā meluoti.

врач, -ā gūdytojas; жєнщина в. gūdytoja; **~ебный**, -ая, -ое gūдыто, gūdomasis, medicinos, medicininis; врачēбная наука medicinos mōkslas; врачēбное срēдство gūдыто priemonē; в. осмōтр medicininis apžiūrējimas, medicininē apžiūra; **~ебство**, -ā *pasen.* medicinos mōkslas.

врачєвал|ение, -я 1. gūдыimas; 2. gūdytojāvimas; **~ть**, -чую, -чүешь *eig. pasen.* 1. gūdyti (*žolelēmis*); 2. gūdytojaūti; **~ться**, -чүюсь, -чүеьсья *eig. pasen.* gūdytis.

вращ|ательный, -ая, -ое sukamasis (*pov. judēsys*); rotācinis; cikliškas; в. сєвооборōт sėjōmainos rotācija; **~ать**, -аю, -аешь *eig.* sukti, sukinėti, sukiōti, sukalioti; grāžioti, grāžyti; в. глазāми *šnek.* vartýti akis; **~аться**, -аюсь, -аеьсья *eig.* 1. sukti, sukaliotis, sukiōtis, sūkuriuoti, skrieti aplīk, skrajōti; Земля вращēется вокрý Сōлнца Žemē skrieja aplīk Sāulē; заставлять в. sukinti; 2. *prk.* lankāuti, sueiti, lankýtis, būti, sukinētis, sukiōtis; он вращēется в круγú знакомых jis lankāuja pažįstamus, sueina su pažįstamais, sukiōjasi taīр pažįstamų; **~ение**, -я 1. sukimas, sūkuriavimas; в. колесā rāto sukimas; 2. sukimasis; skriejimas; в. Землī вокрýг Сōлнца Žemēs skriejimas, sukimasis aplīk Sāulē; тēло вращēния *mat.* sukinys.

вред, -ā kenkimas, keñksmas; žalā, ēibē, nepaudā; приносить в. keñkti, žalā darýti; причинить в. padarýti žalōs, pakeñkti; проγылка бұдет емý во в. pasivāikšciojimas jām pakeñks; дēлать что-л. комý-л. во в. darýti kā, siekiant kām pakeñkti.

вредитель, -я *v.* kenkējas, žaldarys, žalotojas; вредители растєний augalū kenkējai; **~ский**, -ая, -ое kenkimo, kenkējiškas, žaladāriškas; вредительские дēйствия kenkējiški veiksmāi; **~ство**, -а kenkējiškumas, kenkējiška veiklā, kenkimas, žaladarystē, žaladāriškumas.

вредить, -ежý, -едīшь *eig.* keñkti, darýti žalā, gadinti; это вредит здоровью таī keñkia sveikātai; это вредит дōбромý имени *prk.* таī gadina gērā vāfdā.

вредн||о 1. *prv.* kenksmingai, žalingai; 2. *eina tariniu* žalinga, kenksminga; больному много разговаривать в. ligoniui daug kalbėti žalinga; ~ость, -и *m.* kenksmingumas, žalingumas; ~ый, -ая, -ое; -ден, -днā, -дно kenksmingas, žalingas; kenkėjiskas; вредная птица žalingas paukštis; в. элемент *prk.* kenkėjiskasis elementas, kenkėjai.

вредоносный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно kenksmingas, žalingas, gaištingas, žālą dārantis.

врёжу *žr.* врззть.

врззю *žr.* врззть.

врзз||ать, врззю, врззешь *ivk.*, ~ать, -āю, -āешь *eig.* 1. įstatyti, įdėti (*puz. spygą*); įpiovimē įstatyti, įstatinėti; 2. įrēžti, įskrosti, įpiauti; 3. įkīrpti, prakiřpti; ~аться, врззешься *ivk.*, ~аться, -āюсь, -āешься *eig.* 1. įsīrēžti, įsikertėti (*puz. žymės*), įsīpiauti, įsīskrosti; įsībēsti, įsīkīrsti; 2. įsīkīrpti; 3. *prk.* įstrigti, įsmigti; ēто врззалось мне в пāмāть тāī įsmigo māno atmintyje; из пēsен тех всех в пāмāть врззалась мне ēта пēsня iš tų visų dainų mān giliai įsmigo, atminty paliko tā dainā; 4. *prk.* šnek. įsimylėti, pamilti, įsižiūrėti; он врззался в ēту дēвушку jis įsimylėjo tā merginā; 5. *prk.* įsibrāuti, įsiveržti, įsigriāuti, įsmūkti; кōнница врззалась в неприятельские ряды raiteliai įsiveržē į priešo eilēs.

врзз||ка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -экам 1. įpiova; 2. įpiovimas, įstatymas, įdėjimas; в. замkā в дверь spyndōs įstatymas į duris; ~нōй, -āя, -ōе įpiautinis, įdedamasis, aklīnāsīs; в. замōк įdedamasis, aklīnāsīs ūraktas, įdedamōjį spygā.

врззывать, -āю, -āешь *eig.* *žr.* врззть; ~ся, -āюсь, -āешься *eig.* 1. *žr.* врззаться; 2. būti įstatomam; 3. būti įrēžiamam, įskrodžiamam; 4. būti įkerpatam.

временāми *prv.* tarpais, kartais, įšokiais, kartkartėmis.

временить, -нō, -нīшь *eig. pasen.* gaišti, gaišinėti, gaimaruoti, vilkinti; lūkuriuoti, lūkėti.

временник, -ā 1. *pasen.* mētraštis; 2. žurnālas.

врёмени||о *prv.* laikinai; в. исполняющий должность дирēктора laikinai ēnantis dirēktoriaus pāreigas; ~ой, -āя, -ōе laiko, laikinis; час — врёмennāя единица измērения valandā yrā laikinis, laiko matāvimo vienetas; ~ый, -ая, -ое; -менен, -менна, -менно laikinas, nepastovūs, kartkartėmis pasitaikantis; врёменное правītельство laikinōjį vyriausybē; врёмennāя рāбōта laikinas dārbas.

врёменщик, -ā laikinas galiūnas, viēšpats; (*caro, įtakingo asmens, karaliaus*) numylėtinis, favoritas.

врёмя, -мени; *dgs.* -менā, -мēн, -менām 1. laikas, mētas; сōлнечное в. sūlēs laikas; в. течēt быстро laikas greit sleňka; во в. ревōлюции revoliūcijos metū; во в. обēда pietų metū, pē pietūs; во врёменā крепостного рāва baudžios laikas; врёменā гōда metų laikai; скōлько врёмени? kurī, kelintā valandā?, kiek laiko?; нет врёмени для прогūлок neturiū laiko pasivaikščiojimams; в корōткое в. trumpū laikū; в какōе в.? kuriū laikū?; kadā?, kuō metū?; отлучītься на корōткое в.

valandēlei atsitraukti; на в. kuriām laikui, lig laiko; в назнāченное в. paskirtū laikū; в настоящее в. šiuo laikū, dabar; во в. восхōда сōлнца sulig sūlēs tekėjimu, sūlei tēkant; в скōром врёмени greitū laikū, netrūkus; он жил дōлгое в. jis ilgai gyvēno, Grigo metūs gyvēno; в то в. tuo metū, anuo metū, anuomet, tāsų, tuokart; в прēжнее в. pīfm, seniau, kitadōs; в то в. как он рāбōтал jām bedirbant; на бōдущее в. kitām kartui, āteičiai, tolesniām laikui; по врёменām tarpais, įšokiais, įkartais, rētkarčiais, prōtarpais; от врёмени до врёмени kartais, rētkarčiais, kartkartėmis, kartkartėmis, ātvejų ātvejais; с течēнием врёмени sū laikū, ilgainiui, laikui bēgant, pē ilgai; тем врёменем tuo tarpū; потерпите до врёмени turēkit kantrībēs kurī laikā; в своē врёмя она была хорōшā kitadōs, seniau ji buvo graži; он обēдает всегдā в однō в. jis pietāuja visadā tuo pačiu laikū; с торō врёмени, как он заболēл nuo jō susirgimo dienos, nuo tō laiko, kai jis susirgo; во все врёмennā visadōs, kiekvienū laikū; спустя некōторое в. pō kiek laiko; в течēние дōлгoго врёмени pē ilgā laikā; в свобōдное в. atspėjamu, nuliēkamu, laisvū laikū; у меня нет врёмени neturiū laiko, nenuliekū, neatspėjū; ēсли позволīt в. jēi turēsiu laiko, jēi nuliēsiu, išsitarpūsiau; 2. *gram.* laikas; настоящее в. esamasis laikas; прошēдшее в. būtasis laikas; бōдущее в. būsimasis laikas; ♦ в недāвное в. пēseniai; до серō врёмени ligi šiolei; в ўтреннее в. ryto metū, rytmetųjē, rytā; сухōе в. saūsmetis; тяжēлое в. suňkmetis, blōgmetis; в. тērпит дār gālīma lūukti; терят в. gaišti, guřsti; потеря врёмени gaiřtas, gaiřatis, guřstas; настāли последние врёмennā atējo paskutinēs dienos.

врёмяисчислēние, -я laiko skaičiāvimas, kalendōriaus sistemā.

врёмянка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам (*laikina geležinė*) krosnēlē.

врёмя(пре)провождēние, -я laiko (pra)leidimas.

врēтище, -а *kuop. pasen.* apskārę drabužiai, išdėvos, skarmalai.

врид, -а (врёменно исполняющий дōлжность) laikinai ēnantis pāreigas.

врийнуть, -ну, -нешь *ivk. tarm.* įmēsti, įblōkšti.

врōвень *prv.* sulig (*kuo*); налитъ стакāн в. с крайми stiklinę sklidinā pripilti, sulig kraštais; в. с берерāми sulig krantaīs.

врōде 1. *prl. su kilm.* lūg, panašū, kaip iř, tōks kaip; он в. тебā — не любит рāбōтать jis panašūs į tavē — nemēgsta dārbo; 2. *dll. šnek.* būtent, kaip antai; 3. *dll. šnek.* nelūginant, lūg, tartum, tarūtum; мне в. лēгче стāло mān tartum geriau pasidārē; ♦ в. как (бы) kaip iř.

врождēнный, -ая, -ое; -лēн, -денā, -денō įgimtas; врождēнное свōйство arsigimimas, įgimtis; врождēнная нēнависть įgimtā neapūkanta.

в рōзницу *žr.* рōзница.

врозъ *prv. pasen.* skūrium, pō viēnā, atskiraī, nē kartū, nē draugē; жить в. gyvėnti skūrium; рāзойтись в. išsivaikščioti, išsisklaidyti; ♦ нōги в. išsižeręges; в. идēt nesiseka.

врос *žr.* врзстī.

врōю *žr.* врыть.

вруб, -а *kaln.* įkarta (*iškirstas uoloje siauras plyšys*).

врубать, -аю, -аешь *eig.* įkirtinėti, *žr.* врубать; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* врубиться; 2. būti įkertamam.

врубить, врублю, врубишь *įvk.* įkiřsti, iškiřsti; ~ся, врублюсь, врубишься *įvk.* įsiveržti (*besikaujant*), įsikauti; įsikiřsti.

врубка, -и 1. įkirtimas; 2. įkirtis, įkarta; 3. sudūrimas (*pvz. sienojų*).

врубашинист, -а mašinistas-įkirtėjas.

врубов||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* (*uolų*) įkertamoji mašina; ~ый, -ая, -ое įkerta-masis, įkertamas, (į)kirtimo; врубовая машина *kaln.* (anglių) kirtimo mašina; врубовые работы įkirtimo darbai.

врукопашную *prv.* raňkomis (*muřantis*); драться в муштіс раňкомис, кумščіуотис; схватились в. su-sikumščіаво.

врун, -а *šnek.* melāgis, melūda; в., так и обмāн-щик јей melāgis, таі іф argavikas; ~ья, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням *šnek.* melāgė.

вруч||ать, -аю, -аешь *eig.* įteikinėti, *žr.* вручить; ~ение, -я įteikimas; в. грамоты (*iřkilmingas*) rāsto įteikimas.

вручитель, -я в. įteikėjas; ~ница, -ы įteikėja.

вручить, -чу, -чишь *įvk.* į rankas paduoti, įteikti, įduoti (*pvz. pinigų*).

вручную *prv.* raňkomis (*nenaudojant mašinų*), раň-kinіu būdu.

вруш||а -и, ~ка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам в. іг т. *šnek.* *žr.* врун, врўня.

врывать, -аю, -аешь *eig.* įkasinėti.

врываться¹, -аюсь, -аюсься *eig.* įsikasinėti, *žr.* вры-ться.

врываться², -аюсь, -аюсься *eig.* veržtis, brāutis, griāutis, sprāutis, *žr.* ворваться.

врыть, врую, вроешь *įvk.* įkāsti; ~ся, вруюсь, вроешься *įvk.* įsikāsti, įsiraūsti.

вряд ли *dll.* vargū, bėg, vargiai, kažin аф; в. он выздоревает kažin аф jis pasveiks, bepagls?; в. я буду в состоянии это сделать vargū beįstėngsiu таі padaryti; в. он придет jis vargiai ateis, var-gū аф jis ateis.

всадить, всажу, всадишь *įvk.* 1. įsodinti, pasodinti, įlaipinti (*pvz. į laivą*); 2. patupdyti, įkiřti (*pvz. į kalėjimą*); 3. įsmeigti (*pvz. peilį*), įvaryti, įbės-ti (*pvz. basį*), įskverbti; 4. *prk.* drėbti, įkārti (*pvz. žodį*); 5. *prk. šnek.* išlēisti, sukiřti; я вса-дил все свой деньги аф visūs savo pinigūs su-kiřау, visų savo pinigų nustójau; ♦ в. в белу *šnek.* įklampinti į бėда; в. пулю в лоб įvaryti kulka į kākta; ~ся, всадится *įvk. šnek.* įsmigti, įsibėsti, įstrigti.

всадни||к, -а rařtininkas, raituōlis, rařtelis; joįlkas, joįėjas; ~ца, -ы rařtininkė, raituōlė; joįkė.

всаживать, -аю, -аешь *eig.* 1. sodinti, laipinti; 2. kiřti (*pvz. į daboklę*); 3. smeigti, бėsti; 4. drėb-ti (*pvz. žodį*), *žr.* всаждать; ~ся, -ается *eig.* 1. smigti, бėstis, strigti; 2. būti įsmeigiamam.

всамделишный, -ая, -ое *šnek.* tikrai ēsantis; tikras (*ne dirbtinis*); в. паровоз tikras (*ne žaislas*) gar-vežys.

всасыват||ельный, -ая, -ое įsiurbiamasis; įtraukia-masis; всасывательная труба *tech.* čiulpvamzdis; ~ь, -аю, -аешь *eig.* (į)siurbti, čiulpti, gėrti; trāukti į savę; ~ься, -ается *eig.* siurbtis, gėr-tis.

всачиваться, -ается *eig.* suņktis.

всвал *prv. pasen. tarm.*: вспāшка в. (su)arimas sumetimū, sumetimas, sumetinys.

все *žr.* весь.

все¹ *prv.* 1. vis, visą laiką, visadā, nuolat; он в. zānāt jis vis ūžimtas; 2. vis, dār, ligi šiōl; он в. бōлен jis ligi šiōl, jis vis serga; 3. vis tiek; как ни старāется, в. не выходит kād kaip besisteņ-gtu, vis tiek neišeina; 4. tik, vien tik, vis; в. из-за вас vis dēl jūsų, pēf jūs; 5. dār, vis; в. приятнее vis maloniau; ♦ в.-таки vis dēlto, vis-gi, bėtgi, vis jau, gi; в. равно tačiau, vis dēlto, bėtgi, vis viena, vis tiek, vis lūgu; он в. еще спит jis teбemiēga.

все², все^{рō} *įv. nktr.* visa, viskas, visa kās; я в. znāю аф viskā žinau; при всем том бē tō viso, šaliā tō, atsižvelgiant į visa таі; прēжде все^{рō} pirmiausia, visų pirm; все^{рō}-навсего viso lābo, iš viso; лүчше все^{рō} visų geriausiai; емý в. ни почēm јām niēkas nebaisų, jis niēko nebijo, jis dāro, į niēkā neatsižvelgdamas.

всеблагōй, -ая, -ое *pasen.* (visų) geriausias.

всеблаженный, -ая, -ое; -жен, -женна, -женно *pasen.* laimingiausias.

всевед||ение, -я *pasen. iron.* visko žinojimas, mo-kėjimas, visažinystė; ~ец, -дца *pasen.* visažinys; ~ущий, -ая, -ее visa žinantis, mōkantis.

всевид||ец, -дца *pasen.* visaregys; ~ящий, -ая, -ее *bažn.* visa mātantis, visa rėgintis; всевидящее око *prk.* viskā mātanti, rėginti akis.

всевласт||ие, -я visavaldystė; пришёл конец все-властию капитала atėjo gālas kapitālo visaval-dystei; ~ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно visaval-dis, visagālis, tūrintis neribotą valdžią.

всеобщуч, -а (всеобщее военное обучение) visuo-tinis karinis apmōkymas.

всевозмож||о *prv.* visaip kaip, visokiais būdais; ~ый, -ая, -ое visoks, kōks tik gālimas; įvairūs; употребить всевозможные средства pavartoti vi-sās gālimas priemones; в. товар visokios, įvai-rios prėkės.

всевишний, -ая, -ее *bažn.* aukščiausiasis, visagā-lis.

всегда *prv.* visadā, visuomēt, nuolat; он в. был спо-коен jis visadā būvo ramūs; ~шний, -ая -ее 1. nuolatinis, visuometinis, āmžinas; всег-дашние жалобы амžині nusiskundimai; 2. įpras-tinis; ерō всегдашняя манера јō įprastinė ma-niera.

все^{рō} *prv.* 1. iš viso, viso lābo; у меня в. сто рублей аф turiu iš viso šimtą rublių; 2. tik, tik-tai; работа началась в. два месяца тому на-зад dārbas prasidėjo tik priēš dū mėnesius; 3. *šnek.* судиē, viso lābo; ну, пока в. пā, kōl kās viso lābo, судиē; ♦ все^{рō}-навсего (viso) tik; в. ничерō bevėik niēko; только и в. tik таі, таі visa, daugiau niēko; все^{рō}-то tik (*ne dau-giau*).

вседержитель, -я *u. bažn. valdovų valdovas, viešpats.*

вседневный, -ая, -ое *pasen. kasdieninis, kasdienis.*

в-сeд-м-ы-х *it. septiŋta.*

всезидитель, -я *u. bažn. pasáulio kūrėjas.*

всезна́й||ка, -и; *dgs. kilm. -nák, naud. -kam u. ir m. šnek. iron. visažinis, visažinė, žiniuonis, žiniūnas, žiniūnas, žiniūnė, žinōvas, žinōvė, žinių maišas; ~ство, -a šnek. iron. visažinystė.*

всeкoнeчнo *it. pasen. be ābejo.*

вселение, -я *ikūrdinimas, argyvėdinimas.*

вселенная, -ой *dkt. 1. visatā; 2. pasáulis, visā žemė; всю вселенную проёхал visą pasáulį arvažiavaū.*

вселенский, -ая, -ое *pasen. visuotinis, visātos, viso pasáulio; в. собор bažn. visuotinis susirinkimas.*

всел||ять, -лю, -лишь *ivk. 1. ikūrdinti, įtaisyti, argyvėdinti; 2. prk. įdiegti, įkvėpti, įteigti, sukelti (pvz. jausmą); ♦ в. страх báimė įvartyti, įbauginti, įbáiminti; ~яться, -люсь, -лишься ivk. 1. įsikurti, įsigyvėnti, įsitaisyti, apsigyvėnti; 2. prk. įsimėsti, įsipiėsti, prasiskvebtii; kilti, atsirásti; trėpet вселлся в сердца людēй virpulys, šiuřpas užvaldė žmonių širdis; ~ять, -яю, -яешь eig. kurdinti; diegti, žr. вселить; ~яться, -яюсь, -яешся eig. 1. kurtis; 2. skvebtis; žr. вселиться.*

всемёрн||о *prv. visaiř, visokeriōpai, visomis priemonėmis; ~ый, -ая, -ое visokeriōpas, visōks; eμy okazali всемерную поддержку jām sūteikė visokeriōpā pāramā.*

всeмep||о *prv. septynis kartūs, septyneria tiek; ~ом prv. septynišes.*

всемилостивый, -ая, -ое *pasen. maloningas(is).*

всемірно-исторический, -ая, -ое *pasáulinis-istōrinis.*

всемірный, -ая, -ое *visapasáulinis, viso pasáulio, pasáulinis, pasáulio; visuotinis; в. конгресс (visa) pasáulinis kongresas; всемирная история visuotinė istōrija; всемирная федерация pasáulio (pvz. tautų) federacija.*

всeмoгyщ||ество, -а *visagalybė, neaprežtā galybė; ~ий, -ая, -ее; -ущ, -а, -е visagālis, visagāliškas.*

всeмyдpый, -ая, -ое; -ўдр, -а, -о *išmintingiausias.*

всенародный, -ая, -ое *1. visōs tautōs, visōs liaudies, visaliāudinis; в. праздник visaliāudinė šventė; 2. šnek. viešas, ātviras; всенародное поcрамлєние viešas sugėdinimas.*

всенижайший, -ая, -ее *pasen. nusizėminęs, žemiāusias, nuolankūs; всенижāйшая просьба nuolankūs prāšymas.*

всeнoщная, -ой *dkt. bažn. naktinės pāmaldos; всeнoщная на рождество bažn. bernėlių mišios.*

всeобyч, -а *(всеобщее обучение) visuotinis privālomasis mōkymas.*

всeобш||ий, -ая, -ее *visuotinis; всеобщая литература visuotinė literatūrā; всеобщее избирательное право visuotinė rinkimų teisė; ~ность, -и m. visuotinumas, visuotinybė.*

всeобъeмлюющий, -ая, -ее; -ющ, -а, -е *visa āpimantis, visa aprėpantis (pvz. protas).*

всeopужнe: во всеоружии а) stipriai, pilnutinai apsiginklavęs, apsišarvavęs; visiškoje kovinėje parengtyje; б) *prk. visai (kam) pasiruošęs, apsirūpinęs, šarvuotas; во всеоружии знāний šarvuotas žiniomis, mōkslu.*

всeохвāтывающий, -ая, -ее *visa āpimantis, visuotinis.*

всeпoбeждāющий, -ая, -ее *viską nūgalintis, visanūgalintis; всепoбeждāющая cи́ла идeй лeни-низма visanūgalinti leninizmo idėjų jėgā.*

всeпoддaннeйший, -ая, -ее *ištikimiausias (valdinys).*

всeпoжирāющий, -ая, -ее *viską gūjantis, naikinantis; всепoжирāющее плāмя viską naikinanti liepsnā.*

всeпoкoбнeйший, -ая, -ее *pasen. nuolankiausias, paklusniausias.*

всeпpoщєниe, -я *pasen. visiškas, visuotinis atleidimas.*

в cердцāх *prv. šnek. įširdės, įpykęs, susiėrzinęs; в сердцах хлопнул двeрью и ушeл įširdės treņkė duris iš išėjo.*

всeрoсcийский, -ая, -ое *visōs Rūsijos, visarūsinis. всерьeз prv. šnek. rimtai, iš tikrųjų, nē juokaīs.*

всeсвєтный, -ая, -ое *pasen. viso pasáulio, visapasáulinis; visuotinis.*

всeсильный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *visų tvirčiausias, galingiausias, visagālis.*

всeслāвнный, -ая, -ое *pasen. visų garsiāusias, visurf išgarsėjęs.*

всeслāвнcкий, -ая, -ое *visų slāvų, visaslāvinis, bendraslāvinis.*

всeсoжжєниe, -я *ist., bažn. aukojimas sudėgiant.*

всeсoкpyшāющий, -ая, -ее *visa naikinantis, visatriuškinantis, visanūgalintis, siaubūs.*

всeсoслoвнный, -ая, -ое *ikirev. visų lūomų, visaliūmis.*

всeсoюзнный, -ая, -ое *visasajunginis; в. съезд советов visasajunginis tarýbų suvažiāvimas.*

всeстoрoннннй, -ая, -ее *visapūsiškas, visašāliškas; visokeriōpas.*

всe-тaки *jng. ir dll. vis dėlto, vis tiek, vis tik, tačiaū; visgi; а в. я прав o vis dėlto āš teisūs esū; что вы ни говорите, в. не вeрю kā nōrite, sakýkite, vis tiek āš nētikiu.*

всeуслышāниe: во в. visiems girdint, kād visi girdėtu, visų žiniai, visiems, gafsiāi, viešai; обьявить во в. visiems (viešai) paskėlbti.

всeцєло *prv. visai, visiškai, pilnutina; в. поглощён работой visai paskėndęs darbē.*

всeчāсннй, -ая, -ое *pasen. nuolatinis, kasvalandinis; всечāсныe зāбoты nuolatiniai rūpesčiai.*

всeчєстнeйшнй, -ая, -ее *pasen. visų teisingiausias.*

всeядннй, -ая, -ое *viskuo mīntantis, visaėdis (gyvūnas).*

вскāкивать, -аю, -аешь *šoktelėti, šokti (iš vietos), žr. вскoчйть.*

вскāплывать, -аю, -аешь *eig. kāsti, kasinėti, iškasinėti, apkasinėti, sukasinėti; в. зeмлю (su)kasinėti, kāsti žemē.*

вскāрāбкāтсья, -аюсь, -аешся *ivk. šnek. i(s)lipiti, įsikeberióti, užsikeberióti, užsikervóti, užsire-*

pečkėnti, įsirėpšti, įrepečkėti, užsirėpšti, užsirabzdinti, užsirėglioti.

вскармливать, -аю, -аешь *eig.* mltinti, auginti, *žr.* вскормить.

вскатить, -ачу, -атишь *įvk.* užristi, užritinti.

вскатывать, -аю, -аешь *eig.* risti, ritinti, voliėti, *žr.* вскатыть.

вскачь *pro.* šuoliais, kepėrsais, kabalda, zovada, šūkà.

вскідывать, -аю, -аешь *eig.*, **вскінуть**, -ну, -нешь *įvk.* 1. mėsti aukštyn, užmėsti (*ant ko*), užsimėsti; išmėsti; greitai iškėlti; вскінуть рўку išmėsti raňkà (*aukštyn*); вскінуть мешок на спину užsimėsti maišà ant pečių, nugaros; 2. (*greitu judesiu*) atmėsti, pakėlti (*puz. galuq*), atkrągti.

вскінутся, -нусь, -нешься *įvk.* užsipūlti (*kq*), mėstis (*ant ko*).

вскип|ать, -аю, -аешь *eig.*, ~еть, -плю, -пишь *įvk.* 1. užvirti, imti varti; 2. *prk.* užsidėgti (*pykčiu*), pėrpykti.

вскипя|ть, -ячу, -ятйшь *įvk.* užvirinti; ~ся, -ячусь, -ятйшусь *įvk.* 1. užvirti; 2. *prk.* šnek. iširsti, užsidėgti (*pykčiu*).

вскисать, -аю, -аешь *eig.*, **вскіснуть**, -ну, -нешь *įvk.* (su)glžti, (pra)rūgti, (pa)skóbtі.

вскл|еп, -а *pasen.* аркаlbà; ~епать, -еплю, -еплешь *įvk.*, ~епывать, -аю, -аешь *eig. pasen.* аркаlbėti, аркаlbінėti, apraišyti, apšnekėti.

всклокоч|ивать, -аю, -аешь *eig.*, ~ить, -чу, -чишь *įvk. šnek.* (pa)šiaušti, (su)vėlti, (su)púdaloti.

всклоч|ивать, -аю, -аешь *eig. šnek.*, ~ить, -чу, -чишь *įvk. žr.* всклокочить; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. suvėlimas, supúdalojimas; 2.: задать всклочку dúoti (kám) gāro, nurauti pláukus.

вскок *pro.* *tarm.* pašókomis, pašókom, šuoliais.

всколебать, -ёблю, -ёблешь *įvk.* subangúoti, suvilnyti, išsúpauti, išliūlinti, išvlskinti, sukėlti bangas, judėjimą; ~ся, -ёблется *įvk.* subanguoti, sujūruoti, imti bangúoti, sùptis, suliulėti, suviskėti, sujústi (*puz. žemė*); móre всколебалось jūra ėmė sùptis, jūra subangavo, sujūravo, suviskėjo.

всколошматить, -ачу, -атишь *įvk. vulg.* geraĩ аркúlti, армúšti.

всколупнуть, -пнў, -пнётся *įvk. šnek.* atkneibti, atknaibyti, atkrapšyti.

всколых|ать, -ышу, -ышешь *įvk.*, ~нуть, -нў, -нётся *įvk.* sujúdinti, išjúdinti, išvlskinti, įsiūbúoti; ветерок всколыхнул рожь vėjas sujúdino rugiūs; революция всколыхнула ширóкие массы трудящихся revoliucija išjúdino plačiašias dārbo žmonių masės; ~нуться, -нўсь, -нётся *įvk.* sujúdeti, sujústi, sukrústi, įsisiūbúoti; subrúžti; колыбель всколыхнулась, и ребёнок проснўлся loršys sujúdėjo, iř vaikas pabúdo.

вскользнуть, -нў, -нётся *įvk.* įsmúkti, įslýsti.

вскользь *pro.* paviršutiniškai, vós paliėsdamas, trupūtį, prabėgomis, таř kítko, próbėgšmais, užuominom; в. задеть trupūtį paliėsti; упомянуть что-нибудь в. рaminėti kà prabėgomis.

вскопать, -аю, -аешь *įvk.* sukásti; в. грядки sukásti lysves.

вскóre *pro.* vėikiai, netrūkus, neilgai trūkus, greit(ai), greit pō tō, neilgumėt pō tō; в. началісь экзамены greit, vėikiai prasidėjo egzāminai.

вскорм|ить, -ормлю, -ормишь *įvk. (bemaitynant)* užauginti, išpenėti, išmaityti, išmitinti, išauginti; ~ление, -я išpenėjimas, išauginimas, išmaitynimas, išmitinimas.

вскормленни|к, -а *pasen. šnek.* augintinis; ~ца, -ы augintinė.

вскоробить, -бит *džn. beasm. įvk.* suriėsti, sugūbrinti; ~ся, -ится *įvk.* susiriėsti, susigūbrinti; pėrsimesti (*puz. lenta*), susigaūbti.

вскóрости *pro. šnek. žr.* вскóre.

вскосматить, -ачу, -атишь *įvk.* padaryti gaurúotą; сувėlti; ~ся, -ится *įvk.* įgaurėti, apaugti gaurais; susivėlti.

вскоч|ить, -очу, -очишь *įvk.* 1. pašókti (*iř vietos*), strýkteletі; atsikėlti; в. на ноги pašókti į kójas; 2. įšókti, užšókti; 3. iššókti (*apie púslę, spuoq*).

вскрик, -а surikimas, sušukimas, riktelėjimas, šóktelejimas.

вскрик|ивать, -аю, -аешь *eig.* rėkauti, spýgauti, šúkauti; ~нуть, -ну, -нешь *įvk. (staiga)* sušúkti, surikti, riktelėti, šúkteletі, suspigti; старушка вскрикнула не своим голосом senėlė sušúko, spigo nesavū balsu.

вскричать, -чу, -чишь *įvk. (sujaudintai)* tařti, sušúkti; в. в негодовании sušúkti pasipiktinus.

вскрою *žr.* вскрыть.

вскружить, -ужу, -ужийшь ir -ўжийшь *įvk.*: в. голову apsúkti gálvą, įjausminti, apsvaiginti; усперо вскружил ему голову pasisekimas apsúko jam gálvą; голову вскружило galvą apsvaigo; ~ся, -ужиться ir -ўжиться *įvk.* susisúkti, apsisúkti, imti sùktis, apsvaigti; голова вскружилась apsisúko, susisúko, apsvaigo galvą.

вскручиниться, -нюсь, -нишься *įvk. šnek.* susisieloti.

вскрывать, -аю, -аешь *eig.* 1. atidarinti; 2. skrósti (*lavonq*); *žr.* вскрыть; ~ся, -ается *eig.* 1. *žr.* вскрыться; 2. būti atidāromam, atidengiamam; būti atplėšiamam (*apie laišką*); 3. būti išskrodžiamam.

вскрытие, -я 1. atidengimas, atidarymas; (*laiško*) atplėšimas; 2. *prk.* iškėlimas aikštėn, atskleidimas; 3. *med.* skrodimas; prapiovimas, atvėrimas; произвесті в. trūpa padaryti lavono skrodimą, skrósti lavoną; 4. ledonėsis, ledų išėjimas úpėje.

вскрыть, вскрыю, вскрыешь *įvk.* 1. atidaryti (*puz. dėžę*), atideŋgti, atvēsti (*puz. kortą*), atvóžti; atplėsti (*puz. laišką*); 2. *prk.* iškėlti aikštėn, paródyti, atskleisti; 3. *med.* išskrósti (*lavonq*); atvėrti, prapiauti (*puz. votį*); ~ся, вскрыется *įvk.* 1. atsidadyti, atsivėrti, (pra)trúkti; atsivóžti, atsideŋgti; нарыв вскрылся votis pratrúko, atsivėrė; 2. palėisti (*apie upę*), išnėsti ledūs; рекá вскрылась úpę palėido, úpę nėša ledūs; 3. išeiti aikštėn, paaiškėti, išaiškėti; все злоупотребления вскрылись išėjo aikštėn visi piktnaudžiavimai.

всласть *pro. šnek.* sóčiai, kiek širdis nóri, kiek širdis trókšta, kiek tiňkamas, ligi sóties.

вслед *прв.* *ir prl. su naud.* pāskui, iš paskōs, įkan-din, įpėdin, paųymui, pasekomis, pridūrmu, įdūrmu.

вследствие *прл. su kilm.* dėl, peř, gūšium, nuō; в. неосторожности peř neatsargūma; в. дурной погоды dėl blōgo oro; в. болезни dėl ligōs; в. ваших приказаний jūms įsākūis; он умер в. раны jis mirė nuō žaizdōs; в. того, что... dėl to, kad...

вслепую *прв. šnek.* 1. apgraibōm, nežinant aplinkūbių, akiai; 2. nežiūrint, nemātant, akiai (*pvz. žaisti šachmatais*).

вслух *прв.* balsų, visfems girdint, gařsiai, balsiai (*pvz. skaityti*).

вслуш||аться, -аюсь, -аешься *įvk.* įsiklausyti, suklūsti, įtepti ausis; ~иваться, -аюсь, -аешься *eig.* (įdėmiai) klausyti(s).

ВСМ (Всемирный Совет Мира) РТТ (Pasaulinė Taikos Taryba).

всматриваться, -аюсь, -аешься *eig.* akylai, įdėmiai žiūrėti, dėmėtis, stebėlytis, spitrėtis, mėklintis, prātinti akis.

всмотреться, -отрюсь, -отришься *įvk.* įsižiūrėti, įsistebeilyti, įsispitrėti, įsimėklinti; я ещё не всмотрелся в эти очки aš dar nepirpatau prie šių akinių.

всмятку *прв.* minkštai (*virtas kiaušinis*); яйцо в. rūšviris, minkštas kiaušinis; ♦ сапоги в. пеша-monė.

ВСНХ (Высший совет народного хозяйства) ALUT (Aukščiausiasioji liaudies ūkio taryba).

всбывать, -аю, -аешь *eig.* klisti, káišioti, brūkti, tēpti, spirti (*koją į batus*); ~ся, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* lįsti, sprāustis, tēptis, žr. всунуться. всосать, всосы, всосёшь *įvk.* įsiuřbti, susiuřbti, įčiulpti, sučiulpti, sugėrti, įsitraukti; ~ся, всо-сётся *įvk.* susigėrti.

всочиться, -йтся *įvk.* įsisuřkti, prasisuřkti, įvar-vėti.

вспадать, -аю, -аешь *eig. pasen. žr.* впасть.

вспавать, -аю, -аешь *eig. žр.* вспоить.

вспалзывать, -аю, -аешь *eig. žр.* восплазть.

вспари||вать, -аю, -аешь *eig., ~ть, -рю, -ришь įvk.* 1. šūtinti, (pa)tvilkyti, (iš)vanoti (*pirtyje*); 2. šnek. sukařtinti (*arklį*); 3. *prk. šnek.* išpeřti (*kailį*).

вспархивать, -аю, -аешь *eig.* rūpřioti, spūrsčioti, žр. вспорхнть.

вспарывать, -аю, -аешь *eig. žр.* вспорбть.

вспасть, впадает; *būt.* встал, впаала, -ло *beasm. įvk.* в. на ум (в. на мысль) atėiti į galvą, dingtelėti.

вспахать, вспашу, вспашешь *įvk.* suarti, aparti, išplėsti (*dirvoną*), išarti, įarti.

вспа||хивать, -аю, -аешь *eig.* (iš)arti, (ap)arinėti; ~шка, -и arimas, aparimas, suarimas, įarimas, išarimas.

вспённый, -ая, -ое; -нен, -а, -о suputōjes, putōtas, apsiputōjes, sukařtes (*arklys*).

вспени||вать, -аю, -аешь *eig., ~ть, -ню, -нишь įvk.* padaryti putotą, įvaryti į putās, sukařtinti (*arklį*); suputoti; вспенить мыльную воду suputoti, suplakti pāmuiles; ~ться, -нююсь, -нишь-

ся *įvk.* imti putoti, apsiputoti, išputoti, suplūkti, nuputoti, suputoti, susiplakti putoms.

вспетушиться, -шусь, -шійсь *įvk. šnek.* staiga supykti, karštai pūlti.

всплать, -ачу, -ачешь, ~ся, -ачусь, -ачеьсь *įvk. poez.* pravirkti.

всплать, -ну, -нёшь *įvk.* paverkšnoti, virkteleiti, paverkšlenti.

всплеск, -а suplekšēnimas, suplekšnōjimas, tēkste-lėjimas, pliūkstelejimas.

всплєскивать, -аю, -аешь *eig., всплєскивать, -аю, -аешь eig.* taškyti, tēksti, tekšlenti, pliūpsėti, pliūškėti, pliūškuoti.

всплєснуть, -нų, -нёшь *įvk.* tēksteletti, plēksteletti, pliūksteletti; ♦ в. рукāми pliāukštelėti, suplōti (delnais).

всплош||ную, ~ь *прв. šnek.* glaūdžiai, kits prie kito, vienas prie kito.

всплывать, -аю, -аешь *eig., всплывть, -ыву, -ывеьш, būt.* всплыл, -ыла, -ыло *įvk.* 1. išplaukti (*pvz. iš vandens*), iškilti, išnirti (*į viršų*); 2. *prk.* išėiti aikštēn, iškilti, išaiškėti; всплыли недочё-ты išaiškėjo trūkumai; правда всегда всплывёт навёрх tiesa visadōs išeis aikštēn.

вспойть, вспою, вспоишь *įvk.* 1. išauginti girdant (*pienu*), išgirdyti (*apie gyvulius*); 2. užauginti, išauklėti (*apie žmogų*).

всполаскивать, -аю, -аешь *eig. žр.* восполоснть.

всползать, -аю, -аешь *eig. sliuogti, žр.* восплзти.

всползти, -зų, -зёшь; *būt.* восплз, -ла, -лō *įvk.* įsliuogti (*pvz. į medį*), įčiaūžti, įšliaūžti, užropōti, užlervoti.

всполоснуть, -нų, -нёшь *įvk.* paskalauti, pasiūtu-riuoti; paplauoti, išplauoti, suplauoti.

всполох, -а *pasen.* sąmyšis, sántrykis, triūkšmas, aliármas.

всполошить, -шų, -шійсь *įvk. šnek.* pabaidyti, iš-baidyti, pakirdyti (*šunis*); sutrikdyti, sujāudinti; ~ся, -шусь, -шійсь *įvk. šnek.* subrūžti, su-krūsti; sunerimti, sutrikti, pakrikti, pasibaidyti. всполье, -я; *dgs. kilm.* -ьев *šnek.* palaukė, galū-laukė.

вспоминать, -аю, -аешь *eig.* minėti; мы часто вас вспоминаем mēs dažnai jūs minime; ~ся, -ает-ся *eig. žр.* вспомниться.

вспомнить, -ню, -нишь *įvk.* paminėti, prisimiñti, at(s)iimiñti; не могу в. его имени negaliu atsi-miñti jo vardo; вспомните о своём обещании atmiñkit, ką ēsat pažadėję; ~ся, -итя *įvk.* pri-simiñti, atsigōsti; мне вспомнилась моя мōло-дость prisiminiau savo jaunystę; мне вспомни-лась пёсня prisiminiau dainą, mán prisiminė dainą.

вспомōга, -и *šnek.* pagālba, pašalpā.

вспомогательный, -ая, -ое padedamasis, pagālbinis; atsargōs, atsarginis; вспомогательные войска pa-gālbinė kariūmenė; в. капитал *ekon.* atsar-gōs kapitālas; вспомогательная касса šelpimo kasā; ♦ в. глагол *gram.* pagālbinis veiksmā-žodis.

вспомо||жение, -я *pasen., ~ществование, -я pasen.* šelpimas, (pa)šalpā, raspirtis, sušelpimas, pā-spyris.

вспомнѣть, -янѣ, -янешь *юв.* minėti, prisiminti; at(s)iimti; я вас вчера вспомнѣл аш вѣкар јѣс minėjau, prisiminėjau; вспомнѣи моѣ слово atmiņk māno žodj; ♦ кто старое вспомнѣет, томѣ глаз вон кѣс бѣво — pražuvo (*užmirškim nesantaikas*).

вспорѣть, -орѣ, -брешь *юв.* 1. praardyti, atardyti, praskviēbti; 2. prapiāuti, prarēžti, praskrōsti.

вспорхнѣть, -нѣ, -нѣшь *юв.* pūrtelėti, spūrstelėti, suplasnōti.

вспотѣлѣй, -ая, -ое prakaityotas, suprakaitāves, suplūkęs, sukaityš; **тъ**, -ѣю, -ѣешь *юв.* suprakaituoti, išprakaityoti, apsipilti prakaity, sukaityti, įkaityti, suplūkti.

вспригнѣть, -аю, -аешь *еиг.*, **нѣть**, -ну, -нѣшь *юв.* šōkti (*aukštyn*), užšōkti, pašōkti, šōktelėti. **вспрыск**, -а 1. pašlakstymas, apipurškimas, 2. dgs. -и, -ов *šnek.* aplaistymas, išgērimas (*naujo daikto įsigijimo proga*).

вспрыскиваѣние, -я 1. apipurkštymas, (ap)šlakstymas, pašlakstymas; 2. *med.* įleidimas, įšvirkštymas (*vaistų*); **тъ**, -аю, -аешь *еиг.* 1. šlakstyti, purkšti; 2. lēisti (*vaistus*).

вспрыснѣть, -ну, -нѣшь *юв.* 1. apipurkšti, apšlakstyti; 2. įlēisti, įšvirkšti (*vaistus*); 3. *šnek.* aplaistyti (*išgerti naujo daikto įsigijimo proga*).

вспурнѣть, -аю, -аешь *еиг.*, **нѣть**, -нѣ, -нѣшь *юв.* (iš)baidyti, nubaidyti, pabaidyti.

вспузирѣться, -итѣ *юв. šnek.* 1. išsipūsti, apsiurbuliuoti; 2. *prk.* pēpykti, bē reikalo supūkti, pasipūsti.

вспухѣть, -ѣет *еиг.*, **вспухнѣть**, -нет; *būt.* вспух, -ла, -ло *юв.* (iš)tinti, sutinti, užtinti.

вспучѣть, -ит *юв. šnek.* išpaūp(in)ti, išpūsti, išgaūbti; ♦ в. глазѣ išsproginti, pastatyti akis; **нѣ**, -итѣ *юв.* išpaūpti, išpūsti, išputnōti, išpursti; iškaužėti (*pvz. tešla*); **išsigaūbti**.

вспухнѣть, -шѣ, -шѣшь *юв. šnek.* sušiaūsti (*daužant*), iškēdēnti (*vilnas*), išpurēnti (*žemę*); **нѣ**, -йтѣ *šnek. юв.* pasišiaūsti, išsikēdēnti.

вспылѣть, -лѣо, -лѣшь *юв.* įniršti, įširšti, įsidēgti, užsidēgti, ūmai supūkti; из-за пустѣкѣ в. и наговорѣть мнѣо неприятностей дѣл нѣко užsidēgti iš išdrōžti daugybę nemalonių dalų.

вспылчивѣость, -и *m.* (būdo) ūmumas, purškumas, dagūmas, staigūmas, palinkimas greitai supūkti; **нѣй**, -ая, -ое; -нѣ, -а, -о ūmus, dagūs, staigūs, greit supūkstantis, purškūs; в. человек papūška, purkšlys, purškālas, įsidēgēlis.

вспыхнѣть, -аю, -аешь *еиг.* blykčioti, švysčioti, žybčioti; **нѣть**, -ну, -нѣшь *юв.* 1. suliepsnōti, įsiliepsnōti, užsidēgti, įsidēgti, sužibti, plýkstelėti, tvýkstelėti; солѣма вспыхнула šiaudai užsidegē, suliepsnōjo; 2. įsiliepsnōti, kilti; вспыхнул пожар kilo gaisras; вспыхнула война *prk.* kilo kāras; 3. nukaisti, paraūsti, nutviekti raudonių (*apie veidą*); в. от стыдѣ iš gēdos nugaūsti.

вспышка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. suliepsnōjimas, įsiliepsnōjimas, tvýkstelėjimas, žybtelejimas, žybsnis; užsidegimas, pliūpsnis; 2. įsikarščiavimas, įniršis, įpykis, išsiveržimas, šūoras, prōtrūkis, užsidegimas; в. гнѣва pýkčio

prōtrūkis, užsidegimas, įniršis; 3. killimas, įsiliiepsnōjimas, atsiradimas, pasirōdymas; в. эпидѣмии epidēmijos prasidėjimas.

вспѣть *prv.* atbulai; atžagariai, atgalias, atgal; идтѣ в. eiti atatupstam.

вставѣние, -я 1. atsistojimas (*pvz. pagerbiant*); почтѣть пѣмѣть умѣршего вставѣнием pagerbti mirusiojo atminimā atsistojimū, atsistojant; 2. atsikēlimas, kēlimasis, pasikēlimas; **тъ**, встаю, встаѣшь *еиг.* 1. stōti(s), kēltis, lipti (*ant ko*); в. со стѣла kēltis smāg kēdēs; в. в строй stōti(s) į rikiuotę; 2. kēltis; рѣно в. anksti kēltis; 3. kilti, stōti; в. на защитѣ рѣдины stōti tėvynės ginti; 4. tekėti; солнце встаѣт saulē tēka.

встѣнѣть, -влю, -вишь *юв.* 1. įstatyti, įdėti, įkišti, įtvērti; в. двойные рѣмы įdėti antruosius lāngus; в. зѣбы dantis (*dirbtinius*) įdėti; 2. *prk.* įterpti, įkarti, prirašyti, įrašyti, įdėti; в. красное слово įterpti, įkarti smāg žodėlį; в. пропущенное слово įdėti, įrašyti pralēistą žodį; **нѣка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. (*veiksmas*) (į)dėjimas; įterpimas; в. рам рѣмѣ (*į langus*) (į)dėjimas; 2. prierašas, iñtarpas; в. рукописи мнѣо встѣвок раñkraštyje daug iñtarpų; 3. įsiuvas; 4. *tech.* įdėklas, iñtarpas.

встѣлѣть, -ѣю, -ѣешь *еиг.* 1. statyti, įstatinėti, dėti, kišti, įdēlioti, tarpstyti; 2. prirašinėti, įrašinėti, įstatinėti; **нѣся**, -ѣюсь, -ѣеься *еиг.* 1. būti įstatomam, įdedamam; 2. būti prirašomam, įterpiamam.

вставнѣой, -ѣя, -ѣе įstatytas, įstatytinis, įterptinis, įdētinis; įstatomas, įkišamas; вставнѣе зѣбы dirbtiniai, įstatyti, netikri dantys; вставнѣе рѣмы įstatomieji rēmai.

встѣвочнѣка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. *šnek.* kotēlis, plunksnākotis; 2. įtarpas, įsiuvas; **нѣный**, -ѣя, -ѣе įdedamas; įterptinis.

встарѣ *prv.* senōvėje, senais laikais, kitadēs, seniaū, senū senōvėje.

встѣть, встѣну, встѣнешь *юв.* 1. atsistōti, pasikēlti, pasistōti, palypti; в. на стѣлу pasistōti, palypti ant kēdēs; 2. atsikēlti; вчера я рѣно встал вѣкар аш anksti atsikēliau; 3. sustōti, užšalti; рѣкѣ встѣла ūpē sustōjo, užšalo; 4. pasveikti, išgýti, pagýti, atsikēlti; больнѣой встал ligōnis pagijo; 5. *prk.* pakilti, stōti; в. на защитѣ Рѣдины stōti tėvynės ginti; 6. patekėti, užtekėti; солнце ужѣ встѣло saulē jau patekėjo; 7. (iš)-kilti, atsirasti; pasirōdyti; пѣред ним встал вопрѣс јѣм iškilo klāusimas; в. за станѣк pradėti stāklēmis, priē stāklių dirbti; ♦ в. на ноги atsistōti ant kōjų; pasveikti; в. на учѣт stōti įskaiton.

встѣпѣрщѣть, -шу, -щишь *юв. šnek.* pašiaūsti, pašiuūpinti, sujaūkti; **нѣся**, -итѣ *юв. šnek.* pašiaūsti, pašiuūpti, susivēlti; stýroti, šiuropsōti.

встрѣвѣть, -ѣю, -ѣешь *еиг.* žr. встрѣть.

встрѣвѣжнѣнный, -ѣя, -ѣе; -ен, -ена, -ено superimēš, išgāsdintas, nugāsdintas, sutrikdytas; **нѣть**, -жу, -жишь *юв.* suneraminti, nērimā sukēlti, sutrikdyti; (iš)gāsdinti, nugāsdinti; **нѣтъся**, -жѣсь, -жиься *юв.* sunerimti; susijāudinti, būti nuogāščio apimtām.

встр||епанный, -ая, -ое; -ан, -ана, -ано *suveltas*, *sutaršytas*, *supúdalotas*; ♦ как в. kaip *niëkur* *niëko*, *mikliai*, *vikriai*; **~епать**, -еплю, -еплешь *juv.* *suveltì*, *sutaršyti*, *sukedènti*, *supúdaloti*.

встрепенуться, -нусь, -нëмся *juv.* 1. (*staiga*) *rabùsti*, *pusikratyti miegù*; 2. *sudrebèti*; *pasipùrtyti*; *krùptelèti*; крик застáвил егò в. *può riks-mo* jis *krùptelèjo*; 3. *tvinktelèti*, *tvàkstelèti*, *sutvaksèti*; *imti smarkiaù plàkti (apie širdi)*; сèрдце встрепенулось от радóсти *iš džiaugsmo* *sutvaksèjo širdis*.

встрëпка, -и *šnek.* *arkùlmas*, *arpušimas*; *nubau-dimas*, *piktas išbarimas*, *išplùdimas*; задáть встрëпку кому-л. *dùoti kám gàro*; сегоднá емý былá большáя в. *šiandien* jis *gàvo pylòs*, *gàro*, *geròkai bárti*.

встрëпывать, -аю, -аешь *eig.* *kedènti*, *púdaloti*, *vél-ti*, *taršyti (plaukus)*, *purènti*.

встрëпых||аться, -аюсь, -аëшься *juv.*, **~нуться**, -нусь, -нëмся *juv. šnek.* 1. *pasipùrtyti*; 2. *sukrùsti*, *subrùzti*.

встрëтить, -ëчу, -ëтишь *juv.* 1. *sutikti*, *pasitikti*; *sueiti*, *susitikti*; я встрëтил егò на ùлице *às sutikaù jì gátvëje*; 2. *priimti*, *pasitikti*, *sutikti (svečius)*; егò встрëтили с почëстями *jì pasitiko*, *priemè sù pàgarba*, *iškilmingai*; в. радýшный приëм бùти пуòшрдžiai *priimtám*; 3. *užëiti*, *apëiti (poz. pëdsakus)*, *aptikti*, *ràsti*; *prieiti*, *privaziùoti*, *prijóti*; в. гóру на пýтì *prieiti*, *privaziùoti* *pakeliui kálnà*; 4.: в. поддëржку *gauti paramòs*; в. насмëшки бùти *išjuoktám*; комëдия встрëтила всеобщее одобрëние *komëdija susiláukè visù pritarimo*; **~ся**, -ëчусь, -ëтишься *juv.* 1. *susidùrti*, *susitikti*, *susieiti*; *ràstis*; встрëтилось затруднëние *ràdosi kliùtis*; в. глázамì акимìс *susidùrti*; в. лицòм к лицý *kaktòmuša*, *akis jì àkì susidùrti*; 2. *pasitaikyti*, *atsitikti*; в книге встрëтились интересныè местá *knýgoje pasitaikè jdomiù vietù*.

встрëч||а, -и 1. *susitikimas*; *pasitikimas*, *sutikimas*, *sutiktè*; в. с неприyтëлем *susitikimas sù priešu*; при встрëчë *susitikus*; 2. *sutiktùvës*, *sutikimas*; в. Нòвого гòда *Naujýjù mètù sutikimas*; 3. *sport.* *varžybos*, *rungtynës*; **~ать**, -аю, -аешь *eig. žr.* *встрëтити*; **~аться**, -аюсь, -аëшься *eig.* 1. *susitikinèti*; 2. *pasitaikyti*; što чáсто встрëчается *taì dažnai pasitaiko*.

встрëчный, -ая, -ое 1. *priešpriešinìs*, *priešais einantis*, *sutiktinis*, *pasitiktinis*; встрëчные поездá *priešpriešiniai traukiniai*; встрëчная торгòвля *priešpriešinè prekýba*; в. проëкт *pasitiktinis projektas*, *kontrprojektas*; в. удáр *atsàkomasis smùgis*, *atò-smùgis*, *kontrsmùgis*; в. иск *teis.* *priešieskinis*; в. план *priešplanis*, *kontrplànas*; встрëчное трëбованиè *teis.* *priešpriešinìs reikalàvimas*; 2. *pakliùvìs*, *pakliùvës*, *ùžeitas*, *sùtiktas*; пëрвый в. *pirmas kàs pakliùvës*, *bèt kuris*; ♦ в. и поперëчный *bèt kàs*, *visitelis*, *visiteli*, *kàs pakliùvës*.

вструхнуть, -нý, -нëшь *juv. šnek.* *pabijóti*, *nusigàsti*, *apsigàsti*, *pajùsti báime*, *báimintis*.

встряска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *šnek.* 1. (*širdies*) *sukrètimas*, (*stiprùs*) *pérgyvenimas*;

2. *išbarimas*, *išplùdimas*, *akibrokštas*; 3. *kràty-mas*, (*su*) *pùrtumas*.

встрячь, -яну, -янешь *bùt.* *встрял*, -ла, -ло *juv. šnek.* *ispàinioti*, *isivèlti*, *ikliùti*, *isikišti*.

встряхивать, -аю, -аешь *eig.* *kratyti*; *pùrtyti*, *skalanduóti*, *žr.* *встряхнуть*; **~ся**, -аюсь, -аëшься *eig.* *pùrtytis*, *kvošëtis*, *pëikëtis*, *žr.* *встряхнуть*.

встряхнуть, -нý, -нëшь *juv.* 1. *sukrèsti*, *sujùdinti*; 2. *papùrtyti*, *pakratyti*, *krèstelèti*; *išjùdinti*; *pa-skalanduóti (skysti)*, *suskalanduóti*, *suplàkti*, *supùrtyti*; **~ся**, -нусь, -нëмся *juv.* 1. *pasipùrtyti*, *sujudèti*; 2. *šnek.* *atsigàuti*, *atsipëikèti*, *atsitai-syti*, *pagyvèti*, *atsikvošèti*; 3. *užsimiršti*, *išsiblaš-kýti*, *pailsèti*.

вступать, -аю, -аешь *eig. žr.* *вступити*; **~ся**, -аюсь, -аëшься *eig. žr.* *вступиться*.

вступительный, -ая, -ое 1. *stojamasis*, *įstojamasis*; в. взнос *stojamasis mòkestis*; вступительные экзámены *stojamieji egzàminai*; 2. *pradedamasis*, *pirminis*, *įžanginis*, *įvadinis*; в. балáнс *pradinis balànsas*; вступительная стáтья *įžanginis stráips-nis*; вступительная лëкция *įžanginë paskaità*.

вступити, -уплю, -упишь *juv.* 1. *įeiti*, *įžengti*, *įy-giuóti (poz. kariuomenè)*, *įtraukti*; 2. *įstóti (poz. į partiją, į mokslo įstaigą)*; *sudaryti*; в. в сою́з а) *įstóti į sąjungà*; б) *sudaryti sąjungà*; 3. *pra-dèti*, *susiremti*, *stóti*; в. в бой *pradèti kauty-nës*, *stóti į mūši*; в. в дëйствиè *pradèti veikti*; в. во владëнииè *teis.* *pradèti valdyti*; ♦ в. в брак *susituókti*; в. в дóлжностъ *pradèti eiti pàreigas*; в. на престòл *įžengti į sostà*; в. в сý-лу *teis.* *įsigalióti*; в. в закòнную сýлу *teis.* *įsi-teisèti*; в. в разгòвор *įsikišti*, *įsimaistyti į kalbà*, *pradèti kalbà*; **~ся**, -уплюсь, -упишься *juv.* 1. (*за кого, что*) *užstóti*, *užtaiti (ką)*, *užsistóti (už ką)*; вступись за меня *užtaik manè*, *užstók ma-nè*; 2. *šnek.* *įsikišti*, *įsimaistyti*.

вступлëние, -я 1. *įėjimas*, *įžengimas*; *įgygiàvimas*; в. на престòл *įžengimas į sostà*; в. àрмии в гòрод *àрмijos įgygiàvimas į miestà*; 2. *įžanga*, *įvadas*; 3. (*į*) *stojimas*, *įsirašymas*; в. в пàртию *įstojimas į partiją*; ♦ в. в сýлу *teis.* *įsigalióji-mas*.

всýе *prv. pasen.* *vèltui*, *tušçiomis*, *bè reikalo*; по-минáть кòгò-л. в. *vèltui kà minèti*.

всýнуть, -ну, -нëшь *juv.* *įkišti*, *įgràsti*, *įbrùkti*, *įkimšti*, *įmàuti*; **~ся**, -нусь, -нëмся *juv. šnek.* 1. *įlįsti*, *įsikišti*, *įsitèrpti*, *prasispràusti*; 2. *ispàinioti*, *isivèlti*.

всухомятку *prv. šnek. (valgyti)* *sausai*; питáть-ся в. *maifintis sausai (be sriubos, be karštimo)*.

всýч||ивать, -аю, -аешь *eig.*, **~ить**, *всучý*, *всý-чишь* *juv.* 1. *įvyti (poz. siulq)*, *įsùkti*; 2. *šnek.* *įkišti*, *įbrùkti (poz. į rankas)*; *įsiàlyti*, *įpiršti*, *įgirti*; в. плохòй товáр *įsiàlyti blògà prëkè*.

всхлп||нуть, -ну, -нëшь *juv.* *sukùkçioti*, *imti kùk-çioti*, *imti verkšlènti*, *sukiuksèti*, *sugàikšçioti*, *žliùmbtelèti*; **~ывание**, -я *kùkçiojimas*, *žliùmbi-mas*, *žlëmbimas*; **~ывать**, -аю, -аешь *eig.* *verkš-lènti*, *kùkçioti*, *žliùmbti*, *gàikšçioti*, *kiuksèti*, *snìu-buóti*, *striùbauti*, *kùkçioti*.

всхòдить, -ожý, -òдишь *eig.* 1. *kilti*; *kópti*, *lpti*; 2. *tekèti*; сòлнце всхòдит *saulè teka*; 3. *dýgti*; *žèlti*; хлебá ужé всхòдят *jávaì jaù dýgsta*.

всхó||ды, -ов *dgs.* želmenys, diegai, daigai, daigėliai, daigā; ~жесть, -и *m.* 1. žemė. (sėklų) daigūmas; 2. šnek. (miltų) brinkimas; (tešlos) kilimas; ~жий, -ая, -ее; -ож, -ожа, -оже daigūs; всхожие семенá daigì sėkla.

всхóлить, -лю, -лишь *įvk. šnek.* išpuoselėti; užauginti (*pvz. gyvulį*).

всхóлмлённый, -ая, -ое kalvotas.

всхóлáтить, -áчу, -áтишь *įvk. šnek.* 1. pupėšti, užpėšti (*už plaukų*); 2. sušiaušti, suvėlti (*plaukus*).

всхóпнұть, -нұ, -нєшь *įvk.* 1. knarktelėti, šnarpstelėti, krioktelėti, pàrptelėti; 2. nusnūsti, prasnūsti, numigti, snūstelėti; я, кáжется, всхóпнұл порядком áš, ródos, gerókai, smagiai snūstelėjau, numigau.

всхóпывать, -аю, -аешь *eig.* knarksėti, knarkčioti, knarkti, pàrptioti, pàrpti, karkti.

всýпать, -плю, -плешь *įvk.* 1. įberti, įpilti, įbarsyti, suberti, supilti; в. овєс в мешок supilti ávizas į maišą; 2. *prk. šnek.* įkrėsti (*pvz. rykščiu*), išlūpti, įkaršti, įpilti, dúoti pylōs, įšveisti; dúoti į káilį; емұ здóрово всýпали jáм gerókai įkrėtė, jis pusėtinai gávo pylōs; 3. *prk. šnek.* išbárti, išplústi, iškōneveikti, iškėikti, išdėrgti.

всýпать, -áю, -áешь *eig.* berti, pilti, barstýti (*į vidų*); в. песчóк в ящик бerti smėlį į dėžę.

всýпаться, -плется *įvk.* 1. (su)tilpti, įtilpti; в этот мешóчек килограмм сáхару не всýплется į šį maišėlį netilps kilogramas cukraus; 2. įbirti, įbyrėti; įkristi; в мýску всýпалось нєсколько горóшин į dubenėlį įbyrėjo, įkrito kėletas žirnių.

всýпáться, -áется *eig.* 1. tilpti; 2. būti įberiamám, įpilamám.

всýп||ка, -и 1. šnek. įberimas; 2. įberalas; ~нóй, -ая, -ое įbertinis, įberiamasis, suberiamasis.

всýду *prv.* visuř, visais kraštais, visuř kuř.

всý *žr.* весь.

всýк, -а, -о *pasen. žr.* всýкий; ♦ в. своё хвáлит kiekvienas savo prėkė giria.

всýкий, -ая, -ое 1. kiekvienas, aliái vėnas, bet kuris; в. раз kiekvieną kartą; 2. įvairūs, visóks; торговáть всýкими товáрами prekiauti visókiomis prėkėmis; тудá захóдят всýкие люди тең užėina visókie žmónės; наговóрить всýкого вдóру prikalbėti visókių nesąmonių; нельзý имёт дєло со всýкими людъмй negálima turėti reikalo su visókais žmónėmis; 3. (*su prl. без*) jóks, piėkas; без всýкой нуждý бє jókio reikalo; без всýкого рассуждєния piėko negalvódamas; ♦ во всýком слýчае kiekvienу áтвежу, šiaip áтáйр; на в. слýчай а) kiekvienám áтвежу; б) дєл visа kó; всýкая всýчина visóki piėkai, visóks šlamštas, visókiος įvairýbės; не всýкому слýху верь visų kalbų nesupaĩsysi, nesuvaikýsi; на всýкое чихáньє не наздрáвствуєшьє visiems peĩtksi.

всýко *prv. šnek.* visaip; в. бывáет visaip gáli būti, visaip búna, putiáka, pasitaiko; в. людý живýт visaip žmónės gyvena.

всýчески *prv.* visokeriopaĩ, visaip; в. старáться visaip stėngtis; ерó в. рырáли jį visaip bārė; ~й, -ая, -ое visóks, visokiáusias, visokeriopas,

įvairūs; торговáть всýческими товáрами prekiauti visokiáusiomis prėkėmis.

всýчина, -ы: всýкая в. visa kás; iř šis, iř tás; visokýbė, kratinýs; болтáть всýкую всýчину plepėti visa, kás tik į gálvą ateina.

втáйне *prv.* slaptaĩ, slapta, slapčia, slapčiomis.

втáлкивать, -аю, -аешь *eig.* (į kur) stūmti, brūkti, kišti, grūsti, įstūminėti, *žr.* втолкáть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* bráutis, grūstis, spráustis.

втáптывать, -аю, -аешь *eig.* (į ką) minti, mindyti, trūpti, spráusti, *žr.* втоптáть.

втáскивать, -аю, -аешь *eig.* (į vidų) tráukti, vilkti, tēpti; (*sunkiai*) pėšti, *žr.* втáщить.

втáц||овáть, -сýю, -сýешь *įvk.*, ~овывáть, -аю, -аешь *eig.* įpašyti, įmaišyti; в. кáрту в колóду įmaišyti kórtą į kaladę.

втáщить, втáшу, втáщишь *įvk.* įtēpti, įvilkti, įtráukti, įnėsti (*sunkiai*), įgabėnti, įrioglinti; все вєщи втáщили в общýю кóмнату visus dáiktus įtempė, suvilko, sūnešė į beįdraįj kambarį; ерó полумєртвого втáщили в спáльню jį pūsguvį įtempė, įvedė į miėgamąjį; ~ся, втáщýсь, втáщившись *įvk. šnek.* įsivilkti, įkėblinti, įkōbrinti, įsirioglinti; больнóй едвá втáщился на крыльцó ligonis vōs įkėblino į prieangį.

втєкáть, -áет *eig.* tekėti (į), lietis, lašėti, varvėti.

втємнұю *prv. šnek.* 1.: игрáть в. (lošiant kortomis) lōšti (į) tamšiá, tamšiai, patámsyje, tamšiája (*nepažvelgus į savo kortas, nemačius savo kortų*); 2. *prk.*: дєйствовáть в. veikti patámsyje, darýti nežinant dályko esmės, aklaĩ.

втємýшить, -шу, -шишь *įvk. šnek.* įkálti į gálvą (*minti*), įteĩgti, (*vargais negalais*) įkalbėti; емұ э́того не втємýшишь jáм тó неįkálsi, jis pėř kvaĩlas tám suprásti; ~ся, -и́тся *įvk. šnek.* įstrigti (į galvą), įsigalvóti; втємýшилось мнє в рóлову įstrigo mán į gálvą; втємýшилось емұ, что он бóлен jis įsigalvójo, įlińdo jáм mintis, kád (jis) sergás.

втєрєть, втєрұ, втєрєшь; бűт. втєр, втєрла, втєрло *įvk.* 1. įtrinti; в. мазь в кóжу įtrinti tēpalą į ódą; 2. *prk.* įbrūkti (*pvz. į ranką*); ♦ в. очкý ардұmti, армуĩlinti akis, prigáuti; ~ся, втєрýсь, втєрєшь; бűт. втєрся, втєрлась, втєрлось *įvk.* 1. įsispráusti, įsigrústi; в. в толпý įsigrústi į minią; 2. įsisúkti, įsibráuti, įlįsti, įsibrūkti, įsitėrpti; в. в кóмпáнию įlįsti, įsitėrpti į kómpánią; 3. įsigėrti, įsitráukti, įsitrinti; мазь хорошó втєрлась в кóжу tēpalas geraĩ įsitrynė į ódą; ♦ в. в довєрне įsiteikti, pasitikėjimą įsigýti.

втєсáться, втєшýсь, втєшєшьє *įvk. šnek.* įsigáuti, įsibráuti, įlįsti, įsimálti, įkiaĩlinti.

втєсн||ить, -нұ, -нишь *įvk.* įstūmti, įspráusti, įgrūmti; ~и́ться, -ни́сь, -ни́шьє *įvk.* įsispráusti, įsigrūmti; įsistūmti; ~я́ть, -я́ю, -я́ешь *eig.* spráusti, grūmti, stūmti, kišti; ~я́тьє, -я́юсь, -я́єшьє *eig.* spráustis, grūmtis, stūmtis, spráustis, lįsti.

втєчь, втєчєт, втєкұть; бűт. втєк, втєклá, -лó *įvk.* įtekėti, įbėgti, įlašėti, įvarvėti.

втирá||ние, -я 1. įtrynimas; пóсле втирáний боль прохóдит pō įtrynimų skaĩsmas praeĩna; 2. įtrimamasis tēpalas; ~ть, -áю, -áешь *eig.* įtrinti, įtraĩnioti, įtrynioti.

втиру́ша, -и *v. ir m. šnek. (pajuokiant)* įsiteikėjas, įsiteikėja (*kuri(s) gudrumu kur įlenda, įsigau-na*).

вти́ска-ть, -аю, -аешь *įvk.* įspraudinėti, įspausdinėti, įsprąusti, *žr.* вти́снуть; **~ся**, -аюсь, -аешся *įvk.* įspraudinėti, įsprąusti.

вти́скивать, -аю, -аешь *eig.* sprąusti, brūkti, spąusti, mýgti, kišti; **~ся**, -аюсь, -аешся *eig.* sprąustis, brūktis, spąustis, máltis, lįsti.

вти́снуть, -ну, -нешь *įvk.* įsprąusti, įsprąusti, įbrūkti, įmýgti, įbrūklinti; **~ся**, -нусь, -нешься *įvk.* įsprąusti, įsibrūkti, įsimálti, įsitárpinti.

втихомо́лку *prv. šnek.* slaptà, patylóm, tylomis, nejučiom.

вти́ший *prv. šnek.* slaptà, patylomis; в. обдѣлать дѣльце slaptà sutvarkýti reikaliūkà, padaryti biznį.

втолк||а-ть, -аю, -аешь *įvk.* įstūmti; **~а-ться**, -аюсь, -аешся *įvk.* įsigrąsti, įsprąusti; **~н-уть**, -ну, -нешь *įvk.* įbrūkti, įgrąsti, įkišti; **~н-уться**, -нусь, -нешься *įvk.* įsigrąsti, prasistūmti, prasibrūkti, įsmūkti, įnirti (*puz. i minia*).

втолк||ова-ть, -к-ую, -к-уешь *įvk. šnek.* išaiškinti, įdėti, įkáliti į gálvą; ėле втолковáл емý прáвила арифмѣтики vós išaiškinau, vós įkaliau įám į gálvą aritmėtikos taisyklės; **~ова-вать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* aiškinti, káliti į gálvą.

втоло́чь, -лк-у, -лчѣшь, -лк-ут; *būt.* -лók, -лклá, -лклó *įvk.* įgrąsti, įkrūšti; в. щѣбень в мостов-ую įkrūšti skalda į gátvės grįdinį.

втопта́ть, -опч-у, -опчешь *įvk.* įminti, įtrýpti, įsprąusti, įmindyti, įmindžioti; в. в грязь *prk.* viešai apšmeižti, apjuodinti; neteisingai apkáltinti; su purvais sumaišyti.

втора́, -ы *muz.* antrásis balsas; antrásis smuikas.

вторáчивать, -аю, -аешь *eig. žr.* второчить.

вторгáться, -аюсь, -аешся *eig.* bráutis, vežtis, griautis.

втор|г-нуться, -нусь, -нешься; *būt.* вторгся, -лась, -лось *įvk.* įsigriauti, įsibráuti, įsiveržti; įsikišti; в. в чужие владения įsigriauti į svėtimas valdàs; в. в чужие дела įsikišti į svėtimus reikalus; **~жѣние**, -я įsibrovimas, įsiveržimas, įsigriovimas, įpuolimas, invázija; в. неприятеля в нáшу страну priešo įsibrovimas į mūsų šalį.

втори́ть, -рю, -ришь *eig. 1. muz.* atrinti, pritafti; antrū balsū dainuoti; 2. atsiliėpti, atsišaukti; 3. *šnek.* kartóti, pritafti; в. гл-ым сплѣтням kartóti kvailūs taūškalus.

втори́||щю *prv. pasen., ~чно prv.* dvigubai, antra tiek antrà kartà, pakartótinai; собрание созы-ваѣтся втори́чно susirinkimas šaukiamas antrà kartà; **~чный**, -ая, -ое 1. antras, antrakartis; rapildomasis; втори́чная поѣстка antrásis, antrakartis kvietimas; втори́чная обмóтка antrinė, rapildomoji apvija; 2. antrinis; втори́чные ткáни *biol.* antriniai audiniai; 3. перióд болѣзни *med.* ligos antrinis periódas; 3. šalutinis, antraeilis; втори́чные половые признаки antraeiliai lytiniai požymiai.

вторни||к, -а antrādienis; во в. antrādienį; по втор-никам antrādieniais; **~чный**, -ая, -ое antrādie-nio, antrādieninis.

второбра́ч||не, -я antróji sántuoka, antrósios ve-dýbos; **~ный**, -ая, -ое antrāvadas; в. муж antrā-vedýs; в. сын sūnus iš antrósios sántuokos; вто-робра́чная женá antrāvada.

второго́дни||й, -ая, -ее antramėtis; **~к**, -а antra-mėtis mokinýs; **~чество**, -а antramečiávimas, antrametýstė, mokinių pasilikimas antriems mė-tams tojė pačiojė klāsėje.

второ́е 1. -óro *dkf.* antrásis pátiekalas; 2. *įt. pasen.* *šnek.* antra.

второзакóние, -я *bažn.* penktóji Mózės knyga.

второ́й, -ая, -óе 1. antras, antrásis; в. класс an-tróji klāsė; в. муж antrásis, antras výras; 2. an-traeilis, antrinis; на второ́йх полях antrinėse rò-lėse; на второ́м плáне antróje, antraeilėje viē-toje; 3. *žr.* второ́е.

второклáсс||ик, -а antraklāsis, antrōkas; **~ый**, -ая, -ое antraeilis, antrarūšis; второклáссная гá-вань antraeilis úostas; в. писáтель antraeilis ra-šytojas.

второочередно́й, -ая, -óе antraeilis; в. вопро́с an-traeilis kláusimas.

второпя́х *prv.* skubomis, paskubomis, iš paskubų, besukubėdamas, iš greitūmo, iš greitųjų, greitósio-mis, įplustaís; в. забы́л взять с собо́й дѣнег be-skubėdamas užmiršau pasiimti pinigų.

второразрядно́й, -ая, -ое antraeilis, antrarūšis, vi-dutinis; в. рестора́н antraeilis restorānas.

второсóртный, -ая, -ое antrarūšis, antrós rūšies.

второстепенно́й, -ая, -ое antralaipsnis, antraeilis; второстепенная роль antraeilis vaidmuo; ♦ вто-ростепенные члѣны предложѣния *gram.* antrininkės sákinio dālys.

второчить, -ч-у, -чишь *įvk.* priřšti (*dirželiais*) prie balno (*užpakalyje*).

втрáвить, -авлю, -áвишь *įvk. 1. (šuni)* įprátinti gáudyti, pėsekioti; įpiudyti, įsiundyti; 2. *prk. šnek.* įprátinti (*i kà nors bloga*), įtraukti; при-ятели втрáвили егó в пьянство bičiūliai, drau-gai įprátino įi gėrti; **~ся**, -авлюсь, -áвишься *įvk. 1.* įprásti gáudyti, medžióti; 2. *prk.* įprásti (*i kà bloga*).

втрáвливать, -аю, -аешь *eig.* prátinti gáudyti, *žr.* втрáвить; **~ся**, -аюсь, -аешся *eig.* prátintis (*i kà*), *žr.* втрáвиться.

втрамбова́ть, -б-ую, -б-уешь *įvk.* įtrambuoti, įplūkti; в. щѣбень в мостов-ую įplūkti skalda į gátvės grįdinį; **~ся**, -б-уется *įvk.* įsiplūkti.

втрамбóвывать, -аю, -аешь *eig. žr.* втрамбовать; **~ся**, -ается *eig. žr.* втрамбоваться.

втрѣска́ться, -аюсь, -аешся *įvk. šnek. iron.* įsimy-lėti.

в-трѣ-тьих *įt.* trėčia.

втри́дешева *prv. šnek.* triskart pigiau; labai pi-giai, púsvelčiai.

втри́дорога *prv. šnek.* triskart, trėja tiek bran-giau; pernelyg brángiai, labai brángiai.

втрó||е *prv.* triskart, tris kartūs, trejópai, trėja tiek, trigubai; сложи́ть в. suleñkti trilinkà; **~ем** *prv.* trisė (*puz. dirba*); **~йнѣ** *prv.* trigubai, tris-kart daugiau.

вту́гую *prv. šnek.* labai kietai, stipriai; завязáть в. užriřti labai kietai; užveržti.

втуз, -а (высшее техническое учебное заведение) aukštoji technikos mokykla.

втуз|овец, -вца aukštošios technikos mokymų moksleivis; ~овка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам aukštošios technikos mokymų moksleivė.

втул|ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. buksvė, įvorė, stebulė; колёсная в. rāto buksvė; в. рабочего колеса darbinio rāto stebulė; 2. kaištis, volė, žvikė, kųštis, įkaištis, įkaišas; ~очный, -ая, -ое buksvos, įvorės.

вту́не *prv. pasen.* бė naudōs, veltui, bergždžiai, бė vaišių; труды егò острѣлись в. jō darbai liko бė vaišių, bergždi.

вты́кать, -аю, -аешь *eig.* smaigstyti, daigstyti, smaigyti, smeigti; ~ся, -ается *eig.* 1. smigti, smeigtis, strigti; 2. būti įsmeigiamam.

вты́чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* 1. (*veiksmas*) (į)smeigimas; 2. kaištis, kųštis, įkaištis.

ВТЭК (врачебно-трудова́я экспер́тная комиссия) GDEK (gūdytojų darbinės ekspertizės komisija). втю́риться, -рюсь, -ришься *įvk. šnek.* 1. įkliūti, įkliūpti; в. в грязь įkliūpti į purvą; 2. (*karštai*) įsimylėti, įsistebeilyti, įsižiūrėti.

втя́гивать, -аю, -аешь *eig.* 1. tēpti, traukti, vilkti, vėžti, nēsti (*į vidų*); в. телеры в сара́й tēpti, vėžti ratūs į daržinę; 2. siurbti, siurbčioti, traukti, gėrti; kvėpti, kvėpčioti; в. воздух kvėpti ора; промокательная бума́га втя́гивает чернила *pr.* spraudžiamasis popierius siurbia, sugeria rāšalą; 3. *prk. šnek.* traukti, prātinti, klampinti; в. в карточную игру́ prātinti lōšti kortomis; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. būti įtraukiamam, užtraukiamam, įvežamam, įvelkamam; 2. siurbtis, gėrtis; 3. *prk. šnek.* prātintis.

втя́жной, -ая, -ое įtraukiamasis, įsiurbiamasis; в. рукав носо́ца įtraukiamoji siurblio žarnā.

втя́н|утый, -ая, -ое; -нут, -а, -о 1. įtrauktas; втянутая нитка įtrauktas siūlas; 2. įjūkęs, įprātes; įklampintas; ~уть, -яну, -янешь *įvk.* 1. įtraukti, įvilkti, įvėžti, įtēpti; užtraukti, užvilkti; втянули лодку на бе́рег užtraukė valtį ant krašto; 2. įsiurbti, įgėrti, įtraukti; sugėrti, susiurbti; įkvėpti; губка втянула всю во́ду kempinė sugėrė visą vādenį; 3. *prk.* įvėlti (*pvz. į karą*), įstūmti, įtraukti, įklampinti; ~уться, -янусь, -янешься *įvk.* 1. įsitraukti, įprāsti, įjūnkti, įbiūgti, įkliūpti; в. в рабо́ту įsidirbti, įprāsti dirbti; įsitraukti į darbą; в. в карты įjūnkti kortuoti, į kortās; 2. įjygiuoti, įžėngti; пехо́та втяну́лась в лес pėstininkai įžėngė į mišką; 3. susitraukti, įkristi; щёки у больно́го втяну́лись ligonio veidai įkrito; бока́ у ло́шади втяну́лись arklio šonai įkrito.

втя́паться, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* įkliūpti (*atsidurti bėdoje*), įsivėlti.

вуа́ль, -и *m.* vuālis, šydas.

вуз, -а (высшее учебное заведение) aukštoji mokykla; įstaiga, aukštoji mokykla.

вуз|овец, -вца *šnek.* aukštošios mokymų moksleivis, studentas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* aukštošios mokymų moksleivė, studentė.

вулка́н, -а *geol.* ugnikalnis, vulkānas; действующий в. veikiantis ugnikalnis; ~изировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* vulkanizuoti; ~ический, -ая, -ое vulkāno, ugnikalnio; vulkāninis (*pvz. uoliena*).

вульга́р|изировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* (su)-vulgārinti, vulgarizuoti; ~изм, -а vulgarizmas. вульга́рн|о *prv.* vulgariai, šlykščiai; ~ость, -и *m.* vulgarumas; vulgarybė; storžieviškumas; ~ый, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. vulgarūs, šlykštūs, nešvankūs, šiurkštūs, storžieviškas (*pvz. elgesys*); 2. subanālintas, banalus, lėkštas, su(pa)-prāstintas; в. материализм vulgarūsis materializmas.

вурда́ак, -а vilkātas (*pasakų būtybė*).

ВФДМ (Всеми́рная федера́ция демокра́тической молодёжи) PDJF (Pasáulinė demokratinio jaunimo federācija).

ВФП (Всеми́рная федера́ция профсою́зов) PPF (Pasáulinė profesūnų federācija).

вход, -а 1. įėjimas (*veiksmas*); в. войск kariuomenės įėjimas; в. воспрещён įeiti draudžiama; 2. įeiga, angā, landā, įėjimas; биле́ты прода́ются при вхо́де bilietai parduodami prie įėjimo, įeinant; в. в пещёру įrvo angā, landā; ~ить, -ожу, -одишь *eig.* žr. войти.

входно́й, -ая, -ое įeinamasis; входная дверь įeinamosios dūrys.

входя́щий, -ая, -ее 1. įeinantis, įžėngiantis, įjygiuojantis; ēsantis; в. в список ēsantis sąrašė; 2. gaunamasis; входящие бума́ги gaunamieji pōpieriai, rāštai; входящая кни́га registrācijos, gaunamųjų rāštų knyga.

вхожде́ние, -я 1. įėjimas; 2. pateikimas; 3. kreipimasis; 4. suejimas (*pvz. į santykius*).

вхо́жий, -ая, -ее; вхож, -а, -е *šnek.* gerai pažįstamas, gerai priimamas; dažnai besilankantis, lankaujantis (*kurs lankosi į namus ir esti gerai priimamas*).

вхолосту́ю *prv.* tuščiai, tušiomis, veltui, nedirdamas, neatlikdamas darbo; станок рабо́тает в. staklės sūkasi tušiomis.

вце́д|ить, -ежу, -едишь *įvk.* вце́живать, -аю, -аешь *eig.* įsuūkti, įtekinti, įlėisti.

вце́п|иться, вцеплю́сь, вцепи́шься *įvk.* ~ля́ться, -яюсь, -яешься *eig.* įsikabinti, įkibti; įsikāsti (*pvz. žodį*); įsikibti, įsitverti, įsisėgti (*pvz. blusa*); įstrigti.

ВЦИК (Всеросси́йский Центра́льный исполнители́ый комите́т сове́тов) Visōs Rūsijos Tarųbų Ceñtro vūkdomasis komitėtas.

ВЦСПС (Всесою́зный Центра́льный Совет Профессио́нальных Сою́зов) VPSCT (Visasajunginė Profesūnų Sąjungų Ceñtro Tarųba).

вче́ра *prv.* vākar; ~шний, -ая, -ее vakarykščias, vakarykštis, vākar dienos; ♦ иска́ть вче́рашне́го дня ieškoti vakarykščio(s), ieškoti nėsamo, veltui ieškoti, ieškoti pernųkščio sniego.

вче́рне *prv.* mētmėniškai, jūodraštiškai, negalutina; rupiai, negrynai; прое́кт в. го́тов projėkto mētmėnys paruošti, parengti.

вче́рть|ить, вче́рчу, вче́ртишь *įvk.* вче́рчивать, -аю, -аешь *eig.* (į)brėžti, įskriėsti; в. треуго́льник в круг (į)brėžti trikampį į apskritimą.

вчетвер||о *prv.* käturis kartūs (*puz. daugiau*), keturiš kartais, kėtveria tiek; сложить в. ketūrlinka sulekti; **~ом** *prv.* keturiese.

в-четвёртых *jt.* ketvirta.

вчин||ять, -ню, -нишь *ivk. pasen.*, **~ять**, -яю, -яешь *eig.* pateikti, (iš)kėlti; в. иск (iš)kėlti ieškinį, (iš)kėlti ieškinio bylą, *žr.* предъявить.

вчистую *prv. šnek.* visiškai, galutinai; уволить в. visai atleisti.

вчитаться, -аюсь, -аешься *ivk.*, **вчитываться**, -аюсь, -аешься *eig.* įsiskaityti; вчитаться в трудный текст įsiskaityti į sunkų tekstą.

ВЧК (Всероссийская чрезвычайная комиссия по борьбе с контрреволюцией, саботажем и спекуляцией) Visos Rusijos upatingoji komisija kovai su kontrevoliucija, sabotažu ir spekuliacija.

вчувствова||ние, -я įsijautimas; **~ться**, -твуюсь, -твнешься *ivk.* įsijausti; в. в роль įsijausti į vaidmenį.

вчуже *prv.* 1. iš šalies žiūrint, esant svetimam, pašaliniam; мне егo в. жалъ mán jō, iš šalies žiūrint, gaīla; 2. kituį, svetuį.

вша, -и *šnek. žr.* вошь.

вшестер||о *prv.* šešiš kartais, šešeria tiek, šešis kartūs (*puz. daugiau*); **~ом** *prv.* šešiese.

в-шестых *jt.* šešta.

вши, **вшей** *žr.* вошь.

вшибать, -аю, -аешь *eig.*, **вшибить**, -бý, -бёшь *ivk. šnek.* įmušti, įkalti.

вшивать, -аю, -аешь *eig.* įsiuvinėti, siūti (*i*).

вшив||еть, -ею, -еешь *eig.* utėlėmis aptėkti, jutėti; **~цу**, -вца *šnek.* utėlius, ūtena, ūčius; **~нца**, -ы *šnek.* utėlė, ūtena.

вшив||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* 1. įsiuvinimas (*veiksmas*); 2. įsiuvas; **~ной**, -ая, -ое įsiūtas, įsiūtiuis; в. рукав įsiūtinė, įsiūtā rąkōvė; **~ок**, -вкa *šnek.* įsiuvas.

вшив||ость, -и m. utėlėtumas, utėlingumas; **~ый**, -ая, -ое; вшив, -а, -о utėlėtas, utėlėmis aptėkęs, utėlių apsėstas, utėlingas, jutėjęs; в. человек utėlius; вшивая травá *bot. glindė, Pedicularis*.

вширь *prv.* platųn, į plōtį, platumōn.

вшить, вошью, вошьёшь *ivk.* įsiūti.

введаться¹, -ается *eig.* 1. įsigrauzinėti, gráužtis (*i kq*); 2. gėrtis (*i kq*); *žr.* вьесться¹.

введаться², -аюсь, -аешься *eig. žr.* вьесться².

ведчивый, -ая, -ое; -ив, -а, -о 1. lengvai įsigieriantis, susigieriantis, kándantis, įsiėdantis; введчивая краска įsiėdantys, kándantys dažai; 2. *prk.* kándus; введчивое замечание kandi pastabā.

везд||а, -а 1. (*veiksmas*) įvažiāvimas, įjojimas; при въезде в гóрод у нас сломалось колесо įvažiuojant į miėstą, mūms sulūžo rātas; 2. (*įvažiavimo vieta*) įvažiāvimas; узкий в. siaūras įvažiāvimas; **~днóй**, -ая, -ое įvažiāvimas, įvažiuojamas, įjojamas; вездные ворóта įvažiāvimas var̃tai; **~жать**, -аю, -аешь *eig.* (*i*)važiuoti, įjoti; užvažiuoti; в. во двор (už)važiuoti, įvažiuoti į kiėmą.

вездный, -ая, -ее 1. įvažiuojamasis; 2. -ero *dkf.* įvažiāvelis.

вьесться¹, вьестся, вьедятся; *būt.* вьелся, -лась, -лось *ivk.* 1. įsigrauzti, įsiverpti (*puz. kirmėlė*); įsmigtį; 2. įsigėrti, susigėrti; краска вьелась в материю dažai įsigėrė į medžiagą.

вьесться², вьёмся, вьёшься, вьестся, вьедимся, вьедитесь, вьедятся; *būt.* вьелся, -лась, -лось *ivk. šnek.* įsivalgyti, įprasti valgyti; įsiėsti, įprasti ēsti.

вьехать, -еду, -едешь *ivk.* įvažiuoti, įjoti; įdrōžti; ♦ в. в мóрду *vulg.* vōžti, rēžti peį snūkj, dūoti į snūkj.

вьязе, **вьязь** *prv. pasen.* 1. tikrovėje, nē sapnē, tikrai; в. всё видел tikrai. savo akimis viską mačiaū; 2. aiškiā, atviraī, viešaī; 3. iš tikrūjų, tikrai; да и в. это он таī iš tikrūjų įsaī; и в. это так таī tikrai taip.

вы, вас, вам, váми, о вас *iv.* jūs, táмsta; sveikas; у вас есть jūs tūrite; где вы бýли? kuį sveikas buvai, kuį jūs būvotė?

вы... (*veiksmazodžių priešdėlis*) iš..., *reiškia*: a) *veiksmo išbaigtumą, ivk. veikslg. puz.*: выучить išmókti; выкормить išmaitinti; b) *judejimą iš vidaus, puz.*: выбежать išbėgti; c) *su dlt. „ся“ visišką veiksmo išbaigtumą, puz.*: вылежаться išsigulėti.

выбегать, -рю, -ришь *ivk.* išžeberklūoti, sužeberklūoti.

выбáлтывать, -аю, -аешь *eig. žr.* выболтать.

выбарышничать, -аю, -аешь *ivk. šnek.* peįno gauti, užpelnauti (*džn. mainikaujant*).

выбег, -а 1. išbėgimas; bėgtynės; 2. (*medžio*) ataugā.

выбегать, -аю, -аешь *ivk. šnek.* išbėgioti (*visur*), išlakstyti; в пóисках нýжной кнйги выбегал полгóрода reikalingos knýgos ieškódamas, pūse miėsto išlaksčiaū.

выбегать, -аю, -аешь *eig. žr.* выбежать.

выбегаться, -аюсь, -аешься *ivk. šnek.* prisilakstyti, atsilakstyti, prisibėgioti, nusibėgioti.

выбежать, -егу, -ежись, -бегут *ivk.* 1. išbėgti, išskrieti, iškūrti, išrūkti, išskúosti, išgužėti (*puz. minia*); в. из кóмнаты išbėgti iš kambario; в. на улицу išbėgti į gātve; дать в. išbėginti, išbėgdinti (*puz. virutą*); 2. išįsti (*puz. medis*), išstýpti.

выбел||ить, -лю, -лишь *ivk.* išbáltinti, išbáldyti, rabáltinti, nubáltinti; **~иться**, -люсь, -лишсь *ivk.* išsibáltinti, baltaī išsitėpti; **~ка**, -и (iš) báltinimas.

выбивáльный, -ая, -ое išmušamasis, dūlkinamasis. **выбивать**, -аю, -аешь *eig.* 1. išmušinėti, pýskinti, daužyti, plėkti; 2. dūlinti, blūzginti; 3. kálti (*pinigus*); 4. skėlti (*ugnį*); 5. barbėnti; в. пáльцами barbėnti pirštais; ♦ в. такт mušti taktą; в. сыробóем blōkšti pėdus (*javy*).

выбивка, -и 1. *šnek.* dūlkinimas, blūzginimas; 2. *tech.* išmušimas (*liejinių*).

выбирать, -аю, -аешь *eig.* 1. riñktis, pasiriñkti, skirtis; в. материю на плáтье riñktis medžiagą sukñlei; в. профессию skirtis, riñktis profesiją; 2. riñkti (*balsavimu*), balsuoti; в. члéнов правлénия riñkti valdybos nariūs; в. депутáта riñkti deputátą; идём в. eįname balsuoti; 3. riñkti, rán-

kioti, lasyti, lasioti; в. ягоды uogas lasioti; 4. išiminėti, imti, krāustyti; kopti (medų); в. из сундука все вещи imti, krāustyti iš skrynios visus daiktus; ~ся, -аюсь, -аешься eig. 1. būti renkamam, imamam; kopiamam; 2. kăpanotis, krapštytis, lįsti; 3. krāustyti, keltis, gabėntis, dangintis; 4. ruoštis, rengtis.

выбить, -бую, -бьешь *įvk.* 1. išmūšti, iškūlti, išpūškinti, išbėlsti, išdaūžti, išpliekti, ištrenkti (iš rankų); в. стекло из рамы iškūlti, išmūšti lango stiklą; 2. išdaužyti, išmūšti (pvz. dulkes), išdūlinti, išblūzginti (pvz. drabužį); 3. iškalti (monetas), atmūsti, atspāusti; 4. išskėlti (žiežirbas, kibirkštis); 5. išvaryti, ištrenkti, išmūsti, išbākinti; в. в парā из окопов išmūsti priešā iš apkasų; 6. išklampoti, išvažinėti (pvz. kelią), išdrābloti, išpravežoti, išmālti, išbrėnioti (pvz. žolę); 7. išplākti, ištinti (dalgį); ♦ в. дурь из головы atvaryti į prōtā, įduoti prōto (bemušant); в. из колеи išstumti iš (senų) vėžių, sutrikdyti įprastą gyvenimo eigā; ~ся, -буюсь, -бьешся *įvk.* 1. šnek. išsikrapštyti, išsikāpanoti, išsikėpurnėti; prasimūsti; в. из толпы prasimūsti iš miniōs; 2. prasimūsti, ištrykšti (pvz. kraują, naftā, vanduo); 3. išlįsti, pasirodyti; волосы выбились išliūdo plaukai; ♦ в. в люди prasimūsti keliā, išeiti į žmones; в. из сил nusikamūoti, nusivaryti, prisiveikti, nusiveikti, nuilsti, nusiplūkti, pavargti.

выблещать, -лещу, -лещешь *įvk. vulg.* išvėmti; ~ся, -лещусь, -лещешься *įvk. vulg.* išsivėmti.

выбей|на, -ы 1. (kelio) duobė, dubuokis, dubrāvas; 2. įdubimas, įdaūza (nuo išmušimo); 3. išmuša, šūkė (peilio, lėkštės), ištrupa, švarplė; rumbas; ~стый, -ая, -ое; -ист, -а, -о duobėtas (apie kelią), pravėžotas.

выбойка, -и *šnek.* raštuotas audinys (medvilninis, lininis).

выбойчатый, -ая, -ое *pasen.*: в. ситец raštuotas kartūnas.

выболтать, -аю, -аешь *įvk.* išplepėti, išplioti, išpliaukšti, ištaukšti.

выболтнуть, -ну, -нешь *įvk.* plėptelėti, (netikėtai) išplepėti.

выбор, -а 1. pasirinkimas, išrinkimas; на в. pasirinktinai; право выбора pasirinkimo teisė; в. пал на... būvo pasirinktas...; 2. asortimentas, (prekių) pasirinkimas; 3. dgs. rinkimai; выборы в Верховный Совет rinkimai į Aukščiausiąją Tarybą.

выборка, -и; dgs. *kilm.* -пок, *naud.* -пкам 1. išrinkimas, išrankiojimas, išlāšymas; 2. atrankā, atsajā; 3. išrašas, ištrauka (iš rašto); 4. išėmimas; išlupimas, ištraukimas; 5. įskroda (len-toje).

выборн|ость, -и *m.* renkamumas; принцип выборности renkamo principas; ~ый, -ая, -ое 1. renkamas; выборная должность renkamoji tarnyba; 2. rinkiminis, rinkimų; выборная процедура rinkiminė procedūra; выборная кампания rinkimų kampanija; 3. rinktinis; 4. -oro *dk.* išrinktas atstovas.

выборонить, -ню, -нишь *įvk.* išakėti, apakėti.

выборочн|о *prv.* atrankinių būdų, pasirinktinai, iš-

rinktinai; ~ый, -ая, -ое atrankinis, išrenkamasis (neištininis, tik parinktų dalių), pasirinktinis; выборочная рубка лѣса atrankinis miško kirtimas.

выборщик, -а 1. rinkikas, rinkėjas, balsuotojas; 2. (iš)rankuotojas.

выборы, -ров *dgs. žr.* выбор (3 reikš.).

выбранить, -ню, -нишь *įvk.* išbārti, išžostti, išvāk-syti; išūdyti; ~ся, -нюсь, -нишься *įvk.* išsibārti, išsirietti, išsižodžiuoti.

выбрасыватель, -я *v.* metiklis (prietaisas iššautam patronui išmesti).

выбрасывать, -аю, -аешь *eig.* 1. mėčioti, mėsti, svāidyti; 2. braukyti; išbraukinėti; в. отдельные предложения išbraukinėti ātskirus sākinius; žr. выбросить ir выбросать.

выбрать, -беру, -берешь *įvk.* 1. išrānkoti, išriñkti; 2. pasirinkti, pariñkti; išsirinkti; в. профессию pasirinkti profesiją; 3. išriñkti, nubalsuoti; в. депутатов išriñkti deputatus; 4. išbaigti; в. все за-пасы išbaigti visas ātsargas; 5. šnek. išgauti, išsiimti; в. документы išgauti dokumentus; 6. nu-taikyti, surāsti (tinkamą laiką); ~ся, -берусь, -берешься *įvk.* 1. išlįsti, ištrūkti, išsigauti, išklīmpti, išbristi (pvz. iš balos), iškopti, išsikrapštyti, iškliūti, išsikāpanoti (pvz. iš duobės), išsisūkti, išsivaryti, išeiti; в. из лѣса на проезжую дорою išsigauti iš miško į važiuojamąjį kelią; в. из долгов *prk.* išbristi, išlįsti iš skolų; 2. išskėlti, išsikrāustyti (iš namų), išsigabenti; išsidanginti; 3. išsirengti (pvz. į teatrą, kelionę), išsiiruošti, išsibausti.

выбresti, -еду, -едешь; *būt.* выбрел, -ла, -ло *įvk. šnek.* (su vargu) išsigauti, išeiti (į kelią), išbristi, išklampoti, išsikāpanoti; iškiūtinti, išdūlinti.

выбрить, -рею, -реешь *įvk.* išskūsti, praskūsti, nus-kūsti.

выбродить¹, -ожу, -одишь *įvk.* išvaikštinėti (pvz. visus laukus), išvaikščioti, išdūlinėti, išbrāidžioti.

выбродить², -ит *įvk.* (apie skysčius) išrūgti, nurūgti.

выброс, -а 1. išmetimas; 2. *prk. šnek.* iškleidimas (išleidimas veltui); 3. iškėlimas (pvz. vėliavos); ~ать, -аю, -аешь *įvk.* išmėtyti (vieną po kito); ~ить, -ошу, -осишь *įvk.* 1. išmėsti, išsviesti; ре-ка выбросила труп ūpē išmetė, išplōvė lavōnā; 2. išbraukti; в. цитаты išbraukti citātą; 3. ištiesti, iškelti, atkišti; в. рыку вперед *sport.* ištiesti rañ-ка pirmyn, į priekį; 4. *prk. šnek.* išklėisti, išėik-voti, išlėisti (pinigus); 5. šnek. išsiūsti pirmyn (pvz. žvalgus); išlėisti, išstumti; ♦ в. флаг iš-kelti vėliavą; ~иться, -ошусь, -осишься *įvk.* 1. (iš)šokti, mėstis (iš kur); 2. iškilti (pvz. dū-mai); ištrykšti (pvz. vanduo).

выбух|ать, -аю, -аешь *įvk.*, ~нуть, -ну, -нешь *įvk.* ištaškyti, iššlakstyti, ištėkšti; apdrabstyti; ~нуться, -нерся *įvk.* ištikšti, išsilieti.

выбур|авить, -влю, -вишь *įvk.* išgręžti (grąžte-liu), išurbti; ~авливать, -аю, -аешь *eig.* gręžti, grāžyti, urbti.

выбурить, -рю, -ришь *įvk.* išgręžti (žemę).

выбух|ать, -аю, -аешь *įvk.*, ~нуть, -ну, -нешь *įvk. šnek.* 1. išvėsti, iš karšto išlėti, išgerti

(*puz. stiklinę vandens*); 2. *prk.* išplepėti, išpliušpti.

выбывать, -аю, -аешь *eig. žr. выбить*.

выбытие, -я 1. išvykimas, išvažiavimas; в. в командировку išvykimas komandiruotėn; 2. išėjimas, išstojimas; в. из организации išstojimas iš organizacijos.

выбыть, -буду, -будешь *įvk.* 1. išvykti, išeiti (*puz. traukinys*), išvažiuoti; 2. išstoti, pasitraukti (*iš vietos*); ♦ в. из строя išeiti iš rikiuotės, nebeveikti, nebetikti.

выбаливать, -аю, -аешь *eig. žr. вывалить*; ~ся, -аюсь, -аешься 1. žr. вывалиться; 2. būti išverčiamam, išpilamam.

выбаливать, -лю, -лишь *įvk.* 1. išversti; išpilti, išdrėbti; išmesti; 2. *šnek.* išgriūti, pasipilti, išsipilti, išeiti (*puz. iš kino*); ~ся, -люсь, -лишусь *įvk.* 1. išgriūti, išvirsti, iškristi, išdribti, išgurti, išsiversti; 2. išgriūti, pasipilti (*puz. minia*), išgužėti.

выбаливать, -яю, -яешь *įvk. šnek.* išvoliūti, supuštinti, sučiūrinti (*drabužį*); ~ся, -яюсь, -яешься *įvk.* susipuštinti, susitępti, išsivoliūti.

выбавривать, -аю, -аешь *eig. virinti, šūtinti, žlūginti; gārinti*.

вываривать, -рю, -ришь *įvk.* 1. išvirti, išvirinti, atvirinti; 2. virinant išgauti (*puz. druską*); ~иться, -рится *įvk.* 1. išvirti, išsivirinti; 2. suvirti, pėrvirti; ~ка, -и 1. (*veiksmas*) virimas; išvirimas; 2. (iš) gavimas virinant, gārinant (*puz. druskos*); 3. *tarm.* kātilas (*skalbiniams virinti*); ~ки, -рок *dgs.* išviros, virimo liėkanos, nuoviro; ~ной, -яя, -ое, ~очный, -ая, -ое 1. virininis; выварочная соль virinimu, gārinimu gautoji druskā; 2. virinamas, virinimo.

выбавать, -аю, -аешь *įvk.* iškālti (*puz. statulą*).

выбавать, -аю, -аешь *eig. vėtyti (puz. grūdus), niekoti, liekuoti (kruopas)*.

выбавки, -вок *dgs. šnek.* ātvėtos, ātbaros, pelai, pastūrlakai.

выбавать, -аю, -аешь *įvk.* iškvōsti, išgauti (*pa-slaptį*), iškamantinėti; ištirti, sužinoti; sušnipinėti, iššnipinėti; išuostyti; от неро ничеро нельзā в. iš jō nieko neišgāusi, nesužinōsi.

выбавенец, -нца *ist.* naujakurys, naujasėdys.

выбавение, -я 1. išvedžiojimas, išvedimas; 2. (*dė-mių*) išėmimas, pašalinimas, išnaikinimas.

выбавеныш, -а *tarm.* jauniklis (*paukštis*).

выбавривать, -ит *beasm. įvk. tarm.* išsigiėdrypti, išsigiėdrėti, išsiblaivyti; к полудню выбаврило i pusiaudienį išsigiėdrijo.

выбавыва||ние, -я žinių išgavimas; iškvotimas; ~ть, -аю, -аешь *eig. žr. выведать*.

выбавези, -зу, -зешь; *būt.* вывез, -ла, -ло *įvk.* 1. išvėžti, išgabėnti; 2. nu(si)gabėnti, nu(si)vėžti; в. много книг из города на курорт nusigabėnti daug knygų iš miesto į kurortą; 3. *prk.* išgėlbėti, išvaduoti, iškilpoti; вывез счастливый случай išgėlbėjo laimingas atsitiktinumas; 4. eksportuoti, išvėžti; ♦ в. в свет supažindinti su visuomene, pristatyti visuomenei, išvesti į žmōnes.

выбавейка, -и *tarm.* vėtymas, niekōjimas.

выбавер||ить, -рю, -ришь *įvk.* patikrinti, (*rūpestingai, kruopščiai, nuodugnai*) sutikrinti, ištikrinti; ~ка, -и patikrinimas, sutikrinimas, ištikrinimas.

выбавернуть, -ну, -нешь *įvk.* 1. atsukti, išsukti, ištraukti, išimti (*sukant*); в. лампочку išsukti lemputę; 2. *šnek.* išsukti (*puz. iš rankų*), išgrėžti, išveržti; 3. išversti; бұра выбавернула со-ну āudra išvertė pušį; 4. *šnek.* išnarinti, iš(si)sukti; в. рўку iš(si)narinti ranką; 5. išversti (*drabužį į antrą pusę*); ~ся, -нусь, -нешься *įvk.* 1. išsisukti, atsisukti; болт выбавернулся ваžtas atsisuko; 2. *šnek.* išnirti, išnarinti, išsi-sukti; 3. išsiversti (*į kitą pusę*); пукāv выбавер-нулся rankovė išsivertė; 4. *prk. šnek.* išsipainio-ti, išsivinguriuoti, išsirangyti, išsisukti, išsi-lankstyti; в. из бедų išsisukti iš nelaimės; в. при помоши лжи išsimeluoti.

выбаверт, -а *šnek.* 1. pasisukimas, kraipymas, su-kiōjimas; танцевать с выбавертами šōkti kraipantis; 2. keistybė, įmantrybė, keistenybė, ving-rybė; keistuoliškumas; человек с выбавертом keis-tų upatųbių žmogus.

выбавертеть, -рчу, -ртишь *įvk. šnek.* 1. atsukti, iš-sukti; 2. išgrėžti (*skylę*).

выбавертывать, -аю, -аешь *eig.* 1. išsukinėti, atsukinėti; 2. sukioti, grāžyti; atiminėti; 3. kraipyti; 4. *šnek.* narinti, sūkti, sukioti; 5. versti (*į kitą pusę*).

выбаверять, -яю, -яешь *eig.* tikrinti (*puz. laikrodį*), *žr. выверять*.

выбавесить¹, -ешу, -есишь *įvk.* 1. iškabinti, išlipinti; 2. padžiauti, padžiaustyti, pakabinti (*puz. skal-binius*).

выбавесить², -ешу, -есишь *įvk.* 1. pasverti, išsvars-tyti; 2. išlyginti, sureguliuoti (*svarstyklės, svars-čius*).

выбавеска¹, -и; *dgs. kilm. -кок, naud. -скам* 1. iš-kaba (*puz. krautuvės*); 2. *prk.* priedanga, skrais-tė; 3. *vulg.* fizionomija, snūkis, vėidas.

выбавеска², -и 1. (*veiksmas*) svėrimas, svařtymas, išsvařtymas, pasvėrimas; 2. (*svarstyklų, svars-čių*) patikrinimas, patikslinimas, sureguliuojimas.

выбавесочный, -ая, -ое iškabų, iškabinis.

выбавести, -еду, -едешь; *būt.* -ел, -ла, -ло *įvk.* 1. iš-vėsti; в. лошадь из конюшни išvesti ārkį iš arklidės; 2. išnaikinti, išimti, pašalinti (*puz. dė-mes*); išveisti (*puz. parazitus*); 3. atšaukti; pa-šalinti; в. из состава президиума pašalinti iš prezidiumo (*sudėties*); 4. išvesti, išauginti; в. нōвый сорт пшеницы išvesti, sukūrti naują kvie-čių veislę; 5. išpėrinti; 6. išvesti, padaryti iš-vadą; 7. pastatyti, išmūryti; 8. pavaizduoti, sukūrti; ♦ в. из заблуждения atklaidinti, atitai-syti pāklaidas, atvesti į prōtą; в. наружу iš-kėlti viešumōn, aikštėn; в. на свėжую (на чи-стую) водų demaskuoti, numauti, nuplėšti kau-kę, dienōs šviesōn iškėlti; в. в лōди žmogum padaryti, iškėlti į žmōnes; в. из терпėния iš kantrybės, iš pusiāusvyros išvaryti, išvesti; в. корō-л. из себя įsiūtinti kā; в. из строя išvesti, išmūšti iš rikiuotės; в. на нōвый путь parōdyti naują būdā, keliā; в. из бедų išgėlbėti iš ne-

laimēs; ~сь, -едется; *būt.* -елся, -елась, -елось *įvk.* 1. išnūkti, pranūkti; предрасулка, завелись prietarai išnūko; 2. išvisti.

выветрелый, -ая, -ое *geol.* sudulėjęs, išdulėjęs.

выветривание, -я 1. vėdinimas; 2. *geol.* dūlėjimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* vėdinti, *žr.* выветрять; ~ться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. vėdintis; 2. *geol.* dūlėti.

выветрить, -рю, -ришь *įvk.* išvėdinti, išgairinti; ~ся, -рюсь, -ришься *įvk.* 1. išsivėdinti; 2. sudulėti, išdulėti (*apie uolienas*); ♦ в. из головы išgaruoti, išdulkėti iš galvės.

вывешивать, -аю, -аешь *eig.* 1. sveikti, svarstyti; 2. lyginti, tikslinti, reguliuoti, tikrinti (*svarsčių tikslumą*).

вывешивать², -аю, -аешь *eig.* 1. kabinti; 2. džiauti, džiaustyti.

вывешивать³, -аю, -аешь *eig.* вывешить, -шу, -шишь *įvk.* išvesti kręptį, (nu)žymėti (*statant gaires*); в. дорору (nu)žymėti kelią (*kur jis bus*) gairėmis.

вывеять, -ео, -еешь *įvk.* išvėtyti, išniekoti, nuliekuoti (*puz. kruopas*).

вывивать, -аю, -аешь *eig.* pinti, *žr.* вывить; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* rangytis, raitytis.

вывинтить, -нчу, -нтишь *įvk.* atsukti, išsukti, at-sraigčiuoti; ~ся, -нчусь, -нтишься *įvk.* atsisukti, nusisukti (*apie veržlę*), atsisraigčiuoti.

вывинчивать, -аю, -аешь *eig.* atsukinėti; ~ся, -ается *eig.* 1. atsisukinėti, nusisukinėti (*apie veržlę*); 2. būti atsukamam, atsisraigčiuojamam.

вывить, вывью, вывьешь *įvk.* 1. šnek. nuvyti, nu-pinti, numastyti; 2. išpinti; в. ленту из косы išpinti iš kasos kaspina; ~ся, вывьюсь, вывьешься *įvk.* išsirangyti (*puz. uijūnas*), išsiviniguriuoti.

вывих, -а 1. išnirimas, išnizgimas, nikstas, nirulys; 2. *prk.* iškrypimas, išкрыпа; ~нуть, -ну, -нешь *įvk.* iš(si)narinti; išnerti, išnirti, išnizgti; в. рүку išsinarinti гапкә; ~нуться, -нусь, -нешься *įvk.* išnirti, išnizgti.

вывишиник, -а *bot.* geltónoji žioėnagė, dygulys, *Geum urbanum*.

вывод, -а 1. išvada; прийти к выводу išvadą padaryti, prieiti išvadą; 2. išvedimas; в. войск kariuomenės išvedimas; 3. *tech.* atšakà, atsišakojimas.

выводить, -ожу, -одишь *eig.* 1. išvedžioti; 2. daryti išvadą, formuliuoti, išvedžioti; в. заключение daryti išvadą; 3. (iš)vedžioti, piešti (*lams-tus, raldes, raštą, piešinius*); 4. statyti, muryti; в. фундамент muryti pamatą; 5. vaizduoti, kurti; ~ся, -одится *eig.* 1. nūkti, nebebūti vartojamam; это выводится из употребления tāt jau nebevartojama; 2. išvisti, nūkti, dingti, žūti, galšti; 3. būti përinamam; 4. būti mûrijamam, stãtomam.

выводка, -и 1. išvedimas (*puz. arklio*); 2. (*dėmių*) išėmimas, pašalinimas.

выводной, -ая, -ое išvestinis, išvedamasis, nutekamasis, šalinamasis; выводная труба nutekamasis vamzdis; в. проток anat. ištekamasis latakas, latakėlis.

выводок, -дка (*jauniklių*) paūkščių lizdas (*vieno perėjimo paukščiai*); в. цыплят viščiukų lizdas.

вывоз, -а 1. išvežimas; в. дров из лесу malkų išvežimas iš miško; 2. išvežimas, išvežiniai, eksportas; в. превысил ввоз išvežimas, eksportas buvo didesnis už įvežimą, importą; ~ить, -вожу, -возишь *eig.* *žr.* вывезти; ~иться, -возится *eig.* būti išvežamam; навоз вывóзится в поле mėšlas išvežamas į lauką; ~ка, -и išgabėnimas, išvežimas; vežimas, transportavimas; ~ной, -ая, -ое 1. išvežamasis (*puz. muitas*); 2. išvežimo, išvežiojimo; išvežiojамasis; вывозная система tovarų išvežiojami prėkių sistemà; 3. eksportinis; вывозные товары eksportinės prėkės.

выволакивать, -аю, -аешь *eig.* tempti, *žr.* выволочь.

выволочка, -и 1. išvilkimas, ištempimas; 2. *šnek.* pylà, mušimas.

выволочь, -локу, -лочешь *įvk.* išvilkti, ištempti, ištraukti.

выворачивать, -аю, -аешь *eig.* 1. vartyti, góžti, vėsti; 2. rauti (*su šaknimis*); ♦ в. слова (iš)-kraipyti žodžius.

выворот, -а 1. atvirkštumas, atbulumas; išvirkščioji pusė; на в. atvirkščiai; 2. *med.* išvirtimas, išsivertimas, atvirtimas (*puz. gimdos*); в. век akių vokų išvirtimas, atvirtimas.

выворотить, -рочу, -ротншь *įvk.* 1. išvesti (*stulpą, drabužį, kišenes*), išgóžti; 2. apversti (*puz. vežimą*); 3. išrauti (*su šaknimis*); ~ный, -ая, -ое išverstinis.

вывошить, -шу, -щишь *įvk.* šnek. išvaškuoti, išblizginti.

вывоязать, -яжу, -яжешь *įvk.* 1. numėgti (*puz. pirštines*); 2. mezgimū pelnyti; 3. *šnek.* atrišti, išrišti iš rýšulio; ~язывать, -аю, -аешь *eig.* 1. atrášioti, išpáinioti; 2. mėgti, mezgioti, mezginėti.

вывыливать, -аю, -аешь *eig.* džiovinti, *žr.* вывлиять; ~ся, -ается *eig.* 1. *žr.* вывлиаться; 2. būti džiovinamam.

вывлиять, -лю, -лишь *įvk.* išdžiovinti; в. рýбу išdžiovinti (*ore, saulėje*) žūvi; ~ся, -ится *įvk.* išdžiūti; мясо уже вывлилось mėsà jau išsibūdė, išdžiūvo.

выгадать, -аю, -аешь *įvk.* выгадывать, -аю, -аешь *eig.* pelnyti, laimėti, turėti naudós, ištenkinti; в. время laimėti laiką.

выгарки, -пок *dgs.* 1. *šnek.* degimo tirščiai (*variant degtinę, distiliuojant*), pãdugnės; 2. šlakas, išdagos, gargžė.

выгарь, -и *m. tarm.* išdagos, degėsiai; gargžės, grũzdai.

выгачить, -ачу, -атишь *įvk.* užkamšuoti, užtveikti, supilti pylimą iš žabinių, fašinų; kamšą padaryti (*klampiam keliui sutaisyti*).

выгиб, -а išlinkimas, išlinkis; ~ание, -я (iš)lenkimas; išlinkimas.

выгибать, -аю, -аешь *eig.* lenkti, lankstyti, rišti, gaubti; в. жєсть lankstyti skařdą; в. шєю rišti, lenkti sprándą; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* liūkti, lenktis, lankstytis, rištis, gaubtis, kuūpti; йва

хорошо выгибается gluosnis gerai lañkstosi, liñksta.

выгла|адить, -ажу, -адишь *juk.* 1. suláidyti, išláidyti, išlyginti (*laidyne*), suprōsyti, išprōsyti, išdailinti; в. белё suláidyti skaibinius, baltinius; 2. sulyginti, lygu, glōtną padaryti; 3. išbrūžuoti (*puz. virvę*); išsmaukyti (*puz. odą*); išbraukyti; 4. suletėnti, sutapnōti (*puz. aikštę*); ~аживать, -аю, -аешь *eig.* 1. láidyti, lyginti (*laidyne*); 2. lyginti, glūdinti.

выгло|датель, -ожу, -ожешь *juk. šnek.* išgráužti, išėsti; мышь выглодала сыр внутри pelė išgráužė sūryje skýlę.

выглядеть¹, -яжу, -ядишь *juk.* 1. pamatyti, įžiūrėti, akimis rasti; в толпе он выглядел своего знакомого miniojė jis pamatė savo pažįstamą; 2. apžiūrėti, apžvalgyti, išžiūrėti, išžvalgyti; ♦ в. все глаза akis pražiūrėti, paržiūrėti.

выглядеть², -яжу, -ядишь *eig.* atrōdyti; как он из себя выглядит? kaip jis atrōdo? после болезни он хорошо выглядит pō ligės jis gerai atrōdo.

выглядывать, -аю, -аешь *eig.* 1. žvilgčioti, žvalgytis, žiūrėti, dyrėti, žiūrėti, dirscioti; 2. išskinėti (*akimis*), žvalgytis; 3. kýšoti.

выглянуть, -ну, -нешь *juk.* 1. pažiūrėti, pažvelgti, dirstelėti (*iš kur nors*), žvilgtelėti; мальчик выглянул из окна vaikas pažiūrėjo prō ląną; в. в дверь žvilgtelėti, dirstelėti prō duris; 2. prk. pasirōdyti, išnirti, kýšoti (*iš kur*), išsikišti; švystelėti, išlįsti; из-за туч выглянуло солнышко iš ūž debesų švystelėjo saulūtė.

выгнать, -гону, -гонишь *juk.* 1. išginti, išvaryti, išvyti, išgūiti; 2. išvaryti (*spiritą*), išdėgti (*dervą*); 3. pagreitintai išauginti (*augalus*).

выгнестись, -ету, -нешь *juk.* išspāusti (*aliejų*), (iš-)gniāužti, ištrėkšti (*sunką*), ištráiškyti.

выгнивать, -аю, -аешь *eig.*, **выгнить**, -ию, -нешь *juk.* (iš-)pūti, (iš-)trėšti, (su)trūnėti, (su)trūnyti, (su)dulėti; в. в дереве выгнила вся сердцевина mēdzio visā šerdis sutrūnijo, išpūvo; в огороде всё выгнило daržė viskas supūvo; старый пенё совсем выгнил sėnas kėlmas visai sudulėjo, sutrūnijo.

выгну|тый, -ая, -ое; -нут, -а, -о 1. išlenktas, sulenktas, išgaubtas; в. как дуга išlenktas kaip lañkas; 2. lenktas; выгнутая спинка кресла lenktas kėdės atlošas; ~ь, -ну, -нешь *juk.* išlenkti, sulenkti, išriėsti, suriėsti, išgaubti.

выговаривать, -аю, -аешь *eig.* 1. tafti, sakyti; ребёнок плохо выговаривает звук „р“ vaikas blogai taria garsą „r“; 2. prikáišioti, priekaištauti, barti; отец не раз выговаривал сыну за плохое поведение tėvas nė kartą prikáišiojo sūnui blōgą elgesį; 3. šnek. derėtis, lygti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* žr. выговориться.

выговор, -а 1. tartis, tarimas, taršana, ištarmė; чистый в. ryški tartis; говорить с плохим выговором по-французски kalbėti prancūziškai blogā tartimi; 2. papeikimas, išbarimas, pabarimas, priekaištas, akibrokštas, apžodimas; стрόгий в. за упушение по службе griežtas papeikimas dėl tarnybinių apsilėidimo; сделать в. за непослушание išbarti dėl nepaklusnūmo; 3. šnek.

išlyga (*puz. sutarties*); ~ить, -рю, -ришь *juk.* 1. pasakyti, ištafti; ребёнок выговорил пёрвое слово vaikas ištarė pirmą žodį; 2. šnek. išsiderėti, išsilygti; в. хорошие условия труда išsiderėti gerās darbo sąlygas; ~иться, -рюсь, -ришесь *juk. šnek.* išsikalbėti, išsipasakoti.

выгод|а, -ы naudā, pelnas; materialinis interėsas; иметь выгоду turėti naudōs; личная в. asmeninė naudā, pelnas; для меня нет никакой выгоды mán visai nenaudinga, nepelninga, neišimōka; ~но *prv.* 1. pelningai; он в. продал jis pelningai, sū pelnū pardavė; 2. patōgiai, palankiai; ~ность, -и *m.* pelningūmas, naudingūmas; в. предприятия įmonės pelningūmas; ~ный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. pelningas, naudingas, apsimōkantis; в. договор naudinga sutartis; 2. patogūs, tiñkamas; palankūs; в. в выгодном свете (в. в выгодном освещении) palankiojė šviesoje (*ką parodyti*).

выгон, -а 1. (iš)vārymas, (iš)ginimas, (iš)vijimas, (pa)šalinimas; в. скотā в поле gyvulių išginimas į lauką; 2. ganyklā, paganiā, gāniava, išgana; 3. išvara, išgina, išginiā, genesys, bandōtakis; 4. (iš)vārymas (*dervos, degtinės*).

выгонка, -и *šnek.* 1. (*galvijų*) (iš)ginimas; 2. (*spirito, dervos, deguto*) vārymas.

выгонять, -яю, -яешь *eig.* 1. varyti, giñti, vyti, gūiti; в. из дому vyti iš namų; в. стадо в поле giñti kaimeņę į lauką; в. болёзнь *prk.* varyti ligą; в. плод šalinti vaisiū (*daryti abortą*); 2. varyti (*spiritą*), dėgti (*dervą*); 3. pagreitintai auginti (*šiltadaržių augalus*).

выгор|аживать, -аю, -аешь *eig.* 1. tvėrti, atitvārsčioti; 2. *prk. šnek.* ginti, vaduoti.

выгор|ать, -аёт *eig.*, **выгореть**, -рит *juk.* 1. (iš-)dėgti, sudėgti, išskrusti, išsvilti; деревня выгорела dotlā kaimas sūdegė iki pamatų; керосин в лампе выгорел žibalo lėmpoje išdegė; 2. išblūkti, nublūkšti, nublāñkti, nublūkti; материя выгорела на солнце mēdziauga išblūko saulėje; 3. *prk. šnek.* pavýkti, pasisėkti; дело наше не выгорело iš mūsų reikalo niėko neišėjo, mūsų reikalas nepavýko, sužlūgo.

выгорелый, -ая, -ое 1. išdėgęs, sudėgęs; 2. išblūkęs, nublūkęs.

выгородить, -ожу, -одишь *juk.* 1. atitvėrti, tvorā atskirti; užtvėrti, aptvėrti; в. заболоченную часть лыра tvorā atskirti, atitvėrti užpėlėjusią pėivos dalį; 2. *prk. šnek.* išgėlbėti, apginti, išvaduoti (*nuo atsakomybės*); išvesti (*iš sunkios padėties*), išpinklioti, iškilpoti, išsūkti; ištėisinti; в. дрыра ištėisinti, išvaduoti, išsūkti draugą (*puz. iš bėdos*).

выгравировать, -рюю, -рюешь *juk.* išraižyti, įraižyti, išrėžti, įrėžti, išgraviruoti, įgraviruoti; в. на дереве орнамент išraižyti mēdyje ornamentą.

выгранивать, -аю, -аешь *eig.*, **выгранить**, -ию, -нишь *juk.* tašyti (*akmeniui šonus*), nutašyti, nukerčioti (*akmenį*), (nu)šlifuoti (*akmenis, brangakmenius*).

выгреб, -а 1. išžėrimas, iškuopimas, iškasimas; 2. *šnek. (aruodo)* angā; 3. atmatų, išmatų, šiūkšlių, pamazgų duobė; ~ать, -аю, -аешь *eig.* 1. žėfti, kuōrti; в. зóлу из пėчки žėfti pėlenus iš krōs-

nies; 2. išsiirti, nusiirti; ~ка, -и šnek. išžerimas, iškuopimas; в. мýсopa šiúkšlių iškuopimas; ~ки, -ков dgs. pagrandai; ~ной, -ая, -ое išžeriamasis, iškuopiamasis; выгребная яма atmatų, šiúkšlių duobė, pamazginė, šiúkšlinė.

выгresti, -ребу, -ребешь; *būt.* -реб, -ла, -ло *įvk.* 1. išžerti, išstumti, iškuopti, išimti, išvalyti; 2. išsiirti, išplaukti (*irkluojant*).

выгрузать, -аю, -аешь *eig.* iškrovinti, krąuti (iš), iškrauti; в. вагон krąuti iš vagono, iškrovinti vagoną; в. товар iškrovinti prekės; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. būti iškraunamam; 2. krąuti (iš *kur savo krovini*); 3. šnek. lipti, keltis (*pvz. iš laivo*).

выгрузить, -ужу, -узишь *įvk.* iškrauti, išimti, iškelti; в. багаж iškrauti bagažą; ~иться, -ужусь, -узишся *įvk.* 1. (*apie daugelį*) išsikelti, išlipti; полк выгрузился из машин pulkas išlipo iš mašinų; 2. iškrauti (*savo krovini*); в. в портų iškrauti savo krovinių uoste; ~ка, -и iškrovimas; в. корабля laivo iškrovimas; ~ной, -ая, -ое iškraunamasis, iškrovimo; выгрузная станция iškrovimo stotis.

выгрызать, -аю, -аешь *eig.*, **выгрызть**, -зу, -зешь; *būt.* выгрыз, -ла, -ло *įvk.* išgraužti, išvarpyti (*medį*), iškandžioti, iškrimsti, pagrauzti, pėrgrauzti, pragrauzti; мышь выгрызла дырку в хлебе pelė išgraužė duonoje skylutę; огородные вредители выгрызли у ростков корни daržų kenkėjai pagrauzė daigų šaknis.

выгрязнить, -ню, -нишь *įvk. šnek.* išpušvinti, supušvinti, sučiurinti, suteřti, išmuřzinti; ~ся, -нюсь, -нишся *įvk.* išsimuřzinti, susipařšinti, susipušvinti, išsipuшvinti.

выгул, -а, ~ка, -и 1. (*galvijų*) išėjimas an̄t žolės, atsigānymas; gāniava; 2. žafdis, āptvaras, ūztvara, ganyklā.

выгулять, -аю, -аешь *įvk. šnek.* išdykinėti (*kurį laiką*), išvaliūkauti; ~ся, -аюсь, -аешься *įvk.* 1. atkūsti, atsigauti (*po ligos*); 2. atsigānyti, atsipenėti; корова выгулялась kārve atsigānė.

выдавать, -даю, -даёшь *eig.* 1. išdavinėti; dalyti, tiekti, mokėti; в. паспортā išdavinėti pasūs; в. продукты dalyti, tiekti produktūs; в. пенсия mokėti peņsijas; 2. įdavinėti, išdavinėti; 3. gaminti, ruošti; фабрика выдаёт товары тóлько отличного качества fābricas gamina prekės tik puikiōs kokybės; *žr.* выдать; ~ся, -даюсь, -даёшься *eig.* 1. būti išsišovusiam, išsikišusiam, branksóti (*pvz. akmuo*), kýšoti, barkšóti (*pvz. kaulai*), rūpsóti, stūksóti (*pvz. namas*), styřėti (*pvz. žolytė*), kylėti (*pvz. uolos*); 2. išsiskirti, pasižymėti; он с детства выдавался своими способностями jis nuo mažų dienų pasižymėjo savo gabūmais; 3. būti išduodamam, išmokamam; в кассе выдаются пособия kasoje dūodamos, išmokamos pāšalpos.

выдавить, -влю, -вишь *įvk.* 1. išspąusti, išslėgti, išmýgti, išgniauzti, ištrėkšti, ištraiškyti, išsuñkti; в. сок из ягод ištrėkšti, išsuñkti sultis iš uogų; в. слёзы *prk.* išspąusti āšaras; 2. įspąusti, išspąusti; в. номер в металле įspąusti nūmerį metalė; 3. šnek. išdūrti, išmuřti, išgrūsti; в. локтем окно alkūne lāngą išgrūsti, išdūrti; ~ся,

-ится *įvk.* 1. būti išspaudžiamam, ištrėškiamam, ištrykšti; сок выдавился из лимона sunkā ištryško iš citrinos; 2. būti išmušamam, išduriamam.

выдавливать, -аю, -аешь *eig.* spąusti, suñkti, *žr.* выдавить; ~ся, -ается *eig.* 1. *žr.* выдавиться; 2. būti išspaudžiamam, ištrėškiamam; 3. būti įspaudžiamam.

выдаивать, -я (iš) melžimas; ~ть, -аю, -аешь *eig. žr.* выдонтъ; ~ться, -аюсь, -аешься *eig. žр.* выдойтсья.

выдальбывать, -аю, -аешь *eig.* 1. skóbtі, skaptuóti, raũpti, ruópti, duóbtі, dróžti; в. корыто skóbtі, skaptuóti lóvį, gėldą; 2. *prk. šnek.* kálti (*pamokas*); 3. iškalinėti, prakalinėti.

выданные, -я *pasen. šnek.* išleidimas, ištekimas (*už vyro*); у неró дочь на выданные jis turi tėkamą dukterį (*tokių metų, kad gali текėti*).

выдать, -ам, -ашь, -аст; -адим, -адите, -адут *įvk.* 1. išduóti; išmokėti; в. спрāвку išduóti pāžymą; в. пенсия išmokėti peņsiją; 2. išdalýti, išskirstyti; 3. įduóti, išduóti, pėrduóti valdžiai (*pvz. nusikaltėli*); 4. išlėisti, ištekinti (*pvz. dukterį*); 5. apsimėsti; skėlbtі, sakýti ēsant; dėtis, sakýtis ēsant, miñtis; в. себя за специалиста dėtis, apsimėsti specialistu; чужую работу он выдал за своё svėtimą dārbą jis skėlbė savų; 6. atskleisti, atideñgti; в. своё раздражение нечаянным словом išduóti, atskleisti savo susiėrzinimą netikėtu žodžiū; в. тайну (секрёт) atideñgti, atskleisti pāslaptį; 7. pagaminti, išlėisti; завод выдал первую продукцию gamyklā išlėido, pagaminó pirmąją produkciją (*gaminius*); ~ся, -астся, -адутся *įvk.* 1. šnek. pasitaikyti, nutikti, atsitikti; день выдался хороший dienā pasitaikė graži; 2. būti išsišovusiam, išsikišusiam, kýšoti, stūksóti, styřėti; 3. išsiskirti, pasižymėti.

выдача, -и 1. (*veiksmas*) išdavimas, (pa)dalijimas; išmokėjimas; 2. išmoka, išmokėta sumā, išduoti pinigai, prėkės; 3. šnek. ištekimas, išleidimas (*už vyro*).

выдающийся, -щаяся, -щееся 1. išsiskiriantis, žymūs, pranašūs, įžymūs; minėtinas; в. лётчик įžymūs lakūnas; выдающееся событие minėtinis įvykis; выдающееся достижение įžymūs laimėjimas; 2. atsikišęs, iškilęs, kýšantis, išsišovęs, išsikišęs, iškilas, styřintis; в. на улице balkón į gātve atsikišęs balkónas.

выдвигать, -аю, -аешь *eig. žр.* выдвинуть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žр.* выдвинуться; 2. būti pastumiamam; 3. būti išstumiamam, ištraukiamam; 4. būti iškeliamam, pasiūlomam.

выдвижной, -нца iškeltinis, darbúotojas, iškeltas į atsakingą dārbą; ~ие, -я 1. (iš)kėlimas, pakėlimas, paūkstinimas; в. женщин на ответственные посты móterų iškėlimas į atsakingus postūs; 2. išstātymas, iškėlimas; в. кандидатов кандидатų išstātymas; ~ка, -и; dgs. *kilm.* -нок, *naud.* -нкам iškeltinė, darbúotoja, iškelta į atsakingą dārbą; ~чество, -а iškėlimo į atsakingas pāreigas sistemā.

выдвижной, -ая, -ое ištraukiamas, išstumiamas; в. ящик ištraukiamas stālčius.

выдвинуть, -ну, -нешь *įvk.* 1. pastūmti (*į priekį*), nukelti, perkelti; в. стол на середину комнаты pastūmti stālą į kambario vidurį; в. батарею ближе к неприятелю nukelti bateriją arčiau priešo; 2. išstūmti, ištraukti; в. экипаж из сарая išstūmti vežimą iš daržinės; в. ящик из комода ištraukti komodos staličių; 3. *prk.* iškelti (*puz. argumentą, pasiūlymą, kaltinimą, įrodymą, klausimą*); pasiūlyti, išstatyti (*kandidatūrą*); в. на должность председателя pasiūlyti į pirmininkus; в. кандидатом в депутаты išstatyti, pasiūlyti kandidatū į deputatus; *~ся*, -нусь, -нешься *įvk.* 1. išsikišti, atsikišti, išsišauti; pasistūmėti, pasistūmti, išėiti (*į priekį*); рота выдвинулась вперед коюра pasistūmėjo į priekį; 2. *prk.* iškilti (*puz. darbe*).

выдворить, -рю, -ришь *įvk.*, *~ять*, -яю, -яешь *eig.* (iš)kraustyti, (iš)keldinti, iškelti, išgyvendinti; ištremti.

выдел, -а 1. atidalljimas, išskyrimas; 2. (ati)dalinys, dalis (*gauta atidallijant*); 3. išskirtinė teisė.

выделать, -аю, -аешь *įvk.* 1. išdirbti, apdirbti, ištaisyti; в. кожу išdirbti odą; 2. padaryti, pagaminti; в. проволоку pagaminti vielą.

выделение, -я 1. išskyrimas, atidalljimas; 2. išsiskyrimas; 3. *biol.* sekrecija, išskyros; 4. *biol.* šalinimas; органы выделения šalinamieji organai.

выделительный, -ая, -ое išskiriamasis, šalinamasis (*organas*).

выделить, -лю, -лишь *įvk.* 1. išskirti, atskirti; 2. paskirti, dūoti (*dalią, krautį*); в. дочерей skirti dukterims dalia; 3. *chem.* pašalinti, išskirti; *~ся*, -люсь, -лишсь *įvk.* 1. išsiskirti, atsiskirti; 2. pasižymėti, atsižymėti, išsiskirti; в. своей смелостью pasižymėti drąsa.

выделка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. išdirbimas, apdirbimas (*puz. kailio*), gaminimas; ištaisymas; 2. dirbinys, gaminys.

выделять, -аю, -аешь *eig.* 1. apdirbinėti, išdirbinėti; 2. gaminti; 3. išdarinėti, išdirbinėti (*puz. pokštus*).

выделять, -яю, -яешь *eig.* *žr.* выделять; *~ся*, -яюсь, -яешсь *eig.* *žr.* выделяться.

выдергать, -аю, -аешь *įvk.* ištraukti, ištraukti, išpėsti, išpėsioti, išrauti, išrovinėti, nurauti, išlupinėti; в. гвозди ištraukti vinis; в. весь лён nurauti visus linus.

выдёргивать, -аю, -аешь *eig.* traukti, pešioti, rauti, lupinėti; в. перья у гуся pešioti žąsiai plunksnas; в. пни в лесу rauti kėlmus miške.

выдержанность, -и *m.* 1. santūrumas, susivaldymas, patvarumas, tvermingumas, pastovumas; в. характера būdo pastovumas, tvermingumas; 2. nuoseklumas; идеологическая в. ideologinis nuoseklumas; *~ый*, -ая, -ое; -жан, -а, -о 1. išlaikytas, nusistovėjęs, atsistovėjęs (*puz. vynas*); 2. patvarus, tvermingas, santūrus, susivaldantis; в. человек santūrus, tvermingas žmogus; 3. nuoseklus.

выдёржать, -жу, -жишь *įvk.*, *~ёрживать*, -аю, -аешь *eig.* 1. atlaikyti, išlaikyti, išturėti, būti pajėgiam; лёд выдержит танк лёдас atlaikys, išturės tanką; в. экзамен išlaikyti egzaminą;

2. iškėsti, išlaikyti, atlaikyti, išturėti, pakėsti, pakelti, ištvėrti, atsilaikyti, atsispirti, ištesėti; в. боль ištvėrti, pakėsti skausmą; он не выдержал и рассердился jis nebeiškentė ir supyrko; куда не выдерживает огня indas bijo ugnies; ♦ в. роль nuosekliai laikytis užsibrėžtos linijos.

выдержка¹, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам ištrauka (*veikalo, protokolo*), citata, išrašas; взять на выдержку pacituoti, paskaityti ištrauką.

выдержка², -и 1. ištvėrmė, ištvėrta, patvarą, tvermė; проявить выдержку parodyti ištvėrmę; 2. sąvaldumas, santūrumas, susivaldymas; 3. *foť.* ekspozicija, išlaikymas; снять с большой выдержкой nufotografuoti su dideliu išlaikymu.

выдрнуть, -ну, -нешь *įvk.* ištraukti, išrauti, išpėsti, išlūpti; в. зуб ištraukti dantį; в. волос из бороды išpėsti iš barzdos plauką.

выдрать, -аю, -аешь *eig.* išplėsinėti, išlupinėti, *žr.* выдрать; *~ся*, -аюсь, -аешсь *eig.* 1. *žr.* выдраться; 2. būti išplėšiamam, išlupamam.

выдонть, -ою, -оншь *įvk.* 1. išmėlžti, išmilžti, 2. *prk.* išvilioti, ištraukti; išmėlžti; *~ся*, -оитсь *įvk.* išsimėlžti, išsimilžti; prisimėlžti.

выдолбить, -блю, -бишь *įvk.* 1. išskobti, išskapčiuoti, išraipti, iškausti, išruopti; išduobti, išdrožti; 2. *prk.* šnek. iškalti; в. упок iškalti pāmoką; 3. prakalti, iškalti.

выдох, -а iškvėpis, išdūsis, iškvėpimas; *~нуть*, -ну, -нешь; *būt.* -нул, -а, -о *įvk.* iškvėpti, iškvėpuoti; *~нуться*, -нусь, -нешься; *būt.* -дохся, -лась, -лось *įvk.* išsikvėpti, nusikvėpti, nusivadėti (*apie alų*).

выдра, -ы ūdra.

выдрать, -деру, -дерешь *įvk.* *šnek.* 1. išpėsti (*puz. lapą*), išpėsti, išdrėksti, išlūpti; 2. *prk.* iškažti kailį, prilūpti; в. за уши ausis nusukti; *~ся*, -дерусь, -дерешься *įvk.* *šnek.* prasiveržti, ištrūkti.

выдренок, -нка; *dgs.* -рята, -рят ūdriukas, ūdriūktis, ūdrėnas.

выдрессировать, -рю, -рюешь *įvk.* išdresuoti, išdresiruoti, išbūklinti.

выдыхнуться, -нусь, -нешься *įvk.* *šnek.* išsimiegoti, atsidrybsoti.

выдрята *žr.* выдренок.

выдубить, -блю, -бишь *įvk.* išrauginti (*kailius*), sušikšninti.

выдувальный, -а pūtėjas (*puz. stiklo fabrike*).

выдубать, -аю, -аешь *eig.* 1. išpūsčioti, gairinti; 2. šaldyti; vėsinti; *žr.* выдуть.

выдув||ка, -и pūtimas (*dirbant stiklo indus*); *~ной*, -ая, -ое pūstinis, išpūstas.

выдум||ать, -аю, -аешь *įvk.* 1. išgalvoti, pramanyti, prasimanyti, išsigalvoti; 2. išrasti (*puz. naują prietaisą*); *~анный*, -ая, -ое; -ман, -а, -о pramanytas, iš piršto išlaužtas; *~ка*, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам 1. prasimanymas; netiesà, mēlas; 2. išmonė; prāmanas, prāmonia; 3. išradinģumas, išradūmas; ♦ голь на выдумки хитра vařgas mokina, vařgas šokina.

выдумщи||к, -а *šnek.* 1. pramanytojas, prasimānēlis; 2. išradėjas; sugalvotojas; *~ца*, -ы *šnek.*

1. pramanýtoja, pramānėlė; 2. išradėja; sugalvotoja.

выдумывать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* *выдумать*.

выдулпить, -лю, -лишь *įvk. šnek.* išduobti, drėvę padaryti.

выдуть, -дую, -дуешь *įvk.* 1. išpūsti, išgairinti, išsiausti (*pov. vėjas ugnį*); įpūsti (*pov. ugnį*); 2. *šnek.* atvėsinti, atšaldyti; 3. *šnek.* išmaukti (*pov. stiklinę alaus*).

выдушить, -шу, -шишь *įvk.* iškvėpti.

выдых, -а *žr.* *выдох*.

выдыха||ние, -я 1. iškvėpimas; 2. nusistelbimas; **~тельный**, -ая, -ое iškvėpūojamasis, iškvėpimo, iškvėpiamasis; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* kvėpti (*iš saugos*); kvėpčioti; **~тсь**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. kvėptis, dunėti, garėti, vadėtis, stelbtis (*apie alų*), dūkti, garuoti; 2. *prk.* silpti, ilsti; лошадь выдыхается arklys silpsta.

выедать, -аю, -аешь *eig. žr.* *выесть*.

выеденный, -ая, -ое; -ден, -а, -о išgraužtas; ♦ это выеденного яйца не стоит tai tuščio kėvalo neverta.

выезд, -а 1. išvažiavimas, išvykimas; в. за границу išvykimas į užsienį; 2. išvažiuojamieji vaftai, išvažiavimas; vietà išvažiuoti; на выезде из города tiės išvažiavimu iš miesto; 3. kinkinys; **~ить**, -эжу, -эдишь *įvk.* 1. pravažinėti, prajodinėti, išjodyti, išjodinėti (*arklį*); 2. (daug) apvažinėti, išvažinėti; apkeliauti; **~ка**, -и pravažinėjimas, prajodinėjimas; **~ной**, -ая, -ое išvažiuojamas(is); выездные ворота išvažiuojamieji vaftai; выездная сессия судà išvažiuojamoji teisimo sėsijs; выездное платье *pasen.* išeiginė suknelė; в. лакей *pasen.* keliōninis liokajus, tãpas.

выезжать¹, -аю, -аешь *eig.* 1. važiuoti (*pov. į mišką*); 2. keltis, kraustyti; *žr.* *выехать*.

выезжать², -аю, -аешь *eig.* (daug) važinėti, keliauti, *žr.* *выездить*.

выем, -а 1. išėmimas (*pov. pinigų iš banko*); 2. iškarpa, iškroda, išpiova, išdroža; išėma, iškasa; 3. (*anglies*) iškirtimas, (*mineralų, rūdos*) iškasimas; 4. išduba, įdubimas, išduoba, duobė, įlomis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам 1. *žr.* *выем*; 2. teis. paėmimas (*pov. turto, dokumentų per kratą*), pōemis; **~ной**, -ая, -ое, **~ный**, -ая, -ое išimamas; выемные рамы išimamieji rėmai.

выемочный, -ая, -ое 1. išimamasis, išimtinasis; išimtas, iškastas (*pov. molis*); iškirptas (*pov. audinio gabalas*); 2. paimtasis; atimtinasis, konfiskuotas (*per kratą*).

выемчатый, -ая, -ое karpýtas (*pov. lapas*); išdubas.

выесть, -ем, -ешь, -ест, -едим, -едите, -едят; *būt.* -ел, -ла, -ло *įvk.* 1. išvāgyti, išėsti, išgraužti; 2. išėsti, išdėginti (*pov. rūgštį*); дымом глаза выело dūmai akis išgraužė, išėdė.

выехать, -еду, -едешь *įvk.* 1. išvažiuoti, išjoti, išvỹkti; в. из ворот išvažiuoti prō vartus; в. из села išvỹkti iš kaimo; в. в город išvažiuoti į miestą; 2. išsikelti, išsikraustyti; завтра онъ выедут rytój jiē išsikraustys (*į kitą butą, vietovę*); 3. *prk. šnek. vulg.* pasinaudoti, išsisukti;

в. на своём помощнике išsisukti, panaudojant savo padėjėją; он выехал на неосведомленности собеседника jis išsisuko, pasinaudodamas pašnekovo nežinojimu.

выжаривать, -аю, -аешь *eig. žr.* *выжарить*; **~ся**, -ается *eig.* 1. *žr.* *выжариться*; 2. būti išspirginamam, iškaiinamam.

выжарить, -рю, -ришь *įvk. šnek.* 1. išspirginti, gerai iškėpti; 2. iškaiinti; в. горшок iškaiinti pūda; **~ся**, -ится *įvk. šnek.* 1. išspirgti, išspirginti; 2. išsikačinti, įkaisti; в. на солнце išsikačinti saulėje.

выжать¹, выжму, выжмешь *įvk.* 1. išspausti (*pov. sūrį*), išslėgti, suspausti; išgniauzti (*pov. sulis*), išgniauzyti, išsuukti, ištrėkšti, ištraiškyti (*pov. uogas*); в. сок из лимона išspausti, ištrėkšti suką iš citrinos; 2. išgręžti; nugręžti; в. белё išgręžti skalbinius; 3. *sport.* išspausti; в. левой рукой сорок килограммов išspausti kairiaja ranka keturiasdešimt kilogramų.

выжать², выжну, выжнешь *įvk.* nupiauti, nukirsti; išpiauti; в. гектар пшеницы nukirsti hektarą kviečių; в. луг nupiauti pievą; выжни всю траву около плодовых деревьев išpiauk visą žolę aplink vaismedžius.

выждать, -ду, -дешь *įvk.* išlaukti; prilaukti, palaukti; в. до полуночи išlaukti iki vidurnakčio; сколько я тебя выждал kiek aš tavęs prilaukiau; в. удобный случай palaukti tinkamos progos.

выжелобить, -блю, -бишь *įvk. šnek.* griovelius, išdrožas padaryti, išgrioveliuoti.

выжелтить, -лчу, -лтишь *įvk. šnek.* išgeltinti, geltinai nudažyti (*pov. grindis*).

выжереб, -а, **~ка**, -и *tarm.* kumeliavimasis; apsikumeliavimas.

выжечь, выжгу, выжжешь, -жгут; *būt.* выжер, выжгла, выжгло *įvk.* 1. išdėginti; išskrudinti, išsvilinti; солнцем выжгло посевы saulė išdėgino pasėlius; 2. išdėgti; в. посуду išdėgti indus; 3. iškaiinti, išdėginti; в. горшок iškaiinti pūda.

выживать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* *выжить*¹.

выживать², -аю, -аешь *eig.* varyti (*iš kur*), mėsti (*pov. iš buto*), *žr.* *выжить*².

выжига, -и 1. *v. ir m. šnek. niek.* buklūs sūkčius, argavikas; sūkčiuvienė, argavikė; 2. *m. tarm.* išdėgintas miškas, degimas, degimai.

выжига||ние, -я 1. (iš)dėginimas; в. по дереву дегинимас mēdyje; 2. degimas, išdegimas; в. труб vamzdžių (iš)degimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* 1. (iš)dėginti, svilinti; 2. dēgti (*pov. puodus*); 3. kaitinti.

выжидательный, -ая, -ое laukimo; įtemptas, nepatiklūs; выжидательная политика laukimo politika; выжидательная терапия *med.* laukimo terapija; в. взгляд nepatiklūs, įtemptas žvilgsnis.

выжидать, -аю, -аешь *eig.* laukti (*kurį laiką*), lūkuriuoti, lūkinėti, lūkčioti.

выжильвать, -аю, -аешь *eig.* **выжиль**, -лю, -лишь *įvk. prk. šnek.* (apgāule) (pa)glemžti, (iš)kaulyti.

выжим, -а *sport.* išspaudimas.

выжимала, -ы *v. ir m. niek.* ėdikas, ėdikė, engėjas, engėja, gniaužikas, gniaužikė.

выжимание, -я 1. išgniauzimas, (iš)sukimas, (iš)-trėskimas; 2. išgręžimas (pvz. skalbinių).

выжимать, -аю, -аешь eig. 1. suñkti, trėkšti; 2. gręžti; žr. **выжать**¹.

выжимка, -и žр. **выжимание**.

выжимки, -мок, иг -мков dgs. išspaudos, išgniauzos, gniauzos, puosunkos.

выжинать, -аю, -аешь eig. kiřsti (dalgiu), piąuti, žr. **выжать**².

выжирать, -аю, -аешь eig. šnek. žр. **выжрать**.

выжить¹, -иву, -ивешь įvk. 1. (iš)lįkti gyvām; 2. išgyvėnti, pragyvėnti; 3. šnek. išnaikinti (pvz. blusas); 4. pakėlti (pvz. nelaime); ♦ в. из умā arkvaiřti, išglūřti, apglūřti, suvaikėti; prōto netėkti; в. из лет iřeiti iš mėtų.

выжить², -иву, -ивешь įvk. išvarýti, išriėti, išėsti, išstūmti, išvarýti, išgyvėndinti.

выжл|ец, -а skalikas (patinas); ~ица, -ы skalikas (kalė); ~ятник, -а skalikininkas (medžiotojas, prižiūrintis skalikus).

выжму žр. **выжать**¹.

выжну žр. **выжать**².

выжрать, -ру, -реш įvk. niek. šnek. išėsti, išrýti, išsprįgti.

вызванивать, -аю, -аешь eig. dažniai skāmbinti (keliais varpais).

вызвать, -зову, -зовешь įvk. 1. išsaũkti, pařaũkti, pařsaũkti; iškvieřti, pakvieřti; в. в суд teismaĩ pařsaũkti; в. певцā aplodismentāmi išsaũkti dainiĩnā plojimaĩ; в. на соцсоревновāние išsaũkti į socialistinį lenktyniāvimā; 2. prk. sužādinti, sukėlti (pvz. jausmā, padarinį); в. замешательство sukėlti sąmyřį, sumišmā; в. работу pravimdyti; в. слезы āřaras išspāusti, pravirkdyti; в. высокомерие į puikýbę pakėlti; ~ся, -зовусь, -зовешься įvk. pasisūlyti, pasišaũti; в. в разведку pasisūlyti į žvalgybā.

вызвездить, -ит įvk. beasm. pasirōdyti žvaigždėms dangujė, sužibti, sužibėti žvaigždėms; к ночи вызвездило į pāktį sužibo žvaigždės.

вызволить, -лю, -лишь įvk. išlāisvinti, išvaduoti, išgėlbėti, ištrāukti (pvz. iš nelaimės); ~ся, -люсь, -лишсь įvk. išsivaduoti, išsigėlbėti, ištrākti.

вызволить, -аю, -аешь eig. lāisvinti, vaduoti, gėlbėti.

вызвонить, -ню, -нишь įvk. išskāmbinti, paskāmbinti varpais (kokiā melodiā).

выздора|вливать, -аю, -аешь eig. sveikti, sveikėti, gýti, tařpti.

выздоров|еть, -ею, -еешь įvk. pasveikti, pagýti, išgýti, ištařpti; ~ление, -я pasveikimas, išgijimas.

вызеленить, -ню, -нишь įvk. šnek. išžālinti, žaliaĩ nudažýti (pvz. gijas); ~ся, -нюсь, -нишсь įvk. susižāliuoti, žaliaĩ išsitėpti, susižaliaukúoti, išsižaliaukúoti.

вызимовать, -мую, -муешь įvk. pėrziemoti, pralėisti žiemā.

вызнавать, -наю, -наешь eig. šnek. teirāutis, stėngtis sužinóti, tirti, tyrinėti; kvōsti.

вызнать, -аю, -аешь įvk. šnek. sužinóti, patirti, ištirti; išgāuti, iškvōsti, atsižinóti.

вызов, -а 1. (iš)řaukimas, (iš)kvietimas; получить в. в министрество bũti išsaũktām, iškvieřtām į ministėrijā; 2. pakvietimas, kvietimas, řaukimas (dokumentas, rařtas); явиться с вызовом на руках atvųkti, tũrint sũ savim řaukimā; 3. išřukis; бросить в. противнику mėsti prieřui išřukį.

вызолачивать, -аю, -аешь eig. āuksinti, āuksuoti. **вызолотить**, -лочу, -лотишь įvk. paāuksinti, paāuksuoti.

вызреть, -ает eig. brėsti, nókti, siřpti.

вызреть, -еет įvk. 1. pribrėsti (javai); išnókti, pri-nókti (vaisiai); išsiřpti (uogos); 2. prk. priti-viũkti (pvz. votis); iškārřti, susėnti; įmetėti.

вызубрить¹, -рю, -ришь įvk. iškāliti (pvz. pamoką).

вызубрить², -рю, -ришь įvk. išdantýti (ařmenis), išrantýti, išřukėti.

вызыватель, -я v. tech. řaukiklis, vibrātorius (pvz. telefono).

вызывать, -аю, -аешь eig. 1. kviėsti, řaũkti; 2. prk. žādinti, kėlti; лекарство вызывает облегчение vāistai leĩgvina, nuō vāistų palengvėja; ~ся, -аюсь, -аеюсь eig. 1. siũlytis, žр. **вызваться**; 2. bũti išřaukiamām.

вызывающий, -ая, -ее āžaras, priekabũs, kibũs, išřaũkiantis, arogāntiškas; в. тон išřaũkiantis, āžaras tōnas; вызывающее поведение priekabũs, arogāntiškas elgesys.

вызывной, -ая, -ое (iš)řaukiamasis.

вызывать, -ает eig., **вызывать**, -нет; bũt. **вызба**, -ла, -ло įvk. šnek. (iš)řalyti, nuřalnóti, išřalti.

выиграть, -аю, -аешь įvk. 1. išlōřti; в. в лотерее išlōřti lotėrijoje; 2. laimėti; в. боĩ laimėti mũřį; в. шахматную партию laimėti řachmātų partijā; в. время prk. laimėti laiko.

выигрывать, -аю, -аешь eig. išlōřinėti; laimėti.

выигрыш, -а laimėjimas, išlōřimas; lošinys, laimikis; быть в выигрыше išlōřti, laimėti, turėti pirmenybę; ~ный, -ая, -ое 1. išlōřtinis, laimėtas (daiktas); 2. išlōřiamasis, sũ laimėjimaĩ, laimimas (pvz. bilietas); в. заём išlōřiamoji paskola; 3. duodantis pirmenybę, naudingas.

выискать, -ищу, -ищешь įvk. suieřkóti, pritýkoti, surāsti; в. редкую книжку surāsti rėtā kny-gėlę; ~ся, -ищется įvk. šnek. pasitaikyti, atsitikti; atsirāsti, susirāsti; вот умник выискался řit iř atsirādo gudruolis, išmiĩčius; выискался слўчай atsirādo, pasitaikė, atsitiko prōga.

выискывать, -аю, -аешь eig. žр. **выискать**; ~ся, -ается eig. žр. **выискаться**.

выйти, **выйду**, **выйдешь**; bũt. **вышел**, **вышла**, **вышло** įvk. 1. iřeiti, pasitraukti, pasiřalinti; в. из комнаты iřeiti iš kambario; 2. nueiti, iřeiti, atsirāsti, pasirōdyti; в. на дороу iřeiti, nueiti į kėliā; в. на сцėну pasirōdyti scėnoje, iřeiti į scėnā; 3. išstóti, pasitraukti, iřeiti; в. из состава комиссии iřeiti iš komisijos; в. из боя pasitraukti iš māřio; 4. išplāukti; в. в море išplāukti į jūrā; 5. išlipti; в. из машины išlipti iš mařinos; 6. iřtekėti, iřeiti (ũž vỹro); в. за дóктора iřtekėti ūž dāktaro; 7. pasirōdyti, iřeiti; в. из печāti iřeiti iš spaudōs; 8. tāpti, bũti,

išeiti; из него выйдет хороший адвокат iš jo išeis, būs geras advokatas; 9. pasibaigti, išsibaigti; весь сахар вышел cukrus išsibaigė; 10. įvykti, būti, išeiti; ничего хорошего не выйдет nieko gero nebūs, neišeis; вышла неприятность įvyko nemalonumas; 11. atitekti; ему вышла награда jam atiteko apdovanojimas; ♦ рекá вышла из берегов upė patvino, išsiliejo, papliupėjo iš krantų; в. в отставку atsistatydinti; в. наружу paaiškėti, išplaukti, iškilti, išeiti aikštėn; в. из терпения netekti, pritrūkti kantrybės; в. из себя nesusivaldyti, nebesivaldyti, pėrgesti, nebesitverti pykčiui; в. из употребления būti, tapti, pasidaryti nebevartojiamam, nebebuti vartojiamam, išeiti iš mados; в. из заблуждения nebeklęsti, atsisiklaidinti, atsikratyti klaidų; в. в люди tapti doru, tiškai žmogumi; в. из лет pėraugti; в. из доверия nustoti, netekti pasitikėjimo; ростом не вышел neužaugo, liko neužauga.

выказать, -кажу, -кажешь *įvk. šnek.* 1. parodyti; parodyti išstatyti, pademonstruoti; 2. atskleisti, parodyti, parėikšti; в. храбрость parodyti narsumą; ~ся, -кажусь, -кажешься *įvk. šnek.* pasirodyti, pasirėikšti, atsiskleisti.

выказывать, -аю, -аешь *eig. žr. выказать; ~ся, -аюсь, -аешься eig.* 1. žr. выказаться; 2. būti išstatomam (parodai).

выкалить, -лю, -лишь *įvk. šnek.* išdėgti, iškaĩtinti.

выкалывать, -аю, -аешь *eig.* 1. badyti, badinėti; 2. kapoti (ledą); 3. daigstyti (piešinį).

выкамаривать, -аю, -аешь *eig. šnek.* išdaigauti, išdarinėti pókštus.

выканычить, -чу, -чишь *įvk. šnek.* iškaũlyti, išklaukti.

выкапчивать, -аю, -аешь *eig. rūkýti (dūmuose), būdyti; ~ся, -ается eig.* 1. rūkýtis (apie mėsą, žuvis), būdytis; 2. sūodintis.

выкапывать, -аю, -аешь *eig. atkasinėti, iškasinėti, žr. выкопать; ~ся, -аюсь, -аешься eig.* 1. kápanotis, kapstytis, kėpurnėtis; 2. būti atkasamam, iškasamam.

выкарабкаться, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* išsikápanoti, išsirepečkėnti, išsikrapštyti, išsikeberuoti, iškópti, išsiruopšti, išsikėpurnėti; в. из ямы iškópti, išsirepečkėnti iš duobės; в. из беды *prk.* išsikrapštyti iš bėdos.

выкармливать, -аю, -аешь *eig. penėti, mĩtinti, maitinti, auginti, žr. выкормить.*

выкат, -а *šnek. išritinimas, išritimas.*

выкатать¹, -аю, -аешь *įvk. 1. šnek. išvolioti; 2. sukočioti, išbrūžkuoti, išlyginti.*

выкатать², -аю, -аешь *įvk. šnek. išraičioti, išridinti, išristi (vieną po kito).*

выкататься, -аюсь, -аешься *įvk. 1. šnek. išsivolioti; в. в снery išsivolioti sniegė; išsisnieguoti; 2. išsilyginti, susikočioti.*

выкатить, -ачу, -атишь *įvk. 1. išristi (pvz. statinę), išritinti; 2. (vežant) išstūmti (pvz. ratus iš daržinės); 3. išdundėti, išdardėti, išriedėti; išvažiuoti; 4. šnek. išvesti, išplėsti, išpūsti, išsproginti (akis); ~ся, -ачусь, -атишься įvk. 1. išriedėti, išsiristi (pvz. obuoliai iš pintinės), iš-*

kristi, išbirti; 2. pasirodyti, išlįsti (pvz. saulė iš po debesų); 3. *šnek. išdardėti, išvažiuoti; išsprūsti, išbėgti, išsmūkti; 4. šnek. išsproginti, išvirsti, iššókti (apie akis).*

выкат||ка, -и 1. išritimas, išritinimas (pvz. rąstų); 2. (skalbinių) kočiøjimas, lyginimas; 3. išvežimas (iškasinių iš kasyklos); ~чик, -а (iškasinių) išgabėntojas.

выкатывать¹, -аю, -аешь *eig. žr. выкатать*¹.

выкатывать², -аю, -аешь *eig. žr. выкатить* ir выкатать²; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr. выкатиться; 2. būti išritinamam.*

выкачать, -аю, -аешь *įvk. 1. išsiurbti, išsiurbliuoti (vandenį), išpumpuoti; 2. prk. išnaudoti, išlūpti, ištraukti, išsiurbti, argaule pasisavinti, užgróbt; капиталисты выкачали из колоний огромные материальные ценности kapitalistai išsiurbė iš kolonijų milžiniškas materialines vertybes.*

выкачивать, -аю, -аешь *eig. siurbti, pumpuoti, žr. выкачать.*

выкачка, -и; *dgs. kilm. -чек, naud. -чкам šnek. išsiurbimas, išpumpavimas.*

выкашивать, -аю, -аешь *eig. piauti (pvz. pievą).*

выкашливать, -аю, -аешь *eig. žr. выкашлять; ~ся, -аюсь, -аешься eig. žr. выкашляться.*

выкашлять, -аю, -аешь *įvk. šnek. iškósėti, atkósėti; ~ся, -яюсь, -яешься įvk. šnek. išsikósėti, atsi-*

вык||асить, -ашу, -асишь *įvk., ~ашивать, -аю, -аешь eig. (iš)gauginti.*

вык||ал||ать, -аю, -аешь *įvk. išmėtyti, išsvaidyti, išmėčioti; в. вещи через окно išsvaidyti daiktus pro langą; ~ка, -и išmetimas, išsvaidymas.*

выкидывать, -аю, -аешь *eig. 1. mėčioti, svaidyti; 2. prk. krėsti, taisyti, ródyti; в. шутки krėsti juokūs; 3. pėrsileidinėti.*

выкидыш, -а 1. pėrsileidimas, abórtas (apie moterį); išsimetimas (apie gyvulį); 2. nelaikšis (kūdikis); išmetinys, išgašinys; иметь в. pėrsileisti, pasigadinti.

выкинуть, -ну, -нешь *įvk. 1. išmėsti, išsviesti, išsvaidyti, išmėtyti; 2. išbraukti, išmėsti; в. главу из рукописи išbraukti skirsnį iš raikraščio; 3. pėrsileisti; išsigaišinti, ištrikti (apie nėščią moterį); išsimėsti (apie gyvulį), išsibarstyti (apie kiaušį); 4. palėisti, išlėisti, išmėsti; в. на ветер palėisti vėjais, išlėisti niekams, bė reikalo; 5. prk. iškrėsti, ištaisyti, iškiřsti; в. фókус iškrėsti triuką, pókštą; ♦ в. из головы užmiršti, atsisakyti minties, išmėsti iš galvos; в. флаг iškėlti, išskleisti vėliavą; в. лóзунг paskėlbtі šūkį; в. на счєтах sumėsti (skaičiuojant), suskaiciuoti; в. на улицу išmėsti (iš būto) į gatvę; ~ся, -нусь, -нешься įvk. šnek. 1. iššókti; рыба выкинулась из воды žuvis iššóko, išpliupsėjo iš vandenį; 2. išsiveržti (pvz. vandens čiurkšlė).*

выкипать, -ает *eig., выкипеть, -пит įvk. nuvirti, iškūpti, (iš)garuoti, garašs išeiti, išvirti, (nu)sėkti (bevérdant); суп выкипел sriubà nūvirė, nusėko.*

выкипятить, -ячу, -ятишь *įvk. išvirinti, iššūtinti (pvz. skalbinius).*

ВЫКИСАТЬ, -ает *eig.*, **ВЫКИСУТЬ**, -нет *ivk.* (iš) rūgti, įrūgti, išgižti; testo выкисло tešla įrūgo, išrūgo.

ВЫКЛАДКА, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. išdėjimas, išdėliojimas; в. товара на прилавок prekų išdėliojimas ant prekystalio; 2. išklojimas; в. бассейна мрамором baseino išklojimas marmuru; 3. *džn. dgs.* -дки, -док apskaičiavimai; математические выкладки matematiniai apskaičiavimai; 4. *tarm.* kastravimas, (iš) rómijimas; в. жеребца ежіло kastravimas; 5. *pasen.* puošmenos, ornamentas, inkrustacija.

ВЫКЛАДЫВАНИЕ, -я išdėjimas, išklojimas; atskleidimas.

ВЫКЛАДЫВАТЬ, -аю, -аешь *eig.* 1. dėlioti, dėstyti; 2. klóstyti, apdėlioti; 3. kastruoti; **~ся**, -ается *eig.* 1. būti (iš)klojamam; 2. būti išimamam.

ВЫКЛАНЯТЬСЯ, -яюсь, -яешься *ivk. šnek.* nusileškiant, nusižeminus išprašyti.

ВЫКЛАСТЬ, -аду, -адешь; *būt.* -клал, -а, -о *ivk. šnek.* 1. išdėlioti (*pov. prekes ant prekystalio*); 2. išklóti, apklóti (*pov. gėlyno lysves velėnomis*).

ВЫКЛЕВАТЬ, -люю, -люешь *ivk.* 1. sulėsti, išlėsti; в. всё зерно sulėsti visus grūdus; 2. (snapu) iškiršti (*pov. akį*), iškapóti, iškneibti; **~ся**, -люется *ivk.* išsiristi, išsikálti, prasiřakti, prasi-káliti (*pov. viščiukas iš kiaušinio*).

ВЫКЛÉВЫВАТЬ, -аю, -аешь *eig.* 1. (iš)lesióti, lesinėti; 2. karóti; *žr.* выклевать; **~ся**, -ается *eig.* raktis, rintis, káltis (*iš kiaušinio*).

ВЫКЛÉИВА||НИЕ, -я (iš)klijavimas, išlipdymas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* lipinti, išlipinėti, klijuoti.

ВЫКЛЕИТЬ, -ею, -еишь *ivk.* išklijuóti, išlipdyti; išmušti (*pov. kambarį tapetais*).

ВЫКЛЕЙМИТЬ, -млю, -мишь *ivk.* įspauduoti, sužymėti, žymės įspausti, išdeginti, įdaguoti.

ВЫКЛЕ||ПАТЬ, -аю, -аешь *ivk.* 1. nukáliti; 2. ištinti (*dalgi*), išplákti; **~ёпывать**, -аю, -аешь *eig.* 1. nukalinėti, káliti; 2. tinti, plákti (*dalgi*).

ВЫКЛИКАТЬ, -аю, -аешь *eig.* 1. šaukti, šūkauti, šúkti, šúkaloti; 2. iššaukinėti, šúkinti, šaukti pavardėmis.

ВЫКЛИКНУТЬ, -ну, -нешь *ivk.* 1. sušukti, šáktelėti, riktelėti; 2. iššaukti (*pagal srašą*).

ВЫКЛЙНИВАТЬ, -аю, -аешь *eig.*, **ВЫКЛИНИТЬ**, -ню, -нишь *ivk.* pleišta (iš)varýti, (iš)mušti, (iš)mušinėti.

ВЫКЛИЧКА, -и 1. šaukimas; šúkavimas; 2. iššaukimas, iššaukinėjimas, šúkinimas; 3. *pasen.* užsakai (*bažnyčioje*).

ВЫКЛЮНУТЬ, -ну, -нешь *ivk.* iškiršti, iškneibti.

ВЫКЛЮЧАТЕЛЬ, -я в. *tech.* išjungtùkas, išjungiklis, išjungtuvas.

ВЫКЛЮЧ||АТЬ, -аю, -аешь *eig.* 1. išjunginėti (*elekt-rą*); 2. braukýti (*iš srašo*); **~ая** 1. padalyvis išjungiant; 2. *eina prl. su kilm.* ir gal. *pasen.* išskýrus, bė; **~ение**, -я 1. išjungimas; 2. pašalinimas; išbraukimas.

ВЫКЛЮЧИТЬ, -чу, -чишь *ivk.* 1. išjungti; в. свет išjungti šviėsa; в. радио išjungti rądiją; 2. išbraukti (*pov. iš srašo*); pašálinti (*pov. iš žaidimo*).

ВЫКЛЮЧКА, -и 1. išjungimas; 2. *spst.* išrakinimas; в. стрóкų eilutės išrakinimas; 3. в. со службы *pasen.* atleidimas iš tarnýbos.

ВЫКЛЯНЧИВАТЬ, -аю, -аешь *eig. šnek.* kaulyti, prašinėti, maldáuti.

ВЫКЛЯНЧИТЬ, -чу, -чишь *ivk. šnek.* iškaulyti, išlóti, išklúkti, išklúkti, išzaũnyti, išprašýti, išmaldáuti.

ВЫКОВАТЬ, -кую, -куешь *ivk.* 1. nukáliti, iškáliti, nukálstyti; в. гвоздь nukáliti vinį; 2. *prk.* atkakliu dárbu sukúrti, išugdýti; nukáldinti; в. новые кадры išugdýti naujus kadrus.

ВЫКОВЫВАТЬ, -аю, -аешь *eig.* káliti, nukalinėti, kálsyti.

ВЫКОВЫРИВАТЬ, -аю, -аешь *eig.* knaibýti, (iš)krapštinėti, ruópti.

ВЫКОВЫР||НУТЬ, -ну, -нешь *ivk. žr.* выковырять (1 *reikš.*); **~ять**, -яю, -яешь *ivk.* 1. iškneibti, išruópti, išskvarbýti, iškrapštyti (*pov. dantis*); išrąkti (*pyркę*); 2. *tarm.* (vyžas) nupinti, nuvyzóti.

ВЫКОЛÁЧИВАТЬ, -аю, -аешь *eig.* 1. išmušinėti (*pov. vinis*); 2. dulkinti (*pov. kilimą*); *žr.* выколотить.

ВЫКОЛÁШИВА||НИЕ, -я (*javų*) (iš)plaukimas, išplaukėjimas; **~ться**, -ается *eig.* pláukti, pláukėti (*pov. kviečiai*).

ВЫКОЛОСИТЬСЯ, -ится *ivk.* išpláukti, išpláukėti, išvarpėti, išváltėti (*pov. avižos*); рожь скóро выколосится rugiai greitai išplaũks.

ВЫКОЛОТИТЬ, -лочу, -лотишь *ivk.* 1. išmušti (*pov. pleišta*); 2. išdulkinti (*pov. maišą*), išblúzginti; 3. nublókti (*javų pėdus*); 4. iškúlti (*stiklą*), išdaũžti, išpyškinti; 5. *prk.* išlúpti, išspausti, išplėsti; в. налóги išspausti mókesčius; 6. (*sunkiai*) uždirbti, užvařgti; ♦ в. дурь įdėti próto (*mušimu nupratinti nuo kò nors blógo*).

ВЫКОЛОТКА, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. išdulkinimas (*mušant dulkinamąjį daiktą*); 2. kurpális, trinkėlė, stukėlė; 3. *spst.* keturkampe trinka, stukėlė riakinio raidėms išlyginti; 4. *tech.* išmuštùvas.

ВЫКОЛОТЬ, -лю, -лешь *ivk.* 1. išdúrti, išbadýti (*pov. akis*); 2. atskéliti, išskéliti (*pov. ledą*), iškiršti.

ВЫКОЛУП||АТЬ, -аю, -аешь *ivk.*, **~нуть**, -ну, -нешь *ivk.* išknebinėti, iškrapštyti, iškneibti, išknai-býti.

ВЫКОЛУПЫВАТЬ, -аю, -аешь *eig.* knebinėti, knebėnti, knaibýti.

ВЫКОНОПАТИТЬ, -ачу, -атишь *ivk.*, **ВЫКОНОПАЧИВАТЬ**, -ваю, -ваешь *eig.* (į)samanóti, išsamanóti, (iš)pakulóti (*tarpus tarp rąstų, statant namą*).

ВЫКОПАТЬ, -аю, -аешь *ivk.* 1. iškásti, atkásti, iškapstyti; 2. *prk. šnek.* ištraukti, atrásti; **~ся**, -аюсь, -аеься *ivk.* išsikapstyti, išsikapanoti.

ВЫКОПТИТЬ, -пчу, -птишь *ivk.* 1. išrúkýti (*dūmuose*), išbúdyti (*mėsa*); **~ся**, -ится *ivk.* 1. išsirúkýti, išrúkti; 2. išsisuodinti.

ВЫКОРМИТЬ, -млю, -мишь *ivk.* išpenėti, išmaitinti, iššerti, išauginti.

ВЫКОРМ||ЛОК, -мка, **~ыш**, -а *šnek.* 1. namiė (bė mótinos) užaugintas gyvulýs; 2. *pasen.* žindùkas, žindùklis (*žindyvės atžvilgiu*); 3. *prk. niek.* peniùkšlis; фашистский в. fašistinis peniùkšlis.

ВЫКОРПЕТЬ, -плю, -пишь *ivk. šnek.* 1. išsėdėti (*pov.*

prie darbo), iškiurksóti; 2. išsėdėti (*laimėti ilgu sėdimu darbu*).

выкорч||евать, -чую, -чуешь *juk.*, **~ёвывать**, -аю, -аешь *eig.* 1. (iš)rąti su šaknimis (*kelmus, kerus*), išversti; 2. *prk.* (iš)naikinti, išrąti su šaknimis; в. бюрократизм (iš)naikinti, (iš)rąti su šaknimis biurokratizma.

выкосить, -ошу, -осишь *juk.* 1. nuplėsti (*pov. pie-va*); 2. užplėsti (*piovimi pelnyti*).

выкрадывать, -аю, -аешь *eig.* vōgti, vaginėti; gróbt; plėsti; **~ся**, -аюсь, -аеюсь *eig.* glūdinti, slūdkinti, *žr.* **выкрасться**.

выкраивать, -аю, -аешь *eig.* iškarpiuoti, iškarpioti, kiřpti, karpyti, *žr.* **выкронть**.

выкрасить, -ашу, -асишь *juk.* nudažyti, išdažyti; **~ся**, -ашусь, -асишусь *juk.* nusidažyti; susitępti dažaš, išsidažyti.

выкрась, -аду, -адешь; **бūt.** -ал, -ала, -ало *juk.* išvōgti, pagróbti; в. докумэнтэ išvōgti dokumentus; в. невёсту ра(si)gróbti nótaką; **~ся**, -адусь, -адешься; **бūt.** -ался, -алась, -алось *juk.* vogčiomis, nejučiomis išeiti, išsėlinti, pabėgti, išglūdinti.

выкрамеленный, -ая, -ое; -лен, -а, -о *krakmōlytas*; **выкрамеленная** рубашка *sukrakmōlyti marškiniai*.

выкрамелить, -лю, -лишь *juk.* iškrakmōlyti, *sukrakmōlyti*.

выкрашивать, -аю, -аешь *eig.* dažyti, *žr.* **выкрасить**; **~ся**, -аюсь, -аеюсь *eig.* 1. dažytis, *žr.* **выкраситься**; 2. būti nudažomam.

выкрась, -аю, -аешь *eig.* *pasen.* išskilti; в. огонь išskilti ugnį.

выкрест, -а *pasen.* perikrikštas; **~ить**, -ещу, -е-тишь *juk.* *pasen.* perikrikštyti; (pa)krikštyti.

выкрик, -а *sušukimas, riksmas, šūksmas, šūkis, šauksmas, šuktelėjimas*.

выкрикивать, -аю, -аешь *eig.* šūkauti, šūkčioti, rėkauti, šūkiloti; *gařsiai* šaukti.

выкрикнуть, -ну, -нешь *juk.* sušukti, surikkti; išrėkti, pašaukti.

выкристаллизоваться, -зuerся *juk.* išsikristalizuoti, *susikristalizuoti*.

выкричаться, -чусь, -чишусь *juk.* *šnek.* atsirėkti (*ligi valiai*), išsirėkti.

выкронть, -ою, -оншь *juk.* 1. iškiřpti, sukiřpti (*pov. iš medžiagos drabužį*); 2. *prk.* (su vargū) išskirti, sutauptyti.

выкройка, -и; *dgs. kilm.* -оек, *naud.* -ойкам 1. sukirpimo pavyzdys (*drabužio, avalynės*), kirpinys, kirpinys; 2. sukirpimas.

выкромсать, -аю, -аешь *juk.* 1. (*nevykusiai*) iškiřpti; 2. *prk.* sugadinti.

выкрошить, -шу, -шишь *juk.* 1. *šnek.* ištrūpinti, išgūrinti; 2. iškneibti, išknebinėti, išknebėti, iškrapštėti; в. начинку из пирога išknebėti pyrago įdara; **~ся**, -ится *juk.* ištrupėti, išgūrėti (*pov. dantys*), ištriusėti, išsiupėti.

выкрутасы, -ов *dgs. šnek.* 1. viņgrūs laimstai, vingiai, rāštai, rangai (*audiniuose*); 2. *prk.* įmañt-rūs išsisukinėjimai, sūktos kalbos; įmantrībės; говорить с выкрутасами įmantriai kalbėti; 3. *prk.* neįprasti, vikrūs, įmañtrūs judesiai; выдѣлывать в. rangytis, kraipytis, sūkaliotis.

выкрутить, -учу, -утишь *juk.* 1. susukti, nuvyti (*virvę*); 2. išsukti; в. лампочку из патрона išsukti lempuotę iš patrono; 3. *šnek.* išgręžti; в. бельё išgręžti skalbinius; 4. *šnek.* išnarinti, išsukti; мальчику выкрутили руку vaikui išsuko ranką; **~ся**, -учусь, -утишусь *juk.* 1. išsisukti, atsisukti; 2. *prk.* išsipinklioti, išsipainioti, išsisukti; в. из беды išsipainioti iš bėdos.

выкручивать, -аю, -аешь *eig.* 1. išsukinėti, išsukioti; 2. sukkti, vyti (*pov. botagą*); 3. gręžti, gražyti; **~ся**, -аюсь, -аеюсь *eig.* 1. atsisukinėti, atsisukinti; 2. išsisukinėti, pinkliotis; 3. būti su-sukamam, nuvejamam; 4. būti atsukamam.

выкрыть, -рою, -роешь *juk.* išklóti, padeęgti; в. пол линолеумом grindis išklóti linoleumu.

выкувырнуть, -ну, -нешь *juk.* *šnek.* išversti; **~ся**, -нусь, -нешься *juk.* išviršti (*stačia galva*), išsi-versti.

выкуковать, -укует *juk.* iškukúoti.

выкуп, -а 1. išpirkimas; 2. išpirkis, vaduotpinigiai, išperkamieji (*pinigai*), išpirka; взятъ в. раимti išpirkį; 3. išpirkinys (*kas išperkama*).

выкупать, -аю, -аешь *juk.* išmaudyti, išplukdyti (*arklį*); **~ся**, -аюсь, -аеюсь *juk.* išsimaudyti, išsipliuskuriuoti, išsipóskinti.

выкупать, -аю, -аешь *eig.* išpirkinėti, išpirkioti.

выкуп||ить, -плю, -пишь *juk.* išpirkti; **выкупили** весь товар išpirko visás prekės; в. из ломбарда часы išpirkti iš lombardo laikrodį; в. заложников išpirkti įkaitus; **~ной**, -ая, -ое išperkamasis; išpirkimo; выкупные платежи išperkamieji mokesčiai.

выкуривать, -аю, -аешь *eig.* 1. dūlyti, smilkyti, rūkyti; 2. varyti (*spirita*); dęgti (*degutą*).

выкурить, -рю, -ришь *juk.* 1. surūkyti, išrūkyti; в. папироску surūkyti papirósą; в. все папиросы išrūkyti visus papirosus; 2. išdūliuoti, išdūlyti (*leidžiant dūmus*), išsmilkyti; в. лисъ из норы išvaryti dūmais lapę iš olos; в. пчёл из улья išdūlyti, išvaryti dūliu bitės iš avilio; 3. *prk.* išprašyti, išvaryti, priveřsti išeiti; оні эле вы-курили непрощенных гостей jię vos-ne-vos iš-prašę nekviestuosius svečius; 4. *pasen.* išvaryti, pridirbti (*degtinės*); išdęgti (*degutą*).

выкусить, -ушу, -усишь *juk.* iškąsti, išgraužti, iškabliuoti (*dantimis*); в. мякиш iškabliuoti minkštimą; ♦ nákosь выкуси! *vulg.* nàl, tēl, išgraužkl!

выкусывать, -аю, -аешь *eig.* graužti, kabliuoti, iškandžioti, *žr.* **выкусить**.

выкушать, -аю, -аешь *juk.* 1. išvālygti, suvālygti; 2. išgėrti (*kreipiantis draugiškai*); **выкушайте** ещё чашечку чайкų išgėrkite dár puodėlį arbātėlės.

вылавировать, -рю, -рьешь *juk.* 1. jūr. išlaviruoti; 2. *prk.* išsisukti, išvėngti, išlaviruoti.

вылавливать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* **выловить**.

выладить, -ажу, -адишь *juk.* *šnek.* priruošti, paruošti, suruošti.

вылаз, -а *šnek.* pralandà, landà, išlanda, spragà, skylė (*pov. sienoje*); **~ить**, -ажу, -азишь *juk.* *šnek.* išlandžioti, išlandyti, iššniukštinėti.

вылазка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -экам 1. išpuolis, prasiveržimas, išlanda; 2. *pasen.* išsikėlimas (*pov. iš kasyklos*); 3. *prk.* išsišokimas; išpuolis;

pasalinis, klastingas puolimas, žygis, pasisākymas; 4. sport. išvyka, iškyla, ekskursija; лыжная в. išvyka slidėmis.

вылакать, -каю, -каешь *įvk. šnek.* išlakti; išgerti, išpiurpti.

вылакировать, -рую, -руешь *įvk.* išlakuoti; išblizginti, nublizginti.

выламывать, -аю, -аешь *eig.* laužyti, išlaužinėti, *žr.* выломать; **~ся**, -ается *eig.* 1. *žr.* выломать-ся; 2. būti išlaužiamam, išlaužomam.

вылащивать, -аю, -аешь *eig.* žvilginti, blizginti, *žr.* вылощить.

вылгать, -лгу, -лжешь *įvk. tarm.* melū išgauti; išmeluoti; **~ся**, -лгусь, -лжешься *įvk.* išsimeluoti, (melū) išsitėisinti.

вылежать, -аю, -аешь (*apie javus*) gulti, vėrtėti, ložėti, lūžti, *žr.* вылечь.

вылежалый, -ая, -ое 1. pagulėjęs, išsibūvęs; 2. pėrsigulėjęs.

вылежать, -жу, -жишь *įvk.* išgulėti (*kuri laiką*), pagulėti; больному надо в. ligonis turi dār kuri laiką išgulėti; **~ся**, -жусь, -жишься *įvk.* atsigulėti, išsigulėti; atsiklojėti; в. в постели atsigulėti lóvoje; табак вылежался tabākas išsigulėjo (*tapo geresnis*); лён вылежался linaĩ atsiklojėjo.

вылезать, -аю, -аешь *eig.*, **вылезть**, -зу, -зешь; *бул.* вылез, -ла, -ло *įvk.* 1. išlįsti, išsirioglinti; медведь вылез из берлоги lokys išliūdo, išsirioglino iš irštovs, migio; 2. išlipti, iškopti, išsirūpėti; 3. nungti, nutriušti (*puz. apykaklė*); nusliūkti, išsliūkti (*plaukai*); 4. išklampoti, išbristi, iškliūpti (*puz. iš liūno*); ♦ вылезать из кожи вон nertis iš kailio.

вылепить, -плю, -пишь *įvk.*, **~лять**, -яю, -яешь *eig.* (iš)lipdyti, (nu)lipdyti, palipyti.

вылет, -а 1. išlėkimas, išskridimas, skridimas; в. птiцы из гнезда paūkščio išskridimas iš lizdo; 2. av. skridimas, (*vienas*) skrydis; пилот вернулся из вылета lakūnas grįžo iš skrydžio.

вылетать, -аю, -аешь *eig.*, **вылететь**, -лечу, -летишь *įvk.* 1. išlėkti, išskristi; 2. *prk.* išsmūkti, išsprūsti (*puz. žodis*); 3. išskrieti, išdūmti; 4. iškristi, išbyrėti; вылетели стёкла išbyrėjo stiklai, langai; ♦ в. в тубу́ *ikirev. (su)* bankrutuoti; в. из головы išgaruoti iš galvos.

вылечивать, -аю, -аешь *eig. žr.* вылечить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. gydytis, *žr.* вылечиться; 2. būti gydomam.

вылечить, -чу, -чишь *įvk.* pagydyti, išgydyti, užgydyti; в. раны užgydyti, pagydyti žaizdās; в. больного išgydyti ligonį; **~ся**, -чусь, -чишься *įvk.* išsigydyti, pagyti.

вылечу¹ *žr.* вылететь.

вылечу² *žr.* вылечить.

вылечь, -ляжет *įvk. (apie javus)* išgułti, išložėti, išvėrtėti.

выливать, -аю, -аешь *eig. žr.* вылить; **~ся**, -ается *eig.* 1. *žr.* вылиться; 2. būti išliejamam, išpilamam.

вылизать, -ижу, -ижешь *įvk.*, **вылизывать**, -аю, -аешь *eig.* išliežti; išlaižyti, aplaižyti, nulaižyti.

вылиян||лый, -ая, -ое 1. išsišėres (*puz. arklys*); 2. išblūkęs; **~ть**, -яю, -яешь *įvk.* 1. išsišerti; numesti plunksnas; išsinerti iš ódos (*apie gyvatę*); nusmūkti, nusliūkti (*apie plaukus*); 2. išblūkti, išblaūkti (*apie spalvą*).

вылитый, -ая, -ое; -лит, -а, -о 1. išlietas, palietas; nulietas; išpiltas; 2. *prk.* gyvas, labai panašus, tikras, lygiai toks, toks pat kaip; Пётя в. отцу Petriukas tikras, gyvas tėvas.

вылить, -лью, -льешь *įvk.* 1. išpilti, išlieti, išpliaūpti, išpilstyti, išlaistyti; 2. nuliėti (*puz. varpa*), nuliėdinti; 3. *prk.* išlieti, išgiežti; в. злобы išgiežti, išlieti rūkti; **~ся**, -льется *įvk.* 1. išsipilti, išsilieti, ištekėti; 2. pavirsti; события вылились в демонстрацию įvykiai įgavo demonstracijos pobūdį, pavirto demonstracija.

вылов, -а (*žuvies*) sugavimas, sužvejojimas; **~ить**, -влю, -вишь *įvk.* išgąudyti; sugauti; išžvieti, išžvejoti (*žuvi*), išmeškeriėti, išgraibyti (*vandenyje*).

выложить, -жу, -жишь *įvk.* 1. išimti, išdėti, išdėlioti, iškrauti, iškloti, išdėstyti; 2. iškloti, išklóstyti (*paviršių*), apklóstyti, apdėti; 3. *pasen. (dirželiais)* išmārginti (*drabužį*), apsiūti, išrangyti; 4. *prk.* išdėstyti, išklóti, atskleisti; он всё выложил дpýry draugui jis viską atskleidė; 5. *tarm.* išdarýti, iškastruoti.

вылом, -а 1. išlaužimas, pralaužimas; 2. pralauža, spraga, išlauža; **~ать**, -аю, -аешь *įvk.* išlaužti, išlaužyti, išlūžti (*puz. dantį*); в. себе палку išsilaužti lāzdą; **~аться**, -ается *įvk.* prasilaužti, išsiplėšti, išlūžti, išsilaužti; **~ить**, -млю, -мишь *įvk. šnek. žr.* выломать.

вылопать, -аю, -аешь *įvk. vulg.* išrýti, išsprįgti.

вылощить, -шу, -щишь *įvk.* 1. nušveisti, išžvilginti, nužvilginti, išblizginti, nublizginti; iššveisti; 2. *prk.* išdailinti, iščiūstyti.

вылудить, -ужу, -удишь *įvk.* išalavuoti, paalavuoti (*indus*).

вылупить, -плю, -пишь *įvk.* nulūpti (*žieve*), nudirti (*odą*), nukáisti; ♦ в. глаза́ *šnek.* išpūsti, išsproginti, išveřti, išplėsti akis; **~ся**, -ится *įvk.* išsiristi, išriedėti (*puz. viščiukas*), išskilti; išnirti, prasiknisti.

вылуплять, -яю, -яешь *eig.* lūpti, káisti, dirti, *žr.* вылупить; **~ся**, -яется *eig.* ristis, káltis, nertis, mēsti (*odą*), *žr.* вылупиться.

вылушчивать, -аю, -аешь *eig.*, **вылущить**, -щу, -щишь *įvk.* (iš)ankštýti (*puz. žirnius*), išiežti, (iš)aižyti, (iš)gliāudyti (*riešutus*), išgvildyti, (iš)lukšténti; ♦ вылущить кость med. pašalinti (*operuojant*) kaulą.

вымазать, -мажу, -мажешь *įvk.* 1. ištėpti, išgliėti, išglaištýti; 2. išteplióti, sutėpti, ištėpti, išgleizóti, išterlióti; supuřvinti, išmuřzinti, sučiūrinti; **~ся**, -мажусь, -мажешься *įvk.* susitėpti, išsiterlióti, išsimuřzinti.

вымазывать, -аю, -аешь *eig.* tēpti, teplióti, *žr.* вымазать; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* вымазаться; 2. būti ištepiójamam, išmuřzinamam.

вымакать, -аю, -аешь *įvk.*, **вымакивать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* išdažyti (*puz. grietinę, taukus*).

вѣмал||евать, -люю, -люешь *ѣвк. ѣнек.* išteplióti, nuteplióti, iřmárginti (*dažais*); **ѣѣвѣвать**, -аю, -аешь *ѣг.* teplióti, márginti (*dažais*).

вѣмáливѣть, -аю, -аешь *ѣг.* iřprařiněti, maldáuti, kaũlyti.

вѣмáниѣвать, -аю, -аешь *ѣг.*, **вѣмáниѣть**, -ню, -нишь *ѣвк.* (iř)vilióti, iřmilminti, iřmářinti, iřmėilinti, iřláginti.

вѣмáрѣть, -аю, -аешь *ѣвк.* 1. iřtėpti, sutėpti, supaiřinti, sumuřzinti, iřmuřzinti, supuřvinti; sučiũrinti (*pov. drabuži*), iřdirbti; 2. subraižyti, subraukyti (*pov. rařta*); 3. iřbraukyti, iřbraũkti; в. стрóчку iřbraũkti eilutė; **ѣся**, -аюсь, -аеьсья *ѣвк.* susipařinti, susitėpti, iřsitėpti, susimuřzinti, susipuřvinti, iřsdirbti.

вѣмáриѣвать, -аю, -аешь *ѣг.* (badũ) marinti, dvasinginti, stipinti.

вѣмáрка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам 1. iřbraukimas, iřbraũkymas; 2. (*cenzũros*) iřbrauktá vietá.

вѣмáрыѣвать, -аю, -аешь *ѣг.* *жр.* вѣмарѣть; **ѣся**, -аюсь, -аеьсья *ѣг.* 1. *жр.* вѣмарѣться; 2. būti iřteramám; 3. būti subraũkomam; 4. būti iřbraukiamám.

вѣмáслиѣвать, -аю, -аешь *ѣг.*, **вѣмáслиѣть**, -лю, -лишь *ѣвк.* (iř)sviestũoti, susvietũoti, (iř)taukũoti, (su)aliejuóti.

вѣмáтыѣвать, -аю, -аешь *ѣг.* *жр.* вѣмотать; **ѣся**, -аюсь, -аеьсья *ѣг.* *жр.* вѣмотаться.

вѣмáхѣть, -аю, -аешь *ѣвк.*, **вѣмáхѣвать**, -аю, -аешь *ѣг. ѣнек.* 1. iřbaidyti, iřvaikyti; 2. iřáugti, iřtĩsti; **ѣмотрĩ**, **ѣкакоĩ** вѣмахал žiũrėk, kóks iřtĩso.

вѣмáчиѣвать, -аю, -аешь *ѣг.* mirkĩti, řlápinti; **ѣся**, -аюсь, -аеьсья *ѣг.* řlapti, mirkti.

вѣмáчиѣвать, -аю, -аешь *ѣг.* grĩsti, klóti; в. ýлицу grĩsti gátvę.

вѣмáжеѣвать, -жую, -жуешь *ѣвк.* atmatũoti (*žemę*), iřmatávus atrėžti, ežiás iřvēsti.

вѣмáлѣть, -лю, -лишь *ѣвк.* iřkreidũoti; **ѣся**, -люсь, -лишься *ѣвк.* iřsireidũoti.

вѣмáниѣвать, -аю, -аешь *ѣг.* mainyti, mainikáuti.

вѣмáн||иѣть, -ню, -нишь *ѣвк. ѣнек.*, **ѣять**, -яю, -яешь *ѣвк.* apmainyti, iřmainyti, iřkeĩsti; susikeĩsti, apsikeĩsti.

вѣмáрѣть, -мрѣ; *bũt.* вѣмер, -ла, -ло *ѣвк.* iřmirĩti, iřmarėti; iřgėsti, iřgaiřti, iřnĩkti.

вѣмерзáть, -ает *ѣг.* *жр.* вѣмерзнуть.

вѣмерзнуть, -нет; *bũt.* вѣмерз, -ла, -ло *ѣвк.* iřřálti, iřřálti, iřřálvėti, iřřálvėti; рѣкá вѣмерзла до дна ўрė iřřálo iki dũgno.

вѣмэриѣвать, -аю, -аешь *ѣг.* matũoti, saikũoti, seikėti.

вѣмер||иѣть, -рю, -ришь *ѣвк.* iřmatũoti, iřsaikyti (*pov. grũdus*), iřsaikũoti, iřseikėti; **ѣять**, -яю, -яешь *ѣг.* *жр.* вѣмэриѣвать.

вѣмершĩй, -ая, -ее iřmirėř; в. род iřmirėliai, iřmarũnai, iřmaruonys.

вѣмесѣть, -ешу, -есишь *ѣвк.* iřminkyti (*teřla*).

вѣмести, -мету, -метеш; *bũt.* вѣмел, -ла, -ло *ѣвк.* iřřlũoti.

вѣместĩсь, -мететсь; *bũt.* вѣмелсь, -лась, -лось *ѣвк.* iřnerřti (*apie žuvis*).

вѣместѣть, -ешу, -естишь *ѣвк.* 1. atkerřyti, atsi-griėbti, atsilýginti (*uř skriaudą, nuoskaudą*); 2. iř-giėžti, iřlieti, iřdėti (*pykti, apmaudą*); в. свою злóбу на подчинėнных iřgiėžti sávo piktumá aĩt (pa)valdiniũ; в. досáду на дѣтях iřlieti áрмаудą aĩt vaikũ.

вѣметѣть¹, -аю, -аешь *ѣвк.* apsiũti, apmėtyti; iřpeltakiũoti, atsiũlėti; в. пѣтли в пиджакѣ армėtyti řvarko kilpas.

вѣметѣть², -аю, -аешь *ѣвк. ѣнек.* 1. iřmėtyti, iřsváidyti; 2. iřmėsti ikrũs, iřnerřti; 3. iřlėisti; в. побėr iřlėisti ági.

вѣметѣть, -áю, -áешь *ѣг.* řlũoti; **ѣся**, -áюсь, -áеьсья *ѣг.* 1. būti (iř)řluojamám; 2. *ѣнек.* iřsĩnėřdinti, nėřdintis.

вѣметѣться, -ается *ѣвк.* 1. iřřĩsti, pasiródyti (*pov. ágiai*); 2. iř(si)nerřti, baĩgti nerřti.

вѣметѣть, -мечу, -метишь *ѣвк. ѣнек.* sužymėti (*pov. nosĩnes, řkareles*).

вѣметѣть¹, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам apsiuĩvĩmas, apmėtymas, atsiũlėjĩmas.

вѣметѣть², -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам sužymėjĩmas.

вѣмėтыѣвать¹, -аю, -аешь *ѣг.* *жр.* вѣметѣть¹.

вѣмėтыѣвать², -аю, -аешь *ѣг.* *жр.* вѣметѣть².

вѣмешѣть, -аю, -аешь *ѣвк.* 1. iřmaiřyti, sumaiřyti; 2. sujaũkti, sujáuti.

вѣмėшивѣть¹, -аю, -аешь *ѣг.* *жр.* вѣмесѣть.

вѣмėшивѣть², -аю, -аешь *ѣг.* *жр.* вѣмешѣть.

вѣмешѣть, -áю, -áешь *ѣг.* 1. kerřyti; kerřtáuti; 2. giėžti.

вѣминáть, -áю, -áешь *ѣг.* 1. mĩnti, láužti (*linus*); 2. mĩnkyti (*molĩ*); 3. mýnĩoti (*žolę*), trỹpti, mĩndžĩoti.

вѣмĩрá||ниѣ, -я iřmirĩmas; (iř)nykĩmas, iřgaiřĩmas; **ѣть**, -ает *ѣг.* *жр.* вѣмереть.

вѣмóгáтель, -я *в.* prievartáutojas; řantažĩstas; **ѣский**, -ая, -ое prievartávĩmo, řantažo; в. приėм prievartávĩmo būdas; **ѣство**, -а prievartávĩmas; řantažas.

вѣмóгáть, -áю, -áешь *ѣг.* reikaláuti prievarta, řantažuojant, prievartáuti, iřvēřžti, iřtraukti.

вѣмóина, -ы *ѣнек.* vandėngrauža, iřplova, iřgrauža; griovỹř, duobė.

вѣмóкáть, -áю, -áешь *ѣг.* řlapti, mirkti, řlũgti.

вѣмóкнũть, -ну, -нешь; *bũt.* вѣмок, -ла, -ло *ѣвк.* iřmirkti; sumirkti, pėrmirkti, suřliũrti, pėřřlapti, suřřlapti; он вѣмок под дождėм jis pėřřlapo lietujė; лėн вѣмок linai iřmirko (*tapo mĩnkřtesni*); селėдка вѣмóкла silkė iřmirko (*nustojó sũrumo*).

вѣмóл, -а malĩmas, malĩņřs, řámalos.

вѣмóлáчиѣвать, -аю, -аешь *ѣг.* *жр.* вѣмóлóтить.

вѣмóлвĩть, -влó, -вишь *ѣвк.* iřtařti, pratařti, iřřĩtařti.

вѣмóлĩть, -лó, -лишь *ѣвк.* iřprařyti, iřmėřti, iřmaldyti, iřmaldáuti, iřglabóti, iřdėjuóti, iřkaũlyti.

вѣмóлóт, -а iřkũlĩmas, kũlĩmas, kũlė; **ѣить**, -лóчу, -лóтишь *ѣвк.* 1. iřkũlti; 2. *ѣнек.* kũlimũ pėlnyti; **ѣка**, -и *жр.* вѣмóлóт; **ѣки**, -ток *dgs. ѣнек.* iřkũlos, nũokũlos; pelai.

вѣмóрáживѣть, -аю, -аешь *ѣг.* *жр.* вѣмóрозĩть.

ВЫМОРИТЬ, -рю, -ришь *įvk.* išdvasinti, išstipinti; išmarinti.

ВЫМОРОЗИТЬ, -рожу, -розишь *įvk.* iššaldyti; ~ки, -ков *dgs.* iššalvos (*alkoholinis gėrimas dėl iššalvėjimo tapęs stipresnis*).

ВЫМОРОЧНЫЙ, -ая, -ое *teis.* išmarinis; выморочное свидетельство išmarystės liudijimas; выморочное имущество išmarinis tuftas (*likęs be įpėdinių*).

ВЫМОСТИТЬ, -ощу, -остишь *įvk.* išgrįsti, išklóti; в. площадь išgrįsti aikštę.

ВЫМОТАТЬ, -аю, -аешь *įvk.* 1. *šnek.* išvynióti, išvyti (*gijas*), išleñkti; 2. *prk.* išekvóti, iškleisti, išzarstyti, išbeğžti; 3. *šnek.* nukamúoti, nuvažinėti, nujodinėti (*puz. arklį*); ♦ в. (всю) дýшу širdį išėsti; ~ся, -аюсь, -аешься *įvk.* 1. išsivynióti; клубок ниток вымотался siūlų kamuolys išsivyniójo; 2. nusikamúoti, išvařgti, pavařgti, nusivarýti.

ВЫМОЧИТЬ, -чу, -чишь *įvk.* sušlāpinti, pašlāpinti, išmirkýti, sumirkýti, pamirkýti; меня вымочило дождём manę sulijo, sumirkė lietūs; в. горóх išmirkýti žirnius; ~иться, -чусь, -чишься *įvk.* sušlāpti, išmirkti, sumirkėti; ~ка, -и (*iš*)mirkymas, sumirkymas.

ВЫМПЕЛ, -а vėliavėlė, vimpelas; gairėlė.

ВЫМУДРИТЬ, -рю, -ришь *įvk. šnek.* išgudràuti.

ВЫМУЧИВАТЬ, -аю, -аешь *eig.* **ВЫМУЧИТЬ**, -чу, -чишь *įvk.* 1. (*iš*)kankinti, (*iš*)kamúoti, nukamúoti, (*iš*)vārginti; в. коня iškamúoti žirgą; 2. *šnek.* kankinimu išgáuti; 3. besikamúojant sukúrti, vargtę išvařgti.

ВЫМУШТРОВАТЬ, -рую, -руешь *įvk.* išlāmdyti, išmankštinti, išmuštrúoti, išdres(ir)úoti.

ВЫМЧАТЬ, -чу, -чишь *įvk.* vėju išněsti, (*iš*)vyti, išboginti; ~ся, -чусь, -чишься *įvk.* išdūmti, išlėkti, išrūkti; в. на машинё в горóд išdūmti mašiną į miestą.

ВЫМЫВАТЬ, -аю, -аешь *eig.* mazgóti, pláuti, praūsti, žr. **ВЫМЫТЬ**.

ВЫМЫЛИВАТЬ, -аю, -аешь *eig.* **ВЫМЫЛИТЬ**, -лю, -лишь *įvk.* 1. (*iš*)muilinti, (*iš*)muilyti; 2. sukařtinti (*arklį*), į putās, į plūdę įvarýti; ♦ в. рóлову ištriñkti gálvą, išbárti, apžósti.

ВЫМЫСЕЛ, -сла prasimānymas, prāmanas, išmonė; mēlas.

ВЫМЫСЛИТЬ, -лю, -лишь *įvk.* išgalvóti, išrāsti, išsimanýti, prasimanýti.

ВЫМЫТЬ, -мою, -моешь *įvk.* 1. numazgóti, nupláuti; nupraūsti, ištriñkti; supláuti, išpláuti; в. лицо nupraūsti vėidą; в. рóлову ištriñkti gálvą; в. посуду supláuti indūs; 2. išpláuti, išgráužti (*puz. vanduo griovelį*); 3. *šnek.* išskalbt, išpláuti; в. бельё išskalbt, skalbinius; ~ся, -моюсь, -моешься *įvk.* nusimazgóti, nusipláuti, nusipraūsti, išsipraūsti, išsitriñkti.

ВЫМЫСЛЯТЬ, -яю, -яешь *eig.* žr. **ВЫМЫСЛИТЬ**.

ВЫМЯ, -мени tešmuo; корóвье в. kārvis tešmuo.

ВЫМЯТЬ, -мню, -мнешь *įvk.* 1. išminti (*linus*); išminkyti (*molį*), išminti (*durpes*); 2. *šnek.* išmindžioti, ištrýpti, išmýnioti.

ВЫНАШИВАТЬ, -аю, -аешь *eig.* 1. nešióti (*iščiose, ant rankų*); 2. dēvėti (*drabužį*), vilkėti; avėti (*batus*); ♦ в. идёю brandinti idėją.

ВЫНЕСТИ, -несу, -несешь; *būt.* **ВЫНЕС**, -ла, -ло *įvk.*

1. išněsti; 2. išpláuti, išmėsti; 3. pakėlti, ištvėrti, pakęsti; в. боль ištvėrti skausmą; 4. priimti, padaryti; в. решение priimti sprendimą; 5. gáuti, susidaryti; в. впечатление susidaryti, gáuti įspūdį; 6. išstūmti, iškėlti; в. нóгу вперед iškėlti kóją į priekį; ♦ в. за скóбки iškėlti už skliaustų.

ВЫНИЗАТЬ, -ижу, -ижешь *įvk.*, **ВЫНИЗЫВАТЬ**, -аю, -аешь *eig. pasien.* karóliais, žemčiūgais apsağstyti, nuvarstyti.

ВЫНИМАТЬ, -аю, -аешь *eig.* 1. imstyti, išiminėti, imti, išimdinėti; trāukti, išlupinėti, trāukioti, ištraukinėti; 2. kuópti (*medų*), imti; 3. kasióti, iškasinėti; в. рýнт iškasinėti žemę; 4. išpiaustinėti, iškarpýti, skaptúoti; ~ся, -ається *įvk.* būti (*lengvai*) išimamam, ištraukiamam.

ВЫНОС, -а 1. išnešimas, išgabėnimas; (*kūno*) išlėdžimas (*iš namų*); 2. priekinkas; prikiñkymas; 3. *geol.* išplovos, išnašos; 4. iškišimas, išmetimas, iškelimas į priekį.

ВЫНОСИТЬ, -ошу, -осишь *įvk.* 1. išnešióti (*iščiose*); 2. sudėvėti, sunešióti, nudėvėti.

ВЫНОСИТЬ, -ошу, -осишь *eig.* išnešinėti, žr. **ВЫНЕСТИ**; ♦ в. за скóбки kėlti už skliaustų.

ВЫНОСКА, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам 1. išnešimas; 2. pastabā (*teksto apačioje*), išnaša.

ВЫНОСЛИВОСТЬ, -и *m.* (*iš*)tvermė, išgalėjimas, ištvermingumas, ištvārumas, patvarumas, patvarā; ~ый, -ая, -ое; -лив, -а, -о patvarūs, (*iš*)tvermingas, išgalįs, ištūrūs; atsparūs; в. человек ištvermingas žmogūs; в. сорт черёшен atspari trėšnių veislė.

ВЫНОСНОЙ, -ая, -ое 1. išnašinis, išnešamas; 2. prikiñkýtasis; выносные лóшади prikiñkýtieji arkliai.

ВЫНОСОК, -ска 1. *tarm. (drabužio)* išdėvos, išvalkos; 2. *tarm.* išdėlis (*mažas kiaušinis*); 3. *pasen.* dresuotas sąkalas.

ВЫНУДИТЬ, -ужу, -удишь *įvk.*, ~ждать, -аю, -аешь *eig.* 1. (pri)veřsti, prispirti, mýgti, spirti (*kad kas ką darytų*); 2. priverčiamai išgáuti; я вынудил у него признáние manо prispirtas, primýgtas, jis prisipažino, aš išverčiau, ištraukiau jо prisipažinimą; ~женный, -ая, -ое; -жен, -а, -о priverstas, priverstinis, prievartos; в. обстоятельствами, он переёхал в деревню aplinkýbių veřčiamas, spiriamas, jis pėrsikėlė į káimą; вынужденная посадка (*lėktuvo*) priverstinis nutūpimas; в. подáрок ištraukinis, ištraukis.

ВЫНУТЬ, -ну, -нешь *įvk.* 1. išimti, ištrāukti (*puz. rakštį*); iškuópti (*medų*); iškásti (*žemes*); 2. iškiřpti, išpiáuti; 3. išskaptúoti, išdróžti; ♦ вынь да положь *šnek.* kád tuojau būtų, nórs iš žėmės iškàsk; ~ся, -нется *įvk.* būti ištrauktám (*apie burtus*).

ВЫНЫРНУТЬ, -ну, -нешь *įvk.* išnėrti, išnirti, išplaūkti, į paviršių iškilti.

ВЫНЮХАТЬ, -аю, -аешь *įvk.*, ~юхивать, -аю, -аешь *eig.* 1. išsniaūkti (*tabaką*), išuóstyti; 2. *prk.* (*iš*)uostinėti, (*iš*)šnipinėti, (*ap*)šniukštinėti.

ВЫНУЖИТЬ, -чу, -чишь *įvk.* išpuoselėti (*kūdikį*), išauginti, išauklėti.

ВЫОСТРИТЬ, -рю, -ришь *įvk.* išaštrinti, pagalásti, išgalásti.

выпад, -а 1. iškritimas, išpuolimas; 2. *prk.* išsišokimas, išpuolis, priešiškas pasisākymas; неоснованный в. nepagrįstas išpuolis; 3. *sport.* įtūpstas.

выпад|ать, -аю, -аешь *eig.* 1. (iš)kráičioti (*puz. dantys*), byrėti, gūrėti; 2. sliūkti (*plaukai*), smūkti; *žr.* выпасть; **~ение**, -я 1. iškritimas, išbyrėjimas, išdribimas; 2. slinkimas, smukimas; в. волс plaukų slinkimas.

выпáивать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* выпойть.

выпáливать, -аю, -аешь *eig.* dēginti, plēškinti, *žr.* выпалить.

выпáлить, -лю, -лишь *įvk.* 1. išdēginti, suplēškinti; 2. iššáuti, pýkštelėti; 3. *prk.* išdróžti (*kalbą*), išróškinti (*žodį*).

выпáлывать, -аю, -аешь *eig.* ravėti.

выпáривать, -аю, -аешь *eig.* 1. gārinti; 2. šūtinti; 3. vanóti, peřti (*pirtyje*); 4. plikýti (*verdančiu vandeniu*), naikinti; **~ся**, -ается *eig.* 1. garuoti; 2. šūsti; 3. vanóti, peřtis.

выпáрить, -рю, -ришь *įvk.* 1. išgārinti (*vandenį*); 2. iššūtinti (*puz. skalbinius*); 3. išpeřti (*pirtyje*), išvanóti; 4. išnaikinti, išplikýti; в. тараканов išnaikinti (*plikinimu*) tarakonūs; **~ся**, -рюсь, -ришсь *įvk.* 1. išgaruoti; 2. išsiivanóti, išsipeřti; 3. iššūsti; 4. išnykti (*nuo plikinio*).

выпар|ка, -и 1. išgārinimas; 2. išvanóјimas; **~ки**, -рков ir -рок *dgs.* tirštimai, nuosėdos (*likusios, garinant skystį*), žlaugtai; **~ной**, -ая, -бе gārinamasis, gārinimo.

выпáрхивать, -аю, -аешь *eig.* выпорхнуть.

выпáрывать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* выпороть; **~ся**, -ается *eig.* irti.

выпас, -а 1. ganýba, gānymas; 2. gāniava, ganyklá.

выпáсти, -су, -сешь *įvk.* išganýti, nуганýti; в. лугá nуганýti pievas.

выпáсть, -аду, -адешь; *būt.* выпал, -а, -о *įvk.* 1. išpūlti, iškristi, išdribti; išbirti, išgūrėti; išsliūkti (*puz. plaukai*); 2. iškristi, nukristi; выпала росá iškrito rasá; выпал снег pasnigo; выпал дождь palijo; 3. išgūrėti, išgaišti, išpūlti; 4. pasitáikyti; ночь выпала тихая naktis pasitáikė tyki; лéто выпало жáркое vásara pasitáikė karštá; 5. tēkti, kristi; емý выпало счастье jám tēko láimė; 6. *sport.* padarýti įtūpstá; ♦ в. на дóлю tēkti.

выпáхать, -пашу, -пашешь *įvk.* 1. užárti, suárti, (ap)árti; в. нéсколько гектáров земл́и užárti kelis hektarūs žemės; 2. išárti; в. кáмень išárti akmenį; 3. arimū pelnýti; 4. nuálinti (*žemę*); **~ся**, -пашерсь *įvk.* 1. susiárti, išsiárti (*iš gilumos į paviršių*); 2. nusiálinti (*apie žemę*).

выпáчка, -аю, -аешь *įvk.* sutēpti, sumuřzinti, sučiaumóti, sučiurinti, suteršti, ištēpti, išpuřvinti, išterlióti; **~ся**, -аюсь, -аешсь *įvk.* susitēpti, išsimuřzinti, susimuřzinti, išsiterlióti, išsipuřvinti.

выпáять, -яю, -яешь *įvk.* išlituóti; **~ся**, -яется *įvk.* atsilituóti, atsilýdyti.

выпéкать, -аю, -аешь *eig.* kēpti, *žr.* выпечь; **~ся**, -ается *eig.* 1. *žr.* выпечься; 2. būti keramám.

выпéредить, -режу, -дишь *įvk.* praleñkti, pravýti, apleñkti.

выпéреть, -пру, -прешь; *būt.* выпер, -ла, -ло *įvk.*

1. *šnek.* išstūmti, išgrústi, išgrūmti; išreñti (*puz. duris*), išspáusti, išmýgti; 2. *prk. šnek.* išmėsti, išsviesti (*laukan*); 3. atsikišti, išsipūsti.

выпéстовать, -тую, -туешь *įvk. pasen.* išpuóselėti, išauklėti.

выпéстр|ить, -рю, -ришь *įvk.*, **~ять**, -яю, -яешь *eig.* (iš)mārginti, (iš)ráibinti.

выпéть, -пою, -поешь *įvk.* 1. išdainuóti, sudainuóti; в. мелóдию sudainuóti melódią; 2. *šnek.* išdróžti, išpórinti, pasakýti, išrēžti.

выпéчка, -и 1. (*veiksmas*) iškepimas; 2. kepimas, iškēpis, iškeptásis kiēkis; хлеб стáрой выпéчки sėno kepimo dúona.

выпéчь, -еку, -ечешь, -екут; *būt.* выпек, -ла, -ло *įvk.* iškēpti; в. тóнну хлéба iškēpti tóną dúonos; **~ся**, -ечется, -екутсь; *būt.* выпексь, -лась, -лось *įvk.* iškēpti; хлеб выпéксь dúона išкepė.

выпéвáла, -ы *v. vulg.* gėrikas, gėróvas; girtuóklis.

выпéвáть, -аю, -аешь *eig.* 1. (iš)gėrti; он ўтрóм выпéвáет стáкáн чáю jis rýtá išgeria stiklinę arbátos; 2. *šnek.* girtáuti, maũkti, gėrauti, guřkti, girtuokliáuti, išgėrinėti.

выпéвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. *šnek.* (iš)gertúvės; iš(si)gėrimas; 2. gėralái, svaigieji gėrimai.

выпéлива|ние, -я išpiovimas, išpiaustymas (*piũklu*); **~ть**, -аю, -аешь *eig.* piáuti (*puz. lentas*); piáustyti, piovinėti (*piũklu*).

выпéлить, -лю, -лишь *įvk.* 1. (*piũklu*) išpiauti, išpiovinėti, išpiaustyti; 2. *šnek.* uždirbti piovimū.

выпéлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. *šnek.* išpiovimas (*veiksmas*); 2. išpiautas dáiktas, piovinýs.

выпéлóвка, -и *šnek.* ir *spec.* išpiovimas.

выпéрáть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* выпереть; **~ся**, -ается *eig.* *šnek.* atsikišti, išsипtsti.

выпéис|ать, -ишу, -ишешь *įvk.* 1. išrašýti; в. óрдер išrašýti órдерį; 2. nurašýti, parašýti; в. цéлую стрáницу parašýti visá púslapį; 3. parsisiųsdinti (*puz. laikraštį*), užprenumeruóti, išrašýti; 4. raštũ parkviēsti, iškviēsti; в. матъ из дерéвни паркviēsti raštũ mótiną iš káimo; 5. išbraũkti (*iš sarašo*); išregistrúoti, išrašýti; 6. kruópsčiai nupiešti, išpiešti; **~аться**, -ишусь, -ишешсь *įvk.* išsirašýti (*puz. iš ligoninės*); išsibraũkti (*puz. iš sarašo*); išsireregistrúoti, išsirašýdinti; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам 1. išrašýmas, išsirašýmas; 2. išrašas, ištrauka; **~ной**, -ая, -бе *pasen.* išrašýtas (*iš kitur*), parsisiųsdintas.

выпéисывать, -аю, -аешь *eig.* 1. išrašinėti; 2. prenumeruóti(s), išsirašinėti; 3. nurašinėti, pėrrašinėti.

выпéись, -и *m.* išrašas, ištrauka.

выпéить, -пью, -пьешь *įvk.* 1. išgėrti, atsigėrti; нáдо в. водý reikia vandeñs atsigėrti; 2. iš(si)gėrti, įkaũsti, išmaũkti, pagirtuokliáuti; он сегоднá выпéил jis šiañdien išgėres, išmėtes, įgėres; в. за чýе здорóвье išgėrti į kienó sveikátą; в. рíомку išmėsti, išleñkti burnėle.

выпéихивать, -аю, -аешь *eig.*, **выпéихнуть**, -ну, -нешь *įvk.* (iš)stūmti, (iš)brũkti, (iš)grústi, (iš)brũkinti.

выплавить, -влю, -вишь *juk.* ištirp(d)yti, ištirpinti, išlydyti; **~ся**, -ится *juk.* ištirpti, išsilydyti.

выплавать **||** **ка**, -и tirpinimas, (iš) tirpdymas, (iš) ldytmas; **~лять**, -яю, -яешь *eig.* ldyti, tirp(d)yti, tirpinti; **~ляться**, -яется *eig.* ldytis, tirpti; **~ной**, -ая, -бе tirpdytas, tirpintas, išlydytas; **~ок**, -вка metalo tirpinys, lydinys.

выплакать, -лачу, -лачешь *juk.* 1. paveikti, atveikti, išveikti; 2. *šnek.* verksmū išgauti, išverkšlėnti; **◆** в. glazá akis išveikti, praveikti; **~ся**, -лачусь, -лачешься *juk.* išsiveikti, prisiveikti, išsiraudoti.

выплатать, -ы (iš) mokėjimas, išmoka; išsimokėjimas; на выплату išmokėtinai; **~атить**, -ачу, -атишь *juk.* išmokėti, apmokėti, atsiteisti (*puz. skolas*); išsimokėti; **~атной**, -ая, -бе išmokėjimo, išmokamasis; в. пункт išmokėjimo punktas; **~ачивать**, -аю, -аешь *eig. žr.* выплатить.

выплачу¹ *žr.* выплакать.

выплачу² *žr.* выплатить.

выплесать, -плюю, -плюешь *juk.* išspiauti; **~евывать**, -аю, -аешь *eig.* spiaudyti, išspiaudyti.

выплеск, -а *šnek.* išliejimas, ištekimas, išlaistymas, iššlekimas pašliukėjimas; **~ать**, -ешу, -ещешь *juk.* išlaistyti; išpilstyti; išteškinti, ištekšti, iššlekinti; **~аться**, -ещется *juk.* išsilაistyti, išteškėti, išsilieti, ištekšti.

выплескивать, -аю, -аешь *eig. žr.* выплескать; **~ся**, -ается *eig. žr.* выплескаться.

выплеснуть, -ну, -нешь *juk.* ištekšti, išlieti, šliušteletti, siubteletti, šliukšteletti.

выплести, -ету, -етешь; **бūt.** выплел, -ла, -ло *juk.* išpinti, apipinti, nupinti, apipynioti; **~сь**, -ерется; **бūt.** выплелся, -лась, -лось *juk.* išsipinti; лэнта выплелась káspinas išsipynė.

выплетать, -аю, -аешь *eig.* pinti, rýnioti, *žr.* выплести; **~ся**, -ается *eig.* 1. *žr.* выплестись; 2. būti išpinamam.

выплыв, -а išplaukimas, išnėrimas (*i viršų*); **~ать**, -аю, -аешь *eig. žr.* выплыть.

выплывок, -вка *šnek. spec.* 1. išauga, ūgis (*išaugęs žemiau skiepytos vietos*); 2. guības, aūtauga (*ant medžio*).

выплыть, -ыву, -ывешь *juk.* 1. išplaukti; 2. ištekti (*upė*); išplūsti (*iš kur*); 3. išnirti; 4. *prk.* iškilti; выплыл вопрос iškilo klausimas.

выплюнуть, -ну, -нешь *juk.* išspiauti.

выплясаться, -яшусь, -яшешься *juk.* atsišokti, prisišokti.

выпить, -ою, -оишь *juk.* 1. išgirdyti, sugirdyti (*daug*); 2. girdant (*puz. pienu*) išauginti.

выполаскивать, -аю, -аешь *eig.* выполоскать.

выползать, -аю, -аешь *eig. žr.* выползти.

выползина, -ы *tarm. (gyvatės)* išpara.

выползти, -зу, -зешь; **бūt.** выполз, -ла, -ло *juk.* iššliaužti, išropoti, išrėplioti, išvėžlinti.

выполнение, -я 1. *šnek.* ištesėjimas; 2. atlikimas (*puz. muzikos kurinio*); 3. (*i*)vėkdymas, atlikimas; в. заказа užsakymo atlikimas; в. плана plano įvykdymas.

выполнить, -нюю, -нишь *juk.*, **~ять**, -яю, -яешь *eig.* 1. (*i*)vėkdyti, atlikti; выполнить задание atlikti uždavinį; 2. atlikti, sugroti; 3. pripildyti, užpildyti (*puz. duobę*); 4. ištesėti (*žodį*).

выполоскать, -лощу, -лощешь *juk.* išskalauti, išplauti, išsiūturuoti; в. рот išskalauti burną.

выполотки, -ов *v. tarm.* rāvalas, išravos; **~ь**, -лю, -лешь *juk.* išravėti.

выпор, -а *tech.* órtakis.

выпораживать, -аю, -аешь *eig.*, **выпорожить**, -ню, -нишь *juk.* (iš)tūštinti, (iš)dýkinti.

выпорок, -рка *šnek.* atardalas, skiautė (*tai, kas atardyta*).

выпорок, -тка 1. išgaišinys (*be laiko gimdytas vaisius*); 2. išgaišinio kailis.

выпороть¹, -рю, -решь *juk.* atardyti, išardyti, nuardyti; в. воротник nuardyti apykaklę.

выпороть², -рю, -решь *juk. šnek.* 1. nudýžti, nulūpti (*kailį*); 2. nuplakti, nupliekti, išpeřti, išvanoti.

выпорхнуть, -ну, -нешь *juk.* 1. greitai išskristi, spūstelėti, pūрptelėti, paskrydėti, išspūsti, skristelėti; 2. *prk. šnek.* vikriai išeiti, išbėgti, išsprūkti.

выпот, -а *med.* eksudatas.

выпотеть, -ею, -еешь *juk.* išprakaituoti, iššūsti.

выпотрошить, -шу, -шишь *juk.* išimti vidurius, išdoroti, išdarinėti, išmėsinėti, išskrosti.

выправить¹, -влю, -вишь *juk.* 1. ištiesti, atitiesti, išlyginti (*puz. kelią*), ištiėsininti; 2. ištaisýti, atitaýti (*puz. raštą*), pataisýti; atstatýti (*puz. kaulą*); 3. *šnek.* išmankštinti, išlamdyti (*puz. karvių*).

выправить², -влю, -вишь *juk. šnek.* išgauti; в. документ išgauti dokumentą.

выправиться, -влюсь, -вишсь *juk.* 1. atsiitiesti; 2. pagerėti, pasitaisyti; 3. pasveikti (*po ligos*).

выправка¹, -и 1. atitiėsinimas; 2. ištaisymas; в. рýкoписи rañkraščio ištaisymas.

выправка², -и tiesi laikýsena, išvaizda, išorė; военная в. kářiška laikýsena.

выправлять¹, -яю, -яешь *eig.* 1. tiėsininti, lyginti; 2. taisýti; *žr.* выправить¹.

выправлять², -яю, -яешь *eig. žr.* выправить².

выправляться¹, -яюсь, -яешсь *eig.* 1. *žr.* выправиться; 2. būti tiėsinamam; 3. būti taisomam.

выправляться², -яется *eig.* būti išgaunamam.

выпрастывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* (iš)tūštinti, dýkinti, *žr.* выпростать.

выпрашивать, -аю, -аешь *eig.* prašýti, glaboti, išprašinėti, maldauti.

выпревать, -ает *eig.*, **выпреть**, -еет *juk.* 1. (iš)šūsti (*javai*), pérkaisti; (iš)prakaituoti; 2. nusėkti vėrdant, nuvirtti.

выпроваживать, -аю, -аешь *eig.*, **выпроводить**, -ою, -одишь *juk. šnek.* išvesti lauk; (iš)prašýti prō duris, išgarbinti, (iš)výti, (iš)varýti.

выпрокидывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* vėřti, varýti, *žr.* выпрокинуть.

выпрокинуть, -ну, -нешь *juk. šnek.* išvėřti, išvarýti, apvėřti; išmėsti (*puz. iš balno*); **~ся**, -нусь, -нешсь *juk. šnek.* išvėřti, apsiveřti, iškristi.

выпросить, -ошу, -осишь *juk.* išprašýti, išglaboti, išmaldauti.

выпростать, -аю, -аешь *juk. šnek.* 1. ištūštinti, išdýkinti; 2. išimti, ištraukti; в. из кармана рýку ištraukti rañką iš kišėnės.

выпрыгивать, -аю, -аешь *eig.*, **выпрыгнуть**, -ну, -нешь *juk.* iššókti.

выпрыскать, -аю, -аешь *juk.* išpuřkšti, apipuřkšti, apšlakstyti.

выпрыскивать, -аю, -аешь *eig.* puřkšti, purkšnoti, šlakstyti.

выпрыснуть, -ну, -нешь *juk.* puřkštelėti, išpuřkšti.

выпрягать, -аю, -аешь *eig. žr.* выпрячь; **~ся**, -ается *eig. 1. žr.* выпрячься; **2. būti** iškiñkomam.

выпрядать, -аю, -аешь *eig. žr.* выпрясть.

выпрядывать, -аю, -аешь *eig. žr.* выпрануть.

выпряжка, -и iškiñkymas, nukiñkymas; **~ной**, -ая, -ое iškiñkomas.

выпрямитель, -я *v. 1.* lygintuvas (*elektros srovės*); **пртунный** *v.* gývsidabrio lygintuvas; **2. tiesintuvas**.

выпрямить, -млю, -мишь *juk. 1.* ištiesinti, ištiesi, atitiesi, atriesi; **2. išlyginti** (*srove*); **~ся**, -млюсь, -мишья *juk.* atitiesi, išsitempti, išsitiesi, išsitiesti.

выпрямление, -я *lyginimas, tiesinimas.*

выпрямлять, -аю, -аешь *eig.* atitiesinėti, lyginti, *žr.* выпрямить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. 1.* stieptis, tiesi, stieptis, stieptis, *žr.* выпрямиться; **2. būti** ištiesinamam.

выпрануть, -ну, -нешь *juk. pasen.* iššókti, bėgtė išbėgti.

выпрясть, -яду, -ядешь; **бūt.** выпрял, -ла, -ло *juk. 1. šnek.* išveřpti, suveřpti; **2. užveřpti** (*uždirtbti verpiant*).

выпрячь, -ягу, -яжешь, -ягут; **бūt.** выпряг, -ла, -ло *juk.* iškinkyti, išjūngti (*jaučius*); **~ся**, -яжется, -ягутся; **бūt.** выпрягся, -лась, -лось *juk.* iškinkyti.

выпугивать, -аю, -аешь *eig.* baidyti, gąsdinti.

выпугнуть, -ну, -нешь *juk.* išbaidyti, ištrikdyti, nugąsdinti, išgąsdinti.

выпуклина, -ы *šnek. (balno)* gugà, (*lazdos*) gūnkšlė, gūnklas, gumbas.

выпукло-вогнутый, -ая, -ое *tech., fiz.* išgaubtas-įgaubtas (*lėšoti*).

выпуклость, -и *m. 1.* išgaubtumas, iškilumas; **2. išgauba**, iškilumà, kauprà, išgaubimas, pūpsulys; **3. prk.** ryškumas, reljefiškumas; **~ый**, -ая, -ое **1.** išgaubtas, gaubtinis, iškilas; **выпуклое** стекло abipus iškilas stiklas; **2.** pūpsomas, atsikišęs, išsikišęs, reljefiškas; **3. prk.** raiškūs, ryškūs, vaizdingas; **ясное** и **выпуклое** описание природы áiškus ir vaizdingas gamtòs aprašymas.

выпуск, -а **1.** gaminimas, išleidimas (*veiksmas*); **в. товаров** prėkių gaminimas; **2. (mokinių)** laidà; (*knygos*) leidinys, leidimas; sąsiuvinis; **3. pasen.** praleidimas, išbraukimas (*puz. pjesėje*); **4. archit.** iškyša; **5. tarm.** pravarà (*gyvuliams pravaruti*), genesys; **6.** drabūžio apsiuvas; **7. ekon.** emisija, išleidimas, laidà; заём первого выпуска pirmojo išleidimo paskolà; **~ать**, -аю, -аешь *eig. 1.* leisti, leidiñti, išlaidyti, išleidinėti; **2.** leisti (*puz. namo*); **3.** išbraukinėti, išbraukti; **4.** tękinti (*skysti*), bėginti, leisti; **5.** gaminti; **в. продукцию** gaminti produkciją; *žr.* выпустить.

выпускник, -а baigiantis mokslo įstaiга, abiturientas, absolventas; **~ница**, -ы баigianti mokslo įstaiга, abiturientė, absolventė; **~ой**, -ая, -ое **1.** iš-

leidžiamasis; baigiamasis (*egzaminas, klasė*); **2. tech.** išleidimo, išleidžiamasis (*puz. anga metalui ištekėti*); **3.** выпускная яичница *pasen.* plakta kiaušiniėnė; выпускные данные *spst. (knygos)* mètrika.

выпустить, -ушу, -устишь *juk. 1.* išleisti (*puz. į laisvę*); **2.** palėisti (*puz. namo*); **3.** išmėsti, išbraukti; **в. строку** išmėsti eilutę; **4.** ištekinti, išbėginti, išleisti (*skysti*); **5.** pagaminti.

выпутать, -аю, -аешь *juk. 1.* išpáinioti, išraizgyti, išnárplioti; **2. prk.** iškliudyti, iškilpoti, išpinklioti; **~ся**, -аюсь, -аемясь *juk. 1.* išsiraizgyti, atsirišti; **2. prk.** išsipáinioti, išsisukti, išsikilpoti, iškliuti, išsispinklioti; išsimastyti, išbristi; **в. из долгов** išsimastyti, išbristi iš skolų; **в. из беды** išsisukti, iškliuti iš bėdòs, neláimės.

выпутывать, -аю, -аешь *eig. žr.* выпутать; **~ся**, -аюсь, -аемясь *eig. 1. žr.* выпутаться; **2. būti** išpáiniojamam.

выпучивать, -аю, -аешь *eig., выпучить*, -чу, -чишь *juk. šnek. 1. beasm. (iš)pařpti, papūsti, išpūsti, išsigaubti*; **дно бочки** выпучило statinės dugnas išsigaubė; **2.** išplėsti, išpūsti, išveřsti, išsproginti; **в. глаза** išpūsti, išveřsti, išsproginti akis.

выпучить, -шу, -шишь *juk.* apkirbuoti (*drabuži*), aprumbuoti, káiliais apsiuti; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам kirbař, apýrumbė, káilinis apsiuvas; **~ной**, -ая, -ое kirbúotas, káiliais apsiutas.

выпытать, -аю, -аешь *juk., выпытывать*, -аю, -аешь *eig. (iš)klausinėti, (iš)kamantinėti, iškvosti, išgauti.*

выпь, -и *m. zool.* baublys, bōkas, rėkllys (*paukštis*), *Botaurus stellaris.*

выпяливать, -аю, -аешь *eig. žr.* выпялить; **~ся**, -аюсь, -аемясь *eig. žr.* выпялиться.

выпялить, -лю, -лишь *juk. šnek.* išsprengti, išsprangyti; išriėsti; atkišti; išveřsti; **в. руду** išriėsti, atkišti krūtinę; **♦ в. глаза** išveřsti, išsproginti akis; **~ся**, -люсь, -лишьясь *juk. 1.* atsikišti, kýšoti; **2. tarm.** apsirengti ryškiais drabūžiais (*norint išsiskirti iš kity*).

выпянуть, -ячу, -ятишь *juk. šnek. 1.* atkišti (*puz. rankà*), išveřsti, išpūsti (*puz. pilvą*), atstatyti (*puz. krūtinę*); **2.** átblulà išstūmti, ištraukti, išvaryti; **~ся**, -ячусь, -ятишьясь *juk. šnek.* atsikišti, išviršti (*puz. pilvas*), išsikišti.

выпячивать, -аю, -аешь *eig. žr.* выпятивать; **~ся**, -аюсь, -аеьясь *eig. žr.* выпятиваться.

вырабатывать, -аю, -аешь *eig. žr.* выработать; **~ся**, -ается *eig. 1. žr.* выработаться; **2. būti** pagaminamam, paruošiamam, išdirbamam.

выработать, -аю, -аешь *juk. 1.* pagaminti; **2.** išbaigti, išdirbti; **в. норму** išdirbti normà; **3.** paruošti, sudaryti, sukurti; **в. программу** заседания paruošti pòsėdžio programà, darbótvarke; **4.** išugdyti, išauginti, suformuoti; **в. стойкий** характер išugdyti tvirtà charakterį; **5.** uždirbti, dárbu pelnyti, užpelnyti; **в. сто рублей** pelnyti, uždirbti šimtà rublių; **6. kalm.** išeksplloatuoti, iskàsti, išimti; **~ся**, -ается *juk.* išsidirbti, nusistovėti, susidaryti, susikurti, susiformuoti.

выработка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам **1.** išdirbimas, išbaigimas; **2.** paruošimas, sudarymas;

sukūrimas; 3. išugdymas; 4. pagaminimas, gamyba; в. стали plieno gamyba; 5. išdirbis; нормы выработки išdirbio normos; платить с выработкой mokėti pagal išdirbį; 6. kaln. kasinys. **выравнивать**, -аю, -аешь *eig.* 1. lyginti, lygų daryti, letėti (*puz. kelią*); 2. lygiuoti (*puz. eiles*); ~ся, -аюсь, -аешся *eig.* 1. lygintis, lygiuotis; 2. būti lyginamam.

выражать, -аю, -аешь *eig.* 1. nusakyti; (iš)reikšti, parėikšti; эти слова плохо выражают мысль šitie žodžiai prasta išreiškia, nusako mintį; 2. išreikšti, išsakyti; *žr.* выразить; ~ся, -аюсь, -аешся *eig.* 1. (pa)sakyti, kalbėti, vartoti posakius; он выражается книжно jis mintis reiškia knygiskai; 2. reikšti, pasireikšti; в чём выражается ваше участие в этой работе? kuō pasireiškia jūsų dalyvavimas šiam darbė?; 3. *prk. šnek.* kéiktis, burnoti; прошу не в. *vulg.* prašau, prašom nesikéikti.

выражение, -я 1. reiškimas, išsireiškimas, pasireiškimas; 2. išraiška, raška, apnašas; išvaizda; веселое в. глаз linksmà akių išraiška; полный выражения (iš)raiškingas; 3. posakis, pasakymas, išsireiškimas; 4. *mat.* reiškinys, formulė (*puz. algebras*).

выразитель, -я *v.* (iš)reiškėjas, vaizduotojas; ~но *prv.* raškingai, ryškiai, rašikiai; ~ность, -и *m.* 1. raškumas, raškingumas, ryškumas; 2. reikšmingumas; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. raškingas, išraiškūs, išraiškingas, raškūs, ryškūs, vaškūs; выразительное чтение ryškūs skaitymas; 2. reikšmingas; в. взгляд reikšmingas žvilgsnis.

выразить, -ажу, -азишь *juk.* 1. išreikšti, parėikšti; в. благодарность parėikšti padėką; 2. parodyti, pavaizduoti; в. план в цифрах pavaizduoti planą skaičiais; 3. išreikšti, išsakyti; ~ся, -ажусь, -азишся *juk.* 1. pasireikšti; 2. pasakyti, išsakyti savo mintis; неудачно в. nevėkusiai pasakyti.

вырастать, -аю, -аешь *eig.*, **вырасти**, -сту, -стешь; *būt.* -рос, -ла, -ло *juk.* 1. (iš)augti, užaugti, sutaipyti; 2. išdygti, išstiepti (*i aukštį*); 3. *prk.* pasirodyti, išsivystyti, iškilti, išaugti, tapti, (pa)viršti; звуки выросли в грохот garsai pavirto trenksmū; вырасти в крупного учёного išaugti į stambų mokslininką; ♦ вырасти из пальто išaugti paltą; вырасти в чьих глазах iškilti kieno akysė (*laimėti palankumą*).

вырастить, -ашу, -астись *juk.* 1. užauginti, išauginti, pribrandinti; 2. išugdyti; išauklėti.

выращива||ние, -я 1. auginimas; 2. ūgdymas; плановое в. кадров planingas kadrų ūgdymas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. auginti; 2. ugdyti; ~тсья, -ается *eig.* būti auginamam, ūgdomam.

вырвать, -ву, -вешь *juk.* 1. ištraukti, išlūpti, išveržti, išplėsti, išrauti, išpėsti, ištraukti; в. письмом из рук ištraukti laiską iš rankų; в. больной зуб ištraukti skaudamą dantį; в. страницу из книги išplėsti lapą iš knygų; 2. *prk.* išgauti, išveržti; в. признание išgauti prisipažinimą.

вырвать², -вет *beasm. juk. šnek.* išvėmti, susivėmti; егб вчера вырвало jis vakar susivėmė; егб вырвало кровью jis kraujais išsivėmė.

вырваться, -вусь, -вешься *juk.* 1. ištrūkti, išslysti, išsprūsti, išsprūkti, išsiversti, išsiveržti, išplūsti; из книги вырвалась страница iš knygų išplūso lapas; стакан вырвался из рук и разбился stiklinė išsprūdo, išslydo iš rankų ir sudūžo; я еле вырвался из заседания vōs ištrūkiau iš posėdžio; пламя вырвалось из трубы liepsnà išsiverė, išsiveržė iš kaminio; 2. *prk.* išsprūsti; у меня вырвалось неосторожное слово mán išsprūdo neatsargūs žodis, aš prasižodau neatsargių žodžių; из груди больного вырвался стон ligonis sudejavo; вода вырвалась наружу vanduo ištrūško ora, lauk; танк вырвался вперёд tankas prasiiveržė į priekį.

вырдевать, -ает *eig. tarm.* brėsti, (*apie vaisių*) nōkti; tviñkti (*apie volį*).

вырдеть, -еет *juk. tarm.* pribrėsti, prinōkti, pritiñkti.

вырез, -а 1. išpiova, iškarpa, rėžis, išrėža, graižtvà; 2. iškirpimas, prakirpimas, iškirptė, dekolė; 3. iškařpumas, išpiaustymas, išraižymas; ~ать, -ежу, -ежешь *juk.* iškirpti, iškarpyti, išpiauti, išpiaustyti, išrėžti, išraižyti, išdrožti, išdrožinėti, išgriežti, atrėžti (*žemės plotą*); в. кусок мяса išpiauti mėsos gabalą; в. кур išpiauti vištą (*oisas*); в. картинку из книги iškirpti paveiksluką iš knygų; ~ать, -аю, -аешь *eig.* karpyti, piaustyti, piaustinėti, raižyti, drožti, drožinėti; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -зкам 1. (*veiksmas*) iškirpimas, išpiovimas, rėžymas; piaustymas; 2. (iš)kařpumas, raižymas, brėžimas; 3. prapiovà, išpiova, iškirpimas, išraiža, išpiova, įranta, įkarpa; вырезки на дереве įrantos mēdyje; 4. *spec.* iškarpa; газетная в. laikraščio iškarpa; 5. *kul. filė*; ~ной, -ая, -ое 1. drožtinis, išdrožinėtas, piaustytinis, (iš)piautinis; 2. su prapiovomis, išpiovomis, iškarpomis, su iškarpa; dantytas.

вырезыва||ние, -я išpiovimas, išpiaustymas, iškařpumas; ~ть, -аю, -аешь *eig. žr.* вырезать.

вырешать, -аю, -аешь *eig. šnek.* spręsti, nagrinėti, gvilďenti.

вырешить, -шу, -шишь *juk. šnek.* išspręsti, išnagrinėti, išgvilďenti; ~ся, -ятся *juk. šnek.* išsispřęsti.

вырисовать, -сую, -суешь *juk.* išpiešti, išpaišyti, nupiešti; ~ся, -суется *juk.* išryškėti, išnirti, pasirodyti; stūksėti, dunksoėti (*puz. kalnai tolu toje*), šmėksėti (*puz. rūke*).

вырисовывать, -аю, -аешь *eig. žr.* вырисовать; ~ся, -ается *eig.* 1. *žr.* вырисоваться; 2. būti išpiešiamam.

выровни||ть, -ню, -нишь *juk.*, ~ять, -яю, -яешь *juk.* 1. (iš)lyginti, sulyginti, nulyginti, užlyginti; suletėti; 2. sulygiuoti; ~яться, -яюсь, -яешся *juk.* 1. išsilyginti; 2. išsilygiuoti; 3. ūgiu susilyginti; 4. *prk.* išsitaityti, sušvelnėti.

вырод||иться, -дится *juk.* išsigimti, nusigimti, degeneruoti; išsiveisti, nusiveisti, išvisti; растеніе выродилось āgalas išsigimė, degeneravo; ~ок, -дка išgama, išsigimėlis; фашистские выродки fašistiniai išgamos.

вырожда||ться, -ается *eig. žr.* вырождаться; ~енец, -нца išsigimėlis, išvisėlis, išvisa, degeneratas;

~ение, -я išsigimimas, išsiveisimas, degenerāvimas; ~енческий, -ая, -ое išsigimėliškas, išsigimęs, išsigimimo, degeneratyvūs, išvisėliškas.

выроиться, -ится *įvk.* išsispīesti, išspīesti (*apie bites*).

выронить, -ню, -нишь *įvk.* išmėsti, pamėsti, palėisti iš raikų.

вырост, -а 1. išaugimas; 2. aūtauga, atauga, gumbas, atžalā, atvašā, auglys, išauga; ♦ шить на в. siūti išaugimui.

выросток, -тка 1. *tarm.* namiē išaugintas gyvulys; 2. *spec.* paauglių ōda (*raguočių*); 3. *tarm.* paauguolis.

выруб, -а iškarta, kirtimai, skýnimas, skýnimai; ~ать, -аю, -аешь *eig.* kiřsti, skinti (*puz. miřka*); kāliti (*iř akmens*).

вырубить, -блю, -бишь *įvk.* 1. iškiřsti, išskinti (*puz. miřka*); 2. iškāliti; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам 1. *žr.* выруб; 2. įranta, įкарпа; 3. (*veiksmas*) iškirtimas; ~щик, -а miřko kirtikas.

выругать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* iškėikti, išbārti, išburnōti, išplōsti, išžodžiūoti, išdėti, iškōneveikti; ~ся, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* 1. nusikėikti, sukėikti; он грōмко выругался jis gařsiai nusikėikė; 2. išsikėikti, išsiplōsti, išsirieti, išsiburnoti.

выручать, -аю, -аешь *eig.* 1. gėlbėti, vadūoti; 2. gāuti, imti (*apie pinigų*).

выручить, -чу, -чишь *įvk.* 1. išgėlbėti, išvadūoti, iškilpoti; 2. suriūkti, (už)prekiauti, gāuti (*pinigų*), paĩmti (*už prekes ar patarnavimą*); торговец выручил в день сто рублėй prekybininkas užprekiauvo, pāėmė peř diėnā šimtā rublių; 3. atsiĩmti, susigražinti, gražinti; я свой дєньги выручил аš savo pinigų susigražinaũ, atsiėmiau.

выручка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. (iš)-vadāvimas, (iš)gėlbėjimas, pagālba; он пошел на выручку товарищей jis nuėjo draugams į pagālba, nuėjo draugų gėlbėti; 2. pājamos, įplaukos, gauti pinigai; дневная в. dienōs pājamos, įplaukos; 3. *pasen.* kasōs dėžūtė, kasā.

вырывать¹, -аю, -аешь *eig.* trāukti, rāuti, pėsti, plėsti, veržti.

вырывать², -ает *beasm. eig.* vėmti; tāsýti.

вырывать³, -аю, -аешь *eig.* 1. atkasinėti, iškasinėti; 2. (iš)knāisioti, rausti; *žr.* вырыть.

вырваться¹, -аюсь, -аешься *eig.* 1. veržtis (iš); пойманная рыба так и вырывается из рук рагautā žuvis taip iř veržiāsī iš raikų; 2. būti rauptomām; дєрєвья вырывались с корнем mėdžiai būvo rauptami su šaknimis.

вырваться², -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* вырыться; 2. būti kasamām; по сторонам дороги вырывались канавы для стока воды kėlio pakraščiais būvo kasami grioviai vādeniui nutekėti.

вырыть, -рою, -роешь *įvk.* 1. iškasti (*puz. šulinį, griovį*); 2. atkasti, iškasti; в чєпєн iškasti kāukolę; в клад atkasti lōbj; 3. *prk.* rāsti, surāsti, atrāsti, iškasti; в архиве он вырыл важные документы архyvė jis atrādo svarbiūs dokumentūs; 4. išknisti, išrausti; свинья вырыла

огорōд kiaulė iškniso daržā; ~ся, -роюсь, -роешься *įvk. šnek.* atsikāsti, išsikāsti.

вырь, -я *v. tarm.* verpėtas, virulys, sūkurys.

вырядить, -яжу, -ядишь *įvk. šnek.* 1. išpuōšti, iščiūstyti, gražiai aptaisýti, aprengti; 2. išrengti (*į kelionę*); ~ся -яжусь, -ядишсья *įvk.* 1. išsipuōšti, pasipuōšti, išsičiūstyti; 2. *šnek.* išsirengti, išsiruōšti (*į kelionę*).

выряжать, -аю, -аешь *eig.* 1. puōšti, gražiai rengti; 2. ruōšti, rengti (*į kelionę*); ~ся, -аюсь, -аешсья *eig.* 1. puōštis; 2. ruōštis, rengtis (*į kelionę*).

высадить, -ажу, -адишь *įvk.* 1. išlaipinti, išsodinti, padėti išlipti, iškėlti; priveřsti išlipti; 2. pėrsodinti (*puz. medelį*); 3. *šnek.* išreĩti (*puz. duris*), išlaužti; išjōti, išvarýti (*iř namų*); ~ишьсья, -ажусь, -адишсья *įvk.* išsėsti, išlipti, išsikėlti; ~ка, -и 1. pėrsodinimas; 2. iškėlimas (*į krantą*), išlaipinimas, išsodinimas; 3. išlipimas; ~ки, -док *dgs.* sodiniai; sodinukai; ~ок, -дка pėrsodintas medėlis, āugalas, dieginys, sodinys; ~очный, -ая, -ое 1. pėrsodintas; 2. išskeltinis, desāntinis.

высаженец, -нца *žr.* высадок.

высаживать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* высадить; ~ся, -аюсь, -аешсья *eig.* 1. *žr.* высадиться; 2. būti iškeliamām; 3. būti pėrsodinamām.

высаливать¹, -аю, -аешь *eig. šnek.* taukūoti, riebalūoti.

высаливать², -аю, -аешь *eig.* sūdyti, mirkýti sūgume.

высальть, -лю, -лишь *įvk. šnek.* ištaukūoti, išriebalūoti.

высасывать, -аю, -аешь *eig.* čiulpti, siurbti, čiulpsytýti.

высачивать, -аю, -аешь *eig.* sūlą tēkinti, sývus trāukti, čiulpti, suĩkti; sākinti, sakus lėisti; ~ся, -ается *eig.* išsisuĩkti, išvarvēti, ištekėti.

высватать, -аю, -аешь *įvk. pasen.* išpiršti; в неvēсту išpiršti nuōtakā; ~ся, -аюсь, -аешсья *įvk.* išsipiršti; pasipiršti.

высвѣтывать, -аю, -аешь *eig. pasen.* piršti, piršliauti; ~ся, -аюсь, -аешсья *eig. pasen.* 1. pirštis; 2. būti (iš)peršamām.

высверливать, -аю, -аешь *eig.* grėžti, gražýti, uřbti, skvarbýti.

высверлить, -лю, -лишь *įvk.* išgrėžti, išgrāžýti, išuřbti, išskvarbýti.

высвѣтливать, -аю, -аешь *eig.* šviėsinti; šveĩsti; ~ся, -ается *eig.* švĩsti, šviesėti, *žr.* высветлиться.

высветлить, -лю, -лишь *įvk. šnek.* šviesėsnį padaryti, pašviesinti, paskaistinti; iššveĩsti, nušveĩsti (*puz. virtuvę*); ~ся, -ишьсья *įvk.* nušvĩsti, pašviesėti, išsigiedryti; нєбō высветлилось dangūs nušvĩto, prašvĩto, išsigiedrijo; лицō высветлилось vėidas nušvĩto, pralinksmėjo.

высвистать, -ищу, -ищешь *įvk.* ~еть, -ищу, -ищишь *įvk.* 1. pašvilpti, pašvilpinti (*puz. kokią melodiją*), iššvilpiniūoti; 2. *šnek.* nušvilpti (*puz. nepatinkamą kalbėtoją*), iššvilpinti.

высвистывать, -аю, -аешь *eig. (dainele)* švilpauti, švilpti, švilpinti, švilpiniūoti, *žr.* высвистать.

высвободить, -божу, -бодишь *юв.* 1. išvaduoti, palėisti, padėti ištrūkti, išlaisvinti; atpalaiduoti; в. из тюрьмы išlaisvinti iš kalėjimo; 2. iškliudyti (*pvz. ralus*), iškilpoti, išpalaiduoti; išraikinti (*pvz. pančius*); ištraukti; išnárplioti; ~ся, -божусь, -бодишься *юв.* 1. láisvę gauti, išsilaisvinti; 2. išsikilpoti, atsikliudyti, iškliūti, atsipalaiduoti.

высвободжать, -аю, -аешь *еиг.* 1. vaduoti, palaiduoti; 2. kilpoti; *жр.* высвободить; ~ся, -аюсь, -аешься *еиг.* 1. láisvintis, palaiduotis, *жр.* высвободиться; 2. būti láisvinamam, vaduojamam; 3. būti iškilpojamam, iškliudomam.

высвобождение, -я 1. išvadavimas, išlaisvinimas; 2. išsivadavimas, atsipalaidavimas.

высев, -а 1. (pa)sėjimas, sėja; užsėjimas; 2. sėkla; нормы высева (*skirtos sėjai*) sėklos nōrmos; ~ать, -аю, -аешь *еиг. жр.* высеять.

высевки, -ков *dgs.* átsijos, nuosijos, pásijos, išsijos.

высеивать, -аю, -аешь *еиг.* 1. (iš)sėti; 2. siaūsti, vėtyti (*grūdus*).

высекать, -аю, -аешь *еиг.* 1. (iš)kapoti, kálstyti, iškalinėti; 2. tašyti; 3. skėlti (*ugni*); 4. iškalinėti (*skulptūrą*).

высеку *жр.* высечь.

выселен|ец, -ница 1. tremtinys, ištremtasis; 2. persikėlėlis; išėvis; ~ие, -я 1. iškraustymas, iškėlimas, išmetimas (*iš buto*), perkėlimas (*kitur gyventi*); 2. ištrėmimas, nutrėmimas; 3. persikėlimas (*i kitą vietą*); išsikraustymas.

высел|ить, -лю, -лишь *юв.* 1. iškėldinti, perkraustyti, pėrgabenti; iškraustyti; 2. *šnek.* (*svetimon žemėn*) ištrėmti; ~иться, -люсь, -лишся *юв.* išsigabenti, išsikraustyti, išsikėlti; išsidanginti; ~ок, -лка пауя sodyba, pausėdijà; ~ять, -аю, -аешь *еиг.* 1. kraustyti, kėldinti; 2. trėmti; ~яться, -яюсь, -яешься *еиг.* 1. kraustytis, kėldintis, dangintis; 2. būti iškeliamam, iškraustomam; būti ištremiamam.

высемениться, -ится *юв.* išsisėti, išbyrėti, išbarsyti sėklas (*apie augalus*).

высеребрить, -рю, -ришь *юв.* pasidabruoti.

высечка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. skyli-mas (*ugnies*); дай на высечку трытá duok kempinės ugniai išskilti (*vienam kartui*); 2. iškala, išskapta (*kas išskaptuota*); в. на камне изображаёт всадника акмеіс iškala vaizduoja raĩtininką.

высечь, -еку, -ечешь; *бūt.* высек, -ла, -ло *юв.* 1. prilūpti, išplākti, nuplākti, išlūpti, nudžyti, išvanoti; 2. iškirsti, iškapoti, iškálstyti; 3. nutašyti; 4. iškálti, nukálti (*pvz. biustą*); 5. išskėlti (*ugni*).

высеять, -ею, -еешь *юв.* 1. įsėti, išsėti; 2. išsiaūsti, išvėtyti (*grūdus*).

высидеть, -ижу, -идишь *юв.* 1. išsėdėti (*kurį laiką*), išknarksoiti, ištupėti (*apie paukštį*); 2. išpėrėti (*pvz. viščiukus*); ~ся, -ижусь, -идишься *юв. šnek.* atsisėdėti, išbūti.

высидка, -и 1. *pasen.* sėdėjimas, buvimas, kalėjimas (*sėdėjimas kalėjime*); 2. *šnek.* (iš)perėjimas.

выс|жива|ние, -я 1. sėdėjimas (*belaukiant*); 2. *tarm.* (*deguto*) degimas; 3. perėjimas; ~ть, -аю, -аешь *еиг.* perėti, *жр.* высидеть; ~ться, -аюсь, -аешься *еиг. жр.* высидеться.

вы|ситься, -ится *еиг.* 1. būti aukštinamam; 2. aukštai stūksoti (*pvz. kalnas*), būti iškilusiam.

выскаб|лива|ние, -я 1. išgrándymas, išgrándymas, nukaišimas, išskutimas; 2. *med.* išgrándymas, abrazija; ~ть, -аю, -аешь *еиг.* grándyti, grándyti, kaišti, grėsti, brazduoti (*pvz. ropę*), skūsti (*pvz. popierių*), skutinėti.

высказать, -ажу, -ажешь *юв.* išsakyti, iškalbėti, išpasakoti; išrėikšti, parėikšti, pasakyti; ~ся, -ажусь, -ажешься *юв.* išsisakyti, pasisakyti, pasirėikšti, atsiliepti; в. в чью-л. пользу palankiaĩ apie ką atsiliepti; кто желает в. по этому вопросу? kàs nori šiuo klausimu taĩti žodį, pasisakyti?

выска|зыва|ние, -я pasisākymas, išpāsakojimas; ~ть, -аю, -аешь *еиг. жр.* высказать; ~ться, -аюсь, -аешься *еиг. жр.* высказаться; 2. būti išsākomam.

выска|кать, -скачу, -скачешь *юв.*, ~акивать, -аю, -аешь *еиг.* 1. išsuoliuoti, išjoti šuoliais; 2. *šnek.* laimėti jotynėse; в. ценный приз laimėti jotynėse vertingą prizą; 3. *жр.* **выс|ко|чить**.

выскальзывать, -аю, -аешь *еиг. жр.* выскальзать. **выскоблить**, -лю, -лишь *юв.* išgrándyti, išgrándyti, išskūsti, išgrėsti, nubrazduoti, iškaišti, nukaišti, išskutinėti.

выс|кок, -а iššokimas; pasišokėjimas.

выскользать, -аю, -аешь *еиг.* slýsti, smūkti; *жр.* выскальзнуть.

выскользнуть, -ну, -нешь *юв.* 1. išslýsti, išsmūkti; 2. *prk.* nejučiomis išėiti, išsprūkti, išspūdinti.

выс|ко|пить, -плю, -пишь *юв.* išrómyti.

выс|корь, -и *m. tarm.* kėrplėša (*medis*), išvarta.

выс|ко|чить, -чу, -чишь *юв.* 1. iššókti, išbėgti, išlėkti, išsprūsti; заяц выскочил из кустов zuikis išbėgo, iššóko iš krūmų; в. из трамвая iššókti iš tramvajaus; 2. iškristi, išpulti, išsprūsti; выскочил зуб iškrito, išpúolė dantis; 3. *šnek.* iššókti; ♦ в. в люди išeiti į žmones.

выс|ко|чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *v. ir m. niek.* 1. išsišókelis, išsišókelė; 2. iškilėlis, iškilėlė.

выс|кр|еб|ать, -аю, -аешь *еиг.*, ~ебывать, -аю, -аешь *еиг.* grándyti, grándyti, grėmžti, grėsti, skutinėti.

выс|крест|ли, -ребу, -ребешь; *бūt.* выскреб, -ла, -ло *юв.*, ~ь, -ребу, -ребешь; *бūt.* выскреб, -ла, -ло *юв. šnek.* išgrándyti, išgrėmžti, išgrėsti, iškrapštyti, išskutinėti, išskūsti; išrausti (*pvz. olą*).

выс|лав|ить, -влю, -вишь *юв.* iššlóvinti, išgárbinti, išgársinti; ~лять, -аю, -аешь *еиг.* šlóvinti, gárbinti, gársinti.

выс|лать, вышло, вышлешь *юв.* 1. išsiųsti, nu-siųsti, pasiųsti, išdanginti; 2. ištrėmti, išsiųsti.

выс|л|едить, -ежу, -едишь *юв.* susėkti, atsėkti, su-vyčioti, aptikti, išžvalgýti; sušnipinėti, iššnipinėti; в. шпиона susėkti šnipą; ~живать, -аю, -аешь *еиг.* sėkti, žvalgýti; šnipinėti.

выс|луга, -и 1. ištarnáuti mėtai, ištarnávimas; за выслугу лет už ištarnáutus metus (*pvz. apdo-*

vanojimas); за выслугой лет *pasen.* už nusta-tyto laiko ištarnavimą; 2. iškilimas, karjerà; он всё это делал для выслуги jis visa tai dārē, kād iškiltu, dėl karjeros.

выслуживать, -аю, -аешь *eig.* tarnauti (*kurį laiką*), *žr.* выслужить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* *žr.* выслужиться.

выслужить, -жу, -жишь *įvk.* 1. ištarnauti (*kurį laiką*); 2. tarnaujant gauti, tarnavimu įsigyti, išsitarnauti, užsitarnauti; **~ся**, -жусь, -жишся *įvk.* pataikaujant gauti, nusipelnyti, įsigyti malonę, palankumą, išsitarnauti.

выслушать, -аю, -аешь *įvk.* 1. (*atsidėjus, iki galo*) išklaustyti; pasiklausyti; в симфонию pasiklausyti симфонijos; 2. *med.* išklaustyti, ištvaryti (*ligonį*); išbarbenti, auskultuoti.

выслушива||ние, -я išklausymas, išklausinėjimas (*liudytojų*); **~ть**, -аю, -аешь *eig.* klausyti(s), *žr.* выслушать.

высмаливать, -аю, -аешь *eig.* dervuoti, smaluoti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* высмолиться; 2. būti dervuojamam, smaluojamam.

высмаркивать, -аю, -аешь *eig.* šniūpšti, šniūkšti, *žr.* высморкаться; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* šnūpštis, *žr.* высморкаться.

высматривать, -аю, -аешь *eig.* 1. dyrėti, dýroti, dairýtis; 2. žvalgyti; *žr.* высмотреть.

высмеивать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* высмеять; **~ся**, -ается *eig.* būti išjuokiamam.

высмеять, -ею, -еешь *įvk.* išjuokti, pajuokti, ар-juokti; **~ся**, -еюсь, -еешься *įvk.* išsiujuokti, pasi-juokti, prisijuokti.

высмолить, -лю, -лишь *įvk.* išdervuoti, išsmaluoti; **~ся**, -люсь, -лишся *įvk.* išsidervuoti, išsisma-луoti.

высморкать, -аю, -аешь *įvk.* iššniūkšti, iššnūpšti; **~ся**, -аюсь, -аешься *įvk.* nusišniūkšti, nusi-šnūpšti; išsišnūpšti, išsišniūrėti, nusišniūrėti.

высмотреть, -рю, -ришь *įvk.* 1. išžiūrėti, apžiū-rėti, péržiūrėti, išžvalgyti; 2. įžiūrėti, nu(si)žiū-rėti; ♦ в глаза akis pražiūrėti.

высовывать, -аю, -аешь *eig.* kišti, káišioti; в го-лову káišioti gálvą; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* kyšoti, kyšėti; būti išsišovusiam, išsikišusiam.

высокий, -ая, -ое; -ók, -окá, -óко ir -око 1. áukš-tas, áugalotas, didelis, išlakus (*puz. medis, miškas*), iškilas (*puz. vieta*); 2. didelis, áukštas, pakilęs, pérđetas; высокие цены áukštos kái-nos; в процént didelis prócentas; высокая тем-ператýра áukštá, padidėjusi temperatūrą; высо-кое давлéние крóви didelis, pakilęs kraūjo sprau-dimas; электрический ток высокого напряжé-ния áukštós įtampos eléktrós srovė; высокая вода pakilęs vanduo; 3. taurūs, kilnūs; высокие мы-сли kilnios mintys; 4. plónas, láibas, áukštas; в гóлос láibas, áukštas balsas; высокая нóта áukštá gaidá; ♦ быть высокого мнéния (о ком-чём) turėti puikią nuomonę, būti puikiós nuo-monės (*apie ką*); в высокой стéпени žymiū láipsniu, labai, itin, žymia dalimi.

высоко||о ir **~о** *prv.* aukšta, didžia, в. ценить didžia, vértinti; в. чтýмый didžia, gerbias; он в. о себé дýмает jis áukšta savé kelia, labai savé vértina.

высокоблагородие, -я *ikirev.* váше в. júsų kilny-bė, prakilnybė.

высоко||вёрхий, -ая, -ое aukštaviršūnis (*puz. me-dis*); **~гóрный**, -ая, -ое kalnų, aukštų kalnų, aukš-tikalnių, aukštikalninis; в. район aukštikalnių ra-jonas; в. курóрт kalnų kurórtas; **~гóрье**, -я aukštikalniai; **~держáвный**, -ая, -ое didžiaval-dis; **~доходный**, -ая, -ое labai, didžiai paja-mingas.

высоко||идéйный, -ая, -ое didelio, didžio, áukšto idéjiškumo; **~кáчественный**, -ая, -ое áukštós kokýbės, labai gėras; **~квалифицированный**, -ая, -ое áukštós, didelės kvalifikācijas, labai, didžiai, áukštai kvalifikuotas.

высокомер||ие, -я išdidybė, didžiavimasis, išdidū-mas, išpuikimas; **~ничать**, -аю, -аешь *eig.* iš-didžiū dėtis, i puikybę kélitis, didžiúotis; **~но** *prv.* išdidžiai; **~ный**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно išdidūs, pasipūtęs, išpuikęs.

высокомолекулярный, -ая, -ое stambiamolėkulinis.

высокомóщный, -ая, -ое; -щен, -щна, -щно di-džiagalis, valdingas.

высокоумдр||ие, -я 1. išdidūmas, išdidybė, puiká, didystá; 2. didžiamintiškumas, išmintingumas;

~ый, -ая, -ое 1. išdidūs, išdidęs; 2. didžiamiitis, išmintingas.

высоко́ньк||ий, -ая, -ое *šnek.* aukštūtis, aukštutė-lis, aukštiñtelis; **~о** *prv.* aukštóka.

высокопа́рн||о *prv.* išdidžiū tonū, išpūstai, pompás-tiška; **~ость**, -и *m.* išdidūs tónas, pompastiš-kumas, išpūstumas (*puz. kalbos, tono*); **~ый**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно išpūstas, pasipūteliškas, pompástiškas, išdidūs; в. тон išdidūs tónas.

высокопре||восходительство, -а *ikirev.* eksceleñci-ja, prakilnybė; **~освящéнство**, -а *bažn.* emineñ-cija.

высокопрóб||ный, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно 1. áukš-tós prábos (*puz. auksas*); 2. *prk.* geriausias, áukščiausias kokýbės; **~дуктивный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно didžiai, labai produktyvūs, di-džiai našūs, didelio produktyvumo; **~изводи-тельный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно labai, di-džiai našūs, didelio našumo; в. труд labai na-šūs, didelio našumo dárbas.

высокоразвитый, -ая, -ое; -вит, -а, -о didžiai iš-lávintas, labai išsivýstęs.

высокорóдие, -я *ikirev.* kilnybė.

высоко||рóслый, -ая, -ое áukšto ágio, áugalotas (*žmogus*), išsmukas (*puz. medis*), išlakūs; **~сóртный**, -ая, -ое puikiós rūšies, áukštós ko-kýbės; **~ствóльный**, -ая, -oe liemeningas, išla-kūs, išbėginis, ištekinis, išsmukas (*puz. medis*).

высокость, -и *m.* áukštumas, iškilumas, áukštis.

высоко||тáлáнтливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о labai talentingas, didelio talenito, genialūs; **~темпера-тýрный**, -ая, -oe áukštós temperatūros; **~товáр-ный**, -ая, -oe didelio prekingumo.

высоко||торжéственный, -ая, -oe *ikirev.* iškilmin-giausias, didžiai iškilmingas; **~уважáемый**, -ая, -oe didžiai gerbias.

высокоуглерóдистый, -ая, -oe (labai) anglingas.

высокоум||ие, -я minčių didingumas, išmintingū-mas; **~ный**, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно *iron.* labai išmintingas.

высоко|учёный, -ая, -ое didelio mokslo, mokslin-gas; **~чт́имый**, -ая, -ое *pasen.* žr. високоува-жаемый.

высолаживать, -аю, -аешь *eig.* žr. высолодить.

высолить, -лю, -лишь *įvk.* pasūdyti, sūryme išmir-kyti, išsūdyti; **~ся**, -ится *įvk.* išsisūdyti, išsi-sūrėti.

высолодить, -ложу, -лодишь *įvk.* salyklą užplikyti, salyklą uždiegti.

высосать, -осу, -осешь *įvk.* iščiułpti, išsiurbti; ♦ в. все соки visus sūvus iščiułpti; в. из пальца išlaužti iš piršto.

высота́, -ы 1. aukštumas, aukštis; в. надводного борта бorto aukštis viršum vandenį; в. зёва tekst. žiočių aukštis; 2. aukštumą, pakilumą, aukš-tybė; 3. *mat. (trikampio)* aukštinė; ♦ быть (ока-заться) на высоте (положения) atitikti didžiau-sius reikalavimus.

высо́тн|ик, -а didžiaaukščių namų statytojas; **~ый**, -ая, -ое 1. aukštybinis, aukštuminis; в. по-лёт aukštybinis skridimas (*apie lėktuvą*); 2. dau-giaaukštis; в. дом daugiaaukštis namas.

высотомёр, -а aukštūmatis, altimėtras.

высох|~ый, -ая, -ое 1. išdžiūvęs; 2. -oro *dkt.* iš-džiūvėlis; **~нуть**, -ну, -нешь; *būt.* высох, -ла, -ло *įvk.* išdžiūti, išsausėti (*puz. žemė*), išsėkti (*puz. šulinys*), išspendėti, išgarėti, iškiogždėti.

высочайший, -ая, -ее 1. aukščiausias, labai aukš-tas; 2. *ikirev.* imperatoriaus, cāro, jō didybės; в. указ imperatoriaus įsakas.

высоченный, -ая, -ое *šnek.* labai aukštas; augalo-tas.

высочество, -а *ikirev.* aukštybė (*kunigaikščių titu-lavimas carinėje Rusijoje*).

высочить, -чу, -чишь *įvk.* sulās ištėkinti, sūvus ištraukti, iščiułpti, išsuukti; išsākinti, nusākinti; **~ся**, -ится *įvk.* išsisuukti, išvarvėti, ištėkėti.

выспаться, -плюсь, -пнешься *įvk.* išsimiegoti.

выспевать, -ает *eig.* **выспеть**, -еет *įvk.* (iš)siřpti, įsiřpti (*apie uogas*), prieiti, (nu)nókti (*apie vai-sius*).

выспорить, -рю, -ришь *įvk.* gauti peř giñčą, išsi-giñčyti, išgiñčyti.

выспрашивать, -аю, -аешь *eig.* (iš)klausinėti, ka-mantinėti, teirautis.

выспрени|ый, -ая, -ее *pasen.* 1. išdidūs, išpūstas, pompastiškas; 2. didingas, aukštas, kilnūs (*puz. minius*); **~ость**, -и *m. pasen.* 1. išdidumas, iš-pūstumas; 2. kilnumas, didingumas.

выспросить, -ошу, -осишь *įvk.* išklāusti, iškaman-tinėti, iškvōsti, išklausinėti, paklausais sužinoti.

выспрь *prv. pasen.* į aukštybes; į viršų, aukštyn.

выставить, -влю, -вишь *įvk.* 1. iškelti, nukelti, iš-nešti, išstatyti, padėti, pastatyti; в. стол на середину комнаты nukelti stalą į kambario vi-durį; в. сапоги за дверь pastatyti batūs už durų; в. цветы в сад išnešti gėlės į sodą; 2. at-mėsti, atkišti (*puz. koją*), atstatyti (*puz. krū-tinę*), išstatyti (*į priekį*); 3. išimti (*kas įstaty-ta*); в. раму из окна išimti rėmą iš lango; 4. *šnek.* išremti, išmūšti; пьяный выставил дверь girtas išreimė duris; 5. *šnek.* išvaryti, išjoti, iš-grūsti, išvyti; в. со службы išvaryti iš tarný-bos; в. за дверь išgrūsti už durų; 6. parodyti,

išstatyti (*puz. paveikslą parodoje, prekę vitri-noje*); 7. atvaizduoti, pavaizduoti, apibūdinti, parodyti; в. себя учёным apsimėsti, dėtis mō-kytu; в. кого-л. в ложном свете klaidingai ką pavaizduoti, apibūdinti, parodyti ką netikroje švie-soje; 8. pristatyti, iškrāuti, pateikti; в. пять кубо-мэтров дров pristatyti, iškrāuti penkis kùbinius metrūs malkų; 9. pasiųsti prieš, išstatyti; в. против неприятеля большую армию pasiųsti prieš prie-šą didelę armiją; 10. iškelti, parėikšti; в. вёские аргументы iškelti svariūs argumentūs; 11. *šnek.* pateikti, paváišinti, pastatyti; iškelti; в. уошче-ние iškelti váišes; он выставил нам вина jis paváišino mums vynų, pastātė mums vyno; 12. pa-rašyti; в. ученику годовую отметку parašyti mōkiniui metinį pažymį; в. дату parašyti datą; 13. pateikti, nurodyti; в. доказательства о неви-новности pateikti nekalтumo įrodymų; 14. sužy-mėti, pažymėti; в. цены на товары pažymėti prėkių kainas; **~ся**, -влюсь, -вишься *įvk.* 1. iš-sikišti, pasirodyti, išliñkti; он выставился из окна jis iškišo prō langą galvą, jis išliñko prō langą; 2. (*parodoje*) dalyvauti, išstatyti; моло-дой художник выставился впервые в этом го-ду jaunasis dailininkas šiemet pirmą kartą da-lyvauja parodoje; 3. *menk.* girtis, pasirodyti, kelti savę, aukštintis; он любит в. jis mėgsta girtis, aukštintis.

выставка¹, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам pa-rodā; сельскохозяйственная в. žemės ūkio pa-rodā.

выставка², -и 1. (*žieminių langų*) išėmimas; 2. iš-statymas.

выставлять, -яю, -яешь *eig.* 1. (iš)kėldinti, iškel-dinėti; kilnóti (*daiktus*); 2. išiminėti; 3. varýti, grūsti, vyti (*šalin*); 4. pristatinėti; žr. выста-вить; **~ся**, -ляюсь, -лянешься *eig.* 1. kýšoti, styp-sóti; 2. būti išimamam, išstatomam.

выставной, -ая, -ое įdedamas, įstatomas; выстав-ная рама įdedamasis rėmas.

выставочный, -ая, -ое parodōs, parodinis, pārodai skiriamas; в. комитет parodōs komitėtas.

выстаивать, -аю, -аешь *eig.* stovėti (*kurį laiką*), stoviniuoti, stovinėti, žr. выстоять; **~ся**, -ается *eig.* 1. blūkti; 2. ilsėtis, žr. выстояться.

выстегать¹, -аю, -аешь *įvk.* 1. išdygsniuoti (*puz. apłotą*); 2. atsiulėti; pridáigstyti, išpeltakiuoti (*puz. pamušalą*), išdáigstyti.

выстегать², -аю, -аешь *įvk.* išplėkti (*rykšte*), iš-geľnyti, išlūpti, išklėstyti.

выстегивать¹, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* dygsniuoti, siū-lėti, žr. выстегать¹.

выстегивать², -аю, -аешь *eig.* *šnek.* žr. выстер-нуть¹.

выстегивать³, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* atsegióti, žr. выстегнуть².

выстегнуть¹, -ну, -нешь *įvk.* *šnek.* iškiřsti (*puz. aki*), iškapóti.

выстегнуть², -ну, -нешь *įvk.* *šnek.* 1. atsėgti (*sa-gutę*); 2. iškinkyti.

выстелить, -лю, -лешь *įvk.* *šnek.* žr. выстлать.

выстилать, -аю, -аешь *eig.* 1. klóti, klóstyti, kreĩti-ti; 2. grįsti, klóti.

выстилка, -и 1. grindimas; 2. kreikimas, klojimas; 3. pakraikiai, pakratai.

выстилочный, -ая, -ое 1. klojamasis; 2. grindžiamasis.

выстирать, -аю, -аешь *įvk.* išskalbti, išmazgoti, išplauti; в. белье išskalbti skalbinius.

выстлать, -телю, -телешь *įvk.* 1. paklėti, išklėti, išklóstyti, iškreikti (*puz. šienų, šiaudais*); 2. išgrįsti, išklėti; в. дорогу шёбнем išgrįsti kelią skaldą.

высторожить, -жу, -жишь *įvk.* pritykoti, ištykoti, putykoti.

выстоять, -ою, -оишь *įvk.* 1. išstovėti (*kurį laiką*); 2. nustovėti, pastovėti (*vietoje*); 3. atsilaukyti, atsispirti; в. против врага atsilaukyti prieš prieša; ~ся, -оится *įvk.* 1. nusistovėti, išsistovėti, išsibūti (*apie linus*); 2. nublūkti (*apie dažus*); 3. pailsėti (*apie arkli*).

выстрагивать, -аю, -аешь *eig.* (iš)drožinėti, obliuoti.

выстрадать, -аю, -аешь *įvk.* 1. iškentėti, išvargti; сколько горя он выстрадал kiek jō iškentėta, išvargta; 2. peř vargūs, peř kancias pasiekti; в. своё счастье peř vargūs pasiekti savo laimę.

выстраи́вать, -аю, -аешь *eig.* 1. statyti (*pastatą*); 2. rikiuoti (*gretas*); *žr.* выстроить; ~ся, -аюсь, -аюсь *eig.* 1. statydintis; 2. rikiuotis; 3. būti statomam.

выстрачивать, -аю, -аешь *eig.* daigstyti, peltakiuoti, dygsniuoti, siūlėti.

выстрел, -а *šūvis*; холостой в. tūščias šūvis; на ружейный в. peř šautuvo šūvj, kiek siekia šūvis.

выстреливать, -аю, -аешь *eig.* šaudyti, šaudžioti.

выстрелить, -лю, -лишь *įvk.* iššauti; ~ять, -яю, -яешь *įvk. šnek.* iššaudyti (*visus šovinius, priešus*).

выстригать, -аю, -аешь *eig.* kiřpti, karpyti, (iš)-karpinėti.

выстричь, -игу, -ижешь; *būt.* выстриг, -ла, -ло *įvk.* iškiřpti, nukirpti, iškarpyti.

выстрогать, -аю, -аешь *įvk.* išdrōžti, nudrōžti (*drožtuvu*); nuobliuoti, išobliuoti.

выстроить, -ою, -оишь *įvk.* 1. pastatyti, pastatydinti; 2. išrikiuoti, surikiuoti (*puz. kareivius*); ~ся, -оюсь, -оишься *įvk.* 1. pasistatyti, pasistatydinti; 2. išsirikiuoti.

выстрочить, -чу, -чишь *įvk.* išpeltakiuoti, išdaigstyti, atsiūlėti, išdygsniuoti.

выстругать, -аю, -аешь *įvk. šnek. žr.* выстрогать.

выстручиться, -ится *įvk.* išaugti ankštims; горōх выстручился žirniams išaugo ankštys.

высудить, -ужу, -удишь *įvk.* išausinti, išvėsinti, atvėsinti, atšaldyti, iššaldyti (*puz. patalpą*); ~ся, -ится *įvk.* išaušti, atšalti (*puz. kambarys*).

высужать, -аю, -аешь *eig.* ~уживать, -аю, -аешь *eig.* ausinti, šaldyti, vėsinti.

высулукать, -аю, -аешь *įvk.* ~укивать, -аю, -аешь *eig.* 1. dūnksčioti, bilsnėti, (iš)baladėti, (iš)bėlsti; 2. med. (iš)barbėnti, (iš)stuksėnti, perkutuoti (*ligonį*).

выступ, -а išsikišimas, (iš)kyšulys, iškyša; каур-ра, gūras; острый п. šėberkštis (*uolos*).

выступать, -аю, -аешь *eig.* 1. žėngti, eiti, dūotis, lėistis į priekį; 2. trauktis, atsisakinėti (*puz. iš organizacijos*); 3. lėistis; pradėti žygi, keliōne; 4. kųšoti, būti išsikišusiam, išsišovusiam, kūpsōti, branksōti, stūksōti; išsišauti; здание выступает углом в переулōк trōbesio kamras угā išsikišęs į skeřsgatvj; мыс далекō выступает в море iškyšulys toli išsišauна į jūrā; 5. vaidinti; (iš)eiti; он уже второй вод выступает в театре jis jau antri mētai vaidina teatre; 6. išdidžiai vaikščioti, vaikštinėti; *žr.* выступить.

выступить, -плю, -пишь *įvk.* 1. išėiti, išžingsniuoti į priekį, atsiskirti; из толпы выступило несколько человек iš miniōs išėjo, atsiskyrė kėletas žmonių; 2. pasitraukti, išstōti, išėiti (*puz. iš mokyklos, iš draugijos*); 3. ištraukti, išgygiuoti, išėiti; полк выступил в поход pulkas ištraukė į (kāro) žygi; 4. šnek. išsilieti, išplūsti, paplūsti, pasrūti, patvinti, pasirōdyti, ištrykšti; pekā выступила из берегов ūpė patvino, paplūdo, ištvanėjo; слёзы выступили на глазах āšaros pasirōdė akys, ākys paplūdo āšaromis; 5. išsikišti, išsišauti, atsikišti; 6. pasisakyti, kalbėti; в. на собрании pasisakyti, kalbėti susirinkimē; в. в печати parašyti į spaūdā; 7. pateikti, iškelti, pasiūlyti, parėikšti; в. с резолюцией pateikti, pasiūlyti rezoliucijā; в. с протестом parėikšti protėstā; 8. atsirasti, pasirōdyti, iškilti; išmūšti; выступили пятна atsirādo dėmių; пот выступил išmušė prākaitas; сыпь выступила на груди krūtinē išbėrė; у него выступила краска на лице jō vėidas paraūdo, nukaifo.

выступлѐние, -я 1. pasitraukimas, išstojimas; 2. pasirōdymas, išstojimas; vaidinimas; 3. kalbā, pasiūlymas, pasisākymas; 4. iškeliāvimas, išvykimas, išžygiāvimas; 5. žygis, keliōnė; 6. veiksmas, ākcija.

выстывать, -ает *eig.* āušti, vėsti.

выстылый, -ая, -ое *tarm. šnek.* išaušęs, išvėsęs.

выстыть, -ынет *įvk.* išaušti, išvėsti; вся квартира выстыла visas būtas išvėso.

высудить, -ужу, -удишь *įvk. šnek.* atsiteisti, išsiteisti (*per teismą*); ~ся, -ужусь, -удишься *įvk.* išsibylinėti, laimėti peř teismā.

высу́живать, -аю, -аешь *eig.* teistis, bylinėtis, *žr.* высудить.

высунуть, -ну, -нешь *įvk.* iškišti; в. язык iškišti liežuvį; ~ся, -нусь, -нешься *įvk.* išsikišti, atsikišti, išlįsti; высунулся гвоздь vinis išlindo.

высучивать, -аю, -аешь *eig. tarm.* sūkti (*puz. siūlus*).

высучить, -чу, -чишь *įvk.* 1. *tarm.* susūkti (*puz. siūlą*); 2. *tarm. šnek.* užsidirbti sukimū; ~ся, -ится *įvk. tarm.* susisūkti.

высушивать, -аю, -аешь *eig.* džiovinti, saūsinti; ~ся, -аюсь, -аюсь *eig.* 1. saūsti, sausėti, džioti; 2. būti džiovinamam.

высушить, -шу, -шишь *įvk.* 1. išdžiovinti (*puz. baltinius*), nusaūsinėti (*puz. žemę*); 2. *prk. šnek.* išsėkinti, išliesinti (*puz. žmogų*); ~ся, -шусь, -шишься *įvk.* išdžiūti, nusaūsti.

высч||итать, -аю, -аешь *juk.*, **~йтывать**, -аю, -аешь *eig.* išskaiciuoti, apskaiciuoti.

высший, -ая, -ее 1. aukščiausias; в. сорт aukščiausiaj rūšis; 2. vyriausias, vadovaujantis; 3. išk. aristokratinis; высшее общество aristokratijs, aukštuomenė; 4. aukštutinis (*puz. taškas*); 5. aukštėsnis; переходить в в. класс pereiti į aukštėsnę klase; 6. aukštasis; высшая школа aukštjoji mokykla; ♦ в высшей степени labai, būtinai, itin; высшая мера наказания teis. didžiausia, aukščiausia bausmė, mirties bausmė; высшие растения bot. aukštėsnieji augalai.

высылать, -аю, -аешь *eig.* 1. siųsti, siuntinėti, dąginti; в. на встречу išsiųsti pasitikti; 2. tremti; ~ся, -ается *eig.* 1. būti pasiunčiamam, išsiunčiamam; 2. būti ištremiamam.

высылка, -и 1. išsiuntimas, pasiuntimas; 2. ištremimas, išsiuntimas, nutremimas.

высыпать, -плю, -плешь *juk.* 1. išpilti, išberti, išbarstyti; paberti; в. мукы из мешка išpilti miltus iš maišo; в. зерно išberti grūdus; нечаянно в. сахар paberti netųčiomis cukru; 2. *prk.* išberti, atsirasti; у него высыпала корь ji išbėrė tymai; 3. pasipilti, paplūsti, išgužėti; на улицу высыпал народ į gatvę išgužėjo žmonės.

высыпаться¹, -аю, -аешь *eig.* 1. pilti(s), beiti, barsyti; 2. gužėti, plūsti, piltis (*apie minią*).

высыпаться², -плется *juk.* 1. pabirti, išbirti, išsipilti, išbyrėti, išsiberti; 2. *šnek.* žr. высыпать (*3 reikš.*).

высыпаться¹, -аюсь, -аешся *eig.* žр. высыпаться.

высыпаться², -ается *eig.* birti, byrėti, beitis, piltis.

высып||ка, -и 1. *šnek.* išbėrimas, išbařstymas; 2. (*grūdų*) pabiros, kritesiai; 3. pasipylimas (*stai-gus, puz., paukščių pasirodymas būriu*); ~ной, -ая, -ое išbertas, išbertinis; išbėrimo.

высыхать, -аю, -аешь *eig.* džiūti, sausėti; на солнце белье быстро высыхает saulėje skalbiniai greit džiūsta, žр. высохнуть.

высь, -и т. aukštis, aukštýbė, aukštumas, padangė; подняться в облачную в. pasikelti, pakilti į padangę, aukščiaū debesų; витать в облачной выси *prk.* skrajoti padangėmis, svajoti, būti atitrūkusiui nuo gyvenimo.

выт||авивать, -вает *eig.* tirpti (*apie sniegą*), žр. выт||аять.

выт||алкивать, -аю, -аешь *eig.* grąsti, stūmti, brūkti, varýti (*laukan*), žр. вытолкать.

вытанцеваться, -цуется *juk. šnek.* pavýkti; дело не вытанцевалось dalýkas nepavýko.

вытанцовывать, -аю, -аешь *eig.* (mokėti) pašokti; išdaigauti, išdarinėti šokant; ~ся, -ается *eig.* žр. вытанцеваться.

выт||пливать, -аю, -аешь *eig.* 1. kūrėti; 2. lýdyti, tirpinti.

выт||апывать, -аю, -аешь *eig.* trýpti, trypinėti, trýpčioti, mindžioti.

выт||арашивать, -аю, -аешь *eig.*, **выт||арашить**, -шу, -шишь *juk. šnek.* išpūsti, išversti, išsproginti, išplėsti (*akis*).

выт||аскать, -аю, -аешь *juk.* 1. *šnek.* išnešioti, ištraukti; išnešti, ištraukti, išvilkti (*per kelis*

kartus); 2. nuválkoti (*puz. drabužį*); ♦ в. за волосы kuðdą nupėsti, iššukuoti.

выт||аскивать, -аю, -аешь *eig.* vilkti, traukti, mūginti, brūklinti, žр. выт||ащить; ~ся, -ается *eig.* 1. išsitraukti; 2. būti ištraukiamam.

выт||ачивать, -аю, -аешь *eig.* 1. tēkinti; apdrožinėti; 2. galąsti, pustýti, šleikti; 3. varpýti.

выт||ачка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам išiuvas; (*drabužio*) sumetimas, susmaukimas (*puz. siu-vant į juosmenį, į taliją*).

выт||ащить, -шу, -шишь *juk.* 1. išvilkti, ištraukti, ištempti, išnešti, išmūginti, išbrūklinti; в. ковер на двор išnešti kilimą į kiemą; в. мешок со склада išvilkti, ištraukti maišą iš sándelio; 2. ištraukti, išimti; išmąuti (*puz. koją iš bato*); в. гвоздь из стены ištraukti vinį iš sienos; в. занозу ištraukti, išimti rākštį, pašinę; 3. *prk.* šnek. išvesti, išsivesti, ištempti, išvilkti; я насилью вытащил его прогуляться аš vos-ne-vos ištempiau ji pasivaikščioti; 4. *prk.* išgėlbėti; ištraukti; в. друга из беды išgėlbėti, ištraukti bičiulį iš nelaimės, bėdos; 5. *šnek.* išnešti, išvōgti, ištempti; ~ся, -ится *juk.* 1. išsitraukti; 2. *šnek.* išsivilkti.

выт||аять, -ает *juk.* nutirpti (*apie sniegą*).

выт||ердить, -ржу, -рдишь *juk. šnek. (kartojant)* atmintinai išmōkti, iškalti; в. таблицу умножения atmintinai išmōkti daugýbos lentelę; ~ер-живать, -аю, -аешь *eig. šnek.* mōkytis atmintinai.

выт||ворять, -яю, -яешь *eig.* išdarinėti, krėsti; что тут вытворять? ká tū čiá išdarinėji?; в. глупости išdarinėti kvailystės; в. шутки krėsti juokus.

выте||кать, -ает *eig.* 1. (iš)tekėti, (iš)bėgti, srūti; река вытекает из озера upė išteka iš ežero; 2. *prk.* réikšti, išeiti, išplaūkti; отсюда вытекает, что... iš tō išeina, tai réiškia, kád...

выт||еребить, -блю, -бишь *juk.* 1. murauti, išrauti (*linus*); 2. išpašýti, išpešioti, išpašioti; išbrizginti, atspūrinti.

выт||еребливать, -аю, -аешь *eig.* 1. ráuti (*linus*); 2. pašioti, pešioti; brizginti, spūrinti.

выт||ереть, -тру, -трешь; *būt.* вытер, -ла, -ло *juk.* 1. nušluostyti, nutrinti, nubraukti, nusibraukti, iššluostyti, ištrinti; в. пыль nubraukti, nušluostyti dūlkes; в. лицо полотенцем nušluostyti véidą rañkšluosčiu; в. слезы nu(si)braukti ašaras; 2. *šnek.* nutrinti, puzūlinti; в. локти на поджаке nutrinti švaiko alkūnes; ~ся, -трусь, -трешься; *būt.* вытерся, -лась, -лось *juk.* 1. nusišluostyti, apsišluostyti; 2. *šnek.* nusitrinti, nusidėvėti, nudilti, išdilti; брюки вытерлись kėlnės susidėvėjo.

выт||ерпеть, -плю, -пишь *juk.* iškėsti, ištvėrti, iškentėti, išturėti; prisikentėti; в. ужасные боли iškentėti baisius skausmus; он много вытерпел jis daųg prisikentėjo.

выт||есать, -ешу, -ешешь *juk.* nutašýti, sutašýti, pratašýti, ištašýti; в. знак на дереве pratašýti mēdyje žýmę; в. топорщце нутаšýti kirvákotį.

вытес||нение, -я išstūmimas; pašalinimas.

вытес||нить, -ню, -нишь *juk.* 1. išstūmti, išgrąsti, išspráusti, išspáusti, išgrūmti; в. корó из тол-

пы išgrūsti kã iš miniõs; в. со службы išstūmti iš tarnýbos; 2. pašalinti, išstūmti, nukonkuruoti; новая техника вытеснила старую naujõji tèchnika išstamẽ sënãjà; ~ять, -яю, -яешь eig. grūsti, (iš)stūmti, šalinti.

вытесывать, -аю, -аешь eig. tašýti, žr. вытесать.

вытечка, -и šnek. nutekęjes skýstis; nubirę grūdaĩ; ~ь, -чет, -екут; būf. вытек, -ла, -ло įvk. 1. išteketi, išbēgti, išsrūti, išsrovēnti, išvarvėti; глаз вытекakis išvarvėjo, išbēgo (susižeidus); 2. šnek. išbirti, išbyrėti (poz. grūdai).

вытирание, -я šluostymas; trynimas; ~ть, -аю, -аешь eig. 1. šluostyti, braukti (ašaras); 2. trinti; ~ться, -аюсь, -аешься eig. 1. šluostytis; 2. trintis, dilti; 3. būti šluostomam, trinamam.

вытискать, -ну, -нешь įvk. 1. išgniauzti, išsuñkti; 2. išspausti, atspausti (poz. ženkulus); ~искивать, -аю, -аешь eig. suñkti.

вытиснить, -ню, -нишь įvk. įspausti, atspausti; в. надпись золотыми буквами įspausti užrašą aukšnimis raidėmis; ~ся, -ится įvk. įsispausti.

выткать, -тку, -ткешь įvk. 1. išausti; 2. šnek. užsiausti, audžiant užsidirbti.

вытолкать, -аю, -аешь įvk. šnek., ~нуть, -ну, -нешь įvk. išstūmti, išvarýti, išgrūsti, išgrūmti, išbrūkti (poz. iš kambario).

вытопить, -плю, -пишь įvk. 1. iškūrēnti (krosnį); 2. išlydyti (poz. vašką, taukus), sulýdyti, ištirpinti, ištirpdyti; ~ки, -пок, -пкам dgs. išlydos, išspirgos, spirgaĩ; сальные в. lašinių spirgaĩ, išspirgos.

вытоптать, -пчу, -пчешь įvk. 1. išminti, išmýnioti, išmindžioti, ištrypti, sutrempti, išdrimbloti, išpėduoti; в. траву išminti žolę; 2. šnek. priminti, primindžioti, pritrýpti (poz. kambarij).

выторачивать, -аю, -аешь eig. kraštúoti, žr. выторочить.

выторговать, -гую, -гуюшь įvk. 1. šnek. gauti, pelnyti prekiaujant; 2. šnek. išsiderėti, nu(si)derėti, išderėti, iš(si)lygti; ~бывать, -аю, -аешь eig. derėtis, lygtis.

вытормошить, -шу, -шишь įvk. 1. išklībinti (poz. dantį), išjūdinti, iškukštúoti, ištūskinti; 2. išmónyti, išgizēnti, išvilbinti.

выторочить, -чу, -чишь įvk. 1. šnek. apkraštúoti, arvadžioti (kraštus); 2. išimti iš balno dirželių (poz. nušautą medžioklėje kiškį).

выточенный, -ая, -ое; -чен, -а, -о nutėkintas, išėkintas; ♦ словно в. kaip išėkintas, taisyklingu bruožu (poz. veidas), taisyklingos fõrmos (poz. kūnas).

выточить, -чу, -чишь įvk. 1. nutėkinti, išėkinti; в. шахматные фигуры nutėkinti šachmatų figūras; 2. šnek. išpustýti (poz. dalgį), išgalēsti (poz. kiroj), iššleikti (poz. peilį); 3. šnek. išvarpýti, išgraužti (poz. medį).

выточить, -чу, -чишь įvk. pasen. išėkinti, išlāšinti, išsrovinti, išvařvinti.

выточка, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам 1. (veiksmas) nutėkinimas, išėkinimas; 2. (veiksmas) išpūstymas, išaštrinimas, galāndimas, šleikimas; 3. iškirmijusi vietā, iškirmijimas, kiřmgraуža, kiřmvarpa.

вытравить¹, -влю, -вишь įvk. 1. išnaikinti, išmarinti (poz. peles, tarakonius); išvarýti, pašalinti (poz. vaisių); 2. išdėginti (poz. karpa); išesdinti (poz. rūgštimi); išėsti, išgraužti, išnaikinti (poz. dėmę); 3. nuganyti, brēnioti (poz. pievą); 4. išbeicúoti, išdezinfekuoti (poz. sėklą); 5. išvarýti, išpiudyti, išvaikýti (šunimis); в. зайца из лесу išpiudyti kiškį iš miško.

вытравить², -влю, -вишь įvk. 1. jūr. atléisti, nulėisti (poz. lynus, laivavirves, inkarą); 2. av. išlėisti; в. раз išlėisti dujas.

вытравка, -и šnek. spec. 1. (dėmių) išėmimas, pašalinimas, vālymas (chemikalais); 2. (iš)ėsdinimas; ~ление, -я 1. nugānymas; 2. išėsdinimas (poz. dėmių); 3. išmarinimas.

вытравливать¹, -аю, -аешь eig. 1. naikinti; 2. šalinti; 3. beicúoti; žr. вытравить¹.

вытравливать², -аю, -аешь eig. žr. вытравить².

вытравлять¹, -яю, -яешь eig. žr. вытравить¹.

вытравлять², -яю, -яешь eig. žr. вытравить².

вытравной, -ая, -ое išimamasis, vāloysis, vālymo; вытравное вещество vālymo mēdžiaga (dėmės valyti).

вытравать, -аю, -аешь eig. 1. triskart varýti, valýti (poz. degtinę); 2. trejoti (trečią kartą arti). **вытраливать**, -аю, -аешь eig., **вытралить**, -лю, -лишь įvk. kar. jūr. išgāudyti tralū (poz. minas).

вытрамбовать, -бую, -буешь įvk. išplūkti, suletēnti (poz. kelią, taką), sutrambuoti.

вытребовать, -бую, -буешь įvk. 1. išreikalauti, pareikalauti; 2. iškviēsti, pašaukti, iššaukti, atšaukti; eró вытребовали в город jį iššaukė į miestą.

вытрезвитель, -я v. blaivyklā, išblaivimo įstaiга.

вытрезвить, -влю, -вишь įvk. išblaivinti, atblaivinti, prablaivinti; ~ся, -влюсь, -вишся įvk. išsiblaivinti, atsiblaivinti, išsiblaivėti, išsiblaivýti, išsipagirioti.

вытрезвлять, -яю, -яешь eig. blaivinti; ~ся, -яюсь, -яюсь eig. blaivintis, blaivýtis, blaivėti, pagirioti.

вытрепать, -плю, -плешь įvk. 1. išbrūkti, nubrūkti, išbraukti; в. костру из льна išbrūkti spalius iš linų; 2. išpūrtyti, išblūzginti (poz. drabužį), išdaužyti; 3. šnek. patampýti (už ausies, už plaukų); ~епки, -ов dgs. nuobrukos, išbrukos; ~ёпывать, -аю, -аешь eig. žr. вытрепать.

вытрескать, -аю, -аешь įvk. vulg. išsprīngti, išpūsti, išėsti.

вытроить, -ою, -оишь įvk. 1. triskart pėrvaryti, triskart išvalýti (poz. degtinę); 2. ištrejoti (trečią kartą išarti).

вытрусить, -ушу, -ушишь įvk. šnek. iškrēsti, išpūrtyti.

вытресать, -аю, -аешь eig. kratýti, krēsti, pūrtyti; dūlkinti.

вытрясти, -су, -сешь; būf. вытряс, -ла, -ло įvk. 1. iškrēsti, iškratýti, išpūrtyti; išdūlkinti, išmūšti, išdaužyti; в. мешки išdūlkinti maišus; в. коври išpūrtyti, išdūlkinti, išdaužyti kilimus, pātiesalus; 2. šnek. pakratýti; нас вытрясло дорогою

kelyjė mūs pakratė; **~сь**, -яется *įvk.* iškristi, išsikratyti.

вытряхивать, -аю, -аешь *eig.* kratyti, krėsti (iš); в. рыбу из сетей kratyti iš tinklų žuvis.

вытряхнуть, -ну, -нешь *įvk.* iškratyti, išberti, iškrestі, išpūryti, (*traukiant*) išmėsti, pamėsti; вынимая платок из кармана, он вытряхнул письмо imdamas iš kišenės nosinę, išmetė laišką; в. из кармана крошки išberti iš kišenės trupinius; **~ся**, -нусь, -нешься *įvk.* iškristi, išsikratyti, išbirti.

выть, вою, воешь *eig.* 1. staugti, kaukti; 2. *prk.* gausti, ūžti; 3. *šnek.* kliegti, raudoti; **~ѐ**, -я 1. staugimas, stūgavimas, kaukimas, kauksmas, 2. *šnek.* raudojimas, garsūs veiksmai, bliovimas, gauda.

вытягать, -аю, -аешь *įvk.* pasen. išsibylinėti, išsiteisti.

вытягивать, -аю, -аешь *eig.* 1. traukti, traukyti; tempti, tampyti; 2. tiesti (*puz. kaklą*); **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* trauktis, temptis, tiestis, stairytis.

вытяжение, -я ištempimas; *med.* ekstezija.

вытяжка, -и 1. (*veiksmas*) (iš)traukimas, išlumpimas, ištempimas, įtempimas (*puz. virvės*); 2. *chem.* ištrauka, ekstraktas; 3. *tekst.* pratampa; 4. *tech.* iššėsimas, ištempimas; ♦ стоять на вытяжку stovėti išsitepus; **~ной**, -ая, -ое 1. ištraukų, ištrauktinis; вытяжное вещество ištrauktinė medžiaga; 2. ištraukiamasis; в. пластырь traūklapis; в. ящик ištraukiamasis stalčius.

вытянуть, -ну, -нешь *įvk.* 1. ištraukti, išlūpti, išplėsti; в. гвоздь ištraukti vinį; 2. iščiulpti, ištraukti, išpumpuoti; в. воду насосом siurbliu išpumpuoti vandenį; в. гной пластырем ištraukti pūlius traūklapiu; 3. ištempti, įtempti (*puz. virvę, vielą*), pratampyti (*puz. odą*); 4. ištiesti (*puz. kaklą*), išstiebtі (*aukštyn*); в. руки по швам kar. ištiesti, prispāusti rankas prie šlaunų; 5. *šnek.* sudrōžti, kiřsti, pėrtraukti; в. лошадь кнутом pėrtraukti ārkli botagū; 6. *prk.* *šnek.* ištesėti, iřkentėti; он долго не вытянет jis ilgai neiřtesės; ♦ в. всю дūшу labai išvārginti; в. все жйлы ištampyti visās gýslas, iščiulpti sveikatą; **~ся**, -нусь, -нешься *įvk.* 1. ištiesti, nutįsti; išsitempti; материя после стирки вытянулась išskalbtā mēdžiaga ištiřso, išsitempė; мальчик за лето вытянулся vaikas pėf vāsarą ištiřso, paūgo; лицо вытянулось vėidas ištiřso; обōз вытянулся по дорōге gurguolė nutįso keliū; 2. išsitiesti; в. на дивāне išsitiesti ant sofos; 3. išsitempti; в. пėред командйром išsitempti prieř vādą; 4. išsitraukti; нйтка вытянулась из шва siūlas išsitraukė iš siūlės.

выудить, -ужу, -удишь *įvk.*, **выуживать**, -аю, -аешь *eig.* išmeřkeriōti, išžvejōti.

выуюжить, -жу, -жишь *įvk.* išlāidyti, išlyginti (*laidyne*), suprōsyti.

выученик, -а 1. *šnek.* mokinys, āuklėtinis; 2. pasekėjas, sekėjas, šalininkas.

выучивать, -аю, -аешь *eig.* 1. mōkytis, išmōkti; он всегда выучивает уроки jis visuomet iš-

mōksta pāmokas; 2. mōkyti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* mōkytis.

выучить, -чу, -чишь *įvk.* 1. išmōkti; įsisāvinti; в. урок išmōkti pāmoką; 2. išmōkyti; apmōkyti; в. сына французскому языку išmōkyti sūnų prancūzų kalbōs; в. брата играть в шахматы išmōkyti brōlį žaisti šachmatais; **~ся**, -чусь, -чишься *įvk.* išmōkti, išsimōkyti; įprasti; в. писать išmōkti rašyti.

выучка, -и 1. mōkymas; mōkymasis; пройти выучку išėiti mōkymą; отдātь на выучку lėisti mōkytis, į mōkslą; 2. išsimōkslinimas; mōkėjimas.

выфрантиться, -нчусь, -нтишься *įvk.* *šnek.* pasen. išsidabinti, išsičiūstyti, gražėiviškai išsipuōditi, išsifrāntyti.

выхаживать¹, -аю, -аешь *eig.* džen. išeidinėti, žr. выходить.

выхаживать², -аю, -аешь *eig.* 1. slaugyti, liginti, sārginti; 2. āuklėti; žr. выходить.

ыхаживать³, -аю, -аешь *eig.* išvaikřtinėti, apvaikřtinėti, žr. выходить.

ыхаркать, -аю, -аешь *įvk.*, **ыхаркивать**, -аю, -аешь *eig.*, **ыхаркнуть**, -ну, -нешь *įvk.* *šnek.* iřkraukřti, iřkreukřti, atsikreukřti, (iš)kreukřtioti.

ыхвāливать, -аю, -аешь *eig.* girti.

ыхвалить, -лю, -лишь *įvk.*, **~ять**, -яю, -яешь *eig.* (iš)girti.

ыхвалить, -ачу, -атишь *įvk.*, **~атывать**, -аю, -аешь *eig.* 1. (pa)čiūpti, (pa)griēbti; (iš)graibstyti; 2. griēbtis (*puz. kalavijo*), stvėrtis, ištraukti (*puz. kardą iš makřtų*); 3. *šnek.* per daūg iřkiřpti (*puz. kėrpant drabuži*); 4. ištraukti, pagrōbti, išgrōbti; 5. *prk.* ištraukti, išpēsti; в. цитату išpēsti citatą.

ыхлнтить, -рю, -ришь *įvk.* gudrībėmis išgāuti, išgudrāuti.

ыхлнлбать, -аю, -аешь *įvk.*, **~ебнуть**, -ну, -нешь *įvk.*, **~ебывать**, -аю, -аешь *eig.* išsrēbti, išragāuti, (iš)srēbčiōti, iřkabinti (*puz. tyre*).

ыхлестать, -аю, -аешь *įvk.* 1. *šnek.* iščāizyti (*puz. ryķšte*), iřtālzyti, iřklēstyti, išplēkti; 2. *vulg.* išmaukti, iřtūřtinti; в. целую бутылку водки išmaukti visą būtelį degtinės.

ыхлестнуть, -ну, -нешь *įvk.* *šnek.* 1. iřkiřsti, iřmūřti; в. глаз кнутом iřkiřsti ākį botagū; 2. išlieti, išpilti (*vienu siūbtelėjimu*); в. помой išlieti pāmazgas.

ыхлестывать, -аю, -аешь *eig.* tālzyti, plēkti, žr.ыхлестать.

ыхлоп, -а *tech.* išmetimas, išleidimas; **~ной**, -ая, -ое išmetimo, išmetamasis, išleidžiamasis; выхлопная труба išmetamasis vamzdis; выхлопные газы išmetamosios dujos.

ыхлопотать, -очу, -очешь *įvk.* iřrāpinti, parāpinti, išgāuti.

ыхлнкатъ, -ычу, -ычешь *įvk.* *šnek.* išžlembti, išverkti, išverkslėnti.

ыхход, -а 1. (*veiksmas*) išėjimas, iřkeliāvimas, išzygiāvimas; в. войск из гōрода kariūomenės išzygiāvimas iš miēsto; при выходе iřeidamas, iřėinant; в. на работу išėjimas į darbą; 2. *prk.* nustoјimas, netekimas; в. из равновесия nusto-

jimas pusiáusvyros; 3. angà, išėjimas, dūrys; в. на улицу išėjimas į gatvę; стоять у выхода stovėti prie išėjimo, prie durų; запáсный в. at-sarginės dūrys, atsarginis išėjimas; 4. *prk.* išeitis; найти в. из трудного положения rasti išeitį iš sunkiós padėties; нет выхода nėra išeities; 5. išeiga, gautoji produkcija; в. зерна с ректара grūdų išeiga iš hektaro; 6. išėjimas, pasiró-dymo scėnoje momentas; ♦ дать в. своему гнєву išlieti savo pyktį; знать все ходы и выходы a) mokėti visuį prieiti; b) gerai žinoti kurios nòrs įstaigos ar visuomeninės organizacijos visàs vidaus smulkmenas.

ВЫХОДЕЦ, -дца išeivis, išėjūnas; emigrantas; в. из крестьян išėjūnas, išeivis iš valstiečių.

ВЫХОДИТЬ¹, -ожу, -одишь *ivk.* 1. išsilaugyti, išli-ginti, išsarginti; 2. išauginti, išauklėti; в. ре-bėнка išauginti, išauklėti kūdikį; в. растєние išauginti augalą.

ВЫХОДИТЬ², -ожу, -одишь *ivk.* (*visur*) išváiškčioti, areiti, arváiškčioti; я выходил все окрєстные поля аš išváiškčiojau visus apliūkinius laukus.

ВЫХОДИТЬ, -ожу, -одишь *eig.* 1. (iš)ėiti, šalintis, trauktis; в. из дому eiti iš namų; в. из тер-пєния netėkti kantrybės; 2. išeiti, būti atgrežtám, būti iš tós pūsės; окно выходит на улицу lán-gas išeina į gatvę; 3. išeiti; у нас выходит много сáхару мєс suvartojame, mums išeina daūg cukraus; 4. virsti, tapti; при таком воспи-тании дєти выходят лєтямями nuò tókio áuk-lėjimo vaikái virsta tinginiaiis; 5. užtėkti, pa-kakti, išeiti; из éтого кусáа выходят два ко-стюма šito gábalo užtėks dvielem kostiumams, iš šito gábalo išeis dū kostiumai; 6.: у них посто-янно выходят неприятности jiė nuòlat kivirči-jasi, pàs juòs nuòlat bėna, atsiranda nemalo-pumų; éта рáботá у меня выходит хорошо šitas dárbas mán vūksta gerai; ничего не вых-одит niėko neišeina; из éтого выходит, что... iš tó áišku, kád...; у нєгò не выходит папиросáа изò рта jis neišima papiròso iš burnòs.

ВЫХОДКА, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам išsi-šokimas, ekscesas; егò в. непростїтельна jò išsi-šokimas nedovanótinas.

ВЫХОДНОЙ¹, -ая, -ое 1. išeinamasis, išėjimo; вы-ходная дверь išeinamosios dūrys; 2. póilsio, išei-ginis, laisvas; в. день póilsio dienà; 3. išeiginis, nekasdieniškas, šveitinis; выходная одєжда išei-giniai drabužiai; ♦ выходное посòбие išeitinė pašalpà (*atleidžiant iš darbo*); выходная роль *tea.* nežymūs, antraeilis vaidmuò; в. лист *spst.* knygòs antraštinis lāpas; выходные свєдения (данные) knygòs mètrika.

ВЫХОДНОЙ², -ого *dkt.* póilsio gāvės darbùotojas, pó-ilsininkas.

ВЫХОЛÁЖИВАТЬ, -аю, -аешь *eig.* áušinti, vėsinti.

ВЫХОЛÁШИВАТЬ, -аю, -аешь *eig.* 1. rómyti, skáпinti, kastruoti; 2. *prk.* skurdinti, blūkinti, meškinti, sùsinti.

ВЫХОЛИТЬ, -лю, -лишь *ivk.* išpuóselėti, išlėpinti, išpópinti, iščiústyti; в. ребєнка išpuóselėti, iš-lėpinti vaiką.

ВЫХОЛОДИТЬ, -ожу, -одишь *ivk.* išáušinti, iššáldyti (*puz. kambarį*), atvėsinti.

ВЫХОЛО||СТИТЬ, -лошу, -лостишь *ivk.* 1. iškastruoti, išrómyti, išskáпinti, iššáryti; 2. *prk.* nuskurdinti, nublūkinti, nusùsinti, sumeškinti; ~щенный, -ая, -ое; -щен, -а, -о 1. iškastruotas, išrómytas; 2. *prk.* skurdūs, blankūs, nuskurdintas, nusùsin-tas.

ВЫХУХОЛ||ЛЕВЫЙ, -ая, -ое kurmėno, muskusinės žiūr-kės; ~ь, -я *m.* muskusinė žiūrkė, kurmėnas, *Des-man moschata*.

ВЫЦАПАТЬ, -аю, -аешь *ivk. vulg.* pačiūpti, ištraukti (*iš nagų*), išplėšti.

ВЫЦАР||ПАТЬ, -аю, -аешь *ivk.*, ~апывать, -аю, -аешь *eig.* (iš)drėksti, (iš)draskyti, (su)braižyti; (iš)krapštėti.

ВЫЦВЕЛЫЙ, -ая, -ое 1. nužydėjęs, pėrzydėjęs; 2. iš-blańkės (*apie spalvą*).

ВЫЦВЕ||СТИ, -етет; *būt.* выцвел, -ла, -ло *ivk.* 1. iš-blańkti, nublūkinti, išblūkinti, nušùsti (*apie spal-vą*); материя выцвела мєдžiaga išblūko, nušù-to; 2. pėrzydėti, nužydėti; ~тáть, -áю, -áешь *eig.* 1. blańkti, blūkinti, šùsti; 2. baigti žydėti.

ВЫЦ||ЕДИТЬ, -ежу, -едишь *ivk.* 1. ištėkinti, išva-vinti, išsuńkti, išlėisti (*apie skystį*); iškóšti; 2. *iron.* lėtai išgėrti; ~еживаь, -аю, -аешь *eig.* kóšti, tėkinti, vařvinti, suńkti.

ВЫЦЫГАНИТЬ, -ню, -нишь *ivk. šnek.* iščigōnyti, iš-kaūlyti.

ВЫЧÁЛИВАТЬ, -аю, -аешь *eig.*, вычáлить, -лю, -лишь *ivk. tarm.* (pri)rišti (*laivelį prie kranto*).

ВЫЧЕКАНИВАТЬ, -аю, -аешь *eig.* kálti (*pinigus*).

ВЫЧЕКАНИТЬ, -ню, -нишь *ivk.* nukálti, iškálti (*me-talinius pinigus, medalius*).

ВЫЧЕРКИВАТЬ, -аю, -аешь *eig.* braūkti, braukyti, (iš)braukinėti.

ВЫЧЕРКНУТЬ, -ну, -нешь *ivk.* išbraūkti, išbraukyti; ♦ в. из пáмяти užmiršti, išmėsti iš galvòs; в. из (своєй) жїзни iš gývėnimo išbraūkti, pri-pažinti nebėсант.

ВЫЧЕРНИТЬ, -ню, -нишь *ivk. šnek.* 1. išjuódingti, juo-daí ištėpti, nudažyti; nujuódingti; 2. *prk.* ap-šmeižti, išdėrgti, iškeřnoti, apjuódingti; ~ся, -нюсь, -нишсь *ivk.* išsijuódingti, juodaí išsitėpti.

ВЫЧЕРП||АТЬ, -аю, -аешь *ivk.* išsėmti, išsámstyti, išgriėti (*puz. žuvį*), išgraibyti (*iš skystio*); ~ка, -и išsėmimas, išsámstymas.

ВЫЧЕРПЫВАТЬ, -аю, -аешь *eig.* sámstyti, semióti, graibyti (*iš skystio*).

ВЫЧЕРТИТЬ, -рчу, -ртишь *ivk.*, вычєрчивать, -аю, -аешь *eig.* (nu)braižyti, išbraižyti, (nu)brėžti, išbrėžti.

ВЫЧЕ||ЛАТЬ, -ешу, -ешешь *ivk.* 1. iššukúoti (*plaukus, linus*); 2. iškařšti (*vilnas*); ~аться, -ешусь, -ешешсь *ivk.* iššišukúoti; ~ка, -и *šnek. spec.* 1. (*vilnų*) karšimas; 2. (*linų*) šukávimas; ~ки, -сок ir -сков *dgs.* pāšukos, iššukos, nūošukos.

ВЫЧЕСТЬ, -чту, -чтешь; *būt.* вычел, -чла, -чло *ivk.* 1. *mat.* atimti; в. три из пяті iš penkių atimti tris; 2. išskaityti; atskaityti; в. из зарпáты одін процєнт išskaityti iš dárbo užmokesčio vieną процəntą.

ВЫЧЕ||СЫВАТЬ, -аю, -аешь *eig.* 1. šukúoti; 2. kařšti; ~ся, -ается *eig.* 1. žr. вычесаться; 2. būti iššu-kúojamam.

вы́чет, -а 1. (*veiksmas*) išskaitymas, atskaitymas; за вы́четом atskaičius, išskaičius; 2. išskaita (*išskaityta pinigų suma*), atskaità; **вы́чный**, -ая, -ое išskaitytomasis, atskaitytas.

вы́чинить, -ню, -нишь *įvk. šnek.* pataisyti, sutaisyti, sulopyti.

вы́числение, -я (ap)skaičiavimas, išskaičiavimas (*veiksmas ir padarinys*); в. процéнтов процéнтų apskaičiavimas; произвeстí в. apskaičiuoti.

вы́числитель, -я в. 1. apskaičiuotojas; 2. skaičiuotuvus; **вы́чный**, -ая, -ое skaičiuojamasis, apskaičiuojamasis, skaičiavimo.

вы́числить, -лю, -лишь *įvk.* apskaičiuoti, suskaičiuoti, išskaičiuoti, sąskaitoti, sumėsti skaičius; **вы́ять**, -яю, -яешь *eig.* skaičiuoti, apskaitinėti; **вы́яться**, -яется *eig.* būti išskaičiuojamam, apskaičiuojamam.

вы́числить, -ищу, -истишь *įvk.* 1. nuvalyti, nušveisti; išvalyti (*pov. kambary*), iškuopti (*pov. šulinį*), išrąkti (*pov. pykę*), išvokti; ištyrinti (*pov. vandenį*); 2. išdaryti, išdarinėti, pašalinti, išraišyti; **вы́чка**, -и (iš)válymas, tyrimas, (iš)kuořimas.

вы́читáемое, -ого *dkt. mat.* atėminys; **вы́чие**, -я *mat.* atimtis; правило вычитания atimties taisyklė; произвeстí в. atimti.

вы́читать, -аю, -аешь *įvk.* 1. skaitant rasti, aptikti, išskaityti; 2. ištikrinti (*pov. rankraštį*).

вы́читáть, -аю, -аешь *eig.* atiminėti, atskaitinėti, žr. вы́честь.

вы́читка, -и ištikrinimas; в. машинопíсного тeкста mašinraščio tеksto ištikrinimas.

вы́читывать, -аю, -аешь *eig. žr.* вы́читáть.

вы́чищáть, -аю, -аешь *eig.* 1. valyti, šveisti, kuopti, tyrinti; 2. darinėti.

вы́чур||а, -ы 1. įmantrybė; 2. *džn. dgs. pasen.* laimstai, rangai, ringės, sudėtingi, įmantrūs audinių rąstai; 3. keistuolis, įmantruolis; 4. *prk.* įnoris, užgaidas; **вы́чность**, -и *m.* įmantrumas, vingrūmas, stileiviškumas; в. украшeний puošmenų įmantrumas; в. рeчи kalbės vingrūmas; **вы́чный**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. vingrūs, įmantrūs; stilėiviškas, madingas, puošnūs, keistas; в. слог рeчи įmantrūs kalbės stilius; в. фасон плáтья įmantrūs, stilėiviškas drabužio fasonas; в. орнамент пуoшнyс, įmantrūs ornameñtas; вы́чурное íмя keistas vardas; 2. *pasen.* lamstuotas, vingiuotas, ringiuotas, raštuotas (*apie audinius*).

вы́чухаться, -аюсь, -аюсь *įvk. šnek.* atsipėkėti (*po ligos*), išsipagirioti, prasiblaivyti (*iš miego*), atitokti.

вы́шаг, -а *sport.* kójos išmetimas, atmetimas; **вы́шать**, -аю, -аешь *įvk. šnek.* prажingsniuoti, nužingsniuoti; **вы́нуть**, -ну, -нешь *įvk. sport.* išmėsti, atmėsti kóją.

вы́шаривать, -аю, -аешь *eig.* išieškinėti, išgrabinėti; **вы́шарить**, -рю, -ришь *įvk. šnek.* išieškoti, (iš)griozti, (iš)grabalioti, išrausyti, išgraibyti; в. кармаы kišenės išgraibyti; в. все урлá visus kampūs išgriozti, išieškoti.

вы́швыривать, -аю, -аешь *eig. šnek.* (iš)svaidyti, (iš)mėčioti, išblaškyti.

вы́швыр||нуть, -ну, -нешь *įvk.* 1. *šnek.* išmėsti, ištreñkti, išsviesti, išblókšti; в. обьeдки išmėsti

nuograužas; 2. išvaryti, pašalinti, išguiti, išmėsti, išvyti; в. кошку из комнаты išvyti, išmėsti kátę iš kambario; в. рвачeй из своeй среды pašalinti, išguiti savanaudžiūs iš savo тáрпо; в. интервeнтов išvaryti, išgiñti įsibróvėlius, interventūs; **вы́ять**, -яю, -яешь *įvk. šnek.* išmėtyti, išmėsti, išsvaidyti; я вы́швырл все полeнья из сарáя аš išmėčiaу visás pliauskás iš daržinės.

вы́ше 1. *prv.* aukščiau, įkalniau; сeсть в. atsisėsti aukščiau; в. колeна aukščiau kėlio; 2. *prl. su kilm.* virš, viršum, aukščiau; 3. *bdv.* aukštesnis, augesnis, vyresnis, viršesnis (*rangu, amžiumi*); он в. меня jis yrà aukštesnis už manė; ♦ как в. скáзано кáпр жáу бyво пасакýта, парáшкá; продáть вещь в. eё стóимости parduoti dáiktą brangiau, negu jis vėrtas; éто в. моeго понимáния тáí мán sunku suprásti, neįmáнома suprásti.

вы́шенeзлóженный, -ая, -ое aukščiau išdėstytas, aprašytas.

вы́шел *žr.* вы́йти.

вы́шелушивать, -аю, -аешь *eig.* gliaudyti, aižyti, gvilďenti (*pov. riešutus*), lukštėnti (*pov. žirnius*).

вы́шелушить, -шу, -шишь *įvk.* išgliaudyti, išaižyti, išgvilďenti, išlukštėnti.

вы́шенeзвáнный, -ая, -ое *žr.* вышеознáченный.

вы́шео||бъявленный, -ая, -ое *pasen.* pradžiojė paskelbtas, praneštas; **вы́значeнный**, -ая, -ое *pasen.* anksčiau, pirmiau minėtas, iškėltas, pažymėtas.

вы́шеописáнный, -ая, -ое aukščiau aprašytas, išsakytas, nupásakotas.

вы́шестойщий, -ая, -ее aukštesnysis, vyresnysis; вышестоящая инстáнция aukštesnioji instáncija.

вы́ше||указáнный, -ая, -ое pirmiau, aukščiau nurodytas; **вы́шe||упомянутый**, -ая, -ое minėtas(is), aukščiau paminėtas.

вы́шибáла, -ы 1. *šnek. pasen.* išmetėjas, pašalintojas, išgrūdėjas, išgrūdikas; tvarkóvas, tvarkdarys (*smuklės*); 2. *prk. šnek.* stačiókas, akipleša.

вы́шибáть, -аю, -аешь *eig.*, **вы́шибить**, -бу, -бeшь; *but.* вы́шиб, -ла, -ло *įvk.* 1. išmušti (*pov. duris*), išdažyti, ištreñkti (*iš rankų*); išbėlsti, iškulti (*pov. langą*); 2. išgrásti, išvaryti, išgrumti, išstumti, išvyti, išjoti, išmėsti (*pov. iš kambario*).

вы́шивá||льный, -ая, -ое išsiuvinėjamasis, išsiuvinėjimo; ádomasis; **вы́шлица**, -ы siuvinėtoja, adytoja; **вы́шие**, -я 1. išsiuvinėjimas, siuvinėjimas, ádymas; 2. išsiuvinėtas dáiktas, rievinyс, adinyс; **вы́ть**, -аю, -аешь *eig.* 1. siuvinėti; lámstyti, adyti; 2. *šnek.* siuvinėjimu pelnyti.

вы́шив||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. išsiuvinėjimas, ádymas; 2. rievinyс, adinyс, adytiniai ráštai, dimutis, išsiuvinėtas ráštas; **вы́шой**, -áя, -óe rievėtinis, adytinis, išsiuvinėtinis, išsiuvinėtas.

вы́шинá, -ы 1. aukštumas, aukštis; pacтeр в. вы́шинý áуга į aukštį, aukštyn tįsi; 2. aukštýbė.

вы́шит||ый, -ая, -ое; -шит, -а, -о išsiuvinėtas; **вы́шь**, -шью, -шьeшь *įvk.* išsiuti, išrievėti; išláms-tyti, nuadýti, išadýti.

вышка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. viršūnām, viršūgrytis, aūkštas, mansārda; 2. bokštelis, bokštas; на вышке стоял часово́й bokštēlyje stovėjo sargybīnis; пожарная в. ugniagesių bokštas; буровая в. *tech.* gręžimo bokštas.

вышколить, -лю, -лишь *įvk.* *šnek.* išlavinti, sudrausminti, išmitrinti, išgūdrinti, išbūklinti; в. новичка išlavinti, išmitrinti naujoką.

вышли *žr.* выйти.

вышлифовать, -фую, -фуюшь *įvk.* 1. apglūdinti, nuglūdinti, nušlifuoti; в. хрусталь nuglūdinti krištolą; 2. *prk. šnek.* apšlifuoti, išmokyti gerą manierą, aprinti, suteikti išorinį nepriekaištingumą elgesiui, išmitrinti; *~ся*, -фуюсь, -фуюсья *įvk.* 1. nusiglūdinti, apszūlinti; 2. *prk. šnek.* apsitrinti, apsislifuoti.

вышло *žr.* выйти.

вышло *žr.* выслать.

вышмыгивать, -аю, -аешь *eig.*, **вышмыгнуть**, -ну, -нешь *įvk. šnek.* išsmūkti, išnerti, išsprūsti, išlįsti, iššōkti (*puz. iš olos, skylės*).

вышний, -яя, -ее *pasen.* 1. dažn. daugiškas, dieviškas, aukščiausias; вышняя сила dievo galybė; 2. aukštutinis, aukščiausias; vyriausias.

вышныривать, -аю, -аешь *eig.*, **вышнырнуть**, -ну, -нешь *įvk. šnek.* (staigiai) iššōkti, išlįsti; в. из-за угла iššōkti iš už kamro.

вышнырять, -аю, -аешь *įvk. šnek.* iššmaizioti, iššmaizyti; suostinėti.

вышпаривать, -аю, -аешь *eig.*, **вышпарить**, -рю, -ришь *įvk.* ištvilkyti, išplikyti, iššūtinti, nušūtinti.

вышпионить, -ню, -нишь *įvk.* iššnipinėti, sušnipinėti.

выштукатурить, -рю, -ришь *įvk.* ištinkuoti, iškalčiuoti, išglaistyti, iškręsti (*puz. sienas*); *~ся*, -рюсь, -ришься *įvk.* 1. išsikalkiuoti, išsiglaistyti, išsikręsti, išsitinkuoti; 2. *iron.* negražiai išsidazyti, išsipudruoti, nusitępti, nusiteplioti (*veida*).

вышутить, -учу, -утишь *įvk.* *~учивать*, -аю, -аешь *eig.* išjuokti, pajuokti; juokūs daryti, laikyti ant juoko.

вышелачивать, -аю, -аешь *eig. žr.* вышелочить.

вышелкивать, -аю, -аешь *įvk.*, **вышелкнуть**, -ну, -нешь *įvk.* 1. išspriegti, sprigtū išdažyti; 2. pliaukšėti liežuviu.

вышелочить, -чу, -чишь *įvk.* 1. šarmė išskalbti, išzlūgti, išzlūginti; 2. išplauti, ištraukti; в. водой пораш из зольы išplauti vandeniu pōtašą iš pelenų; 3. nušarminti, nurūgštinti, nudrūskinti (*puz. dirvožemį*).

выщерблить, -блю, -бишь *įvk.* padaryti švarplėtą, iššvarplėti; *~иться*, -ится *įvk.* išdūžti, išspukėti; *~лять*, -яю, -яешь *eig.* švarplėti, švarplėtą daryti.

выщипать, -плю, -плешь *įvk.* išpėšti, išpėšioti (*puz. plaukus*); nuskabyti (*puz. lapus*), nugnai-byti; *~нуть*, -ну, -нешь *įvk.* išpėšti, nugnūbti.

выщипывать, -аю, -аешь *eig.* pėšioti, skabyti, gnai-byti.

выщупать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* apčiupinėti, apgraibyti, apgrabalioti.

выщупывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* čiupinėti, graibinėti, grabalioti.

вяя, **вяи** *pasen.* kāklas, sprāndas, pakarpā; гнуть вяю leŭkti sprānda.

вяявить, -вяю, -вяишь *įvk.* 1. iškelti aikštėn, atskleisti, išaiškinti, surāsti; išryškinti; 2. nurōdyti, parōdyti (*puz. tiesą*); *~иться*, -ится *įvk.* iškilti aikštėn, atsiskleisti, išryškėti, paaiškėti, pasirōdyti, pasirėikšti (*puz. gabumai*); *~ление*, -я 1. atskleidimas, išryškinimas, išaiškinimas, iškėlimas aikštėn, (su)radimas; 2. pasireiškimas, iškėlimas aikštėn; 3. nurōdymas, parōdymas; *~лять*, -яю, -яешь *eig.* kelti aikštėn, aiškinti, ieškoti (*tiesos*): rōdyti; *~ляться*, -яется *eig.* aiškėti, kilti aikštėn; ryškėti.

вяяснение, -я išaiškinimas, paaiškinimas.

вяяснить¹, -ню, -нишь *įvk.* išaiškinti, paaiškinti; atskleisti; в. положение paaiškinti, išaiškinti pādėtį; в. вопрос išaiškinti klausimą.

вяяснить², -ит *beasm. įvk. tarm.* paskaidrėti, prāgiedrėti; с вечера были тучи, а к утру вяяснило iš vākaro buvo apsiniaukę, o rytą prāgiedrėjo.

вяясниться, -ится *įvk.* paaiškėti, išaiškėti; дело вяяснилось reikalas paaiškėjo; вяяснилось, что подсудимый невиновен išaiškėjo, kād teisiamasis nekaltas.

вяяснять, -яю, -яешь *eig.* aiškinti; *~ся*, -яется *eig.* 1. aiškėti; 2. būti aiškinamam.

вьетнам|ец, -мца vietnamiētis; *~ка*, -и; *dgs. kilr* -мок, *naud.* -мкам vietnamiētė.

вьёшь, **вяю** *žr.* вить.

вяюга, -и pūgā, pūstymas, siautinyš.

вяюжный, -ая, -ое pūgōs, pūginis, pūgōtas; вяюжная порода pūstymas, pūgā; в. ветер viesuliškas, viesulinis, pūginis, pūgōtas vėjas.

вяюк, -а nešulys, krovinyš, kūkštera.

вяюн, -а 1. *zool.* vijūnas, pyplys (*žuvis*), vingilis, *Misgurnus fossilis*; 2. *šnek.* vijūnka, mitruolis, vikruolis, šmaikštuolis; *◆* вертеться (витья) व्यоном а) būti labai apasukriam, mitriai, vikriai sukinėtis, lakstyti; б) glaustytis, melikauti; *~овые*, -ых *dgs. dkt. zool.* vijūninės (*žuvyys*).

вяюнок, -нкā *bot.* vijūklis, vyturė, vaigo žolėlė, *Convolvulus*.

вяюрок, -ркā 1. *zool.* dziūbė, šiaurės kikilis, kalnų kikilis, *Fringilla montifringilla*; в. канареечный свилкėlis; 2. vijūnka.

вяючить, -чу, -чишь *eig.* krāuti nešulius; rišti nešulius (*nešuliniams gyvuliams*); *~ный*, -ая, -ое nešulų, nešulinis; вяючные животные nešuliniai gyvuliai.

вяюшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. sklen-dė, užvožas, krosniākaištis, sprengtis, „juškā“; 2. laŭktis, vytūvas, krijus, krijėlis, reketūkas (*siūlams vyti*).

вяющийся, -аяся, -еся 1. vijūklinis (*augalas*); 2. riestas, įvijas; vingiuotas; 3. kuris raĩtosĩ, garbanōtas; вяющиеся волосы garbanōti plaukai.

вяжечка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *bot.* gluotniōji bokštytė, *Turritis glabra*.

вяжущий, -ая, -ее 1. rišlūs, rišamasis; вяжущее свойство rišamōji savybė; вяжущее вещество

rišlióji mēdžiaga; 2. aitrūs, laiškūs, gaižūs, gai-lūs; в. вкүс айтрус škōnis; 3. sutraukiamasis, už-traukiamasis, sukrėšinantis (*apie vaistus*); 4. raišiojantis; mėzgantis.

вяз, -а *bot.* guoba, *Ulmus*.

вязáль||ный, -ая, -ое 1. mežgamasis; вязáльная спица virbalas, mežgiklis; 2. žemd. rišamasis, rišimo, raišiojantis; вязáльная машина rišamóji mašina; ~щик, -а 1. mezgėjas; 2. rišėjas (*pėdų*); ~щица, -ы 1. mezgėja; 2. rišėja.

вязáние, -я 1. mežgimas, rezgimas; в. чулók kóji-nių mežgimas; 2. rišimas; в. снопов пėdų rišimas; 3. mežginys, rezginys; покажите мне своё вязáние parodykite mán savo mėginius.

вязáнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам ryšulėlis, pundėlis, (*žabų*) kulėlis, gniūžtė.

вязáнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. šnek. mežginys; 2. *tarm.* megztinė pirštinė.

вязáный, -ая, -ое megztinis, nertinis; вязаная скá-терть megztinė staltiesė.

вязáть, вяжý, вяжешь *eig.* 1. rišti (*puz. pėdus*); raišioti, siėti (*puz. karvę*); vystyti, saistýti (*puz. vaiką*); в. снопы rišti pėdus; 2. mėgzti (*puz. pirštines*), nerti; mazgýti, rėgzti (*puz. tinklą*), gaizgýti; в. чулки mėgzti kójiines; 3. *beasm.*: вяжет во рты айтрус burnojė; ~ся, вяжется *eig.* 1. būti rišamám, raišiojamam; būti vystomam; 2. būti mežgamám, neriámam, rezgiamám; 3. šnek. dėtis, įsilėisti; 4. kištis, pintis (*puz. į sve-timus reikalus*); ♦ дело не вяжется reikalas, darbas nevýksta, nesiseka; егó слова не вя-жyтcя с делом jő žodžiai eina prakersai su dar-bais, jő žodžiai nesutinka su darbais.

вязель, -я *v. bot.* ražėnis, tetirvė, *Coronilla*.

вязýя, -й *pasen.* mezgėja.

вязка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -экам 1. mež-gimas, nėrimas; 2. rišimas, raišiojimas; 3. ryšul-lys, grįžtė, grįžulė, pūndas; 4. *tekst.* pundėlis; 5. raištis, jungtis; 6. sunėrimas, vainikas.

вязк|ий, -ая, -ое; -зок, -зкá, -зко 1. klampūs (*puz. pieva*); 2. valkūs, valkšnūs; tąsūs, diržingas (*puz. molis*); ~ость, -и *m.* 1. klampūmas; 2. tą-sūmas, tąsūmas, valkūmas, diržingūmas.

вязло, -а *tarm.* grįžtė, šiaudų ryš(ul)ys (*pėdams surišti*).

вязнуть, -ну, -нешь; *būt.* вяз, -ла, -ло *eig.* 1. klimpti, marmėti (*puz. į pelkę*); 2. šnek. (i)strig-ti, klimpsóti, smygsóti; vėltis (*dantyse*).

вязовы||е, -ых *dgs. dkt. bot.* guobiniai, *Ulmaceae*; ~й, -ая, -ое guobos, guobinis.

вязók, -зкá *tarm.* (*akėčių, rogių*) balžienas, bal-žiena, skersinis, pėrvaras.

вязчик, -а *šnek.* rišikas, rišėjas.

вязь, -и *m.* 1. pynė, pynėlė, pintinis rāštas; 2. ri-šimas; 3. *šnek.* saitas (*galvijų*), pāsaitas.

вякáть, -аю, -аешь *eig. šnek. tarm.* 1. veksėti, vėk-čioti, vapėti, vāpalioti, āmčioti, miauksėti; 2. žaū-nyti, zvėgoti, zvėgauti, bliaūnyti.

вял|ение, -я (*žuvies, mėsos*) džiovinimas (*atvira-me ore, saulėje*); ~еный, -ая, -ое džiovintas (*saulėje, atvira-me ore*); вяленая рыба džiovinta žuvis; ~ить, -лю, -лишь *eig.* džiovinti (*puz. žuvį, mėsą*); ~иться, -ится *eig.* džiuoti, sausėti (*saulėje, atvira-me ore*).

вял|ость, -и *m.* 1. glebnumas, išglebimas, sutži-mas, suglebimas, sudribimas, glebūmas, suminkš-tėjimas; в. мышцы raumenų suglebimas, glebūmas; 2. išžižimas, sutžižimas, nepaslankūmas, vangū-mas; ~ый, -ая, -ое; вял, вяла, вяло 1. nuvýtęs, suvýtęs, nudžiūvęs; 2. glebūs, glėbūnas, glėžnas, išglėbęs, suglėbęs, išžižęs, sudribęs; в. человек išglėbėlis, suglėbėlis, išžižėlis, išžiža, slūnkis, nevėkšla; стать вялым išglėbti, sutžižti, išžižti; 3. vangūs, neveiklūs, nepaslankūs, pasyvūs.

вянуть, -ну, -нешь; *būt.* вял, вяла, вяло *įvk.* 1. vysti, džiuoti, glėbti; 2. *prk.* meñkti, nýkti, guřsti, geibti; ♦ уши вянут šlykštų klausýtis, nėt aū-sys raūsta.

вяхирь, -я *v. zool.* laukinis karvėlis, keršūlis, *Col-umba palumbus*, žr. витóтень.

вящий, -ая, -ее *pasen.* didėsnis, žymėsnis, stiprėn-nis; к вящему несчастью dār didėnei neláimei; для вящего удовольствия stipresniám, dides-niám pasitėkinimui, malonumui; для достиже-ния вящего успėха žymesniám laimėjimui pa-siekti.

Г г

га (гектáр) ha (hektāras).

габардин, -а gabardinas (*audinys*).

габарит, -а gabaritas.

гав *įst.* áu, ám (*šuns lojimo garsas*).

гáванский, -ая, -ое úosto, úostinis; гáванские со-оружения úosto įrenginiai.

гавáнский, -ая, -ое Havānos; гавáнские сигáры Havānos cigárai.

гáвань, -и *m.* úostas; пароход вошёл в г. gár-laivis įplaukė į úostą.

гáвк|анье, -я *šnek.* vauksėjimas, vaukšnojimas, amsėjimas; ~ать, -аю, -аешь *eig. šnek.* amsėti, vauksėti, vampseti, lóti; vaukšnóti, vāmbryti; ~нуть, -ну, -нешь *įvk.* ámtelėti, vāmptelėti.

гавót, -а gavótas (*senovinis prancūzų šokis*).

гáга, -и *zool.* gaga (*poliarinė antis*), *Somateria mollissima*.

гагáр||а, -ы *zool.* nāras, *Colymbus*; г. чернозобая juodakāklis nāras, *Colymbus arcticus*; г. полáр-ная ledinis nāras, *Colymbus immer*; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *zool.* álka, *Alca torda*.

гагáт, -а gagātas (*akmens anglies rūšis, „juodasis gintaras“*); ~овый, -ая, -ое gagāto.

гагáчий, -чья, -чье gāgos; г. пух gāgos pūkaí.

гад, -а 1. *zool.* roplys; 2. *prk. šnek.* blaurybė, blaū-rūs žmogūs, niėkšas.

гадаль||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам, ~ыщица, -ы бүрēja, бүртininkė, ateitiės spējēja.

гадāнис, -я 1. бүримас, атеitiės spējимас; 2. spēliojимас, spējимас.

гадательн||о *prv.* spēdamас, spējant; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно бурiamāsис; spējамас, spēliojамас, abejjotinas, mānomас; успēх гадателен pasisekимас spējамас, abejjotinas.

гадātь, -āю, -āешь *eig.* 1. бүрти, spēти āteiti, бүртus mēsti; 2. spēlioti, miñti (*pov. mīšles*); manyti, dingoti; г. о намерениях вправā spēlioti apie priešo ketinimus.

гадина, -ы 1. *šnek. žr.* гад (1 *reikš.*); 2. бiаурýбė, šlykštýнė, бiаурatā.

гадить, гáжу, гáдишь *eig.* 1. бiаурóти, дérgtи, тeřти, дeрглиóти, дarkýти, трěкти; 2. гадinti, кеñkti.

гадк||ий, -ая, -ое; -док, -дка, -дко бiаурýс, šlykštýс, atšiužus, darkýс; abuojýс; ~о *prv.* бiаурiai, dárkiai, šlykščiai, atšiužiai, nešvariai.

гадлив||ость, -и *m.* šlykštėjимасис, бiаурėjимасис, linkимас šlykštėtис, pasibiаурėjимас; ~ый, -ая, -ое; -йв, -а, -о linkęs бiаурėtис, šlykštėtис; kùpinас pasibiаурėjимо; гадливое чýвство pasibiаурėjимо jаўсмас.

гадост||ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно šlykštýс, бiаурýс, keliąs pasišlykštėjima; ~ь, -и *m.* 1. бiаурýбė, бiаурatā, šlykštýбė, abuojýбė; какāя г. l kokiā бiаурýбė, kokiā šlykštýбė; 2. бiаурýмас, šlykštýмас; niekšýбė, žemas pólgis; дéлать гáдости бiаурiai, niekšišкай elgtis.

гадю||ка, -и *zool.* 1. paprastoji angis, gyvātė, *Vipera berus*; 2. *prk. niek.* gyvātė, niekšas; ~чий, -чья, -чье angies, gyvātės; ♦ гадючьи ягоды *bot.* karklavijas, karklavijá (*krūmas*), *Solanum dulcamara*.

гаер, -а *pasen.* juokdarýс, pajācas, klounас; ~ничать, -аю, -аешь *eig. pasen.* juokýс krěsti, darkýtis, maivytis; ~ский, -ая, -ое *pasen.* juokdariškas; ~ство, -а *pasen.* juokdarýстė, juokdariškas pólgis, klounadā.

гаечный, -ая, -ое *tech.* veržlių, veržlinis; г. ключ veržlių ráktас.

гаже 1. *bdu.* гáдкий *aukšt. l.*; 2. *prv.* гáдко *aukšt. l.* гáжу *žr.* гáдить.

газ¹, -а дýjos; слезоточивый г. аšarinės дýjos; ядовитый г. nuodingosios дýjos; удушливый г. troškinamosios дýjos; гремучий г. sprégstamosios дýjos; светильный г. šviėčiamosios дýjos; природный г. gamtinės дýjos; обратить в г. sudýjinti, paversti дýjomis.

газ², -а gāzas (*permatoma medžiaga*).

ГАЗ (Горьковский автомобильный завод) Gorkio automobilių gamyklā.

газавāt, -а *ist.* газавāтас (*musulmonų „šventasis karas“ prieš netikinčiuosius*).

газāция, -и *žr.* газирование.

газгольдер, -а *tech.* gazhólderis, дýjų rezervuāras, laikýtuvė.

газель¹, -и *m. zool.* gazelė, *Gazella dorcas*.

газель², -и *lit.* gazelė (*dviųjų eilučių posmas su nuolatiniu ritmu*).

газет||а, -ы laikraštis; ежедневная г. dieñraštis; стенная г. sienalaikraštis; ~ный, -ая, -ое laikraštinis, laikraščio, dienraštinis; газетная бумāга

laikraštinis pōpierius; газетное сообщение laikraščio pranešimas; ♦ газетная ўтка laikraštinė ántis, paskalā, melaginga žiniā (*buržuazinės spaudos*); ~чик, -а 1. laikraščių pardavėjas; 2. *šnek.* laikraštiniųkas, laikraščio darbúotojas; ~чица, -ы 1. laikraščių pardavėja; 2. laikraštiniųkė.

газирова|ние, -я газāvimас, дýjinимас.

газирова|нный, -ая, -ое газúotas, дýjintas; газированная вода газúotas vanduo.

газирова|ть, -рую, -руешь *eig.* газúoti, дýjomis prisóinti (*pov. vandenį*); ~ся, -руется *eig.* būti газúojамам, дýjinамам.

газирóвка, -и 1. газāvimас, дýjinимас; 2. *šnek.* газúotas vanduo.

газифи|кация, -и газifikācija; ~цирова|ть, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* 1. paversti дýjomis, газификуoti, sudýjinti; г. ўгол, газификуoti аңғл; 2. газификуoti, aprúpinti дýjų kurų; г. завод газификуoti gamyklā.

газов|щик, -á дýjinинкас, дýjinимо, газификāвимо įmonės darbininkас.

газовы|й¹, -ая, -ое дýjinis, дýjų; газовая атака дýjų atakā; газовая волна дýjų bangā; г. завод дýjų gamyklā; газовая тревога *kar.* дýjų pavojaus signālas.

газовы|й², -ая, -ое gāzinis; газовое плātье gāzinė suknėlė.

газогенератор, -а *tech.* gazogenerātorius.

газолін, -а *chem.* gazolinas (*naftos perdirbinys*).

газом|ёр, -а *tech.* dujómatis, gazometras; ~ёт, -а дујосваидис, дујолаидис (*prietaisas nuodingoms dujoms leisti*).

газón, -а газóнас, вејā.

газонасн|ость, -и *m.* dujingumas; ~ый, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно dujingas, tūrintis natūralių dujų; г. пласт dujingas klódas, slúoksnis.

газоо|бмён, -а дујокаита; ~бразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно дýjinis, дýjiškas; газообразное тело дýjinis kūnas; ~свещение, -я дýjų šviesā, aršvietimas дýjomis.

газо|провод, -а дујотiekis; ~проводный, -ая, -ое дујотiekio; газопроводная труба дујотiekio vamzdis; ~убежище, -а priešdýjinė slėptuvė; ~хранилище, -а дýjų rezervuāras, laikýtuvė.

ГАИ (Государственная автомобильная инспекция) VAI (Valstybinė automobilių inspekcija).

гай, -я *tarm.* lieknas, alkas, giraitė, bėrztva.

гайдама|к, -а *ist.* haidamākas; ~цкий, -ая, -ое *ist.* haidamāku, haidamāko.

гайдук, -á *ist.* haidūkas.

гайка, -и; *dgs. kilm.* ráek, *naud.* ráйкам *tech.* veržlė.

гайтāн, -а *tarm.* raštis, šniūrėlis, kāspinas.

гак¹, -а *jūr.* hākas (*plieninis kablys*).

гак², -а *šnek.*: с ráком сù kaupų, сù viršum.

галā *nkt. bdu.* iškilmūs, puikūs, iškilmingas; г.-представление iškilmingas vaidinimas.

галантерé||ный, -ая, -ое 1. galantėrijos, galantėrinis; галантерейные товары galantėrijos prėkės; 2. *prk. šnek. iron.* galántiškas, mandagūs; ~щик, -а galantėrininkас; ~я, -и galantėrija.

галантн|ость, -и *m.* galantiškumas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно galántiškas.

галд||ѣж, -деж́а *šnek.* klegesys, erzesys, klegenà, klēgsmas, klegējimas; **~еть**, -дйшь *eig. šnek.* klegēti, eželiuoti, šūkauti, rarēti, lalēti, rarūoti.
галѣра, -ы *pasen.* galerà (*daugiairklis laivas*).
галерѣя, -и galèrija; картинная г. pavéikslų galèrija; Третьяковская г. Tretjakovo galèrija; стеклянная г. stiklinė galèrija; г. литературных типов *prk.* literatūrinų tipų galèrija.
галѣрка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *šnek.* galèrija (*viršutinis teatro aukštas*).
галѣрный, -ая, -ое galèrų, galèros.
галѣта, -ы galetà, džiovintas paplotėlis.
галечник, -а 1. gařgždas; gargždýnas; 2. *geol.* konglomeràtas.
галиматъя, -й *šnek.* nesàmonės, draĩkalas, niėkai; эку галиматъю понѣс на иф притаўзйю ниėкų.
галифѣ *nkt.* pūslinės, pūstinės kėlnės, galifė.
гáлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *zool.* kūosa, kiáuķė, kovūkas, varnėlė, *Coleus monedula*.
галл, -а; *dgs.* -ы, -ов gālas (*tautovardis*).
галицизм, -а galicizmas, prancūzýbė, skolinys iš prancūzų kalbės.
галломán, -а galomānas, prancūzýbių, viso, kàs prancūziška, mēgėjas; **~ния**, -и galomānija.
галлón, -а galònas (*skysčių ir buralų saikas Anglijoje ir Amerikoje*).
гáльскйй, -ая, -ое gālų; г. языкъ гālų kalbà.
галлюцин||áция, -и haliucinàcija; **~йровать**, -рую, -руешь *eig.* haliucinuoti, siřgti haliucinàcijomis.
галогѣн, -а *chem.* halogėnas.
галобид, -а řr. galorėn.
галóп, -а 1. šuoliai; šuoliàvimas; zóvada; 2. galòpas (*senovinis šokis*); **~йровать**, -рую, -руешь *eig.* bėgti šuoliais, pašókomis; jóti šuoliais, zóvada, šuoliuoti.
галóпом *pro.* 1. šuoliais; скакàть г. jóti šuoliais; šuoliuoti; 2. labai greitai.
гáлочий, -чья, -чье kūosos, kūosų, kūosinis.
галóщи, -лощ *dgs.* (*vns.* галóша, -и) kaliòšas; в галóшах kaliòšuotas.
гáлсты||к, -а kaklāraištis, kaklārysīs; завязàть г. parišti kaklāraištį; пионѣрскйй г. pionierių kaklāraištis; **◆** залйть (заложйть) за г. taurėlė išmaũkti, gėrkľę praplàuti; **~чнйй**, -ая, -ое kaklāraiščių, kaklāraišcio.
галтѣль, -и *m.* ir гáлтель, -я *v. tech.* 1. núožula, užarvalinimas; 2. lystėlė.
галўн, -á galiònas; **~нйй**, -ая, -ое galiòno, galiòninis; галўнная тесьмá galiòninė juostėlė.
галўшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам kukūlis, gražūlis, kukulàitis.
галчóнок, -нка; *dgs.* -чáта, -чáт kuosiūkas.
гальваниз||áция, -и galvanizàvimas, galvanizàcija; **~йровать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* galvanizuoti.
гальван||йзм, -а galvanizmas; **~йческйй**, -ая, -ое galvāninis; гальванические элементйи galvāniniai elementai; **~изовáть**, -зую, -зуюшь *eig.* ir *įvk.* řr. гальванизйровать; **~óметр**, -а galvanomėtras.
гальваноплást||ка, -и galvanoplàstika (*būdas vienam metalui padengti kitu*); **~йческйй**, -ая, -ое galvanoplàstinis.
гальваноскóп, -а galvanoskòpas.

гáлька, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лькам žviřgždas, gařgždas, apvalainũkai.
гам, -а *šnek.* klegesys, řurmųls, klegējimas; поднйлся шум и г. pakilo užesys iř klegesys.
гамáк, -á hamákas, rėgztis.
гамáши, -мáш *dgs.* (*vns.* гамáша, -и) blauzdiñės, gėtrai, aĩtkurpiai.
гамбйт, -а řachm. gambitas; **~нйй**, -ая, -ое řachm. gambitinis.
гáмкать, -аю, -аешь *eig. tarm.* vauksėti, vauksėnóti, amsėti, áuksėti.
гáмма¹, -ы gamà (1. muzikoje; 2. tapuboje); г. крáсок spalvų gamà; г. настроений *prk.* núotaikų gamà.
гáмма², -ы gamà (*graikų alfabeto 3-ji raidė*); **◆** г.-лучйй *fiz.* gamà-spinduliai.
гáнглий, -я med. gánglijas.
гангрѣн||а, -ы med. gangrenà; **~óзнйй**, -ая, -ое gangrėninis, gangrėnos, gangrenuotas.
гáнгстер, -а gángsteris, banditas; гáнгстеры перá *prk.* plunksnos gángsteriai; parsiðavėliai; **~скйй**, -ая, -ое gángsterių, gángsterio.
гантѣль, -и *m. sport.* svarmuò, hántelis.
гаолйán, -а gaoliānas, kiniška sòra (*javų rūšis*).
гарáж, -á garàžas; **~нйй**, -ая, -ое garàžo, garàžinis.
гарáнт, -а garantuotojas, laiduotojas; **~ййнйй**, -ая, -ое garántinis, laiduojamasis; **~йровать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* laiduoti, garantuoti; užtikrinti; г. качество товáра garantuoti prėkės kokybę; **~ния**, -и laidas, garántija; užtikrinimas; часы с гарáнтйей laikrodis su garántija.
гардемáрин, -а *ikirev.* gardemarinas (*jūryų mokyklos vyresniųjų klasių auklėtinis*); **~скйй**, -ая, -ое gardemarinų, gardemarininis.
гардерóб, -а 1. garderòbas; rūbinė, drabūžinė; 2. garderòbas (*vieno žmogaus drabužiai*); **~ная**, -ой *dkt.* drabūžinė, rūbinė; **~нйй**, -ая, -ое rūbinės, drabūžinės; garderòbo; г. шкаф drabūžių spinta; **~щик**, -а rūbininkas; **~щица**, -ы rūbininkė.
гардйн||а, -ы (*lango*) užuolaida, užlaidinė, uždangá; **~нйй**, -ая, -ое užuolaidinis, užuolaidos.
гаревóй, -áя, -óе šláko, gargāžės, išdagų; šlakų pabarstýtas; гаревáя дорожка *sport.* šláko takėlis (*stadione*).
гарém, -а harėmas.
гáрк||ать, -аю, -аешь *eig. šnek.* rėkauti, kliėgti, plýšoti, klýkauti, rýkauti; **~нуть**, -ну, нешь *įvk. šnek.* riktelėti, surikti, suklýkti, řúktelėti.
гармониз||áция, -и harmonizàvimas, harmonizàcija; **~йровать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* **~овáть**, -зую, -зуюшь *eig.* ir *įvk.* harmonizuoti, dafninti.
гармóника, -и armònika; губнáя г. (lúpinė) armónikėlė, dambrà.
гармонйровать, -рую, -руешь *eig.* derėti, bũti sudėrintam; dafniai sutàrti, atitiktĩ; словá гармонйруют с постýпками řodžiai atitiĩka póelgius.
гармонйст, -а 1. armònikininkas; 2. harmonizuo-tojas, harmonistas (*kompozitorius*).
гармонй||ческйй, -ая, -ое, **~чнйй**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно harmoningas, harmòniškas, darnũs, darningas, sutartinis.

гармòния, -и 1. harmòniija; dermė, darnūmas, darnà; душевная г. sielos harmòniija; 2. sąskambis, (balsų) sutartinūmas.

гармонный, -ая, -ое *šnek.* armònikų, armònikos; г. мастер armònikų mēistras.

гармòнь, -и *т.*, ~шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* armònika.

гáрнец, -нца gōrčius (3,28 litro).

гарнизон, -а *kar.* įgula; г. крепости tvirtovės įgula; ~ный, -ая, -ое *kar.* įgulos; г. комендант įgulos komendantas.

гарнир, -а *kul.* garnūras; котлета с гарниром kotlėtas su garnyrū; 2. *pasen.* drabūžio apťaisas.

гарнитур, -а komplektas, garnitūras, apťaisas.

гарнцевый, -ая, -ое gōrčiausias; г. сбор *pasen.* bialinė riņkliava.

гáрный, -ая, -ое *pasen.* degamasis; гáрное мáсло (*lempelių*) degamasis aliejus.

гарпун, -á harpūnas, žebėrklas; ~ер, -а harpūnininkas, žebėrklininkas; ~ный, -ая, -ое harpūno, žebėrklo, žebėrklių; гарпунный трос žebėrklo lynas.

гарт, -а *spst.* hārtas, kiēčius.

гáрус, -а šukuotinės vilnos siūlai, skáisgijos; ~ный, -ая, -ое skáisgių.

гарцевать, -цую, -цуеть *eig.* puikiai, šaūniai jodinėti.

гáршенп, -а *zool.* oželis nykštukas (*paukštis*), *Lytnocryptes minimus*.

гарь, -и *т.* 1. svilėšiai, sviltai, sviltėnos, degėšiai; гáрью пáхнет atsidūoda, kvėpia degėšiais; 2. *pasen.* degimai (*miške*); 3. šlākas, gargāžė, išdagos, dzindros; посыпать дорожки гáрью pabarsyti takelius šlakū.

гасильник, -а (*žvakių*) gesiklis, gesintūvas.

гаситель, -я *в.* 1. gesiklis, gesintūvas; 2. slopintūvas; г. энэргии enėrgijos slopintūvas; 3. *prk.* *pasen.* slopintojas; г. просвещения švietimo slopintojas.

гасить, гашу́, гáсишь *eig.* 1. gesinti, blėsinėti; г. лампу gesinti lėmpą; 2. *prk.* marinti, užgniauti, slopinti; 3. nuvertinti, darýti netinkamą apývartai; г. почтóвые мáрки nuvertinti, suantspauduoti pāšto ženklus; 4. *prk.* apmokėti; г. долг apmokėti skolą; ♦ г. извѣсть gesinti kálkes.

гáснуть, -ну, -нешь; *būt.* gáснул ir rac, -ла, -ло *eig.* 1. gėsti, blėsti, dūsti; звéзды гáснут žvaigždės gėsta; оро́нь гáснет ugnis gėsta, blėsta; 2. *prk.* pūkti, meñkti, silpti, gūrsti; у больно́го сýлы гáснут ligònio jėgos silpsta, gūrsta; надежды гáснут viltys pūksta.

гастрйт, -а *med.* gastritas, skrañdzio katāras.

гастролиёр, -а gastroliėrius; ~ёрша, -и gastroliėrė; ~ировать, -рюю, -руешь *eig.* gastroliuoti.

гастрóль, -и *т.* gastrólė; пригласить театр на гастрóли pakviēsti teatrą gastrólėms; ~ный, -ая, -ое gastrólinis, gastrólių.

гастрóном, -а gastronòmas (1. *gardžių valgių mėgėjas, žinovas*; 2. *maisto produktų parduotuė*); ~ический, -ая, -ое gastronòminis, gastronòmijos; г. маразин gastronòmijos parduotūvė; ~ия, -и gastronòmija (1. *maisto produktai*; 2. *valgių gaminimo menas*).

гат||ить, гачу́, гатйшь *eig. tech.* kamšą kimšti; ~ь, -и *т.* kamšà (*per klampynę pervaziuoti*).

гауби||ца, -ы *kar.* háubica (*patranka*); ~чный, -ая, -ое *kar.* háubicos, háubicų; гаубичная батарея háubicų batėrija.

гауптвахта, -ы 1. dabòklė, (*karių*) areštinė; 2. sargybos punktas, pòstas.

гáчи, -ей *dgs.* (*vns.* gáча, -и) *tarm.* 1. šlaūnys; gietai; 2. kėlnės; kėlnių kiškos; 3. (*paukščių*) blauzdinės plūksnos.

гаш||ение, -я 1. gesinimas, blėsinimas; 2. slopinimas (*puz. energijos*); išsklaidymas; ~ёный, -ая -ое gesintas; гашёная извѣсть gesintos kálkės.

гашётка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам (*šautuvo*) nuleistukas.

гашйш, -а hašišas (*narkotikas iš indiškų kana-pių*).

гвалт, -а *šnek.* triūkšmas, klūksmas, pagálbos šauksmas; поднять г. pakėlti triūkšmą.

гвард||ец, -ейца gvardiėtis; ~йский, -ая, -ое gvárdijos; гвардѣйская дивизия gvárdijos divizija.

гвáрдия, -и gvárdija (*rinktinė kariuomenė*); ♦ Красная г. Raudonòji gvárdija; стáрая г. senòji gvárdija (*prityrę veikėjai*).

гвоздáр||ня, -и *pasen.* vinių dirbtūvė; ~ь, -я *в. pasen.* viniakalys, vlinininkas.

гвóздик, -а vinėlė, vinutė.

гвоздика¹, -и *bot.* gvazdikas (*gėlė*), *Dianthus*; г. борода́тая *bot.* šiūrpinis gvazdikas, devynšarvis, šiūfpiš, *Dianthus barbatus*.

гвоздика², -и *kuop.* gvazdikėliai (*prieskonis*).

гвоздильный, -ая, -ое vinių; г. завод vinių gamyklą; гвоздильная машина viniųs gaminti mašiną.

гвоздйть, -зжý, -здышь *eig. šnek.* 1. įkalinėti; kálti; 2. mūšti, daužyti, trunkyti; г. по спинѣ mūšti peř nūgarą; 3. *prk.* kálti (*kartojamai kę sa-kyti*).

гвоздич||ник, -а gvazdikų (*gėlių*) lysėlė; ~ый, -ая, -ое gvazdikų, gvazdikinis; gvazdikėlių; г. зáпах gvazdikėlių kvāpas; гвоздичное мáсло gvazdikėlių aliejus.

гвоздичные, -ых *dgs. dkt. bot.* gvazdikiniai augalai.

гвоздодёр, -а *tech.* viniātraukis.

гвоздь -я; *dgs.* гвóзди, -ей *в.* 1. vinis; подковный г. pāsagvinė; 2. *prk. šnek.* svarbiausias dailukas, branduolys, įžymėybė; г. сезо́на sezòno įžymėybė (*puz. pjesė, kuri labiausiai patraukia lankytojų dėmesį*); ♦ и никаких гвоздей! taĩ ir viskas!, ganàl, baĩgta!

гвоздяно́й, -ая, -ое viniės, vinių; гвоздяная шляпка viniės galvutė.

ГВФ (Гражданский воздушный флот) COL (Civilinis oro laivynas).

где *prv.* kuř, kamė; г. вы работае́те? kuř jūs dirbate?; г. было поло́жено? kamė buvo padėta?; г. можно, а г. нельзя́ kai kuř gálima, o kai kuř nė; ♦ где бы то ни было kád ir kuř taĩ būtų, bet kuř; где-где: а) kur-ne-kuř, kur-nė-kur, viėtomis, taĩ šeñ, taĩ teñ; б) (gál) kur nòrs; в) kuř tik.

где-либо *prv.*, где-нибудь *prv.* kur nōrs, kame nōrs, bet kuŗ; šiaip kur; где-либо в другом мѣсте kuŗ kituŗ.

где-то *prv.* kažkuŗ, kažin kuŗ, kana kuŗ.

гебрайст, -а hebraistas; **ника**, -и hebraistika.

гегемон, -а hegemonas; пролетариат — г. социалистической революции proletariātas — socialistinēs revolūcijas hegemonas; **ния**, -и hegemonija, vūravimas, pirmāvimas, viešpatāvimas; борьба за гегемонию в Европе kovā dēl hegemonijos, viešpatāvimu Europoje.

геённа, -ы bažn. prāgaras.

гей *jst.* 1. eĩ; 2. šiũ (*varinėjant gyvulius*).

гейзер, -а geizeris (*karšta versmė*).

гейм, -а sport. geĩmas.

гейша, -и geiša (1. japonų arbatinės dainininkė ir šokėja; 2. platus moteriškas drabužis).

гекатомба, -ы hekatomba (1. senovės graikų 100 jaučių auka; didelė auka; 2. masinis betikslis žmonių žuvimas).

гекзаметр, -а lit. hegzāmetras.

гектár, -а hektāras.

гектограф, -а hektografas; **ировать**, -рую, -руешь *eig.* hektografuoti, spāusdinti hektografu; **ический**, -ая, -ое hektografo, hektografinis; г. аппарат hektografas.

гектолитр, -а hektolītras.

гелий, -я chem. hēlis (*elementas, dujos*).

гелиографура, -ы spst. heliografiūra (*paveikslų kopijavimas spaustuose*).

гелиотроп, -а 1. heliotropas (*mineralas*); 2. bot. gaũkšlius, saulėsekė (*gėlė*), *Heliotropium*; 3. saulės vėidrodīs.

гелиоцентрический, -ая, -ое heliocentrinis; гелноцентрическая система мiра heliocentrinė pasaulio sistemā.

гемоглобин, -а hemoglobinas.

геморр||оидальный, -ая, -ое, **о́йный**, -ая, -ое med. hemorėjus, hemorėjinis; геморройная кровь hemorėjinis kraũjas.

гемофилия, -и med. hemofilija (*kraujavimas dėl sumažėjusio kraujo krešamumo*).

генеал||огический, -ая, -ое genealòginis, kilmės; **огия**, -и genealogija.

гénezис, -а genėzė; г. амфи́бий amfibijų genėzė.

генерáл, -а generolas; г.-майор generolas majōras; г.-лейтенант generolas leitenāntas; г.-полковник generolas pulkininkas; г. армии armijos generolas; г. от артиллерии artillerijos generolas; г. от инфантерии pasen. pėstininkų generolas.

генерáл-губернáтор, -а generalgubernātorius.

генерализировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* apibėndrinti, generalizuoti.

генералиссимус, -а generalisimas.

генералитет, -а generalitėtas, generalijā, generolai; aukščiausiai armijos vadovybė.

генеральный, -ая, -ое generālinis, didysis, sprendžiamasis; visūotinis, pagrindinis; vyriausiasis; г. штаб generālinis štābas; генеральное сражéние didysis, sprendžiamasis mūšis; генеральная линия пáртии generālinė pártijos linija; г. консул vyriausiasis konsulas; генеральная репетиция generālinė repeticija.

генерáль||ский, -ая, -ое generolo, generolishkas; **ство**, -а generolystė (*generolo titulas*); **ство**вать, -твую, -твует *eig. šnek.* 1. būti generolū, generolauti; 2. dėtis dideliu viršininku; **ша**, -и *šnek.* generolienė.

генерáтор, -а tech. generātorius; **ный**, -ая, -ое tech. generātorinis; г. раз generātorinės dũjos. генерáция, -и 1. generācija, kartā; 2. fiz. generācija.

генéт||ика, -и biol. genėtika; **ический**, -ая, -ое genėtinis.

гениáль||ичать, -аю, -аешь *eig. šnek. iron.* gėnijum dėtis; **о** *prv.* genialiai; **ость**, -и m. genialumas; **ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно genialus.

гений, -я 1. gėnijos; (1. aukščiausia kūrybinė galia; 2. visapusiškai gabus žmogus); 2. prk.: добрый г. gerasis gėnijos; злой г. piktasis gėnijos.

генпáн, -а (генеральный план) generālinis plānas.

генштáб, -а (генеральный штаб) generālinis štābas; **ыст**, -а generālinio štābo darbotojas.

гео... гео... pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiškianti jų susijimą su žeme, su jos tyrimu, pvz.: геоботаника geobotanika.

геóгр||аф, -а geografas; **афический**, -ая, -ое geografinis, geografijos; **афия**, -и geografija.

геод||езист, -а geodėzininkas; **езический**, -ая, -ое geodėzijos, geodėzinis; **езия**, -и geodėzija.

геол||ог, -а geologas; **огический**, -ая, -ое geologinis, geologijos; **огия**, -и geologija.

геом||етр, -а geomėtras; **етрический**, -ая, -ое geomėtrijos, geomėtrinis; **етрия**, -и geomėtrija.

георгíн, -а bot. jurginas, *Dahlia*.

геофíз||ика, -и geofizika; **ический**, -ая, -ое geofizinis, geofizikos.

герáльдика, -и heraldika.

герáнь, -и m. bot. snapūtis, gandrāzolė, *Geranium*.

герб, -а hėrbas; г. Советского Сою́за Tarybų Sąjungos hėrbas.

герб||аризировать, -зирую, -зирует *eig.* riñkti žolių, augalų kolekcijas, herbarizuoti; **арий**, -я herbārimas, herbāras.

гербициды, -ов dgs. (vns. гербицид, -а) herbicidai.

гérбовый, -ая, -ое 1. hėrbinis, hėrbo; 2. žyminis (*pvz. mokestis, popierius*).

геркулéс¹, -а stipruolis, herkulėsas.

геркулéс², -а avižiniai dribsniai, spaustinės avižinės kruipos.

геркулéсовский, -ая, -ое stipruolio, herkulėso; геркулéсовская сила mižiniška jėgā.

геркулéсовый, -ая, -ое avižių dribsnių, avižinių dribsnių; геркулéсовая каша avižių dribsnių kōšė.

гермáн||ец, -нца 1. vokiečiai; 2. ist. germānas; **изáция**, -и 1. (su) vokietinimas, germanizāvimas; 2. (su) vokieėjimas; **изировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* (su) vokieťinti, germanizuoti; **изироваться**, -руюсь, -руе́сь *eig.* ir *įvk.* (su) vokieťėti, germanizuotis; **изм**, -а vokieťybė, germanizmas.

германистика, -и germanistika.
германоф||йл, -а vokieitininkas, germanofilas;
~ильский, -ая, -ое germanofiliškas; **~ильство**,
 -а germanofiliškumas; **~обб**, -а germanofobas;
~обский, -ая, -ое germanofobiškas; **~обство**, -а
 germanofobiškumas.
германский, -ая, -ое 1. Vokietijos; германские го-
 рода Vokietijos miestai; 2. vokiečių, vokiškas;
 germāņu, germāniškas; германские языки germā-
 ņų kalbos.
гермафродит, -а hermafroditas; **~изм**, -а herma-
 frodizmas, hermafroditizmas.
герметический, -ая, -ое hermėtiškas, sandarūs, ak-
 linaĩ uždāromas.
геройзм, -а heroizmas, herojiškumas, didvyriškū-
 mas.
героика, -и herōika; г. революции revoliucijos he-
 rōika.
герой||ня, -и; *dgs. kilm.* -инь, *naud.* -иням didvy-
 rē, herōjē; ♦ **мать-г.** mōtina didvyrē; **~ческий**,
 -ая, -ое 1. herōjinis; героическая поэма herōjinė
 poemā; 2. herōjiškas, didvyriškas, kažgygiškas;
 г. подвиг herōjiškas žygdarbis.
герой, -я didvyris, herōjus, karžygys; г. граждан-
 ской войны pilietinio karo didvyris, herōjus; г.
 драмы dramos herōjus; ♦ Герой Советского
 Союза Tarųbų Sąjungos Didvyris; Герой Со-
 циалистического Труда Socialistinio Dārbo Did-
 vyris; **~ски** *prv.* didvyriškai, kažgygiškai; **~ский**,
 -ая, -ое didvyriškas, herōjiškas, didvyrio, kaž-
 gygiškas; г. поступок didvyriškas pōelgis; **~ство**,
 -а didvyriškumas, herōjiškumas, heroizmas; про-
 явить г. parōdyti didvyriškumą.
герольд, -а *ist. (feodalų)* šauklīs, šaukōvas, ži-
 nių skelbėjas, herōldas.
герцог, -а hērcogas; **~иня**, -и; *dgs. kilm.* -инь,
naud. -иням hercogienė; **~ский**, -ая, -ое hērcō-
 go, hērcoginis; **~ство**, -а 1. hercogijā, herco-
 gystė; 2. hērcogo vardas, hercogystė.
гестάпо *nkt.* gestapas.
гетэра, -ы heterā.
гетерогенный, -ая, -ое heterogēninis (*nevienarūšis*,
nevienalytis); г. раствор heterogēninis skiedi-
 пūs, tirpalas.
гётман, -а *ist.* ètmonas; **~ский**, -ая, -ое *ist.* ètmo-
 но; **~ство**, -а *ist.* etmonystė.
гётры, герр *dgs.* (vns. *гётра*, -ы) aĩtkurpiai, gèt-
 rai; staibiniai, blauzdinės.
гётто *nkt.* gėtas.
гешэфт, -а *šnek. pasen.* spekuliacinis sándėris, biz-
 nis.
гиацинт, -а 1. *bot.* hiacintas (*gėlė*), *Hyacinthus*;
 2. *min.* hiacintas.
гиббон, -а *zool.* gibōnas (*beždžionė*).
гибель¹, -и *m.* žuvinimas, žlugimas, žūtis, pražūtis,
 prapultis, pragaištis, prapuolėnė; трагическая г.
 trāgiškas žuvinimas; ♦ ищй себе прыбыли, а дру-
 гому не желай гибели sāvo neaplėisk, kito ne-
 geĩsk; pāts stėnkis, bėt kitām nekludyk.
гибель², -и *m. šnek.* āibė, daugybė, bėgalė.
гибельн||о *prv.* pražūtingai, pragaištingai; **~ость**,
 -и *m.* pražūtingumas, pragaištingumas; **~ый**, -ая,
 -ое; -лен, -льна, -льно pražūtingas, pragaištĩn-

gas, prapuolingas; г. шаг pražūtingas žygis,
 žingsnis.

гибк||ий, -ая, -ое; -бок, -бкá, -бко 1. lankstūs,
 lankūs, leĩnas (*pvz. rykštė*), mĩklūs, šmaikštūs
 (*pvz. žabas*); liaūnas; 2. *prk.* apsukrūs, mōkas
 išsisukinėti, vinklūs (*pvz. voverė*); **~о** *prv.* laũks-
 čiai, viĩkliai; **~ость**, -и *m.* 1. lankstumas, lei-
 nūmas; liaunūmas; 2. *prk.* apsukrūmas, vinklū-
 mas, lankstūmas.

гиблый, -ая, -ое *šnek.* prapūolęs, žuvęs, nunykęs;
 pražūtingas; niėkam netikės; гиблое место niė-
 кам netikusi vietovė; ♦ гиблое дело beĩgždžias,
 beviltiškas, žuvęs reĩkalas.

гибнуть, -ну, -нешь; *būt.* гиб, гибла, -ло *eig.*
 1. žūtĩ, prapūlti; kristi, gaišti (*apie gyvulius*), niė-
 kais eĩti (*apie turtą*), padaũkais eĩti; 2. *prk.*
 nykti, šlyti, žlugti; капитализм гибнет kapita-
 lizmas žluĩga, nyksta.

гибрид, -а hibridas, mišrūnas, mišrys; **~изация**, -и
 mišrinimas, hibridizācija, hibridinimas; **~ный**,
 -ая, -ое hibridinis, maišytas.

гигант, -а milžinas, gigāntas; **~ский**, -ая, -ое mil-
 žiniškas, gigāntiškas; ♦ гигантские шаги *sport.*
 milžino žingsniai.

гигиен||а, -ы higienā; **~ист**, -а higienistas; **~иче-
 ский**, -ая, -ое higienos, higieniškas, higieninis,
 sveikatingas, sveĩkas (*pvz. klimatas*); г. образ
 жїзни higieninis, sveikatingas gyvėnimo būdas;
 гигиеническая пища higieniškas, sveĩkas maĩs-
 tas; гигиенические правила higienos taisyklės.
гигиеничн||ость, -и *m.* higieniškumas, sveikatingū-
 mas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно higieniš-
 kas; гигиеничные бытовые условия higieniškos
 buitinės sąlygos.

гигрометр, -а drėgmėmatis, higromėtras.

гигроскоп, -а drėgmėrodis, higraskōpas; **~ический**,
 -ая, -ое higraskōpinis (*sugeriąs drėgmę*); гиро-
 скопическая бумага higraskōpinis pōpierius;
 гигроскопическая вата higraskōpinė vatā; **~ич-
 ность**, -и *m.* higraskōpiškumas; **~ичный**, -ая,
 -ое; -чен, -чна, -чно žr. гигроскопический.

гид, -а gidas.

гидра, -ы hidrā; ♦ г. контрреволюции kontrrevo-
 liucijos hidrā.

гидравл||ика, -и hidrāulika (*mokslas apie skysčius*);
~ический, -ая, -ое hidrāulinis (*veikiąs vandens
 slėgimu*); г. пресс hidrāulinis prėsas.

гидрант, -а hidrāntas.

гидрат, -а *chem.* hidrātas.

гидро... hidro... sudurtinių žodžių dalis, reiškianti
 jų susijimą su vandeniu, *pvz.*: гидроавиация
 hidroaviācija; гидробиология hidrobiologija.

гидрог||афический, -ая, -ое hidrogrāfinis; **~афия**,
 -и hidrogrāfija.

гидро||логический, -ая, -ое hidrolōginis; **~огия**, -и
 hidrolōgija.

гидро||план, -а hidroplānas, hidrolėktūvas; **~пульт**,
 -а hidropūltas (*kibiras su rankiniu siurbliu*);
~самолёт, -а žr. гидроплан; **~станция**, -и hid-
 rostotis, hidroelektrinė, vandėns jėgainė.

гидротерапия, -и *med.* hidroterāpija (*gydymas van-
 deniu*).

гидротехн||ика, -и hidrotėchnika; **~ический**, -ая,
 -ое hidrotėchninis.

гидроузел, -зла hidromāzgas.

гидроэлектростанция, -и hidroelektrinė.

гиена, -ы zool. hienā.

гик, -а, гиканье, -я šnek. rýkavimas, žvýgavimas, klýkavimas.

гик|ать, -аю, -аешь eig. šnek. rýkauti, klýkauti, žvýgauti, oliúoti (pvz. žvėrį miške); ~нуть, -ну, -нешь įvk. šnek. klýkteleti, žvýgteleti.

гиль, -и m. pasen. niėkai, nesąmonės, plepalaĩ, bliaūnos.

гильдѣйский, -ая, -ое ist. gildijos, gildijinis; гильдѣйское свидетельство gildijos pažymėjimas; ♦ г. социализм gildijinis socializmas (reformistinė srovė Anglijoje).

гильдия, -и 1. gildija (pirklių luomo laipsnis); купец первой гильдии pirmosios gildijos pirklýs; 2. ist. bendrija, gildija (viduramžiais pirklių ar amatininkų susivienijimas).

гильз|а, -ы tūtėlė, gilzė (šovinio, papiroso); ~овый, -ая, -ое tūtėlių, gilzių.

гилотин|а, -ы giljotinā; ~ировать, -рую, -руешь eig. ir įvk. giljotinuoti, nukirsti gālvą giljotinā.

гимн, -а himnas; Интернационал — г. Коммунистической партии Internacionālas — Komunistų partijos himnas.

гимназй|ст, -а gimnazistas; ~стка, -и; dgs. kilm. -ток, naud. -ткам gimnazistė; ~ческий, -ая, -ое gimnazijos, gimnazistinis.

гимназия, -и gimnāzija; женская г. mergaičių gimnāzija.

гимнаст, -а gimnāstas.

гимнастѣрка, -и; dgs. kilm. -рок, naud. -ркам palaidinė, palaidinis.

гимнаст|ика, -и gimnāstika; заниматься гимнастикой gimnastikuoti; ~ический, -ая, -ое gimnastikos, mankštós; гимнастические упражнения gimnastikos pratimai; ~ка, -и; dgs. kilm. -ток, naud. -ткам gimnastė.

гинеко́л|ог, -а ginekologas; ~огический, -ая, -ое ginekologijos, ginekologinis; ~огия, -и ginekologija.

гипербола¹, -ы lit. hipėrbolė.

гипербола², -ы mat. hipėrbolė.

гиперболический¹, -ая, -ое hipėrbolės, hipėrboliškas, hipėrbolinis, pėrdėtas.

гиперболический², -ая, -ое mat. hipėrbolės; гиперболическое сечѣние hipėrbolės pėdvís.

гиперболичн|ый, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно žr. гиперболический¹.

гипертон|ик, -а med. hipertōnikas; ~ический, -ая, -ое med. hipertōninis; гипертоническая болѣзнь hipertōnija, hipertōninė ligā; ~ия, -и med. hipertōnija.

гипертрофй|рованный, -ая, -ое hipertrofúotas, normaliai padidėjęs; ~роваться, -руется eig. ir įvk. hipertrofúotis, padidėti; ~я, -и hipertrofija.

гипно́з, -а hipnōzė; лечить гипно́зом gýdyti hipnozė.

гипнотиз|ация, -и hipnotizāvimas; ~ѣр, -а hipnotizúotojas; ~ировать, -рую, -руешь eig. hipnotizúoti.

гипнотй|зм, -а hipnotizmas; ~ческий, -ая, -ое hipnōzės, hipnōzinis.

гипотеза, -ы hipotėzė.

гипотену́за, -ы mat. įžambinė, hipotenūzė.

гипотетй|ческий, -ая, -ое, ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно hipotėtinis, spēliojamas, spējamas, hipotėzinis.

гиппопотам, -а zool. hipopotāmas, begemōtas.

гипс, -а 1. gipsas; заделать гипсом užtaisyti, užlipinti gipsu; 2. gipso statulā; собрание гипсов gipso statulų rinkinýs; 3. (chirurgijoje) gipsinis tvārstis; наложить г. uždėti gipsą, gipso tvārstį; ~ование, -я gipsāvimas; ~овать, -сую, -суюшь eig. gipsuoti; дėti gipso tvārstį.

гипсовый, -ая, -ое gipso, gipsinis.

гиревй|ик, -а sport. svařstininkas, svařscių kilnótojas; ~ой, -ая, -ое svařscių kilnójimo; svařstinis.

гирло, -а (Juoduųjų ir Azovo jūrų) ūpės žiotys. гирлянда, -ы girliānda (ilga gėlių pynė).

гирскóп, -а giroskōpas.

гиря, -и; dgs. kilm. гирь, naud. гирям svařtis, svarmuō, svāras, pāsvaras, svarėlis; ātsvara; чашовая г. laikrodžio pāsvaras, ātsvara.

гистóл|ог, -а histolōgas; ~огия, -и histolōgija (mokslas apie organizmo audinius).

гитар|а, -ы gitarā; ~ист, -а gitārininkas, gitaristas.

гитлеровец, -вца hitlerininkas.

гичка, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам (greitaiėgis) laivėlis.

глава¹, -ы; dgs. главы, глав, главам 1. pasen. galvā; 2. (įstaigos, valstybės) vadovas, vādas, galvā; valdytojas, šūlas; г. государства valstybės galvā, vadovas; г. общества visuomenės vādas, šūlas; г. делегации delegācijos vadovas; г. семьи šeimōs galvā; 3. (bažnyčios, cerkvės) bōkštas, boniā, kūpolas; главы собора katedros bōkštai; ♦ статья во главė imtis vadovauti; во главų углā стāvinti laikyti svarbiāusiu, duoti pirmą viėtą; итти во главė vadovauti, eiti prie-kyje, priesakyje.

глава², -ы; dgs. главы, глав, главам skirsnis, skýrius (knygos, straipsnio).

главарь, -я v. vādas, vīřšininkas, vadėiva; г. шайки gaujōs vādas, vadėiva.

главбух, -а (главный бухгалтер) vyriāusiasis buhālteris.

главѣнство, -а výgavimas, pirmāvimas, virřenýbė; ~вать, -твую, -твует eig. výrauti, pirmauti, turėti virřenýbė, vieřpatauti.

главк, -а 1. (главный комитет) vyriāusiasis komitėtas; 2. (главное управление) šnek. vyriāusioji valdyba.

главное йт. šnek. svarbiāusia.

главнокомандующий, -ero dkt. vyriāusiasis vādas; верховный г. vyriāusiasis ginkluotųjų pajėgų vādas.

главный, -ая, -ое 1. svarbiāusias; pagrindinis; главное дѣло svarbiāusias dalýkas; 2. vyriāusiasis; г. врач vyriāusiasis gýdytojas (pvz. ligoninė); 3. pagrindinis, didýsis; didžiāusias; главная мысль книги pagrindinė knýgos mintis; главное предложение gram. pagrindinis

sakinys; г. путь *didysis kėlias*; г. город *didžiausias miestas (sostinė)*; ♦ это главное та svarbiausia; главным образом svarbiausia, labiausiai; главная квартира *kar. vyriausioji būstinė*.
глагол, -а 1. *pasen. poez. žodis, kalbą*; 2. *gram. veiksmžodis*.

глаголица, -ы *filolog. glagolica (seniausio slavų raidyno pavadinimas)*.

глаголь, -я в. 1. senovinis raidės „г“ pavadinimas; 2. *prk. kártuvės (iš panašumo į raidę „g“)*.

глагольный, -ая, -ое *gram. veiksmžodžio, veiksmžodinis*; глагольная рифма veiksmžodinis rimas.

глад, -а *pasen. poez. būdas, žr. голод*.

гладенький, -ая, -ое *lygūtis, gludūtis, glotnūtis*.

гладийтор, -а *gladiatorium*.

гладилка, -и; *dgs. kilm. -лок, naud. -лкам tech.*

1. fasoninis plaktukas; 2. lygintuvas.

гладильный, -ая, -ое 1. lyginamasis, laidomasis; гладильная доска laidymo lentà; 2. gludinamasis, brūžojamasis, glóstomasis; ~щик, -а 1. glūdintojas, brūžintojas; 2. (*skalbinių*) laidytojas.

гладить, глажу, гладишь *eig.* 1. glūdinti; glóstyti; 2. lyginti, letėnti (*puz. kėlią*); 3. laidyti, lyginti (*puz. skalbinius*); glōdinti; ♦ г. по головке atlaidžiai pritafti, pataikauti; г. против шерсти glóstyti prieš plauką, braukti prieš šerį.

гладкий, -ая, -ое; -док, -дка, -дко 1. lygus, plūnas, gludus, glotnus, glodus, glōdnas; стать гладким suglōsti; гладкая дорога lygus kėlias; гладкая причёска glotni šukuosena; гладкое поле plūnas laukas; 2. *prk. sklandus*; гладкие стихи sklandūs eilėraščiai; гладкая печь sklandi kalbà; 3. *šnek., tarm. nusipenėjės*; ♦ с него взятки гладки nè kà iš jō tegausi, iš jō niėko nepėši; ~о *prv.* 1. lygiai, glōtniai, gludžiai; 2. sklandžiai.

гладкоствольный, -ая, -ое lygiavamždis; гладкоствольное ружьė lygiavamždis šautuvas (*be graižtuų*).

гладкость, -и *m.* lygumas, plynumas, gludumas, glotnumas; sklandumas.

гладыш, -а 1. burliuėgis (*vyras*); rubuilis (*vaiškas*); 2. *bot. begalis, didžolė, Laserpitium*; 3. *zool. nugārplaukė, vandeninė blakė, Notonecta glauca*; 4. *tarm. apvalus akmenėlis*.

глады, -и *m.* 1. lygumà, plūnė; 2. dailumà, glotnumà; ♦ тишь да г. nesutrikdoma ramybė, rimtis.

глады², -и *m.* šešėliavimas, plōkščias dygsniavimas (*siuvinėjimo būdas*); шить гладыю šešėliuoti, plokščiai dygsniuoti; ♦ начал гладыю, а кончил гладыю puikiai pradėjo, o prasta baigė; kuñ labai gerà pradžia, teñ dažnai blogà pabaigà.

гладже 1. *bdv.* гладкий *aukšt. l.* 2. *prv.* гладко *aukšt. l.*

глаженный, -ая, -ое; -жен, -а, -о 1. glōstytas; 2. lygintas, laidytas; неоднократно глаженная рубашка nè kartą laidyti marškiniai.

глаженный, -ая, -ое išlygintas, sulaidytas; ~ье, -я 1. glūdinimas, laidymas; 2. glōstymas.

глаз, -а (-у), о глазе, в глазу; *dgs. глазà, глаз, -ам akis; regėjimas; kàrie глазà rūdos akys; закрыть глазà užmėrkkti akis; эти очки мне не*

по глазам šitie akiniai mán netiñka, nè mào akims; ♦ не спускàть глаз (*с кого-л.*) akių nepulėisti (*nuo ko*); знàть по глазам iš akių pažinti; хоть глаз выколи nòrs pirštū į àkį dūrķ (*tamsu*); на глазах regimai, akivaizdoje; на г. iš akiės; простым глазом plikà akimi; говорить в глазà kalbėti į akis; врать в глазà meluoti peñ akis; говорить за глазà *šnek.* kalbėti už akių (*nesant kam*); с глазу на г. vienu du, akis į àkį; все глазà просмотрėl *šnek.* àkys ištįso bežiūrint; идти куда глазà глядят eiti akių plōtu, eiti, kuñ àkys vėda; колоть кому глазà akis kām svilinti, badyti; потерять глазà apàkti; у стрàха глазà великий báimė tūri placiàs akis; пустить пыль в глазà dūmti akis; он слаб глазами jis neprimào; ни в одном глазу nè kiek (*negirtas*); я ерò в глазà не видàл àš jō visai nesù mātės.

глазастый, -ая, -ое; -аст, -а, -о 1. išverst(a) akis, placi(a) akis, didži(a) akis; 2. akylas, gerų akių; pastabūs.

глазёнки, -нок, -нкам *dgs. akūtės, akėlės, akýtės*. **глазёт**, -а *tekst. brokàtas (audinys, išsiuvinėtas auksu arba sidabru)*.

глазеть, -ею, -еешь *eig. šnek. spoksoti, smaksoti, žiopsoti, goksoti, vėpsoti, gvėrauti*.

глазирова́нный, -ая, -ое 1. glazūruotas, glaistytas; 2. apteptas glājumi, liukruotas, glājuotas, cukruotas; ~ать, -рью, -рывает *eig. ir įvk. l.* glaistyti, glazūruoti; 2. aptepti glājumi, liukruoti, cukruoti; г. фрукты cukruoti vaisius.

глазировка, -и glaistymas, glazūravimas.

глазник, -а *šnek. akių gydymo; ~ица, -ы aki-duobė, akiės lomà; ~ой, -ая, -ое akiės, akių; г. белок akiės baltymas; г. врач akių gydytojas; глазная болєзнь akių ligà; глазная боль akisopas; ♦ г. зуб akinis dantis*.

глазók, -зкà; *dgs. glàzki, -зок, -зкам ir glàzki, -зков l.* (*dgs. glàzki, -зок*) akūtė, akėlė, akýtė; 2. (*dgs. glàzki, -ков*) akūtė (*bulvės, žiedo, tinklo*); 3. (*dgs. glàzki, -ков*) langėlis (*kalėjimo kameros duryse*); ♦ аниòтины glàzki tikróji pašlaitė, *Viola tricolor*; стрóить (дєлать) glàzki meiliàs akūtės ródyti, mėilintis, koke-tuoti.

глазомёр, -а atstūmo nustatymas, matavimas iš akiės; судить по глазомєру sprėsti iš akiės, akipločiu; хорóший г. mokėjimas gerai nustatyti atstūmà iš akiės; ~ный, -ая, -ое akipločiu nustatytas, iš akiės dāromas; глазомєрное определение расстояний atstūmų nustatymas iš akiės.

глазун, -а *šnek. išplėst(a) akis*.

глазунья, -и; *dgs. kilm. -ний, naud. -ням l. kul. neplaktà kiaušiniėnė*; 2. *šnek. išplėst(a) akė*.

глазу́рывать, -рью, -рывает *eig. ir įvk. glazūruoti*.

глазу́рь, -и *m.* 1. (*indo*) glaistas, glazūra; 2. glājus, liukras (*iš cukraus*).

глáнды, гланд *dgs. (vns. глáнда, -ы) anat. glāndos, tonsilės, „migdolai“*.

глас, -а *pasen. balsas; гайдà, žr. голос*; ♦ г. вопиющєго в пустыне тьфуосє šaukiančio balsas.

гласить, -ашу, -асишь *eig. l.* sakyti; teigti, skambėti; закон гласит įstatymas sàko, skambà;

2. *pasen.* skėlbti, skardėnti, garsinti; gařsiai kalbėti, šaukti.

гласность, -и *m.* viešumas, viešumà, iškėlmas aikštėn; г. судà teismo viešumas; принцип гласности viešumo principas; предàть гласности iškėlti viešumòn, aikštėn; viešai paskėlbti; получить г. iškėlti viešumòn.

гласный¹, -ая, -ое *gram.:* г. звук balsis (*garsas*); гласная буква balsė (*raide*).

гласный², -ая, -ое àtviras, viešas; гласное дело viešas reikalas, atvirà bylà.

гласный³, -ого *dkl. ikirev.* tarybos narỹs; viešos savivaldybės narỹs, atstòvas; г. городской думы miesto dūmos narỹs.

глауберов, -а, -о: глауберова соль glàuberinė, glàuberio druskà.

глаукома, -ы *med.* glaukomà (*akių liga*).

глашатай, -я 1. *pasen.* viešas skelbėjas, šauklỹs, šaukòvas; 2. *prk.* skelbėjas, šauklỹs; г. мира taikòs šauklỹs.

глев, -а *šnek.* (*žuvies*) gleivės, gliumà.

глєзна, -ы *šnek.* (*gyvulių*) stàibis, garšvà.

глєтчер, -а ledỹnas, glėcheris.

глин||а, -ы mólis, šlypas; измàзанный (замàзанный) глинóй mólinas; ~истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о molingas; молėtas, mólinas; глинистое мєсто molỹnė; глиннистая пòчва molinga dirvà, žemė priė mólío, molỹnas; глиннистого цвєта mólío spalvòs, moliūgas; ~ище, -а móloduė, mólkasis, molỹnas, mólbedis.

глинка, -и 1. mólis, molėlis; 2. kaolinas.

глино||бйтный, -ая, -ое plūktinis, mólinis, mólío plūktas, krėstinis; глинобйтная избà plūktà, krėstinė, plūktinė gryčià; ~зєм, -а chem. mólžemis.

глинтвєйн, -а glintveinas (*pakaitintas vynas*).

глиняный, -ая, -ое mólinis, mólío.

глиссер, -а *jūr.* gliseris (*plokščiadugnė valtis*).

глист, -à, глистà, -ы *šnek. zool.* kirmėlė (*parazitás*); лєнточный г. kaspinuòtis, soliteris; пузырчатый г. viris.

глисто||бйный, -ая, -ое kirmėlių vàromasis (*vais-tas*).

глицерин, -а glicerinas; ~овый, -ая, -ое glicerino, glicerininis; глицериновое мыло glicerininis muilas.

глициния, -и *bot.* glicinija (*dekoratyvinis augalas*), kininė vistàrja.

глобус, -а gaublỹs; ~ный, -ая, -ое gaublio.

глог, -а *bot.* sedulà skirpstinė, *Cornus sanguinea*.

глодàть, -ожу, -бòжше *eig.* 1. gràužti, apgraužinėti, želėti, zyzlioti; 2. *prk.* krimsti, gràužti, èsti, kankinti; còвєсть бложет sàžinė gràužia.

глómуша, -и *bot.* paprastoji duřnaropė, durnàdagilis, *Datura stramonium*.

глот, -а *tarm. vulg.* springikas, rijikas, apsirljėlis, rijūnas, rijuòklis.

глотà||ние, -я rijimas, girkimas, springimas; ~тельный, -ая, -ое rijimo, gỹjamas; глотàтельные движєния rijimo judesiai; ~ть, -àю, -àешь *eig.* springti, rỹti, guřkti (*skysti*), gurkšnòti, gurkčioti; ♦ г. слєзы springti àšaromis, àšaras rỹti; больнóй глотàет въздух ligònis kvėpčioja, gáudo órą.

глотила, -ы *v. žr.* глот.

глòтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. *anat.* ryklė; 2. *šnek.* koserė, gerklė; ♦ драть глòтку *vulg.* gėrkлė láidyti, kòserė palėisti, plėšti, gėrkлė išvėřsti; заткнуть кому глòтку *vulg.* gėrkлė kám užkĩmšti (*neduoti kalbėti*); во всю глòтку *vulg.* iš visòs gerklės; залить (налить) глòтку *šnek.* nusigėrti.

глот||нуть, -нų, -нєшь *pvk.* nugufkti, gùrkšteletì, gùrktelėti; г. водки išmaukti degtinės, išmėsti burnėlė, išleřkti taurėlė; ~òк, -ткà gùrkšnis, klùkšnis, siurřsnis, siùbsnis, maũkas, gùrkštelėjimas; выпить в одйн г. vienu maukù išgėrti.

глòточный, -ая, -ое *anat.* ryklės; глòточное отвєрстие ryklė; глòточная мышца ryklės rau-tuò.

глохнуть, -ну, -нєшь; *būt.* глох, -ла, -ло *eig.* 1. (ap)kuřsti; 2. duřti, (nu)tilti, duslėti, (nu)stilti; гóлос глохнет вдалй balsas tolumoje duřta, silpnėja; 3. (nu)spilgti, (nu)stilti (*pvz. žolė*), sùsti, nỹkti, (su)laukėti, (su)skuřsti; цвєты глохнут в тенй gėlės spilgsta, nỹksta paũkksnyje; 4. apžėlti; doròra глохнет kėlias apžėlia; 5. *prk.* gėsti, guřsti, (su)nỹkti; erò слава ужė глохнет jò šlovė jau guřta, nỹksta.

глóбже 1. *bdv.* gilėsnis; 2. *prv.* giliau; стать г. pagilti, pagilėti.

глуб||ина, -ы; *dgs.* -ины 1. gilumas, gỹlis; г. мóря jūros gilumas, gỹlis; 2. gėlmė, gilumà, gylė, sietuvà; 3. glūdumà, gilumà (*nuo krařto tolima erdvė*); в глубинė лєса miřko glūdumoje, gilumoje; 4. *prk.* (*pojūčių, pergyvenimų*) stiprumas, gilumas; г. идєи idėjos gilumas; в глybинė душі sielos gilumoje; в глybинė вєкòв senų senòvėje, àmžių glūdumoje, žiloje senòvėje; из глybины вєкòв iš senų senòvės, iš àmžių glūdumòs; ~инный, -ая, -ое 1. gilumòs, giluminis; gėlminis; г. лов рьбы žvejòjimas gilumoje; глybинная бòмба giluminė bòmba; 2. atstùs, tólimas; г. пункт tólimas pùntkas.

глубóкий, -ая, -ое; -òк, -òкà, -òко ir -òкò 1. gilùs; dubùs; глубòкое озеро gilùs èžeras; глybòкая тарėлка gill, dubi lėkštė; 2. *prk.* nuodugnùs, gilùs; глybòкие знàния gilios, nuòdugnios žinios; 3. глybòкой нòчью пактиєs glūdumoje, vėlai nàktį; глybòкая нòчь vėlyva naktis; глybòкой óсєнью vėlyva rùdenį; г. сон kietas, gilùs miėgas, įmygis; глybòкая печàль didelis, gilùs liudesys; глybòкое почтєние tikrà, didi pagarbà; глybòкая стàрость gill senàtvė.

глубòкò 1. *prv.* giliai; г. задуматься *prk.* stipriai, giliai susimàstyti; 2. *eina tariniu* gilù; здесь г. чià gilù.

глубоководный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. giluminis; глубоководная рьба giluminė žuvis; 2. giliavandėnis, gilùs; глубоководная рекà gill ùpė.

глубокомысл||енно *prv.* mařliai, mintingai; ~енность, -и *m. žr.* глубокомыслиє; ~енный, -ая, -ое; -лен, -енна, -енно 1. mařlùs, mintingas, gilių minčių, supratingas, giliamintis; 2. rimtas, dėmesingas, susikaupęs, sukauptas; г. взгляд rimtas, sukauptas žvilgsnis; ~иє, -я mařlumas,

mintingūmas, minčių gilūmas, sukaupūmas, susikaupimas.

глубоководный, -ая, -ое didžiai gerbiamas, gerbiama.

глубока́йший, -ая, -ее 1. giliausias, labai gilus; г. колодец labai gilūs šulinys; 2. *prk.* didžiausias; глубока́йшее презрение didžiausia pānieka.

глубь, -и *m.* gilūmas, gylis, gilumà, gilybė, gelmė; морская г. jūrų gilybė, gilumà; какая г. kokià gelmė, gilybė!

глум, -а *šnek. tarm.* 1. juokas, pókštas; 2. pajuokimas, mėgdžiojimas; patýčia; ♦ šro skázano ne на глум, а на ум čia táu nē juokai.

глуми́ться, -млюсь, -мишусь *eig.* (над кем-чем) piktai pajuokti, niėkinti (*kq*), juoktis (*iš ko*), pašiėpti (*kq*), šaipýtis, týčiotis (*iš ko*); ~лє-ние, -я išjuoka, pājuoka, pašaipà, týčiojimas, niėkinimas, šaipymas; ~ливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о pašaipūs, pašiėpiamas, pasityčiojantis.

глупе́нький, -ая, -ое kvailùtis, paikšėlis; ~еть, -ёу, -ёшь *eig.* kvaišti, kvailėti, paikti, paikėti, kvailýn, paikýn eiti; ~ец, -ица kvailýs, paikša, mùlkis, paikýs, paikius, klaikšis, kvėša, kvaiša; ~о *prv.* kvailai, paikai; поступить г. kvailai pasielgti; ~оватый, -ая, -ое; -ат, -а, -о apýkvailis, kvailókas, apýdvakis, puskvails, àplamas; ~ость, -и *m.* 1. kvailūmas; kvailýstė, paikýstė, kvailýbė; 2. *prk.* niėkai, niėkis, meėkniekis; šro г. tai niėkai, tai niėkis; ~ый, -ая, -ое; глуп, глупа, глупо kvailas, paikas, kvaišas; г. человек kvailas, kvaišas žmogūs; г. вопрос kvailas kláusimas; ~ыш, -а 1. *šnek.* kvailiukas, kvaiša, paikša, kvailùtis; 2. *zool.* ádrapaukštis, *Procellaria glacialis*; ~ышка, -и *v.* ir *m.* kvailiukas, kvailiukė, kvailùtis, kvailùtė.

глумя́рный, -ая, -ое kuřtinio, kurtinių (*apie paukščius*); г. ток kurtinių burbuliavimas, ulbėjimas; ~арь, -я *v.* 1. *šnek.* kuřcias žmogūs, kuřčius, kurtinys; 2. *zool.* kurtinys (*paukštis*), *Tetrao urogallus*; 3. *tech.* didelis sráigtas, įkalas.

глу́хо *prv.* dusliai, dulsiai; ~ватый, -ая, -ое; -ват, -а, -о 1. apýkurtis, priekurtis; 2. apýduslis, duslókas; г. звук duslókas gařsas; г. инструмент apýduslis instrumeřtas; 3. *prk.* užkampūs; klai-kūs; местá у нас глуховатые mūsų vietovės užkampios.

глухой, -ая, -ое; глух, глуха, глу́хо 1. kuřcias; 2. -oro *dkt.* kuřčius, kurtinys, kuřcias žmogūs; 3. vėlyvas; glūdūs, nykūs; глу́хая ночь glūdi naktis; глу́хая осень vėlyvas ruduđ; 4. duslūs, dulsūs, prislopintas, slopūs; г. выстрел duslūs, slopūs šūvis; 5. *prk.* nejautrus, neužjauciantis; kuřcias; он глух ко всем просьбам jis kuřcias visiems prašymams (*neišklauso prašymų*); 6. aplėistas, pusęsęs, apžėlęs; tánkus, gūdūs; г. парк nuskufdęs, aplėistas párkas; г. лес gūdūs, tánkus miškas; 7. *prk.* pàslėptas, sláptas, prislopintas; г. ропот neáiskus, sláptas murmėjimas, niurzgėjimas; 8. nuošalus, užkampūs, atkampūs; tolimas; глу́хая провинция tolimà, užkampi provincija; 9. nepraeinamas; áklinas; uđ-daras; глу́хая стена áklinà siėna; г. переулок

nepraeinamas, uđdaras skeřsgatvis; глу́хое окно áklinas ląngas; г. воротник uđdarà apýkak-lė; ♦ глу́хая крапíва áklóji dilgėlė, baltaziėdė potrėlė, *Lamium album*; г. тётёрев *zool.* kurtinys (*paukštis*), *Tetrao urogallus*; глу́хая те-тёря kuřčius.

глухонемо́й, -оро *dkt.* kuřčnebylis, kuřcias neby-lýs; ~та, -ы kuřčnebylstė, kuřčnebylumas.

глухота́, -ы kurtýbė, kurtūmas.

глуше́ 1. *bdu.* глухой *aukšt. l.*; 2. *prv.* глу́хо *aukšt. l.*

глуши́тель, -я *v.* 1. *tech.* slopintūvas, duslintūvas; 2. *prk.* slopintojas, užgniaužėjas; г. просве-щения švietimo slopintojas; г. критики kritikos užgniaužėjas, slopintojas; ~ь, -шý, -шыйш *eig.* 1. kuřtinti, (nu)treňkti, užtreňkti (*puz. balsq*); pritreňkti; 2. smelkti, stelbti, spelgti, gđžti; cо-пная трава глуши́т хлеб piktžolės stelbia, smel-kia javūs; 3. dūsinti (*ugni*), blėsinти (*žarijas*); 4. *prk.* slopinti (už)gniáužti; г. инициативу slo-pinti iniciatyvą; ♦ г. водку *šnek.* maũkti deg-tinę.

глуши́як, -а *šnek.* tánkis, neįžengiamà girià; tán-kus atžalýnas.

глушь, -и *m.* 1. (*miško*) tankumýnas, tankýnė, tankmė; лесная г. miško tankumýnas; 2. užkam-pis, atkampis, atkampli vietà, nuošalis; nykumà, dykýnė; жить в глуши gývėnti užkampyje.

глы́ба, -ы atplaiša, (*uolos*) núolauža; (*žemės*) grumstas, (*sniego, ledo, tešlos*) gurvólis, luřtas, luřstas, lūstas; ~истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о grumstuotas (*puz. dirva*), grumuliuotas.

глыбоо́бразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно atplaiša, gurvóliu, luřtų pavidalo, luřtinis, gurvólinis.

глюка́ть, -аю, -аешь *eig.* buldėti; ulduoti, ulbėti; индюк глюкает kalakūtas bulda.

глюко́за, -ы gliukozė.

глюде́лки, -лок, -лкам *dgs. šnek. niek.* žlibės, žiū-rėklės (*akys*).

глядеть, -яжý, -ядишь *eig.* 1. žiūrėti, dyrėti, veiz-dėti; г. на море žiūrėti į jūrą; 2. saugoti, pri-žiūrėti; г. за порядком prižiūrėti tvarką; г. за детьми prižiūrėti vaikus; 3. matýtis, ródýtis; из-за туч гляде́ла луна prō dėbesis mātėsi, šviėtė mėnūlis; 4. bti atgrežtám; óкна глядя́т на улицу langai išėina, atgrežti į gātę; 5. ró-dýtis, atródyti; г. репдем ródýtis didvyriu; ♦ г. в óба žiūrėti įsirėzus, nežiropsóti; г. кóсо šnairuoti, skersakiuoti, dėbčioti akimis; toró и гляди́ kaip māt, kaip matai; на ночь глядя vėlai vakarė, priėš pačia nakti; ~ся, -яжýсь, -яди́шся *eig.* žiūrėti į savė, gėrėtis savimi; г. в зєркало žiūrėtis į vėidrodi.

глядь *ist. šnek.* 1. dirst, žvilgt; г. в óкно — ан пожа́р dirst prō ląngą — gi gaisras; 2. antai, žiūrėk; г. —лєбєдь бєлый плывєт antai, žiū-rėk — baltà gulbė beplaũkianti.

гля́нец, -ица žvilgėjimas, žvilgesys, svidūmas, bliz-gesys, blizgėjimas; наводи́ть г. žvilginti, bliz-ginti.

гляну́ть, -ну, -нешь *žok.* žvilgtelėti, dirstelėti, pa-veizdėti, pažiūrėti; г. исподлобья dilbtelėti.

глянцева́ть, -цую, -цуеть *eig.* blizginti, žvilginti, svidinti; ~ый, -ая, -ое; -вйт, -а, -о blizgūs,

blizgantis, žvilgantis, žvilgas, žvilgamas, svidūs; глянце́вая бумáра blizgantis, žvilgantis pöpie-rius.

гля́нцевый, -ая, -ое blizgùs, blizgantis, (nu) blizgintas; гля́нцевая по́верхность nublizgintas paviršius.

гми́н||а, -ы ist. gminà (administracinis-teritorinis vienetas Lenkijoje); войт гмины gminos vaĩtas, viršaitis; ~ный, -ая, -ое ist. gminos; г. пи́сарь gminos raštvedys, raštininkas.

гна́ть, гоню́, гони́шь; бűт. гнал, гналá, гна́ло eig. 1. varýti, giñti; бűря гонит корáбль áudra váro laĩva; г. гусе́й гиñти žasis; г. на рабóту varýti į darbà; 2. výti, varýti, gùiti; г. из дому varýti iš namų; г. вон гùiti laũk, šaliñ; 3. spec. leĩsti, láidyti, plukdyti; г. лес plukdyti miškà, medžiũs; 4. spec. žiẽsti (puodus); 5. gaminti, varýti (degtinę, spirità); degti (degutà); ♦ г. крýком alióti, lelióti; г. во весь дух (joti, važiuoti, bėgti) kiek įkabina; ~ся, гоню́сь, гони́шься; бűт. гна́лся, гна́лся, гна́лось eig. 1. výtis, giñtis, vajóti, gáiniotis; pėsekioti; г. за непри́яте́лем výtis, pėsekioti priešà; 2. prk. vaikýtis; siekti; г. за по́честями vaikýtis šlovės.

гнев, -а pýktis, supykimas, kirsulys, įniršis, rūstybė, rūstis, susirūstinimas; волна наро́дного гнева прóтив поджигáтелей войны liáudies rūstybės bangà prieš káro kūrstytojus; взрыв гнева nirsulys, įpukio prasiveržimas; ♦ не во гнев будь сказа́но neimkite peř pikta, nesupýkit, jei pasakýsiu.

гневá|аться, -аюсь, -ае́шься eig. pasen. rústauti, pýkti, šĩsti; ~и́ть, -влю́, -ви́шь eig. pasen. rústinti, pýkdyti.

гневли́вость, -и m. pasen. greĩtas supykimas, rūstumas; ~ый, -ая, -ое; -лив, -а, -о šnek. pasen. greĩt supýkstantis, pikčiũrna, piktas, rūstus.

гневный, -ая, -ое; -вен, -вна́, -вно supýkes, įpýkes, rústaujantis, rūstus, rūstingas, susirústinęs.

гнедо́й, -áя, -óе 1. bėras, juodbėras; 2. -óro dkt. bėris, bėrukas, juodbėris.

гнезда́рь, -я v. pasen. sakaliũkas (išmokytas medžioti).

гнезди́ться, -зжýсь, -зди́шься eig. 1. gũžtà sũkti, lizdà kráuti; lizdėntis, lizduotis; gũžtautis; 2. šnek. bũti įsimėtusiam, įsisũkusiam (pvz. liga); 3. prk. bũrtis (pvz. mintys galvoje), spiẽstis, telktis.

гнездо́, -á; dgs. гнезда́, гнезд 1. lizdas, gũžtà; irštva, kinis; вить г. sũkti, kráuti lizdà, lizdėntis; 2. tech. movà (į kurià kas kišama), (vežimo) buksvà, įvorė; ось встáвлена в г. а́сис įstáтыта į buksvà; 3. kar. lizdas; пулемётные гнезда kulkósvaidzių lizdai; 4. prk. (vagių, nusikalteĩlių) lindynė, urvynė, lizdas; 5.: вихорево г. laĩmės, rāganos šluota (meduje); дворя́нское гнездо ба́гря гу́вėнvietė, sodýba, gũžtà; г. грыз-де́й grũzdy (gryby) tiltas; в словаре́ слова́ распо́ложены гнездами žodýne žodžiai sudėti lizdais; г. запáзы infėkcijos, užkrėtimo, epidėmijos šaltinis; ~вание, -я lizdu, lizdo sukimas, lizdavimas (is); ~ва́ться, -дүе́тся eig. lizdėntis, lizduotis, gũžtautis; ~во́й, -áя, -óе lizdinis.

гнездóвье, -я šnek. gũžtynė.

гне́здышко, -а; dgs. vard. -шки, kilm. -шек, naud. -шкам lizdėlis, gũžtelė.

гнейс, -а min. gnėisas (sluoksniuotasis granitas); ~овый, -ая, -ое min. gnėisinis.

гнесті́, гнету́, гнетёшь eig. 1. slėgti, mýgti, gniaũžti, grũmti, grũmdyti; 2. prk. spáusti (pvz. vargai), sloginti, pėsekioti, ėngti.

гнёт, -а 1. slėgimas, mygimas, spaudimas; 2. prk. priespauđa, slėgà, engimas, jũngas; под гнётóм колониализма kolonializmo priespaudoje; 3. šnek. slúogas, slúogtis.

гнётник, -а šnek. slúogas (pvz. spąstams, raugin- tiems agurkams prislėgti).

гнетóк, -ткá šnek. 1. spaustũkas; 2. lenkiklis (prie- taisas lankams lenkti); pleĩštas daľgiui įtvėrti.

гнету́ха, -и šnek. slogulys, sunkulys, sunkumas (pvz. krūtínėje).

гнету́щий, -ая, -ее slogùs, sloginantis, slopùs (pvz. oras); niũrùs, slėgiantis; гнету́щие мы́сли prk. niũrios, suĩkios mintys.

гни́да, -ы 1. g Linda; 2. prk. šnek. biaurýbė (žmogus), šlykštuõlis.

гни|э́ние, -я puvimas, trũnijimas; treĩšimas; ~лє́ц, -лцá puvinyš; г. пчелі́ных личі́нок bićių perų puvinyš; г. я́год óguų puvinyš; ~лóй, -áя, -óе; гнил, гни́л, гни́ло 1. pũvantis, supũves, sutrũnijęs; sutrėšęs; г. запáх puvėsių, trũnėsių kvápas; 2. drėgnas, apsiũkęs (pvz. oras); ♦ дёшево да гни́ло pigià mėsà šunes ėda.

гнилокрóвие, -я pasen. med. sėpsis, kraũjo užsi-krėtimas.

гни́лост|ный, -ая, -ое 1. tráiskanojantis, pũliuojan- tis (pvz. žaizda); puvimo (pvz. kvapas), puvė- sinis; pũdomasis (pvz. bakterija), sũkeliantis pu- vimà, puviminis; ~ь, -и m. supuvimas, papuvi- mas.

гнилу́шка, -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам šnek. pũzras, puvėsis, puvėklis (pvz. medis).

гниль, -и m. 1. puvėklis, puvėsis, trũnėšiai, trũ- nys, puvėšiai; 2. (medienos liga) puvinyš; чє́р- ная г. juodàsis puvinyš; ~е́, -я puvėšiai.

гнильцá, -ы: с гнильцо́й įpũves, patrėšęs.

гнить, гнию́, гни́ешь; бűт. гнил, гни́л, гни́ло eig. pũti; trũnyti, trėšti; kirmyti.

гноевидный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно panašùs į pũlius, pũlinis.

гноекрóвие, -я pasen. med. piėmija.

гно́ение, -я 1. pũdymas; г. сє́на šiėno pũdymas; 2. pũliavimas; (akies) tráiskanojimas.

гное|отдє́лительный, -ая, -ое med. išskiriantis pũ- lius, pũliuojantis, tráiskanojantis; pũliuojamas, pũliavimo; ~рóдный, -ая, -ое kėliantis pũliavi- mą, pũlinis (apie bakterijà); ~точі́вый, -ая, -ое; -чив, -а, (-о) pũliuojantis, pũliuojamas, pũ- liuotas, pũlingas; tráiskanotas, almėtas.

гнои́ть, гною́, гнои́шь eig.: г. сє́но pũdyti šiėnà; г. кого-л. в тюрьмє́ prk. kà pũdyti kalėjime; ~ся, -йтся eig. tráiskanoti; pũliuoti; у негó гла-зá гноятся jò ákys tráiskanoja.

гно́ище, -а pasen. pamazginė, atmatinė. гно́й, гно́я; в гно́е ir в гно́ю pũliai; (akies) tráiš- kanos, almės, almenys; ~ник, -á šnek. pũlinys, pũliuojanti žaizdà; ~ный, -ая, -ое pũliuotas, pũ- lingas; tráiskanotas (akys); pũlių.

гном, -а kaukas, barzdūkas, gnōmas.

гномон, -а gnōmonas.

гнос, -а 1. *kuor.* gývis (*vabalai, kenkėjai, parazitai*); 2. *prk.* niekšas.

гносавлѣть, -влѣю, -вишь *eig.* sniaukrótī, prō nōsī kalbėti ať dainuoti; knakėti; ~ость, -и *m.* sniaukrūmas; ~ый, -ая, -ое; -сав, -а, -о sniaukrūs, sniaukrójantis, knākis.

гносавлѣть, гнушѣ, гнусишь *eig.* žr. гнусавить; ~ливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о žr. гнусавый.

гнуси||о *prv.* 1. darkiai, grasiai; 2. niekšiškai, begėdiškai, šlykščiai; ~ость, -и *m.* 1. darkūmas; 2. niekšybė, begėdytė; ~ый, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. darkūs, grasūs, šlykštūs; 2. niekšiškas, begėdiškas.

гнуся, -и *m.* šnek. šlykštībė.

гнутий, -ая, -ое; гнут, -а, -о lenktas, lenktinis, riestinis, riestas.

гнуть, гну, гнѣшь *eig.* lenkti, riesti, lankstyti; г. чѣд-л. в дугѣ ка нѣрс двилінкѣ lenkti, kumpinti; ◆ г. в бараний рог (в дугѣ) riesti į ōžio ragą; ~ся, гнуся, гнѣшся *eig.* lenktis, riestis; lenkti; г. под бременем į kūrą riestis, lenkti, gniūžti nuo naštos.

гнушаться, -аюсь, -аешься *eig.* blauretis, su pānieka grēžtis, šlykštėtis, kratytis, bodėtis.

гобелен, -а gobelenas.

гоб||ойст, -а *muz.* obojistas; ~ой, -я *muz.* obojus.

гове||нье, -я *bažn.* pāsninkavimas, gavėjimas; ~ть, -ѣю, -ѣешь *eig.* bažn. pāsninkauti, gavėti.

говор, -а 1. šnekesys, kalbėjimas, šnekā; 2. gandai, paskalos; 3. *lingv.* šnektā; 4. tartis, ištartimas; ~ыйня, -и *šnek.* niek. kalbyklā, šnekyklā.

говорить, -рю, -ришь *eig.* 1. kalbėti; bylōti, tarýti, tarti; kalbėtis; ребенок ещѣ не говорит vaikas dar nekalba; г. по-литовски kalbėti lietuviškai; они не говорят уже пять дней jau penkios dienos jiė nesikalba; 2. aprašinėti, pāsakoti; в своѣй книгѣ автор говорит о нѣвыхъ откритіяхъ savo knygėje autorius aprašinėja naujus atradimus; 3. sakýti; kalbą sakýti, kalbėti; г. правду teisybė sakýti; г. длинную речь sakýti ilgą kalbą, ilgai kalbėti; 4. *prk.* liūdyti, patvirtinti, rōdyti, įrōdyti, pažymėti; все говорит о том, что капиталистический мир переживает кризис visa rōdo, kād kapitalistinis pasaulis gyvena krizę; ◆ что и г. кѣ besakýsi; говорят, что... sāko, kalba(ma), kād...; он никому не даѣт г. jis niekam žōdzio tarti neduoda; он все своѣ говорит jis savo giesmę tebegieda; не говоря уже о том nekaltant jau apie tai; г. напрямик tiēsą į akis rēžti; по правде говоря tiēsą sākant; говоря откровенно atviraī kalbant, tiēsą pasākýs; ~ся, -яся *eig.* būti sākomam, kalbamam; на съезде говорились длинные рѣчи suvažiāvime buvo sākomos ilgos prkalbos, kalbos; об этом нигдѣ не говорится apie tai niekur nesākoma; ◆ как говорятъ kaip sākoma.

говорлив||ость, -и *m.* kalbūmas, šnekūmas, traškūmas, tarškūmas; ~ый, -ая, -ое; -лив, -а, -о

kalbūs, šnekūs, traškūs, tarškūs, bylūs; čiurlūs (*pvz. upelis*).

говор||ок, -рkā *šnek.* 1. šnekesys, kalbesys, šnekā; 2. šnektā, kalbesena; ~ун, -а *šnek.* šnekūtis, šnekūs žmogūs; patāuska; čiāuškalas, kliauga, tarškalas, plepys; ~унья, -и; *dgs. kilm.* -ний, naud. -ням *šnek.* tauškėlė, zaunā, šneki mōteris, patārška, plepė, čiāuškalė.

говя||дина, -ы jāutiena; жареная г. jāutienos kepsnys; ~жий, -жя, -жье jāutienos, jāutinis; галвию, говяжье мясо jāutiena, galvijų mėsa; г. жир jāutiniai taukai, lājus.

гор и рōга: гор и марōг, рōга и марōга, гор-марōг, рōга-марōга pabaisa.

гōголь-мōгель, -я žr. гōголь-мōголь.

гōголь, -я *v. zool.* 1. klykušlė (*antis*), *Bucephala clangula*; 2. puošnius, dabitā, grāžnius, frāntas; ◆ ходять гōголем eiti užrietus gālvą, puikuoti, gašiotis, dabintis.

гōголь-мōголь, -я *pasen. kul.* gogelmōgelis, trintinis.

гōгот, -а 1. gagesys, gagėjimas, gagėnimas, klekesys; г. rycėi žasų gagėnimas; 2. *šnek.* klegesys, kvatėjimas, kikėnimas, gagėnimas; ~ать, -очѣ, -бчешь *eig.* 1. gagėti, gagnōti, gagėnti; 2. *šnek.* kvatōti, kikėnti, rizėnti, gagėnti; ~ун, -а *šnek.* 1. kvatuolis; 2. gagōnas (*žagsinas*).

гōгочѣ žr. гōготать.

год, -а; *dgs.* рōды ир годā, годōв ир лет 1. mėtai; прошлō три рōда prasliņko, praėjo treji mėtai; сельскохозяйственный г. žemės ūkio mėtai; учебный г. mōkslo mėtai; календарный г. kalendōriņiai mėtai; 2. (*dgs.* годā ир рōды) mėtai, āmžius; в твоѣ рōды об ѣтом ещѣ не думают tavo āmžiue, tavo mėtuose apie tai dar negalvōjama; 3. (*dgs.* рōды) dešimtmetis mėtai; cōрокые рōды penktasis dešimtmetis (*kurio nors amžiaus*); ◆ бѣз рōду недѣля juok. labai neseniai; в ѣтом годѣ šiėmet; в прошлōм годѣ pėrnai; Нѣвый г. Naujieji mėtai; в былые рōды senais laikais, anaīs laikais; в рōдах įmetėjės; с рōду нā г. (из рōда в г.) mėtai iš mētų, mėtai pō mētų; котōрый тебѣ г.? kiek tū mētų, kelinčius metūs eini?; каждый вторōй г. pramečiui; круглый г. ištisi mėtai, ištisus metūs.

годāми *prv.* 1. *šnek.* kai kuriaīs mėtai; г. бывают хорōшие урожаи kai kuriaīs mėtai būna gėras derlius; 2. ištisaīs mėtai, eilė mētų; нѣ vienerius metūs; он годāми живѣт за границей jis ištisaīs mėtai gyvena užsienyje.

гōд||ик, -а metėliai, metukai; ~ина, -ы laikai, diėnos, vālandos, laikmetis; gadynė; в рōдину испытаний išmėginimų dienomis, valandomis; злāя г. blogōvė; nėgandos, suņkūs, blogi mėtai, sunki gadynė.

годить, рōжѣ, рōдишь *eig.* *šnek.* lāukti, gufsti, gaisuoti, delsti, lūkuoti.

годиться, рōжѣсь, рōдишься *eig.* tikti, derėti, pri-tikti; ѣта шлāпа мне годится tā skrybėlė mām (pri)tiņka; не годится так дѣлать (поступать) netiņka, nēdera taip daryti, elgtis; taip negālima daryti.

годичный, -ая, -ое 1. mėtinis, vienerių mētų; г. отпуск vienerių mētų atostogos; 2. kasmetinis,

mėtinis; го́ди́чное собра́ние kasmetinis susirinkimas; го́ди́чные ко́льца bot. mėtinės (medžio) riėvės.

го́ди||о́сть, -и m. tinkamumas, pravartumas; tiki-mas; ~ый, -ая, -ое; -ден, -днá, -дно tiėkamas, tiėkes, dėramas; pravartus; ни к чему́ не г. че-ловėк nieėkam netiėkes žmogus, nevėkėlis; го́дная вещь pravartus, tiėkamas daiktas; г. на оди́н раз tamkartis, tam kartui tiėkamas.

годо́в||а́лый, -ая, -ое vienerių mėty, vienamėtis; mitulys, vienėrgis, žiemmitys; ~ый, -á vienėrgis, mitulys (gyvulys); ~ой, -ая, -ое žr. го-ди́чный; ~щи́на, -ы mėtinės, mėtinių minėjimas, mėty sukaktis; отме́чать годовщи́ну minėti mė-tines.

го́й jst. vai, eĩ; ох ты г. есй, до́брый мо́лодец! vai tũ, bėrne, bernėli šaunusis!

гол, -а 1. sport. įvartis; забить (вогна́ть) г. įva-ryti, įmūšti įvartį; 2. pasen. var̃tai (į kuriuos var̃oti įvar̃čiai).

гола́в||е́вый, -ая, -ое šāpalo; ~ь, -я v. zool. šāpalas, *Leuciscus cephalus*.

го́лбец, -бца tarm. rūsisko gyvėnamojo nāmo ati-tvaras prie krósnies.

голе́на́стый, -ая, -ое; -áст, -а, -о ilgakõjis, ilga-blaūzdis, ilgakiėkis, ilgastaibis; голенáстые птѣ-цы zool. stibynuõčiai.

голені́ще, -а aũlas.

голеносто́пный, -ая, -ое čiurnos; г. су́стáв anat. čiurnos sąnarys.

го́лень, -и m. blauzdá, stáibis, stibýnas, kinka.

го́ленький, -ая, -ое nuogutis, pliknuogis.

голе́ц, -льцá zool. šlyžys, rubuilis (žuvis), *Nemachilus barbatulus*.

голи́знá, -ы plikumá, nuogumá, nuõgis.

го́лик, -á šliuotraĩs, rāžas.

го́линка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам šnek. pli-kas, bė lāpų mēdis, sausuõlis, saūsmedis.

го́лица, -ы šnek. ūžmalas (kailinė kumštinė pirš-tinė).

го́лкипер, -а pasen. sport. var̃tininkas, žr. вра-тáрь.

го́ллáнд||е́ц, -дца olándas; ~ка, -и; dgs. kilm. -док, naud. -дкам 1. olándė; 2. šnek. olándiška krósnis; 3. olándų veislės gyvulys, olándė.

го́ллáндский, -ая, -ое 1. Olándijos; 2. olándų, olándiškas; голлáндское полотно́ olándiškas áu-deklas.

го́лобрю́хий, -ая, -ое vulg. niek. plikapilvis, nuo-gapilvis; plikšis.

го́ловá, -ы, gal. го́лову; dgs. го́ловы, го́лов, го-ловáм 1. galvą; рáнен в го́лову sũžeistas į gál-va; с непокры́той голо́вой vienplaũkis; 2. vienas (gyvas) gyvulys; ста́до из ста го́лов káimėnė iš šimto gyvulių; 3. г. сы́ра sũrio galvą, gal-vėlė; 4. prk. vadõvas, viršininkas, šeimininkas; он са́м себė г. jis pàts sáu viršininkas, šeimi-niėkas; он все́му дėлу г. jis visámu reikalui va-dõvas, vadováuja; 5. priešakinis bũrys, prėkis, priešakinė dalis, priešakinis dalinys; г. пехо́тной диві́зии pėstininkų divizijos priešakinė koloná, priešakinis dalinys, bũrys; иди́ти в голо́вė от-ря́да eiti, žygiuoti, bũrio prėkyje; 6. prõtas, galvą; ♦ сло́мá го́лову galvótrũkčiai, strima-

galvais, trũkėagalvais; бежа́ть сло́мá го́ло-ву sprándą trũkti; поте́рять го́лову nebesusi-võkti, nebežinóti kõ griėbtis; нама́зать ко́му го́лову gálvą kám ištĩrũkti, ká išbárti; попла-тѣ́ться голо́вой gálvą padėti, paguldýti, paly-dėti; очертá го́лову akimoju; как снег на го-лову kaip lietũs, kaip perkũnas giedrojė; сорви́ голо́вá žr. сорвиго́ловá; разби́ть на́ голо́ву kar. į šipulius, visiškai sumušti, sukáuti, sutriũs-kinti; взять что на свою́ го́лову sávo atsákyму kõ imtis, ká darýti; сидѣ́ть в голо́вė dingsėti galvojė; е́му при́шло в го́лову jám atėjo, įkrito į gálvą; jám kniosteľejo, kvõsteľejo; ско́лько го́лов, сто́лько умо́в а) kiek galvų, tiek nuo-monių; б) visi galvõs — daugiaũ išgalvõs; ло-ма́ть го́лову sũkti gálvą, lámdyti smėenis; по-вėсить го́лову gálvą nunėrti, paparinti; в голо-вáх galvũgalyje; в пėрвую го́лову pirmũčiausia, pirmiausia; г. идѣ́т крýгом galvą sũkasi; бы́ть голо́вой вы́ше protũ, gálva praleĩkti, bũti daũg išmintingesniám, protingesniám; что г., то ум kás galvą, tai prõtas; горо́дско́й г. pasen. bũr-mistras.

го́ловáн, -а šnek. didžiagalvis; ~ница, -ы šnek. didžiagalvė.

го́ловáстик, -а zool. buožgalvis, kójagalvis, kūjũ-kas, bužũngalvis, galvõzis, varlõžgalvis, pũnta-galvis, varlõžis; kultuodėgė.

го́ловáстый, -ая, -ое; -áст, -а, -о didžiagalvis; gal-vingas.

го́ловáч, -á 1. zool. šāpalas (žuvis), *Leuciscus cephalus*; 2. šnek. didžiagalvis (žmogus).

го́ловė́шка, -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам nuo-dėgulis, gėsulas, kuragalys, nuodėgulys.

го́ловй́зна, -ы (kremzlinių žuvų) gũogė, krāmė, baũžė, galvą.

го́лови́к, -á bot. didžiagalvė bajorė, geležingalvė, *Centaurea scabiosa*.

го́ловка, -и; dgs. kilm. -вок, naud. -вкам 1. gal-vėlė, galvūtė, galvũkė; 2. (aguonos, linų) gal-vená, galvõjas; 3. (staklių riestuovo) atveržlė; 4. (lazdos) bũmbulas, burbuolė, buõzulas; 5. (seg-tuko) galvūtė.

го́ловно́й, -áя, -ое 1. galvõs (puz. sopulys), gal-vinis (puz. šukos); г. убо́р galvõs ápdangalas, ápmovas (kepurė, skrybėlė ir kt.); 2. priešaki-nis, prėkinis; pirmutinis, pirmagalinis, pirmásis, pradinis, pagrindinis; г. взвод́ priešakinis bũ-rys; го́ловные ваго́ны pirmutiniai, pirmagali-niai vagõnai; ♦ г. го́лос falcėtas.

го́ловня́¹, -й; dgs. kilm. -нėй nuodėgulis, kuraga-lys, gėsulas, degėsis.

го́ловня́², -й; dgs. kilm. -нėй bot. kũlė, *Ustilago kuop. kũlės*.

го́ловокру́ж||е́ние, -я 1. svaigulys, svaiginys; gal-võs sukimas; apsvaigimas; 2. prk. apsvaigimas; г. от успėхов apsvaigimas nuo laimėjimų; ~ы́тельный, -ая, -ое svaiginamasis (puz. gret-itis); svaigstamasis.

го́ловоло́м||ка, -и; dgs. kilm. -мок, naud. -мкам galvõsũkis, galvõsũktis; ~ный, -ая, -ое 1. galvõ-sũkio, galvosũkinis; 2. sudėtingas, painus, pink-lus; г. вопро́с painus kláusimas.

головомойка, -и; *dgs. kilm.* -моёк, *naud.* -мойкам *šnek.* barimas, išbarimas, galvotrinkis; получить головомойку gauti barti, gauti gāro.

головоногие, -их *dgs. dkt. zool.* galvakojai, *Cephalopoda*.

головорез, -а *šnek.* 1. nutrūktgalvis, jėnvaikis, pakaraila, pakartuvė; 2. *prk.* plėšikas, galvažudys; chuligānas.

головотяп, -а *šnek.* bukaprėtis, bukalgalvis, neišmānėlis, lėpšis, avigalvis; ~ский, -ая, -ое *šnek.* bukalgalviškas, neišmānėliškas, bukaprėtiškas, lėpšiškas; ~ство, -а *šnek.* bukalgalviškumas, bukalgalvystė, lėpšiškumas.

головушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* galvėlė; ♦ буйная г. siąutejantis žmogūs; пропала моя г. pražuvo.

головчатый, -ая, -ое; -чат, -а, -о сū daug galvėlių, galvotas, galvingas, gálvenotas (*puz. aguona, linai*).

голод, -а 1. alkis, išalkis; bādas; badmirys; почувствовать г. pajusti alkį, išalkti; чувство голода alkis; утолить г. alkį numarinti, numalšinti; терпеть г. bādą kentėti, badmiriauti, alkėti; морить голодом bādū marinti, alkingi; умереть с голоду bādū mirti; 2. bādmetis, bādmečio laikas, bādas, bādāvimas; 3. *prk.* trūkumas, stigimas, bādas; книжный г. knygų trūkumas, bādas; ♦ г. лучший повар alkanām ir juoda duona skanū, gardū; ~ание, -я alkimas, bādāvimas; ~ать, -аю -аешь *eig.* bādauti, alkti, alkanauti; badmiriauti, bādą kentėti, kęsti, bādadvėsiąuti; ~ающий, -ая, -ее bādaujantis; badmirys.

голодненький, -ая, -ое *šnek.* išalkęs, alkanūtis.

голодный, -ая, -ое; голоден, голодна, голодно 1. alkanas, išalkęs; nemitęs; г. человек alkanas žmogūs, bādadvėsęs; г. волк nemitęs, alkanas vilkas; сытый голодного не понимает sotas alkanas neužjaucia; 2. bādo, alkio; голодные боли в желудке alkio skausmai skraūdyje; смотреть голодными глазами žvelgti alkanomis, išbādėjusiomis akimis; голодная смерть bādo mirtis; г. год bādmetis, bādo mėtai; 3. nuskūřdęs, vafganas, nederlingas; г. край nuskūřdęs krāštas; ~овка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам bādāvimas, bādo streikas; объявить голодовку paskėlbtі bādo streiką, bādāvimą.

голодренец, -нца *šnek.* driskius, nuplyšėlis, skuřdzius, nuskūřdėlis, skarmālius.

голодýха, -и *šnek.* bādāvimas, bādas.

голокожий, -ая, -ее plikaodis (*puz. dramblys*).

гололедица, -ы plikšala, grynšalā, āpšalas, āpškarda, grýnledis, plikledis.

голомýя, -ломени *pasen. tarm.* atvirā jūra.

голоногий, -ая, -ое basakojis, plikakojis.

голос, -а; *dgs. golocā* 1. balsas, žādas; по голосу узнать разinti iš balso; лишиться голоса netėkti žādo; 2. balsas (*teisė pareikšti savo nuomonę, sprendžiant klausimus*); решающий г. sprendžiamasis balsas; совещательный г. patariamasis balsas; лишиться голоса а) atimti balną; б) nelėisti balsuoti; по большинству голосов balsų dauguma; 3. melodiја, gaidā, balsas; эта пєсня поётся на другой г. šios dainos kitā gaidā; романс для двух голосов romānsas dvie-

м; романс для двух голосов romānsas dvie-
m balsams; 4. nuomonė, pažiūra, pasisākymas; го-
лоса читателей skaitytojų nuomonės; ♦ быть в
голосе būti balsingam, švariai, gerai dainuoti;
с чужого голоса говорить akiai sėkti kitaits; в
один г. vienu balsu; спастъ с голоса netėkti
balso, užkirti; ломка голоса balsamainis; под-
нять г. pakėlti balną, ryžtingai parėikšti savo
nuomonę.

голосем||енные, -ых *dgs. dkt.*, ~янные, -ых *dgs. dkt. bot.* plikasėkliai (*augalai*), *Gymnospermae*.

голосист||о *prv.* balsingai, skardžiai; ~ый, -ая, -ое; -ист, -а, -о tūrintis galingą, stiprų balną; bal-
singas, skardūs, skambūs.

голосить, -лошу, -лосишь *eig.* 1. klýkauti, lalėti, garėti, ūbauti, krykštauti, rėkauti; 2. *pasen.* bal-
siai verkti, verkšlėnti, raudoti; apraudoti, gy-
puoti.

голословн||о *prv.* tuščiafs žodžiais, tuščiažodiškai, nepagrįstai; ~ость, -и *m.* plikažodiškumas; tuš-
čiažodiškumas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно
tuščiažodis, plikažodis, plikažodiškas, tuščiažo-
diškas, nepagrįstas, bė įrodymų; быть голо-
словным kalbėti, aiškinti, teigti бė įrodymų.

голосовá||ние, -я balsāvimas; ~ть, -сую, -суюшь
eig. 1. balsuoti, paduoti balną; г. за кандидата
balsuoti už kandidatą; 2. statyti, pasiūlyti bal-
suoti; голосую резолюцию statau balsuoti re-
zoliuciją.

голосоведение, -я *muz.* sāngaidojimas (*kelių ly-
giagrečiai einančių balsų*).

голосовóй, -ая, -ое balso, balsinis; голосовые
упражнения balso pratimai; голосовые связи
anat. balso stýgos, balsāstygės; голосовая шель
anat. balsāskylė, balsāplyšis.

голоу́сый, -ая, -ое *šnek. iron.* plikalūpis, beūsis;
nesubrėndęs.

голоштáнн||ик, -а *vulg. niek.* driskius, plikšis; be-
kelnis; ~ый, -ая, -ое nudriskęs, nuplyšęs.

голубеть, -еет *eig.* 1. žydrýn eiti, žydrėti; 2. žyd-
rėti; вдали голубело море tolyje žydrāvo jūra.

голубец, -бца *kul. žr.* голубцы.

голубизна, -ы žydrumas, žydris; žydrumā.

голубика, -и *bot.* girtuoklė, vaivōras, *Vaccinium
uliginosum*; *kuop.* girtuoklės.

голуби́ный, -ая, -ое balañdzio, karvėlio, karvėlių,
balañdzių, balañdinis, karvėlinis; голуби́ная поч-
та karvėlių paštas.

голубить, -блю, -бишь *eig. šnek.* glaūbti, myluoti,
glamonėti, glaubstyti.

голуби́ца¹, -ы *pasen.* 1. balañdė (*balañdzio pate-
lė*); 2. *prk.* nekaltā mergaitė.

голуби́ца², -ы *tarm. žr.* голубика.

голубка, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам 1. ba-
lañdė (*balañdzio patelė*); 2. *šnek.* balañdėle (*ma-
loninis kreipimasis į moterį*).

голубки, -ков *dgs. bot.* paprastasis sinavādas, *Aqui-
legia vulgaris*.

голубогла́зый, -ая, -ое; -глаз, -а, -о mėlynākis,
žydraākis.

голубóй, -ая, -ое žýdras, mėlsvas, linžiedinis, žyd-
rainis, žydraspāvis, dañgiškas, danginis; голу-
бо́е нєбо žýdras dangus; ♦ голубая кровь

pasen. mėlynasis kraujas (*bajorų, aristokratų kilmė*); *r.* peceų šiaurinė ląpė, poliarinė ląpė.

голубок, -бкá balandėlis, karvelėlis.

голубушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. balandėlė, balañdė; 2. *šnek.* balandėle (*maloninis kreipimasis į moterį*).

голубцы, -цов *dgs. (vns. голубец, -бца) kul.* kopūstaičiai, balandėliai.

голубчик, -а 1. balandėlis, karvelėlis; 2. *šnek.* balandėli (*maloninis kreipimasis į vyrą*).

голубь, -я; *dgs. -и, -ей v. zool.* balañdis, karvėlis, *Columba*; *полевой r.* laukinis karvėlis, *Columba palumbus*; *лесной r.* miškinis karvėlis, virplys, *Coenas*; ♦ *r.* mįra taikūs balañdis; **ятина**, -ы balandėna, karvelėna; **ятник**, -а 1. *zool.* balañdvanagis, karvelinis vištvanagis; 2. balañdzių, karvėlių mėgėjas, balañdininkas, karvelininkas; balañdzių viliotojas, grobėjas; **ятня**, -и; *dgs. kilm.* -тен, *naud.* -тням balañdinė, karvelidė.

голутва, -ы *šnek. tarm.* kirtimai, skýnimas, lýdimas, spiñdzius, spiñgis, spiñdis (*iškirta vieta miške*).

голы, -ий, -ая, -ое; гол, гола, го́ло 1. nuogas, plikas; 2. plýnas, baūžas (*pvz. laukas*); 3. grýnas, neátmiestas (*pvz. spirítas*); го́лая и́стина *prk.* grýnà tiesà; ♦ с мýру по нýтке — го́лому рубашка рō акменėлį kraúsi — кáлнà sukraúsi; dėk grūda prie grūdo — pripilsi arūoda; jėi visi рō siulėlį, plikám marškinėliai išeitų; гол как сокол plikas kaip tilvikas; **тьба**, -ы *kuop.* nuskurđeliai, plikšiai, varguomenė, vařgetos.

голыш, -а *šnek.* 1. plik(š)is, nuogálius; nuogíšius, skuřdzius, grýnius, nuđgius; 2. ápskritas (*lauko*) akmuđ, riedulys; 3. minkštakiaūšis (*be kevalo*); **ка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам nuogále; **ом** *prv. šnek.* bė drabūzių, visái nuogas; nuogaí.

голь, -и *m. pasen.* 1. plikumà, nuogumà; 2. *kuop. žr.* голытьба; ♦ *г.* на выдумки хитра́ ваřgas mokina, ваřgas šokina.

голье, -я 1. *kuop. niek.* plikšiai, nuogáliai; 2. *spec. gyvulio viduriai iš kójos*; 3. *spec.* paruoštà dirbti óda.

гольем *prv. šnek.* 1. nuogaí, plikaí; он *г.* ходит jis plikas váikšto; 2. бė priemaišų; он ма́сло ест *г.* jis válgo sviestà бė nieko; спирт *г.* хлещет grýnà spirítà маўkia.

гольтепа, -ы *šnek. niek. žr.* голытьба.

гольф, -а *sport.* gólfas.

гольян, -а *zool.* rainė, rainuotė, mařgė (*žuvis*), *Phodinus phoxinus*.

голяк, -а *šnek.* 1. nuskurđėlis, nusmūkėlis, grýnius, plikšis, skuřdzius, skurdeiva, skursnà, skurde-nà, driskius; 2. beplaikis káilis, trumpavilnis avi-kailis; шубный *г.* skrandūtė.

голяшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *tarm. žr.* голень.

гомеопат, -а *homeopātas*; **и́ческий**, -ая, -ое *homeopātijos*; *homeopātinis*; **ния**, -и *homeopātijà*. **гомерический**, -ая, -ое *homėriškas*; *г.* смех *homėriškas juđkas (skarđus, užkrečiamas)*.

гомзю́ля, -и *tarm.* 1. (dúonos) abýsalė, papėntis, átraikas; 2. krepšys, piniginė.

гомозы́ться, -жýсь, -зйшься *eig. tarm.* 1. kukštúotis, bruzdėti, kuždėti; 2. knibždėti, vibždėti.

гомон, -а *šnek.* ūžimas, rėkavimas, klegesys, klegėjimas, lalesys; **и́ть**, -нью, -нишь *eig. šnek.* ūžauti, rėkauti, klegėti, lalėti, triukšmauti.

гон, -а 1. smarkūs bėgimas, važiavimas; jojimas šuoliais, šuoliavimas, šūkà; gáiniojimas, bėgtýnės; бежа́ть в го́ны бėgtýnių eiti, gáiniotis; 2. *pasen. (kelio)* pavijys; 3. *žemd. (piovimo, arimo)* bāras, varsnà; 4. (*medžioklėje*) vārymas, pėrsekiojimas; 5. rujójimas, rujà, lākstymasis; ♦ не го́ном беру́т, а ко́рмом гулėdamas šėrsi — stāčias važiúosi, stāčias šėrsi — гулėdamas važiúosi.

гонг, -а *gōngas*.

гондо́лла, -ы *gondolà*; **и́ер**, -а *gondolininkas*.

гонение, -я pėrsekiojimas; gujimas, priespauda; подвергáться го́не́ния́м bŭti pėrsekiojamam, gujamám; кėsti priespaudà.

го́нец, -нцá pasiuntinys, vajys, takūnas, žygūnas, skriejūnas.

го́нитель, -я *v.* pėrsekiojotojas; engėjas, prispaudėjas.

го́нишь *жг.* гнать; **и́ся** *жр.* гна́ться.

гонк, -а, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. vārymas, vijimas, vaikymas, gáiniojimas; 2. skubà, šorà, skubėjimas; 3. *džn. dgs.* lenktýnės, varžýbos; гребные го́нки irklāvimo varžýbos, lenktýnės; 4. (*medžių*) plūkdymas; 5. *tarm. (plukdotų medžių)* sielis; 6. (*dėgtinės*) vārymas; 7. *pasen.* griežtas barimas; за́дaть го́нку кому́-л. užpŭlti kà (*su priekaištais*), suruóšti kám pirtį; ♦ *г.* вооружений гинклāvimosi varžýbos; **и́ий**, -ая, -ое; го́нок, го́нка, го́нко 1. vajūs (*puz. šuo*), greitas; šmukštūs; narūs (*puz. laivelis*); lakūs, bėglūs; 2. *prk.* išsmukas, išlakūs, išbėginis, ištekinis, áukštas (*puz. medis, miškas*).

гоноко́к, -а *gonokōkas (honorėjos sukėlėjas)*.

го́нор, -а *šnek.* išdidumas; человек с го́нором pasipŭtęs, išdidūs žmogūs.

гонора́р, -а *honorāras*; *авторский г.* autorinis honorāras.

гоноре́я, -и *med.* gonorėja; triperis.

гоно́чный, -ая, -ое lenktýnių, lenktýninis; *г.* автомобиль lenktýninis automobilis.

гоноши́ть, -шý, -шишь *eig. šnek. tarm.* 1. riákti, taupýti (*puz. pinigus*); 2. triústi, darbúotis.

гонт, -а *kuop.* málksnos, gōntai; **и́йна**, -ы málksna, gōntas; **ово́й**, -ая, -о́е málksninis, málksnų, gōntinis; *гонтова́я крыша* gōntinis stōgas.

гонча́р, -а puđdzius, žiedzius, puđdininkas, puodžiedys; **и́ничать**, -аю, -аешь *eig.* puodus žiesti, puodžiaus ámatu verstis; **и́ный**, -ая, -ое 1. puodžiaus, žiedžiaus, puodininkystės; 2. žiedžiamasis (*puz. stalas*); *г.* кпуг žiedžiamasis rātas; *г.* стан žiestūvas, skridulas 3. dėgto mólío, kerāmikos; *гонча́рное изде́лие* žiedinys, kerāmikos dirbinys; *гонча́рное произво́дство* kerāmika; *гонча́рные тру́бы* dėgto mólío vamzdžiai; *г.* дрена́ж mólinių vamzdžių drenāžas; **и́ня**, -и puodu dirbtuvė, žiestuvė; **и́ство**, -а puodininkystė.

гонча́я, -ей *dkf.* skalikas (*medžioklinis šuo*).

го́нщик, -а 1. lenktýnininkas; lenktýnių dalývis; 2. varðvas (*puz. gyvulij*); 3. *tarm.* sielininkas,

- miško plukdytojas; 4. *spec.* varytojas (*puz. deg-tinės*).
- гоньба́**, -ы *šnek.* 1. lėkimas (*arkliais*); 2. (*žvėries*) vijimas, vaikymas, gáiniojimas; 3. vijimasis, vaikymasis, gáiniojimasis.
- гоню́** *žr.* гнать; **~сь** *žr.* гнаться.
- гоня́ть**, -яю, -яешь *eig.* 1. vaikyti, varinėti, gáioti; 2. výtis, vajóti; *žr.* гнать; **◆** г. собák *šnek. niek.* nieko neveikti, dykinėti; **~ся**, -яюсь, -яешься *eig.* vaikytis, gáiniotis, *žr.* гнаться.
- гоп** *išt.* óp, ópa (*raginant per ką šokti*).
- гопáк**, -á *horákas (ukrainiečių liaudies šokis)*.
- гоп|а́ть**, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* šokinėti, šókti; **~ля́** *išt.* *žr.* гоп.
- горá**, -ы́ 1. kálnas; в rópy i kálną, prieš kálną; под гору pakalniui, nuo káлно, i pakalnę; перевалить через горы péreiti, pėrzygiuoti per kálnus; цепь гор kalnų virtinė, grandinė; gaugárynas; вершина горы viršukalnė, káлно gaugáras; 2. *prk.* (didelė) krūva, kálnas, kùpeta, šūs-nis; **◆** пойтí в rópy aukštyn kilti, eiti, kiltė kilti; стоять за корó-л. горóю mūru stovėti už ká; у меня́ как г. свалилась с плеч kaip akmuo mán nuo širdies nukrito, nusliūko kaip kálnas nuo pe-čió; не за гора́ми не ўз kalnų, nè per toll (*apie laiką*); славны бубны за гора́ми svetimojė gi-rijoje gařsas didėsnis; пир горóй šaunl, prašmatni puotá; сулить (обещáть) золотые горы ža-dėti áukso kálnus; горы двíгать kálnus (pu)-versti (*daug nuveikti*).
- горáзд**, -а, -о *šnek.* gabūs, mitrūs, sumanūs, sùge-bantis; она́ на всё горáзда jì viskam gabi; на выдумки г. išmonėms sumanūs; **◆** кто гра́моте г., то́му не пропáсть kás skaító rášo, dúo-pos neprášo; **~о** *prv.* daug, kur kás, žýmiai; г. лúчше даўг geriaū; г. простóрнее žýmiai erd-viaū.
- горб**, -á, на горбóу, о горбé 1. kuprà; 2. (*nosies*) gugà; 3. nùgara, kùkštera; **◆** гнуть г. pláktis, suñkiai dirbti; своим горбóм sàvo dárбу, sàvo triūsù; **~а́тый**, -ая, -ое; -áт, -а, -о kuprótas; **◆** горбáтого одна́ могýла испрáвит kóks vil-kas gimęs, tóks iř dvės; kuprótą tik kařstas iš-lýgins; **~а́ч**, -á *šnek.* 1. kuprýs, kuprónas; 2. *tarm.* pabėges tremtinýs (*Sibire*); 3. kùmpas drožtúvas, õblius-kuprýs; **~ик**, -а kuprėlė, gùnk-las, gumbėlis; **~и́нка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам kuprėlė, kauprė, (*balno*) gugà, (*medžio*) gùnklė, gùnkslė, gumburýs, gùnklas; (*audeklo*) dūmšlė; нос с горбiнкой nósis su kuprelė.
- горбiть**, -блю, -бишь *eig.* kùprinti, kùmpinti, leñk-ti; г. спíну ríestí nùgara; **~ся**, -блюсь, -бишься *eig.* kùprą statyti, kùprintis, kuprótis, guñgti, mēstis i kuprà.
- горбóк**, -бкá *šnek.* kuprėlė.
- горбонóсый**, -ая, -ое; -нóс, -а, -о kumpanósis, kup-ranósis.
- горбún**, -á kuprýs, kupróčius, kuprónas, gunglýs, kùprius, kuprótas žmogùs; **~ók**, -нкá 1. kup-riukas; 2. *zool.* járinis arklíukas, žuvėlė arklíu-kas, *Hippocampus equila*; **~ья**, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням kùprė, kuprėlė, kuprónė.
- горбúша**¹, -и trumpakótis lenktaasmėnis daľgis.

- горбúша**², -и *zool.* kuprė, *Salmo gibbosus (lašiši-nių šeimos žuvis)*.
- горбúшка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам (*duo-nos*) kampėlis, kařpas; žiauberė, žiaunė.
- горбýль**, -я *v.* papėntlentė, papėntis, gaubtinė, pač-vártė.
- гордели́вый**, -ая, -ое; -лív, -а, -о išdidūs, išpui-kęs; горделивая осáнка išdidí laikýsena, išdi-dūs stótas.
- гордéц**, -á didžiuklis, išdiduolis, išdidėlis, išpui-ka, puikuolis, puikūnas, išpuikėlis.
- гóрдиев**: г. ўзел Górdijaus mázgas (*painus klau-simas*).
- гордiться**, горжýсь, гордiшься *eig.* 1. didžiúotis; 2. puikúoti, puikáuti.
- гóрд|о** *prv.* išdidžiai; **~ость**, -и *m.* 1. išdidybė, puiká, didýstė, išdidumas, puikýbė; 2. pasidi-džiávimas; с гóрдостью pasididžiúodamas; э́та турбiна — г. нáшего заво́да tà turbinà урá mú-sų gamýklos pasididžiávimas; нациóнальнáя г. нациóнаlinis pasididžiávimas; **~ый**, -ая, -ое; гóрд, гóрдá, гóрдо 1. didūs, išdidūs, puikūs, iš-puikęs; 2. didingas, iškilmingas; **~ыня**, -и *pasen.* išdidybė, puikýbė, išdidis, išpuikimas; **~я́чка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* didžiuklė, riestanósė, išdidėlė, puikuolė.
- гóре**, -я 1. sielvartas, grauðis, širdgėla, gėlà; из-лiть своё г. išsibédóti, išsidejuoti; скрýвáть своё г. sàvo sielvartą slėpti; 2. varģas, neláimė, bėdà, nēganda; г. горькое gývas varģas; г. вам varģas, bėdà jūms; меня́ постýгло большóе г. manė ištiko didelė neláimė, bėdà; **◆** мы́кать г. *šnek.* varģą varģti; у вся́кого своё г. kiekvienas túri sàvo dálią nešti; от гóря бeжáл, да в бeдý попáл nuo vilko bėgdamas, užbėgo aít meš-kós; емý и гóря máло дeл tó jáм galvós neskaū-da, nesópa.
- гóре**... (*sudurtiniuose žodžiuose*) nevýkėlis, palai-kis, netikęs; г.-рыболóв nevýkėlis žvejýs; г.-ин-женер netikęs inžiniėrius, inžiniėrpalaikis.
- горé** *prv.* *pasen.* aukštýn, i aukštýbes; **◆** устре-мiть взóры г. pakélti ákis i daľgý.
- горевáть**, -рюю, -рюешь *eig.* 1. sielotis, sielvar-táuti, liūdėti, aimanuoti, bėdóti, dejúoti, dásauti; 2. skuřsti, varģti.
- горéлка**¹, -и *šnek. pasen.* degtinė.
- горéлка**², -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *tech.* degiklis.
- горéлки**, -лок, -лкам *dgs.* žaidimas „paskutinė ró-ga bėga“.
- горéлый**, -ая, -ое 1. apdėges, apsvilęs, apskrūdęs; горéлое мeсто degėšiai, svilėšiai, degimai, išda-gai; пáхнет горéлым atsidúoda, pakvipo sviltais, svilėšiais; 2. *spec.* sudulėjęs, sutrūnijęs; горéлые кóжи sudulėjusios ódos.
- горемý|ка**, -и *v. ir m. šnek.* bėdžius, varģuolis, varģuolė, varģóvaikis, varģeta, bėdūlis, bėdūlė, bėdālis, bėdālė, varģšas, varģšė, varģo vaikas; **~чный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно varģanas, bė-dų kankinamas, varģo prispaustas, nelaimingas, bėdālis; varģingas, skurdūs; горемýчное сущeст-вовáние varģingas gyvėnimas; гóре горемýч-ное varģas varģėlis, gývas varģas.

горение, -я 1. degimas; 2. *šnek.* žarėjimas (*puz. žvaigždžių*).

горенка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *pasen.* 1. kambarėlis (*pastogėje*); aukštėlis; 2. švaresnioji valstiečio pirklos dalis, svetainė, seklyčia.

горестный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно liūdnas, skurdūs, gaudūs, kartūs (*puz. gyvenimas*); sielvartingas, skausmingas, vargingas; ~ь, -и m. sielvartas, širdgėla, širdies skausmas, graudis, graužatis, gėlė; ♦ в радости сышут, а в горести забудут žaliuok — iř aš padėsiu, kai vaigsi — vaigsi vienas.

гореть, -рю, -ршь *eig.* 1. dėgti, pleškėti; svilti, žerplėti; 2. žiburiuoti (*puz. akys*), gaisruoti (*puz. aušra*), spindėti, žėruoti, žerėti; звезды горят žvaigždės spindi, žėri; 3. *prk.* dilgsėti (*įsidilginus*), dvogzti, skaudėti, kaisti, perštėti; палец горит pirštas peštis; голова горит galvą kaista; рана горит žaizdą dvogzia, peštis; 4. г. ненавистью dėgti neapykanta; г. гневом nesitvėrti pykčiu; г. страстью būti aistrės apimtām, aistruoti; г. желанием bausiai norėti, trōkšti, goruoti; г. нетерпением nekantrauti; 5. *prk.* kaisti, rausti, gėdintis; г. со стыда rausti iš gėdos; ♦ у меня во рту горит манė rėmuo ēda; дело горит в егo руках dārbas tiřpsta jō raikose; на воре шапка горит vagiė, kepūrė dėgal

горец, -ца *bot.* rūgtis, *Polygonum*.

горец, -ца kalnėnas, kalniėtis.

горечавка, -и *bot.* gencijōnas, širdažolė, *Gentiana*.

горечь, -и m. 1. kaštis, kartūmas, kartybė; (*burpos*) gaizulys, gaizūmas, aitrā, laiškulys; отъезжаться горечью gaizėti; 2. gaizulys, kartėlis, kartulys; душа горечи полна širdis kartėlio kupina.

горжётка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *goržėtė*.

горизонт, -а 1. horizontas, akiratis, akikraštis, platybės; ни облачка на всём горизонте nė debesėlio visamė horizonte; какой неизмеримый г. открывается с вершины горы kōkios begalinės platybės atsiveria iš kálno viršūnės; 2. *geol.* horizontas, (*vandens*) lūgis, aukštis; г. почвенных вод pōdirvio vandeis lūgis; работа в шахте ведётся на нескольких горизонтах *spec. dārbas kasųkloje vŭksta keliuose lūgiuose*; 3. *prk.* (*protinis, intelektualinis*) lūgis, akiratis; нельзя быть писателем с таким узким горизонтом negālima būti rašytoju, tūrint tōkį siaūrą akiratį.

горизонталь, -и m. horizontalė; gulsčioji; ~но *prv.* horizontaliai, gulsčiai; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно gulsčias, gulstinis, horizontalinis, horizontalūs; горизонтальная линия *mat.* gulsčioji.

горилка, -и *žr.* горелка¹.

горилла, -ы *zool.* gorilā, *Gorilla*.

горисполком, -а (городской исполнительный комитет) miėsto vŭkdomasis komitėtas.

гористый, -ая, -ое; -ист, -а, -о kalnuotas, kalningas.

горихвостка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *zool.* gaudonuodėgė (*paukštis*), *Phoenicurus phoenicurus*.

горицвіт, -а *bot.* gaįsrana, *Lychnis*.

горичник, -а *bot.* saliąvas, grynūvas, kiaulkrapis, *Peucedanum*; г. аптечный (лекарственный) vaitinis saliąvas, *Peucedanum officinale*.

горка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам 1. kalnėlis, kalniukas; pakylā; 2. indinė, indaujā; spintėlė, etažerė (*brangiems indams dėti*); 3. *tekst.* gauburėlis; ♦ красная г. *šnek.*, *bažn. pasen.* atvelykis; сделать горку *av.* smařkiai, staigiai pakilti aukštyn; сортировочная г. *spec.* skirstymo kalvėlė.

горкнуть, -нет *eig.* (ap)kařsti, laiřkėti, kartėti.

горком, -а (городской комитет) miėsto komitėtas; секретарь горкома партни partijos miėsto komitėto sekretorius.

горлан, -а *šnek.* 1. išverstagerklis, gerkliniukas, didbuřnis, gerkliūgas, rėksnys, šaukaičius; ~ить, -ню, -нишь *eig. šnek.* rėkti išverčius gėrklę, gėrklę lāidyti, kōserę palėisti, plŭsoti, gerkliuoti, rėkauti, šaukoti.

горланный, -ая, -ое; -ацт, -а, -о *šnek.* gerklingas, didbuřnis, rėksmingas, balsingas; ~ч, -а *tarm.* siaurakaklė puodŭnė.

горлец, -а *bot.* pievinis rūgtis, gyvātžolė, *Polygonum bistorta*.

горлинка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам, ~ца, -ы *zool.* purplėlis, *Streptopelia turtur*.

горло, -а 1. gėrkлė, kōserė, kakarinė; схватить за г. pagriebti ūž gėrkлės; 2. (*indo*) gurklŭs, kāklas; ♦ кричать во всё г. rėktė rėkti, rėkti iš visōs gėrkлės, rėkti visā gėrkлė, plėšti gėrkлė, palėisti kakarinę; я сыт по г. а) esū sōtus kaip kalakūtas; б) *prk.* turiū iki kāklo, peř akis; драть г. lāidyti, palėisti gėrkлę; поперек горла стать labai įgristi, įkyrėti iki kāklo; ~ви-на, -ы 1. žiomuō; 2. *tech.* žiotys; angā; 3. (*maišo*) viršus; ~вои, -а, -ое gėrkлės (*puz. liga*), gerklinis (*puz. balsas*); ~дёр, -а *šnek.* 1. vulg. išverstagerklis, gerkliūgas; 2. табак-г. stiprus, gėrkлę grāužiantis tabākas; вино-г. aštraus skōnio vŭnas; ~пán, -а *šnek.* rėksnys, išverstagerklis.

горлышко, -а; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. (*indo*) gurklėlis, gurklŭs, kāklas; 2. gėrkлėlė.

горлянка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *tarm.* butėlinis moliūgas, *Lagenaria*, *žr.* тыква.

гормон, -а hormōnas.

горн¹, -а *tech.* žaizdras.

горн², -а *muz.* trimitas.

горний, -ая, -ее *pasen.* 1. aukštas, aukštŭbių; 2. *prk.* kilnūs, taurūs.

горнило, -а *pasen.* žaizdras, žiėzdras.

горнист, -а trimitininkas, auguotojas.

горница, -ы *pasen.* 1. svetainė, mėnė, seklyčia; 2. kambarŭs (*seniau virřutiniame aukšte*).

горничная, -ой *dkl. ikirev.* kambarinė (*tarnaitė*).

горновой, -а, -ое 1. žaizdrinis, žaizdro; 2. -оро *dkl.* žaizdriniukas.

горнодобывающий, -ая, -ее kalnakasybinis, kalnŭ grāmōnės.

горнозаводский, -ая, -ое kalnų (pramonės), kalnakasių, kalnakasybinis; г. район kalnakasybos rajonas; **~чик**, -а ikirev. kalnakasybos pramonininkas.

горнолыжник, -а kalnų slidinėtojas; **~ый**, -ая, -ое kalnų slidinėjimo.

горнопромышленный, -ая, -ое kalnų pramonės; **~проходческий**, -ая, -ое kalnakasybinis (pvz. kombainas); **~рабочий**, -его dkt. kalnakasys, kalnų pramonės darbininkas; **~рудный**, -ая, -ое rūdų gavybos.

горностайевый, -ая, -ое šermuoninis; **~й**, -я zool. šermuo, šermuonėlis, *Mustela erminea*.

горнұшка, -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам tarm. (*krosnies*) židinys, žertuvė.

горный, -ая, -ое 1. kalnų, káлно, kalninis; г. хребёт kalnagūbris, kalnynas, gaugarynas; горная цепь kalnų grandinė; г. въздух kalnų oras; 2. kalnuotas, kalningas; г. край kalnuotas krāštas; 3. kalnakasybinis, kalnų pramonės; горное дело kalnakasyba; горная наука kalnakasybos mokslas; г. хрусталь min. kalnų krištolas; горная порода uoliena; ♦ г. лён min. asbestas; горное солнце med. kvarco lėmpa, kalnų saulė; **~як**, -а 1. kalnakasys, kalnų pramonės darbininkas, darbuotojas; 2. kalnakasybos inžinierius; kalnakasybos studentas; 3. kalnų slidininkas; **~яцкий**, -ая, -ое kalnakasių.

город, -а; dgs. -á, -ов miestas; большой г. didmiestis; главный г. didžiausias miestas; сóстинė; уездный г. apskrities miestas; окрaина гóрода miesto pakraštys, galūmiestė; ♦ ни к селу, ни к гóроду nei į tvorą, nei į miētą.

городить, -рожу́, -родишь eig. 1. (*tvora*) (ap)tvėrti, tvāstyti; 2. šnek. griōzdinti, riōglinti; 3. prk. šnek. taūzyti, pliaukšti; г. чепуху niekus pliaukšti, taūzyti; ♦ оро́д г. prk. prasimanýti suikų, bēt nenaudingą darbą.

городишко, -а; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам šnek. miestpalaiakis, miesteliūkštis; **~йше**, -а 1. didmiestis; 2. bŭvusio miesto griuvėsiai, piliakalnis, piliavietė.

городки, -ов (vns. городок, -дка) 1. (*žaidimas*) miestūčiai; 2. tarm. drabūžio pakraščiu išnerfi at išpiaūstyti trikampėliai, dantūkai; кружева городками dantýtiniai nėriniai.

городничий, -его ikirev. (miesto) policijos vādas, gorodničius; **~овик**, -а iron. policininkas; **~овой**, -ая, -ое 1. miesto (pvz. pajamos); 2. -оро dkt. ikirev. policininkas.

городок, -дка miestėlis, miesčiūkas, miestūžis.

городошник, -а miestūčių žaidėjas.

городской, -ая, -ое 1. miesto, miestiskas (pvz. drabužis), miestinis; г. комитет pártии pártijos miesto komitetas; городской население miestų, miesto gyvėntojai; 2. -оро dkt. šnek. miestietis.

городьба, -ы 1. tvėrimas (pvz. tvoros); 2. aptvaras, užtvaras, aptvėrimas, gvalinė (*karčių*) tvorā; 3. tarm. pėrkolas, takišys.

горожанин, -а; dgs. -және, -жан miestietis; **~ка**, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам miestietė.

городо́ нкт. (городской отдел народного образования) miesto liaudies švietimo skýrius.

горообразование, -я kalnų susidarymas.

гороскоп, -а ist. horoskopas.

горо́х, -а bot. žirnis, *Pisum*; kuop. žirniai; сáхарный г. cukriniai, saldieji žirniai; сёры г. diŭvinis žirnis, peliūškos, *Pisum arvense*; ♦ при цапé Горóхе žilojė senóvėje, senų senóvėje; не хвалы́сь, г., не лýчше бобóв жу́дкеси́ пúодас, kád kátilas júодас; **~овина**, -ы žirnio virkščia, žirniénójas, žirnlaiškiai; **~овище**, -а žirniéna (*buvęs žirnių laukas*); **~овник**, -а šnek. žirniénis kepinys; **~овый**, -ая, -ое žirnių, žirninis, žirniénis; г. сyp žirniénė; ♦ шут г. (чучело горо́ховое) а) pājuokos objektas (*apie žmogų*); juokdarys; б) (tikras) baidýklė (*apie keistai apsirengusį žmogų*).

горо́шек¹, -шка 1. žirnelis, žirniūkas; kuop. žirniūkai; 2. bot. vikis, *Vicia*; мышиный г. bot. melynžiēdis vikis, *Vicia cracca*; лапчатый г. bot. paprastasis gargždėnis, *Lotus corniculatus*; лесной г. bot. miškinis vikis, *Vicia silvatica*; зелёный г. kul. žalieji žirneliai.

горо́шек², -шка (*audinio*) apvālūs taškūčiai, žirneliai; сýтец горо́шком (в горо́шек) taškúotas, su žirneliais kartūnas.

горо́шница, -ы žirnelis (*žirnio grūdas*); **~ком** prv. kaip žirniai (pvz. pasipilti), pakrikai.

горский, -ая, -ое kalnų (pvz. tauta), kalnėnų, kalniēčių.

горсовет, -а (городской совет депутатов трудящихся) miesto darbo žmonių deputatų tarýba.

горсточка, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам saujėlė, saujūkė.

горсть, -и; dgs. kilm. -ей m. 1. sauja; полная г. pilnā sauja; сжимать в горсти gniaūzyti; 2. prk. saujėlė; г. храбрецов saujėlė narsūlių; ♦ у него дыра в горсти jō kiaura kišēnē (*jis viską išleidžia, išekvoja*).

гортанний, -ая, -ое gėrkly; г. звук lingu. gomurinis gařsas; **~ь**, -и m. 1. anat. gėrklos; 2. šnek. rėklė, koserė.

гортензия, -и bot. ortėnziја (*gėlė*), *Hydrangea*.

горча́йший, -ая, -ее 1. karčiausias; 2. prk. didžiausias; г. пьяница didžiausias girtuoklis.

горча́к, -а zool. kartėnė, rūdė, *Rhodeus amarus*.

горча́нка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам bot. žr. гореча́вка.

горче 1. bdv. горький aukšt. l.; 2. prv. горько aukšt. l.

горчить, -чý, -чишь eig. 1. kártinti, darýti kártų; 2. gižėti, gižėti (*gerklėje*); kárstelėti; во пры горчит burnojė gižia, kartū.

горчи́ца, -ы 1. bot. garstyčia (*augalas*), *Sinapis*; 2. garstyčios (*prieskonis iš garstyčios sėklų*); ♦ после ўжина г. šaukštai popiēt; **~чник**, -а med. garstyčių traūklapis; **~ница**, -ы garstytinė; **~чный**, -ая, -ое garstyčių, garstytnis; горчичное ма́сло garstyčių aliėjus; ♦ г. газ chem. iperitas (*nuodingos garstyčių dujos*).

горше́чник, -а puōdzius, žiēdzius, puodažiedys, puodininkas; **~ый**, -ая, -ое puodų, puodinis (pvz. molis), púodo.

горш́ий, -ая, -ее pasen. bdv. горький aukšt. l.

горшо́к, -шка púодас, puodýnė; цветочный г. vazonas; ♦ г. котлý сме́ется, а óба черны́ жу́дкiasi

puodas, kàd kàtilas júodas; ~чек, -чка puodėlis, puodukas.

горькая, -ой *dkt.* karčiõji (*degtinė*).

горький, -ая, -ое; -рек, -рькà, -рько 1. kartùs, ait-rùs, gaižùs; г. вкус kartùs skõnis; г. пёрец kar-tùsis pipiras; *kuop.* kartieji pipirai; горькие сна-добья kartumýnai; 2. *prk.* gailùs, graudùs, ai-sùs; skurdùs, liūdnas; skaudùs; горькие слёзы gailios, graudžios ašaros; г. смех juðkas prõ ašaras; горькая жизнь skurdùs, vargingas gy-vėnimas; skursnà; горькая утрàта skaudùs puo-stolis; горькая судьбà žiaurus likimas; г. пьяни-ца àmžinas girtuðklis.

горько *prv.* karčiaĩ, graudžiai; г. плакать graū-džiai verkti; ~ватый, -ая, -ое; -ват, -а, -о apý-kartis, kartõkas, pókartis, pakartęs, vogùs, kárs-telejės.

горюн, -à *šnek.* bėdžius, varguðlis.

горючее, -ero *dkt.* degalai, (*variklių*) kùras.

горючий, -и *m.* degamùmas, degùmas; ~ий, -ая, -ее; -рюч, -а, -е dėgamas, dagùs; ♦ горючие слёзы gailios, graudžios, krūvinos ašaros.

горюшка, -и *v.* ir *m.* *poez.* ir *šnek.* žr. горемýка.

горюшко, -а *poez.* ir *šnek.* sielvartas, áimana; ♦ емý и горюшка máло jám galvõs nesõpa, jis pe-sisieloja.

горянка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам kalniėtė, kalnėnė.

горячее, -ero *dkt.* *šnek.* karštimai, kárštas val-gis.

горячечный, -ая, -ое 1. karštligės (*puz. klinedėi-mas*), karštinis; 2. *prk.* karštligiškas; горячеч-ная снėшка karštligiškas skubėjimas; 3. -ого *dkt.* karštine seřgantis ligõnis, karštininkas; 4. karščiũojantis, karščiũojamas; г. больноĩ karš-čiũojantis ligõnis, karštligininkas.

горяч|ий, -ая, -ее; -яч, -à, -ó 1. kárštas, kaitrùs; 2. *prk.* ùmùs, smarkùs, staigùs, arškùs, aržùs, dagùs, aitrùs, aistrùs; ты горяч tú karštuõlis, užsidėgėlis, karštagalvis, staigùtis; ♦ горячее чýвство karštà, ugninga mėlė; горячие напитки svaiginamieji gėrimai; горячее врėмя darbýme-tis; куй желėзо, пока горячò kàlk gėležĩ, kõi karštà; по горячим следàм ùmiomis pėdomis, pridũrmu, įkandin; всыпать горячих geraĩ įkrėsti, įpilti rýkščių; ~ительный, -ая, -ое *pasen.* šildan-tis, aistrinantis, sũkeliantis temperatũrą; svaigi-nantis (*puz. gėrimas*); ~ить, -чý, -чийш *eig.* 1. kárštinti, kaitinti; 2. aistrinti, kiršinti, niřtinti, jáudinti; ~яться, -чýсь, -чийсь *eig.* karščiũo-tis; aistrintis; niřsti.

горяч|ка, -и *šnek.* 1. karštinė, karštligė; 2. *prk.* karštis, įkarštis, skubà, karščiàvimasis, nirtulys, įnykis; ♦ бєлая г. baltõji karštinė, girtas pódú-kis; родильная г. gimdymo karštinė; пороть го-рячку karščiũotis; ~ность, -и *m.* karštumas, įkarštis; nesantũrumas, įsикарščiàvimas, ùmùmas, staigùmas.

горячò *prv.* 1. karštaĩ; 2. *prk.* aistringai, karštaĩ, ugningai; г. спóрить karštaĩ giñčytis; он стал г. просыт jis užsipólė prašýti, ėmė karštaĩ prašýti; 3. *eina tariniu* káršta.

гос... *pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiškianti valstybinis, valstybės, puz.:* госбюджет valstybės biudžetas.

госбанк, -а (государственный банк) valstybinis bānkas.

госконтроль, -я (государственная контрольная ко-миссия) valstybės kontrolės komisija.

госпит|аль, -я (*džn. karo*) ligõninė; ~альный, -ая, -ое ligõninės.

госпóдень, -дня, -дне *bažn.* viešpaties; молитва госпóдня *bažn.* tėve mūsų.

госпóдин, -а; *dgs.* господа, -òд, -òдàм 1. rõnas; 2. viešpats, valdõvas, rõnas; г. положения *prk.* padėliēs viešpats; сам себе г. pàts sàu rõnas (*nepriklausomas*); будь своему слóву г. tesėk sàvo žòdĩ.

госпóдский, -ая, -ое *pasen.* rõno (*puz. namas*), rõnų; rõniškas (*puz. drabužis*).

госпóдство, -а 1. viešpatàvimas; политическое г. po-litinis viešpatàvimas; 2. výravimas, dominàvimas, pėrsvara, pirmàvimas; г. авиации в вóздухе avi-a-cijos výravimas orė; 3. viešpatijà, viešpatýstė; ~вать, -твую, -твует *eig.* 1. viešpatàuti; 2. vý-rauti; pirmàuti, dominuoti; 3. būti įsigalėjusiam (*puz. papročiai*); 4. būti iškilusiam, būti aukštes-niam, kýšoti (*viršuj ko*).

госпóдствующий, -ая, -ее viešpatàujantis; г. класс viešpatàujančioji klàsė.

госпóдчик, -а *niek.* ponėlis, ponėkas, šunponis.

госпóдь, rócпода *v. bažn.* viešpats, diėvas; ♦ róc-поди! (ах ты, rócподи!) viešpatie!; упаси rócпо-ди! diėve ginki, apsaugok, viešpatie!

госпожà, -й *burž.* ponià, damà.

госпож|инки, -нок *bažn.* 1. žolinė (*bažnytinė šven-tė*); 2. (*stačiatikių*) pàsninkas.

госстрàх, -а (государственное страхование) valsty-binis draudimas.

ГОСТ (государственный общесоюзный стандарт) GOST, GOSTas (valstybinis bendrasąjunginis standartas).

гостевóй, -àя, -òе *šnek.* svėčio; гостевые местà sve-čių viėtos.

гостеприим|ный, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно svetin-gas, vaišingas, vaišùs; ~ство, -а svetingùmas, vaišingùmas.

гост|иная, -ой *dkt.* 1. svečių kambarys, svetainė; 2. baldų komplėktas, specialiai skirtas svetainei.

гост|инец, -нца *šnek.* lauktuvės, laukinaičiai (*vai-kams*), lauktuvių dovanà, kiškio pyragas.

гост|иница, -ы viešbutis.

гостинодворец, -ца *ikirev.* pirklys iš prekybos kiė-mo.

гост|инный, -ая, -ое; г. двор *pasen.* prekybos kiėmas, kràutuviių eilės.

гост|ить, гошý, гоститьш *eig.* viešėti, viešnagėti, kie-minėti, svečiuotis, žmonėtis.

гость, -я; *dgs.* -и, -ей *v.* svėčias, svetýs; незвà-ный г. nėkviestas svėčias, gúogis; к нам бýдут гóсти мēs laukiame svečių; считать гóstem svė-tinti; у нас гóсти мēs tũrime svečių; éхать в гóсти vaziuoti viešnàgėn, į svečius; быть в гостях бýти svečiuosė, viešnàgėje, viešėti, sve-čiuotis.

гост|ья, -и; *dgs. kilm.* -тий, *naud.* -тьям viešnià.

государств||енность, -и *m.* valstybingumas; valstybiškumas; **енный**, -ая, -ое valstybės, valstybinis; государственные границы valstybės sienos; г. флаг valstybinė vėliava; государственная измена valstybės išdavimas; государственное право valstybinė teisė; **о**, -а valstybė, viešpatijà. **государ||ыня**, -и; *dgs. kilm.* -ынь, *naud.* -ням *ist.* valdovė, karalienė; ♦ милостивая г. (*kreipinys*) gerbiamoji, meldžiamoji ponia; **ь**, -я *v. ist.* viešpats, monarchas, valdovas, caras, karalius; ♦ милостивый г. gerbiamasis pone, meldžiamasis.

гот, -а *ist.* gōtas.

гот||ика, -и *archit.* gōtika; **и||ческий**, -ая, -ое gōtinis, gōtiškas; г. шрифт gōtiški spaudmenys, gōtiškas šriftas.

готовальня, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням *brai-žiklinė*.

готовить, -влю, -вишь *eig.* 1. ruošti, rengti, taisyti; 2. gaminti; г. обед pietūs virti, gaminti pietūs; 3. mokytis, ruošti; г. уроки ruošti pamokas; **сь**, -влюсь, -вишь *eig.* 1. ruoštis, rengtis; г. в доктору tiektis, rengtis į keliōnę; baustis keliāuti; 2. būti ruošiamam; книга готовится к выходу knyga ruošiamā (greit) išleisti; 3. artėti, bręsti; готовятся крупные события bręsta dideli įvykiai.

готов||ность, -и *m.* 1. pasiruošimas, pasirengimas; parengtis; держать в готовности laikyti parengta; гатава; боевая г. kovinė parengtis; 2. pasirūzimas, pōgas, sutikimas; он изъявил г. помочь нам jis parėiskė pōgą, sutiko mums padėti; **ый**, -ая, -ое; -тов, -а -о 1. pasiruošęs, pasirengęs; pāruoštas, pārengtas; готов к отлёту pasiruošęs skristi; готов к экзаменам pasirengęs egzāminams; 2. pātiektas, pārengtas, pāruoštas, pagamintas; gātavas, baigtas; кушанье готово valgis pāruoštas, pagamintas; готовые платья gatavi, pasiūti drabužiai; жить на всём готовом turėti visą išlaikymą; 3. pasirūžęs, sutiņkas, imānantis; г. к услугам pasirengęs patarnauti, mie-lai patarnāusiu; 4. я уже готов был уйти аš buvau beiseinas; ♦ готово ātlikta, baigta.

готский, -ая, -ое gōtų; г. язык gōtų kalbā.

готтентот, -а hotentōtas.

гофрир||овальный, -ая, -ое *tech.* gofravimo, gofruojamasis; гофрированная машина gofravimo mašina; **овать**, -рюю, -решь *eig.* 1. gofruoti, raukšlinti; 2. *pasen.* raityti, rangyti, garbanoti (*plaukus*); **овка**, -и 1. gofravimas, raukšlinimas; 2. lygiagrečių raukšlių, ringių eilė.

ГОЭЛРО (Государственная комиссия по электрификации России) GOELRO (Valstybinė Rūsijos elektrifikavimo komisija).

ГПУ (Государственное политическое управление) VPV (Valstybinė politinė valdyba).

граб, -а *bot.* skrōblas, *Carpinus betulus*.

граб||арка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *spec.* karūtis, vežimėlis (*žemei vežti*).

граб||арный, -ая, -ое, **граб||арский**, -ая, -ое *tarm.* žemės kasimo; žėmkasio; **ь**, -я *tarm.* žemka-sys.

граб||астать, -аю, -аешь *eig. tarm.* 1. čiūpti, graibyti, stverti, griebti; 2. gvelbti, gležžti, grōbstyti.

граб||еж, -бежā grobimas, (api)plėšimas, lupimas; plėšikavimas, grōbstymas; *teis.* atviroji vagystė. **граб||ель||ный**, -ая, -ое grėblinis; грабельная ручка grėbliakotis; **щик**, -а grėbėjas; **щица**, -ы grėbėja.

граб||ловка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek. iron.* lupikaujanti įstaiga (*kuri išnaudoja darbininkus, pardavinėdama nenormaliai aukštomis kainomis ir t. t.*).

граб||итель, -я *v.* grobikas, grobuonis, lupikas, plėšikas, plėšūnas; niōkotojas; **ский**, -ая, -ое grobikiškas, grobuoniškas, plėšikiškas, niōkotojiškas, engėjiškas; **ство**, -а *pasen.* grobimas, plėšikavimas, niōkojimas.

граб||ить¹, -блю, -бишь *eig.* grōbti, plėšti, grōbstyti, plėšikauti, niōkoti.

граб||ить², -блю, -бишь *eig. šnek.* grėbti, grėbstyti.

граб||ли, -бель ir -блей, -блям *dgs.* grėblys.

граб||овый, -ая, -ое skroblinis, skrōblų, skrōblo.

грав||ёр, -а grāveris, gravirūotojas; rāizytojas, rėžėjas; **ный**, -ая, -ое rāizymo, graviravimo, raižybos.

грав||ий, -я grāužas, žvirgždas, žvyras, žvūrius.

гравий||ный, -ая, -ое žvirgždo, žvūro; гравийная дорога žvyruotas kėlias, žvūrkėlis.

грав||илат, -а *bot.* žiognaė, bajorūnas, dygūlžolė, *Geum*; г. речной *bot.* raudonoji žiognaė, gegūtės duona, *Geum rivale*.

гравир||овальный, -ая, -ое rāizymo, rāizomasis, graviruojamasis, graviravimo; **овать**, -рюю, -решь *eig.* rāizyti (*varyje, pliene*), graviruoti; **овка**, -и graviravimas, rāizymas; **овщик**, -а *žr.* гравёр; **овщица**, -ы rāizytoja, graviruotoja.

гравитация, -и *fiz., geol.* gravitacija.

грав||юра, -ы graviūra, raižinys; старинная г. senovinė graviūra.

град¹, -а kruša, ledaĩ; г. идёт ledaĩ kriūta, kruša bėria; г. пуль *prk.* kulų kruša; ♦ пот катился градом prākaitas piltė pylė.

град², -а *pasen.* miestas.

град||ация, -и gradacija; laipsniškumas; laipsniavimas; г. музыкальных тонов mūzikos tonų laipsniškumas.

градина, -ы *šnek.* krušos kruopā, ledėsis.

граб||инка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* krušos kruopėlė.

град||ёр, -а *pasen. žr.* градёрня; **ный**, -ая, -ое *tech.* 1. (*sūrymo*) tirštinamasis, gārinamasis; 2. āušinamasis (*bokštas*); **ня**, -и; *dgs. kilm.* -рен, *naud.* -рням 1. (*druskos*) garintuvas; garintuvė (*paalpa, kur garinamas sūrymas*); 2. āušinamasis bokštas; **овать**, -рюю, -решь *eig.* ir *įvk.* gārinti sūrymą; **овка**, -и sūrymo gārinimas.

град||о||битие, -я kruša; pasėlių išmušimas; **вой**, -ая, -ое krušos; градовая туча krušos debesis.

градоначаль||ник, -а *ikirev.* miėsto viršininkas; **ство**, -а *ikirev.* 1. miėsto sritis, apygarda; 2. miėsto viršininko įstaiga, rāštinė.

градо||носный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно *žr.* градовый.

градо||стро||ение, -я miėstų statymas, statyba; (*nauju*) miėstų kūrimas; **итель**, -я *v.* miėstų statytojas; **ительство**, -а *žr.* градостроение.

градуировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* láipsnius žymėti, graduiruoti, graduoti.

градус, -а láipsnis; г. северной широты šiaurės platumės láipsnis; десять градусов мороза dešimt láipsnių šalčio; спирт в девяносто пять градусов devyniasdešimt penkių láipsnių stiprumo spiritas; ♦ под градусом įtraukęs, įsigėręs; ~ник, -а *šnek.* termometras; ~ный, -ая, -ое láipsnių, láipsninis; градусная шкала láipsnių skalė; градусная сетка geografinis tiāklas.

гражданин, -а; *dgs.* граждане, граждан pilietis; ~анка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам pilietė; ~анский, -ая, -ое 1. pilietinis, piliečių; гражданская обязанность pilietinė pareiga; гражданская война pilietinis kāras; 2. civilinis; г. брак civilinė sątuoka; гражданское право civilinė teisė; ♦ гражданская смерть *teis. pasen.* civilinė mirtis; ~анство, -а pilietybė; права гражданства pilietybės teisės; принять советское г. priimti tarybinę pilietybę.

грай, -я *tarm. poez.* krankimas (*puz. varnų*), (*paikščių*) klegesys.

гракать, -аю, -аешь *eig. tarm.* kraukti, kranksėti (*puz. varnos*).

грамзапись, -и *m.* (граммофонная запись) 1. įrašymas į plokštelę; 2. įrašas plokštelėje (*muzikos, kalbos*).

грамм, -а grāmas.

грамматика, -и gramatika; ~ически *prv.* gramātiškai; ~ический, -ая, -ое gramatinis, gramatiškas, gramatikos.

граммофон, -а gramofonas.

грамота, -ы 1. mokėjimas skaityti ir rašyti, raštingumas; учиться грамоте mokytiis rāsto (*skaityti ir rašyti*); 2. mokėjimas, išprusimas; elementarinės žinios; 3. (oficialūs) rāstas; верительная грамота kredencijai, įgaliojamieji rāstai; почетная г. garbės rāstas; жалованная г. *ist.* privilegijų rāstas; ~ей, -я *šnek. pasen.* 1. mokantis rašyti, raštingas žmogus; 2. išprusęs, išmokslingas, apsišvietęs žmogus; ~ность, -и *m.* 1. raštingumas; 2. nusimānymas apie kurią nors sritį, raštingumas; 3. rāsto taisyklingumas; ~ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. raštingas, mokantis skaityti ir rašyti; г. человек raštingas žmogus; 2. taisyklingas, parašytas be klaidų; г. рисунок geras piešinys; 3. nusimānantis, išmānantis; г. инженер nusimānantis inžinierius.

гран, -а 1. grānas (*vaistinės svorio vienetas, lygus 0,062 g*); 2. *prk.* trūputis, krislėlis (*tik su neig. «ни»*); не выказал ни грана милосердия nerodė nė krislėlio gailestingumo.

гранат¹, -а 1. *bot.* granātmedis, *Punica granatum*; 2. granātas (*granatmedžio vaisius*).

гранат², -а *min.* granātas.

граната, -ы granatā; ручная г. rankinė granatā; метание гранаты *спорт.* granātos metimas.

гранатник, -а *жр.* гранат¹ (*1 reikš.*).

гранатный, -ая, -ое granātos, granātų.

гранатовый¹, -ая, -ое 1. *bot.* granātmedžio, granātinis; 2. vūšninis, skaičiai raudonos spalvos.

гранатовый², -ая, -ое *min.* granāto, granātinis.

гранд, -а grāndas, ispānų didikas.

грандиозность, -и *m.* grandioziškumas, didingumas; ~ый, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно milžiniškas, didingas, didžiulis, grandiozinis.

гранение, -я *жр.* grānka¹.

гран|ёный, -ая, -ое glūdintomis, šlifotomis briaunomis, kerčiuotas, briaunotas; ~ильный, -ая, -ое glūdinamasis, glōdinamasis, briaunų šlifavimo; ~ильня, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням gludyklā; akmenų šlifavimo dirbtuvė; ~ильщик, -а (*akmenų, krištolo*) glūdintojas, kerčiuotojas, briaunų šlifotojas.

гранит, -а *min.* granitas, trūotas; облицевать гранитом (одеть в г.) aptaisyti, apdaryti granitu; ~ный, -ая, -ое granitinis, granito, trūotinis; ~чик, -а granitininkas.

гранить, -ню, -нишь *eig. (akmenis)* tašyti, kerčiuoti, glūdinti, briaunoti, šlifuoti; ♦ г. мостовую trintis pō gatvę, bastyti, vālkiotis.

гран|ица, -ы 1. ribā, ežiā; держать себя в границах пристойности *prk.* nepėržengti padorūmo ribų; 2. (*valstybės*) siena, pasienis; на границе pasienyje; ♦ за границу į užsienį; за границей užsienyje; из-за границы iš užsienio; ~чить, -чу, -чишь *eig.* 1. turėti bendrās sienas, susisiekti, ribotis, susidūrti, susieiti, susibėgti; 2. *prk.* panėšėti, turėti panašumų; trūcость в бою граничит с предательством bailūmas kovoje yrā konė išdavimas.

гранка¹, -и glūdinimas, briaunėjimas, šlifavimas, tašymas (*puz. akmenų*).

гранка², -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *spst.* skiltis, skiltinė nuotrauka.

грановитый, -ая, -ое; -вит, -а, -о *pasen.* kerčiuotas, kampūotas, briaunotas.

грану|лировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk. med., tech.* granuliuoti (*versti grūdėliais*); ~ироваться, -руется *eig.* ir *įvk. med., tech.* granuliotis; ~яция, -и granuliavimas, granuliacija.

грань, -и *m.* 1. ribā; на грани безумия *prk.* prie beprotybės slekščio; проводить стропу г. *prk.* griežtai skirti; griežtai atriboti, išvėsti griežtą ribą; 2. plokštuma, šonas; sienėlė (*puz. kristalo, fizinio kūno*); 3. *mat.* skaitmenų skiltis.

грассировать, -рую, -руешь *eig.* grebluoti.

граф, -а grāfas.

графá, -ы skiltis, graiā (*lentelės, teksto; popieruje*).

график¹, -а 1. grāfikas, diagramā; 2. grāfikas, tvarkāštis; ездить по графику važinėti pagal grāfiką.

график², -а grāfikas (*menininkas*).

графика, -и grāfika.

графин, -а ropinė, grafinas; ~чик, -а ropinukė, grafinėlis.

графиня, -и; *dgs. kilm.* -нь, *naud.* -ням 1. grafienė; 2. grafaitė.

графит, -а *min.* grafitas; ~ный, -ая, -ое, ~овый, -ая, -ое grafitinis, grafito.

граф|ить, -флю, -фийшь *eig.* skiltis brėžti, skilčiuoti, grafuoti; ~ически *prv.* grāfiškai; ~ический, -ая, -ое 1. brėžtinis, grāfinis, grāfiškas; 2. grāfikos; ~ление, -я skilčiaiavimas, skilčių dārymas, brėžimas; ~лёный, -ая, -ое (su)skilčiuotas (*puz. popierius*), sū skiltimis, grafuotas.

граф||блог, -а grafològas; ~оло́гия, -и grafològija.
графома́н, -а grafomānas; гра́еива; ~ия, -и grafomānija.

гра́фо||кий, -ая, -ое grāfo, grāfiškas; ~тво, -а 1. grāfo titulas, grafystē; 2. grafystē (*grafo valdoma titulis*).

грацио́зн||ость, -и m. gracingūmas; ~ый, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно gracingas, grakštūs.

гра́ция, -и 1. grācija, grakštýbē; grakštūmas; 2. *prk.* gražuolē.

грач, -á *zool.* kóvas, kóvarnis, *Corvus frugilegus*; ~и́нный, -ая, -ое kóvo, kovū; ~онок, -нка; *dgs.* -чата, -чат kovēnas, kovūkas.

гребёнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам šukēlēs, šukos; ♦ стричь под гребёнку *trupai* kiřpti (*plaukus*); стричь всех под одну гребёнку *visus* teřpti, varýti ařt vieno kurpālio.

гребёнчатый, -ая, -ое šuku pavidalo, dantúotas (*puz. skiauterē*).

гребень, -бня *v.* 1. šukos; 2. linšukēs, brauktūvai; (*vilny*) karštūvai; 3. (*gaidžio*) skiauterē; с гребнем skiauterētas; 4. (*stogo*) kraigas, šelmuo, gūbrys, čiūkuras; 5. (*bangos, kalny*) keterā, šerýs; 6. *tech.* (*rafo*) aňtbriaunis; (*užtvankos*) viršus; 7. *tekst.* velenēlis; крýглый г. *adatýtas* velenēlis.

гребёц, -бу́ц 1. (*šieno*) grēbējas; 2. irklúotojas, irklininkas, yrējas, yrikas.

гребешо́к, -шкá 1. šukēlēs; 2. (*gaidžio*) skiauterēlē; ♦ петуши́ный г. *bot.* skiauterētasis kupolis, skiauterinis žvaginýs, *Melampyrum cristatum*.

гребло́, -á brauktūvas, brauktas (*kaupei nubraukti*); ме́ра под г. lųgmalas, braūkinas saikas.

гребля́, -и 1. irklāvimas; yrimas(is); идт́и на гребле irklúoti, irstyti; 2. *term.* (*šieno*) grēbimas, grēbēs, grēbē.

гребной́, -а́я, -ое irklinis (*puz. laivas*); irklāvimo, irklúojamas, irstomas; гребное колесо́ лаіваратис; г. винт лаівасрайтис; г. спорт irklāvimo spõrtas.

гребё́к, -бкá 1. *tech.* brauktē; 2. brauktūvas (*kaupei nubraukti*); 3. ýris; 4. žēris, brākis; 5. *tech.* griebtūvas.

грежу́ *žr.* грэзить.

грéза, -ы 1. svajonē, svajā, godā; 2. sāpnas, klie-desýs, kliecinýs, klieďmenys; regējimas, vizija.

грéзить, -эжу, -эзишь *eig.* 1. svajóti, vaizduotis; 2. sapnuoti, klieďēti, svaitēti; ~ся, -ится *eig.* 1. vaidēntis, dingotis, ródytis, matýtis; мне грéзилось mán dingojos, róďēs, vaidēnos; 2. sapnuotis.

грéйдер, -а *tech.* gréideris (*mašina*).

грек, -а graikas.

грелка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам šildytūvas, pāšildas; gorē (*indas su žarijomis pasišildyti*); (*elektros*) kaĩtintūvas.

грем||е́ть, -млю́, -мйшь *eig.* 1. griāusti, griāudēti, grumēnti, grumēti, dunduliuoti, dundēti; 2. taršketi, tratēti, barškēti (*puz. pinigai*), dūzgēti, žvangēti (*puz. pentinai*); 3. *prk.* skambēti, aidēti; сла́ва егó гремі́т jō šlovē skaĩba; ~у́чий, -ая, -ее; -муч, -а, -е trunkūs, bildūs, žvangūs, griausmingas; ♦ гремучая змея́ *zool.* barškuolē (*gyvatė*), *Crotalus dirissus*; г. газ sprógstamosios

dūjos; гремучая прутть *chem.* gývsidabrio fulminātas, sprogstantýsis gývsidabris.

гремущка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам šnek.

1. barškalas, barškutis; 2. žvagūlis, skambalēlis.

грена́, -ы grenā (*šilkaverpio patelēs kiaušinėliai*).

гренаде́р, -а *ist.* grenadiērius.

гренки́, -ов *dgs.* (*vns. grenók*, -нкá) spirginti dūonos griežinėliai, skrebūčiai, džiuvėsiukai.

гrestя́, гребу́, гребёшь; *būt.* grēb, grēblá, -лó *eig.* 1. grēbti (*šieną*), grēbstyti; 2. žērti, žarstyti (*puz. pelenus*), kuřpti (*grūdus*), graibstyti, kapsytyti (*žemę*); 3. irti(s), irklúoti.

греть, грею́, грéешь *eig.* šildyti; ♦ г. ру́ки о́коло чего́ nedorai pelnytis iš kó; ~ся, грею́сь, грéешь-ся *eig.* šildytis, kaĩtintis; kaĩsti.

грех, -á 1. *bažn.* nuodēmē; перво́родный г. *bažn.* pirmoji nuodēmē; 2. kaltē, klaidā, bėdā, piktenybē; éто мой г. таĩ māno kaltē; случи́лся такой г. atsitiko tokiā bėdā; ♦ с грехо́м попола́м neĩ šiō, neĩ tō, šiaĩp taĩp, pusėtinai, pusbėdžiu; г. так де́лать таĩp darýti pėdera; не г. отдохну́ть léis-tina pa(s)ilsėti; тут не без грехá čiā kažkās negėra; не́чего грехá тайть nėrā kō slėptis; ~овный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно *bažn.* nuodėmingas.

грехово́дни||к, -а *pasen. šnek.* nusidėjėlis; pasi-lėidėlis, ištivirkėlis; ~ца, -ы *pasen. šnek.* nusidė-jėlē; pasilėidėlē, ištivirkėlē; ~чать, -аю, -аешь *eig. pasen. šnek.* paleistuváuti, ištivirkáuti, lat-rauti.

грехопаде́ние, -я *bažn.* (*Adomo ir levos*) nusidė-jimas, nuodēmē; iš kėlio išklydimas.

греци́зм, -а *lingv.* grecizmas, graikýbē.

грецки́й, -ая, -ое: г. opėx *bot.* didýsis riešutas, graikinis, valākinis riešutas, *Juglans regia*.

грéча, -и *žr.* гречи́ха.

гречáнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам graikē.

грéческий, -ая, -ое 1. graikų, graikinis, graikiškas; г. наро́д граіку́ tautā; грéческие пэсни́ граіки́ш-кос daĩnos; 2. Graikijos.

гречи́||ха, -и *bot.* grikis, grikas, *Fagopyrum*; *kuop.* gričiai; луговáя г. гувātžolē, *Polygonum bistorta*; ~шный, -ая, -ое grikių, grikinis.

грéчневый, -ая, -ое grikinis, grikiēnis, grikių; грéч-невая крупá grikinēs kruobros; грéчневая каша grikiēnē, grikainē, grikių kōšē.

греша́ть, -шý, -шйшь *eig.* 1. *bažn.* nusidēti, nuodēmē darýti, nuodėmiáuti; 2. apsirikti, klaidā darýti, nusidēti; г. протів граммáтики darýti gramātinių klaidų.

грешн||ик, -а *bažn.* nusidėjėlis, paklaidūnas; ~ица, -ы nusidėjėlē; ~о éina tariniu šnek. nuodėminga, nuodēmē, nedovanótina; ~ый, -ая, -ое; -шен, -шнá, грéшно 1. *bažn.* nusidėjęs (*puz. žmogus*), nuodėmingas; 2. baūstinas (*puz. darbas*), nedovanótinas.

грешо́к, -шкá *šnek.* mažā kaltē, nuodėmėlē, silpnybē; и за ним во́дятся грешки́ iř jis nē šveĩtas.

ГРЭС (госуда́рственная райо́нная электростáнция) VRES (valstybinė rajoninė elektros stotis).

гриб, -á grýbas, kremblýs; budis; соби́рать гри́бы grybáuti; несоверше́нные гри́бы *bot.* grýbšiai; бе́лый г. *bot.* tikrinis, storkótis, baravýkas,

Boletus edulis; горький г. pažuolis, aitrūsis baravūkas; несъедобный г. šūngrybis, kiaučiabudė; ♦ г. съестъ *šnek.* turėti nepasisekimą.

грибковый, -ая, -ое *biol.* grybėlių, grybėlinis.

грибница, -ы 1. *šnek.* grūby, kremblių sriubà, kremblinė, grybinė; 2. grybiėna, grūby baltis, micėlis; 3. *šnek.* grybautoja.

грибной, -ая, -ое kremblių, kremblinis, grūbinis, grūby; грибно́е мѣсто kremblinė, grybijà, grybūpas.

грибок, -бка 1. grybėlis, krembliukas; 2. *biol.* grybėlis (*mielių*).

гриб||а, -ы 1. kačiai; 2. apaugęs mėdžiais kauburys; ♦ брать за грибу *prk.* tvėrti už pakarpōs; ~астый, -ая, -ое; -аст, -а, -о *šnek.* ilgakačtis, sū kačiais, karčiūotas.

грибеник, -а *šnek.* (*moneta*) dešimtkapeikė.

грибистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *žr.* грибастый.

гривка, -и 1. maži kačiai, karčiukai; 2. *šnek.* kiřčius, kiřčiai.

гривна, -ы; *dgs. kilm.* -вен, *naud.* -внам 1. *ist.* grivina (*senosios Rusijos piniginis vienetas*); 2. (*sidabrinis ar auksinis*) senovės kėklo pėpuoėalas.

гридень, -дня *v. žr.* гридь².

грид||ница, -ы, ~я, -и; *dgs. kilm.* -ден, *naud.* -дням *ist.* (*senosios Rusijos*) kunigaiķščių piliės patalpà, kuriojė gyvėndavo jaunesnioji kariaunà.

гридь¹, -и *m. ist.* kuop. jaunesnioji senosios Rūsijos kunigaiķščio kariaunà.

гридь², -я *v. ist.* kariaūnos narys, kariauniņkas.

grim, -а *tea.* grimas; наложитъ г. nugrimuoti.

grimá||а, -ы grimasà, vypsnyš; скорчить grimácy susiraũkti, susũkti vėidà, išsiviẽpti; ~ник, -а *šnek.* grimāsininkas, vaipūnas; ~ница, -ы *šnek.* grimāsininkė, vaipūnė; ~ничать, -аю, -аешь *eig.* vėidà kraipyti, viẽptis, vaipyti, grimasàs daryti, darkyti.

grim||ер, -а *tea.* grimuotojas; ~ировать, -рюю, -рюешь *eig.* grimuoti; ~ировка, -и (*nu*) grimavimas.

грипп, -а *med.* gripas, influėnca, pāsargos; ~озный, -ая, -ое *med.* gripo, influėncos, gripinis.

гриф¹, -а *zool.* grifas (*paukštis*), avėdra, *Gypaetus*.

гриф², -а (*styginių muzikos instrumentų*) pōstygis, kaklėlis, grifas.

гриф³, -а grifas (*antspaudinis parašo atspaudas*).

грифель, -я *v.* rašiklis, grifelis; ~ный, -ая, -ое rašiklinis, grifelinis.

гроб, -а kařstas, grābas, rakštis; ♦ он стоит одной ногой в гробу jis jau viena kójà įkėlęs į kařstà; идти за гробом lydėti į kapus numirėlį; вогнатъ в г. nuvaryti į kapus; ~ница, -ы aĩtkapis; kàpo pamiņklas; (puošni) grābvietė, mauzoliejus; ~овой, -ая, -ое kařsto, grābo, kařstų; kàpo, kapų; г. мастрєр kařstininkas; ♦ г. rólос dūslūs, apmiręs balsas; гробовая тишина mirties, kapų tylà; до гробовой доски kól gyvas, ligi gyvōs galvōs, ligi kařsto lentōs; ~овщик, -а karstadirbys, grābius, grabų, kařstų dirbėjas, grabdirbys.

гробкопатель, -я *v.* duobkasys.

гроз, -а grōgas (*romas su karštu vandeniu ir cukrumi*).

грозá, -ы 1. perkūnija, áudra sū perkūnija; грянула г. superkūnàvo, užėjo áudra; 2. *prk.* baugas, siaubas; baisenybė; он для всех г. jis yrà visų baugas; 3. grasà; лаской большего добьешься, чем грозой гėrumu daugiau laimėsi, nekaip piktu.

гроздовник, -а *bot.* varpėnis, *Botrychium*.

гроздь, -и; *dgs.* grōdzi ir grōdzь, grōzdėй ir grōdzьев *m.* (*uogų*) kėkė, kėsulas, (*riešutų*) grūmulas, kėmuras.

грозить, грожу, грозишь *eig.* 1. grasinti (*puz. pirštu*), grumėnti, grumóti; дом грозиť развалиться trobà artį griuvimo, begriūvanti; 2. grėsti; нам грозиť опáсность mums grėsia pavōjus; ~ся, -ожусь, -озимься *eig.* grasinti, grumóti.

грози||о *prv.* rūščiai, baūgiai; nuōžmiai; ~ый, -ая, -ое; -зен, -знá, -зно 1. grūmójamas, grasinantis, grėsmingas, gāsdinamasis, grėsūs; 2. rūstūs, nuōžmūs, žiaurūs, smarkūs; baisūs; 3. baisingas, baugūs, bauginamas; 4. *šnek.* grōznàя туча áudros debesis.

грозовой, -ая, -ое audringas (*puz. laikas*), perkūningas; áudros, áudrinis (*puz. debesis*), audrōtas.

гром, -а 1. griaustinis, griaūsmas, perkūnas, dundulis; г. гремит гriaudžia; 2. treňksmas, griaudimas, dundesys, dūzgesys, griaūsmas, bilsmas; ♦ раздался г. рукоплесканий suaidėjo triukšmingi plojimai; метать громы и молнии perkūnuotis, žaibūs láidyti, kėiktis, plýšoti; (как) г. среди ясного неба kaip perkūnas iš giėdro dangaus.

громá||а, -ы 1. didžiulė krūvà; didžiulis, milžiniškas daiktas, milžinas; громáды гор kalnai milžinai; 2. *ikirev.* (*valsčiaus*) vėrų kúopa, susirinkimas, vyrija (*Baltarusijoje ir Ukrainoje*); ~ина, -ы labai didelis, galýbiškas, milžiniškas daiktas; ~ность, -и *m.* baisūs dídumas, milžiniškumas; ~ный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно baįsiai, didžiai didelis, didžiulis, milžiniškas; baįsioniškas.

громий||а, -ы *šnek.* plėšikas, pasiaubėlis, pogrōmininkas; įsiláuzėlis; ~ть, -млю, -мшь *eig.* 1. pýřkinti, triuškinti, daužyti; г. печáми своих врагōв *prk.* kalbomis triuškinti sàvo priešus; 2. niókti, siaũbti, naikinti, pogrōmuoti, plėšti.

громк||ий, -ая, -ое; -мок, -мкá, -мко 1. balsingas, garsūs, balsūs, skardūs; trunkūs (*puz. balsas*), skambūs (*puz. varpas*); грóмкиє фразы skaĩbios frāzės; грóмким rólосом didžiū balsų; pilna búrna (*šaukti*); 2. *prk.* garsingas, šlovingas; garsūs, išgarsėjęs, pagarsėjęs; г. процєс pagarsėjusi bylá; 3. *prk.* išpūstas, pasipūtes, tūščias; ~о *prv.* balsiai, gaįsiai; говорить г. gaįsiai kalbėti, rarúoti, lalėti.

громкоговоритель, -я *v.* (*радио*) garsiakalbis.

громкоголосый, -ая, -ое; -лос, -а, -о didžiabalsis, skardžiabalsis, balsingas, garsiakalbis.

громкость, -и *m.* garsumas, skardumas, skambumas, garsingumas.

громовёржец, -жца 1. *poez.* griausminiņkas, griausmavaldys (*Dzeuso ir Jupiterio epitetas*); 2. *prk.* iron. rūstūs vādas, viřšininkas.

громовой, -ая, -ое 1. griaūsmo, griaustinio, perkūno; громовая туча griaustinio debesis; г. удар perkūno spýris, trenkimas; 2. *prk.* griausmingas,

perkūniškas, trunkūs, trenksmingas; 3. *prk.* triuškinantis, naikinantis.

громагласн||о *prv.* 1. griausmingai, trenksmingai, traūkiai, smarkiai, stipriū balsū; 2. *prk.* viešai, visiems girdinti; **~ый**, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно (*labai*) garsūs, perkūniškas, griausmingas, trenksmingas.

громозвучный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *žr.* громогласный.

громоздить, -зжý, -здишь *eig.* grioglinti, griozdinti, griozdóti, kerėblinti; kaupinti; **~ся**, -зжýсь, -здишься *eig.* 1. *pasen.* grioglintis, griozdintis; 2. dunksóti, riogsóti, barkšóti, stúksóti, púpsóti, kúpsóti, branksóti.

громоздк||ий, -ая, -ое; -док, -дка, -дко griozdīškas, griozdūs, keblūs, gremėzdīškas, žalgūs; громозд-кая вещь gramózdās, griózdās, gremėzdās; **~ость**, -и *m.* gramozdīškūmas, griozdīškūmas.

громоносный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. griaustininis, griáudžiantis, griausmingas, griausmūs; 2. *prk.* rūstaujantis, baisingas.

громоотвод, -а perkūnsargis, žaibólaidis.

громopodobный, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно griausmingas, garsingas.

громче 1. *bdv.* грóмкий *aukšt.* 1.; 2. *prv.* грóмко *aukšt.* 1.

громыш||ать, -аю, -аешь *eig.* dundėti, grumėnti, grumėti; dardėti, dudėti, bildėti, trinksėti, griáusti, džerskėti; **~нуть**, -нý, -нешь *įvk.* sududėti, trinkelėti, bilstelėti, subildėti, treñkti, padrioskėti, papoškėti, sutrinkseti.

гросс, -а *pasen.* gróšas (*dvylika tuzinų*).

гроссмейстер, -а 1. *šachm.* didmeistris; 2. *ist.* (*ordino*) didysis magistras.

грот¹, -а olà, póžemis, grótas.

грот², -а *jūr.* didburė, grótas.

гротеск, -а гrotėškas (*1. kūrinys; 2. šrifto rūšis*); **~ный**, -ая, -ое, **~овый**, -ая, -ое гrotėškinis; гrotėсский стиль гrotėškinis stilius; гrotėсская роль гrotėškinis vaidmuo.

грот-мачта, -ы *jūr.* grótsčiai.

грóхнуть, -ну, -нешь *įvk.* trinkelėti, treñkti, nubrazdėti, nudardėti, blinktelėti, nutrinkseti; **~ся**, -нусь, -нешься *įvk.* žnėktelėti, drióktelėti, kėžtelėti, trinkelėti, klàktelėti, treñktis.

грóхот¹, -а krėtilas (*retas sietas*), krečià, krėstis.

грóхот², -а dundesys, bildesys, dardesys (*ratų*), bilsmas (*patrankų*), treñksmas, trinksėjimas; **~ать**, -хочý, -хóчешь *eig.* dundėti, du(n)dėti, drióskėti (*apie patrankas*), grumėti, grumėnti; bildėti, čerskėti, bruzgėti, trinkėti, trinksėti, tratėti, dardėti (*pvz. ratai*), džerskėti.

грохотить, -хочý, -хотишь *eig.* *tech.* sijóti krėtilu.

грош, -á skatikas, grāšis; **◆** ломаный г. nudilęs skatikas, meňkas pinigas, įuodikis; три грошà dvylėkis; ни в г. не стáвить visái nevertinti, visái nesiskaityti; г. емý ценá jis niėkam vertas; ни грошá за душой нет нē skatiko nērà kišėnėje; ни за г. дēл меňко gālo; **~овый**, -ая, -ое *šnek.* labai pigūs, meňkas, labai menkōs vertės, bevertis; skatikinis; niekaniėkiškas.

грýба, -ы *tarm.* 1. kambarinė kōklinė krósnis; gūlimas priėkrošnis, gulėklis; 2. *pasen.* aukštinis (*anga lubose dūmams išėiti*).

грубеть, -ею, -еешь *eig.* 1. šiurkštėti, diržti, grūbti; (*apie augalus*) stabarėti, medėti, darytis stambiastiėbiam; 2. stačiokiškam darytis, storžievėti.

груб||ть, -блю, -бйшь *eig.* stačiabuñniškai, šiurkščiai, atžarai kalbėti, stačiaburniuoti, stačiokiškai, storžieviškai elgtis, kalbėti, būrą láidyti, įžuláuti; **~ян**, -а *šnek.* stačiokas, stádurinis, šiurkštuolis, stačiabuñnis, nepraustabuñnis, biaurasnūkis, šūnburnis, aulabuñnis, akižara, akižaga, storžievis; **~янить**, -яню, -янишь *eig.* *šnek.* *žr.* грубйть; **~янка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* stačiokė, stádurinė, šiurkštuolė, stačiabuñnė, nepraustabuñnė, biaurasnūkė, šūnburnė, aulabuñnė, storžievė; **~янство**, -а *šnek.* storžieviškūmas, stačiokiškūmas, akižarybė, stačiaburniávimas, stačiaburnystė.

грубость, -и *m.* 1. grubūmas, šiurkštūmas; 2. apgrabūmas; 3. stačiokybė, stačiokiškūmas, šiurkštýbė, storžieviškūmas, atžarybė, akižarybė.

грубошерстный, -ая, -ое šiurkščiaivilnis.

грубый, -ая, -ое; груб, грубá, грубо 1. rupūs (*pvz. valgis*), stambūs (*pvz. smėlis*); 2. stóras (*pvz. audeklas*), kiltas; 3. šiurkštūs (*pvz. balsas*), atžaras (*pvz. kalba*), atžagas, atžulūs; 4. drėbtinis, (at)grubūs, grubnágiškas (*pvz. darbas*); 5. gramblūs; pástiras, apdiržęs; 6. storžieviškas, galvijiškas, stačiokiškas; 7. apýtikris, apgrabūs, paviršutiniškas, netikslūs; г. подсчёт apýtikris apskaičiávimas; в грубых чертах bendrais, apýtikriais brúožais; 8. *prk.* akiplėšiškas, šlykštūs, įžulūs; г. обман šlykšti apgavýstė, apgaulė; **◆** грубая ошибка stambi klaidà.

груда, -ы krūvà, kaupas, krúšmeta, (*akmenu*) šūsnis, šūtis, (*malų*) rietuvė, (*drabužių*) gėzulas, daugybė; лежать грудою kúpsóti.

грудастый, -ая, -ое; -аст, -а, -о *šnek.* 1. krūtiningas; 2. didžiakrūtis; storakrūtis; 3. piršingas (*apie arklį*).

грудина, -ы 1. *anat.* krūtinkaulis; 2. *šnek.* žąsiės gūžys; 3. *žr.* грудинка.

грудинка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам krūtininė (*mėsa*).

грудница, -ы *med.* krūčių uždegimas.

грудной, -ая, -ое 1. krūtinės, krūtininis; грудная кость *anat.* krūtinkaulis; грудная клетка *anat.* krūtinės ląstà; г. рóлос gilūs, krūtininis balsas; 2. žindomas; г. ребёнок žindomas kūdikis; 3. kūdikio, kūdikiškas; г. вóзраст kūdikio amžius; **◆** грудная чахóтка *šnek.* plaūčių džiovà; грудная жаба *med.* krūtinės anginà, stenokárdija, *Angina pectoris*.

грудобрюшный, -ая, -ое: грудобрюшная прегрáда *anat.* diafragmà, dāngos, išdangčiai.

грудь, -и, о грýди, в грудй, на грудй; *dgs.* грýди, -дей *m.* 1. krūtinė; 2. (*moters*) krūtis; кормить ребёнка грýдью žindyti vaikà; отнять ребёнка от грýди nujūnkyti vaikà; 3. (*arklio*) piršys; 4. (*vyriškų marškinių*) krūtinė, aňtkrūtinis; **◆** стоять за когó-л. грýдью mūru stovėti už kà.

гружение, -я pakrovimas (*pvz. vagonų*).

груз, -а 1. kroviniai, krovinys, kraulaí, įkrova; 2. slúogas, slúogtis, krūvis, svóris, sunkūmai,

sunkmenā, balāstas; накладывать г. slūogus sluogūoti; 3. *prk.* sunkūmas, sunkenybē, našta.

груздь, -я; *dgs. kilm.* -ей *v. bot.* kartēlē, pakarklis (*grybas*), grūzdas, *Lactarius piperatus*; ♦ назвавшись грүздем, полезай в кұзов nebūk peř saldūs — praris.

грузило, -а *gramzdiklis*, pāsvaras, svarlīs, svam̄balas, grīmzdas (*tinklo*).

грузин, -а *gruzinas*; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *gruzinē*; ~ский, -ая, -ое 1. *gruzinų*, *gruziniškas*, *grūziškas*; 2. *Grūzijos*.

грузить, грузю, грүзишь и грүзишь *eig.* 1. *krąuti*, *sunkumūs dėti*; 2. *nardinti*, *gramzdinti* (*į vandenį*); ~ся, грузюсь, грүзишься и грүзишься *eig.* 1. *būti kraunamām*; 2. *krąutis*.

грүзка, -и (*pa*)*krovimas*; г. товáров *prėkių* *krovimas*.

грүзнеть, -ёю, -ёешь *eig. šnek.* suñkti, *sunkėti*; *pilnėti*, *riebėti*.

грүзнить, -ну, -нешь; *būt.* *grūz*, -ла, -ло *eig.* 1. *grīmzti*, *gramzdeti*; 2. *tviñkti*, *tėšti* (*puz. tešmuo*); ~ый, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно 1. *sunkūs*, *svarūs*; 2. *suñkiai prikrautas*; *apsikrovęs*, *prisi-krovęs*, *ratuotas* (*puz. bitė*).

грузовик, -а *suñkvežimis*.

грузовладелец, -льца *krovinių* *saviniñkas*.

грузовый, -ая, -ое 1. *krovinių*, *krautų*, *kroviniųis*, *króvinio*; г. транспорт *krovinių* *transpórtas*; *гpy-зовая* *kвитанция* *króvinio* *kvitas*; 2. *kraunamasis*, *krovimo*.

грузо||оборот, -а *krovinių* *apųvarta*; ~отправитель, -я *v. krovinių* *siuntėjas*.

грузоподъёмность, -и *m.* *keliamoji* *galia*, *keliamasis* *rajęgumas*; ~ый, -ая, -ое (*pa*)*keliamasis*, *kilnójimo*; г. кран (*krovinių*) *kilnójimo*, *keliamasis* *krānas*.

грузопо||лучатель, -я *v. krovinių* *gavėjas*; ~ток, -а *krovinių* *sraūtas*.

грүзчик, -а *krovėjas*, *krovikas*.

грунт, -а 1. *gruñtas*, *kietžemis*; *armuō*, *žemė*, *laukas*, *dirvā*; *пересадить* в г. *pėrsodinti į lauką* (*augalų iš puodo ar inspekto*); 2. (*dažant*) *gruñtas*.

грунтовать, -түю, -түешь *eig.* *gruntuoti* (*dėti pirmaįjį dažų sluoksni*); ~ся, -түется *eig.* *būti gruntuojamam*.

грунто́вка, -и *gruntāvimas*.

грунтово́й, -ая, -ое 1. *gruñto*, *kietžemio*, *dirvóžemio*, *dirvožeminiis*, *gruñtinis* (*puz. vanduo*); *грун-товая* *дорóга* *pėgrįstas* *kėlias*, *gruñtkelis*; 2. *gruñtinis*, *žr. грунт* (2 *reikš.*).

группом (*групповой* *комитет*) *grūpės* *komitėtas*.

группа, -ы *grūpė*, (*grybų*) *gúotas*, (*salų*) *kasrā*, (*žmonių*) *būrỹs*, *ratėlis*.

группир||овать, -рүю, -рүешь *eig.* *grupuoti*, *grūpėmis*, *gúotais* *suskirstyti*, *sudėlióti*; ~оваться, -рүется *eig.* *grupótiis*, *būriúotis*, *būrtis*; ~овка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. (*su*)*grupāvimas*, *suskirstymas*; 2. *grupuótiė*.

группов||од, -а *grūpės* *vadovas*; ~оды, -ая, -ое *grūpės*, *grūpinis*, *būrio*; г. снимок *grūpinė* *púotrauka*.

грустить, -ущу, -устйшь *eig.* *liūdėti*, *liūsti*, *gedėti*.

грүстн||о 1. *prv.* *liūdna*, *skuřdžiai*; 2. *eina tariniu* *liūdna*; мне г. *mān liūdna*; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. *liūdnas*, *nuliūdęs*, *sielvartingas*, *gedūs*; 2. *gūdūs*, *graudūs*, *skurdūs*.

грусть, -и *m.* *liūdesys*, *liūdnumas*, *graūdis*, *sielvartas*, *nuliūdimas*.

грүш||а, -и *bot.* *kriáušė*, *Pirus*; *земляная* г. *būlvinė* *saulėgrāža*, *topināmbas*, *Helianthus tuberosus*; ~анка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *bot.* *kriáušlapė*, *Pirola*; ~евидный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *kriáušiškas*, *kriáušės* *pavidalo*; ~евый, -ая, -ое *kriáušės*, *kriáušių*, *kriáušinis*; ~овка, -и *kriáušių aūtpilas*.

грүж||а, -и 1. *med.* *išvarža*, *trūkis*, *pótrūkis*, *kylā*; ~евой, -ая, -ое, ~евый, -ая, -ое *išvaržos*, *trūkio*, *kylōs*.

грүзло, -а *žąslai*, *žąslos*, *žabōkliai*, *žabōklės*.

грүзнуть, -нү, -нешь *įvk.* *krımstelėti*, *kiek* *pagraūzti*, *įkásti*.

грүзня, -й *šnek.* 1. (*gyvulių*) *piautynės*; 2. *prk.* *riejimas*, *rietenos*.

грүзовой, -ая, -ое *kremtamasis*.

грүзть, -зү, -зёшь; *būt.* *grūz*, -ла, -ло *eig.* 1. *grāuzti*, *krımsti*, *kramsnóti*, *gružnóti*; *kramtyti*, *triāušinti*, *triaūkšti* (*puz. riešutus*); 2. *prk.* *rieti*, *gizėnti*, *suósti*, *gėlti*, *grāužti*; *тоská* *грүзет* *eró* *cėрдие* *ilgesys* *jām širdį* *gėlia*, *grāužia*, *ėda*; ~ся, -зүсь, -зёшсь; *būt.* *грүзся*, -лась, -лось *eig.* 1. *piautis*, *riėtis*, *ėstis*; 2. *prk.* *šnek.* *riėtis*, *vaidytiis*.

грүзүн, -а *zool.* *graužikas*, *Rodentium*.

грүзь, -и *m.* *šnek.* *grūžtis*, *dieglỹs*, (*pilvo*) *guñbas*.

грүмза, -ы *šnek.* *niūrzga*, *bamblỹs*, *zirzľỹs*.

грядá, -ы; *dgs. vard.* *гряды*, *naud.* -ам 1. (*gėlių daržo*) *lysvė*, *lyśė*, *lovėlė*, *ežiā*; 2. *eilė*, *rúožas*, *virtinė*; 3. *kalnỹnas*, *kauburỹnas*, *gaugaryñnas*, *gūbrỹnas*, *kalnāgūbris*.

грядиль, -я *v. (plūgo)* *grāžulas*, *valdas*.

грядка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. *ly-sėlė*, *lysvė*; 2. (*vežimo*) *drānga*; *gardis*; 3. *tarm.* *kārtis*, *virdis* (*džiauti kam nors*); 4. *dgs. tarm.* *rieklės* (*malkoms džiovinti*); 5. *dgs. tarm.* (*arklo*) *rañktūriai*, *rankavėtai*; 6. *dgs. tarm.* (*kopė-čių*) *spyriai*.

гряд||ковый, -ая, -ое *lysvėlių*; ~но́й, -ая, -ое *au-gantis* *lysvėlėse*.

грядүш||е, -ero *dkť.* *ateitis*, *rýtdiena*, *rytójus*; ~ий, -ая, -ее *būsimas*, *būsimasis*, *ateinantis*, *ateitiēs*; *artėjantis*; ♦ на сон г. *lābai nākčiai*, *prieš einant* *gulti*; *prieš miegā*.

грязевик, -а *tech.* *puřvo* *gaudiklis*.

грязевой, -ая, -ое *puřvų*, *duñblų*; *грязевая* *ванна* *puřvo voniā*.

грязелеч||бница, -ы *puřvo* *gydyklā*; ~ние, -я *gū-dymas* *puřvū*.

грязи, -ей *dgs. žr.* *грязь* (3 *reikš.*).

грязща, -и *šnek.* *didelis* *puřvas*.

грязн||еть, -ёю, -ёешь *eig.* *tėptis*, *teřstis*, *čiurti*, *purvinām*, *nešvariām* *darytis*, *susipuřvinti*; ~ить, -нүю, -нишь *eig.* *puřvinti*, *teřsti*, *muřzinti*, *mūrkš-linti*, *pařšinti*, *tėpti*, *čiurinti*, *terlióti*, *tėplióti*; *šiūkšlinti*; ~иться, -нүсь, -нишь *eig.* *tėptis*, *čiurti*, *muřzintis*, *puřvintis*, *terliótiis*.

грязно 1. *prv.* nešvariaĩ, murzinaĩ, purvinaĩ; 2. *ei-na tariniu* puřvina; на дворѣ г. kiemė puřvas, nešvarũ; ~тá, -ы nešvarũmas, purvinũmas.

грязну́ля, -и *v. ir m. šnek.* muřzius, skrėtena, mūrza, nusitėpėlis, žebrys, teřlius, mūrksėla; nėvala, muřzė, nusitėpėlė, teřlė, žebř.

грязну́ть, -ну, -нешь *eig. šnek.* 1. klimpti, grimzti, margėti; 2. klimpsoti, grimzdėti.

грязну́ха, -и *v. ir m. tarm. žr.* грязну́ля.

грязну́шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *v. ir m. šnek. žr.* грязну́ля.

грязный, -ая, -ое; -зен -знá, -зно 1. puřvinas, muřzinas, pařšinas (*puz. veidas*); sũteptas (*puz. popierius*), sučiũrintas (*puz. drabuřis*), supuřvintas; nešvarũs (*puz. kiemas*); dumblinas (*puz. veřimas*); 2. neřyas (*puz. vanduo*), sũterřtas; 3. puřvinas, klampũs, iřmũres (*apie keliá*); 4. *prk.* nešvarũs, řlykřtũs; грязные дела neřvarũs darbėliai.

грязови́к -á *zool.* plokščiasnėpis bėgikas (*paukřtis*), *Limicola falcinellus*.

грязь, -и, о грязи, в грязи *m.* 1. puřvas, buřlas, purvũnė, burlũnė, marmalũnė, maklũnė, mada-ras, makalũnė, pliũrza, pliũrá; месить г. klam-poti, purvũnė makoti, puřvą braidyti; 2. neřvará, neřvarũmai, neřvarỹbės; 3. *dgs.* gýdomasis puřvas; puřvo gudyklá; ♦ забросать грязью vieřai arřmeiřti, arřjuodinti; не ударить лицом в г. ne-pasidarýti gėdos, neapsijuokinti.

грязну́ть, -ну, -нешь *řvk.* 1. sugriáusti (*puz. perkũnas*), padriokėti, driokřtelėti, treřkti, trinktelėti, pókřtelėti, riũktelėti; грянул выстрел riũktelejo, pókřtelejo řřvis; 2. *prk.* prasidėti, pratrėkti; грянул дождь parpliũpo lietũs; грянула беда užgriũvo bėdá.

грязи́, грязю́, гряздешь *eig. pasen.* eĩti, řeĩgti; ař-tintis.

ГТО («Готов к трудѣ и оборо́не» — физкультурный комплекс) PDG („Pasirengęs darbui ir gynybai“ — fizkultūrinis kompleksas).

гуа́но *nkt.* guānas, guāno (*jũros paukřđių išmatos, naudojamos žemei tręřti*).

гуа́шь, -и *m.* guāšas.

губа́¹, -ы; *dgs. vard.* rũby, *naud.* -ám 1. lũpa; сжать rũby sučiáupti lũpas; 2. (*repliũ*) gnyblis, žiaũnos; ♦ по губáм помáзать pamásinti, bėt neduoti; прикусить губũ prikąsti, sukąsti liežũvĩ; надуть rũby lũpas patėmpti, nój susũkti; у nero молоко на губáх не обсохло jis dár geltonsnėpis; у nero г. не дũра jis nekvaľas, jis turi nuovoká, jis neprařziopsos, neřaũs prō řali, jis moka gyventi.

губа́², -ы; *dgs. vard.* rũby, *naud.* -ám *geogr.* (jũros) įlanka, užtakis.

губа́³, -ы; *dgs. vard.* rũby, *naud.* -ám *tarm.* kėmpė, kėmpinė.

губá¹, -ы; *dgs. vard.* rũby, *naud.* -ám *ist.* administracinė-teritorinė apygarda Senojoje Rūsioje.

губа́стый, -ая, -ое; -áст, -а, -о *šnek.* storalũpis, dambralũpis, vambrĩsius.

губерна́тор, -а губернátorius; ~ский, -ая, -ое gubernátorius, gubernátorinis, gubernátoriskas; ♦ положение хũже губернáторского *iron.* labá keblĩ padėtis; ~ство, -а gubernatoriávimas;

~ша, -и *šnek.* gubernatorienė, gubernátoriaus žmoná.

губе́рни||я, -и *ikirev.* gubernija; ♦ пошла писать г. visi sujũdo, sukrũto, prasidėjo sámyřis; ~ский, -ая, -ое gubernijos.

губи́тель, -я *v.* řudýtojas, naikintojas; г. сердце *prk.* řirdžiũ pavergėjas; ~ница, -ы řudýtoja, naikintoja; ~ность, -и *m.* řalingũmas; prařutingũmas, pragaiřtingũmas; ~ный, -а, -ое; -лен, -льна, -льно pragaiřtingas, prařutingas; řallingas.

губи́ть, гублю́, рũбишь *eig.* 1. řudyti, řavinti, gáľa darýti; nũvyti; 2. naikinti, gadinti, griáuti; rũсеницы рũбят листьвũ kiřmelės naikina lapũs; 3. *prk.* gařti, pragaiřinti; г. вре́мя laľká gařti.

губка¹, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам lũpėlė, lũpūtė, lũpukė.

губка², -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам 1. bot. (*grybas*) kėmpinė; 2. *zool.* jũrinė pintis (*gyvis*), *Spongia*; известко́вые губки klintinės pintys.

губно́й, -áя, -бе lũpc, lũpos, lũpinis; губные мышцы lũpc raũmenys; губные согласные *lingv.* lũpiniai prie balsiai; губна́я гармо́ника lũpinė armonika.

губоцветные, -ых *dgs. dkt. bot.* lũpažiėdžiai, *Labiateae*.

губошлėп, -а *šnek.* atvieptalũpis, atverstalũpis, mėmė.

губча́тый, -ая, -ое akýtas, iřaklįęs, iřkorlįęs, korýtas; kėmpėtas; срать рũбчатым iřakýti, iřkorýti.

губерн|а́нтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам guvernántė, vaikũ áuklė; ~ер, -а vaikũ áuklėtojas, guverniėrius.

гуге́нот, -а *ist.* hugenotas.

гугни́в||еть, -ею, -еешь *eig. pasen.* sniaukrà darýtis, virřti; ~ость, -и *m. pasen.* sniaukrỹbė; ~ый, -ая, -ое; -яв, -а, -о *pasen.* sniaukrũs, sniaukrójantis, *žr.* гугса́ый.

гу́гъ: ни г. нė plkřt, нė nakt, нė řnipřt, нė řždžio, нė mur-mũr, нė pusė lũpũ.

гуде́||ние, -я 1. gaudĩmas, kaukimas, gaudesỹs, gaũsmas; 2. spengĩmas; ~ть, гужũ, гудя́шь *eig.* 1. gaũsti (*puz. varpai, stygos*); siaũsti, řvokřti (*puz. giria*), řřti; 2. speĩgti (*ausyse*), řřti (*galvoje*); 3. biřbti, biĩbti, ziřzti, zviĩbti; 4. dũzgėti, dũgzti, biřgzti, buřgzti, řřti (*puz. ventiliatorius*); 5. kaũkti, řvilpti (*puz. vėjas*).

гуд|е́шь, ~ũ *žr.* густя́.

гудо́к, -дкá 1. (*fabrika, lokomobilio, automobilio*) řvilpũkas, sirená, kauklỹs, kauktũkas; 2. kauklĩmas, gaudesỹs, gaudĩmas, gaũsmas.

гудро́н, -а *tech.* gudronas; ~ировать, -рую, -руешь *eig. ir řvk.* gudronuoti.

гуж, -á 1. (*pavalkũ*) pakaiřtė, ievá, aivá; 2. kiřkomasis transpõrtas; не хватя́ло гужá для перевозки хлėба neuřtėko arklĩũ javáms pėrveřti; ♦ взявшись за г., не говоря, что не дũж įsi-kiĩķęř į vėžimá, turi traukti.

гужевóй, -áя, -бе 1. pakaiřtinis, ievos, ievinis; 2. arkliaĩs vėžamas; г. транспо́рт arklĩũ, kiřkomasis transpõrtas; гужевáя повя́нность (arklĩũ) transpõrto prievolė.

гужов||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам, ~ник, -а óda ievóms, pakañktemš dirbtī, ievinē óda.
гужом *prv.* 1. kiñkomuoju transpórtu (rātais, rō-gēmīš, arkliaīš); 2. *tarm.* virtīne, gurguolē.

гужу *žr.* гудētь ir густй.

гузка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -зкам 1. ūžpakalis, (*paukššio*) stūrplis; 2. (*kiaušinio*) pūnē, drūtgalys.

гукать, -аю, -аешь *eig. šnek.* ūkauti, aisūoti (*kaip pelēda*).

гул, -а gaudimas, gaūšmas, gaudesys, dundesys; (*balsų*) klegesys, erzējimas, skašdas, áidas, eīze-liavimas.

гулевой, -ая, -ое *tarm.*, *šnek.* 1. vālios (*puz. bernelis*); 2. nē dārbo (*puz. diena*); 3. dirvonuojantis.

гулена, -ы *v.* ir *m. šnek.*, *tarm.* niekadarys, niekadarē, dykinētojas, dykinētoja.

гулкий, -ая, -ое; -лок, -лкá, -лко skardūs, gaudūs, aīdingas, aīdūs.

гулийвый, -ая, -ое; -йв, -а, -о *šnek.* liñķes valiūkauti, dilbinēti, mēgstantis ūžti, ūžauti.

гульбá, -ы *šnek.* 1. puotāvimas, ūžimas, ūžavimas, lēbavimas; 2. dykinējimas, dilbinējimas, valiūkāvimas.

гульбище, -а *pasen.* vaikštynių, pramogų vietā.
гульден, -а gūldenas (*olandų pinigai*).

гульнуть, -нү, -нётся *ivk. šnek.* palēbauti, kiek pa-ūžti, ūžtelēti (*trumpai, bet smagiai praleisti laiką*).

гулюкаты, -аю, -аешь *eig.* gūžinēti, lauminēti (*tokį žaidimą žaisti*).

гуля, -и; *dgs. kilm.* гуль, *naud.* -ям *v.* ir *m. šnek.* burkūtis, balandēlis, burkuōlis, karvelēlis.

гулявник, -а *bot.* pikulē, garstiniākas, *Sisymbrium*.

гуляй||ка, -и *v.* ir *m. šnek.* dykinētojas, bastūnas, šlaītas; padāuža, pluduūgis; ūžautojas, ūžikas, puotautojas, lēbautojas, girtuōklis; nochnoī r. nak-tikovis, pabálda, naktibálda, kildašas; ~нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* 1. dýklaikis, tarpūdarbis, laisvā valandā, laisvālaikis; 2. iš-gertuvēs; 3. *žr.* гулянье (2 reikš.); ~нье, -я; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -нням 1. vaikštynēs, ge-gužinė, birželinēs, pažmonys, pasilinksminimas; 2. (pasi) vaikščiojimas, pasivaikštinėjimas.

гулять, -яю, -яешь *eig.* 1. vaikščioti, vaikštinēti, pasivaikščioti; 2. *šnek.* dykinēti, dalbstytis, slin-kauti, valiūkauti; 3. *šnek.* prāmogas lankyti, ūžauti, linksmintis; r. na вечеринке vakaruoti; 4. *šnek.* ganýtis (*apie galvijus kalbant*); 5. *šnek.* dirvonuoti; земля гуляет *žemē dirvonuoja*; 6. *šnek.* ištivirkauti; ♦ по рукам r. eiti pē rānkās.

гуляш, -а *kul.* guliāšas (*valgis*).

гуляш||ая, -ей *dkt. šnek.* ištivirkelē, paleistuvē; ~ий, -ая, -ее *šnek.* 1. vālios (*puz. bernelis*), dykinėjantis; 2. nedirbamas, laisvas (*puz. laīkas*).

гуман||зм, -а humanizmas, žmoniškūmas; социа-листический r. socialistinis humanizmas; ~ст, -а humanistas; ~стический, -ая, -ое humanistinis.

гуманитарный, -ая, -ое humanitarinis; гумани-тарные науки humanitariniai mōkslai.

гуман||ость, -и *m.* humaniškūmas, žmoniškūmas; ~ый, -ая, -ое; -ānen, -āнна, -āнно humaniškas, žmoniškas, geraširdiškas.

гуменник, -а *tarm.* 1. prieklojimis; 2. *zool.* želme-ninē žąsis, *Anser fabalis*.

гумма, -ы *med.* gumā, granulemā.

гуммиарабик, -а gumiarābikas.

гуммировать, -рую, -руешь *eig.* ir *ivk.* gumuoti.
гумно, -á; *dgs.* гумна, гумён, гумнам 1. klūonas, klojimas; 2. (*dengtas*) grēndymas, kūlyklā.

гумус, -а hūmus(as), puvēsinē žemē.

гундосить, -бшу, -бсишь *eig. šnek.* sniaukróti, kalbėti prō nōsj, knakėti.

гуни, -а 1. *ist.* hūnas; 2. *džn. dgs. prk.* bárbarai, laukiniai, kultūros naikintojai.

гунька, -и *pasen.*, *tarm.* sēnas, nuskārēs drabūžis, skařmalas.

гуняй||еть, -ею, -еешь *eig. šnek.*, *tarm.* 1. ingti; skuřti, smūkti; 2. plikti, sliñkti (*apie plaukus*); ~ый, -ая, -ое; -йв, -а, -о *šnek.*, *tarm.* nuīngēs, nusmūķes, nupliķes (*puz. kailis*).

гүрия, -и (*musulmonų mitologijoje*) hūrija; *pasen.* gražuolē.

гурман, -а gurmānas, smaguriautojas; ~ство, -а smaguriāvimas.

гурт¹, -á bandā, gūotas, pulkas.

гурт², -á 1. *spec.* (monētos) briaunā; 2. *archit.* gūr-tas.

гуртов||ой, -ая, -ое bandōs, bandinis; гуртовáя ведомость bandōs žiniāraštis; ♦ гуртовáя про-дáжа prekýba didmenomis, ūrmu; ~щик, -á 1. bandōs varōvas; 2. *ikirev.* bandōs saviniākas; gūoto pardavējas.

гуртом *prv. šnek.* 1. (*pirkti*) visa iš kārto, ūrmu, didmenomis; 2. būriū (*varyti, eiti*).

гуртопáв, -а bandōs, gūoto varōvas.

гурьб||á, -ы *šnek.* tuñtas, tūlē, šūtvē, kirbinē, bū-gys; ~ой *prv. šnek.* visū tuntū, bendromis jē-gomis; ūrmu, visū būriū.

гусáк, -á žąsinas, gágōnas.

гусáр, -а husāras; ~ский, -ая, -ое husārų (*puz. pulkas*), husārinis (*puz. drabužis*).

гусёк, -ськá *šnek.* žąsiūkas.

гусельник, -а kañklių mēistras, gūslininkas.

гусем *prv. pasen. žr.* гуськом.

гүсеница¹, -ы *zool.* vikšras (*kirmėlė*), saūsē, trynē (*plaukuota*).

гүсеница², -ы *tech.* vikšras.

гүсени||ца³, -ы *bot.* žąsinē sidabrāžolē, *Potentilla anserina*; ~чник, -а *bot.* grāžgarstē, *Eruca sativa*.

гүсеничный¹, -ая, -ое *zool.* vikšro, vikšrinis.

гүсеничный², -ая, -ое *tech.* vikšrinis; гүсеничная цепь vikšrinē grandinė; r. tráктор vikšrinis tráktorius.

гүсельный, -ая, -ое gūslinis, kañklinis.

гус||енок, -нка; *dgs.* -сята, -сят žąsytis, žąsiūkas, žąsėlē; ~йный, -ая, -ое žąsiēs, žąslinis; кричáть по гусиному kiřkti, kirkseti; ♦ гусиная кóжа pašiūpusi (žąsiēs) óda; гусиные лапки akiēs kámpo raukšlėlēs (*atsirandančios į senatvę*); r. лук *bot.* viřtapienē, *Gagea*.

гусит, -а *ist.* husitas.

гўсл||и, -ей *dgs. muz.* rūšų kañklės, gūslės; ~яр, -а иг -á gūslininkas, kañklininkas.
 густерá, -ы *zool.* plākis, plēgždē, sausašōnē (*žuvis*), *Blicca bjoerkna*.
 густеть, -еет *eig.* 1. tankėti, tankyti. eiti; 2. tirštėti, tirštyn eiti, tumėti.
 густй, гужу иг гуду, гудешь *eig. pasen., tarm.* 1. gaūsti, aidėti; 2. kankliuoti.
 густить, гушу, густить *eig.* 1. tñnkinti; 2. tirštinti (*puz. skysti*).
 густняк, -á *tarm. (miško)* tankynė.
 густо 1. *prv.* tñnkiai, tirštaĩ; 2. *eina tariniu šnek.* gausū, apstū.
 густо|бровый, -ая, -ое; -бров, -а, -о tankiabrūvis, tankiais aĩtakiais; ~волосый, -ая, -ое; -лос, -а, -о tankiaplaukis.
 густой, -áя, -ое; густ, густá, густо 1. tankūs (*puz. miškas*), tirštas (*apie javus*), vešlūs (*apie augmeniją*); густáя борода tanki barzdá; густáя гребенка tñnkios, tankinēs šukos; 2. tirštas, blandūs, tumūs; густые сливки tirštá grietinėlė; 3. drūtas, stóras, sodrūs (*apie balsą*).
 густолист|венный, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно иг ~ый, -ая, -ое; -йст, -а -о *poez.* tankialāpis, skarótas; густолистое дерево skarótas mēdis.
 густопсовый, -ая, -ое 1. gaurúotas (*apie šunis*); 2. *prk. niek.* tikras; г. взяточник tikras kųšininkas.
 густота, -ы 1. tankūmas, taĩkis; 2. tirštūmas, tirštis.
 густошерстый, -ая, -ое; -шерст, -а, -о tankiavilnis, vilnótas, vilningas.
 гусыня, -и; *dgs. kilm.* -нь, *naud.* -ням žąsis (*patelė*).
 гусь, -я; *dgs. kilm.* -ей *v.* žąsis; ♦ как с гўся

водá kaip žirniai nuš sienos; lýg niėkur niėko; экой г. лапчатый māt, kóks gudrūs; хорóш г. l rėta tóko paũkščiol
 гуськóм *prv.* vorelė, paskui kits kitą, už kits kito, vĩrtine, žąselė, pratėgiui; éхать г. pratėgiui, pāgymais važiuoti.
 гусята *žr.* гусенок.
 гусят||ина, -ы žąsiėna; ~ник, -а 1. *tarm.* žąsigonis; 2. *ikirev.* žąsų pirklys; 3. žąsidė; 4. *bot.* paprastóji miglė, *Poa trivialis*; 5. *zool.* žąsinis vānagas, *Astur palumbarius*; ~ница, -ы žąsigonė; ~ня, -и; *dgs. kilm.* -тен, *naud.* -тням žąsidė.
 гусячий, -ья, -ье *žr.* гусыный.
 гўта, -ы *pasen.* stiklo fābrikas, gamyklá.
 гуталин, -а bātų tēpalas.
 гутóр||ить, -рю, -ришь *eig. tarm.* šnekučiuoti, niėkti, plepėti, dunduliuoti; ~ка, -и *tarm.* šnekučiāvimas, šnėkalas, pasikalbėjimas.
 гуттапéрч||а, -и gutapėrčia; ~евый, -ая, -ое gutapėrčinis.
 гўща, -и 1. tirštimas, tirščiai; tirštymė; 2. blandá, nuosėdos, tumė, pādugnės; 3. tankumynas, tankynė, tankmė; ♦ винная г. žlaũgtai (*alaus ar degtinės darymo*).
 гўще 1. *bdv.* густой aukšt. 1.; 2. *prv.* густо aukšt. 1.
 гушина, -ы *šnek.* 1. tankūmas; 2. tankynė, tankumynas.
 гушу *žr.* густать.
 гымкать, -аю, -аешь *eig. šnek.* mýkčioti (*kaĩ kalbama abejojant*).
 ГЭС (гидроэлектрическая стāнция) HES (hidroelėktros stotis).
 гяўр, -а gĩaũras (*nemusulmonas*).

Д д

да¹ *dll.* taip; nà, nàgi; ты уезжаешь? — да tū išvažiuoji? — taip; да и́ли нет? taip ar nē?
 да² *dll.* tē; teesiė, tegūl; gĩ; да здравствует свободa! teguvuója laisvė!; да будет так teesiė, tebūniė taip; да дай же и мне свою псєнку спеть dúok, léisk gĩ iĩ mán sàvo giesmėlę sugiedóti.
 да³ *jng.* 1. iĩ, beĩ; он да я jis iĩ àš; брат да сестра brólis iĩ sesuó; хлеб да водá dúona beĩ vanduó; да и iĩ; pagaliaũ iĩ; жил, жил, да и помер gувėно, gувėно iĩ nūmirė; да и éхать никуда мне не хочется iĩ važiuoti niėkur nepógiu; смеется, да и только juókiasi iĩ tiek; 2. bēt, be tō, aĩ; я хотél это сделать, да нє было врємени àš porėjau tāt padaryti, bēt laĩko neturėjau; шёл я нóчью один, да ещє лєсом éjaũ àš nàktĩ viėnas, be tō dár, pėĩ gĩriá; 3. vis dēlto, visgi; он когда-нибудь да вернётся jis vis dēlto grĩš kada nórs; это что-ни-

будь да знáчит tai ká nórs visgi rėiškia; ♦ ни да, ни нет nei šiaĩr, nei taip; да что вы! ká jūs sākotel; да (бишь) bejė (užmiršau); да ну eró! balà jō nemātė! да-нų а) negáli bũti, nejaũ?; б) šaliĩ, tėsuka, teráuja, tegriėbia, velnióp.

дабы́ *jng. pasen.* kàd, idaĩt; он так поступáет, д. все им гордýлись jis taip elgiasi, idaĩt visi juó didžiúotýsi.

дава́л|лец, -льца *pasen.* užsakýtojas (*duodantis savó medžiagą*); ~ьческий, -ая, -ое *pasen.* užsakýtojo; из давальческого материáла iš užsakýtojo mēdžiagos.

дава́ть, даю́, даёшь *eig.* 1. dúoti, davinėti, telkti, suteikti, patelkti; д. кнйгу dúoti knygą; д. пабóчую силу telkti dárbo jėgą; д. отчєр patelkti ataskaitą, apýskaitą; 2. (iĩ)kėlti, suruóšti; д. обєд гостям svečiáms iĩkėlti pietus; д. спектáкл в честь делегáции delegácijos garbei

(su) ruošti spektaklį; 3. léisti; дава́йте ему́ гово-
ри́ть léiskite jam kalbėti; дава́йте, помо́гу léiskite,
pagelbėsiu; 4. kirsti, treñkti, dróžti; д. тумакá
niuktelėti, smógti į pašonę; д. пощёчину kirsti
aftausį; 5. siúlyti, dúoti; д. хорошую цену́ siú-
lyti gėrą kainą; д. большо́й залоѓ dúoti, siú-
lyti didelį užstatą; 6. pradėti, imti; оні дава́й
eró бити́ jié žmė ji mūšti; 7.: дава́йте (*kviečiant
kartu ką veikti, dirbti*): дава́йте пообѣдаем ра-
pietáukime; дава́йте сыгра́ем в баскетбол su-
žaiskime krepšinį; ♦ д. понять užsiminti, dúoti
suprasti; д. взаимы́ skólinti; д. клятву prisiekti,
pasizadėti, ápžadus dúoti; д. добро́у pasitraukti
iš kelio; д. знать pranešti, dúoti žinią; д. веру
patikėti; ~ся, даю́сь, дае́шься eig. 1. dñn. neig.
léistis, dúotis, pasidúoti; скóлько он ни лóвил
собáку, она́ ему́ не дава́лась kád iř kiek jis
šunį gáudė, bėt šuo nesidavė (pagáunamas);
2. sėktis, vỹkti, klótis; šta naýka ему́ не да́ется
šis mókslas jam nesiseka, neina galvón; 3. būti
duodamám; būti dovanójamam; 4. būti ruošia-
mám, rengiamám; 5. būti leidžiamám; ♦ диву
д. stebėtis.

даве́л|ча *prv. šnek.* neseniai, anąsyk, afdai, aną-
dien; помните, д. мы об этом говорили átmē-
nate, mēs anąsyk apiē tai kalbējome; ~шний,
-я, -ee *šnek.* neseniai būves, andáinykštis, ne-
seniai įvykęs; д. гость neseniai būves svē-
čias.

дави́л|ло, -а vaísių prėsas, spaudynė, spaustūvas,
traiškytūvas; ~ный, -ая, -oe slėgiamasis, traíš-
komasis, gniaužiamasis, spaudžiamasis; д. пресс
spaudžiamasis, traíškomasis prėsas, slėgtūvas;
~нья, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням 1. traíš-
kyklà, spaudyklà (*pastatas, kur traíškomos vyn-
uogės ir kitos uogas*); 2. žr. дави́ло; ~щик, -а
presuotojas, traíškytojas.

дави́ть, дави́ю, дави́шь eig. 1. slėgti, spáusti, slo-
ginti; būti užgulusiam; снег давит кры́шу snėg-
as slėgia stógą; газ давит на стéнки сосу́да
dūjos spáudžia iñdo sienelės; д. спину́ до боли
spáusti nùgarą iki įskaudinimo; тоска́ давит
грудь *prk.* ilgesys slogina krūtinę; 2. mýgti,
veržti, spáusti, smáugti; gniaužti; воротник да-
вит (шєю) apýkaklė veržia, spáudžia, smáugia
(kàklą); сапо́г давит но́гу bātas veržia, spáu-
dzia kóją; д. кноп́ку звонка́ mýgti skambūčio
mygtuką; д. самокрити́ку, инициативу *prk.* (už)-
gniauzti savikritiką, iniciatyvą; 3. trėkšti, traíš-
kyti, trėškinti, máigyti, gniúžinti; д. я́годы traíš-
kyti uogas; д. лимон trėkšti citriną; д. орехи
trėškinti riešutus; 4. smáugti; niúrkyti; trýpti;
лисá давит кур лāpė smáugia vištās; испуганные
лошади давили народ́ pasibaide arkliai trýpė
mónes; ребёнок давил ко́шку vaikas niúrkė
kātę; 5. *prk.* éngti, smáugti; сильный давит
слабого stiprus éngia silpnąjį; ~ся, дави́юсь,
дави́вшись eig. 1. spriñgti; собáка давится костью́
šuo kàulu spriñgsta; 2. rýti, sprógti, spriñgti;
3. *prk.* dústi, nesitvérti, leipti (*puz. juokais*);
4. *šnek.* kártis; smáugtis.

да́вка, -и *šnek.* 1. spūstis, kamšà, kamšatis, grūs-
tis, susigrūdlmas, sprūstis, kamšynė, kamšalynė,
spaudimas; д. у входа́ в цирк камшátis priē

jėlmo į cirką; 2. trėskimas, traíškymas, mái-
gumas; д. виногра́да vñpuogių trėskimas.

давлéние, -я 1. slėgimas, spaudimas, slėgis, slėgà,
spūdis; повышенное кровяно́е д. padidėjes kraū-
jo spaudimas; атмосферное д. óro slėgimas;
2. *prk.* varžymas prievarta, priespauda, spaudimas;
ска́зывать д. darýti spaudimą; под давлéнием
обстоятельств aplinkýbių verčiamas, spáudžia-
mas; ♦ д. во снe slogūtis, slėgėlė; д. в грудí
slogulys, spaudulys krūtinėje.

давлéник, -а *šnek.* pakaruóklis; pakartasis; ра-
смаугтásis.

давлéнина, -ы смауги́ена (*pasmaugto gyvūlio ar
paikščio mėsa*).

давлéный, -ая, -oe 1. sumáigytas, sutráiškytas,
suspráustas, sutrintas, sudaužytas; давлéные яй-
ца sudaužyti kiaušiniai; 2. *šnek.* pasmaugtas.

давнэ́нько *prv. šnek.* apýseniai, seniai, senókai.
да́вн||ий, -ая, -ee sėnas, seniai atsitikęs, nuó
seniai ésantis; д. слýчай sėnas atsitikimas; ♦ с
да́вних поp nuó seniai, iš sėno; ~ишний, -ая,
-ee *šnek.* sėnas, kadáise būves, seniai atsitikęs;
д. обыча́й sėnas, senóvinis paprotys; что мой
д. дрыr tai máno sėnas bičiūlis.

да́вно *prv.* seniai, kadai, kadá kádės; ♦ д. бы
так *šnek.* seniai jau laikas, susipratai; puiku.

да́внопроше́дший, -ая, -ee seniai praėjęs, seniai
būtas, labai sėnas; да́внопроше́дшее вре́мя *gram.*
būtasis atliktinis laikas.

да́вность, -и *m.* 1. senūmas; seni laikai; 2. *teis.*
senatis; искова́я д. ieškininė senatis; за да́в-
ностью лет дēl įsisenėjimo.

да́вным-да́вно *prv. šnek.* labai seniai, kitadōs, ка-
дáise, seniai seniai.

да́же *dll.* nėgti, nēt, dārgi, iř; д. лежа́ть не мог
nēt gulėti negalėjo; он д. éтого не понима́ет
jis nēt tō nesuprañta; ♦ д. не нē; д. и нėgti;
нē.

да́ивать, -аю, -аешь eig. *šnek.* (*daug kartų*) mēlži-
ti, žr. дойть.

да́к|ать, -аю, -аешь eig. *šnek.* pritarinėti, taipsėti,
sutikti (*su kieno nuomone*).

дактилоско́пия, -и daktiloskópija (*mokslas apie
pirštų galų odos linijas*).

да́ктиль, -я *v. lit.* daktilis (*eiliavimo būdas*).

дала́й-ла́ма, -ы dalai-lamà (*vyriausiasis Tibeto la-
maitų dvasininkas*).

да́ле *pasen. poez.*, да́лее *prv.* toliau; ♦ и так
да́лее iř taip toliau, žr. да́льше.

да́лэ|кий, -ая, -oe; -лэк, -лекá, -лекó ir -лэко
1. tólimas, atstūs, tolūs; д. путь tolimà keliōnė;
да́лэкое б́дущее tolimà ateitis; 2. svėtimas, nē
ařtimas, tólimas; neranašūs; д. человек svėtimas
žmogūs; ♦ он человек не д. jis nedidelio prōto
žmogūs; я далэк от подозрénия áš visái nē ne-
manaū įtaiti.

да́лэко *prv.* toli; до гóрода ещė д. ligi miēsto
dár toli; до утрá было д. ligi rýto būvo toli;
д. за пóлночь gerókai pō pusiáunakčio, vidūnak-
čio; ему́ д. за шестьдэсáт jam daūg daugiau
kaip šešiasdėšimt; тебė д. до нерó toli gražū
nelygūs jam esi, táu toli ligi jō; д. ли до беды
ař sunkū neláimei atsitikti; ♦ д. не toli gražū
nē, anaipťol (nē).

далёко *prv. žr.* далекó.

дал|екóнько *prv. šnek.* toldkai, ganà toli; ~ече *prv. tarm. pasen.* toli.

дальневидение, -я televizija.

дальневосточный, -ая, -ое Tolimūjų Rytų; дальневосточные страны Tolimūjų Rytų šalys.

дальнейший, -ая, -ее tolėsnis, būsimas, paskėsnis, sėkantis; дальнейшие события покажут būsimeji įvykiai parodys; ♦ в дальнейшем toliau, ateityje, vėliau, paskiau.

дальный, -ая, -ее tolīmas, tolūs, atstūs; Дальний Восток Tolimieji Rytai; д. родственник tolīmas giminiētis, giminaitis; д. край tolīmas krāštas; авиация дальнего следования tolīmojo skridimo aviacija; ♦ без дальних церемоний pėdarydami daugiau ceremonijų; без дальних слов neikvojant (daugiau) žodžių.

дальнобойный, -ая, -ое kar. toliašaūdis, toli pėšantis; дальнобойное орудие toliašaūdis pabūklas.

дальновид|ение, -я numátymas, tolregystė; ~ность, -и m. tolregiškūmas, tolregystė, įžvalgūmas, apdairūmas; ~ный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно įžvalgūs, apdairūs; toliarėgis, akingas, numātantis; дальновидная политика Коммунистической партии įžvalgi Komunistų partijos politika.

дальнозóрк|ий, -ая, -ое; -рок, -рка, -рко 1. toliarėgis, ilgaregis, aukštažiūris; очки для дальнóзрких akiniai toliarėgiams; 2. žr. дальновидный; ~ость, -и m. tolregystė, toliaregiškūmas, ilgaregystė, aukštažiūrstė.

дальномер, -а tolīmatis (optinis prietaisas toliui matuoti).

дальность, -и m. 1. tolūmas, tōlis; 2. atstūmas, nuotolis.

дальт|онизм, -а daltonizmas (nesugebėjimas skirti spalvų); ~оник, -а daltōnikas.

дальше 1. tolėsnis; 2. *prv.* toliau, tolėliau, daugiau; paskiau; что же д.? kās gi toliau?; а д. что было? o paskiau kās buvo?; ♦ тише едешь, д. будешь skubėds dārba vilkaĩ ima, vėlnias rāupa. дам žr. дать.

дама, -ы 1. damà, ponià; д. сёрдуа juok. mylimoji; 2. *sachm.* valdovė, karalienė; 3. (*kortose*) aukštys, aukštūkas, damà, galvinis.

дамасский, -ая, -ое Damāsko, damāskinis (*plienas, kardas*).

дамба, -ы dāmba, ūžtvanka, pylimas.

дамка, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам (*šaškėse*) damà.

дам|очка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* poniūtė; ~ский, -ая, -ое dāmy, mčterų, mčteriškas; д. портной mčteriškų drabužių siuvėjas; д. велосипед mčteriškas dviratis.

даннык, -а ist. duoklininkas, duoklių mokėtojas.

данность, -и m. tikrūmas, esamūmas, buvimas, objektyvi tikrovė; tai, kās betaĩpiška, kās betaĩpiškai tūrima; realybė.

данные, -ых *dgs.* duomenys; статистические д. statistiniai duomenys; основываясь на этих данных, можно сделать следующее заключение rėmiantis šiais duomenimis, gālima padaryti tókià išvadà.

данный, -ая, -ое; дан, данà, данó 1. duotas; не всем данó такое счастье nė visiems duotà tokià laimė; 2. šis, kalbamasis, konkretūs, dabartinis, tam tikras; в д. момент šiuo, dabartiniū momentū; д. случай kalbamasis, šis atvejis; ♦ данная (величина) mat. duomuo.

дантист, -а dantų gydytojas, dantistas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам dantų gydytoja, dantistė.

дань, -и m. 1. ist. duoklė (*nukariautojams*); 2. ist. riėkliava, mokestis, pyliava (*kunigaikščių natūra imama*); 3. *prk.* įnašas, iėdėlis; duoklė; в дело просвещения нарóда и он внёс свою д. iĩ jis atidavė duoklė liaudies švietimo reikalui; д. дружбе bičiulystės pagerbimas.

дар, -а; *dgs.* -ы 1. dovanà, dōtalas; дать в д. dovanų duoti; дары *tarm.* vestūvinės dovanos, dōsai; 2. talentas, gabūmai, dovanà; литературный д. literatūriniai gabūmai; святые дары *bažn.* šventi sakramantai.

дарвини|зм, -а darvinizmas; ~ст, -а darvinistas.

дар|ение, -я dovanojimas; ~еный, -ая, -ое *šnek.* (pa)dovanotas, dovanotinis; dovanos, dōsų; дарёному коню в зубы не смóтрят dovanotam árkliui iĩ dantis nežiūrima; ~итель, -я v. *šnek.* dovanotojas; ~ить, дарю, даришь *eig.* 1. (pa)dovanoti; когда дарят, тогда и берй duodamas iĩmk; 2. *prk.* apdovanoti, nesišykštėti; он всех дарил благосклонностью jis niėkam nesišykštėjo palankūmo, jis visiems ródė palankumą.

дармоёд, -а *šnek.* dykaduonis, veltėdys, duonėdys, svetimaduonis, ēdžia, trānas; ~ничать, -аю, -аешь *eig. šnek.* dykaduoniauti, veltėdžiauti; ~ство, -а *šnek.* dykaduoniavimas, dykaduonytė.

дарование, -я 1. *pasen.* dovanojimas, maloningas teikimas; д. жизни gyvybės, mirties baismės dovanojimas; 2. talentas, gabūmas, dovanà; прирódное д. įgimtas talentas, gabūmas.

дарóв|анный, -ая, -ое; -ван, -а, -о (pa)dovanotas (*kaip malonė*); ~ать, -рю, -рýешь *eig.* ir įvk. teiktis duoti, maloningai teikti(s); д. свободу dovanoti, teiktis duoti laisvę.

дарови|тый, -ая, -ое; -йт, -а, -о gabūs, talentingas, mokslūs, galvotas.

даров|ой, -ая, -ое nemókamas, dōvanas, neapmókamas; dovanotas, dovaninis; д. билет в кино nemókamas bilietas iĩ kinà; ~щина, -ы: на даровщину *šnek.* dykaĩ, nemókamai, svėtima sėskaita, dovanaĩ.

даром *prv.* 1. dovanaĩ, nemókamai, veltui, neatlyginamai, dykaĩ; почти д. bevėik ūž dyka; лечить больных д. gydyti ligonius nemókamai, veltui, dykaĩ; эта вещь мне достáлась д. šita dáiktà gavaũ dovanaĩ; 2. veltui, bė naudos, bė reikalo, bergždžiaĩ; не д. нė бė reikalo; тратить время д. galšti laikà veltui, bė naudos; тратить д. дėньги pinigūs бė reikalo eikvóti; ♦ д. что *šnek.* kád iĩ, nórs iĩ; что что-то не д. tāt nė šiaĩp sáu, нė veltui atsitiko, dāroma; д. что хитėр, дался в обмāн kád iĩ gudrūs, dāvėsi argāunamas; д. прошлó niėkais nuėjo; д. что старый, а глупей ребėнка kád iĩ sėnas, ūž vaikà kvailėsnis.

дарственный, -ая, -ое 1. padovanójimo; dovanl-
nis; дарственная запись padovanójimo rāstas;
2. *pasen.* (pa) dovanólas.

даст *žr.* дать.

дата, -ы *datà* (*metai, mėnuo, diena*); историче-
ские даты istorinės dātos.

дательный, -ая, -ое: д. падёж *gram.* naudiniško
liūksnis, naudiniškas.

даты́ровать, -рую, -руешь *eig.* ir *įuk.* datuoti.

даточный, -ая, -ое *pasen.* padovanótas, dovanóti-
nis; ♦ **да́точные** люди *ist.* rekrūtai, naujokai;
д. сбор *ist.* mokesčiai už rekrūtų nedavimą.

да́тский, -ая, -ое 1. dāņu, dāniškas; 2. Dānijos;
~ча́нин, -а; *dgs.* -āne, -ān dānas; ~ча́нка, -и;
dgs. kilm. -нок, *naud.* -нкам dānē.

да́ть, дам, дашь, даст, да́дим, да́дите, да́дут;
būt. дал, далá, далó 1. duoti, (su)teikti; д. день-
ги duoti pinigų; д. право suteikti teisę; д. до-
ход duoti pajamų; земля да́ет хороший урожай
žemė duoda gerą derlių; д. возможность duoti
galimumą, įgalinti; 2. leisti; д. спокойно спать
leisti ramiai miegoti; 3. (su)mokėti, duoti; д.
по рублю за килограмм mokėti po rublį už ki-
logramą; 4. pavėsti, duoti; д. задание pavėsti
uždavinį; д. указание duoti nurodymą; 5. su-
ruošti, surengti; д. обед suruošti pietus; д. бал
surengti pokių; ♦ д. маху suklysti; д. тягу
pasprūkti; ни д. ни взять lūgiai, stačiai tóks;
ей да́ют не более двадцати лет ji laikoma ne
vyresnė kaip dvidešimt metų; д. трещину trūkti,
plyšti; д. осечку užsikiřsti (*apie šautuvą*); д.
течь prakiūrti; д. взаймы paskolinti; д. звонок
paskambinti; (не) да́ть в обиду (ne)leisti
skriausti; ~ся, да́мся, да́шся, да́тся, да́дим-
ся, да́дитесь, да́дутся; *būt.* дался, далась, да-
лось *įuk.* 1. *džn.* *neig.* leistis, duotis; он не
да́лся в обман jis neslėdavė apgānamas; 2. *šnek.*
patikti, patęgti; далось тебе́ это кино: толь-
ко ту́да и ходи́шь patiko tau šis kinas: tik ten
ir vaikščioji; далась ему́ эта пёсня пà, ir įsmi-
go, parūpo jam ši dainà.

да́ча¹, -и vasārnamiš, vilà, vasarinė; užmiesčio
sodyba; жить на да́че vāsaroti, gyvėnti vasār-
namyje; éхать на да́чу važiuoti vāsaroti.

да́ча², -и 1. davimas, teikimas; д. показаний pa-
rodymų davimas; 2. davinys, dōvis, dōtas, dōta-
las, duotė; две да́чи овса́ dvi avių duotės.

да́ча³, -и *ikirev.* sklėpas žemės su mišku; лесна́я
д. miško apribys.

дачевладе́лец, -лица vasārnamišo saviniškas.

да́чник, -а vāsarotojas; ~ица, -ы vāsarotoja;
~ый, -ая, -ое vasārnamišo; vāsarotojo, vāsa-
rotojų; vāsarotojiškas; да́чная жизнь gyvėnimas
vasārnamyje; да́чная ме́стность vasārvietė; д.
дом vasārnamiš.

дашь *žr.* дать.

даю́ *žr.* дава́ть.

да́яние, -я *pasen.* aukà; dovanà; dōvis.

ДВ (длинные волны) IB (ilgosios bangos).

два *u.* ir *nkt.*, две *m.*, двух, двум, двумя́, о
двух *sktv.* dū, dvi; по́ два po dū, póromis; ♦
ни два, ни полтора́ nei dū, nei vienas, nei šis,
nei tās; в два счёта *šnek.* labai greitai, bema-
tant.

двадцатилёт||ие, -я 1. dvidešimtmetis, dvidešimt
metų laikas, amžius; проработал целое д. на
одном ме́сте visą dvidešimtmetį išdirbau vie-
ноje vietoje; 2. dvidešimtosios mėtinės, dvide-
šimtmetis; cerодня д. нашего бра́ка šiaandien
mūsų sutuoktūvių dvidešimtosios mėtinės, dvi-
dešimtmetis; ~ний, -ая, -ее dvidešimtmetis, dvie-
jų dešimčių metų; д. срок dviejų dešimčių metų
terminas; д. сын dvidešimt metų sūnūs.

двадцатипятилёт||ие, -я 1. dvidešimt penkerių me-
tų laikas, dvidešimtpenketis; 2. dvidešimt penk-
tosios mėtinės, sukaktūvės, dvidešimtpenketis;
~ний, -ая, -ее dvidešimt penkerių metų.

двадцáтый, -ая, -ое *sktv.* dvidešimtas, dvidešim-
tasis; двадцáтые годы́ trečiās (šimtmečio) de-
šimtmetis; люди́ двадцáтого числá *ikirev. iron.*
tarnautojai, kurie gaudavo algą kiekvieno mė-
nesio dvidešimtą dieną.

два́дцать, -й, *įmag.* -ью *sktv.* dvidešimt.

два́дцатью *prv.* dvidešimt kartų; д. два́дцать —
четы́реста dvidešimt kartų dvidešimt yrà ketu-
ri šimtai.

два́жды *prv.* dukart, dūsyk, dū kartūs, antra, dvē-
ja tiek; это́ ясно как д. два (четы́ре) áišku
kaip dieną, kaip dvēja dū (keturi).

двана́дцать *pasen.* *žr.* двена́дцать.

две *žr.* два.

двена́дцатипёрстный, -ая, -ое: двена́дцатипёрст-
ная ки́шка *anat.* dvylikapirštė žarnà.

двена́дцат||ый, -ая, -ое *sktv.* dvyliktas, dvylikis;
двена́дцатого а́преля balañdžio dvyliktà dieną;
в двена́дцатом ча́су dvyliktà valandà; ~ь, -и
sktv. dvylika.

двер||ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам durėlės;
vartėliai; ~но́й, -ая, -ое dūrinis, dūrys; дверно́е
окно́ dūrys, dūrinis langas; ~ца, -ы; *dgs. kilm.*
-рец, *naud.* -рцам durėlės; печна́я д. krósnies
durėlės; двёрцы ка́реты karietos durėlės.

двер, -и; *dgs.* двёри, -рёй *m.* dūrys; заседа́ние
при закры́тых двёрях pòsėdis uždaroomis dūri-
mis; в двёрях та́рпдурье; ♦ показáть на д.
parodyti duris, išvaryti, liėpti išėiti; полíтика
откры́тых двёрей atvirų dūrys politika; ломи́ться
в откры́тую двёрь bráutis prò átviras duris (*teig-
ti tai, ko niekas neginčija*).

двё́сти, двухсо́т, двумста́м, двумя́стами, о двух-
стах *sktv.* dū šimtai.

двй́гатель, -я *u.* 1. variklis; 2. *prk.* vāromoji jėgà,
jūdintojas, variklis; труд — д. нау́ки и культу́ры
dārbas yrà mókslo ir kultūros variklis, vāromoji
jėgà.

двй́гательный, -ая, -ое jūdinamasis, vāromasis, mo-
tōrinis.

двй́гать, -аю, -аешь ir двй́жу, двй́жешь *eig.* 1. jū-
dinti, krūtinti, mīrginti, plazdėnti (*sparnais*),
plastėnti; sūkti; д. пальца́ми krūtinti pirštūs;
д. колесо́ sūkti rātą; 2. stūmti, traukti (*į prie-
kį*); д. ме́бель stūmti baldūs; парово́з двй́жет
ваго́ны garvežys traukia vagonūs; 3. varýti; пры-
жы́на двй́жет часово́й механиз́м spyruoklė vāro
laikrodžio mechanizmą; 4. siųsti; д. батальо́н в
ата́ку siųsti batalioną į puolimą; 5. *prk.* stūmti
į priekį, ugdyti; д. нау́ку stūmti į priekį, ug-
dyti mókslą; 6. skāntinti, varýti; им двй́жет чўв-

ство сострадания jls tai dāro lš pasigailējimo; ~ся, -аюсь, -аешься ir движусь, движешься eig. 1. slīnkti, judēti, stūmtis, varītis, traukti, žygiuoti, eiti; стрелка движется по циферблату (laikrodzio) rodīklē sleņa ciferblatū; д. по дороге žygiuoti, eiti, judēti keliū; 2. jūdintis, sūktis, judēti, krutēti; Земля движется вокрүг своей оси Zemē sūkasi apie savo ašį; 3. būti sukamam, vāromam; колёса мельницы движутся водой malūno rātai угà vandeis sukami; 4. šnek. lēistis, vūkti; д. в путь lēistis į keliōnę; ♦ д. в гору kilti aukštyn.

движение, -я 1. judėjimas; slinkimas; д. планет planetų judėjimas; 2. prk. sąjūdis, judėjimas, sąmbrūdis; д. сторонников мира taikōs šalininkų judėjimas; революционное д. revoliūcinis judėjimas; 3. judesys; вольные движения sport. laisvieji judesiai; 4. (transporto, pėsčiųjų) eismas; трамвайное д. tramvajų eismas; служба движения eismo tarnyba; 5. prk. gyvūmas; в пьесе мало движения pjėsėje mažà gyvūmo; 6. ekon. kitimas, judėjimas; д. денег pinigų judėjimas; д. цен kainų kitimas; ♦ приводить (пустить) в д. palēisti, pavarėti, išjūdinti; приходить в д. а) pradėti judėti; б) pasijūdinti, pasikrūtinti, sujūdėti, sujūsti, sukrūsti.

движимость, -и m. 1. kilnojamasis turmas, kilnojamybė; 2. pasen. judrūmas; ~ый, -ая, -ое; -им, -а, -о 1. kilnojamas; д. инвентарь kilnojamasis inventorius; движимое имущество kilnojamasis turmas; 2. vāromas, jūdamas, stūmiamas; skātinamas, rāginamas; д. чувством сострадания užuojautos, gailesčio jausmo skātinamas.

движитель, -я v. spec. 1. pavarà; 2. varytūvas.

движок, -жка 1. šnek. kilnojamasis variklis; motorėlis, motorūkas; 2. šnek. (medinis) sniego žertūvas; 3. kalštis.

двйжу žr. двйгаты.

движущий, -ая, -ее vāromasis, varantysis; jūdinantis, jūdinamasis; двйжущая пружина vāromoji spyruoklė; двйжущая сила vāromoji jėgà.

двинуть, -ну, -нешь įvk. 1. pajūdinti, pakrūtinti; sujūdėti, krūstelėti; 2. stūmtelėti, trūktelėti, pastūmėti; 3. šnek. treñkti, trinktelėti, kàukštelėti; suduoti, kirsti; д. кулаком kirsti, treñkti kūmščiu; ~ся, -нусь, -нешься įvk. pasisliñkti, pasistūmėti; pajūdėti; pasijūdinti; д. в путь išžygiuoti, pasilēisti į keliōnę.

двое, двойх sktv. dveji, dvėjos; dū, dvėjetas; д. ножиц dvėjos žirklės; д. братьев dū brōliai; на д. сыток dvėjetui parū; ♦ на свойх (на) двойх pėsčias, pėsčiomis; делить на д. dalyti pusiau, į dvi dalis.

двоеборье, -я sport. dvikovė.

двоебрачие, -я dvipatystė, bigāmija; dvivyrystė.

двоевластие, -я dvivaldystė, dvivalda.

двоедушье, -я pasen. dviveidiškumas; veidmainiavimas; ~ный, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно dviveidiškas, dviveidis.

двоеженец, -нца dvimotėris; ~ство, -а dvipatystė, dvimotėrystė.

двоемужие, -я dvivyrystė.

двоемыслие, -я pasen. dviprasmiškumas; dvimin-tiškumas.

двоение, -я 1. dvėjimas, dvilinkavimas (puz. siūly), dvalijimas; 2. spec. skėlimas (odu); pėrskyrimas (į dvi dalis); 3. (spirito) antrinis distilavimas, antrinimas; 4. dvejėjimas, dvėjimas-sis (akyse).

двоеочие, -я gram. dvitaškis.

двобечка, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам dvejetūkas (pažymys), žr. двойка; ~ник, -а šnek. dvejetūkininkas (apie mokinį).

двоешка, -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам šnek. 1. keimarys, keimerys (riešutas); 2. dvynys, dvynūkas; dvynė, dvynūkė; dgs. dvyniai, dvynūkai; родились двоешки gimė dvynūkai.

двой||льный, -ая, -ое 1. (odu) skėlmo; 2. antrinimo; dvėjimas; ~ть, двою, двойшь eig. 1. dvėjinti, dvilinkuoti, dvejoti (puz. siūly); dvalyti (puz. arklius į porą); 2. antrinti (puz. spirita variant); 3. kartoti (pūdymo, lauko arima); 4. spec. skėlti (odas), dalyti pusiau, į dvi dalis; ~ться, двойтся eig. 1. dvejėti, į dvi dalis, pusiau skirtis; 2. dvėjintis, atrōdyti dvigubam; у него в глазах двойтся jis mato (viską) dvėja, jam akysė (viskas) dvėjinas.

двойка, -и; dgs. kilm. двоек, naud. двойкам 1. (pažymys) dvėjetas; dvejetūkas; 2. (skaičius) dū; 3. (kortų) dviakė, valėtas, žemys; 4. šnek. antrasis numeris (autobuso, troleibuso).

двойни, -бен, -бйням dgs. žr. двойня.

двойник, -а 1. gyvavaizdis, atgamas, antrininkas, lygtuō (žmogus, visiškai panašus į kitą); 2. dvilinkas daiktas (puz. siūlas); 3. šnek. dvynys, dvynūkas; 4. keimarys.

двойной, -ая, -ое 1. dvigubas, dvejopas; двойное жалование dviguba algà; 2. dvilinkas; двойная нитка dvilinkas siūlas; 3. dvilypis; 4. prk. dviveidiškas, sūktas; двойная игра dviveidiškas, sūktas lošimas, žaidimas; ♦ двойные звёзды žvaigždės dvynūkai, dvynės; двойная бухгалтерия dvėjybė buhalterija.

двойня, -и; dgs. kilm. -бен, naud. -бйням dvynūkai, dvyniai; ~яшка, -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам 1. dvynūkas, dvynys; dvynūkė, dvynė; 2. žr. двойчатка.

двойствен||ность, -и m. 1. dvejopumas; dvilypumas; 2. dviveidiškumas, veidmainiavimas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -венно 1. dvejopas, dvejoks; 2. dvejopamas; abejopamas; 3. dvigubas, dvilypis; 4. dviveidiškas, veidmainiškas; ♦ д. союз dviejų, dvėjulė sąjunga; двойственное число gram. dviskaita.

двойчат||ка, -и; dgs. kilm. -ток, naud. -ткам šnek. dvilypis daiktas, keimarys (puz. agurkas, riešutas); ~ый, -ая, -ое; -чат, -а, -о dvilypis; dvigubas.

двор, -а 1. kiėmas, atšalimas; 2. ūkis, kiėmas; ♦ гостиний д. krātuvių eilės, prekybos kiėmas (su atskiromis parduotuvėmis); товарный д. prėkių stotis, kiėmas; постоялый д. pasen. užvažiūojamieji namai; литейный д. liejyklà; арматурный д. armatūros aikštėlė; лесной д. mėdžių, malkų sàndėlis; скотный д. diėndaržis, dienodaržis, bandodaržis, laidas; птйчий д. pauks-

tūpas; монётный д. pinigū kalyklā; на дворе лаукē, оге; выйти на двор išeiti kiemaņ, ogaņ; гнать со двора а) varyti iš namū, б) varyti iš kiemo; зима на дворе ziemā čīa pāt; уже весна на дворе jau pavāsaris atējo; у него ни кола ни двора jis plikas kaip tilvikas; взойдёт солнце и к нам на д. patekēs ir mums saulē; я здесь не ко двору āš čīa netinkū, āš čīa nē viētoje.

двор², -а 1. ikirev. (monarcho, valdovo) rūmai, dvāras; министр двора rūmū ministras; 2. monārchas iz artiml jām āmens, dvarišķiai.

дворец, -ца rūmai; ~кий, -ого dkt. pasen. (didi-ku namu, rūmū) ekonomas, vyresnysis liokā-jus.

дворик, -а kiemēlis.

дворник, -а kiemsargis, kiemziūra, pašsargis; ~кая, -ой kiemsargio būtas, kiemsarginē; bam-balynē, dvārtarniū trobā; ~цкий, -ая, -ое kiem-sargio; ~чать, -аю, -аешь eig. kiemsargiāuti; ~чиха, -и šnek. 1. kiemsargienē; 2. kiemsargē.

дворня, -и kuor. dvārtarniai, dvārberniai, dvāro šeimūnykščiai.

дворняга, -и šnek., ~жка, -и; dgs. kilm. -жек, naud. -жкам šnek. sarginis, kiemo šuō.

дворовый, -ая, -ое 1. kiemo, kieminis; дворовая птица kiemlniai, paminiai paūkščiai; 2. -ого dkt. ist. dvāro taŋnas, dvarišķis; 3. дворовые люди dvarišķiai, dvārtarniai, dvārberniai.

дворохозяйство, -а šnek. ātskiro valstiēčio, kiemo ōkis.

дворский, -ая, -ое pasen. (valdovo) rūmū, dvāro, dvarinis, dvāriškas.

дворцовый, -ая, -ое ikirev. rūminis, rūmū; дворцовая карета rūmū karietā; д. переворот ist. rūmū perversmas.

дворянин, -а; dgs. -яне, -ян bajōras; сын дворянина bajorāitis; потомственный д. sēnbajoris; захудалый д. bajōrpalaikis, plikbajoris; он из дворян jis bajōrū kilmēs; ~янка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам bajōrē.

дворянский, -ая, -ое bajōrū, bajōro, bajōriškas; дворянское общество bajorijā, bajōrū draugijā; ~ство, -а 1. bajorystē, bajōrū luomas, bajōro titulas, vaŋdas; 2. bajōrai, bajorijā; предводитель дворянства bajōrvedis; ~чик, -а smūlkba-joris; bajōrpalaikis.

двородный, -ая, -ое: д. брат pūsbrolis; двоюродная сестра pūsseserē.

двойкий, -ая, -ое; двойк, -а, -о dvejōpas; abejōpas; ~о prv. dvejaip, dvejōpai, abejaip, abejōpai.

двойковогнутый, -ая, -ое abipusiai iŋaubtas (pvz. stiklas), ~ыпуклый, -ая, -ое abipusiai išgaubtas; iškilas.

двойкодышащие, -их dgs. dkt. zool. dvikvāpai, Dipnoi; д. рыбы dvikvāpēs žuvys.

двойшка, -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам 1. žr. двойчатка; 2. žr. двойняшка (1 reikš.).

двубокий, -ая, -ое dvišōnis.

двубортный, -ая, -ое dvielīs, dviskvefnis (pvz. švarkas).

двувесельный, -ая, -ое žr. двухвесельный.

двуглавый, -ая, -ое 1. dvigalvis (pvz. heraldinis erelis); 2. dvibōnis (pvz. bažnyčia).

двугласный, -ая, -ое 1. gram. dvibalsinis; 2. pasen. dviem balsais dainuojamas, dvibalsis; 3. -ого dkt. gram. dvibalsis.

двуголовый, -ого dkt., двуголок, -дка dveigys (pvz. arklys).

двугорбый, -ая, -ое dvikūpris, dvinugāris (pvz. kupranugaris).

двугранный, -ая, -ое dvibriaūnis, dvisiēnis.

двугривенный, -ого dkt. šnek. ketvėgė (20 ka-peikų moneta), dvigrivinis.

двудневный, -ая, -ое žr. двухдневный.

двудольный, -ая, -ое 1. bot. dviskiltis (augalas); 2. poez., muz. dviejų dalių.

двудольность, -и m. bot. dvinamiškumas, Dioecia; ~ый, -ая, -ое bot. dvināmis (augalas).

двудольный, -ая, -ое dvidūgnis.

двудышащие, -их dgs. dkt. zool. žr. двоякодышащие.

двуязыльный, -ая, -ое 1. dvigyslis; 2. šnek. ištvermingas, patvarūs, atsparūs, stiprūs.

двузернянка, -и kuor. šnek. dvieiliai kviečiai.

двузначный, -ая, -ое dvižėnkis (pvz. skaičius).

двузубец, -бца 1. bot. lakišius, Bidens; 2. dvinā-gis įrankis, (pvz. šakės).

двузубый, -ая, -ое 1. dvināgis, dvirāžis; двузубые чьи-то dvināgės šakės; 2. dvidañtis (pvz. gyva-tė).

двуклассный, -ая, -ое žr. двухклассный.

двуколка, -и; dgs. kilm. -лок, naud. -лкам dvirā-tis vežimas, bėdā, dvirāčiai.

двуконный, -ая, -ое dvikiñkis, dviařklis (vežimas), žr. пароконный.

двукопытный, -ая, -ое zool. skeltanāgis (gyvu-lys).

двукратный, -ая, -ое dvikařtis, dvikartinis; в дву-кратном разме́ре dvigubai, dvėja tiek.

двукрылый, -ых dgs. dkt. zool. dvispañniai, Dip-tera; ~ый, -ая, -ое dvispañnis (pvz. vabzdys, lėk-tuvas).

двулепестник, -а bot. dantėnė.

двулетие, -я žr. двухлєтие; ~ний, -ая, -ее žr. двухлєтний; ~ник, -а dvmėtis augalas.

двуликий, -ая, -ое; -лик, -а, -о 1. su dviem vei-daīs; 2. prk. dviėdiškas, veidmañniškas; ♦ Д.

Янус dviėdis Jānus (apie dviėdį, veidmainį žmogų).

двулистник, -а bot. pakaruōklis, Ophrys.

двуличие, -я dviėdiškumas, veidmañniškumas; ~ничать, -аю, -аешь eig. veidmañiāuti; ~ность, -и m. žr. двуличие; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно dviėdis, dviėdiškas, veidmañniškas.

двумачтовый, -ая, -ое dvisiēbis (laivas).

двуместный, -ая, -ое pasen. žr. двухмєстный.

двунадесятый, -ая, -ое pasen. dvylīktas.

двунаправленный, -ая, -ое dvikrūptis.

двунитный, -ая, -ое dvinytas; ~ок, -тка dvinų-tis āudeklas.

двунюга, -и žargtis.

двунюгий, -ая, -ое dvikōjis.

двубоксь, -и m. chem. dioksidas, dvideginis.

двупалубный, -ая, -ое žr. двухпалубный.

двупалый, -ая, -ое dviপির্শtis.

двупёрстный, -ая, -ое *bažn.*: двупёрстное крестное знамение žegnójimasis dviem pirštais (*apie sentikius*).
 двупёрстый, -ая, -ое *žr.* двупалый.
 двупольный, -ая, -ое *dvilytis (gyvūnas, augalas)*.
 двуполье, -я *dvilaukis (žemės dirbimo būdas)*; ~ный, -ая, -ое *dvilaukiškas*.
 двурогий, -ая, -ое *dviragis*.
 двуручный, -ая, -ое *dvirañkis, dvikõtis; dvirankėnis*; двуручная пила *dvirañkis piðklas*.
 двуручный, -а *dviveidis, veidmainys*; ~чать, -аю, -аешь *eig.* *veidmainiauti, dviveidžiauti, dviveidiškai elgtis*; ~ческий, -ая, -ое *veidmainiškas, dviveidiškas*; ~чество, -а *veidmainiškumas, dviveidiškumas, dviveidžiavimas, dviveidyštė*.
 двускатный, -ая, -ое *dvišlaitis, dvišõnis*; двускатная крыша *dvišlaitis stõgas*.
 двусложный, -ая, -ое *gram., lit.* *dviskiemėnis*; двусложное слово *dviskiemėnis žõdis*; двусложная стопа *dviskiemėnė pėdà*.
 двусмынный, -ая, -ое *žr.* *двухсмынный*.
 двусмысленность, -и *m.* *1. dviprasmiškumas, prasmes dvejojimas; 2. dviprasmybė; говорить двусмысленности kalbėti dviprasmybes; ~енный, -ая, -ое; -лен, -ленна, -ленно dviprasmis, dviprasmishkas; ~ица, -ы dviprasmybė*.
 двупальный, -ая, -ое *dvigūlis (pvz. lova)*.
 двуствол||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *dvivañzdis šautuvas; ~ный, -ая, -ое dvivañzdis*.
 двустворчатый, -ая, -ое; -чат, -а, -о *suvertinis, dviblaškas; dvivėris (pvz. durys)*; двустворчатая раковина *zool.* *geldūtė, skvaukė, Anodonta*; д. клапан *anat.* *suveriamasis, dvibūvis vožtuvas (širdies)*.
 двуст||йшие, -я *lit.* *dvieilis (eilėraštis)*; ~опный, -ая, -ое *lit.* *dvipėdis (eilėraštis)*.
 двусторон||ний, -ая, -ое *1. abipūsis, dvipūsis; двустороннее сукно dvipūse gelumbė; 2. dvišalis, abišalis, abipūsis, abišõnis; двустороннее воспаление лёгких abiejų plaučių uždegimas; двустороннее соглашение dvišalis, abipūsis susitarimas*.
 двуукосный, -ая, -ое *žemd.* *dvižõlis*; д. клёвер *dvižõliai dobilai (dukart piaunami per vasarą)*.
 двуутрб||ка, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам *zool.* *sterblinė žiūrė, opõsumas; Didelphys; ~ный, -ая, -ое zool.* *sterblinis (gyvūlys)*.
 двуушк||овый, -ая, -ое *dvišasis, dvikilpis*.
 двухактный, -ая, -ое *dviveiksmis, dviejų veiksmų*.
 двухбортный, -ая, -ое *žr.* *двубортный*.
 двухвековой, -ая, -ое *dviejų šimtmečių*.
 двухвёрст||ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *šnek.* *dvivarsčių mastelių žemėlapis; ~ный, -ая, -ое dvivařtis*.
 двухвесельный, -ая, -ое *dviiřklis*.
 двухгод||ичный, -ая, -ое *dvimėtis, dviejų metų (pvz. kursai); ~овальный, -ая, -ое dviejų metų; dveigys (pvz. arklys)*.
 двухдневный, -ая, -ое *dvidienis, dviejų dienų*.
 двухдольный, -ая, -ое *žr.* *двудольный*.
 двухдюймовый, -ая, -ое *dvicõlis (pvz. lenta)*.
 двухжильный, -ая, -ое *žr.* *двужильный*.

двухклас||сный, -ая, -ое *dviklasis, dviejų klasių*.
 двухколённый, -ая, -ое *dvivežis (geležinkelis)*.
 двухколёсный, -ая, -ое *dviratis, dviejų ratų*.
 двухкратный, -ая, -ое *žr.* *двукратный*.
 двухлемённый, -ая, -ое *dvivāgis (plūgas)*.
 двухлёт||ие, -я *dvimetis, dveji metai; ~ний, -ая, -ее dvimėtis, dviejų metų; д. жеребёц dveigys kumelys*.
 двухмачтовый, -ая, -ое *dvistiėbis (laivas)*.
 двухместный, -ая, -ое *dviejų vietų, dviviėtis*.
 двухмесячный, -ая, -ое *dviejų mėnesių, dvimėnesinis*.
 двухнедэль||ник, -а *dviasavaitinis periodinis leidinys (pvz. laikraštis, žurnalas); ~ный, -ая, -ое dviejų savaičių, dviasavaitinis*.
 двухосный, -ая, -ое *dvišasis (pvz. vežimas)*.
 двухпалатный, -ая, -ое *polit.* *dvejų rūmų (parlamentas)*.
 двухпалубный, -ая, -ое *dvidėnis (laivas)*.
 двухпольный, -ая, -ое *žr.* *двупольный*.
 двухсложный, -ая, -ое *žr.* *двусложный*.
 двухсмынный, -ая, -ое *dviejų pamainų*.
 двух||столетие, -я *1. dū šimtai metų; 2. dviejų šimtų metų sukaktuvės; ~сотый, -ая, -ое dušimtas, dušimtasis*.
 двухствол||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *žr.* *двустволка; ~ный, -ая, -ое жр.* *двуствольный*.
 двухтактный, -ая, -ое *1. dviejų taktų (paузė); 2. dviřaktis (variklis)*.
 двухто||мн||ик, -а *dvitomis; ~ый, -ая, -ое dvitõmis, dviejų tõmų*.
 двухтысячный, -ая, -ое *1. dutõkstantas, dutõkstantasis; 2. dviejų tūkstančių; д. отряд dviejų tūkstančių būrys*.
 двухцветный, -ая, -ое *dvispalvis, dviejų spalvų*.
 двухчасовой, -ая, -ое *dvivalandinis, dviejų valandų*.
 двухшёрстный, -ая, -ое *dviplaukis (pvz. arklys)*.
 двухэтажный, -ая, -ое *dviejų aukštų, dviaukštis*.
 двучлén, -а *mat.* *binõmas, dvinaris; ~ный, -ая, -ое dvināris*.
 двузач||ие, -я *dvikalbiškumas; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно dvikalbis (pvz. žodynas)*.
 -де *dll.* *girdi, esą, sāko, būsia; он-де не пойдёт jis, sāko, neisias*.
 дебаркадёр, -а *debarkāderis (1. plūduriuojanti prieplauka; 2. pasen. peronas)*.
 дебатировать, -рую, -руешь *eig.* *giñçytis, debatuoti, svarstyti; ~ся, -руется eig.* *būti svařstomam, debatuojamam*.
 дебаты, -ов *dgs.* *debātai, diskusijos, giñčas*.
 дебёл||ость, -и *m.* *pasen. šnek.* *storūmas, nutukimas, kūningūmas; ~ый, -ая, -ое; -бёл, -а, -о pasen. šnek.* *nutūkės, apkūnūs, kūningas, įkūnūs, stõras*.
 дёбет, -а *dėbetas*; д. и кредит *dėbetas iř krėditas; ~йровать, -рую, -руешь eig.* *iř įvk. žr.* *дебетовать*.
 дебетовать, -тую, -тýешь *eig.* *iř įvk.* *debetuoti*.
 дебит, -а *spec.* *debitas (dujų, vandens, naftos); nuotėkis*.
 дебитёр, -а *spec.* *skoliniškas, debitorius; ~ский, -ая, -ое skolõs, debitorinis*.

дебoш, -a riáušēs, skandālas, siautulys, siautėjimas, triukšmāvimas, debōšas; устро́ить д. sukėlti skandālā, riáušēs; **~ыр**, -a riáušininkas, triukšmadarys, skandalistas, siautėjas; **~ирить**, -рю, -ришь *eig.*, **~ирничать**, -аю, -аешь *eig.* riáušēs, triukšmā kėlti, skandālyti, siautėti; **~ирство**, -a riáušių kėlimas, skandālijimas, siautėjimas, triukšmāvimas.

дэбри, -ей *dgs.* 1. tankumynas, tankmė; neįžengiamā giriā, miškai; nykūs krāštas, suñkiai prieinamas ūžkampis; 2. *prk.* pāniava, suñkiai suprañtamos viėtos (*puz. filosofijoje*); labirintas.

дебют, -а дебиутас; **~ант**, -а дебиутантас; **~антка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам дебиутантė; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* дебиутuoti; **~ный**, -ая, -ое дебиутинис, дебиүто.

дэва, -ы *poez.* mergėlė, merginā; старая д. sėn-mergė, senā panā.

девальвация, -и *ekon.* devalvācija.

девать, -аю, -аешь *šnek.* 1. *eig. tik bendratis ir esamasis laikas* (pa)dėti; куда д. мне детėй? kuř aš dėsiu vaikūs?; 2. *įvk. tik būt.* padėti; куда он девāл кнйгу? kuř jis padėjo knygā?; *žr.* деть; **~ся**, -аюсь, -аешься *šnek.* 1. *eig. tik bendratis ir esamasis laikas* diñgti, dėtis; куда д.? kuř dėtis?; 2. *įvk. tik būt.* (pra)diñgti, prapūlti, (pra)žūti, pranūkti; куда девāлась шляпа? kuř diñgo skrybėlė?; ♦ не знать, куда д. nerāsti sāu viėtos.

деверь, -я; *dgs.* -рья, -рėй ir *šnek.* -рьėв v. die-veris (*vyro brolis*).

девиация, -и девиācija, nukrypimas (*puz. kompaso rodyklės, lėktuvo*).

девіз, -а девизас; šūkis.

девіза, -ы *fin.* devizā.

девізный¹, -ая, -ое девизо, šūkio, šūkių.

девізный², -ая, -ое девизос, devizinis.

деви||ца, -ы *šnek.* ir дэвица, -ы *poez.* mergaitė, mergužėlė, jaunmergė, merginā, mergėlė, mergužė; **~ческий**, -ая, -ое *žr.* дэвичий; **~чество**, -а mergystė, mergāvimas.

дэвичий, -ья, -ье ir дэвичий, -ья, -ье mergėlės, mergužėlės, merginos; meřgiškas, mergāutinis; д. golas meřgiškas balsas; дэвичья фамилия mergāutinė pavardė; ♦ дэвичья пāмьят trumpā, prastā atmintis; дэвичья нėмочь *med.* blėkšlė, bañtligė.

девичник, -а meřgvakaris, pīntuvės (*prieš vestuves*).

дэвичья, -чьеј *dkt. pasen.* merginų, tarnāičių kambarys.

дэв||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *vulg. šnek. tarm.* mergā, merginā, mergiūtė, meřgšė; **~очка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам mergaitė, mergytė, mergėsė.

дэвственн||ик, -а skaistūs jaunikāitis; skaistėnis, skaistuōlis; **~ица**, -ы skaisti mergėlė; skaistėnė, skaistuōlė; **~ость**, -и m. nekaltybė, skaistybė; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно 1. nesūtertas, nekaltas, skaistūs, mergystės; дэвственная плєвā *anat.* nekaltybės plėvė; 2. nelytėtas, nepāliestas, nėliestas, pirminis, naujieninis; д. лес pirmōvinė, nelytėta giriā; дэвственная почва nepāliestā, naujieninė dirvā.

дэвство, -а *pasen.* 1. mergystė, mergāvimas; 2. nekaltybė, skaistybė.

дэвушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам merginā, mergaitė, mergėlė, meřgė, mergužė, mergužėlė, mergėsė.

девич||ата, -āt *dgs. šnek.* merginos, mergaitės; **~онка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам mergiūkštė, mergiūtė, meřg(a)palaikė, meřgšė, meřgiščia; **~урка**, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -ркам *šnek.*, **~ушка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* mergytė.

девяно́ст||о, -а *sktv.* devyniasdešimt, devynios dėšimtys; **~ый**, -ая, -ое *sktv.* devyniasdešimtas.

девяси́л, -а *bot.* debesylas.

девяте́рной, -ая, -ое devynkartis, devynlinkas.

дэвэ́теро, -ых *sktv. kuop.* devynetas; devyneri, devynerios.

девятна́дц||а́з, -а *zool.* devynākė, *Petromyzon*.

девя́тидеся́тый, -ая, -ое *pasen.* devyniasdešimtas.

девя́тиклáссн||к, -а devintōs klāsės mokinys, devintōkas; **~ца**, -ы devintōs klāsės mokinė, devintōkė.

девя́ти||кратный, -ая, -ое devyneriōpas, devynlinkas; **~лётный**, -ая, -ее devynerių mėtų; devynėrgis (*puz. arklys*); **~сотый**, -ая, -ое devyniašimtas, devyniašimtasis.

девя́тка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. devynākė (*kortā*); 2. deviñkė (*azartinis kortų lošimas*), *žr.* желєзка (2 reikš.); 3. skaičius 9; 4. *šnek.* devyniūkė, devintasis nūmeris (*autobuso, tramvajaus, troleibus*).

девя́тидцáт||ый, -ая, -ое *sktv.* devyniōliktas, devyniōlikis; **~ь**, -и *sktv.* devyniōlika.

девя́тый, -ая, -ое *sktv.* deviñtas; девя́того числā девя́тą diēną (*mėnesio*); в девя́том часу́ девя́тą vālandą, devyniomis; ♦ д. вал: а) didžiōji bangā; б) *prk.* didžiausias pavōjus; c) tōks kōrtų lošimas.

дэвять, -й, *įnag.* -тью *sktv.* devyni, devyneri, devynios; devynerios; д. лер devyneri mėtai; он заведует девятью магази́нами jis уrā devynių parduoťuvių vedėjas; **~сот**, девятисот, девятистам, девятьюстами, о девятистах *sktv.* devyni šimtai.

дэвятью *prv.* devynis kartūs, devyneria; д. семь devynis kartūs pō septynis.

дегаз||а́тор, -а degazātorius (1. *asmuo*; 2. *aparatas*); **~ацио́нный**, -ая, -ое degazūojamasis, degazāvimas; **~ация**, -и degazāvimas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* degazuoti.

дегенерáт, -а išsigimėlis, degenerātas.

дегенерáтивн||ость, -и m. išsigimėliškūmas, degenerāvimas; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно išsigimėliškas, degeneratyvūs.

дегенер||а́ция, -и išsigimimas, degenerācija; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* išsigimti, degeneruoti.

дэго́ть, -гтя v. degūtas; запáчканный дэ́гтем degutūotas.

дегра́д||а́ция, -и degradācija, smukimas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* degraduoti, smūkti, blogėti.

дегтя́рн||ик, -а degūtininkas, degūcius; **~ый**, -ая, -ое degūtinis, degūto; дегтя́рное мы́ло degūti-

nis muilas; д. запах degūto kvāpas; ~я, -и degūtinē, degūto varyklā.

дед, -а 1. senēlis, senōlis; 2. *šnek.* senūkas; 3. *dgs.* tėvų tėvai, sėntėviai, senōliai, prōseniai, prōtėviai.

дэд||енька, -и; *dgs. kilm.* -нек, *naud.* -нькам *v. šnek.* senēlis, senelýtis, seneliūkas; ~ина, -ы *ist.* tėvonijā; ~овский, -ая, -ое 1. senēlio, senēliu; 2. sėntėviu, senōliu, prōseniu, prōtėviu; дэдовские обычаи senōviniai papročiai; ~овщина, -ы *pasen.* senēlio, senōlio palikimas, tėvonijā.

дед||уктивный, -ая, -ое *fil.* deduktyvūs, deduktyvinis; ~уция, -и *fil.* dedukcija; ~уцировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* dedukuoti.

дэдушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. senēlis, senōlis; 2. *šnek.* (kreipinys) tėvūkl, tėvail

деепричастие, -я *gram.* veiksmazodinis prieveiksmis (*lietuvių kalboje atitinka padalyvį ir būtojo kartinio laiko veikiamąjį dalyvį*).

дееспособн||ость, -и *m. teis.* veiksnūmas; ~ый, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно *teis.* veiksnūs.

дежа, -й; *dgs. vard.* дэжи, *naud.* дэжам dūonkubilis, minkytuvė.

дежур||ить, -рю, -ришь *eig.* budėti, dežuruoti; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *šnek.* budėtoju, budimasis kambarys, butyklā; ~ный, -ая, -ое 1. būdintis, budėjimu, budėjimo; дежурная книга budėjimu knyga; 2. -оро *dkt.* budėtojas; д. по стāнции stoties budėtojas; ◆ дежурное блюдо atsarginė duotė; ~ство, -а budėjimas, dežuravimas.

дезерт||ир, -а дезертýрас; ~овать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* dezertyruoti, pabėgti iš kariuomenės; ~ство, -а дезертýravimas, pabėgimas iš kariuomenės; pasišalinimas iš darbo.

дезинфэ||тор, -а дезинфэкторius; ~ция, -и дезинфэcija, dezinfekavimas.

дезинфици||ровать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* dezinfekuoti.

дезинформация, -и dezinformacija, klaidinanti informacija.

дезодорá||тор, -а *spec.* dezodorātorius; ~ция, -и dezodorācija (*pašalinimas blogo kvapo chemikalais*).

дезорганизá||тор, -а dezorganizātorius, krikdýtojas, griovėjas; ~ция, -и dezorganizāvimas, dezorganizācija, krikdymas; pakrikimas.

дезорганизовá||ть, -зую, -зуюшь *eig.* ir *įvk.* dezorganizuoti, krikdýti; ~ся, -зýется *eig.* ir *įvk.* 1. dezorganizúotis, (pa)krikti; 2. būti dezorganizuojamam.

дейзм, -а *fil.* deizmas.

действени||ость, -и *m.* veiksmingūmas, paveikūmas, efektyvūmas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно veiksmingas, paveikūs, efektyvūs; действенная агитация veiksminga agitācija.

действие, -я 1. veikimas; veiksmas; военные действия karo operācijos, veiksmāi; д. равно противодействию veiksmas lygūs atoveiksmiui; образ действий veiksmena; 2. galiójimas, veikimas; продлить д. договора pratėsti sutartiės galiójimo laiką; закон обратного действия не имеет įstātymas atgal neveikia; 3. póveikis, įtaka, vei-

kimas; д. лекарства váisto veikimas; д. света на растения šviesos įtaka, póveikis augalams; сфера действия veikimo sritis; 4. póvelgis, elgesys; dárbas; самовольные действия savaváliški póvelgiai; после продолжительного действия тело требует покоя pō ilgo darbo kūnas turi pailsėti; привести в д. palėisti į darbą; 5. veiksmas, veikimas; д. происходит в пятнадцатом столетии veiksmas vyksta penkióliktajame šimtmečiuje; 6. (*dramos*) veiksmas, āktas; в пятом действии развязка atómazga penktamė veiksmė; пьеса в трёх действиях trijų veiksmų pjėse.

действительн||о *prv.* iš tikrųjų, iš tiesų, tikrai, idėm; ~ость, -и *m.* 1. tikrūmas, realūmas, tikrýbė, tikrenýbė, tikrovė, realýbė; 2. (*dokumento, įstatymo*) galiójimas; ◆ в действительности tikrai sākant, iš tikrųjų, fāktiškai; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. tikras, ēsamas, realūs; действительное событие tikras įvykis; д. член общества tikrasis draugijos narýs; действительная служба *kar.* tikróji, aktyvióji tarnýba; действительное число *mat.* tikrasis skāčius; 2. (*dokumentas, įstatymas*) galiójantis; быть действительным galióti; 3. *pasen.* veiksmingas, efektyvūs; ◆ д. залór *gram.* veikiamóji rūšis.

дэйстви, -а *pasen.* 1. lit. drāmos veikalas; veikalo vaidinimas (*rusų teatro užuomazgoje*); 2. *šnek.* veikimas, póveikis.

дэйстви||овать, -твую, -твует *eig.* 1. veikti, dirbti; машина хорошо действует mašinā gerai veikia; пружина не действует spyruoklė neveikia, ragėdusi; 2. veikti, turėti, darýti įtakos; слова учителя действовали на учеников mokytojo žodžiai veikė mokinčius; 3. galióti; закон действует įstātymas galiója; ~ующий, -ая, -ее 1. veikiantis, aktyvūs, veiklūs; действующее лицо veikėjas, personāžas (*dramos*); 2. galiójantis; д. закон galiójantis įstātymas.

дэка, -и *muz.* deka.

декаб||рист, -а dekabristas (1825 m. gruodžio 14 d. sukilimo Rusijoje dalyvis).

декаб||ри, -я *v.* grūodžio mėnuo, grūodis; ~ский, -ая, -ое grūodžio.

декад||а, -ы dekadā, dešimtādienis; ~ник, -а dešimtādienis; ~ный, -ая, -ое dešimtīs dienų, dekadinis.

декá||н, -а dekānas; ~ат, -а dekanātas; ~ство -а dekāno vietā; dekanāvimas.

декатир||овать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* tekst. dekatiruoti (*vilnonius audinius*); ~овка, -и *tekst.* dekatiravimas; ~овщик, -а, *tekst.* dekatiruotojas.

декламá||тор, -а deklamūotojas, deklamātorius; ~аторский, -ая, -ое deklamavimo, deklamūotojo; ~ация, -и deklamācija, deklamāvimas; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* deklamuoti.

декларá||ативный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно deklarācinis, deklaratyvinis, deklaratyvūs; ~ация, -и deklarācija, deklaravimas, paskelbimas; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* deklaruoti, (pa)skėlbt.

декласси||рованный, -ая, -ое deklasūotas; ~ться, -руюсь, -руетесь *eig.* ir *įvk.* deklasūotis.

деко||кт, -а *pasen.* dekoctas, virinys (*vaistažolių*).

декольт||é *nkt.* iškirptė, dekoltė; платье с д. suk-nėlė sū iškirptė; ~ированный, -ая, -ое; -ван, -а, -о sū iškirptė, dekoltuotas.

декор|ативный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно 1. deko-ratyvnis, dekoratyvus; декоративные растения dekoratyviniai augalai; 2. vaizdingas, dailingas; ~атор, -а dekoratorius, dekoruotojas; ~ацион-ный, -ая, -ое dekoracijų, dekoracinis; ~ация, -и dekoracija; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* ir įvok dekoruoti, puošti; д. зал цветами puošti salę gėlėmis.

декрét, -а dekrétas; установленный декрétом de-kretu nustatytas; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* ir įvok dekreuoti; ~ный, -ая, -ое dekrétinis; ♦ д. отпуск dekrétinės, nėštumo atostogos.

делан|ие, -я dirbimas, darymas, gaminimas; ~ность, -и *m.* dirbtinumas, nenatūralumas; ~ный, -ая, -ое 1. darytas; 2. dirbtinis, nenatū-ralus; д. смех dirbtinis juokas.

делатель, -я *v.* dirbėjas, darytojas.

делать, -аю, -аешь *eig.* 1. dirbti, daryti; vykdyti, atlikti; д. зло daryti pikta; что вы тут делаете? ką jūs čia dirbate, dārote, veikiate?; ничего не делать nieko neveikti, kriošėti; д. две нормы vykdyti dvi normas; 2. gaminti, išdirbti, (па)-ruošti; д. мебель gaminti baldus; д. творч. ruošti vārškę; 3. (па)veřsti, (па)daryti; д. не-счастным padaryti nelaimingą, paveřsti nelaimin-gą; 4. *šnek.* darydintis, taisydintis, gamintis; д. себе костюм в мастерской siūdintis eilutę siu-vykoje; 5. *šnek.* spręsti, ruošti; д. задачу spręsti uždavinį; д. урок ruošti pamoką; ♦ д. выбор pasirinkti; д. выводы daryti išvadas; д. уступку nusileisti, nuolaidą duoti; д. вид apsimėsti; от нечего д. нē ką dāres, neturėdamas ką veikti; д. под себя *šnek.* šlapintis, tuštintis lōvoje; д. выговор parėikšti papeikimą, papeikti, apžōsti, akibrokštą daryti; ~ся, -аюсь, -аеься *eig.* 1. tapti, virsti, darytis; он делается нищим jis tampa, virsta elgeta, vařgeta; д. скупым šykš-tuoliu virsti, tapti; делается жарко dārosi kārš-ta, karštėja; поро́да делается всё хуже и хуже óras vis blogėja, eina vis blogyn; 2. dėtis, vỹkti, įvỹkti, atsiftikti, nutikti; тут делаются странные вещи čia dėdasi, vỹksta keisti dalykai; 3. susi-daryti, darytis, iškilti; у негó на кóже делаются прыщи jō ódą išberia spuogai; на ногé делается нарыв аit kójos kėliasi votis, skaudulys.

делегá|т, -а delegātas, atstovas; выборы делегá-тов delegātų rinkimai; ~тка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам delegātė, atstovė; ~тский, -ая, -ое delegātų, delegāto, delegātinis, atstovų, atstovo; ~ция, -и delegācija; торговая д. prekybinė dele-gācija.

делегировать, -рую, -руешь *eig.* ir įvok. deleguo-ti, (па)siųsti (atstovui); д. на съезд pasiųsti į suvažiavimą; ~ся, -руется *eig.* būti deleguoja-mam, siunčiamam.

делёж, -лежá, ~ка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *šnek.* dalýbos, dalýtuvės, (pas)dalijimas; д. добычи gróbio dalýbos.

делéние, -я 1. dalijimas; skirstymas, skaidymas; óбласть с районным делéнием rajónais suskirs-tyta sritis; 2. *mat.* dalýba; 3. (*žymimasis atstu-*

mas) padalà, dalmuō, ruožėlis; делéния термó-метра termomėtro pādalos; 4. *biol.* (*lqstelių*) ski-limas, dalijimasis, skaidymasis.

делéц, -льцá vertėiva, vertėga, biznėrius.

деликатéс, -а skanėstas, gardėsis, delikatėsas.

деликáт|ничать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* švelniai elg-tis; *iron.* tópcioti; ~но *prv.* švelniai, dailiai, grakščiai; ~ность, -и *m.* gležnumas, švelnumas; dailumas, grakštumas, delikatumas; ~ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. glėžnas (*pvz. kūnas*), švelnūs, trapūs; dailūs, grakštūs; деликатного сложения glėžno sudėjimo; 2. *prk.* keblūs, sun-kūs; д. вопрос keblūs klāusimas; 3. delikatūs, mandagūs.

делим|ое, -ого *dkt. mat.* dalijamasis (*skaičius*); ~ость, -и *m.* dalumas, dalijamumas; skaidumas; признаки делимости dalumo požymiai.

делитель, -я *v.* 1. dalytojas; 2. *mat.* daliklis; общий наибольший д. beñdras didžiausias daliklis; 3. *tech.* dalýtuvas; ~ный, -ая, -ое dalijamasis; dalijimo.

делить, делю, делишь *eig.* 1. dalýti; д. имущество dalýti turta; 2. skirstyti; д. учеников на группы (па)skirstyti mókinius grupėmis; 3. dalýtis, (кар-ту) pėrgyventi; д. с кем rope бėда, sielvartą sū kuō pėrgyventi, pakėlti; д. с кем врėмя laiką sū kuō kartu lėisti; 4. *mat.* dalýti; ~ся, делюсь, дѣлишья *eig.* 1. dalýtis į dalis, skirtis, skirsty-tis; д. пополам skilti pusiau (*pvz. lqstėlė*); 2. da-lýtis, keistis; д. впечатлениями keistis, dalýtis įspūdžiais; 3. *mat.* dalýtis, būti daliám; 4. būti dalijamam.

делишки, -шек, -шкам *dgs. šnek.* reikaliūkai, niek. biznėlis; как ваши д.? kaip jums einasi?

делó, -а; *dgs.* делá, дел, делам 1. dārbas, veiklá; доброе д. gėras dārbas; быть без дела nebe-dirbti, būti бė dārbo; у меня много дела áš turiu daug dārbo; 2. reikalas, dalykas, dāiktas; д. социалистического строительства socialistinėс statýbos reikalas; у меня есть к нему д. áš turiu į jį reikalą; у меня много дел áš turiu daug reikalų; 3. teis. bylá; егó д. в скором врėмени будет слýщаться в судė jō bylá greičai būs nagrinėjama, svařstoma teismė; уголовное д. baudžiamoji bylá; 4. рóрное д. kalnakasýba; военное д. káro reikalai, karýba; 5. bylá (*doku-mentų rinkinys*); 6. *pasen.* įmonė, firma; verslò-vė, verslāmonė, bisnis, komėrcija, prekybinis rei-kalas; солидное делó rimtà firma; solidūs biz-nis; stambi, pelninga įmonė; он крупными де-лами ворóчает jis vėfčiasi stambiomis operā-cijomis, vāro stambų biznį; 7. *kar. pasen.* mūšis, kautynės; ♦ в сáмом делé (на сáмом делé) iš tikrųjų, prāktikoje, iš tiesų, tikrovėje, fāktis-kai; что тебé за д.? kàs táu dārbo?, kàs táu rūpi?, kàs táu бėда?; мне какóе д. labai čia mán (rūpi); пėрвым делом pirmiausia, pirmu dāktu, visų pirmā; то ли д. visai kàs kita; для пользы дела reikalo lābui; ты д. говори tú rim-tai kalbėk; емý только и дела, что есть и пить jám tik válgyti ir gėrti terūpi; поймáть на делé pagáuti benusikalstantį; д. плохó prasti pōpie-riai, reikalai; это дурное д. tai visai kàs kita; то и д. labai dažnai, nuolat, tolydžio; в том

то и д. tai ir urā, māt; делайте своё д. darý-kite kās jūms reikia; как было д.? kaip tāt at-sitiko? в чём д.? apie ką kalbate?, kóks reika-las?; за чем д. стало? kās užkliūvo?, kuris čiā gālas?; д. только за ним viskas tik nuš jš priklaūso; такие дела tókios tokēlēs, tokie rei-kalai; выданное ли это д. l kuř tai regētal; это д. taip reikia, puikū; за д. ему gāvo kā pelnēs, kaip pelnyta; золотых дел мастер auksakalys, auksadailis; не спешй языком, торопись делом mažiau kalbēk, daugiau dirbk.

деловит||ость, -и *m.* (i) darbūmas, prāktinis veik-lūmas, darbštūmas; dalykiškūmas; **ый**, -ая, -ое; -йт, -а, -о 1. (i) darbūs, veiklūs, tiŋkamas darbui, prāktiškas, darbštūs, supratingas, apsuksūs; 2. rimtas; reikalinis; д. вид rimtā išvaizda.

деловод, -а *pasen.* reikalų vedėjas, *žr.* делопроиз-водитель.

деловой, -ая, -ое 1. tiŋkamas, įgūdēs, primanūs, sumanūs, išmaningas, apsitūrēs; д. человек su-manūs žmogūs; 2. dalykinis, reikalinis; tarnýbi-nis, dalykiškas; деловая бумага reikalų rāštas; д. разговор dalykinis, tarnýbinis pasikalbėjimas; деловое отношение к работе dalykiškas póžiūris į darbą; 3. darbinis, darbo; деловое время darbo laikas; д. двор *pasen.* darbo vietā; 4. tiŋkamas, tiŋkantis apdirbimui, padarinis; д. лес padarinė miško mēdžiaga.

делопроизв||одитель, -я *v.* reikalų vedėjas, raštve-dys; **дство**, -а raštvedýba; reikalų bylos (*жр. rinkinys*).

дельн||о *prv.* protingai, rimtai, sumaniai, išmanin-gai, veikliai, valyvai; dalykiškai; **ость**, -и *m.* protingūmas, rimtūmas, sumanūmas, veiklūmas, valyvūmas; dalykiškūmas; **ый**, -ая, -ое 1. su-manūs, veiklūs, gabūs, protingas, lėmtas, apsuks-ūs, rimtas, dōras, valývas; д. человек sumanūs, veiklūs, apsuksūs žmogūs; 2. pravartūs, tiŋkamas, rimtas, sumaningas, dalykiškas, protingas, svei-kas; д. проект rimtas, pravartūs projektas; дель-ная мысль protinga, rimtā, sumaninga, sveikā mintis.

дельт||а, -ы *dēlta* (*upės žiotys su salomis ir atša-komis*); **овидный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно, **ообразный**, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно dēltos pa-vidalo.

дельфин, -а *zool.* delfinas, *Delphinus*.

дельце, -а *šnek.* darbēlis; reikaliukas.

деляга, -и 1. *pasen. tarm.* darbštuolis, darbius; 2. *šnek.* vertėiva.

делян||ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. (*miš-ko*) kirtimas, kirtinys, skýnimas, biržē; 2. laukē-lis, sklypēlis; 3. darbo bāras, rūožas; **очный**, -ая, -ое 1. kirtimo, kirtiminis, biržēs; 2. skly-pēlio.

делячес||кий, -ая, -ое *niek.* vertēlgiškas, siaurai prāktiškas; **ство**, -а vertelgiškūmas, siaūras prak-tiizmas.

демагг, -а demagōgas; **ический**, -ая, -ое, **ичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно demagōginis, demagōgiškas.

демарк||ационный -ая, -ое demarkācijas, demarkā-cinis; демаркационная линия demarkācijas lini-ja; **ация**, -и demarkācija.

демарш, -а demāršas.

демаскир||овать, -ую, -руешь 1. *eig.* ir *įvk.* de-maskuoti, káuķe nuplēsti; 2. *kar.* demaskuoti, pa-želsti maskuotē; **овка**, -и demaskāvimas, káu-kēs nuplėšimas.

демилитариз||ация, -и demilitarizāvimas; **овать**, -зую, -зýешь *eig.* ir *įvk.* demilitarizuoti.

демисезонный, -ая, -ое demisezoninis (*pavasariui ir rudenii tinkamas*); демисезонное пальто de-misezoninis apsiaūstas.

демобилиз||ация, -и demobilizāvimas, demobilizā-cija; **овать**, -зую, -зýешь *eig.* ir *įvk.* demo-bilizuoti.

демократ, -а demokrātas; **изация**, -и (su)de-mokratinimas, demokratizāvimas.

демократизировать, -ую, -руешь *eig.* ir *įvk.* (su)-demokratinti, demokratizuoti; **ся**, -руюсь, -руешься *eig.* ir *įvk.* (su)demokratėti.

демократ||изм, -а demokratizmas; **ческий**, -ая, -ое demokrātinis, demokrātijos; demokrātiškas; **чность**, -и *m.* demokratiškūmas; **чный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно demokrātinis; demokrātiš-kas.

демократия, -и demokrātijā.

демон, -а dēmonas, šėtōnas; **ический**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно dēmoniškas, šėtōniškas; **ский**, -ая, -ое dēmono, dēmoniškas, šėtōno, šėtōniš-kas.

демонстр||ант, -а demonstrāntas; **ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам demonstrāntē.

демонстр||ативный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно 1. de-monstratyvūs; д. откās demonstratyvūs atsisā-kymas; 2. paródomas; **атор**, -а demonstruoto-ja, rōdytoja; **ация**, -и 1. demonstrācija; 2. de-monstrāvimas, rōdymas; д. кинокартины filmo rōdymas, demonstrāvimas; **ировать**, -ую, -руешь *eig.* ir *įvk.* 1. darýti demonstrācijā, de-monstruoti; 2. rōdyti, demonstruoti.

деморализ||ация, -и demoralizācija, demoralizāvi-mas(is); **овать**, -зую, -зýешь *eig.* ir *įvk.* de-moralizuoti, (doróviskai) pakrikdýti.

демпинг, -а ekon. dēmpingas.

денатур||ат, -а denatūrātas, denatūruotas spiritas; **ировать**, -ую, -руешь *eig.* ir *įvk.* chem. dena-tūruoti.

денационализ||ация, -и 1. nutaūtinimas; 2. nutau-timas; 3. denacionalizācija, denacionalizāvimas; **ировать**, -ую, -руешь *eig.* ir *įvk.* denacio-nalizuoti; **ироваться**, -руюсь, -руешься *eig.* ir *įvk.* 1. nutaūsti; 2. būti denacionalizuojamam.

денацифи||кация, -и denacifikāvimas, denacifikāci-ja; **цировать**, -ую, -руешь *eig.* ir *įvk.* dena-cifikuoti.

дэнди *nkt. pasen.* puošėika, puošėiva, puošnius, gāšnius, dabitā, frāntas, dēdis.

дендрит, -а anat. dendritas.

денежка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *šnek.* 1. skatikas, juodikis; 2. *kuop.* pinigėliai.

денежн||ик, -а 1. pinigų kalėjas; 2. *bot.* dirvinė čiuzūtė, *Thlaspi arvensis*; **ый**, -ая, -ое 1. pi-nigų (*puz. dėžutė*), piniginis (*puz. reikalas*); 2. *šnek.* pinigingas, turtingas, pasitūrintis.

денē||к, -нькā, **чек**, -чка dienėlė, dienūtė.

дензна́к, -а (денежный знак) popierinis pinigás, piniginis ženklas, banknótas.

денни́к, -á *tarm.* diendaržis, gařdas (*vienam arkliui stovėti*).

денни́ца, -ы *pasen. poez.* 1. aušrà, priešaušris; 2. aušrinė.

дённ||о *prov.* д. и нощно пуолат, dieną ir naktį; ~ой, -ая, -бе *pasen.* dienòs, dieninis.

дёну *жр.* деть.

денщи́к, -á kariniško tarnas (*kareivis*); pasiuntinys, dènšćikas (*carinėje Rusijoje*).

день, дня *v.* dieną; добрый д.! labà dieną! за один день реť vienà dieną; дни юности jaunystės diėnos; вернуться в тот же д. grįžti tą pačią dieną; целые дни спит (реť) dienų dienàs miėga; порядок дня darbótvarkė; каждый второй д. pradieniui; завтрашний д. rytòjus, rýtdienà; который сегодня д.? kelintà šiańdien dieną? ♦ рабочий д. darbo dieną; на днях šiomis dienomis, dienuita; за д. до... dieną prieš...; со дня нà д. а) dieną pò dienòs, dieną dienòn; б) artimiausiu metu; изо дня в д. kasdien; по сей д. iki šiańdien, ligi dabar, ligi šiòl; повестка дня dienótvarkė; третьего дня užvakar; д. ангела *pasen.* vardinės, vařdo dieną; чёрный д. vařgo, skuřdo dieną, alkanà dieną; жить изо дня в д. gyventi sulig tą dieną, dienauti; д. нà д. не приходится vienà dieną mótina, kità pàmotė; д. в д. tiksliai nuskirtà dieną; д. за д. vienòdai, bė įvairùmo; kaip vienà dieną, taip ir kità.

дёнъга, -и ir дёнъгá, -й 1. *ist.* skatikas, gràšis (*rusė kareikos*); 2. (дёнъгá, -й) *kuor. šnek. жр.* дёнъги.

дён||ги, -нег, дёнгáм ir дёнгам, дёнгáми ir дёнгами, о дёнгáх ir о дёнгах *dgs.* pinigai; kapitálas; больше д. didelis kapitálas; играть на д. lóšti iš pinigų; копíть д. pinigų kráuti; ♦ у него денег куры не клюют jis turi pinigų kaip máuro, kaip šiėno; при дёнгáх pinigingas, pinigúotas; задáточные д. rańkpinigiai; налiчные д. grynieji pinigai; страховые д. draudimo mókestis, įnašas; на свой д. savo pinigais, iš savės (*pvz. gyventi*); ~жáта, -жáт *dgs. šnek.* pinigėliai; скопíть дёнжáт susikráuti, sutauptyti pinigėlių; ~жóнки, -нок, -нкам *dgs. šnek.* pinigėčiai, pinigėliai.

дёнъко́й, -ая, -бе: день-д. visà (mielà) dieną.

департа́мент, -а departameńtas; гоcудáрственный д. valstybės departameńtas (*JAV užsienio reikalų ministerijos pavadinimas*); ~ский, -ая, -ое departameńto, departameńtinis.

депéша, -и 1. *pasen.* telegramà, depešà; 2. skubùs diplomàtinis pranešimas.

депо́ *nkt.* 1. *pasen.* sándėlis, sánkrova; 2. dėpas; паровóзное депо garvežių dėpas, garvežinė; по-жáрное д. gaisrinė.

депозíт, -а indėlis, depozitas; ~ный, -ая, -ое indėlinis, depozitinis; д. банк indėlių, depozitinis bankas.

депон||ент, -а *fin.* deponėntas (*indėlio savininkas*); ~е́нтский, -ая, -ое deponėntinis; д. счёт deponėntinė sąskaita; ~йрóвать, -ую, -уешь *eig.* ir įk deponuoti.

депрессíвный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно deprėsijos, deprėsinis.

депрéссия, -и *med., ekon.* deprėsija.

депутá||т, -а atstòvas, deputàtas; ~тка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам deputàtė; ~тский, -ая, -ое atstòvo, deputàto, deputàtinis; ~ция, -и atstòvai (*keli*), deputàcija.

дербё́нник, -а *bot.* raudòklė, raudòklis, pasiūtžolė, *Lythrum*.

дёрби *nkt.* dərbi, arklų lenktynės.

дёрг *ist.* eina tariniu *šnek.* trùkt, tímpt, pėšt.

дёргать, -аю, -аешь *eig.* 1. trauk(y)ti, traukioti, traukinėti; ráuti; д. гвóзди traukti, traukioti vėnis; д. лён ráuti linùs; д. зýбы traukti dantis; 2. pešiòti, pėšti, ráuti; pašyti; д. (за) вóлосы pėsti, ráuti pláukus; д. (за) бóроду pešiòti, pašyti bařzdà; 3. *šnek.* tampyti, tímpti, tímpti, tímpti, traukyti, trùkćioti; д. рýку traukyti, tampyti rańkà; д. вóзжи tímpti, trùkćioti vadelė; 4. dilgćioti, dilgsėti, tímpti; tampyti; у меня дёргает палец мán dilgćioja pirštà; 5. *prk.* kibtì, kabnėtis; jáudinti; д. подчинённых kibtì prie (pa)valdinių; *жр.* дёрнуть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. traukti(s), tampyti(s), tímpti(s); он дёргается всем телом jam visà kūną trauko; 2. būti gaupamam, traukiamam; лён дёргается осенью linai raunami rudenį.

дёргáч¹, -á *zool.* griežlė, griežlė, briežlė, girgždėlė (*paukštis*), *Crex crex*.

дёргáч², -á *tech.* trauikklis, viniàtraukis.

дере́неть, -ёю, -ёешь *eig.* 1. medėti, stembėti; 2. nutiřpti; stingti, stirti; от морóза у меня нóги совсем деревенеют nuò šalćio mào kójos baigia stirti.

дере́н||ский, -ая, -ое káimo, káimiškas, kaimiėtiškas; kaimiėčių, sòdziaus, sòdiėtiškas, sòdiškas; д. жiтель kaimiėtis, sòdiėtis, sòdiškis; д. хлеб káimiška dūona; деревёнская жизнь káimo gyvėnimas; ~щина, -ы *v.* ir *m. šnek. niek.* prasciòkas, prasciòkė, juodnugāris, juodnugārė, nešvānkėlis, nešvānkėlė, storžievis, storžievė, káimo stuobrys; ~ька, -и; *dgs. kilm.* -нек, *naud.* -нькам kaimėlis, kaimukas, sòdziukas.

дере́вина, -ы *tarm.* rāstas, nùkirstas mėdis.

дере́внишка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek. niek.* sòdzpalaikis, káimpalaikis, sòdziùkštis, kaimiùkštis.

дере́вня, -и; *dgs. kilm.* -вėнь, *naud.* -вням 1. káimas, sòdzius, sòdà; окрáнна деревни galūsodis, galùkaimė; 2. *pasen. niek.* prasciòkas, káimo stuobrys.

дере́во, -а; *dgs.* дере́вья, -ьев мėdis; фру́ктовое (плодо́вое) д. vaismedis; чёрное д. juodmedis; ♦ родослóвное д. genealogijos mėdis.

деревооб||дёлочник, -а mėdzio apdirbėjas; ~дёлочный, -ая, -ое, ~рабáтывающий, -ая, -ее мėdzio apdirbimo, mėdzio apdirbamasis; ~рабóтка, -и мėdzio apdirbimas.

дере́в||е, -а; *dgs.* -вчá, -веч, -вчáм, ~б, -á; *dgs.* -вчá, -веч, -вчáм medėlis, medùkas.

дере́вянеть, -ёю, -ёешь *eig. жр.* деревенėti.

дере́вянистый, -ая, -ое; -йст, -а, -о 1. sumedėjęs (*pvz. stiebas*); medžių viršes, panašus į mėdį; sustėmbęs; mėdzio póbudžio; 2. *prk.* kietas, ne-

skanūs (*puz. obuolys*), kaip medinis.
деревянный, -ая, -ое 1. medinis, mēdzio; 2. *prk.* pastūrēs, sustingēs, nejudrūs; neišraiškūs, negūvas; ◆ *деревянная башка šnek.* kvaillā galvā.
деревяшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам
 1. medgalys, mēdzio rāstēlis, pliauskēlē, mēdzio gabalēlis; medinē sagā (*apsiuvama medžiaga*); 2. *šnek.* medinē kōja, kojūkas, kēblē, medinis protēzas, kūjōkas.
дереzá, -ы *bot.* ožērškis, *Lycium*.
дѣрен, -а *bot. tarh.* sedulā, *Cornus*.
дерѣшь *žr.* драть.
держáва, -ы 1. valstybē; великая д. didžiōji valstybē; 2. galybē, viešpatystē, valdžiā; 3. *ist.* valdžiōs, galybēs žēnklas (*aukso rutulys su kryžiumi viršuje*); 4. *spec.* laikiklis.
держáвный, -ая, -ое 1. galingas, didžiagālis, dingas, valdantysis, visavaldis, valdingas; держáвная воля народа valdinga liāudies valia; 2. didžiavalstýbinis.
держáние, -я laikymas, turėjimas.
держáнный, -ая, -ое; -жан, -а, -о laikytas; собáка, дълго держáнная на цепи šuo, kuris ilgai būvo laikomas pririštas.
держáный, -ая, -ое varčiotas, dėvėtas (*drabužis*), avėtas (*bata*); держáнные кнйги varčiotos, skaitytos knygos.
держáтель, -я *v. 1. tech.* laikiklis (*prietaisas*), laikytuvas; 2. laikytojas, turėtojas.
держáть, держú, держишь *eig.* 1. (iš) laikyti; д. лōжку laikyti šaukštā; лēд держит человека лēдас išlaiko žmogū (*neilūžta*); д. в пáмяти laikyti atmintyje; д. дēньги в сберкáссе laikyti pinigūs laipromojoje kasoje; д. в плену laikyti nelaisvėje; 2. *pasen.* laikyti, turėti; д. лавчóнку laikyti krautuvėlē; 3. turėti, auginti, laikyti; д. кур laikyti vištū; ◆ д. слóво (iš)tesėti žōdį; д. на умē турėti galvojē; д. чю сторону užstōti kā, palaikyti kā; д. путь *pasen.* vūkti, keliāuti; д. себя elgtis; д. парй lažybū elti; д. язык за зубáми liežūvi prikāndus laikyti; д. корó-л. в руках neišlėisti kō iš rankū, griežtai kā laikyti; д. речь kalbā sakyti; д. пост *bašn.* pāsninkauti; ~ся, держýсь, держишь *eig.* 1. laikytis, turėtis; д. руками за перйла, laikytis rankomis (ūž) turėklū; 2. būti laikomam; огуры держатся в солёном виде aguškai laikomi sūdyti, rauginti; 3. *prk.* prisilaikyti, laikytis; д. прѣжнего мнѣния laikytis ankstēsнēs nuomonēs; 4. ištvėrti; laikytis; д. до концá ištvėrti ligi gālo; тóлько держись! tik laikykis!; 5. *prk.* elgtis; laikytis, užsilaikyti; д. по чéстному elgtis doraī, padōriai; 6. spokójno užsilaikyti ramiai; 6. stýgti, prisilaikyti; būti aptinkamam; в сто́й рекē рáки не держатся šioje upėje vėžiai neprisilaiko, nestýgsta; в сто́м лесу держатся медвѣди šiamē miškē aptinkami, prisilaiko lokiai; 7. turėtis, valdytis, tvárdytis; 8.: д. бѣрега eiti palei kraštā; купѣц держится своēй ценй pirklýs kainos nepulėidžia, laikosi; д. чáрокчи таурѣлē mėgti.
держимóрда, -ы *vulg.* išverstasnūkis, akiplēša, deržimōrda.
дерзáние, -я drįsimas, ūžmojis, drąsā; юношеские дерзáния jaunatviška drąsā, jaunatviški ūžmo-

jai; ~ать, -áю, -áешь *eig.* (iš) drįsti, drąsiai siekti, rýžtis, užsimōti.
дерзýть, -ишь *eig.* žerti į akis, sakyti skaudžius žōdziūs, įžuliai kalbėti, įžulauti; akiplēšikai elgtis, akiplēšauti; verstakiuoti, stačiakiuoti.
дѣрзкый, -ая, -ое; -зок, -зкá, -зко 1. atžagarias, atžaras, atžagūs, atšakūs, įžulūs, akiplēšiskas, įželdžiamai grubūs; kandūs; он дѣрзок на язык jō kandūs liežūvis; 2. drąsūs, drįstantis; д. ма-нѣвр drąsūs manėvras; д. ум drąsūs prōtas; ~о *prv.* 1. atžagariai, atžariai, atšakiai, įžuliai, grubiai, nepagarbiai; kándžiai; д. отвѣтити įžuliai atsakýti; 2. drąsiai.
дерзновѣнiе, -я *pasen. žr.* дерзáние; ~ный, -ая, -ое; -вѣн ir -вѣнен, -вѣнна, -вѣнно *žr.* дѣрзкий.
дерзнýть, -нý, -нѣшь *ivk.* pasirýžti, išdrįsti.
дѣрзости *o prv. pasen. žr.* дерзко; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *pasen. žr.* дѣрзкий.
дѣрзость, -и 1. įžulūmas, įžulybē, atžarýbē, atšakýbē, akiplēšikūmas, akiplēšiskas dārbas; гово-рйт дѣрзости akiplēšikai, įžuliai kalbėti; 2. drąsumas, narsūmas.
деривáция, -и derivācija; (1. *nukrypinimas šovinių ir kulų į šoną*; 2. *nukrypinimas vandens iš upės vagos*; 3. *žodžių daryba*).
дѣрка, -и *šnek.* 1. pylā, lupimas, dyžā, mušimas; 2. (pa)sprukimas, pabėgimas, ištrūkimas.
дермáтин, -а dermatinas (*toks audinys — odos imitacija*).
дермáтолóгия, -и *med.* dermatologija.
дермó, -á *šnek.* šlaštās, mėšlas, atmatā, šiukšlė.
дѣрн, -а suvelėnėjusi žemē, velėna; *kuop.* velėnos, velėnynē; обложитъ дѣрном velėnomis išklōti, apvelėnuoti.
дернiлѣть, -ѣет *eig. spec.* velėnėti, apaugti velėna, apželti; ~йна, -ы 1. *tarm.* ir *spec. žr.* дѣрн; 2. (*atskira*) velėna, velėnos gābalas; ~истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о suvelėnėjęs, velėninis; дер-нистая земля velėninė žemē, velėnijā, velėnynē.
дернiовáтый, -ая, -ое *šnek.* pavelėnėjęs, prie velėnų; ~овйна, -ы *žr.* дернина; ~овка, -и velėnāvimas.
дернiовщiк, -á velėnuotojas; ~овый, -ая, -о velėnuotas; išklōtas velėnomis; velėninis; velėnų; дер-новaя скамья velėninis sūolas; дерновaя рудá (д. желѣзняк) *kaln.* velėninis geležókšnis; ~орѣз, -а 1. velėnpiovė (*mašina velėnai piauči*); 2. velėnos piovējas.
дѣрнуть, -ну, -нешь *ivk.* 1. pēstelėti, trūktelėti, timp-телėti, tūstelėti; 2. *šnek.* išgėrti, trūktelėti; ◆ чѣрт меня дѣрнул *šnek.* vėlnias manē pasiūndē, pa-stūmėjo.
дѣрть, -и *m.* 1. rupaūs malimo miltai (*gyvuliams šerti*), bėralas, prāдай; 2. *tarm.* išartas kirtimas (*miške*).
дерý *žr.* драть.
дѣру *šnek.* задáть д. pasilėisti bėgti.
дѣрю *šnek.* -и, ~жина, -ы *šnek.* 1. pašukinys, pašukinē dróbē, pašukinis, kiltas, maišinis áudeklas; 2. prāstas audinys, drabužis; ~жний, -ая, -о kiltinis, pašukinis; šiurkštūs; grubūs, kietas (*apie áudeklą*).

дерябнуть, -ну, -нешь *юж.* 1. *šnek.* prisiprógiti, pasigérti; 2. *tarm.* gerókaí brúkstelėti, sudúoti; 3. *šnek.* prisigróbti.

десáнт, -а desántas; произвестí д. išlaipinti desántą; морскóй д. jūrų desántas; воздушный д. óro desántas; ~ник, -а desántininkas; ~ный, -ая, -ое desántinis.

десенный, -ая, -ое danteninis.

десерт, -а desértas; ~ный, -ая, -ое desértinis; десертная лóжка desértinis šaukštukas (*didesnis už arbatinį ir mažesnis už valgomąjį*); десертное вино desértinis vūnas.

дескать *ит.* *šnek.* girdi, esą; ты, д., сам виноват tú, girdi, esi pats kaltas.

десна́, -ы; *dgs.* дёсны, дёсен, дёснам dantų smėgenys, dantenos, ėsnos.

десница, -ы *pasen. poez.* dešinióji rankà, dešinė; карающая д. baudžiančioji rankà.

деспот, -а despótas; тирóна; ~изм, -а despotizmas; ~ический, -ая, -ое despótinis, despótiskas; тирони́ский; ~ичный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно despótiskas (*poz. būdas*); ~ийа, -и despótija, despotystė.

десть, -и; *dgs. kilm.* -ей *m.* gāšomojo pōpieriaus skaičiavimo vienetas (50 lapų).

десятерик, -á senóvinis rūsų mátas, túrintis dešimt vienetų.

десятерий||цею *прв. pasen.* dešimterioþai; ~чный, -ая, -ое *pasen.* dešimtkartis, dešimteria tóks, dešimterioþas.

десятеро, -ых *sktv.* dešimtis, dešimtukas.

десятиборье, -я *sport.* dešimtkovė.

десятиднев||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* dešimtadienis, dešimtdienis, dekadà; ~ный, -ая, -ое dešimties dienų, dešimtadienis.

десятиклассн||к, -а dešimtósios klāsės mokinys, dešimtókas; ~ца, -ы dešimtósios klāsės mokinė, dešimtókė.

десятикратный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно dešimtkartis, dešimterioþas.

десятилет||ие, -я 1. dešimties mētų laikótarpis, dešimmetis; 2. dešimtosios mētinės, dešimmetis; отпраздновать д. atšvėsti dešimtmėtį, dešimtąsias mētines; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам dešimtmėtė mokyklà; ~ний, -ая, -ее dešimties mētų, dešimtergis, dešimtmėtis.

десятимесячный, -ая, -ое dešimties mėnesių.

десятина, -ы dešimtinė (1. žemės matavimo vienetas=1,092 hektaro; 2. bažnytinis mokeskis).

десятино́гие, -их *dgs. dkt. zool.* dešimčiakojai, dešimtkojai, *Decapoda*.

десятирублѐв||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам dešimtrublė; ~ый, -ая, -ое dešimties rublių.

десятиугольн||к, -а dešimčiakampis, dešimtkampis.

десятичный, -ая, -ое dešimtainis; десятичная дробь dešimtainė trupmena; десятичные веса dešimtainės svarstyklės; десятичная классификация dešimtainė klasifikacija (*knygu*); десятичная система мер dešimtainė mātų sistema.

деся́тка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. dešimtelgė, dešimtinė (*dešimties rublių pinigai*); 2. dešimtis, dešimt, dešimtukas; 3. dešimties irklų váltis; 4. dešimtake (*korta su 10 akių*).

деся́тник, -а dešimtininkas (*statybos darbininkų grupės vadovas*).

деся́ток, -тка dešimtis; емý идѣт шестóй д. jis vāro, eina šešta dešimtį; ♦ он не робкого десяти́ка jis nė bailiųjų veislės, nė iš bailiųjų.

деся́тый, -ая, -ое *sktv.* dešimtas; в десяти́м часу dešimtą vālandą; ♦ из пя́того в десяти́е (с пя́того на десяти́е) раскázывать бė tvarkōs, padrikai pāsakoti; óто де́ло десяти́е tai nesvarbū, tai antraeilis dalýkas.

деся́ть, -й, *inag.* -ью *sktv.* dešimt.

деся́тью *прв.* dešimt kartų, dešimtkart, padauginta iš dešimt.

детализировать, -рую, -руешь *eig.* ir *юж.* detali-zuoti, suskaidyti.

детáль, -и *m.* detalė, smulkmena, išgalis; деталí машин mašinų detalės; ~но *прв.* smulkiai, detaliai; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно detalūs, detalinis, smulkūs, smulkmeniškas; детáльное изложéние smulkūs, detalūs išdėstymas, atpāsakojimas, aprāšymas.

детвá, -ы *kuop.* 1. bličių perai; 2. jauniklės bitės. детворá, -ы *kuop.* *šnek.* vaikai.

детектив, -а seklys, detektývas; ~ный, -ая, -ое detektývinis; д. ромán detektývinis romānas.

детектор, -а detektoriūs (*radijo aparato dalis*); ~ный, -ая, -ое detektorinis; д. приёмник detektorinis radijo imtuvas.

детёныш, -а (*gyvulio*) jauniklis.

дѣти, детѣй, дѣтям, детьмí, о дѣтях *dgs.* vaikai, *žr.* дитя́ ir ребѣнок.

детíна, -ы *šnek.* tvirtas vaikinas, žaliūkas; stiprūs vūgas.

детíнец, -нца *ist.* 1. citadėlė; 2. mótėrų ir vaikų kambarýs, skýrius bajoro namuose.

детíшки, -шек, -шкам *dgs.* vaikūčiai, vaikėliai; vaikíukščiai, vaikíščiai; vaikígaliai.

дѣтище, -а; *dgs. kilm.* дѣтищ 1. *pasen.* kūdikis, vaikas; mýlimas vaikas; 2. *prk.* kūrinys, kūdikis, pādaras; veikalas; авиáция — любóимое д. совѣтского наро́да aviácija — tarýbinės liaudies numylėtas kūrinys; комсомóл — д. пáртии komjaunimas — pártijos kūdikis; ♦ мертворождѣнное д. negyvėnimiškas, neįvykdomas projektas, nevýkusi išmonė, nevýkęs kūrinys, pādaras.

дѣтк||а, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *šnek.* vaikėlis; ~и, -ток, -ткам *dgs.* *žr.* дѣтишки.

дѣтнýй, -ая, -ое *šnek.* túrintis vaikų; daugiavaikis.

детонáция, -и detonácija; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* detonuoti.

деторóднýй, -ая, -ое gimdomasis; ~ждѣние, -я vaikų gimdymas.

детоубий||ство, -а vaik(a)žudystė; ~ца, -ы vaik(a)žudys.

дѣточки, -чек, -чкам *dgs.* *žr.* дѣтишки.

детсáд, -а (дѣтский сад) vaikų darželis.

дѣтская, -ой *dkt.* vaikų kambarýs.

дѣтский, -ая, -ое 1. vaiko, vaikų; д. сад vaikų darželis; дѣтские гóды vaiko amžius; 2. vaikiskas; дѣтская óбувь vaikiska ávalynė; дѣтские рассу́ждения vaikiski sámprotavimai; ♦ дѣтское мѣсто anat. placenta, núovala.

дѣтство, -а vaikystė, mažumė, mažatvė; с детства iš mažens, iš mažų dienų; друг детства vaikystės draugas; ♦ **впасть в д.** suvaikėti.
дѣтушки, -шек, -шкам *dgs. žr.* дѣтишки.
дѣть, дѣну, дѣнешь *įvk. šnek.* 1. nudėti, padėti, nukūsti, ramėti; 2. patalpinti, sutalpinti, sukišti; **~ся**, дѣнусь, дѣнешься *įvk. šnek.* 1. (pra)-dīngti, pradžti, prapūlti, nusimėsti; 2. pasidėti, prisiglaūsti.
дефект, -а defektas, trūkumas, ūda; **~ивность**, -и *m.* defektyvumas, ydingumas; **~ивный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно defektyvus, ydingas, neišsivysęs, nenormalūs; **~ный**, -ая, -ое defektingas, tūrintis defektą, trūkumą, ūdą.
дефилировать, -рую, -руешь *eig.* defiliuoti.
дефиниция, -и definicija, apibrėžimas, aptarimas, apibrėžtis; apybrėža.
дефис, -а brūkšnelis, defisas.
дефицит, -а deficitas; **~ный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно deficitinis; д. товар deficitinė(s) prekė(s).
деформировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* deformuoti, pakeisti formą, išvaizdą; **~ся**, -руется *eig.* ir *įvk.* deformuotis.
дехкан||ин, -а; *dgs.* -кане, -кан valstietis (*Vidurinėje Azijoje*); **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам valstietė.
децентрализация, -и decentralizacija, decentralizavimas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.*, **~овать**, -зую, -зуюшь *eig.* ir *įvk.* decentralizuoti.
дециметр, -а decimetras.
дешевенький, -ая, -ое pigutis, pigutėlis.
дешев||ёт, -вѣет *eig.* pigti; **~изна**, -ы pigumas, pigybė; **~ить**, -влѣю, -вишь *eig.* piginti.
дешёвка, -и *šnek.* 1. pigmenā, pigūs, nevertingas dāiktas; 2. pigumas, atpigimas, mažā kāina.
дешёво *prv.* pigiai; ♦ **д.** да гнѣло, дѣрого да мѣло pigiai mokėsi, trumpai dėvėsi; **д.** и сердѣто iр pigū, iр gėra; **д.** отдѣлаться lengvai atskratyti.
дешѣвый, -ая, -ое; дешѣв, дешѣвā, дешѣво 1. pigūs, mažavertis; 2. *prk.* bevertis, nežymūs, nuvālkiotas, lėkštas, banalus; дешѣвые шуточки nuvālkioti juokaī, pōkštai.
дешифр||ировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* dešifruoti, išaiškinti, atidėngti pāslaptį; **~овка**, -и dešifravimas, išaiškinimas.
де-юре *prv.* de jure, pagal įstātymā, pagal tėisę; tėisiškai, juridškai, formaliai.
дѣяние, -я veiksmas, dārbas, veikinys; veikā; славные дѣяния didždārbiai; престѣпное *d.* teis. nusikalstamā veikā.
дѣятель, -я *v.* veikėjas; общественный *d.* visuomenės veikėjas; заслуженный *d.* naūki nusipelnęs mōkslo veikėjas; **~ница**, -ы veikėja; **~но** *prv.* veikliai, dārbšciai; **~ность**, -и *m.* 1. veiklumas, darbštumas; 2. veiklā, darbuotė, veikmė; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно veiklūs, aktyvūs, energingas, darbštūs; **д.** человек veiklūs žmogūs.
дѣяться, дѣется; *būt.* дѣялось *eig. šnek.* vỹkti, atsitikti, darytis, dėtis; давнѣ это дѣялось seniai tai vỹko; что у вас здѣсь дѣется? kās čia pās jūs dėdasi, dārosi?

джаз -а džiāzas; **~овый**, -ая, -ое džiāzo, džiāzinis.
джѣмпер, -а megztinis, nertinis, džemperis.
джентльмѣн, -а džentelmėnas; **~ский**, -ая, -ое džentelmėniškas; **~ство**, -а džentelmeniškūmas.
джерсѣ ir **джѣрси** *nkt. džėrsi* (1. šilkinė megztinė medžiaga; 2. megztos medžiagos drabužiai).
джигит, -а džigitas (*šaukus, guvus jojikas Kaukaze*); **~овать**, -тѣю, -тѣешь *eig.* džigituoti, šauniai jodinėti(s), mankštintis jodinėjant; **~овка**, -и džigitavimas, mankštā jodinėjant; puikus jodinėjimas.
джин, -а džinas (1. degtinė; 2. mašina).
джѣкер, -а džiokeris (*tokia figūrinė korta*).
джѣнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам džonka (*kinų burinis laivas*).
джунгли, -ей *dgs.* džunglės.
джут¹, -а gyvulių māras (*žiemos ganyklose trūksiant pašaro*).
джут², -а džiūtas (*Indijos kanapių pluoštas*).
джѣтовый, -ая, -ое džiuto, džiutinis.
дзинь *išt. šnek.* diñ, dziñ (*varpeliui skambant*).
дзот, -а (дѣрево-земляная огневая тѣчка) *kar.* dzotas (*sutvirtintas ugnies taškas*).
диабāз, -а *geol.* diabāzas (*vulkaninės kilmės uolienos*).
диабѣт, -а *med.* diabėtas; cāхарный *d.* cukrinis diabėtas, cūkraligė.
диāвол, -а *žr.* дѣвол.
диāгноз, -а *med.* diagnōzė; пострāвить *d.* nustatyti diagnōzę.
диāгност, -а diagnōstas (*gydytojas, nustatantis ligą*); **~ика**, -и diagnōstika.
диагонāль, -и *m.* 1. *mat.* diagonālė; įstrižainė; идти по диагонāли eiti įstrižai; 2. diagonālė (*audinys*); **~ный**, -ая, -ое diagonalūs, diagonālinis, įstrižas, įstrižinis, įstrižainis, įkypas, įžulnūs.
диаграмма, -ы diagramā.
диадѣма, -ы diademā (*brangus vainiko pavidalo galvos papuošalas*).
диāкон, -а *žr.* дѣякон.
диакритический, -ая, -ое diakritinis; **д.** знак *lingv.* diakritinis ženklas.
диалѣкт, -а *lingv.* tarmė, dialėktas; **~изм**, -а *lingv.* tarmybė, dialektizmas.
диалѣкт||ик, -а *fil.* dialėktikas; **~ика**, -и *fil.* dialėktika; материалистическая *d.* materialistinė dialėktika; **д.** истории іstōrijos dialėktika; **~ический**, -ая, -ое *fil.* dialėktinis; **д.** мѣтод dialėktinis mētodas; **д.** материализм dialėktinis materializmas; **~ичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно dialėktikos, dialėktinis.
диалѣкт||ный, -ая, -ое *lingv.* tarminis, dialėktinis; **~блог**, -а *lingv.* dialektologas, tarminiškas; **~ологія**, -и *lingv.* dialektologija, tarmių mōkslas, tarmēmokslis.
диалѣг, -а dialōgas; **~ический**, -ая, -ое dialōginis.
диамāнт, -а deimantas (1. mineralas; 2. *spst.* 4 punktų šriftas).
диāметр, -а diāmetras, skersmuō; **~āльный**, -ая, -ое diāmetralūs, diāmetralinis; диāметральная противоположность *prk.* diāmetrall, visiška, griežtā priešybė.

диапазón, -а 1. *muz.* diapazónas; 2. *prk.* apimtis, diapazónas (*žinių, reikalų, sugebėjimų*).

диапозитів, -а diapozityvas (*fotografinis pozityvinis vaizdas permatomoje medžiagoje*).

диафра́гма, -ы *anat.*, *fiz.* diafragmà.

дйва, -ы *pasen.* garsì daininiškè; kino žvaigždė.

дива́ла, -ы *bot.* klėstėnė, *Scleranthus*.

дива́н¹, -а sofà, kanapà, divànas.

дива́н², -а divànas (1. *valstybės taryba sultoninėje Turkiijoje*; 2. *lyrikos rinkinys Rytų šalių literatūroje*).

дива́н||ная, -ой *dkt. pasen.* pòilsio kambarys; ~ный, -ая, -ое sòfos, kanàpos; ~чик, -а nedidelė kanapà, sofutė.

диверс||а́нт, -а diversàntas; ~ио́нный, -ая, -ое divėrsinis, afdomasis, kenkėjiškas; диверсио́нная дєятельность divėrsinė, afdomoji veiklà.

диверсия, -и divėrsija.

дивертисме́нт, -а divertismeñtas; ~ный, -ая, -ое divertismeñto, divertismeñtinis.

дивиде́нд, -а *ekon.*, *burž.* divideñdas.

дивизио́н, -а *kar.* diviziònas; д. миноно́сцев mìnininkų diviziònas; ~ный, -ая, -ое divizijos; diviziòno.

дивизи́я, -и *kar.* divizija; стрелко́вая д. šaulių divizija.

дивы́ть, -влю́, -вы́шь *eig. šnek.* stėbinti, stabýti; ~ся, -влю́сь, -вы́шся *eig. šnek.* stebėtis, stabýtis; žavėtis, žiūrėti susižavėjus, būti susižavėjusiam.

ды́вн||о *prv.* nuostabiaĩ, puikiai; ~ый, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно nuostabūs, įstabūs, puikūs; prakilnūs, žavingas; д. го́лос žavingas balsas; ды́вные дела́ nuostabūs reikalai.

диво, -а 1. nuostabūs, keistas dāiktas; núostaba, įstaba; stebūklas; 2. *eina tariniu* nuostabū, keista; д., что он о́стался жив nuostabū, kàd jis liko gývas; ♦ дйву да́ться (дава́ться) nustėbti, stebėtis; на д. puikiai, labai gerai.

дивова́ться, диву́юсь, диву́етесь *eig. šnek. žr.* дивы́ться.

дивчы́на, -ы *šnek. tarm. žr.* дєвушка.

дида́кт||ика, -и didāktika; ~ический, -ая, -ое didāktikos, didāktinis, pamókomas.

диэ́з, -а *muz.* diėzas.

диет́||а, -ы dietà; ~ический, -ая, -ое diėtinis; диетическая столо́вая diėtinė valgyklà; ~ный, -ая, -ое diėtos, diėtinis.

дизель, -я *v. tech.* dizelis; ~ный, -ая, -ое dizelinis; д. по́езд dizelinis traukinys.

дизент||ерийный, -ая, -ое *med.* dizentėrinis, kruvinòsios; ~ерия, -и *med.* dizentėrija, kruvinóji.

дика́р||ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам laukinė (móteris), laukinškė; ~ский, -ая, -ое laukinio, laukinių, laukinis; ~ство, -а 1. laukinūmas; 2. *prk.* drovūmas, nedrąsà, baikštūmas, šalinimasis žmonių; ~ь, -я *v.* 1. laukinis, laukinūkas; 2. *prk. šnek.* baikštūs žmogūs, slapūkas, atokša.

дикий, -ая, -ое; дик, дика́, дйко 1. laukinis, girinis (*žvėris, žmogus*); дйкие животные girtiniai, laukiniai gyvuliai; дйкая яблоня šunobelė, laukinė obelis; 2. nejaukūs, klaikūs, šiurpūs, atžulūs; nepaprastaĩ keistas, nežmóniškas; д. дом

klaikūs namai; дйкие нрavy nežmóniški papročiai; дйкая мысль klaikì mintis; 3. niūrūs, niaurūs, atšiaurūs, nykūs; 4. baikštūs, drovūs, nedrąšūs, šalinąsis žmonių; 5. nedirbamas; negyvėnamas; дйкие края negyvėnamieji kraštai; 6. *pasen.* pelėkas, pilkšvas (*puz. spalva*); ♦ дйкое мя́со gýv(a)mėsė.

дйко *prv.* 1. atžuliai, įžuliai, laukinių būdų; 2. nejaūkiai, nýkiai, klaikiai.

дикобра́з, -а *zool.* dýgliakiaulė, akstinuóčius, *Histrix hirsutirostris*.

дикóвин||а, -ы *šnek.*, ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* neregėtas, keistas, nuostabūs dāiktas, keistenybė; нам э́то не в дикóвинку tai mums nenuostabū; ~ный, -ая, -ое; *v. nevart.*, -нна, -нно *šnek.* nuostabūs, keistas, įmantūs, rėtas; д. слýчай nuostabūs įvykis.

дикорасту́щий, -ая, -ее saváime augantis, laukinis; дикорасту́щие дере́вья laukiniai mėdžiai.

дыко́сть, -и *m.* 1. atžulūmas, atšiaurūmas, grubūmas; д. нрáвов papročių, būdo grubūmas, atžulūmas; 2. nejaukūmas, nykūmas, klaikūmas, šiurpūmas; 3. baikštūmas (*puz. arklio*), drovūmas, šalinimasis žmonių; 4. beprasmybė, nesąmonė, absúrdas; 5. laukinūmas.

дикта́нт, -а diktántas.

диктáтор, -а diktátorius; ~ский, -ая, -ое diktatoriaus, diktatoriškas; ~ство, -а diktatoriávimas, diktatorystė; ~ствовать, -твую, -твует *eig.* diktatoriáuti.

диктату́ра, -ы diktatūrà; д. пролетариáта proletariáto diktatūrà.

дикт||ова́ть, -тую, -тýешь *eig.* diktúoti; ~овка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. diktávimas; 2. *šnek.* diktántas (*mokyklinis darbas*); писáть под диктóвку diktúojamam rašyti.

дикто́р, -а (*radio*) pranešėjas, diktorius; ~ский, -ая, -ое diktoriaus, pranešėjo.

дыкци́я, -и dikcija, tarimas, tařsena, tartis; у э́того певца́ хоро́шая д. tó daininiško gerà tartis.

диле́мма, -ы dilemà; сто́ять пе́ред диле́ммой būti atsídurusiam prieš dilemà.

дилета́нт, -а diletántas; ~изм, -а diletantizmas; ~ский, -ая, -ое diletántiškas; ~ство, -а diletantiskūmas.

дилижа́нс, -а *pasen.* diližànas (*daugiavietė karieta*).

дина́мика, -и 1. dināmika; в пьесе́ мно́го дина́мики *prk.* pjėsė kupinà dināmikos; д. истóрических собы́тий istòrinų įvykių dināmika; 2. (*mechanikoje*) dināmika.

динамíт, -а dinamítas; ~ный, -ая, -ое dinamitinis, dinamito.

динамич||еский, -ая, -ое dināmikos, dināminis, dināmiškas; ~ность, -и *m.* dinamiškūmas; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно dināmiškas; д. та́нец dināmiškas šòkis.

дина́мо *nkt.* dinamà.

динамомéтр, -а *fiz.* dinamomėtras.

дин||астиче́ский, -ая, -ое dināstijos, dināstinis, dināstiškas; ~астия, -и dināstija.

динь-динь *jsl.* diñ diñ (*varpelio garsas*).

дипло́м, -а diplòmas.

диплом||**ат**, -а diplomātas; ~**атический**, -ая, -ое diplomātijos, diplomātinis; diplomātiškas; д. корпус diplomātinis kōrpusas; дипломатическая деятельность diplomātinē veiklā; ~**атичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно diplomātiškas; ~**атия**, -и diplomātija.

диплом||**ировать**, -ая, -ое; -ван, -а, -о diplomuotas; ~**ть**, -рую, -руешь eig. ir įvk. diplomuoti, duoti diplomą.

дипломн||**ик**, -а diplomāntas; ~**ый**, -ая, -ое diplōminis.

директ||**ив**, -а, -ы direktyvā, nurōdymas; д. центра centro direktyvā; ~**ный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно direktyvinis.

директор, -а; dgs. -á dirėktorius; ~**ат**, -а direktorātas.

директор||**ия**, -и direktorija.

директор||**ский**, -ая, -ое dirėktorius; д. кабинет dirėtoriaus kabinėtas; ~**ство**, -а direktorystė; direktoriāvimas; ~**ствовать**, -твую, -твует eig. direktoriuoti; ~**ша**, -и šnek. 1. dirėtorienė; 2. dirėtorė.

директр||**иса**¹, -ы pasen. mokųklos viršininkė, dirėktorė.

директр||**иса**², -ы geom. direktrisė.

дирек||**ция**, -и dirėkcija.

дириж||**а́бль**, -я v. dirižablis.

дириж||**ёр**, -а dirigeñtas, diriguotojas; ~**ёрский**, -ая, -ое dirigeñto, diriguotojo; ~**ировать**, -рую, -руешь eig. diriguoti.

дисгармон||**ия**, -и disharmōnija, garsų nedarnumas, nedermė.

диск, -а diskas (pvz. saulės), skridinys, skritė; (akėčių) lėkštė; метание диска sport. disko metimas.

дискант, -а diskāntas (aukštas vaikiškas balsas); ~**овый**, -ая, -ое diskānto, diskāntinis.

дисквалифика||**ция**, -и diskvalifikāvimas, diskvalifikācija.

дисквалифици||**ровать**, -рую, -руешь eig. ir įvk. diskvalifikuoti; ~**ся**, -руюсь, -руешься 1. eig. ir įvk. diskvalifikuotis; 2. eig. būti diskvalifikuojamam.

дискоб||**ол**, -а sport. disko metėjas, diskobolas.

дисков||**ание**, -я žemd. lėkščiāvimas (dirvos); ~**ть**, -кью, -кюешь eig. žemd. lėkščiūoti.

диск||**овый**, -ая, -ое 1. disko, diskinis; skritulinis, skridininis; 2. lėkštinis; дисковая борона lėkštinės akėčios.

дискон||**т**, -а fin. diskontas; ~**ировать**, -рую, -руешь eig. ir įvk. fin. diskontuoti; ~**ный**, -ая, -ое fin. diskonto, diskontinis.

дискредит||**ация**, -и diskreditāvimas, diskreditācija, pasitikėjimo sugriovimas; ~**ировать**, -рую, -руешь eig. ir įvk. diskredituoti, griauti, pakirsti pasitikėjimą, mažinti autoritetą.

дискримин||**ация**, -и diskriminācija, diskrimināvimas; расовая дискриминация rāsinė diskriminācija; ~**ировать**, -рую, -руешь eig. ir įvk. diskriminuoti.

дискус||**сионный**, -ая, -ое diskūsinis, diskūsisjos; ~**ировать**, -рую, -руешь eig. žr. дискутировать.

дискү||**ссия**, -и diskūsijs; giñčas; открыть дискүсию pradėti diskūsijs; свободная д. laisvąji diskūsijs; ~**тировать**, -рую, -руешь eig. diskuoti, giñčytis.

дислок||**ационный**, -ая, -ое dislokācinis; ~**ация**, -и kar. spec. dislokācija, dislokāvimas, iš(si)dėstyti; д. армейских частей ārmijos dalių dislokācija.

дислоци||**ровать**, -рую, -руешь eig. ir įvk. dislokuoti, išdėstyti (kariuomenės dalinius).

диспанс||**ер**, -а dispānseris; туберкулёзный д. tuberkuliōzinis, džiōvininkų dispānseris; ~**изация**, -и dispanserizācija, dispanserizāvimas; ~**ный**, -ая, -ое dispānserio, dispānserinis.

диспеч||**тер**, -а dispėcheris; ~**ская**, -ой dkt. dispėcherinė; ~**ский**, -ая, -ое dispėcherinis, dispėčerio.

диспут, -а giñčas, disputas, sąspyris; ~**ировать**, -рую, -руешь eig. disputuoti, giñčytis.

диссерт||**ат**, -а disertāntas; ~**ция**, -и disertācija. диссимиляция, -и disimiliācija.

диссон||**анс**, -а disonānsas; внести д. в работу prk. sukėlti darbė disonānsą; ~**ировать**, -рует eig. disonuoti, nedažniai skambėti.

дист||**анционный**, -ая, -ое atstūmo, nuotolio, distāncinis; ~**анция**, -и 1. atstūmas, nuotolis, distāncija; 2. (kelio) ruožas.

дистилл||**ировать**, -рую, -руешь eig. ir įvk. distiliuoti; д. воду distiliuoti vandenį; ~**ятор**, -а distiliātorius; ~**яция**, -и distiliācija, distiliāvimas.

дисципли||**на**¹, -ы drausmė, drausmingumas, disciplinā; воинская д. karinė drausmė; трудовая д. darbo drausmė.

дисципли||**на**², -ы disciplinā (atskira mokslo šaka); исторические дисциплины istorijos mokslo disciplinos.

дисциплин||**арный**, -ая, -ое drausminis, drausmės; д. батальон drausmės batalionas; д. суд drausmės teismas.

дисциплини||**рованность**, -и m. drausmingumas; ~**ый**, -ая, -ое; -ван, -а, -о drausmingas.

дисциплини||**ровать**, -рую, -руешь eig. ir įvk. drausminti, disciplinuoti; ~**ся**, -руюсь, -руешься eig. ir įvk. 1. susidrausminti, susidisciplinuoti; drausmintis, disciplinuotis; 2. būti drausminamam, disciplinuojamam.

дитя, kilm. ir naud. дитяти, įnag. дитятю, о дитяти; dgs. дѣти vaikas, kūdikis; незаконное д. pasen. gautinis, nevedybiniš, išmanginis, nesantuokinis vaikas; ♦ у семей нянек д. без глазу taip dviejų auklių vaikas bė galvės, bė nosis; д. природы gamtės vaikas; последнее д. pagrandėlis, pagrandukas.

дифирам||**б**, -а ditirāmbas; ♦ петь дифирамбы komų-l. pernelýg ką šlovinti, giedoti kām ditirāmbus; ~**ический**, -ая, -ое ditirāmbos, ditirāmbinis.

дифтер||**ит**, -а šnek. difteritas; ~**тний**, -ая, -ое difteritinis, difterito; ~**я**, -и med. difteritas.

дифто||**нг**, -а gram. diftongas, dvibalsis; ~**ический**, -ая, -oe diftonginis, dvibalsinis.

диффам||**ация**, -и šmeižimas, teršimas, juodinimas spraudžė, difamācija.

дифференциал, -а *diferenciālas* (1. *mat. kintamojo dydžio ar jo dalies prieauglis*; 2. *tech. mechanizmas, leidžiantis mašinos ratams sukintis įvairiu greičiu, įvairia kryptimi*); **~ный**, -ая, -ое 1. *diferencinis, skirtuminis*; д. тариф *diferencinis tarifas*; 2. *mat. diferencijalinis*; дифференциальное исчисление *diferencijalinis skaičiavimas*.

дифференцировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* *diferencijuoti*; **~ся**, -руется 1. *eig.* ir *įvk.* *diferencijuotis*; 2. *būti diferencijuojamam*.

диффузия, -и *fiz. difūzija*; д. газов дūjų *difūzija*; **~ный**, -ая, -ое *difūzinis*; д. свет *difūzinė šviesa*.

дихта, -ы *spec. dichtà, klijuotė, klijuota fanerà (triluoksniė lentelė)*.

дичать, -аю, -аешь *eig.* 1. *laukėti, laukinių viřti, darýtis laukiniam*; 2. *baikřtėti (pvz. arklys)*.

дичина, -ы *řnek. laukinė paukřtiena, žvėriena*.

дичиться, -чусь, -чйшсь *eig.* *řalintis žmonių, atokiai laikýtis, slapukauti, nesizmonėti, nedrįsti*.

дичок, -чка 1. *laukinis medėlis, laukinūkas, lauk-medis*; 2. *řnek. užsidarėlis (kuris vengia žmonių)*, atokša.

дичь, -и *m. 1. kuop. medžiojami paukřčiai ař smulkūs žvėrys*; 2. *řnek. apleistà, nyki vietà; dykūnė*; 3. *paukřtiena, žvėriena*; 4. *prk. niėkai, nesàmonės, нести (поротý) д. дыкай kalbėti, niekūs taūzyti, sàpalioti, kliedėti*.

диета, -ы *žr. диэта*.

длань, -и *m. pasen. žr. ладонь*.

длин||а, -ы *ilgumas, ilgis*; мёрить в длину *matuoti išilgai*; мёры длины *ilgio mātai*; длиною в два метра *dū mētraĩ ilgio*; он растянулся во всю длину *jis išsitiesė visų áugumi*; прыжок в длину *sport. šuolis į tölį*; **~неть**, -еет *eig. řnek. ilgėti*.

длинно... *pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiřkianti ilgumą, pvz.: длиннородый ilgabarždis; длинноволкный ilgarluoštis*.

длинноватый, -ая, -ое; -ват, -а, -о *ilgokas, pólis, arýlgis*.

длинноволосый, -ая, -ое; -лос, -а, -о *ilgaplaukis*.

длинно||головый, -ая, -ое; -лов, -а, -о *ilgagalvis*;

~ногий, -ая, -ое *žr. долгоногий*; **~пóлый**, -ая, -ое *ilgaskvefnis, žr. долгопóлый*.

длиннотá, -ы; *dgs. -оты, -от 1. řnek. ilgumas, ištėstumas (pvz. laiško)*; 2. *dgs. ištėstos vietos (veikale)*.

длинный, -ая, -ое; -нен, -нна, -нно 1. *ilgas, ilginis*; д. стол *ilgas stālas*; 2. *ilgalaikis, truřkamas, trukūs, ilgas*; д. перерыв *truki, ilgà pėrtrauka*; 3. *řnek. áukřtas, ištřřęs, išstypės*; ♦ д. рубль *leņgvas, didelis ūždarbis*; д. язык *ilgas liežuvis, liežuvingumas*.

длитель||ость, -и *m. trukimas, trukūmas, trukmė*; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *ilgai truřkantis, truřkamas, ilgas, tėřiamas, trukūs*.

длить, длю, длишь *eig. tėsti (pvz. laiką), vilkinti (pvz. bylą), dėlsti*; **~ся**, длится *eig. tėstis, (už-)trukti, patvėrti*.

для *prl. su kilm. 1. (vartojamas nurodyti asmeniui arba daiktui, kurio naudai kas daroma; i liet. kalbą verčiamas naudininku)*: всё д. победы *viskas pėrgalei*; д. бедных *betuřiams*;

2. *(vartojamas nurodyti paskirčiai; i liet. kalbą verčiamas naudininku)*: вредно д. здоровья *kenksminga sveikatai*; купить билеты д. всех *nupirkti bilietus visiems*; 3. *(vartojamas žymėti tikslui)*: он приехал сюда д. отдыха *jis čia atvyko pailsėti*; д. того, чтобы... *tām, kàd...*; 4.: što д. вас ничеро не стóит *tatai jums nesudaro jokiai vargo*; д. своих лет *ребёнок очень развít pagal savo amžių vaikas labai išsilavinęs, išprūšęs*; ♦ нё д. черо нёрà *kò, neveřta*.

днєвá||лить, -лю, -лишь *eig. řnek. budėti (dieną); ~льный*, -ого *dkf. kar. budėtojas, dežūras; ~ть*, днью, днүешь *eig. būti dieną, apsisóti dienai (poilsio)*; ♦ д. и ночевáть *гдє-либо būti, sėdėti kur nors (per) dieną ir naktis*.

днєвка, -и; *dgs. kilm. -вок, naud. -вкам 1. dienos sustojimas pólisui (žygyje)*; 2. *(žvėrių, paukřčių) dienės miėgas, pólisis*.

днєвник, -á 1. *dienoraštis; vesti д. rašyti dienoraštį*; 2. *žurnālas, dienynas*; 3. *(mokinio) dienynas*.

днєвнóй, -áя, -бе 1. *dienos, dieninis*; д. свет *dienos šviesa*; днєвнóе представлєние *dieninis spektaklis*; 2. *vienos dienės, vieną dieną truřkantis, visos dienės*; д. переход *vienos dienės žygis*; д. áработок *(visos) dienės ūždarbis*; д. паек *dienmaistis; kasdieninis davinys*; д. план *dienos darbótvarkė*.

днєвный, -ая, -ое *pasen. žr. днєвнóй*.

днєм *prv. dieną, dienos metù, dienos būvyje*.

днєсь *prv. pasen. šiañdien; nūnai, nūdien*.

днйше, -а 1. *(statinės) dugnas, dugninė*; 2. *(laivo) grindinys, tilės*.

дно, дна 1. *(upės, jūros, ežero) dugnas; idyti ко дну grimžti; на дне моря jūros dugnė*; 2. *dgs. донья, -ьев (indo, dėžės) apačia, dugnas*; ♦ перевернуть всё вверх дном *visa apversti aukštyn kójomis*; использовать все ресурсы до дна *išnaudoti visus resursus iki gālo*; золотое д. *prk. áukso versmė, áukso kasyklà (labai pelninga vieta)*; ни дна тебе (емý) ни покрýшки *řnek. kàd tavė (jį) perkūnas*.

дно||очистительный, -ая, -ое *tech. dūgno vālomas; ~углубительный*, -ая, -ое *tech. dūgno gilinamasis*.

днью||ешь, ~ю *žr. днєвáть*.

до *prl. su kilm. 1. ligi, iki, lig; до утрá iki rýto; до сих пор ligi šiò dáikto, ligi šiòs vietos; ligi šiòl; до тех пор ligi tól; от Вильнюса до Москвы nuò Vlniaus ligi Maskvos; от начала до конца nuò pradžiòs iki pabaigòs, iki gālo*; 2. *iki, arti*; зал вмещáет до двух тысяч человек *sàlėje telpa arti dviejų tūkstančių žmonių*; 3. *priėř, pirm; мы встáли до зарí mės atsikėlėme priėř aūřtant, priėř aūřrà*; 4.: у меня до тебя дєло ář turiù *į tavė reikalą*; мне не до вас *ář sù tāmsta neturiù laiko gaiřti, mán jūs nerūpите*; мне не до того *mán nė tai rūpi*; она большáя охотница до сладостєй *jì yrà didelė saldumýnų mėgėja*; что мне до вáших дрызг *kám mán jūsų plepalaĩ, jūsų plepalaĩ mán nerūpi*; ♦ язык до Киева доведёт *móki žodį — žinaĩ kėlią*; до свидáния *lik sveikas, likite sveiki, iki pasimátymo*; мне не до смєху *mán mėĩ-*

kas juōkas, manēs (visāi) nēma juōkas; что до меня, то... kaī dēl manēs, tai...; до поры до времени laikinaī, tuō tāru, ligi tām tikro laiko.

до... 1. *veiksmāžodžiu priēsdēlis, reiškiantis veiksmo užbaigimą ar jo papildymą, pvz.:* доварить baigti virti, papildomai išvirinti; докупить pripirkti, papildomai nupirkti; добежать pribėgti, baigti bėgti; 2. *būdvardžių priešdėlis, reiškiantis prieš, iki, pvz.:* довоенный prieškarinis; дошкольный ikimokyklinis.

добавить, -влю, -вишь *įvk.* pridėti, primėsti; pridūrėti, papildyti; įmiešti, primaišyti (*skysčio*); всё ясно, д. нечего viskas aišku, pridūrėti, pridėti nėra kō; д. три рубля pridėti tris rublius; ~ся, -ится *įvk.* prisidėti, papildomai atsirasti, iškilti.

добавка, -и *šnek.*, ~ление, -я priėdas, papildymas; приėjimas; priėdelis; это только добавление к сказанному čia tik papildoma tai, kās pasakęta.

добавлять, -яю, -яешь *eig.* pridėlioti, *žr.* добавить; ~ся, -яется *eig.* 1. *žr.* добавиться; 2. būti pridėdamam.

добавок, -вка *šnek.* priėdas; в д. priėdo (*pvz. duoti*), dār be tō, dārgi; ~чный, -ая, -ое pridėtinis, papildomasis; д. паек papildomasis davinys.

добегать, -аю, -аешь *eig.* bėgti iki..., *žr.* добежать.

добегать, -аю, -аешь *įvk.* baigti bėgimą.

добегаться, -аюсь, -аешься *įvk.* bėgti iki...; д. до усталости prisilakstyti, prisibėgioti, bėgti iki pailstant.

добежать, -ерý, -ежйшь, -ерýt *įvk.* atbėgti, nubėgti, nuskrieti, nulėkti, pribėgti; д. до дома nubėgti iki namų.

добелá *prv.* ligi baltumo; раскалить д. ligi baltumo įkaitinti.

добел||ивать, -аю, -аешь *eig.*, ~ить, -елю, -елишь иг-елишь *įvk.* baigti báltinti.

добивать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* добить.

добиваться¹, -аюсь, -аешься *eig.* siekti, kovoti, *žr.* добйтся.

добиваться², -ается *eig.* 1. būti baigiamam daužyti; 2. būti pribaiigiamam; *žr.* добить.

добирать, -аю, -аешь *eig.* baigti rinkti, *žr.* добрать; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* vėkti, traukti, varýtis; kàstis (*pvz. prie kranto*); kópti, repec-kėntis (*pvz. ant kalno*), *žr.* добратся.

добить, -быó, -бьешь *įvk.* 1. baigti daužyti, baigti mušti; 2. baigti kálti, įkalinėti (*pvz. vinį*); 3. pribaiigti (*pvz. priešą, žvėrį*); 4. baigti mušti (*apie laikrodį ir kt.*); ~ся, -быóсь, -бььсь *įvk.* 1. pasiekti, iškovoti; išgauti, surasti; ничерó не д. niėko nepėšti; 2. *šnek.* nusigauti; prieiti; ♦ д. толку suvaikyti, susėkti prasmę; от нерó слóва не добьешься iš jō nē žodžio neištrauksi, neišgausi.

доблест||но *prv.* šauniai, nařsiai, didvyriškai; ~ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно šaunus, narsus, didvyris, didvyriškas; д. воин šaunus, narsus karýs; ~ь, -и *m.* didvyriškumas, narsumas, narsà, šaunumas.

доболтаться, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* nusiplepėti, prisiplepėti.

добор, -а baigimas rinkti, rinkimo pabaigà; papildomas rinkimas; kàs viršaús sùrinkta; д. пош-лины papildomas mokesčių rinkimas.

добрасывать, -аю, -аешь *eig. žr.* добросить.

добрать, -берý, -берешь; *būt.* -ал, -алá, -ало *įvk.* pabaigti rinkti, ránkoti; surinkti, pririnkti (papildomai); ~ся, -берýсь, -берьсь; *būt.* -ался, -алась, -алось иг-алось *įvk.* 1. pareiti, parvėkti, nusigauti, prisikàsti, parsivarýti, prisirti, nusiirti, parkiūtinti, nusikapstyti; užkópti, prilipti, atkilti (*kur*); д. до дома parvėkti namō, parsivarýti į namus, pasiekti namus; мы добрались до деревни mēs priejome, nusigávome iki káimoto; 2. *prk. šnek.* (laipsniškai) suprasti, arčiúoriti, atsekti, įsisávinėti, atràsti; д. до сýти дѣла suprasti, atràsti reikalo ėsmę; ♦ тут не доберешься толку čia jokios doros, jokiu galu neràsi; доберýсь я ещѣ до тебѣ dār búsi tui mào paguosė.

добрачный, -ая, -ое ikisantuokinis; добрачные отношения ikisantuokiniai ryšiai, sántykiai; добрачная фамилия ikisantuokinė, mergáutinė pavardė.

добредать, -аю, -аешь *eig.* varýtis, kàstis, dūlinti, *žr.* добрестй.

добренький, -ая, -ое; -ének, -енька, -енько *šnek.* gerutis, gerutėlis.

добрестй, -едý, -едешь; *būt.* -рел, -релá, -релó *įvk.* prisivarýti, atsivarýti, prisikàsti, prisikaps-tyti, prisirti, nusigauti, atdūlinti, atkiūtinti; мы добрели до рóрода mēs prisivāreme, prisikasėme iki miėsto.

добреть, -ею, -еешь *eig.* 1. gerėti, valyvėti; 2. *prk.* riebeti, tūkti, storėti, atsigánýti, pilnyn, riebyn eiti.

добривать, -аю, -аешь *eig.* baigti skusti (*pvz. barzdą*); ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* baigti skustis.

добрий, -рѣю, -рѣешь *įvk.* pabaigti skusti; ~ся, -рѣюсь, -рѣьсь *įvk.* pabaigti skustis.

добрó¹, -á 1. gėris, lābas; geróvė; воздátь добром за зло už pikta gerų atsimokėti; я вам добра желаю aš jums gėra linkiu; от добра добра не ищут nuō gėro niėks nebėga; 2. *šnek.* tuftas, lōbis, mantà, gėrybė, gėrybės; чужое д. svėtimas tuftas; ♦ это не к добру tai nē prieš gėra; добром grāžumu, gėrumu, geróju.

добрó² *prv.* 1. *šnek.* geraī, sutinku, tebūniē; tiek tō; д., сдѣлаем так geraī, taip padarysime; 2. *eina įng. su dll.* бы (б) kad nōrs; д. бы он сам был здесь, а то ведь ерó нет кад нōрс jis pàts čia būtų, o jūk dabar jō nėra; ♦ д. пожаловать! sveik! atvėk!; д. бы так būtų nebłoga, jei taip būtų.

добрóл||ен, -льна savanōris, laisvanōris; ~но *prv.* laisvų nōru, savanōriškai, sàvo valią, laisvanōriškai, gerà valią, gerų nōru; ~ность, -и *m.* savanōriškumas, laisvanōriškumas; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно savanōriškas, laisvanōriškas; laisvas; д. труд savanōriškas dārbas; д. взнос savanōriškas indėlis; ~ческий, -ая, -ое

savanōrių, savanōriškas; д. отряд savanōrių būrys.

добродетель, -и *m.* dorýbė, dorūmas; не хвались родителями, хвались добродетелями didžiūokis nė tėvais, bėt savo gerais darbiais, dorýbėmis; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно doringas, dorybingas; д. человек doringas žmogus; добродетельная жизнь dorybingas gyvenimas.

добродушие, -я geraširdiškumas; **~но** *prv.* geraširdiškai, gerà širdimi; **~ный**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно geraširdis, geraširdiškas; д. характер geraširdiškas būdas.

доброжелатель, -я *v.* gernorà, geranōris, geralinkys, gėro linkėtojas, palankus žmogus; **~ница**, -ы geranōrė, gėro linkėtoja, palanki mōteris; **~но** *prv.* geranōriškai, geraširdiškai; **~ность**, -и *m.* geranōriškumas, geraširdiškumas; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно geranōris, geranōriškas, gėra linkintis, palankiai nusistatęs; **~ство**, -а gėro linkėjimas, palankumas; проявить максимум доброжелательства parodyti didžiausią palankumą.

доброкачественность, -и *m.* gerarūšiškumas, gerà kokybė; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно 1. gerarūšis, gerōs kokybės (*puz. prekė*); valūvas (*puz. arklys*); sveikas (*puz. valgis*); 2. *med.* gerybinis, nepiktybinis (*puz. auglys, navikas*).

добро́м *prv.* gėrumu, gerūju, gerà valia, grāžumu, gražiūju; лучше д. признайся geriau grāžumu, nevečiamas prisipažink.

добронравие, -я *pasen.* žr. благонравие.

добропорядочность, -и *m.* dorūmas, valyvūmas, padorūmas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно dōras, padorūs, valyvas, pereiktinas.

добросердечие, -я *žr.* добродушие; **~ность**, -и *m.* žr. добродушие; **~ный**, -ая, -ое *žr.* добродушный.

добрóсить, -óшу, -óсишь *įvk.* numėsti iki...

добросовестность, -и *m.* sąžiningumas; dorūmas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно sąžiningas; dōras; pareigingas.

добрососедский, -ая, -ое kaimyniškas, gerōs kaimynystės; добрососедские отношения (*geri*) kaimyniški santykiai.

добротá, -ы gerūmas, gerybė, švelnūmas; д. характера būdo gerūmas, švelnūmas.

добрóтн||ость, -и *m.* kokybės, rūšies gerūmas, patvarūmas, vertingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно gerōs rūšies, kokybės, stiprūs, tvirtas, patvarūs, vertingas; д. товар gerōs rūšies prekė.

доброхóт, -а *pasen.* geranōris; **~но** *prv.* *pasen.* gerū pōru, geranōriškai; **~ный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *pasen.* 1. geranōris, geraširdiškas; 2. laisvanōriškas; доброхóтное пожертвование laisvanōriškas paaukėjimas; **~ство**, -а *pasen.* gėro norėjimas, linkėjimas, gėras pōras.

дóбрый, -ая, -ое; добр, добрá, дóбро 1. gėras, lābas, lėmtas; užjaūčiantis, geraširdis; дóброе сёрдце gerà, jautri širdis; дóброе ўтро! lābas rytas!; дóбрые извєстия gėros žinios; он в дóбром здрóвье jis visiškai sveikas; 2. padorūs, garbingas, dōras, dorovingas, gėras; nepriekaištingas, nepeiktinas, nesūterštas; дóброе имя nesūterštas, gėras vardas; 3. artimas, mie-

las, gėras; náши дóбрые друзья mūsų mielieji bičiūliai; ♦ в д. час! gerōs klotiės!, laimingai!; *jūr.* gėro vėjol!; ждать д. час láukti geróką, gėrą vālandą; váша дóбрая воля jūsų laisvā, gerà valia, jūsų pōras; чегó дóброго дождь бýдет аť tik nebūs lietaūs, kō gėro, pagaliau dār būs lietaūs; д. мáлый пуикūs, gerōs širdiės vaikinas, vyrūkas; бýдьте дóбры malonėkite.

дóбрý||к, -á *šnek.* gerūtis, gėras, puikūs žmogūs, gerūlis, geruolis; **~чка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* gerūlė, puiki, geraširdė mōteris.

дóбудýться, -ужýсь, -ýдишься *įvk.* pri(si)žādinti, išžādinti, išbūdinti, prikėlti (*iš miego*), pribáksinti.

дóбывá||ние, -я 1. gavimas, gavýba, išgavimas; (*puz. rūdos, anglių*) (iš)kasimas; 2. pelnyimas; apsirūpinimas, įgijimas; **~ть**, -áю, -áешь *eig. žr.* добыть; **~ться**, -áется *eig.* 1. būti (iš)gaunamam; 2. būti pelnomam; **~ющий**, -ая, -ее gavýbinis, (iš)gaunamasis; išgaunantis; *įgyjantis*; добывáющая промышленность išgaunamoji, gavýbinė prāmonė (*ne apdirbamoji*).

дóбытóк, -тка *pasen.* pelnytas, išigytytas tuftas, uždarbis, pelnas.

дóбытчик, -а *šnek.* 1. kalnakasys, išgavėjas, vėselininkas; medžiotojas; 2. pelnytojas, uždarbiautojas; плохóй д. meškas uždarbiautojas.

дóбыть, -бýду, -бýдешь; *būt.* добыл ir добыл, добылá, добыло ir добыло *įvk.* 1. į(si)gýti, (iš)gáuti, iškovóti; д. нýжный инструмент išgýti reikalingų įrankių; д. огóнь išgáuti, išskėlti, įskėlti ugniės; 2. suriñkti, suieskóti; д. свєдения suriñkti žiniàs; 3. pelnyti, laimėti (*puz. prekyaujant*); 4. išgáuti, iškásti; д. нефть išgáuti naftą.

дóбыч||а, -и 1. gavýba, išgavimas (*puz. naftos*); iškasimas (*puz. rūdos*); 2. grōbis, grobinys, išvarža, išplėša, laimikis; итди на дóбычу ieskóti grōbio; военная д. káro grōbis; дом стал дóбычей огнá *prk.* namai supleskėjo; 3. išgavos, laimikis, sugavimas (*puz. žuvies*); **~ливый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о *šnek.* 1. geraí, vikriaí, apskriaí išgaunantis, uždirbantis, mókantis uždarbiáuti; 2. sėkmingas (*puz. žūklė, medžiojimas*).

дóваливáть, -áю, -áешь *eig. žr.* довалить; **~ся**, -áюсь, -áешься *eig. žr.* довалиться.

дóвалить, -áлю, -áлишь *įvk.* pabaigti versti, griáuti; pilną privefsti; nuritinti iki..., pabaigti ritinti; **~ся**, -áлюсь, -áлишься *įvk.* nuriedėti iki...; vōs pasiekti, atsivilkti, prisikásti; д. до пострєли vōs pasiekti lóvą.

дóвалять, -áю, -áешь *įvk.* 1. pabaigti minkyti; 2. pabaigti vėlimą, pabaigti vėlti.

дóвáр||ивáть, -áю, -áешь *eig.* **~ить**, -áрю, -áришь *įvk.* (pa)baigti virti, pabaigti virimą, išvirinti.

дóведáться, -áюсь, -áешьсяся *įvk. šnek. pasen.* sužinóti, patirti, atsižinóti.

дóведєние, -я nuvedimas, privedimas, išvedimas; д. дєла до концá bylōs, reikalo privedimas iki gālo.

дóведывáться, -áюсь, -áешьсяся *eig. šnek. pasen.* teiráutis, klausinėti.

дóвєзтý, -зý, -зєшь; *būt.* довєз, довєзлá, довєзлó *įvk.* pabaigti vėžti, atvėžti, parvėžti; nuvėžti pri-

vēžti; осталося д. пять возов дров liko parvēžti penki vežimai malkų; д. до завода privēžti iki gamyklos.

дóвеку *прв. šnek.* amžinaī, kōl gývas, iki mirties.

доверенн|ость, -и *т.* 1. įgaliojimas; он делает по доверенности jis dāro įgaliotas, pagal įgaliojimą; отнять д. atimti įgaliojimą, išgalioti; 2. *pasen.* pasitikėjimas, pasiklovimas; лишиться доверенности nustoti pasitikėjimo; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -а, -о 1. įgaliotas, įtikėtas, patikėtas; 2. *ei-na bdu.* įtikėtinis, patikėtinis, įgaliotasis; доверенное лицо įgaliotinis, patikėtinis; 3. -ого *dkt.* įgaliotinis.

доверие, -я pasitikėjimas, pasiklovimas, įtykis, klovā; patikėtinumas; войти в. д. pasitikėjimą įsigyti; он питает ко мне д. jis pasitiki, pasikliūja manimi; достойный доверия patikėtinas.

доверитель, -я *v. teis.* įgaliotojas; **~ница**, -ы įgaliotoja; **~ный**, -ая, -ое 1. įgaliojamasis (*raštas, įrašas*); 2. *pasen.* slāptas; 3. *šnek.* patikintis, įtikintis; д. тон patikintis tōnas.

доверить, -рю, -ришь *įvk.* 1. pa(si) tikėti, pasikliūti; 2. įgalioti; **~ся**, -рюсь, -ришься *įvk.* įtikėti, atsiduoti, pasikliūti, pasitikėti.

довертеть, -ерчу, -ертишь *įvk. šnek.* prisukti, užsukti (*iki galo*).

довёртывать, -аю, -аешь *eig.* prisuktioti (*iki galo*), baigti sukti.

доверху *прв.* 1. iki viršaus; добаться д. užlipti iki viršaus, pasiekti viršų; 2.: стоит ведро, налитое д. stovi sklidinas kibiras.

доверчив|ость, -и *т.* pasitikėjimas, patiklumas; lengvatikybė; **~ый**, -ая, -ое; -ив, -а, -о (*lengvai*) pasitikintis, pasikliūjantis, patiklūs; lengvātikis.

довершать, -аю, -аешь *eig. žr.* довершить; **~ся**, -аюсь *eig.* būti baigiamam, eiti į galą.

доверш|ение, -я (*už*)baigimas, pabaigā, pabaigtūvės; ♦ в д. всеро galiūsiai; бe viso tō dār, visa tai baigiant; **~ить**, -шу, -шийш *įvk.* (pa)baigti, išbaigti, užbaigti, viršų padėti; **~йт|ся**, -йт|ся *įvk.* užsibaigti.

доверять, -яю, -яешь *eig.* kliautis, tikėti, *žr.* доверить; **~ся**, -яюсь, -яешься *eig. žr.* довериться.

довес|ить, -ёшу, -ёсишь *įvk.* 1. pabaigti svėrimā, pabaigti svėrti; 2. priesvoriu išlyginti, prisvėrti; **~ок**, -ска priesvoris.

довести, -еду, -едёшь; *būt.* довёл, -елā, -елó; *įvk.* 1. privesti, nuvesti, atvesti, palydėti (*iki...*); д. до дома nuvesti, palydėti iki namų; д. до леса privesti iki miško; 2. nutiesti, nuvesti (*iki...*); д. до рóгу до рóрода nutiesti keliā iki miesto; 3. *prk.* privaryti, privesti, užbaigti; д. дело до конца privesti reikalā, býlā iki gālo; užbaigti reikalā, býlā; д. до слёз pravirkdyti, privaryti iki āšarų; д. до нищеты įstūmti į vařgā, su krepšiais palėisti; д. до бешенства įsiūtinti; ♦ д. до сведения pranešti, apskelbti, supažinódinti, dúoti žinoti; **~сь**, -едётся; *būt.* -елóсь *įvk.* pasitāikyti, tēkti; мне не довелось егó видет|ь mán netēko jō matyti.

довёшивать, -аю, -аешь *eig. žr.* довёсить.

довлёт|ь, -еет *eig.* 1. *pasen.* pakakti, užtēkti, ganā būti; 2. *šnek.* slēgti, viešpatauti, valdyti; ♦ д. себе nuó niēko nepriklausyti, būti savaimin-gam.

дóвод, -а argumėntas, įrodymas, sumetimas; бeс-кий д. svarūs argumėntas.

доводить, довожу, доводишь *eig.* 1. (nu)vėsti, ly-dėti; 2. baigti varyti iki gālo; *žr.* довести; **~ся**, довожусь, доводиш|ся *eig.* 1. *žr.* довестись; 2.: он мне доводится двоюродным брāтом jis mán угā rūšbrolis; он доводится мне сродни jis mán giminė; д. дядей būti dēdė; 3. būti prive-datām, nuvedamām.

довоев|аться, довоююсь, довоюе|шься *įvk. šnek.* prisikariauti, nusikariauti (*iki...*).

довоенный, -ая, -ое prieškarinis, ikikarinis.

довозить, -ожу, -óзишь *eig. žr.* довести; **~ся**, -ожусь, -óзиш|ся *eig.* 1. būti privežamām; 2. *šnek.* prisiešlėti, prisidūkti.

довол|акивать, -аю, -аешь *eig.* **~очить**, -лочу, -лочишь *įvk. šnek.*, **~бч|ь**, -локү, -лочёшь, -окут; *būt.* -лók, -лā, -лó *įvk. šnek.* atiteĩpti, nutẽpti, nuvilkti, atitēsti (*iki...*).

довольно *прв.* 1. ganā, užteĩka, užteĩtinaī, pakaĩka, pakaĩkamai; štoro д. šito ganā; д. хорóш ganā gėras, gerókas; д. нов арупау|ис; д. ли вам éтих дeнeг аĩ jũms šitų pinigų užtēks; 2. *eina tariniu* liāukitės; baigta; pakāks, ganā; д. шалыт|ь pakāks išdykauti, liāukitės išdykāve!

довольный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. patėnkintas, užganėdintas; он всем доволен jis viskuo patėnkintas; я тобóй доволен ям даũг tavimi patėnkintas; он доволен малым јам даũг nereikia, јам māža užteĩka; 2. *pasen.* pakaĩkamas, ganėtinas; gerókas.

довольствие, -я *kar.* aprūpinimas (*maistu, reikmenimis, pinigais*).

довольство, -а 1. pasiturėjimas, pėrtektis; он живёт в довольстве jis gувēna visko pėrtекes, pasitūrimai; имёт в довольстве пėртект|ь, turėti kiek tik ganā; 2. patėnkinimas; егó лицó выражало д. iš véido, iš išvaizdos jis atródė patėnkintas.

довольствов|ать, -твую, -твуешь *eig.* 1. (ap)rūpinti, tiēkti; д. войска́ aprūpinti kariuomenę; 2. patėnkonti, užganėdinti; **~ся**, -твуюсь, -твуе|шься *eig.* 1. būti aprūpinamam, maĩtinamam; 2. tēnkintis, apsitēkti, kākintis.

довооруж|ать, -аю, -аешь *eig. žr.* довооружить; **~ся**, -аюсь, -ае|шься *eig. žr.* довооружиться.

довооружить, -жу, -жишь *įvk.* pabaigti ginkluoti, papildomai arginkluoti; **~ся**, -жусь, -жи|шься *įvk.* pabaigti ginkluotis, papildomai apsiginkluoti.

до вре́менный, -ая, -ое *pasen. žr.* преждевременный.

довы́боры, -ов *dgs.* papildomieji rinkimai, pririnkimai (*trūkstantįjį*).

дов|яз|ать, -язу, -язе|шь *įvk.*, **~язывать**, -аю, -аешь *eig.* (pa)baigti rišti; (pa)baigti mēgzti. дог, -а dōgas (*toks stambus šuo*).

догад|аться, -аюсь, -ае|шься *įvk.* 1. susiprāsti, sumēsti, atsigōsti, susiprotėti, atsiprotėti, susivókti, nujaūsti, numanyti, nusimanyti; во́время

догад́ался уйт́и laikù susiprąto išeiti; 2. atspėti, įspėti; трудно было д., что он хотел сказать sunku buvo įspėti, kąs jò porėta pasakyti.

дога́дка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. spėjimys, spėjiojimas, nuspėjimas, atsigodimas, suvokimas, nuvokimas, atspėjimas, sumetimas, mokėjimas sumėsti; по дога́дке spėdamas, nuvokdamas; 2. *šnek.* nuovokùmas, nuovoka, supratingùmas; емý не хвата́ет дога́дки jis nėra supratingas, jám trūksta nuovokos.

дога́длив|ость, -и *m.* nuovokùmas, įžvalgùmas, atgodùmas; **~ый**, -ая, -ое; -ив, -а, -о nuovokùs, supratingas, atgodùs, sumatùs; д. ребёнок supratingas, atgodùs vaikas.

дога́дыва́ться, -аюсь, -аешься *eig.* spėlioti, *žr.* догадаться.

догн|а́дывать, -аю, -аешь *eig.*, **~одать**, -ложу́, -ложешь *įvk.* (pa)baigti grąužti, sugrąužti.

догн|я́дeть, -яжу́, -ядишь *įvk.*, **~я́дывать**, -аю, -аешь *eig.* 1. prižiūrėti, priveizėti; nusižiūrėti, nužvelgti; не догляде́ть за ребёнком blogai prižiūrėti vaiką; не догляде́ть nepastebėti, pražiopsoti; 2. išžiūrėti, pažiūrėti, pėržiūrėti (*viską arba dalį*); догляде́л фильм до полови́ны и уше́л pažiūrėjo filmą ligi pùsės ir išėjo.

догма́, -ы dogmą; **~т**, -а *bažn.* dogmą; **~тизи́ровать**, -рую, -руешь *eig.* dogmatizuoti, dōgminti; **~тизм**, -а dogmatizmas.

догма́т|ик, -а dogmątikas; **~ический**, -ая, -ое dogmątinis, dōgminis; догма́тиче́ское мы́шление dogmątinis galvòjimas; **~ичность**, -и *m.* dogmątiškùmas; **~ичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно dogmąiškas, dogmątiškas.

догна́ть, -гоню́, -го́нишь; *būt.* -а́л, -а́ла, -а́ло *įvk.* 1. pavýti, privýti, prisivýti, atsivýti, atsigiñti; я теб́я дого́ню а́š tavė pavýsiu; 2. nuvarýti, nugiñti (ligi...).

догнива́ть, -аю, -аешь *eig.*, **догн́ить**, -ню́, -нёшь; *būt.* -и́л, -и́ла, -и́ло *įvk.* baigti púti, visai supúti.

догова́ривать, -аю, -аешь *eig.* baigti kalbėti; (iš)tar̃ti; он не догово́ривает послéдних сло́гов (kalbėdamas) jis neištaria paskutinių skiemenų; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* derėtis, lýgti, lýgauti, tar̃tis, *žr.* догово́риться.

догово́р, -а sutartùs, sándora, sánkalba; мирный д. taikòs sutartis; коллекти́вный д. kolektívinė sutartis; заклю́чить д. sudaryti sutartį; по догово́ру pagal sutartį (*puz. gauti*); расто́ргнуть д. nutraukti sutartį.

догово́ре́нность, -и *m.* susitarimas; sutarimas; до́стигнуть догово́ре́нности susitar̃ti.

догово́рить, -рю́, -ри́шь *įvk.* pabaigti kalbėti; visa pasakyti; **~ся**, -рю́сь, -ри́шья *įvk.* 1. susitar̃ti, sulýgti, susiderėti; 2. nukalbėti, prisišnekėti, nusisišnekėti.

догово́р|ник, -а *šnek.* sutartiniñkas, darbiniñkas, dirbantis pagal sutartį (*neetatinis*); **~ный**, -ая, -ое sutartinis, sutartišs, sutarcių; на догово́рных нача́лах sutarties pagrindu, pagal sutartį; догово́рное пра́во teis. sutartinė teisė; догово́рная це́на sutartinė kaina.

догола́ *prv.* plikaĩ, nuogaĩ; разде́ться д. nuogaĩ nusireng̃ti; разде́ть д. *prk.* apiplėšti.

дого́ня, -и *tarm.*: в дого́ню iš paskòs.

догона́лки, -лок *dgs. šnek.* gaudytynės, vejotynės (*žaidimas*).

догона́ть, -яю, -яешь *eig.* 1. výtis, giñtis, nóktis; 2. varýti, giñti (ligi...).

догор|а́ть, -аёт *eig.* baigti dēgti, blėšcioti; **~eть**, -рёт *įvk.* 1. (pa)baigti dēgti, išdēgti, visai sudēgti, išblėsti (*žarijos*); uždūsti (*ugnis*); sudēgti, nudēgti (ligi...); 2. *prk.* užgėsti, išnykti (*puz. saulėlydžio spinduliai*).

догре|ба́ть, -аю, -аешь *eig.*, **~ст́и**, -гребу́, -гребёшь; *būt.* догрéб, догрéбл́а, -лó *įvk.* 1. baigti grėbti; 2. prisiirti (*krantą*).

догружа́ть, -аю, -аешь *eig. žr.* догружать; **~ся**, -аeтся *eig.* 1. *žr.* догружаться; 2. būti papildomai įkraunamam.

догру́жить, -ужу́, -у́жишь ir -у́зишь *įvk.* 1. pabaigti krovimą, pabaigti krąuti; 2. papildomai įkrauti, pakrauti; **~ся**, -ужу́сь, -у́зишья ir -у́зишья *įvk.* pabaigti krąutis; papildomai įsikrauti.

догру́зка, -и papildomas (pa)krovimas, įkrovimas.

додава́ть, додаю́, додаёшь *eig.* pridėlioti, *žr.* дода́ть.

дода́ть, дода́м, дода́шь, дода́ст, дода́д́им, дода́дите, дода́д́ут; *būt.* до́дал, -л́а, -лó *įvk.* pridėti, baigti dúoti, papildomai dúoti; pamokėti, primokėti; д. де́сять ру́блей primokėti dešimt rublių.

дода́ча, -и *šnek.* 1. pridėjimas, baigimas dúoti; primokėjimas; 2. priėdas, priemoka.

додéл|ать, -аю, -аешь *įvk.* išbaigti, užbaigti (*ką daryti*); pabaigtinai, galutinai apdirbti, sutaisyti, ištaisyti; papildomai pristatyti (*puz. gamyklai korpusą*), pataisyti; **~ка**, -и; išbaigimas, užbaigimas, pabaigtinis, galutinis apdirbimas, ištaisymas; **~ывать**, -аю, -аешь *eig.* baigti apdirbinėti, *žr.* доделывать.

додне́сь *prv. pasen.* ligi šiái diėnai, ligi šiòl, ligi šiò laikò.

додума́ть, -аю, -аешь *įvk.* pabaigti galvoti, prigalvoti (*ligi galo*); sugalvoti (*galutinai*); **~ся**, -аюсь, -аешься *įvk.* sugalvoti, sumanyti, prisigalvoti, prieiti mintį.

доеда́ть, -аю, -аешь *eig. žr.* доесть.

доeзд́ить, доeжду́, доeди́шь *įvk.* 1. baigti važinėti, baigti jodinėti; 2. baigti išjodinėjimą, prajodinėjimą; 3. nuvažinėti, nujodinėti; nuvarginti, nuvarýti (*arklį*); 4. *prk.* privarýti, pribaugti, iskamuoti, priveikti; **~ся**, доeжжусь, доeди́шья *įvk.* bevažinėjant, bejodinėjant nusikamuoti, prisivarýti, gauti ligą.

доезжа́ть, -аю, -аешь *eig. žr.* доехать.

доезжа́чий, -его *dkf.* vyresnysis šuniniñkas (*medžioklėje*).

доeзж́ивать, -аю, -аешь *eig. žr.* доeздить.

доéние, -я melžimas.

доéсть, доéм, доéшь, доéст, доéд́им, доéдите, доéдят *įvk.* 1. pabaigti vąlgyti, pabaigti ẽsti; likučius suvąlgyti; suvąlgyti (*visa*); 2. *prk.* pargrąužti (*puz. skolos*), pribaugti.

доeх́ать, -еду́, -éдешь *įvk.* 1. privažiuoti, prijóti, pasiekti, nuvažiuoti, nujóti; atvažiuoti, parvažiuoti; д. до гра́ницы privažiuoti, prijóti, pa-

siekti siena; поезд остановился в поле, не до-
ехав до станции траукинъ sustojo laukuosė,
neprivažiavęs stoties; ну, доехали, выезжайте!
nà, atvažiavome, išlipkite! я сам доеду до дому
aš pats parvažiuosiu; вы доедете туда за три
часа jūs tenai nuvažiuosite per tris valandas.
дождаться, -дусь, -дешься; *būt.* -áлся, -алась,
-алось ir -áлось *įvk.* su(s)láukti; д. победы
suláukti pergalės; д. поезда suláukti traukinio;
дождешься ты у меня! (*grasinant*) paláuk tų
mán!
дождева||льный, -ая, -ое lietinamasis, lietimo;
дождевальная машина (*lauku*) lietinamoji ma-
šinà; ~ние, -я lietinimas, drėkinimas dirbtiniu
lietumi.
дождеватель, -я v. lietintuvas (*dirbtinio lietaus
aparatas*).
дождевик¹, -á *bot.* pumpótaukslis, kùbezdis, skùs-
bezdis (*grybas*), *Lycoperdon*.
дождевик², -á lietpaltis, lietinis.
дождевой, -ая, -ое lietaus, lietinis, lietingas (*puz.
oras*); дождевая вода lietaus, lietinis vanduo;
д. плащ arsiauštas può lietaus, lietinis; ♦ д.
червь *zool.* sliekas, *Lumbricus*; ~мер, -а liet-
matis.
дожд||ик, -а lietūtis, lietėlis; ~йнка, -и; *dgs. kilm.*
-нок, *naud.* -нкам *šnek.* lietaus lašas, lašėlis;
~ить, -йт *eig. šnek.* lyti, lynoti.
дождлив||ость, -и m. lietingumas; ~ый, -ая, -ое;
-лив, -а, -о lietingas, lietuštas; lįjamas; дожд-
ливое лето lietinga vasara; дождливая пора
lietingi oraí, lįja, paliūtis.
дождь, -я v. 1. lietūs; весенний д. pavasarinis,
pavāsario lietūs; проливной д. liūtis; д. идёт
(lietūs) lįja; д. со снегом lįjundra, šlapdraba,
dròblius; д. льёт как из ведра lįja kaip iš
kárties, kaip iš kibiro; в д. lįjant, per lietu,
lietumi; смоченный дождём sulýtas; перепадá-
ют дожди перетаí palįja, lietauja; 2. *prk. šnek.*
sraūtas, srovė; д. упрёков priekaištų sraūtas.
дож||евать, -жую, -жуёшь *įvk.*, ~евывать, -аю,
-аешь *eig.* (pa)baigti kramtyti, gerai sukram-
tyti.
дожелта *prv.* ligi geltonumo.
дожечь, дожгу, дожжешь, дожгут; *būt.* дожг,
дожгла, дожгло *įvk.* pabaigti išdėgti (*puz. puo-
dus*); pabaigti dėginti, sudėginti (visai, iki...).
доживать, -аю, -аешь *eig. žr.* дожить.
дожигать, -аю, -аешь *eig. žr.* дожечь.
дожидаться, -аюсь, -аешься *eig.* láukti, lūkuriuoti;
д. парохода láukti gárlaivio.
дожйн||ки, -нок, -нкам *igs. tarm. (rugiapitės)*
(pa)baigtuvės; ~очный, -ая, -ое *tarm.* pabaig-
tūvių, pabaigtūvinis.
дожит||ие, -я amžiaus gālas, baigimas gyventi,
kāršatis, kāršiñcias amžius; ~ь, -иву, -ивёшь;
būt. дожил, -ла, -ло *įvk.* 1. prigyventi, (*begy-
venant*) su(s)láukti, išgyventi, pragyventi; д.
до глубокой старости prigyventi žilą senatvę,
suláukti žilòs senatvės, iskāršti; больной до ле-
та не доживёт ligónis vāsaros nesulaūks, lig
vāsaros neišgyvens; д. до позо́ра *prk.* prigy-
venti gėdą, susiláukti gėdos; доживающий свой
век baigiantis savo amžių, dienągalis; 2. *šnek.*

pralėisti likusį laiką; išbūti, išgyventi ligi tam
tikro laiko, pragyventi nustatytą laiką; на ста-
рой квартире доживём до осени senajame bute
ligi rudenis išgyvensime; доживём уже лето
здесь, а потом уедем vāsarą jau čia išgyven-
sime, o paskui išvažiuosime; 3. *prk.* pragyventi,
išlėisti pragyvenimui; доживу оставшиеся день-
ги pragyvėsiu, išlėisiu likusius pinigus.
доза, -ы 1. *med.* dozė; 2. *prk.* tam tikras kiekis,
dozė; д. ирбнии irònjios dozė.
дозваниваться, -аюсь, -аешься *eig. žr.* дозвонить-
ся.
дозваться, -зовусь, -зовёшься; *būt.* -áлся, -алась,
-алось ir -áлось *įvk.* prisišaukti; parsikviesti;
никого́ не дозовёшься nieko neprisišauksi.
дозволение, -я leidimas, sutikimas; с дозволения
родителей tėvams leidžiant.
дозво||енный, -ая, -ое; -лен, -а, -о lėistas; lėisti-
nas; д. приём борьбы *sport.* lėistinas kovos
būdas; ~ить, -лю, -лишь *įvk.*, ~ять, -яю, -яешь
eig. lėisti; dúoti sutikimą; ~яться, -яется *eig.*
būti leidžiamam; ему́ дозволяется jam lėi-
džiama.
дозвониться, -нюсь, -нишья *įvk.* prisiskambinti;
не мог д. по телефону negalėjau prisiskambinti
telefonu; не уйдý, пока́ не дозвонюсь nepasi-
trauksiu, kol neprisiskambinsiu.
дозир||овывать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* dozuoti,
skirstyti, (pa)dalýti dozėmis; ~овка, -и dozavi-
mas; ~овочный, -ая, -ое dozavimo, dozuoja-
masis.
дознаваться, -знаюсь, -знаёшься *eig. šnek. žr.*
дознаться.
дознание, -я teis. kvotà; производить д. darýti
kvotà, kvòsti.
дознаться, -аюсь, -аешься; *būt.* -áлся, -алась,
-áлось *įvk. šnek.* sužinoti, patirti, iširti, išgauti,
atsižinoti, išsiteirauti, iškvòsti; не мог д., ку-
дà он ушёл negalėjau sužinoti, kuř jis išėjo.
дозор, -а 1. *pasen.* žvalgymas, (ap)žvalga; обхо-
дить дозором žvalgyti, žvalgauti; 2. *kuop.* sar-
gýbiniai; patrūlis, saugà; выслать д. išsiųsti
patrūlį; ~ный, -ая, -ое 1. žvalgomasis, žval-
gymo, sauginis; patruliuojantis, patrūlinis; д.
капер patrūlinis kàteris; 2. -oro *dkt.* patruliuo-
tojas.
дозр||евать, -аю, -аешь *eig.* 1. nókti, siřpti, brėsti;
2. *šnek.* tviñkti; ~еть, -ею, -еешь *įvk.* 1. prinókti,
prieiti (*apie vaisius*), išsiřpti, prisirępti (*apie
uogas*), pribrėsti, nunókti (*apie javus*); 2. *šnek.*
prityñkti, susibūti (*apie votį*).
доиграть, -аю, -аешь *įvk.* 1. lòšti, žaisti, gróti,
vaidinti (iki...); pražaisti, pralòšti (iki...); д. до
полуночи (pra)žaisti ligi pusiáunakcio; 2. pa-
baigti žaisti, lòšti, sužaisti, sulòšti; д. до кон-
ца (su)žaisti ligi gálo, ligi pabaigos; 3. baigti
skambinti, gričžti, gróti; 4. baigti vaidinti, baigti
vaidinimą, suvaidinti ligi gálo; ~ся, -аюсь,
-аешься *įvk.* 1. prisizaisti, prisilòšti (iki...); пе-
бёнок доигрáлся до слёз vaikas prisizaidė ligi
ášarų, bežaidsdamas pravirko; 2. *prk.* prisivarýti,
prisidarýti; доиграешься до того, что тебá увò-
лят prisivarýsi ligi tò, kàd tavė atleis.

дойгрывать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* доиграть; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* *žr.* доиграться.

дойль||ный, -ая, -ое *melžimo, melžiamasis*; дойльная машина *melžimo mašina*; **~щица**, -ы *melžėja*.

донска́ться, -ищусь, -ищешься *įvk. šnek.* *suieškoti, atrasti, surasti*; д. правды *surasti, sužinoti tiesą*; д. нужных людей *susieškoti, susirasti reikalingų žmonių*.

донскиваться, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* *stropiai ieškoti; stengtis išnagrinėti, iširti, sužinoti*.

донсторический, -ая, -ое *priešistorinis*.

дойть, дою, дойшь *ir* дойшь *eig.* *melžti, málžyti, láidyti*; **~ся**, дойтс *ir* дойтс *eig.* 1. *melžtis, dúoti pieno*; корова плохо дойтс *nerpamálži kárvė (mažai pieno teduodanti)*; 2. *búti melžiamai*.

дой||ка, -и *melžimas*; **~ник**, -а, **~ница**, -ы *tarm.* *melžtuvė, milžtuvė, láidytuvė, kipis*; **~ный**, -ая, -ое *melžiamas*; дойная корова *melžiamá kárvė*.

дойти́, дойду́, дойде́шь; *būt.* дошёл, дошла́, дошло́ *įvk.* 1. *nueiti, ateiti, prieiti, prisivarýti, pasiekti, prisikásti*; д. до станции *nueiti iki stoties, prieiti stóti*; вот мы и дошли́! *štai mēs ir atvykome! štai mēs ir vietoj!*; 2. *pasiekti; nueiti*; письмо дойдёт до Москвы́ за два дня *láiskas pasieks Mąskvą per dvi dienas*; вода́ дошла́ до краёв плотины́ *vanduo pasiekė užtvankos kraštus*; счёт дошёл до тысячи́ рублей *sąskaita pasiekė tūkstantį rublių, padidėjo iki tūkstančio rublių*; до меня́ дошёл слух *manė pasiekė gąidas*, аш нугидау́; д. до совершенства́ *pasiekti tobulýbę*; 3. *pérmanyti, savo protu pasiekti*; он до серо́ сам дошёл *jis visa pąts suprąto*; 4. *prípókti, subręsti, prieiti, pasidaryti gatavám*; хлеба́ уже́ дошли́ *jauai jau subrędo*; пироги́ уже́ дошли́ *pyragai jau iškepė*; тесто́ не дошло́ *tešla paakąkamai neiškilo*; 5.: д. до упадка́ *pusmukti*; д. до нужды́ *visiškai nusigyventi, nuskųsti*; до нашего́ сведения́ дошло́, что... *mēs sužinójome, kád...; doйдёт и до тебя́* *óчередь! ateis ir tavo eilė! tēks ir tau pajusti!*; споры́ дошли́ до криков *ginčai pavifo šauksmais*.

док, -а *dokas*; плавучий д. *plaukiojantis dokas*.

до́ка, -и *v. ir m. šnek.* *žinóvas, žinové, savo dąlko méistras, méistrė, paguócius, gúčas, prigudėlis, prigudėlė*; д. на до́ку напáл *susikifto kifvis su ákmeniui*.

доказательный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *įrodomas(is), patvirtinantis; įtikinamas*.

доказательств||енный, -ая, -ое *įrodomasis, patvirtinantis; įrodymų*; д. факт *įrodomasis faktas*; **~о**, -а *įrodymas, išroda, argumentas; įrodinėjimas*; вещественное д. *teis. daiktinis įrodymas*.

доказа́ть, докажу́, дока́жешь *įvk.* 1. *įrodyti*; ёто доказáло, что он прав *taí paródė, kád jis teisus*; д. виновность *įrodyti kaltumą*; 2. *šnek.* *įskųsti, įduoti*.

доказуем||ость, -и *m. įrodomumas*; **~ый**, -ая, -ое; -уем, -а, -о *įrodomas; įtikinamas, patvirtinamas*.

дока́щик, -а *pasen. šnek.* *skundikas, įdavikas, įdavėjas, žr. доно́щик*.

дока́зывать, -аю, -аешь *eig.* *įrodinėti, žr. дока-зать*.

докáнчивать, -аю, -аешь *eig.* *baigti, varýti prie gąlo, žr. докóнчить*.

докапиталистический, -ая, -ое *ikikapitalistinis*; до-капиталистическое общество *ikikapitalistinė visuomenė*.

дока́пываться, -аюсь, -аешься *eig. žr.* *докопаться*.

докармливать, -аю, -аешь *eig. žr.* *докормить*.

доката́ть, -аю, -аешь *įvk.* *pabaigti kočióti*.

докати́ть, -ачу́, -атишь *įvk.* 1. *nuristi, nuritinti; atristi, priristi*; 2. *šnek.* *greit nuvažiuoti, nuteršti, privažiuoti*; **~ся**, -ачусь, -аишься *įvk.* 1. *nusiristi, nuriedėti; atriedėti (iki...)*; 2. *ataidėti, atskardėti, pasigifsti*; издалека́ докати́лся грóхот орудий *iš toli buvo girdėti pabąklų griaudimas*; 3. *prk. šnek.* *nupúlti, nusmukti; apsilėisti*; д. до торго́, что... *nupúlti taip žemai, kád...; д. до тюрьмы́* *atsidurti kalėjime*.

дока́тывать, -аю, -аешь *eig.* 1. *baigti risti, ridėti*; 2. *baigti kočióti*; *žr.* *доката́ть ir докати́ть*; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *baigti risti*; 2. *aidėti, girdėtis*; 3. *prk. šnek.* *smukti, demoralizuotis*; *žr.* *докати́ться*.

докер, -а *dokinkas*.

докла́д, -а *pranešimas*; *vieša paskaita, referątas; reliącija*; научный д. *mókslinis pranešimas*; **~но́й**, -ая, -ое *pristątomasis (pvz. raštas)*, *pranešimo, pranešamasis*; докладная записка *paaiškinamasis raštas*; **~чик**, -а *pranešėjas, referentas*; **~ница**, -ы *pranešėja, referentė*.

докла́дывать¹, -аю, -аешь *eig.* *pranešinėti, referuoti; skėlbt, dúoti žinią*; д. начальнику́ *daryti pranešimą viršininkui, žr. доложить*¹.

докла́дывать², -аю, -аешь *eig.* 1. *pridėlióti*; 2. *šnek.* *baigti múryti, baigti krąuti (pvz. krosnies sienės)*; *žr.* *доложить*².

докла́ссовый, -ая, -ое *ikiklāsinis*; докла́ссовое общество *ikiklāsinė visuomenė*.

докла́сть, -аду́, -аде́шь *įvk. šnek.* *žr.* *доложить*².

докл||евать, -люю́, -люе́шь *įvk.*, **~евывать**, -аю, -аешь *eig.* *sulėsti, (pa)baigti lėsti*.

доклика́ться, -йчусь, -йчешься *įvk.* *prisišąukti*.

докола́чивать, -аю, -аешь *eig.* 1. *baigti kálti*;

2. *šnek.* *baigti daužyti*.

доко́ле *prv. pasen.* 1. *kaip ilgai, ligi kól*; 2. *tól, kól*.

доколоты́ть, -лочу́, -лóтишь *įvk.* 1. *pabaigti įkálti; (mušant) pabaigti išdulkinti (pvz. kilimą)*; 2. *išmúšti, sudaužyti, iškúlti*; 3. *primúšti, užpląkti, pribaięti*.

доколо́ть, -колю́, -ко́лешь *įvk.* 1. *pėrskelti (visai)*; 2. *baigti durti; pabaigti skėrsti (gyvulį)*.

доко́ль *prv. pasen. žr.* *доко́ле*.

докона́ть, -аю́, -ае́шь *įvk. šnek.* *įveikti, priveikti, pribaięti, parbaigti, nugaląbyti*.

докóнчить, -чу́, -чи́шь *įvk.* *užbaigti, (pa)baigti, nubaigti, pagynėti, atbaigti*.

докопáться, -аюсь, -ае́шься *įvk.* 1. *prisikásti (iki...), įsirausti, besirausiant užtikti, rąsti*; 2. *prk.* *surąsti, patirti; atsižinóti, išsiąiskinti*; д. до йстины́ *išsiąiskinti tiesą*.

докорми́ть, -ормлю́, -óрмишь *įvk.* *baigti penėti, (iš)penėti, (iš)šerti (pvz. gyvulį iki pavasario)*.

докрáсить, -áшу, -áсишь *ivk.* pabaigti dažyti; nu-
dažyti (iki...).

докрáсна ir докрасна *prv.* ligi paraudimo, ligi pa-
gaustant, ligi gaudonimo, raudónai.

докрáшивать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* докрáсить.

докричáться, -чусь, -чишься *eig.* 1. prisišaukti;
эле докричáлся сосéдей вós prisišaukia kaimý-
nus; 2. prisirékti; rékti (ligi...); докричáлся до
хрипоты užkimo berékdamas.

дóктор, -а; *dgs.* докторá, -ów 1. *šnek.* gýdytojas,
dáktaras; 2. dáktaras; д. математических наýк
matemátikos mókslų dáktaras.

докторáльный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *ramó-*
komas, doktorálinis; д. тон *ramókomas* (*kalbos*)
tonas.

докторáнт, -а doktorántas; ~ский, -ая, -ое *dokto-*
ránto, doktorántiškas; ~ýра, -ы doktorántúра.

дóктор||ский, -ая, -ое gýdytojo; dáktaro; д. совёт
gýdytojo patarimas; дóкторская стéпень dáкта-
ро láipsnis; ~ство, -а daktarýstė; ~ша, -и *šnek.*
1. gýdytoja; dáktarė; 2. daktarienė.

доктринá, -ы доктрина; ~ёр, -а doktriniėrius;
~ёрский, -ая, -ое doktriniėriškas; ~ёрство, -а
doktrinieriškumas.

доку́да *prv.* *šnek.* ligi kuř, iki kuriós viėtos, ligi
kólei, ligi kurió dáikto.

доку́ка, -и 1. *šnek.* *pasen.* gįžėnimas, suosimas;
įkyrųs prášymas; 2. nuobodųs dárbas.

докумéнт, -а dokumentas; ~áльно *prv.* dokumen-
taliai; ~áльный, -ая, -ое dokumentalus, doku-
mentinis, dokumentais pagrįstas; документáль-
ное доказáтельство dokumentinis įrodymas;
~áция, -и dokumentávimas; dokumentácija;
~йровать, -рую, -руешь *eig.* ir *ivk.* dokumen-
tuoti, dokumentais įrodyti, įrodinėti.

докупáть, -áю, -áешь *eig.* pripirkinėti, *žr.* доку-
пíть.

докупáть², -áю, -áешь *ivk.* pabaigti máudyti (*prv.*
vaiką); ~ся, -áюсь, -áешься *ivk.* 1. pabaigti
máudyti; 2. prisimáudyti (iki...).

докупíть, -уплю, -упишь *ivk.* pripirkti, papildomai
pupirkti.

докупка, -и *šnek.* 1. papildomas pirkimas, pripir-
kimas; 2. papildomas pirkinýs.

докурíть, -ую, -уришь *ivk.* 1. pabaigti rūkýti;
išrúkýti (*iki galo*); 2. pabaigti varýti (*prv.* *spi-*
ritą); ~ся, -уюсь, -уришься *ivk.* 1. pabaigti
dėgti (*cigaretė rūkant*); 2. *šnek.* prisirúkýti.

докучáть, -áю, -áешь *eig.* įkyrėti, įgristi, įsipýkti,
atsibósti, įkirti, įsiėsti (*nuolatiniais prašymais*,
pastabomis ir pan.); gįžėnti, suósti, gnižėnti.

докучлив||ость, -и *m.* gįžlumas, įkyrumas; ~ый,
-ая, -ое; -лив, -а, -о įkyrus, gįžlųs, prašųs, gri-
sųs, grasųs, landųs.

доку́чный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *šnek.* nuobo-
dųs, įkyrųs.

доку́шать, -аю, -аешь *ivk.* *šnek.* pabaigti válgyti,
paválgyti.

дол, -а *poez.* *žr.* доли́на.

долáвливать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* доловíть.

долáмывать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* доломáть; ~ся,
-аюсь, -аешься *eig.* *žr.* доломáться.

долбану́ть, -nú, -нёшь *ivk.* *šnek.* stúkteletí, trink-
telėti, smógtelėti, kirstelėti.

долбёж, -бежá *šnek.* 1. skaptávimas, skopimas
(*kaltu*); 2. *prk.* kalimas (*prv.* *pamokos*).

долбёжка, -и *šnek.* kalimas (*atmintinai*).

долбёжн||ик, -а skylmušýs, smėgtis; ~ый, -ая,
-ое kalamásis, drožimo; д. станóк а) vertikálio-
sios drožimo stáklės; б) skylių kalimo stáklės.

долбилка, -и; *dgs.* *kilm.* -лок, *naud.* -лкам káltas
(*stebulės gųžtoms, stipinų skylėms iškalti*), sky-
lėkaltis.

долбýло, -а *tarm.* káltas, kirtėklis; skáptas.

долбýть, -блú, -бýшь *eig.* 1. kálti (*kaltu*), kalinėti,
kapóti; 2. skaptúoti, kaúšti, ruópti, uřbti, skóbtí,
duóbtí; 3. *prk.* *šnek.* kálti (*atmintinai*); д. урóк
kálti pámoká.

долблéние, -я 1. (*skylių*) kalimas; 2. skaptávimas,
urbimas, duobimas, ruopimas; 3. (*apie metalą*)
vertikalusis drožimas.

долблёный, -ая, -ое (*iš*) káltas, skobtinis.

долбнýй, -ý 1. kúlė, mešká, póliakalis; 2. *prk.* kali-
mas (*atmintinai*); 3. medinis pláktas; 4. *tarm.*
vėzdas.

долбóуш||а, -и, ~ка, -и; *dgs.* *kilm.* -шек, *naud.*
-шам *tarm.* luótas, pėrgas, eldijà (*išskaptuo-*
tas laivelis).

долг¹, -а (-у), о дóлге, в долгý; *dgs.* долгý sko-
lá; skolinýs; дéлать долгý skólintis, į skolás
bristi; бýть в долгý бýти skolingam, skelėti;
дáть в д. (pa)skólinti, dúoti skolón, į skolá;
у меня естъ за ним долгý jis yrá mán skolin-
gas, skalnas; взятъ в д. pasiskólinti; обременё-
ный долгáми skolosė paskeñdė; ♦ д. плате-
жóm крáсен гáвės turi atsilýginti; он в долгý
как в шелкý jis lig ausų (paskeñdė) skolosė;
не остáться в долгý mokėti gražiai atsikířsti,
atrėžti.

долг², -а (-у), о дóлге, в долгý; *dgs.* долгý parei-
gá, priedermė; нарúшить свой д. sávo prieder-
mė raminti; ёто мой свящénный д. táй yrá mào
šventá priedermė, pareigá; по долгý чéсти
garbės liėpiamas; человек дóлга pareigingas
žmogus; выпóлнить свой д. atlikti sávo parei-
gá; ♦ пёрвым дóлгом visų pirmá; отдáть по-
слéдний д. atiduoti paskutinę págarbą (*pagerbti*
mirusįjį).

дóлгий, -ая, -ое; дóлог, долгá, дóлго ilgas, ilgí-
nis (*prv.* *šiaudai*); день дóлог ilgá diená; в те-
чéние дóлгого врéмени pėř ilgá láiká, pėř ilgá-
tį; дóлгая жизнь ilgas gyvėnimas; ♦ отклáды-
вать в д. ящик ilgám atidėti; дóлгая пéсня dai-
ná bė gálo, ilgá istorija, ilgá giesmė; ёхать на
дóлгих вазиúoti táis pačiais arkliais (*pasiga-*
nant).

дóлго *prv.* ilgá, ilgá láiká; ёто продолжáется
слýшком д. táй užtruńka pėř ilgá; ♦ д. ли,
кóротко ли, бýдет конéц vis tiek bús kada nórs
gálas; д. ли до бедý! greítai gáli iřtikti nelái-
mė; аř toli neláimė!

долгоборóдный, -ая, -ое ilgabařzdis.

долговáтый, -ая, -ое; -át, -áта, -áто ilgókas, póil-
gis, apýilgis.

долговéчн||о *prv.* ilgá ámžiu, ilgá láiká; ~ость, -и
m. ilgas ámžius, ilgaamžýbė; ~ый, -ая, -ое;
-чен, -чна, -чно 1. ilgaamžis, ilgamėtis, ilgas;
щýка чрезвычайно долговéчна lydekos ámžius

перепростаі ilgas; счастье не бываёт долговечным laimė truška neilgai; 2. tvirtas, patvarūs, ilgai laikantis; долговечная кровля patvari, ilgaažė dangą, patvarūs stogas.

долговой, -ая, -ое skolōs, skolinis; skolų (puz. knyga); долговые суммы skolinės sumos; долговое обязательство skolinis pasižadėjimas; долговая кабала skolų jungas, skolinė vergovė.

долго|волосый, -ая, -ое; -лос, -а, -о pasen. ilgaplaukis, žr. длинноволосый; **временный**, -ая, -ое trukus, ilgai trunkantis, nusitęsęs, ilgalaikis, ilgas; долговременное отсутствие ilgas nebuvimas; долговременное укрепление ilgalaikis įtvirtinimas; **вязый**, -ая, -ое; -яз, -а, -о šnek. ištįsęs; д. человек ilgaseivis, gūrā, kýbra, ilgis, ilgšis, išdrykėlis, išstypėlis, ištįsėlis, dilbšas, stýpla, pėrtisa, pėrtisėlis, tįsla; **гriব্যый**, -ая, -ое; -йв, -а, -о ilgakaftis, karčiūotas; д. конь ilgakaftis arklýs; **дєствие**, -я pasen. ilgas amžius, ilgiausi mėtai; **жданный**, -ая, -ое ilgai, seniai lauktas; долгожданное письмо ilgai lauktas laiškas; **играющий**, -ая, -ее: долгоиграющая пластинка ilgai grojanti plokštelė.

долголєтне, -я ilgametystė, ilgas amžius, ilgiausi mėtai, ilgātvė; **ний**, -ая, -ее ilgamėtis; долголетняя дружба ilgametė draugystė.

долгоногий, -ая, -ое; -нóg, -а, -о šnek. ilgakojis, ilgaseivis, pastiebkojis, ilgų garšvų (arklys).

долгоножка, -и; dgs. kilm. -жек, naud. -жкам zool. uodas ilgakojis.

долгоносик, -а straubliukas (toks vabalėlis su ilgu čiurpėliu); д. ореховый ilgasnāpis riešutinis, Balaninus nucum; д. тополевы ilgasnāpis tūopinis, Rhynchites populi.

долгоносый, -ая, -ое; -нос, -а, -о ilganōsis; ilgasnāpis.

долгоныко prv. šnek. pōilgiai, ilgōkai, apýlgiai; д. вы гуляли ilgōkai jūs vaikščiojote.

долгопєр, -а zool. žuvis skraiduolė.

долго|пóлый, -ая, -ое; -пól, -а, -о ilgaskvefnis; д. сюртук ilgaskvefnis švarkas; **рýкий**, -ая, -ое; -рýк, -а, -о ilgarañkis, ilganāgis; **срóбный**, -ая, -ое ilgatermininis, ilgalaikis; д. кредит ilgalaikis kreditas; **ствóльный**, -ая, -ое ilgavāzdis (šautuvas), ilgaliemėnis (medis).

долготá, -ы; dgs. -гóты, -рót 1. ilgumas; д. дня dienōs ilgumas; д. гласного lingv. balsio ilgumas; 2. geogr. ilgumà; восточная д. rytų ilgumà; западная д. vakarų ilgumà.

долготерп|еливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о pasen. rakantrūs, labai kantrūs, kantringas; **єние**, -я rakantrūmas, didelis kantrūmas, didelė kantrybė, kantringūmas.

долго|лýхий, -ая, -ое; -лýх, -а, -о ilgaaūsis; **хвóстный**, -ая, -ое; -бóст, -а, -о ilgauodėgis; **шєрст(н)ый**, -ая, -ое ilgavilnis, gaurūotas, ilgagauris.

долгýля, -и v. ir m. šnek. ilgūolis, ilgšis, išstypėlis, ištįsėlis, ilgūolė, ilgšė, išstypėlė, ištįsėlė.

долгунєц, -нцá: лєн-д. ilgaplūoščiai linaí.

долгýша, -и pasen. ilginis vežimas (su sėdynėmis žonuose).

долевóй¹, -ая, -ое išilginis; разрезь в долево́м направлении pėpiauti išilgai.

долевóй², -ая, -ое dalinis; долева́я о́бщая со́бственность teis. dalinė bendroji nuosavybė.

дóлее žr. дóльше.

долєжáть, -жý, -жйшь iok., **сся**, -жýсь, -жйшься iok. baigti gulėti (puz. mėnesi); išgulėti (puz. ligi švenčių); долєжáться до головной боли gulėti tōl, kōl galvā įskaūs.

дол|єзáть, -áю, -áешь eig., **эзть**, -зу, -зешь; бñт. долєз, -ла, -ло iok. užlipti, užkopti (ligi...); prislikti.

долет|áть, -áю, -áешь eig., **эть**, -лечý, -летишь iok. 1. nulėkti, nuskristi, atskristi (ligi...); снáряд долетѣл до окопов sviedinýs nulėkė ligi apkasų; 2. prk. atsklisti; до нас долетѣли чýй-то крýики ligi mūsų atsklido kažkienō riksmas, mūsų ausis pasiekė kažkienō riksmas.

долєчивáть, -áю, -áешь eig. žr. долечить; **сся**, -аюсь, -аешься eig. 1. žr. долечиться; 2. būti baigiamam gýdyti.

долечить, -ечý, -эчишь iok. 1. pabaigti gýdyti, išgýdyti, pagýdyti; 2. šnek. nugýdyti; **сся**, -лечýсь, -лечишь iok. 1. pabaigti gýdytis, visai išsigýdyti; 2. šnek. nusigýdyti.

должáть, -áю, -áешь eig. pasen. į skolās bristi, klīmpti, skōlinti(s).

должен, -жнá, -жнó eina tariniu 1. skolingas, skāpnas, kaltas; я вам д. три рублá аš jums esū skolingas tris rublius; 2. su bendratimi: он д. вернýться jis turi grįžti; слýжащие должнý во время явлáться на рáботу tarnautojai priválo laikų ateiti į darbą; я д. уѣхáть аš turiu, priválu išvaziuoti; затмєние должнó наступить в три часá užtemimas turi prasidėti trečia vālandá; она должнá былá вернýться ещė вчєрá ji turėjo dár vākar grįžti; ♦ должнó ít. žr. должнó быть.

долженствовá|ние, -я būtinūmas, privalėjimas; **ть**, -твýю, -твýешь eig. pasen. privalėti, turėti.

должйшки, -шек dgs. (vns. должйшко, -а) šnek. skōlos, skōlėlis.

должнй|к, -á skoliniñkas; мой должникй не плáтят mào skoliniñkai nemoka; несостоятельный д. neišsigalintis skoliniñkas; **нцá**, -ы skoliniñkė.

дóлжно eina tariniu pridera, reikia, dēra; так не д. поступáть taip nēdera elgtis; живй, как д. gyvėnk, káip reikia.

должнó быть ít. tur būt, tikriausiai, veikiusiai, matýt; он, д. б., ужė не придѣт jis, tur būt, jau neateis.

должное, -ого dkt. kàs pridera, priklauso; воздáть д. комý-л. deramai, pagaí nuopelnus ká vėrtinti; онй трєбуют должнóго jiė reikalauja tō, kàs jiems priklauso.

должностнóй, -ая, -ое tarnýbinis; pareigybinis; должностное преступлєние tarnýbinis nusikaltimas, nusizengimas; д. оклáд pareigybinė algá; ♦ должностное лицó pareigūnas.

дóлжность, -и m. pàreigos; tarnýba; pareigybė; рáботать в дóлжности дирєктора dirbti dirėktoriaus pareigose; быть без должнóсти būti бє tarnýbos; исполняющий д. einantis pàreigas; занимáть д. turėti tarnýbą, eiti pàreigas; вступйть в д. pradėti eiti pàreigas, stóti tarnýbon; осво-

бодить от должности *atleisti iš tarnybos*; восстановить в должности *grąžinti į tarnybą*.

должный, -ая, -ое 1. *prideramas, reikiamas, atitinkamas*; должное внимание *prideramas dėmesys, atidumas*; на должном уровне *prideramame lygyje, atitinkamo lygio*; 2. *žr. должное*.

должок, -жка *šnek. skolėlė, nedidelė skolà*; за вами д. jūs esate kiek skolingas.

доливать, -аю, -аешь *eig. žr. долить²*; **~ся**, -ается *eig. žr. долиться*.

доливка, -и *papildomas įpylimas, pripylimas*.

долин||а, -ы *slėnys, klónis, lomà; geol. įklonis, įslėnis*; **~истый**, -ая, -ое; -ист, -а, -о *slėningas, klovingas*; **~ка**, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам slėniukas, lomėlė*; **~ный**, -ая, -ое *slėnio, klónio*.

долить¹, -ит *eig. pasen. šnek. vąrginti, (pri)veikti*; дрема долит *snaudulys ima*.

долить², -лью, -лешь; *būt. долил ir долил, долила, долило ir долило įvk. dár įpilti, papildyti pilant*; **~ся**, -лётся; *būt. долился, долилась, долилось ir долилось įvk. pritekėti, pribėgti (iki...)*.

доллар, -а *dóleris*; **~овый**, -ая, -ое *dolerinis*; долларовые расчёты *doleriniai atsiskaitymai*; д. банкнот *vieno dólerio banknotas*.

доловить, -овлю, -овишь *įvk. pabaigti gąudyti, išgąudyti, išžvejoti*.

доложить¹, -ожу, -ожишь *įvk. pranešti, referuoti, raportuoti, paskelbti*; д. председателю о текущих делах *pranešti, referuoti pirmininkui apie einamuosius reikalus*; д. командёру полка *raportuoti pulko vadaui*.

доложить², -ожу, -ожишь *įvk. 1. pridėti, papildyti*; 2. *šnek. pabaigti mūryti*.

долой *prv. šnek. šaliñ, lauk; уйдí с глаз д.!* *šaliñ, eik mán iš akių!*; д. империалистическую войну! *šaliñ imperialistinį karą!*; шапки д.! (*komanda*) *kepurės nusiuñti!*

доломать, -аю, -аешь *įvk. pabaigti laužti, pabaigti ardýti; pralaužti*; **~ся**, -аюсь, -аёшься *įvk. pabaigti lúžti, sulážti, nulóžti*.

доломйт, -а *geol. dolomitas*.

долотó, -а; *dgs. -óta, -ót káltas (įrankis skylėms kalti)*.

долу *prv. pasen. žemėn*.

долька, -и; *dgs. kilm. -лек, naud. -лькам dalėlė, skiltėlė*; апельси́нная д. *apelsino skiltėlė*.

долъний, -ая, -ее *pasen. 1. klónio, slėnio*; 2. *prk. žemės, žemiškas (pvz. gyvenimas)*.

долъник¹, -а *peñnugaris (išilginė šlajų šikšna)*.

долъник², -а *lit. dólnikas (eilėdaros rūšis)*.

долъный, -ая, -ое *pasen. žr. долъний*.

долъчатый, -ая, -ое *skiltėtas; iš dalių sudarytas*.

долъше 1. *bdv. долгий aukšt. l.*; 2. *prv. долго aukšt. l.*; ilgiau; daugiau; не д. трёх дней *nė ilgiau kaip tris dienas*; нельзя д. терпеть *nebegalima (daugiau) kentėti*.

долъщи||к, -а *pasen. daliniškas, pājininkas*; **~ца**, -ы *pasen. dalininkė, pājininkė*.

долъшка, -и *poez. dalià, dalùžė*.

доля, -и; *dgs. kilm. -лėй 1. dalis; procentinė dalis*; делить на доли *dalýti dalimis, į dalis*; третья д. *trečioji dalis, trečdalis*; быть с кем-л.

в доле *búti su kuò dalininku*; 2. *bot. (sėklos) skiltis, skiltėlė*; 3. *lemtis, likimas, dalià*; горькая д. *sunki dalià*; 4. *dolià (senas rusų svorio matas, lygus 44 miligramams)*; ♦ на мою долю *mán*; на твою долю *táu*.

дом, -а (-у), в доме, из дому, из дома, на дому; *dgs. домá, -ов 1. pāmas (gyvenamasis trobesys, pastatas), namai*; деревянный д. *medinis pāmas*; трёхэтажный каменный д. *trijų aukštų mūrinis pāmas*; 2. *namai, būtas*; вам из дому звонили *jums iš namų skambino*; выгнать из дома *išvūti, išvarýti iš namų*; брать работу на дом *imti darbą į namus*; разойтись по домам *išsiskirstyti kás sau, į namus*; увольнять по домам *palėisti namò*; врач принимает на дому *gydytojas priima namie*; работать на дому *dirbti namie*; 3. *namai, šeima, namiegai*; отчий дом *tėvų namai*; он приехал к нам всем домом *jis atvažiavo pàs mūs su visà šeima, su visais namiegaais*; 4. *namų ūkis*; она весь д. ведёт *jì tvaško visą namų ūkį*; хлопотать по дому *triūstis namie*; 5. *namai, rūmai*; д. отдыха *poilsio namai*; детский дом *vaikų namai*; д. культуры *kultūros namai, rūmai*; Белый д. *Baltieji rūmai (JAV prezidento būstinė)*; 6. *dinastija*; д. Романовых *Romanovų dinastija*; 7. *pasen. namai (įstaiga)*; торговый д. *prekybos namai*; банкирский д. *banko namai*.

дома *prv. namie*; сидеть д. *sėdėti namie, namuoti*; ♦ у него не все д. *jám vieno šūlo trūksta*.

домáз|ать, -ажу, -ажешь *įvk., ~ывать, -аю, -аешь eig. (pa)baigti tēpti, (pa)baigti teplióti; ištēpti, užtēpti, aptēpti (iki...)*.

домáлывать, -аю, -аешь *eig. žr. домолóть*.

домарксiстский, -ая, -ое *ikimarksistinis*.

домáтывать, -аю, -аешь *eig. žr. домотáть*.

дом||ахáть, -аю, -аешь *įvk., ~ахивать, -аю, -аешь eig. šnek. 1. nusvesti (ligi...)*; 2. *pubėgti, nuvažiuoti, nuskuósti (iki...)*.

дом||ахáться, -аюсь, -аёшься *įvk., ~ахиваться, -аюсь, -аёшься eig. prisimosóti, mosóuojant prisisaũkti, susikalbėti*.

домахнóть, -ну, -нёшь *įvk. žr. домахáть*.

домáшние, -их *dgs. dkt. namiškiei, namiegai*; все д. вам клáняются *visi namiškiei siuñčia jums labų dienų*.

домáшний, -ая, -ее 1. *namų, būto, paminis*; д. телефон *namų telefonas*; домашняя обстановка *būto apstātymas*; д. холст *paminis áudeklas, paminė dróbė*; д. апéст *namų áreštas*; 2. *šeimýninis, namų, šeimòs*; домашние неприятности *šeimýniniai nemalonumai*; домашнее хозяйство *namų ūkis*; в домашнем кругу *taip savýjį, savýbėje, savėje*; 3. *paminis (ne laukinis)*; домашние птицы *paminiai paukščiai*; 4. *žr. домашние*.

домáшность, -и *m. šnek. 1. namų arývoka*; 2. *namų ūkio reikmenys*.

домáшивать, -аю, -аешь *eig. žr. домостýть*.

домén||ный, -ая, -ое *tech. rūdų tirpinamasis (pvz. darbas)*, aukštákrešnė; ♦ *домённая печь aukštákrešnė; ~щик, -а aukštákrešnininkas*.

домéри||вать, -аю, -аешь *eig., ~ть, -рю, -ришь įvk. 1. (pa)baigti matuoti, (pa)baigti seikėti*; 2. *trūkstamą mātą, saiką pridėti*.

домесѣть, -ешу, -ешишь *ivk.* pabaigti minkyti.
домешать, -аю, -аешь *ivk.* (pa)baigti maišyti, su-
maišyti.

домешивать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* домесѣть.

домешивать², -аю, -аешь *eig. žr.* домешать.

дом||ик, -а namėlis, namukas; ~ина, -ы *šnek.* di-
džiulis namas.

доминион, -а dominija.

доминировать, -рую, -руешь *eig.* dominuoti, vū-
rauti.

домино *nkt.* dōminas (1. žaidimas; 2. maskaradi-
nis kostiumas).

дом||шко, -а namiūkštis; ~ще, -а *šnek.* didžiulis
namas.

домк||ом, -а (домовой комитет) namų komitetas.

домк||рат, -а *tech.* kėliklis, domkrātas.

домна, -ы; *dgs. kilm.* -мен, *naud.* -мнам *tech.*
aukštākrošnė.

домоблюститель, -я *v. pasen.* namų prievaizdas.

домовѣтый, -ая, -ое; -йт, -а, -о namų ūkiui atsidā-
vęs, rūpestingas (*šeimininkas*).

домовладѣ||лец, -льца namų savininkas; ~лица, -ы
namų savininkė; ~ние, -я 1. namų valdā; 2. *pa-
sen.* nuosavas namas.

домовничать, -аю, -аешь *eig. šnek.* šeimininkauti,
tvarkyti namų ūkį (*kai nėra šeimininko*).

домоводство, -а namų ūkis, namų ruošā, namų
dārbas, namūdė.

домовой, -ого *dkt.* kaūkas, namų dvasiā, āitva-
ras, bildūkas.

домовый, -ая, -ое namų, naminis; домовая книга
namų knygā; домовые ворота namų (kiēmo) vaī-
tai; д. обыск namo kratā.

домогат||ельство, -а kaūlijimas, atkaklūs siekimas,
pretenzija; ~ься, -аюсь, -аешься *eig.* kaūlyti, at-
kakliai stēngtis (*ką gauti*), stēngtis pasiekti.

домодельный, -ая, -ое *šnek. žr.* самодельный.

домодельщина, -ы *šnek.* namų dārbo dāiktas, na-
mūdė.

домой *prv.* namō; итти д. eiti namō.

домокнуть, -ну, -нешь *ivk.* pabaigti šlāpti, pēr-
šlāpti.

домол||ачивать, -аю, -аешь *eig.* ~отить, -лочу,
-лотишь *ivk.* (pa)baigti kūlti, iškūlti.

домолотъ, -мелю, -мелешь *ivk.* pabaigti māliti, pa-
baigti malimą, sumāliti.

домонополистический, -ая, -ое ikimonopolistinis.

домоправитель, -я *v. pasen.* namų ūkio vedėjas,
tvarkytojas; ~ница, -ы *pasen.* namų ūkio vedėja,
tvarkytoja.

доморощенный, -ая, -ое 1. namiē (*pačiū*) augintas,
naminis; naminės gamybos; 2. *prk.* tikras, sāvas
(*puz. išradėjas*); 3. *prk. iron.* prāstas, neoriginalūs,
primityvūs, ribōtas.

домосѣд, -а namisėda, nameišis; ~ка, -и; *dgs.*
kilm. -док, *naud.* -дкам nameišė, namisėda.

домостить, -ошу, -остышь *ivk.* baigti grīsti, iš-
grīsti (iki...).

домостро||ение, -я namų statyba; ~итель, -я *v.*
namų tvarkytojas; ~ительство, -а *pasen.* namų
ūkio tvarkymas, namūdė.

домотать, -аю, -аешь *ivk.* 1. pabaigti vyti, pabaig-
ti vyniōti, pabaigti leŭkti; 2. *prk. šnek.* pabaigti
eikvōti, pabaigti klėisti.

домотк||ан||ина, -ы *tarm.* naminis audinys, āudeklas;
milas; ~ый, -ая, -ое namiē āustas, naminis.

домоуправл||ение, -я namų valdyba.

домохозя||ин, -а; *dgs.* -яева, -яев 1. namų šeimi-
nininkas; 2. namų savinininkas; 3. *pasen.* ūkininkas;

~йка, -и; *dgs. kilm.* -яек, *naud.* -яйкам 1. na-
mų šeimininkė; 2. namų savininkė; ~йство, -а
1. *šnek.* namų ūkio priežiūra; 2. *žr.* домоуправле-
ние.

домочадцы, -ев *dgs. (vns. домочадец, -дца) pasen.*
namiškiai, namiegalai, šeimūnykščiai.

домработница, -ы (домашняя работница) namų
darbiniūkė.

домучивать, -аю, -аешь *eig. žr.* домучить; ~ся,
-аюсь, -аешься *eig. žr.* домучиться.

домучить, -чу, -чишь *ivk. šnek.* užkankinti, nukan-
kinti; ~ся, -чусь, -чишься *ivk. šnek.* užsikankinti,
nusikankinti, nusikamūoti; išsikankinti (iki...).

домушник, -а *tarm.* namų vagis, gribišius.

домчать, -чу, -чишь *ivk. šnek. (greitai)* nuboginti,
atboginti, nuvėžti; atlakinti (*arklį*), parlakinti;
я вас мйгом домчу āš jūs kaip māt nuvėšiu;
~ся, -чусь, -чишься *ivk. šnek.* atidūmti, atrūk-
ti, atlėkti; nužūti, nudūmti, nurūkti, nulėkti.

домыв||ать, -аю, -аешь *eig.* baigti skalbti, baigti
mazgōti.

домысел, -сла (*nepagrīstas*) spēliojimas, spējimas,
prielaida; пустые домыслы tušti spēliojimai.

домыть, -мою, -моешь *ivk.* pabaigti skalbti, pabaig-
ti mazgōti, išskalbti, išmazgōti, numazgōti.

донаг||а *prv. šnek.* nuoga; plikai; раздѣть д. nuo-
gaī purengti.

дон||ашивать, -аю, -аешь *eig.* 1. baigti nešti, (nu)-
nešti (iki...); 2. baigti dėvėti, vilkėti (*drabužį*).
avėti (*batas*); 3. baigti nešiōti (*vaisių, kūdikį*);
донашивает младенца baigia nēštumo laiką (*tuoj
susilauks kūdikio*); ~ся, -ается *eig.* 1. baigti
dėvėtis, avėtis; 2. *prk.* būti baigiamām brandinti
(*puz. mintis*); kristalizūotis, formūotis.

донел||язя *prv. šnek.* kiek begālint, kiek nebereī-
kiant, labai, be gālo; он д. упрям jis be gālo
užsispyręs; наелся д. prisivālgė kiek nebereī-
kiant.

донес||ение, -я gāportas, pranešimas; получить д.
gāuti pranešimą; сдѣлать д. pranešti; д. раз-
ведки žvalgybos pranešimas.

донест||и¹, -сү, -сѣшь; *būt.* донѣс, донеслā, донеслō
ivk. 1. nunėsti (ligi...); д. вещь до дома nunėsti
dāiktā ligi namų; 2. *šnek.* greitai nuvėžti (*apie
arklius*), nulakinti.

донест||и², -сү, -сѣшь; *būt.* донѣс, донеслā, донеслō
ivk. 1. pranešti; д. о приближени противника
pranešti apie priešo artėjimą; 2. įskūsti, įduoti,
liežūvį pakišti.

донест||ись, -сүсь, -сѣсь; *būt.* донѣсся, донеслāсь,
донеслōсь *ivk.* 1. atėiti, atsklīsti; pasigīfsti; до-
нѣсся слух atėjo gāndas; из-за реки донеслāсь
пѣсня iš anapus upės atsklīdo, pasigīfdo dai-
nā; 2. nukūrti, nudūmti, nudrōžti; pardūmti, par-
lēkti (iki...); в полчасā я донѣсся до дому pēf
pūsvalandį parlēkiau namō.

донѣ||ц, -нцā *pasen.* doniētis (*Dono kazokas*); ~кий,
-ая, -ое Donēco; д. угольный бассейн Donēco-
akmeņs anglīš baseinas.

донжу́ан, -а donžuānas; ~ский, -ая, -ое donžuāniskas.

дониза́ть, -нижу́, -нижешь *ivk.* pabaigti vérti (*puz. karoliūs*), suvárstyti, pabaigti várstymą.

до́низу *prv.* iki apačios; свёрху д. nuo viršaus iki apačios.

донизы́вать, -аю, -аешь *eig. žr.* дониза́ть.

донима́ть, -аю, -аешь *eig.* kankinti, várginti, kamúoti; д. тяжёлой рабо́той kankinti sunkiū dárбу; д. просьба́ми kvársinti gálvą prašymais.

до́нник, -а *bot.* barkūnas, jōndobilis, *Melilotus*.

до́нный, -ая, -ое dūgno, duginis (*puz. lenta*); д. лёд dūgno lėdas, nusėdes į dūgną lėdas; до́нная ўдо́чка duginė meškerė.

до́нор, -а dōnoras, kraujo davėjas.

доно́с, -а įskundimas, įdavimas (*valdžiai*), denunciacija; сде́лать на когó-л. д. ką įskųsti (*valdžiai*).

доно́сить¹, -ошý, -о́сишь *ivk.* 1. pabaigti něsti, něšioti; sunešioti; д. послéдние дровá sunešioti paskutinės málkas; 2. pabaigti dėvėti, vilkėti, avėti; 3. išbóti něščiai, išněšioti (*vaisių*); pagimdýti, praėjus normaliam něštumo laikui.

доно́сить², -ошý, -о́сишь *eig.* 1. pranešinėti; 2. įskundinėti.

доно́ситься¹, -но́сится *ivk.* pabaigti susidėvėti, susinešioti, susiavėti.

доно́ситься², -но́сится *eig.* sklisti, aidėti, girdėtis, *žr.* донестись (*1 reikš.*).

доно́счик, -а įskundikas, įskundėjas, denunciatorius, įdavikas; ~ца, -ы įskundikė, įskundėja, denunciatorė, įdavikė.

донско́й, -а́я, -о́е Dōno (*puz. stepė, kazokas*).

до́нце, -а dūgnėlis.

до́ньне *prv.* ligi šiól, lig šiái diėnai, ligi dabar.

доны́рнуть, -ну́, -нѐшь *ivk.* nunėrti (iki...).

до́нышко, -а; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам dūgnėlis.

до́нья *žr.* дно.

до́нять, доймý, доймѐшь; *būt.* дōнял, дōнялá, дōняло *ivk.* nukamúoti, nuvārginti, nukankinti, priveikti, nuvarýti; įveikti, įėsti; д. когó-л. тяжёлой рабо́той ką nukamúoti sunkiū dárбу; егó ничѐм не доймѐшь niekų jō nepaveiksi.

дообѣ́дать, -аю, -аешь *ivk.* pabaigti pietáuti, rapietáuti.

дооктя́брьский, -ая, -ое ikispālinis, bŭvęs iki Spālio revoliucijos.

допа́ивать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* допая́ть.

допа́ивать², -аю, -аешь *eig.* baigti girdyti.

допа́лзывать, -аю, -аешь *eig. žr.* дополза́ть.

допа́лывать, -аю, -аешь *eig.* baigti ravėti.

допа́ри|вать, -аю, -аешь *eig., ~ть, -рю, -ришь ivk.* 1. (pa)baigti gārinti, išgārinti; 2. (pa)baigti vanóti, išvanóti.

допа́рывать, -аю, -аешь *eig. žr.* допорóть.

доп|аха́ть, -пашý, -пáшешь *ivk., ~ахивать, -аю, -аешь eig.* (pa)baigti árti, suárti, išárti, apárti (iki...).

допа́шка, -и priarimas; baigimas árti.

допая́ть, -яю, -я́ешь *ivk.* prilituoti.

допева́ть, -аю, -аешь *eig. žr.* допѐть.

допека́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. baigti kėpti; 2. *prk.* kamúoti, maūsti, priekaištauti, iškalbinėti, ziřzti, žýžti; *žr.* допѐчь (*3 reikš.*).

доперѐть, -пру́, -прѐшь; *būt.* допѐр, допѐрла, допѐрло *ivk. vulg.* 1. atvilkti, baigti něsti; 2. atsivilkti, atsigráusti, atsibráuti.

допѐть, -пою́, -поѐшь *ivk.* (pa)baigti dainúoti, (*visas dainas*) išdainuoti; sudainuoti, sugiedóti (*ligi galo*).

допечáт|ать, -аю, -аешь *ivk.* 1. pabaigti spáusdinti; 2. išspáusdinti papildomai; ~ка, -и 1. papildomas spáusdinimas; papildomas tiražas; 2. baigimas spáusdinti; ~ывать, -аю, -аешь *eig. žr.* допечáтать.

допѐчь, -екý, -ечѐшь, -екýт; *būt.* допѐк, допеклá, допеклó *ivk.* 1. pabaigti kėpti, iškėpti; 2. *šnek.* iškėpti papildomai, prikėpti; 3. *prk. šnek.* nukamúoti, priveikti; д. упрѐками nukamúoti priekaištais.

допива́ть, -аю, -аешь *eig.* baigti gėrti, *žr.* допй́ть. допй́л|ивать, -аю, -аешь *eig., ~йть, -йлю́, -йлишь ivk.* (pa)baigti piáuти (*piūklu*), supiáustyti (*puz. malkas*).

дописа́ть, -ишý, -йшешь *ivk.* 1. pabaigti rašýti; 2. prirašýti, įrašýti papildomai, padaryti prierašą; 3. pabaigti piėsti; д. картýну pabaigti piėsti pavėikslą; 4. pripiėsti papildomai; ~ся, -ишýсь, -йшѐсья *ivk. šnek.* 1.: д. до переутомлѐния pėrvargti berášant; дописа́лся до глýбости гáшė, kól išėjo kvailýbė; 2. būti pabaigtam rašýti.

дописа́, -и *šnek.* 1. baigimas rašýti; 2. prierašas.

допы́сывать, -аю, -аешь *eig.* prirašinėti, *žr.* дописа́ть; ~ся, -аюсь, -ае́шься *eig.* 1. *žr.* дописа́ть-ся; 2. būti baigiamam rašýti.

допй́ть, -пью́, -пѐшь; *būt.* допил ir допй́л, допилá, допило ir допй́ло *ivk.* išgėrti, (pa)baigti gėrti; (pa)baigti išgertuvės; д. стакáн чаю́ pabaigti gėrti stiklinę arbátos; д. вино́ pabaigti gėrti výpną.

допла́та, -ы priemoka; papildomas mokėjimas, primokėjimas; произве́стй допла́ту papildomai išmokėti.

доплати́ть, -ачý, -áтишь *ivk.* primokėti; pabaigti mokėti (*kas liko*); вы не всё запла́тили, вам приде́тся д. jūs nė viską sumokėjote, jums tėks primokėti.

доплатно́й, -а́я, -о́е primokėtinas, primókamas (*puz. siuntinys*).

допла́чивать, -аю, -аешь *eig. žr.* доплати́ть.

допл|ѐскивать, -аю, -аешь *eig., ~есну́ть, -ну́, -нѐшь ivk.* nutėkšti (iki...).

доплестй́, -етý, -етѐшь; *būt.* доплѐл, доплелá, доплелó *ivk.* (pa)baigti pinti, rėgzti.

доплестй́сь, -етýсь, -етѐсья; *būt.* доплѐлся, доплелáсь, доплелóсь *ivk. šnek.* atkiūtinti, nukiūtinti (ligi...); parkėblinti, nukėblinti; е́ле доплѐлся до до́му vės namó parkėblinau.

доплета́ть, -аю, -аешь *eig. žr.* доплестй́.

допла́ывать, -аю, -аешь *eig., ~ы́ть, -ыву́, -ывѐшь; būt.* -ыл, -ыла́, -ыло *ivk.* atplaũkti, nuplaũkti (ligi...), priplaũkti; д. до бе́рега priplaũkti, atplaũkti ligi kraĩto; д. до се́ре́дины рекй́ nuplaũkti ligi ūpės vidurio.

доплясать, -яшý, -яшешь *ívk. šnek.* pabaígti šókti; ~ся, -яшýсь, -янешься *ívk. šnek.* pėrsišókti, nusisókti (*pavargti bešokant*).

доподлинно *prv. šnek.* tikrai, ynaí; мне это д. известно tai mán tikrai žinoma; ~ый, -ая, -ое *šnek.* tikras, ýnas.

доподнá *prv. šnek.* iki vėlaùs, vėlývo laíko, iki vėlai, iki naktiės, iki išvakarių.

допойть, -пою, -пойшь *ívk.* pabaígti girdyti, pagirdyti.

дополаскивать, -аю, -аешь *eig.* baígti pláuti, žr. дополоскáть.

доползáть, -áю, -áешь *eig.*, ~тй, -ползý, -ползэшъ; *būt.* дополз, -лá, -лó *ívk.* prišliaūžti; nušliaūžti, nučiuožti (iki...).

дополнение, -я 1. papildomas; д. к резолюции rezoliucijos papildomas; в д. к сказанному papildant, papildydamas tai, kás buvo sakýta; 2. *gram.* papildinýs; прямое д. tiesioginis papildinýs; косвенное д. netiesioginis papildinýs.

дополнительно *prv.* papildomai; ~ый, -ая, -ое 1. papildomas; д. параграф papildomasis paragrafas; взять на себя дополнительное обязательство prisiimti papildomą įsipareigojimą; 2. *gram.* papildinio.

дополнить, -ню, -нишь *ívk.* papildyti; ~ся, -нится *ívk.* pasipildyti, prisipildyti.

дополнять, -яю, -яешь *eig.* papildinėti, pildyti; ~ся, -яется *eig.* 1. pasipildinėti, pilnėti; 2. būti papildomam.

допооскáть, -лощý, -лощешь *ívk.* pabaígti pláuti, pabaígti skaláuti.

дополóть, -полóю, -полóешь *ívk.* pabaígti ravėti, nu-ravėti, išravėti (*viską, kas buvo líkę*).

дополучáть, -áю, -áешь *eig.*, ~ить, -учý, -ýчишь *ívk.* papildomai gáuti (*likusią dalį*).

дополúчка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* 1. papildomas gavimas (*trūkstamo*); 2. priešdas, gautieji trūkstamieji.

допорóть, -орю, -óрешь *ívk.* pabaígti ardýti, išardýti (ligi...).

допотóпный, -ая, -ое 1. priestvaninis; 2. *šnek. juok.* labai sėnas, senóvinis, seniai išėjęs iš madės, pasėnęs, priestvaninis.

допрашивáть, -аю, -аешь *eig.* apklausti, išklausinėti, apklausinėti, kvósti, tárdyti; kamantinėti; ~ся, -аюсь, -аеься *eig.* 1. žr. допроситься; 2. būti apklausiamam, apklausinėjamam.

допрéжь *prv. tarm.* visų pir̃m, pirmiausia, anksčiausia, anksčiau kitų.

допризýвн||ик, -а *kar.* pānaujokis, ikišaukimininkas (*žmogus, praeinantis karinį aptokymą prieš pašaukiant į armiją*); ~ый, -ая, -ое *kar.* ikišaukiminis; д. возраст pānaujokio, ikišaukiminis amžius.

допродáвáть, -даю, -даешь *eig.*, ~áть, -ám, -áшь, -áст, -адйм, -адýт; *būt.* -óдал, -óдалá, -óдало *ívk.* (pa)baígti pardavinėti, pabaígti pardúoti; papildomai pardúoti.

допрóс, -а 1. *teis.* apklausà; kvotà, apklausimas; д. свидетелей liudytojų apklausà, apklausinėjimas, apklausimas; снять д. *teis.* apklausti, iškvósti; 2. *šnek.* iškvótimas, išklausinėjimas, iškamantinėjimas; ~ить, -рошý, -рóсишь *ívk.* ар-

kláusti, išklausinėti, iškvósti, ištárdyti, iškamantinėti; ~иться, -рошýсь, -рóсишься *ívk.* išprašýti; prisiprašýti; егó не допрóсишься jо nepri-siprašýsi.

допрыг|ивáть, -аю, -аешь *eig.*, ~нуть, -ну, -нешь *ívk.* nušókti (ligi...), nušokúoti, nuliuoksėti, nu-strapsėti, nustraksėti (iki...).

допрýнуть, -ну, -нешь *ívk. pasen.* nušókti, nušokúoti (iki...).

допрýсть, -ядý, -ядэшъ; *būt.* -ял, -ялá, -яло *ívk.* pabaígti ver̃pti, suver̃pti.

до́пуск, -а 1. leidimas (*ieiti*); у менá есть д. к больнóму mán léista lankýti ligónį; 2. *tech.* toleráncija; 3. *spec.* leidžiamà ribà.

допускáть, -áю, -áешь *eig.* 1. priléisti, léisti (*ką daryti*); д. к экзаменам priléisti prie egzáminų, léisti laikýti egzáminus; д. к больнóму priléisti prie ligónio, léisti lankýti ligónį; 2. léisti, dúoti leidimą; д. торговлю вином léisti prekiauti vynù; не допускáйте их до дрáки neléis-kite, nedúokite jiems susirėšti; 3. laikýti gálimu, tarti; я не допускáю, что́бы он так поступил mánо mánуmu, taip pasielgti jis negalėjo; 4.: д. гру́бое обращение с подчинёнными šiurkščiai elgtis su (pa)valdiniais; д. ошибки darýti klaidas, klýsti; ~ся, -áюсь, -áеься *eig.* 1. būti (į)leidžiamam; на вечерние киносеáнсы дéти не допускáются į vakarinius kino seánsus vaikai neįleidžiami; 2.: это не допускáется tai neléidžiama, tai draudžiama.

допустйм|ость, -и *m.* leistinumas; ~ый, -ая, -ое; -тым, -а, -о (pri)leidžiamas, gálimas, léistinas.

допустýть, -ушý, -ýстишь *ívk.* 1. priléisti; 2. tarti, laikýti gálimu; допустим, что это так taikime, kád tai taip; 3. léisti, nedrausti; éтого я не до-пущý тó аš neléisiu; 4.: д. ошибку padarýti klaidą; д. брак gaminti bróką.

допущéние, -я 1. prileidimas; prielaida; 2. leidimas.

допытáть, -áю, -áешь *ívk. šnek. pasen.* iškláusti, išklausinėti; iškvósti; ~ся, -áюсь, -áеься *ívk. šnek.* iškvósti, išsisteiráuti.

допытывáться, -аюсь, -аеься *eig.* klausinėti, teiráutis; kamantinėti, kvósti; д. истины ieškóti tiesos.

допьянá ir допьяна *prv.* ligi girtumo, ligi pasigeriant, apsigertinai.

дор¹, -а *tarm. kuop.* málksnos, skiedros (*lentelės stogui dengti*).

дор², -а *tarm. (dirvono)* plėšinýs.

дорабáтывать, -аю, -аешь *eig.* žр. дорабóтать; ~ся, -аюсь, -аеься *eig.* 1. žр. дорабóтаться; 2. būti papildomai apdirbamam.

дорабóтáть, -аю, -аешь *ívk.* 1. papildomai apdirbti, apdoróti; išbaígti; 2. pabaígti darbą; 3. išdirbti (*ligi kurio laiko*); д. до упрá išdirbti iki rýto; ~ся, -аюсь, -аеься *ívk. šnek.* 1. nusidirbti, bedirbant gáuti (*pov. ligą*); 2. *pasen.* dirbant laimėti, prisikásti; prisidirbti, darbù pasiekti.

дорабóтка, -и 1. baigimas dirbti; 2. papildomas apdorójimas, apdirbimas.

дораствáть, -áю, -áешь *eig.*, ~й, -тý, -тэшъ; *būt.* дорóс, дорослá, доросло *ívk.* užaugti, išaugti, priaugti (ligi...).

дорв́ать, -в́у, -в́ешь; *būt.* -в́ал, -валá, -в́ало *ivk.* 1. pabaigti rauti, nurauti; 2. *šnek.* pabaigti plėšti, sudėvėti, sunėšioti, nunešioti; suavėti.

дорв́аться¹, -в́ется; *būt.* -в́ался, -валáсь, -валóсь *ivk. šnek.* nuplyšti, susidėvėti, susinešioti, nusinešioti; susiavėti.

дорв́аться², -в́усь, -в́ежсь; *būt.* -в́ался, -валáсь, -валóсь *ivk. šnek.* prisiveržti, pripulti; д. до еды pripulti prie valgio.

дореволюци́онный, -ая, -ое ikirevoliucinis.

дорéзать, -éжу, -éжешь *ivk.* 1. pabaigti piauti, rėžti; 2. papiauti negyvai.

дорéзать, -áю, -áешь *eig.*, ~эзывать, -аю, -аешь *eig. žr.* дорéзать.

дорéформенный, -ая, -ое ikireforminis.

дорис|овать, -сую, -суюшь *ivk.* 1. pabaigti piešti, nupiešti (iki...); 2. *prk.* pabaigti vaizduoti; ~ов-ка, -и (ра)baigimas piešti; ~овывать, -аю, -аешь *eig. žr.* дорисовать.

дорóга, -и 1. kėlias; шоссėяная д. plėntas; большáя (столбовáя, грунтовáя) д. vieškelis, traktas, plātkelis; просėлочная д. káimo, laũko kėlias, šũnkelis, keliũtė; боковáя д. šónkelis; желėзная д. geležĩnkelis; тóрная д. išvažinėtas kėlias; сáнная д. rėgiakelis, rėgiũ kėlias; сб́йтся с дорóгой išklysti iš kėlio; след старóй дорóгой kėlvietė; сб́ивчивая д. klystkelis; э́то мне не по дорóге tai mán nepakeliui; по бокам дорóги pakeliais, pakelėje; дать кому-л. дорóгу kũ leĩktis, pasitraukti kãm iš kėlio; прочь с дорóги! šaliũ iš kėlio! идти́ своей дорóгой *prk.* eiti sávo keliũ; пробивать себе́ дорóгу *prk.* skintis kėliá; идти́ по тóрной дорóге *prk.* žėngti pramintu takũ, veikti įprastu, šablėniniu būdũ; на поло-вине дорóги pusiaũkelėje; 2. keliõnė; собираться в дорóгу taisytis, reĩgtis į keliõnė; быть в дорóге būti keliõnėje, kėliá keliũti; отдохну́ть с дорóги pailsėti pũ keliõnės; на дорóгу keliõnei; счастли́вой дорóги! laimingos keliõnės! ♦ по дорóге а) праеĩnant, pravažiuojant (*užsukti*); б) pakeliui, ta pačią kryptimi (*eiti, važiuoti*); туда́ (емũ) и д. taip (jám) iĩ reikėjo; стать (сто-ять) попере́к дорóги кому-л. stóti (stovėti) kãm skersáĩ kėlio (*trukdyti*); скáтертью д. *šnek. iron.* laimingos keliõnės!

дорóго 1. *eina tariniu*: э́то д. tai brangũ; 2. *prv.* brangiai; ♦ д. бы я дал, что́бы... daũg dúociau, kád...; ~вáтый, -ая, -ое; -áт, -а, -о brangókas, arũbrangis, póbrangis; ~визна, -ы brangũmas, brangybė; brangũmetis, braĩgis.

дорóгой *prv.* keliõnėje, kelyjė, keliũjant, keliõnės metũ.

дорóгой, -áя, -бе; дорóг, дорóгá, дорóго 1. bran-gũs, brangiai kainuojantis; д. шкаф brangi spĩn-tá; 2. miėlas, mĩlimas, brangũsis; д. друг bran-gũs, miėlas bičiũlis.

дорóг|о́нько *prv.* brangókai; ~у́ша, -и *šnek.* mie-lóji, brangutė.

дорóд|ность, -и *m.* pilnũmas, įkũnũmas, stambũ-mas; ~ный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно įkũnũs, kũningas, arkũnũs, pilnas, stambũs, įsipenėjes, nutũkes, įsigãnes; ~ство, -а pilnũmas, įkũnũ-mas, stambũmas.

дорóжать, -áет *eig.* brangti, brangėti, brangỹn eiti.

дорóже 1. *bdv.* дорóгой *aukšt. l.*; 2. *prv.* дорóго *aukšt. l.*

дорóжить, -жý, -ж́йшь *eig.* branginti, vėrtinti, geĩbti; он не дорóжит своей жизнью jis ne-brangina, nevėrtina sávo gyvũbės; я дорóжу вáшей дрýжбой áš vėrtinu, branginũ jũsũ drau-gỹstė; д. кáждой минýтой branginti kiekviená valandėlė; ~ся, -жýсь, -ж́йсья *eig. šnek.* bran-gintis, užsiprašýti peĩ brangią káiną.

дорóжка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. ke-lėlis, keliũkas, tãkas, takėlis; берóвáя д. *sport.* bėgimo tãkas; 2. velkė (*žuvims gaudyti*); 3. įskro-da; 4. siaũras kilimėlis, takėlis, (takinis) kili-mas; pãtiesalas; 5. (*audeklo*) rúožas, drũžė, drỹ-žis, rievė.

дорóжник, -а kėlininkas.

дорóжный, -ая, -ое 1. kėlio, keliũ; д. ма́стер glžk. kėlio méistras; дорóжное строите́льство keliũ tiesýba; 2. keliõnės, keliõninis; дорóжные расхо-ды keliõnės išlaidos; д. велосипėд keliõninis dvi-ratis; 3. -оро *dkt. pasen.* keleivis.

дорóжчатый, -ая, -ое; -чат, -а, -о *šnek.* dryžuotas, ruožuotas, rievėtas; grioveliũotas.

дорóслый, -ая, -ое *farm.* suáugęs, subrėndęs, už-áugęs, išáugęs, sutafęs.

дорубл́ать, -áю, -áешь *eig.*, ~ить, -ублю́, -убишь *ivk.* 1. (pa)baigti kirsti, skinti (*mišką*), iškirsti (iki...); 2. *šnek.* (pa)baigti rėsti (*sienojus, gry-čią*).

дорыва́ть¹, -áю, -áешь *eig. žr.* дорв́ать.

дорыва́ть², -áю, -áешь *eig.* baigti kãsti.

дорыва́ться¹, -áюсь, -áежсья *eig.* 1. *žr.* дорв́ать-ся¹; 2. būti baigiamám plėšti.

дорыва́ться², -áюсь, -áежсья *eig.* 1. *žr.* доры́ться²; 2. būti baigiamám kãsti.

доры́ть, -рóю, -рóешь *ivk.* iškãsti (ligi...); pabaigti kãsti; ~ся, -рóюсь, -рóежсья *ivk.* prisikãsti, įsi-raũsti.

ДОСААФ (Всесою́зное доброво́льное о́бщество соде́йствия а́рмии, авиáции и флóты) LDAALR (Visasájunginė laisvanóriškoji draugijá ármijai, aviácijai iĩ laivýnui remti).

досáда, -ы áрмаudas, širdápykis, kartėlis, pỹktis, susiėrzinimas, nepasitėnkimas; вымешáть до-сáду на ком-л. išgiežti áрмаудá áĩt kũ; ка-кáя д. *káĩp* nemalonũ, kóks áрмаudas! е́го взяла́ д. jĩ ápėmė pỹktis, jám áрмаudas pa-šóko.

досади́ть¹, -ажý, -адишь *ivk.* (кому-л.) įsipỹkti (*kam*); įpỹkinti (*ką*), įėrzinti, įskausti (*ką*), piktybiũ pridaryti, prikvaršinti gálvą (*kam*).

досади́ть², -ажý, -адишь *ivk.* 1. pabaigti sodinti; nusodinti (ligi...); 2. papildomai pasodinti, pri-sodinti.

доса́д|ливый, -ая, -ое; -ив, -а, -о áрмаудũs, ар-маудingas; ~но 1. *prv.* áрмаудžiaĩ, piktaĩ; 2. *eina tariniu* áрмаудũ, pikta, skaudũ; мне д. манė áрмаudas ima, mán pikta; ~ный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно áрмаудũs, nemalonũs, argailėtinas, sũkeliantis áрмаудá; ~ование, -я

армаудāvimas; ~овать, -дую, -дуюшь *eig.* pūkintis; армаудą jausti, réikšti, gięžti, армаудauti.

досажать, -аю, -аешь *eig.* žr. досадить².

досаждать, -аю, -аешь *eig.* žr. досадить¹.

досаживать, -аю, -аешь *eig.* baigti sodinti, sodinti (iki...); papildomai sodinti, žr. досадить².

досажу¹ žr. досадить¹.

досажу² žr. досадить².

досаливать, -аю, -аешь *eig.* baigti sūdyti; papildomai (pa)sūdyti, žr. досолить.

досел[ь], -а 1. baigimas sėti; 2. papildomas sėjimas;

~вать, -аю, -аешь *eig.* ~ивать, -аю, -аешь *eig.* 1. baigti sėti; 2. baigti sijoti.

доселе ir досель *prv. pasen.* 1. ligi šiol, ligi šio laiko; 2. ligi šios vietos, ligi čia, ligi šio daikto.

досеять, -ею, -еешь *ivk.* 1. pabaigti sėti; prisėti, atsėti; 2. pabaigti sijoti, išsijoti.

досеидеть, -ижу, -дйшь *ivk.* ~ивать, -аю, -аешь *eig.* 1. išsėdėti (ligi...); išlaukti, išbūti; я не досидел до конца спектакля аš neišbuvaу iki vaidinimo pabaigės; 2. pabaigti perėti (*apie paukščius*).

доска, -й, *gal.* dōsky; *dgs.* dōски, досок, доскām 1. lentā; дубовые доски āžuolinės leñtos; 2. plōkštė, lentā, lentelė; мраморная д. marmurinė plōkštė; грифельная д. *pasen.* grifelinė lentelė (*rašymui*); аспидная д. šiferinė lentā; клāссная д. rāšomoji, mokųklinė lentā; напиши на доске parašųk lentojė; ♦ прочесть от доскй до доскй pērskaityti nuo pradžios ligi gālo; до гробовой доскй ligi kārsto lentos, kōl gūvas; пьян в доску visāi girtas, girtutėlis; ставит на одну доску laikyti lygiais, vienkiaais, statyti lygia gretā; д. почёта (красная д.) garbės lentā.

доскаблывать, -аю, -аешь *eig.* baigti grāmdyti, skūsti, skutinėti.

досказ[ать], -кажу, -кажешь *ivk.* ~азывать, -аю, -аешь *eig.* (pa)baigti sakyti, kalbėti; (*visa*) išpāsakoti, pasakyti, papāsakoti.

доскак[ать]1, -скачу, -скачешь *ivk.* nušuoliuoti; atšuoliuoti.

доскак[ать]2, -скачу, -скачешь *ivk.* nušokti (iki...), nušokuoti, nustraksėti; ~ся, -скачусь, -скачешься *ivk.* nusišokinėti, šokinėjant privaigti.

доскакивать¹, -аю, -аешь *eig.* žr. доскак[ать]1.

доскакивать², -аю, -аешь *eig.* žr. доскак[ать]2; ~акн[уть], -ну, -нешь *ivk.* šnek. nušokti, nušokuoti (iki...).

доскобл[ить], -облю, -облишь ir -облишь *ivk.* pabaigti grāmdyti, nugarādyti, nuskūsti.

доскональн[ый], -ая, -ое; -лен, -льна, -льно tikras; smulkūs, puodugnūs, išsamūs (*pvz. apklausimas*).

доскочить, -очу, -очишь *ivk.* šnek. nušokti (ligi...), nušokuoti.

доскре[б[ать], -аю, -аешь *eig.* baigti grēmžti, grāmdyti, krapšt[ать], kas[ать]; ~сти, -ребу, -ребешь; *būt.* -pėb, -пєблā, -лō *ivk.* šnek. pabaigti grāmdyti, išgrāmdyti, nugarēmžti.

доследова[ние], -я *teis.* papildomas tārdymas, tārdymo papildymas; ~ть, -дую, -дуюшь *eig.* ir *ivk.* papildomai (iš)tārdyti, (iš)kvėsti.

дословн[о] *prv.* pažodžiui, labai tiksliai; ~ость, -и *m.* pažodiškūmas; ~ый, -ая, -ое labai tikslūs,

pažōdinis, pažōdiškas; д. перевод pažōdinis vertimas.

дослуживать, -аю, -аешь *eig.* baigti tarnauti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* žr. дослужиться.

дослужить, -ужу, -ужишь *ivk.* pabaigti tarnauti, ištarnauti (*iki galo*); ~ся, -ужусь, -ужишься *ivk.* 1. išsitarnauti; betarnaujant gauti, pelnyt[и] (*pensiją, rangą*); д. до пєнсии išsitarnauti pєn-sijā; д. до капитāна išsitarnauti kapitōno lāipsnį; 2. betarnaujant susilāukti kokiōs negerōvės.

досл[у]шать, -аю, -аешь *ivk.* pabaigti klausyti, išklausyti (iki...); ~ся, -аюсь, -аешься *ivk.* šnek. nusiklausyti, prisiklausyti (iki...).

досм[а]ливать, -аю, -аешь *eig.* žr. досмолить.

досм[а]тривать, -аю, -аешь *eig.* žr. досмотреть.

досмеяться, -еюсь, -еёшься *ivk.* šnek. prisijuokti (*pvz. iki ašarų*).

досмолить, -лю, -лишь *ivk.* pabaigti dervuoti, smāluoti, nusmāluoti, nudervuoti (iki...).

досм[о]тр, -а 1. priežiūra; 2. patikrinimas, apžiūrėjimas; ~еть, -отрю, -отришь *ivk.* 1. žiūrėti (iki...); pabaigti žiūrėti; 2. prižiūrėti (*pvz. sodą*), priveizdėti; 3. patikrinti, apžiūrėti (*pvz. prekes*); 4.: не д. žr. недосмотреть; ~щик, -а 1. tikrintojas; 2. prižiūrėtojas.

досов[е]тский, -ая, -ое ikitarybinis.

досбл, -а, ~ение, -я sūdymas (*iki tam tikro sū-rumo*); papildomas sūdyimas; ~ить, -олу, -блишь *ivk.* pabaigti sūdyti; papildomai pasūdyti; ~ка, -и *šnek.* žr. досбл.

досбл[н]уть, -ну, -нешь *ivk.* pabaigti džiūti, išdžiūti.

досочин[ить], -ню, -нишь *ivk.* papildomai sukurti, prigalvoti.

досп[а]ть, -плю, -пйшь; *būt.* -āl, -алā, -ālo *ivk.* gerai iš(si)miegoti, dār numigti; miegоти (ligi...).

досп[е]вать, -ает *eig.* (pri)nōkti, nunōkti, (pri)sirpti, sunōkti; (pa)baigti prieiti, (pa)baigti sirpti, (pa)-baigti nōkti; ~лый, -ая, -ое *pasen.* išnōkęs, nunōkęs, priėjęs, išsirpęs.

досп[е]ть, -еет *ivk.* žr. доспевать.

досп[е]х[и], -ов *dgs.* (*vns.* досп[е]х, -а) *pasen.* (*senovės šarvuoto kario*) apsiginklāvimas, ginkluotė, giñkla.

досп[о]р[ить], -рю, -ришь *ivk.* šnek. (pa)baigti giñčytis; giñčytis (ligi...).

доср[о]чн[ый], -ая, -ое pirmalaikis, priešlaikinis, prieštermininis; доср[о]чное освобождение осуждєного prieštermininis nūteistojo paleidimas; доср[о]чное трєбование pirmalaikis reikalāvimas; доср[о]чное выполнение плāна pirmalaikis plāno įvykdymas, plāno įvykdymas pirmā laiko.

достав[ать], -таю, -таешь *eig.* 1. imti, trāukti; д. дєньги из кармāна imti, trāukti pinigūs iš kišėnės; д. кнйгу с полкй imti knygā iš lentynos; 2. gauti, stėngtis, rūpintis, dėti pastangų įsigyti; д. билєт в теāтр gauti bilietā į teātrā; 3. sėkti, liėsti; д. рукой до потолка sėkti rankā lubās; žr. достать.

достав[ив]ить, -влю, -вишь *ivk.* 1. atgabėnti, nugabėnti; pargabėnti, pristatyti; 2. suteikti; parūpinti; aprūpinti; д. удовольствие suteikti malonumą; д. возможность igālinti; ~ка, -и pristatymas, (at)gabėnimas, atvežimas, atnešimas; с доставкой sū pristatymu, pristatytinai; ~лєние, -я

1. *žr.* достáвка; 2. suteikimas; ~лять, -яю, -яешь *eig.* *žr.* достáвить.
достáвши||к, -а pristatýtojas; ~ца, -ы pristatýtoja.
доста́нный, -ая, -ое *tarm.* likusis.
достáток, -тка 1. pasiturėjimas, gausūmas, netrūkà, gerovė; жить в достáтке pasitūrimai, pasitūrinčiai gyventi; 2. *šnek.* gausūmas, pėrteklius, pėrtekis; 3. *tarm.* *šnek.* išteklis; lōbis, mantà; у негò имēются небольшие достáтки jis turi nedidelių išteklų.
достáточн||о 1. *prv.* kiek tik ganà, užtektinai, pakankamai, užtektinai; у меня д. дēнер àš turiu užtektinai, pakankamai pinigų; 2. *eina tariu:* éтого для меня д. тō mán pakankà, ganà; ~ость, -и *m.* pakankamūmas, užtenkamūmas; ~ый, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. pakankamas, užtektamas, ganėtinas; хлеба было достáточное количество duonos buvo pakankamai; 2. *pasen.* pasitūrintis, pėrtekęs.
достáть, -áну, -áнешь *įvk.* 1. įsigyti, gauti, įsitiēkti, išsirūpinti; 2. paimti, ištraukti, išimti, nuimti; д. белѣ из шкафа išimti skalbinius iš spintos; 3. pasiekti (*prv.* *lubas*); pritekti (*prv.* *vandens ligi kelių*); 4. *beasm.* *šnek.* užtekti, pakakti, ganėti; сил у негò достáнет jėgų jam pakaks; мне не достáнет дēнер mán (pri)truks pinigų; ~ся, -áнусь, -áнешься *įvk.* 1. atitekti, tēkti; 2. *beasm.* tēkti, kliūti; емý достáнется за шáлости jam kliūs už išdykavimą.
достáигать, -áю, -áешь *eig.*, ~йгнуть, -ну, -нешь; *būt.* -йг, -ла, -ло *įvk.* 1. pasiekti; pritekti; достáигнуть вершины горы pasiekti káлно viršūnę; колóсья достáгли человēческого рóста vāros išáugo sulig žmogaus ūgiu; 2. išsikovoti, pasiekti; достáигнуть результáта pasiekti rezultátà; достáигнуть влáсти iškovoti valdžią; 3. suláukti, sukakti; достáигнуть стáрости suláukti senátvės; он достáиг двадцатилēтнего вóзраста jam sukáko dvidešimt mētų; 4. *pasen.* pa(s)ivyti.
достáиж|ѣние, -я pasiekimas, pasiekà, laimėjimas; великие достáижения коммунистического строительства didieji komunistinės statybos laimėjimai; ~ймость, -и *m.* pasiekiamūmas; ~ймый, -ая, -ое; -жим, -а, -о pasiekiamas, galimas laimėti.
достáичь, -йгну, -йгнешь; *būt.* -йг, -ла, -ло *įvk.* *žr.* достáигнуть.
достовѣрн||о *prv.* tikrai; д. извѣстно tikrai žinoma; ~ость, -и *m.* tikrūmas, patikimūmas, tikėtinūmas, įtikimūmas; ~ый, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно tikras, įtikimas, patikimas, tikėtinas; пегнāčijamas; достовѣрные свѣдения įtikimos, patikimos žinios; из достовѣрных истóчников iš patikimų šaltinių.
достодóлжный, -ая, -ое *pasen.* prideramas, pelnūtas.
достóинство, -а 1. vertingūmas, vertūmas; оценитъ по достóинству prideramai, tīnkamai įvertinti, teisingai įvertinti; 2. orūmas, savigarbà; с достóинством dēgiai; чўвство человēческого достóинства žmogiškos savigarbos jausmas, žmogaus orūmas; éто нйже егò достóинства tai jam pē-

dera, tai keikia jō orūmui, tai įžeidžia jō savigarbà, orūmà; 3. gerūmas, teigiamybė, dorybė, gerà savybė; pranašūmas; (*gera*) kokybė; егò произведения отличáются больш́ими достóинствами jō kūriniái pasižymi didelėmis teigiamybėmis; 4. vertė, vertybė, káina, vertūmas; облигáция достóинством в сто рублѣй šimto rublių vertės obligácija; 5. *pasen.* titulas, rángas; возвест́и в графское д. suteikti gráfo titulà.
достóйный, -ая, -ое; -тóин, -тóйна, -тóйно 1. vėrtas, nusipelnęs; д. порицáния pėiktinas, vėrtas papeikimo; д. подражáния sėktinas; д. наказáния baústinas, užsitarnávęs baūsme; д. внимáния vėrtas dēmesio, páisytinas, įsidėmėtinas; 2. tīnkamas, pritiūkamas, prideramas; teisingas; достóйная нагрáда prideramà dovanà, tīnkamas apdovanójimas; 3. garbingas, gėbtinas, vertingas, orūs.
достопáмятный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *pasen.* atmintinas; minėtinas; ~очтѣнный, -ая, -ое; -нен, -нна, -нно *pasen.* iron. gėbtinas, garbingas.
достопримечáтельн||ость, -и *m.* įžymybė; įdomybė, regėtinas dáiktas; истóрические достопримечáтельности istórinės įžymybės; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. įžymūs, vėrtas ypatingo dēmesio; lankýtinas, regėtinas; 2. įsidėmėtinas; д. слўчай įsidėmėtinus įvykis.
достослáвный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно *pasen.* šlovingas; ~уважаемый, -ая, -ое *pasen.* *žr.* уважаемый; ~хвáльный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *pasen.* girtinas; ~чт́ймый, -ая, -ое *pasen.* *žr.* глубокоуважаемый.
достóйние, -я tuftas, nuosavybė; общēственное д. visuomeninis tuftas; сдѣлать наўку достóйнием масс padaryti mókslą prieinamà masėms.
достóять, -тою, -тойшь *įvk.* išstovėti (iki...)
дóст||уп, -а 1. priejimas, priteklius, prieigà; без достóупа вóздуха бē óго priteklaus; нет достóупа к крѣпости prie tvirtovės nērà prieigų; к éтому товáру нет достóупа šl prēkė neįperkama; со снятием блокáды открýлся д. инострáнным товáрам putráukus blokádà, atsivėrė kėlias užsienio prēkėms; 2. laūkymas, laisvas įėjimas, galimūmas įeiti; разрешитъ д. в архів léisti lankýti archyvà; ~ўпность, -и *m.* 1. prieinamūmas; 2. įmanomūmas; 3. suprantamūmas; ~ўпный, -ая, -ое; -пен, -пна, -пно 1. prieinamas; мѣстность, достóпная для тáнков tánkams prieinamà vietovė; 2. įperkamas; įmanomas, įkándamas; достóпные цѣны įperkamos, įmanomos káinos; 3. (lengvai) suprantamas; 4. prieinamas, neišdidūs; д. человēк neišdidūs žmogūs.
достучáться, -чўсь, -чўсься *įvk.* *šnek.* prisibėlsti, prisibaladoti, prisidūzginti.
досўг, -а laisvá laikis, spėtas, átpėjis, átlykis, atliēkamas, atspėjamas laikas; на досўге laisvá laikiu, atspėjamu laikū, įtarpais; найт́и д. rásti atspėjamo láiko, išsitarpuoti.
досўж|ество, -а *pasen.* 1. dykinėjimas, niēko neveikimas; 2. miklūmas, mitrūmas, sugebėjimas; ~ий, -ая, -ее *šnek.* 1. laisvas, atspėjamas, atliēkamas; 2. dýkas, tūščias; досўжие тóлки tušti plepalai; 3. miklūs (*protas*), mitrūs (*žmogus*), įmantrūs; ~ный, -ая, -ое *pasen.* atspėjamas

(*laikas*), neužimtas (*žmogus*), nuolaikūs; досу́ж-ное время atspėjama valandą, spėtas; nuolaika.
досу́ха *prv.* sausaī (*puz. nušluostyti*), lig sau-
 sumo.
досу́ш|ивать, -аю, -аешь *eig.*, ~йтй, -учу́, -у́чишь
ivk. 1. (pa)baigti sùkti (*siùlus*); 2. (visái) at-
 raityti (*puz. rankoves*).
досу́ш|ивать, -аю, -аешь *eig.*, ~йтй, -ушý, -у́шишь
ivk. (pa)baigti džiovinti; papildomai pridžio-
 vinti.
досча́ник, -а *žr.* дощаник.
досча́ной, -ая, -ое, досча́тый, -ая, -ое *žr.* доща-
 ной, дощатый.
досчита́ть, -аю, -аешь *ivk.* pabaigti skaiciuoti; su-
 skaiciuoti, skaiciuoti (ligi...), suskaityti (ligi...);
 ~ся, -аюсь, -ае́шься *ivk.* surasti apskaičiavimo
 klaidą; не д. skaiciuojant pasigėsti, neberasti,
 pastebėti trūkstant.
досчитыва́ть, -аю, -аешь *eig. žr.* досчитаты; ~ся,
 -аюсь, -ае́шься *eig.* 1. *žr.* досчитатысь; 2. būti
 baigiamam skaiciuoti.
досы́пать, -плю, -плешь *ivk.* 1. priberti pilną, pa-
 baigti berti, pripilti (ligi...); 2. įberti papildomai,
 papildyti bėriant.
досыпа́ть¹, -аю, -аешь *eig.* baigti miegoti; miegoti
 (ligi...).
досыпа́ть², -аю, -аешь *eig.* berti, pilti papildomai,
žr. досыпать.
досы́та ir **досы́та** *prv.* sōčiai, ligi sōties, iki vā-
 liai, lig nebenórint, kiek tik ganā.
досю́да *prv. šnek.* ligi čia, ligi šiō dáikto, ligi
 šiōs viētos.
досяг|а́емость, -и *m.* prieinamumas, pasiekiamu-
 mas; он находится вне пределов досягаемости
 jis yra nepasiekiamas; ~а́емый, -ая, -ое; -а́ем,
 -а, -о *pasen. žr.* достижимый, доступный; ~а́ть,
 -аю, -аешь *eig.*, ~ну́ть, -ну́, -не́шь *ivk. pasen.*
 1. (pa)siekti; 2. sulaukti, *žr.* достыгнуть.
дот, -а (долговременная огнева́я точка) *kar.* dōtas,
 ilgalaikė ugniaviētė (*kulkosvaidžių, artilerijos*).
доталки́вать, -аю, -аешь *eig.* stūmti (ligi...).
дотопли́вать, -аю, -аешь *eig. žr.* дотопить.
дотаска́ть, -аю, -аешь *ivk.* 1. sunėsti, suteĩpti;
 2. nuvālkioti (visái), nudrėngti (*drabužius*).
дотаски́вать¹, -аю, -аешь *eig.* 1. baigti nėsti, vilkti,
 teĩpti; 2. baigti nunešiōti.
дотаски́вать², -аю, -аешь *eig. žr.* доташить.
дотаски́ваться¹, -аю, -ае́тся *eig.* 1. būti sunėšamam;
 2. būti nuvālkiojamam, nunešiōjamam.
дотаски́ваться², -аюсь, -ае́мся *eig.* 1. *žr.* дота-
 щаться; 2. būti prinešamam.
дотация, -и дотаци́я, priemoka.
доташить, -ашу́, -а́щишь *ivk.* nunėsti, prinėsti,
 atnėsti (ligi...); ~ся, -ашу́сь, -а́щи́мся *ivk.*
šnek. atsivilkti, atkėblinti, atkėblōti.
дотекáть, -аю, -аешь *eig.* tekėti (ligi...).
дотемна́ *prv.* ligi tamsōs, ligi sūtėmų.
дотечь, -еку́, -ечёшь, -еку́т; *būt.* дотёк, дотеклá,
 -лó нутекėti (*apie vandenį*).
дотла́ *prv.* visiškai, iki siūlo gālo, iki paskutinio
 grādo (*nusigyventi*), iki pamatų (*sudegti*); дом
 сгорел д. nāmas nuėjo plėnimis.
дотл|евáть, -а́ет *eig.* blėsti, blėsiuoti; ~е́ть, -е́ет
ivk. pabaigti blėsti, išblėsti.

дотóле *prv. pasen.* ligi tōl, ligi šiō dáikto; ligi šiō
 laiko; tōl.
дотолка́ть, -аю, -аешь *ivk.* pabaigti stūmti; nustūm-
 ti (ligi...).
дотопль *prv. žr.* дотóле.
дотопи́ть, -топлю́, -то́пишь *ivk.* 1. pabaigti tirp-
 dyti; 2. pabaigti kūrėti.
дотопный, -ая, -ое *šnek.* skrupulingas, kruopštūs;
 išmaningas; smalsūs, smalsiaprōtis; pedántiškas.
дотр|а́гиваться, -аюсь, -ае́мся *eig.* liēsti, lytėti;
 ~онуться, -нусь, -не́мся *ivk.* paliēsti, paly-
 tėti, prisiliēsti; tik paragauti (*apie valgi*).
дотуда́ *prv. šnek.* ligi ten, ligi tō dáikto, ligi tōs
 viētos.
дотяга́ться, -аюсь, -ае́мся *ivk. pasen.* prisibyli-
 nėti; besibylinėjant laimėti.
дотя́гивать, -аю, -аешь *eig. žr.* дотяну́ть; ~ся,
 -аюсь, -ае́мся *eig.* 1. *žr.* дотяну́ться; 2. būti
 pritraukiamam, pritempiamam; būti užvilkinamam.
дотяну́ть, -яну́, -я́нешь *ivk.* 1. pritraukti, pritempti,
 privilkti; nutraukti, nutempti, nuvilkti; д. бревнó
 до бѣпера притеĩпти, pritraukti rāstą ligi kraĩto;
 2. *prk.* užvilkinti, nuvilkinti, uždelsti, nudelsti,
 užtraukti, užtėsti, nutėsti; д. дѣло до послед-
 него врѣмени увилкinti бѣла ligi paskutinės va-
 landos; 3. išbūti, išgyvėnti, išlaikyti, sulaukti,
 išsilaikyti; больно́й дотяну́л до весны́ ligónis
 išlaikė, išgyvėno ligi pavasario; ~ся, -яну́сь,
 -я́нешься *ivk.* 1. pasiekti, pasitempti; д. до по-
 толка́ пасіе́кти lubās; 2. prisilinkti, prieiti (*apie*
laiką), pasibaigti; год дотяну́лся до конца́ pri-
 ėjo mėtų gālas, mėtai pasibaigė; 3. *šnek.* nu-
 tįsti, nusitęsti (*puz. gatvė*); 4. *šnek.* nusigauti,
 pasiekti; atvykti; обоз дотяну́лся до деревни
 gurguolė pasiekė kaimą.
доучи́ть, -учу́, -у́чишь *ivk.* 1. pabaigti mokyti(s);
 išmokyti; 2. mokyti (ligi...); ~ся, -учу́сь, -у́чи́мся
ivk. 1. išsimokyti, išmokyti; pabaigti mokyti(s);
 2. pasimokyti (ligi...).
дохá, -й; *dgs.* до́хи abipūsiai kailiniai.
дохлѣц, -á *tarm.* 1. užtroškėlis (*puz. viščiukas*),
 padvėsėlis (*puz. gyvulys*), išgaishėlis, geibá, dvas-
 nà, maità, dvėsenà; 2. pāperas, užperas, pa-
 smirdęs kiaušinis; 3. *prk.* sulysėlis, išgaishėlis,
 išdvėsėlis, geibá, džiūsna, išgaisha (*žmogus*).
дохл|ый, -ая, -ое 1. padvėsės, pastipės, nugaišės
 (*apie gyvulius*); užtroškęs; 2. *tarm.* sušvinkęs
 (*puz. mėsa*); 3. *prk. šnek.* ligūistas, sulysės,
 siļpnas, dvasūs, geibūs; ~я́к, -á *šnek.* geibá,
 džiūsna, nuodvasa, gaibšas, išgaisha; ~я́тина, -ы
šnek. 1. dvėse(lie)na, stipena, maitiena, maità,
 gaishena, puolenà; 2. *prk. šnek.* dvasnà, išdvasa,
 dvėsenà, džiūsna, geibá, išgara, nuodvasa, nuo-
 sproga, nusprōgėlis, pėrdvėsėlis, išdvėsėlis, bai-
 gena, mirėsis, stýpla (*apie žmogų*).
дохну́ть, -ну, -не́шь *eig.* trōkšti (*puz. žuvis*), dvė-
 sti, gaishi, stipti, baigtis, geibti, (nu)sprōgti (*apie*
gyvulius); ♦ там мұхи дохнут tenai gālima
 mirti iš nuobodulio.
дохну́ть, -ну́, -не́шь *ivk.* 1. kvėptelėti, dūstelėti;
 atsikvėpti; iškvėpti; 2. pūstelėti, padvelkti (*kva-
 pas*), dvėlkelėti; дохну́л ветеро́к dvėlkelėjo
 vėjėlis; ♦ д. некогда нѣра кадà нѣ atsikvėpti;

не сметь д. sulaikyti kvāpą, apmirti (pvz. iš baimės).

доход, -а pājamos; pelnas; валовой д. bruto pājamos; чистый д. grynasis pelnas, grynos pājamos; приносить д. duoti pelno; рассчитывать на большой д. tikėtis didelio pelno; поступило в д. казны atiteko išdui; ~цу, -дца šnek. pelnėlis, pajamėlės, šioks toks pelnas.

доходить, дохожу, доходишь eig. 1. atvykti, ateiti; почта доходит за один день paštas ateina per vieną dieną; 2. tęstis, trauktis, siekti; лес доходит до реки miškas tęsiasi ligi upės, siekia upę; žr. дойти.

доходчиво, -а niek. māžas pelnas; ~ность, -и m. 1. pelningumas; 2. pajamingumas, pājamos; ~ный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. pelningas (pvz. verslas), pajamingas; доходное предприятие pelninga įmonė; 2. pajamų, pajaminis; доходная статья бюджета biudžeto pajamų pozicija.

доходчиво, -и m. suvokiamumas, suprantamumas, prieinamumas; ~ый, -ая, -ое; -чив, -а, -о 1. suvokiamas, suprantamas, lengvai prieinamas; 2. pasen. šnek. nuovokūs, supratingas.

дохристианский, -ая, -ое prieš krikščionybės erą būves, ikikrikščionybiniis, ikikrikščioniškas.

доцве|сти, -ет; būt. -вёл, -вела, -ло įvk. péržydėti; žydėti (iki...); ~тать, -ает eig. baigti žydėti.

доцент, -а doceñtas; ~ский, -ая, -ое doceñto, doceñtinis, doceñtiškas; ~ура, -ы docentūrā.

доченька, -и; dgs. kilm. -нек, naud. -нкам dukrėlė, dukrytė, dukrytėlė.

дочерин, -а, -о šnek. žr. дочерний.

дочерний, -ая, -ее dukteris, dukterinis; дочерняя любовь dukteris meilė; дочерняя клетка biol. dukterinė ląstelė.

дочёсть, дочтý, дочтёшь; būt. дочёл, дочла, дочло įvk. pasen. žr. дочитать.

дочиста prv. 1. švariai, grynai, tyrai; 2. visiškai, lig paskutinio trupinio, išo, baigtinai; обобрати д. apvogė, aptušino visiškai, niečnieko nepalik.

доchистить, -йшу, -йстишь įvk. 1. pabaigti valyti, šveisti, kuopti; д. картофель pabaigti lūpti, skusti bulves; 2. puvalyti (ligi...).

доchитать, -аю, -аешь įvk., ~итывать, -аю, -аешь eig. 1. perskaityti, (pa)baigti skaityti; 2. priskaityti, atskaityti, skaityti (ligi...).

дочищать, -аю, -аешь eig. žr. дочистить.

дочк|а, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам duktė, dukrėlė; ~ин, -а, -о šnek. dukteris.

дочурка, -и; dgs. kilm. -рок, naud. -ркам dukrėlė, dukrytė, dukružėlė.

дочь, kilm. ir naud. дoчepи; įnag. дочерью; dgs. дoчepи, дочерей, дочерям, дочерьм, о дочерях m. duktė, dukrā; названная д. įdukra; крестная д. bašn. krikšto duktė, krikštāduktė; д. брата dukterėčia.

дошагать, -аю, -аешь įvk. nueiti, nukeliauti (pėsčiom), nužengti, nužingsniuoti (ligi...).

дошвырнуть, -ну, -нёшь įvk. šnek. nusviesti, numesti, publōkšti (ligi...).

дошёл žr. дойти.

дошиб|ать, -аю, -аешь eig. šnek. baigti daužyti, mušti; ~ить, -бу, -бёшь; būt. дошиб, -ла, -ло įvk. šnek. pabaigti daužyti, mušti, sudaužyti, sumušti.

дош|ивать, -аю, -аешь eig., ~ить, дошью, дошьёшь; būt. дошил, -ла, -ло įvk. 1. (pa)baigti siūti, prisūti; 2. pasiūti, nusiūti (ligi...).

дошкольн|ик, -а 1. ikimokyklinukas, ikimokyklinio amžiaus vaikas; 2. ikimokyklininkas (mokytojas); ~ый, -ая, -ое ikimokyklinis (pvz. amžius).

дошла žr. дойти.

дошлый, -ая, -ое šnek. 1. tarm. pribrendęs (pvz. javai), priėjęs; iškėpęs (pvz. duona); suaugęs (pvz. žvėris); 2. sumanūs, prityęs, išmaningas, nuovokūs, supratingas; buklus.

дош|ник, -а 1. baidōkas; 2. lentinis keltas; ~ной, -ая, -бе pasen., ~тый, -ая, -ое lentinis, lentų; дошатая ограда statinių tvorā.

дошечка, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам lentėlė, lentukė, lentutė.

дойрка, -и; dgs. kilm. -рок, naud. -ркам melžėja.

драга, -и 1. dragā (vielinis tinklas gyviamis iš jūros dugno traukti); 2. žėmseme, dragā.

драгой, -ая, -бе pasen. poez. žr. дорогой.

драгомāн, -а dragomānas (ambasados vertėjas).

драгоценн|ость, -и m. 1. brangenybė, brangumų, brangmenā; 2. brangumas; ~ый, -ая, -ое; -ёнен, -ённа, -ённо brangūs, labai vertingas, brangiakainis; драгоценная ваза brangi, brangiakainė, vertinga vazā; д. камень brangakmenis, brangūs akmuo.

драгун, -а; dgs. kilm. драгун ir драгунов dragūnas; ~ский, -ая, -ое dragūnų, dragūno; драгунская сабля dragūno karda; д. полк dragūnų pulkas.

драгун-травā, драгун-травы bot. vaistinis kietis, peletūnas, Artemisia dracunculus.

драёк, драйка tarm. brūzgūlis, bruzdūklis (virvei įtempti).

дражайший, -ая, -ее brangiausias; gerbiamausias; ◆ дражайшая половина juok. mieliausioji pusė, žmonėlė; vyrėlis.

дражé nkt. dražé (saldainių rūšis).

дразн|и, -и šnek. erzintojas, ūrdintojas; ~лка, -и šnek. lotinė, lojynė (sueiliuotas posakis, vaikų vartojamas kitiems erzinti); ~ть, дразню, дразнишь eig. 1. erzinti, ūrdinti (pvz. šunį), lodyti, kiršinti, kirkinti, kākinti, trōtinti; не дразни собак neėrzink šunų; 2. žādinti, kelti; д. аппетит žādinti apetitą; ~ться, дразнюсь, дразнишься eig. šnek. erzintis tarpusavyje; (pa)megdžioti.

драть, драю, драишь eig. jūr. valyti, blizginti; д. палубу valyti dēnį.

драка, -и peštynės, muštynės, grumtynės.

дракoн, -а drakōnas (1. siaubūnas, mitologinis slibinas; 2. zool. driežas); ~ка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам bot. dracenā (medis, krūmas); ~ов, -а, -о drakōno, drakōniškas; драконово дерево žr. дракoнка; драконовы законы žr. драконовские законы; ~овский, -ая, -ое drakōniškas, labai žiaurus; драконовские (драконовы) законы drakōniški įstatymai.

драла šnek.: дать драла pasprūkti.

дра́ма, -ы *lit.* *drāmā*; дра́мы Остро́вского *Ostròvskio* *drāmos*; семейная д. *prk.* *šeimýninė* *drāmā*. **драма́тиза́ция**, -и *драматизávimas*, *драматизácija*; **~изировать**, -рую, -руешь *eig.* *ir įvk.* *драматizuoti*, (su) *drāminti*; **~изм**, -а *драматizmas*, *драматiskumas*.

драма́тиче́ский, -ая, -ое 1. *drāmos*, *drāminis*; д. актёр *drāmos aktorius*; 2. *драмátinis*, *драмátiškas*; д. жест *драмátiškas gėstas*; **~ность**, -и *m.* *драматiskumas*; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *драмátinis*, *драмátiškas*.

драма́ту́рг, -а *драматúrgas*; **~ия**, -и *драматúrgija*.

драмкружо́к, -жкá (*драмáтический кружо́к*) *drāmos ratėlis*; клубный д. *klubo drāmos ratėlis*.

дра́ни||ца, -ы *tarm.* 1. *málksna*, *skiedrà*, *drėkstinė lentà*; 2. *slúoksna*, *plėšà* (*pintinėms*); *balanà*, *skalà*; **~чный**, -ая, -ое *tarm.* *málksnos*; *slúoksnos*; *balānos*, *skalōs*.

дра́н||ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. *skiedrà*, *málksna*; *kuop.* *skiedros*, *málksnos* (*stogui dengti*); кры́ша кры́та дра́нкой *stógas skiedromis*, *málksnomis* *deņgtas*; 2. *balanà*, *skalà*, *plėšà*; *kuop.* *balānos*, *skalōs*, *plėšos* (*tinkavimui*); **~очный**, -ая, -ое 1. *skiedrōs*, *málksnos*, *skiedrų*, *málksnų*, *skiedrinis* (*pvz. stogas*); 2. *balānos*, *skalōs*, *plėšōs*, *balānų*, *skalų*, *plėšų*.

дра́нный, -ая, -ое *šnek.* *apdriskęs*, *nuplýšęs*; *nutrintas*, *nudėvėtas*, *nudrýžęs*; д. костю́м *nuplýšęs kostiumas*; ♦ *дра́ная ко́шка vulg.* *nušiūrusi moteriškė*.

дра́нь, -и *m. tarm. kuop. žr.* *дра́нка*.

дра́ньё, -я́ 1. *plėšimas*, *drėskimas*; *lupimas* (*pvz. karnų*); 2. *plakimas*, *pliekimas*; 3. *tarm. kuop.* *skiedros*, *málksnos* (*stogams dengti*).

драп, -а *drāpas* (*toks audinys*).

драпа́ну́ть, -ну́, -нешь *įvk. šnek. vulg.* *išnųkti*, *pasprųkti*, *pradiņgti*, *kulnūs paródyti*.

драпа́ть, -аю, -аешь *eig. šnek. vulg.* *sprųkti*, *nėšdintis*, *kulnūs raityti*, *skusti*.

драпи́р||ова́ть, -рую, -руешь *eig.* *drap* (ir) *uoti*; *užualaiduoti* (*langus, duris*); **~овка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. *drap* (ir) *āvimas*; *užualaidāvimas* (*puošimas užuolaidomis*); 2. *drapiuruotė*, *draperija*; **~овщик**, -а *užuolaidininkas*, *drapiuruotojas*.

дра́повый, -ая, -ое *drāpo*, *drāpinis*.

драсти́ческий, -ая, -ое *drástiškas* (1. *stipriai veikiantis* (*pvz. vaistas*); 2. *ižeidžiantis, piktinantis, užgaulingas*; *žiaurus*, *griežtas*).

дра́тва, -ы *dervəsiūlis* (*batams siūti*).

дра́ть, деру́, дерёшь; *būt.* *драл*, *дралá*, *дрáло eig.* 1. *plėšti*, *drėngti*, *draskýti*, *plėšyti*; д. обувь *plėšti ávalyne*; 2. *pešióti*, *pėšti*, *tampýti*; д. за́ ухо *tampýti už ausiēs*, *užsukti aūsį*; д. (за) *волосы* *pešióti pláukus*, *pešióti už plaukų*; 3. *drėskti*, *draskýti*; *rėžti*; *бритва* *depėt skustūvas drėskia*; 4. *lūpti* (*kailį*), *dirti*, *briėgzti*, *drėngti*, *knóti*, *dýžti*, *plėkoti*, (*kailį*) *máuti*; 5. *šnek.* *plákti*, *perti*, *mūšti*, *lūpti*; д. *ро́зрами* *plákti rýkstėmis*; 6. *šnek.* *tráukti*, *lūpti*; д. *зубы* *tráukti dantis*; 7. *šnek.* *bėgti*, *máuti*, *skúosti*, *spáusti*, *sprųkti*, *nėšdintis*; д. *во все лопáтки* *bėgti kiek kójos įkabina*; 8. *šnek.* *lūpti*, *plėšti* (*brangiai imti*);

д. *за това́ры* *втридо́pora lūpti už prekės labai brángiai*; 9. *tarm.* *draskýti*, (*pa*) *piáuti*; *волк* *драл овéц vilkas avis dráskė*; 10. *šnek.* *ėrzinti*, *ėsti*, *rėžti*; *пéрец* *depėt во рту pipirai éda būrną*; в *го́рле* *depėt gėrkлėjė gėžia*; 11.: д. *крупý kruopàs grústi*, *darýti*; ♦ д. *го́рло* *gėrkлė láidyti*, *plėšti*, *gėrkлėti*; *по ко́же* *depėt šiuřpas ima*; д. *нос* *nósj riėsti*, *pūstis*; д. *с ко́го-л.* *шкýпу žiaūriai ká engti*, *lūpti nuó kó devýnis káilius*; *чёрт* *бы* *драл* (*чёрт ерó дерý*) *vulg.* *velniai jō nemátė*, *treņk jį devyni*, *velniai jį ráuty*; д. *с живóго* *и с мёртвóго* *lūpti gývą ař negývą (negailėstingai plėšti mokesčius)*; **~ся**, *деру́сь*, *дерёшься*; *būt.* *дрáлся*, *дралáсь*, *дрáлось* *ir дра-лось eig.* 1. *pėstis*, *mūstis*, *grūmtis*, *káutis*, *lūptis*; *plunksnuotis*, *kuoduotis*, *kapóti* (*apie gaidžius*); 2. *prk. šnek.* *kovóti*, *siekti*; д. *за вы́сокий уро-жа́й* *kovóti dėl gausaus derliaus*; 3. *prk.* *káutis*, *šáudyti*; д. *на ду́ели* *káutis dvikovoje*.

драч¹, -á *drožtūvas*, *drėkstūvas* (*oblius*).

драч², -á *šnek.* *kailialupys*, *odlupys*.

дра́чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *tarm.* *linšukės*, *medinis brauktūvas*, (*linų, kanapių*) *bruktuvē*, *plūktuvė*.

драчлыво́сть, -и *m.* *palinkimas pėstis*, *mūstis*; *mušeikiškumas*; **~ый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о *mušeikiškas*, *peštūkiškas*; *liñkės mūstis*.

драчу́н, -á *šnek.* *peštūkas*, *kertūkas*, *mušeika*, *mušeiva*, *muštūkas*; **~ья**, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ньям *šnek.* *peštūkė*, *kertūkė*.

дребеде́нь, -и *m. šnek.* *nesąmonė*, *niėkai*; *kratinys*, *draikalas*; *забива́ть го́ловы* *дétaм* *вся́кой дребеде́ню* *kiñšti į vaikų gálvas visókių niėkų, nesąmonių*.

дре́безг, -а *šnek.* *čerškėjimas*, *džerškėjimas*, *barbėjimas*, *žvangėjimas*.

дре́безги *dgs.*: *разбýть* в (*мел́кие*) д. *sutėskinti*, *sudaužyti*, *sumūšti į šipulius*, *į šukės*, *į druzgūs*.

дре́безжа́||ние, -я *terškėjimas*, *tirtėjimas*, *blerbitas*; **~ть**, -жу́, -жы́шь *eig.* *terškėti*, *blerbėti*, *barbėti*, *blerbti*, *čerškėti*, *džerškėti*, *čirkėti*, *terškėti*, *buřgzti*, *bruņgzti*, *breņgzti*, *tirtėti*, *pleřkšti*.

древесы́н||а, -ы 1. *mediena*; *наилу́чшей* *древесы́ной* *облада́ет дуб ážuolo mediena уrà geriausia*; 2. *miško mēdziaga*; *загото́влено* *мнóго древе-сыны* *páruošta daug miško mēdziagos*; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *skeveldrėlė*, *skallė*, *šipulėlis*; **~ный**, -ая, -ое *medienos*, *medėninis*.

древесни́ца, -ы *zool.* 1.: д. *въе́дливая* *medieninis mēdgraužis*, *Zeuzera*; 2. *medinė varlė*, *Hyla arborea*.

древесны́й, -ая, -ое *mēdzio*, *mēdzių*, *medinis*; *дре-вёсная смола́* *mēdzio dervà*; *древёсная* *растý-тельность* *mēdzių tipo augalijà*; д. *ýоль* *mēdzio aňglys*; д. *спирт* *mēdzio (metilo) spiritas*; *дре-вёсная* *лягу́шка zool.* *medinė varlė*.

древко́, -а *kótas* (*vėliavos, dalgio, ieties*).

дрёвле *prv. pasen.* *senais laikais*, *senovėje*.

древлехра́ни||ище, -а *pasen.* *archyvas*, *senienų saugyklà*.

древне||грече́ский, -ая, -ое *senovės graikų*; д. *язы́к* *senoji graikų kalbà*; **~евре́йский**, -ая, -ое *senovės žydų*; д. *язы́к* *hebrajų kalbà*.

дрэ́вние, -их *dgs. dkt.* senóvės, senóviniai žmó-
pės.

дрэ́вний, -ая, -ее; -вен, -вня, -вне 1. senóvės, senó-
vinis; prósėnovės; дрэ́вние язы́ки senóvinės (*kla-
sikinės*) kalbos (*graikų, lotynų*); дрэ́вняя исто́-
рия senóvės istorija; 2. nusėnės, pėrsenės; д.
стары́к iškáršės, nukáršės senėlis; 3. *žr.* дрэ́в-
ние.

дрэ́вность, -и *m.* 1. senumas; senýbė; д. обыча́ев
pargočių senumas; 2. senóvė, sėnmetis; в глу-
бокой дрэ́вности senų senóvėje, žilojė senóvėje;
3. senėpa, senóvinis dáiktas; музéй дрэ́вностей
senienų muziėjus.

дре́во, -а; *dgs. дрэ́веса́*, -вėс, -сáм *pasen.* mėdis;
д. жы́зни *mit.* gvyýbės mėdis; *~*вídaный, -ая,
-ое; -ден, -дна, -дно mėdžio pavidalo.

древогры́з, -а *zool.* mėdgraužis.

древомéр, -а *dendromėtras*, mėdmatis.

древонаса́ждение, -я 1. mėdžių sodinimas; 2. *ppr.*
dgs. mėdžių sodiniai.

древосто́й, -я mėdynas, mėdžių grúpė.

древотóчец, -ца *zool.* 1. mėdžio trandis, mėdgre-
žis, mėdvarpis, *Teredo*; 2. dalgiaiplakýs (*vaba-
las*), *Hilesinus*.

дредно́ут, -а *laiv.* drednóutas (*didelis šarvuotis*).
дрези́на, -ы *glžk.* drezinà; мото́рная д. motòrinė
drezinà.

дрейф, -а *jūr.* drėifas, dreifávimas.

дрéйфить, -флю, -фишь *eig. šnek.* bókštauti, bá-
mintis (*sunkumų, pavojų*), tráuktis nuo pa-
vójų.

дрéйфовáть, -фую, -фýешь *eig. jūr.* dreifúoti.

дрекóлье, -я *kuor. pasen.* ir дрекóлья, -ьев *dgs.*
vėzdai, kúokos, strámpai, lāzdos (*kaip puolimo
įnagiái*).

дрéлить, -лю, -лишь *eig. grėžti (metalų).*

дрель, -и *m. tech.* grėžtúvas.

дрема́, -ы́ ir *tarm.* дрэ́ма, -ы снаудulýs, snūdà,
blūsà, apsnūdimas, snūdulýs; д. до́лит снауду-
lýs ima.

дрема́², -ы́, дрэ́ма², -ы *bot.* šakinýs, degùtis, *Me-
landrium*.

дремлáть, дремлю́, дрéмлешь *eig.* snáusti, snauduliuoti, snūduliuoti, snūduriuoti; snopsóti; *~*áть-
ся, дрéмлется *beasm. eig.*: мне дрéмлется мапé
снаудulýs ima; *~*лívый, -ая, -ое; -лív, -а, -о
lívķės snáusti, snūduliuojantis.

дремли́к, -á *bot.* skiautalūpis, *Epipactis*.

дремо́т||а, -ы снаудulýs, apsnūdimas, snūdà, snū-
dulýs; д. одолéла снаудulýs pagávo, ápėmė;
*~*ный, -ая, -ое снаудulio; apsnúdęs, снаудu-
lingas, miegùistas; apsiblaúšęs, priblúšęs.

дремучи́й, -ая, -ее; -мýч, -а, -е tankùs, neįže-
giamas (*apie mišką*).

дрéна, -ы drenà.

дренáж, -а drenážas, drenávimas; *~*ный, -ая, -ое
drenávimas, drenážo, drenážinis; *~*йровать, -рую,
-руешь *eig.* ir *įvk.*, дрени́ровать, -рую, -руешь
eig. ir *įvk.* drenúoti (*laukus*).

дресва́, -ы́ žabaraí, (aštriabriaūnis) žviřgždas,
gařgždas, žiezdrà, gráužas, írmenos.

дресвя́||к, -á ir *~*ник, -а susigulėjęs žviřgždas,
gařgždójas (*актио*); *~*ный, -ая, -ое gařgždinis,
žvūrinis; дресвя́ная земля́ žvūrypnė.

дресси́р||овáть, -рюю, -рýешь *eig.* dresúoti, dresi-
ruóti, miklinti; д. соба́к dresúoti šunis; *~*овка,
-и dresūrà, dresávimas; *~*овщик, -а dresúotojas;
*~*овщица, -ы dresúotoja.

дроби́л||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам trupin-
túvas; молотко́вая д. kújinis trupintúvas; дйс-
ковая д. skritulinis trupintúvas; *~*ный, -ая, -ое
skáldomasis; trūpinamasis; дробильная машина
skaldytúvas.

дроби́н||а, -ы šratas; *~*ка, -и; *dgs. kilm.* -нок,
naud. -нкам šratėlis.

дроби́ть, -блю, -бýшь *eig.* 1. skáldyti; trūpinti,
krūšti, krūšinti, smūlkonti; д. ка́мень в щебе́нь
skáldyti ákmenis į skaída; 2. *prk.* skáldyti, skirs-
tyti į dalis; при обсу́ждении лýче не д.
вопро́са, а рассма́тривать егó в цéлом svařstant
geriaū kláusimo neskáldyti, ó nagrinėti į visà;
♦ д. язы́ком tánkiai, traškiai kalbėti, beŕti žo-
džiūs, tarškėti; *~*ся, -ýтся *eig.* 1. trupėti, dūžti,
skilti; krūštis, smūlkti; 2. *biol.* skáldytis (*apie
ląsteles*); 3. skirstytis į dalis, krikti (*puz. mi-
nia*).

дробле́ние, -я 1. smūlkinimas, trūpinimas; 2. skái-
dymasis.

дроби́ща, -ы šratinė.

дрóб||ность, -и *m.* smulkumas; *~*ный, -ая, -ое; -бен,
-бна, -бно 1. smulkùs; sutrupėjęs, sutrupintas,
susmūlkontas; 2. *mat.* trūpmenos, trupmeninis;
дрóбное числó *mat.* trūpmena; 3. skáidytnis,
frákcinis; дрóбные до́зы *med.* skáidytnės, frákc-
cinės dòzės; дрóбная перерóнка *chem.* frákcinė
distiliácija; 4. smulkùs, dāžnas; д. шаг greitas
ir dāžnas žiņgsnis, žingsnėlis; д. до́ждь lie-
tūtis.

дробо́в||ви́к, -á šratinis šáutuvas (*medžioklinis*);
*~*вой, -áя, -óе šratinis; *~*литéйный, -ая, -ое
tech. šratų liejamasis; д. заво́д šratų gamyklà,
liejyklà.

дрóбь, -и *m.* 1. *kuor.* šratai; 2. *kuor.* trupiniai,
trūpučiai; 3. *mat.* trūpmena; десяти́чная д. de-
šimtainė trūpmena; 4. tratėjimas, tirtėjimas, tra-
tinimas; бить д. tratinti, tirtinti (*būgną*); бара-
ба́нная д. būgno tratėjimas; соловьи́ная д. lakš-
tiņgalos treliávimas, čiaušķėjimas.

дрова́, дров, -áм *dgs.* málkos; ♦ кто в лес, кто
по дрова́ кás kairėn, kás dešinėn (*kiekvienas
į kitą pusę*).

дрóвни, -ей ir -ėй *dgs.* rógės, šlājos.

дрово́в||во́з, -а malkavežýs, málkų vežiótojas; *~*за-
гото́вка, -и; *dgs.* -и, -вок málkų páruošos;
*~*ко́л, -а málkų skáldytojas, medkirtýs, malka-
kirtýs, kirtėjas, kirtikas, málkiaus; *~*но́сец, -сца
malkanešýs, málkų nešiótojas; *~*пи́льный, -ая,
-ое, *~*рэзный, -ая, -ое málkų piáustomasis, mál-
кų piáustymo; *~*рýб, -а *žr.* дровоко́л.

дровосéк¹, -а *žr.* дровоко́л.

дровосéк², -а *zool.* óžiaragis (*vabalas*), rāgana,
Cerambyx.

дровосу́шня, -и; *dgs. kilm.* -шен, *naud.* -шням
málkų džiovyklà.

дрова́нник¹, -á *pasen.* málkų pirklýs, málkiaus, mál-
kininkas.

дрова́нник², -á *šnek.* málkinė, málkų sandėliúkas.

дровя́нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* 1. málkinis piúklas; 2. málkomis vāromas garvezys.

дровяно́й, -ая, -ое málky; málkinis; д. склад (двор) málky sándelis; д. сара́й málkinė.

дрога́, -я, *gal.* дрóгy; *dgs.* дрóги (*vežėčių, vežimo*) įsautys, perlaidinys, pėtraukas, pėtrauktis, traininis, išilgāplautis.

дро́ги, *drog dgs.* vežėčios, ilgavežimis, drāngos; похоро́нные д. láidotuvių vežimas, gedulingas vežimas, mōrai.

дро́гист, -а *pasen.* váistų pirklys, drogistas.

дро́гнуть¹, -ну, -нешь; *būt.* дрог, -ла, -ло *eig.* žvaibti, šálti, stirti, stipti, stingti.

дро́гнуть², -ну, -нешь; *būt.* дрогну́л, -ла, -ло *įvk.*

1. sudrebėti, krūptelėti, virptelėti, trūktelėti, krūstelėti; érо рука дрогнула jō rankà trūktelėjo; 2. *prk.* susvyruoti, pasvirti, neišlaikyti (*puolimo, spraudimo*); ряды́ неприятеля дрогнули priešo grėtos susvyravo.

дрожа́ние, -я drebėjimas, virpėjimas, tirtėjimas; virpulys, drebulys; д. руки́ rańkos drebėjimas; ~те́льный, -ая, -ое drebamasis, virpamasis; ~ть, -жý, -жйшь *eig.* 1. drebėti (*puz. žemė*), virpėti (*puz. styga*), tirtėti (*puz. langinės*), kretėti (*apie senį*); 2. bijóti, rūpintis, drebėti; 3. šiurpčioti (*nuo šalčio*); 4. krūpčioti (*iš baimės*), virpuliuoti.

дро́жди, -ей *dgs. pasen. tarm. žr.* дрожжи; ~ня́ик, -а́ *tarm.* ińdas mielėms.

дрожевáние, -я (ap)mielinimas; д. кормо́в pašarų mielinimas; ~о́й, -ая, -ое mielių; д. заво́д mielių fábrikas.

дро́жжи, -ей *dgs.* mielės.

дро́жки, -жек, -жкам *dgs. pasen.* vežimėlis, drōžkos; беговые д. lenktūninės drōžkos.

дро́жмя *prv. šnek.*: д. дрожа́ть labai drebėti, drebėti kaip ėrušės lāpui.

дро́жь, -и *m.* drebulys, virpulys, virpesys, virpčiojimas, drebėjimas, kratulys, šiurpulys, šiurpas, žvaibis; krūpulys; мё́лкая д. virpčiojimas; ме́ня брóсило в д. манė šiurpas krāto, nukrātė; ме́ня пробира́ет д. ма́н кúнас šiurпста, šiurпčióя, pagaugaís nueína, manė šiurpas, drebulys ima, krāto.

дро́зд, -а́ *zool.* strāzdas, čerkšlė, *Turdus*; чёрный д. juodasis strāzdas, pamėdulė, čėžys, šešėtė, trakšlys, *Turdus merula*; céрый д. amalnis strāzdas, kviečiólė, *Turdus viscivorus*; пёвчий д. strāzdas giesminińkas, čiūlба, *Turdus ericetorum*; ~ёнок, -нка; *dgs.* -дýта, -дýт strazdėnas, strazdúkas; ~о́вый, -ая, -ое strāzdo, strazdų, strazdinis (*puz. kiaušinis*).

дро́к, -а *bot.* próžirnis, *Genista*.

дромаде́р, -а *zool.* vienkúpris kupranugāris, dro-madėras, *Camelus dromedarius*.

дро́ссель, -я *v. tech.* drōselis.

дро́тик, -а *ist.* trumpakōtė ietis, akstis.

дрофа́, -ы; *dgs.* дрофы *zool.* didýsis éinis (*paukštis*); *Otis tarda*.

дро́чена, -ы *tarm.* kiaušinių sū miltaiš ať trinto-mis búlvmėis kepinys.

дру́г¹, -а; *dgs.* друзья́, -зėй draugas, bičiulis, befdras, bańdzius; стáрые друзья́ sėndraugiai; д. свобо́ды láisvės mylėtojas.

дру́г² *bdv.* друго́й *sutrumpėjusi forma*: д. дрýга vienas kitą, тás тą, vienas а́нтра, kits kitą; д. дрý-ry vienas antrám, kits kitám, тás тám; д. о́коло дрýга vienas šalià kito; д. за дрýгом vienas pās-kui kitą.

дру́гак, -а́ *tarm.* 1. vynuogių išspaudų а́нтрilas; 2. antralakaі; 3. а́нтралakis (*а́нтраš bičių spie-čius*).

дру́гач, -а́ *tarm. šnek.* antrōš rúšies prėkė; мукá д. antrōš rúšies miltai.

дру́гой, -ая, -ое 1. kitas; дай мне д. нож dúок ма́н kitą peilį; ктó-то д. ка́ждас kitas; он ра-бóтает бóлее чем ктó-либo д. jis dirba daugiaū kaip kās kitas; э́то друго́е де́ло таі kās kitа; 2. kitóks, kitóniškas; а́но́кс; после́ же́нйтыбы он стал совсėм дру́гим рō vedýbų jis тāро visai kitóks; 3. а́нтраš, sėkantis; я прихо́жý к вам ужė в д. раз а́š а́теинù pās jús жау а́нтра ка́-та; на д. де́нь sėkancią diėną; д. раз kitą, sė-kanų kaftą; ♦ дру́гие вре́мена, дру́гие нрáвы kiti mėtai — kiti lāpai; дру́гими сло́вами kitaip tariant.

дру́жба, -ы 1. draugystė, bendrystė, bičiulystė; тэ́сная д. glaudі bičiulystė; мир и д. taikà iť draugystė; 2. draugavimas, bendravimas, bičiu-liavimas(is); водйть дру́жбу bičiuliautis, bandziúotis; ♦ не в слýжбу, а в дру́жбу прине́сі мне водй́ б́к тóкс gėras, atnėšk ма́н vandeńs; по слýжбе нет дру́жбы tarnýба nė svetyба; reĩkia padaryti, māno mielas; ~е́лю́бие, -я bičiu-liškumas, draugiškumas; nuoširdumas; ~е́лю́б-ный, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно bičiuliškas, palan-kýs, nuoširdus, draugiškas, bičiuliskai nusiteĩ-kęs.

дру́жес||кий, -ая, -ое, ~твенный, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно bičiuliškas, draugiškas, palankýs; дру́жеский тон bičiuliškas tónas; дру́жественные на́ции draugiškos nācijos; дру́жественная нам держа́ва draugiška mums valstybė; ~тво, -а *pasen.* bičiulystė, draugystė.

дру́жин||а, -ы 1. *ist.* družina, kariaunà, kunigáikš-čio ginkluoti palydovai, palydà; 2. búrýs; боева́я дру́жина kovinis búrýs (*1905 m. revoliucioje*); боева́я д. рабо́чих revoliucinis ginkluotų darbi-nińkų kovōs búrýs; 3. draugovė (*pionierių*); tuń-tas, bendrijà; draugijà; пожа́рная д. gaĩsrininkų draugijà; ~ник, -а 1. *ist.* družinikas, kariau-nińkas; 2. draugóvininkas; ~ный, -ая, -ое 1. ka-riaunos; 2. draugóvės, draugóvinis.

дру́жй||ть, -ужý, -ужйшь *eig.* draugauti, bičiuliauti; bendrauti, bandziúotis; я с ним дру́жý с де́тских лет а́š сù juō draugáuju iš ма́зумės; ~ще, -а *šnek.* draugūžis, mielasis, mielas bi-čiulis.

дру́жка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *v.* 1. pābrolis, pajaunýs (*vestuvėse*); 2. pórininkas, antrasis póros dáiktas; dvynúkas; lýgnešas dáik-tas.

дру́жн||ий, -ая, -ее *pasen.* draugo, bičiulio; drau-giškas; ~о *prv.* 1. bičiuliskai, sutartinaі, drau-giškai, vienýbėje, sántaikoje, sándoroje; жить д. gyvėnti draugiškai, sántaikoje; 2. visi išvien, su-tardami, vieningai, sutartinaі, kartų; д. взя́лись за рабо́ту sutartinaі tvėrėsi dárbo; 3. greĩtai,

bē pērtraukos; снег stājal d. sniēgas greītai nū-
tīro; **~ый**, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно 1. bi-
čiūliskas, darnūs, dermīngas, sandoringas, vie-
ningas, sutartinis, darnūs; susibičiuliāves; он с
ним дружен juōdu bičiuliāju; дружная семья
совѣтских народоv darni tarýbinių tautų šeimā;
2. greītas, vŷkstantis bē pērtraukos, bē kliūcių,
smagūs; vŷkstantis kartū, sutartinis; дружная
vesnā greītas, smagūs, pavāsaris; д. хохот sutar-
tinis juōkas; 3. (vienodai) vešlūs, tarpūs, vēšan-
tis; дружные всходы tařpūs daigai.

дружб||к, -жкā, **~чек**, -чка *šnek.* draugūžis, drau-
gāitis, draugas, mielas bičiulis; ♦ для милого
дружкā и серѣжка из ушкā gerām draugui iř
marškinių negaila.

дру́за, -ы *min.* kristalų grūmulas, luīstas.

друг, -а *kuor. tarm.* žābai, žagarai.

дручо́к, -чкā *žr.* дручо́к.

дрыг *eina tariniu* timpť, trukt.

дры́л||ать, -аю, -аешь *eig. šnek.* trūkčioti, timpčioti,
timpšėti; д. ногōi trūkčioti kōjā; **~аться**, -аюсь,
-аешься *eig. šnek.* timpčioti, kēbernotis; **~нуть**,
-ну, -нешь *juk. šnek.* trūktelėti, timptelėti.

дры́з||ать, -аю, -аешь *eig. šnek.* drabstýti; **~аться**,
-аюсь, -аешься *eig. šnek.* tēškintis, puřzlintis,
taškýtis (*purve*), terliótis, tēptis; сви́нны дры́з-
гались в луже kiaulės puřzlinosi klanē; **~отня́**,
-й *šnek.* 1. drābstymasis, terliójimasis; 2. buzā;
~у́н, -ā *šnek.* terlius, tēpius.

дры́х||ала, -ы *šnek. tarm.* kirmičas, snaudālius, mie-
gālius, miegputvys; **~ать**, -аю, -аешь *eig.*, **~нуть**,
-ну, -нешь *eig. šnek.* kirmýti, bambsoťi, drunýti,
drunėti, daug miegōti, miegputviāuti.

дры́чить, -чу, -чишь *eig. šnek., tarm.* mūšti, dúoti
lazdā.

дрычо́к, -чкā *tarm.* lazdā, strýpas, žalgā.

дрябл||ость, -и *m.* 1. gleb(n)ūmas, sužlebimas; д.
кожи ódos glebūmas; 2. iřtižimas, silpnūmas;
3. gurūmas, graudūmas, trupūmas; **~лый**, -ая,
-ое; дрябл-, лā-, лo 1. suglēbēs, glēbnas, glebūs,
glēžnas; nužlēbēs, nuvŷtēs, suvŷtēs, sudribēs;
дряблoе тѣло glēbnas kūnas; дряблoе я́блоко su-
vŷtēs obuolys; 2. *prk.* silpnas, glēbnas, iřtižēs;
д. харāктер silpnas charāктерis; 3. trapūs, gu-
rūs, trupūs, graudūs; д. кāмень gurūs akmuō;
~нуть, -ну, -нешь *eig. (su)* glēbtī, žlēbtī, gūrti,
(su)vŷsti, sudribťi.

дря́гиль, -я *v. pasen.* nařtaneřys, neřejas, neřikas;
krovėjas, krovikas.

дря́зг, -а (-у) *kuor. pasen. tarm.* šiūkšlēs, řāpai,
řlařřtas, ātmatos; skarmalai; lāužas.

дря́зги, дря́зг *dgs. šnek. (smulkūs)* bafniai, vai-
dař; plepalai, zaūnos; tauřkalař, nemalonūmai;
семейные дря́зги řeiminiai bafniai.

дря́н||енький, -ая, -ое *šnek.* visāi netikēs; blogū-
tis; **~о́й**, -āя, -ōe *šnek.* netikēs, prāstas, biauřūs,
skurdūs, niēko neverťas; дряннāя порōда biau-
rūs, blōgas óras.

дря́нцб, -ā *šnek. žr.* дрянь.

дрянь, -и *m.* 1. *kuor. šnek.* řlařřtas, netikē daik-
tai; ātmatos; 2. *prk.* neřāmonē, niēkai; 3. ne-
nāudēlis, pařlemėkas, biauřybē, keniaūřis; такāя
д., а ещѣ смѣет разговāривать tōks nenāudēlis,
iř dār drįsta kalbėti; 4. *eina tariniu šnek.*: дѣ-

ло д. blogi reikalař; порōда д. blōgas óras.

дря́хлѣть, -ѣю, -ѣешь *eig.* pēndėti, sēnti, karřėti,
(iř)karřti, kriōřti; kēmbti, dūlėti.

дря́хл||ость, -и *m.* iřkarřimas, karřatis, sukriōři-
mas, senātvē; **~ый**, -ая, -ое; дряхл, дряхлā,
дря́хлo iřkarřēs, pērkarřēs, susēņēs, senātvīřkai
silpnas; iřpēndējes, sukriōřēs; д. человек pērkar-
řēs žmogūs.

дуб, -а, в дубѣ iř в дубу́, на дубѣ iř на дубу́;
dgs. дубы *bot.* āžuolas, *Quercus*; пробковый д.
kamřtinis āžuolas; крāсить под д. āžuolo spalvā
dažýti; ♦ дуб-дубом kvailas peř visā pilvā;
стойт дуб-дубом и ничерō не отвѣчāет stōvi
kařp baslŷs iř niēko neatsāko.

дубāсить, -āшу, -āсишь *eig. šnek.* 1. tvōti, tvā-
tyti, mūšti, lūpti, vanōti, pařpinti, pluřpinti,
kūlti, dvailyti, kumščiuōti, kūkinti, bākinti, ve-
lėti, tālžyti; 2. trankýti, daužýti, bŷbinti.

дубѣц, -бцā *pasen. tarm.* vytinė, vytis, rŷkštē.

дубик, -а āžuolėlis, āžuoliukas, āžuolāitis.

дуби́л||ный, -ая, -ое řikřninamasis, řikřninimo,
(kāilių) rauginimo; kāiliaraugis; дуби́льное ве-
ществō řikřninimo mēdžiaga, kāiliaraugiai; д.
чан ódu, kāilių rauginimo kūbilas; **~ня**, -и ódu,
kāilių raugyklā; **~шик**, -а kāilių raugintojas.

дуби́н||а, -ы 1. vėzdas, pagalŷs, brŷklŷs, strýpas,
strařpas, kūoka; не научил дубо́м, а дуби́нои
не научишь kād neiřmōkei rŷkste, pāgaliau ne-
iřmōkysi; 2. *šnek.* vėpla, vėplŷs, baslŷs, mŷlkis,
kvailŷs, dŷlbis, stuobrŷs, kiaulādūra; 3. *šnek.*
ilgřsis, iřstŷpėlis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.*
-нкам lazdā, vėzdas, trumpā lazdėlē; резинoвая
д. guminė lazdėlē.

дуби́нник, -а 1. āžuоло gumbėlis; 2. *bot.* žagarū-
nas (*grybas*), *Clavaria*.

дубинноголoвый, -ая, -ое *niek.* bukaprōtis, avi-
galvis.

дуби́нушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *poez.*
vėzdėlis, kuokėlē.

дуби́т||ель, -я *v.* řikřninimo mēdžiaga, rāugas; **~ь**,
-блŷ, -бишь *eig. (kailius)* řikřninti, rauginťi.

дуб́||ка, -и, **~лѣние**, -я (*kailių*) rauginimas, řikř-
ninimas; **~лѣнка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.*
-нкам *šnek.* kailinėliai, skrandūtē, pŷskailiniai.

дублѣр, -а dubliŷotojas, dŷbleris, ařtrininkas.
дублѣт, -а dublėtas (1. *antrasis egzempliorius*; 2. *du*
rauytus řivťiai iř dvoimazdžio řautuvo).

дублѣкат, -а (*dokumento*) ařtrininkas, publikātas;
д. диплома diplōmo dublikātas.

дубли́ровать, -рюю, -рюешь *eig.* dubliŷoti, д. роль
dubliŷoti vaidmenį; д. фильм dubliŷoti filmā
(*daryti garsinio filmo kopijā kita kalba*).

дубля́ж, -а dubliāžas.

дубля́к, -ā *zool. tarm.* raganōsis (*vabalas*), *Oryctes*
nasicornis.

дубня́к, -ā āžuolŷnas, āžuolŷ miřkas.

дубо́ватый, -ая, -ое; -вāт, -а, -o *šnek. iron.* řiurkř-
tōkas, apŷatžagaris; neprantnūs, apŷkvailis.

дубо́вик, -ā *bot.* grūzdas, pakarķlē (*grybas*), *Agar-
icus piperatus*.

дубо́л||вый, -ая, -ое 1. āžuolinis; āžuolŷ, āžuolo;
дубо́вая дrevесина āžuоло mediena, āžuoliena;
д. шкаф āžuolinē spinta; 2. *prk. šnek.* kietas,
nejkāndamas; 3. *prk. šnek.* grubūs, řiurkřštūs,

stačiokiškas; kvailókas; д. стиль šiurkštūs, grubūs stilius; ◆ дуббвая голова mólío motiėjus; ~к, -бка аžuолélis, аžuолиùkas.

дубоно́с, -а zool. svilikas, sviliùkas, bukasnāpis, storasnāpis (*paukštis*), *Coccothraustes coccothraustes*.

дубра́в||а, -ы 1. аžuолýнас; 2. *pasen.* báltmiškinis, béržtva; ~ный, -ая, -ое аžuолýно; miškinis (*puz. šienas*); ~ушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *poez.* аžuолýнélis.

дубро́ва, -ы *pasen. žr.* дубра́ва.

дубро́вка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *bot. žr.* живучка.

дубро́вник, -а 1. *bot.* berūtis, *Teucrium*; 2. zool. stárta, *Emberiza aureola*.

дубро́вный, -ая, -ое *pasen. žr.* дубра́вный.

дубьё, -я *kuop.* 1. lāzdos, vėždai, straĩpai, pagaliai; 2. *šnek. niek.* bukaprōčiai.

дува́н, -а *pasen. tarm.* duvānas (1. *kazokų plėšikų sveiga laimikiui pasidalyti*; 2. *laimikio dalis*); ~ить, -ню, -нишь *eig. pasen. tarm.* grōbį dalýtis; без атамана дувана не дуванят бė атамано grōbis nedalijamas.

дуг||а, -й; *dgs. дуги* 1. laĩkas; 2. vėžlankis, kiĩkomas is laĩkas, kinkýtinis; ◆ согну́ть в дугу i ózio gāgą suvarýti, suriėsti; согну́ть в три дуги trilinką suriėsti; Больтова д. *fiz.* Vòltos laĩkas, elėktros laĩkas; ~ово́й, -а́я, -о́е lankū, laĩko, lankinis; дугова́я ла́мпа *fiz. (Vòltos)* lankinė lėmpa; ~ообра́зный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно laĩko pavidalo.

дуда́, -ы *žr.* дýдка.

дуда́рь, -я *v.* dūdininkas, dūduotojas.

дуде́ть, дуди́шь *eig. šnek.* dūduoti, birbinti, skudučiuoti, birbyniuoti.

дýдка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам dūdā, dūdėlė, birbūnė, rūrūnė, skudūtis; примáнная д. vilbūnė; играти́ на дýдке dūduoti, dūdėnti, skudučiuoti; ◆ плясáть под чужю́ дýдку bũti (kám) paklusniám, pagal svėtimą dūda šókti; играти́ на одно́й дýдке (дуть в одну́ дýдку) vienaĩ ragaiĩ pũsti, i vienaĩ dūda pũsti (*sutarti*). дýдки *ist. šnek.* papũsk(it), nė nesāpaliok(it), išgrauš.

дýдник, -а *bot.* skudūtis, *Angelica*.

дуд||очка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* dūdėlė; ~очник, -а dūdininkas; ~очный, -ая, -ое dūdėlės, dūdėlių; ~чатый, -ая, -ое vamzdėlinis, dūdos pavidalo.

дýжка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. lankėlis; 2. (*indo*) ašā, rankenā; (*katilo*) vāšas; 3. šakūtė, leĩktas, dvirāgis paũkščio krūtinkaulis.

дукáт, -а *ist.* dukātas, raudoñasis (*moneta*).

дýл||о, -а žiòtyš (*šautuvo, patrankos vamzdžio*); tūtā; ~ьный, -ая, -ое žiòčiu (*puz. šautuvo*); tūtōs; ~ьце, -а; *dgs. kilm.* дýлец, *naud.* -льцам 1. tūtėlė; 2. *muz.* pũstũkas, pũtiklis, gurklėlis (*pučiámojo instrumento*).

дýля, -и 1. *tarm. (kriaušė)* dūliā; 2. *šnek.* dūlia, puvėsis; 3. *šnek.* špygā, grāužena.

дýма, -ы 1. mintis, godā, svajōnė; погрузи́ться в дýмы susimāstyti, susisvajóti, paskėsti mintysė, godosė; 2. *lit. dūmā (ukrainiečių liaudies dainos rūšis)*; 3. *ist.* dūmā, seĩmas, tarýba; госуда́рствен-

ная д. valstýbės dūmā; городска́я д. miėsto tarýba, magistrātas.

дýмать, -аю, -аешь *eig.* 1. māstyti, galvóti; godās godóti; о чėм вы дýмаете? apie kā jũs māstote, galvójate?; она́ то́лько о нарядах дýмает jai tik apdaraĩ galvojė; д. дýму дūмā dūmóti, godā godóti; 2. manýti, galvóti, dingoti; я дýмаю, что он придėт aš manaũ, kād jis ateĩs; 3. keĩtinti, manýti; он дýмает жені́ться jis ketina vėsti; ◆ и не смей д. išmėsk tai iš galvōs; мно́го о себė д. savė aukštaĩ kėlti, bũti apie savė aukštōs nuomōnės, nōsį riėsti, labai įsivaizduoti; ~ся, -ается *eig. beasm.* dingėti, dingotis, taptis; ródytis, atródyti; мне дýмается, что я хоpош mán ródosi, dingojasi, atródo, kād aš gražũs esũ, aš tariũsi, menũosi gražũs ešas.

дýмец, -мца *šnek. pasen.* valstýbės dūmos, (*miesto*) tarýbos narýs.

дýмка, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам 1. godėlė; 2. *šnek.* pagalvėlis, priegalvėlis.

дýмушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам godėlė.

дуно́вєние, -я dvelkimas, dveĩksmas, dvėlkselėjimas.

дуну́ть, -ну, -нешь *juk.* dvėlkselėti, pũstelėti.

дупели́ный, -ая, -ое dūbelto; дупели́ное гнездó dūbelčių lizdas.

дýпель, -я; *dgs.* дупеля́ *v. zool.* dūbeltas (*paukštis*), *Capella medea*.

дуплика́т, -а *žr.* дублика́т.

дупл||йна, -ы *tarm.* nedidelė drevė, išduba; ~йстýй, -ая, -ое; -йст, -а, -о drevėtas, išdubas; išduřbės, sausvidũris; д. дуб drevėtas аžuолas; ~о, -а; *dgs.* дýпла, дýпел, дýплом 1. drevė, išduba, úoksas, šovā, duobā; 2. skylė, skylūtė, kiaurumā, kiaurũmė (*danties*); ~я́к, -а́ *šnek.* 1. išduřbės mėdis, vieduõlis, sausvidũris, sausviedýs; 2. stuobrelis.

дýр||а, -ы *šnek.* kvailė, pũsgalvė, paĩkšė; ~а́к, -а́ 1. *šnek.* kvailýs, pũsgalvis, mũlkis, kvaiša, paĩkš; набі́тый (крýглый) д. (д. дураком) kvailiũ kvailas, kvailas peĩ visā pilvā; 2. *pasen.* juokdarýs; 3. kvailio lošimas (*kortomis*); ◆ он о́стался в дураках pō tō viso jām tik nōsis ištĩso; дурака́ учы́ть, что мёртвого лечи́ть kuprōto neĩstĩesi, kvailio neĩsmókysi; дурака́м за́кон не пи́сан sũ kvailiũ dũ turgũ; дурака́ валя́ть kvailióti, darkýtis, paĩkioti, maitotis; на дурака́ (*делать что-л.*) perimtai (*ką daryti*); о́ставити в дураках argaũti, palikti kebliojė padėtyjė, ар-мũlkinti; он выпити не д. jis gāli geraĩ, daũg išgėrti; сказа́ть дурака́ (*кому*) pasityčioti (*iš ko*), iškvailinti (*ką*); ~аковáтый, -ая, -ое; -ва́т, -а, -о *šnek.* apýkvailis, žiòptelėjes, kvailókas, kvaišas; ~алей, -я *šnek.* kvailýs, avidvakas, kvaiša, paĩkšas.

дура́нда, -ы (*sėmenų*) išspaudos, gniaũžos.

дура́цкий, -ая, -ое kvailio, žiòplio; kvailas; mũlkiškas; д. вопро́с kvailas klāusimas.

дура́ч||ество, -а *šnek.* kvailýstė, paĩkiojimas, paĩkũbė, áimata; ~йна, -ы *šnek. žr.* дуралėй; ~ить, -чу, -чишь *eig. šnek.* mũlkinti, kvailinti, apgaulinėti, akis mũlinti; paĩkinti; ~и́ться, -чусь, -чи́шься *eig. šnek.* paĩkioti, kvailióti, kvailýstės

darýti, juokùs krësti, erliúotis, jódytis, kvailiù mëstis, verstis, dëtis; **~йше**, -а *šnek.* didelis kvailýs, kvailiùgas, kopùstgalvis; **~ок**, -чка *šnek.* 1. silpnaprôtis žmogùs; 2. kvailùtis, paikùtis; **~ье**, -я *šnek. kuop.* kvailiai, kvailiù kvailiai.

дуpаш||ка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *v. ir m. šnek. juok.* kvailiùkas, kvailiùkë; **~ливый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о, **~ный**, -ая, -ое *šnek.* 1. paikas, apýkvailis, paikiojantis, įnoringas; 2. išdykáujan-tis, jukùs, mėgstantis lapáuiti, išdykauiti.

дур||ень, -ня *šnek.* mùlkis, kvailýs, kvailiùkas, kvaiša, paikšius, nenúojëga; **~еть**, -ëю, -ëшь *eig. šnek.* kvailti, kvailëti, paikti, kvaisti, dùiti, klaikti, dvakti; **~ий**, -ья, -ье *šnek.* дурья го-лова (башка) *vulg.* avigalvis, kvailýs; **~ить**, -рю, -рийш *eig. šnek.* 1. kvailiùti, paikioti, išdykauiti, blūdyti, siausti, áimatotis, dūkti; 2. nirtuliùoti, spýriotis, spirtis, dūkiniùoti, ožiùotis; лóшадь дурйт arklýs nirtuliùoja, niřtulj, niki ródo.

дурйща, -и *šnek. vulg. žr.* дýра.

дурмáн, -а 1. *bot.* duřnaropë, durnádagilis, dygul-dágis, trákrópë, daunà, *Datura*; 2. *prk.* (ap)kvaĩtinimo priemonë, kvaĩšalai; **~ить**, -ню, -нишь *eig.* 1. svaiginti, kvaĩšinti, kvaĩtinti; 2. *prk.* mùlkinti, apgaudinëti; **~ный**, -ая, -ое 1. *šnek.* kvaĩtinantis, svaiginantis; д. záпах svaiginantis kvápas; 2. durnádagilio, duřnaropës, dyguldágio.

дурнëть, -ëю, -ëшь *eig.* biaurëti, negražëti, eiti negražýp, darýtis negražiam; oná дурнëет ji biaurëja, jòs gražumas bluňka.

дурнишник, -а *bot.* dagišius, geltrūpas, *Xanthium*. **дурно** 1. *prv.* blogai, netikusiai, prastaĩ; éто сдëлано д. таĩ padarýta prastaĩ; éто д. пáхнет таĩ peskaniai, negařdziai, blogai kvëpia; чувствовáть себя д. blogai jaùstis, álpti; д. обращáться blogai elgtis; 2. *eina tariniu* blóga; мне д. máн blóga, máн pýksta širdis.

дурной, -ая, -ое; дурен *ir šnek.* дурëн, дурна́, дурно́ 1. blógas, prastas; netikëš, nedóbras; дурно́е вино́ прáстas výnas; д. záпах negařdùs, blógas kvápas; дурные мы́сли blógos miãtys; дурные вëсти blógos žinios; дурные привычки pedori įpročiai; 2. biaurùs, negražùs; abúojas; дурна́я погóда dárganas óras; oná дурна́ ji negraži; oná очень не дурна́ ji ganá graži; 3. *šnek.* kvaĩlas, kvaĩšas, pakvaĩšëš; ♦ он на дурно́м счету́ apie ji ésama blógos núomonës; дурна́я болëзнь lytinë ligà; дурно́й глаз blóga akis.

дурнопаху́чник, -а *bot.* dvokiantýsis devydrëkis, *Ferula Asa foetida*.

дурно́та, -ы *šnek.* 1. negražumas, biaurumas; 2. šleikštulýs, blógumas, širdiës (su)pykimas, le-dakumas.

дурну́шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* negražutë.

дур||ость, -и *m.* kvailýstë, týčios, kvaĩlas dárbas; **~очка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* kvailutë, silpnaprôtë, paikutë, klaikšë.

дуршлár, -а graibštas, graibštùkas, skylëtas sám-tis.

дурь, -и *m. šnek.* kvailýbë, paikýbë, paikumas; dūkinýs, siùtas; д. на него́ нашлá jáм dūkinýs

užëjo, jis pablūdo; выкинуть д. из головы́ ateiti i prõtą.

дүт||ик, -а 1. išpūstas, dykavidūris dáiktas; 2. put-lýs, pamplýs, išpūtëlis; patemptalūpis; 3. *zool. žr.* дүтыш; **~ый**, -ая, -ое; дүт, -а, -о 1. pūsti-nis; pūstas; 2. *prk.* išpūstas, përdëtas, tūščias; дүтая слáва tuščia garbë; дүтые цифры отчёта išpūsti atáskaitos skaičiai.

дүтыш, -а *zool.* išpūstaguřklis karvëlis.

дүт, дүю, дүешь *eig.* 1. pūsti, dūmti, pūkšnóti; дүет сильный вëтер pūcia smarkùs vëjas; здесь дүет из щелëй čia tráukia, pūcia iš plyšiù; д. в трубу́ pūsti dūda, gróti dūda; д. на горячий чай pūsti, vësinoti kárstą arbátą; 2. *tech.* gaminti, pūsti (*stiklinius indus*); д. бутылки pūsti bütelius; 3. *šnek.* mùšti, lūpti, pamptinti; дүи еро дрóžк, рëžк, дүок jáм; 4. *šnek.* lëkti, dūmti, kūrti, nérti; д. во весь дух dūmti kiek tik gálint, nérti, vëju lëkti; 5. *šnek.* maũkti (*deg-tine*); 6. *šnek.* rëžti, smarkiai ká darýti; д. на гармóшке рëžти armónika; ♦ он и в ус не дүет jis visái nekreipia dëmesio, jáм таĩ пë mótait; д. и в хвост и в рйву kaip beįmánant ráginti, varýti pirmýp; д. рýбы *šnek.* patempti lūpą, gaũkti káktą (*pykti*).

дүтйлë, -я *tech.* 1. pūtinýs; 2. pūtimas; д. стек-ляной посуды stikliniù iñdų pūtimas; **~евой**, -ая, -ое *tech.* pučiamasis, pūtimo.

дүтýся, дүюсь, дүешься *eig.* 1. pūstis, pampti; 2. šiaùstis, týliai pýkti, raukýtis; pūstis; ožiùoti-s; 3. *šnek.* rëžtis, kirštis; онй дүются в карты jië kórtomis keřtasi, rëžiasi.

дух, -а (-у) 1. dvasià; боевóй д. kovòs, kovinë dvasià; 2. *mit., bašn.* dvasià, vaiduòklis; велë; здесь дүхи брóдят čia vaiduòkliai klaikineja; святой д. *bašn.* šventóji dvasià; 3. dràšà, gýž-tas, núotaika; сильный дүхом dvásios galiùnas; собрáться с дүхом įsidrásinti, gýžtis, dràšą at-gáuiti; пáдать дүхом nebetëkti dràšòs, nusimiñti; придáть дүху padrásinti; у меня не хватáет дүху сказáть neturiù dràšòs pasakyti; 4. *šnek.* kvápas, kvëpávimas; átkvapap, átgajus; пере-вестй д. kvápa atgáuiti, atsikvëpti, atsidvesti, atsipūsti, atsikvapstýti; захватйть д. kvápa už-iñti, užgniauzti; 5. *šnek.* kvápas, smafsas, dvò-kas; в кóмнате плохой д. kambaryjè blógas kvápas; 6. *šnek. pasen.* óras; 7. *prk.* esmë, pras-tmë, dvasià; по дүху закóна pagal įstátymo prásmę; статья написана в дүхе марксизма-ленинизма stráipsnis parašýtas marksizmo-lenin-izmo dvasià; ♦ испустйть д. numirti, pu-mërdëti, atsileisti; вольный дух šilumà krósnýje; присýтствие дүха šaltakraujiškumas, susitvár-dumas; расположение дүха núotaika, ūpas; как на дүху atviraĩ, kaip pëř išpažinti; вышибить дух *vulg.* negyvaĩ užmūšti; на дүху *bašn.* pëř išpažinti, atliëkant núodëmių išpažinima; éто не в еро дүхе таĩ jáм přešinga, таĩ нë jò skópio; быть не в дүхе býti blogai nusiteikusiам; быть в дүхе býti geròs núotaikos; одним дүхом (*вы-пить*) vienu maukù (*išgerti*); дүхом tūtuojau, vienu gáistu; во весь д. vëju, visù greitumù; ни слүху ни дүху пëi regëti, пëi girdëti, jokiù žiniù

пєгà; ни дýху не остàлось пє пєдсàко, пє паду́ж, пє дýмо нєлìко.

духàн, -а духàнас (*Kaukazo vyninè, restoranè-lis*).

духий, -òв *dgs.* kvepalà.

духобòр||чество, -а (*religinis*) duchobòrų judėjimas, sąjūdis; ~ы, -ов (*vns.* духобòр, -а) duchobòrai (*stačiatikių sektantai*).

дýхов: д. день бaзн. antròji sekminių diena (*stačiatikiams*).

духовénство, -а *kuop.* dvāsininkai, kunigaĩ; dvāsininkijà, kunigijà, religinio kùlto tarnàutojai, klèras; бѣлое д. nevienuòliai (*pasaulietiškieji*) dvāsininkai; чѣрное д. vienuòliai.

духовýдец, -дца *pasen.* dvāsiaregys, aiškiaregys.

духовýк, -á *tarm.* (*pučiamųjų instrumentų*) pūtikas, pūtèjas.

духовýтый, -ая, -ое; -вýt, -а, -о *šnek.* kvapūs, gardžiakvāpis, aromatingas.

духòвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам órkaítè.

духòвная, -ой *dkt. pasen.* testameñtas, paskutinè valia.

духовнýк, -á *bažn.* nuodėmklausys, dvāsios tėvas.

духòвный, -ая, -ое 1. dvāsinis, dvāsios; духòвные способности dvāsiniai gabūmai; 2. *bažn.* dvāsinis, dvāsiškas; базнýтинis, religinis; д. отѣц *bažn.* dvāsios tėvas (*kunigas*); духòвная мýзыка базнýтинè, religinè mýzika; духòвная семина́рия dvāsinè, kunigų seminàrija; духòвное ли́цо dvāsininkas; ♦ духòвное завещàние *pasen.* testameñtas.

духòвýй, -áя, -òе 1. pučiamasis; д. оркѣстр пу́чiamýjų оркѣstras, dūduų оркѣstras; 2. *kul.* troškintas, sūtintas.

духотà, -ы́ 1. tvankūmas, troškūmas, troškumà; troškūs óras; в кòмнàте д. kambaryjè tvankù, troškù; 2. kaitrà, karštis, įkaitis.

душ, -а дýšas, čiurkšlys, purkšlys.

душà, -й, *gal.* дýшу; *dgs.* дýши 1. siela, širdis, sąžinė; вложýть дýшу в дѣло dirbti visà sielà, visù nuoširdumù; д. всерò дѣла viso reikalo siela (*įkvėpèjas*); нýзкая д. menkòs širdiès žmogystà; добрая д. geraširdis, geròs širdiès žmogùs; 2. *ist.* baudžiàuninkas; 3. *šnek.* gyvėntojas, žmogùs, asmuò; на дýшу vienàм àšmeniui; на дýшу населѣния vienàм gyvėntojui; ни душý пє vienò žmogauš, пє гувòс dvāsios; ревýзская д. *ist.* revizinis asmuò; в деревне сто душ kàime šimtas gyvėntojų; 4. *bažn.* siela; вѣлè; 5. *šnek.* kreipinys širdèle; д. моя màно širdèle; ♦ всей душой visà sielà, visà širdimi; излýть дýшу atvèrti širdj; скòлько душѣ угодно kiek tik širdis priima, ligi vàliai; тянýть зà душý už širdiès grièbti, širdj vèrti; дýшу на части рвѣт širdj į skutelius plėšo, širdis pusiàu plýšta; болеть душой sielotis; положýть дýшу а) (*за кого-л.*) гувýбе atiduoti (*už ką*); б) (*на что-л.*) visà sielà atiduoti (*kuriat nors reikalui*); кри-вýть душой veidmainiàuti, prièš sąžinę elgtis; душý не чàять (*в ком*) бѣ гàло mylėti (*ką*); от всей душý nuoširdžiai, iš visòs širdiès; д. в дýшу (*жить*) didelèjè sàntaikoje (*gyventi*); у

негò д. в пýтки ушлà širdis jàм iš báimès àr-mirè; отвѣстý дýшу širdj išlieti, atvèrti sielà, išsipàsakoti; д. не лежýт širdis neliñksta; ле-жýт на душѣ sielà slėgia, spàudžia; д. не при-ни-мàет širdis ne(už)lėidžia, nepriima; в душѣ а) širdyjè; савýjè; б) iš prigimtiès; в душѣ он поэт jis poetas iš prigimtiès; по душàм atviraĩ, nuoširdžiai (*kalbėti*).

душевàя, -òй *dkt.* dūšinè.

душевýк, -á *bot.* raudė, *Clinopodium*.

душевòно *prv.* nuoširdžiai; д. рад дžiaugiuosi iš visòs širdiès.

душевнобòльной, -áя, -òе 1. išprotėjęs, pamišęs; 2. -òго *dkt.* bepròtis, pròtinis, psichinis ligònis, pamišėlis.

душевнýй, -ая, -ое 1. sielos, vidaūs, vidinis; ду-шевная скорòбь sielvartas; 2. širdingas, nuoširdūs, atviraširdis, širdiès (*puz. žmogus*); ♦ душевная болѣзнь psichinè ligà.

душевòй¹, -áя, -òе дýшų, дýšo; д. павильон дýшų patalpà.

душевòй², -áя, -òе *pasen.* vieno asmeñs, vienàм àšmeniui teñkantis.

душерѣйка, -и; *dgs. kilm.* -рѣек, *naud.* -рѣйкам berankòvė, pamušlinis (*trumpi kailinèliai be ran-kovių*).

душерýб, -а, ~ец, -бца *šnek. pasen.* galvažudys, kraujògoža.

душегубка¹, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам *šnek. pasen.* galvažudė.

душегубка², -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам eldi-jà, laivėlis; pėrgas.

душегубка³, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам пуб-дijimo automatinà (*kurioje hitlerininkai žudė žmones*).

душегýбство, -а *šnek. pasen.* galvažudybė, galva-žudýstė, žmogžudybė.

дýшенька, -и; *dgs. kilm.* -нек, *naud.* -нькам šir-dėlė; sielėlė.

душенòлєзный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно *pasen.* moralizuojantis, pamòkomas, sielai naudingas.

душенприказчи||к, -а *pasen.* 1. testameñto vỹkdyto-jas, įsakýtinis; 2. *prk.* patikėtinis; ~ца, -ы *pasen.* 1. testameñto vỹkdytoja, įsakýtinė; 2. *prk.* patikėtinė.

душераздирàющий, -ая, -ее baisingas, vėriantis širdj.

душеспас||ѣние, -я *bažn.* (sielos) išgānymas; ~ýтельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *pasen.* *bažn.* išganingas, sielos išgānomasis; pamòko-mas, išganūs.

дýшечка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *m.* ir *v.* mielāsìs, mielòji.

душешипàтельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *šnek. iron.* jausmingas, širdj vėriamas, už šir-diès stvėriantis, sentimentalūs, graudingas.

душýстый, -ая, -ое; -ýст, -а, -о kvapūs, kvapnūs, gardžiakvāpis; д. цветòк kvapì gėlėlė; д. го-рòшек *bot.* kvapūsis žirnėlis, pelėžirnis, *Lathyrus odoratus*.

душýтель, -я *v.* smaugėjas, smaugikas, engėjas, prispaudėjas, slopintojas; д. револю́ции revo-liucijos slopintojas.

душйть¹, душý, дýшишь *eig.* 1. smáugti, žniáuhti, dusinti; 2. *prk.* slopinti, slėgti, kankinti, éngti; ◆ д. в объ́ятих stipriaĩ glamonėti, glėbesčiuoti, myluoti.

душйть², душý, дýшишь *eig.* kvėpinti, puřkšti kvepalais.

душйца, -ы *bot.* raudonėlis, raudolėlė, *Origanum*. дýшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. brangūtis, mielūtis, brangūtė, mielóji; širdėlė; 2. pagurklio duobūtė; 3. *žr.* дýжка (3 *reikš.*); 4.: д. перá (paũkščio) plũknsnos šerdis.

душник, -á órlaidė, gárvilka, gárlaidė; ventiliatorius.

дýшн||о 1. *prv.* gaĩliai, gaĩžiai, aĩtriai, dusniaĩ, stipriaĩ (*kvepėti*); 2. *eina tariniu* tvankũ, troškũ, slopũ, alpũ, dusnũ; ~ый, -ая, -ое; -шен, -шнá, -шно tvankũs, alpũs, troškũs, slopũs, šutrũs, šutnũs.

душóк, -шкá *šnek.* 1. kvapėlis, leĩgyvas aromáts; 2. padvisimas, dvisá; рýба с душóком pašvinkusi žuvis.

душóнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам sielapalaikė, sieliũkštė; он — мėlкая д. jis menkĩs sielos, širdiės žmogũs.

дуэ́лист, -а dvikovininkas.

дуэ́ль||ь, -и *m.* dvikova; ~ый, -ая, -ое dvikovo; ~янт, -а *žr.* дуэ́лист.

дуэ́т, -а duėtas; ~ный, -ая, -ое duėto, duėtinis.

душе́рь, -и *m. pasen. poez.* duktė, dukrėlė.

дыба, -ы 1. *ist.* kankinimo įrankis, kankinimo súolas, kankýklė; 2. *tarm.* (šulinio) svirtis.

дыб́иться, -ится *eig.* 1. šiaušti, šiušti; riėstis; 2. piestũ stóti; stiėptis, styrėti.

дыб́ки: на д. встать *šnek.* atsistóti didũčiam (*apie mažą kūdikį*).

ды́бом *prv.*: поднимáть д. šiaušti; подн́яться д. pasišiaušti; поднимáться д. šiauštis; ◆ во́лосы д. станов́ятся *prk.* plaukaĩ (aĩt galvõs) šiaušiasi (*darosi baisu*).

ды́бы: на д. (в)стать (подн́яться) а) piestũ (at-si)stóti (*pov. arklys*); б) *prk. šnek.* pasišiaušti, pasipriešinti.

ды́лда, -ы *v.* иг *m. šnek.* ilgšis, ilgšė, ilgis, ilgė, ištĩsėlis, ištĩsėlė, pusaĩtražmogis; dilba, dilbšas; dũlbis.

ды́м, -а (-у), о ды́ме, в ды́ме иг в ды́мý; *dgs.* ды́мы, -óв dũmai; пóдать (дань) с ды́ма *ist.* padũmė (*mokestis*); ◆ д. коромы́слом (столбóм) maišatis, suirūtė, šiurmulỹs, triũkšmas, (teĩ) vélñas puóťá kėlia.

ды́марь, -я *v.* dũlỹs, rũklỹs.

ды́мить, -млю́, -мйшь *eig.* 1. dũmus lėisti, dũmyti, smilkýti; rũkti, smilkti; 2. rũkýti, dũmyti; 3. garuoti; ~ся, -йтся *eig.* 1. rũkti; 2. rusėnti, gruzdėti; 3. garuoti (*pov. karšta sriuba*); 4. rũkuoti, miglóti.

ды́мка, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам 1. miglá, miglėlė, úkana, úkas; padũmávimas, miglotũmas, dũlsvũmas, rũkana; 2. *pasen.* mĩslinas, tiũlis, šýdas, šýdras, gázas (*audinys*).

ды́мн||ик, -а *pasen.* aukštĩnis (*dũmams išeiti iš dũminės pirktos*); ~ый, -ая, -ое dũmũotas, pilnas dũmũ, dũminas, prirũkęs; dũminis, dũmũ.

ды́мо||во́й, -áя, -óе dũminis, dũmũ; ды́мовáя труба dũmtraukis, káminas; ~га́рный, -ая, -ое: ды́мога́рная труба dũmávamzdis.

ды́мо||к, -мкá dũmėlis; ~хо́д, -а dũmtakis, dũmlaidė, dũmvilka.

ды́мча́тый, -ая, -ое dũlšvas, piłkšvas, dũmas; стать ды́мча́тым padũmuoti.

ды́мя́нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам žvĩrblio rūtá, žvĩrbliarūtė, *Fumaria*.

ды́н||ный, -ая, -ое meliõno, meliõnũ, meliõninis, agurõcio, agurõciũ; ~я, -и *bot.* meliõnas, agurõtis, *Cucumis melo*.

ды́ра, -ы; *dgs.* ды́ры 1. skylė, plyšỹs, įplyšimas; išlauža (*pov. tvoroje*), spragá, kĩaurỹmė, kĩaurumá; 2. *šnek.* užkampis, nuošalė; lindỹnė.

ды́р||ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам skylėlė, skylūtė; ~око́л, -а skýlmuša; ~очка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *žr.* ды́рка; ~ча́тый, -ая, -ое; -ат, -а, -о (labáĩ) skylėtas.

ды́ряв||ить, -влю́, -вишь *eig. šnek.* skylėti, kiáurinti, kiũrinti, kiũrdyti, grėžióti, badinėti (*skyles*); ~ый, -ая, -ое; -яв, -а, -о kiáuras, prakiũręs, skylėtas; išgrėžiótas, subadinėtas; ◆ ды́рявая голова́ užmaršũs, išsiblaškęs žmogũs, užuomarša.

ды́хало, -а *šnek. vulg.* koserė, gerklė.

ды́хальце, -а (*vabzdžio*) kvėptũkas, stigmá, kvápinė.

ды́ха||ние, -я 1. kvėpávimas, dũsávimas, alsávimas, dvėsávimas; dvasiá, kvápas, kvėpimas, kvėptelėjimas; захватýло д. užėmė kvápa; 2. *prk.* dvelkimas; ◆ до послéднего ды́хания ligi paskutinio atódušio; ~те́льный, -ая, -ое kvėpũojamasis, kvėpávimas, kvėplĩmo, alsũojamasis, alsávimas; ды́хате́льное го́рло kvėpũojamoji gerklė, trachėja, kvėplė.

ды́шать, ды́шý, ды́шишь *eig.* 1. kvėpuoti, alsuoti, dũsuoti; д. на стекло́ pũsciotti į stiklą; д. на озя́бшие рýки pustýti, pũsciotti sušálusias rankas; тяжéло д. dvėsuoti, alsuoti, šnioruoti, švaĩkšti, šniokštiuoti, kreguoti; не ды́шь на ме́ня nepũkšnok, nekvepũok į manė; 2. *prk.* alsuoti, dvelkti; ◆ д. на ла́дан mérdėti; ~ся, ды́шится *eig. beamt.*: тяжéло ды́шится sunkũ kvėpuoti.

ды́шло, -а grážułas, (*vežimo*) rodiklis; ~во́й, -áя, -óе grážuło.

ды́яво́л, -а kipšas, vélñas, piktásis, nelabásis; ~ёнок, -нка; *dgs.* -лята, -лят velniũkas, velniũkštis; ~ьски *prv.* vélniškai; д. устáл baĩsiai pavargaũ; ~ьский, -ая, -ое vélnio, vélniškas; ~ьщина, -ы *šnek.* velniavá, velniõnė, vélnio dárbas; kebėknė, páiniava.

ды́як, -á 1. *ist.* kunigáikščio ráštĩninkas; 2. *ist.* pareigũnas, valdiniũkas, djákas; 3. *žr.* ды́ячок.

ды́якон, -а bažn. djákonas.

ды́ячо́к, -чкá bažn. (*pravoslavũ*) djačiòkas.

ды́ж||е *prv. šnek. tarm.* labáĩ, didžiaĩ; ~ий, -ая, -ее; дюж, дюжа́, дýже *šnek. tarm.* labáĩ stiprũs, stipraũs kũno sudėjĩmo, petingas; д. мужчи́на výras kaip ážuolas, žaliũkas.

дýжина, -ы tũzinas; прода́вать на дýжины pardavinėti tũzinaĩs; ◆ чéртова д. vélnio tũzinas

(trylika); не той дюжины nè tóks, kaip kitì (kitokio būdo), nè iš tų.
дюжинный, -ая, -ое niekuo nepasizėjintis, ne(i) žymūs, eilinis, visai paprastas.
дюйм, -а colis; ~бвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. colinė (*colio storumo*) lentà; 2. colinė (*colio ilgumo*) vinis; *kuop.* colinės viny; ~бвый, -ая, -ое colinis.
дюнный, -ая, -ое kōpos, kōpų; ~ы, дюн *dgs.* (*vns.* дюна, -ы) kōpos; странствующие дюны sleĩkančios(ios) kōpos.
дюра́ль, -я в., ~юмйний, -я duraliuminis.
дьягиль, -я в., ~ник, -а *bot.* švenťagaršvė, *Archan-gelica*.

дьяглица, -ы *bot. tarm.* paprastoji garšvė, *Aegopodium podagraria*.
дяденьк||а, -и; *dgs. kilm.* -нек, *naud.* -нькам dēdūlė, dēdulis; dēdė; ~ин, -а, -о dēdūlės, dēdūlio.
дяд||ин, -а, -о dēdės; ~ька, -и; *dgs. kilm.* -дек, *naud.* -дькам 1. *menk.* dēdžius; 2. *pasen.* (*bajoro sūnaus*) prižiūrėtojas; 3. *ist.* naujokų muštruo-tojas.
дядюшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам dēdūlė.
дядя, -и; *dgs. kilm.* -ей dēdė; avýnas (*motinos brolis*); женá дяди dēdienė.
дят||ел, -тла *zool. genys*, *Dryobates major*; зелёный д. meletà, *Picus*; чёрный д. genėlis; чёрный д. krākė; ~ловый, -ая, -ое genio, geninis.

Е е

евангелие, -я *bažn.* evangelija.
евангел||ик, -а evangelikas, protestantas; ~йст, -а 1. evangelistas (*menamasis evangelijos sudarytojas*); 2. evangelikas; ~йстка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам evangelikė; ~йческий, -ая, -ое evangeliku; ~йчка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам evangelikė.
евангельский, -ая, -ое evangelijos; е. текст evangelijos tekstas.
евген||ика, -и eugēnika; ~йческий, -ая, -ое eugēninis, eugēnikos.
эвнух, -а eunūchas, išdaris (*kastruotas haremo tarnas*).
евразийский, -ая, -ое eurāzinis (*Europos ir Azijos*).
еврей, -я žydas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ёек, *naud.* -ёйкам žydė; ~ский, -ая, -ое žydu, žydiškas; е. язык žydu kalbà; ~ство, -а 1. žydiškumas; 2. *kuop.* žydaĩ.
европ||еу, -ёйуа europiētis; ~изация, -и 1. (su)europinimas; 2. europėjimas.
европеизировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* (su)europinti; ~ся, -руюсь, -руешься *eig.* ir *įvk.* (su)europėti.
европéй||ка, -и; *dgs. kilm.* -ёек, *naud.* -ёйкам europiētė; ~ский, -ая, -ое 1. Europos, europinis; 2. europiėtiškas.
евста́хийев, -а, -о: евста́хьева трубá *anat.* Eustāchijaus vamzdėlis.
евхаристия, -и *bažn.* eucharistija, komūnija.
егер||ский, -ая, -ое jėgerių, jėgerio; е. полк jėgerių pulkas; ~ь, -я; *dgs.* -ри, -рей ir -рá, -рėj jėgeris (1. *pasen.* medžiotojas profesionalas; 2. *šaulių pulko kareivis*).
египетский, -ая, -ое 1. Egipto, egiptinis, egiptiškas; 2. egiptiečių, egiptiėtiškas; ♦ египетская казнь *pasen.* nepakeliama kankūnė; тьма египетская *šnek.* baisi tamsybė; египетская работа *šnek.* egiptiškas, sunkūs, vārginantis dārbas.
египто||лог, -а egiptolōgas; ~логия, -и egiptolōgija (*mokslas apie Egiptą*).

египтян||ин, -а; *dgs.* -тяне, -тян egiptiētis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам egiptiētė.
егó 1. *asm. įv.* он ir онó *kilm. linksnis*; е. нет дóма jо nērà pamie; 2. *asm. įv.* он ir онó *gal. linksnis*; я вижу е. аš jį mataũ; 3. *eina savybiniu įv.*; е. сапогі jо bātai.
егоз||а, -ы в. ir м. *šnek.* 1. vijūtkas, krutulys, krutulė, zujikas, zujikė, vyburys, nenúorama (*žmogus*), blakūtà, nepasėda, nerimàila; 2. *prk.* meilikautoja(s); ~йтъ, -ожу, -озышь *eig. šnek.* 1. nerimti, žuiti, bėginėti, nenustýgti vietoje, kužėti; 2. *prk.* pataikáuti, meilikáuti, meilintis, gėrintis, lābintis, tupinėti, lankstýtis, šunuodegiáuti.
едá, -ы 1. válgymas (*veiksmas*); пéред едо́й priėš válgant; во врéмя едý (be)válgant; пóсле едý paválgius; 2. valgis; (*gyvulių*) ēdàlas, ēdis, jōvalas; ~ть, едáл, -ла, -ло *eig. šnek.* valginėti, válgyti, *žr.* есть¹.
едвá 1. *prv.* vārgiai, suĩkiai, sù vargũ, vōs; šiaip taip; 2. *prv.* tik tik, šiek tiek, vōs tik; ко́мната е. освещáлась лáмпочкой lempūtė tik tik àpšvietė kambarj; 3. *jng.* kaip tik, lig tik, vōs tik; е. вошёл, náчал говорíть kaip tik jėjo, (tuđj) pradėjo kalbėti; ♦ е-е vos-vōs, vos-ne-vōs, vargaĩs negalaĩs; е. ли ка́жиñ, vargũ, vārgiai; е. ли не benė; е. не konė, bemāž, mažnė.
еди́во, -а *niek. šnek.* ēdàlas.
еди́м *žr.* есть¹.
еди́н||ение, -я 1. viėnijimas; suviėnijimas; 2. viėnybė, viėningumas; ~йтъ, -ню, -нишь *eig. pasen.* viėnyti, jūngti; ~йтъся, -нюсь, -нишься *eig. pasen.* viėnytis, jūngtis.
еди́ница, -ы 1. viėnetas; е. измерéния matāvimo viėnetas; 2. viėnetukas, viėnetas (*pažymys*); 3. *dgs.* kai kàs, viėnas kitas, nedaũg kàs, pavieĩnai žmōnės; то́лько еди́ницы не выполнйют плáна tik viėnas kitas, tik pavieĩnai ásmenys neįvýkdo plāno; ♦ хозяйственная е. úkinis viėnetas; штáтная е. etātas.

едини́чн||ость, -и *m.* kartiškūmas, vienatinūmas; nesikartojamūmas, vienatinūstė; *e.* явлёний reiškinīų nesikartojamūmas, vienatinūmas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно **1.** vieninis, vienkaftis, vienlinkas (*pov. siūlas*), vienitėlis, vienas; **2.** ātskiras (*pov. ūkis*); pavienis (*pov. atsitikimas*).

единобо́жие, -я monoteizmas, viendievystė.

единобо́р||ец, -рца *pasen.* imtynininkas, grumtūvininkas, grumčius; **~ство**, -а imtynės, kovā vieno prieš vieną, grumtynės, grumtūvės, galėtynės, ristynės, vieninė kovā; **~ствовать**, -твую, -твует *eig. pasen.* grumtynių, imčių eiti, imstytis, ristikis, galynėtis.

единобра́ч||ие, -я vienpatystė, monogāmija, vieninė sątuoka; **~ный**, -ая, -ое monogāminis, vienmotėris.

единове́р||ец, -рца *bažn.* bendratikys, tos pat tikybos žmogūs; **~ие**, -я *bažn.* bendratikybė, tikybos bendrūmas; **~ный**, -ая, -ое; -пен, -рна, -рно bendratikybīs.

единовла́ст||овать, -твую, -твует *eig.* vien(a)-valdžiauti, patvaldžiauti; **~ие**, -я autokrātija, vienvalda, vienvaldystė, patvaldystė, vienvaldiškūmas; **~ный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно autokrātinis, vienvaldis.

единовре́мн||о *prv.* **1.** vieną kartą; **2.** vienu kartū; **~ый**, -ая, -ое **1.** vienkaftis, vienkartinis (*pov. pašalpa*); **2.** *pasen.* vienalaikis, *žr.* одновременный.

единогла́вый, -ая, -ое **1.** vienabōkštis, vienabōnis (*pov. bažnyčia*); **2.** vien(a)galvis.

единогла́с||ие, -я vienbalsiškūmas; sutartinūmas; **~но** *prv.* vienbalsiai, vienu balsū; sutartinai; *принято e.* vienbalsiai (*visais balsais, vienbalsiškai*) priimta; **~ный**, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно vienbalsis, vienbalsiškas, sutartinis.

единоде́ржа́в||ие, -я *pasen.* monārchija, vienvaldystė; **~ный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно monārchinis, vienvaldis.

единоду́ш||ие, -я vieningūmas, susiklaūsimas, sutarimas; **~но** *prv.* vieningai, sutartinai, susiklausydami, visi kaip vienas; *e.* dėjstvovat vieningai, sutartinai veikti, susiklausyti; **~ный**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно vieningas, dermingas, sutartinis.

еди́ножды *prv. pasen.* vieną kartą, vieną sykį.

единозём||ец, -мца *pasen.* tautietis, bendratautis, vientautis, tėvynainis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -мок, -пауд. -мкам *pasen.* tautietė, tėvynainė.

единокро́вн||ый, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно **1.** *pasen.* viena tėvis, bendratėvis, vieno tėvo; *единокровные дѣти* viena tėviai (*ne vienos motinos*) vaikai; **2.** viengeitė, brōliškas (*pov. tauta*).

единолі́чн||ик, -а pavienininkas, vieniniūkas, individualinis valstietis, vienišius, pavieninis valstietis; **~ый**, -ая, -ое **1.** individualinis, individualūs, vieninis, pavienininko, pavieninis, privatus; *e.* krestjānin pavienininkas, individualinis, pavieninis valstietis; *единоличное хозяйство* individualinis, vieninis ūkis; **2.** vienas mēnis, vienvaldiškas; *единоличное управление* vienas mēnis valdymas.

единомы́сл||енный, -ая, -ое *pasen.* bendramištis, bendramānis; **~ие**, -я bendramintiškūmas, min-

čių bendrūmas, vienodūmas, pažiūrų vienodūmas, sutarimas.

единомы́шленн||ик, -а **1.** bendramištis, bendramānis, vienmištis; **2.** bendriniūkas; šaliniūkas.

единонаслѣ́дие, -я *teis.* viso turto pėrėjimas vyresniājam sūnui (*paveldėjimo keliu*).

единонача́л||ие, -я vienvaldiškūmas; **~ьник**, -а *pasen.* vienvaldys.

единообра́з||ие, -я vienodūmas, vientisūmas, vienaityiškūmas, *žr.* однообразие; **~ный**, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно vieningas; vientisas, vienaitytis, *žr.* однообразный.

единопле́мнн||ик, -а tautietis, gentāinis; **~ица**, -ы tautietė, gentainė; **~ый**, -ая, -oe tos pat tautos, genties.

единоро́г, -а **1.** *zool.* (*jūrų žinduolis*) narvālas, *Monodon monoceros*; **2.** *pasen.* hāubica.

единоро́дн||ый, -ая, -oe; -ден, -дна, -дно *pasen.* vienuotis, vienatūris, vienātinis (*sūnus, dukė*).

единосу́щн||ый, -ая, -oe; -шен, -шна, -шно *bažn.* vienaėsmis, vienaėsmiškas, tas pat, vienōs esmės.

единоуто́рбн||ый, -ая, -oe; -бен, -бна, -бно *pasen.* vienōs mōtinis (*ne vieno tėvo*), bendramōtis, vienamōtis; *единоуто́рбные братья* bendramōčiai brōliai.

еди́нствени||о *prv.* vien tik, išimtinai, tikta; vienitėliai; *мы обяза́ны e.* emų mės dėkingi vien tik jām; *e.* возмо́жный выход vienitėlė galimā išeitis; **~ый**, -ая, -oe; -вен, -венна, -венно **1.** vienitėlis, vienātinis, pāts vienas; *e.* сын vienitėlis, vienātinis sūnus, vienuotis, tėvynaitis; **2.** *pasen.* išimtinis, upatingas, nepaprastas; **◆** *еди́нственное число gram.* vienāskaita.

еди́нство, -а vienybė, vieningūmas, vienūmas, vienvė, sutartinūmas, neišskiriamūmas; *e.* теорії и пра́ктики теорijos ir práktikos vienybė, neišskiriamūmas.

еди́ный, -ая, -oe; *еди́н*, -а, -о **1.** vieningas; beidras; *e.* фронт vieningas frōntas; *еди́ное целое* vieninga visumā; **2.** vienas, vienui vienas; vienitėlis; *все до еди́ного* visi lig vieno, aliāi vieno visi; *ни еди́ной ду́ши* nė vieno žmogaus; **◆** *все еди́но* vis viena, vis tiek.

еди́те *žr.* есть¹.

едк||ий, -ая, -oe; *едок*, *едка*, *едко* **1.** *эдūs*, *дагūs*, *гайлūs*, *гайзūs*, *šaižūs*, *astrūs*, *aitrūs*; *e.* *запах* *astrūs kvāpas*; *e.* *натрий chem.* *натрий* *šarmas*, *гайлūsis nātris*; **2.** *prk.* *kandūs* (*žodis*), *dygūs*, *įgeliantis*, *įgilūs*, *pašaipūs*, *aitrūs*; **~о** *prv.* *даgiai*, *kañdziai*; **~ость**, -и *m.* **1.** *гайлūmas*, *эдūmas*, *дагūmas*, *kandūmas*; **2.** *prk.* *дагūmas*, *dygūmas*, *kandūmas*, *pašaipūmas*, *aitrūmas*; *dygi pastabā*, *dygībė*.

едо́к, -а *vālgytojas*, *valgōvas*.

еду́ *žr.* ехать.

едун, -а *šnek.* **1.** *rijūnas*, *ėdrūnas*, *ėdūnas*, *kamšlūs*, *rijuōklis*; **2.** *na menā e.* *напāл аš sōtj pāmečiau*.

едучий, -ая, -ee; *еду́ч*, -а, -е *pasen.* **1.** *эдūs*, *дагūs* (*pov. akmenėlis*); **2.** *prk.* *dygūs*, *kandūs*.

едче **1.** *bdv.* *едкий aukšt. l.*; **2.** *prv.* *едко aukšt. l.*

едят *žr.* есть¹.

ѐж, ежа *zool.* ežys, *Erinaceus*; морскóй ѐ. jūrinis ežys, *Echinus*.

ѐжа, -и *bot.* šunžolė, *Dactylis*.

ежевечѐрный, -ая, -ее kasvakāris, kiekvieno vākaro.

ежевѝ||ка, -и *bot.* gėrвуogė, gėrvauogė, gėrvena, *Rubus caesius*; *kuop.* gėrвуogės, gėrvauogės; ~чник, -а gėrvуogųnas; ~чний, -ая, -ое gėrvуogių, gėrvauogių, gėrvуoginis.

ежебóдн||ик, -а mėtraštis, kasmetinis leidinys; ~о *prv.* kasmėt, pamečialis; ~ый, -ая, -ое kasmetinis.

ежеднѐвн||о *prv.* kasdien; ~ый, -ая, -ое kasdieninis, kasdienis; ежедневная газѐта diėnraštis.

ежеквартáльный, -ая, -ое kasketvĩrtinis.

ѐжели *jng. pasen. šnek.* jėigu, *žr.* ěсли.

ежемѐсячн||ик, -а kasmėnesinis (*žurnalas*), mėp-raštis; ~о *prv.* kās mėnuo, pamėnesiui; ~ый, -ая, -ое mėnesinis, kasmėnesinis; е. взнос mėnesinis mokesčtis; е. журнал mėnesinis žurnalas, mėnraštis.

ежемину́тн||о *prv.* kās minútė; kās valandėlė; ~ый, -ая, -ое 1. kasminũtinis; 2. nepaliáujamas, nuolatinis, tolydinis.

еженедѐльн||ик, -а saváitraštis; ~о *prv.* kās saváitė; ~ый, -ая, -ое kassaváitinis, saváitinis.

еженóщн||о *prv.* kasnākt; ~ый, -ая, -ое kasnak-tinis.

ежечáсн||о *prv.* kās valandā; ~ый, -ая, -ое 1. kas-valandinis, kās valandā (i) vỹkstantis; 2. nuolatinis, nepaliáujamas.

ѐжик, -а *zool.* ežiũkas, eželis; ◆ пострѝчься ѐжи-ком trumpai nusikiĩpti (pláukus), nusikiĩpti ežiũkũ.

ѐжить, ѐжу, ѐжишь *eig. šnek.* krũtinti, trũkčioti, gũžčioti (*pvz. pečiais*); raukýti (*pvz. veidą*); ~ся, ѐжусь, ѐжишься *eig.* 1. gũžtis, gaũžtis, trũktis (*jaučiant šaltį*); riėstis, raũktis, šiũrpti (*apie odą*); 2. *prk. šnek.* búkštauti, nedrĩsti, varžýtis, drovėtis; svyrũoti, dvejóti.

ѐжиха, -и ěžio patėlė, ežė.

ѐжóвик, -а *bot.* dyglũtis (*grybas*), *Hydnum*.

ѐжóвина, -ы 1. ěžio gũžtā; 2. eženā.

ѐжóвник, -а *bot.* rietmėnė, *Echinochloa*.

ѐжóвый, -ая, -ое ěžio, ežinis; ежóвая травá *bot.* ežeinis, eženis, *Echium*; ◆ держáть корó-л. в ежóвых рукавѝцах kā kietai, kũmštyje suspáudus laikýti, žiaũriai, griežtai sũ kuó elgtis.

ездá, -ы vážiāvimas, vážiũotė, vážinėjimas; keliõpė; верхóвая е. jojimas, jõtė; во врѐмя ездá vážiũojant, jójant.

ѐзд||ить, ѐжду, ѐздишь *eig.* 1. vážiũoti, vážinėti; е. верхóм jóti, jodinėti; е. на автомобилѐ vážiũoti automobiliũ; е. по желѐзной дорóге vážiũoti geležinkelĩu; е. на лыжах slidinėti; 2. *prk. šnek.* slānkioti, smukinėti; sliũkti; ~ка, -и vážiāvimas, привѐсти в однũ ездку parvėžti vienu vážiāvimu; верхóвая е. jojimas; ~овóй, -áя, -óе 1. vážiũojamasis; 2. -óро *dkt. kar.* vežėjas; ~óк, -á 1. raĩtininkas, raĩtelis, raĩtuólis; vážiũotas keleivis; 2. vážiũotojas; jojikas.

ежá||льи, -ая, -ое *šnek.* 1. pravažinėtas, prajodinėtas (*arklys*); 2. pravažinėtas (*kelias*); 3. daũg

keliāves, vážinėjes (*žmogus*); ~ть, *esam. nėra; bit.* -áл, -а, -о *eig.* vážinėti, *žr.* ěздить.

ѐжженный, -ая, -ое; -жен, -а, -о 1. (iš) vážinėtas, įvažinėtas (*kelias*); 2. prajodinėtas, pravažinėtas (*arklys*).

ѐй *žr.* она.

ѐй-бóгу, ѐй-ѐй, ѐй-же-ѐй *šnek.* dievāž, dievaži, kaip manė gývą matai, mātote; tikrai, iš tikrũjũ, iš tiesũ.

ѐк||ать, -аю, -аешь *eig.* tuksėti, tvaksėti, plastėti, imti plákti; cėrдуе ěкает širdis tvāksi; ~нуть, -ну, -нешь *įvk.* sutvaksėti, tvaksteleti, krũptelėti, suplastėti, sutuksėti; cėrдуе ěкнуло širdis krũptelėjo, sutvaksėjo, suplastėjo.

ел, ѐла *žr.* есть¹.

ѐле *prv.* võs; tik tik, varģiai, sũ dideliu varģũ; ◆ ѐле-ѐле vos-ne-võs, varģais negalaĩs, võs võs; е. жив (е. живóй) võs gývas, menkaĩ gývas, pāslikas, lėisgyvis; ѐле-ѐле душá в тѐле *šnek.* а) lėisgyvis, menkā dvėsā (*vos begyvas*); б) susėņes, atpriũšes.

ѐлевый, -ая, -ое *pasen. žr.* еловый.

ѐлѝй, -я 1. *bažn.* aliėjus; 2. *prk.* pagũoda, nuraminimas, balzāmas; ~ный, -ая, -ое 1. *bažn.* aliėjaus, aliėjinis; 2. *prk.* šventėiviškas, davākiškas, šventakũpriškas; šventakũpris; 3. *prk.* saldũs, saldutėlis; saldliežũviškas, pataikáujamas; елѝное выражение лицá pataikáujama vėido išraiška; говорѝть елѝным рóлосом kalbėti saldžiũ balseliũ, saldliežuváuti.

елепома́зание, -я *bažn.* patepimas švęstũ aliėjum.

елеосвящá||ать, -áю, -áешь *eig. bažn.* paskutinį patepimā dúoti; ~ѐние, -я *bažn.* paskutinis patepimas (*prieš mirtį*).

елѝко *prv.*: е. възможно (мор) kiek gālima, kiek pajėgdama(s), pagal išgalę, kiek galėdama(s).

ѐлка, -и; *dgs. kilm.* ěлок, *naud.* ěлкам 1. eglūtė, egláitė; Новогóдняя ѐ. Naujũjũ mėtũ eglūtė; 2. ěglė; ◆ ѐлки-пáлки (ѐлки зелёные) *šnek. vulg.* tegũl gālas ráuna; põ velniũ.

ѐлкий, -ая, -ое *šnek.* laiškũs, gaižũs (*pvz. sviestas*).

ѐло *žr.* есть¹.

ѐловый, -ая, -ое ěglės, ěglinis, ěgliũ; е. лес ěgliũ miškas, eglýnas; еловáя ветвь eglĩšakė; ◆ голóвá еловáя *šnek. vulg.* kvailỹs, žioplỹs.

елóзить, -óжу, -óзишь *eig. šnek.* šliáuzioti, ropóti, rėpióti, rũžlinti, vėžlióti.

ѐлоч||ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. eglūtė, eglėlė, egláitė, eglýtė, eglũžė; 2. *eina prv.*: вышивáть ѐлочкой (ѐлочками, в ѐлочку) (iš)-siuvinėti eglūtė; ~ный, -ая, -ое eglũtės; ѐлочные украшения eglũtės papuošalai, puóšmenos.

ель, -и *m. bot.* ěglė, *Picea*.

ѐльник, -а (-у) 1. eglýnas; 2. eglĩšakės.

ѐмк||ий, -ая, -ое; ѐмок, ѐмка, ѐмко talpũs, imlũs; ~остный, -ая, -ое *fiz.* talpũmo, talpũminis, imlũmo, imlũminis; ~ость, -и *m.* talpũmas, imlũmas; talpā.

ендовá, -ы 1. *ist.* āsinis (*plačiągurklis indas su snapu*); 2. *tech.* taĩplatakis.

енóт, -а *zool.* enòtas, meškėnas, *Procyon lotor*; ~овый, -ая, -ое enòto, enòtinis, meškėno, meškėnũ; енóтовая шýба meškėnenos.

епанча́, -й *ist.* japončią (*platus apsiaustas*), skraistė, argaūbtė.

епархиальный, -ая, -ое *bažn.* vyskupijjos.

епархия́, -и *bažn. (pravoslavų)* vyskupijà, vyskupystė.

еписко́п, -а *bažn.* vyskupas; ~опат, -а *bažn.*

1. *kuop.* vyskupaĩ; 2. vyskupijà; ~опия, -и *bažn.* vyskupijà; ~опский, -ая, -ое *bažn.* vyskupo;

~опство, -а *bažn.* 1. vyskupo vardas, láipsnis; 2. vyskupystė; 3. vyskupavimas.

епитимья́, -й; *dgs. kilm.* -мий *bažn.* tytinė bausmė (*pasninkas, maldos*).

епитрахиль, -и *m. bažn. (kunigo)* stulà.

эра́, -ы *v. šnek. pasen.* palaidūnas, vėjavaikis.

ерала́ш, -а 1. *šnek.* pàiniava; netvarkà, arktà; sąmyšis; 2. *pasen.* tóks kórtų lošimas.

ерепе́ниться, -нюсь, -нишься *eig. šnek.* atkaklaui, spirtis, ožiūotis, niřsti, niřti.

эре́льс, -и *m. 1. bažn.* erėzija, klaidatikystė; 2. *prk.* paklydimas, nukrypimas; 3. *šnek.* nesàmonė, niėkai; ~тик, -а *bažn.* erėtikas, klaidatikis.

еретический, -ая, -ое *bažn.* erėzinis, erėtiřkas, klaidatikis; erėzijos; ~тво, -а *žr.* ересь.

еретичка́, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *bažn.* erėtikė, klaidatikė.

э́рзатъ, -аю, -аешь *eig. 1.* nenusėdėti (*ramiai*), trintis vietoje, tvarsýtis, kukřtūotis, rūzgintis, mūistytis, nenustýgti, nerimti vietoje, máltis; 2. smukinėti, smukčiėti.

э́рик, -а *pràtakas, pròtaka;* jungiamasis kanàlas.

ерма́к, -а *tarm. gírų* akmuo, kūlis, gírnapusė, gírnakmenis.

ермо́лка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *řlikė, řařbaudà, řařdangà.*

э́рник, -а *tarm. kūlýnas, brūzgýnas, brūzgai.*

э́рни|к, -а *šnek.* palaidūnas, patvirkėlis; ~чать, -аю, -аешь *eig. šnek.* vėjavaikiàuti, savavaliàuti, išdykàuti, daužýtis; paleistuvàuti.

эро́шить, -шу, -шишь *eig. šnek. (plaukus)* řiàušti, draikýti, tarřýti, vėlti, pūdaloti; ~ся, -ится *eig. šnek.* řiàuštis, řiurti, tarřýtis; stýroti.

эро́шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* pasiřiàušėlis, řiurpa, kùtvaila, kùtvėla.

ерунд|а́, -ы *šnek. 1.* nesàmonė, niėkai, tūřčias daĩukas; говорить (плестй) ерунды niekūs taũkřti, kalbėti; 2. meėkniekis, niėkas, niėkis; ~овский, -ая, -ое *šnek., ~овый, -ая, -ое šnek.*

1. kvaĩlas, tūřčias, paĩkas, avigalviřkas; 2. niėkniekiřkas, niėkų (veřtas), tūřčias.

э́рш¹, ерша́ 1. *zool.* pūgžlýs, pūžas, egžlýs, purslýs, pūkis (*žuvis*), *Acerina cernua*; 2. *šnek. prk.* „ožýs“, užsispyrėlis; 3. řepetýs (*lempų stiklams valyti*); 4. *tech.* dýgliavinė, iėkaras.

э́рш², ерша́ *šnek.* degtinėš iř alaūs miřinýs.

э́ршик, -а 1. pūgžliukas; 2. (*řautuvo*) řepetukas.

ершистый, -ая, -ое; -шйст, -а, -о *šnek. 1.* pasiřiàušėš, pařiurėš, řiurpsantis, stàčias stóvintis (*plaukai*); 2. *prk.* atkaklūs, užsispyrėš.

ершйтъ, -шý, -шйшь *eig. 1. žr.* ерошить; 2. gantýti, gantėti (*vinims rantelius*); ~ся, -шýсь, -шйшься *eig. šnek.* řiàuštis, řeriūs statýti; karřčiūotis, spirtis.

ершóвый, -ая, -ое pūgžlio, pūžo.

ершóм *prv. šnek.* řepetėliū, ežiukū, řiurpiřkai (*kirptis*).

есау́л, -а (*kazokų pulko*) esaulas.

э́сли *jng.* jėi, jėigu, kàd; e. хочешь, я это сделаю jėi tū nóri, àř tàt padarýsiu; я сегодня поеду, e. бы даже řel doždь àř řiañdien važiūosiu,

kàd iř lietūs lýtu; ♦ e..., to... tuò tárpū..., kaĩ...; é. (и) не..., to kàd iř nè..., taĩ beñt, bėtgĩ...; что, éсли (бы)?.. õ gál, kàd taĩp?..

есте́ственник, -а gamtiniřkas; ~ница, -ы gamtiniřkė.

есте́ственно *prv. 1.* natūraliai, paprastai, laisvai; он дёржит себя e. jis laikosi paprastai; 2. savàime, žinoma, supràntama; это произошлò e. taĩ įvyko savàime; 3. *eina tariniu* natūrali; это вполнè e. taĩ visàĩ natūrali.

есте́ственнонаучный, -ая, -ое gamtāmokslinis, gamtòs mòksly.

есте́ственн|ость, -и *m.* natūralumas, paprastumas, laisvumas, nedirbtinumas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно 1. gamtòs (*pov. reiřkinys*), gamtinis; естествонные борàтства страны řaliė gamtòs tuĩtai; естествонные науќи gamtòs mòkslai;

естествонная истòрия *pasen.* gamtòs mòkslas; естествонная нàдобность gamtinis reĩkalas (*fi-ziologinis reĩkalas*); 2. natūralūs, savàiminis; prigimtinis; естествонное состояние prigimtinis bũvis; естествонное прàво prigimtĩnė tėisė; естествонное рàвенство людєй prigimtĩnė žmonių lygýbė; e. ход вещей natūrali reĩkalo eigà; 3. pàprastas, laisvas, nevaržomas, nedirbtinis, natūralūs; e. жест laisvas, natūralūs gėstas; ♦ естествонным образом žinoma, àiřku, supràntama; e. отбòр gamtĩnė atranka.

естество́, -а 1. *pasen.* gamtà; prigimtis; жєнское e. mòteriřkoji prigimtis; кàждое живòтное живёт по естеству своему kiekvienas gývis gyvėna pagal sàvo prigimtį; 2. *šnek.* esmė; e. вопроса klàusimo esmė; ~вед, -а gamtiniřkas; gamtòs mòkslo mòkytojas, dėstytojas; ~ведение, -я, ~знàние, -я gamtòs mòkslas, gamtāmokslis, gamtòtyra; ~испытàтель, -я *v.* gamtòs tyrėjas, tyrinėtojas, gamtiniřkas.

есть¹, ем, ешь, ест, едїм, едїте, едят; *būt.* ел, ёла, ёло *eig. 1.* vàlgyti; мне хочется e. àř nòriu vàlgyti; он ест за троїх jis už tris atvàlgo, jis vàlgo už tris; мне не ётся mán neĩna, nėlenda vaĩgis; поедòм e. естè ёsti; кто не работает, тот не ест kàs nedirba, tàs nevàlgo; 2. ёsti (*apie gyvulius*), žėbėti; 3. gràužti, ёsti (*pov. řuģtis*); дым ест глаза; dūmai gràužia akis; ♦ e. глазами akimis rýti.

есть² *vksm.* «быть» *esamojo laiko 3 vns.* asmuo urà; ♦ e. то e. l kuř nebũs!; как e. visàĩ kaĩp; чудàк и e. l keistuòlis iř esi!; как e. ничерò не пòнял visàĩ niėko nesupràtau; так и e. l iř tikrol; e. такòе дèло *šnek.* geraĩ, puikū, sutinkū, padarýsiu; у тебя e. tū turi; тò e. taĩ urà, atseit, tàriant.

есть³ *kar.* klausai!; e., товàрищ начальниќ! klausai, draugas viřšininke!

ефёс, -а (*kardo*) rankenà, kardàrieřis.

ефре́йтор, -а grandinis, jefreĩteris.

эхать, еду, едешь *eig.* 1. važiuoti, braukti, vykti; тихо е. palengvą važiuoti, kramėnti; е. верхом joti; е. на парохде plaukti gárlaiviu; е. на автомобиле važiuoti automobiliu; 2. *prk. šnek.* slýsti, slinkti; slidinėti; гáлстук едет нá бок kaklaryšis sleika į šoną; очень скользко — ноги так и едут в разные стороны labai slidu — kójos tik slidinėja į visàs pusės; ♦ тйше едешь, дáльше б́удешь neskubdm toliau nuvažiuos; дáльше эхатъ н́куда jau gálas; blogiau nebegali būti.

ехида, -ы *šnek.* piktaliežuvis, pikčiurna, klastiniškas, gyvātė (*blogas žmogus*).

ехидна, -ы 1. echidna (*zool. 1. Australijos gyvatė, angis; 2. žvėrelis; Echidna aculeata*); 2. *prk. žr.* ехида.

ехид||ничать, -аю, -аешь *eig.* pikčiurniškai, sarkastiškai, dūgiai kalbėti; kitam ką pikta iš pasalų

darýti; klastingam būti, pikta! juoktis, elgtis; piktdžiugiuti; **~ный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. pikčiurniškas, sarkastiškas, gyvatiškas, tulžingas, kandūs, dygūs; 2. vylingas, suktas, klastingas; **~ство**, -а piktumas, sarkazmas, tulžingumas, piktà ironija; **~ствовать**, -твую, -твуеть *eig. žr.* ехидничать.

ешь *žr.* есть¹.

ещё *prv.* 1. dár; be to, daugiau; дайте е. dúokite daugiau, dár dúokite; е. хочý dár nóriu; 2. kol kàs, lig šio laiko, dár; мóлод ты е., чтоб кырýt rúkýtì tù dár peř jáunas esi; нёт е. kol kàs nè, dár nè; 3. jau; у́ехал е. нед́елю назáд išvažiavo jau priš saváite; ♦ е. бы кур nè, žinoma, kodėl nè; е. и е. daugiau iř daugiau, dár iř dár; всё е. vis dár; вот е.! tó betrúko!; е. ничерó та! dár niėkis, (ta!) dár pusė bėdос

Ж ж

ж *vartojamas vietoj «же» po žodžių, užsibaigiančių balsiu, pvz.:* я ж ничерó не з́наю (ò) áš piėko nežinau; когó ж люб́ить? ká gi mylėti?; ну так что ж? nà, ta! kàs?, *žr.* же¹ iř же².

жаба¹, -ы *zool.* rūpūžė, krūpė, pamatinė, *Bufo vulgaris*; пятнистая ж. dėmėtoji rūpūžė.

жаба², -ы *med. pasen.* anginà; грудная ж. širdiės, krūtinių anginà, *Angina pectoris*.

жаберный, -ая, -ое žiaunų, žiauninis; жаберные животные žiauniniai gyviai.

жабий, -бья, -бье rūpūžės, rūpūžinis, rūpūžių.

жабик, -а *bot. tarm.* vikšris, *Juncus*.

жабник, -а *bot.* pikūnė, *Filago*.

жабный, -ая, -ое *med. pasen.* anginos, angininis.

жабрёй, -я *bot.* aklė, *Galeopsis*.

жабры, жабр *dgs.* (*vns.* жабра, -ы) žiaunos; ♦ взять (брать) за ж. *šnek. vulg.* paĩmti už pakarpōs; veřsti ká darýti.

жаворонок, -нка *zool.* vieversys, vyturys, čiviriukas, *Alauda arvensis*; хохлатый ж. kuodys, sąšlavukė; лесной ж. lygūtė, *Lullula arborea*.

жадина, -ы *v.* iř *m. šnek.* godišius, šykštūnas, gōbšas, šykštuolis, gōbšuolis, godišė, šykštūnė, gōbšė, šykštuolė.

жаднеть, -ёю, -ёешь *eig. šnek.* godėti, godyn eiti, godesniám darýtis.

жадничать, -я *šnek.* goduliávimas, gōbšávimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* gōbšauti, gōbėtis, godėtis, goduliauti.

жади||о *prv.* 1. gōdžiai, gōbiai; 2. *prk.* įtemptai, susidomėjus; gōdžiai; ж. слýшать įtemptai klausýtis; **~ость**, -и *m.* godūmas, gōbšūmas, godulys, gōbūmas, gōbulys, gōbšybė, gōdas; pōtroškis, šykštūmas; ♦ с жадностью įtemptai, idėmiai; aistringai, susižavėjęs; **~ый**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно godūs, gōbšūs, gōbūs, godulingas, daugianbris, didelį akių; жаден к деньгáм go-

dūs pinigų; ж. до едý едрūs, rajūs (*apie gyvulį*); valgūs (*apie žmogų*).

жадюга, -и *žr.* жадина.

жажд||а, -ы 1. troškulys, troškis; испытывать жажду tróšksti, jausti tróskulį; утолить (утолять) жажду atsigėrti, tróskulį (nu)malšinti; вызы-вать жажду tróškinti, kėlti tróskulį; 2. *prk.* troškimas, pōtroškis, geismas; ж. счастья láimės troškimas; **~ать**, -ду, -дешь *eig.* 1. *šnek.* tróšksti, troškuoti, būti ištroškus; 2. *prk.* geisti, tróšksti, goruoti; **~ущий**, -ая, -ее tróškstantis, goruojas, ištroškęs; ж. чужого svetnorà.

жакёт, -а, **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *pasen.* švařkas, žakėtas.

жакт, -а (жилищно-арендное кооперативное товарищество) kooperatinė būtų nuomojimo bendrovė.

жалейка, -и; *dgs. kilm.* -ёек, *naud.* -ёйкам ragėlis, dūdėlė.

жалеть, -ёю, -ёешь *eig.* 1. gailėti(s), gailauti, širdį sopėti, griauštis; я жалёю о потере дрыра širdį sópa, netėkus draugo; 2. (ap)gailėstauti, griauštis, gailėtis; я жалёю по поводу вáшего несчастья gailėstauju dėl jūsų neláimės; 3. gailėti(s), tausoti; ж. себя saugotis, nepėrsidirbti, rūpintis savimi, sávo sveikatà; ж. д́енер gailėti(s) pinigų, tausoti pinigus; 4. *tarm.* mylėti; жалей да жалýй mylėk iř geřbk.

жалить, -лю, -лишь *eig.* gulti, dilgyti, gėlti, kásti, kirsti (*apie bitę, dilgėlę iř pan.*); gildyti, vėrti (*širdį*).

жалиться¹, -люсь, -лишсь *eig. šnek. tarm. žр.* жалить.

жалиться², -люсь, -лишсь *eig. tarm.* skųstis, bėdóti, bėdavoti, guodžiotis.

жал||кий, -ая, -ое; -лок, -лкá, -лко 1. pasigailėjimo vėrtas, pasigailėtinas, nusųsęs; 2. gailūs (*pvz. daina*), graudingas, aisūs; 3. skurdūs (*pvz. gyvenimas*), nuskaręs (*pvz. drabužis*), pániekos

veřtas, meřkas, niekingas; ~o 1. *prv.* gailiai, graudingai, graudžiai; 2. *prv.* pasigailėtinai; 3. *et-na* tariniu gaila; мне егo ж. mán jō gaila; мне егo стáло ж. mán jō pagaילו.

жáло, -а 1. (*bitės*) gylės, geluonis; 2. smailagalės, smailgalės, smailė (*pvz. adatos*); ášmenys (*pvz. dalgio, peilio*).

жáлоб||а, -ы 1. skuñdas; подáть жáлобу paduoti skuñdą; 2. nusiskundimas, guodimasis, nuoskunda; ~ить, -блю, -бишь *eig. šnek.* gáilinti, gaudėnti, gaudinti; ~иться, -блюсь, -бишься *eig. šnek.* skųstis, aimanuoti; ~ливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о *žr.* жалостливый.

жáлоб||но *prv.* grauđžiai, gailiai; ~ный, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно 1. skuñdo, skuñdu; nusiskundimo; жáлобная книга skuñdu knyga; 2. gaudūs (*pvz. balsas*), graudingas, gailūs, gūdūs, aisūs, skriaudūs; ~щик, -а skundėjas, skundikas; ~щица, -ы skundėja, skundikė.

жáлованный, -ая, -ое 1. *ist.* (pa)dovanotas, dvanotinis; жáлованная грáмота privilegijų rāstas; 2. -ого *dkt. pasen.* apdovanotas(is).

жáлованье, -я 1. algà; 2. *pasen.* dovanà; átmokestis.

жáловать, -лую, -луешь *eig. 1. pasen.* (ap)dovanoti; 2. *šnek.* rodyti dėmesio, gerbti, būti maloningam; начальник егo бчень жáлуеt viršininkas jám угá labai maloningas; 3. *pasen.* lankyti; он рéдко к нам жáлуеt jis retai mūs lañko; ~ся, -луюсь, -луеься *eig. 1.* skųstis, nusiskųsti, bėdoti, dejuoti, guostis, guodžiotis; ж. на боль голoвы nusiskųsti galvōs skaudėjimui; 2. įskųsti, apskųsti; ж. на обидчика в суд (ap)skųsti įžeidėja teismui.

жалонóсный, -ая, -ое tūrintis gylį, gėluonį.

жалостлив||ость, -и *m.* gailestingumas, gailingumas; gaudis; ~ый, -ая, -ое; -лив, -а, -о *šnek.* gailestingas, gailiaširdis, gailingas, graudingas.

жáлост||но *prv.* gailiai, grauđžiai; skuđžiai; ~ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *šnek. 1.* graudingas, gaudėnamas, gaudūs, gailūs (*pvz. ašaros*), skurdūs, skriaudūs (*pvz. balsas*); 2. užjaūčiantis, gailestingas, gailinamas, apgailestaujamas; ~ь, -и *m.* gailestis, gailesys, gailysta, gaudis, gaudulys, grūsmė, gailà, pagailà; возбуждáть ж. gáilinti.

жаль 1. *beasm. eina tariniu* gaila; ж. брáта gaila brólio; мне ж. тебá mán tavēs gaila; мне стáло ж. тебá mán tavēs pagaילו; емý ж. кускá хлéба jám duonos kásnio gaila; 2. *ít.* dejá, gaila.

жáльный, -ая, -ое gýlio, geluoniės, geluoninis.

жáльче 1. *bdv.* жáлкий aukšt. l.; 2. *prv.* жáлко aukšt. l.

жалюзй *nkt.* žaliuzi, žaliuzės.

жáмк||ать, -аю, -аешь *eig. šnek. 1.* spáusti, slėgti, gniáuzti; 2. įaunoti; ~нуть, -ну, -нешь *ivk. šnek.* spūstelėti, suspáusti, sugniáuzti, sukąsti.

жандáрм, -а žandāras; ~ерия, -и žandarmėrija; ~ский, -ая, -ое žandārų, žandariškas; žandarmėrijos.

жанр, -а žánras.

жáнровый, -ая, -ое žánrinis.

жар, -а, о жáре, в жарý, на жарý; 1. kaitrà, karštis, įšylis, dagà, karštumas; ж. свалил kaitrà atslūgo; солнечный ж. sáulės įšylis; 2. (*kūno*) karštis, karščiavimas; больно́й в жарý ligonis karščiuoja; 3. *šnek.* žarijos; pirksnys; выгребáть ж. (iš)žeřti žarijās; 4. *prk.* įkarštis, kaitulys, įnykis, aistrà, užsidegimas; ♦ задáть жару duoti pipirų, surengti pirtį; чужими рука́ми ж. загребáть svetimomis rañkomis žarijās žarstyti.

жарá, -ы (*vasaros*) kaitrà, šutrà, dagà, kepetis, karštymetis, įkaitis, kaitrūmas, karštis.

жаргóн, -а žargonas; ~ный, -ая, -ое žargoninis.

жардиньэрка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам žardinjėrė, pintinėlė, dėžutė (*kambarinėms gėlėms*).

жáрево, -а *pasen. tarm.* kepsnys.

жáрен||ие, -я *žr.* жаренье; ~ое, -ого *dkt. pasen.* kepsnys, *žr.* жаркóе; ~ый, -ая, -ое kėptas, spirgintas; жареная говядина kėptà jáutiena, jáutienos kepsnys; ~ье, -я 1. spirginimas, kėpimas; 2. skrudinimas.

жáрить, -рю, -ришь *eig. 1.* kėpti, čirškinti, spirginti; 2. sprąginti, skrudinti, grūdinti (*žirnius, kavą, grūdus*); 3. šutinti, kaitinti, kėpinti; 4. *prk. šnek.* dróžti, kurti, skusti, dulkėti, bėgti, nėrti; smařkiai, greit kà darýti; дождь жарит lietus pila; ~ся, -рюсь, -ришься *eig. 1.* kėpti, čirškintis, spirgėti; spirgti; 2. *šnek.* kėpintis, kaitintis, dėgintis (*saulėje*); 3. skrusti, gruzdėti, šusti.

жарйща, -и *šnek.* didelis karštis, kaitris, kepetis, kepėnė; degatis.

жáрк||ий, -ая, -ое; -рок, -ркá, -рко 1. kárštas, kaitrūs, kaitrótas, įkaitės; ж. день kaitri diena; ж. пояс земли *geogr.* karštóji žemės juosta; жаркая порá karštymetis; жаркие страны trópinės šálys; 2. *prk.* aistringas, liepsningas, ugningas; smarkūs, įtemptas, kárštas; ж. бой kárštas, krūvinas, įtemptas mūšis; ~o 1. *prv.* karšta; 2. *prv. prk.* aistringai, ugningai, smařkiai; 3. *eina tariniu* káršta; в кóмнате ж. kambaryje káršta.

жаркóе, -óро *dkt.* kepsnys, kepėnė.

жарóвня, -и; *dgs. kilm.* -вен, *naud.* -вням 1. gōrė (*indas su žarijomis*); 2. žarijų krosnėlė; 3. *tech.* kaitintuvas.

жаровóй, -áя, -óе kaitrōs, kaitrinis; жаровáя труба *tech.* kaitróvamzdis; ж. утóр anglinis lygintuvas.

жарóк, -ркá *šnek.* karščiukas, karštėlis, karščiavimas; у ребёнка появилсá ж. vaikas pradėjo kiek karščiuoti.

жаропонижáющий, -ая, -ее *med.* karštį mąžinantis, karščio mąžinamasis.

жаро||прóчный, -ая, -ое mechāniškai atsparūs kaitrai; ~стойкий, -ая, -ое chėmiškai atsparūs kaitrai; ~трубный, -ая, -ое: ж. котёл *tech.* kaitrāvamzdžių kátilas; ~упóрный, -ая, -ое *žr.* жаростóйкий; ~устóйчивый, -ая, -ое atsparūs kaitrai.

жар-птйца, -ы *poez.* žiburiuotas paũkštis (*pasako-se*).

жáрче 1. *bdv.* жаркий aukšt. l.; 2. *prv.* жарко aukšt. l.

жарынь, -и *m. šnek.* kaitrà, karštis, šutrà, kepėnė, tvankumas.

жасмин, -а *bot.* jazminas, jazminai; дикий ж. myliuotis, *Philadelphus*; **~ный**, -ая, -ое jazminių, jazmino.

жатыла, -ы piūtis, rugiapiūtė, javapiūtė; dagà; **~енный**, -ая, -ое 1. piaunamasis, kertamasis; жатвенные машины kertamosios mašinos, javāpiovės; 2. piūtis.

жатка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам žemd. kertamóji (*mašina*), javāpiovė.

жаты¹, жну, жнёшь *eig.* (*javus*) piąuti, kiřti, dagóti.

жаты², жму, жмёшь *eig.* 1. spąusti, mýgti, maigyti, slėgti, gniáužti, veřžti; canór жмёт нору bątas spąudžia, mýga kóją; жму вáшу рýку spąudžiu júsų rañką; 2. trėkšti, tráiškyti; ж. сок trėkšti sùltis; 3. *prk.* éngti, spąusti; **~ся**, жмусь, жмёшь-ся *eig.* 1. tráuktis, gūžtis; spąustis; 2. glaūstis, glaustýtis, spąustis, šliėtis, šlaistýtis, tértis, brúktis, veřžtis; 3. *prk.* šykštėti, šykštąuti; жмётся да дёньги кóпит šykštąuja iř pinigų kráuja; 4. *prk.* varžýtis, gėdytis, svyrúoti, nesirýžti; жáлся, не зная, что отвётить gėdinosi, varžėsi, nežinódamas, ká atsakýti.

жбан, -а (*medinis*) ąsótis sù dangčiù, girókštas. **жвákать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* čėpsėti, pakšėti (*lūpomis*), žlepsėti, vėplėnti.

жвáло, -а *džn. dgs.* жвáла, жвал *zool.* (*vabzdžio*) žiaūtuvas.

жвáчка, -и 1. atrajójimas, grómuliaivimas; жевáть жвáчку grómuliuoti, (grómulį) atrajóti; 2. atrajá, gromulýs; **~ный**, -ая, -ое *zool.* grómuliuojantis, gromulinis, atrajójantis.

жвáчные, -ых *dgs. dkt. zool.* atrajótojai, grómuliuotojai.

жгу *žr.* жечь.

жгут, -á 1. žiūžis; пунė; 2. (*galiono*) пунėlė; 3. *med.* timpa.

жгýтик¹, -а пунėlė, žiūželis.

жгýтик², -а *zool.* blakstienėlė (*mikroskopinių gyvūnėlių judėjimo organas*).

жгýч|есть, -и *m.* kandumas, dygumas, dagumas; **~ий**, -ая, -ее; жгуч, -а, -е 1. kárštas, kaitinantis, kaitrūs, dėginantis; жгýчие лучи karšti, kaitinantys spinduliai; 2. dagūs, dilgūs (*pvz. dilgė*); aštrūs, smarkūs, stiprūs, dvōzgiamas; ж. морóз smarkūs šaltis; жгýчая боль stiprūs, nepakeñčiamas skaūsmas, dvōzgiamas sopulýs; 3. *prk.* įgilūs, aštrūs, smailūs, kandūs (*pvz. liežuvis*), dygūs; pašaipūs, piktas; жгýчая сати́ра kandi satyrà; 4. *prk.* opūs, aktualūs; ж. вопро́с opūs kláusimas; 5.: жгýчая крапíва *bot.* dilgėlė, dilgė, dilgýnė, *Urtica*; ♦ ж. брýнёт labai juodų akių iř plaukų žmogūs, tamsūs brunėtas.

ждать, жду, ждёшь; *būt.* ждал, ждалá, ждало *eig.* 1. láukti, lūkuriuoti; 2. tikėtis; враг не мóжет ж. пощáды priešas negáli tikėtis pasigailėjimo; ♦ ж. не дождáться nekañtriai láukti.

же¹ *ing.* 1. ó, bėt; он пойдёт, я же останаусь jis eis, ó aš pasiliksiu.

же² *dll.* 1. gi; tąd; когдá же мы пойдём? kada gi mēs eisime? говорите же! kalbėkite gi! 2. pát(s); тот же tas pát(s); сего́дня же šiañdien

pát, dár šiañdien; такой же toks pát; там же ten pát; сейча́с же tuojaū pát; ♦ всё же vis dėlto, bėtgi; все же мне вас жалё немно́жо vis dėlto mán kiek gaíla júsų; ну и чёрный же bėtgi iř júodas.

жева́ние, -я grómuliaivimas, žiaūtarojimas, kraūtymas.

жева́ный, -ая, -ое *šnek.* 1. sukramtýtas; 2. *prk.* suglámžytas.

жева́т|ельный, -ая, -ое 1. kraūtymo (*pvz. rau-tuo*); 2. kraūtomasis; жевáтельная резýна kraūtomoji gumà; ж. табáк kraūtomasis tabákas; **~ь**, жуё, жуёшь *eig.* kramtýti, kašnóti, kramsnóti, žlebcióti, žleberioti, grómuliuoti, atrajóti, žiaūtaroti, grėmoti, želėti (*tabaką*); ж. жвáчку atrajóti, grómuliuoti; ж. губáми vóbaloti (*apie bedanti*); ♦ ж. кому́-л. го́лову ká bárti, ūiti, rieti; но́жницы жу́ют žirkles nèkerpa (*ne-aštrios*).

жево́к, -вкá *šnek.* gromulýs (*apkramlytas*), sugrėmotas kašnėlis.

жег *žr.* жечь.

желз, -á lazda (*kaip valdžios simbolis*), krivūlė; мáршальский ж. måršalo lazda.

желáние, -я 1. nóras, troškimas, norėjimas; па-геидáвimas; горя́чее ж. pótroškis, įgeidis; моё желáние исполни́лось máno nórai, troškimai išsipildė; 2. geismas, geidimas, geidulýs, geidalas; стра́стное ж. kárštas troškimas, geidulýs; 3.: во-зыме́ть ж. užsinorėti, užsimanýti, įsigeisti; удов-летворíть своё ж. pasitėnkinti; предме́т желáния troškinýs, geidalas; при наилу́чшем желáнии kád iř kaip norėčiau, kád iř kaip norėdamas; **~ный**, -ая, -ое; -лáнен, -лáнна, -лáнно 1. nórimas, (pa)geidáujamas; 2. mielas, mýlimas, láukiamas, geistas.

желáтель|о *eina tariniu* geistina, pageidáujama; **~ость**, -и *m.* geistinumas, pageidaujámumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nórimas, geidžiamas, geistinas, pageidáujamas.

желáтин, -а želatinà; **~ный**, -ая, -ое, **~овый**, -ая, -ое želatinos, želatininis; желáтинная бума́га želatininis pópierius; желáтиновые пласты́нки želatinos plokštėlės, plōkštės.

желáть, -áю, -áешь *eig.* 1. norėti, geisti, pageidáu-ti, geidáuti, geiduliáuti, trókšti, maūsti; ж. стра́стно кар́штаi norėti, trókšti; 2. linkėti; же-ла́ю вам до́брого здоро́вья linkiù jums geròs sveikátos.

жела́ющий, -ая, -ее 1. nórys, nórintis; 2. -ero *dkt.* norintýsis; было́ мно́го жела́ющих попа́сть на по́езд bũvo daũg nórinėiųjų pakliúti į tráukinį.

желва́к, -á gumbas, grómulas, gumbras, bumbulas, gumburas, gunkla, gunklas; **~стый**, -ая, -ое, **~тый**, -ая, -ое *tarm.* gumbúotas, grumuluótas, gumburiúotas, gumbingas, argumbes (*pvz. ber-zas*), gunkluótas; желва́тая ше́я gunkluótas, gumbúotas káklas.

желвь, -и *m. tarm.* 1. *zool.* vėžlýs, *Testudo*; 2. gum-bas, gumburýs.

желé *nkt.* želė.

железа́, -ы; *dgs.* жéлезы, желéз, жéлезáм liaukà, grómulas; жéлезы *šnek.* gėležuonys (*arklių liga*);

поджелудочная ж. *anat.* kasà; щитовидная ж. skūdliaukė, skūdinė liaukà.
желе́зина, -ы *šnek.* geležgalys.
желе́зистый¹, -ая, -ое; -зист, -а, -о geležingas; ж. источник geležingas šaltinis.
желе́зистый², -ая, -ое liaūky, liaūkinis.
желе́зка¹, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -зкам 1. *šnek.* geležgalys, geležėlė; 2. *šnek. pasen.* geležinkelis.
желе́зка², -и *šnek.* železkà (*toks kortų lošimas*).
желе́зка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -зкам 1. sakūs at riėbalus išskiriančioji augalo ląstėlė; 2. liaukutė, liaukėlė.
желе́зко, -а; *dgs.* желе́зки, -зок, -зкам geležtė (*obliaus*), geležė, bigė (*peilio*); ж. пыли piūklo geležis.
железнéние, -я geležiāvimas, geležinimas; ж. бето́на betono geležinimas.
желе́зник, -а *tarm.* žirnmedis, akācija, *Caragana*.
железнítь, -нó, -нiшь *eig.* geležinti, geležiúoti (*betoną*).
железнодоро́жни||к, -а geležinkelininkas, geležinkelietis; **~ый**, -ая, -ое geležinkelio, geležinkelių; geležinkelininkų; ж. мост geležinkelio tiltas; железнодоро́жная шко́ла geležinkelininkų mokyklà; ж. служащий geležinkelininkas.
желе́зный, -ая, -ое 1. geležinis, geležiš; skardinis; желéзная поло́са geležiš juosta; желéзная плáнка geležinė plokštėlė; желéзная крýша skardinis stogas; 2.: желéзная во́ля *prk.* geležinė valia; ж. челове́к *prk.* nepaláuziamas žmogus (*neralenkiamos valios*); ♦ ж. век geležiš amžius; желéзная доро́га geležinkelis; ж. блеск *geol.* raudonoji geležiš rūdà, hematitas; ж. шпат *geol.* sideritas.
железня́к, -á geležiš rūdà, geležóksnis; краси́ый ж. *žr.* желе́зный блеск; бу́рый ж. limonitas.
желе́зо, -а 1. geležis; изделия́ из желе́за geležiš dirbiniai; листово́е ж. lákstinė geležis; кро́вельное ж. stoginė skardà; оковыва́ть желе́зом argeležiúoti, arkaústyti (*geležimi*); заковáть в ж. (ar)geležiúoti, sukáustyti geležiniai; 2. *med.* geležiš preparatai; ♦ куй ж., пока́ горячо kálk geležį, kól karštà; leñk mēdį, kól jáunas.
железобетон, -а gélžbetonis; **~ный**, -ая, -ое gélžbetoninis, gélžbetonio.
железо||делательный, -ая, -ое geležiš apdirbamasis, apdirbimo (*puz. pramonė*); **~плавильный**, -ая, -ое geležiš lydymasis, lydymo; ж. заво́д geležiš lydyklà.
железопрока́т||ный, -ая, -ое geležiš valcuojamasis, valcavimo; ж. заво́д geležiš valcavimo gamyklà; ж. стан geležiš valcavimo staklynas; **~чик**, -а geležiš valcuotojas.
желе́зце, -а *žr.* желе́зко.
жёлкнуть, -ну, -нешь *eig. šnek.* gelsti (*puz. medžių lapai*), blūkti, vysti.
жёлоб, -а; *dgs.* желобá, -óв lovys, lovėlis, griovėlis, stóglovis (*stogo latakas*).
желобок, -о́ка latakėlis, griovėlis, vagūtė; įskroda.
желобча́тый, -ая, -ое griovelinis, lovinis, grioveliuotas, grioviuotas, vagotas; griovelių, lovėlio pavidalo; желобча́тая черепа́ща lovinėš, griove-

liuotos, griovelinės čerpės (*stogo*); желобча́тые листь́я о́соки vagoti viksvos lapai.
желон||ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *tech.* semtuvinis grąžtas (*uolienoms gręžti*).
жёлтенький, -ая, -ое geltonūtis, geltūtis.
желт||еть, -ёю, -ёшь *eig.* 1. gelsti, gelsvėti, geltonųti; 2. geltonuoti; в дали́ желте́ет ро́жь toluojė geltonuoja rugiai; 3. blýkšti, blańkti, gelti (*puz. veidas, žmogus*); **~ётся**, -ётся *eig.* geltonuoti, geltuoti; **~изна́**, -ы geltonumas, geltis, geltonis, gelsvumas; geltonumà, geltonybė; **~инка**, -и *šnek.* geltonymė, geltona dėmėlė; gelsvas atspalvis; **~и́ть**, -лчу́, -лти́шь *eig.* geltinti, geltoninti, geltonai dažyti.
желтко́вый, -ая, -ое trýnio, trynių; желтко́вая оболочка trýnio plėvėlė.
жёлтник, -а *šnek.* geltmedis.
желтобрю́х, -а *zool.* geltonpilvė gyvatė.
желтова́тый, -ая, -ое; -ва́т, -а, -о gelsvas, gelzgas, mulvas (*apie žąsis*).
желтоволо́сый, -ая, -ое geltonplaukis.
желтозе́м, -а geltónžemis.
желтозоб||ик, -а *zool.* *žr.* व्योरो́к; **~ый**, -ая, -ое geltonguřklis.
желто́к, -тка trypys, geltymas.
желтоко́жий, -ая, -ее geltonódis, geltonasis (*žmogus*).
желтолицы́й, -ая, -ее; -лиц, -а, -е geltonveidis.
желтоло́зник, -а *bot.* purpurinis gluosnis, gudkarklis, *Salix purpurea*.
желторо́тый, -ая, -ое; -ро́т, -а, -о 1. geltonsnāpis; ж. воробей geltonsnāpis žvirblis; 2. *prk.* ж. юнец geltonsnāpis (jaunuolis), pienburnis, plikburnis.
желтоцве́т, -а geltonžiedis (*augalas*).
желто́чный, -ая, -ое trýnio, tryninis.
желту́ха, -и *med.* geltligė, geltà, geltonligė.
желту́шник, -а *bot.* tvertikas, *Erysimum*.
желту́шный, -ая, -ое geltligės; geltligiskas.
жёлтый, -ая, -ое; жёлт, желта́, жёлто geltonas, geltas; ж. цвет geltóna spalvà; ♦ жёлтая лихора́дка *med.* geltonasis drugys; ж. дом берго́-чиу ligóninė; жёлтая прёсса geltonóji, bulvárinė spaudà.
желть, -и *m.* 1. geltė (*dažai*); 2. *šnek.* geltonumas, gelsvumas.
желудёвый, -ая, -ое gilių, gilinis; ж. ко́фе gilių kavà.
желуди́й||к, -á *tarm.* paprastasis kaštānas; *Aesculus hippocastanum*; **~як**, -á kaštānynas, laukinių kaštānų miškas.
желу́до||к, -дка 1. (*žmogaus*) skrańdis, pilvėlis; (*atrajotojo*) knýgenos, kūngis; (*paukščio*) skilvis; 2. *pasen.* pilvas; *šnek.* pilvėlis; растро́йство желу́дка viduriāvimas; **~чек**, -чка 1. pilvėlis; skilvėlis; 2. *anat.* (*širdies*) skilvėlis; (*galvos smegenų*) ertmė, *Ventriculus cerebri*; **~чный**, -ая, -ое skrańdzio, skilvio, pilvėlio; ж. сок skrańdzio sūltys.
желу́дь, -я; *dgs. kilm.* желудёй *v.* gilė.
жёлч||ность, -и *m.* tulžingumas, aptulžimas, įsirđumas, kiršumas, piktumas; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. tulžiš; ж. пузы́рь *med.* tulžiš pūslė; жёлчные ка́мни *med.* tulžiš akmenys;

2. *prk.* aptulžes, tulžingas, įširdūs, kiršūs, piktas, arpaudingas; ж. тон piktas tónas; ~ь, -и *m.* 1. tulžis; разлитие желчи *med.* tulžiės išsiliejimas; 2. *prk.* tūžmas, susiėzinimas; излить ж. išlieti tulžį (*kalbant*).

жемáн|иться, -нюсь, -нишься *eig. šnek.* máivytis, kraipýtis, darkýtis; ~ница, -ы pamáiva (*moteris*); ~ничать, -аю, -аешь *eig. žr.* жемáниться; ~ность, -и *žr.* жемáнство; ~ный, -ая, -ое; -нен, -нна, -нно mėgstantis máivytis, manieringas; жемáнное поведение manieringas elgesys; ~ство, -а máivymasis, manieringumas.

жемóк, -мкá gniūzulas, gniūžis, gūmulas, gūmugas, gūbulas, gābužas.

жемч|уг, -а; *dgs.* -á *kuop.* žemčiūgai, perlai; ловец жемчуга peřlų gáudytojas; ♦ доброе слово в жемчуге ходит gėras žodis už áuksą brangėnis; ж. зубóв даңтys kaip peřlai; ~ўжина, -ы žemčiūgas, peřlas, žemčiūgo grūdėlis; ж. руской поэзии *prk.* rūsų poėzijos peřlas; ~ўжница, -ы 1. *zool.* perluotė, žemčiūginė geldutė, skváuķė, *Meleagrina*; 2. *tarm.* tam tikrà džiovdės forma (*naminių gyvulių ir paukščių*); ~ўжный, -ая, -ое žemčiūginis, perlinis, peřlų; жемчужная раковина *zool. žr.* жемчужница (1 *reikš.*); жемчужная нить žemčiūgų vėrinys; жемчужная болезнь *žr.* жемчужница (2 *reikš.*).

женá, -ы; *dgs.* жёны, жён, жёнам žmonà; patì; drauguolė; *pasen.* mótėris; вторая ж. antrapatė, antravada; разведённая ж. gývanašlė; брать в жёны imti už žmonà, vėsti pačią.

женáтый, -ая, -ое; -нат, -а, -о vėdęs; он женат на моей сестре jis yra vėdęs mano sėserį; женатая жизнь vedybėnis, vėdusiojo gyvėnimas.

жéнин, -а, -о žmonės, pačios.

жени́ть, жению, женишь *eig. ir įvk.* (ap) vėsdinti, (ap) vėdinti; ištėkinti; ♦ без меня меня женили a) tai man padarė bė mano žiniós; b) nei gėriau, nei vėlgiau — reiks užmokėti; ~ба, -ы vedybós, sántuoka; ~ся, жениюсь, женишься *eig. ir įvk.* vėsti (žmoną), susituokti, susivėsti.

жених, -á jaunikis, jaunasis, vedys, jaunavedys, sužadėtinis, sužadėtotinis; ♦ смотреть женихом atrodyti linksmam, smagiám; ~аться, -áюсь, -áешься *eig. šnek.* būti jauniui; jaunauti, jaunikauti; ~овский, -ая, -ое *šnek.* jaunikio; sužadėtotinio; ~овство, -а jaunikavimas.

жёнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам žmonėlė, pačiutė.

женолóб, -а, ~ец, -бца mergišius, merginiūkas, motėrius; ~йвый, -ая, -ое; -бів mėgstantis mótėris; ж. мужіина merginiūkas, motėrius; ~ие, -я didelis linkimas prie mótėrų.

жено|ненавистник, -а antifeministas, mótėrų nemėgėjas, neapkenčėjas; ~образный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно mótėriško vėido; ~подобный, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно panašūs į mótėrį, mótėriškas; ~убийство, -а pačiažudystė; ~убийца, -ы žmonės žudikas, pačiažudys, moteržudys.

жёнский, -ая, -ое mótėrų, mótėriškas (*pvz. darbas*), mótėris; ж. пол mótėriškoji lytis; ж. род *gram.* mótėriškoji giminė; ж. портнію mótėriškų drabužių siuvėjas; жёнские плáтья mótėriški dra-

būžiai; жёнская гимназия *pasen.* mergaičių gimnazija; жёнская рифма *lit.* mótėriškas rimas; жёнское отделение mótėrų skýrius; жёнские болезни mótėrų ligos.

жёнствен|ность, -и *m.* moteriškumas, mótėriškas švelnumas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно mótėriškas, mótėriškai švelnus; жёнственная натурá mótėriškoji prigimtis.

жёнушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *žr.* жёнка.

жёнщина, -ы mótėris, moteriškė; бегать за жёнщинами moteriauti; публичная ж. prostitutė; свободная ж. laisvá mótėris; ж.-врач gydytoja.

жёншёнъ, -я *v. bot.* ženšenis (*vaistingasis augalas*).

жерд|евóй, -áя, -ое kárčią, kártinis; ~йна, -ы *žr.* жердь.

жёрдочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. kartėlė, šatrėlė; 2. laktà (*vištoms tupėti*).

жерд|ь, -и *m.* kártis, žárdas, šatrà, žalga, virptis; потолочная ж. grįstas; ~яной, -áя, -ое kárčią (*pvz. tvora*), kártinis, žalginis.

жеребая, -ой kumelinga.

жеребёй, -бья *tarm. žr.* жребий.

жереб|ёнок, -нка; *dgs.* -бята, -бят kumeliukas; ~ёц, -бца eřžilas, kumelys; заводской ж. veislinis eřžilas; ~йтся, -йтся *eig.* kumeliuotis.

жеребóсть, -и *m.* kumelingumas.

жеребóвый, -ая, -ое eřžilo, kumelio.

жеребчик, -а eřžiliukas, kumeliukas; ♦ мышный ж. *pasen.* merginiūkas.

жеребьёвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам burtų traukimas, metimas; производить жеребьёвку traukti burtus.

жереб|я|тина, -ы *šnek.* kumeliuko mėsa, arkliena; ~чий, -ья, -ье kumeliuko.

жереб|я|читься, -чусь, -чишься *eig. šnek.* šėlióti(s), dūkti, linksmai žaisti.

жéрех, -а *zool.* salātis (*žuvis*), šalvis, šelvis, *Aspius aspius*.

жерл|яца, -ы šakótinė (*prietaisais žvejybai*).

жерлó, -á; *dgs.* жёрла, жерл 1. (*patrankos*) žiotuð, žioklė, žiotys; 2. (*bučias*) įgerklis, užgerklis, žiotys; 3. *geol.* (*ugnikalnio*) kráteris, žiotys.

жерл|янка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *zool.* kvarklys (*raudonpilvis*), kūmuotė (*tokia varlė*), *Bombina*.

жёрнов -а; *dgs.* жёрновá, -ов 1. gírnapusė, gírnakmenis, gírna, gírnakūlis; 2. *dgs.* gírnos.

жерновóй, -áя, -ое gírny; ж. ящик gírnalovis, gírnadėžė; жерновáя метёлка gírnašluostė.

жерновóк, -вкá vėžio gírnėlė.

жерносéк, -а gírnus, gírnakalys.

жёртв|а, -ы 1. aukà, atnašà, duosnà; приносить жёртву atnašauti, aukóti; пасть жёртвой tapti aukà; жёртвы агрессии агрėsijos aukos; пожар с человеческими жёртвами gaĩsras, pražudės žmonių; 2. *prk.* pasiaukojimas, pasišventimas; ~енник, -а aukuras; ~енный, -ая, -ое 1. aukòs, aukojamas, atnašaujamas (*pvz. gyvūlys*); жёртвенная кровь aukòs kraujas; 2. pasiaukojamas; жёртвенная преданность Рóдине pasiaukojamas atsidavimas Tėvynėi.

жертвователь, -я *v. pasen.* aukótojas; **~ница**, -ы *pasen.* aukótoja.

жертво||вать, -твую, -твует *eig.* 1. aukóti, dova-póti; 2. (pa) aukóti, išsižadėti; ж. жизнью aukóti savo gyvybę; ж. собою aukóti; **~приношение**, -я 1. aukós (pa) aukójimas, atnašavimas; 2. duos-pà, aukà; совершать ж. aukóti.

жеруха, -и *bot.* rėžiukas, *Nasturtium*.

жест, -а gėstas, mōstas; ж. снисхождения malónės mōstas; язык жестов gėstų kalbà; решительный ж. ryžtingas gėstas; благородный ж. kilnūs gėstas.

жестикул||ировать, -рую, -руешь *eig.* gestikuliuoti, mostagiuoti, mosikuoti, mojuoti; **~яция**, -и gesti-kuliacija, gestikuliavimas, mostagavimas.

жестк||ий, -ая, -ое; -ток, -тка, -тко 1. kietas; жесткое мясо kietà mėsa; жесткая постель kietas patalas, guolis; 2. šiurkštūs; жесткая щетка šiurkštūs šepetys; 3. standūs; жесткое полотенце standi dróbė; 4. *prk.* šiurkštūs, griežtas, kietas; жесткие условия griežtos sąlygos; ж. характер šiurkštūs būdas; жесткие черты лица aštrūs, šiurkštūs véido bruožai; в её словах звучит какая-то жесткая откровенность jōs žodžiuose skamba kažkoks šiurkštūs atvirumas; ♦ ж. вагон kietas (*su kietomis sėdynėmis*) vagonas; жесткая вода kietas vanduo (*kalkėtas*); **~нуть**, -ну, -нешь *eig.* kietėti, diržti, standėti, šiurkštėti, stirti, grūbti.

жестковатый, -ая, -ое; -ват, -а, -о apýkietis, kietokas.

жесткокрылые, -лых *dgs. dkt. zool.* kietaspiniai (*vabalai*), *Coleoptera*.

жесткость, -и *m.* 1. kietumas; 2. standumas; 3. šiurkštumas, šaižumas.

жесток||ий, -ая, -ое; -ók, -ókà, -óko; 1. žiaurus, kietasirdis, nuožmūs; atšiaurus; жестокие нравы žiaurus papročiai; ж. характер žiaurus būdas; человек жестокого сердца kietasirdis žmogus; ж. человек žiauriolis, beširdis; 2. baisūs, nepakeičiamas; жестокая боль baisūs skausmas; 3. *prk.* šiaurus, atšiaurus, smarkūs, aštrūs, skaudūs, sunkūs, žiaudrūs; ж. ветер smarkūs, aštrūs, žvarbūs vėjas; жестокая судьба žiaurus, skaudūs likimas; жестокая ошибка skaudī klaidà; **~онравный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно žiaurabūdis, nuožmiabūdis (*žmogus*); **~осердие**, -я kietasirdiskumas, žiaurumas, nežmoniškumas, negailestingumas; **~осердный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно, **~осердый**, -ая, -ое; -сёрд, -а, -о kietasirdis, atšiaurus, akmenširdis, nežmoniškas, žiaurus, negailestingas, šunširdis, nuožmūs.

жест||кость, -и *m.* žiaurumas, žiaurybė, žiaudrumas, nuožmūmas, žiaurnybė; **~чашный**, -ая, -ее *bdv.* жестокий aukšt. 1.

жестче 1. *bdv.* жестокий aukšt. 1.; 2. *prv.* жестоко aukšt. 1.

жест||ь, -и skardà; кровельная ж. stoginė skardà; **~яник**, -а *žr.* желязник; **~янка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. skardinė (*dežutė, puodukas*); 2. skardgalys, skardos gabalėlis; **~яной**, -ая, -ое skardinis, skardos; **~ящик**, -а skardininkas.

жетон, -а žetonas.

жечь, жгу, жжешь, жгут; *būt.* jėg, jėgla, jėglo *eig.* 1. dęginti, žibinti (*prv. žvakes*); ж. бумагу dęginti pōpierių; ж. дрова kūrėnti malkas; 2. sivilinti; ж. пух с гусь sivilinti žąsį; 3. dęgti; ж. кирпич dęgti plytās; ж. (*древесный*) уголь dęgti (*medžio*) anglis; 4. *prk.* gráužti, ėsti (*apie pipirus*); dvōgzti, dilginti; крапива жжёт dilgė dilgina; рана жжёт žaizdà dvōzgia; 5. kępinti, sivilinti, spiginti; солнце жжёт saulė kępina, sivilina, spigina; ♦ ж. глаза sivilinti akis (*gėdintis*); **~ся**, жгусь, жжешься, жгутся; *būt.* жегся, жглась, жглось *eig.* 1. dęginti, sivilinti; утюг жжётся laidynė dęgina; 2. dilginti; 3. *šnek.* nusidęginti, dęgintis, nusiplikyti, plikytis; 4. būti dęginamam.

жжение, -я 1. dęginimas, degimas; 2. *prk.* dilginimas, dilgimas; 3. peršulys, persėjimas.

жженка, -и dęgintinė, pūšas (*svaigalas, verdamas iš romo ar konjako su cukrum ir vaisiais*).

жжёный, -ая, -ое dęgintas, dęgtas, spręgintas, skrudintas; жжёная известь dęgtos kalkės; ж. кофе dęginta, spręginta kavà.

жжешь *žr.* жечь.

жива||льный, -ая, -ое *tarm.* daug kuř būves, daug mātės, daug patyręs; **~ть** *esam. nevart.*; *būt.* -āl, -а, -о *eig.* *šnek.* (iš) gyventi, išbūti; он живал подолгу на одном месте jis ilgai gyvendavo toje pāt, vienojė vietoje.

живехон||ек, -нька, -нько *šnek.* sveikutėlis, gyvutėlis, žvalūs, vikrūs, gyvų gyvas, sveikas kaip ridikas; **~ько** *šnek. prv.* labai greitai, greitutėliai, vikriai.

живец, -ца rājus (*žuvelė ant meškerės*).

живитель||ность, -и *m.* gaivumas; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно gaivūs, gaivinantis, gaivingas, atgajūs; ж. воздух gaivinantis oras; живительная влага *šnek.* gaivinamasis skystimėlis (*degtinė*).

жить, -влю, -вишь *eig.* gaivinti, gyvinti, kūrinti, gūvinti; весна живит erō pavasaris jį gaivina; **~ся**, -влюсь, -вишся *eig. (чем) pasen.* pelnýtis, lōbti (*iš ko*).

живица, -ы gýv(a)sakiai, sakai.

живья *prv.*: ж. съестъ гýва suėsti, sunaikinti, pražudyti; ж. жить *tarm.* nuolat, pastoviai gyventi.

живность, -и *m.* 1. *kuop. šnek.* naminiai paukščiai, smulkūs naminiai gyvuliai (*skirti maistui*); 2. *pasen. tarm.* gyvastis, gyvatà, gyvėbė, gyvėnimas; при живности отца tėvui esant gyvām; 3. *kuop. šnek.* gyvią, gyvūniją, gyviai (*džn. smulkūs*).

живо *prv.* 1. aiškiai, akivaizdžiai; 2. gyvai, stipriai; ж. ощущать stipriai jausti; 3. žvaliai, vikriai, guviai; ж. работать vikruotis, skubiai dirbti; 4. tuojaū, kaip māt.

живогл||от, -а *šnek.* rijikas, išnaudotojas.

живодёр, -а 1. kailialupys, kailiadirys, odlupys, kailiadyžys, šunalupys; 2. *prk.* lupikas, gyvėda, šunkara, ėdikas; **~ня**, -и; *dgs. kilm.* -пен, *naud.* -ням *pasen. (kailių)* lupyklà; kailių diriamasis kiemas; dyžtūvė; **~ство**, -а *šnek.* 1. žiaurus elgimasis su gyvuliais; 2. *prk.* plėšimas, lupikavimas.

живоёд, -а *gyvėda, žmogėda*.

живой¹, -ая, -ое; жив, жива́, живо́ 1. *gývas*; живая рыба *gyvą žuvis*; живая природа *gyvojį gamtą*; ж. мир *gyviją*; живые цветы *gývos gėlės*; ж. инвентарь *gyvąsis inventūrius*; живое существо *gývis, gyvūnas, gyvojį būtybė*; остаться в живых *išlikti gyvąm*; он ещё в живых *jis tebėgyvėna*; ни жив ни мёртв *šnek. nei gývas, nei miręs (iš baimės, susijaudinimo)*; 2. *tikras, realūs*; живая действительность *reali tikrovė*; 3. *skaudūs, nepamiřšamas, neiřdilęs*; живая обида *skaudi užgaulė*; 4. *judūs, guvūs, žvalūs, vikrūs, kutrūs, pašankūs, spartūs, mitrūs, žvitrūs, miklūs*; ж. ребенок *judūs, guvūs vaikas*; ж. ум *žvalūs, miklūs prōtas*; ж. шаг *spartūs žingsnis*; 5. *gývas, išraiškūs, ryškūs*; живое описание *ryškūs aprařymas*; ◆ ж. язык *gyvojį kalbą*; живая рана *prk. atvirą žaizdą*; живая изгородь *gyvatvorė*; на живую рыку *paskubomis, greituoju, greitomis, paviřšutiniškai*; ни живой души *nė gyvōs dvāšios*; на живую нитку *a) (шить, сметать) dygsniuoti, dāigstyti; b) paskubōm, nerūpeřtingai, paviřšutiniškai*; задеть (забрать) за живое *giliai sujāudinti, paliesti skaudžiausią gyslėlę, opiąsiją vietą*; ж. вес *gyvāsis svōris*.

живоко́сть, -и *m. bot. pentinius, Delphinium*; ж. посевная *bot. dirvinis pentinius Delphinium consolida*.

живоно́сный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно *gaivinamasis*.

живописа́ть, -сýю, -сýешь *eig. ir įok. pasen. vaizduoti, pieřti*; ж. события *vaizdziai aprařyti įvykius*.

живописец, -сца *tapýtojas, vaizdiniřkas*; ж. вывесок *iřkabu tapýtojas*.

живописн||о *pro. vaizdingai, pavaizdziai; ~ость*, -и *m. vaizdingumas, pavaizdumas; ~ый*, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. *tapýbos*; живописная техника *tapýbos technika*; 2. *vaizdingas, dailingas, pavaizdūs, gražūs, paveikslingas, tapýbiřkas*; живописная природа *vaizdinga gamtą*.

живопись, -и *m. tapýba*; уро́ки живописи *tapýbos pamokos*; выставка живописи *tapýbos paroda*.

живоро́дящий, -ая, -ее; -ящ, -а, -е *zool. gyvavėdys*.

живоро́бный, -ая, -ое *gyvōs žuvies*; ж. садок *skiaūgė, gardėlis* *sugautōms gyvōms žuvims laikyti*.

живо́сть, -и *m. 1. gyvūmas, gývis; judrūmas, žvalūmas, guvūmas, miklūmas; 2. stiprūmas, gyvūmas*; ж. впечатления *įspūdžio gyvūmas, stiprūmas*.

живо́т¹, -а́ 1. *pilvas*; у меня́ бо́лит ж. *mān pilvą skāūda, sōpa*; ж. подвѣ́т (подвелѣ) *pilvą trāukia (valgyti noris)*; 2. *šnek. skraifdis, pilvėlis, žarnūnas*; ◆ надорва́ть ж. (сѣ смеху) *trūkti, plýřti juokaįs*.

живо́т², -а́ *pasen. gyvūbė, gývastis, gyvatą*; ж. вѣ́чный амѣ́на *gyvatą*; лишиться животá *gyvūbę, gývastį padėti, numiřti*; не на ж., а на смерть *žūt būt*.

живо́т³, -а́ *pasen. 1. naminis gyvulys (džn. arklys); 2. dgs. mantà, namų turtas, gėrybės*.

животв||орить, -рю, -рйшь *eig. pasen. gaivinti, gývinti, gyvūbę įkvėpti; ~орный*, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно *gaivinantis, atgýdantis, gyvūbę duodantis, gaivinamasis, gāvūs, gaivingas*; животворное действие *sna gaivinantis mięgo veikimas*; ж. советский патриотизм *gaivinantis tarybinis patriotizmas*.

животѣ́к, -а *tarm. gývasakiai*.

живо́тик, -а *pilvėlis*; ◆ животики подвелѣ *pilvą trāukia (noris valgyti)*; животики надорва́ть (сѣ смеху) *trūkti, plýřti juokaįs*.

животи́на, -ы *šnek. galvijas, gyvulys*.

животи́шко, -а *iron. pilvėkas, pilvūkas, pilvas kaip maiřš*.

животно́вѣд, -а *gyvulininkas, gyvulių augintojas; ~ство*, -а *gyvulininkystė, gyvulių auginimas*; колхозное ж. *kolėkio gyvulininkystė; ~ческий*, -ая, -ое *gyvulininkystės, gyvulių, gyvulių auginimo; животноводческая фѣрма gyvulių, gyvulininkystės fėrma*.

живо́тное, -оро *dkt. 1. gyvūnas, gývis; gyvulys*; домашние животные *paminiai gyvuliai*; хйщные животные *plėřrūnai, plėřrieji gyvuliai, žvėrys*; позвоночные животные *stuburiniai gyvūnai*; 2. *prk. galvijas, gyvulys (apie žmogų)*.

живо́тн||ость, -и *m. gyvuliškumas, stačiokiškumas, storžieviškumas, niekingumas, nieksingumas; ~ый*, -ая, -ое 1. *gyvulių, gyvulinis (pvz. maisas)*, *gyvūnų, gyvūninis*; ж. мир *gyvūniją*; 2. *prk. gývuliřkas*; животная жизнь *gývuliřkas gyvėnimas*; ж. страх *gývuliřka baimė*; 3. *prk. niekingas, nieksingas, stačiokiřkas, gývuliřkas, žėmas*; ◆ животное царство *gyvuliją, gyvūniją, gyvūnų pasaulis*.

животрепещу́щий, -ая, -ее 1. *gyvūbės pilnas, gývas*; 2. *opūs, aktualūs*; ж. вопрос *aktualūs, opūs klāusimas*; 3. *prk. siūbuojantis, netvirtas*; ж. мостик *netvirtas tiltėlis, liėptas*.

живу́ч||есть, -и *m. gajūmas, neparūmas, gyvybingumas*; ~ий, -ая, -ее; -вўч, -а, -е 1. *gajūs, gāvūs, gyvybingas*; ж. человек *gajūs žmogūs*; 2. *prk. įsiřaknięs, ilgai išsilaikantis*; ж. обычно *įsiřaknięs paprotys*.

живу́чка, -и; *dgs. kilm. -чек, naud. -чкам bot. vaisgina, Ajuga*; ж. ползўчая *bot. šliaužiančioji vaisgina, Ajuga reptans*.

живчи́к¹, -а 1. *šnek. krutulys, nenūorama*; 2. *biol. spermatozoidas, gyvūkas, gyvōjas, gyvūmas*; 3. *tvinkčiojimas, tviņksnis*; ж. на виске́ *tvinkčiojimas smilkinyjė*.

живчи́к², -а *žr. живѣц*.

живѣ́, -я́ *kuor. tarm. gyviją*; в мо́ре водится вся́кое ж. *jūroje ēsama įvairiōs gyvijos*.

живѣ́м *pro. 1. šnek. захватить ж. paĩmti gývą (pvz. į nelaisvę); ж. проглотить прагы́ти gývą; 2. tarm. paskubomis, kaip pakliūvus*.

жи́га, -и *tarm. padāuža, peřtūkas; klāščius*.

жигáлка, -и; *dgs. kilm. -лок, naud. -лкам zool. mūsė kandiklė, šūmmusė, piktmusė, mūsė pasiūtėlė, Stomoxys calcitrans*.

жигáн, -а́ *tarm. žr. жйра*.

жигану́ть, -нў, -нѣшь *įok. šnek. botagū įkirsti, kirstelėti, sulieti, rėžti*.

жигучка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *bot. tarm.* gailioji dilgėlė, pikt(a) dilgė, *Urtica urens*.

жид, -á *šnek. pasen.* žydas.

жидель, -и *m. šnek.* 1. skystimėlis, pliūrza (*skystas, prastas valgis*); 2. skýstas, rėtas áudeklas.

жиденый, -ая, -ое; -енек, -енька, -енько 1. skystutis; retutis; 2. silpnutis.

жидкий, -ая, -ое; -док, -дка, -дко 1. skýstas; жидкие тела *fiz.* skystieji kūnai; ж. сип skystà sriubà; ж. чай silpnà arbatà; 2. rėtas; skýstas; pėrmatomas; ж. лес rėtas miškas; жидкие волосы reti plaukai; жидкая ткань rėtas, skýstas audinys; 3. *šnek.* meňkas, netikęs, silpnas, netvirtas, glėžnas, glėbūs, glėbnas; жидкие мýскýлы silpni, glėbūs raumenys; 4. *prk. šnek.* neturiningas, nenuodugnūs, skýstas, silpnas, meňkas; ж. доклад neturiningas pranešimas; жидкие познания meňkas mokėjimas, meňkos žinios; ~оватый, -ая, -ое; -ват, -а, -о 1. skystókas; 2. retókas, apýretis.

жидкокоственный, -ая, -ое *šnek.* silpno sudėjimo, geibūs.

жидконогий, -ая, -ое *šnek.* silpnakojis, laibakojis.

жидкостный, -ая, -ое *tech.* skýstas, skystiminis; ~ь, -и *m.* 1. skýstis, skystimas; 2. skystumas, skýstis; 3. retumas.

жидовка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek. pasen.* žydė.

жйж|а, -и pliūrà, buzà, bliūrzė, pliūrza, makalynė, pliūkata, burlynė, talaknà; навóзная ж. srutos, sùtros; ~е бdв. жидкий aukšt. l.; ~еприёмник, -а srutų duobė; ~ица, -ы pliurzėlė, buzėlė, pliūpalas.

жизнедеятельность, -и *m.* 1. *biol.* gyvybinė veiklā; 2. *prk.* gyvėnimo veiklā; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. *biol.* gyvybinis; 2. *prk.* veiklūs, energingas (*žmogus*).

жизненность, -и *m.* 1. gyvybingumas, gyvybiškumas, gyvastingumas, gajumas; 2. gyvybiškumas, svarbumas; 3. gyvenimiškumas; ~ый, -ая, -ое; -знен, -зненна, -зненно 1. gyvėnimo; ж. путь gyvėnimo kėlias; ж. ýровень gyvėnimo lėgis; 2. gyvėnimiškas; 3. gyvybės, gyvybinis, labai svarbūs; жизненные интересы gyvybiniai interesai.

жизнеописания, -я gyvėnimo aprāšymas, biogrāfija; ~тель, -я *v. šnek.* biogrāfas; ~тельный, -ая, -ое biogrāfinis.

жизнепонимание, -я gyvėnimo supratimas, pāžiūros į gyvėnimą.

жизнерадость, -и *m.* džiugumas, nuotaikingumas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно džiugūs, liāksmo būdo, gyvėnimo džiaugsmo kūpinas, nuotaikingas.

жизнеспособность, -и *m.* gyvybingumas; ~ый, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно gyvybingas, gajūs; sūgebantis gyvėnti.

жизнестойкий, -ая, -ое; -бек, -бйка, -бйко gyvybiškai patvarūs, ištvermingas; ~ость, -и *m.* gyvybinis patvarumas, ištvermingumas.

жизнеутверждающий, -ая, -ее optimistiškas, gyvėnimą teigiantis.

жизнь, -и *m.* 1. gyvėnimas, gyvenà; общественная ж. visuomeninis gyvėnimas; подруга жизни gyvėnimo draugė, žmonà, patì; ж. человека žmogaus gyvėnimas; образ жизни gyvėnsena, gyvėnimo būdas; на всю ж. visam gyvėnimui; 2. gyvybė, gývastis, gyvatà; лишиться жизни galà gauti, numirti; лишиться себя жизни nusižudyti; ж. егò была в опáсности jò gyvybė buvo pavójuje; возникновение жизни на земле gyvybės atsiradimas žemėje; 3. judrumas, gyvumas, judėjimas, gyvybė; улицы полны жизни gátvės kūpinos gyvumo, gyvybės, judėjimo; 4. pragyvėnimas; стóимость жизни pragyvėnimo kàipà; у негò нет средств к жизни jis neturi lėšų pragyvėnimui; ♦ при жизни prie gyvės galvės, kòl gývas; gývas būdamas, gývam ėsant; вопрòс жизни и смėрти gyvybinis klàusimas; по ж. iki gyvės galvės; прожигать ж. linksmi lėisti laikà, žudyti gyvėnimą (*pokyliaujant, išdykaujant, kenkiant kišenei ir sveikatai*); провестì в ж. įgyvėndinti.

жилёр, -а žikleris, purkštukas.

жила¹, -ы 1. gýsla, kraujagyslė; 2. *geol.* gýsla; водонóсная ж. vandeñs gýsla (*žemėse*); золотóсная ж. áukso gýsla; 3. saūsgyslė; ♦ тянуть жи́лы (*из кого-л.*) vārginti, kankinti, kamtioti, išnaudoti (*ką*), jėgàs siurbti (*iš ko*).

жила², -ы *v. ir m. prk. šnek.* šykštuolis, saunorà, nāgas, titnagas; naūdžius, šykštuolė.

жилет, -а liemenė; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам liemenėlė; ~ник, -а liemenių siuvėjas; ~ный, -ая, -ое liemenės.

жилец, -льцà būто, kambario nūomininkas; įnamys; imbuvis; gyvėntojas; жильцы дома nāmo gyvėntojai; врėменный ж. laikinas gyvėntojas; ♦ (он) не ж. (на бėлом свėте) jām neilgai beliko gyvėnti, jò diėnos suskaitytos.

жилистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о 1. gyslótas, gyslingas; 2. *prk.* raumeningas, stiprūs, tvirtas; ištvermingas.

жилить, -лю, -лишь *eig. šnek.* gležžti (*ką sveti-ma*), gvelbti; ~ся, -люсь, -лишсь *eig. tarm.* 1. rėžtis, iš visų jėgų stėngtis, įsitempti, gýslioti; 2. *iron.* šykštauti, šykštėti, būti titnagu, šykštūnū.

жилища, -ы *pasen.*, ~чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* būто, kambario nūomininkė; įnamė; imbuvis; gyvėntoja.

жилище, -а būтас, būстас, gyvėnamasis nāmas, buveinė, būstinė; ~ный, -ая, -ое būtų, gyvėnamojo nāmo; ж. вопрòс būtų klàusimas; жилищное строительство gyvėnamųjų namų statyba.

жилка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. gyslėlė; 2. *prk.* gyslėlė, gabūmas; у негò есть организаторская ж. jis turi organizatoriaus gyslėlę (*yra gabus organizatorius*).

жилкование, -я gyslotumas (*vabzdžių sparnų ir augalų lapų*).

жиловатый, -ая, -ое; -ват, -а, -о gyslótas, sū gyslūtėmis.

жилóй, -ая, -ое gyvėnamas (*poz. namas*); жилáя плóщадь gyvėnamasis plóтas; жилóе помещєние gyvėnama patalpà.

жилотдёл, -а (жилищный отдел) būtu skýrius.
жилочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* gyslūtė, gyslėlė.

жилочица, -ы *bot. tarm.* vandėnkretis, blūsius (*toks dumblis*), *Anabaena flos aquae*.

жилплощадь, -и (жилая площадь) *m.* gyvėnamos plėtas.

жилфонд, -а (жилищный фонд) būtu fėondas.

жилѣ, -я 1. *šnek.* būtas, būstinė, būstas, buveinė; 2. *šnek.* gyvėnimas, būsena, *žr.* житѣ; 3. *аргвėнта*, gyvėnama vietà, gyvėnietė.

жилыничать, -аю, -аешь *eig. šnek. niek.* šykštàuti, *žr.* житить.

жильный, -ая, -ое gýslinis; жильная порода *geol.* gýslinė uoliena.

жим, -а *sport.* spaudimas.

жимолюсть, -и *m. bot.* saūsmedis (*krūminis augalas*), *Lonicera*.

жир, -а 1. riebalai; 2. taukai, lājus, užtrinas, užkulas; рыбий жир žuvies taukai; гусиный ж. žąstaukiai; ♦ с жиру бєситься nuo gerės dūonos, iš gėro buvimo sàvo kàilyje nerimti, siūsti.

жирандоль, -и *m. pasen.* (*žvaikių*) sietynas, žirandolis.

жирáf, -а, жирáfа, -ы *zool.* žirafà, *Giraffa*.

жирѣть, -ѣю, -ѣешь *eig.* tūkti, riebyti eiti, riebeti.

жирненький, -ая, -ое; -енька, -енько riebutis, riebutėlis.

жирн|ость, -и *m.* riebumas, nutukimas; riebalingumas; ~ый, -ая, -ое; -пен, -пнà, -пно 1. riebus, riebalingas; ж. суп riebi sriubà; 2. nutukęs, tuklūs, tūknus; ж. кот nutukęs, riebus kàtinas; 3. trąšūs (*žemė*); 4. taukuotas, taukinas, riebaluotas (*puz. skuduras, rankos*); 5. taukų, riebalinis; жирное пятно riebalinė dėmė; ♦ ж. кусок *prk. šnek.* riebus kàsnis.

жиро *nkt.* (*vekselio*) žiras.

жировать, -рю, -рѣшь *eig.* 1. riebeti, tūkti, lāšinius sàu auginti, penėtis (*apie žmogų*); 2. ganytis, penėtis, storėti, riebeti, ēdràuti (*apie gyvulius*); 3. *bot.* išbėgti (*apie augalus*); 4. *tech.* riebinėti.

жировик, -а 1. *tarm.* (aliėjinis) degūklas; 2. *min.* tálkas; 3. *med.* riebalinis navikas, lipomà.

жировка¹, -и 1. *tech.* įriėbinimas, įtepimas; 2. šikšninimo, rauginimo riebalai.

жировка², -и gānymasis, ēdrāvimas.

жировка³, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам, *žr.* жи-роприказ.

жировой, -ая, -ое riebalinis, riebalų; жировые ткàни *biol., anat.* riebaliniai audiniai; жировая промышленность riebalų pràmonė; ♦ жировое яйцо minkštakiaušis (*be kevalo*).

жиро|отложение, -я riebalų kaupimasis, krovimasis (*gyvulio ar žmogaus organizme*); ~пót, -а riebalinis pràkaitas (*puz. avių*).

жиросприказ, -а *fin.* žiro įsàkymas.

жироскоп, -а *žr.* гироскоп.

жиротоп, -а riebalų lūdytojas (*darbininkas*); ~ный, -ая, -ое riebalų lūdomasis; ~ня, -и; *dgs. kilm.* -пен, *naud.* -пиям riebalų, taukų lydyklà.

жирянка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *bot.* tūklė, tūknė, *Pinguicula*.

житейский, -ая, -ое 1. gyvėnimo (*puz. rūpesčiai*), gyvėnimiškas, buitinis; ж. разговор buitinis pasikalbėjimas; житейская мудрость gyvėnimo išmintis; 2. kasdieniškas, šiokiadienis, paprastas; ♦ дело житейское paprastas dàiktas, nerà kò stebėtis, niėko nuostabaūs.

житель, -я *v.* gyvėntojas; селський (деревенский) ж. kaimiėtis, kaimo gyvėntojas; ж. гор kalniėtis; ж. лєса miško gyvėntojas, girėnas; городской ж. miėsto gyvėntojas, miestietis; ~ница, -ы gyvėntoja; селская ж. kaimiėtė; ж. гор kalniėtė; ~ство, -а gyvėnimas (*kurioje nors vietoje*); мєсто постоянного жительство nuolatinė gyvėnamoji vietà; имѣть ж. gyvėnti; ♦ вид на ж. *pasen.* pàsas, asmeis dokumentas; ~ствовать, -твую, -твуеть *eig. pasen.* bŭti apsigyvėnusiам, sustojusiам, gyvėnti.

жити|е, -я 1. *pasen. bažn.* gyvėnimo apràšymas; житий святых šventųjų gyvėnimo apràšymas; 2. *pasen.* gyvėnimas, buitis; ~йный, -ая, -ое *lit., bažn.* gyvėnimo apràšomasis; житийная литература *bažn. hagiografija (literatūra, aprašanti šventųjų gyvenimą)*.

житник¹, -а *tarm.* dūona (*miežinė, ruginė*).

житник², -а *zool.* laukinė pelė, pelėdnaša, *Mus agrarius*.

житница, -ы 1. *pasen.* klėtis, grūdinė, sviņas; 2. *prk.* aruodas; Казахстан — ж. СССР Kazachstānas — TSRS aruodas.

житный, -ая, -ое 1. javų, grūdų, ruginis; ж. хлеб ruginė dūona; ж. двор javų sàndėlis; 2. miežinis, miežių; житная крпна miežinės kruopos.

житняк, -а *bot. tarm.* stėpinis vārputis.

жито, -а *tarm.* 1. dūoniniai javai; 2. rugiai; 3. miežiai.

жить, живý, живѣшь; *bŭt.* жил, жилà, жило (*su neiginiu* нє жил, не жилà, нє жило, нє жили) *eig.* gyvėnti, gyvuoti, egzistuoti; долго ж. ilgai gyvėnti; я живý в ѣтом дѣмє аš gyvenù šitame pamė; ж. своим трудом gyvėnti iš sàvo dàrbo; каковó живѣте? аť besveiki?, kaip gyvuojate?, kaip gyvėnate?, kaip klėjasi?; живѣм помаленьку krŭtam pŭ trŭputį; ж. в согласии gyvėnti sàntaikoje, sugyvėnti, sutikti, sutarti; ж. своим умом gyvėnti sàvo gálva; sàvo protù vadovàutis; ж. на широкую нору plàčiai gyvėnti; ж. спустя рукавà gyvėnti бє rūpesčių, apsilėidus; ѣти слова жи́ли в егѣ сєрдцє *prk.* tie žodžiai slypėjo jŭ širdyje; ♦ жил-был, жилà-былà, жило-было kartà gyvėno (*pasakų pradžia*); с волками ж., по волчьи выть su kŭkiu sutàpsi, tŭkiu iř pàts patàpsi; приказàл долго ж. atsisvėikino su šiuŭ pasàuliu, пуѣжо àмзино àtilsio, mirė; ж.-пожизнать krutėti, pamažù gyvėnti.

жить|е, -я *šnek.* gyvėnimas; gyvenà; дом пригодный для житья pàmas tinkamas (apsi)gyvėnti; он никому не дàет житья jis visiems įsipýksta, gamybės neduoda; ♦ житья нет neįmànoma, sunkù gyvėnti, negàlima iškęsti; ж.-бытьє gyvėnimas; gyvėnimo būdas, gyvėnsena; ~йшко, -а *šnek. menk.* gyvėnimas, gyvenimėlis.

житься, живѣтся; *bŭt.* жилось *eig.* gyvėnti; нам живѣтся хорошо mės geraì gyvėname; емý не

живѣтся на одномъ мѣсте jis nepaguvēna, nepabūna vienojē vietoje.
жмѣшь *жр.* жать².
жмот, -а *šnek.* šykštūnas, šykštuolis, nāgas.
жму *жр.* жать².
жмүрить, -рю, -ришь *eig.* mērkti; **ж.** глаzá mērktiakis; **~ся**, -рюсь, -ришья *eig.* mērktiš, blaūstis.
жмүрки, -рок, -ркам *dgs.* gūžinėjimas, gūžynės; игръть в **ж.** gūžinėti, lauminėti, gāudyti gūžūtj.
жмых||и, -ов и **жмыхй**, -ов *dgs.* išspaudos, gniáužos; **~овый**, -ая, -ое и **~овый**, -ая, -ое išspaudų, išspaudinis; **~одробйлка**, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *tech.* išspaudų trupintūvas.
жнѣйка, -и; *dgs. kilm.* жнѣек, *naud.* жнѣйкам *žemd.* javāpiovė, kertamōji, piaunamōji mašinā.
жнец, -а (*javų*) piovéjas, kirtėjas, rugiapiovys, kirtikas.
жнѣшь *жр.* жать¹.
жнея, -й *pasen. tarm.* 1. (*javų*) piovéja, kirtėja; 2. *жр.* жнѣйка.
жнйво, -а *tarm.* 1. *жр.* жнивьѣ; 2. *жр.* жатва.
жнивьѣ, -я; *dgs.* жнивья, -ьев 1. ražiena, javiena; rugiena; 2. *жр.* жатва.
жнитво, -а *tarm.* 1. ražiena; 2. *жр.* жатва; 3. *javai* (*nupiauti* ir *nenupiauti*).
жну *жр.* жать¹.
жокѣй, -я жокėjus (*lenktynių jojikas*).
жолоб, -а *жр.* жѣлоб.
жолтый, -ая, -ое *жр.* жѣлтый.
жолудь, -я *жр.* жѣлудь.
жом¹, -а 1. spaustūvas, gniaužtūvas; 2. aliējtrėškė.
жом², -а *tarm.* išgniaužos, išspaudos, gniáužos, griežiniai.
жом³, -а *šnek. prk.* šykštuolis, kniáuka, knėžas.
жонгл||ѣр, -а žongliėrius; **~ѣрский**, -ая, -ое žongliėriaus, žongliėriškas; **~ѣрство**, -а žonglirāvimas; **~йровать**, -рую, -руешь *eig.* žongliruoti.
жор, -а didelis žuvų kibimas.
жостер, -а *bot.* dygiōji šūnobelė, *Rhamnus cathartica*.
жобстыль, -я *v. tarm.* gaudonėjė serbeñtai.
жох, -а *šnek.* gribišius, apsu kruolis; sūkčius.
жраньѣ, -я, **жратва**, -ы *vulg. šnek.* 1. rijimas, springimas, ėdimas; 2. ėdalas, rijalas.
жрать, **жру**, **жрѣшь**; *būt.* жрал, жралā, жрало *eig. vulg. šnek.* gyti, sprōgti, springti, šūtinti, maumoti, ėsti, skūsti, raityti, šlamšti, šlemšti; дать **ж.** rudyti.
жрѣбий, -я 1. burtas; burtai; бросать **ж.** mēsti burtus; тянуть **ж.** burtą traukti; распределять мѣста по жрѣбию burtais paskirstyti vietās; 2. *pasen. poez.* daliā, likimas, lemtis; тяжѣлый **ж.** выпал ей на долю sunki daliā jai tēko; ♦ **ж.** брōшен *prk.* baigta, nuspręsta.
жрец, -а *ist.* 1. (*stabmeldzių*) vaidilā, žynys, šventikas; верховный **ж.** vyriausiasis vaidilā; 2. *prk.* žynys, pasišventėlis, adėptas; жрецы науки mōkslo pasišventėliai.
жрѣчес||кий, -ая, -ое vaidilų, žynių; жрѣческая каста žynių luomas; **~тво**, -а 1. žynio, vaidilos pāreigos; 2. žyniai, žynių luomas.

жрица, -ы vaidilūtė, žynė.
жрун, -а *vulg. šnek.* kamšlys, rajūnas, ėduonis, ėd(r)ūnas, rijūnas, rijuoklis, sprōklė, apsirijėlis.
жрунья, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ным *vulg. šnek.* kamšlė, rajūnė, apsirijėlė, sprōklė.
жуѣшь *жр.* жевать.
жужелица, -ы *zool.* žigas (*vabalas*), smālius, de-gūtis, *Carabus auratus*.
жужжальца и **жужжальцы**, -лец, -льцам *dgs.* (*vabzdžių*) dūzgės.
жужжя||ние, -я bimblimas, birbimas, zirzimas, siaudimas; **~ть**, -жжү, -жжйшь *eig.* bimbtі (*puz. musė*), birbtі, birbauti, žizti (*puz. uodas*), žyztі, siaūsti (*apie bites*), dūgzti, zviimbtі (*puz. akmuo*), brūgzti, bruūgzti; пүля жужжйт кулкā zviimbia.
жуир, -а *pasen.* pramogautojas, epikūrininkas, žu-irgas; **~овать**, -рую, -руешь *eig. pasen.* pramogaūti, lėbauti.
жук¹, -а vābalas; майский **ж.** kařkyabalis, gram-buolys, *Melolontha*; навόзный **ж.** jūodvabalis, mēšlāvabalis, vambolė, *Geotrupes stercorarius*; колорādский **ж.** Kolorādo vābalas.
жук², -а *prk. šnek.* sūkčius, apgavikas.
жулан, -а *zool.* paprastōji mēdšarkė, *Lanius col-lurio*.
жул||ик, -а sūkčius, apgavikas; **~иковатый**, -ая, -ое; -āt, -а, -о *šnek.* sūktas; apgavikiškas; **~ѣ**, -я *kuop. šnek.* sūkčiai.
жульнич||ать, -аю, -аешь *eig.* apgaudinėti, gribštukāuti, sukčiāuti, sūkti; **~еский**, -ая, -ое *šnek.* sūktas, apgavikiškas, gribštūkiškas, sukčiāujamas; **ж.** постынок apgavikiškas pasielgimas; **~ество**, -а *šnek.* sukčiāvimas, sūktūmas, gribštukāvimas, apgavystė.
жупан, -а žipōnas (*senovinis ukrainiečių ir lenkų viršutinis drabužis*).
жүпел, -а 1. bažn. vėrdanti dervā ař sierā (*pragare*); 2. *prk.* baidykłė (*baisus daiktas*), baūbas.
журав, -а, **~ѣц**, -вцā *šnek. жр.* журавль (2 *reikš.*).
журавельник, -а *жр.* аистник.
журавйка, -и *tarm. жр.* кліюква.
журавл||ѣнок, -нка; *dgs.* -лята, -лят gerviūkas, gervėnas, gervės jauniklis; **~йный**, -ая, -ое gervės, gervinis, gervių; журавлиные ноги *prk.* kōjos kaip gervės; **~йха**, -и gervė (*patelė*).
журавль, -я *v. 1. zool.* gervė; geřvinas (*patinas*), *Grus grus*; журавли кричат gervės kūrksi, kliūrksi, kivāksi; не сули журавля в нѣбе, а дай синицу в рүки geriaū žvirblis rañkoje, nekaip briedis girioje; 2. (*šulinio*) svirtis.
журиць, -рю, -ришь *eig. šnek.* vainoti (*nepiktai*), (*api*)bārti, gnizėnti, ūdyti, ākinti; **~ся**, -рюсь, -ришья *eig. tarm.* krimstis, grāužtis.
журнал, -а 1. žurnālas; dienynas; школьный **ж.** mokųklinis žurnālas; 2. žurnālas (*periodinis leidinys*); ежемѣсячный **ж.** mėnesinis žurnālas.
журналист, -а žurnalistas, laikraštinninkas; **~ика**, -и žurnalistika; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткām žurnalistė, laikraštinninkė; **~ский**, -ая, -ое 1. žurnalistinis, žurnalisto, laikraštinninko; жур-налистские способности žurnalistiniai gabūmai; 2. žurnalistikos.

журна́льный, -ая, -ое žurnālinis, žurnālo; журна́льная статья žurnālo strāipsnis.

журча́ние, -я čiurlēnimas, čiuernojimas, gurgėjimas, šnarėjimas; **~ть**, -чит eig. čiurēnti, srovēnti, burlēnti, čiurlēnti, čirvēnti, šnerėti, gurgėti.

жу́рба, -ы šnek. barimas, vainojimas, gremžimas, ūdijimas.

жу́тк|ий, -ая, -ое; -ток, -тка, -тко klaikūs, baisūs; slogūs, pykūs, baugūs, gūdūs, kraupūs, šiurpūs; жу́ткое ме́сто klaikūpė, pykumā; жу́ткая картина klaikūs, kraupūs vaizdas; жу́ткие мы́сли klaikios mintys; жу́ткое вре́мя gūdumā; жу́ткая рабо́та slogūs dárbas; **~о** 1. *prv.* baūgiai, nūkiai, klaikiai, nejaūkiai; 2. *eina tariniu* baugū, pykū, klaikū; ста́ло ж. paklaiko; мне ж. mán baisū; 3. *prv.* šnek. labai, stipriai; ж. мно́го наро́ду baisybė žmonių; ж. хоро́шо labai gėra, labai gerai; **~ость**, -и m. nykūmas, klaikūmas, šiurpūmas.

жу́ть, -и m. 1. šnek. baugūmas, nykūmas, gūdūmas, baisybė, pasibaisėjimas; klaikas, klaikybė, klaikūmā; ж. бепёт pasibaisėjimas ima; 2. *eina tariniu* žr. жу́тко (2 reikš.).

жу́х|лый, -ая, -ое; жухл, -а, -о dušvas, blankūs; neryškūs, apiblukęs; sudžiūvęs, sukietėjęs, diržingas (*apie odą*); **~нуть**, -нет; *būt.* жух, -ла, -ло eig. dušvēti, blaňkti (*dažai, spalva*), blūkti; šiurpti, šiūšti, sudžiūti, diržti (*oda*); výsti, glėbtі, glėžti.

жу́чить, -чу, -чишь eig. šnek. bárti, priekaištauti, ūdyti.

жу́чка¹, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам juodžiukas (*mažas šunelis*); juodis, kiemo šuo.

жу́чка², -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам (*didžiųjų žuvų*) kaulinis žvynas.

жу́чок, -чка 1. vabalėlis; 2. *prk.* šnek. tárpinkas (*ypač samdant aktorius*).

жу́ю žr. жевать.

жу́ри nkt. žiuri, teisėjų kolegija (*varžybose*).

33

за *prl.* 1. *su gal.* ir *įnag.* už, anapus, užpakaly, anąšal, anojė pūseje; за оградой už tvoros; за рекой anapus upės, už upės; запира́ть за собой дверь užrakinti, uždaryti duris (*išeinant*); сто́ять за домо́м stovėti už namo; поехать за о́зеро nuplaukti, nuvažiuoti už ežero; 2. *su gal.* už; держа́ть за ру́ку laikyti už rankos; хвата́ть за верёвку tvėrti už virvės; зацепи́ться за крю́к užsikabinti už kably; 3. *su gal.* ir *įnag.* prie, už, į; сестъ за стол sėsti(s) už stalo, užstalen; сто́ять за станко́м stovėti prie staklių; за стол садилось де́сять человек į stalą sėsdavo, sėdo dešimt žmonių; 4. *su įnag.* paskui, pō; идите за мной eikite paskui mane; друг за дру́гом pō (už) kits kito; оди́н (вслед за други́м vienas paskui kita, vienas pō kito; (вслед за е́го слова́ми наступило́ гробово́е молча́ние pō jō žodžių stōjo mirtinā tylā; за пёрвым вы́стрелом последовал второ́й pō pirmojo šūvio sėkė antras; 5. *su įnag.* (*vartojamas nurodyti asmeniui arba daiktui, kurį reikia atgabenti, atnešti, atvesti, pašaukti; verčiamas dñn. kilmininku su atitinkamu veiksmazodžiu ar be jo*): идти́ за водо́й eiti vandeñs (atnešti); бе́гите за врачо́м bėkit gydytojo pakviēsti; по́ехал за това́рами išvažiavo pėkių; 6. *su įnag.* pō; день за днём dienā pō dienos; идёт ме́сяц за ме́сяцем sleňka mėnuo pō mėnesio; 7. *su gal.* į; е́хать за море važiuoti į užjūrį; 8. *su įnag.* dėl; за ста́ростью dėl senūmo; за исче́нением срóка dėl tėmimo pasibaigimo; 9. *su įnag.* sū; бумáга за но́мером raštas sū nūmeriu; бумáга за по́дписью секретаря́ raštas sū sekretoriaus pārašu; 10. *su gal.* vėliau kaip, daugiau kaip, pėr, pō; ужé за днём-ночь jau pō pusiānakcio; ей далеко́ за со́рок jai gerokai daugiau kaip keturiasdešimt (mėtų);

11. *su gal.* pėr; ёто мо́жно сде́лать за час tai galima padaryti pėr vālandā; на́до вы́полнить за год reikia įvykdyti pėr metų; 12. *su gal.* už, vietoj, pakeičiant; расписа́ться за негра́мотного pasirašyti už berąštį; рабо́тать за дво́их dirbti už dū; 13. *su gal.* už (*ką atlyginant, mainais už ką*); купи́ть за ру́бль piřkti už rublį; ни за чо́то už jokių pinigų, niekaip, niekū gyvū; за е́го счёт jō sąskaita; уплати́ть за рабо́ту sumokėti už dárba; 14. *su gal.* už, vardañ, dėl; боро́ться за револю́цию kovoti dėl revoliucijos; сража́ться за ро́дину kautis dėl tėvynės, už tėvynę; 15. *su gal.* pō, šaliñ, laūk; выброси́ть за дверь išmėsti pō duris; вы́кинуть за окно́ išsviesti pō lāngā; 16. *su gal.* (*vartojamas žymėti laikui; į lietuvių kalbą neverčiamas*): за час до отхо́да по́езда vālandā prieš išeinant tráukiniui; за род до смёрти (vieneri) mėtai prieš mirtį, mirimą; 17. *su įnag.* (*vartojamas pažymėti ko nors veikimui ar to veikimo laikui*): усну́ть за кни́гой užmigti beskaítant knygā; побеседу́ем за ўжином pakalbėsime pėr vakariēnē, vālgydami vakariēnē; за едо́й vālgant; за рабо́той dirbant, dárbo metu; за разгово́ром besikalbant; за ка́ртами prie kortų, kortuojant; 18. *su įnag.* (*vartojamas pažymėti asmeniui arba daiktui, į kurį yra nukreiptas veiksmas; į lietuvių kalbą neverčiamas*): ухажива́ть за больным slaugyti ligonį; смотре́ть за деть́ми prižiūrėti vaikus; сле́дить за изме́нением температу́ры sėkti temperatūros kitimą; 19. *su įnag.*: бече́редь за ва́ми jūsų eilē; за ва́ми сто ру́блей iš jūsų šimtas rublių; заде́ржка за деньга́ми kliūdus, trūkdo pinigų stokā; за ва́ми дол́г tāmsta esi (lieki) skolingas; за ним е́сть ёта ду́рная привы́чка jis turi tóki blóga įprotį; за чем де́ло

стало? kās nutiko, kās peļ priežastis?; за ним не пропадеш sū juō pežūsi; за ним водятся грешки jis yā nusikaltes, jō sāžinē negrypā, pešvari; за пазухой aņtyje, ūžantyje; за исключением išskyrus; за редкими исключениями sū retomis išimtimis.

за... 1. *veiksmāzodžiu priešdēlis, reiškiantis:*

1) *veiksmo pradžių, pvz.:* заболеть susiġgti, pradėti siġgti; заплакать apsiġvėkti, imti ġvėkti; 2) *veiksmo, būsenos rezultato pasiekimą, pvz.:* завоевать užkariuoti; загромоздить nūgrimūoti; 3) *veiksmo kraštutinumą, pvz.:* завратъся įsimeľuoti; закормить pėrserti, pėrvalgydinti; 4) *veiksmo, judėjimo kryptį į objektą, pvz.:* зайтй už-eiti; завернуть (за угол) pasukti (už kampą); 5) *veiksmo, judėjimo kryptį už kokių nors ribų, kur nors toli, pvz.:* завезти nuvėžti; загнать užvaryti; 6) *tai, kad veiksmas liečia tik objekto kraštą, paviršių, pvz.:* запилить įpiauti (kiek); 2. *daiktavardžiu ir būdvardžiu priešdēlis, reiškiantis:* ūž, anapus, ūžpakaly, pvz.: заречье ūžupis; заатлантический užatlantinis, anarusatlantinis.

заавансировать, -рую, -руешь *įvk.* paavansuoti, duoti avāso.

заактировать, -рую, -руешь *įvk. šnek.* sudaryti, surašyti āktą, užaktuoti; з. недостачу товаров užaktuoti prėkių nepriteklį.

заалеть, -еет *įvk.* 1. parausti, užrausti, užkaisti; заалели щёки у дитяти paraudo vaiko veidėliai; 2. sužaruoti, sugaisruoti (*pvz. aušra*); suraudouoti; заалели маки suraūdonavo aguonos.

заплодировать, -рую, -руешь *įvk.* pradėti, imti plōti; suplōti (*dėlnais*), (suplōti katūčių; все сразу заплодировали visi iškařt ėmė plōti (katūčių).

заарендовать, -дую, -дүешь *įvk.* išnuomoti, nunuomoti.

заарканивать, -ню, -нишь *įvk.* užmėsti kilpinę, arkānā, sugauti kilpine.

заартачиться, -чусь, -чишься *įvk.* užsinařtinti, užsispirti, užsiaikštyti, užsiožiuoti, užsikaprizyti.

заасфальтировать, -рую, -руешь *įvk.* išasfaltuoti, padeġgti, išlieti asfaltu, užasfaltuoti.

заахать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* suaičioti, imti aičioti.

забавля, -ы *pramogā, žaidimas; pasilinksminimas;* дѣтская з. vaikų žaidimas; вы пришли сюда не для забавы jūs čiā atvėkote, atėjote nē linksmintis, juokauti; пустая з. tuščia pramogā; для забавы dėl juokų, dėl pramogos; **завать**, -ваю, -вишь *eig. pasen., -лять*, -яю, -яешь *eig.* (ра)smāginti, linksminti, juokinti; **заваться**, -яюсь, -яешься *eig.* žaisti, linksmintis, smāgintis, pramogauti; išdaigauti, juokauti; **завник**, -а *šnek.* juokdarys, linksmuolis, linksmitojas, pramoginiškas, išdaigininkas, pōkštininkas, juokautojas; **завница**, -ы *šnek.* juokdarė, išdaigininkė; **завно** 1. *prv.* juokingai, kōmiškai, įdomiai; 2. *eina tariniu* juokinga, kōmiška, įdomū; з. слүшать įdomū klausyti; **завный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно smagūs, juokingas, liņksmas, kōmiškas; įdomūs.

забалансовый, -ая, -ое *fin.* užbalansinis; забалансовые сүммы užbalansinės sūmos.

забаллотировать, -рую, -руешь *įvk.* neišriņkti; atmėsti; з. кандидата neišriņkti kandidato; з. предложение atmėsti (*balsuojant*) pasiūlymā.

забаловаться, -лүюсь, -лүешься *įvk. šnek.* išdėkti, išpaikti, pradėti veltinėti, dykinėti, dykiniuoti, niėkdariu viřti.

забарабанить, -ню, -нишь *įvk.* subūgnyti, imti būgnā mūšti; subārbinti, subarbėnti, pabārbinti, subāřskinti; барабанщики забарабанили būgnininkai subūgnijo; забарабанил дождь по крыше subārbino lietūs į stogā; з. пальцами по столу subarbėnti pirštais į stālā.

забарахтаться, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* suspurduľiuoti, pasikāpanoti, pasikābaroti.

забаррикадировать, -рую, -руешь *įvk.* užbarikaduoti, užvėrsti (*praėjimą*); **зася**, -рююсь, -руешься *įvk.* užsibarikaduoti.

забасить, забашу, забасишь *įvk. šnek.* subosuoti, imti bosū kalbėti, dainuoti.

забастовать, -тую, -түешь *įvk.* sustreikuoti, paliuoti, sustoti dirbus; **завка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам streikas; всеобщая з. visūotinis streikas; политическая з. politinis streikas; объявить забастовку paskėlbti streikā; **завочный**, -ая, -ое streiko, streikų; з. комитет streiko komitėtas; забастовочное движение streikų judėjimas; **завщик**, -а streikiniškas, streiko dalvis, streikuotojas; **завщица**, -ы streikiniškė.

забашу *žr.* забасить.

забайк||ать, -аю, -аешь *įvk., -ивать*, -аю, -аешь *eig.* (už)liūliuoti, užmigdyti (*dainuojant, sapnant*).

забавен||ие, -я *pasen.* užmiršimas, marša, užmarša, užuomarša; užsimiršimas, užmarštis; з. своих обязанностей savų pareigų užmiršimas; предать забвению užmaršinti, neprisimiñti, nustūmti užuomaršon; **завный**, -ая, -ое *pasen.* užmirštas, neprisimenamas.

забег, -а *sport.* bėgimas, bėgsmas; з. на тысячу метров tūkstančio metrų bėgimas.

забегать, -аю, -аешь *įvk.* imti bėgioti, imti laksyti; subrūzti, sujūsti; забегали діти vaikai ėmė bėgioti; при приближении поезда все забегали ařtinantis traukiniui, visi subrūzdo, sujūdo.

забегать, -аю, -аешь *eig.* užbėginėti, užeidinėti, *žr.* забежать.

забегаться, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* nusilakstyti, pavařgti bebėgiuojant.

забежать, -егу, -ежйшь *įvk.* 1. užbėgti, užėiti, užsukti (*trumpam laikui, paskubomis*); įbėgti; з. по дороге užbėgti, užsukti pakeliui; 2. nubėgti; užbėgti; з. далеко nubėgti toli; з. вперед užbėgti priekin, už akių; **зав** з. кому-л. в глаза ġerintis kienō akysė, kām ġlabotis, lābintis.

забежной, -ая, -ое: забежная площадка laiptų aikštelė.

забеленный, -ая, -ое; -лєн, -ленā, -лено 1. *šnek.* (už)bālintas, (už)bāltintas, užtrintas, pabāltintas; з. сун (už)bāltinta sriubā; 2. balta uždažytas, išbāltintas, nubāltintas; забеленное пятно uždažyta, užbāltinta dėmė.

забелѣть, -ѣю, -ѣешь *ivk.* subaltuoti, subolúoti; забелѣли сады в цветѹ subaltavo pražýdę sōdai.

забѣливать, -аю, -аешь *eig.* 1. báltinti; 2. baltaĩ dažyti.

забѣлина, -ы báltymė, baltà dēmė, baltas lōpas, baltà žvaigždė; лошадь с забѣлиной arklỹs su báltyme, su žvaigždė.

забелить, -белю, -белишь *ivk.* 1. *šnek.* užbáltinti, užtrinti, pabáltinti; 3. борщ užbáltinti barščius; 2. baltaĩ nudažyti, išbáltinti, nubáltinti.

забѣлка, -и 1. išbáltinimas, užbáltinimas, pabáltinimas; 3. пѣтен dēmĩų pabáltinimas; 2. *šnek.* uždaras, užtrinas, užkulas, baĩtalas, prāmentalas; 3. щей kopūstĩnės baltalas.

забелять, -яю, -яешь *eig. šnek. pasen. žr.* забѣливать.

забереги, -ов *dgs. (vns. заберег, -а ir заберега, -и) tarm.* 1. prōperšos (paleĩ kraĩtą); 2. pakrāntės lėdas.

заберѣж||ный, -ая, -ое užupinis, anō kraĩto, užupio; ~сь, -я 1. užupis; 2. *tarm.* ūpės atābradas, negilūs pakraštỹs, pākraščio seklumā.

заберемень, -нею, -неешь *ivk.* tapti nēščiai, užkristi, pastoti.

забеспокоиться, -коюсь, -коишься *ivk.* sunerimti, susirūpinti, imti nerimauti, susisieloti.

забетонировать, -рую, -руешь *ivk.* išbetonuoti, išlieti, užlieti betonū, užbetonuoti.

забивание, -я *žr.* забивка (1 reikš.).

забивать, -аю, -аешь *eig.* 1. įmušinėti, įvarinėti, įkalinėti; 2. piąuti, skeršti; 3. kamšyti, (už)kaišioti; užkalinėti; 4. griōzdinti, gramōzdyti; krąuti; 5. *prk.* ūiti, ūdyti; *žr.* забить; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. būti kalamām, įkalamām, vāromam; būti užkalamām, užkėšamām; сван забиваюся глѹбокоĩ pōliai įkalami giliai; 2. užsikimšinėti, ākti; 3. slėptis, brūktis, smūkti; *žr.* забиться.

забѣ||ка, -и 1. (į)kalimas, (už)kalimas; 2. *šnek.* kamšalas, kamša; поискать забѣвку для окон paieškoti kamšalo (pakulų, vatų) langams (užkimšti); ~ной, -ая, -ое 1. kamšomasis; 2. užkalamasis; įkalamasis.

забинтовать, -тую, -түешь *ivk.* sutvārstyti, aptvārstyti, aprišti, apvīturti, apibintuoti, apvyturiuoti; 3. pānu aprišti, aptvārstyti žaizdą; ~ся, -туюсь, -түеься *ivk.* apsitvārstyti, apsvyturiuoti.

забирать, -аю, -аешь *eig.* 1. *pasen.* imti, pirkti (skolōn); 2. *šnek.* (smārķiai) veikti, mūšti į gālva; лекāрство забирāет vāistai prādeda veikti; егō хмель забирāет jis kaūšta, girtēja; 3.: рубāнок не забирāет drožtūvas nēima; якорь не забирāет iĩkaras nekabinā; рыба забирāет žuvis ima, kimba; охота менā забирāет pōras manė ima; 3. что-л. в голову dėtis kā į gālva; *žr.* забрать; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. lip̃ti, kōpti; 2. skvefbtis, brāutis; *žr.* забраться.

забѣ||ость, -и *m.* užguitumas; prislėgtumas; ~ый, -ая, -ое 1. *prk.* užguitas, užstūmdytas, atbūkinatas; 3. мальчик užguitas berniukas; 2. įkaltas, įvarytas; užkaltas; 3. клин įvarytas pleištas; 3. гвоздь įkaltā vinis; 3. ящик užkaltā dėžė.

забить, забью, забьешь *ivk.* 1. pradėti, imti mūšti; забѣли часы laikrodīs pradėjo, ėmė mūšti; 2. įmūšti, įvaryti; 3. гол в ворота противника įvaryti, įmūšti įvartį į priešininko vartūs; 3. įkalti, įvaryti, įmūšti, įbėsti; 3. гвоздь įkalti vinį; 3. кол įbėsti bāslį; 4. papiąuti, paskersti; 3. свинью paskersti kiaulę; 5. pradėti čiurkšti, trykšti, veržtis, prapliūpti; забил фонтан fontānas ėmė trykšti, čiurkšti; из сквāжины забѣла нефть iš grēžinio ėmė veržtis naftā; 6. užkimšti, užkamšyti; 3. щель užkimšti skylę; 7. prikrāuti, užversti, prikimšti, prikišti, užgriōzdinti, užgramōzdyti; 3. сарāй сеном prikrāuti, prikimšti dařžinę šiėno; 3. склад вещāми užversti, užgriōzdinti sāndelį daiktāis; 8. užkalti; 3. дверь доскāми užkalti duris lentomis; 9. *prk.* užūiti, užgūiti, užūdyti; ♦ 3. тревōры paskēlbt, sukēlti aliārmā; 3. себе в голову įsidėti, įsikalti į gālva; 3. голову atbūkinti, nusilpninti prōtā, arkrāuti prōtā nereikalingomis žiniomis; 3. kārtу nukiršti kōrtą (lošiant); ~ся, -быюсь, -бьешься *ivk.* 1. užakti; užsikimšti; канализациōнные трыбы забѣлились грязью kanalizācijos vamzdžiai užsikimšo purvū; 2. imti plākti, sutvinksėti; сѣрдце забѣлось širdis sutvinksėjo; 3. suplazdėti, suspuždėti; забѣлась птѣчка в клѣтке suspuždėjo paukštėlis narvelyje; 4. nulįsti, pasislėpti, įsibrūkti; собāка забѣлась под кровāть šuo nulīndo, įsibrūko palōvin.

забѣ||ка, -и *v. ir m. šnek.* peštukas, peštukė, mušeika; vaidiniukas, vaidiniukė, vaidvaikis, joĩnvaiķis, pasiaūbėlis, pasiaūbėlė.

заблāговестить, -ещу, -естишь *eig.* ir *ivk. bařn.* suskam̃binti (mišioms).

заблāговремени||о *prv.* laikū, lig laikū, iš ānksto; он приехал 3. jis atvažiāvo laikū; известѣте менā 3. praneškite man iš ānksto; ~ый, -ая, -ое *pasen.* savalaikis, liglaikinis, išankstinis.

заблāгорассудиться, -ится *ivk. beasm.* ateiti į gālva, laikyti naudingā, tiĩkama, užsimanyti; он дѣлает всѣ, что емū заблāгорассудитса jis dāro visa, kā tik užsimāno, kās į gālva ateina.

заблāжить, -жү, -жйшь *eig. šnek.* imti dūkti, pāikioti, kvailiōti.

заблѣвать, -люю, -люёшь *eig. vulg.* imti vėmti, арвėmti.

заблестѣть, -лещү, -лестйшь ir -лѣщешь *ivk.* sužibėti, sužibti, subligzti, sutvĩksti, sužvilgti, suspingsėti, sužerėti.

заблѣять, -ѣет *ivk.* subliąuti, subliūti, subėbti, sumekėnti.

заблѣстātь, -аю, -аешь *ivk.* 1. *žr.* заблестѣть; 2. *prk.* išsiskirti, pasižymėti.

забл||удиться, -ужүсь, -үдишься *ivk.* paklysti; дѣти заблудились в лесү vaikai paklydo miške; ~удший, -ая, -ее *pasen.* 1. paklydęs; 2. -его *dkl.* paklydėlis, paklyduolis, paklaidūnas.

заблужд||аться, -аюсь, -аешься *eig.* klýsti, apsirikti; ~ение, -я (pa)klydimas, suklydimas, klaidā, paklaidā, riktas; ввести в 3. suklaidinti; быть в заблуждѣнии klýsti; выводить из заблуждѣния atklaidinti; вводящий в 3. klaidūs (poz. kelias); бороться с заблуждѣниями kovōti su (pa)klaidomis.

заблю||ёшь, -ю *žr.* заблѣзъть.

забодать, -аю, -аешь *ivk.* nudurti (*ragais*), užbadyti (*negyvai*); subadyti.

забой¹, -я 1. papiovimas, paskerdimas; 3. быкя jáucio paskerdimas; 2. pérkolas, persėda, takišys; на рекѣ устроили 3. ūpėje įtaisė, padārė pérkolą; 3. *sport.* pirmasis kirtis (*žaidimuose*).

забой², -я *kaln.* kirtavietė; kirtyklā; grėžinys, grėžvietė.

забойщик, -а *kaln.* kirtikas.

заболачива||ние, -я (su) pėlkėjimas; ~ться, -ается *eig.* pėlkėti.

заболева||есть, -и *m.* sergamumas; в колонияль-ных странах наблюдається высокая 3. туземного населения kolonijinėse šalyse pastebimas didelėis vištos gyventojų sergamumas; ~ние, -я 1. (su) sirgimas, apsirgimas; в момент заболева-ния susirgimo, apsirgimo metu; 2. ligā, susirgi-мас; серьёзное 3. rimtā ligā.

заболевать¹, -аю, -аешь *eig.* pradėti, imti sirgti, *žr.* заболѣть¹.

заболевать², -ает *eig.* imti, pradėti skaudėti, *žr.* заболѣть².

заболѣть¹, -ёю, -ёешь *ivk.* susirgti, apsirgti, sune-galūoti, paliegti; 3. angīnoy apsirgti anginā.

заболѣть², -ит *ivk.* suskaušti, susopti, pradėti skau-dėti, sugilti, susmilti; у меня заболѣли зѣбы mān pradėjo dantis gėlti, skaudėti.

заболонный, -ая, -ое brazdų, brazdinis, balānų, balāninis; заболонная древесина balāninė me-diena.

заболонь, -и *m.* brāzdas; balanā.

заболотиться, -ится *ivk.* supėlkėti.

заболоченный, -ая, -ое pėlkėtas, įpėlkėjęs, užpėl-kėjęs.

заболтать¹, -аю, -аешь *ivk.* šnek. imti plepėti; пас-сажыры заболтали на незнакомом языке keleī-viai ėmė plepėti nesuprañtama kalbā.

заболтать², -аю, -аешь *ivk.* imti matarūoti, maska-tuoti, tabalūoti; suplevėsuoti; suvizgėti; дѣти за-болтали ногами vaikai pradėjo maskatūoti kójo-mis; собāка заболтала хвостом šuō suvizgino ūodega.

заболтать³, -аю, -аешь *ivk.* šnek. įplākti, įmaišyti; 3. в суп яйцō įplākti kiaušini į sriubā.

заболтаться¹, -ается *ivk.* imti matarūotis, kabal-dūotis; maskatūotis, plevėsuoti.

заболтаться², -аюсь, -аешся *ivk.* šnek. užsiplepė-ti, įsiplepėti, užsišnekėti.

забор¹, -а творā, ūžtvaras (*aplink lauką*), žioğris.

забор², -а 1. ėmimas, pirkimas skolōn; 2. pasiėmi-mas, (pasi)sėmimas; 3. воды vandenš pasisėmi-mas; 3. семья с собой paėmimas šeimōs kartū sū savimi.

заборанивать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* заборонить.

заборик, -а творėlė, žioğrėliai, ūžtvarėlė.

забористый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *šnek.* 1. svaigūs, smarkūs (*puz. alus*), stiprūs, kartūs (*puz. taba-kas*); 2. *prk.* patrauklūs, griėbiantis už širdiės; 3. *prk.* aštrūs, vulgarōkas, pikantiškas; 3. анек-дот vulgarūs anekdōtas.

заборишко, -а; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам tvo-riūkštė, tvōrpalaikė.

заборка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *tarm.* pėrdaras, pėrdoris, sienėlė (*lentinė*).

забормотать, -мочу, -мочешь *ivk.* sumurmėti, su-burbėti, subambėti; subalbatuoti.

заборный¹, -ая, -ое 1. tvorōs, ūžtvaro; 2. *prk.* ne-padorūs, nešvankūs; заборная литература пера-dori literatūrā.

заборный², -ая, -ое *pasen.* imamasis, įperkamasis; заборная кнїжка įpikimo, sąskaitinė knygelė (*prekėms skolon pirkti*).

заборонить, -нѹ, -нишь *ivk.* užakėti, apakėti, iš-akėti, jakėti, suakėti.

забѹт||а, -ы 1. rūpestis, rūpesnis, suoslė; у меня много забѹт āš turiu daug rūpesčių; меня не оставляет 3. mān kniėti; это твоя 3. tai tāvo reikalas; 2. rūpinimasis; 3. о человеке rūpinima-sis žmogumi; ◆ нѣ было забѹты! tō tik betrū-ko! ~ить, -ѹчу, -ѹтишь *eig.* daryti, teikti rūpes-čių, kėlti susirūpinimo, nėrimo; это ерѹ мāло забѹтит tai jām mažai terūpi; ~иться, -ѹчусь, -ѹтишься *eig.* rūpintis, sielotis, suōstis; 3. о здо-ровье дѣтѣй rūpintis vaikų sveikatā, sielotis dėl vaikų sveikatos.

забѹтлив||о *prv.* rūpestingai; ~ость, -и *m.* rūpes-tingumas; ~ый, -ая, -ое; -лив, -а, -о rūpestin-gas, rūpūs, guošūs (*ūkyje*); забѹтливая мать rū-pestinga mōtina; 3. хозяин guošūs, rūpestingas šeimininkas.

забѹтный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *pasen., tarm.* *žr.* забѹтливый.

забѹяться, -ѹюсь, -ѹишься *ivk.* imti bijoti, pabi-joti.

забрак||овать, -кѹю, -кѹешь *ivk.*, ~ѹвывать, -аю, -аешь *eig.* (iš)brokuoti, suniėkinti; pripažinti ne-tiñkamui, brokū, niėkalu.

забрало, -а (*šalmo*) anīveidis; ◆ с открытым за-бралом atviraī, tiėsiai, nesislāpstant.

забраниться, -нѹсь, -нишься *eig.* imti bārtis, vai-nōti, skeryčioti.

забрасывать¹, -аю, -аешь *eig.* *žr.* забросать.

забрасывать², -аю, -аешь *eig.* *žr.* забросить.

забрать, -беру, -берешь; *būt.* -āl, -алā, -āло *ivk.* 1. paīmti, pasiīmti; 3. кнїги paīmti knygas; 2. at-īmti, pačiūpti, pagriėbti; 3. у ребѣнка нож at-īmti iš vaiko peilį; 3. suiīmti, sulaikyti; полиция забрала рабѹчѣро policija suėmė darbiniñkā; 4. atitvėrti, užkālti, užtaisyti; pėrtverti; 3. окно доскаmi atitvėrti lāngą lentomis; 5. užgrōbti, pa-čiūpti, paīmti; 3. чужѹю территѹрию užgrōbti svėtimā teritōrijā; 3. власть užgrōbti, paīmti val-džiā; 3. в плен pačiūpti, paīmti į nelāisvę; за-брала ерѹ смерть *prk.* giltinė jį parovė; 6. su-siaūrinti, sutrāukti; 3. шов susiaūrinti, sutrāukti siūlę; 7. *prk.* šnek. apīmti; ерѹ забрала охѹта jį āpėmė pōras; меня забрал страх manė āpėmė bāimė; ◆ 3. сїлу įgāuti jėgū, įtaką; 3. (себѣ) в голову įsidėti, įsikālti sau į gālvā; 3. в рѹки užvaldyti, paglemžti; ~ся, -берѹсь, -берѹшься; *būt.* -āлся, -алась, -āлось ir -алось *ivk.* 1. įlipti, užlipti, įsirepėkėnti, įkōpti, užkōpti, užsirangyti, įsirabzdinti; 3. на дѣрево įlipti, įkōpti į mēdį; 3. на крышу užlipti anī stōgo; 3. на чердак už-kōpti anī aūkšto; 3. на стол užsirangyti anī

stālo; 2. įsibrąuti, įsiskverbti, įlįsti, palįsti, įsprąusti; 3. в чужой дом įsibrąuti į svėtimus pamūs.

забрeдeшь *жр.* забрeстѣ.

забрeдѣть, -eжy, -eдишь *жк.* імѣти kliedėti, susvąitėti, susvąičioti, sukleidėti, susąpalioti.

забрeдy *жр.* забрeстѣ.

забрeзжитъ, -ит *жк.* 1. імѣти švisti, sušvisti, prašvisti, išbrėkšti, prabrėkšti, išaūsti; забрeзжил paccвeт išaūšo (rýtas); 2. sužibсėti, sublyksėti, sublykčioti; sušilėnti; забрeзжил огонек в темнотe sužibсėjo tamsojė žiburėlis.

забрeл *жр.* забрeстѣ.

забрeнчaть, -чy, -чѣшь *жк.* subrūgzti, subrūzginėti, sužvaңginti, subleбti; імѣти bąrbinti (*gítara, pianínu*); 3. ключами sužvaңginti rąktais.

забрeстѣ, -eдy, -eдeшь; *бyт.* -eл, -eлa, -eлo *жк.* *šnek.* 1. užeiti, užklysti; 3. в чужой двор užeiti, užklysti į svėtimą kiemą; мысль забрeлa в голoву *рк.* šovė į gąlavą mintis; 2. nueiti, nusibастyti, nudūlinti, nukūđinti; 3. далеко в лес nueiti, nusibастyti toli į mišką.

забривaть, -aю, -aешь *eig.* **забpѣть**, -pею, -pеешь *жк.* *pasen.* paімѣти naujokū (į kariuomenę); ♦ забpѣть лоб paімѣти naujokū.

забрoдѣть¹, -ожy, -oдишь *жк.* pradėti vąlkіotis, sląnkіoti, бастyтis.

забрoдѣть², -oдит *жк.* pradėti rųgti, vаіkščioti; пиво забрoдѣло alūs pradėjo vаіkščioti, eмe rųgti (*gaminant*).

забрoниpовать, -pую, -pуешь *жк.* rezervuoti, išskirti; 3. мeстo в пoезде rezervuoti vietą traukinyje.

забрoниpовaть, -pую, -pуешь *жк.* apšarvuoti; ~ся, -pуюсь, -pуeсья *жк.* 1. apsisarvuoti; 2. *рк.* *šnek.* apsisąugoti, apsiginti.

забрoс, -a: быть в забрoсe būti apleistам, užleistам; дeти в забрoсe vaikai бe priežiūros, apleisti.

забрoсaть, -aю, -aешь *жк.* 1. apmėtyti, aplaidyti, apibeirti, arvešti, užvešti, apdrabstyti, užmėtyti, apmesti; 3. цветами apibeirti gėlėmis; 3. камнями apmėtyti akmenimis; 3. грязью *рк.* apdrabstyti purvais, apšmeižti; 2. *рк.* apibeirti, apipilti, arvešti, užvešti; 3. opaтopa вoпpocами apibeirti kalbetoją klausimais; 3. упpеками apibeirti prieкаistais.

забрoсѣть, -oшy, -oсишь *жк.* 1. numėsti (*tolі*); імeсти (*kur*); užmesti; 3. за чeпpу numėsti už ribos; 3. в сад імeсти į sodą; 3. на кpышy užmesti aңt stogo; 2. nukіšti, nudėti, nугrąsti; 3. ключ nudėti rąktą; 3. mesti, aplėisti, užmesti; liautis; 3. хoзяйство aplėisti dкј; 3. чтeние liautis, mesti skaicius; 4. *šnek.* atgabėnti, atvežti, pristatyti; 3. пapтию тoвapов atgabėnti pąrtiją preakti.

забрoшенный, -ая, -oe; -шен, -а, -o užmestas, aplėistas; 3. сад aplėistas sodas; не мoжем найтѣ 3. мяч negalime surąsti užmesto svėdinio.

забрoшy *жр.* забрoсѣть.

забpызгaть, -aю, -aешь *жк.* aptaškyti, apslakstyti, apdrabstyti, apipuškėti; 3. грязью apdrabstyti, aptaškyti purvū; 3. водoю apipuškėti, aptaškyti

vąndeniu; ~ся, -aюсь, -aeсья *жк.* apsitaškyti, apsidrabstyti.

забpызгивaть, -aю, -aешь *eig.* *жр.* забpызгaть; ~ся, -aюсь, -aeсья *eig.* 1. *жр.* забpызгaться; 2. būti aptaškomam, apdrabstomam.

забpыкaтьcя, -aюсь, -aеься *жк.* імѣти spąrdytis; susispąrdyti.

забpюхaтeть, -eю, -eeшь *жк.* *pasen.* tąpti nėščiai.

забpякaть, -aю, -aешь *жк.* *šnek.* subarškėti, sutarškėti.

забyбeнный, -ая, -oe *šnek.* pašeliškas, palaidūniškas; nutruktgalviškas; забyбeнная голoвyшка nutruktgalvis, pramuštgalvis, palaidūnas, pašėlėlis.

забyдeшь *жр.* забyть; ~ся *жр.* забyтьcя.

забyдy *жр.* забyть; ~сь *жр.* забyтьcя.

забyлдыгa, -и *v.* *šnek.* patvirkėlis, ištvirkėlis, palaidūnas; pabálda, patránka, pasiaubėlis.

забyнтoвaть, -тyю, -тyешь *жк.* maištą pakėlti, sukilti.

забyривaтьcя, -aeтcя *eig.* *жр.* забyрѣтьcя.

забyрѣтьcя, -pюсь, -pѣсья *жк.* *kaln.* 1. įsigrėžti; 2. (*apie vagonėlius*) nueiti nuo бeгių, įsmėgti (į žemę).

забyрлѣть, -лy, -лѣшь *eig.* імѣти kunkuliuoti, sukunkuliuoti.

забyрчaть, -чy, -чѣшь *жк.* *šnek.* suuфgzti; імѣти bąmbėti; suguфgti, sugurguliuoti; забyрчaла coбaкa šuo suuызgė; забyрчaл живoт sugurgė pilvas.

забyтѣть, -yчy, -yтѣшь *жк.* užvešti, užpildyti, užkimšti (akmenimis).

забyт||кa, -и, ~oвka, -и 1. užpildas; 2. užvertimas, užpildymas (akmenimis).

забyхaть, -aю, -aешь *жк.* *šnek.* 1. sudundėti, імѣти bąbsėti; забyхaли пyшки sudundėjo patránkos; 2. pradėti trąnkyti, pоškinti, supоškinti, supokšėti.

заб||yxaть, -aет *eig.* ~yхнyть, -нет; *бyт.* забyх, -ла, -лo *жк.* (iš)brinkti.

забyчивaть¹, -aю, -aешь *eig.* kimšti, vešti (akmenimis).

забyчи||вaть², -aю, -aешь *eig.* *šnek.* ~ть, -чу, -чишь *жк.* *šnek.* (pa)žlaugti, (pa)meřkti, užmeřkti šarmė (*skalbinis*).

забyчy *жр.* забyтѣть.

забyшeвaть, -шyю, -шyешь *жк.* 1. імѣти siaubti, siausti, šėlti, siautėti, sušniokšti, suaudroti; забyшeвaло мope jūra suaudrojo, sušniokštė; 2. *šnek.* smąrkauti, triukšmąuti, siautėti, krėitėti, riąušes kėlti.

забyянитъ, -нy, -нишь *жк.* імѣти kėlti triukšmą, riąušes, імѣти smurtąuti, nėrtėti, mušeikąuti.

забyвaть, -aю, -aешь *eig.* *жр.* забyть; 3. ceбя nepаіsyti savę; ~ся, -aюсь, -aеься *eig.* *жр.* забyтьcя.

забyвчив||oсть, -и *m.* (už)maršumas; ~ый, -ая, -oe; -ив, -а, -o (už)maršus; 3. человек užuomarša, užmiršūlis.

забyть, -бyдy, -бyдeшь *жк.* pamiršti, užmiršti; 3. назвaние кнѣи užmiršti knygос pavadinimą; 3. дoма ключ pamiršti namiė rąktą, nepasiімѣti išeіnant iš namų rąkto; 3. вpядy atsisakyti ne-

- sántaikos; з. своё обещание netesėti (sàvo) pažado.
- забыть**, -я, в забытьи 1. alpulys, sąmonės netekimas, nustojimas; 2. spaudulys; 3. užsimiršimas; užsisvajojimas.
- забыться**, -будь, -будешься *įvk.* 1. užsnūsti, nusnūsti, snūduriuoti; 2. pasimirti, užsimirti; įsisvajoti; 3. *šnek.* netekti atminties, sąmonės, apkvaišti; primirti.
- забыю** *žr.* забыть; *~сь* *žr.* забыться.
- зав...**¹ *pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiškianti* vedėjas, *puz.:* завхоз ūkio vedėjas, завскладом sándėlio vedėjas.
- зав...**² *pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiškianti* gamyklos, gamyklinis, *puz.:* завком gamyklos komitetas.
- зав**, -а (заведующий) *šnek.* vedėjas.
- заважничать**, -аю, -аешь *įvk.* išpuikti, pradėti pūsį riesti, puikuoti, didžiū dėtis.
- завал**, -а 1. užgruvinimas, užsikimšimas, užvirtimas; ūžtvara, ūžkardas; užslinkimas; снѣжный з. pusnykas, užпустyta vietą; 2. *tech.* užslūgimas; 3. прѣсса prėso užslūgimas.
- заваливать**, -аю, -аешь *eig. žr.* завалить; *~сь*, -аюсь, -аешься *eig. žr.* завалиться.
- завалин**||а, -ы *ir ~ка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам* aйтramatis, priemūris (*pylimėlis aplink pirkios pamatus*), pašalė, pašalėlis, apųpilas.
- завалить**, -ало, -алишь *įvk.* 1. užversti, užkasti; 3. яму užkasti duobę; 3. dorōru kamniaми užversti kėlią akmenimis; 2. *šnek.* prikrauti, prigrušti, užkraustyti, užgriozdoti; 3. комнату вещами камбарį prikrauti daiktų, užgriozdoti daiktų; 3. priveřsti, prikimšti, užversti; 3. склад товарами užversti sándėlį prėkėmis; 4. *prk.* apversti, apkrauti; 3. рабōтой apkrauti dārбу; 5. *šnek.* nuversti; 3. стѣну nuversti sieną; 6. *prk.* sužlugdyti; 3. дѣло sužlugdyti reikalą; 7. palekti, paversti; užversti, atmesti; 3. шкаф к стенė palekti, paversti spintą prie sienos; 3. рōлову назад užversti gálvą; 8. užnešti, užпустyti; dorōru завалило снѣгом užpustė kėlią; 9. *beasm. šnek.* užgulti; у меня ўши завалило mán ausis užgulė; у него завалило грудь jám užslūgo krūtine; jám (sunkūmas) užgulė krūtine; *~сь*, -алюсь, -аליсь *įvk.* 1. užkristi, užslinkti; diņgti, pasimesti; kniга завалилась за шкаф knygą užkrito už spintos; 2. pakrūpti, išvirsti, pašlyti; забōр завалился tvorà išvirsto, pakrūpo; 3. atvirsti, nuvirsti, atgriūti; 3. на кроватъ nuvirsti, nugriūti į lōvą; 4. *šnek.* susikirsti, susimauti (*puz. per egzaminus*).
- завалка**, -и 1. (*duobės, kelio, kiemo*) užvertimas; pripildymas, pripylimas (*puz. aukštakrosnės*); 2. *tech.* įkrova.
- завалы**, -ов *dgs. tekst.* užvėlimai.
- заваль**, -и *m. šnek.* 1. kuop. užsigulėjusios, užsibuvusios, palaikės prėkės; 2. *prk.* šlamštas, mažavertis daiktas.
- завалить**, -яю, -яешь *įvk.* 1. apvālkoti, nuvālkoti (*puz. drabužį*); supuřvinti; 2. suvėlti, (ap)vėlti; *~сь*, -яется *įvk. šnek.* užsigulėti, užsibūti.

- завалищий**, -ая, -ее *šnek.* užsigulėjęs, menkavertis, netikęs; завалищая книжōнка menkavertė knygpalaikė.
- заваривать**, -аю, -аешь *eig. žr.* заварить; *~ся*, -ается *eig.* 1. *žr.* завариться; 2. būti užplikomam; būti užliejamam.
- заварить**, -арю, -аришь *įvk.* 1. užplikyti, apšutinti, užvirti; 2. *tech.* užlieti; 3. свинцōм užlieti švinū (*skylę*); ♦ 3. кашу (дѣло) *prk.* privirti kōšės (*pridaryti nemalonumų*); сам заварил, сам и расхлебāешь privirei kōšės, pāts iř išvālgyk, iškabink; *~сь*, -арится *įvk.* 1. užvirti, išvirti; prisitruukti; чай заварился arbatà prisitruukė; 2. *šnek.* prasidėti (*kam nemaloniam*).
- заварка**, -и 1. užplikimas, užvirinimas; 2. užliejimas (*tuštumos metalu*).
- заварной**, -ая, -ое apšutintas, plikytas, plikytinis, plikymo, plikomasis; 3. хлеб plikyta duona.
- заваруха**, -и *šnek.* pāniava; sutrikimas, sąmyšis.
- завезать**, -аю, -аешь *eig. žr.* завезть.
- заведение**, -я 1. įstaiga; учебное з. mōkymo įstaiga, mokyklā; 2. *pasen.* įmonė, verslovė; 3. (*laikrodžio*) prisukimas; 4. *šnek. pasen.* įprotis, tvarkā; у нас такое з. mūsų jau tōks įprotis, tōkiā tvarkā, pās mūs taip įprasta.
- заведова**||ние, -я (*įstaigos reikalų*) tvarkymas; *~ть*, -дую, -дуешь *eig.* tvarkyti, vadovauti (*puz. įstaigai*).
- заведомо** *pro.* žinoma, sąmoningai; 3. лōжное показание teis. žinoma melagingas parodymas; 3. зная, что... iš anksto žinōdama(s), kād...; *~ый*, -ая, -ое (*gerai*) žinomas, iš anksto žinomas, neabejōtinas, tikras.
- заведующ**||ая, -ей *dkt.* vedėja, tvarkytoja, prižiūrėtoja; *~ий*, -ero *dkt.* vedėjas, tvarkytojas, prižiūrėtojas.
- заведыва**||ние, -я *pasen. žr.* заведование; *~ть*, -аю, -аешь *eig. pasen. žr.* заведовать.
- завезти**, -езу, -езешь; *būt.* завез, завезлā, завезлō *įvk.* 1. užvežti (*pakeliui*); atvežti (*iš kur*); 2. nuvežti, nubėlsti, nutreikti, nugabėnti (*nežinia kur*); 3. *šnek.* atgabėnti, atvežti, pristatyti.
- завел** *žr.* завести; *~сь* *žr.* завестись.
- завербовать**, -бую, -буеть *įvk.* užverbuoti, sufelkti (*puz. darbams*); *~сь*, -буюсь, -буеться *įvk.* įstoti, parsisamdėti.
- заверение**, -я 1. (pa)tikrinimas, užtikrinimas; 2. patvirtinimas (*parašo, dokumento*).
- заверитель**, -я *v.* 1. (pa)tikintojas, laiduotojas; 2. patvirtintojas, paliūdytojas.
- заверить**, -рю, -ришь *įvk.* 1. užtikrinti, patikinti, laiduoti; 2. patvirtinti, paliūdyti.
- завернуть**, -ну, -нешь *įvk.* 1. apvyniōti, įvyniōti, suvyniōti, apvuturiuoti, argumuliuoti, įsūpti; 3. ребѣнка apvuturiuoti, suvyniōti vaiką; 2. įsūkti, užsūkti; 3. винт įsūkti sraigta; 3. *šnek.* užsūkti, uželti (*pakeliui*); 3. в магазин užsūkti į parduotuvę; 4. pasūkti (*į šoną, į šalį*); 5. *šnek.* drėbinti, pasakyti, įterpti (*žodį*); 6. užraitōti, užraityti, atraitōti, užlenkti; 7. *šnek.* užklūpti, staigā prasidėti (*apie šalį, vėją*); *~сь*, -нусь, -нешься *įvk.* 1. įsivyniōti, apsivyniōti, įsisūpti, įsivuturiuoti; 2. užsiriēsti, atsiversti, atsilenkti; завер-

нўлась полá skveřnas užsiriētē; 3. užsisūkti (*puz. sraigtas*).

заверстать, -áю, -áешь *įvk. spst.* suláužyti (*rinkinį*).

завёрст||ка, -и *spst.* láužymas; **~ывать**, -аю, -аешь *eig. spst. žr.* заверстать.

завертеть, -ерчў, -ёртишь *įvk. šnek.* 1. imti sūkti, sukioti; užsūkti; 2. apsūkti gálvą; sugūndyti, suvilioti; **~ся**, -ерчўсь, -ёртишься *įvk.* 1. imti sūktis, sūkuriuoti, apsisūkti; завертелась головá apsisūko galvą; 2. *prk.* prapūlti, paskęsti (*puz. rūpesčiuose*); завертелся я с этими делáми пра-puoliau áš sū tais darbaís.

завёртка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. (*pre-kių*) įvyniojimas; 2. *šnek.* vyniojami medžiaga, vynioklas; áplankalas; 3. *tech.* užsuktūvas.

завёртывать, -аю, -аешь *eig.* 1. vynioti, vyturiuoti, výturti, sūkti; 2. raityti, raitoti; *žr.* завернўть; **~ся**, -аюсь, -аешся *eig.* 1. vyturiuotis, sūptis, *žr.* завернўться; 2. būti (*į*)vyniojamam; būti (*už*)raitojamam.

завершáть, -áю, -áешь *eig.* (*už*)baigti; з. весенний сев baigti pavasario sėjá; **~ся**, -áется *eig.* 1. baigtis; 2. būti baigiamam.

завершение, -я užbaigimas, atbaigimas, pabaigimas; в з. pabaigai, pabaigojė, pagaliau.

завершít||ель, -я *v.* (*kokio didžio darbo*) baigėjas; **~ь**, -шу, -шийш *įvk.* užbaigti, pabaigti; **~ься**, -йтся *įvk.* užsibaigti, pasibaigti.

заверять, -áю, -áешь *eig.* 1. tikinti, laiduoti; 2. tvirtinti, liūdyti; *žr.* заверить.

завес, -а *pasen.* *žr.* завеса.

завес, -а *priesvoris (taros).*

завеса, -ы ўздánga, ўздángalas; užuolaida; дымовáя з. dúminė ўздánga; шёлковая з. šilkinė užuolaida.

завесить, -ешу, -есишь *įvk.* uždegti, pridegti, uždangstyti, užleisti, užkabinti; **~ся**, -ешусь, -есишься *įvk.* užsidegti.

завеска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *tech.* vỹrius, vinginis; (*durelių*) lankstá.

завестí, -еду, -едёшь; *būt.* завёл, завелá, завелó *įvk.* 1. nuvesti, įvesti; atvesti; užvesti; 2. *prk.* įtraukti (*puz. bėdon*), įklampinti; pakreipti, pastūmėti (*į kq*); 3. įsitaistyti, įsteigti, įvesti, įsiveisti, prasimanyti; з. хозяйство įkurti, įsteigti ūkj; з. сад įsiveisti sōdą; з. пчёл įsiveisti, prasimanyti bičių; 4. iškelti; з. дело iškelti bylá; 5. nustatyti, įvesti; з. порядок nustatyti tvarká; з. нóвую мóду įvesti paūją mādą; 6. prisukti, užtraukti; з. часы užsukti laikrodį; з. мотор palėisti motórą; 7. pradėti, užmėgzti; з. разговор užmėgzti pókalbį; з. речь užkálbinti; з. дружбу susibíciuliáuti; з. знакомство susipažinti, sueiti į pažintį; 8. užlaužti; užkisti, atitraukti; з. рўки назáд užlaužti rankás (atgal); **~сь**, -едўсь, -едёшься; *būt.* завёлся, завелáсь, завелóсь *įvk.* 1. atsirasti, privisti; 2. įsikurti, įsisteigti, susiorganizuoti; 3. prasidėti; būti įvestám; 4. *šnek. pasen.* įsigyti; 5. pradėti veikti (*puz. motoras*).

завёт, -а 1. priesakas; жить по завётам Лénина gyvėti pagal Lénino priesakus; 2. *bažn.* įstátymas, testameñtas; Бёрхий з. senàsis testameñtas; Нóвый з. naujàsis testameñtas.

завётный, -ая, -ое 1. slaptingas, intymus; завётная мечтá slaptinga, karštá svajonė; 2. *pasen.* užgintas; šventai saugomas; завётная святáя рóща *ist.* alkas; 3. brangūs, apžadinis, paliktinis; дедушкино завётное крёсло senelio paliktinis krėslas, paliktinė kėdė.

завётр||енный, -ая, -ое užuovėjos, užvejės, užuovėjinis; **~не**, -я *šnek.* užuovėja, užvėja.

заветшáлый, -ая, -ое *tarm.* pasėnęs, iškedėjęs, sudubęs, aptriūšęs; **~ть**, -áю, -áешь *įvk. tarm.* pasėnti, sukedėti, sudubti (*puz. troba*), aptriūsti, iškaršėti.

завечереть, -пеет *beasm. įvk. šnek.* sutėmti, sublįsti, priblįsti, ateiti vakarui; как завечерело, все разошлись по домáм kai atėjo vakaras, priblińdo, visi išsiskirstė, išsivaikščiojo į namus.

завешать, -аю, -аешь *įvk.* apkabinėti, nukabinėti, prikabinėti, apkárstyti, nukárstyti; з. стěны картинáми apkabinėti sienas paveiksiais.

завешивать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* завешать.

завешивать², -аю, -аешь *eig. žr.* завесить.

завешу *žr.* завесить; **~сь** *žr.* завеситься.

завещáние, -я 1. testameñtas; 2. priesakas, prisá-kymas, paskutinės válios pareiškimas.

завещáтель, -я *v. teis.* testátorius; užrašytojas, palikėjas; **~ница**, -ы testátorė; užrašytoja, palikėja; **~ный**, -ая, -ое testameñto, testameñtinis; priesako.

завещáть, -áю, -áешь *eig.* ir *įvk.* 1. užrašyti, palikti (*testamentu*); 2. prisakyti (*prieš mirtį*).

завёять¹, -еет *įvk.* užpustyti, apipustyti apnėšti (*puz. smėliu*).

завёять², -ёю, -ёешь *įvk.* padvelkti, papūsti.

завзятый, -ая, -ое *šnek.* užsispyręs, atkaklus; kárštas, aistringas (*puz. lošėjas*); з. vpar atkaklus priesas.

завивáние, -я *žr.* завивка (*1 reikš.*).

завивáть, -áю, -áешь *eig.* garbiniuoti, raityti, frizuoti (*plaukus*).

завивка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. garbanojimas, garbiniávimas, frizávimas (*plaukų*); 2. (*garbanota*) šukuosena, frizūra.

завидеть, -йжу, -йдишь *įvk.* išvysti, pamatyti.

завидки, -док, -дкам *dgs.:* завидки берўт *šnek.* pavýdas ima.

завиднётся, -еется *įvk.* pasiródyti (*iš tolo*); завиднётся бёлый náпыс pasiróde (*tolumoje*) bal-tá būrė.

завид||но 1. *prv.* pavýdėtinai; 2. *eina tariniu* pavýdū; мне з. áš pavýdžiū, manė pavýdas ima; **~ный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно pavýdėtinas; **~овать**, -дую, -дуешь *eig.* pavýdėti; **~ущий**, -ая, -ее; -дўщ, -а, -е *šnek.* pavýdūs, gobšūs, skaugūs.

завижу *žr.* завидеть.

завизжáть, -жў, -жйшь *įvk.* suspięgti, sužvięgti, sukvykti; suińkšti, sužvigti.

завилять, -áю, -áешь *įvk.* suvįzginti, imti viksnóti (*uodegą*), suviksnóti, sulimėnti.

завинтítъ, -нчў, -нтйшь *įvk. (sraigta)* prisukti, užsraigtuoti; užsūkti, įsūkti; **~ся**, -тйтся *įvk.* užsisūkti, įsisūkti.

завинчивать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* завинтить; **~ся**, -ается *eig.* 1. *žr.* завинтиться; 2. *būti* prisukamam, įsukamam.

завинчу, *žr.* завинтить.

завира́льный, -ая, -ое *šnek.* melagingas; beprasmiskas; **~ться**, -аюсь, -аешься *eig.* *žr.* завратъся.

зави́руха, -и *tarm.* 1. pūgà, pūstymas, pustynė, siautinis; 2. paininga, *žr.* заваруха; 3. didelis melagis.

зави́рушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *zool.* erškėtvirblis, žiūbė, *Prunella modularis*.

зависание, -я *pukarimas, pūokara; įsivrimas.*

зависа́ть, -аю, -аешь *eig.* nukąrti, pakibti.

зави́с||еть, -йшу, -йсишь *eig.* priklausyti, parelti; это от него не зависит tатаi nuo jо nepriklausо; **~имость**, -и *m.* priklausomybė, priklausymas; pareinamumas, pareinamybė; находиться (быть) в зависимости priklausyti; **~имый**, -ая, -ое; -сим, -а, -о priklausomas, pareinamas; зависимые страны priklausomosios šalys.

зави́стлив||о *pru.* pavýdžiai, skaūgiai; sų pavýdų; **~ость**, -и *m.* pavýdumas; **~ый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о pavýdus, skaugūs.

зави́стни||к, -а pavýduōlis, pavýdūnas, pavýdēnis, pavýduōnis, gailiūšis; **~ца**, -ы pavýduōlė, pavýdūnė.

зави́сть, -и *m.* pavýdėjimas, pavýdas; возбуждать з. kėlti pavýdą; от (из) зависти iš pavýdo.

зави́т||ой, -ая, -ое; зави́т, -а, -о sugarbanotas, suraitytas, susuktas; **~ок**, -тка 1. (*plauku*) garbinys, gárbana; 2. (*rašto*) ūžraitas, užraitymas, raugas; 3. *anat.* (*ausies*) kaušėlis, grýbas; 4. (*varžto*) sriėgis, srýgis; **~ушка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *žr.* завиток (1, 2 reikš.).

зави́тый, -ая, -ое *žr.* завитой.

зави́ть, -вью, -вьешь; *būt.* -йл, -ила, -ило *įvk.* užraityti, užrangyti, sugarbiniuoti, suraityti, susukti, sufrizuoti, supinti; з. волосы sugarbiniuoti, sudėti, suraityti plaukus; з. косы supinti kasas; з. проволоку susukti vielą; ♦ з. rope верёвочкой *šnek.* juok. mesti sielvartus, pamiršti vargūs; **~ся**, -вьюсь, -вьёшься; *būt.* -йлся, -илась, -илось *įvk.* susisukti, susiraityti; susipinti; капýста завилась kopūstai susuko gálvas, susisiautė į gūžės; з. кудрями (*apie plaukus*) sugarbiniuoti.

завихре́ние, -я sūkuriavimas; sūkurys.

зави́шу *žr.* зависеть.

завко́м, -а (заводско́й комите́т) fábriko komitėtas (*profųjungos*).

завла́д||евать, -аю, -аешь *eig.* gróbtі, gležnti; sāvintis; **~еть**, -ёю, -ёешь *įvk.* užimti, užvaldyti; pasisāvinti, pagróbtі, pagležnti.

завлѐк *žr.* завлечь.

завлека́т||ельный, -ая, -лен, -льна, -льно *įdomūs, patrauklus, viliojamas, māsınamas, patraukiamas; ~ь, -аю, -аешь *eig.* 1. traukti, vilіoti, māsinti; 2. *prk.* gūndyti, vilіoti, žavėti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* завлечься; 2. *būti* viliojамam, māsınamam, žavimam.*

завлѐчь, -екý, -ечёшь, -екýт; *būt.* -лѐк, -лєклá, -лєклó *įvk.* 1. įmāsinti, primāsinti, privilіoti, suvilіoti; įtraukti, įtempti; 2. *prk.* sugūndyti, su-

žavėti; **~ся**, -екýсь, -ечёшься, -екýтсь; *būt.* -лѐксь, -лєклáсь, -лось *įvk. šnek.* įsitraukti, susivilіoti, susigūndyti, susižavėti.

заво́д¹, -а 1. gamyklá, fábrikas; сáхарный з. cukaus fábrikas; гóрный з. rūdōs liejyklá; пла-вильный з. lydyklá; лесопи́льный з. leñtriūvė; кирпичный з. plytinė; винный з. spirito varyklá; пивовáренный з. alaūs daryklá; 2. veislýnas; конный з. žirgýnas.

заво́д², -а 1. (*laikrodžio*) prisukimas; 2. prisukamasis mechanizmas; игрушка с заводом žaislas sų prisukamąjoju mechanizmu; 3. *spst.* dalinis tirąžas; ♦ (и) в заводе нет *šnek.* nebūvo iť nerá, niekadá nerá būvė.

заводи́ла, -ы *v.* ir *m.* *šnek.* iniciātorius, pradėjęjas; iniciātorė, pradėjęja.

заводи́ть¹, -ожу, -одишь *eig.* *žr.* завести.

заводи́ть², -ожу, -одишь *įvk. šnek.* užvedžioti, (*besivedžiojant*) nuvąginti.

заводи́ться, -ожусь, -одишься *eig.* 1. *žr.* завестись; 2. *būti* užsukamam, užtraukiamam; užsisukti; эти часы заводятся šis laikrodis užsukamas, užtraukiamas; 3. pra(s)děti; atsirasti; *būti* įtaisomam; *būti* įveisiamam; įsiveisti; у них уже заводится дружба jiė jau pradeda draugauti; у него часто заводятся деньги jám dažnai atsiranda pinigų; заводятся сад įveisiamas sōdas.

заво́дка, -и *šnek.* 1. (*laikrodžio*) prisukimas, užtraukimas; (*motoro*) paleidimas; 2. prisukamasis mechanizmas.

заводни́й, -ню, -нишь *įvk.*, **~ять**, -аю, -аешь *eig.* apvāndeninti.

заводоуправлѐние, -я gamýklos, fábriko administrācija.

заво́дск||ий, -ая, -ое, **~ой**, -ая, -ое 1. gamýklos, gamýklinis; fábriko, fabrikinis; заводское производство fabrikinė gamýba; 2. veislinis; заводская лошадь veislinis arklýs; 3. -oro ir -óro *dkt. šnek.* fábriko darbininkas.

заво́дчи||к, -а 1. fabrikantas, gamýklininkas; 2. *pasen.* pradėjęjas, iniciātorius, sukūrstytojas; **~ца**, -ы 1. fabrikantė; 2. *pasen.* pradėjęja, iniciātorė.

заво́дь, -и *m.* salpas, salpá (*upės*), įlanka; užtakis, užtakis, užtekis.

завоева́ние, -я 1. nukariavimas, užkariavimas; 2. laimėjimas, iškovojimas; завоевания Октябрі Spālio laimėjimai.

завоева́тель, -я *v.* nukariautojas, užkariautojas; **~ный**, -ая, -ое *pasen.* nukariaujамasis (*pvz. tikslas, planas*), nukariavimo, užkariaujамasis, grobikiškas.

заво||евать, -ою, -оюешь *įvk.*, **~ёвывать**, -аю, -аешь *eig.* 1. nukariauti, užkariauti; завоевать гóрод nukariauti miēstą; 2. *prk.* kovą įsigyti, palekti (*į save*), iškovoti; įsigyti, laimėti; завоевать победу iškovoti pėrgalę; завоевать симпатию народов įsigyti tautų simpatiją, palankumą; мира не ждýт — мир завоевывают taikōs neláukiama — dēl taikōs kovojama.

заво́жы¹ *žr.* заводить¹, ².

заво́жы² *žr.* завозить¹, ², ³.

заво́жысь *žr.* завозиться², ³.

завб́з, -а 1. atvežimas, atgabėnimas, pristatymas; необходимо ускóрить з. товáров reikia paspařtinti prėkių pristatymą; 2. atvežtinės, atvežtosios, pristatytosios prėkės; ассортимéнт завб́за pristatytųjų prėkių asortimentas.

завозит́ь¹, -ожу́, -бзишь *eig.* atvežióti, pristatinėti, *žr.* завезти́.

завозит́ь², -ожу́, -бзишь *įvk. šnek.* sutėpti, suteřti; nuválkioti; шалýн совсém завозил кýрточку išdýkėlis visiškai nuválkiojo švarkėlj.

завозит́ь³, -ожу́, -бзишь *įvk. šnek.* pradėti vežióti, vėžti.

завозит́ь⁴, -йтся *eig.* būti atvežamám, pristátomam.

завозит́ь⁵, -ожусь, -бзишься *įvk. šnek.* susitėpti, susiterėti.

завозит́ь⁶, -ожусь, -бзишься *įvk. šnek.* subrazdėti, subildėti, subruzdėti; imti šmirinėti, šmáizioti; под пóлом завозились мыши рб grindimis pėlės subrazdėjo, ėmė šmáizioti, šmirinėti.

завб́з||ный, -ая, -ое atvežtinis; ~ня, -и; *dgs. kilm.* -зен, *naud.* -зням *tarm.* (ųpinis) laivas, plokščiadugnė váltis; ~чик, -а *tarm.* (prekių) pristatytojas, tiekėjas.

заволáкивать, -аю, -аешь *eig.* 1. tráukti, deŋgti, témdyti (*apie debesis, miglą*), *žr.* заволóчь; 2. *tarm.* tráukti, vilkti; ~ся, -ается *eig.* 1. tráuktis, niáuktis, debesuoti, valkstýtis, *žr.* заволóчься; 2. būti aptraukiamám, témdomam.

заволновáться, -нýюсь, -нýешься *įvk.* 1. subanguoti, susiúbuoti, sujúrúoti; 2. *prk.* susijáudinti, sunerimti, imti jáudintis, sujústi, subrúžti.

заволóк *žr.* заволóчь; ~ся *žr.* заволóчься.

заволóчь, -локу́, -лочéшь, -локýт; *būt.* -лók, -лок-лá, -локлó *įvk.* 1. apniáukti, aptémdyti, apdeŋgti, apdebėsiuoti; 2. *šnek. tarm.* įvilkti, įtráukti.

заволóчь, -я *tarm.* užpervalkis (*vieta už perval-ko*).

заволóчься, -лочéтся, -локýтся; *būt.* -лókся, -лок-лáсь, -локлóсь *įvk.* apsitráukti, apsiniaukti; apsisblaūsti.

завоня́ть, -яю, -яешь *įvk. šnek.* pasmirsti; чем éто завоняло? kuó ėià pasmirdo?

завоп́ить, -плю́, -пйшь *įvk. šnek.* suklýkti, suklėgti, imti spiėgti, surypuoti.

завб́ра, -ы *tarm.* (*durų*) brúklýs, skersinė kártis (*durims užsklēsti*).

заворáживать, -аю, -аешь *eig.* imti búrti, kerėti, *žr.* заворожить.

заворáчивать, -аю, -аешь *eig.* 1. grėžti, sùkti; з. назáд grėžti atgá; з. налéво сùkti į káirę; 2. *šnek. tvarkýti, vadováuti; žr.* заворотить; ~ся, -аюсь, -аеься *eig.* 1. grėžtis, *žr.* заворотиться; 2. būti atgrėžiamám, pasukamám.

заворковáть, -кýю, -кýешь *įvk.* suburkúoti, suuldúoti.

заворожит́ь, -жу́, -жйшь *įvk.* 1. apkerėti, užkerėti, užbúrti, užkalbėti, apžavėti, apibúrti; 2. *prk.* sužavėti, užbúrti.

заворб́т, -а (*staigùs*) apgrėžimas, ápgražas; рб́сúkis; pasisukimas.

заворот, -а; з. вéка *med.* vóko įvirtimas; з. кишóк *med.* žarnų susisukimas, užsisukimas.

заворотить, -рочу́, -рóтишь *įvk.* 1. apgrėžti, apsùkti, pasùkti; 2. *šnek.* užsùkti, užėiti, užvažiuoti; 3. atraitýti, užraitýti, atsumaukti; з. штáны atraitýti kėlnes; ~ся, -рочусь, -рóтишься *įvk.* 1. apsigrėžti; 2. atsiraitýti.

заворб́чать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* imti vartýti, sukióti, kraipýti, gráizyti; ~ся, -аюсь, -аеься *įvk. šnek.* imti vartýtis, sukióti, gráiziotis.

заворочу́ *žr.* заворотить; ~сь *žр.* заворотиться.

заворошит́ь, -шу́, -шйшь *įvk.* imti vartýti, rausti(s), krútinti; ~ся, -шýсь, -шйьсь *įvk. šnek.* pradėti rúzgintis, vartýtis, raústis, krutėti.

заворчáть, -чу́, -чйшь *įvk.* sunlurzgėti, suburbėti, subumbėti, suurkėti, sunrųgėti, sunernėti.

завош́ить, -щý, -щйшь *įvk.* užvaškuoti.

завб́ю *žр.* завб́ть.

завб́юю *žр.* завоевáть.

заврáтаться, заврýсь, заврéшься; *būt.* заврáлся, -алáсь, -алб́сь ir -алб́сь *įvk.* įsimelúoti, susipáinoti meluósė.

завсегдá *prv. šnek. tarm.* visadá, visuomét, nuolat.

завсегдá||тай, -я nuolatinis lankýtojas, svėčias; театрáльный з. nuolatinis teatro lankýtojas; ~шний, -яя, -ее *tarm. žр.* всегдáшний.

зáвтра 1. *prv.* ryt, rytój; придý з. ateisiu rytój; 2. *dkt. nkt.* rytójus; приготб́вь на з. паруб́ск rytójui; отложйть на з. atidėti rytójui; ♦ не сего́дня (не нýнче) — зáвтра нэ шáндien, тај rytój, greitai, artimiausiu laikų, netrúkus.

зáвтрак, -а pùsryčiai; priešpiečiai; ♦ кормйть зáвтраками *šnek.* davinėti tuščius pázadus, pázadais váišinti, vis atidėlióti rytójui; ~ать, -аю, -аешь *eig.* pùsryčiauti.

зáвтрашний, -яя, -ее rytójaus, rýtdienos; з. день rytójaus diená, rýtdiena.

завуáлировать, -рую, -рyешь *įvk.* 1. miglá, rúkų prideŋgti, užmaskúoti; 2. *prk.* padaryti miglótą, užvualiúoti.

завхб́з, -а (завéдующий хозáйством) *šnek.* úkvedýs, úkio vedėjas.

завш́иветь, -ею, -еешь *įvk. šnek.* utėlėmis apsilėisti, aptėkti, jutėti.

завывá||ние, -я staugimas, kaukimas; з. вёрпа вёжо стаугimas; з. вólка вólко kaukimas; ~ть, -áю, -áешь *eig.* stáugti, stúgauti, kaúkti, gaústi.

завы́сить, -ышу́, -ысишь *įvk.* per daug padidinti; nudidinti, pėrsistengti bedidinant; išpústi; з. цéны išpústi káinas; з. отмётку parašýti пėр дйdelj, пėр áukštá pázýmj.

завы́ть, -вб́ю, -вб́еешь *įvk.* imti stáugti, kaúkti; su-stáugti, sukaúkti; sugaústi.

завыш||áть, -áю, -áешь *eig. žр.* завы́сить; ~éние, -я пėр дйdelis išpútimas, padidinimas.

завы́шу *žр.* завы́сить.

завы́ю *žр.* завы́ть; ~сь *žр.* завы́ться.

завядáть, -áю, -áешь *eig.* výsti, žlėbti, glėbti.

завязáть¹, -яжý, -áжешь *įvk.* 1. užrišti, suriėti; sumėgzti (*mazgą*); įrišti (*į ką*); 2. *prk.* pradėti, užmėgzti; з. дрýжбу užмėgzti draugýстė, susidraugauti; з. разговб́р užмėgzti, pradėti pókalbį; з. знакомство užмėgzti pázintį; 3. užмėgzti (*vaisių*).

завязать², -аю, -аешь *eig.* kliūpti, grīmti, *žr.* завязнуть.

завязаться, -яжется *ivk.* 1. užsirišti, susirišti; 2. *prk.* prasidėti, užsimėgti; завязался разговор prasidėjo, užsimezgė pokalbis; завязался бой prasidėjo mūšis; 3. užsimėgti (*apie vaisių*).

завязка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -зкам 1. *šnek.* surišimas; už(si)rišimas; 2. raštis; 3. *prk.* užuomazga; 3. драмы dramos užuomazga.

завязнуть, -ну, -нешь; *būt.* завяз, -ла, -ло *ivk.* įkliūpti, įgrīmti, įmarmėti, įsmėgti, įstrigti; 3. в болоте įkliūpti pėlkėje; где он завяз? *prk.* kuŗ jis prasmėgo?; 3. в долгах *prk. šnek.* prasiškōlinti, įkliūpti į skolās.

завязывать, -аю, -аешь *eig.* užrašiوتي, užmazgyti, *žr.* завязать¹; ~ся, -ается *eig.* 1. mėgtis, *žr.* завязаться; 2. būti užrišamam; būti užmezgamam.

завязь, -и *m. bot.* mezginė.

завяли|вать, -аю, -аешь *eig.*, ~ть, -лю, -лишь *ivk.* (iš) džiovinti, džiovinimu (už)konservuoti (*puz. mėsą, žuvį*).

завя|лый, -ая, -ое *pasen.* nuvytęs, nužlėbęs; ~нуть, -ну, -нешь; *būt.* -ял, -яла, -яло *ivk.* nuvyti, nužlėbti, nuglėbti.

загад|ать, -аю, -аешь *ivk.* 1. užmiñti (*mįslę*); 2. *šnek.* sumanyti, sugalvoti; 3. išbūrti, pabūrti; įspėti.

загад|ить, -гажу, -гадишь *ivk. šnek.* apibiaurinti, apdėrgti, apteršti; subiaurinti, sutrėkti.

загадка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам мįslė, mąslė; galvosūkis.

загадочн|о *pro.* mįslingai, paslaptिंगai; neišmenamai; ~ость, -и *m.* mįslingumas, paslaptिंगumas; neišmenamumas; ~ый, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно mįslingas, paslaptिंगas, slėpingas; neišmenamas, neįsėjamas.

загадч|ик, -а minėjas, minikas; ~ца, -ы minėja, minikė.

загадыв|ать, -аю, -аешь *eig.* spēlioti, būrti, *žr.* загадать.

загажив|ать, -аю, -аешь *eig.* biaurinti, dėrgti, trėkti, teršti, *žr.* загадить.

загажу *žr.* загадить.

загалд|еть, -дишь *ivk. šnek.* suklėgti, suklegėti, surarėti, sulalėti, imti lalėti.

загар, -а nudegimas (*nuo saulės*), įdegimas, įdegis, nuodegis.

загац|ать, -аецт *eig. šnek.* gėsti, blėsti; ~ить, -рашý, -рацишь *ivk.* užgesinti, užblėsinėti.

загасн|уть, -нет; *būt.* загас, -ла, -ло *ivk. šnek.* užgėsti, išblėsti, užblėsti.

загати|ть, -гачý, -гатишь *ivk.* kamšą padaryti (*puz. pėlkėje, klampynėje*), išklóti žabais (*puz. kelią, pėlkę*).

загачив|ать, -аю, -аешь *eig.* kamšą darýti.

загачý *žr.* загатить.

загаш|ать, -аю, -аешь *eig. pasen.* gesinti, *žr.* загасить.

загашý *žr.* загасить.

загашив|аться, -аюсь, -аеься *eig.* ilgaí svečiuotis, *žr.* загоститься.

загвозд|ить, -зжý, -здишь *ivk.* 1. (vinimis) užkalti; 2.: 3. вопрос кому-л. susukti kám klausimą, užduoti kám kėblų, suñkų klausimą.

загвоздка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. *spec.* įkalys, kaištis; 2. kùkis, smūgis; 3. *prk.* kliuvinys, kliūtis, kablíukas, užkabinys; так вот в чём з! šit kuŗ kliūtis!

заг|иб, -а 1. vingis (*puz. upės*), užuolanka, įlinkis (*puz. kelio, upės*); 2. antlankas, užlenkimas; 3. listá lāpo užlenkimas (*knygoje*); 3. *prk.* pėrlenkimas, pėrlinkis, nukrypimas.

загиб|ать, -аю, -аешь *eig.* riėsti, leñkti, raitýti, *žr.* загнýть; ~ся, -аюсь, -аеься *eig.* 1. riėstis, *žr.* загнýться; 2. būti lenkiamam, riečiamam.

загибщик, -а *šnek.* pėrlenkėjas (*politikoje, darbe*).

загипнотизиров|ать, -рую, -руешь *ivk.* užhipnotizuoti.

загипсов|ать, -сýю, -сýешь *ivk.* užgipsuoti, sugipsuoti.

заглав|ие, -я aňtraštė, pavadinimas; книга под грóмким заглавием knyga skambia aňtrašte, skambių pavadinimu; ~ный, -ая, -ое aňtraštės, antraštinis; 3. лист antraštinis lapas; ♦ заглавная бýква didžioji raidė.

заглав|ить, -лажу, -ладишь *ivk.*, ~живать, -аю, -аешь *eig.* 1. (už)lyginti, išlyginti; priglóstyti; suglúndinti; (su)letėnti; 2. išlaidyti, užprósyti, išprósyti; 3. *prk.* atsiteisti, atitaisyti, išpírkti; 3. винý išpírkti kaltę.

заглаз|еться, -еюсь, -ееься *ivk. šnek.* užsižiopsoti, užsispoksoti.

заглаз|ный, -ая, -ое *šnek.* užakinis; neakivaizdinis; dāromas už akių; заглазные разговоры kalbos už akių.

загла|ать, -аю, -аешь *eig.*, ~отать, -аю, -аешь *ivk.* (nu)ryti, praryti (*džn. apie žuvis, roplius*).

заглóточн|ый, -ая, -ое *anat.* užryklinis, ēsantis už ryklės.

заглохл|ый, -ая, -ое *šnek. pasen.* aplėistas, nuspiļģes, nustilbęs, sunýķes.

заглохн|уть, -ну, -нешь; *būt.* заглох, -ла, -ло *ivk.* 1. apžėlti, būti apleistam; nuspiļgti, nustilbti; 2. aptilti, nutilti, apdulsti, suduslėti; самовар заглох virtúvas užgėso, nebeverda; мотор заглох motoras nutilo, užgėso; дело заглохло *prk.* apie reikala daugiañ nebegirdėti.

заглуш|ать, -аю, -аешь *eig.*, ~ить, -шý, -шишь *ivk.* 1. užtreñkti, uždusinti, nustelbti (*puz. garą*); 2. nustelbti, nusmelkti, nuspelgti, nugóžti, užgóžti (*puz. augalą*); 3. *šnek.* išjüngti, sustabdýti (*motorą*); užblėsinėti, užgesinti; 4. *prk.* užgniauzti, nuslopinti; 5. nustelbti (*skoni*); 6. *prk.* nuraminti, nuslopinti (*sopulį, jausmą*).

заглуш|ка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам tech. sklendė.

заглуш|ье, -я *šnek.* užkampis, atkampis.

загляд|енье, -я *šnek.* puikumėlis, gražumėlis; šta картина прóсто 3. šio pavėikslo puikumėlis, to pavėikslo negálima atsiziūrėti; конь — одно 3. arklýs — žiūrėk iŗ norėk (*toks gražus*), tai beñt arklýs.

загляд|еться, -яжýсь, -ядишься *ivk.* užsižiūrėti, įsistebeilyti, įsispoksoti, įsispirėti; neatsiziūrėti, akių neatitraukti.

заглядывать, -аю, -аешь *eig.* 1. žvelgti, žvilgtioti, žiūrėti, dirščioti, dyrėti; 2. *šnek.* užeidinėti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* *žr.* заглядётся.

загляжусь *žr.* заглядётся.

заглатывать, -яю, -янешь *įvk.* 1. žvilgtelėti, dirstelėti, užmesti akį; pažvelgti; 2. įkelti koją (*trumpam užėiti*); užbėgti, užsukti; 3. *prk.* (*apie spindulį, saulę*) įspįsti; **◆** з. вперед pažvelgti į ateitį, pagalvoti apie ateitį.

загнанный, -ая, -ое; -нан, -а, -о 1. įvarýtas, įgintas, įvýtas; 2. įkáltas, įmuštas; 3. užvarýtas, užvýtas, nuvarýtas; užguitas.

загнать, -гоню, -гоньшь; *būt.* -ál, -алá, -áло *įvk.* 1. įginti, suginti, užvarýti, nuvarýti, įvarýti, įvýti, įguiti; 2. *šnek.* įkálti, įmušti, įvarýti (*poz. vinį*); 3. nualsinti, nukamuoti; užvarýti, privarýti, užguiti; perlakinti, nujodyti, patrūkinti, nuvarýti (*poz. arkli*); 4. *šnek.* išparduoti, iškišti (*prekes*); 5. atvarýti, atvýti, nuvarýti, nuvýti; нужна меня сюда загнала вагас манэ чиа атвио.

загнѣта, -ы *tarm. (krosnies)* žertuvė.

загн||ивание, -я 1. puvimas, trūnėjimas, triušimas, dūlėjimas; 2. *prk.* smukimas, puvimas; з. капитализма kapitalizmo puvimas; **~ивать**, -аю, -аешь *eig.* pūti, triušti, dūlėti; **~йтъ**, -ию, -иешь; *būt.* -ил, -илá, -ило *įvk.* 1. imti pūti, įpūti; supūti, sutręsti; 2. *prk.* nusmukti, susidemoralizuoti, supūti.

загноить, -ою, -ошь *įvk. šnek.* 1. supūdyti; 2. leisiti atsirasti pūliams, užleisti (*apie žaidžą*); **~ся**, -йтся *įvk.* pradėti pūliuoti, supūliuoti.

загнутый, -ая, -ое; -нут, -а, -о riestas, užlenktas, atloštas.

загнуть, -ну, -нешь *įvk.* 1. užriesti, atriesti, atlenkti, suriesti, užlankstyti, užlōsti, užlenkti, sulenkti; з. пальцы užlenkti, suriesti pirštus; 2. *šnek.* pasukti; з. за ýгол pasukti už kampro; 3. *šnek.* už(si)prašyti (*aukštą kainą*); з. цену brangiai užprašyti; 4. *prk. šnek.* drēbti, drēbtelėti; з. словечко drēbtelėti žodėlį; загнул такое слово, что ýши вяннут кáд дрēбтележо žōdį, nēt aũsys liũks-ta; **~ся**, -нусь, -нешься *įvk.* 1. užsiriesti, užsilenkti, užliũkti; 2. *šnek. vulg.* pastatýti, užriesti kójas (*numirti*); 3. padarýti pósukį, pasisukti (*poz. kelias, takas*).

заговаривать, -аю, -аешь *eig. žr.* заговорить; **◆** з. зубы *šnek.* dantį užkalbėti, pūsti miglą į akis, akis muilinti (*pašalinėmis šnekomis tyčia atitraukti nuo to, kas svarbu ar reikalinga pašnekovui*); **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* sąpalioti, paisyti, kliedėti, klejoti, svaičioti.

заговленье, -я *bažn.* paskutinė mėsėdžio diena, užgavėnės, užgavos, užgavos; **~еться**, -еюсь, -еьшся *įvk. šnek.*, **~ляться**, -яюсь, -яешься *eig. bažn.* užsigavėti.

заговор¹, -а sąmokslas, sąmbaudis; контрреволюционный з. kontrevoliucinis sąmokslas; согра-вить з. suruōšti, sudarýti sąmokslą, susibausti, susimōkyti.

заговор², -а užkalbėjimas (*poz. ligos*), užkerėjimas, vardavimas.

заговорить, -рю, -ришь *įvk.* 1. prakalbėti (*imti kalbėti*), prašnėkti, prabilti, sušnėkti; все заговорили сразу visi iš karto sušnėko; 2. prakál-

binti, užkálbinti, pakálbinti, prašnėkinti, prašnėkinti; 3. pérkalbėti, kitiems neduoti žōdžio tařti; 4. *prk.* prabilti, pasirėkšti, nubūsti; в нем вдруг заговорила совесть jamė staigà nubūdo sąžinė, staigà prabilo jō sąžinė; 5. *šnek.* plepumū, tauš-kalaš, kalbomis nukamuoti, nuvarginti; užple-pėti; 6. užkalbėti, (už)varđdyti, (už)varduoti, ar-varđdyti (*ligą, sopolį*), užbūrti; **~ся**, -рюсь, -ришься *įvk.* 1. įsikalbėti, užsikalbėti, užsišne-kėti; 2. *šnek.* įsimelūoti, primelūoti, nušnėkėti, nukalbėti.

заговорный, -ая, -ое *pasen.* užkalbamas, užburiamas, buriamasis, būrimo.

заговорщик, -а sąmokslininkas, susimōkėlis, susibaūdėlis; **~ца**, -ы sąmokslininkė, susimōkėlė, susibaūdėlė; **~цкий**, -ая, -ое *šnek.* sąmokslininkškas; slāptas, paslaptingas.

заготать, -рогочу, -рогочешь *įvk. šnek.* 1. sugagėti (*žąsys*), suklegėti, sugagėnti; 2. sukvatoti, sukikėnti, sužvięgti.

загорылина, -ы *šnek.* užraitas, išraitas, išraitymas, vingurys (*įmantrus rašto paraitymas*); вместо подписи поставил какую-то загорылину vietoj pārašo pavinguriavo kažkōkį viũgurį.

загодя *prv. šnek.* iš anksto; з. занять место iš anksto užimti vietą.

заголить, -лю, -лишь *įvk. šnek.* apnuoginti; з. рýки atsmuũkti, atraítoti rankóves; **~ся**, -люсь, -лишься *įvk. šnek.* apsinuoginti.

заголово||к, -вка (*knygos, skilties, straipsnio*) aĩt-raštė, pavadinimas; **~чный**, -ая, -ое antraštinis.

заголосить, -лошу, -лосишь *įvk. šnek.* imti šaukti, veĩkti, sulalėti, sukleĩgti, surypuoti.

заголубеть, -еет *įvk.* imti žydruoti, sužydruoti; вла-длй заголубело море toluojė sužydrāvo jūra.

загоять, -яю, -яешь *eig. žr.* заголить; **~ся**, -яюсь, -яешься *eig. žr.* заголиться.

загомонить, -ню, -нишь *įvk. šnek.* imti rėkauti, suklegėti, sukleĩgti, sukleĩgti.

загон, -а 1. įvārymas, užvārymas; įginimas; 2. žemd. užuogana; 3. (*gyvuliams*) aptvaras, žārdiena, žārdis, bandōdaržis, užtvāra; **◆** быть в загоне būti ujamām, niėkinamam, užleistām; būti pastūmdėliu; **~ка**, -и *šnek. (gyvulių)* įginimas; **~ный**, -ая, -ое aptvarinis; загонная пастьба aptvarinis gānymas, gānymas aptvaruose; **~щик**, -а varōvas (*medžioklėje*); **~ю** *žr.* загнать; **~ять**, -яю, -яешь *eig. žr.* загнать.

загоразживать, -аю, -аешь *eig.* 1. tvėrti (*tvorą*); 2. griōzdinti; *žr.* загородить.

загорать, -аю, -аешь *eig. (saulėje)* kaĩtintis, dēgintis; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. pradėti dēgti, liepsnōti; война загорается *prk.* kāras prasideda, įsiliėpsnōja; 2. imti spindėti, žerėti, žėrlpėti (*žarijos*), žiorėti, žioruoti, gaisruoti, žaroti, rausti, aušroti; восток загорается rytaĩ ima žaroti, rausti; *žr.* загореться.

загордиться, -ржусь, -дишься *įvk. šnek.* išpuĩkti, pasipūsti, nupūĩkti, išdisti.

загоревать, -рюю, -рюешь *įvk. šnek.* susisieloti, nu-liũsti, imti sielvartauti.

загорел||вший, -ая, -ее, **~лый**, -ая, -ое idėges, nudėges; įrūdęs, parūdęs, įrudāvēs (*nuo saulės spin-*

duliu); ~ть, -рю, -рюшь *ivk.* įdėgti, nudėgti, parūsti, paruduoti (*nuo saulės spinduliu*); ~ться, -рюсь, -рюшься *ivk.* 1. užsidėgti, užsiliepsnėti, įsiliepsnėti; 2. sušvisti, nušvisti, užsidėgti; 3. *prk.* nukaisti, parausti; ерō лицо заре́лось румянцем jō vėidas nukaio raudoniū; 4. *prk.* įsiliepsnėti, įkarštėti, pasmarkėti; užsidėgti; заре́лся спор įsiliepsnojo giñčas; 3. злобой užsidėgti pykčiu.

загорлани́ть, -ню, -нишь *ivk. šnek.* pradėti, imti plýsoti, šūkauti, rėkauti; 3. пѣсню užplėsti daĩnā.

загородить, -рожу́, -родишь ир -родишь *ivk.* 1. užtvėrti, aptvėrti, atitvėrti; 2. užkardyti, užstoti, pastoti; 3. свет užstoti šviēsā, tamsuoti; 3. путь užkardyti, užstoti kėliā; 3. *šnek.* užgriozdinti, užversti; ~ся, -рожусь, -родимся ир -родимся *ivk.* atsitvėrti; užsideĩgti, prisideĩgti; 3. рукой от солнца užsideĩgti rankā nuō saulės.

загородка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. tvorėlė; sienėlė, pėrtvara; 2. aptvaras, ūztvara, ūztvaras; kamarėlė.

загородный, -ая, -ое užmiestinis, ūzmiesčio; ēsan-tis, vỹkstantis ūzmiesčio vietovėje; за́городная . екскурсия екскурсија į ūzmiestį.

загорячиться, -чусь, -чишься *ivk.* pradėti karščiuoti, užsikarščiuoti, susikarščiuoti, susijaudinti, įsijaudinti.

загоститься, -гощусь, -гостышься *ivk. šnek.* peĩ il-gai svečiuotis, užtrukti svečiuosė, užsisvečiuoti.

заготавливать, -аю, -аешь *eig.* 1. darýti atsargas; 2. vỹkdyti pāruošas; 3. ruošti; *žr.* заготовить.

заготовитель, -я *v.* pāruošėjas; ~ный, -ая, -ое 1. pāruošų; 2. пункт pāruošų punktās; 2. pāruošinis; заготовительная ценā pāruošinė kaina.

заготовить, -влю, -вишь *ivk.* 1. pāruošti, pareĩgti, parūpinti; 2. prikāz pāruošti įsakymā; 3. про-пуск išrašýti leidimā; 3. настoйку pagaminti, pāruošti aĩnpilā; 2. padarýti atsargū, sukaũpti, pāruošti; 3. картофель nā зиму padarýti bulvių atsargū žiēmai, apsirūpinti bulvėmis žiēmai; 3. įvỹkdyti pāruošas, pāruošti; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. pāruošimas, pareĩngimas; sukaupimas; ruošā; 3. древесĩны miško mēdžiagos (pā)ruošimas, ruošā, pagaminimas; 2. *dgs.* pāruošos; министрство заготовок pāruošų ministėrija; вы́полнить заготовки зернā įvỹкdyti grūdū pāruošas; 3. *tech.* ruošĩnys; 3. для сапог (*batų*) aũlas; 4. atsargā, atsargos, pāruošā; ~лять, -яю, -яешь *eig. žr.* заготовить.

заготовочный, -ая, -ое ruošĩnių, ruošĩniāms gaminti skirtas; 3. цех (*batų*) aulų gaminimo cėchas; ~щик, -а 1. pāruošĩniñkas; 2. auliniñkas.

заграбастать, -аю, -аешь *ivk. šnek.*, ~ывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* (už)gróbtì, (pa)gleĩžti, (pa)gvelbtì.

заградитель, -я *v.* 1. *kar.*: мĩнный 3. mināvimio laĩvas; 2. *tech.*: 3. ēха aĩdo ūztvara; ~ный, -ая, -ое ūztvarinis, užtvėrtiamasis, užkārdomasis; загра-дительное сооруже́ние ūztvarinis, užkārdomasis įreĩginys.

заградить, -гражу́, -градишь *ivk.*, ~ждать, -аю, -аешь *eig.* užtvėrti, atitvėrti; 3. путь užkĩrsti, pastoti kėliā; ~ждение, -я ūztvara; воздуш-

ное 3. óro ūztvara; мĩнные загражде́ния minų ūztvaros.

заграни́ца, -ы *šnek.* ūzsienis, ūzsienio šalys; ~чный, -ая, -ое ūzsienio, ūzsieninis, ūzsieniėtiškas; 3. пāспорт ūzsienio pāsas; заграни́чные товары ūzsieninės pėkės.

загрэб *žr.* заресть¹, ².

загребать¹, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. grėbti (*šieną*), žėrti, žarstýti (*į krūvą*); 2. *prk.* góbtì, gleĩžti, glėbti; ♦ 3. жар чужими рука́ми sveřimomis raĩkomis žarijās žarstýti; 3. дēньги лопāтой *šnek.* pinigūs rieškũčiomis sėmti, āuksā kaĩčiais saĩkuoti (*lengvai daug pelnyti*).

загребать², -аю, -аешь *eig. šnek.* irklũoti, irtis.

загребёшь *žr.* заресть¹, ².

загребистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *šnek.* godūs, gobšūs, gobštūs; у негo загребистая лапа jis yrā ilgaraĩkis, riestanāgis, mėgstantis gróbtì, godĩsius, godũnas, goduõlis, gobšas.

загребл||а, ~о *žr.* заресть¹, ².

загребной, -ая, -ое 1.: загребное весло pirmasis irklas; загребная сторона kairioji laivėlio pusė; 2. -óro *dkt.* pirmasis irklũotojas, laivāgalio irklũotojas.

загребу *žr.* заресть¹, ².

загребущий, -ая, -ее *šnek. poez.* gobšus, godūs; у негo рýки загребущие jis yrā ilganaĩgis, lipš-nāgis, godĩsius, gobšuõlis, lipnagis.

загрэзить, -эжу, -эзишь *ivk.* imti svajóti, kliedėti, svāičioti, įsisvajóti, užsisvajóti.

загрéметь, -млю, -мйшь *ivk.* 1. sugriāusti, sudundėti, suaidėti, sugriāudėti, sudundulũuoti, sudrió-kėti; subarškėti; sužvangėti, sudžerškėti, sutarš-kėti, sudžgėti; 2. *šnek. (krinant)* žlėgtelėti, žnėktelėti, dribtelėti, kristelėti, lėptelėti; nudar-dėti, nugarmėti.

загрéсть¹, -ребу́, -ребёшь; *būt.* -рѣб, -реблā, -лo *ivk.* 1. susėmti, suimti, sužėrti, sušlũoti; 2. sa-grėbti, sugrėbstyti; 3. *prk. šnek.* pa(sì)gleĩžti, sugleĩžti.

загрéсть², -ребу́, -ребёшь; *būt.* -рѣб, -реблā, -лo *ivk. šnek.* pradėti irklũoti, irtis.

загрёвок, -вка 1. pakāušis; 2. *šnek.* sprāndas, pakarpā, kūbrys.

загримировать, -рюю, -рюешь *ivk.* nugrimũoti, užgrimũoti; ~ся, -рююсь, -рюешься *ivk.* nusigrimũoti, užsigrimũoti.

загробный, -ая, -ое 1. *bažn.* pomirtinis; 3. мир pomirtinis pasāulis; 2. dušlūs, kimūs, žēmas, prislopintas; 3. рoлос *prk.* balsas lýg iš anō pa-sāulio, balsas lýg iš pō žēmės.

загрозить, -ожу́, -озийшь *ivk.* imti grasinti, pagrasyti, pagrũmóti.

загромо||ждать, -аю, -аешь *eig.* griozdinti, rióglinti, *žr.* загромождать; ~ждаться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. apsigriozdinti; 2. būti užgriozdinamam; ~ждение, -я užgriozdimas, užgrũdimas, užkimšimas; ~здить, -зжý, -здийшь *ivk.* 1. užgriozdinti, užrióglinti, užkrāuti, užveřsti; 2. *prk.* pėrkrauti; 3. рассказ подробностями pėrkrauti pāsa-kojimā smũlkmenomis.

загромыхать, -аю, -аешь *ivk.* sudardėti, sutarškėti, sudundėti, subildėti.

загрохотать, -хочу́, -хочешь *юв.* subildėti, sudundėti, sutrinkskėti, subrazdėti, sudrióskėti, pradrióskėti (*poz. perkūnas*), sutratėti, subilsti; загрохотали пұшки sudundėjo, sudrióskėjo patránkos.

загрубел|лость, -и *m.* apdiržimas, apgrubimas, šiurkštumas; **~лый**, -ая, -ое šiurkštūs, apdiržęs, apgrūbęs, sušiurkštėjęs; загрубелые рұки šiurkščios, apgrūbusios raňkos; 3. человек *рк.* stačiókas, storžiėvis, atžarūs žmogūs; **~ть**, -ёю, -ёешь *юв.* 1. sušiurkštėti, apgrūbti, nugarūbti, įdiržti, apdiržti; 2. *рк.* suatžarėti, sulaukėti, sužiaurėti.

загубить, -блү, -бүйшь *юв. šnek.* palėisti pikta burną, imti įžūliai, stačiabuřiškai kalbėti, piktžodžiauti.

загружать, -аю, -аешь *eig.* krąuti, pėrkrovinėti, pakrovinėti, *žr.* загрузить.

загруж|енность, -и *m.*, **~енность**, -и *m.* 1. prikrovimas, pėrkrovimas, apkrovimas; 2. *рк.* apkrautumas (*poz. darbu*); **~енный**, -ая, -ое; -жен, -а, -о, **~енный**, -ая, -ое; -жён, -женá, -женó 1. prikrautas, pėrkrautas, pėr daug prikrautas; 2. *рк.* apkrautas; užverstas (*darbu*).

загрузить, -ужу́, -узишь ир -узийшь *юв.* 1. pakrauti, prikrauti (*pilnā ar iki kurios vietos*), užkrauti; 2. *рк. šnek.* apkrauti; ерó слишком загрузили рабóтой jī pėr daug apkrovė dárбу; **~ся**, -ужусь, -узишья ир -узийшья *юв.* 1. prisikrauti, pasikrauti; 2. *рк. šnek.* apsikrauti, apsievēsti (*poz. darbu*).

загрýз|ка, -и 1. (pri)krovimas; pakrovimas, įkrovimas; 2. *рк. šnek.* apkrovimas, apkrovà, apvertimas, apkrautumas (*poz. darbu*); завод имее́т полную загрýзку gamyklà tūri pilnā apkrovimą; **~очный**, -ая, -ое (pa)kraunamasis, pakrovimo; **~чик**, -а (pa)krovėjas.

загрунт|овать, -ую́, -түешь *юв.*, **~овывать**, -аю, -аешь *eig.* užgruntuoti (*padengti pirmuoju dažu sluoksniu*).

загрустить, -ушү́, -устійшь *юв.* nuliūsti, pradėti liūdėti, grūdėti.

загрыз|ать, -аю, -аешь *eig.* 1. piąuti, draskyti; 2. *рк.* grąužti, ęsti, kankinti; **~ызть**, -зү́, -зёшь; *būt.* -ыз, -зла, -зло *юв.* 1. sudraskyti, papiąuti; кошка загрýзла мышь katė pėlė papióvė; волк загрýз овцү vilkas ávį sudrąskė; 2. *рк. šnek.* užgrąužti, sugrąužti, suęsti, nukankinti, užęsti, įgrąužti; тоска ерó загрýзла ilgesýs jī sugrąužė, užėdė, nukankino.

загрязн|ение, -я 1. supuřvinimas, suteršimas, sumuřzinimas, apteršimas, sučiūrinimas, (*žaiždos*) užteršimas; 2. susiteršimas, susipuřvinimas; 3. *ppr. dgs.* nešvarybės, nešvarūmai, nešvarūmas (*kaip prietaisą*); **~ить**, -ню́, -нишь *юв.* 1. supuřvinti, sumuřzinti, suteršti, sutėpti, sučiūrinti (*poz. drabuži*), subiauřinti, sudirbti; 2. *рк.* subanālinti; **~иться**, -нюсь, -нишья *юв.* susitėpti, susipuřvinti, užsiteršti.

загрязнуть, -ну, -нешь *юв. šnek.* įkliūpti, įgrimžti.

загрязнять, -аю, -аешь *eig.* puřvinti, teršti, *žr.* загрязнить; **~ся**, -яюсь, -яешья *eig.* puřvintis, terštis, *žr.* загрязниться.

ЗАГС (запись актов гражданского состояния) **СВАІ** (civilinės būklės aktų įrašų biūras).

загубить, -ублү, -убишь *юв. šnek.* 1. prazuđyti, pragaišinti, sužlugdyti; 2. sunaudoti, suvartoti, išeikvoti.

загудеть, -ужу́, -удийшь *юв.* sugausti, suaidėti, sušpėngti (*ausyse*); sudūgzti (*bitės*).

загул, -а *šnek.* nepaliāujamas lėbavimas, girtavimas, užavimas.

загуливать, -аю, -аешь *eig. žr.* загулять; **~ся**, -аюсь, -аешья *eig. žr.* загуляться.

загулять, -аю, -аешь *юв. šnek.* pradėti žžti, girtauti, įsilėisti gėrti, lėbauti, užauti; **~ся**, -яюсь, -яешья *юв. šnek.* 1. pėr ilgai váikščioti, užsi-váikščioti; 2. įsilėbauti, įsigirtauti.

загуменье, -я *tarm.* pakluonė(s), užkluonė.

загуст|елый, -ая, -ое *šnek.* sutirštėjęs; **~еть**, -еет *юв.* sutirštėti; **~итель**, -я *v. tech.* tirštiklis; **~ить**, -ушү́, -устійшь *юв.* sutirštinti, nutirštinti, pėr daug sutirštinti; **~иться**, -йтся *юв.* sutirštėti.

загусторить, -рю, -ришь *юв. tarm.* imti (*balsu*) kalbėti, plepėti.

загушү́ *žr.* загустить.

зад, -а, о заде́, на задү́; *dgs.* -ы́, -ов 1. užpakalis, pakalys, užpakalinė dalis, pūsė, paskuigalis; 3. у телеги был очень узок вежимо paskuigalis būvo labai siaūras; дом выходит задом в сад nāmo užpakalinė dalis išeina į sōdą; 2. *dgs. pasen.* kās jau seniai išmókta arbà žinoma; seniena; senos pāmokos; с задáми — то век на-задй останаьшья kās senienas mini, visuomet atsilieka; повторять (твердить) задй а) kalbėti apie senūs įvykius, apie senienas, apie senūs dalykus, kartóti seniai išmókčius dalykus, svars-tyti, grōmuliuoti senās mintis, senās tiesās; б) pakartóti senās pāmokas; 3. *šnek.* pastūrgalis, užpakalis; повернүться задом atsigręžti nūgara, nusigręžti; 4. *dgs. šnek.* galūkiemiai, galūkiemės, užkluonės, pakluonės, pākiemės.

задабривать, -аю, -аешь *eig. (кого-л.)* gėrintis, lābintis, mēilintis (*kam*).

задавальщик, -а *spec.* padavinėtojas, padavėjas, leidėjas (*medžiagos į mašiną*).

задавать, -даю́, -даёшь *eig.* (už)davinėti; padavinėti, *žr.* задать.

задаваться¹, -даюсь, -даёшься *eig.* 1. *žr.* задаться; 2. būti užduodamam.

задаваться², -даюсь, -даёшься *eig. šnek.* puikuoti, puikauti, puikti, nōsį rięsti, didžiūotis, didžiū dėtis; ты не очень задава́йся perięsk pėr daug nōsies.

задавить, -давлү́, -давишь *юв.* 1. suspausti, prispausti, nuspausti, sulāmdyti; sulāminti, sumáigyti, numáigyti, nuslėgti; 2. *šnek.* pasmaugti, užsmaugti, nugulėti (*poz. kiaulė paršeli*); suvažinėti; 3. *рк.* užgniāužti, nuslopinti, pasmaugti; 3. гідру контрреволюции *рк.* pasmaugti контрреволюциjos hіdrą; **~ся**, -давлүсь, -давишья *юв. šnek.* pasismaugti, užsismaugti.

задавленный, -ая, -ое; -лен, -а, -о 1. prispaustas; 2. pasmaugtas; suvažinėtas; nugultas; 3. *рк.* užgniāužtas.

задавливать, -аю, -аешь *eig.* 1. lámdyti, tráiškyti, gniūždyti, láminti, máigyti, spāusti; 2. smāugti; 3. *рк.* gniāužti, slopinti (*poz. minti*).

зада́дйм *жр.* зада́ть; *~ся жр.* зада́ться.

зада́лблыва́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. каро́ти (*poz. sna-pu*); 2. *šnek.* atmintinai kálti; *жр.* задолбля́ть.

зада́ние, -я 1. pavedimas, užduotis, uždavinys, įpareigojimas; 2. pamokà, užduotis.

зада́нный, -ая, -ое; -ан, -анá, -ано užduotas, užbrėžtas, iškeltas, (*iš anksto*) nustatytas; 3. урòк užduotà pamokà; заданная цель užbrėžtas tikslas.

зада́р|ива́ть, -аю, -аешь *eig.*, *~йтъ*, -дарю, -да́ришь *жвк.* 1. gaúšiai apdovanoti, apiberti, apipilti dovanomis; 2. dovanomis papirkti, paleikti.

зада́рма *pro. pasen.*, зада́ром *pro. šnek.* 1. nemòkamai; pùsvelčiui, pùsdykiai; 2. véltui, nenaudin-gai, bė reikalo.

зада́ст *жр.* зада́ть; *~ся жр.* зада́ться.

зада́то||к, -тка 1. rañkpinigiai; 2. *dgs.* -ки, -ов *prk.* įgymiai, įgimtì gabùmai, paveldėjimo pràd-menys; *~чний*, -ая, -ое rañkpinigiu.

зада́ть, зада́м, зада́шь, зада́ст, зада́дйм, зада́ди-те; *būt.* zádal, zádalá, záдало *жвк.* 1. paskirti, užduoti, pavèsti (*poz. darbq*); 3. тон dúoti tona; 2. *šnek.* dúoti į priekį, išduoti (avánsu); dúoti, įteikti rañkpinigiu; 3. užmiñti (*mįslę*); užduoti; 3. вопро́с paklausti; 4. sudróžti, užkirsti, sušèrti (*poz. arklui botagu*); 5. paduoti, įpilti, įdèti; 3. лóшадì овца́ pašèrti árklį avizomis; 6. pa-dúoti, palèisti (*į mašiną*); 7. suruòšti, surengti, užtaisyti; 3. бал suruòšti báliu, pókyli; 3. стра́ху įvarýti báimès; 3. гóнку кому-л. gálvą kám iš-triñkti; я те зада́м! paláuk tú mán, gaúsil; *~ся*, зада́мся, зада́шься, зада́стся, зада́дймся, зада́дитесь, зада́дутся; *būt.* zádalся, -лась, -лось *жвк.* 1. nusistatýti, užsibrèžti, pasiskirti, iškèlti sau, pasistatýti (sau); 3. цèлью užsibrèžti tikslà; 3. мы́слью pasigáuти miñti; susimàstýti; 2. *šnek.* pasisèkti, pavýkti; дело е́му не задалòсь jám reikalas pervýko; 3. pasitáikyti, nutikti; ну и денёк сего́дня зада́лся пà ir dienèlè šiañdien putiko (*labai graži arba labai biauři*); вся́ко за-да́ется visaiр atsitinka.

зада́ча, -и 1. užduotis, uždavinys, siekinys; бое-ва́я 3. kovinis uždavinys; выполнить зада́чу įvykdyti uždavinį, atlikti užduotį; ста́вить перед собой зада́чу užsibrèžti uždavinį; 2. klàusimas, uždavinys, problemà; неразрешима́я 3. neišsprèndžiamas klàusimas, neišsprèndžiamà problemà; 3. uždavinys; алгебраическая 3. álgebros užda-vinys; 4. *šnek.* pasisèkimas, sèkmè, láimè; во всём-то е́му 3. visur jì lýdi láimè, sèkmè; *~ли-вый*, -ая, -ое; -лив, -а, -о *šnek.* sèkmingas, pa-výkès, laimingas, nusisèkès.

зада́чник, -а uždavinynas.

задвига́ть, -аю, -аешь *жвк.* pakrùtinti, pradèti jù-dinti; pajùdinti, sujùdinti; 3. рука́ми pajùdinti rankàs; задвигал пальцем pakrùtino pirštà.

задвига́ть, -аю, -аешь *eig.* sklèsti (*poz. duris*), stùmti (*stùmq, sklęsti*), *жр.* задвину́ть.

задви́гаться, -аюсь, -аешься *жвк.* pajudèti, sujùdèti, sujùsti, sukrùsti.

задви́жка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам sklàs-tis, sklendè, šovà, užstùma, stùmà, šovynè, vel-kè, užsklanda, sàvarestè; печна́я 3. krosniàdang-tè, krosnies užkaištis.

задви́жной, -áя, -òе sùstumiamas, įstumiamas, už-stumiamas, įbrukamas.

задви́нуть, -ну, -нешь *жвк.* 1. užkišti, užstùmti, už-slèpti, įstùmti, nukìšti; 3. ящик за дверь užkišti, užstùmti dèžę už durų; 2. *šnek.* užsklèsti (*poz. duris*), užtráukti (*poz. užuolaidq*), užšauti (*poz. krosnį*); *~ся*, -нется *жвк.* užsistùmti, užsidarýti; užsisklèsti.

задво́иться, -оюсь, -ойшся *жвк.* 1. imti dvèjintis, sumirguliuoti; задво́илось в глазах akysè èmè dvèjintis, ákys sudvilbakavo; 2. *šnek.* sudvejóti, suabejóti, susvyruoti.

задво́рки, -рок *dgs.* 1. užkluonè, pakluonè; 2. ар-leistà vietà, užkampis, pakámpis, pašalys.

задво́р|ок, -рка, *~ье*, -я *tarm.* galúkiemis, užkie-mis.

задева́ть¹, -аю, -аешь *eig.* 1. lièsti, kliudyti, užga-vinèti, lytèti; kabinti, kepščióti, dirginti; 3. ру-ка́ми за кусты́ kliudyti, lièsti rañkomis krúmus; 2. *prk. šnek.* užgaulióti, užgavinèti, įžeidinèti; е́го все задева́ют visi jì užgauliója; ты е́го не задева́й a) neprasidèk su juò, nelièsk jò; b) ne-įžeidinèk jò; *жр.* задèть.

задева́ть², -аю, -аешь *жвк. šnek.* užkišti, nukìšti, kažkúr padèti, nudèti, užmèsti; куда́ я очкí задева́ла? kúr áš ákinius padèjau, nukìšau?; *~ся*, -аюсь, -аешься *жвк. šnek.* pražúti, dètis, pasidèti, prapùlti, diñgti; молоток куда́-то за-дева́лся kažkúr plaktukas pasidèjo, diñgo.

заде́л, -а 1. *ekon.* pradètà prodùkcija; 2. atsargà, perteklius, pèrviršis; 3. *šnek.* užtaisymas, užki-šimas, užkalimas.

заде́л|а́ть, -аю, -аешь *жвк.* 1. užtaisyti, užkamšýti, užkálти, apkálти, užkišti, užmúryti, užlòpyti, už-darýti; 2. *žemd.* įterpti (*sèklq, trąšas*); *~аться*, -аюсь, -аешься *жвк.* tàpti, pasidarýti, išsispeciali-zuoti; *~ка*, -и 1. užtaisymas, uždàrymas, užkiši-mas, užlòpymas, užkalimas, užmúrijimas; 2. *žemd.* įterpimas; 3. се́мян в поч́ву sèklos įterpimas į žemè, į dirvą; 3. удо́брений trąšų įterpimas (*į dirvožemį*); *~ывать*, -аю, -аешь *eig. жр.* заде-лать.

заде́льный, -ая, -ое *pasen.* vienetinis, nudirbtinis, išdirbtinis; заде́льная оплáта vienetinis, nudirb-tinis arpmokėjimas; ♦ заде́льные крестья́не láži-ninkai.

заде́ргать, -аю, -аешь *жвк.* 1. imti tráukyti, tampý-ti (*poz. mėslingis*); sutráukti (*poz. koją*); 2. pra-dèti tráukti, timpčioti, trákčioti, pešióti, timp-telèti, sutimpčioti (*poz. vadelėmis*); 3. pradèti ráuti (*poz. linus*), pradèti tráukti (*poz. dantis, vinis*); 4. *prk. šnek.* užtasýti, priveikti, nuvã-ginti, privãrginti, nukamúoti, prikankinti, nukan-kinti; *~ся*, -аюсь, -аешься *жвк.* sutrákčioti, imti trákčioti, tampýtis, tráukytis.

заде́ргивать, -аю, -аешь *eig. жр.* задèрнуть; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *жр.* задèрнуться; 2. báti tráukomam, tãsomam.

заде́рвенé||ый, -ая, -ое *šnek.* 1. sukietèjès, su-medèjès; 2. nutirpès, sustingès; *~ть*, -ёю, -ёешь *жвк.* 1. *šnek.* sumedèti, sukietèti; 2. *prk.* sugrùbtì, sustirti, sustingti, nutirpti; рýки заде́рвенели от стýжи rañkos sustingo nuo šalčio.

заде́рётся *жр.* задра́ться.

задержáние, -я 1. sustābdymas, sulaikymas, užlaikymas; 2. susilaikymas; 3. мочы *med.* šlapūmo susilaikymas; 3. suėmimas, sulaikymas, areštavimas; 3. vōpa vagiės suėmimas.

задержáть, -ержý, -ержишь *įvk.* 1. sulaikýti, užlaikýti, suturėti, užtrūkdýti, sutrukdyti, sugaišinti, sustabdýti, prilaikýti, priturėti, pristabdýti, sukludýti; 3. gōstя на час užlaikýti svėčia (vienai) vālandai; делá меня задержáли reikalai manė sutrukde, sulaikė; 3. ход дела sustabdýti býlā; 2. sulėtinti, sulaikýti, prilaikýti; 3. дыхáние sulėtinti, sulaikýti kvėpávimā; 3. *teis.* suimti, sulaikýti, areštúoti; *~ся*, -ержýсь, -ержишь *įvk.* 1. užtrūkti (*pov. mieste*), užgaišti, sugaišti; užsibúti, užsilaikýti; 2. sustóti; susilaikýti; дыхáние задержáлось kvėpávimas sustójo.

задерживать, -аю, -аешь *eig.* trukdyti, stabdýti, gaišinti, kliudýti, trūkinti; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* gaišti, vėluoti, *žr.* задержáться.

задержáка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. sustojimas, užtrūkimas; 2. sulaikymas, sustābdymas; 3. sugaištis, užgaištis, su(si)trūkymas; kliūtis, kliuvinys; без задержки netrūkdomas, nesugaĩšdamas.

задержáемый, -ая, -ое apvelėnėjes, velėnuotas; 3. луг velėnuota pieva; *~еть*, -неет *įvk.* apvelėnėti; velėna apsitráukti; *~овáть*, -нýю, -нýешь *įvk.* apvelėnuoti, velėnomis užklóti.

задержнуть, -ну, -нешь *įvk.* užtráukti (*pov. užuolaidą*), užskeisti, užbraukti, užlėisti, užsiausti; нѣбо задержнуло облаками dangūs apsitráukė debesimis, apsiniaukė, apsidebesiāvo; *~ся*, -нусь, -нешься *įvk.* užsiskleisti, nusilėisti (*pov. uždanga*).

задержý *žr.* задрáть.

задѣть, -ѣну, -ѣнешь *įvk.* 1. (уž)kliudýti, užkliúti, paliesti, užkabinti, užgáuti, patáikyti; užkabinti, kėpštelėti; 3. за стол užkliúti stālā; пýля задѣла егó за шлāпу kulká kliudė jam skrybėle; 3. ногóй за кáмень kója užkliudýti ákmenį; 2. *prk.* sujáudinti, paveikti, užgáuti, įzeisti, įgėlti; егó словá меня сýльно задѣли jō žėdžiai labai manė užgāvo; ♦ 3. корó-л. за живóе а) paliesti kienò skaũdamā dáiktā, viėtā, gývuonį; б) labai įskaũdinti kám, kā labai sujáudinti.

задешего *prv. šnek.* (labai) pigiai, išmestinaĩ.

задивýться, -влóсь, -вишься *įvk.* imti stebėtis, nustėbti; užsigėrėti.

зádик, -а *šnek.* užpakaliukas.

зádип||а, -ы *v. ir m.*, *~áла*, -ы *v. ir m. šnek.* vaidiniškas, vaidiniškė, mušėika, klišutininkas, klišutininkė, priekabininkas, priekabininkė.

задирáть, -áю, -áешь *eig.* 1. knóti, plėšti, briėgzti (*pov. naga*), kabinti (*pov. drožuovu*); 2. kraginti, (at)lōšti, riėsti; 3. raitóti, raitýti; 4. kibti, kibinti, lįsti, klišūčių, priekabių iėskóti; ♦ 3. нос riėsti nósį, į puikybė kėltis; *~ся*, -áюсь, -áемься *eig. šnek.* 1. lūptis, knótis; 2. riėstis, raitótis; 3. kabinėtis, klišūčių iėskóti.

зádип||истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *šnek.*, *~чивый*, -ая, -ое; -чив, -а, -о *šnek.* priekabingas, kibūs, klišutingas.

задичáть, -áю, -áешь *įvk. šnek.* atžūlti, sulaukėti; laukiniū išvirsti.

задичýться, -чýсь, -чýшься *įvk. šnek.* išbaikštėti, slarukų virsti.

зáдний, -ая, -ее 1. užpakalinis, pasturgalinis; зáднее колесó užpakalinis, pasturgalinis rātas; зáдние ноги užpakalinės, paskutinės kójos; зáдняя часть pastūrgalis; 3. проход *anat.* išeinamóji angā; 3. кармáн užpakalinė kišėnė; 2. atgalinis, átblulas, atbulinis; 3. ход atbulinis bėgis; ♦ зáдняя мысль slaptā, užpakalinė, nuslėptā mintis; зáдним числóм а) atgalinė datā; б) vėliau, pō (kuriō) laiko; жить зáдним умóм pernýkščiū protū galvóti; popiēt šaukštus ruōšti; зáдним умóм крėпок gudrūs pō laiko.

зáдник, -а 1. (*batų, pačiūžų*) užkulnis; 2. *tea.* atpakalys.

зáдница, -ы *vulg.* užpakalis, pastūrgalis, bulis, paskuĩgalis, sėdmenys, sėdynė.

задóб|ривать, -аю, -аешь *eig. pasen. žr.* задáбривать.

задóбрить, -рю, -ришь *įvk. (кого-л.)* įsigėrinti, įsimėilinti, įsiteikti, prisilābinti (*kam*), palėnkti (*ką*), palankumā įsigýti (*kieno*), nuteikti sávo pūsen (*ką*).

зádóк, -дка 1. *pasen. (krėslo)* atkaltė, átlošas; 2. (*ratų*) užgalis, užpakalinis rūngas; 3. (*batų*) užkulnis, užpentis; 4. *tarm.* pastūrgalis (*pov. veršienos*).

задолбýть, -блó, -бýшь *įvk.* 1. užkapóti (*snapu*); 2. *šnek.* iškálti (*pov. pamoką*); ♦ 3. себѣ įsikálti (*nuomong, pažiūrą*).

задолбýть², -блó, -бýшь *įvk.* pradėti kapóti, imti kálti, kalinėti.

задóлго *prv.* daug laiko prieš, gerókaui prieš, ilgaĩ prieš, ilgā laikā prieš, daug pirmiaũ (negũ).

задолжá||ый, -ая, -ое *tarm.* prasiskólinės, įsiskólinės, skolosė paskeĩdęs; *~ть*, -áю, -áешь *įvk.* įsiskólinti, prasiskólinti, skolosė paskėsti; *~ться*, -áюсь, -áемься *įvk. šnek.* pridaryti skolũ, praskólinti.

задóлженность, -и *m.* įsiskólinimas, prasiskólinimas, skólos, skolingumas; у меня большáя з. áš turiũ daug skolũ.

зáдом *prv. šnek.* atbulaĩ, atžagariai; užpakaliu, užpakalinė dalimi; пóезд двýгался з. траукинýс ёжо átblulas; лóшадь пýтится з. арклýс траукиási atātupstas.

зádор, -а 1. įkarštis, smarkumas, karščiāvimasis; įnirtis, nirtulýs; iššaũkiamas elgesýs; войтý в з. įniršti; вызвáть з. įniršinti; 2. *žr.* задóрина.

зádорин||а, -ы, *~ка*, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам įbrėžimas, brėžis, įdrėskimas, šėrpeta, įplėša, plaiša; покрытýся задóринами пуšėrpetoti; ♦ без задóринки (без сучкá, без задóринки, ни сучкá, ни задóринки) visái sklāndžiai, бѣ юкиũ klišūčių, niėkas neklīuva.

зádористый, -ая, -ое; -рист, -а, -о *šnek. žr.* задóрный.

зádориться, -рюсь, -ришься *eig. šnek.* nifršti, nirtuliuoti.

зádорный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно vadingas, kibūs, akiplėšiškas, klišutingas; staigūs, iššaũkiantis, iššaũkiamas; nirtūs, nirtingas.

зádорого *prv. šnek.* brāngiai, pēr brāngiai, už brāngią kainā.

задорожиться, -жётся, -жётся *ivk. šnek.* pasibranginti; pradėti brangintis.

задохлый, -ая, -ое *tarm.* užtroškęs, uždūšęs.

задохнуться, -нется; *būt.* -дохся, -дохлась, -дохлось *ivk. šnek.* supelėti, sučūsti, sušvinkti.

задохнуться, -нётся, -нётся; *būt.* -нүлся, -нүлась, -нүлось *ir -дохся, -дохлась, -дохлось ivk. užtrókšti, uždūsti, užslōpti; nuslōpti, nualpti, apalpti.*

задрознеть, -азно, -азнишь *ivk. šnek.* 1. įėrzinti, išėrzinti; sukųkzdinti, suėrzinti; 2. pradėti ėrinti.

задрать, задеру, задерёшь; *būt.* -рэл, -лэ, -ло *ivk. 1. šnek.* atversti, užversti; užlōšti, atlōšti, užriesti, atkraginti; 3. хвост užriesti uodegą; 3. rōлову atkraginti, atlōšti, atmēsti gálvą; 2. šnek. užraityti, užraitoti (*puz. rankoves, drabužio galą*); 3. atplēsti, atknōti (*puz. žieve*), atbrięgti (*puz. naga*); 4. užplākti (*mirtinai*); 5. sudraskyti (*puz. vilkas avį*); ♦ 3. nōc užriesti nōsi, kuodą papūsti, išpuikti; ~ся, -дерусь, -дерёшься; *būt.* -рэлся, -лэсь, -лось *ir -лось ivk. šnek.* 1. užsiriesti, užsiraityti, atsilūpti, atsiknōti; 2. įdrikti, įsidrēkti, atsišėrpetoti (*puz. pirštai*), atbrięgti, užplýsti, atsilēsti; 3. su(s)kibti (*puz. gaidžiai*), susiniūti (*puz. katinai*), susipēsti, susikiršinti, susikiviręti.

задрезжать, -жит *ivk.* sutirtėti, suterkėti, sublerbėti, sučerkėti, sučerkėti, sutarškėti, suplerškėti, subirgėti, sublerbėti, sutarškėti, sudrebėti.

задремать, -емлю, -емлешь *ivk.* užsnūsti, susnūsti, apsnūsti, priblūsti, blūsterėti.

задріпать, -аю, -аешь *ivk. tarm. šnek.* suvākioti, sutrinti, sučiūrinti.

задрожать, -жү, -жишь *ivk.* sudrebėti, suvirpėti (*puz. rankos*), suvirpti, sutirtėti, suplazdėti; krūptelėti (*puz. iš baimės*).

задруга, -и *zādruга* (1. ist. pietų slavų patriarchalinė šeimininė bendruomenė; 2. žemės ūkio gamybinis kooperatyvas Jugoslavijoje).

задрызгать, -аю, -аешь *ivk. šnek. vulg.* apdrabstyti (*puz. purvu*).

задубасить, -ашу, -асишь *ivk. šnek.* imti daužyti, būbinti, plūmpinti; 3. кулаками в дверь imti daužyti kūmščiais duris.

задувать, -аю, -аешь *eig.* 1. gesinti, pūsti (*puz. žvakę*); 2.: 3. dōmny kūrty aukštākrosnē; 3. pūsti, įpūsti (*apie vėją*); įpustyti (*puz. sniego*); *žr.* задуть.

задудить, -ишь *ivk. šnek.* suskudučiuoti, sudūduoti, subirbinti.

задумать, -аю, -аешь *ivk.* 1. sumanyti, sugalvoti, įsidėti mintį, prasimanyti, įsimanyti, suplanuoti, pakelti, užsimoti; он задумал жениться jis sumanė vesti; отгадай, что я задумал įspėk, ką aš esu sumanęs, sugalvojęs, turėu mintį; что он задумал? ką jis sugalvojo, ką jis šoko į gálvą?; 2. (mintyse) pasiskirti, pasiriñkti, su(s)galvoti; ~ся, -аюсь, -аешься *ivk.* 1. susimąstyti, įsimąstyti, įsigalvoti; 2. susvyruoti, nesirųžti; он не задумался сказать правду в глаза jis drąsiai išrēžė tiesą į akis.

задумчивость, -и *m.* susimąstymas, mąslumas, mąstingumas; погруженный в глубокую 3. giliai susimąstęs; ~ый, -ая, -ое; -чив, -а, -о mąs-

lūs, susimąstęs; mąstingas, svajingas, mįslingas, mįslingai nuteikiantis; 3. papręsus susimąstęs vaikinas; 3. взгляд mįslingas žvilgsnis.

задумывать, -аю, -аешь *eig. žr.* задумать; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. (susi)mąstyti; 2. svyruoti, abejoti; не задумываясь ryžtingai, nesvyruodama(s), ilgaį negalvōdama(s).

задурить, -рю, -рийшь *ivk. šnek.* imti kvailioti, pākioti; sukvailioti, pradėti aimatotis, išdykauoti, dūkiniuoti; ♦ 3. rōлову komų-л. apsūkti kām gálvą, išmūšti kā iš vėžių.

задуть, -ую, -уешь *ivk.* 1. užgesinti, užpūsti (*puz. lempą*); 2. papūsti, padvelkti (*puz. vėjas*); 3. užkūrti, įkūrti, įpūsti, uždegti (*puz. aukštakrosnē*).

задушённость, -и *m.* nuoširdumas, širdingumas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно širdingas, nuoširdus; intymus; задушённая тайна sielos slėpinys.

задушить, -ушү, -ушишь *ivk.* 1. pasmaugti, nužniugti, uždūsinoti, užtroškinti; 2. *prk.* užgniauti, nuslopinti (*puz. sąžinę*); ~ся, -ушусь, -ушишься *ivk. šnek.* pasismaugti, pasikarti, uždūsti.

задумить, -млю, -мишь *ivk.* 1. šnek. aplėisti dūmais, apdūmyti, palėisti dūmus, uždūmyti, aprūkyti, užrūkyti; 2. imti rūkti, smilkti, palėisti dūmus; ~ся, -йтся *ivk.* 1. aprūkti, surūkti, susmilkti, apsmilkti; 2. imti rūkti, smilkti.

задыхаться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. trōkšti, alpti, dūsti, slōpti; 3. от дыму trōkšti nuo dūmų; 2. troškūoti, dūseti, pūškūoti, švaškšti, dūsti; он прибежал задыхаясь jis atbėgo troškūodamas, uždūšęs; он задыхается от бешенства *prk.* pėrpykis jam dvāsiaų užemē, nuo pėrpykio jis dvāsios neatgauna.

задышать, -ышү, -ышишь *ivk.* pradėti kvėpuoti; больно́й тяжело задышал ligōnis pradėjo suñkiai kvėpuoti.

заегозить, -ожү, -озийшь *ivk. šnek.* 1. imti kužėti, susirūzginti; 2. *prk.* pradėti melikauti, melintis, gėrintis, lābintis.

заедание, -я *tech.* įstrigimas, užsikirtimas; 3. по́рш-ня stūmoklio įstrigimas.

заедать, -аю, -аешь *eig.* 1. draskyti, piauti; 2. *prk.* ēsti, graužti, vārginti, kamūoti; он меня просто заедает jis manē ēstē ēda; *žr.* заесть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. smaguriauti, riñktis valgi; 2. *prk.* pýktis, nesantaikoj gyvėnti, rietis; *žr.* заесться.

заедино *prv. расен. žr.* заодно.

заедки, -ков, -дкам *dgs. tarm.* saldūs užkandžiai; saldumynai.

заежиться, -ежусь, -ежишься *ivk. šnek.* imti gūžtis, gaužtis, susigaūžti, susigaūbti.

заезд, -а 1. *sport. (lenktynių)* rātas, (vienas) jojimas; 2. užvažiāvimas, apsilañkymas (*puz. į svečius, pailsėti*).

заездить, -эжу, -эдишь *ivk.* 1. šnek. užvažinėti, nuvaryti, užjodinėti, nujodinėti (*nualsinti, nukamuoti jodinėjimu, važinėjimu*); он трēх лошадей заездил jis tris ārklius nuvārē; 2. šnek. nuvažinėti, išvažinėti, nujodinėti, išjodinėti (*numinti, numindžioti bejodinėjant, bevažinėjant*); 3. *prk.* nukankinti, nukamuoti, priveikti (*darbu, blogu elgesiu*); ~ся, -эжусь, -эдишься *ivk.* 1. įsivažinėti,

- įsijodinėti (iš malonumo labai ilgai važinėti, jodinėti); 2. nusivažinėti, nusijodinėti (*pavargti bevažiuojant, bejodinėjant*).
- заездка**, -и pravažinėjimas, prajodinėjimas (*jauno arklio mokymas važiuoti, joti*).
- заездом** *prv.* *šnek.* pravažiūodamas, pakeliui pravažiūojant, *žr.* проездом.
- заезжать**, -аю, -аешь *eig.* *žr.* заехать.
- заезженный**, -ая, -ое; -жен, -а, -о *šnek.* 1. nukamūotas, nuvarýtas, nuvažinėtas, nujodinėtas (*puz. arklys*); 2. *prk.* nuválkiotas, įsipýkęs, trivialūs; заезженная истина nuválkiota tiesà.
- заезжий**, -ая, -ое 1. *pasen.* užvažiuojamas (*puz. kiemas*); 3. дом (двор) ūžeiga, užvažiuojamieji, nakvynės pamaš; 2. -ero *dkl.* atvažiavėlis, atvykėlis, nečiabuvis.
- заёкать**, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. sužagsėti; 2. sutuksėti (*širdis*).
- заёл** *žr.* заесть.
- заелбозить**, -бжу, -бзишь *įvk. šnek.* 1. imti šliaužioti, rūzgintis; 2. *tarm.* (*bešliaužiojant, besiruzginant*) sutėpti, išteplioti.
- заёлся** *žr.* заесться.
- заём**, займа paskolà; государственный вынгрышный з. valstybinė išlošiamoji paskolà; внутренний з. vidaus paskolà; подпикать на з. pasirašyti paskolą; **зёмный**, -ая, -ое 1. paskolės, paskolų, paskolinis, skolinamasis; зёмное письмо skolinamasis, paskolinis raštas; 3. банк paskolų bankas; 2. skolintinis, paskolintasis; зёмные средства skolintinės lėšos; **зёмщик**, -а paskolės ėmėjas, paskolininkas; **зёмщица**, -ы paskolės ėmėja, paskolininkė.
- заёрзать**, -аю, -аешь *įvk.* 1. *šnek.* susimūstyti, surūzginti, imti rūzgintis, tvarsýtis, nenustýgti; 2. *tarm.* sutėpti (*besiruzginant, besitvarsant*).
- заесть**, заём, заесть, заест, заедым, заедите, заедят; *būt.* заёл, -ла, -ло *įvk.* 1. suėsti, sudraskyti, sugraužti, rapiauti; 2. užkąsti, užvalgyti (*po kito valgio ar gėrimo*); 3. vėkšnim užsigarduoti, užsigardžiuoti; 3. *tech.* užsikifsti, įstrigti; заело ружьё šautuvus užsikifto; 4. pradėti ėsti, graužti (*puz. rūgštis*); 5. *prk.* išvarginti, nukamūoti, palaužti; 6. *šnek.* sujaudinti, sunėrvinti; **зся**, заёмся, заеься, заеься, заедымся, заедитесь, заедятся; *būt.* заёлся, -лась, -лось *įvk. šnek.* 1. pasidarýti pernelyg išrankiam (*valgiuose*); 2. *prk.* prisivalgyti (*atsargai*), prisisótinti; 3. *prk.* susipýkti, susipiauti, susirieti.
- заехать**, заеду, заедешь *įvk.* 1. užvažiuoti, (*pakeliui*) užjoti; 2. įvažiuoti, įjoti, pakliuti, patėkti (*puz. į kiemą, į duobę*); 3. (*per toli*) nuvažiuoti, nujoti; 4. (*iš šono*) privažiuoti, prijoti; вы поезжайте прямо, а я с другой стороны заеду įūs važiuokite tiesiai, o aš iš kitos pusės, kito šono privažiuosiu; 5. *vulg. prk.* sudrótiti, sušveisti, sužiebtį, sužvóžti, užkaršti, smógti, rėžti.
- заеь** *žr.* заесть; **зся** *žr.* заесться.
- зажаривать**, -аю, -аешь *eig.* 1. kėpti, kėpinti, spirginti, sprąginti; 2. *prk. šnek.* judriaí, su įkarščiu darýti, dirbtí; ишь как жаривает ёт ир dirba karštaí, išsijúosęs; нà ир бёга кàир patràkęс; кàд пúčia, таí пúčia (*apie vėją*); **зся**, -аерся *eig.* kėpti, spirgti; kėpintis.
- зажарить**, -рю, -ришь *įvk.* iškėpti, išspirginti, išsprąginti; **зся**, -ится *įvk.* iškėpti, išspirgti, išsprągti.
- зажатие**, -я sugnybimas, sugniaužimas, suspaudimas, suveržimas; užčiaupimas.
- зажаты**¹, зажмý, зажмёшь *įvk.* 1. suspausti, užspausti, suveržti; sugnybti (*replémis*); užčiaupti, sučiaupti (*puz. burną*); užgniauzti, sugniauzti (*puz. kumštį*); 3. в рыкё sugniauzus saujoje laikyti; 2. *prk.* užslopinti, nuslopinti, užgniauzti, suvaržyti; 3. критику užgniauzti kritiką.
- зажаты**², зажнý, зажнёшь *įvk.* 1. pradėti javùs piauti, dagóti; 2. užsidirbti piàunant javùс.
- заждаться**, -дýсь, -дёься; *būt.* -áлся, -алась, -áлось ир -áлось *įvk.* ilgai nesuláukti, užsiláukti, pailsti beláukiant.
- зажелтеть**, -еет *įvk.* 1. pagelsti, nugelsti, pageltonýti, pageltonuoti; рожь зажелтёла rugiaí pageltonavo; 2. sugeltonuoti; вдалы зажелтёла кучи пескý толумојё sugeltonavo smélio krúvos; **зйт**, -лчý, -лтйшь *įvk. šnek.* geltónai nudažyti, geltónai patráukti, pageltinti, nugeltoninti; **зйт**ся, -лчýсь, -лтйься *įvk. šnek.* išsigeltoninti.
- зажемáниться**, -нюсь, -ниься *įvk.* imti máivytis, kraipýtis.
- зажечь**, зажгý, зажжёшь, зажгýт; *būt.* зажёр, зажгá, зажгá *įvk.* 1. uždegti, įžiebtí, užžiebtí (*puz. ugní, žiburį*), padegti (*puz. namą*), įbrėžti, užbrėžti; 3. спичку uždegti, įbrėžti degtúką; 2. *prk.* sukélti, įkvėpti, uždegti, sužádingti; **зся**, зажгýсь, зажжёься, зажгýтсь; *būt.* зажёрся, зажгáсь, зажгáсь *įvk.* 1. užsidégti, įsidégti, užsižiebtí, įsižiebtí, įsiliepsnóti; зажгáсь фонарь užsidegё žibiñtai; 2. *prk.* užsipliéksti, užsidégti; 3. нёнавьстю к впарý užsidégti neapýkanta priešui.
- зажжение**, -я *pasen.* uždegimas, užžieбimas (*žibuрио*).
- зажжёшь** *žr.* зажечь; **зся** *žr.* зажечься.
- заживание**, -я (уž)gijimas, (su)gumbėjimas.
- заживать**¹, -áет *eig.* gyti, rumbėti.
- заживать**², -áю, -áешь *eig. šnek. pasen. žr.* зажить².
- заживаться**, -áюсь, -áеься *eig. šnek. žr.* зажиться.
- заживить**, -влó, -вйшь *įvk. šnek.* sugýdyti, užgýdyti; **зся**, -вйтся *įvk. šnek.* užgýti, sugýti.
- заживиха**, -и *bot.* maurėnė, máurena (*toks dumblis*), *Zygogonium* (*Conferva*).
- заживленье**, -я 1. (уž)gýdymas, sugýdymas; 2. (уž)gijimas; **зйт**, -яю, -яеь *eig.* gýdyti (*žaiздq*).
- заживо** *prv.* gývas (tebebúdamas), gyvám ёсант, gývą, prie (sàvo, távo) gyvòс galvòс; 3. порпёблй gývą ўжкасё, paláidojo.
- зажигáлка**, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. žiebtuvėlis, brėžeklis; 2. *šnek.* padegamóji бómба.
- зажигáтельный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. uždegamásis (*puz. stiklas*); padegamásis; зажигáтельные бóмбы padegamosios бóмбы; 2. *prk.* liepsningas, ugningas, uždegantis; kùrstomas (*puz. kalba*).

зажигать, -аю, -аешь *eig.* 1. dēgti (*pov. lempq*), žiebtі, brēžti (*pov. degtukq*); 2. *prk.* kūrstyti; *žr.* зажёчь.

зажигать, -аю, -аешь *eig.*, ~ть, -лю, -лишь *ivk. šnek.* nukniaukti, paglemžti, pagvelbti, pasisāvinti.

зажигать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* зажаты¹.

зажигатель, -ая, -ое; -ист, -а, -о *šnek.* 1. diržingas, tvirtas, kietas; зажигательная рука diržinga, kietā rankā; 2. šykštūs, šykštōkas.

зажигатель, -ая, -ое *tech.* suspaudžiamasis, užspaudžiamasis, užveržiamasis; sū gnybtū.

зажигатель, -а *šnek.* užgniauzėjas, varžytojas; 3. критики kritikos užgniauzėjas.

зажигатель, -а *tarm.* 1. prapiovā, piūties pradžia; 2. uždarbis iš javų piovimu.

зажигатель, -аю, -аешь *eig. tarm. šnek. žr.* зажать².

зажигатель, -ая, -ое *šnek.* nutūkės, pėrtukės; ~ть, -ёю, -ёшь *ivk. šnek.* 1. pėrtukti, nutūkti, suriebtі; 2. *prk.* praturtėti, pralōbti.

зажигатель, -тка *šnek.* pasiturėjimas, gerōvė.

зажигатель *prv.* pasitūrinčiai, pasitūrimai, pėrtekusiai; 3. жить pasitūrimai gyvėnti; ~ость, -и *m.* pasiturėjimas, pasiturimūmas, pėrtektis, pėrteklūmas, turtingūmas; ~ый, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно pasitūrimas, pasitūrintis, pėrtekės, turtingas, išteklingas; 3. колхоз turtingas kolūkis; зажигательная жизнь pasitūrimas gyvėnimas.

зажигатель, -ивёт; *būt.* зажил, -лā, зажило *ivk.* užgyti, sugyti, surumbėti.

зажигатель, -иву, -ивёшь; *būt.* зажил, -лā, зажило *ivk. šnek. pasen.* 1. uždirbti; 2. (*skolaq*) atidirbti.

зажигатель, -иву, -ивёшь; *būt.* зажил, -лā, зажило *ivk.* pradėti gyvėnti, įsitaisyti.

зажигатель, -ивусь, -ивёшся; *būt.* зажился, -лась, -лось *ivk. šnek.* pė ilgaį gyvėnti, užsibūti, užsivyvėnti.

зажигатель, -аю, -аешь *eig.* mėrkti (*akis*); ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* mėrktis.

зажигатель, -рю, -ришь *ivk.* užmėrkti, užvōžti (*akis*); ~ся, -рюсь, -ришся *ivk.* užsimėrkti, užmėrkti akis; сидеть зажигательным муркоти.

зажигатель, -а 1. *spec.* ledų susigrūdimas; 2. *tarm.* vandeis klānas pō sniegū.

зажигатель, -а, -ы, ~ина, -ы *žr.* забор.

зажигатель, -жжү, -жжись *ivk.* subimbtі, subibbtі, suzifstі, sudūgztі.

зажигатель, -аю, -аешь *eig.*, ~ть, -лю, -лишь *ivk. šnek.* nusukti, nukniaukti, pavōgti, pasisāvinti.

зажигатель, -рю, -ришь *ivk. tarm.* užbārti, užvainōti, užūiti; ~ся, -рюсь, -ришся *ivk. tarm.* 1. išvařgti besibarant, bevainōjant; 2. nuliūsti, susisieloti.

зажигатель, -чит *ivk.* suburblėnti, sučiurlėnti, sugurgėti, sušnėrti (*pov. upelis*).

зажигатель, -ая, -ое *tarm.* išblūkės, išblaņkės; ~нуть, -ну, -нешь; *būt.* зажух, -ла, -ло *ivk.* 1. išblūkti, išblaņkti (*apie spalvas*); 2. *šnek.* surėmbėti, sustirti.

зазвать, зазову, зазовёшь; *būt.* -звал, -лā, -ло *ivk. šnek.* pasikviēsti, užsikviēsti, užkviēsti, sukviešti, įkviēsti, prišaukti.

зазывать, -ню, -нишь *ivk.* 1. suskambėti, suskambtі, imti skambėti, sužvangėti (*pov. geležys*), sužvaņgti; sutilindžiūoti (*pov. stiklai*); 2. suspeņgti (*pov. ausyse*); 3. sužvaņgti.

зазывать, -ню, -нишь *ivk.* imti skambinti, suskambtinti, paskambinti, užskambinti, nuskambinti.

зазывать, -чу, -чишь *ivk.* 1. suskambtі, suskambtėti, suaidėti, suskardėti, subruņgti, sugaūsti; 2. *prk.* pasirėikšti, išryškėti, nuskambėti; 3. sužvaņgti, sužvangsėti.

зазывать, -аю, -аешь *ivk.* 1. subarškėti, subarbėti, sužvangėti, sutauškėti; 2. subārškinti, sutāuškinti, subarbėnti, sužvaņgti.

зазывать, -ы *pasen.* tōstas; ~ный, -ая, -ое sveikinamas, dāromas į kienō sveikātā; 3. мо-лѣбен *bašn.* pāmaldos už kienō sveikātā; подне-стй (поднять) 3. кўбок (задрáвную чáпу) pakėlti taūrę už kienō sveikātā, užgėrti kā; 3. тост tōstas į kieno nōrs sveikātā.

зазывать, -аю, -аешь *ivk. šnek.* imti žiovauti, sužio- vauti; ~ся, -аюсь, -аешься *ivk.* 1. užsižiopsōti; 2. pražiopsōti, pravėpsōti.

зазывать, -аюсь, -аешься *eig. žr.* зазеваться.

зазывать, -ёю, -ёшь *ivk.* 1. sužaliūoti, apsi-klōti žaliais lāpais, žolė; 2. pažālti, pažaliūoti; ~ся, -ёеся *ivk.* sužaliūoti (*apie laukus, javus, me- džius*).

зазывать, -ню, -нишь *ivk.* pažālinti, išžaliūoti, išžālinti, sužaliaukūoti, žaliai uždažyti; ~ся, -нюсь, -нишся *ivk.* išsižaliūoti, susižaliūoti, su- sižaliaukūoti.

зазывать, -и *m.* mauraī, plūdenā, māurenos (*ant vandens*), Lemna.

зазывать, -я 1. įžėminimas; 2. žemiklis; ~ить, -лю, -лишь *ivk.*, ~ять, -яю, -яешь *eig.* įžėminti.

зазывать, -мью, -мьешь *ivk.* užsižėmōti, pasi- likti žėmōti.

зазывать, -мка *tarm.* 1. pirmasis snėgas; 2. pir- masis rōgių kėlias, pirmasis rōgiakelis; 3. *džn.* dgs. pirmosios šaļnos, pirmasis atšalys, pirmieji šaļčiai.

зазывать, -я *tarm. žr.* зазывать.

зазывать, -аю, -аешь *eig. pasen.* dyrėti, slaptomis stebėti.

зазывать, -наюсь, -наёшься *eig. žr.* зазнаться.

зазывать, -и; *dgs. kilm.* -āek, naud. -āйкам *šnek.* pasipūtėlis, didžiūōklis; ~ство, -а pasipūtimas, išpuikimas, puikybė, nōsies rėtimas.

зазывать, -наюсь, -наёшься *ivk.* išpuikti, didžiū dėtis, nōsj užrėisti, pasipūsti.

зазывать *žr.* зазывать.

зазывать, -ы *poez. šnek.* 1. mėlė, mėlės rakštis; 2. mylimōji, mėlūžė, mėlės objektas.

зазывать, -блю, -бйшь *ivk. tarm.* sušāldyti, pėr- šāldyti; nušālti (*pov. pirštq*).

зазывать, -йт *beasm. ivk.* imti kařščiui (drūgiui) krėsti; большōго зазнобйло ligōnį ėmė krėsti kařštis.

зазывать, -блю, -бйшь *ivk. tarm. poez.* mėlę su- žādinti, mėlės rakštį įvaryti.

заснобушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *tarm. poez.* *žr.* засноба.
засор¹, -а *tech.* 1. tarpas; 2. prošvaisa.
засор², -а *pasen. šnek.* gėda, akikaistas, negarbė; *но pasen. šnek.* 1. *pro.* gėdingai, smerktinai; 2. *eina tariniu* gėda, gėdinga; *ный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно pasen. šnek.* negarbingas, gėdingas, peiktinas, smerktinas.
засре||ние, -я: без засре||ния (совести) begėdiškai, nesivažant; *ться, -рюсь, -ршьясь įvk. pasen.* susigėdyti.
засри||ть, -ит *įvk.:* советъ засрила sąžinė grąužia, sąžinė prabilo.
засу||бывать¹, -аю, -аешь *eig.* rantyti, dantyti, daryti šukėtą, švarplėtą.
засу||бывать², -аю, -аешь *eig.* káliti, mókytis (atmintinai).
засу||бываться¹, -аюсь, -аешься *eig.* darýtis šukėtam, švarplėtam, dantýtam.
засу||бываться², -аюсь, -аешься *eig.* bũkti (*bekalant, besimokant atmintinai*).
засу||бри||на, -ы šukė, ištrupa, švarplė; *стый, -ая, -ое; -ист, -а, -о* švarplėtas, šukėtas, dantýtas.
засу||бры||ть¹, -рю, -ршь *įvk.* išrantyti, išdantyti, švarplės padaryti.
засу||бры||ть², -рю, -ршь *įvk.* iškáliti, išmókti (atmintinai).
засу||бры||ться¹, -йтся *įvk.* iššvarplėti, pasidarýti švarplėtam.
засу||бры||ться², -рюсь, -ршьясь *įvk.* atbũkti (*bekalant, besimokant*).
засудеть, -удит *įvk.* pradėti niezėti, suknetėti, sunižiti.
засы||в, -а *šnek.* kvietimas (*ateiti, atvažiuoti*).
засы||вальный, -а *šnek.* šaukėjas, kvietėjas, kvieslỹs.
засы||вать, -аю, -аешь *eig.* kviesti, šaukti, šaukoti, šaukdinti, šaukinti, kviesdinti, *žr.* засвátь.
засы||вной, -ая, -ое šaukiantis, šaukiamas, kviečiantis.
засы||бать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* засыбнуть.
засы||блый, -ая, -ое *šnek.* 1. šalnės pakąstas, nukąstas (*puz. augalas*), nušalnótas; 2. nušvarbės (*puz. rankos*), nušalęs.
засы||бнуть, -бну, -бнешь; *bũt.* засыб, -ла, -ло *įvk.* 1. *šnek.* būti šalnės pakąstam, nukąstam, nušalnotam; 2. nušvarbtĩ, nušáliti.
зай||гранный, -ая, -ое; -ран, -а, -о 1. išgrótas (*puz. plokštelė*), sudėvėtas (*sutrintas belošiánt*); зай||гранные кáрты sudėvėtos kórtos; 2. nuválkio-tas, banalus (*dažnai griežiamas, vaidinamas*); зай||гранная пьеса nuválkiota, banali pjėse.
зай||грать, -аю, -аешь *įvk.* 1. imti žaisti, lóšti, griežti; užgriežti, sugriežti, sugróti, suskam̃binti, su-žaisti; 2. suspjĩti (*puz. saulutė*), nušvisti, sužio-ruoti, sužaizaruoti; 3. *prk.* nuválkioti, subanálinti (*dažnu griežimu, vaidinimu*); 4. (*bežaidžiant*) sudėvėti, nudėvėti, sutrinti (*puz. patefono plokš-telė*); *сья, -аюсь, -аешься įvk.* 1. jsivarýti žais-ti, jsižaisti, užsižaisti, užsimirĩsti bežaidžiant; už-silóšti; užsigriežti, užsiskam̃binti; 2. (*užsi*)lóšti, griežti, žaisti (*ligi tam tikro laiko*); rósti зай||гáлись до утрá svečiai užsilošė ligi rýto.

зай||грыва||ние, -я 1. *šnek.* koketāvimas, flirtas, asis-tāvimas; 2. méilinimasis, meilikāvimas, gėriminimasis; *ть, -аю, -аешь eig.* 1. koketúoti, asis-túoti, flirtúoti, máginti; 2. *prk.* méilintis, gėrintis, meilikáuti; *ться, -аюсь, -аешься eig.* *žr.* зай||гáться.
зай||ка, -и *v. ir m.* miknỹs, miknė, meklỹs, meklė, mikčius, miknà, mėkas, meknỹs, meknė, mikčiurna, stenėklis, memėklis, mikšas, bũklus, be-bėkas.
зай||кание, -я mikčiójimas, miknójimas, meknójimas.
зай||каться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. mikčióti, mik-nóti, mekénti, mekéiotti; 2. *šnek.* užsikirsdinėti (*kálbant*); 3. *prk.* minėti, prasitarinėti; *žr.* зай||кнũться.
зай||кнуться, -нũсь, -нėсь *įvk.* 1. užsikĩfsti, mikte-lėti, sumiksėti; 2. *prk.* užsimĩnti, išsižióti, prasi-táti; он зай||кнулся об éтом jis užsiminė apie tai; не дал и з. об éтом nėdavė apie tai nė iš-sižióti, nė žódzio táti.
зай||ление, -я *spec.* (už)dumblėjimas, apdumblėji-mas; užsidumblinimas.
зай||мка, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам 1. *ist.* (*žemės*) paėmimas valdyti; 2. tũščio žemės sklỹ-po užėmimas; 3. užimtas anksčiaũ niėkam ne-priklaũsantis sklỹpas; 4. *tarm.* užlaukė, vienkie-mis, viensėdijà; 5. *pasen.* arkliũ af patalpũ pa-rũpintojas (*puz. ateinančiai kariuomenei*).
зай||мода||вец, -вца *pasen.*, *тель*, -я *v. pasen.* pa-skolòs davėjas, skólintojas.
зай||мообразн||о *pro.* skolòn, skólintinai, pasikeisti-naĩ, gražintinai; *ый, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно* skólintinis, pasikeistinis, imtas ar dúotas į skólą.
зай||мство||вание, -я 1. skólinimasis, pasisávinimas; pėrėnimasis, jsisávinimas; 2. skolinỹs; зай||мство-вания из русскаго языка skoliniai iš rūsų kal-bòs; *ть, -твую, -твует eig.* *ir įvk.* 1. skólin-ti(s), skolòn imti; 2. pėrimti, pasisávinti, paĩmti, (*patėgdžiojant*) pasiskólinti.
зай||нде||вый, -ая, -ое apšerkšnijęs, apšarmójęs, šerkšningas, šarmótas; *ть, -ею, -еешь įvk.* ap-šarmóti, apšerkšnýti.
зай||нтересов||анность, -и *m.* 1. susidomėjimas, do-mũmas, domėjimasis, smalsà; interėsas; 2. suin-teresuotũmas, su(si)interesávimas; материáль-ная з. материálinis suinteresuotũmas; *ать, -сую, -сует eig.* 1. sudóminti, susmalsinti, suinterė-suoti; éто меня зай||нтересовáло tai manė su-dómino; 2. (*materialiai*) suinterėsuoti; *аться, -суюсь, -сует eig.* 1. susidomėti; parũpti; он зай||нтересовáлся судьбой своерó ученика jáм pa-rũro jũ mókinio líkimas.
зай||нтересов||ывать, -аю, -аешь *eig.* smalsinti, dõmin-ti, *žr.* зай||нтересовátь; *сья, -аюсь, -аешься eig.* domėtis, interesótiis, smalsáuti.
зай||нтригов||ать, -гую, -гует *įvk.* suintriguoti, su-smalsinti.
зай||нка, -и; *dgs. kilm.* -нек, *naud.* -нѣкам *šnek.* kiškėlis, zuikėlis, *žr.* зай||ка.
зай||скива||ние, -я gėrinimasis, méilinimasis, mei-likāvimas; šunuodegiávimas; *ть, -аю, -аешь eig.* gėrintis, méilintis, meilikáuti, pataikáuti, jsi-teikti, glabótiis, tũpčioti, puldinėti, šokinėti (*apie kq*); šunuodegiáuti (*prieš kq*).

зайскриться, -рится іг заискриться, -рится *ivk.* sukibirkščiuoti, sužerėti, sužaižaruoti, sužeruoti, sužirti, sužilbti, sužirbti; glazá заискрились ákys sužaižaravo.

зайд||ёшь, ~у *žr.* зайти.

зайка, -и; *dgs. kilm.* заек, *naud.* зайкам *šnek.* kiškėlis, zuikėlis.

займа *žr.* заём.

займётся *žr.* зайнётся².

займёшь *žr.* зайнётся^{1, 2}; ~ся *žr.* зайнётся¹.

займище, -а 1. *tarm.* užliejamas upės kraštas, užuolajos, atátvanas; 2. pālios, pēlkēs, žemāpelkē.

займовый, -ая, -ое paskolōs, paskolū, paskolinis.

займодержатель, -я *v.* 1. paskolōs obligācijų laikytojas, turėtojas; 2. teis. paskolōs laikytojas.

займу *žr.* зайнётся^{1, 2}; ~сь *žr.* зайнётся¹.

займы, -ов *dgs. žr.* заём.

зайтй, зайдй, зайдёшь; *būt.* зашёл, зашла, зашло *ivk.* 1. užeiti, ateiti, apsilankyti; jeiti; он зашёл в свою комнату jis įėjo į savo kambarį; зайдите ко мне užeikite pas mane; зайдите к нам aplankykite mūs, lankykites pas mūs; 2. užsukti, ateiti, užeiti (*einant pro šalį*); 3. užeiti (*puz. už tuoros*), areiti (*iš šalies, iš kairės, iš dešinės*), užsliūkti, užsislėpti; лунá зашла за облакá mėnulis užsliūko už debesų; 4. jeiti, įbristi; 3. в воду по горло įbristi į vandenį iki karklo; 5. (*per toli*) nueiti; patėkti; гуляя, мы зашли так далеко, что пришлось ночевать в лесу bevaiškščiudami mēs nuėjome taip toli, kád tēko apsinakvoti miške; бесёда зашла за полночь pasikalbėjimas užtrūko ilgiau kaip iki vidurnakčio; спор зашёл слишком далеко giščas pėrzengė ribą; 6. nusilėisti, nusėsti; солнце зашло saulė nusilėjo, nusėdo; 7. prasidėti, užeiti; речь зашла о войне užėjo, iškilo kalbá apie kārą.

зайтйсь, зайдётся; *būt.* зашёлся, зашлась, зашлось *ivk. šnek.* nutirti; užgėlti; sustingti; рўки зашлись от холода (nuo šalčio) rankās užgėlė; ногá зашлась кóжа nutirpo; сердце зашлось от страха širdis iš báimės ápmirė; ребёнок зашёлся от плача nuo verkimo vaikas uždūso.

зайцев, -а, -о kiškio, zuikio; зайцево чутьё kiškio uoslė.

зайчата *žr.* зайчонок.

зайчатина, -ы kiškiėna.

зайчик, -а 1. kiškėlis, zuikėlis; 2. *šnek. (šviesos)* zuikėlis, kiškūtis, blýksnis, atspindulys, átsvytulis, gavėnas.

зайчина¹, -ы *šnek.* didelis kiškis, kiškinas.

зайчина², -ы kiškená, zuikená (*kailėlis*).

зайчиха, -и kiškė, kiškenė (*kiškio patelė*).

зайчи||ще, -а *žr.* зайчина¹; ~онок, -нка; *dgs.* -чата, -чат kiškūtis, kiškiūkštis, kiškėlis, zuikūtis, zuikėlis.

закабал||ение, -я pavergimas, pajungimas, įkilpoјimas; ~ить, -лю, -лишь *ivk.* pavergti, pajungti, baudžiauninku pavėrsti; įkilpoti, įvašuoti; ~иться, -люсь, -лишсь *ivk.* patėkti vergovėn (*puz. už skolas*), įsikilpoti, įsivašuoti; ~ять, -яю, -яешь *eig.* vėrgti, kilpoti, *žr.* закабалить; ~яться, -яюсь, -яешься *eig. žr.* закабалиться.

закабл||учье, -я *spec. (bato)* užkulnis.

закавыка, -и *šnek. žr.* закавычка.

закавычить, -ычу, -ычишь *ivk. šnek.* paįmti į kabutės.

закавычка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.*

1. užraitas, užraitymas (*rašant*); 2. kliūtis, kliuvinys; painūmas; kebėklis; в этом вся з. čia if yrá visas painūmas; 3. gudrybė, klasta; говорить без закавычек kalbėti bė gudrybių.

закадычный, -ая, -ое *šnek.* širdingas, širdies (*puz. draugas*); artimiáusias, áftimas, intymūs, ištikimtas, mýlimas.

зака́з¹, -а užsákyimas, užprašymas; на з. (по заказу) užsákytinai.

зака́з², -а *šnek.* uždraudimas; draudinys.

заказать¹, закажу, закажешь *ivk.* 1. užsákyti, užsákyti; 2. *šnek.* įsákyti, prisákyti, paliėpti, patáfti.

заказать², закажу, закажешь *ivk. šnek. pasen.* uždrausti, nelėisti, užginti.

заказец, -зца *šnek.* užsákyimėlis, māžas užsákyimas.

заказник, -а draustinis, rezervātas; охóтничий з. medžioklės draustinis.

заказной¹, -ая, -ое užsákytinis, užsákomasis, užsákytas.

заказной², -ая, -ое saugomas, draustinis; з. лес draustinis miškas.

заказной³, -ая, -ое registruotas, ápdraustas (*puz. laiškas, banderolė*), įrašytinis.

заказчи||к, -а užsákytojas, užsákovas; ~ца, -ы užsákytoja, užsákovė.

заказывать¹, -аю, -аешь *eig.* 1. užsákinėti, dirbdintis, siūdintis; 2. *pasen.* liėpti, įsákinėti, patárinėti.

заказывать², -аю, -аешь *eig. pasen.* drausti.

закаиваться, -аюсь, -аешсь *eig. žr.* закайтис.

зака́л¹, -а 1. (у)grūdinimas; з. желёза geležiės (у)grūdinimas; 2. *prk.* grūdinimasis, užsigrūdinimas; ◆ люди старого закала senų įpročių, senóviškų pažiūrų, tradicijų žmónės, sėno ráugo žmónės.

зака́л², -а susmegimas, supuolimas, suzmekimas; хлеб с закалом supólusi, suzmėkusi dúona.

закалён||ость, -и *m.* užsigrūdinimas; ~ый, -ая, -ое; -лєн, -ленá, -ленó 1. užgrūdintas; 2. užsigrūdinęs.

закалива||ние, -я 1. grūdinimas; 2. grūdinimasis; ~ть, -аю, -аешь *eig.* grūdinti; ~ться, -аюсь, -аешсь *eig.* 1. grūdintis; 2. būti grūdinamam.

зака́ли||на, -ы *šnek.* suzmėkusi, susmėgusi vietá (*duonoje*), smegėsis, zmeginys; ~стый, -ая, -ое; -лист, -а, -о suzmėkęs, susmėgęs, supólęs.

зака́лить, -лю, -лишь *ivk.* užgrūdinti; з. топóр užgrūdinti kiřvj; з. здорóвье *prk.* užgrūdinti sveikātá; з. свою волю *prk.* užgrūdinti savo vālią; ~ся, -люсь, -лишсь *ivk.* užsigrūdinti.

зака́лка, -и 1. (у)grūdinimas, grūdà; 2. užsigrūdinimas.

зака́лывать, -аю, -аешь *eig.* 1. dūrstyti, smaigstýti, badýti; з. штыком врагов dūrtuvu badýti priešus; 2. skėrti; 3. prisagstýti, prisegióti; 4. smilkčioti, smėlkti, diegti; *žr.* заколóть.

зака́лять, -яю, -яешь *eig. žr.* зака́ливать; ~ся, -яюсь, -яешсь *eig.* зака́ливаться.

закаменé||лость, -и *m.* suakmenėjimas; **~лый**, -ая, -ое 1. suakmenėjęs, sukietėjęs, sudžiūvęs; **закаменéлое мы́ло** sukietėjęs muilas; 2. *prk.* užkietėjęs, sustingęs (*puz. veidas*); **закаменéлое сёрдце** užkietėjusi širdis; **~ть**, -ёю, -ёшь *ivk.* 1. suakmenėti, sukietėti; 2. *prk.* užkietėti, sukumpėti, surėmbėti, tapti bejausmiu, kietaširdžiu.

закáнчивать, -аю, -аешь *eig.* baigti; **~ся**, -аюсь, -аешся *eig.* 1. baigtis; 2. būti baigiamam.

закáпать, -аю, -аешь *ivk.* 1. sulaščiоти, sulašноти; pradėti lašėti, varvėti; **закáпал дождь** pradėjo lyноти; 2. aplāšinti, sulāšinti (*puz. dažais*), suvarvinti, apvarvinti (*puz. aliejum*); 3. įlašinti; 3. **лекарство в нос** įlašinti vaistų į nosį; **~ся**, -аюсь, -аешся *ivk.* apsilāšinti, apsivarvinti.

закáпывать¹, -аю, -аешь *eig.* *žr.* **закáпать** (2 ir 3 reikš.).

закáпывать², -аю, -аешь *eig.* užkasinėti, apkasinėti, *žr.* **закопáть**; **~ся**, -ается *eig.* 1. apsikasinėti, *žr.* **закопáться**; 2. būti apkasamam, apkasinėjамam.

закáркать, -аю, -аешь *ivk.* sukařkti, sukransėti, sukraňkti, kárkтелėti, kraňктелėti.

закáрмливать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* **закормить**.

закáт, -а 1. saulėlydis, saulės leidimasis, nusileidimas, laidà, sėdà, saulėsėdis; на **закáте** saulė lėidžiantis, sėdant; 2. saulėlydžiai, pašvaistė, žarà; 3. *prk.* (gyvenimo) pabaigà; gālas, baigtis; на **закáте** дней своих senátveje, ámžiu baigiantis, gyvenimo saulėlydyje; 3. дeятельности veiklės gālas, pabaigà.

закáтáть, -áю, -áешь *ivk.* 1. (*beritinėjant*) įvyniоти, įrutuluoti, įvyturiuoti; 2. įvoliоти, įvėlti, įminkyti (*puz. į molį*); 3. *šnek.* atriėti, atraityti, užraityti; 4. suvoluoti (*volu*), išlyginti, užlyginti, sukočiоти (*puz. žemę*), vėlenу, ristuvų priplūkti, priletėti; 5. *prk.* įstūmti, įvaryti, ištrėmti; 3. на *кáторгy* ištrėmti *кáторгон*; **~ся**, -áюсь, -áешся *ivk.* užsiraityti.

закáтистый, -ая, -ое; -тист, -а, -о: 3. смех *šnek.* skardūs, trunkūs, skambūs juokas.

закáтить, **закачý**, **закáтишь** *ivk.* 1. įristi, nuristi (*puz. stalinę*), įritinti, nuritinti, įstūmti; 2. *šnek.* kirsti, smōgti, suduoti, sudrōžti, sušerti, įkrēsti, įkirsti, įpilti; 3. в шeю suduoti peř sprándà; 3. дубиной sudrōžti, suduoti pāgaliu; 3. suruōšti, sureňgti, iskėlti, padaryti; 3. пир горой iskėlti šaunià, didelę puotà; 3. пeсeнкy užtraukti dàinà; 3. истрeпикy mēstis, pūlti, šókti į istėrijà; 4. *šnek.* nukàkti, išvřkti, išmàuti; 5.: 3. цeнy užsiprašyti pernelýg didelę káinà; 3. выговор *šnek.* įvėlti papeikimà, išbàrti; ◆ 3. зa гáлстук išmàukti, išleňkti stikliuка, gėrkлę praplàuti; 3. глazà užvėrsti, išvėrsti, išsproginti akis; **~ся**, **закачýсь**, **закáтишься** *ivk.* 1. užsirisiti, užriedėti; nusirisiti, nuriedėti; įriedėti; 2. *prk.* užgēsti, nuaidėti, nuskaumbėti, išnřkti (*apie garbe*); 3. nusilėisti; cо́лнце **закáтилось** saulė nusilėido; ◆ 3. смeхом pratrūkti, pasilėisti juokais; trūkti, leipti juokais; глazà **закáтились** užvėrto ákys.

закáтка, -и 1. apkočiоjimas, suvoliojimas, suvolavimas; 2. įvyniojimas, apvyturiavimas; 3. *spec.* uždarymas (*puz. konservų dēžučių*).

закáтный, -ая, -ое nusileidimo, saulėlydžio; 3. час saulėlydžio mētas.

закáтывать¹, -аю, -аешь *eig.* 1. vyniоти, vyturiuoti; 2. letėti; *žr.* **закатáть**; **~ся**, -аюсь, -аешся *eig.* 1. imti vartytis, ritinėtis, rytėtis, raitytis; 2. būti įvyniojamam, įrutuliojamam; būti įvoliоjamam; būti atraitomam; būti suvoliojamam, išlyginamam.

закáтывать², -аю, -аешь *eig.* 1. ritinti; 2. smōgti, trėňkti; *žr.* **закатýtь**; **~ся**, -аюсь, -аешся *eig.* *žr.* **закатýtься**.

закáчáть, -áю, -áешь *ivk.* 1. imti sūpti, sūpauti, sūpuoti; užsūpti, užukuoti (*puz. vaiką*); 2. sukinkноти (*galvą*), sulinguoti; 3. pradėti pumpuoti; 4. *beasm.* užsūpuoti; apsvaiginti, susūpti; **меня** **закáчáло** àš apsvaigau, mán pasidàrė šleikštù (*nuo supimo*); **~ся**, -áюсь, -áешся *ivk.* *šnek.* 1. susvyruoti, pradėti svyruoti (*puz. medis*), susvėrdėti, sulinguoti, susiūbuoti, sutabaluoti; 2. peř ilgai sūptis, užsisūpuoti, nebeat sisūpuoti.

закáчивать, -аю, -аешь *eig.* sūpuoti, sūpчоти; varyti į svaigulį, svaiginti (*besupant*), *žr.* **закáчáть**.

закáчý *žr.* **закатýtь**; **~сь** *žr.* **закатýtься**.

закáшивать, -аю, -аешь *eig.* pradėti šieңà, javùs piàuti, *žr.* **закосýtь**¹.

закáсливаться, -аюсь, -аешся *eig.* dažnai kósėti, kriunėti.

закáшлять, -аю, -аешь *ivk.* sukósėti, pradėti kósėti, sukriunėti (*apie senį*); **~ся**, -аюсь, -аешся *ivk.* užsikósėti.

закáяться, -áюсь, -áешся *ivk.* *šnek.* įsižadėti, išsižadėti, atsižadėti, užsižadėti (*ko nebedaryti*); я **закáялся** тудà ходýtь atsižadėjau тең váikščiоти; įsižadėjau тең nebeiti.

заквáкать, -аю, -аешь *ivk.* sukuřkti (*apie varles*). **заквáчить**, -áшу, -áшишь *ivk.* užrąugti, įrąugti, parąugti; suraugini (*puz. pieną*); **~иться**, -ится *ivk.* įrųgti, aprųgti, užsirąugti, surųgti; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам 1. rąugas, rauginta tešlà; 2. užraugimas, įraugimas; 3. *prk.* *šnek.* rąugalas, rąugas; в eтом человеке дурнáя 3. тàs žmogùs blōgo ráugo prisigėres, primirķes.

заквáшивать, -аю, -аешь *eig.* rąugti, raugini, rūginti; **~ся**, -ается *eig.* raugintis, rūgintis, rūgti.

закивáть, -áю, -áешь *ivk.* imti kinkноти (*galvą*), imti mоти (*pirštu*), sulinksėti, sulinkчоти, sumojuoti.

закидáть, -áю, -áешь *ivk.* 1. užvėrsti, užkàsti, užpilti, primēsti, privefsti; 3. áмy пeскoм užvėrsti, užpilti duobę smėliu; 3. кóмнату вeщáми privefsti камбарj daiktais; 2. užmėtyti, apsváidyti (*puz. akmenimis*); apibeřti (*puz. žodžiais*); apdrabstyti (*puz. purvais*); 3. imti mėtyti(s), sváidyti; **~ной**, -áя, -оe įmestinis, įmetamas.

закидáывать, -аю, -аешь *eig.* 1. (pri)mėчоти, užmėчоти; 2. sváidyti, drabstyti; *žr.* **закидáть** (1, 2 reikš.); 3. *žr.* **закинуть**; **~нуть**, -ну, -нешь *ivk.* 1. užmēsti, užsviesti, numēsti, nusviesti, įmēsti; 3. cėti užmēsti, paspēsti tinklùs; кудà **закинул мяч**? куř numetei, užmeteи sviediniį?; 2. atmēsti, atkrugini; užlōšti; 3. róловy atmēsti, atkrugini gálvà; 3. рýки užlōšti rankàs; 3. *prk.* nublōkšti, nusviesti; судьбá **закинула** likimas nublōškė; ◆ 3. слóво (*за кого-л.*) užtařti (*ką*), tařti gėrą žodį (*už ką*).

закип|ать, -аю, -аешь *eig.* pradėti virti, kūpėti; **~еть**, -плю, -пийшь *įvk.* 1. užvirti; 2. *prk.* užsi-dėgti (*puz. pykėiu*); sujūsti, sukrūsti, įsismar-kėti; работа закипела sujūdo, sukrūto dirbti; dār-bas įsismarkėjo, virtė užvirė.

зак|исать, -аю, -аешь *eig.* pradėti rūgti, gižti (*puz. pienas*), *žr.* закінуть; **~ислый**, -ая, -ое aprūgęs, argižęs, apkiřpes; **~иснуть**, -ну, -нешь; *būt.* за-кис, -ла, -ло *įvk.* 1. surūgti, sugižti; aprūgti, ar-gižti, gižtelėti; 2. *prk.* išglėbti, ištižti, surūgti, apsvėlti (*netekti energijos ir noro dirbti*); он совсѣм закис в этой глуши jis visiškai išglėbo tamė užkampyje.

закисъ, -и *m. chem.* suboksidai, pūsdegini; 3. азот-та azoto suboksidai.

заклад, -а 1. įkeitimas, užstatymas; часы в закла-де laikrodis užstatytas; 2. įkaitas, užstatas, ūždas, ūždėlis; брать деньги под з. imti, skolintis pi-nigus įkeistina (užstatant ką), ūž užstatą; 3. la-žybos, sąlažybos, deretynės; биться об з. eiti, kirsti lažybų, susilažinti, sukirsti, susiderėti.

закладка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. (pa)-dėjimas (*pamatu*); 2. įsteigimas, įkūrimas; už-veisimas, įveisimas (*puz. vynuogyno, medelyno, sodo*); 3. (*arklio*) įkiškymas; 4. (*į knyga idė-ta*) žymėlė, juostėlė, idėjinys; 5. *šnek.* (*durų*) velkė; 6. užmūryta spragà (*sienoje*); 7. supylimas (*puz. daržovių, bulvių žiemai*); (*siloso*) užrau-gimas.

закладная, -ой *dkt. teis.* ikirev. įkaitinis, įkeičiamā-sis, užstatinis rāštas, āktas, įkaito lākštas.

закладной, -ая, -ое 1. *pasen.* įkaitinis, įkeitimo, įkei-čiamasis, užstatinis; закладная квитанция įkeiti-mo kvitas; 2. įdedamasis, įstatomasis.

закладчик, -а *pasen.* 1. įkeitėjas, užstatytojas, įkaito davėjas; 2. lažybininkas; **~ца**, -ы *pasen.* 1. įkeitėja, užstatytoja, įkaito davėja; 2. lažybi-ninkė.

закладывать¹, -аю, -аешь *eig.* *žr.* заклáсть.

закладывать², -аю, -аешь *eig.* *žr.* заложить.

заклание, -я 1. *bažn.* kruvinā aukā; на з. kaip kruvinā aukā; 2. *pasen. iron.* aukojimasis kan-čiošms, miřčiai, prāžūčiai; иди на з. *iron.* gýtis miřčiai, kančiošms, prāžūčiai.

заклáсть, -адý, -адѣшь; *būt.* -лál, -а, -о *įvk.* 1. už-mūryti, užtaisýti (*puz. spragą*); 2. užkárdyti (*puz. kelią*).

закл|евать, -люю, -люѣшь *įvk.*, **~евывать**, -аю, -аешь *eig.* 1. (*снапу*) užkarpóti, užkapnóti, už-gnáibyti; sukarpóti, sugnáibyti; 2. pradėti kibti, kásti (*meřkeriojant*); 3. pradėti lėsti, kapnóti (*lesalą*); 4. *prk.* *šnek.* nukamuóti, išvarginti, pribaięti; онá не уживѣтся, онá егó заклюѣт jiė nesugyveņs, jiė pribaięs jiė.

заклєивать, -аю, -аешь *eig.* klijúoti, lipdýti, *žr.* заклєить; **~ся**, -аерся *eig.* 1. lipti, klijúotis; 2. būti užklijúojamam.

заклєить, -ѣю, -ѣишь *įvk.* užklijúoti, suklijúoti, už-lipdýti, sulipdýti, aplipdýti, prilipdýti; **~ся**, -ится *įvk.* užsiklijúoti, sulipti.

заклєйка, -и; *dgs. kilm.* -ѣек, *naud.* -ѣйкам 1. už-klijávimas, užlipdymas, suklijávimas; 2. užklija (*užklijuota vieta*); 3. klijinýs (*kuo užlipdoma*).

заклєймить, -млю, -мийшь *įvk.* 1. įspaudúoti (*pre-kes, miřko medžiagą, matus*), įspauda, įdaga pa-dėti; 2. *prk.* smertkė pasmerkti, iškóneveikti, pa-niėkinti; 3. koró pozórom pasmerkti ká gėdai, pa-darýti kám gėdą.

закл|епать, -аю, -аешь *įvk.* 1. sukniėdyti, užkniė-dyti; 2. suplóti, užplákti (*puz. vini*); **~ѣпка**, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам 1. (už)kniėdijimas; 2. kniėdė, kniėdvinė; **~ѣпочный**, -ая, -ое kniėdi-jimo, kniėdijamasis; **~ѣпывать**, -аю, -аешь *eig.* 1. kniėdyti; 2. plóti (*puz. vini*).

закликáть, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* 1. šaukti, kviėsti (*kad užėitų*); 2. *bažn.* ūžsakus skėlbti, ūžsakýti (*sutuoktuves*).

закликáть, -аю, -аешь *įvk.* *šnek.* imti klýkti, klý-kauti, šúkauti, suklýkti, suoliúoti (*miřke*).

заклинá|ние, -я 1. užkeikimas, užkerėjimas, užkal-bėjimas, búrta; 2. maldávimas, prāšymas; **~тель**, -я *v.* užkeikėjas, kerėtojas; 3. змей ангиų, гувāčių kerėtojas; **~тельный**, -ая, -ое užkeikia-masis; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* 1. žavėti, búrti, už-kėikti, kerėti; 2. priesaikáuti, maldáuti, melsti; 3. *pasen.* (už)drausti, užkėikti.

заклйн|ивать, -аю, -аешь *eig.*, **~ить**, -нió, -нишь *įvk.* (už)pleišyti, (už)pleištuóti, pleištu sustip-rinti.

заклокотáть, -кóчет *įvk.* suglermėti, suglėrgėti, su-kunkuliúoti, sukūpėti.

заклохтáть, -охчý, -бóхчешь *įvk.* pradėti kvaksėti, sukvaksėti (*apie viřtą*).

заклубить, -йт *įvk.* supūsti, (su)kėlti kamuoliais (*puz. dulkes*); **~ся**, -йтся *įvk.* susisúkti, pakilti kamuoliais, kamuoliúotis; pradėti gunguliúoti (*puz. vanduo*); kúliais, gunguliais vífsti (*puz. dūmai*).

заклúчать, -аю, -аешь *eig.* 1. *žr.* заклúчить; 2. turėti savýjė, apimti; **~ся**, -аюсь, -аѣшься *eig.* 1. būti (idėtam); механизм заклúчался в футляре ме-chanizmas buvo (idėtas) futliarė; 2. slųpėti, glú-dėti, sudarýti ємкє, pāgrindą; дѣло заклúчается в том... даļькас урā тās...; грúдность заклúча-лась в том... sunkumā sudārė таі...; 3. baigtis.

заклúчение, -я 1. įkālinimas, uždárymas į kalė-jimą, arkālinimas; kālinimas; kalėjimas; сидѣть в заклúчении sėdėti kalėjime, kalėti; 3. в тюр-мý įkālinimas; суд приговорил к пяти годām заклúчения teismas nuteisė penkerius metus ka-lėti; пожизненное з. kalėjimas iki gyvōs galvōs; подвергáть заклúчению įkāliniti; пробýть в за-клúчении два гóда iškalėti dvejus metus; со-держáть в заклúчении kāliniti; 2. sudárymas, pa-sirāšymas; 3. мiрного договорá taikōs sutarties pasirāšymas, sudárymas; 3. baigimas; užbaigá, pabaigá (*puz. knygos*); baigiamasis žōdis; 4. iš-vada, nūomonė, sprendimas (*puz. teismo*); дѣ-лать заклúчения išvedžióti, sámprotauti; отсюда мóжно вывести слѣдующее з. iš tō gálima pa-darýti tókią išvadą; дáть з. parėikšti nūomonę; прийтй к заклúчению prieiti išvadą; з. експер-тизы експертizės, експертų nūomonė, išvada; об-винительное з. kāltinamoji išvada; ♦ в з. paga-liaū, pabaigojė, baigdamas.

заключён||ая, -ой *dkl.* kalinė; **~ый**, -ая, -ое; -чён, -ченá, -чено 1. įkālintas; 2. sudarytas (*pvz. sandėris*); 3. -oro *dkl.* kalinys.

заключительный, -ая, -ое baigiamasis; заключительное слово baigiamasis žodis.

заключить, -чу, -чишь *įvk.* 1. įkālinti, uždaryti, pasodinti (į kalėjimą), patupdyti; 3. в крепость uždaryti į tvirtovę; 3. в тюрьму teis. įkālinti; 3. под стражу suimti; 2. sudaryti, pasirašyti; 3. договор sudaryti, pasirašyti sutartį; 3. брак susituokti; 3. nuspręsti, padaryti, prieiti išvada, nutarti, sámprotauti; из этого можно з... iš to gálima spręsti...; из чего вы заключили, что я шучу? iš kò jšs sprėndžiate, kàd àš juokauju?; 4. užbaigti, uždaryti; он заключил свою речь jis baigė savo kalbą; 3. счёт baigti, uždaryti sąskaitą; 5.: 3. в скобки suskliausti, paimti į skliaustelius; 3. в кавычки paimti į kabutės; 3. в объятия apkabinti, apglėbti; 3. в кандалы grandinėmis, geležiniais surakinti; ~ся, -чусь, -чишь *pasen.* užsidaryti, užsirakinti.

заключю *žr.* заклевать.

заклясть, -яну́, -янешь; *būt.* -ял, -ялá, -яло *įvk.* užburti, užkeikti, užkerėti, pakerėti; ~ся, -янусь, -янешься; *būt.* -ялся, -ялáсь, -ялось *įvk.* 1. atsisąžadėti, įžadą padaryti; он заклáлся пить jis padarė įžadą nebegerti; 2. *šnek.* prisiekti, pasidievažyti.

заклять||ие, -я *pasen.* 1. *žr.* заклиня́ние; 2. įžadas; **~ый**, -ая, -ое; -ят, -а, -о 1. užkeiktas, užburtas, užkerėtas; 2. amžinas, mirštamasis, nesutaikiamas, krūvinas; 3. ввар amžinas, krūvinas priešas; 3. *šnek.* aistringas, atkaklus; 3. картёжник aistringas kortuotojas.

заковать, -кую́, -куешь *įvk.* 1. surakinti, sukąstyti, apkalėti (*geležiniaiis rankšiais*); 3. в кандалы преступника surakinti nusikalėtelį; мороз заковал реку *prk.* šaltis sukąstė upę; 2. užkąstyti, apkąstyti (*įvaryti vinį į gyvuonį*); 3. *prk.* sukąstyti, suvaržyti; 3. прогрессивную мысль užslopinti pažangią mintį.

заков||ка, -и užkąstymas (*vinies įvarymas į gyvuonį*); **~ывать**, -аю, -аешь *eig. žr.* заковать.

заковылять, -яю, -яешь *įvk. šnek.* 1. pradėti šlubčioti; 2. nušlubčioti (*nuėiti šlubčiojant*).

заковыристый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *šnek.* gudragalviškas, suktas, vingrus, buklūs; keblūs, painūs; 3. пáрень buklūs vaikas; заковыристая задача painūs uždavinys.

заковычить, -чу, -чишь *įvk. žr.* закавычить.

заковычка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *žr.* закавычка.

закожный, -ая, -ое *žr.* подкожный.

закол, -а *tarm.* pėrkolas (*upėje*), pėrsėda, takišys.

заколáчивать, -аю, -аешь *eig.* 1. užkalinėti; 3. ящик užkalinėti dėžę; 2. užkámšioti, užtaisinėti, užkalinėti (*pvz. skyelę*).

заколдов||анный, -ая, -ое; -ван, -а, -о apkerėtas; užburtas, užkeiktas, užkerėtas; 3. замо́к užkeiktá pilis; 3. круг užburtas rątas; ~ать, -дую, -дүешь *įvk.* ~ывать, -аю, -аешь *eig.* (už)burti, užkeikti, (už)kerėti, apkerėti, užžavėti, apžyniauti.

заколебáть, -лэблю, -лэблешь *įvk.* imti supuoti; išliulinti, išjūdinti, išklubinti; ~ся, -лэблюсь, -лэблешься *įvk.* 1. imti sūptis, liulėti; suliulėti (*pvz. vánduo*), susiubuoti, susvyruoti, pasvirti; 2. *prk.* imti svyruoti, susvyruoti, suabejoti.

заколесить, -ешу́, -есишь *įvk. šnek.* imti važinėti, klaidžioti, bastyti.

заколобрóдить, -рóжу, -рóдишь *įvk. šnek.* pradėti triukšmauti, šurmuliuoti.

заколоситьсá, -йтсá *įvk.* pradėti plaukti, plaukėti (*pvz. rugiai*), išplaukti, išplaukėti, pradėti váltėti (*avižos*).

заколóтить, -лочу́, -лóтишь *įvk. šnek.* 1. užkáliti (*pvz. dėžę*); 2. įkáliti, įmúšti, įvarýti (*pvz. basilį*); 3. užplékti, užpámpinti, užbúbyti, užplúkti, užplumpinti, negyvaí primúšti, užmúšti, apsváiginti (*bemušant*), užruóinti; 4. pradėti bėlsti, múšti; ~ся, -лочусь, -лóтишья *įvk. šnek.* pradėti smárkiai plákti, sutvaksėti (*pvz. širdis*).

заколóть, -олу́, -олешь *įvk.* 1. nudúrti, nusmeigti, nuverti; 2. paskefsti (*pvz. kiaulę*), išskardýti; 3. prisėgti, susėgti (*segtuku*); 4. *beasm.* sudiegti, pradėti diegti, sudilgti, (su)smėlkti, smilkteletti; у меня заколóло в боку мán šóná sudiegė, sudilgo, dilgstelėjo, sudilgsėjo, smilktelėjo; ~ся, -олюсь, -олешья *įvk.* nusidúrti, nusimeigti.

заколыхáть, -ышу́, -ышешь *įvk.* imti viskinti, suviskinti (*vandenį*), imti supauti, liulinti; ~ся, -ышья *įvk.* suviskėti, imti sūptis, suliulėti, susiubuoti (*pvz. žemę*), susvyruoti; заколыхáлись знамéна suplevésávo, suplazdėjo vėliavos; заколыхáлась грудь émė kilnótis, sukilsávo, susiubávo krūtine.

заколýшь||ешь, ~у *žr.* заколыхáть.

закон, -а 1. įstátymas; свод закóнов įstátymų kódeksas; граждáнские и уголовные закóны civiliniai ir baudžiamieji įstátymai; закóны о труде dárbo įstátymai; по закóну pagal įstátymá, kaip liėpia įstátymas, įstátymo keliu, įstátymiškai; вопреки закóну prieš įstátymá; соблюдать закóны laikýtis įstátymų; нарýшить з. pážeisti įstátymá; потерять сýлу закóна nebegalióti, netėkti įstátymo gálíos; в сýлу закóна pagal įstátymá; именем закóна įstátymo vardù; 3. вошёл в сýлу įstátymas įsitėisėjo, įsigaliójo; вне закóна už įstátymo ribų (*be įstátymų apsaugos*); драконовские закóны drakóniški įstátymai; 2. dėsni; закóны клáссовой борьбы klásių kovės dėsni; 3. природы gamtės dėsni; закóны общественного развития visúomenės výstymosi dėsni; 3. *dgs.* núostatai; taisýklės; закóны правописáния rašýbos núostatai; ♦ 3. бóжий *bažn.* tikýba; жить в закóне *pasen.* gyvėnti susituokus bažnýčioje; ~ник, -а *šnek.* 1. įstátymų žinovas; 2. įstátymíninkas (*žmogus, kuris griežtai laikosi įstátymų*); ~ница, -ы 1. įstátymų žinovė; 2. įstátymíninkė; ~но *prv.* tėisiškai, įstátymiškai, teisėtai.

законнорождённый, -ая, -ое *burž.* santuokinis, sántuokoje gimęs (*vaikas*), vedýbinis.

закон||ость, -и *m.* teisėtumas, įstátymiškumas, teisiskumas; укреплять социалистическую з. stiprinti socialistinį teisėtumą; ~ый, -ая, -ое; -óнен,

-онна, -онно teisėtas; įstatyminis, įstatymo, teisėsinis, teisės; pagrįstas, teisingas; законные средства teisėsinės priemonės; з. брак *bažn. šnek.* teisėsinė, teisėta santuoka; законным порядком pagal įstatymus, teisės keliu; законное притязание teisėta pretenzija; имеющий законную силу turintis įstatyminę galią; законные дети *pasen. santuokiniai* vaikai; законное негодование *suprañtamas*, pagrįstas, teisingas pasipiktinimas; з. представитель *teis.* įstatyminis atstovas; законное право įstatyminė teisė; з. наследник teisėtas įpėdinis.

законовед, -а teisėsininkas, teisės mokslo žinovas, įstatymų mokovas; **зение**, -я *pasen.* teisės, įstatymų mokslas.

законодатель, -я *v.* 1. įstatymų leidėjas; 2. *prk.* lėmėjas, nustatytojas; **зница**, -ы lėmėja, nustatytoja; з. мод madų nustatytoja; **зний**, -ая, -ое 1. įstatymų leidimo, leidybos, įstatymų leidžiamasis; законодательное собрание įstatymų leidžiamasis susirinkimas; законодательная власть įstatymų leidybos valdžia; 2. įstatyminis; з. акт įstatyminis aktas; **зство**, -а 1. įstatymų leidyba, leidimas; 2. *kuor.* įstatymai; советское з. tarýbiniai įstatymai.

закономерность, -и *m.* dėsningumas; **зый**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно dėsningas; закономерное развитие dėsningas vystymasis.

законопатить, -ачу, -атишь *įvk.* 1. užkamšyti, užkaišioti (*samanomis, pakulomis ir t. t.*), įsamuoti; 2. *prk. šnek.* užkaišti, užslėpti; 3. *šnek.* išgrūsti, ištremti; **зтиться**, -ачусь, -атишься *įvk. šnek.* užliūsti (*kur*), užsisklęsti, pasislėpti; з. в маленькой комнате užsisklęsti mažame kambarėlyje; **зчивать**, -аю, -аешь *elig.* kamšyti, žr. законопатить.

законопоужение, -я *teis.* įstatymo nuostatas; įstatymas; **зпроект**, -а įstatymo projektas; **зсочещательный**, -ая, -ое įstatymų projektų paruošiamasis, pėržiūrimasis.

законоучление, -я *bažn.* tikybos mokymas; **зитель**, -я *v. pasen.* tikybos mokytojas, kapelionas.

законосервировать, -рюю, -рюешь *įvk.* 1. užkonservuoti (*puz. vaisius*); 2. *prk.* sulaukyti, sustabdyti, sutrukdýti, užkonservuoti (*puz. statybą*).

законспирировать, -йрюю, -йрюешь *įvk.* užkonspiruoti.

законтрактовать, -тую, -тýешь *įvk.* sukontraktuoti; **зся**, -тýюсь, -тýешься *įvk.* padaryti samdós sutartį, parsisamdýti.

законфузиться, -ужусь, -ýзишься *įvk. šnek.* susigėdyti, sumišti, susigėsti, susidrovėti.

законченность, -и *m.* pabaigtumas, išbaigtumas, užbaigtumas, baigtumas; **зенный**, -ая, -ое; -чен, -а, -о 1. baigtas, pabaigtas, užbaigtas; 2. subrėndęs, tóbulas; visiškas, tikras; з. писатель subrėndęs rašytojas; з. негодный tikras niekšas; **зить**, -чу, -чишь *įvk.* išbaigti, pabaigti, užbaigti; **зиться**, -чится *įvk.* užsibaigti, išsibaigti, pasibaigti.

законать, -аю, -аешь *įvk.* 1. užkasti, įkasti, užversti (*puz. duobę*), užlyginti, apkasti; 2. pradėti kasti; **зся**, -аюсь, -аеьсь *įvk.* 1. įsikasti, įsirausti (*puz. vabalas*), įsiknisti (*puz. kiaulė*);

apsikasti, apsirausti; apsižerti (*puz. smėliu*); 2. *šnek.* imti knistis, raustis.

законёрщик, -а 1. pólų kalėjų dešimtininkas, brigadininkas; 2. *prk.* pradiniškas, pradėjęs, iniciatorius; vadėiva.

законка, -и *šnek.* užkasimas.

законшиться, -шýсь, -шýсьсь *įvk. šnek.* pradėti krutėti, kukštúotis, sukibždėti, sukirbėti, sukužėti.

законтлль, -ая, -ое aprūkęs, surūkęs, súodinas, pašinas, suodžiúotas, susúodęs; **зть**, -тýт *įvk. šnek.* aprūkti, apsitraukti súodžiais, apsmilkti.

законтть, -пчý, -птýшь *įvk.* 1. pradėti rukti; 2. (*dūmuose*) išrūkýti; з. óкорок išrúkýti kumþi; 3. apsúodinti, nusúodinti, susúodinti (*puz. stiklą*); išsúodinti; **зся**, -птýтся *įvk.* 1. aprūkti, surūkti; 2. išsirūkýti, išrukti; рыба законтлась žuvis išrūko.

закоренелость, -и *m.* 1. surumbėjimas, surėmbėjimas, sudiržėjimas, užkietėjimas; atkaklumas; 2. įbingimas, įsišaknijimas, įsisenėjimas; **злль**, -ая, -ое 1. įsišaknijęs, įsigalėjęs, įbingęs, įsikėrėjęs, įsisenėjęs; закоренелые предассудки įsišakniję prietariai; закоренелая болєзнь įbingusi, įsisenėjusi ligà; 2. surumbėjęs, surėmbėjęs, užkietėjęs, nepataisomas (*puz. nusidėjęlis*), sudiržėjęs, užsispyręs, atkaklus; **зть**, -ёю, -ёеь *įvk.* 1. įsišaknyti, įsikeroti, įsigalėti, įsisenėti, įsibingėti, įsintėti (*puz. ligą*); 2. užkietėti (*puz. vėgį*), užsispirti; suatkaklėti, atkakliai laikýtis.

закорки, -рок, -ркам *dgs. šnek.* kukūriai, kukštera; садýсь на з. — снесý сєск аñт пєцý — пунєšiu; поносýть на закорках панєšiotи аñт kukūrių.

закормить, -ормлю, -ормишь *įvk.* apipenėti; пєр дауг приваšinti, привалгыдinti, пєр сòciai pripenėti, пєрвалгыдinti, пєрпенėti.

закоробить, -ит *beasm. įvk. šnek.* : меня закоробило man pasidare kòktù, manė papiktino.

закорýзль, -ая, -ое *šnek. žr.* закорýзль.

закорýлка, -и, **зчка**, -и; *dgs. kilm. -чек, naud. -чкам šnek.* 1. kabliukas; užlenkimas, lañkostas; užraitas (*rašto*); 2. (netikėta) kliūtis, kliuvinýs; priekabė, kibė, kibelė; 3. gudravimas, manėvras, buklýbė.

закосить, -ошý, -òсишь *įvk. šnek.* 1. pradėti piauti (*javus, šieną*); 2. bepiaunant užgriėbti (*svetima sklypą*).

закоснелость, -и *m.* sudiržimas, sudiržėjimas, surumbėjimas, surėmbėjimas; **злль**, -ая, -ое sudiržęs, sudiržėjęs, surumbėjęs, surėmbėjęs, užkietėjęs, nepataisomas, užsispyręs; įsisenėjęs (*puz. prietaras*); з. злодєй užkietėjęs, nepataisomas piktadarýs; **зть**, -ёю, -ёеь *įvk.* sudiržti, surumbėti, surėmbėti, užkietėti; bloguose įpročiuose skėndėti, grimzdėti.

закоснелль, -ая, -ое 1. sukaulėjęs; 2. sugrūbėjęs, sustingęs, sustiręs; **зть**, -ёю, -ёеь *įvk.* 1. sukaulėti; 2. sugrūbti (*nuo šaldio*), sustirti, sustingti, sukėmbti; pastirti, nustėrti (*iš baimės*); 3. *prk. žr.* закоснеть.

закоулок, -лка 1. siaurà, nuošali gatvėlė, skefsgatvis; 2. užkampis, pašalýs, užkaboris, užnarvis, slàptas kampėlis.

закоченé||ый, -ая, -ое sustingęs, sugrùbęs, sustigęs, sustipęs (*nuo šalčio*); **~ть**, -ёю, -ёшь *įvk.* sustingti, sugrùbti, sustirti (*nuo šalčio*), sustipti, pastirti, nužvaibt.

закoшý *žr.* закoсýть.

закрáдываться, -ается *eig.* 1. (*vogčia, pasalomis*) bráutis, sėlinti; 2. *prk.* (*nejučiomis*) kilti; у меня закрáдывается подозрénie mán kyla įtarimas; закрáдывается сомнénie kyla, skveřbiasi abeјóne. **закрáивать**, -аю, -аешь *eig. žr.* закрóить.

закрáйна, -ы 1. *šnek.* pakraštys, briaunós átraitas, áitbriaunis; briaunėlė; 2. (*upės*) pakraščio ledas.

закрáпать, -аю, -аешь *įvk.* 1. apšlakúoti, apšlakinti, šlakaís pamárginti; 2. imti laščióti, suláščióti.

закрáсить, -áшу, -áсишь *įvk.* 1. uždažýti, apdažýti, dažais patráukti; 2. *prk. šnek.* pridedgti (*kad nesimatytų*), užmaskúoti; **~ся**, -ится *įvk.* užsidažýti.

закрáска, -и uždažymas, apdažymas.

закраснётъ, -ёю, -ёшь *įvk.* 1. parausti, paraudonýti; suraудonuoti; 2. imti raудonuoti; **~ся**, -ёюсь, -ёшься *įvk.* 1. imti raудonuoti, parausti, išrausti; 2. suraудonuoti.

закрáсться, -радýсь, -радёмься; *bút.* -páлся, -áлась, -áлось *įvk.* 1. (*nejučiomis, vogčiomis*) įsėlinti, įsigáuti, įsibrauti, įsivógti, įtýkoti; 2. *prk.* (iš)-kilti, atsirásti; закрáлось сомнénie (iš)kilo abeјóne.

закрáшивать, -аю, -аешь *eig. žr.* закрáсить.

закрép, -а *tech.* 1. stipriklis (*sustiprinamasis skys-tis*); 2. mûrvínė.

закрéпа, -ы *spec.* sąvarža, priėvarža; sutvirtinimas.

закрепýтель, -я *v. fot.* grūdalas, fiksážas.

закрепýтельный, -ая, -ое 1. sutvirtinamasis, užtvirtinamasis, sustiprinamasis; 2. sulaikomasis (*vais-tas viduriams*).

закрепýть, -плýю, -пýшь *įvk.* 1. sutvirtinti, pritvirtinti, priveržti, (*standžiai*) sutvérti, įtvérti, sujúgti, įtvirtinti; 2. *fot.* užgrúdyti, užfiksúoti; 3. *prk.* įtvirtinti, už(si)tvirtinti; 3. достижения įtvirtinti laimėjimus; 4. sukietinti (*vidurius*); мeня закрепýло mán užkietėjo viduriai; 5. priskirti, užtvirtinti, pritvirtinti, prikomandirúoti, paskirti; 3. станóк за рабóчим priskirti darbininkui staklės; **~ся**, -плýсь, -пýшья *įvk.* 1. užsitvirtinti, įsitvirtinti, susitvirtinti, prisitvirtinti; 2. sutvirtėti, sustiprėti, įsigalėti.

закреплéние, -я 1. sustiprinimas, įtvirtinimas, užtvirtinimas, sutvirtinimas; pritvirtinimas; 2. pri-skyrimas; 3. nužymėjimas (*pov. trasos*); **~ять**, -яю, -яешь *eig. žr.* закрепýть; **~яться**, -яюсь, -яёшься *eig. žr.* закрепýться.

закрепóстýть, -oшý, -oстýшь *įvk.* baudžiauninku padaryti, įbaudžiainti, pavérgti; **~ся**, -oшýсь, -oстýшья *įvk.* vergù, baudžiauninku pasidaryti.

закрепóщ||ать, -áю, -áешь *eig. žr.* закрепóстýть; **~аться**, -áюсь, -áешья *eig. žr.* закрепóстýться; **~ение**, -я pavérgimas, baudžiaivos įvedimas, pavertimas baudžiauninkais, įbaudžiaivimas.

закрепóщý *žr.* закрепóстýть; **~сь** *žr.* закрепóстýться.

закр||естýть, -eшý, -éстишь *įvk.*, **~éчивать**, -аю, -аешь *eig.* 1. bažn. pradėti krikštyti; 2. *šnek.* (*kryžmai*) užbraukti (*žodžius*).

закрив||ить, -влýю, -вýшь *įvk. šnek.* 1. užlenkti (*pov. vini*); 2. pradėti kreivežóti; **~йтся**, -вйтся *įvk.* 1. užsilenkti; 2. *šnek.* sukuмpti; **~лýть**, -яю, -яешь *eig. žr.* закривýть.

закристаллизóвать, -зýю, -зýешь *įvk.* sukristalizúoti, sukristálinti; **~ся**, -зýется *įvk.* susikristalizúoti, susikristálinti.

закричáть, -чý, -чýшь *įvk.* 1. surikti, riktelėti, sušúkti, šúkteletti; 2. pravirkti (*visa gerkle*), suklýkti; **~ся**, -чýсь, -чýшья *įvk.* nusirékti (*visai*).

закрóбчый, -ая, -ое sukirpimo, sukerpamasis; 3. цех sukirpimo cėchas.

закрóить, -ою, -оишь *įvk.* 1. sukirpti; 2. pradėti kirpti.

закрóй, -я 1. sukirpimas; 2. išpiova (*lentoje*); в 3. (*statyboje*) užleistinai; **~ка**, -и sukirpimas; **~ный**, -ая, -ое sukirpimo, kerpamasis (*pov. žirk-lės*); закрóйная мастерскáя sukirptúvė; **~щик**, -а sukirpėjas; **~щица**, -ы sukirpėja.

зáкро, -а áriodas, miegá; в закромáх ни зернá áriúoduose né ме́нко grūdėlio.

закруглéние, -я 1. ápskritinimas, (su)ápválinimas; užápválinimas; 2. ápskritumá, ápválumá; 3. pasisukimas, pósúkis (*pov. geležinkelio*); **~ённость**, -и *m.* ápskritumas, ápváumas; **~ённый**, -ая, -ое; -ён, -енá, -енó 1. suápválintas; ápválus; 2. *prk.* sklandùs, darnùs, išbaigtas (*pov. sakínys*); закруглénные фáзы sklandžios, darnios frázės.

закруглýть, -лýю, -лýшь *įvk.* 1. suápskritinti, suápválinti; 3. ýгол suápválinti kamþá; 2. *prk.* padaryti sklaңdý (*pov. sakínį*), išbaigtá, nušlifúoti, susklaңdinti; ápdoróti; **~ся**, -лýсь, -лýшья *įvk.* 1. ápskritám, ápváliám pasidaryti, suápskritėti, suápválėti; 2. *prk. šnek. iron.* (*sutrumpinant*) baigti.

закруглýть, -яю, -яешь *eig.* ápválinti, ápskritinti, *žr.* закруглýть; **~ся**, -яюсь, -яёшья *eig.* ápskritėti, ápválėti, *žr.* закруглýться.

закружýть, -ужý, -ужýшь ir -ужýшь *įvk.* 1. imti sùkti ratù, sùkinti; 2. (*besukant*) ápsvaiginti; 3. susùkti, ápsùkti gálvą, ápsvaiginti; **~ся**, -ужýсь, -ужýшья ir -ужýшья *įvk.* 1. imti ratù eiti, sùkuriuoti; pradėti sùktis; 2. ápsvaigti, ápsisùkti; у мeня закружýлась головá mán ápsisúko, ápsvaigo galvá; ♦ он закружýлся в вихре удовóльствия jis įsitraukė į póмéгий sùkurį, jį pagávo póмéгий sùkurýs.

закрутáсы, -ов *dgs. šnek.* užraitai, išsukinéjimai, suráitymai (*rašant*), įmañtrús rášto pagrážinimai, viviñgrús laimstai.

закрутина, -ы *tarm. (siùlo)* garáнкštis, gùrga.

закрутýть, -учý, -ýтишь *įvk.* 1. susùkti (*pov. siù-lą*); ápsùkti (*apie ką*), užraitýti (*pov. úsus*); 2. *šnek.* užsùkti, užveržti (*veržlę*); 3. ápvynióti, įsùkti, susùkti (*pov. į paklodę*); 4. užlaúžti (*pov. rankas*); 5. suveržti (*pov. virvę*); 6. *šnek.* ápsùkti, ápsvaiginti (*galvą*); 7. imti sùkti, sùkinti; 8. *šnek.* nuriėsti, lėptelti, įsùkti (*žodį*); **~ся**, -учýсь, -ýтишья *įvk.* 1. susisùkti, sušókti (*pov. siùlas*); 2. *šnek.* užsisùkti, užsiveržti; 3. ápsi-

vynióti, įsisukti, susisukti; 4. apsvaigti; 5. pradėti sukiotis, sukis.

закрутка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. (*veiksmas*) užsukimas; 2. *šnek.* užsukalas; veržtuvas; brūzgūlis; veržiklis; suktukas, brūklūs; 3. *šnek.* suktinė (*cigaretė*).

закручивать, -аю, -аешь *eig.* 1. sukėti, veržti; 2. (ap)sukioti; 3. vynioti, susukioti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. užsisukioti; vyniotis, sukis; 2. svaigti.

закручиниться, -нюсь, -нишья *įvk.* 1. susisieloti, susikrimsti, nuliūsti; 2. pradėti krimstis, marintis.

закрывать, -аю, -аешь *eig.* 1. klóstyti, klėsti, gaūbti; 2. vėrti, vārstyti, daryti, uždarinėti (*pov. duris*); 3. glazá mērkėti akis, mērkėti; 3. pot čiaup-tis; 3. (už)vožinėti, vóžti, deŋgti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. klótis, klóstyti, klėstis, gaūbtis; 2. užsitarinėti, vārstyti; 3. mērkėti.

закрывать, -я 1. uždarymas, užvėrimas (*pov. durų, langų*); 2. pridengimas, uždengimas; 3. užbaigimas, uždarymas; 3. výstavki parodós uždarymas; 3. pridengta vietá, priedanga; ~ый, -ая, -ой, -ой, -а, -о 1. uždarytas, užvėrtas (*pov. durys, langas*); užčiauptas, sučiauptas (*burna*); užmėrkėtas (*akis*); užkėltas (*varčiai*); 2. užklótas, pridengtas; 3. *prk.* uždaras, neviešas, slāptas; закрытое заседание uždaras pósėdis; при закрытых дверях uždaramis dūrimis, neviešai; закрытое учебное заведение *pasen.* uždara mokykla; ~ь, -рою, -рою *įvk.* 1. užklóti, apklóti, užklóstyti, apgaūbti, apgóbti; 2. užvóžti, uždaryti, uždēngti; 3. užvėrti, privėrti, suvėrti, uždaryti; 3. glazá užsimėrkėti, užmėrkėti, sumėrkėti, suvėrti akis; 3. pot užsičiaupti, susičiaupti; 3. li-цo rukámi uždēngti véida raŋkomis; 3. glazá rukámi užsikniaubti, apsikniaubti; 3. voróta užkėlti vartūs; 3. kryľями apgúžti; 3. kavyčкi uždaryti kabutės; 4. uždaryti, užbaigti; 3. заседание uždaryti pósėdį; 3. счēт uždaryti sáskaitá; ♦ 3. pot komý-л. užčiaupti kám būrná, nelėisti kám burnós atvėrti, nelėisti išsitariti; 3. glazá užmėrkėti akis, numirti; 3. glazá на чтó-л. nebematyti kó, nekreipti dėmesio į ká, žiūrėti prō pirštūs į ká; ~ься, -роюсь, -роесься *įvk.* 1. užsiklóti, užsidenęgti, apsidenęgti, apsiklóti, apsigaubti, apsiglóbti; 2. užsivóžti, užsidenęgti; 3. užsitarėti, užsivėrti, užsičiaupti (*apie burną*), užsimėrkėti (*apie akis*), užsitarukti (*apie žaizdą*), užkėti (*apie sky-lutes*); 4. užsitarėti, pasibaigti (*apie parodą, posėdį ir t.t.*).

закрывать, -аю, -аешь *įvk.* sukryžti, sukriksėti (*apie antis*).

закряхтеть, -хчý, -хтишь *įvk. šnek.* sukregėti, sukrioguoti, sušnioguoti, sukrenkšti, sušniokštėti.

закудэхтать, -хчет *įvk.* užkudakuoti, sukudakinti, sukudekuoti, sukatnėti.

закуковать, -укýер *įvk.* sukukuoti, užkukuoti; pradėti kukuoti.

закулисный, -ая, -ое 1. užkulisių, užkulisinis; закулисная жизнь užkulisinis gyvenimas; 2. *prk.* slāptas, slėpiamas, pāslėptas, užkulisinis; закулисные переговоры slāptos, užkulisinės derýbos.

закуп, -а *ist.* dvariniūkui prasiskolinęs valstietis (*senojoje Rusioje*).

закупать, -аю, -аешь *eig.* užpirkinėti, supirkinėti; ~йтý, -уплю, -упишь *įvk.* (už)pirkti, supirkti, pu(s)pirkti; prisipirkti, užsipirkti; закупить дров на зиму nusipirkti málkų žiemai.

закупка, -и (su)pirkimas; užpirkimas (*atsargai*); ~ной, -ая, -ое užpirktnis.

закупоривать, -аю, -аешь *eig.* kimšti, užkámšioti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. žr.* закупориться.

закупорить, -рю, -ришь *įvk.* užkimšti (*pov. butelį*); užkíšti, užkámšyti; ~ся, -рюсь, -ришься *įvk.* užsikimšti, užsikíšti, užkėti (*pov. vamzdelis*).

закупорка, -и 1. (už)kimšimas, užkíšimas, užkámšymas; 2. užsikimšimas, užsikíšimas, užakimas.

закупочный, -ая, -ое užpirkimo, užperkamas; supirkimo, superkamasis; закупочная сделка užpirkimo sándėris; 3. пункт supirkimo pūntas; закупочные цены supirkimo kainos; ~щик, -а supirkėjas, supirkinėtojas, užpirkėjas; ~щица, -ы supirkėja, supirkinėja, užpirkėja.

закуривать, -аю, -аешь *eig. žr.* закурить; ~ся, -ается *eig. žr.* закуриться (2 reikš.).

закурить, -урю, -уришь *įvk.* 1. už(si)rūkėti (*pov. papirosą*), užpyrkėti; 2. ap(si)rūkėti; prirūkėti, pridūmyti; 3. *šnek.* pradėti dėgti (*pov. degutį*); 4. *prk. šnek.* įsilėisti gėrti, lėbauti; ~ся, -урится *įvk.* 1. pradėti rūkti, dūmuoti; garuoti, miglėti, ūktis, rūkuoti; 2. (*papirosai*) įsirūkėti, įsidėgti.

закурка, -и *šnek.* pardkymas.

закусать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. sukándžioti, apdraskyti (*dantimis*); papiauti, sudraskyti; собáка закусала кýрицу šuo vištą papiovė; 2. pradėti kásti, kándžioti.

закусить¹, -ушý, -ýсишь *įvk.* užkásti, trūputį paválgyti, užválgyti.

закусить², -ушý, -ýсишь *įvk.* sukásti, prikásti; ♦ 3. язык *prk.* sučiaupti lūpas (*nutylėti*), prikásti liežuvį; 3. удилá а) pasibaidyti (*apie arkli*); б) nebesusilaikyti, nesitrámdyti, pradėti siautėti.

закуска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам užkandis, užkanda, užuovalgis, pakandá, pavalgá; ♦ на закуську pābaigai; ~очная, -ой *dkt.* užkandinė; ~очный, -ая, -ое užkandos, užkandamasis; ~ывать, -аю, -аешь *eig.* užkandžiauti, válgyti.

закут, -а, **закута**, -ы *tarm.* 1. tvartėlis; 2. šiaudinė būdelė, būdà, gurbėlis (*pov. avių*); 3. gumbinė, užpečkis; 4. viralinė, pódėlis, kamara; klėtis; 5. *prk.* landynė.

закутать, -аю, -аешь *įvk.* susukti, susūpti, apvynioti, apsūpti, įsūpti, apgaūbti, apsiaūsti, apgóbti, apmuturiuoti, įmuturiuoti, apsaistyti, apvyturiuoti; ~ся, -аюсь, -аешься *įvk.* susisūpti, apsisūpti, įsisūpti, apsigaubti, apsiaūsti, apsigóbti, įsivytyti, įsigumuliuoti; įsigūžti (*pov. vikšras*), įsiuoksvuoti.

закутить, -учý, -ýтишь *įvk. šnek.* pradėti girtuokliauti, lėbauti, óžauti; ~ся, -учýсь, -ýтишься *įvk. šnek.* prasigėrti; pasilėisti, ištvirti.

закутка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам, ~ок, -тка *tarm. žr.* закут.

закутывать, -аю, -аешь *eig.* sūpti, gaūbti, siaūsti, góbti, muturiuoti, sáistyti (*pov. vaiką*), vyturiuoti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* siaūstis, góbti,

- vyturiuotis, gumuliuotis; gūžtis (*puz. vikšras*) uoksvuotis.
- закучу́** *жр.* закутить; **~сь** *жр.* закутиться.
- закушу́** *жр.* закусить^{1, 2}.
- зал**, -а, **зала**, -ы *pasen* 1. sālė; **актовый** з. āktų sālė; з. ожидания (*stoties, įstaigos*) laukiamasis; читальный з. skaityklā; зрительный з. (*teatro*) žiūrėnų sālė; 2. *pasen.* svetainė, svečių kambarys, salionas.
- зала́вок**, -вка 1. prekystalis; 2. *tarm. pasen.* dėžė, skrynė (*naudojama sėdėti*).
- зала́дить**¹, -āju, -адишь *жр. šnek.* užtaisyti (*puz. skylę*), užlōpyti (*puz. drabužį*).
- зала́дить**², -āju, -адишь *жр.* pradėti kartoti tą patį, nuolat tą patį daryti, įsikūsti, tą patį giesmę (tebe) giedoti; он зала́дил своё įis įsivārė tą patį kartoti.
- залакирова́ть**, -рю, -рюешь *жр.* lakū užtraukti, užlakūoti.
- зала́мывать**¹, -аю, -аешь *eig. жр.* заломить; **~ся**, -аеся *eig. жр.* заломиться.
- зала́пать**, -аю, -аешь *жр. šnek.* (*rankomis šiurkščiai ką nors*) (pa)griebti; sutėpti.
- заласка́ть**, -аю, -аешь *жр.* užmyluoti, užglamonėti, apglamonėti.
- зала́стить**, зала́шу, зала́стишь *жр.* priglōstyti pūką (*į vieną pusę*).
- зала́таты́**, -аю, -аешь *жр. šnek.* užlōpyti, sulōpyti.
- зала́щивать**¹, -аю, -аешь *eig. жр.* зала́стить.
- зала́щивать**², -аю, -аешь *eig. жр.* залощить.
- зала́ять**, -аю, -аешь *жр.* sulōti, užlōti, suskālyti.
- залга́ться**, залгу́сь, залжёшься, залгу́тся; **бу́т.** залга́лся, -лась, -лось ir -лось *жр.* nusimeluoti, įsimeluoti.
- залёг** *жр.* залёчь.
- залегание**, -я 1. atsigulimas, gulėjimas; 2. *geol.* slūgsójimas; з. горных пород uolienų slūgsójimo vieta.
- залегать**, -аю, -аешь *eig.* 1. gulėti(s); 2. *geol.* slūgsóti; *жр.* залёчь.
- залегла́**, **~о** *жр.* залёчь.
- залеле́н||е́лый**, -ая, -ое 1. apledėjęs, apšālęs; 2. *prk.* sustingęs, sustiręs, sušalęs, nužvarbęs, sustipęs; **~еть**, -ёю, -ёешь *жр.* 1. apledėti, apšalti; 2. *prk.* sustingti, sustirti, sustipti, nužvarbti, sušalti į óžio rągą, sukembti, pasidarėti šaltam kaip ledas; **~ить**, -ню, -нишь *жр.* užšaldyti, aplėdinti.
- залежа́||льный**, -ая, -ое *šnek.* 1. užsigulėjęs; з. товар užsigulėjusios prekės; 2. sugėdęs (*bestovėdamas, begulėdamas*); залежалое мя́со sugėdusi mėsa; **~ться**, -жусь, -жисься *жр.* 1. užsigulėti; užsi-būti; 2. apgėsti, sugėsti (*begulinti*); 3. *šnek.* dryb-sóti, gulėti per ilgai.
- зале́живаться**, -аюсь, -аешься *eig. жр.* залежа́ться.
- зале́ж||ный**, -ая, -ое dirvonuojantis; **~ь**, -и *m.* 1. dirvonas, rėtis; 2. *geol.* klōdas, telkinys (*puz. durpių, anglies*); 3. *kuor.* užsigulėjusios prėkės; 4. *dgs.* užsigulėję daiktai.
- зале́заты́**, -аю, -аешь *eig.*, **~эзть**, -эзу, -эзешь; **бу́т.** -лэз, -ла, -ло *жр.* 1. (už)lįsti, įlįsti, nulįsti; (i)klīmpti; 2. (i)līpti (*medin*), užlīpti, (i)kópti; 3. įsliūkti, įsigauti; 4. palįsti (*puz. po stalų*); ♦ з. в долгий (i)klīmpti į skolās, prasiskōlinti, (pa)skēsti skolosė.
- залениться**, -еню́сь, -енишься *жр. šnek.* 1. ap-tingti, patingti, sutingti, surėmbėti; 2. pradėti tingėti.
- залепета́ть**, -печу́, -печешь *жр.* pradėti čiauškėti, sučiauškti, suvarpėti.
- залепи́ть**, -еплю́, -епишь *жр.* 1. užlipdyti, užglais-tyti, užlieti, užtėpti, užklījuoti; 2. *prk. šnek.* rėž-ti, tēkšti, drōžti; з. пощёчины tēkšti į ausį; 3. nu-lipdyti, aplipdyti, apklijuoti (*visą ištisai*); з. стё-ну газётами aplipdyti (*visą*) sieną laikraš-čiais; **~ся**, -ёпится *жр.* užlipti, aplipti; глза́ залепились снёгом ākys sniegū aplipo.
- залепля́ть**, -яю, -яешь *eig. жр.* залепи́ть; **~ся**, -яется *eig.* būti užlipinamam, aplipinamam, būti aplipdomam.
- залеси́ть**, -сишь *жр.* apmīškinti.
- залёсье**, -я užmiškė, užgiris.
- залёт**, -а užskridimas, atskridimas (*pakeliui*); įskri-dimas.
- залета́ты́**¹, -аю, -аешь *жр.* imti skraidyti, lakioti.
- залета́ты́**², -аю, -аешь *eig.*, **~еть**, -лечу́, -летишь *жр.* 1. įlėkti, įskristi, įsvysti; залетёл камешек įsvydo akmenėlis; 2. užskristi, atskristi; 3. nu-skristi, nulėkti; 4. *prk. šnek.* užbėgti, užsūkti, užklýsti.
- залётный**, -ая, -ое 1. atskridęs (*pakeliui*), užklý-dęs; залётная пти́ца paūkštis atskridėlis; 2. *prk. šnek.* pakeleivingas, užvỹkęs, užklýdęs; 3. *poez. šnek.* vikrūs, apsukrūs, mītrūs.
- залёчива́ть**, -аю, -аешь *eig.* gýdyti (*puz. žaizdą*), *жр.* залечить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. gýti; 2. būti gýdomam.
- залечи́ть**, -ечу́, -ечишь *жр.* 1. užgýdyti, išgýdyti; 2. *šnek.* nugýdyti, numarinti begýdant; **~ся**, -ечусь, -ечишься *жр.* 1. užgýti; 2. *šnek.* nusigý-dyti.
- залечу́**¹, *жр.* залетėti.
- залечу́**², *жр.* залечить; **~сь** *жр.* залечиться.
- залёчь**, заля́гу, заля́жешь, заля́гут; **бу́т.** залёг, за-легла́, -ло *жр.* 1. atsigulti, sugulti, atgulti, glūste-lėti; медведь залёг в берло́ры lokys atgulė į guo-lį, irštva; 2. *prk.* įstrigti, įsmigti, įsišaknyti, įsia-lėti (*apie įspūdžius, jausmus*); в моёй ду́ше глы-боко́ залегли впечатлѣния дѣтства į mano sielą giliai įsmigo vaikystės įspūdžiai; 3. užsislėpti, týkoti; būti pasaloję; 4. *geol.* slūgsóti, susislėgti; 5. *prk.* būti, išsidėstyti (*apie vietovę*); 6. atsirasti (*apie raukšles*).
- залжётся** *жр.* залгáться.
- зали́в**, -а (*jūrų*) įlanka, užtėkis, atsiautė; печ-ной з. vādaksnis.
- залива́ть**, -аю, -аешь *eig.* 1. *жр.* зали́ть; 2. *šnek.* girtuokliuoti, girtauti, maukti; 3. *šnek.* meluoti, pliaūpti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. užsilieti, užtvinti; 2. з. румянцем rausti, raūdonuoti; со-бака так и залива́ется шуо susiriėsdamas lōja; з. пѣсней skařdžiai dainuoti; čirėnti, lakštuoti; *жр.* зали́ться.
- заливистый**, -ая, -ое; -вист, -а, -о skardūs, skar-dėnantis; kūkčiojantis (*verksmas*), āikčiojantis.
- залив||ка**, -и 1. užliejimas, aplejimas, apipyimas; з. сáхаром cukrāvimas; з. бето́ном betonāvimas; з. асфаль́том asfaltāvimas; 2. pripylimas, įpyli-mas, pripildymas; **~но́е**, -о́ро *dkť.* šaltimai su

drebūčiais; **~но́й**, -́ая, -́ое 1. užliejamas, užtvins-tamas; **заливные** луга užliejamosios pievos; 3. дождь bangūs lietūs; 3. бёпер užuolaja, apse-mā, atsiautā; 2. užpiltas, apipiltas; **заливная** шы-ка lydekā drebūčiuose; 3. skardūs, skambūs, mo-duliuojantis.

зали́з|анный, -ая, -ое; -зан, -а, -о 1. išlaižytas, išližytas, nulaižytas; 2. *šnek.* prilaižytas (*apie plaukus*); labai nudailintas, nulygintas; **~ать**, -ижь, -йжешь *įvk.*, **~ывать**, -аю, -аешь *eig.* 1. išlaižyti, išližėti; 2. *šnek.* prilaižyti (*apie plaukus*); pernelýg nudailinti, nulyginti.

зали́п|ать, -аю, -аешь *eig.*, **~ипнуть**, -ну, -нешь *įvk.* *šnek.* aplipti, apskrėsti (*pov. purvu*).

зали́ть, **залью́**, **зальёшь**; *būt.* залил ir зали́л, зали-ла, зали́ло ir зали́ло *įvk.* 1. užlieti, užpilti; už-šūtinti; 3. чай arbātą užpilti, užšūtinti; 2. ap-sėmti, aptvindyti, užtvindyti, užlieti, apiplūsti, aptėkti, užplūkti; 3. užlieti, užtaisyti; 3. оловом užlieti alavų; 4. užlieti, užgesinti; 3. огонь už-lieti, užgesinti ūgnį; 5. *šnek.* pripilti, pripildyti; 3. горю́чее в ба́ки pripilti į bakūs degalų; **◆** 3. за ра́лстук гёркле praplauti, taurėlę išleñkti; 3. ро́пе sielvartą degtinėje, vynę paskandinti; **~ся**, **залью́сь**, **зальёшься**; *būt.* залился ir за-ли́лся, -ла́сь, -ло́сь ir зали́лось *įvk.* 1. apsisėm-ti, užtvinti; 2. apsipilti, apsilieti; 3. prisipilti, pri-silieti, pritekėti; 4.: 3. румя́нцем parausti, nusi-tviekti raudoniū; 3. слёзми apsipilti ašaromis; 3. смёхом prapliūpti juokaís.

залихв|атский, -ая, -ое *šnek.* šaunūs, narsūs, šmarkštūs; pramuštgalviškas.

зали́шек, -шка *tarm.* likūtis, liėkas, *žr.* излішек.

залоп|¹, -а 1. įkeitimas, užstatymas; 2. užstatas, uždėlis, įkaitalas, ūzdas; дать дёньги под з. duoti, skōlinti pinigų, ką užstatant, ūz užstatą; отдава́ть в з. įkeisti, užstatyti; 3. *prk.* laidas, ga-rantija; įrodymas, žėnklas.

залоп|², -а *gram.* (*veiksmāžodžio*) rūšis.

залоп|³, -а *tarm.* dirvonas; plėšinyš.

залоговый¹, -ая, -ое užstatas, įkeistinis, įkaitinis; залоговые опера́ции įkaitinės operācijos; залого-вое иму́щество įkeistinis, įkaitinis tur̃tas.

залоговый², -ая, -ое *gram.* rūšies, rūšinis; залого-вые разли́чия в глаго́ле veiksmāžodžio rūšies skirtýbės.

залогода́тель, -я *v.* užstatas, įkaitas davėjas, įkeitė-jas; **~ница**, -ы įkeitėja.

залогодерж|атель, -я *v.* užstatas, įkaitas laikytojas; **~ница**, -ы užstatas laikytoja.

залож|ить, -ожу́, -ожишь *įvk.* 1. užkišti, su(si)kiš-ti, pakšti, padėti; įkišti; uždėti, su(si)dėti; 3. рý-ки за спину su(si)dėti rankās ūz nugaros; 3. мý-ну padėti m̃ing; 2. užversti, užkrāuti, apkrāuti; 3. стол кн́йгами apkrāuti stālā knygomis; 3. už-kišti, užkišti, užtaisyti; 3. ўши ва́той už(si)-kišti ausis vatā; 4. *šnek.* nukisti, užmesti, nu-dėti, nugrūsti; куда́ заложил мою́ кн́йгу? kuf nukiaí, nudėjai m̃ano knygā; 5. pakinkyti, įkin-kyti; 3. лоша́дей pakinkyti árkliaus; 6. padėti p̃a-matą, pradėti statybā; įsteigti, įkurti; 7. supilti (*pov. bulves, daržoves žiemai*), užrāugti (*silosą*); 8. įdėti žymėlę, juostėlę (*knygoje*); 9. *beasm.* у меня́ заложило ўши m̃an užkrito ausys, m̃an

ūzgulė ausis; 10. *šnek.* užsklėsti (*duris*); 11. *prk.* įkvėpti, įskiėpyti (*pov. laisvės meilę*); 12. įkeisti, užstatyti; **◆** 3. за ра́лстук išmaukti, išleñkti stiklėlį.

заложни|к, -а įkaitas; **~ца**, -ы įkaitė.

залой¹, -я *tarm.* užliejamā vietā, užuolaja.

залом¹, -а 1. įlaužimas, užlaužimas; 2. įlūžis, įlū-žusi vietā; 3. (*upėje*) susigrūdimas, susispyrimas (*palaidai plukdomų rąstų, ledų*).

залом², -а *tarm.* juodnugarė silkė.

залом|ать, -аю, -аешь *įvk. tarm.* (*lenkiant*) nu-laužti.

залом|ить, -омлю́, -омишь *įvk.* 1. įlaužti (*pov. ме-дell*), užlaužti; 2. sulaužyti, sumāigyti, sulām-dyti; 3. *šnek.* užkardyti (*pov. kelią*); 4. užlaužti, grāžyti (*pov. rankas*); 5. *beasm. šnek.*: у меня́ заломило рýку m̃an sugilo, pradėjo gėlti rankā; **◆** 3. цёну užrėžti, uždrōžti, užplėšti, užprašyti áukštā káiną; 3. ша́пку atsmāukti kepūrę, užsi-smāukti kepūrę (*ant ausies*); **~ся**, -омлю́сь, -оми́шся *įvk.* 1. įlūžti, užlūžti, palinkti (*pov. šiaudai*); 2. *šnek.* įsibrāuti, įsilaužti, įsiveržti.

залосн|ить, -ню́, -ни́шь *įvk.* nublizginti, nudėvėti iki blizgėjimo (*drabužį*); **~ся**, -ни́тся *įvk.* nu-siblizginti; локти у пиджака залоснились švařko alkūnės nusiblizgino, jau blizga.

залош|ить, -шý, -шйшь *įvk.* šveitimū nulyginti, nu-žvilginti, nublizginti.

залп, -а sálvė, papliūpā; стреля́ть залпами šaudyti sálvėmis, papliūpomis; **~ом** *prv.* 1. pāpliūra, vienu kartū; стреля́ть з. šauti pāpliūra; 2. *prk.* *šnek.* iš kařto, vienu kvarū, vienu maukū; бė atsiškvėpimo; выпить з. vienu maukū išgėrti; ска-затъ все з. pasakýti viską бė atsiškvėpimo.

залуд|ить, -ужу́, -удишь *įvk.* apalavuoti, užala-vuoti.

залуж|ать, -аю, -аешь *eig.* vėfsti pieva, pievinti; **~ение**, -я *spec.* pavertimas pieva, supievinimas, užžėldinimas žolė; **~ить**, -жý, -жйшь *įvk.* pa-vefsti, užlėisti pieva.

залуп¹, -а *šnek. tarm.* šerpeta, skedėrvė, (*kūno*) ódos atplaiša, atsilūpusi óda.

залуп|ать, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* залупить (*1 reikš.*); **~ся**, -ается *eig. žr.* залупиться.

залуп|ить, -уплю́, -упишь *įvk. šnek.* 1. atplėšti, at-lūpti, atbriėgzti (*pov. ašmenis*), atidrėksti, atveřti (*pov. lūpas*); 2. imti lūpti, mušti, prilūpti, už-lūpti, užbaĩbinti, užmušti; **~ся**, -упи́тся *įvk.* at-plýšti, atsilūpti, atsišėrpetoti, išvir̃sti, išbrigzti (*pov. dalgis*).

залупля́ть, -яю, -яешь *eig. žr.* залупить (*1 reikš.*); **~ся**, -яется *eig. žr.* залупиться.

залуч|ать, -аю, -аешь *eig.*, **~ить**, -учу́, -учишь ir -учи́шь *įvk.* įkviesti, įvilioti; užkviesti, užvilioti.

зальн|а, -и, **~ала**, -ы *v. ir m. tarm.* melāgis, me-lāgė.

зальсина, -ы 1. praplikusi vietā viršum smilkinio; 2. žvaigždė (*švieti dėmė gyvūlio kaktoje*).

зальн|уть, -нý, -нёшь *įvk. tarm.* užakti, užlūpti (*pov. vamzdelis*); górlышко бутылки зальну́ло butelio kaklėlis užako.

зальный, -ая, -ое sálys, sálių; зальные портёры sálys užuolaidos.

залибоваться, -буюсь, -бьешься *жук*. užsigrožėti, negalėti atsiziūrėti, besigėrint užsiziūrėti.

залигать, -аю, -аешь *жук*. užspardyti negyvai; ~ся, -ается *жук*. šnek. pradėti spardyti(s).

залийгу, ~жешь *жр.* залечь.

зализгать, -аю, -аешь *жук*. sudžerškinti, sužvaiginti.

залипать, -аю, -аешь *жук*. 1. imti taškų, dėmėti; 2. sutaskyti, sudėmėti; он залипал всю тетрадь чернилами jis sutaskė rašalu visą sąsiuvinį.

зам, -а (заместитель) *šnek.* pavaduotojas.

замазать, -ажу, -ажешь *жук*. 1. užteplioti, užtrinti; užlieti, užglaistyti, užkūtioti; 2. suteršti, sutępti, sutaukuoti (*pov. drabuži*), suteplioti, sučiūmėti, sumužinti; 3. *prk.* nuslėpti, užtrinti, užmaskuoti, užtušuoti; 3. недостатки nuslėpti trūkumus; ~ся, -ажусь, -ажешся *жук*. susitępti, išsitępti, susiteplioti, susitaukuoti, susipuvinti.

замазка, -и 1. glaistymas, kitavimas; užtepimas; 2. glaistas, kitas.

замазуля, -и *в. ир. м. шек.* susitėpėlis, susitėpėlė.

замазывать, -аю, -аешь *еиг.* 1. teplioti, gliėti, glaistyti, kituoti; 2. tešti, tępti, teplioti, taukuoti, mužinti; ~ся, -аюсь, -аешся *еиг.* 1. tęptis, taukuotis, pužintis; 2. būti užtepliojamam, užliejamam, užglaištomam.

заманывать, -аю, -аешь *еиг. жр.* замаять.

замай: не замай *шnek. тarm.* neliėsk, palik ramybę.

замалевать, -лєю, -лєешь *жук*, ~евывать, -аю, -аешь *еиг.* uždažyti, (už)tępti (*dažais*).

замаливать, -аю, -аешь *еиг.* melstis, maldauti, apgailėstauti nuodėmę, *жр.* замолить.

замалчивать, -аю, -аешь *еиг.* nutylėti, *жр.* замолчать (2 *reikš.*).

заманливание, -я вилиөнэ, (i)виліојимас; ~ивать, -аю, -аешь *еиг.* vilioti, māsinti; ~ить, -аню, -анишь *жук.* įvilioti, įmāsinti, privilioti, primāsinti, įtraukti, įvilbinti.

заманка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *pasen.* 1. *жр.* заманивание; 2. jaūkas, viliojamasis daiktas, *жр.* приманка.

заманчивость, -и *м. viliojamumas, gundomumas, patrauklumas, magumas; ~ый, -ая, -ое; -чив, -а, -о viliojamas, māsинаmas, viliojantis, gūndantis; patrauklūs, žavūs, magūs.*

замарать, -аю, -аешь *жук*. 1. sutępti, supužinti, supaišinti, išmužinti; 2. *pasen.* subraižyti, išbraukyti (*pov. rašini*); 3. *prk.* išniekinti, nuplėšti garbę, išdarkyti, išjuodinti, sutępti (*pov. vardą*); išpeizoti (*pov. žmogų*); ~ться, -ажусь, -аешся *жук*. 1. susitępti, susipuvinti, susipaišinti, susiterlioti; 2. *prk.* netękti garbės, gėro vardą, susitępti, apsijuokti; ~ха, -и, ~шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *в. ир. м.* nevalėika, mūrza, apskrėtėlis, apskrėtėlė, pelėnius, pelėnė, pelenūsis, pajūodėlis, pajūodėlė, žėbrūs, žėbrė, skretnā.

замаривать¹, -аю, -аешь *еиг.* beicuoti, dažyti beico dažais.

замаривать², -аю, -аешь *еиг.* marinti, dvasinti, nōvyti; vārginti, kamuoti, *жр.* заморять².

замариновать, -нью, -нєешь *жук.* užmarinuoti.

замарывать, -аю, -аешь *еиг.* pužinti, tępti, teplioti, pašinti, mužinti, *жр.* замарать.

замаскировать, -рюю, -рєешь *жук*. 1. užmaskuoti, uždanguoti, užslėpti; 2. *prk.* užslėpti (tikruosius ketinimus), užmaskuoti; ~ся, -рюсь, -рєешся *жук*. 1. užsimaskuoti, užsislėpti, prisidengti; 2. *prk.* apsimėsti, užsimaskuoti.

замасливать||ние, -я 1. *tech.* riebalinimas, emulsinimas; 2. taukavimas, sviestavimas; ~ть, -аю, -аешь *еиг.* riebaluoti; ~ться, -аюсь, -аешся *еиг.* 1. riebaluotis, taukuotis; 2. būti riebaluojamam.

замаслить, -лю, -лишь *жук*. 1. suriebaluoti, susvietuoti, sualiejuoti, sutaukuoti; 3. odędu sutępti drabužius riebalais; 2. *prk.* šnek. įsigėrinti, įsimėlinti, įsiteikti; 3. *tech.* suriebalinti, suemulsinti; ~ся, -люсь, -лишся *жук*. 1. susitaukuoti, išsitaukuoti, susisvietuoti, susialiejuoti, susiriebaluoti; 2. *prk.* (apie akis) sužvilgėti, sublizgėti (*aistriai, godžiai ko trokštant*); от осторого желанія у неро глаз замаслились dėl stipraūs troškimo jō (nēt) akys sublizgėjo.

заматерелый, -ая, -ое 1. atkaklūs, užkietėjęs, nepataisomas; 2. *pasen.* įmetėjęs (*pov. žmogus*); susiurkštėjęs, pėrbrendęs, surėmbėjęs; ~ть, -єю, -еешь *жук*. 1. užkietėti; suatkaklėti; nugrimžti (*pov. paklaidose*); 2. *pasen.* įmetėti; surėmbėti, susenėti.

заматывать, -аю, -аешь *еиг. шек.* 1. vėyti, vynioti, vyturiuoti; 2. *prk.* vārginti, kamuoti; ~ся, -аюсь, -аешся *еиг.* 1. vėtis, vyniotis; 2. *prk.* vārgintis, kamuotis; 3. būti vejamam, vyniojamam.

замэх, -а užsimojimas; ~ать, замашу, замашешь *ир. аю, -аешь жук.* pradėti mosuoti, švaityti, mostaguoti, mosikuoti, sumosuoti, sumojuoti, pamoti, suvisknoti, suvasnoti; suplasnoti; 3. kryžliai suplasnoti sparna; 3. rukoj pamoti rankā; ~иваться, -аюсь, -аешся *еиг.* mōtis, kėsytis, sākstyti; ~нуться, -нўсь, -нєшся *жук.* užsimoti, mōtis, užsikėsėti; 3. palkoj užsimoti lazda.

замачивать, -аю, -аешь *еиг.* 1. drėkinti, šlapinti, vilgyti; 2. meikti, žlaugti, žlugti; *жр.* замочить.

замачист||о *прв.* plačiai užsimojęs, užsimojus, atsisėdėjęs; ~ый, -ая, -ое; -ист, -а, -о plačiai mōjās, plačiai užsimojimų.

замашка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *шnek.* elgesys, elgsena, pōlinkis, įprotis, manierā, laikysena, stilius; бърские замашки рѣнішкос манієрос; начальственные замашки вѣршинкишкі рѣнішкі, įpročiai.

замашу *жр.* замахать.

замашивать, -аю, -аешь *еиг.* grįsti, klōti.

замаять, -аю, -аешь *жук. шек.* nualsinti, numaitoti, nukamuoti, nuvārginti, priveikti; ~ся, -аюсь, -аешся *жук. шек.* nuilsti, nusimaitoti, nusiplūkti, nusikamuoti, nuvārgti, nusivārginti, prisiveikti.

замаячить, -чу, -чишь *жук. шек.* 1. sudūliuoti (*tolumoje*), sušvytiuoti, sublykčioti, suaikštėti, sušmekšoti, šmekštelėti, pasirodyti, išnirti; замаячили высокие фабричные трубы išnirio, pasirodė aukšti fabrikų kamina; вдали замаячили огни парохода tolumoje sublykčiojo garlaivio žiburiai; за рекой замаячили черные тени anapus upės sudūlavo juodi šešėliai; 2. pradėti duoti (šviesos) signalūs.

замедление, -я 1. (su)lėtinimas, palėtinimas, stābdymas; 2. (su)lėtėjimas; 3. užtrukimas, užgaiši-

mas, pavėlavimas, (už) delsimas; nudelsimas, suvėlinimas; atvėrėtė puolėm bež zamėdlėnė atsėkumė gėusime bė pavėlavimo; 3. v. vėpėlnėnė rėšėnė putarimo vėkdymo uždelsimas; nado uplatitė tėt dolg bežo vsėkoro zamėdlėnė šitė skėlė rėikia sumokėti bė jėkio nudelsimo, niėko nedelsiant.

замėдлєнный, -ая, -ое sulėtintas, palėtintas; lėtėsnis; iditė zamėdlenėm šėgom eiti sulėtintu, lėtėsnė žingsnių; 3. temp sulėtintas tempas; bėmba zamėdlenėgo dėjstvia dėsiamo sprogimo bėmba; **~итель**, -я *v. tech.* lėtintėvas, lėtiklis, dėstėvas, dėsiklis; **~ить**, -лю, -лишь *juk.* 1. sulėtinti, palėtinti; sutrukdėti, prilaitėti; 3. šarė palėtinti žingsnių; obstojtėstva zamėdli moė vėzvrašėnė aplinkybės užtrėdė, sutrukdė moė grįžti; 2. nudėsti, uždėsti; 3. vėpėlnėnė zakėza nudėsti užsėkumo atlikimė; 3. užgėišti, užtrėkti, pasivėluoti; я ne zamėdlu vėzvratitėš aš nepasivėluosiu, neužgėišiu grįžti, aš netrukus grįšiu; **~иться**, -ится *juk.* 1. sulėtėti, palėtėti, susitrukdėti; dvižėnėnė pėzdėv ne zamėdli olos traikinių judėjimas nesulėtėjo; 2. užgėišti, užsibūti, užtrėkti; **~ять**, -яю, -яешь *eig.* 1. lėtinti, trukdėti, stabdėti; 2. dėsti; 3. gėišti, vėluoti; **~яться**, -яется *eig.* 1. lėtėti; 2. trukdėtis, vėluotis; 3. būti sulėtinamam; būti sutrukdomam.

зам||ёл, **~елá** *žr.* zamėstė.

замелить, -лю, -лишь *juk.* užkreiduoti, kreidà užtėpti, pabaltinti.

замелкать, -ает *juk.* sužibseti, sužybčioti, sušvėščioti; suribėti, sudulksėti, suraibuliuoti, sumirgėti, sušmėkščioti; zamelkėli ogoņkė dervėški sušvėščiojo kaimėlio žiburėliai; mīmo oķnė vagėna zamelkėli telerėgrafnės stolbė prė vagėno lėngė sušmėkščiojo telerėgrafo stulpai.

замелю *žr.* zamelėti.

замєн||а, -ы 1. pakeitimas, pakaità, apkaità, pamainà; 3. ođnođo tovarà druđim vienės prėkės pakeitimas kità; rabėtat bėž zamėnė dirba bė pakaitė; 2. pakeitalas, pakaitas; **~имый**, -ая, -ое; -нім-, -а, -о pakeičiamas, pamainomas; 3. rabėtnik pakeičiamas, pavaduojamas, atstojamas darbėtojas; **~итель**, -я *v.* pakeitalas, pakaitalas; 3. kėži ođos pakeitalas; **~ить**, -еню, -енишь *juk.* 1. pakeisti, apkeisti, apmainyti; atstėti; pavaduoti; prilėjėnėnė zamėnėjat nedostėtok spėsobnostėj stropėmas atstėja, atsveria trėkstamus gabumė; 2. pavaduoti; užvaduoti; pakeisti; syn zamėnėl otká sėnė pavadėvo tėvė; pogėbėš zamėnėjat nėvės borcy žuvusiuosius pakeis nauji kovėtojai; **~иться**, -енюсь, -енишь *juk.* pakeisti; **~ять**, -яю, -яешь *eig.* *žr.* zamėnėti; **~яться**, -яюсь, -яешься *eig.* 1. keistis; 2. būti sukeičiamam, pakeičiamam, pavaduojamam.

замёр, -а (iš) matėvimas.

замереть, -мрү, -мрешь; *būt.* zámer, -lá, -lo *juk.* 1. apmirti, nustėti, apaltėti, užmarėti, sustingti, užtėpti, dėtis negyvam, užgnėužti kvėpė; cėrdėcė zámerlo širdis apmirė (iš baimės); 2. *prk.* nutilti, aptilti, nuslėpti (*puz. balsai*), sumažėti, susilpnėti, užsibaigti, sustėti, apimti; k nėchi dvižėnėnė na ūlicėch zámerlo užėjus pėkčiai, judėjimas gėtvėse sustėjo.

замерз||ание, -я užšalimas, sušalimas, sustingimas; tėčka zamėrzėnė užšalimo tėškas; ♦ na tėčkė zamėrzėnė *prk.* nėi pirmyn, nėi atgal; **~ать**, -аю, -аешь *eig.* šalti, stingti, stipti šalčiū; baigti užšalti, sušalti.

замёрз||лый, -ая, -ое *pasen. tarm.* užšalęs, sušalęs, nušalvėjęs; **~нуть**, -ну, -нешь; *būt.* zamėrs, -ла, -lo *juk.* 1. užšalti (*puz. vanduo*), nušalvėti (*puz. augalai*); apšalti; oķna zamėrzėli langai apšalo; 2. sušalti, nužvařbti, nušalti.

замертвє||лый, -ая, -ое *šnek.* apmiręs, sustabarėjęs, nustėręs, sunėjautrėjęs, nutiřpęs (*puz. koja*); **~ть**, -ёю, -ёешь *juk.* *šnek.* apmirti, sustabarėti, sustingti; sugrėbti, apstėrti, sustėrti, sunėjautrėti, nutiřpti; rėki zamėrtvėli otk xėloda raĩkos sustėngo, sugrėbo nuė šalčio.

замертво *prv.* kaip (lėg) negėvas, bė sėmonės, apmiręs; negyvai; pal 3. krito kaip negėvas; napėlė 3. negyvai nusigėrė.

замерцать, -ает *juk.* sužibseti, suspingsėti, sumirgėti (*puz. žvaigždės*); suplevėnti, sužibėti.

замєс, -а 1. užmaišymas, užminkymas; 2. maišalas, maišinys, minkinys, atminkalas, atminkaĩ; **~ить**, -ещү, -ёсишь *juk.* 1. užminkyti, užmaišyti, įminkyti, įmaišyti (*puz. duong*); 2. įplėkti, užblėsti, įblėsti, įmiešti, įjaugti (*multų*); **~ка**, -и *žr.* zamėc.

заместї, -етү, -етěшь; *būt.* zamėl, -елá, -елó *juk.* 1. sušluoti, iššluoti, nušluoti (*i šalį*); 2. užpusyti (*sniegu*), užsnięti; apnėsti (*dulkėmis*); ♦ 3. sledų pėdsakus užtrinti, užslėpti, sumaišyti pėdas.

заместитель, -я *v.* pavaduotojas; attrininkas, užvadas; 3. dirėktora dirėktoriaus pavaduotojas; **~ница**, -ы pavaduotoja; **~ство**, -а pavadėvimas.

заместить, -ещү, -естїшь *juk.* 1. pakeisti, pavaduoti, užvaduoti; 2. skirti (*i vakuojančią vietą*); 3. apkeisti; atstėti.

замєсто *prl. šnek.* už, viėtoj; priņėjt korė 3. sėna priĩmti kė už sėnų.

замєт, -а *tarm.* 1. apmetimas; 2. dygsniėvimas; 3. spėndžiamas tinklas; 4. pusnėnas, vėpūtėnis; 5. paspendimas, užmetimas (*tinklo*).

замєта, -ы žymė, ženklas.

замєтáть¹, -ечү, -ечешь *juk.* *šnek.* 1. imti mėtyti, svėidyti; 2. užmėtyti, užvėsti (*puz. duobę*).

замєтáть², -аю, -аешь *eig.* 1. šluoti; 2. pustyti, apnėšinėti; *žr.* zamėstė.

замєтáть³, -аю, -аешь *juk.* apdygsniuoti, atsiulėti, apmėtyti (*siuvant*).

замєтáться, -ечүсь, -ечешься *juk.* 1. imti blaškėtis, mėtytis, sunėrimti; 2. *šnek.* susipėinioti, suglėmti; nusibėgioti, nusivarėti.

замєтěшь *žr.* zamėstė.

замєтить, -ечү, -єтишь *juk.* 1. pastebėti, įžiūrėti, pamatyti, įžvelgti, įstelti; aptikti, pajusti; 3. vėlka v lėcų pastebėti, pamatyti vilkė miškė; 3., čo slėшатėli uстал pajusti, pastebėti, kėd klausytojai pavařgo; 2. įsidėmėti, įsiminti, įsistebėti, įsižiūrėti, nužleibti, įsimėklinti; 3. dorėry įsidėmėti, įsiminti kėlią; 3. cėbė įsidėti į gėlvė, įsidėmėti; 3. priminti, pasakėti, pažymėti; padarėti pėstabą; 3. druđy ob erė ošėbėkėch priminti

draugui jō klaidās; я замéчу вам, что вы... tu-riū įspėti jūs, kād...; 4. pažymėti, pažėnklinėti; 3. что-л. знаком pažymėti kă žėnklu.

замёт||ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. pasta-bà, pažymėjimas; 2. žymė, žymėlė; 3. užrašas, pasižymėjimas; 3. в записной книжке įrašas už-rašų knygėlėje; путевые заметки keliōnės užra-šai; 4. žinūtė, pranešimas, straipsnėlis; по замёт-ке в газете laikraščio pranešimų; газетная з. laikraščio žinūtė; ◆ на заметку брать (взять) pasižymėti (*ką atminimui*), atkreipti dėmesį (*į ką*); ~ливость, -и *m.* pastabūmas, akylūmas; ~ливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о *šnek.* pastabūs, akylas.

замётн||о 1. *pro.* aiškiai, žymiai, pastebimai; он стал з. отставать jis pradėjo žymiai, aiškiai at-silikti; 2. *eina tariniu:* бѹдет очень з. būs labai pastebima; ~ый, -ая, -ое; -тең, -тна, -тно 1. pà-stebimas; žymūs, įžiūrimas, mātomas, rėgimas, įžvelgiamas; 3. след mātomas, pastebimas pėd-sakas; чуть з. vōs įžiūrimas; 2. žymūs, žinomas, žymūs, pagarsėjęs, pasižymėjęs; 3. спортсмен įy-mūs, pagarsėjęs spōrtininkas.

замёточка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. žy-mėlė, ženklėlis; 2. pastabėlė; 3. žinėlė, žinūtė (*poz. laikraštyje*).

замётý *žr.* заместý.

замётýха, -и *tarm.* *žr.* замётý.

замётýвать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* замётать³.

замётý, -и *m.* *tarm.* sniego pūstymas, siautiniųs.

замечáние, -я 1. pastabà, pastebėjimas; nūomonė; вѣрное з. teisinga pastabà; замечáния на избран-ные сочинения pàstabus prie rinktinių rãštų; 2. pastabà (*įspėjimas*); сдѣлать з. кому-л. pa-daryti kám pàstabà, kă paãkinti; ◆ быть на за-мечáнии *pasen.* bŹti sekamám; turėti bļdgà vařdà.

замечáтельн||о 1. *pro.* stebėtinaì, įstabiai, puikiai; 2. *eina tariniu* įstabù, puikù; как там было з. kaip teñ buvo puikù; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно stebėtinas, įstabùs, puostabùs, įžymùs; kil-pingas, puikùs; непàрastas; 3. музыкант įžymùs mùzikas; 3. город Москва puostabùs, puikùs Maskvōs miestas; замечáтельные успѣхи пера-prasti, nūostabùs laimėjimai.

замечáть, -аю, -аешь *eig.* 1. (pa)stebėti, matýti, įžiūrėti; jùsti; 2. įsižiūrinėti, dėmėtis, dėtis į gálvą, mēklintis; *žr.* замётить; ~ся, -ается *eig.* bŹti pastebimám, įžiūrimám, mātomam, junta-mám; matýtis; замечáются признаки утомлѣния pastebimi nūovargio pōžymiai.

замечáться, -аюсь, -аешься *ivk.* imti svajóti, už-sisvajóti, įsisvajóti, paskęsti svajōnėse.

замéчу *žr.* замётить.

замечý *žr.* замётать¹.

замечýсь *žr.* замётаться.

замéшанный, -ая, -ое; -ан, -а, -о, įpáiniotas, įsi-rŹpęs, įvėltas; он замéшан в это дѣло jis įpáiniotas, įsipáiniojęs į tã bŹlã, reikalà.

замешáтельство, -а 1. sámyšis, sájŹkis, sumišimas, suirūtė; произошлò з. в рядах войск kariuome-nės eilėse kilo sámyšis; 2. sutrikimas, įaudinimais-sis, sumišimas, sántrykis; прийти в з. sutrikti,

sumišti; все бŹли в крайнем замешáтельстве vi-si bŹvo перапрastaì, visiškai sumišę, sutrikę.

замешáть, -аю, -аешь *ivk.* 1. įpinklioti, įpinti, įpáinioti, įvėlti; 3. приятеля в политическую аван-тюру įpáinoti draugà į politinę avantiūrà; 2. *šnek.* pradėti maišýti; sujaũkti, sujaũti; ~ся, -аюсь, -аешься *ivk.* 1. įsipinti, įsipinklioti, įsi-páinoti, įsivėlti; сын замешáлся в эту грязную историю sūnūs įsivėlė į tã nešvãrų reikalà; 2. diãgti, pasislėpti, įsimašýti; он замешáлся в толпѣ народа jis įsimašė į žmonių minià, jis išnŹko žmonių miniojė; 3. *pasen.* susipinti, su-trikti (*bekalbant*).

замешивáть, -аю, -аешь *eig.* minkyti, maišýti; plákti, blėsti, miėšti, *žr.* замесить.

замешивáть, -аю, -аешь *eig.* pinklioti, páinoti, vėlti, *žr.* замешáть.

замешка, -и *šnek.* sugaištis; páinelis.

замешкáться, -аюсь, -аешься *ivk.* *šnek.* užtrũkti, užsibũti, užgaĩsti.

замешý *žr.* замесить.

замешáть, -аю, -аешь *eig.* pavaduoti; 3. уѣхавше-го в óтпýск начальника pavaduoti atóstogų iš-važiãvusį viršininkà, *žr.* заместить; ~ѣние, -я 1. pavadãvimas; atstojimas, pakeitimas; 2. pa-skyrimas; 3. vakánsij paskyrimas į laisvàs vie-tàs, vakánsijas.

замешý *žr.* заместить.

замзãв, -а (заместитель заведующего) vedėjo pa-vaduojojas.

замигáть, -аю, -аешь *ivk.* 1. imti mirkčioti, su-mirkčioti, sumirksėti; 2. imti бликсėti, sužybčioti, sumirguliuoti, sužibсėti, sumirgėti; вдали замигáли городские огни tolimojė sumirguliãvo miesto žiburiai; замигáли звѣзды sumirgėjo žvaigž-dės.

заминáть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* замять; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* *žr.* замяться.

заминка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. už-delsimas, triktis, sutrikimas, kliuvinys, stãbtelėjimas, sutrũkdymas, sugaištis; в этом дѣле выш-ла небольшая з. tãs reikalas bŹvo trũputį sutri-kęs; врѣменная з. с доставкой товаров laikinas prėkių pristátymo uždelsimas; 2. užsikirtimas, pėrtrũkis, stãbtelėjimas, miktelėjimas, sumiksėjimas, triktiojimas; роворýть с заминкой triktioiti kalbant, kalbėti užsikertant.

замирá||ние, -я 1. alpimas, slopimas, gaišimas, ap-mirimas; 2. aptilimas, apmirimas, nusilpimas, su-mažėjimas; ◆ с замирáнием сѣрдца sŹ putĩrpu-sia, tĩrptancĩa širdimi (*labai jaudinantis, neri-maujanti*); ~ть, -аю, -аешься *eig.* 1. alpiti, apmĩrti; 2. tĩlti, mažėti, silpnėti, slópti; *žr.* замереть.

замир||ѣние, -я *pasen.* 1. nurámdymas, nurámini-mas, numalšinimas; 2. su(si)taikinimas, taikà; между враждующими племенами установилось з. tař kovojáncių genčių stójo taikà; ~ить, -рю, -рийшь *ivk.* *pasen.* nurámdyti, nuráminiti, nu-malšinti; sutáikinti; ~яться, -рюсь, -рийшься *ivk.* susitáikinti, nurĩmti, baigti kivirčus; ~ять, -аю, -аешь *eig.* rámdyti, taikinti; malšinti; ~яться, -яюсь, -яешься *eig.* 1. taikintis, rámdytis; 2. bŹti rámdomam; bŹti taikinamam.

замкнут||ость, -и *m.* uždarumas, užsisklendimas; **~ый**, -ая, -ое; -нут, -а, -о 1. uždaras, sandarus; užsidaręs (*žmogus*), užsivėręs, užsisklėdęs; 2. užrakintas, užsklėstas.

замкнѹть, -нѹ, -нѣшь *įvk.* 1. *šnek.* užrakinti, uždaryti, užsklęsti, užverti; 2. sudurti, sunėrti, sujungti; **~ся**, -нѹсь, -нѣмся *įvk. šnek.* 1. užsizrakinti, užsidaryti, užsisklęsti, užsivėrti; susivėrti; 2. *prk.* užsidaryti, užsisklęsti; 3. в себе užsidaryti, užsisklęsti savyje.

замковый, -ая, -ое piliės; замковая горá piliės kálpas.

замкóвый, -ая, -ое spynų, spynõs, užraktų, užrakto, *žr.* замóчный.

замлѣть, -ѣю, -ѣешь *įvk. šnek.* apšėpti, apgvaibti, nutirpti (*puz. koja*).

замнѣшь *žr.* замѣть; **~ся** *žr.* замѣться.

замнѹ *žr.* замѣть; **~сь** *žr.* замѣться.

замогильный, -ая, -ое 1. *pasen.* pomirtinis; anõ pasáulio; 2. *prk. šnek.* duslus, gūdus (*apie balsą*).

замобешь *žr.* замѣть.

замóина, -ы išplova, išgrauža.

замок, -мка pilis; руины замка piliės griuvėsiai; **◆** стрóбить воздушные замки svajóti apie neįvykdomus dáiktus.

замóк, -мкá spynà; užraktas; держáть под замком laikyti užrakintą, põ užraktų; 3. ружья šáutuvo spynà.

замокáть, -áю, -áешь *eig.* miřkti, šlãpti, drėkti.

замóк||ый, -ая, -ое atidrėkęs, sudrėkęs, išdrėkęs, išmirkęs, sumirkęs, pėrmirkęs; **~нутъ**, -нет *įvk.* atidrėkti; išmirkti, pėrmirkti, sudrėkti, subrinkti, išbrinkti; **◆** кожи замóкли ódos išmirko, įrūgėjo.

замолáживать, -ает *eig. beasm. tarm.* 1. niáukstyti, blaūstis, áktis, blęstis, dumbliuoti; замолáживает, видно, к дождю dangus niáukstosi, matýt, būs lietaūs; 2. (*aių*) (už)ráugti.

замолáчивать, -аю, -аешь *eig. žr.* замолотить.

замóлвить, -влю, -вишь *įvk. šnek.* 3. слóво (словéчко) užtařti (*ką prieš ką*), tařti gėrą žóđį (*kat už ką*).

замóлить, -олю, -óлишь *įvk. bažn.* išmelsti, išmaldauti, maldà išprašyti; 3. грехá išmelsti nuodėmių atleidimą.

замолкáть, -áю, -áешь *eig.* tilti, rimti, *žr.* замóлкнуть.

замóлкнуть, -ну, -нешь; *būt.* замóлк, -ла, -ло *įvk.* nutilti, aptilti, nurimti; liáutis, nustóti (*skleisti garsus*); ребёнок замóлк kúdikis nutilo; звýки замóлки вдалí garsai nutilo tolimojè; боль замóлки skaūsmas atlýžo, nurimo.

замóлот, -а *tarm.* bañdomoji kùlė, prākulos.

замолóт, -а *tarm.* užkulimas (*atlyginimas už kùlimą*).

замолотить, -лочý, -лóтишь *įvk.* 1. pradėti kùlti; 2. užkùlti, kùlimu uždirbti.

замолóть, -мелю, -мелешь *įvk.* pradėti málti.

замолчáть, -чý, -чйшь *įvk.* 1. nutilti, aptilti, pradėti tylėti, liáutis kalbėjus, dainávus, rėkavus; ребёнок замолчáл kúdikis nutilo; замолчй! tylėkl, nutilk!, ať nutilsil!; то писáл чáсто, а то на цѣлый год замолчáл čià dažnai rašinėdavo, o čià vi-

siems mėtams nutildavo; 2. nutylėti; критика замолчáла нóвый ромán kritika negirdomis, tylo mis nulėido, nutylėjo naujajį románą.

заморáжива||ние, -я 1. (už)šáldymas, sušáldymas; atšáldymas, atvėsėnimas; 2. *prk.* įšáldymas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* šáldyti, *žr.* заморóзить.

заморгáть, -áю, -áешь *įvk.* sumirėkti, imti mirėčioti, sumirksėti.

замордовáть, -дýю, -дýешь *įvk. šnek.* nukankinti, iškankinti (*vartojant priespaudą, engiant*).

заморёныш, -а *tarm. žr.* замóрыш.

заморыть¹, -рю, -рйшь *įvk.* nubeicuoti, nudažyti bei- cù; 3. под дуб nubeicuoti ážuolo spalvą.

заморыть², -рю, -рйшь *įvk.* 1. išdvėsininti, išstipinti, išmarinti, išgaišinti, nunóvyti; užalkinti; numarinti, pribáigti; nugaišinti, nudvasinti, sudvėsininti; 3. плénного гóлодом numarinti beláisvį badù; 2. nuvarginti, išvarginti, nukamuoti, nukáivinti; **◆** 3. червячкá alkį nustùmti, pervalgyti, trùputį užkásti, pėrkásti; **~ся**, -рюсь, -рйшсь *įvk.* išvargti, pavařgti, nuvargti, nusivarýti, užilsti.

заморó||женный, -ая, -ое; -жен, -а, -о (su)šáldytas, užšáldytas, atšáldytas; įšáldytas; заморóженная рýба šáldyta žuvis; заморóженное вино atšáldytas výnas; **~зить**, -рóжу, -рóзишь *įvk.* 1. užšáldyti, sušáldyti; įšáldyti; atšáldyti; 3. мя- со užšáldyti mėsą; 3. картошку sušáldyti búlves; 3. шампáнское atšáldyti šampáną; 2. *prk.* įšáldyti; 3. оборóтные срѣдства įšáldyti apyvar- tinės lėšas.

заморозки, -ков *dgs.* šalnà; šalnos, (*nedideli ryti- niai*) pašalimai, apšalviai, atšoliai, pašoliai, atšolys, pašolys; повредйть заморозками nušálvėnti; огуры пострадáли от заморозков agurkùs pakándo šalnos, agurkai nušálo.

заморосйть, -сйт *įvk.* imti dulksnóti, dulkėnti, du- jóti; purkšti, dulkėti; к вѣчеру заморосйл дождь vakaróp ėmė purkšti lietùs.

замóрский, -ая, -ое *pasen.* 1. užmario, užjūrio; užmarinis, užjūrinis; 2. įvežtinis, užsieninis; за- мóрские товáры įvežtinės, užjūrinės prėkės; за- мóрские вйна užsieniniai výnai.

заморщйться, -щусь, -щишь *eig.* imti raukýtis, raukti véidą.

замóрыш, -а *šnek.* išdvasa, užmarėjėlis, išdvėšėlis, dvasnà, nevėkšla.

замóрьс, -я *tarm.* užjūris, užmaris.

замостйть, -ощý, -остйшь *įvk.* išgrįsti; iškloti; 3. улицу išgrįsti gátvę; 3. шоссе асфáлтом iš- асфáltuoti plėntą.

замотáть, -áю, -áешь *įvk.* 1. suvýti, suvynióti; ap- vynióti, apvyturiuoti, apmuturiuoti, apsùkti, užvy- nióti (*puz. virvę ant karties*), aprišti; 3. поклáжу верёвкой aprišti, apsùkti virvę nešulį; 2. im- ti vynióti; 3. imti mosuoti, kratýti (*galva*), su- kinknóti, sumostagúoti (*rankomis*), suvizginti (*uodega*); 4. *prk.* nuvarginti, išvarginti, iškan- kinti, nukamuoti, iškamuoti; 5. pradėti klėisti, beřti, beřžti pinigus; **◆** 3. ceбé на yc įsidėti į gálvą; **~ся**, -áюсь, -áешсь *įvk. šnek.* 1. apsi- vynióti, apsisùkti, apsvýti; 2. suvizgėti (*puz. uo- dega*), sumaskatúoti (*puz. švytuoklė*), sušvytuo- ti; 3. išvargti (*kuo besirūpinant*), nusiplùkti.

замоты́га, -и *tarm.* ūžikas, lēbautojas, veltkleidys.
замоче́к, -чка *spynėlė, spynūtė.*

замочи́ть, -очу́, -очишь *įvk.* 1. sušlāpinti, sudrėkinti, suvilgyti, paviļgyti (*pov. gerklė*); 3. нора́ ко́-
жа́ сушлāpti; 2. įmerkti, pamerkti, užmerkti (*pov. linus, žlugtą*), įžlaugti (*pov. skalbinius*); 3. ко-
нопліо́ užmerkti kanapės; ~ся, -очу́сь, -очишься
įvk. sušlāpti, susišlāpinti.

замоче́чка, -и *spec.* pamerkimas, įmerkimas, užmer-
kimas, įmirkymas (*pov. linų, kanapių, odu, žlug-*
to).

замоче́н||ик, -а *pasen.* spynų mėistras, spėnias; ~ый,
-ая, -ое *spynōs, spyninis*; замоче́ная сква́жина
spynōs skylūtė, raktui išpiova.

замощу́ *žr.* замостить.

замою́ *žr.* замыть.

зампре́д, -а (заместитель председателя) pirminin-
ko pavaduotojas.

заму́дрствовать, -твую, -твужешь *įvk. šnek. pradėti*
gudrauti, gudragalviauti; ~ся, -твуюсь, -твужешь-
ся *įvk. šnek. nusigudrauti.*

заму́ж *prv.*: ийти́ (выходить) 3. eiti už vyro, te-
kėti; выйти́ (пойти́) 3. išeiti už vyro, ištekti;
отда́ть (выда́ть) 3. išleisti (už vyro), ištekingi
(dūkterį); бра́ть (взять) 3. vesti; вы́ход 3. tekė-
jimas, tekýba, tekūtė, tekėstos.

заму́жем *prv.* ištekejusi; она́ давнó 3. ji seniai iš-
tekėjusi.

заму́ж||ество, -а ištekejimas (*už vyro*); ištekejusios
gyvenimas, būklė ištekejus; до заму́жества prieš
ištekant; ~ний, -ая, -ее santuokinis, vedýbinis;
заму́жняя же́нщина ištekejusi mōteris; 3. период
жизни santuokinis gyvenimo laikotarpis; заму́ж-
няя жизнь gyvenimas ištekejus.

замундшту́чить, -чу, -чишь *įvk. spec.* sulaikyti ža-
lais (*arklį*).

замура́вить¹, -влю, -вишь *įvk.* išglaištyti, išglazū-
ruoti (*pov. molinį puodą*).

замура́вить², -влю, -вишь *įvk. žr.* замуравать.

замурлы́кать, -ычу, -ычешь ir -аю, -аешь *įvk.* 1. su-
murkti, imti narnėti, narnėti, sunarnėti (*apie*
katę), supurkuoti; 2. *prk. šnek.* pradėti niūniuoti,
užniūniuoti.

замураво́вать, -рюю, -рюешь *įvk.* užmūryti, įmūryti,
armūryti; 3. зóлото в стене́ įmūryti auksą į sie-
nā; 3. отве́рстие užmūryti aĩgā; ~ся, -рююсь,
-рюешься *įvk.* 1. užsīmūryti; 2. *prk. šnek.* užsida-
gýti, atsiskirti, užsisklęsti (*nuo žmonių, nuo pa-*
saulio).

замуро́вывать, -аю, -аешь *eig. žr.* замуравать;
~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* замураваться;
2. būti įmūrijamam, užmūrijamam.

замусли́вать, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* замуслить;
~ся, -аюсь, -аешься *eig. šnek. žr.* замуслиться.

замусли́ть, -лю, -лишь *įvk. šnek.* 1. apsisėlėti, ap-
sėilinti; 2. sutėpti, sutaukuoti, nučiupinėti, nu-
čiūpoti, sučiūrinti, apšlemšti; 3. пиджа́к sučiū-
rinti, apšlemšti švaĩkā; 3. кáрты nučiupinėti, su-
tėpti kortās; ~ся, -люсь, -лишься *įvk. šnek.*
1. apsisėilėti, apsisėilinti; 2. susitaukuoti, susi-
tėpti, apsislemšti, įjuōsti; он весь замуслился
jis visas apsislemšė.

замусло́га, -и *v. ir m. šnek.* seilius, seilė, seiliū-
gas; tēplius, tēplė.

замусо́лить, -лю, -лишь *įvk. šnek. žr.* замуслить;
~ся, -люсь, -лишься *įvk. šnek. žр.* замуслиться.

заму́сорить, -рю, -ришь *įvk.* prisiūkšlinti, apšiūkš-
linti, sušiūkšlinti, prišnefkti, pridrabstyti; ~ся,
-рюсь, -ришься *įvk.* prisišiūkšlinti, prisidrabs-
tyti.

заму́та, -ы *v. ir m. niek. tarm.* (su) kūrstytoja(s),
peramūmo (su) kėlėja(s).

замуты́ть¹, -учу́, -утышь *įvk.* 1. sudrumsti; 2. *šnek.*
imti drumsti; ♦ он водѣ не заму́тит jis tylūs,
romūs kaip avinėlis.

замуты́ть², -учу́, -утышь *įvk. šnek. pasen.* sukūrstyti,
sukėlti bruzdėjimą, maištą.

замуты́ться¹, -йтся *įvk.* 1. susidrumsti; 2. imti
drumstis; ♦ в глаза́х заму́тилось ākys aptėmo,
apsitraukė rūkū, akysė pasidārė tamsū.

замуты́ться², -учу́сь, -утышься *įvk. pasen.* pakėlti
maištą, sumaištauti.

замутне́ть, -еет *įvk.* susidrumsti, pasidarýti drumz-
linām, padrumzlėti.

замухры́шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам
v. ir m. šnek. suskrėtėlis, suskrėtėlė, nustumgė-
lis, nustumgėlė, apsilėidėlis, apsilėidėlė.

заму́чивать, -аю, -аешь *eig. žр.* замучить; ~ся,
-аюсь, -аешься *eig.* 1. *žр.* замучиться; 2. būti
nukankinamam.

заму́чить, -чу, -чишь *įvk.* 1. nukankinti, nukamuo-
ti, iškamuoti, išvārginti, numaitoti; nutāsýti (*pov.*
kačiuką); 2. užkankinti (mirtinai); ~ся, -чусь,
-чишься *įvk.* nusikamuoti, prisikamuoti, nusipūk-
ti, pėrvargti, nusigaluoti.

заму́чу *žр.* замучить.

замучу́, *žр.* замутыть^{1, 2}.

замча́ть, -чит *įvk.* nunėsti, nupūsti, nulakinti; ~ся,
-чусь, -чишься *įvk.* nudūmti (*kur toli*), nulėk-
ti, nužyti, nurūkti, nušvilpti (*greitai nuvažiuoti,*
nujoti).

замчы́ще, -а *šnek.* didžiulė spynā.

замш||а, -и zōmša; ~евый, -ая, -ое zōmšinis, zōm-
šos; замшевые перча́тки zōmšinės pirštinės.

замше́лый, -ая, -ое įsamanėjęs, sāmanomis apāu-
gęs, samanōtas, apsamanōjęs; 3. пень apsamanō-
jęs kėlmas.

замш||е́ть, -еет *įvk.* apsamanōti, įsamanėti, sāma-
nomis apāugti; ~ить, -шу́, -ишь *įvk. šnek.*
įsamanōti (*pov. pirkią*); ~иться, -йтся *įvk. šnek.*
1. *žр.* замше́ть; 2. *prk.* apsilėisti, apšėpti.

замыва́ть, -аю, -аешь *eig. žр.* замыть.

замы́згать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* suvālkioti, sune-
šiōti, nudėvėti, supurvinti, nudýžti (*pov. sijoną*);
~ся, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* susivālkioti, su-
purvinti, susinešiōti, susitėpti.

замы́згивать, -аю, -аешь *eig. žр.* замызгать; ~ся,
-аюсь, -аешься *eig. žр.* замызгаться.

замы́ка||ние, -я 1. užrakinimas, uždārymas, už-
sklendimas; 2. sujungimas, susijungimas; įjun-
gimas, prijungimas; корóчее 3. *tech.* trumpasis
su(s)jungimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. uždarýti,
užrakinėti, uždarinėti; 2. nārstyti, įjungti, sudū-
rinėti; 3. eiti (*pov. būrio*) galė; 3. шество́ние eiti
eitynių galė.

замы́кать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* užstūmdyti, užbru-
kiōti, nukamuoti, išvārginti (*bestumdant, bebru-*

кiojant); ~ся, -аюсь, -аешься *ірк. šnek.* 1. imti bastyti, klajoti, 2. nusikamuoti, nusiplūkti.
замыкаться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. užsidaryti, užsiraikinėti, užsidarinėti; 2. izoliuotis.
замыкающий, -ая, -ее paskutinis, galutinis, galinis; 3. kolonnu kolonos paskutinyšis.
замысел, -сла 1. sumanymas, užsimojimas, ketinimas, plānas; sumaniā; kėsas; грандиозные замыслы didingi užsimojimai; 2. sumanymas, užmānymas; 3. романа романо (*pagrindinė*) idėja; 3. писателя rašytojo sumanymas.
замыслить, -лю, -лишь *ірк.* sumanyti, sugalvoti, suplanuoti, paketinti.
замысловат||о *prv.* vingriai, piñkliai, vingiriai, painiai, galvosūkingai; ~ость, -и *m.* painumas, sudėtingumas, vingrumas; ~ый, -ая, -ое; -бат, -а, -о painus (*prv. uždavinys*), pinklus, vingrus, įmanrus, galvosūkingas, raizgūs, sudėtingas.
замыть, -мою, -мобешь *ірк.* 1. išmazgoti, atmazgoti, nuplauti; 2. apnėsti, uždūmti, užberti, užnėsti (*prv. vanduo duobe smėliu*).
замычать, -чү, -чийшь *ірк.* 1. užbaubti, užbliauti, subaubti, sumykti, sumauroti; pradėti baubti, bliūvauti; замычала корова užbliové kārve; 2. *prk. šnek.* sumykėti, sumikčioti, sumiksėti, sumiknėti, sumekėnti (*apie žmogų*).
замычка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *tarm.* sklāstis, užraktas, užmeteklis, stūmā.
замышлять, -яю, -яешь *eig.* ketinti, kėsauti, turėti sumanymā, galvoti, baūstis, planuoti, ruošti(s), žadėti; 3. побег из тюрьмы ruošti, planuoti pabėgimą iš kalėjimo; ~ся, -яется *eig.* būti sumanomam, ruošiamam, ketinamam, planuojamam.
замыть, -мнү, -мнөшь *ірк. šnek.* 1. suminti, sumāigyti, sutrūpti; sugniaūzyti; 2. *prk.* užtušuoti, nutraukti, nelėisti iškilti aikštėn, nuslopinti, užtrinti, numarinti; 3. дѣло о растрѣте nutraukti, užtrinti bylą dėl išeikvojimo; 3. разговор nukreipti kalbā į kitą pūšę; ~ся, -мнүсь, -мнөсь *ірк. šnek.* susipainioti, patrikti, sutrikti, sumišti, nutraukti kalbā, prikąsti liežuvį.
замыукаль, -аю, -аешь *ірк.* sukniaukti, suniaūgzti, sumiaūksėti.
занаваживать, -аю, -аешь *eig.* 1. žemd. tręšti, mėžti; 2. *šnek.* mėsluoti, tēpti mėslu; žr. занавозить.
занавес, -а 1. (*scenos*) ūždanga; поднять 3. pakelti ūždangā; под 3. a) veiksmo galė, prieš nusilėidžiant ūždangai; b) *prk.* pabaigojė, kam nōrs baigiantis; 2. *pasen.* užuolaida, aītlangė, langātiesė; portjerā; ~есить, -ёшу, -ёсишь *ірк.* 1. pakabinti, nulėisti, užlėisti, užtraukti užuolaidą; 3. oknō uždeñgti lāngā užuolaida; 2. prideñgti, uždeñgti; 3. картину от пāли prideñgti pavėisklā nuo dūlkių; ~еска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам užuolaida, užlaidinė, užlaida, užuolaidėlė; okōnnā 3. lāngo užuolaida; ~ёсочный, -ая, -ое užuolaidos, užlaidinės, užuolaidinis, užlaidinis; ~ёшивать, -аю, -аешь *eig.* užkabinėti užuolaidas, dangstyti.
занавешу žr. занавесить.
занавозить, -бжу, -бзишь *ірк.* 1. žemd. užmėžti, pamėžti, patręšti, užtręšti, apręšti; 2. *šnek.* apmėsluoti, ištēpti mėslu; prišiūkslinti, priteršti; 3. poror išmėsluoti slekšti.

занашивать, -аю, -аешь *eig.* žr. заносить²; ~ся, -ается *eig.* žr. заноситься².
заневоблю *prv. tarm.* peř prievartā, peř nevāliā.
занегодовать, -дую, -дуюшь *ірк.* pasipiktinti.
занедужить, -жу, -жишь *ірк. šnek.*, ~ся, -жусь, -жишья *ірк. šnek.* susirgti, sunegaluoti; старик занедужил sēnis susirgo; емү занедужилось jis sunegalavo.
занеметь, -ёю, -ёешь *ірк. šnek.* 1. nutirpti (*prv. ranka*), arpmirti, sustirti; 2. nēbyliu tapti, netėkti žado.
занем||огать, -аю, -аешь *eig.*, ~бч, -огү, -бжешь, -бгут; *būt.* -мог, -лā, -лō *ірк.* sunegaluoti, sunegalti, susirgti, paliegti, suliegti.
занервничать, -аю, -аешь *ірк.* susinervinti, imti jaudintis, susijaudinti.
занесті, -сү, -сөшь; *būt.* занēs, занеслā, занеслō *ірк.* 1. *šnek.* užnėsti, atnėsti, nunėsti pakeliui; товарищ занēs мне нōвую книгу draugas atnēsē mān naują knygā; 2. nunėsti, nutvāryti (*kur toli*); atnėsti, atvaryti (*iš toli*); тудā егō судьба занеслā тең jī likimas nūbloškē; чѣрт занēs тебā сюдā vėlnias čiā tavē atnēsēl; кудā занеслā егō нелѣкая куф jī nelabāsīs nūnēsē; 3. pakelti, užsimoti, saikstyti; 3. рүку для удāра pakelti раñкā smūgiui; 4. įtraukti, įrašyti (*prv. į knygā, į srašā*); 5. *beasm.* užnėsti (*prv. smėliu*), apnėsti (*prv. dulkėmis*), apipustyti, užpustyti, apdūmti, uždūmti; 3. snērom užsnigti, arsnigti; канāл занеслō илом канālas užsliñko dumbliu.
занестісь, -сүсь, -сөсьсь; *būt.* занēsся, занеслāсь, занеслōсь *ірк. šnek.* 1. pasipūsti, išpuikti, išdidėti; nōsj užriesti, išsikelti, didžiū dėtis; 2.: 3. в мечтāх paskēsti svajōnēsē, užsisvajōti.
заниж||ать, -аю, -аешь *eig.* mājinti, žeminti; ~ение, -я numājīnimas, sumājīnimas, nužēminimas.
заниженный, -ая, -ое; -жен, -а, -о numājīntas, sumājīntas, per mājās, per žēmas.
занизать, -ижү, -йжешь *ірк.* 1. pradėti vėrti (*prv. karolius*), vārstyti; 2. apvārstyti (*prv. žemčiūgais*).
занизить, -йжу, -йзишь *ірк.* numājinti, sumājinti, nužēminti, nulėisti; sumeñkinti, sušvėlinti; 3. нōрмы sumājinti, nustatyti peř маžās нōрmas; 3. трѣбования sumājinti reikalāvimus.
занизывать, -аю, -аешь *eig.* žr. занизать.
занимательн||о *prv.* įdomiai, patraukliai; ~ость, -и įdomumas, patrauklumas, žavumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно įdomūs, patrauklūs, žavūs; viliōjantis; 3. расскāз įdomūs apsākumas; 3. человек įdomūs žmogūs; занимательное зрелище žavūs reginys.
занимать¹, -аю, -аешь *eig.* skōlintis, imti į skōlā.
занимать², -аю, -аешь *eig.* 1. užimti, užiminėti; лесā занимают бōльшую часть странī miškai užima didēsniāją šalīs dālį; полки занимают всю стēну lentynos užpildo, užima visā sēnā; сегоднā я занимаю свою нōвую квартирү šiañdien āš keliūosi į savo naująjį būtā; нōвая слўжба занимает у меня весь день пāујōжоje tarnyboje mān teñka (už)gaišti visā diēnā; 3. квартирү из трѣх кōмнат užimti trijų kambarių būtā, gyvėnti trijų kambarių butē; чтēние занимает всē моē

свободное время skaitymas átima mán visą atliëkamą laiką; 3. весь стол чертежами apkloti, apdëlioti visą stalą brëžiniais; 3. долгность eiti páreigas, dirbti pareigose; 3. местá, užiminëti vietás (poz. klasėje); 2. turëti, laikyti užmusus; неприятель занимал левый бëрег реки priešas turëjo užëmęs kairijį upës kraštą; неприятельские войска занимают город за городом priešo kariuomenë užiminëja, užima miestą pë miesto; 3. *prk.* dëminti, rūpëti; меня очень занимает ëта проблема manë labai dëmina, mán labai rūpi ëта problemà; 4. linksmininti, nelëisti nuobodžiauti, smágininti, duoti užsiëmimà; 3. корó-л. разговором kálbinti kà; ♦ у меня занимаеr дух mán kvàrà užgauna, užima, àš netenkù kvàro; 3. положение бûти įtakingam, užimti áukštà pòstà, žr. занятъ.

заниматься¹, -аюсь, -аешься *eig.* 1. vëfstis, manýtis; 3. ремеслом vëfstis àmatu; 2. mokyti, lãvintis, studijuoti; ученик занимается плóхо mokinýs mokosi blogai; 3. mokyti, lãvinti, dirbti; 3. с двумя клáссами mokyti dvi klàsës; 4. užsiiminëti; 3. музыкой užsiiminëti mùzika; 3. утренней зарядкой darýti rytinë mañkštà; 3. работой darbùotis; 3. спортом sportuoti; 3. политикой užsiiminëti politika, politikuoti; 5. domëtis, interešiotis, studijuoti; он занимается общественными вопросами jis dëmisi visuomeniniais kláusimais, jis studijuoja visuomeninius kláusimus; *žr.* заняться¹.

заниматься², -ается *eig.* 1. aùsti, švisti, dienoti, brëkšti; заря занимается aušrà, aušrëlë aùšta, aušrója; ýтро занимается rýtas brëkšta; 2. pradëti liepsnoti, dëgti, imtis, plëstis, plisti, prasidëti; пожар занимается prasideda gaisras, pradeda gaisras liepsnoti; *žr.* заняться².

заново *prv.* vël(ei), iš paújo.

заножу *žr.* занозить.

заноза, -ы 1. *m.* rakštis, pãšinas, šëvulýs; 2. *v.* *ir m. prk.* šnek. įkyruolis, įkyruolë, priekabùs žmogùs; ~истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *šnek.* vaidingas, įkyrus, kliautingas, priekabùs; ~ить, -ожу, -озийш *žvk.* rãkštį įsivarýti, pasipãšinti; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -экам *šnek.* rãkštelë, pašinëlis.

занозница, -ы *tarm. bot.* tikrãsis eraičinas, *žr.* овсяница.

занос, -а 1. atitraukimas, pakëlimas, atkëlimas; 3. вëсел при грëбле įrkly atkëlimas (*atgal*) besistant; 2. pusnis, pusrýnas, užnaša; užpùstumas; снëжные занóсы pusrýnai.

заносить¹, -ошу, -óсишь *eig.* 1. užnešinëti, atnešinëti; 2. įrašinëti; *žr.* занести.

заносить², -ошу, -óсишь *žvk.* nunešiòti, sunešiòti, nuvilkëti (*drabužį*), nuavëti (*batus*), nuvãlkìoti, nutràinioti, sutëpti.

заноситься¹, -ошусь, -óсишься *eig. žr.* занестись.

заноситься², -óсится *žvk.* nusidëvëti, susidëvëti, nunešiòti, susiavëti, susitëpti, nuplyšti, nuskãrti.

занóсный, -ая, -ое užneštinis, atneštinis, pasisãvintas, përimtas; занóсная мóда užneštinë madà. **занóсчив** *prv.* išdidžiaĩ, pasipùtusiai; ~ость, -и *m.* 1. išpuikimas, išdidumas, pasipùtimas, arogãncija; 2. *šnek.* priekabùmas, kibùmas, kliautingumas; ~ый, -ая, -ое; -чив, -а, -о 1. išpuikęs,

išdidùs, pasipùtęs, arogãntiskas, išsikëles (*žmogus*); 2. *šnek.* priekabùs, kibùs, kliautingas; 3. *šnek.* nenulaikomas (*poz. arklys*).

заночевать, -чýю, -чýешь *žvk.* apsinakvòti, apsigulëti; 3. в гостях apsinakvòti svečiuosë.

занóшенный, -ая, -ое; -шен, -а, -о nudëvëtas, nudrëngtas, nuvãlkìotas, nunešiòtas; 3. пиджãк nudëvëtas švaikas.

занóшу *žr.* заносить¹; ~сь *žr.* заноситься¹.

занóю *žr.* занýть.

зануждаться, -аюсь, -аешься *žvk. šnek.* pajùsti nepritekilių, pristigti lëšų.

занумер|овать, -рýю, -рýешь *žvk.* sunumeruoti, pažymëti eilës numeriù, įrašýti numerį; ~овывать, -аю, -аешь *eig.* numeruoti, žymëti numeriais.

занýть, -нóю, -нóешь *žvk.* imti maùsti, gëlti, sugilinti, suskùsti, susvëmbti (*poz. dantį*), susmëlkti; занýло сërðце suskùdo širdis.

занýтие, -я 1. dãrbas, užsiëmimas, profësija; vërs-las; 3. по долгности tarnýbos dãrbas; выбрать себë 3. pasiriikti dãrbà, profësijà; каков у вас род занýтий? kókj dãrbà jūs dirbate, kokià jūs profësijà?; пустóе 3. tuščias laiko leidimas, gaisimas; 2. užëmimas, paëmimas; okupãvimas; 3. пëрвого мëста pirmosios vietos užëmimas; 3. чужóй территóрии svetimòs teritorijos užëmimas, okupãvimas; 3. пратýбос, užsiëmimas; занýтия стрельбóю šaudymo пратýбос, užsiëmimai; спортýвные занýтия spòрто пратýбос; 4. *dgs.* mókymas, mókymasis, mókslas, pãmokos, stùdijos, užsiëmimai; занýтия с ученикáми mokinių mókymas; в университетë началýсь занýтия universitetë prasidëjo stùdijos.

занýтн|ость, -и *m. šnek.* įdomumas; žavùmas, patrauklumas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно įdomùs, dõminantis, patrauklùs, mãsinantis, žãdinantis smalsùmà; viliojantis, mãginantis; 3. ромán įdomùs, žãdinantis smalsùmà romãnas; 3. чело-вëк patrauklùs, įdomùs žmogùs.

занýтýй, -ая, -óе užsiëmęs, apsiavërtęs, apsikrovęs dãrbu.

занýтý|ость, -и *m.* 1. užimtumas, laiko neturëjimas (*dël darbo*), apsikrovimas dãrbu; 2. darbo turëjimas, užimtumas; индекс занýтости рабóчих darbinių užimtumo indeksas; ~ый, -ая, -ое; -нят, -нято 1. užimtas, užsiëmęs, netùrintis laiko, apsiavërtęs dãrbu; он всегда занýт jis visadà užimtas; бытý занýтым только собóй rūpintis tik savimi, galvòti tik apie savë; 2. nelašvas, naudójamas, užimtas, aprkãutas; телефон у них всегда занýт jų telefonas visadà nelašvas, užimtas; мéсто занýто vietà nelašvà, užimtà; 3. okupuotas, užimtas, užgróbtas, païmtas; 3. неприятелем край priešo okupuotas, užgróbtas kraštas; 4. квартýра ужë занýта бùтас jau užimtas, išnuomotas.

занýть¹, займý, займëшь; *bùt.* зãнял, -лá, зãняло *žvk.* pasiskòlinti.

занýть², займý, займëшь; *bùt.* зãнял, -лá, зãняло *žvk.* 1. užimti, užpildyti; užkësti; книги зãняли весь шкаф knýgos užëmë, užpildë visà spintà; 2. užimti, païmti; 3. гóрод užimti miestà; 3. мéсто в вагóне užimti vietà vagonë; 3. нóвую квартýру užimti paújà bûtà, įsikëlti į paújà bù-

та; 3. *prk.* palinksminti, pralinksminti, užimti, neduoti nuobodžiauti; 3. ростей užimti svečius, neduoti svečiams nuobodžiauti; 4. sudominti, suinteresuoti; егo заняла мысль о необычайных явлениях природы jis susidomėjo neaprastais gamtos reiškiniais; 5. įdąrbinti, įtraukti (*i veiklą*); на предприятиях занято свыше пяти тысяч рабочих įmonėse dirba daugiaū kaip penki tūkstančiai darbininkų; ♦ у меня дух заняло ман kvāpā užgniaūžē, ūžēmē.

заняться¹, займься, займьшся; *būt.* -ялсь, -ялась, -ялось *įvk.* 1. užsiimti, tvėrtis darbo, pradėti veikti, dirbti, darbūotis, ruošti; 3. подготовкой к конгрессу сторонников мира pradėti ruošti taikōs šaliniūkų kongresui; 3. воспитанием школьников imtis moksleiviū auklėjimo, pradėti dirbti auklėjamajį darbą sū moksleiviams; 2. susirūpinti, imtis priemonių; 3. лечением своей болезни imtis priemonių savo ligai gydyti; ♦ дух занялся (nēt) kvāpā ūžēmē, kvāpō pritrūko.

заняться², займься; *būt.* -ялсь, -ялась, -ялось *įvk.* 1. išaūšti, praūšti, prašvisti, išdienoti, pradienoti; уже заря занялась jau aušrā išaūšo; 2. įsiliepsnoti, įsidęgti, įsikurti, ūžsidęgti; костер скоро занялся laužas greitai įsiliepsnōjo.

заоблачный, -ая, -ое 1. uždebesinis; aukštūbių, dausū, padāngių; заоблачное пространство ūždebesiai, padāngių erdvē; заоблачная высь padāngių aukštūbē, padāngēs, daūsos; 2. *prk.* nerealūs, išsvajōtas, tūščias, negyvenimiškas, nuō gyvenimo tikrovės atitrūkęs; заоблачные мечты orē plevenāncios, negyvenimiškos svajōnēs.

заодно *prv.* 1. iš vieno, išvien, draugē, bendrai, sutartinaī, vieningai; он держится 3. со мной jis eina išvien, draugē sū manimi; 2. kartū, tā prōga, taip kitko, pakeliui; купите 3. и хлеба nupirkite kartū iř dūonos.

заозёрный, -ая, -ое ūžežerēs, ūžežerinis; **зёрьё**, -я ūžežerē.

заокеанский, -ая, -ое ūžjūrio, ūžjūrinis, ūžvandenūninis; заокеанские зёмли ūžvandenūninēs, ūžjūrio žēmēs.

заоконье, -я *tarm.* ūžlangē.

заорать, -рү, -решь *įvk.* šnek. surikti, suklūkti, suklēgti, sužviēgti; он заорал во весь гóлос jis suriko visā gėrkle.

заострённый, -ая, -ое; -рēн, -ренā, -ренó nusmailintas, nugalāstas; nudrōžtas; 3. на рёбрах kaptuotas; 3. на углах kampuotas; 3. носик smaili nosytē; **зйтъ**, -рю, -ришь *įvk.* 1. nusmailinti, pasmailinti, nudrōžti, padrōžti; 3. карандаш nudrōžti pieštūkā; 3. палку nusmailinti lāzdā; 2. pagālsti, išgalāsti; išāštrinti; 3. меч išgalāsti kardā; 3. *prk.* užāštrinti, paāštrinti, pagriežtinti; išrūškinti, pabrēžti; 3. вопрос pagriežtinti, išrūškinti klausimā.

заостриться, -йтся *įvk.* 1. pasmailėti, susmailėti; у больного заострился нос ligōnio nōsis pasmailėjo; 2. *prk.* paāštrėti, pagriežtėti; išrūškėti; разогласия заострились nesutarimai pagriežtėjo, paāštrėjo; экономический кризис в капиталистических странах заострился ekonōminē krizē kapitalistinėse šalysē paāštrėjo; **зйтъ**, -рю, -ришь *eig.* 1. smailinti, drōžti; 2. galāsti, āštrinti; 3. *prk.*

āštrinti, griežtinti, rūškinti; **зйтъся**, -йтся *eig.* 1. smailėti; 2. *prk.* āštrėti, griežtėti, rūškėti; 3. būti smailinamam, āštrinamam, (už)drožiamam; карандаши заостряются перочинным ножиком pieštūkai drožiamai (pieštūkam drōžti) peiliukū.

заохать, -аю, -аешь *įvk.* suāičioti, suvaitōti, sudejūoti.

заохотить, -очу, -отишь *įvk.* įkvēpti, sukēlti norā; įnōrinti, suinteresuoti, įmāginti, pamāginti, rabāudinti; **зся**, -очусь, -отишься *įvk.* nōro įgaūti, rāsti, įsinōrinti, pasimāginti, įnōrti.

заочник, -а neakivaizdininkas (moksleivis, bestmokantis neakivaizdiniu būdu); **зница**, -ы neakivaizdininkē; **зо** *prv.* ūž akiū; pēsant; вынести приговор 3. padarūti nuosprendį ūž akiū; **зый**, -ая, -ое 1. ūž akiū vūkstantis, dāromas, užakinis, заочное рассмотрение дела užakinis bylōs nagrinėjimas (nedalyvaujant atsakovui); 2. neakivaizdinis; заочное отделение института neakivaizdinis instituto skyrius; заочное обучение neakivaizdinis mokymas(is).

запад, -а 1. vakarai; солнце садится на западе saulē leidžiasi vakaruosē; на 3. от Нёмана i vakarus nuō Nēmuno; 2. (didžiāja raide) Vakaraī, Vakarū Europā.

западать, -аю, -аешь *įvk.* imti kristi; западали одна за другоī капли дождя ēmē kristi vienas pō kito lietaūs lašai.

западать, -даёт *eig.* kristi, įkrintėti, žr. запасть.

западина, -ы *tarm.* įduba, dubumā, duburys, dubē.

западнее *prv.* įvakariaū, arčiaū, labiaū i vakarus. **западник**, -а vakariniūkas; несправимый 3. neratāisomas vakariniūkas, Vakarū Europos gerbējas; **зческий**, -ая, -ое vakariniūkų, vakariniūkiškas; западнические уклоны vakariniūkiški nukrypimai; **зчество**, -а *ikirev.* vakariniūkų srovē.

западноевропейский, -ая, -ое Vakarū Europos.

западный, -ая, -ое vakarū, vakarinis; 3. вѣтер vakarū vėjas, vakāris; западное направление vakarinē kryptis; Западная Европа Vakarū Europā; Западная церковь bašn. Rōmos katalikų bažnyčia.

западня, -й 1. spāstai, kilpos, spāslai, spendinys, paspandā, žabāngai, pinklēs; поставитъ западную на хорьков распēsti šeškāms spāstus; ставитъ западную спēsti kilpas; 2. *prk.* intrigos, klastā, pāinēs, pinklēs, žabāngos; устроить врагū западную suruōšti priešui pinkles; 3. *tarm.* pākeliatmosios rūsio dūrys.

запаздываение, -я vėlāvimas(is), vėlinimas(is); постоянные запаздывания поезда nuolatiniāi traukinio vėlāvimai; **зтъ**, -аю, -аешь *eig.* vėlintis, vėluotis.

запазуха, -и *tarm.* ūžantis; **зшний**, -ая, -ое ūžančio, ūžantyje slėpiamas.

запавать¹, -аю, -аешь *eig.* lituoti, žr. запаять.

запавать², -аю, -аешь *eig.* žr. запойть.

запайка, -и; *dgs. kilm.* запāек, naud. запāйкам 1. litāvimas, užlitāvimas, sulitāvimas; 2. užlituota, sulituota vietā.

запаковать, -күю, -күешь *įvk.* supakūoti, įpakūoti, užpakūoti, susidēlioti, susikrāuti, susikrāulioti; 3. посылку įpakūoti, užpakūoti siuntini; 3. вещь

susikráuti, supakuoti dáiktus; ~ся, -куюсь, -күേഷся *įvk.* susipakuoti.

запакóвывать, -аю, -аешь *eig.* pakuoti, kráuti, dēlióti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* pakūotis, kráutis.

запáкостить, -ошу, -остишь *įvk. šnek.* apibiauróti, apdėrgti; ~ся, -ощусь, -остишься *įvk.* apsibiauróti, apsidėrgti.

запáл¹, -а *dusulys, dūsas (pvz. arklio);* лошадь с запáлом *dusulingas, padūšęs arklỹs.*

запáл², -а 1. *kar.* degiklis, degtūvas; 2. *šnek.* įkarštis, užsidegimas.

запáл³ *žr.* запáсть.

запáлзывать, -аю, -аешь *eig.* šliaužti, ropóti, rėplióti.

запáливать¹, -аю, -аешь *eig. šnek.* dėgti, degióti, *žr.* запáлить¹.

запáливать², -аю, -аешь *eig.* запáлить².

запáлить¹, -лю, -лишь *įvk. šnek.* 1. uždėgti, padėgti, įdėgti; 3. солóму uždėgti šiaudus; 3. тpубку užsidėgti pypке; 2. imti pýškinti, póškinti, šaudyti.

запáлить², -лю, -лишь *įvk.* 1. apgirdyti, užgirdyti (*pvz. įkaitusį arkli*); 2. *šnek.* nuvarýti, privarýti, patraukýti (*arkli*).

запáлиться, -йтся *įvk.* gáuti dūsulį, padūsti (*apie arkli*).

запáлый, -ая, -ое įdubęs.

запáлын||ик, -а degiklis, degtūvas; ~ый, -ая, -ое padegamasis, uždegamasis; запáльная свечá uždegamóji, uždegimo žvakė.

запáльчив||о *prv.* įžeidžiamai, iřzliai, pikčiūrniskai, dagiai; ~ость, -и *m.* įsižeidžiamumas, ūmumas, staigumas, susiėzinimas, irzlumas, pikčiūrniskumas, užsidegimas, staigus karščiavimas, nervingumas, dagūmas; ~ый, -ая, -ое; -ив, -а, -о lengvai įsižeidžiantis, supýkstantis, susiėzinantis, užsidegantis, irzlūs, kárštas, pikčiūrniskas, nesuivaldantis, dagūs, ūmūs, nartūs, kūpinas pýkčio; 3. человек nartūs, lengvai užsidegantis, įsižeidžiantis, susiėzinantis žmogūs, pikčiūrna; запáльчивая головá užsidėgėlis, karštuolis; 3. отвėт pikčiūrniskas atsákyimas.

запáмätовать, -тую, -туешь *įvk. šnek.* užmiršti, pamiršti, primiršti, išėiti iš atminties; я запáмätовал вáше имя мán mán išėjo iš atminties jósų várdas, áš primiršau jósų várdą.

запáнибрáт||а *prv. šnek.* familiariai, nesivařžant, bė ceremónijų, bičiūliškai; я с ним 3. обрашáюсь áš sù juo elgiúosi nesivaržýdamas; ~ский, -ая, -ое familiarūs, nesivařžantis; ~ство, -а familiarumas, sántykių laisvumas.

запáнь, -и *m.* užtūra (*sieliams sulaikyti*).

запáрива||ние, -я (ар)šūtinimas, (už)plikymas; sukaitinimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* šūtinti, plikýti; ~ться, -аюсь, -аешся *eig.* 1. šūtinis, plikýtis; 2. būti šūtinamam.

запáрить¹, -рю, -ришь *įvk.* 1. užplikýti, užšūtinti; 3. жмыхй užšūtinti sėlenas; 2. nušūtinti, apšūtinti, nugárinti, aptvilkyti; 3. iššūtinti, iškaítani; 3. бóчку iššūtinti statinė; 4. pėrkaitinti, sukaítani; 3. коня бýстрой ездóй pėrkaitinti árkli smárkiai važiuojant.

запáрить², -ит *įvk. beasm.* pradėti šūtinti, kėpinti; опáть запáрило, навėрное, дождь бýдет вѣл пра-дѣю šūtinti, tikriausiai būs lietaus.

запáр||иться, -рюсь, -ришся *įvk.* 1. *šnek.* besigárinant (*partyje*) nutrókti, nualpti, nugaróti, sukaisti; 2. sukaisti, pėrkaisti; 3. nuvařgti, nusiplúkti, nusivarýti; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам 1. šūtinimas, tvilkymas, plikymas, gárinimas; 2. šūtinimo, tvilkinamasis kátilas; 3. šūtinỹs; ~ник, -а šūtinūvas; ~ной, -ая, -бе, ~ный, -ая, -ое 1. šūtinimas, tvilkymas; 3. ячмėнь šūtinti miėžiai; 2. šūtinamasis, vilkomasis, šūtinimo; 3. котėл šūtinamasis kátilas.

запáршиветь, -ею, -еешь *įvk.* apšásti, apkrámti.

запáрывать, -аю, -аешь *eig. žr.* запорóть^{1, 2}.

запáс¹, -а 1. atsargà, išteklius, sándėtas (*pvz. sūrių*); 3. бумáги pōpieriaus atsargà; у мєня все запáсы вышли (кóнчились) mán visos átsargos pasibaigė; у нєгó большóй 3. знáний jis turi daug žinių, jis — žinių árūodas; про 3. átsargai; 3. на дорóу keliōnės įkaištis, vakártis, įdedalas, dėdalas, šėringė; 2. *šnek.* átlankas, atálinkas; вьпустить 3. из рукавá išlėisti rankóvės átlanką.

запáс², -а *kar.* rezėrvas, atsargà; вьйти в 3. išėiti į átsargà (*iš kariuomenės*).

запасáть, -áю, -áешь *eig.* darýti átsargà, lỹkyti; ~ся, -áюсь, -áешся *eig.* darýtis átsargà, tiėktis.

запаслив||ость, -и *m.* atsargingumas, úkinis apdairumas; ~ый, -ая, -ое; -лив, -а, -о apsirūpinantis, atsargingas, mėgstantis turėti atsargų.

запасник, -а *šnek.* atsarginis (*karys*).

запаснóй¹, -ая, -бе atsargós, atsarginis; 3. ключ atsarginis ráktas; запасные чáсти тpáктора átsarginės tráкторiaus dálys; 3. вьход átsarginis išėjimas; 3. путь átsarginis kėlias (*geležinkelio*).

запаснóй², -óго *dkt.* atsarginis (*karys*); личная кнйжка запаснóго átsarginio asmeñs knygėlė; запасные войскá átsarginė kariuomenė.

запасный, -ая, -ое *žr.* запаснóй¹.

запáстй, -сý, -сėшь; *būt.* запáс, -лá, -лó *įvk.* sudaryti, parudėsti, parūpinti átsargà; 3. мукй sudaryti miltų átsargà; ~сь, -сýсь, -сėшься; *būt.* запáсся, -аслáсь, -аслóсь *įvk.* 1. pasidarýti, susidarýti, pasigaminti, prisigaminti átsargų; pasirūpinti, p(r)asitiėkti, prisitiėkti; 2. apsirūpinti, susiėškóti; 3. необходимыми свėдениями apsirūpinti reikalingomis žiniomis; ♦ 3. терпėнием apsišarvóti kantrýbe.

запáсть, -падėt; *būt.* запáл, -áла, -áло *įvk.* 1. *šnek.* užkristi (*už ko*), įkristi (*į ką*); 2. *prk.* įkristi, įstrigti, įsmigti; ерó словá запáли мнє в дýшу jó žódžiai įsmigo mán į širdį; 3. įdribti, įkristi, įsmukti, susmukti (*apie akis, skruostas*); 4. *pasen.* prasmėgti, nukristi, diėgti, prazúti (*kažin kur*); игóлка запáла ádata diėgo, nukrito.

запатентовáть, -нтýю, -нтýешь *įvk.* užpatentúoti.

зáпах, -а kvápas, dvastis; дурнóй 3. dvákas, dvókas, smárvė, smářsas, dvisá; приятный 3. malonūs kvápas; 3. духóв kvėpalų kvápas; издавáть дурнóй 3. *šnek.* dvókti, dvisėti.

запахáть, запáшу, запáшешь *įvk.* 1. pradėti árti; 2. apárti, suárti; užárti.

запахивать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* запахать (2 *reikš.*).
запахивать², -аю, -аешь *eig.* siaūsti (*skvernus*),
 sūpti, glóbstyti, siaustyti; **~ся**, -аюсь, -аешься
eig. siaūstis, sūptis.

запахнуть, -ну, -нешь *įvk.* pakvipti, imti kvepėti.
запахнѹть, -нѹ, -нѣшь *įvk.* susiaūsti, susūpti, ap-
 glóbstyti, suskleisti, užskleisti; 3. занавѣску už-
 lėisti, užskleisti užuolaidą; **~ся**, -нѹсь, -нѣшься
įvk. susisūpti, apsisiaūsti.

запáчка, -аю, -аешь *įvk.* 1. sutėpti, supuřvinti,
 suterlióti, supařšinti, sumuřzinti (*puz. veidą*), su-
 terřti, sučiūmóti, sučiūrinti (*puz. skarelę*); 2. *prk.*
 suterřti, apjuódingti (*gerą vardą*), apřmeiřti; **~ся**,
 -аюсь, -аешься *įvk.* susitepti, susipařšinti, išsi-
 muřzinti, susimufzinti, susipuřvinti, susiterřti, iš-
 siterlióti; я запáчкался мѣлом áš išsikrei-
 davaũ.

запáшка, -и 1. arimas, (*pasėlio*) aparimas, užari-
 mas; (*žemės, lauko*) suarimas, išarimas; 2. orės,
 arimo pradžia; 3. suartasis, apartasis plótas, su-
 artá žemė, arimas.

запáшник, -а plūgėlis, žambis, žagrėlė, kauptuvás.
запáшок, -шкá *šnek.* dvisá, sudvisimas, priekvapis,
 kvarpėlis; рѣба с запáшкѡм, padvisusi žuvis.

запáшѹ *žr.* запахать.

запáять, -яю, -яешь *įvk.* užlituoti; 3. кастрюлю už-
 lituoti prikaistūvj.

запѣв, -а dainos pradžia, pirmieji dainos žodžiai
 (*kuriuos pagauna kiti dainininkai*).

запѣвала, -ы 1. dainavedys; 2. *prk.* iniciatorius.

запѣвать¹, -аю, -аешь *eig.* 1. dainą vesti; 2. *žr.*
 запѣть¹.

запѣвать², -аю, -аешь *eig. žr.* запѣть².

запѣвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *poez.*
 1. dainos pradėjimas, užvedimas; 2. dainos pra-
 džia (*kurią pagauna kiti dainininkai*).

запѣк *žr.* запѣчь.

запѣканка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. *kul.*
 árkėpas, pudingas; 2. likeris; вишнёвая з. vūšnių
 likeris, vyšninė.

запѣкáть, -аю, -аешь *eig. žr.* запѣчь; **~ся**, -ается
eig. žr. запѣчься.

запѣкáлый, -ая, -ое, **~шийся**, -шаяся, -шееся
 1. sukrekėjęs, sukresėjęs (*kraująs*); 2. išdžiūvęs,
 sukėręs, nusmogėjęs; запѣкшиися рѹбы išdžiūvu-
 sios, sukėpusios lėpos.

запеленáть, -аю, -аешь *įvk.* suvystyti.

запелннть, -ню, -нишь *įvk.* sukėlti putàs, suputóti;
~ся, -ится *įvk.* suputóti.

заперѣть, -прѹ, -прѣшь; *būt.* záпер, -лá, -лѡ 1. už-
 darýti, užšáuti, užsklėsti, užvėrti; užsũkti (*puz.*
čiaurą); 3. на ключ užrakinti; 3. ворѡта užkėlti
 vartūs; 2. uždarýti (*vidun*), užrakinti; 3. доку-
 менты užrakinti dokumentūs; 3. *prk.* užkiřsti kė-
 liá, užblokuóti; ♦ záперло дух (дыхáние) *šnek.*
 užgniaũžė, užėmė kvárá; **~ся**, -прѹсь, -прѣшься;
būt. заперся ir záперся, -лáсь, -лѡсь ir záпер-
 лось *įvk.* 1. užsitarýti, užsisklėsti, užsitarakinti;
 2. *šnek.* užsiginti, išsiginti, nusiginti, neprisipa-
 žinti.

запершнть, -йт *beasm. įvk. šnek.* sugiėžti (*gerklė-*
je), superřti, sukniėtėti.

запестрѣть, -ѣет *įvk.* 1. sumařguoti; pamařgti; на
 полях запестрѣли цветы laukuosė sumařgavo žie-

daĩ; 2. sumargulióti, suraibúoti, apmařgti (*aky-*
se); **~йтъ**, -рѹ, -рѣшь *įvk. šnek.* išmárginti, nu-
 márginti.

запѣтый, -ая, -ое; -ѣт, -а, -ѡ *šnek.* nudainuotas,
 nuválkiotas bedainuojant.

запѣть¹, запѡю, запѡешь *įvk.* 1. užtraukti daĩną,
 uždainuóti; 2. pragýsti, sugýsti (*puz. gaidys*),
 pradėti čiulbėti.

запѣть², запѡю, запѡешь *įvk.* nuválkioti bedainuo-
 jant, nudainuóti.

запѣчáлнтьсá, -люсь, -лишься *įvk. šnek.* pradėti
 liūdėti, nuliūsti, ĩ liūdesį įkristi.

запѣчáть, -аю, -аешь *įvk.* 1. užantspauduóti;
 2. užlipdýti, užklijuóti (*laiřką*); 3. užakúoti (*ko-*
rius); **~ся**, -ается *įvk. šnek.* užsiklijuóti.

запечатлѣвáть, -аю, -аешь *eig. žr.* запечатлѣть;
~ся, -аюсь, -аешься *eig. žr.* запечатлѣться.

запечатлѣть, -ѣю, -ѣешь *įvk.* 1. atvaizduóti, įkũny-
 ti; 3. на картнне atvaizduóti pavėiksle; 3. в ѡб-
 разах įkũnyti vaizduosė; 2. įsidėti (*řirdin, at-*
mintin), įsidėmėti, įsiminti, įsikálti; 3. patvirtinti,
 pažymėti; вѣрность свою он запечатлѣл кровью
 сáво iřtikimybę įis. kraujũ patvirtino, pažymėjo;
~ся, -ѣюсь, -ѣеься *įvk.* 1. įsimgti, įstrigti (*řir-*
dyje); 2. atsispindėti.

запѣчáтьвать, -аю, -аешь *eig.* 1. antspauduóti;
 2. lipdýti, klijuóti (*laiřką*); 3. akúoti (*korius*);
~ся, -ается *eig.* klijuotis, lpti.

запѣчáек, -чка *tarm.* užkrosnis; **~ный**, -ая, -ое už-
 krosninis, užkrosnio.

запѣчь, -екѹ, -ечѣшь, -екѹт; *būt.* запѣк, запеклá,
 запеклѡ *įvk.* iřkėpti, apkėpti (*ką*); **~ся**, -ечѣтсá,
 -екѹтсá; *būt.* запѣксá, запеклáсь, запеклѡсь *įvk.*
 1. apkėpti, užkėpti; 2. sukresėti, sukrekėti, suklėkti
 (*apie kraują*); 3. sukėpti, nusmogóti (*apie lū-*
pas).

запнвáть¹, -аю, -аешь *eig. žr.* запнть¹.

запнвáть², -аю, -аешь *eig. žr.* запнть².

запнвѡха, -и *v. ir m. šnek.* girtuoklis, girtuokle,
 gėrũnas, gėrũnė, gėrũvas, gėrũvė.

запнлнвáть, -аю, -аешь *eig.*, **~йтъ**, -лѹ, -лншь
įvk. 1. pradėti piáuti (*piũklũ*), piũkliuóti; 2. įpiáuti
 (*žymę*); 3. *prk. šnek.* užgizėnti, užgráuzti, už-
 žilinti (*žmogũ*).

запннáть, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. suspárdyti, už-
 spárdyti, apspárdyti; 2. spárdant įvarýti (*kur*);
~ся, -аюсь, -аеься *eig.* 1. klupinėti, klupčióti,
 klũpti, knapinėti, knapsėti, klũpčióti, šlubčióti;
 2. *prk.* trikčióti (*kalbėti*), mikčióti, miknóti, mek-
 nóti.

запннка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам trikčiójimas,
 patrikimas, užsikirtimas; говорнть без за-
 пннок kalbėti sklandžiai, netrikčiójant, neuži-
 kertant.

запнрáннне, -я uždárymas, užrakinimas; **~тельный**,
 -ая, -ѡе *anat.* raukiamasis (*raumuo*).

запнрáтельство, -а užsigynimas, gũniojimas, spũ-
 riojimas, nusigynimas.

запнрáть, -аю, -аешь *eig.* 1. uždarinėti, užrakinėti,
 užsukinėti; 2. *prk.* blokuóti; **~ся**, -аюсь, -аеься
eig. 1. užsitarinėti, užsitarakinėti; 2. būti uždãro-
 mam; 3. *šnek.* gũniotis, gintis, spũriotis, neprisipa-
 žinti; он запнрáетсá в своѣй вннѣ įis. ginasi
 ėsas nekaltas, neprisipažista kaltũ.

запёрка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам *šnek.* sklāstis, sklendē, šovā, velkē, stūmā.
запировать, -рюю, -рёшь *ivk.* įsilėisti puotauti, pokyliauti, užpokyliauti; *~ся*, -рюсь, -рёмся *ivk.* užpokyliauti, peį ilgaį puotauti.
записать, -ишý, -ишешь *ivk.* 1. už(si)rašýti, з. в календарь užsirašýti į kalendorių; 2. įrašýti (*puz. skola*), įtraukti (*į protokolą*); 3. *pasen.* aprašýti, surašýti (*turtą*); 4. išrašýti, surašýti (*puz. visa lapą*); *~ся*, -ишýсь, -ишесь *ivk.* 1. užsirašýti, įsirašýti (*puz. į draugiją*); 2. nebeatsitraukti nuo rāšymo, peį ilgaį rašýti.
записка, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам 1. raštėlis, laiškėlis, laiškūtis, pranešimas; pakvitāvimas; послать записку о предстоящем собрāнии членов общества nusiųsti pranešimą apie būsimąjį draugijos parių susirinkimą; получить любовную записку gauti meilės laiškėlį; 2. *dgs.* užrašai, pāstabos, dienoraštis; atsiminimai; путевые записки keliōnės užrašai, pāstabos; географические записки geogrāfijos dienoraštis; записки о партизанской жизни и борьбē atsiminimai apie partizanų gyvėnimą iį kovą; 3. rāštas, pranešimas; объяснительная (докладная) з. (pa)aiškinamasis rāštas; 4. *dgs.* rāštai, darbai; учёные записки Академии наųк Mōkslų akademijos mōkslo darbai.
записной¹, -ая, -ое užrašų, užrašomasis; записная книжка užrašų knygelė.
записной², -ая, -ое *šnek.* aistringas, uolūs, kārštas, smarkūs, atkaklūs; išgarsėjęs, žinomas; з. театрāl uolūs, aistringas teatro mėgėjas, lankýtojas; з. плут išgarsėjęs, žinomas sūkcius; з. игрок aistringas, kārštas žaidėjas, lošėjas.
записочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам гаštėlis, raščiukas; *~ывать*, -аю, -аешь *eig.* 1. už(si)rašinėti; 2. įrašinėti; *~ываться*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. įsirašinėti; 2. būti užrašomam.
запись, -и *m.* 1. užrašymas, užrašinėjimas; з. сказок pāsakų užrašinėjimas; 2. užrašas, įrašas; тетрадь с записями užrašų sąsiuvinis; з. о рождении gīmimo įrašas (*metrikų knygos*); 3. *pasen.* āktas; rāštiška sąlyga, sānderis; (*turto*) āprasas.
запить¹, запью, запьюшь; *būt.* запил, -лā, -ло *ivk.* 1. užgerti (*ką suvalgius*); 2. išgerti (magaryčių).
запить², запью, запьюшь; *būt.* запил iį запил, -лā, -ло *ivk.* 1. pradėti, įsilėisti, įsitraukti gerti, girtuokliauti, girtauti; 2. užgerti, skandinti degtinėje, vynē (*puz. sielvartą*).
запихать, -аю, -аешь *ivk.* *šnek.* žr. запихнуть.
запихивать, -аю, -аешь *eig.* kišti, grūsti, brūkti, kimšti; *~нуть*, -нý, -нёшь *ivk.* įkišti, įgrūsti, įbrūkti, įbrūklinti, įkimšti, įsprāusti.
запичкать, -аю, -аешь *ivk.* *šnek.* privalgydinti, prišerti, prikimšti, pervalgydinti; з. ребēнка конфетами pervalgydinti vaiką saldainiais.
запичать, -шý, -шый *ivk.* suspięgti, sucųpti, sužýztі; запичали комары uodaį pradėjo žýztі, sužýzē.
заплавать, -аю, -аешь *ivk.* pradėti plāukti, plāu-kioti.

заплавать, -влю, -вишь *ivk.* užglaistýti (*puz. plyšius*), užlýdyti, užāklinti (*puz. vamzdelį*); *~лать*, -аю, -аешь *eig.* lýdyti, āklinti.
заплаканный, -ая, -ое; -кан, -а, -о apsiverkęs, užsiverkęs; užverktas, āšarotas; заплаканные глаза āšarotos, užverktos ākys; *~ть*, -лачу, -лачешь *ivk.* 1. pravirkti, apsiverkti; 2. *šnek.* užverkti, išverkti (*akis*).
запланировать, -рую, -решь *ivk.* užplanuoti; užprojektuoti, suprojektuoti.
заплата, -ы lōpas, lōpinys.
заплатать, -аю, -аешь *ivk.* užlōpyti, sulōpyti.
заплатить, -ачý, -атишь *ivk.* 1. užmokėti, sumokėti, išmokėti; 2. *prk.* atsilýginti, atmokėti, atsi-
гесті; з. злом за добро atsilýginti blogū už gēra.
заплата, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам lōpinėlis, lōpėlis.
заплата, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* gaudojimas, gaudotuvės (*per vestuves ar laidotuves*), gaudā, gypāvimas.
заплачу žr. заплакать.
заплачу žр. заплатить.
заплевать, -люю, -люешь *ivk.*, *~ёвывать*, -аю, -аешь *eig.* apspiauti, suspiaudyti, apspiaudyti.
заплёл žр. заплесті.
заплескать, -аю, -аешь iį -ешý, -ёшешь *ivk.* 1. aptaškyti, aptėksti, apteškinti; 2. suteškinti (*puz. antys*), supliuškuoti (*puz. vilnis*); 3. *pasen.* suplekšnōti, suplōti (*delnais*), suratuoti.
заплески, -сок *tarm.* 1. pliuskėnimas; 2. apiplāu-namas, užliejamas krañtas; 3. smėlio bangėlės, vilnėlės.
заплесный, -ая, -ое supelėjęs, supelijęs, suplėkęs, apipelėjęs, aplėkęs, apmūsōjęs; *~веть*, -ею, -еешь *ivk.* *tarm.* apipelėti, supelėti, apiplėkti, suplėkti (*puz. grūdai*), apmūsōti (*puz. grietinē*), apgliaumyti.
заплеснуть, -нý, -нёшь *ivk.* 1. nutėksti (*ligi kol*); 2. užlieti, užpliaūpti, užplūpinti; лōдку заплес-
нуло волной bangā užpliaupē, užliejo vāltį.
заплесті, -етý, -етёшь; *būt.* -лёл, -лелā, -лелō *ivk.* supinti (*kasą, vainiką*); įpinti (*puz. kaspiną*); *~тātь*, -аю, -аешь *eig.* pinti, nerti, rėgzti; *~тātь-ся*, -ається *eig.* 1. būti pinamam; 2. pintis, vy-niōtis; raizgytis; хмель заплетāется арунýс vy-niōjasi; 3. liñkti, klūpti, pintis, pāiniotis; нōги заплетāются от усталости vōs pāvelka kōjas, kōjos liñksta, klūmра iš nuovargio; от испуга у него язык заплетāется iį bāimēs jis liežuvio neарвеčia, jām liežūvis pāiniojasi.
заплётка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам įpinas, įvija.
заплетý žр. заплесті.
заплечики, -ов *dgs.* 1. (*aukštakrosnės*) lydyklā; 2. *spst.* (*literos*) užkarpai.
заплечный, -ая, -ое užpetės, užūpetės, tarpūmen-
čio; з. меншок kuprinē; ♦ з. (заплечных дел) мастер *pasen.* būdelis; *~ье*, -я; *dgs.* -чий, *naud.* -чьям *šnek.* užpetē, užūpetē, tarpūmentis.
заплещиветь, -ею, -еешь *ivk.* nuplikti (*nuslinkti plaukams*); *~ёшина*, -ы *tarm.* plikē.
запломбировать, -рюю, -решь *ivk.* užplombuoti, plōmbą uždėti.

заплутать, -аю, -аешь *юк. šnek.*, ~ся, -аюсь, -аешься *юк. šnek.* paklysti, nuklysti, išklysti (*iš kelio*).

заплутовать, -утую, -утуешь *eig.* pradėti sukti, sukčiauti.

заплыть, -а плаukimas, užplaukimas (*sportinėse varžybose*); ~вѣть, -аю, -аешь *eig.*, ~ть, -ыву, -ывешь; *būt.* -ыл, -ыла, -ыло *юк.* 1. užplaukti (*už ko*), nuplaukti (*kur toli*), atplaukti (*pakeičiui*); 2. apsinėsti (*kuo*), apsitraukti, apsrūti, užplūkti, užakti; užsiliūkti; он заплыл жиром jis apaugo, apsinėšė, apėjo taukais, lašiniais; пруд заплыл илом tvenkinys užplūko, užsiliūko dumblių; рана заплыла кровью žaizda apsrūvo, užėjo krauju; лицо заплыло веidas išpufto; чернила заплывают гашалас sklýsta; свечка заплыла žvakė arvarvėjo; кядка заплыла рёчка užbrinko.

заплюсна, -ы, заплюсье, -я *tarm.* riešas, čiurnis, čiūrna.

заплюю *žr.* заплевать.

заплсать, -яш, -яшесь *юк.* pradėti (*bendrą*) šokti; imti šokti; ~ся, -яшусь, -яшесь *юк.* nusiksti, pėrsišokti; pėr ilgai šokti; įsišokti, įsišokti i šokiūs.

запнуться, -нусь, -несься *юк.* 1. suklūpti, klūptelėti, knāptelėti; 2. *prk.* sutrikti (*kalbant*), patrikti, užsikirsti, sumikčioti, sumiknoti, miktelėti.

заповедать, -аю, -аешь *юк. pasen.* 1. prisakyti, įsakyti, pavėsti; 2. paimiti įžadus, susiėti įžadų, palikti päreigą (*kam*); ♦ 3. tainu patikėti pāslapti.

заповедник, -а draustinis, rezervātas; ~ый, -ая, -ое 1. draustinis (*paz. giria*); 2. saugomas, intymus, rūoselėjamas, slāpstomas, patikėtas; заповедная тайна patikėta, rūpestingai saugoma, intymi paslaptis; 3. mielas, brangūs; заповедная мечта miela, viliojanti svajonė.

заповедь, -и *m.* 1. priesakas, nurōdymas; 3. революция revoliucijos priesakas; 2. *bažn.* įsakymas; десять заповедей dēšimt (diēvo) įsakymų.

запоганить, -ню, -нишь *юк. šnek.* subiaurōti, suferėti, sudėrgti, apžagti; išniekinti.

заподазривать, -аю, -аешь *eig.* įtarinėti.

заподлицо *prv.* vienamē lūgyje, sulig, lūgiai; сделать порог з. с полом padaryti slekštį vienamē lūgyje su grindimis.

заподозривать, -аю, -аешь *eig. žr.* заподазривать.

заподозрить, -рю, -ришь *юк.* 1. įtafti (*ką*); 3. в воровстве įtafti vōgus; 2. suabejōti (*paz. kieno nuosirdumu*).

запоем *prv.* nepaliūjamai, bē pėrstogės, bē saiko; пить з. nepaliūjamai gėrti, girtauti; читать з. skaityti neatsitraukiant; курить з. rūkyti bē pėrstogės, bē saiko, nepaliūjamai, neatsitraukiant.

запоздальный, -ая, -ое pasivėlinęs; vėlųvas, vėlūstas; vėlūstas; 3. пўтник vėlųvas pakeleivis; 3. сенокос vėlųvas šienapūtė; ~ние, -я pasivėlinimas, pa(s)ivėlavimas, susivėlinimas; ~ть, -аю, -аешь *юк.* pavėluoti, pasivėlinti, susivėlinti, užvėlinti.

запойть, -ою, -ойшь *юк. tarm.* nugirdyti; užgirdyti.

запой, -я nepaliūjamas, chrōniškas, įsivarýtinis, perīodinis gėrimas, girtavimas, girtuokliāvimas;

alkoholizmas; лечиться от запоя gydytis nuo girtavimo, alkoholizmo.

запойный, -ая, -ое girtuokliškas; girtuoklio, girtuokliāvimas; girtuokliāujantis; 3. пьяница amžinas, chrōniškas girtuoklis, alkohōlikas; 3. бред girtuoklio, girtuokliškas kliedėjimas; 3. период girtuokliāvimas periodas.

заполаскивать, -аю, -аешь *eig.* 1. pradėti siūturuoti, plūškurti (*skalbinį*); 2. plauti, skalauti; ~ся, -ается *eig. žr.* заполоскаться.

заползать, -аю, -аешь *юк.* pradėti šliaužioti, ropoti, rēplinėti.

заползть, -аю, -аешь *eig.* įšliaužinėti, įropinėti, *žr.* заползти.

заползти, -зю, -зёшь; *būt.* заполз, -ла, -ло *юк.* įšliaužti, nušliaužti, užšliaužti, įropoti, užropoti, nurēpliōti, įlervōti.

заполнение, -я 1. užpildymas; pripildymas; užkimšimas, užpylimas; 2. įrašymas (*visų reikalingų žinių*), užpildymas; 3. анкеты анкетos užpildymas; ~итель, -я *v. tech.* užpildas, užpildomoji mēdžiaga; дозатор для измерения цемента и заполнителей dozatorius cemento i užpildams saikuoti.

заполнить, -ню, -нишь *юк.* 1. pripildyti, prikimšti, pripilti, užpildyti; prisigrūsti; участники конгресса заполнили весь зал kongreso dalyviai pripildė visą salę, pilnā salē prigužėjo, prisiriņko kongreso dalyvių; 2. surašyti (*visas reikalingas žinias*), užpildyti; 3. опросный лист užpildyti klausimų lāpą; ~ся, -ится *юк.* prisipildyti, prisikimšti, prisipilti, pasidarýti pilnām; prisiriņkti, prisigrūsti, prigužėti, prieiti; вся площадь заполнилась народом visā aikštē prisipildė, priejo, prigužėjo žmoniai.

заполнять, -аю, -аешь *eig. žr.* заполнить; ~ся, -яется *eig.* 1. *žr.* заполниться; 2. būti pripildomam, užpildomam.

заполонить, -ню, -нишь *юк.* 1. *šnek.* pripildyti, užimti; толпа заполонила всю улицу miniā užplūdo visą gatvę; 2. *pasen.* paimiti nelaisvėn; 3. *prk. pasen.* sužavėti, pavėrgti; ~ять, -аю, -аешь *eig. žr.* заполонить.

заполоскать, -лош, -лощешь *юк.* 1. išskalauti, išplauti; 2. pradėti skalauti, imti siūturuoti; ~ся, -лошусь, -лощешься *юк.* 1. išskalauti, išsisūturuoti; 2. imti plūškintis, pūškintis, puškinti; ўтки заполоскались антys pradėjo tuřkštis, tuřlytis; 3. imti plaikstýtis, plazdėti, plāktis; паруца заполоскались ёмē plāktis, plaikstýtis būrės.

заполоснуть, -нў, -нёшь *юк. šnek.* 1. išskalauti; 2. užskalauti.

заполучать, -аю, -аешь *eig.*, ~ить, -учу, -учишь *юк. šnek.* gauti, įsigyti; gauti iš anksto, i prieikį, avānso; 3. насморк slōgā gauti.

заполыхать, -ает *юк. šnek.* suliepsnoti, pradėti liepsnoti.

заполярный, -ая, -ое užpoliārinis, atšiaurinis; ~ые, -я užpoliarē, atšiauris.

запомянуть, -я įsidėmėjimas, įsiminimas, neužmaršumas, neužmiršimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* dėmėtis, miñti; ~тсся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* запомниться; 2. būti įsidėmimām, įsimenamām.

запомнить¹, -ню, -нишь *ivk.* įsidėmėti, atmiñti, įsidedėti į gálvą, įsimiñti, neužmiršti; он сразу всё запомнил įs iš karto visa įsidėmėjo; запомни отныне ты слово моё įsidėmėki dabar tū mào žodį.

запомнить², -ню, -нишь *eig.*: не з. не(бе)prisimiñti, не(бе)atsimiñti.

запомниться, -нюсь, -нишься *ivk.* likti, įstrigti atmintyje, įsimiñti.

запонка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам segūtis, sąsaga, susegalas (*puz. rankogalių*).

запонь, -и *m.* plūduriuojanti užtvара (*plukdomai miško medžiagai sulaikyti*).

запор¹, -а *šnek.* uždarymas, užrakinimas.

запор², -а *medinė* sklendė, sklāstis, sklandà, velkė, stūmà, šovà, brūklỹs, kūšis; двєри на запоре užšautos, užsklęstos dūrys.

запор³, -а *med.* prietvaras, prietvorius, vidurių užkietėjimas, kietis viduriai.

запорошивать, -ает *eig.* žr. запорошить.

запорка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам žr. запор².

запорожь|ец, -жуа *ist.* zaporožiētis (kazōkas); ~ский, -ая, -ое Zaporōžės; з. атамán Zaporōžės atamānas.

запороть¹, -порю, -порешь *ivk. šnek.* negyvaį pri-lūpti, užplākti, nuplėkti, užčaižyti.

запороть², -порю, -порешь *ivk. šnek.* 1. nudūrti, užbadyti; 2. sugadinti; ♦ з. чепухų pradėti niekūs, blėnius pliaukšti, taūzyti.

запорошить, -ит *ivk.* apnėšti (*dulkėmis, sniegu*), užnėšti, apdūlkti; з. снєгом apsnigti, apснаigyti, apsnūguriuoti.

запорх|ать, -аю, -аешь *ivk.* pradėti plasnóti (*sparnais*), pradėti skraidyti, suspurzdėti, suplazdėnti, susklezdėti; ~нуть, -нų, -нєшь *ivk. šnek.* 1. įplasnóti, įsklezdėti, įskristi; 2. *prk.* įčiaūžti, tylomis įeiti, įsmūkti.

запоститься, -ощусь, -остішься *ivk. šnek.* 1. pradėti pāsninkauti; 2. nusipāsninkauti, pėrdvesti (*bepasninkaujant*).

запот|евать, -аю, -аешь *eig.* žr. запотеть; ~елый, -ая, -ое *šnek.* 1. sukaĩtes, suprakaitāves, suplūkęs (*puz. arklys*); 2. aprasójęs (*stiklas*); ~еть, -ею, -еешь *ivk.* 1. suprakaituoti, sukaĩsti, apkaĩsti, suplūkti (*puz. arklys*); 2. aprasóti (*puz. medžių lapai*).

запотчевать, -чую, -чуешь *ivk. šnek.* labai primylėti, privaĩšinti.

започив, -а *tarm.* pirmās miėgas, miėgo pradžia, pirmāmiegis.

започивать, -аю, -аешь *ivk. pasen.* 1. nueiti gułti, atsigułti pógulio, užmigti pógulio; 2. *prk.* pasi-mirti.

запошусь žr. запоститься.

заправила, -ы *šnek.* vādas, vadōvas, vadėiva, šūlas; tvarkdarỹs, tvarkvedỹs, rikiuotojas.

заправить, -влю, -вишь *ivk.* 1. pritaĩsyti, parengti, paruošti; з. ко̄нху pataĩsyti, paklóti lóvą; 2. sukišti, įkišti, įaūti, įvėrti, įdėti; з. брїюки в сапогį įkišti, įaūti kėlnes į batūs; 3. *šnek.* pradėti tvarkyti, rikiuoti; 4. *šnek.* užkūlti, uždaryti, užtrinti, paskāninti (*valgi*), pablėsti (*miltais*), pabāltinti, įjaūgti; 5. pripilti, įpilti (*degalų*); з.

керосїновую лампу įpilti į lėmpą žibalo; з. автомобиль (бензином) pripilti į automobilį benzino; ~ниться, -влюсь, -вишься *ivk. šnek.* 1. pripilti, pripilti, paimti (*degalų, vandens*); 2. užkāsti, pasistiprinti; ~ка, -и 1. pritaĩsymas, užtaĩsymas, parengimas, paruošimas; 2. įkišimas, įvėrimas, įdėjimas; 3. *kul.* užkulas, užtrinas, prāmetalas, prādaras; 4. pripylimas, įpylimas (*puz. degalų*); ~лять, -аю, -аешь *eig.* 1. ruošti, reĩgti; 2. kišti, aūti, vėrti; 3. *šnek.* tvarkyti, rikiuoti; в хозяйстве заправляет старший сын ūkį tvaiko vyresnỹsis sūnūs; 4. praduoti, skāninti, blėsti, bāltinti (*puz. sriubą*); 5. pilti (*puz. degalų*); ~очный, -ая, -ое degalaĩs aprūpinamasis, degalų pardavimo; з. пункт degalų pūntkas; запáвочная стáнция degalų stotis, kolonėlė.

заправский, -ая, -ое *šnek.* tikras, kaip reĩkiant, ūnas; з. спортсмėн tikras sportininkas.

заправщик, -а pilstytojas, įpylėjas (*puz. degalų*); išdavėjas, paskirstytojas, užtaĩsytojas.

запрашивать, -аю, -аешь *eig.* 1. už(si)prašėnti, brangintis; 2. kviėsti, užprašėnti; 3. klāusti (*nuomonės, žinių*).

запревать, -ает *eig. šnek.* kaĩsti (*puz. šienas*), pradėti šūsti, trėšti, trešėti, žr. запреть.

запредельный, -ая, -ое užribinis; nerealūs.

запрелый, -ая, -ое *šnek.* sukaĩtes, sušūtes, apipūvēs (*puz. šienas, oda*).

запрессовать, -сую, -сцєшь *ivk.* supresuoti, suspausti, suslėgti, sumýgti; ~ся, -сцєтся *ivk.* susipresuoti, susispausti.

запрессовка, -и *tech.* užspaudimas, užpresāvimas.

запрессовывать, -аю, -аешь *eig.* presuoti, spāusti, slėgti.

запрет, -а (už) draudimas, užgynimas; з. охóтитесь uždraudimas medžióti; находиться (быть) под запретом būti draudžiamām, uždraustām; ~ительный, -ая, -ое draudžiamasis; запретительные мєры draudžiamosios priemonės; ~ить, -ещу, -етішь *ivk.* uždrausti, užginti, užgrėsti; nelėisti; з. пропаганду вои́ны uždrausti káro propagānda; з. купāться užginti māudytis; ~ный, -ая, -ое uždraustas, draudžiamasis, draustinis; з. плод uždraustas vaĩsius; запрėтная зóна draudžiamoji zóna.

запреть, -еет *ivk. šnek.* sušūsti, sukaĩsti (*puz. šienas*), patrėšti, aptrešėti.

запрещать, -аю, -аешь *eig.* drausti, ginti, uždraudinėti, nelėisti; ~ся, -аєтся *eig.* būti draudžiamām; курить запрещāется rūkyti draudžiama.

запрещ|ение, -я (už) draudimas, užgynimas, grėsmė; наложитъ з. на имўщество *teis.* uždėti tuftui draudimą; з. забастóвок streikų uždraudimas; ~енный, -ая, -ое; -ен, -енá, -енó uždraustas, draudžiamas, nelėistas; вход запрещєн įeiti draudžiama; з. плод слáдок *prk.* uždraustas vaĩsius saldūs.

заприметить, -ечу, -етишь *ivk. šnek.* įsidėmėti, įžiūrėti, įžvelgti, nužvelgti, įsistebėti, įsimėklinti, įsimiñti.

заприходовать, -дую, -дуешь *ivk.* užpajamuoti, įpajamuoti.

запровáдить, -áжу, -áдишь *ivk. šnek.* išsiųsti, išgabėnti, išnėšinti.

запрода́вать, -даю́, -даёшь *eig.* *žr.* запрода́ть; ~ся́, -даю́сь, -даёшься *eig.* *žr.* запрода́ться.

запрода́ж||а, -и užpardavimas, sulygimas parduoti, lygtinis pardavimas; ~ный, -ая, -ое užparduotas, lygtinai parduotas; užpardavimo; з. договор užpardavimo sutartis.

запрода́ть, -дам, -дашь, -да́ст, -да́дим, -да́дите, -да́дут; *būt.* -одал, -одала́, -одало́ *įvk.* užparduoti, sulygti, parduoti (*gavus rankpinigių*); ~ся́, -дамся́, -да́шься, -да́стся, -да́димся, -да́дитесь, -да́дутся; *būt.* -да́лся, -дала́сь, -дало́сь *įvk.* *šnek.* 1. parsisamdýti vėrgiškėmis sąlygomis (*paėmus rankpinigius*); 2. būti užparduotam (*apie prekes*).

запрое́ктировать, -рую, -руешь *įvk.* užprojektuoti, suprojektuoti; suplanuoti, sutarti.

запроки́дывать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* запроки́нуть; ~ся́, -аю́сь, -ае́шься *eig.* *žr.* запроки́нуться.

запроки́нуть, -ну, -нешь *įvk.* *šnek.* 1. atmesti, užversti, užlošti, atlošti, užriesti, atkraginti; з. го́лову užversti, atmesti, atkraginti gálvą; 2. ар-версти aukštieľninką; ~ся́, -нусь, -нешься *įvk.* *šnek.* 1. atvirsti, atsimesti, atsilosti, atkraginti; 2. apsiuversti, apvirsti, išvirsti.

запропа́стить, -ашу́, -асты́шь *įvk.* *šnek.* nudėti, nukišti, prazdýti; ~ся́, -ашу́сь, -асты́шься *įvk.* *šnek.* prapulti, diŋgti, pasidėti, prazúti; где он запропа́стился? kúr jis prapúoles, diŋges?

запропа́сть, -паду́, -падёшь; *būt.* -пал, -ла, -ло *įvk.* *šnek.* diŋgti (*be pėdsako*), prapulti, prazúti, pasidėti, užsimesti.

запро́с, -а 1. *šnek.* už(si)prašymas; цёны без запро́са kainos бё дерýбų, бё užsiprašymo; 2. paklausà; на ётот товар нет запро́са шióмс прёкёмс пёра paklausós; на что з., то и дóрого кáм уга paklausà, тás iр brangù; 3. paklausimas, atsiklausimas, pasiteiravimas; сдёлать з. atsiklausti; з. депутáта deputáto užklausias; 4. dgs. póreikiai, reikalaui, reikalávimai; запро́сы жýзни gyvёnimo póreikiai; ~йтъ, -ошу́, -ошишь *įvk.* 1. bráŋgiai paprašýti (*уž prekes*), pasibranginti, užsiprašýti, užprašýti (*per didelę kainą*); 2. pasikviesti (*pov. svečių*), užprašýti; 3. pasiklausti, atsiklausti (*raštu*); paklausti, užklausti; з. мнёние министрёства atsiklausti ministёrijos nuomonёs; з. по телефóну о здорóвье сына́ užklausti telefonu apie sùpaus sveikatą; 4. *šnek.* priprašýti (*iš аŋksto*); ~йтъся, -ошýсь, -оши́шься *įvk.* *šnek.* pradėti, pul-ti prašýti; ~ный, -ая, -ое atsiklausiamasis, paklausiamasis, užklausimo, užklausiminis.

запрóсто *prv.* *šnek.* nesivažžant, бё ниёкур ниёко, laisvai, tiesióg, paprastai.

запротестовáть, -стýю, -стýешь *įvk.* užprotestuoti, suprotestuoti.

запроти́виться, -влюсь, -ви́шься *įvk.* pasipriešinti, pasispýrioti.

запротоко́лировать, -рую, -руешь *įvk.* užprotokoluoti, surašýti protokolà.

запру́ *žr.* запереть.

запру́да, -ы 1. užtvėnkimas; 2. užtvanka, tvankà, kamšà; 3. tvenkinýs.

запру́дить, -ужу́, -уды́шь *įvk.* 1. užtvėnkiti; 2. ap-tvindyti, užtvindyti; 3. *prk.* užkimšti, prisigrústi, prigarmėti, užtvindyti, pripildyti; то́нна запруды́-

ла всю плóщадь prisigrúdo, prigarmėjo pilná aikštё žmonių; ~ся́, -удится iр -уды́тся *įvk.* 1. užsitvėnkiti; 2. prisipildyti, prigazėti, pritvinti; плóщадь запруды́лась людьми́ aikštё pritvino, prigужо́жо žmonių.

запру́жать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* tvenkti, tvankinti, *žr.* запрудить; ~ся́, -аётся *eig.* *šnek.* 1. tvenktis; 2. būti užtvėnkiamám; *žr.* запрудиться.

запру́живать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* запрудить; ~ся́, -аётся *eig.* *žr.* запрудиться.

запру́жу *žr.* запрудить.

запры́гать, -аю, -аешь *įvk.*, ~ивать, -аю, -аешь *eig.* imti šokinėti, šokuoti, striuoksėti, straksėti, straipinėti; ребёнок запры́гал ваикас ёмё šoki-nėti; сёрдце запры́гало от радóсти širdis su-plastёjo iš džiaugsmo; ~нуть, -ну, -нешь *įvk.* *šnek.* įšókti, užšókti, nušókti.

запры́скать, -аю, -аешь *įvk.* 1. apipurkšti, apšlaks-týti; užtrékšti, užtrykšti; 2. pradėti puřkšti; ~ся́, -аю́сь, -ае́шься *įvk.* apsipurkšti, apsišlakstýti.

запры́г *žr.* запры́чь.

запры́гать, -аю, -аешь *eig.* kinkýti, jùngti, dvailyti (*į porą*), *žr.* запры́чь.

запры́гу *žr.* запры́чь; ~сь *žr.* запры́чься.

запры́жешь *žr.* запры́чь; ~ся́ *žr.* запры́чься.

запры́жка, -и 1. kiŋkymas, kinkýsena; 2. kinkinýs; 3. pakinktai.

запры́т||ать, -ячу́, -ячешь *įvk.* 1. paslėpti, užslėpti, nukišti, įkišti, užglausti; 2. *šnek.* įkišti, patup-dýti (*į kalėjimą*); ~аться, -ячусь, -ячешься *įvk.* pasislėpti, užsislėpti, užsiglausti; ~ывать, -аю, -аешь *eig.* 1. slėpti, slapstýti, glausti; 2. *šnek.* tupdýti, kišti (*į kalėjimą*); ~ываться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. slėptis; 2. būti slepiamám.

запры́чь, -ягу́, -яжешь, -ягýт; *būt.* запры́г, -яглá, -ягло́ *įvk.* 1. pakinkýti, įkinkýti, užkinkýti, su-dvailyti (*porą*), pajùngti, pajaugti (*jauti*); з. ко-го-л. в рабóру *prk.* įkinkýti кá į дárбą; ~ся́, -ягýсь, -яжешься, -ягýтся; *būt.* -ягся́, -яглась́, -яглось *įvk.* įsikinkýti (*į darbą*).

запу́р||анный, -ая, -ое; -ан, -а, -о įbaugintas, įgās-dintas, baikštùs; ~ать, -аю, -аешь *įvk.* įbauginti, nugąsdinti, įgąsdinti, įbaidýti, įbaukštinti; ~ивать, -аю, -аешь *eig.* gąsdinti, bauginti, baidýti, baukštinti.

запу́дри||вать, -аю, -аешь *eig.* pudruoti; ~ваться, -аю́сь, -ае́шься *eig.* pudruotis; ~ть, -рю, -ришь *įvk.* užpudruoti, apipudruoti; з. порёз на лицё užpudruoti įpiovimą veidё; ~ться, -рюсь, -ришь-ся *įvk.* apsipudruoti.

запу́ск, -а 1. (pa)leidimas; з. машýны mašinos pa-leidimas (*į darbą*); з. моделёй самолётов lèktuvų mòdelių paleidimas; 2. užleidimas, apleidimas.

запускáть, -аю, -аешь *eig.* 1. sviesti (*pov. акме-ни*), mести, blókšti, láidyti, léisti; 2. aginti (*na-gus*), žéldyti (*barzdą*); 3. *šnek.* kišti (*pov. ran-ką į kišenę*); 4. léisti (*pov. motorą*); з. ракёты léisti rakétą; 5. apléisti, užléisti.

запустё||лый, -ая, -ое *pasen.* 1. apléistas, ištuštё-jёs, negyvёnamas, dýkas; 2. sumeŋkёs, sunýkёs; ~ние, -я 1. ištuštёjimas, tuštýbё; 2. sunýkimas, sumenkimas; ~ть, -ёет *įvk.* 1. ištuštėti, гóрод запустёл miestas ištuštёjo; 2. sunýkti, sumenkėti, nusmúkti (*pov. úkis*).

запустить, -ущу́, -устишь *ivk.* 1. (nu)sviesti, palėisti, publėkšti; 3. kámenь (kámнем) в sobáky sviesti, palėisti akmenį į šūnį; 2. išjūdinti, palėisti; 3. motor palėisti motora; 3. межпланетную rakėty palėisti tarpplanėtinę rakėtą; 3. *šnek.* atauginti (*pvz. nagus*), atžėldyti, užžėldyti (*pvz. barzdą*); 4. aplėisti, užlėisti, sunykinti (*pvz. sodą*); 5. *šnek.* įkišti, įsprąusti, įlėisti; 3. pýky в мешок įkišti raňką į maišą; 6. įlėisti, sulėisti; 3. kórtti sulėisti, įlėisti nagūs; 7. negýdyti, užlėisti; 3. болėzný užlėisti ligą; 8. liáutis mėlžus, užtrūkinti (*karvę*).

запутанность, -и *m.* painumas, páiniava, pinklumas, rizgumas, kebėknė; **~ый**, -ая, -ое; -тан, -а, -о painūs, pinklūs, supáiniotas, rizgūs; supintas, sunárpliotas, suraizgýtas.

запутать, -аю, -аешь *ivk.* 1. supáinioti, apnárpliوتي, sunárpliوتي, supinti, supinkliوتي, suraizgýti; 3. разрешение вопроса supáinioti kláusimo išsprendimą; 2. sudraikýti, sunárpliوتي (*pvz. siúlus*); 3. *šnek.* įpáinioti, įpinkliوتي, įvėlti, įpinti, įkilpoti; **~аться**, -аюсь, -аешься *ivk.* 1. susipáinioti, susinárpliوتي, susipinti (*bekeľbant*); 2. įsipáinioti, įsipinti, įsivėlti, įsipinkliوتي, įsikilpoti; **~ывать**, -аю, -аешь *eig.* 1. páinioti, nárpliوتي, pinkliوتي, raizgýti; 2. draikýti; kilpoti; **~ываться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. páiniotis, nárpliotis; 2. vėltis, pinkliotis, kilpotis; 3. būti (su)páiniojamam, (su)nárpliojamam.

запыхать, -аю, -аешь *eig.* tinti, brinkti, pūsti (*apie veidą*); **~ыхнуть**, -ну, -нешь; *būt.* запых, -ла, -ло *ivk.* ištinti, sutinti, išbrinkti, subrinkti, rapūsti (*pvz. veidas*).

запушенный, -ая, -ое; -шен, -шенá, -шенó 1. apšarmójes, apšerkšnijes; papūres; sniegúotas; 2. pūkuotas, pūkinas; **~ить**, -шу́, -шишь *ivk.* 1. apšerkšnýti, apšarmóti, apsniegúoti, apsnigti; derėvья запушýло йнеем mėdžiai apšerkšnijo; 2. apipūkuoti, išpūkuoti; **~иться**, -шусь, -шишья *ivk.* 1. apšerkšnýti, apsnigti; 2. apsipūkuoti.

запущенность, -и *m.* užleidimas, apsilėidimas, užleistumas, apleistumas, aplaidžiá; **~ный**, -ая, -ое; -шен, -а, -о 1. aplėistas, užlėistas; sunykęs; 3. сад užlėistas sódas; запущенное хозýйство aplėistas, sunykęs ókis; 2. įsisenėjęs, negýdytas; 3. туберкулėз įsisenėjusi tuberkuliozė.

запушу́ *žr.* запустить.

запчасти, -тэй (запасные части) *tech.* atsarginės dalyš.

запылать, -аю, -аешь *ivk.* 1. suliepsnóti, įsiliepsnóti, liepsnosė paskėsti, sutvatėti, suplėvóti; 2. sužarúoti (*aušra*), sugaisúoti, nugaisrúoti.

запылить, -лю́, -лишь *ivk.* 1. sudūlkinti, apdūlkinti, pridūlkinti; 2. sukėlti dūlkes; **~ся**, -люсь, -лишься *ivk.* apdulkėti, sudulkėti, pridulkėti; apsidūlkinti, apdūlkti.

запытать, -аю, -аешь *ivk. šnek.* 1. nukamúoti, nukankinti, užkankinti; 2. pradėti klausinėti, užklausti.

запыхаться¹, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* dūsti, ilsti, pradėti dūsúoti, sunkúoti, šniórúoti.

запыхаться², -аюсь, -аешься *ivk.* ir **запыхаться**, -аюсь, -аешься *ivk. šnek.* padūsti, uždūsti, užilsti; я запыхáлся (запыхáлся) от бýстрого бė-

га áš padusaũ nuð smarkaũs bėgimo; я совсėм запыхáлся, вэбýряясь на шестóй этáж visáí padusaũ, belipdamas į šėštáją áukštą.

запыхтеть, -хчý, -хтишь *ivk. šnek.* pradėti šniokštúoti, sušniokští, sušvaňkští, sušniokštúoti.

запьянеть, -ėю, -ėешь *ivk. šnek.* pasigėrti, nusigėrti, įkaũsti, apgírsti.

запьянствовать, -твую, -твуеть *ivk. šnek.* įsilėisti gėrti, girtáuti, girtuokliáuti.

запьястье, -я 1. *anat.* (raňkos) riešas, čiurnis; 2. *pasen.* apýrankė, raňkmautė.

запятáя, -ой 1. *gram.* kablėlis; отделítъ запятóю atskirti kablėliũ; tóчка с запятóй táškas kablėlis, kabliátaškis; 2. *prk. šnek.* kliuvinýs, kliútis, kabliũkas, keblũmas; вот тýt-то и вся з. čià iř slýpi visas keblũmas, čià (taí) iř yrà tikróji kliútis.

запятки, -ток, -ткам *dgs. pasen.* kariėtos užpakalis, užkarietis (*kur sėdėdavo tarnas*).

запнать, -аю, -аешь *ivk.* aptėřti, suteřti, sutepti, apjúdinti; 3. своė доброе ймя *prk.* suteřti sávo gėrą vardą.

запáток, -тка *spec. (bato)* užkulnis.

зарабáтывать, -аю, -аешь *eig.* uždarbiáuti, pelnyti; **~отать**, -аю, -аешь *ivk.* 1. už(si)dirbti, už(si)pelnyti; 3. дėньги pinigus užpelnyti; 3. хлеб dūoną užsidirbti, pelnytis; 2. pradėti dirbti; **~отаться**, -аюсь, -аешься *ivk. šnek.* 1. nusidirbti, pėrvargti, nuvařgti, nuilsti dirbant; 2. darbúotis, išdirbti (*iki*); užsidirbti, bedirbant užsimiřti, įsidirbti; 3. до пóлночи darbúotis iki vídurnakčio.

заработный, -ая, -ое; заработная плáта dárbo užmokestis, moká; **~ок**, -тка 1. uždarbis; 2. *dgs.* uždarbiai, uždarbiávimas; идти на зáработку *pasen.* eiti, vykti uždarbiáuti.

зарáвнивать, -аю, -аешь *eig.* lýginti, letėnti, žr. зарóвнять; **~ся**, -ается *eig.* 1. būti lýginamam; 2. lýgintis, letėntis, lygėti.

зарáдоваться, -дуюсь, -дуеться *ivk. šnek.* nudžiũgti, apsidžiaũgti, imti džiaũgtis, džiaũgsmą ródyti.

заражáемость, -и *m.* užkrečiamumas, linkimas užsikrėsti; **~ать**, -аю, -аешь *eig. žr.* заразить; **~аться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. žr. заразýться; 2. būti užkrečiamam; **~ение**, -я 1. užsikrėtimas, apsikrėtimas; 2. užkrėtimas, apkrėtimas.

зарáz *prv. šnek.* vienu kartũ, iš káрто, vienu metũ, vienu sykiũ, iššýk.

зарázла, -ы 1. užkrėtimas, infėkciја; užkratas; 2. *prk. (gyvenimo)* nuðdytojas; nuðdas; дурное общество — зарázа для молодėжи netikusí draugijà yrà jaunimo nuðdytojas; 3. *šnek.* epidėmija; **~итель**, -я *v.* užkrėtėjas, apkrėtėjas.

заразительность, -и *m.* apkrečiamumas, užkrečiamumas, limpamumas; lipimas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. užkrečiamasis, apkrečiamasis, limpamasis, infėkcinis; заразытельная болėzný infėkcinė ligà; 2. *prk.* pagáuantis, patráukiantis, užkrečiamas; 3. смех užkrečiantis juðkas; 3. примėр patráukiantis pavyzdýs.

заразýть, -ражý, -разýшь *ivk.* 1. užkrėsti, apkrėsti; 3. gripпом užkrėsti gripũ; 2. *prk.* paskátinti, sužavėti, patráukti, užkrėsti; он заражėн дурным

мыслями jis yrà àpniktas blogų minčių; jis užsikrėtęs blogomis mintimis; ~ся, -ражұсь, -пазішсь *ivk.* 1. užsikrėsti, apsikrėsti; 2. *prk.* pėrsiimti, užsikrėsti.

заразйха, -и 1. *šnek.* apkrečiamà, užkrečiamà ligà; 2. *bot.* džiovīnkė, džiovėklė, *Orobanchė.*

зарази||ость, -и *m.* užkrečiamumas, apkrečiamumas, limpatumas; ~ый, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно 1. apkrečiamas, užkrečiamas, limpamas; 2. apkrėstųjų, užkrečiamųjų; 3. барак apkrėstųjų, užkrečiamųjų (ligónių) barakas.

заранее *prv.* iš anksto, prieš laiką, pirm laiko, lig laikų; надо было сделать 3. reikėjo padaryti iš anksto.

зарапороваться, -ртуюсь, -ртуюсь *ivk.* *šnek.* *iron.* nusikalbėti, nusivaičiuoti, nušnekėti, nusiplepėti; susipainioti (*bekalbant*).

зарасц||ать, -аю, -аешь *eig.* ~й, -тý, -тешь; *būt.* зарос, -ла, -ло *ivk.* 1. araugti, užaugti, apžėlti, užžėlti, užsinėsti, užėiti žolė, apkermėti, argožti; 2. *šnek.* užgýti, užsitraukti, užakti, surandėti, sumumbėti (*apie žaidą*); ~ить, -ашý, -астйшь *ivk.* 1. apžėldyti, arauginti; 2. *šnek.* užgýdyti (*žaidą*).

заращивать, -аю, -аешь *eig.* žėldyti, auginti.

зарвавшийся, -аясь, -еясь *šnek.* sujūlėjęs, išsišokęs, peř toli įsivāręs, įpuolęs į kraštutinumą.

зарваться, -вусь, -вешься; *būt.* -ался, -алась, -лось ir -лось *ivk.* *šnek.* sujūlėti, išsišokti, peř toli įsivaryti, peř toli nueiti, įpulti į kraštutinumą.

зардеть, -ею, -еешь *ivk.* parausti, nukaisti; ~ся, -еюсь, -еешься *ivk.* imti žarūoti (*puz. dangus*), nugaisruoti, parausti, nukaisti.

зарєбачиться, -чусь, -чисься *eig.* pradėti vaikiškai elgtis, vaikigaliuoti, vaikauti.

зарєбеть, -вý, -вешь *ivk.* 1. sustaugti; suriaumoti, sumauroti; sukriokti; subliuoti (*puz. karvė*); suuřgti (*puz. šuo*); 2. *šnek.* suklikti, subliuoti (*puz. vaikas*), žvėriės balsų surikti; imti žliumbti, žlembti, bliauti; 3. *prk.* sukriokti (*apie vandėnį*); sustaugti (*apie vėją*).

зарево||о, -а pašvaistė (*gaisro*), žarà (*ryto*), žiōra, gaisas, atōšvaistė; обьятый заревом пожаров gaisruotas, liepsnojantis, gaisrų apimtas; ~бй, -ая, -ое aušrōs.

зарегистр||ировать, -стрирую, -стрируешь *ivk.* įregistruoti, įrašyti, įrašdyinti; ~ся, -стрируюсь, -стрируешься *ivk.* įsirašyti, įsiregistruoti.

зарєз, -а 1. (*gyvulių*) skerdimas, piovimas; 2. kaklinė (*gyvulių kaklo mėsa*); 3. įpiova(s); 4. papiūtis, paėdà, papiovà; bėdà, gālas; ♦ до зарєзу (пýжно) gyvai, spirtinaĩ, dėgančiai (reikia), nōrs trūk ir plýsk (kaip reikia).

зарєзать, -єжу, -ежешь *ivk.* 1. papiauti, nužudyti; 2. paskeřsti (*puz. kiaulė*), papiauti; 3. *prk.* šnek. pražudyti; 4. *šnek.* privaryti, nuvaryti (*puz. arklius*); ♦ хоть зарєжь(те) а) nōrs pa(si)piauk; б) kaip sau nōrite; kaip bebūtų.

зарєзать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* (peř giliai, peř toli) įpiauti, įkiřpti.

зарєзаться, -єжусь, -ежешься *ivk.* *šnek.* 1. pasi-piauti, nusižudyti; 2. nusivaryti, patrūkti (*apie arklius*).

зарєзывать, -аю, -аешь *eig.* piauti, žudyti; skeřsti, žr. зарєзать.

зарєкаться, -аюсь, -аешься *eig.* žr. зарєчься.

зарєкомендовать, -дýю, -дýешь *ivk.* *pasen.* paragdyti, pažymėti, užrekomenduoti; ♦ з. себя užsirekomenduoti, pasireikišti, pasirōdyti kōks ēšas.

зар||єкся, ~екұсь, žr. зарєчься.

зарєч||ный, -ая, -ое užurio, užurinis; ~ье, -я užuris.

зарєчься, -екұсь, -ечешься, -екұтся; *būt.* зарєкся, -реклась, -лось *ivk.* atsižadėti, užsižadėti, išsižadėti, pasižadėti, įsižadėti; з. курить atsižadėti rūkymo, pasižadėti neberūkyti.

зарєять, -ею, -еешь *ivk.* 1. suplasnōti, suplevėnti; 2. suplevėsuoti, suplazdėti.

заржав||еть, -еет *ivk.* surūdýti, aprūdýti; ~ина, -ы rūdýmė; ~ить, -влю, -вишь *ivk.* lėisti, dúoti surūdýti, surūdinti.

заржать, -жý, -жешь *ivk.* sužvėngti, sužvingti.

зарис||овать, -сýю, -сýешь *ivk.* nupiešti; ~оваться, -сýюсь, -сýешься *ivk.* 1. pasirōdyti, išrýškėti; 2. *šnek.* įsipiešti (*įsileisti piešti*); ~овка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. piešinys, pavėikslas; 2. (nu)piešimas.

зарисовывать, -аю, -аешь *eig.* piešti; ~ся, -аерся *eig.* rōdytis, rýškėti.

зариться, -рюсь, -ришься *eig.* *šnek.* sù pavydù, godžiomis akimis žiūrėti, gviēstis, badgar(i)auti, gobėtis.

зарники, -ов *dgs. tarm.* šiaurės pašvaistės stulpaĩ.

зарница, -ы āmalas, rūdas; з. сверкает amaluoja, rūdą krėčia.

заробеть, -ею, -еешь *eig.* *šnek.* pajusti baikštumą; rabūgti, pabijoti.

заровнять, -яю, -яешь *ivk.* užlyginti, išlyginti, sulýginti, nulýginti, suletėnti (*puz. taką*); užkàsti; з. рýтвины išlyginti prāvėžas; з. яму užkàsti, užlyginti duobę; ~ся, -яерся *ivk.* užsilýginti, išsilýginti, susilýginti.

зародить, -ожý, -одишь *ivk.* 1. *pasen.* *šnek.* pagimdýti; 2. *prk.* sužadinti, sukėlti; з. сомнение sukėlti įtarimą; з. надєжду sužadinti viltį; з. чýвство sužadinti, sukėlti jausmą; ~ся, -одясь *ivk.* *šnek.* 1. užgimti; prasikàlti, prasiknisti (*apie augalą*), užsimėgzti (*apie vaisių*); 2. *prk.* atsiràsti, (iš)kilti, gimti, ràstis, gauti pràdžià; зародилась идея iškilo mintis, gimė idėja.

заробдыш, -а 1. *biol.* gėmalas, gimulys, (*bitės*) pėras, (*grūdo*) knitlīs; 2. *prk.* užuomazga; ~евый, -ая, -ое gemalinis, gimulio, užuomazginis, embrioninis; užuomazgos.

зарожд||ать, -аю, -аешь *eig.* 1. žadinti, kėlti, gairinti; 2. gimdyti; dúoti pràdžià; ~аться, -аерся *eig.* *šnek.* 1. gimti; kàltis; 2. *prk.* kilti, ràstis; ~ение, -я atsiradimas, (už)gimimas, kilimas.

зарозоветь, -ею, -еешь *ivk.* parausti, parausvėti; imti rausti.

заройться, -йтся *ivk.* 1. pradėti spiēsti(s) (*puz. bitės*); 2. *prk.* pradėti kaup̃tis, spiēstis (*puz. mintys*).

зарок, -а išsižadėjimas, įsižadėjimas, pasižadėjimas, įžadas; он наложил на себя з. не пить jis išsižadėjo gėrti, pasižadėjo nebegėrti.

заронить, -оню, -онишь *ivk.* 1. *šnek.* užmesti, įmesti (*kur*), pudėti; įkrėsti; 3. монету за шкаф užmesti pinigą už spintos; 3. искру в стог сена įkrėsti kibirkštį į šieno kupetą; 2. *prk.* įdiegti, sukėlti, pasėti; 3. недоброе семя в душу юноши jaunuolio sieloje blogą sėklą pasėti; įdiegti jaunuolio sieloje blogį; 3. сомнения sukėlti įtarimą; ~ся, -онится *ivk.* įsmigti, įstrigti; и в сердце дума заронилась іт širdin godą įstrigo.

зароптать, -опшю, -опшешь *ivk.* imti murmėti, imti burnoti, sumurmėti.

заросль, -и *m.* atžalynas, sąžalynas, atvašynas; krūmokšniai, krūmynas, kerynas, brūzgai, brūzgynas, kūlynai; žarūnas; kuftis; žarosli opėšnika riešutynas, lazdynai.

заросток, -тка *bot.* polaiškis.

зарплата, -ы (заработная плата) darbo užmokestis.

зарубать, -аю, -аешь *eig.* 1. rantiyti, įkarpinėti (*peiliu*); 2. *kaln.* užkišti; 3. *šnek.* siūlėti.

зарубежный, -ая, -ое užsieninis, užsienio.

зарубина, -ы rantas, įranta, riūtis, antkarpas, įkarpa, užkarpa(s); ~ить, -ублю, -убишь *ivk.* 1. nukirsti, sukaroti (*puz. kirviu*), kardu nukauti; 2. įrėti, įrantyti, įkipti (*puz. peiliu*); 3. *kaln.* užkišti; 4. *šnek.* atsiūlėti (*puz. skarelę*); ♦ заруби себе на носу įsidėk į galvą, nepamišk, įsidėmėk; ~йтся, -ублюсь, -убишься *ivk. šnek.* įsikirsti (*puz. kirviu koją*); ~ка, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам 1. žr. зарубина; 2. (įkirtimo) randas; 3. *kaln.* užkarta; užkirtimas.

***зарубц|еваться**, -цуюсь *ivk.* surumbėti, aprumbėti, surandėti, surietėti (*apie žaidimą*); ~овываться, -ается *eig.* randėti, rietėti, rumbėti.

зарубщик, -а *kaln.* užkirtėjas, kirtikas.

заругать, -аю, -аешь *ivk.* iškeikti, išplūsti, išburti, iškoneveikti, išderglioti, išvainoti; ~ся, -аюсь, -аешься *ivk.* imti keikti(s), burnoti(s), plūsti(s), derglioti(s).

заруяни|вать, -аю, -аешь *eig.* 1. raūdinti, raudoninti; 2. *šnek.* skrudinti; ~ваться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. rausti, raudoninti, raudonuoti; 2. skrudinti; ~ть, -ню, -нишь *ivk.* 1. paraūdinti, paraudoninti; 2. paskrudinti; ~ться, -нююсь, -нишья *ivk.* 1. parausti, nurausti, paraudoninti, paraudonuoti, nukaisti; 2. paskrudinti.

заручаться, -аюсь, -аешься *eig.* žr. заручиться.

заруч|енье, -я, ~ины, -ин *dgs. tarm.* susižadėtuves, sužadėdotuvės.

заручиться, -учусь, -учишься *ivk.* iš anksto gauti, užsitikrinti (*paramą, sutikimą*).

заручка, -и *šnek.* protekcija, užtarimas.

зарыб|ить, -блю, -бишь *ivk. spec.* įveisti žuvis, įžuvinti, apžuvinti; ~ление, -я įžuvinimas, apžuvinimas, žuvų įveisimas.

зарывать, -аю, -аешь *eig.* užkasinėti, apkasinėti, užgausinėti, aprausinėti.

зарываться¹, -аюсь, -аешься *eig.* žр. зарыться.

зарываться², -аюсь, -аешься *eig. šnek.* žр. зарвать-ся.

зарыдать, -аю, -аешь *ivk.* pradėti raudoti, į ašaras plūti, suvirkti, pravirkti, surusti.

зарыс|кать, -аю, -аешь *ivk. šnek.* imti lakstyti (visur), bėgioti, trasioti, švaistyti.

зарыть, -рою, -роешь *ivk.* 1. užkasti, įkasti, apkasti, aprausti; 2. įkišti, įniokti, įkniaubti (*puz. tarp daiktų*); ~ся, -роюсь, -роюсь *ivk.* 1. įsikasti, įsikniusti (*puz. kiaulė*), įsirausti (*puz. kurmis*); įsikniaubti; 2. *prk.* atsidėti, atsiduoti, paskęsti, įnikti; 3. в науку atsidėti mokslui; 3. в книгах įsirausti, įsikniusti, įgniusti į knygą, kniubėti knygose; 3. imti veržtis; pei toli įsivarýti, įplūti į kraštutinębę.

зарычать, -чю, -чишь *ivk.* suuřgzti (*apie žvėrį*), surūgzti, suriřkti, sumauróti, suniauróti.

зарюм|ить, -млю, -мишь *ivk. šnek.* pradėti verkšlenti, žlembti; pravirkti, suiřgzti.

заря, -й, *gal.* зарю ir зорю; *dgs.* зори, зорь, зарям ir зорям 1. (зарю, зарям) aušra, rytinė žarą; 3. занимается brėkšta, aušta, aušroja; вечерняя 3. saulėlydis, saulėlydziai, saulólaidžiai, saulėsėdziai, vakarinė žarą, atóšvaista; на заре saulei tėkant, diėnai auštant, apýdieniais; от зарі до зарі a) kiaurą naktėle, pei visą naktį; b) ištisą dieną, nuo aušrós lig aušrós; ни свет, ни заря prieš aušrą (*labai anksti*); 2. (зорю, зорям) *kar.* rytinis, vakarinis signālas, trimitymas (*patikrinimui*); битъ (игратъ) зорю trimitytioti patikrinimā; 3. (зарю) *prk.* pradžia, aušra, kilimas, jaunystė; на заре жїзни gyvenimo jaunystėje, pradžioje; 3. свободы láisvės aušra.

заряб|ить, заряб|ит *ivk.* 1. suraibinti, suraibuliuoti; зарябила вода vanduo suraibuliavo; 2. apraibti, apžilpti, apmařgti, imti mirgėti, mirguliuoti, tavaruoti (*akyse*); ~ся, -йтся *ivk.* suraibuliuoti, sumařguluoti.

заряд, -а 1. užtaisas; šovinis, priėmušas; мінный 3. minos užtaisas; холостой 3. tūščias užtaisas; произвести 3. rужья užtaisyti šautuvą; 2. (*elektros*) krūvis, įkrova; užtaisymas, įkrovimas (*puz. akumuliatoriaus*); положительный 3. teigiamasis krūvis.

зарядить¹, -яжю, -ядишь *ivk.* 1. užtaisyti, primušti (*šautuvą, patranką*), įdėti (*šovinį*); 2. įkrauti (*elektros*), prikrauti; 3. электрическую батарею įkrauti elektros batėriją; 3. аккумулятор įkrauti akumuliatorių; 3. pripildyti, pripilti, užtaisyti; 3. огнетушитель užtaisyti gesintuvą.

зарядить², -яжю, -ядишь *ivk.* 1. bė paliovės kartoti tą patį, málti liežuvių, pliaūpyti, pliaūpti; он зарядил свое jis vis māla іт māla liežuvių; nenustója tą patį kartójes; 2.: зарядил дождь pliaūpla lietūs, įsitaisė, prapliūpo, prakiūro, ėmė bė paliovės lýti.

зарядиться, -яжусь, -ядишья ир -ядишья *ivk.* 1. būti užtaisytam, įkrautam, prikrautam; prisikrauti; 2. *prk.* šnek. susikaūpti, pasitempti, gauti jėgós, enėrgijos aňtplūdį, pakėlti savo enėrgiją; **заряд|ка**, -и 1. užtaisymas (*puz. šautuvo*); 2. prirovimas, įkrovimas (*elektros*); užtaisymas; 3. *prk.* enėrgijos, žvalumo, fizinių jėgų atsargą, sankaupa; 4. *sport.* mankštą; ўтренняя 3. rytinė mankštą; ~ный, -ая, -ое šovinių; užtaisy; 3. ящик šovinių dėžė.

заряде, -я *ist.* užturgė (*vieta už turgaus eilių*).

заряж|ать, -аю, -аешь *eig.* 1. užtaisinėti, įdėliuoti; 2. įkrauti, pildyti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.*

1. *žr.* зарядиться; 2. būti užtaisomam; būti įkrautamam.

заряж||енный, -ая, -ое; -жен, -а, -о ir **~енный**, -ая, -ое; -жён, -женá, -жено́ 1. užtaisytas; revolveris заряджен revolveris užtaisytas; 2. prikrautas, įkrautas (*pov. akumulatorius*).

заряжý žr. зарядить^{1, 2}; **~сь žr.** зарядиться.

заряница, -ы *poez. tarm.* gytinė žarà, aušrà; vakarinė žarà.

зарянка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *zool.* liepsnėlė (*paukštis*), *Erithacus rubecula*.

заса́да, -ы 1. pāsalas, pasala; сидеть в засаде būti pasalojė, tỳkoti; 2. *prk.* žabāngai, pinklės, spāstai; заманить впа́ра в заса́ду įvilioti, privilioti priešą į spāstus; 3. paslėptà kariuomenė.

засади́ть, -сажу́, -садишь *įvk.* 1. užsodinti, apso-dinti, prisodinti; 3. целый сад плодóвыми де-рёвьями prisodinti visà sòdà vaismedžių; 3. до-ро́гу берёзками apso-dinti kelią berželiais; 2. *šnek.* įvarýti, įkiřsti, įsmeigti; 3. шило в подошву сапога įsmeigti ýlą į bato pādą; 3. топóр в ко-ло́ду įkiřsti kiřvį į trinką; 3. гвоздь в до́ску įvarýti vinį į leñtą; 3. *šnek.* pasodinti (*pov. prie kaitýmo*), liēpti (*ką dirbti*); prispirti; 3. за ра-бóту prie dárbo pasodinti, prispirti dirbti; 4. *šnek.* patupdyti, įkiřti, pasodinti, uždaryti; 3. в тюрьмý pasodinti, patupdyti į kalėjimą; болёзнь на цё-лый ме́сяц засадила меня́ до́ма ligà manė visà mėnesį pririšo prie namų, ligà privertė manė išsėdėti visà mėnesį namiė.

заса́дка, -и (*augalų*) (pa)sodinimas.

заса́днить, -ит *beasm.* *įvk. šnek.* superšėti, sugo-rėti; в го́рле заса́днили gerklėje superšėjo, go-rėti pradėjo.

заса́живать, -аю, -аешь *eig.* 1. (ap)sodinėti, so-dinti; 2. įkalinėti, varýti, kálti, smeigti, įsmai-gýti; 3. sodinti, vėřsti, spirti (*pov. prie darbo*); 4. tupdyti, kiřti, sodinti; *žr.* заса́дить.

заса́жу žr. заса́дить.

заса́ливать¹, -аю, -аешь *eig.* taukúoti, riebalúoti; **~ся**, -аюсь, -аешся *eig.* 1. taukúotis, riebalúo-tis; 2. būti taukúojamam, riebalúojamam.

заса́ливать², -аю, -аешь *eig.* sūdyti, ráugti; **~ся**, -ается *eig.* sūrėti, sūrti, rágti.

заса́лить, -лю, -лишь *įvk.* sutaukúoti, suriebalúoti, ištaukúoti; **~ся**, -люсь, -лишся *įvk.* susitaukúo-ti, susiriebalúoti, išsitaukúoti.

заса́ривать, -аю, -аешь *eig.* šiukřlinti, terřti, biau-róti, šmeičti (*pov. skiedromis aslq*), *žr.* засорýть; **~ся**, -ается *eig.* 1. *žr.* засорýться; 2. būti šiukř-linamam, terřiamam.

заса́сывать, -аю, -аешь *eig. žr.* засосáть.

заса́хари||вать, -аю, -аешь *eig.* cukruoti, cùkrinti; **~ваться**, -ается *eig.* cukruotis, cukrėti, cùkrin-tis; **~ть**, -рю, -ришь *įvk.* apcukruoti, pacùkrinti, apibarstýti cùkrum; **~ться**, -рится *įvk.* susicuk-rúoti, sucukrėti.

засва́тать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* išpiřšti, supiřšti.

засвербёть, -бýт *įvk.* imti niežėti, sunižti, super-šėti, suknieťti.

засверка́ть, -аю, -аешь *įvk.* sublýkčioti, sužýbčioti, sužýbsėti, suspinksėti (*pov. žiburėlis*), sutviksti, suspįsti, imti žibėti, sužibti, imti žaibuoti, su-

pliėksti (*pov. ugnis*), sužaizaruoti, sušvytrúoti (*pov. kardai*).

засвети́ть, -вечý, -вётишь *įvk.* 1. įžiēbti (*pov. ži-burį*), užžibinti, uždegti; pažibinti, pašviesti; 2. *žr.* apšviesti (*netýčia*), užšviesti; 3. *prk. šnek.* tviėksti, tvýkstelėti, sušveisti; 3. оплеу́ху tviėksti į aúsį; **~ся**, -вётится *įvk.* 1. pradėti šviēstis, su-švisti, sužibti, sušvytėti, sužiburiuoti, švystelėti; 2. būti apšviestam, apsišviesti, sugėsti nuo švie-sės (*apie fotoploķsteles*).

засветлётъ, -еет *įvk.* 1. pradėti švisti, apšvisti, pra-švisti (*pov. rytas*); 2. tapti, pasirodyti šviesiam, baltam, subaltuoti, subluoti.

засвёлó prv. dár su šviesa, dár nesutėmus, su saule, kól dár šviesų; приēхали из го́рода 3. parvažiavo iš miēsto su saule, dár nesutėmus.

засвечива́ть, -аю, -аешь *eig. žr.* засвети́ть (2 *reikř.*).

засвечý žr. засвети́ть.

засвидетельствова́ть, -твую, -твуете *įvk.* patvirtinti (*pov. įgaliojimą*), paliudyti; ♦ 3. кому́-л. своё почтёние *pasen.* parėikšti, atiduoti kám (savo) pāgarbą.

засви́ст||а́ть, -ищý, -ищете *įvk. šnek.* 1. imti švil-pauti; 2. iššvilpti, nušvilpti (*pov. dainuotoją*), iššvilptinti; **~еть**, -ищý, -истишь *įvk.* imti švilpti, sušvilpti.

засёв, -а 1. sėjimas, sėja; 2. pasėlys, pasėliai.

засева́ть, -аю, -аешь *eig.* (ap)sėjinti, sėti.

заседа́ние, -я pósėdis; идти на 3. eiti pósėdzio, į pósėdį; откры́тое 3. vieřsas pósėdis; закры́тое 3. судá uždaras teismo pósėdis; превра́ть 3. nu-tráukti pósėdį; ве́стрй 3. pirmininkáuti pósėdziui.

заседа́т||ель, -я *v.* tarėjas; pósėdininkas; наро́д-ный 3. liaudies tarėjas (*teisme*); **~ельский**, -ая, -ое 1. pósėdzių; 2. tarėjo, pósėdininko; ♦ засе-дательская счетня́ nusipósėdziavimas, nusiplepėjimas beposėdziaujant, nenaudingas, dāžnas, tūš-čias posėdziavimas.

заседа́ть¹, -аю, -аешь *eig.* posėdziauti.

заседа́ть², -аю, -аешь *eig. žr.* засе́сть (3 *reikř.*).

засе́дла́ть, -аю, -аешь *įvk. šnek.* pabalnóti.

засе́ивать, -аю, -аешь *eig. žr.* засева́ть.

засе́к¹, -а *tarm.* arúodas, miegà.

засе́к² *žr.* засе́чь.

засе́ка, -и ir **за́сека**, -и 1. *pasen.* draustinė girià; 2. mēdzių užkarda (*kelyje*), užtvara.

засека́ть, -аю, -аешь *eig. žr.* засе́чь; **~ся**, -ается *eig.* 1. *žr.* засе́чься; 2. būti (su)kapójamam; būti įrenčiamam; būti užkardomam; būti užfiksuoja-mam.

засекрётить, -речý, -ретишь *įvk.* 1. užslėpti, įslāp-tinti; 3. инстру́кцию įslāptinti instrúkciją; 3. по-сылку карава́на судов įslāptinti laivų vilkstines išsiuntimà; 2. *šnek.* lėisti naudótis slaptais do-kumeñtais.

засеку́ žr. засе́чь.

засел|е́ние, -я 1. apgyvėdinimas; 2. apsigyvėnimas, įsikūrimas; **~енность**, -и *m.* gyvėntojų tankumas; gyvenamumas; **~енный**, -ая, -ое; -лєн, -ленá, -ленó gyvenamas, apgyvėdintas (*iřtisai*); засе-лённые ме́ста gyvėnamosios, apgyvėntos viētos, sodýbomis užimtos viētos; **~ить**, -лю́, -лишь *įvk.* 1. įsikurdinti, įsikurti, apsigyvėnti; įkurdinti; 3. кварти́ру įsikurti butė; 2. apgyvėnti, užgyvėnti

naujās vietās, apgyvādināti, įsikūrti; з. нобый край apgyvānti naują kraštą.
засёлок, -лка *tarm.* nau(ja)sėdijà; galūkaimis.
засельщик, -а naujakurys.
заселять, -яю, -яешь *eig.* žr. заселить; **~ся**, -яется *eig.* 1. kurdintis; 2. būti įkurdinamam; būti apgyvādinamam.
засерёт, -рёт *įvk. šnek.* 1. supilkuoti; 2. imti pilkėti, pilkām darýtis, supilkėti; papilkėti.
засётся, засяду, засядешь; *būt.* засёл, -а, -о *įvk.* 1. tūnoti, glūdوتي, užsibūti, lindoti, tupėti; з. в районе užsibūti, užkliūti rajone; з. дома tūnoti, tupėti namuose; 2. atsisėsti (*pvz. prie darbo*), įnikti, įknibti; з. за книги atsisėsti prie knygų, įknibti į knygas; з. за карты įnikti į kortas, įnikti kortuoti; 3. įsmigti, įsmėgti; įklūpti; įstrigti (*pvz. kulka*), įsiremti; įsimėsti (*pvz. dieglys*); засёла у неро в голове мысл įstrigo įam galvoje mintis; з. в болоте įklūpti bāloje; 4. įsigūžti, įsiglaūsti, pasislėpti, lindoti, tūkoti; неприятель засёл в лесу priešas pasislėpė, įsiglaudė miške.
засёчка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. sukarpojimas, užčiūžimas; 2. įkirtimas, užkirtimas; 3. įkarta, įkarpa, įrančia; 4. užfiksavimas (*pvz. laiko*).
засечь, -екý, -ечешь, -екýт; *būt.* засёк, -лá, -лó *įvk.* 1. sukaroti, negyvai nuplakti, užplakti, nučaižyti; 2. įrėsti, įrinciuoti, įpiauti; 3. įsiskėlti (į) kójá, susižeisti kójá (*apie arkli*); 4. užkardyti (*pvz. kelią medžiais*), užkirsti, užtvėrti; 5. užfiksuoti, pažymėti, užžymėti; з. время pažymėti, užfiksuoti laiką; **~ся**, -екётся, -екýтсá; *būt.* засёкся, засекался, засекалось *įvk.* įsiskėlti (į) kójá, susižeisti kójá (*apie arkli*).
засеять, -ёю, -ёешь *įvk.* 1. užsėti, apsesti; atsisėti; 2. *prk. šnek.* nusėti, nuklėti; póle засеяно трупамі laukas lavónais nuklótas.
засидеть, -дйт *įvk. šnek.* 1. apteršti, nutupėti, apdėgti; góлуби засидели всю крышу karveliai apdėgė visą stógą; мýхи засидели картину mūsų apteršė paveikslą; 2. užperėti (*kiaušinius*).
засидеться, -ижусь, -идйсь *įvk. šnek.* užsibūti, užtrūkti, užsisėdėti; įsitupėti; ♦ з. в дёвках *šnek.* užsimergauti, ilgai neištekėti.
засидчивый, -ая, -ое; -ив, -а, -о *šnek.* užtruñkantis, liñkes užsisėdėti, užsibūvęs kuñ.
засиженный, -ая, -ое; -жен, -а, -о 1. apterštas, apdėgtas; 2. užperėtas, užsėdėtas; засиженное яйцó pāperas, užperas; **~ивать**, -ает *eig.* žr. засидеть; **~иваться**, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* žr. засидеться.
засилье, -я priespauda; (įsi)výravimas, įsigalėjimas.
засим *prv. pasen.* paskui, pó tø.
засинеть, -еет *įvk.* 1. pamėlynuoti, pamėlti; 2. imti mėlynuoti; **~ся**, -еется *įvk.* sumėlynuoti, žr. засинеть.
засинивать, -аю, -аешь *eig.*, **~ить**, -ню, -нишь *įvk.* 1. mėlynai (nu)dažyti, (pa)mėlinti; 2. *šnek.* pėrmelsvinti, pėrmėlinti, per daug numėlinti.
засиять, -яю, -яешь *įvk.* suspindėti, sušvytėti; суспіяти, сузібти, нушвісти (*pvz. veidas*), nutviekti, supliėkti (*pvz. šviesa*); у неро засіяли глаза

suspindėjo, nušvito jō ākys; засіяла звездá žvaigždė suspindo; я засіял от радості аš emiaū spindėti iš džiaugsmo, аš nesitvėriaū džiaugsmū.
заскакать, заскачý, заскачешь *įvk. šnek.* 1. pradėti šokinėti, strākalioti, straipinėti; 2. pasilėisti šuoliais, šuoliuoti; užjoti, užšuoliuoti; **~ся**, -скачусь, -скачешься *įvk. šnek.* nusišokinėti, nusistrypinti.
заскакивать, -аю, -аешь *eig.* žr. заскакать; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* žr. заскакаться.
заскандалить, -лю, -лишь *įvk. šnek.* skandālą (su)-kėlti, pradėti skandalyti.
засквозить, -зйт *įvk.* 1. pradėti pėrsišvesti; 2. *šnek.* imti skeřsvėjui, skeřspūčiui pūsti; okno открьили, и засквозило atidаре lānga, ir emė pūsti skeřsvėjis; 3. pasiródyti, sudūliuoti (*pro tarpus*); чєрез густые ветви засквозило голубое небо prō tankias šakás сумėlynavo dangùs, pasiróde mėlynas dangùs.
заскирдовать, -дую, -дýешь *įvk.* sukráuti į stirtas, sustirtuoti.
заскобить, -блý, -бйшь *įvk. šnek.* 1. sánkabomis surakinti, suiñti; 2. (žodį) (skliausteliais) su-skliausti.
заскóк, -а 1. *spec. (mechanizmo)* sutrikimas; 2. *prk. šnek.* prōto nenormalumas, kraštutinybė, keistybė; у неро з. в голове јам vieno šulo trūksta, jis lýg drignų apsiėdęs.
заскользнуть, -лзну, -лзйшь *įvk.* imti čiuzinėti, čiuzžti, pradėti slýsti, nuslýsti; з. на коньках пасилėisti čiuzžti paciūžomis; з. по лєстнице нуслýсти láiptais.
заскорбеть, -блý, -бйшь *įvk.* 1. pradėti sielvartáuti, gailintis, gūduriuoti; 2. suguřsti, sumūrgti, ap-kiausti.
заскорýз||лость, -и *m.* 1. sugrubimas, sudiržimas; 2. *prk.* sustingimas, surėmbėjimas; **~лый**, -ая, -ое 1. sugrubęs, sudiržęs; sukietjęs; заскорýзлая кóрка судиřžуси žievė; з. мешóк sustiřes maiřas; 2. *prk.* užkietjęs, užsispyřęs, atbūkęs, atsilikęs, nepažangùs, atžagareiviřkas; **~нуть**, -ну, -нешь; *būt.* -рýз, -ла, -ло *įvk.* 1. sugrubti (*pvz. rankos*), sudiržti, sušiurkštėti, sukietėti, surėmbėti; 2. *prk.* užkietėti, surėmbėti, sustingti.
заско||чить, -очý, -очишь *įvk.* 1. *šnek.* nušokuoti (*kur*), įsókti, užsókti; 2. prasiveržti; 3. *šnek.* už-eiti, užsukti.
заскрёб žr. заскрестй; **~ся** žr. заскрестись.
заскребý žr. заскрестй; **~сь** žr. заскрестись.
заскрежетать, -жешý, -жещешь *įvk.* з. зубами sugriežti, grikštėli dantimis; заскрежєтали колєса телєги sugirgždėjo vežimo rātai.
заскрестй, -ребý, -ребьсь; *būt.* заскрёб, -реблá, -реблó *įvk.* 1. pradėti grėmžti, grėsti; užgrėmžti, pakrapštýti, pasikasýti; 2. nugrāmdyti, nugrāndyti, nugrāmžyti, nukrapštýti; 3. sugiežti (*gerklėje*); 4. sukrebždėti (*pvz. pelė*); что-то заскрєб-ло на сєрдєє казкó пакнито, superimo širdis; **~сь**, -ребýсь, -ребєьсь; *būt.* заскрєбся, -реблáсь, -лось *įvk.* 1. sukrebždėti (*pvz. pelės*); 2. imti kasýtis, grėmžtis, krapštýtis.
заскрипеть, -плý, -пйшь *įvk.* 1. sugirgždėti, sugirgėti, subraškėti; sugirgsėti; двєри заскрипєли dýrys sugirgždėjo; пол заскрипєл гриñдýс su-

braškėjo; 2. sugirgždinti, sugirginti, subraškinti; vėter заскрипёл стáвнями vėjas sugirgždino langines.

заску́лить, -лю́, -лишь *ivk.* 1. suuñkšti, suiñkšti, suiñgzti; 2. *niek.* sužliumbti, iñti verkšlėnti, sudejoti, užbliauti.

заску́чать, -аю́, -аешь *ivk.* 1. iñti nuobodžiauti; 2. pasiilgti (*pvz. vaikų*).

засла́стить, -лащý, -ластíшь *ivk. šnek.* 1. pasáldinti, užsáldinti; 2. pėrsáldinti.

засла́ть, зашлю́, зашлѐшь *ivk.* 1. nusiųsti, išsiųsti, pasiųsti; įsiųsti (*ne ten, kur reikia*); 3. не по адресу nusiųsti нѐ туо́ адресу; 2. ištreñti (*iš krašto*); 3. pasiųsti, įkišti; atsiųsti; 3. в организацію шпиона pasiųsti į organizaciją šnipą; 3. свáтов atsiųsti piršlius.

засла́щивать, -аю́, -аешь *eig.* sáldinti.

заслащý *žr.* засластýть.

заслѐдýть, -ежý, -едíшь *ivk. šnek., ~эживать*, -аю́, -аешь *eig.* (su) pėdúoti, išpėdúoti, palikti puřvinus pėdsakus; sutreñpti, suminti (*nešvario mis kójomis*).

заслезíться, -йтся *ivk.* apsiášaroti, pradėti ášaroti.

заслепíть, -плó, -пíшь *ivk. šnek., ~лýть*, -аю́, -аешь *eig.* (ap) ákinti, apñēsti akis (*pvz. sniegu*).

заслón, -а 1. krosniádagtė, (*krosnies*) durėlės; 2. *kar.* užtvара, dengiamasis būrys, dalinýs; prie-danga; 3. angós uždanga; (*užtvankos*) sklendė.

заслонíть, -нó, -нíшь *ivk.* 1. uždeñgti, užstóti (*pvz. šviesą*); prideñgti, pridangstýti, užglóbstyti; 2. užgóžti, nustelbti (*pvz. augalą*); 3. *prk.* išstúmti iš atminties; 4. užstóti, prideñgti (*savo kúnu*); ~ся, -нóсь, -нíшься *ivk.* užsideñgti, prisi-deñgti; 3. зукóй от удáра prisideñgti rankà пуо́ smūgio; солнце заслонилось тýчами сáулė užliñdo už debesų.

заслónка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. kros-niádagtė, užslaitė; krosnies durėlės; 2. skýdas (*pvz. šliuzo*); 3. (*avilio*) plautėlis; 4. *šnek. anat.* vožtuvėlis.

заслоня́ть, -аю́, -аешь *eig. žr.* заслонить; ~ся, -аюсь, -ае́сья *eig.* 1. dangstýtis, glóbstytis; 2. būti uždañgstomam; būti užstojamam.

заслýга, -и nuopelnas; наградить по заслýгам ap-dovanóti pagal nuopelnus; наказать по заслýгам nubausti, kaip у́ра užsipelnes, kaip pelnýta; 3. пѐред Рóдиной nuopelnas Tėvųnei.

заслуж́енно *prv.* pelnýtai, teisingai, pagrįstai; ~енный, -ая, -ое 1. pelnýtas (*pvz. dovana*), tei-singas, pagrįstas; 2. nusipelnes (*pvz. karys, mo-kytojas*), (tūrintis) didelių nuopelnų; 3. де́ятель иску́ства nusipelnes мѐно veikėjas; ~ивать, -аю́, -аешь *eig. žr.* заслужить; ~иваться, -ается *eig.* 1. būti (nusi)pelnomam; 2. *šnek.* peř ilgai tarnauti.

заслужíть, -ужý, -ужíшь *ivk.* 1. užsitarnáuti, (nu)-sipelnýti; 3. нагрáду nusipelnýti apdovanójima; 3. упрѐк pelnýti prieikáštą; 3. дове́рие nusipelnýti pasitikėjima; 2. uždirbti, užsitarnáuti.

заслу́ш||ать, -аю́, -аешь *ivk.* išklausýti; (ap)svars-týti (*pvz. bylą*); 3. доклáдчика išklausýti пра-еšėja; ~аться, -аюсь, -ае́сья *ivk.* atsidėjus klausýti, įsiklausýti, suklústi; užsiklausýti; susi-

žavėti (*beklausant*); ~ивать, -аю́, -аешь *eig. žr.* заслушать; ~иваться, -аюсь, -ае́сья *eig. žр.* заслушаться.

заслу́шать, -шу́, -шишь *ivk.* 1. užgíršti, nugíršti; pradėti girdėti (*sklindančius garsus*); 2. pajústi, užuosti (*pvz. kvapą*).

заслу́н||ивать, -аю́, -аешь *eig. šnek.* sėilėti, sėilinti, tėpti sėilėmis; ~ить, -нó, -нíшь *ivk., ~явить*, -влю́, -вишь *ivk. šnek.* apsėilėti, apsėilioti, apseilinti, susėilinti, susėilioti, ištėpti sėilėmis.

засма́ливать, -аю́, -аешь *eig.* dervuóti, tėpti dervà, smaluóti; ~ся, -ается *eig.* būti dervuójamam, smaluójamam.

засма́тривать, -аю́, -аешь *eig. šnek.* žvelgti, žiūri-nėti, smeigtі, mėsti ákį; dyrėti, spoksóti, smak-sóti, dirščioti; 3. в о́кна к сосѐдям žiūrínėti, spoksóti į kaimýnų langus; ~ся, -аюсь, -ае́сья *eig.* atsidėjus žiūrėti, ákių neatitráukti.

засме́||ивать, -аю́, -аешь *eig., ~ять*, -ею́, -еёшь *ivk.* išjuókti, arjuókti; ~яться, -ею́сь, -её́сья *ivk.* nusijuókti, prasiujuókti, iñti juóktis, prajúkti; susijuókti, sujúkti.

засмо́лить, -лю́, -лишь *ivk.* išdervuóti, nudervuóti, apdervuóti, nutėpti dervà, nusmaluóti, apsmaluóti; ~ся, -лю́сь, -ли́сья *ivk.* susidervuóti, susisma-luóti.

засморка́ть, -аю́, -аешь *ivk. vulg.* apsnargliuóti, apšniřpšti, apšniřpšti; ~ся, -аю́сь, -ае́сья *ivk. vulg.* apsnargliuóti, apsišniřpšti, apsišniřpšti.

засмотрѐться, -отрю́сь, -отри́шься *ivk.* įsižiūrėti, užsižiūrėti, neatsižiūrėti; užsispoksóti, įsispoksóti.

засн||еженный, -ая, -ое; -ен, -ена́, -енó, ~еженный, -ая, -ое; -ен, -ена, -ено ápsnigtas, sùsnigtas, snieginas.

заснимáть, -аю́, -аешь *eig.* iñti (vėl) fotografuóti.

заснимý *žр.* заснять.

засну́ть, -нý, -нѐшь *ivk.* 1. užmigti, sumigti (*apie visus*), įmigti; все дѐти засну́ли visi vaikái sumigo; 2. *prk.* nurimti, nutilti, armiřti; 3. nu-trókšti (*pvz. žuvis*); ♦ 3. вѐчным сном užmigti ámžinu miegù (*numirti*).

засня́ть, -нимý, -нѐмешь; *būt.* -ял, -ялá, -яло *ivk.* nufotografuóti, nutráukti (*vaizdą, fotografiją*); nufilmuóti.

засо́в, -а (*durų*) sklāstis, sklandà, užsklanda, už-kaištis, braūkawas, brúklýs, stūma, šovà, velkė, sklendė, užšovas; задвигнуть 3. užstúmti stūmà, užsklęsti sklāstį; запереть на 3. užsklęsti, už-stúmti, užšauti, užkišti (*duris*).

засо́веститься, -ешусь, -ести́шься *ivk. šnek.* susi-gėsti, susigėdinti, sąžinės pabijóti.

засо́вка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *žр.* за-со́в.

засо́вывать, -аю́, -аешь *eig.* káišioti, užkáišioti, nu-káišioti; brúkti, kišti; ~ся, -ается *eig.* būti nu-kišamam, užkišamam, įkišamam, įbrukamam.

засо́л, -а 1. sūdymas; (*daržovių, grybų*) užraugi-mas; одним засо́лом не упрáвишься: дели́ мясо на два засо́ла vienu sūdymu nesusúdyси: skirk mėsą į dū sūdytus; огу́рцы слáбого засо́ла silp-naí sūdyti aguřkai; 2. užsúdytos, užraugtos dar-žovės, sūdyti produktai, sūdinýs.

засо́лаживать, -аю́, -аешь *eig.* padiegti salýklą.

засоля́ть, -олю, -олишь *ivk.* užsūdyti, pasūdyti, susūdyti; užraugyti; з. мясо susūdyti mėsa; з. орыццы užraugyti agurkūs; з. грибы susūdyti grybūs; **~ся**, -оли́тся и́г -оли́тся *ivk.* išsisūrėti, pasąrti. **засо́бка**, -и sūdymas (*puz. mėsos*), užraugimas (*puz. kopūstų*).

засолоди́ть, -ложу́, -лодишь *ivk.* žr. засолажива́ть. **засо́л|очный**, -ая, -ое, **~ьный**, -ая, -ое sūdyto, rauginto; sūdomasis, raugiamasis; **~щик**, -а sūdytojas; raugėjas; **~щица**, -ы sūdytoja; raugėja.

засопе́ть, -плю́, -пи́шь *ivk.* pradėti šnaipšti, paipšti; imti šniokšti, šniokštuoti; sušniokšti.

засор|е́ние, -я 1. prišiukšlinimas, užteršimas, užsiteršimas; 2. užsikimšimas, užakimas; užglitimas, užstojimas; 3. желу́дка vidurių užstojimas, užglitimas; **~енность**, -и m. nešvarumas, užteršimas, šiukšlėtumas, užterštumas; piktžolėtumas (*puz. dirvos*); **~енный**, -ая, -ое; -рѣн, -рѣна́, -рѣно prišiukšlintas, prišlemštas, užterštas, prišmėžtas, nešvarus; piktžolėtas (*puz. dirva*); **~ить**, -рю́, -ри́шь *ivk.* prišiukšlinti, prišlemšti, priteršti, prišmėžti, pribauruoti; з. желудок užglitinti vidurius; з. язык иностранными словами *prk.* užteršti kalbą svetimžodžiais; **~йтся**, -йтся *ivk.* priskrėsti (*puz. puodas*), užsiteršti, užakti (*puz. vamzdis*), užrakti, užgliti (*puz. viduriai*); **~ять**, -яю́, -я́ешь *eig.* žr. засорить; **~яться**, -я́ется *eig.* 1. žr. засориться; 2. būti priteršiamam, prišiukšlinamam.

засо́с, -а 1. įsiurbimas, įčiulpimas; 2. *šnek.* klampī vietā, klampynė, marmalynė.

засоса́ть, -сосу́, -осе́шь *ivk.* 1. pradėti čiulpti, čiulpsyti, žįsti; 2. užčiulpti (*puz. žaizdą*), užsulpti; 3. (*bežindant, bečiulpiant*) išsėkinti, nusilpninti; paržįsti; 4. įsisiurbti, įsičiulpti; 5. įklampinti, įtraukti, įčiulpti, įsiurbti (*puz. liūnas*); 6. *prk.* sugniuždyti, prislėgti; засосали житёйские дря́ги pradžūdė gyvenimo menkybės.

засо́х|лый, -ая, -ое nudžiūvęs, sudžiūvęs; засо́хлое дере́во (*stačias*) nudžiūvęs medis, sausuošis; **~нуть**, -ну́, -не́шь; *būt.* засо́х, -ла, -ло *ivk.* nudžiūti, sudžiūti, išdžiūti, sudiržti, pėrdžiūti, pėrsausti, išdžiovėti (*puz. medžiai*); цвето́к засо́х гелё nudžiūvo; сапоги́ так засо́хли, что их не натянешь būtai tiek pėrdžiūvo, kād nebegālīma jų užsimauti.

засоч|и́ться, -йтся *ivk.* pradėti suņktis, varvėti, sraivėti.

засп|анн|ый, -ая, -ое; -пан, -а, -о miegūistas, miegūstas, apsnūdęs, užmiegotas, užsimiegojęs, neišsimiegojęs; neišsiblañdęs, papuřęs; заспанное лицо́ miegūstas, papuřęs veidas; заспанные глаза́ užmiegotos akys; з. вид miegūista išvaizda; **~ать**, -плю́, -пи́шь *būt.* заспа́л, -ала́, -ало *ivk.* 1. užmiegoti (*puz. akis*); miegū nuslopinti, numarinti (*puz. sielvartus*); 2. *tarm.* miėgant nuspāusti, uždūsinti (*puz. kūdikį*); **~аться**, -плю́сь, -пи́шся *ivk.* užsimiegoti, pėr ilgai miegoti, įsimigti.

заспес|и́ваться, -влюсь, -ви́шся *ivk.* išpuikti, išdisti, nōsi, kuōdā (*pa*) riēsti.

заспеш|и́ть, -шу́, -ши́шь *ivk.* paskubėti, suskubti, paskūbti, nuskubėti, imti skūbintis.

заспиртовать, -тую́, -түе́шь *ivk.* įmėkti spīrite, įdėti į spīritą.

заспо́рить, -рю́, -ри́шь *ivk.* susiginčyti, imti ginčytis, susispūrioti; susivaržyti.

заста́ва, -ы 1. užtvara, užkarda(s); 2. *pasen.* (*miesto*) vartai; 3. (*džn. sienų*) sargyba; пограничная з. pasienio sargyba; походная з. žygio sargyba.

заставать, застаю́, застаёшь *eig.* žr. застать.

застави́ть¹, -влю́, -ви́шь *ivk.* 1. pridergti (*puz. angą*); 2. užstatyti (*puz. taką*), užtvėrti; 3. užkrāuti, prikrāuti, pilną pristatyti (*puz. lentyną*).

застави́ть², -влю́, -ви́шь *ivk.* prisipirti, priveřsti (*puz. dirbtį*), prisuōkti, privarýti (*prie darbo, knygos*); з. себя́ prisiveřsti, prisipirti.

заста́вка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *spst.* užsklanda.

заставля́ть¹, -яю́, -я́ешь *eig.* 1. užstatinėti, tverióti, tvārstyti; 2. krāulioti, kraulinėti; žr. застави́ть¹.

заставля́ть², -яю́, -я́ешь *eig.* vėřsti, spirti, žr. застави́ть².

заста́вный, -ая, -ое 1. užtvaros; 2. sargybos.

заста́вочный, -ая, -ое *spst.* užsklandos, užsklandinis.

заста́вщик, -а *pasen.* užtvaros prievaizdas, sargas.

заста́иваться, -аюсь, -ае́шься *eig.* 1. stoviniuoti; 2. sėnti, gėsti.

заста́ну žr. застать.

застаре́л|ость, -и *m.* įsisenėjimas, įsišaknijimas; **~лый**, -ая, -ое įsisenėjęs, įsišaknijęs, įbiñgęs, įsibūvēs, įsisinėjęs; з. туберкулёз įsisenėjusi туберкулиозė; з. предрасудок įsišaknijęs prietasas; **~ть**, -еет *ivk.* *šnek.* įsisenėti, įsišaknyti, įsintėti, įsibūti, įbiñgti, įbingėti.

заста́ть, заста́ну, заста́нешь *ivk.* rāsti (*puz. namie*), atrāsti, užspėti, užtikti, užėiti, užklūpti; з. вора́ на склāде užklūpti vāgi sándėlyje; з. врасплōх užklūpti netikėtai; он заста́л егō мёртвым jis atrādo jį nebė gývą, mirusį.

заста́ю žr. заставать.

застега́ть, -аю́, -а́ешь *ivk.* 1. imti plākti; 2. užplākti, užpliekti, užgeľnyti; з. до́ сме́рти mirtinaį užplākti.

засте́гивать, -аю́, -а́ешь *eig.* užsegioti, užseginėti, sagstyti; **~ся**, -аюсь, -ае́шься *eig.* 1. segiotis, sagstytis, užsiseginėti; 2. būti užsegiojamam, ussegamam.

засте́гн|уть, -ну́, -не́шь *ivk.* susėgti, užsėgti, susegioti, užsagstyti, susagstyti; застегни́ вóрот су- (si)сѣк apýkaklę; **~ся**, -ну́сь, -не́шся *ivk.* susisėgti, susisegioti, užsisėgti, užsisegioti.

засте́жка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам sagā, sāsaga, kabė, sagtis; деревя́нная з. *pasen.* brūzgūlis, bruzdiklis.

засте́кл|е́ние, -я įstiklinimas; **~ить**, -лю́, -ли́шь *ivk.* įstiklinti; įdėti, įstatyti stiklą (*į langą*); **~ять**, -яю́, -я́ешь *eig.* stiklinti, dėti, įstatinėti stiklūs (*į langą*).

засте́л|и́ть, -елю́, -елeшь *ivk.* žr. застлать (*1 reikš.*).

засте́лю žr. застелить иг застлать.

застеногра́фировать, -рюю́, -рюе́шь *ivk.* užstenografuoti.

засте́нок, -нка 1. *ist.* kančiū, kankinimo, tārdymo kambarys, kankintuvė; 2. kalėjimas, areštinė.

застѣнчив||ость, -и *m.* *nedrąsumas, drovumas, drovingumas, drovą, drōvis; ~ый, -ая, -ое; -чив, -а, -о nedrąsūs, drovūs, drovingas, kuklūs.*

застесняться, -яюсь, -яёшься *ivk. šnek.* *imti drovėtis, varžytis, susidrovėti, susigėdyti.*

застыг *žr.* *застыгнуть* *ir* *застычь.*

застыг, -аю, -аешь *eig.*, **~ыгнуть**, -ну, -нешь; *būt.* *застыг, -ыгла, -ыгло ivk.* 1. užtikti, rąsti (*puz. pamie*); я застыг его на поле аš radaū jį laukė; 2. užklūpti (*puz. naktis*); užėiti, ištikti (*puz. audra*); ночь застыгла нас в путį naktis užklūpo mūs kelyje; 3. sučiūpti, sugauti, užklūpti; 3. шпиона на мѣсте преступлѣния sučiūpti, užklūpti šnipą nusikaltimo vietoje.

застыл, -а *žr.* *застылка.*

застылатъ, -аю, -аешь *eig.* 1. klóti, klóstyti, klostinėti, tiesti, užtiesinėti, patiesinėti; klėsti, gaubti; deŋgti, denginėti; 2. grįsti, (iš)klóti; 3. témdyti; слѣзы застылают глаза аšaros témdo akis; *žr.* *застлать.*

застылка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. išgrindimas, išklojimas; 2. uždengimas, užtiesimas; patiesimas (*puz. kilimo*); 3. pátiesalas.

застырать, -аю, -аешь *ivk. šnek.* 1. išmazgóti, išpláuti; 3. пятно на пиджакѣ išpláuti švařko dėmę; 2. berpláuant suteršti, sugadinti; užpláuti.

застыть, зашу, застышь *eig. šnek.* užstóti švięsą, užtamsinti; не засты, отойди от окна neužtamsink mán, pasitrauk nuo lango.

застычь, -ыгну, -ыгнешь; *būt.* *застыг, -ыгла, -ыгло ivk. žr.* *застыгать.*

застлать, застелю, застелешь *ivk.* 1. apklóti, apklóstyti, užklóti; užtiesi, patiesi (*puz. paklodė*); uždeŋgti, apdeŋgti, aptraukti, apklėsti (*puz. skepeta*), užklėsti; 2. išklóti (*puz. gatvė*); 3. apniáukti, apdeŋgti, uždeŋgti, aptraukti, užstóti; туча застлала солнце debesis užtėmdė, uždengė, užstójo sáulę; дым застлал небо nuo dūmų apsiniaukė, užtėmo dangūs; **~ся**, -стелется *ivk.* 1. užsiklóti, apsiklóti, užsidengti; 2. apsiniaukti; apsitraukti; глаза застлались слезами ākys ap-tėmo nuo āšarų; небо застлалось тучами dangūs apsitraukė debesimis, apsiniaukė.

застой, -я 1. užsistovėjimas (*puz. arklio*); 2. *med.* sąstovis (*kraujo*), sustojimas, susilaikymas, stāzė; 3. *prk.* sustingimas, stagnācija, sustojimas; 3. промышленности в странах капитала prāmōnės stagnācija kapitālo šalysė; 3. мысли minčių sustingimas; **~ный**, -ая, -ое 1. nėjudamas, nuri-męs; rimtiš (*puz. būklė*); 2. nenūtekamas, stóvintis (*vanduo*); 3. nuolatinis, tolydinis; ♦ застойная тишина visiška tylā.

застольник, -а užstalės, užustalės draugas, valgōvas, gėdōvas; **~ничать**, -аю, -аешь *eig.* puotāuti, pobūviāuti; **~ый**, -ая, -ое užstalės, užustalės, pobūvio; застольная бесѣда užustalės pašnekesys; застольная пѣсня puotės dainā.

застонать, -онų, -онешь *ivk.* 1. suvaitóti, suaičiоти, sudejuoti; 2. sukaukti (*apie vėtrą*).

застопорить, -рю, -ришь *ivk.* 1. sustabdyti, sulai-kyti (*puz. mašinos veikimą, judėjimą*); 2. *prk.* šnek. sutrukdýti, sulaikyti; 3. ход дѣла sulaikyti, sutrukdýti reikalo, bylōs eigą; **~ся**, -рится *ivk.* 1. sustóti (*apie mašiną*); 2. *prk.* šnek. sulėtėti,

apstóti, užkliúti, susitrukdýti (*apie veiksmą, veikimą, vystymąsi*).

застояться, -оюсь, -ойшесь *ivk.* 1. peř ilgāi stovėti, užsistovėti; 2. užtrukti (*puz. kelyje*), užsi-būti; 3. susiturėti, susilaikyti, užsistovėti; 4. su-sėnti, sugėsti (*puz. vanduo*); 5. *prk.* sustingti (*puz. mintys*).

застраивать, -аю, -аешь *eig.* užstatinėti, apstatinėti, *žr.* *застроить.*

застрахованный, -ая, -ое; -ван, -а, -о 1. āpdraus-tas; 3. дом āpdraustas pāmas; 2. -oro *dkt.* āpdraustās; 3. явился за полисом āpdraustās atėjo paĩmti póliso; **~ать**, застрахую, застраху-ешь *ivk.* āpdrausti; 3. движимое имущество āpdrausti kilnójamąjį turį; **~аться**, застрахуюсь, застрахуюсь *ivk.* āpsidrausti.

застраховывать, -аю, -аешь *eig.* drausti, āpdraudi-nėti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. draustis, āpsidraudinėti; 2. būti āpdraudžiamam.

застр||ащать, -аю, -аешь *ivk. šnek.* įbauginti, bái-mes įvaryti, įbáiminti, įgāsdinti; **~ашивать**, -аю, -аешь *eig.* bauginti, gāsdinti.

застревать, -аю, -аешь *eig. žr.* *застрять.*

застрекотать, -очų, -очешь *ivk.* 1. sučėkšti, sučėr-kėti (*kaip šarka*); sučėrkšti (*puz. telefonas*); 2. *prk. šnek.* imti tarškėti, tratėti, plėpėti.

застреливать, -аю, -аешь *eig. žr.* *застрелить; ~ся*, -аюсь, -аешься *eig. žr.* 1. застрелиться; 2. būti pušaunamam, sušaudomam.

застрелить, -елю, -елишь *ivk.* pušauti; pėršauti; su-šaudyti; **~ся**, -елюсь, -елишься *ivk.* nusišauti.

застрельщик, -а 1. *pasen.* pirmasis puolikas; 2. pra-diniškas, pradėjėjas, iniciātorius; застрельщики социалистического соревнования socialistinio lenktyniavimo iniciātoriai.

застрѣха, -и *tarm.* 1. apatinis grebėstas, apatinė lentā (*iš apačios pri laikanti stogą*); 2. palėpė, užlaidas.

застрогать, -аю, -аешь *ivk.* 1. imti dróžti; 2. nu-dróžti, nusmailinti (*puz. baslį*).

застро||бить, -ою, -бишь *ivk.* užstatýti, apstatýti (*puz. trobomis aikšte*); **~биться**, -бится *ivk.* iš-sistatýti; būti užstatýtam, apstatýtam; город за-строился miestas išsistatė; мѣстность застро-илась дачами vietovė buvo užstatýta vasárnai-miais; **~бойка**, -и; *dgs. kilm.* -бек, *naud.* -бйкам 1. užstatýmas; 2. statýba; **~бйщик**, -а (indi-vidualinis) statýtojas, užstatýtojas.

застрочить, -очų, -очийш *ir* -бчишь *ivk.* 1. imti siú-ti, dygsniúoti, peltakiúoti; užsiúti, nusiúletti, nu-dygsniúoti, supeltakiúoti; 2. paskubomis rašýti; greitai parašýti; brūkštelėti (*puz. laišką*); 3. su-tarškėti, sutratėti, imti smarkiai šaudyti (*puz. iš automatu*).

застругать, -аю, -аешь *ivk.* pradėti dróžti, ob-liúoti.

заструиться, -уйтс *ivk.* sučiurlėnti, susravėti, su-srovėnti.

заstrupеть, -ею, -еешь *ivk. pasen.* apšąšti, nušąšti, apšąúoti.

застряпать, -аюсь, -аешься *ivk. šnek.* ilgāi už-gaišti valgiūs беруšiant, įsilėisti valgiūs ruósti.

застрять, -яну, -янешь *ivk.* 1. užkliúti, įstrigti, už-strigti (*puz. gerklėje*), įsisprėngti, įsprėngti;

- įkliūti, įkliūpti; пұла застряла в груді kulkà įstrigo krūtinėje; 2. prasmėgti, užsibūti, pasidėti kažin kuf.
- застуд||а**, -ы *šnek.* nušalimas, pėrsalimas; **~йтъ**, -ужу, -удишь *įvk.* 1. atáušinti (*puz. vandenį*); 2. nušalti (*puz. kojas*), nušaldyti; pėrsalti; **~ить-ся**, -ужусь, -удимься *įvk.* pėrsišaldyti, nusišaldyti.
- застуживать**, -аю, -аешь *eig.* žr. застудить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* žr. застудиться.
- застукать**, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. užmušti, užtvātyti, užplėkti; 2. *prk.* pričiūpti, sučiūpti, sugauti, užklūpti.
- заступ**, -а kastūvas (*semtuvinis*), kasiklis.
- заступать**, -аю, -аешь *eig.* žr. заступать; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* žr. заступаться.
- заступить**, -уплю, -ўпишь *įvk. šnek.* 1. *pasen.* pavaduoti, pakeisti, atstoti, užvaduoti; он заступил емų отуā роднóго jis atstójo, užvadāvo, pakeitė jam tikrą tėvą; он заступил меня в рабóте jis pavadāvo manė darbė; 2. pradėti (*puz. budėjimą*), stóti (*į darbą*); 3. užminti, priminti; 4. *pasen.* įžygiuoti, įžėngti; 5. *pasen. poez.* apginti, užtařti; **~ся**, -уплюсь, -ўпишья *įvk.* už(si)stóti, užtařti; он заступился за сиротų jis užsisstójo, užtarė našlāiti.
- заступник**, -а 1. užtarėjas, užtarýtojas, pātronas; 2. užvadas; **~ца**, -ы užtarėja; **~чество**, -а užtarimas, užstojimas, užtařtis.
- заступчивый**, -ая, -ое liñkęs užtařti, užsisstóti, užtariantis.
- застучать**, -чу, -чишь *įvk.* 1. supyškėti, sutaukšėti, sutrinkseti, sudunksėti, subėlsti, sukaukšėti; 2. pabāřkinti (*į langą*), pabėlsti, paklabėnti (*duris*), sukalėnti (*dantimis*).
- застывá||ние**, -я 1. (at)vėsimas, (at)aušimas; 2. (su)stingimas; užgrubimas, sustirimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* 1. āušti, vēsti; 2. stingti, kietėti; grūbti, stirti, žvařbti.
- застыд||ять**, -ыжу, -ыдишь *įvk.* (кого-л.) sugėdinti (*ką*), susarmātyti (*ką*); **~ся**, -ыжусь, -ыдимься *įvk.* sugigėdinti, susigėsti, susidrovėti, susisarmātyti.
- застылый**, -ая, -ое *šnek.* 1. atáušęs, išáušęs; 2. stingęs, užgrūbęs, sustiręs, sužvařbęs.
- засты||нуть**, -ыну, -ынешь *įvk. šnek.* **~ть**, -ыну, -ынешь *įvk.* 1. atáušti, atvēsti, sušalti; борц застыл баřšciai atāušo; 2. sustingti, sukietėti, sutenėti (*puz. kisielių*); 3. *šnek.* užšalti; pekā застыла ўрė užšālo; 4. sustipti, užgrūbti, sugrūbti (*puz. rankos*), nušalti, sušalti, sustirti, pužvařbti; 5. *prk.* sustóti, apmĩřti, nutĩřpti, sustingti; застыла общєственная жизнь sustójo, apmĩrė visuomeninis gyvėnimas; 3. от удивлєния nutĩřpti iš nuostabos; 3. от стрāха apmĩřti iš bāimės.
- засудить**, -ужу, -удишь *įvk. šnek.* nuteĩsti; įkālinti; **~ся**, -ужусь, -удимься *įvk.* pradėti bylinėtis, nusibylinėti.
- засуетиться**, -ечусь, -етимься *įvk.* subrūžti, sukrūsti; pradėti neramiai mėtytis, blaškýtis; pavāřgti besimėtant, besiblaškant.
- засужу** žr. засудить; **~сь** žr. засудиться.
- засу||нуть**, -ну, -нешь *įvk.* 1. įkłšti (*puz. ranką į kišėnė*), įbrūkti, įsprāusti, įstūmti; 2. *šnek.* nukłšti, užkłšti, įkłšti, nudaigóti; 3. užkłšti, užsklėsti, užbraukti, užstūmti (*puz. duris*).
- засу||слить**, -лю, -лишь *įvk. šnek.* susėilėti, apsėilėti; **~ся**, -люсь, -лишья *įvk. šnek.* apsėilėti.
- засусоб||лить**, -лю, -лишь *įvk. žr.* засуслить.
- засуха**, -и sausrā, saūsmetis, sausmė, džiūtis, sausumā; в засуху peř saūsmetį.
- засухоустойчив||ость**, -и *m.* atsparumas saūsrāi; **~ый**, -ая, -ое; -чив, -а, -о nebijantis sausrós, atsparus saūsrāi; засухоустойчивые породы растений saūsrāi atspārios augalų veislės.
- засу||чивать**, -аю, -аешь *eig.* raitýti (*puz. rankovę*), raitóti, riėsti; **~ся**, -ается *eig.* raitótis, riėštis.
- засу||чить**, -учу, -учишь *įvk.* už(si)raitýti, at(si)raitýti, at(si)raitóti, pa(si)raitóti, at(si)smāukti, parĩesti; **~ся**, -ўчится *įvk.* atsiraityti, atsiraitóti, atsismaukti.
- засу||шивать**, -аю, -аешь *eig.* džiovinti, výtinti; **~ина**, -ы džiovėsis; **~ить**, -ушу, -ушишь *įvk.* 1. sudžiovinti, išdžiovinti, nuvýtinti; 2. *šnek.* pėrdžiovinti, pėrsauntinti; **~ка**, -и džiovinimas; **~ливый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о sausringas, sausrų, saūsas; 3. год sausringi mėtai; засушливая порóда saūsas óras.
- засч||итать**, -аю, -аешь *įvk.* įskaiciuoti, įskaityti, užskaiciuoti, žr. зачєсть; **~итывать**, -аю, -аешь *eig.* įskaitinėti, užskaitinėti, įskaiciuoti.
- засы||лать**, -аю, -аешь *eig.* (iš)siuntinėti, nusiuntinėti, žr. заслāть; **~ся**, -ается *eig.* būti (at)siunčiamām; būti (iš)tremiamām.
- засы||лка**, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. atsiuntimas, nusiuntimas; 2. ištrėmimas.
- засы||лать**¹, -аю, -аешь *eig.* migdýtis, migti, snūsti.
- засы||пать**², -аю, -аешь *eig.* užbėrinėti; įbėrinėti, žr. засыпать; **~ся**, -ается *eig.* birti (*į kur nors*), žr. засыпаться¹.
- засы||пать**, -плю, -плешь *įvk.* 1. apibeřti, užbeřti, apibarstýti, apipilti, užkrekti, užkraikýti (*šiaudais*); 3. вопросами *prk.* apibeřti klāusimais; 2. įpilti, įbeřti; 3. крупы в суп įbeřti, įpilti kruopų į sriubā; 3. užnešti, užпустýti, užveřti (*puz. duobę*), užpilti, užžeřti; глаза засыпало песком smėlis akis užnešė.
- засы||паться**¹, -плюсь, -плешья *įvk.* 1. apsipilti, apsiklóti; дорожка засыпалась сухими листьями takėlis sausais lāpais apsiklójo; 2. įsipilti, prisĩėmti; įbirti, pribyrėti; засыпался песок в башмачки kũrpės prisĩėmė smėlio.
- засы||паться**², -плюсь, -плешья *įvk. šnek.* 1. paťėkti į bėdā, įkliūti, būti sučiuptām; 2. susikĩřti (*per egzaminus*).
- засы||пка**, -и 1. užbėrimas, apibėrimas, užvertimas (*puz. duobės*); 2. užbėralas, įkratai (*galvijams*), bařtalas, užpilas; 3. įpylimas, apipylimas, užbėrimas; 3. льда опылками лėдо apipylimas piūvenomis; 4. supylimas, sudārymas; 3. семя́н sėklos supylimas, sėklų fòndo sudārymas.
- засыпнó||й**, -ая, -ое beriamāsis, pilamāsis (*puz. aparatas*).
- засып||щик**, -а užpylėjas, užbėrėjas, supylėjas.
- засых||ать**, -аю, -аешь *eig.* džiūti, sausėti.

затавр[е]нный, -ая, -ое; -р[е]н, -ренá, -ренó *įdaguo*-*tas* (*paženklintas įdeigintu ženklui*), sù *įdagu*, *įsrauduo*tas; **~йт[ь]**, -рю, -р[и]шь *įvk.* išdeiginti ženklą, *įdagu įdėti* (*p[ovz.] arkliui*).

затаённый, -ая, -ое; -ён, -енá, -енó 1. slāptas, slaptingas, pūsoelėjamas; užslēptas, nuslēptas; затаённая злоба užslēptas pūktis; затаённое желание slāptas troškimas; затаённая мечтá slaptá, pūsoelėjamoji svajonė; 2. prislopintas, tylūs, vōs girdimas; 3. gōvor prislopintas, tylūs kalbėjimas.

затáливать, -аю, -аешь *eig.* slēpti; **~йт[ь]**, -таю, -тайшь *įvk.* paslēpti, nuslēpti, paslapyt[ь] laikyti (*p[ovz.] minti*); užslēpti; ♦ 3. d[ы]ханіе sulaikyti kvėpavimą, užgniauzti kvāpą; nekvėpuoti; **~йт[ь]ся**, -таюсь, -тайшья *įvk.* šnek. pasislēpti, užsiglausti; ♦ 3. в себ[е] užsidaryti savyjė.

затáкт, -а *muz.* priešaktis; **~ный**, -ая, -ое *muz.* priešaktinis.

затáлкивать, -аю, -аешь *eig.* 1. stūmdžioti, stūmdyti; stūmtelet[ь], apstūmdžioti; 2. įstūminėti, įgrūdinti, mūrdyti; *žr.* затолкáть.

затáпливать¹, -аю, -аешь *eig.* 1. skandinti, gramzdinti; 2. tvindyti; 3. tvinti, (ap)sėmti; *žr.* затоп[ь]ть¹.

затáпливать², -аю, -аешь *eig.* 1. kurti, uždeginėti, uždegioti (*p[ovz.] kurą krosnyje*); 2. pradėti kūrėti; *žr.* затоп[ь]ть².

затáптывать, -аю, -аешь *eig.* mīndžioti, mīnti, tryp[ь]ti; teřšti (*kojomis*), *žr.* затопáть.

затáсканный, -ая, -ое *šnek.* 1. nunešiotas, nudėvėtas, sudirbtas, nuavėtas; 2. *prk.* banalus, lėkštas, nuválkiotas; 3. анекдот nuválkiotas анекдотas.

затáскать, -аю, -аешь *įvk.* 1. nunešioti, nudėvėti, nuválkioti, nudrėngti (*p[ovz.] drabuži*), sudirbti; nuavėti (*p[ovz.] batus*); 2. *prk.* nuválkioti, subanālinti; 3. užtampyti, nuvārginti betāmpant (*p[ovz.] po teismus*); **~ся**, -аюсь, -аешья *įvk.* *šnek.* 1. nusinešioti, nusiválkioti, nusidėvėti, susidėvėti, nudrėžti (*apie drabužius*); nusiavēti, susiavēti (*p[ovz.] batai, kojines*); 2. nuvařgti besitāmpant, bevaikřtinejant (*p[ovz.] po parduotuves*).

затáскивать¹, -аю, -аешь *eig.* *žr.* затаскáть.

затáскивать², -аю, -аешь *eig.* *žr.* затащ[ь]ть.

затáскиваться¹, -аюсь, -аешья *eig.* 1. *žr.* затаскáться; 2. būti nudėvimám, nuavimám; būti subanālinamam; būti užtāmpomam, nuvārginamam.

затáскиваться², -аюсь, -аешья *eig.* 1. *žr.* затащ[ь]ться; 2. būti įtempiamám, nutempiamám, nuvelkamám.

затащ[ь]ть, затащ[ь]у, затащ[ь]шь *įvk.* 1. įtēpti, įvilkti; nutēpti, nuvilkti, nutēsti; 2. *prk.* *šnek.* nuvilioti, primāsinti, nutēpti; 3. в рóсти nutēpti į svečius; **~ся**, затащ[ь]сь, затащ[ь]шья *įvk.* *šnek.* atsivilkti, nusivilkti, atsibastyti.

затáять, -ает *įvk.* 1. aptiřpti, iřtiřpti; 2. pradėti tiřpti.

затверд[ь]евать, -ает *eig.* kietėti, stingti, stirti, diřžti; **~елость**, -и *m.* 1. sukietėjimas, sustingimas; 2. kietymė; **~елый**, -ая, -ое sukietėjęs, sudiržęs, sustingęs, sustiręs; **~ение**, -я 1. sukietėjimas; 2. *med.* sukietėjimas, kietimas, kietulys; **~еть**, -еет *įvk.* sukietėti, sustingti, sustirti, sudiržti.

затв[ер]д[ь]ть, -рж[ь]у, -рд[ь]шь *įvk.* 1. išmōkti atmintinai, iškálti; 2. pradėti kartoti tą patį; **~ерживать**, -аю, -аешь *eig.* mōkytis, kálti atmintinai.

затв[ор], -а 1. užraktas; (*šautuvo*) spyná; 2. (*atsiskyrėlio*) cėlė; 3. *šnek.* sklāstis, stūmá, velkė, uždoris, užšovas; 4. *tech.* uždoris.

затвор[ь]ть¹, -орю, -оришь *įvk.* uždaryti, užverti, privėrti; užsklēsti.

затвор[ь]ть², -орю, -оришь *įvk.* užmaiřyti (*p[ovz.] duoną, kalkes*).

затвор[ь]ться, -орюсь, -оришья *įvk.* 1. užsidaryti; užsivėrti, užsisklēsti; 3. в кóмнате užsidaryti kambaryjė; дверь шкафа затвор[ь]лась spintos dūrys užsidarė.

затворни[к], -а atsiskyrėlis, užsidarėlis, vieniřšius; **~ца**, -ы atsiskyrėlė, užsidarėlė, vieniřė; **~ческий**, -ая, -ое užsidarėlio, vieniřiaus, atsiskyrėliřkas (*p[ovz.] gyvenimas*); **~чество**, -а užsidārymas, užsisklendimas, atsiskyrėliřkas gyvėnimas, vieniřiaus buit[is], vieniřiāvimas, atsiskyrimas nuō žmonių.

затвор[ь]ть, -аю, -аешь *eig.* uždarinėti, užverinėti; vārstyti; **~ся**, -аюсь, -аешья *eig.* 1. užsidarinėti, užsidaryti; 2. būti uždāromam, suveriamám.

затеб[ь]ть, -аю, -аешь *eig.* planuoti, galvoti, ruoštis, žadėti, ketinti, baustis (*ką daryti*); kėsłauti; **~ся**, -аеся *eig.* būti ruošiamám, planuojamam; затеб[ь]ется екск[ур]сия ruošiamá екск[ур]сия.

затейлив[ость], -и *m.* 1. įmantrumas, vingrumas, vingrybė, vivingrybė, sudėtingumas, keistybė; nepaprastumas, nuostabumas; 2. įdomumas, sąmojingumas; 3. *pasen.* pramanumas, išmanumas; **~ый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о 1. įmantrūs, (vi)vingrūs (*p[ovz.] rařtas, pieřinys*); keistas, sù keistybėmis; sudėtingas, nuostabūs, rėtas, nepaprastas; raizgūs, painūs; 2. įdomūs, patrauklūs, liņksmas, (*p[ovz.] žaidimas*), sąmojingas, kōmiřkas; 3. *pasen.* pramanūs (*p[ovz.] vyras*), pramaningas, išmanūs, išradingas.

затейн[ик], -а 1. linksmuolis, išmonininkas, pramuolis, pramaniņgas, išdaigininkas, pōkřtininkas, pramanūs, sąmojingas žmogūs, gudragalvis; 2. māsinių žaidimų organizatorius; **~ица**, -ы 1. linksmuolė, išmonininkė, išdaigininkė, pōkřtininkė; 2. māsinių žaidimų organizatorė; **~ичать**, -аю, -аешь *eig.* išmoniāuti, pōkřštauti, išdaigauti, visōkius prāmanus, prāmones, keistybės krėsti; pramogauti, linksmintis; **~ый**, -ая, -ое; -ейн, -ейна, -ейно *šnek.* išdaigūs, sąmojingas, išmoningas.

затейщик, -а *šnek.* pradiniņkas, pradėjėjas, iniciatorius, sumanýtojas.

зат[е]к *žr.* зат[е]чь.

затекáть, -ает *eig.* 1. liėtis, tekėti; 2. tviņkti, tinti; *žr.* зат[е]чь.

зат[е]м *pro.* 1. paskui, paskuī, pō tō; vėliau, toliau; сначала сам покаж[ь] пример, а з. уи[т] други[х] pirmiau pāts parōdyk pāvyzdį, o paskui kitūs mōkyk; вслед з. tuđj pō tō, greit pō tō, netrūk[ь]us; вначáле я вош[е]л, з. и он iš pradžių ař jėjau, paskuī iř j[ь]s; возьмите вы, а з. я возьму paĩmkite j[ь]s, o vėliau ař paĩmsiu; 2. dėl tō, tām (*reikalui, tikslui*), tod[el]; я при[е]хал з., чтóбы окончáтельно обьяснить[ь] с вáми ař

atvažiavaū tām, kād sū jumīs galutinaī išsiāiš-
kinčiau.

затемне||ние, -я 1. užtāmsinimas, užtēmdymas, ap-
tēmdymas; 2. užtemimas, aptemimas; 3. сознāния
prk. sąžinės aptemimas; 3. tamsulys, tamsi dėmė,
patamsėjimas; **~ть**, -ѐет *įvk.* 1. sutamsuoti, sujuo-
duoti, išnirti; вдали затемнѐл лес toluomojė su-
tamsāvo miškas; 2. patamsėti, sutēmti, priblįsti;
~ться, -ѐется *įvk.* sutamsuoti, *žr.* затемнѐть.

затемн||ить, -нѹ, -нѹшь *įvk.* užtāmsinti, patām-
sinti (*puz. paveikslq*); užtēmdyti, aptēmdyti (*puz.*
miestq), aptāmsinti; 3. сознāние prk. aptēmdyti
sāmonę; **~йтся**, -йтся *įvk.* 1. patamsėti, ap-
tēmti; нѐбо затемнѹлось dangūs apsiniaukė;
2. prk. aptēmti; сознāние затемнѹлось aptēmo
sāmonė.

зāтемн||о *pro. šnek.* kōl dār tamsū, ikī neprašvitus;
patāmsiais; **~ять**, -яю, -яешь *eig.* tāmsinti, už-
tāmsioti; tēmdyti; **~яться**, -яется *eig.* tamsėti,
tēmti, *žr.* затемнѹться.

затен||ение, -я šešėlinimas, užtāmsinimas, užtēm-
dymas, uždengimas (*šešėliu*), užpavėsinimas;
~ить, -нѹ, -нѹшь *įvk.* užšešėlinti, padaryti še-
šėlį, paūnksnė, užpavėsinoti, uždėngti, užtāmsinti,
užtēmdyti (*šešėliu*); patāmsinti (*puz. paveikslq*),
apšešėliuoti, apšešėlinti.

затенѹть, -яю, -яешь *eig.* pavėsinoti, šešėlinti, da-
ryti šešėlį, tāmsinti, tēmdyti (*šešėliu*); šešėliuoti;
~ся, -яется *eig.* būti uždengiamām, užtāmsina-
mam (*šešėliu*).

зāтепель, -и *m. tarm.* pirmāsis ātšylis (*pavasarij*).

затѐпливать, -аю, -аешь *įvk. pasen. tarm.* žiēbti,
žibinti, dėgti, degioti, uždeginėti.

затѐплить, -лю, -лишь *įvk. pasen. tarm.* įžiēbti
(*puz. žiburij*), užžibinti (*puz. šviesq*), uždėgti
(*puz. žvakę*); 3. лучину uždėgti balānq; **~ся**,
-ится *įvk. pasen. tarm.* sužibti, įsižiēbti, sužibsen-
ti, užsidėgti; затѐплѹлась звездā на нѐбе sužibo
dangujė žvaigždė.

зāтепло *pro. tarm.* kōl dār šilta, sū šiluma, šiltų-
mečiu.

затерѐть, затрѹ, затрѐшь; *būt.* затѐр, -ла, -ло *įvk.*
1. ištrinti, nutrinti (*puz. dėmę*), nušlūostyti, nu-
lųginti; 2. *šnek.* užkūlti (*puz. valgij*), užtrinti, už-
bāltinti (*puz. grietine*), užspirginti, pariēbinti
(*puz. taukais*), užblēsti (*puz. miltais*), pamēsti,
įplākti; 3. užtēpti, aptēpti, užlųginti, panaikinti;
3. краской картину užtēpti dažais paveikslq;
4. suspāusti, sukāustyti, užgrūsti, surakinti, su-
spirti; корāбль затѐрло льдом laivq suspāudė,
sukāustė, surakino ledaī; 5. nūgrūsti, suspāusti,
aplāužyti, apmāigyti, sutrųpti; в толпѐ менѹ
затѐрло манѐ miniojė suspāudė, apmāigė, mām
miniojė kāulus, šonus aplāužė; 6. prk. nustūmti,
nukonkuruoti, nustelbti; 7. nudrėngti, sudėvėti,
sutrinti; **~ся**, затрѹсь, затрѐмся; *būt.* затѐрся,
-тѐрлась, -тѐрлось *įvk.* 1. nusitrinti, išdilti, diēgti;
следы затѐрлись pėdsakai išdilo, nusitrynė;
2. pradėti trintis (*į kq*); 3. *šnek.* įsibrāuti, įsi-
grūsti, įlįsti, įsimālti, įsimekkti; 3. в организā-
цию įsibrāuti į organizācijq; 3. в толпѹ įsigrūsti
į miniq.

затерзāть, -āю, -āешь *įvk. (negyvai)* sudraskyti,
suplėšyti; nukankinti.

затѐривать, -аю, -аешь *eig.* pametinėti, praradi-
nėti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* затеряться;
2. būti pametām, prarandām.

затѐрпнуть, -нет *įvk. tarm.* nutirpti (*puz. koja*),
sustingti.

затѐртый, -ая, -ое; затѐрт, -а, -о 1. nutrintas, iš-
trintas; 2. suspāustas, sukāustytas (*puz. ledū*).

затѐр||янный, -ая, -ое; -ян, -яна, -яно 1. *šnek.* diē-
ges, žūvės, pāvestas, prāvestas; 3. нож недāвно
нашѐлся diēges pēilis neseniaī atsirādo; 2. už-
mestas, vienišas, užmirštas, aplėistas; затѐрjнное
в леснѹй глушѹй целѹ vienišas kāimas miško glū-
dumoje; 3. дѹмик aplėistas namėlis; **~ять**, -яю,
-яешь *įvk.* pamēsti, nudėti, nukūšti (*kur*), pra-
rāsti, nudaigoti, pražudyti; **~яться**, -яюсь, -яешь-
ся *įvk.* 1. pasimēsti, užsimēsti, diēgti, žūti, būti
pamestām; гдѐ-то затерялась кнѹга kažkur diēgo
knygā; 2. prk. išnųkti, pranųkti; diēgti, tapti
nepastebimām, įsimāšyti; 3. в толпѐ pranųkti,
diēgti miniojė, įsimāšyti į miniq.

затеряха, -и *v. ir m. šnek. niek.* pametėjas, pame-
tėja, vėikiai kq pametās, pāmetanti, atgrubnāgis,
atgrubnāgė.

затесāть, -ешѹ, -ешешь *įvk.* 1. imti, pradėti tašyti;
2. nutašyti, patašyti, užtašyti; 2. žymės įrantyti,
įkirsti (*puz. medyje*); **~ся**, -ешѹсь, -ешешся
įvk. šnek. įsibrāuti, įsibrūkti, įsigauti, įsimekkti,
įsimālti, įkiaūlinti, įsiniāuti, įsigrūsti.

затеснѹть, -нѹ, -нѹшь *įvk. šnek.* sumųgti, suspāus-
ti, suspirti, suremti; **~ся**, -нѹсь, -нѹшься *įvk.*
įsisprāusti; susigrūsti.

затѐсывать, -аю, -аешь *eig.* (nu)tašinėti, aptašinėti,
tašyti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* brāutis,
brūktis, grūstis, smekktis.

затѐчь, -ечѐт, -екѹт; *būt.* -тѐк, -теклā, -лѹ *įvk.*
1. įtekėti, įbėgti, įsilfėti, įvarvėti, nutekėti (*kur*);
водā затеклā под крыльѹ vādu išlėjo pō
prīeangiu; 2. pasrūti, patviākti, ištinti, supūsti,
paplūkti, pažlūgti; глаз затѐк кровѹю akis krau-
jū patviāko, pasrūvo, pažlūgo; 3. nutirpti, susting-
ti; norā затеклā kōja nutirpo, tirpsi.

затѐшешь *žr.* затесāть; **~ся** *žr.* затесāться.

затешѹ *žr.* затесāть; **~сь** *žr.* затесāться.

затѐя, -и 1. išmonė, prasimānymas, sumānymas,
užmānymas, ketinimas, prāmanas; kėslas; 2. pra-
mogā, išmonė, prāmonė, pasilinksminimas; шѹм-
ные затѐи молодѐжи triukšmingos jaunimo prā-
mogos; 3. dgs. įmantrūmas, prašmatnūbė, vingrū-
mas; стрѹить красѹвые домā без рāзных затѐй
statyti graziūs namūs bė jokių prašmatnūbių;
описāть пѹпростѹ, без затѐй aprāšyti paprastai,
bė įmantrūmų; **~ть**, -тѐю, -тѐешь *įvk. šnek.* su-
galvoti, sumanyti, prasimānyti, suplanuoti; pra-
dėti (*puz. bylq*), suruōšti; iškėlti, pakėlti, su-
kėlti (*puz. vaidus*); padaryti, suorganizuoti; 3.
дрāку sukėlti muštynės; 3. тāны suruōšti šo-
kiūs; 3. рисковāнное путѐшествие išsirūōšti į
rizikingā kelionę; **~ться**, -ѐется *įvk. šnek.* 1. pra-
sidėti, kilti; 2. būti sugalvotam, suplanuotam, pa-
ruōstām.

затѹн||, -а *tarm.* 1. paūnksmė, pavėsis; 2. apsaugota
vietā (*nuo vėjo, kulky, akių*), užkatoris, slėp-
tūvė.

затін², -а *tarm.* (lėtai tekantis) ūpės pakraštys (prie pasisukimo), ūžtakis.

затирать, -аю, -аешь *eig.* 1. nutráinoti, ištráinoti, nušluostinėti; 2. (nu)stelbti; *žr.* затереть; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* *žr.* затереться.

затирка, -и *šnek. spec.* užtrynimas, užgláistymas, užtinkávimas.

затискать, -аю, -аешь *ivk. šnek.* 1. užgniaūžyti, užspáudyti, užsmáugti, pasmáugti (*begniaužant*); дѣти затіскали котѣнка ваикай užgniaūžė kačiūką; 2. pradėti gniaūžyti, spáudyti, máigyti; 3. įstūmti, įkišti, įbrūkti.

затіскавать, -аю, -аешь *eig. šnek.* brūkti, kimšti, kišti, grūsti; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. būti įbrukamam, įspraudžiamam, įkėmsamam, įkišamam; 2. bráutis, spráustis, grūstis, brūktis, lįsti.

затіснуть, -ну, -нешь *ivk. šnek.* įstūmti, įbrūkti, įkišti, įspráusti, įkimšti, įgrūsti, įspráusti, įgrūmti, įgrūmdyti; nugrūsti, nugrūmti; *~ся*, -нусь, -нешься *ivk. šnek.* įsigrūsti, įsispráusti, įsibrūkti, įlįsti, įsmūkti, įsigrūmti, įsispráusti; я с большим трудом затіснулся в переполненный зал аš сù dīdeliu vargū įsigrūdau į sausakimšą salę.

затіхать, -аю, -аешь *eig.* silpnėti, silpti, gūrti, mažėti; tilti, rimti, liautis (*puz. pūtus, skaudėjus*), stóti; вѣтер затіхает вѣяс silpnėja, gūra; *~ихнуть*, -ну, -нешь; *būt.* затіх, -ла, -ло *ivk.* nutilti, aptilti, aptilkti, nurimti, aprimti, nuščiąti, apglūsti, sustóti, pasiliauti, nustóti; atslógti, sumažėti, susilpnėti, glūsteliėti; затіхла боль арімо, nurімо, atslódo sopulys, skašmas; часъ затіхли лаікродіс sustójo; затіхли шарі nutilo žiņgsniai; шум затіх triūkšmas lióvėsi, glūstelėjo.

затише, -я 1. tylà, tylumà, ramùmas; 3. пѣред буреі tylà prieš audrà; 2. užuovėja, nevėja, tilktis; tylūs kampėlis; 3. *prk.* sustingimas, nusilpimas, nusilpnėjimas, sumažėjimas, apirimimas, (*darbų, veiklos*) sustojimas, tylmetis, deprėsija.

заткать, затку, заткешь; *būt.* заткал, -ала, -ало *ivk.* 1. užausti, aprausti; 3. ковѣр цвѣтами įausti į kilimą gėlės (*gėlių ornamentus*); 2. *prk.* apipinti, apraizgyti.

заткнѹть, -нѹ, -нешь *ivk.* užkimšti, užkišti, užkamšyti; 3. щели тряпками užkamšyti skylės skudurgais; 3. бутылку пробкой užkimšti būtelį kamščiu; 3. ўши ватой už(si)kimšti ausis vata; ♦ 3. рот (*кому-л.*) užkišti, užčiaupiti (*kam*) būrą, priversti tylėti, nuraminti, nutildyti (*ka*); 3. за пояс (*кого-л.*) *šnek.* lengvai įveikti (*ka*); pralekti, į maišą (*ka*) įkišti; заткни́ глотку! nutilk, susičiaupk!; *~ся*, -нусь, -нешься *ivk.* 1. užsikimšti, užsikimšti; 2. *vulg. prk.* užsičiaupti, susičiaupti, nutilti; заткнись, чего орѣшь! susičiaupk, nutilk, kò šūkauj!

затлѣть, -ѣет *ivk.* 1. pradėti trūnėti, dūlėti; 2. pradėti rusėnti, rusėti, smilkti (*apie ugnį*); *~ся*, -ѣется *ivk.* įsirusėti, surusėti.

затмѣвать, -аю, -аешь *eig.* tēmdyti, tamsinti, užtamsinti; облака затмѣвают солнце дѣбесы tēmdo saulę; *~ение*, -я 1. *astr.* užtemimas, užtėmis; солнечное 3. saulės užtemimas, užtėmis; лѹнное 3. mėnulio užtemimas, užtėmis; 2. *prk. šnek.* aptemimas (*proto*), apkvaišimas, apdujimas; на

неро нашлò 3. įis apkvaišo; *~ять*, -йшь *ivk.* 1. užtēmdyti, aptēmdyti, aptamsinti, užtamsinti; 2. *prk.* pralekti, pranókti, nustelbti, nukonkuruoti, viršyti; 3. чью-л. славу kienò garbę, išgarsėjimą užtēmdyti, nustelbti.

затò *jng.* bėt, užtāt, vienòk; дорогòй, 3. хорòший шѣлк brangūs, užtāt gėras šilkas.

затовáренность, -и *m. ekon.* prėkių susikaupimas.

затовáрива||ние, -я prėkių susikaupimas, už(si)vertimas prėkėmis; *~ть*, -аю, -аешь *eig.* *žr.* затовáрить; *~ться*, -аюсь, -аешься *eig.* *žr.* затовáриться.

затовáрить, -рю, -ришь *ivk.* užversti prėkėmis, sudaryti, padaryti prėkių atsargas, sukaupiti daug prėkių; *~ся*, -рюсь, -ришься *ivk.* susikaupiti prėkių atsargoms.

затòк¹, -а *tarm.* ūpės alkánė, išlanka.

затòк², -а áudeklo krāštas, kāntas.

затоковáть, -кѹю, -кѹешь *ivk.* suburbuliuoti (*puz. tetervinas*), suulbėti, suulbuoti, suulbauti.

затолк||ать, -аю, -аешь *ivk.* 1. apstūmdyti, užstūmdyti, pristūmdyti, nustūmdyti, užgrūsti, (*niuksais*) nugrūsti; 2. įstūmti, įgrūsti, įmūrdyti; *~нѹть*, -нѹ, -нешь *ivk. šnek.* įstūmti, įversti, įgrūsti.

затолковáться, -кѹюсь, -кѹешься *ivk. šnek.* užsikalbėti, užsišnekėti, užsiplepėti.

затолочь, -лкѹ, -лчѣшь, -лкѹт; *būt.* -лòк, -лклá, -лклò *ivk. šnek.* pradėti grūsti (*grūdekliu*), krūšti; *~ся*, -лкѹсь, -лчѣшься, -лкѹтся; *būt.* -лòкся, -лклáсь, -лклòсь *ivk. šnek.* pradėti grūstis; susigrūsti; все затолклись у дверей visi susigrūdò prie dūrų.

затолпнѣться, -йтся *ivk.* susibūriuoti, susipulkuoti, susigrūsti.

затомить, -млѹю, -мйшь *ivk. šnek.* nualsinti, nukamuoti, išvarginti; *~ся*, -млѹсь, -мйшься *ivk. šnek.* nuilsti, išvaigti, nusikamuoti.

затòн, -а 1. (*upės*) užtėkis, ūžtakis, ūžutakis, ātsala, ātsiautà; 2. tvenkinys (*žuvims gaudyti*); 3. laivų žiemòjimo vietà.

затонѹть, -онѹ, -онѣшь *ivk.* paskęsti, nuskęsti, nugrimžti; сѹдно затонѹло лаівас paskēdo.

затòпать, -аю, -аешь *ivk.* sutrypti, sutrepsėti, sutarpti, sutrepėti.

затопнѣть¹, -оплѹю, -опишь *ivk.* 1. paskandinti, nuskandinti, nugramzdinti; 3. сѹдно нускандинти лаівá; 2. užtvindyti, aptvindyti, užlėisti vāndėniu; 3. низінѹ užtvindyti жѣтумá; 3. apsėmti, užlieti, užtvinti, užplūsti; затопнѹло ўлицѹ apsėmė gātvė; затопнѹло лугá užlėjo, apsėmė pievas.

затопнѣть², -оплѹю, -опишь *ivk.* 1. užkurti, pakurti, įkurti (*puz. krosnį*); sukurti; 2. pradėti kūrėti.

затопнѣться¹, -опнѣтся *ivk.* būti apsemтам, užtvinti, patvinti, paplūkti, paplūsti, apsisėmti.

затопнѣться², -опнѣтся *ivk.* užsikurti.

затòпка, -и *šnek. tarm.* 1. prakūrimas, užkūrimas;

2. prākuras.

затопл||ение, -я 1. paskandinimas, nuskandinimas; 2. užtvinimas, patvinimas, (*upės*) atātvanas; *~ять*, -яю, -яешь *eig.* 1. skandinti (*puz. laivą*), gramzdinti; 2. tvindyti; 3. apseminėti, užlieti; *~яться*, -яется *eig.* 1. būti užliejamam,

- užtvindomam; 2. skęsti, skandintis, grįmztii; 3. tvinti, plūsti.
- зато́птать**, -опчý, -опчешь *įvk.* 1. sumindžioti, suminti, sutrýpti, sutrempti, sutráiškyti, sutrepúkotii; лóшадь зато́птала ко́шку arklýs sumýnė, sutrýpė kátę; 2. įminti, įmindžioti, įspáusti; 3. кольцо в песок įminti, įspáusti žiedą į smėlį; 3. priminti, primindžioti, pritrýpti, priteršti (*puz. kambari*), išdrimblóti (*puz. kiema*); ♦ з. в грязь apšmeižti, apjúdinti, sumaišýti sù purvais; ~ся, -опчýсь, -опчешься *įvk. šnek.* pradėti miñdzikuoti, trepinėti, nerimti vietoje; sutrýpčioti, sutrepšėti.
- зато́пчý** žr. зато́птать; ~сь žr. зато́птаться.
- зато́пыриться**, -рюсь, -ришься *įvk. šnek.* pradėti kęstis, šiauštis (*puz. plunksnos*), papęžti, pasišiaušti.
- зато́р¹**, -а meñtalas (*duonai, alui*).
- зато́р²**, -а susigrúdimas, grústis (*puz. vežimý*), susikimšimas, kamšà, kamšatis, spústis (*puz. žmoni*), sàngrúdis; з. трамва́йных ваго́нов tramvájaus vagonų sàngrúdis; з. льда ledų susigrúdimas.
- зато́рговать**, -гýю, -гýешь *įvk.* 1. *šnek.* pradėti prekiauti; 2. sulýgti (*pasiderėjus*).
- зато́ржествовать**, -твýю, -твýешь *įvk.* 1. pradėti triumfuoti, džiúgauti; 2. nugalėti.
- зато́рмаживать**, -аю, -аешь *eig. žr.* затормозить.
- зато́рмозить**, -ожý, -оziшь *įvk.* 1. pradėti stabdýti; 2. sustabdýti, (*stabdžiu*) sulaikýti; 3. *prk.* sutrukdýti, sulaikýti (*puz. veikimá*); 4. nuslopinti, prišlopinti, sumázinti; ~ся, -йтся *įvk.* 1. sustóti, apstóti; пóезд зато́рмозился traukinýs sustójo; 2. *prk.* susitrukdýti, armiti, įkliñpti, užkliúti, užgaišti; выяснение вопроса зато́рмозилось kláusimo išaiškinimas susitrukdė; де́ло зато́рмозилось reikalas įkliñpo, užkliúvo.
- зато́рмошить**, -шý, -шишь *įvk. šnek.* 1. užtašýti, nutašýti, užpešióti, užtampýti, užkratýti, nutùskinti, užkùkštinti; 2. pradėti tašýti, tampýti, pešióti.
- зато́рн||ик**, -а *tarm. (alui raugti)* kùbilas, raugtuvė; ~ый, -ая, -ое mentalinis, maišymo (*puz. kùbilas*).
- зато́ропить**, -оплю, -опишь *įvk. šnek.* pradėti skùbinti, (pa)ràginti, úminti; з. шофе́ра ràginti šóferį (*kad greičiau važiuotu*); ~ся, -оплюсь, -опишься *įvk.* pradėti skubėti, skùbintis, vikruotis, paskùbti, sukrústi; з. с отъездом skùbintis išvažiuoti; зато́ропишься — всё позабы́дешь beskubėdamas viską pamirši.
- зато́рц||евать**, -цýю, -цýешь *įvk.*, ~оывать, -аю, -аешь *eig.* (pa)baigtii grįsti, išgrįsti.
- зато́сковать**, -кýю, -кýешь *įvk. šnek.* pasiilgti, pradėti ilgėtis (*ko*), panásti, maústi, gedáuti; мать зато́сковала по сыну móтина pradėjo ilgėtis sùpaú.
- зато́ц||ать**, -аю, -аешь *eig. žr.* заточить¹; ~ение, -я 1. *pasen.* (i)kálinimas; 2. (*veiksmas*) kalėjimas; сидеть в заточении kalėti.
- зато́чина**, -ы *tarm.* 1. kiřmgraúža, kiřmvarpa (*kirmínų išvarpyta vieta*); 2. apgalásta gelėžtė (*puz. peilio*).

- зато́чить¹**, -чý, -чишь *įvk. pasen.* įkálinti, apkálinti; uždaryti (*puz. vienuolyne*).
- зато́чить²**, -очý, -очишь *įvk.* 1. išgalásti, nugalásti, pagalásti, išástrinti, nútėkinti, ištėkinti; 2. imti tėkinti, galásti, ástrinti; 3. nudróžti, nusmailinti (*puz. pieštuká*).
- зато́чка**, -и galándimas, áštrinimas; smailinimas.
- зато́шний**, -йт *beasm. įvk.* apšleikšti, aptulžti, blóga pasidaryti (*širdžiai*), imti bloguóti, pradėti pýkinti (*širdi*), kilti blogumui, šleikštuliui; зато́шнийло širdis aptulžo, apšleikšto.
- затра́вить**, -авлю, -авишь *įvk.* 1. užpiudýti (*šunimis*), užsiñndžius sugáuti, nugalábyti; 2. *prk. šnek.* užgùiti, užúiti; 3. uždegti páraką (*degiklyje*).
- затра́вка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. degtuvas; degiklis; 2. sukėlimas; з. кристалли́зации kristalizáciiós sukėlimas; 3. *prk. šnek.* paskátinimas, paskatà, skatulýs.
- затра́вливать**, -аю, -аешь *eig. žr.* травить.
- затра́в||ный**, -ая, -ое, ~очный, -ая, -ое degiklinis (*puz. parakas*), degiklio (*puz. anga*).
- затра́гивать**, -аю, -аешь *eig.* 1. liėsti, jùdinti; 2. *šnek.* užkabinėti, kibinti; 3. užgaulióti; žr. затро́нуть.
- затрамбовать**, -бýю, -бýешь *įvk.* priplùkti, suplùkti, suletėnti, sutrambuóti.
- затрапéзный¹**, -ая, -ое *pasen.* puótai pritiñkamas, puotós, užstalė; затрапéзная бесе́да puotós pašnekesýs.
- затрапéзный²**, -ая, -ое *šnek. pasen.* šiokiadiėnis, kasdiėnis, namų, padėvėtas, panešiótas (*drabužis*); з. халат šiokiadiėnis chalátas.
- затра́||та**, -ы 1. išleidimas; з. де́нег pinigų išleidimas; 2. *džn. dgs. (piniginės)* išlaidos, išleisti pinigai, išlaidžià; сего́дня у меня́ было́ мно́го затра́т šiandien aš turėjau daug išlaidų; 3. sunaudojimas, suvartojimas; sànaudos; з. рабо́чей síлы dárbo jėgós sunaudojimas; з. строите́льных мате́риалов statýbinių mėdžiagų suvartojimas; затра́ты труда́, dárbo sànaudos; ~тить, -ачу, -атишь *įvk.* 1. išleisti, praleisti; з. сре́дства на по́купку инвентаря́ išleisti lėšas inventoriumi pirkti; з. всё досто́яние praleisti visą tuftą; 2. sunaudóti, suvartóti, išvartóti; з. всю черепа́ну suvartóti visás čėrpes; з. мно́го усíлий padėti, įdėti daug pastangų.
- затра́чивать**, -аю, -аешь *eig. žr.* затратить; ~ся, -ается *eig.* 1. būti išleidžiamam; 2. būti sunaudojamam, suvartojamam.
- затре́бовать**, -бую, -буешь *įvk.* pareikaláuti, išreikaláuti, iškviėsti; з. objaśнений pareikaláuti paaiškinimá; з. свиде́телей iškviėsti liúdytojus.
- затре́вожиться**, -бжусь, -бжишься *įvk.* subrúžti, sunerimti, pradėti nuogástauti, nerimáuti; įsiaudrinti.
- затре́пать**, -еплю, -еплешь *įvk. šnek.* 1. nuválkioti, nudėvėti, nuplėšti (*puz. drabuži*), nutrinti, apdraskýti; 2. *prk.* nuvarginti, nukamúoti (*darbu, priekabėmis*); ~ся, -еплется *įvk. šnek.* 1. nuskárti, nuplyšti, nusiválkioti, nusidėvėti; 2. *prk.* nuvařgti, nusikamúoti, nuilsti, nusimáitoti.

затрепегать, -пещу́, -пéщешь *юж.* sudrebėti, sutirtėti, suvirpėti, suplazdėti, supurtėti, suvirpti, susklezdėti (*пвз. lapai*).

затрёпывать, -аю, -аешь *еиг.* žr. затрепаты́; ~ся, -ается *еиг.* žr. затрепаться.

затрещать, -щý, -щíшь *юж.* 1. sutraškėti, subraškėti (*пвз. kaulai*), supyškėti, sutratėti, sučirkšti, suspragėti (*пвз. degančios malkos*), trióškstelėti; 2. *прк.* sutauskėti, imti plepėti.

затрещина, -ы *šnek.* aňtausis, antausinė, smūgis; дать затрещину рёзти aňtausj, smógti, skélti, dñoti, tékšti į žandą, peř aùsj.

затрónуть, -óну, -óнешь *юж.* 1. paliesti, užgáuti, užgriebti; pajúinti; пуля затрónула сёрдце ку́лка užgávo, pàlietė širdj; огонь затрónул часть лёса ugnis užgriebė dąlj mįško; 3. вопрос *прк.* paliesti, pajúinti kláusimą; 2. pakibinti, užkabinti; 3. прохо́жого užkabinti praeivj; 3. *прк.* įžeisti, užgáuti, įgélti; 3. самолёбие cocéda įžeisti, užgáuti kaimyno savimylą.

затрубить, -блý, -бйшь *юж.* sutrimituoti, suauñuoti.

затруднение, -я 1. kliátis, kliuvinýs, trùkdymas; встретить 3. užtikti kliátj, kliuvinj, susidurti su sunkumù; устранить 3. pašalinti kliuvinj; 2. *прк.* sunkumas, keblumas, keblýbė, kebli padėtis, pàipės; быть в затруднénии būti kebliojė padetyjė; материáльные затруднénия materiáliniai sunkumai; выйти из затруднénия išeiti, išbristi iš kebliós padėties.

затруднённость, -и *т.* apsuñkinimas, suvaržymas; ~ый, -ая, -ое; -нён, -ненá, -ненó apsuñkintas, suvaržýtas; затруднённое дыхáние apsuñkintas kvėpávimas.

затруднительность, -и *т.* sunkumas; keblumas, painumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно sunkùs, suñkiai įvýkdomas; keblùs, painùs; nesmagùs, ператогùs; затруднительные обстоятелства suñkios aplinkýbės; затруднительное положение sunki, kebli, ператогj padėtis; затруднительное поручénие paini, sunki užduotis.

затрудни́ть, -нý, -нишь *юж.* apsuñkinti, pasuñkinti, suvaržýti, sukliudyti; sudaryti sunkumų; ~яться, -нýсь, -нишь *юж.* žr. затрудняться; ~ять, -яю, -яешь *еиг.* suñkinti, keblinti; kliudyti, nelėisti; плохáя доро́га затрудня́ет приезд блогi keliai kliúdo, nelėidžia atvažiuoti; ёто меня́ ниско́лько не затрудня́ет тát мán нё кiе́к неклиúdo, nesudáро sunkumо; ~яться, -яюсь, -яе́шься *еиг.* jaũsti sunkumų, susidurti su sunkumais; būti suñkiai įvýkdomam; nesirýžti, abejóti, svyróuti, перајёгти; я затрудня́юсь сказа́ть а́ш несирýžту, мán sunkù pasakyti; затрудня́юсь отве́тить мán sunkù atsakyti.

затру́сить, -ýшу, -ýсишь *юж.* *šnek.* imti báilintis, búkštauti, rabúgti, rabijóti.

затрусить¹, -ушý, -усишь *юж.* imti risnóti; riscia bėgti; лошадь затрусйла арклýс ёмё risnóti.

затрусить², -ушý, -усишь *юж.* 1. apkreikti, apkraikyti, apibarstyti, aprkresti; 2. imti kratyti, krести, dúlkinti; 3. мукý из мешкá dúlkinti, kratyti miltus iš maíšo.

затру́шу *жр.* затрусить.

затрушу́ *жр.* затрусить^{1, 2}.

затрясти́, -ясу́, -ясе́шь; *бўт.* затряс, -лá, -лó *юж.* sukrėsti, nukrėsti, nupurtýti, papurtýti, pakratyti, supurtýti, sudrėbinti; sutrankyti, sukratyti; меня́ затрясло́ от ўжаса iš báimės manė šiuřpas nukrátė, pakrátė; ~сь, -ясу́сь, -ясе́шься; *бўт.* затря́сся, -лáсь, -лóсь *юж.* sudrebėti, pradėti drėbėti, sukrėtėti, pasipurtýti, nusipurtýti, suvirpėti, sutirtėti, sudrėbti; затря́сся от испýра iš išgąscio sudrebėjo, nusipurtė.

затужить, -ужý, -ўжишь *юж.* pradėti sielotis, sielvartauti; nuliūsti, susikrimsti, sugrūsti, sugūduriuoti.

затумáнивать, -аю, -аешь *еиг.* miglóti, niáukti, rūkuoti, témdyti, úkanoti, *жр.* затумáнить; ~ся, -аюсь, -ае́шься *еиг.* úktis, niáuktis, niáuksytis, miglótis, úkanoti, úkstýtis, rūkuoti, *жр.* затумáниться.

затумáнить, -нý, -нишь *юж.* 1. parúkuoti, apmiglóti, apniáukti; 2. *прк.* aptėmdyti, supáinioti, padaryti miglótą; ~ся, -нýсь, -ни́шься *юж.* 1. apsitráukti rúkù, aprúkuoti, apsiúkti, apsiniaukti (*пвз. dangus*), apsiblėsti, apsiúkanoti; 2. paniúrti (*пвз. vėidas*), padrúžti (*пвз. akys*); apsiblausti, apniúkti; pasidaryti neaiškiám, miglótam, nesuprañtamam; 3. *прк.* šnek. nuliūsti, susigráužti, susisiełoti.

затупи́ть, -уплю́, -ўпишь *юж.* *šnek.* atbúkinti, atšipinti, pridilinti, atkiřsti; ~яться, -ўпятся *юж.* *šnek.* atbúkti, atšipti, pridilti, atsikirřti; ~лять, -яю, -яе́шь *еиг.* búkinti, šipinti; dilinti; ~ля́ться, -яе́тся *еиг.* 1. búkti, šipti; dilti; 2. būti búkinamam, šipinamam.

зату́хание, -я 1. gesimas, apgesimas, užgesimas, išgesimas, silpnėjimas; 3. пожа́ра gaísro (ap)gesimas, silpnėjimas; 2. (nu)slopimas, (*garsų*) (nu)tilimas, (*bangų*) silpnėjimas, rimimas.

зату́хаты¹, -áет *еиг.* 1. *šnek.* gėsti, blėsti; 2. silpnėti; tilti, slópti; rimti, silpti.

зату́хаты², -áет *еиг.* *tarm.* švinkti (*пвз. мёса*), dvisti, smirsti, plėkti (*пвз. miltai*).

зату́хнуты¹, -нет *юж.* 1. užgėsti; 2. susilpnėti; nutilti, nuslópti, nurimti, nusilpti.

зату́хнуты², -нет *юж.* *tarm.* pašvinkti, pradvisti, prasmirsti, pasmirsti, suplėkti.

затушева́ть, -шýю, -шýешь *юж.* 1. užtušuoti, nutėpti tušù, nušėšeliuoti; 2. *прк.* užmaskuoti, užtušuoti, prislėpti, nuslėpti, prideñgti, užtrinti; 3. своё учáстие в афёре užtrinti, nuslėpti savo dalyvávимą afėroje; ~ся, -шýерса *юж.* 1. būti užtušóтам; užteptám tušù; 2. *прк.* užsimaskuoti, užsítušóuti, prisideñgti, mažiaũ kristi į akis.

затуши́ть, -ушý, -ўшишь *юж.* *šnek.* 1. užgesinti, užpústi (*пвз. žvakę*); 2. *прк.* nuslopinti, užgniaũžti, numalřinti; susilpninti.

зáтхл||ость, -и *т.* 1. sudusimas, priplėkimas; 2. *прк.* sustingimas; išgleblimas; supuvimas; ~ый, -ая, -ое 1. sudusęs (*пвз. oras*), padusęs, tvankùs, padvisęs; priplėkęs, suplėkęs, supelėjęs; 3. хлеб supelėjusi dúона; зáтхлая мукá suplėкё miltai; 2. *прк.* sustingęs, išglėbęs, apsilėidęs; supuvęs; susmùkęs; atsilikęs; зáтхлая средá supuvusi aplinká; зáтхлая жйзнь nuskuřdęs, susmùkęs gyvenimas.

затыкать¹, -аю, -аешь *ivk.* pradėti tūjinti (*kam „tu“ sakyti*).

затыкать², -аю, -аешь *ivk. šnek.* pradėti pirštū ba-dyti.

затыкать³, -аю, -аешь *eig.* kimšti, kámšioti, kamšyti, užkaišioti; *~ся*, -аюсь, -аемясь *eig.* 1. užsikiimšti, užsikiisti; 2. būti užkemšamam, būti užkaišiojamam.

затыло||к, -лка 1. pakaušis, kaukarikas; 2. (*mėsa*) sprandinė; ♦ ударить по затылку (дать в з.) duoti į sprandą; в з. (становиться, шарать, ид-ти) už kito kito, vorelė, žaselė (stoti, žygiuoti); *~чный*, -ая, -ое pakaušio, sprando; з. удар smūgis į sprandą; затылочная кость anat. pakaušio kaulas.

затыльник, -а *kar. šnek. (kulkosvaidžio)* ūždaras.

затычна, -ы *šnek. tarm.* niuksas, smūgis (*į pakaušį*).

затычка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. užkamša, kaištis, užkaištis, kyštis, užkišalas, kamštukas; (*statinės*) volė, žvikė, laidukas; 2. *prk. niek.* ūžvada(s), pastumdėlis.

затюковать, -кью, -кюешь *ivk.* supakuoti, surišti į gniūtulus.

затыгивать, -аю, -аешь *eig.* 1. vėžti, tempti, raūkti; 2. niaukti, siūkti; 3. tempti, vilkti; 4. *prk.* villioti, traukti, įtraukinėti, klampinti; 5.: pāny zatygивает žaizdā raūkiasi, gýja; 6. ākti, dumb-lėti, seklėti; zatygивает озеро ēžeras aňka, sek-lėja; 7. *šnek.* pradėti dainuoti; 8. vilkinti, delsti, traukti, gaišti; з. рабóту vilkinti dárba; *žr.* затын-уть; *~ся*, -аюсь, -аемясь *eig.* 1. būti suveržiamam, užtraukiamam, užraukiamam; būti vilkinamam, uždelsiamam; 2. niauktis; 3. rumbėti, gýti; pāna zatyгивается žaizdā rumbėja; 4. traukti dāmus (*rūkant*).

затяжелеть, -ёю, -ёешь *ivk. šnek.* 1. apsuūkti; 2. nēščiai tapti.

затяжка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. užtraukimas, užsitraukimas (*rūkant*); курить с затяжкой rūkyti užsitraukiant; 2. susiveržimas, su-veržimas, sutraukimas; 3. varžtis, veržiklis, temp-lė, užtraukiklis; 4. uždelsimas, užtrukimas; už-tėšimas, gaištis, vilkinimas; 5. *šnek.* užtempimas, užtraukimas; 6. *spec.* stygā, sántampa; *~ной*, -ая, -оё 1. (ilga) užsitęšęs, nusitęšęs, užtrukti-nis, užtruokamas, užtėstinis, lėtinis, chrōniškas, ilgas, nutįstamas, uždelsininis; з. дождь ilgas, įkyrus lietūs; затыжная болēзнь lėtinė, chrōniška ligā; з. кризис капитализма chrōniška, užtruk-tinė kapitalizmo krizė; з. прыжок av. uždelsininis, dēlsiamas šuolis (*parašiu*); 2. suveržiamasis, užveržiamasis, veržiamasis; įsivarýtinis; з. ре-мёнь suveržiamasis diržas; затыжная втулка už-veržiamoji įvorė.

затянуть, -яну, -янешь *ivk.* 1. suvėžti (*pov. juos-tą*), sutraukti, užtraukti, užraukti, suraukti (*pov. kapši*), užtempti, suvėžti, susmāugti (*pov. kil-pą*); 2. aptraukti, apsiūkti, apniaukti; нёбо за-тянуло тучами dāngų apniaukė dēbesys; 3. įtraukti (*kur*), įvilkti, įtempti; з. в подвāл įvilkti į rūšį; 4. *prk.* įvilioti, įklampinti, įtraukti, įpāinioti, įpinklioti; ерō затынули в тёмную ком-пāнию jį įviliójo, įtraukė į tamšiā kompānijā;

5.: pāny затынуло žaizdā surumbėja, užsitraukė; 6. užākti; užnēsti, apsinēsti; aptraukti; пруд за-тянуло тīной tveňkinį aptraukė maurais; озеро затынуло йлом ēžeras užāko nuō dumblo; 7. *šnek.* užtraukti, pradėti dainuoti; з. пёсню užtraukti dainā; 8. užvilinti, nuvilinti (*pov. bylā*), nutęsti, užtęsti, nudelsti, uždelsti; 9. *tech.* užvėžti, privežti (*pov. sraigta*); *~ся*, -янусь, -янешь *ivk.* 1. susivėžti, užsitraukti, susitrauk-ti; užsiraukti, susitempti; з. поясом susivėžti diržā, diržū; 2. apsiniaukti, apsiūkti; 3. suran-dėti, surumbėti, surietėti, užsitraukti (*apie žaiz-dā*); 4. užtrukti, nusitęsti, prailgti; дёло заты-нулось reikalas, bylā nusitēsė, prailgo; 5. užsi-traukti, įsitraukti, patraukti (*rūkant*).

заулок, -лка *šnek.* gatvėlė, šungatvė.

заулыбаться, -аюсь, -аемясь *ivk.* šýptelėti, imti šypsotis, nusišypsoti.

заумник, -а *šnek.* gudragalvis, rašytojas gudreiva, gudrininkas; *~ичать*, -аю, -аешь *ivk. šnek.* pra-dėti gudrauti; *~ый*, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно perdaug gudrūs, gudragalviškas.

заумь, -и *m. ir pasen.* заумь, -и *m. šnek. (per-nelyg didelis)* gudragalviavimas, beprasmybė.

зауныв||ость, -и *m.* graudingumas, liūdnūmas, nykūmas, gudūmas; *~ый*, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно graudingas, gaudūs, liūdnas, nykūs, gudūs; зау-нывная пёсня gaudi, liūdnā dainā; з. вой вётра gūdūs vėjo staugimas.

заупокійный, -ая, -ое *bažn.* заупокійное поминā-ние mirusiųjų minėjimas; заупокійная молитва malda už mirusį.

заупрямиться, -амлюсь, -мишьясь *ivk.* užsispirti, at-kaklauti, priešintis, pradėti ožiūotis, spýriotis, muistytis, niirsti, įsiožiūoti, užsikirsti.

заурчать, -чү, -чийшь *ivk.* sugurgėti (*pov. viduriai*), suuřgzti, sugurguliuoti; suuřšti.

зауряд *prv. pasen.* gretā tō, kartū, lygiomis.

заурядный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно eilinis, pā-prastas, nežymūs, pusėtinas, ne kōks, vidutiniš-kas, pōprastis; neišsprūšęs, neišlavėjęs; āplamas; з. поёт eilinis, menkōkas poetas; з. писāтель nezymūs rašytojas, rašeiva; з. ум neišsprūšęs prōtas.

заусенец, -нца *pasen. žr.* заусеница.

заусеница, -ы 1. šerpeta, šerplā; 2. (*metalo*) atra-ižā, atšaiža; (*medžio*) šēberkštis.

заўтра *prv. pasen. poez.* rytōj rýta.

заўтренняя, -и *bažn.* ankstývosios mišios, rytmetinės, aušrinės pāmaldos.

заутожи||вать, -аю, -аешь *eig.* láidyti, prōsyti, lý-ginti; *~ваться*, -ается *eig.* būti láidomam, lýgi-pamam; *~ть*, -жу, -жишь *ivk.* suláidyti, išláidyti, sulýginti, išlýginti (*skalbinius laidyne*); *~ться*, -ится *ivk.* būti sulýgintam, suláidytam; susiláidyti, išsiláidyti, susilýginti, išsilýginti.

зауч||енный, -ая, -ое; -чен, -чена, -чено 1. išmók-tas, įsisāvintas; 2. iškāltas, mechāniškai išmók-tas; *~ивание*, -я mókymasis, įsisāvinimas, įsi-minimas.

заучивать, -аю, -аешь *eig.* mōkytis atmintinaĩ, dē-tis į gálvā, *žr.* заучить; *~ся*, -аюсь, -аемясь *eig. žr.* заучиться.

заучить, заучу, заучишь *юк.* 1. išmokti, įsisąvinti, įsiminti; 3. formulą išmokti formulę; 3. стихų išmokti eilėraščių; 2. *šnek.* užmokyti (*nukankinti bemokant*); *~ся*, заучусь, заучишься *юк. šnek.* persimokyti, nusimokyti, nuvažgti besimokant.

заушатель, -я *v. pasen.* įžeidėjas, plūdėjas, keiksnys; *~ский*, -ая, -ое įžeidžiamas, kōneveikiamas, išniēkinamas; *~ство*, -а įžeidimas, kōneveikimas, suniēkinimas, išniēkinimas, įžeidžianti, kōneveikiama kritika.

заушлать, -аю, -аешь *eig. pasen. žr.* заушить; *~ение*, -я *pasen.* 1. aūtausis, smūgis į, peū aūsj, į žandą; 2. *prk.* įžeidimas, nuoskauda.

заушить, -шу, -шишь *юк. pasen.* 1. suduoti į aūsj, į žandą; 2. *prk.* įžeisti, išniēkinti, suniēkinti, iškōneveikti, nuskriausti.

заушница, -ы *med.* kiaulytė, kiaulikė (*liga*).

заушный, -ая, -ое ūžausio, užausinis, paausinis.

зафантазировать, -рую, -руешь *юк. šnek.* imti svaičioti, svajoti, fantazuoti; *~ся*, -руюсь, -руешься *юк. šnek.* įsisvaičioti, įsisvajoti, įsifantazuoti.

зафиксировать, -рую, -руешь *юк.* užfiksuoti, pažymėti.

зафрантить, -нчу, -нтишь *юк. šnek.* pradėti puikauti, puošniauti, čiūstyti.

зафраховать, -хтую, -хтуешь *юк. laiv.* užirachtuoti.

зафыркать, -аю, -аешь *юк. šnek.* 1. supruņkšti, imti pruņkšti; 2. subambėti, suurzgėti, imti niurnėti.

захаживать, -аю, -аешь *eig.* užeidinėti, ateidinėti, lankytis, įeidinėti; apeidinėti, *žr.* зайти.

захаивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* peikinėti, peikti, peikaloti.

захандрить, -рю, -ришь *юк.* paniūrti, nusivilti, hipochondrijai, maūduliui pasiduoti.

заханлать, -аю, -аешь *юк.*, *~ывать*, -аю, -аешь *eig. šnek.* sučiūpti, jėgą pagauti, nutverti; paglemžti; vōra захи́пали vāgi nutvērė.

захаркать, -аю, -аешь *юк. šnek.* 1. pradėti kraņkšti, sukraņkšti, sukreņkšti, sukriaukšėti; 2. apskrep-liuoti.

захаять, -хаю, -хаешь *юк. šnek.* imti peikti, (visai) nupeikti, išpeikti, užpeikti.

захвалливать, -аю, -аешь *eig.*, *~ить*, -алю, -алишь *юк. šnek.* per daug išgirti, pėrgirti, nugirti, išliaupsinti; gyrimū išlėpinti, išpaikinti.

захва́стать, -аю, -аешь *юк. šnek.* imti girtis; nusigirti, pėrsigirti, pasigirti; *~ся*, -аюсь, -аешься *юк. šnek. žr.* захва́стать.

захват, -а 1. paglemžimas, pagrobimas, užgrobimas, atėmimas, paėmimas, užkariavimas; pasisavinimas; 3. чужих территорий svetimų teritorijų užgrobimas; 3. kolonijų kolonijų pagrobimas, užkariavimas; 3. valdžios valdžios paglemžimas, užgrobimas; 3. plėnų belaisvių paėmimas; politika захвата grobuoniška politika; 2. užgriebis, užgriebimas (*pvz. irklų vandens*), užgriebiamasis plōtas; 3. cėялки sėjamōsios bižė; 3. жатки javāpiūvės pradalgės plōtis; 3. *šnek.* grobinys, grōbis; 4. *tech.* griebtūvas; 5. *pasen.* (*šovinų*) apkabā.

захватанный, -ая, -ое; -тан, -а, -о *šnek.* 1. suėptas, nuvālkiotas, nučiūpinėtas (*per dažnai var-tojant*); *~ать*, -аю, -аешь *юк. šnek.* sutėpti, sudėmėti, nučiūpinėti.

захватить, -вачу, -ватишь *юк.* 1. pagriėbti, sučiūpti, nučiūpti, nutverti, pa(si)imti, pagauti; 2. paglemžti (*pvz. valdžią*), pagrōbti, užgriėbti (*pvz. žemės sklypą*), paimti, pavėžti, pačiūpti, užimti; неприятель захватил обоз priešas pačiūpo gurguolę; 3. целую армию в плен pa-imti visā ārmijā į nelaisvę; 3. rōrod užimti miēstą; 3. paimti, pasiimti, pasiimti netūčiom; я не захватил с собой денег nepaslėmiau (sū šavi-mi) pinigų; 3. detėj pasiimti vaikūs; 4. *šnek.* užlikti, užkliūpti, nutverti, rāsti (*pvz. namie*); дождь захватил меня в дороге lietūs užkliūpo manė kelyjė; 3. корō-л. врасплōх nejučią kā užkliūpti, nutverti; 5. sužavėti, labai sudōminti, pa-trāukti, pagauti, suintriguoti; книга захватила меня knygā manė labai sudōmino; мұзыка захватила ерō мұзика jī sužavėjo; ♦ дух захватило kvāpā užgniaūžė, ūžėmė.

захватнический, -ая, -ое grobikiškas, grobuoniškas, grobiamasis; захватническая империалистическая война grobuoniškas imperialistinis kā-ras; *~ный*, -ая, -ое *pasen.* pagrobtinis, užgrobti-nis, užgrobtais (*pvz. turtas*); (už)grobiamasis; захватное право užgrobtinė teisė; *~чик*, -а grobikas, užgrobėjas, grobėjas; glemžikas, glėmža, užgriebėjas.

захватывать¹, -аю, -аешь *eig.* 1. grōbti, grōbstyti; 2. *šnek.* grūmsčioti, (už)kabinti (*pvz. ratas*); *žr.* захватить.

захватывать², -аю, -аешь *eig.* tepliōti, dėmėti, *žr.* захватать.

захватывающий, -ая, -ее patrauklūs, patraukiantis, pagāunantis, žāvintis, sužavintis, pavėrgiantis, įdomūs; он слұшал с захватывающим интересом jis klaūsėsi įdomūmo pagāutas, patrauktas, klaūsėsi labai susidomėjęs.

захворать, -аю, -аешь *юк. šnek.* susiřgti, apsiřgti, palięgti, pasiligōti, sunegaluoti.

захилеть, -ею, -еешь *юк. šnek. tarm.* suguřsti, nuguřsti, sunųkti, sukeĩbti, nukvēžti, nusmūrgti, nugeĩbti, nūglėbti, suglėbti, nuskuřsti, sunųkti.

захиреть, -ею, -еешь *юк. šnek.* 1. sunųkti, sumeĩkti, sumenkėti, nukemžti, nukvēžti, nuguřsti, susilpnėti; паpень совсєм захирел vaikas visiškai sunųko; 2. *prk.* apmĩrti, užgėsti; sumenkėti, nusmūkti.

захихикать, -аю, -аешь *юк. šnek.* sukikėnti, sukiknōti, sukrizėnti, sukiksėti.

захламить, -млю, -мишь *юк. šnek.* užšlemžti, prikreĩkti, užteršti, prišiūkšinti, užgriōzdinti, užveřsti, apveřsti; *~ленный*, -ая, -ое; -лен, -ленā, -ленō *šnek.* užšlemštas, prikreatas, prišiūkšlin-tas; užgriōzdintas, užverstas; *~лять*, -аю, -яешь *eig.* šlemžti, kreĩkti, teršti, šiūkšinti; griōzdinti.

захлебнуть, -ну, -нєшь *юк. šnek.* 1. gūrkštelėti, užsrėbti, pritraukti; gauti gūrkšnį (*maudantis*); 2. užgėrti; *~ся*, -нусь, -нєшься *юк.* 1. užsiryti (*vandeniu*), užsprĩgti, užtrōkšti, uždusti; 2. užsikĩrsti, užsiryti (*bekalant*), uždusti; 3. *prk.* ne-sitverti, papliūpti, neišsilaikyti; užsprĩgti; 3. ot

пāдoстн nesitvērti džiaugsmū; 3. от смēха pāpliūpti, nuleipti, springti juokaīs; 4. sustōti, nebевēikti, užsikīršti (*puz. motoras*); 5. sužlūgti, sustōti; atāka захлебнūлась puolimas sustōjo, sužlūgo.

захлѣбывать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* захлебнūть; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. springti; 2. gūkčioti, springčioti, springti; plākātь захлѣбываясь vēkti pasigūkčiojant, springčiojant; 3. от слēз springti āšaromis.

захлестать, -ешū, -ещешь *ivk.* 1. užplākti, užčāizyti, pučāizyti, užkarōti (*puz. vytine*); 2. iṁti čāizyti, lieti, pliekti (*puz. botagu*), karōti.

захлестнūть, -нū, -нешь *ivk.* 1. užtrāukti, susmaugti, užsmaugti (*kilpa, viroę*); 2. užtēkšti, užpliaūpti, užlieti, pliaūptelēti, siūbtelēti, apsēmti; aptēkšti, aptaškūti; волнā захлестнūла пāлубу корабля bangā užliejo laivo dēnį; 3. *prk.* pagāuti, patrāukti, įtrāukti; егō захлестнūла волнā счāстья jį pagāvo laimės bangā; 4. *šnek.* užblōkšti, užsiaūsti, užmēsti; вѣтром захлестнūло занавѣску на перйла балкōна užuolaidā vėjas užsiautē aṁt balkōno turēklį; **~ся**, -нѣтся *ivk. šnek.* užsitrāukti, užsismaugti; верѣвка захлестнūлась за оглōблю viřvė užsitrāukē aṁt ėenos.

захлѣстывать¹, -аю, -аешь *eig.* *žr.* захлестātь.

захлѣстывать², -аю, -аешь *eig.* *žr.* захлестнūть.

захлѣстываться, -ается *eig.* 1. *žr.* захлестнūться; 2. būti užtraukiamām, sutraukiamām, užsmaugiamām; būti užliejamām, apteškiemām.

захлпнать, -аю, -аешь *ivk. šnek.* sukākčioti, sugāikčioti, sugōkčioti.

захлопать, -аю, -аешь *ivk.* suplōti (*delnais*), sutauškēti, suratūoti, iṁti plōti, supoškēti, supliaukšēti, supliaukšēti (*puz. botagu*), suplekšnōti, sutapnōti (*puz. per pečius*), sutaukšnōti, sublazgēti (*puz. durys*).

захлопнуть, -ну, -нешь *ivk.* užtrenkti, (*su trenksmu*) uždarūti, uždaūžti; 3. двѣрцу автомобиля užtrenkti automobilio durelēs; **~ся**, -нется *ivk.* užsitrenkti, užsidaūžti, (*su trenksmu*) užsidaūyti.

захлопотātь, -почū, -пōчешь *ivk. šnek.* pradėti triūsti, plušėti; pradėti rūpintis, iṁtis rūpesčių.

захлопывать, -аю, -аешь *eig.* trenkti, užtrenkinėti, uždarinėti, trinkelēti, trinkčioti; **~ся**, -ается *eig.* užsidarinėti, *žr.* захлопнūться.

захлороформировать, -рую, -руешь *ivk. med.* užchloroformuoti, užmigdyti chloroformu.

захмельētь, -ѣю, -ѣешь *ivk. šnek.* apsvaigti, įkaūsti, pasigērti, įgērti, apgīrsti.

захнйкать, -йчу, -йчешь *ivk. šnek.* iṁti verkšlēnti, žliūmbti, sukniṛkti, sukukčioti, sučīrpti, suingzti, sužlēm̃bti.

захōд, -а 1. nusileidimas, sēdā, laidā; 3. сōлнца saulėlydis; до захōда сōлнца lig saulei sēdant, iki saulē nenusilēido, dār su saule; 2. užėjimas, užsukimas, apsilaṁkymas; sustojimas; 3. (*laivų*) užplaukimas, įplaukimas; без захōда в порт бѣ įplaukimo, neįplaukiant į uostą; 4. užsupimas, apėjimas, apsupimas; 3. вправū в тыл priešo apėjimas iš užpakalio; 5. (vienas) važiāvimas; ėjimas, pastūmimas (*puz. figūros žaidžiant*).

заходītь¹, -ожū, -ōдишь *ivk.* iṁti vāikščioti (*puz. po kambarį*), sužingsniuoti.

заходить², -ожū, -ōдишь *eig.* *žr.* зайti.

захождēние, -я 1. apėjimas, užėjimas, užlindimas, užsukimas; 3. слēва užėjimas iš kairės; 2. (*švie-sulio*) nusileidimas, laidā, sēdimas; 3. nuėjimas, patekimas, nuklydimas, nusibāstymas; įlindimas, įbridimas.

захōжий, -ая, -ее *šnek.* atklūdūsis, užklūdūsis, at-sibāstęs; 3. человек atklūdēlis, atėivis, užėivis, praeivis.

захозййничать, -аю, -аешь *ivk. šnek.* pradėti šeimininkāuti, įsišeimininkāuti; **~ся**, -аюсь, -аешься *ivk. šnek.* nusišeimininkāuti, per daūg laiko sugaišti bešeimininkāujant.

захолодлātь, -ѣет *ivk. šnek.* 1. atšalti, atāušti, atvēsti; 2. nušalti, nužvarbti, atšalti, sušalti; **~ѣть**, -ѣет *ivk. šnek.* 1. *beasm.* pasidarūti šalčiaū, atšalti, atvēsti, įšalti; в воздухе захолодēло óras atšalo, atvēso, orē pasijūto šalčiaū, vėsiaū; 2. sušalti, nužvarbti, sužvarbti; я весь захолодēл visas nužvarbaū; **~йть**, -ложū, -лодйшь *ivk. šnek.* atšaldyti, atvēsinti, įšaldyti, užšaldyti.

захолонūть, -нū, -нѣшь *ivk. šnek.* apmīrti, sustingti, nustērti; сѣрдце захолонūло от стрāха širdis āpmirē iš bāimės.

захолўстлйный, -ая, -ое užkampio, nuošalus, atkampis, atšakūs, atokūs; 3. посѣлок užkampio miestelis, atkampi gyvenvietē; **~ье**, -я; *dgs. kilm.* -тий, *naud.* -тѣям užkampis, ātkampis, užkaboris, nuošalis; klaikī vietā, klaikynē.

захоронлēние, -я 1. palāidojimas; 2. kāpas; **~йть**, -оню, -онишь *ivk.* 1. palāidoti; 2. *šnek.* nuslēpti, paslēpti, nukišti, užkišti, nuglaūsti (*kur toli*).

захотētь, -очū, -бчешь, -бчет; -отйм, -отйте, -отйт *ivk.* užsinorėti, įsinorėti, panorėti, panōrti, užsi-geišti, įsigeišti; он захотēл женītься jām atējo noras, jis panōro vėsti; не з. бōльше atnorėti, nebenorėti; сйльно з. panūsti; **~ся**, -бчется *ivk. beasm.* pradėti norētis, geišti, įsinorėti, užsinorėti, užsimanūti; мне захотēлось есть āš įsinorėjau, užsimaniaū vālgyti, išalkau.

захохотātь, -хохочū, -хохōчешь *ivk.* sukvatōti, iṁti kvatōti, užkvatōti, lēistis, pratrākti juokaīs.

захрапētь, -плю, -пйшь *ivk. šnek.* pradėti knaṛkti, kriūkti, šnaṛpšti, suknaṛkti, užknaṛkti, sušnaṛpšti.

захребētник, -а *šnek.* 1. veltēdys, dykaduōnis, parazitas; 2. *pasen.* įnamys, kampiniṁkas.

захрипētь, -плю, -пйшь *ivk. šnek.* sugėgžti, sugargėti, sugaṛgti, sugaṛgaliuoti.

захромātь, -āю, -аешь *ivk.* apšlūbti, aprāišti, pradėti šlubčioti, šlubuoti, raiščioti, klibindūoti, klibikščioti, kleivōti.

захрустētь, -ушū, -устйшь *ivk. šnek.* sugrikščioti, sugrumšėti, subraškėti; grūmštelėti, grikštelėti.

захрюкātь, -аю, -аешь *ivk. šnek.* sukriuksėti, sukriūkti.

захрыснūть, -ну, -нешь; *būt.* захрыс, -ясла, -ясло *ivk. tarm.* 1. sutirštėti, sukietėti (*puz. purvas*); išpaṁpti; 2. įkliūpti, prasmēgti; 3. *prk.* likti padētyjē bē išeitiēs, paskēsti, nugriūzti.

захудá||мый, -ая, -ое *šnek.* nusmūķes, susmūķes, suvaŗģes, nusigvēņes, suskuŗģes, užskuŗģes; *~ть*, -аю, -аешь *ivk. šnek.* nusmūkti, nusigvēnti, nuskuŗsti, netēkti visuomeninēs reikšmēs; sunūkti, suvaŗgti.

захулить, -лю, -лишь *ivk. tarm.* išķeikti, išpeikti, išķņeveikti, išņiektinti.

зацáпать, -аю, -аешь *ivk. šnek.* užgróbtī, pasičiūpti; sučiūpti, nutvērti.

зацёбáлый, -ая, -ое *tarm.* apipelēģes, apmūsóģes, apīplēķes.

заце||стá, -етёт; *būt.* зацвёл, -велá, -велó *ivk.*, *~тáть*, -áет *eig.* 1. pražýsti, sužýsti, pradēti žydēti; 2. *šnek.* pradēti pelēti, mūsóti, plēkti, žiedēti.

зацеловáть, -лую, -лýешь *ivk.* išbučiúoti, nubučiúoti; *~ся*, -лýюсь, -лýешься *ivk.* iṁti bučiúotis; užsibučiúoti.

зацёп, -а kabiklis; *~а*, -ы 1. kablýs, užkabas; 2. *prk. šnek.* klišutininkas, priekabiáutojas.

зацепáть, -еплю, -епишь *ivk.* 1. užkabinti, užkliudýti, užstriēgti (*puz. meškerē*); įkabinti; 2. *prk.* užkabinti, prisikabinti, užkibinti; *~ся*, -еплюсь, -епишся *ivk.* užsikabinti, įsikabinti, užkliúti, užstrigti, įstrigti.

зацёп||ка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам 1. (*veiksmas*) užkabinimas; 2. įkaba, užkabas, kabliukas, įkaboklis; 3. *šnek.* palaikymas, protėkcija; 4. *prk. šnek.* klišutis, kliuvinýs; 5. *prk. šnek.* klišutis, priekabė; *~лєние*, -я *tech.* (už)kabinimas, įkabinimas; susikabinimas.

зацеплáть, -яю, -яешь *eig.* kliudýti, kliuvinėti, užkabinėti, *žr.* зацепáть; *~ся*, -яюсь, -яешься *eig.* 1. užkliuvinėti, užsikabinėti, *žr.* зацепáться; 2. būti užkabinamam.

зацёпшик, -а sukabinėtojas, prikabinėtojas.

зацадáть, -ажу, -адийшь *ivk. šnek.* 1. pradēti rūkti, dūmúoti; 2. smalkių, tvaikų prilėisti, prismalkinti.

зацáли||вать, -аю, -аешь *eig.*, *~ть*, -лю, -лишь *ivk.* prirīsti, prīēti (*laivq*).

зацáло, -а *pasen.* pradžia.

заچار||овáть, -рюю, -рýешь *ivk.*, *~обывáть*, -аю, -аешь *eig.* 1. užkerėti, (ap)kerėti, užburti, apžavėti; 2. *prk.* sužavėti, (pra)džiūginti.

зачастáть, зачашу́, зачастую́ *ivk. šnek.* 1. patānkinti, padažninti, iṁti ká dažnai darýti, dažniau lankýti, kartóti; 3. к кому́-л. в гóсти pradēti pās ká dažnai lankýtis; он зачастую́ ногáми jis patānkino žingsniūs; 2. patānkėti, padažnėti; paspartėti, pasmarkėti; дождь зачастую́ ėmė smarkiaú lýti, lietūs pasmarkėjo, patānkėjo.

зачастýю *prv. šnek.* dažnai, kaŗtų kaŗtais, neretai; dažniausiai; случáлось ёто 3. tai dažnai būdavo; так 3. бывáет taip dažniausiai ёsti.

зачáтие, -я prasidėjimas; pastojimas (*moters*), nėštumo prasidėjimas.

зачáток, -тка 1. *med.* gėmalas; 2. *prk.* užuomazga, pradmuo, pradžia; daigas, diegas; 3. болёзни ligos pradžia; зачáтки нóвой жízни paũjo gyvėnimo daigai.

зачáточный, -ая, -ое gemalnis, užuomazginis; pradinis.

зачáть¹, -чнý, -чнёшь; *būt.* зачал, -алá, зачало *ivk. šnek.* prādžia padarýti, pradėti; iṁtis (*ko nors*).

зачáть², -чнý, -чнёшь; *būt.* зачал, зачалá, зачало *ivk.* pastóti, tapti nėščiai; būti pradėtam (*iščiose*).

зачáться, зачнётся, зачнётся; *būt.* зачался, -лась, -лось *ivk.* prasidėti.

зачáх||лый, -ая, -ое nukvėžes, nukėmbes, nunūķes, sunūķes, pugūres; *~нуть*, -ну, -нешь; *būt.* зачáх, -ла, -ло *ivk.* sunūkti, nunūkti, nukvėžti, nukvėmbti, suguŗsti, nuguŗsti, nuskuŗsti, suskuŗsti, nukėmžti; родник зачáх šaltinis išsėko, išdžiúvo; деревцо зачáхло medėlis pamažu nudžiúvo, sunūko.

зачашу́ *žr.* зачастáть.

зачáниться, -ньюсь, -нишся *ivk. šnek.* iṁti nósį riēsti, pūstis.

зацёл *žr.* зачётся; *~ся* *žr.* зачётся.

зацём *prv.* 1. kám, kuriám tikslui, kurfems galáms, kurių galų; 3. ты явился сюда? kurių galų tú čia atvykaĩ?; 3. тебё ёто понáдóбилось? kuriám tikslui, kám táu šito prireikė?; 2. *pasen.* kodėl, dėl kó.

зацём-то *prv.* kažin kám, kažkám, kažkuriuō tikslu, kažkuriám tikslui, nežiniá kó, kám.

зачервívеть, -веет *ivk. šnek.* sukirmýti, pakirmýti, apkirmýti.

зац||ркивать, -аю, -аешь *eig.* braukýti, išbraukinėti, užbraukinėti, pérbraukinėti, braukti; *~ерк-нуть*, -нý, -нёмь *ivk.* išbraukti, pérbraukti, užbraukti (*puz. žodį*).

зачернёт, -еет *ivk.* 1. sujuóduoti; вдáли зачернёл лес toľumoje sujuódavo mīškas; 2. pajuósti, pajuóduoti, pajuódýti; *~ся*, -еется *ivk. žr.* зачернёт.

зачерн||ить, -нó, -нишь *ivk.* 1. pajúodinti, nujuó-dinti, juodaĩ nudažýti; 2. *šnek.* sujúodinti, (*dra-buži*) sutermenti, sučiurinti, sušmaũkšti; 3. *prk. šnek.* apšmeižti, apjuóduoti, išpeizoti, iškėzoti (*žmogų*), išjuóduoti; *~ять*, -яю, -яешь *eig.* 1. juó-dinti, juodaĩ dažýti; 2. *prk. šnek.* šmeižti, juó-dinti, kėzoti.

зацёрпáть, -аю, -аешь *ivk. šnek.* pradėti sėmti; *~нуть*, -нý, -нёмь *ivk.* pasėmti, prisėmti; *~нётся*, -нётся *ivk.* prisisėmti; *~ывать*, -аю, -аешь *eig.* sámsyti, sėmti, sámsčioti, sėmióti; *~ывать-ся*, -ается *eig.* 1. *šnek.* sėmtis, prisisemióti; 2. būti semiamám; būti apseminámam.

зачерствé||лость, -и *m.* 1. sužiedėjimas, sukietėjimas; 2. *prk.* kietaširdiškumas, apdiržimas, užkietėjimas, bejausmiškumas; *~лый*, -ая, -ое 1. sužiedėjęs, sudžiúvęs, sukietėjęs, susėnęs, apdiržęs; зачерствéлая бýлка sužiedėjęs pyrágas; 2. *prk.* kietaširdis, bejausmis, užkietėjęs, sudiržėjęs; зачерствéлое сёрдце bejausmė, užkietėjusi širdis; *~ть*, -ёю, -еешь *ivk.* 1. sužiedėti, sukietėti (*puz. duona*), sudžiúoti; apdiržti, sudiržėti, susėnti; 2. *prk.* užkietėti, apdiržti, sudiržėti.

зачертáть, -ерчу́, -ёртишь *ivk.*, **зацёрчивáть**, -аю, -аешь *eig.* 1. pradėti brėžti, braižýti, vedžióti, 2. *šnek.* subraukýti, užbraukýti, išbraukýti; išbraukti; 3. *šnek.* apmėsti brėžinį (*padaryti brėžinio apmatų*); 4. pribraižýti, (nu)braižýti, subraižýti (*puz. visq lapq*).

зачёс, -а 1. užšukāvimas (*aukštyn*); 2. *šnek. (daili) šukiuosena*.
зачесать¹, -ешу, -ёшь *įvk. sušukuoti (plaukus); užšukuoti (į viršų)*.
зачесать², -ешу, -ёшь *įvk. šnek. pradėti kasyti (pvz. pakaušį), krapštyti (pvz. šašą)*.
зачесаться¹, -ешусь, -ёшесь *įvk. susišukuoti, užsisukuoti*.
зачесаться², -ешусь, -ёшесь *įvk. 1. pradėti kasyti; 2. pradėti niežėti, peršėti, užnižti, sunižti; lišай зачесался dėdervinė sunižo*.
зачесть, зачтү, зачтёшь; *būt. зачёл, зачлā, зачлō įvk. užskaityti, įskaityti, sąskaiton įtraukti; 3. sto rublėй в покрытие задолженности užskaityti šimtā rublių įsiskolinimui padengti, apmokėti; 3. курсовую работу įskaityti kursinį darbą; ~ся, -чтётся; būt. зачёлся, зачлās, зачлōсь įvk. būti įskaitytam, užskaitytam*.
зачёсывать, -аю, -аешь *eig. šukuoti; ~ся, -аюсь, -аешь eig. šukuotis*.
зачёт, -а 1. įskaitymas, užskaitymas; в з. sąskaiton, įskaitytinai; с зачётом įskaiciuojant, įskaitant; не в з. neįskaitytinai; ёто вам не в з. tāt jums neįskaaitoma; произвести з. платёжā įskaityti įmokā; 2. įskaita; получить з. gauti įskaitā (*studentui*); сдать все зачёты išlaikyti visās įskaitas; ~ный, -ая, -ое 1. įskaitos, įskaitų, įskaitinis; зачётная книжка įskaitų knygėlė; 2. įskaitų, užskaitų, sąskaitinis; зачётные суммы įskaitų sumos.
зачешу *žr. зачесать^{1, 2}; ~сь žr. зачесаться^{1, 2}*.
зачин, -а *šnek. pradžia, įžanga; в зачине ромāна romāno įžangoje, pradžioje*.
зачинатель, -я *v. pradėjėjas, pradiniškas, iniciātorius; 3. движėния за звāние бригады коммунистического труда judėjimo už komunistinio darbo brigādos varđā pradiniškas; 3. социалистического соревновāния socialistinio lenktyniavimo pradiniškas, iniciātorius*.
зачинать, -аю, -аешь *eig. šnek. pradėti, suskāsti, imti; ~ся, -аерся eig. šnek. prasidėti*.
зачинивать, -аю, -аешь *eig. šnek. adyti (kojinę), užsiuvinėti, taisyti, lopyti; ~ся, -аерся eig. būti užtaisomam, lóptomam, užadomam, užsiuвамām*.
зачинить, -чиню, -чинишь *įvk. šnek. 1. užtaisyti (pvz. spragą tvoroje), pataisyti, užlópyti (pvz. drabužį, skylę), užadyti, užsiuti; 2. nudróžti, nusmailinti (pvz. pieštuką)*.
зачинщик, -а *pradėjėjas, iniciātorius, sukūrstytojas, pradiniškas; зачинщики империалистических войн imperialistinių karų kūrstytojai, pradėjėjai*.
зачиркать, -аю, -аешь *įvk. sučirkšti (pvz. žvirbliui), sučirpsėti, sučirėnti, sučērškėti, sučežėti, sučiubėti*.
зачисление, -я 1. įskaitymas, užskaitymas, įtraukimas, įrašymas (*į sąskaitą*); 2. paskyrimas, įtraukimas.
зачислить, -лю, -лишь *įvk. 1. įskaityti, užskaityti, įtraukti (pvz. sąskaiton); įrašyti; 2. paskirti, įrašyti, įtraukti, priimti; 3. в учителя (па)skirti mokytoju; 3. в кандидаты kandidatų įrašyti; 3. в студенты priimti studentų; ~ся, -люсь, -лишься įvk. įstoti, įsijungti*.

зачислять, -яю, -яешь *eig. žr. зачислить; ~ся, -яюсь, -яешься eig. 1. žr. зачислиться; 2. būti įskaitytomam, užskaitytomam*.
зачи|стить, зачишу, зачиштишь *įvk. nuvalyti (pvz. arkli); išvalyti (pvz. vagoną); (valant ką) užlyginti; ~стка, -и nuvalymas (pvz. metalo), išvalymas (pvz. sandėlio)*.
зачисто *prv. tarm. grynai, švariai (pvz. padirbti); visiškai, galutina; меня обокрали з. manė visiškai, ligi siūlo gālo apvogė*.
зачитать, -аю, -аешь *įvk. 1. perskaityti, paskaityti, paskėlbt (viešai, balsu); 3. собранию протокол paskaityti, perskaityti susirinkimui protokolā; 3. телеграмму на заседании paskėlbt, perskaityti pėsedyje telegramā; 3. доклад paskaityti pranešimā; 2. šnek. (beskaitant) nuvalkoti, nučiūmoti, suplėšyti; 3. kniry до дыр beskaitant suplėšyti knygā; 3. šnek. (beskaitant) nudėti, nukišti (kažin kur), negražinti (pvz. knygos); 4. šnek. (skaitant balsu) nuvārginti; ~ся, -аюсь, -аешься *įvk. šnek. 1. į skaitymā įsitraukti, įsiskaityti, užsiskaityti, beskaitant susižavėti, užsimiršti; 2. skaitant nuvārgti, atbūkti beskaitant; daug laiko užtrūkti, sugaišti skaitant, nusiskaityti, užsiskaityti; вчера я зачитāлся до утрā vākar āš skaiciau ligi ryto*.
зачитывать¹, -аю, -аешь *eig. žr. зачесть*.
зачитывать², -аю, -аешь *eig. žр. зачитать*.
зачитываться¹, -ается *eig. žр. зачесться*.
зачитываться², -аюсь, -аешься *eig. žр. зачитаться*.
зачихать, -аю, -аешь *įvk. šnek. sučiāudėti, sučiūsti, nusičiāudėti*.
зачищать, -аю, -аешь *eig. žр. зачистить*.
зачумл|енный, -ая, -ое *marū užkrėstas; бежать как от зачумлėнного бėгти kaip nuo marū užkrėstojo, kaip nuo māro; ~ять, -яю, -яешь eig. užkrėsti marū*.
зачүять, -үю, -үешь *įvk. šnek. pajūsti, užjūsti (apie žmogų), suūosti, užūosti (apie gyvulį)*.
зашагать, -аю, -аешь *įvk. pradėti žingsniuoti, pėdinti, timpinti (pvz. gaudras), sužingsniuoti; nužingsniuoti, išžingsniuoti; išžygiuoti; дēти зашагāли в шкóлу vaikai išžingsniāvo, išėjo į mokyklā*.
зашалить, -лю, -лишь *įvk. šnek. pradėti išdykāuti, kūltis, āimatotis, siaūsti*.
зашаркать, -аю, -аешь *įvk. subrūksčioti, subrūžuoti, sušiūruoti, sušliožuoti (kojomis)*.
зашатать, -аю, -аешь *įvk. šnek. 1. paklibinti (pvz. dantį), pakratyti (pvz. medį), paklebetuoti, paibuloti (pvz. basį); 2. beasm. susvyruoti; ero зашатāло jis susvyrāvo; ~ся, -аюсь, -аешься *įvk. susvyruoti, susvėrdėti, susvirduliuoti, suvirtuoti, pradėti griuvinėti (apie žmogų); pradėti klibėti (pvz. dantis); дēрево зашатāлось mēdis susvyrāvo*.
зашвартовать, -трүю, -трүешь *įvk. pritvirtinti, priišti, priešvartuoti (laivą uoste)*.
зашвыр|нуть, -нү, -нēшь *įvk. šnek. (toli) nusviesti, numėsti, užmėsti, nublōkšti, užsviesti; ~ять, -яю, -яешь *įvk. 1. apsvāidyti, apmėtyti, užmėtyti (pvz. akmenimis); 2. imti svāidyti, mėtyti, mėcioti; ~яться, -яюсь, -яешься *įvk. 1. imti mėtyti(s)*.****

sváidyti(s); 2. įsisváidyti, užsimiršti be(si)mėtant, be(si)sváidant.

зашевелѣть, -елю, -елишь ir -елишь *įvk.* pradėti krūtinti, įūdinti, pajūdinti, pakrūtinti; sušvylėnfi, sušiurėnti (*pov. plaukus*); жүчок зашевелѣл ўсиками vabalėlis pakrūtino čiurpuvėliūs; 3. палъцами pajūdinti pirštūs; **~ся**, -елюсь, -елишься ir -елишься *įvk.* pakrutėti, sujūdėti, sušvyluoti, pasijūdinti, pasikrūtinti, sukrūsti; sujūsti; or страха вѣлосы на головѣ зашевелѣлись iš báimės plaukaĩ aĩt galvės atsistójo, pasišiaušė.

зашеек, -шейка *šnek.* sprandas, pakarpà, (*arklio*) gogas, (*kailio*) pakutrà.

зашейна, -ы 1. *šnek.* sprandas; 2. sprandinė (*mėsa*); ♦ дать зашеину *šnek.* suduoti per sprandà, duoti niūksà.

зашейный, -ая, -ое užsprandinis, užkaklinis, užkaklio.

зашелестѣть, -лещу, -лестѣнь *įvk.* sušlamėti, sušurgėti, sučežėti, sušnarėti, sušiugždėti, sukreždėti, sučiužėti.

зашелец, -льца *tarm.* atėivis, praeivis, užėivis.

зашелохнѣть, -нѣ, -нѣшь *įvk.* pasen. krūstelėti, sudėti (*pov. vanduo*), sušiurėnti, klėstelėti.

зашелудѣветь, -ею, -еешь *įvk.* *šnek.* nušasti, nušūsti, nukrãmti.

зашелушѣться, -йтся *įvk.* ĩmti lūptis, ĩmti plėiskãpoti (*apie odà*).

зашепелявить, -влю, -вишь *įvk.* *šnek.* sušvepluoti, sušvėlpti, sušvėpsėti, sušvebelduoti.

зашептѣть, -епчу, -епчешь *įvk.* 1. pradėti kuštėti, sukuždėti, sukušti, sušnibždėti; 2. *šnek.* užkalbėti (*pov. ligà*), užšnibždėti.

зашершавѣть, -ею, -еешь *įvk.* *šnek.* pašiurpti.

зашибать, -аю, -аешь *eig.* 1. žr. зашибѣть (*1 reikš.*); 2. *šnek.* pasen. (*pinigus*) krãuti, geraĩ uždarbiãuti; он зашибает денѣгу ĩis kãla, krãuna pinigėliūs; 3. *šnek.* maũkti degtinę, gėrti, girtãuti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* žr. зашибѣться.

зашибѣть, -бѣ, -бѣшь; *bũt.* зашиб, -ла, -ло *įvk.* 1. užgãuti, nusimũsti, sutrenkti, sužeisti; eró зашибло дѣревоm до смерти мѣdis (*griũdamas*) ĩĩ negyvaĩ pritrenkė; 2. *šnek.* (*pinigũ*) uždirbti, užkãlti, susidėti, susikrãuti; pasipelnýti; **~ся**, -бѣсь, -бѣшься; *bũt.* зашибся, -лась, -лось *įvk.* *šnek.* užsigãuti, prisitreĩkti, susižeisti.

зашиивать, -аю, -аешь *eig.* užsiuvinėti, susiuvinėti, apsiuvinėti, įsiuvinėti; **~йвка**, -и užsiuvinimas, susiuvinimas, apsiuvinimas.

зашикать, -аю, -аешь *įvk.* 1. pradėti sakýti „šš“ (*tildant*), sušnųpstĩ; 2. *šnek.* iššvilpti, nušvilpti, iššvilpinti.

зашипѣть, -плю, -пѣшь *įvk.* sušnųpstĩ, sušvaĩkšti, sušvõkšti, pradėti šnųpstĩ.

зашить, зашыю, зашьешь *įvk.* užsiũti, susiũti, apsiũti, įsiũti; užadýti, suadýti.

зашифровать, -рѣю, -рѣешь *įvk.* užšifruoti, užrašýti šifru.

зашлѣпать, -аю, -аешь *įvk.* *šnek.* ĩmti šlepsėti; ĩmti pliaukšėti, plekšėti, eĩti šlepsinti, sušlepsėti, supliaukšėti, suplekšėti, (nu)klampóti; он зашлѣпал по грязѣ ĩis nuklãmpójo per purvã.

зашлифовать, -фѣю, -фѣешь *įvk.* nušlifuoti, apšlifuoti.

зашлю žr. заслать.

зашмыгать, -аю, -аешь *įvk.* *šnek.* 1. pradėti šmižinėti, šmurkštinėti, šmurkštinėti, šmikštinėti, šmaižioti; 2. nuvãlkioti, nutrinti (*pov. drabužĩ*), nušiučiuoti, nušiurinti.

зашнуровать, -рѣю, -рѣешь *įvk.* 1. (*raiščiũ, varščiũ, virželiũ*) sutrãukti, suvežti; surãukti; surišti, užrišti; užvežti; 2. (*raštinės knyga*) susiũti, sušniũruoti; **~ся**, -рѣюсь, -рѣьшя *įvk.* užsirišti, susivežti.

зашнуровывать, -аю, -аешь *eig.* 1. surãišioti, užrãišioti, suvaržýti; 2. (su)varstyti, šniũruoti; **~ся**, -аюсь, -аьшя *eig.* žr. зашнуровãться.

зашпаклѣвать, -лѣю, -лѣешь *įvk.* užglaistýti, užlipinti, užtėpti (*glaistu plyšius*); **~шывать**, -аю, -аешь *eig.* glaistýti, užglaistinėti.

зашпиливать, -аю, -аешь *šnek.* prisegiũti, užsegiũti, susegiũti (*segtukais*); **~ся**, -аюсь, -аьшя *šnek.* žr. зашпилиьшя.

зашпилить, -лю, -лишь *įvk.* *šnek.* prisėgti, užsėgti, susėgti, prisagstýti (*segtukais*); **~ся**, -люсь, -лишья *įvk.* *šnek.* užsisėgti, susisėgti, prisisagstýti, susisagstýti.

заштãтный, -ая, -ое pasen. neetãtinis, laisvaĩ samdomas (*pov. tarnautojas*); ♦ 3. rópod pasen. a) nē apskritiēs cẽntras, miestas bē apskritiēs tẽisiũ; b) aplėistas, sunýķes miestas.

заштемпелевать, -лѣю, -лѣешь *įvk.* suantspãduoti, užantspãduoti.

заштѣплатъ, -аю, -аешь *įvk.*, **~ывать**, -аю, -аешь *eig.* užadýti, (su)adýti, užtaisýti (*pov. kojĩnę*).

заштриховать, -ихѣю, -ихѣешь *įvk.* subrukšniũti, išbrukšniũti, nubrukšniũti, nuštrichuoti.

заштукатурить, -рѣю, -рѣшь *įvk.* istinkũti, užtinũti, aptinkũti, užkalkiũti, kãlkẽmis apglais-týti.

заштуковать, -кѣю, -кѣешь *įvk.* (*grãžiai*) užtaisýti, užadýti, užsiũti (*kãd nebũtu žymu*).

зашумѣть, -млю, -мѣшь *įvk.* sužĩti, sušlamti, sušlamėti, sušnėrti, sušvõkšti, suošti, susiaũsti (*pov. giria*), sukriũkti (*pov. vanduo*), sušniõkšti; su-nėrtėti (*pov. žmogus*), sukreĩtėti.

зашуршãть, -шѣ, -шѣшь *įvk.* *šnek.* sušlamėti, sučiužėti (*pov. šilkas*), sučežėti, sušiugždėti, sušlamti, sušnarėti.

зашушũкаться, -аюсь, -аьшя *įvk.* *šnek.* pradėti šnibždėtis, kuždėtis, susišnibždėti.

защебенѣивать, -аю, -аешь *eig. spec.*, **~ить**, -нѣю, -нѣшь *įvk. spec.* nužvirgžduoti, nubėĩti skaldã.

защебетать, -бечѣ, -бечешь *įvk.* sučiũlbti, sučiũlbėti, sučivyrũti, pradėti čiũlbauti, čirškėti, češ-kėti, sučiaũškėti, suklaugėti (*pov. vaikas*).

защеголять, -аю, -аешь *įvk.* *šnek.* 1. pradėti puõštis, čiũstyti; 2. ĩmti puikũti, puikãuti.

защекотать, -очѣ, -очешь *įvk.* 1. užkutėnti, užkutĩnti, užkutuliũti, nukatuliũti, užkuteliũti; 2. pradėti kutėnti; 3. suknietėti, sugiẽžti (*gerklẽje*); 4. *šnek.* sučiaũškėti (*apie lakštingalã*).

защелка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. *šnek.* sklendė, sklãstis, užsklanda, velkė, užmeteklis, klebėtas; 2. *tech.* spragtũkas (*spynos*).

защелкать, -аю, -аешь *įvk.* 1. ĩmti suõkti, lakš-tũti, sulakštũti (*apie lakštingalã*), sučiũlbti, sučiũlbėti; 2. sprãgtelėti, suknipsėti (*pirštãis*),

knipletėti; supliauškėti, pliaukštelėti (*botagu*).
зашелкаты́, -аю, -аешь *įvk. šnek.* užspragtuoti, užsprigtuoti (*užkankinti besprigtuojant*).
зашёлкнвать, -аю, -аешь *eig.* užsklendinėti, užšaudyti, uždarinėti; **~ся**, -ается *eig. žr.* защёлкнуться.
зашёлкнуть, -ну, -нешь *įvk.* užšauti, užsklęsti (*pvz. skląsčiu duris*), užtreškėti, uždaryti; **~ся**, -нется *įvk.* užsišauti, užsisklęsti, užsidaryti, užsitreškėti.
зашемлить, -млю, -мишь *įvk.* sugnūbti, įgnūbti, nuverti, susprąusti, sugniaužti, imti gniaužyti; я зашемлил себе палец аš nusivėriau pirštą; у меня (на) сердце зашемило *šnek.* ėmė širdį maūsti, gnaūbyti, gniaužyti, širdį sugniaužė, suspaudė; **~лять**, -яю, -яешь *eig.* sugnaūbyti, sugniaužyti, nusivarštinėti, nusivarstyti, *žr.* зашемить.
защепить, -еплю, -епись *įvk. tarm.* 1. įplėšti, įdrėksti; 2. rākšti, pašinė įsivarýti; **~ся**, -еплюсь, -еписься *įvk. tarm.* 1. įsiplėšti, įsидрėкsti; 2. pasipāšinti.
защеплять, -яю, -яешь *eig. žr.* защепить; **~ся**, -яюсь, -яешься *eig. žр.* защепиться.
защёчный, -ая, -ое *zool.* защёчные мешки skruostų maišai (*pvz. graužikų*).
защипать, -иплю, -иплешь *įvk. šnek.* 1. pradėti gnaūbyti, gnyūbčioti; 2. užgnaūbyti, sugnaūbyti, nuгнаūbyti, begnaūbant prikankinti; 3. užsprąusti pirštais (*pyrago kraštus*).
защит|а, -ы 1. *teis.* gynūba; gynėjai, advokatai; право на защиту teisė į gynūbą; 2. *sport.* gynimas, gynūba; превосходная игра защиты puikus gynūbos žaidimas; 3. užtarimas, užtartis, užstojimas; аргынimas, āргinas, āpsаugojimas, арсауга; быть под чьей-л. защитой būti kieno āpsаugojė, kieno ginamām, užtariamām; 4. gynimas, gynūba; з. отечества — наш святой долг tėvynės gynimas — mūsų šventā pareigā; з. окружённого города āpsuptojo miēsto gynimas; укреплять защиту Родины stiprinti Tėvynės gynūbą; Конгресс народов в защиту мира Tautų kongrėsas taikai ginti; **~ительный**, -ая, -ое гинамāsis, гынūbinis; āpsаugōs, āpsаuginis; защитительные мероприятия āpsаugōs, гынūbinės priemonės; защитительная речь гинамōji kalbā; **~ить**, -щищю, -щитишь *įvk.* 1. аргinti; з. Родину аргinti Tėvynę; з. диссертацию аргinti disertācijā; з. своё мнение аргinti savo nuomone; 2. āpsаugoti, аргinti; з. от сырости āpsаugoti nuo drėgmės; 3. užtariti, už(si)stōti; з. обйженного užtariti nūskriaustāj; **~иться**, -щищусь, -щитишься *įvk.* 1. āpsiginti, atsilaikyti; 2. āpsаugoti, užsislėpti (*pvz. nuo lietaus*).
защитник, -а 1. гынėjas, užtarėjas, užstojėjas; з. свободы laisvės гынėjas, kovotojas dėl laisvės; 2. *sport.* гынėjas; правый з. dešinysis гынėjas; **~ица**, -ы гынėja, užtarėja; **~ый**, -ая, -ое sāugomasis, āpsаuginis, slepiamāsis; āpsаugomasis; гынūbinis; защитная полоса āpsаuginė juosta (*pvz. miško*); защитная окраска *zool.* āpsаuginė spalvā; з. цвет rusvai žalsvā, chāki spalvā; защитное укрепление гынūbinis įtvirtinimas.
защищать, -аю, -аешь *eig.* ginti, užstōti, gūnioti, sāugoti; užtarinėti; з. город от воздушных атак ginti miēstą nuo puolimų iš oro; з. интересы

ministrėства в суде ginti ministrėijos reikalus teismė; з. диссертацию ginti disertācijā; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. gintis; 2. būti ginamām, sāugomām.

защитю *žр.* защитить; **~сь** *žр.* защититься.

защуривать, -аю, -аешь *eig. šnek.* mērkėti (*akis*); **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* mērkētis.

защурить, -рю, -ришь *įvk. šnek.* užmērkėti, sumērkėti, primērkėti, sudėti (*akis*); **~ся**, -рюсь, -ришься *įvk. šnek.* užsimērkėti, prisimērkėti.

заявитель, -я *v.* pareiškėjas, reikalautojas, prašytojas; pranešėjas; **~ница**, -ы pareiškėja; pranešėja.

заявить, -явлю, -явишь *įvk.* 1. parėikšti; pranešti; з. о прибытии pranešti apie atvykimą; з. свой притязания parėikšti savo preteñzijās; 2. *pasen.* paliūdyti, patvirtinti; pristatýti, pateikti, paródyti (*pvz. pasą*); ♦ заявить себя pasiródyti, pasirėikšti; **~ся**, -явлюсь, -явишься *įvk. šnek.* pasirėikšti, pasiródyti, atvūkti, atsirasti.

заяв|ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам paraiškā; paraiškimas, reikalāvimas, prašymas; з. на получение стройматериалов paraiškā statýbinėms mēdžiagoms gauti; подать заявку на земельный участок paduoti paraiškimą žemės sklūpui gauti; **~ление**, -я 1. paraiškimas, (*viesas*) pasisākymas; pranešimas; 2. paraiškā, paraiškimas (*raštu*), prašymas; написать з. parašýti paraiškimą; подать з. paduoti paraiškimą; представить з. įteikti paraiškimą.

заявлять, -яю, -яешь *eig. žр.* заявить; **~ся**, -яюсь, -яешься *eig. žр.* заявиться.

заявочный, -ая, -ое paskyrōs, paskyrinis.

заядлый, -ая, -ое *šnek.* aistringas, įnirtęs, atkaklus, įsistýgęs, kārštas, fanātiškas, įbiñgęs; з. игрок aistringas lošėjas; з. спорщик kārštas giñčinkas.

заяловеть, -еет *įvk. šnek.* (*apie karvę*) išsiveisti, išbeğžti, išbeğždėti.

заяснеть, -еет *įvk. šnek.* (iš) aiškėti; (iš) skaistėti (*pvz. dangus*), (iš) giedrėti, nusiskaīdrinti.

заясниться, -нится *įvk. šnek.* imti aiškėti, skaistėti, pasiródyti aiškiām.

зая|ц, зайца; *dgs.* зайцы kiškis, zuikis; з. белая baltasis kiškis; ехать зайцем *prk. šnek.* važiuoti zuikiu (*be bilieto*); за двумя зайцами погонисься, ни одного не поймаешь dū kiškiu šaudamas, nė vieno nenušausi; **~чий**, -ья, -ье kiškio, zuikio; заячья шкурка kiškenā; заячье мясо kiškiena; заячья капуста *bot.* didysis šilōkas, *Sedum maximum*; з. мак *bot.* pavasarinis adonis, *Adonis vernalis*; з. овёс *bot.* gauruotoji aviža, *Avena pubescens*; з. салат *bot.* daržinė piēnė, *Sonchus oleraceus*; з. холодок *bot.* vāistinis smīdras, *Asparagus offic.*; **~чина**, -ы *žр.* зайчатина; **~чник**, -а 1. *šnek.* kiškių medžiotojas; 2. *bot.* žvūniūotoji kempinė, *Polyporus squamosus*.

звание, -я 1. vardas; з. заслуженного артиста nusipelnisio artisto vardas; 2. laipsnis, rangas; воинские звания kariniai laipsniai; 3. *pasen.* luomas, titulas; професия; духовное з. dvāsininkų luomas; графское з. grāfo titulas; высокого звания kilmingas.

звѣный, -ая, -ое *kviestas*, *kviestinis*; з. обѣд *piētūs* sū *pakvietimais*, *svetība*, *kviestiniai* *piētūs*; з. гость *kviestas svēčias*.

звѣтельный, -ая, -ое *gram.*: з. падѣж *šauksminiņkas*, *šauksminiņko liņksnis*.

звать, зовѣ, зовѣшь; *būt.* звал, звалá, звáло *eig.* 1. *šaukti*; *kviesti* (*pov. pietų*); з. на пóмощь *šauktis pagálbos*, *šaukti į pagálbą*; з. на прогýлку *kviesti pasivaikščioti*; з. в теáтр *kviesti į teátrą*; 2. *vadinti(s)*, *šaukti*; как вас зовѣт? *kuo jūs, támsta vardų?*, *kóks jūsų vardas?*, *kaip támsta vadiniesi?*; меня зовѣт Алексѣем *máno vardas Aleksėjus*; ♦ поминáй как звáли *šnek. diāgo* (*bė žiniós*), *tiek jį temátė*; ~ся, зовѣсь, зовѣшься; *būt.* звáлся ир звáлся, звáлась, звáлось ир звáлось *eig.* *vadintis*, *būti vadinamam*, *būti vardų*; еѣ матъ звáлась Áнной *jós mótinós vardas buvo Oná*.

звездá, -ы; *dgs.* звѣзды, звѣзд, звѣздам, *žvaigždė*; úтренняя з. *aušrinė*; вечерняя з. *vakarinė*; полярная з. *šiaurinė*; падающая з. *kriūtantį žvaigždė* (*meteoras*); блуждающая з. *klūstžvaigždė*; з. экрáна *prk.* *kino žvaigždė*, *ižymybė*; пятикóнечная з. *penkiakampė žvaigždė*; наградить орденoм Крáсной Звезды *ardovanoti Raudonošios žvaigždės ordinu*; верить в свою звезду *prk.* *tikėti savo žvaigždė, likimū*; родиться под счастливой звездой *prk.* *gimti po laiminga žvaigždė*; со звездой на лбу сū *žvaigždė kaktojė* (*pov. arklys*); ♦ считать звѣзды *žiopsoti*; морская з. *zool.* *jūros žvaigždė, Asteroidea*.

звездану́ть, -ну́, -нѣшь *įvk. šnek. vulg.* *trekti*, *kirsti*; з. в ýхо *kirsti į ausį*; ~ся, -ну́сь, -нѣшься *įvk. šnek. vulg.* *susitrekti*, *susimūšti*, *smarkiai užsigauti*.

звезд||стый, -ая, -ое; -ýст, -а, -о 1. *tarm.* *žvaigždėtas*, *žvaigždingas*; 2. *prk.* *pasen. poez.* *žėrintis*, *žioruojantis*, *blizgantis*; звездýстые бóчи *žėrinčios ákys*; ~ться, -ýтся *eig. pasen. poez.* *žvaigždėtis*, *žėrėti žvaigždėmis*; *žibėti* *kaip žvaigždės*; нѣбо начинает з. *dangūs pradeda žvaigždėtis*.

звѣздный, -ая, -ое 1. *žvaigždžių*, *žvaigždės*, *žvaigždinis*; звѣздное мерцáние *žvaigždžių mirgėjimas*; звѣздная систѣма *žvaigždžių sistemà*; звѣздная кáрта *astr.* *žvaigždėlapis*; 2. *žvaigždėtas*, *žvaigždingas*; звѣздное нѣбо *žvaigždėtas dangūs*; звѣздная ночь *žvaigždėta naktis*.

звезд||носец, -сца *pasen.* *žvaigždės ordino tu-gėtojas*; ~образный, -ая, -ое; -зең, -зна, -зно *žvaigždės pavidalo*; ~пáд, -а *šnek.* *žvaigždžių lietūs* (*masinis meteorų kritimas rudenį*); ~поклóнство, -а *žvaigždžių gárbinimas*, *kultas*; ~цвет, -а *bot. žr.* *áстра*; ~чѣт, -а *pasen. astro-lógas* (*žvaigždžių būrėjas*).

звѣздочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. *žvaigždutė*, *žvaigždėlė*, *žvaigždytė*; 2. *bot. žr.* *звездчатка*.

звездчáтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *bot. žliūgė, Stellaria*.

звѣздчатый, -ая, -ое; -чат, -а, -о 1. *žvaigždės pavidalo*; 2. *šnek.* *laūkas*, *baltakaktis*, сū *žvaigždutė kaktojė* (*pov. arklys*).

звенѣть, -нѣ, -нѣшь *eig.* 1. *skambėti*, *žvangėti*, *braňgti* (*pov. akmuo*), *kankaluoti*; *speňgti*; звенѣт колоколѣчик *žvaňga varpėlis*; звенѣт смех *skamba juókas*; звенѣт ору́жие *žvaňga ginklai*; у меня звенѣт в ушáх *mán ausysė speňgia*, *zviňbia*; 2. *žvaňginti*; з. серебрáнными монѣтами *žvaňginti sidabriniūs pinigūs*.

звенó, -á; *dgs.* звѣнья, звѣньев *grandis*; з. цѣпи *grandinės grandis*; полевóдческое з. *laukininkystės grandis*; пулемѣтное з. *kar. kulkósvaidininkų grandis*; з. самолѣтов *lėktuvų grandis*; пионѣрское з. *pioniėrių grandis*; решáющее з. *prk.* *lemiamà grandis*; з. трыбý *tech.* *vamzdžio grandis*, *narýs*.

звеновóй, -áя, -óе *grandiės*, *grandinės*.

звѣньев||áя, -óй *dkf.* *grandiniškė*; ~óй, -áя, -óе 1. *grandiės*, *grandinės*; 2. -oro *dkf.* *grandiniņkas*.

зверѣ||к, -рѣкá; *dgs.* -рѣкй *žvėrėlis*, *žvėriukas*; ~нок, -нка; *dgs.* -рýта, -рýт ир ~ныш, -а *žvėriukas*, *žvėrėlis*.

зверѣ||еть, -ѣю, -ѣешь *eig.* *žvėrėti*; ~йна, -ы *šnek.* 1. *didelis žvėris*; 2. *žvėriena* (*upač lokiena*); ~йнец, -нца *žvėrynas*; ~йный, -ая, -ое 1. *žvėriės*, *žvėrių*, *žvėrinis*; *žvėriškas*; зверýная шкýра *žvėriės káilis*; з. след *žvėriės*, *žvėrių pėdsakas*; з. вой *žvėriės*, *žvėrių staugimas*; з. рóлос *šnek.* *žvėriškas balsas*; з. инстинкт *žvėrinis instinktas*; 2. *prk.* *žvėriškas*, *žiaurus*, *puožmūs*; зверýные нрáвы *žvėriški*, *žiaurus papročiai*; зверýная нѣнависть *žvėriška neapykanta*.

зверобóй¹, -я 1. *bot.* *jonžolė*, *saidys*, *Hypericum*; 2. *jonžolinė* (*degtinė*).

зверобóй², -я *pasen.* *žvėrių medžiotojas*, *žvėriautojas*.

зверобóйные, -ых *dgs. bot.* *jonžoliniai*, *saidiniai*, *Guttiferae*.

зверобóйный, -ая, -ое *žvėriavimo*, *medžioklės*, *medžioklinis*; з. промысел *medžioklės veřslas*, *žvėgryba*.

зверовóд, -а *žvėrininkas*, *žvėrių laikytojas*, *augintojas*; ~ство, -а *žvėrininkystė*; ~ческий, -ая, -ое *žvėrininkystės*; з. совхоз *žvėrininkystės tarýbinis ūkis*.

зверóк, -ркá *žr.* *зверѣк*.

зверолóв, -а *žvėriautojas*, *žvėrių medžiotojas*, *gáudytojas*; ~ный, -ая, -ое *žvėriavimo*, *žvėrių gáudy-mo*, *medžioklės*; ~ство, -а *žvėriavimas*, *žvėrių gáudymas* (*verslas*), *žvėrių medžioklė*.

зверо||образный, -ая, -ое; -зең, -зна, -зно *žvėriės pavidalo*, *kaip žvėris*, *žvėriškas* (*pov. nagai*); ~подобный, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно *panašūs į žvėrį*, *žvėriškas*; з. вид *žvėriška išvaizda*.

зверосовхоз, -а *žvėrininkystės tarýbinis ūkis*.

звѣрс||ки *prv.* 1. *žvėriškai*, *kaip žvėris*; 2. *labai žiaūriai*, *nuožmiai*, *žvėriškai*; з. убýть *žvėriškai nužudyti*; 3. *labai smarkiai*, *žvėriškai*; он з. рóлóден *jis žvėriškai álkanas*, *jis álkanas kaip vilkas*; ~кий, -ая, -ое 1. *žvėriškas*; 2. *žiaurus*, *puožmūs*, *nežmoniškas*, *žvėriškas*; з. постýпок *žvėriškas*, *žiaurus póelgis*; звѣрское истязáние *puožmūs kankinimas*; 3. *labai didelis*, *stiprūs*, *nepakenčiamas*; з. аннерýт *žvėriškas* (*labai didelis*) *apėtitas*; ~тво, -а *žvėriškumas*, *žiaurumas*,

puožmūmas, puožmýbė, nežmoniškūmas; фашистские зверства fašistų žvėriškūmai, žiaurūmai; ~творять, -твую, -твуеть *eig.* žvėriškai elgtis, siaubti, siautėti, šėlti.

зверушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* žvėrelis, žvėriukas.

зверь, -я; *dgs.* -н, -ей 1. žvėris; хищный з. plėšrūsis žvėris; пушной з. kailinis, brangiakailis žvėris; кровожадный з. plėšrūnas; 2. *prk.* žvėris, žiaurus žmogus, galūdas.

зверье, -я *kuop. šnek.* 1. žvėrys, žvėrijà; 2. *prk.* žiauruoliai, smūrtininkai, žvėrys; ◆ красный з. brangiakailis žvėris.

зверю||га, -и *šnek.* žvėris, gyvulys; ~шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek. žr.* зверушка.

зверята, -ят *dgs. žr.* зверёнок.

звон, -а 1. skaūbinimas, žvaūginimas; з. в колоколà skaūbinimas varpaīs; 2. skambėjimas, gaudimas, skambesys, gaudà, gaudesys; bārksčiojimas, barškėjimas, čerškėjimas, džerškėjimas; žvangėjimas, žvangesys; з. оконных стёкол langų stiklų džerškėjimas, bārksčiojimas; з. шпор pentinų čerškėjimas; з. металла metalo žvangėjimas; з. колокола varpo gaudimas; 3. spengimas, ūžimas, spingulys; у меня з. в ушах mán spėngia ausysė; 4. *prk. šnek.* gaūdas, gaūsas, áidas; pāskalos; и помёл з. по всей Москвѣ ir pasklido pō visà Māskvą gaudai; ◆ слышал з., да не знает откúда (где) он *šnek.* áidà girdėjo, tik nežino, iš kuŗ jis atėjo.

звонарь, -я 1. baūn. varpininkas; 2. *prk. šnek.* lieūvininkas, lieūvauotojas, apkalbinėtojas; plepys.

звонить, -нью, -нишь *eig.* 1. skaūbinti, žvaūginti, dzinguliuoti (*puz. varpeliais*); в передней звонят prieškambaryje skaūbina (skambučiū); з. к обедне baūn. skaūbinti mišioms; з. в колоколà skaūbinti varpaīs; телефон звонит telefonas skaūba; з. по телефону skaūbinti telefonų; 2. *prk. šnek.* skleisti gandus, pāskalas, gārsinti; plākti, māliti lieūviū; ◆ з. во все колоколà plākti lieūviais, visais varpaīs skaūbinti (*plačiai garsinti, skleisti gaudus*); ~ся, -нюсь, -нишья *eig. šnek.* skaūbinti (*kad duris atidarytų*).

звонкий, -ая, -ое; -нок, -нкà, -нко 1. skambūs, žvangūs, skardūs, garsūs, gaudūs, aidingas; з. колокол skardūs, gaudūs, skambūs varpas; звонкая монета metaliniai pinigai; з. ролос skambūs balsas; 2. *gram.*: звонкие согласные skardieji priebalsiai.

звонко *prv.* skaūbiai, žvaūgiai, skaūdziai, gaūsiai, gaūdziai, aidingai.

звонковый, -ая, -ое skambūcio, skambūcių; з. провод skambūcių laidas.

звонкоголосый, -ая, -ое; -лос, -а, -о skardžiabalsis, garsiabalsis.

звонкость, -и *m.* skambūmas, garsūmas, skardūmas, žvangūmas, gaudūmas.

звонк, -нкà 1. skambūtis, skaūbalas, kaūkalas; varpėlis; школьный з. mokųklinis skambūtis, varpėlis; электрический з. elėktrinis skambūtis; дверной з. durų skambūtis; 2. skambūtis (*garsas*),

skambėjimas, skaūbtelėjimas; подай з. suskaūbink, paskambink; раздался з. pasigirdo skambūtis.

звончатый, -ая, -ое; -чат, -а, -о *poez.* skambūs, aidingas.

звонче 1. *bdv.* звонкий *aukšt. l.*; 2. *prv.* звонко *aukšt. l.*

звук, -а 1. gaūsas, skambesys, skaūbas, balisas, skaūdas, áidas; žvangėjimas; з. выстрела šūvio gaūsas, áidas; невнятный з. neryškūs gaūsas; скорость звука *fiz.* gaūso greitis; согласие звуков garsų darnà; з. цепей grandinių žvangėjimas; 2. gaūsas (*kalbos elementas*); гласный з. *gram.* balsis; согласный з. *gram.* priebalsis; звуки ролоса kalbės garsai; ~овик, -à *kar.* garsų (*puz. lėktuvo*) gaudytojas, garsiniškas; ~овой, -ая, -ое gaūso, garsų, garsinis; з. сигнал garsinis signalas; звуковая волна gaūso bangà.

звук||воспроизведение, -я gaūso reprodukavimas; ~глушитель, -я *v. tech.* dustintūvas, slopintūvas; ~запись, -и *m. tech.* gaūso irāšymas; ~маскировка, -и *kar.* garsų maskavimas.

звуконепроницаем||ость, -и *m. tech.* ne(pra)laidūmas gaūsui; ~ый, -ая, -ое nepralaidūs gaūsui.

звуккооператор, -а *tech.* gaūso operatorius.

звуккопись, -и *m. lit.* eufonija, garsų darnà, garsų parinkimas (*efektiui sudaryti*).

звукоподраж||ание, -я 1. garsų mėgdžiojimas, sekimas; 2. garsinis žodis, garsāzodis; ~тель, -я *v.* garsų mėgdžiotojas; ~тельный, -ая, -ое garsų mėgdžiojamasis, garsinis; звукоподражательное междометие *gram.* ištiktukas.

звукопровод||ость, -и *m. tech.* laidūmas garsams; ~ый, -ая, -ое pralėidžias garsūs, laidūs garsams.

звуконепроницаем||ость, -и *m. tech.* (pra)laidūmas garsams, garsinis neizoliuotumas; ~ый, -ая, -ое (pra)laidūs garsams.

звукоряд, -а *muz.* (nuosekli) garsų eilė.

звук||сниматель, -я *v. (patefono)* adapteris, gaūso emiklis; ~сочетание, -я *gram., lit.* garsų junginys, derinys.

звук||улавливатель, -я *v., tech., kar.* garsāgaudis, garsiasekys, garsų gaudiklis; ~овитель, -я *v. pasen. žr.* звукоулавливатель.

звуч||ание, -я skambėjimas, skambesys; žvangėjimas; aidėjimas; zvimbimas, bronzgimas; ~ть, -чү, -чийш *eig.* 1. skambėti, aidėti; žvangėti; bruūgti, skardėti; в лесу звучали голоса птиц miške skambėjo paukščių balsai; 2. *prk.* reikštis, skambėti, ryškėti; rōdytis; в ролосе звучит печаль balsė juūntamas liūdesys; 3. žvaūginti, žvangėti; ~щий, -ая, -ее skambās, skaūbantis; žvaūgantis; áidintis.

звучн||ость, -и *m.* skambūmas, garsingūmas; skardūmas, garsūmas; ~ый, -ая, -ое; -чен, -чнà, -чно skambūs, garsūs, garsingas; skardūs, skardingas, gaudūs, balsingas; з. колокол gaudūs, garsūs varpas; з. ролос skambūs balsas.

зв||як||анье, -я žvangėjimas, žvagesys, žvangėjimas, čerškėjimas; ~ать, -аю, -аешь *eig.* 1. žvagėti (*puz. raktai*); skāmbėti, čerškėti, barškėti (*puz. ratai*), blerbėti, žvangėti (*puz. stiklai*), kaukšėti (*puz. pasagos*); 2. bārškinti, blėrbinti, bārbinti;

žvaņginti, tārškinti; 3. *prk.* tauškēti, plepēti; ~нуть, -ну, -нешь *ivk.* sutārkšti, žvāgtelēti, žvāngtelēti, cinktelēti, skāmbtelēti, tārkskelēti, bārkskelēti, cingtelēti, džingtelēti, čērkskelēti, suskambēti, sučerškēti.

зги: не видно ни зги *tamsū* kāp maišē, vīsiškai *tamsū*, ničnieko nematyti, *tamsū*, nōrs ākī dūrķ. **здание**, -я *pāstatas*, trobesys, trobā; statinys; rūmai; з. школы *mokųklos rūmai*.

зданье, -а *šnek.* pastatēlis, statinēlis.

здесь *prv.* čīā, šičionai, šičia, čion, čionai; з. и там *īf čīā īf teņ*, abejuř.

здешний, -ая, -ее *šnek.* viētinis, čionykštis (*pov. gyventojas*); он з. jis čīābuvis, čīāgimis; здешние люди *viētiniai žmonės*.

здороваться, -аюсь, -аешься *eig.* sveikintis (*su kuo*), lābinti (*ką*).

здоровенный, -ая, -ое *šnek.* 1. stambūs, āukštas, tvirtas, krėsnas, didelis, žaliūkas (*pov. vyras*); 2. (*apie daiktą*) labai didelis, stambūs.

здороветь, -ею, -еешь *eig.* šnek. sveikti, sveikėti, taisytis, sveikyn eiti, gyti; stiprėti, stipryn eiti.

здорове||хонек, -нька, -нько, ~шенек, -нька, -нько *šnek. poez.* sveikutis, sveikutėlis, sveikų sveikiāusias.

здоровиться, -ится *beasm. eig. (varojamas tik su neiginiu ir klausiant) šnek.:* емý нездоровится jis negaliuoja, nesveikuoja, sėga; мне что-то нездоровится āš kažkō blogai jaučiuosi, mán kažkō negėra, āš negaliuju, nesveikuju; как здоровится? kaip sveikuoji, kaip sveikatā?, *žr.* нездоровиться.

здорово *prv.* šnek. gerokai; gerai, labai; puikiai, gudriai, vikriai, sumaniai; я з. nepenyrālas āš labai išsigandaui; з. сделано sumaniai, puikiai padaryta; вот это з.1 tai gerai!

здорово¹ *įst. šnek.* sveikas, labā dienā, lābas, sveikinu.

здорово² *prv.* sveikai; з. питаться sveikai maitintis; ◆ (за) з. живёшь *šnek.* bē reikalo, nei iš šiō, nei iš tō, už dýką gārā (*pov. nukentėti*).

здоровый, -ая, -ое; -ов, -ова, -ово 1. sveikas, sveikatingas; он очень з. человек jis labai sveikas žmogūs; здоровы ли вы? ar esi sveikas tāmsta?, kaip sveikatėlė?; 2. naudingas sveikatai, sveikas, sveikatingas; з. климат sveikas klimatas; здорова я пища sveikas maistas; 3. tvirtas, stiprus, sveikas, žaliūkas, gurbūs, derlūs; здоровое телосложение tvirtas kūno sudėjimas; з. ребенок gurbūs, sveikas, derlūs vaikas; 4. *šnek.* didelis, stiprus, stambūs; з. мороз didelis, stiprus šaltis; 5. *prk.* teisingas, protingas; здоровая политика teisinga, protinga politika; ◆ он здоров выпить *šnek.* jis gėras gėrėjas; она здорова врать *šnek.* ji gerā melāgē; будь здоров! lik sveikas! ~ье, -я sveikatā; sveikatingumas; надо беречь з. reikia saugoti sveikatā; это вредит здоровью tai nesveika, tai kenkia sveikatai; слабое з. silpnā sveikatā; заботиться о здоровье населения rūpintis gyventojų sveikatingumū; ◆ за ваше з.1 už jūsų sveikatā!; на з.1 į sveikatā!; кышайте на з. vālgykite sveiki, kiek jūsų širdis priima; ~ышко, -а *šnek., tarm.* sveikatėlė, sveikačiukė.

здоровя||к, -а *šnek.* stipruolis, žaliūkas; ~чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* stipruolė.

здравие, -я *pasen.* sveikatā; народное з. liaudies sveikatā; ◆ во з. į sveikatā; здравия желаю (желāем)! *ikirev. kar.* sveikil; начать за з., кончить за упокой lēkti kaip sākalui, nutūpti kaip vābalui, pradėti gerai, baigti blogai.

здраница, -ы sveikinimas, (trumpā) sveikinimo kalbā, sveikinimo šūkis, tōstas; провозгласить здравницу pasiūlyti tōstā.

здравница, -ы kurortas, sanatorija, gydviētė, gydyklā, poilsio namai.

здоровомыслие, -я *pasen.* sveikā nuojėga, nuovoka, sveikas, blaivūs galvojimas; ~ящий, -ая, -ее protingas, sveiko galvojimo, sveikai, blaiviai galvojantis.

здравоохран||ение, -я sveikatos apsaugā; министерство здравоохранения sveikatos apsaugos ministerija; ~ительный, -ая, -ое sveikatos apsaugos, sveikatos saugomasis.

здравотдел, -а sveikatos apsaugos skyrius.

здравствовать, -тую, -твуеть *eig.* sveikām būti, gyvuoti, gyvām būti; gerai klōtis; да здравствует свобода! tegyvuoja laisvė!; ◆ здравствуй(те) sveiki (gyvi)!, lābas rytas, lābas vākaras, labā dienā!; вот те и здравствуй! še (tai) taul, dabai īf ganai!

здравый, -ая, -ое; здрав, -ава, -аво 1. protingas, sveikas, supratingas, nuovokūs; з. смысл sveikā nuovoka, mintis; быть в здравом уме būti sveiko; pilno proto; 2. *pasen.* sveikas; он вернулся здрав и невредим jis grįžo sveikas īf gyvas.

зебра, -ы *zool.* zėbras *Equus zebra*.

зебу *nkt. zool.* zebū, kuprōjautis.

зев, -а 1. ryklė; 2. žiotys, žiomuō; nasrai; ◆ лъвыйный з. *bot.* žiovėinis, levažādis, *Antirrhinum*.

зѣва, -ы, зѣвака, -и *v. ir m. šnek.* žioplys, žioplė, vėpla, išsižiōjėlis, išsižiōjėlė.

зев||ать, -аю, -аешь *eig.* 1. žiovauti, žiōpčioti; 2. žiōpsōti, vėpsōti, zauksōti, spoksōti; з. по сторонам žiōplinėti; не зевай! nežiōpsōki!; з. на потолок nuobodžiāuti, liūdėti bē dārbo; 3. pražiōpsōti, prasnāusti; зевāю серōдня одну фигūру за другой pražiōpsaū šiañdien figurās viēnā pō kitōs (*apie šachmatus*); ~нуть, -нү, -нѣшь *ivk.* nusižiōvauti; ~ок, -вкā 1. žiovulys, žiōvis, nusižiōvavimas; 2. *šnek.* pražiōpsōjimas (*pov. šachmatuose*); ~ота, -ы žiovulys, žiōvavimas.

зеленьский, -ая, -ое žalūtis, žalutėlis.

зеленеть, -ею, -еешь *eig.* 1. žālti, darytis žaliām, žalyti; (pa)žaliuoti; брōнза от времени зеленѣет žālvaris ilgainiui žāla, žalija, pažaliuoja; 2. žaliuoti, joriuoti; вдаиь зеленѣет рōча toluomojė giraitė žaliuoja; ~ся, -еется *eig.* žaliuoti, joriuoti.

зеленехонек, -нька, -нько *šnek.* žaliai žalias, žalių žalias, žalintėlis.

зеленить, -нү, -нишь *eig.* žālinti, žalią daryti, žaliai (nu)dažyti; žaliaukōti.

зеленичка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *zool.* bandōkielė, geltonoji kielė, kielė ūpinė, *Motacilla flava*.

зеленой, -ая, -ое daržovių, žalesų (*pov. parduotuve*).

зеленоватый, -ая, -ое; -ат, -а, -о žalsvas, žalgapas, jōrsvas.

зеленоглазый, -ая, -ое; -глаз, -а, -о žali(a)akis.

зелёность, -и *m.* žalūmas, žālis.

зеленушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *zool.* žaliūkė, džiūbė (*paukštis*).

зеленчак, -á *tarm.* žaliuonys, neišsīpėliai, nenunókeliai.

зеленчук, -á *bot.* šalmutis, *Galeobdolon*.

зеленщик||к, -á daržovíninkas, daržovių pardavėjas; ~ца, -ы daržovių pardavėja.

зелёный, -ая, -ое; зёлен, зеленá, зéлено 1. žālias, žalsvas, žaliukas, žaliuonėlis, jorūs; зелёного цвѣта žaliaspalvis; 2. neprinókęs, nepribrėndęs, nesubrėndęs (*vaisius*), (dár) žālias, žaliūkšnis, žaliarūgis, žaliuūgis; 3. *prk. šnek.* neprityręs, neišprūšęs, jaunas, žaliasnāpis; ♦ зелёная прýжа žalymai, žaliniai; з. корм žaliāsīs pāšaras; зелёная ýлица kėlias laisvas; з. пар žaliāsīs pū-dymas.

зелень, -и *m.* 1. žalūmas, žaliūmas, žalumà, žālis, jōrė; весённая з. pavāsario žalumà, jōrė; 2. *kuop.* žalumynai, žaliuonys, žālesos, daržovės; пирáтсья зелёню maitintis daržovėmis, žaliuonimis; 3. žalumynai, žolynai; 4. žali dažai, žālymas, žālis; медная з. *min.* chrizokolis; 5. *šnek.* žāliaukės, maurai, pažaliāvimai (*pelėsiai*), žalėsiai; водяная з. žāliaukės, maurai, vandenš grei-mas.

зеленя, -нэй *dgs. tarm.* žiemkenčių želmenys.

зело *prv. pasen.* labai.

зелье, -я; *dgs. kilm.* -лий, *naud.* -льям 1. žolės, piktžolės; 2. *pasen.* gydomosios žolės, žolėlės; ardaiva; от смърти нет зелья пуо mirties nėra vaisto; приворотное з. būrtų žaknėlės; любовное з. meilės gėrimas; 3. *šnek. pasen.* agnūs, piktas, priekabūs; gudrūs, guvūs žmogūs (*džn. apie moterį*); 4. *pasen.* pārakas; 5. *pasen. šnek.* tabākas.

зельтерская, -ой *dkt.* ir зельтерская водá *pasen.* seiteris, seiterio vanduo.

зельц, -а mėsos sūris.

земель||ка, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лькам žemėlė; ~ный, -ая, -ое žemės, agrārinis; з. во-про́с žemės, agrārinis klāusimas; з. учáсток žemės sklūpas; з. надѣл skirtinis sklūpas, skirtinė žemė; земельные отношения agrāriniai sántykiai; земельная рефóрма žemės refóрма; зем-ельная рента žemės rentà; земельная сóбствен-ность žemės nuosavybė.

землевéd, -а *pasen.* žemėtyris, žemės žinōvas, geo-grāfas; ~ение, -я *pasen.* žemėtyra, mōkslas apie žemę, geogrāfija.

землевлáд||лец, -льца žemės valdytojas, saviniñkas, žemvaldys; ~ние, -я 1. žemės valdymas, nuosavybė, žemėvalda; 2. žemės valdà (*kieno nuosavybėje esantis žemės sklūpas*).

землевóз, -а žemvežys.

земледѣл||ец, -льца žemdirbys, laukiniñkas; ~ие, -я žemės dárbas, žemės ūkis, žemdirbystė; ~ьче-ский, -ая, -ое žemės ūkio (*prv. mokykla*), žemės dirbamasis, žemdirbystės; земледельческие ма-шины žemės ūkio mašinos.

землекóп, -а žemkasys, žemės kasėjas; ~ный, -ая, -ое žemės kasimo, žemės kasamasis; žemkasių.

землемѣр, -а mātíninkas; ~ие, -я mātíninkystė, žemės matavimo mōkslas, geodėzija; ~ный, -ая, -oe *pasen.* mātíninkystės, mātíninkų (*prv. mokykla*), žemės matavimo, žemės matuojamasis.

землеописáние, -я *pasen.* žemės aprāšymas, geo-grāfija.

землепáше||ство, -а *pasen.* žemdirbystė; ~ц, -щца artójas, žemdirbys.

землепóльзова||ние, -я žemės naudojimas, naudoji-masis žemė, žemėnauda; рефóрма землепóльзо-вания žemėnaudos refóрма; колхóзное з. kolūki-nė žemėnauda; ~тель, -я *v.* žemės naudojtojas, žemnaudys.

землерóб, -а *tarm.* žemdirbys.

землерóй||ка, -и; *dgs. kilm.* -óек, *naud.* -óйкам *zool.* kirstukas paprastasis, kerstukas, kerstėlis, kirstas, *Sorex araneus*; ~ный, -ая, -oe žemės kasimo, žemės kasamasis.

землесóб, -а *tech.* žėmsiurbė; ~ный, -ая, -oe žėm-siurbės; žemės siurbimo.

землетрясѣние, -я žemės drebėjimas.

землеудобрлѣние, -я žemės trėšimas; ~йтельный, -ая, -oe žemės trėšiamasis.

землеустрóйтель, -я *v.* žemės tvarkytojas; ~ойтельный, -ая, -oe žemės tvarkymo, žemė-tvarkos; ~бйство, -а žemėtvarka, žemės tvarkymas.

землечерпá||лка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам žėmseme; ~льный, -ая, -oe žėmės (*iš dugno*) semiamasis, iškuopiamasis; землечерпáльная ма-шина žėmseme; ~тельный, -ая, -oe žr. земле-черпáльный.

землйстóсть, -и *m.* žemėtūmas, žemingūmas; ~ый, -ая, -oe; -йст, -йста, -йсто 1. žemėtas, mai-šytas sū žemėmis; žemingas; з. пецóк žemėtas smėlis; з. топф žemingos dūrpės; 2. žemės (*spal-va*); pilkšvai blyškūs (*apie veidą*).

землй||ца, -ы *šnek.* žemėlė; žemės sklypėlis; ~шка, -и *šnek. niek.* prastà žemė, žėmpalaikė.

земля, -й, *gal.* žėmлю; *dgs.* žėмли, жемѣль, жемлям 1. (*didžiàja raide*) žėmė (*planeta*); 2. žėmė (*žmonių gyvenamoji vieta*); на землѣ žėmėje; 3. šalis, žėmė, krāstas; он был в чужйх жемлях jis buvo svetimosė žėmėse, svetimuosė kraštuosė; 4. žėmė, sausumà, saūšžemis; с корабля увидели жемлю iš laivo pamātė žėmę; 5. dirvōžemis, dirvenà; жемѣ; лечь на жемлю atsigulti ant žėmės; в жемлѣ žėmėje; глубокó под жемлѣй giliai pō žėmė, žėmėje; упáсть на жемлю kristi žėmėn; вспáхáть жемлю suárti žėmę; взять горсть жемлй paĩmti sáujà žėmių; ♦ мýзная з. viensė-dijà, viensėdžio žėmė; предáть жемлѣ paláidoti; сквозь жемлю провалиться skrádžiai žėmės (žė-mę) prasmėgti.

земляк, -á žemiētis, bendrašālis.

землянй||ка, -и *bot.* žėmuogė, *Fragaria vesca* (*au-galas*); *kuop.* žėmuogės (*uogos*); ~чина, -ы *šnek.* žėmuogė (*viena uoga*).

землянйчнй||ик, -а 1. žėmuogiėnójas; 2. žėmuogių lysvėlė; ~ый, -ая, -oe žėmuogių, žėmuoginis.

землянй||ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам kups-tinė pirkià, žėminė; ~óй, -áя, -óе žėmės, žėmių.

žeminis; iš žemių (*padarytas*); з. вал pylimas iš žemių, žeminis pylimas; земляные работы kasa-mieji darbai, žemės darbai; земляная груша bot. bulvinė saulėgrąža, topinambas, *Helianthus tuberosus*; з. žаяц zool. urvinis kiškis; з. опёх bot. žemės riešutas.

земляч||ество, -а 1. žemietiškumas; 2. žemiščių, vieno krāšto žmonių draugijà; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам žemiētē; ~ок, -чка žr. земляк.

зёмно *прв.*: з. клāняться *pasen.* žemai leñktis, nusileñkti iki žemės.

земноводные, -ых *dgs.* kiāupės, amfibijos.

земной, -ая, -ое 1. žemės, žeminis; земная кора žemės plutà; з. шар žemės rutulys; 2. *prk.* žemiškas, kasdieninis (*puz. rūpesčiai*); ♦ з. поклон *pasen.* nusilenkimas iki žemės.

земнородный, -ая, -ое žemėje gimęs, gyvėnęs, mirtingas.

зёмский, -ая, -ое *ist.* 1. savivaldybinis, žemstvos; з. агроном žemstvos, savivaldybinis agronomas; земская статистика savivaldybinė statistika; земская управа žemstvos valdyba, savivaldybė; 2. bendravalstybinis, visos šalies, žemės; žemskis, žemskinis; земское ополчение šalies, žemskinė nereguliarioji kariuomenė; з. собор (*Rusijos*) žemskis soboras, susirinkimas (*luominė įstaiga*); з. начальник *ist.* žemskis viršininkas.

земснаряд, -а *tech.* žemsiurbė.

зёмство, -а *ikirev.* žemstva (*buržuazinė sričių savivaldybė*); уездное з. apskrities žemstva.

зени́т, -а 1. *astr.* zenitas; солнце в зените saulė zenitē; 2. *prk.* viršūnė, zenitas; в зените славы šlovės viršūnėje; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *šnek.* priešlėktūvinis pabūklas; ~ный, -ая, -ое 1. zenito, zenitinis; 2. *kar.* priešlėktūvinis, zenitinis; зенитная артиллерия priešlėktūvinė artilerija; ~чик, -а priešlėktūvininkas.

зеница, -ы *pasen.* akiės lėlētē, vyzdys; ♦ хранить как зеницу ока saugoti kaip akį kaktojē, kaip akiės vyzdį.

зеренчатый, -ая, -ое iš grūdėlių sudėtas, grūdinis, grūduotas.

зёркало, -а; *dgs.* -алá, -ál, -алám 1. vėidrodis; 2. *tech.* paviršius, vėidrodis.

зерка́льный, -ая, -ое 1. vėidrodžių, vėidrodžio, vėidrodinis; зеркальное производство vėidrodžių gamtūba; зеркальное стекло vėidrodinis stiklas; 2. *prk.* lygūs, vėidrodinis (*puz. paviršius*); blizgūs, glotnūs; blākanas (*puz. jūra*).

зёрк||альце, -а vėidrodėlis, vėidrodukas; ~альщик, -а vėidrodininkas, vėidrodžių gamintojas.

зернист||ость, -и *m.* grūdėtumas, grūduotumas; *tekst.* grublėtumas; ~ый, -ая, -ое; -ист, -а, -о 1. grūduotas, grūdėtas; grublėtas; grūdinis; зернистое строение кáмня grūdinė akmenis sán-dara; 2. grūdingas (*puz. varpa*).

зерно́, -á; *dgs.* зёрна, зёрен, зёрнам 1. grūdas; крупные зёрна stambūs grūdai; жемчужное з. perlās; кофе в зёрнах rupėlių kavà (*nemalta*); расти в з. grūdėti; 2. *kuop.* grūdai, javai, grūdijà; возить з. на элеваторе vežioti grūdus į elevatorių; 3. *prk.* grūdėlis, kruopėlė, trupinėlis; 4. *prk.* grūdas, branduolys; užuomazga.

зерно||бобовый, -ая, -ое grūdinis-ánkštinis; ~видный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно grūdo pavidalo, grūdiškas, grūdėtas.

зерновка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. bot. grūdavaisis; 2. zool. grūdinukas (*vabalas kenkėjas*), *Bruchus*.

зерновóй, -ая, -оё grūdų, javų; grūdinis, javinis; торговля зерновым хлебом grūdų prekyba; зерновые культуры grūdinės kultūros; з. хлеб nemalti grūdai; зерновое хозяйство grūdų ūkis; зерновые вредители grūdiniai, javiniai kenkėjai; з. комбайн javų kombainas; з. фураж grūdinis pašaras.

зернодробилка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам grūdų smulkinamoji mašinà, grūdų trupintuvas.

зерно||но́сный, -ая, -ое grūdingas; ~образный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно žr. зерновидный.

зерноочиститель, -я *v.* grūdų valytuvas; ~ный, -ая, -ое grūdų vālymo, grūdų vāloماسis; зерноочистительная машина grūdų valytuvas.

зерноочистка, -и grūdų vālymas.

зерно||совхоз, -а grūdų (*uginimo*) tarybinis ūkis; ~сушилка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам grūdų džiovyklà; džiovintuvas; ~тёрка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -лкам grūdų trintuvas, trintuvė; ~уборочный, -ая, -ое javų puėmimo; зерноуборочная машина javāpiovė; з. комбайн javų puėmimo kombainas; ~уловитель, -я *v.* grūdų gaudytuvas (*kombaine*); ~хранилище, -а grūdų sándėlis, grūdų saugyklà, sámpilas, grūdinė.

зерноядный, -ая, -ое grūdus lėsantis, grūdėsrys; зерноядные птицы grūdlesiai paūkščiai.

зёрнышко, -а grūdėlis; sėklėlė, sėkla, kaulėlis; грúшевое з. kriāušės sėklėlė; вишнёвое з. vūšnios kaulėlis.

зернь, -и *m. pasen. ist.* lošimas kaulėliais, grūdais.

зеру́ало, -а *pasen.* 1. vėidrodis; 2. -цáла, -цál *dgs.* šarvai; 3. *ist.* trikampė prizmė su Pėtro Pirmojo įsakais.

зефир¹, -а *poez.* zefyras, švelnūs vėjėlis.

зефир², -а *kul.* zefyras, pastilė (*pyragaitis*).

зефир³, -а zefyras (*medvilninis audinys*); ~овый, -ая, -ое zefyro, zefyrinis; зефирная рубашка zefyriniai marškiniai.

зигза́г, -а zigžagas, gimbė, kryputė; зигзаги молнии švytriei; зигзаги истории *prk.* istorijos vingiai; ~ообразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно vingiuotas, zigžaginis.

зидатель, -я *v. pasen.* kūrėjas, steigėjas.

зидаться, -ждется *eig.* rėmtis, turėti pagrindu, būti pagrįstám; наша дисциплина зиждется на революционно-марксистской идеологии mūsų drausmė rėmiasi revoliucine marksistine ideologija.

зима́, -ы, *gal.* зиму; *dgs.* зимы, зим žiemà; зимобю-žiemà, žiemōs metų; середина зимы vidūžiemis, žiemōvidis, pusiāužiemis; к зиме žiemōr; з. наступáет ateina žiemà; ♦ сколько лет, сколько зим! kaip seniai besimātėm!, seniai matýtas!

зимка, -и *šnek.* žiemōs peizāžas, vaizdas.

зимни||й, -ая, -ее žiemōs, žieminis, žiemiškas (*puz. šaltis*); з. путь rōgių, žiemōs kėlias; зимние квар-тиры *kar.* žiemōs buveinė; з. спорт žiemōs

spõrtas; зймняя одѣжда žiēmiški, žiēminiai dra-būžiai; ~к, -а 1. *tarm.* žiēmkelis, žiēmōs kēlias (*kuriuo vasarą nevažinėjama*); 2. *tarm.* rōgiakelis; 3. *pasen.* (sezōninis) žiēmōs vežikas (*mies-te*); 4. *šnek.* žiēminiškas (*ir žiēmą vasarnamyje gyvenąs*).

зимовá||л||ый, -ая, -ое *tarm.* žiēmamitys, žiēmkentys (*gyvulys*); ~ть, -мью, -мьешь *eig.* žiēmōti.

зимóвище, -а *pasen.* žiēmójiimo vietà.

зимóв||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. žiēmójiimas; 2. žiēmójiimo vietà; 3. žiēminė patalpà; ~ник, -а patalpà žiēmą bitėms laikyti; ~щик, -а žiēmotojas; ~щица, -ы žiēmotoja; ~ье, -я; *dgs. kilm.* -виш, *naud.* -вьям 1. žiēmotojų stovyklà, buveinė; 2. žiēmójiimo vietà (*poz. žvė-rių, žuvų*).

зимой *pro.* žiēmą, žiēmōs metų.

зимолýбка, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам *bot.* skėtinė marenikė, *Chimaphila umbellata*.

зиморóдок, -дка *zool.* tulžys, žuvininkėlis, *Alcedo atthis*.

зимóю *pro.* žr. зимóй.

зимушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *poez.* žiēmūžė, žiēmėlė.

зйнька, -и; *zool.* zylė didžiōji, *Parus major*.

зйпýн, -á durtinys, sermėgà, rudinė, žipōnas.

зйя||ние, -я 1. žiojėjimas (*buvimas išsižiojus, prasi-vėrus*), prasivērimas; 2. *lingo.* sàmbalsis, hiàtas; ~ть, -яет *eig.* žiojėti, būti prasivērus, išsižio-jus, kiauróti, kiūrėti; пєред нáми зйялá бєзднá прйєš мýс žiojėjo, kiaurójo bedūgnė, prarajà; ~ющий, -ая, -ее prasivēręs, išsižiojęs, žiojėjantis, kiaurójantis, àtviras; зйяющая пàна atvirà žaiz-dà; зйяющие отбєрєстия kiaurójančios skýlės.

злак, -а 1. *pasen.* javinė, sėklinė žolė, žolėlė; 2. vārpinis àugalas; хлєбные злáки dūoniniai vārai; 3. *dgs. bot.* vārpiniai; ~овый, -ая, -ое vārpinis.

злáто, -а *pasen.* áuksas, žr. зóлoto.

златовлáска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *bot.* raudojōji lelijà, *Lilium bulbiferum*.

златовлáсый, -ая, -ое *poez. pasen.* auksaplaūkis, geltõnplaūkis.

злато||вєрхий, -ая, -ое; ~глáв, -а *bot.* miškinė lelijà, *Lilium martagon*; ~глáвый, -ая, -ое *pasen. poez.* auksakuōris, auksabōnis.

златóй, -áя, -бє *pasen. poez.* auksinis.

златок||рыл||ый, -ая, -ое *pasen. poez.* auksaspañnis; ~удрый, -ая, -ое *pasen. poez.* auksaplaūkis, auksagalvis.

златолýбие, -я *pasen.* áukso troškimas, mėgimas.

злато||пєрый, -ая, -ое *pasen. poez.* auksaplaūksnis; ~рóгий, -ая, -ое *pasen. poez.* auksarāgis; ~рун-ный, -ая, -ое *pasen. poez.* auksavilnis; ~ткáный, -ая, -ое *pasen. poez.* áuksu, iš áukso áustas.

златотýссячник, -а *bot.* medetkà, skiauterė, *Eryth-raea*.

златоу́ст, -а *iron.* auksabuñnis, auksakalbis, graž-bylýs.

златоцвєт, -а *bot.* skaistėnis, *Pyrethrum*; ~ный, -ая, -ое auksaspalvis.

злáчный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *pasen.* derlin-gas, augmeningas, žolingas, tuknùs, gurbùs (*poz.*

pieva); ♦ злáчное мєсто *iron.* lėbavimo ir iš-tvirkàvimo vietà.

злєйший, -ая, -ее pikčiausias, aršiausias, pasiuciaú-sias; з. впар аркčiausias priešas.

злєть, -єю, -єешь *eig. šnek.* piktėti, širsti, dūkti, tūžti, eiti piktyn.

злїть, злю, злишь *eig.* pýkinti, pýkdyti, dūkinti, ártinti, tūžinti, varýti širdiñ, kėlti áрмаудà; ~ся, злюсь, злишься *eig.* pýkti, širsti, niřsti, tūžti, žiēžti, siàutėti, dūkti, rústauti.

зло¹, -а; *dgs. tik kilm.* зол 1. piktýbė, blōgis, blo-gýbė, blogumas, blogovė, negerovė; бєдà, не-sėkmė; žalà, skriaudà; причинить комý-л. з. па-daryti kàм blōga, žalōs, nuskrìausti kà; дє-лать з. pикта daryti; (от)плáтить злом за з. ўž pикта (už)mokėti piktų; кóрень злá pиктýбės šaknis; из двух зол выбирáть мєньшее iš dvie-jų negeróvių, blogýbių pasiriñkti mažesniajà; 2. pýktis, piktumas, ipykis, tūžis, įtūžis, įširdis, áрмаудas; на з. комý-л. аñт pýкcio, аñт кєрш-to kàм, pýкciais; з. мєня бєрєт pýктis, piktumas manė ima; со злá iš piktumo; 3. neláimė, бєдà, nemalonumas; ♦ как на з. кáир тýčia; злá не пómнить на ком-л. атлєisti, dovanóti kàм, небє-pýkti аñт кó.

зло² *pro.* 1. pикtai; з. подшутить pикtai pasijuokti; з. обрáщаться pикtai, blogai elgtis; з. смòтрєт pикtomis, baltomis žiūrėti; 2. smarkiai, įnirtingai, biaūriai.

злób||а, -ы pýktis, pagieža, rústýbė, pėrpykis, ipy-kis, įniršis, įtūžis, áрмаудas; priešiškumas, кєрш-tingumas; raganumas; ерó обуялá з. jį áпємė, pagàvo rústýbė; горєть (дышáть) злóbой неси-твєрти pýкcių; нáливáть злóbу áрмаудà giežti; питáть злóbу прóтив когó-л. rústauti prieš kà, pýkti аñт кó; ♦ з. дня лаiko, момєнто idomý-bės, aktuàlijos, šių dienų įvykiai, ópus klàusimai, reikalai; ~ить, -блю, -бишь *eig. šnek.* pýkdyti, pýkinti, kirsinti, širdinti; ~иться, -блюсь, -бишь-ся *eig. šnek.* širsti, kirsiti, pýkti; niřsti, širdintis, áрмаудauti; ~ность, -и m. piktumas, pagiežu-mas, tulžingumas, tūžmingumas, áрмаудumas, įtūžimas, rústumas, кєрštingumas; ~ный, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно piktas, pýкcio ápimtas, па-giežùs, pagiežingas, įtūžęs, tūžmingas, áрмаудùs, áрмаудingas, rústùs, rústaujantis, tulžingas; кєрш-tingas; pikčiurniškas; он встрєтил мєня злóbны-ми словáми jis pasitiko manė tūžmingais žo-dziais; з. смєх piktas, tulžingas juōkas; з. взглáд pagiežingas, rústùs žvilgsnis.

злòбоднєвн||ость, -и m. aktualumas, opumas, šiandieniškumas; з. проблемы problémos aktualumas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно aktualus, opus, šiandienýkštis, pribrėndęs, ástrùs; žádinantis smalsumà; злòбоднєвная тєма aktuali, pribrėn-dusi, šiandienýkštė темà.

злóbствовать, -твую, -твуеть *eig.* pýkti, pagiežà réikšti, pýkti turėti, jausti, niřsti, dūkti, šėlti, siàutėti, siusti, pýкciauti(s), áрмаудauti, giežtis, кєрштáuti, нєртėti, siaubti.

зловєщий, -ая, -ее; -вєщ, -а, -е neláimė lemiàs, pranašaujàs; краупùs, gàsdinantis, grėsmingas, grėslùs, šiurpulingas, grasùs, grūmójantis, не-lėmtas, nelábas; камóuojantis; зловєщая тишина

kraupi tylā; з. признак grėsmingas, nelāime lēmiantis pōzūmis.

зловон||ие, -я бiau rūš kvāpas, smārvē, dvōkas, dvokulys, dvokimas, smirdesys; испускāt з. dvōkti, dvisēti; **~ный**, -ая, -ое; -онен, -онна, -онно smirdis, smirdintis, dvōkiantis, dvokūs, smirdūs.

зловредн||ость, -и *т.* 1. žalingūmas, prazūtingūmas, pragaištingūmas, pragaištis; 2. piktnaudis kūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. labai žalingas, kenksmingas; pragaištingas, prazūtingas; smerktinas; зловредные мысли smerktinos mintys; 2. piktas, piktōs vālios, piktavālis, nenāudēlis, piktnaudis, piktnauda, piktāširdis, piktanōris, piktabūdis (žmogus).

злodeй, -я 1. piktadarys, blogdarys; злodeй ограбили банк piktadariai apiplēšē banką; 2. nevidōnas, nelābēlis, niēksas; chuligānas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -деек, *naud.* -деекам piktadarē; **~ский**, -ая, -ое piktadario (*puz. darbas*), piktadariškas, nevidōniškas, niēksiškas; **~ство**, -а piktas dārbas, piktadarybē, piktadariškūmas, piktēnybē; **~ствовать**, -твую, -твуете *eig.* piktūs dārbus daryti, piktadariāuti, vykdyti piktadarybes.

злодеяние, -я piktadarybē, nusikaltimas, nusižen-gimas.

зложелатель, -я *в. pasen.* piktanōris, nevidōnas; **~ный**, -ая, -ое piktanōriškas, bloganōriškas, i piktą liūkēs.

злой, злая, злое; зол, зла, зло 1. piktas, supūkēs, įpūkēs, įširdēs, įtūžēs, uvērūs (*puz. šuo*); он на вас зол jis pūksta ant jūsų; 2. blōgas, nedōras, nelābas, nelēmтas; piktas; žiaurus; злая затēя nelemтa išmonē; з. умысел piktas kēslas; злая воля piktā valia; тебѣ постигнет злая казнь tavē ištiks žiauri bausmē; злые силы piktosios jėgos; 3. smarkūs, aštrūs, stiprūs; з. мороз smarkūs šaltis; злая горчїца smarkios, aštrios garstychios; злая чохотка sunki džiova.

злoкaчecтвeнн||oсть, -и *т.* piktubiškūmas; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно piktūbinis, piktāsis, blogūbinis, blogōs rūšies; злoкaчecтвeннaя лїхoрaдкa piktāsis drugys; злoкaчecтвeннaя oпухoль piktūbinis navikas, auglys.

злoклoчeнїe, -я nelaimingas įvykis, nuotykis, nutikimas; nelāimē, nesėkmē, nēganda.

злoкoзнeнный, -ая, -ое *pasen.* klastingas, piktagalvis, piktagalviškas.

злoнaмeрeнн||oсть, -и *т.* piktas, nedōras sumāny-mas, vylis, piktā valia, piktavališkūmas; **~ный**, -ая, -ое; -рен, -ренна, -ренно piktū sumānytu, piktōs vālios, piktavālis, piktamiātis, vylingas (žmogus); piktavališkas, viliūgiškas, piktatiksli (darbas).

злoнpāв||иe, -я *pasen.* 1. piktas būdas; būdo piktū-mas; 2. nedorovē; **~ный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно *pasen.* 1. piko, blōgo būdo, piktabūdis, piktabūdiškas; 2. ištvirkes, nedorovingas, pasilēides.

злoпāмят||ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно nemaršūs skriaūдай, neužmirštantis skriaudōs, piktūoju atsimenāš, kerštingas, neatlaidūs, pagiežūs; **~ство**-вать, -твую, -твуете *eig.* ilgai neužmiršti skriaudōs, piktūoju atsiminti, kerštauti.

злoпoлyч||иe, -я *pasen.* nelāimē, bēdā, nuoruolis, nēganda, blogovē, negerovē, nelemтybē; **~ный**,

-ая, -ое; -чен, -чна, -чно nelaimingas, nuoruolin-gas, nelēmтas, bēdālis, varģsas; з. человек varģsas, bēdālis (žmogūs), bēdžius, bēdūlis.

злoпyxāteль, -я *в.* priekabininkas; piktūolis, nif-čius, įniršēlis; **~ный**, -ая, -ое priekabingas, nirsulingas, kliautingas, piktūoliškas, priešiškas; злoпyxātельные oтклїкї priekabingi, priešiški atsi-liepimai; **~ский**, -ая, -ое *žr.* злoпyxātельный; **~ство**, -а priekabingūmas, nirsulingūmas, nirsū-lys; kliautingūmas, priešiškūmas, piktūmas.

злopāд||ный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно piktūdžiū-giaujantis, piko džiaūgsmo pilnas, piktūdžiūgiškas, pagiežingas; **~ство**, -а piktas, kerštingas džiaūgs-mas, piktūdžiuga, piktūdžiūgavimas; **~ствовать**, -твую, -твуете *eig.* piktai, kerštingai džiaūgtis, piktūdžiūgauti.

злopлeчївый, -ая, -ое; -чїв, -а, -о *pasen.* piktalie-žūvis, piktabufnis, apkalbūs, dargūs; з. человек piktaliežūvis, pakramта; **~ечие**, -я *pasen.* piktžodžiāvimas, dergimas, šmeižimas, liežuāvimas, burnojimas.

злoслoвїe, -я smerkimas, peikimas; apkalbos, pā-skalos, apkalbėjimas, liežuāvimas; **~ть**, -влю, -вишь *eig.* piktžodžiāuti, liežuāuti, burnoti, dergti, dergioti, apkalbinėti; šmeižti, juodinti, smerkti, peikti.

злoстный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. piktas, blō-gas, kerštingas, priešiškas, klastingas, piktavā-liškas, piktūbinis; злoстнaя клеветā piktas šmeiž-tas; злoстнoе преступлeнїe piktūbinis nusikalti-mas; злoстные слyхї piktavāliški gandai; злoстные намерeнїя klastingi kēslai; 2. tūčinis, piktūbinis; з. банкрот tūčinis bankrōtas; з. неплательщик piktūbinis nemokētojas; з. взятчик už-kietējes kūšininkas.

злoсть, -и *т.* piktūmas, pūktis, įniršis, pykā, pa-gieža, tūžmas; з. взялā pūktis āpēmē; удāрїть со злoстї *šnek.* kirsti pūkčio apimтам, įtūzus; аж покраснел со злoстї *šnek.* nēt paraūdo iš piktūmo.

злoсчāст||иe, -я nedaliā, nelāimē, bēdā, blogovē, nēgandas, nuoruolis, varģas; **~ный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно nelaimingas, belāimis, bēdālis, nelēmтas; злoсчāстнaя лyбoвь nelaiminga mēilē; злoсчāстнoе пyтeшeствїe nenusisēkusi kelionē.

злoтвoрный, -ая, -ое; -рен, -рна, рно *pasen.* ža-lingas (*puz. sveikatai*), pragaištingas, kenksmin-gas.

злoумышлeнїe, -я *pasen.* piktas kēslas, ketinimas, kėsūnimas; piktadarybē.

злoумышлeнн||ик, -а *pasen.* piktadarys, piktamānis; nusikaltēlis; **~ый**, -ая, -ое *pasen.* piktadāriškas, nusikalstamas, piktavališkas.

злoумышлятъ, -яю, -яешь *eig.* *pasen.* piktās mintis, piktūs kēslus turėti, piktā reŋgti, kēslāuti; viliū-gāuti.

злoупoтpeблїть, -блy, -бїшь *įvk.* piktnaudžiāuti, piktām panaudoti; з. службным положeнїем piktnaudžiāuti tarnybne padētimi; **~лeнїe**, -я piktnaudžiāvimas, piktnauda, nedōras, piktas pau-dojimas; piktatiksli dārbas; з. влāстью piktnaud-žiāvimas valdžiā; **~лятъ**, -яю, -яешь *eig.* *žr.* злoупoтpeбїть.

знаменать, -аю, -аешь *eig. pasen. žr.* знаменовать.
знамение, -я *pasen.* 1. ženklas, simbolis, pažymys; priešženklis; осенять себя крестным знамением *bažn. žegnótis*; 2. lemtingas (*gamtos*) reiškinys; 3. *bažn.* stebūklas; ♦ з. времени būdingas tam laikui reiškinys.

знаменит|ость, -и *m.* 1. įžymumas, garsingumas, garsumas, garsybė; з. лётчика lakūno įžymumas; 2. įžymybė, garsenybė, įžymūs žmogūs; **~ый**, -ая, -ое; -нит, -а, -о įžymūs, garsūs, garsingas, išgarsėjęs, žinomas; з. учёный įžymūs, žinomas mokslininkas.

знаменный, -ая, -ое vėliavos, vėliavinis.

знаменова|ние, -я *pasen. reikšmė, prasmė; ~ть, -нью, -нёшь *eig. pasen.* 1. ženklinti, žymėti; reikšti; 2. lėmti (*pvz. nelaime*); **~ться**, -нётся *eig. pasen.* 1. reikštis; 2. turėti kokių ženklus; 3. *bažn. žegnótis*.*

знам|еносец, -ца vėliavininkas, vėliavnešys; советский народ — з. мира tarýbinė liaudis — tais kds vėliavininkas; **~енщик**, -а *kar.* vėliavininkas, vėliavnešys.

знамо *jt. tarm.* aišku, žinoma, aiškūs dalykas, žinomas daiktas, suprantamas; ♦ з. дело žinoma, aišku.

знамя, -мени; *dgs.* знамёна, знамён vėliava; водрузить з. победы iškelti pergales vėliavą; кланёмся перед знаменем prisiekiame priešais vėliavą; красное з. gaudonoji vėliava; орден Трудового Красного Знамени Darbo Raudonojo Vėliavos ordinas; переходящее з. pereinamoji vėliava; поднять з. борьбу *prk.* pakelti kovos vėliavą, stojus prieškų, imti kovoti (*dėl ko*); воевать под знамёнами *prk.* kienō vadovaujamam kovoti; высоко держать з. свободы *prk.* laikyti aukšta iškėlus laisvės vėliavą; под знаменем борьбы за мир *prk.* su kovos už taiką vėliava.

знание, -я 1. žinėjimas, mokėjimas, nusimānymas, išmānymas; хорошее з. предмета geras dalyko žinėjimas; со знанием дела nusimānant apie reikala, dalyką; 2. pažinimas, patyrimas; supratimas; з. явлений природы gamtōs reiškinių pažinimas; з. людей žmonių pažinimas; 3. *dgs.* (mōkslo) žinios, mōkslas, žinią; сокровищница знаний žinių lobynas; приобрести знания įsigyti žinių; у него много знаний jis turi daug žinių; обладать знаниями turėti žinių.

знат|ость, -и *m.* 1. garsingumas, garsumas; prakilmumas; 2. garsi kilmė, kilmingumas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. garsūs, įžymūs, žinomas, žymūs, pasižymėjęs; знатные люди (i) įžymūs, pasižymėję žmonės; 2. *ikirev.* aukštos kilmės, kilmingas, aukšto lūomo, luomingas; з. родом (знатного рода) garsiōs kilmės, kilmingas; знатная дама kilminga damā, poniā; 3. *šnek.* gėras, puikūs; skanus; знатная похлёбка puiki, skani sriubā; 4. *šnek.* didelis, gerōkas, žymūs; знатная сума didelė, gerōka, žymi sumā.

знаток, -а žinōvas, mokōvas; nusimānėlis; з. своего дела savo darbo mokōvas; з. в картинах pavėikslų žinōvas.

знать¹, знаю, знаешь *eig.* 1. žinoti; turėti žinių, būti informuotam; я ничего не знаю аš nieko nežinau; я это очень хорошо знаю (я это знаю

как свой пять палцев) аš tai labai gerai žinau; как я могу об этом з.? kaip аš galiu tai žinoti?; з. об экскурсии turėti žinių, būti informuotam apie ekskursiją; 2. pažinti, pažinoti; suprasti, išmanyti; я его не знаю аš jō nepažįstu; он тебя и з. не хочет jis nenōri tavęs pažinoti; не зная дела neišmānant apie reikala; он знает трудности жизни jis supraŋta, pažįsta gyvenimo sunkumus; 3. mokėti; он знает урок jis mōka rāmoka; з. немецкий язык mokėti vokiečių kalbā; з. стихотворение наизусть mokėti eilėrašį atmintina; он аза в глаза не знает jis nei bė, nei mē nemōka; 4. išmanyti, nusimānyti, nusi-vōkti; я знаю, как это делается аš nusimānaū, kaip tai dāroma; делайте, как знаете darýkit, kaip išmanýdami, žinókites; 5. pripažinti; он не знал над собой никакого начальства jis nepripažino jokiōs vyresnybės; нāдо и честь з. turėk sąžinę, susiprāsk, neužmiršk, kās gālīma; susiprāsk kā dāras; кто знает кажин; то и знай nuolatōs, bė paliovōs, vis; только и знаю, что... niēko kito neveikiu, nedirbu, nedaraū, tik...; знай себя neišk, kuф nereikia; дать з. дуоти žiniā, pranešti; дать себя з. дуоти savē pajusti, дуotis pajuntamam; знай наших! (знайте наших!) māt, kokiē mēs vūrail; pažink, šikšnā, degūtal; не з. покōя neturėti ātilsio; не хотеть з. (*кого-чего*) nesiskaityti (*su kuо*), nepripažinti (*ko*).

знать², -и *m.* diduomenė, didikai, aukštuomenė; родовитая з. kilmingoji aukštuomenė.

знать³ *jt. šnek.* tur būt, matýt.

знаться, знаюсь, знаёшься *eig. šnek.* pasižinti, pažinti laikyti, bendrauti.

знахар|ить, -рю, -ришь *eig. pasen.* burtininkauti, žyniauti, šundaktariauti; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам žiniuonė, žiniūnė; šundaktarė, šarlatanė, žolbobė, burtininkė; **~ский**, -ая, -ое šundaktario, šundaktariavimo, burtininko, burtininkės, žynio, žynės; raganinis; **~ство**, -а šundaktariavimas, būrimas, žavėjimas, kerėjimas, žyniavimas, žynystė; raganavimas; **~ь**, -я *v.* šundaktaris, šarlatanas, burtininkas, žiniuonis, žynys, žiniūnas.

значащий, -ая, -ее reikšmingas, svarbus, turintis reikšmės, svarbōs; значащая улыбка reikšminga šypsena.

значение, -я 1. reikšmė, prasmė; з. этих слов темно šių žodžių prasmė neaiški; я никак не мог понять значения этого выражения аš niekaip negalėjau suprasti šiō pōsakio prasmės; 2. svarbumas, svarbā, reikšmingumas, reikšmė; иметь большое з. turėti didelę reikšmę, būti svarbiām, daug sverti; приобрести з. įgauti reikšmę; терять з. nustōti svarbōs; придавать много значения чему-л. skirti kām daug, didelės reikšmės; 3. vertė; vertingumas; з. книг knygų vertingumas; банковый билет сторублёвого значения šimto rublių vertės banknotas.

значим|ость, -и *m.* reikšmingumas; svarbumas, reikšlumas; turėjimas reikšmės; **~ый**, -ая, -ое reikšminis, reikšlus (*turis savybę kq reikšti*); значимые сффиксы *gram.* reikšminės priesagos.

знáтит *jt. šnek.* vadinasi, atseit, taigi; он молчит, з., согласен jis tyli, vadinasi, sutiška.

значительн||о *pro.* kur kàs, žymiai, gerokai; з. больше кур kàs daugiau; ~ость, -и *m.* reikšmingumas; žymumas; svarbumas, svarbà; didumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. žymūs, nemāžas, didelės, didokas, gerokas; значительные убытки dideli nuostoliai; з. доход žymios pajamos; значительная сумма didoka suma; 2. reikšmingas, įspūdingas, daug reikšiantis; daug žadantis; з. жест reikšmingas mōstas, gēstas; значительная улыбка reikšminga šypsena; з. вид įspūdinga išvaizda; 3. svarbūs, įtakūs, įžymūs, veiksmingas; значительные мēры svarbios, veiksmingos priemonės.

значить, -чу, -чишь *eig.* reikšti; turėti reikšmės, svarbės; turėti įtakos; это значит, что надо молчать tai reiškia, kàd reikia tylėti; что это значит? kà tai reiškia?; я здесь мало знаю аš čia mažà galiu, turiu mažà reikšmės, įtakos; это много значит tai labai daug reiškia, tai labai svarbū; ~ся, -чусь, -чишься *eig.* būti įrašytam, pažymētam, figūruoti; он не значится по списку jis sąrašē nepažymētas, neįrašytas, sąrašē jō nēra.

значист, -а ženkliniškas, ženklo turėtojas.

значок, -чка 1. ženklukas, ženklėlis; žetonas; 2. *pasen.* gairė, gairėlė; 3. žėnklas, ženklėlis, žymė; поставит значки на полях книги padaryti žymės knygōs paraštēs.

знающий, -ая, -ее 1. žinantis, mōkantis; з. языкъ mōkantis kalbàs; 2. nusimānas, nusimānantis, išmānantis, pritrys, tūris daug žinių; з. своё дело nusimānantis apie savo dalykà, savo dalykō žinōvas.

знобить, -бит *eig.* 1. *šnek.* lēisti, dūoti šalti (*kam*), šaldyti; з. коней šaldyti árklus; 2. *beasm.* šalčiui krēsti, šalti; ерō знобитъ jī šaltis krēčia; лихорадка знобитъ другъс krēčia.

знобкий, -ая, -ое; -бок, -бка, -бо *šnek.* 1. šiurpūs, žvarbūs; 2. lengvai, greitai nušalęs, lengvai pasidūodas nušalimui.

зной, зноя 1. kaitrā, karštis, šutrā, įkaitis, kaitrumā, kaitris, dagā, dāgas, kepatis, įšylis, karštymetis; 2. *prk.* aistrā, įkarštis, užsidegimas.

знойный, -ая, -ое; зноен, знойна, знойно 1. kaitrūs, karštas, kaitringas, kaitrotas (*pvz. diena*); tvankūs, troškūs; 2. *prk.* aistringas, liepsningas.

зоб, зоба, о зобе, в зобу; *dgs.* -ы, -ов 1. gurklys, gūžys, skiūvis; 2. *šnek.* Bazėdovo ligā (*gūžio sutinimas*); 3. *šnek.* pagurklis, paliūkis, pasmakrė; ~астый, -ая, -ое; -аст, -а, -о, ~атый, -ая, -ое; -ат, -а, -о *šnek.* didžiaguškis, didžiagūžis; gūžiūotas, gurklingas; ~ный, -ая, -ое gurklinis, pagurklio; pažandžių.

зоб, зова šaukimas, šaukimas, šauksnis; kvietimas; на ерō з. никто не откликнулся jī jō šauksmā niēkas neatšiliepė; явился на з. атēжо, атвūко šaukiamas, kviēčiamas.

зовёт, зовёшь, зову *žr.* звать.

зодиак, -а *astr.* zodiakas; ~альный, -ая, -ое zodiako, zodiakinis; зодиакальные созвездия zodiako žvaigždėnai; з. свет zodiako, zodiakinė šviesa.

зодческий, -ая, -ое *pasen.* architektūros, architektūrinis; statybos, statybini; ~ество, -а *pasen.*

architektūrā; statyba; ~ий, -ero *dkf. pasen.* architektas, statytojas; kūrėjas.

зойл, -а piktas, priekabingas kritikas; niēkintojas.

зол¹ *žr.* зло¹.

зол² *žr.* злой.

золá, -ы pelenai, plėnys.

зол||ение, -я 1. (*išdirbant odą*) kálkinimas, kalkiavimas, mūkinimas; 2. *tarm.* šūtinimas šarmė; ~еный, -ая, -ое 1. kalkiuotas, mūkintas (*apie odas*); 2. *tarm.* šūtinimas šarmė; ~истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о peleningas; šarmingas; ~ить, -лю, -лишь *eig.* 1. (*odą*) kálkinti, mūkinti, kalkiuoti; 2. *tarm.* šarmė šūtinti.

золка, -и (*odų*) kálkinimas, kalkiavimas, mūkinimas.

золóвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам mōša (*vyro sesuo*), dieverė; муж золóвки mōšėnas, svainis.

золотáрник, -а *bot.* rykštėnė, *Solidago*.

золотáрь, -я *v.* 1. *pasen.* auksakalys; 2. *šnek.* duobkuorpus (*šiukšlių duobių kuopėjas*); 3. áuksintojas.

золотéть, -еет *eig.* įgýti áukso spalvą, auksėti, spindėti, blizgėti kaip áuksas; vífsti áuksu, raūduoti; нйвы золотéют издала лauкаi iš tólo áuksu spīdī, kaip auksiniai atródo.

золотиль||ный, -ая, -ое áuksinamasis, áuksinimo, (ра)auksavimo; ~щик, -а áuksintojas, auksuotojas.

золотиль||стый, -ая, -ое; -тист, -а, -о áukso (*pvz. spalvos*), auksaspalvis, áuksu žibās, auksinis; áuksiškas; auksingas; з. колос auksinė várpa; ребёнок с золотистыми волосами auksaplaūkis, gelsvaplaūkis vaikas; ~ть, -очу, -отийшь *eig.* 1. áuksinti, auksuoti; з. вáзу auksuoti vāzā; 2. áuksinti, raudoninti; солнце золотит верхушки деревьев аулē áuksina mēdzių viršūnes; ~ться, -йтся *eig.* 1. gelsti, gelsvėti; рожь золотйтся rugiai gelsvėja; 2. gelsvuoti, áuksu žėrėti, spindėti, švitėti; вдаль золотйтся песок to-lumoje gelsvuoja smėlynai.

золотко, -а *šnek.* mano širdėle (*malonybinis kreipimasis*).

золотник, -á 1. *pasen.* zolotnikas (*senas rusų svorio matas, lygus 4,265 g*); мал з., да дорог маžas grūdėlis, bēt brangūs, neįkandamas; 2. *tech.* sklaūdis; ~бый, -ая, -ое 1. *pasen.* zolotniko; 2. sklaūžio.

золото, -а 1. áuksas; чистое з. grýnas áuksas; добыча зóлота áukso gavýba; ценить на вес зóлота vėrtinti kaip áuksą, labai vėrtinti; 2. *kuop.* auksiniai pinigai, auksiniai papuošalai; платит зóлотом mokėti áuksu, auksiniais pinigais; ходить в зóлоте puōštis auksiniais papuošalais; 3. áukso gijos; шить зóлотом siuvinėti auksinėmis gijomis; 4. *prk.* auksėlis, brangūsis, mielasis (*malonybinis kreipimasis*); з. моё, где ты пропáдál? mào brangūsis, kuř tū buvái diēges?; ♦ не всё то з., что блесит нē viskas áuksas, kàs áuksu žiba.

золото||волосый, -ая, -ое; -ос, -а, -о geltonplaūkis, auksaplaūkis; ~гривый, -ая, -ое geltonkaftis, auksakaftis; ~добывáющий, -ая, -ее áukso gavýbos; золотодобывáющая промышленность áuk-

so gavėbos pramonė; **искатель**, -я *v.* auksakasys, auksa ieškotojas.
золотой, -ая, -ое 1. auksinis, auksas; золотое кольцо auksinis (auksas) žiedas; золотые часы auksinis laikrodis; 2. auksingas(is); 3. песок auksingasis smėlis; 4. gelsvas, gelsvėjantis, gelsvėjantis; auksas spalvos, auksinis; золотые кудри gelsvos, auksinės garbanos; 4. *prk.* laimingas, palaimingas, auksas, auksinis; золотые дни юности auksinės, palaimingos jaunatvės dienos; 5. *prk.* šnek. brangūs, mylimasis, mielasis; 6. *prk.* puikūs, įstabūs, gabūs; auksinis; 3. работник puikūs darbininkas, darbuotojas; 7. -ого *dkf.* auksinis dukatas (pinigas); ♦ золотая роза *bot.* paprastoji rykštėnė, *Solidago virga aurea*; золотая роза *šnek. pasen.* driskiai, vālkatos; золотых дел мастер *pasen.* auksakalys, juvelyras, auksadailis; сулить золотые горы žadėti auksa kalnus; 3. век auksas, klestėjimo amžius.
золоток **рылый**, -ая, -ое auksaspažnis; **удрый**, -ая, -ое auksaplaūkis, geltonplaūkis.
золотоносный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно auksingas.
золотопромышленник, -а 1. auksakasys, auksas pramonės darbininkas; 2. auksas pramonininkas, auksas kasųklų savininkas; **ость**, -и *m.* auksas pramonė.
золоторотец, -тца *šnek. pasen. niek.* vālkata, driskius.
золототысячник, -а *bot.* širdžazolė, skiauterė, *Centaureum*.
золотошвей **ка**, -и; *dgs. kilm.* -швеек, *naud.* -швейкам auksas siuvinėtoja, rievėtoja; **ный**, -ая, -ое auksas siuvinėjamas, rievėjamas, auksas siuvinėjimo (*puz. dirbtuvė*).
золотуха, -и *šnek. med. (liga)* skrofuliðzė; **шный**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно *šnek.* skrofuliðzinis, skrofulingas, seřgantis skrofuliðze.
золотчик, -а auksintojas, auksuotojas; **чение**, -я auksinimas, auksavimas.
золочу *žr.* золотить.
золушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам pelėnė, apskrėtėlė, pelenūtė (*pasakose*).
зольник, -а 1. *tech.* pelenų dėžė, pelenidė, peleninė, žertuvė; 2. (*ody*) kalkinimo, mūkinimo kūbilas; 3. *bot. tarm.* druskė, *Salsola*; **ость**, -и *m.* peleningumas; **ый**, -ая, -ое 1. pelenų, peleninis; plėnių; 2. peleningas.
зона, -ы *zonā*; (*žemės*) juosta; пригородная з. priemiesčio zonā; нейтральная з. neutralioji zonā; 3. военных действий kāro veiksmų zonā; пограничная з. pasienio zonā; запретная з. draudžiamoji zonā.
зональный **ость**, -и *m.* zoniškumas, zonalumas; **ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно zōninis, zonālinis, zōnos.
зона, -а zōndas; **ировать**, -рую, -руешь *eig.* 1. zonduoti, tyrinėti, tirti zōndu; 2. *prk.* aiškinti, tyrinėti, zonduoti.
зонный, -ая, -ое zōninis, zōnos; 3. тариф zōninis tarifas.
зонт, -а 1. skėtis, lietsargis; 2. stoginė, pastogė (*puz. prie namo durų, viršum balkono*).
зонтик¹, -а skėtis.

зонтик², -а žiedynas; **чный**, -ая, -ое 1. žiedyninis, skėtinis; 2. -ые *dgs. dkf. bot.* skėtiniai, skėt-žiedžiai.
зооветпункт, -а (зооветеринарный пункт) zoovet-punktas, veterinārinis punktąs.
зоолог, -а zoologas; **огический**, -ая, -ое zoologijos, zoologinis; 3. сад zoologijos sōdas; **огия**, -и zoologija.
зоопарк, -а, **сад**, -а zoologijos sōdas, žvėrynas, gyvulynas.
зоотехник, -а zootėchnikas; **ника**, -и zootėchnika; **ический**, -ая, -ое zootėchnikos, zootėchninis.
зоренька, -и; *dgs. kilm.* -нек, *naud.* -нкам *poez.* aušrūžė, aušrūžėlė, aušrėlė; красавица з. в небе загорелась gražuolė aušrūžė dangujė sušvito.
зори *žr.* заря.
зоркий, -ая, -ое; -рок, -рка, -рко 1. akylas, žvalgūs, įžvalgūs, žiūringas; budrus; зоркие глаза įžvalgios akys; 2. *prk.* įžvalgūs, įžiūrūs, skvarbūs, idėmūs, sūtelktas, numātantis; 3. ум idėmūs, numātantis prōtas; 3. взгляд sūtelktas, skvarbūs žvilgsnis; **о** *prv.* akylai, žvalgiai, atsidėjus; 3. глядеть на корб-л. žiūrėti atsidėjus į ką; **ость**, -и *m.* akylumas, žvalgumas, įžvalgumas; budrumas; įžiūrumas, skvarbumas.
зорька, -и; *dgs. kilm.* -рек, *naud.* -ркам *poez.* **юшка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *poez.* *žr.* зоренька.
зорию *žr.* заря.
зоря, -й *bot.* gelsvė, levistikas, *Levisticum*.
зорька, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *zool.* *šnek.* liepsnėlė, *Erithacus rubecula*.
зразы, зраз *dgs. (vns. зраза, -ы) kul.* vyniotiniai, zrāzai, riestiniai.
зрак, -а *pasen. poez.* 1. žvilgsnis; 2. vaizdas, pavėikslas, reginys.
зрач **ковый**, -ая, -ое *anat.* akiės lėlytės, vyzdžio; **ок**, -чка akiės lėlytė, vyzdys.
зрелище, -а 1. reginys, žiūrinys, vaizdas; regėjimas; необыкновенное з. nepaprastas reginys; 3. пожара gaisro reginys; 2. vaidinimas, spektaklis; **ный**, -ая, -ое žiūrōvinis, scėnos, regininis; зрелищное предприятие žiūrōvinė įmonė.
зрел **ость**, -и *m.* subrendimas, brandā, brāsvā, įmetėjimas; половāя з. lytinis subrendimas; достигнуть зрелости subrėti, įmetėti; приводить в з. brandinti; ♦ аттестāt зрелости brandōs atestātas; **ый**, -ая, -ое; зрел, -лā, -ело 1. subrėndes; suāugeš, įmetėjes (*žmogus*); pribrėndes (*grūdās*), prinōkęs (*vaisius*), įsirpės, išsirpės (*uogos*); brandūs, brandingas; 3. умственно и телесно subrėndusio prōto ir kūno; 2. *prk.* apsvartytas, apgalvōtas, išmintingas, brandūs; зрелое решение apgalvōtas sprendimas.
зрельник, -а *tech.* audinių šutintūvas.
зрение, -я regėjimas, žiūrā, regā; орган зрения regėjimo organas; лишиться зрения arākti, netėkti regėjimo; потеря зрения arakimas; остро-тā зрения regūmas; поле зрения a) akiratis, akiplotis; b) regėjimo laūkas, apmātomas plōtas; ♦ точка зрения pōžiūris, pōžvilgis; с егō точки зрения jō pōžiūriu.

зрeть¹, зрeю, зрeешь *eig.* 1. bręsti, nękti, beřžti, siřpti; 2. tviękti (*pvz. raupai*); 3. *prk.* bręsti, áugti; зрeет проeкт bręsta projęktas.

зрeть² зрю, зришь *eig. pasen.* 1. žiūrėti, veiz(d)ėti; 2. regėti, matyti; *~ся*, зрится *eig.* matytis, rędytis vaizduęteje, vaizduętis, vaidintis.

зрймый, -ая, -ое; зрим, -йма, -ймо *pasen.* 1. mątomas, ręgimas, įžvelgiamas; 2. *prk.* pąstebimas, užžiųoriąmas, arčiųoriąmas.

зритель, -я *v.* žiūrėvas, žiūrėtojas; *~ница*, -ы žiūrėvė; *~ный*, -ая, -ое 1. žiūrėvų; žiūrėvinis, vaidinimų (*pvz. salė*); 2. regimasis, regėjimo; з. нерв regimasis nęrvas; зрительная пąмять regimęji atmintis.

зря *prv. šnek.* бe реікало, туščіаі, вeлтui; болтąть з. туščіаі kalbėti; ♦ кудą з. *tarm.* kuř pakliųvus, kuř ákys vęda; kąs sáu (*pvz. išbęgiojo*).

зрячий, -ая, -ее ręgintis, mątantis; ręgingas; дeлaть зрячим grąžinti regėjimą, atąkinti; стать зрячим atgąuti regėjimą, atąkti.

зряшний, -ая, -ое *šnek.* bereikalingas, туščias; netikęs, nelęmtas (*žmogus*).

зрящий¹, -ая, -ее *žr.* зряшный.

зрящий², -ая, -ее *žр.* зрячий.

зуб, -а 1. *dgs.* зубы, зубів dantis; передние зuby kapliai, priekiniai daņtys; коренные зuby krūminiai, kręsliniai, garąnkštiniai daņtys; молочные зuby pieniniai, pirminiai daņtys; зuby мýдрости pręto, brandęs, išminties daņtys; зuby вывалились daņtys iškrito, išvęrtęjo; зuby выкрошились daņtys ištрупęjo, išbyręjo, išgųro; удалить з. daņtį ištąukti, ištąuti; 2. *dgs.* зубья, зубьев (*rato*) krumplųs, dantis; з. боронų akętvirbalis; akęčvirbalis; ♦ з. зą з. dęvis prięš dęvj; говoрить сквозь зuby prę dantis suąkti; точить зuby на корę-л. daņtį griežti, galąsti, pųkti аңт kę; з. нą з. не попадаeт daņtys tirta (*nuo šalčio, išgąščio*); дать по зубам (в зuby) *vulg.* dęuoti į dantis, į snukį, peř eđmenis, vępřlęs, švębęldas; класть (положить) зuby на полку neturėti kę vąlgyti, badąuti, bęti vařgo prispirtąm; имeть з. прęтив корę-л. turėti pųktį аңт kę, bęti nepatęnkintam kuę; ни в з. (толкнýть) *šnek.* vępřsęti, nięko nenutuękti; не по зубам *šnek.* нe ję dantis, нe ję jęgęms; в зубах навязло *šnek.* labai įsipųko, įkįro; заговаривать зuby *šnek.* akis mullinti, daņtį užkalbėti (*pašalinęmis kalbomis tyčia nukreipti dęmesį nuo to, kas svarbu pašnekovuui*); зубами держаться за чтę-л. laikýtis įsikąndus kę.

зубан, -а *tarm.* didžiadaņtis.

зубастый, -ая, -ое; -аст, -а, -о *šnek.* 1. ilgadaņtis, аštриадаņtis, dantýtas, dantingas; 2. *prk.* аštриалиežųvis, liežuvingas; з. человек pakrąmta.

зубатка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *zool.* jųrinis vilkas (*žuvis*), *Anarhichas lupus*.

зубатый, -ая, -ое *šnek.* 1. dantingas; ilgadaņtis; 2. dantųotas, sų dantimis.

зубеу, -бцą dantis, (*rato*) krumplųs; rántas (*len-toje*); (*šakių*) gąžas, gągas, пągas; насекаť зuby išdantýti (*pvz. piųklą*), išpiąустýti dantis.

зубило, -а kirstųkas, skeltųvas (*akmenims skaldyti*), káltas (*metalui kirsti*).

зубной, -ая, -ое dantų, dantięs; dantinis (*pvz. gar-sas*); з. врач dantų gýdytojas; зубная боль dantų skaudėjimas, dantiskaudis; з. порошок dantų miltėliai; з. каменъ dantų ákmenys.

зубовидный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно dantięs pa-vidalo, kaip dantis.

зубовный, -ая, -ое: скрежет з. dantų griežimas (*iš baisios канčios ar pykčio*), niršulųs; со скрежетом зубовным *iron.* labai nenęgomis.

зубоврачeб||бный, -ая, -ое dantų gýдymo; з. кабинет dantų gýдymo kabinętas; *~вание*, -я dantų gýдymas.

зуболeр, -а *šnek. iron.* dantų gýdytojas, dantų ro-vęjas.

зубок, -бкą; *dgs.* зubyки, -бок daņčiųkas, dantėlis; ♦ попасть кому-л. на з. tąpti kienę paжуokęs, аркаlbų objęktų, bęti kienę траукиамám peř dantis; на з. подарить (принестђ) dęuoti dęvaną nau-jągimiui.

зуболeчeбн||ница, -ы dantų gydyklą; *~ый*, -ая, -ое *žр.* зубоврачeбный.

зубомeр, -а *tech.* krumpliāmatis.

зуборeзный, -ая, -ое *tech.*: з. станок krumpliāra-циų piovimо stąklęs.

зубоскал, -а *šnek.* акįзара, (pa)šąipa, pašaipuęlis, šaipuęklis, šaipųnas, аtšvaipa, šipata, pųжуokas, paжуokęjas; *~ить*, -лю, -лишь *eig. šnek.* pašiep-ti, dantis ródyti, káišioti; šaipýtis, peř dantis trąukti, išжуękti, жуokųs kręsti, žąimotis; *~ство*, -а pašiepimas, grublį pašaipą; šaipymasis; жуokų krętimas.

зуботычина, -ы *šnek.* smųgis peř žąndą.

зубочыстка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам krapštųkas (*dantims krapštýti*), dantų rakiklis, daņtra-kas.

зубр, -а *zool.* stumbras, *Bison bonasus*.

зубр||ежка, -и *šnek.* kalimas atmintinai; *~йла*, -ы *v. ir m. šnek.* pamokų kalęjas, kalęja, kalіkas, kalikę.

зубрило, -а *žр.* зubyло.

зубристика, -и *šnek. žр.* зубрęжка.

зубричь, -рю, -рйшь *eig. 1. tech.* rantýti, dantýti; 2. *šnek.* kálti atmintinai (*pvz. pamokas*).

зубрówka, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. *bot.* stumbrąžolę, daugvąrpę, zubrąžolę, *Hierochloa*; 2. stumbrinė (*degtinę, likeris*).

зубчатка¹, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *tech.* krumpliāratas, daņtratis.

зубчатка², -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *bot.* skęstųkas, *Odontites*.

зубчатый, -ая, -ое dantýtas, dantųotas, rantýtas, krumpliųotas (*ratas*), krumplinis; зубчатое колeсo *tech.* krumpliāratas; зубчатая передąча *tech.* krumplinę pavará.

зубчик, -а 1. dantėlis, daņčiųkas, dantųkas; 2. krumplėlis.

зубянка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *bot.* dan-ląžolę, *Dentaria*.

зуд, -а 1. niežėjimas, niežas, niežuлųs, persулųs, persęјimas; 2. *prk.* *šnek.* panųdimas, vęržimasis, nęrimas.

зудą, -ы *v. ir m. 1. šnek.* įкųрeлis, įкųрeлę, prięplai-ka; kirsintojas, kirsintoja; 2. *tik m. tarm.* nie-зулųs, niežėjimas.

зудень, -дня *v. zool.* niežinė erkė.
зудеть¹, -дйт *eig. šnek.* 1. niežėti, peršėti, knietėti, knietėti (*gerklėje*), gorėti, gižėti; 2. *prk.* kniēsti, knietėti (*ką pasakyti, padaryti*).
зудеть², зужу́, зуди́шь *eig. šnek.* 1. įkyrėti, gižėnti, grizinti, ēsti gálva; 2. *šnek.* monotoniškai žvimbti, žifzti.
зудила, -ы *v. ir m. šnek. niek.* 1. žr. зудá (*1 reikš.*); 2. žr. зубры́ла.
зудить¹, -йт *eig. šnek. žr. зудеть¹.
зудить², зужу́, зуди́шь *eig. šnek. žр. зудеть².
зудьк, зуйкá *zool.* kirlikas (*paukštis*).
зужу́ *žр. зудеть².
зуммер, -а *tech.* žūmeris, zirzėklis.
зурна́, -ы *zurnà* (*rytietiškas pučiamasis muzikos instrumentas*).
зыбать, -блю, -блешь *eig. pasen. poez. žр. зыбить*.
зыбень, -бня *v. tarm.* liūnas.
зыбить, зыблю́, зыблешь *eig. pasen. poez.* sūpti, sūpuoti, siūbuoti, liūliuoti, liūlinti, linguoti, pūtyti, drėbinti, jūdinti; **~ся**, зыблется *eig. pasen. poez.* 1. sūptis, sūpuotis, siūbuoti, svyruoti, liūlėti (*pvz. vanduo*); 2. *tarm.* leiktis (*prieš ką*).
зыбка, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам *tarm.* lopšys.
зыбкий, -ая, -ое; зыбок, -бкá, -бко 1. svirūs (*pvz. laivas*), virtūs, siūbuojantis, svyruojantis, jūduantis, liūlantis, vilnijantis; 3. пецók lakūsis smėl̃ys; 2. *prk.* nepatikimas, netvirtas, nepastovūs, nepuosakūs (*pvz. protas*); neapibrėžtas; **~ость**, -и *m.* 1. svyravimas, svirūmas, liūliavimas; 2. *prk.* nepastovumas, netvirtumas (*pvz. ištikinim̃ų*).
зыбун, -á liūnas, liulūnas; **~ный**, -ая, -ое liūno, liūninis.
зыбучий, -ая, -ее; -буч, -а, -е *žр. зыбкий*.
зыбь, -и *m.* (*vandens*) ribuliavimas, ribėjimas, bangavimas, šaršas; ribuliai; siūbavimas; liūlanti, siūbuojanti jūra, jūros vilnys.***

зык, -а *šnek.* gaūsmas, skařdas; klięsmas, klęksmas, šūksmas, šauksmas.
зык|ать, -аю, -аешь *eig. šnek.* gaūsti, skardėnti; klięgti, klękti, klýkauti; **~нуть**, -ну, -нешь *įvk. šnek.* smařkiai riktelėti, žvimbtelėti, klýktelėti, suklýkti; sugaūsti.
зычн|ость, -и *m.* garsūmas, šaižūmas, skardūmas, gaudūmas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно (*la-baí*) garsūs, šaižūs, skardūs, gaudūs; 3. gólos šaižūs, skardūs bal̃sas.
зюзник, -а *bot.* vilkákojė, *Lycopus*.
зюзюкать, -аю, -аешь *eig.* švepliuoti, švepsėti.
зюзя, -и *v. ir m.*: пьяный как з. šlāpjurgis, girtas kaip gaidys; мóкрый как з. šlaputėlis, visas pėrmirkęs, sulýtas.
зябк|ий, -ая, -ое; -бок, -бкá, -бко *šnek.* jautrūs šalčiui, greit sušal̃as, bljantis šalčio; **~ость**, -и *m.* jautrumas šalčiui, bijojimas šalčio, šalčiávimas, šalčmiriávimas.
зяблевый, -ая, -ое rudeñs arl̃mo; зяблевая вспáшка а) rudeñs arimas, б) rudenį suártas plótas.
зяблик, -а *zool.* kíkilis, čiuldūtis, šilagaidis, *Fringilla coelebs*.
зяблый, -ая, -ое *šnek. tarm.* 1. nušal̃ęs, nužvařbęs, šalčio pakástas, nušalnótas; 2. *žр.* зябкий.
зябнуть, -ну, -нешь; *būt.* зяб, зябла, зябло *eig.* 1. šal̃ti, žvařbti, st̃ipti, kentėti šal̃ti; 2. (nu)šalnóti, nušál̃ti, iššál̃ti (*pvz. gėlės*).
зябра, -ы *bot.* áklė, *Galeopsis*.
зяб|ый, -и *m.* 1. iš rudeñs suártas laūkas (*pavasario sėjai*); 2. rudeninis lauk̃ų arimas; подымáть з. árti žemę rudenį; вспáшка зяби rudeninis arimas.
зяб|ний, -ая, -ее žénto, žent̃ų; **~ь**, -я; *dgs.* зят̃ья, зят̃ьев *v.* 1. žéntas; 2. sváinis (*sesers, mošos vyras*); švógeris (*sesers vyras*); **~юшка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* 1. žentėlis; 2. svainėlis, švogерėlis.

И и

и¹ *ing.* 1. iř, beĩ; náука и прáктика мóкслas iř прáктика; брат и сестрá brólis beĩ sesuđ; 2. и... и... iř... iř..., tiek ... tiek...; и сейчáс, и пóзже tiek dabář, tiek vėliau; и смее́тся, и поёт, и ликует iř juđkiasi, iř dainuója, iř džiúgauja; 3. pórs, kad iř; и старáлся вам помóчь, но обстоя́тельства не возво́лили pors iř sténgiausi jūms pa-dėti, та́čiau aplinkýbės neléido; и бо́льно емú, да молчít kad iř skaúda jám, bēt t̃yli; 4. o; муж-чýнна, и пла́чешь výras (bátum), o verki.
и² *dll.* 1. па iř; и (как) умёл он рассу́зывать! па iř мо́кėjo jis pàsakoti!; 2. taip pàt, iř; бýдет и на нáшей ў́лице прáздник taip pàt mósų gát-vėje būs šveñtė; 3. nèt, nètgi; и на со́лнце есть пýтня nètgi sáulėje ēsama: dēmių; и для не́е э́то недо́стижимо nèt jái tai nepasiekíama; 4. bú-tent, kaip tik; об э́том он и соби́рался соо́общить

apiē tai bútent jis norėjo pranėsti; 5. nē; не хочú и дóброй нóчи желáть тебé nenóriu nē labòs naktiēs táu linkėti.

и³ *įst.* nà, kà tū, ganà jau; и, мой мýлы! kà tū, mào brangùsis!

ибис, -а *zool.* ibis (*paukštis*).

ибо *ing.* nēs, dėl tó, kád, kadángi; я егó хвалю́, ибо он помóг мне áš jĩ giriú, nēs jis mán pa-dėjo.

ива, -ы *bot.* kařklas, glúosnis, *Salix*; плакúчая и. svyruočklinis glúosnis, glúosnis svyruočkis, *Salix babylonica*.

ивáн-да-мáрья, ивáн-да-мáрья *m. bot.* krúminis kù-pólis, *Melampyrum nemorosum*.

Ивáн Купáла, Ивáна Купáлы *bažn. šv.* Jónas, jō-pinės.

ивáнов: Ивáнов день, Ивáнова дня jōpinės; и.

червячок *zool.* jōnvabalis, žibūkas, švitulys, šv. Jōno vabalėlis, *Lampyrus splendidula*.

ивановский, -ая, -ое: во всю ивановскую visà gėrkle, labai smarkiai; кричать во всю ивановскую visà gėrkle rėkti; звонить во всю ивановскую skambinti visais varpais.

иван-чай, иван-чая *bot.* ōžrozė, *Chamaenerium angustifolium*.

иверень, -ня *v.* šipulys, drūzgas, šėberkštis.

ивина, -ы *tarm.* plonà gluosninė kartelė, ilgà stambì rýkštė.

ивняк, -а 1. gluosnynas, karklynas; 2. gluosninės malkos; 3. karklai, karkly, žilvičių rýkštės; ~овый, -ая, -ое gluosnyno; karkly, (pagamin-tas) iš karkly, karklinis.

ивовый, -ая, -ое gluosninis, karklinis, gluosnio, gluosnių, karkly; ивовые прутья gluosninės rýkš-tės; и. плетень karkly tvorà.

иволга, -и *zool.* volungė, *Oriolus oriolus (galbu-la)*; и. кричит volungė ūlbauja.

ивяной, -ая, -ое žr. ивовый.

игир, -а *bot. tarm.* (ballnis) ājeras, *Acorus calamus*.

игла, -ы; *dgs.* иглы, игл 1. ādata; штопальная и. ādymo ādata, adiklis; рокожная и. maišams siūti ādata; машинная и. siuvamōsios mašinos ādata, mašininė ādata; 2. virbalas; вязальные иглы (mezgimo) virbalai; 3. (ežio) ākstinas, dyg-lýs; 4. (pušies, eglės) spyglýs; 5. ādata, adatėlė; патефонная и. patefono ādata, adatėlė; хирургическая и. chirūrginė ādata; 6. (bokšto) strėlė, smailis; Адмиралтėйская и. Admiralitėto strėlė (*Leningrade*); 7. *geogr.* smailė (*tokia viršūnė*); 8. varvėklis, žvakė; иглы льда lėdo varvėkliai; ◆ точно иглой егò кольнуло lýg ādata būtų jam kàs idūres; ~истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о dygliuotas, dygūs, akstinuotas, spygliuotas.

иглица, -ы *bot.* pežiedė, *Ruscus aculeatus*.

иглишник, -а *bot.* dygliuotasis dirvėnis, *Ononis spinosa*.

игло|ватый, -ая, -ое; -ат, -а, -о 1. ādatos pavidalo, ādatiškas; 2. dygūs, dygliuotas; ~видный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно kaip ādata, ādatos pavidalo, ādatiškas.

иглодержатель, -я *v. med., tech.* ādatkotis.

иглокожие, -их *dkt. zool.* dygiaodžiai, *Echinodermata*.

иглообразный, -ая, -ое žr. игловидный.

игнорировать, -рую, -руешь *eig.* ir įvok. ignoruoti, nekreipti dėmesio, niėkais pulėisti.

игро, -а jūngas; и. рабства vergijos jūngas; и. колониализма kolonializmo jūngas.

игóлка¹, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам adatėlė, ādata; ◆ сидеть как на игóлках sėdėti kaip ant žarijų, ādatų (*nenustyti*).

игóлка², -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *bot.* asuotė, *Stipa capillata*; придорожная и. *bot.* pieninis snapūtis, *Geranium pratense*.

игóлоч|ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чком adatėlė; ◆ плетёе с игóлочкí naujytelaitis drabū-žis, naujytelaitė suknėlė; ~ник, -а 1. ādatininkas, ādatinė; 2. ādatininkas (*adatų dirbėjas*).

игóль||ник, -а ādatinė; ~ница, -ы ādatinis kamuoliukas, ādatinė; ~ный, -ая, -ое ādatos (*puz. au-selė*); ~чатый, -ая, -ое ādatuotas, spygliuotas; ādatinis, spyglinis; ~щик, -а 1. ādatininkas, ādatinė; 2. ādatininkas (*adatų dirbėjas*).

игóрный, -ая, -ое lošimo, lošiamasis; и. дом lošyklà, lošimo namai; и. стол lošimo stàlas.

игра, -ы; *dgs.* игры, игр 1. (*veiksmas*) žaidimas, lošimas; мне нравится приєм егò игры mán patinka jò lošimo, žaidimo būdas; 2. žaidynės, žaidimas, lošimas; и. в баскетбол krepšinio žaidimas; и. в шахматы šachmatų žaidimas; олимпийские игры olimpinės žaidynės; национальные игры nacionāliniai, tautiniai žaidimai; 3. sulošimas, lošis, vienas lošimo rātas; гра и. не в счёт šis (su) lošimas nesiskaito; 4. vaidinimas, vaidýba; театральная и. teātrinė vaidýba; 5. griežimas, grojimas; и. на органе grojimas vargonais, vargonavimas; и. на пианино skambinimas pianinu; и. на скрипке griežimas smuikū, smuikāvimas; 6. *prk.* žaismas, kaltaliojimas, keitimasis, mainymasis; и. теней šešėlių žaismas; и. цветов spalvų žaismas, kaitymasis; и. цен kainų svyravimas; и. природы gamtės keistenybė, retenybė; и. слов žodžių žaismas; и. воображения vaizdāvimasis, tuščia fantāzija; ◆ и. не стоит свеч neveža prasidėti, tuščias darbas, tai neapsimoka; открыть свою игру parodyti savo kortas; биржевая и. spekuliacijos vertybiniiais pėriais biržoje; опасная и. pavojingas žaidimas; ~лище, -а *pasen.* 1. žaismas, žaidinys; и. судьбы likimo žaismas; 2. žaidimo vietà, žaidyklà; ~льный, -ая, -ое žaidžiamasis, žaidimo (*puz. kauliukai*), lošiamasis (*puz. kortos*).

игран|ный, -ая, -ое; -пан, -а, -о 1. lōštas, vartotas (*kortos*); 2. sugriežtas; ~уть, -нų, -нешь įvok. šnek. kiek palōšti, sulōšti.

игр|ать, -аю, -аешь *eig.* 1. žaisti; дети играют вайкал žaidžia; 2. žaisti žaidimus; и. в футбол žaisti fūtbolà; и. в жмурки gūžinėti; 3. lōšti; и. в карты lōšti kortomis, kortuoti; 4. vaidinti; и. в пьесе vaidinti pjėсėje; и. на сцене vaidinti scėпоje; и. ответственную роль vaidinti atsakingà vaidmenį (*ir prk.*); 5. gróti, skambinti, griežti; и. вальс gróti vālsà; и. на трубе trimituoti, auguoti; и. играть духовой оркестр grója pučiamųjų (instrumėntų), dūdų оркестras; 6. spindėti, blizgėti, žvilgėti, keisti, kaityti spalvą, atspindėti, švytėti, spinduliuoti, raibuluoti, mirgučiuoti, tviskėti; солнце играет на повєрхности воды sàulė atspindi vandeis paviršiuje; снег играет на солнце sàulėje sniegas spinduliuoja; 7. kunkuliuoti, purkšnóti, trýkšti, burbuliuoti, tviskėti; вино играет вйнаs trýkšti, tviska; 8. apsimėsti, vaidinti, nuduoti; и. в смирение apsimėsti nusižėminusiu; и. в демократизм nuduoti demokrātà; 9. kliurksėti (*apie gerves*); ◆ и. на нєрвах ėrinti, nėrvinti; и. опасную игру pavojingà žaidimà žaisti; veikti pavojingomis sąlygomis, rizikuoti; и. на бирже spekuliuoti, vertelgauti biržoje; и. в молчанку šnek. tylėti, neatsakinėti į klausimus; и. кому-л. нà руку veikti kienò nàudai; и. в прятки a) gūžinėti, slapstytis; b) *prk.*

veikti paslaptomis, aplīnīnīais keliais; и. пэснн *tarm.* dainuoti; и. свадьбу *pasen. tarm.* vestuvės kėlti; и. назад *šnek.* trauktis nuo kō, išsīžadėti kō.

игрек, -а *igrekas*, raide „у“.

игрэн||евый, -ая, -ое, **~ий**, -ая, -ее *baltuodėgis* ir *baltakaitis*, *sařtas* (*arklys*).

игрѐц, -а *pasen.* 1. komėdininkas, muzikantas; 2. *juok.* lošėjas, lořikas, žaidikas; ♦ и швец, и жнец, и в луду *игрѐц* devyniū amatū mėistras; **~ки** *prv.* lořikiškai; **~кий**, -ая, -ое *lořikiřkas*.

игрѝв||о *prv.* žaįsliai, žaismingai; **~ость**, -и *m.* žaįslumas, gývumas, žvitrumas, žaismingumas; **~ый**, -ая, -ое; -рѝв, -а, -о; 1. žaismingas, išdų-kėliřkas, lengvabūdiřkai liņksmas, žaįslūs, guvūs, žvitrūs; kokėtiřkas; игрѝвая улыбка išdųkėliřkas, kokėtiřkas řypsnyř; 2. nepadorūs, neřvan-kūs; dviprāsmiřkas; анекдот игрѝвого своѝства dviprāsmiřko pōbūdžio анекдотas.

игрѝстый, -ая, -ое; -рѝст, -а, -о putojantis (*puz. vynas*), řnprāščiantis, burbul(i)uotas, tviskūs.

игрище, -а *pasen. tarm.* gūžynė, pařokys, žaidimai.

игровѝй, -ая, -ое žaidimų, žaidimo, lořimo; игровѝя площадь žaidimų aikřtelė.

игроќ, -а 1. žaidikas, lořikas, žaidėjas, lošėjas; и. в баскетбол крѐпшининкас; завзѝтый и. в карты aistringas lošėjas kōrtomis, aistringas kōrtininkas; 2. *šnek. pasen.* muzikantas, griežikas, griežėjas; и. на флѝте fleitininkas; и. на скрипке smuikininkas.

игротѝка, -и žaįslų rinkinys, žaįslų dėžutė.

игрун, -а žaidūnėlis, žaisminiřkas, laigūnas; **~ья**, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням žaisminiřkė, laigūnė.

игрушеч||ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам žaįsliukas, žaįslėlis; **~ник**, -а žaįslų dirbėjas; **~ный**, -ая, -ое 1. žaįslų; игрушечная мастерская žaįslų dirbtuvė; 2. žaįslo, žaįslinis, žaidžiamasis; и. паровоз žaįslinis garvežys; 3. *prk.* mažytėlis, lųg žaįslas.

игрушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам žaįslas, žaįsliukas; titytis, niekūtis; што для него игрушки *prk.* jām tāt vieni juokai; кōшке игрушки, а мышке слѝзки катеi juokas, пѝlei veřksmas; он был игрушкой в руках заговорщиков *prk.* jįs buvo sūokalbininkų įrankis, žaįslas sūokalbininkų raņkose.

игумен, -а *bařn.* vienuolyno viřšininkas; igumėnas; **~ство**, -а vienuolyno viřšininko lūomas, tarnyba; **~ья**, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням vienuolyno viřšininkė, igumėnė.

идеал, -а ideālas; **~изація**, -и idealizāvimas, idealizācija, ideālinimas; **~изировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* idealizuoti, ideālinti; **~изм**, -а idealizmas.

идеалист, -а idealistas; **~ический**, -ая, -ое idealistinis; идеалистическая философия idealistinė filosofija; **~ичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно idealistiřkas, liņķes idealizuoti; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам idealistė.

идеальн||о *prv.* idealiai, tobulai, puřkiai; **~ость**, -и *m.* idealumas.

идеальный¹, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. idealūs, ideālinis; 2. *šnek.* tōbulas, puikūs, idealūs.

идеальный², -ая, -ое *fil.* ideālinis, idealūs.

идей||ка, -и; *dgs. kilm.* идеек, *naud.* идѝйкам *niek.* menkā idėja, idėjųkřtė, idėjųkė; **~ность**, -и *m.* idėjiřkumas, idėjingumas; **~ный**, -ая, -ое; идѝен, -ѝйна, -ѝйно idėjinis; idėjiřkas; идѝйное влияние комсомола на молодежь idėjinė komjaunimo įtaka jaunimui; идѝйное содержание idėjinis turinys; идѝйная литература idėjiřka literatūra.

идентифи||кация, -и identifikācija, identifikāvimas, sutapatinimas; **~цировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* tapatybinti, identifikuoti, sutapatinti, nustatyti tapatybę.

идентичн||ость, -и *m.* identiřkumas, tapatybė; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно ideñtiřkas, tapatūs, tapatingas, tōks pāt, lųgiai tōks.

идеол||ог, -а ideologas; **~огически** *prv.* ideologiřkai; **~огический**, -ая, -ое ideologinis, ideologi-jos; **~огия**, -и ideologija; марксистско-ленинская и. marksistinė-lenininė ideologija.

идѝт *žr.* идти.

идѝя, -и 1. idėja; передовые идѝен prieřakinės idėjos; 2. mintis, sumānymas, idėja; блестящая и. puiki mintis, idėja, puikūs sumānymas; и. пьесы pјēsės idėja; навѝзчивая и. neatstojanti, įkyri idėja, mintis.

ид||иллический, -ая, -ое idilėš, idilijos, idilinis, idiliřkas; и. жанр idilinis žaņras; **~иллия**, -и idilė, idilija.

идиом, -а, **идиома**, -ы *lingv. idioma*.

идиоматика, -и idiomařtika.

идиот, -а idiotas, beprōtis, silpnaprōtis; **~изм**, -а 1. idiotizmas, silpnaprōtybė; 2. *šnek.* kvailybė, nesąmone; **~ина**, -ы *šnek.* idiotas, kvailys, kvaiřa; **~ический**, -ая, -ое *pasen.* idiotiřkas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам idiote, beprōtė, silpnaprōtė, kvailė; **~ский**, -ая, -ое idiotiřkas, beprōtiřkas; идиотское выражение лица idiotiřka vėido išraiřka; идиотская мысль kvaila, idiotiřka mintis; **~ство**, -а *šnek.* idiotybė, idiotiřkumas, kvailystė, kvailybė, idiotiřkas pasielgimas.

идиш *nkt.* žydų kalbā.

идол, -а 1. stābas, dievāitis, alkas; 2. *šnek.* žiop-lys, vėpla, kvailys; ♦ стоять идилом stovėti kaip įbestām.

идолопоклон||ник, -а stabmeldys; **~ница**, -ы stabmeldė; **~нический**, -ая, -ое stabmeldžių, stabmeldystės, stabmeldiřkas; **~ничество**, -а ir **~ство**, -а stabmeldystė, dievāičių gārbinimas.

идти, идų, идѝшь; *būt.* шѝл, шла, шло *eig.* 1. eiti, žygiuoti, judėti; и. шāром eiti žingsnių; и. пешком eiti pėsčiam; и. по дорōре eiti kelių; и. в лаковых тųфлях vaikščioti, avėti lakiniaiřs batėliais; 2. *prk.* žeņgti; всегда и. вперед višumėt žeņgti į priekį; наша страна идѝт к коммунизму mūsų šalis žeņgia į komunizmą; 3. sliņkti, bėgti; шли годы sliņko mėtai; время шло медленно laikas lėtai sliņko; шла весна būvo pavāsaris; облака идųт на сѝвер dėbesys sleņka į šiaurę; 4. važiuoti, judėti, eiti; поезды идųт нормально traukiniai eina normaliai; 5. plaukti; идти на вѝслах įrtis; и. под парусами plaukti

sù bürėmis, buriuoti; 6. vŭkti, žygiuoti, traukti; и. на войнѹ žygiuoti, vŭkti į kārą; 7. veikti, eiti; мотор идѣт хорошо motoras gerai veikia; часѹ идѹт вѣрно laikrodis eina tiksliai; часѹ идѹт вперед laikrodis skuba; часѹ не идѹт laikrodis stovi; 8. vŭkti; sėktis, klóti, eitis; рабóта идѣт хорошо dárbas gerai vŭksta; eró делá идѹт плóхо jám nesiseka, jò reikalauj šlubuoja; идѣт подготовка к выборам vŭksta pasiruošimas rinkimams; 9. tĕstis, eiti; ўлица идѣт чѣрез весь ródopod gátvė tĕsiasi pef visą miĕstą; 10. šnek. būti vartojamam, naudojamam, pardudodamam, pėrdirbamam; потáш идѣт на мýло pótasas vartojamas muilui (dirbti); книга хорошо идѣт knyga gerai perkama; 11. šnek. lįsti; гвоздь легко идѣт в доску vinis lengvai leįda į leñtą; нóвый сапóг с трудóм идѣт на нóгу į paųja bātą sunkù įkišti kóją, paųjù batù sunkù apsi-aũti; 12. būti statomam, ródomam teatrė; 13. pri-tikti, tikti, derėti; плáтье вам идѣт drabūzis jums tiñka; 14. šaukti, lėisti, eiti, pradėti; и. с тузá šaukti tózą; 15. kilti, tekėti, sklisti; из рáны идѣт кровь iš žaizdós tĕka kraujas; из трубы идѣт дым iš kámino kyla dūmai; идѣт вонь sklįnda smárvė, dvókia; идѹт слýхи sklįnda gap-dai; 16.: и. замуж текėti, eiti ўз вýго; 17. veikti, rŭžtis, sutikti; и. наперекор всем veikti prieš visùs; и. на все ўсловия sutikti sù visomis sąly-gomis; 18. būti išleidžiamam, sunaudojamam; на стол идѣт сто рублѣй valgiui išleidžiama šimtas rublių; 19. prk. stóti, eiti; и. в комсомóл stóti į komjaunimą; 20.: дождь идѣт lŭja; снег идѣт sniįga, sniĕgti; 21.: óкунѹ хорошо идѣт на чер-вякá ešerŭs gerai kánda, ima kiřminą, gerai kiřba aňt kiřmino; ♦ и. на ўбыль slúgti, sėkti, mažėti; и. ко дну skĕsti, grimzti, eiti dugnaį, galaį; головá идѣт крýгом galvą sūkasi; и. в счѣт būti įskaitytomam; идѣтl gerai, tiñka, sutin-kùl; куда ни шло tegul, tebūniĕ taip; и. в срав-нение būti prilýgintam, paľýgintam, prilýgti, su-silyginti; дѣло идѣт о том... reikalas liĕčia...; речѹ идѣт о чѣм-л. kalbama apie ká; ~сь, идѣт-ся; būt. шлось: мне легко идѣтся mán sėkasi eiti, aš lengvai, gerai einu.

изуйт, -а 1. jėzuitas; 2. prk. jėzuitas, veidmainis; ~изм, -а žr. изуйтство; ~ский, -ая, -ое 1. jė-zuitų, jėzuitinis, jėzuitiškas; и. монастырь jėzu-itų vienuolynas; и. постýпок prk. veidmainiškas, jėzuitiškas pòelgis; ~ство, -а jėzuitiškumas, jė-zuitybė; ~ствовать, -тую, -твуетъ eig. jėzuitiř-kai eľgtis, veidmainiauti.

иена, -ы jená (*Japonijos piniginis vienetas*).

иерáрх, -а hierárchas (*stačiatikių vyskupas*); ~и́че-ский, -ая, -ое hierárchinis; ~ия, -и hierárchija.

иерѣй, -я bažn. (*stačiatikių*) kùnigas; ~ский, -ая, -ое kùnigo, kunigų, kùnigiřkas; ~ство, -а (*stačiatikių*) kunigystė.

иерóглиф, -а hieròglifas; ~и́ческий, -ая, -ое hie-ròglifinis.

иеромона́х, -а stačiatikių kùnigas-vienuoľis.

иждивѣн||ен, -нца išlaikytinis; ~ие, -я išlaikymas, išlaikymo lėšos; состоять на иждивѣнии būti išlaikomam; ~ка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам

iřlaikytinė; ~ство, -а išlaikytinystė; ~ческий, -ая, -ое išlaikytinio.

иже ju. pasen. kuris, kuriė; ♦ и и. с ним iř visi tie, kuriė sù juò; iř jò vienmiñčiai.

ижица, -ы slávų bažnytines abėcėlės paskutinė raidė; ♦ прописать ижицу išvanóti káilį, pa-bárti (*pamokomai*); от азá до ижицы пуò pra-džios iki gálo, пуò a iki z; нóги ижицей klįšos kójos.

из su kilm. 1. (*vartojamas vietai žymėti*) iš; приѣхать из Москвы atvažiuoti iš Maskvos; из-влѣчь пýлю из рáны ištraukti kulką iš žaizdós; выпустить из рук išlėisti iš rañkų; 2. (*vartoja-mas nurodyti būsenai, iš kurios išeinama*) iš; выйти из терпѣния išėiti iš kantrybės, pritrąkti kantrybės; выйти из сил netėkti jėgų, nu-silpti; 3. (*vartojamas šaltiniui nurodyti*) iš; узнáть из газѣт sužinóti iš laikraščių; 4. (*varto-jamas išskirtinumu, kilmėi, priklausomybei nu-rodyti*) iš; лýчший из всех geriausias iš visų; он происхóдит из крестьян jis klĕs iš valstie-čių; он из дворян jis bajorų kilmės; рабóта не из лѣгких dárbas nĕ iš lengvųjų; 5. (*vartojamas medžiagai, iš kurios kas padaryta, nurodyti*): стенá из кáмня akmeninė siena; суп из овошѣй daržovių siurbá; 6. (*vartojamas priežastiai nu-rodyti*) iš; из любопытства iš smalsumo; из зáвисти iš pavŭdo; 7. (*vartojamas tikslui nu-rodyti*) pasen. šnek. dėl; мнóго шýму из пустякóв daug triukřmo dėl niekų; 8.: потерýть из вýду pamėsti iš akių; стрѣлять из пýшки šaudyti iš patránkos; из róда в род mĕtai pò mĕtų, mĕtai iš mĕtų; из негó никогдá не выйдет хорóший рабóтник jis niekadós nebūs gėras darbinĩkas; из жѣлудя вýрос дуб iš gilės išaugo ážuolas; выглядывáть из окнá žvelgti prò láną; выскóчить из дверѣй iššókti, išsmũkti, išnėrti, išsprũkti prò duris; он трус из трысов jis didžiáusias bailys.

из..., (**изъ...**, **ис...**) veiksmazodžių priežėliai, atitin-kantieji lietuviřkus iš..., su..., pvz.: изѣздитъ išvažinėti; изучитъ išmókti; изрýть sukásti; ис-калѣчить sulúošinti, sužalóti; изрубить sukaróti.

избá, -ы, gal. избý ir ýзбу; dgs. ýзбы; 1. pirkiá, gryčiá; trobelė, trobá; избá-читáльня pirkiá-skai-tyklá, káimo skaitykla; курнáя избá dúminė pir-kiá; 2. ist. kanceliárijá, pòsėdžių sálė; ♦ выно-ситъ сор из избý šmeižti sávo šeima, teřsti sávo lizdą.

избáбиться, -áблюсь, -áбишься juv. šnek. išlėpti, subobėti, netėkti vyriřkumo.

избáвитель, -я v. 1. (iš)gėlbėtojas, išvadúotojas; 2. bažn. išganýtojas; ~ница, -ы išgėlbėtoja, iš-vadúotoja; ~ный, -ая, -ое 1. išgelbimasis; 2. bažn. išgānomasis.

избáв||ить, -влю, -вишь juv. 1. išgėlbėti, išvadúoti; и. от смѣрти išgėlbėti пуò mirties; 2. palikti ramýbėje, atlėisti, atpalaidúoti, neįpáinioti, ne-apsũkinti, apsaugoti, neįvėlti; и. от хлопóт at-palaidúoti пуò rŭpesčių; сам идá, а менá из-бáвь patsai eik, ó manĕs neįpáiniok, ó manĕ palik ramýbėje; избáвьте менá от вáших заме-чáний palikite manĕ ramýbėje sù sávo pastabo-mis; ♦ избáви бор! sáugok, sėrgėk, gink vieř-

patiel; ~**иться**, -влюсь, -вишья *ivk.* išsigėlbėti, išsivaduoti; išvengti, nusigrasėti, atsikratyti, nusikratyti; и. от гибели išsigėlbėti nuo pražūties; ~**ление**, -я 1. išgėlbėjimas, išvadavimas; apsaugojimas; pagálba; 2. išsigėlbėjimas, išsivadavimas; atsipalaidavimas, atsikratymas; 3. *bažn.* išganymas; ~**лять**, -яю, -яешь *eig.* gėlbėti, vaduoti, *žr.* избавить; ~**ляться**, -яюсь, -яешья *eig.* gėlbėtis, vaduotis; kratýtis (*ko*), vaduotis (*nuo ko*); *žr.* избавиться.

избалованность, -и *m.* išlėpinimas, išpáikinimas; lėpumas, išdykimas, išpaikimas; išpopimas; ~**ать**, -лую, -л्यешь *ivk.* išlėpinti, išpáikinti (*pov. vai-ka*), aptvirkinti, išdykinti, išpopinti; ~**аться**, -луюсь, -л्यешья *ivk.* išlėpti, išpaikti, aptvirkti, išvingti, padýkti; ~**ывать**, -аю, -аешь *eig.* *žr.* избаловать.

избач, -а káimo kultūrininkas, káimo skaitýklos vedėjas.

избег *žr.* избегнуть.

избегать, -аю, -аешь *šnek.* išbėginėti (*visur*), išbėgioti, apibėgti, apibėgioti, išlakstýti, aplakstýti.

избегать, -аю, -аешь *eig.* 1. vėngti, leñktis, šálintis (*ko*), bėgti, tráuktis (*nuo ko*), vangstýtis (*ko*); 2. palaiduotis, gėlbėtis (*nuo ko*).

избегаться, -аюсь, -аешья *ivk.* 1. nusibėginėti, nusibėgioti, prisilakstýti, nusilakstýti; 2. išdykti (*apie vaikus be priežiūros*).

избегнуть, -ну, -нешь; *būt.* избег, -ла, -ло *ivk.* *žr.* избежать.

избегу *žr.* избежать.

избежание, -я: во и. kád būtų išvėngta, nórint išvėngti.

избежать, -еру, -ежись, -ерýt *ivk.* 1. išvėngti, išsileñkti; apsisáugoti; и. удара išvėngti smūgio; и. плохой дорóги išsileñkti blógo kėlio; 2. ištrúkti, išsipáinoti (*iš ko*); išsisúkti (*nuo ko*); išsigėlbėti (*nuo ko*); и. смёрти išsigėlbėti nuo mirties; и. наказания išsisúkti nuo baismės, išvėngti baismės.

избедельничаться, -аюсь, -аешья *ivk.* *šnek.* išdykti, įprásti dykiniųuoti, slinkti, vėltėdžiu pavirsti.

избёнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам pirkėlė, grytelė, trobėlė, trobėlšė, lūšnà.

изби|вать, -аю, -аешь *eig.* müšti, daužyti, išmušinėti (*visus*); ~**ение**, -я 1. žudymas; 2. (su)mušimas, (su)daūžymas, (iš)pliekimas, primušimas.

избир|а|емость, -и *m.* renkámumas; ~**тель**, -я *v.* rinkėjas, rinkikas, balsuotojas; ~**тельница**, -ы rinkėja, rinkikė, balsuotoja; ~**тельный**, -ая, -ое rinkimų, rinkiminis, balsávimo, renkámasis; и. спáсок кандидатų sąrašas; и. óкпуг rinkiminė apýgarda; и. учáсток rinkimų, rinkiminė apýlinkė; избирáтельная кампáния rinkimų кампáниja; избирáтельная система rinkimų sistema; и. бюллетень rinkiminis biuletėnis; избирáтельное прáво rinkimų téisė; избирáтельная комиссия rinkiminė komisija; ~**ть**, -аю, -аешь *eig.* 1. rinkti; и. президиум rinkti prezidiumą; 2. rinktis; и. профессию rinktis profėsią.

изб|а|ость, -и *m.* nuválkiotumas, trivialumas; ~**ый**, -ая, -ое; -йт, -а, -о 1. súmuštas, primuštas, ар-

daužýtas; 2. išvažinėtas, išmuštas bevažinėjant, duobėtas; 3. *prk.* trivialūs, nuválkiotas; избáтая фpáза nuválkiotas pósakis.

изб|а|ить, избобью, избобьёшь *ivk.* 1. sumüšti, primüšti, apdaužyti, apkülti; 2. *šnek.* apdaužyti, nuválkioti (*pov. bríčka*), nudrėngti (*pov. avalynė*); 3. su-trankýti, apdaužyti (*pov. bulvos*); 4. išmüšti, iš-žudýti; ~**ся**, избобьюсь, избобьёшья *ivk.* *šnek.* 1. susikülti (*pov. griūvant*), susimüšti, susidaūžti; 2. susidaūžyti (*pov. obuoliai*); 3. nusiavėti, nusidrėngti, nusidėvėti, nusitrėnti.

избичевать, -чую, -ч्यешь *ivk.* *pasen.* išplákti, iš-čáizyti.

изб|а|евать, -люю, -люёшь *ivk.*, ~**евывать**, -аю, -аешь *eig.* 1. išvėmti; 2. apvėmti, išliaukóti.

изб|а|ой, -ая, -ое pirkios, grýčios; избáная дверь grýčios dýrys.

избодать, -аю, -аешь *ivk.* subadyti, subasnóti.

изб|а|бина, -ы *šnek.* 1. išspaudos, gniáužos; 2. išmuš-tà kėlio duobė, duburkis; 3. švarplė.

изболеть, -ёю, -ёешь иг -лйшь *ivk.* *šnek.*, ~**ся**, -ёюсь, -ёешья иг -лйшья *ivk.* *šnek.* išópti, iš-sópti; душá изболелась širdis išsóро.

избородить, -эжу, -эдйшь *ivk.* 1. išraižyti, išva-góti; канáвы избородили все поля grioviaí vi-sús laukús išraiže; 2. *prk.* suraukšlėti, išraižyti, išvagóti; врémя избородило челó еró laikas iš-vagójo jó káktą; 3. (*skersai ir išilgai*) išvaikš-čioti, išpláukioti, apkeliáuti; корáбль избород-дил все моря láivas išpláukiojo visás júras; охóтник избородил все лесá medžiótojas ар-vaikščiojo, išvaikščiojo visús miškús.

изб|а|очени|ваться, -аюсь, -аешья *eig.*, ~**ться**, -нюсь, -нишья *ivk.* *šnek.* išisprėsti (*į šonus*), iširemti.

избра|а|живать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* išklydinėti, iš-vaikštinėti (*visur*), *žr.* избродить.

избра|а|ние, -я išrinkimas.

избра|а|нить, -ню, -нишь *ivk.* *šnek.* išplústi, išbárti.

избра|а|нни|к, -а išrinktásis, pasirinktásis; ~**ца**, -ы išrinktóji, pasirinktóji.

избранный, -ая, -ое; -бран, -а, -о 1. išrinktas (*per rinkimus*); 2. rinktinis, geriausias, parinktas; át-rinktas; избранные сочинения rinktiniai ráštai, ráštų rinktinė; 3. *burž.* privilegijuotas, rinktinis.

избрать, изберу, изберёшь; -ал, -ала, -ало *ivk.* 1. išrinkti; и. председáтеля išrinkti pirmininką; 2. išsirikti, pasirinkti; и. специáльность pasi-rinkti specialybę; и. удобный момéнт nutáikyti patógu láiką.

избродить, -ожу, -одишь *ivk.* *šnek.* 1. išvaikščioti (*visur*); 2. išminti, išbráidžioti (*pov. pievą*).

изброд|а|жничаться, -аюсь, -аешья *ivk.* *šnek.* pri-prásti valkatáuti, tápti paskutinių válkata.

избро|а|жаться, -жусь, -жишья *ivk.* *šnek.* priprásti bambėti, tápti nebepráismu bambekliu, įsibam-bėti.

избура... *pro. tarm. pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiškianti rusvai, и. красный rusvai raudonas.*

избушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам pirkėlė, lūšnėlė, trobėlė.

избыв|а|ть, -аю, -аешь *eig.* *pasen. poez.* vėngti, sáu-gotis (*ko*); kratýtis (*kuo*).

избывной, -ая, -ое *tarm.* pataisomas, lengvai pašalinamas; беда эта избывная tā bėdà pataisoma, tā bėdà nė bėdà.

избыток, -тка 1. perteklius, atliekà, pėrviršis; и. денег pinigų perteklius; и. стоимости *ekon.* vertės perteklius; 2. gausà, gausybė, gausūmas, àps-tas, pilnybė; и. сил jėgų gausūmas; ♦ в избытке apsciaĩ, gausiai; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. liėkamas, nuliėkamas, atliėkamas; и. хлеб atliekamà duona, atliekami grūdai; 2. pėrviršinis, viršnòrminis, perteklinis; избыточное население gyvėntojų perteklius; и. капитал *ekon.* perteklinis kapitālas; избыточная стоимость *ekon.* perteklinė vertė; 3. gausūs, apstūs, pėrtekės; и. урожай gausūs derlius; и. запас apsti atsargà.

избыть, -буду, -будешь; *būt.* избыл, -лà, -ло *juk.* *pasen.* *poez.* atsikratyti, išsilaisvinti.

избяной, -ая, -ое grįčios, pirkios, trobės.

извэжничаться, -аюсь, -аешься *juk.* *šnek.* išpuikti, išdisti.

извэлять, -яю, -яешь *juk.* *šnek.* išvolioti, supuřvinti, sučiūrinti; ~ся, -яюсь, -яешься *juk.* *šnek.* susitėpti, išsipuřvinti, išsivolioti.

извэяние, -я статулà, kaltinis vaizdas, skulptūrà; ~ть, -яю, -яешь *juk.* vaizdà, statulà iškàlti; nu-lipdyti.

извэдаать, -аю, -аешь *juk.*, ~ывать, -аю, -аешь *eig.* 1. (iš)tirti, išbandyti, išmėginti; 2. pažinti, patirti, pajusti; не извэдав гóря, не узнаёмь и радóсти vařgo nepatýręs, džiaūgsmo neturėsi.

извэду *žr.* извести; ~сь *žr.* известись.

извэка *pru. pasen.* puž àmžiu.

извэл *žr.* извести.

изверг, -а iřgama, nevidėnas, nenàudėlis, kankintojas, niėkšas; фашистские изверги fařistiniai iřgamos, niėkšai.

извергать, -аю, -аешь *eig.* 1. mėti, vėřsti; 2. *prk.* šalinti, vėyti, gūiti, varyti; ♦ и. брань (проклятия) rėksnoti, žósti, plūstis, kéiktis; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* vėřžtis (iš *gilumos*), vėřstis.

извэргнуть, -ну, -нешь; *būt.* -ėrg, -ла, -ло *juk.* 1. išmėti, išvėřsti; мóре извэргло янтáрь júра išmetė giñtaro; 2. pašàlinti, išvėyti, išgiñti, išgūiti, išvaryti, ištreñti; 3. *prk.* iš(si)kéikti; ~ся, -нись, -нешься; *būt.* -ėrgся, -лась, -лось *juk.* išsi-vėřžti.

извержение, -я 1. išmetimas; 2. išsiveržimas (*ug-nikalnio*), vertimas, vėřsmas; 3. išgujimas, pašalinimas, išmetimas; 4. *dgs. pasen.* išmatos; vė-malai; 5. *dgs.* (*ugnikalnio*) išvartos.

извэргженный, -ая, -ое; -жен, -а, -о išmestas, iš-verstas, išsiveržtinis.

извэриваться, -аюсь, -аешься *eig.*, ~ться, -рюсь, -ришься *juk.* nebeprasitikėti, nebetikėti, nebeprasikliauti, nustóti pasitikėjus; он извэрился в своих силах jis nebeprasikliauja savo jėgomis; друзья извэрились во мне draugai nebeprasitiki manimi.

извернуться, -нётся, -нѣшься *juk.* 1. išsisukti, iš-trūkti, išsilankstyti, išsilenkti, išvėngti; и. от удара išsilenkti, išvėngti smūgio; 2. *prk.* išsi-vėřsti, išsikilpoti, išsisukti, išsипinklioti; и. при

отвэте išsisukti atsàkant; и. из беды išsisukti, išsikilpoti iš bėdės.

извэртеть, -ерчу, -эртишь *juk.* nudildyti besukinėjant (*puz. veržlę*); suskylėti, sugrėžioti, sugrą-žyti (*puz. lentą*).

извэртываться, -аюсь, -аешься *eig. žr.* извернуть-ся.

извэрчу *žr.* извертеть.

извэсти, -еду, -едешь; *būt.* извэл, извелà, извелó *juk. šnek.* 1. išlėisti, išeikvóti, išklėisti, išbars-tyti, išbeřgžti, iššvaistyti; 2. nukamóuti, nuvår-ginti, iškankinti, išvårginti, išgurdinti; 3. išérzinti, išnėrvinti, pripýkinti; 4. išnaikinti, išvaisyti, išgaišinti, išnóvyti, išdvėřinti, pražudyti, nuga-làbinti.

извэстие, -я 1. žinià, praneřimas; полúчены пло-хие извэстия gauta blogų žinių; 2. *dgs. žinios* (*periodinių spaudos leidinių pavadinimas*); Из-вэстия Академии наук Mòkslų akademijos ži-nios, žinybas.

извэстись, -едусь, -едѣшься; *būt.* извэлся, изве-лась, извелось *juk. šnek.* 1. privařgti, nuvařgti, nusikamóuti; 2. išnykti, išvisti, išsiveisti.

извэстить, -ешу, -естийшь *juk.* praneřti, pažinódinti, dúoti žinià; apskėlbtì, paskėlbtì.

извэстка, -и 1. kàlkių skiedinys, skiėdalas; 2. *šnek.* kàlkės (*saušos*).

извэсткавание, -я (*dirvų*) kàlkinimas; ~овать, -кью, -кьешь *eig.* ir *juk.* kàlkinti, trėřti kàlkė-mis, kalkiuoti; ~овый, -ая, -ое 1. kàlkinis, kal-kingas, kalkėtas; известковая водà kàlkinis, kal-kėtas vanduo; и. шпат calcitas; 2. kàlkių; и. раствоp kàlkių skiedinys; и. завод kàlkinė; из-вестковая сѣялка kàlkių bårstomoji mařina.

извэстно 1. eina tariniu žinoma, paaiřkėjo; еко́лько мне и. kiek mán žinoma, kiek àř žinau; 2. *jt.* ži-noma, àiřku, tikriausiai; и. с ним не сговоришь-ся àiřku, sù juo nesusikalbėsi.

извэстьность, -и *m.* 1. žinomumas, garsūmas, šlo-vė, išgarsėjimas, gar̃sas; он пользуеться извэст-ностью jis yrà visiems žinomas (*puz. kalbėto-jas*); дѣло это получило грóмкую и. ši bylà plačiai išgarsėjo; это достàвило ему большúю и. tāt ji plačiai išgarsino; 2. *šnek.* įžymybė, gar-senybė; autoritėtas; собралась все городские известности susiriñko visos miėsto įžymybės; мировàя и. pasàulinė garsenybė; ♦ поставитъ в и. suteikti žinių, dúoti žinóti, praneřti, pa-žinódinti; привести в и. išàiskinti, tiksliai nu-sakýti; patikrinti; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. žinomas; 2. garsūs, garsingas, pasi-žymėjęs, žinomas; и. писàтель pagarsėjęs, gar-sūs rařytojas; 3. tam tikras, nužymėtas, nusta-týtas; известная величина žinomas, tam tikras dydis; в известных случаях там tikrai àtevais; и. срок nužymėtas tėřminas; в известное время nustatytu, tam tikru laiku; ♦ известное дѣло *šnek.* žinoma, supràtama.

извэстняк, -à klintis; ~овый, -ая, -ое klintinis, klinties.

извэсть, -и *m.* kàlkės; негашёная и. negesintos kàlkės; гашёная и. gesintos kàlkės; пàчкаться извэстью kalkiuotis; бѣлить извэстью dažyti kàl-kėmis, kalkiuoti.

извѣт, -а *ist. pasen.* įskundimas, apraišymas, šmeižtas.

извѣтрянничаться, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* suvėjavaikėti, tapti dideliu lengvabūdiu.

извѣтчик, -а *pasen.* įskundėjas, įdavėjas; apraišytojas.

извѣтш||лый, -ая, -ое *pasen.* susėnęs, iškedėjęs, išblinėjęs, sudubęs, aptriūšęs; **шть**, -ает *įvk. pasen.* susėnti, iškedėti, išblįsti, nusidėvėti, aptriūšti, sutriūšti (*puz. stogas*).

извѣчный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *āmžinas*, nuo senų senovės, nesibaigiantis; и. спор *āmžinas* giūčas.

извѣш||ать, -аю, -аешь *eig.* pranešinėti, pranešti, skėlbtі; **шение**, -я 1. (*veiksmas*) pranešimas, žinių davimas; 2. žinią; послать и. nusiųsti žinią, pranešimą; 3. pranešimas (*dokumentas, raštas*).

извѣш||у *žr.* известить.

извѣять, -ёю, -ёешь *įvk.* išvėtyti, baigti vėtyti, išarguoti; и. ячмень *išvėtyti* miežiūs.

извѣй, -а *vingis, ringė*; и. реки *ūpės vingis*.

извивать, -аю, -аешь *eig. žr.* извять; **шся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. raitytis, rangytis; 2. *prk.* išsisukti; 3. *prk.* lankstytis, žemintis.

извѣй||на, -ы *šnek. žr.* извѣйна; **штый**, -ая, -ое; -ист, -а, -о *šnek. žr.* извѣлистый.

извѣй||ина, -ы *išlinkimas, įlinkis; vingis, vingulys, ringė, laikstas, lingė; kilpa, liūkė, alkūnė*; **штый**, -ая, -ое; -ист, -а, -о *vingiuotas, ringėtas, graižus* (*puz. kelias*), *vingrūs* (*puz. upelis*); **шть**, -аю, -аешь *eig. šnek.* vingiuojant išvairščioti (*puz. takelius*).

извин||ение, -я 1. dovanojimas, kaltės atleidimas; 2. atsiprašymas, atprašos; просить извинения atsiprašyti; болѣзнъ служит ему извинением ligą lengvina jō kaltūbę; **шительный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. dovanotinas, atleistinas; 2. *pasen.* atsiprašomasis (*puz. laiškas*).

извинить, -ню, -нишь *įvk.* 1. dovanoti, kaltę atlėisti; извините atsiprašau, atlėiskite; 2. *pasen.* pripažinti lėistinu, patėisinti; **шся**, -нюсь, -нишься *įvk.* 1. atsiprašyti; 2. *pasen.* pasitėisinti.

извинять, -аю, -аешь *eig. žr.* извинить; **шся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. atsiprašinėti; извиняюсь *šnek.* atsiprašau, prašau atlėisti, atlėiskite; 2. *pasen.* tėisintis.

извѣй, изовью, изовьѣшь; *būt.* извѣй, -лѣ, -ло *įvk.* 1. *šnek.* suvyti, išvyti (*visa iki galo*); и. всю пеньку на верёвки *išvyti* visās kanapės vīvėms; 2. išraityti, suraityti, išvingiuoti, išringiuoti, surangyti, išvinguriuoti, susukti; змея извилѣ свой хвост колыбѣм *gyvātė suraitė ūodega žiedu*; **шся**, изовьюсь, изовьѣшся; *būt.* извѣлся, -лѣсь, -лѣсь *įvk.* išsirangyti, susirangyti, susisukti.

извлѣк *žr.* извлѣчь.

извлекать, -аю, -аешь *eig.* traukti, šalinti, išiminti, traukianti; и. пользу из обстоятельств *prk.* naudotis aplinkūbėmis, *žr.* извлѣчь.

извлѣк||у *žr.* извлѣчь.

извлѣчение, -я 1. ištraukimas, pašalinimas, išėmimas, išgavimas; и. осколков из раны *skėvėldrų pašalinimas* iš žaizdos; 2. išrašymas, nurashymas

(*puz. ištraukų*); 3. išrašas, ištrauka (*iš dokumentų, raštų*); и. из договора *sutarties* ištrauka.

извлѣчь, -леку, -лечѣшь, -лекут; *būt.* -лѣк, -лѣклѣ, -лѣклѣ *įvk.* 1. išimti, ištraukti, pašalinti, išvilkti; 2. *prk.* išgauti, išskirti, išimti, atrinkti; išsuukti, išsiuifti; 3. *prk.* įgyti, gauti (*puz. patyrimo*); и. урок из поражения *pasimokyti* iš pralaimėjimo; **ш** и. корень *mat.* ištraukti šaknį.

извнѣ *prv.* 1. iš lauko, iš oro pūsės, iš išorės, iš išorinės pūsės; 2. iš šalies; iš svetų, iš užsienio; опѣсность грозѣт и. pavojus grėsia iš svetų.

изнутр||и *prv. šnek. žr.* изнутри.

извод||, -а *lit.* redakcija, variantas; древнеславянская рукопись сѣрбского извода сѣрбишкоjo varianto senovės slāvų raškrastis.

извод||, -а *šnek.* (iš)eikvojimas; **шный** и. дѣнер *nereikalingas pinigų eikvojimas; шть*, -ожу, -одишь *eig.* 1. mētyti, lēisti, eikvoti (*puz. pinigų*); 2. naikinti, gaišinti, dvasinti; 3. kamuoti, vārginti; меня изводит подѣрга *manė kamuoja* podagrā; и. насмѣшками ērzinti *pajuokomis, tūčiotis*; *žr.* известъ; **шться**, -ожусь, -одишься *įvk.* 1. kamūotis, nūkti; gufsti; 2. būti išeikvojamam, sunaudojamam.

извож||у *žr.* изводить.

извож||у *žr.* извозить.

извож||усь *žr.* изводиться.

извож||усь *žr.* извозиться.

извѣз, -а *vežikāvimas, vežėjāvimas*; держать и. (заниматься извѣзом) *vežėjauti, vežikāuti*.

извозить, -ожу, -озишь *įvk. šnek.* sutēpti, supuřvinti; nudėvėti, nunešioti; **шся**, -ожусь, -озишься *įvk. šnek.* susitēpti, susipuřvinti; посмотри на себя, ты весь извозился в грязи *pasižiūrėk, tū visas susipuřvinai*.

извѣз||ничать, -аю, -аешь *eig. pasen.* vežėjauti, vežikāuti; **шный**, -ая, -ое *vežikāvimo*; и. промысел *vežikāvimas, vežėjāvimas*; **шчик**, -а *vežikas, vežėjas*; *vežimas* sū *vežikū*; нанять извѣзчика *raisamdyti vežiką (karietą su vežėju)*; **шчикий**, -ая, -ое *šnek., шчий*, -чье *vežiko, vežikiškas*; извѣзчиця *prolėtkā vežiko karietā*.

изволѣние, -я *pasen.* pōras, leidimas, valia, teikimasis, pageidavimas.

изволѣть, -лю, -лишь *eig. iron. pasen.* 1. teiktis, porėti, malonėti; не изволѣте ли покушаты? *gāl malonėsite pavālgyti?*; черѣ изволѣте? *kō malo-nėsite?*; 2.: изволѣ(те) пуикū, sutinkū, tebūniē, geraī; изволѣ(те), я поѣду *geraī, āš važiūosiū*; 3.: изволѣ(те) праšau, teikis, teikitės; изволѣ(те) удалѣться *prašau pasišālinti*; изволѣте сѣми судѣть *sprėskite pātys*.

изволноваться, -ньюсь, -нѣешься *įvk. šnek.* nusikamūoti, nusikankinti *besijāudinant*.

изволок, -а *tarm.* įkalnė; дорога шла под и. кѣlias ējo nuo įkalnės.

изволочить, -очу, -очишь *įvk. šnek.* nuvālkioti, sutrinti, nunešioti, nudrėngti; изволочила она платье-то *pā īr nuvālkiojo jī suknėlė*; **шся**, -очусь, -очишься *įvk. šnek.* 1. nusinešioti, susitrinti; 2. susibaigti, nusivālkioti *bemergišiaujant*.

изволѣничаться, -аюсь, -аешься *įvk.* įprāsti *valiūkauti, įsivaliūkauti, išdŷkti*.

изворачиваться, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* 1. išsi-sukinėti, lankstytis, sukiotis; 2. *prk.* kilpotis, pinkliotis, išsisukinėti; vėrstis, ténkintis, manytis; получа́я ма́ло, он уме́ет изворачиваться и живёт хорошо́ ма́лаі tegáudamas, jis móka vėrstis ir gerai gyvėna.

извороваться, -руюсь, -рүешься *įvk.* įsitraukti į vagiliavimą, įsivagiliuoti, vagimi virsti; он спл-ся и изворовался jis prasigėrė ir tapo vagimi.

изворот, -а 1. vingis, vingulys, liūkė; pasisukimas, pósukis, pasukimas, išsukis; 2. *prk.* išsisukimas, gudrybė, išsisukinėjimas.

изворотлив||ость, -и *m.* guvūmas, apsukrūmas, vikrūmas, vingrūmas; ~ый, -ая, -ое; -ив, -а, -о guvūs, miklūs, vikrūs, mitrūs, rangūs, vingrūs; apsukrūs, suktagalvis; lankstūs; и человек vingilis; и ум lankstūs prōtas.

изворчаться, -чүсь, -чүшься *įvk.* įprasti niurnėti, tapti nepataisomu niurna.

изво́щик, -а *šnek. žr.* изво́зчик.

извратить, -ашү, -атишь *įvk.* 1. iškreipti, iškraipyti; и истину iškraipyti tiesą; 2. ištvirkinti, sudarkyti, pagadinti; ~ся, -ашүсь, -атишь *įvk.* 1. sugėsti, pablogėti; 2. ištvirkinti.

извращ||ать, -аю, -аешь *eig. žr.* извратить; ~ать-ся, -аюсь, -аешься *eig. žr.* извратиться; ~ение, -я 1. iškreipimas, iškraipymas; 2. ištvirkimas, iškrypimas, sugedimas; ~енность, -и *m.* ištvirkimas, palaidūmas; ~енный, -ая, -ое 1. iškreiptas, iškraipytas; 2. ištvirkintas, iškrūpes, išsigimęs.

изв||язать, -яжү, -яжешь *įvk.*, ~язывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* išmėgzti, sumėgzti (*visus siūlus*).

изгага, -и *tarm.* gėmuo; у меня и. manė gėmuo ēda, žr. изжога.

изгáдить, -ажу, -áдишь *įvk. šnek.* 1. sutėpti, suteřti, išbiauróti, subiauróti, išdėgti; sugadinti; портной изгáдил пальто siuvėjas sugadino paltą; 2. *prk.* sudarkyti, sugadinti, išpaikinti, ištvirkinti; ~ся, -ажусь, -áдишся *įvk.* išsibiauróti, išsitėpti, susiteręsti, subiurti.

изгáживать, -аю, -аешь *eig. žr.* изгáдить; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. žr.* изгáдиться.

изгáжу *žr.* изгáдить; ~сь *žr.* изгáдиться.

изгáр, -а *tarm.* išdagos (*kas lieka kam sudėgus, išdegus*).

изгáрина, -ы *spec.* gargžės, išdagos, šlākas.

изгарь, -и *m. bot.:* и. хлėбная kėlės, degulys, piėšos, *Ustilago*.

изгиб, -а 1. išlanka, išlenkimas, išlinkimas; 2. sulenkimas, liūkė, liūkis, (*upės*) alkūnė, (*kelio*) linkumas, vingis; 3. lankstūmas; сопротивление изгибу *tech.* atsparūmas lenkiant; 4. *džn. dgs.* moduliācija, niuānsas, vingis; изгибы гóлоса bałso niuānsai, moduliācijos; изгибы мыслей minčių vingiai; ~ать, -аю, -аешь *eig.* lenkti, lankstyti, rangyti, raityti; ~аться, -аюсь, -аешься *eig.* liūkti, lenktis, lankstytis, raitytis, rangytis, vingiuotis; kraipytis; рұбы страдальчески изгибались iš skaūsмо краipėsi lūpos; ~ина, -ы išlinkimas, liūkė; (*upės*) kilpa; ~истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о lankstūs, liaūnas; vingiuotas (*pvz. kelias*).

изгибнуть, -ну, -нешь; *būt.* -гйб, -ла, -ло *įvk. tarm.* išgaisti, išgursti.

изгибчив||ость, -и *m.* lankstūmas, šmaikstūmas, liaūnūmas; ~ый, -ая, -ое; -ив, -а, -о lankstūs, šmaikštūs, liaūnas.

изгáдить, -ажу, -áдишь *įvk.* 1. ištrinti, nutrinti, išdildyti; 2. *prk.* išstumti, išdildyti; и из пáмяти išdildyti iš atminties; 3. išlyginti, išláidyti (*skalbinius*); ~ся, -итя *įvk.* 1. išsilyginti, pasidaryti nepastebimām; 2. *prk.* pasimiręti, išdilti, išsitrinti, išnykti (*pvz. ispūdžiai*); 3. *šnek.* išblūkti, išdilti; бұквы рұкописи изгáдились raikraščio raides išblūko, išdilo.

изгáдывать, -аю, -аешь *eig.* išgraužinėti, apgraužinėti.

изгáлживать, -аю, -аешь *eig. žr.* изгáдить; ~ся, -ается *eig. žr.* изгáдиться.

изглодáть, -ожү, -бжешь *įvk. šnek.* išgraužti, apgraužti, sugrauzti.

изгнáивать, -аю, -аешь *eig.* pūdyti.

изгнáние, -я 1. išvārymas, išginimas, išgujimas, išvijimas; 2. ištrėmimas, nutrėmimas; и из пре-делов гóрода ištrėmimas iš miėsto; подвėргнуть корó-л. изгнáнию ká ištrėmti; 3. (iš)tremti, trėmynė, ištrėmimas; жить в изгнáнии gyvėnti ištremtijė; 4. sunaikinimas, pašalinimas, išstūmimas; и плодá vaįsaus sunaikinimas, abórtas; 5. pašalinimas, panaikinimas; и неправильных оборóтов из языкá netaisyklingų póskaių pašalinimas iš kalbós.

изгнáнии||к, -а tremtinys, ištremtasis; ~ца, -ы tremtinė, ištremtoji; ~ческий, -ая, -ое tremtinio, tremtinių.

изгнáть, -гоню, -гонишь; *būt.* -áл, -алá, -áло *įvk.* 1. išvaryti, išginti, išguiti, išvyti, pašalinti; и из своėй средь pašalinti iš savo tārpo; 2. ištrėmti, pašalinti, išsiųsti; и вредный элемент из страны ištrėmti žalingą elementą iš šalies; 3. pašalinti, panaikinti, išmėsti; и из употреблėния nebevar-tóti.

изгнáивáть, -аю, -аешь *eig.*, ~ить, -ию, -ишь *įvk.* (iš)pūti, supūti, ištrūnyti (*pvz. medis*), išdrūnyti, ištrėsti, sutrėsti (*pvz. obuolys*).

изгнóить, -ою, -ойшь *įvk. šnek.* supūdyti, išpūdyti.

изгóй, -я 1. ist. izgōjus, deklasūotasis (*pvz. išėjęs į laisvę vergas, subankrutavęs pirklys*); 2. *prk.* atsimėtelis, atskilėlis, atskalūnas.

изгóловье, -я 1. galūgalvis, galvūgalis; 2. priėgalvis; kás pasidedama pō gáiva.

изголодáться, -аюсь, -аешься *įvk.* išáltkti, išbadėti, pėralkti, pėrkarti.

изгонáть, -аю, -аешь *eig.* 1. vyti, giñti, varyti, giñti; 2. trėmti; 3. šalinti, naikinti; *žr.* изгнáть.

изгóрбить, -блю, -бишь *įvk.* sukūprinti; suriėsti, suleñkti; и спйну sukūprinti nūgarą; ~ся, -блюсь, -бишь *įvk.* 1. susikūprinti, pasikūprinti, pakūprinti nūgarą, kūmpterėti; susiriėsti, išsiriėsti; кошка изгóрбилась katė pakūprino, pāriėte nūgarą, pasišiaušė; 2. pėrsimesti, susiriėsti, išsigaūbti; картóн весь изгóрбился kartónas visai išsigaubė; дóски изгóрбились leñtos pėrsimėtė.

изгорėть, -рйт *įvk. šnek.* pėrdegti, sudėgti, išdėgti, sugruzdėti, suskrūsti; за мєсяц у менá изгóрėло двáдцáть лйтров керосйна pėf mėnesį áš išdėginau dvidešimt litrų žibalo.

изгорѡдка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам *tvo-rēlė*, *aptvarėlis*; *tvorà*.

изгородь, -и *m.* (*šakų*) *pinūčiai*, *tvorà*, *āptvaras*; *живая* и. *žalītvorė*, *gyvātvorė*.

изготавливать, -аю, -аешь *eig.* *gaminti*, *darýti*, *ruðšti*, *reñgti*, *iðdirbinėti*; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *būti* *gaminamam*, *iðdirbinėjamam*; 2. *ruðš-tis*, *taisýtis*, *taikýtis*.

изготѡвить, -влю, -вишь *įvk.* *pagaminti*, *padirbti*, *iðdirbti*, *padaryti*, *paruðšti*; *~ся*, -влюсь, -вишь-ся *įvk.* *pasiruoðti*, *pasireñgti*.

изготѡвка, -и 1. *pa(sī)* *ruošimas*, *parengimas*, *pa-rengtis*; 2. *iðdirbimas*, *padirbimas*, *gamýba*, *(pa)-gaminimas*; 3. *pasen.* *gaminýs*; *домашняя* и. *па-мѣ*, *paminis* *gaminýs*; ♦ *взять* *ружьѣ* на из-готѡвку *pasiruoðti šauti*; *~ление*, -я *žr.* *изго-товка*.

изготовлять, -яю, -яешь *eig.* *žr.* *изготѡвить*; *~ся*, -яюсь, -яешься *eig.* 1. *žr.* *изготѡвиться*; 2. *būti* *gaminamam*.

изграф||ять, -флю, -фйшь *įvk.*, *~лять*, -яю, -яешь *eig.* *(su)* *skilčiuoti*, *(iš)* *grafuoti*, *sugrafuoti*.

изгребн, -бен *dgs. tarm.* *pāšukos*, *pūošukos*.

изгр||ызать, -аю, -аешь *eig.* *apgraužinėti*, *krams-čioti*; *~ызть*, -зý, -зешь; *būt.* *изгрыз*, -ла, -ло *įvk.* *sugraūžti*, *apgraužti*, *sukramtyti*.

изгрязн||ять, -ню, -нишь *įvk. šnek.* *supuřvinti*, *iš-muřzinti*, *supaiřinti*, *sumurkřlėnti*; *~яться*, -нюсь, -нишься *įvk. šnek.* *susipuřvinti*, *iřsimuřzinti*; *~ять*, -яю, -яешь *eig. šnek.* *puřvinti*, *pařinti*; *~яться*, -яюсь, -яешься *eig. šnek.* *puřvintis*, *muř-zintis*, *pařintis*.

изгубить, -ублю, -убишь *įvk. pasen.* 1. *iřnaikinti*, *supaikinti*, *iřžudyti*; 2. *padaryti* *nebetiñkamà*, *pa-gadinti*.

изгүл, -а *tarm.* *iřtvirkimas*, *paleistuvýstė*.

изгүляться, -яюсь, -яешься *įvk. tarm.* *tikrù* *valiū-kù*, *iřtvirkėliu* *vīřsti*, *pasilėisti*, *bedykinėjant* *pa-gėsti*.

издавать, -даю, -даешь *eig.* 1. *lėisti* (*pov. laik-raðti*); 2. *skėlbt* (*pov. įstatymà*); 3. *skleisti*; *žr.* *издаты*.

издавна *prv.* *nuð* (*iř*) *sėno*, *nuð* (*iř*) *senų* *laikų*.

издávнать, -аю, -аешь *eig.* *netiñkamam* *melžimù* *ga-dinti* (*pov. karvė*).

издálблнвать, -аю, -аешь *eig.* *skaptuoti*, *duðbti*, *uřbti*, *ūrbinti*, *ruðbti*, *skõpti*.

издалекá, изда ёка *prv.* *iř* *tòlo*, *iř* *tólimo* *kràřto*, *iř* *tolimòs* *viėtos*; *начать* *разговór* *издалекá* *prk.* *pradėti* *kalbà* *iř* *tòlo*, *kalbėti* *užuominomis*, *iřsi-sukinėjant*.

издали *prv.* *iř* *tòlo*; и. *всё* *кажется* *красівым* *iř* *tòlo* *visa* *gražiai* *atròdo*.

издám *žr.* *издаты*.

издáние, -я 1. *leidimas*, *leidýba* (*knygų*, *laikrař-čių*); 2. *leidinýs* (*iřleistas* *spaudinýs*); *спїсок* *из-даний* *leidinių sąrašas*; 3. *leidimas*, *laidà*; *третье* и. *кнїги* *trečiàsis* *knýgos* *leidimas*; *утреннее* и. *газеты* *rytinė* *laikrařcio* *laidà*.

издáст *žr.* *издаты*.

издáтель, -я *v.* *leidėjas*; *~ский*, -ая, -ое *leidýklos*, *leidýklinis*; *leidýbinis*; *leidėjo*; и. *план* *leidýklos* *płanas*; *~ство*, -а 1. *leidyklà*; и. *педагогической*

литературы *pedagoginės literatūros leidyklà*; 2. *pasen.* (*spaudinių*) *iřleidimas*, *spausdinimas*.

издáть, издám, издáшь, издáст, издадám, издадýте, издадýт; *būt.* *издál*, *издалá*, *издало* *įvk.* 1. *iř-lėisti*; и. *кнїгу* *iřlėisti* *knýgà*; 2. *iřlėisti*, *paskėlb-ti*; и. *постановление* *paskėlbt* *nutarimà*; и. *закон* *iřlėisti įstatymà*; 3. *pasklėisti*; и. *вонь* *pasklėisti smàrvę*; 4. *palėisti*, *iřlėisti*; и. *звук* *palėisti garsà*.

издаю *žr.* *издавать*.

издѡвát||ельский, -ая, -ое *pasityčiojamas*, *pařiėpia-mas*; *niėkinamas*; *~ельство*, -а 1. *patýcios*, *pa-sityčiojimas*; 2. *týčiojimas*; *dergliojimas*; *~ься*, -аюсь, -аешься *eig.* (*над кем-чем*) *týčiotis* (*iř* *ko*), *pařiėpti* (*ką*), *pasityčioti* (*kuo*, *iř* *ko*); *niė-kinti*, *dėrgti* (*ką*).

издѡвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek. žr.* *издѡвательство* (*1 reikš.*).

издѡлие, -я 1. *dirbinýs*, *gaminýs*; *магазин* *желѡзных* *издѡлий* *geležies dirbinių parduotuvė*; 2. *iðdirbi-mas*, *gaminimas*, *gamýba*; *товár* *фабричного* *из-дѡлия* *fabrikinės gamýbos prėkė*.

издѡрганн||ость, -и *m. šnek.* *nervingumas*; *~ый*, -ая, -ое; -ан, -ана, -ано *šnek.* *iřdirgintas*, *įdir-gintas*, *sudirgintas*, *suėrzintas*, *iřnervintas*; *ner-vingas*; *издѡрганнє* *нєрвы* *iřdirginti nėrvai*.

издѡрг||ать, -аю, -аешь *įvk.* 1. *iřpeřiotti*, *iřbrizginti*, *iřtampýti*, *supařýti*, *iřpařýti*, *suřaukyti*, *iřkedėnti*; 2. *prk. šnek.* *iřdirginti*, *iřėrzinti*, *įėrzinti*, *iřnėr-vinti*, *sunėrvinti*; и. *придїрками* *iřnėrvinti prie-kabėmis*; *~аться*, -аюсь, -аешься *įvk.* 1. *nuskárti*, *iřbrigzti*, *suplyřti*, *iřsipeřiotti*; 2. *prk. šnek.* *su-sinėrvinti*, *susidirginti*, *iřsiėrzinti*, *suifzti*; он *со-всем* *издѡргался* *за* *последнее* *время* *jis visai* *su-iřzo* *pastaròju laikų*; *~нвать*, -аю, -аешь *eig.* 1. *peřiotti*, *brizginti*, *tampýti*, *pařýti*, *pařiotti*, *tráu-kioti*; 2. *prk. šnek.* *dirginti*, *ėrzinti*, *nėrvinti*; *~нваться*, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* *ėrzintis*, *nėr-vintis*.

издерѡтся *žr.* *изодраться*.

издержáть, -ержу, -ержишь *įvk.* *iřlėisti*, *iřeikvóti*, *iřdėti*, *iřvartóti*; и. *все* *дѡньги* *iřlėisti visus* *pil-nigus*; *~ся*, -ержусь, -ержишься *įvk.* *iřsilėisti*, *pralėisti* (*viską*), *iřsieikvóti*, *iřsivartóti*, *iřsibaigti*; *мы* *совсем* *издержáлись* *mēs* *visa* *iřlėidome*.

издѡржнвать, -аю, -аешь *eig.* *lėisti*, *eikvóti*; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* *praleidinėti*, *iřleidinėti*; *baig-tis* *pinigams*.

издѡржки, -жек, -жкам *dgs.* *iřlaidos*, *kàřtai*, *iřeik-vos*; и. *производства* *gamýbos* *iřlaidos*, *kàřtai*; и. *учреждения* *по командировкам* *įstaigos* *iřlai-dos aptmokėti komandiruotėms*; *судѡбные* и. *teis-minės* *iřlaidos*, *býlpinigiai*.

издерý *žr.* *изодрать*.

издѡства *prv. pasen.* *iř* *mažeñs*, *iř* *mažumės*, *iř* *mažų* *dienų*.

издѡрáть, -áю, -áешь *eig. šnek.* *płėřyti*, *draskýti*; *~ся*, -áюсь, -áешься *eig. šnek.* *plyřti*, *draksti*.

издичáть, -áю, -áешь *įvk. tarm.* *laukinių* *vīřsti*; *iř-baikřtėti*.

изд||ойть, -ою, -ойшь *įvk.* *netiñkamam* *melžimù* *su-gadinti*; *~ойться*, -бится *ir -ойтс* *įvk.* 1. *tàpti* *nemelžiamai*; 2. *iřsimėlžti*; *~о́й*, -я (*karvių*) *už-trūkimas*; *кѡрѡва* *на* *издѡе* *užtrákusi* *kárvė*.

издолбѣть, -блѹ, -бѣшь *ѣвк. ѣнек.* išskaptuoti, išurbti, išduobti, išruobti, išskobti.

издольник, -а *жр.* издольщик.

издольный, -ая, -ое *ekon. ist.:* издольная обработка земли žemės nuomojimas, atiduodant dālį defliaus; ~щик, -а pūsininkas, žemės nuomotojas už dālį defliaus; ~щина, -ы *ekon. ist.* pūsininkystė, žemės nuomojimas, atiduodant dālį defliaus.

издохлый, -ая, -ое *tarm.* padvėsęs, nugaišęs, pastipės, pasibaigęs; ~нуть, -ну, -нешь *ѣвк.* padvėsti, nugaišti, pastipti, pasibaigti, nugeibti, nuspręgti.

издревле *prv.* iš senų laikų, iš senų senovės.

издробѣть, -блѹ, -бѣшь *ѣвк.* sutrūpinti, susmulkinti; sukrūšinti; ~лять, -яю, -яешь *eig.* trūpinti, smulkinti; krūšinti.

издрогнуть, -ну, -нешь *ѣвк. ѣнек.* pėrsalti, nužvarbti, sustipti.

издырѣвить, -влю, -вишь *ѣвк. ѣнек.* iškiurdyti, iškiaurinti, išvarpyti (*prv. medj.*), prakiurdyti, pridaryti skylių.

издыха́ние, -я: при последнем издыхании mīřtant, mīřdamas; до последнего издыхания iki paskutinio atodūsio; ~ть, -аю, -аешь *eig.* dvėsti, gaišti, stipti, baigtis.

изжаливать, -аю, -аешь *eig.*, ~ть, -лю, -лишь *ѣвк.* (su) gilti.

изжарить, -рю, -ришь *ѣвк.* išskėpti, išspirginti, iščirškinti; pakėpti, pačirškinti, paspirginti; išsprāginti; ~ся, -рюсь, -ришься *ѣвк.* 1. išskėpti, išspirgti; 2. *ѣнек.* sukaisti.

изжевать, -жую, -жуешь *ѣвк.*, изжѣвывать, -аю, -аешь *eig.* (su) kramtyti, (su) grōmuliuoti

изжелта... pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiškianti gelsvą; и-зелёный gelsvai žalias.

изжёлтѣть, -лчу, -лтишь *ѣвк.* sugeltōninti, sugeltuoti, sugeltinti.

изжечь, изожгѹ, изожжѣшь, изожгѹт; бѹт. изжѣр, изожгла, -жгло *ѣвк. ѣнек.* 1. išdėginti, pradėginti, apdėginti; утѣр изжѣр мне все рѹки laidynė mán visās rankās apdėgino; и. одѣжду pradėginti (keliose vietose) drabužj; 2. sudėginti, sukūrėnti; и. много топлива sudėginti daug kūrō; ~ся, изожгѹсь, изожжѣшься, изожгѹтся; бѹт. изжѣрся, изожглась, -жглось *ѣвк. ѣнек.* apsidėginti, nusiđėginti.

изживать, -аю, -аешь *eig.* šalinti, naikinti.

изжигать, -аю, -аешь *eig.* dėginti, (pra) degiōti.

изжить, -ивѹ, -ивѣшь; бѹт. -ил, -ила, -ило *ѣвк.* 1. išgyvėndinti, prašalinti; и. реформизм nusikratyti reformizmū, išgyvėndinti reformizmą; 2. pragyvėnti, pragyvūoti, išgyvėnti, atgyvėnti; 3. pėrgyventi, iškėsti, iškentėti, patirti; и. бедѹ iškėsti nelaimę; ♦ и. себя atgyvėnti savo amžiu, baigti savo dienās, pasėnti.

изжѹга, -и рѣмуо, gaizulys, kartėlis; страдātь изжѹгой turėti rėmenj, sirgti rėmeniū.

изжѹю *жр.* изжевать.

из-за *prl. su kiln.* 1. iš už, iš; iš anāpus; выскочить из-за угла iššōkti iš už kam̃po; приѣхал из-за границы atvažiāvo iš užsienio; из-за моря iš anāpus jūros; 2. dėl; dėl kaltės; из-за дождя я опоздал dėl lietaus pavėlavau; из-за чего? dėl

kō?; из-за тебя dėl tavės; из-за шѹма ничего не слышно dėl triukšmo nieko negirdėti.

иззелена... pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiškianti žalsvą; и-синий žalsvai mėlynas; и-голубая волна žalsvai žydrā bangā.

иззelenѣть, -нѹ, -нишь *ѣвк. ѣнек.* sužalinti, sužaliaukuoti, sužaliuoti, išžaliuoti, žaliai nudažyti; ~ся, -нѹсь, -нишься *ѣвк. ѣнек.* susižaliuoti, išsižaliaukuoti, susitėpti kuō žaliū; не ложѣсь на травѹ — иззеленишьсѹ negul̃k vejōjē — susižaliuosi.

иззенобѣть, -блѹ, -бѣшь *ѣвк. tarm.* 1. iššaldyti; 2. nušalti (*prv. visus pirštus*).

иззѹбрѣвать, -аю, -аешь *eig.* dantyti, rantyti; ~ить, иззѹбрю, иззѹбришь *ѣвк.* išdantyti; ~итьсѹ, ~ѹбритсѹ *ѣвк.* pasidaryti dantytam.

иззѹбнуть, -ну, -нешь; бѹт. иззѹб, -ла, -ло *ѣвк. ѣнек.* nušalti, sušalti, pėrsalti, sustipti, sustirti, nužvarbti; и. в допрѣ pėrsalti, sustipti, sustirti kelionėje.

излѣвливать, -аю, -аешь *eig.* (iš) gaudinėti, tvėrti, čiūpti, *жр.* изловѣть.

излагать, -аю, -аешь *eig.* dėstyti, aiškinti, mōkyti, pāsakoti.

излѣлѣть, -ажу, -адишь *ѣвк. ѣнек. tarm.* pataisyti; įtaisyti, paruošti, parengti; и. бѹрону pataisyti akėčias; ~живать, -аю, -аешь *eig.* taisyti, rengti, ruošti; излѣживай лѹдку ко спѹску (pa)ruoš̃k vāltj nuleidimui.

излѣзѣть, -ажу, -азишь *ѣвк. ѣнек.* 1. išlāipti; 2. išlāndžioti, išlandyti; и. все углы išlāndžioti pō visūs užkampius.

излѣмывать, -аю, -аешь *eig.* 1. lāužyti, lāmdyti, māgyti, laminti; 2. *prk.* darkyti, žaloti; и. дѹшу ребѣнка žaloti vaiko sielą; 3. *prk.* silpninti; *жр.* изломātь.

излѣтѣть, -аю, -аешь *ѣвк. ѣнек.* sulōpyti, nulopiniuoti, sulopiniuoti.

излѣлѣть, -аю, -аешь *ѣвк. ѣнек. vulg.* iškėikti, išplūsti, iškōneveikti.

излѣжѣться, -жѣтсѹ *ѣвк. ѣнек.* pėrsigulėti, užsigulėti, susigulėti, sunykti, sugėsti, susivālkioti bėgulint (*prv. prekės*).

излѣнѣивѣтсѹ, -аюсь, -аешсѹ *eig.*, ~йтсѹ, -енѹсь, -ѣнишьсѹ *ѣвк.* aptingti, sutingti, tinginiū išvirsti, tapti tinginių pānčiu.

излѣт, -а 1. išlėkimas; 2. skridimo baigmė; besibaigiantis lėkimas, silpstantis lėkimas; пѹля на излѣте silpnai lėkianti, silpstanti kulka.

излетѣть¹, -аѣт *eig. pasen.* 1. veržtis, sprūsti, skliti; из уст ерѹ излетѣли какѣ-то непонятные слова iš jō lūpy sklido kažkokie nesuprantami žodžiai; 2. skristi, lėkti, skraidžioti.

излетѣть², -аю, -аешь *ѣвк. ѣнек.* išskraidyti, aplakstyti, apskraidyti; и. на самолѣте всю Европѹ apskraidyti lėktuvū visą Europą.

излѣчѣние, -я 1. gūdymas; быть на излѣчѣнии в гѹспиталѣ būti gūdomas ligōninėje, gūdytis ligōninėje; отпратѣть на и. pasiūsti gūdyti; 2. išgijimas, pagijimas, pasveikimas; полное и. visiškai pagijimas.

излѣчѣивѣть, -аю, -аешь *eig.* (iš) gūdyti, pagūdyti; многие болѣзни излѣчивают совершенно daugelis ligū yrà visiškai pagūdomas; ~ивѣтсѹ, -аюсь, -аешсѹ *eig.* gūdytis; и. от туберкулѣза gūdytis

nuo džiovos; **~имый**, -ая, -ое; -им, -а, -о išgydomas, pagydomas, sugydomas; эта болезнь излечима ta ligà yra pagydoma; **~ить**, -е́чу, -е́чишь *įvk.* (visiška) išgydyti, pagydyti, sugydyti; **~иться**, -е́чусь, -е́чишься *įvk.* 1. išgyti, pagyti, išsigydyti, pasigydyti, pasveikti; susveikti; 2. *prk.* atsikratyti (*pvz. blogų įpročių*), atsipalaiduoti, išsilaisvinti.

изливать, -аю, -аешь *eig.* 1. lieti; 2. skleisti, lėisti, lieti; spinduliuoti; *žr.* излить.

излизать, -ижу, -ижешь *įvk. šnek.* išlaizyti.

излизывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* išlaizinėti, laižyti; и. мёд laižyti mēdų.

излить, изолью, изольёшь; *būt.* -ил, -илá, -ило *įvk.* 1. išlieti, išlėisti; и. потоки слёз išlieti klampus ašarų; 2. *prk.* parėikšti, išlieti, atidegti, atverti, išgiežti; и. свою любовь išreikšti, išlieti savo meilę; и. свой гнев išgiežti savo pyktį; 3. paskleisti, išlieti, išspinduliuoti; **~ся**, изольюсь, изольёшься; *būt.* -ился, -илáсь, -илóсь *įvk.* 1. ištėkti, pasilieti, išsilieti; 2. *prk.* atvira! pasisakyti, išsipasakoti.

излишек, -шка 1. perteklius, pėrviršis, aštėviršis; 2. atliekà, atliekas, atlaikà, atliekalas, liekana; сдача излишков atliekų, atlaikų atdavimas.

излишество, -а 1. nesantūrumas, nesaikingumas; и. в еде nesaikingumas valgant, nesaikingas valgymas; 2. *pasen.* perteklius, gausà; **~вать**, -твую, -твуеть *eig.* būti nesantūriam, nesaikingam, godišiauti.

излишние *prv.* 1. bereikalingai, bė reikalo; и. об этом говорить nėra reikalo apie tai kalbėti; 2. per daug, pėrvirš, pernelyg; и. рėзкий упрėк pernelyg šiurkštūs priekaištai; **~ий**, -ая, -ее; -шен, -шня, -шне 1. liekanas, atliekamas, nereikalingas; besaikis; излишние расходы nereikalingos išlaidos; излишняя рбкошь besaikė prabangà; 2. pėrdėtas, pernelyg didelis; излишняя осторожность pėrdėtas, pernelyg didelis atsargumas; 3. bereikalingas, bėrgždžias.

излияние, -я 1. *pasen.* iš(si)liejimas, paliejimas; iš-(si)pylimas, pasipylimas (*apie skysčius*); 2. *prk. džen. dgs.* (jausmų) prasiveržimas, išliejimas; atskleidimas.

изловить, -овлю, -овишь *įvk.* sugauti, pagauti, nu-tvėrti, sučiūpti; и. бандита sugauti banditą.

изловч|аться, -аюсь, -ае́шся *eig. šnek.* mitrintis, vikrintis, vikruotis, miklintis; **~иться**, -чусь, -чйшсь *įvk. šnek.* išsimitrinti, išsivikrinti, išsivikruoti, išsigūdrinti, išsimiklinti; prisitaisyti, prisitaisyti, putaisyti; он изловчился попасть в цель jis išsimiklino pataisyti į taikinį; он изловчился и удáрил в грудь jis prisitaikė ir treñkė į krūtine.

излож|ение, -я 1. (iš)dėstymas; 2. minčių reiškimo būdas; rāšymo maniera; запутанное и. painūs dėstymas, dėstymo būdas; 3. atpāsakojimas (*raštu*), aprāšymas; **~ить**, -ожу, -обишь *įvk.* apsa-kyti, išdėstyti, atvaizduoti, aprašyti, parėikšti, nu-pāsakoti, išdėti, išklóti, pasakyti; и. просьбу pasakyti, išdėstyti prāšymą; и. трėбования pa-reikšti, išdėstyti reikalavimus.

изложница, -ы *tech.* metalinė, liejiminė fōrma, ko-kilė.

излом, -а 1. pėrlūžimas, lūžimas, įlūžimas, lūžis, įlūžis; на самом изломе столб оказался гнилым pačiamė lūžimė stulpas pasiródė supuvęs; 2. lūžimas, nulūžimas; и. произошёл на краю балки sijà lūžo pačiamė pakraštýje; 3. *min.* lūžis; pākovistýй и. kriauklėtasis lūžis; 4. *prk.* (liguistas psichinis) lūžis, palūžimas, pakrikimas; излом(ы) в мыслях minčių pakrikimas; душевные изломы psichinis palūžimas; 5. (*helio, upės*) vingis, (stai-gūs) pósukis, užuolanka, lañkostas; **~анный**, -ая, -ое; -ан, -а, -о 1. sulāužytas, sulūžęs, sulūžinė-jęs; изломанная игрушка sulāužytas žaislas; 2. *prk.* liguistas, sužalotas, iškreiptas; sudarkytas, iškrūpęs; изломанная психика iškrūpusi, liguista psichika; изломанная жизнь sudarkytas gyvenimas; 3. vingiuotas, dantytas; laužtinis; изломанная дорóра vingiuotas kėlias; изломанная линия laužtinė linija; 4. suglāmytas, deformuotas, sulankstytas, sulāmdytas; изломанная шляпа sulāmdyta skrybėlė; и. воротник suglāmyta apy-kaklė; **~ать**, -аю, -аешь *įvk.* 1. sulāužyti; išlāu-žyti, išlāužti (*pvz. tuorą*); 2. *prk. šnek.* išvā-ginti, iškamuoti, nuvaryti; 3. *šnek.* aplāmdyti, sulāmdyti, sumāigyti; 4. *prk. šnek.* sudarkyti, iš-kraipyti, iškreipti; **~аться**, -аюсь, -ае́шся *įvk.* 1. sulūžti, sulūžėti, susilāužyti, išlūžinėti, išlūžio-ti, įlūžti; 2. susiglāmyti, susilāmdyti; 3. *prk. šnek.* susidarkyti, tapti pamāiva.

излохматить, -ачу, -атишь *įvk. šnek.* pašiausti, su-taršyti, suvėlti, suglāmyti, sudraikyti; padaryti gauruotą; **~ся**, -ится *įvk. šnek.* sudriksti, su-brigzti, pabrigzti, atbrigzti, atspūrti, nuskárti; pykavà излохматились rankóvės atbrizgo, nu-skāro.

излуч|ать, -аю, -аешь *eig.* skleisti, (iš)spinduliuoti; солнце излучает тепло saulė skleidžia šilumą; звёзды излучают свет žvaigždės išspinduliuoja šviesą; её глаза́ излучали радость jos ākys švi-tėjo džiaugsmu; **~аться**, -ае́тся *eig.* sklisti, iš-spinduliuoti; **~ение**, -я spindėjimas, (iš)spindu-liāvimas (*spindulių, šviesos, šilumos*) skleidimas, sklidimas, švitėjimas; радиоактивное и. radioak-tyvūs spinduliāvimas.

излучи|на, -ы (staugūs) vingis, kilpa, alkánė, liñ-kė; и. Нёмана Nėmuno kilpa; **~стый**, -ая, -ое; -ист, -а, -о vingiuotas, lankstytas; излучистая ре-ка vingiuota upė.

излучить, -чу, -чишь *įvk.* išskleisti, išspinduliuoti. **излюбленный**, -ая, -ое mėgstamas, mėgstamasis, pamėgtas, pamėgtasis; и. приѐм в игре mėgstamasis žaidimo būdas; излюбленное место pa-mėgtóji vietà.

измáз|ать, -ажу, -ажешь *įvk. šnek.* ištėpti, išteplió-ti, išmuřzinti, ištaukóti, sutėpti, sumuřzinti, iš-glėizoti, išterlióti, išpašinti; **~аться**, -ажусь, -аже́шся *įvk.* susitėpti, išsiteplióti, susimuřzinti, išsipašinti, išsiterlióti; išsitaukóti; **~ывать**, -аю, -аешь *eig.* tėpti, teplióti, glėizoti, taukóti, muřzinti, terlióti, pašinti.

измáловать, -аю, -аешь *eig.* baigti málti, baigti trinti.

измарáть, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. supuřvinti, su-tėpti, supašinti, sučiūrinti, išmuřzinti; 2. išmārginti (*pvz. rankraštį pastabomis*); **~ся**, -аюсь,

- аешься *įvk. šnek.* (labai) susitępti, išsimužinti, susipūrvinti.
- измáсливать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* aliejuoti, svies-tuoti, riebaluoti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* aliejuotis, sviestutis, riebaluotis.
- измáслить**, -лю, -лишь *įvk. šnek.* išaliejuoti, išsvies-tuoti, išriebaluoti, sualiejuoti; **~ся**, -люсь, -лишь-ся *įvk. šnek.* išsialiejuoti, išsisviestuoti, išsirieba-luoti.
- измáтывать**, -аю, -аешь *eig.* vąrginti, alsinti, ka-muoti, *žr.* измóтáть.
- измáчивать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* šlāpinti, mirký-ti, *žr.* измóчить.
- измáять**, -áю, -áешь *įvk. šnek.* nualsinti, nuka-muoti, nukankinti, išvąrginti, išsėkinti, priveikti; nukáivinti, nustekėnti; **~ся**, -áюсь, -áешься *įvk. šnek.* nuilsti, nusikamuoti, išvaťgti, nusivarýti, prisiplūkti, išsikankinti, nusikáivinti, prisiveikti, išsėkti.
- измелáть**, -лю, -лишь *įvk.* iš(si)kreiduoti, susikrei-duoti; и. рýки išsikreiduoti rankàs; и. стeнý iškrei-duoti sieną; **~ся**, -люсь, -лишься *įvk.* susikrei-duoti, išsikreiduoti.
- измельчáние**, -я 1. seklėjimas, nusekimas; 2. suny-kimas, sumenkėjimas, susmulkėjimas; 3. *prk.* (su)smulkėjimas, smulkmeniškėjimas, smūlkini-masis, sulėkštėjimas.
- измельчáть**¹, -áю, -áешь *įvk.* 1. sunýkti, sumažėti; 2. pasidaryti seklíam, nusėkti; 3. *prk.* pasidaryti paviršutiniškam, lėkštám; susmulkėti.
- измельчáть**², -áю, -áешь *eig.* smūlkinti, gūrinti, trūpinti; **~ение**, -я (su)smūlkinimas, (su)trūpi-nimas, sumalimas, sutrynimas (*į dulkes*).
- измельчáть**, -чý, -чíшь *įvk.* susmūlkinti, sutrūpin-ti, sutrinti; и. гóрную порóду sutrūpinti uolie-ną; и. щёбeнь susmūlkinti skalda; **~ся**, -йтся *įvk.* sutrupėti, subyrėti, sugurėti.
- измелю**¹ *žr.* измелáть.
- измелю**² *žr.* измóлóть.
- измелюсь** *žр.* измелáться.
- измeна**, -ы 1. išdavimas, išdavýstė, pėrsimetimas; išsižadėjimas, atsisáкуmas; и. убеждéниям išsi-žadėjimas pažiūrų; гóсударственная и. valstýbės išdavimas; совершить измeну родине išduoti tē-výnę; 2. neištikimýbė, neištikimumas, pažado ne-tesėjimas, ištikimýbės suláузыmas; atsižadėjimas, žodlaužýbė; и. дрýжбе bičiulýstės, draugýstės atsižadėjimas; супрýжеская и. sutuoktinio neiš-tikimýbė.
- измeнение**, -я 1. (pa)keitimas; в закóн внесeно много измeнeний įstátyme padaryta daug pakei-timų; подвeргнуть коренным измeнениям пада-рыти esm'nių pakeitimų, pakeisti iš pagrindų; 2. kaitymas; kaitýba, kaità; и. слов по падежám žódzíų kaitymas, kaitýba liñksniais, žódzíų links-niávimas; 3. (pa)kitimas, pasikeitimas, (pa)kitė-jimas, atmainà, atsimaínymas, pėrsimaínymas, pėrmaina; и. гóлоса bałso pakitimas; пóсле бýри произошлó и. погóды рó áудрос įvýko óро pėr-maina; коренные измeнения в общественной жи-зни pagrindiniai pasikeitimai visuomenės gyvėni-me; пóсле болeзни в нём произошлý большýе измeнения рó ligós jis labai pėrsimainė.

измeнить¹, -eнý, -eнишь *įvk.* pakeisti; и. план за-готовок pakeisti paruošų plāną; и. расписа́ние pakeisti tvarkárašį; суд измeнил свой прeжний приговóр teismas pakeitė savo ankstėsnį nuo-sprendį; и. покрóй плáтья pakeisti drabužio fa-soną; и. ход дeла pakeipti býlą, reikalą kità linkmė.

измeнить², -eнý, -eнишь *įvk.* 1. išduoti, įvýkdyti, padaryti išdavýstę, tąpti išdavikù; и. своeй стра-nė išduoti savo šali; он нам измeнил jis mūs išdavė; 2. išsižadėti, pėrsimesti, atsimesti; и. своим взглядам išsižadėti savo pažiūrų; и. дрýж-бе išsižadėti draugýstės; и. долгу paminti pärei-gą; 3. suláузыti ištikimýbę, pasidaryti, tąpti ne-ištikimám; женá емý измeнила жmonà тáро жám neištikimá; и. данному слóву suláузыti dúotajį žódį; и. прýнцýтой присяге suláузыti dúotą prie-saiką; 4. *prk.* sutrikiti, nustóti veikus, nebeveikti, nebetarnáuti, sugėsti; зрeние емý измeнило jó regėjimas, ákys sugėdo; пáмáть емý измeнила jó atmintis sutriko, жám atmintis nebetarnáuja; здорóвье мне измeнило màoно sveikatà paíro; 5. *prk.*: на éтот раз счáстье емý измeнило šį ka-tà láimė nuó jó nusigrėžė; сýлы измeнили емý jėgos jį aplėdó, jis pristigo jėgų.

измeниться, -eнóсь, -eнишься *įvk.* pasikeisti, pa-kisti, pakitėti, pasimainýti, atsimainýti; тепeрь взгляды на брак измeнились dabať pažiūros į sántuoką pakito, pasikeitė; он измeнился в лице jó véidas pėrsimainė (*poz. iš baimės, pykčio*); и. к лýчшему pakrýpti į gėrąją puse.

измeнни||к, -а 1. išdavikas, pėrsimetėlis; 2. *šnek.* priesaikos, žódzio, ištikimýbės láузыtojas; **~ца**, -ы 1. išdavikė, pėrsimetėlė; 2. *šnek.* priesaikos, žódzio, ištikimýbės láузыtoja; **~чески** *prv.* išda-vikiškai, klastingai, iš pasalų; **~ческий**, -ая, -ое išdavikiškas; apgaulingas, klastingas; измeнни-ческие дeйствия išdavikiški veiksmai.

измeнчив||ость, -и *m.* atmainingumas, permainingumas, mainumas, kaitumas, nepastovumas; kin-tumas; и. погóды óро permainingumas, nepastovumas; количественная и. организмов kie-kybinis organizmų kintamumas; **~ый**, -ая, -ое; -ив, -а, -о atmainūs, mainūs, atmainingas, nepastovūs, permainūs, permainingas, besikeičiantis, kaitūs, kintamas; борьба была горячей и измeнчивой kovà buvo karštà if permaininga; измeнчивая темпeратýра nepastovì, besikeičianti temperatūra.

измeнщик, -а *pasen. šnek. žr.* измeнник.

измeняeм||ость, -и *m.* kaitomumas, kintamumas, keičiamumas; **~ый**, -ая, -ое kaitomas, keičiamas, kintamas, mainomas; измeняемые величýны kin-tamieji dydžiai; измeняемая часть пeчи kaitamoji kalbós dalis.

измeнять¹, -áю, -áешь *eig.* kaitalioti, keisti, *žр.* измeнить¹.

измeнять², -áю, -áешь *eig.* išdavinėti, *žр.* измe-нить².

измeняться, -áюсь, -áeшься *eig.* 1. keistis, kitėti, kisti, mainýtis, įvairuoti; погóда измeняется mai-nosi óras; измeняются услóвия жизни kinta gy-vėnimo sąlygos; 2. būti kaitomam; глаголы из-

меняются по лицам и временам veiksmāžodžiai kaitomi asmenimis ir laikaīs.

измерение, -я 1. (iš)matāvimas, saikāvimas, seikējimas; 2. matuō; māstas, mātas, dimešsija.

измерзнуть, -ну, -нешь; *būt.* измёрз, -ла, -ло *īvk.* šnek. pēršalti, sušalti, nī šalti, sustipti, nužvařbti.

измеряемый, -ая, -ое; -йм, -а, -о išmatuojamas, gālimas išmatuoti; pasaikūs; **~тель**, -я *v.* 1. matuōklis, matuōklė, matuojamasis prietaisas; и. воды vandenys matuōklis; 2. rodiklis, nōrma, statistinis dydis; **~тельный**, -ая, -ое matuojamasis, saikuojamasis, seikimasis; matavimo, saikavimo.

измерять, -рю, -ришь *īvk.* 1. išmatuoti, išsaikuoti; и. длину и ширину išmatuoti ilgumą ir platumą; и. температуру у больного išmatuoti ligōniui temperatūrą; 2. *prk.* šnek. išvažinėti, apvažinėti, išvaikščioti, apkeliauti, apžygiuoti; 3. *prk.* pėrmanyti (*puz.* *jausmo gilumą, didumą*), suvōkti, išmatuoti; **~ять**, -яю, -яешь *eig.* matuoti, saikuoti, seikėti; **~яться**, -яется *eig.* būti matuojamam, seikimam.

измещаться, -нюсь, -нишься *īvk.* šnek. sumiesčionėti.

изминать, -аю, -аешь *eig.* 1. minti, minkyti; 2. mailyti, gniāužyti, glāmžyti; *žr.* измять.

измождённый, -ая, -ое; -дён, -денā, -денō sunykęs, sumeņkęs, sulysęs, išsėkęs; nuilsęs, pavařges, išvařges, nusikamāvēs; измождённое лицо išvařges, sunykęs vėidas.

изм[о]кать, -аю, -аешь *eig.* šnek. šlāpti, mirkti; tižti; **~окнуть**, -ну, -нешь; *būt.* измók, -ла, -ло *īvk.* šnek. sušlāpti, pēršlāpti, pėrmirkti, sumirkti; ištīžti; он в дороге совсем измók jis keliōnėje visas pėrmirko.

измол[а]чивать, -аю, -аешь *eig.* baigti kulti (*visus javus*); **~от**, -а iškūlimas; iškūltas kiekis; kūlinys; **~отить**, -очу, -отишь *īvk.* iškūlti (*viską*).

измолоть, -мелю, -мелешь *īvk.* sumālti (*viską*), pabaigti mālti.

изм[о]р, -а: взять (брать) изм[о]ром (на изм[о]р) а) paĩmti badū (*puz.* *miestą*); б) išgāuti, atkakliai reikalaujant (*puz.* *skolą*).

измор[а]живать, -аю, -аешь *eig.* šāldyti.

изморить, -орю, -оршь *īvk.* nuvārginti, išvārginti, išsėkinti, iškamuoti, nukamuoti; **~ся**, -орюсь, -орьшесь *īvk.* privařgti, prisikamuoti, nuvařgti, nusikamuoti, prisivarýti, nusivarýti, nuilsti, prisiveikti, nusiplūkti.

изморозить, -рōжу, -рōзишь *īvk.* šnek. sušāldyti, pēršāldyti.

изморозь, -и *m.* šerkšnas, šarmā.

изморось, -и *m.* dulksnā, dulksmas, dulksnōjimas, druōksmas, labaī smulkūs lietūs, purkšnā.

измотать, -аю, -аешь *īvk.* šnek. nualsinti, nuvārginti, nukamuoti, išstampyti, išvārginti, iškamuoti, privarýti; išdarkyti, iščiulpti, išsėkinti jėgās; и. нєрвы išdirginti, išdarkyti nєrvus; и. в[о]ра в боях nukamuoti, išsėкinti priešā mūšiuose; **~ся**, -аюсь, -аешься *īvk.* šnek. nusivarýti, pavařgti, nusidirbti, nusikamuoti, nuilsti, netėkti jėgū, prisiveikti, susmūkti.

измочаливать, -аю, -аешь *eig.* šnek. 1. plūšinti, plūšuoti, brizginti; 2. *prk.* vārginti, kankinti, ka-

muoti; **~ваться**, -аюсь, -аешься *eig.* šnek. 1. plūšyti, brizgti, spūrti, kedėti, kedėti, ērdėti, lrti, rýkšti; 2. *prk.* kamuoti, vařgti, alsintis, ilsti; **~ть**, -лю, -лишь *īvk.* šnek. 1. atplūšinti, išplūšinti, išplūšuoti, atbrizginti, išbrizginti; и. кнут atplūšinti botāgā; 2. *prk.* išvārginti, iškankinti, iškamuoti; поездка е[г]о страшно измочалила келиōнē j[е] balsiai išvārgino; **~ться**, -люсь, -лишсь *īvk.* šnek. 1. išplūšyti, išsiplūšuoti, išspūrti, iširti, išērdėti, iškedėti, išbrizgti; 2. *prk.* išvařgti, nuvařgti, išsikankinti, nusikamuoti, prisikamuoti, nusivarýti, nusiplūkti, prisiplūkti.

измочить, -очу, -очишь *īvk.* šnek. sušlāpinti, sumirkyti, pēršlāpinti, pėrmirkyti.

изм[ы]сливать, -аю, -аешь *eig.* šnek. sėilėti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* šnek. sėilintis, sėiliotis.

изм[ы]слить, -лю, -лишь *īvk.* šnek. išsėilinti, susėilinti, susėilioti, apsėilinti, apsėilinti; **~ся**, -люсь, -лишсь *īvk.* šnek. išsisėilinti, apsisėilioti, susisėilioti.

изм[ы]сливать, -аю, -аешь *eig.* šnek. *žr.* изм[ы]сливать; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* šnek. *žr.* изм[ы]сливаться.

изм[ы]слить, -лю, -лишь *īvk.* šnek. *žr.* изм[ы]слить; **~ся**, -люсь, -лишсь *īvk.* šnek. *žr.* изм[ы]слиться.

изм[ы]чивать, -аю, -аешь *eig.* vārginti, kamuoti, kankinti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* vārgintis, kamotis, kankintis, smāugtis.

изм[ы]чить, -чу, -чишь *īvk.* išvārginti, nukamuoti, išveikti, priveikti, iškankinti; **~ся**, -чусь, -чишься *īvk.* pavařgti, išvařgti, nusikamuoti, nuvařgti, nusikankinti, nusivarýti, nusiplūkti.

измыв[а]тельный, -ая, -ое *šnek.* pasityčiojamas, patýčių; и. тон patýčių tōnas; **~ельство**, -а 1. pasityčiojimas, piktos patýčios; 2. tyčiojimas; **~ься**, -аюсь, -аешься *eig.* piktai tyčiotis, išjuōkti.

измыз[а]вать, -аю, -аешь *īvk.* šnek. vlsā sutėpti, supūrvinti, suteřsti; **~ивать**, -аю, -аешь *eig.* tėpti, puřvinti, tēřsti.

измыливать, -аю, -аешь *eig.* šnek. baigti muilyti, muilinti, muiluoti (*muilą*); **~ся**, -ается *eig.* baigti muilintis, muiluotis (*apie muilą*).

измылить, -лю, -лишь *īvk.* šnek. išmuilyti, sumuiliti, sumuiluoti (*visą muilą*); **~ся**, -лится *īvk.* šnek. susimuilinti (*apie muilą*).

измыслить, -лю, -лишь *īvk.* prasimanýti, sugalvōti, išrāsti, išgalvōti.

измытарить, -рю, -ришь *īvk.* šnek. išvārginti, iškamuoti, iškankinti, nualsinti.

измышл[е]ние, -я prasimānymas, prāmanas, išmōpė; **~ять**, -яю, -яешь *eig.* *žr.* измыслить.

измякнуть, -ну, -нешь; *būt.* измяк, -ла, -ло *īvk.* išmirkti, sumirkti, ištīžti, suskýsti, praskýsti, ištīžti, išglėbti, išbliūrti, suminkštėti; орыцā измякли aguřkai išmirko, ištīžo.

измятый, -ая, -ое; -ят, -а, -о 1. suglāmžytas, sumāigytas, suniūrkytas; 2. *prk.* išvařges, subliūškęs; и. вид išvařgusi išvaizda; **~ь**, изомнū, изомнēшь *īvk.* 1. išminkyti, išminti, suminti; и. глйну išminti mōlj; 2. sumāigyti, sugniāužyti, suglāmžyti, suglemžti; sujaukti, sugulėti; suniūrkyti; и. шляну suglāmžyti skrybėlē; и. бума[р]ы suglāmžyti pōpierių.

изнанка, -и 1. išvirkščioji, atbuloji, atvirkščioji pusė; 2. *prk.* užkulisiai, neigiamybės; и. событий {vykių} užkulisiai.

изначьлова||ние, -я išžaginimas, išprievartavimas, išgėdinimas; ~ть, -лую, -луешь *juk.* išžaginti, išprievartauti, išgėdinti.

изначьла||а *prv. pasen.* pradžiojė, pirmiaū, pirmā, nuō sėno, iš (nuō) senū senovės, iš senū laikų, iš (pāt) pradžių; ~ьный, -ая, -ое *pasen.* pirminis, pradinis, pirmutinis, pirmykštis, pirmaprādis; изначьльные обычаи pirmykščiai papročiai.

изначьла||есть, -и *m.* nudėvimumas, sudėvimumas, nudėvėjimas, sudėvėjimas; ~ние, -я *nu(si)-dėvėjimas*, *su(si)dėvėjimas*; ~ть, -аю, -аешь *eig.* žr. износить; ~ться, -аюсь, -аешься *eig.* žr. изнашиваться.

изнебьститься, -ещусь, -естишься *juk. tarm. šnek.* (*apie merginą*) subrėsti, pilnų mėtų sulaukti, įmetėti, suaugti, pasėnti bemėrgaujant.

изнежен||ость, -и *m.* lėpumas, išlėpimas, išgležtumas; ~ый, -ая, -ое; -жен, -а, -о 1. išlėpintas, išlėpęs, lėpūs, išglėbęs, išglėžęs; 2. *prk.* pakrikęs; изнеженные нравы pakrikę papročiai, pakrikusi dogovė.

изнеживать, -аю, -аешь *eig.* lėpinti, glėžinti, paikinti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* lėpti, glėžti, glėbti.

изнежить, -жу, -жишь *juk.* išlėpinti, išglėbinti, išpaikinti, išglėžinti, išglėžinti; išpōpinti; ~ся, -жусь, -жишся *juk.* išlėpti, išglėžti, išpaikiti, išdykti.

изнемо||гать, -аю, -аешь *eig.* silpti, glėbti, ilsti; ~жение, -я pėrvargimas, pavargimas, nuilsimas, nusiveikimas, visiškas nuovargis; бегать до изнеможения bėgioti, lakstyti iki visiškai nuvargstant.

изнемо||чь, -огų, -бжешь, -брут; *būt.* -ог, -оглā, -оглō *juk.* nusilpti, pavařgti, nusiveikti, prisiveikti, pėrsidirbti, jėgų netėkti, išglėbti, nulęgti, ištižti, nuilsti, susmūkti.

изнервничаться, -аюсь, -аешься *juk.* išsinėrvinti, susinėrvinti.

изнизать, -ижų, -йжешь *juk. šnek.* 1. suvārstyti (*puz. visus karolių*), išvārstyti; 2. *pasen.* apvārstyti, apsagstyti (*puz. perlais*).

изнизу *prv. šnek.* iš (nuō) арачиōs.

изнизывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* (*apie perlus, karolių*) vārstyti, bařgti vārstyti, žr. изнизать.

изнич||ожать, -аю, -аешь *eig. šnek.* naikinti, žudyti, užmušinėti; ~бжить, -бжу, -бжишь *juk. šnek.* išnaikinti, išžudyti, išmušti, sunaikinti; и. врагов išžudyti priešus.

изнищать, -аю, -аешь *juk.* nusigyventi, nuskusti, nusūsti, nustumti.

изнова *prv. pasen.* iš naujo, naujai.

изноб, -а (-у) *nu(si)dėvėjimas*, *su(si)dėvėjimas*, nudilimas, nunešiojimas, sunešiojimas, sudilimas; suplyšimas; этим сапогам нет изнобу тїе бātai lūg geležiniai; носыл брюки до изнобу авējo kėlnėmis ligi suplystant.

износить, -ошų, -ошишь *juk.* sudėvėti, nudėvėti, suvilkėti, suavėti, sunešioti, nunešioti; ~ся, -ошусь, -осишся *juk.* 1. susidėvėti, nusinešioti,

susinešioti, susiavėti, nudilti, sudilti, susitrinti; 2. *prk. šnek.* susėnti, iškāršti, sukriōšti.

износки, -ков *dgs. tarm.* skarmalai, nuodėvos, dōbs-ty.

изношен||ость, -и *m.* *su(si)dėvėjimas*, *sunešiojimas*, *nunešiojimas*, *sudilimas*; ~ый, -ая, -ое; -шен, -а, -о nudėvėtas, sudėvėtas, nuvilkėtas, nunešiotas, sunešiotas, nuavėtas, suavėtas, palaikis.

изнур||ение, -я nuovargis, išsekimas, sunykimas, sulysimas; ~енность, -и *m.* pavargimas, išvargimas, nusikamavimas; ~енный, -ая, -ое; -рен, -ренā, -ренō nuvargęs, išvargęs, išsėkęs, parsibaigęs, sunykęs; ~ительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно vārginantis, sėkinantis, jėgās pakertās, silpninantis; ~ять, -рю, -рийшь *juk.* išvārginti, nukamuoti, iškamuoti, pakirsti jėgās, nusilpninti, nualsinti, pribairgti, nuvaryti; ~яться, -рюсь, -рийшся *juk.* pavařgti, išvārgti, nusikamuoti, išsėkti, nuilsti, prisivaryti, nusivaryti; ~ять, -аю, -аешь *eig.* vārginti, sėkinti, kamuoti; ~яться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. vārgintis, kamūotis, baigtis, alsintis; 2. būti vārginamam, kamūojamam.

изнур||и *prv.* iš vidaus; дєвєво нāчало гнить и мєdis ємє рūti iš vidaus.

изнывать, -аю, -аешь *eig.* kentėti, kęsti, kankintis, galūotis, kamūotis, vařgti, baigtis, nykti; и. от жājды kentėti trōskulj.

изныть, -ною, -ноєшь *juk.* nuilsti, parsibaigti, sunykti, nusikamuoti, prisikentėti, nusikankinti; и. от тоскų sunykti iš ilgesio.

изо *prl. vartojamas*: 1) *vietoj* из *prieš* žodžius, prasidedančius dviem ar daugiau priebalsių, iš kurių pirmoji būna «р» ar «л», o be to, prieš žodžius viscerō, всец, всех, *puz.*: и. рва iš griōvio; и. ржи iš rugių; и. пра iš burnōs; и. льда iš lėdo; и. льна iš linų; и. лба iš kaktōs; 2) *kai kuriais kitais atvejais, puz.*: изо дня в день dienā iš dienōs, dienā į dienā.

изобидеть, -йжу, -йдишь *juk. šnek.* 1. žiaūriai, labai įžeisti; 2. smārkiai nubaūsti, nuskriaūsti; ~ся, -йжусь, -йдишся *juk. šnek.* labai įsižeisti.

изобил||ие, -я gausybė, gausūmas, āpstas; pėrteklius, turtingūmas; жить в изобилии gyvėnti visko pėrtekus; и. сырьā žāliavų gausybė, pėrteklius; у нас всецō в изобилии мєs visko tūrime pakaŋkamai, пєř akis, пās mūs visko gausū; имєть в изобилии пėrtekti, турėti пєř akis; ♦ как из рога изобилия kaip iš gausybės rāgo (*daug*); ~овать, -луєт *eig.* būti pėrtekusiam, būti gausiam (gausū), daug, gausiai kō turėti; Сибирь изобилует лесāми Sibire gausū miškų; ~ьный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно gausūs, gausingas, apstūs, skalsūs; и. дождь sodrus lietūs; изобильная листьā gausi lapijā.

изоблич||ать, -аю, -аешь *eig.* 1. įrodомai, prikišamai kāltinti, āiškinti, įrodinėti, išrodinėti; 2. rōdyti, išduoti, demaskuoti, atskleidinėti; произношение изобличāло в нєм иностранца тартis rōdė jį єsant svetimšālj; ~ение, -я 1. įkāltinimas, įrodомasis kāltinimas; 2. atskleidimas, išāiškinimas, demaskavimas; ~итель, -я *v.* 1. atskleidėjas, išāiškintojas, demaskuotojas; 2. teis. įkāltintojas; 3. *prk.* smerkėjas, pliekėjas; и. пороков ūdų smerкėjas; ~ительный, -ая, -ое 1. teis. įkāltinamasis;

изобличительные доказательства įkaltinamieji įrodymai; 2. smerkiamas, smerkiantis, pliekiantis; ~йтй, -чу, -чийш įvk. 1. įrodyti, išaiškinti, atskleisti, demaskuoti; и. в подстрекательстве įrodyti, išaiškinti kūrščius; и. провокатора demaskuoti provokatorių; и. во лжи įrodyti melāvus; 2. teis. įkaltinti; и. взяточника įkaltinti kūšininką.

изображать, -аю, -аешь eig. 1. vaizduoti, piešti, pavéikslinti; aprašinėti; и. на сцене vaidinti; 2. męgdžioti, imituoti; ~жение, -я 1. pavéikslas, atvaizdas, portrętas, piešinys, vaizdas; 2. vaizdavimas, atvaizdavimas, pavaizdavimas; и. ужасов атомной войны atdminio karo baisybių atvaizdavimas; 3. atspraudas, atspindys, atmušas; и. в зёркале atspindys véidrodyje; на стеклę oстрало и. пальцев stiklę pasiliko pirštų atspraudas.

изобразитель, -я atvaizduotojas, pavaizduotojas; ~ность, -и т. (pa)vaizdumas, vaizdingumas, raikšumas, ryškumas; и. рёчи kalbės raikšumas; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно pavaizdus, vaizdingas, raikšus, ryškus; и. метод vaizdingas metódas; изобразительные искусства vaizduojamasis męnas.

изобразить, -ажу, -азийш įvk. 1. atvaizduoti, nutapyti, nupiešti; и. на сцене suvaidinti (scęnoje); 2. pamęgdžioti, apsimęsti; и. из себя революционерпа apsimęsti revoliucionierių; 3. reikšti(s), atspindėti; ~ся, -йтся įvk. pasiręikšti, pasiródyti; при этих словах на лицę собесęдника изобразилось удивлęние ištarus tuos žodžius, pasnekóvo veidę pasiróde nuostaba.

изобрестй, -етй, -етёшь; būt. -рёл, -елá, -ело įvk. išrąsti, išgalvóti, pramanyti, sugalvóti; и. нóвый спóсoб плавки метáлла išrąsti naują metálo lydymo būdą.

изобретатель, -я v. išradęjas; ~ница, -ы išradėja; ~ность, -и т. išradingumas, išmoningumas, pramanumas, galvotumas, mąslumas; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно išradingas, išmoningas, pramanus, mąslus, supratingas; и. ум išradingas, mąslus prótas; ~ский, -ая, -ое 1. išradęjiškas, išradęjy; и. талант išradęjiškas talentas; 2. išradimų; изобретательское прáво išradimų teisę; ~ство, -а išradingumas, išradęjiškumas; рабóчее и. darbiniškų išradingumas.

изобретать, -аю, -аешь eig. išradinėti, išmoniauti, žr. изобрестй; ~ение, -я išradimas, išradinys; išmonę, išgalvójimas, pramanas; éто и. обошлó весь мир тás išradimas pasklido pó visą pasaulį.

изовраться, -рýсь, -рёшься įvk. įsimeluoti, nusimeluoti, tąpti dideliu melagių.

изовью žr. извйть; ~сь žr. извйться.

изогну|утый, -ая, -ое; -нут, -а, -о išlenktas, sūlenktas, išlankstýtas, sulankstýtas, rięstas; ~уть, -нý, -нёшь įvk. suleňkti, išleňkti, sulankstýti, išlankstýti, surangyti, suraityti, išraityti; ~уться, -нýсь, -нёшься įvk. susileňkti, išsileňkti, išlįkti, sulįkti, susirięsti, susisųkti, susirangyti, susiraityti.

изограф, -а pasen. žr. иконописец; ~ия, -и žr. иконопись.

изодр|анный, -ая, -ое; -ран, -а, -о suplęšytas, sudraskýtas, skylętas; ~ать, издерý, издерёшь; būt. -ál, -алá, -áло įvk. šnek. suplęšyti, sudraskýti; ~аться, издерётся; būt. -áлся, -алась ир -алóсь įvk. šnek. suplýšti, sudriksti.

изожгý žr. изжечь; ~сь žr. изжечься.

изожжёшь žr. изжечь; ~ся žр. изжечься.

изойти, изойдý, изойдёшь; būt. -ошёл, -ошлá, -ошлó įvk. šnek. 1. nusilpti, nusibaigti, parsi- baigti; paplústi; и. слезáми apsilieti, paplústi ášaromis, akis išverkti; и. кровью netękti kraujó, nukraujóti, paplústi kraujù, nusilpti dėl kraujó netekimo; и. криком pajudósti nuó ręksmo, laisą prarękti, gérклę išrękti; 2. turėti išlaidy, išleisti; išeiti; 3. tarm. išvaikščioti, išvažinėti, apeiti, apvažinėti.

изолгаться, -лгýсь, -лжётся, -лгýтся; būt. -лгался, -алась, -áлось įvk. nusimeluoti, įsimeluoti, įprąsti meluoti, tąpti dideliu, visišku melagių.

изолирован|ость, -и т. izoliuotumas, izoliacija, atskirumas; ~ый, -ая, -ое 1. izoliuotas, atskirtas; и. больнóй izoliuotas ligónis; 2. pavienis, átskiras; и. слýчай pavienis átvėjis.

изолир|овать, -рую, -руешь eig. ир įvk. 1. izoliuoti; и. электрический прóвод izoliuoti elektros laidą; 2. išskirti, atskirti, izoliuoti; и. преступника atskirti, izoliuoti nusikaltęli; ~оваться, -руюсь, -руешься eig. ир įvk. išsiskirti (iš aplinkumos), atsisiskirti; tąpti izoliuotam, izoliuotis; ~óвка, -и; dgs. kilm. -вок, naud. -вкам 1. izoliavimas, atskyrimas; 2. (elektros laidų) izoliuojamasis káspinas, izoliacinę juostėlę; ~óвочный, -ая, -ое izoliuojamasis, atskiriamasis; izoliavimo, izoliacinis; изолирóвочные материалы izoliacinės mędžiagos; ~óвщик, -а izoliuotojas.

изолью žр. излйть; ~сь žр. излйться.

изолгтор, -а 1. izoliatorius, dielęktrikas (izoliacinę medžiaga); 2. izoliatorius (prietaisas elektros laidams pakabinti); подвеснóй и. kabinamasis izoliatorius; 3. izoliatorius (patalpa ligoniams ar kaliniams atskirti).

изоляционй|зм, -а polit. izoliacionizmas; ~ст, -а izoliacionistas; ~стский, -ая, -ое izoliacionistinis.

изол|яционный, -ая, -ое 1. izoliacinis; изоляционная лęнта izoliacinę juostėlę; 2. izoliavimo, izoliuojamasis, atskiriamasis; ~яция, -и 1. (veiksmas) izoliavimas, išskyrimas, izoliacija; 2. izoliavimasis, atsiskyrimas; 3. izoliacija; резйновая и. на прóводе guminė laidó izoliacija.

изомнý žр. измйть.

изопью žр. испйть.

изорбать, -вý, -вёшь; būt. -ál, -алá, -áло įvk. suplęšyti, sudraskýti, išdraskýti; и. в кускй sudraskýti į gábalus; ~ся, -вётся; būt. -áлся, -алась, -áлось įvk. suplýšti, nuplýšti, sudriksti, nudriksti.

изостлать, исстелю, исстелёшь įvk. išklóti, nuklóti, nutięsti, aptięsti, apklóti (pvz. grindis kilimais).

изотерм|а, -ы izotermá; ~ический, -ая, -ое izotérminis.

изоткать, -кý, -кёшь; būt. -ál, -алá, -áло įvk. 1. iš- áusti (raštais); 2. tarm. suáusti (suvartoti beau- džiant).

изотру́ *жр.* истереть.

изошёл *жр.* изойти.

изошр||эние, -я *istöbulinimas*, *išskūdrinimas*, *išmikinimas*; **э́нность**, -и *m. tobulumas*, *rafinuotumas*, *išlavėjimas*, *skudrumas*; **э́нный**, -ая, -ое, -рэн, -ренá, -ренó *istöbulintas*, *išmikinintas*, *išskūdrintas*, *išlavintas*, *išlavėjęs*; *aštrūs*; *rafinuotas*; и. *vkyc rafinuotas skonis*; и. *слух aštri klausà*, *klusumas*, *ausylumas*; **и́ть**, -рю, -рйшь *жк.* *istöbulinti*, *jaštrinti*, *išmiklinti*, *išskūdrinti*, *išlavinti*; **и́ться**, -рюсь, -рйшсья *жк.* 1. *istöbulėti*, *išlavėti*, *išaštrėti*; 2. *išsigūdrinti*, *išsilavinti*, *išsivikrinti*; **и́ять**, -яю, -яешь *eig.* *tobulinti*, *miklinti*, *skūdrinti*; **и́яться**, -яюсь, -яешсья *eig.* 1. *tobulintis*, *lavintis*, *skūdrintis*; 2. *жр.* *изошрйться* (2 *reikš.*).

из-под *prl. su kilm.* 1. *iš pō, iš (ko)*; *вылезти из-под одеяла išlįsti iš pō aňtklodės*; *освободить из-под стражи palėisti iš arešto*; *трудиться из-под пáлки dirbti iš prievartos*; он *рóдом из-под Москвы jis kilęs iš Pámaskvio*; 2.: *корóбка из-под конфет saldainių dėžutė (kurioje buvo saldainiai)*; *бидóн из-под молóкá pieno bídonas (kuriamе buvo laikomas pienas)*; *достáть из-под земли (nórs) iš žemės iškásti*; *из-под нóсу iš panósės*.

изработаться, -аюсь, -аешсья *жк. šnek.* 1. *nusidirbti*, *nusivarýti*; 2. *susidėvėti*.

израз||ёц, -эцá *kōklis*, *kōklė*; **и́цовый**, -ая, -ое *kōklių*, *kōklinis*; *изрази́ковая плитá kōklinė viryklà*. **израильтянин**, -а; *dgs.* -яне, -ян *izraelitas*, *žydas*.

израни́ть, -ню, -нишь *жк.* *visà sužaidzóti*, *daug žaidžų padarýti*; *eró óчень израни́ли jám padarė daug žaidžų, jį sužaidzójó*.

израсхóдовать, -дую, -дуюшь *жк.* 1. *išlėisti*, *išvartóti*, *sunaudóti*; и. *mного дéнер išlėisti daug pinigų*; 2. *išbaigti*, *suvartóti*; и. *все материалы suvartóti visàs médžiagas*; **и́ся**, -дуюсь, -дуюсья *жк.* 1. *šnek.* *visa išlėisti, išsiekvóti, prisidaryti daug išlaidų*; 2. *būti suvartótam, sunaudótam, išbaigtam, išsibaigti, pasibaigti*; *кирпич израсхóдовался plytos išsibaigė*.

изредить, -ежý, -едйшь *жк.* *išrėtinti*.

изредка *prv.* *rėtkarciais*, *prarečiui*, *kařtais*, *kařtkar-tėmis*, *tárpais*, *prótarčiais*, *atmainais*, *kada-nekadà*, *kur-ne-kuř*; в лесу и. *попада́лись* *поломанные ветром деревья miškė kur-ne-kuř pasi-taikydavo vėjo nulaužtų médžių*.

изрежённость, -и *m.* и *изрежённость*, -и *m.* *retumas*, *praretėjimas*, *išretėjimas*.

изрежённый, -ая, -ое и *изрежённый*, -ая, -ое *gėtas*, *praretėjęs*, *išretėjęs*; *prarėtintas*, *išrėtintas*. **изрежива́ть**, -аю, -аешь *eig.* *rėtinti*.

изрэз||ать, -ежу, -ежешь *жк.* 1. *išpiaustyti*, *supiaustyti*; *iškarpyti*, *sukarpyti*, *suráizyti*, *išráizyti*; *su-raikýti (pvz. duoną)*; и. *весь шёлк sukarpyti visà šilkà*; и. *стол ножом supiaustyti, išpiaustyti visà stálà peiliu*; 2. *prk.* *išráizyti, išrantýti, išvagóti, išdraskýti*; *фиóрды изрэзали бéпер fiórdai išráizė kraiftà*; **и́ать**, -аю, -аешь, **и́ывать**, -аю, -аешь *eig.* *piaustyti*, *karpyti*, *rantýti*, *ráizyti*; *raikýti*.

изрёк *жр.* *изречь*.

изр||екать, -аю, -аешь *eig.* *tařti*, *tarýti*, *teigti*, *bylóti*, *kalbėti*; **и́ечение**, -я *pasakymas*, *(iš)tarinys*, *pósakis*, *(gili) mintis*, *senteñcija*; *изречения́ мýдрых люdéй galvóčių, išmiñčių miñtys*; **и́ечь**, -еку, -ечешь, -екут; *būt.* -рёк, -реклá, -лó *жк.* *ištariti*, *ištarýti*, *pasakýti*, *prašnekti*, *prabilti*; он *изрёк мýдрое слóво jis ištarė išmintingà žodį*.

изреш||етйть, -шечý, -шетйшь *жк.* *iškiurinti*, *iškiurdyti*, *išvarpyti*, *išskýliuoti*, *suskýleti* *kaip rėti*; и. *пýлями suskýleti, išvarpyti kulkomis*; **и́ечи-вать**, -аю, -аешь *eig.* *kiurinti*, *kiurdyti*, *skýleti*. **изрис||овать**, -цýю, -цýешь *жк.* 1. *išpiešti*, *išpaišýti*, *išmárginti*; *išteplióti*; 2. *suvartóti piešimui*; *pripiešti (pvz. visà sąsiuvinį)*; **и́быва́ть**, -аю, -аешь *eig.* *išpiešinėti, márginti*.

изруб||ать, -аю, -аешь *eig.* *kapóti*; **и́ить**, -ублю, -убишь *жк.* 1. *sukapóti*, *susmūlkinti*; и. *мясо на котлэты sukapóti mėšà kotlėtams*; 2. *iškapóti, išmūšti, išžudýti (kardais)*.

изруга́ть, -аю, -аешь *жк.* *išplústi*, *išpeikti*, *iškó-neveikti*, *išniėkinti*, *išbárti*; **и́ся**, -аюсь, -аешсья *жк. šnek.* *išsiplústi, išsiėikti*.

изрыва́ть¹, -аю, -аешь *eig.* *plėšyti*, *draskýti*, *plėši-nėti*.

изрыва́ть², -аю, -аешь *eig.* 1. *kasióti*, *kasinėti*, *rausti*, *rausinėti*, *rausýti*, *knįsti*, *knáisioti*, *knai-sýti*; 2. *šnek.* *vartalióti, griozti, naršýti*; *жр.* *изрыть*.

изрыг||ать, -аю, -аешь *eig. vulg. pasen.* 1. *vėmti*, *išspringčioti*, *liaukóti*; 2. *prk.* *veřsti*, *sváidyti*, *mėsti*; *пýшки изрыгáли дым и пла́мень iš pa-tránký veřtėsi dūmai iř liepsnà*; 3. *prk.* *sváidyti, drabstýti, drėbti*; и. *пырáтельства drėbti keiksmūs*; и. *хулý plústė plústi*; **и́нуть**, -нý, -нeshь *жк.* 1. *išvėmti*, *išspringti*, *išliaukóti*; 2. *prk.* *išsviesti*, *išmėsti*, *išblókšti*; 3. *prk.* и. *проклятия suėikti, užėikti, išplústi*.

изрыска́ть, -аю, -аешь *жк. šnek.* *išlakstýti*, *aplakstýti*, *išbėgióti*, *apibėgióti*, *ištrasióti*, *išvažinėti*; *волк изрыскал весь лес в пóисках добычи vilkas apibėgiójo, apláksť visà miškà, gróbio be-ieškódamas*; и. *весь свет išsibastýti pō visà pa-sáulį*.

изрыт||ый, -ая, -ое; -рыт, -а, -о 1. *iškastas*, *išraus-tas*, *išknistas*, *išknáisiotas*; *изрытое мéсто išknáisiota vietà*, *knisyklà*, *knisýnė*; 2. *išnaršýtas*, *išverstas*, *sūjauktas*, *išgrioztas*; **и́ь**, -рóю, -рóeshь *жк.* 1. *iškásti*, *iškasinėti*, *išraūsti*, *išrausinėti*, *iš-rausýti*, *išknįsti*, *išknáisioti*, *išknaisýti*; 2. *išnaršýti*, *išversti*, *sujaũkti*, *išgriozti*, *išvartalióti*, *iš-mėtyti*, *išvartýti*; *весь сундýк изрыл и не нашёл išverčiau visà skrynįà iř neradaũ*; 3. *prk.* *išraup-lėti*, *išgruoblėti*, *išráizýti*.

изрядн||о *prv. šnek.* 1. *gerókaì*, *neblogoi*, *apýge-riai*, *nemažai*, *daugókaì*, *ganà daug*; они и. *порабóтали* *jiė gerókaì padirbėjo*; 2. *puikiai*, *výkusiai*, *smagiai*; он и. *подшутýл* *jis smagiai pajuo-kávo*; **и́ый**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *šnek.* 1. *gerókas*, *apýgeris*, *didókas*, *ganà didelis*, *nemā-žas*, *žymūs*; *изрядное количéство зернà didelis kiėkis grūdų*; *обнарýжена изрядная сýмма дéнер atrastà didóka sumà pinigų*; и. *пьяница gėras*, *didelis girtuóklis*; 2. *pasen.* *puikūs*, *gėras*; *изряд-ная шýба puikūs kailiniai*.

изубра́ть, -беру́, -берёшь; *būt.* -брал́, -алá, -áло *įvk. tarm.* išpuošti, aptaisyti, apkaĩšyti.

изуве́р, -а 1. *pasen. (religinis)* fanatikas; 2. žiauruolis, bárbaras, piktadarýs, kraugerýs; фашистские изуве́ры fašistinių kraugeriai, bárbarai; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -пок *naud.* -ркам 1. (*religinė*) fanatikė; 2. žiauruolė, piktadarė, kraugerė; ~ский, -ая, -ое 1. fanatiškas; 2. žiaurus, kraugeriškas, nuožmùs; žvēriškas, bárbariškas; и. метод уничтожения kraugeriškas, žiaurus naikinimo būdas; ~ство, -а 1. (*religinis*) fanatizmas, fanatiškumas; 2. žiaurumas, kraugerystė, nuožmūmas, bárbariškumas; ~ствовать, -твую, -твуете *eig.* žvēriškai, nuožmiai elgtis, siautėti.

изувечи́|вать, -аю, -аешь *eig.* sužeidinėti, žėisti, lūošinti, žaloti; ~ть, -чу, -чишь *įvk.* 1. sulūošinti, sužaloti, suñkiai sužeisti; война́ изувечила мно́го люде́й káras sulūošino daũg žmonių; 2. sugadinti, sudarkýti; apgriauti (*puz. pastatą*).

изукра́|сить, -ашу, -ашишь *įvk. šnek.* 1. *pasen.* išgrāžinti, išpuošti, išdabinti; 2. *iron.* išteplióti, išterlióti, išmuřzinti, ištepti; subiauróti; ~шивать, -аю, -аешь *eig. šnek. pasen.* grāžinti, puošti, dabinti, žr. изукра́сить.

изуми́|тельно *pro.* nuostabiai, įstabiai; ~ельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nuostabūs, įstabūs, puikūs; изумительная ловкость nuostabūs vikrumas; ~ь, -млю, -мшь *įvk.* nustėbinti, apstulbinti, sužavėti, priteĩkti; ~ься, -млюсь, -мшусь *įvk.* nustėbti, susižavėti.

изумл|ение, -я nustėbimas, apstulbimas, nuostaba; stebėjimasis, žavėjimasis, žavesys; ~енный, -ая, -ое; -ён, -енá, -енó nustėbes, apstulbes, nustėbintas, išveřtes akis, sužavėtas; ~ять, -яю, -яешь *eig.* stėbinti, kėlti nuostabą, žavėti, stulbinti; ~яться, -яюсь, -яесть *eig.* stebėtis, žavėtis, svaĩgti.

изумруд, -а smarāgdas; ~ный, -ая, -ое, ~овый, -ая, -ое smarāgdo, smarāgdinis; изумрудное кольцо žiedas su smaragdū.

изуродо́вать, -дую, -дуюшь *įvk.* sulūošinti, sumaitoti, sužaloti, sudarkýti, subiaũrinti; iškraipýti, iškreipti, sugadinti; óпа изуродовала лицо гаупа́ subiaũrino veidą.

изу́стный, -ая, -ое sakýte sákomas, sakýtinis, pāsakojamas, šnėkamas, žodžiaus pasákomas, žodinis, plĩntantis žodžiũ, einantis iš lúpų į lúpas; изу́стное преда́ние sakýtinis padavimas.

изуха́бить, -блю, -бишь *įvk. šnek.* išmūšti duobės, išduobėti (*puz. kelią*), išduburiuoti.

изуч|ать, -аю, -аешь *eig.* 1. mokyti, studijuoti; и. геогра́фию mokytiis geograĩijos; и. ремесло́ mokytiis ámato; 2. tirti, tyrinėti, studijuoti, stėngtis pažinti; и. междунаро́дную обстановку́ studijuoti tarptautinę padėtį; ~ение, -я 1. mokymasis, studijavimas, stūdijos; 2. tyrinėjimas, tyrimas, studijavimas; ~ить, -учу, -учишь *įvk.* 1. išmókti; и. иностран́ный язы́к išmókti užsienio kalbą; 2. ištirti, ištyrinėti, pažinti, išstudijuoti; и. дре́внюю рукопись́ išstudijuoti senóvinį raikrašti; и. та́йны природы́ ištirti gamtòs paslaptis.

изъ|еда́ть, -аю, -аешь *eig.* grāužti, varpýti, kapóti, ėsti, žaizdóti, žr. изъе́сть; ~е́денный, -ая,

-ое išgrāužtas, pagrāužtas, išėstas, apėstas, išvarpýtas, sutrũnijęs, iškandijęs, iškirmijęs, iškiũres, prakiũres; изъе́денные зу́бы iškirmiję dantys.

изъе́з|дить, -ёзжу, -ёздишь *įvk. šnek.* 1. išvažinėti, apvažiuoti, apvažinėti, apkeliauti; išjodinėti, apjóti, apjodinėti; и. всю Евро́пу apvažinėti visą Európa; 2. nuvažinėti, išvažinėti, išpravėžóti, išduobėti; и. доро́гу išpravėžóti kėlią; ~женный, -ая, -ое 1. išvažinėtas, apvažinėtas, apkeliautas; 2. (iš)duobėtas, išvažinėtas, išmuštas, išdaužytas; pravėžótas.

изъелóзить, -óжу, -óзишь *įvk. šnek.* iššliaužioti, nušliaužioti.

изъё́рзать, -аю, -аешь *įvk. tarm. šnek.* prazũlinti, pratrinti.

изъе́сть, -ёст, -едят; *būt.* изъёл, -ла, -ло *įvk.* išgrāužti, sugrāužti, apgrāužti, pagrāužti, sukapóti, apkapóti, sukandžioti, išvarpýti, suvarpýti; išėsti, praėsti; išžaidóti; чёрви изъёли ме́бель kirminai išvařpė baldus; мо́ль изъёла ме́хá kaĩdys apkarójo, sukarójo kaĩlius; ржа́вчина изъёла замóк rũdys suėdė spũną; шёлочь изъёла ру́кы šármas apėdė rankàs; кисло́та изъёла ткань gũštis suėdė áudinį.

изъя́бедничаться, -аюсь, -аесть *įvk. šnek.* įsilėisti į šmeižimą, pasidaryti šmeižikũ.

изъяв|ительный, -ая, -ое: изъявительное наклонение *gram. tiesioginė* púosaka; ~ить, -явлю, -явишь *įvk.* išreĩkšti, parėikšti, pasakýti; nusakýti; и. удовóльствие išreĩkšti pasitėnkiniamą; и. желáние pasakýti, parėikšti nóra; и. согла́сие parėikšti, dúoti sutikimą; ~ление, -я pareĩskimas, išreĩskimas, atidengimas, paródymas; и. чувств́ jausmũ išreĩskimas; и. во́ли vālios pareĩskimas; ~лять, -яю, -яешь *eig.* reĩkšti, ródyti.

изъя́зв|ить, -влю, -вишь *įvk.* sužaidóti, išbinti; ~лять, -яю, -яешь *eig.* žaizdóti, binti.

изъя́н, -а 1. trókumas, pagedimas, defėktas; neigiaimybė, kliauda, yda; шкаф с изъя́ном spinta su trókumu; у́ того челове́ка мно́го изъя́нов tás žmogus turi daũg trókumų, ydų, neigiamybų; 2. *pasen.* nuostolis; нанести́ и. padaryti nuostolį; ~ец, -ица *šnek.* ydėlė; ~ный, -ая, -ое *pasen.* su ydomis, su trókumais.

изъя́сн|ение, -я *pasen.* išaiškinimas, išdėstymas, pareĩskimas; ~ительный, -ая, -ое *pasen.* (iš)aiškinamasis; ~ить, -ню, -нишь *įvk. pasen.* paaiškinti, išaiškinti, (aiškia) išdėstyti; ~иться, -нюсь, -нишусь *įvk. pasen.* 1. pasisakýti, paaiškinti, kalbėti; изъясни́тесь про́ше kalbėkite paprasčiaũ; и. в любви́ prisipažinti mylint; 2. susikalbėti, susišnekėti; vienas kitą suprasti, susiródyti (*puz. ženklais*); ~ять, -яю, -яешь *eig.* aiškinti, dėstyti; ~яться, -яюсь, -яесть *eig.* 1. aiškintis, kalbėti(s); он пло́хо изъясняется по-литóвски jis prastai kalba lietũviškai; 2. būti aiškinamam.

изъя́т|ие, -я 1. išėmimas, pašalinimas; и. из прода́жи pašalinimas iš prekybos (tiĩklo); и. ба́нковских билéтов из обра́щения banknotų išėmimas iš apyvartos; 2. teis. paėmimas; nusávinimas, konfiskávimas, atėmimas; и. излы́ней жилой́ пло́щади atliėkamo gyvėnamojo plóto atėmimas; и. иму́щества tufto konfiskávimas;

3. išimtis, išskirtis; все без изъятия visi lig vieno, be išimties; ~ый, -ая, -ое 1. išimtas; и. из употребления išimtas iš apyvartos, nebevertojamas; 2. paimitas, konfiskuotas, nusāvintas; ~ь, изымъ, изымешь *juk.*, изымать, -аю, -аешь *eig.* 1. išimti, pašalinti; и. из употребления почтовые марки išimti iš apyvartos pašto ženklus; 2. paimiti, nusāvinti, konfiskuoti, atimti.

изымъ *žr.* изъять.

изыскание, -я 1. (su)ieškėjimas, suradimas, gavimas; и. средств на постройку детдома lėšų suradimas, gavimas vaikų namams pastatyti; 2. *dgs.* tyrinėjimas, tyrinėjimas, ištyrimas, suradimas, atradimas; геологические изыскания geologiniai tyrimai.

изыскан||ость, -и *m.* skoningumas, dailumas; rafinuotumas, įmantrumas, subtilumas, prašmatnumas, grakštumas, elegantiškumas; ~ый, -ая, -ое skoningas, dailus, rinktinis; rafinuotas, įmantrus, ištobulintas, subtilus, prašmatnus, grakštus, elegantiškas; rinklūs; и. наряд elegantiškas, skoningas, dailūs āpardas; и. покупатель rinklūs pirkėjas; и. вкус rafinuotas skonis; изысканная публика rinktinė publika.

изыскат||ель, -я *v.* tyrinėtojas, tyrėjas, ieškotojas; ~ельский, -ая, -ое tyrinėjimo, tyrimo, tyrinėjamas, tiriamasis; tyrinėtojų; ~ь, -ышъ, -ышь *juk.* sueškoti, surasti, atrasti; и. средства на покрытие долга surasti lėšų skolai apmokėti; ~ься, изыщется *juk.* atsirasti, susirasti.

изыскивать, -аю, -аешь *eig.* 1. ieškoti, ieškinti, prašinėti; 2. tyrinėti, tirti, atradinėti, nagrinėti; и. новые месторождения полезных ископаемых tirti naujus naudingų iškasenų telkinius; ~ся, -ается *eig.* 1. būti ieškomam; 2. ieškoti, tirti.

изюбр, -а *zool.* taurūsis ėlnias, *Cervus elaphus*.

изюм, -а (-y) razinos; ♦ не фунт изюму tai nė niekis, tai nė tauškalai, tai nė mažmojis, tai nė meilėniekis; ~ина, -ы, ~инка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам razinā (*viena uogelė*); ♦ человек с изюминкой patrauklūs, gūvas, įdomūs, pikantiškas žmogus; в ней нет изюминки ji nepatraukli, nuobodoka, neįdomi, neviliojanti; ~ный, -ая, -ое razinų, razininis.

изящ||ество, -а dailingumas, dailenybė; grakštybė, grožybė; grācija; постройка отличается изяществом архитектуры pstatas pasižymi architektūros dailingumu; ~ность, -и *m.* dailumas, grakštumas, gracingumas; и. манер manierų grakštumas; и. фигуры figūros gracingumas; ~ный, -ая, -ое; -щен, -шна, -шно dailūs, dailingas, grakštus, gracingas, puikūs; и. стиль dailingas stilius; изящные образцы народного искусства dailūs, puikūs liaudies meno pavyzdžiai; и. наездник grakštus, gracingas jojikas; ♦ изящная литература *pasen.* grōžinė literatūra.

икание, -я žagsėjimas, žagulys, žiaukčiojimas, žiauksėjimas, žagsulys.

иканье, -я *lingv.* ikāvimas (*rusų kalboje*).

икать, -аю, -аешь *eig.* žagsėti, žiaukčioti, žiauksėti, gāikščioti, kriaukščioti; ~ся, -ается *beasm.* *eig.* žagsėti, žiaukčioti; емъ что-то икается jis kažkō žagsi.

икливый, -ая, -ое *tarm.* liūkės nuolat žagsėti, žagulingas.

ИККИ (Исполнительный комитет Коммунистического Интернационала) KIVK (Komunistų Internacionalo Vykdomasis komitetas).

икнуть, -нъ, -нешъ *juk.* sužagsėti, žagtelėti, žiauktelėti.

икон||а, -ы *bažn.* šventojo paveikslas, ikonā; ~ник, -а *žr.* иконописец; ~ный, -ая, -ое šventų(jų) paveikslų; иконная торгівля prekyba šventųjų paveikslais.

иконография, -и ikonografija.

иконопис||ец, -сца šventųjų paveikslų tapytojas; ~ный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. bažnytinės dailės, šventųjų paveikslų; иконописная мастерская šventųjų paveikslų tapyimo dirbtuvė; 2. *prk.* šventėiviškas, griežtas; иконописные черты лица griežti (*kaip šventųjų paveiksluose*) vėido bruožai.

иконопись, -и *m.* bažnytinė dailė, šventųjų paveikslų tapyba.

иконстас, -а *bažn.* ikonostāsas.

икорный, -ая, -ое ikrų; икорная банка ikrų dėžutė.

икота, -ы žagsulys, žagsėjimas, žiauksėjimas.

икотник, -а *bot.* pilkōji miltinaitė, dūksma, *Berteroa incana*.

икра¹, -ы *kuop.* (*žuvc*) ikrāi, išnaršai, naršas, nerštai; зернистая и. grūdėti, grūdiniai ikrāi; пясная и. juodieji ikrāi; кетовая и. raudonieji ikrāi; метание икры nerštas, narša; лягушечья икра kurkulai, krekulai; ♦ метать икру а) (*apie žuvis*) neršti; б) *prk.* vulg. vėmti.

икра², -ы ikrā (*daržovių, augalų valgis*), ikrāi; грибная и. grybų ikrāi; баклажанная и. baklažanų ikrāi.

икра³, -ы *žr.* икры.

икра, -ы *tarm.* lėdo lytis, *žr.* льдина.

икрин||а, -ы, ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам ikras (*ikrų grūdelis*).

икристый¹, -ая, -ое; -йст, -а, -о (*apie žuvis*) ikringas, turintis daug ikrų; икристая сельдька ikringas silkė, ikrė.

икристый², -ая, -ое; -йст, -а, -о *šnek. juok.* storablauždis, blauzdingas.

икрометание, -я (*žuvc*) nerštas, neršimas.

икры, икр (*vns.* икра, -ы) blauždos, lielai.

икрян||ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам ikrė (*žuvis*); ~бй, -ая, -ое 1. ikrinis, ikrų, ikrams laikyti skirtas (*pov. statinaitė*); 2. iš ikrų, ikrinis.

икс, -а iksas (*raidės „x“ pavadinimas*); ♦ икс-лучий *pasen.* rentgėno spinduliai, iks-spinduliai.

ил, -а dumblas, mulvė; dumblynas; mulvūnas; занести илом apnešti, užvesti dumblių, armulvinti.

илем, ильма *tarm.* *žr.* ильм.

или *jng.* 1. arbā, af; вам сахару и. меду? jums cukraus af medaus? легковые машины называются автомобилями и. автомашинами leigvosios mašinos vadinamos automobiliais arbā automašinomis; и. ты уезжай, и. оставайся arbā tū išvažiuok, arbā pasilik; рыбы водятся в реках, прудах, озерах и. морях žuvys veisiasi, gyvena

ūpēse, tvenkiniuosē, ežeruosē arbā jūrose; 2. aģi, nejaū, nejaūgi, gal būt, ō gāl (*klausīamojo sakīnio pradžioje*); и. ты не хочешь уехать? aģi, nejaū tū nenōri išvažiūoti?

илим, -а *tarm. žr.* ильм.

илистый, -ая, -ое; илист, -а, -о dumblingas, dumbliūotas, dumblētas, dumblinas, mulvinas.

иллюзия, -и 1. iliūzija; оптическая и. optinė iliūzija; 2. *prk.* svajōnē, iliūzija; жить иллюзиями gvyvėnti svajōnėmis, iliūzijomis; строить себе иллюзии kūrtis iliūzijais; **иллюзорный**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно iliūzinis, iliuzōrinis, neįvykdomas, apgaulingas, įsivaizduotas, tāriamas; иллюзорные надежды neįvykdomos, iliuzōrinės viltys.

иллюминатор, -а *jūr.* iliuminātorius.

иллюминация, -и iliuminācija, apšvietimas; **иллюминировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įsk.*, **иллюминировать**, -нью, -н्यूешь *eig.* ir *įsk.* iliuminuoti, apšviesti.

иллюстративный, -ая, -ое iliustratīvinis, iliustratyvūs, vaizdingas, vaizdinis; и. метод обучения vaizdinis mokymo metodas.

иллюстратор, -а iliustrātorius; **иллюстрация**, -и 1. iliustrācija, pavaizdas, paveikslas, vaizdėlis; ученик купил книгу с иллюстрациями mokinys nusipirkō iliustruotą, paveiksluotą knygą; 2. *žr.* иллюстрирование; **иллюстрирование**, -я iliustrāvimas, iliustrācija; **иллюстрированный**, -ая, -ое iliustruotas, su vaizdėliais, paveiksluotas; иллюстрированная книга paveiksluota knyga; и. журнал iliustruotas žurnālas; **иллюстрировать**, -ирую, -ируешь *eig.* ir *įsk.* 1. iliustruoti, paveiksluoti; 2. *prk.* pavaizduoti, pailiustruoti (*pavyzdžiais*).

илува́тый, -ая, -ое; -ва́т, -а, -о padumblėjes, priė dumblo, dumblinas, mulvinas, dumbliūotas.

илува́тый, -ая, -ое šlyno, šlyninis.

иль *jng. žr.* или.

ильм, -а *bot.* vinkšna, guoba, skirpstas, *Ulmus*.

ильмень, -я *v.* ūžlaja.

ильмовник, -а vinkšnynas, guobynas, skirpstynas.

ильмовый, -ая, -ое vinkšninis, guobinis, skirpstinis.

имбирный, -ая, -ое imbiero, imbirinis; **имбирь**, -я *v.* imbieras.

имени *žr.* имя.

имение, -я 1. *pasen.* tuftas; 2. dvāras.

имени́ник, -а vardūvininkas; **имница**, -ы vardūvininkė; **имный**, -ая, -ое vardinių, vardūvinis, vardādienio; **имы**, -йн *dgs.* vardādienis, vardinēs.

именительный, -ая, -ое; и. падеж *gram.* vardiniško liūksnis, vardiniškas.

именитый, -ая, -ое; -йт, -а, -о garbingas, garsūs, įžymūs, šlovingas; и. гражданин įžymūs piliėtis; и. гость garbingas svėčias.

именно *dll.* 1. kaip antai, būtent, tai yṛā; домашние животные, а и.: корова, лошадь, овца... paminiai gyvuliai, būtent: kārṛvė, arklỹs, avis...; 2. kaip tik, tāriant, tikrai taip, iš tikrųjū; и. так и сказал? tikrai taip iṛ pasākė?; и. в лес уехал как tik į mišką išvažiāvo; он мне не сказал, куда и. уезжает jis mān nepasākė, kuṛ iš tikrųjū išvažiūoja; ♦ вот и. taip, taigi, tikrai; а и. būtent, beje; сколько и. kiek būtent.

именно́й, -ая, -ое 1. vardinis; и. билет vardinis bilietas; и. список vardinis sąrašas, vardynas; 2. *gram.* vardžodžių, vardažodinis; именное склонение vardžodžių linksniāvimas.

имено́ванный, -ая, -ое vaṛdytas; pavadintas; ♦ именованное число *mat.* mātinis skaičius; **имать**, -нью, -н्यूешь *eig.* vaṛdyti, vadinti, pramiāti, vaṛdą dūoti; **иматься**, -ньюсь, -н्यूесь *eig.* vadintis, būti vaṛdijamam, vadinamam.

именослов, -а 1. *pasen.* vardu, pavadinimu, terminų sąrašas; 2. *bažn.* šventųjų sąrašas.

именница, -а *pasen.* dvarėlis, palivārkas.

иметь, -ёю, -ёешь *eig.* turėti, valdyti, disponuoti; и. дом turėti pāmā; и. деньги turėti pinigų; и. детей turėti vaikų; дом имеет шесть квартир pāmė yṛā šeši būtai; и. мужество būti drąsiām, turėti drąsōs; и. намерение ketinti; завтра имеет быть собрание *pasen.* ryt turi įvykti susirinkimas; я никогда не имел дела с примусом аš niekadā nesinaudōjau primusu; забастовка имела целью повышение заработной платы streiko tikslas buvo pakėlti dārbo ūzmokesṛi; монета имеет хождение pinigas yṛā vartojamas, paplitęs; и. силу galioti (*apie įstatymą*); и. применение būti taikomam, naudojamam; и. место įvykti, būti; и. в виду а) ketinti; б) turėti galvojė, omenųjė; ♦ и. зуб на (против) корол. aṛt kō daṇṛi galāsti; **имся**, -еется *eig.* turėti, būti; у меня имеется аš turiū; имеются ли у вас новые сведения? аṛ jūs turite naujų žinių?; при складе имеется гараж priė sándėlio yṛā garāžas; сведений не имеется žinių nėra; препятствий не имеется kliūčių nėra; никаких возможностей не имеется nėra jokių galimybū.

имеющийся, -аяся, -еся tūrimas, ēsamas, ēsan-tis.

ими *žr.* он (она, онó).

имитатор, -а imitūotojas, imitātorius, pamėgdžio-tojas; **имитация**, -и imitāvimas, imitācija, pamėgdžiojimas; **имитировать**, -рую, -руешь *eig.* imituoti, sėkti, pamėgdžioti.

иммигрант, -а imigrāntas, ateivis, atsikėlėlis; **иммигрантка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам imigrāntė, ateivė; **иммигрантский**, -ая, -ое imigrāntų, ateivių, imigrāntiškas; **иммигранционный**, -ая, -ое imigrācijos, imigrācinis, ateivystės; **иммигранция**, -и imigrācija, imigrāvimas, ateivystė; **иммигрировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įsk.* imigruoti, atvykti, atsikėlti.

иммортель, -и *m. bot.* 1. sausiūkas, *Xeranthemum*; 2. šlamūtis, *Helichrysum*.

иммунизационный, -ая, -ое imunizācijas, imuni-zācinis; **иммунизация**, -и imunizācija; **иммунизировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įsk.* 1. imunizuoti; 2. *teis.* suteikti imunitetą, neliečiamybės teisę.

иммунитет, -а 1. *med.* imunitetas, neimlūmas (*ligoms*); 2. *teis.* imunitetas, neliečiamybė; дипломатический и. diplomātinė neliečiamybė; **имунный**, -ая, -ое; -үнн, -үнна, -үнно *med., biol.* imunūs, imūniškas, neimlūs; atsparūs.

императив, -а 1. *fil.* imperatīvas; 2. *gram.* liepiamoji nuosaka; **имперный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно imperatīvinis, liepiamasis, įsākomasis; и. тон įsākomasis tōnas.

император, -a imperātorius, ciēsorius; **имперский**, -ая, -ое imperātoriskas, imperātorinis, imperātoriaus; и. ука́с imperātoriaus įsakas; **империя**, -ы imperatorienė, ciesorienė.

империя́л¹, -a pasen. imperiālas (*auksinė moneta*).

империя́л², -a pasen. imperiālas (*antrasis aukštas keleiviams tramvajuose, omnibusuose, dīlīžanuose*).

империализм, -a imperialismas; **империалист**, -а, -а imperialistas; **империалистический**, -ая, -ое imperialismo, imperialistinis; империалистическая политика imperialistinė politika; империалистическая война imperialistinis kāras; **империалистский**, -ая, -ое imperialistų, imperialistinis; империалистские козны imperialistų intrigos.

империя, -и impērija; **имперский**, -ая, -ое impērijos, impērinis.

импозантность, -и m. impozantiškūmas, didingūmas, įspūdingūmas; и. зрелища rėginio didingūmas; **импозант**, -а, -а, -о; -тен, -тна, -тно impozantiškas, impozantūs, didingas, įspūdingas, imponuojantis, dāras įspūdi; и. мужина impozantiškas, imponuojantis vyriškis.

импонировать, -рую, -руешь eig. imponuoti, daryti įspūdį.

импорт, -а įvežimas, impōrtas, importāvimas; и. товаров prėkių įvežimas (*iš užsienio*); **импортёр**, -а importininkas, importuotojas; **импортировать**, -рую, -руешь eig. ir įvk. įvežti (*iš užsienio*), importuoti; **импортный**, -ая, -ое importuotas, impōrtinis, įvežtinis, impōrto, įvežimo; импортные товары importuotos, įvežtinės prėkės; импортная пошлина įvežamasis maitas.

импотенция, -а impotēntas; **импотенция**, -и m. impotentiškūmas; **импотентный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. impotentiškas; 2. prk. bejėgiškas; **импотенция**, -и 1. impotēncija, lytinė negalija; 2. prk. bejėgiškūmas.

импресарио nkt. v. impresarijus.

импрессионизм, -a impresionizmas; **импрессионист**, -а impressionistas.

импровизатор, -а improvizuotojas, improvizatorius; **импровизаторский**, -ая, -ое improvizatoriaus, improvizatorinis; и. талант improvizatoriaus talentas; **импровизация**, -и improvizāvimas, improvizācija; **импровизировать**, -рую, -руешь eig. ir įvk. improvizuoti.

импульс, -а impulsas, pōstūmis, ākstinas, paskatā, skatulys; **импульсивность**, -и m. impulsyvūmas; **импульсивный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно impulsyvūs, impulsivinis, skātinamas.

имущество, -енный, -ая, -ое tufto, lōbio, tuftinis; mantōs; имущественные права tuftinės teisės; **имущество**, -а tuftas, lōbis; lābas, mantā; социалистическое и. socialistinis tuftas; колхозное и. kolūkinis tuftas; движимое и. kilnojamas tuftas; недвижимое и. nekilnojamas tuftas, nejudamybė.

имущий, -ая, -ее turtingas, lobingas, daugtūrā; pasiturintis; имущие turtingieji; **имущий**, -а valdantieji.

имя, имени; dgs. именā, имēн, именām 1. vārdas; называть по имени pavadininti, pašaūkti vardū; дать кому-л. и. suteikti kām vārdā; и. и фами-

лия vārdas iř pavardē; по имени Андрей vardū Andrėjus; окликнуть по имени pašaūkti vardū; заявление на и. министра pareiškimas ministro vardū; разрешение на моё и. leidimas mano vardū; приветствовать от имени всей делегации sveikinti visōs delegācijos vardū; завод имени Калінина Kalinino vārdο gamyklā; 2. populiarūmas, išgarsėjimas, pagarsėjimas, vārdas, reputācija; человек с именем plačiai žinomas, išgarsėjęs žmogūs; крупные имена stambios, įžymios asmenybės; он пользуется в коллективе добрым именем jis turi kolektyvė gėrą vārdā; приобрести и. išgarsėti; 3. gram. vardāžodis; и. существительное gram. daiktavardis; и. прилагательное gram. būdvardis; и. числительное gram. skaitvardis; **имя** во и. varda; только по имени (tik) formaliai, tik iš pavadinimo.

имярек, -а šnek. pasen. iron. (žodis, sakomas vietje vardo) tōks iř tōks, kažkās, kažkuris asmuo, tās iř tās.

инакомыслящий, -ая, -ее pasen. kitōkios nuomonės, kitų pažiūrų, kitaip galvojās, kitamānis.

иначе и. иначе 1. pr. kitaip, antraip, kitōniškai; напишите и. parašykite kitaip; 2. jng. priešingu atveju, nės, kitaip; спешит, и. опоздаешь skubėk, nės pasivėlinsi; **и** и. говоря antra veftus; так и. и. аф šiaip, аф taip; а как же и. kitaip iř būti negāli.

имбирь, -я v. šnek. žr. имбирь.

инвалид, -а invalidas, luošys, paliegėlis, negālėlis; и. труда darbo invalidas; дом инвалидов invalidų namai; **инвалидность**, -и m. invalidūmas, luošybė; **инвалидный**, -ая, -ое invalidų, invalido; инвалидная кооперация invalidų kooperācija.

инвентаризация, -и inventorizācija, inventorizāvimas; **инвентаризировать**, -рую, -руешь eig. ir įvk. **инвентаризовать**, -зую, -зуюшь eig. iř įvk. inventorizuoti, inventorinti, įrašyti iř tufto knygas; и. имущество inventorizuoti tuftā.

инвентарный, -ая, -ое inventoriaus, inventorinis; инвентарная книга inventoriaus knyga; инвентарная запись inventorinis āprašas; **инвентарный**, -я v. inventorius; заводский и. gamyklos inventorius; внести в и. įrašyti iř inventoriaus sąrašā; живой и. неживой и. gyvās iř negyvās inventorius.

инвестиция, -и investāvimas, įdėjimas; **инвестировать**, -рую, -руешь eig. ir įvk. investuoti, įdėti (lėšas); **инвестиция**, -и investicija, investāvimas.

ингалиатор, -а med. inhaliatorius; **ингалиаторный**, -ая, -ое inhaliacinis; **ингалиация**, -и inhaliācija, įkvėpimas.

инда jng. и. dll. žr. индо.

индеветь, -вею, -веешь eig. šerkšnėti, šarmoti.

индеец, -дейца indėnas (*Amerikos raudonodis*).

индейка, -и; dgs. kilm. -еек, naud. -ейкам 1. kalakūtė, kūrke; 2. kalakutiena; на обед подали индейку pietūs būvo kalakutiena.

индейский, -ая, -ое indėniškas, indėno, indėnų; и. перуанский kalakūtas.

индекс, -а indėksas, rodỹklė; sūrašas; и. цен kaimų indėksas; **индексный**, -ая, -ое indėkso, rodỹklinis.

индианка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам 1. indėnė; 2. indė (*Indijos gyventoja*).

индивид, -а *individas*.

индивидуализация, -и *individualizavimas, individualizacija*; **~ировать**, -рую, -решь *eig. ir įvk. individualizuoti, individualinti, išskirti (pagal savumus, gabumus)*.

индивидуализм, -а *individualizmas*; *asmenybės kūmas*; **~ст**, -а *individualistas, individualizmo šalininkas*; **~стический**, -ая, -ое *individualistinis*; **~стичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *individualistiskas*; **~стка**, -и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам individualistė*.

индивидуальность, -и *m. individualumas, individualybė*; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *1. individualūs, individualinis; индивидуальные признаки individualiniai požymiai; 2. pavienis, asmeninis, privatus, individualinis; индивидуальное хозяйство pavienis ūkis; 3. atskiras, vieništelis, pavienis; и. случай pavienis atvejis*.

индивидуум, -а *individas*.

индиго *nkt. indigas (augaliniai dažai)*.

индийец, -йца *indas*; **~йский**, -ая, -ое *1. indiškas, indų; и. язык indų kalbą; 2. Indijos*.

индикатор, -а *tech. chem. indikatorius*.

индифферентизм, -а *indiferentizmas, nesidomėjimas, abejingumas, lygiažiūriškumas*; **~ентность**, -и *m. abejingumas, indifferentiškumas*; **~ентный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *indiferentiškas, indiferečius, abejingas, nesidomįs, nusišalinęs*.

индо *jng. ir dll. tarm. taip, kad nėt*.

индоевропейский, -ая, -ое *lingv. indoeuropiečių, indoeuropietiškas*.

индонезийец, -йца *indoneziėtis*; **~йка**, -и; *dgs. kilm. -зйек, naud. -зйикам indoneziėtė*; **~йский**, -ая, -ое *1. indonezičių, indonezietiškas; 2. Indonezijos*.

индуизм, -а *induizmas*.

индуктивный, -ая, -ое *1. fil. induktyvus, induktyvinis; и. метод induktyvinis metodas; 2. fiz. indukcinis*.

индукционный, -ая, -ое *fiz. indukcinis*.

индукция, -и *fil., fiz. indukcija*.

индус, -а *indusas (induizmo pasekėjas)*; **~ка**, -и; *dgs. kilm. -сок, naud. -скам indusė*; **~ский**, -ая, -ое *indusų*.

индустриализация, -и *industrializacija, industrializavimas, (su)industrinimas*.

индустриализировать, -рую, -решь *eig. ir įvk. (su)prāmoninti (kraštą), suindustrializuoti, suindustruoti*; **~ся**, -руется *eig. pramonėti, būti industrializuojamam*.

индустриализовать, -зую, -зуюшь *eig. ir įvk. žr. индустриализировать*; **~ся**, -зуюсь *eig. ir įvk. žр. индустриализироваться*.

индустриальный, -ая, -ое *industrinis, industrijos, pramoninis*; *индустриальное производство industrinė gamyba*; и. пролетариат *pramoninis proletariatas*; *индустриальная страна industrinė šalis*.

индустрия, -и *pramonė, industrija*; *тяжёлая и. sunkioji industrija, sunkioji pramonė*.

индюк, -а *zool. kalakūtas, kuřkinas, Meleagris*; **~шачий**, -ья, -ье, **~шечий**, -ья, -ье *kalakūtės, kalakūčių*; **~шка**, -и; *dgs. kilm. -шек, naud.*

-шкам žр. индѣйка; **~шóнок**, -нка; *dgs. -шáта, -шáт šnek. kalakūčiukas, kuřkiukas*.

иней, -я *šerkšnas, šarmá*; *деревья покрылись инеем mēdziai apšarmójo, apšerkšnijo*.

инертность, -и *m. inertiškumas, inertiškumas, neveiklumas, sustingimas, nerangumas*; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *1. fiz., chem. inėrtinis, inertiškas; инертное состояние inėrtinis būvis; инертные газы inėrtinės, neveikliosios dujos; 2. prk. neveiklus, inėrtiškas, nerangus, sustingęs, nejudrus, bė iniciatyvos; и. человек nerangus, neveiklus, inėrtiškas žmogus*.

инерция, -и *1. fiz. inėrcija; закон инерции inėrcijos dėsnis; 2. prk. neveiklumas, neveikla, nerangumas, nepaslankumas, inertiškumas, inertiškumas; ўмственная и. prōtinis inertiškumas; по инерции iš inėrcijos, inėrtiskai*.

инженер, -а *inžiniėrius*; и. строитель *statybos inžiniėrius*; и. пучеец *kelių inžiniėrius*; **~ня**, -и *1. inžinėrija, inžinierystė; успехи инженерии inžinėrijos pasisekimai, laimėjimai; 2. kuop. inžinėriai; заводская и. gamyklos inžinėriai*; **~ный**, -ая, -ое *inžinėrinis, inžinėrijos, techninis*; инженерное управление *inžinėrinė valdýba*; инженерные войска *kar. inžinėrijos kariuomenė*; инженерно-технические кадры *inžinėrijos-technikos kádrai*; **~ский**, -ая, -ое *inžiniėriaus, inžiniėrių*; инженерская профессия *inžiniėriaus profesija*; и. коллектив *inžiniėrių kolektyvas*; **~ство**, -а *1. inžinėrija, inžinierystė; inžinieravimas; 2. kuop. inžinėriai; советское и. tarýbiniai inžinėriai*.

инжир, -а *bot. 1. figmedis; 2. (vaisius) figá*; **~ный**, -ая, -ое *figos, figų*; *инжирное варенье figų uogienė*.

инистый, -ая, -ое; **~нист**, -а, -о *šerkšnuotas, apšerkšnišes, šarmótas, apšarmójes*.

инициалы, -ов *dgs. (vns. инициал, -а) iniciálai*.

инициатива, -ы *iniciatyvą; творческая и. масс kūrybinė másių iniciatyvą; проявить инициативу parodyti iniciatyvos*; *взять (захватить) инициативу в свои руки paĩmti iniciatyvą į savo rankas*; **~ный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно *sų iniciatyvą, iniciatyvų, iniciatyvinis*; *инициативная группа iniciatyvinė grupė; и. деятель veikėjas sų iniciatyvą*.

инициатор, -а *iniciatorius, pradiniškas, sumanytojas, pradėjęjas*; и. социалистического соревнования *socialistinio lenktyniavimo iniciatorius, pradiniškas*; **~ша**, -и *iniciatorė, pradiniškė*.

инкассатор, -а *inkasatorius, inkasutojas, pinigų rinkėjas*; **~аторский**, -ая, -ое *inkasatoriaus*; **~ация**, -и *inkasavimas*; **~ировать**, -рую, -решь *eig. ir įvk. inkasuoti*.

инкассо *nkt. spec. iňkasó*.

инквизитор, -а *ist. inkvizitorius*; **~иторский**, -ая, -ое *inkvizitoriškas, žiaurus; inkvizitoriaus*; и. допроc *inkvizitoriškas, žiaurus tardymas*; **~иционный**, -ая, -ое *ist. inkvizicijos, inkvizicinis*; и. суд *inkvizicijos teismas*; **~иция**, -и *1. ist. inkvizicija; 2. prk. kankinimas*.

инкогнито *1. nkt. inkognito, slapčumas; 2. prv. slapta, inkognito*.

инкобр, -а *(иностранный корреспондент) užsienio korespondeñtas*.

инкорпорация, -и inkorporācija, inkorporāvimas, prijungimas, įjungimas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* inkorporuoti, prijungti, įjungti.

инкриминировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* pakāltinti, apkāltinti, prikišti kaltę, inkriminuoti; слýжащему инкриминируют взýтку tarnautojā kaltina kýšių ėmimū.

инкрустация, -и inkrustācija; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* inkrustuoti.

инкубатор, -а inkubātorius; **~орий**, -я inkubātorius, peryklā; **~орный**, -ая, -ое inkubatoriaus, inkubatorių, inkubatorinis, perýklos; инкубаторная станция inkubatorinė stotis.

инкубационный, -ая, -ое inkubacinis, inkubācijas; и. период inkubacinis periodas; **~ация**, -и 1. *med.* inkubācija; 2. viščiukų pėrimimas inkubatoriuje.

инобытие, -я *fil.* kitābutis.

иноверец, -ца *pasen.* kitōs tikýbos žmogūs; kitātikis; **~ие**, -я *pasen.* svetimā tikýba; **~ный**, -ая, -ое, **~ческий**, -ая, -ое *pasen.* svetimōs tikýbos, kitātikis.

иногда *prv.* kai kada, kada-ne-kada, kartais, kartkartėmis, rētkarčiais, prarečiui, tārpaus.

инородный, -ая, -ее kito (*ne šio*) miēsto, neviētinis; и. житель kitamē miestē gyvenantis žmogūs, kito miēsto gyvėntojas.

иноземец, -нца *pasen.* žr. иностранец; **~ный**, -ая, -ое užsienio, svetimōs šaliēs, svetimšāliškas, užsieninis; иноземные захватчики svetimšāliai grobikai.

иной, -ая, -ое 1. kitas; kitōks, kitōniškas; što cōвсēм иной вōпрōс таĩ visāĩ kitas klāusimas; ткань инōго цвēта kitōkios, kitōniškos spalvōs audinýs; инýми словāми kitaĩp tāriant; никто и. не мог подняť piēkas kitas negalējo pakēlti; 2. kai kās, kitas; kai kuris; инýе лýди дōлго спят kai kuriē žmōnēs ilgāĩ miēga; и. дýмает, что умнēе егō на свēте нет kai kās galvōja, kād protingēsnio už jĩ pasāulyje nērā; не что инōе, как... нē kas kita, kaip...; тот или и. bet kās, bet kuris, kas nōrs; што инōе дēло таĩ kās kita.

инок, -а *bažn.* vienuolis; **~ния**, -и; *dgs. kilm.* -инь *bažn.* vienuolė.

иномысл, -ие, -я *pasen.* kitōkios pāžiūros; kitōkia galvōsena; kitōkia nuomonė; **~ящий**, -ая, -ее kitaĩp māņas, kitaĩp galvōjas, prisilaikantis kitōs nuomonės.

иноплеменный, -а *pasen.* svetimtaūtis, kitataūtis, svetimšālis; **~ый**, -ая, -ое *pasen.* svētimas, svetimōs tautōs, gentiēs.

инордец, -дца *pasen.* kitataūtis, kitakilmis, svetimtaūtis.

инородный, -ая, -ое svētimas, pašalinis; kitōkių savýbių; инордные явлēния pašaliniai reiškiniāi; инордное тēло *med.* svetimkūnis.

инордческий, -ая, -ое *pasen.* kitataūčių, kitataūtiskas.

иносказание, -я alegorija, kitaprasmiškumas; **~тельно** *prv.* alegoriškai; **~тельность**, -и *t.* alegoriškumas; **~тельный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно alegorinis, alegoriškas, pėrkeltinēs prasmės, pėrkeltinis, netiesioginis.

иностралец, -нца svetimšālis, užsieniētis, svečiašālis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам svetimšālė, užsieniētė, svečiašālė; **~ный**, -ая, -ое svētimo krāšto (*pvz. žmogus*), užsieniētiskas; užsienio, užsieninis; иностранная политика užsienio politika; министерство иностранных дел užsienio reikalų ministėrija; иностранное слово tarptautinis žōdis, svetimýbė, svetimžōdis; и. язык užsienio kalbā; иностранные товары užsieninēs prėkės; **~щина**, -ы *šnek.* visā, kās svētima, užsieniētiska, užsieniavā.

иноходец, -дца eidiniškas, plāmpiniškas (*arklys*); и. в путĩ не товāрищ sū eidininkū netoli tenuėisi.

иноходь, -и *t.* eidinė, pāplampas (*apie arklio bėgseną*).

иночелкий, -ая, -ое *bažn.* vienuolis, vienuolių, vienuoliškas; **~тво**, -а *bažn.* vienuolystė, vienuolio buitis; **~твовать**, -твую, -твуешь *eig.* vienuoliū būti, vienuoliāuti.

иноязычный, -ая, -ое svetimkalbis, kitōs kalbōs, kitakalbis; иноязычные словā svetimýbės; иноязычное населēние kitakalbiai gyvėntojai.

инсинуация, -и insinuācija, šmeižtas; įskundimas, apšmeižimas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* insinuoti, apšmeižti.

инспектировать, -рую, -руешь *eig.* inspektuoti, tikrinti; и. школу inspektuoti mokýklā.

инспектор, -а inspektorius, tikrintojas; **~торский**, -ая, -ое 1. inspektoriaus, inspektorių; и. кабинет inspektorių, inspektoriaus kabinėtas; 2. inspekcinis; и. смотр inspekinė apžiūra; **~ция**, -и 1. (*veiksmas*) inspektāvimas, tikrinimas, inspekcija; 2. inspekcija; торговая и. prekybos inspekcija.

инспиратор, -а inspirātorius, inspiruotojas, įteigėjas; **~ация**, -и inspirācija, inspirāvimas, įteigimas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* inspiruoti, įteigti, pakišti miñti, pakurstyti.

инстанция, -и instāncija; егō иск был удовлетворēн во второй инстанции jō ieškinýs būvo patēnkintas antrōjoje instāncijoje; высшая и. а) aukštesnioji instāncija; б) aukščiausioji instāncija.

инстинкт, -а instinktas, omė; **~ивно** *prv.* instinktyviai, nevalingai; **~ивный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно instinktyvus, instinktyvinis, nevalingas.

институт¹, -а 1. institutas; медицинский и. medicinos institutas; и. биологии biologijos institutas; педагогический и. pedagoginis institutas; и. истории партии partijos istorijos institutas; 2. *ikirev.* institutas (*mergaičių vidurinė mokykla*).

институт², -а *teis.* institutas (*teisės normų visuota*); и. общественной сōбственности visuomeninēs nuosavybės institutas; и. брака sántuokos institutas.

институтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *pasen.* instituto áuklėtinė; **~ский**, -ая, -ое instituto.

инструктаж, -а instruktāžas, instruktāvimas, pamókymas; **~ивный**, -ая, -ое instruktývinis, instruktuojamasis, instrūckinis, nuródomasis, pamókomasis; и. доклад instruktývinis pranešimas; **~ирование**, -я *žr.* инструктаж; **~ировать**, -рую,

-руешь *eig.* и *įvk.* instruktuoti, duoti nurodymus.

инструктор, -а instruktoriaus; **~ский**, -ая, -ое инструкторiaus, instruktoriaus, instruktoriaus; инструкторские кадры instruktoriaus kadrų; инструкторские обязанности instruktoriaus pareigos.

инструкция, -и instrukcija; и. по проведению переписи населения gyventojų surašymo instrukcija; и. о применении закона instrukcija apie įstatymo taikymą, instrukcija dėl įstatymo taikymo; действовать по инструкции veikti pagal instrukciją.

инструмент, -а 1. instrumentas, įrankis, prietaisas, įnagis, padargas, pabūklas; столярные инструменты staliaus įrankiai; 2. *kuop.* įrankiai; слесарь захватил вест и. šaltkalvis pasiėmė visus įrankius; 3. (*muzikos*) instrumentas; струнный и. styginis instrumentas; **~альист**, -а *muz.* instrumentalistas; **~альная**, -ой *akt.* instrumentų dirbtuvė; **~альный**, -ая, -ое 1. prietaisų, įrankių, įrankinis, instrumentų, instrumentinis; и. склад įrankių, instrumentų sandėlis; инструментальная сталь įrankinis plienas; 2. instrumentinis; инструментальная музыка instrumentinė muzika; **~альщик**, -а įrankininkas, įrankių, prietaisų dirbėjas, instrumentininkas; **~арий**, -я instrumentarijus, instrumentų rinkinys; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* и *įvk.*, **~овать**, -тую, -түешь *eig.* и *įvk.* *muz.* instrumentuoti; **~овка**, -и *muz.* instrumentavimas, instrumentuoti.

инсургент, -а *pasen.* sukilėlis, insurgentas; **~ский**, -ая, -ое *pasen.* sukilėlio, sukilėlio.

инсценировать, -рую, -руешь *eig.* и *įvk.* 1. įsceninti, inscenizuoti, pėrdirbti scenai (*pvz. romaną*); 2. *prk.* inscenizuoti, suvaidinti (*ką norint suklaidinti*); и. драку inscenizuoti pešynę; **~овка**, -и įsceninimas, inscenizavimas, inscenizacija; **~овщик**, -а įscenintojas, inscenizotojas.

интеграл, -а integrālas; **~ьный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. *mat.* integrālis; 2. vientisas, vieningas, monolitinis, integrālus.

интеллект, -а intelekta, prōtas, sugebėjimas mąstyti; **~уализм**, -а intelektualizmas; **~уальный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно kilęs iš prōto, intelektualūs, intelektualinis, prōtinis; интеллектуальные запробы intelektualiniai pōreikiai.

интелигент, -а inteliģentas, šviesūnas, mōkytinis; **~тка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам inteliģentė; **~тность**, -и *m.* inteliģentiškūmas, mōkytumas, inteliģenģija; **~тний**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно inteliģentinis, inteliģentiškas; **~тский**, -ая, -ое inteliģentinis, inteliģentų; **~ция**, -и inteliģentijā, šviesūmenė; сельская и. kaimo inteliģentijā, šviesūmenė; трудовāя и. darbo inteliģentijā.

интендάνт, -а intendantas; **~ский**, -ая, -ое 1. intendantūros; 2. intendanto; **~ство**, -а intendantūra.

интенсивность, -и *m.* intensyvūmas; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно intensyvūs, intensyvūnis, įkabūs; интенсивное хозяйство intensyvūnis ūkis.

интенсификация, -и intensifikavimas, (su)intensyvinimas; **~цировать**, -рую, -руешь *eig.* и *įvk.*

(su)intensyvinti, intensifikuoti; и. сельское хозяйство intensifikuoti žemės ūkį.

интервал, -а intervalas, tarpas, atstumas, distancija, pėtrūkis.

интервент, -а interveintas, įsibrėvėlis; **~ский**, -ая, -ое interveintų, interveintiškas; интервентские войска interveintų kariuomenė.

интервенционист, -а interveicijos šalininkas, intervencionistas; **~ский**, -ая, -ое intervencionistų, intervencionistinis.

интервенционный, -ая, -ое interveicinis, interveicijos; **~енция**, -и interveicija.

интервью *nkt.* interviū, žurnalisto pasikalbėjimas; **~ёр**, -а interviuotojas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* и *įvk.* interviuoti.

интердикт, -а (*popiežiaus*) interdiktas, uždraudimas.

интерес, -а 1. interesas; naudā; в интересах мiра taikōs lābui, taikōs interesais; 2. įdomumas; domėjimasis, susidomėjimas; domesys, domingumas, interesas; смотреть с интересом dėmiai žiūrėti; он не проявил никакого интереса jis nerodė jōkio susidomėjimo; слухать с интересом klausyti susidomėjus; фильм, полный глубокого интереса labai įdomūs filmas; 3. *dgs.* interesai, siekimai, tikslai; он защищает свой интерес jis gina savo interesus; классовые интересы klāsiniai interesai; 4. reikšmė, žymumas, svarbā; этот процесс представляет большōй общественный и. šis bylā yrà didelės visuomeninės reikšmės, turi didelę visuomeninę reikšmę; ♦ играть на и. *pasen.* *šnek.* lōšti iš pinigų.

интересант, -а *šnek. pasen.* interesantas, lankytojas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам interesantė, lankytoja.

интересничать, -аю, -аешь *eig. šnek.* koketuoti, stēngtis bōti patraukliām; **~о** *prv.* įdomiai; он и. рассказывает jis įdomiai pāsakoja; **~ый**, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. įdomūs, akūvas; 2. gražūs, žavūs, patrauklūs; и. мужичина gražūs vūgas; интересная внешность patraukli išorė; ♦ женщина в интересном положении *šnek. pasen.* pēščia mōteris.

интересовать, -сую, -сүешь *eig.* dėmināti, interesuoti; rūpėti; это меня не интересует tai manęs nedėmina, tāt mān neįdomū, nerūpi; егō интересует техника jī dėmina tēchnika; **~оваться**, -суюсь, -сүешься *eig.* dėmėtis, interesuotis; rūpintis; и. спортом dėmėtis spōrtu; склонный и. liūkęs dėmėtis; **~ующий**, -ая, -ее rūpimas; и. вопрōс rūpimas klāusimas.

интернат, -а internātas; (*mokyklos*) bendrābutis; **~ский**, -ая, -ое internāto.

интернационал, -а 1. internacionālas (*tarptautinis darbininkų susivienėjimas*); 2. (*didžiāja raide*) Internacionālas (*tarptautinis, revoliucinis proletariato himnas ir Tarybų Sąjungos Komunistų partijos himnas*).

интернационализация, -и internacionalizācija, internacionalizavimas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* и *įvk.* internacionalizuoti, sutarptaūtinėti; и. морские проливы internacionalizuoti jūrų sąsiaurius.

интернационал||зм, -а internacionalizmas, internacionalūmas; пролетарский и. proletārinis internacionalizmas; ~ст, -а internationalistas, internacionalizmo šaliniškas; ~стический, -ая, -ое internacionalistinis, internacionalizmo; ~стский, -ая, -ое internacionalistų, internacionalistinis.

интернациональный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно internacionālinis, internacionalūs, tarptautinis; интернациональная солидарность рабoчих tarptautinis, internacionālinis darbininkų solidarūmas.

интернировать, -рую, -руешь eig. ir įvk. internuoti.

интерпеллировать, -рую, -руешь eig. ir įvk. interpeluoti; ~янт, -а interpeliantas; ~яция, -и interpelacija.

интерпретатор, -а interpretatorius, aiškintojas; ~ация, -и 1. interpretacija, interpretavimas, aiškinimas, komentavimas; и. закона įstatymo interpretavimas, aiškinimas; 2. muz. interpretavimas; ~ировать, -рую, -руешь eig. ir įvk. interpretuoti, atskleisti tikrąją prasmę, (iš)aiškinti.

интерьер, -а interjeras.

интимничать, -аю, -аешь eig. šnek. intymiai, slapтомis kalbėtis; artima draugauti; ~о prv. intymiai, slapтомis; bičiuliškai, nuoširdžiai; ~ость, -и т. intymūmas, slapt(ing)ūmas; bičiuliškūmas, nuoširdūmas, artimūmas; ~ый, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно intymūs, slaptingas, slāptas; bičiuliškas, nuoširdūs, artimas; и. разговор intymūs pasikalbėjimas.

интоксикация, -и med. intoksikacija, apsinuodijimas.

интонация, -и 1. intonacija; 2. gram. priegaidė; 3. muz. intonacija, skambėjimas; фальшивая и. klaidinga, neteisinga intonacija; ~ировать, -рую, -руешь eig. intonuoti, skambėti.

интрига, -и 1. intrigà, kibėlė; вести интригу против когo-л. daryti intrigas prieš ką nors; 2. lit. intrigà; сложная и. sudėtinga, paini intrigà; ~ан, -а intriguotojas, intrigantas, pinklininkas, blastūnas, vaidvilkis; ~анка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам intriguotoja, intrigantė, pinklininkė, blastūnė, vaidvilkė; ~анство, -а intrigavimas, pinklių darymas; ~овать, -рюю, -рюешь eig. 1. intriguoti, pinkles daryti, statyti, blastuoti; 2. dōminti, žadinti, kelti smalsumą, intriguoti.

интродукция, -и muz. introdukcija, įžanga.

интуитивный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно intuityvūs, intuityvinis; интуитивное познание intuityvūs pažinimas; ~иция, -и intuicija, vidinis nujautimas; он разгадал по интуиции jis įspėjo, suprato iš intuicijos, intuityviai.

Интурист (Всесоюзное акционерное общество по иностранному туризму в СССР) Inturistas (Vissąjunginė akcinė bendrovė užsienio turizmui Tarybų Sąjungoje).

инфантерия, -и pasen. pėsčiodį kariuomenė, pėstiniai.

инфекционный, -ая, -ое med. infėkcinis, atikryčio, užkrečiamas, užkrečiamasis, užkrato; инфекционная больница infėkcinė ligoninė; инфекционные заболевания infėkciniams susirgimai, infėkcinės ligos; ~екция, -и infėkcija, atikrytis, užsikrėtimas, užkratas.

инфикс, -а gram. infikisas, įtarpas.

инфильтрация, -и infiltracija.

инфинитив, -а gram. bendratis, infinityvas.

инфляция, -и ekon. infliacija.

информатор, -а informatorius, žinių teikėjas, paaiškintojas; ~ационный, -ая, -ое informacinis, informacijos, žinių tiekimo; информационное бюро informacijos biūras; и. бюллетень informacinis biuletėnis; ~ация, -и 1. informavimas, aiškinimas, žinodinimas, žinių teikimas; 2. informacija, žinios, žinià; pranešimas.

информировать, -рую, -руешь eig. ir įvk. (pa)informuoti, pranešti, pranešinėti, (pa)žinodinti; ~ся, -рюсь, -руешься eig. ir įvk. informuotis, teirautis, pasiinformuoti, pasiteirauti, žinodintis.

инфракрасный, -ая, -ое: инфракрасные лучи fiz. infraraudonieji spinduliai.

инфузория, -и zool. infuzorija, mirkinys, Infusorium.

инцидент, -а incidentas, nelėmtas įvykis, susidūrimas; политический и. politinis incidentas; семейный и. šeimyninis incidentas.

инъекционный, -ая, -ое injėkcinis, injėkcijų; и. шприц injėkcinis švirkštas; ~екция, -и med. įšvirkštimas, įtrėškimas (vaistų), injėkcija; ~ектировать, -рую, -руешь eig. ir įvk. (pa)daryti įšvirkštimą, injėkciją.

иод, -а žr. йод; ~истый, -ая, -ое žr. йодистый; ~ный, -ая, -ое žr. йодный.

ион, -а fiz. jonas; ~изация, -и jonizavimas, jonizacija; ~изировать, -рую, -руешь eig. ir įvk., ~изовать, -зую, -зуюшь eig. ir įvk. jonizuoti; ~ный, -ая, -ое jōninis.

иоркшир, -а žr. Йоркшир.

иот, -а žr. йот.

иота, -ы žr. йота.

ипотека, -и ipotėkà; ~чный, -ая, -ое ipotėkos, ipotėkinis; и. банк ipotėkos bankas.

ипохондрия, -и hipochondrija, psichinis prislėgtumas, deprėsiya, ligūistas jaučiamas, ligūistas įtėrimas.

ипподром, -а hipodromas, jojyklà, (arklių) lenktynių aikštė.

иранец, -нца iraniėtis, iranėnas; ~ка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам iraniėtė; ~ский, -ая, -ое 1. iraniėcių, iranėnų, iraniškas; 2. Irāno.

иридий, -я chem. iridis.

ирис¹, -а bot. vilkdalgis, Iris, žr. касатик.

ирис², -а anat. akiės rainėlė.

ирис, -а kuop. irisai (saldainiai); ~ка, -и; dgs. kilm. -сок, naud. -скам šnek. irisas (vienas saldainis).

ирландец, -дца aīris; ~ка, -и; dgs. kilm. -док, naud. -дкам aīrė; ~ский, -ая, -ое 1. aīrių, aīriškas; 2. Aīrijos.

ирод, -а šnek. nevidonas, eròdas, išgama, piktadarys, kankintojas; ~ов, -а, -о nevidoniškas eròdiškas, piktadariškas.

иронизировать, -рую, -руешь eig. pašiėpti, išjuokti, ironizuoti; ~ический, -ая, -ое, ~ичный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно pašaipūs, pašiėpiamas, pašuokiamas, ironiškas, ironingas; и. отвėт pašaipūs atsakymas.

ирония, -и irōnija, pašaipā, pājuoka; злая и. piktā pašaipā; едкая и. dygtī pašaipā; ♦ и. судьбы likimo irōnija.

иррациональный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *fil., mat.* iracionalūs, iracionālis.

иррегулярный, -ая, -ое nereguliarūs, nereguliārisis, ireguliārisis.

ирригатор, -а irigātorius, drēkintojas; ~ционный, -ая, -ое irigācinis, drēkinamasis, drēkinimo; и. канал drēkinimo kanālas; ~ция, -и drēkinimas, irigācija.

иск, -а ieškinys; предъявить и. parėikšti ieškinį; отказать в иске atmėsti ieškinį; встречный и. priešieškinis.

искажать, -аю, -аешь *eig.* darkyti, kraipyti, iškraipinėti; ~жаться, -ается *eig.* keistis, rauktis; kisti; ~жение, -я (su) darkymas, iškraipymas, sumaitojimas, iškreipimas; ~жённый, -ая, -ое; -ён, -енá, -енó 1. sudarkytas, iškraipytas, iškreiptas, supainiotas, ismaitotas; 2. perkreiptas, pasikeitęs, surauktas; лицо, искажённое судорогой traukulio perkreiptas veidas; ~зить, -ажу, -азийш *įvk.* 1. sudarkyti, iškraipyti, iškreipti, supainioti, sumaitoti; и. содержание supainioti, iškraipyti turinį; 2. perkreipti, pakeisti, suraukti; гримаса искажила её лицо grimasà iškreipė jos veidą; ~зиться, -азится *įvk.* 1. būti iškraipytam, supainiotam; статья при переписывании искажилась pėrašinėjant straipsnis buvo iškreiptas; 2. pėsikreipti, pasikeisti, susiraukti; ерó лицо искажилось от ненависти jò veidas iš neapýkantos pėsimainė.

искалечивать, -аю, -аешь *eig.* 1. luošinti, žaloti; 2. laužyti, gadinti, maigyti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* žalotis.

искалечить, -чу, -чишь *įvk.* 1. suluošinti, sužaloti, sužeisti; 2. *prk.* sudarkyti, sužaloti (*doroviškai*); 3. *šnek.* sugadinti, sumaigyti, sulaužyti; ~ся, -чусь, -чишься *įvk.* susižaloti, susižeisti, tapti luošam.

искалывать, -аю, -аешь *eig.* 1. badinėti, badyti, bedžiوتي; 2. skaldyti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. skilti, skėldėti (*pov. uolos*); 2. badytis.

искание, -я 1. ieškojimas; teiravimasis; 2. *dgs.* siekimai, pástangos, ieškójiimai, veržimasis.

искапать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. aplāšinti, nulāšinti, lašaís sutėpti; 2. išlāšinti (*visa suvartoti*).

искапывать¹, -аю, -аешь *eig.* lāšinti, *žr.* искапать.

искапывать², -аю, -аешь *eig.* 1. kásti (*pov. duobė*); 2. kasinėti, rausyti (*pov. daržq*), knisti, knáisioti, rausti, rausinėti.

искормливать, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* искормить.

искатель¹, -я *v. tech.* ieškiklis (*optinis prietaisas*); rinkiklis (*telefono*).

искатель², -я *v.* ieškótojas; и. жемчуга peřlų ieškótojas; и. приключений púotykių ieškótojas, авантюристas; ~ница, -ы ieškótoja; ~ный -ая, -ое; -лен, -льна, -льно pataikáujamas, meilikáujamas, besimėilinantis, tųpčiojamas; ~ство, -а *pasen.* pataikávimas, gėrinimasis, mėilinimasis, meilikávimas, tųpčiojimas.

искать, ищу, ищешь *eig.* 1. ieškóti; grióžti; и. потерянный ключ ieškóti pámesto rákto; и. нужную книгу ieškóti reikalingos knýgos; и. квар-

тиру ieškóti būto; и. рабóту teiráutis, klausinėti, ieškóti dárbo; и. глазами своего дръга žvalgýtis draugo; 2. reikaláuti, ieškóti; и. с должника сто рублėй reikaláuti iš skoliniņko šimto rublių; ~ся, ищется *eig.* 1. ieškótis, grabýtis; 2. būti ieškomam.

искашивать¹, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* искосить¹.

искашивать², -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* искосить².

искашиваться¹, -ается *eig. šnek. žr.* искоситься¹.

искашиваться², -ается *eig. šnek. žr.* искоситься².

исклевать, -люю, -люёшь *įvk.* 1. sulėsti, sulesióti, sulesnóti, sulasýti; кúры исклевáли всё зерно vištos sùlesė visų gróodus; 2. (*snapu*) sukapóti, suknaibýti, užkapóti; пегухи исклевáли друг дръга gaidžiaí susikapójo.

исклевывать, -аю, -аешь *eig.* 1. lėsti, lesióti, lesnóti; 2. kapóti, kiřsti; ~ся, -ается *eig.* 1. kapótis, kiřstis; 2. būti lesamám.

исключать, -аю, -аешь *eig.* šalinti, atleidinėti; braukti, braukýti; ~аться, -ается *eig.* 1. būti šalínamam, išmetamám, išbraukiamám; 2. būti atmetamám, išskiriamám; ~ая *prl. su kilm.* бə, išskiriant, atmetant, neskaítant, išskýrus; не и. и вас neiřskiriant nė júsų; не и. никогó visi бə išimtiėš; и. присутствующих išskýrus čia ėsапčius; собрались все, и. уėхавших susiriņko visi, išskýrus išvažiávusius; ~ение, -я 1. pašálinimas, išmetimas, išbraukimas, išleidimas; atskaitymas; išėmimas; atleidimas; и. из хóра pašálinimas iš chóro; 2. išimtis, išskirtis; нет правила без исключения nėra taisýklės бə išimtiėš; и. из правила taisýklės išimtis; без исключения бə išimtiėš; и. из правила без исключения бə išimtiėš; в виде исключения išimtiėš būdų; за немнóгими исключениями sù pedaugeliu išimčių; он сделал для меня и. jis padarė man išimtį; ♦ за исключением atmėtus, išskýrus.

исключитель||о 1. *prv.* išimtinai, išskirtinai, tik iki, neįskaítant; перепиши рассказ до третьей главы и. pėrrašyk apsakymą iki trečiojo skýriaus (*tik pirmąjį ir antrąjį apsakymo skyrių*); 2. *dll.* tik, vien tik, tiktaí, išimtinai; медалями награждены и. удáрники medáliais apdovanóti tik spartuóliai; 3. *prv.* ypatingai, itin, labai, užvis, nepaprastai; и. вкусный суп labai skani sriubà; нам и. вáжно было построить школу mums itin svarbù buvo pastatyti mokýklà; и. интересная книга nepaprastai įdomi knygà; ~ость, -и *т.* 1. išimtinumas, išskirtinumas; 2. nepaprastumas; puikumas, ypatingumas; 3. atskirtumas, išskirtinumas, arbibotumas; всякая проповедь расовой или национальной исключительности карáется советским законом bet kuris rāsinio af nacionálinio išskirtinumo propagávimas tarýbinių įstatýmų уrà baudžiamas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. išimtiėš, išimtinis, išskirtinis, ypatingas, vienintelis; исключительные права išimtinės teisės; 2. ypatingas, nepaprastas; и. случай ypatingas, nepaprastas atsitikimas, átvėjis; 3. puikūs, labai gėras, kokýbiřkas; nepaprastas; картина исключительной красоты nepaprasto gróžio pavėikslas; издėлия исключительного качества puikiós kokýbės gaminiai.

исключить, -чу, -чишь *įvk.* 1. pašálininti, išmėsti, išbraukti, atléisti; išlėisti, išimti; и. из общества

širdžiai; и. говорю nuoširdžiai sakaū; и. преданный nuoširdžiai atsidavęs; **~ость**, -и *m.* širdies atvirumas, tiesūmas, nuoširdūmas.

искрестить, -ешу, -естишь *įvk.* 1. krūžiskai išbraukti; 2. visomis kryptimis išvažinėti.

искривить, -влю, -вишь *įvk.* iškreivinti, sukrevinti, pėkreipti, iškreivuliuoti, iškreipti; iškraipyti, iškleipti (*puz. batus*), išklaipyti, išklišinti; и. рот pėkreipti būna; и. губы išvēpti lūpas; **~яться**, -влюсь, -вишься *įvk.* 1. pėsikreipti, susikrevininti, sulinkti, sukūpti, iškrūpti, išklūptи, išklišti; 2. išsivēptи, išsišieptи; pėsikreiptи; **~ление**, -я 1. iškrypimas, kreivūmas, išlinkimas, išklypimas; susikrevinimas; и. позвоночника stūburo iškrypimas; 2. iškreipimas, iškreivinimas, sukrevinimas, išlenkimas, iškleipimas; **~лять**, -яю, -яешь *eig.* kreivinti, kreivuliuoti, kraipyti; kleiptи, klaipyti, klišinti; **~ляться**, -яюсь, -яешься *eig.* 1. linkti, kūptи, kreivėti, krūptи, klūptи, klišti; 2. vēptis, šieptis.

искривый, -ая, -ое; -йст, -а, -о 1. žėruojantis. žaizaruojantis, švėntintis, spindintis, žirbuliuojantis, žvilgantis, žėrintis; 2. putuojantis, pursluojantis; искривое вино pursluojantis vėnas.

искривь, -ит *eig.* lėisti žiezirbas, kibirkščiuoti (*taip pat apie elektros prietaisus*); **~ся**, -йтся *eig.* 1. žaizaruoti, blizgėti, spindėti, spinduliuoti, žioruoti, žiezirbuoti, žerėti, žėruoti; žirti; снег искривьлся на солнце sniegas blizgėjo saulėje; 2. purslėti (*apie vyną*), putoti.

искровавить, -влю, -вишь *įvk. šnek. žr.* искрове-нить.

искровенить, -ню, -нишь *įvk. šnek.* sukrūvinti (*sužeisti iki kraujo*); iškraujuoti, sukraujuoti; **~ся**, -нюсь, -нишься *įvk. šnek.* susikrūvinti; išsikraujuoti, susikraujuoti.

искровец, -вца iskrininkas, laikraščio „Iskra“ šalininkas.

искровый, -ая, -ое, **исковый**, -ая, -ое kibirkštinis, žiezirbinis.

искрогаситель, -я *v. tech.* kibirkščių gesintūvas.

искроить, -ою, -ойшь *įvk.* sukarpyti.

искомётный, -ая, -ое *pasen. poez.* 1. kibirkščiuojantis, žiezirbuojantis; 2. *prk.* žėrintis, spindintis, žaizaruojantis, liepsningas; и. взгляд liepsningas, spindintis žvilgsnis.

искомсать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. sukarpinėti, sukarpyti, supiaustyti, suėninti (*puz. duoną*); 2. *prk.* suraizyti, suplėšyti, sudraskyti, sugadinti.

искропнуть, -плю, -пнишь *įvk. šnek.* sutaškyti, suląšinti.

искроуловитель, -я *v. tech.* kibirkščių gaudiklis.

искрошить, -ошү, -ошишь *įvk.* 1. sutrupinti, sukrūšinti, sugūrintи, susmūlkinti; sudrūzginti; 2. sukarpotи, iškarpotи; и. саблями вправá iškarpotи priešus kardaіs; **~ся**, -ошится *įvk.* sutrupėti, sugurėti, ištrupėti, sukrūšti, sutriukšti, išgurėti (*puz. dantys*).

искрутить, -учү, -үтишь *įvk.* 1. susūkalіoti, nusūkti, sugadinti, nutraukti bėskant; 2. suvyti, susūkti (*puz. pakulas*); всю пенькү искрутили на веревки visās kanapēs suvijo virvėms; **~ся**, -үтится *įvk. šnek.* susisūkti, nutraukti, nusisūkti.

искручивать, -аю, -аешь *eig. žr.* искрутить; **~ся**, -ается *eig. žr.* искрутиться.

искупать¹, -аю, -аешь *įvk. šnek.* išmaudyti.

искупать², -аю, -аешь *eig. žr.* искупить.

искупаться¹, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* išsimaudyti.

искупаться², -аюсь, -аешься *eig. žr.* искупиться.

искупитель, -я *v.* 1. išpirkėjas, išgėlbėtojas; 2. *bažn.* atpirkėjas; **~ный**, -ая, -ое atperkamasis, išperkamasis, išgelbimasis.

искупить, -уплю, -үпишь *įvk.* 1. išpirkti, atlyginti; и. свою винү išpirkti, atlyginti savo kaltę, atsiteisti; 2. kompensuoti, išlyginti; 3. *bažn.* atpirkti; **~ся**, -үпится *įvk.* būti išpirktam, atlygintam; atsilųginti, atsiteisti.

искупление, -я išpirkimas, atpirkimas; išgėlbėjimas; atpildas.

искупывать, -аю, -аешь *eig.*, **~ить**, -үрю, -үришь *įvk. šnek.* išrūkyti, surūkyti (*visą tabaką*).

искус, -а išbandymas, išmėginimas; тяжёлый и. sunkus išmėginimas.

искусать, -аю, -аешь *įvk.* 1. sukandžiotи, sukarpotи, sugiltи; комары искусали ребёнка uodai sukandžiojo, sugylė vaiką; 2. apkandžiotи, sukandžiotи, aprietи.

искуситель, -я *v.* gūndytojas, suvedžiootojas, (su)viliootojas; **~ница**, -ы gūndytoja, suviliotoja, suvedžiootoja; **~ный**, -ая, -ое gūndomasis, viliojantis.

искусить, -ушү, -ушьшь *įvk. pasen.* 1. sugūndyti, suvedžiotи, suvilioti; 2. išbandyti, išmėginti; **~ся**, -ушүсь, -ушьшься *įvk.* 1. išsimiklintи, išsipraktikuoti, įgūsti, įprasti; и. в ведении спора įgūsti ginčytis; 2. susigūndyti, susivilioti.

искусен||ик, -а *šnek.* nagingas, gubūs vėras, nagūdūšius, prigūdėlis, gūčas, vikrūnas; **~ница**, -ы *šnek.* naginga, gubi mōteris, vikrūnė, prigūdėlė; **~о** *prv.* įgūdusiai, nagingai, mikliai, meistriškai; prigūdusiai, gubiai; **~ость**, -и *m.* nagingūmas, įgūdimas, prigūdimas, gubūmas, naguotūmas; miklūmas, meistriškūmas; **~ый**, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. įgūdes, nagingas, pritýres, miklus, mitrus; sumaningas; и. портной pritýres siuvėjas; и. мастер įgūdes, pritýres mēistras; 2. tōbulas, puikus, dailūs, mēistriškas; искусная работа tōbulas dārbas.

искусствен||о *prv.* dirbtinaі, nenuoširdžiaі; **~ость**, -и *m.* dirbtinūmas, nenuoširdūmas, nenatūralūmas; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -венна 1. dirbtinis, darýtinis, padirbtas, nenatūralūs; искусственные препятствия dirbtinēs kliūtys; и. шёлк dirbtinis šilkas; и. мёд nenatūralūs, dirbtinis mēdūs; искусственное дыхание dirbtinis kvėpavimas; искусственные цветы dirbtinēs gėlės; 2. nenuoširdūs, dirbtinis, nenatūralūs, apgaulingas, veidmainiškas, netikras; искусственная улыбка nenatūrali, veidmainiška šypsena; и. смех nenuoširdūs juokas.

искусство, -а 1. mēnas; воённое и. karo mēnas; сценическое и. vaidybos mēnas; изящные искусства dailė; народное искусство liaudies mēnas, tautodailė; произведение искусства mēno kūrinys; изобразительное и. vaizduojamasis mēnas; новые течения в искусстве naujos mēno sravės;

2. gabūmas, prityrimas, (*rankų*) miklūmas; mokėjimas, sumanūmas, meistriškūmas; с (большим) *искусством* sumaniai, meistriškai; ♦ из любви к искусству iš meilės darbui; *~вѣд*, -а meno tyriminkas, meno dalįkų žinovas, mokovas, meno tyrėjas; *~вѣдение*, -я meno mokslo, meno tyra, meno dalįkų žinojimas; *~вѣдческий*, -ая, -ое meno mokslo, meno tyros; искусствовѣдческие науки meno mokslai; *~знание*, -я žr. искусствование.

искусывать, -аю, -аешь *eig.* kándžioti, kapóti, giliti, žr. *искусать*.

искуш|ать, -аю, -аешь *eig.* gūndyti, vilióti; ♦ и. судьбу žaisti pavojumi; *~аться*, -ается *eig.* gūndytis; būti gūndomam; *~ение*, -я 1. gūndymas, pagūnda; вводить кого-л. в и. gūndyti ką; много было искушений būvo daug pagūndų; поддаться искушению susigūndyti, pasiduoti pagūdai; 2. *pasen.* (iš)baūndymas, (iš)mėginimas; *~енный*, -ая, -ое; -ен, -енá, -енó 1. patyręs, prityręs, pamokytas, įgūdęs, nusimānantis; 2. paviliótas, suviliótas, sugūndytas.

искуш|у žr. *искусить*; *~сь* žr. *искуситься*.

ислám, -а islāmas.

ислáнд|ец, -дцá islāndas; *~ка*, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам islāndė; *~ский*, -ая, -ое 1. islāndiškas, islāndų; 2. Islāndijos.

испáкостить, -ощу, -остишь *įvk. šnek.* išbiauróti, išderglióti, subiauróti, sutėpti, suteřšti, suderglióti, sudarkyti, apibiaurinti, sugadinti; *~ся*, -ощусь, -остишься *įvk. šnek.* 1. susitėpti, susibiauróti; 2. pagėsti, pasilėisti; мальчик совсѣм испáкостился berniūkas visai pagėdo.

испáнец, -нца ispānas.

*испáнка*¹, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам ispānė.

*испáнка*², -и *med.* ispāniškasis gripas.

испáнский, -ая, -ое 1. ispāniškas, ispāncų; и. язык ispāncų kalbá; 2. Ispānijos.

испарѣние, -я 1. (iš)garāvimas; 2. *džn. dgs.* gāgas, garaį; вредные испарѣния kenksmingi garaį; 3. (iš)gārinimas.

испáрина, -ы prākaitas, šūtas, dūksmė; покрыться испáриной arsipilti prākaitu; вызвать испáрину sukėlti prākaitāvimą; у больного и. ligonis prakituoja.

испаритель, -я *v.* garintūvas; *~ный*, -ая, -ое gārinimo, gārinamasis.

испар|ить, -рю, -ршь *įvk.* išgārinti, išdūjinti; *~иться*, -ится *įvk.* išgaruoti, išdūjėti, išgarėti; *~яемость*, -и *m.* garuojamūmas, garūmas; *~ять*, -яю, -яешь *eig.* gārinti; *~яться*, -яется *eig.* garuoti.

испахать, -пашу, -пашешь *įvk.* suárti, išárti.

испáчка, -аю, -аешь *įvk.* sutėpti, supuřvinti, sučiūrinti (*puz. drabuži*), sumuřzinti, suterlióti; sučiūmóti, sutermentí; *~ся*, -аюсь, -аешься *įvk.* susitėpti, susipuřvinti, susimuřzinti, išsiterlióti.

испашу žr. *испахать*.

испѣк žr. *испечь*.

испекáть, -аю, -аешь *eig.* kėpti, kėpdinti; *~ся*, -ается *eig.* būti keramám.

испѣкся žr. *испечься*.

испек|у žr. *испечь*.

испеленáть, -аю, -аешь *įvk. šnek.* suvýstyti; *~ся*, -аюсь, -аешься *įvk.* susivýstyti; apsvyturiuoti. *испелел|ить*, -лю, -лшь *įvk.* 1. pelenais, plėnimis palėisti, paveřsti, visiškai, iki pamatų sudėginti; 2. *prk.* išsekinti, susilpninti; paláužti; *~иться*, -ится *įvk.* 1. išplėnyti (*apie žarijas, anglis*), pavirsti plėnimis, pelenais; 2. *prk.* paláužti, sugniūžti, išsekti, parsibaigti; *~ять*, -яю, -яешь *eig.* žr. *испелелить*; *~яться*, -яется *eig.* žr. *испелелиться*. *испестр|ить*, -рю, -ршь *įvk.* išmārginti, išraibinti, išraštuoti; *~иться*, -ится *įvk.* išsimārginti, išmařgti; *~ять*, -яю, -яешь *eig.* mārginti, raibinti, raštuoti.

испечь, -ек|у, -ечешь, -ек|ут; *būt.* -пѣк, -пеклá, -лó *įvk.* iškėpti, iškėpdinti; *~ся*, -ечется, -ек|утся; *būt.* -пѣкся, -пеклáсь, -лóсь *įvk.* iškėpti; būti iškėptám.

испещр|ить, -рю, -ршь *įvk.* 1. ištaškuoti, išdėmėti, išmārginti taškais, dėmėmis; и. стол чернилами išdėmėti, numārginti stalą rařalu; 2. išrašinėti, aprařinėti, išmārginti; и. книгу замѣтками išrašinėti, išmārginti knygą pastabomis; *~ять*, -яю, -яешь *eig.* taškuoti, dėmėti; mārginti.

испивáть, -аю, -аешь *eig.* žr. *испить*.

испи|ливать, -аю, -аешь *eig.* žr. *испилить*; *~ся*, -ается *eig.* šipti.

испи|лить, -ил|ю, -илишь *įvk.* 1. visa supiáuти (*piūklu*); 2. atšipinti, parpiáuти (*piūklą*); *~ся*, -ил|т|ся *įvk.* atšipti, parsipiáuти; пилá совсѣм испи|л|лась piūklas visai atšipo.

исписáть, -иш|у, -ишешь *įvk.* 1. išrašyti, prirařyti; и. целую тетрадь prirařyti visą sąsiuvinį; 2. *šnek.* surařyti, išrašyti (*visą rařalą*); 2. *~ся*, -иш|юсь, -ишешься *įvk. šnek.* 1. nusirařyti, susidėvėti (*puz. pieštukas*), išsirařyti; 2. išsisėmti (*apie rařytoją*).

исписывать, -аю, -аешь *eig.* žr. *исписать*.

испитóй, -áя, -óе *šnek.* išsėkęs, sulýšęs, išvařges, sublõges, sumėkęs; испитóе лицó sulýšęs, išblýškęs véidas.

испить, изопью, изопьешь; *būt.* -ил, -илá, -ило *įvk.* 1. *tarm.* nugėrti, atsigėrti; и. кваск|у atsigėrti giřos; дайте водицы и. duokite vandenį atsigėrti; 2. *pasen.* išgėrti (*visa*); ♦ и. горькую чашу išgėrti kartýbių taure.

исплáвать, -ваю, -ваешь *įvk. šnek.* išplaukyti, arlankyti daug kraštų (*laivu*).

испл|евáть, -лю|ю, -люешь *įvk.*, *~евывать*, -аю, -аешь *eig.* nuspiáudyti (*visą plotą*), apspiáudyti.

исплод|иться, -ится *įvk. šnek.* išsiveįsti, išsivaisyti, išsibėgžti.

исплутáть, -аю, -аешь *įvk. šnek.* iškláidžioti (*puz. visą miestą*).

исповедáльня, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням bařn. klausykla.

исповѣда|ние, -я 1. *šnek.* prisipažinimas, pasisākymas; 2. tikýbos išpažinimas; tikýba, religija; *~ть*, -аю, -аешь *eig.* ir *įvk.* 1. bařn. klausyti išpažinti, išklaustyti nuodėmes; 2. *šnek.* išklausinėti, iškvōsti, iškamantinėti; 3. *šnek.* išpažinti, atviraį prisipažinti, pasipāsakoti; *~ться*, -аюсь, -аешься *eig.* ir *įvk. bařn.* atlikti išpažintį, eiti išpažinti.

исповедн||ая, -ой *dkl. bažn.* klausyklā; **~ик**, -а *bažn.* 1. išpažintiės atlikėjas; 2. išpažintiės klausytojas, nuodėmklausys.

исповедовать, -дую, -дуешь *eig. ir įvk.* 1. išpažinti tikymą; 2. *bažn.* klausyti išpažintiės; 3. išpažinti nuodėmes; 4. *prk. šnek.* išklausinėti, iškvōsti, iškamantinėti; 5. *prk.* išpažinti, atviraī prisipažinti, pasipāsakoti; **~ся**, -дуюсь, -дуешься *eig. ir įvk.* 1. *šnek.* prisipažinti, išsipāsakoti; 2. *bažn.* atlikti išpažintį, eiti išpažintiės.

исповедывать, -аю, -аешь *eig. žr.* исповедовать; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. žr.* исповедоваться.

исповедь, -и *m.* 1. ātviras prisipažinimas, pasisākymas, išsipāsakojimas; 2. *bažn.* išpažintis; иди на и. eiti išpažintiės.

исповесничаться, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* tāpti padāuža, nutrūktgalviū.

испogани||вать, -аю, -аешь *eig.* **~ть**, -ню, -нишь *įvk.* 1. sutēpti, suteřsti, subiaurōti; и. чистое ведрō помōями švārų kibirā suteřsti pamazgomis; 2. *prk. šnek.* sugadinti; порōда испogанила емū все настроēние oрас sugadino jām visā puōtaikā.

испод, -а *tarm.* араčiā, аратинē pūсē.

исподволь *prv. šnek.* pamažū, palengvā, nē iš kaīto, pō trūputį.

исподка, -и *tarm. žr.* испод.

исподличаться, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* suniekšēti, niekšū, nenāudēliu tāpti.

исподлōбья *prv.* paniūromis, iš paniūrū, iš padilbū, padilbomis, niūromis; глянуть и. dilbteletēti; глядētь и. dilbsōti, niūromis žiūrēti, dilbakiūoti.

исподнизу и **исподнизу** *prv. šnek.* iš (pō) арачиōс.

исподни||й, -ая, -ее *tarm.* 1. pavilktinis, аpatinis; исподняя рубāшка аpatiniai marškiniai; 2. išvirkštinis; исподняя сторона išvirkščioji, netikroji pūсē; **~ки**, -ов *dgs. tarm. šnek.* аpatinės kēlnēs; **~ца**, -ы *tarm.* аpatinūkas (*moteriškas аpatinis drabužis*); **~чка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *tarm.* аpatinis sijōnas, pāsagalas, аpatinė.

исподтишкā *prv. šnek.* iš patylū, iš patykū, patykomis, iš pasālū, patyloomis; нападающая и. (cobāka) pasalkandā (šuō).

испойть, -ою, -ойшь *įvk. šnek.* išgirdyti, sugirdyti, išlākinti.

испокōн: и. веко́в (и. ве́ку) iš āmžiu, pē laikū laikūs, iš senū senōvēs, puō āmžiu.

исполāть *įst. pasen.* garbēt; и. тебē, добрый молодец! garbē tau, šaunūsis jaunuōli!

исползāть, -аю, -аешь *eig. šnek.* iššliāužioti, арšliāužioti, išrēpliōti, išrēplinėti (*uisur*).

исполйн, -а milžinas; **~ский**, -ая, -ое milžiniškas; milžinū; и. рост milžiniškas ūgis.

исполкōм (исполнительный комитет) vŷkdomasis komitētas.

исполнение, -я 1. (i) vŷkdymas, įgyvėdinimas; išpildymas; привести в и. įvykdyti; приступить к исполнению pradėti vŷkdyti; проверка исполнения vŷkdymo patikrinimas; и. слова žōdzio ište-sėjimas; и. просьбы prāšymo patēkinimas, įvykdymas, išpildymas; 2. *tea.* vaidinimas, atlikimas; хорōшее и. рōли gēras vaidmēns atlikimas; спек-тāклъ шёл в исполнении заслуженных артистов спектāклиje vaidino nusipeilniusieji artistai; 3. (*pa-*

reigų) ėjimas, vŷkdymas; приступить после от-пуска к исполнению своих обязанностей pradėti pō atostogų eiti savo pāreigas; 4. atlikimas, pagaminimas, padārymas; работа отличается кāчественным исполнением дāрbas ātliktas kokŷbiškai.

исполненный, -ая, -ое 1. ātliktas, įvykdytas, išpildytas; 2. kŷpinas, pilnas, sklīdinas, kaŷpinas; и. рāдosti kŷpinas džiaŷsmo.

исполним||ость, -и *m.* įvykdomumas; **~ый**, -ая, -ое; -ним, -а, -о įvykdomas, išpildomas, ište-simas; легко исполнимые трēбования lengvai įvykdomi reikalāvimai; исполнимое желāние įvykdomas pō-ras; исполнимое обещāние ište-simas pāžadas.

исполнитель, -я *v.* 1. *teis.* vŷkdytojas; судēбный и. teisмо vŷkdytojas; 2. atlikėjas (*pov. scenoje*); и. комических рōлēй kōмишкŷ vaidmenŷ atlikėjas; 3. (i) vŷkdytojas, išpildytojas; и. приказаний įsākymŷ įvykdytojas; **~ница**, -ы 1. vŷkdytoja; 2. atlikėja, vaidintoja; **~ность**, -и *m.* pareigingū-mas, stropūmas, rūpestingūmas, uolūmas; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. vŷkdomasis (*pov. raštas*); исполнительная власть vŷkdomoji val-džia; и. комитет vŷkdomasis komitētas; 2. pa-reigūs, pareigingas, stropūs; rūpestingas, kruopš-tūs, uolūs.

исполнить¹, -ню, -нишь *įvk.* 1. įvykdyti, atlikti, išpildyti, įgyvėdinti; и. трēбование начальни-ка įvykdyti, išpildyti viršininko reikalāvimā; и. дан-ное обещāние ište-sėti duotā pāžadā; и. приказ įvykdyti įsākymā; и. граждāнский долг atlikti piliečio pāreigā; и. поручение atlikti pāvestā dā-rbā, atlikti pavedimā; 2. atlikti, suvaidinti; и. роль atlikti, suvaidinti vaidmenį; и. стихотворēние pa-deklamuoti eilēraštį; и. танец pašōkti šōkį; и. ро-мāнс atlikti, padainuoti, pagrōti romānsā.

исполнить², -ню, -нишь *įvk. pasen.* pripildyti, įkvēpti; и. сēрдце рāдостью pripildyti širdį džiaŷsmo; и. дрŷга надеждой įkvēpti draŷgui vilties.

исполниться¹, -ится *įvk.* 1. išsipildyti (*pov. suajo-nēs*), įvykti; būti įgyvėdintam; 2. sukākti, sueiti; емŷ исполнилось двāдцать лет jām suėjo, sukāko dvidešimt mētŷ.

исполниться², -нюсь, -нишья *įvk. pasen.* prisipil-dyti, pērsiimti, prisilimti; сēрдце исполнилось рāдостью (рāдosti) širdis prisipildē džiaŷsmo.

исполнять¹, -аю, -аешь *eig.* 1. vŷkdyti, pildyti; 2. atlikinėti, vaidinti; 3. eiti, atlikinėti; и. обяза-ности секретаря eiti sekretōriaus pāreigas; *žr.* исполнить¹.

исполнять², -аю, -аешь *eig. žr.* исполнить².

исполняться¹, -яется *eig.* 1. pildytis, būti įgyvėn-dinamam; 2. sukākti, sueiti; зāвтра емŷ испол-няется пятьдесят лет jām rytōj sukaika pēn-kiadesimt mētŷ.

исполняться², -яюсь, -яешься *eig. žr.* исполниться². **исполъни||к**, -а *įst.* pusininkas, *žr.* исполъщик; **~чать**, -аю, -аешь *eig. įst.* pusininkauti; **~чество**, -а *įst.* pusininkāvimas.

исполосовāть, -сую, -сѷешь *įvk.* 1. suranduoti, pu-čāizyti, iščāizyti, sučāizyti, išruožuoti, išdryžuoti; išlŷpti, surāizyti; и. комŷ-л. всю спīну sučāi-žyti, išruožuoti kām visā nūgarā; 2. surēžiūoti,

skiautėmis sukarpyti, suraizyti; и. лист жёсти sukarpyti, surežiūoti skardos lapa.

исполу *prv. pasen. tarm.* perpūs, iš pūsės; арендовать землю и. nuomoti žemę iš pūsės.

использо||ние, -я існаудóјимас, sunaudóјимас, panaudóјимас; pasinaudóјимас, naudóјимasis; и. природных борáтств gamtós tuftų išnaudóјимас; и. отбросов atmatų sunaudóјимас; и. рабочей силы darbo jėgós panaudóјимас; **~ть**, -зую, -зуюшь *eig.* ир *įvk.* išnaudóti, sunaudóti, išvartóti (*visą atsargą*); pa(si)naudóti, naudóti; и. материал sunaudóti medžiagą; и. слýчай išnaudóti progą, pasinaudóti progą; и. опыт передовиков panaudóti pirmūnų patyrimą, pasinaudóti pirmūnų patyrimu; **~тсся**, -зуюсь *eig.* ир *įvk.* būti (iš)naudójamam, panaudójamam; производственные возможности далеко не используются gamtýbos galimybės toli gražų neišnaudóјамос.

исполь||ничать, -аю, -аешь *eig. ist.* pusininkauti; **~ничество**, -а *ist.* pusininkávimas, pusininkystė; **~ный**, -ая, -ое *ist.* iš pūsės (dirbamos), pusininkinis; **~щик**, -а *ist.* pusininkas; **~щина**, -ы *ist.* pusininkystė, dirbimas iš pūsės (*puz. žemės*); **~щица**, -ы *ist.* pusininkė.

испорóть, -орю, -орешь *įvk. šnek.* atardýti (*daug kur*), išardýti; **~ся**, -óрется *įvk. šnek.* atirti, išérdėti.

испор|тить, -рчу, -ртишь *įvk.* 1. sugadinti, pagadinti, išgadinti, išdarkýti; и. дороги išgadinti, išbiurinti keliūs; 2. ištvirkinti, iškrikinti; и. молодежь ištvirkinti jaunimą; **~ся**, -рчусь, -ртишся *įvk.* 1. sugėsti, pagėsti; мотор испортился моторас sugėdo; часы испортились laikrodís sugėdo; дороги испортились keliai išbiuro, subiuro; к вечеру порога испортилась vakaróp óras pabýro; 2. išdykti, ištvirkti, iškrikti, pasileisti.

испор|чени||ость, -и *m.* 1. pasileidimas, iškrikimas, ištvirkimas; 2. pagėdimas, sugėdimas; išbiurimas, pabiurimas; **~ый**, -ая, -ое 1. sugėdęs; sugadintas, pagadintas; pagėdęs; 2. išdykęs, ištvirkęs, pasileidęs.

испостýться, -ошýсь, -остýшся *įvk. šnek.* sunýkti берáсninkaujant, nusipáсninkauti.

испоха|бить, -блю, -бишь *įvk. vulg.* išdérgti, išmaítoti, išbliauzgóti, išblevýzgóti; **~ся**, -блюсь, -бишся *įvk. vulg.* išsimaítoti, susidérgti; tápti derkliugá, blevýzga, bliauzgá.

испоха|бничаться, -аюсь, -аешся *įvk. vulg. šnek.* nusibliauzgóti, nusiblevýzgóti, tápti begėdžiu.

испош|лить, -лю, -лишь *įvk. šnek.* nuválkioti, subanálinti, suvulgárinti.

испошýсь *žr.* испостýться.

исправ|дом (исправительный дом) pataisós namaí.

исправ|имый, -ая, -ое; -вим, -а, -о pataisomas, ištaisomas, sutaisomas.

исправ|итель, -я *v.* ištaisýtojas, pagėrintojas; **~ница**, -ы ištaisýtoja, pagėrintoja.

исправ|ительно-трудо|вой, -ая, -ое pataisós darbų; исправительно-трудо|вые работы pataisós darbai; исправительно-трудо|вые колонии pataisós darbų kolonijos.

исправ|ительный, -ая, -ое pataisomasis, pataisós, gėrinamasis; исправительная тюрьма pataisós kalėjimas.

исправ|ить, -влю, -вишь *įvk.* ištaisýti (*puz. klaidas*), pataisýti, atitaisýti, pagėrinti; и. отношения pagėrinti sąntykius; и. трактор pataisýti, suremontuoti traktorių; и. водопровод pataisýti vandéntiekį; **~иться**, -влюсь, -вишся *įvk.* pasitaisýti; pagerėti; **~ление**, -я 1. taisymas (*puz. kelių*), pataisymas, ištaisymas, atitaisymas; (pa)-gėrinimas; pataisà; и. ошибки klaidós ištaisymas; внести исправления в рукопись padaryti rañkraštyje pataisų; 2. *pasen.* ėjimas, atlikimas; и. обязанностей pareigų ėjimas, atlikimas; 3. pasitaisymas, pasveikimas; eró эдоровье пошло на и. jó sveikatà ėmė taisýtis; **~лять**, -яю, -яешь *eig.* 1. taisýti; gėrinti; 2. *pasen.* eiti, atlikinėti; и. обязанности eiti pareigas; **~ляться**, -яюсь, -яешься *eig.* 1. taisýtis; gerėti; 2. būti taisomam, gėrinamam.

исправ|ник, -а *ikirev.* apskrities policijos viršininkas (*caro Rusijoje*), isprávníkas.

исправ|но *prv.* tvarkingai; tiksliai; часы идут и. laikrodís eina tiksliai; **~ость**, -и *m.* 1. tvarkingumas, tinkamumas (*varuoti*), nesutrikimas, nesugėdimas, trūkumų neturėjimas; всё в исправности viskas tvarkinga, visų tvarká, sugėdimų, sutrikimų, trūkumų nėra; содержать в исправности laikýti tvarkoję; 2. stropumas, skrupulingumas, tikslumas; tvarkingumas, rūpestingumas, sąžiningumas; lemtumas; он отличáлся большою исправностью в работе jis pasižymėjo dideliu tvarkingumu darbe; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно 1. tvarkingas, tiñkamas, nesutrikęs, nesugėdęs, nepagėdęs (*puz. mašina*), sveikas; 2. pareigingas, pareigūs; tikslūs, rūpestingas, sąžiningas, stropūs, tvarkingas.

испраж|нение, -я 1. (*veiksmas*) ištūštinimas; 2. išsitūštinimas, nusileŕgvinimas; 2. *dgs.* išmatos, mėšlas, ekskremeñtai; **~яться**, -нóсь, -нишьясь *įvk.* išsitūštinti (*vidurius*), išsilaukinėti, išsileŕginti, nusileŕgvinti; išsireikalúoti; **~яться**, -яюсь, -яешься *eig.* tūštintis, laukinėtis, leŕgvintis, reikalúotis.

испра|шивать, -аю, -аешь *eig.* prašýti, išprašinėti, rūpintis gáuti, reikaláuti, žr. испросить.

испро|бовать, -бую, -буешь *įvk.* 1. išmėginti, išbandýti; и. все средства visás priemones išbandýti; 2. patirti, pažinti.

испрос|ить, -ошý, -ошишь *įvk.* išprašýti, iš(si) rūpinti, išgáuti, išreikaláuti.

испрыс|кать, -аю, -аешь *įvk. šnek.*, **~ивать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. apipurkšti, išpurkšti, apšlakstyti; 2. išpurkšti, išlaistyti (*puz. visą odeskoloną*).

испрям|ить, -млю, -мишь *įvk. šnek.* ištiesti, ištiesinti, išlýginti; **~яться**, -мýтся *įvk. šnek.* išsitiesti, išsitiesti, išsilyginti; **~лять**, -яю, -яешь *eig.* tiesti, tiesti, lýginti; **~ляться**, -яется *eig.* tiestintis, tiestis, lýgintis.

испрýсть, -ядý, -ядёшь *būt.* -прýл, -прýлá, -прýло *įvk.* išveřpti, suveřpti (*puz. visus linus*); **~ся**, -ядётся; *būt.* -прýлся, -прýлáсь, -прýлось *įvk. šnek.* išsiveřpti, susiveřpti, būti suveřptám.

испу|р, -а išsigandimas, išgąstis, nuogąstis; gąstas, póbūgis, nuoganda, baidulýs; болéзнь вследствие испура priemėtis; с испура iš išgąscio; в испуре nusigañdęs; **~анный**, -ая, -ое 1. išgąsdintas,

nugąsdintas; 2. išsigañdes, nusigañdes; baikštus, gąslus, nuogąstus, išgąstingas, nuogąstingas; ~а́ть, -аю, -аешь *įvk.* išgąsdinti, nugąsdinti, įbauginti, įgąsdinti; pabaidyti; ~а́ться, -аюсь, -аешься *įvk.* išsigąsti, nusigąsti, įsibauginti, pabogti, pasibaidyti, krūptelėti.

испус||кание, -я leidimas, skleidimas; ~кáть, -аю, -аешь *eig.* léisti, skleisti; и. тепло skleisti šilumą; и. лучи léisti spindulius, spinduliuoti; и. запахи skleisti kvapą; ~ти́ть, -ушý, -ýстишь *įvk.* išléisti, paskleisti, paléisti; и. вздох atsidusti, atsidukseti; и. крик surikti, riktelėti; ♦ и. (последний) вздох *šnek. iron.* dvąsia atiduoti, numirti.

испытáние, -я 1. bañdymas, išbañdymas, išmėginimas; (iš)tyrimas; и. трактора тракторiaus išbañdymas; и. материалов медžiagų bañdymas; подвергнуть испытанию išbandyti, išmėginti; отправить в госпиталь на и. pasiųsti į ligoninę ištirti; 2. egzaminas, kvotimas; 3. išbañdymas, išmėginimas, pėganda; суровые испытáния войны rūstūs káro išmėginimai.

испытáнный, -ая, -ое; -тан, -а, -о išmėgintas, išbandytas, ištirtas; и. приём išmėgintas būdas; испытанное средство išbandyta priemonė; и. друг tikras, išmėgintas draugas; и. дипломат įgūdės diplomatas.

испытáтель, -я *v.* tyrinėtojas, bandytojas, tyrėjas, kvotėjas; и. природы gamtос tyrėjas, gamtiniñkas; лётчик-и. lakūnas-bandytojas; ~ница, -ы tyrinėtoja, bandytoja, tyrėja, kvotėja; ~ный, -ая, -ое bañdomasis, mėginamasis, tiriamasis, tyrimo, patirtinis, kvociamasis, kvotimų; испытáтельная стáнция bañdymų stotis; и. период bañdomasis laikas.

испытáть, -аю, -аешь *įvk.* 1. išbandyti, išmėginti, patikrinti, ištirti; и. паровоз išbandyti garvežį; и. свой силы išmėginti, patikrinti savo jėgas; и. верность дру́га išbandyti draugo ištikimybę; и. на вкус paragauti; 2. patirti, išskentėti, pajusti, pakelti (*pov. daug nelaimių*), išgyventi; и. на себе patirti; и. на своей спине patirti savo káilių; и. большýю радость patirti daug džiaugsmo, didelį džiaugsmą; и. боль pajusti skausmą; я испытáл страх аš pajutau báimę; и. нуждý pakelti, išskentėti skurdą; и. угрызения совести pajusti sąžinės graužimą; и. удовольствие patirti pasitenkinimą, malonumą; и. много несчастьи patirti daug nelaimių; ~ýемый, -ая, -ое tiriamas, tiriamasis, bañdomasis; ~ýющий, -ая, -ее tiriamas, tiriantis (*pov. žvilgsnis*).

испытáывать, -аю, -аешь *eig.* 1. bandyti, mėginti, tirti; 2. jùsti, kentėti; он испытáвает угрызения совести jį sąžinė graužia.

испытáть, -аю, -аешь *įvk. šnek.* išdėmėti, išdėmiuoti, nušlakuoti.

иссáли||вать, -аю, -аешь *eig. šnek.* taukuoti, riebaluoti; ~ваться, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* taukotis, riebaluotis; ~ть, -лю, -лишь *įvk. šnek.* ištaukuoti, išriebaluoti; ~ться, -люсь, -лишься *įvk. šnek.* išsitaukuoti, išsiriebaluoti.

иссáсывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* čiulpti, siurbti.

иссвэрл||вать, -аю, -аешь *eig.* gražyti, varpyti;

~и́ть, -лю, -лишь *įvk.* išgręžti, išgrąžyti, išvarpyti.

иссék *žr. иссécь*^{1, 2}.

иссékáть¹, -аю, -аешь *eig.* 1. *tarm. pasen.* skélti (*ugni*); 2. *pasen.* iškalinėti, tašyti (*iš akmens, marmuro*); 3. *med.* piauti, šalinti (*pov. skaudulį*); *žr. иссécь*¹.

иссékáть², -аю, -аешь *eig.* 1. kapóti; 2. *pasen.* pliekti, plákti.

иссéký *žr. иссécь*^{1, 2}.

иссера... *pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiškianti pilksvai, pilkšvai; и. синий pilkšvai mėlynas.*

иссечéние, -я 1. *med.* išpiovimas; 2. *pasen.* iškalimas, nutašymas (*statulos*).

иссécь¹, -екý, -ечёшь, -екýт; *būt. иссék, -лá, -лó įvk.* 1. *tarm. pasen.* išskélti, išskilti (*ugni*); 2. *pasen.* iškáliti, ištašyti (*iš akmens, marmuro*); 3. *med.* išpiauti, pašalinti (*pov. skaudulį*).

иссécь², -екý, -ечёшь, -екýт; *būt. иссék, -лá, -лó įvk.* 1. sukapóti, suskáldyti; и. шлем мечом sukapóti, suskáldyti šalną kárdų; 2. *pasen.* prilúpti, išpliekti, išlúpti, išplákti; и. нагайкой išplákti бизу́нų; 3. *prk.* išraižyti, išvagóti (*pov. veidą raukšlėmis*).

иссини́ть, -ню, -нишь *įvk.* numėlinti, išmėlinti.

иссиня... *pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiškianti melsvai; и. чёрный melsvai juodas.*

исслédить, -ежý, -едишь *įvk. šnek.* išpėduoti.

исслéдова||ние, -я 1. tyrimas, tyrinėjimas; ištyrimas; nagrinėjimas; и. наречий языкá kalbос tarmių tyrinėjimas; и. крови крау́жо tyrimas; 2. mokslo dárbas, veikalas, stūdiја; и. по космическим ракétам mokslo dárbas apie kosmines raketas; ~тель, -я *v.* tyrinėtojas, tyrėjas; nagrinėtojas; ~тельский, -ая, -ое tiriamasis, tyrinėjamasis, tyrimo; tyrinėtojo; и. метод tyrimo, tiriamasis metodas; у него наблюдаются исслéдовательские наклóнности jis turi tyrinėtojo pólinkių; ~ть, -лýю, -лýешь *eig. ир įvk.* ištirti, ištyrinėti, išnagrinėti; и. необита́емый остров ištirti negyvėnamą salą; и. большóго ištirti ligónį; ~ться, -дýется *eig.* būti tiriamam; būti nagrinėjamam.

исслéживать, -аю, -аешь *eig.* pėduoti.

исслýн||вать, -аю, -аешь *eig. tarm. šnek.* séilėti, séilinti, séilioti; ~и́ть, -ню, -нишь *įvk. tarm. šnek.* išséilėti, išséilinti, išséilioti, suséilėti, suséilioti.

иссосáть, -осý, -осёшь *įvk. šnek.* iščiuлpti, išsiуbfti, išžjsti, paržjsti, sučiuлpti.

иссóхнуть, -ну, -нешь *įvk.* išdžiúti, išsausėti, išsausėti (*pov. kelias*); išdžiovėti (*pov. medžiai*); iškempiti, išsėkti; и. от забот судзjúti nuo rūpesčių.

исстари *prv.* iš (nuo) sėno, iš senų senovės; iš (nuo) senų laikų; и. у нас так водится iš sėno pàs mūs taip įprasta, būna, esti.

исстерáть, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. išpliekti, išlúpti, iščáizyti (*pov. бизу́ну*), išplákti; 2. išdygsniuoti, išsiуvinėti.

исстелáть, -елю, -ёлешь *įvk. šnek. žr.* изостлáть.

исстелý *žр.* изостлáть иг исстелáть.

исстирáть, -аю, -аешь *įvk. šnek.* suskalbti, sumuилuoti, sumuилinti; и. кусóк мыла sumuилuoti, sunaudóti gábalą muilo.

исстрадаться, -аюсь, -аешься *юж.* prisikentėti, nusikamuoti.

истрёл||ивать, -аю, -аешь *еиг.*, **~ять**, -яю, -яешь *юж.* 1. iššaudyti (*pvz. visus šovinius*); 2. sušaudyti, suskylėti; вся мишень была очень истрелана visas taikinys buvo labai sušaudytas.

иступл||ение, -я įsiutimas, įniršimas, niršulys, siautulys, siutas, padūkimas; приходять в и. įsiūsti, nirštė įniršti, padūkti; довести до иступления įniršinti, įsiūtinti; **~енность**, -и *т.* pašėlimas, įsiutimas, padūkimas; **~енный**, -ая, -ое įsiutęs, įniršęs, padūkęs, pašėlęs, šėlstantis, siautulingas, siutingas.

иссуш||ать, -аю, -аешь *еиг.*, **~ить**, -ушý, -ушишь *юж.* 1. išdžiovinti, išsausinti, nusausinti; 2. *прк.* išliesinti, išlaisinti, išvarginti, išsekinti; иссушить дýшу išsuosti sielą.

иссыхать, -аю, -аешь *еиг.* džióti, sausėti (*pvz. kelias*); džiovėti (*pvz. medžiai*); кемпти (*pvz. žmogus*), pėndėti, garėti, brinkti.

иссяк||ать, -ает *еиг.* sekti, džióti (*pvz. šaltinis*); nýkti, silpti, menkėti (*pvz. jėgos*).

иссяк||нуть, -нет; *бүт.* иссяк, -ла, -ло *юж.* išsekti, nusėkti, išdžióti (*pvz. šaltinis*); nusilpti, sumenkėti; sugurėti, išsisėmėti, išsibaigti (*pvz. jėgos*); **~ший**, -ая, -ее išsėkęs, išdžióvęs; išsisėmęs, sugurėjęs, sunýkęs.

истап||ивать, -аю, -аешь *еиг.* 1. kūrėti, (pra)kūrėti (*pvz. krosnį*); 2. lýdyti (*pvz. vašką*); **~ся**, -ается *еиг.* 1. kūrėti; 2. lėistis, tirti.

истап||тывать, -аю, -аешь *еиг.* 1. mindžioti, trýpti; pėduoti; 2. váikščioti, (iš)vaikštinėti; 3. *šnek.* plėsti, klaipýti, drėngti (*avalynę*); *жр.* истоптать.

истаск||анный, -ая, -ое *šnek.* 1. nudėvėtas, nudrįkęs, nunešiótas, nuplýšęs, nuválkiotas; nuskāręs, nuspuręs, nusidėvėjęs, nusiválkiojęs, nusitrynęs; 2. *прк.* sunýkęs, suvargęs, sumėkęs, sublógęs, sulýšęs; išsėkęs, išsieikvójęs, nusiválkiojęs, nusibaigęs; nusigyvėnęs, atgyvėnęs; **~ать**, -аю, -аешь *юж.* 1. nuválkioti, nudėvėti, nunešióti, nuavėti; nudýžti, nudrėngti, išválkioti; 2. *прк.* subnállinti, nuválkioti; **~аться**, -аюсь, -аешься *юж.* 1. nusidėvėti, nusinešióti, nusitrinti; 2. *прк.* nusiválkioti; išsekti, išvargti (*apie žmogų*); **~ивать**, -аю, -аешь *еиг.* *жр.* истаскать.

истачивать, -аю, -аешь *еиг.* 1. varpýti, skvarbýti (*medį*), gráužti; 2. trinti, dildyti, zúlinti; 3. tēkinti, galąsti; *жр.* источить¹; **~ся**, -ается *еиг.* dilti.

истаять, -аю, -аешь *юж.* 1. ištiřpti, sutířpti; išsilėisti; 2. *прк.* suliesėti, išsekti, susibaigti, sunýkti, sumėkkti.

истек||ать, -аю, -аешь *еиг.* 1. tekėti, plústi, srúti, liėtis; 2. baigtis, slinkti, bėgti, eiti (*apie laiką*); *жр.* истечь; **~екший**, -ая, -ее праėjtas (*laikas*), išėjęs, praėjęs; и. год праėjusiej, праėjti mėtai; в истекшем году праėjusiaiis mėtais; за и. день реғ праėjusia дiенá; **~екший**, -ая, -ее *расен.* ištekėjęs, išsruvęs, išsillejęs.

истереб||ить, -блю, -бйшь *юж.* *šnek.* išpešióti, išpašýti, iškutúoti, ištaršýti (*pvz. plaukus*); **~ся**, -бйтся *юж.* atskárti, apšiúpti (*pvz. stogas*).

истереть, изотрý, изотрешь; *бүт.* истёр, -ла, -ло *юж.* *šnek.* 1. sutrinti, subrazduoti, sutarkuoti; и. весь сыр на тёрке sutarkuoti visą sūrį; 2. subrúžinti; sutrinti, sutráinioti; nuzúlinti; и. ре́зину sutrinti, subrúžinti trintuką; **~ся**, изотрётся; *бүт.* истёрся, -рлась, -рлось *юж.* *šnek.* nusitrinti, nusitryníoti, nusidėvėti, sudilti, nudilti, išblisti; подошва истёрлась pàdai sudilo.

истёрз||анный, -ая, -ое; -зан, -а, -о 1. sužalótas, sužeistas, apdraskýtas, žaizdótas; 2. suláužytas, sugadintas, suplėšytas; 3. iškamúotas, išsikamávęs, išvargintas, išvargęs; истёрзанная душá iškamúota siela; **~ать**, -аю, -аешь *юж.* 1. sužalóti, sužeisti, sužaidzdoti; 2. suláužyti, sudraskýti, suplėšyti; 3. iškamúoti, išvarginti, iškankinti; **~аться**, -аюсь, -аешься *юж.* nusikamúoti, susikrimsti, susisieloti, išsikamúoti, išsikankinti, susigráužti.

истёр||ик, -а *šnek.* istėrikas; **~ика**, -и istėrika; бйться в истерике bti istėrijos prieuolio ištiktám; **~ический**, -ая, -ое istėriškas, isteringas, istėrinis, istėrijos; и. смех istėriškas juókas; и. припадок istėrijos prieuolis; **~ичка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* istėrikė; **~ичность**, -и *т.* isteriškumas; **~ичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно istėriškas; и. вскрик istėriškas šúktelėjimas, riktelėjimas; **~ия**, -и istėrija.

истёртый, -ая, -ое 1. sutrintas, sudilintas; sutarkúotas, susmulkintas; 2. sudėvėtas, suavėtas, nusidėvėjęs, nusitrynęs, sudilęs, nusibrúžinęs.

истесать, -ешý, -ешешь *юж.* sutašýti (*visa*); **~ся**, -ешется *юж.* susitašýti.

истёсывать, -аю, -аешь *еиг.* *жр.* истесать.

истёц, -тцá *teis.* ieškóvas, bylós kelėjas.

истечение, -я 1. išsiliejimas, išsruvimas, ištėkėjimas, išplúdimas (*pvz. kraujó*); 2. (pra)slinkimas; (*termino*) pasibaigimas; по истечении некоторого времени kuriám laikui praslińkus, pò kurió laiko; по истечении срока teřminui pasibaigus.

истечь, -екý, -ечёшь, -екýт; *бүт.* истёк, истеклá, -лó *юж.* 1. *расен.* ištėkėti, išsrúti, išsiliėti; parlústi; 2. prabėgti, pasibaigti, praslińkti; срок договора ужé истёк sutarties teřminas jau pasibaigė; время, назначенное на подготовку, давно истекло pasiruošimui skirtas laikas seniai jau praslińko; ♦ и. кровью išsekti kraujų, parlústi kraujų, nukraujuoti, netėkti daũg kraujó; и. слюной arsisėliėti.

истешý *жр.* истесать.

истина, -ы 1. tiesà, teisybė; святáя и. šventà, tikrà tiesà; стремлєние к истине tiesòs siekimas; скрывать истину slėpti tiesà; 2. teisingumas, tikrumas; поручиться за истину сообщения laidúoti pranešimo tikrumà, teisingumà.

истинн||о *прв.* 1. tikrai; и. так tikrai taip; и. правдивый человек tikrai teisingas žmogus; 2. *йт.* *šnek.* iš tiesų, iš tikrų; teisingai; **~ость**, -и *т.* tikrumas, teisingumas; и. фактов фактų tikrumas; **~ый**, -ая, -ое; -тинен, -тинна, -тинно 1. tikras, tikrovinis, tikróviškas, realus; teisingas; истинное происшествие tikras įvykis; 2. neabejótinas, tikras; и. дрыг tikras bičiulis; 3. tikslus, tikras, teisingas, móksliskas; истинное время tikslus laikas.

истирать, -аю, -аешь *eig.* 1. trinti, tarkuoti; 2. brūžinti, trāninti, trinti, dilinti; **~ся**, -аерся *eig.* 1. būti tarkuojamam, trinamam; 2. brūžintis, trānintis, dilti.

истискать, -аю, -аешь *ivk.* išlámdyti, sulámdyti, sumánkyti, suspáudyti; **~ивать**, -аю, -аешь *eig.* lámdyti, mánkyti, spáudyti.

истйца, -ы *teis.* ieškōvė, bylōs kėlėja.

истлевать, -аю, -аешь *eig.* 1. rusėti, gèsti, blèsti, plènyti; gruzdėti; 2. trūnyti, dūlėti; pëndėti, trèšti.

истлеть, -ею, -еешь *ivk.* 1. pabaigti rusėti, išgèsti, išglisti, išblèsti, išplènyti, sugruzdėti; ўгли истлели žarijos išblėso; 2. sutrūnyti (*puz. medis*), sudūlėti, išpëndėti, sutrèšti (*puz. obuolys*).

истовый, -ая, -ое *pasen.* uolūs, tikras (*toks, koks turi būti*), prideramas, uoliai dāromas, nuoširdūs; истовые поклōны nuoširdūs linkėjimai.

истод, -а *bot.* putōkšlė, *Polygala*.

исток, -а 1. ištaka, (*upės*) pradžia, versmė; 2. *dgs.* prk. ištakos, pradžia, užuomazga, ištakas; истоки первобытной культуры pirmųjų kultūros pradžia, užuomazga.

истолкать, -аю, -аешь *ivk.* šnek. nustūmdyti, užstūmdyti, apstūmdyti.

истолковать, -ие, -я išaiškinimas, komentāvimas; komentārai; и. смысла письма láiško prasmės išaiškinimas; и. закона *teis.* įstatymo komentāvimas, išaiškinimas; **~тель**, -я *v.* (iš)aiškintojas; **~тельница**, -ы (iš)aiškintoja; **~ть**, -кью, -кьешь *ivk.* išaiškinti, išdèstyti, pateikti komentarūs; и. роль совѣтского суда išaiškinti tarýbinio teismo vaidmenį; и. закон išaiškinti, pakomentuoti įstatymą; и. смысл слова išaiškinti žodžio prasmę.

истолковывать, -аю, -аешь *eig.* aiškinti, komentuoti, dèstyti.

истолочь, -лкү, -лчѣшь, -лкют; *būt.* -лók, -лклá, -лклó *ivk.* sugrūsti, sutrinti, sukrūsti; **~ся**, -лчѣтсá, -лкүтсá; *būt.* -лókсá, -лклáсá, -лклóсá *ivk.* susigrūsti, susitrinti, susikrūsti.

истóма, -ы nuovargis, nuóilsis, suglebimas, nusilpimas; užsimiršimas, alpulys; он почти здоров, но ещё в истóме jis konė sveikas, tik vis dār silpnas.

истомить, -млю, -мишь *ivk.* prialsinti, nualsinti, nuvārginti, išvārginti, nukamuoti, iškvaršinti; **~йтсá**, -млюсь, -мишьсá *ivk.* priilsti, nuilsti, pėrvargti, nuvařgti, išvařgti, nusikamuoti, nusilpti; истомилась душá nuilso širdis; истомилась головá iškvaršo galvą; **~лять**, -яю, -яешь *eig.* alsinti, vārginti, kamuoti; **~лятьсá**, -яюсь, -яеьсá *eig.* alsintis, vārgintis, kamotis.

истончать, -аер *ivk. pasen.* išplonėti, išlaibėti.

истончить, -чү, -чийшь *ivk.* išplōninti, išlaibinti; **~ся**, -йтсá *ivk.* suplonėti, sulaibėti.

истопить, -оплю, -опишь *ivk.* 1. iškūrēnti, prakūrti, prakūrēnti (*puz. krosnį*); 2. šnek. išlýdyti, sulýdyti; **~ся**, -опитсá *ivk.* 1. išsikūrēnti; 2. išsilėisti (*puz. vaškas*).

истопки, -пок *dgs. tarm. šnek.* išklaipytas āpasas.

истопник, -á kūrikas, kūrēntojas, krosniakurys.

истоптать, -пчү, -опчешь *ivk.* 1. išminti, ištrūpti, numýninti, išmindžioti, išdreimti (*puz. pievą*); išbrėninti, išdrimblōti, priminti (*puz. kambarį*), primýninti, ištreimti, išlepēnti; 2. šnek. nudrēngti, nuavėti, nuplėšti (*avalynę*); 3. išvaikščioti, išvaikštēnti.

исторгать, -аю, -аешь *eig. pasen. žr.* исторгнуть.

исторгнуть, -ну, -нешь; *būt.* исторг, -ла, -ло *ivk. pasen.* 1. išmèsti, išvèrsti; 2. prk. atimti, išplėsti, išvèržti, išrāuti (*iš nągų*), ištrāukti; išvaduoti; 3. prk. išspāusti, išgāuti; и. крик privežti sušūkti; и. слёзы išspāusti āšaras, pravīrkdyti; и. звүки išgāuti garsūs; 4. prk. pašālinti, išvāryti, išvýti; **~ся**, -нетсá; *būt.* исторгсá, -глась, -глось *ivk. pasen.* išsilāisvinti, ištrūkti, išsiveržti.

исторйика, -и; *dgs. kilm.* -рик, *naud.* -рийкам 1. istorijėlė, nuotykelis; 2. apsakymėlis, aprašymėlis.

историк, -а istorikas.

историко-литературный, -ая, -ое literatūros istorijos.

историко-революционный, -ая, -ое revoliucijos istorijos.

историко-филологический, -ая, -ое istorijos-filologijos; и.-ф. факультет istorijos ir filologijos fakultetas.

историко-философский, -ая, -ое filosofijos istorijos.

исторический, -ая, -ое istorijos, istorinis, istoriskas; и. материализм istorinis materializmas; историческое толкование istoriskas aiškinimas; и. факультет istorijos fakultetas; исторические лица istorinės asmenybės; и. роман istorinis romānas; исторические решения XXII съезда партии istoriniai partijos XXII suvažiavimo nutarimai; **~ность**, -и *m.* istoriskumas; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно istoriskas.

история, -и 1. istorija; законы истории istorijos dėsniai; и. языкá kalbōs istorija; всеобщая и. visuotinė istorija; естественная и. *pasen.* gamtōtyra, gamtāmokslis; новая и. naujųjų amžių istorija; на памяти истории istorijai žinomas laikas; древняя и. senovės istorija; 2. nuotykis, istorija; попасть в неприятную историю įsipainioti į nemalonią istoriją; с ним произошла неприятная и. jām nutiko, atsitiko nemaloni istorija; 3. pāsakojimas; istorija; рассказы разные истории pāsakoti, pōrinti visokias istorijas; ♦ вечная и. amžinā istorija (*nepabaigiami reikalai, vis tas pats*); и. умалчивает об этом a) istorijoje tai nēminima; b) prk. apie tai nutylima, nēkalbama.

истосковаться, -күюсь, -күеьсá *ivk. šnek.* (labai) išsilgti, pasiilgti, nusikankinti ilgintis.

источать, -аю, -аешь *eig.* 1. skleisti, lèisti; и. своей милости savo malōnes teikti; и. аромат sklèisti kvāpą; 2. *pasen.* lieti, tēkinti, srōvinti; и. кровь lieti, tēkinti kraują; и. слёзы lieti āšaras; **~ся**, -аерсá *eig.* 1. sklèisti; 2. lietis, srōvėnti.

источить, -очү, -очишь *ivk.* 1. išvarpyti, išskvarbyti, išgrāužti; iškandyti; моль источила мех kailį sukāpōjo kañdys; 2. sugalāsti, sudildyti, sudilinti, suzūlinti, nugalāsti, nudildyti; 3. šnek. nu-tēkinti, ištēkinti.

источить², -очу́, -очишь *юк. pasen.* 1. išskleisti, išleisti, iškvapinti; 2. ištekinti, išsrovinti, išlieti; *žr.* источать.

источиться, -очится *юк. išdilti, nudilti, susigalasti.*

источник, -а 1. šaltinis, versmė, pavėrsmis; минеральный и. mineralinis šaltinis; тёплый и. šiltavėrsmė; 2. *prk.* šaltinis; сведения из первых источников žinios iš pirmųjų raškų, šaltinių; из достоверных источников iš patikimų šaltinių; источники сырья žaliavų telkiniai, šaltiniai, из-учать источники studijuoti dokumentus, šaltinius.

источниковедение, -я istōrių šaltinių studijavimo mōkslas.

истошный, -ая, -ое *šnek.* klaikūs, baugūs, baisūs, kraupūs (*puz. balsas*).

истощать¹, -аю, -аешь *юк. šnek.* suliesėti, sublōgti.

истощать², -аю, -аешь *eig.* 1. liesinti, blōginti, ālini, sēkinti, dvasinti; 2. *prk.* eikvōti, naudōti, var-tōti; *~аться*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. lŷti, nŷkti, blōgti, sēkti; 2. *prk.* būti eikvōjamam, naudōja-mam; *~ение*, -я 1. išsekimas, nusiālinimas, iš-sisēmimas, sulysimas; полное и. visiškas išseki-mas; нѣрное и. nѣrvinis išsekimas; 2. išbaigi-mas, sunaudōjimas, suvartōjimas, išeikvōjimas; и. запāсов atsargų pasibaigimas; *~енный*, -ая, -ое; *~щен*, -щенā, -шенō 1. pėrdvėsęs, išblōgęs (*puz. galvijās*), išgarėjęs, išsėkęs, nusibaigęs, nuāļęs, sumėkęs, sublōgęs, sulŷęs, sukėmpėjęs, sunŷkęs; 2. nusėkintas, suliesintas, nuālintas, pėrdvasintas, išsėkintas; *~ительный*, -ая, -ое vārginamasis, sēkinamasis, liesinamasis, išse-miās, ālinantis; *~ить*, -шү, -шійшь *юк.* 1. iš-liesinti, suliesinti (*puz. arkli*), sulaisinti, sublō-ginti; išsėkinti; nuālinti (*puz. dirva*), nugyvėn-ti (*žeme*); 2. išsėmti (*puz. jėgas*), suvartōti, su-naudōti, išeikvōti; *~иться*, -шүсь, -шійшь *юк.* išsisėmti, išsibaigti, išsėkti, išgarėti; nuālti (*apie žeme*); срдства истощились lėšos išsibaigė; сйлы истощились jėgos išsisėmė, išsėko.

истратить, -аю, -атишь *юк. išleisti, iškleisti, iš-vartōti, išgaišinti, išeikvōti, sunaudōti; ~ся*, -āчусь, -ātiшься *юк.* 1. būti išleistām; дѣньги истратились pinigai būvo išleisti; 2. *šnek.* išsi-islaidauti, daug išleisti.

истрачивать, -аю, -аешь *eig.* eikvōti, lėisti, klėisti (*apie pinigų*); *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* *žr.* истратиться.

истребитель, -я *v.* 1. naikintojas; и. волков vilkų naikintojas; 2. *kar. av.* naikintuvas (*puz. laivas, lėktuvas*); *~ница*, -ы naikintoja; *~ный*, -ая, -ое naikinamasis, žuđomasis; истребительная авиация naikinamoji aviacija; истребительная эскадрия naikintuvų eskadrilė.

истребить, -блō, -бійшь *юк.* išnaikinti, išžudyti, išpōvyti, išveisti, išvaisyti; одними лишь карами не истребишь пороков vien tik baismėmis ūcy neišnaikinsi; *~ление*, -я (iš)naikinimas, (iš)žu-dymas, išveisimas (*gyvių*); *~лять*, -яю, -яешь *eig.* naikinti, žudyti, gaišinti; *~ляться*, -яется *eig.* būti naikinamam, žuđomam.

истребовать, -я *šnek.* išreikalāvimas; до истребо-вания iki pareikalāvimo, pareikalāvus; *~ть*, -бую,

-буешь *юк. išreikalāuti; išgāuti; и.* varōny išrei-kalāuti vagonūs; и. себе заместителя išsireika-lāuti pavaduotoja.

истрепать, -еплю́, -еплешь *юк.* 1. sutaršyti, išpe-šiōti (*puz. plaukus*); sutrinti, suplėšyti (*puz. knyga*), nudėvėti, nuvālkoti (*puz. drabužį*), nu-avėti (*batus*), sugadinti; suardyti; 2. *šnek.* nu-vārginti, iškamuoti; *◆ и.* nѣрвы pakrikdyti, iš-dirginti, sugadinti, suardyti nѣrvus; *~ся*, -en-люсь, -еплешься *юк.* 1. *šnek.* atskārti, nuskārti (*puz. drabužis*), atspūrti, iškedėti, susidėvėti, suplŷti; журнал истрепа́лся žurnālas suplŷšo; здоровье истрепа́лось sveikatā pašljo, sulro; 2. *šnek.* nusikamuoti, nusialsinti.

истрепывать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* истрепать; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* *žr.* истрепаться.

истрескаться, -ается *юк. šnek.* suplėišėti, sudāu-žėti (*puz. oda*), suskinti, suskėldėti, sutrukinėti, suėžėti, susproginėti.

иструхляеть, -еет *юк. šnek., ~иться*, -нтся *юк. šnek.* sutriušti, sutrūnėti.

истукан, -а *pasen.* stābas; statulā; *◆* стои́т как и. stōvi kaip baslŷs, stuobrŷs, stōvi lŷg miētą prarijes.

иступить, -уплю́, -упишь *юк.* atbūkinti, atšipinti; и. топор išmūšti, atkirsti kiŗvj; *~иться*, -упится *юк.* atbūkti, atšipti (*puz. peilis*); *~лять*, -яю, -яешь *eig.* būkinti, šipinti; *~ляться*, -яется *eig.* 1. būkti, šipti; 2. būti būkinamam, šipinamam.

истцовый, -ая, -ое *teis.* ieškōvo (*puz. prašymas*). **истый**, -ая, -ое tikras, teisingas, ūnas, gūdnas; и. профѣссор tikras profėsorius.

истыкать, -аю, -аешь *юк.* išbedžiōti, išbadinėti; prismaigstyti, išsmaigstyti, apsmaigyti.

истязание, -я (žiaurūs) kankinimas, kankŷnė; подвергнуть истязаниям kankinti; *~тель*, -я *v.* kankintojas; *~ть*, -аю, -аешь *eig.* kankinti; и. живōтное kankinti gŷvulj; *~ться*, -аюсь, -аешься *eig.* kankintis.

исхаивать, -ивал, -ла, -ло *eig. šnek.* išvaikštinėti, išvaikščiōti.

исхамиться, -млюсь, -мйшься *юк. vulg.* sucha-mėti.

исхалать, -аю, -аешь *юк. šnek.* išpeikti, iškōne-veikti.

исхитряться, -рюсь, -ришься *юк. šnek., ~яться*, -яюсь, -яешься *eig.* įsigūdrinti, išsivikrinti, gūd-rintis.

исхлестать, -ещу́, -ещешь *юк. šnek., ~естывать*, -аю, -аешь *eig.* (iš)čaižyti, (iš)klėstyti, (iš)-pliekti, ištālžyti, (nu)plākti.

исхлопывать, -аю, -аешь *eig. šnek., ~отать*, -очу́, -очешь *юк.* išrūpinti, išsistėngti; *~отаться*, -очусь, -очешься *юк.* nusivarýti, nuvargti, prisivėikti, nuīsti, nusikamuoti besirūpinant, prisirū-pinti.

исход, -а 1. išėjimas, išeitis; 2. baigtis, baigmė, užbaigā, rezultātas; 3. pabaigā, baigā, gālas, už-baigā; в исходе года mėty pabaigojė, mėtams baigiantis; день на исходе diena eina vakarop; папрōны на исходе šoviniai baigiasi; дѣньги были ужė на исходе pinigai jau ėjo į gālā, pinigai jau ėmė baigtis.

исходатайствовать, -твую, -твужь *juk.* išprašyti, išgūpinti.

исходить¹, -ожу́, -одишь *juk.* išváiškšioti, apeiti, arpváiškšioti, lankauti; и. все поля apeiti visus laukus.

исходить², -ожу́, -одишь *eig.* 1. kilti, eiti, skliti, plisti iš kuř; сведения исходят из надёжных источников žinios ura iš tikrų šaltinių; слухи исходят от него gaudūs jis skleidžia, plātina; 2. remtis, vadovautis, atsižvelgti; исходя из этого atsižvelgiant į tai, rėmiantis tuo; принимая решение, следует и. из учёта всех обстоятельств dārant sprendimą, reikia atsižvelgti į visas aplinkybes; 3. pasen. išeiti, prasidėti.

исходить³, -ожу́, -одишь *eig.* 1. šnek.: и. слезами plūsti ašaromis, ašaroti; 2. baigtis (apie laiką).

исходный, -ая, -ое išeitiš, išeinamasis, pradinis; и. пункт išeitiš, išeinamasis taškas; исходная точка зрения pradinis pžiūris; вернуться к исходному положению grįžti į pradinę padėtį.

исходящий, -ая, -ее *spec.* siunčiamasis (raštas); исходящая почта (istaigos) siunčiamieji raštai; и. номер еилин сиунчiamojo rašto numeris (pagal raštų registravimo knygą).

исхожу́ žr. исходить¹, 2, 3.

исхудалый, -ая, -ое sulýšęs, sublõgęs, išblõgęs, pėrkritęs, pėrkaręs, pėrtrūkęs, iškėmbęs; и. человек išblõgėlis, gývakaras, pėrkarėlis, pėrtrūkėlis, dvasnā, džiusnā; ~ние, -я sulysimas, sublogimas; ~ть, -аю, -аешь *juk.* sulýsti, išblõgti, sublõgti, sukėmbti, iškėmbti, pėrkristi, pėrkarti.

исцарап|ать, -аю, -аешь *juk.* pėdrėksti, apdrėksti (nagais), apdraskyti, išbrėžiūoti, subraižyti, sudraskyti; ~аться, -аюсь, -аешься *juk. šnek.* įsidrėksti, susidraskyti; tāpti sudraskytam, subrėžiūotam, subraižyti; ~ывать, -аю, -аешь *eig.* brāižyti, drėskinėti, draskyti.

исцел|ение, -я 1. išgýdymas, pagýdymas; 2. pasveikimas, išgijimas, pagijimas; ~енный, -ая, -ое; -лен, -ленā, -лено išgýdytas, pagýdytas; ~имый, -ая, -ое; -лим, -а, -о *šnek.* išgýdomas, pagýdomas; ~итель, -я v. (iš)gýdytojas; ~ить, -лю, -лишь *juk.* išgýdyti, pagýdyti; ♦ битой посуды не исцелишь iš šūkių įdō nesulipdysi; ~иться, -люсь, -лишься *juk.* išsigýdyti, išgyti, pagýti, pasveikti; ~ять, -яю, -яешь *eig.* gýdyti; ~яться, -яюсь, яешься *eig.* gýdytis, taisýtis, sveikti.

исчадие, -я *pasen.* išpera; и. ада vélnio išpera, prāgaro veislė.

исчáх|лый, -ая, -ое išdžiūvęs, sulýšęs, sunýkęs, iškėmbęs, nukvėžęs, nukiaūtes, susisūkęs, nusūšęs; ~нуть, -ну, -нешь; *būt.* -ах, -ла, -ло *juk.* sudžiūti, sunýkti, iškėmbti, sukvėžti, nusilpti, nusilpnėti, nukiaūsti, nusūsti, nugužsti, sumeñkti.

исчез|ать, -аю, -аешь *eig.* nýkti, diñgti, slėptis, slapstýtis, žúti; ~новение, -я (iš)nykimas, dingimas, žuvinimas.

исчезнуть, -ну, -нешь; *būt.* исчёз, -ла, -ло *juk.* išnýkti, pranýkti, diñgti, pragaisti, prapulti, pasislėpti, prашapti, žúti, pasilpti, išdilti (*pov. dē-mē*); и. в толпé pranýkti, pasislėpti miniojė; страх исчёз báimė išnýko.

исчёрк|ать, -аю, -аешь *juk.* išчеркать, -аю, -аешь *juk.* 1. išbraukyti, subraukyti; и. рýкопись subraukyti rañkraštį; 2. išbraižyti, subraižyti, surašinėti, išrašinėti, išmārginti; и. всю бумāry subraižyti, surašinėti visā pōpierių.

исчёркивать, -аю, -аешь *eig.* braukyti; braižyti, braižinėti, brūkšniuoti, mārginti.

исчерна-... pirmoji sudurtinų žodžių dalis, reiškianti juosvai; и.-фиолетовый juosvai violėtinis.

исчёрпать, -аю, -аешь *juk.* 1. išbaigti, išsėmti, išlėisti, suvartoti, išvartoti, sunaudoti; и. запас зернā išbaigti, suvartoti grūdų ātsargā; 2. (už)-baigti, likviduoti; вся программа сьезда исчёрпана visā suvažiavimo programā baigtā; время для отвёта исчёрпано atsākymo laikas pasibaigęs; инцидент исчёрпан incidenteas likviduotas, užbaigtas; вопрос исчёрпан klāusimas baigtas; терпение исчёрпано kantrybė trūko; ~ся, -ается *juk.* pasibaigti, išsibaigti, baigtis.

исчёрпы|ать, -аю, -аешь *eig.* baigti eikvoti, lėisti, vartoti, naudoti; ~ться, -ается *eig.* baigtis; likviduotis; этим делом не исчёрпывается tuō gėikalas nesibaigia; ~ющий, -ая, -ее išsamūs, išbaigtas, pilnas, visapūsiškas; и. доклад išsamūs pranešimas.

исчертить, -ерчу́, -ёртишь *juk.* 1. išbraižyti, pribraižyti; и. целый лист бумāги pribraižyti pilnā pōpieriaus lāpā; 2. subraižyti, sunaudoti bebraižant, surašyti, sudildyti; и. кусок мёла subraižyti, surašyti, sunaudoti gūbalā kreidōs.

исчёркать, -аю, -аешь *juk. šnek.* išbraukyti, išbrūožti, sudėginti (degtukus).

исчисление, -я 1. (ap)skaičiāvimas, suskaičiāvimas; и. прибыли pėlno apskaičiāvimas; и. всех недостатков visų trūkumų suskaičiāvimas; 2. skaičiāvimas; skaičiuōtė; интеральное и. mat. integrālinis skaičiāvimas.

исчисл|ить, -лю, -лишь *juk.* apskaičiuoti, išskaičiuoti; ~ять, -яю, -яешь *eig.* skaičiuoti; ~яться, -яется *eig.* 1. būti skaičiuojamam, sudaryti; потері в боях исчисляются тысьчами kautynių nuostoliai skaičiuojami tūkstančiais, sudāro tūkstančius; 2. būti apskaičiuojamam; пёня исчисляется кассйром при уплате налогā baūdā kāsінinkas apskaičiuoja mōkant mōkesčius.

исшаль|иться, -люсь, -лишься *juk. šnek.* įsidėkti, imti išdykauti, siaūsti, išdykėliu vīrsti, išdykti.

исшарить, -рю, -ришь *juk. šnek.* išgrіōžti, išraūsti, išvesti, iškniaūsti, išieškoti, išnaršyti; и. карманы kišenės išieškoti, išvartyti; все углы исшарил išieškōjau visūs pāšalius.

исшаркать, -аю, -аешь *juk. šnek.* išbrūžuoti, išbrūžinti, išbrūkščioti (*pov. aslq*), išuržyti.

исш|ипать, -щиплю́, -щиплешь *juk. šnek.* išgnāibyti, išznāibyti, sugnāibyti; испёшти; ~ипывать, -аю, -аешь *eig.* gnāibyti; пешиōti, pašyti.

итак *ing.* tāigi, vadīnasi, tād, tuō būdū; и., тепёр всё ясно vadīnasi, dabā viskas āišku.

итальян|ец, -нца италас; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. italė; 2. *šnek.* itališka armōnika; ~ский, -ая, -ое 1. italų, itališkas; и. нарōд italų tauta; 2. Itālijos; ♦ итальянская забастовка itāliškasis streikas; ~щина, -ы *niek.* itališkas dainavimo būdas, nevýkęs italų mūzikos sekimas.

итеративный, -ая, -ое *lingv.* kartótinis, dažninis.
итог, -а 1. galutinė, bendroji, suvestinė, santraukinė, sutrauktinė sumà; *общий и.* bendroji sumà; подводить и. susumuoti, sutraukti, sumėsti skaičius; в итоге susumavus, iš viso, viso lābo; 2. *prk.* išdava, rezultatas; итоги переговоров derybų išdavos; ♦ в конечном итоге pagaliau, galų galė, galiausiai.
итог *prv.* viso lābo, iš viso, visa suėmus.
итоговый, -ая, -ое bendrasis, galutinis, suvestinis, santraukinis, suminis.
итожд||ить, -жу, -жишь *eig.* sumuoti; **~ник**, -а sumuotojas.
иуда, -ы *v.* judà, išdavikas, judošius.
иудаизм, -а judėjizmas.
иудей, -я *pasen.* judėjas, žydas; **~ский**, -ая, -ое judėjų, judėjiškas, žydų; **~ство**, -а 1. judėjų, žydų tikyba; 2. *kuop.* judėjai.
иудушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *niek.* judošėlis, judošius.
их *žr.* он, она, онó.

ихтиоз, -а *med.* ichtiòzė (*odos liga*).
ихтиол, -а ichtiòlis; **~овый**, -ая, -ое ichtiòlio, ichtiòlinis; ихтиоловая мазь ichtiòlio tēpalas.
ихний, -ая, -ее *šnek.* jų, jiems priklausās.
ишак, -а 1. *tarm.* āsilas; 2. arklėnas; 3. *prk.* užsišpėlėlis, kvailys, āsilas.
ишмас, -а *med.* išijas.
ишь *dll.* *šnek. tarm.* māt, žiūrėk (tik), tai táu, štai táu, ať mātėte, atsirādo; и. ты какóй! žiūrėk tū mán kóks!
ищей||ка -и; *dgs. kilm.* -ėек, *naud.* -ейкам *m.* 1. pėdsekys (*šuo*); 2. *niek.* seklys, šnipas; ♦ пчелы ищейки bitės ieškòvės, lañkuonys; **~ный**, -ая, -ое pėdsekinis (*šuo*).
ищуший, -ая, -ее ieškantis; ♦ и. взгляд а) žvaigymasis, žvilgčiojimas; б) meilikaujantis, pataikaujantis žvilgsnis.
июль, -я *v.* liepos mėnuo, liepa; **~ский**, -ая, -ое liepos mėnesio.
июнь, -я *v.* biržėlio mėnuo, biržėlis; **~ский**, -ая, -ое biržėlio mėnesio.

Й й

йог, -а jògas.
йод, -а jòdas.
йод||истый, -ая, -ое jodingas; й. нāтрий nātrio jodidas; **~ный**, -ая, -ое jòdo, jòdinis; й. раствóр jòdo tirpalas.
йодофóрм, -а jodofòrmas.

йоркшир, -а jorkšýras (*tokia kiaulių veislė*); **~ский**, -ая, -ое jorkšýrų, jorkšýrinis.
йот, -а *lingv.* jòtas („j“).
йóта, -ы jotà (*graikų abėcėlės raidė*); ♦ ни одной йóты не изменил пė raidės nepākeitė; ни на йóту не уступить пė peť pláuką, пė peť pāgo jųodymą nenusileisti.

К к

к *prl. su naud.* 1. pàs; поехать к брāту važiuoti pàs brólį; 2. priė, aňt; подъехать к городу privažiuoti priė miėsto; приклеено к дверям priklįjota priė durų; 3. į; вперёд к победе коммунизма pirmyn į komunizmo pėrgalę; склонность к фантазии palinkimas į fantāziją; Нėман течёт к западу Nėmunas tėka į vākarus; 4. *vartojamas, nurodant tinkamą, pritikimą, atitinkamą*; это мне не к лицу tai mán netiñka; 5. *vartojamas, reiškiant palankumą, neapykantą, meilę, gailestį ir t. t.*: любовь к отечеству meilė tėvūnei; жалость к ребёнку gailestis vaikui; я дружески к нему расположен aš jam draūgiškai esū nusiteikęs; 6. *vartojamas, nurodant paskirtį, tikslą*; это служит к моему оправданию tai manė patėisina; приготовиться к экзамену pasiruošti egzāminui; два яйца к завтраку dū kiaušiniai pūsryčiams; 7. *vartojamas, nurodant veiksmo laiką*; к вėчеру vakaróp, į pāvakarį; к óсени rudenióp; поезд пришёл к трём ча-

cám traukinys atėjo trėčią vālandą, trijomis; 8. *vartojamas įterptiniuose posakiuose, nurodant kalbančiojo pažiūrą į kalbos turinį*; к сожалению, я сегодня не смогу прийти к тебе dejà, aš šiañdien negalėsiu ateiti pàs tavė; к счастью, он оказалсə прав laimei, jis pasiròdė teisus; 9. *vartojamas, nurodant priklausomumą kam*: принадлежать к числу марксистов priklausyti marksistams, būti marksistų; грипп относится к заразным болезням gripas yra užkrečiamà ligà.
-ка *dll.* *šnek.* 1. *vartojama sušvelninti įsakymui, suteikiant jam paraginimo, paskatinimo formą* pāgi, taigi, gi, nūgi, nà tai jau; дай-ка, что общал нà tai jau dūok, kā esi pažadėjęs; ступай-ка отсюда pāgi, pasitrauk iš čion; 2. *vartojama norui, pasiryžimui reikšti*: заеду-ка я к нему ėt, užvažiuosiu pàs jį; пошлю-ка я дāде телеграмму imsiu iš pasiūsiu dēdei telegrāmą.
кабāk, -а 1. smūklė; табачник к табакų, а пьяница к кабакų tabōkių tabākas, o girtuōklį smūklė

tráukia; 2. *bot.* daržėlinis moliūgas, *Cucurbita melopepo*.
кабалá, -ы vergovė, skolų kilpa; pavergimas, bėdà, jūngas; взвести на себя кабалų įlįsti į bėdą, užsinėrti kilpą.
кабалист||ика, -и kabalistika; **~ический**, -ая, -ое kabalistinis, kabalistiškas.
кабалить, -лю, -лишь *eig.* verginti, kilpoti, kilpą pėrti, vergu, bėrnu versti, vergti; кулаки кабалили бėдных крестьян būožės pavėrgdavo vargėnguosius valstiečius; **~ся**, -люсь, -лишсь *eig.* bėrnu parsidúoti, į kilpą įlįsti, kilpotis.
кабáльный, -ая, -ое 1. vergáujantis, į vergovė įkilpotas, vergijinis; я человек к. аš nelašvas žmogus, аš baudžiauninkas; 2. *prk.* vergóvinis, pavėrgiamasis; к. договор pavėrgiamóji, vergóvinė sutartis; кабáльные условия труда vergóvinės darbo sąlygos.
кабáн¹, -á 1. *zool.* šėrnas; 2. kuilys, tėkis; клáденный к. kuilėbuvis, iškastruotas kuilys; 3. *prk.* *niek.* merginiškas, bėbius.
кабáн², -á luītas, atlaužà; к. руды rūdės luītas.
кабáн||ий, -нья, -нье šėrno; kuilio; **~йна**, -ы šėrпіена; *šnek.* kiauliena.
кабанók, -нкá *šnek.* lėdo, akmeňs luītas.
кабаргá, -й; *dgs. kilm.* -pór *zool.* kabargà (*Sibiro muskusinė beragė ožka*), *Moschus moschiferus*.
кабардін||ец, -нца kabardinas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам kabardinė; **~ский**, -ая, -ое 1. kabardіnų, kabardiniškas; к. язык kabardіnų kalbà; к. танец kabardiniškas šokis; 2. Kabardos; кабардинские реки Kabardos upės.
кабарé *nkt.* kabaretas.
кабáтчи||к, -а smūklininkas; **~ца**, -ы smūklininkė.
кабá||цкий, -ая, -ое 1. smūklės, smūklinis; 2. *prk.* pešvankūs, nepadorūs; **~чник**, -а *pasen. šnek. žr.* кабáтчик; **~ница**, -ы *pasen. šnek. žr.* кабáтчица.
кабачók¹, -чкá nedidelė smūklė.
кабачók², -чкá *bot.* daržėlinis moliūgas, *Cucurbita melopepo*.
кабелъ, -я *v.* kábelis; телефонный к. telefóno kábelis; **~ный**, -ая, -ое kábelinis, kábelio.
кабельтов, -а; *dgs.* -вы, -вых *spec.* kábeltovas.
кабестáн, -а *tech.* kabestānas.
кабина, -ы kabinà; к. лётчика lakūno kabinà.
кабинét, -а kabinėtas; к. председателя pirmininko kabinėtas; физический к. fizikos kabinėtas; отдельный к. átskiras kabinėtas (*puz. restorane*); к. министров ministrų kabinėtas; **~ный**, -ая, -ое kabinėto, kabinėtinis.
каблогрáмма, -ы kablogramà, kábelinė telegramà.
каблų||к, -á (*bato*) kulnas, rakulnė; ♦ быть под каблųком būti pamintám (*būti visiškoje įtakoje, valioje, valdžioje*); **~чный**, -ая, -ое kulninis; к. гвоздь kulnams prikálti vinėlė; **~чок**, -чкá kulnėlis.
каботáж, -а *jūr.* pakráncių laivýba, kabotážas.
кабриолét, -а kabriolėtas.
кабы *jng. šnek.* kád, jėi; к. я знал kád аš žinóčiau, jėi būčiau žinójęs.
кавалёр, -а 1. kavaliėrius, mylimasis; 2. (*kokio ordino*) kavaliėrius.

кавал||ерийский, -ая, -ое kavalerijos, raitininkų, raitelių; **~ерист**, -а kavaleristas, raitelis, raitininkas; **~ерия**, -и kavalerija, raitóji kariuomenė, raitleiai, raitijà, raitininkai.
кавалёрский, -ая, -ое *pasen.* kavaliėriškas, kavaliėrius.
кавальёр, -а pýlimas, išlykis.
кавалькада, -ы raitininkų, raitelių vilkstinė, būrýs, kavalkadà.
кавардák, -á 1. *pasen. (valgis)* šiupinys (*iš mėsos, žuvies, miltų, giros*); 2. *prk. šnek.* sąmyšis, kratinys, jėvalas; suirútė; nesupáisomas dáiktas, dálykas; устроить к. pakėlti, sukėlti sąmyšį.
каверзá||а, -ы *šnek.* intrigà, kibelė, apgaviko dárbas; стрóить каверзы кому-л. ruóšti kám pinkles; **~ить**, -ржу, -рзишь *eig. šnek. žr.* каверзничать; **~ник**, -а pinklininkas, intrigántas; **~нить**, -ню, -нишь *eig. šnek.*, **~ничать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* pinklių ieškóti, intrigúoti, kabliukus statyti, páinioti reikalą; piktus pókštus krėsti; **~ность**, -и *m. šnek.* linkimas į pinkles, páines, intrigás, priekabingumas, priekabumas; **~ный**, -ая, -ое sú pinklėmis, priekabingas; painūs.
каверна, -ы *med.* kavėrna.
кавказ||ец, -эца kaukaziėtis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -экам kaukaziėtė; **~ский**, -ая, -ое kaukázinis, kaukaziškas; kaukaziėčių, kaukaziėtiškas; Kaukazo.
кавұн, -á *tarm.* arbūzas.
кавыка, -и 1. kábė (*slavų bažnytinės kalbos rašto ženklas*); 2. *šnek. (rašte)* kabliukas, užrietas, užsukimas.
кавычки, -чек *dgs. gram.* kabutės; в кавычках kabutėse, tarp kabūčių; заключить в к. paĩmti į kabutės.
кагáл, -а 1. *ist.* kahālas; 2. *prk. šnek.* lalėjimas; triukšmingas, lālantis būrýs.
каганéc, -нуá *tarm.* aliėjinė žibė, žibėlė, spingsulė (*naktinė lemputė*).
кагór, -а kahōras (*raudonojo vyno rūšis*).
кадét, -а kadėtas (*1. karo mokyklos auklėtinis, kariūnas; 2. buržuazinės kadetų partijos narys carinėje Rusijoje*); **~ский**, -ая, -ое kadetų; kadėto.
кадй||о, -а, **~ьница**, -ы *bažn.* smilkýtuvas, smilkýklė.
кадйть, кажý, кадйшь *eig.* 1. *bažn.* smilkýti; 2. *prk.* saldiležuváuti (*ką giriant*); meilikáuti, pataikáuti.
кадка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам šulė, statináitė, kubiliukas, baldė; солóменная к. bamb-lė; хлėбная к. dúonkubilis, dúongeldė; стирáльная к. gėčká, šuláitė.
кадми||евый, -ая, -ое kádmio; **~й**, -я *chem.* kádmis.
кадóчн||ик, -а šuláičių, statináičių méistras, kubilius; **~ый**, -ая, -ое šulės, šuláitės, kubiliuko, dúonkubilio.
кадр, -а kádras.
кадрйль, -и *m.* kadrilis (*šokis*).
кадровйк, -á *šnek.* 1. kádrininkas (*tarnautojas*), kádrų tvarkýtojas; 2. kádrinis darbúotojas; к.-металлұр kádrinis metalurgas.
кадр||овый, -ая, -ое kádrų, kádrinis; к. рабóчий kádrinis darbiniškas; к. офицёр kádrinis kariniš-

kas; ~ы, -ов *dgs. kādrai*; к. механизаторов кол-
хо́за kolúkio mechanizatorių kādrai.
кадúшка, -и; *dgs. kilm. -шек, naud. -шкам šu-
laitė, statinaitė, kubiliukas.*
кадык, -а gerklės mązgas, krenglýs, gūžýs.
кадь, кади *m. pasen. žr. кáдка.*
каём||ка, -и; *dgs. kilm. -мок, naud. -мкам šnek.*
apvadėlis, *žr. кайма́*; ~очный, -ая, -ое *šnek.*,
~чатый, -ая, -ое apkraštúotas, aprumbúotas, ap-
siuvinėtu pākraščiu; к. платок apkraštúota, su
apsiuvu skarėlė.
каждéние, -я *bažn. smilkymas.*
каждо||гóдный, -ая, -ее ir ~гóдный, -ая, -ое *pasen.*
kasmetinis; ~днёвно *prv. kasdien*; ~днёвный,
-ая, -ое kasdienis, kasdieninis.
каждый, -ая, -ое kiekvienas, alvienas; к. год kas-
mėt; к. из нас kiekvienas iš mūsų, mēs visi,
dažnas iš mūsų; к. второй день pradieniui; к.
второй год pramečiui; ка́ждые пять дней kàs
penkios diėnos; к. сам по себе kàs sáu.
кажётся *žr. казаться*; ~ись *jt. tarm. šnek. ródos.*
кажý¹ *žr. кады́ть.*
кажý² *žr. казаты́*; ~сь *žr. казаться.*
кажу́щийся, -аяся, -еся gėgimas, mėnamas, tária-
mas.
казáк, -а; *dgs. -аки ir -аки kazokas*; донско́й к.
Dòno kazokas; ~ин, -а *pasen. kazakinas (vyriš-
kas drabužis su stačia apykakle ir klostėmis už-
pakalyje)*; ~оваты́, -кыю, -кыешь *eig. pasen. būti*
kazokų, kazokauti.
казáн, -а *tarm. kátilas (valgiui virti)*; ~ок, -нка
tarm. katiliukas.
казáнский, -ая, -ое Kazānės, kazāniškas; ◆ ка-
зáнская сиротá apsimėtelis vaĩgšas, šūnvargšis.
казáрка, -и; *dgs. kilm. -рок, naud. -рмам zool. ža-
sis baltakáklė, Anser albifrons.*
казáрма||а, -ы 1. kareivinė; 2. *ikirev. kazármė, ba-
gákas (darbininkams gyventi)*; ~енный, -ая, -ое
kareivinių.
казáть, кажу́, ка́жешь *eig. šnek. ródyti*; не к. глаз
(nóсу) akių (nósie) neródyti (*nesilankyti*); ~ся,
кажýсь, ка́жешься *eig. ródytis, pasiródyti, atró-
dyti, dingėti*; это мне ка́жется вздо́рным ма́н
tai atródo beprásmiška, kvaíla, niekinga; мне
ка́жется ма́н ródos, rėgis, dėdas, mątos; он, ка́-
жется, соглáсен jis, rėgis, sutińka; jis, atródo,
sutińka.
казáх, -а kazāchas; ~ский, -ая, -ое 1. kazāchu,
kazāchiškas; 2. Kazāchijos; Каза́хская ССР Ka-
zāchijos TSR.
казáцкий, -ая, -ое kazokų, kazokiškas; ~чество, -а
kazokų lúomas, kazokaí, kazokijá; ~чий, -чья,
-чыє kazokinis, kazokų, kazoko; к. атамáн ка-
зokų atamānas; ~чка, -и; *dgs. kilm. -чек, naud.*
-чкам kazokė, kazokienė, kazokaítė; ~чо́к, -чка
1. kazokėlis, kazokas (šokis); 2. *pasen. berniū-
kas-tařnas.*
казáшка, -и; *dgs. kilm. -шек, naud. -шкам kazā-
chė, kazacháitė.*
казейн, -а kazeinas.
каземáт, -а kazemątas; tvirtovės kareivinės; kalė-
jimas; betóninė priedanga; ~ный, -ая, -ое kaze-
máto.

казёнка, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам šnek.*
*pasen. 1. degtinės parduotuvė; 2. valstybinė deg-
tinė; 3. padėjimas (pirkioje), atitvertas kam̃pas.*
казённоко́штный, -ая, -ое *pasen. valstybės lėšomis*
išlaikomas.
казён||ный, -ая, -ое 1. valstybinis, valdinis; ка-
зённое иму́щество valstybinis tuřtas; 2. *prk. biu-
rokratinis, formālinis*; к. подход к делу biuro-
kratinis reikalo traktavimas; ◆ казённая пала́-
та mokesčių rūmai (*carinėje Rusijoje*); ~щина,
-ы *šnek. niek. valdinė formalistika, formalizmas,*
rutinā, biurokratizmas.
казино́ nkt. kazino (1. lošimo rūmai, namai; 2. res-
toranas, ramovė, klubas).
кази́ст||о *prv. šnek. pasen. įžymiai, gražiai, pa-
traukliai*; ~ый, -ая, -ое; -йст, -а, -о *šnek. pasen.*
(i) žymūs, gražūs, magūs, patrauklūs; ка́зистая
бутылка pažiūrėti gražūs, didelis butelýs; ба-
рышня ка́зистая patraukli merginā; мужичо́к не
кази́ст, да плечи́ст vyrukas nė stotingas, bėt
petingas.
казна́, -ы *pasen. 1. iždas, pinigųnas; pinigai, tuř-
tas, valstybės tuřtas; госуда́рственная к. valsty-
bės kasā, iždas; на счёт ка́зны valstybės lėšomis;*
2. pinigai, tuřtas; у него́ мно́го ка́зны jis turi
daug pinigų.
казначёй, -я iždininkas, kāsinninkas; ~ский, -ая,
-ое iždininko, iždinis; к. билёт banknotas, popie-
rinis pinigas; ~ство, -а iždinė, valstybinis bān-
kas; ~ша, -и *šnek. pasen. 1. iždininko žmonā;*
2. *žr. казначёя.*
казначёя, -и *bažn. móterų vienuolýno šeimi-
niškė.*
казни́т||ель, -я *v. mirties sprendimo vykdytojas,*
galābytojas, žudgalvis, būdelis, galuotojas; ~ь,
-ню, -нишь *eig. ir įvk. mirtimi bausti, gálā (pa)-
darýti*; ~ься, -нюсь, -нишься *eig. 1. būti bau-
džiamam mirtimi; 2. prk. gráužtis, krimstis, kan-
kintis, sielotis; pačiam savė bausti.*
казнокра́д, -а valstybės tuřto, iždo vagis, iždava-
gýs; ~ство, -а valstybės tuřto vogimas, ižda-
vagýstė.
казнохра́нй||лице, -а iždo sándėlis; ~тель, -я *v.*
iždo saugotojas.
казнь, -и *m. 1. mirties bausmė, nubaudimas mir-
timi, egzekucija, nužudymas; пéред ка́знью priėš*
nužúdam, priėš įvykdant mirties bausmė; смёрт-
ная к. mirties bausmė; под стра́хом смёртной
ка́зни grasinant mirties bausmė; 2. prk. kančią,
kentėjimas; 3. pasen. bausmė, nubaudimas; diėvo
gýkstė.
ка́зовый, -ая, -ое *pasen. parodinis, reklāminis, ró-
dytinas.*
казуáр, -а *zool. kazuāras (paukštis), Casuarius.*
казуи́ст, -а kazuistas; ~ика, -и kazuistika.
ка́зус, -а nepaprastas, netikėtas atsitikimas, painūs
reikalas, kázusas.
кайл||á, -ы (*kalnakasių*) kirstúvas, kirtiklis, kap-
lýs; ~ить, -лю, -лишь *eig. kirsti, kapóti kapliu,*
kirstuvu; ~о́, -а́ *žr. кайла́*; ~ови́ще, -а káplio,
kirstúvo kotas; ~ови́щк, -а́ kirtikas; ~овый, -ая,
-ое kirstúvo.

кайма́, -ы; *dgs.* каймы́, каём, кайма́м ārsiuvas, ārvadas, rūmbas, apūrumbē, saginys, rātas, rātilas.

кайма́к, -а *tarm.* šūtinto pieno grietinėlė.

кайма́н, -а *zool.* kaimānas, aligātorius, Amėrikos krokodilas, Caiman.

кайма́ть, -млю́, -мйшь *eig.* rumbuoti, kraštuoti, apvadžioti.

кайра́, -ы *zool.* narūnėlis (*paukštis*), *Uria lomvia*.

как 1. прв. kaip, kuō būdū; к. вы пожива́ете? kaip jūs gyvuojaite?; к. вы нашли нас в толпе? kaip jūs mūs surādote miniojē?; к. вас зову́т? kuō jūs vardu?; е́сли бы вы зна́ли, к. мне это надо́ело же́и jūs žinotumėte, kaip mán tai įkygėjo; к. это случи́лось? kaip tai atsitiko?; **2. прв.** а́; к. дале́ко е́дешь? а́ toll važiuoji?; **3. šnek.** kaip pōrs; нельзя́ ли сде́лать к. подешёвле? а́ negālima padaryti kaip pōrs pigiau?; **4. jng.** kaip; та́кой же, к. и прѣ́жде toks pāt, kaip iр apksčiaū; **5. jng.** kai; к. вспо́мнишь, стра́шно стано́вится кай prisimeni, baĩsū dārosi; к. прие́дешь домо́й, напиши́ кай parvažiuosi namō, parašyk; **6. jng. šnek.** jėi; что это, к. не обмáн kàs tai, jėi nē argavystė; **7. jng.** к. ни проси́л егó, он отка́злся kād iр kaip jĩ prašiau, jis atsisakė; **8. dll.** kaip; к. я егó жалѐю! kaip mán jō gailai; к. он измени́лся! kaip jis pasikeĩtes; к. хо́чется е́сть kaip pōriu vālgyti; к. закричи́! kād ims rėkti!; ♦ вот к. šitaip; к. бу́дто lųg, taĩsi, tarýtum; к. бы то нй́ было kaip теĩ bebūty, šiaip aĩ taip; к. же kaipgi; к. ника́к kaip bebūty; к. раз kaip tik, tāsगतēs; к. то́лько, к. скóро kai tik, lig tik; к. бы не так! dār kō rapōro! kàs táu dāvē!; к. нельзя́ лу́чше kuō geriausiai, labai gerai; к. е́сли lųg, tarýtum, lųg kād.

какавѐлла, -ы sutrinti kakāvos sėkly lūkštai.

какадý *nkt.* kakadū (*balto ar rausvos spalvos papuga*), *Psittacus cristatus*.

кака́о *nkt.* 1. kakavā, kakāo (*milteliai ir gėrimas*); **2.** kakāvmedis, *Theobroma cacao*; ~вѐлла, -ы *žr.* какавѐлла; ~вы́й, -ая, -ое kakāvos, kakavinis, kakāo; к. порошóк kakāvos miltėliai.

как-ли́бо *прв.* kaip pōrs, kokių pōrs būdū, šiaip aĩ taip; это́ на́до к.-л. офо́рмить таĩ reikia kokių pōrs būdū įfōrminti, apifōrminti.

как-ни́будь ир **как-ни́бүдý** *прв.* 1. kaip pōrs, šiaip aĩ taip, kokių pōrs būdū, vis tiek; на́до к.-н. развяза́ться с долга́ми reikia kaip pōrs atsikrątyti skolomis; **2. šnek.** bet kaip, nekaip, paviršutiniškai, šiaip taip, kaip pōrs; старáться он не б́удет, а сде́лает к.-н. jis nesisteĩgs, o padarýs bet kaip; **3. šnek.** kada pōrs, artimiausioje ateityjē, petrūkusi; прие́зжай ко́ мне к.-н. на тоĩ неде́ле atvažiuok pās manē kada pōrs sėkančia saváite.

како́в, -а, -о *iv.* kóks, kàs tóks, kàs peĩ vėnas; к. он челове́к? kóks jis, kàs jis peĩ žmogus?; к. мерзавец kóks piėkšas; ка́ковó было моѐ удивле́ние kaip aš buvaū nustėbęs, kóks buvo māno nustėblimas; к. он нй́ е́сть kóks yrā, tóks; kàs, kóks jis bebūty; к. он из себ́я (к. он собо́й)? kaip jis atródo?

каковó *прв.* kaip; а́; к. тебе́? nā, kaip táu?; к. е́му живѐтся? kaip jis gyvėna?; к. е́му спало́сь? а́ gerai, kaip jis miegojo?

каковóй, -а́я, -о́е *iv. pasen.* kóks, kuris; *žr.* ка́кой. **како́вский**, -ая, -ое *iv. šnek. žr.* ка́кой; ♦ по-како́вски? kuriā kalbā?; по-како́вски он говори́т? kuriā gi kalbā jis kalba?

како́е *прв. šnek.* visai nē; kā jūs; kuĩ táu; ты ве́дь здоро́в? — к. здоро́в! jūk tū sveĩkas? — kuĩ tū sveĩkas!

ка́кой, -а́я, -о́е *iv.* 1. kóks; к. я счастли́вый kóks aš laimingas; к. него́дйй kóks piėkšas; к. ваш лю́бимый цвет? kókią spalvą jūs labiausiai mėgstate?; kokiā jūsų mėgstamā spalvā?; **2.** kuris; keĩntas; в ка́ком го́ду была́ за́суха? kuriaĩs mėtais būvo sausrā?; забы́л, к. се́годня де́нь užmiršau, kuri, kelintā šiańdien dienā; по ка́ким дела́м? kuriaĩs, kokiaĩs reikalaĩs?; **3.** kàs peĩ; к. он зна́то́к? kàs jis peĩ žinovas?; ка́кие у него́ де́ньги kàs jō peĩ pinigai; ка́кая красо́та kàs peĩ gražumas, kóks gražumėlis; **4.** bet kóks, kóks pōrs; ка́жкóкс; нет ли у вас ка́ких вопро́сов? gāl tūrite kokių pōrs kląsimų?; ♦ хо́ть к. bet kóks, kād iр kóks; е́ще к. iр dār kóks, iр nē bet kóks; к. бы (то) нй́ был (к. ни на е́сть) bet kóks, bet kuris; вот к. šit kóks, anóks.

ка́кой-ли́бо, -а́я-ли́бо, -о́е-ли́бо *iv.* kuris pōrs, bet kuris, koks pōrs; ка́ким-ли́бо дру́гим спо́собом kuriuo pōrs kitū būdū.

ка́кой-ни́будý, -а́я-ни́будý, -о́е-ни́будý *iv.* 1. bet kuris, koks pōrs, jeib kóks, kuris pōrs, šiaip koks, bet kóks; он и́щет к.-н. рабо́ты jis ieško kokio pōrs, bet kokio dārbo; **2.** apie, kóks; до го́рода оста́лся к.-н. киломе́тр пу́ти ligi miėsto pasiliko kóks kilometrų kelio; это́ произо́шло в ка́ких-ни́будý полча́са таĩ įvyko peĩ kóki pūsvalandį; хо́ть к.-н. bet kóks, bent kóks (*nors ir menkiausias*).

ка́кой-то, -а́я-то, -о́е-то *iv.* 1. kažin kóks, kažkóks; kažkuris, kuris pōrs; kóks gi; к.-т. из тво́их зна́комых ожида́ет kažkuris (iš) tavo pažįstamų laukia; он к.-т. чу́дак jis kažkóks keistuolis; ка́кая-то о́сень б́удет? kóks gi ruduō būs?; **2.** tam tikras; к.-т. конфу́з получи́лся išėjo tam tikras sumišimas, konfūzas.

какофо́ния, -и kakofońija, nedarnā.

ка́к-то *прв.* 1. kažkaip, kažkodėl, kažkókiu būdū; он говори́т к.-т. непоня́тно jis kažkaip nesuprątamai kalba; здесь к.-т. неуютно čia kažkodėl nejaukū; он к.-т. сумѐл ула́дить дела́ jis sugebėjo kažkókiu būdū sutvarkyti reikalus; **2.** kaip čia (*padarius, įtaisius, sutvarkius ir pan.*); к.-т. всё устро́ить kaip čia visa sutvarkius; **3.** būtent, kaip antai; е́му подава́лись обы́чные блю́да, ка́к-то: шни, соси́ски с капу́стой jām būvo patiekti įprastiniai valgiai, būtent: kopūstienė, dešrėlės su kopūstais; **4.** kartą, netýciom, atsitiktinai; я ка́к-то встрѐтил егó на у́лице aš kartą sutikau jĩ gātvėje; ка́к-то пáz vienąkart, kadaise.

ка́ктус, -а *bot.* kaktusas, Cactus.

кал, -а ekskrementai, mėšlas, išmatos.

каламбúр, -а kalambūras, kómiškas žodžių žaĩsmas; ~йст, -а kalambūrininkas; ~итъ, -рю, -ришь *eig.* kurti arba pāsakoti kalambūrus, pókštauti.

каланча́, -й 1. sargýbos (gaísrininkų) bókštas, lip-tinė, kuóras; 2. *prk. šnek.* išĩsėlis (*žmogus*).
кала́ч, -а raguólis, riestà bandėlė; ♦ тёртый к. gudruólis, prityręs žmogus, gudrūs paũkštis; емý на калачи достало́сь jáм búvo riestà, jáм тє́ко, jis gávo; сверну́ться калачо́м *žr.* калáчиком.
калáчиком *pru.:* лежа́ть к. gulėti susiriėtus, suriėtus kójas; сверну́ться к. susiriėsti dvilinkam.
кала́чн||ик, -а *pasen.* 1. raguólių kepėjas; 2. raguólių pardavėjas; **~ый**, -ая, -ое (*riestų*) bandėlių, raguólių; к. ряд *pasen.* parduotúvių eilė, kuř parduodamos bandėlės, riestainiai ir kt., pyraginės, pyragų parduotuvės.
калева́ть, -люю, -люєшь *eig.* obliúoti figūriniu obliúmi (*bagetus, karnizus*).
калѐв||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. bagėtinis, figūrinis obliús; 2. bagėtų, karnizų darymas, obliávimas; **~щик**, -а bagėtų méistras, figūrinio obliávimo specialistas.
калейдоско́п, -а kaleidoskópas; к. собы́тий *prk.* įvykių kaleidoskópas; **~ический**, -ая, -ое kaleidoskópinis, kaleidoskópiškas.
кале́ка, -и *v.* ir *m.* luošýs, luošė; palėgėlis, palėgėlė, šlúbis, šlúbė.
календа́р||ный, -ая, -ое kalendórius, kalendórinis; к. год kalendóriniai mėtai; **~ь**, -я *v.* kalendórius; григориáнский к. Grigáliaus kalendórius; юлиáнский к. Júliaus kalendórius; насто́льный к. stalinis kalendórius; отрывно́й к. nuplėšiamasis kalendórius.
кале́ние, -я 1. (j)kaĩtinimas; к. желе́за geležiės kaĩtinimas; к. каме́нь в ба́не акменеų kaĩtinimas pirtyjė (*garui gauti*); красное к. *tech.* raudonasis įkaĩtinimas; бе́лое к. *tech.* baltasis įkaĩtinimas; 2. įkaĩtimas; 3. gródinimas (*metalų*); 4. spráginimas, pakėpinimas; к. opėхов riešutų spráginimas; ♦ доведи́ до бе́лого кале́ния *šnek.* įsiútinti, įdũkinti; дойти́ до бе́лого кале́ния *šnek.* įsiústi, įdũkti, netėkti pusiáusvyros, įtũžti.
кале́ный, -ая, -ое 1. raudónai įkaĩntas; kárštas, labai įkaĩntas; 2. *prk.* ugnies raudonumo (*pvz. veidas*); 3. grúzdintas, skrũdintas, spráginintas (*pvz. riešutai*); ♦ кале́ным желе́зом вы́жечь išdėginti, išnaikinti káršta geležimi, išnaikinti, sunaikinti visiškai, galutinai, nė žėnklo nepalikti.
кале́ченный, -ая, -ое lúošas, sulúošintas, sužalótas.
калечи́ть, -чу, -чишь *eig.* 1. lúošinti; война́ калечи́т люде́й káras lúošina žmónes; 2. *prk.* žalóti, gadinti; к. ха́рактер žalóti charákerį; к. маши́ну gadinti маши́нà; к. челове́ка žalóti žmógų; **~ся**, -чусь, -чишься *eig.* 1. darýtis luošám, lúošintis; 2. *prk.* žalóti, gadintis.
кали́бер, -бра *šnek. pasen.* ir **кали́бр**, -а 1. kalibras; ору́дие крупно́го кали́бра stambaũs kalibro patránka; 2. *žr.* калибромє́р; 3. *prk.* juok. dýdis, didũmas.
калибру́||ровать, -рирую, -рируєшь *eig.*, **~ова́ть**, -рюю, -рюєшь *eig.* kalibrúoti.
калибромє́р, -а *tech.* kalibrómatis.
ка́лиевый, -ая, -ое *žr.* кали́йный.
ка́л||ий, -я *chem.* kális; **~ийный**, -ая, -ое kálio, kálinis; кали́йная соль kálio druskà, káliadruskė (*trąšos*).

кали́ка, -и *v.* ir *m.:* к. перехо́жий (перехо́жая) 1. *pasen.* keliáujantis maldiniškas, keliáujanti maldiniškė; 2. elgetáujantis áklas giesminiškas, elgetáujanti áklà giesminiškė.
калийн||ый, -ая, -ое grúdinamasis; kaĩtinamasis; gaũdinamasis; кали́льная печь *tech.* kaĩtinimo krósnis; к. прибор кaitintúvas; к. жар gaũdinamoji ugnis; кали́льная ла́мпа kaitrinė lėmпа; **~я**, -и; *dgs. kilm.* -лєп, *naud.* -льням *m.* grúdin-tuvė, kaitintuvė (*patalpa, kur grúdinami metalo dirbiniai*).
кали́н||а, -ы *bot.* 1. pútinas (*krūmas*), *Viburnum*; 2. *kuop.* púтино úogós; **~ник**, -а 1. putinų krúmai, putinų giráitė; 2. *šnek.* valgis su putinų úogomis; **~овый**, -ая, -ое 1. púтино, putinų; ка-ли́новая ро́ща putinų giráitė; 2. darýtas iš púтино ař jũ úogų, putininis; к. кисе́ль púтино úogų, putininis kisiėlius.
калита́, -ы *tarm.* krepšýs, delmópas, piniginė; скупой собира́ет, а че́рт калиту́ шьєт шы́кштуо́lis kaupia, o vėlnias delmóną siúva.
калѐт||ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам vartėliai, durėlės (*tvoroje*); **~очный**, -ая, -ое vartėlių.
калѐть, -лю́, -лишь *eig.* 1. kaĩtinti, raũdinti, grú-dinti; к. каме́ни kaĩtinti ákmenis; к. желе́зо grú-dinti gėlezį; 2. (pa)kėpinti, kėpti, skrũdinti; к. кашта́ны skrũdinti kaštonùs; **~ся**, -йтся *eig.* 1. kaisti; grúdinantis; 2. gruzdėti, búti grúzdina-mam.
калѐф, -а kalifas; ♦ к. на час *iron.* vienadiėnis valdóvas.
каллигр||афический, -ая, -ое kaligráfinis, kaligrá-fiškas; kaligráfijos; к. почерк kaligráfiškas brai-žas, kaligráfiška rašýsena; **~афия**, -и dailýraštis, kaligráfija.
калмы́||к, -а́ ир -а kalmũkas; **~цкий**, -ая, -ое kal-mũkų, kalmũkiškas; **~чка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам kalmũkė.
ка́ломель, -и *m. med. chem.* kálo melis, gývsidabrio chloridas.
калорѐ||йность, -и *m.* kaloringũmas; к. пищева́х проду́ктов ма́isto проду́ктų kaloringũmas; к. то́плива kũro kaloringũmas, kaitrũmas; **~метр**, -а kalorimėtras, šilčiómatis.
кало́рия, -и kalòrija.
кало́ш||а, -и kalióšas; ♦ сесть в кало́шу *šnek.* ar-sijuókinti, susimáuti, susikiřsti; посади́ть в кало́-шу *šnek.* pastatýti į kėblią pàdėti, patupdýti į bálą, sumáuti; **~ный**, -ая, -ое kalióšų, kalióšini-s.
калу́жница, -ы *bot.* puriena, *Caltha*.
калы́м, -а kalýmas (*iřpirkis už nuotaką*).
кальви́л, -я *v.* kalvilis (*tam tikra obuolių veislė*).
кальвини́ст, -а kalvinas, reformátas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам kalvinė, reformátė; **~ский**, -ая, -ое kalvinų, reformátų.
ка́льк||а, -и; *dgs. kilm.* -лєк, *naud.* -лькам 1. angli-nis pópierius, kálkė; 2. peř kálkę padarýtas nũo-гаšas; 3. *lingv.* kálkė; **~ировать**, -рюю, -рюєшь *eig.* ir *įvk.* 1. kopliúoti peř kálkę; 2. *lingv.* suda-ryti káلكes.

калькул||ровать, -рую, -руешь *eig.* kalkuliuoti, apskaičiuoti; ~ятор, -а kalkuliuotojas; ~яция, -и kalkuliavimas, kalkuliacija, apskaičiavimas.

кальмáр, -а *zool.* kalmāras.

кальсоны, -сон apatinės, apatinės kelnės, apatinūkės, pamautinės.

кальци||евый, -ая, -ое kalcio; ~й, -я *chem.* kalcis.

кальён, -а kaljānas.

каля́ка||нье, -я šnekučiavimas, bāmbaliavimas, plepėjimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* šnek. šnekučiuoti, bāmbaliuoti, dunduriuoti, plepėti.

камарилья, -и kamarilė, klikā; gaujā.

кама́ринск||ая, -ой, ~ий, -ого *dk.* kamarinskis (1. *rusų liaudies šokio daina*; 2. *pagal tą dainą šokamas šokis*).

ка́мбала, -ы *zool.* plėkšnė, plėkštė, *Pleuronectes*; ма́лая к. Marijos žuvėlė, *Pleuronectes flesus*.

ка́мбий, -я *bot.* kām̃bis, (*medžio*) brāzdas.

ка́мбуз, -а laivo virtuvė, kambūzas.

каме́д||истый, -ая, -ое sakingas; ~ь, -и *m.* (*medžio*) sakaĩ.

каме́жник, -а *tarm. žr.* каменец.

каме́лёк, -ля́ 1. židinėlis; 2. ugniakuras (*palapinėje, jurtoje*).

каме́лия, -и *bot.* kamėlija, *Camellia*.

каме́нь, -нёю, -нёшь *eig.* 1. akmenėti, viřti ākmeniū; 2. *prk.* pūkti; kietėti, stingti; от стра́ха сёрдце каменёет iš báimės širdis stingsta.

каме́нец, -ня́ *tarm.* akmenūnas, akmėnė, akmenūnė, akmenijā, kūlijā.

каме́нистый, -ая, -ое; -йст, -а, -о akmeningas, akmeniuotas.

ка́менка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. akmeninė krósnis; akmeninė siena (*pirtyje*); 2. *pasen.* akmenimis grįstas kėlias, plėntas; 3. *zool. šnek.* kultupis, akmėnė, girkakalis, gūdzvirblis, *Oenanthe*.

каменноуго́льный, -ая, -ое akmeñs angliū; каменноуго́льная копь акмеñs angliū kasyklā.

ка́менный, -ая, -ое 1. akmeñs, akmeninis; к. уго́ль акмеñs anglis; к. мост акменinis tiltas; 2. mūrinis; к. дом mūrinis pāmas; 3. *prk.* sustingęs, pegūvas; ка́менное лицо́ sustingęs vėidas; 4. *prk.* kietas, pejautrūs, žiaurūs; ка́менное сёрдце kietā, pejautri, akmeninė širdis; ◆ ка́менная бо́лезнь *med.* akmenū ligā, melmuo, žvirgždai; к. мешо́к ankštā kalėjimo kām̃era; к. век акмеñs āmžius.

каме́но||бец, -бо́йца akmenskaldys; ~ло́мка, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам *bot. šnek. žr.* кам-неломка.

каме́ноло́мн||ый, -ая, -ое akmenū skāldomasis; ~я, -и; *dgs. kilm.* -мен, *naud.* -мям akmenū skāldyklā.

каме́нотёс, -а akmentašys, akmenskaldys; ~ный, -ая, -ое ākmentašio, ākmenskaldžio.

ка́менщик, -а mūrininkas; ◆ во́льные ка́менщики *ist. masōnai*.

ка́мень, -мя; *dgs.* -мни, -мнėй *ir šnek.* -мėнья, -мėньев 1. akmuo; kūlis; куча камнėй акменū krūvā; драгоценный к. brāngakmenis; подводные ка́мни povandeniniai ākmenys (*taip pat prk.*); к. на сёрдце лежйт *prk.* akmuo širdj spāudzia,

añ širdiės gūli; 2. *dgs.* (*inkstų, tulžies, kepenų*) ākmenys (*liga*); ◆ филосо́фский к. moksliñčių paslaptis, menamasis alchemikų akmenėlis (*auksui gaminti*); краеуго́льный к. kertinis akmuo; небесный к. meteoritas, meteoras, kriñtančioji žvaigždė; пропáл слóвно к. в во́ду diño kaip versmėjė, kaip vandenyjė; к. преткно́вения pažaidós akmuo; держа́ть к. за па́зухой slėpti sa-vuyjė keřštā; ка́мнем упáсть kristi kaip akmuo; ка́мня на ка́мне не оста́вить акмеñs añ akmeñs nepalikti, visiškai, iš pagrindų sugriauti.

каме́нь, -я *šnek. kuop.* ākmenys.

ка́мера, -ы kām̃era; тюрёмная к. kalėjimo kām̃era; одино́чная к. vienūtė (*kalėjime*); к. хране́ния ba-gāžo saugojimo kām̃era; к. суши́лки džiovýklos kām̃era; фотогра́фическая к. fotokām̃era; к. мяча́ sviedinio kām̃era; к. покрýшки padangós kām̃era.

каме́рный¹, -ая, -ое *tech.* kām̃erų, kamerinis, susidedantis iš kām̃erų; atliekamas kām̃eroje.

каме́рный², -ая, -ое: ка́мерная му́зыка kamerinė mūzika.

каме́ртон, -а kamertōnas.

ка́мешек, -шка akmenėlis; собира́ть ка́мешки rinkti akmenėlius; ◆ к. в че́й-л. оро́д броса́ть (ки-да́ть) *šnek.* mėsti užuominą kienō ādresu.

камзо́л, -а liemėnė, striukė.

ками́лавка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *bažn.* kamilavkā (*aukšta juoda stačiatikių dvasininkų kepurė*).

ка́мйн, -а židinys, žaidas, ūbas; ~ный, -ая, -ое židinio; ка́мйнная решётка židinio ardėliai.

камка́, -й damāstas.

каме́н||дробилка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам akmenskaldė (*mašina*); ~ло́мка, -и *bot.* uolāskėlė, *Saxifraga*; ~ре́зный, -ая, -ое brāngakmenių apdirbamasis, brangių akmenū apdirbimo (*pvc. fabrikas*); ~тёсный, -ая, -ое akmeñs tāsymo; камнетё́сные инструме́нты акмеñs tāsymo įrankiai.

каме́шарка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *zool.* akmėnė (*paukštis*), *Arenaria*.

камо́рка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам kamařėlė, sándėtas, kambariūkštis, kambarelis.

кампа́ней||ский, -ая, -ое *šnek.* kampāniškas, kampānijiškas, neplaningas; кампа́нейская рабо́та neplaningas, paskubomis, kampānijų būdų dirbamas dārbas; ~щина, -ы *šnek.* kampāniškūmas, kampānijomis dirbamas dārbas; neplaningūmas, kampānijų pamėgimas.

кампа́ния, -и *polit., kar.* kampānija; žygis; анти-советская к. поджигате́лей война́ antitarýbinė karo kūrstytojų kampānija; избира́тельная к. rinkimų kampānija; посе́вная к. sėjós kampānija.

каму́шек, -шка *žr.* камешек.

камфа́ра, -ы kamparas; ~а́рный, -ая, -ое kamparinis, kamparo; камфа́рное де́рево kamparmedis, *Cinnamomum Camphora*; ~ора́, -ы *žr.* камфа́ра.

камфо́рка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *žr.* конфо́рка.

камча́, -и́ 1. *žr.* камка́; 2. *šnek.* bizūnas, gimbas; botāgas.

камы́ш, -а́ *bot.* mėldas, nėndrė, *Scirpus*.

камышевка¹, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* nendrinė lazdele, nendrinis dulkintūvas (*drabužiams išdulkinti*).
камышевка², -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *zool.* krakšlė (*paukštis*), *Acrocephalus*.
камышевый, -ая, -ое *žr.* камышовый.
камышит, -а *nėndrių plėkštės*; **шовый**, -ая, -ое *nėndrių plėkščių*.
камышник, -а *nėndrynas, meldynas*; **ца**, -ы *zool.* nendrinė vištėlė, *Gallinula chloropus*.
камышовый, -ая, -ое *nėndrės, nendrinis, mēldo, mel-dinis*.
канав||а, -ы *griovys*; **ка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *griovėlis*; **ный**, -ая, -ое *griovio, griovinis*; **окопатель**, -я *v. grioviakasė*.
канад||ец, -а *kanadietis*; **ка**, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам *kanadietė*; **ский**, -ая, -ое 1. *kanadiškas, kanadinis, kanadietis*; 2. *Kanados*.
канал, -а 1. *kanālas, pėrkasas*; 2. *tech.* *kanālas*; 3. *dgs. prk.* *kanalai, priemonės, būdai, kėlias (kam nors pasiekti)*; избрать для переговоров дипломатические каналы *deryboms pasirinkti diplomatinis kanalus, diplomatinės priemonės, diplomatinis keliūs*; ♦ *пищеварительный к.* *vīrški-pamasis traktas*.
канализатор, -а *kanalizacijos įrengėjas*; **ацион-ный**, -ая, -ое *kanalizacinis, kanalizacijos*; **ация**, -и *kanalizacija*; **йровать**, -рую, -руешь *eig. ir įvk.* *овать*, -зую, -зуюшь *eig. ir įvk.* *kanalizuoti, įrengti kanalizaciją*.
канал||ский, -ая, -ое *šūnsnukiškas, niekšiškas, sūktas*; **ство**, -а *niekšiškumas, niekšybė, suktybė*; **я**, -и; *dgs. kilm.* -лий, *naud.* -льям *v. ir m.* *biaurybė, apgavikas, apgavikė, šūnsnukis, šūnsnukė, šūngalvis, šūngalvė, niekšas, bėstija, sūkčius*.
канар||ечник, -а 1. *šnek.* *kanarėlininkas, kanarėlių pardavėjas*; 2. *bot.* *kanarinis dryžutis, Phalaris canarensis*; **ечный**, -ая, -ое *kanarėlės, kanarėlinis*; šviėšiai geltonas, citrininis (*apie spalvą*); **йка**, -и; *dgs. kilm.* -ёек, *naud.* -ёйкам *zool.* *kanarėlė, kanaraitė, Serinus canarius*; **йник**, -а *žr.* канареечник (2 *reikš.*).
канат, -а *lėnas; vālgā; pārusный к.* *šiūota; цепной к.* *īnkarо grandinė*; **ник**, -а 1. *virvėlė*; 2. *anat.* *saitėlis, virželis, virkštelė*; **ный**, -ая, -ое *lėnų, lėno, lėninis*; канатная фабрика *lėnų fābrikas*; канатная лестница *lėninės kōpēcios*; *к.* *plysūn pasen.* *šokėjas aūt virvių (akrobatas)*; **чик**, -а *lėnų dirbėjas*.
канва, -ы 1. *kanvā (siuvinėjimui)*; 2. *prk.* *pāgrindas, branduolys*; *к.* *событий įvykių pāgrindas*; *к.* *сюжета pagrindinė siužeto linija*; ♦ *хронологическая к.* *chronologinė eilė, sekā (puz. bio-grafijoje)*.
кандалы, -ов *dgs.* *geležiniai; geležiniai pānciai; ручные к.* *raikšaičiai, aūtrankiai; заковать в к.* *surakinti pānciais*.
кандальник, -а *šnek.* *surakintasis (geležiniai pānciai)*; **ый**, -ая, -ое 1. *geležinių pāncių*; 2. *-oro dkt. pasen.* *žr.* кандальник.
кандельор, -а (*žvakių*) *sietėnas, kandelīabras*.
кандидат, -а *kandidātas*; *к.* *в депутаты kandidātas* *į deputatus*; *к.* *партии pārtijos kandidātas*; *к.* *на*

пост министра kandidātas į ministrus; *к.* *биологических наук biologijos mokslų kandidātas*; **ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *kandidatė*; **ский**, -ая, -ое *kandidāto, kandidātų*; **ство**, -а *kandidatėvimas, kandidatūrā*; **ура**, -ы *kandidatūra*.
кандиль, -я *v.* *kandilis (tam tikra obuolių veislė)*.
канйкул||ы, -кул *dgs.* *atostogos, tarpumokslis*; **ярный**, -ая, -ое *atostogų, atostoginis*.
канитель, -лю, -лишь *eig. šnek.* *sulaikyti, gaisinti, vilkinti, uždelsti, užlaikyti*; **ся**, -люсь, -лишсь *eig. šnek.* *gaišti, delsti, dulpšti, krapštinėti, gaisuoti, gaimaruoti*.
канитель, -и *m.* 1. *aukso, sidabro gijā, gyvāsūlis*; 2. *prk.* *labai nuobodūs daiktas; pykdomas gaištas, delsimas, gaišatis; тянуть к.* *delsti, gaisinti*; **щик**, -а 1. *gyvāsūlių dirbėjas, mēistras*; 2. *prk.* *gaišintojas, delsėjas, vilkintojas, gaišlys*.
канифоль||ить, -лю, -лишь *eig. kanifolija, grynāsakias trinti (puz. stygas)*; **ь**, -и *m.* *kanifolija, grynāsakiai*.
каннибал, -а *žmogėdra, kanibālas, gūvėdra*; **изм**, -а *kanibalizmas, žmogėdrystė; žiaurūmas*; **ьский**, -ая, -ое *žmogėdriškas; žiaurūs*; **ьство**, -а *žr.* *каннибализм*.
канон, -а *kanōnas*.
канонада, -ы *kanonadā*.
канонер, -а *žr.* *канонир*.
канонерка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *канониерinis laivas, kanoniērė*.
канонизировать, -рую, -руешь *eig. ir įvk.* *овать*, -зую, -зуюшь *eig. ir įvk.* *канонизuoti*.
каноник, -а *bažn.* *kanauniškas*.
канонир, -а *kar. ist.* *kanoniērius, patrānkininkas*; **ский**, -ая, -ое *kanoniēriaus, patrānkininko*.
канонический, -ая, -ое *kanōnų, kanōninis*.
кант, -а *kāntas; briaunā; (drabužio krašto) āpvadas, āpvadai*.
кантата, -ы *muz.* *kantatā*.
кантилена, -ы *muz.* *kantilenā*.
кантовать, -тую, -тuesday *eig.* 1. *kantuoti, daryti briauną; (drabužio) kraštus, siūlės āpvedžioti*; 2. *spec.* *verčiant stūmti, varyti į priekį, kantuoti (puz. dėžes)*; **овка**, -и 1. *kānto, briaunōs dārymas, kantāvimas*; 2. *māžas kaplys, kirtiklis (akmenims tašyti)*.
кантон, -а *kantōnas*; **альный**, -ая, -ое *kantōninis, kantōno*.
кантонист, -а *ist.* *kantonistas*.
канун, -а *išvakarės*; *к.* *праздника prieššventis, šventvakaris, šventės išvakarės*.
кануть, -нет *įvk. pasen.* 1. *lašterėti; канула слезā lašterėjo āšara*; 2. *nugrimzti, išnūkti, diūgti*; ешё год *канул в вєчност дār mētai amžinybēn nugrimzdo, nuskeūdo*; как в воду *канул nē padujū nebēr, pragaišo, diūgo kaip versmējė*.
канцелляр||ист, -а *pasen.* *kancliarijos rāštininkas, tarnautojas, kanceliaristas*; **ярня**, -и *kancliarija, rāštine*; **ярский**, -ая, -ое *kancliarijos, rāštinės*; **ярщина**, -ы *kancliariskūmas, kanceliarizmas, kancliarinis formalizmas, biurokratizmas*.
канцлер, -а *kāncleris*; *к.* *казначейства iždo kāncleris (finansų ministras)*.
канчук, -а *tarm.* *stirninis rimbas*.

каньон, -a kanjõnas (*gilus, siauras upės išgraužtas slėnis*).

канию||к, -á 1. *zool.* súopis, apželtkõjis, klýkis, klykuõlis (*paukštis*); 2. *prk. tarm.* suoslýs, kaulytojas (*žmogus*); ~чить, -чу, -чишь *eig.* kaulyti, in̄kšti, maldáuti, verkšlenti, suõsti.

каолин, -a kaolinas, porceliāninis mólis; бáltмолis; ~овый, -ая, -ое kaolino, báltmolio, kaolininis.

кап, -a augmuõ (*medyje*), aĩtauga; auginýs.

капать, -аю, -аешь *ir pasen.* -плю, -плешь *eig.*

1. lašėti, varvėti, šlakėti, šlaknóti, lašnóti, lašuóti; крыша кáпает stógas tēka, varva; 2. lašinti, varvinti, šlakinti; к. лекáрство lašinti váistus. капелла, -ы 1. *muz.* kapelà; 2. *astr.* Kapelà (*žvaigždė*); 3. *bažn.* koplytėlė.

капеллан, -a bažn. kapeliõnas.

капеллировать, -рую, -руешь *eig. ir įvk. spec.* (iš-)valýti (*auksą*).

капелъ, -и *m.* lašėjimas, varvėjimas; lašai (*per atlydį, atodrėkį*).

капельдйнер, -a *pasen.* kapeldineris (*biliety kontroliuotojas, vietų nurodytojas teatre*).

капелька, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лькам 1. lašelis, šlakėlis; 2. *prk.* trūputis; посидíte хоть капельку pasėdėkite nors kiek; ни капельки не боюсь nè kiek, nè trūpučio nebijaũ.

капельмейстер, -a kapelmėisteris.

капельник, -а 1. stalaktitas, stalagmitas (*kalkinis*); 2. varvuõklis, varvėklis, lašõjas, ledinė žvakė (*prie stogo*); ~ица, -ы lašklis, snapėlis (*lašinamo buteliuko*); lašintũvas, pipetė; ~ый, -ая, -ое māžas kaip lašelis.

капельный, -ая, -ое lašinis, lašo; капельная вода lašinýs, privarvėjes vanduõ.

каперс, -а *bot.* dygliuotasis káparis (*krūmas*), *Caparis spinosa*; ~ы, -сов *dgs. kul.* kápariai (*marinuoti*), kápario pumpurai.

капилляр, -а *fiz., anat.* kapiliāras; ~ный, -ая, -ое kapiliāro, kapiliārinis.

капитал, -а kapitālas; госудáрственный к. valstýbinis kapitālas; промышлennyй к. pramoninis kapitālas; оборóтный к. apývartos kapitālas; междунаро́дный к. tarptautinis kapitālas; страна́ капита́ла kapitālo šalys, kapitalistinės šalys; вла́сть капита́ла kapitālo, kapitalistų valdžia; борьба́ между капита́лом и трудя́щимися kovà taĩr kapitālo, kapitalistų ir dárbo žmonių; а тебé бы сра́зу весь к.? õ tù norėtumei visũs pinigũs, visà kapitālà iš kaĩto?; весь мой к. — зная́ visas mào tuĩtas — tai mókslas; ~изация, -и kapitalizacija, kapitalizavimas; ~изировать, -рую, -руешь *eig. ir įvk.* kapitalizuóti; ~изироваться, -руюсь, -руе́шься *eig. ir įvk.* kapitalizuóti; ~изм, -а kapitalizmas; борьба́ за сверже́ние капитализма kovà dėl kapitalizmo nuvertimo; ~ист, -а kapitalistas; turtuõlis, didžpinigis, pinigũcius, pinigius; ~истический, -ая, -ое kapitalistinis, kapitalistų; капита́листическое хозяй́ство kapitalistinis ūkis; ~истка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам kapitalistė.

капиталовложения́, -ий *dgs. ekon.* 1. kapitāliniai įdėjimai; 2. *burž.* kapitālo įdėjimai.

капитальный, -ая, -ое kapitālinis, svarbiausias, pagrindinis, pamatinis; к. ремо́нт kapitālinis remõntas; к. труд учёного kapitālinis, svarbiausias mókslininko veikalas; капита́льная стена́ kapitālinė siena.

капитан, -а kapitõnas; ~ский, -ая, -ое kapitõno, kapitõniškas.

капитель, -и *m.* 1. *archit.* kapitelis (*kolonos viršus*), viršustulpė; 2. *spst.* kapitelis.

капитул, -а kapitula (1. *vyskupo kolegija*; 2. *ist. ordinų valdyba*; 3. *ist. ordino vadovybė*).

капитулировать, -рую, -руешь *eig. ir įvk.* 1. *kar.* kapituliuoti, pasiduoti; 2. *prk.* nusileisti, kapituliuoti; ~яция, -и *kar.* kapituliavimas, kapituliacija, pasidavimas.

капишон, -а žr. капюшон.

капище, -а 1. (*pagonių*) šventyklà, šventnamis, šventovė, maldyklà; 2. *prk.* šventovė (*puz. mokslo*).

капкан, -а spąstai, slāstai, lamatai, paspandà, žabāngai.

каплýн, -á kaplũnas, iškastruotas gaidýs (*penimas mėsai*).

капля, -и; *dgs. kilm.* -пель 1. lašas, šlakas, varvas, (*žvakės*) ašara; дождевые капли lietaũs lašai; к. по капле и ка́мень долбít lašas põ lašo ir ákmenį pratāšo; вы́лить по капле išlašinti; стека́ть по капле išlašėti; 2. *prk.* trūputis, truputėlis, lašas, rasà; он ни капли в рот не берёт jis nè ragáute neragáuja; в нём ни капли умá jis neturi nè kibirkštėlės prõto; я ни капли не боюсь аš nè kiek, nè truputėlio nebijaũ; ♦ к. в мо́ре lašas jūroje (*labai mažas kiekis*); до последней капли кро́ви iki paskutinio kraũjo lašo.

капнуть, -ну, -нешь *įvk.* laštelėti.

капóк, -пкá *spec.* kapókas (*augalinės vilnos, vartojamos čiuziniams prikimšti*).

капор, -а kapóras, gaubtuvas.

капóт, -а 1. *pasen.* palaidinis (*moteriškas chaltas*); 2. *tech.* kapótas, gaubtuvas, gaubšlė (*įrengimas mašinoms pridengti*).

капрал, -а kaprālas; ~ьский, -ая, -ое kaprālo.

каприз, -а užgaida, kaprizas, áikštis, įnoris, įgeidis; užsimetimas; ~ить, -зишь *eig.* kaprizytis, žr. капризничать; ~ник, -а užgaidininkas, gaižuõklis, įnoriautojas, užsimetėlis, kaprizingas žmogus; ~ничать, -аю, -аешь *eig.* áikštytis, užgaidauti, gaižuóti, mėciotis, ožiúotis, įnoriauti, kaprizytis; ~ник, -а įnoriautojas, užgaidininkas, gaižuõklis, ožýs; ~ный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно gaižus (*puz. vaikas*), gižlũs, įnoringas, užgaidũs, áikštingas, kaprizingas; капризная поро́да *prk.* nepastovũs óras; капризная архитекту́ра *prk.* kaprizinga, keistà architektūra; ~уля, -и *v.* ir *m.* šnek. gaižuõklis, gaižuõklė, užgaidininkas, užgaidininkė, keistuõlis, keistuõlė, kaprizingas žmogus, ožýs, ožkà.

капрон, -а kaprõnas; ~овый, -ая, -ое kaprõninis.

капсула, -ы kapsulė; árvaikalas; касторка в капсулах ricinà kapsulėse.

капсуль, -я *v.* pistõnas, kapsulė.

капуст||а, -ы *bot.* kopūstas, bastūtis, *Brassica capitata*; кудрявая к. lapiniai kopūstai; цветная к. kalafiõrai, žiediniai kopūstai; заячья к. kiškio

kopūstai, *Oxalis acetosella*; ~ник, -а 1. zool. kopūstinē, saūsē (*kirmēlē*), kopūstinūkas; 2. tarm. kopūstinis āpkēpas, pyrāgas; 3. humōro vākaras (*artistu, studentu*); ~ница, -ы 1. zool. kopūst-drugis, baltūkas kopūstinis, *Pieris brassicae*; 2. tarm. kopūstinē statinē; 3. tarm. kopūstų piāus-tymo, raugīmo mētas; ~ный, -ая, -ое kopūstų, bastūcių, kopūstinis; к. суп lapiēnē, kopūstienē.
капът *nkt. šnek.* gālas, baigta; prazūtis; тебē к.1 тū sveiks diņges!
капуцин, -а 1. *bažn.* kapucinas (*vienuolis*); 2. zool. kapucinas (*beždžionē*).
капюшон, -а galvōs gobtūvas, kapišonas.
кара, -ы baumē; vragōv postīgla zlāя к. priešai susilāukē sunkiōs baumēs; подвѣргнуть к.ре пу-баўsti.
карабин, -а karabinas; ~ер, -а karabiniērius.
карабкаться, -каюсь, -каешься *eig.* repečkēntis, re-pečkīōtis, rangytis, keberiōtis, rōpštis, kēpurnē-tis.
каравай, -я āpskritas didelis kēpalas; vestūvinis pyrāgas; (āpskritas) gūbūlas, gūburas; на чу-жбй к. рта не разевай svētimo neporēk.
каравайка, -и; *dgs. kilm.* -вāек, *naud.* -вāйкам zool. juodāsīs, tamsūsīs pajārio tilvikas.
караван, -а karavānas, vilkstinē, virtinē; ~ный, -ая, -ое karavāno, karavānu, vilkstinēs.
караван-сарай, -я karavānu, vilkstinių kiēmas, ka-ravānu viešbutis, užvaziāvimo namai.
караванщик, -а karavāno, vilkstinēs vadōvas.
карагатка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам zool. gaudonōji āntis, *Anas rutila*.
карагач, -а *bot.* raudonōji guobā, *Ulmus pamila*; ~евый, -ая, -ое raudonōsios guobōs, raudonųjų guobų.
карагуш, -а zool. didysis erēlis rēksnys, totōriška-sis erēlis, *Aquila clanga*.
караемость, -и *m.* baudžiamūmas, baustinūmas.
караим, -а karaīmas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам karaīmē; ~ский, -ая, -ое karaīmų.
каракалпак, -а karakalpākas; ~кский, -ая, -ое 1. karakalpāku, karakalpākiškas; 2. Karā-kalpā-kijos; ~чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам ka-rakalpākē.
карака́тица, -ы 1. zool. dešimtkōjis, sēpija, *Sepia*; 2. *prk.* riestakōjis, klišis (*žmogus*).
кара́ковый, -ая, -ое jūodbēris, jūodbēras.
каракулевóдство, -а karakulininkystē.
каракулевый, -ая, -ое karākulio, karākulinis; к. воротник karākulio apykaklē; ~ь, -я *v.* karāku-lis; ~ьский, -ая, -ое karākulinis; каракульская овца karākulinė avis; ~ьчā, -й karakulčiā.
каракуля, -и *m.* kreivēzas, krīpē; писать карāку-лями kreivezuoti, keverzoti, rašyti kaip višta sū kōja.
карамель, -и *m.* karamēlē.
карандаш, -ā pieštūkas; ~ный, -ая, -ое pieštuku, pieštūko, pieštūkinis.
кара́ние, -я baudimas.
карантин, -а karantinas; ~ный, -ая, -ое karanti-no, karantininis.

карапуз, -а *šnek.* bambalas, pamplys, pamputys, bamblys.
карасёвый, -ая, -ое karōso, karōsinis.
карасллий, -ья, -ье, ~инный, -ая, -ое *žr.* карасёвый; ~ь, -я *v.* 1. zool. karōsas, krākē, *Carassius ca-rassius*; 2. *prk.* mūlkis, apsilēidēlis, lēpšis.
карат, -а; *dgs. kilm.* -тов ir -pāt karātas (0,2 g).
каратель, -я *v.* baudējas, baudikas, keřsytojas; ~ный, -ая, -ое baudžiamasis; к. отряд baudžia-masis būrys.
каратъ, -аю, -аешь *eig.* bausti; к. преступников bausti nusikaltēlius; ~ся, -ается *eig.* būti bau-džiamam; преступлѣние карается по закону пу-sikaltimas baudžiamas įstatymu.
караул, -а sargyba; к. из пяти человек penkių žmonių sargyba; стоять на карауле (нести к.) sargybą eiti, būti sargyboje; ♦ взять под к. areštuoti, suimti, sulaikyti; кричать к. pagalbos šaukti; взять (сделать) на к. pagarbą ginčiais reikišti; на к.1 šautuvu geibkti!
караулить, -лю, -лишь *eig.* 1. sargybą eiti; sēr-gėti, saugoti; к. ночью eiti sargybą naktį; к. дом saugoti namą; 2. *šnek.* tųkoti; кошка к. мышь katē tųkoja pelę; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek.* sargybos, sargo būdėlē; sargyklā, sār-ginē; ~ьный, -ая, -ое 1. sargybos; 2. -ого *dkt.* sargybinis; ~ья, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -ल्याм *pasen.* sarginē, sargybinē, sargybos, bu-dimōji patalpā; ~щик, -а *šnek.* sargybinis; saū-gotojas, sargas.
карачки: ползать на карачках repečkōti, eiti kē-turpėsčia; стать на к. pasirepečkōti.
карачун, -а: к. пришёл *šnek.* gālas, mirtis (staigā) atėjo.
карающий, -ая, -ее baudžiantis, baustumingas.
карбас, -а ir кáрбас, -а *tarm.* irklinis laivas, didelē vāltis.
карбид, -а *chem.* karbidas.
карбóванец, -нца *tarm.* rūblis.
карбóл||ка, -и *chem. šnek.* karbōlis; karbōlio rūgš-tis; ~овый, -ая, -ое karbōlinis, karbōlio; карбó-ловая кислота karbōlio rūgštis, fenōlas.
карбонáт, -а 1. *chem., min.* karbonātas; 2. juodāsīs deimantas.
карбóнукул, -а 1. *med.* karbuñkulas, kruvinōji skaū-dē, piktvote; 2. *pasen.* raudonāsīs granātas (*brangakmenis*); ~ёзный, -ая, -ое karbuñkuly, karbuñkulo; к. нарыв karbuñkuly votis.
карбиур||áтор, -а *tech.* karbiurātorius; ~áция, -и karbiurācija, karbiurāvimas; ~йровать, -рую, -руешь *eig.* ir *įok. spec.* karbiuruoti.
каргá, -й 1. *šnek.* vārna; 2. *tarm.* kvēžis (*išvirtęs medis*); 3. *prk. šnek.* rāgana; эй, ты старая к.1 ech, tū senā rāgana!
кардамón, -а *bot.* kardamōnas; ~ный, -ая, -ое kar-damōno, kardamōninis; к. зāпах kardamōno kvā-pas.
кардина́л, -а 1. *bažn.* kardinōlas; 2. zool. kardinō-las, sviřbas (*paukštis*), *Cardinalis cardinalis*.
кардина́льный, -ая, -ое kardinālinis, svarbiausias, pamatinis, pagrindinis (*pvz. klausimas*).
кардина́льский, -ая, -ое kardinōlo, kardinōliškas, kardinōlinis.
кардиогра́мма, -ы *med.* kardiogramā.

карé *nkt.* karē (*keturkampė kariuomenės rikiuotė*).
карёл, -а карэлас; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам карелё; **~ьский**, -ая, -ое 1. карелю, карелишkas; к. язык карелю kalbā; 2. Карелиjos.

карёт||а, -ы karietā; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. karietėlė; 2. velenėlis, volėlis, vežimėlis (*mašinose*); к. пйшущей машинки rāšomosios mašinėlės velenėlis; 3. *tekst.* nýtkėlė; **~ник**, -а 1. karietų méistras, ratadaila, rāčius, vežimų dirbėjas; **~ный**, -ая, -ое karietos, karietų, karietinis; к. сарай rātinė, ratainė.

карнес, -а *med.* ėduonis (*kaulo, danties irimas, gedimas*), kārjesas.

карий, -ая, -ее 1. rūsvas, rūdas; карие глазá rūsvos ākys; 2. bėras (*arklys*).

карикатур||а, -ы karikatūrā; **~ист**, -а karikatūristas, karikatūrininkas; **~ный**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. karikatūrinis, karikatūriškas; 2. *prk.* juokingas, negražus, keistas, darkūs, karikatūriškas; **~щик**, -а *šnek.* karikatūrininkas, karikatūristas.

кариоз, -а *med.* (*dantų, kaulų*) kariozė; *žr.* карнес; **~ный**, -ая, -ое kariozinis; к. зуб ėduoniės, kārieso pāliestas, kariozinis dantis.

карк *įst.* krā, kvār (*apie varnos balsą*).

карканье, -я krankimas, kranksėjimas, karksėjimas.
каркас, -а 1. grōblai, griāučiai, karkāsas; 2. *bot.* karkāsas (*labai kietas medis*).

карк||ать, -аю, -аешь *eig.* 1. krañkti, kranksėti (*apie varnas*); kařkti (*apie vištas*); 2. *prk.* *šnek.* prašāuti, skėlbtі, spēlioti nelāimę; **~нуть**, -ну, -нешь *įvk.* krañkteleti, kārkteleti, sukařkti.

карла, -ы *v. pasen.* *žr.* карлик.

карлик, -а nykštūkas, kernėzas, kernā, neūžauga; **~овый**, -ая, -ое mažaūgis, nykštūkinis, žemaūgis.

карлица, -ы nykštūkė.

карло, -а *pasen.* *žr.* карлик.

кармазин, -а karmazinas (*audinys*); **~ный**, -ая, -ое karmazino, karmazininis.

карман, -а kišenė, dėklė, kišėnius; боковой к. šōpinė kišenė; в сумке два кармана gañkinukė yğā dvi kišenės; ♦ у негō толстые карманы jō išsi-rūtusios kišenės, jis turtinas; у негō в кармане чохотка *šnek.* jō kišenėje vėjai švilpia; набить к. prisikimšti kišenę, daug uždirtiti; што мне не по карману tai nē māno kišėnei, tai māt peř brangū; он за словом в к. не ползет jāt žōdžių netėks graibýtis, jis jau mokės atsikifsti; тощий к. tuščia kišenė, bėpinigė, netuřtas; бить по карману daryti nuostolį; **~ник**, -а *šnek.* kišėnvagis, gribšas, gribštūkas, vagišius, lipšnāgis, čiupikas; **~ный**, -ая, -ое kišėnės, kišėninis; к. словарь kišėninis (*mažo formato*) žodynas; карманная выкройка kišėnės iškirpimas; карманные часы kišėninis laikrodis; ♦ карманные деньги pinigai smulkioms išlaidoms; к. вор kišėnvagis, gribštūkas; **~чик**, -а kišėnėlė, maža kišenė; **~щик**, -а *šnek.* *žr.* карманнык.

кармашек, -шка *šnek.* kišėnėlė.

кармин, -а karmīnas (*raudoni dažai*); **~ный**, -ая, -ое karmīno, karmīninis; к. цвет karmīninė spalva.

карнавэл, -а karnavālas; **~ный**, -ая, -ое karna-

vālo, karnavālinis; к. костюм karnavālinis kostiumas; карнавальное шествие karnavālo eitynės.

карниз, -а (*mūro*) atbrailā, karnizas.

каротель, -и *m. bot.* bukapālė morkā.

карп, -а *zool.* kārpis, tapāras, *Cyprinus carpio*.

карпётка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *pasen.* truņpos vūriškos kōjinės.

карпи||й, -я *dkl.*, **~я**, -и *pasen.* *žr.* карп.

карповы||й, -ая, -ое kārpių, kārpio, kārpinis; **~е**, -ых *dgs. dkl.* kārpinės žuvis.

карст, -а *geol.* kārstas (*kalkinių uolienų kalny-nas*).

карстовый, -ая, -ое *geol.* kārstinis.

карта, -ы 1. kortā (*lošiamoji*); играть в карты kortuoti, kōrtomis lōšti; 2. žemėlapis; к. мира pasaulio žemėlapis; 3. kortėlė; ♦ ставить на карту *prk.* statyti ant kōrtos, rizikuoti; к. бита *prk.* plānas, sumānymas žlūgo.

картав||ить, -влю, -вишь *eig.* vōgrauti, greblauti, grebluoti (*neaiškiai tarti „r“ arba „l“*); **~ость**, -и *m.* vōgravimas, greblāvimas, greblūmas; **~ый**, -ая, -ое; -тāv, -а, -о greblas.

картвэл, -а; *dgs. kilm.* -вэл kartvēlas (*taip save vadina gruzina*).

картёж, -тежā *šnek.* kortāvimas; **~ник**, -а *šnek.* kortuotojas, kōrtininkas; **~ница**, -ы *šnek.* kortuotoja, kōrtininkė; **~ный**, -ая, -ое *šnek.* kortavimo, kōrtų, kōrtininkų; картёжная игрā kōrtų lōšimas, kortāvimas.

карт||елировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* jungti į kartelius; **~ель**, -я *v.* 1. *pasen.* sutartis; 2. *ekon.* kartėlis; **~ельный**, -ая, -ое kartėlio, kartėlinis.

картер, -а *tech.* kārteris.

картёч||ина, -ы *šnek.* kartėčės kulkā; šrātas; **~ь**, -и *m. kar.* kartėčė.

картин||а, -ы 1. pavėikslas; на стенē висит к. ant sienos kabo pavėikslas; к. знаменитого художника įžymaus dailininko pavėikslas; 2. *prk.* vaizdas, reginys; описание картин семейной жизни šeimininio gyvenimo atvaizdāvimas, šeimininio gyvenimo vaizdų aprāšymas; к. природы gamtōs vaizdas, reginys; к. политического состояния странų šaliės politinės būklės vaizdas; 3. *tea.* pavėikslas; драма в трёх актах и пяти картинах trijų veiksnių, penkių pavėikslų drama; 4. *šnek.* filmas; показывать картину rōdyti filmā; ♦ живāя к. gyvāsis pavėikslas (*sceninis paveikslas be žodžių*); не дом, а к. labai gražūs nāmas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. pavėikslėlis, pavėiksliukas; iliustrācija; лубочная к. nemėniškas, primityvus pavėiksliukas; книжка с картинками iliustruota, pavėiksluota knygelė; 2. vaizdėlis; картины жизни gyvenimo vaizdėliai; ♦ одет по картинке *šnek.* madīngai, prašmatniai, gražiai apsirengęs; **~ность**, -и *m.* dailūmas, dailingumas, vaizdingumas; **~ный**, -ая, -ое; -йнен, -йнна, -йнно 1. pavėikslų; картинная выставка pavėikslų parodā; картинная галерея pavėikslų galėrija; 2. *prk.* vaizdingas, pravaizdūs, dailingas, gražūs, išraiškūs; картинная поза graži, vaizdinga pozā; к. слог vaizdingas, išraiškūs stilius.

картишки, -шек, -шкам *dgs. šnek.* kōrtos, kōrtpra laikēs.

картограф, -а *kartogrāfas*, žemēlapju braižytojas; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* 1. kartografuoti, daryti kartogramas; 2. įtraukti į žemėlapi (puz. naujai atrastas žemes).

картон, -а *kartonas*; ~аж, -а *kartonāžas* (*kartono dirbiniai*); ~ажный, -ая, -ое *kartonāžo*, *kartopāžinis*; картонажная мастерская *kartonāžo dirbtuvė*; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *kartōninė* dėžė, dėžutė; ~ный, -ая, -ое *kartōninis*, *kartōno*; ~щик, -а *kartōnininkas*, *kartōninių daiktų dirbėjas*.

картотек||ка, -и *kartotekā*; ~тчик, -а *kartotėkininkas*, *kartotėkos vedėjas*, *darbuotojas*; ~чный, -ая, -ое *kartotėkos*, *kartotėkinis*.

картофеле||копалка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *ir* ~копатель, -я *v. tech.* bulviakasė, bulvių kasamoji mašina; ~сажалка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *ir* ~сажатель, -я *v. tech.* bulvių sodinamoji mašina; ~уборочный, -ая, -ое *bulvių kasamasis*; к. комбайн *bulvių kasimo kombainas*; картофелеуборочная машина *bulvių kasamoji mašina*.

картофел||ина, -ы *šnek.* (*atskira*) bulvė, ropūtė, (*vienas*) bulvės gumbas; ~ь, -я *v. 1. bot.* bulvė, *Solanum tuberosum*; 2. *kuop.* bulvės; ранный к. ankstyvosios bulvės, greitinės, skubutės; копка картофеля *bulviakasis*; ~ьник, -а *šnek.* 1. bulvininkas, bulvių augintojas; bulvių mėgėjas, bulvius; 2. bulvienojas; 3. bulviavietė, bulviena; 4. bulviėnė (*sriuba*), roputiėnė; ~ьный, -ая, -ое *bulvių*, *bulvinis*; к. блин *bulvinis blynas*; картофельная мука а) *bulviniai miltai* (*iš sumaltų sausų bulvių*); б) *bulvinis krakmolas*.

карточ||ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. kortelė, lapėlis, lakštėlis; каталожная к. katalogo kortelė; получать по карточкам *gauti pagal kortelės*; визитная к. vizitinė kortelė; 2. fotografija, nuotrauka; к. для паспорта *nuotrauka pasui*; ~ный, -ая, -ое 1. kortų; карточная игра *kortų lošimas*, *kortavimas*; 2. kortėlių; карточная система *kortėlių sistema*; ♦ к. домик *kortų namėlis* (*netvirtas, pašlijęs reikalas*).

картошка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* bulvė, ropūtė; *kuop.* bulvės; ♦ нос картошкой *nosis kaip bulvė*.

картүз, -а 1. vasarinė kepūrė (*su snapeliu, priekakčiu*); 2. *pasen.* popierinis maišėlis; ~ный, -ая, -ое 1. *kepūrės*; 2. *popierinio maišėlio*; картүзная бумага *stóras vyniojamasis pōpierius*.

карусель, -и *m.* *karuselė*; ~ный, -ая, -ое *karuselės*, *karuselinis*.

карьер, -а *kārceris*.

карч||а, -и; *dgs. kilm.* -чей *tarm.* šiekštas, kėrplėša (*upės dugne*).

карчеподъёмник, -а *ir* ~ца, -ы *šiekštų*, *kelmų* *traukimo* (*iš ežero ar upės dugno*) *prietaisas*, *kėltuvas*.

карьер¹, -а *iškasa*, *duobė*, *karjėras* (*puz. smėliui imti*), *kāsvietė*.

карьер², -а *karjėras* (*greičiausias arklis žingsnis*); ♦ с места в к. *iškaft* (*daryti kq*), *nepasiruošus*,

staigā (*kur nors mestis, pasileisti*).

карьер||а, -ы *karjerā*; сделать блестящую карьеру *padaryti puikią karjerą*, *iškilti* (*darbe, politikoje*); ~изм, -а *karjerizmas*; ~ист, -а *karjeristas*; ~истка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *karjeristė*; ~истский, -ая, -ое *karjeristo*, *karjeristinis*, *karjeristiškas*.

карьерный¹, -ая, -ое *kāsvietės*, *duobės*, *karjėro*.

карьерный², -ая, -ое *karjėro*, *karjėrinis* (*apie arklio žingsnį*).

карьерный³, -ая, -ое *karjėros*, *karjeristinis*.

касá||ние, -я (*па*) *lietimas*, *lytėjimas*, *liėsmas*, *lytā*; точка касания *mat.* *lietimosi taškas*; ~тельная, -ой *dkf. mat.* *liėstinė*, *liėčiamoji*; ~тельно *prl. su kilm.* *dėl*, *apie*; к. ётого дёла *dėl šito reikalo*; ~тельство, -а *prisidėjimas*, *gyšys*, *dalyvavimas*; сáргыш; имёт к чему-н. к. *turėti kq beñdro*, *būti prie kq prisidėjus*, *turėti su kuó rųši*.

касáтик¹, -а *bot.* *vilkdalgis*, *Iris*.

касáтик², -а *tarm. poez.* (*kreipins*): к.1 *mielėsail*, *balandėlis*.

касáтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. *zool.* šelmeninė kregždė, *blezdingā*, *krūkštė*, *Hirundo rustica*; пёрвой касáтке не верь *vienā kregždė nē pavāsaris*; 2. *tarm. poez.*: к.1 *mielėjil*, *balandėle*!

касáться, -áюсь, -áешься *eig.* 1. *lytėti*, *liėsti*; к. земли ногами *liėsti kójomis žemę*; 2. *prk.* užsiminti, *liėsti*; к. вопроса *liėsti klausimą*; ♦ ёто вас не касáется нē *jūsų tai reikalas*, *tai jūsų neliėčia*; что касáется... *kaif dėl...*

касáка, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *šálmas*, *kāskė*.

касáкад, -а 1. *kaskadā* (*nedidelis krioklys*); 2. *prk.* *sraūtas*; к. звуков *garsų sraūtas*, *srovė*.

касáса, -ы *kasā*; негропаемая к. *pedegamoji kasā*; к. взаимопомощи *savišalpos kasā*; проверить *kasę patikrinti kasā*; наборная к. *spst. (renkamoji) raidžių kasā*.

касáционный, -ая, -ое *kasācinis*, *kasācijos*; к. суд *kasācinis teismas*.

касáция, -и *kasācija*.

касáет||а, -ы, ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *kasėtė*.

касáир, -а *kāsininkas*.

касáировать, -рую, -руешь *eig.* *ir įvk.* *kasuoti*, *pa-naikinti* (*sprendimą*).

касáирша, -и *šnek.* *kāsininkė*.

касáсовый, -ая, -ое *kasōs*; кáссовая налiчность *kasojė esamieji pinigai*, *kasōs gryniję pinigai*.

касáта, -ы *kastā*; к. брамíнов *braminų kastā*.

кастаньёты, -ёт *dgs.* *barškūčiai*, *barškalaif* (*vartojami šokant*), *kastanjėtės*.

кастелян, -а *pasen.* *kaštelionas*, *piliės*, *rūmų komendantas*; ~ша, -и *baltinių prižiūrėtoja* (*puz. viešbutyje, ligoninėje*).

кастёт, -а *kastėtas*.

касáтов||ость, -и *m.* *kastiškūmas* (*užsidarymas siarame reikalu, interesų rate*); к. в науке *kastiškūmas mōksle*; ~ый, -ая, -ое *kāstos*, *kāstinis*, *kāstų*; к. дух *kāstos dvasiā*.

касáтёр, -а *kastōras* (*vilnonis audinys*).

касáтка, -и *šnek.* *ricinā*.

касторовый¹, -ая, -ое ricinos, ricininis; касторовое масло ricinā; касторовое дерево bot. ricinmedis, *Ricinus communis*.

касторовый², -ая, -ое kastoro (*audinio*), kastorinis.

кастр||ат, -а kastrātas, išdaras, išdaris, skāpas; ~ация, -и kastrāvimas, rōmijimas, skāpijimas; ~ировать, -рую, -руешь eig. ir įvk. kastruoti, išdaryti, išrōmyti, išskāpyti.

кастрил||ья, -и; dgs. *kilm.* -лек, *naud.* -лькам kaistuvėlis; ~ница, -ы žr. судомойка; ~я, -и (pri)kaistūvis, kaistūvas.

кат, -а 1. *tarm. pasen.* būdelis; 2. jūr. kātas (*prieštaisas inkarui pakelti*).

катабасня, -и juok. *šnek.* riāušės, peštynės, ne-tvarkā.

катакомбы, -омб dgs. katakōmbos.

катаджа, -и; dgs. *kilm.* -жек, *naud.* -жкам *šnek.* juok. kalėjimas, belāngė, cūrė, šaltōji.

катал||епсический, -ая, -ое katalėpsijos, katalėpsinis; ~епсия, -и katalėpsija.

каталка, -и; dgs. *kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek.* riedamōji, važinėjimui pritāikyta kėdė.

каталог||г, -а katalōgas; ~гизация, -и katalogāvimas, katalogizācija, įtraukimas į katalōgā; ~гизировать, -рую, -руешь eig. ir įvk. įtraukti į katalōgā, kataloguoti (*puz. knygas*); ~жный, -ая, -ое katalōginis, katalōgo.

каталь||ный, -ая, -ое 1.: к. стан kočiōtuvas, mōgliai, brūžkos; 2. besisukantis; riedamas; к. ход stat. lentį tākas; ~щик, -а 1. (*skalbinių*) kočiōtojas, mōgliūotojas, brūžkuotojas, ritintojas; 2. čiūožikas, čiūožinėtojas; važinėtojas, vežiōtojas; ~щица, -ы 1. kočiōtoja; 2. čiūožėja; 3. vežiōtoja.

катанки, -нок, -нкам dgs. *tarm.* veltiniai.

катанье, -я 1. ritinimas, rāičiojimas, ridėnimas; 2. kočiōjimas, brūžkāvimas; 3. pasivažinėjimas; čiūožimas; к. на коньках čiūožimas, čiūožinėjimas; 4. *tech.* valcāvimas (*geležies*).

катар, -а *med.* katāras, slaņktas; к. желūdка skraņdzio katāras.

катаракт, -а 1. *tech.* katarāktas, dėm(p)feris, slopin-tūvas; 2. *geol.* katarāktas, ūpinis sleņkstis.

катаракта, -ы *med.* kataraktā, giedrāvalkis, aki-valka, valkius.

катастроф||а, -ы katastrofā; ~ический, -ая, -ое katastrofiškas; ~ичность, -и *m.* katastrofiškū-mas; ~ичный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно žr. -катастрофический.

катать, -аю, -аешь eig. 1. rāičioti, ridinėti, ritinti, risti, ridinti, ridėnti, voliōti; 2. vėžinti, vežiōti, važinėti, jōdinti; 3. *šnek.* važinėti, keliāuti; он katāet из одного конца Европы в другой jis keliāuja iš vieno Europos gālo į kitā; 4. voliōti, vyniōti, sūkti, rūtulioti; к. шарик из глины voliōti iš mōlio rutuliukūs; к. полотно vyniōti āudeklā; 5. kočiōti, lūginti, brūžkuoti, mōgliuoti (*skalbinius*); 6. vėlti, valstyti (*puz. veltinį*); 7. *tech.* valcuoti, lūginti (*puz. geležį*); 8. āpskritinti; ~ся, -аюсь, -аешься eig. 1. risti, rāičiotis, riedėti; 2. voliōtis, vartaliōtis; vartytis, raitytis; к. от боли raitytis iš skāusmo; 3. važinėti, jōdinėti(s); čiūožti, slidinėti; к. на велосипеде va-

žinėti(s) dviračiu; к. на коньках čiūožti, čiūožinėti pačiūžomis; ♦ к. со смеху juokaīs trūkti, leipti; rāičiotis iš juōko; он как сыр в масле katāetя jis kaip inkstas taukuosė varťosi, māu-dosi.

катафалк, -а katafālkas, mōrai.

катег||ориальный, -ая, -ое kategorinis; категориальное понятие kategorinė sąvoka; ~орический, -ая, -ое kategoriškas; privāloamas, griežtas; катего-рическое суждение (*logikoje*) kategorīškasis sprendimas; ~оричность, -и *m.* kategoriškūmas; ~оричный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно žr. катего-рический; ~ория, -и 1. *fil.* kategorija; к. при-чинности priežastingūmo kategorija; 2. rūšis, grupė, skūrius, klāsė, kategorija; грамматиче-ская к. gramatinė kategorija; весовая к. *sport.* svorio kategorija; распределение по категориям paskirstymas pagal kategorijas; (раз)делить де-тей на две категории paskirstyti vaikus į dvi grupės.

катер, -а; dgs. -а, -ов kāteris; торпедный к. tor-pėdinis kāteris; ~ный, -ая, -ое kāterio.

катет, -а *mat.* statinis, kātetas.

катетер, -а *med.* katėteris.

катехизис, -а *bažn.* katekizmas.

катить, качу, катишь eig. 1. risti (*puz. akmenį*), ritinti, ridėnti, ridinti (*puz. sviedinį*); 2. *šnek.* lėkti, drōžti, dėngti, braukti, dūmti, smažkiai va-žiūoti; ~ся, качусь, катишься eig. 1. ristis, ri-tuoti, riedėti; 2. riedėti (*puz. ašaros*), tekėti; ♦ катись колбасой (колбаской) nėšdinkis.

катишник, -а bot. muilinė gubōja, *Gypsophila pa-niculata*.

катище, -а *tarm.* vietā prie ūpės, kuį žiēmā su-vežami plūkdymo rāstai.

катище, -а *tarm.* 1. vietā miškė, kuį išvelkami iš tankynės mėdžiai krāuti į rogės; 2. važinėji-mosi rogūtėmis vietā.

катка, -и žr. катание.

катк||ий, -ая, -ое; -ток, -ткā, -тко 1. ritūs; каткое колесо ritūs rātas; 2. gėras važinėti, čiūožinė-ti; slidūs; каткая дорожка slidūs tākas; ~ость, -и *m.* ritūmas.

катнуть, -нų, -нешь įvk. *šnek.* 1. paristi, paridėnti, ristelėti; 2. nuvažiūoti, nuvūkti.

катод, -а katōdas; ~ный, -ая, -ое katōdo, katō-dinis.

каток, -ткā 1. ristūvas, vōlas, voliūgā; 2. (*skal-binių*) mōgliai, kočiōtuvas, brūžkos, kočėlas; 3. čiūožyklā, čiūožynė.

катол||ик, -а katalikas; ~ицизм, -а žr. католи-чество; ~ический, -ая, -ое katalikų, katalikiškas; ~ичество, -а katalikybė, katalikiškūmas; ~ичка, -и; dgs. *kilm.* -чек, *naud.* -чкам katalikė.

катор||га, -и 1. kātorga, sunkieji, priverčiamieji darbai; 2. *prk.* kātorga, kankynė; ~жанин, -а kātorgininkas (*žmogus, esantis ar buvęs kator-goje*); ~жанка, -и; dgs. *kilm.* -нок, *naud.* -нкам kātorgininkė (*moteris, esanti ar buvusi kator-goje*); ~жник, -а kātorgininkas; ~шница, -ы kātorgininkė; ~жный, -ая, -ое 1. sunkiūjų, pri-verčiamūjų darbų (*puz. kalėjimas*), kātorgos,

kātorģinis; 2. *prk.* kankinamas, kātorģinis, labai sunkūs.

кату́ш||ечный, -ая, -ое ričių, špūlių, ritinis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам ritė, špūlė.

катыш, -а ir ~ек, -шка *šnek.* 1. g(r)umūlėlis; 2. *gastigalis.*

кату́ша, -и *šnek.* katiušā (*reaktyvinis minosvaidis*).

кау́р||ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам rūšvis (*žirgas*); ~ый, -ая, -ое rūšvas (*arklių plauko spalva*).

каустический, -ая, -ое kaustinis; gailūs; каустическая сода nātrio hidroksidas, kaustinė soda.

каучу́к, -а kaučiukas; ~овый, -ая, -ое kaučiūkinis; ~онбс, -а kaučiūkinis augalas, kaučiūkmedis, kaučiukojas; ~онбсний, -ая, -ое tūrintis kaučiūko, kaučiukingas.

кафе́ *nkt.* kavinė.

кафе́дра, -ы katedra; говорить с кафедры kalbėti nuo, iš katedros; к. физики fizikos katedra.

кафедральный, -ая, -ое katedros; к. собор katedros bažnyčia, katedra.

кафель, -я v. kōklis, kōklė; ~ный, -ая, -ое kōklinis, kōklių.

кафетерий, -я kafetėrija, kavinė-restorānas.

кафешантāн, -а kafešantānas.

кафтāн, -а liemėnė, durtinys, kaptōnas; ~йшко, -а; *dgs.* -шки, -шек, -шкам durtinukas, kaptōnplaikis.

кацавѣйка, -и; *dgs. kilm.* -веек, *naud.* -вѣйкам šiltā mōteriška striukė (*pamušta ar apkraštuota kailiais*).

качāл||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. sūpynė, lingynė; supamōji kėdė; 2. *pasen.* neštūvai (*ligoniams*); 3. *tarm.* lopšys; ~щик, -а 1. sūpūotojas; 2. (*vandens*) pumpūotojas, siurbliūotojas.

качāн, -а *žr.* кочāн.

качāние, -я 1. supimas, sūpāvimas; 2. supimasis, sūpāvimasis; 3. siurbliāvimas, pumpāvimas (*puz. vandens*); 4. lingāvimas (*puz. galvos*); 5. švytāvimas, svyrāvimas.

качāрка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам zool. ūpinė žuvėdra, *Sterna hirundo*.

качāть, -āю, -āешь *eig.* 1. sūpti (*puz. vaiką*), linguoti, aukuoti (*ant rankų*), liūliuoti, sūpūoti; siūbūoti, svirinti (*puz. medžius*); sūpauti; бұря качает корабль āudra sūpauja, blāško laivūs; 2. kinknōti, linguoti, kratyti, pūrti (*puz. galvą*); 3. *šnek.* mėčioti, kilnōti (*puz. sukaktuvininką*); 4. *beasm.* erō качало jis svyrāvo, svyrinėjo, svėrdėjo; 5. siurbliuoti, pumpūoti; 6. mostagūoti, mosikuoti, mosuoti, tabaluoti (*puz. kojomis, aukštai sėdint*); козā качает порāми оžкā krāto ragaš; ♦ качāйл *šnek.* drōžkl, pirmyn!; ~ся, -āюсь, -āешься *eig.* 1. sūptis, sūpūotis; 2. svyrūoti (*apie medį*), krypūoti, svyrinėti, svėrdėti, linguoti; пьяный качается girtas svirduliuoja, svėrdi, virtuoja; 3. švyliuoti (*puz. javų varpos*); 4. liūliuoti, liūlėti, siūbūoti, siūruoti; землā качается под ногāми жēmē sūpasī pō kōjomis; 5. tiñtaluoti (*apie uogas*); kabaldūoti, tabalūoti, maskatūoti, kūburuoti, kadarūoti; 6. klibėti, judėti; зуб качается dantis kliba.

качел||и, -ей *dgs.* sūpynė, sūpūoklės; ~ный, -ая, -ое sūpūoklių, sūpūoklinis; качельная доска sūpūoklių lentā.

качественн||о *prv.* tiñkamai, gerai, kokybiškai; ~ость, -и m. gerā kokybė, kokybiškumas; ~ый, -ая, -ое 1. kokybinis, kokybės; в качественном отношении kokybės, kokybinis atžvilgis; качественные изменения kokybiniai pakitimai; к. анализ *chem.* kokybinė analizė; 2. gerōs kokybės, kokybiškas; к. ремонт gerai, kokybiškai atliktas remontas.

качество, -а 1. kokybė; kōkis; к. и количество kokybė ir kiekybė; 2. savūmas, savybė, upatybė; душевные качества dvāsinės savybės; 3.: работать в качестве директора dirbti direktoriumi, direktoriaus pareigose; мы пригласили erō в качестве опытного лица mēs jį pakvietėme kaip patyrusį āsmenį; он мне был в качестве друга jis man buvo kaip draugas.

качим, -а *bot.* gubōja, *Gypsophila*.

кач||ка, -и 1. supimas, sūpāvimas, siūbčiojimas, siūbāvimas; к. корабля laivo supimas; 2. siurbliāvimas, pumpāvimas; ~кий, -ая, -ое *šnek.* siūbūojantis, sūpūojantis; lengvai pradėdas sūptis, svyrūoti, linguoti; jūdantis, svyrūojantis; supūs (*vežimas, laivas*); svirūs, virtūs; ~нуть, -нү, -нēшь *žvk.* sūptelėti; mōstelėti; krēstelėti; ~нуться, -нүсь, -нēшся *žvk.* svirstelėti, krýptelėti; susvėrdėti, susiūbūoti, sukrypūoti, susvyruoti; pa-svirti.

качү *žr.* катить; ~сь *žr.* катиться.

качүрка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам kregždinis āudrapaukštis, petrėlis, *Oceanodroma*.

каша, -и 1. kōšė, tūrė, putrā; картофельная к. bulvinė kōšė, grūslys, brazdiėnė; 2. *prk. šnek.* netvarkā, pāniava, maišatis; ♦ заварить кашу pri(s)virti kōšes, pri(s)daryti nemalonumų; березовая к. beržinė lapienė, beržinė kōšė (*apie rykštes*); canorū каши próсят bātai praplýšo, išsižiojo, bātai gėrti prāšo; у нерō к. во рту jis neāiškiai kalba.

кашалот, -а zool. kašalōtas, *Physeter Catodon*.

кашевāр, -а *pasen.* putravirys, virėjas (*kariuomenėje*); ~ить, -рю, -ришь *eig. šnek.* bāti virėju (*kariuomenėje*); ~ня, -и; *dgs. kilm.* -рен, *naud.* -рям *pasen.* (*kariuomenės*) virtuvė.

кашель, -шля v. kosulys, krunulys; kōsėjimas; меня мучит к. manė kosulys piāuna.

кашмир, -а kašmýras (*medžiaga*); ~овый, -ая, -ое kašmýrinis; к. платок kašmýrinė skarėlė.

кашица, -ы tyrėlė, kōšėlė, tūrė.

кашйца, -ы skystā kōšė, putrā, srėbalas.

кашка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. kōšėlė, tyrėlė; 2. *šnek.* dobilaī.

кашкарā, -ы *bot.* Sibiro ālpinė rōžė, *Rhododendron chrysanthum*.

кашлюн, -ā *šnek.* kriūnas, kosālius, kosulingas žmogūs; ~ья, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням *šnek.* kriunā, kosālė.

кашля||ние, -я kōsėjimas, kriunėjimas; ~нуть, -ну, -нēшь *žvk.* sukōsėti, nusikōsėti, kōstelėti; ~ть,

-яю, -яешь *eig.* kósėti, kriunėti, kriauskėti, sprengsėti.
кашнэ *nkt.* kaklāskarė, pakaklinis, kašnė.
каштāн, -а *bot.* kaštānas, kaštōnas (*kaštano medis; kaštano vaisius*), *Castanea*; настоящий к. *bot.* vālgomasis kaštānas, *Castanea sativa*; дй-кий к. *bot.* paprastasis kaštānas, *Aesculus hippocastanum*.
каштāнник, -а 1. kaštānynas; 2. *šnek.* kaštānų mėgėjas; 3. *šnek.* kaštānų pirklys; ~овый, -ая, -ое kaštāninis, kaštāno, kaštānų; к. цвет dūkanas, rūšvas, kaštāninis.
каштелян, -а *žr.* кастелян.
кашэй, -я *žr.* кошэй.
каюк¹, -а kajūkas (1. *dviirklis plokščiadugnis laivelis*; 2. *pasen. irklinis burinis prekinis laivas*).
каюк² *nkt.* *šnek.* gālas, prazūtis; тут емý и к. (пришёл)! čia jām ir gālas!
каюта, -ы kajūtė, paragė.
кают-компания, -и bendrōji kajūtė, kajūtkompanija.
каютный, -ая, -ое kajūtės.
каять, кáю, кáешь *eig. šnek.* (pu)peikti, (pa)smeĩkti; prikáisioti, gailesi, átgailá žādinti; stráро не бьют, мёртвого не кáют sėno nėmuša, mĩrusio nesmeĩkia; ~ся, кáюсь, кáеьсья *eig.* gailėtis, atgailauti, arggailauti; к. в грехáх atgailauti už nuodėmes.
квадрат, -а *mat.* kvadrātas.
квадратно-гнездовой, -ая, -ое kvadrātinis-lizdinis (*sodinimo būdas*).
квадратный, -ая, -ое kvadrātinis, ketvirtainis; ◆ квадратные скобки laužtiniai skliaustėliai; ~ура, -ы kvadraturà (*pov. kambario*); ◆ к. крýга *prk.* neišsprėndžiamas reikalas, uždavinys.
квákа||нне, -я kriksėjimas; kvarkimas, kurkimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* kriksėti (*pov. antis*), kvaĩkti, kvaksėti, kvaknóti, kufkti (*pov. varlė*).
квákва, -ы *zool.* naktikovis, *Nycticorax*.
квакúха, -и *šnek.* kvákšė, perėkšlė (*višta*).
квакúш||а, -и, ~ка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам kvarklė (*apie varles*).
квákша, -и: к. древесная *zool.* medinė varlė, *Hyla arborea*.
квалификационный, -ая, -ое kvalifikācinis, kvalifikuojamasis; kvalifikāvimas; квалификационная комиссия kvalifikāvimo komisija; ~ация, -и 1. (*veiksmas*) kvalifikāvimas, kvalifikācija; 2. kvalifikācija (*savo dalyko mokėjimas*); высшая к. aukštėsnė kvalifikācija; 3. specialybė, profėsija, kvalifikācija; приобрести квалификацию tóкаря įsigyti tėkintojo specialybė.
квалифицирова||нный, -ая, -ое; -ван, -ана, -ано 1. kvalifikuotas; įgūdės, patýrės; к. рабóтний kvalifikuotas darbinĩkas; 2. specialus, kvalifikuotas; к. труд kvalifikuotas dárbas; ~ть, -рюю, -рюешь *eig.* ir įvk. kvalifikuoti; ~ться, -рююсь, -рюесья *eig.* ir įvk. 1. kvalifikuoitis; 2. būti kvalifikuojamam.
квárта, -ы 1. ketvĩrtė, kvortà (*saikas*); 2. *muz.* kvárta.
квартáл, -а 1. (*miesto*) kvartālas; 2. (*metų*) ketvĩrtis; 3. *ikirev.* policijos nuovada; ~ный, -ая, -ое 1. kvartálo (*miesto*); kvartālinis; 2. ketvĩ-

tinis, kvartālinis; к. отчёт ketvĩrtinė atškaita; 3. *ikirev.*: к. надзирáтель nuovados viršininkas; 4. -ого *dkt. ikirev.* nuovados viršininkas.
квартёт, -а *muz.* kvartėtas; ~ный, -ая, -ое kvartėto, kvartėtinis; квартётное пėние kvartėtinis daināvimas.
квартир||а, -ы 1. būtas, būstas; 2. *kar.* būstinė, patalpà, pátalpos; глáвная к. *kar.* vyriáusioji kariuomenės vado būstinė, štābas; ~áнт, -а *pasen.* būtininkas, būto samdýtojas, nuomininkas, įnamys; ~áнтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам būто nuomininkė; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам butėlis, nedidelis būtas; ~мейстер, -а *pasen.* kvartirmeisteris; ~ник, -а *pasen.* pamūdininkas; ~ница, -ы pamūdininkė; ~ный, -ая, -ое būто, būту; квартирная хозяйка būто šeimininkė; к. вопрос būту klāusimas; квартирная плáта бұтпинигiai, nuompinigiai; ~овáть, -рюю, -рюешь *eig.* 1. *šnek.* nuomoti būта, butė gyventi, įnamiauti; 2. *kar.* apsistóti (*apgyventoje vietoje, pas gyventojus*).
квартиро||наимáтель, -я *v.* būто nuomininkas; вторичный к. subnuomininkas; ~хозяин, -а būто savinĩkas; kambarių nuomotojas.
квартплáта, -ы (квартирная плáта) būто nuoma.
кварц, -а *min.* kvárčas.
квáрецвый, -ая, -ое *min.* kvárcinis, kvárco; к. песок kvárco smėlis; квáрецвое стекло kvárcinis stiklas; квáрецвая лáмпа kvárco lėmpa.
квас, -а; *dgs.* квасý, -ów girà, rūgštėlė; хлébный к. duoninė girà.
квасиль||ый, -ая, -ое raugiamasis, rauginamasis; ~ья, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням *šnek.* raugyklà.
квáсить, квáшу, квáсишь *eig.* ráugyti, rauginti, rūginti; ~ся, -ится *eig.* rūgti; ужé второй день квас квáсится jau antrà diená girà rūgsta.
квасн||ий, -á girōs darýtojas, girdarýs; ~ой, -ая, -ое girōs (*pov. kubilas*); ◆ к. патриотизм рагарijinis, šiaudinis patriotizmas.
квáсн||уть, -ну, -нешь *eig. šnek.* rūgti, rūgėti (*pov. pienas, duona*); ~ый, -ая, -ое *tarm.* rūgštus, raugintas; ~я, -я; *dgs. kilm.* -нėй *šnek.* girōs daryklà.
квасовáр, -а *šnek. žr.* кваснĩк.
квасóк, -скá *šnek.* 1. rūgštėlė; с квасóком rūgštelėjes, rūgštókas; 2. girėlė (*gerimas*).
квасц||евáть, -цую, -цуеть *eig.* mĩrkýti alūno skiedinyjė, tirpalė (*pov. odas*); ~евáться, -цуеться *eig.* mĩrkýti alūno skiedinyjė; ~овáть, -цую, -цуеться *eig. žr.* квасцевáть; ~овáться, -цуеться *eig. žр.* квасцевáться; ~овый, -ая, -ое alūno, alūninis; ~ы, -ów *dgs.* alūnas.
квáшен||ие, -я rauginimas; ~йна, -ы *šnek.* 1. rauginti kopūstai; 2. rauginti ruĩkelių lápai; ~ый, -ая, -ое raugintas, rūgintas, rūgusis; квáшенная капýста rauginti kopūstai.
кваснáя, -я; *dgs. kilm.* -нėй 1. duonkubilis, duonminkis (*kubilas*), duongeldė, duonkepė, minkytuvė, rauginė; 2. *šnek.* kýlanti tešla; 3. *prk. šnek.* surūgėlis, susnūdelis (*žmogus*).
квёлый, -ая, -ое 1. *šnek.* silpnas, ištĩžes, geibùs; suglėbes, glėžnas, minkštas; 2. išsišėres (*apie paukštį*).

квѣрху *prv.* aukštyn, viršūn, į viršų; поднять гла-
зѣ к. pakelti akis.
квѣнта, -ы *muz.* kvinta; ♦ повѣсѣть нос на квѣн-
ту pòsì pakabinti (*nusiminti*).
квинтѣл, -а kvintālas, ceñtneris (100 kg).
квинтѣт, -а *muz.* kvintētas.
квит *eina tariniu*: мы к. с тобѣй mēs su tavimi
ēsam atsiteisē, atsiskaitē.
квит||анциѣнный, -ая, -ое kvitų, kvito; ~анция, -и
kvitas.
квитѣтѣся, -ѣюсь, -ѣешься *eig.* atsiteisinėti, atsiskai-
tinėti, atsiskaityti, atsimokėti.
квитѣтѣ, -тѣ *šnek.* pakvitāvimu raštēlis, kvitas.
квѣты *šnek.* *eina tariniu*: мы к. mēs atsiteisē, at-
siskaitē.
квокѣтѣ, квѣкѣчет *eig.* *šnek.* žr. клохѣтѣ.
квѣлѣй, -ая, -ое žr. квѣлѣй.
квѣрум, -а kvōrumas.
квѣта, -ы *ekon.* kvotà (*tam tikra dalis, norma*).
квохѣтѣ, квѣхѣчет žr. клохѣтѣ.
квѣчка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* kvāk-
šē, perėkšlē.
кѣг||ельный, -ая, -ое kėglių; к. кѣтѣк kėglių žai-
dyklà; ~ли, -ей *dgs. sport.* kėgliai; žaidimas
kėgliais; игратѣ в кѣгли žaisti kėgliais.
кѣдр, -а *bot.* kėdras, *Cedrus*.
кѣдрѣвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *zool.*
rąšis, juodasis kėkštas, riešutinė, *Nucifraga ca-
ryocatactes*.
кѣдрѣв||ник, -а kėdrūnas, kėdrų miškas; ~ый, -ая,
-ое kėdrinis, kėdro; к. opėx kėdro riešutas.
кѣкс, -а kėksas.
кѣларѣ, -я *v. bašn.* vienuolis ūžvaizda, vienuolyno
ūkvedys.
кѣлѣйка, -и; *dgs. kilm.* -еек, *naud.* -ейкам *bašn.*
mažà cėlē (*vienuolynė*).
кѣлѣйн||ик, -а 1. *bašn.* vienuolio tarnas, broliūkas;
2. vienuolis paujōkas; 3. vienuolis atsiskyrėlis;
~ица, -ы *bašn.* vienuolės tarnaitė, sesutė; ~ость,
-и *m.* slapčumas, slapūmas, paslėptūmas, užsi-
sklendimas; ~ый, -ая, -ое 1. cėlēs; 2. *prk.* slāp-
tas, paslāpčià atliėkamas; кѣлѣйное рѣшѣние slāp-
tas sprendimas.
кѣльнер, -а padavėjas, kėlneris; ~ша, -и padavėja.
кѣльня, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням (*tinkuo-
tojo*) mentėlē.
кѣльт, -а kėltas; ~ский, -ая, -ое kėltų, kėltiškas;
к. язык kėltų kalbà.
кѣлья, -и; *dgs. kilm.* -лий 1. *bašn.* cėlē; 2. *archit.*
vienutė, cėlē.
кѣм žr. кто.
кѣнгур||ѣвый, -ая, -ое kengūros, kengūrinis; к.
мех kengūros kailis; ~ý *nkt. v. zool.* kengūrà,
Macropus.
кѣндѣрь, -я *v. bot., tekst.* kendiris, stepūkas.
кѣнтѣвр, -а kentāuras (*mitologinė būtybė*).
кѣньги, кѣньг *dgs. (vns. кѣньга, -и) tarm.* 1. šil-
tas viršutinis āpavas; 2. elnenų bātai (*plaukaiš i
viršų*).
кѣп||и *nkt.* kėpi (*kariška kepurė*); ~ка, -и; *dgs.*
kilm. -пок, *naud.* -пкам vŷriška kepurė (*su sna-
peliu*).

кѣрам||ик, -а kerāmikas; ~ика, -и 1. kerāmika;
2. kerāmikos dirbiniai; ~ический, -ая, -ое kerā-
mikos, kerāminis.
кѣрвель, -я *v. bot.* builis, *Anthriscus*.
кѣркатѣ, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* iškšti, kimiai inkš-
tauti.
кѣрнер, -а *tech.* žymėklis.
кѣрогѣз, -а žibalinis virintūvas, kerogāzas.
кѣросѣйн, -а žibalas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.*
-нкам 1. žibalinis virintūvas; primusas; 2. žiba-
lo iñdas, žibalinė; ~ный, -ая, -ое žibalo; к. за-
пах žibalo kvāpas; ~овый, -ая, -ое žibalo, ži-
balinis; кѣросѣйная бутылка žibalui laikyti bū-
telis; к. двѣгатель žibalinis variklis; кѣросѣйно-
вая лѣмпа žibalinė lėmpa; ~окалѣльный, -ая,
-ое: кѣросинокалѣльная лѣмпа primusinė lėm-
pa; ~щик, -а *šnek.* žibalininkas, žibalo parda-
vėjas.
кѣсар||ев, -а, -о: кѣсарево сечѣние *med.* cėzario
piñvis; ~ь, -я *v. pasen.* cėzaris, ciėsorius, mo-
nārchas.
кѣт||а, -ы *zool.* ketà (*lašių veislės žuvis*); ~овый,
-ая, -ое kėtos; кѣтовая икрѣ kėtos ikrāi.
кѣфир, -а kėfyras.
КЗѣТ (Кѣдекс заковѣн о трудѣ) DĲK (Dārbo
įstatymų kėdeksas).
кѣбѣтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. kibitkà
(*vežimas su lenktu stogu*); 2. klajōklių šėtrà,
palapinė.
кѣв||ѣние, -я mojimās, mojāvimas; ~ѣть, -ѣю, -ѣешь
eig. 1. linkčioti, linksėti, kinknoti, lingūoti; mūs-
tytis; 2. mōti, mojūoti; к. пѣльцем mōti pirštū.
кѣвер, -а *kar.* kiveris.
кѣвнѣть, -нѣ, -нѣшь *įvk.* 1. linktelėti, kinktelėti;
2. mōstelėti.
кѣвѣк, -вкѣ (*galvos*) mōstelėjimas, linktelėjimas,
mōjis.
кѣвѣт, -а žr. киѣт.
кѣвсѣяк, -ѣ *zool.* šimtakōjis (*vabalas*), *Julus sa-
bulosus*.
кѣдѣние, -я metimas, mėtymas, mėtis.
кѣдѣть, -ѣю, -ѣешь *eig.* 1. mėtyti, mėčioti, svāidyti,
žlagstyti, blaškyti, lāidyti (*pov. akmenis*);
2. švaistyti, beŷti, mėtyti (*pov. pinigus*), blinkčioti,
žarstyti; ♦ к. взѣры (взглѣды) žvilgčioti; к.
жрѣбий būrti, trāukti, mėsti būrtą; к. тѣнь še-
šėlį driėkti, mėsti; ~ся, -ѣюсь, -ѣешься *eig.*
1. mėtytis, svāidytis (*kuo*); blaškytis (*pov. ligois
patale*); 2. švaistytis, mėtytis; 3. pūlti, puldinėti;
волк кѣдѣется на людѣй vilkas puōla žmōnes;
♦ к. в глазѣ кристи į ėkį; вино кѣдѣется в го-
лову vŷnas mūša į gālva.
кѣдка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. metimas;
2. (*šieno, šiaudy*) ryšulys; 3. mėtis.
кѣзѣл, -а *bot.* sedulà, sedulė, smiltre, *Cornus san-
guinea*; ~евый, -ая, -ое ir ~овый, -ая, -ое se-
dulōs, smiltres; ~ь, -я *v. žr.* кѣзѣл; ~ьник, -а
1. sedulūnas, smiltrynās, sedulų krūmŷnas, brūz-
gŷnas; 2. sedulōs krūmas; 3. sedulōs mediena;
4. *bot.* kaulėnis, *Cotoneaster*.
кѣзѣяк, -ѣ sašsas presuotas mėšlas (*kurui*), kiziā-
kas; ~ѣвый, -ая, -ое kiziāko, presuoto mėšlo.
кѣй, кѣя; *dgs.* киѣ, киѣв *v.* lazdà; rameñtas; bi-
liardo lazda.

кйка, -и *žr.* кйчка.

кикимора, -ы 1. bildūkas, kaukas, baidyklė; 2. namisėda (*žmogus*); 3. *prk.* baidyklė (*apie negražią ar negražiai apsirengusią moterį*).

килә, -ы; *dgs.* кылы, -ләм 1. trūkis, kylā, išvarža; 2. aštuoga, gumbas ašt mēdzio šaknų.

килевой, -ая, -ое laivo dūgno, kilio, skiauterės; килевая кáчка išilginis laivo supimas, sūpāvimas.

кило *nkt. šnek. žr.* килограмм.

киловáтт, -а kilovátas; к.-час kilovátvalandis.

килограмм, -а kilogramas; **ковый**, -ая, -ое kilogramo, kilograminis.

километр, -а kilometrās; **овый**, -ая, -ое kilometrinis, kilometro.

киль, -я в. 1. laivo skiauterė, kilis; 2. *zool.* káulo keterà.

килька, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лькам *zool.* kilkė (*žuvelė*), *Cluponella delicatula*.

КИМ (Коммунистический Интернационал молодёжи) КJI (Komunistinis jaunimo Internaciopālas).

кимбáлы, -лов *dgs. muz.* cimbōlai, siŋkliai (*varinės lėkštės*).

кинематограф, -а *pasen.* kinoteātras, kinas; **афический**, -ая, -ое kinematografinis, kinematografijos, kinematografiškas; **афия**, -и kinematografija.

кинжál, -а kinžālas, stūlgis, dáiginis, dūrklas; **ьный**, -ая, -ое kinžalo, kinžalinis; кинжальная рána kinžalų, dūrklų padaryta žaizdà.

кинó *nkt.* 1. kinas, kinoteātras; 2. kinematografija; успехи советского к. тарыбинės kinematografijos, tarýbinio kino laimėjimai.

кино... *kino... pirmoji sudurtinių žodžių dalis kinematografijos terminuose, pvz.:* кинофильм кинофильмас, кинотеатр kinoteātras, киножурнал киноžurnālas, кинофестиваль kinofestivālis.

киноартіст, -а kinoartistas; **тельé** *nkt.* kinoateljė.

киноварь, -и *m. chem.* 1. cinòberis, kinòberis, gývsidabrio sulfidas; 2. kinòberis (*raudoni dažai*).

киновédление, -я kinótyra, mókslas apie kiną, apie kinematografiją; **ческий**, -ая, -ое kinótyros, kinematografijos; к. факультёт kinematografijos fakultėtas.

кинокартина, -ы filmas; **лента**, -ы filminė juostėlė; **механик**, -а kinomechanikas; **оператор**, -а kinooperātorius; **передви́жка**, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам kilnojamas kinas; **плёнка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам filminė juostėlė, kinojuostėlė; **промышленность**, -и *m.* kinoprāmōnė; **режиссёр**, -а kinorežisiėrius; **сеáнс**, -а kinoseánsas; **сётъ**, -и *m.* kinotiėnklas, kinų tiėnklas; **студия**, -и kinostúdija; **сътёмка**, -и filmāvimas; производить киносътёмку filmuoti; **театр**, -а kinoteātras, kinas.

кинофíкация, -и kinofikacija, kinofikāvimas; **фильм**, -а filmas, kinofilmas; **ици́ровать**, -ую, -руешь *eig.* ir *įvk.* kinofikuoti.

кину́ть, -ну, -нешь *įvk.* 1. mėsti, numėsti, įmėsti, sūvesti, žlėgti, blėkšti, blinktelėti; 2. pamėsti, aplėisti, mėsti; ♦ к. слово žlėptelėti, mėsti žodį; **сья**, -нусь, -нешься *įvk.* mėstis; pūlti, kristi,

šókti; к. в воду šókti į vāndenį; к. в сторону mėstis į šalį; к. на шею pūlti ašt kāklo; к. в объ́ятия pūlti į glėbį; к. в нóги kristi ašt kėlių; к. на зёмлю kristi į žemę.

киоск, -а kiòskas; **ёр**, -а kiòskininkas.

киóт, -а *bažn.* šventųjų indauja (*kur įstatomos ikonos*).

кйпа, -ы 1. gniūtulas, gabulys, gniūžulas, vėsłas; к. льна linų gniūtulas; 2. krūvā.

кипарис, -а *bot.* kiparisas, kipris, *Cupressus*; **ник**, -а kiprýnas, kiparisų miškas; **ьный**, -ая, -ое, **овый**, -ая, -ое kiparisinis, kiparisо, kiparisų; кипарисовая алėja kiparisų alėja.

кйпéлльий, -ая, -ое *šnek.* virės, virintas, virtas (*vanduo*); **ние**, -я virimas, kunkuliāvimas; тóчка кйпéния *fiz.* virimo táskas.

кйпень, -и *m.* 1. *pasen.* vėrdas vanduo; 2. virimo pūtos.

кйпéть, -плó, -пйшь *eig.* 1. virti, kupėti, glermėti, kunkuliuoti; 2. *prk.* dėgti, virti, kunkuliuoti; пáбота кйпéт dárbas dēgtė dēga, tйpsta, vėrda; к. гнёвом dēgti pykčių, rástauti; к. нёнавьстью dēgti neapýkanta; к. мёстью dēgti kerštų; 3. *prk. pasen.* kibždėti, knibždėti; народ кйпéт на плóщади žmónės aikštėjė knibžda; 4. kunkuliuoti, putóti; мóре кйпéт júra siaūbia, putója.

кйпрéй, -я *bot.* óžrožė, óžkarozė, *Epilobium*.

кйпсéй, -я ir кйпсéйка, -и; *dgs. kilm.* -ёек, *naud.* -ёйкам dažų dēžutė (*spausdinamojoje mašinoje*).

кйпýч|есть, -и *m.* karštumas, energingumas, veržlumas, dagūmas; **ий**, -ая, -ее; -ýч, -а, -е 1. virūs, vėrdantis, vėrdas; 2. *prk.* nerimstas, kunkuliuojantis; kárštas (*pvz. būdas*); kárštas, dagūs, energingas (*pvz. darbas, veikimas*).

кйпятйл|ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek.* patalpà, kuř virinamas vanduo; **ьник**, -а virintūvas; **ьный**, -ая, -ое verdamasis, virinamasis.

кйпятйть, -ячý, -ятйшь *eig.* virti, virinti; **сья**, -ячýсь, -ятйшься *eig.* 1. virti, būti verdamam; белё кйпятйтьсá skalbiniai virinami, šútinami; 2. *prk.* karščiúotis, plýšoti; к. из-за пустяков карščiúotis dėl meėnikiekių.

кйпятó|к, -ткá 1. vėrdantis, užvirės vanduo; 2. *prk.* karštakóšis (*žmogus*); **чная**, -ой *dkt.* vietà, patalpà, kuř dúodamas ar pardúodamas virintas vanduo; **чный**, -ая, -ое *šnek.* vėrdančio vandeñs.

кйпячéние, -я virimas; virinimas.

кйрác|а, -ы *kar. ist.* kirasà (*suneriamas liemens šarvas*); **йр**, -а *kar. ist.* kirasýras (*šarvuotas raitininkas*); **йрский**, -ая, -ое kirasýro, kirasýtų.

кйргйз, -а kirgizas; **ка**, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -зкам kirgizė; **ский**, -ая, -ое 1. kirgizų, kirgizo; к. народ kirgizų tautà; 2. Kirgizijos; Кйргйзская ССР Kirgizijos TSR.

кйрка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам kirkė (*liuteronų bažnyčia*).

кйркá, -й; *dgs. kilm.* кйрок, *naud.* кйркам *spec.* kaplỹs, kirstūvas, kirtiklis.

кйрказón, -а *bot.* kartuolė, *Aristolochia*.

кйрпйч, -á plytà; *kuop.* plýtos; привезли мнóго кйрпйчá áтвежé дауг plýтų; воз кйрпйчá веžíмас

plytų; обломок кирпичá plytgalis; к.-сырѣц пè-degto plytos; пустотѣлый к. tuščiavidurės plytos; ~ик, -а plytėlė, мажá plytá; ~ина, -ы plytá (atskira); ~йна, -ы v. šnek. (labai) didelė plytá; ~ник, -а plytininkas; ~ный, -ая, -ое plytų, plytinis; к. завод plytinė; ♦ к. чай presuota arbata.

кисá, -ы pasen. šernorė, mašná, piniginė; он лáдно набѣл кисý jis prisikimšo pilná mąšná.

киса, -ы šnek. katytė, kačiukė, katėlė.

кисѣйный, -ая, -ое muslininis; ♦ кисѣйная бáрышня pasen. iron. ribótų, miesčióniškų pažiūrų merginą, miesčiónė.

кисѣль, -я v. 1. kisiėlius; овсяной к. avižinis kisiėlius, degtiėnė, žiūrė; 2. prk. makalynė, mądaras; дорóга стáла киселѣм kėlias — viená makalynė; 3. prk. šnek. skýšcius, apsnūdėlis (žmogus); ♦ морской к. zool. medūzà; десятáя (сельмáя) водá на киселѣ tolimá giminystė, deviñtas vanduo può kisiėliaus; дáть киселá spirti į užpakalį; зá семь вѣрст киселá хлебáть bė reikalo lėistis į tolimá keliønę; ~ник, -а kisiėliaus mėgėjas; ~ный, -ая, -ое 1. kisiėliaus; 2. patįžęs. кисѣт, -а (tabaku) maišėlis, tūžė, kapšýs.

кисѣя, -й muslinas; зáнавески из кисѣй muslininės užuolaidos.

кислѣнький, -ая, -ое rūgštutėlis; rūgštókas; ~ѣть, -ѣет eig. rūgštėti, gįžti (pvz. pienas), skóbtі, rūgti (pvz. alus); ~инка, -и rūgštelėjimas, rūgštėlė; яблóко с кислѣнкой rūgštelėjęs obuolýs; ~ить, -лит eig. šnek. 1. rūgštinti, rauginti, gįžinti; к. молоко раугинти pieną; 2. turėti apýrųgštį skóñi, rūgštelėti; яблóко кислѣт obuolýs rūgštelėja; ~ица, -ы bot. kiškiakopūstis, kiškio kopūstas, Oxalis; ~о prv. rūgščiá; ~овáто prv. rūgštóka; ~овáтый, -ая, -ое; -át, -а, -о pórūgštis, rūgštókas, apýrūgštis.

кислорód, -а chem. deguonis; ~ный, -ая, -ое deguoninis, deguoniės.

кисло-слáдкий, -ая, -ое; -док, -дка, -дко saldžiá-rūgštis.

кислотá, -ы 1. rūgštis, rūgštumas, rūgštýbė; ну и к. этого яблóка ná ir rūgštumas šito obuolio; 2. rūgštis, rūgštumas; азóтная к. azóto rūgštis; лимóнная к. citrinos rūgštis.

кислóтн|ость, -и m. rūgštingumas; rūgštumas; ~ый, -ая, -ое rūgštingas, rūgščių, rūgštinis.

кислóт|стойкий, -ая, -ое, ~упóрный, -ая, -ое atsparus rūgštims.

кислýй, -ая, -ое; -сел, -слá, -сло 1. rūgštus, surūges, sugižės, skóbas; кислая капýста раugini kopūstai; кислое молоко rūgusis pienas; к. виноград rūgšcios, neišsiřpusios vynuogės; кислые щи раугиėнė; кислое яблóко rūgštinis, rūgštuolis, rūgštinis obuolýs; 2. prk. susiraũkęs, rūškanas, surūges, gižus, gižlus; сдѣлать кислое лицó susiraũkti; кислое настроѣние giži, rūškana, surūgusi nuòtaika; кислое выражѣние лицá rūškanas vėidas.

кислýй, -лýя šnek. žliūmbis, gnižas, surūgėlis.

кислýтина, -ы šnek. 1. gýžalas, ráugas, ráugalas; 2. prk. surūgėlis (žmogus), sántýža, sugižėlis, ráugas.

киснуть, -ну, -нешь; būt. кис, кáсла, кáсло eig.

1. rūgti (pvz. tešla); skóbtі (pvz. alus); gįžti (pvz. pienas), skirbtі; 2. prk. tįžti, guřsti, glėbti.

кистá, -ы med. vandėnė pūslė, vandeningas skaudulýs, cistà.

кистевýк, -á bot. pelėtinklis, pelėjūnas, Penicillium.

кистѣнь, -я v. муšамóji, smogiamóji búožė (senovinis ginklas); ♦ ходить с кистенѣм pasen. plėšikauti, mušeikauti.

кистецѣтник, -а bot. žýdrė, žýdrà, Muscari.

кистовýз, -а teptúkininkas, teptúkų mėistras.

кисточка, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам teptuvėlis, teptukas, šepetėlis; брýтвенная к. skutimosi šepetėlis.

кисть, -и; dgs. -и, -ѣй m. 1. teptúvas, teptukas; 2. kutas, spūrgas, kùškis, kuokštėlis; 3. (apyñių) spūrgana; (vynuogių) kėkė; (riešutų) grūmutas, kėsulas, kėmuras; 4. (rankos) plāštaka; ♦ кропѣльная к. bažn. šlakstýklė; владѣть кистью mokėti tapýti.

кит, -á zool. banginis, Balaena.

китаец, -áйца kinas, kiniėtis.

кита́йка, -и nánkinas (medvilninis audinys).

кита́й|ский, -ая, -ое 1. kiniškas, kiniėtiškas, kinų; к. народ kinų tautà; 2. Kínijos; ♦ кита́йская грáмота nesuprañtamas rástas; ~янка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам kinė, kiniėtė.

китель, -я; dgs. -и, -ѣй ir -я, -ѣй v. kitelis (drobinis švarkas).

китобóй, -я 1. banginių medžiotojas, gáudytojas; 2. laivas banginiams medžióti; ~ный, -ая, -ое banginių medžiójamasis.

китó|вый, -ая, -ое banginio, banginių; к. yc banginio šerýs; к. жир banginio taukai; ~лóв, -а banginių medžiótojas, banginiáutojas; ~лóвный, -ая, -ое banginių medžiójamasis, gáudomasis, banginiáujamas (pvz. laivas); ~лóвство, -а banginių medžióklė, gáudymas, banginiávimas.

кичѣться, -чýсь, -чйшýсь eig. didžiūotis, kvailai pūstis, puikáuti, būti pasipūtusiam, didžiū dėtis; к. своим богáтством didžiūotis sávo turtais, turtingumù.

кичка, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам 1. kýkas (moters galvos apdaras); 2. (laivo) rāgas, pirmagalýs.

кичлýв|о prv. išdidusiai, išdidžiai, pasipūtusiai; ~ость, -и m. išdidimas, gyrimasis, pagyřniškumas, pasipūtimas, išpuikimas, puikávimas; ~ый, -ая, -ое; -лýв, -а, -о išdidus, puikùs, išdidęs, išpuikęs, pasipūtęs, didžiūóklis, arogántiškas.

киш|áщий, -ая, -ее knibždantis, krikždantis, krùtantis; кишáщая кýча kibždýnas, knibždýnas; ~ѣть, -шйт eig. knibždėti, vibždėti, judėti, kužėti; raitýtis.

кишѣч|ник, -а žarnýnas; ~ополостнýе, -ých dgs. zool. duobagyviai, duobavidūriai (gyvūnai), Coelenterata; ~ый, -ая, -ое žarnų, žarnòs, gróbcų, žarninis.

кишкá, -й; dgs. kilm. -шóк, naud. -шкáм 1. žarnà, gróbas; толстая к. storóji, drūtóji, vėdarinė žarnà; слепáя к. aklóji, aklinė žarnà, dugnòlis; 2. šnek. (guminis ar brezentinis) vamždis, žarnà;

поливать из кишки láistyti iš žarnų; пожарная к. ugniagesių žarnà; ♦ лезть из кишок iš kailio nertis, stengtis iš visų jėgų; вымотать кишки išvarginti, išmataruoti; тянуться кишкой eiti, joti, važiuoti virtine; выпустить кишки pugalabyti, nudobti; к. тонка (слаба) (kišká ne videržjit) у корó-л. нё јо нóсиаі (kq padaryti).

кишлák, -á kišlākas, káimas (Vidurinėje Azijoje). кишмйш, -á kišmišas (begrūdės džiovintos Kaukazo vynuogės).

кишмй prv.: к. кишеть knibždėte knibždėti.

клавиатýра, -ы klaviatūra; к. роля фортепиано klaviatūra; к. пишущей машинки rašomosios mašinėlės klaviatūra.

клавикóрды, -дов dgs. klavikordas.

клавйш, -а іг клавйша, -и (fortepijono) mygtukas, klavišas.

клад, -а 1. padėlys, tuftai (užkasti žemėje), lōbis; найтй к. surāsti lōbį; 2. prk. brangenybė, lōbis; эта книга для меня к. ši knyga mán (tikras) lōbis; ♦ где лад, там и к. kuř sutarimas, тең lōbis didis.

кладбйшце, -а караі, kāpinės; ~йщенский, -ая, -ое карй, karinių; кладбищенская ограда karinių tvora; к. сторож karinių sargas.

кладёзь, -я в. 1. pasen. žr. колодец; 2. lobynas, šaltinis; к. премудрости juok. išminties versmė (apie mokytą, išmintingą žmogų).

кладенёц, -ица: меч-к. įlk. stebuklingas kardas.

кладка, -и; dgs. kilm. -док, naud. -дкам 1. dėjimas, krovimas, dėsenā, klojimas, dengimas, grindimas; к. дров malkų krovimas, dėjimas; к. мостовой grindinio klojimas, grindimas; 2. mūrinys; mūrijimas; 3. tarm. liėptas (džn. dgs.); перейти ручей по кладкам pėreiti upelį lieptų; 4. akmeninis pāmatas; 5. tarm. rōmijimas, kastgāvimas; 6. kiaušinių dėjimas, dėtis; у кур началась к. яйц vīstos pradėjo dėti.

клад|овая, -ой dkt. 1. sándėlis; колхозная к. kolūkio sándėlis; 2. kamarā, pōdėlis, padėjimas, vitalinė; ~овка, -и; dgs. kilm. -вок, naud. -вкам, ~овушка, -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам sandediukas; ~овщик, -á sandedininkas.

кладонскáтель, -я в. lōbių ieškotojas.

кладчик, -а 1. mūríninkas, mūrytojas; 2. krovėjas, dėliotojas, dėjėjas.

кладь, -и т. 1. kuop. krovā, krovínys, krovíniai; bagāžas; kraulaі; 2. šnek. (javų, šieno) stirta; две клады сена dvi šiėno stirtos; 3. dgs. šnek. (lentų, rąstų, akmenų) grįstai, liėptas; pėrvaža, pėrėja; переехать топь по клáдам pėrvažiuoti klampynę grįstais; 4. šnek. (jungtamoji, skersinė) sijā, skersinis, raštis (gegnės), pėrmėtė.

клад, -а (rankų) pliaukštelėjimas, suplojimas.

клáк|а, -и kuop. burž. klakā, klākeriai, samdyti plojikai (pvz. teatre); ~ёр, -а klākeris, samdytas plojikas.

клан, -а klānas, gimininė bendruomenė.

клáняться, -яюсь, -яешься eig. 1. leñktis, lankstytis, linkčioti, svėikinti, lābinti; к. зёмно (в по-яс) pasen. žemai nusileñkti; 2. svėikintis; я с ним не клáняюсь áš sū juō nesisvėikinu (pyks-

tuosi); честь имёю к. (atsisveikinant) likite sveiki, leiskite atsisvėikinti, turiu garbę atsisvėikinti; 3. siųsti labās dienas, palābinti; клáняйтесь ему от меня pėrduokite jam labų dienų nuō manės; 4. maldauti (ko), nuolankiai, pužėmintai prašyti; 5. pasen. atnėsti dovanų, lauktuvių; 6. prk. linkti (pvz. medis nuo vėjo).

клáпан, -а 1. vožtuvas, dengiklis; предохранительный к. apsauginis vožtuvas; сердечные клáпаны širdies vožtuvėliai, vožtuvai; 2. kišėnės atsiuvas, ausis; ~ный, -ая, -ое vožtuvo, vožtuvinis. клáрнёт, -а muz. klarnėtas; ~йст, -а klarnėtininkas, klarnetistas.

класс¹, -а klāsė, šnek. lūomas; эксплуататорские клáссы išnaudotojų klāsės; рабочий к. darbininkų klāsė.

класс², -а 1. (mokykloje) klāsė; в третьем клáссе двáдцать учеников trečiojoje klāsėje dvidešimt mokinių; собрание состоится в клáссе susirinkimas įvyks klāsėje; к. скрйнки (konservatorijoje) smuiko klāsė; 2. zool., bot. klāsė; к. млекопитающих žinduolių klāsė; 3. láipsnis; kategorija, klāsė; каюта второго клáсса antrosios klāsės kajūtė; ресторан пėрвого клáсса pirmos klāsės (pirmojo laipsnio, geriausias) restorānas; 4. lygis, láipsnis, kokybė; meistriškumas; игръ высокого клáсса áukšto lygio žaidimas; показать к. игръ parodyti žaidimo meistriškumą.

класси́к, -а klāsikas; клáссики марксизма marksizmo klāsikai; клáссики мировой литературы pasaulinės literatūros klāsikai; ~а, -и kuop. klāsika (klasikiniai veikalai); русская оперная к. rusų operos klāsika.

классифи|кационный, -ая, -ое klasifikācijas, klasifikacinis; ~кация, -и klasifikacija, klasifikavimas, (su)skirstymas klāsėmis; ~цировать, -рую, -руешь eig. ir įvk. klāsėmis (su)skirstyti, (su)klasifikuoti.

классици́зм, -а klasicizmas.

классический, -ая, -ое 1. klasikinis; русские классические писатели Rūsijos klasikiniai rašytojai, Rūsijos klāsikai; классическая литература klasikinė literatūra; классические языки klasikinės kalbos; классическая живопись klasikinė dailė; 2. klāsiskas; к. примёр klāsiskas pavyzdys; к. образец мужества klāsiskas parsūmo pavyzdys; ♦ pasen. классическая гимназия klasikinė gimnazija.

класси|ость, -и т. sport. klasiškumas, meistriškumas; ~ый, -ая, -ое 1. klāsės, klāsinis; клáссная письменная работа klāsės rašomasis darbas; клáссное учение mókymas klāsėje; клáссная доска rašomoji lentā (klāsėje); к. руководитель klāsės vadovas; 2. klāsinis; к. варон klāsinis, keleivinis vagōnas; 3. sport. klāsiskas, meistriškas, vūkės; к. бросок мяча vūkės, meistriškas kamuolio mėtis, metimas; к. удар klāsiskas smūgis; к. борец įžymūs imtynininkas; ♦ клáссное место pasen. etātinė vietā (tarnyboje).

классово́сть, -и т. klasiškumas, klāsinis pōbūdis; к. мировоззрения pasaulėžiūros klasiškumas, klāsinis pōbūdis.

классовый, -ая, -ое klāsinis, klāsių; клáссовое общество klāsinė visuomenė; к. впар klāsinis

priešas; клáссовые интерéсы klásiniai interéсай; клáссовая боръба klášių kovà; клáссовая боръба пролетариáта proletariáto klásinė kovà.

кладъ, кладу́, кладёшь; *būt.* клал, клáла, клáло *eig.* 1. дėti, guldýti, klóti, kišti; к. перчáтки в кармáн дėti, kišti pirštines į kišenę; к. больнóго в больницy guldýti ligónį į ligóninę; к. дёнъги в сберкáссу (pasi)dėti pinigų taupomojoje kasoje; 2. kráuti, rieti (*poz. malkas*); 3. mýryti (*poz. sieną*); 4. *tarm.* rómyti, guldýti; 5.: к. мётки žymėti; к. поклóны ligi žemės, žemai leĩktis; к. руль sùkti vairą; к. яйца дėti kiaušinius; к. на мýзыху rašyti muziką (*pagal kieno žodžius*); к. на счётáх skaiciuoti skaitytuvais; к. клéймó įspauduoti; к. в основу падėti pagrindai; к. началó pradėti, darýti pradžią; к. конéц baigti, darýti galą; **~ся**, кладётся *eig.* 1. būti dedamam, guldomam, kraunamam; 2. *šnek.* (*apie vištas*) dėti.

клаузула, -ы клаузулэ.

клёв, -а (*žuvies*) kandimas, kibimas, ėmimas; по утрáм бывáет хорóший к. rytais žuvis gerai kimba.

клевать, клюю́, клюёшь *eig.* 1. lėsti, lesnóti, lasióti; карпóti, karóti (*snaru*); кýры охóтно клюю́т ячмённые зёрна vištos pŃriai lėsa miežiūs, miežių grūdus; 2. kásti, kibti, imti, kabintis; рýба хорóшо клюёт пѣред дождѣм žuvis gerai kimba prieš lietų; ♦ к. нóсом knapsóti, snūduoti, knapcióti, snáusti; **~ся**, клюётся *eig.* karótiis (*poz. gaidžiai*), kiřstis, mūštis, kapsnótiis.

клевер, -а *bot.* dóbilas, *Trifolium*; *kuop.* dobilai; **~йше**, -а dobiliena; **~ный**, -ая, -ое dobilų, dobilinis.

клеветá, -ы šmeižtas, apkalbà, apšpekà, derklà, lojà; распространять клевету́ (*про кого-л.*), возводíть клевету́ (*на кого-н.*) šmeižti (*ką*); **~ать**, -вещу́, -вещешь *eig.* šmeižti, apkalbinėti, apjuodinti, kefnoti, aptarti, derglióti; **~ник**, -á šmeižikas, apkalbinėtojas, dergliótojas, piktaliežuvis; **~ница**, -ы šmeižikė, apkalbinėtoja, piktaliežuvė; **~нический**, -ая, -ое šmeižikiškas, piktaliežuviskas, šmeižiamas; клеветни́ческие обвинѣния šmeižikiški kaltinimai.

клево́к, -вкá smūgis snapū, lėstelėjimas, káptelėjimas.

клеврёт, -а *niek.* bendrininkas, talkininkas, dalývis, pakalikas; реформысты — клевреты капитализма reformistai uřa kapitalizmo pakalikai, talkininkai; **~ство**, -а bendrýstė.

клеевáр, -а klijų virėjas, kljavirýs; **~ение**, -я klijų gamýba, virimas; **~ня**, -и; *dgs. kilm.* -рен, *naud.* -рням klijų gamyklà.

клево́й, -áя, -ое klijų (*poz. kvapas*), klijinis; клева́я краска klijiniai dažai; клева́я мастерская klijavimo dirbtuvė.

клеёнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам ceratà, įvaškuotas áudeklas, vaškýtinė, kljuotė.

клеённый, -ая, -ое; клёен, -а, -о (su)kljuotas, (su)lipdytas.

клеён|очный, -ая, -ое cerātinis, vaškýtinis; клеёноч-ная ткань cerātinis audinys; **~чатый**, -ая, -ое

ápmuštas ceratà, kljuotė; padarytas iš cerātos, cerātinis, vaškýtinis.

кле́нный, -ая, -ое *spec. šnek.* iškljuotas, įkljintas; kljuotinis.

клеяль|ный, -ая, -ое kljāvimo, kljuojamasis; **~ня**, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням *šnek.* kljų dirbtuvė; **~щик**, -а kljuotojas, lipdytojas.

клеястый, -ая, -ое; -йст, -а, -о kljingas, lipnūs.

клéнь, клéю, клéишь *eig.* 1. kljuoti, lipinti, lipdyti; tēpti kljaiis; gaminti kljaiis lipdant; к. корóбки lipdyti, kljuoti dėžutės; к. бумáры kljuoti pŃpierių; 2. iškabinėti, kljuoti; к. листóвки iškabinėti lapeliūs; **~ся**, клéится *eig.* 1. lipiti; рýки клéются raĩkos liĩpa; 2. būti kljuojamam, kljuotis; 3. *prk.* sėktis, vỹkti, turėti sėkmės, sklaĩdžiai eiti; дѣло не клéится dárbas nevỹksta, niėkas nesidáro; у негó ничтó не клéится jám niėkas nevỹksta, jis niėko dŃro nesũgeba padaryti.

кле́й, клéя ir клéю, о клéе, на клéю kljaii, kljus; glitاس, lipai; растýтельный к. sakaĩ; мездрóвый к. *chem.* mezdrų kljaii; столýрный к. stalių kljaii; восковóй к. biĩcių damaĩ, tũnai.

клéйк|а, -и kljāvimas, lipdymas; **~ий**, -ая, -ое; клéек, клéйка, клéйко kljuojantis, liĩpantis; kljingas, glitūs, lipūs, lipnūs; **~овина**, -ы grūdų glitimas; **~ость**, -и *m.* kljingumas; lipnumas, lipumas; glitumas.

кле́йм|éние, -я įspaudavimas, įdagāvimas; **~ённый**, -ая, -ое įspauduotas, įdaguotas, sũ įspaudu; **~йльщик**, -а *žr.* клéймóвщик; **~ить**, -млю́, -мишь *eig.* 1. žymės, įspaudus dėti, įspauduoti, įdaguoti; 2. *prk.* smerkti, pliekti, niėkinti; к. предáтелей smerkti išdavikūs; к. позóром gėdos žýmę įtēpti, gėdą užtraukti; к. презрénием niėkinti, smerkti pāniekai; **~лэние**, -я *žr.* клéймéние; **~б**, -á 1. žýmė, ženklas, įspaudas, įdagas; фýрменное к. firmos ženklas; к. позóра gėdos dēmė, įtapas; 2. (*įrankis*) štampas, spaũdas, žymėklis, žymėtuvas; **~овщик**, -а įspauduotojas, įdaguotojas, žymėtojas; antspauduotojas.

клéйм|стер, -а miltiniai kljaii, miltinis kljėlis, kleisteris; **~ный**, -ая, -ое kljinis, kleisterinis.

клéк|лый, -ая, -ое *tarm.* 1. sukietėjęs, plūtà apsi-traũkęs, sudžiũvęs į plūtą, suplutėjęs; к. чер-нозѣм sudžiũvęs į plūtą juodžemis; 2. suvýtęs, nuvýtęs; suglėbęs; клéклая рéпа suvýtusi rŃpė; **~нуть**, -ну, -нешь *ivk. tarm.* 1. džiũti, kietėti, šŃkti į plūtą; 2. vỹsti, glėbti.

клéкот, -а klekėnimas, kleketāvimas, kalėnimas, kle-gėjimas; klekėjimas; к. орлá erėlio kleketāvi-mas.

клекотáть, -óчет *eig.* klekėnti, kalėnti, kleketuoti, klekėti, klegėnti; где-то клéкóчет áнст kažkuĩ kalėna gaĩndras.

клéкт, -а *žr.* клéкот.

клекта́|ние, -я *žr.* клéкот; **~ть**, клéкчет *eig. žr.* клекотáть.

клéмм|а, -ы *tech.* gnỹbtas, užvarža, spaustūvas, užspaudas; **~ный**, -ая, -ое gnỹbto, užvaržos, spaustuvo, gnỹbtinis, užvaržinis.

клéн, -а *bot.* klėvas, mēdžliepis, *Acer*.

кленовник, -а klevynas, medžliepynas; **ый**, -ая, -ое klevinis, klēvo, klevū, medžliepinis, mēdžliepijo, mēdžliepij.

кленал||о, -а 1. *tech.* kniediklis, gniužiklis; 2. *pasen. tarm.* (metalinė) lentà (į kurią seniau skambindavo vietoj varpo); 3. *šnek.* kañkalas (pvz. *karvės pakaklėje*), bařskalas, skañbalas; klebėklis, klebėtas; **ый**, -ая, -ое kniėdijamasis, kniėdijimo, nitāvimo; **ыщик**, -а kniėdytojas, nitūotojas.

клепание¹, -я kniėdijimas, nitāvimas.

клепание², -я *prk. šnek.* šmeižimas, apkalbinėjimas.

клепань, -и *m. šnek.* geležinės juostėlės, geležiniai arkaustai; сундук был окован клепанью skrynai buvo arkaustyta geležinėmis juostėlėmis.

клепаты¹, -аю, -аешь ir клеплю, клеплешь *eig.* 1. *tech.* kniėdyti, nituoti; 2. *šnek.* klebėnti (*lentą*), dūzgėnti, kankaluoti.

клепаты², клеплю, клеплешь *eig. šnek.* apkalbinėti, šmeižti, derglioti, apkalbėti, apraišyti.

клепка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам 1. *tech.* kniėdijimas, nitāvimas; 2. kniediklis; 3. statinės šūlas; 4. kařtis, užkařtis, volė, kañštis; ♦ у него в голове (одной) клепки не достаёт jam vieno šūlo trūksta (*jis apykvailis*); **очный**, -ая, -ое 1. kniėdžių, kniėdinis; 2. kniėdijimo, nitāvimo, kniėdijamasis.

клептоман, -а kleptomānas; **ия**, -и kleptomānija.

клерикал, -а klerikālas, bažnytininkas, tikybininkas; **изм**, -а klerikalizmas; **ый**, -ая, -ое klerikālinis, klerikāly; klerikalizmo.

клерк, -а klėrkas.

клеровать, -рюю, -рýешь *eig.* valyti, grýninti, rafinuoti (pvz. *цукру, riebalus*); **овка**, -и vālymas, gryninimas, rafināvimas.

клест, клеста *zool.* margaspañnis, skujokas, kreivaspañnis, žirklasnāpis, kryžiasnāpis, *Loxia leucoptera*.

клётка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. (*paukščiu*) narvėlis, guřbas, gurbėlis, lařta; (*žvėries*) pařvas; золотая к. соловью не потеха nesidžiauęs lakřtiņgala áukso narveliū; 2. ketvirtainis slūoksnis, kryžminė krūvā, kryžmė, lāngas (pvz. *plytų, lentų, malkų*); 3. (*audekle, popieriuje*) lāngas, skeřsas, langėlis; в клётку langėliais, langūotas; 4. *biol.* lařtelė, cėlė; akūtė, narvėlis; ♦ грудная к. *anat.* krūtinės lařta; лестничная к. laiptų patalpā, laiptai; **очка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. akūtė; 2. *biol.* lařtelė; narvėlis; 3. langėlis, langūtis (*audinyje, popieriuje*); 4. narvėlis, gurbėlis; 5. kambarelis, kambariūkštis, narvėlis; **очник**, -а narvėlių, gurbėlių mēistras, narviniķkas; **очный**, -ая, -ое 1. ketvirtainiřkas, kryžmaį sudėtas, sukrāutas; 2. lařtėlių, lařtelės, lařtėlinis; клёточное строение lařtėlinė sāndara; 3. narvėlių, gurbėlių.

клетушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. *šnek.* kambariūkštis, kambarelis, kamarėlė; 2. kamarėlė, sandėliuķkas; tvartėlis.

клетчатка, -и 1. *biol.* lařtelienā; celiulidžė; 2. *anat.* lařtelėlynas, poodinis (*kūno*) audinys.

клётчатый, -ая, -ое 1. langūotas, skersūotas, dryžuotas, dryžainis (*audeklas, popierius*); 2. *biol.* lařtėlinis; клётчатое строение растений lařtėlinė augalų sāndara.

клеть, -и *m.* 1. sāndėlis, klėtis, kamarā; 2. *kaln.* guřbas, būdėlė, nařvas, kabinā; 3. (*namo*) rentinys; 4. *tech.* stāklių sėkcija.

клецка, -и; *dgs. kilm.* -цек, *naud.* -цкам kukūlis, leistinis, gruzūlis, pārpelis; grumulėlis, gumulėlis.

клеш, -а 1. *dkf.* kliošas; 2. *nkt. bdv.* kliošinis.

клешиевидный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно gnyblių, žnyplių pavidalo; žnypliřkas.

клешиник, -а *niek.* plačiakėlnis, atraitotakėlnis (*apie jūrėvį*).

кleshня, -й; *dgs. kilm.* -нėй, *naud.* -ням (*вėžio*) gnyblės, žnyplės, klišės.

кlesh, -а *zool.* ėrkė, *Ixodes ricinus*; сýрный к. sūrėda, *Acarus siro*; растýтельный к. diėvo jautėlis; чесóточный к. niežinė ėrkė, *Sarcoptes scabiei*.

кleshевин||а, -ы *bot.* ricinos mėdis, ricinmedis, ricinžolė, *Ricinus communis*; **ый**, -ая, -ое ricinmedžio.

кleshенóгий, -ая, -ое; -нóг, -а, -о kliřsas, kleiřvas.

кleshейдец, -дца *zool.* vikřrėda (*paukštis*), *Crotophaga*.

кleshий, -ėй *dgs.* rėplės, gnyblės, gnybėklis, žnyplės, žnybtūvai; к. хомутā pavalkū kamañtai.

клеянка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам klijų virimo iřdas, klijinė.

клиент, -а klieñtas; **ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам klieñtė; **ский**, -ая, -ое klieñto, klieñtu, klieñtinis; **ура**, -ы klientūrā, klieñtai; **урный**, -ая, -ое klientūros, klientūrinis, klieñtu.

клизма, -ы *med.* klizmā; резиновая к. guminė klizma; сдėлать (постāвить) клизму padaryti klizmā.

клик, -а šauksmas, klėksmas, šūksmas.

клика, -и klikā, gaujā, šutvė.

кликать, кличу, кличешь *eig.* 1. *šnek.* šaukti, gėkauti, šėkauti, oliuoti, lelioti; 2. klykti (pvz. *žuvėdra*), tūtuoti (pvz. *gulbė*); 3. šaukti, kviesti; дėвушка кличет кур merginā šaukia viřtas; 4. vadinti (vardū); eró Петром кличут jis vardū Pėtras, jō vařdas Pėtras; **нуть**, -ну, -нешь *ivk.* 1. šėktelėti, sušėkti; 2. pařaukti, pakviesti; ♦ к. клич paskėlbti šūkj; **ун**, -а *tarm.* 1. rėksnys, šaukālius; 2. māsalas (*pririřta avis ar parřas, kad rėksmu masintų žvėris*); 3. *zool.* lėbedь-к. gulbė giesminiķkė, *Cygnus musicus*.

кликш||а, -и 1. *m.* klyknė, klyksnė, istėrikė; 2. *v.* ir *m.* *niek.* rėksnys, rėksnė, šėkautojas, šėkautoja, demagògas, demagògė (pvz. *spraudoje*); **ество**, -а 1. istėrija, šūkal(i)ojimas, klykavimas; 2. *niek.* demagògija, šūkavimas (*spraudoje*).

климат, -а klimatas; тєплый к. řilėtas klimatas; **изироваться**, -руюсь, -руешься *eig.* klimatižuotis, priprāsti prie klimato; **ический**, -ая, -ое klimato, klimatinis.

клин, -а; *dgs.* klėnnya, -вєв 1. pleiřtas, pakalā, pākalas; к. клїном выбивāют (вышибāют) pleiřtas pleiřtā vāro; 2. (*drabužio*) įsiuvas, skiāutė,

sklypēlis; 3. (*lauko*) kyšulys, įvode; 4. *žemd.* laukas, plotas, sklėpas; яровой к. vasarojaus laukas; озимый к. žiemkenčių plotas, laukas; ♦ куда ни кинь — всё к. iř šiaip blogai, iř taip negerai; дело клином сошлось susidarė padėtis bė išeitės; свет не клином сошелся tai dār pažiūrėsime, reikala i dār nežuvę, kaip nōrs išsisūksime.

клин||ика, -и *klinika*; **~ический**, -ая, -ое *klinikos, klinikinis*.

клинкер, -а; *dgs.* -а, -ов *stat. klinkeris*.

клиновидный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *pleišto pavidalo, pleištiškas*; клиновидная кость *pleištkaulis*.

клинók, -нкá 1. (*kardo, durklo*) *gelėžtė, blėgė*; 2. *tarm.* *pleištuks*.

клинообразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно *žr. клиновидный*.

клинописный, -ая, -ое *dantiraštis, pleištarastinis*.

клинóпись, -и *m. ist. dantiraštis, pleištarastis*.

клинтух, -а *zool. (laukinis) mėlynasis, uoksinis karvelis, karvelis uldukas, Columba oenas*.

клипер, -а *jūr. kliperis*.

клир, -а *klėras, bažnyčios tarnai, dvasininkijá*.

клирик, -а *dvāsininkas, bažnyčios tarnas*.

клиринг, -а *ekon. kliringas*.

клирос, -а *bažn. 1. choro aukštėliai abiejose altoriaus pusėse; 2. bažnytinis choras*.

клистир, -а *klizma*.

клич, -а *viėšas šaukimas, šūkis; rāginimas; победный к. pėgalės šūkis*.

кличка, -и; *dgs. kilm. -чек, naud. -чкам 1. gývulio varėdas, pavadinimas; по шерsti собáке к. данá pagal plauką iř šuňs varėdas; 2. (žmogaus) pravardė; 3. slapývardis*.

клише́ *nkt. spst. kliše*.

клоáка, -и *kloaká*.

клобук, -á *bažn. (vienuolio) gaubtas, gobtuvas, kavieras*.

клозет, -а *išeinamoji, išvietė, klozėtas*.

клок, -á; *dgs. кло́чья, кло́чев iř клоки, клоко́в 1. skiáutė, sklypėlis, skiautėlė, skūtas (drabužio, audinio, popieriaus); изорвáть кнйгу в кло́чья suplēšyti knygá i skutus; 2. (plaukų) kúokštas, skvėtas, kūškis; 3. (šieno) gniúžtė; 4. (uogų) kėmuras*.

клокастый, -ая, -ое; -áст, -а, -о *kuokštingas, kuokštúotas*.

кло́кот, -а, **~ание**, -я *glermėjimas, burgėjimas, kunkuliávimas, garmaliávimas, kriokimas, varmėjimas, glergėjimas; ~ать, -кочý, -кочешь eig. 1. glermėti, burgėti, kunkuliuoti, garmaliuoti, varmėti, glergėti, kriokti, āžti, kúpėti, āmpaluoti, virti; рекá бурлит и кло́котет ūpė siáutėja iř āžia, kriokia; 2. šnek. kvaksėti (apie paukščius); 3. prk. siaūsti, siáutėti, kunkuliuoti (apie jaustumus, aistras); в нём клокотáл гнев jis pykčiū nesitvėrė, jis siuto iš pykčio; ~ливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о 1. dažnai pakunkuliúojas, pagarmaliúojas; 2. peramūs, išjūdintas*.

клóнить, -оню, -онишь *eig. 1. lekti, spáusti žemyn, svirinti; к. голову гáлвą lekti; 2. kreipti, sūkti, varýti (i kurią pusę); ветер клóнит дым в дру-*

гую стóрону vėjas vāro dūmus i kitą pusę; 3. táikyti, sūkti, kreipti, varýti, stūmti; к. развор к чемý-л. kreipti káibą i ká; ♦ меня клóнит ко сну manė miėgas ima; к. ýхо (слух) pasen. įsiklausýti, pasidúoti įtaigai; ~ся, -онюсь, -онишься eig. 1. liākti, svirti; 2. krypti, artėti, sliākti, bŭti pasinėšusiam; к. стал я к старости áš jau einu senyn, prādedu sėnti, áš jau sėnstu; день клóнится к вėчеру diená eina vakarop; госудáрство клóнится к упáдку valstybė smūka, pasinėšusi smūkti, nŭkti, sleika i prāžūtį; дело клóнится к концý reikalas artėja i gálą, i pabaigá.

клоп, -á 1. *zool. blākė, Cimex*; 2. *šnek. juok. vaikežas, rubuilis, bamblys, bambalas*; **~инный**, -ая, -ое *blākės, blākinis (pvz. kvapas); ~ище, -а didelė blākė*.

клоповни||к, -а 1. *blakėnė*; 2. *bot. pipirėnė, Lepidium*; ~ца, -ы *bot. blakžudė, Cimicifuga*.

клоповый, -ая, -ое *blākės, blākių, blākinis; blakėtas; ♦ клоповое семя bot. drugiálaišis, Corispermum*.

клоун, -а *cirko kódmikas, klounas, juokų bėrnas; ~ада, -ы klounadá*.

клохт|анье, -я 1. *kvaksėjimas, kvakčiójimas; 2. prk. niek. dejávimas, verkšlėnimas; ~ать, -охчý, -охчешь eig. 1. kvaksėti, kvakčėti, kvakčióti; 2. prk. niek. verkšlėnti, dejóuti, skūstis; ну, довольно тебе к. ganá jau táu verkšlėnti, liáukis dejáves; ~унья, -и; dgs. kilm. -ний, naud. -ньям šnek. kvākšė, perėkšlė (višta)*.

кло́чить, -чу, -чишь *eig. 1. i skiáutes plėšyti, čėženóti; 2. kedėnti (vilnas); 3. jaukti, taršyti, pudalóti (pvz. plaukus)*.

клочковáтый, -ая, -ое; -вát, -а, -о *kuokštėtas, kuokštúotas, kúokštinis, papūrės, susivėlės; клочковáтая шерсть kuokštėtos, susivėlusios vilnos; клочковáтые облакá galviniai dėbesys*.

клочок, -чкá *sklypėlis, galėlis, skiáutėlė, skūtas, skutėlis, kuokštėlis, čėžena, drėžena, atkraštys, gabaliukas, gniúžtėlė; к. землй žėmės sklypėlis; к. сėна šieno gniúžtėlė; к. бумáги pōpieriaus skiáutėlė, pōpiergalis; разорвáть в клочки i skutus, skuteliūs suplēšyti*.

клуб|, -а *klūbas (organizacija; patalpa, salė); шáхматный к. šachmáтинinkų klūbas; к. открýт klūbas atidarýtas*.

клуб|, -а *kamuolys, rutulys; kŭlys, gŭmulas, gŭbulas; gungulys, kunkulys; mŭtulas; к. воды vandėns gungulys, kunkulys; к. дýма dŭmų kŭlys, kamuolys; к. пыли dŭlkių debesis, kamuolys*.

клубенёк, -нйкá *bot. gumbėlis, grumulėlis*.

клубень, -бня *bot. stiebágumbis (pvz. bulvės), šakniágumbis (pvz. jurgino); bumblys, gumbas*.

~ковый, -ая, -ое *gumbėlinis; клубеньковýе бактерии gumbėlinės bakterijos*.

клуб|ить, -йт *eig. kamuoliais, punduliais kėlti, vėfsti; ~ся, -йтся eig. kamuoliais, punduliais virsti, kilti (pvz. dŭmai, garas, dulkės); gunguliuoti (pvz. vanduo), kunkuliuoti, burgėti, āmpaluoti*.

клубнев||идный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *šakniágumbio pavidalo; ~ой, -áя, -óе bot. gumbo (pvz. akele), stiebágumbio, šakniágumbio*.

клубне||**луковица**, -ы *bot.* gumbāsvogūnis; ~плód, -а *bot.* šakniāvaisis, gumbāvaisis.

клубнй||**ка**, -и *brāškē; Fragaria collina; kuop.* brāškēs; ~**чник**, -а 1. *brāškiēnōjas*; 2. *brāškių dařžas, braškūnas; ~чнй, -ая, -ое *brāškių (poz. uogienē), brāškēs, brāškinis.**

клубнй, -ая, -ое *klūbo, klūbų; обсуждение клубной работы klūbo dārbo svařstymas.*

клуб|оватй, -ая, -ое *kamuolinis, rutulinis; ~ок*, -бкá 1. *kamuolys (poz. siūly); 2. springulys, kamuolys, kāsnis; в гóрле у меня стоял сухой к. gerklėje aš pajutau sausą spriūgulį, gerklėje man (lųg) sausas kāsnis įstrigo; 3. pundulys, kūlųs, kamuolys; из-за поворóта в клубкē пылй выкатилась брычка iš pósūkio dūlių debesyje išnirio bričkà; 4. prk. susipynimas, pàiniava, rezginys, raizginys; к. чувств jausmų susipynimas.*

клумба, -ы *gėlių lųsvė, klūmba.*

клуня, -и *tarm. klūonas, klojimas.*

клупп, -а *tech. 1. (rankinis) sriegtūvas; 2. spraus-tūvas.*

клўша, -и 1. *tarm. kvākšė, kvarkšlė, perėkšlė (viřta); 2. tarm. kóvarnis, Corvus monedula; 3. zool. balnūotasis (siłkinis) kiras, Larus marinus; 4. tarm. kúosa, Colenus monedula.*

клы||**к**, -á 1. *iltis (žvėries); 2. iltinis dantis; ~кáстй*, -ая, -ое; -ácr, -а, -о *iltingas, ilčiūotas; ~чйще*, -а *didelė iltis.*

клюв, -а *snāpas; нос выдавался клювом pósis kýřojo lųg snāpas.*

клюёт *жр. клеvátъ; ~ся жр. клеvátъся.*

клюёшь *жр. клеvátъ.*

клякá, -й *kūikis, lazda, kriūkis.*

клякать, -аю, -аешь *eig. šnek. pleĩpti, maũkti, tráukti (poz. alų); ~ся, -аюсь, -аешься eig. šnek. жр. клякнутъся.*

клякв||**а**, -ы *bot. spaĩguolė, spalgena, Oхуccaccus palustris; kuop. spaĩguolės, spalgenos; ♦ вот так к.! šnek. řtai tau, kád nóri!; ~еннй*, -ая, -ое *spaĩguolių, spanguolinis, spalgenų, spalge-ninis.*

клякнуть, -ну, -нешь *жк. šnek. 1. maũkteletĩ, išmaũkti, išleĩkti, trũkteletĩ, išgėrti; 2. kniebtelėti, knibtelėti (snapi); 3. smógteletĩ, dróžteletĩ, stũkteletĩ (poz. lazda); ~ся, -нусь, -нешься жк. šnek. pũlti kniũpsčiam aĩt žėmės, griũti nósraka.*

клякóвн||**ик**, -а *šnek. 1. spanguolienōjas, spalgenōjas; 2. spaĩguolių, spalgeninė uogienė; ~ый*, -ая, -ое *pasen. tarm. жр. кляквенный.*

клянуть, -ну, -нешь *жк. 1. lėstelėti, kãptelėti, kniebtelėti, knibtelėti, cvaĩgtelėti, cvãkteletĩ (snapi); 2. knãptelėti (nosimi); 3. trũkteletĩ, mēstelėti (kiek išgerti).*

кляч, -á 1. (*įrankis*) *rãktas; держать под ключом laikyti pō užraktu, laikyti užraktintą; закрýть на к. užraktinti; к. для часóв laikrodžio rãktas; гáечный к. veržlinis rãktas, veržlėraktis; 2. muz. rãktas; басóвый к. bōso rãktas; скрипичный к. smuiko rãktas; 3. prk. priemonė, būdas; rãktas (poz. řifro); 4. archit. keterà; к. свóда skliaũto keterà.*

кляч, -á *versmė, řaltinis, virulys, burgulys, verdėnė; водá бёт ключом vanduo bũrga, trýkřta,*

čiurřkia, gunguliũoja; жизнь бёт ключом prk. gyvėnimas kunkuliũoja, virtė vėrda.

клячарь, -я *v. 1. pasen. rãktininkas; 2. bařn. zakristijonas.*

клячеватй, -ая, -ое; -áт, -а, -о *řaltiniũotas, řaltiningas, versmėtas, versmingas (apie vietą), jáurinis, atjaurinis.*

клячевйна¹, -ы *pavėrsmis.*

клячевйна², -ы *rãkto skylūtė; apýraktė.*

клячевой¹, -áя, -ое *rãkto, rãktinis.*

клячевой², -áя, -ое *řaltinio, řaltininis, versmės; ключевáя пóчва jáura, řaltážemis.*

клячик¹, -а *raktėlis, raktũkas.*

клячик², -а *řaltinėlis, versmėlė.*

клячй||**ца**, -ы *anat. raktikaulis, raktãkaulis; ~чнй*, -ая, -ое *raktikaulio; ключйчная кость жр. ключйца.*

клячйще, -а *šnek. didelis rãktas.*

клячнй||**к**, -а *pasen. ūkvedys, ūkvaizdis, rãktininkas, rãkčius; ~ца*, -ы *ũkvedė, ūkvaizdė, rãktininkė.*

кляшка, -и; *dgs. kilm. -шек, naud. -шкам 1. tarm. (medinis) vířbalas (mezginiams rankomis nerti); 2. šnek. kũoka, kũokas; 3. sport. (ledo ritulio) lazda.*

кляю *жр. клеvátъ.*

клякса, -ы *juodulys, rãřalo dēmė.*

клячн||**а**, -и *v. ir m. kaũlytojas, kaũlytoja, kaulys, kaulė; ~ить*, -чу, -чйшь *eig. kaũlyti, kluũkti, įkyriai maldãuti, prařyti.*

кляп, -а 1. *bruzdũklis, brũzgũlis (vietoj sagos); 2. spraudũklis, brũzgũlis (virvei suveržti); 3. sprũnklis, žniũga(s), brũzgũlis, žiodiklis, kaĩřalas (burnai, snukiui užkimřti).*

клясть, *клянý, клянёшь; бũт. клял, -á, -о eig. kéikti, smeĩkti; ~ся, клянýсь, клянёшься; бũт. клялся, клялãсь, клялóсь eig. prisiekinėti, prisiekdinėti, apsižadėti, apžada dũoti, prisiekti, priesaikãuti; клянýсь бóгом dievažil, kád manė perkũnas treĩktýl, prisiekiu řventai; клянýсь чėстью garbės žodis, prisiekiu garbė.*

клять||**а**, -ы 1. *priesaika, apžadas, įžadas; dieva-gójimasis; она трėбовала клятвы в вėчной люб-ви jĩ reikalãvo amžiną mėilę prisiekti; дать клят-ву iškilmingai pasižadėti, prisiekti; нарушить клятву sulãužyti įžada, priesaikã; 2. pasen. пракеикимас; ~еннй, -ая, -ое apžadinis, įžadinis, priesaikinis, prisiektinis; клятвенное обещание iškilmingas, priesaikinis pasižadėjimas; ~онару-řение, -я, ~опреступление, -я priesaikos, apžado (su)lãužymas, pėržengimas; ~опрестýп-ник, -а priesaikos, apžado, įžado lãužytojas.*

кляуз||**а**, -ы 1. *šnek. řmeiřtas, derklã, apkalbã, in-trigã; kibelė, priekabė; 2. pasen. smulkus vaĩdas, susikirtimas, byliũkřtė, piktas, řmeiřzimas įskun-dimas; ~ник, -а šnek. pinklininkas, kibelių ieř-kótojas, intrigãntas, řmeiřzikas, skundikas, įskun-dėjas, kirsintojas; ~ничать*, -аю, -аешь *eig. šnek. įskundinėti, įskũsti, kibelių ieřkóti, pinkles da-rýti, kabliũkus mėtyti, intrigũoti, řmeiřti, apkal-binėti; ~нический*, -ая, -ое *šnek. жр. кляузный; ~ничество*, -а *šnek. skundimas, įskundinėjimas, kibelių ieřkójimas, kabliũkų mėtymas, pinklių dã-rymas, intrigãvimas, dergliójimas, řmeiřzimas,*

apkalbinėjimas; **~ный**, -ая, -ое *šnek.* sùktas, šmeižikiškas, pinklùs; kiršinamas, priekabingas, intrigantiškas; **кляузное** дело pinklùs dalýkas, šmeižikiška bylà; **затéять** к. процéсс iškélti, pradéti priekabingà, įskundéjiškà býljà.

кляч||а, -и kušnas, arkliaipalaikis, kumélpalaiké, arkliaókštis, gargàras, kumélšé, kivýna, arkliaúkštis.

кмин, -а *žr.* тмин.

книга, -и knygà; по кнйге iš knýgos (*ką dirbti*); бухгалтерские кнйги buhalterijos knýgos; произведение издано в трёх кнйгах veikalas išleistas trimis knýgomis; засадить за кнйгу pasodinti prie knýgos (*versti mokytis, verstį skaityti*); ♦ к. за семью печатями kažkàs nesuprañtama, nesuvokiama; ему и кнйги в рýки apie tai jis geriausiai nusimàno, jis yrà tų reikalų, tó dalyko specialistas, žinòvas, jis tai geriausiai atliks.

книговéd, -а bibliològas, knýgius; **~ение**, -я bibliològija, knýgu mòkslas, knygotýra.

книговедéние, -я knýgu vedimas (*poz. buhalterijoje*), knygvédýba.

книгоéd, -а 1. *zool.* knýgagraužis (*vabalélis*); 2. *iron.* raidéda, pedàntas.

книгоиздá||ние, -я knýgu leidýba, knygleidýba; **~тель**, -я *v.* knýgu leidéjas; **~тельство**, -а 1. knýgu leidyklà; 2. *pasen.* knýgu leidimas.

книго||люб, -а bibliofilas, knýgu mėgéjas; **~ноша**, -и *v.* ir *m.* knygnešýs, knygnešé, knýgu išnešiotà(s); **~печáтание**, -я knýgu spàusdinimas; **~продавец**, -вца *pasen.* knýgu pardavéjas, knýgininkas.

книготоргов||ля, -и knýgu prekyba; **~ый**, -ая, -ое knýgu prekybos.

книгохранíлище, -а knýgu sándélis, knýgu saugyklà.

книж||ица, -ы knygtùtė, knygelė, knýgšė; **~ища**, -и didelė knygà; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. knygelė, knygtùtė; члénская к. nàrio knygelė; записная к. užrašų knygtùtė; трудовáя к. dárbo knygelė; сберегáтельная к. taùpomosios kasòs knygelė; положить дéньги на кнйжку radėti pinigùs į taùpomàjà kàsà; брать на кнйжку iñti (*parduotuvėje*) skolòn; 2. (*skrandžio*) knýgos, knýgenos, kartòklis.

книжн||ик, -а 1. knýgius, knýgininkas, knýgu žinòvas, mylétojas; 2. prisiskaitélis, pedàntas; 3. *bažn.* šveñtojo rásto žinòvas; 4. *šnek.* knygyño, knýgu sándélio darbuotojas, knýgininkas; **~ость**, -и *m.* knygiškumas, negyvumas, negyvenimiškumas; teoriškumas; **~ый**, -ая, -ое 1. knýgu, knýgos, knýginis; к. магазин knýgýnas; кнйжная палáта knýgu rúmai; 2. knýginis, negyvenimiškas, atitrákes nuo gyvénimo; кнйжная мýдрость knýginė išmintis; кнйжные слова knýgiški žòdžiai; к. язык knýginė kalbà.

книжбнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам knýgpalaiké, knygiúkštė, knýgšė, knygelė.

кнйзу *poz.* žemýn, арациòн, į арациà.

книксен, -а *pasen.* tàpsnis, tùptelėjimas, kniksas.

кнопка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам 1. smeigtùkas (*poz. popieriui prisegti*); 2. mygtùkas,

спраптùkas (*poz. skambučio*); 3. spaustùkas, spusčiùkas (*poz. piniginės, pirštinių*).

кнут, -á botàgas, rímbas; на кнутé далекó не уедешь botagù netoli tevažiuòsi.

кнутýще, -а didelis botàgas.

кнutoбý, -я *pasen.* plakikas (*budelis, kuris plaka botagu*); **~ничать**, -аю, -аешь *eig.* 1. bati plakikù; 2. *prk.* žiaùriai elgtis, susidoróti.

кнutoвýще, -а bòtkotis.

кнутрý *poz.* *šnek.* viduñ, vidaus pùsèn.

кня||гня, -и kunigaikštienė; **~жéние**, -я 1. kunigaikštávimas; 2. *pasen.* kunigaikštýstė, kunigaikštija.

княжески *poz.* kunigaikštiškai; **~й**, -ая, -ое kunigaikščio, kunigaikštiškas.

княж||ество, -а 1. kunigaikštija, kunigaikštýstė; 2. *pasen.* buvimas kunigaikščiu, kunigaikštávimas, kunigaikštýstė; **~ить**, -жу, -жишь *eig.* kunigaikštauti, kunigaikštija valdyti; **~ич**, -а kunigaikščio sùnùs, kunigaikštaitis; **~на**, -ы kunigaikštýtė.

князék, -зýкà 1. kunigaikštélis; 2. *pasen.* *šnek.* kunigaikštaitis, kunigaikščio sùnùs; 3. *tarm.* žydróji zýlė; 4. stògo šelmuò.

князь, -я; *dgs.* -зýй, -зéй *v.* kunigaikštis; великий к. didýsis kunigaikštis.

ко *prl.* vartojamas vietoj «к» prieš žòdžius, prasiðedančius tam tikromis prie balsių grupémis, *poz.:* ко всем į visùs, pàs visùs; ко мне į manė, pàs manė; ко дну į dūgnà.

коали||ровать, -рую, -руешь *eig.* ir *ivk.* sudaryti koalicijà; **~ционный**, -ая, -ое koalicijos, koalicionis; **~ция**, -и koalicija.

кобальт, -а *chem.* kobaltas; **~овый**, -ая, -ое kobalto, kobaltinis; кобальтовые сплавы kobalto lydiniai.

кобёл, -блá *tarm.* kėlmas, baslýs, pòlis.

кобёлъ, -ý *v.* 1. šuò; vilkas; lāpinas; lokýs; 2. *prk.* vulg. pātinas, eřzilas (*apie gašlų vyrà*).

кобéниться, -нюсь, -нишься *eig.* 1. *šnek.* nesidúoti prašomam, spirti, spýriotis; 2. *pasen. tarm.* darytis, máivyti.

кобза, -ы ir **кобзá**, -ý kobzà (*ukrainiečių senovinis muzikos instrumentas*).

кобзárъ, -ý *v.* kobzarius (*ukrainiečių liaudies dainius*).

кобра, -ы *zool.* kobrà, gyvátė akiniuòtė, *Naja tripidians*.

кобура, -ы 1. revòlverio dėklas, makštis; 2. (*pritvirtintas prie balno*) raítelio maistmaišis.

кобыл||а, -ы 1. kumélė, ašvà; 2. *ist.* baudimo úolas; 3. *sport.* meškà, arklýs; **~ёнка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам kumélpalaiké; **~ий**, -ья, -ье kumélės; **~ица**, -ы kumélė, kumeláitė; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. kumeláitė; 2. *muz. (stygų)* ramstélis, slekastélis; 3. *zool.* cikadà, skėriùkas (*vabzdys*), *Cicada*; **~ятина**, -ы *šnek.* kumeliena, arkliena.

ковáль, -ý *v. pasen. tarm.* kálvis; **~ня**, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -ल्याм *tarm.* kálvė.

ков||анец, -нца *šnek.* kaltinis daiktélis, kaltinùkas; **~áние**, -я kalimas, káustymas, kalýba; **~аный**, -ая, -ое 1. káltas, kaltinis, nukáltas; 2. káustytinis, (ap)káustytas; 3. *prk.* ryškùs, raishkùs, skambùs (*poz. stilius*).

ковар||но *prv.* klastingai, iš pasalių; ~ность, -и *m.* klastingumas, pasalūmas; ~ный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно klastingas, vylingas, pasališ, pasališkas; к. человек klastingas žmogus, pasališas, klastiniškas; ~ство, -а klastà, pasala, vylis; klastingumas, pasalūmas; ~ствовать, -тую, -твуеть *eig.* klastingai elgtis, žabàngas spėsti.

ковать, кую, куешь *eig.* 1. káliti, kalinėti, káldinti; 2. káustyti (*pvz. arkli*); 3. tinti (*kūjeliu*), plàkti (*dalgi*); 4. *prk.* káliti, káldinti; к. победу káldinti pėrgale; 5. *pasen.* surakinti, sukáustyti; к. в кандалы surakinti pánčiais; ♦ куй желéзо, пока горячо kálk gėlėži, kól karštà, leňk mēdži, kól jis jáunas; ~ся, куётся *eig.* 1. káltis; 2. būti kalamám; būti káustomam.

ковач, -á *tarm.* kalikas, kálvis.

ковбой, -я kaubòjus.

ковёр, -врà kilimas, pátiesalas, divonas.

ковёрка||нье, -я 1. žalójimas, gadinimas; 2. dařkymas, iškraipymas (*pvz. kalbos*); ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. žalóti, maĩtoti, gadinoti, kreivinti; 2. daryti, (iš)kraipyti (*pvz. kalbà, charakteri, prasmę*); ~ться, -ается *eig.* 1. lankstýtis, láužytis, kraipýtis; 2. būti žalójamam, maĩtojamam, gadinamam, dárkomam, iškraipomam.

ковёркот, -а koverkòtas (*audinys*).

ковк||а, -и 1. kalimas, káldinimas; 2. (ap)káustymas; ~ий, -ая, -ое; -вок, -вкà, -вко kalús, lengvai kálamas; к. чугун kalúsus ketús; ~ость, -и *m.* kalumas.

ковочный, -ая, -ое 1. kalimo, kalamàsis; к. пресс kalimo prėsas; к. инструмент kalimo įrankis; 2. káustymo; ковоочные гвóзди pàsagvinės.

коври||га, -и kėpalas, bakanas; ~жка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. kėpalukas, kėpalėlis; 2. meduolis; ♦ ни за какие коврижки ўž niėkà, ўž jókius pinigús, niekũ gyvu.

ковровщи||к, -а kilimų, pátiesalų audėjas, kilimininkas; ~ца, -ы kilimų, pátiesalų audėja, kilimininkė.

ковровый, -ая, -ое 1. kiliminis, pátiesallinis, kilimų, pátiesalų; 2. ápdengtas kilimų, pátiesalu.

ковчег, -а bařn. 1. káustyta skrynià; к. заветà sándoros skrynià; 2. laĩvas; Нóев к. Nòjaus laĩvas, eldýnė.

ковш, -á 1. káušas; sámtis; 2. (*malūno*) aũlas; 3. uždará įlankos dalis (*uoste*).

ковш||ик, -а káušėlis, samtėlis, samtukas; ~бый, -ая, -ое káušo, káušinis; к. экскаватор káušinis ekskavàtorius; к. транспортёр káušinis transportėris.

ковы, ков *dgs. pasen.* žabàngai, intrìgos.

ковыль, -я *v. bot.* ašuotė, stipà; к. перыстый *bot.* dvieilė ašuotė, *Stipa pennata*.

ковыльник, -а týgu, stėpių klėkis.

ковыльнуть, -нų, -нėшь *įvk. šnek.* šlũbteletìti, ráišteletìti.

ковыльный, -ая, -ое ašuotėių (*pvz. laukas*).

ковыля||ние, -я šlubčiójimas, ráiščiójimas, klibinkčiójimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* šlubčióti, ráiščióti, klibinkščióti, klivinguóti, kėblinti, kėpestuóti, kibilduóti.

ковырнۇть, -нų, -нėшь *įvk. šnek.* kràpšteletìti, rákteletìti; ~ся, -нųсь, -нėшься *įvk. šnek.* plũmptelėti, iškristi.

ковыря||лка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek.* kràpštukas, raktũvas, smaigėlis; ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. *šnek.* kràpštýti, rakinėti (*pvz. dantis*); rákti (*pvz. pupkę*); ruópti (*pvz. duoną*); rauptyti, kneibti, knaibýti; knebinėti, knebóti, knebėnti, kapstýti (*pvz. žemę*); 2. *prk. šnek.* knĩburiuoti, knebėnti, knebinėti, kràpštýtis, čiupinėti, dirbinėti, triušinėti; 3. *tarm.* pinti (*vyžas*); ~ться, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* 1. raũstis (*ko ieřkant*), knáisiotis, kapstýtis, kràpštýtis, naršýti, rausinėtis; 2. *prk.* plušėti, plũktis, triũstis, darbuóti.

когда 1. *prv.* kada, kuomėt; kai; к. он приедет? kuomėt, kada jis atvažiuòs?; к. я пришёл, егò ужé нé было kai àš atėjau, jò jau nebũvo, jis jau bũvo išėjęs; 2. *prv. šnek.* kaĩtais, kai kada; к. спешý, к. медленно рабòтаю kaĩtais skubũ, kaĩtais lėtai dirbu; 3. *prv.* kada nórs, bent kada; был ли ты к. на севе́ре? аť есì kada nórs бũвęs šiaurėje?; 4. *įng.* jėi, jėigu; к. так, я не отказываюсь jėi taip, àš neatsisakau; к. бы ты вообража́ла, как мне скýчно kàd tũ įsivaizduótum, kaĩp mán liũdna; ♦ редко к. labaĩ retaĩ; к. бы то нĩ было bet kada.

когда-либо, **когда-нибудь** *prv.* kada nórs, bet kada, kuriuo nórs laikũ.

когда-то *prv.* kaĩžin kada, kažkada, kana kada; kitadòs, kadáise; kità kaĩtą.

кого *žr.* кто.

когорта, -ы 1. *ist.* kohòrta (*senovės Romoje*); 2. *prk.* bũrys, sàmbũris, kohòrta; к. боюóв за мир ковоóтоjų ўž taĩkà sàmbũris, kohòrta.

коготок, -тка nagėlis, nagũtis.

ког||оть, -гтя; *dgs.* -гти, -гтėй *v.* pàgas; ястребый к. vānago pàgas; ♦ острить когтi (*на кого-л.*) daĩtį galėsti (*prieř kà*); попàсть в когтi (*к кому-л.*) pakliũti į nagũs (*kam nors*); ~тый, -ая, -ое; -йт, -а, -о paguótas, pagingas, sũ ařtriaĩs pagaĩs; ~тись, -йт *eig.* plėšyti, draskýti pagaĩs.

код, -а kòdas; телеграфный к. telegràfo kòdas.

кодейн, -а *farm.* kodeinas.

кодекс, -а 1. kòdeksas; уголовный к. baudžiamàsis kòdeksas; гражданский к. civilinis kòdeksas; к. законов о труде dàrbo įstatymų kòdeksas; моральный к. *prk.* moràlinis kòdeksas; 2. *spec. (įriřtas)* senovinis raĩkrařtis, kòdeksas; пераментный к. pergamentinis kòdeksas.

кодиро||вание, -я kodàvimas, šifràvimas; ~ть, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* koduóti, šifruóti.

кодифи||кационный, -ая, -ое kodifikàcijos, kodifikàvimo, kodifikàcinis; ~кация, -и *teis.* kodifikàcija, kodifikàvimas; ~цировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* kodifikúoti.

коё-где *prv.* kai kuĩ, kur-ne-kuĩ, kame-ne-kamė, řen teĩ; prarečiũĩ, tárpais; бобы он посėял к.-г. rupàs jis pasodino prarečiũĩ.

коё-как *prv.* 1. kaip-ne-kaĩp, řiaip taip, bet kaĩp, kaĩp pakliũvus, kersaĩ margai, áprgaĩba, áprgaĩbomis, áprgaĩbom; она náскоро к.-к. причесàлась jĩ greitomis bet kaĩp susisukàvo; 2. vargaĩs

negalais, vos-ne-võs, tik tik, šiaip taip; к-к. добрей домой tik tik, vargaš negalais pasiekėme namus.

ко́е-како́й, -ая, -ое *ju.* 1. koks-ne-kóks, šioks tóks, bet kóks; 2. tam tikras, kažkóks, kai kuris; он почитывал ко́е-какие кни́жки jis skaitydavo kažkókas knygeles.

ко́е-когда́ *prv.* kada-ne-kadà, šiadà tadà, kai kadà, kaftais, rėtkarčiais, priešokiais, atminais.

ко́е-кто́, ко́е-ко́ро *ju.* kai kàs, kas-ne-kàs, vienas kitas, tam tikras, kai kuriš.

ко́е-куда́ *prv.* kai kuř, bet kuř, šen teñ, į vienà kitą vietą, kur nòrs; мы к-к. сходим мēs кур nòrs nueisime; оні к-к. рассовали бага́ж jiš šen teñ sukaišiojo бага́žą.

ко́ечный, -ая, -ое *l.* lóvos; gulto; ко́ечная сётка lóvos tinklėlis; 1. stacionārinis; ко́ечные больные stacionāriniai ligōniai; ко́ечное лечение gūdyimas ligōninėje, stacionārinis gūdyimas.

ко́е-что́, ко́е-че́ро *ju.* kas-ne-kàs, šis tās; kai kàs.

ко́жа, -и 1. óda; šikšnà; kailis; 2. (*vaisių, daržovių*) luobėlė, žievėlė, odėlė, lūkštas; ♦ к. да кости išdžiūvėlis, džiūsnà, gūvakaras, óda ir kàulai; мороз пробирает по коже šalťis siūva peř kailį; из ко́жи вон лезть iš kailio nėrtis.

кожа́н, -а 1. *zool.* šikšnųs, *Vesperugo*; 2. *pasen.* lietpaltis; ódinis apsiaūstas (*nuo lietaus*).

ко́жанка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* 1. ódinis daiktas (*pvz. pirštinė*); 2. ódinis paltas, švařkas; ódinė (*striukė*).

ко́жанный, -ая, -ое ódinis, ódos (*pvz. kepurė*); šikšpinis (*pvz. vadelės*).

ко́жевенный, -а *žr.* ко́жевник; **ко́жий**, -ая, -ое ódu (*pvz. dirbtuvė*), kailių; ódinis, kailinis; к. товар ódinės prėkės.

ко́жевный, -а odminųs, kailiadirbųs, ódininkas, ódžius; **ко́жичать**, -аю, -аешь *eig.* ódas minti, kailius dirbti, kailiadirbiuoti; **ко́жичество**, -а ódminio āmatas, kailiadirbiavimas, odminiavimas; **ко́жичий**, -ья, -ье ódminio, kailiadirbio (*pvz. darbas*); **ко́жа**, -и; *dgs. kilm.* -вен, *naud.* -ням ódu dirbtuvė.

ко́жедёр, -а kailiadirųs, kailialupųs, odalupųs.

ко́жед, -а *zool.* kailiagraužys, ódėdis, ódgraužis (*vabalas*), *Dermestes*.

ко́жемя́ка, -и odminųs, ódžius, kailius.

ко́жимит, -а ódos imitācija, odimitas, kožimitas.

ко́жистый, -ая, -ое 1. panašus į ódą; ódinis; 2. žievėtas.

ко́жица, -ы 1. odėlė; 2. (*vaisių, daržovių*) luobėlė, žievėlė; 3. (*skysčių*) plėnėlė, krėnėlė.

ко́жник, -а *šnek.* ódos ligų gūdytojas, venerolėgas.

ко́жный, -ая, -ое ódos; к. покрóв ódos dangà; ко́жная сыпь ódos išbėrimas.

ко́жура, -ы lūkštas, kiāutas, lūoba; lūpsnis, lūpsnųs, lūpena; lūpenos, nūolupos, skūtenos; žievėlė, odėlė; к. подсолнечных семя́н saulėgrąžų lūkštai; оні кўшали карто́фель в ко́журе jiš vālgė nēluptas būlves.

ко́жух, -а 1. kailiniai, skrānda, skrėbai; ódinis drabūžis, apsiaūstas, ódinė; 2. *tech.* gaubtas, gaubtuvas, āpvalkas, āpdangalas, āpdangà, āpmova, āpvalkas, daňgalas (*pvz. mašinai āpdeng-*

ti, izoliuoti); krósnies gobtūras, gobtūvas.

ко́зà, -ы; *dgs.* ко́зы ožkà; дикая к. stīrna, laukinė ožkà; ♦ драть (лупи́ть) как сидорову ко́зу *šnek.* mūšti, tvātyti bė pasigailėjimo.

ко́зàлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *zool.* lazdynų miegàlė (*pelė*), *Myoxus nitella*.

ко́зàчка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *pasen.* žaibio rankenà, raňkviētė.

ко́зёл, -злà 1. ožys, *Capra*; ка́менный к. *zool.* alpīnis ožys, *Capra ibex*; 2. išdirbta oženà; 3. *sport.* ožys; ♦ пусты́ть ко́злà в оро́род įsilėisti óžį į kopūstų dařžą; драть ко́злà bliāuti kaip ožys (*biauriai dainuoti*); к. отпущения atpirkimo ožys.

ко́зелёк, -льцà *bot.* geltėklė, geltuoklė, *Scorzonera*.

ко́зелки, -ко́в *dgs.* mažà sėdūnė (*vežėjui sėdėti*).

ко́зеро́р, -а 1. *zool.* kalnų (alpīnis) ožys, *Capra ibex*; 2. Ožys, Ožiarāgis (*žvaigždynas*); трóпик Козеро́ра Ožiarāgio trópicas.

ко́зётка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *pasen.* (nedidelė) kusėtė.

ко́зий, -ья, -ье ožkōs, ožklinis (*pvz. sūris*); ♦ ко́зья но́жка а) dantims trāukti rėplės; б) suktinė, „bankrūtė“.

ко́злє́нок, -нка; *dgs.* -лята, -лят ožkýtis, ožkėlis, ožkiukas.

ко́злето́н, -а *šnek. iron.* óžio balsas (*negražus daininko balsas*).

ко́зл||ик, -а ožėlis, ožiukas, ožytis; **ко́зына**, -ы ožkepà, oženà; **ко́зиный**, -ая, -ое óžio, ožinis; óžiškas; ко́злиное упо́рство *prk.* óžiškas užsispyrimas.

ко́злито́н, -а *žr.* ко́злето́н.

ко́злить, -лю́, -лйшь *eig. šnek.* 1. pašókti, piestū stóti (*apie arkli*); 2. óžiškai, óžio balsū dainuoti.

ко́злй́ться, -йтся *eig.* ožkyčius vėsti.

ко́злй́ще, -а; *dgs.* -йши, -йщ didelis ožys, ožkīpas.

ко́злище, -а; *dgs.* ко́злища, -лиц *pasen.*: отдели́ть овец от ко́злиц *prk.* atskirti avis nuo ožių.

ко́злоробóдник, -а *bot.* ožkabafzdis, pūtėlis, *Tragopogon*.

ко́злóвый, -ая, -ое oženōs, óžio ódos; ко́злóвые сапоги́ bātai iš óžio ódos.

ко́злонóгий, -ая, -ое; -но́г, -а, -о *poez.* ožiakōjis; к. фавн ožiakōjis fáunas.

ко́злы, -зел, -злам *dgs.* 1. sėdūnė, pasōstė (*vežėjui sėdėti*); 2. žirgės, žerglųs, ožys (*pvz. malkoms plauti*); 3. šlitė, gubà (*toks šautuvų sustatymas*).

ко́зля́к, -а́ *bot. šnek.* báltlepis, šilinis baravūkas, *Boletus granulatus*; kazlėkas, kazelėkas, glėbė, *Boletus luteus*.

ко́зля́тина, -ы ožkiena, ožiena (*mėsa*).

ко́зля́тки, -ток *dgs.* ožėliai, ožiukai, ožýčiai.

ко́злячий, -ья, -ье ožkėlio, ožkiuko.

ко́знь||и, -ей *dgs.* žabāngai, pinklės, kilpos, intrigos; стро́ить к. žabāngus spēsti; **ко́дėй**, -я *pasen.* klastiniškas, klāščius, klastingas žmogūs, intrigāntas; **ко́дėйка**, -и; *dgs. kilm.* -ėек, *naud.* -ėйкам klastiniškė; лисá к. lāpė klastiniškė.

ко́зово́д, -а ožkīniškas, ožkų augintojas; **ко́ство**, -а ožkīninkystė; **ко́ческий**, -ая, -ое ožkīninkystės.

ко́зодо́й, -я *zool.* lelųs (*paukštis*), naktinýčia, šašuoletis, *Caprimulgus europaeus*.

козочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам ožkėlė, ožkūtė, ožkūtė.

козюля, -и *žr.* косяля².

козырёк, -рьк (kepurės) snāpas, snapėlis, nagėlis, kaušėlis, priekaktis, lipkis; сделать (братъ) под к. kar. atiduoti pagarbą (pakeliant ranką prie kepurės snapelio), kairiškai pasisvėikinti; 2. stat. stogėlis, priedanga.

козырный, -ая, -ое *žr.* козырный.

козырнуть, -ну, -нешь *įvk.* 1. kiřsti švietalinė kortà, kortų švietalu; 2. kairiškai pasisvėikinti (pakėlus ranką prie kepurės snapelio).

козырный, -ая, -ое švietalo, švietalinis, šviečio, kozirinis; козырная игра lošimas su švietalais.

козырь, -я *v.* (kortų) švietalas, švietis, koziris; пустить в ход последний к. *prk.* mesti paskutinį kozirį; ♦ какому козырем он смотрит! koks smarkūs jis atrėdol; ходить козырем išdidžiai, pasipūtusiai, užrietus galvą laikytis; ~ять, -яю, -яешь *eig. šnek.* 1. švietalu, šviečiu atšviesti, pašviesti; mūšti, kiřsti, koziriuoti; 2. *prk.* didžiūotis, girtis, puikauti; 3. kairiškai svėikintis.

козюля, -и *tarm.* gyvatė.

козявка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* vabalėlis, burbūtis.

ко́й, ко́его, ко́я, ко́ей, ко́е, ко́его *įv.* pasen. kóks, kuris.

ко́йка, -и; *dgs. kilm.* ко́ек, *naud.* ко́йкам 1. lóva, gùlta, gùltas; в больнице сто ко́ек ligóninėje šimtas lóvų; 2. savivartis vežimas (*pvz. smėliui vežioti*).

кой-как *žr.* ко́е-ка́к.

кой-како́й, -ая, -бе *žr.* ко́е-како́й.

кой-когда *žr.* ко́е-когда́.

кой-кто́, кой-ко́го *žr.* ко́е-кто́.

кой-куда́ *žr.* ко́е-куда́.

кой-что́, кой-че́го *žr.* ко́е-что́.

кок¹ *išt.* káuškšt.

кок², -а kókas, laivo virėjas.

кок³, -а plaukų kuódas.

ко́ка, -и 1. kiaušinis (*vaikų kalba*); 2. *bot.* kokāmedis, *Erythroxylon coca*.

кокаин, -а *tarm.* kokainas; ~изм, -а kokainizmas;

~ист, -а kokainistas; ~истка, -и; *dgs. kilm.*

-ток, *naud.* -ткам kokainistė; ~овый, -ая, -ое kokaino, kokaininis.

кока́рда, -ы кока́рда, spitė (*metalinis ženklas prie kepurės*).

кока́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. daužti, mūšti (*pvz. kiaušinius*); trankyti; 2. daužyti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* daužtis.

кокёт||ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам kokėtė, flirtininkė; ~ливо *prv.* kokėtiškai; ~ливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о kokėtiškas; ~ничанье, -я кокетавимас, flirtavimас; ~ничать, -аю, -аешь *eig.* koketiuoti, mėilintis; flirtuoti; ~ство, -а koketiskumas.

ко́кки, -ов *dgs.* kóкаи (*bakterijos*).

коклёш, -а *med.* kòkliušas.

коклёшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам (*medinis*) periamasis virbalas.

коклёшный, -ая, -ое kòkliušo.

ко́кнуть, -ну, -нешь *įvk. šnek.* 1. káuškštelėti, smogti, treñkti; 2. užmūšti, nudėbti, nudėti; 3. sudaui-

žyti, sumūšti; 4. sudaūžti (*kiaušiniai*); ~ся, -нусь, -нешься *įvk. šnek.* 1. susidūoti, susitreñkti; 2. sudūžti (*susidūrus*).

коко́вка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам (*lazdos*) buimbulas.

ко́кон, -а (*šilkaverpio vikšro*) kòkonas, āpyvuras;

~опра́д, -а kòkonaudis, kòkonverpis (*drugelio vikšras*).

коко́ра, -ы *spec. ir tarm.* kumbrys, šiekštas, kėrp-lėša.

коко́рыш, -а *bot.* nuodingoji šūnpetrė, *Aethusa cyanarium*.

коко́с, -а *bot.* 1. kokosinė palmė, kòkosmedis; *Cocos nucifera*; 2. kòkosas, kòkoso riešutas; ~овый, -ая, -ое kòkoso, kokosinis; кокосовое масло kokosinis, kòkoso aliėjus.

кокотать, -очу, -бчешь *eig.* klauksėti (*apie vištas*), kudėkoti.

кокотка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам leigvo elgesio, palaidà mótėris, kokotė.

кокотушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* kulėlė, kultuvas, plaktuvas (*medinis*).

коко́шник, -а kokòšnikas (*1. rusių galvos aptaisas; 2. pastato, fasado puošmena*).

кокс, -а kòksas.

кок-сагы́з, -а *bot.* koksagizas, *Taraxacum kok-saghyz*.

коксова́||льный, -ая, -ое koksavimo, koksúojamasis; ~ние, -я koksavimas; koksavimasis.

коксować, -сую, -суюшь *eig.* daryti kòksą, koksúoti; ~ся, -суюсь *eig.* 1. vířsti kòksų, koksúotis;

2. būti koksúojamam.

ко́ксовый, -ая, -ое 1. kòkso, kòksinis; kòксовое производство kòkso gamyba; 2. koksúojamasis, koksavimo; к. газ koksavimo dujos.

коксун, -а *zool.* ántis plačiasnāpė, *Anas clupearia*.

коктéйль, -я *v.* kokteilis.

кол, -а 1. *dgs.* ко́лья, ко́льев baslys, mištas; (*tuoros*) kuólas, rikė, smaigas; 2. *dgs.* ко́лы, -бв *šnek.* kuólas, vienetikas (*pažymys*); ♦ ему́ хоть к. на голове́ реши́ jis užsispyręs kaip ožys;

вбить осино́вый к. galutinaí nusikratyti kuó, nuvaryti ką í kapus; сто́ять ко́лом в го́рле būti sprangiám, suñkiai nuryjamám.

кола́чивать, б́т. -вал, -а, -о *eig. šnek.* pliekti, mūšti, mušinėti, daužyti, bākinti, kumščiūoti, *žr.* колоты́ть.

ко́лба, -ы kòlba, stiklinė rópė.

колбасá, -ы; *dgs.* колбáсы, колбáс dešrà, vėdaras; ливерная к. kepininė dešrà; ♦ каты́сь колбасо́й! *vulg.* atstók!, eik šalin!

колбáс||ая, -ой *dkt.* dešrinė (*parduotuė*); ~ик, -а dešrius, dešrininkas; ~ый, -ая, -ое dešrų, dešròs, dešrinis; колбáсные изделия dešròs gaminiai, dešros; колбáсная ко́жица dešròs plėvėlė, žarnėlė.

колдо́б||а, -ы, ~ина, -ы *tarm.* (*kelio*) duobė; (*purvo*) duburys; gylė (*upėje, ežere*).

колдовá||ать, -дую, -дуюшь *eig.* burti, kerėti; raganauti, žynauti; burtininkauti; ~ско́й, -ая, -бе buriamasis, kerimasis; rāganiškas; ~ство, -а būrimas, kerėjimas; žynystė, burtininkystė, raganystė; čiūstai, burtai, žavaí, kerai.

колдун, -á bûrtininkas, ragānīus, žynys, žiniuonis, kerėtojas.

колдуны, -ов *dgs. šnek.* riebuiliai, mėsėčiai, kapotiniai, koldūnai.

колдунья, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням bûrtininkė, rāgana, žiniuonė, žynė, kerėtoja.

колебá||ние, -я 1. virpėjimas, vibrāvimas, virpesys; švytāvimas; supimasis, bangāvimas; svyrāvimas; электромагнитные колебáния elektromagnėtiniai virpėjimai; к. маятника švytuoklės švytāvimas; 2. jūdinimas, klbinimas; 3. *prk.* svyrāvimas, dvėjimas, abejėjimas, abejonė, dvejonė; neryžtingumas; минута колебáния миновáла neryžtingūmo valandėlė praėjo; без колебáний neabejodamas, nedvejodamas, nesvyrūodamas; 4. *prk.* kitiimas, svyrāvimas; к. температуры *temperatūros* svyrāvimas; к. цен kainų nepastovumas, svyrāvimas; ~тельный, -ая, -ое virpamasis, virpėjimo, švytuojamasis, supamasis, judamasis; ~ть, -лѣблю, -лѣблѣшь *eig.* 1. jūdinti, krūtinti, klbininti (*pvz. danti*); svirinti (*pvz. medį*); šiurėnti, viskinti (*pvz. vandenį*), klestėnti (*pvz. lapus*); sūpti (*pvz. valti*), liūlinti, kilnóti; 2. krikdyti, šlydinti, ardýti (*pvz. sveikatą*); meñkinti, māžinti; к. доверіе pasitikėjimą meñkinti, ardýti; ~ться, -лѣблюсь, -лѣблѣшся *eig.* 1. jūdintis, judėti, klbinėti; 2. virpėti, švytuoti; svirti, sūptis, liulėti, kilnótiis, svyruoti; 3. būti nepastoviam, svyruoti (*pvz. kainos*); 4. *prk.* svyruoti, dvėjoti, abejoti, nesirýžti; он колеблется в своих намерениях jis dvėjoja dėl savo sumanymų; он не колеблется решилъ на это nesvyrūodamas, nedvejodamas jis pasirýžo šitaip darýti.

колебнѹть, -нѹ, -нѣшь *pvk.* pajūdinti; ~ся, -нѹсь, -нѣшся *pvk.* 1. pajudėti, sušvytuoti; 2. *prk.* suabejoti.

колея||на, -ы *žr.* колея; ~стый, -ая, -ое išpravėžotas.

колѣнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* kėlis, klūpstis.

колѣнокъ, -а kolenkōras; ♦ совсѣм (это) другой к. visai kās kita, visai kitas reikalas; ~овый, -ая, -ое kolenkōro, kolenkōrinis.

колѣнный, -ая, -ое kėlio; колѣнная впадина kenklė; колѣнная чашка *anat.* kėlio gignėlė; к. сустав kėlio sąnarys.

колѣно¹, -а; *dgs.* -ѣни, -ѣней, -ѣнам kėlis, klūpstis; стоять на колѣнях klūpoti, klūpėti; стать на колѣни klūpti, klūptis, atsiklūpti; падать (упасть) на колѣни raklūpti, sukniūbti, parpūlti ant kėlių; припасть на к. prikūpti; ставитъ на колѣни klūdýti; на колѣнях klūpsčiomis, klūpsčias, keliaklūpsčiai; по колѣни iki kėlių; сестъ кому-л. на колѣни sėsti kām ant kėlių.

колѣно², -а; *dgs.* -ѣнья, -ѣньев (*stiebo*) narys, narėlis, būmbūtas, krumplys; *tech.* alkūnė; к. железной трубы geležinio vamzdžio alkūnė; отдельные колѣнья бамбука atskiri bambuko stiebnariai.

колѣно³, -а; *dgs.* -ѣна, -ѣн, -ѣнам 1. (*upės*) alkūnė, vingis, užuolanka; давáтъ к. staigā pasūkti (*bėgant*), darýti vingį, išliñkti (*apie upę*); 2. *šnek.* (*dainos*) motyvas; (*šokio*) figurā; 3. *šnek.* pókštas, išdaiga; 4. geñtkartė, kartā.

колѣнопреклон||ѣние, -я *pasen.* 1. klūpojimas; 2. *prk.* keliaklūpsčiāvimas; ~ѣнно *prv.* klūpomis, klūpsčiom; ~ѣнный, -ая, -ое atsiklūpęs, keliaklūpsčias, klūpsčias; ~яться, -яюсь, -яшся *eig.* 1. klūptis; 2. *prk.* keliaklūpsčiāuti, žėmintis.

колѣнце, -а; *dgs. kilm.* -нец, *naud.* -нцам 1. māžas kėlis; vingėlis; 2. išdaiga; выкинуть к. išdaigā iškiřsti.

колѣнчатый, -ая, -ое 1. krumpliūotas, nariūotas; 2. laužtinis; *tech.* alkūninis; к. вал alkūninis vėlenas.

колѣр, -а ātspalvis, spalvā; ~истый, -ая, -ое skaisčiaspalvis, spalvingas.

колѣсико, -а ratukas, ratėlis, tekinėlis.

колѣсѣть, -ѣшѹ, -ѣсѣшь *eig.* 1. lañkstā darýti, klaidžioti, apsukūi, netiesiai važiuoti; 2. daug keliāuti, važinėti, bastýtis; 3. *prk.* užuolankomis, apylankomis kalbėti.

колѣсѣще, -а *šnek.* didelis, milžiniškas rātas.

колѣсник, -а ratadaila, rāčius.

колѣсница, -ы *pasen.* (*dviratis*) iškilmų, kovos vežimas, važiuotė; позорная к. gėdos vežimas (*kuriuo kadaise veždavo nuėistus mirti*).

колѣсница, -ы *šnek.* pravėža, išvėža.

колѣсный, -ая, -ое rātų (*pvz. kelias*); rāto, rātinis; sū rātais; колѣсная мазь rātų tėpalas.

колѣсо, -á; *dgs.* колѣса rātas, tekinis; маховое к. *tech.* smāgratis; зубчатое к. *tech.* krumpliāratis; ♦ вставлятъ пáлки в колѣса trukdyti, keñkti; грудь колѣсом išriestā, iškili krūtinė; нóги колѣсом leñktos kójos; пятое к. в телѣре (каір) šūniui penktā kója.

колѣсовá||ние, -я *ist.* mirtiės baudmės výkdymas ratū (*laužant kaulus*); ~ть, -сѹю, -сѹешь *eig.* ir *pvk.* *ist.* výkdyti mirtiės baudmę ratū (*laužant kaulus*).

колѣсовина, -ы *žr.* колея (*1 reikš.*).

колѣсцѣ, -á ratėlis, ratukas, skridulys.

колѣть, -ѣю, -ѣешь *eig. farm.* stipti, dvėsti, gaišti, guřti, sprógti (*apie gyvulius*).

колѣч||ко, -а; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* 1. žiedėlis; 2. (*atpiautas*) griežinėlis (*pvz. ropės*), ratėlis; ~ный, -ая, -ое žiedo.

колея, -ы 1. pravėža, išvėža, keliāvēžė, vėžė, skrōdė, tarpvėžis; 2. (*geležinkelio*) bėgiai, vėžė; ♦ выбить из колея iš pusiāusvyros, iš vėžių išmūřti; выйти из колея iš vėžių išėiti; войти в колею grįžti į senās vėžės, susitvarkýti, nusiraminti.

ко́ли, ко́ли *jng. pasen. šnek.* jėi, jėigu.

ко́либри *nkt. zool.* kolibris (*paukštis*), *Trochilus*.

ко́лики, ко́лик *dgs.* dieglys, diegliai, dygulys, vėrulyš, smilkulyš, lieleša; у него к. в боку́ jáм dieglys įsimetė į šoną; к. пошлй по телу diegliai sūremė, diegliai vārsto kūną.

ко́лировá||анный, -ая, -ое; -ван, -а, -о akiūotas, akutė skiėpytas; ~ать, -рѹю, -рѹешь *eig.* akiūoti, skiėpyti akutė; ~ка, -и akiāvimas.

ко́личественн||о *prv.* kiekýbiškai; ~ый, -ая, -ое kiekýbinis; *gram.* kiekinis (*skaitvardis*); в ко́личественном отноше́нии kiekýbės āžtvilgiu.

ко́личество, -а kiekis, kiekýbė; daugis, skaičius; dýdis, tiekýbė; tiekis; с таким количеством лю-

дэй сù тйек жмоніų; огрóнное к. devynios galų-bės, тýtвеикас; любое к. bet kiek.

колк[а], -и skaldymas, kapojimas (pvz. *malų*); ~ий, -ая, -ое; колóк, колкá, колко 1. *šnek. skalus* (pvz. *medis*), skilūs; 2. dygūs, rakštūs, dagūs, kandūs, badūs, bádantis, dúriantis, dyg-lūs, dáigomas; колкая хвóя dygūs spygliái; 3. *prk. pašaipūs, pašiėpiantis, kandūs, įgilūs*; ~о *prv. dýgiai, kañdžiai*; ~ость, -и *m. 1. dygumas, kandumas*; 2. dygýbė, dygūs, užgaulūs, kandūs žódis, užgauli, kandi pastabà.

коллѐга, -и *v. ir m. kolegà, tarnýbos draugas, tar-nybos draugė, moksládraugis, moksládraugė.*

коллекци[я] *прв. kolegialiai, kolegijiškai*; ~ость, -и *m. kolegialumas, kolegijiškumas*; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно kolegijos, kolegijinis, kole-gialūs, kolegiškás.

коллѐгия, -и kolegija; редакци[онная] к. redákcinė kolegija.

коллѐжский, -ая, -ое *pasen. kolegijos*; к. совѣтник kolegijos patarėjas.

коллектив, -а kolektyvas; сáнталка; ~изáция, -и kolektyvizácija, kolektyvizávimas; (su)kolektyvi-nimas; ~изировать, -рую, -руешь *eig. ir įvk. kolektyvizuoti, (su)kolektyvinti*; ~изироваться, -руется *eig. ir įvk. (su)kolektyvėti*; ~изм, -а kolektyvizmas; ~но *prv. bendrai, visi draugė, kolektyviai, vieningai*; ~ность, -и *m. kolekty-vumas, bendrumas*; ~ный, -ая, -ое kolektyvinis, kolektyviškas, santalkinis, sutelktinis, beñdras; kolektyvūs; jungtinis; коллективное хозяйство kolektyvinis ūkis, kolúkis; к. договор kolektyvine sutartis; коллективное руководство kolektyvinis vadovávimas; коллективная рабóта kolektyvinis, beñdras dárbas.

коллѐктор¹, -а *tech. kolėktorius.*

коллѐктор², -а skirstytuvė, kolėktorius, библиотеч-ный к. bibliotėkinis kolėktorius.

коллѐктор³, -а kolektuotojas, kolėktorius, (su)rinkė-jas, ránkiotojas; к. горных пород uolienų kolėk-torius.

коллекцион[ер], -а kolekcionieriūs, kolėcíninkas; ~ировать, -рую, -руешь *eig. kolekcionuoti, riñkti kolėcijas.*

коллѐкция, -и kolėkcija, rinkinýs; к. монѣт monetų kolėkcija.

коллизия, -и kolizija.

колло[ид]ий, -я, коллодиум, -а *chem. kolòdijus, ko-lòdiumas*; ~ид, -а *chem. kolòidas*; ~идáльный, -ая, -ое, ~идный, -ая, -ое kolòidinis, kolòidu.

коллòквиум, -а kolòkviumas, žinių, mokėjimo pa-tikrinimas.

кóлоб, -а *tarm. žr. колобóк.*

колобáшка, -и; *dgs. kilm. -шек, naud. -шкам 1. žr. колобóк*; 2. ápskritas dáiktas iš kurios nórs mē-džiagos.

колобóк, -бкá bandėlė, kėpalas, kepalėlis.

колобрóд, -á 1. *šnek. išdykėlis; mugulýs*; 2. pa-bálda, bastūnas; ~ить, -óжу, -óдишь *eig. šnek. 1. išdykáuti, triukšmáuti*; 2. kláidžioti (mintimis), nesuistėkti; 3. bastýtis, kláidžioti, slánkioti, tráiniotis.

коловорóт, -а 1. alkúninis grėžtuvas (*su lenkta rankena*); 2. statinis suktuvas; 3. *tarm. verpėtas, súkurýs, virulýs (vandens).*

коловрáтка, -и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам zool. verpėtė, rotátorė (kirmėlaitė), Rotatoria.*

коловрáтн[о] *прв. súkuriu, súkuriuotai*; ~ость, -и *m. nepastovumas, kintamumas*; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. súkurinis, rotorinis; dantrati-nis; к. насóс alkúninis siurblýs; 2. *prk. nepa-stovūs, kiñtamas, nepátikimas.*

коловрáщение, -я sukimasis ratù, súkuriavimas; súkurýs.

колóда, -ы 1. blùkis, rástas, rástgalýs, stùkas, trin-ка; 2. lovýs; 3. blukinis avilýs, kėlmas; 4. (*stak-lių*) riestuvas, vėlenas; 5. lukðsius, pánčiai, šiekš-tas (*ant kalinio kojų*); 6. (*kortų*) kaládė, málka; 7. *prk. (apie žmogų) gramòzdas, kevérsa, lėbe-da, gremėzdas, baslýs*; ♦ валить чѣрез пень колóду bet kaip dirbti, pesnóti.

колóдез[ник], -а šulinio kasėjas, šulniakasýs; ~ный, -ая, -ое šulinio, šulininis; ~ь, -я *v. pasen. žr. колóдец.*

колóдец, -дца šulinýs; артезиáнский к. artėzinis, grėžtinis šulinýs; ♦ не плюй в к., случйтся во-ды напйться nespiáu k. vándeni, rási pàts gėrsi.

колóдка, -и; *dgs. kilm. -док, naud. -дкам 1. blu-kėlis, trinkėlė, trinka, rástagalýs, kaladėlė*; 2. (*batsiuvio*) kulpális; 3. (*bato*) medinė „kúrka“, kulnis; 4. lukðsius, šiekštas (*kaliniui surakinti*).

колóдник, -а *pasen. surakintas kalinýs.*

колóдоч[ка], -и; *dgs. kilm. -чек, naud. -чкам blu-kėlis, trinkėlė, stukėlis*; ~ник, -а blukėlių tašý-tojas, blukėlininkas, kulpálininkas.

колóк, -лкá 1. kuolėlis, mietúkas; pakabà, vagė-lis, gėmbė (*drabužiams*); 2. (*smuiko*) veržtuvas; 3. *tarm. miškėlis (stepėje).*

кóлокол, -а; *dgs. колоколá 1. vařpas, skambalas*; удáрил к. suskambėjo vařpas; 2. gaubtuvas, gaubtas (*pvz. stiklinis*).

колокол[енный], -ая, -ое vařpinės; ~ец, -льца vař-pėlis, skambútis; ~ьный, -ая, -ое 1. vařpų, vař-ro; 2. vařpinės; колокольные часы vařpinės laik-rodis; ~ьня, -и vařpinė; ♦ смóтрѣть со своѣй колокольни býти siaurų pažiūrų; ~ьчик, -а 1. vařpėlis, skambalėlis, skambalas, skambútis; žvangúčiai, žvangúliai; 2. *bot. katilėlis, Campa-nula*; ~ьщик, -а varpaliejýs.

кóломазь, -и *m. gátų tėpalas.*

колони[ал]изм, -а kolonializmas; ~áльный, -ая, -ое kolonijų, kolonijinis; колониальные страны ko-lonijinės šálys; к. вопрос kolonijų kláusimas.

колонизáтор, -а kolonizátorius; ~ский, -ая, -ое ko-lonizátorinis, kolonizátoriškas; kolonizácinis.

колониз[аци]онный, -ая, -ое kolonizácinis, koloni-zácijos; ~áция, -и kolonizácija, kolonizávimas; ~ировать, -рую, -руешь *eig. ir įvk. kolonizuoti*, -зую, -зýешь *eig. ir įvk. kolonizuoti.*

колони́ст, -а kolonistas; ~ка, -и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам kolonistė*; ~ский, -ая, -ое kolo-nistų.

колóния, -и kolónija.

колóнка, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам 1. pedė-lėlė kolonà, kolonėlė*; 2. vandėns šildytuvas, kaistuvas, kolonėlė (*prie vonios*); 3. hidránto

kolonėlė; 4. (*žodžių ar skaitmenų*) skiltėlė, stulpelis.
колонкóвый, -ая, -ое sibirinio šėško (*kailiukas, kailiniai*).
колóнна, -ы 1. kolonà (*mūrinis stulpas*), pāstapas; 2. kolonà (*puz. demonstrantų, kariuomenės*).
колоннада, -ы kolonadà (*kolonų eilė*).
колонновожатый, -ого *dkl. ist. (kariuomenės)* kolonos vādas.
колоннообразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно kolonos pavidalo, koloniškas.
колóнный, -ая, -ое kolonų; к. зал kolonų salė.
колонóк, -нкá *zool. sibirinis šėškas, Mustela sibirica*.
колон||титул, -а *spst.* puslapinė antraštė, kolontitulas; **||цифра**, -ы *spst.* puslapis numeris, pāgina.
колорáдский, -ая, -ое Kolorādo; к. жук Kolorādo vābalas.
кoloratýр||а, -ы *muz.* koloratūrā; **||ный**, -ая, -ое koloratūrinis; koloratūrное сопрано koloratūrinis sopranas.
колорý||ст, -а koloristas, spalvų dērintojas, spalvininkas; **||т**, -а koloritas; **||тний**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. koloritingas, spalvingas; 2. *prk.* ryškūs, būdingas.
колос, -а; *dgs.* kolóсья, kolóсьев vārpa; овсяной к. vāltis, avižos vārpa; **||йстый**, -ая, -ое; -йст, -а, -о varpingas, vārpotas (*puz. aviža*).
колосýться, -йтся *eig.* vārpoti, plāukti, plāukėti (*rugiai*), vāltėti (*avižos*).
колосýще, -а *šnek.* didelė vārpa.
колосник||й, -ов *dgs.* 1. (*jaujos*) ardaī, (*krosnies*) ardėliai; 2. *tea.* ardlubės, kryžkreižės (*dekoracijos pritvirtinti*); **||бый**, -ая, -ое ardėlių, ardų; колосниковая решётка ardūpas.
колосный, -ая, -ое vārpos, vārpinis.
колосняк, -á *bot.* rugiaveidė, *Elymus*.
колосовой, -ая, -ое *žr.* колосный.
колосовые, -ых *dkl. bot.* vārpiniai.
колосóк, -скá varpėlė; душстый к. *bot.* kvapioji gardūnytė, *Anthoxanthum odoratum*.
колóсс, -а kolóssas, milžinas; **||альность**, -и *m.* milžiniškumas; **||альный**, -ая, -ое milžiniškas, kolosalūs.
колосяной, -ая, -ое vārpos, vārpų.
колотýть, -лочý, -лотишь *eig.* 1. mūšti, tvóti, daužyti, kumščiuoti, pliekti, kulti, tálžyti, bākinti, šveisti, vanóti; tvātyti, ruñtinti, pyškinti, pañpinti; blāzginti, džzginti (*puz. duris*), bēlsti; užkálti (*puz. dėžę*); velėti (*skalbinis*); 2. *šnek.* krēsti, kratýti, pūrtyti; меня колóтит лихорáдка манė drugýs krēčia; **||ся**, -лочýсь, -лотишь *eig.* mūštis, daužytis, bēlsti(s), bīdēntis, blāzginti, kalėnti (*dantis*); tvaksėti, plākti (*širdis*); dūžti; рыба колóтится об лёд žuvis daužosi į ledą; зубы колóтятся от холода dañtys tirta, kalėna puš šalčio.
колотóвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. *tarm.* mentūris (*sviestui mušti*); 2. *prk.* kibi bóba; 3. nedidelis vandeninis malūnas su ratū.
колотýшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. buožėlė, kūlė, tvoklė, medinis plaktukas; trinka; bóba, mešká; plūktūvas; 2. *šnek.* smūgis, kūmš-

tis, niūksas, bākstelejimas, kūmštelejimas; нада-
 вать колотýшек комý-л. išlūpti ką; 3. bařškalas, belstukas.

колотый, -ая, -ое; -лот, -а, -о 1. durtnis; колотая рана durtinė žaizdā; 2. skāldytas (*puz. malkos*); 3. kapótas, daužytas (*puz. cukrus*).

колотýр||ник, -а *tarm.* pliauškęs, liežūvininkas; **||ница**, -ы *tarm.* pliauškę, liežūvininkė; **||ничать**, -аю, -аешь *eig. tarm.* 1. smūkia prekyba vērstis; 2. pliauškti, liežuvauti, plėpalus skleisti; **||ство**, -а *tarm.* 1. smulkī prekyba; 2. liežuvāvimas; **||сь**, -я *v. tarm.* *žr.* колотýрник.

колóть, колóть *eig.* 1. skēlti, skāldyti (*puz. malkas*), kiřsti, kapóti (*puz. stambų cukrų*); 2. dūrti, badýti, baksnoti, baksėti, smēgti, bēsti; 3. skērsti (*gyvulį*); 4. beasm. diegti (*puz. šoną*), spudėti, smēlkti, dáigyti, dygėti, dygsėti, vėrti, smilksėti; у меня колет в грудý мán krūtine diegia, мán smilksi krūtineje; 5. gliāudyti, lukštēnti, gvildēnti (*puz. riešutus*); 6. *prk.* gēlti, ērinti; priekaištauti, prikáišioti, tyčiotis; к. комý-л. глаzá акis kām badýti, svilinti.

колóтьс, -я, колóтьс, -я *šnek.* dygulys, dyguliai, dieglýs, diegliai, diegimas, smilkulýs, smelkimas, vėrulýs, grūžtis.

колóтьсá, колóтьс, колóсьс *eig.* badýtis; dūrti; dáigyti, dygėti, gilti.

колóтьсá², колóтьс *eig.* skilti (*puz. malkos*), skēldėti (*puz. uolos*), eizėti (*puz. ledas*), dūžti (*puz. indai*).

колóша, -и *tech.* (*rūdos, degalų*) įkrova.

колошэние, -я plaukimas, plaukėjimas (*rugių*), vāltėjimas (*avižų*).

колошмáтит, -ачу, -атишь *eig. šnek.* mūšti, pliekti, vanóti, kumščiuoti.

колошник, -á šachtinės krosnies viršus.

колá||к, -á 1. (*naktinė*) kepuraitė; 2. stiklinis gaubtas, gaubtuvas, apgaubas, dañgtis; 3. (*krosnies*) gobtūras, gaubtuvas, gārvilka; 4. *prk.* mūlkis, kvailýs, žioplýs, neišmānėlis, knāpas.

колáчить, -чу, -чишь *eig. šnek.* mūlkinti, kvailinti, argaudinėti.

колпáчóк, -чкá gaubtukas; (*piršto*) užmovas; dangtelis; kepuraitė; šalmėlis.

колпи||к, -а, **||ца**, -ы *zool.* gėšė, plačiasnāpė, girnóvė (*paukštis*), *Platalea leucorodia*.

колтýн, -á (*plaukų*) kaltūnas, sāvėlos.

колтыхáть, -аю, -аешь *eig. tarm.* teliūskuoti (*variantą ką į šonus*); **||ся**, -аюсь, -аешься *eig. tarm.* teliūskuotis, sūpuotis.

колтыхнýть, -нý, -нешь *įvk. tarm.* suteliūskuoti.

колýн, -á málkų skāldomasis kiřvis, skeltūvas.

колуп||ать, -аю, -аешь *eig. šnek.* krapštýti, kneibti, knaibýti, knebēnti, ruópti, draskýti pagaís; **||нýть**, -нý, -нешь *įvk.* krapšteletī.

колхóз, -а (коллективное хозяйство) kolúkis, kolektývinis ūkis; **||ник**, -а kolúkiētis, kolektývinio ūkio valstiētis; **||ница**, -ы kolúkiētė, kolektývinio ūkio valstiētė; **||ный**, -ая, -ое kolúkinis, kolúkiečių, kolúkiētiškas; к. строй kolúkinė sán-tvarka; колхозная собственность kolúkinė nuosavybė.

колча, -и *tarm.* 1. klivindā, kibilda, klbis; 2. grúodas, sušāles purvynas.

колчан, -а strėlinė.

колчедан, -а sulfidinė rūdà; желѣзный к. piritas; медный к. chalkopiritas.

колченогий, -ая, -ое *šnek*. išklibkõjis, klibis, klibšas, kibilda, klišius; šlūbis, raišakõjis; к. человек klibis; к. стул išklibusi kėdė.

колыбель, -и т. lopšys; *prk.* gimtinė; с колыбели nuo gimimo; ~ный, -ая, -ое lopšinis, suptinis; колыбельная пѣсня lopšinė.

колымага, -и vežimas (*kroviniams vežti*); senovinė karietà, „kalmõgai“.

колыхание, -я sūpavimas, supimas, siūbavimas, liulėjimas; ~ать, -ышу, -ышешь *eig.* sūpti, sūpauti, sūpuoti, liuliuoti, linguoti; aukuoti (*puz. vaiką*); siūbuoti (*puz. medžius*), viskinti (*vandeni*); siūruoti; ~аться, -ышется *eig.* sūptis, svyruoti, siūbuoti, liuliuoti, liulėti, viskėti (*puz. vanduo*); kilsuoti, kilnõtis (*puz. krūtine*); kupsuoti (*vilnys*); ~нуть, -нѹ, -нѣшь *ivk.* siūbteletti, kilstelėti; krūstelėti; ~нѹться, -нѣтся *ivk.* susiūbuoti, susvyruoti.

колышек, -шка baslėlis, kuolėlis, smagėlis, pagaliukas, kaištelis; kartėlė.

коль *jng.* *žr.* коли.

кольѣ, -я *kuor.* *šnek.* basliai, miėtai.

кольнѣ nkt. kaklinė grandinė, pečių vėrinys, koljė.

колынуть, -нѹ, -нѣшь *ivk.* įdurti, dūrteletti, įdiegti, įgilti, nusmėlkti, nugėlti; smilkstelėti, knystelėti, dilgelėti; колынуло в сѣрдце smilkstelėjo peř širdj.

колыраби nkt. kaliaropė, kopūstinis grietis.

кольт, -а kõltas (*revolveris*).

кольцевание, -я 1. žiedavimas (*paukščių*); 2. (*medžių*) žiedavimas, aptepimas, aprišimas (*žiedu aplink liemenį*); 3. (*elektros stočių*) sujungimas; ~ть, -цѹю, -цѹешь *eig.* ir *ivk.* 1. žiedą dėti, žieduoti (*puz. paukščius*); 2. žieduoti (*medj.*), (ap-)tėpti (*medžio liemenį*); 3. sujungti (*elektros stotis*).

кольцевидный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *žr.* кольцеобразный; ~бѣй, -аѣ, -бѣ 1. žiedo, žiedų, žiedinis; кольцевое отворствие žiedo skylutė; к. трамвайный маршрут žiedinis tramvajaus maršrutas; 2. vykstantis apskritimū, ratū, aplinkinis, ap-sukas; кольцевая оборона aplinkinė gynība.

кольцеобразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно žiedo, grandies pavidalo, žiediškas, žiedinis.

кольцо, -а; *dgs.* кольца, колѣц, кольцам žiedas, grandis, grandėlė; rinkė, lankainis; rievė; обручальное (венчальное) к. jungtūvių žiedas; годичное к. дѣрева mēdžio mētinė rievė; свернуть кольцо (*gulint*) susiriėsti, susiringuoti, susivūrti; согнуть кольцо žemai nusilekti.

кольчатый, -ая, -ое 1. žieduotas, grandžiūotas, nariuotas, susidedantis iš grandžių; кольчатые черви *zool.* žieduotosios (nariuotosios) kirmėlės; 2. žiediшkas, žiedinis, āpsukas.

кольчатый, -и *ist.* grandiniai, šarviniai marškiniai; ~жник, -а šarvuotas (*su šarviniais marškiniais*) karys; ~жный, -ая, -ое iš žiedų, grandžių susidedantis, nariuotas; grandinis, žiedinis, žieduotas.

кольщик, -а *šnek.* skaldytojas, kapotojas (*puz. mal-ku*).

колюка, -и *žr.* колючник.

колютик, -а *bot.* pėlkinė notrà, *Stachys palustris*.

колючество, -и т. dygūmas, dygliuotumas; ~ий, -ая, -ее; -люч, -а, -е 1. dygūs, dygliuotas, spygliuotas, akstinuotas, draskūs; колючая пробо-лока spygliuota vielà; 2. *prk.* kandūs, daigomas, dygūs (*puz. žodis*); колючее замечание kandi, dygi pastabà.

колючка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* 1. dyglis, rakys, spyglis, dýgis, ādata, ākstinas; 2. *tarm.* dygesys, dagys, dagilis (*apie augalus*); ~ник, -а *bot.* sausažiėdis, *Carlina*.

колюшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *zool.* dygsnė, dyglė, rāgė, stegė (*žuvelė*), *Gasterosteus aculeatus*.

коляда, -ы *bažn.* 1. kalėdų savaitė (*Ukrainoje*); 2. kalėdõjimas; ~овать, -дѹю, -дѹешь *eig.* lan-kyti kaimynų namūs kalėdų savaitėje, kalėdõti.

коляска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам 1. pūs-karietė, brikėlė; 2. (*vaikų*) vežimėlis; 3. (*ranki-nis*) vežimėlis; ratūkai; 4. priekaba; мотоцикл с коляской motociklas su priekaba; ~очка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам brikėlė; vežimėlis.

ком, -а; *dgs.* комыя, комьев (*žemės*) grūmstas, grūmslas; (*sniego*) gniūžulas, gniūžtė, kamuolys; (*tešlos*) grūmulas, gumulas; (*ledo*) gurvolys, tūmulas; luiftas, gābalas.

ком..., ..ком, ..ком... *sudurtinių žodžių dalis, reiš-kianti:* 1) komunistų, komunistinis, *puz.:* компартия (коммунистическая партия) kompartija (komunistų partija); коминтерн (коммунистический интернационал) kominternas (komunistinis internacionalas); 2) komāndinis, vadų, *puz.:* комсостав (командный состав) vada; *prk.* vadovaujantieji darbuotojai; 3) vādas, *puz.:* комбат (командир батальона) bataliono vādas; (командир батареи) batėrijos vādas; 4) komitėtas, *puz.:* исполком (исполнительный комитет) vykdomasis komitėtas; 5) komisija, *puz.:* комвнуторг (комиссия по внутренней торговле) vidaus prekybos komisija; 6) komunālinis, *puz.:* откомхоз (отдел коммунального хозяйства) komunālinio ūkio skýrius; 7) komisāras, *puz.:* политком (политический комиссар) politinis komisāras; 8) komisa-riātas, *puz.:* наркомпрос (народный комиссариат просвещения) švietimo liaudies komisariātas.

команда, -ы 1. komānda, dalinys; пожарная к. ugniagesių komānda; 2. *kar.* komānda, komandāvimas, vadovāvimas; слушаться команды klausyti komāndos; армия под командой генерала generolo vadovaujama ārmija; 3. *jūr.* komānda, įgula; 4. *sport.* komānda, ekipā; футбольная к. futbolo, futbolininkų komānda, vienuolikė; ♦ как по команде išvien, sutartina.

командарм, -а (командующий армией) ārmijos vādas.

командир, -а *kar.* vādas; к полка пуlko vādas; к судна laivo vādas.

командирование, -я komandiravimas, išsiuntimas tarnybos reikala; ~ванный, -ая, -ое; -ван, -а, -о komandiruotas, išsiųstas tarnybos reikala; ~овать, -рѹю, -рѹешь *eig.* ir *ivk.* komandiruoti, išsiųsti tarnybos reikala; ~овка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. komandiruotė

(dokumentas); 2. komandirāvimas, (iš)siuntimas tarnybos reikalais, komandiruotė; уехать в командировку išvažiuoti į komandiruotę.
командировочный, -ых *dgs. dkt.* komandiruotpinigiai; *~й, -ая, -ое* 1. komandiruotės, komandiravimo; командировочное удостоверение komandiruotės pažymėjimas, komandiruotė; 2. -oro *dkt.* komandiruotasis asmuo.
командирский, -ая, -ое *kar. vādo*; *~ша, -и šnek.* vādo žmona.
командный, -ая, -ое 1. komandinis, komandų, komandos; 2. vadų, vadovaujamas; к. пункт vadavietė; к. состав vada; командные высоты *prk.* komandinės aukštumos; 3. *prk.* pirmaujantis, vadovaujantis, dominuojantis; *~ование, -я* 1. komandavimas, vadovavimas; 2. vādo pāreigos; karinė vadovybė; *~овать, -дую, -дуюшь eig.* 1. komanduoti, vadovauti, komandą duoti; 2. įsakinėti, rikiuoti; 3. *prk.* dominuoti, vūrauti.
командор, -а komandorius.
командующий, -ая, -ее 1. komanduojantis, vadovaujantis; 2. *prk.* stūksantis, aukščiausiai iškilęs; dominuojantis, vūraujantis; 3. -ero *dkt.* vādas; к. корпусом korpuso vādas.
комар, -а *zool.* uodas, kušlis, vašmas, *Culex pipiens*; малярный к. maliarinis uodas; *Anopheles*; ♦ к. носа (носу) не подточит аилікта taip gerai, kād neprikibsi; *~ик, -а* uodėlis, kuisėlis; *~инный, -ая, -ое* 1. uodo; комарное жужжание uodo zyzimas; 2. *šnek.* labai mažas, mažučukas; комариная порция žvirbliu pōrcija; *~йще, -а šnek.* didelis uodas.
комбайн, -а kombainas; зерновой к. grūdų kombainas; горный к. kalnakasybinis kombainas; *~ер, -а* kombainininkas; *~ерка, -и; dgs. kilm. -рок, naud. -ркам šnek., ~ерша, -и šnek.* kombainininkė.
комбат, -а (командир батальона; командир батареи) *kar.* bataliono vādas; batėrijos vādas.
комбед, -а *ist.* (комитет бедноты) varguomenės komitetas.
комбизир, -а (комбинированный жир) kombinuoti taukai, riebalai.
комбикорм, -а; *dgs. -а* (комбинированный корм) kombinuotasis pašaras.
комбинат, -а kombinatas.
комбинатор, -а kombinatorius, sukiūtojas; *~ционный, -ая, -ое* kombinavimo, kombinacijos, kombinacinis; *~ция, -и* 1. kombinacija, derinys; 2. *prk.* kombinacija, sukiūbė; 3. kombinė, kombinė (baltiniai); ♦ к. из трёх пальцев *vulg.* trijų pirštų kombinacija, špygā, grāužena.
комбинé nkt. žr. комбинация (3 reikš.).
комбinezон, -а kombinezonas.
комбинировать, -рую, -руешь *eig.* 1. kombinuoti, dērinti; 2. *šnek.* sukiūti, gudrauti, kombinuoti.
комбриг, -а (командир бригады) *kar.* brigados vādas.
комвўз, -а (коммунистическое высшее учебное заведение) komunistinė aukštoji mokykla.
комдив, -а (командир дивизии) *kar.* divizijos vādas.
комедиант, -а 1. *šnek.* komediantas, komedininkas, juokdarys; 2. *prk.* apsimėtėlis, veidmainys; *~ка,*

-и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам* 1. komedininkė, juokdarė; 2. *prk.* apsimėtėlė, veidmainė; *~ство, -а* apsimetimas, veidmainiškumas, maivymasis, **комедийный**, -ая, -ое komedinis, komedijos; к. жанр komedijos žaifras.
комедия, -и 1. komedija; 2. *prk.* apsimetimas, argaudinėjimas, veidmainystė, komedija.
комель, -мля 1. (*medžio*) kamblys, drūtgalys; 2. drūtgalys, storgalys, kurčgalys (*puz. lazdos*); 3. *šnek.* šluotkotis; 4. *dgs. (augalų stiebų) razai.*
комедант, -а komedantas; *~ская, -ой dkt.* komendantūra, komedanto būstinė; *~ский, -ая, -ое* komedanto, komedantinis; *~ура, -ы* komendantūra.
комёт, -а, -ы *astr.* kometa, žvaigždė uodėgė, dangaus šluota; *~ный, -ая, -ое astr.* kometos.
коми nkt. 1. *dkt.* kōmis; 2. *bdu.* kōmių; к. язык kōmių kalba.
комизм, -а komizmas; jūmoras, pašaipumas.
комик, -а 1. kōmikas; 2. *pasen.* komedijų rašytojas; komedijų vaidintojas; 3. *prk.* juokdarys, jumoristas, pašaipuolis, pašaipta.
Коминтерн, -а (Коммунистический Интернационал) Kominternas (Komunistų Internaciōnālas).
комиссар, -а komisāras; народный к. liaudies komisāras; *~иат, -а* komisariatas.
комиссионер, -а komisioniērius.
комиссионный, -ая, -ое komisinis.
комиссия, -и komisija; к. в составе пяти человек penkių asmenų komisija.
комитет, -а komitetas; исполнительный к. vykdomasis komitetas.
комический, -ая, -ое 1. komedijos, komedinis; 2. kōmiškas, juokingas; liūksmas; 3. kōmiko; *~ность, -и m.* kōmiškumas, juokīgumas; *~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно* kōmiškas, juokingas.
комкать, -аю, -аешь *eig.* 1. glāmžyti, māigyti, ēnieti (*duona, drabuži*), vėlti, gniāužyti, mānkyti, lāmdyti, gumuliuoti, niūrkyti; 2. *šnek.* trūmpinti, betrūmpinant gadinti, žaloti, darkyti.
комковатость, -и *m.* grumstuotumas, nelygumas; *~ый, -ая, -ое* grumstuotas, nelygūs; trupininis.
комллевый, -ая, -ое drūtgalinis, kamblinis; *~йстый, -ая, -ое; -йст, -а, -о* kamblingas.
комментарий, -я komentāras, aiškinimas; ♦ комментари излишни āišku bē komentārų; *~атор, -а* komentātorius, aiškintojas; *~ировать, -рую, -руешь eig.* ir *ivk.* komentuoti, aiškinti.
коммерсант, -а komersantas, stambūs prekybininkas; *~ерция, -и* komercija, prekyba; заниматься коммерцией prekiauti, būti komersantu; *~ерческий, -ая, -ое* 1. komercijos, prekybos; komercinis, prekybinis; к. пароход prekybinis laivas; к. флот prekybinis laivynas; 2. komercinis, laisvalaikis prekiaujantis (*susijęs su prekyba aukštesnėmis kainomis, esant kortelių sistemai*); к. магазин komercinė parduotuvė; коммерческие цены komercinės kainos.
коммивояжёр, -а komivojažiērius, prekeivis.
коммуна, -ы 1. komunā; bendruomenė; 2. komunā (administracinis teritorinis vienetas kai kuriose

šalyse); ♦ Парижская к. *ist.* Parýžiaus komūnā.

коммунальный, -ая, -ое komunālinis; savivaldybinis, miesto; к. банк komunālinis bankas; коммунальное хозяйство komunālinis ūkis; коммунальные услуги komunāliniai patarnāvimai; коммунальная квартира komunālinis būtas.

коммунар, -а 1. *ist.* komunāras; 2. komūnos nar̃ys.

коммунизм, -а komunizmas; военный к. *ist.* karinis komunizmas; научный к. mokslinis komunizmas; утопический к. utopinis komunizmas; первобытный к. pirmūkstis komunizmas.

коммуникативный, -ая, -ое susižinėjimo; язык как коммуникативное средство kalbā kaip susižinėjimo priemonė; ~ационный, -ая, -ое susisieki-mo, susisieki-mo keliū, komunikācijas, komunikācinis; перерезать коммуникационные линии vprā atkirsti priešo susisieki-mo linijas; ~ация, -и 1. susisieki-mas, komunikācija; провести новые коммуникации nutiesti naujas komunikācijas, naujus keliūs; водные коммуникации vandens keliai; 2. *lingv.* susižinėjimas, komunikācija; слово есть средство коммуникации žodis yra susižinėjimo priemonė.

коммунист, -а komunistas; ~ический, -ая, -ое komunistų, komunistinis, komunistiškas; бригада коммунистического труда komunistinio darbo brigadā; к. строй komunistinė sątvara; Коммунистическая партия Советского Союза Tarybų Sąjungos Komunistų partija; коммунистическое воспитание молодежи komunistinis jaunimo auklėjimas; коммунистические взгляды komunistinės pažiūros; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам komunistė.

коммутатор, -а *tech.* komutatorius.

коммуникé *nkt.* oficialūs pranešimas, komunikā-tas.

комнат||а, -ы kambarys; мѣнѣ; детская к. vaikų kambarys; ~ный, -ая, -ое kambario, kambari-nis; комнатная мебель kambario baldai; комнатная собака kambarinis šuo; комнатная температура kambario temperatūra.

комовый, -ая, -ое gumulinis, gurvollinis; ♦ комо-вая сѣра nevalyta sierā.

комод, -а komodā; ~ный komodos; к. ключ ko-modos raktas.

комок, -мкā gumulėlis, gurvollėlis, grum-s-tėlis, kamuolėlis, gniutulėlis, gabalėlis.

комоль, -ая, -ое *šnek.* berāgis, būolas, duōlas, buluōdas, baūžas, šmūlas; комольная коро-ва be-rāgė, buolā kārėvė.

компакт||ность, -и *m.* kompaktiškūmas, suspaus-tūmas, glaudūmas, glaustūmas, tankūmas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно kompaktinis, kompaktiškas, suspaustas, tankus.

компанейский, -ая, -ое 1. *šnek.* draugingas, draū-giškas; к. человек draūgiškas žmogūs, draūgi-jos, kompānijos mėgėjas, drauginiškas; 2. bendromis lėšomis, pastangomis vykdomas; устроить вечеринку на к. счѣт suruōšti póbūvį iš bend-rai, lygiomis sudėtū lėšų; 3. *pasen.* kompānijos, bendrovės.

компан||ия, -и 1. kompānija, draugė; būrys, sámbū-ris; гулять компанией váikščioti būriū, kompā-nijoje, я водил с ними компанию āš sū jaīs draugavaū; 2. (*kapitalistinė*) bendrovė (*puz. pre-kybos*), kompānija; экспортная к. eksporto kom-pānija, bendrovė; ♦ теплая к. а) glaudi, dar-ni kompānija; б) sūkčiū, argavikū gaujā, он тебе не к. jis tū nē draūgas; быть в компани-и с кем-л. būti sū kuō kartū; составить кому-л. компанию eiti sū kuō kartū, sudaryti kām kom-pānija; ~ьон, -а 1. kompaniōnas, keliōnės draū-gas; dalūvis, bendriniškas; 2. daliniškas, kompa-niōnas, dalūvis, pājininkas, bendriniškas; ~ьонка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. kompaniō-nė, keliōnės draugė; dalūvė, bendriniškė; 2. da-liniškė, kompaniōnė, dalūvė, pājininkė.

компартия, -и (коммунистическая партия) komu-nistų partija, kompártija.

компас, -а kompasas; ~ный, -ая, -ое kom-paso; компасная стрелка kom-paso rodūklė.

компатриот, -а *pasen. šnek.* tėvynainis, tėvyniė-tis.

компенсá||тор, -а *tech.* kompensatorius; ~ционный, -ая, -ое kompensācinis, atlyginimo; atstātymo; kompensāvimas; компенсационная сūмма kom-pensācinė sumā; компенсационные средства kom-pensāvimas lėšos; ~ция, -и 1. (*veiksmas*) kom-pensāvimas, atstātymas, išlyginimas, kompensā-cija; 2. kompensācija, atlyginimas; отпук без компенсации atōstogos bė kompensācijas, bė (pi-niginio) atlyginimo; денежная к. pinignė kom-pensācija; 3. *med.* atstātymas, išlyginimas, kom-pensācija; к. порока сѣрдца širdiės ydos kom-pensācija.

компенси́рова||нный, -ая, -ое 1. atlygintas, компен-suotas; к. убыток atlygintas nuostolis; 2. *med.* kompensuotas, atstatytas, išlygintas; sureguliuo-tas; ~ть, -рую, -руешь *eig.* ir *ivk.* kompensuoti, atlyginti; atstatyti, išlyginti; ~ться, -руется būti kompensuojamam, atlyginamam.

компетén||тность, -и *m.* kompetentūmas, kompeten-tingūmas; к. в вопросах политики kompeten-tūmas politikos klāusimais; ~тний, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. kompetentūs, kompetentingas; к. специалист kompetentūs, nusimānantis specia-listas; 2. pilnateĩsis, kompetentūs, tūrintis teisė; к. уполномоченный pilnateĩsis, kompetentūs įga-liōtinis; ~ция, -и kompeteñcija; что вне моей компетенции tai nē mano kompeteñcijoje; раз-решение дел о разводах входит в компетенцию суда skyrūbų bylū sprendimas priklaūso teĩsmo kompeteñcijai.

компил||ирование, -я kompiliāvimas; ~йровать, -рую, -руешь *eig.* kompiliuoti; ~ятивный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно kompiliācinis; к. научный труд kompiliācinis mōkslo veikalas; ~ятор, -а kompiliuotojas, kompiliatorius; ~яция, -и kom-piliācija.

комплекс, -а komplėksas, visumā, junginys, deri-pūs; к. проблем problėmų komplėksas; к. ГТО PDG komplėksas; санаторный к. sanatorinis (*pastatų*) komplėksas; ~ный, -ая, -ое komplėk-sinis; visuminis; komplėksiškas; к. метод преподавания komplėksinis mōkymo metodas;

комплексная механизация производственных процессов kompleksiškas gamybos procesų mechanizavimas; комплексные числа *mat.* kompleksiniai skaičiai.

комплект, -а комплектas, rinkinys, sąranka; к. мебели baldų kompletas; к. журнала за год visų metų žurnalo kompletas; к. учащихся mokinių kompletas; **~атор**, -а komplektuotojas, komplektatorius; **~ность**, -и *m.* komplektiškumas, komplektumas; **~ный**, -ая, -ое komplektinis, pilnas, komplektiškas, komplektus; комплектная отгрузка detalių komplektinis, komplektus detalių pasiuntimas; **~ование**, -я komplektavimas, surinkimas, grupavimas; к. полка pulko komplektavimas; **~овать**, -тую, -туешь *eig.* komplektuoti, grupuoti; komplektą daryti; rinkinį sudarinėti; **~овка**, -и *žr.* комплектование.

комплéкция, -и kompleksija, kūno sudėjimas; тучная к. įkūnimas.

комплéмент, -а *med.* komplemeentas.

компликация, -и komplikacija.

комплимéнт, -а komplimeentas; ваши комплименты меня не радуют jūsų komplimentai manęs nedžiugina.

компози́тор, -а kompozitorius, muzikas; **~ский**, -ая, -ое kompozitoriaus, kompozitorių, kompozitorinis.

компози́ционный, -ая, -ое kompozicijos, kompozicinis; **~иция**, -и 1. kompozicija, sądara; к. пьесы pjesės kompozicija; к. симфонии simfonijos kompozicija; к. картины paveikslo kompozicija; 2. *muz.* kompozicija, komponavimas; класс композиции kompozicijos klāsė (*konseruatorijoje*).

компо́зи́ент, -а 1. komponeentas, (*junginio*) sudėtinė dalis; 2. *lingv.* sąndas, komponeentas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* komponuoti; **~овать**, -нью, -н्यूешь *eig.* 1. komponuoti, kurti muzikos kūrinius; 2. komponuoti, sudarinėti; к. материал для изучения atrinkti tyrimo medžiagą; **~овка**, -и komponavimas; parinkimas, atrinkimas, ruošimas (*pvz. tyrimui duomenų*).

компо́ст, -а kompostas, pūdinys.

компо́ст|ер, -а komposteris, žymėklis; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* komposteruoti, atžymėti; к. билет komposteruoti, komposteriu prakirsti (*geležinkelio*) bilietą.

компо́т, -а kompotas.

компрéсс, -а med. kompresas; холодный к. šaltas kompresas; горячий к. karštas kompresas, prietvilkas.

компрéссия, -и *tech.* kompresija, suspaudimas.

компрéссный, -ая, -ое kompreso, kompresinis; компрéссная бумага kompresinis popierius.

компрéссор, -а *tech.* kompresorius; **~ный**, -ая, -ое kompresoriaus, kompresorinis.

компроме́т|ация, -и kompromitacija, kompromitavimas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* kompromituoti.

компроми́сс, -а kompromisas; идти на к. eiti į kompromisą, sutikti su kompromisu; политика компромиссов kompromisinė, kompromisų politika; **~ный**, -ая, -ое kompromisinis, kompromisų, kompromiso; к. договор kompromisinė sutar-

tis; компромиссное постановление kompromisinis nutarimas.

комсомо́л, -а (Всесоюзный Лénинский Коммунистический Союз Молодёжи) komjaunimas; первичная организация комсомола pirminė komjaunimo organizacija; вступить в к. įstoti į komjaunimą; **~ец**, -льца komjaunuolis; **~ка**, -и, *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам komjaunuolė; **~ьский**, -ая, -ое komjaunimo; komjaunuoliškas, komjaunuolio, komjaunuolių; к. билет komjaunimo bilietas; к. энтузиазм komjaunuoliškas entuziazmas; к. отряд komjaunuolių būrys; чётное комсомольское (слово) komjaunuolio garbės žodis.

комсо́р|г, -а (комсомольский организатор) komsorgas, komjaunimo organizatorius.

комсоста́в, -а (командный состав) vadaif, vadovybė.

кому́ *žr.* кто.

комфо́рт, -а komfortas, ištaiga, patogumai; предоставить больному необходимый к. suteikti ligoniui reikiamus patogumus; он живёт с комфортом jis gyvena ištaigingai, su komfortu; **~абельный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно, **~ный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *pasen.* komfortabilus, ištaigingas, su patogumais.

кон, -а; о коне, на кону; *dgs.* конь, -ов 1. vietą, kurį stātomi kėgliai; 2. žaidimo partija; ♦ быть (стоять) на кону būti pavojuje, rizikuoti.

ко́на́рмия, -и (конная армия) raifininkų, raifelių armija.

конве́йер, -а *tech.* konvejeris; работать на конвейере dirbti prie konvejerio; ленточный к. juostinis konvejeris; зелёный к. žemė. žaliasis konvejeris (*nuolatinis gyvulių aprūpinimas žaliu pašaru*); **~изация**, -и konvejerizavimas, konvejerių įtaisyimas; **~ный**, -ая, -ое konvejerio, konvejerinis; конве́йерная система konvejerinė sistemà; **~щик**, -а konvejerininkas.

конве́нт, -а *ist.* konveentas.

конвенцио́н|ализм, -а konvencionalizmas; **~альный**, -ая, -ое konvencionalus, sąlyginis, sutartinis.

конв|енцио́нный, -ая, -ое konveicijos, konveicinis; sutartinis, susitariminis; конвенционная пошлина konveiciniai muitai; **~енция**, -и konveicija, tarptautinis susitarimas; железнодорожная к. geležinkelių konveicija.

конве́рсия, -и *fin., ekon., chem.* konversija.

конве́рт, -а vókas, įlenktumas.

конверти́ровать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk. fin., ekon.* konversuoti, konvertuoti.

конв|о́йр, -а 1. konvojierius, konvojnininkas, apsauginis (kareivis), ginkluotas palydovas (*pvz. sumintųjų, belaisvių*); 2. konvojierius (*apsauginis laivas ar lėktuvas*); **~оировать**, -рую, -руешь *eig.* lydyti (*ginkluotiems*), konvojuoti, eskortuoti; **~бй**, -я ginkluota palydà, apsaugà; konvojus, eskortas; вести под конвоем varyti, vesti su konvoju; морской к. laivų konvojus; **~бйный**, -ая, -ое 1. apsauginis, konvojinis, eskortinis; 2. -oro *dkt.* konvojierius, konvojnininkas.

конв|ульсывный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно konvulsinis, konvulsyvus, spazmiškas, mėšlungiškas, spazminis, traukulinis; **~ульсия**, -и konvulsi-

ja, mēšlungis, tāmpymas, traukūtis, traukulys, spāzmas.

конгломерāt, -a 1. *geol.* konglomerāts; 2. *prk.* mišinys, kratinys; это не теория, а к. различных мнений таі нē теорія, бēt įvairių nūomonių mišinys.

конгрегация, -и *bažn. ist.* kongregācija, brolija.

конгресс, -а конгрэсас, suvažiāvimas; международный к. tarptautinis kongrэsas; Всемирный к. сторонников мiра Pasāulinis taikос šalinių kongrэsas; ~мэн, -а kongresmėnas, kongrэso narys (*Jungtinėse Amerikos Valstijose*).

кондачок, -чка: с кондачка lengvabūdiškai, lengvaprēdiškai, perimtai, nenusimānānciai, paviršutiniškai; ты сūдишь с кондачка тū sprēndi, svarstai lengvabūdiškai.

конденсатор, -а *tech.* kondensātorius; ~ационный, -ая, -ое kondensācijos, kondensavimo, kondensācinis; ~ация, -и kondensācija, kondensāvimas; sutirštīnimas, suspaudimas, sutelkimas; к. пара gāro kondensācija, sutirštīnimas; к. энэргии енэргijos kondensācija, sutelkimas; ~ированный, -ая, -ое kondensuotas, sutirštintas, sutelktas; конденсированное молоко kondensuotas piėnas; ~ировать, -рую, -руешь *eig. ir įvk.* (su) kondensuoti, (su) tirštinti; (su) spāusti, (su) telkti.

кондитер, -а cukraīnininkas, cūkrius, cūkrininkas, konditeris (*saldumynų kepėjas ar pardavėjas*); ~ская, -ой *dkl.* cukraīnė-parduotuvė; ~ский, -ая, -ое saldumynų, konditėrinis, konditėrijos; к. торт konditėrinis tортas; кондитерская фабрика konditėrijos fābrika.

кондиционный, -ая, -ое kondicijos, kondicinis; кондиционные товары kondicinės prėkės; ~иция, -и 1. kondicija, norma; 2. *pasen.* susitarimo sąlyga; 3. *dgs. pasen.* mokytojāvimas (*namuose*), репетиторius pāreigos.

кондовый, -ая, -ое 1. *tarm.* kietос medienos; kietas, patvarus (*medis*); к. лес kietā miško mēdžiaga; 2. *šnek. pasen.* stiprus, patvarus, senovinis; кондовые люди vūrai (žmōnės) kaip āžuolaі.

кондор, -а *zool.* kondoras (*paukštis*), Amėrikos kalnų pėslys, *Vultur gryphus*.

кондотьер, -а *ist.* kondotjėras.

конduit, -а 1. *pasen.* konduitas, žurnālas, sąrašas (*mokinių nusižengimams įrašyti*); 2. vamzdis (*izoliuotiems kabeliams, laidams apsaugoti*); ~ный, -ая, -ое *ist.* konduitinis; к. список konduitinis, elgesio lāpas, sąrašas.

кондуктор, -а; *dgs.* -ы ir -а кондукторius; palydovas (*autobuse, traukinyje*); ~ский, -ая, -ое кондукторiaus, кондукториų, кондукторinis, ~ша, -и кондукторė.

конёвина, -ы *žr.* коніна.

коневод, -а žirginiškas, arkliniškas, arklių augin-tojas; ~ство, -а arklių veisimas, auginimas, žirgininkystė, arklininkystė; ~ческий, -ая, -ое arklininkystės, arklių auginimo.

конёк, -нък 1. arkliukas; 2. pačiūža, čiuožė, ledžin-gā; катāться на коньках čiuožti, čiūžinėti, čiūžinėti, ledžingūoti; 3. (*stogo*) šerys, šelmuo, gūb-rys, kraigas; 4. *zool.* pievūkštis (*paukštis*), kal-

viukas, *Anthus pratensis*; 5. *prk.* pamėgtoji temā, pamėgtās dalys, arkliukas; у каждого свой к. kiekvienas turi savo arkliukā; он всегда вы-езжает на этом коньке jis visadā išsivečia šia priemone, tōkiu būdu jis visadā įvykdo savo su-mānumus; ♦ морской к. *zool.* jūrų arkliukas (*žu-velė*), *Hippocampus*.

конепас, -а 1. arkliaganys; 2. *zool.* didžioji kūo-linga, žiurlys (*paukštis*), *Numenius arquatus*; ~тво, -а naktigonė; ~тьба, -ы arklių ganyklā.

конесовхоз, -а (коневодческий совхоз) arklininkys-tės, arklių auginimo, žirgininkystės tarýbinis ūkis.

конёц, -нц 1. gālas, pabaigā, pagynā; к. палки lazdos gālas; к. представления vaidinimo pa-baigā; к. занятий užsiėmimų pabaigā; к. лėта vāsaros pabaigā; к. книги knygos pabaigā; от начала до конца nuo pradžiос iki gālo; в конце мēсяца mėnesio galė, pabaigojė; положить к. чемý-л. padaryti gālā kam pors; близиться к. концу eiti galop; 2. kėlio gābalas, gālas, žygis, pažygys, keliōnė; проезд в оба конца važiāvimas i abū galū; добрый к. путі gėras pažygys, kėlio gābalas; 3. užbaigā, atomazga; доводить до кон-ца padaryti iki gālo, baigti; достичь конца путі pasiekti keliōnės tikslā; достигнуть желāемого конца pageidaujama tikslā pasiekti; 4. *prk.* šnek. mirtis, gālas, žuvmis, mirimas; takos к. егo и ожидал tokiос mirtiės, tōkio gālo jis ir susilāu-kė, taip jam ir buvo lėmta žūti; емý пришёл к. jam atėjo paskutinioji; ♦ под к. pabaigojė, pas-kiausiai; в конце концов pagaliau, galų galė, ga-lė, galiausiai; один к. vis tiek; из конца в к. visuį, visomis kryptimis; со всех концов iš visuį kraštų, kampų; отлātь концы jūr. atrišti laivo virvės (*prieš išplaukiant laivui*); свесті концы с концами išsiveisti, pragyventi, sudurti, suvesti gālā su galū, galus sudurti; и дело с концом baigta su tuo, baigtas, atliktas reikalas; и кон-цы в воду ir jokių pėdsakų neliks; (с)хоронить (скрыть, прятать) концы пėdsakus užtrinti, nu-slėpti; на худой к. blogiausiai atveju, nėsant kitос išeitiės.

конечно 1. *įt.* žinoma, būtinai, бē ābejo, tikrai; к., он не откажется žinoma, jis neatsisakys; 2. *dll.* taip, suprantama, žinoma; вы поедете на выставку? — К.! jūs važiūosite i pārodā? — Taip!, žinoma!

конечность, -и *m.* 1. galūnė (*apie rankas, kojas*); задние конечности užpakalinės galūnės; ампута-ция конечностей galūnių amputāvimas; 2. (pa)-baigiamybė, baigiamumas, (už)baigtinumas; ~ый, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. paskutinis (*pvz. rū-pestis*), paskiausias; galinis (*pvz. namas*); ко-нечная останówka троллѐйбуса paskutinis, gali-nis troleibuso sustojimas; 2. neišvėngiamas (*pvz. pražūtis*), būtinas; 3. (už)baigiamas (*pvz. dar-bas*); galutinis (*pvz. išdavos*); baigtinis; конеч-ная цель galutinis tikslas; ♦ в конечном счѐте (итōре) galų galė, pagaliau.

коники, -а 1. žirgėlis; 2. *tarm.* miegamasis sūolas, maigūnas.

кониина, -ы arkliena.

конический, -ая, -ое kōnuso, kūgio, kūginis, kūgiš-kas, kōniškas; коническая повърхность *mat.*

кўгинис paviršius; коническая форма kūgiška, kōniška forma; коническое сечение *mat.* kūgio pīšvis.

кōнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам арклинis geležinkelis, арклинis tramvājus.

конклав, -а *bažn.* konklavā.

конкордат, -а konkordātas.

конкретизация, -и konkretizāvimas, (su)konkrētinimas, dalykinimas, sudāktinimas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *ivk.* ir **~овать**, -зую, -зүешь *eig.* ir *ivk.* konkretizuoti, (su)konkrētinti, dalykinti, sudāktinti; к. общее положение konkretizuoti bendrā teiginį; к. мысль konkretizuoti mintį.

конкретно *pro.* konkrečiai, realiai, dalykiškai; указывать к. нурōdyti konkrečiai; **~ость**, -и *m.* konkretumas, realumas, dalykiškumas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно konkretus, realus, dalykiškas, dāiktiskas, arciūoriamas; конкретное исследование вопроса dalykiškas klausimo (iš)tyrimas; конкретная вещь realus, konkretus dāiktas; конкретное решение вопроса konkretus klausimo išsprendimas.

конкурент, -а konkurentas, varžovas, lenktyniautojas, rungtynininkas; **~нтка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам konkurentė, varžovė, lenktyniautoja; **~нтный**, -ая, -ое konkurencinis, varžovinis, konkurencijos; конкурентные цены konkurencinės kainos; **~нция**, -и konkurencija; rungtyniavimas, lenktyniavimas, rūngčios.

конкурировать, -рую, -руешь *eig.* konkuruoti; lenktyniauti, varžytis, rūngtis, rūngčią eiti, rungtyniauti.

конкурс, -а konkursas, varžybos; **~ный**, -ая, -ое konkursinis, varžybini; к. проект konkursinis projektas.

кōнная, -ой *dkt. šnek.* arklių tuigfus.

кōнни *к.* -а raitininkas, raituolis, kavaleristas; **~ца**, -ы kavalerija, raitininkai, raiteliai, raitoji kariuomenė, jōtis.

конногвардейский, -ая, -ое raitōsios gvardijos; к. мундир raitōsios gvardijos (kārio) mundūras.

кōнно-железный, -ая, -ое: кōнно-железная дорōга *жр.* кōнка.

коннозаводство, -а arklių veisimas, auginimas, žirgininkystė, арклининкystė; **~чик**, -а arklių augintojas, žirginiškas; žirgyno saviniškas, laikytojas.

кōнный, -ая, -ое 1. arklių, žirgų, ārklio, арклинis; кōнная ярмарка arklių tuigfus; к. завод žirgūnas; к. разведчик raitasis žvalgas; кōнная армия raitininkų armija; к. спорт žirginis, jojimo sportas; кōнная упряжь (arklių) pakiņktai; 2. kiņkomasis, arklių, арклинis; к. транспорт kiņkomasis transportas; 3. -oro *dkt.* raitas žmogus, raituolis, raitelis.

конобэл, -а 1. arkliagydyš; 2. *niek.* šūndaktaris, gūdytojas nemōkša.

коновод, -а 1. arklių prižiūrėtojas, žirginiškas, арклининшkas; 2. *šnek.* (gaujos) vādas, vadėiva; **~ить**, -ожу, -одишь *eig.* 1. prižiūrėti ārklius; 2. *šnek.* būti vadėiva.

коноводство, -а *жр.* коноводство.

кōновязь, -и *m.* 1. stulpėlis sū grandimi ārkliui riši; 2. ārklio pāntis.

конобон, -а *pasen.* (arklių) varikas, varinėtojas (*šachtose*).

конокрад, -а арклиāvagis; **~ство**, -а арклиāvagystė.

конопác, -а арклиaganys, арклиāganis.

конопатить, -ачу, -ātiшь *eig.* samanoti, kiminuoti, pakuloti, kamšyti; **~иться**, -ātится *eig.* būti samanojamam, pakulojamam; **~ка**, -и 1. užtaismas, (už)kamšymas, pakulojimas, samanojimas; 2. kamšiklis; 3. pākulos, sāmanos, kamšomoji mēdžiaga; **~чик**, -а samanotojas, pakulotojas, kamšytojas.

конопáтый, -ая, -ое; -пát, -а, -о *šnek.* 1. strazdanotas, kanapėtas, šlakūotas; lašūotas; 2. gaupūotas, gauplėtas.

конопáчу *жр.* конопатить.

коноплевод, -а канāpių augintojas; **~ство**, -а канарининкystė; **~ческий**, -ая, -ое канāpių auginimo.

конопля, -й канāpė, *Cannabis*; *kuop.* kanāpės; семенная к. grūdinė канāpė; уборка конопли канāprovis; **~ник**, -а канарūnas.

конопльнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам zool. čivylis, kanapinė, čeklėlė (*paukštis*), *Acanthis* (*Carduelis*) *canabina*.

конопльный, -ая, -ое канаринis, канāpių; конопляное поле канāpių laūkas, канарūnas; конопляная веревка канаринė virvė.

коносамент, -а (*garlaivio*) važtāraščio dublikātas, konosameintas.

кōночный¹, -ая, -ое *pasen.* arklių tramvājaus; к. вāгон аркlių tramvājaus vagōnas.

кōночный², -ая, -ое kėglių, kėglio, kėglinis.

консервативность, -и *m.* konservatyvumas, atžagareiviškumas; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно konservatyvus, atžagareiviškas.

консерватизм, -а konservatizmas, konservatyvumas; **~атор**, -а konservatorius, atžagareivis.

консерватория, -и konservatorija; **~ский**, -ая, -ое konservatorijos, konservatorinis.

консерваторский, -ая, -ое konservatorių, konservatoriaus, konservatorinis; консерваторские взгляды konservatorinės pūžiūros.

консервация, -и konservavimas, (*veikimo, vystymosi*) (su)stābdymas; к. предприятий įmonių konservavimas (*veikimo sustābdymas*); **~ирование**, -я konservavimas, konservų dārymas; к. мя́са mėsos konservavimas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *ivk.* 1. konservuoti, daryti konservus; 2. *prk.* (su)stābdyti veikimą, (už)-konservuoti.

консэрвный, -ая, -ое konservų, konservinis; консэрвная фабрика konservų fābricas; консэрвная промышленность konservų prāmonė; консэрвная коробка konservų dėžūtė; **~ы**, -ов *dgs.* 1. konservai; рыбные к. žuvų konservai; ягодные к. ūogų konservai; 2. *spec.* apsauginiai (*tamsiais stiklais*) akiniai.

консйлиум, -а *med.* konsiliumas.

консистория, -и *bažn.* konsistorija.

кōнский, -ая, -ое ārklio (*puz. karčiai*); арклинis, аркlių (*puz. tvartas*); аркlienos; к. шавель *bot.* арклиārūgstė, gūdažolė, *Rumex hydrolopathum*; к. волос āšutas, vālas; *kuop.* āšutai; кōнская колбācā аркlienos dešrā.

конскрипция, -и *ist.* naujokų ėmimas.

консолидация, -и 1. konsolidacija, konsolidavimas, sustiprinimas, sutvirtinimas, sutelkimas; 2. konsolidavimas, susikonsolidavimas; 3. *fin.* konsolidacija; к. займа paskolės konsolidacija; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* 1. konsoliduoti, sutelkti, sustiprinti, sutvirtinti; 2. *fin.* konsoliduoti.

консоль, -и *m.* 1. *archit.* konsolė, pasparà, gėmbė (*balkono, sijos, karnizo*); 2. (*kambarinė*) tumbėlė, lentynėlė (*gėlėms*).

консорциум, -а *fin.* konsorciumas.

конспект, -а konspektas, sąntrauka; к. уро́ка pamokos sąntrauka, konspektas; **~ивный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно konspektyvus, trumpos, suglaustas, konspektiškas, konspektinis; конспекттивное обозрение konspektyvi, trumpà, suglaustà apžvalgà; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* konspektuoti, daryti konspektà, sąntraukà.

конспиративность, -и *m.* konspiratyvumas, slap-tumas, nelegalumas; **~ативный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно konspiratyvus, konspiracinis, slaptas, pagrindinis, nelegalus; **~атор**, -а konspiratorius; pagrindininkas; paslaptūnas; **~аторский**, -ая, -ое konspiratoriaus; **~ация**, -и konspiracija, paslaptumas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* konspiruoti.

константа, -ы *mat.* konstanta.

констатация, -и, **~ирование**, -я konstatavimas, konstatacija, nustatymas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* konstatuoti, nustatyti.

конstellация, -и 1. *astr.* konsteliacija; 2. *prk.* konsteliacija, susidėjusios aplinkybės, situacija, susidariusi padėtis; благоприятная к. palanki situacija, padėtis.

конституировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* konstitutiuoti, sudaryti, nustatyti; к. президиум съезда sudaryti suvažiavimo prezidiumą; **~ся**, -руется *eig.* būti sudaromam, nustatomam.

конституционный, -ая, -ое konstitucinis, konstitucijos; конституционное государство konstitucinė valstybė; конституционная монархия konstitucinė monarchija; к. строй konstitucinė sąntvarka; конституционные неясности konstitucijos neaiškumai.

конституция¹, -и konstitucija, pagrindinis valstybės įstatymas.

конституция², -и sąndara, konstitucija.

конструирование, -я konstruktavimas, konstravimas; **~ть**, -рую, -руешь *eig.* 1. konstruoti, konstruoti; к. новый тип самолёта konstruoti naują lėktuvo tipą; 2. sudaryti, organizuoti, formuoti (*pvz. suvažiavimo prezidiumą*).

конструктивизм, -а konstruktyvizmas; **~стский**, -ая, -ое konstruktyvistinis, konstruktyvistiškas.

конструктивный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно konstruktyvinis, konstruktyvus, atitinkantis konstrukciją, konstrukcinis.

конструктор, -а konstruktorius, konstruotojas, sudarytojas; **~ский**, -ая, -ое konstruktorių, konstruktoriaus, konstruktorinis; конструкторские курсы konstruktorių kursai.

конструкция, -и 1. konstrukcija, sąndara; самолёт усовершенствованной конструкции patobulintos konstrukcijos lėktuvas; 2. konstrukcija, statinys,

pastatas, įtaisinys, įrenginys; железобетонные конструкции gelžbetoniniai statiniai, gelžbetoninės konstrukcijos; 3. *gram.* konstrukcija.

консул, -а konsulas; торговый к. prekybos konsulas; генеральный к. generālinis konsulas; **~ский**, -ая, -ое konsulo, konsulinis; консульская должность konsulo pareigos; **~ство**, -а konsulat.

консультант, -а konsultantas, patarėjas; **~ационный**, -ая, -ое konsultacijos, konsultacijų, konsultacinis, patariamasis; **~ация**, -и 1. konsultacija; patarimas; konsultavimas; уделить консул-тацию suteikti konsultaciją; 2. konsultacija (*patarimų, konsultacijų įstaiga*); детская к. vaikų konsultacija; женская к. moterų konsultacija; юридическая к. juridinė konsultacija.

консультировать, -рую, -руешь *eig.* konsultuoti; **~ся**, -руюсь, -руешься *eig.* konsultotis.

контакт, -а kontaktas, susilietimas, sąlytis, susijungimas; **~ный**, -ая, -ое kontakto, kontaktinis.

контейнер, -а konteineris, talpiklis, dėžė.

контингент, -а kontingentas; новый к. специалистов naujas specialistų kontingentas; **~ный**, -ая, -ое kontingentinis.

континент, -а kontineintas, žemynas; **~альный**, -ая, -ое kontineintinis, kontinentalus, žemyninis, kontineinto, žemyno; к. бере́г kontineintinis (*sausas*) vėjas.

контора, -ы kontorà, raštinė, kanceliarija.

конторка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -ркам 1. áukštas rāšomasis staliukas (*pultas*); 2. kontorėlė; 3. *tarm.* gárlaivių sustojimo vietà.

конторский, -ая, -ое kontoros, raštinės; kontorinis; kanceliarinis; **~щик**, -а *pasen.* kontoros tarnautojas, kontorininkas.

контрабанд¹, -а, -ы kontrabanda; ♦ контрабандой *pro.* slapta, slapčia, vogčiomis; **~ист**, -а контрабандинinkas; **~ный**, -ая, -ое kontrabandos, kontrabandinis; к. шёлк контрабандinis šilkas.

контрабас, -а *muz.* kontrabāsas, didysis smuikas; **~ист**, -а kontrabāsininkas; **~ный**, -ая, -ое, **~овый**, -ая, -ое kontrabāso, kontrabāsinis.

контрагент, -а kontraheintas; отсутствующий к. *teis.* neakivaizdinis kontraheintas.

контр-адмирал, -а kontradmiròlas; **~ский**, -ая, -ое kontradmiròlo, kontradmiròliškas.

контракт, -а sutartis, kontraktas; заключить к. sudaryti sutartį; возобновить к. atnaujinti sutartį; расторгнуть к. nutraukti sutartį; **~ация**, -и kontraktacija, kontraktavimas, sutarčių sudarinėjimas; **~ный**, -ая, -ое kontraktinis, sutartinis, sutartiš; **~овать**, -тую, -тýешь *eig.* kontraktuoti, sutartį (su) daryti; **~овый**, -ая, -ое *žr.* контрактный.

контральт, -а *pasen.*, **контральто** *nkt.* kontráltas.

контрамарка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -ркам kontramárkė.

контрапункт, -а *muz.* kontrapunktas.

контрасигнация, -и kontrasignacija; **~овать**, -ную, -нýешь *eig.* kontrasignuoti.

контраст, -а kontrāstas, priešingybė, priešybė; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* kontrastuoti, sudaryti kontrastą; **~ность**, -и *m.* kontrastiškumas,

kontrastingumas; **~ный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно kontrastiškas, kontrāstinis.
контрatak||а, -и *kar.* kontratakā, priešpuolis; **~овать**, -кую, -күешь *eig.* ir *įvk.* kontratakūoti, (j) vykdyti priešpuolį.
контрбаланс, -а kontrbalansas.
контрвизит, -а atsākomasis vizitas.
контргайка, -и; *dgs. kilm.* -гаек, *naud.* -гайкам *tech.* kontrveržlė.
контриб||уционный, -ая, -ое kontribucinis, kontribucijos, kontribucijų; **~уция**, -и kontribucija.
контрманевр, -а *kar.* kontrmanėvras, priešpriešinis, atsākomasis manėvras; **~арш**, -а *kar.* kontrmāršas.
контрмера, -ы priešpriešinė, atsākomoji priemonė, kontrapriemonė.
контрмин||а, -ы *kar.* kontrminā; **~онбсец**, -сца kontrminininkas.
контрнаступление, -я *kar.* kontrpuoilimas, priešpuolis.
контролёр, -а kontroliėrius, tikrintojas; **~ский**, -ая, -ое kontroliėrius, kontroliėrių; **~ша**, -и *šnek.* kontroliėrė, tikrintoja.
контролировать, -рую, -руешь *eig.* kontroliuoti, tikrinti; **~ся**, -руется *eig.* būti kontroliuojamam, tikrinamam.
контролёр, -а *tech.* kontrolėris.
контроль, -я *v.* 1. kontrolė, (pa)tikrinimas, kontrolė; к. проездных билітов вазиuojamųjų bilietų tikrinimas, kontrolė; b) *teis.* išankstinė kontrolė; к. над отчётностью sąskaitybės kontrolė; раббтатъ под чьим-л. контролем dirbti kieno kontrolėjama; к. исполнения *teis.* vykdymo kontrolė; ввести к. над расхбдованием стройматериалов įvesti statybinių medžiagų (su) vartojimo kontrolė; последующий к. *teis.* paskesnioji kontrolė; общественный к. visuomeninė kontrolė; проводить (осуществлять) к. tikrinti, kontroliuoti, vykdyti kontrolė; 2. kontrolė, kontroliėriai; к. пойма мал безбилітного пассажира kontrolė sučiūpo keleivį бė bilieto; **~ный**, -ая, -ое kontrolinis, kontrolės; kontroliėrių; контрольная комиссия kontrolės komisija; контрольные цифры kontroliniai skaičiai; контрольная раббта kontrolinis dārbas (*mokymo*);
контрпār, -а *tech.* priešgaris, ātbulas gāras.
контрпартнёр, -а kontrpārtneris (*priešingosios pusės žaidėjas, lošėjas*).
контрплан, -а kontrplānas.
контрпредложение, -я kontrpasiūlymas.
контрпривбд, -а tārpinė pavarā.
контрразвбд||ка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам kontržvalgyba; **~чик**, -а kontržvalgybininkas.
контрреволюционер, -а kontrrevoliucionierius; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам kontrrevoliucionierė.
контрревол||уционный, -ая, -ое; -ционен, -цибнна, -цибнно kontrrevoliucinis; **~уция**, -и kontrrevoliucija; подавить контрреволюцию numalšinti kontrrevoliuciją.
контрреформация, -и *ist.* kontrreformācija.
контрудār, -а priešsmūgis, kontrsmūgis; нанести к. smūgti kontrsmūgi.

контры, контр *dgs. šnek.* įtempti sāntykiai; vaidaī, baīniai, giīčai, kiviīčai, rietenos, susikirtimai, nesutarimai; состоять (быть) в контрах с кем-л. pūktis, kiviīčytis, rietis sū kuб, bāti sū kuб susipūkus.
конту||женный, -ая, -ое; -жен, -а, -о kontūzytas; **~зить**, -ўжу, -ўзишь *įvk.* kontūzyti; **~зия**, -и kontūzija.
контур, -а kontūras, apūbraiža, āpribas; **~ный**, -ая, -ое kontūrinis, apūbraižinis.
кон||урá, -ы; *dgs.* конуры, -ўр, -ām 1. šunidė, (*šuns*) būdā, guības; 2. *prk. šnek.* lūšnā, lindūnė, kiutėlė, landā; **~урка**, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -ркам būdėlė, gurbėlis.
конус, -а kūnasas, kūgis; **~ный**, -ая, -ое kūnusinis, kūnuso, kūginis, kūgio, kūgiškas, kōniškas; **~овидный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно, **~ообразный**, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно kūgio pavidalo, kūginis, kūgiškas.
конфедерация, -и konfederācija, susiviėnijimas; к. трудā dārbo konfederācija (*profsąjungų susiviėnijimas Prancūzijoje*).
конфекцибн, -а drabūžių parduotūvė, konfekciбnas.
конферанс, -а konferānsas (*pranešimas, paaiškinimas scenoje*); **~ье** *v. nkt.* pranešėjas, konferansjė (*pvz. estradiniamе koncerte*).
конфер||енция, -и konferēcija, pasitarimas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* konferuoti.
конфессиональный, -ая, -ое *pasen.* konfėsinis; tikybiniis.
конфет||а, -ы saldainis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам saldainėlis, saldainiūkas; **~ный**, -ая, -ое 1. saldainių, saldainio, saldaininis; конфетная фабрика saldainių fabrikas; 2. *prk.* saldūs, pataikaujamas; **~чик**, -а saldainių gamintojas, saldainininkas; **~ница**, -ы saldainininkė.
конфетти *nkt.* konfeti (*įvairiaspalviai popieriniai skridinėliai*).
конфиденциаль||о *prv.* konfidencialiai, slaptaī; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно konfidencialūs, slāptas, nevišėsas.
конфирмация, -и 1. *pasen.* patvirtinimas (*teismo sprendimo*); 2. *bašn.* konfirmācija, įžegnбjimas.
конфиск||ация, -и konfiskācija, konfiskāvimas; **~овать**, -кую, -күешь *eig.* ir *įvk.* konfiskuoti, nusāvinti.
конфликт, -а konfliktas, kiviīčas, susikirtimas, susidūrimas; вступитъ в к. susikiviīčyti, susikirsti; возник к. iškilo konfliktas; вооружённый к. ginkluotas susidūrimas, konfliktas; **~ный**, -ая, -ое konfliktų, konflikto, konfliktinis; конфликтная комиссия konfliktų komisija; **~овать**, -тую, -түешь *eig.* turėti konfliktą, konfliktuoti, kiviīčytis.
конфбрка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам virtūvo lankaīnis; virūklos rinkė, lankaīnis.
конфужу *žr.* конфўзить; **~сь** *žr.* конфўзиться.
конфўз, -а konfūzas, drovā, susigėdimas, sumišimas; испытывать к. jaūsti gėdā; **~нить**, -ўжу, -ўзишь *eig.* konfўzyti, drбvinti, gėdinti; **~ниться**, -ўжусь, -ўзишусь *eig.* drovėtis, varžytis, gėdytis, konfўzytis; sumišti; **~ивость**, -и *т.* drovūmas, nedrāsa, sumišimas; **~ливый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о drovūs, nedrāšūs; **~ный**, -ая, -ое *šnek.* gėdin-

gas, konfūzinis; к. слўчай gėdingas įvykis, atsitikimas.
концевой, -ая, -ое galinis, galutinis, kraštinis; baigiamasis.
концентрат, -а koncentratas.
концентрационный, -ая, -ое koncentracinis, koncentracijos; к. лагерь koncentracijos stovyklā; ~ация, -и koncentracija, sukoncentravimas, sutelkimas.
концентрировать, -рую, -руешь eig. 1. koncentruoti, sutraukti, kaūpti, telkti; 2. koncentruoti, tirstinti, sėdrinti (pvz. skysti); ~ся, -руется eig. 1. koncentruotis, kaūptis, telktis; 2. koncentruotis, tirstėti, stangrėti, sėdrėti; 3. būti koncentruojamam.
концентрический, -ая, -ое, ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно mat. konceptiškas, konceptinis (poz. apskritimas).
конценты, -ов dgs. mat. konceptrai.
концепция, -и concēpcija.
концерн, -а concērnas.
концерт, -а concērtas; ~ант, -а concertantas; ~ировать, -рую, -руешь eig. koncertuoti; ~ист, -а concertantas; ~мейстер, -а concertmeisteris; ~ный, -ая, -ое concērtas, concērtų, concērtinis; к. рояль concērtinis fortepijonas; к. зал concērtų salė.
концессионер, -а concēsioninkas; ~ский, -ая, -ое concēsioninkų, concēsioninko; концессионерское собрание concēsioninkų susirinkimas.
концессионный, -ая, -ое concēsijos, concēsinis; ~ессия, -и concēsija.
концлагерь, -я в. (концентрационный лагерь) concētracijos stovyklā.
концовка, -и; dgs. kilm. -вок, naud. -вкам 1. užsklanda; 2. (literatūros kūrinių) pabaigā, užbaigā; неудачная к. стихотворения nevūkusī eilėrašcio užbaigā.
кончать, -аю, -аешь eig. baigti, varyti į galā, į pabaigā; к. постройку театра baigti teatro statybā; ~ся, -ается eig. 1. baigtis, eiti į galā; пиво кончается alūs baigiasi; стройка кончается statybā eina į galā; 2. mirti; больно́й кончается ligonis miršta.
кончик, -а galiūkas, galėlis, smaigalys; (kurio daikto) galūnė, galas; сломался к. карандашā pulžo prieštūko smaigalys, galiūkas; ступать на кончиках пальцев eiti pirštų galais; ◆ соль у нас то на кончике мұсу druskā jau (visai) baigiasi; мне это имя вертится на кончике языка tās vārds mán sūkasi, stōvi ant gālo liežuvio.
кончина, -ы mirtis, mūris, mirimas; место кончины mirtinė; час кончины mirties valandā.
кончить, -чу, -чишь įvk. 1. pabaigti, užbaigti, pagyėti; atlikti, atbūti; 2. išeiti, užbaigti (mokslą); ◆ к. жизнь (век) numirti; ~ся, -чится įvk. 1. pasibaigti, užsibaigti, išsibaigti; 2. nusibaigti, numirti.
конъюнктивит, -а med. konjunktivitas (akių liga).
конъюнктупа, -ы konjunktūrā, susidariusi padėtis; политическая к. politinė konjunktūrā; ~ный, -ая, -ое konjunktūros, konjunktūrinis; ~щик, -а

šnek. niek. konjunktūrininkas, beprincipis žmogus.
конь, -я; dgs. кони, коней v. 1. žirgas, arkllys; 2. sport. arkllys; 3. šachm. žirgas; ◆ даровому коню в зўбы не смōтрят дованōтам ārkliui į dantis nežiūrima; к. о четырех ногāх, и то спотыкается arkllys iř keturiomis sukluōpra.
конькй, -ов dgs. (vns. конёк, конькā) pačiūžos, lėdžingos; кататься на конькāх čiuožinėti, čiuožti pačiūžomis; бег на конькāх čiuožimas.
конькобеж|ец, -жца čiuožikas, lėdžingys; ~ница, -ы čiuožikė; ~ный, -ая, -ое čiuožimo; к. спорт čiuožimo spōrtas.
конья|к, -ā konjākas; ~чный, -ая, -ое konjāko.
кōнюх, -а arklių šerikas, arkliniākas.
кōнюш|енный, -ая, -ое arkliđės; ~ий, -ero dkt. ist. žirgų prievaizdas, žirginiākas; ~ня, -и; dgs. kilm. -шен, naud. -шням arkliđė.
кōняга, -и v. ir m. šnek. arkliđkas, arkliāpalaikis; kumėlšė.
кооператив, -а kooperatīvas; жилищный к. būty kooperatīvas; ~ный, -ая, -ое kooperācijas, kooperatīvinis, kooperatinis, kooperacinis.
кооперат|тор, -а kooperatīnininkas; ~ция, -и kooperacija.
кооперирова|ние, -я 1. sukooperatīnimas, kooperavimas, subūrimas į kooperacijā; 2. kooperavimasis; ~ть, -рую, -руешь eig. ir įvk. 1. jungti į kooperatyvūs, kooperatinti, įtraukti į kooperacijā; 2. kooperuoti, bendradarbiuoti; ~ться, -руюсь, -руеься eig. ir įvk. 1. jungtis į kooperatyvūs; kooperatintis, kooperotis; 2. būti kooperuojamam.
коопт|ация, -и, ~ирование, -я коопtacija, коопtavimas; ~ировать, -рую, -руешь eig. ir įvk. коопtuoti.
координат|а, -ы džn. dgs. mat., geogr. koordinatā; ~ный, -ая, -ое koordinātų, koordinātos, koordinātinis.
координ|ация, -и koordinācija; koordināvimas, (su)đerinimas; к. движēний judesių koordināvimas, đerinimas; ~ирование, -я koordināvimas, (su)đerinimas; ~ировать, -рую, -руешь eig. ir įvk. koordinuoti, (su)đerinti; к. действия đerinti, koordinuoti veiksmūs.
копал, -а kopālinė dervā, kopālas; ~овый, -ая, -ое kopālinis.
копальщик, -а žr. копатель.
копание, -я 1. (iš)kasimas; rausimas, kasinėjimas, kasiójimas, rausinėjimas, rausiójimas; knisimas; 2. prk. svařtymas, ieškójimas; analizāvimas, nagrinėjimas; 3. kuitimasis, krāpstymasis, kāpstymasis, čiupinėjimas, knūburiavimas; 4. grabinėjimas, rausimasis, puolinėjimas, tvařstymasis, pařšymas, lañdymas, ieškójimas.
копат|ель, -я v. pasen. kasėjas, kasikas; ~ь, -аю, -аешь eig. kasti, kasioti, kasinėti, rausti, rausyti, rausioti, rausinėti, kapstyti; к. грядки kasti lėsvės; ~ься, -аюсь, -аеься eig. 1. būti kasa mām; 2. kāstis, raustis, rausyti, kapstyti, knis tis, knaisytis, naršyti; к. в сундуке raustis skrynioje; 3. kniaustis, gaišuoti, gaišinėti, knūburiuoti, gniūsuoti, gniūsinėti, krāpstytis, čiupinėti, не копāйся, едем скорей negaišūok, greičiau

važiūojame; 4. *prk.* svarstyti, ieškoti, analizuoti, nagrinėti; к. в своих мыслях analizuoti savo mintis, galvoti susitelkus; к. в своих поступках argalvoti savo pøbelgius.

копач, -а *tarm. žr.* копатель.

копеладелец, -льца *kasųklų saviniškas.*

копеечка, -и; *dgs. kilm. -чек, naud. -чкам* kapeiklė; ♦ влететь (обойтись, стать) в копеечку brangiai kainuoti, brangiai atsieiti; **копейный**, -ая, -ое 1. kapeikinis, kapeikos vertės; копеечная бумага kapeikinis pøprierius; 2. menkavertis, skatininis, palaikis; 3. *prk.* smulkmeniškas, šykštūs; ♦ копеечная душа šykštuolis, šaltapinigis; smulkmeniškas žmogus.

копейка, -и; *dgs. kilm. -ёк, naud. -ёйкам* kapeikā; у него нет ни копёйки jis prie savės nė skatiko, nė kapeikos neturi; ♦ зашибать копёйку pelnytis, pinigėlius krāuti; к. в копёйку (*tikrinant saskaitas, skaičiuojant pinigus*) lygiai, kiek reikia, tiek, kiek reikia, visiškai tiksliai.

копёнка, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам* šnek. kupetėlė; **копейный**, -ая, -ое sukupetuotas, kupetinis, i kupetas sukrāutas.

копёр, -прá 1. *tech.* pøliakalis, pølių kalimo mašina, sljakalė, boba; 2. *tech.* muštūvas; 3. *kaln. trikojis*; gręžiamasis bókštas.

копи, -ей *dgs. pasen. kasųklos, kasyklā; угольные* к. anglies kasųklos; к. железной руды rūdūnas.

копилька, -и; *dgs. kilm. -лок, naud. -лкам, -льница*, -ы таурýклė, тауроюји деžутė (*pinigams taupyti*).

копирка, -и; *dgs. kilm. -рок, naud. -ркам* šnek. anglinis (kopijuojamasis) pøprierius, kálkė; писать под копирку rašyti su káлке, peš káлке.

копировальный, -ая, -ое kopijuojamasis; копировальная бумага anglinis, kopijuojamasis pøprierius, kálkė.

копировальщик, -а *šnek. žr.* копировщик.

копирование, -я 1. kopijavimas; nūorašų darymas, nurašinėjimas; 2. *prk.* pamėgdžiojimas, sekimas, kopijavimas; **копир**, -рую, -руешь *eig.* 1. kopijuoti; nūorašą daryti, nurašinėti; 2. *prk.* sekti, pamėgdžioti, vaizduoti, kopijuoti.

копировка, -и *šnek.* kopijavimas; nūorašų darymas, nurašinėjimas; **копичный**, -ая, -ое kopijuojamasis, kopijavimo, nurašinėjimo; копировочные работы kopijavimo darbai; **копщик**, -а kopijuotojas; nurašinėtojas; **копица**, -ы kopijuotoja; nurašinėtoja.

копить, коплю, копишь *eig.* kaũpti, telkti, rĩkti, bũrti; к. деньги krāuti pinigų; к. силы *prk.* kaũpti, telkti jėgās; **копиться** *eig.* kaũptis; telktis, bũrtis.

копия, -и 1. nūorašas, kòpija; к. (с) рýкописи gaĩkgašcio nūorašas; к. (с) договора sutarties nūorašas; снять копию padaryti nūorašą; 2. (*paveikslas*) kòpija; reprodukcija; 3. *šnek.* gyvāvaizdis, antriniškas.

копка, -и kasimas; к. картофеля bũlvių kasimas.

копление, -я kaupimas, telkimas, bũrimas.

копня, -и; *dgs.* копыны, копёны, копнам (*šieno*) kũpetā, kũpstis, kupetỹs, káugė, kágis; (*jauų*) gubā, rikė, stātas; **копение**, -я kupetavimas, dėjimas, krovimas i kũpetas; statinėjimas, stātymas i ri-

kės; **копильщик**, -а kupetuotojas, kũpetų krovėjas; statinėtojas, statytojas i rikės, gubās; **копитель**, -я v. kupetuotojas; **копиль**, -ню, -нишь *eig.* kupetuoti, dėti, krāuti i kũpetas; statinėti, statyti i rikės, gubās.

копнуть, -нų, -нешь *ivk.* 1. smėgtelėti (*puz. su kas-tuvu*), kāstelėti, pavežti (*puz. žemes*); 2. bāste lėti, bēsteletėti, bāksteletėti (*puz. i šoną*); 3. *prk.* įsigilinti, pasirausti.

копоткий, -ая, -ое; -ток, -тка, -тко *tarm. žr.* копотливый.

копотлив, -о *prv.* gaišliai, neraĩgiai, vaĩgiai, nepaslankiaĩ; к. работать neraĩgiai dirbti, gniũsuoti, knaibũti, knebinėti; **копоть**, -и m. gaišlumas, nerangumas, vangumas, nepaslankumas; lėtumas; **копый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о 1. gaišlūs, nerangūs, vangūs, lėtas, nepaslankūs; к. исполнитель nerangus vykdytojas; 2. nespártūs, gaišlūs, gaišūs, lėtas, lėnas, nespėrus; копотливая работа gaišlūs, nespártūs dārbas.

копотный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *šnek.* rũkstantis, smĩkstantis.

копотня, -и m. šnek. kāpstymasis, gaišāvimas; **копун**, -а *šnek.* vilkintojas, gaišlỹs, delsikās, delsuonis, nepasliĩkšis, dilius, dilikas, dylā, gniũsas; **копунья**, -и; *dgs. kilm. -ний, naud. -ням* *šnek.* gaišlė, delsikė, nepasliĩkšė, dilikė, dilė, dylā.

копоть, -и m. sũodžiaĩ, sũodys, paĩšai, piėšos.

копошиться, -шų, -шійшь *eig. šnek.* jũdinti, ėiupinėti, sukiĩti, kraipyti, vartyti, kũšinti; **копся**, -шųсь, -шійсь *eig.* 1. kukštũti, kužėti, knibždėti, kibždėti, vibždėti, kirbėti; 2. krapštýtis, knaĩsiotis, kuisinėtis, kapstýtis, raũstis (*ko ieškant*); 3. *prk.* pintis, sũktis, knibždėti; рāзные мысли копошĩлись в головė įvairios miĩntys sũkosi, pũnėsi galvoje.

копр, -а *zool.* nibras (*vabalas*), *Ateuchus sacer*.

копра, -ы ir копрá, -ы копрá (*kokoso riešuto branduolys*).

копровый, -ая, -ое pøliakalis, muštũvo.

коптеть¹, -тїт *eig.* rũkti, smĩkti, plėnyti.

коптеть², копчý, коптишь *eig. šnek.* 1. kiurksĩti, kiũksĩti, lindėti; 2. *pasen. žr.* копнеть.

коптылка, -и; *dgs. kilm. -лок, naud. -лкам* *šnek.* 1. spingsũlė, smĩlksnė, spiĩgsė, smĩlksnėlė, žibė, rũkėklė (*žibalinė lemputė be stiklo*); 2. rũkyklā; **коптый**, -ая, -ое rũkomasis, bũdomasis; **коптыня**, -и; *dgs. kilm. -лен, naud. -льням* (*mėsos, žuvies*) rũkyklā, bũdyklā; **коптыщик**, -а rũkytojas, bũdytojas.

коптытель, -я v.: к. нėба niėkam nereikalingas žmogũs, dykũnas.

коптыть, -пчý, -птийшь *eig.* 1. rũkti (*puz. žvakė*), smĩkti, rũksnĩti, 2. sũodinti (*puz. stiklą*), aprũkinti; 3. rũkyti, bũdyti (*puz. mėsa*); ♦ нėбо к. dykāuti, dykaduoniauti; **коптыся**, -тїтсь *eig.* 1. aprũkti; 2. rũkti, rũkintis (*puz. mėsa*).

копун, -а *šnek.* gaišlỹs, nepasliĩkšis; **копунья**, -и; *dgs. kilm. -ний, naud. -ням* *šnek.* gaišlė, nepasliĩkšė.

копчение, -я 1. rũkymas; aprũkymas; к. мяса mėšos rũkymas; к. стеклā stiklo aprũkymas; 2. *dgs.* rũkyti produktaĩ; **копченка**, -и *šnek.* rũkyta mėsa;

rūkūta žuvis; ~ености, -ей *dgs.* rūkūti prodūktai; ~еный, -ая, -ое rūkūtas, būdytas; к. окорок rūkūtas kušpis; копчёное стекло aprūkūtas stiklas.

копчик, -а stubūrgalis, strėngalis; ~овый, -ая, -ое stubūrgalis; копчиковая желёза stubūrgalio liaukā; копчиковая кость stubūrgalis.

копчѹ¹ *žr.* коптѣть².

копчѹ² *žr.* коптѣть.

копчѹшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* *kuor.* smūlkios rūkūtos žuvis.

копытѣнь, -тня, ~ник, -а *bot.* pipirlapė, *Asarum.*

копытный¹е, -ых *dgs. dkt. zool.* pagūdčiai, kanopōčiai; ~й, -ая, -ое 1. kanopos, pagōs; kanopinis; к. след kanopų pėdsakai; копытное животное kanopinis gyvūlys.

копытѣо, -а pagā, (*arklio*) kanopā, (*karvės*) posnagā, brošnāgas; ~це, -тца; *dgs. kilm.* -тец, *naud.* -тцам pagėlė, kanopėlė.

копѹ, -и *m.* *žr.* копи.

копѣ, -я; *dgs.* копыя, копий, копыям ietis, akstis; ◆ копыя ломать giñčytis, spūriotis; у меня нет ни копыя аš nė kapeikos neturiu; ~евидный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно ieties pavidalo; ~еносец, -сца ietininkas.

корā, -ы (*medžio*) žievė, lūoba; (*duonos*, *žemės*) plutā; (*sniego*) grienė.

корабѣльный, -ая, -ое laivo, laivų, laivinis, eldijs, eldypnė; к. флаг laivo vėliava; к. лес laivų statybiniė mėdžiaga; корабельная мачта laivo stiebas; ~щик, -а 1. *pasen.* (*prekybinio*) laivo savininkas; jūrininkas; 2. *šnek.* laivų statytojas.

кораблевождение, -я laivų vairavimo mōkslas, laivavedybos, navigācijas mōkslas; школа кораблевождения navigācijas mokyklā; ~крушение, -я laivo sudužimas, nuskenđimas, žuvimas; ~плавание, -я plaūkymas jūromis, laivūba, navigācija.

кораблестроение, -я laivų statyba; ~итель, -я *v.* laivų statytojas; ~ительный, -ая, -ое laivų statybos, laivų statomasis.

кораблик¹, -а 1. laivėlis; 2. (*popierinis žaislas*) valtelė, laivėlis.

кораблик², -а *zool.* būrininkas, nautilus (*tokia sraigė*), *Nautilus*.

корабль, -я *v.* 1. laivas, eldypnė, gārlaivis; военный к. kāro laivas; пустѣться (отправѣться) в путешество на кораблė (iš)plaūkti laivū, lėistis laivū į keliōnė; садѣться (сестъ) на к. sėsti (į)lpti į laivā; воздушный к. ōrlaivis; 2. (*bažnyčios*) pavā; ◆ большому кораблю большое и плавание dideliam laivui plačią vandenį reikia, sulig Jūrgiu iř kepūrė; сжечь свой корабль nutraukti ryšius su praeitimi, atsakýti (savo) praeities.

корāлл, -а korālas; ~овый, -ая, -ое korālinis, korāļų.

коралькѣ, -ков *dgs. pasen.* korāļų karōliai.

корāн, -а korānas.

корāчки, -чек *dgs. žr.* карāчки.

корвѣт, -а korvētė (*tristiebis karo laivas*).

корд, -а kordas (1. siūlai; 2. audinys).

кōрда, -ы viřvė, kōrda (*arkliams varinėti ratu*).

кордебалѣт, -а (*grupinių šokių*) balėto artistai, kordebalėtas; ~ный, -ая, -ое kordebalėtinis, kordebalėto.

кордѣт, -а bedūmis pārakas, korditas.

кордōн, -а kordōnas; pasienio sargyba; ūztvara, ūztvarinė sargyba; санитарный к. sanitārinis kordōnas.

коревōй, -āя, -ōе tymais seřgantis; tyminis, tymų; коревāя сыпь tyminis išbėrimas; коревое заболѣвание susirgimas tymais.

корѣец, -рѣйца korėjėtis.

корѣжить, -жу, -жишь *eig. šnek.* 1. riėsti(s), sūktis, trauktis, kreivōti, kreivinti(s); на сырōм склāде стāло к. фанѣры drėgnamė sāndėlyje fanerā ėmė mėstis, kreivōtis; ерō корѣжит от сūdороги jį trauko mėslūngis; бұря корѣжит деревья āudra lāužo medžiūs; 2. *prk.* piktinti, kėlti nemalōnų jaūsmā; ерō нахāльство меня корѣжит jō jūžulūmas manė piktina, āš šlykščiūsiu jō jūžulūmi, mān nemalonū dēl jō jūžulūmo; ~ся, -жусь, -жишьсѣ *eig. šnek.* 1. sūktis, riėstis, gaūbtis, kreivōtis; 2. raitýtis (*puz. iš škausmo*), būti traūkulio tamptomam.

корѣйка, -и (*kiaulienos, veršienos*), krūtininė, krūtingalis.

корѣйский, -ая, -ое 1. korėjiėčių; 2. Korėjos.

коренāстый, -ая, -ое; -аѣт, -а, -о 1. krėsnas, plačiapėtis, stuomeningas, rėsnas; к. человек kedýs, kresnuolis; 2. šakningas (*apie medžiūs*).

коренѣться, -йтсѣ *eig. šaknytis*, įsišaknijusiam būti, slypėti, turėti kuř šaknis įlėidus; в нем коренѣтсѣ порōки jamė slypi ūdos; религиозные предрассūdки коренѣтсѣ в отстāлости людѣй religiniai prietarai atsirāda dēl žmonių atsilikimo, religinių prietarų šaknys glūdi žmonių atsilikimė.

коренник, -ā iėninis arklýs, vidurinis arklýs (*važiuojant trejetu*).

коренной, -āя, -ōе 1. pagrindinis, esminis, radikalus, pamatinis; pirminis (*puz. žodis*); к. перелōм esminis pėrsilaužimas; коренные рефōрмы pagrindinės, esminės refōrmos; 2. sėnbuvis, senāsis, viėtinis, pirmaprādis; к. жѣтель sėnbuvis gyvėntojas; 3. -ōro *dkt. žr.* коренник; ◆ к. зуб krūminis dantis, krėslinis, garānkštinis dantis; к. якорь didýsis iñkaras; коренная лōмадь iėninis arklýs.

корѣнь, -рня; *dgs.* -рни, -рнѣй 1. šaknis; šaknys; бұря вырвала дѣрево с корнем āudra išrōvė mēdį iš šaknų; врач вырвал три корня зубōв gydytojas ištraukė tris dantų šaknis; 2. *gram.* šaknis; 3. *dgs.* šaknys, šaknėlės; лечēбные корни gydomosios šaknėlės; 4. *prk.* kilmė, esmė, šaltinis, pradžia, pagrindas; к. всех несчāстий visų nelāimiu šaltinis; к. зла plkto pagrindas, šaltinis; ◆ хлеб на корню dār nekirsti javai; лес на корню stāčias (āugantis) miškas; в корне iš pagrindū, iš pašaknų; в к. запрѣчь į iėnas rakinkýti; смотрѣть в к. gilintis į ėsmę; вырвать с корнем visiškai sunaikinti, išrauti iš šaknų, su šaknimis; извлѣчь к. *mat.* ištraukti šaknį; прѣсѣчь в корне visiškai nuslopinti, užkirsti keliā.

корѣц, -рцā *tarm.* kāušas (*vandeniui semti*).

корешки, -ков *dgs. žr.* корешок (5 reikš.).

корешок, -шк 1. šaknėlė; 2. (*knygos*) nugarėlė, pakalė; 3. grūbo kotas; 4. (*kvito*) šaknėlė; 5. *dgs. tarm. (piaustytas)* kamblinis tabakas.

корейнка, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам* korė-jietė.

корж, -а, **коржик**, -а (*miltinis*) paplotėlis.

корзин||а, -ы pintinė, vytėlinė, kraitė, krėžis, krėstis, krepšys, dōlinis (*sėklai*), dōklas (*šienui*), džiautas (*sūriams*); ~ка, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам* 1. pintinė, kraitė, krepšelis; 2. *bot. graižas*; ~ный, -ая, -ое pintinių, kraitėlių, krežėlių, krepšių, pintinės, kraitėlės; ~очка, -и; *dgs. kilm. -чек, naud. -чкам* pintinė, kraitė, krepšelis, kreželis, krestėlis; ~очный, -ая, -ое *žр.* корзинный; ~щик, -а pintinių, kraičių, krėžių pynėjas.

кориандр, -а *bot. kalėdra, Coriandrum*.

коридор, -а koridorius; ~ный, -ая, -ое koridori-nis, koridoriaus; коридорная система koridorinė sistema.

коринка, -и smūlkiosios vynuogės (*be grūdėlių*).

корить, -рю, -ршь *eig. šnek. barti, peikti, iškalbinėti, iškalbėti, prikašioti, priekaištauti*; к. кучком хлеба priekaištauti, iškalbinėti dėl kąsnelio duonos.

корифей, -я korifėjus.

корича, -ы cinamōnas (*prieskonis*).

коричневый, -ая, -ое rūdas; kavinis; одеваться в к. цвет dėvėti rudaš drabužiais.

коричный, -ая, -ое cinamōno; cinamōno žievės; коричное дерево *bot. cinamōno mēdis, Cinnamomum*.

корк||а, -и; *dgs. kilm. -рок, naud. -ркам* 1. (*duonos*) plutė; 2. (*sniego*) čerkšnā, (*ledo*) grienė; 3. (*vaisiaus*) žievėlė, luobelė; 4. (*riešuto*) kiūtas; 5. šašas; rāna pokrylasė коркой aūt žaidžs užsidėję šašas; 6. (*medžio*) žiauberis, kietā žievė, luobas; 7. *šnek. kietas knygos viršelis, ārdagas*; ◆ покрыться коркой apkiausti; на все корки (*ругать*) labai smarkiai (*barti*); на обе корки драть (сечь) bė pasigailėjimo pliekti; ~овидный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно panašūs į žiėvę, kaip žiėvė; ~овый, -ая, -ое 1. žiėvėlės, luobelės; 2. šašo; 3. smegenų žiėvės; корковые цēнтры smegenų žiėvės cēntrai.

корм, -а, о корме, на корме ir на корму; *dgs. кор-мā, кормов* 1. pašaras, ēdis, ēdesys, mitalas; (*kiaulių*) jōvalas, ēdalas; (*šunų*) lākalas; (*paukščių*) lėsas; борāтый кормом pašaringas; зелēный корм žaliās pašaras, šėkas; 2. *šnek. maistas, išmintai*; 3. šėrimas, mitinimas, liuobimas; ужė подошлō время корма jaū atėjo šėrimo laikas, jaū laikas šerti; ◆ не в коня к. tai nē jō nōsiai, tai nē jām (skirta).

кормā, -ы laivo paskuigalis, laivāgalis, vairinis gālas; (*tanko, lėktuvo*) užpakalis; ◆ рėзать кор-мū pėrkirsti kito (*tik atplaukusio*) laivo kėliā; за кормой две тьсячи миль nūplaukta dū tūkstančiai mīlių.

кормѣжка, -и; *dgs. kilm. -жек, naud. -жкам* 1. *šnek. šėrimas, šėrė, liuobā, šėryba*; 2. mitalas, maistas, pėnas; 3. (*laukinių gyvulių*) gānymosi vietā, gāniava, ganyklā; šėryklā.

кормил||ец, -льца 1. penėtojas, valgydintojas, maitintojas; 2. duondavys, išlaikytojas, maitintojas; 3. *prk. globėjas, geradarys, rūpintojėlis*; 4. *prk. pasen. mielās, brangūs* (*kreipiantis į vyriškį*); ~ица, -ы 1. žindytoja, žindėvė; 2. maitintoja, penėtoja, valgydintoja; 3. *prk. globėja, geradarė, rūpintojėlė*.

кормило, -а *pasen. poez. vāras*; vairuojamasis irklas; к. правлєния *prk. valdžios vāras*.

кормильщи||к, -а šėrėjas, liuobėjas, liuobikas, šėrikas; (*paukščių*) lėsintojas; ~ица, -ы šėrėja, liuobėja, šėrikė, lėsintoja.

кормитель, -я *v. pasen.* 1. penėtojas, maitintojas; išlaikytojas; 2. šėrėjas, šėrikas.

кормить, кормлю, кормишь *eig.* 1. penėti, maitinti, mitinti, valgydinti; 2. (*gyvulius*) šerti, liuobti, ēdinti; lėsinti (*paukščius*); lākinti (*šunis*); 3. *prk. maitinti, išlaikyti*; ◆ к. грūdью žindyti; к. вшей būti utėlių apsėstām, aptėkusiam, šerti utėles; к. клопов гyvėnti blakėtame butė, blakėnėje; к. завтракāми raminti, maitinti pažadais; хлėбом не корми kād iř alkanām (*tik leisk daryti tai, ko trokštama*); ~ся, кормлюсь, кормишся *eig.* 1. maitintis, misti; vālgyti; maistą pelnyti; к. одним хлėбом vien dūona maitintis, vien dūoną vālgyti; к. случайными зāработками гyvėnti iš atsitiktinių uždarbių; 2. ganytis, ēdrāuti, ēsti; корова кормится на лугу kārvė gānosi pievoje; 3. būti maitinamam, penimām.

кормление, -я 1. penība, šėrybos, šėrimas; gāny-mas; 2. (*apie žmones*) maitinimas, penėjimas; mityba.

кормный, -ая, -ое *pasen. tarm.* 1. nupenėtas (*gyvulys*), nusigānęs; priėdęs; 2. pašaringas (*pz. vieta*).

кормовой¹, -ая, -ое 1. pašarinis, gyvulinis, galvijinis; кормовāя капўста pašariniai kopūstai; кормовые травы pašarinės žolės; кормовāя свėкла pašariniai ruņkeliai; 2. mitybos, maitinimosi, gāniavos; кормовые мєстā mitybos, gāniavos viėtos (*pz. gyvulių, žvėrių*); 3. pašarų; кормовāя бāза pašarų bāzė; ◆ кормовые дєньги *pasen. maistpinigiai*; кормовāя единица pašarinis viėnetas.

кормовой², -ая, -ое 1. vairinis, paskuigalis; к. вєтер-уžpakalinis vėjas (*iš laivo užpakalio*); 2. -ого *dkt.* vairiniškas, vairuotojas.

корморан, -а *zool. jūrvarnis, jūros kranklys, Phalacrocorax carbo*.

кормушка, -и; *dgs. kilm. -шек, naud. -шкам* 1. lovys, ēdžios, lesalinė; 2. *prk. šiltā vietėlė (kur galima neteisėtai pasipelnyti)*.

кормчий, -еро 1. *pasen. tarm. vairiniškas*; 2. *prk. vādas, vadovas, įkvėpėjas, inspiratorius*.

кормщик, -а 1. *žр. кормчий*; 2. *spec. žvejų laivo vādas, vyresnysis*.

корнать, -аю, -аешь *eig. šnek. blogai apkiřpti, iš-karpyti šukės, (ap)šėlminti, grūžinti (plaukus)*; apkarpyti (*pz. sparnus*).

корневйш||е, -а *bot. šakniāstiebis*; ~евый, -ая, -ое, ~ный, -ая, -ое šakniāstiebinis.

корневой, -ая, -ое 1. šakniės, šaknų, šakninis; 2. *gram. šakniės, šakninis*.

корнебóжк, -жек *dgs. zool.* šakniakojėliai, šakniakojiai, *Rhisoroda*.
корнеплóд, -а šakniāvāsis; **~ный**, -ая, -ое šakniāvāsis, šakniāvāsis, šakniāvāsis.
кóрнер, -а *sport. pasen.* kampinis.
корнерéзка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -зкам šakniāpiovė (*mašina*).
корнёт¹, -а *ikirev. kar.* kornėtas (*jaunesnysis kavalerijos karininkas*).
корнет², -а *muz.* kornėtas; **~ист**, -а kornetistas (*muzikantas*).
корни́стый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *tarm.* šakningas, šaknūtas; к. дуб šakningas āžuolas.
корнишóн, -а kornišonas.
корноу́хий, -ая, -ое; -ух, -а, -о *šnek.* grūžaūsis, kirptaūsis, nupiautaūsis.
кóроб, -а; *dgs.* коробá 1. pintinė, rėzgis, kraūtė, krėstis, dėžė, krepsys; 2. kėbulas, karosėrija; ♦ наговорил с три короба prikalbėjo devynias galības; целый к. (*новостей*) visas glėbys (*nauijėnų*).
коробейни́к, -а *pasen.* preknėšys, šatas, „karabėlnikas“, „krōmininkas“, „kromėlninkas“; **~чать**, -аю, -аешь *eig.* būti prāknešiu, šatū, „karabelininkauti“, „kromininkauti“.
корóбить, -блю, -бишь *eig.* 1. sūkti, riėsti, kreivóti, kreivinti(s); тес корóбит от солнца lentėlės pėrsimėta, kreivójasi nuo sūlės; 2. *prk. šnek.* kėlti pasišlykštėjimą, pasibiaurėjimą, pasipiktinimą; меня это корóбит mán tai šlykštū; 3. *šnek.* tráukti, riėsti; меня это стужа корóбит manė šaltis krūvōn traukia, riėčia; **~ся**, -ится *eig.* 1. riėstis, pėrsimesti, pėrsisukti (*puz. lenta*), susisukti, gaūbtis, kreivótis, pėrsitraukti; 2. raukšlėtis, garankščiūotis, rauktis.
корóбка, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам 1. dėžė, dėžūtė; к. скоростей *tech.* greičių dėžė; черпная к. *anat.* kiāušas; 2. дверная к. durų staktā; окóнная к. lango staktā.
корóбление, -я rėtimas(is), pėrsimetimas, šusimetimas, raitymasis, mėtymasis.
корóбок, -бкá 1. (*degukų*) dėžūtė; 2. pintinėlė; 3. *šnek.* vežimėlis su pintinė pólinge, pintinių kėbulu.
корóбоч|ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. dėžūtė, dėžėlė; 2. *bot.* dėžūtė, spōrangė; **~ник**, -а dėžių, kraitėlių mėistras; **~ный**, -ая, -ое dėžės, dėžūtės, kraitėlės.
корóбчатый, -ая, -ое *spec.* 1. išlenktas, lenktinis, gaubtinis (*skliautų pavidalo*), riėstinis; 2. dėžinis; корóбчатое желéзо dėžinė geležis.
корóва, -ы 1. kárvė; бесплóдная к. bergždziā kárvė, bergždinė; 2. briedė, élnė; ♦ бодливой корóве бог рог не даёт jei kiaulė ragūs įgýtų, visūs išbadýtų; морская к. *zool.* jūros kárvė.
коровáй, -я žr. каравáй.
коровёнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам karviūkštė, kárviapalaikė.
коровы́й, -ья, -ье kárvės, kárvių, kárvinis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам karvėlė, karvūtė, karvūtė; ♦ бóжья к. *zool.* diėvo karvūtė (*vabalėlis*), borūžė, *Coccinella septempunctata*.
коровни́к, -а 1. karvidė, kárvių tvártas; 2. *pasen.*

kárvių šėrikas; **~ца**, -ы *pasen.* kárvių prižiūrėtoja, kárvių šėrikė.
кóровушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам karvėlė, karvūtė, karvūtė.
коровя́к, -á *bot.* tábė, dievanā, *Verbascum*.
короéд, -а *zool.* kiřmvarpa (*vabalėlis*), kinivarpa, trandis, griežė.
королев|а, -ы 1. karalienė; 2. *prk. šnek.* gražuolė; **~ин**, -а, -о *šnek.* karalienės; к. сын karalienės sūnūs; **~ич**, -а karalaitis, karaliūnas; **~на**, -ы; *dgs. kilm.* -вен, *naud.* -внам karalaitė; **~ский**, -ая, -ое karaliaus, karališkas; **~ство**, -а karalijà, karalystė.
королёк, -лкá 1. karaliūkas; 2. *zool.* nykštūkas, karaliūkas (*paukštis*), *Regulus regulus*; 3. mažųjų veislės gaidys af vištā; 4. raudonasis apelsinas.
король, -я v. karālius; шведский к. Švėdijos karālius; к. бубен, бубновы к. būgnų karālius (*korta*); стальной к. *prk.* pliėno karālius (*kapi-talistas*).
кормы́сло, -а; *dgs. kilm.* -сел, *naud.* -слам 1. pāščiai, pėšiai (*vandeniui nešti*); 2. *tarm.* (*šulinio*) svirtis; 3. svertas, (*puz. svarstyklių*) svařtis; 4. *zool.* avizė, žirgėlis, laūmžirgis, *Aeschna*; ♦ (здесь) дым кормы́слом (čia) pāts vėlnias pókštus krėčia, (čia) tokiā vėlniavā dėdasi.
корóн|а, -ы 1. karūnā, vainikas; возложит корóну karūnóti, vainikúoti; борьба за корóну kovā dėl karūnos, valdžios; 2. rātilas, aureolė, vainikas; солнечная к. *astr.* Sāulės vainikas; **~ациóнный**, -ая, -ое vainikāvimo, karūnāvimo, vainikúojamas; **~ация**, -и vainikāvimas, karūnāvimas.
корóнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. karūnėlė, vainikėlis; 2. *anat.* (*danties*) vainikėlis; 3. (*danties*) karūnėlė.
корóн|ный, -ая, -ое 1. vainiko, karūnos; 2. *pasen.* valstybinis, vyriausybini; корóнная слўжба valstybinė tarnyba; к. суд valstybinis teismas (*be posėdininkų*); ♦ корóнная роль geriausias vaidmuš (*kuri artistas geriausiai vaidina*); **~овáние**, -я vainikāvimas, karūnāvimas; **~ованный**, -ая, -ое vainikúotas, karūnúotas; **~овáть**, -ную, -нўешь *eig.* ir įvk. vainikúoti, karūnóti; **~овáться**, -нўось, -нўеься *eig.* ir įvk. vainikúotis, karūnótis.
корообдирщик, -а žievės lupėjas (*celiuliozės pramonėje*).
корóбста, -ы 1. niėžašašiai, piktšašiai; pūliašašiai, lūobašašiai; 2. *šnek.* apskretimas (*purvo sluoksnelis ant odos*).
коростáвник, -а *bot.* buožainė, *Knaulia*.
коростель, -я v. *zool.* griežlė (*paukštis*), *Crex crex*; к. кричит griežлė griežia.
коротáть, -áю, -áешь *eig.* šnek. stūmti, léisti (*laiką*); к. дни stūmti dienas, dienóti; **~ся**, -áется *eig.* bėgti, sliākti (*apie laiką*).
корóт|енький, -ая, -ое; -ёнок, -ёнка, -ёнько trumpūtis, trumputėlis, striukūtis; **~йт**, -очў, -отйшь *eig.* *pasen.* trumpinti, striukinti, grūžinti; **~кий**, -ая, -ое; корóток ir корóток, -ткá, корóтко ir корóтко 1. trumpas, striukas, strugas, isas, bigas,

grūžas (pvz. plaukas); neilgai truūkantis; короткие брыки trumpas, striukas, bigos kėlnės; короткое свидание trumpas pasimatymas; в коротких словах рассказать trumpais žodžiais, trumpai papasakoti; 2. prk. artimas, draugiškas, intymus; familiarus, bičiuliškas; мы с ним в коротких отношениях mūsų santykių su juo artimi, draugiški; 3. žemas, neaukštas; на лугу послá короткая травка pievoje áugo žemà žolėlė; к человек žemas žmogus; ♦ рýки короткй пераsisėks, neišeis, neišdėgs; короткая память trumpà, silpnà atmintis; короткое замыкание trumpasis sujungimas; быть с кем-л. на короткой ноге būti su kuò artimam, draugauti, bičiuliauti su kuò.

коротко *prv.* 1. trumpai, striukai; дѣтям волосы стригут к. vaikams plaukai kerpami trumpai; 2. artimai, draugiškai; я с ним к. знаком аš su juò artimai pasižįstu; ♦ к. да ясно trumpai ir áiskiai trumpai drútai; к. говоря trumpai tariant, trumpai sàkant.

коротковатый, -ая, -ое; -ват, -а, -о pótrumpis, póstriukis, trumpokas.

коротково́лновик, -á trumpų bangų radistas (*mėgėjas*).

коротковолновый, -ая, -ое trumpabangis, trumpų bangų.

коротко|волосый, -ая, -ое; -лос, -а, -о trumpaplaukis, grūzaplaukis; ~грийвый, -ая, -ое; -йв, -а, -о trumpakartis; ~крылый, -ая, -ое; -крыл, -а, -о trumpasparnis; ~метражный, -ая, -ое trumpametražis, trumpametražinis; ~ногий, -ая, -ое; -ног, -а, -о trumpakojis, grigūžas, lūtas (pvz. gaidys); к. человек latukas; ~ножка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *v. ir m. šnek. menk.* kernėzas, kernėzė, trumpakojis, trumpakojė, neūžauga; ~рукий, -ая, -ое; -рук, -а, -о trumparaškis.

короткость, -и *m.* 1. trumpumas, striukumas, striukybė, trumpis; 2. (*pažinties*) artimumas, artumas; intymumas, draugiškumas; familiarumas.

короткоу|сый, -ая, -ое; -ýс, -а, -о trumpaūsis; ~хий, -ая, -ое; -ýх, -а, -о grūž(a)ūsis, trumpaūsis.

коротко|фóкусный, -ая, -ое *fiz.* trumpafokus(in)is, trumpažidininis; ~хвостый, -ая, -ое; -хвост, -а, -о trumpauodėgis, striukauodėgis, blznas, striukis; короткохвостая обезьяна trumpauodėgė beždžiōnė; ~шeй, -шея, -шeе striukakāklis, trumpakāklis; к. человек trumpakāklis žmogus.

короткошерст|ный, -ая, -ое *šnek.*, ~ый, -ая, -ое trumpavilnis, grūžavilnis.

коротыш, -á 1. žemo ūgio žmogus, žemaūgis, neūžauga, strūgis, striukis, trumpūlis; 2. striukas, trumpas drabužis; 3. *stat.* trumpānis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *v. ir m.* 1. žemaūgis (*žmogus*), žемаūgė, neūžauga, žr. коротыш (*1 reikš.*); 2. žr. коротыш (*2 reikš.*).

короче 1. *adv.* короткий *aukšt.* 1.; дни становятся к. diēnos trumpėja, eina trumpyn; 2. *prv.* коротко *aukšt.* 1.; к. говоря trumpiau sàkant, taigi.

корочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам žr. корка.

корочун, -á *šnek.* žr. карачун.

корпé||нье, -я *šnek.* knebinėjimas, knýbojimas, įsikniaubimas į darbą; ~ть, -плю, -пийш *eig. šnek.* būti įknibusiam į darbą, triušinėti, plušėti, kruopščiai ir įtemptai dirbti, triūsti, knepti, prakaituoti, triušuoti, darbuotis, važgti, knýboti; к. над книгами dirbti įknibusiam į knygą, kiurksoti prie knygų; к. над задачей prakaituoti, važgti, sprėndžiant uždavinį.

корпия, -и *pasen. kuop. (drobinės)* pašenos, spūrenos (*žaiždoms aprišti*), išbrizgos.

корпорáнт, -а (*studentas*) korporántas; ~ский, -ая, -ое korporántų, korporántinis; к. значок korporánto ženklėlis.

корпоративн|ость, -и *m.* korporatškumas; ~ый, -ая, -ое korporācinis, korporatývinis, korporācijos.

корпорация, -и korporācija.

корпулén||тный, -ая, -ое kūningas, apkūnus, įkūnūs, korpulentūs; ~ция, -и *m.* korpulēncija, kūningumas, įkūnumas, apkūnumas.

корпус¹, -а; *dgs.* -ы, -ов liemuð, stuomuð, kòrpusas; человек с крупным корпусом storaliemėnis, stambaūs sudėjimo žmogus.

корпус², -а; *dgs.* -á, -ów 1. griaučiai; karkāsas, gróblai, stúobas; к. судна laivo griaučiai; 2. kòrpusas; заводские корпусá įmonės kòrpusai; бокво́й к. šóninis kòrpusas.

корпус³, -а; *dgs.* -á, -ów 1. kòrpusas (*kariuomenės dalinys*); танковый к. táнкų kòrpusas; 2. kòrpusas (*asmenų visuma*); дипломатический к. diplomātinis kòrpusas; 3. *ikirev.* кадетский к. kadėtų kòrpusas.

корпус⁴, -а; *dgs.* -ы, -ов *spst.* kòrpusas (*10 punktų šriftas*).

корпусной, -áя, -о́е kòrpuso; к. командир kòrpuso vādas.

корпусный, -ая, -ое griaučių, karkāso, kòrpuso.

коррект|в, -а pataisà, korektývas; внести к. padaryti pataisą; ~рование, -я koregāvimas, taisymas; ~ровать, -рую, -руешь *eig.* 1. koreguoti, taisyti (*spaudinį*); 2. tvarkyti, koreguoti; к. стрельбу koreguoti šaudymą; ~ровка, -и koregāvimas.

корректн|ость, -и *m.* korektiškumas, korektumas, taktiškumas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно korektūs, korektiškas, taktiškas, mandagus; к. поступок korektiškas, taktiškas pasielgimas.

коррект|ор, -а korektorius, (*klaidų*) taisytojas; ~орский, -ая, -ое korektoriaus, korektorių, korektorinis; корректорская правка korektorinis taisymas; ~орша, -и korektorė; ~ура, -ы 1. korektūrà, koregāvimas (*veiksmas*); 2. korektūros lāpas, korektūrà; ~урный, -ая, -ое korektūros, korektūrinis, koregāvimo, koreguojamasis; корректурная работа koregāvimo, korektūros darbas; к. пресс korektūros prėsas.

коррел|ятивность, -и *m.* koreliatyvumas; ~ятив-ный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно koreliatývinis, koreliatyvūs; ~яционный, -ая, -ое koreliācinis; корреляционная зависимость koreliācinė priklausomybė; ~яция, -и koreliācija.

корреспонд|ент, -а 1. korespondėntas; специальный к. specialūsis korespondėntas; 2. koresponduotojas, susirašinėtojas (*laiškais*), korespondėntas;

◆ член-к. Академии наук Moksly akademijos narys-korespondentas; ~ентка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам korespondentė; ~ентский, -ая, -ое korespondento, korespondentinis; к. билет korespondento bilietas; ~енция, -и 1. susirašinėjimas, korespondavimas; вести корреспонденцию susirašinėti; 2. korespondencija (*laiškai ir kt.*); принимать корреспонденцию priimti korespondenciją; 3. korespondencija (*žinios spaudai*); послать корреспонденцию в газету nusiųsti korespondenciją į laikraštį; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* 1. koresponduoti, rašyti žinutės, korespondencijas; 2. susirašinėti, koresponduoti; 3. atitikti, atlikti, koresponduoti; эти понятия корреспондируют друг другу šios sąvokos atitinka viena kitą.

коррозийный, -ая, -ое korozijos, korozinis; ~бзия, -и korozija; к. горных пород *geol.* uolienų korozija; к. тканей *med.* audinių korozija; к. металлов *metallų* korozija.

коррупция, -и korupcija, parsidavėliškumas; к. буржуазных политических деятелей buržuazinių politinių veikėjų korupcija, parsidavėliškumas.

курс, -а 1. *pasen.* kursas, kirklikas (*moteriško drabužio lietu*); 2. (*plati*) sijono juosta; ~ница, -ы kursų siuvėja.

курсак, -а *zool.* (*Rytų Azijos*) stėpių lāpė, *Canis corsac*.

курсар, -а *ist.* 1. jūrų plėšikas, piratas, korsaras; 2. korsarų laivas; ~ский, -ая, -ое piratų, korsarų.

курсёт, -а korsėtas, vystas; ~ница, -ы korsėtininkė, korsėtų dirbėja; ~ный, -ая, -ое korsėtinis, korsėtų, korsėto; курсётная мастерская korsėtų dirbtuvė.

корт, -а tėniso aikštėlė, kortas.

кортёж, -а *pasen.* kortėžas, iškilmingos eitynės; похоронный к. iškilminga laidotuvių eiseną.

кортёсы, -сов *dgs.* kortėtai (*įstatymų leidžiamasis susirinkimas Ispanijoje ir Portugalijoje iki 1910 m.*).

кортик, -а dūrklas, stūlgis, kinžalas (*puz. jūrininkų*).

корточки, -чек *dgs.*: сидеть на корточках tupėti, būti pritūpusiam; сесть (присесть) на к. (pri)tūpti, atsitūpti; на корточках atsitūpus, tūpčiom.

корунд, -а *min.* korūndas; ~овый, -ая, -ое korūndinis, korūndo.

корча¹, -и *džn. dgs.* mėslūngis, traukulys, traukūtis, traukumas, konvulsijos, spazmas; больной катался в страшных корчах ligonis raičiojosi baisūs mėslūngio tampromas, traukomas; ◆ злая к. *med. šnek.* ergotizmas (*apsinuodijimas kuletų rugių duona*).

корча², -и; *dgs.* -и, -чей *šnek.* (išrauti) kelmai, mėdžiai, (*medžių*) puolaužos.

корча³га, -и *tarm.* (*didelis*) molinis iūdas, molinis puodas; асинis, pienpuodis; ~жка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам асинюкас, pienpuodėlis.

корчевалька, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *tech.* kelmārovė (*mašina*); ~льный, -ая, -ое mėdžių, kelmų raunamasis, rovimas; корчевальная машина kelmārovė; ~ние, -я mėdžių, kelmų rovimas; ~тель, -я *v.* 1. kelmavertys, kelmakasys, kelma-

rovys; 2. *tech.* kelmārovė; ~тый, -ая, -ое; -бат, -а, -о *tarm.* šakningas, šaknytās, šaknėtas; šiekštūotas, sū išsikišusiomis šaknimis; корчеватая дорора šaknėtas kėlias; к. торфяник šakningas, šiekštūotas durpynas; ~ть, -чую, -чуеть *eig.* kėlmus, medžiūs rauti, versti.

корчев||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *žr.* корчевание; ~щик, -а kelmarovys.

корчевье, -я *tarm. kuop.* išrauti, išversti kelmai, mėdžiai; избышку он отапливал корчевьем грядёй jis kūrėno kelmais.

корчм||ик, -а *pasen.* smūklininkas; ~ница, -ы smūklininkė; ~ничать, -аю, -аешь *eig. pasen.* 1. smūklę laikyti, smuklininkauti; 2. slapta degtinę pardavinėti; ~ничество, -а *pasen.* 1. smūklininko vežslas, smuklininkystė; 2. bepateitinė, slapta monopolinių prekių prekyba (*puz. degtinės, druskos*); 3. slaptas degtinės vārymas; ~ый, -ая, -ое *pasen.* 1. smūklės, smuklininkystės, smūklinis; 2. slapta vāromas; корчмное производство водки slaptas degtinės vārymas; 3. slapta, bė pateito pardavinėjamas (*puz. druska, degtinė*).

корчмство, -а *žr.* корчмничество.

корчи, -ей *dgs. žr.* корча^{1,2}.

корчить, -чу, -чишь *eig.* 1. *beasm.* riesti, trūkčioti, traukti; мне корчит нору мán tampo, traukia kóją; егó начало к. от боли jis pradėjo trūkčioti, raitytis iš skaūsmo; 2. *šnek.* apsimėsti, dėtis; он корчит из себя большого барина jis dėdasi dideliu ponu; ◆ к. рожы (grimасы) čiaurytis, vaipytis, maivytis, daryti grimasas; к. чудака apsimėsti keistuoliu; ~ся, -чусь, -чишься *eig.* riėstis, raitytis, raičiotis, traukytis, būti mėslūngio, traukulių tamprotam; он весь корчился в судорогах jis raiteis traukulių tampromas; он корчился от кашля jį dūsinо, smaugė kosulys; все корчились от смеху visi juokėsi susiriėte.

корчма, -ы; *dgs. kilm.* -чём, *naud.* -чмам *pasen.* smūklė, traktierius, karčiamà, gertuvė; ~рка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам smūklininkė; ~рь, -я *v.* smūklininkas.

коршун, -а *zool.* pėslys, kirlys, *Milvus*; ~ний, -ья, -е pėslio, kirlio; к. клюв пėslio snėpas.

корыст||иться, -ыщусь, -ыстишься *eig. šnek.* gobėtis, gviėštis; к. на большие доходы gviėštis didelių pajamų; ~ливый, -ая, -ое; -ив, -а, -о *tarm. žr.* корыстолюбивый; ~ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно svetimnaūdiškas, savanaūdiškas, gobšus; к. человек gobšus, savanaūdiškas žmogus; с корыстной целью norėdamas pasipelnyti, siekdamas pasinaudoti, pasipelnyti; ~оваться, -туюсь, -туешься *eig. tarm.* traukti sau naudą, pelnytis, gobšiai naudotis.

корыстолюб||ец, -бца svetimnaūdis, savalābis, svetnorā, gobšas, godišius, godūnas, gobšuolis; ~ивый, -ая, -ое; -ив, -а, -о svetimnaūdis, savanaūdis, savanaūdiškas, gobšus, daugnorā, daugianōris; ~ие, -я naudōs mėgimas, troškimas, savanaudiškumas, gobšumas.

корысть, -и *m.* 1. pėlnas, naudā; кака́я ему в э́том к.? o kokią jis čia turi naudą? 2. savanaudiškumas, gobšumas, godulys.

корыт||о, -а lovys, gėlda; ◆ оказаться (остаться) у разбитого корыта likti plikam kaip tilvikui;

~це, -а; *dgs. kilm.* -тец, *naud.* -тцам lovēlis, geldēlē.
корь, -и *m. med.* tymai, drōgnēs, tūmniežiai, kruōpēs, blusinēs.
корь||ѣ, -я *kuop.* (nuluptos) mēdžio žiēvēs; ~евой, -ая, -ое žievių, žievinis.
кoryushka, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *zool.* didstintė, *Osmerus eperlanus*.
коря||вость, -и *m.* 1. suėižėjimas, sukértėjimas, sukėmpėjimas; raukšlėtumas, gumbuotumas, grumbuotumas, gėmbėtumas, iškvėžimas; 2. raupuotumas, rauplėtumas; ~ый, -ая, -ое; -ряв, -а, -о 1. gumbuotas, gėmbėtas; iškvėžęs, kumpas; к. дуб gumbuotas āžuolas; 2. suėižėjęs, sukértėjęs, sutrūkėjęs, ruplėtas, raukšlėtas, grublėtas, gruoblėtas; sukėmpėjęs; 3. rauplėtas, raupuotas; 4. keverzotas, kreivezotas, negražūs, nesklandūs; к. почерк keverzota rašysena, keverzėjimas, keverzōpė.
коряга, -и kėrplėša, kerėža, šiekštas, stuobrỹs, kvėžis, kerėkšlis, kerėžis.
корячить, -чу, -чишь *eig. šnek.* 1. plačiai skėsti, žėrgti kōjas; 2. erō korячило от боли jis raītėsi iš skaūsmo; ~ся, -чусь, -чишься *eig.* 1. žargstytis, kėtotis, lāužytis, lankstytis; 2. *prk.* spỹriotis, ožiūotis.
кося¹, -ы, *gal.* kōcy ir kocy; *dgs.* kōsy, *kos* dalgis, dalgė; ♦ нашлā к. на кāмень atsitrenkė dalgis į ākmenį (susidūrė du vienas antram nenorį nušileisti žmonės).
кося², -ы, *gal.* kōcy; *dgs.* kōsy, *kos* 1. (supintų plaukų) kasā; 2. *tarm.* (svogūnų) rypė; 3. *tarm.* (gaidžio) dalgenos.
кося³, -ы, *gal.* kōcy ir kocy; *dgs.* kōsy, *kos* 1. *geogr.* perijā; 2. rėžis, siaurā jūosta; к. лєса miško (miškų) jūosta.
косярь¹, -я *v.* piovējas, (javų) kirtėjas, kirtikas; šienpiovỹs, piovikas.
косярь², -я *v.* karōčius, karōklė, kėrtpeilis; mēdkotis, mēdžiokas; наколōть косярем priskāldyti mēdkočius.
косяч, -ā *zool.* burblỹs, *Tetrao tetrix*.
косвени||о *prv.* 1. *pasen.* įzulniai, įzambiai, įstrižai; 2. netiesiogiai; ~ость, -и *m.* 1. *pasen.* įzulnūmas, įzambūmas, įstrižūmas; 2. netiesioginūmas, tarpiškūmas; ~ый, -ая, -ое 1. *pasen.* įzulnūs, įzambūs, įstrižas, iškrypas, pašlitas; 2. netiesioginis, šalutinis, pašalinis; aplinkinis; косвенные причины šalutinės, netiesioginės priežastys; задавать косвенные вопросы uždavinėti netiesioginius klausimus; косвенные налоги netiesioginiai mokesčiai; к. доход šalutinės, pašalinės pajamos; косвенная речь *gram.* netiesioginė kalbā; косвенное дополнение *gram.* netiesioginis papildinỹs.
косеканс, -а *mat.* kosėkansas.
косеть, -ёю, -ёешь *eig.* 1. žvairėti; 2. šlyti (*puz. siena*).
косец, -суā *tarm.* žr. косярь¹.
косилка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам šienāpiovė, šienpiovė, šienāpiuvė (*mašina*); кōнная к. арклинė šienāpiovė.

косина¹, -ы 1. *šnek.* žvairūmas, žvairā; 2. susimetimas, pėrsimetimas, susikreivėjimas (*puz. lentos*).
косинка, -и *šnek.* nedidelis žvairūmas.
косинус, -а *mat.* kōsinusas.
косить¹, кошý, кōсишь *eig.* 1. piāuti (*puz. šieną*), kiřti (*puz. javus*); 2. *prk.* žudyti māsiskai, šaudyti; (iš)kapoti, (iš)guldýti; marinti, naikinti; огонь пулемётов косил неприятельские ряды kulkosvaidžių ugnis (iš)guldė, naikino priešo eilės; эпидемия косит людей тысячами epidemija tūkstančiai žudo žmones.
косить², кошý, кōсишь *eig.* 1. kleipti (*puz. batus*); kreipti (*veidą*); kreivoti; 2. kreivomis žiūrėti; 3. būti žvairām, žvairuoti.
коситься¹, косится *eig.* būti piaunamām, kertamām (*apie šieną, javus*).
коситься², кошýсь, кōсишься *eig.* 1. klỹpti, kliřti, kړpti, šlyti (*puz. sieną*), kreivėti; 2. *prk.* (на кого) šnairuoti, žvairuoti, skersuoti, skersakiuoti, dėbsėti, dėbčioti (į ką); 3. žvairuoti.
кося||ца, -ы, ~чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам (*плауку*) kuōdas, gārbana, plūostas; kasėlė.
косма¹, -ы gaūras; (*плауку*) kūokštas, srūoga; ~теть, -ёю, -ёешь *eig.* gaurais apželti; ~тить, -ачу, -атишь *eig.* taršyti, velti, pūdaloti, draikýti (*puz. plaukus*); ~титься, -ачусь, -атишься *eig.* taršytis, veltis, pūdalotis, draikýtis (*apie plaukus*); ~тость, -и *m.* gauruotumas, skarotumas; ~тый, -ая, -ое; -ат, -а, -о 1. išdrikplaukis, gauruotas, susivėlęs, susitaršęs; 2. skarotas (*puz. beržas*), gauruotas; ~ч, -ā *šnek.* gaurỹs, gauruočius, pešenā.
космāчу žr. косматить.
космет||ика, -и 1. kosmėtika; лечėбная к. gýdomoji kosmėtika; 2. *kuop.* kosmėtikos prėkės, priemonės, kosmėtika; ~ический, -ая, -ое kosmėtikos, kosmėtinis.
космический, -ая, -ое kōsminis; космические лучи kōsminiai spinduliai; к. размёр *prk.* kōsminis, milžiniškas dỹdis.
космо||гония, -и kosmogōnija; ~графия, -и kosmogrāfija; ~лōгия, -и kosmologija; ~навт, -а kosmonāutas; ~навтика, -и kosmonāutika.
космонōжка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *šnek. zool.* gauruotkōjis karvėlis.
космополит, -а kosmopolitas; ~изм, -а kosmopolitizmas; ~ический, -ая, -ое kosmopolitinis, kosmopolitiškas.
космос, -а kōsmosas.
космы, косм *dgs.* (*плауку*) gaurai, kūokštai, srūogos, gārbanos.
коснеть, -ёю, -ёешь *eig.* 1. tūnoti, būti apdiržusiam, nerangiam; būti nugrimzdus, grimzdoti, grimzdėti, skėndėti; к. в невѣжестве tamsybėje tūnoti; к. в ошибках klaidosė grimzdoti; 2. netėkti lankstūmo, paslankūmo, stingti, stirti.
косной¹, -ая, -ое *tarm.* dalgių, dalgio; косная мастерская dalgių dirbtuvė.
косность, -и *m.* inertingūmas, inertiškūmas, nepaslankūmas, nerangūmas, tūnūmas, sustingūmas; konservatyvūmas.
косноязыч||ие, -я, ~ность, -и *m.* 1. švebeldāvimas, neaiškūs žōdžių tarimas; 2. nemokėjimas sklaifi-

džiai kalbėti; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. prisegtaliežūvis, švebėlda; knaptakalbis; 2. *prk.* nesklaundžiai kalbās, neiškalbingas.

коснуться, -нётся, -нётся *ivk.* 1. paliesti, palytėti, prisiliesti, prisilytėti, liestelėti, pasiekti, prisikišti, prisiglausti; pakibinti, pajūdinti; до неё коснулось веяние новых идей *jā* pasiekė naujų idėjų dvasia; улыбка и слова девушки коснулись его сердца *prk.* merginos šypsena iš žodžiai sujau-dino jō širdį; к. корол. взглядом *prk.* pėrmesti kō žvilgsniū; звуки скрипки коснулись и его уха smuiko garsai pasiekė iš jō ausį; 2. *prk.* užsiminti, iškelti, pajūdinti, paliesti; к. вопроца о мире pajūdinti, paliesti taikōs klāusimā.

косный¹, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно inertingas, inertiškas, nepraslančius, nerangūs, tūnus, apdiržęs, neveiklūs, konservatyvus.

косный², -ая, -ое *tarm.* kasōs, kasų; plaukų. **косо** *prv.* įžulniai, įžambiai; įstrižai; ♦ к. смотреть на корол. *j* kō šnairuoti, skersuoti, skersomis, kreivomis žiūrėti, dėbėti.

косо||бóкий, -ая, -ое; -бóк, -а, -о perkreiptasōnis, kreivasōnis; ~ватый, -ая, -ое; -át, -а, -о 1. kiek įkypas, kreivokas, pašlijas, pėrsikreipęs; 2. *prk.* žvairokas, apūžvairis.

косови||ца, -ы piūtis, rugiapūtė; šienapūtė; ~чный, -ая, -ое piūtės, rugiapūtės, šienapūtės; косо-вичная порá piūtės laikas.

косовище, -а dalgiakotis.

косоворотка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам (*iš šono užsegami*) vėriški (viršutiniai) marškiniai, palaidinė.

косоглáz||не, -я, ~ость, -и *m.* žvairà, žvairakystė, skersà, žvairūmas; ~ый, -ая, -ое; -áz, -а, -о žvairákis, žvairys, skers(a)ákis, žvairas; стать ко-соглазым арžvairti.

косогóр, -а, ~ье, -я šlaitas, átšlaitė, atkálnė.

косóй, -áя, -óе; кос, косá, кóсо 1. įžulnūs, įžambūs, įkypas, įstrižas, skiaūsčias; įšlijas, pašlijas (*pvz. siena*); 2. kreivas, iškrūpęs, susikreivinęs; 3. gulstinis (*raštas, rašysena*); 4. žvairūs, žvairas, šnairas, žvairákis, kreivaákis; 5. *prk.* priešiškas, nedraugiškas, skefsakiškas, pikčiūniškas, šnairas; įtarūs; бросать косые взгляды pikčiūniškai, priešišškai žiūrėti, dėbėti, skersakiuoti, šnairai žvelgti; 6. -óро *dkt. šnek.* žvairákis, kiškis, zuikis; ♦ к. вóрот stati apikaklė (*susegama ties pečiu*); косáя сáжень в плечáх petingas vėgas; к. десяток дауг, daugybė; к. пáпус trikampė būrė; к. ýгол праžулнūs кампас.

косóк, -скá 1. *šnek.* trikampė skarà, trikampukė; 2. *spec.* pakulnė (*j* šliure įdedama po kulnu).

косолап||нна, -ы *tarm.*, ~ость, -и *m. šnek.* klišūmas, šleivūmas, kleivūmas; ~ый, -ая, -ое; -áp, -а, -о 1. išklypkojis, klišas, klibas, kėsčias, kleivas, šleivas; 2. *prk. šnek.* neapsukrūs, nevikrūs, nerangūs; к. человек слухкиус, nētikša, meška; 3. -óро *dkt.* šleivakojis, šleivys (*džn. apie lokį*).

косоприцельный: к. огонь *kar.* įžambinis, trajektōrinis šaudymas, įžambioji ugnis.

косо||рóтый, -ая, -ое; -рóт, -а, -о kreivabuonis, kreivalūpis; ~укий, -ая, -ое; -рýк, -а, -о išklypánikis, kreivarańkis.

косослóй, -я (*medienos*) skefspluoštis; ~ность, -и *m. (medienos)* skersasluoksnūmas, pranarotūmas, pranarūmas; ~ный, -ая, -ое susisūkęs, pranarótas, skersasluoksnis, pranarūs, neskalūs (*apie medieną*).

кóсость, -и *m.* 1. įžambūmas, įžulnūmas, įkypūmas, įstrižūmas; 2. (*akių*) žvairūmas, žvairà.

косоугóльн||ик, -а *mat.* įžambiákampis, įstrižákampis, kreivákampis; ~ый, -ая, -ое įžambiakám-pis, įstrižakám-pis, kreivakám-pis.

косоу́р, -а *stat.* láiptų sijà, láiptásijė.

костевóй, -áя, -óе *žr.* кóстный.

костéл, -а bažnyčia; ~ьный, -ая, -ое bažnyčios, bažnytinis.

костенётъ, -ёю, -ёешь *eig.* 1. stirti, kietėti, stingti (*pvz. lavonas*); kaulėti, tenėti, grūbti (*pvz. ran-kos*); pastērti; 2. *prk.* stingti; к. от ýжаса sting-ti iš báimės; у меня язык костенéет аš netenkū žádo.

костёр¹, -трá láužas, ugniákuras; rógas; на холмé горéл к. а́т kalvōs дэгé láužas; сжечь на ко-стрé а́т láužo sudéginti; разводíть к. кúрти láu-žá; пионёрский к. pioniérių láužas.

костёр², -трá *bot.* diršė, *Bromus*; к. безóстый be-akuótė diršė.

костерíть, -рю, -рýшь *eig. šnek. žr.* костýть.

костёръ, -я *v. tarm. žr.* костёр².

костýстный, -ая, -ое; -ýст, -а, -о kaulingas, kau-lėtas, sū daūg káulų; ášakótas (*apie žuvis*).

костýть, кошý, костýшь *eig. šnek.* lōjoti, plūsti, vainóti, derglióti, kōneveikti, darkýti, rupū-žiúoti.

костляв||ость, -и *m.* kaulėtūmas, kauluotūmas, pra-kaulūmas; ~ый, -ая, -ое; -яв, -а, -о 1. kaulėtas, prakaulūs, kaulingas, sudžiūvęs; кемbras, kauluo-tas; 2. ášakótas, kauluotas; костлявая щýка áša-kóta lydekà.

кóстный, -ая, -ое káulų, káulinis; к. мозг káulатау-кай, čiulpaí; к. туберкулéз káulų džiovà.

костолéда, -ы *med.* éduonis, káulo gedimas; ~лóm, -а *šnek.* káulgėla, káulų gėlimas, pamėtė; ~лóm-ка, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам *šnek.* 1. *žr.* костолóm; 2. kratūs, blōgas kėlias.

костопрáв, -а 1. *tarm.* káulų įtvėrėjas, sulóžusių, išnirusių káulų sutaisýtojas; 2. *iron.* šundaktaris, pràstas gýdytojas.

кóсточк||а, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. kau-lėlis; (*žuvies*) ášaka, ášakėlė; 2. (*vaisių*) kauliū-kas, kaulėlis, kánduolas; 3. (*skaitýtuvų*) skritu-lėlis, rutuliūkas; ♦ разбирáть по кóсточкам smūlkmeniškai nagrinėti, svarstýti; apkalbinėti; перемывáть кóсточки apkalbinėti; ~овые, -ых *dgs. dkt.* kaulávaisiai; ~овый, -ая, -ое *bot.* sū kauleliū (*pvz. vaisius*).

кострá, -ы *kuop.* spáliai.

кострéc, -á 1. *anat.* krýžkaulis; 2. užpakalinės šlau-niės (*viršutinės dalies*) mėsà (*vartojama keps-niui*).

кострýка, -и *žr.* кострá.

кострýще, -а 1. didelis láužas; 2. laužavietė.

кострóвый¹, -ая, -ое láužo, laužinis; кострóвые дровá laužinės, láužui sukúrti skiriamos mál-kos.

кострѡвый², -ая, -ое spālių, spālinis; кострѡвая пыль spālių dulkės.

кострѡля, -и žr. кастрѡля.

костык, -а (vyžų) adklis, vžadis.

костыл¹, -я v. 1. kūikis, rameñtas; 2. stat. sąsparinė, bėgvinė; 3. tech. rameñtas; **~ять**, -яю, -яешь eig. šnek. 1. eiti rameñtais, kūikiu pasiramsciūjant; raišti, šlubuoti; 2. prk. mūšti, velėti, pliekti, vanoti, tvātyti, kulti, daužyti, lūpti.

кость, -и, о кости, в кости; dgs. -и, -ей m. 1. kaulas; рѡбья к. āšaka; слоновая к. drañblo kaulas; 2. dšn. dgs. palaikai, lavonas; 3. dšn. dgs. (žaidimų) kauliukas, rutuliukas; kaulėlis, kubukas; игратъ в кости žaisti kauliukais; 4. prk. (socialinė) kilmė; бѣлая к. iron. mėlynasis kraujas (aukšta kilmė); ♦ промокнуть до костей lig siūlo gālo pērslapti; лечь костямъ galvą paguldėti, žūti; пересчитать кости apkūlti.

костюм, -а kostiūmas, eilūtė; в костюме Евы Ie-vos kostiumū (apie nuogą moterį).

костюмер, -а (teatro) kostiūmininkas; **~ный**, -ая, -ое kostiumų, kostiūminis; **~ша**, -и (teatro) kostiūmininkė.

костюмиров¹анный, -ая, -ое; -ван, -а, -о 1. apsi-vilkęs maskarādinio kostiumū, kostiumuotas, su kauke, kaukėtas, pērsirengęs; костюмированные гости svečiai maskarādiniais drabužiais; 2. kaudių, maskarado; к. бал kaudių balius, maskarādas; **~ать**, -рюю, -рюешь eig. ir įvk. teātriniu, maskarādinio apdaru, kostiumū (ap)vilkkti; pērengti; **~аться**, -рююсь, -рюешься eig. ir įvk. teātriniu, maskarādinio apdaru, kostiumū vilktis, apsi-vilkkti; pērsirengti; **~ка**, -и; dgs. kilm. -вок, naud. -вкам 1. (veiksmas) ap(si)vilkimas maskarādinio kostiumū; 2. apsi-vilkimas, kostiūmas.

костюм¹ный, -ая, -ое 1. kostiumų, kostiūminis; костюмная ткань kostiūminė mēdžiaga; 2. maskarādinis, kaudių; **~чик**, -а kostiumėlis, eilūtė.

костяк, -а 1. griaučiai, skelėtas, grōbai, kriauklai; человек с крѣпким костяком stipraūs stuomenės žmogus; 2. karkāsas (pvz. mašinos, pastato), griaučiai; pagrindas; 3. apmatai, mētmėnys, schema (pvz. romano).

костяни¹ка, -и bot. kātuogė, kāčuogė, kauluogė, Rubus saxatilis; **~чник**, -а kātuogienojas, kāčuogienojas, kauluogienojas; **~чный**, -ая, -ое kātuogių, kātuogės, kātuoginis; костяничное варенье kātuogių uogienė.

костянка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам bot. kaulavaisis.

костяной, -ая, -ое kaulinis, iš kaulų, kaulo padarytas, pagamintas; к. черенок kaulinės kriaušos; к. клей kauliniai klijai; к. грѣбень kaulinės šukos; костяная мука kaulamiltis.

костяшка, -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам 1. kauliukas, kaulo atlaužas; 2. (piršto) kaulėlis, kauliukas; 3. šnek. kaulinė sagūtė, sagā; 4. (skaitytuvų) skritulėlis, rutuliukas; 5. kauliukas (žaidimui).

косыля¹, -и pasen. žaibis, ārklas, žuobris.

косыля², -и zool. stirna, laukinė ožka.

косышка, -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам šnek. pasen. pūsbutelis degtinės.

косынка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам 1. trikampė skarėlė, skepetaitė; kasryšys; 2. (trikampis) tvārstis.

косырь, -я v. tarm. kuñpas peilis, kapočius.

косыбá, -ы (javų, šieno) piovimas, piūtis; (javų) kirtimas.

косыё, -я tarm. dalgiākotis.

косык¹, -а 1. staktá, dūrų rėmų šonas, viršūduris; (vartų) varčiai; 2. kreivuolis, kreivūzas; kreivinė, kreivuolė (pvz. lenta).

косык², -а 1. (žuvų) gūotas, būrys; 2. (arklių) tabūnas, kaimenė; 3. (žąsų, gervių) būrys, pulkas, virtinė, vorá, tūntas.

кот, -а katinas; ♦ морской к. zool. jūrinis katinas, Otaria ursina; не всё (всегда) коты масленица nė visadà jūms būs šventė; к. напла:ал visai mažai.

котангенс, -а mat. kotāngensas.

кот¹ёл, котлá 1. kátilas; наварить полный к. káши išvirti pilną kátilą kōšės; паровой к. tech. gāro kátilas; 2. prāsukas (kalnų ledyne); **~елок**, -лká 1. katilėlis, katiliukas; 2. katiliukas (kietá vyriška skrybėlė); ♦ к. у него хорошо варит jis gerai nusimāno, nusivókia, jō galvā gerai dirba.

котель¹ная, -ой dkt. katilinė; **~ник**, -а žr. котельщик; **~ный**, -ая, -ое kátilo, katilų, katilinis; **~щик**, -а katilius.

котенок, -нка; dgs. kotýta, -тят kačiukas, kačiūks-tis.

котик, -а 1. katinėlis, katinukas; 2. zool. kōtikas, Otaria ursina; 3. kōtikas (kailiukas); **~овый**, -ая, -ое kōtikinis, kōtiko (kailio); kōтиковая шуба kōtiko kailiniai; **~олов**, -а kōtikų gaudytojas, medžiotojas.

котир¹овать, -рюю, -рюешь eig. ir įvk. fin. kotiruoti; **~оваться**, -руется eig. ir įvk. būti kotiruojamam; kotiruo-tis; **~овка**, -и kotiravimas; **~овочный**, -ая, -ое kotiruojamas, kotiravimo.

котиться, -йтся eig. 1. kačiūotis, kačiukūs vēsti; 2. vēsti jaunikiūs (apie avis, ožkas).

котлѣта, -ы kotlėtas, maltinis; отбивная к. šnice-lis, karbonādas.

котлов¹ан, -а iškasa, pamatų duobė; **~ина**, -ы 1. lomá, gēlda (platus slėnis), įduba, duburys, daubá, lėnkė; 2. pasen. (vulkano) krāteris.

котлѡвый, -ая, -ое katilinis, kátilo, katilų; котлѡвое хозяйство katilų ūkis; **~образный**, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно kátilo pavidalo.

котляр, -а žr. котельщик.

котѡв¹ний, -ья, -ье, **~ый**, -ая, -ое káтино, katinų.

котѡмка, -и; dgs. kilm. -мок, naud. -мкам pasen. tarm. krepšys; kuprinė; солдатская к. kareiviska kuprinė.

котѡрый, -ая, -ое įv. 1. (klausiamasis) kuris, kat-ras, keliñtas?; к. из вас обѡих? katrās iš jūdviejų?; к. час? kelintá valandá?; в котѡром часу? keliomis?; 2. (santykinis) kuris; цель, к котѡрой он стремится tikslas, kuriō jis siekia; 3. (nežymimasis) kai kās, kuris-ne-kuris; к. раз я спрашиваю kiek kartų jau āš klāsiu; котѡрые работали, котѡрые отдыхали kai kās, kuriē-ne-kuriē dirbo, kai kās, kuriē-ne-kuriē ilsėjosi;

◆ до которых пор? а) аf ilgai?; б) lig kuriõ daikto, ligi kuriõs viõtos; с которых пор пуõ kadã. **котóрый-либо**, -ая-либо, -ое-либо иг **котóрый-ни-будь**, -ая-нибудь, -ое-нибудь kuris nõrs, katras nõrs, bet kuris, jeib katràs.

котóрый-то, -ая-то, -ое-то kaõkuris.

коттёдж, -а котёдžas.

коты, -ов *dgs. tarm.* õiltos kùrpès, kãtenos.

котята *õr.* котёнок.

кофе, *nkt.* в. kavã; к. в зёрнах kavõs pupèlès;

~ёк, -фейкã *õnek.* kavutè; **~йн**, -а kofeinas;

~инка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *õnek.* kavõs pupèlè.

кофе́йн||ая, -ой *dkt. pasen.* kavinë; **~ик**, -а kavinûkas; **~ица**, -ы 1. kãvai mãlti maõinèlè, kavõs malûnèlis; 2. kãvai laikyti dèõutè, kavãdèõè; 3. kavõs mægèja; **~ичать**, -аю, -аешь *eig. õnek.* gèrti kãvã, vaiõintis kavã; **~ый**, -ая, -ое 1. kavõs, kavinis; кофёйное дèрево kavõs mèdis, kavãmedis, *Coffea arabica*; 2. kavõs spalvõs, kavinis; к. цвет kavinë spalvã; **~я**, -и; *dgs. kilm.* кофёен, *naud.* кофёйням *pasen.* kavinë.

кофт||а, -ы (*moteriõka*) palaidinë, trumpikè; вãзаная к. megztinis; **~очка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чка palaidinukè, palaidinèlè.

кохра́, -ы *zool.* pìevinis uõdas, *Tripula*.

коча́н, -ã иг -чнã kopùsto galvã, gũõè; **~ный**, -ая, -ое gũõinis, galvinis (*puz. salotos*).

кочевá||ние, -я klajõjimas, bãstymas; **~ть**, -чýю, -чýешь *eig.* klajõti, bãstýtis.

кочёвка, -и 1. klajõjimas, klajõtè, klajõklè; 2. klajõkliù stovyklã.

кочёвни||к, -а klajõklis; klajõtojas, klajõnas, bãstûnas; **~ца**, -ы klajõklè; klajõtoja, klajõnè, bãstûnè; **~ческий**, -ая, -ое klajõkliù, klajõklinis; кочёвническое нашèствие klajõkliù aõtþlûdis.

кочевой́, -ãя, -òе klajõkliõkas, klajõkliù, klajõklinis; кочевãя жизнь klajõkliõkas gyvènimas; к. шатèр klajõkliù palapinë; кочевãе племенã klajõkliù geõtýs.

кочевря́житься, -жусь, -жишьсã *eig. õnek.* 1. spìrtis, spýgtiotis, oõziõotis; 2. pùstis, rièsti nõsji, kitûs nièkinti; 3. kraipýtis, darkýtis, èrgliõtis.

кочёвье, -я; *dgs. kilm.* -вий, *naud.* -вьям 1. klajõjimas; 2. klajõkliù stovyklã.

кочегáр, -а krosniakurýs, kùrikas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам katilinè; kùryklã; **~ный**, -ая, -ое 1. kùriko; 2. katilines; **~ня**, -и; *dgs. kilm.* -рен, *naud.* -рням *õnek. õr.* кочегáрка.

кочеды́жник, -а bot. unksmènè, *Athyrium*.

коченётъ, -ёю, -ёешь *eig.* 1. stingti (*puz. lavonas*); 2. grùbti, krùpti, stirti (*nuo šalõio*).

кочегрá, -и; *dgs. kilm.* -пèр, *naud.* -пràм ÷arstèklis, pagaikõstis, angliaõzarstis.

кочеры́жка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам kopùstiotis, kopùsto kõtas.

кочет, -а; *dgs.* -ã *tarm.* gaidýs; **~ок**, -ткã 1. *tarm.* gaidèlis; 2. (*laivo, valties*) ausis (*irklui ikabinti*).

кóч||а, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам kùpstas, kèmsas, kèsas, kèmzras; **~арник**, -а *tarm.* kùpstýnè, kùpstýnas, kèõýnè, kèmsýnè, kèmzrýnè; **~овãтость**, -и *m.* kùpsuotûmas, kèõsuotûmas, kèmsuotûmas, kèlmuotûmas; **~овãтый**, -ая, -ое; -вãт, -а, -о kùpsuõotas, kèmsuõotas, kèõuõotas, kèl-

muõotas; **~опèз**, -а plûgas kùpstýnèms árti, kùpstãplûgis.

кочмáра, -ы dvistièbis jûrù laivas.

кош¹, -а 1. *ist.* kõõas (*Zaporoões kazokù stovykla; jû sodybos; Zaporoões kazokù karinë brolija*); 2. klajõkliù stovyklã; 3. klajõkliù palapinë; 4. klajõkliù veõimas (*dengtas*).

кош², -а *tarm.* bùcius, vãrõa (*õuvims bei paukõõiams gaudyti*).

кошáра, -ы *tarm.* aviù õarõdis, bandõdarõis, dièndarõis.

кошáт||ина, -ы *õnek.* katiena, katès mèsã; **~ник**, -а *õnek.* 1. kaõmuõýs, kaõiù gãudytojas (*kailiukams*); 2. kaõiù mægèjas; **~ница**, -ы *õnek.* kaõiù mægèja.

кошáч||ий, -чýя, -чýе 1. katès, kaõiù, katinis; кошáчýя шкýрка katès kãilis, katenã; 2. -чýи, -чýих *dgs. dkt. zool.* katiniai; ◆ кошáчýя лãпка bot. kãtpèdè, *Antennaria*; к. глаз *min.* rainuõotasis kvãrcas; кошáчýя травã *õnek.* valerijõnas.

кошево́й¹, -ãя, -òе 1. (*klajõkliù*) palapinë; stovykklos, stovyklinis; 2. -òро *dkt.* kazõkù stovykklos vãdas, atamãnas, koõevõjus.

кошево́й², -ãя, -òе bùciaus, vãrõos.

кошелёк, -лýкã 1. kapõõelis, piniginë, õernorè; 2. *pasen.* plaukù tinklèlis.

кошёлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *õnek.* krepõõelis, kraitèlè, pintinë.

кошёлъ, -ã в. 1. *pasen.* kapõõýs, piniginë; 2. mãiõõ (*õienui*), mãiõõas, dòkлас, rèõgis, rèõginès, regztinis mãiõõelis; lûnkinis krepõõýs; 3. bùcius, vãrõa; 4. tûnklo sèdõia; 5. sietmãiõis (*malõnuose*); **~кó-вый**, -ая, -ое 1. mãiõões, rèõginiù; 2. kapõõelio, kãpõo; 3. bùciaus, vãrõos; atlièkamas bùciumi, vãrõa; к. лов õveõõõjimas vãrõa, bùciumi.

кошемáр, -а *õr.* кошмáр.

кошённе, -я (*õieno, javu*) piõvõmas.

кошенíл||евый, -ая, -ое *õr.* кошёнильный; **~ь**, -и *m.* 1. *zool.* koõenilè (*vãbzõys*), *Cocens cactis*; 2. karminas (*raudoni daõai*); **~ьный**, -ая, -ое 1. koõenilès; 2. karmino, karmininis.

кошенйна, -ы *tarm.* 1. õèkas; 2. nupiautã pìeva; dobiliena; 3. piùtis, (*javu, õolès*) piõvõmas, õienapiùtè; (*javu*) kirtimas.

кóшечий, -чýя, -чýе *õr.* кошáчий.

кóшечка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам katèlè, kaõiùkè, katýtè.

кóшка¹, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *zool.* katè, *Felis domestica*; дýкая к. *zool.* vilpiõýs, *Felis catus*; ◆ знãет к., чýè мýсо сýèла su(sì)-пràõта katè pìenã palìejusi; кóшки скребýт на душè (на сèрдце) õirdj mãudõia; кóшке игрýшки, а мýшке слèзки kãtei dõiaõõõsmas, pèlei veõksmas; (чёрная) к. пробегãла мèжду ними juodã katè taõr jû prasiõko, pèrbègo (*susipýko, susibarè*).

кóшка², -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. (*nèdèdelis*) keturnãgis iõkaras; 2. kobinýs.

кóшкин, -а, -о katès, kãtei priklaõsantis.

кошлòк, -ã *zool.* jãrinè ádra, *Enhydrys lutris*.

кошмá, -ы; *dgs.* кóшмы, кошм velinýs, veltinýs (*iõ aviù vilnu*), tãbas.

кошмáр, -а 1. slogùtis, õiurpùs sãpnas, koõmãras; 2. *prk.* õiurpulingas ÷vykis, baissýbè, õiaurýbè.

košmāras; кошмāры войнā kāro baisūmai; **~ный**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно baisūs, šurpūs, šurpulingas, košmārinis (*pvz. sapnas, juykis*).

кошница, -ы *pasen. dōklas (pašarui)*, krēžis.

кошу *žr.* косить^{1,2}; **~сь** *žr.* коситься².

кошурка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *tarm.* katytē, kačiukē.

кошѐй, -я *1. flk.*: Кошѐй бессмѐртный Nemirtin-gasis Кошѐjus (*senis rusų pasakose*); *2. šnek.* džiusnā, dvēslā, blōgšis; gývā giltinē, gývaka-ras, mirēsis (*ypač apie senį*); *3. šnek.* šykštēnis. „tīt nagas“, kniaukā.

кошу *žr.* костить.

кошунств|енный, -ая, -ое; -ен, -енна, -енно *1.* pa-juōkiantis šventūs dalykūs, šventvagiškas; *2.* ne-pagarbūs, niēkinamas, įžeidžiamas; **~о**, -а *1.* šventū dalykū pajuokimas, paniēkinimas, profa-nāvimas, šventvagystē; *2.* įžeidimas, užgaulē, iš-niēkinimas; **~овать**, -твую, -твуеть *eig.* *1.* šven-tūs daiktus pajuōkti, niēkinti, dērgti, profanuoti, daryti šventvagystē; *2.* niēkinti tai, kās kitām brangū, užgauliōti, įžeidinėti.

коэффициент, -а *mat., fiz.* koeficientas.

КПСС (Коммунистическая партия Советского Со-юза) TSKP (Tarybų Sąjungos Komunistų par-tija).

креб, -а *zool.* krābas (*jūros vėžys*), *Cancer pagu-rus*.

кравчий, -ero *dkt. ist.* pyrāgų laikytojas, duonrai-kys (*pas senovės didikūs*).

крати, *krar dgs. 1. (atskirai)* uždedamieji, apsiaupamieji bātų aulai, aulēliai; он был в сапогах с кратами jis avėjo batūs sū aulēliais; *2.* piršti-nių riešai.

краден|ое, -оро *dkt.* voginys, vōgtas daiktas, vogti daiktai; **~ый**, -ая, -ое vōgtas, pāvogtas, vog-tinis.

крад|ѐшь, **~у** *žr.* красть.

крадун, -а *tarm. žr.* вор.

крадусь *žr.* красться².

крадучись *pvz. šnek.* slapta, patykomis, sēlinant, vogčiomis, vogčiā, paslapčiomis.

краевѐд, -а kraštōtyrininkas; **~ение**, -я kraštōtyra; **~ческий**, -ая, -ое kraštōtyros, kraštōtyrinis; к. музѐй kraštōtyros muziejus.

краевой, -ая, -ое *1.* krāšto; к. комитѐт партии partijos krāšto komitētas; к. исполком krāšto vykdomasis komitētas; *2.* kraštinis, krašutinis; к. дом kraštinis nāmas.

краеугольный, -ая, -ое *pasen. 1.* kertinis, pamatinis, partinis; *2.* pagrindinis, esminis, svarbiausias; к. вопрōс svarbiausias klausimas; **◆** к. камень ker-tinis akmuō, pagrindas.

краешек, -шка *šnek. 1.* kraštēlis, krāštas, pakraš-tys; *2.* gabalēlis, kašnēlis, truputēlis; kraštēlis; был виден к. голубого неба buvo matyti kraš-tēlis dangaus mėlynēs; **◆** видѐть краешком гла-за matyti prabėgomis, prōbėgšmais.

кража, -и vagystē; vogimas; совершить кражу ravōgti; к. со взломом teis. įsilaužiamoji vagys-tē; квартирная к. teis. vagystē iš būto; карман-ная к. teis. kišenvagystē.

край, края, о краѐ, на краю; *dgs.* край, краѐв *1.* krāštas, briaunā; viršūs; gālas; pakrašty; на

краю гóрода miēšto pakraštyje; лёд ослāлся только по краям реки lēdas belikēs tik upės pakraščiais; лить чѐрез к. пилти пѐр viršų; к. шос-сѐйной дорóги raplētē; к. дорóги pakelē; река идѐт рóвно с краѐм upē tēka samplatā, lūgma-lai; *2. sport.* spaūnas, flāngas; игратъ на лѐвом краѐе žaisti kairiājame sparne; *3.* šalis, krāštas; родной к. gimtinē, gimtasis krāštas; чужой к. svetimoji šalis; в наших краях mūsų padangėje, mūsų kraštē; *4. (administracinis vienetas)* krāš-tas; Краснодарский к. Krasnodaro krāštas; *5. (duonos)* papėntis; **◆** толстый к. spec. storoji skerdienos dalis (*esanti arčiau kaklo*); тонкий к. spec. plonoji skerdienos dalis, šoninė, papilvė; краѐм ўха pusē ausiēs; хватить чѐрез к. pėrdėti, pėrsigriebti, пѐр даў pasakyti, padaryti kā vi-sāi nelėistina; он на краю гибели jis bežūstas, jis aūt pražūtiēs slekščio; исходить страну из края в к. išvāikščioti krāštą skersai iš išilgai; налить до краѐв pripilti sklidinā; хлебнуть чѐ-рез к. pasigėrti; быть на краю могилы (гроба) mirtimi vaduotis, vienā kója karstē būti; жить на краю свѐта gyvėnti pasaulio galē, kraštē; непочатый к. daugybė, bėgalēs; передний к. kar. priešakinės pozicijos.

крайком, -а (краевой комитѐт) krāšto komitētas.

крайне *pvz.* бѐ гāло, labai, gvyai, didžiai; šто к. неприятно tai бѐ gālo nemalonū; к. важное дѐло labai svarbūs reikalas; **~ый**, -ая, -ее *1.* galinis, kraštinis, krašutinis, galutinis, galiausias, pasku-tinis, kraščiausias; к. дом galinis nāmas; край-няя ценā paskutinis kaina; к. срок paskutinis teřminas; *2.* krašutinis, būtiniausias, gūvas, pas-kutinis, labai didelis; крайняя необходимость būtiniausias, gūvas reikalas; крайняя нуждā а) didžiausias vargas; б) itin sunki padėtis; **◆** в крайнем слўчае blogiausių atveju, paskutinėje bė-doje; крайние мѐры griežčiausias priemonės; по крайней мѐре mažiausiai, бѐнт; к. сѐвер tolimoji šiaurė; к. реакционер pikčiausias, didžiausias re-akcionierius; крайняя лѐвая полит. krašutinis kai-rioji (*pvz. frakcija, grupuotė*); **~ость**, -и *m. 1.* krašutinumas, krašutinybė; впадать (вдавать-ся) в крайности nukrypti į krašutinumus; за-щищаться до крайности gintis lig paskutiniųjų; довести до крайности nuvaryti, nustūmti lig pa-skutiniuosius, привести ligi krašutinumo; *2.* didelis vargas, netuřtas, skufdas; жить в крайности gy-vėnti dideliame vargē; **◆** до крайности пера-prasta, neapsakomai, labai, ypatingai, pernelyg; в крайности būtinai prireikus, blogiausių at-veju.

краковяк, -а krakoviākas (*lenkų šokis*).

крал *žr.* красть; **~ся** *žr.* красться².

кряля, -и *1. pasen. tarm. (kortų)* aukštys, aukštū-kas, gālvinis, damā; *2. šnek.* gražuolē.

крамол|а, -ы *pasen.* priešvalstybinė veiklā, są-mokslas, maištas; **~ьник**, -а *pasen.* sąmokslininkas, maištininkas; **~ьница**, -ы *pasen.* sąmokslininkė, maištininkė; **~ьничать**, -аю, -аешь *eig. pasen.* sąmokslus ruošti, maištą kėlti, prieš valstybę veikti; **~ьный**, -ая, -ое *pasen.* priešvalstybinis; liūkęs į sąmokslus, į maištą, politiškai ne-įistikimas.

крамповать, -пую, -пнешь *eig. tekst.* blizginti.

кран, -а 1. čiaupas, laidūkas, krānas; водопроводный к. vandēntiekio čiaupas; 2. (*sunkumų keliamasis prietaisas*) kėltuvas, keliamasis krānas, trauktuvė; gėrvė.

кранец, -нца *jūr.* krāncas (*prietaisas laivo šonui apsaugoti*).

кранный, -ая, -ое čiaupo, krāno; **овщик**, -а kraniniškas; **овый**, -ая, -ое 1. čiaupo, krāno; 2. kėltuvo, krāno.

кrap, -а 1. dėmėlės, šlakėliai, taškėliai, šlakuotumas; cėрый мрамор с синим крапом pilkas marmuras su mėlynais taškėliais; 2. nuspalvinimas, išmārginimas, pamārginimas, margūmas, šlakuotumas (*pov. knygos kraštų, kortos nugarėlės*).

кrapать, -аю, -аешь ir -плю, -плешь *eig.* 1. laščiōti, (*pov. lietus*), lynōti; taškyti; 2. mārginti, šlakinti, raibinti.

кrapива, -ы *bot.* dilgėlė, dilgė, dilgynė, *Urtica*; ожечься крапивой įsidilginti, susidilginti; ♦ гл҃хая к. batlažiėdė notrėlė, *Lamium album*.

кrapивник¹, -а dilgėlynas, dilgynas, dilgėlynė.

кrapивник², -а *zool.* kar(i)etaitė, traškūtis (*paukštis*), *Troglodytes troglodytes*.

кrapивница¹, -ы *zool.* dilgėlinis drugys, dilginūkas, *Vanessa urticae*.

кrapивница², -ы *med.* dilgligė, dilgėlinė (*vaikų liga*).

кrapивный, -ая, -ое dilgėlės, dilgės, dilgynės, dilgėlių, dilginis, dilginamasis; крапивная лихорадка *med.* dilgligė (*išbėrimas*), dilgėlinė.

кrapин¹, -а, -ы šlakas, taškas, spuogas; **ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. šlakėlis, taškėlis, spuogėlis; с крапинками šlakuotas, dėmėtas, taškuotas; 2. *šnek.* (*lietaus*) lašėlis.

кrapлак, -а *tech.* kraplākas.

кrapлєнный, -ая, -ое sužymėtas (*apie kortas*).

кrapчат¹, -ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *šnek.* raibas, gegužėtas karvėlis, gegužėta vištā; **ый**, -ая, -ое šlakuotas, gegužėtas, kanapėtas, taškuotas, lašuotas.

краса, -ы 1. *pasen. poez.* gražumas, grōžis, grōžybė, gražybė; pasigrožėjimas; 2. *pasen. poez.* gražuolė; 3. puošmenā, pažibā, pagraženā; к. и гордость науки mōkslo pažibā iř pasididžiavimas.

красавец, -вца gražuolis, skaistuolis, gražėiva; **ница**, -ы gražuolė, skaistuolė; **чик**, -а 1. *žr.* красавец; 2. gražus vaikas, gražuoliukas; 3. *šnek.* dabitā, gražėiva, puošnius, frāntas.

красивенький, -ая, -ое gražutis, gražutėlis, dailutis; **о** *prv.* gražiai, grakščiai; **ость**, -и *m.* išviršinis gražumas, patrauklumas, tariamasis, menamasis gražumas; **ый**, -ая, -ое; -ив, -а, -о 1. gražus, dailus, grakštus; красивая вещь gražumynas, gražmena; 2. efektingas, gražus; это были только красивые слова tai buvo tik gražūs žodžiai.

красила, -ы *šnek.* tēplius, tepliōtojas.

красил¹, -ка, -и *žr.* красивья; **ьник**, -а *жр.* красивыйщик; **ьный**, -ая, -ое dāžomasis, dāžyto; красивное дело dāžininkystė; к. материал dažalai; к. цех dāžymo cėchas; **ья**, -и; *dgs. kilm.*

-лен, *naud.* -льням dāžyklā, dāžytuvė; **ьщик**, -а dāžytojas; **ьница**, -ы dāžytoja.

краситель, -я *v.* dažai, dažalas, dāžomoji mėdžiaga.

красить, крашу, красишь *eig.* 1. dāžyti; к. оконные рамы dāžyti langų rėmus; 2. *šnek.* piėšti, tapyti; к. цветными карандашами piėšti spalvotais pieštūkais; 3. *šnek.* tēpti, dāžyti; эта блузка красит ši bliuzelė dāžo; 4. grāžinti, dabinti, puošti; taūrinti; skaistinti; одежда красит человека drabūžiai dabina žmogų; труд красит нашу жизнь dārbas taūrina, skaistina mūsų gyvenimą; **ся**, крашусь, красишься *eig.* 1. būti dāžomam; dāžytis; 2. *šnek.* dāžytis, tēptis (*kai neišdžiūve dažai*); 3. grāžintis, puoštis; dāžytis (*veidą, lūpas*).

краска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам 1. dažai, dažyvės; к. для ткани audinių dažai; печатная к. spraustuvės dažai; 2. raudonumas, nūoraudis, raudonis, kaitulys, nukaiftimas, užkaiftimas; привести корол. в краску nutviėskinti, nuraūdinti ką; с краскою в лице paraūdes, nutviėskęs, apsiikaitsiu vėidu; 3. (*veiksmas*) dāžymas; начать краску полов pradėti grindų dāžymą; 4. *džn. dgs.* spalvā, ātspalvis, tōnas, koloritas, ātšešėlis, spalvingumas.

красовар, -а dažų virėjas (*pov. tekstilės fabrike*); **ня**, -и; *dgs. kilm.* -пен, *naud.* -рням dažų viryklā, gamyklā.

краско¹, -а dažų purkštūvas; **тёр**, -а 1. dažmalys (*darbininkas*), dažų trynėjas; 2. dažų grūtūvas; **тёрка**, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -ркам dažų trinamoji lentā.

красненький, -ая, -ое raudonutis; **еть**, -ею, -еешь *eig.* 1. raudonėti, raudonėti (*pov. dangus*), raudonėti eiti; 2. (pa)raūsti, išraūsti, (pa)raudonuoti, užkaisti, apsiikaisti; я весь краснею от стыда mán aūsųs svyla iš gėdos; **еться**, -еется *eig.* raudonuoti, rōdytis, būti raudonam; в ороуде краснелся мак daržė raudonavo aguonos; **ехонек**, -нька, -нько visai raudonas, raudoniausias.

красноармеец, -ейца raudonarmiėtis; **йский**, -ая, -ое 1. raudonarmiėcio, raudonarmiėčių, raudonarmiėtiškas; 2. Raudonōsios Armijos.

краснобай, -я *šnek. menk.* gražiakalbis, gražbylys; туščиаžодžiautojas, tarškālius, tarškālas, taūskalas, plepys, plepūnas; **ка**, -и; *dgs. kilm.* -баек, *naud.* -байкам *šnek.* gražiakalbė, gražbylė; plepė, туščиаžодžiautoja; **ство**, -а gražbylystė, gražiakalbystė; plepūmas, tarškūmas, туščиаžодžiaвimas.

красно-бурый, -ая, -ое; -бур, -а, -о raudonrudis, žālas (*pov. karvė*).

красоватый, -ая, -ое; -ат, -а, -о raūšvas, raūzganas, rōraudis.

красногвардеец, -ейца raudongvardiėtis; **йский**, -ая, -ое Raudonōsios gvārdijos, raudongvardiėčių, raudongvardiėtiškas.

красно¹, -лāзый, -ая, -ое; -лāз, -а, -о raudonākis; **убый**, -ая, -ое; -губ, -а, -о raudonlūpis.

краснодер¹, -евец, -вца brangių baldų dirbėjas; **евный**, -ая, -ое, **евый**, -ая, -ое raudonmedžio; краснодеревная мебель raudonmedžio baldai.

краснозвездный, -ая, -ое su raudona žvaigždė, raudonžvaigždis (*pov. lėktuvas*).

краснозём, -а *raudónžemis, raudónmolis*; **~ный**, -ая, -ое *raudónžemio, raudónmolio*.
краснознамён||ец, -нца *Raudonšios Vėliavos ūr-dino turėtojas*; **~ный**, -ая, -ое *Raudonšios Vėliavos, apdovanotas Raudonšios Vėliavos ūrdi-nu*.
краснозобник, -а *zool. riestasnāpis bėgikas (paukš-tis), Calidris garrulus*.
красно||бжий, -ая, -ее; -кож, -а, -е, *rausvaodis, raudonodis*; **~рылый**, -ая, -ое 1. *raudonspafnis*; 2. *sū raudonomis žvaigždėmis aňt sparnū (apie lėktuvus)*.
краснолесье, -я *žalgiris, spygliuodžių miškas*.
краснолицый, -ая, -ее; -иц, -а, -е *raudonveidis, raudonskruostis*.
красноломк||ий, -ая, -ое *tech. kařtyje trapūs; ~ость*, -и *m. tech. kařtinis trapūmas*.
красномордый, -ая, -ое *raudonšnipis, raudonsnū-kis*; **красномордная свинья** *raudonšnipė kiaulė*.
красноно||гий, -ая, -ое *raudonkōjis*; **~сый**, -ая, -ое *raudonnōsis*.
краснопёр||ка, -и; *dgs. kilm. -пок, naud. -пкам zool. žiežuolė, rauduvė, raudė (žuvis), Leuciscus eryth-rophthalmus*; **~ый**, -ая, -ое *raudonplūksnis; raudonpelėkis (apie žuvis)*.
красноречив||о *pro. 1. iřkalbingai, įkalbingai, įkal-biai, gražbylingai*; 2. *įtikinamai, vaizdžiai, iřkal-bingai*; факты говорят достаточно к. fāktai ga-nā įtikinamai kalba, liūdija, āiřkiai bylōja; **~ость**, -и *m. 1. iřkalbingūmas, įkalbūmas, įsakūmas*; 2. *įtikinamūmas, vaizdūmas*; **~ый**, -ая, -ое; -чив, -а, -о 1. *iřkalbingas, gražiakalbis, įkalbūs, įsa-kūs, bylūs, gražbylingas*; 2. *prk. įtikinamas, daūg pasākantis, reikřmingas, vaizdingas, vaizdūs, iřkalbingas*; **красноречивое рукопожатие** *reikřmin-gas raňkos paspaudimas*.
красноречие, -я *iřkalbingūmas, iřkalba, bylūmas, įkalbūmas*; *kalbōs gražūmas; gražbylystė*.
краснорядец, -дца *pasen. prekūvietės manufaktūri-ninkas*.
краснословие, -я *pasen. žr. красноречие*.
краснотá, -ы 1. *raudonūmas, raūdis*; 2. *raudonymė, raudōnis, paraudimas, nūorausis*.
краснотál, -а *bot. smailialāpis glūosnis, Salix acu-tifolia*.
краснотёлка, -и; *dgs. kilm. -лок, naud. -лкам zool. 1. dangaūs ožys (voras)*; 2. *diėvo ařarėlė, Trom-bidium*.
краснофлотец, -тца *Raudonojo Laivyno jūreivis, raudonlaivyniėtis*.
красноцётный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. *raudon-spalvis*; 2. *raudonžiedis*.
красношейка, -и; *dgs. kilm. -шейк, naud. -шейкам zool. liepsnėlė, raudonguřklė, rudguřklė (paukš-tis), Erithacus rubecula*.
краснощёкий, -ая, -ое; -щёк, -а, -о *skaitaveidis, raudonskruostis*.
краснуха, -и 1. *med. raudonukė (vaikų liga)*; 2. *vet. raudonligė (kiaulių liga)*.
красный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. *raudonas, raū-das*; **красные цветы** *raudonos gėlės*; к. гáлстук *raudonas kaklāraiřtis*; **Красная Армия** *Raudon-oji Armija*; 2. *pasen. poez. gražūs, skaitūs*;

puikūs, giėdras; **красная девица** *skaiřti mergėlė, mergėlė lelijėlė*; к. денėк *puikl, giedrā dienėlė*; 3. -ого *dkt. džen. dgs. raudonasis, revoliucionieriūs*; **борьба красных** с бѣлыми *raudonūjų kovā sū baltaisiais*; ♦ **красное дерево** *raudonmedis*; к. лес *spygliuodžių miškas, žalgiris*; **красная рыба** *kremzlinės žūvyς*; к. товар *pasen. manufaktū-ros prėkės, audiniai*; к. зверь *plėřrieji (kailiniai) miřko žvėrys*; **красное крыльцо** *prieřakinis, vie-řasis, gražūs prieangis*; к. угол *krikřtāsuolė*; к. уголок *raudonasis kampėlis*; к. гриб *bot. rau-donikis, Boletus veisipellus*; к. железняк *raudo-noji geležiės rūdā, hematitas*; **красная медь** *rau-donvaris*; **красное кáленне** *tech. raudonasis įkai-tinimas*; **красные дѣти** *tarm. sūnūs iř duktė (kai tėra du vaikai)*; **пустить (подпустить) красного** *perųkā padėgti, sukėlti gaisrā*; **красная цена** *gerā, ganā didelė, aukščiausia kaina*; **красная бузина** *bot. řeivmedis, Sambucus ebulus*; к. мѣд *grikių medūs*; **красное окно** *didysis (paprastai prapuořtas) pirkios lāngas*; **красное перо** *rauo-dėginis (žuvis) pėlekas*; к. склад *poez. rimas*; к. стол *svočios piėtūs, piėtūs pās jāunojo tė-vūs pō jungtūvių*; к. гусь *flamingas, Phoenicor-terus*; **красная краска** *raudė*; **красное слово** *sāmojo žōdis, gražūs žodėlis*; **красная строка** *paujā eilūtė*; на людях и смерть *краснā visiems kartū lengviaū kentėti*; не краснā избā углāми, а краснā пирогāми *nė puōšnios siėnos, bėt sve-tingūmas grāžina pāmā*; проходить *красной нитью eiti raudona gijā*; угодить (попасть) под *красную шапку pasen. patėkti į kariūomenę*.
красов||аться, -суюсь, -суетесь *eig. 1. gražiaī at-rōdyti, skaitystė žerėti, gražų vaizdā teikti, puikūoti, grožiūoti*; 2. *puikāuti (kuo nors), puikūoti*; **~итый**, -ая, -ое *žr. красивый*.
красот||á, -ы; *dgs. красоты 1. gražūmas, gražybė, grōžis, dailūmas*; **отличаться красотой** *pasizymėti gražumū, grožiū*; 2. *gražumā, grožybė, gražybė*; **лесные красоты** *miřko grožybės*; 3. *pasen. poez. gražiūlė*.
красотка, -и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам řnek. gražiūlė, puōšnė*.
красочность, -и *m. 1. spalvingūmas, puořnūmas*; к. картины *pavėikslo spalvingūmas*; 2. *prk. vaiz-dingūmas, raishkūmas*; к. изложєния *dėstymo vaizdingūmas*.
красочный¹, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. *spalvingas, puořnūs*; **красочные иллюстрации** *spalvingos iliustrācijos*; 2. *prk. vaizdingas, raishkūs*; к. стиль *raishkūs stilius*.
красочный², -ая, -ое *dažų*; к. завод *dažų ga-tyklā*.
красть, крадý, крадѣшь; *būt. крал, -а, -о eig. vōg-ti, vagiliāuti, gležti*; **сāvintis**.
красться¹, крадѣтся *eig. būti vagiamām*.
красться², крадýсь, крадѣшься; *būt. крался, -лась, -лось eig. pasalomis eiti, sėlinti, tykant artintis, sėlinėti, glūdinti, tykinti*.
красящий, -ая, -ее 1. *dāžantis, dāžomas*; **красящее** *вещество* *dāžomoji mėdžiaga, dažai, dāžalas*; 2. *tėpantis*.
крат: во сто к. *řimtā kařtų, daūg kařtų, dauge-riōpai*.

кратер, -а *geol.* krāteris, (*ugnikalnio*) gerklė, tau-gė, žiotys.

кратка, -и *pasen.* trumpūmo žėnklas; поставити кратку над «и» padėti trumpūmo žėnklą ant „и“.

кратк||ий, -ая, -ое; -ток, -ткá, -тко trumpas; к. сон trumpas miegas; к. срок trumpas tėrminas; к. путь trumpa keliōnė; к. курс glaūstas, sutrumpintas kūrsas; краткие гласные trumpėji balsiai; ~о *prv.* trumpai, glaustai.

кратковремени||ость, -и *m.* trumpalai(kiř)kūmas, laiko trumpūmas, neilgas trukimas, trumpas laikas; ~ый, -ая, -ое; -менен, -менна, -менно trumpai trūpkantis, trumpalaikis, trumpas; кратковременное пребывание trumpas buvimas.

краткожизненный, -ая, -ое; -нен, -ненна, -ненно trumpaamžis, trumpo amžiaus.

краткосрочн||ость, -и *m.* trumpas laikas; ~ый, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно trumpalaikis, trumpaterminis, trumparakis, trumpo tėrmino; к. отпущ trumpalaikės atostogos; краткосрочная ссуда trumpatermininė, trumpalaikė paskola.

краткость, -и *m.* 1. trumpūmas (*puz. atstumo*); 2. glaustūmas.

кратн||ое, -ого *dkt. mat.* kartotinis; общее наименьшее к. beidrās mažiausias kartotinis; ~ость, -и *m.* kartotinūmas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно kartotinis; кратные числа kartotiniai skaičiai.

кратчайший, -ая, -ее trumpiausias, arčiausias; к. путь arčiausias kėlias.

кратче 1. *bdu.* краткий aukšt. l.; 2. *pzv.* кратко aukšt. l.

крах, -а krāchas, bankrōtas, sužlugimas.

крахмáл, -а krakmōlas; рисовый к. rūžių krakmōlas; картофельный к. bulvinis krakmōlas; ~ение, -я krakmōlijimas; ~истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о krakmolingas, krakmoluotas; ~ить, -лю, -лишь eig. krakmolyti, stađdinti; к. белѣ krakmolyti baltinius; ~ыный, -ая, -ое 1. krakmōlo, krakmōlinis; к. завод krakmōlo gamyklá; к. кисель krakmōlinis kisiėlius; 2. (su)krakmolytas, sustađdintas, sukietintas; к. воротничок krakmolyta apykaklė; ~ыщик, -а krakmolytojas; ~ыщица, -ы krakmolytoja.

крачка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *zool.* ūpinė žuvėdra, kirlė, *Sterna hirundo*.

краше *poez. bdu.* красивый aukšt. l.

крашен||ие, -я dāžymas; tāpumas; ~йна, -ы *pasen. tarm.* dažyta drōbė; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* margūtis (*kiaušinis*); ~ый, -ая, -ое dažytas, mārgintas; крашеное яйцо mārgintas, dažytas kiaušinis, margūtis.

крашу *žr.* красить; ~сь *žr.* краситься.

краю||ха, -и, ~шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* (*duonos*) kampėlis, papėntis, papėntėlis, žiaunė, žiauberė, kriaukslys.

креатýра, -ы *niek.* statytinis, kreatūrą (*proteguojamas valdininkas*).

кревѣтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *zool.* krevetė (*smulkus jūros vėžys*).

кредит, -а krėditas (*sąskaitos dešinioji pusė*).

кредит, -а 1. krėditas, skolinimas; pātykis; в к. skolinčiai, skolėn; 2. *dgs.* kreditai, asignāvimai; 3. *prk.* pasitikėjimas, autoritėtas.

кредитív, -а *žr.* аккредитív.

кредитка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *šnek.* *pasen.* popierinis pinigas, banknōtas.

кредитный, -ая, -ое paskolōs, paskolinis, skolinimo, krėdito, krėditinis; кредитные операции krėdito operācijas; к. билет popierinis pinigas, banknōtas.

кредитова||ние, -я 1. krėditavimas, skolinimas, finansavimas; 2. įrašymas į sąskaitos krėditą; ~ть, -тýю, -тýешь eig. ir įvk. 1. skolinti, finansuoti, krėdituoti; 2. krėdituoti, įrašyti į sąskaitos krėditą; ~ться, -тýюсь, -тýюсь eig. ir įvk. 1. skolintis, imti skolėn, kreditan; 2. būti finansuojamam.

кредитор, -а kreditorius, skolintojas; ~ский, -ая, -ое kreditorių, kreditorinis.

кредитоспособн||ость, -и *m.* kreditingūmas; ~ый, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно kreditingas, finansiskai pajėgus.

кредо *nkt.* crėdo, krėdo, pāžiūros, įsitikinimai.

крез, -а nepaprastas turtuolis, krėzas.

крейсер, -а kreiseris; ~ский, -ая, -ое kreiserinis, kreiserių; крейсерская скорость kreiserinis greitis; крейсерская эскадра kreiserių eskadrā.

крейсирова||ние, -я kreisavimas; ~ть, -рую, -руешь eig. kreisuoti.

крекинг, -а *tech.* krėkingas (*įrenginys*); 2. krėkingavimas, krėkingo procesas.

крекирова||ние, -я *tech.* krėkingavimas, krėkingo procesas; ~ть, -рую, -руешь eig. ir įvk. *tech.* krėkinguoti.

крем, -а *kul.* krėmas.

крем², -а 1. krėmas, ódos tėpalas; 2. bātų tėpalas.

крем||аторий, -я krematōrijus, krematōriumas; ~ационный, -ая, -ое kremācinis, kremāvimo; ~ация, -и kremācija, kremāvimas.

кремѣль, -мня *v.* 1. *min.* titnagas; 2. *prk.* šnek. šykštuolis; 3. *prk.* šnek. užsispyrėlis; ~шók, -шка titnagėlis, titnago gabaliukas.

кремировать, -рую, -руешь eig. ir įvk. sudėginti lavoną, kremuoti.

кремлѣвский, -ая, -ое kremliaus.

кремль, -я *v.* kremlius, miėsto tvirtovė, tvirtynė.

кремн||еватый, -ая, -ое; -át, -а, -о titnaginis, titnagingas; ~ѣвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* skiltuvinis, titnaginis šautuvas; ~ѣвый, -ая, -ое 1. titnago, titnaginis; titnagu uždegamas (*puz. senovinis šautuvas*); 2. *prk.* patvarus, kietas.

кремне||зём, -а *min.* titnagžemis, silicio dioksidas; ~кислый, -ая, -ое *chem.* silicio rūgštis; кремнекислые соли *chem.* silikātai.

кремн||невый, -ая, -ое *chem.* silicio; ~ий, -я *chem.* silicis; ~истость, -и *m.* titnagingūmas; ~истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о 1. titnagingas; 2. *chem.* silicio, silicingas; кремнистая сталь silicinis plėnas; 3. akmenuotas (*puz. kelias*); 4. *prk.* užsispyręs; nepaleŋkiamas.

кремовый, -ая, -ое 1. su kremu, krėminis (*puz. pyragaitis*); 2. krėmo spalvōs, krėminis.

крен, -а 1. (*laivo ar lėktuvo*) (pa)svirlimas (*į šoną*); корабль идѣт с креном laivas plaukia pasviręs; парохód дал к. gárlaivis pasviro; 2. *prk.* (*politinis*) pósukis, nukrypimas.

крёндель, -я *v.*; *dgs.* -и и -я, -ей и -ей *riestaĩnis*; ◆ свернётся крёндедем *šnek.* susiriēsti; крёнделя выделявать *svirduliuoti (apie girtą)*; **щник**, -а *riestaĩnininkas*.

крёнить, -ню, -нишь *eig.* į šoną *veřsti*, *svirinti (apie laivą)*; **ся**, -йтся *eig.* į šoną *vĩřsti*, *svirti*, *svėrdėti*.

креозот, -а *chem.* *kreozotas*.

кре́бл, -а *kreolas*; **ка**, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *kreolė*.

креп, -а *krėpas (audinys)*.

крепе́ж, -пежа́ 1. (*veiksmas*) *raĩstymas*, *sutvirtinimas*, *starpavimas (pvz. šachtų)*; 2. *kuop.* *starpai*, *raĩščiai*, *spyriai*; **ный**, -ая, -ое *kalm.* 1. *raĩstymo*, *sutvirtinimo*, *raĩstomasis*, *sutvirtinamasis*; к. лес *kártys*, *raĩščiai*, *spyriai*; 2. *tech.* *atsparinis*, *prtvirtinimo (pvz. varžtas)*.

крепи́льщик, -а *kalm.* *ramstýtojas*, *sutvirtintojas*, *kasýklos sutvirtinimų darbininkas*.

крепи́тельный, -ая, -ое 1. *raĩstomasis*, *sutvirtinamasis*; *крепительные работы* *sutvirtinimo darbai (pvz. kasykloje)*; 2. *stiprinas*, *stiprinamas (pvz. valgis)*; 3. *vidurių kietinamasis*, *sulaikomasis (vaistas)*; **ь**, -плю́, -пи́шь *eig.* 1. *stiprinti*, *drūtinti*, *stipriai jūngti*, *staĩdžiai veřžti*, *(su)tvirtinti*; к. *набережную* *tvirtinti* *krantinę*; 2. *prk.* *stiprinti*, *tvirtinti*; к. *дружбу* *stiprinti* *draugystę*; 3. *kalm.* *ramstýti*, *tvirtinti*, *stiprinti*; 4. *med.* *kietinti (vidurius)*, *daryti prietvarą*; **ься**, -плю́сь, -пи́шся *eig.* 1. *stipriai*, *tvirtai laikýtis*, *nepasiduoti*, *tvirtai turėti*, *iřtvėrti*; *крепитесь*, *товарищи*, *помощь скоро будет laikýkitės*, *draugai*, *greit ateis pagálba*; 2. *tvárdytis*, *ramintis*, *valdytis*, *rámdytis*, *santuriai laikýtis*.

кре́пкий, -ая, -ое; -пок, -пкá, -пко 1. *stiprūs*, *tvirtas*, *patvarūs*, *drūtas*; *kietas*; *stamantrūs (pvz. audinys)*, *standūs*; *diržingas (pvz. medis)*; *кре́пок* на *горáx* *stiprių kójų*; *кре́пкая ткань* *stiprūs audinýs*; *кре́пкая верёвка* *stipri*, *drūta* *vĩvė*; к. *человек* *tvirtas žmogūs*; к. *организм* *stiprūs organizmas*; 2. *smarkūs*, *stiprūs*; к. *удár* *smarkūs smūgis*; к. *вėrep* *stiprūs vėjas*; 3. *stipriai veikiantis*, *stiprūs*; к. *табáк* *stiprūs tabákas*; к. *чай* *stipri arbatá*; к. *раствóр* *stiprūs*, *koncentruotas skiedinýs*; 4. *kietas*, *tvirtas*, *miklūs (pvz. kiaušinis)*; к. *opėx* *kietas rėřeutas*; 5. *prk.* *gilūs*, *tvirtas*; *кре́пкая вėра* *gilūs*, *tvirtas tikėjimas*; к. *сон* *gilūs*, *kietas miegas*; ◆ *кре́пкое слово* *непадогũs*, *šiurkštūs žodėlis*; он *кре́пок* на *ухо* *jis arýkurtis*, *jis neprigĩrdi*; *кре́пкие напитки* *svaiginamieji gėrimai*; **о** *prv.* 1. *stipriai*, *tvirtai*, *patvariai*, *staĩdžiai*, *kietai*, *drūčiai*, *smarkiai*; *связáть* к. *stipriai*, *staĩdžiai suriřti*; 2. *šnek.* *labai*, *smarkiai*; к. *любіть* *labai mylėti*; 3. *šnek.* *непадо́riai*, *šiurkščiai*, *neřvaĩkiai*; к. *выругаться* *непадо́riai*, *šiurkščiai*, *piktaĩ išsiplũsti*; ◆ к. *накрепко* а) *labai smarkiai*, *kietai (pvz. užmigtį)*; б) *kuó griežčiausiai (pvz. įsakyti, uždrausti)*.

крепко|го́ловый, -ая, -ое; -лóв, -а, -о *šnek. žr.* *крепколо́бый (1 reikš.)*; **ло́бый**, -ая, -ое; -лóб, -а, -о *šnek.* 1. *kietagaĩvis*, *užsispyręs*; 2. *buka prõtis*, *neišmaningas*; **но́гий**, -ая, -ое; -но́г, -а, -о *stiprių kójų*; *iřtvėrmingas (pvz. arklys)*.

креплéние, -я 1. *stiprinimas*, *(su)tvirtinimas*; *raĩstymas*, *drūtinimas*; *priveržimas*, *suveržimas*; 2. *dgs. (kasyklų, kasinių) sutvirtinimai*, *spyriai*, *raĩščiai*.

креплéный, -ая, -ое *pastiprintas*, *spirituotas (apie vyną)*.

кре́пнуть, -ну, -нешь; *būt.* *креп*, *крéпла*, -ло *eig.* 1. *stiprėti*, *tvirtėti*, *eiti tvirtyn*, *drūtyn*; к. *дýхом* *dvasia tvirtėti*; 2. *kietėti*, *tirštėti*, *tumėti (pvz. kėsielius)*.

креповый, -ая, -ое *krėpo*, *krėpinis*.

крепостная, -ой *dkt.* *baudžiáuninkė*.

крепостный||к, -á *baudžiávininkas*, *baudžiavos šalininkas*; **ческий**, -ая, -ое *baudžiavos*, *baudžiávinis*; **чество**, -а *baudžiáva*, *dvarystá*.

крепостной¹, -áя, -ое *tvirtovės*, *tvirtovinis*.

крепостной², -áя, -ое 1. *baudžiavos*, *baudžiávinis*; *отбывáть крепостную повинность* *baudžiavą eiti*; к. *стро́й* *baudžiávinė sántvarka*; 2. -óro *dkt.* *baudžiáuninkas*; ◆ *крепостное práво* а) *baudžiávinė téisė*; б) *baudžiáva*.

крепостной³, -áя, -ое *ikirev.* *užrašomasis*, *aprašomasis*, *užtvirtinamasis*; *pirkimo-pardavimo*; к. *акт* на *дом* *pirkimo-pardavimo áktas* *pámui*.

крепостца¹, -ы *tvirtovėlė*.

кре́пость¹, -и *m.* 1. *stiprūmas*, *stiprybė*, *drūtumas*, *tvirtumas*, *stiprovė*, *drūtis*; *atsparumas*, *patvarumas*; *smarkumas*; к. *дýха* *dvāsios tvirtybė*, *stiprybė*; *потеря́ть* к. *sugniũžti*, *pagniũžti*; к. *вина* *výno stiprūmas*; 2. *kietumas*.

кре́пость², -и *m. kar.* *tvirtovė*.

кре́пость³, -и *m. teis.* *pasen.* *nuosavýbės dokumentas*, *rářtas*; *кúпчая* к. *pirkimo áktas*, *rářtas*; *закладная* к. *(tuřto) įkaitinis*, *įkeičiamasis rářtas*.

крепча́ть, -áет *eig.* *stiprėti*, *smarkėti*, *didėti*, *eiti stipryn*, *smarkyn*; *вėтер* *крепча́ет* *vėjas* *smarkėja*; *морóз* *крепча́ет* *řaltis* *didėja*, *stiprėja*.

крепы́ш, -á *šnek.* *stipruõlis*, *stiprėiva*, *žaliðkas*, *goliúgas*.

кре́пь, -и *m.* 1. *tvirtumas*, *tvirtis*, *stiprūmas*; 2. *dgs. kalm.* *sutvirtinimai*.

креса́ло, -а *pasen. tarm.* *skeliamasis titnagas*, *skiltuvas*; **ть**, -áю, -áешь *eig. pasen. tarm.* *skėlti ðgnį*.

крес|ельный, -ая, -ое *krėslinis*, *krėslas*, *krėslų*; **ло**, -а; *dgs. kilm.* -сел, *naud.* -слам *krėslas*.

кресс, -а *bot.* *pipĩnė*, *Lepidium*; к. *салáт* *sėjamoji pipĩnė*, *Lepidium sativum*.

крест, -á *krýžius*; *осеня́ть себя крестом* *bažn. pėrsisžegnoti*, *žėgnõtis*; ◆ *целова́ть* к. *pasen.* *bučiuojant krýžių prisiekti*; *постáвить* к. *praràsti bet kókią vilįti*, *laikýti ká galutinaĩ prarastu*; к. *накрест* *krýžmai*, *krýžmiškai*, *krýžiškai*, *skeřskryžiai*, *krýžkryžiais*, *krýžium*; *тяжё́лый* к. *pasen.* *sunki daliá*; *неси́ свой* к. *vařgti sávo vargėlį*, *neřti sávo krýželį*; *Общество* *Красного Креста* *Raudonojo Krýžiaus draugija*.

кресте́ц, -ца́ 1. *anat.* *krýžkaulis*, *krýžius*, *melmuõ*; *krýžkaulio sritis*, *krýžmuõ*; 2. (*pėdu*) *gubá*, *řlitis*.

крёсти, -ей *dgs. šnek. (kortų)* *gilės*, *krýžiai*.

крёст|ик, -а *krýžėlis*; **ильный**, -ая, -ое *bažn.* *krikřtįjamas*; **инный**, -ая, -ое *bažn.* 1. *krikř-*

to; 2. krikštŭny; **~ны**, -йн *dgs. bažn.* 1. krikštas, krikštijimas; 2. krikštŭnos; **~итель**, -я *v. bažn.* krikštytojas; **~ить**, крещу, крестишь *eig.* 1. *bažn.* krikštyti; 2. būti krikšto tėvu, mótina; 3. žegnóti; 4. krūžiškai pėrbraukti; **~иться**, крещусь, крестись *eig.* *b. žn.* 1. krikštytis; 2. žegnóti.

крестная, -ой *dkt. bažn.* krikšto mótina, krikštá-motė.

крестник, -а *bažn.* krikštásūnis; **~ца**, -ы кrikštá-dukė.

крестный, -ая, -ое krūžiaus; к. ход *bažn. ytinė* pro-cėsija, eisená.

крестный, -ая, -ое 1. krikšto; к. отец krikšto tėvas, krikštátėvis; крестная мать krikšto mótina, krikštámotė; к. сын krikštásūnis; крестная дочь krikštáduktė; 2. -ого *dkt.* krikštátėvis.

крестовидный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *žr.* кресто-образный.

крестовик, -а *zool.* vóras kryžiuotis, *Epeira diade-ma*.

крестовина, -ы 1. krūžialentės, kryžiškai, kryžmá; 2. *glžk.* kryžminis iėšmas.

крестовка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* gilių, krūžių kortá.

крестовник, -а *bot.* žilė, *Senecio*.

крестовый, -ая, -ое 1. krūžiaus, krūžių, krūžinis; к. поход *ist.* krūžiaus žygis, káras; к. паук *žr.* крестовик; 2. kryžminis, kryžmas, krūžiškas; к. свод krūžiški skliaūtai; 3. (*kortose*) gilių, krūžių.

крестоводец, -ца *ist.* kryžiuotis, krūžiaus riteris.

крестообразно *prv.* krūžiškai, kryžmaĩ; **~ый**, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно krūžiškas, kryžminis, krūžiaus pavidalo.

крестоцветные, -ых *dgs. dkt. bot.* kryžmažiedžiai, *Cruciferae*.

крестовый, -ая, -ое *anat.* krūžkaulio; крестцовая кость *anat.* krūžkaulis.

крестьянин, -а; *dgs.* -яне, -ян valstietis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам valstietė; **~ский**, -ая, -ое valstiečių, valstiečio, valstietiškas, valstietinis; **~ство**, -а 1. valstiečiai, valstietijá; тудовое к. darbo valstiečiai, darbo valstietijá; 2. *pasen. tarm.* žemdirbystė, laukininkystė; заниматься крестьянством vėrstis žemdirbystė, būti artoju; **~ствовать**, -твую, -твует *eig.* būti žemdirbiu, artojáuti, žemdirbiáuti, laukininkáuti.

кретин, -а 1. kretinas; 2. *prk.* bukaprótis, bukalávis, idiótas; **~изм**, -а 1. kretinizmas; 2. *prk.* bukaprotiškumas, bukalalviškumas.

кречет, -а *zool.* paūkštgaudis sákalas, medžioklinis sákalas, *Falco gyrofalco*.

крещатый, -ая, -ое *pasen.* kryžiuotas, krūžiškai išmárgintas.

крешение, -я 1. krikštas; 2. trys karaliai (*bažn. šventė*); ♦ боевое к. *prk.* kovos krikštas; **~енский**, -ая, -ое *bažn.* trijų karalių; ♦ крещенские морозы spėigai; **~еный**, -ая, -ое *bažn.* 1. krikštytas; 2. -ого *dkt. pasen.* krikščionis.

крешу *žr.* крестить; **~сь** *žr.* креститься.

кривая, -ой *dkt.* 1. kreivė, kreivóji; к. снижения цен káipų kritimo kreivė; 2. *šnek.* vienáke; ♦ на кривой не объедешь jokiomis gudrybėmis ne-

argáusi; куда к. не вынесет (выведет) kaip be-būti, kás būs, tás būs.

кривда, -ы *šnek. poez.* neteisybė, skriaudá; suktý-bė; netiesà, mėlas.

кривенький, -ая, -ое pókreivis, apýkreivis, kreivókas; **~еть**, -ёю, -ёешь *eig.* 1. kreivėti, kreivŭn eĩti, kuĩpti, klišti (*puz. kojós*); 2. viena akimi ákti; **~изна**, -ы 1. kreivumá, kreivė, kumpumá; 2. kreivumas, kreivis, kumpumas; **~ить**, -влю, -вишь *eig.* kreivinti, kuĩpinti; kreivúoti, kleivúoti, kreivuliúoti, kreivezóti; kleipti (*puz. batus*); kraipýti, kreipti, vaipýti (*puz. veida*), viėpti (*puz. lūpas*); ♦ к. душой veidmainiáuti; **~иться**, -влюсь, -вишсь *eig.* kreivėti, kuĩpti; klýpti, klaipýtis, kreivótis, krýpti, súktis, mėstis, pėrsimesti; vaipýtis, pėrsikreipti, viėptis, kreiptis.

кривляка, -и *v. ir m.* vaipūnas, vaipūnė, pamáiva; **~нье**, -я kraipymasis, dařkymasis, staipymas, máivymasis, vaipymasis; **~ться**, -яюсь, -яешсь *eig.* kraipýtis, staipýtis, kreivúotis, máitotis, išsidarinėti, vaipýtis, raukýtis, máivýtis.

криво *prv.* 1. kreivá, iškrypai; к. идти kreivezúoti, kreivóti, kreivuliúoti, keverzóti; 2. *prk.* neteisiai, suktai; 3. *prk.* šnairai, kreivai (*puz. žiūrėti*).

криволбкий, -ая, -ое; -бок, -а, -о kreivašonis, nelygiašonis; **~ватый**, -ая, -ое; -át, -а, -о apýkreivis, pókreivis, kreivókas; **~глазый**, -ая, -ое; -áz, -а, -о *šnek.* vienaakis, viena akimi áklas.

криводушие, -я veidmainystė, veidmainiávimas, nenuoširdumas; **~ник**, -а *pasen.* veidmainys, suktabūdis, kreivabūdis; **~ница**, -ы *pasen.* veidmainė, suktabūdė, kreivabūdė; **~ничать**, -аю, -аешь *eig.* *pasen.* veidmainiáuti; **~ный**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно *pasen.* neteisūs, suktas, suktabūdiškas, veidmaĩniškas, nenuoširdūs.

кривозубый, -ая, -ое; -уб, -а, -о išklypdañtis, kreivadañtis.

кривой, -áя, -бе; крив, кривá, криво 1. kreivas, kuĩpas, išklypęs, šleivas; кривое лицо kreivas véidas; кривое дерево kreivas mėdis, kreivis, kri-vis, kreivūzas, kreivókšlis, kreivėlda; кривое зёр-кало kreivas, iškreiptai ródantis véidrodís; 2. *pasen.* neteisūs, neteisingas, suktas; iškreiptas, kreivas; кривое толкование iškreiptas, neteisingas áiškinimas; 3. -óro *dkt.* vienaakis; ♦ кривая улыбка dirbtinis nusišypsójimas, nenuoširdūs šypsulys, nenuoširdi šypsena.

кривок, -вкá *zool.* 1. tilvikas ylanāpis, *Recurvi-rostra*; 2. júrinė šárka, *Haematopus astralegus*.

криволáпый, -ая, -ое *žr.* кривонóгий.

криволинейный, -ая, -ое; -линеен, -линейна, -линейно kreivinis, kreivalinijinis, kreivaėigis.

кривонóгий, -ая, -ое; -нóг, -а, -о klišas, šleivas, kleivas, kleivakójis, klibas, klibkójis; **~жка**, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *v. ir m. šnek.* klišis, klišė, kleiva, kleivys, kleivė, šleivys, šleivė, kreivėlda, kliviñgis, kliviñgė.

кривонóсый, -ая, -ое; -нóс, -а, -о kumpanósis, kreivanósis; **~ротый**, -ая, -ое; -рót, -а, -о kreivažáñdis, kreivabuñnis, iškreiptalūpis.

кривотóлки, -ов *dgs. šnek.* gandai, plepalaĩ, nepágrįstos nuómonės, kalbos, kreiptos šněkos, klaidingi áiškinimai.

кривоустый, -ая, -ое; -ýст, -а, -о *žr.* криворóтый.

кривоше́й, -ея, -ее kreivakāklis, kreivaspraĩdis; **~я**, -и *med.* kreivakāklstē.

кривоши́п, -а *tech.* skriejikas; **~ный**, -ая, -ое *tech.* skriejiko.

криву́лина, -ы *pasen.* kumpumā, kreivulỹs.

криву́ля, -и *šnek.* 1. laĩkostas, liĩkis, vingis, kabliũkas, kreivumā; 2. *v.* ir *m.* vienaākis, vienaāķē.

кри́зис, -а 1. krizē, lūžis; душевный к. dvāsinis, vidinis lūžis, dvāsinē, vidinē krizē; экономический к. ekonominē krizē; общий к. капитализма bendróji kapitalizmo krizē; правительственный к. vyriausybės krizē; 2. *med.* krizē, pērsilaužimas; к. болѣзни ligōs krizē; 3. didelē stokā; sunkūmai; *šnek.* bėpinigỹstē; топливный к. kũro stokā; у меня сейчас к.: ни копѣйки в кармаėе visāi nusigyvenaũ: neturiũ nē skatiko kišėnėje; **~ный**, -ая, -ое krizis, krizinis; кризисные явления krizės reiškiniāi.

крик, -а rėksmas, riksmas, šauksmas, šũksnis, klỹkmas; šaukimas, klykimas; он поднял к. jĩs ragāvo rėkti; доводить кого-л. до крика kā rikdũti, rėkinti; ♦ последний к. мōды *šnek.* paskutinis madōs žōdis, paskutinē madōs naujiena, naujāusia madā; **~ливый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о 1. rėksnũs, rėkũs, rėklũs, rėksmingas, kliegũs, plačiaģerklis, ģerklingas; mėgstas ģaĩsiai kalbėti, rėkti; vaidingas, barningas; 2. *prk.* rėkiantis, (āķi) rėžiantis (*puz. spalva*).

кри́к|нуть, -ну, -нешь *ĩvk.* surikti, sušũkti, riktelėti, šũktelėti; **~са**, -ы *tarm.* 1. ligũstas vaĩko veĩksmas, rėkalojimas; 2. *v.* ir *m.* rėksniũkas, rėksniũkė, rėksnỹs, rėksnė; **~ун**, -а *šnek.* 1. rėksnỹs, bliōva, kliega, šaukālius, ģerkliũgas, didbuĩnis, išverstageĩklis; 2. tarškālius, taĩskalas, tauškālius, plepỹs, zaupaĩ, plėpalas, patāũška; 3. *zool.* erėlis rėksnỹs, *Aquila pomarina*; **~унья**, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням *šnek.* rėksnė.

кримина́л, -а *šnek.* kriminālas, nusikaltimas, nusižengimas; **~ист**, -а 1. kriminalistas (*kriminalistikos specialistas*); 2. *šnek.* kriminālinis kalinỹs, kriminālinis nusikaltėlis, kriminalistas; **~истика**, -и kriminalistika; **~истический**, -ая, -ое kriminalistinis, kriminalistikos; **~ный**, -ая, -ое kriminālinis, kriminalũs, nusikalstamas.

крин, -а *bot.* vandeĩs lelijā, krinumas, *Nymphaea*.

кри́нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам pĩenpuodis, puodỹnė; ģsinis.

криноли́н, -а *pasen.* krinolĩnas (*pũstas sijonas su lankeliais*).

криптогра́фия, -и slaptāraštis, kriptografija.

криста́л, -а 1. *min.* kristālas; 2. *pasen.* kri(k)štolas; **~изацио́нный**, -ая, -ое kristalizācinis, kristalizāvimo; к. апарāt kristalizāvimo aparātas; **~иза́ция**, -и kristālinimas(is), kristalizāvimas(is), kristalizācija.

кристалли́зовать, -рую, -руешь *eig.* ir *ĩvk.* žr. кристаллизова́ть; **~ся**, -руется *eig.* ir *ĩvk.* žр. кристаллизоваться.

кристаллизова́ть, -зую, -зуюшь *eig.* ir *ĩvk.* kristali-zuoti, kristālinti; **~ся**, -зывается *eig.* ir *ĩvk.* kristālintis, kristalizuoti, susikristalizuoti.

кристалл|иче́ский, -ая, -ое kristālinis; **~овидный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно kristālų pavidalo; **~огра́фия**, -и kristalografija.

криста́льный, -ая, -ое 1. kristālinis; криста́льная соль kristālinė druskā; 2. *prk.* krištolinis, kristālinis, tũgas; криста́льная вода tũgas (kaĩp krištolas) vanduo; 3. криста́льной чистоты (честности) человек labai dōras, labai doringas žmogũs.

крите́рий, -я kritėrijus.

крити́к, -а kritikas; kritikũtojas; (*apie moterĩ*) kritikė, kritikũtoja; литературный к. literatũros kritikas; театральный к. teātro kritikas; **~а**, -и kritika, kritikāvimas; **~ан**, -а piktas, kibũs kritikas, priekabininkas, kritikũtojas, kritikėrijus.

критика́нство, -а priekabingũmas, piktas kritikāvimas; **~вать**, -твую, -твует *eig.* būti piktũ kritiku, kritikũtoju, viskā peĩkti, nieĩinti.

критиковать, -кую, -куешь *eig.* kritikuoti.

критици́зм, -а kriticismas.

критиче́ски *prv.* kritiškai, su kritika; **~й**, -ая, -ое 1. kritinis, kritikos; критическая статья kritikos straĩpsnis; к. реализм kritinis realizmas; 2. kritiškai, liĩkės ĩ kritikā; к. ум kritiškai prōtas; 3. krizės, krizinis, kritiškai (*puz. momentas*).

критичн|ость, -и *m.* kritiškũmas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно kritiškai, liĩkės ĩ kritikā.

кри́ца, -ы *tech.* (*geležies*) luĩtas.

крича́|ть, -чу, -чишь *eig.* 1. rėkti, šaukti, klỹkti, krỹkti (*puz. antis*), ūkti (*apie apuokā*), ūkauti, kliėgti, bliāuti (*puz. vaĩkas*); kirkseti (*apie žąsĩ*); rėkauti, ģerklėti; virkauti; kũvėkĩoti, ūbauti (*apie pelėdā*); klỹkauti, krỹkĩti, krỹkĩtauti; tũtuoti (*apie gulbes*); 2. *šnek.* bārti, (ap)rėkti, šũkauti; к. на кого-л. rėkti aĩt kō; 3. šũkĩtis; к. о помоши šũkĩtis pagālbos; **~щий**, -ая, -ее 1. rėkiantis, šũkiantis; 2. *prk.* rėžias āķi, kriĩtantis ĩ akis.

кров, -а 1. *pasen.* stōgas, pastōģė, padaĩgtė; 2. prieglobstis, prieglauda, pastōģė; принять под свой к. priĩĩti sāvo pastōģėn, prieglobstin.

крово́|веть, -ею, -еешь *eig.* *pasen.* kraujũoti, krũvintis; kraujũ patekėti; **~ить**, -āвлю, -āвишь *eig.* *pasen.* 1. krũvinti; 2. kraujũoti (*apie žaĩzdā*).

крово́вый, -ая, -ое 1. krũvinas, iškruvintas, sukrũvintas, kraujũotas, kraujũo; крово́вая пėна krũvinos pũtos; крово́вая рāна kruvinā, kraujũota žaĩzdā; 2. kraujũinis, su kraujũ; к. бифштėкс kraujũinis bifštėksas; ♦ крово́вая бāня skerdỹnės; крово́вое воскрєсєньє *ist.* kruvināsėis sekmādienis; крово́вый поно́с kruvinōji (*liga*).

крово́|тка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам lovėlė, lovũtė, lovỹtė; **~ный**, -ая, -ое lōvos, lōvũ, lōvinis; **~ь**, -и *m.* lōva; лежа́ть на крово́ти gulėti lōvoje.

крове́ль|ка, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лькам *šnek.* stogėlis; **~ный**, -ая, -ое stōgo, stogũ, stoginis; daĩgtinis, stogũ dengiamasis; к. гвоздь stōģvinė; крове́льное желе́зо stoginė skārdā; **~щик**, -а stog(a)dengỹs, stiėgius, stōgius.

крове́нить, -ню, -нишь *eig.* *šnek.* (su) kraujũoti, su-tėpti kraujũ.

крово́|но́сный, -ая, -ое kraujũotakos, kraujũ apỹtas; kraujũo; крове́сная систе́ма kraujũotakos sistema; крове́сные сосу́ды kraujũagyslės, kraujũo

indai; ~обращение, -я *žr.* кровообращение.
кроветв||орение, -я *kraūjo susidārymas, dārymasis, gaminimasis; ~орный*, -ая, -ое *kraūjo susidārymo, dārymosi, kraūjo gaminimasis.*
кровоинка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* *kraūjo spūrga, lašelīs; ♦* у него ни кровинки в лице jis visas išblýškęs.
крóвля, -и; *dgs. kilm.* -вель, *naud.* -влям 1. stógas; dañgtis; 2. pastógė; *pamaĩ;* жить под одной кровлей gyvėnti kartù, viename butė, vienuosė namuosė; 3. *stat.* stógo dangà.
крóвник, -а *pasen.* *kraūjo keřtininkas.*
крóвн||о *prv.* 1. artimaĩ (*pov. susigiminiaves*); 2. *prk.* itin skaudžiai, giliai, ұрач, ұзvis, gyvybiškai; мы еє к. обидели мės jà skaudžiai įzeidėme; он к. заинтересован jis gyvybiškai suinteresuotas; ~ый, -ая, -ое 1. giminūs, giminingas; ėsantis *kraūjo giminystėje;* кровная связь giminystė, *kraūjo ryšys;* в нём заговорило кровное чувство jamė prabilo giminystės jausmas; 2. grynòs veislės, grynavėslis (*pov. arklys*); 3. sunkūs, skaudūs, gyvas (*įzeidimas, skriauda, nuoskauda*); нанести кровную обиду skaudžiai, kruvinaĩ užgauti, įzeisti; 4. gyvybinis, gyvas; кровная заинтересованность gyvybiškas suinteresuotumas; ♦ кровная месть *kraūjo keřtas;* к. враг krūvinas, pikčiausias prieša; кровные деньги sàvo paties sunkiù dárbu uždirbti pinigai.
кровожад||ность, -и *m.* *kraūjo troškimas, kraugeriškumas, nuožmumas, žiaurumas, žvėriškumas;* ~ный, -ая, -ое: -ден, -дна, -дно *kraūjo trókštās, kraūgeriškas (būdas), nuožmūs, žiaurūs, žvėriškas;* к. человек kraugerys.
кровоизлияние, -я *med.* *kraūjo išsiliejimas;* к. в мозг *kraūjo išsiliejimas į smėgenis.*
кровоно́сный, -ая, -ое *žr.* кровеносный.
кровоо||бращение, -я *kraujótaka, kraūjo apýtaka;* ~станавливающий, -ая, -ее *kraūjo stābdomasis, kraūją sulaikantis; ~чищение*, -я *pasen.* *kraūjo apsvālymas; menstruācija.*
кровопо́й||вец, -вца *žr.* *кровопо́йца;* ~йство, -а *pasen.* *kraugeriškumas, kraugerystė;* ~йца, -ы *v.* *ir m.* *kraugerys, kraugerė, kraujalakys, kraujalakė.*
кровоподтёк, -а *kraujósrūva, kraūjo patakà, mėlūnė; ~чный*, -ая, -ое *kraujósrūvos, kraujų patekėjes, pasrūvęs; кровоподтёчная ссάдина mėlūnė (nuo sumušimo).*
кровопрóлит||ие, -я *kraūjo (pra)liejimas, žudynės, skerdynės; ~ный*, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *krūvinas (pov. kova).*
кровопускá||ние, -я 1. *kraūjo leidimas, kraujólaida;* 2. *prk.* skerdynės, piautynės, žudynės; ~тель, -я *v.* *kraujaleidyς.*
кровосме||ситель, -я *v.* *kraujažagys; ~шение*, -я *kraujómaiša, kraujažagystė.*
кровосóс, -а 1. *šnek.* *kraujačiulpys, kraugerys;* 2. *tarm.* *vampirys;* 3. *kraugerys šikšnósparnis (Pietų Amerikoje); ~ка*, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *kraujačiulpė, kraugerė; ~ный*, -ая, -ое *kraūją siurbiantis, kraūjo siurbiamasis.*
кровот||ворение, -я *žr.* *кровтворение; ~ечение*, -я *kraūjo plūdimas, kraujóplūdis, kraujāvimas.*

кровоточí||вость, -и *m.* 1. *palinkimas į kraujāvitmą;* 2. *med.* *hemofilija; ~вый*, -ая, -ое; -чйв, -а, -о *kraujóująs (pov. žaizda); ~ть*, -чит *eig.* *kraujóuti.*
кровохárка||нье, -я *kraujóutasis skrepliāvimas; ~ть*, -аю, -аешь *eig.* *kraujaĩs skreplióuti.*
кровохлѣбка, -и *bot.* *sravanòsė, Sanguisorba.*
кровоушка, -и *šnek.* *kraūjas, kraujėlis; попили нашей кровушки prisisiurbė mūsų kraūjo.*
крóвь, -и; о крóви, в крóви, на крóви; *dgs.* *крóви, крóвей m.* 1. *kraūjas; potėrya kрóви kraūjo netekimas; истекать крóвью kraujóuti; запáчкаť крóвью sukraujóuti, apkrūvinti; ушибѣť в к. sumušti kruvinaĩ;* 2. *prk.* *giminystė, giminumas; ♦* портить к. кому-л. gadinti kām kraūją, ėr-zinti kà, gadinti kām nuótaikà; лить (проливáть) к. (чью) (pra)lieti kraūją (kieno), žudyti (kà); лить (проливáть) (свою) к. (за кого-л.) (pra)lieti kraūją, žūti kovoje (už kà); što у него в крóви таĩ jām įgimta; što моя плоть и к. таĩ mào tikras vaikas; на крóви žmogžudystės vietoje; к. с молоком kaip iš pieno plaukęs, kraūjas iš pienas (apie šviesraudonius skruostus); к. стынет краūjas stingsta (iš siaubo).
крово́нн||ст||ость, -и *m.* *kraujingumas; ~ый*, -ая, -ое; -йст, -а, -о *kraujingas.*
крово́нн||йть, -ню, -нишь *eig.* *krūvinti; ~ой*, -ая, -ое 1. *kraūjo; kraujinis; кровное давлėние kraūjo spaudimas, kraujóspūdis; кровные капли kraūjo lašai; кровная колбаса kraujinė dešrà; кровные тельца kraūjo kūneliai; 2. raudonas, kraūjo spalvòs.*
крóение, -я *žr.* *крóйка.*
крó||енный, -ая, -ое; крóен, -а, -о *kiřptas; ~енный*, -ая, -ое *kirptinis.*
крóется *žr.* *крыться.*
крóбешь *žr.* *крыть.*
крóйльн||ый, -ая, -ое (su)kerpamasis, (su)kirpimo, каřпymo.
крóить, крóю, крóйшь *eig.* (*drabuži*) *kiřpti.*
крóй, крóя (su)kirpimas; *kiřpsena; ~ка*, -и *drabužių (su)kirpimas; кърсы крóйки и шитья kirpimo iš siuvimo kърсай.*
крóкёт, -а *krokėtas (žaidimas).*
крóкодíl, -а *zool.* *krokodilas, Crocadilia; нильский к. Nilo krokodilas, Crocodilus niloticus; ~ий*, -ья, -ье, ~ов, -а, -о *krokodilo, krokodily; крокодилья пасть krokodilo pasrai; крокодилова кожа krokodilo óda; ♦ крокодиловы слёзы krokodilo ašaros (veidmainiškos ašaros); ~овый*, -ая, -ое (iš) *krokodilo ódos; к. чемодан krokodilo ódos la-gaminas.*
крóлик, -а 1. *tech.* *kròkusas, polirāvimo miltėliai; 2. bot.* *žr.* *шафран.*
крóлик, -а 1. *triušis, Lepus cuniculus; 2. triušėnà, triušio kailiukas.*
крóликовóд, -а *triušių augintojas, triušininkas; ~ство, -а 1. *triušių auginimas, triušininkystė; 2. triušių ūkis; ~ческий*, -ая, -ое *triušininkystės, triušių.*
крóли||ковый, -ая, -ое, ~чий, -ья, -ье *triušio, triušių; крóликовая шапка triušėnòs kepurė; крóличье мясо triušiena; крóличья шкърка triušėnà.**

крьольч||áтник, -а 1. triušynas, triušidė; 2. triušiu ūkis; **~йха**, -и triušė; **~онок**, -нка; *dgs.* -чата, -чár triušiuukas.

кромá, -й *tarm.* 1. (duonos) abišalė, apýraika, ap-suktinė riekė; 2. pakraštyš, kraštas, (audinio) apýrumbė, (lentos) žambas, briaunà.

кромé *prl. su kilm.* бė (ko), išskýrus (kq); все éтого желáют, к. нас išskýrus mūs, visi tō nóri; **инých** нет, к. ... kitókių nērà, kaip tik...; ♦ к. шýток бė juokų, nejuokáujant, rimtai; к. торó *йт.* be tō.

кромéшный, -ая, -ое: кромéшная тьма tamsà tam-siausia, visiška tamsà; кромéшная жизнь *pasen.* sunkūs, pràgariškas gyvenimas; ад к. àmžinos rietenos, bafniai, tikras pràgaras.

крóмка, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам 1. àpvadas (*puz. audinio*), àpsiuvas; 2. kraštėlis, briaunà; 3. (lentos) šonas; 4. pakraštyš (*puz. ledo upėje*).

кромсáть, -áю, -áешь *eig. šnek.* 1. nerūpestingai, nelýgiai, bet kaip karpýti, piáustyti; gúrinti (*puz. duona*), ènioti; 2. *prk.* gadinti, darkýti (*puz. pjesę*).

крон, -а 1. mineráliniai chrómo dažai; 2. žaliejì chrómo miltėliai (*tarakonams naikinti*).

крóна¹, -ы (*medžio*) vainikas, lajà.

крóна², -ы *kronà* (*piniginis vienetas*).

крóнистый, -ая, -ое turįs didelį, grážų vainikà (*apie medį*).

кронпрínц, -а sósto įpėdinis, krònprincas.

кронцýркуль, -я *v.* nùlinis skriestúvas.

крóншеп, -а *zool.* žiurlys, kúolinga (*paukštis*), *Numenius arquatus*.

кронштéйн, -а *tech.* gėmbė, kронштейнас.

крьопá||ние, -я *šnek. iron.* eiliakalystė, eiliadirbystė; **~тель**, -я *v.* rašėiva, eiliakalys, eiliadirbys; **~ть**, -áю, -áешь *eig.* 1. pesnóti, kėzoti, grebezióti, mada-rúoti, negrabiai dirbti; 2. *prk. šnek.* prastaí rašýti, eilės kálti, rašėiváuti; 3. *pasen. tarm.* bet kaip sióti, kuřpti, kurypti.

крьоп||ило, -а *bažn.* šlakstyklė, šlakstýtuvas; **~ильница**, -ы *bažn.* iñdas su švestų vándenių, šlakstipė; **~ильный**, -ая, -ое šlakstomasis; **~йть**, -плю, -пíшь *eig.* 1. šlėkti, šlakinti, šlakstýti; 2. dujótì, dułkti, lynóti, lašnóti, rasėnti, purkšnóti (*apie lietų*); 3. *bažn.* šlakstýti švestų vándenių; **~йтýсь**, -плюсь, -пíшься *eig.* šlakstýtis; **~лєние**, -я šlākinimas, šlakstymas.

крьопátь, -почý, -пóчешь *eig. šnek.* triūsti, plušėti, kruořpti.

крьоптлív||о *prv.* kruořščiai; к. рабóтать kruořpti, kruořščiai dirbti; **~ость**, -и *m.* kruořštumas, triušumas, plušumas; **~ый**, -ая, -ое; -йв, -а, -о 1. triušus, kruořštus, krapštus, plušus, uolus, kruořščiai dirbantis; к. рабóтник dárbo pelė, kruořšlys, knisčius; 2. kruořštus, knibūs, kniblūs, smulkmeniškas; pedantiškas.

крьопот||нá, -й *tarm.* knybulys, knýburiavimas, kruořštus, labai smulkmeniškas dárbas; **~ýн**, -á *tarm.* kruořšlys, knibčius, krāpštas, krapštukas; **~ýнья**, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням *tarm.* kruořšlė, krapštukė.

крóсна, -ы *tarm.* 1. dróbės rietimas; mėtmenys (*siūlai*); 2. (*audimo*) stāklės; бокá крóсен pastōvai.

крьосс, -а *sport.* kròsas.

крьоссбóрд, -а kryžiažodis.

крьот, -á 1. *zool.* kùrmis, *Talpa*; 2. kùrmio kailiùkas; **~ёнок**, -нка; *dgs.* -тáта, -тáт kurmiūkštis, kurmiukas; **~ик**, -а kurmėlis; **~йще**, -а didelis kùrmis, kuřminas.

крьотк||ий, -ая, -ое; -ток, -ткá, -тко gomūs, lėnas; puolaidūs; стать крьотким tapti romiám, suromėti; **~о** *prv.* rōmiai, lėnai.

крьоткóдýш||ие, -я *pasen.* būdo gomūtas; **~ный**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно *pasen.* romaūs būdo, lėnaširdis.

крьотó||вина, -ы *šnek.* 1. kùrmrausis; 2. *prk.* žeminė, duobė; **~вый**, -ая, -ое kùrmio, kùrminis; крьотóвая шкýрка kùrmio kailiukas; **~лóвка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам kurmiākaitai; **~рбина**, -ы *žr.* крьотóвина.

крьотóсть, -и *m.* gomūtas, gomýbė, lėnumas.

крьотáта *žr.* крьотёнок.

крóха, -и *v.* ir *m. šnek.* mažėlis, mažėlė, mažýtėlis, mažýtėlė (*apie vaikus*).

крьохá, -й, *gal.* kрьoxy; *dgs. vard.* крьохи, *naud.* крьохám 1. trupinys, gurinys, gūrulas, nuotrupa, kruopėlė, guruláitis; 2. *prk. dgs.* nuotrupos, nuobaigos, nuobiros.

крьохáль, -я *v. zool.* didysis dančiasnāpis (*paukštis*), *Mergus merganser*.

крьохобóр, -а 1. šykštuolis, gaudagrāšis; 2. *prk. niek.* pedantas, smulkmeniškas žmogūs, raidėda; **~ство**, -а 1. smulkmeniškas šykštumas; 2. *prk. niek.* raidėdiškumas, pedantiškumas, smulkmeniškumas; **~ствоватý**, -твую, -твуеть *eig. niek.* būti pernelyg smulkmeniškam.

крьохотный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно mažutėlis, mažýtis, smulkutėlis, mažutėlaitis, menkùtis.

крьóшево, -а 1. *tarm. (valgis)* mutinys; 2. *prk. šnek.* kratinys, jòvalas, mišinys.

крьошенина, -ы *šnek.* duonainė (*trupinta duona giroje, vandenyje*), mutinys.

крьошен||ный, -ая, -ое; -шен, -а, -о sutrupintas; **~ый**, -ая, -ое smulkūs, susidedantis iš smulkių trupinių.

крьóшеч||ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. trupinėlis, gurinėlis; 2. truputėlis, trūputis, nedaug, žiupsnėlis; дай крьóшечку табакý dúok truputėlį, žiupsnėlį tabako; **~ный**, -ая, -ое *šnek. žr.* крьóхотный.

крьóшýть, крьóшý, крьóшишь *eig.* 1. trūpinti, gūrinti, krūšti, krūšinti; 2. barstýti trūpinius, (pri)-trūpinti; 3. *prk. šnek.* triūškinti (*puz. priešo kariuomenę*); **~сья**, крьóшится *eig.* trupėti, gurėti, gūrti, šiupėti (*puz. žibučiai*), triušėti, triūšti, byrėti (*puz. tinkas*), druzgėti (*puz. puodelis*).

крьóшка¹, -и trūpinimas, smulkkinimas.

крьóшка², -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. kruopėlė, kruopelytė, trupinėlis, gurinėlis, nuotrupa; 2. *v. ir m. prk.* mažylėlis, mažylėlė, mažýtėlis, mažýtėlė, mažėlis, mažėlė, mažýtis, mažýtė; ♦ хотъ крьóшку beñt kiek, nòrs trūputį; ни крьóшки нē kiek.

крьóу *žr.* крьыть.

крою́ *жр.* кроить.

кро́ющий, -ая, -ее dengiamasis; кро́ющее крыло dengiamasis (*vabalo*) sparnas.

круг, -а, о круге, в кругу́ и в кругу́; *dgs.* круги 1. *mat.* skritulys, skridinys; 2. rātas, rātilas (*puz. aplink mėnulį*), žiedas; 3. rātas; описать (начертить) к. rātą apskriesti; они́ сели в к. jiė susėdo ratū; 4. (*kelio*) laikostas, laikis; 5. *prk.* rātas, ciklas; к. развития vystymosi ciklas; 6. *prk.* (*žmonių*) draugė, draugijā, tārpa; к. читателей skaitytojų draugė; в своём кругу́ savybėje, savėje, savo tārpe; 7. *prk.* sritis, sferā; к. деятельности veikimo sritis; это не входит в к. моих обязанностей tai neįeina į mano prievolių sritį; 8. *prk.* kompleksas, rātas; к. явлений reiškinių kompleksas; 9. *ist.* kariuomenės taryba; казачий к. kazokų kariuomenės taryba; 10. ritinys, rietimas; к. колбасы dešros ritinys; 11. *tech.* tēkėlas; наждачный к. švitrinis tēkėlas; 12. *dgs.* slūoksniai, sfēros; правящие круги valdantieji slūoksniai; ♦ полярный к. *geogr.* poliārinis rātas, speigiratis; спасательный к. gelbimasis rātas; поворотный к. *glžk.* grįžratis; порочный к. ydingasis rātas; заколдованный к. užburtas rātas; на к. vidutiniškai, apytikriai; голова́ идёт кругом galvā sukasi, svaigsta.

кру́гленый, -ая, -ое apskritutis, apskritutelis, apvalutis; ♦ кругленькая сума nemažā, apvali sumā; ~еть, -ёю, -ёшь *eig. šnek.* apskritėti, apvalėti, storėti; ~ить, -лю, -лишь *eig. šnek.* apskritā daryti, apskritinti, apvalinti; ~иться, -люсь, -лишья *eig. 1. šnek.* apskritėti, apvalėti; 2. apskritām matytis.

кру́гло *prv.* apskritaī, apvaliaī; ~ватый, -ая, -ое; -ат, -а, -о apvalōkas, apskritōkas, apskritaīnis; ~годовой, -ая, -ое ištisų metų, visūs metų truīkantis, vykstantis; ~головый, -ая, -ое; -лов, -а, -о apskritagalvis.

кру́логубцы, -цев *dgs. tech.* apvalinės rēplės.

кру́глоли́цый, -ая, -ее; -иц, -а, -е apskritaveidis, apvaliaveidis; ~чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *poez.* apskritaveidė.

кру́глоротые, -ых *dgs. dkt. zool.* apskritažiomėnės (*žuvyς*), *Cyclostomata*.

кру́глосу́точный, -ая, -ое visōs, ištisōs parōs (*dienos ir nakties*); круглосуточное дежурство ištisōs parōs budėjimas.

кру́гл|отá, -ы *šnek.* apskritūmas, apvalūmas, apskritumā; ~ый, -ая, -ое; кругл, -á, -о 1. apskritas, apvalus, apvalinis, apskritaīnis; 2. ištisas; visiškas; к. год ištisi mėtai; к. сиротá visiškas našlāitis; к. дурáк paskutinis, visiškas kvailys, kvailas peī visā pilvā; круглое невежество didžiausia, visiška nemokšybė, tamsybė; ♦ круглые цифры apvalūs (*apytikriai*) skaičiai; круглая сума didōka, apvali sumā; круглые скобки lenktiniai skliaustėliai; круглая пилá skritulinis pīklas; круглые черви *zool.* apvaliosios kiřmėlės.

кру́гл|ыш, -á *tarm.* apvalus akmuō (*upių pakrantėse*); ~як, -á, ~яш, -á 1. apvalaīnis (*apie miško medžiagą*); 2. *šnek.* apvalus akmuō.

кру́говой, -ая, -ое apskritinis, apskritiminis, apskriteigis, sukuriuojamas, judantis ratū, apsukinis; rātinis; ciklinis, cikliškas; ♦ круговáя пору́ка

teis. bendrinė atsakomybė; круговáя чáша скриежамóји, aplink einančioји таурė.

кру́гов|орóт, -а 1. apskritinis, nepėrtraukiamas judėjimas, skriejimas, cirkuliāvimas; apytaka, cirkuliācija; 2. sūkurys, verpėtas; к. борьба kovōs verpėtai; к. событий įvykių sūkurys; ~ращение, -я sukimasis ratū.

кру́гозór, -а 1. akiratis, horizontas akiplotis, akikraštis; 2. *prk.* akiratis; erō ymstvennый к. очень узок jō prōtinis akiratis labai siaūras.

кру́гом 1. *prl. su kilm.* aplink, apie (*ką*); įskridiñ (*ko*); обойти к. дєрева apeiti aplink mėdi; 2. *prv.* aplinkui, apsukui; к. шумел лес aplinkui ošė miškas; бєгать к. бєгиóти aplinkui; 3. *prv.* visiškai, grynai, labai, nepataisomai, visai; он к. виноват jis visais ātžvilgiais kaltas; erō н. обокрáли ji āpvogė visiškai, grynai; он был хозáйке к. дóлжен šeimininkui jis būvo visiškai prasiskōlinęs; ♦ к. да о́коло apylankomis, aplinkui, užuolankomis.

кру́гооб|орóт, -а apykaita, apytaka, apyvarta; ~разный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно apskritaīnis, apskritinis, rāto; ~ращение, -я *жр.* круговращение.

кру́госвє́тный, -ая, -ое aplink žemę, pasaulį; кругосвєтное путешествие keliōnė aplink žemę.

кру́жáло, -а 1. *stat.* vainikas, išlankis; 2. žiestūvas, žiedžiamasis rātas; 3. *pasen.* smūklė.

кру́жев|á, кру́жев, -ám *dgs. (vns. кру́жево, -а)* nėriniai, mezginiai, pinikai; ~ник, -á nėrinių parda-vėjas; ~ница, -ы 1. nėrėja; 2. nėrinių parda-vėja; ~ной, -ая, -ое nėrinių, nėrininis, mezzininių, mezzininis.

кру́жение, -я 1. sukimas; 2. sukimasis, sūkuriavimas; 3. kvaitulys, kaitulys, sūkata (*avių liga*).

кру́жеч|ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. skardinė (*pinigams rinkti*); 2. puodėlis, puodukas, bokaliūkas (*alui*); ~ный, -ая, -ое: к. сбор рiк-лиава skardinėmis (dėžutėmis).

кру́жилка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek.* sukūtis (*žaislas*).

кру́жить, кру́жy, кру́жишь ir кру́жишь *eig.* 1. sūkti, sūkinti; grāžyti; 2. rātą sūkti (*ore*), ratū eiti, skrieti aplink, sūktis, sūkuriuoti; 3. klaidžio-ti; ♦ к. голову sūkti gálvā; ~ся, кру́жyсь, кру́жишь ir кру́жyсь *eig.* 1. sūktis, sūkiótis, sūkuriuoti, daryti ratūs, skristi ratū; кру́жятся комары uodaī čiulkinį grūda; 2. stulpū kilti (*puz. dulkės*); 3. svaigti; у меня́ кру́жится голова́ mán galvā sūkasi, svaigsta; к. в вихре удо-вольствий svaigti smagūbių sūkuryjė; 4. klaidžio-ti.

кру́жка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. skardinė (*pinigams rinkti*); церковная к. bažn. rink-tuvė; 2. puodėlis, kaustė; bokālas (*alui*).

кру́жков|ец, -вца *šnek.* ratėlio narys, dalývis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* ratėlio da-lývė, narė; ~од, -а ratėlio vadōvas; ~ой, -á, -ое ratėlio, būrėlio, kuopėlės; ~щина, -ы *niek.* rateliškūmas (*tik savo ratelio reikalų paįsymas*); skāldymasis ratėliais; ~ый, -ая, -ое ratėlio, ra-tėlių, ratėlinis.

кру́жный, -ая, -ое *šnek.* aplinkinis (*puz. kelias*).

кру||жók, -жкá 1. ratēlis, skritulēlis, skridinēlis, griežinēlis; ritinēlis; 2. ratēlis, būrēlis, kuopēlē; ♦ стрижка в к. plaukū kirpimas aplīnk gálvā; ~жóчек, -чка žr. кружók (1 reikš.).

круп¹, -а (arklio) stūrplis, strėnos.

круп², -а med. krūpas.

круп||á, -ы 1. kruópos; гречневая к. grikių, grikinės kruópos; манная к. mánų kruópos; перловая к. perlínės kruópos, kruštiėnė; 2.: к. идёт круóпомis bėria (smulkiomis kruopelėmis sniegti); ~снйк, -á (grikių) kruópu āpkerpas.

крупí||нка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам 1. kruopėlė, kruopelytė, trupinēlis, guriñēlis; 2. kruopėlė, rasėlė, krislėlė, aguónos grūdėlis, trupučiūkas, lašėlis; принесло ли это хоть крупíнку действительной пользы? аť таí дāвė бėнт krisлėлј, бėнт aguónos grūdā tikrós naudós?; ни крупíнки нє trupučiūko; ~ца, -ы 1. šnek. kruopėlės; 2. žr. крупíнка (2 reikš.).

крупíчатый, -ая, -ое smulkiagrūdís; smulkių kvietinių miltų, kruópmilčių; крупíчатая мукá smulkūs kvietiniai miltai, kruópmilčiai; к. мёд kruópinis, kruopuótas, sužiedėjęs medūs.

кру́пка, -и 1. kruopėlės, kruopūtės; 2. stambmilčiai, rūpūs miltai (pusiauskarda sumalti), pusiauskardžiai miltai; 3. bot. švitrė, Draba.

крупнётъ, -ёю, -ёшь eig. stambėti, rupėti.

кру́пно prv. 1. stambiai, rupiai, gabalais; pusiauskarda (sumalti); 2. prk. smalkiai, stipriai, rimtai (pvz. susivaidyti, pakalbėti); к. играть (в карты) lōšti (kortomis) stambiais stātymais, stambiomis sumomis.

крупноблóчный, -ая, -ое stambiablókis.

крупнозернист||ость, -и m. stambūs grūduotumas; ~ый, -ая, -ое; -йст, -а, -о stambiagrūdís; rupūs, stambūs; крупнозернистая порода stambiagrūdė uolėna; к. песок rupūs smėlis.

крупноколóсый, -ая, -ое stambiavárpis; крупноколóсая пшеница stambiavarpiai kviečiai.

крупнопанельный, -ая, -ое stambiapanėlis.

кру́пн||ость, -и m. stambūs, rupūmas; ~ый, -ая, -ое; -пен, -пнá, -пно 1. stambūs (pvz. grūdás), rupūs (pvz. miltai); 2. didelis, stambūs, áukštas (pvz. miškas); áugalotas (pvz. vaikas); к. завод didelė, stambi gamyklá; крупная вещь stambmená; 3. prk. stiprūs, smarkūs, aštrūs; к. разговор aštrūs, smarkūs pasikalbėjimas; крупная ссóра didelės rietenos, vaidai; 4. prk. didelės vertės; stambūs; крупные деньги а) stambūs pinigai; б) dideli pinigai; 5. svarbūs; žymūs, įžymūs; крупное открытие svarbūs atradimas; к. писатель didelis, įžymūs rašytojas; ♦ к. рога́тый скот galvijai.

крупо||вේяка, -и; dgs. kilm. -веек, naud. -вейкам kruópu vétýklė; ~дёрка, -и; dgs. kilm. -рок, naud. -ркам žr. крупорушка; ~заво́д, -а kruópu gamyklá, kruópinė.

крупóзный, -ая, -ое med. krūpinis, krūpo; крупóзные явления krioklės, krūpo, krūpiniai reiškiai; крупóзное воспаление лёгких šlapiojojamasis plaučių uždegimas, įkarštėjimas.

крупору́шка, -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам 1. kruópu darymo mašiná; 2. kruópu gamyklá.

крупча́т||ка, -и smulkūs, aukščiausias kokybės kvietiniai miltai, kruópmilčiai, sinkūmai; ~ный, -ая, -ое kruópu, kruópinis, kruópmilčių; ~ый, -ая, -ое grūdinis (pvz. ikrai); kruopinis, sužiedėjęs (pvz. medus).

крупяно́й, -ая, -ое kruópu, kruópinis; крупяные культуры kruópinės kultūros.

круте́нек, -нька, -нько tarm. 1. apýstatis, statókas, ganá statūs (pvz. kalnas); 2. griežtókas, apýsmarkis.

кру́тень, -тя v. tarm. šnek. 1. viesulas; 2. (vandens) verpėtas, virulys; 3. tirštá kōšė.

крутизнá, -ы 1. pakriūtė, kriaūšius, kriaūšis, pakriaūšė, skařdis, átskardis, statūs šlaítas; 2. statumá, staigybė; statumas.

крути́л||о, -а pasen. (virvėms vyti) lekėtas, rekėtas, sukūtis; ~ый, -ая, -ое sukamasis, sukūto; крутильные весы sūkamosios svarstýklės; ~нья, -и; dgs. kilm. -лен, naud. -льням pasen. vířvių dirbtuvė, vířvinė.

крути́ть, кручу́, крути́шь eig. 1. sùkti (pvz. siūlą, cigaretę); raitýti (ūsus), výti (virves); grėžti, grážýti (skalbinį); к. ру́ки а) sùkti rankás; б) rišti rankás už nūgaros; 2. sùkti, kėlti (pvz. dulkes, sniegą); 3. prk. sùkti, sukčiauti, apgaulinėti; išsisukinėti; ♦ вонь кру́тит нос dvókas nōsj riečia; к. голову́ sùkti, kvársinti gálvą; ~ся, кручу́сь, крути́шься eig. 1. sùktis, sukinėtis, sūkuriuoti, sukióti; колесо́ кру́тится rátas sūkasi; 2. prk. plušėti, triūsti, rūpintis.

кру́тка, -и 1. sukimas (pvz. siūlą), susisukimas, sūkis; 2. sukrūmas.

кру́то prv. 1. stačiai, staigiai (pvz. nusileidžia kelias); 2. sukiai (pvz. nuvyta virvė); 3. tirštai (pvz. išvirta košė), kietai (pvz. išvirtas kiaušinis); 4. griežtai, žiaūriai; 5. stipriai; к. посолить stipriai pasūdyti; к. посóленный peř sūrūs, labai sūrūs.

крутобе́режный, -ая, -ое krantingas, kriaušingas, stačiakrañtis, skardingas.

круто́й, -ая, -ое; крут, крута́, кру́то 1. statūs (pvz. kalnas), staigūs (pvz. laiptai), skardūs, skardingas, kriaušingas; 2. staigūs (posūkis), staiginis; ūmūs; netikėtas; laužtinis; до́рога де́лает к. поворóт kėlias staigiai pasisuka; 3. sukrūs (pvz. siūlas), sukrinis; 4. tirštas (pvz. košė); kietas (pvz. kiaušinis); 5. stiprūs (pvz. arbata, gėrimai); 6. griežtas, žiaurūs, kietas (pvz. būdas); крутые ме́ры griežtos priemonės; 7. tankūs, sūdrūs, tirštas (pvz. rūkas); 8. stiprūs (pvz. šaltis); 9. gaūbtas, išsišóvęs; к. подборóдок riėstas smákras; ♦ к. кипя́ток smalkiai vėrdas, labai kářstas, vėrdantis vanduo; крута́я брань biaūrūs keiksmai.

крутоло́бый, -ая, -ое; -лоб, -а, -о stačiakaktis.

круторо́гий, -ая, -ое; -рог, -а, -о stačiarāgis.

кру́тость, -и m. 1. statumas, staigumas, (pvz. skardžio); 2. (būdo) griežtumas, žiaurumas, smarkumas, kietumas; 3. (šalčio) stiprumas.

круто́яр, -а tarm. kriaušingas krañtas, kriaūšius, skařdis.

круть, -и m. pasen. žr. крутизнá.

круча́, -и kriaūšius, skařdis, átskardis, pakriūtė, pakriaūšė.

круче 1. *bdu.* крутой *aukšt. l.*; 2. *prv.* круто *aukšt. l.*
круч||ение, -я 1. sukimas, vijimas; 2. sukimasis, sūkuriamas; ~енка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* suktinė; ~ёный, -ая, -ое suktinis, vytinis, sūktas, įsuktas, sūsuktas; кручёные папиросы suktiniai papirōsai; кручёные нитки suktī siūlai.

кручин||а, -ы *poez.* sielvaras, širdgēla, graužatis, širdplēša; ~иться, -нюсь, -нишья *eig. poez.* sielotis, graužtis, sielvarauti, krimstis, marintis, gūduruoti; ~ный, -ая, -ое *poez.* susisielojęs, sielvarlingas, liūdnas, skausmingas; ~ушка, -и *poez.* sielvartelis; vargēlis.

круч||у *žr.* крутить; ~сь *žr.* крутиться.

кручь, -и *m. šnek. žr.* крутизна.

крушение, -я 1. (*laivo*) sudužimas; katastrofā; к. поезда traukinio katastrofā; потерпѣть к. sudužti, susikūlti; patirti katastrofā; 2. *prk.* žuvmas, žlugimas, sudužimas; к. надежд vilčių sudužimas, žlugimas; к. фашизма fašizmo žlugimas.

крушин||а, -ы 1. *bot.* šūnobelė, *Rhamnus*; к. ломкая šaltėkšnis, *Rhamnus frangula* (*Frangula alnus*); 2. *med. šnek.* šūnobelės lašai; ~ник, -а šaltėkšnynas.

крушитель, -я *v. pasen.* daužytojas, triuškintojas; mušeika; ~ный, -ая, -ое *pasen.* naikinamasis, triuškinamasis, griaunamasis.

крушить, -шў, -шйшь *eig.* 1. daužyti, kūlti, laužyti, triuškinti, trupinti, drūzginti; naikinti; 2. *prk. pasen. poez.* kamūoti, slėgti, vārginti; liūdninti, skaūdinti; скўка меня крушит nuobodulys manė kamūoja; ~ся, -шўсь, -шйшья *eig.* 1. *pasen.* graužtis, krimstis, sielotis, sielvarauti, liūdėti; 2. *šnek.* dužti, lūžti, trupėti, druzgėti.

крушняк, -а *žr.* крушинник.

крыжати||к, -а *zool.* vōgas kryžiūotis, *Epeira diadema*.

крыжов||енный, -ая, -ое agrāstų, agrāstinis; к. куст agrāstų krūmas; крыжовенное варенье agrāstų uogienė; ~ник, -а 1. *bot.* agrāstas, dūgė, *Ribes grossularia*; 2. *kuop.* agrāstai (*uogos*), dūgės; ~никовый, -ая, -ое agrāstinis; крыжовниковая огнѣвка *zool.* agrāstinis ugninūkas (*drugelis*); крыжовниковая пяденица *zool.* agrāstinis spriūdžius, žiēmsprindis.

крылат||ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. *šnek.* sparnuotis; 2. *bot.* sparnavaisis; 3. *šnek.* (*platus vyriškas*) apsiaustas sū pelerinā; ~ый, -ая, -ое; -ат, -а, -о 1. sparnuotas; 2. *prk.* lakūs, sparnuotas (*puz. mintis, žodis*).

крыл||ач, -а sparnaī vējuī kēlti (*puz. vētytuvo*); sparnuotė (*ventiliatorias*).

крыл||ечко, -а; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам prieangēlis, priebutēlis, gonkēlės.

крыл||ище, -а *šnek.* didelis spařnas; ~б, -а; *dgs.* крылья, крыльев 1. spařnas; взять под крылья argūžti; крылья самолѣта lėktuvo sparnaī; к. мельницы (*vėjinio*) malūno spařnas, šmaikštė; к. автомобиля automobilio spařnas; 2. (*tinklo*) leidingė, spařnas; 3. (*namo*) priestatas, fligelis, spařnas; 4. *polit.* spařnas; правое к. консервативной партии konservatorių pārtijos dešinysis spařnas; 5. (*skrybėlės*) ātskrebas, „brūlius“;

6. *kar.* spařnas, flāngas; ♦ подрезать комў-л. крылья pakiřpti kām sparnū (*suvaržyti, trukdyti, stabdyti*); опустить крылья nulėisti sparnū (*nusiminti, sugniužti*); прятать голову под к. (па)-kišti, (pa)slėpti gālvą pō sparnū (*vengti tikrovės, pasitraukti į šalį*); ~ообразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно spařno pavidalo.

крылышко, -а; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам sparnėlis; ♦ брать (взять) под своё к. paĩmti savo globėn, pō savo sparnū; держать под своим крылышком globėti; прятаться (спасаться) под чьѣ-л. к. ieškoti kienō pagālbos.

крыльцо, -а; *dgs.* крыльца, -лѣц, -лѣцам prieangis, priebutis; красное к. priešakinis, šviesusis, viešasis prieangis; ~вый, -ая, -ое prieangio; крыльцовая дверь prieangio dūrys.

крынка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *žr.* кринка.

крыс||а, -ы *zool.* žiurkė (*juodoji*), *Mus rattus*; žvūpnė (*pilkoji*), *Mus decumanus*; водяная к. vandėnė žiurkė, vandeninis pelėnas, *Arvicola amphibius*; ловить крыс žiurkiāuti, žvyniāuti; ♦ бу-мажная к. knisius, knibčius; канцелярская к. kanceliārijos žiurkė (*niekinamas raštinės darbuotojo pavadinimas*); ~ёнок, -нка; *dgs. kilm.* -сята, -сят žiurkiūkštis, žvyniūkštis; ~ий, -ья, -ье, ~йный, -ая, -ое žiurkės, žiurkių, žvūpnės, žvūnių; крысиный самец žiurkinas, žvūninas; к. яд žiurkių nuodaī; ~ища, -и *šnek.* didelė žiurkė, žiuřkinas; ~олов, -а žiurkėgaudis, žvynėgaudis; ~оловка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. žiurkėkautai, žvynėkautai; 2. šuo žiurkėgaudis, žvynėgaudis.

крыс||ята *žr.* крысенок.

крытый, -ая, -ое 1. deņgtas, sū stōgu; āpdengtas, pridengtas; sū dangčiu, dangteliu, aĩtvožu; кры-тая корзина pintinė sū dangčiu; 2. aprāuktas, āpmuštas (*puz. kailiniai*); ♦ всё шїто, да крыто (шїто-крыто) visi galai paslėpti, neliko nė pėd-sako, nė žymės.

крыть, крōю, крōешь *eig.* 1. deņgti, stiegti (*stogą*); vōžti (*indą*); klōti (*puz. stalą*); gaūbti, gōbti (*puz. galvą*); 2. apmūšti, aprāukti (*puz. kailinius*); 3. patrāukti (*puz. dažais*), aptapyti, padėngti; 4. mušti, kiřsti (*kortą*); 5. *pasen.* slėpti, slapstyti; 6. *prk.* plūsti, bārti; ~ся, крōется *eig.* 1. būti dengiamām, stiegiamām; 2. slėptis, būti pasislėpusiam, slapstyti; slypėti, glūdėti; ding-sėti (*puz. mintis*); тут что-то крōется čiā kažin kās slūpi.

крыш||а, -и 1. stōgas; крыть крышу stōgą stiegti, deņgti; 2. *pasen.* daņgtis, padėngimas, āpdėngimas (*puz. balno*); ~ечка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам stogėlis; ~ечный, -ая, -ое stōgo, stoginis; daņgčio; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. dangtėlis, daņgtis, dugnėlis, viršėlis, aĩtvožas, āpvožas; 2. (*knygos*) viršėlis, āpdaŗai, aptaisai, kiėtviršis; ♦ тут емў и к. čiā jām iř gālas atėjo.

крюк, -а; *dgs.* крюки, -бв iř крўчья, -бев 1. kab-lųs; 2. kobinųs, pākabas, vāgis (*medinis*), gėmbė, vāšas, vāškaras; 3. (*durų*) kabė, kėngė, gėmbė, tukta; 4. (*ugniagesių*) kobinųs; 5. (*kelio*) laĩks-tas, laĩkis, laĩkė, sūkis, vingis, aplaĩkkelis, alaĩkūnė;

сделать к. gātā, sūkj apsūkti; ♦ егo свeлo в к. jī suraitē, sūrietē kaip kablį.

крючить, -ит *eig. šnek.*: егo крjучит от боли jis raĩtosi iš skaĩsmo; **~ся**, -чусь, -чишсь *eig. šnek.* raĩtytis, raĩčiotis, riēstis (*mēšlungio traukoms; iš didelio skausmo*).

крючковатый, -ая, -ое; -āt, -а, -о 1. kablīškas; kaip kablỹs, ūžriestas; 2. kuĩpas (*puz. nosis*), ūžriestas.

крючконосый, -ая, -ое *šnek.* kumpanōsis, riestanōsis, gembnosā.

крючковор, -а, **~ец**, -ца *pasen.* priekabininkas, biurokrātas, kablīnīškas, kablīaspendỹs; **~ство**, -а *pasen.* priekabių ieškōjimas; kanceliārinis vilkinimas, tēsinēs suktỹbēs; kazuistika; biurokratizmas; **~ствовать**, -тую, -твуеть *eig. pasen.* priekabių ieškōti, priekabiāuti; trukdỹti, vilkinti.

крючки||к, -а sunkumų nešējas, nešiotojas; **~чать**, -аю, -аешь *eig.* sunkumūs nešiōti.

крючок, -чка 1. kablīukas, kablēlis; vāšēlis; kābē, gēmbē; 2. *prk. šnek.* kībē, priekabē; 3. *šnek. pasen.* priekabininkas; 4. ūžraitas (*rašant*).

крючья *жр.* крюк.

крьду *prv. šnek.* iš eilēs; bē pētraukos.

кряж, -а 1. gāstagalỹs (*prie kelmo*), straĩpas; 2. kalnāgūbris, (*kalnų*) keterā; kalnỹnas, gaugarỹnas; 3. *šnek.* žaliūkas (*tvirtas vyras*); **~евой**, -āя, -оe *жр.* кряжевий.

кряж|евый, -ая, -ое 1. kalnagūbrinis, kalnāgūbrio, (*kalnų*) keteros, keterinis; 2. *šnek.* tvirtas, neįveikiamas (*žmogus*); **~истый**, -ая, -ое; -жист, -а, -о 1. labai tvirtas, drūtas, surietējēs (*puz. qžuolas*); 2. *prk.* krēsna, stipraūs kūno sudējimo, pečiūitas; к. мужчйна vỹgas kaip āžuolas.

кряк, -а, **кряканье**, -я 1. krykimas, kvarksējimas (*apie antis*); 2. *šnek.* krenksējimas, krenkštējimas.

крякать, -аю, -аешь *eig.* 1. krỹkti, kryksēti (*apie antis*), kvaĩkti, kvarksēti; 2. *prk.* kreĩkšti, krenkštēti, kriōkti.

кряква, -ы *zool.* didžiōji āntis, kryklē, *Anas boscas*.

крякнуть, -ну, -нешь *ivk.* 1. krỹktelēti, sukryĩkti; 2. kreĩkštēlēti, sukreĩkšti, kriōktelēti, sukriōkti.

кряковый, -ая, -ое: кряковая утка *жр.* кряква.

крякуша, -и *zool.* rudagalvė kryklē, *Anas crecca*.

крятун, -ā *šnek.* kranklỹs, vaĩnas, *Corvus corax*.

кряхт|енье, -я kriogulỹs, šniokštāvimas; **~еть**, -хчỹ, -хтĩшь *eig.* kriogũoti, kregũoti, kriokũoti, šniokštũoti, šniorũoti, karkũoti, švaĩkštĩti, kriōkti, kriunēti; **~ун**, -ā *šnek.* 1. kriogũotojas, kriōgas, švokšlỹs, krēgas; 2. *šnek.* girinis tilvikas, slānka, *Scolopax rusticola*; **~унья**, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ньям *m.* kriogũotoja, kriōgā, švankšlē.

кряч, -а *tarm.* brūzgũlis.

крячок, -чка *zool. šnek.* ūpinē žuvēdra, *Sterna hirundo*.

ксендз, ксендзā *bažn.* kũnigas.

ксендзoвский, -ая, -ое kũnigo, kũniginis, kũnigiškas (*puz. rūbas*).

ксилoбp||аф, -а 1. mēdžio raĩžytojas; 2. mēdžio raĩžytũvas, ksilogrāfas; **~афия**, -и 1. mēdžio raĩžyba, ksilogrāfija; 2. mēdžio raĩžinỹs.

ксилофон, -а *muz.* ksilofōnas.

кстāti *prv.* 1. kaip tik, (tiĩkamu) laikũ; kuĩ reiķia; pravartũ; što būдет к. taĩ bũs pravartũ, taĩ praveĩs; не к. nē laikũ, kuĩ nereĩkia, netiĩka, nē viētoje; 2. tā prōga, kartũ, ūžvien; к. возъмйте и меня tā prōga, ūžvien paĩmkite if manē; 3. *їт.* bejē; да, к., как он себя чũвствует? bejē, kaip jis jaũčiasi?

кто, корo, комy, корo, кем, о ком *їв.* kās; к. там? kās teĩ?; ктo бы он нĩ был kās jis bebũtũ; аĩ jis šioķs, аĩ jis tōķs; бũк jis kās bũvēs; к. он таķой? kās jis tōķs?; к. другoй kās kitas; ♦ к. ни на есть bet kās, kiekvienas.

кто-либо, корo-либо *їв.*, **кто-нибудь**, корo-нибудь *їв.* kas nōrs, šiaĩр kas, bet kās; к.-л., к.-н. другoй kās kitas.

кто-то, корo-то *їв.* kaĩzin kās, kaĩkās, kana kās.

ктырь, -я *v. zool.* plēšriōjĩ mūsē, *Asilus*.

куафюра, -ы *pasen.* (*prašmatni*) šukũosena.

куб¹, -а; *dgs.* кубы, -oв 1. *mat.* kũbas; начертĩть к. nubraĩžyti kũbā; возвестĩ в к. pakēlti kũbũ; 2. *šnek.* kũbinis mētras.

куб², -а; *dgs.* кубы, -oв *tech.* kũbas; перегoнный к. *chem.* distiliācijos iĩdas.

куб³, -а *bot.* indigāzolē, *Indigofera*.

кубан|ец, -нца кубаниētis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* 1. Kubānēs kviečiaĩ (*kviečių rūšis*); 2. kubānka (*Kubānēs kazokų kepurē*); 3. kubaniēte.

кубарем *prv. šnek.* kũlversĉiais, kuduliaĩs, kũliaĩs, staĉiā gālvā; к. покатĩться кũlversĉia, кũlvartomis nuriedēti.

кубарь, -я *v.* sukũtis, vilkũtis (*žaislos*).

кубатюра, -ы кубатũrā.

кубизм, -а kubizmas (*dekadentinē srovē daĩleje*).

кубик, -а 1. māžas kũbas; 2. *džn. dgs.* kubiũkas (*vaĩkų žaislas*); 3. kũbinis centimētras, kũbikas.

кубин|ец, -нца kubiētis, Kũbos gyvėntojas; **~ский**, -ая, -ое Kũbos.

кубист, -а kubitistas; **~ский**, -ая, -ое kubizmo; kubitũ, kubitisto.

кубический, -ая, -ое kũbo, kũbinis; кубическая мēра kũbinis mātas.

кубов|ая, -oй *dkť.* vandeĩs virĩmo, distiliāvimo patalpā; **~oй**, vandeĩs virĩmo, destiliāvimo patalpōs, kātilo.

кубовый, -ая, -ое tam̄siai mēlynas, iĩdigo spalvōs; кũбовая крāска iĩdigo daĩā.

кубок, -бкā taurē.

кубомēтр, -а kũbinis mētras; плoтный к. kietmetris.

кубрик, -а *jũr.* kũbrikas, jũrininkų gyvėnamoji patalpā.

кубышка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *tarm.* 1. mōlinis iĩdas, boniā; 2. *v. ir m. šnek.* drũĉkis, drũĉkē, storũlis, storũlē; bamblỹs, bamblē, bambliũkas, išverstapĩvis (*apie vaikus*).

кувāлда, -ы 1. kũjis; 2. *prk. šnek.* drĩmba (*apie moterĩ*).

кувшин, -а āsōtis, lauknešā.

кувшинка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *bot.* vandeĩs lelijā, *Nymphaea*.

кувшинный, -ая, -ое āsōĉio, āsōtinis; ♦ кувшинное рỹло atkištasnũkis.

кувыр || к *išť*. vitirkš, virtinkš, virtilinkš, kebėkš, kebėkšt; **~кание**, -я virtakūliavimas, virstakūliavimas; **~кать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* vartalioti; **~каться**, -аюсь, -аешься *eig.* vartaliotis, kūliais virsti, virtakūliuoti, virstakūliuoti; **~кнуть**, -нų, -несь *įvk.* vitirkštelėti, apversti; **~кнуться**, -нųсь, -несься *įvk.* kūliais virsti, vitirkštelėti, apsversti; **~колегия**, -и *juok.* 1. virtimas kūlio; 2. *prk.* sąmyšis, netvarkā, makalynė; **~ком** *prv.* kūlvirsčiai, kūliaivirsčiai, kūliaivirsčiomis, kūlverstinais, kūliais, stačia gálva; **~нуть**, -нų, -несь *įvk. šnek.* *žr.* кувыркнуть; **~нуться**, -нųсь, -несься *įvk. šnek.* *žр.* кувыркнуться; **~ок**, -ркā pėrsivertimas kūliais, kūlvirtis.

кугуар, -а *zool.* kuguāras, pumā.

куда *prv.* 1. kuř, kurlink, katruř; к. вы идете? kuř jūs einate?; к. ты положил мою книгу? kuř tū padėjai mano knygā?; 2. kām, kuriām gālui; к. это ем? kām jām tō reikia?; 3. daūg, kur kās; теперь ем к. лүшке dabař jām kur kās geriau; 4.: к. емү што сделать bene jis tāt padarys; ♦ к. ни шло а) tebūnė, tegul sau; б) niėko sau; кто к. kās sau; хоть к. puikūs, dailutėlis.

куда-либо, **куда-нибудь** *prv.* kur nōrs, bet kuř. **куда-то** *prv.* kažin kuř, kažkuř, nežiniā kuř.

кудахта || **нне**, -я kudadāvimas, kudākinimas, katnōjimas, katėjimas; **~ть**, -хчу, -хчешь *eig.* kudakūoti, kudākinti, katėti, katnōti.

кудель, -и *m.* 1. kuodėlis (*verpimui*); 2. *šnek. (plauku)* kuōdas, kūokštas.

кудесить, -сись *eig. tarm.* 1. būrti; 2. pōkštus krėsti, kiřti.

кудесник || **к**, -а *poez.* būrtininkas, žynys, ragānius; **~ца**, -ы būrtininkė, žynė, rāgana.

кудла || **стий**, -ая, -ое; -асть, -а, -о, **~тый**, -ая, -ое; -аť, -а, -о *šnek.* gauruotas, ilgais susivėlusiais plaukais.

кудреватый, -ая, -ое; -аť, -а, -о 1. garbiniuotas, garbanotas; 2. *prk.* vingrūs, įmantrūs (*puz. kalba*).

кудри, -ей *dgs.* garbiniāi, garbanos, raityti plaukai.

кудряв || **иться**, -иясь *eig.* raitytis, garbanotis, garbiniāis riėstis; **~ость**, -и *m.* 1. garbiniuotumas; 2. *prk.* vingrumas (*puz. kalbos*), įmantrumas; **~чик**, -а garbānius, garbinius, purōnas, garbangaľvis; **~ый**, -ая, -ое; -яв, -а, -о 1. garbanotas, garbiniuotas, riėstaplaũkis; garbanotplaũkis; 2. kuplūs, skarotas, veřlūs (*apie medį*); 3. *prk.* vingrūs, įmantrūs, manieringas (*puz. kalba, stilius*).

кудряш, -а *tarm. žр.* кудрявчик; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам gārbaņa.

куёт *žр.* ковать; **~ся** *žр.* коваться.

куёшь *žр.* ковать.

куз || **ен**, -а pūsbroľis; broľėnas, seserėnas; **~ина**, -ы pūssešerė; seserėčia.

кузн || **ц**, -а kálvis, gelėžius; **~цкий**, -ая, -ое *žр.* кузнечный; **~цов**, -а, -о *šnek.* kálvio; к. сын kálvio sūnūs.

кузничик, -а *zool.* žiogas, ožiukas, šokľys, *Locusta viridissima*.

кузн || **ч**, -чу, -чишь *eig. šnek.* kalviauti; **~йха**, -и kálvienė, kálvio pati; **~ный**, -ая, -ое 1. kálvio, kálvių, kálvinis; 2. kalvystės; 3. kálvės.

кўзн || **ица**, -ы kálvė; **~ичный**, -ая, -ое kálvės; **~я**, -и; *dgs. kilm.* -зен, *naud.* -зням *tarm. žр.* кўзница.

кўзов, -а 1. *tarm.* krėžis, rėzgis, pintinė; 2. (*automobilio, vežimo*) kėbulas, pólینگė, karosėrija; **~ок**, -вкā krežėlis, pintinėlė, aukšľys (*uogoms*), tóšinė.

кўзка, -и; *dgs. kilm.* -зек, *naud.* -зкам *zool.* pāsėlio dūonvabalis, *Anisoplia*.

кўзькин, -а, -о: показать кому-л. кўзькину мать dúoti kām gāro, užpirinti; paródyti, iš kuř kójos dýgsta; я емү покажў кўзькину мать раминės jis manė; узнатў кўзькину мать patirti skriaudą, įžeidimą, nūoskaudą.

кўзьмā, -ы (*bendriniu virtęs vardas*) *šnek.* vařgšas, bedālis.

кўзьмйт, -млю, -мйшь *eig. šnek.* apgaudinėti, gudurmū sukiřti.

кукāн, -а *šnek.* 1. žuvų vėrinys; 2. virvėlė žuvims suvārstyti.

кукарек || **ать**, -аю, -аешь *eig.* kakariekóti, giedóti kakariekū; **~ў** *įst.* kakariekū, kakarieku.

кукиш, -а *šnek.* špygā, grāužena, dúliā; вот тебė к.! išľups tau!, išgraũ!

кукла, -ы; *dgs. kilm.* -кол, *naud.* -клам 1. lėlė; 2. *prk.* marionetė, lėlė; ♦ чєртова к. vėlnio pādaras.

куковā || **ние**, -я kukāvimas; **~ть**, кукўю, кукўешь *eig.* kukúoti.

куколка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. lėlytė, lėliukė; 2. dailūtė, daili mergaitė; 3. *zool. (vabzdžio)* lėliukė, pėrauga.

кўколь¹, -я *v. bot.* rūgė, *Agrostemma*.

кўколь², -я *v.* vienuořlio gobtūvas, vaurā, kapišōnas.

кўкольн || **ик**, -а lėlininkas, lėlių dirbėjas; **~ица**, -ы lėlininkė; **~ый**, -ая, -ое lėlių, lėlinis, lėliškas; к. teātr lėlių teātras.

кўкситься, кўкшусь, кўкшисься *eig. šnek.* 1. būti paniūrusiam, blogai nusiteikusiam, niūroti, rūgti; 2. negalúoti, nesveikúoti.

кукў *įst.* kūkū (*apie gegutę*).

кўкуль, -я *v. žр.* кўколь².

кукурўз || **а**, -ы *bot.* kukurūzas, *Zea mays*; *kuop.* kukurūzai; **~ный**, -ая, -ое kukurūzo, kukurūzų, kukurūzinis.

кўкўш || **ечий**, -ья, -ье gegūtės, gegužės; кукўшечье гнездó gegūtės lizdas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *zool.* gegūtė, gegužė, *Cuculus canorus*; ♦ переменить кукўшку на ястреба пуо vilko bebėgant lōkj ūzbėgti; **~кин**, -а, -о gegūtės, gegužės; к. клюв gegūtės snāpas; ♦ к. лён *bot.* gegužlinis, gegūtės linėliai (*tokios samanos*), *Polytrichum com.*; кукўшкины слėзки *bot.* gegužraibė, taškuotė, *Orchis maculatus*; к. цвет *bot.* šilkažiėdė gāisrana, *Lychnis flos cuculi*.

кўкшусь *žр.* кўкситься.

кулак¹, -ā 1. kūmštis, gniāužtas; 2. kūjis (*akmenims skaldyti*); 3. *tech.* gumbas, kūmštėlis; ♦ смеяться в к. paslapčia juóktis; держать в кулакė laikyti priespaudoje, valdžiojė, sāujoje.

кулак || **к**², -ā būožė (*kaimo turtuolis*); **~цкий**, -ая, -ое būožių, būožinis; **~чество**, -а būožės, būožių.

кулачийше, -а *šnek.* didelis kumštis.

кулачка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам būožė (*kaimo turtuolė*).

кулачки: биться (драться) на кулачках kumščiuotis.

кулачковый, -ая, -ое *tech.* kumštinis.

кулач||ный, -ая, -ое kumščio, kumščiu, kumštinis; к. удър kumščio smūgis; вступитъ в к. бой susikumščiuoti; ~ок, -чка 1. kumštėlis; 2. *tech.* gumbėlis, kumštėlis; ~ье, -я *kuop. šnek.* būožės, būožija.

кулебяка, -и (*mėsos, žuvies, kopūstų*) kimštinis pyragas.

кулёк, -лкя demblinis, plaušinis, popierinis maišėlis, krepšys; ♦ поправиться из кулѣкa в ро́гoжку нубо žirgo aūt ožio nusiristi.

кулёчек, -чка demblinis maišėlis, ryšulėlis.

кулёш, -а *tarm.* 1. skystà kruopų kōšė, kōšėlė, buzà, putrà, pliuřza; 2. (*sūrus*) mėsos sultinys (*su žirniais*).

кули *nkt.* kuli (*nešikas, krovikas, vežikas kai kuriose Azijos šalyse*).

кулига, -и *tarm.* 1. iškartos, kirtimai, lydimas, išdagos; 2. plūnė; 3. nedidelė įlanka; 4. *zool.* sibirinis tilvikas, *Scolopax faedoa*.

кулижни||к, -а *tarm.* 1. (*miško*) aikštės iškirtėjas; 2. miško vagis; ~чать, -аю, -аешь *eig. tarm.* veřstis lydiminė žemdirbystė (*miške*).

кулик, -а *zool.* tilvikas, *Scolopax*.

кулика́ть, -аю, -аешь *eig. tarm.* girtuokliauti, degtinę maūkti.

кулинáр, -а kulináras, virėjas; ~ня, -и kulinárijà; ~ный, -ая, -ое kulinárinis, kulinárijos.

кулис||а, -ы 1. *džn. dgs.* kulisas; за кулисами už kulisų, užkulisyje; 2. *tech.* kulisė; ~ный, -ая, -ое 1. kuliso, kulisų, užkulisio; 2. *tech.* kulisės, kulinis.

кули́ч, -а velýkinis pyragas.

куличий, -чья, -че tilviko, tilvikų.

кулички, -чек, -чкам *dgs. šnek.:* жить у чєрта на куличках gyvėnti pasaulio pakraštyje (*labai toli*).

кулон¹, -а *fiz.* kulonas.

кулон², -а kulonas (*papuošalas iš suvertų brangakmenių*).

кулуáр||ный, -ая, -ое kuluāŗų, kuluāŗinis; ~ы, -ов *dgs.* kuluāŗai.

куль, -я *v.* 1. didelis demblinis, plaušinis maišas; 2. *pasen.* kulis (*biralų saikas nuo 5 iki 9 pūdų*); 3. *tarm.* (*šiaudų*) kūlys.

кульба́ба, -ы *bot. šnek.* snaudālė, *Leontodon*.

кульмин||ационный, -ая, -ое kulminācinis, kulminācijos; ~ация, -и kulminācija; ~ировать, -рую, -руешь *eig. ir įok.* 1. kulminuoti, pėreiti dienovidinį (*apie dangaus kūnus*); 2. *prk.* (pa)siekti kulmināciją, aukščiausią padėtį, išsivystymo laipsnį.

культ, -а kultas, gárbinimas; служители кўльта dvāšininkai.

культив||атор, -а kultivātorius; ~ация, -и, ~ирование, -я kultivāvimas; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* kultivuoti; veřsti, auginti; ~ироваться, -руется *eig.* kultivūotis; bōti kultivūojamam.

культовый, -ая, -ое kulto, kultų.

культ||массовый, -ая, -ое (культу́рно-мáссовый) kultūrinis-māsinis (*puz. darbas*); ~поход, -а 1. *pasen.* nerařtingumo likvidavimo kampanija; 2. kolektyvinis kultūrinės įstaigos (*puz. teatro, muziejaus*) laņkymas; 3. kultūros-švietimo kampanija; ~прóп, -а kultūros ir propagandos skýrius; ~рабо́та, -ы kultūrinis dárbas; ~рабо́тник, -а kultūrininkas, kultūrinio-māsinio dárbo vỹkdytojas; ~товáры, -ов kultūrinės prėkės.

культу́р||а, -ы 1. kultūra; насаждать культу́ры skleisti kultūrą, kultūrinti; человек высокой культу́ры didelės kultūros, didelio kultūringumo žmogus; 2. kultivāvimas, auginimas (*puz. kukurūzų*); 3. kultūra (*mikroorganizmai*); 4. kultūra (*kultivuojamas augalas*); технические культу́ры tėchninės kultūros (*augalai*); ~ник, -а kultūrininkas; ~нический, -ая, -ое kultūrininko; ~ничество, -а kultūrininkystė.

культу́рно-бытово́й, -а́я, -о́е kultūrinis-buitinis.

культу́рно-просвети́тельный, -ая, -ое kultūros-švietimo.

культу́рн||ость, -и *m.* kultūringumas; ~ый, -ая, -ое; -рен, -рно 1. kultūringas; стать культу́рным sukultūrėti; 2. kultūros, kultūrinis; к. уровень культу́ринis lỹgis; культу́рная революция kultūrinė revoliūcija; культу́рное хозяйство kultūrinis ūkis.

культя́, -й *m.* 1. bigė; šėiūnklas (*ranka be plaštakos*); 2. *šnek.* bigaraņkis, bigakōjis; ~вить, -влю, -вишь *eig.* šlubuoti; ~па, -ы *šnek.*, ~пка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам *šnek. žr.* культя́.

кум, -а; *dgs.* кумовья́, кумовьев kūmas; ~а́, -ы kūmà, kūmūtė; ~анёк, -нъя́ *tarm.* kūmūtis, kūmėlis.

кумáни́ка, -и *bot.* krūminė aviėtė, gruodė, *Rubus nemorosus*.

кумáч, -а kumáčas (*raudonas medvilninis audinys*).

кумёкaть, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. galvoti, (ap)svarstyti; 2. suprasti, suvokti.

куми́р, -а 1. stąbas, dievaitis, dieváičio statulà; 2. *prk.* dievaitis, dievūkas (*garbinimo objektas*); ~ня, -и; *dgs. kilm.* -рен, *naud.* -рням šventovė, stabmeldžių maldyklà; ~опокло́нение, -я dieváičių, stabų gárbinimas.

куми́ться, кумлбсь, кумйшься *eig.* 1. kūmais dargytis, susikūmuoti; 2. kūmāuti, bičiuliauti.

кумовс||ко́й, -а́я, -о́е *šnek.* 1. kūmo, kūmy; 2. kūmystės; ~тво, -а kūmystė, kūmāvimas.

ку́мушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. kūmūtė; 2. *prk.* liežūvininkė, liežūvnešė, liežuvau-toja.

кумы́с, -а kumýsas, kumėlpienis; ~олече́бница, -ы ligoninė, kur gydoma kumýsu; ~олече́ние, -я gydymas kumýsu.

куна́, -ы *pasen.* kiaunenà, kiàunės kailiukas (*pinigų vietoj*).

куна́||к, -а́ (*Kaukaze*) kunākas, draugas, bičiulis; ~цкая, -ой *dkt.* (*kaukaziečių*) svetainė, svečių kambarys; ~чество, -а (*kaukaziečių*) draugystė, bičiulystė.

кундура́к, -а́ *bot.* plūdė, *Potamogeton*.

кунжу́т, -а *bot.* sezāmas, *Sesamum*; ~ный, -ая, -ое sezāmo, sezāminis; кунжу́тное ма́сло sezāmo aliėjus.

куний, -ья, -ье kiáunės; ~ица, -ы zool. kiáunė, *Martes martes*.

кунсткамера, -ы *pasen.* kunstkāmera (*retenybici muziejus, rinkinys*).

кунтуш, -а *pasen.* kuñtušas (*senovės lenkų ir ukrainiečių durtinys*).

ку́па, -ы krūvā, kaupās, (*medžių*) grūpė; к. остро-вов salų eilė, grūpė.

купа́ва, -ы *tarm. žr.* кувшинка.

купальница, -ы *bot.* burbūlis, *Trollius*.

купа́ль||ный, -ая, -ое mąudymosi (*puz. sezonas*), mąudomasis; ~ня, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням mąudyklā, mąudyklė; ~щик, -а 1. besi-мąудас žmogūs, mąuduolis; 2. mėgėjas mąudy-tis; ~щица, -ы 1. besimąуданти mōteris, mąuduō-lė; 2. mėgėja mąudytis.

купа́||ние, -я 1. mąudymas; 2. mąudymasis; 3. mau-dyklā, mąudyñė; морские купанья jūrų mąudyk-lo, mąudyñės; ~ть, -аю, -аешь *eig.* mąudyti, praūsti; plukdyti (*puz. arkli*); ~ться, -аюсь, -аешься *eig.* mąudytis; к. в песке kuīstis pō smėlj (*apie paukščius*); ♦ к. в золоте gvynti pefekliuje.

купé *nkt.* kupė (*vagono*); ~йный, -ая, -ое sū kupė-mis, kupuotas.

купель, -и *m. bažn.* krikštinė (*krikšto indas*).

купéна, -ы *bot.* vasarūnė, baltašāknė *Polygona-tum*.

купé||ц, -нца 1. pirklỹs, prekijas; vertélga; 2. *pasen.* pirķejas; ~цкий, -ая, -ое *šnek.*, ~ческий, -ая, -ое pirkljo, pirklių, pirklinis; pirkliškas; vertél-giškas; ~чество, -а pirklių luomas; pirkliai, pir-klijā; ~чествовать, -твую, -твуеть *eig. pasen.* prekyba veřtis, pirkliāuti, prekiāuti.

купи́на, -ы *pasen.* krūmas, grūmuta, krūmynas, brūzgai.

купи́рованный, -ая, -ое (*apie vagonus*) sū kupė-mis, kupuotas.

купить, куплю, купишь *įvk.* 1. nupirkti; 2. *pasen.* rapirkti; 3. pripirkti (*kortą*).

купé||т, -а 1. (*dainos, eilėrašcio*) pōsmas, posmėlis, kuplėtas; 2. *dgs.* kuplėtai; ~ист, -а kuplėtinin-kas, kupletistas; ~ный, -ая, -ое kuplėtų, kuplėto, kuplėtinis.

купля, -и (nu)pirkimas; prekybos sándėris.

ку́пно *prv. pasen.* išvien, draugė, kartū (sū), bend-rai.

ку́пол, -а; *dgs.* -а kūpolas (*puz. bažnyčios bokšto*), buožulas; ~ообразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно kūpolo pavidalo; ~ьный, -ая, -ое kūpolo, kūpo-linis.

купон, -а 1. kupōnas, atkarpā; отрезать купоны от облигаций nukirpti nuō obligācijų kuponūs; 2. *pasen. (teatro)* bilietas; 3. (*apie audinius*) gā-balas mēdžiagos, mēdžiaga; к. на костюм mēdžia-ga kostiumui; ~ный, -ая, -ое kupōnų, kupōno.

купорóс, -а *chem.* sulfātas; мѣдный к. vārio sul-fātas, mēlynāsis akmenėlis; желѣзный к. gele-ziės sulfātas, žaliāsīs akmenėlis; ~ный, -ая, -ое sulfāto; купорóсное мáсло kuporósinis aliėjus, (koncentruota) sierōs rūgštis.

купри́т, -а *geol.* gaudonōji vārio rūdā, kupritas.

купо́вский, -ая, -ое *šnek.* būdingas pirkliui, pirk-liškas, pirkljo; к. опыт pirkliškas patyrimas.

ку́пчая, -ей *dkt. pasen.* ir кúпчая крѣпость *pasen.* pirkimio-pardavimo āktas.

ку́пц||ик, -а *šnek.* jáunas pirklỹs, pirkliukas, pirk-lėlis; ~йна, -ы *v. šnek.* stambūs pirklỹs; ~йха, -и pirkljo žmonā, pirklė.

купы́рь, -я *v. bot.* builis, gařštis, *Anthriscus*.

купо́ра, -ы 1. kupiūrā (*sutrumpinimas, padarytas literatūros, muzikos kūrinio tekste*); 2. *fin.* ku-piūrā.

кур, -а *tarm. pasen.* gaidỹs; ♦ попáл как к. во-ши įkliūpo kaip mūsė į išrūgas (*pakliuvo į ne-tikėtą bėdą, į nemalonią padėtį*).

кура́, -ы *tarm.* pūgā, pūstymas.

ку́ра, -ы *šnek.* vištā; ♦ кúрам ná смех tiesióg juō-kas, dėl gvyų juokų, nevýkusiai; дѣнер у негó и кúры не клюют pinigų jis turi kaip āmaro, kaip máuro.

курагá, -й *kuop.* džiovinti abrikōsai.

кура́ж, -а *šnek.* įsismāginimas, įkarštis, nesivařžy-mas, (elgesio) laisvūmas; drāsā; ~иться, -жусь, -жишья *eig. šnek.* įžuliai, išdidžiai elgtis, nōsj riesti; smārkauti, nepadōriai, nešvañkiai elgtis; spirtis.

кура́нты, -ов *dgs.* kurāntai (*bokšto laikrodis su muzika*).

кура́тор, -а kurātorius, globėjas.

куро́бт, -а 1. *sport.* kurbėtas (*arklio šuolis*); 2. *prk. šnek.* išsišokimas, keistas pasielgimas; išdaiga, pōkštas.

кургáн, -а 1. milžinkapis, pilkapis, piliākalnis; al-kā; 2. kauburỹs, kaūkaras, gūbrỹs; ~ный, -ая, -ое milžinkapio, piliākalnio.

кура́уз, -а kūrhauzas, kurōrtų, mąudyklių sve-tainė.

кургúз||ить, -ýжу, -ýзишь *eig. šnek.* trumpinti, biz-ninti (*uodegą, skvernus*); ~ый, -ая, -ое; -гýз, -а, -о *šnek.* 1. trumpauodėgis, nukirstuodėgis, striukauodėgis (*gyvūlys*); 2. biznas, striukas, trumpas, añkštas (*drabužis*).

курд, -а kurdas.

курдю́||к, -а kurdiukas (*avių taukinė uodega*); ~чный, -ая, -ое kurdiuko (*puz. taukai*), kurdiū-kinis; sū kurdiukū (*avis*).

ку́рево, -а 1. *šnek.* rūkalaĩ, rūkomasis tabākas; 2. rūkalaĩ, smilkalai; dūlis (*bitėms rūkyti*), smilk-menos; 3. dūmai (*nuo rūkymo*).

куре́ние, -я 1. rūkymas; израсходовать на к. prasiūkyti; 2. (*bičių*) smilkymas, dūlijimas; 3. (*degtinės*) vārymas.

куренно́й, -ая, -оé 1. *ist.* Ukrainos kazōkų dālinio; 2. *tarm.* pirķios, kurėnio; 3. -óro *dkt.* kazōkų dā-linio vādas.

курёнок, -нка; *dgs.* -пáта, -пáт *tarm.* vištýtis, viš-tėlis, viščiuķas.

курёнь, -я *v. 1. tarm.* šiaudinė būdėlė, palapinė, barākas; 2. *tarm. (Kubanėje)* trobā, pirkiā, ku-rėnis; 3. (*Ukrainos kazokų*) káimas; 4. (*Ukrainos kazokų*) kariūomenės dalinỹs.

курзáл, -а gýdvietės sālė, vasárvietės svetainė, kūrhauzas.

куриáльный, -ая, -ое kùrijų, kùrijinis.

ку́ривать, бѣт. -вал, -ла, -ло *eig. šnek.* dažnai rū-kýti.

курий, -ья, -ье *žr.* куринный.

курйл||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek.*

1. *m.* rūkomasis kambarys; 2. *v.* ir *m.* rūkytojas, rūkytoja; 3. kuragalys; ♦ жив к. *pasen.* nežu-
vol, dār teberāl, dār gūvas!, dār laikosil; ~ьяная, -ой *dk.* *žr.* курильная; ~ьница, -ы smilkỹklė, smilkỹtuvė; *juok.* rūpkė; ~ьный, -ая, -ое smil-
komasis; ~ья, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -леньям
1. *pasen.* rūkomasis (kambarys); 2. rūkyklā (*puz.*
mėsos); 3. rūkymo namai (*puz. opiumo*); ~ьщик,
-а rūkytojas, rūkõrius, rūpkõrius, rūpkĩus.

курйн||ые, -ых *dk.* *zool.* vištiniai; ~ый, -ая, -ое
vištos, vištų, vištinis (*puz. kiaušinis*); курйное
мясо vištiena; ♦ курйная слепотā а) *bol.* vėd-
gynas; б) *med.* vištakỹstė, vištakũmas.

курйтель, -я *žr.* курйльщик; ~ный, -ая, -ое rū-
komasis (*puz. tabakas, popierius, kambarys*); ку-
рйтельная трũбка rūpkė.

курйть, курйю, курйшь *eig.* 1. rūkyti, rūpytioti;
2. smilkỹti (*puz. kambary*); 3. dũmyti, dũlyti (*bi-
tes*); 4. (*degtingė*) varỹti; (*degutą*) dėgti; ~ся,
кũрится *eig.* 1. rūkti, smilkĩti; 2. bũti rūkomam
(*apie tabaką, papirosus, cigaretes*); 3. bũti vā-
gomam (*apie degtingė*); bũti degamam (*apie de-
gutą*); 4. поля кũрятся laukuosė rūkas kėliasi;
рекā курйлас пуõ ÷pės kilo rūkas.

курйц||а, -ы; *dgs.* кũры, кур и курйцы, курйц
vištā; коротконогāя к. latũkė; ♦ мокрая к. iš-
tizėlis, sãntiža, lėbeda; ~цын, -а, -о, ~чий, -ья,
-ье *šnek.* vištos, vištinis.

кũрия, -и кũрия.

куркõвый, -ая, -ое sũ gaidžiukũ (*šautuvas*).

куркũль, -я *v.* (*Ukrainoje*) bũožė, turtuõlis.

куркũма, -ы geltonāsis imbieras.

курлỹка||ные, -я kliurksėjimas, kleketāvimas, kle-
kėnimas, kivaksėjimas; ~ть, -ает ир -лỹчет *eig.*
klekėnti (*apie gandrą*), kliurksėti, kivaksėti (*apie
gerves*).

курник, -а *tarm.* 1. *žr.* курятник; 2. pyragas sũ
vištiena.

курнõй, -ая, -ое 1. dũminis (*pirkia*); 2. apdėges;
surũkės, aprũkės; rūkstantis; курнāя лучĩна rūks-
tanti, apdėgusi balanā.

курнõсый, -ая, -ое; -õс, -а, -о riestanõsis, bukanõ-
sis, atkragnõsis.

курнũть, -нũ, -нєшь *ivk. šnek.* užtrāukti dũmā, trũk-
telėti dũmėlj.

куровõд, -а vištų augintojas, vištininkas; ~ство,
-а 1. vištų veisimas, auginimas, vištininkỹstė;
2. vištų ūkis; ~ческий, -ая, -ое 1. vištų veisimo,
vištininkỹstės; 2. vištų ūkio.

курõк, -ркā (*šautuvo*) gaidũkas, gaidėlis; взвести
к. atlõsti, atlāužti gaidũkā; спустỹть к. nulėisti,
patrāukti, padirginti gaidũkā.

куролėсить, -єшу, -єсишь *eig.* išdykauti, pókštauti,
išdaigauti, ēibes darỹti; riāušes kėlti, nutrũkt-
galviāuti, skandālyti.

куропā||тка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *zool.*
kurapkā, čerėkšlė, vištėlė, *Perdix perdix* (*cine-
rea*); к. бєлая бaltõji vištėlė, žvỹrė, baltāsис tє-
tervinas, *Lagopus lagopus* (*albus*); к. сєрая rai-
bõji vištėlė; ~тковый, -ая, -ое, ~чий, -ья, -ье
kurāpkų, čerėkšlĩų, vištėlĩų, žvỹrių.

курõрт, -а kurõrtas, gỹdvietė; vasārvietė; ~ник, -а
kurõrtininkas, vasarõtojas; ~ница, -ы kurõrtinin-
kė, vasarõtoja; ~ный, -ая, -ое kurõрто, kurõrti-
nis, gỹdvietės; vasārvietės.

кũрочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам vištỹтė,
vištėlė; водянāя к. *zool.* laukỹs, vāstaka, *Fulica
atra*; болõтная к. *zool.* nėndrinė vištėlė, švygždā,
Gallinula chloropus.

курс, -а 1. kũrsas, linkmė, kryptis; к. корабля
laĩvo kũrsas; к. вñешней политики ūžsienio ро-
литикос kũrsas; держāть к. на зāпад laikỹtis va-
karũ linkmėс; взятъ к. на восток pasũkti į rỹ-
tus; 2. *ekon.* kũrsas; к. āкций повышāется āкциjų
kũrsas kũla; 3. (*gydymo, mokslo*) kũrsas; к. ле-
чєбных процедũр gỹдymo procedũrų kũrsas; кон-
чить к. в академии baĩgti akadėmijā, baĩgti
mõkslā akadėmijoje; пройти к. лечєния baĩgti
gỹдymosi kũrsā; 4. (*mokymo įstaigoje*) kũrsas;
перейти на послėдний курс pėreiti į paskutinį
kursā; ♦ держāть в кũрсе (puõlat) pranešinėti,
informuoti; быть в кũрсе bũti susipažĩnus sũ pa-
dėtimi, bũti informuotam.

курсāнт, -а kursāntas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток,
naud. -ткам kursāntė; ~ский, -ая, -ое kursāntų,
kursānto.

курсĩв, -а gulstinis šriftas, kursỹvas; ~ный, -ая,
-ое kursỹvo.

курсировать, -рую, -рєшь *eig.* kursuoti, plāukioti
(*puz. laivas*); važĩnėti (*puz. autobusas*).

курсĩст, -а *pasen.* kursistas (*kursų klausytojas*);
~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам kursistė
(*kursų klausytoja*).

курсõвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам kũrsinė,
leidimas gỹdytis kurõрте.

курсовõй, -ая, -ое kursų, kũrso, kũrsinis; к. стā-
роста kũrso seniũnas; к. экзāмен kũrsinis egzā-
minas.

кũрсы, -ов *dgs.* kũrsai; педагогические к. pedagõ-
giniai kũrsai.

куртāж, -а *burž.* kurtāžas (*atlyginimas tarpinin-
kui, makleriui*).

куртизāнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *burž.*
kurtizānė.

куртĩна, -ы *pasen.* 1. gėlių lỹsvė, gėlỹnas, medỹ-
nas, pårko, sõdo alėja; вишнєвая к. vyšnỹnas;
2. tvirtõvės pỹlimas tarp bastiõnų.

кũрт||ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам, ~очка,
-и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам palaidinis, palai-
dinũkas, striũkė, švarkėlis, isũtė; кожанāя кũрт-
ка õdinė, odinũkas; ~очный, -ая, -ое palaidinio,
striũkės, švarkėlio.

куртĩюрст, -а *ist.* kurtiũrstas (*kunigaikštis Vokie-
tijoje*).

курчāв||ить, -влю, -вишь *eig.* garbanõti, raitỹti
(*plaukus*); ~иться, -ится *eig.* garbanõtis, rai-
tỹtis; ~ость, -и *m.* garbiniuõtumas; ~ый, -ая,
-ое; -āв, -а, -о garbanõtas, garbiniuõtas, riesta-
plāukis.

курчõн||ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.*
vištpalaikė; ~ок, -нка; *dgs.* -чāта, -āt viščiũkas,
vištėlis.

кũры: стрõить к. *pasen.* asistuoti, mėilintis.

курёз, -а kuriòzas; **~ный**, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно kuriòziškas, kuriòzinis, keistas, ypatingas; liñksmas, juokingas.

курёр, -а kùrjeris, pasiuntinys, pasiųstinis, paskubòvas, žygòvas, skriejùnas; **~ский**, -ая, -ое kùrjerio, kùrjeriù; **◆** к. пòезд greitàsis traukinys; на курёрских *pasen.* labai skubiai, strimgaliais.

курёрша, -и kùrjerė, pasiuntinė.

курята *žr.* курёнок.

курятина, -ы vištiena.

курятник, -а 1. vištidė, vištinė, vištų guřbas; 2.: ястреб-к. vištvanagis, vištinninkas; **~ница**, -ы 1. vištų prižiūrėtoja, vištinninkė; 2.: лисья-к. lārė — vištų vagilė; **~ый**, -ая, -ое *tarm.* vištų, курятная торгòвля vištų prekyba.

курятчий, -чья, -чье *tarm.* *žr.* курятный.

курятчий, -ая, -ее 1. rūkantis; 2. -щего *dk.* rūkògus, rūkytojas, rūkantysis; вагòн для курящих vagònas rūkantiems.

кус, -а; *dgs.* кусы *šnek.* 1. kàsnis; 2. rijalas (*žuvims gaudyti*); 3. gābalas.

кусáка, -и *v.* ir *m.* *šnek.* 1. kandeikà, kandikas, kandikė; 2. *prk.* vaidiniñkas, kliàutininkas; mušėika.

кусáть, -áю, -áешь *eig.* kàsti, kándžioti, kàsnòti, kirmsti (*puz. riešutus*); kramtyti (*puz. nagus*), kirsti (*apie gyvatę*), gèlti (*puz. bitę*); èsti, dilinginti; **◆** к. (себé) лòкти kirmstis nagus; **~ся**, -áюсь, -áешься *eig.* 1. kándžioti(s), kàsti, gèlti (*bitės*); rietis, piàutis (*šunys*); šta собáка кусáется šis šuo kànda; собáки нáчали к. šunes pradėjo piàutis, rietis; 2. *šnek.* bûti neįperkamám; вещьáа хорошáа, да не купишь — кусáется dáiktas geras, bêt peř brangus — neįpirksi.

кусáчки, -чек, -чкам *dgs.* žnyplės.

кусище, -а *šnek.* didelis kàsnis; didelis gābalas.

кусковой, -ая, -ое gabalais (*puz. parduodamas*); gabalinis (*puz. cukrus, muilas*).

куснóть, -нó, -нёшь *ivk.* kàstelėti, krimstelėti.

кусóл, -скá kàsnis, gābalas (*puz. muilo*), lústas; (*tešlos*) gūmulas; (*audinio*) sklýpas, atkarpà; (*kelio*) gālas; к. мяáса mėsòs gābalas; разбítь в мёлкие кускы sutrùpinti į smùlkiaus gabalėlius, į širpulus, kàsnelius; у негò есть вёрный к. хлébа jis turi užtikrintà dúonà; изрядный к. путь ilgas kèlio gālas; **~чек**, -чка gabalėlis, kàsnėlis; atkarpėlė; лáкомый к. skanùs, gardùs kàsnėlis (*taip pat prk.*).

куст, -á 1. krūmas, kėras, krūmókšnis, kerókšnis, kelmėlis, kėlmiščas; 2. *prk.* grùpė, sąjunga (*artelių, smulkių įmonių*); **~арник**, -а 1. krūmas, krūmókšnis; 2. *kuop.* krūmai, krūmýnai; kùlynas. brüzgýnas, brüzgai, žarýnas; **~арниковый**, -ая, -ое krūmų, krūminis; kėlminis.

кустáрничат, -аю, -аешь *eig.* 1. veřstis namų pràmonė, gamýba, ámatu; 2. *prk.* dirbti amatininkiskomis, primityviomis gamýbos priemonėmis; **~ничество**, -а 1. namų pràmonė, gamýba, amatininkystė; amatininkiskumas; 2. dárbas primityviomis priemonėmis, primityvùs, menkaveřtis, blogai organizuotas dárbas; **~о** *prv.* primityviai, бё sistemos (*dirbti*); **~ость**, -и *m.* primityvumas darbė; **~ый**, -ая, -ое 1. namų dárbo, ga-

mýbos, namų pràmonės; naminių gamintojų; к. промысел namų pràmonė; кустáрное издèлие namų dirbinys, namùdė; 2. amatininkiskas; 3. *prk.* primityvùs, menkaveřtis (*darbas*).

кустáрщина, -ы *šnek.* *žr.* кустáрничество (2 reikš.).

кустáрь, -я *v.* naminis gamintojas, kustarius.

кустник, -а 1. krūmėlis, krūmókšnis, kelmėlis, kerókšnis; 2. kuokštėlis (*plaukų*).

кустист||ость, -и *m.* krūmuotumas, keruotumas; **~ый**, -ая, -ое; -ист, -а, -о krūmuotas (*puz. laukas*); keruotas; áugantis krūmais, kerais.

куститься, -йтся *eig.* keróti(s), krūmóti(s), krūmyti(s).

кустовой, -ая, -ое 1. kerais áugas, kerójas, kerinis; krūminis; 2. grùpinis; кустовые собрáния артèлей grùpiniai artèlių susirinkimai.

кустообразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно krūminis, krūmo pavidalo.

кусторёз, -а krūmàpiovė; **~ный**, -ая, -ое krūmàpiovės.

кут, -á *tarm.* pirkios kertė.

кутáс, -а 1. ist. spūrgas, spūrgana (*kabq. spurgelinis papuošalas*); 2. *tarm.* kàrvės kaklásaitis su varpeliu.

кутáть, -аю, -аешь *eig.* sùpti, siaùsti, siaustýti (*puz. galvą*), muturiuoti, vyturiuoti, gūmóti, gumuriuoti, vynióti, gaubti, góbtì; saistýti (*vaiką*), tvankýti (*kojas*); **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* sùptis, siaustis, muturiuotis, gaubtis, vařrintis, vyturiuotis, gūmóti.

кутáфья, -и; *dgs. kilm.* -фий, *naud.* -фьям *pasen.* baidýklė, biaūriai apsirengusi móteris.

кутёж, -тежá lėbavimas, lėbos, užgertuvės, užavimas; puotà.

кутёйник, -а *šnek. pasen. iron.* bažnyčios tařnas, bažnytininkas, šventėiva; ilgaskvefnis.

кутермá, -ы *šnek.* subruzdimas, sąmyšis, sámbrūdis, arktà, maišatis, netvarkà.

кутíкула, -ы *bot., zool.* kutikula.

кутíлла, -ы *v.* *šnek.* lėbautojas, ūžautojas, ūžikas, puotautojas, girtautojas; **~ть**, кучý, кутить *eig.* lėbauti, ūžti, ūžauti, puotauti, girtauti, linksmin-tis.

кутник, -а *pasen.* grytėlninkas, trobėlninkas.

кутнóть, -нó, -нёшь *ivk.* ūžtelėti, trùktelėti (*kiek pagerti*).

кутрá, -ы *bot.* stepùkas, *Apocynum*.

кутýзка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -экам *šnek.* сý-рė, belaңгė, šaltóji, areštinė.

кутья, -й; *dgs. kilm.* -тėй, *naud.* -тьям 1. kruořų, gýžių kòšė su medum ir razinomis (*valgoma per kùčias, laidotuvēse*); 2. *prk.* *šnek.* bažnytininkas, bažnyčios tařnas.

кухар||ка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам virėja; **~ничать**, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* bûti virėju, virėja, virėjauti; valgius gaminti.

кухарь, -я *v. tarm.* virėjas.

кухмистер, -а *pasen.* 1. (*kvalifikuotas*) virėjas; 2. restoranėlio, valgyklos laikytojas; **~ская**, -ой *dk.* *pasen.* restoranėlis, valgyklà, valgyklėlė, užkandinė.

кух||ня, -и; *dgs. kilm.* -хонь, *naud.* -хням virtuvė; **~онный**, -ая, -ое virtuvės, virtūvinis.

кúчыый, -ая, -ее; куц, -а, -е 1. beuodēgis, trumpuodēgis, bigas, biznas, strūgis, striūkas; 2. truūpas, striūkas, biznas, trumpaskveñnis (*puz. dra-bužis*); 3. *prk.* ribótas, siaūras (*puz. mintys*); ap-ribótas, apkarpytas (*puz. laisvė, konstitucija*).
кúч||а, -и 1. krūvā, (*akmenų*) krūsmeta, šūsnis, šūstis, (*sniego*) krūsnis, pusnis, (*grybų*) gūotas, kūpeta, kaūpas; kirbinė, knūpava (*puz. vaikų*); класть в кúчу каūpti, dėti krūvōn, kaūpinti; 2. *prk.* daugybė, visā krūvā, gōniava, amarýnas; к. новостей daugybė, visā krūvā naujienų; ~евóй, -ая, -ое krūvōs; ♦ кучевые облака kamuoliniai dēbesys.
кúчер, -а vežėjas, vežikas; ~ская, -ой *dkl.* vežėjinė, vežėjų, vežėkų kambarys; ~скóй, -ая, -ое vežė-jo, vežėjiškas, vežiko, vežikiškas.
кучерявый, -ая, -ое; -ряв, -а, -о *tarm.* žr. куд-рявый.
кúчиться¹, -ится *eig. tarm.* būti susigrūdus, kupe-čiūotis.
кúчиться², -чусь, -чишься *eig. tarm.* kaūlyti, įkyriai prašyti.
кúчища, -и *šnek.* didelė krūvā.
кúчка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. krūvēlė, sauželė, plūostas; 2. būrelis, grupėlė; ♦ Моры-чая к. *muz. ist.* Galingasis sambūris.
кúчки, -чек *dgs. šnek. (žydu)* palapinių šventė.
кúчма, -ы *tarm.* káilinė kepūrė, ausinė.
кучма́, -ы *tarm.* ištārša, susivėlėlis, suveltgalvis.

Л л

лабáz, -а 1. *pasen.* kruopų, miltų, javų parduotū-vė, miltinė; 2. *tarm.* stóginė, pašidrė, paviėtė; кормовой л. pašarinė; соляный л. raugykla; засольный л. sūdyklā; ~ник, -а 1. *pasen.* miš-čius, miltininkas; javų pirklỹs; miltų, javų par-davėjas; 2. *bot.* vingiorýkštė, *Filipendula*; ~ный, -ая, -ое 1. *pasen.* miltinių, miltinės; 2. *tarm.* stó-ginės, stóginių.
лабиальный, -ая, -ое *lingv.* lāpinis, labiālinis; л. согласный lāpinis prie balsis.
лабиринт, -а labirintas; л. ўлиц gātvijų labirintas; л. мыслей *prk.* minčių labirintas; ~ный, -ая, -ое, ~овый, -ая, -ое labirinto, labirintinis.
лаборáнт, -а laborāntas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам laborāntė; ~ский, -ая, -ое labo-rāntų, laborānto, laborāntinis.
лаборатор||ия, -и laboratōrija; химическая л. chē-mijos laboratōrija; ~ный, -ая, -ое laboratōrijos, laboratōrinis; л. анализ laboratōrinė analizė.
лáva¹, -ы (*ugnikalnio*) lavā; революционная л. *prk.* revoliūcinė lavā.
лáva², -ы *tarm.* liēptas, tiltėlis (*per upelį, klampy-nę, griovį*).
лáva³, -ы *kaln. (ištininė)* kirtāvietė (*šachtoje*).
лáva⁴, -ы *kar.* lavā (*kazokų naudojamas puolimo būdas*).
лавáнда, -ы *bot.* levānda, *Lavandula*.

кúчн||ость, -и *m.* tankūmas; к. попаданий kliūdymo tankūmas (*šaudant*); ~ый, -ая, -ое tankūs, su-koncentruotas mažamė plóte.
кучý žr. кутýть.
куш, -а *šnek.* graži pinigų krūvā, dideli pinigai, arvali sumā.
кúша, -ы *zool.* ryklỹs plaktūkas (*žuvis*), *Zygaena malleus*.
кушáк, -á diržas, āpjuosa, júosta.
кúш||а||нье, -я; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням valgis, valgiai, valgymai; к. готово valgis paduotas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. vālgyti; 2. *šnek. pasen.* gėrti; чай к. arbātą gėrti.
кушачóк, -чка dirželis, āpjuosėlė.
кушétка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам kušėtė, kanapā, sofā.
кúща, -и; *dgs. kilm.* куш ir кúшей 1. *pasen. poez.* palapinė, lapinė, pavėsinė; 2. lapijā; 3. *dgs. (žy-du)* palapinių šventė.
кушение, -я kerójimas, krūmójimasis, krūmijima-s(is).
кую žr. кова́ть.
кш *jst.* štiš.
кювét, -а kiuvėtas, griovėlis.
кювétка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам kiuvetė, vonėlė negatývams plāuti.
кюрé *nkt.* kiurė, klebōnas, katalikų kùnigas (*Pran-cúziyoje, Belgijoje*).

лавина, -ы lavinā, (*sniego*) griūtis, núovarta; л. войск *prk.* kariūomenės lavinā.
лавирова||ние, -я lavirāvimas, tarpāvimas; ~ть, -рюю, -руешь *eig.* laviruoti, tarpuoti; вывести лавируя ištarpuoti, išlaviruoti; сýдно лавирует мéжду подводными скáлами laivas laviruoja tařr povandeninių uolų; л. в политике *prk.* lavi-ruoti politikoje.
лávка¹, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам súolas.
лávка², -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам parduotū-vė, krautūvė.
лávочка¹, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам suolė-lis.
лávоч||ка², -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. krau-tūvēlė; 2. *prk.* sūkčių kompānija; ~ник, -а krau-tūvininkas; ~ница, -ы krautūvininkė; ~ный, -ая, -ое parduotūvės, krautūvės, krautūvinis.
лавр, -а 1. *bot.* lāuras, *Laurus nobilis*; 2. *dgs. prk.* lāurai; пожинать лáвры lāurus skinti, garsėti; почить на лáврах ilsėtis aūt lāurų; лáвры побé-ды pėrgalės lāurai; увенчать лáврами победý-теля apvainikuoti nugalėtoją lāurais, lāurų vai-nikū.
лávра, -ы *pasen.* lāura (*didelis privilegijuotas vie-nuolýnas*).
лаврови́шня, -и *bot.* laurókrýklė, *Laurocerasus*.

лаврѳовый, -ая, -ое láuro, láurinis; лаврѳовое дѳе-
во láuro mēdis, láuras; л. лист láuro lápai (*prie-*
skonis), lapėliai; л. венѳк láuru vainikas.

лавѳѳнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *niek.*
(menkėtė) krautuvėlė.

лар, -а jūr. lāgas.

лāгер||ник, -а *šnek.* stovyklāutojas, stovyklininkas;
~ный, -ая, -ое stovyklos, stovyklinis; л. сбор
а) (*pionierių*) stovyklos sūeiga; б) *kar.* pratimai
stovykloje; ~, -я; *dgs.* лāгери ir лāгеря *v.* sto-
vyklā; разбѳть л. įkurti, pastatyti stovyklā; пи-
ѳнерский л. pionierių stovyklā; л. для военноплен-
ных karo belaisvių stovyklā; международный л.
мѳра, демократин и социализма *prk.* tarptauti-
nė taikės, demokratijos ir socializmo stovyklā;
антиимпериалистический л. *prk.* antiimperialisti-
nė stovyklā.

лагун||а, -ы lagūnā; ~ный, -ая, -ое lagūnos.

лад, -а, о ладе, в ладѳ; *dgs.* -ы, -ѳв 1. *šnek.*
santaika, sándora, sántara; онѳ живѳт в ладѳ
jė gývėna santaikoje, jė sūtaria, sutinka; жить
не в ладах гывėnti blogėju, nesantaikoje; 2. bū-
das; на одѳн л. vieneriopa; на два лада dvejo-
pai; на все лады visokeriopa, visais, visokiais
būdais; на другѳй л. kitoniškai, kitaip; 3. *muz.*
darnā, harmonija; 4. *dgs.* (*armonikos*) klavišai;
перебирāть лады spāudyti klavišus; 5. (*styginių*
muzikos instrumentų) skersiniai dālmenys; ♦ дѳ-
ло идѳт на л. reikalas, dalykas gerai sėkasi,
eina kaip pāteptas.

лада, -ы *v.* ir *m.* *poez.* mylimasis, mylimojis.

ладан, -а smilkalai; ♦ он на л. дышит jė diėnos
suskaitytos, jis gūli mirtiės patalė.

ладанка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *pasen.*
smilkalų maišėlis, talismānas.

ладѳйка, -и; *dgs. kilm.* -дѳек, *naud.* -дѳейкам *pasen.*
luotėlis, valtėlė.

ладѳейный, -ая, -ое *šachm.* bókšto, bókštų, bókšti-
nis; л. эндшпиль bókštų baigmė.

ладѳейшик, -а *pasen.* luotininkas, vāltininkas.

ладѳть, лāжу, лāдишь *eig.* 1. santaikoje gývėnti,
gerėju sugývėnti, sutikti, sutarti; онѳ не лāдят
jė nesutinka, nesūtaria; 2. ruošti (*ką nors*),
įvarkyti (*puz. roges, vežimą*); dėrinti (*muzikos*
instrumentų); л. свāдбу ruošti vestuvės; 3. (*įky-
riai tą patį*) kartėti; он лāдит однѳ и то же
jis vis tą patį grėmuliuoja, kartėja; ~ся, лāжусь,
лāдишсь *eig.* 1. *šnek.* lýtgi, derėtis; л. по трѳд-
цать рублѳ с вѳза lýtgi pѳ trisdešimt rublių
ųž vežimą; 2. sėktis; дѳло не лāдится dalykas,
reikalas nesiseka.

ладѳѳм *prv.* *šnek.* sutartinaĩ, vieningai.

ладнѳ 1. *prv.* *šnek.* gerai, kaip reikiant, tiñkamai,
doraĩ; л. сдѳелано gerai padirbtā; 2. *prv.* sán-
taikoje; sutartinaĩ; жить л. с кѳм-л. santaikoje
sū kuѳ gývėnti, sutarti; 3. *dll.* *šnek.* gerai, su-
tinkũ; tiek tѳ.

ладнѳый, -ая, -ѳе; -ден, -днā, -дно *šnek.* 1. tiñka-
mas, prideramas, gėras; лāдная жизнь gėras gy-
vėnimas; жить лāдно gėra gývėnti; 2. dōras,
padorus, valývas; он лāрєнь л. jis dōras, valý-
vas vaikas.

ладѳѳннѳый, -ая, -ѳе delninis, dėlno, delnũ; ~нѳ,
-и *m.* dėlnas; ♦ ѳто виднѳ как на ладѳни tai

āišku, matyti kaip aĩt dėlno; ~ши, ладѳш *dgs.*
бѳть в л. delnaĩs plėti, plekšnėti, katũčių plėti,
ratũti; ~шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам
šnek. delnėlis.

ладушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *poez.*
žr. лада.

ладья¹, -й; *dgs. kilm.* ладѳй, *naud.* -дѳям *pasen.*
luđtas, eldiķ.

ладья², -й; *dgs. kilm.* ладѳй, *naud.* -дѳям *šachm.*
bókštas.

лāжу¹ žr. лāдить.

лāжу² žr. лāзить.

лаз, -а 1. landā; 2. žvėrių brėdis, tākas; волчьи
лāзы vilkũ takaĩ.

лазāнье, -я lāipiojimas; laĩdymas.

лазарѳт, -а (*nedidelė*) ligėninė, lazarėtas; похѳд-
ный л. laũko ligėninė; ~нѳый, -ая, -ѳе ligėninės,
lazarėto.

лāзать, -аю, -аешь *eig.* žr. лāзить.

лазѳйка, -и; *dgs. kilm.* -зѳек, *naud.* -зѳейкам 1. lan-
dā, pralandā, angėlė, (*tvoros*) spragā, (*avilio*)
lakā; 2. *prk.* pralandā, prōga išeiti; всѳ таки он
нашѳл лазѳйку vis dėltѳ jis išsikāpstė, rādo iš-
eiķ.

лāзить, лāжу, лāзишь *eig.* 1. lāipti, kopinėti, li-
pinėti, ruѳpštis, kārstyti (*puz. po medžius*);
2. landyti, lāndžioti; 3. *šnek.* šliāužioti.

лазѳеревѳый, -ая, -ѳе *flk.* žr. лазѳрный.

лазѳн, -ā *šnek.* 1. lāiptiojas; 2. lindikas, laĩdžius,
akilanda, smalsuōlis, smaltuōlis; ~ья, -и 1. lāi-
piotoja; 2. lindikė, smalsuōlė, smaltuōlė.

лазурѳт, -а *min.* lazuritas.

лазѳрный, -ая, -ѳе; -рен, -рна, -рно žýdras, daĩ-
giškas, danginis.

лазѳрь, -и *m.* žýdris, žydrumā; žydrėnė, mēlis;
берлинская л. Berlėno mēlis (*dažai*); небѳсная л.
dangaũs mēlynė.

лазѳт||ничать, -аю, -аешь *eig.* *pasen.* šnipinėti, žval-
ginėti; ~ничество, -а *pasen.* šnipinėjimas, žval-
gymas; ~чик, -а šnipas, žvalgas.

лазāщий, -ая, -ѳе 1. lāipiojantis, lipinėjantis; лā-
зāщие птѳцы *zool.* lāipiojantieji paũkščiai; 2.: лā-
зāщие растѳния *bot.* vijėkliniai augalai.

лай, лāя lojimas, lōsena.

лāйка¹, -и; *dgs. kilm.* лāек, *naud.* лāйкам лāика
(*šunų veislė*); сѳверная л. šiaurės lāika.

лāйка², -и лāика (*oda*); ~овѳый, -ая, -ѳе padarý-
tas iš lāikos, lāikinis.

лак, -а lākas; покрýть лāком (навестѳ л.) pula-
kũoti.

лакāть, -āю, -āешь *eig.* 1. lākti; 2. *vulg.* daũg gėr-
ti, lākti, srėbti, maũkti.

лакѳй, -я 1. liokājus, 2. *prk.* liokājus, pakalikas,
pašliāuķa; л. буржуазин buržuāzijos liokājus;

~ничать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* žr. лакѳейство-
вать; ~ская, -ѳй *dkt.* liokājų kambarys; ~ский,

-ая, -ѳе 1. liokājaus, liokājiškas; лакѳейская лив-
рѳя liokājaus livrėja; 2. *prk.* liokājiškas, pakā-
likiškas; лакѳейская душā (натýра) vėrgiško bū-
do žmogũs, pašliāuķa; ~ство, -а liokājiškũ-
mas; liokājāvimas; šnuodegiāvimas, šliāuķiojimas;
~ствовать, -твую, -твует *eig.* pataikāuti, lioka-
jāuti, šnuodegiāuti.

лакировāние, -я lakāvimas.

лакированный, -ая, -ое; -ван, -вана, -вано (nu)-lakūotas, lakinis; л. шкаф lakūota spinta; **~ать**, -рю, -рýшь *eig.* 1. lakūoti; л. обувъ lakūoti ávalynę; 2. *prk.* padailinti, nudailinti, lakūoti; л. действительность padailinti tikrovę; **~ка**, -и 1. lakāvimas; л. мебели baldų lakāvimas; 2. (*iš-viršinis*) lāko sluoksnis, lākas; л. сошла lākas nusitrynė; **~очный**, -ая, -ое lakāvimo; лакировочная мастерская lakāvimo dirbtuvė; **~щик**, -а lakūotojas; **~щица**, -ы lakūotoja.

лакмус, -а *chem.* lākmusas; **~овый**, -ая, -ое lakmusinis, lākmuso.

лаковый, -ая, -ое 1. lāko, lakinis; л. раствор lāko skiedinys; 2. lakūotas, lakinis; лаковые туфли lakiniai pūsbačiai.

лакомить, -млю, -мишь *eig. pasen.* stalginti, skanėstais penėti, lėpinti; л. мальчика конфетами lėpinti berniuką saldainiais; **~иться**, -млюсь, -мишусь *eig.* stalgintis, smaguriuoti, smaliugauti, skānintis, smaližiuoti, smiliauti, skanėstais gardžiūotis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам *v.* ir *m.* smaguriautojas, smaguriautoja, stalgius, smagūris, smagūrė, smaliūgas, smaliūgė, skānliža, smaližius, smaližė, smaltys, smaltė, smilius, smilė; **~ство**, -а skanėstas, skānskonis, skanūnynas, skāninys, gardumūnas, gardėsis; gardenybė; **~ый**, -ая, -ое; -ком, -а, -о 1. skānus, gardūs; лакомое блюдо gardūs valgis; л. кусок gardūs kšnis; 2. *prk.* stalgius; smalsūs; viliojantis.

лакони́зм, -а lakonizmas, lakoniškumas, glaustumas; **~чески** *prv.* lakoniškai, trumpai drūtai; **~ческий**, -ая, -ое ir **~чный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно lakoniškas, trumpas, glaustas.

лакрийца, -ы *bot. tarm.* rudmėnė, lakricā, *Glycyrrhiza*; **~чник**, -а *bot.* saldymedis, žr. лакрица.

лакта́ционный, -ая, -ое laktacinis; **~ация**, -и laktacija; **~оза**, -ы *chem.* pieno cukrus, laktozė.

лал, -а *min. pasen.* špinėlis.

лама́, -ы *zool.* lamà, Lama.

лама́, -ы lamà (*Tibeto budistų kunigas*); **~изм**, -а lamaizmas (*tam tikra budizmo kryptis*); **~ист**, -а lamaistas, lamaizmo pasekėjas.

ла́мпа, -ы lėmpa, degūklas; настольная л. stalinė lėmpa; висятая л. kabamoji lėmpa; **~ада**, -ы, **~адка**, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам lampada, lempelė (*prie šventojo paveiklo*).

ла́мпас, -а lampāsas (*kelnų dryžas*); генеральские лампасы generolo lampāsai.

ла́мповый, -а lėmpininkas; **~вый**, -ая, -ое lėmpos, lėmpinis, degūklinis; л. приёмник lėmpinis (rādijo) imtuvas; **~чка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. lempelė, deguklėlis; 2. elektros lėmpa, lempūtė.

ла́нгуст, -а *zool.* langūstas (*jūrinis didelis vėžys*), *Polinurus*.

ландскне́хт, -а 1. *ist.* lāndsknechtas; 2. *prk.* pakalikas, samdinys, liokajus.

ландта́г, -а lāndtagas.

ландша́фт, -а kraštovaizdis, vietovaizdis, landšaftas, gamtovaizdis; **~ный**, -ая, -ое kraštovaizdžių, vietovaizdžių, gamtovaizdžių; ландшафтная живопись gamtovaizdžių tapyba.

ла́ндыш, -а *bot.* pakalnūtė, gegūtės gobtuvėlis, gludišius, konvālija, *Convallaria*.

ла́нита, -ы *pasen. poez.* skruostas, veidelis.

ла́нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *zool.* daniėlė, daniėliaus patėlė.

ла́нцет, -а *med.* lancėtas.

ла́нцетник, -а *zool.* iešmūtis, *Branchiostoma lanceolatum*.

ла́нцетовидный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно lancėtiškas.

ла́нь, -и *m. zool.* daniėlius, *Cervus dama*.

ла́па, -ы 1. lėtena, gniūžta; 2. (*inkaro*) nāgas, kablūs; 3. (*spygliuočio*) šakā; 4. *tech.* letenėlė, (*kultivatoriaus*) poragėlis; ♦ попасть в лапы к кому-л. patėkti į kienō lėtenas, nagūs; наложить свою лапу на что-л. pajungti ką savo įtakon, valdžion.

ла́пать, -аю, -аешь *eig. šnek. vulg.* griebti, (*ižu-liai*) spaudyti, čiupinėti.

ла́пидарный, -ая, -ое; -пен, -рна, -рно lapidarūs, lapidārinis, lapidāriškas, suglaustas, raiškūs; лапидарное замечание lapidārinė pastabā.

ла́пистый, -ая, -ое; -пист, -а, -о *šnek.* letenin-gas.

ла́пища, -и *šnek.* didelė lėtena; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. letenėlė; 2. pėdėlė (*žvėries ir tech.*); л. поргюльки tekst. spafo mentėlė; 3. *bot.*: кошачья л. kātpėdė, *Antennaria*; воронья л. varnakojė, *Coronopus*; ♦ ходить (стоять) на задних лапках pataikauti, paslaugomis įsistiekti.

ла́потник, -а *pasen.* 1. vžius, vžočius; 2. vžinin-kas, vžarupys; ♦ не будь лапотника, не было бы бархатника nebūtų vžyto, nebūtų ir batūto; **~ный**, -ая, -ое vžzos, vžzinis; **~ок**, -тка ir **~очек**, -чка vужėlė, vужūtė; **~ь**, -тя; *dgs. kilm.* -ей *v.* vужā; в лаптях vужotas.

ла́пта, -ы 1. (*žaidimas*) muštūkas; 2. (*lazdelė*) ritmuša, muštūkas.

ла́пчатка, -и *bot.* sidabrāžolė, *Potentilla*; гусыная л. *bot.* žasinė sidabrāžolė, *Potentilla anserina*.

ла́пчатый, -ая, -ое 1. letenotas; 2. skiautėtas (*puz. lapas*); 3.: л. винт *tech.* sparnuotas varžtas; л. культиватор žemd. norāginis kultivatorius; ♦ гусь л. suktas žmogūs, suktčius.

ла́пша, -и 1. makaronai, lākštiniai; 2. makaronų sriubā.

ла́рєк, -рькā (*prekybos*) kiškas.

ла́рєц, -рицā (*daili*) dėžūtė, skrynėlė.

ла́рєчник, -а *šnek.* kiškininkas, pardavėjas kioskė; **~ца**, -ы *šnek.* kiškininkė, pardavėja kioskė.

ла́рингит, -а *med.* laringitas, gėrklių uždegimas.

ла́рчик, -а žr. лапєц; ♦ а л. просто открывался čiā būta paprasto daikto, čiā paprastas reikalas. **ла́рь**, -я *v.* 1. didelė medinė skrynīa, dėžė (*mil-tams, grūdams*), kānikas; 2. *pasen.* žr. лапєк.

ла́са, -ы, **ла́сина**, -ы *šnek.* blizganti (*drabužio*) dėmė; cālная л. riebalinė dėmė.

ла́ска, -и; *dgs. kilm.* ласк glamonėjimas, glamd-nė, myluotė, mēlavimas; gerūmas; добьтсь лаской pasiekti gerūmu, grāžumu, gerūju.

ла́ска, -и; *dgs. kilm.* ласок, *naud.* ласкам *zool.* žebenktis, *Putorius inalis*.

ласкатель, -я *pasen.* meilikautojas, keliaklupsčiautojas, pataikūnas; **~ница**, -ы *pasen.* meilikautoja, pataikūnė; **~ный**, -ая, -ое 1. *gram.* malōninis (*žodis*); 2. *pasen.* lipšnūs, meilingas, malonūs; 3. *pasen.* meilikaujamas, pataikaujamas; **~ство**, -а *pasen.* meilikāvimas, šlaistymasis, pataikāvimas.

ласкаты, -аю, -аешь *eig.* 1. mylūoti, glamonėti, glaubstyti; 2. malōniai, lipšniai glōstyti, džiūginti; картина ласкает взор į pavėikslā malonū žiūrėti; л. себя надеждой puoselėti viltį; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. glamonėtis, glaudytis, mylūotis; 2. mėilintis, gėrintis, šlaistytis; л. к матери gėrintis mōtinai; л. к дэвушке mėilintis merginai.

ласков||о *pro.* meiliai, švelniai, lipšniai, glōsniai, meilingai; **~ость**, -и *m.* meilūmas, švelnūmas, lipšnūmas, glōsnūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ков, -а, -о меилūs, meilingas, švelnūs, glaudūs, lipšnūs, glamonėjantis, glōsnūs; л. ребёнок меилūs vaikas; ласковое слóво meilingas žōdis, žōdėlis.

ласко *nkt.* lāso, kilpinė, arkānas (*Amerikos medžiotojų*).

ласт¹, -а *zool.* (*vandens gyvūnų*) plaukmuo.

ласт², -а *lāstas* (*laivų talpos matas=2 t*).

ластик¹, -а *tekst.* lāstikas, templė.

ластик², -а 1. gumā, kaučiūkas; 2. *šnek.* trintūkas.

ластиться, лāшусь, лāститься *eig. šnek.* (*к кому-л.*) mėilintis; glaūstis, glaustytis, lūngintis, šlietis, šlidintis, dāilintis (*prie ko*); glamonėtis (*su kuo*); gėrintis (*kam*).

ластовень, -вня *v. bot.* kregždūnė, *Vincetoxicum*.

ластовица¹, -ы (*vyriškų marškinių*) pažastinis įsiuvas.

ластовица², -ы *pasen. žr.* лāсточка.

ластонбге, -их *dgs. zool.* irklakōjai.

ласточк||а, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам kregždė ir grėgždė, blezdingā, krūkštė, *Hirundinidae*; берёговāя л. urvinė kregždė, kriugždas, *Riparia riparia*; городскāя л. miēstinė, langinė kregždė, *Delichon urbica*; деревенскāя л. šelmeninė kregždė, blezdingā, *Hirundo rustica*; ♦ одна л. не дēлает весны vienā kregždė nē pavāsaris; пёрвая л. pirmōji kregždė; **~ин**, -а, -о kregždės, kregždinis, kregždžiū; л. клюв kregždės snāpas; лāсточкино гнездó kregždės lizdas.

латальщи||к, -а *šnek.* lōpytojas, lōpikas; **~ца**, -ы lōpytoja, lōpikė.

латания, -и *bot.* latānija (*plačialapė palmė*).

латанный, -ая, -ое; -тан, -а, -о lōpytas, sulōpytas.

латанный, -ая, -ое lōpiniūotas, lōpuotas.

лататы, -аю, -аешь *eig.* lōpyti.

латвий||ец, -ийца; *dgs. kilm.* -ийцев lātvīs; **~йка**, -и; *dgs. kilm.* -йек, *naud.* -йикам lātvė; **~йский**, -ая, -ое 1. lātvīų, lātvīškas; 2. Lātvijos; Латвийскāя ССР Lātvijos TSR.

латинизировать, -рую, -руешь *eig.* ir įvk. (*su*) lotyninti; **~ся**, -руюсь, -руешься *eig.* ir įvk. (*su*) lotynėti.

латин||изм, -а lotynizmas; **~ист**, -а lotynistas.

латин||ица, -ы lotyniškoji abėcėlė, lotynīškasis raidynas; **~ский**, -ая, -ое lotynų, lotynīškas; л.

язык lotynų kalbā; л. алфавит lotynīškasis raidynas.

латифундия, -и *ist.* latifundija.

латка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам šnek. lōpinys, lōpas.

латник, -а *ist.* šarvūotas karys; **~ый**, -ая, -ое šarvų.

латук, -а *bot.* salotā, *Lactuca*; л. огорóдный sėja-móji salotā, *Lactuca sativa*; л. ядовытый puo-dingoji salotā, *Lactuca virosa*.

латун||ный, -ая, -ое žalvarinis; **~ь**, -и *m.* žalvaris.

латы, лат *dgs. ist.* šarvai.

латынь, -и *m. šnek.* lotynų kalbā.

латыш, -а; *dgs.* -й, -ей lātvīs; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам lātvė; **~ский**, -ая, -ое lātvīų, lātvīškas; л. язык lātvīų kalbā; латышские пёс-ни lātvīškos dainos.

лаун-тэннис, -а *sport. pasen. žr.* тénнис.

лауреат, -а laureātas.

лафа *nkt. šnek.* geraī sėkasi; емý там бýдет л. jām теñ sėksis, klōsis, jis būs laimingas.

лафет, -а *kar. (patrankos)* lafėtas.

лафит, -а *pasen.* lafitas (*vyuo rūšis*).

лацкан, -а (*švarko, apsiausto*) ātvartas, ātlapas.

лачу||га, -и lūšnā; **~жка**, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам lūšnėlė, kiūtėlė.

лая||ние, -я lojimas, skālijimas; **~ть**, лāю, лāешь *eig.* 1. lōti, skālyti, aūbryti, vaūbryti, amsėti, āmcioti; 2. *šnek. vulg.* plūsti, bārti; 3. *pasen.* šōkauti, niekūs kalbėti, vaūbryti; **~ться**, лāюсь, лāюсь *eig. šnek. vulg.* plūstis, kéiktis, bārtis, burnótis.

лба *žr.* лоб.

лбийско, -а; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам šnek. menkā kaktā, kaktėlė.

лганье, -я 1. melāvimas; 2. mēlas, melaī.

лгать, лгу, лжēшь, лгут; *būt.* лгал, лгалā, лгало *eig.* 1. melūoti; лжēt не краснēя melūoja ne-gaudonūodamas; 2. *pasen.* šmeižti, apkalbinėti.

лгу *žr.* лгать.

лгун, -а melāgis, suktakalbis, suktavirvis; обы-вать когó-л. лгунóm kā melāginti, melagiū išva-dinti; он стрāшный л. jis baisūs melāgis, drūt-melagis, suktmelagis.

лгуниска, -и *v. ir m. šnek.* melāgis, melāgė, mela-gėlis, melagėlė.

лгунья, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням melāgė, suktakalbė.

лебедā, -ы *bot.* balandūnė, *Atriplex*.

лебед||ёнок, -нка; *dgs.* -дята, -дят gulbinėlis, gul-biūkas; **~йный**, -ая, -ое gulbės, gulbinis, gulbių; ♦ лебединая пёсня gulbės giesmė.

лебедка¹, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам šnek. gulbė (*patelė*).

лебедка², -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам tech. suktūvas, gėrvė.

лебедовые, -ых *dgs. bot.* balādiniai, *Chenopodiaceae*.

лебедушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам gul-bėlė; моя л.! *prk.* māno balandėle!, māno širdė-le!, māno gulbėlė!

лэбедь, -я *v.* gulbė, gulbinas (*patinas*); л. кликүн gulbė giesminiškė, *Cygnus cygnus*; л. шипун gulbė nebylė, *Cygnus olor*.

лебезить, -бежý, -безишь *eig. šnek.* (*перед кем*) meilikáuti, gérintis, šunuodegiáuti (*kam*), túp-
čioti (*aplínk kq*), šlidintis (*prie ko*).

лебяжий, -жья, -жье *gulbės, gulbinis, gulbių*; л. пух *gulbių, gulbės pūka*.

лев, лѳва 1. *zool.* liūtas, *Leo leo*; морскóй л. *zool.* jūrinis liūtas, *Otaria Stelleri*; муравьиный л. *zool.* skruzdinis liūtas (*vabzdys*), *Myrmelcon formicarius*; 2.: Лев *astr.* Liūtas (*žvaigždynas*).

лев², лѳва лѳвас (*piniginis vienetas Bulgarijoje*). лѳвада, -ы *tarm.* netoli namų esantis žemės sklų-
pas, laūkas.

левá||цкий, -ая, -ое *niek. polit.* kairuoliškas, kai-
guolių; ~чество, -а *polit.* kairuoliškumas, kai-
guolių pažiūros; kairuoliška politika.

левѳть, -ѳю, -ѳешь *eig.* kairėti.

левнафáн, -а 1. leviatānas (*1. milžinas; bet kas milžiniška; 2. bibli(ji)nis jūrų milžinas pabaisa*);
2. *tekst.* leviatānas (*vilnoms plauti mašina*).

левизнá, -ы *polit.* kairūmas; kairuoliškumas.

левкóй, -я *bot.* leukonija, *Matthiola*.

лево... *pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiškianti kairumą, pvz.* левосторонний kairiašonis.

лево||берѳжный, -ая, -ое kairiakraūtis; ~флангó-
вый, -ая, -ое kairiaflāginis, kairiasparnis; л. учáсток фрóнта kairýsis frónto spaūnas.

леврѳтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам kamba-
rinis šuniukas (*kurtų veislės*).

левшá, -и; *dgs. kilm.* -шѳй v. ir *m.* kairiaráukis, kairiaráukė, kairýs, kairė.

лѳвый, -ая, -ое 1. kairūs, kairýsis, kairýs, kairias, kairinis; л. бок kairýsis šonas; в лѳвую сторóну į kairę, kairėn; 2. *polit.* kairýsis; лѳвые пáртии kairiosios pártijos; л. уклóн kairýsis nukrypimas; ♦ лѳвая сторóна išvirkščióji, atvirkščióji, blo-
góji púsė.

лѳг жр. лечь.

легáвый, -ая, -ое 1.: легáвая собáка paūkštšunis;
2. -ого *dkt. prk.* šnek. seklýs, šnipas, įdavė-
jas.

легализáция, -и 1. legalizávimas; 2. legalizávi-
masis; офор́мить свою легализáцию legalizúoti;
~и́ровать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* legali-
zuoti, padaryti, paskėlbtį legalių; ~и́роваться, -руюсь, -руе́шься *eig.* ir *įvk.* legalizúotis, pasi-
darýti legalių; ~óванный, -ая, -ое; -ван, -а, -о
legalizúotas, legalūs; ~óвáть, -зýю, -зýешь *eig.*
ir *įvk.* жр. легализировать; ~óвáться, -зýюсь,
-зýе́шься *eig.* ir *įvk.* жр. легализироваться.

легалън||ость, -и *m.* legalūmas; ~ый, -ая, -ое; -лен,
-льна, -льно legalūnis, legalūs, teisėtas; легáль-
ная пáртия legali pártija; л. марксизм legalūsis
marksizmas.

легáт, -а *ist. bažn.* legātas.

легѳнд||а, -ы 1. legendà, padavimas; 2. prasimā-
nymas, išgalvójimas, pāsaka; 3. legendà (*pa-
aiškinamasis tekstas prie plano, žemėlapió*);
~áрный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно legeñdinis,
legendārinis; л. расскáз legeñdinis apsakymas;
л. храбрѳц legendārinis pāsuolis.

легиóн, -а 1. legiōnas; римские легионы *ist.* Rō-
mos legiōnai; 2. *prk.* daugybė, bėgalė, bėgalės,
devýnios galýbės, begalýbė; ~ѳр, -а legiōninin-
kas, legiōniērius.

леги́рование, -я *tech.* legirāvimas.

леги́тимизм, -а *ist. polit.* legitimizmas; ~ст, -а
ist. polit. legitimistas.

лѳгие, -их *dgs. (vns. лѳгое, -ого)* plaūčiai;
воспáление лѳгих plaūčių uždegimas.

лѳгий, -ая, -ое; лѳжок, лѳгká, лѳгkó; *dgs.* легкý
ir лѳжки 1. lengvas, nesvarūs, nesunkūs; лѳгкая
нóша lengvà paštà; лѳгкая рáбóта lengvas dár-
bas; лѳгкая зádáчa lengvas uždavinýs; 2. silp-
nas, nestiprūs; мѳнkas; švelnūs; л. ветерóк silp-
nas, švelnūs vėjėlis; лѳгое винó silpnas vūnas;
лѳгое нáкáзáние мѳнкà, švelni bausmė; лѳгкая
винá nedidelė, mēnkà kaltė; л. харáктер silpnas,
minkštas charākeris, būdas; 3. lengvabūdis, leng-
vabūdiškas, lengvapėdis, paviršutiniškas, nerim-
tas; лѳгое отнóшение к рáбóте lengvabūdiška,
nerimtà pažiūrà į dárbà; 4. gerabūdis, gėras, nuo-
laidūs, sugyvėnamas; л. человѳк gerabūdis, sugy-
vėnamas žmogūs; ♦ с лѳжкой рукý lengvà rān-
kà, laimingai (*pvz. kq pradėti*); лѳгкая промыш-
ленность lengvóji grāmonė; легкó емý говóрить
berīgu jám kalbėti; лѳгкая атлѳтика lengvóji at-
lѳtika; лѳгкая кавалѳрия lengvóji kavalѳrija;
лѳжок нà помѳне vilkà minim, vilkas čià.

лѳгkó *prv.* lengvai, nežūmiai, silpnai, mēnka; л.
оправдáться lengvai išsitėisinti; л. вздохнýt
lengvai atsidusti.

леглоатлѳт, -а lengvaatlėtis; ~и́ческий, -ая, -ое
lengvósios atlėtikos; ~кa, -и; *dgs. kilm.* -ток,
naud. -ткам lengvaatlėtė.

леговáтый, -ая, -ое; -át, -а, -о lengvókas, apų-
lengvis, pólengvis.

леговѳр, -а lengvātikis, ūmātikis; ~не, -я lengva-
tikybė; ūmātikybė; ~но *prv.* lengvātikiskai;
~ность, -и *m.* lengvātikiskumas; ~ный, -ая, -ое;
-рен, -рна, -рно lengvātikis, ūmātikis.

леговѳс, -а lengvasvōrininkas, lengvasvōris atlė-
tas; ~ность, -и *m.* lengvasvōriškumas; ~ный,
-ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. lengvasvōris; leng-
vas; 2. *prk.* neturiningas, paviršutiniškas, nerim-
tas; л. разговóр neturiningas, pókalbis.

леговóй, -áя, -óе lengvās (pvz. *automobilis*).

лѳгое, -ого *dkt.* plaūtis, жр. лѳгие.

легкокрылый, -ая, -ое 1. lengvaspānis, lakūs, skra-
jūs; 2. *prk.* nepastovūs, permainingas; легко-
крылая лóбóвь nepastovi mēilė.

легкомýсленн||о *prv.* lengvabūdiškai, lengvamāniš-
kai, lengvapėdiškai; ~ость, -и *m.* lengvabūdiš-
kumas, lengvamāniškumas, lengvapėdiškumas;
вѳjavaikiškumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -ленна,
-ленно lengvabūdis, lengvabūdiškas, lengvapėdis,
lengvapėdiškas, lengvamānis, lengvamāniškas,
вѳjavaikiškas; л. человѳк skýsčius, lengvapėdis.
легкомýслие, -я lengvabūdiškumas, lengvapėdiš-
kumas, lengvamāniškumas, nerimtumas, вѳjavai-
kiškumas; būdo silpnybė, neapgalvotumas, leng-
vabūdiškas žīngsnis; проявить недопустимое л.
pasielgti labai, visiškai neapgalvótai.

легконóгий, -ая, -ое; -нóг, -а, -о bėgstūs, eiklūs,
žangūs, lengvakójis, greitas; saikūs.

легкоплáвкий, -ая, -ое; -вок, -вка, -вко lengvai
lýdomas, skydūs, tirpūs.

лѳгkость, -и *m.* 1. lengvumas; 2. veikumas, vikrū-
mas; 3. (*kaltės*) mēnkumas.

лєглá, лєглó žr. лєчь.
лєгонький, -ая, -ое; -нек, -нька, -нько *šnek.* арý-
 лєнгвис, лєнгвútis, лєнгвutėlis.
лєгонько *prv. šnek.* лєнгvai; тýliai (*puz. įeiti*); па-
 маžù, рамаžėliais (*puz. važiuoti*); лєнгвutėliai,
 atsargiai (*puz. paliesti*).
лєгòхонький, -ая, -ое; -нек, -нька, -нько *šnek.* лєнг-
 vútis, лєнгвutėlis, лєнгvų лєнгvíausias.
лєгòчный, -ая, -ое плаūčių; л. туберкулєз плаūčių
 džiovà; л. больнòй плаūčių ligonis, sėgantis
 плаūčiaiis, džiòvininkas.
лєгчáть, -áет *eig. šnek.* 1. silpnėti, silpti, mažėti,
 tìlkti (*apie vėją*); морòз лєгчáет šáltis mažėja;
 2. *beasm.* лєнгvėti, gerėti, slógti (*apie sopulį*);
 больнòму не лєгчáет ligóniui nē geriaū.
лєгче 1. *bdv.* лєгкий *aukšt. l.*; 2. *prv.* лєгкò *aukšt. l.*;
 ♦ час óт часу не л. kaskařt sunkiaū.
лєгчítь, -чý, -чйшь *eig. šnek.* 1. kastruoti, rómyti
 (*apie gyvulius*); 2. lėngvinti.
лєд, льда, о льде, на льду; *dgs.* льды лєdas, le-
 daí; гóлый л. plýnledis; ♦ л. разбít (слóман)
 ledaí pralaužti (*pradžia padaryta*).
лєдащий, -ая, -ее; -дáщ, -а, -е *šnek.* меñkas,
 skriaūznas; sunýķes, silpnas, geibùs.
лєденєть, -єю, -єешь *eig.* 1. ledù vířsti, ledėti;
 ledýti; ledù klótiis; 2. stingti, stirti, grùbti (*puz.*
rankos); кровь лєденєет *prk.* kraūjas stingsta
 (*iš baimės, išgąstio*).
лєденєц, -нцá saldùkas, ledinùkas (*saldainis*).
лєден||йстый, -ая, -ое; -йст, -а, -о сuledėjes, le-
 diotas, ledinis; ~йть, -йт *eig.* 1. *pasen.* ledù
 versti, šáldyti; 2. áušinti, vėsinti; šiuřpinti, šáld-
 dyti; вєтер лєденит лишò vėjas vėida vėsina,
 šáldo; 3. *prk.* stingdyti, šiuřpinti, drėbinti; ýжас
 лєденит сєрдцє iš báimės širdis stingsta; ~ящий,
 -ая, -ее 1. šáldantis, ledinis; 2. *prk.* stingdantis,
 áaugùs, šiuřpùs.
лєди *nkt.* lėdi (*ištėkėjusi aukštuomenės moteris*
Anglijoje).
лєдник, -а лєдайнė, лєдñнė (*ledų rūšys*), šaltrūsis,
 лєдайнė.
лєдник, -á лєдýнас (*kalnuose*); ~овый, -ая, -ое
 лєдýнц, лєдýninis; л. перíод лєдлаикis, лєдýнме-
 tis, лєдýнц periòdas.
лєдовíтый, -ая, -ое 1. *geogr.*: Сєверный Лєдовíтый
 океán Šiaurės Lediniúotasis vandenýnas; 2. *pasen.*
 лєдиотas, ledinis, ledų; лєдовíтая страна ledų
 šalis.
лєдовый, -ая, -ое 1. ledų, ledinis; л. покров ledų
 dangá; 2. výkstantis leduosė, таř ledų; лєдовое
 плáвание плаukiojimas таř ledų.
лєдòк, лєдкá лєдėlis, лєдòкšnìs, лєдėsis.
лєдòкòл, -а 1. лєдлауžis (*laivas*); 2. лєдкirtis (*žmo-*
gus); ~ный, -ая, -ое ledų laužiamàsis.
лєдорєз, -а лýтлауža.
лєдорýб, -а лєдкirtýs (*alpinistų kirvis*).
лєдо||стáв, -а ýпєс užšalimas; ~ход, -а лєдòнєšis,
 ledų ėjimas.
лєдышка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам лєдòкš-
 nis, лєдėsis, лєдùkas, лєдагалýs.
лєдянòй, -áя, -òе 1. лєдо, ledų, ledinis; лєдянáя
 горá лєдкаlnis; 2. labai šáltas, šiuřpùs, ledinis,
 sustingęs; л. вєтер labai šáltas, ledinis vėjas;
 лєдянýе пáльцы iš šalcio sustirę, sustingę pírš-

tai; 3. *prk.* abúojas, piktas, šáltas; л. тон abúo-
 jas, šáltas tónas.
лєечка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам piltuvėlis,
 laistýklėlė.
лєжа *prv.* gulomis, gulòm.
лєжáк, -á 1. gultas; 2. (*statyboje*) gulstinýs.
лєжáлый, -ая, -ое 1. pagulėjes, užsigulėjes, peř
 ilgá gulėjes, pasėnєs, sėnas; supúolęs; л. товáр
 užsigulėjusios prėķės; лєжáлая мýкá pasėнė, su-
 púolė miltai; 2. išlaikýtas (*puz. vynas*).
лєжáние, -я gulėjimas, drybsójimas, bамbsójimas,
 tįsojimas.
лєжáнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам (*kros-*
nies) mūris (*gulėti*), gulėklis, mūrėlis; mašinà.
лєжáть, -жý, -жйшь *eig.* 1. gulėti, bамbsóti (*tin-*
gint), drybsóti, tįsoti, tìmpsóti, tvirsóti (*išsitie-*
sus), brinksóti, žlagsóti, klojėtis (*apie linus*);
 2. sirgti, gulėti ligòs patalė; л. с воспáлєнием
 ýха sirgti ausiės uždegimù; он лєжáл недєлю
 jis bũvo atgũles saváitei, jis sirgo saváite;
 3.: мой путь лєжит на востòк áš vykstù į rý-
 tus; 4. bũti, tvýroti, dunksóti, glūdėti; дєрєвня
 лєжит на берєрý рекй кáимас урá раупýжє;
 5. *prk.* ats(is)pindėti, réikštis, pasiródyti, ма-
 тýtis; хóлод румя́нцем лєжáл на еє щєкáх šáltis
 atsispindėjo jòs skruostų gaudonumė; 6. *prk.*
 slypėti, glūdėti, bũti istrigusiam, jsmigusiam;
 slėgti, spáusti, kniėsti, kamúoti, sukáustyti; я
 емý рассказáл вєсє, что лєжáло на сєрдцє áš
 jáм išpásakojau viská, kàs širdį slėgė, kniėtė;
 éто дєло лєжит у мєня на сòвєсти šis dalýkas
 slėgia màно sážinę, nedúoda mán ramýbės;
 ♦ л. на бокý drybsóti; мой душá не лєжит к
 немý màно širdis neliñksta į jį; éто и лєжит в
 оснòве tatai iř sudáро págrinda, tatai iř урá
 еsmė; ~ся, -жйтся *eig.* gulėti, pagulėti, norėti
 gulėti, norėti miėgo; не лєжится пєрá нòго гу-
 лėti; отлýчно лєжáлось на éтом дивáне пуikù
 bũvo pagulėti áнт šios sòfos.
лєжáчий, -ая, -ее 1. gulintis; gulstinis, gulsčias,
 gvalinis (*puz. tvora*); л. больнòй gulintis ligó-
 nis; 2. *šnek.* atliekamas, nepaudojamas.
лєжбище, -а 1. (*jūros žvėrių*) gulyklà (*sausumo-*
je); 2. (*žvėries*) guòlis, nugulėta vietà.
лєжебò||ка, -и v. ir m. *šnek.* dribšas, dribšė, drim-
 ba, gulòvas, gulòvė, ulžýs, ulžė, tinginýs, tingi-
 nė, tinginių maišas, tinginių pántis; ~чинчать,
 -аю, -аешь *eig. šnek.* drybsóti, drúnýti, bамbsóti,
 kirmýti.
лєжєнь, -жня v. 1. *spec.* gulėkšnìs; 2. *tarm.* žr.
 лєжебòка.
лєжжа, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. ilgas
 gulėjimas, stovėjimas (*puz. padėtý žiemai obu-*
lių); 2. guòlis, gulyklà; вýслєдить звєря на лєж-
 ке susėkti žvėrį guòlyje; ♦ лєжáть в лєжку
 gulėti nesikeliant (*apie sunkius ligonius*).
лєжмá *prv.* gulomis; л. лєжáть gulėti paslikám,
 nesikeliant (*ilgai, bejėgiškai*).
лєзвие, -я 1. ášmenys; 2. skutimosi peiliùkas.
лєзгíн, -а лєзginas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.*
 -нкам 1. лєзгинė (*moteris*); 2. лєзгинė (*kauka-*
ziečių šokis); ~ский, -ая, -ое лєзгíнц, лєзгí-
 niškas.

лезть, лезу, лезешь; būt. лез, -ла, -ло *eig.* 1. lipti, kopti, sliuogti, gerėckintis; л. на дерево lipti į medį; л. на горю kopti į kálną; 2. lįsti, lán-dzioti, rioglintis; bráutis, skveřbtis, smelktis; л. без спросу в комнату nepasiklausus lįsti, rioglintis į kambarį; лезет прямо силой tiesiog jėgà bráunasi; 3. kištis, lįsti; įkyrėti; л. не в своё дело kištis nē į savo reikalą; л. в глаза lįsti į akis; 4. sliňkti, smũkti, retėti; волосы лезут plaukai sleňka, smũka; 5. tikti, tilpti, lįsti; сапог не лезут bātai netiňka, peř maži; ♦ хоть в петлю лезь nōrs pasikark; он из кожи лезет вон jis iš kailio pėriasi; он лезет в петлю jis kilpą sau aňt kāklo pėria; л. в драку šokti mũstis, lįsti mũstis.

лейб-гвार्дия, -и ist. leibgvārdija.

лейб-меди́к, -а (caro, karaliaus) rūmų gýdytojas, leibmėdikas.

лейборист, -а polit. leiboristas; **~ский, -ая, -ое** leiboristinis, leiboristų.

лේйка, -и; dgs. kilm. леек, *naud.* лейкам 1. laistytūvas, laistyklė; 2. semtūvas.

лейкоцит, -а fiziol. leukocitas (*baltasis kraujo kūnelis*).

лейтенант, -а leitenantas; младший л. jaunesnysis leitenantas; **~ский, -ая, -ое** leitenanto, leitenantų.

лейтмотив, -а leitmotīvas.

лека́л|ю, -а tech. lekālas, šablōnas; **~щик, -а le-** kalininkas, lekālų gamintojas.

лека́рка, -и; dgs. kilm. -рок, *naud.* -ркам *šnek.* 1. pasen. gýdytoja; 2. šundaktarė, žiniuonė.

лека́рский, -ая, -ое pasen. šnek. gýdytojo, gýdytojų, gýdytojiškas; л. помощник gýdytojo padėjėjas, fėlčėris.

лека́рств|енный, -ая, -ое gýdomasis; vaistų; vaistingas, vaistinis; лекарственные растения vaistiniai augalai, vaistžolės; л. запах vaistų kvapas; лекарственные корни vaistžaknės; **~о, -а** vaistas, gudyklas; vaistai; medikamentas; принимать л. gerti, vartoti vaistus; л. от гриппа vaistai nuo gripo, prieš gripą; прописать л. išrašyti, paskirti vaistus; **~оведение, -я** vaistininkystė.

лека́р|ша, -и pasen. 1. gýdytojo žmona, daktarienė; 2. *šnek.* gýdytoja; **~ь, -я v. pasen. gýdytojas.**

леко́п|ом, -а (лекарский помощник) gýdytojo padėjėjas, fėlčėris.

лэксика, -и lingu. lėksika.

лексико́граф, -а leksikografas.

лексик|ография, -и leksikografija; **~блог, -а lek-** sikologas; **~оло́гия, -и leksikologija;** **~бн, -а** 1. žodžių, pėsakų atsargà, leksikōnas; 2. *pasen.* leksikōnas, žodynas.

лексиче́ский, -ая, -ое leksikinis, lėksikos; лексическое богатство языка leksikinis kalbės turtingumas.

лэкт|ор, -а lėktorius, paskaitiniškas; **~бри́й, -я** lėktōriumas (1. organizacija; 2. salė); **~брия, -и pasen.** lėktōriumas.

лэкто́р|ский, -ая, -ое lėktoriaus, lėktorių, paskaitiniško, paskaitiniškų; он обладает лэкторским опытом jis urà prityręs lėktorius; **~тво, -а lek-** toriavimas, paskaitų skaitymas, paskaitininkavimas.

лекцио́нный, -ая, -ое paskaitų, paskaitinis; л. метод преподавания paskaitinis dėstymo metodas; л. зал paskaitų salė.

лэ́кция, -и lėkcija, paskaita.

лелéять, -ёю, -еешь eig. 1. lėpinti, púoselėti, pėpinti, pėikinti; myluoti; л. ребёнка lėpinti vaiką; л. надежду púoselėti viltį; 2. *prk.* malōninti, smāginti, teikti džiaugsmo; **~ся, -ёется eig.** būti púoselėjamam, pėpinamam.

лём||ех, -а ir ~эх, -а; dgs. лемехá, -ов porāgas;

~ёшный, -ая, -ое porāgų, porāginis, porāgo.

лёмма, -ы mat. lemà (*antraeilė teorema*).

лему́р, -а 1. mit. lemūras; 2. *zool.* púsbeždžionė, lemūras, Lemur.

лен, -а ist. lėnas, fėdōdas.

лён, льна, о льне, в льне ir во льну, на льне ir на льну 1. bot. linas, Linum; 2. *kuop.* linai; трепать л. brũkti linus; л. долгунец ilgaplūščiai linai; л. кудряш sėmeniniai linai; уборка льна linārovis, linārautis; мятые льна lināmynis; ♦ кукушкин л. šėryčia, gegūžlinis, Polytrichum commune; дикий л. paprastoji lināzolė, Linaria vulgaris; горный л. min. asbėstas.

ленив||ец, -вца 1. tinginys, ingis, nepasliňkšis, didžkaris; 2. *zool.* tinginys (*žinduolis*), Bradyrus; **~ица, -ы** tinginė, ingė, nepasliňkšė, didžkarė; **~о prv.** tiňgiai, rambiai; л. работать tiňgiai dirbti, pesnótis; **~ый, -ая, -ое; -йв, -а, -о** tingus, vangus, rambus (*pvz. arklys*), nepaslankus, lėtas; л. человек tinginys; становиться ленивым rembti, rambėti; ♦ ленивые щи kopūstienė, kopūstai (*sriuba*).

ленингра́д||ец, -дца leningradiėtis; **~ка, -и; dgs.** kilm. -док, *naud.* -дкам leningradiėtė; **~ский, -ая, -ое** Leningrādo, leningrādinis.

лэ́нин||ец, -нца leniniėtis; **~изм, -а** leninizmas; **~ский, -ая, -ое** Lėnino, lenininis; л. стиль в работе lenininis darbo stilius.

лени́ться, леню́сь, лени́шься eig. tingėti, ingėti, tinginiāuti, slinkāuti; леню́сь работать tingiu dirbti; он стал л. jis pradėjo tingėti, tinginiāuti.

лэ́нн||ик, -а ist. lėno valdytojas, vasālas; **~ый, -ая, -ое ist.** lėno, fėdōdo.

лэ́новы|е, -ых dgs. dkt. bot. lininiai, Linaceae.

лэ́ность, -и m. tingėjimas, tingūmas, ingūmas, vangūmas, rambūmas, tinginystė.

лэ́нт||а, -ы 1. kėspinas, kasėpinas, kasniňkas; убирать лэнтами kaspinuoti; 2. juosta, juostėlė; изоляционная л. izoliacinė juostėlė; **~очка, -и; dgs. kilm.** -чек, *naud.* -чкам kaspinėlis, juostėlė.

лэ́нточн||ик, -а šnek. kaspinų gamintojas; **~ица, -ы šnek.** kaspinų gamintoja; **~ый, -ая, -ое 1.** kaspinų, kėspino, kaspininis; лэнточная фабрика kaspinų fabrikas; 2. juostinis; лэнточная пилá juostinis piúklas; л. червь *zool.* kaspinuotis; л. конвейер juostinis konvėjeris; лэнточное желéзо juostinė geležis.

лэ́нтяй, -я šnek. tinginys, ingis, sluňkius, veiverys, didžkaris, deriūgà, dyrūnas, kaikas, ūitena, tinginių maišas; он ведёт себя лэнтяем jis tinginiāja, dykinėja; **~ка, -и; dgs. kilm.** -яек, *naud.* -яйкам *šnek.* tinginė; **~ничать, -аю, -аешь eig.** tinginiāuti, slinkāuti, dykinėti.

ленца́, -ы́ *šnek.*: с лeнцoй tiñgiai, vañgiai; человек с лeнцoй žmogùs prie tinginio.

лeнчик, -а balmakrėslis.

лeнь, -и *m.* tiñgis, tingybė, tingulys, tinginyštė; tinginys; ting(in)ėjimas; на нeрo нашлa л. jį pagavo tiñgis, jį apėmė tingulys; мне л. aš tingiu; eмy л. pуку поднять jis tingi nėt rañką pakėlti.

лeопapд, -а *zool.* leopárdas, *Felis pardus*; ~овый, -ая, -oe leopárho, leopárdu; леопардовая шкyра leopárho káilis.

лeпeнь, -я *v. šnek.* šlāpdraba, šlāpdrankis.

лeпeст||кoвый, -ая, -oe vainiklapio, lapėlio; ~ок, -тка 1. (*žiedo*) vainiklapis, lapėlis; лeпeсткй pозы rōžės žiedo lapėliai; 2. *šnek.* sklūpas, skiāutė.

лeпeт, -а 1. vapesys, čiauškesys, čiauškimas, vāpaliojimas, vāpėjimas; дeтский л. vaiko, kūdikio čiauškimas, vāpaliojimas; 2. *prk. poez.* šnarėjimas, šlamėjimas, šniokštāvimas (*puz. lapi, vandens*); ~ание, -я *žr.* лeпeт; ~ать, -печy, -печешь *eig.* 1. vāpėti, vāpalioti, čiaūkšti, čiauškėti, kliaugėti, burbėti, vėblėnti; peбeнok лeпeчeт vaikas, kūdikis čiaūska, vāpalioja; 2. *prk. poez.* šnarėti, šniokštūti, šniokšti, šlamėti; ~ливый, -ая, -oe; -ив, -а, -o *šnek.* liñkes vāpėti, čiauškėti; ~ун, -а *šnek.* vāpālius, čiauškālius, čiaukšlys, čiauškūtis; ~унья, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ньям *šnek.* vāpālė, čiaukšlė.

лeпeшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам raplōtis, raplotañnis, raplotėlis, skliādis, skrylis; ржа-ная л. ruginis raplōtis, skliādis; ♦ paзбйтся (paсшибйтся) в лeпeшку padėti visās pāstangas kām paсiekti; paзобyсь в лeпeшку, а это сделаю бe káilio liksiu, o tai padarysiu.

лeпйт, лeплу, лeпишь *eig.* 1. lipdyti, žiēsti (*puz. iš molio*); л. бюст поeта lipdyti poeto biusta; 2. klijuoti (*puz. pašto ženklus, afišas*); ~ся, лeпйтся *eig.* 1. būti lipdomam; 2. (pri)lipti, (pri)kibti; 3. kártis, rangytis, kárstyti (*puz. skar-džiais*), sėlinti; кот с трудoм лeпйтся по кpаю крыши kátinas suñkiai káriasi stogo paкpaščiui; по гopам лeпйтся хйжины prie kalnų prisiplojusios, prikibusios lāšnos.

лeп||ка, -и, ~лeние, -я lipdymas, lipdyba; žiedimas (*indų*); ~нoй, -ая, -oе 1. lipdytinis, lipdytas; лeпные фигуры lipdytinės figūros; л. потолок lipdytos lubos; 2. lipdybos; лeпное искусство lipdybos mēnas.

лeпoтa, -ы *pasen. tarm.* gražumas, puikumas.

лeпp||а, -ы *med.* raupsai, lepra; ~oзopий, -я lepro-zoriumas, leprozorijus (*ligoninė raupsuotiemis*).

лeптa, -ы 1. lepta (*smulki monetā*); 2. *prk.* kluklus iñdėlis; dvyлėkis; внeстй (пpинeстй) cвoю лeп-тy duoti, iñeстй savo (kuklų) iñdėlį; kiek paјė-giant prisidėti.

лeпщик, -а lipdytojas.

лeс, -а, o лeсe, в лeсy; *dgs.* -а, -oв 1. miškas, giriā; дремyчий л. tankūs, neįžeñgiamas miškas; кpасный (хвойный) л. žalgiris, spygliuočių miškas, žalioji; чeрный (лиственный) л. lapuočių miškas, baltmiškis; 2. miško mēdziaga, mēdziai, mediena, miškas; строевой л. statybinė miško mēdziaga, mediena; поделочный л. padarinė miš-

ko mēdziaga; гнать (сплавлять) л. plukdyti mēdziūs, mišką; 3. daugybė, bēgalė (*stačių daiktų*); л. фабричных труб daugybė fabrikų kaminų; 4. *dgs.* pastoliai; ♦ как в лeсy kaip miškė; кто в л., кто по дpовā kās kairėn, kās dešinėn; vie-nas akėcias, kitas vėžėcias; за дeрeвьями не видeть лeса pрo mēdziūs neįžiūrėti miško.

лeсa¹, -ы ir лeса, -ы; *dgs.* лeсы, лeс меškėrvirvė, меškėrės siđlas, vālas.

лeсa², -oв *dgs. žr.* лeс (4 reikš.).

лeсeнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам kopė-tėlės, kopėčiūkės, kopėtaitės; laipteliai, laipčiū-kai.

лeсина¹, -ы *tarm.* 1. (*medžio*) kamblys, (nūkiristas) mēdis, kamienas, sienojas, sienmedis, stuobrys; šiekštas; 2. (*vienas*) mēdis.

лeсина², -ы *tarm. žr.* лeсa¹.

лeсистый, -ая, -oe; -ист, -а, -o miškingas, miškūo-tas, giringas.

лeска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *žr.* лeсa¹.

лeснй||к, -а eigulys, girsargis; ~чeство, -а giri-ninkija.

лeсничий¹, -ья, -ьe girininko, girininkų; girinin-kijos.

лeсничий², -его *dkf.* girininkas; ~иха, -и *šnek.* 1. girininkė; 2. eigulienė.

лeснoй, -ая, -oе 1. miško, miškinis, miškų, girios, girinis, girių; л. запаx миško kvāpas; лeсные насаждєния sodintas miškas, miško sodiniai; л. питoмник miško medėlynas; лeсная земля-ника miškinė žemuoгe; лeсные птйцы miškiniai paūkščiai; 2. miško mēdziagos, mēdzių, sienojų, rāstų; mālų; л. экcпорт миško mēdziagos eks-pōrtas; 3. miškininkystės, miškų ūkio; л. инcтитyт miškininkystės institutas; министрeство лeс-ного хозяйства miškų ūkio ministėrija.

лeсoвoд, -а miškininkas; ~ство, -а miškininkystė; ~чecкий, -ая, -oe miškininkystės.

лeсoвoз, -а miškāvežis (*medžiams vėžti automobi-lis, laivas*); ~ный, -ая, -oe miško vėžimo; л. тpанcпорт tpaнspōrtas miškui vėžti.

лeсoвoй, -ая, -oе *tarm.* 1. *žr.* лeснoй (1 reikš.); 2. -oго *dkf.* miškinis, girinis, miško dvasia (*pa-sakose*).

лeсoзавoд, -а leñtpiūvė.

лeсoзaгoт||oвйтeльный, -ая, -oe miško mēdziagų paуošimo, paуošiamās; ~oвки, -вок, -вкам *dgs.* miško ruošā, miško pāуošos; ~oвщик, -а miško ruošėjas.

лeсoзaщитный, -ая, -oe miškų apsaugōs; лeсoзa-щитная полосā apsauginė miškų juosta.

лeсoк, -скā miškėlis, girėlė, girūžė.

лeсo||кoмбинaт, -а miško mēdziagos apdirbimo kombinātas; ~мaтepиaлы, -ов *dgs.* statybines miško mēdziagos.

лeсoнaсaждєниe, -я 1. miškų žėldinimas, miškų sodinimas, auginimas; 2. miško juosta, miško žėldiniai.

лeсoп||илєниe, -я mēdzių piovimas (*į lentas*); ~йлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek.* leñtpiūvė; ~ильный, -ая, -oe miško mēdziagos paуaмās; leñtpiūvių; л. завод leñtpiūvė; лe-пильная paма gāteris; ~ильня, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -ल्याм *šnek.* leñtpiūvė.

лесоп||итомник, -а miško medelėnas; ~олоса́, -ы; *dgs.* -полосы, -полос miško juosta.
 лесопоса́д||ка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам
 1. miško sodinimas; 2. *dgs.* miško sodiniai; ~оч-
 ный, -ая, -ое miško sodinimo; лесопоса́дочные
 работы miško sodinimo darbai; лесопоса́дочная
 машина miško sodinamoji mašina.
 лесопромы́словый, -ая, -ое miško veřslo.
 лесопромы́шлен||ник, -а miško pramonininkas;
 ~ость, -и *m.* miško pramonė.
 лесоразве́дение, -я miško sodinimas, žėdinimas,
 auginimas.
 лесора́зрабо́тка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам
 1. miško mėdžiagos paruořimas; 2. *dgs.* mėdžių
 kirtavietė, kirtimas.
 лесору́б, -а miško kirtėjas, medkirtys; ~ный, -ая,
 -ое, ~очный, -ая, -ое miško kirtimo; л. участок
 kirtavietė, kirtimas; лесору́бочные работы miško
 kirtimo darbai; л. инструме́нт мėдžių, miško ker-
 тамиеji įrankiai.
 лесосе́||ка, -и (*miško*) biržė, kirtimas, kirtavietė;
 ~чный, -ая, -ое (*miško*) biržės, kirtavietės; ле-
 сосе́чная рубка miško kirtimas biržėmis.
 лесоспла́в, -а мėдžių (*miško*) plėkdymas; ~ный,
 -ая, -ое miško plėkdymo, plėkdomas.
 лесосте́пь, -и *m. geogr.* miškastėpė.
 лесоторго́вля, -и miško, miško мėдžiagų pre-
 кьба.
 лесоту́ндра, -ы *geogr.* miškātundrė.
 лесоукла́дчик, -а *spec.* мėдžių krautėvas.
 лесостро́й||ойтельный, -ая, -ое miškótvarkos; ~бй-
 ство, -а miškótvarka.
 лесох||имический, -ая, -ое miško chemijos; лесох-
 химическая промышленность miško chemijos prā-
 monė; ~имия, -и miško chemija.
 лесобче́к, -чка miškėlis, girėlė, giraitė, giružėlė.
 лес||оэкспорт, -а miško eksportas; ~промышл., -а
 miško pramonės ūkis.
 лёсс, -а liosas, geltónžemis.
 лёстни||ца, -ы 1. kópėčios (*pristatomos*), kóptos;
 верёвочная л. viřvinės kópėčios; 2. láiptai, lipynė,
 kóptai; винтовая л. įviliniai, sráigtiniai láiptai;
 ~чный, -ая, -ое 1. kópėčių; 2. láiptų.
 лёстни||о *prv.* viliojama; giriama, teigiamai; л. ото-
 зваться giriama, teigiamai atsiliepti; ~ый, -ая,
 -ое; -тен, -тна, -тно pāgiriamas, teigiamas; kė-
 liantis pasitėnkinimo, malonūs; л. óтзыв teigia-
 mas, malonūs atsiliepiamas; лёстное предложение
 malonūs, viliojantis pasiřlymas.
 лесь, -и *m.* įsiteikimas, įsigėrinimas, meilikāvimas,
 pataikāvimas, įtaika; тонкая л. veidmaĩniřkas,
 gudrūs meilikāvimas; я говорю без всякой лести
 ař kalbũ, visāi nepataikāudamas, neįsigėrindā-
 mas.
 лесхóз, -а (лесное хозяйство) miškũ ūkis.
 лёт, -а, о лете, на лету lėkimas, skridimas; пой-
 мать на лету pagāuti bėlekiantį; ♦ бері лётом
 бėк tėkinas; на лету бėскrendant, бėскрисdamas;
 на лету хватать suprāsti iš pirmo žodžio, бė аї-
 kinиму, momentaliai.
 Лета́, -ы Letā (*užmirřties upė senovės graikų vaiz-
 davimu*); ♦ кануть в Лету išnykti amžinaĩ.
 летá, лет *dgs.* 1. amžius, mėtai; в летáх įmetėjes,
 suāuges, mėtuose, nebė vaĩkas; войти в летá

įmetėti; в цвėте лет pačiamė amžiaus gražumė,
 pačiamė žydėjime, pačiamė subrendimė; мы од-
 них с ним лет mũdu esame vienmėčiai; с мáлых
 лет iš mažeņs, iš jaunũ dienũ; срėдних лет vi-
 dutinio amžiaus; на стáрости лет sėnas bũdamas;
 2. žr. год.
 летáльный, -ая, -ое *med.* letalūs, letālinis, mirřta-
 mas; летáльная до́за mirřtamā dōzė (*prv. vais-
 tų*); л. исхóд mirřtamā baigtis, mirtis.
 летáние, -я lakiojimas, skraidymas.
 летаргí||ческий, -ая, -ое letargo, letāginis; л. сон
 letāginis miegas; ~я, -и letārgas, letārgija.
 летá||тельный, -ая, -ое skraidomasis, skraidymo,
 lakiojimo; л. снаряд skraidymo prietaisas; ле-
 тáтельная способность galėjimas lakioti; ~ть,
 -áю, -áешь *eig.* 1. lakioti, skraidyti, skrajoti,
 skraidžioti, skraidinėti, lakstyti; 2. *prk.* plevėnti,
 skraidyti; 3. *šnek.* bėgioti, lakstyti; ~ющий, -ая,
 -ее skraidantis, lakiojantis; ♦ летáющая крė-
 пость skraidančioji tvirtovė (*sunkusis bombone-
 šis*).
 летéть, лечу́, летíшь *eig.* 1. lėkti, skristi; skriėti
 (*prv. žemė*); 2. *prk.* kurti, bėgti, māuti, rũkti,
 dulkėti (*prv. kiřkis*), greĩt važiuoti, joti; 3. greĩ-
 tai eiti, bėgti (*apie laiką*); 4. *prk. šnek.* staĩgiai
 kristi; smėgti; кнйги летят с полки knygos kriř-
 ta nuð lentynos; температура летит вниз tempe-
 ratūra sparčiai kriřta; капитализм летит в про-
 пасть kapitalizmas rieda į bedugnę.
 лётка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам (*aukřta-
 krosnės*) lakà, skylė.
 лётний, -ая, -ее 1. vāsaros, vasarinis, vāsariřkas
 (*prv. oras*); лётня порá (врėмя) vāsarmetis,
 vāsaros laikas, vāsara; лётня жарá vāsaros
 karřčiai; л. день vāsaros dienā; 2. *šnek.* vasaró-
 šiltis, vasárdrungnis; лётня водá druņgnas, va-
 sárdrungnis, vasaróšiltis vanduo.
 лётник, -а *šnek.* vienmėtis (*prv. augalas*).
 лётний, -ая, -ое 1. skridimo; два лётных ча́д dvi
 skridimo vālandos; лётное по́ле skridimo aikř-
 tė; 2. skraidomas, skraidymui palankūs, tiřka-
 mas; лётная поро́да skraidymui palankūs oras;
 3. lakũny, lakũno; aviācijos; лётная шкóла aviā-
 cijos mokyklà; л. костюм lakũno kostiũmas;
 4. išskridimo, išskrendamasis; лётное отвёрстие
 гнездá lizdo išskrendamoji lakà.
 лёто, -а vāsara; к лёту vasaró; середина лёта
 vidũvasaris, vasaróvidis; проводить л. vāsaroti;
 ба́бье л. bóbvasaris, bóbų vāsara, atódaĩros vā-
 sara; ♦ скóлько лет, скóлько зим kaip seniai,
 kaip ilgai (*nesimatėm*).
 лёто́к, -ткá (*avilio*) lakà.
 лётом *prv.* vāsarą.
 лётом *prv. šnek.* akimirkšniu, momentaliai, kaip
 māt.
 летопо||исание, -я 1. mėtraščių gāřumas; древнеру́с-
 ское л. senovės rĩsų mėtraščių gāřumas; 2. žr.
 летопись (1 *reikř.*); ~йсец, -сца mėtraščių gā-
 řytojas, mėtraštininkas; ~йсный, -ая, -ое met-
 rařtinis, mėtraščių; л. рассказ metraštinis pā-
 sakoјimas.
 летопись, -и *m.* 1. mėtraštis, anālai; древнеру́сские
 летописи senovės rĩsų mėtraščiai; 2. *prk.* die-
 norařtis, krònika.

летосчислѣние, -я мѣту лаіко скаічіавімас.

лѣто||сь *pro. tarm.* пѣрнай вѣсарѣ; пѣрнай (мѣтаіс); ~шній, -яя, -ее *šnek.* пернѣкшчіос вѣсарос; пернѣкштіс.

летун, -а *šnek.* 1. skrajūnas, skraidūnas; 2. laktūnas, bėgūnas, ristūnas (*apie arkli*); 3. *prk.* skraidūnas (*žmogus, kuris dažnai keičia darbovietę*); ~ья, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням *šnek.* skraidūnė, skrajūnė; л. ласточка kregždė skraiduolė.

летуч||сть, -и *m.* lakūmas; ~ий, -ая, -ее; -тѣч, -а, -е 1. skrajūs, lakūs, laktūs, skraidantis, lakstantis, lėkiantis; л. пѣсок lakūs(is) smėlis; 2. jūdantis, skrajojamasis; л. отряд skrajojamasis būrys; летучая почта skrajojamasis paštas; 3. *chem.* lakūs; летучее вещество laki mėdžiaga; ♦ л. огонь klūstugnis, žaltvėkslė; летучая мышь *zool.* šikšnosparnis, plikšnys, *Mikrochiroptera*; л. змей āitvaras, lakdynė.

летучка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. *šnek.* skrajojamojo pāsto laiškėlis, skrajūtė; 2. *šnek.* trumpā proklamācija; 3. *šnek.* trumpas, ūmūs susirinkimas, mitingas; 4. *šnek.* skrajojamasis būrys (*kokiam uždaviniui atlikti*); 5. *bot.* skraidanti sėkla (*puz. klevo*).

лѣтчи||к, -а lakūnas, aviātorius; ~ца, -ы lakūnė.

летяга, -и *zool.* voverė lakūnė, *Pteromys volans*.

лечѣбн||ик, -а *pasen.* populiari gydymosi knyga; ~ица, -ы gydyklā, ligoninė; ветеринарная л. veterinarinė ligoninė; грязевая л. purvo gydyklā; ~ый, -ая, -ое gydymasis, gydymo(s); лечѣбные срѣдства gydymosios priemonės, vaistai; лечѣбная гимнастика gydomoji gimnastika.

лечѣние, -я 1. gydymas; назначить л. paskirti, nustatyti gydymą; продѣлать курс лечѣния atlikti, išeiti gydymo kursą; амбулаторное л. ambulatorinis gydymas; 2. gydymasis.

лечить, лечѣ, лечишь *eig.* 1. gydyti; л. лекарствами gydyti vaistais; л. от гриппа gydyti nuo gripo; 2. gydytis; я лечѣ зубы аš gydausi dantis; ~сь, лечѣсь, лечишься *eig.* 1. gydytis; 2. būti gydomam.

лечѣ¹ *žr.* летѣть.

лечѣ² *žr.* лечить; ~сь *žr.* лечиться.

лечь, лягу, ляжешь, лягут; *būt.* лѣг, легла, легло *juė.* 1. atsigulti, gulti, nueiti miegoti; мальчик, ляг, отдохни berniūk, gulk, pailsėk; дѣти ужѣ легли vaikai jau ėėjo miegoti, atsigulė; 2. užkristi, nusileisti; apdeņgti, uždeņgti, prideņgti; легла тишина stoji tylā; роса легла на поля laukuose iškrito rasā; туман лѣг на долину slėpnyje nusileido migla; слѣнж apdeņgti rūkas; 3. *jūr., av.* pasūkti (*kuria kryptimi*); л. на нѣвый курс pasūkti naują kryptimi; 4. *prk.* kilti, tēkti, atitēkti, užgulti, paliesti; suspāusti; apsuņkinti; легло подозрѣние kilo įtarimas; за операцию отвѣтственность ляжет на вас atsakomybė už operaciją tēks jums; заботы по хозяйству легли на сына ūkiški rūpesčiai atitēko sūnui; на сѣрдце легла печаль širdį suspāudė, užgulė liūdesys; 5. žūti, kristi (*kovoje*); л. костью paguldėti galvą; л. на полѣ брани kristi kovos laukė; ♦ л. в

основу būti, tāpti pagrindu (*puz. auklėjimo*), sudaryti pagrindą; л. в гроб numirti.

лѣший, -его *dkf.* 1. (*mitologijoje*) girykštis, miškinis, medėinis, girinis; 2. *zool.* ūvas (*apuokas*), *Bubo*; ♦ подя к лѣшему *šnek. vulg.* eik pō velniū; какогѣ лѣшего нѣдо (пришѣл, пристал) kōkio vėlnio rėkia (atėja, prikibai).

лещ, -а *zool.* kašis, *Abramis brama*.

лещадь, -и *m. tech.* (*metalurginių krosnių*) dūgnas.

лещин||а, -ы *bot.* lazdynas, *Corylus*; ~ник, -а riešutūnas, lazdynų giraitė; ~ный, -ая, -ое, ~овый, -ая, -ое lazdynų; л. орѣх miško riešutas.

лже... *pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiškianti pseudo...* netikras, apgaulingas, melagingas.

лженскѣство, -а netikras mėnas, pseudomėnas.

лженаука, -и netikras mōkslas, pseudomōkslas, klūstmokslis.

лжеприсяга, -и melaginga priesaika.

лжепрорѣк, -а netikras prānašas; ~чество, -а netikrā, melaginga pranašystė, netikras pranašavimas.

лжесвидѣтель, -я *v.* melagingas liūdytojas; ~ство, -а melagingas liūdijimas; ~ствовать, -твую, -твуеть *eig.* melagingai liūdyti.

лжеучѣние, -я klaidingas, netikras mōkymas, pseudoteorija.

лжец, -а melāgis.

лжѣшь *žr.* лгать.

лжи *žr.* ложь.

лжив||о *pro.* melagingai, melāgiškai; ~ость, -и *m.* melagingūmas, melāgiškūmas; ~ый, -ая, -ое; лжив, -а, -о 1. liñkęs, veikūs meluoti; л. челоуѣк melāgis (žmogūs); 2. melagingas, melāgiškas; nenuoširdūs, apgaulingas, netikras; лживое заявлѣние melagingas pareiškimas; лживые слова melāgiški, apgaulingi žodžiai; лживая улыбка apsimėstinė, veidmainiška šypsenā.

ли 1. *dll.* аѣ, аѣги; прѣвда ли это? аѣ таі tiesā?; не стыдно ли тебѣ так поступѣть? аѣ тау нѣ гѣда taip elgtis?; 2. *jng.* бѣнѣ, бѣг, бѣ, гал, ѣ гал, аѣ tik; жду, не придѣт ли мой друг laukiu, бѣнѣ атеіс māno bičiulis; 3. *jng.*: ли... ли... аѣ... аѣ...; ли... йли... аѣ... arbā...; видѣл ли он это йли не видѣл — неизвѣстно аѣ jis taі mātė аѣ nemātė — nežiniā; рѣно ли, пѣздно ли, но придѣ anksčiau аѣ vėliau, бѣт атеісиу; ♦ врѣд ли vargiai, vargū (baū).

лиана, -ы *bot.* lianā.

либерал, -а liberalas; ~изм, -а liberalizmas; ~ничать, -аю, -аешь *eig.* 1. *pasen.* liberali dėtis, vaidinti, nuduoti liberalą; 2. nuolaidžiāuti, rōdyti liberalizmā, tāikstyti; ~ньность, -и *m.* liberalūmas; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно liberalūs, liberalinis; liberalų; либеральная партия liberalų partija.

либо *jng.* arbā, аѣ; л. ты, л. я arbā tū, arbā аš; поѣду на фестивалъ, л. на спартакиаду važiuoju į festivalį arbā į sportikiādą.

либреттист, -а libretistas; ~етто *nkt.* libretas; л. оперы operos libretas.

ливень, -вия *v.* 1. liūtis, paliūtis, pilagā, baņgas; smarkūs lietūs; весѣнные ливни pavasario liūtys;

2. *prk.* sraūtas; krušā; л. пулемётного огня kul-kosvaidzių ugniēs krušā; л. слёз āšarų sraū-tas.

ливер¹, -а *tech.* siurbimo vamzdis.

ливер², -а *plaučkepeniai (gyvuliai)*; пирог с ливе-ром pyragas su kepenėlėmis; ~ный, -ая, -ое ке-пенinis, plaučkepeninis; ливерная колбаса kepe-ninė dešrā.

ливня *prv. šnek.*: дождь льёт л. lietūs piltė pila, lūja kaip iš maišo, aūmalu lūja.

ливневый, -ая, -ое liūčių, liūtinis; потекли потоки ливневых вод paplūdo sraūtai lietaūs vandeis.

ливрѣ||ный, -ая, -ое *pasen.* su livrėja; livrėjinis; л. лакей liokājus su livrėja; ~я, -и *pasen.* liv-rėja.

лига¹, -и sąjunga, lūga; л. оппозиционных групп opozicinių grupių sąjunga; Л. наций *ist.* Tautų sąjunga.

лига², -и *muz.* liga, legāto žėnklas.

лигатура, -ы ligatūra.

лигнин, -а ligninas.

лидер, -а lyderis; л. партии *polit.* partijos lyderis; л. турнира *sport.* turnyro lyderis; ~ский, -ая, -ое lyderio, lyderių; ~ство, -а lyderiavimas; lyderio vietā.

лидирова||ние, -я lyderiavimas; ~ть, -ую, -руешь *eig.* lyderiauti, būti lyderiu; л. в велосипедных гонках būti dviračių lenktynių lyderiu.

лижѹ *žr.* лизать; ~сь *žr.* лизаться.

лиза||ние, -я 1. laižymas, liežimas; 2. laižymasis; 3. *šnek. niek.* bučiavimas, laižymas; plekšnóji-mas; ~ть, лижѹ, лижешь *eig.* 1. laižyti, laiži-nėti, liežti; 2. *šnek. niek.* bučiuoti, laižyti; plekš-póti; волны лижут морскóй бѣрег *prk.* bangos skalauja jūros kraūtā; ~ться, лижѹсь, лижешься *eig.* 1. laižytis (*vienas kita*), laižytis (*save*); 2. *šnek. niek.* bučiuotis; terlėntis, plekšnóti(s).

лизис, -а *med.* lizis (*lėtas temperatūros mažėji-mas*).

лизнѹть, -нѹ, -нѣшь *ivk.* lýžtelėti, ližtelėti.

лизоблѹд, -а *šnek.* puodlaižis, palaižā, palaižūnas, pataikūnas, pataikautojas, šunuodegiautojas, šunuodegis; ~ничать, -аю, -аешь *eig. šnek.* puod-laižiauti, šunuodegiāuti, palaižūnāuti, pataikāuti; ~ство, -а *šnek.* puodlaižiavimas, šunuodegiāvi-mas, palaižūnāvimas, pataikāvimas.

лизóк, -экā lýžis, lýžtelėjimas.

лизóл, -а *med.* lizolis (*dezinfekcinė priemonė*).

лизѹн, -ā *šnek.* 1. ližius, laižytojas; 2. *prk.* patai-kūnas, batlaižys.

лик¹, -а 1. *pasen.* véidas; тёмный л. neaiškūs, tam-sūs véidas; 2. *prk.* (*paviršiaus*) apýbraižos, véi-das, pavidalas.

лик², -а *pasen.* būrys, sámbūris; поётв л. poētų būrys; причислить к лику святых priskirti prie šventųjų.

лик³, -а *džn. dgs. pasen.* 1. džiūgavimas, džiaugs-mingi šūkliai; 2. *bažn.* chōras, giesminiškai.

ликбѣз, -а (ликвидация безграмотности) 1. neraš-tingumo likvidavimas; 2. mokyklā neraštingiems, neraštingųjų mokyklā.

ликвидатор, -а 1. likvidatorius, likviduotojas; л. уч-реждения įstaigos likviduotojas; 2. *polit.* likvi-datorystės šalininkas, likvidatorius; ~ский, -ая,

-oe likvidatorių, likvidatoriaus; likvidatorinis, lik-vidatoriškas; представитель ликвидаторских идѣй likvidatorinių idėjų atstovas; ~ство, -а *polit.* lik-vidatorystė.

ликвид||ационный, -ая, -ое likvidacinis, likvidāci-jos, likvidavimo; likviduojamasis; ликвидацион-ные средства likvidacinės lėšos; ликвидационная комиссия likvidacinė komisija; ~ация, -и likvi-dācija, likvidavimas; л. неграмотности neraštin-gumo likvidavimas; л. министрства ministerijos likvidavimas.

ликвидирова||ние, -я likvidavimas; л. имущества turto likvidavimas; ~ть, -ую, -руешь *eig.* ir *ivk.* likviduoti; л. хозяйство likviduoti ūkį; л. от-ставание likviduoti atsilikimą; л. клáссы likvi-duoti klases; ~ться, -руется *eig.* ir *ivk.* 1. lik-viduotis; 2. būti likviduojamam.

ликвид||ость, -и *m. ekon.* likvidumas; ~ый, -ая, -oe *ekon.* likvidūs, likvidinis; л. товар likvidinės prėkės.

ликѣр, -а likeris; ~ный, -ая, -oe likerio, likerinis; сѹ likeriu; ликѣрные конфѣты saldainiai sū like-riu; л. завод likerių gamyklā; ликѣрные рѹмки likerio stikliukai.

ликовá||ние, -я džiūgavimas, džiaugsmingi šūka-vimai, džiugesys, triumfāvimas; общее л. visuo-tinis džiūgavimas; ~ть, -кѹю, -кѹешь *eig.* džiū-gauti, džiaugtis, triumfuoti; народ ликѹет liāu-dis džiūgauja; сѣрдце ликѹет širdis džiūgauja, širdis džiūgesio pilnā.

ликопóдий, -я 1. *bot.* pataisas, *Licopodium*; 2. pā-taiso spŃrų milteliai; pribrėndusios, saūsos pātai-so spŃros.

ликтор, -а *ist.* liktorius.

ликѹющий, -ая, -ее džiūgaujantis, džiaugsmingas, triumfuojantis.

лилейн||ые, -ых *dgs. dkt. bot.* lelijiniai, *Liliaceae*; ~ый, -ая, -ое 1. lelijos, lelijų; lelijinis; 2. *prk.* poez. baltas kaip lelijā.

лилипѹт, -а lilipūtas, neužauga, kernā, nykštūkas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам lilipūtė, neužauga.

лилия, -и *bot.* lelijā, *Lilium*; бѣлая л. baltóji leli-jā, *Lilium candidum*.

лил||овѣть, -ѣю, -ѣешь *eig.* darýtis violetiniam, le-lijiniam; ~óвый, -ая, -oe lelijinis, alývinis (*apie spalvą*), violetinis.

лимáн, -а *geogr.* limānas; ~ный, -ая, -oe limā-no, limāninis; лимáнные лечѣбные грязи limāno gýdomasis purvas.

лимб, -а *tech.* limbas.

лимит, -а limitas; максимальный л. maksimalūs limitas; ~ировать, -ую, -руешь *eig.* ir *ivk.* li-mituoti, normuoti, apribóti; ~ный, -ая, -oe limi-tinis.

лимóн, -а 1. *bot. (vaisius)* citrinā, *Citrus Limonum*; 2. citrinmedis, *Citrus*.

лимонáд, -а limonādas; ~ный, -ая, -oe limonādo, limonādinis.

лимонить, -ню, -нишь *eig. šnek.* vŃgti, džiāuti, (nu) kniaūkti.

лимонница, -ы *zool.* geltonūkas (*drugelis*), *Rhodo-cera Rhamni*.

лимоннокислый, -ая, -ое *chem.* citrinos, citrininis; rūgštis.

лимонный, -ая, -ое citrinos, citrininis; лимонное дерево citrinmedis; л. цвет citrinos (geltonumo) spalva; лимонная кислота citrinos rūgštis; ~овый, -ая, -ое *žr.* лимонный.

лимузин, -а limuzinas.

лимфа, -ы *fiziol.* limfa; ~тический, -ая, -ое 1. limfos, limfų, limfinis; лимфатическая система limfų sistemà; лимфатические сосуды limfiniai indai, limfagyslės; 2. *pasen.* išglėbės, suglėbės, ištižės, lėtas; лимфатическая натура išglėbėlis.

лингвист, -а kalbiniškas, lingvistas; ~ика, -и lingvistika, kalbotyra; ~ический, -ая, -ое lingvistinis, lingvistikos; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам kalbiniškė, lingvistė.

линование, -я *žr.* линование; ~ть, -нью, -нёшь *eig. žr.* линовать.

линеечный, -ая, -ое 1. liniuotės; 2. linijos, linių.

линейка¹, -и; *dgs. kilm.* -ёек, *naud.* -ёйкам 1. liniuotė, liniuoklė, brėžtuvė; логарифмическая л. logaritminė liniuotė; 2. linija, brūkšnys; тетрадь в косую линейку sąsiuvinis įstrižomis linijomis; типографическая л. spaustūvinė linija; 3. rikiuotė, išsirikiavimas viena eilė; үтренняя л. rytinis išsirikiavimas, patikrinimas (*pionierių*).

линейка², -и; *dgs. kilm.* -ёек, *naud.* -ёйкам *pasen.* ilginis daugiavištis vežimas (su šoninėmis sėdynėmis), (atviras) ekipažas.

линейный, -ая, -ое 1. linių, linijos, linijinis; 2. ilginis, ilgio (matas); tiesinis; линейные меры ilgio matai; 3. *bot.* liniškasis (*lapo forma*); 4. *pasen.* reguliarūs, rikiuotės; линейные войска reguliarijoji kariuomenė; 5. linijinis, rūožinis (*apie kelius, ryšius*); л. суд железной дороги geležinkelio linijinis teismas; ♦ л. корабль linijinis laivas; линейная скорость *fiz.* linijinis greitis; ~чатый, -ая, -ое ruožuotas, išraižytas linijomis; л. лист ruožuotas lapas.

линьк¹, линька (*žuvis*) lynėlis, lyniukas.

линьк², линька *pasen.* žiūžis (*trumpas dervuotas virvelinis rimbas jūrininkams plakti senajame Rusijos laivyne*).

линза, -ы lėšis, linzė.

линия, -и 1. linija, brūkšnys; кривая л. kreivoji linija, kreivė; прямая л. tiesioji linija, tiesė; ломаная л. laužta linija, laužtinė; провести линию nubrėžti liniją; жирная л. storà linija; 2. linija, ruožas; воздушная л. Вильнюс—Каунас oro linija Vilnius—Kaunas; железнодорожная л. geležinkelio linija; береговая л. pakrantės linija; снеговая л. sniego linija; 3. eilė, vorà, kirbinė, linija; дома были расположены в одну линию namai stovėjo vienoje eilėje; л. укрепленных пунктов įtvirtintų punktų virtinė; л. огня ugniės linija; 4. *prk.* pakraipà, kryptis, linija; генеральная л. партии partijos generālinė linija; проводить свою линию laikyti savo nusistatymą; 5. л. родства giminystės linija; родня по отцовской линии giminė iš tėvo pusės; родственник по прямой линии tiesioginis giminė; 6. *džn.* *dgs.* kontūrai, apybraižos, bruožai, linijos; линии холмов kalvų kontūrai; тонкие линии лица švel-

nūs véido bruožai; 7.: работать по линии здравоохранения dirbti sveikatos apsaugos įstaigose; идти по линии наименьшего сопротивления eiti mažiausio pasipriešinimo keliu; борьба шла по всей линии kovà vėjo visà frontu.

линкор, -а (линейный корабль) linijinis laivas.

линовальный, -ая, -ое liniuojamasis, liniavimo; линовальная машина liniavimo mašina; ~льщик, -а liniuotojas; ~ние, -я liniavimas.

линованный, -ая, -ое suliniuotas, išliniuotas, liniuotas, su linijomis, liniuotinis; линованная бумага liniuotas popierius; ~ать, -нью, -нёшь *eig. liniuoti*.

линовка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* 1. liniavimas; 2. liniavimo būdas, liniuosenas; ~щик, -а *žr.* линовальщик.

линолеум, -а linoleumas; покрыть пол линолеумом iškloti grindis linoleumu; ~ный, -ая, -ое, ~овый, -ая, -ое linoleumo, linoleuminis.

линотип, -а *spst.* linotipas; ~ист, -а *spst.* linotipininkas; ~истка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *spst.* linotipininkė; ~ный, -ая, -ое *spst.* linotipinis, linotipų; л. цех linotipų cėchas; л. набор linotipinis rinkinys.

Линч, -а: суд Линча Linčo teismas; закон Линча Linčo įstatymas.

линевание, -я linčiavimas; ~ть, -чью, -чнёшь *eig. ir įvk. (nu)* linčiuoti.

линь¹, -я *v. zool.* lynas (*žuvis*), Tinca tinca.

линь², -я *jūr.* lynas (*virvė*).

линька, -и (*paukščių, gyvulių*) šėrimasis, plunksnų, plaukų metimas; nėrimasis (*pov. gyvačių, jūros vėžių*).

линьк|есть, -и *m. šnek.* blukumas, šutnumas, šutimas; ~ий, -ая, -ее; -юч, -а, -е *šnek.* 1. blukus, greif blunkantis, šuñtantis; šutnus; 2. besišeriantis, mėtantis plunksnas, plaukus, besineriantis (*pov. žaltys*).

линь|лый, -ая, -ое 1. nublūkęs, nušūtęs, nublañkęs, nusišėres (*apie spalvą*); 2. išsišėres, nusišėres (*apie paukščius, gyvulius*); išsinėres (*apie vėžį, gyvatę*); ~ние, -я 1. blukimas, (nu)šutimas, šėrimasis (*apie spalvą*); 2. *žr.* линька; ~ть, -яет *eig.* 1. (*apie spalvą*) blūkti, plūkti, šūsti, šėrtis, blañkti; 2. (*apie gyvulius, paukščius*) šėrtis; plunksnas, plaukus mėti, (*apie vėžį, žaltį*) nėrtis.

липа¹, -ы *bot.* liepa, Tilia; л. в цветý liepos žydí.

липа², -ы *šnek.* klastotė, suklastotas, netikras dokumeñtas; akių muilnimas.

липец, -ца *tarm.* 1. liepų, liepinis medūs; 2. liepų medaus midūs.

липка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -кам liepėlė; ♦ ободрать (облупить) как липку *šnek.* visiškai apiplėšti, kailį nulūpti.

липкий, -ая, -ое; -пок, -пкà, -пко lipūs, limpūs, lipnūs, limpantis; glitūs (*pov. šlapias kelias, molis*); kibūs; ~ость, -и *m.* lipumas, lipnumas; kibumas.

липнуть, -ну, -нешь; *būt.* лип, -ла, -ло ir липнул, -ла, -ло *eig.* lipti, klijuotis, gliėtis, kibti; бумага липнет к рукам popierius liampa prie galų; рыбы липнут lėpos liampa; платье липнет к телу drabužiai liampa prie kūno; он так и липнет к

ней *prk. šnek.* jis taip if liūpa prieš jōs; glazá так и липнут ákys lip̃tē liūpa (*miego labai norint*).

липняк, -á *šnek.* liepūnas.

липовец, -вца *šnek.* liepų, liepinis medūs.

липовица, -ы *šnek.* liepos sulá.

липовый¹, -ая, -ое liepinis, liepų, liepos; л. мед liepų, liepinis medūs; л. цвет liepos žiedai, liep-žiedžiai; липовая корá liepos žievė, lūobas; липовая аллея liepų alėja.

липовый², -ая, -ое *šnek.* 1. suklastotas, netikras, padirbtas; л. паспорт suklastotas pāsas; 2. tārīamas, netikras; л. писатель tārīamas rašytojas, rašėiva.

липуний, -ая, -ее; -ýч, -а, -е *šnek.* 1. lipnūs, liprūs; 2. *prk.* įkyriūs, neatsikrātomas.

лира¹, -ы *muz., poez.* lyrà.

лира², -ы *lirā (Italijos ir Turkijos pinigai).*

лиризм, -а lyrizmas, lyriškumas; впасть в л. пук-кūpti į lyrizmą.

лирик, -а lyrikas; ~ка, -и lyrika.

лирический, -ая, -ое lyrinis, lyrikos, lyriškas; лирическое отступление *lit.* lyrinis nukrypimas; ~ность, -и m. lyriškumas, lyrizmas; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно lyriškas, jausmingas; л. тон lyriškas tōnas.

лирик, -а *pasen.* lyrininkas (*keliaujančis dainius su lyra*).

лирохвост, -а *zool.* lyrauoðėgis (*paukštis*), *Menura*.

лис, -а *pasen.* lāpinas (*patinas*), lapėnas.

лиси́а, -ы; *dgs. kilm.* лисы, лис 1. *zool.* lapė, *Vulpes vulpes*; 2. lapenà (*kailis*); lāpenov (*kailintai*); 3. *prk.* klāščius, klastūnas, lapė; ~ёнок, -нка; *dgs.* -сята, -сят lapiūkštis, lapýtē, lapiūkas.

лиси́ий, -ся, -сье lapės, lāpinis; л. воротник lapės arýkaklė; л. мех lapenà; ~иный, -ая, -ое lapės, lāpiškas; лисьяная норá lapės olà; л. взгляд *prk.* lāpiškas žvilgsnis; ~ить, -ишь *eig. šnek.* sald-liežuvauti, veidmainiáuti, pataikáuti; ~ица, -ы lapė; краснó-буряя л. rudóji lapė; чёрно-буряя л. juódsidabrė lapė.

лиси́чка¹, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам lapūtė, lapėlė.

лиси́чка², -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *bot.* voveruškà, gaidėlis, rudūkė, voverėlė (*grybas*), *Cantharellus*.

лисонька, -и; *dgs. kilm.* -нек, *naud.* -нькам lapūtė, laputáitė.

лисохвост, -а *bot.* rašiáušėlis, *Alopecurus*.

лист¹, -á; *dgs.* листья, -ьев 1. *bot.* lāpas, lākštas, láiškas (*puz. svogūno*); деревья распускают листья mēdžiai skleidžia lapūs, lapója; капу́стный л. kopūstlapis; 2. *kuop.* lapėliai, lāpai (*kaip prieskoniai*); лавровый л. láugo lāpai, lapėliai; ♦ как банный л. (*пристал, привязался*) kaip vāntlapis, kaip dervà (*prikibo*).

лист², -á; *dgs.* -ы, -ов 1. lāpas, lākštas; л. бума́ги pōperiaus lāpas; л. желе́за skārdos lākštas; 2. *spst.* lañkas; lāpas; печа́тный л. spaudos lañkas; титу́льный л. *spst.* titulinis lāpas; а́вторский л. autorinis lañkas; учё́тно-изда́тельский л. arskaitinis leidýbinis lañkas; 3. lāpas, rāštas; похва́льный л. *pasen.* pagyrimo lāpas; исполнй-

тельный л. *teis.* výkdomasis rāštas; опро́сный л. apklausinėjimo lāpas; подписа́й л. prenumėrātos lāpas; ♦ с листа́ (*неть, играть, читать*) iš aĩksto nepasiruðosus (*dainuoti, groti, skaityti*).

листа́ж, -á (*knygos*) lankų skaĩčius, lankāžas.

листа́ть, -áю, -áешь *eig. šnek.* varýtýti, sklaidýti, vėfsti (*knygos lapus*).

листа́я, -ы *kuop.* (*augalų, medžių*) lāpai, lapijà; покрýться листа́й sulapóti, išlapóti.

листе́нница, -ы *bot.* maūmedis, *Larix*; ~чный, -ая, -ое *bot.* maumedinis, maūmedžio.

листе́нный, -ая, -ое lapuótas, lapótas, lapuótis; lapuócių; л. лес lapuócių miškas, báltmiškis; листе́нное де́рево lapuódis (*medis*).

листе́ик, -а lapėlis.

листе́ёртка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *zool.* rinkverpys, lāpsukis (*toks drugelis*).

листе́видный, -ая, -ое *žr.* листоо́бразный.

листе́вка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам lapėlis; atsišaukimas; агита́ционная л. agitācinis lapėlis.

листе́вой, -áя, -о́е 1. lākštinis (*puz. geležis*); 2. iš lāpų, lāpinis (*puz. tabakas*).

листе́ёд, -а *zool.* lāpgraužis (*vabalas*).

листе́ик¹, -тка́ *bot.* lapėlis; дубо́вый л. ážuolo lapėlis.

листе́ик², -тка́ 1. lapėlis, pōperiaus gabalėlis; конт-ро́льный л. kontrolinis lapėlis; больни́чный л. ligonio lapėlis; 2. laikraštelis, laikraštukas.

листе́образный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно lāpo pavidalo, kaip lāpas.

листепа́д, -а lāpų kritimas, birimas.

лисе́ята *žr.* лисёнок.

лит|аври́ст, -а ir ~аври́щик, -а *muz.* litaurininkas (*muzikantas, grojantis litaurais*); ~авры, -авр *dgs. muz. litaurai*.

литви́н, -а *pasen.* lietūvis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *pasen.* lietūvė.

лите́й|ная, -ой *dkt.* liejyklà; ~ный, -ая, -ое liejiminis, liejimo; л. заво́д liejyklà; лите́йная фо́рма liejamóji forma; лите́йное де́ло liejininkystė; ~щик, -а liejikas; ~щица, -ы liejikė.

лите́р, -а literis (*pažymėjimas nemokamam ar lengvatiniam važiavimui geležinkelio*).

лите́ра, -ы 1. *pasen.* raidė; 2. *spst.* litera.

лите́ра́тор, -а literātas; ~ский, -ая, -ое literāto, literātinis.

лите́ра́ту́р|а, -ы literatūrà; художественная л. grōžinė literatūrà; сове́тская л. tarýbinė literatūrà; дре́внелите́вская л. senovės lietūvių literatūrà; политы́ческая л. politinė literatūrà; ~но *prv.* literatūriškai; ~ность, -и m. literatūriškumas; ~ный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно literatūros, literatūrinis; лите́ра́ту́рное произведе́ние literatūros kūrinys; лите́ра́ту́рная крити́ка literatūros kritika; л. тип literatūrinis tipas; л. язы́к literatūrinė kalbà.

лите́ра́турове́д, -а literatūros žinovas, tyrėjas, specialistas; ~ение, -я literatūros mōkslas; ~ный, -ая, -ое, ~ческий, -ая, -ое literatūros žinovas, literatūros mōkslo.

лите́ра́ту́рщина, -ы *šnek. niek.* literatūrinis manieringumas, rašėiviškas stiliaus įmantrumas, pėrdėtas literatūriškumas, rašėiviškumas.

ли́терный, -ая, -ое literinis; ли́терная лóжа literinė lóžė (*teatre*).

ли́тый, -я *min., chem.* litis.

ли́тий, -й; *dgs. kilm.* лити́й, лити́й *bažn. (stačiatikių) maldà už mirusius.*

ли́товец, -вца lietūvis.

ли́товка¹, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам lietūvė.

ли́товка², -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *tarm. (il-gu kotu) daigis.*

ли́товский, -ая, -ое 1. lietūvių, lietūviškas; л. на́род lietūvių tautà; л. язы́к lietūvių kalbà; ли́товские пёснi lietūviškos dainos; л. сыр lietūviškas sūris; 2. Lietuvės; лито́вские ре́ки Lietuvės upės.

ли́тограф, -а litografas; ~и́рование, -я litografavimas; ~и́ровать, -рую, -руешь *eig.* ir įv. litografuoti; ~и́ческий, -ая, -ое litografinis.

ли́тограф|ия, -и litografija; ~ски *prv.* litografiskai; ~ский, -ая, -ое litografinis, litografijos; ~щик, -а litografininkas, litografas.

ли́тoй, -яя, -о́е lietas, lietinis; литы́е издéлия lietiniai dirbiniai.

ли́тораль, -и *m. geogr.* litoralė; ~ный, -ая, -ое pakrantinis, litoralinis.

ли́тр, -а litras; л. молоко́ litras piėno; ~аж, -а talpà litrais, litražas; бак небольшо́го литража nedidelio litražo bakas.

ли́тров|ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* 1. litro talpumo iėdas, litras; 2. *šnek.* degtinės litras; ~ый, -ая, -ое litrinis; литро́вая кру́жка litrinis puodukas.

ли́туан|и́зм, -а lietuvybė, lituanizmas; ~ст, -а lituanistas; ~стика, -и lituanistika.

ли́тург|и́ческий, -ая, -ое *bažn.* litūrginis; ~я, -и *bažn.* litūrgija.

ли́ть¹ лью, льёшь; *būt.* лил, лила́, ли́ло *eig.* 1. pilti, liėti, pilstyti, pylioti; л. бензи́н из ба́ка pilti benzina iš bako; л. во́ду pilti, liėti vandenį; 2. lietis, plitsti, bėgti, tekėti, kliokti, srovėnti, srūti; вода́ льёт из кра́на vanduo bėga iš čiaupo; до́ждь льёт lietūs lėja, pliaūpia, kliokia; 3. *prk.* skleisti, lėisti (*apie garsą, šviesą, kvapą*); spinduliuoti; ♦ л. слёзы graūdziai verkti, ašaras liėti.

ли́ть², лью, льёшь; *būt.* лил, лила́, ли́ло *eig.* liūdinti, liėti, liejinti; л. тру́бы liėti, liūdinti vamzdžiūs; л. свéчи liėti žvakės; ~ё, -я 1. liejimas, liėdinimas; 2. liejiniai; чугу́нное л. šplžiaus liejiniai.

ли́ться, льётся; *būt.* лился, лилась, лилось *ir* лилось *eig.* 1. piltis, lietis, tekėti, sruvėnti; слёзы льются по е́го лицу́ ašaros riėda peį jō skruosius; пот льётся гра́дом prākaitas muštė mūša, čiurkšlėmis, upėliais teka; 2. *prk.* sklisti, plisti; záпах льётся от цвето́в nuo gėlių skliėda kvāpas; е́го ре́чь пла́вно льётся jis kalba sklaūdziai, jō kalbà plaūkia sklaūdziai.

ли́ф, -а (*moteriško rūbo*) liemenėlė, kikiikas.

ли́фт, -а liftas; ~ёр, -а liftininkas; ~ёрша, -и liftininkė.

ли́фчик, -а biūsthalteris, vystukė, vėstas, liemenėlis.

лиха́ч, -а 1. *pasen.* šaunūs vežikas, greitasis vežikas; 2. *šnek.* smarkuolis, šaunuolis, narsuolis,

nutrūktgalvis; ~ество, -а nutrūktgalviškumas, pašėlynė, smarkavimas.

ли́хва, -ы *pasen.* palūkanos; ♦ с лихво́й (*отдать, вернуть*) su kaupu (*atiduoti, grąžinti*).

ли́хвенный, -ая, -ое *pasen.* lupikiškas.

ли́хо¹, -а 1. *tarm.* blogybė, piktýbė, piktenybė; 2. *šnek. poez.* nelabasis, kipšas, nelaboji dvasia, bilotas; ♦ не поминáйте (меня́) ли́хом nemėkit (manės) piktuoju, bloguoju, blogū žodžiū; хлебну́ть (хвátить) ли́ха patirti daūg vařgo, neláimiu; узнáть, почём фунт ли́ха patirti, kàs yğà vařgas.

ли́хо² *prv.* *šnek.* guviai, agniai, šmařkščiai, šaūniai, mikliai.

ли́хо³ *prv. tarm.* 1. labai, stipriai, smarkiai; е́го л. грýзла скýка jį smarkiai kamavo nuobodulys; 2. blogai, suūkiai; л. пришлóсь е́му в чужо́й стране́ blogai jam klėjosi, sunkū jam buvo svetimoje šalyje.

ли́ходéй, -я *pasen.* *šnek.* piktadarys, niėkšas, nevidonas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ёек, *naud.* -ёйкам *pasen.* *šnek.* piktadarė, niėkšė, nevidonė; ~ский, -ая, -ое *pasen.* *šnek.* nevidoniškas, piktadariškas; ~ство, -а *pasen.* *šnek.* piktadarybė, piktadaryštė, nevidonybė, piktanoringumas; ~ствовать, -тую, -твуеть *eig.* *pasen.* *šnek.* pikta darýti, piktadariuoti, keñkti, nevidonaiuti.

ли́хои|леу, -мца *pasen.* lupikautojas, plėšikautojas, žmogupys; palūkininkas; kyšininkas; ~ство, -а *pasen.* 1. kyšių ėmimas, kyšininkavimas, kyšininkystė; 2. palūkanų lupimas, lupikavimas.

ли́хой¹, -яя, -о́е; лих, лиха́, ли́хо *šnek.* guvūs, šaunūs, bingūs; pašėles, smarkūs; šmaikštūs, smarkštūs, vikrūs; drąsūs, narsūs; лиха́я ездá pašėles jojimas; лихые ребáта šaūnūs, nařsūs vyrukai; л. ма́лый guvūs, smarkūs vyrukas, pramuštgalvis, nutrūktgalvis.

ли́хой², -яя, -о́е; лих, лиха́, ли́хо *šnek.* 1. piktas, nelabas, sunkūs, blōgas; л. недýр piktà, sunki ligà; л. челове́к blōgas žmogūs, nevidonas; 2. sunkūs, vargingas; лихое вре́мя vargingi laikai; лиха́я зима́ sunki, atšiauri žiemà; ♦ лиха́ беда́ началó (начáть) kiekvienà pradžià sunki, sunkū tik pradėti.

лихолéтье, -я *pasen.* vařgmetis, nēgandų mētas.

ли́хора́д|ить, -áжу, -áдишь *eig.* 1. karščiūoti, šiuřpti, drebėti, būti drūgio, šalčio krečiamam; меня́ лихора́дит manė drugys, šaltis krėčia, manė drebulys ima; аš karščiūoju; больно́й лихора́дит ligonis karščiūoja; 2. *prk.* *šnek.* jáudinti, sukrėsti; послево́енные трудно́сти лихора́дят челове́чество pokariniai sunkūmai jáudina žmonija; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -лкам 1. drugys, ĩrmėdė; karštis, karščiavimas; karštinė, drebulys, šalčio krėtimas; меня́ трясла́ л. manė šaltis, drugys krėtė; скрúтая л. sláprudgis; перемежа́ющаяся (болóтная) л. maliārija; крапíвная л. dilgligė; 2. *prk.* karštligė, karštinė; karščiavimas; во́енная л. karinė karštligė; биржева́я л. biržos karštligė; л. любви́ меілес karštinė; ~очность, -и *m.* karštligiškumas; ~очный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно karštligiškas; drūgiškas; karščiūojantis; л. ознóб karštligiškas šiuřpulys, šalčio krėtimas; л. бред drūgiškas kliedėjimas; лихора́дочное

заболевание drugys, karštligė; л. больно́й karščiujantis ligonis; лихора́дочное состояние karščiavimas; лихора́дочная работа *prk.* karštligiškas darbas.

лихора́жу *žr.* лихора́дять.

ли́хость, -и *m.* guvūmas, šaunūmas, smarkūmas, parsūmas, agnūmas, šmaikštūmas.

ли́хтер, -а *jūr.* lichteris.

лицева́||ние, -я išvertimas (*drabužių*); ~ть, -цую, -цуюсь *eig.* 1. veřsti (*drabužį*); 2. *tech.* apdaryti (*pov. sienas*), apmūšti, apkalti, apkalinėti; л. дом до́сками apkalinėti pama lentomis.

лицево́й, -ая, -бе 1. véido; лицево́е чертý véido bruožai; 2. priešakinis; išviršinis, išorinis, viršutinis; лицева́я сторона́ дома priešakinė pāmo pusė; лицева́я сторона́ матэрии geróji, viršutinė mēdžiagos pusė; 3. *spec.* iliustruotas, su paveiksluokais, su miniatiūromis (*apie senovės rankraščius*); ♦ л. счёт asmeninė sąskaita.

лицеде́й, -я *pasen.* 1. aktorius, vaidintojas; 2. *prk.* apsimetėlis, veidmainys, svetimveidis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -еек, *naud.* -ейкам 1. *pasen.* aktorė, vaidintoja; 2. *prk.* apsimetėlė, veidmainė, svetimveidė; ~ство, -а *pasen.* 1. vaidinimas; 2. *prk.* apsimetimas, prisimetimas, veidmainiavimas; ~ствовать, -твую, -твуеть *eig.* 1. *pasen.* vaidinti; 2. *prk.* vaidijuoti, apsimėsti, veidmainiauti.

лицезре́ть, -рю, -ришь *eig. pasen. iron.* regėti, matyti, stebėti, žiūrėti, mēklintis.

лице́йст, -а licejininkas, licejaus áuklėtinis; ~ей, -я *ikirev. burž.* licejus; ~ейский, -ая, -ое licejaus, licejinis; лице́йские стихи Пúшкина Púškino licejaus laikų eilėraščiai.

лицеме́р, -а veidmainys, dviveidis, svetimveidis, viltavilys, apsimetėlis, viliūgas; ~ие, -я veidmainystė, veidmainiškumas, dviveidiškumas; ~ить, -рю, -ришь *eig.* veidmainiauti, dviveidžiauti, viltaviliauti; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -ркам veidmainė, dviveidė, viliūgė; ~ность, -и *m.* veidmainiškumas, dviveidiškumas; ~ный, -ая, -ое; -пен, -рна, -рно veidmainingas (*žmogus*), dvilinkliėžuvis, veidmainiškas, dviveidiškas.

лиц||ензи́бный, -ая, -ое licefcinis, licefcijų; ~ензия, -и licefcija.

лицепри́ят||ие, -я *pasen.* šališkumas, neobjektyvumas; решіть без лицепріятія bešališkai, objektyviai išspręsti; ~ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *pasen.* šališkas, neobjektyvus; л. суд šališkas teismas; ~ствовать, -твую, -твуеть *eig. pasen.* šališkai, neobjektyviai elgtis, būti šališkam, neobjektyviām.

лицо́, -а; *dgs.* лица 1. véidas, gūmis; mūtė; чертý лица véido bruožai; выра́жение лица́ véido išraiška; умы́ть л. nusiprausti véida, būrna; она́ хороша́ лицом́ jį dailūs gūmio; я егó зна́ю в л. аš jį pažįstu iš véido; 2. žmogus, asmuo, asmenybė, ūpata; отдельные лица paskirti āsmeny; заинтересованное л. suinteresuotas asmuo; частное л. privatūs žmogus, asmuo; должностное л. pareigūnas; действующее л. līt. veikėjas; юридическое л. juridinis asmuo; 3. *prk.* individualybė, véidas; не имēть своего́ лица́ neturėti savo tikrojo véido (*nusistatymo*); политическое л. āвтора politinis āutoriaus véidas; 4. *prk.* pavidasas,

išvaizda, véidas; 5. išviršė, viršus, išviršinė pusė, priekinė pusė, geróji pusė; 6. *gram.* asmuo; ♦ в лице́ своих́ представителей savo atstovų asmenų; в л. (*сказать*) į akis (*pasakyti*); лицом́ к лицу́ (*встретиться*) akis į akį, kaktomuša (*susidurti*); не к лицу́ а) nepriťinka (*pov. suknelė*); б) nēdera, nepriťinka (*pov. taip elgtis*); к лицу́ а) (pri)tiťka (*pov. skrybėlė*); б) dēra, (pri)tiťka (*pov. taip elgtis*); лицом́ к... atsigręžus l...; не удáрить лицом́ в грязь nesusikompromituoti; перед́ лицом́ (*опасности*) (*pavojaus*) akivaizdoje; стереть с лица́ земли́ nušluoti puž žemės paviršiaus, sunaikinti; показáть товар́ лицом́ paródyti ką nors iš geróšios pusės; все егó сыновья́ на одно́ л. jō sūnūs visi kaip vienas; в по́те лица́ (*трудиться*) suñkiai, prakaituojant (*dirbti*); рассказы́вать в лица́х vaizdžiai, vaizdingai, pavaizdžiai pāsakoti; на нēм лица́ нет jō visas véidas pērsimainęs, jis sutrikęs, išėjęs iš véido; поверну́ться лицом́ (*к чему*) sutelkti visą dėmesį, visās jėgās (*kam nors išspręsti*).

лицовка́, -и *žr.* лицева́ние.

ли́чико, -а veidėlis, veidūkas.

ли́чина¹, -ы *pasen.* káukė; *niek.* véidas; под личи́ной черо́-л. prisidegęs kuó; надēть личи́ну *prk.* užsidēti káukę, apsimēsti (*kuo*).

ли́чина², -ы *tech.* apýraktė.

ли́чин||ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *zool.* lėrva; (*bičių*) perūklas; ~очный, -ая, -ое lėrvos, perūklo.

лично́ *prv.* āsmeniškai, pāts; л. прове́рить āsmeniškai patikrinti; л. явля́ться āsmeniškai, pačiām atvykti.

лично́й, -ая, -ое véido, skirtas véidui; лично́е полотѐнцѐ véidui šluostyti rañkšluostis.

ли́чн||ость, -и *m.* 1. asmenybė, individualybė; asmuo, žmogystė; individas; роль личности в исто́рии asmeis vaidmuo istórijoje; све́тлая л. šviesi asmenybė; устано́вить чью́-л. л. nustatýti kienó asmenybę; неприкоснове́нность личности asmeis neliečiamybė; 2. *pasen. džen. dgs.* asmeniškumas; 3. *šnek.* išvaizda, véidas, stōtas; ~ый, -ая, -ое 1. asmeninis, asmeis, āsmeniškas; личное при́сýтствие āsmeniškas dalyvāvimas; личное счастье asmeninė laimė; личное де́ло asmeis bylā; э́то егó личное де́ло tai yrà jō asmeninis reikalas; личное местоимѐние *gram.* asmeninis įvardis; 2. individualinis; личное соревнова́ние *sport.* individualinės varžybos; личны́е досто́инства individualinės savybės; ♦ л. соста́в asmeninė sudėtis, kádrai, personālas.

лиша́й, -я 1. *med.* dėdervinė; покры́ться лишáем apdedervinėti, išberti dėdervinėmis; 2. *bot. žr.* лишáйник; ~ник, -а *bot.* kérpė, *Lichenes*; ~ный, -ая, -ое 1. *med.* dėdervinių, dėdervinės; 2. *bot.* kérpų, kérpės, kérpinis.

лиша́ть, -аю, -аешь *eig. žr.* лишіть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. žr.* лишіться.

ли́шек, -шка *šnek.* liėkana, liėkas, atliekà, lỹkias, pėrviršis, pėrteklius; взять ско́лько нýжно, а весь л. отдáть назад paĩmti kiek reikia, o visą pėrteklių gražĩnti; два часа́ с лиш́ком daugiau kaip dvi vālandos; хвата́ть лиш́ку paĩmti per daũ; с лиш́ком sũ viršum, sũ kaupũ.

лишенец, -нца *téisių netekusysis* (*asmuo, iš kurio prieš priimant TSR Sąjungoje 1936 metais Konstituciją, buvo atimtos rinkimų ir kitos pilietinės teisės dėl jo priklausymo išnaudotojų klasei*).

лиш||ение, -я 1. atėmimas, išplėšimas; netekimas, praradimas, nuostoga; л. гражданских прав pilietinių teisių atėmimas; л. свободы laisvės atėmimas; л. жизни gyvybės atėmimas, nužudymas; 2. *džn. dgs.* skurdas, vargas, skurdumas, nepritekliai, trūkumai, stiglius; терпѣть лишения nepriteklus kentėti, vargą vargti, skurdą skursti; жить в лишениях gyventi varganai, skurdė; ~енный, -ая, -ое; -шен, -шенá, -шенó netūrin-tis, netėkęs, nustojęs; дом, л. удобства namai bė patogumų, namai, netūrintieji patogumų; обвине-ние лишено всякого основания káltinimas ugà bė pagrindo, netūri jokia pagrindo; л. слуха ар-куфės; л. зрѣния apàkės; ваш протѣст лишен всякого значѣния jūsų protėstas netūri jokios reikšmės.

лишить, -шý, -шйшь *įvk.* atimti, išvežti, išplėsti; л. избирательных прав atimti rinkimines teises; л. слова atimti žodį, nelėisti kalbėti; л. свобо-ды atimti laisvę; л. корó-л. чести nuplėsti kám garbę; л. себя жизни nusižudyti; л. корó-л. жи-зни atimti kám gyvybę, ká nužudyti; ~ся, -шýсь, -шйшсья *įvk.* netėkti, prarasti, nustóti, prakįsti; дѣти лишились родителей vaikai netėko tėvų; л. состояння prarasti tuftą; л. дара рѣчи netėkti, nustóti žādo; л. сознāния netėkti sāmonės; л. чувств apàlpti.

лишний, -я, -ее 1. atliekamas, perteklinis, liktinis, liekamas, liekas, liekanas, perviršinis; лишние овощи atliekamos, perteklinės daržovės; лишние деньги (at)liekami pinigai; взглянуть л. раз дár kartėį pažiūrėti; л. расход сахара perviršinis cukraus suvartojimas; в этой комнате два чело-вѣка лишних šiamė kambaryje dviem žmonėms per daug; 2. nereikalingas, bereikalingas; tūš-čias, veltui dāromas; лишние расходы nereika-lingos išlaidos; лишние усилія bereikalingos, tūščios pastangos; говорй без лишних слов kal-bėk бė nereikalingų žodžių; не говорйте лиш-него nekalbėkite kō nereikia; ♦ с лишним sū viršum, daugiau kaip; лишние люди (*literatūro-je*) atliekami žmonės; не лишнее нє прó šālį, нє iš kelio, нє per daug, pravartū.

лишь 1. *dl.* tik, tiktaí, vien, vien tik; в огорóде рослй л. сáмые необходимые овощи daržė áugo vien tik reikalingiausios daržovės; у нєгó было л. однó дѣло jis turėjo tik vieną reikalą; однóгó л. нєт tik vieno trūksta; он л. в суббóту вернýлся домóй jis tik šeštadienį grįžo namó; 2. *jng.* vės, kaip tik, kai tik, lig tik, vos tik; л. тóлько приѣ-хал он vos tik jis parvažiāvo; 3. *jng.* tik, tiktaí; он ничєгó нє сказāл, л. послєднѣй jis niēko не-пасākė, tik pabālo; ♦ л. бы kad tik, бý tik.

ЛКСМ (Ленинский коммунистический союз моло-дѣжи) LKJS (Lėnino komunistinė jaunimo są- junga).

лоб, лба, о лбе, во (на) лбу kaktà; высóкий л. aukštà kaktà; ♦ барáний л. avigalvis; мѣдный л. bukalgalvis, jautakàktis, kietagalvis; ~ан, -а 1. *šnek.* didžiakàktis, aukštakàktis; 2. *zool.* kefalė

(žuvis); ~астый, -ая, -ое; -áct, -а, -о *šnek.* didžiakàktis, aukštakàktis, plačiakàktis.

лобзá||ние, -я *pasen. poez.* (pa) bučiāvimas, bučiā- vimas, bučinys, bučkis; ~ть, -āю, -āeshь *eig. pasen. poez.* bučiūoti; ~ться, -āюсь, -āeshься *eig. pasen. poez.* bučiūotis.

лобзик, -а *tech.* siaurāpiuklis, siūlinis piūklėlis.

лобкóвый, -ая, -ое *anat.* gaktōs; лобковая кость gaktikaulis.

лобнóый, -ая, -ое kaktōs; лобная кость *anat.* kakti- kaulis; ♦ лóбное мѣсто *ist.* mirties baumės vỹkdomo vietà.

лобовóй, -āя, -óе 1. priešinis, priešingas, frontāli- nis, kaktinis; л. вѣтер priešinis vėjas; лобовāя атāка frontālinis puolimas; 2. priekinis, prieš- akinis; л. фонāрь трамвāя priekinis tramvājaus žibintas.

лобогрѣйка, -и; *dgs. kilm.* -ėек, *naud.* -ėйкам lenk- tūvinė javāpiovė.

лобóк, -бкā *anat.* gaktā.

лоботрýс, -а *šnek.* dykūnas, dykaduōnis; ~ничать, -аю, -аeshь *eig. šnek.* dykinėti.

лобызáть, -āю, -āeshь *eig. pasen. žr.* лобзáть.

лов, -а 1. gaudymas; medžioklė, žvejýba, žvejōk- lė; 2. sugavimas, laimikis.

ловелáс, -а merginiūkas, lovelāsas; ~ничать, -аю, -аeshь *eig.* mergišiauti, merginėti.

ловец, -вцā gaudytojas; žvėriautojas, medžiotojas, žuvautojas, žvejýs, paukštinėtojas; ♦ на ловцā и зверь бежит gerām šaūliui laimė šypsos; ~кий, -ая, -ое gaudytojo, gaudytojų, žvėriautojo, žu- vautojo.

ловýть, ловлю, ловишь *eig.* 1. gaudyti, výtis; grai- býti (*pvz. vandenyje*); čiūpti, griebti; л. ворā gaudyti vāgį; л. мяч gaudyti sviedinį; л. коня výtis, gaudyti árklį; л. мышѣй gaudyti pelės, peliauti; л. рýбу gaudyti žuvis, žvejóti, žuvāu- ti, žūklāuti, žvieti; л. рýбу на ýдочку меškeriō- ti; л. птиц gaudyti, medžiōti paukščius; л. зай- цев medžiōti kiškiūs; 2. *prk.* gaudyti, čiūpti, grabstýti; л. момент naudótis prōga; л. удóб- ный слýчай týkoti gerōs prōgos; л. словā gau- dyti, grabstýti žodžius; 3. *prk.* sučiūpti, įrōdyti kaltūmā; л. корó-л. на лжи sučiūpti kā беме- луojant; ♦ л. на слóве priveřsti laikýtis žodžio, priveřsti įvỹkdyti dúotā žodį; ~ся, ловится *eig.* 1. pakliūti (*pvz. į tinklą*); 2. būti gaudomam, čiūpamām.

ловкáч, -ā *šnek.* vikruōlis, vikrūnas, mitruōlis, ар- sukruōlis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* vikruōlė.

ловкá||ий, -ая, -ое; ловок, ловкā, ловко 1. vikrus, vinklūs, mitrūs, miklūs, mėistriškas, taiklūs; л. прыжок vikrus šuolis; л. удар taiklūs smūgis; л. наездник mitrūs jojikas; пāрень ловких рук nagingas vaikinas; 2. *prk.* gudrūs, sūktas, apsu- krūs, guvūs; rangūs; л. плут gudrūs sūkčius; ловкая шýтка gudrūs pókštas; 3. *šnek.* parān- kūs, tiūkamas, smagūs, patogūs; ловкое седлó patogūs, smagūs baīnas; ~о *prv.* vikriai, mit- riai, apsukriai, pakabiaí; л. работāть dīrbti sū pakabumū, vikriai; ~ость, -и *m.* 1. vikrūmas, miklūmas; 2. apsukrūmas.

ловление, -я *pasen.* gáudymas, graibstymas, stvástymas; л. рук гаўкų stvástymas.

ловля, -и; *dgs. kilm.* -вель, *naud.* -вля 1. gáudymas; рыбная л. žūkľávimas, žūklė, žvejà, žvejótimas, žvejýba; звериная л. žvėriávimas, (žvėrių) medžiótimas; 2. *džn. dgs. pasen.* (žuvų) gaudyklà; ~ушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. gaudýklė, kilpos, spàstai, paspandà, žabàngai; (по)стáвить ловýшку (па)spėsti spàstus; 2. *prk.* spàstai, klastà; избежáть ловýшки išvėngti spàstų.

ловче 1. *bdu.* ловкий *aukšt.* l.; 2. *prv.* ловко *aukšt.* l.

ловчий¹, -ая, -ее 1. medžióklinis (*puz. šuo, sakalas*); 2. gáudomasis; ловчие рвы gáudomieji grioviai.

ловчий², -его *dkt. ist.* vyriáusiasis medžióklis, šuniniškas.

ловчить, -чý, -чйшь *eig. šnek.* gudráuti, sùktis, apsukráuti; ~ся, -чýсь, -чйсь *eig. šnek.* vikruotis, vikrintis, mitrintis.

лог, -а, в лóре ir в лорý; *dgs.* -á 1. daubà, griovà, lomà, lóbas, klónis, raguvà; 2. *tarm.* aplėistas dirvónas, rėtis; 3. *pasen. žr.* лóговище.

логарифм, -а *mat.* logaritmas; ~ирование, -я *mat.* logaritmávimas; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk. mat.* logaritmúoti; ~йческий, -ая, -ое *mat.* logaritmu, logaritminis; логарифмическая таблица logaritmu lentelė.

логик, -а лóгика; ~а, -и лóгика.

логич|еский, -ая, -ое 1. lógikos, lóginis; 2. lógiškas; ~ность, -и *m.* logiškumas; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно lógiškas.

лóгов|ище, -а, ~о, -а (*žvėries*) ūrvas, guolis, irštva.

лóд|ка, -и; *dgs. kilm.* лóдок, *naud.* лóдкам váltis, laivė, laivėlis, laivas, luótas; пáрусная л. bürinė váltis, burlaivis; мотóрная л. motòrinė váltis; подводная л. povandeninis laivas; двухвесельная л. dviirklė váltis; канонéрская л. kanoniėgė; кáтáться на лóдке irstyti, plaukýti laiveliu; ~очка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. valtelė, laivėlis; 2. *dgs.* laivutės (*moteriška avalynė*); ~очник, -а váltininkas, laiviniškas; ~очный, -ая, -ое válties, laivėlio, válčių, laivėlių; лóдочные гóнки válčių lenktýnės; ~чóнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам laiveliuškėtis, valtelė, váltpalaikė.

лодыж|ка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам kulkšnis, kulkštinas, kulkštymas, gurnėlis; ~ный, -ая, -ое kulkšniš, gurnėlio.

лóдыр|ничанье, -я *šnek.* tinginiávimas, dykinėjimas, sláinikavimas, dúlinėjimas, valiūkávimas; ~ничать, -аю, -аешь *eig. šnek.* tinginiáuti, slánkioti, sláinikauti, valiūkáuti, dúlinėti, dykinėti, dylinėti; ~ь, -я *v. šnek.* tinginýs, slánkius, dykinėtojas, dykūnas; быть лóдырем (гоня́ть лóдыря) tinginiáuti, sláinikauti.

лóжа¹, -и lóžė (1. *teatro*; 2. *masonų*).

лóжа², -и (*šautuvo*) ápsodas, mėdkotis.

ложби|а, -ы даубà, slėnis, lomà, duburýs, lomis, įklonis, klónis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам slėnėlis, klonėlis, daubėlė; ~ный, -ая, -ое slėnio, slėnių.

лóже¹, -а 1. *pasen., poez.* guolis, gultas, pátalas, lóva; 2. (*upės*) vagà; ♦ Прокрýстово л. Prokrústovo lóva.

лóже², -а *žr.* лóжа²; ~во́й, -áя, -óе ápsodo, ápsodų.

лóжечка¹, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам šaukštėlis, šaukštukas.

лóжечка², -и: под лóжечкой (*сосёт, болит*) рókrūtinė, paširdėjė, paširdžiuosė (*škauda, spaudžia*).

лóжечн|ик, -а šaukštíninkas, šaukščius; ~ица, -ы *bot.* rėžiukáitis, *Cochlearia*; ~ый, -ая, -ое šaukštų, šaukštínis.

ложить, ложý, лóжишь *eig. šnek.* dėti; kráuti, *žr.* класть.

ложиться, -жýсь, -жйсь *eig.* 1. eiti miegóti, gulti(s); порá л. jáũ mėtas gulti; л. на зéмлю gultis ánt žemės; 2. kristi, lėistis, sėsti; снег лóжйтс на полá sniėgas krinta ánt laukų; пыль лóжйтс на пол dúlkės sėda ánt grindų; 3. *prk.* kristi, slėgti, spáusti; на дýшу лóжйтс góре širdį spáudžia sielvartas; на нeгó лóжйтс все забóты jáм teĩka visi rūpesčiai.

лóжк|а, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам šaukštás; šaukštėlis; столовая л. válgomasis šaukštás; чайная л. arbátinis šaukštėlis; разливатéльная л. sámtis; ♦ чéрез час по (чайной) лóжке рótruputėlj, labai palengvėlė; ~áрный, -ая, -ое *pasen.* (medinių) šaukštų; лóжкáрное произвóдство šaukštų gamýba; ~áрь, -я *v. pasen.* šaukščius, šaukštíninkas.

ложковидный, -ая, -ое šaukšto pavidalo.

ложнокласс|ицизм, -а *lit.* pseudoklasicizmas; ~йческий, -ая, -ое *lit.* pseudoklasikinis.

лóжн|ость, -и *m.* netikrumas, argaulingumas, klaidingumas; melagingumas; ~ый, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно 1. netikras, argaulingas, klaidingas, melagingas, neteisingas; л. прорóк netikras prānas; лóжное учéние argaulingas, klaidingas mókslas; л. путь klaidingas kėlias; л. донóс melagingas įskundimas; 2. tariamasis, nenatūralūs, menamasis; apsimestinis, apsimetamas; лóжная добродéтель tariamóji dorýbė.

лóжкó, -жкà *šnek.* daubėlė, klonėlis, slėnėlis.

ложь, лжи *m.* mėlas, melagýstė, netiesà; явная л. aiškūs mėlas; уличить во лжи sugáuti meluojant.

лóз|á, -ы; *dgs.* лóзы 1. vūnmedis, vynuogienójas; 2. *bot.* krantinis glúosnis, *Salix triandra*; 3. *šnek.* vírbas, vytėlė, rýkštė, vytis; ~йна, -ы žilvičio, glúosnio rýkštė, vytinė; ~няк, -á karklýnas, karklai; žilvitýnas.

лóзунг, -а šúkis, lózungas; вýдвинуть л. paskėlbtį šúkj; повéсить лóзунги iskabinti šúkius; ~овый, -ая, -ое šúkio, lózungo.

лояльн|ость, -и *m.* *žr.* лóяльность; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *žr.* лóяльный.

локализ|ация, -и 1. lokalizáciià, lokalizávimas;

2. lokalizávimasis; ~овáть, -зýю, -зýешь *eig.* ir *įvk.* lokalizúoti; л. пожáр lokalizúoti gaĩsgrà; ~овáться, -зýется *eig.* ir *įvk.* lokalizúotis; эпидемия локализовáлась epidemija lokalizávosi.

локáльн|ость, -и *m.* lokálumas, lokališkumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно viėtinis, lokálinis.

локáут, -а локáutas; ~йрoвать, -рую, -руешь eig. ir jvk. lokautuoti (atleisti iš darbo dėl lokauto).
 локомoт|биль, -я v. lokomobilis; ~тiв, -а локомотyvas, garvežys.

лoкoн, -а garbinys, výturas, gárbana.

локoтнiк, -á (krėslas, sofos) ramstis, atramà.

лoк||oть, -ктя; dgs. kilm. -тeй v. 1. (rankos, drabužio) alkūnė; не кладй лoкти на стол nedėk alkūnių ant stalo; рвáный л. suplyšusi alkūnė (pvz. švarko); 2. pasen. (ilgio matas) ūolektis, mastas; ~тeвoй, -áя, -oе alkūnės, alkūninis; л. cгиб anat. alkūnės liūkis.

лoм¹, -а 1. laužtūvas, dálba, rità, durà (mediniu kotu), peikenà; 2. laužas, lūžgaliai, lūženos, lūžiniai, geležgaliai; металлiческий л. geležgaliai, metalo laužas.

лoм², -а šnek. káulgėla, pàmetė, žr. лoмoтa.

лoмáкa, -и v. ir m. šnek. (pa)maiva, vaipūnas, vaipūnė, pliūškis, pliūškė.

лoмáный, -áя, -oе 1. sulūžęs, sutrūkęs, sulaužytas; sulankstytas; laužtinis; лoмáные вeщи sulaužyti daiktai; 2. lankstytas, lenktas, gaitytas; laužtinis; zigzàginis; кáтер шeл лoмáным кyрсом кáтерis plaūkė zigzàgais; лoмáная лiния mat. laužtinė linija; 3. prk. (su)darytas; он говорит на лoмáном язýкe jis kalba daryta kalba; ♦ лoмáного грoшá не cтoит šnek. nē surūdijusio skatiko nevertas.

лoмáньe, -я 1. laužymas; skynimas; 2. prk. griovimas, naikinimas; 3. prk. šnek. máivymasis, kraipymas, vaipymas.

лoмáть, -áю, -áeшь eig. 1. laužti, laužyti; laminti, laminti; бyрa лoмáет дeрeвья вeтра laužo medžius; л. cпiчки laužyti degtukus; л. хлeб лaмeнти, laužyti duona; 2. daužyti, mušti, kulti, ardýti, gadinti, griauti, laužyti; л. cтáрый дом griauti, ardýti senà namà; л. зaбop ardýti tvorà; л. игpушки gadinti, laužyti žaislus; 3. skinti, raškyti, laužyti; л. тaбáк skinti tabákà; л. вeтки laužyti šakelės; 4. beasm. prk. gėlti; мeня всeгo лoмáет мán всà kúна, visus káulus gėlia; 5. prk. laužyti, naikinti, ráuti; л. укорeнiвшиeся cтáрые oбычaи laužyti, naikinti, ráuti įsišaknijusius senus pàpročius; л. cпpотивлeниe (pa)-laužti pasipriešinimà, priešinimàsi; л. yпopствo laužti atkaklumà; 6. prk. daryti, iškraipyti; ♦ л. ceбe pýки laužyti, graužyti rankàs; л. дyрaкà kvailioti, maistoti, kvailiù vėstis, darytis; л. гoлoвy над чeм-л. sùkti, laužyti sau dėl kò gálvą; л. кoпья polemizuoti; ginti (pvz. savo pažiūras); л. шáпку пeред кем кeлти керпeгe prieš kà, žemintis kam; л. cпiну (ropb) suñkiai dirbti, plūktis; ~ся, -áюсь, -áeшь eig. 1. lūžti, lūžinėti, lūžėti, dūžti, dūzgėti; от cильного вeтра на дeрeвьях лoмáлись cýчья пyò stipraūs vėjo mēdžių šakos lūžinėjo; лeд лoмáeтcя лeдai lūžeja; 2. (apie vyriškà balsà) pėrsilaužti; 3. prk. máivytis, kraipytis, darytis, vaipytis, spýriotis.

лoмбáрд, -а lombárdas; ~ный, -áя, -oе lombárdo, lombárdinis.

лoмбeрный, -áя, -oе: л. стол lumberinis stálas, kórtų stálas.

лoмик, -а laužtuvėlis, dalbėlė.

лoмiть, лoмлiю, лoмишь eig. šnek. 1. laužti, laužyti, laminti; вeтep лoмит дeрeвья вeжас laužo medžius; cпeлыe яблoки лoмaт cýчья prinokę obuoliai laužia šakàs; 2. šnek. greitai eiti, spráusti, dūmti; а он лoмит ceбe пpямо чeрeз пoлe o jis dūmia tiěsiai пeр лаўкà; 3. šnek. vėžtis, vėstis, bráutis, spráustis, griautis, laužtis, brūktis; нapод лoмит в вopóта žmónės vėžiasi ppo vartus; 4. beasm. gėlti, mausti; у мeня лoмит пoяснiцy мán gėlia strėnas; 5. daužyti, ardýti, laužyti, griauti; 6. prk. pernelýg dauğ prašýti, prašýti pernelýg didelę káinà; ~ся, лoмлoсь, лoмишь eig. 1. lūžti, liūkti; дeрeвья лoмaются пoд тяжeстью фpуктoв мēdžiai lūžta vaisiais, liūksta nuo vaisių sunkmės; 2. prk. bráutis, spráustis, griautis, laužtis, brūktis; ♦ л. в oткpытую двeрь лaуžtis ppo átviras duris (įrodiñeiti neginčijamą dalyką).

лoмк||a, -и; dgs. kilm. -мoк, naud. -мкам 1. laužymas, laužimas; 2. skaldymas (pvz. akmenų); kasimas (pvz. druskos); 3. griovimas, árdymas, laužymas; gadinimas; 4. džen. dgs. skaldyklà (akmenų, marmuro), kasyklà (pvz. druskos, anglies), laužyklà; ~ий, -áя, -oе; -мoк, -мкá, -мкo lūžus, trapus, lūžtamas, traškus, dūžtamas, dužus, trupus; traknus; krušnus (pvz. duona), graudus (pvz. medis); gruzdus, skriaudus (pvz. akmuo); ~ость, -и m. lūžumas, trapumas, lūžtamumas, dūžtamumas, trupumas, gruzdumas.

лoмлiвый, -áя, -oе; -лiв, -á, -o šnek. mėgstas máivytis, puikuojantis; išdidus, pasipūtęs, išpuikęs.

лoмoв||и́к, -á 1. krovinių vežikas; 2. sunkusis arklys (sunkenybėms vežioti); ~oй, -áя, -oе 1. krovinių; sunkinis; л. извoзчик sunkinis vežikas; 2. prk. apsuñkinamas, apsuñkinantis, ilsinamas, labai suñkiai įveikiamas, labai sunkus, várginantis; 3. laužo, skirtas laužui (pvz. geležis).

лoмoнoс, -а bot. ragānė, Clematis.

лoмoт||a, -ы saparių (káulų) gėlimas, gėlà, káulgėla, saūsgėla; у мeня л. в pyкáх мán rankàs gėlia; ~ный, -áя, -oе gėlimo, káulgėlos; лoмoтные бoли káulų skausmai, gėlimas.

лoмoтoк, -ткá šnek. žr. лoмтик.

лoмoть, -мтá v. riekė (pvz. duonos), žiauberė, at-
 raikà; (lašinių) luštas, lūstas; skiltėlė, griežinys (pvz. apelsino).

лoмтик, -а riekėlė; griežinėlis, skiltėlė.

лoнгeтт, -а med. gipsinis tvārstis, gipsas.

лoнжa, -и (cirke) lōnžė (tam tikra virvė).

лoнный, -áя, -oе anat.: лонные кoсти dubėis káulai; лонное cрaщeниe (сoчлeнeниe) dubėis káulų sąauga.

лoнo, -а pasen. krūtinė; glėbis; на лoнe мáтери prie mótinos krūtinės; ♦ на лoнe пpиpóды gamtojė, gamtос prieglobstyje.

лoпáст||ный, -áя, -oе mentės, plōkštės; mentėlinis; л. нacóс mentėlinis siurblys; ~ь, -и m. (irklo) platgalys, mentė, (kastuvo) plōkštė, (kirvio) galvą, (šaukšto) kaušėlis, (vandeninio rato, turbino) mentė; tekst. muštūvų kója.

лoпáт||a, -ы kastūvas; mentė; хлeбная л. ližė; тpáкторная л. skreperis; ♦ зaгpeбáть дeньги лoпáтoй šnek. áukšá kaččiais saikioti; ~ить, -áчу, -áтишь eig. šnek. kásti, (kastuvu, mente)

žarstyti, sámsyti, pėrkasinėti; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. kastuvėlis; mentėlė, (*bulvių*) kasiklis; 2. (*mūrininko*) mentė, kifslas; (*tinkuotojo*) drėbtūvas; 3. *anat.* mentikaulis, mentė; ♦ положить на (обе) лопатки paguldýti ant menčių (a) *parvesti, patiesti, partrenkti imtynėse*; b) *prk. įveikti, nugaleiti*; бежать во все лопатки galvotrūckiausiai bėgti, kulnūs raityti, kudąšių nėšti.

лопáтный, -ая, -ое 1. kastuvo, kastuvų; лопáтное древкó kastuvo kótas; 2. kastuvo pavidalo.

лопáточка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам kastuvėlis, mentėlė.

лопáть¹, -аю, -аешь *eig. šnek.* rýti, šūtinti, šveisti, spriūgti, sprógti, lapsėti.

лопáть², -аю, -аешь *eig. tarm. žr.* лопáться; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. plėišėti, eizėti, skėldėti, trūkinėti, skifsti, sprógti, sproginėti, dáužėti; 2. plýšti, sprógti, sproginėti, trūkti; кругом лóпаются снаряды aplink sprógstas sviediniai.

лопáчу *žr.* лопáтить.

лопnúть, -ну, -нешь *įok.* 1. (su)sprógti, (su)trūkti, (su)skilti; pėrsprogti, plýšti; лопнул стакán su skilo, sutrūko stiklinė; лопнуло яйцó pėrsprogo, sutrūko kiaušinis; лопнула бóмба bómба sprógo; 2. nutrūkti, iširti, plýšti, praplyšti, pėrplyšti; вєрєвка лопнула viřvė (nu)trūko; рукáв лопнул rankóvė pėrplyšo; 3. *prk. šnek.* sužlugti, niėkaiš pueiti; iškrikti, iširti; subankrutuoti; ерó затėм лопнули jė sumánymai niėkaiš puejo; зáмысел врагá лопнул priešo plānas iširo, sužlugo; банк лопнул bānkas subankrutavo; ♦ чтоб ты лопнул *šnek. vulg.* kád tū nusprógtum!; у меня терпєние лопнуло mán pritrūko kantrýbės, nebeiškenčiau; л. сó смеху *šnek.* juokais leipti, neverti, plýšti, trūkti; хоть лопни *šnek.* nòrs pėrsplėšk.

лопóтáть, лопочú, лопóчешь *eig. šnek.* varėti, burbėti, vambrýti, vāpalioti; balbatuoti; что ты там лопóчешь? ká tū teñ burbi?

лопоу́хий, -ая, -ое; -ýх, -а, -о *šnek.* 1. aplėpaūsis, pulėpaūsis, lėkaūsis, lunkaūsis, luzgaūsis; 2. *šnek.* žiorlųs, išsižiojėlis, vėpla.

лопóч|ешь, ~ý *žr.* лопотáть.

лопýх, -á 1. *bot.* varnalėša, *Arctium*; 2. varnalėšos lapas.

лопуш́истый, -ая, -ое; -йст, -а, -о panašūs į varnalėšą, platūs (*lapas*); plačialāpis.

лопу́шник, -а *šnek.* 1. *kuop.* varnalėšos; 2. *žr.* лопýх.

лорд, -а lòrdas; палáта лóрдов lòrdų rámai.

лорн|ёт, -а lornėtas; ~йровать, -рую, -руешь *eig.* ir *įok.* žiūrėti, žiūrinėti prò lornėtą.

лосѣ́вый, -ая, -ое бriedžio, бriedžių; ~нок, -нка; *dgs.* -сята, -сят бriedžiūkas.

лосй́й, -ья, -ье *žr.* лосй́йнйй.

лосй́|на, -ы 1. бriedенá (*kailis*); 2. бriediena (*mėsa*); ~нйй, -ая, -ое бriedžio, бriedžių, бriedinis; лосй́нные porá бriedžio ragai; ~ха, -и *zool.* бriedė.

лоск, -а 1. žvilgesys, blizgesys, žvilgà, blizgà; навєстй л. nublizginti, nusvidinti; 2. *prk. pasen.* išsipūstymas, išsičiūstijimas, puošnūmas, nepriekaištinga išvaizda; одєвáтьсá с лóскoм puošniai

rengtis, búi išsipuodūsiam; 3. *prk.* blizgesys; внєшнйй л. išorinis blizgesys; ♦ опустйтьсá в л. *šnek.* visiškai, galutinai apsilėisti, nustumkti; износйть в л. visiškai sunėsioti, sudėvėti; избйть в л. lig alpulo sumūsti.

лоскýт, -á; *dgs.* -ы, -ów ir лоскýтя, -ьєв skūdu-ras, kādaras, lākatas, lāskana, skarulys, skvētas, skūtas, skiāutė, skiāutis, skařmalas; (*medžiagos*) lopinųs, atraizža, sklųpas, nuókarpa; ~ик, -а skuduriūkas, atraiziūke, lopinėlis, lopiniūkas; ~ник, -а skuduriniūkas, skarmālius; ~нйй, -ая, -ое skudurų, skarmalų, skiāučių, atraizų, skudurinis, skarmalinis; ♦ лоскýтная рáна teis. draskýtinė žaizdà; ~ók, -ткá skudurėlis, atraizėlė.

лоснй́стый, -ая, -ое *šnek.* blizgantis, blizgūs, žvilgūs, žvilūs, žvilgantis (*poz. plunksnos*).

лоснй́тьсá, -нйсь, -нйсьсá *eig.* 1. blizgėti, žvilgėti, svidėti, žviluoti, tviskėti; 2. (*apie drabužius*) blizgėti (*nusitrynus, nusidėvėjus*).

лосoc|ёвйй, -ая, -ое, ~нйй, -ья, -ье lašišos, lašišinis; ~йна, -ы lašišiena; ~йннйй, -ая, -ое lašišienos.

лосóсь, -я v. ir лосóсь, -я v. lašišà, lašis, vašýlas (*žuvis*), *Salmo salar*.

лось, -я; *dgs. kilm.* -ей v. *zool.* briedis, *Alces alces*.

лот¹, -а jūr. lòtas, svařbalas.

лот², -а *pasen.* lòtas (*svorio matas*).

лотерѣ́йный, -ая, -ое lotėrijos, lotėrijų, lotėrinis; лотерейные пáвила lotėrijos taisýklės; л. билєт lotėrijos bilietas; ~я, -и lotėrija; беспрйигрýшная л. lotėrija бє пралаймėjимý; разыгрýвать чтó-л. в лотерєю lėisti ká į lotėriją.

лоткóвйй, -ая, -ое 1. gėldos; 2. lóvio, latáko, 3. prekýdėžės.

лотó нк|, лотó (*žaidimas*).

лотóк, -ткá 1. gėlda, niekótė; 2. lovųs, latákas; griovėlis; 3. prekýdėžė; торгóвля с лоткóв išnėšйjамoji prekýba.

лóтос, -а *bot.* lòtosas, *Nelumbium*.

лотóчн|ик, -а gátvės pardavėjas, prekiáutojas, prekýdėžininkas; ~ица, -ы gátvės prekiáutoja, prekýdėžininkė; ~ый, -ая, -ое gátvės prekýbos, prekýdėžinis.

лотóшник, -а *šnek.* lotó žaidėjas.

лох¹, -а *bot.* žilákrūmis, *Elaeagnus*.

лох², -а *zool.* lašišà (*neršto metu*).

лохáн|ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам rėčkėlė, rėčká; niekótė; gėlda, gėldėlė; kubilėlis; ♦ пóчечная л. *anat.* inksto gėldėlė; ~нйй, -ая, -ое rėčkos, gėldos; ~ь, -и m. *žr.* лохáнка.

лохмáт|ить, -áчу, -áтишь *eig. šnek.* taršyti, šiaušti, kedėnti, draikyti, vėlti; ~ицьсá, -áчусь, -áтишьсá *eig. šnek.* šiauštis, vėltis, draikytis; ~нйй, -ая, -ое; -át, -а, -о 1. gaurúotas, plaukúotas; pūkúotas; skarótas; л. медвєдь gaurúotas lokųs; лохмáтая берєзa skarótas bėržas; лохмáтая ткáня pūkúotas audinýs; 2. pasišiaušęs, susivėjęs, sutaršýtais plaukais, nesusišukávēs.

лохмáч, -á *šnek.* pasišiaušėlis, susivėlėlis; pašiūšėlis, suskrėtėlis.

лохмáчу *žr.* лохмáтить; ~сь *žr.* лохмáтитьсá.

лохмóтнйй|к, -а *tarm. niek.* 1. skarmālius, driskius, draiskālius, apiplýšėlis, nuplýšėlis, apdriskėlis;

2. vālkata; eļģeta, pavaŗģelis; ~ца, -ы 1. driskē, skarmālē, draiskālē, apdriskēlē; 2. pavaŗģelē.
лохмóтъя, -ъев *dgs.* skarmalai, skuŗļiai, skaruliai, kadaraĩ, lakataĩ, driskalai, driskanos; supļýše drabūziai; бродяга в лохмóтъях pupļýšes, ар-
 дрискеш, skarmalúotas vālkata; рубáшка в лох-
 мóтъях supļýše, skutúoti marškiniai.
лохмы, лохм *dgs.* šnek. gaurai, kaltūnai, kūb-
 das.
лоцман, -а 1. jūr. lócmanas, laivavedýs; 2. zool.
 lócmanas, lócmanžuvē; ~ский, -ая, -ое laivave-
 dzio, laivavedžiu, lócmano, lócmanu.
лошадёнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам ark-
 liāpalaikis, meŗkas, prāstas arklýs, arklídkštis,
 kuinas, arklídkštis, arklínkas, arklíokas.
лошадíнный, -ая, -ое árklío, arklíu, arklinis; ло-
 шадíнное копáто árklío копóра; ♦ лошадíная
 пóрция árklío (*labai didelē*) pórcija; лошадíная
 сýла *tech.* árklío jēga, árklío galia.
лошáд||ка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам arklíu-
 kas, arklēlis; ~ник, -а šnek. 1. arklíu mēģejas;
 2. arkliniākas, arklíu pirklýs.
лошадь, -и; *dgs. kilm.* -ей, *inag.* -дьмй *m.* arklýs,
 aŗvienis; верховáя л. žirgas, jóјamas arklýs;
 чистокрóвная л. grynakraŗjis žirgas, arklýs; за-
 гнáть л. puvarýti, nukamúoti árklj; он приехáл
 верхóм на лóшади jls atjóјо raitas.
лошáк, -á arklēnas (*erzilo ir asilēs miŗunas*).
лощ||ение, -я šveitimas, žvilginimas, blizginimas;
 polirāvimas; ~ённый, -ая, -ое; -щён, -щёна, -щёно
 1. publizgintas, blizgantis; 2. *prk. šnek.* išsipū-
 tēs, pasipūdēs, dabitiškas, gražēviškas, stilēi-
 viškas.
лощíл||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *tech.*
 blizginimo mašinā, apretūrinē mašinā; ~нный,
 -ая, -ое šveiciamās, blizginamās, žvilginimo,
 blizginimo; ~щик, -а šveitējas, žvilgintojas.
лощíна, -ы jklonis.
лощíть, -щý, -щíшь *eig.* šveisti, blizginti, žvilgin-
 ti, polirúoti.
лояльн||ость, -и *m.* lojalumas; ~ый, -ая, -ое; -лен,
 -льна, -льно lojalus.
луб, -а; *dgs.* lúbья, -бьев 1. karnā, lūnkas, mauk-
 nā; lúobas; 2. (*linu, dilgēliu, kanapiu*) plúoŗtas,
 plaūŗsas, skáidulos; ~овой, -áя, -óе *žr.* лубяной;
 ~бк, -бкá 1. karnagalýs, lūnko gābalas; 2. lūn-
 kinē kraitēlē, aukšlýs, luobēlis, žievinúkas; 3. gru-
 būs, pseudoliáudinis, primitívus paveikslēlis;
 4. primitívi, miescioniška, beskōnē, raŗēviška
 literatūra; 5. *med.* luobinis iŗvaras; ~бчный,
 -ая, -ое 1. karninis, lūnkinis, luobinis; 2. *prk.*
 primitívus, pseudoliáudinis (*apie paveikslus, li-
 teratūru*).
лубян||ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *tarm.*
 luobinē dēžē; ~бй, -áя, -óе karninis, lūnkinis;
 luobinis; лубяное сýто karninis sietas; лубяные
 волóкна *bot.* karnienos plauŗai; *tech.* luobiniai
 plúoŗtai.
луг, -а, о лýге, на лугý; *dgs.* -á, -óв pīeva, lap-
 ká; заливной л. uzliejamóјi pīeva; ~овéдение, -я
 pīevótura.
луговíк, -á *bot.* šliuotsmilgē, *Deschampsia*.
луговíна, -и *tarm.* pīevēlē, pīevókšnis, miŗko pīe-
 váitē.

луговóд, -а pīevininkas; ~ство, -а pīevininkýstē.
луговóй, -áя, -óе pīevu, pīevos, pīevinis; луговóе
 сéно pīevos, lankōs šīēnas; л. гриб pīevāgrybis.
лудíль||ный, -ая, -ое alavúojamasis, alavāvimo;
 ~щик, -а alavúotojas.
лудíть, лужý, лúдишь *eig.* alavúoti; л. мéдную
 посýду alavúoti varinius indus.
лúжа, -и klānas, valká, liūgas, balókšnis, balūtē;
 ♦ сесть в лúжу *šnek.* jklímpti, apskiváilinti.
лужáйка, -и; *dgs. kilm.* -жаёк, *naud.* -жа́йкам ра-
 mišķēs pīevēlē, laūkymē, próguma, trākas, pīe-
 vūtē.
лужáйник, -а *bot.* dumblēnē, *Limosella*.
луж||ение, -я alavāvimas; ~ённый, -ая, -ое ala-
 vúotas.
лúжица, -ы klanēlis, valkēlē, balūtē.
лужóк, -жкá pīevēlē, pīevókšnis.
лужý *žr.* лудíть.
лúза, -ы (*biliardo stalo*) kiŗēnē.
лúзгá, -й *kuop.* lukštaĩ, lūpenos, gōžēs.
лúзгать, -аю, -аешь *eig.* šnek. gvaldyti (*pvz. rie-
 ūšutus*), lukštēnti, aižýti, gliáudyti.
лук¹, -а 1. *bot.* svogūnas, *Allium*; зелёный л. svo-
 gūnu laiŗkaĩ, žali svogūnai; голóвка лúка svo-
 gūno galvėlē; 2. *kuop.* svogūnai.
лук², -а (*šaunamasis*) laŗkas, kilpinis.
лукá, -й; *dgs.* лúки 1. ūpēs kilpa, vingis, jlinkis;
 2. (*balno*) gugá, lankēlis; 3. pósukis.
лукáв||ец, -вца *šnek.* 1. klastiniākas, klastūnas, vi-
 liūgas, viltavilýs, pasaluonis, piktavilýs; 2. gud-
 ragalvis, gudruŗlis; ~ить, -влю, -вишь *eig.* gud-
 ráuti, vilijūgáuti, viltaviliáuti, veidmainiáuti, klas-
 tōs griēbtis, klastingai eļgtis; apsimēsti; ~ость,
 -и *m.* vylingūmas, klastingūmas; ~ство, -а
 1. gudrāvimas, buklūmas, klastingūmas; 2. vý-
 lius, klastā, pasala, buklūmas; ~ый, -ая, -ое;
 -áv, -а, -о 1. vylingas, klastingas, pasalus, sūk-
 tas; gudrus; 2. žaismingas, žaislūs, geraŗfidiškai
 vylingas, kokētiškas; šelmiškas; лукавая улыбка
 šelmiška šýpsena; 3. -ого *dkt. šnek.* nelabāsis,
 piktā dvasiā, kipŗsas, vélņas; л. попытал nela-
 bāsis sugūndē, tai piktōs dvāsios mōnai.
луков||ица, -ы 1. svogūno, česnāko galvėlē, svogū-
 nas; 2. svogūnas (*pvz. tulpēs, jurgino*); 3. (*baŗ-
 nyčios*) boniā, kūpolas; ~ичный, -ая, -ое svo-
 gūninis; луковичные растéния svogūniniai auga-
 lai; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. svo-
 gūnēlis, svogūno galvėlē; 2. (*baŗnyčios*) kūpolas,
 boniā; ~ый, -ая, -ое svogūno, svogūnu, svogū-
 ninis; л. záпах svogūno kvāpas; лúковые пёры
 svogūnlaiŗkiaĩ.
лукомóрье, -я *pasen.* jūros jlinka, priemaris.
лукошко, -а; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам sėtuvē
 (*tošinē*), krēžis, luobēlis, aukšlýs, pintinēlē, krai-
 tēlē, žievinúkas.
луна¹, -ы mėnūlis; убывáющая л. delčiā, deltijā,
 pūsdilis mėnūlis, pāraiŗa; возрастáющая л. pīeŗ-
 pilnis, pūspilnis mėnūlis; пóлная л. pilnatis.
лунá||атизм, -а lunatizmas, nakviŗāvimas; ~áтик, -а
 lunātikas, nakviŗā; ~áтический, -ая, -ое lunā-
 tiškas.
лúnка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам (*apskritā*)
 duobūtē; л. зу́ба anat. danties duobūtē.
лúnник, -а *bot.* blizgē, *Lunaria*.

лунный, -ая, -ое mėnūlio; при лунном свете mė-
nesioje; лунная орбита mėnūlio orbita.

луночный, -ая, -ое duobūtes.

лунь, -я *v. zool.* liūgė (*paukštis*), *Circus aerugi-
nosus*; ♦ белый как л. baltas kaip gulbė, bal-
tas kaip žydinti obelis.

лупа, -ы lupà, didinamasis stiklas.

лупин, -а *žr.* люпин.

лупить, луплю, лупишь *eig.* 1. lūpti (*pvz.* žiegti),
laūpti, laupyti, dirti (*pvz.* kailį), lupinėti, káišti,
ėngti; 2. *šnek.* peřti, mūšti, pilti, lūpti, būbinti,
dýžti, čýžti, šukuoti, pařpinti; 3. *prk.* plėšti, lūp-
ti, brangiai imti; 4. *prk.* *šnek.* mauti, dėngti,
skūsti, bėgti; ♦ л. глаза išpūsti, (iš)versti, iš-
sproginti akis; ~ся, лунится *eig.* 1. lūptis, at-
šokti, atplýsti, knóti; 2. trupėti, birti, eizėti;
plėiskanoti; 3. risti, riedėti, káltis (*apie paukš-
čius iš kiaušinių*).

лупоглазый, -ая, -ое; -глаз, -а, -о *šnek.* išplėstakis,
išverstakis.

лупцевать, -цую, -цуеть *eig.* *šnek.* plėkti, lūpti,
mūšti, plakti, čaižyti, tálžyti.

луч, -а spindulys; сноп солнечных лучей saulės
spindulių pluoštas; лучи прожектора prožektoriaus
spinduliai; испускать (бросать) лучи spinduliuoti,
skleisti spindulius; рентгеновские лучи rentgėno
spinduliai; л. надежды *prk.* vilties spindulėlis;
~евый, -ая, -ое spindulio, spindulių,
spindulinis; лучевая энергия spindulinė energija;
♦ лучевая кость *anat.* stipinkaulis, šėivākaulis,
spindulio kaulas.

лучезарность, -и *m.* spindulingumas, švytėjimas,
spinduliavimas; ~ый, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно
1. spindulingas, švytintis, spinduliuojantis, spinduliuotas,
spindintis; лучезарное солнце spindinti saulė;
2. *prk.* šviesūs, džiaugsmingas; лучезарное
будущее šviesi ateitis; лучезарные мечты šviesios,
džiaugsmingos svajinės.

лучеиспускание, -я spinduliavimas.

лучеобразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно spindulinis,
spindulio pavaldas; ~преломление, -я *fiz.* spindulių lūžimas.

лучин||а, -ы balanà, skalà, švitas, šakalys; ~ка, -и;
dgs. kilm. -нок, *naud.* -нкам balanėlė, skalėlė,
šakalėlis.

лучистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о 1. spinduliuotas,
spinduliuojantis; лучистые звезды spinduliuojančios
žvaigždės; лучистое облако spinduliuotas debesis;
2. *fiz.* spinduliuojamasis, spindulių, spinduliavimo;
spindulinis; лучистая теплота spindulinė, spindulių šiluma;
3. *prk.* spindintis, žaizaruojantis, švytintis;
džiaugsmingas, džiugūs; лучистые глаза spindinčios
akys; л. взор džiaugsmingas žvilgsnis.

лучить, -чý, -чийшь *eig.* (*žuois*) žeberkluoti su žiburiu.

лучиться, -ится *eig.* spinduliuoti, spindėti, žaizaruoti.

лучковый, -ая, -ое *tech.* rėminis; лучковая пила
rėminis pėklas.

лучок¹, -чка 1. šaunamasis lankėlis, kilpinėlis;
2. viršutinė griežiklio, strýko, „smičiaus“ dalis;
3. (*lankiniai*) spàstai (*paukščiams gaudyti*).

лучок², -чка *šnek.* svogūnėliai.

лучш||ая, -ей *dkt. žr.* лучший (2 *reikš.*); ~е 1. *prv.*
хорошо aukšt. 1.; geriaū, verčiaū, viekiaū; л. уметь,
чем без чести жить verčiaū mirti, kaip
bė garbės gyventi; тем л. juō geriaū; л. всего
visų geriausiai; л. не спрашивай geriaū neklàusk;
пойдем-ка л. домой verčiaū einam namo!; 2. *bdu.*
хороший aukšt. 1.; gerėsnis, vertėsnis, gerėsnė,
vertėsnė; ~ее, -ero *dkt. žr.* лучший (2 *reikš.*);
~ий, -ая, -ее 1. *bdu.* хороший aukšt. 1. ir aukšt. 1.;
gerėsnis; geriausias; самый л. gerų geriausias;
в лучшем случае geriausiu atveju; что к лучшему
tai išeis į gėra; 2. -ее, -ero *dkt.* germė,
gerėmenos, gerėgeris, gerumųnai.

лучшение, -я 1. aižymas, lukštėnimas, gliudymas,
gvaldymas; 2. žemd. skutimas; л. стёрни ražienų
skutimas; ~енный, -ая, -ое išlukštėntas, išgliudytas;
~ильник, -а žemd. skutikas; лемешный л.
verstūvinis skutikas; ~ить, -щý, -щийшь *eig.*
1. aižyti, iežti, gliudyti, ankštýti, gvaldyti, gvildyti,
lukštėnti, gvildėnti (*pvz. saulėgrąžos sėklas*); 2. žemd. skūsti (*ražienas*).

лыж||и, лыж *dgs.* slidės; ходить (ездить) на лыжах
slidinėti; ♦ наострить л. pasikāustyti kójas,
sprūkti; ~ник, -а slidininkas; ~ница, -ы slidininkė;
~ный, -ая, -ое slidžius; slidinėjimo; slidininkų;
лыжная команда slidininkų komāda; л. кросс
slidinėjimo, slidžių kròsas; ~ня, -и; *dgs. kilm.* -ей
slidžių vėžės, slidžių tåkas.

лыко, -а karnà, lūnkas, lúobas, mauknà; драть л.
lūpti lúoba, karnà; лапти из лыка karnų vžžos;
♦ не лыком шит nè iš kėlmo išspirtas, nè mólio
motiėjus; ~вый, -ая, -ое karnòs, lūnko, lúobo,
karnų, lūnkų, mauknų, karninis, lūnkinis.

лысеть, -ёю, -ёешь *eig.* plikti (*apie galvą*).

лысына, -ы 1. (*galvos*) plikė; 2. laukymė (*kailyje*);
žvaigždė (*gyvulio kaktoje*); 3. žemėvilka (*vietė
be sniego*).

лысý||н, -а *zool.* Grenlāndijos rūonis; ~ха, -и *zool.*
laukys (*paukštis*), vaštakà, narulė, *Fulica atra*.
лысыый, -ая, -ое; лыс, лысà, лысо 1. plikas, plikis,
plikagalvis; л. старик plikas sėnis; 2. *prk.* plýnas,
tūščias, grýnas, plikas, bė augmenijos (*pvz. laukas*);
лысые горы pliki kalnai; 3. laukas, laukšis,
laukakaktis (*pvz. karvė*).

лытáть, -áю, -áешь *eig.* *šnek.* dalbstýtis, vāngsty-
tis, slānkioti.

лытки, -ток *dgs. vulg.* kójos, kinkos, kiškos.

лычный, -ая, -ое lūnkinis, karninis.

ль *žr.* ли.

льва *žr.* лев¹.

льв||енок, -нка; *dgs.* львята, львят liūtukas;
~иный, -ая, -ое liūto, liūtų; львиная лапа liūto
lėtena; ♦ л. зев *bot.* žioveinis, levažandis, *Antirrhinum*;
~ица, -ы liūtė.

львята *žr.* львенок.

льгот||а, -ы lengvatà; pirmenybė, privilegija; предо-
ставить льготы suteikti lengvatą; налоговые льготы
mokestinės lengvatos; ~ник, -а *šnek.* lengvatininkas,
privilegiuotas žmogus; ~ный, -ая, -ое lengvatinis,
privileginis; privilegiuotas; льготные условия
lengvatinės sąlygos; льготное положение
privilegiuota padėtis; л. проезд papigintas
važiavimas.

льда *žr.* лёд.

льд||на, -ы (*ledo*) lytis; ~нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам ledókšnis, ledēsis, lytēlē; ~стый, -ая, -ое apļedijęs, ledūotas.

льшь *žr.* лить^{1, 2}.

льна *žr.* лён.

льновод, -а linų augintojas, lininiškas; ~ный, -ая, -ое linų auginimo, linininkystės; ~ство, -а linininkystė; ~ческий, -ая, -ое linininkystės, linų auginimo; л. район linų auginimo rajonas.

льноволокно, -а linų pluoštas.

льновыи, -ая, -ое linų, lininis.

льнозавод, -а linų apdirbimo fabrikas; ~комбайн, -а linų kombainas; ~мьялка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам tech. mintuvai; lināminė (*mašina*); ~мятие, -я lināmynis (*mynimo laikas*); ~очиститель, -я v. linų valomoji mašina; ~прядение, -я linų verpimas.

льнопрядильный, -ая, -ое linų verpiamasis, linų verpimo; льнопрядильная фабрика linų verpimo fabrikas; льнопрядильная машина lināverpė; ~я, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням linų verpyklā.

льносолотка, -и linų stiebėliai, šiaudėliai; ~сушилка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. linų džiovinamoji mašina; 2. linų džiovyklā.

льнотеребийлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам linārovė; ~ньный, -ая, -ое linų rovimio, linų rauptomasis.

льнотрепалка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам linų brauktuvė; ~ньный, -ая, -ое linų brukimo, braukimo, linų brukamasis.

льнотрест, -ы *žr.* льносолотка.

льноуборочный, -ая, -ое linų nuėmimo, linų rovimio; ~чесальный, -ая, -ое linų šukavimo.

льнуть, льну, льнешь *eig.* 1. glaūstis, glaūstytis, šliėtis; lipti (*limpa*); л. к матери glaūstis prieš mōtinos; 2. *šnek.* turėti pōlinkį, pōtraukį, liūkti; он сёрдцем не льнёт jō širdis neliūksta, ne-traukia; 3. *šnek.* gėrintis, grėntintis, meilintis, pataikauti.

льнянка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам bot. linazolė, *Linaria*.

льняной, -ая, -ое linų, lino, lininis; л. стёбель lino stiebėlis, linas; льняное волокно linų pluoštas; льняное масло sėmenų aliejus; льняное сёма sėmenys, linsėmeniai; льняное полотно drōbė.

льстец, -а meilikautojas, meilkis, saldliežuvis, plonliežuvis, prisilaizėlis, pataikautojas; įsiteikėlis, pataikūnas.

льстивость, -и m. meilikavimas, įsimėilinimas, saldliežuavimas, pataikavimas, prisilaizymas; ~вый, -ая, -ое; -ив, -а, -о meilikaujantis, meilikaujamas; įsigėrinantis, įsiteikiantis, pataikaujantis, įtaikūs, įteiklūs; льстиво обращение pataikaujantis, meilikaujamas elgesys; л. человек meilikautojas.

льстить, льщу, льстишь *eig.* 1. meilikauti, meilintis, saldliežuvausti, gėrintis, įsiteikti, tupikauti; 2. įtikti, teikti malonumo, pasitėkinimo, džiūginti; ему льстило внимание друзей jį džiūgino draugų dėmesys; ♦ л. себя надеждой *pasen.* puoselėti viltį.

льститься, льшусь, льстисься *eig. pasen.* 1. vilio-tis, gūndytis; būti viliojamam; я не льшусь на боратство manęs nevilioja tuftas, aš ne-trókstū tufto; 2. tikėtis, viltis; ♦ л. надеждой puoselėti viltį.

льщу *žr.* льстить; ~сь *žr.* льститься.

лю *žr.* лить^{1, 2}.

люб, любá, люблю *pasen. poez. eina tariniu* mėlās, malonūs, brangūs; žavūs; malonū, patinka; любá она мне mán ji yrá mielā, brangi; не люблю — не слўшай nemalonū — ne-klausyk.

люба, -ы *šnek. poez.* mylimoji, numylėtinė.

любвеобильный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно meilės kūpinas, labai mylintis, meilingas; любвеобильное сёрдце meilės kupinā širdis.

любезни||к, -а *pasen.* flirtininkas, meilinėcius, miltuolis; ~чать, -аю, -аешь *eig. šnek.* meilautis, meilintis; būti meiliām, beřti komplimentūs; man-dagiai elgtis.

любезно||ость, -и m. 1. meilumas, mandagumas, švelnumas, malonybė, paslaugumas; 2. *dgs.* meilūs žodžiai, pāgyros, komplimentai; говорить любезности meiliūs žodelius kalbėti; sakyti komplimentūs; 3. paslaugā, malonė, patarnavimas; оказатъ кому-л. л. padaryti kām pās-laugā; ~ый, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно 1. malonūs, meilūs, mandagūs; puoširdūs, širdingas, meilingas; любезная встреча širdingas sutikimas; 2. *pasen.* mielasis, gerbiamasis, brangusis; любезные слўшатели gerbiamieji klausytojai; 3. -oro *dkt. pasen.* mylimasis, numylėtinis; ♦ будьте любезны malonėkite.

любимая, -ой *dkt.* mylimoji.

любим||ец, -мца mylimasis, meilutis; numylėtinis, favoritas; л. родителей tėvų mylimasis; л. публики pūblikos numylėtinis; л. князя kunigaiškščio favoritas, numylėtinis; ~ица, -ы mylimoji, numylėtinė, meilutė, favoritė; л. матери mōtinos mylimoji; ~чик, -а *šnek.* numylėtinis, lepūnėlis, pōpinamasis.

любимый, -ая, -ое; -йм, -а, -о 1. mylimas, numylėtas; mėgstamas; любимая девушка mylimoji merginā; л. сын numylėtas, mylimas sūnūs; любимая литература mėgstamoji literatūrā; 2. -oro *dkt.* mylimasis.

любител, -я v. mėgėjas; mylėtojas; л. спорта spōrto mėgėjas; л. птиц paukščių mylėtojas; фотограф-л. fotogrāfas-mėgėjas; кружок любителей mėgėjų ratėlis; ~ница, -ы mėgėja; mylėtoja; ~ский, -ая, -ое mėgėjų, mėgėjiškas; л. спектакль mėgėjų spektaklis; л. автомобиль mėgėjiškas automobilis; ~ство, -а mėgėjiškumas, diletantiškumas.

любить, люблю, любилъ *eig.* 1. mylėti; л. социалистическое отечество mylėti socialistinę tėvynę; л. свой народ mylėti savo liaudį; л. своих детей mylėti savo vaikus; л. женщину mylėti mōterį; 2. mėgti; л. острую пищу mėgti aštrius valgiūs; он любит охотиться jis mėgsta medžioti; цветы любят солнце gėlės mėgsta saulę; ~сья, люблюсь, любилъся *eig. šnek.* mylėtis; они давно любятъя jiē seniai mylisi.

любка, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам bot. blandis, *Platanthera*.

любо (*su bendratimi*) *eina tariniu šnek.* malonù, smagù, džiugù, miela, liūksma; л. на нерò по-смотреть miela, malonù i jį pažiūrėti; л. послышать malonù, smagù paklausyti; л. сиди, а не любо — поди patinka — sėdėk, nepatinka — išeik.

любовá||ние, -я gėrėjimasis, grožėjimasis; ~тсья, -буюсь, -бўеьсья *eig.* gėrėtis, grožėtis, džiaugtis, neatsižiūrėti, gražiūotis; л. природой grožėtis gamtā; л. своей работой gėrėtis, džiaugtis savo darbu; л. на лунную ночь grožėtis mėnesiena.

любóвни||к, -а 1. meilūžis, junkinys; 2. *pasen.* jsi-mylėjėtis, mylimasis; ~ца, -ы meilūžė, junkinė.

любóвн||о *prv.* sù meile, meiliai, meilingai; ~ый, -ая, -ое meilės; meilingas, milsnūs; любовное письмо meilės laiškas; любовные глаза meilīngos ākys.

любóвь, -бый, *inag.* любовью 1. meilė, mylėjimas; л. к ближайшему айтимо meilė; л. к родине meilė tėvūnei; горячая л. karštā meilė; он — мой пёрвая л. *prk.* jis — pirmoji mano meilė; 2. pamėgimas, patraukimas, meilė; л. к поэзии meilė poezijai, poezijos pamėgimas; ♦ из любви к искусству *žr.* искусство.

любóзнáтельн||ость, -и *m.* nóras pažinti, žinóti, domūmas, pròto smalsūmas, žinių troškimas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nórįs žinóti, pažinti, domūs, smalsiapròtis, smalsūs.

любóй, -ая, -ое bet kās, bet kuris, kuris nórs, bet kóks; tūlas, dāžnas; в л. час дня и нóчи bėt kuriuō dienòs iž naktiēs metū; в любóе врėмя bet kadā, bėt kuriuō metū; в любóм мėсте bet kuř, bėt kuriojė viėtoje; любóй ценóй добiтсья побėды bet kuriā kaina laimėti; л. из нас bet kās, kuris nórs iž māsų; выбирайте любóю вещь riākitės bėt kurį dāiktą.

любомóдр, -а *pasen.* filosofas, išmiñčius; ~ие, -я *pasen.* filosofija; ~ствовать, -твую, -твуеть *eig.* *pasen.* filosofuoti.

любóпыт||но 1. *prv.* smalsiai; 2. *prv.* įdómiai; 3. *eina tariniu* įdomū; л. узнать įdomū sužinóti; ~ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. smalsūs; įdėmūs, dėmesingas, akylas; л. мальчик įdėmūs berniūkas; любопытная жėнщина smalsi mótėris; 2. įdomūs, interesuojantis; 3. -ого *dkf.* smalsūnas, smalsuolis; собралась толпá любопытных susiriñko smalsuolių miniā; ~ство, -а smalsūmas, smalsybė, smalsā; возбудить л. sukėlti smalsūmą, įsmalsinti; ~ствовать, -твую, -твуеть *eig.* ródyti smalsūmą, smalsauti, domėtis, interesuoti.

любóстрáст||ие, -я *pasen.* geidulingūmas, geismin-gūmas, gašlybė, aržūmas, gašlāvimas; ~ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *pasen.* gašlūs, geidulingas, geismingas, aržūs.

любóтжá||ние, -я *pasen.* gobšūmas, gobšybė, savanaudiškūmas; ~тель, -я *v. pasen.* gobšas, naudžius, daugnorā; ~тельный, -ая, -ое *pasen.* gobšūs, savanaudiškas.

люб||ушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *poez.* mylimoji, numylėtinė; ~ый, -ая, -ое *poez.* mielas, mylimas, pamiltasis; ~ящий, -ая, -ее mylintis.

люб, -а *šnek. kuor.* žmonės; liāudis; рабóчий л. darbo žmonės; крестьянский л. valstiečiai.

люд||и, людėй, людям, людьмй, о людях 1. žmónės; добрые л. gėri žmónės; много людėй явилось на собрāние daug žmonių atvūko į susirinkimā; 2. *šnek.* svetimieji; pašaliniai; в л. мы шитье никогдā не отдаём svetimiems siūti mės niekuomet nėnešame; 3. *pasen.* tarnai, šeimyna; ♦ уйтй в л. išeiti iš namų (*ieškant darbo*); выбiтсья (выйти) в л. išeiti, išsimūšti i žmónes, iškilti, padaryti karjerā; жить (служить) в людях tarnauti, dirbti pās svėtimus (*parsisam-džius*); бывāt в людях žmonėtis, svečiuotis, kieminėtis; на людях visiems mātant, viešai; учёные л. mókslo vūrai; молодые л. jaunikačiai, jaunuomenė; ~йшки, -шек, -шкам *dgs. šnek.* žmogiūkščiai, žmogpalaikiai, žmogėliai.

людн||о *eina tariniu* gausū, pilna (*žmonių*); spūstis; на базаре л. tuřguje pilna žmonių; ~ый, -ая, -ое tirštai gyvėnamas (*kaimas, miestas, rajonas*); gausūs, gausingas (*poz. mitingas*); judrūs, gūvas; людная ўлица judri, didelio judėjimo gātvė.

людоéd, -а žmogėdra, kanibālas, gyvėdra; ~ский, -ая, -ое žmogėdriškas, žmogėdrys, kanibāliškas; ~ство, -а žmogėdrystė, kanibalizmas, žmogėdriškūmas.

людскáя, -ой *dkf. pasen.* tarnų kambarys, bambalynė, šeimyninė.

людскóй, -ая, -ое 1. žmonių; žmoniškas, žmogiškas; людскáя молвá žmonių kalbos; л. потóк žmonių srautas; людские постўпки žmogiški rólėgiai; л. род žmoniā, žmonių giminė; 2. *pasen.* skirtas samdiniams, tarnams, samdiniū.

люк, -а liūkas, angā.

люкс¹, -а *fiz.* liūksas (*apšvietumo vienetas*).

люкс², -а liūksusas, prabangā, komfortas; мара-зин-л. liuksusinė krautūvė.

люлька¹, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лькам *šnek.* lopšys.

люлька², -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лькам *tarm.* rypkė.

люмбáго *nkt.* liumbāgas (*dieglys, gėlimas strė-nose*).

люнét, -а 1. *kar. pasen.* liunėtė; 2. *tech.* liunėtas.

люпiн, -а *bot.* lūbinas, *Lupinus*.

люстра, -ы sietynas, liustrā.

лютерáн||ин, -а; *dgs.* -ане, -ан liuterōnas, liuteris; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам liuterōnė, liuterė; ~ский, -ая, -ое liuterōny, liuteriy; liuterōniškas; ~ство, -а liuterybė, liuteronybė.

лютétь, -ėю, -ėешь *eig. šnek.* nuožmėti, žiaurėti.

лютик, -а *bot.* vėdrýnas, *Ranunculus*; л. ёдкий gaidpirštis, aitrūs is vėdrýnas, *Ranunculus acer*.

лютиñст, -а liūtnininkas.

лютня, -и; *dgs. kilm.* -тен, *naud.* -тням liutniā.

лютовātь, -тўю, -тўеь *eig. šnek.* siāutėti, siūsti, šėlti, dūkti, siaūbti, nuožmiai elgtis.

лютый, -ая, -ое; лют, лютā, люто 1. siutingas, žiaurus, kraūgeriškas, baisingas, plėšrūs, nuožmūs, niršūs, tužmingas; л. впар nuožmūs priešas; л. зверь plėšrūs, žiaurus žvėris; 2. *prk.* žiaurdrūs, aštrūs, smarkūs, stiprūs, pašėlęs, baisūs, labai didelis; л. морóз žiaurus, pašėlęs šaltis; лютое

gōpe .baisi neláimé; 3. *šnek.* kárštas, umarūs, uolūs (*puz. darbe*).

люфт, -а (*mašinose*) tarpēlis, laisvūmas.

люцерна, -ы *bot.* liucērna. *Medicago*.

люэ||с, -а *med.* sifilis, liūesas; **~тический**, -ая, -ое sifilio, liūesinis.

лягáвый, -ая, -ое *žr.* лерáвый.

лягáть, -áю, -áешь *eig.* 1. spárdyti, spyrinėti; 2. *prk. šnek.* niēkinti, įžeidinėti; **~ся**, -áюсь, -áешься *eig.* spárdytis, spárdyti.

лягнúть, -нү, -нeshь *ivk.* (i)spirti, paspirti, spir-telėti.

лягу *žr.* лечь.

лягúха, -и *žr.* лягúшка.

лягушáчий, -чья, -чье *žr.* лягúшечий.

лягúш||ечий, -ья, -ье, **~йный**, -ая, -ое varlės, var-linis, varlių, varliškas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам varlė, *Rana*; зелёная л. žaliūkė, ža-lioji varlė, žálvarlė, *Rana osculenta*; древесная л. medinė varlė.

лягушóнок, -нка; *dgs.* -шáта, -шát 1. varliukas, varliukė, varliúkstė; 2. *prk.* varliúkstis, varlys, varlėnas, varliūngis (*apie išdykusį vaiką*).

ляд, -а: на кой л. *šnek. vulg.* kuriems velniámas.

ляда, -ы *tarm.* 1. apžėlęs krūmais dirvonas, brūz-gūnas; 2. daubà, griovà.

ляди́на, -ы *tarm.* apžėlęs dirvonas; krūmúotas pel-kūnas.

ляжeshь *žr.* лечь.

ля́жка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *šnek.* šlaunis, kùlšis.

ляж, -а žvangėjimas, žvangesys; čerškimas, čerš-kėjimas, skambėjimas; л. цепей pánčių žvangėji-mas, čerškėjimas; л. зубóв dantų kalėnimas.

ля́зг||ать, -аю, -аешь *eig.* 1. žvañginti, žvañgčioti, čerškinti, džerškinti; bārškinti, kalėnti, tárškinti; л. ключáми žvañginti ráktais; л. зубáми bārš-kinti, kalėnti dantimis; 2. žvangėti, džerškėti, skambėti, čerškėti, džangsėti; **~нуть**, -ну, -нешь *ivk.* žvañgtelėti, džerškėtelėti, čerškėtelėti, sudžerš-kėti, sužvangėti.

ля́мзить, -зю, -зишь *eig. šnek.* vaginėti, gribi-šiauti.

ля́мка, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам difžas, júosta, šikšninė kilpa (*kam vilkti, nešti*); ♦ тя-нуть ля́мку vilkti jūngà; dirbti suñkų, įkūry, ne-malónų darbà.

ля́пать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. teplióti, terlióti, drėbti; madarúoti; л. картíну teplióti, drėbti pa-vėikslà; 2. drabstýti, žlagstýti, terlióti; 3. minkyti, krėsti, drėbti, lipdýti; л. récro minkyti tēslà.

ля́пис, -а sidābro nitrātas, liāpis, prāgaro akmenė-lis, liāpisas.

ля́пнуть, -ну, -нешь *ivk. šnek.* 1. lèptelėti, plèpte-lėti, drėbtelėti, drėbti, žlèptelėti; л. словéчко lèp-telėti žodėlį; л. глúпость išdróžti, drėbtelėti kvai-lyste; 2. rėžti, treñkti, smógti, sušėti, dróžtelėti; **~ся**, -нусь, -нешься *ivk. šnek.* 1. dribtelėti, žnèk-telėti, dribti, šlèptelėti; 2. užsigáuti, susimúšti, susižeísti, susitreñkti.

ля́псус, -а didelis suklydimas, apmaudi klaidà, liāp-susas, apsirikižmas, riktas.

лярд, -а (*lydyti*) kiaulės taukai.

лясы: точыть л. *šnek.* niekūs pliaūkšti, kalbėti, tuščiažodžiauti, liežuvių málti.

лях, -а *pasen.* lėnkas.

ляш||ка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *pasen.* lėnkė; **~ский**, -ая, -ое *pasen.* lėнку, lėnkiškas.

М м

мавзолéй, -я mauzoliėjus.

мавр, -а máuras; ♦ м. сдéлал своё дéло, м. мóжет уйтí máuras sàvo darbà padārė, máuras gāli pasišalinti; **~итánка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам máurė; **~итáнский**, -ая, -ое, **~ский**, -ая, -ое *pasen.* máury, máuro, máuriškas.

маг, -а māgas, burtininkas, kerėtojas.

магазин, -а 1. parduotuvė, krautuvė; универсáль-ный м. universálinė parduotuvė, univermāgas; 2. *pasen.* sándėlis, magazinás, sámpilas (*javy, maisto produktų, šaudmenų*); 3. *spec.* dėtuvė, magazinás (*puz. šaunamiosiuose ginkluose*); 4.: м. ёмкостей *tech.* talpumūnas; м. сопротивлė-ний (*elektrotechnikoje*) varžūnas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* magazininis šau-tuvas; **~ный**, -ая, -ое 1. parduotuvės, parduotū-vinis; 2. *pasen.* sándėlio, magazino, sámpilo; м. стóрож sándėlio sárgas; 3. magazininis; мага-зінное ружьė magazininis šautuvas; магазінная корóбка (*šaunamojo ginklo*) dėtuvė; **~щик**, -а *pasen.* 1. krautūvininkas; 2. *šnek. prk.* sándėlių vagis.

магарáджа, -и maharadžà (*Indijoje*).

магарыч, -á, -чóm; *dgs. kilm.* -чей *šnek.* magarų-čios.

мáгик, -а *pasen. žr.* мар.

магистeрский, -ая, -ое *ist.* magistro, magistrų; м. тítул у крестонóсцев kryžiubóčių magistro tí-tulas.

магистeрский, -ая, -ое magistro; магистeрская дис-сертáция magistro disertácija.

магíстр¹, -а *ikirev.* magistras (*mokslo laipsnis*); м. филосóфии filosofijos magistras.

магíстр², -а *ist.* magistras; м. ордена меченóсцев kalavijuóčių órdino magistras.

магистрáль, -и *m.* magistráľ; **~ный**, -ая, -ое ма-гистрálinis; м. путь magistrálinis kėlias.

магистрáнт, -а magistrántas, kandidātas į (*moks-lų*) magistrųs.

магистрáт, -а (*kai kuriose užsienio šalyse*) miėsto-valdýba, magistrātas, municipalitėtas.

магистрату́ра, -ы *ist.* magistratūrà (*1. teismo ži-nyba; 2. kuop. teisėjai*).

магический, -ая, -ое *māgijos, māgiškas, užbūrtas; būrtų, kerų*; магическая палочка *būrtų lazdelė*. **магия**, -и *māgija, būrtų mėnas*; чёрная м. *juodoji māgija*.

магма, -ы *geol. magmà*; **магматический**, -ая, -ое *magminis*.

магнат, -а *magnātas, didžiūnas*; нефтяной м. *nāftos magnātas*; земельный м. (*stambūs*) *žemvaldys magnātas*.

магнезия, -и *chem. magnēzija*.

магнетизм, -а *pasen. magnetizūotojas, hipnotizūotojas*; **магнетизировать**, -ую, -уюешь *eig. pasen. magnetizuoti, hipnotizuoti*.

магнетизм, -а *magnetizmas*; **магнетический**, -ая, -ое *magnetizmo*; *magnėtinis, magnėtiškas*.

магнето *nkt. tech. magnetà, magnėtinis degiklis*.

магнийевый, -ая, -ое *chem. māgnio*; магниевая вспышка *fat. māgnio žybtelėjimas, tvykstelėjimas*; **магний**, -я *chem. māgnis*.

магнит, -а *magnėtas*; **магнит**, -ичу, -ишь *eig. magnėtinti*; **магнитный**, -ая, -ое *magnėtinis*; магнитная стрелка *magnėtinė adatėlė, rodỹklė*; магнитное поле *magnėtinis laũkas*; м. железняк *mīn. magnėltas*; магнитные свойства *magnėtinės savybės*.

магнитофон, -а *magnetofonas*.

магничу *жр. магнитить*.

магнолия, -и *bot. magnolija, Magnolia*.

магометанин, -а; *dgs. -ане, -ан mahometonas, musulmōnas*; **мама**, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам mahometonė, musulmōnė*; **мама**, -ая, -ое *mahometony, mahometoniškas, musulmōny, musulmoniškas*; **мама**, -а *mahometonizmas, islāmas, mahometony tikėjimas*.

мадам *nkt. m. 1. ponià (prancūziškai)*; 2. *ikirev. guvernāntė, auklėtoja*.

мадаполам, -а *tekst. madapolāmas (audinys)*.

мадемуазель, -и *m. 1. panėlė*; 2. *šnek. pasen. жр. мадам (2 reikš.)*.

мадера, -ы *maderà (vynas)*.

мадонна, -ы *bažn. madonà*.

мадьяр, -а *madjāras, veĩgras*; **мама**, -и; *dgs. kilm. -рок, naud. -ркам madjārė, veĩgrė*; **мама**, -ая, -ое *madjāry, veĩgrų*; м. язык *madjāry kalbà*.

маёвка, -и; *dgs. kilm. -вок, naud. -вкам ikirev. 1. gegužinė, nelegalūs Gegužės pirmosios minėjimas*; 2. *pavasarinė iškyta (į užmiestį)*.

маёта, -ы *šnek. plušà, rūpestis, bėdà, vaĩgas*; крәпшталыне, plušėjimas; м. мне с ним *vaĩgas, rūpestis mán sù juò*.

мажор, -а 1. *muz. мажорас*; 2. *šnek.*: он серодня в мажоре *prk. šiañdien jis džiũgauja, šiañdien jis угà rakiliòs nuòtaikos*.

мажоритарный, -ая, -ое *mažoritārinis*; мажоритарная система выборов *mažoritārinė rinkimų sistemà*; мажоритарное представительство *mažoritārinis atstovāvimas*.

мажорный, -ая, -ое 1. *muz. мажоринис*; 2. *prk. šnek. rakilūs, žvalūs, liũksmas, мажоринис*.

мажу *жр. мазать*; **мазь** *жр. мазаться*.

мазан, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам mólío kiūtėlė, drėbtinė pirkėlė, lipnià*; **мазовый**, -ая, -ое *krėstinis, drėbtinis*; м. домик *drėbtinis namėlis*.

мазаный, -ая, -ое 1. *drėbtinis, krėstinis, mólinis*; мазаная хата *drėbtinė pirkė*; м. пол *mólinė aslà*; 2. *šnek. nesvarūs, sũteptas, išpuvintas, suterliòtas*.

мазать, мажу, мажешь *eig. 1. tèpti; gliėti (mólui), glaistyti*; м. хлеб *маслом tèpti sviestà anť dũonos*; м. пāну йодом *tèpti žaizdà jodũ*; м. хāты gliėti, glaistyti *pirkià*; м. рўбы дажыти, tèpti lũpas; м. стēны краской дажыти *sienas*; 2. *šnek. teĩšti, puĩvinti, terliòti, teplioĩti, terlenti, gleizòti, muĩzinti, terminti, tèpti*; м. грязными руками скāтерть *teĩšti nešvariomis raĩkomis stāltiesė*; 3. *šnek. niek. teplioĩti, prastai, nemòkšiškai pieĩti*; 4. *šnek. daryti klaidàs (pvz. skambinant pianinũ)*; nepatākyti, muĩti, šauti *prò šālį*, netaĩkliai šāudyti; он чāсто мазал из нòвого ружья *jis dažnai prò šālį šāudavo iš naujojo šautuvo*; ♦ по губām м. apgaudinėti, apgaulingai žadėti; **мазь**, мажусь, мажешься *eig. 1. tèptis, pasitèpti*; м. целительной мазью *tèptis gydomuoju tepalu*; 2. *teplioĩtis, susitèpti*; крась, но старāйся не м. дажык, бєт стēнкis nesusiteplioĩti; 3. *šnek. dažyti, tèptis*; онā очєнь мажєтся *jì labai dāžosi*; 4. *tèpti, muĩzinti, dažyti*; не прислоняйся к стєнє — онā мажєтся nesiglaũsk prie sienos — *jì tєpà*; 5. *bũti tepamām, glaistomām; bũti teplioĩjamām*; стēны мажутся *glĩной sienos glaistomos mólui*.

мазиль, -ы *v. ir m. šnek. жр. мазилька (1 ir 3 reikš.)*; **мама**, -и; *dgs. kilm. -лок, naud. -лкам 1. v. ir m. prāstas tapytojas, teplioĩtojas, teplioĩtoja, tèplius, tèplė, teĩlius, teĩlė*; 2. *m. šnek. dažytojo teptũvas*; 3. *v. ir m. teĩlius, teĩlė, termėklis, termėklė, murza, muĩzius, muĩzė*.

мазиль, -и *tepmas, glaistymas, teplioĩjimas*; **мама**, -ая, -ое; -зок, -зкà, -эко *šnek. tepantis, teĩsiantis, dāžantis, puĩvinantis, paišũs*.

мазница, -ы 1. *degutinė (indas)*; 2. *teptũkas, teptuvėlis*.

мазиль, -нũ, -нєшь *juk. 1. tèptelėti, brũkstelėti (pvz. lũpũ pieĩtuku)*; 2. *šnek. rėžti, treĩkti, kirĩti, smògti*; **мама**, -и *m. 1. teplioĩjimas, teplioĩjimas, teplioĩnė, tepliovà*; 2. *жр. мазок (3 reikš.)*.

мазок, -зкà 1. *tėpis, pòtėpis, teptis, tèptelėjimas*; 2. *med. tepinėlis, tėpis*; 3. *šnek. nepatāikymas, prašovimas (šaudant, mėtant)*, prametimas.

мазурник, -а *šnek. vagiĩsius, gribstũkas, kišėnvagis, sũkčius*.

мазурка, -и; *dgs. kilm. -рок, naud. -ркам 1. mazũrka (šokis)*; 2. *pailgas pyragaitis*.

мазут, -а *mazũtas*.

мазь, -и *m. tepalas, tepũklas; колєсная м. gāty tepalas*; цинковая м. *cinko tepalas*; ♦ дєло на мази *šnek. daĩtkas eĩna kaip sviestu pāteptas*.

майс, -а *bot. kukurũzas; kuor. kukurũzai*; **мазовый**, -ая, -ое *kukurũzinis, kukurũzy*; м. хлеб *kukurũzinė dũona*.

май, мāя *gegužės mėnuo, gegužė, gegužis*; Пєрвое мāя *Gegužės pirmoji*.

майдан, -а 1. *tarm. turgāvietė*; 2. *kòrtų loĩlmo lindỹnė tuĩguje*; 3. *šnek. dervòs varyklà*; 4. *pilkaĩs, kalnėlis*.

майка, -и; *dgs. kilm. мāек, naud. мāйкам spòrtiniai marĩkinėliai (trikotažiniai)*.

майка², -и; *dgs. kilm. máek, naud. máйкам zool. madatkà (vabzdys), Meloe.*

майник, -а *bot. medūtė, Majanthemum.*

майолика, -и *majolika (meniški keramikos dirbiniai).*

майонез, -а *kul. majonėzas (padažas).*

майор, -а *kar. majoras.*

майоран, -а *bot. mairūnas, mērūnas, Majorana.*

майорский, -ая, -ое *majoro; м. чин majoro láipsnis.*

майский, -ая, -ое *gegužės (mėnesio), gegužinis; майские торжества gegužinės iškilės; майское гуляние gegužinė, pažmonys; ♦ м. жук zool. grambuolys, kařkvabalis, bėrzo vambolė, Melolontha melolontha.*

мак, -а *bot. 1. aguonà, Papaver; м.-самосейка aguonà birulė; 2. kuop. aguonos (sėklos); посыпать маком apibarstyti aguonomis.*

макака, -и *zool. makakà (beždžionių rūšis), Macacus.*

маканец, -нца *tarm. 1. mirkyti linai; 2. paplotėlis, pamputys (padažytas sviestė).*

маkanie, -я *vilgymas, dāžymas.*

макаронник, -а *šnek. makaronų pudingas; ~ный, -ая, -ое makaronų, makaroninis; м. суп макароņu sriubà; ~ы, -рон dgs. makaronai, lākštiniai.*

макать, -аю, -аешь *eig. 1. dažyti, vilgyti, mekti, sūdyti (pvz. bulves į druską); 2. liėti, daryti (pvz. žvakes).*

македонец, -нца *makedoniėtis, makedonas.*

макет, -а *makėtas.*

макинтош, -а *nepėršlampamas apsiaūstas, lietpalis.*

маклáк, -á *pasen. 1. pėrpirklis, tarpiniākas smulkiojė prekýboje, pėrpirkinėtojas; 2. prekiautojas vartótais daiktais, senais drabužiais, skudurais, skuduriniākas; 3. arkliaūmainis, arklų pirklys, mainėiva; 4. šnek. apgavikas.*

маклер, -а *burž. mākleris; торгový м. prekýbos mākleris; ~ство, -а maklerystė, makleriāvimas, tarpininkāvimas.*

маков, -а, -о: как м. цвет kaip aguonà, kaip ūoga; purpurinis, rýškiai raudonas (*apie veidą*).

маковина, -ы *šnek. aguonos grūdėlis; ~ница, -ы žr. маковка (1 ir 2 reikš.); ~ка, -и; dgs. kilm. -вок, naud. -вкам 1. aguonos galvà, aguongalvė; 2. bažnyčios bónia, kūpolas; 3. šnek. viršūgalvis, galvoviršis; 4. šnek. (medžio) viršūnė; 5. šnek. meduolis; saldainis su aguonomis.*

маковник, -а *kul. aguonainis (pyragas); ~ый, -ая, -ое aguonos, aguonų, aguoninis; м. стěбелъ aguonójas.*

макрель, -и *м. zool. skūmbrė (žuvis), Scomber.*

макрокосм, -а *makrokosmas, visatà.*

максим, -а *šnek. sunkūsis kulkosvaidis.*

максимальный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *diđiausias, maksimalus, maksimalinis, aukščiausias; м. áработок maksimalinis, maksimalus, diđiausias ūđdarbis.*

максимум, -а *1. māksimumas; проявить м. усилый paródyti māksimumą pastangų; 2. eina prv. daugiausia; м., что я могу сделать daugiausia, kà áš galių padaryti.*

макулатура, -ы *makulatūra; ~ный, -ая, -ое makulatūrinis.*

макуха, -и *kuop. tarm. išspaudos; išgniaužos; подсолнечная м. saulėgražų išspaudos.*

макуша, -и *1. tarm. žr. макушка (1 ir 2 reikš.); 2. pasen. žr. макушка (3 reikš.).*

макушка, -и; *dgs. kilm. -шек, naud. -шкам 1. viršūnė, viršutinė dalis; м. дєрева medžio viršūnė; 2. keterà, kaukarà (pvz. kalno), viršūnė; 3. viršūgalvis, makaulė, momuð, galvoviršis; шапка на макушке kepurė aňt viršūgalvio, pakaušio; ♦ у него ўшки на макушке šnek. jis visas suklūęs.*

малага, -и *malagà (vynas).*

малайец, -айца *malājas, malajėtis; ~йка, -и; dgs. kilm. -аек, naud. -айкам malājė, malajėtė; ~йский, -ая, -ое 1. malāju; м. язык malāju kalbà; 2. Malāju; Malājos; Малайские острова Malāju sàlos.*

малахай, -я *tarm. 1. kaliaūsė (kepurė); 2. (platus) kařtānas (vyriškas drabužis).*

малахит, -а *min. malachitas; ~овый, -ая, -ое malachitinis; м. столик malachitinis staliukas.*

малевать, -люю, -любешь *eig. šnek. 1. dažyti, mąrginti, piěsti dažais; 2. niek. tepliotti, tepinėti, terliotti; ~ся, -любюсь, -любьесь eig. 1. šnek. dažytis (veidą); 2. būti dāžomam, mąrginamam; būti tepliojamam.*

малейший, -ая, -ее *mažiausias; menkiausias.*

малёк, -лька (*žuvc*) *maļius (žuvis jauniklis).*

мáленький, -ая, -ое *1. māžas; mažutis, mažytis; 2. menkutis, meňkas, nereikšmingas, nežymus; 3. māžas, mažamėtis; малынькие дєти maži, mažamėčiai vaikai; ~енько prv. šnek. truputį, mažumėli, bent kiek, māža kiek; ~ехонький, -ая, -ое; -нек, -нька, -нько šnek. mažytėlis, mažtelaitis; малёхонькая рыбешка mažytėlė žuvėlė.*

мáлец, мáльца ir **малёц**, малыцá *šnek. berniukas, paauglys; весёлый м. liņksmas berniukas.*

малик, -á *kiškio pėdos sniegė.*

малин||а, -ы *bot. aviėtė, Rubus; kuop. aviėtės (uogos); ♦ у нас житьє — м. mūsų gyvenimas puikūs, labai gėras; не служба, а м. нє тарпыба, ð vienas malonūmas, smagumėlis; ~ник, -а avietynas; ~ный, -ая, -ое aviėčių, aviėtinis; м. сок aviėčių sunkà, žr. малиновый.*

малиновка¹, -и; *dgs. kilm. -вок, naud. -вкам zool. liepsnėlė (paukštis), Erithacus rubecula.*

малиновка², -и; *dgs. kilm. -вок, naud. -вкам aviėčių aňtpilas, aviėtinė.*

малиновый, -ая, -ое *1. aviėčių, aviėtinis; 2. tamšiai (melsvai) raudonas, aviėtinės spalvòs; м. окóлыш tamšiai raudonas, aviėtinis kepurės graižas; ♦ жизнь малиновая! tai beňt gyvenimėlis! (labai puikus).*

малица, -ы *elnenų drabužis (Tolimojoje Siaurėje).*

мáлка, -и; *dgs. kilm. máлок, naud. máлкам 1. tech. kampainis; 2. tarm. žr. малица.*

мáлковка, -и *išlenkimas, sulenkimas.*

мáло *prv. māža, mažai, nedaug; он ест м. jis mažai valgo; гостėй было м. sveėčių buvo mažai, nedaug; у меня м. свободного врємени turiu mažai laisvo laiko; ♦ м. не... копė; м. тогò, что... нє tik kad..., bėt...; м. ли черò dár kò;*

м. ли что обо мне говорят аī suvaikýsi, kă žmónės apīē manē kalba, pašneka; м.-м. vos vos.

мало... pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiškianti mažą, mažai, nedaug, *pvz.*: маловлиятельный mažai įtakingas.

маловажн||ость, -и *т.* mažą svarbą, nesvarbūmas; **~ый**, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно menkavertis, mečkas, mažasvarbis, nesvarbūs, nežymūs, mažareikšmis, mažos svarbės; маловажная причина nesvarbi priežastis.

маловат, -а, -о *šnek.* mažokas; м. рóстом mažоко ūgio; **~о** *прв.* mažока; м. показалося, прикупил ещē pasiródē mažока, dár pripirkaū.

маловёр, -а silpnatikis, mažatikis; **~ие**, -я silpnatikybė, mažatikybė; **~ный**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно silpnatikis, mažatikis.

маловероятный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно mažai patikimas, abejotinas, mažai tikėtinas; vařgiai įvyksias; маловероятные слўхи mažai tikėtini gandai.

маловёс, -а 1. nepakaikamo, peī mažо svorio svařstis; 2. *sport.* lengvasvórininkas; **~ность**, -и *т.* mažasvoriškūmas, lengvūmas (*pvz.* *krovinio*); **~ный**, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно mažо svorio, mažasvóris; м. груз mažasvóris krovinýs.

маловёчн||ость, -и *т.* *šnek.* ámžiaus trumpūmas, trumpaamžiškūmas; **~ый**, -ая, -ое *šnek.* trumpaamžis.

маловод||ный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно nevandeningas, mažavandenis; маловодные рёки nevandeningos ūpės; **~ье**, -я 1. žėmas vandėnis lýgis, mažavandeningūmas, vandėnis nusekimas; во врēмя лётного маловодья vādeniui vāsara pusėkus; 2. vandėnis stokā, trūkūmas, nevandeningūmas; борьба с маловодьем kovā sū vandėnis stokā.

мало||вразумительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. nepakaikamai aiškūs, suikiai suprantamas; 2. neįtikinamas; м. довод neįtikinamas argumentas; **~выгодный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно mažanaūdis, mažanaūdiskas, mažapeinis, neapsimokantis; маловыгодная рабóта mažanaūdiskas, neapsimokantis dárbas; **~говорящий**, -ая, -ее mažai pasākantis, mažai įtikinamas; **~головый**, -ая, -ое; -лов, -а, -о mažagalvis.

малограмотн||о *прв.* mažaraštiškai; nemóksiškai; **~ость**, -и *т.* 1. mažaraštiškūmas; 2. *прк.* nemokšiškūmas, mečkas išsilávinimas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. mažaraštis, neišsilávinęs; 2. pilnas klaidų, sū klaidomis, mažaraštiškas.

малодаровитый, -ая, -ое; -вйт, -а, -о netaletingas, mažai gabūs, negabūs; м. писатель netaletingas rašytojas.

малодейств||енный, -ая, -ое, **~ительный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно neefektingas, neveiksmingas, pervaeikūs; малодейственное срēдство neefektinga priemonė.

мало||держанный, -ая, -ое *šnek.* mažai vartotas; rūsnaujis, arūnaujis; м. костюм mažai dėvėta, arūnaujė eilūtė; **~достоверный**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно nē visai tikras, gūičijamas, mažai patikimas (*pvz.* *pranešimas, žinia*).

малодуш||ествовать, -твую, -твует *eig.* bailauti, báimintis, būti silpnadvásiškam; **~ие**, -я silpnadvásiškūmas, bailūmas, neryžtingūmas, bevališkūmas, dvāsios silpnybė; непростительное м. пėред лицом óпасности nedovanótinas silpnadvásiškūmas grėsiant pavódui; **~ничать**, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* *žр.* малодушествовать; **~но** *прв.* bailiai; **~ный**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно bailūs, silpnadvāsīs, šiaudadvāsīs, neryžtingas; м. человек silpnadvāsīs žmogūs.

малоёзж||енный, -ая, -ое 1. nepratrintas, nepravažinėtas (*pvz.* *kelias*); 2. mažai važinėtas, arūnaujis (*pvz.* *ratai*); nepakaikamai prajódytas, pravažinėtas (*pvz.* *arklys*); **~ний**, -ая, -ее *žр.* малоёзженный (*1 reikš.*).

малозамётный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. nežymūs, suikiai įžiūrimas, vós pastebimas; малозамётное пятнышко suikiai įžiūrimā dėmėlė; 2. *прк.* mažai pastebimas, mečkas, kasdieninis, eilinis; м. случай mečkas, kasdieninis atsitikimas.

малоземель||е, -я, **~ность**, -и *т.* mažazemiškūmas, žėmės stokā; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно mažazėmis, mažalaūkis; м. крестьянин mažazėmis valstietis, sklýpininkas.

малознакомый, -ая, -ое; -óm, -óма, -óмо mažai pažįstamas, tólimas pažįstamas.

малознач||ащий, -ая, -ее; -чаш, -а, -е mažos reikšmės, svarbės, mažareikšmis, nereikšmingas; м. вопрос mažos svarbės klausimas; **~тельность**, -и *т.* mažareikšmiškūmas; **~ительный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно mažareikšmis, nereikšmingas, nežymūs; м. человек nežymūs žmogūs.

мало||известный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно mažai žinomas, nepasižymėjęs; м. писатель mažai žinomas, nepasižymėjęs rašytojas; **~имущий**, -ая, -ее; -мўщ, -а, -е neturtingas, mažaturtis, persitūrintis, mažо turto; малоимущие слой населения nepasitūrintieji gyvėntojų slóksniai; **~калиберный**, -ая, -ое mažо kalibro, mažakalibrinis.

малокров||ие, -я mažakraujystė, anėmija; **~ный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно anėmiškas, mažakraujis, mažakraujis; м. ребёнок mažakraujis vaikas.

малокультурный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно neišprusęs, neišsilávinęs, mažos, žėmės kultūros.

малолет||ие, -я *žр.* малолėтство; **~ка**, -и; *dgs. kilм.* -ток, *naud.* -ткам *в.* ir *т.* jaūnis, jaūnė, mažamėtis vaikas; **~ний**, -ая, -ее 1. mažamėtis; м. музыкант mažamėtis muzikantas; м. возраст vaikystės ámžius; 2. -ero *dkt.* jaūnis, mažamėtis, paauglys; **~ок**, -тка *žр.* малолėтка; **~ство**, -а mažametystė, vaikystė, mažumė; с малолėтства iš mažumės, iš (nuó) mažėns.

малолитраж||ка, -и; *dgs. kilм.* -жек, *naud.* -жкам *šnek.* mažalitraži(ni)s automobilis; **~ный**, -ая, -ое mažalitraži(ni)s, mažо litražо.

малолюд||ность, -и *т.* žmonių negausūmas, (*vieta, šalies*) gyvėntojų retūmas; mažas žmonių judėjimas (*gatvėje, kelyje*); **~ный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. retai apgyvėntas, gyvėnamas, negausūs gyvėntojai; м. район retai apgyvėntas rajonas; 2. mažо judėjimo, ramūs, netriukšmin-

gas; малолюдная ўлица mǎžo judėjimo gātvė; 3. negausūs; малолюдное собрание negausūs susirinkimas; ~ство, -а žmonių stoka; ~ье, -я žr. малолюдство.

мало-мáльски *prv. šnek.* bent kiek, šiek tiek, nors kiek; найти м.-м. пригодное помещение rasti bent kiek tinkamą patalpą.

маломáльский, -ая, -ое *šnek.* mažūtis, menkūtis, mažiausias, menkiausias.

маломóчный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *tarm.* neturtingas, vargingas, nepasiturintis; м. крестьянин vargingas valstiētis; ~щный, -ая, -ое; -щен, -щна, -щно 1. silpnas, mažai pajėgūs, nepajėgūs, mažajėgis; м. старик silpnas senis; м. двигатель mažajėgis variklis; 2. nepasiturintis, neturtingas.

малонадѣжный, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно 1. įtafinas, abejotinas, mažai patikimas; м. человек abejotinas žmogus; 2. *pasen.* beviltiškas, labai silpnas (*pvz. ligonis*).

малонаселенный, -ая, -ое *retai*, skystai gyvenamas (*pvz. kraštas*).

малооб||разованный, -ая, -ое; -ван, -а, -о mažamokslis, neišprusęs; mažo išsimokslinimo; ~щительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nekalbūs, nedraugingas, užsidaręs savyje, slapukaujantis; м. человек slapūnas, užsidarėlis.

малоопыт||ость, -и *м.* neįgudimas, mažas prityrimas, neprityrimas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно mažai prityręs, mažai prigūdęs, neįgūdęs, neprityręs.

малоподвижный, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно 1. suñkiai išjūdinamas, (pa)jūdinamas; м. систем suñkiai jūdinamas sąnarjūs; 2. nepaslankūs, nejudrūs (*apie žmogų*).

мало-помáлу *prv. šnek.* pamažū, pamažėl, pamaži, pamažėliais.

малопо||мѣстный, -ая, -ое *ist.* mažadvāris, mažą dvarėlį turintis; м. дворянин bajorpalaiakis, plikbajoris; ~ношенный, -ая, -ое mažai dėvėtas, pūsnaujis, nesudėvėtas.

малопопн||ливый, -ая, -ое; -ив, -а, -о nenuovokūs, nesumanūs, sunkiūs galvūs, menkūs nuovokūs; ~ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно suñkiai, mažai suprantamas.

малопр||быльн||ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nepelningas, mažą pelno duodantis, neapsimokantis.

малопр||дуктивн||ый, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно 1. mažai našūs, nenašūs, nerentabilūs (*pvz. imonė*); mažai produktyvūs (*pvz. darbas*); 2. neproduktyvūs, duodantis mažai prieauglio (*pvz. gyvulių veislė*); ~изводительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно žr. малопроductивный (1 reikš.).

малорáзвитый, -ая, -ое; -ит, -а, -о 1. mažai išsivystęs; малоразвитые конечности mažai išsivysčiusios galūnės; 2. atsilikęs, neišlavėjęs, menkai, silpnai išsilavinęs; м. человек neišsilavinęs žmogus.

малорóска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *pasen.* mažarusė, ukrainietė.

малорóсск||ый, -ая, -ое; -роsl, -а, -о mažo ūgio, mažo ūgumo, žemaūgis.

малорóсск, -а *pasen.* mažarusis, ukrainietis.

мало||свѣдущий, -ая, -ее; -душ, -а, -е mažai apsipazīnęs, mažai nusimānantis, menkų žinių; ~семейный, -ая, -ое mažaseimis.

малоси||л||ие, -я jėgų silpnūmas, gālios menkūmas; ~льный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. silpnajėgis, mažajėgis, silpnagālis; малосильная лошадь silpnajėgis arkljūs; 2. *tech.* mažo pajėgumo (*pvz. variklis*).

мало||слóвн||ый, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно mažakaibis, nekalbūs, trumpakaibis; ~содержательный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно neturiningas, meñko turinio; ~сольный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно silpnaį sūdytas; trumpai raugintas; м. огурец trumpai raugintas agurkas; малосольная рыба silpnaį sūdyta žuvis.

малососто||ятельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. neturtingas, nepasiturintis; 2. *prk.* neįtikinamas, nepagrįstas, mažai įtikinamas; малосостоятельная аргументация neįtikinama argumentacija.

малосóбч||ость, -и *м.* sūlčių stoka; ~ый, -ая, -ое; -сóчен, -сóчна, -сóчно nesultingas.

малоспóсбн||ый, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно negabūs, nesumanūs, menkų gabumų.

мáлост||ь, -и *м.* 1. *pasen.* mažūmas, mažybė, mōžis; meñkniekis, mažmožis; truputis, niekūtis; поспориться из-за малости susibarti dėl mažmožio; 2. *prv. šnek.* šiek tiek, kiek, mažumėlį, truputėlį; м. посплю truputėlį pamiegósiu.

мало||трѣбовательный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно mažai reikalaujantis; nereiklūs; ~убедительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно mažai įtikinamas, mažai įtikimas, neįtikimas; малоубедительные возражения mažai įtikinami prieštaravimai.

малоу||м||ие, -я siauraprotystė, siauraprotiškūmas, silpnaprotiškūmas; ~ный, -ая, -ое siauraprōtis, silpnaprōtis, mažaprōtis.

малоцѣнн||ость, -и *м.* menkavertiškūmas, menkà vertė; ~ый, -ая, -ое; -ёнен, -ённа, -ённо 1. nevertingas, mažavertis, pigūs; 2. *prk.* netikęs, mažavertis, mažos vertės; малоценное изобретение menkavertis išradimas.

малочисленн||ость, -и *м.* negausūmas, mažas skaičius; ~ый, -ая, -ое; -лен, -ленна, -ленно negausūs, neapstūs.

мало||чувствительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nejautrūs, mažo jautrumo; neįslūs; ~шёрстный, -ая, -ое *žemd.* trumpavilnis, trumpaplaukis, nevilnōtas, nevilningas; малощёрстные овцы nevilnōtos avys.

мáлый¹, -ая, -ое; мал, малá, малó ir málo 1. mažas, žemas; meñkas; м. дом mažas pāmas; малое дерево žemas mēdis; 2. añkštas, siaūras, mažas; сапоги мне малы батаи мán ankšti, maži; ♦ с малых лет iš mažų dienų, iš mažens, iš mažumės; без малого пять метров bevėik, kopė, bemāž penki mētrai; пять детей — мал малá меньше penketas vaikų — kits ūž kitą mažesni, vienas mažesnis ūž kitą; самое малое beñt, mažiausia; довольствоваться малым tēnkintis meñkniekiu; на малое время trumpām laikui; мал и crap jauni ir seni; от máла до велика maži ir dideli, jauni ir seni.

мáлый², -oro *dkl. šnek.* vaikinai, paauglys, vyrukas, vūras; двадцатилётний м. dvidešimt metų vyrukas; славный м. puikus vūras.
мáлыш, -á *šnek.* 1. (*apie vaikus*) jaunėlis, jaunylis, mažasis, mažėlis, mažylis, mažytis; 2. *juok. (apie suaugusius)* mažaiūgis, nežauga.
мáльва, -ы *bot.* dedėsvà, *Malva*.
мáльтóза, -ы *chem.* salyklinis cukrus, maltòzė.
мáльч||ик, -а 1. *berniukas, bernaitis, vaikišcias*; 2. *pasen. (amatininko, prekybininko)* jaunas mokinys, jaunas darbininkas, berniukštis; ◆ м. с пальчик pykštukas; **||икóвый**, -ая, -ое *šnek.* berniukų; мальчиковая одѣжда berniukų drabužiai; **||ишеский**, -ая, -ое vaikėžiškas; **||ишество**, -а vaikėžiškumas; vaikėžiškas, vaikėzo dárbas; **||ишка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* vaikėzas, vaikpalaikis, vaikagalys, vaikišcias, vaikigalis, vaikėsas, vaikėlys; **||ишник**, -а bernvakaris (*prieš vestuves*); **||онка**, -и, **||онок**, -нка *šnek.* berniukštis, berniukas; **||уган**, -а *šnek.* berniukštis, vaikas, vaikišcias.
мáлю||сенский, -ая, -ое *šnek.* mažytėlis, mažučiu-kas, mažytis; м. шенóк mažytis šunytis; **||тка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам mažulėlis, mažuolėlis, kūdikėlis, kūdikis.
мáльвкa, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. *žr.* малёк; 2. *v. ir m. (apie mažaiūgius žmones ar vaikus)* mažiu-kas, mažiu-kė.
мáляр, -á (*pastatų, kambarių*) dažytojas.
мáляр||иный, -ая, -ое maliarijos, maliarinis; м. комáр maliarinis uodas; **||я**, -и *med.* maliarija, pėlkių drugys.
мáлярный, -ая, -ое 1. dažytojo, dažytojų; малярная кисть dažytojo teptūvas; 2. дāзумо, дāзомасис; малярные работы дāзумо darbai.
мáма, -ы 1. *matà*; 2. *pasen.* žindývė.
мáмáлыгa, -и *tarm.* kukurūzų kòšė, *matamalygà*.
мáмáшa, -и *šnek.* 1. motutė, močiutė, motinėlė; 2. (*kreipiantis į moterį*) tetulė, žmonėlė, motin! мамелюк, -а *ist.* мамелюкас (*Egipto sultonų as-mens sargybos karys*).
мáмeньк||a, -и; *dgs. kilm.* -нек, *naud.* -нхам *šnek.* mamutė, mamytė, motutė, motinėlė; **||ин**, -а, -о *šnek.* mamytės; ◆ м. сынóк *šnek.* mamytės, māmós lepūnėlis, sūnėlis lepūnėlis.
мáмзэль, -и *m. pasen.* áuklėtoja, guvernántė.
мáм||ин, -а, -о māmós; **||ка**, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам *pasen.* žindytoja, žindývė.
мáмлюк, -а *žr.* мамелюк.
мáмон, -а, *мáмонa*, -ы *тамонà, turtingumo, tufto, gėrybių diėvas*.
мáмонт, -а *mamūtas*; **||овый**, -ая, -ое *mamūto*; м. бивень *mamūto* iltis; ◆ *мáмонтовое* дѣрево *bot.* milžiniškoji sekvoja.
мáмочкa, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *mamūtė, mamėlė, mamūtė*.
мáнатки, -ток, -ткам *dgs. pasen. šnek.* smulkūs daiktaí, mantà.
мáнго nkt. 1. *mángo (atogrąžų medis)*; 2. *mángo vaisiai*.
мáнгровый, -ая, -ое mangròvinis; м. лес mangròvinis miškas.
мáнгýстa, -ы *zool.* mangústė (*tropinių šalių plėšrus žvėrelis*).

мáндарйн¹, -а *pasen.* mandarinas (*aukštas ikirev. Kinijos valdininkas*).
мáндарйн², -а *bot.* 1. mandarinas; 2. *mandarinmedis*; **||ный**, -ая, -ое, **||овый**, -ая, -ое *bot.* mandarininis, mandarinų; *мáндариновое* дѣрево *mandarinmedis*.
мáндарйнский, -ая, -ое *mandarino (apie kinų valdininką)*.
мáндáт, -а *mandātas*; депутатский м. deputāto mandātas; **||ный**, -ая, -ое *mandātų, mandātinis*; мандатная комиссия *mandātų komisija*.
мáндолйн||a, -ы *muz.* mandolinà; играть на мáндолýне skaĩbinti mandolinà; **||ист**, -а *muz.* mandolinininkas.
мáндрагóра, -ы *bot.* mandragorà, kaukėlis, *Mandragora acaulis*.
мáндрýл, -а *zool.* mandrilas (*beždžionė*).
мáнѣвр, -а 1. *kar.* manėvras; обходный м. apeipamasis manėvras; осенние манѣвры rudenis manėvrai; 2. *prk.* gudrāvimas, manėvras; 3. *dgs. glžk. (traukinių)* manėvrāvimas; **||енность**, -и *m.* manėvringūmas; **||енный**, -ая, -ое manėvrinis; манѣврeнная тактика (*kariuomenės*) manėvrinė taktika; манѣврeнная войнà manėvrinis kà-ras.
мáневрýровать, -рюю, -рюешь *eig.* 1. *kar.* manėvrúoti; darýti manėvrūs; 2. *prk. šnek.* gudráuti, lavirúoti, išsisukinėti, manėvrúoti; 3. *glžk.* manėvrúoti.
мáневрó||вый, -ая, -ое *glžk.* manėvrinis (*garvezys*); **||способность**, -и *m.* manėvringūmas.
мáнѣж, -а 1. jodyklà, maniežas; 2. cirko arenà; **||ить**, -жу, -жишь *eig.* 1. (iš)jodyti, išjodinėti (*įpratinti arklių joti manieže*); 2. *prk.* gaišinti, trūkinti; **||ный**, -ая, -ое jodyklos, maniežinis.
мáнекén, -а manekėnas; **||щица**, -ы 1. manekėninkė (*dirbanti manekenus*); 2. manekėnė (*demonstruojanti modelius*).
мáнѣр, -а *šnek.* būdas, metodas; таким манѣром tókiu būdu, taip; живым манѣром skubiai, vikariai, greitai; он одѣт на английский м. jis apsirengęs kaip anglas; на нóвый м. naujoviškai, naujai; на свой м. saviškai, savaip.
мáнѣр||a, -ы 1. būdas, manierà; м. вестí себя elgimosi būdas; нóвая м. пѣния naujasis daināvimo būdas; 2. *džn. dgs.* manières, laikysena; у нерó дурные манѣры jis turi blogas manieras, jis blogų manierų; **||ничать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* maivytis, darkytis, manieringai elgtis; **||ность**, -и *m.* manieringūmas; **||ный**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно manieringas, maivūs; darkūs, nepatūralūs; манѣрные жѣсты manieringi gėstai.
мáнжѣта, -ы 1. rankogalis, mankėtas; 2. *tech.* ap-tovas.
мáнжѣтка¹, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *man-ketėlis, rankogalėlis*.
мáнжѣтка², -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *bot.* gasakilė, *Alchemilla*.
мáнжѣтный, -ая, -ое rankogalio; манжѣтная зà-понка rankogalio sąsaga.
мáниáк, -а *žr.* маньяк; **||альный**, -ая, -ое maniakinis, mánijos; маниакальное состояние maniakinė būklė.
мáниe, -я: по мáнию рукí raĩkos mótėstėjimui.

маникёр, -а маникёрas; **маний**, -ая, -ое маникёрinis; маникёрные ножницы маникёрinės žirkės; **маша**, -и маникёрininkė.
маниловщина, -я *menk.* maniloviškumas (*negyvenimiškas svajojimas ir minkštaširdiškumas*).
манильский, -ая, -ое: манильская пенёкa manilinės kaparės.
манипулировать, -рую, -руешь *eig.* manipuliuoti; **манипулятор**, -а manipuliatorius; **манипуляция**, -и 1. manipuliavimas, manipuliacija; 2. *prk.* išdaiga, machinacija.
манить, маню, манишь *eig.* 1. (*ranka, pirštu*) mōti, (*judesiu, žvilgsniu*) vadinti, kviesti, šaukti; м. к себе щенкa šaukti prieš savęs šuniuką; она мaнит егo рукoй ji jām ranka mōja; 2. *prk.* māsinti, vilioji, vilbinti, vilminti, mąginti.
манифест, -а манифестas; Манифест Коммунистической партии Коммунистų Partijos manifestas.
манифестант, -а манифестantas; **мачка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам манифестантė.
манифестация, -и манифестacija, manifestavimas, demonstracija; **манировать**, -рую, -руешь *eig.* manifestuoti, dalyvauti manifestacijoje.
манишка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам aňtkrūtis, aňtkrūtinis, krūtinėlė, krūtinė (*ant marškinų*).
мания, -и 1. *med.* mānija; м. величия didybės mānija; м. преследования pėsekiojimo mānija; 2. įmėgis, mānija; м. писать стихи mānija rašyti eilėraščius.
манка, -и *šnek.* manā, mānų kruopos.
манкировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* 1. nerūpestingai, aplaidžiai žiūrėti, ignoruoti, nepaisyti; м. своими обязанностями nevýkdyti savo įsipareigojimų; 2. *pasen.* nesirōdyti, neateiti (*puz. i darbą*); м. уроки praleidinėti pāmokas.
манна, -ы manā, mānų kruopos; **манной небесной** питаться badmiriauti; ждать (жаждать) как маны небесной laukti kaip gėrvė giedrės.
манник, -а *bot.* monāžolė, mālma, *Glyceria*.
манный, -ая, -ое mānų; манная каша mānų kōšė.
мановёние, -я *pasen.* mōstelėjimas; по мановёнию рукų raňkos mōstelėjimu.
манометр, -а *tech.* manomėtras.
мансарда, -ы мансарда, aukštėlis, gyvenamoji patalpā pastogėje.
мантилья, -и; *dgs. kilm.* -лий, *naud.* -льям mantilija (1. *nertinė galvos skraistė*; 2. *trumpas berankovis apsiaustas*).
мантисса, -ы *mat.* mantisė.
мантия, -и 1. māntija, skraistė; 2. *zool.* māntija (*moliuskų odos raukšlės*).
мантo *nkt.* mantō (*platus moteriškas apsiaustas*).
манускрипт, -а raňkraštis, manuskriptas.
мануфактурпa, -ы 1. *ekon.* manufaktūrā; 2. *pasen.* tekstilės gaminiai, audiniai; 3. *pasen.* tekstilės fābricas; **маный**, -ая, -ое 1. audinių (*puz. prekyba*); 2. manufaktūros; manufaktūrinis; м. период капитализма manufaktūrinis kapitalizmo laikotarpis.
маньчжур, -а mandžiūras; **манский**, -ая, -ое 1. mandžiūrai, mandžiūriškas; 2. Mandžiūrijos.
маньяк, -а maniākas.

марабú *nkt. zool.* marabú (*paukštis*).
маразм, -а 1. marāzmas, sunykimas, sukriošimas, nusilpimas, susmukimas; старческий м. senātvės marāzmas; 2. *prk.* pakrikimas, nustumimas, demoralizacija, marāzmas.
мараковать, -кую, -куешь *eig. šnek.* nusivōkti, šiek tiek suprāsti, nutuōkti, nusimanýti, susigāudyti.
марал, -а *zool.* marālas (*Sibiro elnias*), *Cervus elaphus*.
мараллне, -я *šnek.* mužzinimas, pašymas, tepliōjimas, tepimas, tepliōnė; **матель**, -я *v.* mužzintojas, tepliōtojas, pašytojas; **мать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* tēpti, pašinti, mužzinti, puřvinti, čiūrinti; grebezōti, peizoti, juōdinti; **не стоит рук м.** nē prasidėti neverfa; **маться**, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* 1. pašintis, tēptis, terliōtis, mužzintis; 2. tēpti, pašinti; сренā марāется siena tēpa; 3. *prk.* vēltis, įsivēlti, įsipāinoti, įsikišti, kištis (*i kokį reikalą*).
марашка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам spst. mužzlas; оттиск весь в марашках (*korektūrinė*) nuotrauka pilnā murzlų.
марганец, -нца *chem.* mangānas; **мачевый**, -ая, -ое mangāno, mangāninis.
маргарин, -а margarinas; **мачовый**, -ая, -ое margarino, margarininis.
маргаритка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам bot. saulūtė, sauluōtė, peidžolė, *Bellis*.
марево, -а 1. blandā, ūkas, ūkana; 2. mirāžas.
мари *nkt.* 1. māris, *žr.* мари́нец; 2. mārė; 3. kuop. māriai.
мари́нец, -ица māris; **мари́ка**, -и; *dgs. kilm.* -йек, *naud.* -йикам mārė; **мари́ский**, -ая, -ое mārių; мари́ские пєсни mārių dainos.
маринад, -а marinātas.
маринист, -а marinistas, jūrų vaizdų tapýtojas.
мариновать, -нюю, -нуеть *eig.* 1. marinuoti; 2. *prk.* vilkinti, atidėliōti, marinuoti.
марионетка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. marionetė, lėlė (*teatre*); 2. *prk.* āklas įrankis, marionetė; **мачный**, -ая, -ое marionėčių; marionėtinis; м. театр lėlių teātras; марионеточное правительство *prk.* marionėtinė vyriausybė; марионеточное госудārство *prk.* marionėtinė valstybė.
марка¹, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам 1. ženklas, mārķė, markūtė; почтoвая м. pāšto ženklas; фабри́чная м. fābriko mārķė, prekyženklis; 2. rūšis, kokýbė (*puz. vynu*), mārķė; 3. *šnek.* reputācija, prestižas, gėras vardas.
марка², -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам mārķė (*Suomijos, Vokietijos piniginis vienetas*).
маркёр¹, -а mārķeris (*tašų skaičiuotojas, žaidžiant biliardą*).
маркёр², -а *žemd.* ženklintūvas, mārķeris.
маркиз, -а markizas.
маркиза¹, -ы markizė (*markizo žmona ar duktė*).
маркиза², -ы markizė (*išorinė lango užuolaida*).
маркизет, -а markizėtas (*audinys*); **мачовый**, -ая, -ое markizėtinis.
маркий, -ая, -ое; -рок, -рка, -рко lengvai susitepantis, tepnus (*puz. balta medžiaga*).
маркирование, -я *žr.* маркировка; **мачать**, -рýю, -рýешь *eig.* ženklinti (*puz. fabriko prekes*).

žymėti, markiruoti; **~овка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам žėnklinimas, markiravimas, markiruotė; **~овщик**, -а žymėtojas, žėnklintojas, markiruotojas.

марксизм, -а marksizmas.

марксизм-ленинизм, марксизма-ленинизма marksizmas-leninizmas.

марксист, -а marksistas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам marksistė; **~ски** *prv.* marksistiškai; **~ский**, -ая, -ое marksistinis, marksistiškas; м. метод marksistinis metodas.

марксистско-ленинский, -ая, -ое marksistinis-lenininis, marksizmo-leninizmo.

маркшейдер, -а *kalm.* markšėideris.

мáрл|евый, -ая, -ое márlinis, márlés; **~я**, -и м. márle.

мармелáд, -а marmeládas; **~ный**, -ая, -ое marmeládo, marmeládinis.

мáрмор|ация, -и marmurávimas, marmurácija; **~ировать**, -рую-, -рывает *eig.* ir *ivk.* marmuruoti, imituoti marmurą.

мародёр, -а 1. *niek.* marodiėrius, plėšikas; 2. *šnek.* spekuliantas; **~ский**, -ая, -ое 1. marodiėrių, marodiėriškas, plėšikaujantis, plėšikiškas; 2. *šnek.* spekuliantų, spekuliantiškas; **~ство**, -а marodiėriávimas, marodiėriškas dárbas, plėšikávimas; **~ствовать**, -твую-, -твует *eig.* plėšikáuti, marodiėriáuti.

марокáн|ец, -нца marokiėtis; **~ский**, -ая, -ое 1. marokiėčių; м. народ marokiėčių tautà; 2. Марòко; м. флаг Maròko vėliava.

марочный, -ая, -ое 1. (pàšto) ženklų, márkių, prekų ženklų; 2. марочное вино firminis, pirmarūšis, kokybiniis vynos.

марсельэза, -ы marseliėtė.

марсиáн|ин, -а; *dgs.* -áne marsiėtis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам marsiėtė; **~ский**, -ая, -ое marsiėčių.

март, -а kóvas, kóvo mėnuo.

мáртен, -а 1. martėnas, martėno krósnis; 2. martėninis plėnas; **~овский**, -ая, -ое martėno, martėninis.

мáртковский, -ая, -ое kóvo (mėnesio).

мáртышк|а, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. zool. merkakys (*tokia beždžionė*), markatà, *Cercopithecus*; 2. *šnek.* beždžionė; **~овые**, -ых *dgs. dkt. zool.* ~ообразные, -ых *dgs. dkt. zool.* šūnbeždžionės.

марципáн, -а marcipānas.

марш, -а 1. *kar.* žygiávimas, žygiuotė, máršas; торжественный м. iškilmų máršas; 2. *žygis*; keliónė; на марше žygyje; трёхдневный м. trijų dienų žygis; 3. *muz.* máršas; траурный (похоронный) м. gedulingas máršas; 4. *archit.* laiptakis; ♦ шагом м.1 žengtė márš!

мáршал, -а máršalas; **~ьский**, -ая, -ое máršalo; **~ьство**, -а máršalo titulas, vardas, láipsnis, máršalystė.

мáршевый, -ая, -ое *kar.* žygio; в маршевом порядке žygio tvarkà.

мáрши, -ей *dgs. geogr.* máršai (*derlingi pajūrio laukai, pievos*).

маршир|овать, -рю-, -рывает *eig.* žygiuoti, žingsniuoti, marširuoti; **~овка**, -и žingsniávimas, marširávimas, žygiávimas.

маршрýт, -а maršrùtas; **~ный**, -ая, -ое maršrùtinis, maršrùto.

марь¹, -и м. *tarm.* 1. *žr.* мáрево (1 *reikš.*); 2. (*taigoje*) pėlkė, liūnas.

марь², -и м. *bot.* balánda, kulárda, *Chenopodium*.

марьяж, -а 1. *pasen.* vedýbos, sutuoktuvės; 2. *marjėšius* (1. *kortomis lošiant* — vienos spalvos káralius ir dama vienosė rankosė; 2. *toks kortų lošimas*).

марья́нник, -а *bot.* kúpõlis, *Melampyrum*.

мáска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам káukė; прийти в мáсках ateiti su káukėmis; сбросить мáску *prk.* nusimėsti káukę, parodyti savo tikrąjį vėidà; сорвать мáску *prk.* nuplėšti káukę, demaskuoti; носить мáску apsimėsti; **~рад**, -а maskarádas, káukių bálius; **~радный**, -ая, -ое maskarádinis (*pvz. kostiumas*).

маскир|овать, -рю-, -рывает *eig.* 1. maskuoti; pėrrenginėti, pėrrengti; м. дедом-морóзом pėrrengti senelių šalčiū; 2. slapstyti, maskuoti, uždangstyti; м. пулеметы maskuoti kulkósvaidžius; м. лóдку ветками uždangstyti, maskuoti váltį šakomis; м. свой мы́сли *prk.* maskuoti, slėpti savo mintis; **~ся**, -рюсь-, -рывает *eig.* 1. reñgtis maskarádiniumi kostiumu, maskuotis; 2. dangstyti, maskuotis; 3. *prk.* apsimėsti, dėtis; veidmaiñiauti; 4. būti maskuojamam.

маскир|ов|ка, -и 1. maskávimas(is); 2. maskuotė; **~очный**, -ая, -ое maskuojamasis, maskávimo; **~щик**, -а maskuotojas.

мáслени|ца, -ы užgavėnės, užgavos; **~чный**, -ая, -ое užgavėnių.

маслénка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. sviestinė; 2. *tech.* tepalinė.

маслénок, -нка; *dgs.* -лята, -лят *bot. kaz.* (e)lėkas, glėbė, būdis, *Boletus luteus*.

мáсленый, -ая, -ое 1. sviestinis, aliėjinis, riebus; 2. taukuotas, riebaluotas; 3. *prk. iron.* saldus, pataikaujantis, pataikaujamas, meilikaujantis, meilikaujamas; м. рóлос meilikaujantis balsas; 4. *prk.* geidulingas, aistringas, gašlus; мáсленые глаза geidulingos akys; ♦ мáсленая недéля užgavėnės.

маслýна, -ы 1. *bot.* alývmedis, alyvà, *Olea*; 2. (*vaišius*) alyvà, alývuogė.

маслýстый, -ая, -ое *žr.* маслянýстый.

мáсли|ть, -лю-, -лишь *eig.* sviestuoti, aliėjuoti, taukuoti, riebaluoti; sviestu, taukais, riebalais tēpti; **~ся**, -ится *eig.* 1. sviestuotis, taukuotis, aliėjuotis; 2. (*riebiai*) bližgėti (*apie vėidà, akis*); 3. riebaluoti, tēpti; мотор маслится motóras tēpa; 4. būti riebaluojamam; būti tepamam.

мáсличный, -ая, -ое aliėjinis; aliėjinių augalų, kultūrų; мáсличные растéния aliėjiniai augalai.

маслýчный, -ая, -ое alývos, alývmedžio; маслýчное дéрево alývos mēdis; маслýчная ягода alývos uoga; ♦ маслýчная ветвь alývos šakelė (*taikos simbolis*).

мáсло, -а; *dgs.* -á, мáсел, маслám 1. sviestas; топленое м. lýdytas sviestas; 2. aliėjus; 3. tēpalas, alyvà; 4. aliėjiniai dažai; éта картýна написана

маслом šis pavēikšlas nutapýtas aliējiniais dažāis; ♦ идёт как по маслу eina kaip iš rūp-
kės, eina kaip sviestu pātepta; катается как сыр
в масле kaip inkstas taukuosė varčosi; сивушное
м. chem. fūzelis.

маслобóй||ка, -и; *dgs. kilm.* -бóек, *naud.* -бóйкам
1. muštūvis, muštókė, brokštūvas, sviestmušė,
muštuvė; 2. *šnek.* aliējinė; **~ный**, -ая, -ое aliē-
jaus spraudimo; м. завод aliējinė, aliējaus sprau-
dyklā; **~ня**, -и; *dgs. kilm.* -бóен, *naud.* -бóйням
aliējinė, aliējaus spraudyklā, gamyklā, aliējtrėškė,
aliējmaľūnis; **~щик**, -а sviestmušýs; aliejadir-
býs.

маслодёл, -а sviesto gamintojas, sviestadarýs; **~ие**,
-я sviesto gamýba.

масложировóй, -áя, -óе aliējų ir riebalų; м. ком-
бинát aliējų ir riebalų kombinátas.

маслозавóд, -а 1. sviesto gamyklā, piēninė; 2. aliē-
jaus gamyklā, aliējinė.

маслотóпня, -и; *dgs. kilm.* -пен, *naud.* -пням *šnek.*
sviesto lydyklā.

масляник, -а *tarm.* žr. маслѐнок.

масляни́ст||ость, -и *т.* 1. aliejingumas (*puz. sau-
lēgrāžų*); 2. *tekst.* riebaluotumas; **~ый**, -ая, -ое;
-ýст, -а, -о 1. sviestinis, aliējinis; aliejingas; rie-
bus; 2. žvilgantis, blizgantis; 3. riebaluotas.

масляни||ца, -ы žr. масленица; **~чный**, -ая, -ое
žr. масленичýй.

масля́нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.*
1. sviestinė; 2. žr. маслѐнок.

масляный, -ая, -óе 1. riebalinis; масляное пятно
riebalinė dėmė; 2. aliējinis, alývinis, sviestinis;
3. aliējinis; масляные краски aliējiniai dažai;
4. *tech.* alývinis, tēpaló; м. выключатель alývi-
nis jungtuvás; м. насóс tēpaló siurblys.

масля́та žr. маслѐнок.

масóн, -а masónas; **~ский**, -ая, -ое masónų, ma-
sóniškas; **~ство**, -а masonėrija, masónų drau-
gijā.

мáсса, -ы 1. māsė; сыркóвая м. varškė; бумáжная м.
rõprieriaus māsė; приведённая м. redukuota, ek-
vivalėntinė māsė; 2. daugybė, māsė, bėgalės,
áibė, árpstas, galýbė, baisýbė; susitelkimas, telki-
nýs; м. наро́ду собралóсь бėgalės, daugybė žmonių
prisirińko; м. пы́ли baisýбė dũlkių; 3. *dgs.*
māsės (*platieji gyventojų sluoksniai*); народные
мáссы liáudies māsės; ♦ в мáссе daugiausia.

мáссаж, -а masāžas; **~ист**, -а masažistas, маса-
žuotojas; **~истка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам
masažistė, masažuotoja.

мáссив, -а masývas (*puz. kalnų, miškų, pelkių*);
~ность, -и *т.* masyvumas; **~ный**, -ая, -ое;
-вен, -вна, -вно masyvus, masývinis; м. пámят-
ник masyvus paminklas; массивные горные по-
ро́ды masývinės uolienos.

мáсси́рованный, -ая, -ое; -ван, -а, -о sutelktinis,
māsinis, koncentruotas; м. удáр *kar.* sutelktinis,
māsinis smūgis.

мáсси́ровать¹, -рую, -руешь *eig.* masažuoti.

мáсси́ровать², -рую, -руешь *eig.* ir *įvk. kar.* telkti,
(su)koncentruoti.

мáсси́ровка, -и *kar.* (su)telkimas, sukoncentravimas.

мáссовы́к, -á *šnek.* 1. māsinis organizatorius; mā-
sinis agitatorius; 2. māsinų žaidimų vadovas,
organizatorius.

мáссовка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.*
1. sùeiga, (nedidelis) mitingas; 2. māsinė išvy-
ka, ekskursija; 3. māsinė scenā (*puz. filme*).

мáссовый, -ая, -óе māsinis, māsiškas; массовое
производстóво товáров māsinė prėkių gamýba;
мáссовое движéние сторóнников мiра māsiškas
taikós šalinińkų judėjimas; массовая литератýра
māsinė literatūrā; товáры массового употреблѐ-
ния māsinio, plataus vartojimo prėkės.

мáссопереда́ча, -и *chem.* mēdziagos pėrdavimas.

мáстáк, -á *šnek.* mokóvas, įgūdėlis, prīgūdėlis, (*sa-
vo darbo*) žinóvas, mēistras, gūdšas.

мáстер, -а; *dgs.* мастерá mēistras; оружéнный м.
gińklų mēistras; смѐнный м. pamainós mēistras;
м. спóрта спóрто mēistras; ♦ он м. своерó дела
jis yrá savo darbo žinóvas, mēistras; он на все
ру́ки м. jis visų galų, amatų mēistras; на это
он м. tó jis mēistras, tai jis móka; он м. тан-
цевáть jis puikūs šokėjas; дело мастера бой-
тсá mēistro rańkose dárbas tirptė tĩrptá; золо-
тých дел м. auksakalýs; сапож́ный м. batsiu-
výs; часовóй м. laikrodininkas; м. на скáзки
(м. скáзки рассказывать) pāsakininkas, pasakó-
rius.

мáстери́ть, -рю, -ришь *eig. šnek.* gaminti, mēistráu-
ti, dirbinėti, dirbti, darýti.

мáстери́ца, -ы mēistrė; м. вышивáть gerā siuvi-
nėtoja.

мáстеровóй, -áя, -óе 1. amatinińko, amatinińkų;
м. люд amatinińkai; 2. -óро *dkť.* dirbtuvės, fábri-
ko darbininkas.

мáстерскáя, -óй *dkť.* dirbtuvė.

мáстерск||и *prv.* mēistriškai, tobulai, puikiai; **~ий**,
-ая, -óе 1. mēistriškas; 2. mēistro, mēistrų; **~бýй**,
-áя, -óе tóbulas, puikūs, mēistriškas.

мáстерствó, -á 1. āmatas; слесáрное м. šáltkalvio
āmatas; 2. mēistriškumas; педагогическое м. pe-
dagòginis mēistriškumas; м. воздýшного бóя óро
kautýnių mēistriškumas.

мáстýка, -и 1. mastikā; 2. grindų vāškas, tēpalas.

мáстýтый, -ая, -óе; -ýt, -а, -о garbingas, nusipėl-
nės; м. учѐный nusipėlnės mokslininkas.

мáсть, -и *т.* 1. spalvā (*kortų*); 2. (*gyvulio*) spal-
vā, plāukas; какóй мáсти лóшадь? kócio plāuko
arklys?

мáстшáб, -а 1. mastėlis, dýdrodis (*žemėlapió, brė-
žinio*); 2. *prk.* apimtis, māstas; в мировóм мáс-
штáбе pasáuliniu mastų; ширóкий м. стрóйтель-
ных рабóт plati statýbos darbų apimtis; учѐный
мировóго мáстшáба pasáulinio māsto mókslininkas;
~ность, -и *т.* platus māstas, didelė, plati
apimtis; **~ный**, -ая, -óе; -бен, -бна, -бно mas-
tėlinis, mastėlio; мáстшáбная линéйка mastėlinė
liniuotė.

мáт¹, -а dušvis, blaūsis, blausūmas (*puz. stiklo*).
мáт², -а 1. šachm. mātas; 2. *šnek. prk.* padėtis bė
išėitiės, gālas.

мáт³, -а demblýs, pynė (*kojoms šluostyti*).

мáт⁴, -а: блаѓим мáтом (*кричать, опать*) visā gėrk-
le, palėidus gėrkлę (*šaukti, rėkti, plyšoti*).

математ||ик, -а математика; ~ика, -и математика; прикладная м. taikomoji matematika; ~ический *prv.* matematiškai; ~ический, -ая, -ое математикос, matematinis, matematiškas; ~ичка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам математикė.

матереть, -рею, -рёшь *eig.* ĭ kūną augti, tvirtėti, stambėti; metėti.

матерубий||ство, -а motinžudystė; ~ца, -ы *v.* ir *m.* motinžudys, motinžudė.

матери *žr.* мать.

материал, -а 1. medžiaga; строительные материалы statybinės medžiagos; перевязочный м. tvársutomoji medžiaga; биографический м. biografiniai duomenys; 2. audinys, medžiaga; м. на платье medžiaga suknelei; шерстяной м. vilnėnis audinys.

материализация, -и 1. materializavimas, sumaterialinimas; 2. materializavimasis, sumaterialėjimas; 3. įsikūnijimas; įkūnijimas.

материализм, -а *fil.* materializmas; диалектический м. dialėktinis materializmas; исторический м. istorinis materializmas; ~овать, -зую, -зёшь *eig.* ir *įvk.* 1. (su) materializuoti, (su) materialinti; 2. įvykdyti, įkūnyti, įgyvendinti, realizuoti; ~оваться, -зёрся *eig.* ir *įvk.* 1. (su) materialėti; 2. įsikūnyti, realizuoti.

материалист, -а materialistas; ~ический, -ая, -ое материалистinis, materializmo; материалистическая философия materialistinė filosofija.

материалистичный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. materialistinis; 2. *pasen.* materialistiškas, savanaudiškas.

материаловедение, -я medžiagų moksas.

материальн||о *prv.* materialiai, medžiagiškai; отвечать м. atsakyti, būti atsakingam materialiai; ~ость, -и *m.* materialumas; м. мира pasaulio materialumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. medžiagų (*puz. srašas*); м. баланс *ekon.* medžiagų balansas; 2. materialinis, materialūs, medžiaginis; м. мир materialūs pasaulis; материальные ценности materialinės vertybės; ♦ материальная часть *spec.* materialinė dalis (*techniniai įrengimai ir lessos*).

материк, -а 1. *geogr.* žemynas; 2. polderis, kietžemis; ~овый, -ая, -ое žemyninis, žemyno, kontinentinis; м. остров žemyninė salą.

материн, -а, -о *šnek.* motinos; м. платок motinos skarėlė.

материнск||кий, -ая, -ое motinos, motiniškas; материнская заботливость motiniškas rūpestingumas; ~тво, -а motinystė; охрана материнства motinystės apsauga; чувство материнства motinystės jausmas.

материться, -рюсь, -ршсья *eig.* *šnek.* nešvaikiai kėiktis, blevyžgoti.

материя, -и 1. *fil.* materija; 2. *šnek.* medžiaga, audinys, auðeklas; 3. poliai; 4. (*pašnekesio*) temà.

матёрка, -и *kuop.* grūdės, grūdėnės (*kanapės*).

матерний, -ая, -ее *pasen.* *žr.* материнский.

матерный, -ая, -ое *šnek.* šlykštūs, nepadorūs, blaūrūs, begėdiškas (*keiksmas*), blevyžgojimas.

матерой, -ая, -ое 1. stambūs, įkūnūs, tvirtas, didelio ūgio; subrėdęs, suaugęs; м. волк stambūs vilkas; м. дуб tvirtas ąžuolas; 2. *prk.* aršūs, už-

kietėjęs, nepataisomas, piktas; м. бюрократ nepataisomas biurokratas; м. впар арšūs, užkietėjęs priešas; м. воёка sėnas karo vilkas.

матёрчатый, -ая, -ое medžiaginis, auðeklinis, medžiagos, auðeklo, audinio; м. переплёт auðekliiniai (*knygos*) apdarai.

матерщина, -ы šlykštūs, nepadorūs, begėdiški, nešvaikūs keiksmai.

матёрый, -ая, -ое *žr.* матерой.

матерь, -и *m.* *pasen.* *žr.* мать; м. божия *bažn.* diėvo mótina.

матерью *žr.* мать.

матница, -ы 1. lubų pagrindinė sijà; 2. *žr.* матня. **матк**||а, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. *šnek.* mótina, mótia; 2. (*gyvulio*) motininė patėlė, močiulė (*puz. kumelė*); (*bičių*) motinė, karalienė, bitinas; 3. anat. gimdà; ~ин, -а, -о 1. mótinos, mótios; 2. gimdōs; 3. patėlės.

матня, -й *m.* tiðklo sėdžia.

матовый, -ая, -ое mātinis, dušvas, dúminis, nėbligantis; матовая бумà mātinis pòplierius.

маточник, -а 1. bičių motinė, narvėlis; 2. bot. meziginė; 3. *žemd.* motinių patėlių garðas; 4. *tech.* sriegiklis, žymėklis.

маточный, -ая, -ое 1. anat. gimdōs, čiũmbo; 2. motininis (*apie augalus, gyvulius*); маточное поголовье motinių gyvulių skačius; 3. м. раствор *chem.* nòuvarvos.

матрác, -а čiũžinys, matrãcas, pašonis.

матрёшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* (*valstietiškas drabužiais*) lėlė (*džn. medinė*).

матриархát, -а *ist.* matriarchãtas.

матрикул, -а *pasen.* matrikula, įskaitų knygelė.

матриц||а, -ы *spst.* māticia; ~ирование, -я *spst.* maticavimas; ~ировать, -рую, -рюшь *eig.* ir *įvk.* *spst.* maticuoti; м. набор maticuoti rinkinį.

матричный, -ая, -ое *spst.* mātricinis, maticavimo.

матрёна, -ы senýva mótėris, garbinga mótėris, šeimės mótina, matronà.

матрós, -а jureivis, matrósas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам 1. jureivio striukė, įsūtė, trumpikė, jūrinikė; 2. *šnek.* jureivio žmonà; ~ский, -ая, -ое jureivio, jureivių, jureiviškas.

матушк||а, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. *pasen.* motinė, mamėlė, mamýtė, močiutė, mótina, matmà; 2. *šnek.* popienė, pòpo žmonà; ♦ по матушке (*ругаться*) *šnek.* šlykščiai, nepadoriai (*keiktis*); матушки мой! (*матушки светы!*) *šnek.* vajė tū mào! ~ин, -а, -о močiutės, mamýtės; м. сынóк močiutės sūnėlis, lepūnėlis.

матч, -а mãčas.

мать, *kilm., naud.* матери, *inag.* матерью; *dgs.* матери, -рэй *m.* mótina, mótia; он рано лишился матери jò mótina ankštį mirė; многодетная м. daugia vaikė mótina; подная м. tikrà mótina; крёстная м. *bažn.* krikštãmotė, krikšto mótina; м.-репойня mótina-didvyrė.

мать-и-мáчеха, -и ir мать-мáчеха, -и *bot.* šalpūsnis, *Tussilago*.

маузер, -а máuzeris (*pistoletu rūšis*).

маун, -а *tarm.* valerijonas, budžolė, *Valeriana*.

мауэр||лат, -а (*statyboje*) mūrloitis; ~штйфт, -а mūrvinė.

мах, -а 1. (*rato*) apsisukimas, mōjis; 2. užsimojimas, siūtis, klēstas; 3. *sport.* mōstas; 4. ašis vėjo variklio rātui uždėti; ♦ ма́хом kaip māt; одним ма́хом vienu kirčiū, sykiū, siūčiū, vienu gāistū; vienu maukū (*išgerti*); со все́го ма́ху iš peties; с ма́ху a) atšivėdėjus, užsimojus; b) negalvėjant, neatsargiai, staigà; дать ма́ху nekludyti, nepatāikyti, apsirikti; не дать ма́ху nepralēisti prōgos, neprāziopsōti.

махальный, -ого *dkt.*, ~щик, -а signalizuoja; м. подāл знак signalizuoja;с дāвѣ, parōdē žēnkla.

махаон, -а *zool.* machaonas (*drugys*), *Papilio Machaon*.

махать, машу́, машешь *eig.* mosuoti, mojuoti, mōti, vėduoti, švaityti, švytuoti, šmaikštuoti, mostaguoti (*rankomis*), mosikuoti, mataruoti; plasnōti (*sparnais*), vasnōti, plazdēnti; draubinti (*uodega*), viksnōti, vizginti; вѣтер машет о́гонь vėjas siaučia ugnį.

машина, -ы *šnek.* didžiulis dāiktas, gremėzdas, griōzdas.

машинация, -и machinacija.

махист, -а *fil.* machistas.

махнуть, -ну́, -нешь *juk.* 1. pamōti, mōstelėti; мах-ни е́му памók jām; 2. mēstis, šōkti, šūstelėti; 3. išdūmti, greitai nuvažiuoti, nueiti, išdulkėti; он махну́л в го́род jis išdūmė į miestą; ♦ м. рукой (*на кого-что*) numōti rankā (*į ką*).

маховый, -а *tech.* smāgratis; ~ой, -ая, -ое: маховое колесо́ *tech.* smāgratis; маховые перья *zool.* sparninės plūnksnos; маховая сажень iš-tiestų rankų sieksnis.

маховый, -ая, -ое; -нек, -нька, -нько *šnek.* mažūtis, mažtelytis, mažtelaitis.

махорка, -и machorka.

махотка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *tarm.* 1. mōlinis puodukas; 2. žr. малютка.

маховый, -ая, -ое 1. pilnaviduris (*augalo žiedas*), purinis; 2. *prk.* pikčiausias, užkietėjęs, įdiržęs, aršus; didžiausias (*puz. kvailys*); 3. frotnis, pūkuotas, gauruotas (*puz. audinys rankšluosčiams*).

махры, -ов *dgs. šnek.* spurgaī, kutaī.

маца, -ы maca (*žydu velykinė duona*).

мáчеха, -и pāmōtē.

мáчтa, -ы stiebas, prātiesas; ~овка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.*, ~овник, -а *kuop.* tiešūs, aukšti, stiebiniai miško mēdžiai; ~овый, -ая, -ое stiebinis, pratiesinis; м. лес мēdžiai, tiňkantys stiebams, stiebiniai mēdžiai.

мáшешь žr. махать.

машина, -ы 1. mašinà; парова́я м. garinė mašinà; швѣйна́я м. siuвамōji mašinà; 2. automobilis, automašinà; ♦ áдская м. prāgaro mašinà.

машинальный *prv.* mašinaliai, nesąmoningai, mechāniškai; он отвѣча́ет м. jis atsāko mašinaliai; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно mašinalus, mechāniškas, nesąmoningas; м. жест mašinalus gēstas; машинáльное движение mašinalus judesys.

машинизация, -и mašinizavimas; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* ir *juk.* mašinizuoti.

машинист, -а mašinistas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам mašininkē.

машинка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам mašinėlė; пишущая м. gāšomoji mašinėlė; м. для стрижки волос plaukams kirpti mašinėlė.

машинно-ремонтный, -ая, -ое: машинно-ремонтная стāнция mašinų remōnto stotis.

машинно-тракторный, -ая, -ое mašinų-trāktorių; машинно-тракторная стāнция mašinų-trāktorių stotis.

машинный, -ая, -ое 1. mašininis (*puz. tepalas, alyva*); 2. mašinų (*puz. skyrius*); 3. mechāniškas, mašinų (*darbas*).

машиноведение, -я mašinų mōkslas; ~писный, -ая, -ое mašinraščio; машинописная рукопись mašinraštinis raškraštis.

машинопись, -и *m.* mašinraštis; кўрсы машинописи mašinraščio kўrsai.

машинотролление, -я mašinų gamyba; ~ительный, -ая, -ое mašinų gamybos; м. завод mašinų gamykla.

машист *prv.*: м. жить plačiai, išlaidžiai gyvėnti; ~ый, -ая, -ое; -шист, -а, -о platūs, plataūs užmojo; м. шar platūs, didelis žiňgsnis.

машу žr. махать.

маэстро *nkt.* maėstras, maestro.

маяк, -а 1. švyturys; 2. žyminys; signālas; 3. (*tin-kuojant*) rēperis; 4. trianguliācijas bōkstas; 5. *prk.* švyturys, keliārodis; Советский Союз — м. для передового человечества Tarýbų Sąjunga — pažangiōsios žmonijos keliārodis.

маяльные, -я *šnek.* alsinimas, vārginimas; ~тá, -ы *šnek.* alsinamas, vārgingas, vārginamas dárbas, žr. маета.

маятник, -а švytuōklė (*puz. laikrodžio*), svyruōklė.

маять, маю́, маешь *eig. šnek.* kamuoti, alsinti, vārginti, sēkinti; ~ся, маюсь, маешься *eig. šnek.* 1. kamuotis, plūktis, vārgintis, sēkti, vārgti; kirmstis, sielotis; 2. kankintis (*dėl ligos*), negalūoti.

маячить, -чу, -чишь *eig.* 1. dūluoti, dunksōti, niūksōti, dujōti (*puz. kalvos*); šmėksčioti; 2. *šnek.* suňkiai gyvėnti, plūktis.

маячный, -ая, -ое švyturio; м. о́гонь švyturio šviesà.

мгла, -ы 1. ūkas, dulksnà, migla, rūkas, blańdas, dūlis, ūkana; 2. *poez.* sūtemos, tamsà; ~истый, -ая, -ое; мглист, -иста, -исто ūkanotas, miglōtas, ūkanas, blandūs, dujōtas (*puz. rytas*).

мгновенный, -я akiēs mirksnis, akimirka, akimojis, momenťas; хōхот не умолкал ни на м. kvatojimas nenutilo nė akimirkai; ♦ в м. óка viena akimirka, vienu akimirkasniu, akinemirkt, kaip bemātant; ~но *prv.* vienu mirksniu, ūmai, momentaliai, akinemirkt, bėregint, kaip bemātant; stai-gà; ~ный, -ая, -ое; -енен, -енна, -енно akimirkos, mirksnio, akimirkinis, momenťinis, momenťalus; stai-gūs, ūmūs; мгновѣнная смерть stai-gi mir-tis.

мебель, -и *m. kuop.* baldai, rakañdai; ~ный, -ая, -ое baldų, rakañdų; мебѣльная фабрика baldų fabrikas; ~щик, -а baldininkas, baldžius, stalius.

меблированный, -ая, -ое mebliuotas, apstatytas baldais; ♦ меблированные комнаты *pasen.* pigūs viēšbutis, mebliuoti kambariai; ~ать, -рую, -руешь *eig.* ir *juk.* baldais apstatyti, mebliuoti;

мѣка, -и 1. mebliāvimas, apstātymas; 2. kuop. baldai; **мѣщик**, -а (*kambarių*) apstatytojas baldais, mebliuotojas.
мѣгѣра, -ы megerà, rāgana, fūrija.
мѣд, -а, о мѣде, в мѣдѣ; *dgs.* мѣдѣ, -ов 1. medūs; братъ м. kōpti, kopinēti mēdų; искусственный м. dirbtinis medūs; 2. midūs (*gėrimas*).
мѣдаленосец, -ца *šnek.* medālininkas, apdovanotas medaliū žmogūs; **мѣст**, -а medālininkas (*baigęs mokyklą su medaliu*); **мѣстка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам medālininkė (*baigusi mokyklą su medaliu*).
мѣдаль, -и *m.* medālis; **мѣдальон**, -а medaliōnas.
мѣдвѣдина, -ы *tarm.* meškenà (*kailis*).
мѣдвѣдица¹, -ы 1. lókė, meškà; 2. zool. meškūtė (*drugelis*).
мѣдвѣдица², -ы *astr.*: Большая М. Didieji Grįžulo rātai; Малая М. Mažieji Grįžulo rātai.
мѣдвѣдище, -а *šnek.* stambūs lokys, meškinas.
мѣдвѣдка¹, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам zool. kurklỹs (*vabzdys*), turklỹs, *Gryllotalpa gryllotalpa*.
мѣдвѣдка², -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам *spec.* 1. dvirañkis, dviraũkis drožtuvas, õblius; 2. štančas, skyliųjamoji mašinà; 3. dantratinis kėltuvas (*sunkumams pakelti*); 4. rankinis (*žemas*) vežimėlis.
мѣдвѣдѣ, -я *v.* 1. zool. lokys, meškà; meškinas, *Ursus*; бѣлый м. baltasis lokys; бұрый м. rudasis lokys; 2. *prk.* *šnek.* liūrbis, liūna (*žmogus*), griūzdas; **мѣдвѣдѣ** два мѣдвѣды в одной берлогѣ не уживутся *dvi kātės vienamė maišė neužsikeñcia, nesūtelpa*; **мѣжата** *žr.* медвежонок; **мѣжати́на**, -ы meškiena, lokiena (*mėsa*); **мѣжати́ник**, -а 1. meškiniñkas, lokiniñkas, meškavedys; 2. lokių mēdžiotojas; 3. lókio pařvas; **мѣжий**, -ья, -ье lókio, meškõs, lokių, meškų, lokinis, meškinis, meškiškas; мѣдвѣжья шуба lókėnos, meškenos; мѣдвѣжья шкура lokenà; **мѣдвѣжья услуга** kvailio paslauga, lókio patarnāvimas; м. ýрол tólimas atkampis; мѣдвѣжья лапа *bot.* pajūrinis sótvas; м. виноград *bot.* miltinė arkliauogetė, meškàuogetė, *Arctostaphylos Uva ursi*; м. мох *bot.* kimisà; мѣдвѣжье ўшко *bot.* alpinė raktāžolė, *Primitula*; **мѣжина**, -ы *žr.* медвежати́на; **мѣжонок**, -нка; *dgs.* -жата, -жат meškýtis, meškiũkas, lokelis, lokiũkas, lokiũštis.
мѣдвяный, -ая, -ое medaũs, medũjis; kvapũs; мѣдвяная роса lipcius; м. мѣд lipčiaus medūs.
мѣделянский, -ая, -ое: мѣделянская собàка meškinnis šuõ.
мѣдеплавильный, -ая, -ое vārio lýdomasis, vārio lýdumo; мѣдеплавильная печь vārio lýdomoji krõsnis.
мѣджили́с, -а и **мѣлис**, -а medž(i)lisas (*Irano, Turkijos parlamentas*).
мѣдиана, -ы *mat.* pusiáukraštinė, medianà.
мѣдик, -а mēdikas.
мѣдикаменты, -ов *dgs.* váistai, medikameñtai, gydyklai.
мѣдистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о medingas, medaũs; м. год medingi, medaũs mėtai.

мѣдистый, -ая, -ое varingas, tūrintis vārio priemaišų.
мѣдиум, -а mēdiumas.
мѣдицин¹**а**, -ы medicinà; **мѣдский**, -ая, -ое medicinos, medicininis, mediciniškas, gydymo, gydomasis.
мѣдичка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* mēdikė, medicinos studentė.
мѣдлѣние, -я *žr.* медлѣнье.
мѣдленно *pro.* lėtai, iš lėto, iš rėto, iš lengvo, pamaži, palengvā; **мѣдость**, -и *m.* lėtumas, lėtybė, delsumas; **мѣдлен**, -лен и **мѣленен**, -ленна, -ленно lėtas, delsus, paleñgvas, gaišus, nepaslankūs, retabrāzdis; м. человек lėtūnas, delsikas, retuõklis, retabrāzdis.
мѣдлѣнье, -я *pasen.* gaišimas, gaištis, gaišāvimas, delsà, delsimas.
мѣдлитель, -я *v.* *šnek.* gaišlys, gaištuvas, delsikas, delsuonis, gaišmaras, dylà, delsà, vilkintojas; **мѣдность**, -и *m.* lėtumas, gaišumas, delsumas, nepaũgumas; **мѣдный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно lėtas, nepaslankūs, delsus, gaišus, gaišlus; gaištamatas, truĩkamas (*darbas*).
мѣдлить, -лю, -лишь *eig.* gaišti, gaišuoti, gaimaruoti, delsti, uždelsti, delsiũti, užtrũkti; tēsti, vilkinti; м. с окончанием работы uždelsti darbo baigimą.
мѣдник, -а varkalỹs, varkalà, vārininkas; (*indų*) alavũtojas.
мѣднолитѣйный, -ая, -ое vārio liejimo; м. завод vārio liejyklà; **мѣщик**, -а vārio liejikas.
мѣднолобый, -ая, -ое *šnek.* siauraprõtis, siaurakāktis, bukaprõtis.
мѣдноплавильный, -ая, -ое vārio lýdomasis; мѣдноплавильная печь vārio lýdomoji krõsnis; **мѣнопрокатный**, -ая, -ое vārio valcāvimo.
мѣдный, -ая, -ое varinis, vārio; м. блеск *min.* vārio blizgis, chalkozinas; мѣдные дѣньги variõkai, variniai pinigai; мѣдная лазурь *min.* azuritas; м. купорос *chem.* vārio sulfātas, mēlynasis akmenėlis; мѣдная зелень *min.* chrizokolà; м. колчедан chalkopiritas; **мѣдн** м. лоб bukaprõtis, dũlbis, nepũuojęga; грошà мѣдного не стõит меñко skatiko neverta; пройти огонь и воду и мѣдные трубы būti mētytam iř vėtytam.
мѣдовар, -а midudarỹs, midaũs darytojas; **мѣение**, -я midaũs dārymas; **мѣенный**, -ая, -ое midaũs dārymo, dāromasis; **мѣня**, -и; *dgs. kilm.* -пен, *naud.* -рням *šnek.* midaũs daryklà.
мѣдовик, -а *šnek.* 1. meduõlis, medũtis, medaĩnis; 2. *prk.* saldliẽžuvis (*žmogus*); 3. skānliza, smaližius, smaliũgas.
мѣдовый, -ая, -ое 1. medaũs; м. вкус medaũs skõnis; м. пряник meduõlis; 2. *prk.* saldžialiežuvis, saldũs, įsiteikiantis, pataikaujamas, lipšnũs; мѣдовая речь saldi, lipšni kalbà; **мѣд** м. мѣсяц medaũs mėnuo.
мѣдогонка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам mēdsukis.
мѣдок, -дка *šnek.* 1. medũtis; 2. midũtis.
мѣдоносный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно; 1. mēdų, nektarą gaminantis, nešantis (*puz. bitė*); 2. medingas; м. цветок medinga gėlė, medingas žiedas.

медосбѣр, -а *medūnešis*.
медосмѣтр, -а (медицинский осмѣтр) *medicininis patikrinimas, apžiūrėjimas*.
медосѣс, -а *zool. medčiulpys, Trochillus*.
медоточивый, -ая, -ое; -йв, -а, -о меилікаўжамас, saldiežuvaūjantis, saldlicžuvis, saldžiakalbis, saldūs; медоточивые слова меилікаўжамі, saldūs žodžiai.
медсестра, -ы; *dgs. -сѣстры, -сестѣр* (медицинская сестра) *medicinos sesuo*.
медуза, -ы *zool. medūza*.
медуніца, -ы *bot. plaūtė, plaūčių žolė, Pulmonaria*.
медѣ, -и *m. 1. vāris; желтая м. pasen. žálvaris; красная м. gaudonvaris; листовая м. varinė skārda; гравюра на меди (медная гравюра) vārio raizīnys; 2. kuop. vārio dirbiniai, gaminiai; 3. šnek. kuop. variniai pinigai, variškai; 4. як, -а šnek. variokas (pinigas), varinukas; 5. яніс-тый, -ая, -ое; -йст, -а, -о varingas; vārio*.
медяница, -ы *zool. gluodenas, geležinė, žibulys, varinukė, Anguis fragilis*.
медянка, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам 1. vārio žālis (dažai); 2. zool. varinis žaltys, Coronella*.
меж *prl. žr. между*.
межа, -й; *dgs. межи, меж, -ам 1. ežiā; 2. riba*.
межвидовый, -ая, -ое *biol. tarpšūinis*.
междометие, -я *gram. jaustukas*.
междоусѣбие, -я, **межца**, -ы *tarpūsavio vaidai, vidaus kāras; 3. ный, -ая, -ое: междоусѣбная война tarpūsavio, vidaus kāras, piliētinis kāras; 4. ствовать, -твую, -твуеть eig. tarpūsavyje vaidytis, kariauti*.
между *prl. su įnag. ir kilm. tarp, tarpe, tarpūsavyje; м. небом и землей tarp dangaus ir žemės; м. домом и рекой tarp namo ir upės; дружба м. войнами draugystė karių tarpe; поделить м. собою pasidalyti tarp savės, savo tarpe, tarpūsavyje; 5. м. прочим а) be kita kō, tarp kitko; б) beje, tiesā; м. тем то мету, то тарпу; м. тем как кѣл, то мету кай; м. нами говоря tarp mūsų kalbant; м. двух огней tarp dviejų ugnių*.
междуведомственный, -ая, -ое *tarpžinybinis (pvz. susirašinėjimas); 6. видовой, -ая, -ое biol. žr. межвидовой; 7. горбный, -ая, -ое tarpmiestinis, užmiestinis; междугорбные телефоны užmiestiniai telefonai*.
межгорье, -я *tarpukalnė*.
междугосударственный, -ая, -ое *tarpvalstybinis*.
междулунье, -я *šnek. tarpįjos*.
междунаро́дный, -ая, -ое *tarpautinis; 8. циональный, -ая, -ое žr. межнациональный*.
междупланетный, -ая, -ое *žr. межпланетный*.
междупутье, -я *tarpubėgis, tarpukelis*.
междуречье, -я *geogr. tarpupis*.
междурядный, -ая, -ое *žemd. tarpūeilinis, tarpūeilų (pvz. įdirbtas); 9. ье, -я žemd. tarpūeilis; рыхление (пропашка) междурядий tarpūeilų (iš)purėjimas*.
междустро́чье, -я *eilėtarpis, tarpūeilis; 10. ный, -ая, -ое 1. eilėtarpinis, tarp eilūčių esantis (pvz. pastabos); 2. prk. tarp eilūčių įmenamas, suvokiamas, išskaitymas (pvz. prasmė)*.

междучарствие, -я *tarpūvaldis*.

межевалальный, -ая, -ое *laukų matuojamasis (prieštalas); 11. анне, -я žemių, laukų ribų nustatymas; laukų matavimas; 12. ать, -жью, -жуеть eig. ežiās, ribās vesti; laukūs matuoti; 13. ик, -а mātīninkas; 14. бй, -ая, -ое 1. ežiās, ežių; ribōs, ribų; ribinis; м. столб ribinis stulpelis; м. знак ežiāženklis; 2. laukų matuojamasis, matavimo; 15. щик, -а žr. межевик*.
меженъ, -и *m. 1. žemojo vandens periodas, žemasis vanduo, žemvandenis, įprastinio (vandens) lygio laikotarpis; 2. tarm. vidurvasaris*.
межеумок, -мк *šnek. 1. riboto prōto, pāiktelėjes žmogūs, menkystė, nevisprotis; 2. tarpinio tipo dāiktas, tarpdaiktis, vidutinukas, vidutinybė; налим-м. vėgėlė vidutinukė; 16. чный, -ая, -ое pūinis, vidurkinis; kompromisinis; neryžtingas; abejūtiškas, vidutiniškas*.
межзаводский, -ий, -ая, -ое, **мебй**, -ая, -ое *tarpgamtūklinis*.
межзвездный, -ая, -ое *tarpžvaigždinis*.
межзубный, -ая, -ое *lingv. tarpdantinis (priešalsių tarimas); 17. ье, -я tarpdantis*.
межклеточный, -ая, -ое *ir 18. очный, -ая, -ое biol. tarpkūstelinis*.
межколхозный, -ая, -ое *tarpkolūkinis, kelių kolūkių; междоколхозная электростанция tarpkolūkinė elektrinė; 19. континентальный, -ая, -ое tarpkontinentinis, tarpžemūninis; междо континентальная баллистическая ракета tarpžemūninė balistinė raketa; 20. национальный, -ая, -ое tarpautinis (pvz. bendradarbiavimas)*.
межник, -а *šnek. tarpžėzis, tarpribis*.
межпланетный, -ая, -ое *tarpplanētinis; 21. районный, -ая, -ое tarprajoninis; 22. реберный, -ая, -ое tarpšonkaulinis*.
межр, -а *1. brāzdas (medžio žievės apatinis sulčių sluoksnis); 2. tarkinys, brāzdai (trintos daržovės ar vaisiai); 3. skūtenos; 4. išspaudos; виноградная м. vynuogių išspaudos; 23. обый, -ая, -ое brazdų, skūtenų; išspaudų*.
мездра, -ы *1. (gyvulių) poodis, mēzdrā; 2. odo nusidėjęs; 3. išdirbtos) odo vidinė pusė; 24. инный, -ая, -ое žr. мездровый; 25. ить, -рю, -ришь eig. kāišti, grāndyti, grāmžyti, skūsti, valyti oda; 26. обый, -ая, -ое, 27. яной, -ая, -ое poodžio, mēzdrōs*.
мезонин, -а *archit. mezoninas*.
мексиканец, -ица *meksikiētis; 28. ка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам meksikiētė; 29. ский, -ая, -ое 1. meksikiēčių; meksikiētiškas; 2. Meksikos*.
мел, -а, о мѣле, в мелу *kreidā; перепачкаться мелом susikreiduoti, išsikreiduoti; писать мелом rašyti kreidā; красить, белить мелом kreiduoti, baltinti (pvz. sieną, krosnį)*.
мѣл *žr. месті*.
меланжевый, -ая, -ое *tekst. melānžinis; меланжевая пряжа melānžiniai, įvairiaspalviai verpalai*.
меланхол, -ик, -а *melancholikas; 30. ический, -ая, -ое, 31. чный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно melancholishkas; 32. ния, -и melancholija*.
меласса, -ы *melasā*.
мѣлево, -а *1. tarm. malinys, māliava, mōlē; 2. šnek. plėpys*.

меледа́, -ы́ *šnek. pasen.* knyburys, ilgas, gaislūs dárbas.

мел|е́ть, -е́ет *eig.* sėkti, seklỹn eiti, seklėti; озеро мелее́т э́зера секлėja; ~изна́, -ы́ seklumas, seklumà, sėklius.

мел|нор|а́тивный, -ая, -ое *meliorācijas, meliorācijas; ~а́тор, -а* meliorātorius; ~а́ционный, -ая, -ое *žr.* мелноративный; ~а́ция, -и meliorācija, meliorāvimas.

мел|исса́, -ы́ *bot.* melisà, *Melissa.*

мел|и́ть¹, -лю́, -ли́шь *eig. šnek. žr.* мельчить.

мел|и́ть², -лю́, -ли́шь *eig.* kreiduoti.

мел|к|ий, -ая, -ое; -лок, -лкá, -лко 1. seklūs, nusėkes, slėsnas; lėkštas; м. ручей seklūs upėlis; мелкая тарелка lėkštà, negilì lėkštė; мелкая вспашка negilūs arimas; 2. nereikšmingas; мелкое происшествие nereikšmingas įvykis; 3. *prk.* perimtas, negilūs, lėkštas; м. человек túščias žmogūs; 4. smulkūs, nedidelis, sinkūs; мелкие деньги smulkūs pinigai; мелкая мука siñkūs, smulkūs miltai; мелкая вещь mąžadaiktis; мелкое хозяйство smulkusis ūkis; мелкая буржуазия smulkioji buržuazija; м. дождь smulkūs, purškūs lietūs; м. чиновник smulkūs, meñkas valdininkas; ◆ мелким бесом рассыпаться (вертеться) (*перед кем-л.*) mėilintis, gėrintis (*kam*), šokinėti, tūpčioti (*apie ką*); м. смех kikėnimas; мелкая сошка *šnek.* menkystė, antraeilininkas, neįtakingas, nežymūs žmogūs; ~о *prv.* 1. negiliai, sekliai; 2. smulkiai; м. писать smulkiai rašyti; м. на мелко smulkučiaiūsi.

мелкобуржуазный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно *smulkiaburžuazinis.*

мелковод|ность, -и *m. žr.* мелководье; ~ный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно nusėkes, seklūs, negilūs, mažavandenis; ~ье, -я 1. (*vandens*) seklumas, žėmas vandens lỹgis; 2. (*upių*) nusekimo laikotarpis, mėtas.

мелкозернистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *smulkiagrūdis*; м. камень smulkiagrūdis akmuo; мелкозернистая рожь smulkiagrūdžiai rugiai.

мелкозуб|ка, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам smulkiadañtis riðklas; ~ый, -ая, -ое; -зуб, -а, -о smulkiadañtis; мелкозубая рыба smulkiadañtė žuvis.

мелкокалиберный, -ая, -ое 1. mąžo, smulkaūs kalibro (*puz. šautuvas*); 2. *prk. šnek.* smulkmeniškas, siaurų pažiūrų (*žmogus*).

мелко|лепестник, -а *bot.* šiušėlė, *Erigeron*; ~е́сье, -я jáunas miškas.

мелко|поме́стный, -ая, -ое *pasen.* mažadvāris, smulkiadvāris (*bajoras*); ~собственнический, -ая, -ое smulkiasavininkiskas.

мелко|сть, -и *m.* 1. smulkumas, smulkis; 2. seklumas, lėkštumas; м. прудá kúdroš seklumas; 3. *prk.* niekingumas, tuštumas, lėkštumas; ~тá, -ы́ *šnek.* 1. žr. мелкость (*1 ir 3 reikš.*); 2. smulkūs daiktai, smulkmė; maži vaikai, smulkūs gūviai; все на работе, дома осталась одна м. visi darbė, namie pasiliko tik maži vaikai.

мелко|това́рный, -ая, -ое smulkiaprėkis; мелкотоварное хозяйство smulkiaprėkis ūkis; ~травча́тый, -ая, -ое 1. *pasen.* smulkiaraštis (*audinys*);

2. *šnek.* meñkas, smulkūs, nežymūs; м. вор vagilius, vagišius, gribštukas; м. люд žmonėliai.

мелкошёрст|ный, -ая, -ое *ir ~ый, -ая, -ое* trumpaplaukis; trumpaviñnis; м. скот trumpaplaukiai gyvuliai.

мелов|а́тый, -ая, -ое; -át, -а, -о kreidingas; меловатáя почва kreidingas dirvóžemis; ~ой, -áя, -о́е kreidòš, kreidinis; м. ка́мень kreidinis akmuo; м. период *geol.* kreidòš periòdas; ◆ меловáя бу́ма kreidinis pòpius.

мелодекламáция, -и melodeklamācija.

мелодич|еский, -ая, -ое melodingas; skambūs, dartinūs; ~ность, -и *m.* melodingumas, melodiškumas.

мелодия́, -и melòdija, gaidà.

мелодра́ма, -ы melodramà.

мело́к, -лкá kreidėlė, kreidòš gabaliukas; ◆ играти́ на м. *šnek.* lòšti (*kortomis*) skolòn.

меломáн, -а melomānas.

мелочнóй, -áя, -о́е; мелочен, -чна, -чно 1. *pasen.* smulkūs; м. товар smulkì prėkė; мелочная торговля prekýba smulkioomis prėkėmis, mažmenų prekýba; 2. *žr.* мелочный.

мелочн|ость, -и *m.* 1. menkumas; м. души sielos menkumas; 2. smulkmeniškumas; м. описания argašumo smulkmeniškumas; ~ый, -ая, -ое 1. smulkmeniškas, pedantiškas (*žmogus*); 2. smulkūs, meñkas; м. факт meñkas faktas.

мелочь, -и; *dgs. kilm.* -чей *m.* 1. smulkmena; mažmožis, niėkniekis, meñkniekis; всякая м. раздражает eró kiekvienas meñkniekis jį erzina; житейские мелочи gyvenimo niėkniekiai, smulkmenos; 2. smulkmė, mažmenà, mąždaiktis; 3. *kuop.* smulkūs pinigai; платить мелочью mokėti smulkiais; 4. *dgs. (pasakojimo)* išgalės, smulkmenos; рассказать по мелочам išsamiai papasakoti; ◆ размениваться на мелочи (по мелочам) pagrįžti smulkmenose, savo jėgàs skirti mažmožiams.

мель, -и, о мели, на мели *m.* seklumà, sėklius; сесть на м. а) užplaukti ant seklumòš; б) *prk.* patėkti į kėblià pàdėtį; сидеть (как рак) на мели *prk.* būti keblioje padėtyje.

мельк|ание, -я žybčiojimas, dulsėjimas, raibuliavimas; ~а́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. žibėti, žibėnti (*ugnelė*), žybčioti; 2. ribėti, dulsėti, raibuliuoti, dūlūoti, šmėžuoti, šmėkščioti, švysčioti, mirgėti, mirguliuoti; 3. šmėkšoti, dunksoti; ~нуть, -нų, -нєшь *ivk.* 1. žybtelėti, švystelėti, dūktelėti, šmėstelėti; 2. *prk.* dingtelėti, tóptelėti, švystelėti; мелькну́ла мысль dingtelėjo mintis.

мельком *prv.* akimirksniu, trumpai, skubiai; шiek tiek, trūputį, próbėgomis, paviršutiniškai; он говорил об этом м. apie tai jis tik próbėgomis kalbėjo; м. взглянуть akimirksniu žvilgtelėti, áki mėsti.

мельни|к, -а 1. malūnininkas; 2. malėjas, malikas; ~ца, -ы malėnas; ручная м. gírnos; ветряная м. vėjinis, vėjo malėnas; паровая м. garinis malėnas; кофейная м. kavòš malūnėlis; универсальная м. *žemd.* universalūs malūnėlis.

мельничек, -чка *zool. (paukštis)* pilkóji devynbalsė, *Silvia curruca.*

мельнич||ий, -ья, -ье *pasen.* malūnininko; ~иха, -и malūnininkienė; malūnininkė; ~ный, -ая, -ое malūno; мельничное веретено *pumpūrė*; м. жёрнов *gūparusė*; мельничное дело malūnininkystė.

мельхиор, -а *melchiōras (vario ir nikelio lydinys).*

мельч||айший, -ая, -ее *bdv.* мелкий *aukš. l.*; ~ать, -аю, -аешь *eig.* smulkėti, eiti smulkyn, smūlkti; ~ить, -чу, -чишь *eig.* trūpinti, smūlkonti; м. ко-мья земли smūlkonti grumstūs.

мелю¹ *žr.* мелить^{1, 2}.

мелю² *žr.* молоть.

мелюзга, -и *kuor. šnek.* 1. smūlkūs daiktaī, smulk-tė, maždaikčiai, meikniekiai; 2. mažyliai, ma-žiuomenė (*apie vaikus*).

мембрана, -ы *fiz., tech.* membranā.

меморандум, -а *memorāndumas.*

менингал, -а *memorialas*; ~ный, -ая, -ое мемо-riālinis, atmintinis.

мемуары, -ов *dgs.* atsiminimai, memuarai.

мена, -ы *mainas, mainai, kaitā, mainyba.*

мёнее *prv.* mažiau; м. всего mažų mažiausia(i); более йли м. maždaug, daugmaž; м. двух ме-сяцев mažiau kaip du mėnesius; м. ста mažiau kaip šimtas; ♦ тем не м. tačiau, vis dėlto.

мэнзула, -ы *spec.* mežula.

мензурка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *chem.* menzurėlė, menzurā, matavimo cilindras.

менингит, -а *med.* meningitas, smegenų plėvės už-degimas.

менов||ой, -ая, -ое *mainų, mainomasis*; меновая торговля mainų prekyba; меновая стоимость mainomoji vertė; ~щик, -а *pasen.* maininiškas, mainėiva, mainėlga.

менструация, -и *menstruācija, mėnesinės, aūtdrapa-lės.*

мэнтик, -а *pasen.* méntikas (*trumpas husarų ap-siaustas*).

ментол, -а *mentolis (vaistai).*

ментор, -а *pasen.* meñtorius, auklėtojas, mokyto-jas.

менуэт, -а *menuėtas.*

меньшак, -а *tarm.* jaunėlis, jaunylis (*sūnus, brolis*), mažėlis, jauneikā.

меньше 1. *bdv.* mažėsnis; 2. *prv.* mažiau.

меньшеви||зм, -а *polit.* menševizmas; ~к, -а *polit.* menševikas; ~стский, -ая, -ое *polit.* menševikiš-kas, menševikinis, menševikų; ~чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *polit.* menševikė.

мёньш||ий, -ая, -ее 1. mažėsnis; взял м. кучок рā-этė mažėsnį gābalą; 2. mažėsis, mažėsnýsis, ma-žiausias; взять меньшее число paĩmti mažėsnįjį skaĩčių; 3. *šnek.* mažiausias, jaunesnýsis; м. сын jaunesnýsis sūnūs; ♦ по меньшей мере mažiausia, beĩt, blogiausia ātveju; самое меньшее ма-žiausia; ~инство, -а mažumā; остāтсья в мен-шинстве pasilikti mažumojė; м. голосов balsų mažumā; ♦ национальное меньшинство nacio-nālinė mažumā; ~ой, -ая, -бе *šnek.* jaunesnýsis, jaunasis, mažėlis, mažėsis (*pvz. brolis*).

меню *nkt.* valgių sąrašas, valgiaraštis, meniū.

меня *iv.* žr. я.

менял||а, -ы *šnek.* pinigų keitėjas, pinigmainys, mai-niniškas; ~ный, -ая, -ое pinigų keičiamasis;

меняльная контора pinigų keičiamoji kontorā; ~щик, -а *žr.* меняла.

менять, -яю, -яешь *eig.* mainyti, keisti; м. кварти-ру на дāчу mainyti būtā į vasārnami; м. бельė keisti bāltinius; м. работу keisti dārba; м. круп-ные деньги keisti stambiūs pinigus; м. вкусы *prk.* keisti skōnį; м. мнение *prk.* keisti nuomonę; ~ся, -яюсь, -яёшься *eig.* 1. mainytis, apsikeisti; м. книгами mainytis knygomis; 2. keistis, kisti (*pvz. aplinkybės*), kitėti, kaitytis (*pvz. spalvos*); ветер меняется vėjas keičiasi; настроение ме-няется nuotaika keičiasi, kiñta; 3. būti keičia-mām, mainomām.

мёр *žr.* мереть.

мера, -ы 1. mātas (*ilgio, svorio, laiko*); saikas (*skysčių, biralų*); мэры сыпучих тел biralų sai-kai; 2. ribā, lāipsnis, saikas; знать мэру žinoti saikā, būti saikingam; в большей мере didesniū lāipsniū; всемү есть м. visām kām yrā ribā; 3. priemonė, būdas; kėlias; мэры предосторōж-ности atsargumo priemonės; придумать мэры для достижения цели sugalvoti būdus tikslui pa-siekti; ♦ по мере того, как... tuō tārpu, kai...; по мере того, как развивались производствен-ные силы, изменялись производственные отно-шения vūstantis gamybinėms jėgoms, keitėsi ga-mybiniai sāntykiai; по крайней мере nōrs, beĩt; ни в какой мере нė kiek, jōkiu būdū; высшая м. наказания aukščiausiai bausmė; без мэры бė saiko, labai, pernelyg; сверх мэры pėrtektinai, pervirš, aukštkaupais; в мэру kaip tik; в полной мере visiškai; по мере сил kiek gālint, kiek įveikiant, pagal išgales; по мере трудов и нагрā-да kōks dārbas, tōks iť ātpildas.

мергель, -я *v. min.* mērgelis, klīntmolis; ~ный, -ая, -ое mērgelio, klīntmolinis.

мережа, -и būčius, vārza.

мережка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. pelt-akys, „mereškā“; вышивать мережкой peltakiūo-ti, „mereškūoti“; 2. peltakiāvimas, „mereškāvi-mas“.

мерекать, -аю, -аешь *eig.* šnek. spēlioti, galvoti.

мереть, мрёт; *būt.* мёр, мёрла, мёрло *eig.* *šnek.* 1. mirti; stipti, gaĩšti; 2. apmirti, sustoti (*apie širdį, kvėpavimą*).

мерещиться, -шусь, -шишься *eig.* 1. *šnek.* rōdytis, bōstyti, vaidėntis, dingotis, sapnuotis; 2. *pasen.* dunksoti (*tolumoje*).

мерзав||ец, -вца *šnek.* šunsnūkis, niėkšas, nėlėta, biaurýbė, šlykštūnas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* niėkšė, biaurýbė, šlykštūnė.

мерз||еть, -ею, -еешь *eig.* *šnek.* šlykštėti; ~ить, -зйшь *eig.* *šnek.* 1. šlykštinti; būti šlykščiam, biauriām; 2. šlykštėtis, biaurėtis.

мерз||кий, -ая, -ое; -зок, -зкā, -зко 1. niėkšiшkas, niėkšingas, šuniшkas, šlykštūs, pasiшlykštėtinas, biaurūs, abūojas; м. человек šlykštūs, niėkšiшgas žmogūs, šlykštuolis; 2. labai prāstas, blōgas, biaurūs, darkūs, nemalonūs; мерзкая погōда prāstas, biaurus óras; ~о *prv.* niėkšiškai, niėk-šingai, šuniškai, šlykščiai.

мерзлость, -и *m.* įšalimas, apšalimas.

мерзл||отā, -ы pāšalas, įšalas; почвенная м. difvos pāšalas; вёчная м. amžināsis įšalas; ~отный,

- ая, -ое įšalinis, pašalinis, pāšalo, įšalo; **~отведение**, -я įšalotyga.
- мёрзлый**, -ая, -ое sušalęs, įšalęs; pašalęs, įšalvėjęs; мёрзлая свёкла sušalę ruņkeliai; мёрзлая земля įšalusi žemė, grūdodas.
- мерзляк**, -а šnek. nušalėlis, šalčmirys, sustipėlis, stipėna, sušalėlis; **~тина**, -ы šnek. 1. šaldyti, sušalę daiktai; 2. žr. мерзляк.
- мёрзнуть**, -ну, -нешь eig. 1. šalėti, žvařbti, stipti; пальцы мёрзнут pirštai žvařbsta; 2. (su)šalti; šalvėnti, šalėnti, šalvéti, šalnóti; užšalti, apšalti; зимю мёрзнут окна žiemą apšala langai; во время больших морозов мёрзнет картофель esant dideliems šalčiams, sušala bulvės.
- мёрзостный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно žр. мёрзкий; **~ь**, -я m. 1. niekšybė, šunybė, šlykštybė, biauřybė, darkybė; 2. šlykštumas, biauřumas; baisumas, niekšiškumas; **◆** м. запустения galutinis sunykimas.
- меридиан**, -а geogr. dienovidinis, meridiānas; **~анный**, -ая, -ое ir **~ональный**, -ая, -ое dienovidinio, meridiāno.
- мерило**, -а 1. mātās, matuoklis, saikiklis, saikas; 2. prk. kriterijus, mastas; **~ный**, -ая, -ое matavimo, matuojamasis, seikimasis; м. инструмент matavimo įrankis.
- мерин**, -а kastruotas, išrómytas arklỹs, išdaris; ašvėnis, kėvinas.
- меринос**, -а merinōsas (avių veislė).
- меритель**, -я v. matuoklis, saikiklis; **~ный**, -ая, -ое matavimo, matuojamasis, seikimasis.
- мерить**, -рю, -ришь eig. 1. matuoti; (biralus) seikėti, saikuoti; м. длину улицы шарамі matuoti gātvės ilgį žiņgsniais; 2. matuoti, pasimatuoti; м. костюм matuoti kostiūmą (pas siuveją); **◆** м. на свой аршин matuoti savo mastū, savaiř vėrtinti; **~ся**, -рюсь, -ришься eig. 1. šnek. matuotis; lygintis; м. силами імтис, імстыtis, galėtynių eiti, galinėtis; 2. būti matuojamam; м. тєрия мєрится мєтром mėdžiaga matuojama metrū.
- мерка**, -и; dgs. kilm. -рок, naud. -ркам 1. mātās, matėlis; снимать мєрку імтис mātą; 2. saikas, saikėlis; м. яблок obuolių saikėlis; **◆** подходить с одной мєркой taikyti vieną mātą, vienodai traktuoti.
- меркнуть**, -нет; būt. мєркнул ir мерк, -ла, -ло eig. 1. tėmti, tamsėti, eiti tamsyn, blėstis, blaņkti; звєзды мєркнут žvaigždės blėsta; 2. prk. blaūstis, siļpti, menkėti, nỹkti, blėsti, gėsti; мєркнет слава gėsta, menkėja šlovė.
- мерлушка**, -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам єрєпа; **~овый**, -ая, -ое єрєпų, єрєпōs; мерлушковая шапка єрєпų kepurė.
- мерно** prv. lygiai, vienodai, ritmingai; **~ость**, -и m. ritmingumas, tolygumas, lygumas; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. matavimo, matuojamasis; мєрная цепь matavimo grandinė; м. ящик matavimo dėžė; 2. lygūs (pvz. žingsnis), lygiamačis, vienodas, ritmingas, tolyginis.
- мероприятие**, -я priemonė, žygis, veiksmas, veikiny; renginy; провести важное м. atlikti, įvykdyti svarbų darbą, žygį.

- мєрочка**, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам saikėlis, matėlis.
- мертвенно** prv. mirtinaį, lavóniškaį, numirėliškaį; м. блėдный mirtinaį, kaip lavōnas išblỹškęs; **~ость**, -и m. 1. mirtinumas, negyvumas; 2. sustingimas, apmirimas; **~ый**, -ая, -ое 1. numirėliškas, mirtinas, negyvas, parašūs į negyvėlį; у нєгō мєртвенная блėдность jis išblỹškęs, išbaļęs kaip lavōnas; 2. sustingęs, slėgiantis, apmiręs; м. покōй slėgianti ramybė.
- мертвєть**, -єю, -єешь eig. apmirti, nutirpti (pvz. коja), nusmilkti, sustirti, sustingti, nustėrti; пальцы мертвєют от холода pirštai nuo šalčio stingsta; м. от ужаса apmirti iš siaūbo, iš baimės.
- мертвєц**, -а numirėlis, negyvėlis, mirėsis; **~кая**, -ой dkt. lavōninė, kaulinė; **~ки** prv.: м. пьян visiškai, negyvai girtas, nusigėręs; напїться м. negyvai nusigėrti; **~кий**, -ая, -ое: спит мертвєцким сном mięga kaip negyvas; м. запах numirėlio kvāpas.
- мертвєчина**, -ы 1. maitā, merlenā, puolenā, gaīšena, dvėsenā; 2. prk. negyvumas, aplaidumas; kasdienybė.
- мертвїть**, -влю, -вїшь eig. 1. žudyti, naikinti, naivoti; 2. prk. atimti gyvūmą, judrūmą, gyvūbę, marinti, negyvinti, slopinti, sloginti, daryti negyvą, daryti nežvālų, bejėgį.
- мертворожденный**, -ая, -ое 1. negyvas gimęs, negyvāgimis; м. младєнец negyvāgimis kūdikis; 2. prk. negyvėndinamas, nerealus, negyvėnimiškas; м. проект negyvėnimiškas projektas.
- мєртв|ость**, -и m. negyvumas, apmirimas (pvz. гамtos); **~ый**, -ая, -ое; мєртв, мєртвā, мєртво ir мєртвō; dgs. мєртвы ir мєртвы 1. miręs, negyvas; pugaišęs, padvėšęs; мєртвая птица negyvas paukštis; он ужє мєртв jis jau negyvas; 2. prk. apmiręs, negyvas, gyvūmo netākęs, бє judėjimo; мєртвые улицы gātvės бє judėjimo; м. сезон negyvas sezōnas; м. капитал ekon. nepaudojamas kapitalas; м. язык negyvā kalbā (pvz. lotynų); мєртвая тишина карпū tylā; мєртвая зыбь jūrų bangavimas рō āudros; мєртвое пространство kar. neklūdomas plōtas (negalimas kliudyti ginklų ugnimi); м. сон kietas mięgas; мєртвая точка rimtiės taškas; мєртвая пєтля mirties kilpa; 3. -ого dkt. negyvėlis, numirėlis, veliōnis.
- мертвящий**, -ая, -ее 1. spiginamas (apie šaltį), spiginantis, žvařbūs, žiaurūs (apie žiemą), labai šaltas; 2. slėgiantis, sloginantis, prislėgtas, slopūs; мертвящая скýка slėgiantis nuobodulỹs.
- мерца|ние**, -я 1. žibėjimas, žybsėjimas, mirgėjimas; mirkčiojimas; mirguliavimas; м. звєзд žvaigždžių mirgėjimas; 2. med., biol. virpėjimas, vibravimas; м. предсєрдий prieširdžių virpėjimas, vibravimas; **~тельный**, -ая, -ое biol. virpamasis; м. эпителий virpamasis epitėlis; мерца|тельная аритмия virpamoji aritmija (širdies ritmo sutrikimas); **~ть**, -ает eig. 1. žibėti, žybsėti, блискėti, spingsėti, blėscioti, šilėnti, plevėnti, mirguliuoti, mirkčiuoti, mirgėti (pvz. žvaigždės); в избє мерцаєт огонєк grūčioje žibsi, spingsi žiburėlis; 2. med., biol. virpėti, vibruoti.

мёрять, -яю, -яешь *eig. žr. мёрить*; **ся**, -яюсь, -яешься *eig. 1. žr. мёриться*; 2. būti matuojamam, seikėjamam.

мёсиво, -а *šnek. 1. maišytas ėdalas, jėvalas, maišalas, kratinys (pvz. šieno ir šiaudų)*; 2. *prk. makalynė, kratinys, maišalynė, maišatis*.

месй||лка, -и; *dgs. kilm. -лок, naud. -лкам maišiklis, mentelė; ~льный, -ая, -ое minkomasis, minkymo; maišomasis; ~льщик, -а minkytojas; ~льщица, -ы minkytoja; ~ть, мешу, месишь eig. 1. minkyti; 2. mėsti (pvz. salyklą)*; 3. *šnek. juok. klampoti, makoti; м. грязь purvyną klampoti*.

мессяя, -и *bažn. prk. mesijas*.

местами *prv. vietomis, kai kuř, šeņ teņ, kur-ne-kuř, daiktais*.

местёчко¹, -а; *dgs. kilm. -чек, naud. -чкам 1. vietelė; удобное м. patogi vietelė; 2. tarnybėlė, tarnyba, dárbas; прибыльное м. pelninga tarnyba, pelningas dárbas*.

местёчк||о², -а; *dgs. kilm. -чек, naud. -чкам miestėlis; бедное м. skurdūs miestėlis; ~овый, -ая, -ое miestėlio, miestėlių*.

местй, мету, метёшь; *būt. мел, мелá, мелó eig. 1. šluoti, šlavinėti; м. сор šlavinėti šiukšlės; новая метла чисто метёт naują šluota švariai šluoja*; 2. *pustyti, nešioti, kelti; на дворе метёт орė pusto (sniėgą)*; вѣтер метёт листья вѣjas nešioja lapus; ~сь, метётся; *būt. мелся, мелась, мелось eig. būti šluojamam*.

местйшко, -а; *dgs. -и, -шек, -шкам šnek. vieteliškė, vietelė, vietpalaikė*.

местком, -а (местный комитет) vietkómas (vietos komitetas); член месткома vietkómo narys.

местнич||ать, -аю, -аешь *eig. ist. giñčytis dėl kilmybės; ~еский, -ая, -ое vietininkiškas, siaurai žinybinis; ~ество, -а 1. ist. kilmybė (tarnybų suteikimas Rusijos bajorams pagal kilmingumą)*; 2. vietininkiškumas (tik siaurai žinybinių interesų paisymas).

местность, -и *m. vietovė, gyvenvietė, vietá; гористая м. kalnuota vietá; историческая м. istorinė vietovė; название местности vietovardis; дачная м. vasárvietė; в сѣльской мѣстности кáиме, кáймо vietovėje*.

местный, -ая, -ое vietos, vietinis; *м. житель čia-buvis, vietinis gyvėtojas; местное врѣмя vietos laikas; местное воспаление med. vietinis uždegimas; м. наркóз med. vietinė narkozė; м. падѣж gram. vietininkas; м. говор vietos šnektá*.

мѣсто, -а; *dgs. местá, мест, местám 1. vietá, dáiktas; он ушйб нору в двух местáх jis susitrenkė kóją dviejose vietose; поймаť на мѣсте преступления sugáuti nusikaltimo vietoje; м. жительства гувѣнамоји vietá; публично м. viešá vietá; всё в одном мѣсте viskas daiktė; в одно м. i dáiktá; в одном мѣсте а) kartu; б) vienu, vienoje vietoje; в другом мѣсте kitur, antur; местáми kai kuř, kur-ne-kuř, daiktais; ни в одном мѣсте niekur; из друго мѣста iš kitur; во всех местáх visuř kuř, daug kuř; нет мѣста нѣра kuř (pvz. dėti); не нахожу себе мѣста не-жинау, kuř dėtis; в наших местáх mūsų padangėje; лучшее м. gerumá; м. сражения kovavietė;*

найти м. pritipti; м. работы darbavietė; 2. *dgs. vietinės įstaigos, organizacijos, vietos; coobšit̃ na mestá pranėsti vietinėms įstaigoms*; 3. *tarnyba, vietá, dárbas; он ходит без мѣста jis бė tarnybos; получить м. gáuti darbá, tarnybá; занимаť м. tarnáuti, dirbti, turėti tarnybá*; 4. *prėkių, kraujinių, bagázė gábalas*; ♦ *дѣтское м. nuovala, placenta; на твоѣм мѣсте taviñ dėtas, taviñ būdamas; на ерѣ мѣсте juš dėtas, juš būdamas; слабое м. silpnóji pusė, silpnybė; больное м. opi vietá; не к мѣсту (не у мѣста) нѣ vietoje, nēdera; общее м. nuválkiotas pósakis, beñdras pósakis, banalybė, nereikšmingas pósakis; отхожее м. išvietė; имѣть м. įvykti, atsitikti; убитъ на мѣсте mirtinaí, negyvai, iš karto, vietoje užmūšti*.

местожительство, -я гувѣнамоји vietá, gyvenvietė, būklė, būtinė.

местоимѣние, -я *gram. įvardis*.

место||нахождение, -я buveinė, būstinė, buvimo vietá; м. минеральных источников minerálinių šaltinių vietá; ~обитáние, -я (*augalų*) augimo vietá; augyklá; augávietė; м. волков vilkų prisiláikymo vietá; ~описáние, -я vietovės aprášymas; ~положѣние, -я vietos padėtis; ~прѣбывáние, -я būvamóji vietá, būstinė, gyvenamóji vietá, buveinė, buvyklá, būklė; ~рождѣние, -я 1. *pasen. gimtinė, gimimo vietá, gimtūvė, tėviškė, augtūvė*; 2. *geol. telkinys; м. золота áukso telkinys*.

месть, -и *m. keřštas, pagieža, átakia; оклеветáть из мѣсти арšмеižti iš keřšto; вылить м. išlieti pagiežá; крóвная м. kraujio keřštas*.

мѣся||ц, -а 1. mėnuo; первое число мѣсяца pirmoji mėnesio diena; пять мѣсяцев томý назáд prieš penkis mėnesius; кáждый второй м. pramėnesiu; 2. mėnulis, mėnesėlis; м. на ущербе dečia; молодой м. jaunas mėnulis, jaunatis; полный м. pilnatis; ♦ как молодой м. retai iñ neilgam pasiródantis (*apie žmogų*); ~цеслów, -а *pasen. kalendorius; ~чник, -а 1. šnek. vieno mėnesio gyvulys; 2. mėnesinė talká, mėnesininkas, mėnuo; м. книги knygų plátinimo mėnuo; ~чные, -ых dgs. dkt. šnek. žr. менструáция; ~чный, -ая, -ое 1. mėnesinis, mėnesio; 2. šnek. mėnulis; мѣсячная ночь mėnesiena*.

мѣта¹, -ы *žr. мѣта*.

мѣта², -ы iñ метá, -ы *pasen. 1. taikinys; 2. prk. siekinys, tikslas*.

метáлл, -а metálas, naugė; благородный м. taurusis metálas; цветные метáллы spalvótieji metálai; ~изйровать, -рую, -руешь *eig. iñ įvk. (ap)metaluoti*; ~йст, -а metálininkas, metalistas; ~йческий, -ая, -ое metalinis, metálo, nauginis; металлические дѣньги metaliniai pinigai; м. блеск metalinis blizgesys.

металлов||ѣдение, -я metalótyra, metálų mókslas; ~йдный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно panašus i metálą.

металлó||ид, -а *chem. metaloidas; ~лóm, -а metálo láužas; ~нобный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно metalingas, naugingas (pvz. rūda)*; ~обрабаты-вающий, -ая, -ее metálų apdirbamasis, metálų apdirbimo; ~плавйльный, -ая, -ое metálų lydomasís,

metālų lŷdymo; ~прокатный, -ая, -ое metālų valcūojamasis, metālų valcūvimo.
металлопромышленность, -и *m.* metālo prāmōnė; ~ый, -ая, -ое metālo prāmōnės.
металлорежущий, -ая, -ое metālų piovimō, piāustymo; м. станок metālų piāustymo stāklės.
металлург, -а metālūrgas; ~ический, -ая, -ое metālūrginis, metālūrgijos; ~ия, -и metālūrgija.
металыщик, -а, *žr.* metātelis.
метаморфоз, -а, ~а, -ы metamorfōzė.
метан, -а *chem.* metānas (*dujos*).
метание, -я 1. metimas, mētymas, svāidymas; м. диска dīsko metimas; м. гранāt granātų mētymas; м. камней akmenų svāidymas; 2. krovimas (*puz. šieno kupetų*); 3. blāškymas; 4.: м. икры neršimas, nerštas (*apie žuvis*); м. жребия būrtų metimas, traukimas.
метатеза, -ы *lingv.* metatėzė.
метатель, -я *v. sport.* metėjas, metikas; м. копья ieties metėjas; ~ный, -ая, -ое metamasis, mētomasis, svāidomasis.
метать¹, мечу, мечешь *eig.* 1. mētyti, svāidyti, blaškýti, mėsti, sviesti, blōkšti; м. камнями в собáку svāidyti ákmenis į šūnį; м. диск mėsti diską; 2. vėsti, bėti vaikūs, vaikūotis; 3. kráuti į kúpetas (*šieną*); 4.: м. икры neršti (*žuvis*); м. жребий būrtus traukti, mėsti; м. банк (*lošiant kortomis*) bānką laikýti; м. искры žiežirbūoti, žirbuliūoti, kibirkščiuoti, žifbti; м. взоры žvilgčiuoti, žvilgsėti, dvilgsėti; ♦ м. грóмы и мóлнии perkūnuoti, griausmingai kalbėti, griausmingas, perkūniškas kalbas sakýti; рвать и м. būti labai įsifdusiam, versti pūgās, smarkiai bártis, plýšoti.
метать², -аю, -аешь *eig.* dygsniūoti, siūlėti, dáigstyti, peltakiūoti, apsiuvinėti (*sagų skylutes*).
метаться, мечусь, мечешься *eig.* 1. mētytis, blaškýtis; м. в бреду blaškýtis kliedinti; 2. *šnek.* švaisytis, lakstyti, bėgioti, šlaistýtis, puldinėti.
метафизик, -а metafizikas; ~ика, -и metafizika; ~ический, -ая, -ое metafizinis.
метафора, -ы *lit.* metafōra; ~ический, -ая -ое metafōriškas, metafōrinis; м. смысл metafōriška, pėrkeltinė prasmė; ~ичный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно metafōriškas, metafōrinis; м. стиль metafōrinis stilius.
метелистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *šnek.* gausūs pūgų, pūgingas, audringas, pūgotas; метелистая зима pūgota žiemā; ~ца, -ы 1. pūstymas, pūstynė, siautinyš, pūgā; м. метет pūsto, siautinyš siaučia; 2. metelica (*ukrainiečių, baltarusių šokis*).
метелка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. šluotėlė; 2. *bot.* šluotelė.
метель, -и *m.* pūgā, pūstymas.
метельный¹, -ая, -ое *šnek.* pūgōs, pūgingas.
метельный², -ая, -ое šluotos, šluotų; šluotinis; ~щик, -а šlavėjas, šlavikas; ~щица, -ы šlavėja, šlavikė.
метение, -я šlavimas.
метеор, -а *astr.* meteōras; мелькнул как м. *prk.* plýkstelėjo, švýstelėjo lýg meteōras; ~ит, -а *astr.* meteoritas; ~ный, -ая, -ое meteōrinis; м. камень meteōrinis akuo; ~олит, -а *žr.* метеорит.

метеоролог, -а meteorolōgas; ~огический, -ая, -ое meteorolōginis, meteorolōgijos; метеорологическая станция meteorolōgijos stotis; метеорологические явления meteorolōginiai reiškiniai; ~обия, -и meteorolōgija.
метет *žr.* метя; ~ся *žr.* метясь.
метешь *žr.* метя.
метизы, -ов *dgs.* (металлические изделия) metālo gaminiai, metaliniai dirbiniai.
метил, -а *chem.* metilas; ~овый, -ая, -ое metilinis, metilo; м. спирт metilo alkoholis, mēdžio spiritas, metanolis.
метис, -а metisas, mišruolis, mišrūnas.
метить¹, мечу, метишь *eig.* žymėti, ženklinti (*puz. baltinius*).
метить², мечу, метишь *eig.* 1. táikyti, stėngtis patáikyti, kludýti; м. в цель táikyti į taikinį; 2. *šnek.* siekti, táikytis, táikstyti; м. в начальники táikstyti į viršininkus, siekti tápti viršininku; не трýдно понять, в корó он здесь метит nesunkū suprasti, ká jis čia tūri galvojė, kám jis čia táiko; куда он метит? kó jis siekia?
метка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. (*veiksmas*) žymėjimas, ženklinimas; 2. žymėlė, žymė, ženklas, káipas; класть метки žymelės dėti, ženklinti, karpuoti.
меткий, -ая, -ое; -ток, -тка, -тко taiklūs, smelnūs (*puz. ranka*); м. удар taiklūs smūgis; м. выстрел taiklūs šūvis; меткое слово *prk.* vỹkęs, taiklūs žōdis; меткое сравнение *prk.* vỹkęs, taiklūs palyginimas; ~о *prv.* taikliai; редко да м. nōrs retai, bėt taikliai; ~ость, -и *m.* taiklumas.
метла, -ы; *dgs.* mētlų, -тел, -тлам šluota; нóвая м. чисто метет пауля šluota švariai šluoja.
метлица, -ы *bot.* smilguolė, *Apera*.
метловыше, -а *tarm.* šluotkotis.
метнуть, -нų, -нешь *pvk.* mēstelėti, blōkštelėti, pamētėti.
метод, -а metodas, būdas; ~ода, -ы *pasen.* 1. sistema; 2. (*mokymo*) metodas; ~одика, -и metodika; ~одист, -а metodistas, metodininkas.
методический, -ая, -ое 1. metodinis, metodikos; 2. metodiškas, nuoseklus; ~ность, -и *m.* metodiškumas; nuoseklumas; sistemingumas; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно metodiškas, nuoseklus, sistemingas; методичная работа sistemingas darbas.
методолог, -а metodolōgas; ~огический, -ая, -ое metodolōginis; ~обия, -и metodolōgija.
метонимия, -и *lit.* metonimija.
метр¹, -а mētras; кубический м. kùbinis mētras; квадратный м. kvadrātinis mētras.
метр², -а *lit., muz.* mētras.
метраж, -а metrāžas, dýdis mētrais; м. комнаты kambario metrāžas.
метранпаж, -а *spst.* láuzytojas, metranpāžas.
метрика¹, -и mētrika, mētrikai, gimimo, mirimo, su-tuoktūvių pažymėjimas.
метрика², -и *lit.* mētrika.
метрический¹, -ая, -ое mētrinis; метрическая система mētrinė sistema.
метрический², -ая, -ое mētrikų, mētrikācijų; метрическое свидетельство о рождении gimimo mētrika; метрические записи mētrikācijų užrašai;

метрическая книга *metrikācijas, mētriku knyga*.
метрический³, -ая, -ое *lit.* mētrinis; метрическое
 стихосложение mētrinis eiliāvims.

метр *nkt.* metrò, metropolitēnas.

метрó||вий, -ая, -ое mētrinis, metrò ilgūmo, didū-
 mo; м. столб mētrinis stulpas; ~лòгия, -и met-
 rològija.

метрополитén, -а metropolitēnas, metrò.

метропóлия, -и metropolija.

метý *žr.* местý.

мётчик, -а 1. žymētojas, žēnklintojas (*darbininkas*);
 2. žymēklis.

мётчик, -а *pasen.* bānko laikýtojas (*kortomis lo-
 šiant*).

мех¹, -а, о мéхе, на мехý; *dgs.* мехá káilis, skrān-
 da; kirbai (*apsiuvui*); медвёжий м. meškenā;
 пальто на мехý káiliu pāmuštas pāltas; ♦ паль-
 то на рýбьем мехý *iron.* skýstas, nešiltas ar-
 siauštas.

мех², -а, *džn.* *dgs.* -й 1. dūmplēs, dūmtuvēs; куз-
 нечный м. kálvio dūmtuvēs; 2. káilinis maišas,
 káiliamaišis; vūnmaišis.

механизатор, -а mechanizātorius; ~ский, -ая, -ое
 mechanizātorias, mechanizātorij; механизатор-
 ские кадры mechanizātorij kādrai.

механ||изация, -и mechanizācija, mechanizāvims;
 м. добычи угля angliēs gavýbos mechanizāvi-
 mas; ~изировать, -рую, -руешь *eig.* ir *ivk.* me-
 chanizuoti; ~изм, -а mechanizmas; м. часов laik-
 rodžio mechanizmas; м. машины mašinos me-
 chanizmas; государственный м. *prk.* valstybės
 mechanizmas.

механ||ик, -а mechānikas; ~ика, -и mechānika;
 теоретическая м. teorinė mechānika; небесная м.
astr. dangaus mechānika; ~ический, -ая, -ое
 1. mechānikos, mechāninis; механические зако-
 ны mechānikos dėsniai; механическое оборудова-
 ние mechāniniai įrengimai; 2. *prk.* mechāniškas,
 mašinalūs, automatiškas, nesąmoningas, nevalin-
 gas; механические движения mašinālūs, mechā-
 niški judesiai; 3. *fil.* mechanistinis; ~ичность,
 -и *m.* mechaniškumas, mašinalumas, automatiškū-
 mas; ~ичный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно maši-
 nalūs, mechāniškas, nesąmoningas, automatiškas.

механосборочный, -ая, -ое *tech.* mechanizmų mon-
 tavimo, (mašinų) surinkimo; м. цех montavimo,
 montāžinis cėchas.

мехí, -ов *dgs. žr.* мех².

мехов||ой, -ая, -ое káilių, káilinis; меховое произ-
 водство káilių gamýba; меховая шапка káilinė
 kepurė; ~щик, -а 1. káilių prekybininkas; 2. kaĩ-
 lius, káilinininkas.

меченат, -а mecenasas; ~ство, -а mecenasatāvims.

мéццо-сопранó *nkt.* mecosoprānas.

меч, -а kárdas, kalavijas; рассечь мечом pėrkirsti
 kárdų; обнажить м. ištraukti kárdą iš makštiės;
 ♦ поднять м. на корó-л. pakėlti prieš ką kárdą,
 pradėti kárgą prieš ką; огнём и мечом ugnimi ir
 kalavijų; скрестить мечи sukryžiuoti kárdus, pra-
 dėti kóvą, rungtynę, pradėti ginčytis; Дамóклов
 м. Damòklo kárdas; ~евидный, -ая, -ое; -ден,
 -дна, -дно kárdò, kalavijo pavidalo.

мечение, -я žymėjimas, žēnklinimas.

меченóс, -а *žr.* меч-рыба.

меченóсц, -сца *ist.* kalavijuotis.

меченый, -ая, -ое žēnklintas, sù žymėmis, žymėtas;

♦ меченые атомы žymėtieji atòmai.

мечеобразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно *žr.* мече-
 видный.

мечётъ, -и *m.* mečėtė.

меч-рыба, меч-рыбы *zool.* kárdžuvė, *Xiphias gla-
 dius*.

мечтá, -ы svajā, svajonė; пустáя м. tuščia svajò-
 nė; м. о счастье svajā apie laimę; осуществлён-
 ная (сбывшаяся) м. įkūnyta, išsipildžiusi sva-
 jònė; предаваться мечтам svajóti; ~ние, -я
 1. svajojimas; 2. svajonė.

мечтáтель, -я v. svajotojas, svajòklis; sapnuòklis.
 klėdas; ~ница, -ы svajotoja, svajòklė; ~ность,
 -и *m.* svajingumas, susisvajojimas, palinkimas
 svajóti; болезненная м. ligūistas svajingumas;
 ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно svajingas,
 užsisvajojęs, įsisvajojęs, liūkęs svajóti, svajonių
 pagautas; išsvajotas; мечтáтельное настроение
 svajinga nùotaika.

мечтáть, -аю, -аешь *eig.* svajóti; м. о путешествии
 svajóti apie kelionę; ~ся, -ается *eig.* svajóti(s),
 sapnuoti(s).

мéчу *žr.* мётить^{1, 2}.

мечý *žr.* метáть; ~сь *žr.* метáться.

мешáлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам maišiklis,
 maišytuvas, mentūris.

мешáние, -я maišymas; minkymas; jaukimas.

мешáнина, -ы šnek. mišinys, kratinys, makalynė;
 mutinys; м. в голове mutinys galvoje.

мешáнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам mišinys
 (javų).

мешáть¹, -аю, -аешь *eig.* 1. maišyti, žarstyti (*puz.
 pelenus krosnuje*); м. кашу maišyti košę; 2. miėsti,
 skiesti, (su)maišyti, (su)plákti, drumsti; м.
 вино с водо́й miėsti vyną sù vandeniu; м. ле-
 карство sáplákti váistus; 3. jaũkti, jáuti, vėlti;
 4. (su)páinioti (*puz. žodžius*), maišyti, neatskirti
 (vieną nuo kito); я всегда их мешáю аš niekadà
 jų neatskirių; м. ястреба с вороной palaikyti vā-
 nağą vāna.

мешáть², -аю, -аешь *eig.* gaišinti, kliudýti, trukdýti,
 káitėti; он мешáл емý сделать это jis kliudė
 jam tai padaryti; что тебе мешáет? kás tau kliud-
 do, káita?; ♦ не мешáло бы нè iš kėlio, нè prò
 šálių būtų.

мешáться¹, -аюсь, -аешься *eig.* šnek. 1. maišýtis,
 páiniotis; м. кому-л. под нога́ми maišýtis kám
 pò kójų; 2. kiėtis, páiniotis; не мешáйся в чужие
 дела nesikiėk į kito reikalus.

мешáться², -аюсь, -аешься *eig.* 1. páiniotis, mai-
 šýtis (*puz. kalbant*); 2. miėti, trikti (*apie protą*).

мешá||ла, -ы šnek. gaiėlys, gaiėsas, gaištūvas, del-
 suonis, dėsà, dėsikas, dilikas, gaĩmaras, gniūsas;
 ~нье, -я šnek. gaiėšavimas, gaiėšatis, gaiėtis, del-
 sà, dėsūmas, guėštas; ~ть, -аю, -аешь *eig.*
 šnek. gaiėti, gaiėuoti, delsti, dyláuti, guėsti, gai-
 maruoti, užtrukti.

мешковáтый, -ая, -ое; -вát, -а, -о 1. pėrmelýg pla-
 tūs, dukslūs, panašūs į maišą (*drabužis*); 2. *prk.*
 nerangūs, dramblótas; м. человек drimba, pelų
 maišas.

мешковина, -ы pašukinys, kiltas, maišinis áudeklas.

мешкообразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно kaip maišas, maišo pavidalo.

мешкотн||о *прв. šnek.* gaišliai, gaišiai, nerašgiai; м. работать gniūsoti; ~ость, -и *т. šnek.* delsumas, nerangumas, gaišlumas; м. в работе delsumas darbė; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *šnek.* gaišlūs, retabrazdis, nerangūs, delsūs, gurdūs; м. работник nerangūs, delsūs darbininkas; м. человек gaišlys; мешкотная работа gaišus darbas.

мешо||к, -шкá 1. maišas; м. с мукóй miltų maišas; походный м. kuprinė; 2. *прк. šnek.* nerangūs žmogus, peič maišas, drimba, sudribėlis; ♦ ролосовые мешки gėnkliniai maišai (*kai kurių beždžionių*); мешки под глазами akių pādrībos; золотой (денежный) м. tuščius, pinigūdičius; ~чек, -чка maišelis; ♦ яйцо в м. pūsminkštis kiaušinis.

мешочни||к, -а maišiniškas (*spekulantas*); ~чество, -а vertimasis spekuliacija, maišiniškavimas.

мешочный, -ая, -ое maišų, maišinis.

мешу́ *жр.* месити.

меш||анин, -а; *dgs.* -ане, -ан 1. miesčiońis, miestėnas, miestietis; 2. *прк.* miesčiońis; ~анка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. miesčiońė, miestėnė, miestietė; 2. *прк.* miesčiońė; ~анский, -ая, -ое miesčiońių, miesčiońiškas; мешанское сослóвие *pasen.* miesčiońių lúomas; м. быт miesčiońių buitis; мешанские взгляды *прк.* miesčiońiškos pāžiūros; ~анство, -а 1. miesčiońių lúomas, miesčiońys, miesčiońija; 2. *прк.* miesčiońiškumas, miesčiońybė.

мзд||а, -ы *pasen.* 1. ātpildas, atlyginimas, balvā; 2. *šnek. iron.* kūšis; ~одатель, -я *в. pasen. iron.* kūšio davėjas; ~оймец, -мца *pasen.* kūšininkas; ~оймство, -а *pasen.* kūšininkavimas; ~олюбец, -бца *pasen.* kūšių mėgėjas.

миáзмы, -áзм *dgs.* miāzmas, žalingi garaī, tvaīkas.

миг, -а akimirka, akimirksnis, mirksnis, akimojis; в один м. vienu mirksniu, akimoju, kaip māt, bėregint, (vienu) akimirksniu.

мигá||ние, -я 1. mirksėjimas, mirkčiojimas; 2. mirgėjimas, mirksėjimas (*apie žvaigždes*); žybsėjimas, blėščiojimas, blýkčiojimas, mirguliāvimas (*apie žiburi, šviesą*); ~тельный, -ая, -ое mirksėjimo, mirksimasis; мигáтельная перепóнка *anat.* mirksėjimo plėvėlė; ~ть, -áю, -áешь *eig.* 1. mirkčioti, mirksėti, mirklioti; м. глазами mirksėti akimis; 2. mērkti, mirksėti, susižvelgti, vilioti, kviesiti (*akimis*); я мирáл товарищу, а он не пóнял мэркау draūgui, бėt jis mesuprāto; 3. mirgėti, mirkčioti, mirguliuoti, ribėti; žybsėti, žybsėti, blýkčioti, blėščioti; мигáют огни дáльнего гóрода mirguliuoja tólimo miēsto žiburiai.

мигнóть, -нó, -нешь *жк.* pamérkti, pamóti akimis, mirkteleėti, sumirksėti.

мигом *прв.* bemātant, bėregint, tūčiuojau, vienu akimirkksniu; м. сбéраю бėregint nubėgsiu (*поз. ko parnešti*).

миграция, -и migrācija.

мигрéнь, -и *т. med.* migrenā.

мигрíровать, -пую, -пуюшь *eig.* kilnóti, kėltis, ke-liāuti į kitus kraštus, migruoti.

мизансцена, -ы *tea.* mizanscenā.

мизантрóп, -а mizantropas; ~ический, -ая, -ое mizantropiškas; ~ия, -и mizantropija, žmonių nepkentimas.

мизгíрь, -я́ *в. tarm.* vóras, tarántulas.

мизérн||ость, -и *т.* menkystė, skurdumas, skriaupūmas; mažumas; ~ый, -ая, -ое; -пен, -рна, -рно menkūtis, skurdūs, škrīaūznas; ма́žas; мизérная обстано́вка в ко́мнате skurdūs kambārio apstātymas.

мизíнец, -нца mažasis, galinis pirštas, mažėlis, mažylis.

микáдо *нкт.* mikādas (*Japonijos imperatorius, jo titulas*).

микйтки, -ток, -ткам *dgs.*: удáрить под м. sudúoti į pašonę.

микрóб, -а mikrōbas; ~иолóгия, -и mikrobiolōgija.

микрокли́мат, -а mikroklimatas.

микрометр, -а *tech.* mikromėtras; ~ический, -ая, -ое *tech.* mikromėtrinis; м. винт mikromėtrinis srāigtas.

микрóн, -а mikrōnas.

микроорганизм, -а mikroorganizmas.

микропóристый, -ая, -ое smūlkiai akýtas, smūlkiai koringas (*поз. guma*).

микрорáйон, -а mikrorajōnas.

микроско́п, -а mikroskōpas; ~ический, -ая, -ое 1. mikroskōpinis, mikroskōpiškas; м. аналíз mikroskōpinė anālízė; 2. labáī mažas, mikroskōpiškas; микроскопическая до́за mikroskōpinė dōzė; ~ичный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно mikroskōpiškas; ~ия, -и mikroskōpija.

микротрéщина, -ы mikroplyšys.

микрофóн, -а mikrofōnas; говорíть в м. kalbėti pėr mikrofōnā; ~ный, -ая, -ое mikrofōno, mikrofōninis.

микстýра, -ы *farm.* mikstūrā.

милáшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *в. ir т. šnek.* 1. mylimóji, mylimasis; 2. meilūtė, meilūtis, gerūtė, gerūtis; mergužėlė, mergýtė.

мíленьк||ий, -ая, -ое 1. meilūtis, mielūtis, gražūtis; 2. (*kreipinyje*) mielāsīs, brangūsīs; ~о *прв.* labáī meiliai, malōniai.

милитаризáция, -и militarizāvimas, militarizācija, sukārinimas; ~ировать, -пую, -пуюшь *eig.* ir *жк.* militarizúoti, (su)kārinti.

милитаризм, -а militarizmas; ~овáть, -зую, -зуюшь *eig.* ir *жк.* *жр.* милитаризировать.

милитарíст, -а militaristas; ~ический, -ая, -ое militaristiškas, militaristinis; militarizmo; ~ский, -ая, -ое 1. *жр.* милитаристический; 2. militaristo, militaristu.

милицá||йский, -ая, -ое 1. milicijos, milicininko, милицéйская фóрма milicininkų unifóрма; 2. -ого *дкт. šnek.* milicininkas; ~ионёр, -а milicininkas; ~ионный, -ая, -ое milicijos, milicinis.

милиция, -и milicija.

миллиáрд, -а milijārdas; ~ёр, -а milijardiērius; ~ёрша, -и *šnek.* milijardiērė; ~ный, -ая, -ое milijārdinis.

миллиграмм, -а *miligrāmas*; ~овый, -ая, -ое *miligrāmo, miligrāminis*.

миллиметр, -а *milimētras*; ~овка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* *milimētrinis pōpiarius (braižybai)*; ~овый, -ая, -ое *milimētrinis*; ◆ миллиметровая бумага *milimētrinis pōpiarius*.

миллион, -а *milijōnas*; ~ёр, -а *milijoniērius*; колхоз-м. *kolūkis milijoniērius*; ~ёрка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *šnek.* *milijoniērē*; ~ёрша, -и *šnek.* 1. *milijoniērē*; 2. *milijoniēriaus žmonā*; ~ный, -ая, -ое *milijōninis*; миллионные народные массы *milijōninės liaudies māsės*.

миллионщик, -а *šnek.* *milijoniērius*.

мило *prv.* *mielai, malōniai*.

милованье, -я *poez.* *mylāvimas, glamonėjimas*; *meilingumas*.

миловать, -лую, -лует *eig. pasen.* *gailėtis, dovoti (nusikaltimę)*, *atlėisti nuo bausmės*.

миловать, -лую, -лует *eig. šnek. poez.* *myliuoti, glosniuoti, glamonėti, glaubstyti*; ~ся, -луюсь, -луетесь *eig. šnek. poez.* *glamonėtis, myliotis, malonėtis, malonintis*.

миловидность, -и *m.* (*veido*) *malonumas, meilumas, arpeidumas*; ~ый, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *meilauš véido, gūmio, malonus pažiūrėti, arpeidūs, malonus, meilūs*.

милосердие, -я *gailestingumas, gailestis, pagaila, gailysta, gailiaširdystė, mielaširdystė*; сестра милосердия *pasen.* *gailestingoji sesuō*; ~ный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *gailestingas, gailiaširdis, mielaširdis*; милосердная сестра *pasen.* *gailestingoji sesuō*; ~ствовать, -твую, -твует *eig. gailėtis, gailystą, gailestį réikšti, rōdyti*.

милостив | *eu*, -ва *pasen.* *malōnė rōdantis, geradarįs; labdarįs*; ~ица, -ы *geradarė*; ~о *prv. pasen.* *maloningai, geraširdiškai*; ~ый, -ая, -ое; -ив, -а, -о *pasen.* *maloningas, atlaidūs, gailestingas, meiliaširdis, geraširdis, palankūs*; милостивое внимание *maloningas dėmesys*; м. приговор *gailestingas sprendimas, nuosprendis*; ◆ м. государь *pasen.* *gerbiamašis (pōne), meldžiamāsis*; милостивая государыня *pasen.* *gerbiamoji (pōnia)*.

милостынный, -ая, -ое *pasen.* *išmalδος*; ~я, -и *m.* *išmalda*; просить милостыню *prašyti išmalδος, išmaldauti*; подать милостыню *dūoti išmalda*.

милость, -и *m.* 1. *malōnė*; сдаться на м. победителя *pasiduoti nugalėtojo malōnei*; оказывать м. *padaryti malōnę*; 2. *dgs. malōnės, geradarybės, dōvanos*; 3. *palankumas, malōnė*; быть в милости у корó-л. *būti kieno nōrs malōnėje, turėti kieno nōrs palankumą, malōnę*; ◆ по вашей милости *peř jūšų malōnę, peř jūšų gėrą širdį*; из милости *gailėdamasis, pasigailėjęs*; сделайте м. *malonėkite*; милости просим *labai prašom*; что угодно вашей милости? *kō, sveikas, kō, meldžiamāsis, kōpi?*; не по твоей милости *nė tavo dėka, nė iš tavo malōnės*.

милочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* 1. *v.* *ir m. (kreipiantis)* *mieloji, mielašis*; 2. *meilūtė, meilytė*; она такая м. *jì tokiā meilūtė*.

милушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *v. ir m. šnek.* 1. *žr. мýлочка (1 reikš.)*; 2. *mylimoji, mylimasis*.

милый, -ая, -ое; *мил, милá, мýло mielas, meilūs, miltūs, meilybas, malonūs, meilingas; brangūs, mylimas, patinkamas*; мой м. друг *māno mielas draugas*; милая улыбка *malonī, meilī šypsenā*; ◆ насильно мил не будешь *prievarتا meilės neįsigysi*.

миля, -и *myliā*; морская м. *jūrų myliā*.

мимика, -и *mimika*.

мимикрия, -и *zool.* *mimikrija (gyvūnų spalvos ir formos panašumas, prisitaikant prie aplinkos)*.

мимический, -ая, -ое *mimikos, mimiškas*.

мимо 1. *prl. su kilm.* *prō*; м. меня *prō manė, mán prō šali*; стрелять м. *цели nepataikyti į taikinį*; 2. *prv.* *šaliā, šalimais, prošāl*; пýля прошлá м. *kulkā pralėkė prošāl*; ◆ пропустить м. ушėй *nuleisti negirdomis*; ~ездом *prv. šnek.* *pravažiūdamas, pravažiūojant*.

мимоза, -ы *bot.* *mimozā, Mimosa*.

мимолётный, -ая, -ое; -тен, -тна 1. *pasen.* *pralėkiantis, praskrendantis*; мимолётные птицы *praskrendantieji paukščiai*; 2. *greit praeinantis, pražiantis, pranykstantis, nepatvarūs; trumpalaikis, trūptas*; мимолётные впечатления *greit nykstantieji įspūdžiai*; м. взгляд *greitas žvilgsnis*; мимолётная встреча *trūptas susitikimas*.

мимоходом *prv.* 1. *praeidamas, praeinantis, prōbėgom, pakeliui*; м. заглянул к приятелю *praeidamas užėją pās bičiuli*; 2. *prk. šnek.* *tařp kitko, prabėgomis*; м. сказать *tařp kitko pasakyti*.

мина¹, -ы *minā (veido išraiška)*, *viępsnis*; недовольная м. *nepatėnkinta minā*; ◆ делать весёлую мину при плохой игре *šypsotis, kai neina kortā (išoriniu ramumu ar linksmumu stengtis paslėpti nepatėnkimą)*.

мина², -ы *kar.* *minā*; подводные мины *rovandeninės minos*; противотанковая м. *prieštankinė mina*; ◆ мину подвести (подложить) *paslapčiomis veikiant, padaryti nemalonumų, sugadinti reputaciją*.

минарет, -а *minarėtas*.

миндалевидный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *migdōlo pavidalo*; *migdōlinis*; миндалевидная железа *anat. migdōlinė liaukā, glānda, tonsilė*.

миндали́на, -и 1. *migdōlas (vaisius)*; 2. *anat. tonsilė, glānda, migdōlinė liaukā*.

миндаль, -я *v.* 1. *bot.* *migdōlas (medis), Amygdalus*; 2. *kuop.* *migdōlai, migdōlo riešutai*; горький м. *kartieji migdōlai*; сладкий м. *saldieji migdōlai*.

миндальничать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. *rōdyti pėrdėto jausmingumo, meilumo*; 2. *rėikšti nereikalingą švelnumą, rōdyti pėrdėto nuolaidumo, liberalumo*.

миндальный, -ая, -ое 1. *migdōlų, migdōlinis*; миндальное молоко *migdōlų piėnas*; м. торт *migdōlinis tortas*; 2. *prk.* *įsietikiantis, miltūs; saldūs*; миндальные глаза *miltūsios ākys*; миндальная улыбка *saldī šypsenā*.

минёр, -а *minuotojas, minininkas*.

минерал, -а *minerālas*; ~изация, -и *mineralizacija, mineralizāvimas(is)*; ~ог, -а *mineralogas*;

• **~огический**, -ая, -ое mineralogijos, mineraloginis; **~огия**, -и mineralogija; **~ный**, -ая, -ое mineralų, mineralinis; минеральные удобрения mineralinės trąšos; м. источник mineralinis šaltinis; минеральная вода mineralinis vanduo.

минёрный, -ая, -ое minūotojo, minininko; minavi-mo.

минёра, -и bažnytinių apeigų knyga.

миниатюра, -ы miniatiūra; театр миниатюр miniatiūrų teatras; **~ист**, -а miniatiūrininkas, miniatiūristas; **~ный**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. miniatiūrų, miniatiūrinis; миниатюрная живопись miniatiūrų tapyba; 2. *prk.* miniatiūriškas, miniatiūrinis, labai mažas; м. домик miniatiūriškas, mažutėlis namelis; миниатюрная порция miniatiūrinė, labai mažą porcija.

минималъно *prv.* minimaliai, mažiausiai; на этот ремонт нужно м. тысячу рублей šitam remon-tui reikia mažiausiai tūkstančio rublių; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно minimalinis, minima-lus, mažiausias; м. заработок minimalūs, mažiaus-ias ūdarbis; м. срок minimalūs, trumpiausias terminas.

минимум, -а minimumas; м. заработной платы darbo ūmokescio minimumas; эта работа потре-бует для своего выполнения м. два дня šiam darbu atlikti reikės mažiausiai dviejų dienų; прожиточный м. pragyvėnimo minimumas.

минирова||ние, -я *kar.* minavimas; **~нный**, -ая, -ое; -ван, -а, -о minotas; м. участок minų, minuo-tas laukas; мост минирован tiltas (už)minuo-tas; **~ть**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* (už)minuoti; м. пролив minuoti sąsiaurį.

министёрс||кий, -ая, -ое 1. ministro, ministriškas, ministrų; ministėrijos; 2. *pasen.* ministrų kabi-nėto, vyriausybės; м. кризис ministrų kabinėto krizė; **~тво**, -а 1. ministėrija; м. финансов fi-nansų ministėrija; 2. *pasen.* ministrai, ministrų kabinėtas, vyriausybė; отставка министёрства mi-nistrų kabinėto atstatydinimas.

министр, -а ministras; кабинет министров ministrų kabinėtas; м. президент (премьер-м.) ministras pirmininkas, premjėras.

минный, -ая, -ое minos, minų; м. взрыв minos spro-gitmas; минное поле minų laukas; минное дело minininkystė, minavimo darbai.

миновать, -нью, -нёшь *eig.* ir *įvk.* 1. praeiti, pra-važiuoti, pervažiuoti; eiti, važiuoti prō šalį, ar-lekti, arvažiuoti, išsilekti; nekludyti, praleisti; м. столу а) apiekti sōstingę; б) pravažiuoti sōstingę; м. прохожера pralekti, apiekti praeivį; м. мель а) aplaukti, apiekti sėklumą; миную подробности nēminint smulkmenų, pralėidžiant smulkmenas; минуй эту статью pralėisk šį strāipsnį, neskaityk šio strāipsnio; 2. *tik įvk. su neiginiu* neišvengti; тебė не м. выговора neiš-vėngsi papeikimo; чему быть, того не м. кās turi jvūkti (būti), тō neišvėngsi, кās būtina, тās iр būs; 3. *šnek.* sukakti, sueiti; емý миновало двад-цать лет јām sukāko, суėjo dvidešimt metų; 4. užsibaigti, pasibaigti, praeiti, praslikti; лёто миновало vāsara pasibaigė; опāсность миновала pavōjus prasliko, прaejo; миновала надобность atpūolė reikalas, pasidārė nebereikalinga.

минога, -и *zool.* devynākė, septyntāškė, nėgė (*vandenų gyvūnas*), *Petromyzon*.

миноискатель, -я *v.* minų iešiklis.

миномет, -а minosvaidis; **~ный**, -ая, -ое minosvai-džio, minosvaidžių; минометная батарея mino-svaidžių batėrija; **~чик**, -а minosvaidininkas.

миноносец, -суа *kar.* minininkas (*laivas*); эска-дренный м. eskādrinis minininkas.

минорный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. *muz.* mi-norinis; минорная гамма minorinė gamtā; 2. *prk.* liūdnas, prislėgtas, minorinis; минорное настроє-ние liūdnā, prislėgtā nuotaika; говорить в ми-норном тоне liūdnai kalbėti.

минуш||ее, -его *dkt.* praeitis; минувшего не вер-нуть praeitės nesugrāžinsi; **~ий**, -ая, -ее praei-tas, būtas; в минувшем году pėrnai, praeitais mėtais.

минус, -а 1. *mat.* minusas; поставь м. параšyk mi-nusą; 2. *mat. nkt.* minus, atimti, bė; дєсять м. сємь дєсімт бė septynių, дєсімт minus septyni, iš dєsimties atimti septynis; 3. *prk.* trūkumas, minusas, neigiamybė.

минут||а, -ы 1. minutė; перерыв длится дєсять ми-нут pėrtrauka truška дєсімт minūtė; с мину-ты на минуту кās minutė (*puz. laukiam*); 2. aki-mirka, momentas, minutėlė, valandėlė; обождите одну минуту palaukite valandėlę; 3. *spec.* minutė (*kampo ar lanko matavimo vienetas*); ♦ сию минуту tuojaū; в данную минуту šiuo momen-tū, šiuo metū; в одну минуту bėregint, bėmā-tant, viena akimirka; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. minutėlė; 2. valandėlė, akimirka; **~ный**, -ая, -ое 1. (vienōs) minutės; minūtinis; м. промежуток vienōs minutės prōtarpis; минут-ная стрėlка minūtininkas, minūtinė rodỹklė; ми-нутное молчание minūtės tylā; 2. *prk.* trumpalaikis, trumpras; минутная встреча trumpras susiti-kimas; минутная радость trumpalaikis džiaug-smas; **~очка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* valandėlė; минуточку, товарищи! valandė-lė, draugai!

минуть, минешь; *būt.* минул ir минул, -ла, -ло *įvk.* 1. žr. миновать (1 ir 4 reikš.); 2. sukakti, sueiti; емý минуло двадцать лет јām суėjo dvidešimt metų.

минология, -и *anat.* miologija (*mokslas apie raume-nis*).

мир¹, -а 1. pasaulis, visatā; происхождение мира pasaulio atsiradimas; объехать весь м. apkeliāti visā žemė; весь м. смōтрит на нас visas pa-saulis žvelgia į mūs; социалистический м. so-cialistinis pasaulis; м. ученых mōkslininkų pasaū-lis, mōkslininkų sferos; животный м. gyvūnijā; растительный м. augalijā, augmenijā; м. грєs svajōnių pasaulis, svajū srijā; 2. *pasen.* (kāimo) sueiga, vyrija, kūopa, krivūlė; valščiaus bend-rūmenė; ♦ не от мира cerō nē šios žemės, нē šio pasaulio, atitrūkęs nuō gyvėnimo, tōlimas realiām gyvėnimui; пустить по миру nuskū-dinti, elgeta palėisti, paveisti; ходить по миру elgetāuti, duoneliāuti; всем миром visi išvien, draugė; с миру по нитке, голому рубашка pō grūdā krāusi — arūodā sukrāusi; на мирý žmo-nėсė, таpř žmonių.

мир², -а 1. taikà; борьба за м. kovà už taikà; Всемирный Совет Мира Pasaulinė Taikos Taryba; заключить м. sudaryti taikà, pasirašyti taikos sutartį; 2. santaika, sándora, ramybė; жить в мире santaikoje gyventi; не в мире жить negerioju gyventi; ♦ худой м. лучше доброй ссоры geriaū blogà tylà, nekaip gerà bylà; м. праху твоём! ilsėkis ramybėje!

мираж, -а mirāžas.

мировол|ение, -я *šnek.* pataikavimas, nuolaidžiavimas, paikinimas; ~ить, -лю, -лишь *eig. šnek.* pataikauti, nuolaidžiauti; паикинти, lėpinti; vālia duoti; м. взяточникам nuolaidžiauti kŷšininkams; м. дѣтям паикинти vaikūs.

мирады, -ад *dgs.* miriādai, nesuskaŷtoma daugybė (*pvz. žvaigždžių*), bėgalė(s), begalybė.

мирика, -и *bot. tarm.* sōtvaras, *Myrica*.

миритель, -я *v.* taikintojas; ~ница, -ы таикинтоја; ~ный, -ая, -ое таикиnamasis.

мирить, -рю, -ршь *eig.* таикинти; м. отцà с сыном таикинти tėvą sū sūnumi; ~ся, -рюсь, -ршсья *eig.* 1. таикintis; 2. dėrintis, таикстыtis; tėnkintis, kakintis.

мирн|о *prv.* 1. taikingai; 2. ramiai; ~ый, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. taikōs; мирное время taikōs mėtas; мирные переговоры taikōs derȳbos; м. договор таикōs sutartis; 2. taikingas, taikūs; мирная политика taikinga politika; м. народ таikinga, taikl tautà; мирное сотрудничество народов taikūs tautų bendradarbiāvimas; мирным путем taikingai; 3. santaikūs, sándoringas, taikūs, ramūs; м. разговор таikūs pasikalbėjimas; мирное настроение rami nuotaika.

миро, -а *bažn.* miras, kvapūsis aliėjus; ♦ одним миром мазаны *šnek.* sū tokiais pačiais, sū vienodais trūkumais (*apie žmones*).

мировая, -ой *dkt. šnek.* susitaikinimas (*be teismo*); пойти на мировую susitaikinti geruoju (*be teismo*).

мировоззр|ение, -я pasaulėžiūra; марксистско-ленинское м. marksistinė-lenininė pasaulėžiūra; ~ческий, -ая, -ое pasaulėžiūros; м. вопрос pasaulėžiūros klāusimas.

мировой¹, -ая, -ое 1. pasaulio, pasaulinis; мировая слава pasaulinė garbė, мировая карта pasaulio žemėlapis; в мировом масштабе pasauliniu mastū; 2. *šnek. juok.* labai gėras, pirmarūšis, šaunūs, puikūs; он парень м. jis šaunūs vyras, vyrukas; ♦ мировая скорбь *lit.* pasaulio sielvartas.

мировой², -ая, -ое 1. taikingas, taikūs; таикōs; мировая сделка susitaikinimas geruoju, gīščo baigtis bė teismo; 2. *ikirev.* таикōs; м. суд таикōs teismas; 3. -ого *dkt. šnek. ikirev.* таикōs teisėjas; ♦ м. судья *žr.* мировой (3 reikš.).

мироед, -а *šnek.* išnaudotojas, engėjas; būožė.

мирозд|ание, -я visatà, pasaulis.

мироизж|датель, -я *v. bažn.* pasaulio kūrėjas.

мирок, -ркà pasaulėlis, pasauliukas; draugė.

миролюбив|о *prv.* taikingai; ~ость, -и м. taikīgumas; ~ый, -ая, -ое; -быв, -а, -о таикūs, таikingas; миролюбивая политика taikinga politika; м. человек таikūs žmogūs.

миролюбие, -я taikūmas; taikīgumas.

мирон, -а *zool.* ūsuōtis, ūsōčius, *Barbus barbus*.

миро|описание, -я kosmografija, visàtos aprāšymas; ~ощущение, -я pasaulėjauta.

миропом|азание, -я *bažn.* patepimas mirū (*kvapioju aliejumi*).

миро|понимание, -я, ~созерцание, -я pasaulėžvalga; диалектическое м. dialėktinis pasaulio supratimas; dialėktinė pasaulėžvalga.

мировотв|ор|ец, -рца таикдарȳs, таикинтоjas, pacifikuotojas; ~ство, -а таикдарȳstė, pacifikācija.

мирра, -ы mirà (*kvėpiantieji tropinių medžių saskai*).

мирской, -ая, -ое 1. *pasen.* pasaulietinis; мирская жизнь pasaulietinis (*nebažnytinis*) gyvenimas; 2. *pasen.* visūomenės (*pvz. balsas*); 3. (*kaimo*) bendruomenės, bendruomeninis.

мирт, -а, **мирта**, -ы *bot. mirta, Myrtus*.

миртовый|е, -ых *dgs. dkt. bot.* mirtiniai, *Myrtaceae*; ~й, -ая, -ое mirtos, mirtų; миртовая роща mirtynas.

мирян|ин, -а; *dgs.* -яне, -ян *pasen.* 1. pasaulietis, pasaulininkas; 2. kaimo bendruomenės narȳs; 3. *dgs.* žmōnės, liāudis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам pasaulietė, pasaulininkė.

мис|а, -ы *pasen.*, ~ка, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам dubuō, dubenėlis.

мисс *nkt.* mis, panėlė (*mandagus kreipinys į merginą Anglijoje, Amerikoje*).

миссонер, -а misioniėrius; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам misioniėrė; ~ский, -ая, -ое misioniėriaus, misioniėrių; ~ство, -а misioniėriāvimas.

миссис *nkt.* mīsis, ponià (*mandagus kreipinys į moterį Anglijoje, Amerikoje*).

миссия, -и 1. misija; paskirtis; великая освободительная м. Советской Армии didžioji išlaisvinamoji Tarybinės Armijos paskirtis, misija; выполнить свою миссию atlikti savo misiją, paskirtį; 2. pasiuntinybė, misija; иностранная военная м. ūžsienio karinė misija.

мистер, -а misteris, pōnas (*mandagus kreipinys į vyrą Anglijoje, Amerikoje*).

мистерия, -и misterija.

мистик, -а mistikas; ~а, -и mistika.

мистифи|катор, -а mistifikātorius; ~кация, -и mistifikāvimas, mistifikācija (*tyčinis klaidinimas, apgaudinėjimas*); жертва мистификации mistifikācijas aukà; ~цировать, -рую, -руешь *eig.* ir *juok.* mistifikuoti, klaidinti, mūlkinti.

мистр|ицизм, -а misticizmas; ~ический, -ая, -ое mistiškas, mistinis.

мистрис *nkt. pasen. žr.* миссис.

митинг, -а mitingas; ~овать, -гую, -гуюшь *eig. šnek.* mitinguoti, šaukti mitingà; dalyvauti mitinge, kalbėti, svarstyti mitinge.

миткаль, -я *v. tekst.* mitkālīs.

митра, -ы *bažn.* mitrà.

митрополит, -а *bažn.* metropolitas.

миф, -а 1. mitas, padavimas, legendà; 2. *prk.* mitas, prasimānymas; ~ический, -ая, -ое 1. mitiškas, mitinis, legendinis; pasakiškas; 2. *prk.* pramānytas, prasimānytas, tšgalvotas, mitinis; ~ологический, -ая, -ое mitolōginis; ~ология, -и mitolōgija.

мицеллий, -я micēlis, grybiēna.

мицман, -а jūr. mičmanas.

мицурин||ец, -нца mičiūrininkas; ~ский, -ая, -ое mičiūrininis; Mičiūрино; мицуринская биология mičiūrininė biolōgija.

мишенъ, -и m. 1. taikinys; taikmuo; подвижная м. jūdantis taikinys; 2. prk. objektas; служить мишенью для насмешек būti pajuokū objektū.

мишка, -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам meškā; meškiukas, lokiukas.

мишурá, -ы 1. netikros auksinės gijos; žibūčiai, blizgūčiai, pašvitai, žibūklai, pablizgai, pāžibos; 2. prk. išorinis, apsimestinis, netikras blizgesys; ~урный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно apgaulingai blizgantis, tūščias, netikras, apsimestinis, tārīmas, išorinis; м. блеск netikras, išorinis blizgesys.

младен||ец, -нца kūdikis; грудной м. žindomas kūdikis, žindūklis, žindukas; ~ческий, -ая, -ое 1. kūdikio, kūdikiškas; м. возраст kūdikio amžius; 2. kūdikystės; младенческие годы kūdikystės metai, kūdikystė; ~чество, -а kūdikystė, mažumė.

младой, -ая, -ое; млад, младá, млáдо pasen. pœez. jaunas; ♦ стар и млад visi (bė išimties), seni ir jauni.

младость, -и m. pasen. pœez. žr. молодость.

младший, -ая, -ее jaunėsnis, jaunesnysis; jaūnis, jaunėlis, mažylis; м. в семье mažylis; младшее поколение jaunesniōji kartā; м. научный сотрудник jaunesnysis mōkslinis bendradarbis; м. лейтенант jaunesnysis leitenāntas.

млат, -а pasen. žr. молот.

млéко, -а pasen. pœez. žr. молоко.

млекопитающее, -его dkt. zool. žinduolis.

млéние, -я alptiūlys, gvaibimas, gvaibulys, leipimas; ~ть, -ёю, -ёшь eig. alpti, gvaibtī, leipti, apmīfti, siľpti, nutīrpti (pvz. kojos), nustērti (pvz. širdis); душá млéет от стрáха širdis alpsta iš báimės.

млéчный, -ая, -ое pasen. pœez. pieniškas, piemo, piėnis (apie spalvą), balzganas (pvz. mėnulis), balšvas; ♦ М. Путь astr. Paūkščių tēkas; м. сок bot. piėno sūltys.

мне ju. žr. я.

мнемон||ика, -и mnemōnika; ~ический, -ая, -ое mnemōniškas.

мнение, -я niomōnė, numānymas, niuovoka; по моему мнению māno niomone, māno supratimū, māno gálva, māno mānyumi; высказать своё м. parėikšti savo niomone; м. экспертизы ekspėrtų niomone; остаться при особом мнении likti atskirės niomonės, likti su ātskira niomone; общественное м. viešoji niomone.

мнёт žr. мять; ~ся žr. мяться.

мнэшъ žr. мять; ~ся žr. мяться.

мнимоумёрший, -ая, -ее tariamai miręs, apmiręs, arapęs.

мнимый, -ая, -ое; мнѣма, -о mėnamas, tārīamas; įsivaizduojamas; мнѣмая опáсность įsivaizduojamas pavojus; мнѣмая смерť tariamā mirtis; мнѣмые чѣсла mat. mėnamieji skaičiai.

мнитель||ость, -и m. įtarimas; nepasitikėjimas, báiminimasis; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно

įtarūs, nepasitikintis, įtarīngas, įsidingojantis, būkštaujantis; м. человек įtarūs žmogūs; м. характер įtarīngas būdas.

мнить, мню, мнишь eig. pasen. manyti, taťtis, dingotis; įsivaizduoti, tikėtis, viltis; он мнит себя умником jis mėnasi išmiūčius esąs; м. много о себе įsivaizduoti, būti labai gerės nuomonės apie savė.

мниться, мнится beasm. eig. pasen. rodytis, dingotis; мне мнится mán dingojasi.

много, -их dgs. daugelis, daug kās; м. из нас daugelis iš mūsų, dažnas, tūlas iš mūsų; один из многих vienas, tūlas iš daugelio; во многих местáх дауг куť, даугиуť, даугelyje vietų; м. так думают дауг kās taip galvoja; во многих отношениях даугелиu āťzvilgių; ♦ многие лѣта bažn. ilgáusių metų (giesmė).

многий, -ая, -ое žr. многие; ♦ многая лѣта žr. многие лѣта (prie многих).

много prv. daug, gausū, kažin kiek, apstū, gaūsiai, apščiai; в магазине м. товаров parduotėvėje apstū, дауг прėkių; емý дāни много дēнер jām dāvē apščiai pinigų; ужáсно м. labai daug, baisū kiek; как м.? аť дауг?; во многом дауг куť; сльшком м. per daug; м. лучше дауг, žymiai geriaū; м. меньше кур kās mažiaū; м. всецēе дауг linksmaū; ♦ м.-м. daugių daugiausia, nē daugiaū kaip; ни м. ни máло lýgiai (tiek), nē per daug, nē per mažai.

многобóж||ие, -я politeizmas, daugdievystė; ~ник, -а politeistas.

многобóрье, -я sport. daugiākovė.

многобράч||ие, -я daugpatystė, daugvyrystė, poligāmija; ~ный, -ая, -ое poligāminis.

многовáто prv. šnek. daugoka.

многовек||овый, -ая, -ое ir ~овый, -ая, -ое ilgáamžis, ilgas amžius trūkės.

многовлáстие, -я pasen. daugvaldytė, daugviršininkystė.

многовóд||ный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно vandeningas; многоводная рекá vandeninga upė; ~е, -я vandeningumas, vandenš gausumas, daugumas.

многог||лáвный, -ая, -ое daugiabōnis (apie bažnyčią); ~глабóление, -я pasen. juok. gausiakalbystė, daugiakalbystė; ~глáзный, -ая, -ое daugiākis; ~говорящий, -ая, -ее дауг pasākantis, svarbūs, reikšmingas; многоговорящее признание reikšmingas, svarbūs pripažinimas.

многоголó||вый, -ая, -ое daugiagalvis, galvingas; ~сный, -ая, -ое, ~сый, -ая, -ое daugiabalsis; balsingas; triukšmingas; м. хор daugiabalsis choras; многоголóсая толпá triukšminga miniā.

многогрáн||ник, -а geom. briaunainis, daugiāsienis, daugiāsonis; ~ый, -ая, -ое; -грáнен, -грáнна, -грáнно 1. daugiāšōnis, daugiabriaūnis, daugiāsienis; м. кáмень daugiāšōnis akmuo; 2. prk. visapūsiškai išsilávinęs; išlavėjęs, daugialypis, daugiapūsi (ška)s.

многодét||ность, -и m. daugiavaikystė; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно daugiavaikis, vaikingas (pvz. vėžys); многодétная семья daugiavaikė šeimā.

многоднѣв||ный, -ая, -ое ilgų dienų (pvz. darbas), daugiadienis.

мно́гое, -oro *dkl.* daug kàs, daūgelis daļķu, reikalų; náde o mńómom peregovoritъ reikia apie daūgelį daļķu pakalbēti; во мńóгом он виноват daūg kuō jis kaltas.

многoж|ѐнец, -нца daug(ia)motēris, poligāmininkas; **мнѐство**, -а daugpatystē, daug(ia)moterystē, poligāmija.

многo|жильный, -ая, -ое daugiagỹslis (*puz. laidas*); daugiagijis; **земѐльный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно daugiažēmis, didžialaukis.

многoзна|менательный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно, **чѐтельный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно reikšmingas, ženklingas; žymūs; многoзначительное событие žymūs įvykis; м. взгляд reikšmingas žvilgsnis.

многo|значный -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. *mat.* daugiažēnkis (*skaičius*); 2. *lingu.* daugiareikšmis, keliareikšmis; многoзначное слово daugiareikšmis žodis; **клеточный**, -ая, -ое daugialāstis; многoклеточные животные daugialāščiai gyvūnai; **корпусный**, -ая, -ое daugiaavāgis (*puz. plūgas*); daugkamerinis, daugkorpusinis.

многoкратнo *prv.* daūg kařtų, daūgсык; **ый**, -ая, -ое 1. daugkařtis, daugkartinis, daugialaipsnis, daūgubas, keliāgubas; pasikartojantis; многoкратные вопросы pasikartojantieji klausimai; 2. dažninis, kartotinis; м. глагол *gram.* dažninis veiksmāžodis.

многo|ламповый, -ая, -ое daugialempis; м. приемник daugialempis rādijo imtuvas, aparatas; **лемешный**, -ая, -ое daugiaavāgis, daugianorāgis (*apie plūgą*).

многoлестковъый, -ая, -ое *bot.* daugialāpis.

многoлѐт|ие, -я *pasen.* ilgas āmžius, ilgiausi mētai; провозглашать м. *pasen. bašn.* palinkėti ilgiausią mētų; **ный**, -ая, -ее ilgų mētų, ilgamētis, daugiamētis; многoлѐтняя рожь daugiamēčiai rugiai.

многoлѐкий, -ая, -ое; -лѐк, -а, -о 1. daugiaavēdis; 2. *prk.* nepastovūs, besikařtalojantis, įvairūs.

многoлюд|ность, -и *m.* žmoningūmas, žmonių gausūmas; gývas, didelis (žmonių) judėjimas; **ный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно žmoningas, tirštai gyvėnamas (*puz. kraštas*); gývas, judrūs; gausūs, daugūs; многoлюдная ўлица judri gātvė; м. мѝтинг didelis, gausūs mītingas; **ье**, -я *žr.* многoлюдность.

многo|мѐстный, -ая, -ое daugiaviētis; м. самолѐт daugiaviētis lēktūvas; **миллионный**, -ая, -ое daugiamilijōninis; м. гóрод daugiamilijōninis miestas.

многoмѝлостивый, -ая, -ое; -ив, -а, -о *pasen.* maloningāusias.

многoмўжне, -я daugvyrystē, poliāndrija.

многoна|циональный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно daugianacionālinis; daugiataučis; **чальне**, -я daugvaldystē, daugviršininkystē.

многoно́|гий, -ая, -ое daugiaakojis; многoно́гие животные daugiaakojai gyvūnai; **жка**, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *zool.* šimtakojis (*vabalas*), *Julus*.

многoнѝько *prv.* šnek. daugóka, daugókai, nemažai.

многoобѐщающий, -ая, -ее daūg žādantis, daūg vilčių teikiantis.

многoобрāз|не, -я įvairybē, įvairovē, tūlybē, daugiopūmas, įvairūmas, daugialypiskūmas; **ный**, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно įvairūs, tūleriopas, daugiopas, daugingas; daugialypis.

многoпóль|е, -я *žemd.* daugialaukē sistemā; **ный**, -ая, -ое daugialaukis (*ūkis*).

многoречѝв|ость, -и *m.* kalbūmas, plėpūmas, šnekūmas; **ый**, -ая, -ое; -йв, -а, -о daugiakalbis, ilgakalbis, gausiakalbis, kalbūs, šnekūs, liežuvinas, kalbingas.

многoсемѝйный, -ая, -ое; -мѝен, -мѝйна, -мѝйно didžiašeimis, daugiaavikis.

многoслóв|ие, -я tuščiažodžiavimas, tarškūmas, žodžių gausybē, žodžių gausūmas, žodingūmas, daugiažodžiavimas, daugiakalbiškūmas, kalbūs ištestūmas; **ный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно daugiakalbis, kalbūs, tarškūs, šnekūs; ištestas; м. раскāз ištestas apsakymas.

многoслóжн|ость, -и *m.* daugiaskiemeniškūmas; **ый**, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно 1. labai sudėtingas; 2. *gram.* daugiaskiemėnis (*puz. žodis*).

многoслóйный, -ая, -ое; -слóен, -óйна, -óйно daugiasluoksnis; многoслóйные горные породы daugiasluoksnės uolienos.

многoстанóчий|к, -а daugiaistāklininkas; **ца**, -ы daugiaistāklininkė (*puz. audėja*).

многoствóльный, -ая, -ое daugiaavāzdis.

многoст|епенный, -ая, -ое; -пѝенен, -пѝенна, -пѝенно daugialaipsnis; многoстепенные вѝборы daugialaipsniai rinkimai; **орóнный**, -ая, -ее; -рóнен, -рóння, -рóнне; 1. daugiasālīs, daugiapūsīs; м. доровóр daugiasālē sxtartis; 2. daugiasiēnis, daugiakrāštis; многoсторонняя призма daugiasiēnė prizmė; 3. *prk.* visapūsīškas, visapūsīškai išsilavinęs; он — человек м. jis — visapūsīškai išsilavinęs žmogūs.

многoстрáдальный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно daūg (pri)kentėjės, daūg kančių ir vargo patyręs; м. народ daūg prikentėjusi liaudis.

многoстрўнный, -ая, -ое daugiatỹgis.

многoступѝенчатый, -ая, -ое daugiapakōpis, daugialaipsnis.

мнóгость, -и *m.* daugūmas, daūgis.

многoтерпѝливый, -ая, -ое; -йв, -йва, -йво labai kantrūs, kantringas.

многoтирāж|ка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам (*istaigos, įmonės*) daugiatirāžis laikraštelis; **ный**, -ая, -ое daugiatirāžis, didelio tirāžo.

многoтóмный, -ая, -ое daugiatōmis; м. словāрь daugiatōmis žodynas.

многoтóчие, -я *gram.* daūgtaškis.

многo|тысячный, -ая, -ое daug(ia)tūkstantinis; м. мѝтинг daug(ia)tūkstantinis mītingas; **уважѝемый**, -ая, -ое didžiai gerbiamas, gerbiamasis.

многoугóльн|ик, -а *mat.* daugiakampis (*geometrinė figūra*); **ый**, -ая, -ое daugiakampis.

многoфáзный, -ая, -ое daugiafāzis.

многoцветковъый, -ая, -ое *bot.* daugiažiedis.

многoцвѝтный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. daugiaspalvis, mārgas; spalvotas; м. луч daugiaspalvis spindulỹs; многoцвѝтная ткань mārgas audinỹs; 2. *bot.* daugiažiedis (*augalas*).

многоцѣнный, -ая, -ое *pasen.* didelės kainos, labai brangūs.

многочисленн|ость, -и *m.* daugūmas, gausūmas, gausingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -ленна, -ленно gausūs, gausingas, daugūs, daugingas, daugingas; многочисленная семья gausi, didelė šeima; в многочисленных случаях daugeliu atvejų.

многочлѣн, -а *mat.* daugiānaris; **~ный**, -ая, -ое daugiānāris.

много|этажный, -ая, -ое daugiaaukštis; м. дом daugiaaukštis namas; **~язычный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно daugiakalbis.

множественн|ость, -и *m.* daugingūmas; daugialypūmas; м. форм formų daugialypūmas; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно dauginis, daugybinis; daugubas, daugingas, daugialypis; числительные множественные dauginiai skaitvardžiai; множественное деление *biol.* daugybinis dalijimasis; м. неврѣт *med.* daugybinis neuritas; ♦ множественное число *gram.* daugiskaita.

множество, -а daugybė, bėgalė, daugis, galybė, daugūmas, baisybė, tūlybė, aimė, aibė, bāzmas, āpstas, knūpava; большое м. bėgalės, devynios galybės, baisybė; во множестве daugiese (*puz. dirbo*), māsiskai.

множи|мое, -ого *dkf. mat.* dauginamasis, daugmuo; **~тель**, -я *v. mat.* daugiklis; **~тельный**, -ая, -ое dauginamasis; м. аппарат dauginamasis aparatas; **~ть**, -жу, -жишь *eig. 1. mat.* dauginti; м. на семь dauginti iš septynių, septynerinti; 2. gaĩsinti, didinti kiekį; м. достижения социалистического строительства didinti socialistinės statybos pasiekimus, laimėjimus; **~ться**, -ится 1. būti dauginamam; 2. daugėti, daugintis, gausėti, eiti daugyn, gausyn; didėti; множится слава советской науки garsėja tarýbinio mokslo šlovė; множатся ряды строителей gausėja statybininkų grėtos.

мной, мною *žr. я.*

мну *žr. мять*; **~сь** *žr. мяться*.

мобилиз|ационный, -ая, -ое mobilizācijas, mobilizācinis; м. план mobilizācijas plānas; **~ация**, -и mobilizācija, mobilizāvimas; всеобщая м. visuoštinė mobilizācija; м. промышленности pramonės mobilizāvimas; м. всех сил visų jėgų mobilizāvimas, sutelkimas; **~ованность**, -и *m.* mobilizuotumas, sutelktumas; **~ованный**, -ая, -ое 1. mobilizuotas; 2. -oro *dkf.* mobilizuotasis; **~овать**, -зую, -зуюшь *eig. ir įvk.* mobilizuoti; (su)telkti; м. широкие массы на борьбу за мир mobilizuoti, sutelkti plačiąsias masės kovai už taiką.

мобильн|ость, -и *m.* judrumas, judamumas, paslankūmas, mobilūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно judrus, mobilūs, paslankūs; мобильные войска judrioji kariuomenė.

могиканин, -а; *dgs.* -ане, -ан mohikānas; ♦ последний из могикан paskutinis mohikānas.

могила, -ы kāpas; duobė; вырыть могилу iškasti kārą, duobę (*numirėliui laidoti*); возложить венки на могилу uždėti vainiką ant kārų; ♦ быть на краю могилы mėrdėti; свести в могилу nuvaryti į kapus; от своей могилы не уйти mirtiės, pražūtiės neišvengti; унести с собой в могилу nusinėti į kapus (*puz. paslapti*);

найти себе могилу žūti; сойти в могилу pumirti.

могил|ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам kapėlis; **~ьник**, -а sėnkapiai; **~ный**, -ая, -ое kārų, kapų, kapinis; м. холм (supiltas) kāpas, kārų kaurbėlis; м. памятник atkapis; **~щик**, -а 1. duobkasys; 2. *zool.* жук-м. maitvabalys, *Silpha*.

мог *žr. мочь*.

могу *žr. мочь*.

могучий, -ая, -ее; -гуч, -а, -е daugiagālis, galingas; pajėgūs; наша страна — м. оплот мира mūsų šalis — galinga taikos tvirtovė; м. дуб āžuolas milžinas; м. богатый galiūnas; м. голос galingas balsas.

могуществ|енный, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно didžiagālis, galingas; viešpatingas; **~о**, -а galybė, galia, galingumas, pajėgumas; м. Советской державы Tarýbų valstybės galybė.

могущий, -ая, -ее gālintis, išgalintis, galingas, stiprus.

мода, -ы 1. madà, našystà, nešėnė, vilkėsenà; ввести в моду новый фасон įvesti naujos mados fasoną; выйти из моды išėiti iš mados, tapti nemadinga; одет по последней моде apsirengęs pagal naujausią (paskutinę) madą; эта песенка в моде tai populiaru, madinga dainėlė; войти в моду tapti, pasidaryti madinga; 2. *šnek.* įprotis; он взял моду ругаться jis įprato keiktis, plūstis.

моделир|овать, -рую, -руешь *eig. ir įvk.* modeliuoti, formuoti; **~овка**, -и modeliāvimas, formāvimas.

моделистка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам modelistė.

модель, -и *m.* modelis, pavaizdėlis; **~ер**, -а modeliuotojas; **~ный**, -ая, -ое modelių, modelinis; modeliāvimas; м. цех modelių cėchas; модельная обувь modelinė āvalynė; **~щик**, -а modelininkas; **~щица**, -ы modelininkė.

модѣрн *nkt. bdv.* modernūs (is), šiuolaikinis, naujoviškas; вещь м. modernybė; стиль м. modernūs stiliai; мебель в стиле м. naujoviško stiliaus baldai; **~изация**, -и modernizāvimas, moderninimas, modernizācija.

модерниз|ировать, -рую, -руешь *eig. ir įvk.* modernizuoti, (su)moderninti; **~ся**, -руется 1. *eig. ir įvk.* modernizuotis, (su)modernėti; 2. *eig.* būti modernizuojamam.

модерниз|м, -а modernizmas; **~овать**, -зую, -зуюшь *eig. ir įvk.* *žr.* модернизировать; **~оваться**, -зуют-ся *eig. ir įvk.* *žr.* модернизироваться.

модернист, -а modernistas.

модистка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам modistė, mōteriškų skrybėlių dirbėja.

модифи|катор, -а *tech.* modifikatorius; **~кация**, -и modifikācija, modifikāvimas; **~цировать**, -рую, -руешь *eig. ir įvk.* modifikuoti.

модн|ик, -а *šnek.* dabišius, dabità, puošnius, puošėiva, gražėiva, madiniškas, našystos sekėjas; **~ница**, -ы madiniškė, madų sekėja, puošnė, dabišė; **~ичать**, -аю, -аешь *eig. 1.* madų laikyti, sekti madomis, madingai rengtis, dabišiauti; 2. *prk. šnek.* puikuoti, mailytis; **~ый**, -ая, -ое; -ден, -днà, -дно madų, mados, madingas, moder-

nūs, naujoviškas; по модному pagal mādą, naujoviškai, moderniai; модное пальто paltas pagal mādą, madingas paltas.

моё, моеро *žr.* мой.

моёй *žr.* мой.

мобечный, -ая, -ое plaunamasis, plovimo; skalbimo.

можешь *žr.* можь¹.

можжев||елина, -ы *tarm.* kādaguogė; ~ёловый, -ая, -ое kadagių, kadaginis; м. куст kadagių krūmas; можжевёловая водка kadaginė degtinė; ~ельник, -а *bot.* kadagys, kadugys, ėglius, ėglis, *Lupinus*.

можно *eina tariniu* 1. gālīma, yrà galimūmas; м. сделать в два дня gālīma padaryti per dvi dienas; 2. lėidžiama, lėistina, gālīma; здесь м. курить čia gālīma, lėidžiama rūkyti; м. ли? ať gālīma?; ♦ как м. скорее kaip gālīma greičiau, kuò greičiausiai; м. сказать *įt.* taip sàkant, gālīma sakyti.

мозаика, -и мозаика.

мозайный, -ая, -ое мозаikinis, mozaiškos.

мозг, -а, о мозге, в мозгу; *dgs.* мозгі 1. smėgenys; промежуточный м. tarpinės smėgenys; головной м. galvos smėgenys; спинной м. nugaros smėgenys; средний м. vidurinės smėgenys; 2. (*kaulų*) čiulpaĩ, smėgenys; 3. *dgs.* kul. smegeninė, smėgenys (*valgis*); ♦ до мозга костей ligi gyvo kaulo.

мозг||ый, -ая, -ое *šnek.* 1. sutrūnijęs (*puz. medis*), sutrėšęs; 2. drėgnas, šlāpias; мозглая погода drėgnas oras; ~лявый, -ая, -ое; -ляв, -а, -о *šnek.* geibūs, sunykęs, nukvėžęs, silpnas; м. старчок sunykęs senėlis; ~лятина, -ы *šnek.* trėšena (*sutrėšęs daiktas*), pūvena; ~нуть, -ну, -нешь *eig. šnek.* trūnėti, trėšti, kvėžti.

мозговать, -гую, -гуюшь *eig. šnek.* svarstyti, galvoti.

мозгов||истый, -ая, -ое; -йт, -а, -о supratingas, sumanūs, sumaningas, protingas, galvotas, nuovokūs, smegeningas; ~ой, -ая, -ое smegenų, smegeninis; воспаление м. оболочка smegenų žievės uždegimas; м. придаток smegenų priedėlis, hipofizis; мозговая работа *prk.* protinis darbas.

мозжечок, -чка *anat.* smegenėlės.

мозжить, -йт *eig. šnek.* maūsti, gėlti, sopėti; голову мозжит gālvą maūdžia; мозжит в пояснице strėnas gėlia.

мозол||истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о pūslėtas, nutrintas (*puz. pirštas*), trynėtas, nuospaudotas; мозолистые рўки pūslėtos rañkos; ~ить, -лю, -лишь *eig. pasen. šnek.* pūslų, nuospaudų pritrinti; ропўtes suvėlti; ♦ м. язык liežuvių māliti, tuščiažodžiauti; м. глаза (*кому*) įkyrėti, įgristi iki gyvo kaulo, įsibosti bėlendant į akis; ~ь, -и м. nuospauda, trynė, sąvėlė, pūslė, ропўтė; натереть м. sutrinti, suvėlti trynė, nuospauda, pūslė, nusi-trinti (*puz. rankas, kojas*); ♦ наступить кому-л. на (любимую) м. *šnek.* paliėsti, užgauti kienò bria, skaudamą vietą; ~ьный, -ая, -ое nuospaudų, nuospaudos, nuospaudinis, trynių, trynės; м. пластырь траўklapis nuospaudoms gydyti; ♦ мозольные деньги *šnek.* suñkiai, krūvinu prākaitu pėlnytas skatikas.

мой, моеро *v.*, мой, моёй *m.*, моё, моеро *nktr.*; *dgs.* мой, -их 1. *įv.* māno, mānas, māniškas, manā, māniška; мой глазā māno, mānos ākys; у сына мой харāктер (māno) sūnaūs māniškas būdas; он — мой друг jis manāsis bičiūlis; мой совет тебе āš tau pātariu; это сделано по моему совету tai padaryta mān patārus; мой бабушка māno senėlė; это моё ремесло tai manāsis, māno āmatas; 2. мой, моеро, мой, моёй *dkt.* maniškis, manāsis (*mano vyras, sutuoktinis; mano šeimininkas*), maniškė, manóji (*mano žmona*); мой ушёл в партизаны maniškis išėjo partizanauti; моя ушла с ребёнком гулять maniškė su vaikū išėjo pasivaikščioti; 3. мой, -их *dgs. dkt.* maniškiai, namiškiai; мой все здоровы (māno) namiškiai, maniškiai visi sveiki; 4. моё, моеро тай, кās māno, māno mantā, tuftas; моё суть моё кās māno, тай māno; 5. моё, моеро *dkt. šnek.*: он устал больше моеро jis pavařgo labiau ūž manė, labiau kaip āš; 6.: по-моему а) *prv.* manaip, māniškai, kaip āš pageidāju; б) *įt.* māno nuomone, māno (nu)manymu, manding; по-моему, он очень слаб manding, jis labai silpnas; ♦ мой берёт (взял) māno viršūs, āš nugalėjau; моё почтение (*pasveikinimas*) (māno) pagarbā, sveikinū; (это) не по моёй части кās mān rūpi, тай mān nerūpi, тай nē māno reikalas.

мой||ка, -и; *dgs. kilm.* моёк, *naud.* мойкам 1. skalbimas, mazgėjimas, plovimas; prausimas, trinkimas; 2. plautuvė, plovyklā, velėklė, žlugtūvas, skalbrynė, skalbtūvas; ~ный, -ая, -ое spec. plovimo, plaunamasis; мойная машина (*audinių*) plaunamóji mašinā, plautuvė; ~щик, -а plovėjas, mazgotojas; ~щица, -ы plovėja, mazgotoja.

мокнуть, -ну, -нешь; *būt.* мок, -ла, -ло *eig.* 1. šlapiti, drėkti, šliurti; 2. mirkti, žlugti, tižti, tižti, rūgėti, mirksoti, žlugsoti; посёвы мокрыт от дождёй pasėliaĩ mirksta, šuñta nuò lietaūs; 3. *med.* šlapiuoti.

мокр||енький, -ая, -ое, ~ёхонек, -нька, -нько visas šlāpias, šlapūtis, šlaputėlis.

мокрёц, -а *vet.* šlapióji dėdervinė (*arklių liga*).

мокрица, -ы 1. *zool.* vėdarėlis, drėgnuolė, *Omicus asellus*; 2. *bot.* daržinė žliugė, *Stellaria media*.

мокро 1. *prv.* drėgnai, šlapiai, pašlāpusiai; 2. *eina tariniu* šlāpia, drėгна; на дворе м. laukė šlāpia; ~ватый, -ая, -ое; -āt, -а, -о apýšlapis, šlāptelėjęs, póšlapis, šlapókas, drėgnókas.

мокротā, -ы 1. šlapūmas, drėgmė, drėgnūmas; 2. šlāpias oras, šlapumā, šlapýmetis, drėgmė.

мокрот||а, -ы skrepliai, drabā, kosalaĩ, ātkosės; ~ный, -ая, -ое skrepliūotas, šlāpias (*puz. kosulys*); skreplių.

мокрый, -ая, -ое; мокр, мокра, мокро šlāpias, drėgnas, žluginas; ♦ у негò глазā на мокром месте jis yrā ašārius, verksnys; мокрая кўрица ištizėlis (*žmogus*).

мокрыд, -и *m. šnek.* šlapumā, šlapýmetis, sušliuręs oras.

мол¹, -а, о моле, на молу molas, (*uosto*) kóplas.

мол² *dli. šnek.* girdi, esā; он, мол, несогласен jis, girdi, nesutinkas.

молва, -ы *šnekā, šnektā, kalbā; gañdas, paskalā, giřslas, girdas, gařsas*; о нём идёт дурная м.

apiē jī blogai šnēkama, apiē jī lēidžiamos paskalos, jis tūri blōgā vařdā; людскāя м. žmonių kalbos.

молвить, -влю, -вишь *įvk. pasen. tařti, pratařti, pasakyti, pražōsti.*

молдавāн||ин, -а; *dgs. -āне, -āн moldāvas; ~ка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам moldāvē; ~ский, -ая, -ое moldāvių, moldāviškas.*

молдāвский, -ая, -ое 1. *žr. молдавāнский*; 2. Молдāвийос; Молдāвская ССР Молдāвийос TSR.

молēб||ен, -бна *bažn. (trumpas) pāmaldos; отслужить м. atlaikyti pāmaldas; ~ствие, -я bažn. žr. молēбен; ~ствовать, -твую, -твует eig. bažn. pāmaldas laikyti.*

молēкул||а, -ы молēкулē; **~ярный**, -ая, -ое молēкуlinis; молекулярная фйзика молēкуlinē fizika; м. вес молēкуlinis svōris.

молē||льня, -и; *dgs. kilm. -ēлен, naud. -ēльням maldōs namai, maldyklā; bažnyčia; ~льщик, -а pasen. maldiniškas; ~льщица, -ы pasen. maldiniškē; ~ние, -я 1. bažn. meldimasis, pōteriavimas; 2. meldimas, maldāvimas.*

молибēн, -а *chem. molibēnas.*

молиния, -и *bot. melvēnē, vaiskā, Molinia.*

моли́тв||а, -ы *bažn. maldā; pōteriai; читать моли́тву kalbėti pōterius, pōteriauti, melstis; ~енник, -а bažn. 1. maldāknygē; 2. pasen. maldiniškas; ~енный, -ая, -ое maldų; pōterių; м. дом maldyklā.*

моли́ть, молю, молишь *eig. melsti, maldāuti, glabōti; м. о пощāде maldāuti pasigailėjimo; ~ся, молюсь, молишься eig. 1. melstis, pōteriauti; 2. prk. (на кого) diēvinti (kq), begaliniai mylėti, gārbinti; м. на сына begaliniai mylėti sūnų.*

мо́лкнуть, -ну, -нешь; *būt. молк, -ла, -ло eig. tilti, rimti, tilkti, puščiūti; в лесу не мо́лкнет птйчий гам miškē netilsta paūkščių ulbėjimas.*

мо́ллюск, -а *zool. moliuskas, minkštakūnis.*

молниē||видный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *žaiibinis, žaibo pavidalo; м. свет žaibinė šviesa; ~носный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. žaibų, audringas (poz. debesis); žaibingas; 2. žaibo, žaibiškas, žaibinis; staigūs, netikėtas; м. удār žaibiškas smūgis; с молниеносной быстротой žaibo smarkumū, greitumū; молниеносная война žaibo kāras.*

молниēотвōд, -а *žaibólaidis, perkūnsargis.*

мо́лнийровать, -рую, -руешь *eig. ir įvk. šnek. duoti, mūšti skūbią, žaibo telegramā.*

мо́лния, -и 1. *žaibas; шаровāя м. kamuolinis žaibas; м. сверкаēt žaibuoja; удāрила м. trenkē, spūrē žaibas, perkūnas; 2. prk. labai skubūs, žaibo; телеграмма-м. žaibo telegramā; 3. užtraukiklis, gyvatėlē, „reisferšliusas“, užtraukiamasis užsegimas (drabužiams, rankinukams).*

молодāя, -ой *dkl. jaunavedē, jaunōji.*

молодēж||ный, -ая, -ое *jaunimo, jaunātviškas; jaunuoliškas; молодēжные кадры jaunimo kādrai; м. энтузиāзм jaunātviškas, jaunuoliškas entuziāzmas; ~ь, -и т. jaunimas, jaunūomenē; jaunuoliai; советскāя м. tarybinis jaunimas; гимн демократической молодēжи demokratinio jaunimo himnas.*

мо́лōд||енький, -ая, -ое *jaunūtis, jaunučiukas; ~еть, -ёто, -ёшь eig. jaunėti, jaunyn eiti; м. от радости jaunėti iš džiaugsmo.*

мо́лодец, -дца *poez. narsuolis, drāsuolis, šaunuolis; разудāлый м. nutrūktgalvis, pašėlęs narsuolis; добрый м. šaunūs narsuolis.*

мо́лодē||ц, -дцā 1. *šauņūs, puikūs vīras, vyrūkas, šaunuolis; žaliūkas; у него все сыновья молодцы jō visi sūņūs šaunuoliai; здорово, молодой! sveiki, vūrai! что за молодой таі vūrai; выглядеть молодцом šaunia, puikiai atrōdyti; он у нас м. jis yrā puikūs vīras; 2. (gyrimui reikšti) šaunuolis; м. что принēс брāво vīras, kād ātnešei; 3. džn. dgs. šnek. niek. chuligānas, banditas, šūnsnukis; фашистские молодой fašistiniai chuligānai; ~цкий, -ая, -ое guvūs, šauņūs, bingūs, drāsūs, narsūs; ~чество, -а šaunūmas, drāsumas, narsūmas, agnūmas; brav(ir)āvimas; ~чествовать, -твую, -твует eig. šnek. šaunūmā, drāsumā rōdyti, puikuoti(s), brav(ir)uoti.*

мо́лодило, -а *bot. perkūnropē, Sempervivum.*

мо́лодйть, -ложу́, -лодишь *eig. jāninti; нōвая шляпа еē мо́лодйт паујā skrybelē jānina jā; ~ся, -ложусь, -лодишься eig. jānintis.*

мо́лодица, -ы *šnek. poez. jaunā mōteris, jaunā valstietē; jaunāmartē, jaunavedē.*

мо́лодка, -и; *dgs. kilm. -док, naud. -дкам tarm. 1. žr. молодйца; 2. jauniklē vištā.*

мо́лодняк, -ā 1. *kuop. jaunikliai, mituliai, prieauglis; 2. jaunuolūnas, jānas miškas, miškēlis, atžalūnas, ataugūnas; 3. kuop. šnek. jaunūomenē, jaunimas, jaunumē.*

мо́лодожēн, -а 1. *jaunavedys; 2. dgs. jaunavedžiai, jaunavedžių pōra (vyras ir žmona).*

мо́лодой, -āя, -ōе; мо́лод, мо́лодā, мо́лодо 1. *jāunas; молодōе дēрево jāunas medis; молодōе животное jauniklis (gyvūlys); м. картофель jāupos, šviežios bulvės; м. месяц jāunas mėnūlis, jānatis; молодōе поколение jaunōji kartā; 2. -ого dkt. jaunavedys, jaunasis; встречать молодых pasitikti jaunavedžius; 3. паўјas; молодōе учреждение паујā įstaiga; м. лёд паўјas lēdas; 4. jaunātviškas, jaunuoliškas; м. задōр jaunātviškas įkarštis; молодāя отвāра jaunuoliška drāsa.*

мо́лодость, -и т. jaunystē, jaunybē, jaunātvē, jāunos diēnos, jaunūmas, jaunumē.

мо́лодуха, -и *tarm. 1. žr. молодйца; 2. marti.*

мо́лодцевāтый, -ая, -ое; -āt, -а, -о *šauņūs, puikūs, vīriškas; šauniōs išvaizdos, pōvyzos; м. вид šaunī išvaizda.*

мо́лодчāга, -и *šnek. žr. молодец (1 reikš.).*

мо́лодчик, -а 1. *pasen. bernužēlis, bernēlis, jaunuolis; 2. puōšnikas, dabitā, frāntas; 3. niek. sūkčius, tipas, apgavikas; chuligānas.*

мо́лодчина, -ы *šnek. šauņūs, bingūs vīras, vūrų vīras, брāво vīras, vīras iš stuomeiš iš liepteiš.*

мб́лодь, -и т. *kuop. 1. jaunikliai (gyvuliai); 2. jāunos žūvys, žuvytēs.*

мо́лодчāв||ить, -влю, -вишь *eig. šnek. žr. молодйть; ~ость, -и т. jaunyvūmas, jaunā išvaizda; ~ый, -ая, -ое; -āв, -а, -о jaunūvas, jaunai atrōdantis; м. вид jaunūva išvaizda.*

мо́лозиво, -а *krēkenos.*

МОЛО́КИ, -ло́к *dgs.* (žuvies) piēnīai.

МОЛОКО́, -а piēnas; материнское м. mótinos piēnas; žindālas; наполниться молоком (*apie tešmenį*) pritęsti, pritvinkti; снятое м. nūgriebtas piēnas; парное м. tik ką pamėlžtas, šiltas piēnas; кислое м. rūgusis piēnas, rūgpienis; козье м. ožkōs piēnas; запаянный в молоко piēnuotas, piēnūtas, piēninas; сгущенное м. kondensuotas piēnas; конопляное м. kanapių piēnas; ♦ кровь с молоком (*apie gražų žmogų*) kaip iš pieno plaūkęs; ещё м. на губах не обсохло dār pienas nuo lūpų nenudžiūvo (*dar nesubrenęs*).

МОЛОКОСО́С, -а *šnek.* piēnburnis, piēnlūpis, bekeinis, geltonsnāpis, vaikpalaikis, vařvalas.

МОЛОТ, -а kūjis, plāktas; серп и м. piātuvas ir kūjis; головка молота kūjo pėntis; между молотом и наковальней *prk.* tarp kūjo ir priekalo; метание молота *sport.* kūjo metimas.

МОЛОТІ́ЛКА, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам kuliāmōji (mašinā).

МОЛОТІ́ЛО, -а sprāgilo būožė, spragėlė.

МОЛОТІ́ЛЬНИ́Й, -ая, -ое kuliāmasis, kūlmo; **~ня**, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням *šnek.* kūlyklā, grėndymas; **~щик**, -а kūlėjas, kūlikas.

МОЛОТІ́ТЬ, -лочу́, -лотишь *eig.* 1. kūlti; м. рожь kūlti rugiūs; 2. *prk. šnek.* būyti, daužyti (*pvz. kumščiu į sieną, į stalą*).

МОЛОТІ́КОВЫ́Й, -ая, -ое *tech.* kūjinis, kalamasis, daužomasis; молотковая дробилка *žemd.* kūjinis trypintuvas; м. барабан kūjinis būgnas; **~обоец**, -бойца *tech.* kūjininkas, kalėjas, kūjamušys; **~овище**, -а kūjākotis.

МОЛОТО́К, -ткá plaktukas, kūjėlis; ♦ продавать с молотка *pasen.* parduoti iš varžytinių; **~чек**, -чка plaktukėlis, kūjėlis; молоточки в рояле pianino plaktukėliai.

МОЛОТЫ́Й, -ая, -ое; -лот, -а, -о máltas; м. кофе maltà kavà.

МОЛОТЬ, мелю́, мелешь *eig.* 1. málti; м. пшеницу málti kviečius; 2. *prk. šnek.* pliaūkšti, plėpėti, taūzyti, málti; м. вздор (чепуху) niekūs taūzyti, pliaūkšti, pinti; ♦ м. хвостом uodegą mātūoti, maskatūoti.

МОЛОТЬБА́, -ы kūlimas, kūlėnė, kūlė; наступила м. prasidėjo kūlimas.

МОЛО́Х, -а molochas (1. žiaurios jėgos simbolis; 2. *Australijos driežo pavadinimas*).

МОЛОЧА́Й, -я, **~ник**, -а *bot.* karpāžolė, *Euphorbia*; **~ный**, -ая, -ое karpāžolės; молочайные листья karpāžolės lapai.

МОЛОЧЕ́НИЕ, -я *žr.* молотьба.

МОЛОЧЕ́НЫЙ, -ая, -ое kūltas; молоченая рожь (iš) -kulti rugiai.

МОЛОЧКО́, -а piēnėlis, piēnukas.

МОЛО́ЧНАЯ, -ой *dkt. šnek.* 1. pieno produktų parduotuvė; 2. piēninė.

МОЛО́ЧНИК, -а 1. piēnininkas; 2. piēnuodis; 3. *šnek.* žindūklis (*gyvulys*); **~ца**, -ы 1. piēnininkė; 2. *med.* piēnligė, *Soor*.

МОЛО́ЧНО-БЕ́ЛЫЙ, -ая, -ое baltas kaip piēnas, piēno baltumo.

МОЛО́ЧНОЕ, -оро *dkt.* piēniškas patiekalas, piēniškas valgis.

МОЛО́ЧНО||ОСТЬ, -и *m.* pieningumas; **~ый**, -ая, -ое pieno; piēniškas; piēninis; piēningas, mėlžiamas; молочная корова pieninga kārvē; м. скот piēniniai gyvuliai; м. суп piēniška sriubā; молочная кислота *chem.* pieno rūgštis; молочное хозяйство pieno ūkis, piēnininkystė; м. завод piēninė; ♦ молочные зубы piēniniai dañtys; м. брат *pasen.* pieno brōlis; молочное стекло mātinis, balkšvas stiklas; молочная спелость piēninė brandà.

МОЛОЧУ́ *žr.* молотить.

МО́ЛЧА *prv.*, **~ливо** *prv.* tylomis, patylom, tyliai, tylint; tylėdamas; **~ливость**, -и *m.* tylumas, tylėjimas, nekalbumas; **~ливый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о 1. nekalbūs, mažakalbis, tylintis, nešnekūs, tylūs; м. сосед nekalbūs, tylūs kaimynas; 2. bežōdis, tylūs; молчаливое согласие tylūs sutikimas; молчаливое одобрение bežōdis, tylūs pritarimas.

МО́ЛЧАЛЬНИК, -а 1. *bažn.* apsižadėjęs, įsižadėjęs nekalbėti vienuolis; 2. *šnek.* tylūnas, tylėnis.

МО́ЛЧА||ННЕ, -я tylėjimas, tylā; обойти молчаньем nutylėti, nulėisti negirdom; м. — знак согласия tyli — atseit sutiñka; м. — золото tylā — gerà bylā; **~нка**, -и *šnek.* tylėjimas; играть в молчанку tylėti, neatsakinėti; **~ть**, -чу́, -чишь *eig.* tylėti; заставить м. nutildyti; молчать! tylėkl!, nutilk!, susičiaupkl!, užsičiaupkl!; об этом надо м. apie tai reikia tylėti, tai reikia laikyti paslaptę; жалость молчала в нём *prk.* jis ne(pa)rōdė gailėsčio, jis ne(si)gailėjo.

МО́ЛЧКОМ *prv. šnek.* patylomis, tylėdamas.

МО́ЛЧОК 1. *nkt. eina tariniu šnek.* nė žōdzio, nė garšo, šiūkštu, nė šnipšt; об этом м. apie tai šiūkštu, nė šnipšt; сначала наметнул, а потом м. iš pradžių užsiminė, o paskui nė žōdzio; 2. -чка *pasen.* tylėjimas.

МО́ЛЧУ́Н, -а *šnek.* tylūnas, tylėnis; **~ья**, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ньям *šnek.* tylūnė, tylėnė.

МО́ЛЬ¹, -и *m. zool.* kandis, kailiavarpa, kailiavarpis, *Tinea*; м. зернобая *zool.* grūdinė kandis, *Tinea granella*; быть изъеденным молью iškandėti.

МО́ЛЬ², -и *m. fiz., chem.* mōlis, grammolėkulė.

МО́ЛЬБА́, -ы 1. maldavimas, meldimas; не докучал он ей мольбою jis jai neįkyrėdavo maldavimu; с мольбою простирать руки maldaujamai pakėlti, ištiesti rankas; 2. *pasen.* maldà.

МО́ЛЬБЕРТ, -а molbertas.

МО́ЛЬБИЩЕ, -а maldų vietà.

МО́МЕНТ, -а akimirkšnis, akimirka; momentas; сделать в один м. padaryti (vienu) akimirkšniu; пропустить благоприятный м. pralėisti patogų momentą; в м. прихода ateinant, ateidamas; положительные моменты в работе teigiamosios darbų pusės; это является важным моментом в выполнении плана tai yra svarbus momentas planui įvykdyti; м. инерции *fiz.* inercijos momentas; текущий м. einamasis momentas, dabartinis momentas; ♦ в любой м. bet kada; в один м. tūtuojau; **~ально** *prv.* akimirka, bėregint, momentaliai; **~альный**, -ая, -ое (vienos) akimirkos, akimirkšnio, momentalus, momentinis; staigūs; моментальная смерть momentali, staigī mirtis; м. снимок *phot.* momentinė nuotrauka.

монáрх, -а monárchas, patvaldýs; **мóнзм**, -а monarchizmas; **мóнст**, -а monarchistas; **мóнстский**, -ая, -ое monarchistinis, monarchistų; **мóнческий**, -ая, -ое monárchinis, monarchistinis.

монáрхия, -и monárchija; **мóний**, -ая, -ее monárho, monárchų.

монастыр|ский, -ая, -ое vienuolýno, vienuolýnų; **мóнь**, -я v. vienuolýnas.

монáх, -а 1. vienuolis; пострýться в монáхи dúoti vienuolio įžadą, tapti vienuoliu, įstóti į vienuolýną; 2. *prk. šnek.* atsiskýrėlis, užsidarėlis; живёт монáхом gyvėna kaip vienuolis, atsiskýrėliškai; **мóния**, -и; *dgs. kilm.* -хинь, *naud.* -ням, **монашeнка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам vienuolė.

монашес|кий, -ая, -ое vienuolio, vienuolių; vienuoliškas; монашеская рýса vienuolio drabūzis, sutanà; монашеские обычаи vienuoliški įpročiai; м. орден vienuolių ordinas; м. образ жизни vienuoliškas, atsiskýrėliškas gyvėnimas; **мóтво**, -а 1. *kuor.* vienuoliai, vienuolià; 2. vienuolýstė, vienuolio gyvėnimas; **мóтвовать**, -твую, -твует *eig.* būti vienuoliu, vienuoliauti.

монашка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам žr. монахиня.

монгóл, -а mongòlas; **мóка**, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам mongòlė; **мóнский**, -ая, -ое 1. mongòlų, mongoliškas; монголские сказки mongoliškos pàsakos; 2. Mongòlijos; Монгóльская Народная Республика Mongòlijos Liáudies Respublika.

монéт|а, -ы 1. metalinis pinigas, monetà; золотáя м. aukšinė monetà, aukšinis pinigas; звонкая м. *kuor.* metaliniai pinigai; бить (чекáнить) монéту kálti pinigus; 2. *šnek.* pinigai; не хватает монéт trūksta pinigų; гонí монéту *vulg.* mokėk, duokš pinigus; ♦ платíть (отплатíть) той же монéтой atsidėkóti, atsilýginti tuo pačiu (*geru už gera, blogu už bloga*), dėkà už dėkà, atmokėti tuo pačiu pinigų; принимáть за чýстую монéту laikyti tiesà, priimti už teisýbę, už tiesà, priimti už grýną pinigą; **мóний**, -ая, -ое pinigų, piniginis, monetų; монéтная единица *pasen.* piniginis vienetas; м. двор pinigų kalyklà; **мóчик**, -а pinigų kalikas, kalėjas.

монíзм, -а monizmas; **мóстический**, -ая, -ое monistinis.

монíсто, -а (staĩbūs) karóliai, aĩtkaklis, káкло pàpuošalas, vėrinýs.

моногáмия, -и monogámija, vienpatýstė.

моногráмма, -ы monogramà, vardàženklis.

моногráфия, -и monográfija.

монóкль, -я v. monòklis.

монолít, -а monolítas; **мóность**, -и m. monolitiškumas, vientisumas, vieningumas; **мóний**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. monolitinis, ištisinis, vientisas; монолítная колонна monolitinė, ištisinė kolonà; 2. *prk.* vieningas, glaudūs, vienalýtis, vientisas, monolitinis.

монолóг, -а monològas.

моноплáн, -а av. monoplánas.

монополиз|ация, -и monopolizávimas, monopolizácija, (su) monopolinimas; **мóировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* monopolizuoti, (su) monopolinti.

монополист, -а monopolistas, monopolininkas; **мóйческий**, -ая, -ое 1. monopolijų, monopolistinis; м. капитализм monopolistinis kapitalizmas; 2. monopolio, monopolinis; **мóский**, -ая, -ое monopolisto, monopolistų, monopolistinis.

монопóл|ия, -и 1. monopolis; ввести монопóлию на производство стали įvesti plėmą gamýbos monopolį; м. внешней торгóвли užsienio prekýbos monopolis; 2. монопóлия (*kapitalistinių trestų sąjunga*); **мóный**, -ая, -ое monopolio, monopolinis.

монотейзм, -а monotейzmas.

монотíп, -а *spst.* monotipas; **мóист**, -а *spst.* monotipistas, monotipininkas; **мóний**, -ая, -ое *spst.* monotipo, monotipinis; м. набор monotipinis rinkimas, rinkimas monotipų.

монотóн|о *prv.* vienatóniškai; vienóдай, nuobodžiaĩ, monotóniškai; **мóость**, -и m. vienatóniskumas; nuobodūs vienodumas, monotóniskumas; **мóий**, -ая, -ое; -тóнен, -тóнна, -тóнно 1. vieno tóno, vieno gařso; 2. *prk.* monotóniskas, nuobodūs, vienódas; монотóнная жизнь nuobodūs, vienódas gyvėnimas.

монпансё *nkt.* monpansjė, ledinukai (*saldainių rūšis*).

монтáж, -á 1. montážas; литератýрный м. literatūrinis montážas; музýкальный м. muzikinis montážas; м. фильма filmo montážas; 2. (*mašinų*) sunárstymas, montávimas; **мóник**, -а montázininkas, montúotojas; **мóний**, -ая, -ое montážinis, montážo, montávimo, sustátymo, sunárstymo; монтáжные работы montážo darbai.

монт|ёр, -а mónteris; **мóировать**, -рую, -руешь *eig.* montuoti, sustatinėti, (su) nárstyti.

монтирóв|ка, -и montávimas; **мóчный**, -ая, -ое montávimo; монтирóвные работы montávimo darbai; **мóщик**, -а montúotojas.

монумéнт, -а monumėntas, pamiñklas; **мóальный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно monumėntálinis, monumėntalus, grandiozinis, mižiniškas; монумéнтальное здáние monumėntalus pástatas; монумéнтальное исследование monumėntálinis tyrinėjimas.

МОПР (Международная организация помóщи борцам революции) MOPR (Tarptautinė revoliucijos kovótojų rėmimo organizácija).

мопс, -а mòpsas, mopsiukas (*šuniukas*).

мор, -а *pasen. šnek.* māras; māro mėtai; голóдный м. bādo māras; м. (на) зверей žvėrių māras.

морал|изировать, -рую, -руешь *eig.*, **мóизовáть**, -зýю, -зýешь *eig.* kalbėti doróvės tėmomis, moralizuoti; doróvinti, moralūs, pamókymus, pamókslus sakýti; **мóист**, -а moralistas, doróvės mokytojas; pamoksláutojas; **мóистка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам moralistė.

морáль, -и m. 1. morálė, doróvė; коммунистическая м. komunistinė morálė; принципы морáли doróvės principai; человек незапáтанной морáли nesuteptòs morálės, doróvės žmogùs; 2. *šnek.* morálas, doróvinis nuródyimas, pamókymas; м. читать хочешь? moralūs, pamókslus nóri sakýti?; 3. doróvinė, pamókomoji išvada, pamókymas; отсюда м.: никакой пощáды впарý iš tó sėka pa-

mókytas: jókio pasigailėjimo priešui; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно moralūs, morālinis, doróvinis, dorinis, dorovingas; м. поступок dorovingas pòelgis; моральная отвѣтственность морālinė atsakomybė; м. кодекс строителей коммунализма komunizmo statytojų morālinis kòdeksas. мораторий, -я fin., ekon. moratòriumas (mokėjimų atidėjimas).

мор¹, -а lavóninė, mòrgas.

мор², -а pasen. (žemės matas) mǎrgas (apie 0,5 ha).

мор³ išt. eina tariniu šnek. mirkt.

морганатический, -ая, -ое morganātinis (nelygių teisų); м. брак morganātinė sątuoka.

мор||ание, -я mirkčiojimas, mirksėjimas; ~ать, -аю, -аешь eig. mirkčioti, mirksėti; ~нуть, -нү, -нѣшь įvk. mirktelėti, sumirksėti.

морда¹, -ы 1. (gyvulio) snūkis, prūsnos; 2. vulg. šnek. snūkis, terlė, srėbtūvai, ėdmenys, putrālākė, marmūzė, vėpšlos; бить по морде mūšti pėr snūkj, dūoti į snūkj, pėr srėbtuvūs, dūoti snūkių, snukiuoti.

морда², -ы tarm. būčius, vārža (žuvims gaudyti).

морда||стый, -ая, -ое; -аст, -а, -о šnek. didžiasnūkis, snukingas, snukėtas; ~сы, -ов dgs.: бить (хлестать) по мордасам šnek. dūoti pėr snūkj, pėr ausj, dūoti ausj; ~тый, -ая, -ое; -ат, -а, -о žr. мордастый, ~шка, -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам šnek. 1. veidėlis, burnėlė, snukūtis; 2. v. ir m. gražūs veido žmogūs, gražuolis, gražuolė, gražuolėlis, gražuolėlė; 3. mažasis dōgas (toks šunielis).

морда, -ы kuor. mōrdviai.

мордвин, -а mōrdvis; ~ка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам mōrdvė.

мордоб||итие, -я, ~ой, -я šnek. vulg. snūkio, snūkių daužymas.

мордовать, -дую, -дүешь eig. šnek. mūšti, kankinti, kamuoti.

морд||вец, -вца žr. мордвин; ~ка, -и; dgs. kilm. -вок, naud. -вкам žр. мордвинка; ~ский, -ая, -ое 1. mōrdvių; 2. Mordovijos; Мордовская АССР Mordovijos ATSR.

мордочка, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам šnek. snukėlis, snukūtis, burnėlė.

море, -я; dgs. -я, -ей 1. jūra, jūrės, mārios; за морем užjūryje; выйти в море išplaukti į jūrą; 2. prk. daugybė, sraūtas, klānas; м. слѣз асарų klānas; м. крови краūжо jūra; м. слов žōdžių sraūtas; пбезд исчезал в море хлебѳв траукинъs pranūkdavo javų jūroje; ◆ капля в море prk. lašas jūroje; ждать у моря погоды vėltui, tuščiai laukti, vėltui tikėtis.

морен||а, -ы geol. morenā; ~ный, -ая, -ое geol. morėnų, morėninis.

мореный¹, -ая, -ое šnek. dvasintas, ālkintas, marintas, išdvėsęs.

мореный², -ая, -ое beicuotas, dažytas beicū; м. дуб tamsūsis, juodasis āžuolas.

мореплава||ние, -я jūrų laivýba, jūreivýstė, jūrininkýstė; ~тель, -я v. plaukiotojas, keliautojas jūromis; ~тельный, -ая, -ое jūrų laivýbos, jūreivýstės, jūrininkýstės.

мореход, -а pasen. plaukiotojas, keliautojas jūromis; ~ность, -и m. (laivo) jūrinis tinkamumas, tinkamumas jūrinei laivýbai; ~ный, -ая, -ое, -ден, -дна, -дно jūreivýstės, jūrininkýstės, navigācijas, navigācinis; ~ство, -а pasen. jūreivýstė.

морж, -а zool. jūrų vėplys, *Odobaeus rosmarus*;

~йха, -и zool. jūrų vėplė; ~овина, -ы jūrų vėplio kailis; ~овый, -ая, -ое jūrų vėplio, jūrų vėplių.

морзе nkt.: азбука М. Mōrzės abėcėlė; аппарат М.

Mōrzės aparātas.

мор||лка, -и; dgs. kilm. -лок, naud. -лкам beicas (medienai dažyti).

морить¹, -рю, -ршь eig. 1. šnek. ālkinti, marinti, dvasinti, bādinti, stipinti, kamuoti; м. голодом badū marinti, dvasinti; 2. nuōdyti, naikinti; м. на-секомых naikinti vabzdžiū; 3. tarm. gesinti; м. йзвесть gesinti kālkes; ◆ м. со смеху alpinti, trūkinti juokais, juōkinti iki āsarų.

морить², -рю, -ршь eig. beicuoti, dažyti beicū (medžio dirbinius); м. под дуб beicuoti āžuolo spalvā; м. под чѳрное дѳрево juodaī (nu)beicuoti (imituojant juodmedį).

морк||ов||ка, -и; dgs. kilm. -вок, naud. -вкам šnek. morkā; kuor. mōrkos; ~ник, -а kul. 1. pyragas su mōrkomis; 2. morkiēnė (sriuba); ~ный, -ая, -ое mōrkų, mōrkinis; ~ь, -и m. bot. morkā, *Daucus*; kuor. mōrkos.

моровой, -ая, -ое pasen. māro; моровое повѳтрие (моровая язва) pasen. māras, lūkava.

морож||ен||ица, -ы ledinė (valgomiesiems ledams gaminti); ~ое, -оро dkt. (valgomieji) ledaī; šal-tėšiai, šaltumynai; ~щик, -а (valgomųjų) ledų pardavėjas.

морозеный, -ая, -ое šaldytas; мороженое мýсо šaldyta mėsā.

мор||о||жу žр. морозить; ~сь žр. морозиться.

мороз, -а šaltis; осенний м. grūodšala, grūnšala; м. щиплет šaltis svilina (pvz. ausis); трескучий м. spiginantis šaltis, spėigas; ◆ меня м. по ко-же подирает мán drebulýs, šiufrās pėr kūną eina, manė drebulýs krėčia; дед-мороз sėnis šaltis; ~ец, -зца, ~ик, -а šaltėlis, šaltūkas.

морозилка, -и; dgs. kilm. -лок, naud. -лкам šaldymo įrengimas, šaldytuvo kāmėra.

морозить, -рожу, -розишь eig. 1. šaldyti; м. ябло-ки (уž)šaldyti obuolius; 2. sušaldyti, iššaldyti; м. тараканов šaldyti tarakonūs; 3. beasm. šalti; šalvėnti, šalvėti, šalėnti, šalvėti; на дворе морозит laukė šāla, šalčiuoja, spėigėja; ~ся, -ро-жусь, -розишься eig. šnek. 1. šaldytis; šalti; 2. būti šaldomam.

морозник, -а bot. čėras, *Helleborus*.

морозн||о eina tariniu (labai) šalta, spėigas; šāla; ~ый, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно spėiguotas, šaltas, spiginamas; м. день šaltā diena.

морозо||стойкий, -ая, -ое; -стойк, -стойка, -стойко, ~упорный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно, ~устойчи-вый, -ая, -ое; -чив, -а, -о neblijantis šalčio, at-sparūs šalčiui (pvz. augalas).

мор||ока, -и šnek. pāniava, makalýnė.

моросить, -йт eig. dułkti, dułksnóti, dułkėnti, ra-sėnti, dujóti, lypóti; дождь моросит lietūtis duł-kia, dułksnója.

мóрьсь, -и *m.* duļksmas, duļksnójas, dujā, duļksnā, lynójas.

морóчить, -чу, -чишь *eig.* apgaudinēti, prigauliōti, mūlķinti, akis dūmti, gālvā sūkti, čīustūs darýti; м. гóлову kvāršinti gālvā.

морóшка, -и *bot.* tēksē, *Rubus chamaemorus.*

морс, -а *mōrsas* (gaivinamasis gērimas iš vaisiū sunkos).

морскóй, -ая, -ое *jūŗų, jūŗos, jūŗinis; jūŗeivýstēs, jūŗininkýstēs; морскáя водá jūŗų vanduō (sūrus); морскóе дно jūŗos dūgnas; м. климáт jūŗinis klimátas; м. трáнспорт jūŗų transpórtas; морскóе прáво jūŗų tēisē; м. флот jūŗų laivýnas; морскáя мýля jūŗmýlē; морскáя трáвá bot. jūŗinis ándras, jūŗų žolē; м. ёж zool. jūŗos ežýs; м. орёл zool. jūŗų erēlis, *Haliastur albicilla*; м. лев zool. jūŗos liūtas, *Otaria stelleri*; морскáя свýнка zool. jūŗos kiaulýtē, *Cavia cobaya*; морскáя болéзнý jūŗligē, jūŗos ligā; морскóе искýство токеjýmas jūŗeiváuti; ♦ м. волк jūŗų vilkas, sēnas, prýtýŗes jūŗininkas.*

морти́ра, -ы *kar.* mortyrā.

морфе́ма, -ы *lingv.* morfemā.

морфи́й, -я *mōrfijus; ~низм*, -а *mōrfinizmas; ~нист*, -а *mōrfinistas; ~нистка*, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *mōrfinistē.*

морфолóгический, -ая, -ое *mōrfolōginis; ~бгия*, -и *mōrfolōgija.*

морщíн||а, -ы *rauķšlē, rauķas, rūķšlē; dūmšlē (drabužiū); покрытый морщинами rauķšlētás, rauķšliū išvagótas (veidas); ~истость*, -и *m. rauķšlētumas; ~истый*, -ая, -ое; -нист, -а, -о *rauķšlētás; rūķšlētás; susirauķšlējýs; ~ить*, -ню, -нишь *eig. žr. мóрщить; ~ка*, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *rauķšlēlē.*

морщíть, -щу, -щишь *eig.* rauķkti, rauķýti, rauķšlēti.

морщíть, -йт *eig. šnek. rauķšlētis, glāmžýtis, rūķšlōtis; плáтье морщít drabužis rauķšlējasi.*

мóрщиться, -щусь, -щишься *eig. rauķýtis, rūkti (apie veidą); rauķtis.*

морщíться, -йтся *eig. šnek. žr. морщítъ.*

морюшко, -а; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *poez. jūŗēlēš, marēlēš.*

моря́к, -а *jūŗininkas, jūŗeivis.*

моря́на, -ы *jūŗų vėjas (pietryčiū).*

моря́нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам, *zool.* poliārinē, ledinē ántis.

моря́цкий, -ая, -ое *šnek. jūŗeivio, jūŗeiviū, jūŗeiviskas.*

москaтёль, -и *m. kuop. chemikālai, chēminēs dāžyto prēkēs; ~ный*, -ая, -ое *chemikāļū; москaтёльные товáры chemikālinēs prēkēs.*

москвíч, -а *maskviētis; ~ка*, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *maskviētē.*

москíт, -а *zool. moskítas, Simulia; ~ный*, -ая, -ое *moskitinis, moskito, moskitū; москíтная сéтка moskitinis tinklēlis (nuo moskitū); м. укýс moskito jgēlímás, jkandímás.*

москóвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам, *zool.* zýlē juodagalvē, juodóji zýlē, *Parus ater.*

москóвский, -ая, -ое *Maskvōs; maskvlinis; москóвские ýлицы Maskvōs gātvēs; м. товáр maskvl-nē(s) prēkē(s).*

мос||лáк, -á *šnek. ir ~бл*, -слá *šnek. didelis káulas; šlaunikaulis.*

мост, -а *ir -á, о мóсте, на мóстý; dgs. -ý, -ов tiltas; pontóninis м. pontóninis tiltas; подьёмный м. pakeliamasis tiltas; висýчий м. kabamasis tiltas; железнодорожýный м. geležinkelio tiltas; на-вести м. nutiēsti tiltą; перебрóсить м. мёжду двýмя враждýющими грýппами *prk. sutáikinti dvi besivaidijánčias grupēs.**

мóстик, -а *tiltēlis; kēltas, liēptas.*

мост||йльщик, -а *grindikas, grindējas (gatviū); ~ить*, *мóщý, мóстýшь eig. 1. grįsti; м. ýлицы булыжником grįsti gatvēs akmenimis; 2. tiēsti, dēti, grįsti; м. пол dēti, grįsti grindis; м. мост tiēsti tiltą; ~иться*, *мóщýсь, мóстýсь eig. 1. bŭti grindžiamám; 2. šnek. riōglintis (ant ko); glaŭstis (prie ko); ~кí*, -кóв *dgs. 1. lentŭ klōtai, grįstai; liēptas; 2. pastoliai; 3. tiltēlis.*

мостовáя, -ой *dkt. (gatvēs) grindinýs; ♦ выбрoсить на мостовýю išmēsti į gātvę.*

мостов||йк, -á *tiltininkas, tiltų tiesėjás, statýtojas; ~йна*, -ы *grįstas, grindinio lentā; tilē; ~бý*, -ая, -óе *tilto, tiltinis; мостовýе быкí tilto taurai.*

мостовщíк, -á *žr. мостýльщик.*

мóська, -и; *dgs. kilm.* -сек, *naud.* -ськам *šnek. морсиŭkas (šunelis).*

мóт, -а *šnek. veltkleidýs, veltleidýs, išlaidŭnas, švaistŭnas, klēda.*

мóтáль||ный, -ая, -ое (*siŭlŭ, gijŭ*) *lenkiamasis, vejamasis, lenkimo, vijimo, pėrvijimo; м. цех tekst. špŭliávimo cėchas; мотáльная машинá tekst. pėrvijimo, špŭliávimo mašinā; ~щик*, -а *tekst. špŭliŭotojas, gijŭ lenkėjas; ~щица*, -ы *špŭliŭotoja, gijŭ lenkėja.*

мóтáние¹, -я *1. tekst. špŭliávimas, gijŭ lenkimas, vijimas; 2. (galvos) kinknójas, mosávimas.*

мóтáние², -я *šnek. (pinigŭ) švaistymas, kleidimas.*

мóтáть¹, -áю, -áешь *eig. 1. lenkti (gijas), vŭti, vyniōti (siŭlus į kamuolį); 2. mosuōti, mojuōti, mostagŭoti, mosikuōti, pŭrtyti, kinknōti, (galvą) kinkŭoti, matarŭoti; vizginti (uodegą); ♦ м. ceбé на yc dētis galvōn, atmintiŭ, įsidēmēti, įsidēti į gálvą.*

мóтáть², -áю, -áешь *eig. šnek. švaistýti, klēisti (pinigus), beŭti, žarstýti, mētyti, eikvōti, beŭgžti.*

мóтáться, -áюсь, -áешься *eig. 1. bŭti lenkiamám, vyniōjamám; 2. šnek. vizgēti, maskatŭoti, matarŭoti, kabalŭoti, tabalŭoti; 3. šnek. švaistýtis, bastýtis, klajŭti, valkatáuti; muguliŭoti, šurmuliuŭoti.*

мóтíв, -а *motývas; руководствовáться мотíвами личного харáктера vadováutis asmeninio póbŭdzio motývais; весёлый м. liŭksmas motývas (muzikoje); обоснóванный м. págŭrstas motývas, argumēntas.*

мотивíрова||нный -ая, -ое; -ван, -а, -о *motyvŭotas; получить м. откáz gáuti motyvŭotą neigia-mą atsáky-mą; ~ть*, -рю, -рюешь *eig. ir įvk. motyvŭoti, pagrįsti; м. своё предложéние motyvŭoti savo pasiŭlymą.*

мотивíров||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *1. (veiksmas) motyvávimas; 2. motývai; убедýтельная м. įtikinami motývai; ~очный*, -ая, -ое *motyvŭojamasis, motyvávimo.*

мотнуть, -нų, -нєшь *įvk.* mótstelėti, kinktelėti, krėstelėti, pakratyti (*galvą*); vīkstelėti (*uodegą*).

мотня¹, -й; *dgs. kilm.* мотней tiñklo sėdžia.

мотня², -й *šnek.* bruzdesys, blāškymasis, lāksty-mas.

мотовило, -а 1. lenktūvas, lañktis, lankėtas (*siū-lams lenkti*); 2. (*kombaino*) lenktūvai.

мотовка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* veltkleidė, išlaidi mótėris, švaistūnė, eikvótoja, išlaidūnė.

мотовóz, -а motovežys.

мотовс||кóй, -áя, -óе išlaidūs, veltkleidiškas, švais-tūs; ~твó, -á išlaidūmas, kleidimas, veltklei-dýstė, (*pinigų*) švaistymas, (*turto*) eikvójimas.

мотогóнки, -нок, -нкам *dgs.* motolenktūnės, moto-ciklininkų lenktūnės.

мотóк, -ткá (*gijų*) srúoga, „tolká“.

мотопехóт||а, -ы motorizuótieji pėstininkai, moto-pėstininkai; ~йнец, -нца motopėstininkas.

мотóр, -а *tech.* motóras, variklis; ~изáция, -и mo-torizávimas, motorizácija; ~изóванный, -ая, -ое; -ан, -а, -о motorizúotas; моторизованная áрмия motorizúotoji áрмия; ~изовáть, -зую, -зýешь *eig.* ir *įvk.* motorizúoti; ~йст, -а motoristas, mo-tórininkas; ~ный, -ая, -ое 1. motóro; motórinis; motóрная лóдка motórinė váltis; 2. *fiziol.* jūdi-namasis, motórinis; motóрные нёрвные цéнтры motóriniai nėrvų cėntrai; ~остроение, -я motó-рų gamýba.

мотоцикл, -а ir ~ёт, -а motociklas; ~ётный, -ая, -ое motociklinis, motociklų; м. завод motociklų gamyklá; ~йст, -а motociklistas, motociklinin-kas.

мотушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам rítė, rítėlė, špūlė.

моты||га, -и kāpstas, kauptūkas, kauptūvas, koplė; навóзная м. kanabėkas; ~жение, -я kaupimas, purėnimas kauptūkais; ~жить, -жу, -жишь *eig.* kaupti; pūrinti; ~жный, -ая, -ое kauptūko, kāps-to; мотыжная рýчка kauptūko kótas, rankenà; мотыжное землédелие *ist.* kauptūkinė, kapstinė žemdirbystė.

мотылėк, -лкá drugėlis, peteliškė, plaštakė.

мотыль, -я *v.* úodo lėrva (*žuvims akvariume mai-tinti*).

мотылькóвы||е, -ых *dkt. bot.* šluotėliniai, drugiažiė-džiai; *Papilionatae*; ~й, -ая, -ое drugėlio, dru-gėlių.

мох, мха ir мóха, о мхе ir о мóхе, во мху, на мху; *dgs.* мхи *bot.* sāmana; *kuop.* sāmanos, ki-minai; (*актеңу, меджиу*) kėrpės; мхом (мóхом) порóшний кáмень аркėрпėjes, апсamanójes ак-тиб.

мохн||áтость, -и *m.* gauruótimas; pūkuótimas; ~áтый, -ая, -ое; -át, -а, -о 1. gaurúotas; м. мел-ведь gaurúotas lokys; 2. pūkuótas, plunksnúotas; м. шмель pūkuóta kamānė; мохнáтое полотénце pūkuótas (*frotinis*) rañkšluostis; ~онóгий, -ая, -ое gauruotakójis, apželtakójis; м. перýх apželta-kójis gaidys.

моховик, -á *bot.* balāgrybis, pādirvis, geltonásis baravýkas; *Boletus bovinus*.

моховóй, -áя, -óе sāmanų, samaninis; моховóе бо-лóто samanýnė.

моцióн, -а mocionas, pasivaikštinėjimas, pasimán-kymas.

мочá, -й šlapimas; недержáние мочы *med.* šlapimo ne(su)laikymas.

мочáли||стый, -ая, -ое; -ист, -а, -о plaušinis, plau-šingas, plūšingas; ~ть, -лю, -лишь *eig.* plūšinti, plaušóti, plūšuóti.

мочáл||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам plau-šinė; ~о, -а plaušai, plūšai; ~ьный, -ая, -ое plaušinis.

мочé||вина, -ы šlapalas; ~вóй, -áя, -óе *anat.* šla-pimo; м. пузырь šlapimo pūslė; мочевáя кислотá *chem.* šlapimo, šlapiminė rūgštis; ~гóнный, -ая, -ое šlapimo váromasis (*p vz. vaistas*).

мочеиспусká||ние, -я šlapinimasis; ~тельный, -ая, -ое: м. канáл *anat.* šlapinimosi kanálas.

мочé||ние, -я mirkymas (*p vz. linų*), marká; šlápi-nimas; ~ёный, -ая, -ое mirkýtas; мочёная ко-нопля mirkýtos kanāpės; мочёные яблóки mirký-ti obuoliai.

мóченька, -и *šnek.* pajėgumas, sveikatá, sveikatėlė, stiprumas, jėgos; мóченьки нет nepajėgių, svei-kaitėlės nebėr.

мочé||отделéние, -я šlapimo iš(si)skeyrimas; ~по-лóвóй, -áя, -óе šlapimo iš lytiės; мочеполовóе óр-ганы šlapimo iš lytiės órganai; ~тóчник, -а *anat.* šlapimo tákas, šlapimtakis, šlapimo vadók-ля.

мочил||о, -а marká, linmarka; ~ьный, -ая, -ое mirkomasis, mirkymo.

мóчить, мочý, мóчишь *eig.* 1. šlapinti, vilgyti; šlápti (*p vz. kojas*); 2. mėkti, žlūginti, mirkýti; м. белё žlūginti, mėkti skalbinius; м. селėдку mirkýti silkė; ~ся, мочýсь, мóчишься *eig.* 1. būti šlapinamam, mirkomam; лён мóчится linai mir-komi; 2. mirkti, žlūgti, tižti; 3. šlapintis (*iš-leisti šlapimą*); 4. šlápti, markýtis; м. на дождé šlápti lietujė.

мóчка¹, -и mirkymas; éти яблóки máло были в мóчке šiė obuoliai mažai, trumpai mirkýti; м. льна linų mirkymas.

мóчка², -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. átska-ras, skáidula, drieká, brizgá; 2. ausiės spėnėlis, lezgėlis, pakremzlė; 3. linų kuodėlis; ~овáтый, -ая, -ое; -át, -а, -о *bot.* skaidulúotas.

мóчы¹, мору́, мóжешь, мóгут; *būt.* мор, моглá, -лó *eig.* galėti, pajėgti, įstėngti, valióti, įveikti, įma-nýti; он мóжет бýстро рабóтать jis gáli smar-kiai dirbti; не мору́ понять negaliu suprásti; он всё мóжет jis visa gáli; не мору́ не сказáть neiš-kenčiù nepasákes; ♦ мóжет быть gál, gal būt, rási; éто мóжет быть tai gálimas dalykas, tai gáli būti; не мóжет быть negali būti, tai negá-limas dalykas; как живёте-мóжете? а? бесvei-ки?, kaip krútat?

мóчы², -и *m. šnek.* galiá, jėgá, galėjimas, įstanga; во всю м. iš visós jėgós; что есть мóчи iš visų jėgų, iš visós sveikátos, iš visų gýslų, kiek pa-jėgdamas, kiek įmanýdamas, kiek galėdamas, kiek įveikdamas; ♦ мóчи моёй нет аš nepajėgiu, ne-begaliu, neturiu jėgų.

мошени||к, -а sūkčius, krūčas, apgavikas, pėrgal-vis; ~ца, -ы sūkčiuvienė, apgavikė; ~чать, -аю, -аешь *eig.* sūkčiáuti, kručáuti, sūkti, apgaudinėti;

~ческий, -ая, -ое *sùktiškas, sùkčiaus, apgavikiškas*; **~чество**, -а *suktýbė, sukiāvimas, apgaudinėjimas, apgavystė*; крупное м. *didelė suktýbė*.

мошка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *mašalas*; **~ра**, -ы *kuop.* *mašalai, makatai, musalai*.

мош|на́, -ы; *dgs. kilm.* -шён, *naud.* -шнам *kapšys, pinigínė, pinigų kāršas*; **~онка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. *anat* *mašnėlė*; 2. *kapšelis, pinigínukė, mašnėlė*.

мош|ение, -я (*gatvės, kelio, kiemo*) *grindimas*; **~енный**, -ая, -ое *išgrįstas, grįstas*; *мошёная* *улица* *grįstà gatvė*.

моши, -ей *bažn.* *relikvijos, palaikai*.

мош|и|ость, -и м. 1. *tvirtumas, galià, galingumas, stiprumas*; м. *социалистического государства* *socialistinės valstybės galingumas*; 2. *pagėjumas, galingumas*; *двигатель большой мощности* *didelio pagėjumo variklis*; 3. *dgs. prk.* *pagėjumai, galingumai* (*gamybiniai vienetai, objektai*); построить дополнительные мощности химической промышленности *pastatyti papildomus cheminės pramonės galingumus*; 4. *geol. (klodo)* *storis, storumas*; пласт большой мощности *labai stóras klódas*; **~ый**, -ая, -ое; *мошен, мощна́, мощно* 1. *smarkùs, stiprùs*; м. *толчок* *smarkùs stūmis*; 2. *tvirtas, pagėjùs, galingas*; м. *мотор* *pagėjùs, galingas motoras*; 3. *geol.* *stóras (klodas)*.

мош|у *žr.* *мостить*; **~сь** *žr.* *моститься*.

мощь, -и м. *galýbė, galingumas, galià, stiprybė*.

мою *žr.* *мыть*; **~сь** *žr.* *мыться*.

мой *žr.* *мой*.

мразь, -и м. *šnek.* *biaurýbė, šlykštýbė, šlykštýnė, biau|ratà, menkystà; kuop.* *šlykštýbės, biau|rybės*; фашистская м. *fašistinės biau|rybės*.

мрак, -а *patamsis, tamsà, tamsumà, tamsýbė*; во мраке *ночи* *naktiès tamsumojė*.

мракобес, -а *tamsýbininkas, obskuràntas, tamsýbės skleidėjas, atžagareivis; ~ие, -я* *atžagareiviskumas, obskurantizmas, tamsýbė*.

мрамор, -а *màrmuras*; красить под м. *dažyti màrmuriškai, imituo|jant màrmurà*; **~ный**, -ая, -ое *marmurinis*.

мрачить, -чý, -чйшь *eig. pasen.* *tėmdyti, támsinti; ~ся, -йтся eig.* *tėmti, tamsėti*.

мрачн|еть, -ёю, -ёшь *eig.* 1. *tėmti, tamsýn eiti*; niùrti, niùkti; 2. *prk.* *darýtis rùškanám, niùrti, blaùstis*.

мрачн|о *prv.* *niùriai*; м. *стоять* *niùksóti (pvz. giria)*; **~ость**, -и м. *niùrumas, tamsumas; ~ый, -ая, -ое; -чен, -чна́, -чно* 1. *aptėmęs, tamsùs*; мрачная *ночь* *tamsi naktis*; 2. *prk.* *paniùręs, niùrùs, piaurùs, rùškanas; apniùkęs; мрачное* *лицо* *apniùkęs veidas*.

мрёт *žr.* *мереть*.

мститель, -я в. *keřšytojas, keřštininkas, keřščius*; *народные мстители* *liaudies keřšytojai*; **~ница**, -ы *keřšytoja, keřštininkė; ~ность, -и м.* *keřštingumas, pagiežumas, pagieža; keřštávimas; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно* *keřštingas, pagiežùs, pagiežingas, atakingas; м.* *человек* *keřštingas žmogùs*.

мстить, мщу, мстишь *eig.* *keřšyti, keřštauti*; м. за обиду *keřšyti už nuoskaudà*.

МТС (машинно-тракторная станция) *MTS* (*mašinu-traktorių stotis*).

му́р, -а *tekst.* *muàras (audinys)*.

мудр|енó 1. *prv.* *suñkiai, piñkliai*; 2. *eina tariniu* *sunkù, nejmànoma*; на него м. *угодить* *jám sunkù* *įtikti*; 3. *prv.* *nesuprañtamai, pañiniai, sudėtingai; mįslingai*; м. *написано* *nesuprañtamai parašyta*; ◆ не мудрено, что... *nenuostabù, kàd... suprañtama, kàd...; ~еность, -и м.* *įmantrýbė, sunkumas, painumas; ~еный, -ая, -ое; -рєн, -рєна, -рєно* *šnek.* 1. *suñkiai sprėndžiamas, galvosùkingas, sunkùs, pinklùs, sudėtingas, komplikuotas, painùs*; 2. *įmantrùs, gudrùs, vingrùs*; 3. *nuostabùs, keistas, nesuprañtamas; м.* *характер* *keistas būdas*; ◆ *утро* *вечера* *мудренее* *рýтà* *prótas lankstėnis*.

мудр|ец, -а *išminčius, galvóčius; gudruolis, gudragalvis*; ◆ на всякого мудреца довольно простоты *įf gudruoliui pasitaiko, atsiitinka suklýsti*.

мудр|ить, -рý, -рйшь *eig. šnek.* 1. *gudrauti, gudragalvauti, filosofuoti; išsisukinėti*; 2. *týčiotis, juoktis, pajuokti, išjuokti; ~ó* *prv. šnek. žr.* *мудрено (3 reikš.)*.

мудро *prv.* *protingai, galvótai, išmintingai; ~вать, -рýю, -рýешь eig. šnek. žr.* *мудрить (2 reikš.)*; **~сть**, -и м. *išmintingumas, protingumas; išmintis*; ◆ *зуб* *мудрости* *išminties, próto dantis*.

мудр|ствовать, -твую, -твуеть *eig.* *gudragalvauti, gudrauti*; ◆ не мудрствуя лукаво *gudrybių nesigriebdamas, atviraí, paprastai*.

мудрый, -ая, -ое; *мудр, -а́, -о* *išmintingas, protingas, galvótas*.

муж -а; *dgs.* *мужья, мужей, мужьям* 1. *výras, sutuoktinis, pàts, drauguolis; второ́й м.* *antrasis výras, pàvadas; трети́й м.* *trečiasis výras, užtupis*; 2. *dgs.* *мужий, -жей, -жам* *pasen. (kilnus, narsus) výras; veikėjas; учёный м.* *mókslo výras, mókslininkas; государственный м.* *valstybės veikėjas*.

мужа́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. *pasen.* *áugti į výrà, brėsti*; 2. *prk.* *tvirtėti, stiprėti, darýtis ištvermingesniám*; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* *nepraràsti dràšos, dràšiai, nařsiai laikýtis, nenusimiñti, nepasidúoti, dràšintis*.

мужелóжество, -а *pederàstija*.

муженёк, -нькà *vyrėlis, pačiulis*.

мужеподóбный, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно *výriškas, výriškos išvaizdos, panašùs į výrà*.

мужеский, -ая, -ое *pasen.* *výro, výrc, žr.* *мужскóй*.

мужественн|о *prv.* *dràšiai, biñgiai, (sù) tvirtà dvasià; ~ость, -и м.* *dràšumas, bingumas, dvàsios tvirtumas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно* *výriškas, tvirtas, dràšus, tvirtòs dvàsios, bingùs; м.* *характер* *výriškas būdas*.

мужество, -а *výriškumas, narsumas, dràšumas, dràsybė; dvàsios tvirtýbė*.

мужеуби́й|ство, -а *výro nužudymas, vyržudýstė; ~ца, -ы (sàvo)* *výro žudýtoja, vyržudė*.

муж|ик, -а 1. *pasen.* *kaimiėtis, valstietis*; 2. *šnek.* *prasčiòkas, mužikas*; 3. *šnek.* *výras; мой м.* *màno výras; дельный м.* *rimtas výras; ~ковáтый, -ая, -ое; -вát, -а, -о* *šnek.* *prasčiòkiškas, mužikiškas, kaimiėtiškas; м.* *человек* *prasčiòkiškas žmogùs*;

~цкий, -ая, -ое *šnek*. 1. kaimiēcių, valstiečių; kaimiētiškas, valstietiškas; 2. prasčiōkų, mužikų; prasčiōkiškas, mužikiškas; **~чий, -ья, -ье** 1. kaimiēčio, valstiečio; 2. vŷro, vŷriškas; м. canōr vŷriškas bātas; **~чина, -ы** *šnek*. tvirtas vŷras; **~чка, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам *pasen*. 1. kaimiētē, valstietē; 2. prasčiōkē, mužikē; **~чок, -чка** *šnek*. 1. jāunas, meņkas kaimiētis, mužikēlis; 2. vyrŷkas.**

мужлан, -а *šnek. niek.* nemandagŷs, neišauklētas žmogŷs, juodnugāris, autakōjis, sakuotnugāris.

мужни||й, -ая, -ее *šnek., ~н, -а, -о* *šnek.* vŷro, paties; мужнина родня vŷro giminē.

муж|ско|й, -ья, -ое vŷrų, vŷriškas; berniŷkų; м. костюм vŷriškas kostiŷmas; м. пол vŷriškoji lytis; мужская лōвкость vŷriškas miklŷmas; мужская компания vŷrų kompānija; мужская школа berniŷkų mokyklā; ♦ м. род *gram.* vŷriškoji giminē; **~чина, -ы** vŷras, vyrŷkis; настоящий м. tikras vŷras, vŷrų vŷras.

муза, -ы mŷzā; įkvēpimas, kūrybiškŷmas.

музеев|д, -а muziejininkas; **~ение, -я** muziejinin-kŷstē.

музей, -я muziėjus; **~ный, -ая, -ое** muziėjaus, muziėjinis; музейная рēдкость muziėjinė retēnŷbē.

музици|ровать, -рую, -руешь *eig. pasen.* muzikuoti.

музык|а, -и 1. mŷzika; духовāя м. pučiamŷjų instrumentų mŷzika; инструментāльная м. instrumentinė mŷzika; написать мŷzyку (положить на мŷzyку) parašyti mŷzikā; в парке играет м. парке groja orkest̄ras, mŷzika; 2. *prk. šnek.* reikalas, sumānymas; он испōртил мне всю мŷzyку jis sugadino mán visā reikalā; **~альность, -и** м. 1. muzikalŷmas; 2. melodingŷmas, skambŷmas; **~альный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно** 1. mŷzikos (*puz. vakaras*), muzikinis; музыкаль-ная школа mŷzikos mokyklā; музыкальная пьеса muzikinē pjēsē; 2. melodingas, skambŷs, muzikalŷs; м. rōlos melodingas balsas; 3. muzikalŷs, gabŷs mŷzikai; м. певец muzikalŷs dainininkas; **~ант, -а** 1. muzikāntas, griežikas; оперный м. operos muzikāntas; 2. mŷzikas (*kūrējas*); **~ант-ский, -ая, -ое** muzikānto, muzikāntų, muzikāntiškas; **~антша, -и** muzikāntē, griežikē; **~овед, -а** mŷzikos žinōvas, muzikolōgas; **~оведение, -я** mŷzikos mōkslas, muzikininkŷstē, muzikolōgija.

мука, -и kančiā; kankŷnē; ♦ хождение по мукам kančių kēlias.

мукā, -й *kuor.* miltai; мѣлкая м. sinkŷmai; ржа-ная м. ruginiai miltai; запāчкаться мукой susimiltuoti; ♦ перемелется — м. будет laikas viskā išlygins.

мукомол, -а malŷnininkas, miltamalŷs, malējas, malikas; **~нный, -ая, -ое** malimo, malamasis; мукомольные жернова malŷno girnos; мукомольная мельница miltams malti malŷnas; мукомольное производство malŷnininkŷstē; **~нья, -и; dgs. kilm. -лен, naud. -льням (*javų*) malŷnas.**

мукосе|йный, -ая, -ое miltų sijojamasis (*puz. sie-tas*).

мул, -а *zool.* asilēnas, mŷlas, žirgasilis, *Equus mulus*.

мулат, -а mulātas; **~ка, -и; dgs. kilm. -ток, naud. -ткам** mulātē.

мулла, -ы mulā (*musulmonų dvasininkas*).

мульда, -ы 1. mŷlda (1. *tech. lovelis, latakas; gel-delē; 2. geogr. loma*); 2. *geol.* sinklinālē, sinklinā, mŷlda.

мультиплик|атор, -а multiplikātorius; **~ацион-ный, -ая, -ое** multiplikāvimo, multiplikācinis; м. фильм multiplikācinis filmas; **~ация, -и** multipli-kācija, multiplikāvimas.

мульч|ировать, -рую, -руешь *eig. ir įvk. žemd.* mul-čiuoti.

мумификация, -и mumifikācija, mumifikāvimas.

мумифици|ровать, -рую, -руешь *eig. ir įvk.* mumifi-kuoti; **~ся, -руется** *eig.* mumifikuotis.

мумия¹, -и 1. mŷmija; 2. (*žmogus*) nepasliņkšis, nepaslankā, sustingēlis, mŷmija.

мумия², -и (*dažai*) mŷmija.

мундир, -а mundŷras, mundiērius, unifōrminis dra-bŷzis; ♦ картофель в мундире nēluptos šūtin-tos bŷlvės, bŷlvės sŷ lŷpenomis.

мунштŷ|к, -а 1. rūkiklis, kandiklis, pypkiākotis; 2. (*arkliui*) žāslai, brizgilas, žabōklēs; 3. *muz. (instrumento)* mundštŷkas; 4. *tech.* kandiklis, grandiklis; spenŷs; **~чить, -чу, -чишь** *eig.* žabōti (*arklį*); **~чный, -ая, -ое** 1. kandiklio; 2. brizgilo, žabōklių.

муницип|ализация, -и municipalizāvimas, municip-alizācija; **~ализировать, -рую, -руешь** *eig. ir įvk.* municipalizuoti; **~алитет, -а** municipalitētas, savivaldybē; **~альный, -ая, -ое** municipalinis, municipaliteto, savivaldybės.

муравā¹, -ы vejā, žolŷnas, žolēlē.

муравā², -ы *tarm. glazŷrā.*

муравей, -ья *zool.* skruzdē, skruzdēlē, *Formica*; **~ник, -а** skruzdēlynas, skruzdŷnas.

мурав|ить, -влю, -вишь *eig.* glazŷruoti, stiklinti; **~ление, -я** glazŷravimas, stiklinimas; **~ленный, -ая, -ое** glazŷruotas, stiklintas.

мурав|ушка, -и *poez.* vejēlē, žolēlē; **~чатый, -ая, -ое** 1. šlakŷotas, kanapētas; 2. *poez.* žolingas, tankiai žolēs prižēles; м. лыр tankiažolē pieva.

муравь|ед, -а *zool.* skruzdēda, *Myrmecophaga*; **~йный, -ая, -ое** skruzdēlių, skruzdžių, skruzdini-s, skruzdēlinis; муравьяная кŷча skruzdēlynas, skruzdŷnas.

мураш, -а *šnek., ~ка, -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам* *šnek.* 1. skruzdēliŷkē, skruzdēlytē; 2. vabalŷkas, vabalēlis; ♦ мурашки бēрают по коже (по тѣлу, по спинѣ) ōda tirpsi, šiuŷpas ima, šiuŷpuliai eina pēr visā kūnā, pēr nŷgarā.

мурзā, -ы *ist.* mirzā (*totorių aristokratų titulas*).

мурло, -а *šnek. vulg.* terlē, snŷkis.

мурлыка, -и *šnek.* narnŷs, nārna (*katinēlis*); **~нье, -я** (*katės*) murkimas, murksėjimas, purkāvimas; **~ть, -лычу, -лычьешь** *ir -аю, -аешь* *eig.* murkti, murkuoti, narnėti, parpŷuoti, purkuoti; ♦ м. (себѣ под нос) tyliai niŷniuoti, dainuoti, niurkti (sāu pō nōsim).

муровать, -рую, -руешь *eig.* mŷryti.

мурŷгий, -ая, -ое rusvai juodas (*puz. šuo*).

мурчā|ние, -я *tarm. urzgimas, maurōjimas*; **~ть, -чу, -чишь** *eig.* urzgėti, uŷgzti, uršti, maurōti (*puz. meška*).

мускát, -а 1. муškátas (*muškatmedžio vaisiaus sėkla*); 2. muskátas (*vynuogių ir vynu rūšis*); **мýный**, -ая, -ое муškáто, муškáтинis; м. opėx муškáтас, муškáто рiеšутас; мускáтное дeрeво муškáтмeдис.

мýскул, -а raumuõ, mùskulas; **мáтура**, -ы muskulatūrà, raumenýnas, raūmenys; **мýстость**, -и т. raumeningumas, muskulingumas; **мýстый**, -ая, -ое; -ист, -а, -о raumeningas, muskulingas; **мýный**, -ая, -ое raumenų, raumeninis, muskulinis.

мýскус, -а mùskusas; **мýный**, -ая, -ое mùskuso, mùskusinis.

муслiн, -а tekst. mùslinas; **мóвый**, -ая, -ое tekst. muslininis, mùslino.

мýс||литъ, -лю, -лишь eig. šnek. 1. sėilėti, sėilinti, sėilioti; pasėilėti; м. карандаш (pa)sėilėti pieštùkà; 2. tēpti, teplióti, terlėnti, gleizóti; м. плáтье teplióti drabužiùs; **мóлитъ**, -лю, -лишь eig. šnek. 1. žr. мýслитъ; 2. prk. krapštýtis, knebinėti; gneizinti; vilkinti; м. какой-нибудь вопрóс грóмулюоти kókj kláusimà.

мýсор, -а šiukšlės, átmatos, sąšlavos, šiugžmos; druzgai, grūzdai, statýbinis láužas, plytgaliai; **мýтитъ**, -рю, -ришь eig. šiukšlinti, teršti, šlemšti, kreikti, šnefkšti, dūlkinti; smėliuoti, skiedruoti; **мýный**, -ая, -ое šiukšlių, sąšlavų, atmatų; druzgų, grūzdų; м. ящик šiukšlių dėžė, pintinė; мýсорная яма atmatų duobė; **мýщик**, -а šiukšlių valytojas, šiukšlininkas.

мусс, -а kul. putėšiai, mūsas.

муссiровать, -рюю, -рюешь eig. 1. (su)plàkti, sukėlti putàs; 2. putóti; пiво муссiрует alùs putója; 3. prk. skleisti išpučiant, padidinant, pėrdėti; м. слýхи skleisti pėrdėtus, išpūstus gandùs.

муссóн, -а musõnas (*periodinis vėjas*).

муст, -а vaisinė misà.

мустáнг, -а mustángas, laukinis arklýs (*Amerikoje*).

мусульмáн||ин, -а; dgs. -áне, -áн musulmõnas, mahometõnas; **мýка**, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам musulmõnė, mahometõnė; **мýский**, -ая, -ое musulmõнų, musulmõнишkas; **мýство**, -а musulmonýstė, islámas, mahometonizmas.

мýтитъ, мучý, мутýшь ir мýтишь eig. 1. drumsti, turkšti, turlyti (*puz. antys vandenį*), drumžlinti; 2. prk. tėmdyti, svaiginti; алкóроль мутýт сознáние alkohõlis tėmdo sámtone; 3. prk. drumsti, trikdýti (*ramybė, santaikà*), ardýti; kùrstyti; 4. beasm. šnek.: на душé мутýт širdis aptulžo, pýksta; мутýт от лeкáрствa nuo váistų verčia vėmti; **мýся**, мутýтся ir мýтятся eig. 1. drumstis; 2. beasm. šnek. sùktis, svaigti, alpti; tėmti; в голóвe мутýтся galvà sùkasi, svaigsta.

мутнýтý, -еет eig. 1. drumstýn eiti, drumstėti, drumstis; drūžti (*akys*), blaūstis; blanduoti (*oras, diena*); 2. prk. tėmti, mišti, kvaisti; **мóвáтый**, -ая, -ое; -át, -а, -о apýdrumstis, drumstókas.

мýтн||ость, -и 1. drumstumas; 2. blandumas, blausumas, drūžnumas; **мýый**, -ая, -ое; -тен, -тнá, -тно 1. drumstas, drumzlùs, drumžlinas; 2. blandùs, blausùs, apsilblaūšęs, blankùs (*sviesa*), drūžnas, mátinis (*puz. stiklas*); padėręs (*apie akis*); **мýтитъ** рýбу в мýтной водe prk. žvejóti drumstamė vandenýjė.

мутóвка, -и; dgs. kilm. -вок, naud. -вкам 1. mentùris, maišiklis; 2. bot. mentùris.

мýторн||о 1. prv. nemalõniai, gūdziai; 2. eina tariñiu šnek. neramù, sunkù, gūdù; м. на душé sunkù añt širdiės; **мýый**, -ая, -ое šnek. nemalonùs, gūdùs, įkyrùs, melancholiškas, šleikštùs, slėgian-tis; мýторное настроeние melancholiška, slėgian-ti nuótaika.

мутъ, -и м. 1. drumstai, drumžlės, tùmės; drumstis; 2. prk. miglà, rúkas.

муфлóн, -а zool. laukinis (akmeninis) ávinas, muf-lõnas, *Ovis musimon*.

мýфта, -ы 1. movà, muftà; 2. tech. movà; 3. tech. sánkaba.

мýха, -и zool. mùsė, *Musca*; **мýха** из мýхи слонá дeлáть iš ádatos vežimà priskáldyti; под мýхой (с мýхой) бытý бáти įgėrus, įkaūšus, įmėtus.

мухóловка, -и; dgs. kilm. -вок, naud. -вкам 1. musėgaudis, mùsgaudis; 2. zool. bitlesis čekas, musinukė, *Muscicapa grisula*.

мухомóр, -а bot. mùsmirė, musiómiris, *Amanita muscaria*.

мухóртый, -ая, -ое bėras sù gelsvomis dēmėmis, óbuolmušis (*apie arklį*).

мýчать, -аю, -аешь eig. šnek. žr. мýчить; **мýся**, -аюсь, -аешься eig. šnek. žr. мýчиться.

мучeние, -я канčià, kėsmas, kankýнė; kankinimasis; испытýвать мучeния kentėti, kankintis.

мýчени||к, -а kankinýs; **мýца** -ы kankinė; **мýческий**, -ая, -ое kankinio, kankinių; **мýчество**, -а kankinio dalià, gyvėnimas.

мучiтель, -я v. kankintojas, kamúotojas; **мýница**, -ы kankintoja, kamúotoja; **мýный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно kankinamas, kamúojantis, sunkùs (*darbas*), skausmingas (*sopulys*), sopulingas.

мýчить, -чу, -чишь eig. kankinti, kamúoti, vārginti; меня мýчит бессóнница manė kamúoja nēmiga; **мýся**, -чусь, -чишься eig. kankintis, kamúotis, vārgintis; м. над задáчей kamúotis sprėndžiant úždavinį.

мучнýй||к, -á pasen. milčius, miltininkas, miltų prekýbininkas; miltų pirklys; **мýстый**, -ая, -ое; -íst, -а, -о 1. miltingas (*puz. butvė*); мучнýстые зeрнa miltingieji javai; 2. miltų spalvõs, balzgapas; **мýчийстая** росá а) bot. miltėnis (*augalų parazitás, Erysiphe*; b) miltligė; **мýбе**, -бро dkt. kuop. miltiniai valgiai; **мýбá**, -áя, -бе miltų, miltinis, miltainis; м. мешóк miltinis maišas; мучнóе блóдо miltinis valgis.

мучý žr. мýтитъ.

мушiный, -ая, -ое mùsės, mùsių; мушiное жужжáние mùsių zirzimas, zirzesýs.

мýшка¹, -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам 1. musýtė, musėlė; 2. med. испáнская м. испáниškoji musėlė; 3. šlakėlis, taškėlis, mazgėlis (*audekle*); 4. pasen. musėlė (*juodos medžiagos gabalėlis, priklijuotas ant veido dėl grožio*); **мýшки** в глázax mirguliai, raibuliai akysė.

мýшка², -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам (*šautuvo taikiklio*) kryptùkas, čiupà; взятý на мýшку корó-л. а) prisitáikyti į kà šauti; b) prk. stebėti kà, neišlėisti kò iš akių.

мушкeт, -а муškietà (*dagtinis senoviškas šautuvas*); **мýр**, -а муškiетинinkas.

мушмула́, -ы *bot.* šliándra, *Mespilus*.

муштр||а́, -ы муštras, муštrávimas; **~овать**, -рю, -рѣшь *eig.* muštrioti; **~овка**, -и муštrávimas. **мха** *žr.* моx.

мчать, мчу, мчишь *eig.* 1. lakinti, smařkiai varýti, labai greitai vėžti, výti, nešti, boginti; лошадѣ мчат всадников arkliai smařkiai pėša rařtelius; вѣтер мчит облака́ вѣяс вѣја дѣбесѣ; 2. *šnek.* *žr.* мчаться; **~ся**, мчусь, мчишься *eig.* lėkti, dūmti, kūrėti, nėrti, rūkti, dėngti, dróžti, dulkėti, skubėti; время́ мчится *prk.* laikas bėga.

мишанка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. *bot.* žemėnė, penūtė, *Sagina*; 2. *dgs. bot.* jūrinės sąmanos.

мишистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о samanótas, samaninis (*puz. pieva*), apsamanojės.

мишить, мшу, мшишь *eig. tarm.* plūšinti (*puz. virve*); **~ся**, мшится *eig. tarm.* plūšėti (*puz. virve*).

мшѣние, -я 1. keřšijimas; м. впарý keřšijimas priešui; 2. keřštas, pagieža; горѣть мшѣнием dėgti kerštù.

мщу *žr.* мстить.

мы, нас, нам, нас, нами, о нас *iv.* mės; мы победим мės pugalėsime; мы с тобою́ mūdu.

мыза, -ы viensėdijà, vienkiamis.

мызгать, -аю, -аешь *eig. šnek.* vālkėti, tėpti, čiūrinti, vėlti, drėngti (*drabužius*).

мыз||ник, -а viensėdis, viensėdininkas; **~ый**, -ая, -ое viensėdijos.

мыка||ница, -ы *tarm.* linų šūkos, linšukės; **~ть**, -аю, -аешь *eig. tarm.* šukuoti (*linus*); kedėnti, pešióti (*vilnas*); **◆** рóпе м. vařga vařgti; **~ться**, -аюсь, -аешься *eig.* bastýtis, klajóti; м. по свѣту bastýtis pó žmónes (*vargė esant*), klajóti.

мыл||ение, -я muilinimas; **~ить**, -лю, -лишь *eig.* muilyti, muilinti; **◆** м. кому́-л. гóлову gálvą kām triñkti; **~иться**, -люсь, -лишьясь *eig.* muilytis, muilintis; **~кий**, -ая, -ое; -лок, -лкá, -лко (*gerai*) muiluojantis, muilūs, lengvai putojantis; **~о**, -а; *dgs.* мылá 1. muilas; хозяйственное м. skalbiamašis muilas; туалетное м. tualėtinis, prausiamasis muilas; 2. (*arklio*) pūtos, plūdė; лошадь в мыле suplūkęs, putótas, vienojė plūdėje arklýs.

мыловár, -а muiladarýs, muilius, muilininkas; **~ение**, -я muilo gamýba; **~енный**, -ая, -ое muilo gamýbos; м. завод muilo gamyklà; **~ня**, -и; *dgs. kilm.* -рен, *naud.* -рям muilo viryklà, gamyklà.

мыловка, -и *tekst.* muilininimas.

мыльн||ица, -ы muilinė; **~ый**, -ая, -ое muilo, muilinis; muiluotas, muilinas; мыльная вода́ muilėnos, pāmuilės; мыльная пѣна muilo pūtos; м. порошок muilo miltėliai; он весь м. jis visas muiluotas; м. пузырь muilo burbulas; **~янка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *bot.* putóklis, muilažolė, muilūnė, *Saponaria*.

мыльщи||к, -а *pasen.* (*pirtyje*) pėrėjas, prausėjas; **~ца**, -ы *pasen.* pėrėja, prausėja.

мыс, -а 1. *geogr.* iškyšulýs, rāgas; 2. *anat.* iškyšulýs.

мысленн||о *prv.* mintimi(s), mintysė, mintinaĩ; **~ый**, -ая, -ое mintinis, prōtinis, mintysė ėsantis; įsivaizduótinis.

мыслимый, -ая, -ое; -им, -а, -о įmānomas; įsivaizduojamas; mąstomas; мыслимо ли это? ař tai gálima?, ař tai gáli būti?

мыслитель, -я *v.* mąstýtojas, protáutojas; **~ница**, -ы mąstýtoja, protáutoja; **~ный**, -ая, -ое mąstomasis, mąstymo, protávimo; м. аппарат mąstomasis aparātas; м. процесс mąstymo procėsas.

мыслить, -лю, -лишь *eig.* 1. galvóti, protáuti, mąstýti; 2. *šnek.* manýti, ketinti; я мыслил за́ город съездить аš ketinaũ į ūžmiestį nuvažiuóti; 3. vaizduotis, įsivaizduóti; suprāsti, galvóti; как вы мыслите себѣ это? kaip jūs tai vaizduojatės?

мысль, -и *m.* mintis, mąstis, idėja; внезапная м. dingstis; мне пришла́ счастливая м. mán dingtelėjo, švystelėjo laiminga mintis; основная́ м. сочинения pagrindinė veikalo mintis, idėja; обратиться с мыслями susikaũpti; **◆** без (всякой) задней мысли niėko slāpto netūrint galvojė.

мыт¹, -а *vet.* pažandės, įnosės, gėležuonys (*arkliu, asilu, mulų liga*).

мыт², -а *ist.* *žr.* мыто.

мытарить, -рю, -ришь *eig. šnek.* kamúoti, alsinti, ėrzinti, vārginti, kankinti; **~ся**, -рюсь, -ришьясь *eig. šnek.* vařgti, vargingai gyvėnti, suñkiai vėfsis, skuřsti; м. по свѣру bastýtis pó pasaulį.

мытарство, -а kankýnė, vařgas; kentėjimas, kancĩa; пройти́ все мытарства visūs gyvėnimo vargūs patirti, išvařgti.

мытарь, -я *v. ist.* muito, mókesčių rinkėjas.

мытник, -а *bot.* glindė, *Pedicularis*.

мыто, -а *ist.* muiltas.

мыт³, мóю, мóешь *eig.* mazgóti, pláuti (*rankas, grindis*); triñkti (*galvą*); prausti (*vaiką, burną*); skalbti (*skalbinius*).

мыт², -и *m. tarm.* plunksnų metimas, šėrimasis.

мыт||ѣ, -я mazgójimas, skalbimas, plovimas, trinkimas; **~ся**, мóюсь, мóешься *eig.* praustis, mazgótis, pláutis.

мычá||ние, -я baubimas, búbavimas, mýkavimas; **~ть**, мычý, мычйшь *eig.* 1. mýkti, baũbti, mauróti, mýkauti, búbauti, mekėnti (*ožys*); 2. *prk. šnek.* stenėti, mýkti, maumėnti, neaiřkiai kalbėti; он только мычит и ничего́ не отвѣчаєт jis tik mýkia ir niėko neatsāko.

мычка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *tekst.* sluoksnele.

мышастый, -ая, -ое; -асть, -а, -о pelėkas, dušvas (*arklys*).

мышáта *žr.* мышонок.

мышелóв, -а 1. pelėgaudis, peliáutojas; 2. *zool.* pelėsakalis, *Falco tinnuculus*; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам pelėgaudai, pelėkautai, spāstai, slāstai.

мышечный, -ая, -ое raumenų, raumeninis.

мышинный, -ая, -ое 1. pelės, pelių; мышинная норá pelės ūrvas; м. яд pelių nuodai; 2. pelėkas, dušvas.

мышка¹, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам pelýtė peliūkė.

мышка², -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам: под мышкой (под мышками) рб pažastimi; болит под мышкой (под мышками) skaūda рб pažastimi(s); рвётся под мышкой plýšta рб pažastimi; нести под мышкой пёшти рб pažastimi; брать (взять) под мышку (под мышжи) (pa)imti рб pažastimi; засунуть под мышку pa(si)klšti рб pažastimi.

мышковать, -күет *eig.* peliāuti, pelės gāudyti, peli-nėti; лиса мышкүет лāпe peliāju.

мышление -я иг мышление, -я galvėjimas, protāvimas, mąstymas; образ мышления galvosena, mąstysena.

мышлонок, -нка; *dgs.* -шата, -шат peliūkštis, peliūkas, peliūkė, pelýtė.

мышца, -ы *anat.* raumiai.

мышь, -и *m. zool.* pelė, *Mus*; ловить мышёй peliāuti; домашняя м. paminė pelė; полевая м. laukinė pelė; белая м. baltoji pelė; ♦ летучая м. šikšnosparnis, šikšnys, plikšnys, *Plecotus auritus*.

мышьяк, -а *chem.* 1. arsėnikas, aršėnikas; белый м. žiurkžolė (*žiurkių nuodai*); 2. (*elementas*) aršėnas; ~овый, -ая, -ое 1. aršėniko, aršėniko; 2. aršėno.

мышцелок, -лка *anat.* kaulo gufnas.

мёр, -а mėras, būrmistras.

мягкий, -ая, -ое; -рок, -гк, -гко 1. minkštas; м. воск minkštas vāškas; 2. švelnūs, malonūs; м. свет švelni šviesa; м. ролос švelnūs balsas; м. климат švelnūs klimatas; 3. liaūnas (*puz. raištis*); 4. *prk.* romūs, lėnas, nuolaidūs, atlaidūs, švelnūs, minkštas; м. нрав nuolaidūs, romūs būdas; 5. lengvas; мягкая поступь lengvā eisena; ♦ м. знак *gram.* minkštini mo ženklas; мягкая вода minkštas vanduo; в мягкой форме (*сказать*) švelniā forma (*pasakyti*); ~о *prv.* minkštai; ♦ м. стелет, да жёстко спать liežūvis saldūs, bėt širdis karti; м. выражаясь švelniai tariant.

мягковолóсник, -а *bot.* pastėnis, *Malachium*.

мягкокожий, -ая, -ее minkštaodis, minkštakašlis.

мягкосердечие, -я minkštaširdiškumas, gailestingumas; atlaidūmas; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно minkštaširdis, gailestingas; atlaidūs.

мягкость, -и *m.* 1. minkštumas, minkštis; 2. švelnumas; 3. *prk.* romumas, atlaidumas, nuolaidumas.

мягкотелый, -ых *dgs. dkt. zool.* minkštakūniai, moliūskai; ~й, -ая, -ое; -тёл, -а, -о 1. minkštakūnis; 2. *prk.* silpnabūdis, ištizės.

мягкошёрстный, -ая, -ое švelniavilnis (*puz. avis*), švelniaplaukis.

мягчайший, -ая, -ее *bdv.* мýгкий aukšt. 1.

мýгч||е 1. *bdv.* мýгкий aukšt. 1.; 2. *prv.* мýрко aukšt. 1.; ~ение, -я minkštini mas, švelninimas; ~еть, -ёю, -ёшь *eig. šnek.* minkštėti, švelnėti.

мýгчитель, -я *v. tech.* minkštiklis; ~ный, -ая, -ое minkštinamasis, švelninamasis, ramlinamasis.

мýгчить, -йт *eig.* minkštinti; švelninti, lengvinti.

мýгчн||а, -ы pelai, puokulos; ~ный, -ая, -ое pelų; мýгчнное зерно bėralas (*džiovinami grūdai*).

мýгчш, -а minkštimas.

мýк||лый, -ая, -ое *tarm.* suglėbes; patizės, išmirkęs, suminkštėjęs; ~нуть, -ну, -нешь; *būt.* мýк, -ла, -ло *eig.* tilžti, mirkti, tilžti, težti, murti (*žemė*); glėbti.

мýкоть, -и *m.* minkštimas.

мýл||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам mintu vai; ~ьный, -ая, -ое minamasis; ~ьня, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням mynyklā, jāuja; ~ьщик, -а mynėjas, mynikas, laužikas; ~ьщица, -ы mynėja, mynikė, laužikė.

мýмл||ить, -лю, -лишь *eig. šnek.* 1. vapėnti, vėlėnti, vapėti, vekčiotti; 2. delsti, neskubėti; ~я, -и; *dgs. kilm.* -лей *v.* и *m. šnek.* 1. ištizėlis, ištizėlė, išglėbėlis, išglėbėlė; 2. delsėjas, delsėja, delsikas, delsikė, neryžingas žmogūs.

мýсн||стый, -ая, -ое; -йст, -а, -о 1. mėsingas; мяснстые части живóтных mėsingosios gyvulių dālys; мяснстые листья mėsingi lāpai; 2. *šnek.* apkūnis, stóras.

мýшн||ая, -ой *dkt. šnek.* mėsinė, mėšos parduotuvė; ~ик, -а mėsininkas, mėsius; ~ое, -óро *dkt.* mėsiškas valgis; ~ой, -ая, -ое mėšos, mėsinis (*puz. sriuba, peilis*), mėsiškas; мясное блюдо mėsiškas valgis; м. магазин mėsinė; м. цвет raumėlinė spalvā; м. скот mėsiniai gyvuliai; м. навар sultinys, buljonas.

мýсо, -а 1. mėsa; свёжее м. šviežia mėsa, šviežiena, ūmiena; солёное м. sūdyta mėsa; говяжье м. jāutiena; жареное м. keptā mėsa; рубленое м. maltā mėsa; 2. minkštumas (*apie vaisius ir uogas*); м. апельсина apelsino minkštumas; ♦ дýкое м. gyvmėse; ~ед, -а *bažn.* mėšėdis; ~комбинат, -а mėšos kombinātas.

мýсопýст, -а *bažn. pasen.* 1. pāsninko diėnos (*kai draudžiama valgyti mėsa*); 2. užgavėnės, užgavos.

мýсорýбка, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам mėsai malti mašinėlė.

мýстнсь, мýтýсь, мýтєшься *eig. pasen.* 1. maištauti, kėlti sūmyši; 2. *prk.* nerimti, nerimastauti, blaškýtis (*puz. iš baimės*), mėtytis; мýтєтся ум nerimsta prōtas.

мýта, -ы *bot.* mėtā, *Mentha*; пєпєрная м. pipirmėtė, *Mentha piperita*; водяная м. vandeninė mėtā, karklāmėtė, *Mentha aquatica*.

мýтєж, -а maištas; juūdilas; контрреволюциóнный м. kontrevoliūcinis maištas; подавить м. numalšinti maištą; ~ник, -а maištininkas; ~ница, -ы maištininkė; ~нический, -ая, -ое maištininkų, maištininkiškas; ~ный, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно 1. maišto, maištininkų; maištingas; мýтєжное врємя maištmetis; мýтєжные войска maištininkų kariūomenė; 2. *prk.* nerimastingas; neramūs, maištaujantis, nerimastaujantis; мýтєжная душа maištaujanti, maištinga, nerimastinga dvasia.

мýтлик, -а *bot.* miglė, *Poa*.

мýтннй, -ая, -ое mėtos, mėtų, mėtinis; м. запах mėtų kvāpas; мýтнные капли mėtų lašai.

мýтýсь *žr.* мýстнсь.

мýтýй, -ая, -ое 1. sumáigyta, sulámdyta, suglāmyta; sūjauktas; мýтая солóма trāknūs šiaudai,

trāknys, maigai; 2. *prk. šnek.* išvafges, pėrvar-ges, pabliuškes.

мять, мну, мнѣшь *eig.* 1. mągyti, ląmdyti, glám-žyti, laminti, lamžuoti, grūmdyti, mánkyti, niūr-kyti, gniáužyti; 2. minti (*puz. linus*); 3. minkyti (*puz. molį*); 4. *tech.* gniūžinti; 5. *tekst.* glámžyti; ~ѣ, -я mynimas, lināmynė, mynė; м. кож оdu mynimas; ~ся, мнусь, мнѣшся *eig.* 1. būti mi-namám; 2. glámžytis, mągytis, véltis (*puz. dra-*

bužis); 3. *šnek.* trýpčioti viėtoje; 4. *prk. šnek.* svyruoti, nesirýžti.

мяука||нѣ, -я kniaukimas, miaukimas, kniaukesys; ~ть, -аю, -аешь *eig.* kniaukti, miaukti, niaugžti, miauksėti.

мяч, -а sviedinys, kamuolys; бросать м. sviedinį sviesti; футбольный м. fútbolo kamuolys; игра в м. kamuolio žaidimas.

мячик, -а sviedinėlis, sviedinukas.

Н Н

на¹ *prl.* 1. *su prep.* ir *gal.* (*vartojamam nurodyti vietai, atsakant į klausimus „kame?“, „kur?“, „ant ko?“*) ant (*taip pat verčiamas vietininku*); на крыше ant stogo; на голове ant galvos; взвалить мешок на спину užsimėsti maišą ant pečių; жить на острове gyvėnti saloje; работать на Урале dirbti Uralė; проживать на шумной улице gyvėnti triukšmingoje gatvėje; 2. *su gal.* (*var-to-jamas nurodyti veiksmo krypčiai, atsakant į klausimus „ant ko?“, „į ką?“, „kur?“*) į; отправляться на базар vykti į turgų; послать на село iš-siųsti į kaimą; ехать на север važiuoti į šiau-ge; взбираться на гору kopti į kálną; ложиться на кровать gulėti į lovą; лезть на дерево lipti į medį; идти на площадь eiti į aikštę; 3. *su prep.* (*vartojamam nurodyti daiktui, kurio buvimas apibūdina kitą daiktą*) su; буфет на ножках būfe-tas su kojėlėmis; трактор на гусеницах traktori-us su vikšrais; кресло на пружинах krėslas su spyruoklėmis; инвалид на костылях invalidas su rameštais; 4. *su prep.* (*vartojamam nurodyti veiks-to laikui ar vietai*): на собрании susirinkimė; на похоронах laidotuvėse; на приеме у председа-теля priėmimo pas pirmininką metų; на работе в поле dirbant laukė; 5. *su gal.* (*vartojamam nu-rodyti daiktui, reiškiniui, į kuriuos krypsta veiks-mas*): пришла на ум мысль kilo mintis; он бро-сил на неё взгляд jis žvilgtelėjo į ją; надеяться на удачу tikėtis sėkmės; 6. *su gal.* (*vartojamam nurodyti kiekybiniamis pakitimams, dalijant, dau-ginant, skaidant, skirstant*) į; iš; разделить на пять padalyti iš penkių; помножить на десять padauginėti iš dešimties; разделить на три части padalyti į tris dalis; 7. *su gal.* (*vartojamam nu-rodyti laikui, atsakant į klausimą „kada?“*): на следующий год sėkančiais metais; на следующ-ий день kitą dieną; 8. *su gal.* (*vartojamam nu-rodyti skirtumui; verčiamas įnagininku*): на год раньше metais anksčiau; я старше тебя на во-семь лет aš vyresnis už tavę aštuoneriais metais; выше на целую голову visą galvą aukš-tėsnis; 9. *su prep.* (*vartojamam keliavimo prie-monėms nurodyti*); ехать на поезде važiuoti traukiniu; он отправился в путешествие на паро-ходе jis išvyko į kelioną garlaiviu; 10. *su gal.* ir *prep.* (*vartojamam nurodyti veikimo būdai*): петь на разные голоса dainuoti (giedoti, čiul-

bėti) įvairiais balsais; диверсия была совершенá на быстром темпе divėrsija buvo įvykdyta smar-kiu tempu; 11. *su gal.* (*vartojamam siekimo ob-jektui pažymėti*): подняться на неприятеля rak-kilti prieš priešą; собираться на войну ruoštis į kárá; 12. *su gal.* (*vartojamam nurodyti panašu-tui*): похож на отца panašus į tėvą; 13. *su gal.* (*vartojamam nurodyti daiktui, keičiamam, maino-tam į ką nors*) į; я выменял испанскую поч-товую марку на французскую aš iškeičiau ispr-nišką pašto ženklą į prancūzišką; 14. *su gal.* (*vartojamam nurodyti sumai, už kurią perkama,arduodama*) už; покупать на сто рублей pirkti už šimtą rublių; 15.: жить на широкую ногу pla-čiai, ištaigingai, išlaidžiai gyvėnti; поверить на слово patikėti žodžiui (*be įrodymų*); на всех не угодить visiems neįtiksi; на его счастье jė lai-me; на нём был серый пиджак jis dėvėjo pilką švarką; провести целый день на охоте praleisti visą, ištisą dieną bemedžiojant; молодой на вид jaunas iš pažiūros; распознаётся на вкус pa-žįstama iš skonio; на рассвете šviňtant, auš-tant; приниматься за работу на свежую голову tvėrtis darbo su sveiká, blaivia galva; идти спать на пустой желудок eiti miegoti neválgius; на чёрном фоне tamsiamė fonė; рассматривать на свет žiūrinėti prieš šviesą, šviesoje; при-нимать работу на глаз priiminėti darbą iš akiės; спасибо на добром слове dėkui už gėrą žodį; простите на глупом слове atleiskite dėl kvailo, blógo žodžio; окна выходят на улицу langai išeina, atgrežti į gatvę; играть на деньги lošti iš pinigų; звать на обед kviesti pietų; на что это? kám tai?, kám tó reikia?; на будущее время áteičiai, kitám laikui, kitám kartui; подарить на память padovanoti atminimui; рассказывать на память pasakoti atmintinai, iš atminties; на слу-чай пожара gaisro átvejui(i), gaisrui įvykus; жаловаться на кого-л. skųsti ką; жаловаться на что-л. skųstis kuo nors; купить на собствен-ные деньги pirkti savais pinigais, už savo pi-nigus; на днях šiomis dienomis; рукопись на немецком языке raňkraštis vokiečių kalbá; на месте viėtoje; на земле žemėje, ant žemės; на востоке rytuose; это случилось на моих глазах tai atsitiko mano akysė, mán matant; на службе tarnyboje; со слезами на глазах su ášaromis

akysė; отдáть вещь на хранéние atidúoti dáiktą apsaugoti, saugoti; дырá на дырé skylių skylės; они все дурáк на дурáкė jiė visi kits už kitą kvailiesni.

на² dll. šnek. tē, šit, šē, (pa)imk; на, тебé, возъмй тē táu, imk; на, кнйгу раймк knýgą; ♦ вот тебé на! šnek. šē tául, šit kás nutiko, atsitiko!

набáв||ить, -влю, -вишь *juk. pridėti, pakėlti, dúoti* viršaūs, primėsti, padidinti, papildyti; н. цéну на товáр прékės káiną pakėlti; н. по рублю на килогрáмм pridėti pō rublį kilográmui; ~ка, -н; *dgs. kilm. -вок, naud. -вкам 1. (veiksmas) pridėjimas, pakėlimas; pabranginimas; 2. priėdas, priedėlis, atkainis; ценá билéта с набáвкой за скóрость билéто káina sū atkainiu už skúbą; ~лять, -яю, -яешь eig. didinti, kėlti káiną, pridėlioti.*

набалдáшник, -а (*lazdos*) bum̃bulas, bumbúolas, búožė, buožálas.

набáлтываты¹, -аю, -аешь *eig. blėsti, įplakinėti, mėsti (į tešlą, į sriubą).*

набáлтываты², -аю, -аешь *eig. šnek. plepėti niekūs; arkalbinėti, žr. наболтáть².*

набáльзамйровать, -рую, -руешь *juk. išbalzamúoti, užbalzamúoti.*

набарышничать, -аю, -аешь *juk. šnek. pasen. pri-simai(ni)ninkáuti; pelnaís išveřti, pasipelnýti.*

набáт, -а aliármas, pavójų skėlbiantis signálas; triúkšmas; битъ в н. skėlbtí aliármą, aliarmúoti; ~ный, -ая, -ое aliárho, aliárminis; н. кóлокол aliárminis vařpas; н. звон skaĩbinimas aliármui.

набéг, -а įsiveržimas, puolis, puolimas, užpuolis, užpuolimas, užpuldinėjimas, įpuolis, atpuolis; н. кочéвников на Кйевскую Русь klajóklių įpuolis į Kйevo Rúsį; кавалерййский н. гаĩтелиų atpuolis, įsiveržimas; совершйть (сдéлать, произвестй) н. (на что) užpulti (ką), surengti puolimą (prieš ką); ♦ с набéга įsibégėjus.

набéгать, -аю, -аешь *juk. šnek. gáuti, įsigýti bėginėjant; н. себé болéзнь сёрдца bebėgiojant gáuti širdies ligą.*

набегáть, -аю, -аешь *eig. 1. žr. набегáть; 2. šnek. raukšlėtis (apie drabužį).*

набегáться, -аюсь, -аешься *juk. šnek. 1. prisibėgioti, atsibėgioti, prisilakstýti, atsilakstýti; дéти вдóволь набегáлись vaikáĩ iki váliai prisilákstė; 2. nusibėgioti, nusilakstýti (privargti bebėgiojant).*

набéгом *prv. atsitiktinaĩ, rėtkarčiais.*

набегý *žr. набегáть.*

набедокýрить, -рю, -ришь *juk. šnek. bėdų, éibių pridaryti; priiřdykáuti.*

набежáть, -ерý, -ежйшь, -ерýт *juk. 1. (greitai bėgant) susidúrti, užbėgti, atsimušti; н. на прохóжего susidúrti sū praeiviú, bėgant atsimušti į praeivį; 2. uždeņgti, užtėmdyti; тýчи набежáли на лунý дébesys uždengė mėnùlį; 3. řástelėti, plástelėti, užbėgti, užsiristi, užlieti, apsėmti; волнá набежáла на бéпер bangá užsirito ánt kraņto; 4. šnek. artiklti, užėiti (ką); 5. priguzėti, pribėgti, subėgti, suguzėti; набежáла стража в сад со всех сторóн subėgo sargýba į sódą iš visų pùsių; 6. prk. prisiriĩkti, susikaũpti; набежáло мнóго процéнтов prisiriĩkó даũг pròcentų.*

набездэльничать, -аю, -аешь *juk. šnek. 1. prisidýkinėti; 2. suktýbių pridaryti.*

набекрénь *prv. šnek.:* с шапкой н. sū kepurė ánt vienpòs ausiės, ánt šaliės; ♦ у нерó мозгý н. jis kėk kóktelėjęs, jáм нé visi namiė.

набелйть, -елю, -елишь *juk. 1. išbáltinti, išbáldyti (pvz. sienas); 2. šnek. pribáltinti (pvz. audekló); ~ся, -елюсь, -елишься juk. išsibáltinti, nusibáltinti (pvz. veidą).*

набело *prv. grynáĩ, řvariaĩ, galutinaĩ; переписáть н. řvariaĩ pėrrařyti.*

набережи||ая, -ой *dkt. 1. krantinė; 2. pakrántės gátvė; ~ый, -ая, -ое kraņto, krantinis, pakrántės.*

наберý *žr. набрáть; ~сь žr. набрáться.*

набивáльщи||к, -а kimšikas, kimšėjas; н. папирóс папирóш kimšikas, kimšėjas; ~ца, -ы kimšikė, kimšėja.

наб||ивáть, -аю, -аешь *eig. 1. kimšti, kamšýti; 2. užkalinėti; 3. prikalinėti; varýti, kálti; 4. tekst. mąrginti, spáusdinti, rařtuoti; ♦ не набивáй рот словáми pėf даũг neplepėk, nemálk liežuviú; ~йвка, -н; dgs. kilm. -вок, naud. -вкам 1. kimšimas (pvz. papirořų); prikimšimas, kamšymas; (pri)grúdimas; 2. kamšálas, kimšinýs, įkamša, kamša; из матрáца торчйт н. iš čiúžinio kýšo kamšálas; 3. (audinio) rařtávimas, mąrginimas.*

набивной¹, -ая, -ое 1. kimštinis; набивные папирóсы kimštiniai papiróσαι; н. тюфáк kimštinis čiúžinýs; 2. кемšамásis, kimšimo; н. цех kimšимо сéчас; набивнáя машинá кемšамóйи машинá; 3. rařtuotas, mąrgintas; н. сйтец rařtuotas kartūnas; н. рисýнок на ткáни áudinio marginýs; 4. šnek. išpūstas (apie kainą); 5. užkalamas; н. обрýч užkalamas laĩkas.

набивочный¹, -ая, -ое кемšамásis, kimšimo; н. материал кемšамóйи мēдžiага.

набивщик, -а *žr. набивáльщик.*

набирáть, -аю, -аешь *eig. 1. riĩkti (pvz. rinkinį spaustuvejе); 2. telkti (pvz. darbininkus); žr. набрáть.*

набитый, -ая, -ое; -йт, -а, -о 1. primuštas; 2. kimštinis, prikimštas (pvz. čiúžinýs); ♦ н. дурáк šnek. visiřkas, paskutinis kvailýs, kėrežos velėna; бит-кóм н. saūsakimšas, grūstė prigrústas.

набйть, набью, набьёшь *juk. 1. prikimšti, prikišti, prigrústi; iškamšýti, iškimšti; prižlėgti, prižlagsýtýti; primėsinėti (pvz. deřras); н. до откáза grūstė prigrústi, kimštė prikimšti, prikimšti lýgmalą, pilnutėlį; 2. prikalinėti, privarýti, prikálti; н. в стéну гвоздėй prikalinėti, privarýti į sieną vinių; 3. užkálti, užvarýti, užsmaũkti, užbrũkti, užmaũti; н. обрýч на кáдку užkálti kubilėliui laĩką; 4. prigrústi, primėsti, priveřsti; н. нóрреб льдом prigrústi rūsį lėdo; 5. priřáudyti, priskeřsti (gyvulių); н. куропáток priřáudyti kurápkų; 6. sutrinti, užtrinti, pritrinti, nutrinti; н. пузырь на нóре sutrinti púslę ánt kójos; 7. išrařtuoti, išmąrginti, užspáusti rařtą (pvz. řilke); 8. pridaužýti, prikũlti; primušti; apdaužýti, sumušti, ištinti; ♦ н. кармáн praturtėti, kiřėnę prisikimšti; н. оскомину atřipinti dantis; н. рыку išsipraktikũti, įgusti; н. цéну káiną pakėlti, įvarýti; ~ся, набьюсь, набьёшься juk. 1. prisigrústi, pri-*

sispráusti, prisikimšti; набилось много народу в клубе klubè prisigrúdo daug žmonių; набилось в зубы мяса i dantis prilindo mėsos, dañtys mėsos prisizárdè; 2. *šnek.* įsipiršti, įsiprašyti, įsiūlyti; н. в гости įsipiršti i svečius.

наблaжить, -жy, -жйшь *įvk. šnek.* prikvailloti, pri-
raikioti; pridūkti, prisēlti, prisiūsti.

набл||евать, -люю, -люёшь *įvk.*, ~ёвывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* privēmti, prilaukoti.

наблoш||ить, -ню, -нишь *įvk.*, ~ять, -яю, -яешь *eig. šnek.* prilēisti, prikrestiti blūšų.

наблoдатель, -я *v.* stebėtojas; sekėjas; беспри-
страстный н. bešališkas, objektyvus stebėtojas; артиллерийский н. artilerijos sekėjas, stebėtojas; ~ница, -ы stebėtoja; sekėja; ~ность, -и *m.* pa-
stabumas, akylumas, pasargumas; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. pastabus, akylas, pa-
sargus, žvalgūs; н. ребёнок pastabus kūdikis; 2. stebėjimo, sekimo, stebimasis, sekamasis; н. пункт stebyklā, sekyklā, sekimo pūntas; н. процесс *teis.* stebimasis procesas.

наблoдать, -аю, -аешь *eig.* 1. stebėti; sėkti; н. вос-
ход солнца stebėti saulės tekėjimą; н. борьбу за жизнь в природе stebėti kovą dėl būvio gam-
tojè; 2. *pasen.* prisilaikyti, laikytis, nenutolti; н. строгий этикет laikytis griežto etiketo; 3. glo-
bėti, prižiūrėti; н. за детьми globoti, prižiūrėti
vaikus; ~ся, -ается *eig.* 1. pasitaiakyti, būti, pa-
sirėikšti; būti pastebimam; 2. būti stebimam.

наблoдение, -я 1. stebėjimas; sekimas; достойный
наблюдения stebėtinas; 2. prižiūrėjimas; priežiū-
га; нуждающийся в наблюдении prižiūrėtinas;
3. pastebėjimas, stebinys; stebėjimo rezultatas;
интересное н. įdomūs stebinys.

наблoю *žr.* наблeвать.

набoж||o *prv.* pamaldziai, dievobaimingai, mal-
dingai; ~ость, -и *m.* dievobaimingumas, pamal-
dumas, maldingumas; ~ый, -ая, -ое; -жен, -жна,
-жно maldingas, pamaldūs, dievotas, dievobai-
mingas, religingas; н. человек pamaldūs žmo-
gus.

набoйка, -и; *dgs. kilm.* -боек, *naud.* -бóйкам 1. *tech.*
kamšalas; įkamša; 2. (*bato*) aītkulnis, aītmušas;
3. *tekst.* (*audinio*) marginys; mąrgintas audi-
nys.

набoйч||ться, -чyсь, -чишься *įvk. šnek.* išvikrėti, iš-
mitrėti, išmīklėti, įgūsti.

набoйш||к, -а 1. kamšytojas, kimšėjas; 2. audinių
raštuotojas, mąrgintojas; ~ца, -ы 1. kamšytoja,
kimšėja; 2. audinių raštuotoja, mąrgintoja.

набoк *prv.* i šonā, i šalį, kreivai.

набoлe||вший, -ая, -ее 1. išsopės, įskaūdes, sopu-
lingas, skaudulingas, įsisopėjęs, skaūdamas; на-
болeвшее мeсто skaudamā vietā; 2. *prk.* opūs,
jautrus, seniai rūpimas, pribrendęs; н. вопрос
opūs klāusimas; ~ть, -eет *įvk.* 1. įsisopėti, išsop-
ti, įskaūsti, įsiskaūdėti; cēрдцe так наболeло *prk.*
širdj taip įskaūdo; 2. *prk.* pribrestti, pasidaryti
opiam.

набoлt||ать¹, -аю, -аешь *įvk. šnek.* įplākti, įmēsti,
įblēsti (*i valgi*); н. яйца в тeсто įplākti kiaušī-
nių i tēšlą.

набoлt||ать², -аю, -аешь *įvk. šnek.* priplepėti, pri-
taūkšti, niēkų prišnekėti; apkalbėti (*kq*); н. глy-

постей kvailybū priplepėti; ~ся, -аюсь, -аеься
įvk. šnek. prisiplepėti, atsiiplepėti, prisišnekėti,
prisipliūpti, prisitaūzyti.

набoлш||ий, -ero *dkt. pasen. tarm.* vyresnysis, vif-
šininkas, vadėiva.

набoр, -а 1. šaukimas, ėmimas (*i kariuomenę*);
2. telkimas, spietimas (*darbininkų, savanorių*);
3. *spst.* rinkimas (*raidžių*); отдātь рyкoпись в н.
atiduoti rañkraštį riñkti; 4. *spst.* rinkinys (*spaus-
tuvėje surinktas tekstas*); рассыпātь н. išbarstyti
riñkinį; 5. komplėktas, kolėkcija, rinkinys, rañ-
kius (*pov. instrumentų, dažų, knygų*); 6. papuo-
šalai, puošmenos, pagrāžinimai, pabligai, pagra-
žai (*pov. pakinkto, odinio diržo*); ♦ н. слов be-
prāsmiškų, tuščių žodžių rinkinys, tušti žodžiai.

набoр||ая, -ой *dkt. spst.* rinkyklā; ~ый, -ая, -ое
1. *spst.* rinkimo, renkamasis; н. цех rinkyklā;
2. išpuoštas, puošnūs; набoрная сбryя puošnūs
pakiñktai.

набoрoзд||ть, -зжy, -здйшь *įvk.* privagoti, suvagoti,
išvagoti.

набoрш||к, -а (*raidžių*) rinkėjas; ~ца, -ы (*rai-
džių*) rinkėja; ~цкий, -ая, -ое *šnek.* rinkėjo,
rinkėjų, rinkėjos.

набрāсывать¹, -аю, -аешь *eig.* 1. (pri)mēčioti, žlag-
čioti, žlagstyti, drāikioti, (pri)draikyti, draikstyti,
draikinėti; н. солoмы primēčioti, pridraikyti šiau-
dų; не набрāсывайте стрyжк nedraikykite, ne-
barstykite drožlių; 2. apmēsti, škičiuoti, (*greito-
mis*) brēžti; н. план здāния brēžti pāstato plā-
nā; *žr.* набрoсать.

набрāсывать², -аю, -аешь *eig.* 1. dėtis, gaūbtis,
siaūstis; н. платoк на гoлoвy siaūstis skarelė;
2. nerti, mauti; н. пeглoу на шeю nerti kilpā aīt
kāklo; *žr.* набрoсить; ~ся, -аюсь, -аеься *eig.*
1. pūlti, puldinėti; 2. kibti, imtis; *žr.* набрoситься.

набрātь, наберy, наберeшь; *būt.* -āl, -алā, -ālo
įvk. 1. prisiimti (*pov. malkų i glėbį*), pasiimti,
pri(si)riñkti (*pov. uogų*), suriñkti; н. воды pa-
(si)sēmti, pri(si)sēmti vandeñs; 2. sutelkti, su-
būrti, suspiēsti; suverbūoti, prisamdyti, pasamdyti
(*pov. darbininkų*); pašaukti, paimti (*pov. naujo-
kų*); 3. *spst.* suriñkti; н. статью в газeтy suriñkti
strāipsnį laikraščiui; 4.: н. на стол падеñgti stā-
lā, paruošti stālā; н. выcoty pakilti i reikiamą
aūkštį; н. скoпoсть išvystyti greitį; ♦ н. воды
в pot užčiaūpti būrnā, sučiaūpti lāpas, prikāsti
liežūvį (*atkakliai tylėti*); ~ся, наберyсь, набе-
рeшься; *būt.* -ālся, -алась, -алoсь *įvk.* 1. prisi-
riñkti, prisitveñkti (*pov. vandens*), susiriñkti;
2. prilįsti (*pov. musių*); 3. pērimti, išmōkti, įsi-
sāvinti; prisigērti, prisisuñkti, prisisēmti (*pov.
blogos dvasios*); 4.: н. в долг prisiimti skolōn;
н. свeжих сил sukaūpti, pasisēmti naujų jėgų;
н. смeлoсти įsidrāisinti, sukaūpti drāšā.

набрeдy *žr.* набрeстй.

набрeстй, -eдy, -eдeшь; *būt.* -pēl, -pelā, -pelō *įvk.*
1. užeiti, aptikti, užtikti, apeiti; эto тoлькo сей-
чāс мнe набрeлo на ум *prk.* tai tik dabar mān
dingtelėjo, atėjo i gālva; 2. prigūžėti, prisiriñkti
(*žmonių*).

набрeхātь, -eшy, -eшeшь *įvk. šnek.* 1. apmeluoti
(*žmogų*), aplōti; 2. priplepėti, pritaūzyti, pri-
pliūpti, primeluoti.

набрешу́ *жр.* набрехать.

набродиться́, -ожусь, -одишься *жк. šnek.* prisivalkioti, prisibastyti; prisivalkščioti.

наброжусь́ *жр.* набродиться.

набросать, -аю, -аешь *жк.* 1. primėsti, primėtyti, pri(si)draikyti, prižlagstyti; н. окурков primėtyti puorūky; н. щёпок pribarstyti skiedrų; 2. apmėsti, nuškiečiuoti; užbrėžti, padaryti apmatas, užprojektuoti; н. конспект лекции apmėsti paskaitos konspekto apmatas; 3. greitomis parašyti, brūkštelėti; н. текст приказа greitomis parašyti išakymo tekstą; н. письмо brūkštelėti laiška.

набросить, -ошу, -осишь *жк.* 1. užmėsti (ant ko), apsigaubti, apsisiausti, apgaubti, apsiausti (pvz. skara); 2. užnėrti (pvz. kilpą), užmāuti; ~ся, -ошусь, -осишься *жк.* 1. užsiptūti, (už)ptūti, apnikti (pvz. šunes); 2. pripūlti, įnikti, įkibti, įkibti (pvz. valgyti).

наброска, -и 1. užmetimas, apgaubimas, užnėrimas; 2. dangà; каменная н. (apsauginė) akmeninė dangà.

набросок, -ска eskizas, nuobraiža, mėtmenys, apmatai; geinys.

наброшу́ *жр.* набросить; ~сь *жр.* наброситься.

набрызг, -а 1. (veiksmas) apšlakstymas, aptaškymas, apipurškimas; 2. aptaškalas; ~ать, -аю, -аешь *жк.* pripurkšti, pritaškyti, prišlakstyti, pridrabstyti (purvo).

набрызгать, -жy, -жишь *жк. šnek.* priburbėti, pribambėti, primurmėti, priniurnėti; ~ся, -жусь, -жишься *жк. šnek.* prisibambėti, prisimurmėti, prisiniurnėti, atsisambėti.

набрюшник, -а pilvāraistis, pilvo juosta, aptilvis; ~ый, -ая, -ое pilvāraiščio, aptilvio.

набуха́емость, -и т. brankūmas, brinkūmas; tvinkstamūmas; ~ние, -я 1. brinkimas, tvinkimas, tėšimas; brankà; 2. med. išburkimas, išputimas.

набухать, -аю, -аешь *жк. šnek.* prikliokinti, prigóžti, privežti, prikrėsti.

набу́хать, -аю, -аешь *eig.* puřti, pampti, brinkti, pūsti, tviñkti, tėšti, puřpti, buřkti; дать н. brinkyti, brankinti; ~ухлость, -и т. pabrinkimas, išbrinkimas, užbrinkimas, brankà; ~ухнуть, -нет; бyт. набух, -ла, -ло *жк.* išpuřti, išpampti, išbrinkti, pritviñkti, pritėšti (apie teřmenį), išpuřti, išbuřkti, išpūsti; дверь от сырости набухла dūrys nuo drėgmės išbrinko; набухли глаза užbrinko akys.

набучить, -чу, -чишь *жк.* išžluginti, iššūtinti, išvirinti (pvz. skalbinius šarme); išrauginti (odas).

набушевать, -шю, -шешь *жк. šnek.* priatriušmāuti, priskandalyti, prisiāutėti.

набью́ *жр.* набить; ~сь *жр.* набиться.

навага, -и *zool.* navaга (žuvis), Godus callarias.

наваждение, -я 1. halucinācija, mōnai; 2. pakuřtos, pagūnda; дьявольское н. pasen. kīpřo apředimas.

наважий, -ья, -ье навāгц, навāgos; наважья уха навāгц sriubā.

наваксить, -кшу, -ксишь *жк.* nublizginti, nuřveřti, nuvaksuoti (batas).

навал, -а 1. šūsnis, krūvā; н. дров mālky krūvā; 2. suvertimas, sumetimas; 3. jūr. susidūrimas, at-

sitrenkimas (pvz. laivo į kitą laivą, į prieplauką); 4. *жр.* навалом.

наваливать, -аю, -аешь *eig.* 1. veřti, mėsti krūvōn; 2. *жр.* apkrauti, užkarinėti; *жр.* навалить; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. griūti, viřsti; 2. remtis, gultis, kniaubtis; 3. *жр.* kibti, tvėrtis; *жр.* навалиться.

навалить, -алю, -алишь *жк.* 1. užveřti; н. камень на могилу užveřti akmenį ant karo; 2. *жр.* šnek. užkrauti, apkrauti (pvz. darbą); н. обязанность užkarti pareigas; 3. (daug ir be tvarkos) priveřti, prikrauti, prigrūsti, prigriāuti; н. кучу кирпичā priveřti krūvā plytų; навалило много снėго daug prisnigo, iškrito, pridribo daug sнėго; 4. *жр.* šnek. priburbėti, prigužėti, prigriūti; prisikimšti, prisigrūsti; много народу навалило daug žmonių prigužėjo; ~ся, -алюсь, -алишься *жк.* 1. užgriūti (pvz. siena), užviřsti; 2. užsigulti, užsidirbti, užsikvėmpti, užsikniaubti; н. на стол užsikvėmpti, užsikniaubti ant stalo; 3. *жр.* šnek. įnikti, įkibti, užgriūti, įkibti, užpūlti; навалился на работу įniko į darbą, užgriūvo dirbti; 4. *жр.* užpūlti, užklūpti, užgriūti.

навалка, -и 1. pakrovimas; н. угля в вагоны anglių pakrovimas į vagonus; 2. suvertimas, subėrimas, sumetimas; 3. užvertimas; 4. sąvarta; 5. jūr. pasvirimas (laivo į šoną); ♦ в навалку palaidaī, (su)verstinaī, suveřtus, priveřtus, bė įpakāvimo.

навалом *прв.* palaidaī, suverstinaī, verstė (krauti).

навалоотбойщик, -а *kaln.* anglių atskėlėjas-pakrovėjas.

навалочный, -ая, -ое 1. pakrovimo; н. пункт pakrovimo pūntas; 2. (pa)kraunamasis; навалочная машина kraunamoji mařina.

навальцовка, -и *tech.* užvalcāvimas.

навалщик, -а *kaln.* (anglies, rūdos) krovėjas.

навалять, -яю, -яешь *жк.* 1. suvėlti, privėlti; н. ва-ленок privėlti veltinių; много ли навалял сука-на? ař jau daug suvėlei milo?; 2. *жр.* šnek. skubiai, bet kaip, nerūpestingai padirbti, priknėbėti, primadaruoti, numadaruoti, prikeverzoti; 3. *жр.* šnek. sumėsti, primėsti, priveřti, prigriāuti; ~ся, -яюсь, -яешься *жк. šnek.* prisidrybsoti.

навар, -а 1. riebalai viralo pavirřiuje; nuoviras; щи с наваром riebus kopūstai; 2. sultinys, buljonas.

наваривать, -аю, -аешь *eig.*, ~ить, -арю, -аришь *жк.* 1. privirti (pvz. sriubos); pridaryti (pvz. alaus); 2. *tech.* užvirinti, užmėsti (naujus ařmenis pridėti); ~ка, -и *tech.* užvirinimas, užmetimas (naujų ařmenų); ~ной, -ая, -бе *tech.* užvirintas, užmestas.

наварный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно *жк.* riebus, gerai privireřs, suvireřs; н. суп riebi sriubā.

навастривать, -аю, -аешь *eig.* galāsti, āřtrinti, *жр.* наострїть.

наващивать, -аю, -аешь *eig.* vařkuoti.

навебать, -аю, -аешь *eig.* 1. nėřti, dvelkti; ветерок навебает вėjelis dvelkia; ветерок навебает прохладу вėjelis nėša atvėřs; 2. *жр.* įkvėpti, kėlti, gaivinti, žādinti; н. чувство gaivinti jauřmā; н. сўку кėlti nuobodį; *жр.* навеять.

навѣдаться, -аюсь, -аешся *юв. šnek.* 1. aplankýti, atlankýti; apsilankýti, atsilankýti; 2. *pasen.* pasiteirauti, atsižinoti.

навѣдѣние, -я 1. atvedimas (*puz. į tikrą kelią*); 2. nutaikymas, nukreipimas, atsukimas; н. орудия pabūklo nutaikymas, nukreipimas; 3. pėtiesimas, nutiesimas (*tilto*); 4. н. spráвок pasiteirávimas; н. порядка tvarkós padárymas, sutvarkymas.

навѣдý *žr.* навѣстý.

навѣдываться, -аюсь, -аешся *eig. šnek.* 1. lankýti, lankáuti, užeidinėti, užėjinėti; 2. *pasen.* teirautis.

навѣзть, -зý, -зѣшь; *būt.* навѣз, навезла, навезло *юв.* 1. atvėžti, privėžti (*daug*); н. подáрков privėžti dovanų; 2. *šnek.* užvėžti (*ant ko*); вези́, да на камень не навези́ вѣзк, tik aňt akmeňs neužvėžk.

навѣк ир **навѣки** *pro.* amžinaí, peř amžių amžius, visiems laikáms.

навѣл *žr.* навѣстý.

навѣрбóватъ, -бýю, -бýешь *юв.* suteikti, priverbúoti, prisamdýti.

навѣрно ир **навѣрное** 1. *įt.* tur būt, gal būt, rási, tikriausiai; н., так и бýдет tur būt, taip iř būs; 2. *pro. pasen.* бѣ абеjóймо, tikrai, neabejóinaí, įdėm; будь покóен, ёто уж навѣрно бýк ramūs, таí жау tikrai, таí жау tikras dalýkas.

навѣрнýть, -нý, -нѣшь *юв.* 1. užvynióti, apvynióti (*puz. virvę*); 2. prisúkti, užsúkti, įsúkti (*puz. veržlę*); **~ся**, -нѣтся *юв.* 1. apsvynióti; 2. atsirásti, pasiródyti; atklýsti; навѣрнýлся гость svėčias atklýdo; на глазáх навѣрнýлись слѣзы акýсė pasiródė ášaros, ákys patilžo ášaromis.

навѣрнякá *pro. šnek.* 1. neklýsdamas, neklýstamai, бѣ klaidós, sù tikrumù; 2. tikrai, būtinaí, tikriausiai, бѣ abejónės.

навѣрстáть¹, -áю, -áешь *юв. spst.* suláuzyti (*rinkinį*).

навѣрстáть², -áю, -áешь *юв.* atgriėbti, išlyginti, pasivýti, užvaryti; atidirbti, atpildyti, atmokėti; н. упýщенное время išlyginti pralėistą laiką; вчєрá гулял, нынє навѣрстáю вáкар dykinėjáу, šiaňdien atidirbsiu.

навѣрствывáть¹, -аю, -аешь *eig. spst.* láuzyti (*rinkinį*).

навѣрствывáть², -аю, -аешь *eig. žr.* навѣрстáть².

навѣртѣть, -ерчý, -ѣртишь *юв.* 1. apvynióti, užvynióti; užsúkti, prisúkti; 2. prigražýti, prigražióti, išgrėžti; н. дыр prigražióti skylių; 3. pridaryti; prigaminti; prisúkti; н. морóженого prisúkti ledų.

навѣртка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. apvyniójimas (*virvės*); prisukimas (*veržlės*); 2. gražtėlis.

навѣртывать, -аю, -аешь *eig.* vynióti; **~ся**, -ается *eig.* vyniótis.

навѣрх *pro. į viršų, viršūn; aukštyn; ~ý pro. viršųj(ė); paviršiuje, aikštėjė; o плáне говорáт и н. prk. šnek.* apie pláną kalbama iř aukštesniojoje organizáciijoje.

навѣрчивáть, -аю, -аешь *eig.* 1. gražýti, gražióti, grėžti; 2. gaminti; *žr.* навѣртѣть (2 ir 3 reikš.).

навѣрчý *žr.* навѣртѣть.

навѣс, -а 1. pašiurė, padaňgtė, pastóginė, stóginė, paviėtis; 2. (*krosnies*) koptūras; 3. atbrailà, iškyšulýs, núosvyra; н. скалы uolós iškyšulýs; 4. ūždanga, priedanga; под навѣсом тумána rūko priedangoje.

навѣселѣ *pro. šnek.* įsigėres, pasismáginęs, išsigėres, įkaūšęs, įsmógęs.

навѣселýться, -лýсь, -лýшься *юв. šnek.* pasilinksinti, pasismáginti, prisiūžti.

навѣсить, -ѣшу, -ѣсишь *юв.* 1. užkabinti, pakabinti, prikabinti (*puz. duris, langines, medalį*); 2. *šnek. žr.* навѣшать.

навѣска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам 1. kabinimas (*puz. durų, paveikslų*); 2. (*durų*) kėngė, výris, kablýs, kábaras; suveriamà kilpa; 3. chem. svėrinýs.

навѣсно́й, -áя, -óе užkabinaamas, pakabinaamas; н. stávenь pakabinamoji langinė.

навѣсны́й, -ая, -ое 1. pašiurės, pastóginės (*puz. stulpas*); 2. pakabinaamas, kabinamas; 3.: н. огóнь kar. pėrmetamoji ugnis.

навѣсти, -едý, -едѣшь; *būt.* -вѣл, -велá, -велó *юв.* 1. atvėsti (*daug*), nuvėsti (*į*); užvėsti (*ant ko*); 2. atkreipti, nukreipti (*puz. patranką*), nugrėžti, atsúkti, atstatýti; 3. aptráukti (*paviršių*); 4. pėrtiesti, nutiėsti (*tiltą*); 5.: н. на грех į núodėmę įstúmti; н. на мысль dúoti miňti; н. стрáх įvarýti báimės; н. скýку sukėlti núobodulį; н. порядок padaryti tvařką, sutvarkýti; н. красотý išdailinti; pasigrážinti; ♦ н. критикý iškritikuoti, sukritikuoti, pakritikuoti; н. на ум pamókyti, patáfti, atvėsti į prótą; н. спрáвку (спрáвки) pasiteirauti, suriňkti, sutráukti žinių, atsižinóti.

навѣстýть, -ещý, -естýшь *юв.* aplankýti.

навѣт, -а *pasen.* apkalbà, apraišymas, šmeižtas.

навѣтренный, -ая, -ое iš vėjo (púsės), priešvėjinis, vėjo pučiamas; навѣтренное мѣсто pagáirė, atgarà; навѣтренная сторoнá priešvėjinė púsė.

навѣтчи||к, -а *pasen.* apkalbėtojas, apraišytojas, šmeižikas, juodintojas; **~ца**, -ы apkalbėtoja, apraišytoja, juodintoja, šmeižikė.

навѣчно *pro.* amžinaí, visiems laikáms, neribótam laikui; землá за колхóзами закреплєна н. жѣмė kolákiams priskirtà visám laikui.

навѣшать, -аю, -аешь *юв.* 1. prikabinėti (*daug*), pridžiáustyti, prikárstyti; 2. prisvarstýti (*daug*), išsvarstýti.

навѣшу *žr.* навѣсить.

навѣщáть, -áю, -áешь *eig.* lankýti; **~ся**, -áюсь, -áешся *eig.* būti laňkomat.

навѣщý *žr.* навѣстýть.

навѣять, навѣю, навѣешь *юв.* 1. atnėšti, atpūsti (*apie vėją, dvelkimą*); 2. supustýti, pripustýti; 3. *prk.* įkvėpti, sukėlti (*puz. nuobodį, liúdesį*); 4. priarpuoti, privėtyti; išarpuoti, išvėtyti; н. мнóго пшєницы priarpuoti daug kviečių.

навѣзничь *pro.* aukštieľminkas, aukštininkas, aňt nūgaros, aukštináikas; он упáл н. jis apvirto aukštieľminkas.

навзрýд *pro.* pláкать н. vėkti balsù, kúkčiojant, kúkčioti, striúbauti, striúbaujant raudóti.

навивáль||ный, -ая, -ое vyniójamas, riečiamasis; н. станóк riečiamosios stáklės; **~щик**, -а rietėjas, rietikas; **~щица**, -ы rietėja, rietikė.

навива́ть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* навить; ~ся, -ается *eig.* *žr.* навиться.
навивка, -и *vyniojimas, rietimas*.
навигла́тор, -а *laiviniškas, navigatorius*; ~ацио́н-
 ный, -ая, -ое *navigacinis, laivybės, laivybiniš*;
 ~а́ция, -и *navigacija, laivininkystė, laivýba*.
навида́ться, -аюсь, -аёшься *įvk. šnek. (чего) pri-*
matyti, pritiirti (ko).
навинти́ть, -нчу́, -нтьшь *įvk.*, **навинчива́ть**, -аю,
 -аешь *eig.* užsukti (*veržlę*), užsukinėti.
навинчу́ *žr.* навинтить.
навира́ть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* наврять; ~ся, -аюсь,
 -аёшься *eig.* *žr.* навраться.
нависа́ть, -ает *eig.* kaboti, kýboti, karoti, svyroti
(pvz. medis), svyrėti, drýboti *(pvz. debesys)*,
 drybsoti; брови нависа́ют на глаза́ а́ттакiai
 drybsu aít akių; ветви бере́зы нависа́ют на за-
 бор бёрзо šakos svýri aít tvoros; тучи нависа́ют
 над доли́ной dēbesys drýbo aít slėnio; ска́лы
 нависа́ют над мо́рем uolos kábo viršum júros;
 над на́ми нависа́ет о́пасность *prk.* mums grėsia
 pavojus, tiės mumis kýbo pavojus.
нависла́тый, -ая, -ое *šnek.* nukābes, nukāres, užgriū-
 vęs, pasvires; svýrintis, drybsantis, kýbantis;
 ~ну́ть, -ну, -нешь; *būt.* навис, -ла, -ло *įvk.* nu-
 kābti, nudribti, nukarti, nusvirti, pakibti, užviršti,
 pasvirti; усы нависли на рот їсай nudribo aít
 burnos; нависла о́пасность *prk.* pakibo pavojus.
нави́ть, навью́, навью́шь; *būt.* -йл, -ила́, -ило *įvk.*
 1. арвyti *(pvz. gijas)*, арвynioti *(pvz. virvę)*, ар-
 iēsti *(pvz. audeklą)*; 2. privyti *(pvz. virvių)*, pri-
 pinti *(pvz. vainikų)*; 3. *tarm. (šakėmis) prikrauti*
(pvz. vežimą šiaudų); ~ся, навью́ется; *būt.* -йлся,
 -илась, -илось *įvk.* apsvynioti; нитки навйлись
 на кату́шку siūlai apsvyniojo aít špūlės, ritės.
навлёк *žr.* навлечь.
навле́кать, -аю, -аешь *eig.*, ~е́чь, -еку́, -ечёшь,
 -еку́т; *būt.* навлѣк, -лѣклá, -лѣклó *įvk.* užtraukti,
 sukėlti; н. на себя́ гнев užsitraukti rūstýbę; н. на
 себя́ позор užsitraukti gėdą.
наводи́ть, -ожу́, -одишь *eig.* 1. kreipti *(pvz. patran-*
kos vamzdį), táikyti; 2. tiēsti *(pvz. tiltą)*; *žr.*
 навѣсти́.
наводка, -и 1. nutáikymas, nugrēžimas, nukreipimas
(pvz. patrankos); 2. aptraukimas; 3. pėrtiesimas,
 nutiesimas (*tilto*).
наводне́ние, -я 1. pótvpnis, tvānas, póplūdis, paplu-
 vā, plūkis; пострада́вший от наводне́ния puken-
 tējes nuo pótvpnio; 2. užtvindymas, aptvindymas,
 užliejimas.
наводни́ть, -ню́, -нишь *įvk.* užlieti, užplūsti, ар-
 сėmti (*pievą*); aptvindyti, užtvindyti; ~ся, -йтся
įvk. 1. *pasen.* aptvinti, paplūkti; 2. *prk.* prisi-
 pildyti; prisigrūsti, prigužėti.
наводно́й, -ая, -бе: н. мост laikinas tiltas.
наводни́ть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* наводнить.
наводчик, -а *kar.* táikytojas.
наводя́щий, -ая, -ее pādedantis suprāsti, nukreĩ-
 piantis miñti, orientuojamasis *(pvz. klausimas)*.
наводже́ние, -я *žr.* наважде́ние.
наво́жу *žr.* навозить.
навожу́¹ *žr.* наводить.
навожу́² *žr.* навозить¹, ².

наво́з, -а mēšlas; во́зка наво́за mēšlāvežis, mēšlā-
 vežtis, mēžiá; ~и́ть, -о́жу, -о́зишь *eig.* mēžti
(diroq), (ap)mēšluoti, mēšlu tręšti.
навози́ть¹, -ожу́, -о́зишь *eig.* *žr.* навесть.
навози́ть², -ожу́, -о́зишь *įvk.* privežtioti, privežti
(per daug kartų).
навози́ться, -о́жусь, -о́зисься *įvk. šnek.* prisiplūkti,
 prisitriūsti; prisikuisti (*apie vaikus*), prisikūlti,
 prisiāimatoti.
наво́зник, -а 1. *zool.* júodvabalis, mēšlāvabalis,
 vambolė, *Geotrupes stercorarius*; 2. *tarm.* mēšlā-
 dēžė.
наво́зный, -ая, -ое mēšlo, mēšlinis; наво́зные вйлы
 mēžiamosios šakės; н. крюк kapabėkas, kabe-
 nėkas; наво́зная куча mēšlynas; н. жук *žr.* на-
 возник (*1 reikš.*).
наво́й, -я 1. (*veiksmas*) rietimas; 2. (*staklių*) ries-
 tūvas, metmeninis vėlenas.
навола́кивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. prinešioti;
 2. (už)valkstýti; *žr.* наволо́чь.
наволо́к, ~у́ *žr.* наволо́чь.
на́волоч||ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам už-
 valkalas, aítvalktis, aítntartis; исподняя н. iñ-
 pilas, pāvalkalas, (*dukny*) iñkratas; снимáть на-
 волочки nuvalkstýti užvalkalus; ~ный, -ая, -ое
 užvalkalų, aítvalkčių.
наволо́чь, -локу́, -лочёшь, -локýт; *būt.* -лók, -лá,
 -лó *įvk. šnek.* 1. privilkti, prinēsti (*daug*); он
 наволо́к сюда́ вся́кой дря́ни jis privilko čiá vi-
 sókio šlamšto; 2. užvilkti, užvalkstýti *(pvz. už-*
valkalus), užtiēsti *(pvz. paklodę)*.
наво́нять, -аю, -аешь *įvk. šnek.* prismardinti.
наво́ражива́ть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* наворожить.
наво́рачива́ть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* наворотить.
наво́ровáть, -рю́, -рю́ешь *įvk.* prisivogti.
наво́рожи́ть, -жу́, -жи́шь *įvk.* 1. nubūrti, išbūrti;
 2. *šnek.* būrimais pelnýti.
наво́ротить, -рочу́, -ро́тишь *įvk.* 1. (*gręžiant ve-*
žimą) užvaziuoti; 2. užristi *(pvz. akmenį)*; 3. pri-
 ве́sti (*daug*); н. грýду ше́бня privésti krūvą
 skaldos.
наво́рча́ть, -чу́, -чи́шь *įvk. šnek.* pribambėti, pri-
 niurnėti; pabambėti, paniurnėti; н. на ма́льчика
 aprėkti vaiką.
наво́стри́ть, -рю́, -ри́шь *įvk.* paāštrinti, išāštrinti,
 pagalāsti, išgalāsti; ♦ н. ўши įtempti klausa,
 išpūsti, pastatýti ausis, įklūsti; н. лы́жи pasi-
 ruošti sprūkti; ~ся, -рю́сь, -ри́шсь *įvk. šnek.*
 primokti, išsimiklinti, įgūsti.
наво́щать, -щу́, -щя́шь *įvk.* išvaškuoti, nuvaškuoti.
навра́ть, -рý, -рѣшь; *būt.* -рáл, -алá, -áло *įvk.* 1. pri-
 meluoti; 2. арmeluoti, арсmežti; 3. padaryti klai-
 dų; ~ся, -рýсь, -рѣсься; *būt.* -рáлся, -алáсь,
 -áлось *įvk. šnek.* prisimeluoti.
навре́дить, -ежу́, -еди́шь *įvk. (daug)* žalos prida-
 rýti, pakefkti.
навра́д и́г навра́д ли *prv. šnek.* vařgiai, kařin, ka-
 řin ař, vargū ař, nežiniá, kás řino.
наве́гда *prv.* amžinaĩ, visiems kařtams, visiems
 laikáms, ámžiams; ♦ раз н. vieną iř paskutiniį
 kařtą.
навстрѣ́чу *prv.* priešais; вй́йти н. išeiti pasitikti;
 е́хать н. vaziuoti priešais; ♦ и́дти н. а) palan-
 kiai sutikti (*kieno norus, sumanymus*), padėti.

teikti paramos; b) neišvengiamai artėti (pvz. prie pražūties).

навыворот *prv. šnek.* 1. išvirkščia; надеть шубу n. apsiivilkti išvirkščia kailiniais; 2. atbulai, atvirkščia, atžagariai, priešingai; aukštyn kójomis; ты всё делаешь н. тū viską darai atvirkščiai.

навык, -а įgudimas, įgūdis; приобрести н. įgūsti, įgyti įgūdį.

навыкат ir **навыкате** *prv.*: glazā n. išverstos, pūsančios, išsprogintos, išsprógusios ākys.

навыкаты, -аю, -аешь *eig.*, **ныкнуть**, -ну, -нешь; *būt.* навыйк, -ла, -ло *įvk. šnek.* įgūsti, prigūsti, įprāsti, primókkti, įbūsti; н. работать (к работе) įprāsti dirbti.

навылет *prv.* kiaurai, perdēm; снаряд пробил стѣну н. sviedinys kiaurai prāmušė sieną.

навынос *prv.* iš(si)neština (pardavinėti).

навытяжку *prv.*: стоять н. stovėti išsitempus.

навыю *žr.* навыйт.

навыючить, -аю, -аешь *eig.*, **ныть**, -чу, -чишь *įvk.* nešulius (už)krāuti, (pri)rišti (nešuliniam gyvuliui).

навяжy *žr.* навязать²; **нысь** *žr.* навязаться.

навязанный, -ая, -ое; -зан, -а, -о 1. pririštas, pārištas, užrištas; pridūrtas; 2. *prk.* primestas, užkārtas; įpirštas, įbruktas.

навязать¹, -аёт *eig.* vėltis, lįsti, kibti, *žr.* навязнуть.

навязать², -яжy, -яжешь *įvk.* 1. pririšti, surišti (pvz. ryšuli); pridūrti (pvz. virvę); parišti, užrišti (pvz. skarelę ant galvos); 2. primėgžti (pvz. pirštinių); primazgýti, prirėgžti (tinklų); surišti (daug ko); 3. *prk.* įsiūlyti, įpiršti, įbrukti; primėsti, užkārti; н. кому-л. своё мнѣние savo nuomonę kām primėsti, įsiūlyti; н. бой противнику priversti priešą stóti į mūšį; **ныся**, -яжyсь, -яжешься *įvk. šnek.* įsiūlyti, įsipiršti, prisimėsti, užsikārti; pristóti; н. на дружбу įsipiršti į draugystę; ♦ н. на (мою) голову (на шею) būti našta, apsuñkinti.

навязень, -зня *v. tarm. (kultuvo, spragilo)* būožė, spragėlė.

навязка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -зкам 1. (pri)rišimas, užrišimas; 2. *šnek.* pridūrtas gālas (pvz. kojines), prieduras, pridurkas.

навязнуть, -нет; *būt.* навяз, -ла, -ло *įvk.* apsivélti, prisivélti (pvz. šukos, dantų), prisizārdyti, priįsti, prikibti, prisikimšti; в серъх навязло много тины į tiñklą daug dumblo prisivėlė; ♦ навязло в зубах *prk.* įkyrėjo, nusibódo, atsipýko, įgriso.

навязчивo *prv.* įkyriai, priekariai; **нысть**, -и *m.* įkyrūmas, priekarūmas, landūmas; н. мысли минтис įkyrūmas; **ный**, -ая, -ое; -чив, -а, -о įkyrūs (i)grisūs, landūs, akilandūs, atkarūs, suoslūs, priekarūs; neatstójas; н. человек priekaras, kūga, gižūdklis, užsikórėlis, įkyrūs žmogūs; навязчивая идея įkyri idėja.

навязывать, -аю, -аешь *eig.* 1. priřišinėti, priřišioti, rišti, pridūrstyti, pridūrsčioti; 2. mezgioti, mazgýti, razgýti; 3. *prk.* brūkti, kišti, piršti, įkyriai siūlyti; н. противнику бой версти priešininką stóti į kautynės; **ныся**, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* siūlytis, pirštis, kištis, prašýtis.

навялить, -лю, -лишь *įvk.* pridžiovinti (pvz. žuvc). **нагадать**, -аю, -аешь *įvk. šnek.* išbūrti, išpranašauti.

нагадить, -ажу, -адишь *įvk. šnek.* 1. pribauróti, pridėgti, priteřsti; собāка нагадила шуō pridėgė; 2. *prk.* nemalonūmų, kiaulýsčių pridarýti.

нагадный, -ая, -ое gimbo, bizūno; нагаечная рукоятка bizūno kótas.

нагажу *žr.* нагадить.

нагайка, -и; *dgs. kilm.* -гаек, *naud.* -гайкам gimbas, bizūnas, makāras, stirnakojis.

наган, -а pagānas (toks revolveris); **ныный**, -ая, -ое pagāno.

нагар, -а 1. (žvakės) guřgulas, nuodagas, (balanos) pieša; 2. *tech.* grūzdas, āpdagos, nuodegos;

♦ н. на языке apkėpes, sukėpes liežūvis; **ныный**, -ая, -ое nuodago; apdagų, apdaginis; **нообразование**, -я apdagų, nuodagų susidārymas.

нагатыть, нагачу, нагатышь *įvk. žr.* нагатыть.

нагатыть, нагачу, нагатышь *įvk.* padarýti kamšą, išklóti grįstais (keliai).

нагачу *žr.* нагатыть.

нагель, -я *v.* kaĩštis, viřbalas, užkalas (didelė viñis); дубóвый н. ažuolinis viřbalas; пластинчатый н. *tech.* plōkštinis kaĩštis.

нагибáние, -я (pa)lenkimas; sulenkimas; **ныть**, -аю, -аешь *eig.* lenkti, *žr.* нагнуть; **ныться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. lenktis; 2. liñkti, svirti; *žr.* нагнуться.

нагишом *prv. šnek.*: ребята летом бегают н. vaikāi vāsarą bėgiója nuogi, pliki.

нагла|д|ить, -ажу, -адишь *įvk.*, **ныживать**, -аю, -аешь *eig.* 1. (iš)lýginti, (su)glōdinti, suglōtinti; 2. išlāidyti, išprósyti, išlýginti (skalbinius); 3. prilāidyti, išlýginti (daug skalbinių).

наглажу *žr.* нагладить.

наглазник, -а 1. (kamanų) akiðklis, akinys, aki-dangtis; 2. *dgs.* apsauginiai akiniai; akiklis (sietelis nuo bičių įkandimo); **ный**, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно 1. antakinis, ant akių dėdamas; наглазная сётка akių sietelis, akiklis; 2. *pasen.* labai pāstebimas, į akis kriñtantis; вывеска магазинā была óчень велиká и наглазна parduotūvės iškaba buvo labai didelė ir kriñtanti į akis.

наглé|ть, -ёю, -ёешь *eig.* įžūlėti, darýtis akiplėšai; **ныц**, -а įžūlėlis, akiplėša, šūnakis, kiaulakis, įžūlūs žmogūs; **ныца**, -ы *šnek.* įžūlūmas, begėdiškūmas.

нагло *prv.* įžūliai, akiplėšiškai, atžagiai; н. врать meluoti peř akis; н. ответить atžagti, atžeřti; **нысть**, -и *m.* įžūlūmas, akiplėšiškūmas, atžagūmas, atžarūmas.

наглотаться, -аюсь, -аешься *įvk.* prisirýti, prisigurkti, prisigėrti (pvz. dūmų, dulkių), prisisiuřbti, prisitraukti; н. воды prisigurkti, pri(si)gurkšnoti vandeñs.

наглухо *prv.* sandariai, aklina; н. забить дверь aklina užkálti duris; н. засернуть visās sagās užsėgti.

наглый, -ая, -ое; нагл, -а, -о įžūlūs, akiplėšiškas, atžagūs; наглая ложь akiplėšiškas mēlas.

наглядеться, -яжyсь, -ядйсь *įvk.* atsižiūrėti, atsišbėti; prisistebėti, prisiziūrėti; гляжy — не нагляджyсь жиūriū — neatsiziūriū.

наглядн||о *прв.* 1. pavaizdziaī, vaizdingai; 2. aki-vaizdziaī; **юсть**, -и *т.* 1. pavaizdūmas, vaizdingūmas, vaizdūmas; н. обучения мókymo pavaizdūmas; 2. akivaizdūmas; **ый**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. (pa)vaizdūs, vaizdinis, vaizdingas; наглядные пособия vaizdinēs mókymo priemopēs; 2. akivaizdūs; наглядное проявление георойства akivaizdūs didvyriškumo parodūmas.

нагнаивать, -аю, -аешь *eig.* 1. rūdyti; 2. duoti rūliuoti; **ся**, -ается *eig.* 1. trāiškanoti (*apie akis*); rūliuoti; sūkti, tvīnkti; болячка нагнаивается skaudulys prādeda rūliuoti, sūka skaudulį; 2. būti rūdomam; сено нагнаивается šienas rūdomas.

нагнать, нагоню, нагонишь; *būt.* -нал, -алá, -áло *įvk.* 1. pavūti, privūti, paginti, prinókti, panókti; н. бергца pavūti bėglį, rabėgėlį; 2. *prk.* pasivūti, užvaryti, išlyginti; н. товарищей в работе pasivūti draugūs darbē; 3. suvaryti, atvaryti, atginti; на базар нагнали много скотá ĭ prekų vietē atvārē daūg gyvulių; ветер нагнал много туч vėjas atginē daūg debesų; 4. užvaryti, užkálti; н. обруч на бочку užkálti laĩkà ant statinės; 5. išdėgti, išvaryti; н. спїрту išvaryti spirito; н. смолы išdėgti dervos; 6. *prk. šnek.* įvaryti, sukėlti; н. страх sukėlti, įvaryti báimēs; н. сон užmigdyti; н. скýку sukėlti nuobodulį; ♦ н. цѣну įvaryti káiną.

нагнестй, -етý, -етѣшь *įvk.* suspausti, suslėgti (*puz. skysčius, dujas*).

нагнетатель, -я *tech.* suslėgtūvas, kompresorius; **ный**, -ая, -ое *tech.* slegiamasis, slėgimo; spaudžiamasis; н. клапан slegiamasis vožtūvas.

нагнетать, -аю, -аешь *eig.* slėgti, spausti (*puz. skysčius, dujas*); **ся**, -ается *eig.* būti (su) slegiamam, spaudžiamam; воздух нагнетается насóсом óras spaudžiamas, slėgiamas siurbliu.

нагнетý *žr.* нагнестй.

нагннвать, -ает *eig.*, **ить**, -иет; *būt.* -йл, -ила, -ýло *įvk. šnek.* 1. (pa)pūti, ĩpūti, ĩtrėšti (*puz. bulvė*); 2. ĩpūliuoti, pritviĩkti (*apie voĩ, skaudulį*).

нагноление, -я 1. pūlinys, skaudulys, votis; pūliniai, pūliai (*akų*) trāiškanos; 2. pūliavimas, sukimas, tvinkimas (*puz. skaudulio*); **ить**, -ою, -ойшь *įvk.* 1. ĩpūdyti, papūdyti; 2. išpūdyti, supūdyti (*puz. bulves*); 3. lėisti prisitveĩkti pūlių, duoti prisūkti (*apie voĩ*); **иться**, -ойтс *įvk.* pripūliuoti, ĩpūliuoti, prisūkti, ištvĩnkti; рана нагноилась žaizdà pripūliavo; нарыв нагноился vōtį prisūko, votis ištvĩnko.

нагнутий, -ая, -ое; -ут, -а, -о pàlenktas, prilenktas, pūlenktas; pàšlitas; **уть**, -нý, -нѣшь *įvk.* 1. paleĩkti, prileĩkti; н. ветку paleĩkti šakelē; 2. suleĩkti; н. много дуг сулеĩkti daūg lankų; **уться**, -нусь, -нѣшься *įvk.* 1. prisileĩkti, pasileĩkti; н. к водѣ pasileĩkti prie vandens; 2. paliĩkti, nuliĩkti, nusvirti, pasvirti; ветви нагнулись šakos nusviro.

нагорл|аривать, -аю, -аешь *eig.* 1. apkalbinėti, šmeĩžti; 2. kerėti, žavėti, burti; **ор**, -а 1. *šnek.* apkalbà, aptartis, šmeĩžtas, derklà; 2. užkerėjimas, užbūrimas, užkalbėjimas; burtai, žavaĩ, ke-raĩ; **орить**, -рю, -рїшь *įvk.* 1. prikalbėti, pri-

šnekėti (*daug*), priplepėti; pripāsakoti; наговорїл больше, чем нýжно prišnekėjo daugiau, kaĩp reĩkia; 2. apkalbėti, армелuoti, арšmeĩžti, ardergliuoti; 3. ĩkalbėti; н. пластїнку ĩkalbėti (ĩ) plokštēlę; 4. užkerėti, užburti, užkalbėti; apžavėti; н. воду užkalbėti vandenį; **ориться**, -рюсь, -рїшсь *įvk. šnek.* prisikalbėti, atskalbėti, prisišnekėti (*ligi valiai*); **орщик**, -а *šnek.* 1. šmeĩžikas, apkalbėtojas, dergliotojas, piktliėžuvis; 2. burtininkas, kerėtojas, žiniuoĩs; **орщина**, -ы *šnek.* 1. apkalbėtoja, šmeĩžikė, dergliotoja, piktliėžuvė; 2. burtininkė, kerėtoja, žiniuoĩnė.

нагой, -ая, -ое; наг, нага, наго нуogas, plikas; plýnas, grýnas; нагие утѣсы plikos uolos; нагие нóги bāsos kójos; нагие ветви plikos (*be lapų*) šakos.

наголенный, -ая, -ое antblauzdinis; н. щиток antblauzdinis šarvas.

наголо *ir* **наголо** *прв.* 1.: с шáшками н. сù нуогais (*ištrauktas iš makšty*) kardais; 2. нуогаĩ, plikai; острїчь голову н. nukĩrpti gálvà plikai; раздѣться н. nusireĩgti нуогаĩ; 3. *prk. šnek.* visiškai, visái, suvis; н. солнцем выжженная долина visiškai sáulės išdėgintas slėnis; посевы выбило градом н. pāsėlius krušà išmušē suvis.

наголову *прв.*: разбїть н. visiškai, pabaiginaĩ sumūšti, sunaikinti, sutriuškinti.

наголодаться, -аюсь, -аешься *įvk.* iš(si)badėti, prisibadėti, prisibadauti.

нагольный, -ая, -ое neaptrauktas, neapmuštas (*apie kailinius*); н. тулуп (*neaptraukti*) kailiniai, skranda.

нагоню *žr.* нагнать.

нагоняй, -я *šnek.* akibrokštas, grėžtas papeikimas, išbarimas; дать н. padaryti akibrokštą; ĩstriĩkti gálvà, smarkiai išbárti, duoti gāro; он получил н. jis gavo pipirų, pylos.

нагонять, -яю, -яешь *eig.* *žr.* нагнать.

нагонять, -яю, -яешь *įvk.* privaikyti, privarinėti, užvaikyti.

нагоняться, -яюсь, -яемся *įvk. šnek.* atsilakstyti, prisibėgioti, pavaĩgti besivaĩkant; дѣти нагонялись за бабóчками vaikai ganà prisibėgiójo, besivaikýdami peteliškēs.

на-горá *прв. kaln.* ĩ viršų, ĩ žēmēs pavĩršių (*iš šachtos*); выдаты у́голь на-горá ištransportuoti, ĩskėlti anglis iš šachtos ĩ viršų.

нагорáживать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. tvėrti, tverinėti (*tuoras*); 2. vėrsti, kráuti (*puz. krūva šiukšlių*); 3. *prk. šnek.* pliaũkšti (*niekus*); *žr.* нагородить.

нагор|ать, -ает *eig.*, **еть**, -рїт *įvk.* 1. apgruzdėti, argurgėti; свечá нагорѣла žvákė apgruzdėjo; 2. *šnek.* išdėgti; керосїна нагорѣло немнóго žibalo išdegē nedaug; 3. *beasm. šnek.* gauti bárti; мне нагорѣло за это mán už tai kliuvo, gavaũ bárti, gavaũ piprų.

нагорный, -ая, -ое 1. aukštasis, pakilūs, aukštutinis (*puz. upės krantas*); 2. kalnų, kalnúotas, antkalninis; Тибѣт — нагорная страна Tibėtas — kalnúotas kraštas; н. парк kalnų parkas.

нагородить, -рожу, -родить *ir* -родить *įvk.* 1. prītvėrti (*daug tuorų, užtuorų, pertuorų*); 2. *šnek.* prīriđglinti, priveĩsti; н. кýчу всякого хлáма pri-

riðglinti krūvą visokio šlaimšto; 3. *prk. šnek.* pripliaukšti, prikalbėti, priplepėti, prirašyti (*nesamonių, niekų*).

нагорье, -я *kalnųnas.*

нагоститься, -ошусь, -остышся *įvk.* atsisvečiuoti, atsiešėti, prisiešėčiuoti.

наготá, -ы *nuogybė, nuðgis, nuogumà, nuogūmas, plikūmas; прикрýть наготý pridedgti nuogumà.*

наготáвливать, -аю, -аешь *eig.* ruðšti, gaminti, tièkti, taisyti; **~ся**, -ается *eig.* būti ruošiamam, gaminamam.

наготóве *prv.* pasiruðšus, pasirengus; держáть ору́жие н. laikýti, turėti ginklą parengtą; быть н. būti pasirengusiam, pasirengus; нóты были н. gaídos buvo paruoštos.

наготóвить, -влю, -вишь *įvk. šnek.* 1. paruoðti, pa-

(si)gaminti, padaryti atsargų; н. то́плива нá зиму paruoðti žiemai kuro; 2. privirti, prikèpti, prigaminti, pritièkti, pritaisyti; н. к обéду мнóго сýпу privirti pietums daug sriubos; **~ся**, -влюсь, -вишья *įvk. šnek.* pasidarýti atsargà, prisigaminti, prisitièkti.

нагошусь *žr.* нагоститься.

награб́ить¹, -блю, -бишь *įvk.* prisigróbt, prisigróbstyti, prisiplèsti (*puz. pinigų, turtų*).

награб́ить², -блю, -бишь *įvk. šnek.* prigrébt (puz. *šieno*), prigrébstyti.

награбленное, -оро *dkt.* grobinys, gróbis, išplèša, laimikis.

награвировáть, -рýю, -рýешь *įvk.* išrèžti, išraižýti (*puz. pliene, varyje*), išgraviróti; prigraviróti, priraižýti.

награ́да, -ы 1. apdovanójimas, dovanà; atlyginimas, átpildas, atmokà, átmokestis; в награ́ду за труды atsimokant už darbà, už triúšà; получить в награ́ду часы gáuti dovanų laikrodį; н. за услýги apdovanójimas už nuorépnus; правíteльственная н. vyriausýbinis apdovanójimas; 2. *prk.* átpildas, atmokà, padèkà.

наградíть, -ажу́, -адишь *įvk.* apdovanóti, dúoti, suteikti dóvanà; atlyginti, atmokèti; н. почётной гра́мотой apdovanóti garbès raštù; н. многодèтных матерей apdovanóti daugia vaikès móti-pas; кто награ́дит егó за дóброе дèло? kàs jám atlygins už gèrą darbà?; приро́да награ́дила егó крèпким здо́ровьем gamtà jį apdovanójo stiprià, tvirtà sveikatà; он награ́ждён хоро́шей пáмятью jis túri gèrą átmintį; **~но́й**, -а́я, -бе apdovanójamasis, apdovanótasis; apdovanójimo, apdovanójimų; dovanójamas; н. спýсок apdovanótyjų sąrašas; **~ные**, -ых *dgs. dkt.* prèmija, premijiniai pinigai; получить н. gáuti prèmiją.

награ́жд|а́ть, -аю, -аешь *eig. žr.* награ́дить; **~а́ть-ся**, -ается *eig.* būti apdovanójamam; **~ение**, -я 1. (*veiksmas*) dovanų davimas, apdovanójimas; atlyginimas; предста́вить к награ́ждению pasiúlyti, pristatýti apdovanóti; 2. dovanà, prèmija, apdovanójimas; получить н. gáuti dóvanà, būti apdovanótam.

награ́жу *žr.* награ́дить.

награнíть, -ню́, -нишь *įvk.* priglúndinti, prikerčiuoti; prišlifúoti; н. алма́зов priglúndinti deimantų.

награфíть, -флю́, -фйшь *įvk.* suskilčiuoti, išgra-fúoti.

нагрéб *žr.* нагрестй.

нагрéбáть, -аю, -аешь *eig.* 1. (su)grébstyti, grébti (*šieną*); žèrti (*žarijas*), (su)žarstýti; 2. *prk. šnek.* gribišiáuti, graibstýti, gróbstyti; *žr.* нагрестй.

нагрéбу *žr.* нагрестй.

нагрéв, -а 1. išylis, išilimas, įkaitimas; 2. įkaitini-mas, išildymas; 3. kaitrà, kaitrūmas, šilumà; 4. apšildomasis paviršius; **~ание**, -я išildymas, (į)kaitinimas; **~атель**, -я *v. tech.* šildytūvas; **~ательный**, -ая, -ое (ap)šildomasis, kaitinamasis, kaitinimo; нагрéвáтельная по́верхность ap-šildomasis paviršius; н. прибор шildytūvas, kaiti-namasis prietaisas.

нагрéвáть, -аю, -аешь *eig.* šildyti, kaitinti; н. во́ду šildyti vandenį; ♦ н. (себé) рýки neteísiai, nedorù būdù pelnýtis; *žr.* нагрéть; **~ся**, -аюсь, -аешья *eig.* šilti, kaiti, karštėti; šildytis, kaitintis.

нагрéмéть, -млю́, -мйшь *įvk. šnek.* 1. pritruikšmáuti, prisidúkti, prisitránkýti, prisišèlti, prisišurmuliúoti; 2. *prk.* sukèlti daug triukšmo.

нагрестй, -ребý, -ребёшь; *būt.* -рёб, -реблá, -лó *įvk.* 1. sugrèbti (*šieną*), prigrébt, sukuópti (*puz. grūdus*), sužèrti, prižèrti (*žarijų*); 2. *prk. šnek.* prisigróbstyti, prisigribišiáuti, prisivógti.

нагрéть, -ёю, -ёешь *įvk.* 1. prišildyti, išildyti, su-šildyti, prikaitinti, įkaitinti; prikùrenti; н. же-лéзо įkaitinti gèlezį; н. печь prikùrenti krósnj; 2. *prk. šnek.* apmáuti, apsúkti, apgáuti; ♦ н. (себé) рýки neteísiai, nedorù būdù pasipelnyti; н. бока́ шónus išvanóti, išdirbti; **~ся**, -ёюсь, -ёешья *įvk.* įšilti, įkaisti, prišilti, prikaisti, už-kaisti, sukaisti.

нагрéшить, -шу́, -шйшь *įvk. šnek.* padaryti daug prasižengimų, núodèmių, daug nusidèti, labai nusižèngti.

нагромо|ждáть, -аю, -аешь *eig.* riðglinti, grið-dinti, gramðzdyti; **~ждáться**, -ается *eig.* kaup-tis, búrtis, telktis, riñktis; koncentruóti; **~жде-ние**, -я 1. riðglinimas, griðzdinimas, kaupinimas, grúdimas, vertimas (*ko nors į krúvą ir be tvar-kos*); 2. susiriðglinimas, susikaupinimas, susigrú-dimas, suvirtimas; kálnas, krúvà, suverstà màsè; sávarta; н. скал uolù susigrúdimas, uolýnas; **~зди́ть**, -эжу́, -эдишь *įvk.* 1. priiriðglinti, pri-griðzdinti, prikaupinti, prikrauti, privefsti, pri-grústi (*ko nors be tvarkos*); 2. *prk.* prikišti, pri-kiñšti, pèkrauti; užteřti; **~зди́ться**, -йтся *įvk.* susikaupiti, prisiriñkti, susiteikti.

нагромозжý *žr.* нагромозди́ть.

нагруб́ить, -блю́, -бйшь *įvk.* šiurkštýbių, atžarýbių prikalbėti; stačiòikiškai ižeisti; išplústi, iškòne-veikti, iškéikti; prišiurkštáuti.

нагру́дн|ик, -а 1. añkrútinis; 2. (*vaiko*) seilínù-kas, prijuostèlè; 3. (*pakinktų*) kakliniño kilpa; **~ый**, -ая, -ое krútinès, krútininis; н. знак krúti-ninis ženklas; н. плавни́к krútinès pèlekas.

нагружа́ть, -аю, -аешь *eig.* krauti, dèti; **~ся**, -аюсь, -аешья *eig.* 1. būti kraunamam; 2. krau-tis.

нагрузíть, -ужу́, -узишь ir -узишь *įvk.* 1. pakráuti, sukráuti, prikrauti, prikraustyti, įkrauti, pririèti,

piráidyti; 2. *prk. šnek.* užkrauti (*pareigas*), aprkrauti (*darbu*), apsuñkinti; 3. apsluogúoti, apslonginti; ~ся, -ужьсь, -узишься и -узишься *įvk.* 1. būti pakrautám; 2. apsikrauti, užsikrauti; 3. *prk. šnek.* prisikiñšti (*valgių*); prisilákti (*deg-tinės*), prisigérti, prisivėmpti; где ты так на-грузилсь? куф тū tiek prisilakei?

нагрýз||ка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -зкам 1. pakrovimas, prikrovimas, krovimas; н. вóза ве́зимо pakrovimas; производить нагрýзку (pa)krauti; 2. krūvis, krovà, kroviniai, apkrovimas, apkrovà; сýдно не выдержит такой нагрýзки laivas neišlaikys tokios krovós; общественная н. visuomeninio darbo krūvis; изгибающая н. *tech.* lenkimo krovà; 3. slūogas, slūogtis; ~чик, -а 1. krovėjas, krovikas (*iš profesijos*); 2. *tech.* (pa)krautūvas. **нагруститься**, -ушсь, -устисься *įvk.* ilgai paliūdėti, priliūdėti.

нагрýзять, -аю, -аешь *eig.*, ~изть, -зý, -зешь; *būt.* -изь, -ла, -ло *įvk.* pragraūžti; prigráuzti, prikrimsti (*daug*), pritriuškinti (*pvz. riešutų*), pritriaukšti; мýши нагрýзли много щёлок pėlės pragraūžė daug plyšių, skylių; ~изться, -зýсь, -зешься; *būt.* -изся, -излась, -лось *įvk.* 1. prisigráuzti, prisikrimsti; собака нагрýзлась костёй šuo prisigráuzė kaulų; 2. *prk. šnek.* prisirietti, prisipėšti, prisivaidyti.

нагрязнить, -ню, -нишь *įvk.* pripuřvinti, priteřsti, primurkslinti, prižiukslinti.

нагрянуть, -ну, -нешь *įvk.* 1. užgriūti (*pvz. svečiai*), atsigriūti, atgriūti, atsigrūsti; 2. užklūpti; užgriūti, ištikti; нагрянула беда užgriuvo neláimė; полиция нагрянула на собрание policija užklūpo susirinkimà.

нагул, -а 1. (*gyvulio*) įgānymas, atgānymas; atsigānymas, nusipenėjimas, įsigānymas; 2. priegana (*svorio prieauglis, gautas beganant*); ~ивать, -аю, -аешь *eig.* 1. tūkti, rieбėti gānantis, penėtis; 2. *prk. šnek.* (*apie žmogų*) storėti, tūkti, auginti pilvukà; ~ьный, -ая, -ое 1. atgānomas(is), penimasis, atšeriamasis; н. скот atgānomi gyvuliai; 2. įriebėjės, pariebėjės, priaugęs; н. жир priaugę taukai; ~ять, -яю, -яешь *įvk.* 1. atsipenėti, atsigānyti, nutūkti, nusipenėti gānantis (*apie naminius gyvulius*); овцы на пастбище нагуляли жирų ávys ganýkloje nutūko; н. брюшко užsiauginti pilvukà, sustorėti (*gerai gyvenant*); 2. *šnek.* susigauti vaikà, pastóti, tapti nėsčiai (*nesusituokus*).

нагуляться, -яюсь, -яешься *įvk.* prisiváikščiоти.

над *prl. su įnag.* 1. viršum, viršų, aukščiau (*ko*), virš, pavirš (*ko*); солнце стояло н. моёй головой saulė buvo viršum mano galvos; чайки летали низко н. водой krai skraidė žemai pavirš vandens; 2. prieš, šalia, ties; н. долиной реки стоял городской парк prieš upės slėnio buvo miesto parkas; 3.: не дам ему командовать н. собой nelėisiu jam man įsakinėti, komanduoti; 4. prieš; имёт преимущество н. кем-л. turėti pirmenybę prieš ką, būti pranašesniám už ką; употребить насилie н. врагами народа pavartoti prievartà prieš liaudies priešus; 5. *vartoja-mas nurodyti veiksmo krypčiai*: н. кем смеётся? iš. kō juokiatės?; шутить н. скупостью сосéда

juoktis iš kaimyno šykštumo; издеваться н. кем-л. тычiotis iš kō; не рыдай ты н. ним негаудок(i) tū jō; н. чем задумался ты? dėl kō, apie ką tū susimąstei?; работать н. проектом ruošti, sudarinėti projektà; сидеть н. сложным вопросом spręsti sudėtingà klausimą; работать н. книгой dirbti su knyga; работать н. собой lāvintis, gilinti savo žinias; 6. (*kartojant daiktavardį, kuris nurodo aukščiaušią požymio pasireiškimo laipsnį*): мошённик н. мошённиками sūkčių sūkčius, didžiausias sūkčius.

надавать, надаю, надаешь *įvk. šnek.* duoti (*daug*), priduoti, pridavinėti, priteikti; н. подарков pridavinėti dovanų; н. обещаний duoti daug pažadų, daug prizadėti.

надáвить, надавлó, надáвишь *įvk.* 1. paspausti, prispausti, pamýgti, spūstelėti; prislėgti; н. кнопку paspausti mygtukà; н. на рýку prispausti raikà; 2. prigniauzti, pritrėkšti, prispausti; н. чашку лимонного соку pritrėkšti puodukà citrinos sunkos; 3. primušti (*daug*), pritraiškyti, priblokšti; н. мух primušti musų; 4. *prk.* prispirti, priveřsti, paspausti, paveikti; н. на капиталистов забастовкой prispirti kapitalistų streikų; ~áвливать, -аю, -аешь *eig.* 1. spàusti, spaudyti, mýgti; н. кнопку spàusti mygtukà; 2. gniauzti, trėkšti, spàusti (*pvz. sultis*); *žr.* надавить.

надáивать, -аю, -аешь *eig. žr.* надойть.

надáлбливать, -аю, -аешь *eig.* (pri)skobinėti, išdrožinėti (*pvz. šaukštų*), *žr.* надолбять.

надáр||ивать, -аю, -аешь *eig.*, ~ить, -арю, -аришь *įvk. šnek.* duoti daug dovanų, gausiai apdovanoti, pridovanoti; н. книг pridovanoti knygų.

надбáв||ить, -влю, -вишь *įvk. šnek.* pridėti, pakelti, duoti viršaus, primėsti, papildyti, padidinti (*pvz. darbą*); н. шары pagreitinti, paspařtinti žingsnį; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. *šnek.* (*veiksmas*) pridėjimas, padidinimas, pakėlimas; 2. priešas; papildomas užmokestis; ~лять, -яю, -яешь *eig.* pridėlioti, didinti; ~очный, -ая, -ое *šnek.* pridėtinis, antviršinis, papildomasis, priedėlinis.

надберёжный, -ая, -ое pakrântės, pakrāntinis; краñto; надберёжная улица краñto gátvė.

надбó||ивать, -аю, -аешь *eig.* įmušinėti, įdaužinėti, įskėlinėti, skėldinti; nudaуžinėti, numušinėti; ~ить, надобью, надобьешь *įvk.* įdaužti, įmūšti, įskėlti; nudaуžti, numūšti, nuskėlti, nugūrinti; эта ваза уже надбóита šita vazà jau įdaužtà; у кувшина надбóито ўшко ašóčiui numuštà ašėlė.

надбрóвный, -ая, -ое antbrūvinis, esantis viršum aĩtakių.

надбурáвить, -влю, -вишь *įvk.* pagręžti, įgręžti kiek, pagręžti.

надвнáвать, -аю, -аешь *eig.* (pri)vijóti, ilginti, pridirstyti (*pvz. pantį*).

надвýг, -а *geol.* aĩsttūmis.

надвнáгать, -аю, -аешь *eig. žr.* надвнáнуть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* aĩtintis; artėti; надвнáлась новая война artėjo naujas káras; надвнáгется чёрная туча ateina tamsūs debesys.

надвнáнуть, -ну, -нешь *įvk.* užstūmti, užsmaukti (*pvz. kepurę*), užtráukti, užmáuti; н. шáпку на брóви užsmaukti kepurę aĩt akių; ~ся, -нись,

-нешься *įvk.* atslīnkti; užslīnkti; ateiti, prisiafinti; надвинулись тūчи užslīnko dėbesys; надвинулись вражеские войска prisiafino priešo kariuomenė; надвинулась старость *prk.* senatvė atėjo.

надвѣтъ, -довѣю, -довѣшь *įvk.* pailginti, privýti (*pvz. virvę*); pridurti vėjant.

надводный, -ая, -ое antvandeninis, iš vandenės kýšantis; надводная скала iš vandenės kýšanti uolà.

надвое *prv.* 1. pusiau (*dalyti*), i dvì dalis (*perskelti, perskirti, padalyti*); perpūs; 2. *šnek.* dvejaip, i šiaip, i taip; ♦ бабушка н. радàла (сказàла) таĩ дàр абежòтinas dalýkas, таĩ дàр абежòтина, таĩ дàр пазиурèsим, таĩ гàли i šiaip, i taip baigtis.

надворный, -ая, -ое kiemo, sodýbos, sodýbinis; надворная постройка sodýbinis pastatas; ♦ н. советник *ikirev.* rûmų tarėjas.

надворье, -я *tarm.* pamų kiemas; darželis.

надызять, -яжý, -яжешь *įvk.*, **нызывать**, -аю, -аешь *eig.* 1. primėgztì (*pvz. kojìnę*); 2. pridurti (*pvz. virvę*), pailginti, pripinti (*pvz. vainiką*).

надгбать, -аю, -аешь *eig.* lankstýti, leñkti, kreivinti, kleipti, *žr.* надонýть.

надглоточный, -ая, -ое anat. antryklinis.

надгнить, -ниёт; *být.* -йл, -илà, -ило *įvk.* ipúti, rapúti.

надгортанный, -а anat. aňtgerklis.

надгробный, -я 1. aňtkapis; 2. *pasen.* aňtkapio įrašas, epitafija; **ныный**, -ая, -ое kàpo, kapinis, antkapinis; н. пàмàтник aňtkapis; надгробное слово láidotuvių žòdis, antkapinė kalbà.

надгрлызять, -аю, -аешь *eig.*, **нызть**, -зý, -зешь; *být.* -ыз, -ла, -ло *įvk.* įkàsti, įgràuzti, įkrimsti, prakàsti (*pvz. obuolį*).

наддавать, -даю, -даешь *eig.* 1. davinėti daugiau, pridėlioti; 2. spařtinti, greitinti, didinti; *žr.* наддàть.

наддàдйм, **дàм**, **дàст** *žr.* наддàть.

наддàдчик, -а *pasen.* kàinos kėlėjas (*varžytynėse*); **дàца**, -ы *pasen.* kàinos kėlėja (*varžytynėse*).

наддàть, -дàм, -дàшь, -дàст, -дàдйм, -дàдите, -дàдýт; *být.* -дàл, -дàлà, -дàло *šnek.* 1. duoti daugiau, pridėti; kàina įkelti (*varžytynėse*); 2. paspařtinti, pagreitinti.

наддàча, -и *šnek.* 1. (*veiksmas*) pridėjimas; 2. priečdas.

наддàшь *žr.* наддàть.

наддвєрный, -ая, -ое antdurinis, viršdurinis; **двє**, -я aňtduris, viršduris.

наддєру *žr.* надодрàть.

наддирàть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* надодрàть.

надєванный, -ая, -ое; -ван, -а, -о *šnek.* dėvėtas, nešiotas; padėvėtas, panešiotas.

надєвать, -аю, -аешь *eig.* 1. vilktis, reňgtis; 2. máuti, įvalkstýti; dėtis; sėgtis; júostis; rištis; aũtis; *žr.* надєть.

надєжда, -ы viltis; питàть надєжду viltis, tikėtis; потерять надєжду nustóti viltiės, išsivilti, nebesitikėti; возлагàть надєжду dėti viltį; луч надєжды viltiės aušrėlė, kibirkštėlė; полный надєжды viltingas, viltiės kùpinas; с разбитыми надєждами nusivýlęs, sù sudžusiomis viltimis;

он в надєжде перевыполнить план jis turi vilčių viršyti plàną.

надєжн||о *prv.* 1. sù viltimi, viltingai; 2. tvirtai, tvariai, patikimai, saũgiai; **нєсть**, -и *m.* patikimumas; tvirtumas, saugumas, tikrumas; н. средств priemonių tikrumas, patikimumas; н. работы механизма mechanizmo veikimo patikimumas; н. людєй žmonių patikimumas; **ный**, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно patikimas (*pvz. žmogus*), tikras (*pvz. priemonė*), tvirtas (*pvz. tiltas*); saugūs.

надєл, -а 1. ist. skirtinis sklýpas, skirtinė žemė, priskirtà dubà; 2. paskyrimas, padalijimas, parceliavimas.

надєлать, -аю, -аешь *įvk.* 1. pridarýti, pridirbtì, prigaminti, paruošti, padirbdinti; н. нргýшек pridarýti žaislų; 2. pripàinoti, privelti, prikrėsti, pridarýti; н. ошибок privelti, pripàinoti klaidų; н. комý-л. много хлопòт дауг rūpesčių kàм sukelti, pridarýti; н. шýму sukelti daug triukšmo; н. бєды pridarýti bėdòs; 3. *šnek.* pritaistyti, prikàlti, pritvirtinti.

наделєние, -я (pa)skyrimas, suteikimas, priskyrimas, davimas; **нйт**, -лò, -лйшь *įvk.* paskirti, dàlį priskirti, pridalýti, apdalýti (*pvz. obuoliais*), apdovanóti, suteikti.

надєльный, -ая, -ое skirtinis (*pvz. žemės sklýpas*).

наделять, -яю, -яешь *eig.* skirti, dúoti, dovanóti, dalyti.

надєну *žr.* надєть.

надєргать, -аю, -аешь *įvk.* 1. priràuti, pripėšti; pripešioti, pripašýti, pritràukyti; н. льну priràuti linų; 2. *prk. šnek.* pririñkti, prigraibýti (*pvz. citatų iš įvairių knygų ir autorių*); н. примєров prigraibýti pavyzdžių.

надєргивать¹, -аю, -аешь *eig.* *žr.* надєргать.

надєргивать², -аю, -аешь *eig.* *žr.* надєрнуть.

надєрнуть, -ну, -нешь *įvk.* užtràukti (*pvz. antklodę*), užsitràukti; užmàuti, užsimàuti, apsiaũti.

надерý *žr.* надрàть; **нєсь** *žr.* надрàтýсь.

надєть, -єну, -єнешь *įvk.* 1. apvilkti, apsivilkti (*pvz. marškinius*), apsirengti; 2. užvilkti, įvilkti (*pvz. priegalvius*); už(si)màuti (*žiedą, pirštines*); užsidėti (*kepurę, akinius*); užsisėgti (*sijoną*), užsisjúosti (*juostą*); apsirišti (*skarelę*); apsiaũti (*batų*), įsistóti (*į šlepetes*); užkabinti (*ant kablio*), užsikabinti, prisikabinti, prisisėgti (*pvz. medalį*); pasirišti, prisisúpti (*pvz. prijuostę*).

надєяться, -єюсь, -єешь *eig.* 1. turėti viltį, viltis, tikėtis; он надєется получить напàдý jis viliasi, tikisi búsiąs apdovanótas; 2. pasikliàuti, pasitikėti; я надєюсь на вас аš pasikliàunu jums.

надзвєздный, -ая, -ое poez. žvaigždžių (*erdvės*), antžvaigždinis; nežemiškas; padangių; dangaũs; оствàвить надзвєздные сфєры palikti nežemiškas sferàs, atsisakýti svajonių.

надзємный, -ая, -ое antžeminis (*pvz. augalo dalis*); žemės paviršiaus; надзємные сооружения antžeminiai įrenginiai.

надзирàние, -я *pasen.* prižiūrėjimas, priežiūra; **нтель**, -я *v.* prižiūrėtojas, prievaizdas, užvaizdas; **нтельница**, -ы prižiūrėtoja; **нтельство**, -а 1. priežiūra; 2. prievaizdo pàreigos; **нть**, -аю,

-áешь *eig.* prižiūrėti, tvarkyti, priveizdėti; sėkti; н. за порядком prižiūrėti tvarką; он надзираёт каждый мой шаг jis sėka kiekvieną mano žingsnį.

надзор, -а priežiūra, prievaizda, prižiūrėjimas, sągojimas; sekimas; санитарный н. sanitarinė priežiūra; отда́ть под н. atiduoti priežiūron; быть под надзором būti prižiūrimam, priežiūroje; устано-вить н. nustatyti priežiūrą; в порядке надзора priežiūros tvarką; **~ный**, -ая, -ое priežiūrinis; priežiūros; надзорная инстанция *teis.* priežiūrinė instancija.

надивить, -влю, -вишь *įvk. šnek.* pristebinti (*žmo-nes*); **~ся**, -влюсь, -вишья *įvk. šnek.* prisiste-bėti, atsistebėti; я не могу н. ерō сообразитель-ности negaliu atsistebėti jō išmaningumū.

надирать, -аю, -áешь *eig. žr.* надр́ать; **~ся**, -áется *eig. žr.* надр́аться.

надкалывать, -аю, -аешь *eig.* skėlti, skėldinti; įdau-žinėti; įdūrinėti.

надклассовый, -ая, -ое antklāsinis.

надклеивать, -аю, -аешь *eig.*, **~ить**, -ёю, -ёишь *įvk.* užklijuoti, priklijuoti; **~йка**, -и; *dgs. kilm.* -ёек, *naud.* -ёйкам užklija.

надкожица, -ы 1. *bot.* kutikula; 2. *añtodis*, gálsto-tas, gaustōtas.

надкол, -а įskėlimas, įdaužimas, įdauža; įdūrimas, dūris.

надколённый, -а *anat.* kėlio girnėlė; **~ый**, -ая, -ое: надколённая чашка *anat.* kėlio girnėlė.

надколоть, -олю, -олешь *įvk.* 1. įskėlti; н. полёно įskėlti pliaūską; 2. įdaužti; 3. įdūrti, pradūrti, dūrstelėti; **~ся**, -олется *įvk.* įskilti, įdūžti, dūž-telėti.

надкостница, -ы *anat.* añtkaulis, kaulaplėvė; añt-kremzlis.

надкрылье, -я; *dgs. kilm.* -лий, *naud.* -льям *zool.* añtsparnis.

надкус, -а *šnek.* įkandimas, įkandis, įkrimtimas; **~ить**, -ушý, -ушишь *įvk.* įkrimsti (*kiek*), krimste-lėti, įkąsti; atkąsti (*nuo viršaus*), prakąsti; **~ывать**, -аю, -аешь *eig.* įkándžioti, kándžioti; prakándžioti, atkandinėti.

надкушý *žr.* надкусýть.

надламывать, -аю, -аешь *eig.* įlaužinėti, užlauži-nėti, láužyti; **~ся**, -аюсь, -аешья *eig.* įlūžinėti, lūžti, *žr.* надломýться.

надлеж́ать, -жйт; *būt.* -ж́ало *beasm.* priderėti, rei-kėti; вам надлеж́ало явиться в срок jums rei-kėjo, jūs privalėjote, turėjote atvykti laikų; **~щий**, -ая, -ее prideramas; reikiamas, pritiñkamas (*pov. amžius*); atitiñkamas; atsákantis; надлеж́ащим образом prideramai, tiñkamai, kaip reikiant; н. работник в надлеж́ащем месте atsákantis dar-buotojas atitiñkamaje vietoje.

надлобный, -ая, -ое antkaktnis.

надлом, -а 1. įlūžimas, lūžis; įlūžis; įdūžimas, įdū-žis; 2. *prk.* palūžimas; душевный н. dvāsinis palūžimas; **~ать**, -áю, -áешь *įvk.* įlaužti, pa-láužti, užlaužti; **~ить**, -омлю, -омишь *įvk.* 1. įlaužti, paláužti; praláužti (*pov. duonos kera-lg*); н. кость įlaužti kaulą; 2. *prk.* paláužti, pa-kirsti; жизнь надломýла ерō gyvenimas jį pa-láužė; **~иться**, -омлюсь, -омишья *įvk.* 1. įlūžti,

palūžti; paliñkti, palimti (*pov. šiaudas*); кость надломýлась kaulas įlūžo; ветка надломýлась šakelė užlūžo; 2. *prk.* palūžti, išsėkti; надломý-лось здоровье nusilpo, palūžo sveikata; сýлы надломýлись jėgos išsėko, nusilpo.

надлупить, -уплю, -упнишь *įvk.* pralūpti (*pov. kiau-šinį*), trūputį nulūpti, atlipinti, atlūpti, atknóti (*pov. medžio žieve*), atplėšti.

надмённый *pro.* išdidžiai; **~ость**, -и *m.* išdidumas, pasipūtimas, išpuikimas, įsivaizdāvimas; **~ый**, -ая, -ое; -ёнен, -ённа, -ённо išdidūs, pasipūtes, pultūs, išpuikęs; arogantiškas.

надмогильный, -ая, -ое antkapinis, añtkapio.

надмочить, -очý, -очишь *įvk. šnek.* suvilgyti, su-šlāpinti, pavilgyti, sudrėkinti.

надниточник, -а *tekst.* vijiklis.

на-днях *žr.* на днях (*prie* день).

надо *eina tariniu* reikia; н. дёло дёлать reikia dārba dirbti; мне н. дёнер мán reikia pinigų; н. было reikia; н. б́удет reikia; **♦** что н. *šnek.* labai gerų savýbių, puikūs, šaunūs; так емý и н. taip jam iř reikia, taip jam iř reikia, tō jis iř vertas, tō jis iř nusipelnė; н. быть *it.* tur būt, rāsi; всё шло, как не н. л́учше viskas ējo, kād geriaū iř nebereikia.

надо *prl. vartojamas vietoj* «над» *junginyje* «надо мной», *taip pat* prieš žodžius, prasidedančius *dviem ar daugiau priebalsių, iš kurių pirmoji «л» arba «р», pov.:* надо *ртом* viršum burnōs; надо *льдом* viršum lėdo, *žr.* над.

надобн *o* *eina tariniu* *pasen.* reikia, reikalinga; **~ость**, -и *m.* reikalas, reikmė, reikā, reikalingū-mas; какāя н. дёлать ёто? kōks reikalas tai darýti?; в слýчае надобности prireikus, ēsant reikalui; по мёре надобности pagal reikalą; **~ый**, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно *pasen.* reikalin-gas, reikiamas; ёти кни́ги мне кр́айне надобны šitos knýgos mán labai reikalingos.

надобью *žr.* надб́ить.

надовью *žr.* надв́ить.

надогн *у* *утый*, -ая, -ое; -нут, -а, -о įlenktas, su-lankstýtas; sukrevintas, iškleiptas; **~уть**, -нý, -нёшь *įvk.* įlenkti (*kiek*), sulankstýti, suleñkti; iškreivinti, iškleipti.

надодр *анный*, -ая, -ое; -ран, -а, -о įplėštas; įplý-šęs; **~ать**, наддерý, наддерёшь; *būt.* -ál, -алá, -ало *įvk.* įplėšti, įdrėksti.

надоед *ла*, -ы *v.* iř *m. šnek.*, **~ала**, -ы *v.* iř *m. šnek.* įkyruōlis, įkyruōlė, įgrisėlis, įgrisėlė, gižlys, gižlė, gieuonis, suoslýs, suoslė; **~ать**, -áю, -áешь *eig.* būti įkyriam, nuobodžiam; įgristi, gi-žėnti, erzinti, trukdyti, kirbinti; įkyrauti; не на-доедáй nebūk įkyrus, *žr.* надоесть.

надоедím *žr.* надоесть.

надоедлив *o* *pro.* įkyriai, nuobodžiai, atbodžiai, grasiai; **~ость**, -и *m.* įkyrumas, atbodumas; giž-lumas, grasumas, suoslumas; **~ый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о įkyrus, atbodūs, bodūs, grisūs, giž-lūs, suoslūs, (at)grasūs.

надое *лл*, *~м* *žr.* надоесть.

надоесть, -ём, -ёшь, -ёст, -едím, -едíte, -едят; *būt.* -ёл, -ла, -ло *įvk.* atsisbōsti, įsibōsti, nusibōsti, įgristi, pagristi, atgristi, įkyp̃ti, įkyrėti, įkirti, įsi-pyk̃ti, apkařti, įgižti, įgiēžti, įsuōsti, pakyrėti;

надоело мне ждать *atsibodo, pailgo mán láukti; безделье надоело dykinėjimas nusibodo; надоело ездить įsipūk, įgriso, apkařto važinėti.*

над|ойть, -ою, -бишь *įvk. primėlžti; н. ведрó молока primėlžti kibira pieno; ~бй, -я primėlžimas, išmilžis.*

надок|учать, -аю, -аешь *eig., ~учить, -учу, -учишь įvk. šnek. labai įkyrėti, įsuosti.*

надолба, -ы 1. (*plento*) sargšulis; 2. *kar. priestánkinė užtvára.*

надолбить, -блю, -бишь *įvk. 1. priskōbti, priskōpti, išruōpti, priskaptuoti; 2. prk. įkalti (į galvą); 3. šnek. apdaužyti, sudaužyti, primušti.*

надобло про. ilgám (laikui).

надолжать, -аю, -аешь *įvk. šnek. prisiskōlinti, įskōlinti, į skolás įbristi.*

надомни|к, -а namudininkas; ~ца, -ы namudininkė.

надорванный, -ая, -ое; -ван, -а, -о 1. trūkūs; nusilpes, paláužtas; geřgdžiantis, pleřpantis (*puz. balsas*); 2. įtrūkės, įplėštas, įplyšęs, atplėštas; 3. nervingas, istėriškas, netėkęs pusiausvyros.

надорвать, -вү, -вёшь; *būt. -ál, -lá, -ло įvk. 1. įplėšti, praplešti, plėštelti; įdrėksti (puz. oda), įbrėžti, apdraskyti; н. конвєрт atplėšti vóką; 2. prk. patrūkinti (puz. arkli), trūkį įvaryti; н. живót patrūkti, trūkį gauti; 3. prk. pakirsti (puz. sveikata), paláužti, išsekinti; н. силы išsekinti, paláužti jėgás; ♦ н. дышу (сєрдце) sielotis, sielvarťauti, liūdėti, ilgėtis; н. живóтики có смєху leipti, plýšti juokais, mirti iš juoko; ~ся, -вүсь, -вёшься; *būt. -álся, -alásь, -алось įvk. 1. įplyšti, praplyšti, įdriksti, įtrūkti; конвєрт надорвался ещє на пóчтє vókas praplyšo, įplyšo дар пащє; 2. prk. trūkį gauti, patrūkti; persirežti; palúžti, nusilpti, išsisėmti, išsieikvóti.**

надоса|дйть, -ажү, -адйшь *įvk. šnek. įsipykinti, įsipykti, įsigiėžti; ~ждать, -аю, -аешь eig. pūkinti, ėrinti, kirbinti, kibinti; trukdyti.*

надотряд, -а *biol. aĩtbūris.*

надоум|ить, -млю, -мишь *įvk. šnek. pamókyti, suprótinti, patartį, miñti įkvėpti; nuródyti išeiti iš padėties; apšviesti, atvesti į prótą; ~ливать, -аю, -аешь eig. šnek. patarinėti, prótinti, nurodinėti, šviesti, mókyti.*

надошью *žr. надшйть.*

надпарывать, -аю, -аешь *eig. ardýti, ardinėti, žr. надпорóть.*

надпíl, -а įpiova, piūvis; įpiovimas; ~ивать, -аю, -аешь *eig., ~йть, -лю, -лишь įvk. įpiovinėti, įpiauti (piūklu), prapiauti; н. доску įpiauti leñtą; ~ка, -и, ~овка, -и įpiovimas, prapiovimas (piūklu).*

надп|исать, -ишү, -йшєшь *įvk. užrašýti (ant ko); н. адрес на конвєртє užrašýti adresą aĩt vóko; ~йска, -и; dgs. kilm. -сок, naud. -скам užrašýmas; užrašas; ~йсывать, -аю, -аешь eig. užrašinėti (ant ko).*

надпись, -и *m. užrašas, aĩtrašas; надгробная н. aĩtkapio užrašas.*

надпишү *žr. надписать.*

надпорóть, -орю, -орєшь *įvk. šnek. praardýti, kiek išardýti, apardýti, nuardýti (puz. galą kojines).*

надпочечн|ик, -а *anat. aĩtinkstis; ~ый, -ая, -ое antinkstinis; надпочечные жєлєзы antinkstinės liaũkos, aĩtinksciai.*

надрастй, -стү, -стёшь; *būt. -рós, -lá, -лó įvk. šnek. paauęti, paugėti, išauęti, pasunkėti.*

надрать, -дерү, -дерёшь; *būt. -ál, -alá, -ало įvk. 1. priplėsyti, pridraskyti, įdrėksti; 2. nusidraskyti, prasideřskyti, prasikasýti (oda) ♦ н. уши nudraskyti, nulupinėti, užsũkti aũsį, nuráuti ausis; ~ся, -дерүсь, -дерёшься; *būt. -álся, -alásь, -алось ir -алось įvk. šnek. prisimušti, prisipešti (iki valios).**

надрежу *žr. надрєзать.*

надрєз, -а įpiovimas, įpiova, užpiova, įranta, įraiza, įkarpa, užkarpa, piūvis, rėžis; глүбóкий н. gilūs įpiovimas; ~ать, -ėжу, -ėжешь *įvk. įpiauti, užpiauti, išgrioveliuoti, įrantyti, išrėžiuoti, įraižyti, išraižyti, įrėžti, įrėsti, įkirpti (žirkлєmis), įriėkti (duona); н. кожицу яблока įpiauti obuolio žievėlę; ~ать, -аю, -аешь eig., ~ывать, -аю, -аешь eig. rantyti, įpiovinėti, įrėžinėti, žr. надрєзать.*

надробйть, -блю, -бишь *įvk. prismulkinti, pritrūpinti, priskaldyti (puz. akmenį).*

надрós *žr. надрастй.*

надрубй, -а įkirtimas; įkirtis; įkarta, raĩtis, riĩtis; ~ать, -аю, -аешь *eig., ~йть, -ублю, -убишь įvk. įkirsti, įrėsti, įkapóti; ~ка, -и; dgs. kilm. -бок, naud. -бкам žр. надруб.*

надругат|ельство, -а (įžeidžiančios) patýčios, pasiťyciojimas; iskōneveikimas; ~сья, -аюсь, -аєшься *įvk. skaudžiai pasitýcyti, piktai pajuókti; išniėkinti, iskōneveikti.*

надрыв, -а 1. įplėšimas, praplešimas, įdrėskimas; įplyšimas; на верхнем крає конвєрта виден н. viršutiniame vóko kraštє matyti įplyšimas, viršutinis vóko kraštas įplėštas; 2. *šnek. trūkis, pātrūkis; 3. prk.: душєвный н. psichinis palūžimas; ~ать, -аю, -аешь eig. žр. надорвать; ♦ н. глóткү (гóрло) šnek. plėš(y)ti, láidyti gėrkлę; ~атьсь, -аюсь, -аєшься įvk. trūkintis, plėšýtis, galúotis; ♦ сєрдцє надрываєтсь širdis plýšta, trūksta.*

надрыв|истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о trūkčiojamas, istėriškas (*puz. veiksmas*); ~ный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно 1. irzlūs, istėriškas (*juokas, nuotaika*); 2. širdį vėriantis, skaudžiai įaudinantis, gaillingas, gaudūs, skausmingas, gailūs.

надрызгаться, -аюсь, -аєшься *įvk. šnek. prisiveĩpti, prisikóšti (degtinės), prisilákti.*

надсáд|а, -ы *šnek. 1. įsitempimas; pėrvargimas, nusiveikimas; 2. kyla, patrūkimas, išvarža, trūkis; ~йть, -ажү, -áдишь įvk. šnek. 1. pėrvarginti, patrūkinti (sunkiu darbu); 2. paláužti, išsekinti, iskankinti; 3. nuliūdinti, įgiėžti, įskaudinti; ~йться, -ажүсь, -áдишься įvk. šnek. pėrvargti, nusiveikti, nusitampýti; palóžti, išsekti, nusikamuoti, prisikankinti; patrūkti; ~ный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно trūknamas; sunkūs, įtemptas.*

надсáживать, -аю, -аешь *eig. vārginti, sėkinti, kamuoti; skaudinti, žр. надсáдить; ~ся, -аюсь, -аєшься eig. vārgintis, kamuotis, kankintis, tampýtis; rėžtis, tēptis; galúotis, žр. надсáдйться.*

надсажү *žр. надсáдить; ~сь žр. надсáдйться.*

надседаться, -аюсь, -аешься *eig. pasen. šnek. žr. надсаживаться.*

надсёк *žr. надсечь.*

надсекать, -аю, -аешь *eig. rantyti, įkirtinėti, žr. надсечь.*

надсекү *žr. надсечь.*

надсемейство, -а *biol. antšeimė.*

надсеч||ка, -и; *dgs. kilm. -чек, naud. -чкам* 1. įkirtimas; 2. riūtis, įrantas; ~ь, -екү, -ечёшь, -екүт; *būt. -эк, -лă, -лô* *įvk. rinčiū pažymėti, įrinčiūoti; įkirsti, įkaroti.*

надсматривать, -аю, -аешь *eig. pažiūrėti, sāugoti; sėkti; n. над (за) до́мом pažiūrėti, sāugoti namūs.*

надсмеxаться, -аюсь, -аешься *eig. šnek. žr. насмеxаться.*

надсмóтр, -а *priežiūra, pažiūrėjimas, sāuojimas, prievaizda; ~щик, -а pažiūrėtojas; ~щица, -ы pažiūrėtoja.*

надстáв||ить, -влю, -вишь *įvk. pridurti; pailginti (pvz. rankoves); ~ка, -и; dgs. kilm. -вок, naud. -вкам* 1. pridūrimas; 2. prieduras, padūrkas, pridūrkas; ~лѣть, -яю, -яешь *eig. pridūrinėti, pridūrsčioti; ilginti; ~но́й, -а́я, -о́е pridurtinis (pvz. marškiniai).*

надстрáивать, -аю, -аешь *eig. naują aukštą statyti, tróbesį aukštinti, statyti antstatą, pristatinėti (naują aukštą).*

надстрó||ечный, -ая, -ое antstato, antstatinis; надстрóбчные явлéния *fil. antstatiniai reiškiniai; ~ить, -о́ю, -о́ишь* *įvk. pastatyti, užstatyti naują aukštą; pristatyti viršųjė, paaukštinti; ~йка, -и; dgs. kilm. -бек, naud. -бйкам* 1. (veiksmas) stātymas viršųj, pristātymas, antstato stātymas; 2. (pastato) antstatas; papildomas aukštas; 3. *fil. antstatas.*

надстрóчный, -ая, -ое viršūm̃ tēksto eilutės ēsañtis.

надсýпать, -плю, -плешь *įvk. užberti, užpilti daugiau (pvz. grūdų), paaukštinti (pvz. pylimą).*

надтрéснут||ый, -ая, -ое; -нут, -а, -о 1. įtrūkės, įskilės, trūkės, įmuštas, spróges, įdūžęs; n. ста́кан įtrūkusi stiklinė; 2. blefiantis, plėrpiantis, drėbantis, virpantis, geřgždžiantis (balsas, gar̃sas); ~ь, -нет *įvk. įskilti, įdūžti, įsprógti, įtrákti.*

надува́||ла, -ы *v. ir m. šnek. argavikas, sūkčius; argavikė, sūkčiuvienė; ~льщик, -а* 1. pūtėjas; 2. *šnek. sūkčius; ~тель, -я v. šnek. žr. надува́льщик; ~тельство, -а* *šnek. argaulė, argavýstė, argaudinėjimas, armovimas, suktýbė.*

надува́ть, -аю, -аешь *eig. 1. dūmti, pūsti, pustyti, pūščioti; 2. šnek. argaudinėti; žr. надуть; ~ся, -аюсь, -аешься eig. pūstis, žr. надуться.*

надүв||ка, -и pripūtimas, pridūmimas; n. мячėй sviedinių pripūtimas; ~но́й, -а́я, -о́е pripūčiamas (pvz. priegálvis).

надүма||нный, -ая, -ое; -ан, -анна, -анно (týčia) sugalvotas, išgalvotas, prasimanýtas, dirbtinis, netikras, netikrovískas, nenatūralūs; ~ть, -аю, -аешь *įvk. šnek. 1. išgalvoti, sugalvoti; 2. sumanýti, susigalvoti, nusprėsti; apsigalvoti, apsprėsti; я надүмал үехать sumaniaū išvažiuoti; ~ться, -аюсь, -аешься* *įvk. šnek. 1. apsigal-*

vóti, susimąstýti, pasirýžti; 2. pri(si)maštýti, daũg galvóti.

надүмывать, -аю, -аешь *eig. žr. надүмать; ~ся, -аюсь, -аешься eig. žr. надүматься.*

надурáчиться, -чусь, -чишься *įvk. šnek. prisiėrglioti, prikvaillioti.*

надурýть, -рю, -рýшь *įvk. šnek. kvailýsčią pridaryti.*

надүтый, -ая, -ое; -дүт, -а, -о 1. pasipūtęs, išpuikęs, išdidūs; n. человек pasipūtęs žmogūs; 2. išpūstas, pompastiškas; надүтая фр́аза išpūstą frázę; 3. *šnek. įsižeidęs, paifžęs, paniūřęs.*

надүть, -үю, -үешь *įvk. 1. įpūsti, pripūsti (oro), pripustyti (sniego), išpūsti, pridūmti, išdūmti (apie dumples); n. шны pripūsti pādangas; n. шёки išpūsti žándus; вётер надүл парусá вёjas išpūtė burės; 2. beasm. šnek. pėrpūsti, supūsti; мне надүло спýну мán pėrpūtė nūgarą; 3. šnek. армáuti, apsūkti, apkrop̃ti; ♦ н. гүбы лóпас патēптi; ~ся, -үюсь, -үешься* *įvk. 1. išsipūsti, išsitépti; мяч надүлся свiedinýs išsipūtė; 2. prk. šnek. pýktelẽti, įsižeisti, susiraũkti, suiřzti; он на меня надүлся jis aĩt manēs pýktelẽjo; 3. prk. šnek. pasipūsti, nupuikti, išpuikti, papuikti; 4. šnek. daũg išgėrti, prisipūsti, prisisiurb̃ti.*

надушýть¹, -ушү, -ушишь *įvk. prismaũgti, pasmaũgti, užsmaũgti, užtroškinti (daug).*

надушýть², -ушү, -үшишь *įvk. prikvėpinti, iškvėpinti, pakvėpinti; ~ся, -ушýсь, -үшишь* *įvk. pasikvėpinti, išsikvėpinti, įsikvėpinti, apsišlakslyti kvepalais.*

надфиль, -я *v. tech. adatinė dildė.*

надхрýщница, -ы *anat. antkremzlinė plėnėlė, antkremzlis.*

надшý||вка, -и; *dgs. kilm. -вок, naud. -вкам* 1. pridūrimas, prisiuvinimas; 2. priesiuvas, prieduras, pridūrkas; ~ть, надошью, надошьёшь *įvk. pridurti, prisiũti, pailginti.*

надымýть, -млю, -мýшь *įvk. dūmų prilėisti, pridūmyti; prirūkýti.*

надышáть, -ышү, -ышишь *įvk. 1. prikvėpūti; 2. aripásčioti, pripásčioti, aripūsti; ~ся, -ышýсь, -ышишь* *įvk. prisikvėpūti; atsikvėpūti; ♦ не надышится, не мóжет н. (на кого) negáli atsigėrėti, atsigrožėti (kuo).*

наедáть, -аю, -аешь *eig. šnek. žr. наесть; ~ся, -аюсь, -аешься eig. žr. наесться.*

нае́дим *žr. наесть; ~ся, žr. наесться.*

нае́дине *prv. 1. vienu dū, бė pašaliėčių; 2. vienui vienas, vienátvėje, vienumoje.*

наёду *žr. наехать.*

наёзд, -а 1. atvažiávimas, užvažiávimas; неож́иданный н. ростėй neláuktas svečių atvažiávimas; 2. *pasen. antpuolis, įpuolis; кавалерійский н. гаĩтелиų antpuolis; 3. užvažiávimas, įvažiávimas, įsukimas (pvz. į kelią); ♦ бывáть гдė-л. наёздом lankýtis kuř trumpám pravažiũojant, užvažiũojant.*

наёздить, -эжу, -эдишь *įvk. 1. šnek. važinėjimu pelnyti, gáuti, įsigyti, užsidirbti; 2. šnek. gáuti, įgáuti, patirti (bevažinėjant); наёздил себė порóк сёрдца bevažinėdamas gávo širdies ýdą; 3. pravažinėti, išvažinėti, prabraũkti (naują kelią); 4. išjodinėti, prajodinėti (arklį); 5. išvažinėti*

(daug), pravažiūoti; шофёр наездил тūkščу километрų šoferis išvažinėjo, pravažiavo tūkstantį kilometrų; **~ся**, -эжусь, -здишся *įvk. šnek.* prisivažinėti, atsivažinėti; pasivažinėti; я вдвоём наездился на велосипеде аš užtektinai atsivažinėjau dviračiu.

наездка, -и išjodinėjimas, prajodinėjimas.

наездник *||* **к**, -а 1. raitininkas, raituolis, kavaleristas; jojikas, cirko jojikas; 2. *zool.* rāganos arkliaiukas, vūtis, *Ichneumon*; **~ца**, -ы jojikė, cirko jojikė.

наездничать, -аю, -аешь *eig. pasen.* raitininkų aštruolių daryti; **~ество**, -а 1. *pasen.* raitininkų aštruoliai, įpuoliai; 2. cirko jojiko profesija.

наезжать, -аю, -аешь *eig.* 1. *žr.* наездить (3, 4 ir 5 reikš.); 2. *žr.* наехать; 3. *šnek.* lankytis kur pors neilgam, rėtkarčiais atvažiuoti.

наезженный, -ая, -ое suvažinėtas, įvažinėtas, pravažinėtas.

наезжий, -ая, -ее *šnek.* atvažiāvusis, atvėkūsis; н. люд atvažiāvusieji žmonės.

наезжу *žr.* наездить; **~сь** *žr.* наездиться.

наёл *žr.* наесть; **~ся** *žr.* наесться.

наём *žr.* наесть.

наём, найма 1. nuoma, nuomojimas; плата за н. квартиры nuoma už būta; 2. samdā, samdymas; н. рабочих darbininkų samdymas; работать по найму dirbti samdiniu, samdōs pagrindaīs, dirbti samdomuoju darbininku.

наёмник, -а 1. *pasen.* samdinys, samdytinis, dienpelnys, rankpelnys, samdiniukas; 2. *prk.* parsidavėlis, samdinys; правые социалисты — наёмники буржуазии dešinieji socialistai — buržuazijos samdiniai; **~ый**, -ый, -ая, -ое 1. samdomas, samdytas; samdinių; н. труд samdomasis darbas; наёмные войска samdyta, samdinių kariuomenė; 2. nuomojamas; nuomos, samdōs; наёмная квартира nuomojamas būtas; наёмная плата samdōs, nuomos mokesčiai, nuompinigiaī.

наёмся *žr.* наесться.

наёмщик *||* **к**, -а *pasen.* 1. samdytojas, nuomotojas; 2. samdinys, samdomasis darbininkas; **~ца**, -ы *pasen.* 1. samdytoja, nuomotoja; 2. samdinė.

наесть, -ём, -еешь, -ёст, -едём, -едёте, -едят; *būt.* -ёл, -ла, -ло *įvk. šnek.* 1. suvālgyti, pasivālgyti, privālgyti; 2.: н. себе живёт užsiauginti pilvą; н. себе жиру putūkti; **~ся**, -ёмся, -еься, -ётся, -едимся, -едитесь, -едятся; *būt.* -ёлся, -ёлась, -ёлось *įvk.* prisivālgyti, pri(si)ėsti, atsivālgyti, privālgyti, pasisótinti.

наехать, -еду, -едешь *įvk.* 1. užvažiuoti; 2. suvažiuoti, privažiūoti, prigužėti; наехало ростёй полный двор privažiāvo, prigužėjo svečių pilnas kiemas.

наешь *žr.* наесть; **~ся** *žr.* наесться.

нажаловаться, -луюсь, -луешься *įvk. šnek.* prisiskųsti, prisibėdóti.

нажари|вать, -аю, -аешь *eig.* 1. *žr.* нажарить; 2. *prk. šnek.* нажаривает по дорóге dróžia keili; н. на гармошке gėžti armónika; **~ть**, -рю, -ришь *įvk.* 1. prikėpti, prispirginti, pričirškinti; н. котлёт prikėpti kotlėtų; 2. *šnek.* daug prikūrėti, priplėškinti, smarkiai įkaĩtinti (*puz. krosnį*); **~ться**, -рюсь, -ришься *įvk. šnek.* pakam-

kamai prisikaĩtinti (*saulėje*), prisikėpti, prisidėginti.

нажатие, -я prispaudimas, paspaudimas, suspaudimas; при нажатии paspaudžiant, paspaudus; н. рычагá sveřto paspaudimas; н. руки raĩkos paspaudimas.

нажать¹, -жмý, -жмёшь *įvk.* 1. paspausti, prispausti, pamýgti, spústelėti, suspausti; н. педаль paspausti pedālą; 2. *šnek.* numýgti, nuspausti; сапогóm нажало нóгу бātas numýго kóją; 3. *prk.* prispirti, priveřsti, paspausti; 4. išspasti, prispausti, pritrėkšti (*sulčių*).

нажать², -жнý, -жнёшь *įvk.* prikiřsti, nukirřsti (*dalgiu*), pripiāuti (*javu*); н. сóтно снопов prikiřsti šimtą pėdų.

нажгу *žr.* нажечь.

нажда|к, -а švitras; **~чный**, -ая, -ое švitrinis; наждачная бумага švitrinis pōpieriūs.

нажебать, -жую, -жýешь *įvk.* prikrantýti, prigrōmuliuoti, prikramsnóti.

нажёр *žr.* нажечь.

нажелтеть, -лчý, -лтйшь *įvk. šnek.* nugeltinti, išgeltinti, išgeltóninti.

нажечь, -жгý, -жжёшь, -жгýт; *būt.* -жёр, -жглā, -жглó *įvk.* 1. *šnek.* apdėginti; 2. įdėginti (*puz. žymę*); 3. išdėgti (*puz. daug anglių*); 4. įkaĩtinti, įšildyti; prikūrėti; 5. *prk. šnek.* argāuti; 6. sudėginti, sukūrėti.

нажжешь *žr.* нажечь.

нажива¹, -ы *niek.* 1. pelnas, naudā; pasipelnymas; в погоне за наживой vaikantis pelno, trókštant pasipelnýti; 2. pralobimas, praturtėjimas, prasi-gyvėnimas.

нажива², -ы *žr.* наживка.

наживать, -аю, -аешь *eig.* lōbti, kaũpti tuřtā, pelnāuti, *žr.* нажить; **~ся**, -аюсь, -аёшься *eig.* pelnýtis, turtėti, *žr.* нажиться.

наж|ивить, -влó, -вйшь *įvk.* apstriėgti, užstriėgti, užmāuti, užsmeĩgti jaukā; н. ўдочку мýхой па-стриėgti mėřkerę musę; **~ивка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам jaukas, jūnklė, priėvilas (*žuvis*, *žvėrimis vilioji*); **~ивлять**, -аю, -аешь *eig.* striėgti, māuti, smeĩgti (*jaukā*).

наживной¹, -ая, -о́е: дéло наживно́е įgýjamas, už-gyvėnamas, išmókstamas dalýkas.

наживной², -ая, -о́е jauko, jaukinis, priėvilo, prie-vilinis, naudojamas jaukui; н. червяк priėvilo kiřminas.

наживу *žr.* нажить; **~сь** *žr.* нажиться.

нажигать, -аю, -аешь *eig.* 1. dėginti, dėgti (*puz. anglis*); 2. kaĩtinti, šildyti, kūrėti; *žr.* нажечь.

нажигаться, -люсь, -лишсь *įvk. šnek.* gýslas įtėmpti, įsirėžti, įsitempti, pasitempti.

нажим, -а 1. spaudimas, spūdis, prispaudimas, suspaudimas, įspaudimas, paspaudimas; 2. spaus-tukas, mygtukas, spausťuvas; 3. priėvarta, verti-mas, spyrimas, varū vārymas, spaudimas; **~ать**, -аю, -аешь *eig.* 1. spausti, mýgti, trėkšti; 2. *prk. šnek.* splirti, rāginti, spausti; *žr.* нажать¹; **~истый**, -ая, -ое; -ист, -а, -о 1. *šnek.* reiklūs, spiriantis, griežtas, atkaklūs; 2. stóras (*apie rařtā, rařymā*); **~ный**, -ая, -ое paspaudžiamasis, prispaudžiamasis, suspaudžiamasis, spaudimo (*puz. varžtas*).

нажин, -а nukirstų javų kiekis; **на́ть**, -аю, -аешь *eig.* *žr.* нажаты².

нажираться, -аюсь, -аешься *eig.* rýti, ėsti, sprógti, pūsti, *žr.* нажраться.

нажить, -иву́, -иве́шь; *būt.* нажил, -ла, нажило *įvk.* 1. įsigyti, sukrąuti, įgyti, užgyventi, pelnyti; н. своим трудом įsigyti savo darbą, iš savo darbo; н. много денег susikrąuti daug pinigų; 2. *prk.* šnek. susigauti, įsigyti, įgauti, susilaukti, sugriebti; н. себе вправу priešą įsigyti; н. себе ревматизм susirgti reumatizmu, gauti reumatizmą; 3. *šnek.* prigyventi, pagyventi (*neilgai*); **на́сья**, -иву́сь, -иве́шься; *būt.* -ялся, -ялась, -лось *įvk.* 1. pasipelnyti, pralobti, prasigyventi, prasi-kurti, praturtėti, susikrąuti turta; капиталисты нажились на военных поставках kapitalistai pasipelnė iš karinių tiekimų; 2. *šnek.* pagyventi (*gerokai, pakankamai ilgai*); нажились мы на даче pagyvenome gerokai vasarnamyje.

нажму́ *žr.* нажать¹.

нажну́ *žr.* нажать².

нажраться, -рүсь, -решься; *būt.* -ялся, -алась, -алось *įvk.* *šnek. vulg.* atsiřyti, prisirýti, prisir-pūsti, prisiešti, prisisprógti; дать н. prirýdinti, pri-ědinti.

нажу́жить, -жжү́, -жжйшь *įvk.* *šnek.* pribirbti, pribimbt, prizųžti (*ausis*).

нажую́ *žr.* нажевать.

назавтра *prv.* rytojauš dieną, sėkančią, kitą dieną.

назад *prv.* 1. atgal, atpēnč; туда и назад тең ір atgal; взять овоё слово н. atsiimti savo žodį; пйтиться н. trauktis atbulam; я отдал ему н. аš gražinau jam; податься н. pasislinkti atgal, į užpakalį; 2. (*laikui žymėti*) prieš; три дня то-му н. prieš tris dienas.

назадй *prv.* *šnek.* užpakaly; praeityjė.

назапертй *prv.* *šnek.* pasen. pō užraktu.

назв́ание, -я pavadinimas, vardas; antraštė; vā-dijimas; дать названия ўлицам vārdyti gatvės; без названия бє pavadinimo, бє vārdo, бє an-trastės; название романа romāno antraštė; гео-графические названия vietovardžiai.

назв́анный, -ая, -ое: н. сын įsūnis; назв́аная сестра įseserė; н. брат įbrolis; назв́аная дочь įdukra, įdukterė; н. отец įtėvis; назв́аная мать įmotė.

назв́ать¹, -зову́, -зове́шь; *būt.* -ал, -алá, -ало *įvk.* 1. pavadinti, pramiñti; назвал сына Иваном pa-vadino sūnų Ivanu; егó назв́али скупцом jį prā-minė šykštuoliu; 2. išvārdyti, pasakýti, įvārdyti pavadinimus; ученик назвал главные города Европы mokinys pasakė svarbiausių Europos miestų pavadinimus, mokinys išvārdijo svar-biausius Europos miestus; 3. laikýti, pavadinti; егó нельзя назвать умным jō negālima pavadin-ti, laikýti protingu.

назв́ать², -зову́, -зове́шь; *būt.* -ал, -алá, -ало *įvk.* *šnek.* prisikviēsti, susikviēsti, prisiprašýti.

назв́аться¹, -зову́сь, -зове́шься; *būt.* -ался, -алась, -алось иг -алось *įvk.* 1. vadintis, pasivadinti, miñ-tis, pasisakýti ēsant; н. инженером pasivadinti inžinieriumi; 2. pa(si)sakýti savo vārdą.

назв́аться², -зову́сь, -зове́сья; *būt.* -ался, -алась, -алось иг -алось *įvk.* *šnek.* pasisiólyti; он назв́ал-ся проводить меня jis pasisiólyė palydėti manė.

наздрáвствоваться, -твуюсь, -твуетесь *įvk.* daug kartų palinkėti sveikatos, daug kartų pasisvėi-kinti; pasvėikinti daugelį kartų, daugelį asmenų; ♦ на всякое чиханье не наздравствуешься kiek-vieno áiktelėjimo nesupaisysi, visų neišklausysi, visiems neįtiksi.

назев́аться, -аюсь, -аешься *įvk.* *šnek.* 1. prisizióvau-ti, atsižióvauti; 2. prisiziopsóti.

назеленйть, -ню́, -нийшь *įvk.* *šnek.* nužālinti, žaliai pudažýti.

назём, -а *tarm.* mėšlas.

назёмный, -ая, -ое 1. antžeminis, žėmės; назёмная желёзная дорóга antžeminis geležinkelis; 2. sau-sumōs; назёмные войска sausumōs kariuomenė.

назёмь *prv.* *šnek.* žėmėn; aīt žėmės; опустыть (по-статвить) ведрò н. pastatýti kibirą aīt žėmės; мяч упал н. sviedinys nukrito žėmėn; повалйть н. partreñkti, parmėsti, parvefsti, parblōkšti, išvefsti iš šaknų.

назидá||ние, -я pamókymas, pamokā; patarimas; в н. потómству iron. būsimōsioms kartoms pamó-kyti; **на́тельно** *prv.* pamókamai, pamókanciai; **на́тельный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно pamóko-mas; н. примёр pamókomas pavyzdys; **на́ть**, -аю, -аешь *eig.* *pasen.* pamókyti.

назлò иг **на́зло** (*кому-л.*) *prv.* (*kam*) aīt pūkčio, (*kieno*) pūkčiui; онй ёто сдєлали мне н. jėė tai padārė man aīt pūkčio, norėdami manė įpūk-dyti; как н. kaip tūčia.

назнач́ать, -аю, -аешь *eig.* skirti; н. начальником skirti, дėti viřšininku, *žr.* назначить; **на́сья**, -аюсь, -аешься *eig.* bŭti skiriamam.

назнач́ение, -я 1. paskyrimas (*į tarnybą*); 2. pa-skirtis; отряд особóго назначения specialios pa-skirties būrys, dalinys; н. маятника — регулйро-вать ход часòв švytuoklės paskirtis — reguliuoti laikrodžio ėjimą; высóкое н. писатєля kilni ra-šytojo paskirtis, misija; 3. nustātymas, pasāk-ytas, paskyrimas (*kainos, termino*).

назнáчить, -чу, -чишь *įvk.* 1. paskirti; н. на работу paskirti į darbą; н. на дóлжность учйтеля pa-skirti mokytoju; 2. nustatýti, paskirti; н. врємя заседания nustatýti posėdžio laiką; н. свидание paskirti pasimatymą; 3. išskirti, suteikti, paskirti; н. квартиру išskirti bŭtą; н. посóбие paskirti pā-šalpą; 4. pasakýti, nuródyti, nustatýti; н. цєну nuródyti kainą; 5. sužymėti, pažėnklinti, pažy-mėti, nužymėti, sužėnklinti; н. местá sužymėti vietās; 6. išrašýti, nuródyti, paskirti; н. лекáрство išrašýti, paskirti váistus; 7. lėmti, (pa)skirti; судьбóю назнáчено likimo lėmta.

назову́ *žr.* назв́ать¹,²; **на́сья** *žr.* назв́аться¹,².

назойлив||о *prv.* įkyriai, kibiai; н. просйть įkyriai prašýti; **на́ость**, -и m. įkŭrumas, landumas, suos-lumas; **на́ый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о įkŭrus, atka-rus, grisus, landus, akilandus, kibus, suoslus; н. человек įkŭrus žmogus; назойливые мұхи grisios mūsės; назойливая мысль atkari mintis.

назр||евáть, -áет *eig.* 1. brėsti, siřpti, nókkti; tviñkti; 2. *prk.* artėti, brėsti; снóва назревáла большáя óпасность вєл artėjo didelis pavojus; **на́еть**, -ēет *įvk.* 1. pribrėsti, prinókkti, nunókkti, prieiti (*apie javus*), sunókkti, išnókkti (*apie vaisius*), įsiřpti, prisirřpti (*apie uogas*); pritviñkti (*apie uotį*);

2. *prk.* priartėti, pribrėsti; *krizis* назрёл *krizė* pribrėndo.

назубок *prv.* *šnek.* labai gerai, atmintina; выучить н. išmókti labai gerai.

назубр||ивать, -аю, -аешь *eig.*, ~йт, -рю, -ршь *įvk. spec.* išdantyti.

называть¹, -аю, -аешь *eig.* vadinti, sakyti, šaukti, žr. назв́ать¹.

называть², -аю, -аешь *eig.* žr. назв́ать².

называтьс́я, -аюсь, -ае́сья *eig.* 1. vadintis; 2. būti vadinamam; ♦ что называется *įt.* kaip sàkoma; iš tiesų; kaip tik.

назюбкаться, -аюсь, -ае́сья *įvk. šnek.* prisimaũkti, prisisuũkti, prisikósti, prisisiũbti, pasigėrti.

назýбнуть, -ну, -нешь; *bũt.* назýб, -ла, -ло *įvk.* nušalti, nužvaũbti; рýки и нóги назýбли гаũkos iř kójos nušalo.

най... *bũvardžių ir prieveiksmių priešdėlis, reiškiantis aukščiausiąjį laipsnį, pvz.* наилучший (visų) geriausias.

наиболее *prv.* daugiausia, labiausiai, užvis, ýpač; н. внимáтельный и старáтельный ученик pàts atidžiausias iř stropiausias mokinýs; он н. успéшно справился с задáнием jis užvis sėkmingiausiai atliko, įvykdė užduotį.

наибольший, -ая, -ее (visų) didžiausias, pàts didýsis; наибольшее значéние didžiausioji reikšmė.

найвн||ичать, -аю, -аешь *eig. šnek.* dėtis, apsimesti naivių; naiviai elgtis; ~о *prv.* naiviai, patikliai; ~ость, -и *m.* naivumas, patiklumas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно naivus, patiklus; lengvátikis; atviraširdis; он н. как дитя jis naivus kaip kũdikis; н. вопрóс naivus kláusimas.

наивысший, -ая, -ее (visų) aukščiausias, viršučiausias.

наигранный, -ая, -ое; -ран, -а, -о; 1. išbandytas begrójant, įskambintas, įgriežtas (*pvz. smuikas*); 2. išloštas; užgrotas; 3. -ран, -ранна, -ранно *prk.* penuoširdus, nuduodamas, dirbtinis, nenatūralus, apsimestinis; наигрaнное сочýвствие penuoširdi užuojauta.

наигр́ать, -аю, -аешь *įvk.* 1. *šnek.* pagriežti, pagróti, paskambinti; sugróti; 2. įgriežti (*pvz. smuikas*); 3. įgriežti, įgróti, įskambinti (*pvz. patelefono plokštėlę*); 4. *šnek.* išlósti, įsigyti belóšiant; užgróti (*įgyti už grojimą*); ~ся, -аюсь, -ае́сья *įvk.* 1. (*iki valiai*) prisigróti, prisigríežti, prisiskambinti; 2. prisizaisti, pasižaisti; pasiausti, prisisiausti; 3. prisilósti.

наигрывать, -аю, -аешь *eig.* lengvai, tyliai skambinti, griežti, gróti, žr. наигр́ать; ~ся, -ается *eig.* būti skambinamam, griežiamam, grojamam.

наигрыш, -а 1. *muz. poez.* melodija, motývas, gaidá; 2. *tarm.* išlošimas, išlošis, laimėjimas; 3. nenatūralus vaidinimas (*teatre*), dirbtinumas, tariamá vaidýba.

наизволок *prv. tarm.* įkalniai.

наизнáнку *prv.* išvirkščiai; надéть н. užsivilkti išvirkščia; вывернуть пальто н. išversti paltą.

наизýсть *prv.* atmintina; iš atminties.

наилегчайший, -ая, -ее (visų) lengviausias, pàts lengvąsis; н. вec sport. lengviausiasis svoris; н. тpyд lengviausias dárbas.

наилование, -я (*pelkių*) dumbliųjimas, užnešimas.

наилок, -лка *tarm.* dumblo sąnašos, dumblas, prie-dumblis, dumblē.

наилучший, -ая, -ее visų geriausias, gerų geriausias, kuò geriausias, pàts gerasis; наилучшим образом (kuò) geriausiai, geriausiu būdu; н. сорт visų geriausia rūšis; ♦ всего наилучшего viso labo.

наимéнее *prv.* mažiausiai; menkiausiai; н. способ-ный negabiausias.

наименова||ние, -я pavadinimas, įvardijimas, vařdas; ~ть, -нýю, -нýешь *įvk.* 1. vařdą dúoti, įvařdyti, pavadinti, pramiñti; 2. *pasen.* ištařti vařdą, pavadinti vardũ.

наимéньший, -ая, -ее visų mažiausias, kuò mažiausias, pàts mažasis; н. кpyг маžiausias apskritimas; н. ребёнок pàts mažasis vaikas.

наипáче *prv. pasen.* ýpač, juobà, juò labiau; pervis.

наискáть, -ищý, -ищешь *įvk. šnek.* suieškóti, aptik-ti; ~ся, -ищýсь, -ищешься *įvk. šnek.* atsieškóti, prisieškóti.

наискосóк *prv. šnek.* žr. наискось.

наискось *prv.* įstrižai, įkypai, įžulniai, įžambiai, prakeršai.

найтие, -я *pasen.* intuicija, vidinis nujautimas, núojauta; įtaiga, įkvėpimas, sugėstija; по наитию (vidaũs) nujautimũ, núojauta, intuitiviai.

наихúдший, -ая, -ее (visų) blogiausias, prasčiausias, pàts blogasis.

найдёныш, -а *šnek.* rastinis kũdikis, rastinũkas, radũtis, radvilà, radvilũkas.

найдý žr. найт́и^{1, 2}; ~сь žr. найт́сь.

найма žr. наём.

наймит, -а 1. *šnek.* samdinýs, samdiniũkas; 2. *prk. niek.* parsidavėlis, samdinýs, liokájus; наймиты капиталистов kapitalistų samdiniai, liokájai.

наймý žr. наня́ть; ~сь žr. наня́ться.

найт́и¹, -йдý, -йдёшь; *bũt.* нашёл, -шла, -шло *įvk.* 1. ràsti, suràsti, atràsti; н. гриб ràsti grýba; н. потерянную вещь atràsti pàместајį daiktą; н. правильное решéние suràsti teisingà sprendimà; н. нóвый спóсoб приготóвления черó-н. suràsti, išgalvóti naują būdà kam nors gaminti; н. оправдáние чéму-н. ràsti kám patéisinimà; н. утешéние в кнйгах ràsti paguodà knýgose; 2. pripažinti, laikyti, prieiti išvadà, susidaryti núomonę; konstatuoti; суд нашёл егó винóвным teismas pripažino jį kaltũ; комиссия нашлá, что дéло велóсь безхозяйственно komisija priejo išvadà, kàd reikálas, dárbas buvo tvarkomas neũkiškai; врач нашёл егó здоровым gýdytojas konstatavo, kàd jis sveikas; он нашёл её красивой jáм jį pasirodė graži; 3. užtikti, aptikti, užklũpti, susèkti.

найт́и², -йдý, -йдёшь; *bũt.* нашёл, -шла, -шло *įvk.* 1. užeiti, užlipti, atsimušti, užvažiuoti, užplaũkti (*netikėtai susiduriant*); засмотрéвшись, я нашёл на дéрево užsiziũrėjes atsimušiaũ į mēdį; пароход нашёл на мель gárlaivis užplaukė ant sekumòs; 2. užsliũkti, užeiti; тýча нашлá на солнue debesis užsliũko saulę; 3. *prk.* apimti, užeiti; нашлá грусть àpémė, užėjo liũdesýs; 4. sueiti, prisiriũkti, prieiti, prigužėti, atvýkti, sugužėti; нашло мнóго дýму priejo daug dũmų; нашло мнóго наро́ду prisiriũko, suėjo daug žmonių; к нам нашл́и гóсти pàs mūs atvýko svečiai.

найтись, -йдусь, -йдёшься; *būt.* нашёлся, -шлась, -шлось *įvk.* 1. susirasti, atsirasti; пропáжа нашлась dinge daiktai atsirádo; не найдётся ли у вас хлеба? gál jūs turite duonos?; нашлись желающие atsirádo norinčių; 2. susivokti, susigriebti (*keblioje padėtyje*), nutuškti, susigáudyti; не нашёлся, что ответить *nesusivokė, ką atsakyti.*

накадить, -кажy, -кадишь *įvk.* prismilkyti.

накажу *žr.* наказáть^{1, 2}.

наказ, -а 1. *pasen.* įsákymas, instrúkcija, nuródytas, paliepimas; 2. priesakas; н. депутáту priesakas deputátui; 3. pavedimas (*pasiuntiniui*).

наказание, -я baismė, púobauda; пубаудимас; телёсное н. fizinė baismė; привести н. в исполнение įvykdyti baismė; высшая мёра наказания aukščiausia baismė; заслуженное н. pelnyta baismė; запрещено под страхом наказания uždrausta baustinai; налагать н. paskirti baismė; подвергнуть наказанию пубаusti, įvykdyti baismė; ♦ сущее (бóжье) н. tikrà (diėvo) baismė, diėvo aplaidžiá, diėvo gýkstė.

наказáть¹, -кажy, -кажешь *įvk.* пубаusti; н. виновных пубаusti kaltininkus.

наказáть², -кажy, -кажешь *įvk.* *pasen.* *šnek.* paliepti, prisakyti, įsakyti; накажи сыну, чтобы работал хорошо liėpk sūnui gerai dirbti.

наказной, -ая, -ое 1. *pasen.* palieptų, įsákytų, instruktývinis; наказная грáмота instruktývinis ráštas; 2. *ist.* н. атамáн skirtinis (*ne rinktinis*) atamānas.

наказуемость, -н *m. teis.* baudžiamumas; н. деяния veikos baudžiamumas; ~ый, -ая, -ое; зýем, -а, -о *teis.* baudžiamas; наказуемое деяние baudžiamoji veiká.

наказывать¹, -аю, -аешь *eig.* bausti.

наказывать², -аю, -аешь *eig.* *šnek.* liėpti, nurodinėti, įsakinėti.

накал, -а įkaitimas; (j)kaitinimas; бёлый н. baltasis įkaitinimas; ~ённый, -ая, -ое; -лён, -ленá, -ленó 1. įkaitintas; 2. *prk.* įtemptas, įkaitintas; накалённая атмосфёра įtemptá, įkaitinta atmosfera; ~ивание, -я (j)kaitinimas; лампочка накаливания įkaitinamoji lėmpa; ~ивать, -аю, -аешь *eig.* įkaitinti; ~иваться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. įkaisti; 2. būti įkaitinamam; ~ить, -лю, -лишь *įvk.* įprkaitinti, įkaitinti (*pov. geleži*); ~иться, -люсь, -лишсь *įvk.* įkaisti, įprkaititi; ~ка, -н įkaitinimas; įkaitimas.

накалывать¹, -аю, -аешь *eig.* skáldyti, kapóti, *žr.* наколóть¹.

накалывать², -аю, -аешь *eig.* dūrstyti, dūrsčioti, badýti; smaigstýti, sagstýti, *žr.* наколóть².

накалякаться, -аюсь, -аешься *įvk.* *šnek.* prisiplepėti, prisišnekučiuoti.

накалять, -яю, -яешь *eig.* *žr.* накаливать; ~ся, -яюсь, -яешься *eig.* *žr.* накаливаться.

наканифолить, -лю, -лишь *įvk.* pakanifólyti, parinti, įtrinti kanifólija.

накануне *prv.* išvakarėse.

накапать, -аю, -аешь *įvk.* 1. prilášinti, privařvinti; н. целую рýмку prilášinti pilná taurėle; 2. jlášinti, įvařvinti; 3. aplášinti, apvařvinti; sulášinti, suvařvinti; užlášinti, užvařvinti; держи свечу ровнėй, а то накапаешь laikyk žvákę tiesiaù,

šiaip aplášinsi; н. на столé чернйлами užlášinti ant stálo rášalo.

накапливание, -я 1. kaupimas; rinkimas, krovimas; taupymas; 2. kaupimasis; ~ть, -аю, -аешь *eig.* kaupti, riñkti; kruópti; taupyti; kráuti; н. силы kaupti jėgás; ~ться, -ается *eig.* kauptis, riñktis; kráutis; накапливается энёргия kaupiasi enėrgija.

накапывать¹, -аю, -аешь *eig.* prikasióti, iškasióti, *žr.* накопáть.

накапывать², -аю, -аешь *eig.* *žr.* накопáть.

накармливать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* накармйть.

накат, -а 1. *šnek.* (dažant sienas) nuspalvinimas; marginys; 2. *spst.* padengimas, patepimas (*rinkinio dažais*); 3. (*namų*) įuodlubės, įuodgrindės; (*blindažo, žeminės*) grįstai; 4. (*sielio*) skersiniai, grebėstai, rāstai; 5. riestūvas, vyniótuvas (*pov. popieriaus*); 6. sukimas, vyniójimas (*pov. vielos*); 7. (*bangų*) plūsmas, rismas, gūsis; 8. núokálnė; 9. judėjimas iš inercijos, važiávimas išjūngus motórą.

накатанный, -ая, -ое; -тан, -а, -о sùplūktas (*pov. kelias*).

накатáть, -аю, -аешь *įvk.* 1. priristi, priritinti, priráičioti, suristi, suritinti, atritinti; užristi; н. полный склад покрýшек priristi pilná sándėlį padangų; 2. išvažinėti, pravažinėti; įvažinėti, padaryti kėliá bevažinėjant; 3. pribružkuóti, prikočioti, primogliuoti; 4. apvynióti, įsukti, įvynióti; 5. privolióti, prisukti, privynióti; н. ралýшек privolióti kukulių; 6. užtepti, padeñgti, uždėti (*pov. dažų, klijų sluoksni*); 7. *šnek.* greit parašyti, nupiešti, brúkstelėti; 8. *šnek.* suvynióti, suriėsti (*pov. audeklą*); ~ся, -аюсь, -аешься *įvk.* *šnek.* prisivažinėti, atsivažinėti, prisijodinėti, atsiјodinėti; prisilidinėti, prisičiuóžti.

накатйть, -качy, -катишь *įvk.* 1. užristi, užritinti; įristi, įveřsti, įkočioti; 2. priristi, priráičioti, privolióti, priritinėti, priritinti; накатйли бóчек в вагóн priritino statinių į vagóną; 3. užvažiuóti (*pov. ant akmens*); užklióti, atsitreñkti; 4. *prk.* *šnek.* staigá apimti, užėti, pagáuti; 5. atlėkti, atbraukti, atidardėti, atbildėti, privažiuóti, pridardėti (*pov. daug svečių*); ~ся, -качусь, -качешься *įvk.* užsiristi, užbėgti, užriedėti; užsliñkti; užliėti, užgríuti, užvirėti; бревно накатйлось на нору rástas užsirito ant kójos; волна накатйлась на бёпер bangá užriedėjo ant krañto.

накат||ка, -н; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам; 1. velenėlis (*audeklui suriesti, dažams užtepti*); 2. металó dirbinių rifliávimas; н. глянца blizginimas; н. резьбы sriegimas įvalcuójant; ~ный, -ая, -ое 1. patepamasis, klojamasis; н. валик *spst.* dažų užtepamasis velenėlis; 2. voliójamasis, kočiójamasis; 3. grįstas, grįstinis; накатная дорóга grįstkelis.

накатом *prv.* ritinant, ritant, voliójant.

накатывать, -аю, -аешь *eig.* užritinėti, priritinėti, *žr.* накатáть иг накатйть; ~ся, -ается *eig.* 1. būti užritamám; 2. ristis (*ant ko*).

накачáть, -аю, -аешь *įvk.* 1. pripumpuoti, prisiurbliuoti, įpumpuoti; pripūsti; н. бóчку воды pripumpuoti statinę vandeñs; 2. *prk.* *šnek.* nugirdyti (*pov. svečius*); ~ся, -аюсь, -аешься *įvk.*

1. prisisūpūoti, prisisūpti, prisisūpauti; 2. *prk. šnek.* prisigėrti, prisiląkti, prisimaukti.

накачивать, -аю, -аешь *eig. žr.* накачать; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. žr.* накачаться.

накашивать, -аю, -аешь *eig. žr.* косить.

накв||сить, -в|шу, -в|сишь *įvk.* prirauginti (*puz. kopūstų*); **~шивать**, -аю, -аешь *eig.* rauginti.

накв|шу *žr.* накв|сить.

накид|ать, -|аю, -|аешь *įvk.* primėsti, primėtyti, priblaškyti, prisvaidyti.

накидка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. gaubtuvas, gaubtas, vaurà, aňtklastas, apgaubas, kapšonas; 2. skraistė, berankovis apsiaustas, pelelinà, apsiautalas, daňgalas; 3. *šnek.* aňtkainis; káinos priėdas; aňtviršis; 4. užtiesalėlis, užtiesalas, apdangalas (*priėgalvio*).

накидн|ой, -|ая, -|ое 1. apsigaubiamas, apsiaučiamas; 2. pridėdamasis, aňtkaininis, priedėlinis.

накидывать, -аю, -аешь *eig.* mėčioti, primetinėti, įmetinėti, metinėti, įmėčioti.

накидывать², -аю, -аешь *eig.* 1. supinėti, siausti, gaubstyti; 2. nėrti, užnėrinėti, kabinti (*puz. kilpą*).

накин|уть, -ну, -нешь *įvk.* 1. užsiausti, apsiausti, argaubti, apsupti, argobti; н. на себя накідку apsiausti, apsiaubti skraistė; 2. užnėrti, užmąuti, užkabinti; н. петлю užmąuti, užnėrti kilpą; 3. *šnek.* pridėti, padidinti, pakėlti; н. цену pakėlti káiną; н. два рубл|я pridėti dū rublius; **~ся**, -нусь, -нешься *įvk. šnek.* 1. užsipūlti, užsikristi, šokti (*ant ko*), imti krėitėti; apnikti (*puz. šunys*); 2. įnikti, įknibti, griėbtis, tvėrtis, pūltis; н. на ед|ь įnikti v|algyti; н. на кн|иги įknibti į knyg|as.

накип|ать, -|ает *eig.*, **~еть**, -|ит *įvk.* 1. (*verdant*) iškilti, susikaupti pūtomis, nuoviams, pripūtoti, išputoti; 2. nusėsti nuoviams, (ap)kalkėti (*puz. puodo vidus*); 3. *prk.* susitveikti, susiriñkti, susikaupti, prisiriñkti, užtulžti; **~ной**, -|ая, -|ое nuovinis, nuovirų.

накип|ь, -и *m. I. (verdant)* pūtos, nuosamos, nuograibos; снят|ь н. с цына nugriėbti put|as nuo griub|os; 2. (*puodo, katilo*) nuoviros, nusėdusios kalkės; nuosėdos; priesvylos; 3. *prk. (visuomenės)* p|adugnės.

накипать, -яч|у, -ят|шь *įvk.* privirti, privirinti, prišutinti.

накипач|у *žr.* накипа|ть.

нак|исать, -|ает *eig.* rūgti, rūgėti; **~иснуть**, -нет *įvk.* įrūgti, rūgo prisitraukti, prirūgti.

накл|ад, -а *šnek.* nuostolis, žalà; prakišimas; ост|ать-ся в накл|аде turėti nuostolių, prakišti.

накл|адка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. (*veiksmas*) sudėjimas, (su)krovimas, (su)klojimas, paklojimas; н. пл|ана *geol.* plàno (pa)klojimas; 2. *tech.* aňtdėklas, aňtšova; стыков|ая н. tvárslė, sandūrinis aňtdėklas; 3. aňtsiuvas; 4. *pasen.* pėrūkas, (*plaukų*) žiūžis; 5. *šnek. (kirvio)* aňtskalas, užmetimas (*nauji ašmenys*).

накладная, -ой *dkf.* važtaraštis; lūdraštis, prekýraštis.

накладно *eina tariniu šnek.* nuostolinga, nepelninga, nenaudinga; вы|йдет сли|шком н. б|ус п|е|р|brang|у.

накладн|ой, -|ая, -|ое uždedamas, uždėtinis, dirbtinis, nesàvas; накладные волосы pridėdami, uždedami plauk|ai; л|ожка накладного серебр|а pasidabrintas, pasidabruotas šaukšt|as; ♦ накладные расходы pridėtinės išlaidos.

наклад|у *žr.* накла|сть.

накладывать, -аю, -аешь *eig.* uždėlioti, įdėlioti; dėti, dėlioti, klėti; *žr.* накла|сть ir нало|жить.

наклан|яться, -яюсь, -яешься *įvk.* prisilinkčioti, prisilankstyti.

накла|сть, -ад|у, -ад|ешь; *būt.* -л|ал, -л|а, -л|о *įvk.* 1. pridėti, prikrauti, pririeti, priraidyti; 2. *prk. šnek.* primušti, priplėkti, įkišti į káilį, privelėti, suduoti į káilį, išdirbti šonus.

наклевать, -к|люет *įvk.* 1. *šnek.* prisilėsti; к|ур|на наклевала полный зоб višt|a prisilėse piln|ą gūž|į; 2. išknaibyti, pralėsti, prakaroti; вороб|ьи наклевали мн|ого вишен žvirbliai pralėse, prakarėjo daug vūšnių.

наклев|ать, -вещ|у, -вещ|ешь *įvk.* apkalbėti, apkeipoti, apšmeižti, išderglioti.

наклевать, -аю, -аешь *eig. žr.* наклевать; **~ся**, -а|ется *eig.* 1. ristis, káltis (*iš kiaušinio*); 2. *prk.* dýgti, sprógti (*apie augalus, pumpurus, grūdus*); 3. kibti (*apie žuvį*).

накл|ивать, -аю, -аешь *eig.*, **~ить**, -|ёю, -|ёишь *įvk.* 1. priklijuoti, prilipdyti, užklijuoti; 2. priklijuoti (*pagaminti klijuojant*); **~йка**, -и; *dgs. kilm.* -ёек, *naud.* -ёйкам 1. priklijavimas, prilipdymas, užklijavimas; 2. užklij|a; etiketė.

накл|еп¹, -а *šnek. pasen.* apkalbà, derklà, šmeižtas.

накл|еп², -а *spec.* sukietinimas; н. мет|алла met|alo sukietinimas.

наклеп|ать¹, -епл|ю, -епл|ешь *įvk. šnek.* apšmeižti, apjūodinti, išderglioti; на мен|я наклеп|али ман|е apšmeižė.

накл|еп|ать², -|аю, -|аешь *įvk.* 1. prikniedyti, priñtiuoti; н. шляп|ку на болт prikniedyti varžt|ui galvutė; 2. prikniedyti (*kniedijimo būdu pagaminti*); **~ёпка**, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам 1. prikniedijimas; 2. tai, k|as prikniedyta; prikniedyta vietà.

накл|ик|ать, -|йчу, -|йчешь *įvk.* 1. *šnek.* prisisaukti, prisikviesti (*puz. svečių*); 2. prisisaukti, mĩnint užsitraukti (*puz. bėdą*); **~ать**, -|аю, -|аешь *eig. žr.* накл|ик|ать (2 reikš.).

накл|ичу *žr.* накл|ик|ать.

накл|он, -а 1. pólinkis, pasvirimas, nuolinkis, nuolydis, pókrypis; н. лин|ии linijos pólinkis; 2. nuolaidumà, nuožulnumas, pakalnė; бревн|о скат|илось по накл|ону r|astas nusirito nuolaiduma, pakalnė; 3. nulenkimas; 4. nusilenkimas; nulinkimas; **~ение**, -я 1. nulenkimas; 2. nusilenkimas; pasilenkimas; nulinkimas; pasvirimas, svýris; 3. *gram.* nuosaka; сосл|а|тельное н. тар|ам|о|ї nuosaka.

наклон|ить, -он|ю, -он|ишь *įvk.* nuleñkti, paleñkti (*puz. galv|ą*); pasvirinti (*puz. med|į*), pašliėti (*puz. stulp|ą*); pakreipti; **~ся**, -он|юсь, -он|ишься *įvk.* nusilenkti, pasilenkti; nuliñkti (*puz. galv|ą*), pasvirinti, nusvirinti, pasvėrdėti, pašlyti (*puz. tvor|ą*), pakrýpti, pasiduoti (*puz. sien|ą*).

наклóнность, -и *т.* 1. pólinkis, palinkimas; н. к театру и к музыке pólinkis į teatrą ir muziką; дурные наклóнности blogi pólinkiai; 2. *pasen.* puožulnumà, nuolaidumà; puožulnumas, nuolaidumas.

наклóнный, -ая, -ое; -óнен, -óнна, -óнно 1. пули́кес, palíкес, puólinkas, pàsviras (*pvz. medis*), pàkrypas, pakrýpes, pàšlijes, pàšlijas, pàšlitas; 2. пуо́улнүс, nuolaidūs (*pvz. laukas*), пуотакүс, pašluonūs, puožvilnūs; наклóнная плóскость пуо́улниóй plokštumà; 3. *pasen.* lińkes (*į kę*); ♦ по наклóнной плóскости катиться *prk.* greičiai ir nesulaikomai grimzti, smukti doróviskai.

наклоня́ть, -яю, -яешь *eig.* lankstyti, svirinti, leĩkti; ~ся, -яюсь, -яешься *eig.* lińkti, svirti, krýpti, leĩktis, svėrdėti, šlyti, lankstyti.

наклóкаться, -аюсь, -аешься *įvk. šnek. vulg.* prisimaũkti, prisikóšti, prisilĩkti (*degtinės*).

наклóнуться, -нется *įvk.* 1. prasikĩlti; цыплёнок ужé наклóнулся viščiũkas jau prasikalė; 2. *prk.* susprógti, išsprógti, sudýgti (*apie augalus*); 3. *prk. šnek.* pasitĩkyti, pasipinti, pasipainioti.

наковáльня, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням priekalas; ♦ между молотом и наковáльней (*очутиться, оказаться*) таĩр кáюо иĩ priekalo (*paikiũti, atsidurti*).

нак|овáть, -кую, -куешь *įvk.* 1. nukĩlti, prikĩlti (*daug*); 2. užmėsti; prikĩlti; н. топóр užmėsti kiĩvĩ; 3. iškĩlti (*girnās*); ~овка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. prikalis, iškalis, nukalis; 2. iškalis (*girnų aštrinis*); ~овы-вать, -аю, -аешь *eig.* prikalinėti, nukalinėti, *žr.* наковáть.

наковыря́ть, -яю, -яешь *įvk.* priknaibyti, priknebiti, priskvarbėti, prirapųti.

нако́жный, -ая, -ое *med.* ódos; нако́жные бо́лезни ódos ligos.

нако́л, -а *šnek. žr.* нако́лка (*1 reikš.*).

наколáчивать, -аю, -аешь *eig.* užkalinėti, prikalinėti, *žr.* наколоты́ть.

наколдовáть, -дую, -дуешь *įvk.* 1. išburti; 2. užburti, užkerėti.

наколéнный, -а аĩtkelis (*kojos kelio aprišas*).

нако́лка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. priškáldymas, prikápójimas; išbáldymas; 2. (*moterų*) galvós pápuošalas (*iš mezginių ar medžiagos*).

нако́лобрóдить, -рожу, -родишь *įvk. šnek.* éibių pridaryti, priišdykauti; išdáię prikrėsti.

наколоты́ть, -лочу, -лотишь *įvk.* 1. užvaryti (*statinei lankus*), užkĩlti; 2. prikalinėti (*daug*); 3. *šnek.* primušti, apdaužyti, privanóti, priveletti, pribakinti; н. кому-л. бока ištriĩkti kám šonus; 4. *prk. šnek.* sutapųti, sudėti, susikrąuti, sukaũpti; я тýсячу рублėй наколотыĩ sukaupiau tũstantĩ rublių.

наколóть¹, -колю, -колешь *įvk.* priškáldyti, prikápóti; prikiĩsti, prismũkinti, prigũrinti, pritrũpinti; н. дров priškáldyti málkų; н. сáхару prikápóti cukraus.

наколóть², -колó, -колешь *įvk.* 1. priškeĩsti (*daug*), pripiĩauti; pribadyti, prižeberklóuti; н. свинėй pri-

škeĩsti kiaũlių; 2. išbadyti, išdũrstyti; prabadyti, pradũrstyti, subadyti, subadinėti, subedžióti; н. крыжóвник пėред варкой варėнья subadyti ag-rastũs priėš vėrdant uogiėnę; 3. prismaĩgti, prismaĩgstyti, prisėgti; бáбочки и жучкы наколóты на дóску drugiai ir vabalėliai prismaĩgstyti prie lentós; н. значóк на пальто prisėgti ženklėĩ priė pálto; 4. įsidũrti, pasidũrti (*pvz. ranką*); ~ся, -колюсь, -колешься *įvk.* įsidũrti, pasidũrti, įsibėsti.

наколóчу *žr.* наколоты́ть.

наколупáть, -аю, -аешь *įvk. šnek.* prikneibti, prikrapštýti, priknaibýti.

накомáрник, -а tinklėĩlis nuo uodų.

наконéц *prv.* pagaliaũ, galiaũsiai, galų galė; н. тóл нóрс каĩтáл

наконéчн|ик, -а аĩtgalis, galúnė; ~ый, -ая, -ое galúninis, antgalinis.

накопáть, -аю, -аешь *įvk.* 1. prikĩsti; н. мешóк картóшки prikĩsti maišą bulvių; 2. iškĩsti, prikĩsti (*daug*); н. ям prikĩsti duobių.

накопýтель, -я *v.* tuĩto krovėjas, (šykštũs) taupýtojas; пáгас; ~ский, -ая, -ое туĩто krovėjo, туĩто krovimo.

накопýть, -оплю, -опишь *įvk. (taupant)* suriĩkti, sukaũpti, sukrąuti, sutapųti; susikrąuti, susitaupýti; н. дėнер на дорóгу sutapųti pinigų keliópeĩ; н. знáний sukaũpti žinių; ~ся, -óпится *įvk.* susikaũpti, prisiriĩkti, susiriĩkti; susibũrti, susitveĩkti; в шакафý накопýлось мнóго книг spintoje prisiriĩko daũg knygų; накопýлся бо́льшóй запáс susikaupė didelė atsargà.

накоплéние, -я 1. sukaupimas, kaupimas, sutáupymas; sukrovimas; susikaupimas, susitvenkimas, sukoncentravimas; н. воды vandeĩs susikaupimas, susitvenkimas; первоначáльное н. капитáла ekon. pradinis kapitálo kaupimas; 2. *dgs.* sánkaupos, sántaupos; дėнежные накоплéния pinigų sánkaupos; ~яťь, -яю, -яешь *eig. žr.* накоп-ливать; ~яťься, -яется *eig. žr.* накоп-ливать-ся.

накопт|éлый, -ая, -ое aprũkes, súodinas; ~иťь, -пчý, -пťишь *įvk.* 1. išsúodinti, apsúodinti, aprũkýti, apsmilkýti; prirũkýti (*pvz. lempą*); 2. išrũkýti, prirũkýti, išbudyti (*pvz. daug silkų*).

накормýть, -ормлю, -ормишь *įvk.* papenėti, pavalgydinti, pasótinti; paliũbóti, pašėrti, paėsdinti (*gyvulĩ*); pálesinti (*paukšťi*).

накороткé *prv. šnek.* 1. iš arti; 2. greitomis, nedėlsiant; trumpám.

накоротко *prv. šnek.* greičiai, tũtuoju, netrũkus.

накосýть, -ошý, -óсишь *įvk.* pripiĩauti (*žolės*).

нако́ст|ница, -ы *vet.* аĩткаuliai (*arklių liga*); ~ный, -ая, -ое аĩткаulinis, аĩткаulio.

на́кось 1. *prv. šnek.* įkypai, įžulniai, įstrižai, įžambiai; 2. *dll. tarm.* šė táu!; ♦ н. выкуси! *šnek.* negáusi!, pašvilpk!

накошý *žr.* накосы́ть.

накра́дывать, -аю, -аешь *eig.* prisivaginėti, pri-(si)vógti.

накрадý *žr.* кра́сть.

накра́ивать, -аю, -аешь *eig. žr.* накро́ить.

накрáл *žr.* кра́сть.

накрáпывать, -ает *eig.* laščióti, lašóti, krapnóti, lašnóti, rasénti, dujóti, dulkti; накрáпывал мёл-кий дождь krapnójo smulkús lietús; stáло н. pradėjo lynóti.

накрáсить, -áшу, -áсишь *ivk.* pridazýti (*pov. kiaušinių*); nudažýti, išdažýti (*pov. lūpas*); ~ся, -áшусь, -áсишься *ivk.* nusidažýti, nusiteplióti (*pov. veidą*).

накрáсть, -адý, -адёшь; *būt.* -ál, -ла, -ло *ivk.* prisivógti, prisivagiliáuti, privógti.

накрахмáлить, -лю, -лишь *ivk.* iškrakmólyti, sukrakmólyti; prikramkólyti.

накрáшивать, -аю, -аешь *eig. žr.* накрáсить.

накрáшу *žr.* накрáсить; ~сь *žr.* накрáситься.

накрéнить, -ню, -нишь *ivk.* į šoną vėsti (*pov. laivą*); pasvirinti; ~ся, -нйтся *ivk.* (į šoną) pavirsti, pasvirti, paliñkti, pakrýpti.

накрéнять, -яю, -яешь *eig. žr.* накрéнить; ~ся, -яется *eig. žr.* накрéниться.

накрéпко *prov.* 1. stipriai, sandariai, aklina; н. закрýть дверь aklinaĩ duris uždarýti; прибýть крýшку н. stipriai dangtį prikáliti; 2. griežtai (*pov. uždrausti*); ♦ крéпко-накрéпко а) kuò griežčiausiai; б) labai tvirtai, stipriai, stiprių stipriausiai.

накрéст *prov.* kryžmai, kryžmais, kryžkryžiais, kryžiai.

накричáть, -чý, -чишь *ivk.* 1. aprėkti (*ką*), išrėkti, apšaukti; 2. parėkauti, prirėkauti; ~ся, -чýсь, -чи́шься *ivk. šnek.* atsirėkti, prisirėkti, prisišaukauti, atsišaukauti.

накрéбешь *žr.* накрéбьт; ~ся *žr.* накрéбьтсь.

накрóить, -ою, -ойшь *ivk.* prikarpyti; prikiřpti; sukiřpti (*daug*); н. пиджакóв sukířpti (*daug*) švařkų.

накрóишь *žr.* накрóить.

накрóмсáть, -áю, -áешь *ivk. šnek.* prikarpyti, priřiaustyti; prigaibýti; pritrūpinti, priřnioti (*pov. duonos*), prilaurpyti.

накрóшить, -ошý, -ошишь *ivk.* 1. smulkiai priřiaustyti (*pov. tabaką*); įtrūpinti, pritrūpinti, prigūrinti; 2. pribarstyti trupinių, pritrūpinti; ~ся, -ошйтся *ivk.* pritrūpėti, įtrūpėti, prigurėti; pribarstyti.

накрóю *žr.* накрéбьт.

накрóю *žr.* накрóить.

накрóюсь *žr.* накрéбьтсь.

накрúтитъ, -учý, -ýтишь *ivk.* 1. suvýti, susukti; užvynióti, apvýti, apsukti, apvynióti, apraizgýti; н. нýтку на катýшку suvýti siđlus į ritę; н. шпáгáт на пáлку užvynióti špagátą aĩt lazdos; 2. privýti (*virojų*), prisukti (*pančių*); 3. *prk. šnek.* bėdų pridaryti, pripáinioti; 4. *prk. šnek.* priplepėti; ~úчивать, -аю, -аешь *eig.* vijóti, sukti, vynióti.

накрúчý *žr.* накрúтитъ.

накрúвáть, -áю, -áешь *eig.* uždenginėti, užvožinėti; ~ся, -áюсь, -áеьсь *eig.* 1. deñgtis, klótis, gaũbtis; apsidenginėti; 2. būti dengiamám, užtiesiamám.

накрúбьт, -рóю, -рóешь *ivk.* 1. apdeñgti, prideñgti, uždeñgti (*pov. langą*); apvóžti, užvóžti, uždaryti (*dėžutę, knygą*); užklóti, apklóti, apdeñgti, užtiesti, patiesti (*staltiesę*); apgaũbti (*galoą*), apklėsti, apsiaũsti; 2. *prk.* užklũpti (*pov. vagį*),

užtikti, užkrópti, sučiũpti, sugáuti, nutvérti; н. шпиóна sugáuti šnipą; н. на мёсте преступлénия užklũpti, nutvérti nusikaltimo viėtoje; ♦ н. стол (н. на стол) padeñgti stála; ~ся, -рóюсь, -рóешься *ivk.* apsideñgti, apsiклóti, apsigauũbti.

накудэ́сить, -сишь *ivk. pasen. šnek.* pókstų pridaryti.

накупáть¹, -áю, -áешь *eig.* pirkinėti, supirkinėti, pripirkinėti.

накупáть², -áю, -áешь *ivk. šnek.* primáudyti, pamáudyti ilgai.

накупáться, -áюсь, -áеьсь *ivk. šnek.* pasimáudyti, pasipũškinti, prisimáudyti.

накупить, -уплю, -ýпишь *ivk.* pripirkti (*daug*), pripirkti, apsipirkti (*didumą*).

накурить, -урю, -ýришь *ivk.* 1. prirũkýti, pridũmyti, prismĩkýti; 2. išvarýti (*daug degtinės, degulo*); ~ся, -урюсь, -ýришься *ivk.* prisirũkýti (*papirosų*).

накурóлэ́сить, -ёшу, -ёсишь *ivk. šnek.* éibių pridaryti, prišdykaũti.

накусáть, -áю, -áешь *ivk. šnek.* 1. apkándžioti, sukándžioti, sugélti; 2. prikramtyti, prikasnóti (*gabalais*).

накутáть, -аю, -аешь *ivk. šnek.* apvyturiuoti, apsũpti, aprutuliuoti, apsaistyti, apgaũbti; ~ся, -аюсь, -аеьсь *ivk. šnek.* apsisũpti, apsiклėsti, įsisũpti, apsivyturiuoti.

накушáться, -аюсь, -аеьсь *ivk. šnek.* 1. paválgyti, priválgyti; 2. *pasen.* atsigérti (*arbatos*).

накую *žr.* наковáть.

налагáть, -áю, -áешь *eig.* uždélióti, dėti; н. резолю́цию dėti rezoliũcija; н. штра́ф dėti, skirti baũdą, *žr.* наложить.

наладить, -áжу, -áдишь *ivk.* 1. įreĩgti, įtaisýti, organizuoti; н. нóвую больни́цу įreĩgti, organizóti naują ligóinę; 2. sutvarkýti, atkũrti, pataisyti, sutaisyti; н. рабóту sutvarkýti dárba; н. путь sutvarkýti, sutaisyti keliá; н. станкí sutvarkýti, sutaisyti, sureguliuoti staklės; н. связь sutvarkýti, sureguliuoti ryšį; 3. sudėrinti (*muzikos instrumentą*); 4. *pasen.* nusiũsti, pasiũsti; 5. *šnek.* įnikti, kartóti tą patį; ~ся, -áжусь, -áдишься *ivk.* 1. susitvarkýti, susireguliuoti, įelti į normaliąs vėžės; рабóта наладилась dárbas susitvařkė; 2. *šnek.* įjũnti, įgusti, įpràsti; 3. *šnek.* sumanýti, sugalvóti, panũsti.

налад||ка, -и (su) dėrinimas, (nu) reguliávimas; ~чик, -а (*mašinų, staklių*) reguliuotojas, dėrintojas.

наладж|енность, -и *m.* organizuotumas, sklandumas, įsidirbimas; tvarkingumas, susiklaũsymas, darnumas; ~ивать, -аю, -аешь *eig.* 1. reĩgti, organizuoti; 2. tvarkýti, taisýti, dėrinti; ~иваться, -аюсь, -аеьсь *eig.* 1. tvarkýtis; 2. būti taisomam, dėrinamam.

нала́жу *žr.* наладить.

налакáться, -áюсь, -áеьсь *ivk.* 1. prisilákti, palákti; 2. *šnek. vulg.* prisipũsti, prisilákti, pasi-gėrti.

налакирóвать, -рýю, -рýешь *ivk.* išlakũoti, lakų padeñgti.

на́лакомиться, -млюсь, -мишсь *ivk. šnek.* pasisma-guriáuti, prisisma-guriáuti, pasiskanližáuti.

на́ламывать, -аю, -аешь *eig.* prilaužinėti, prilau-žyti.

на́лгаты, -лгý, -лжешь, -лгýт; *būt.* -гál, -алá, -áло *ivk.* 1. primelúoti; 2. apmelúoti (*žmogų*).

на́лево *prv.* 1. kairėje, pō kairei; kairēn, i kairę; н. от дōма было озеро kairėje nuo namų buvo ežeras; свернуть н. pasukti i kairę; н.! kai-rēn! (*komanda*); 2. *šnek.* i šoną, i šalį; прода-вать товары н. pardavinėti prekės i šalį (*sie-kiant neteisėtai pasipelnyti*).

на́лгаты, -аю, -аешь *eig.* 1. gulti, gultis, remtis, spráusti; kveimtis, rēžtis; н. всем телом на дверь visū kūnu remtis i duris; 2. gulėti, klóstyti, slūgsoti; складки плáтья мýтко налегают одна на другýю drabūžio klóstės švelniai klóstosi, gūli vienà ант kitōs; кáменная скалá налегает на другýе горные породы akmenš uolà slūgso ант kitų uolienų; 3. *prk. šnek.* slėgti, vārginti; тяжёлые сомнѣния налегают на мой ум sunkios abejonės slėgia mano protą; 4.: н. на вёсла smarkiai i rtis, stipriau spráusti i rklus; н. на ра-бóту įnkti, kibti i darbą, tvėrtis darbō; н. на вóдку smarkiai gėrti, girtuokliáuti; *žr.* налечь.

на́легке *prv. šnek.* 1. lengvai apsilvilkęs, apsirei-gęs; 2. tuščiom, бē bagāžo, бē daiktų (*eiti*).

на́ледь, -и 1. aītlėdis, aīpalas, ūžpalas, burgulai; 2. apledėjimas, plikšalas, aīčburgos, sámburgos.

на́лежать, -жý, -жйшь *ivk. šnek.* nugulėti (*puz. koją*), pragulėti (*žaidzą*); *~ся*, -жýсь, -жйшься *ivk. šnek.* atsigulėti, prisigulėti.

на́лезать, -ает *eig. šnek.* 1. lįsti, máutis; 2. užli-pinėti, įsliuoginėti; *~эзть*, -лэзет; *būt.* -лэз, -ла, -ло *ivk.* 1. lįsti, įsimáuti; 2. prilipti, prilįsti; 3. užlipti, užsmūkti.

на́лепýть, -еплю́, -епйшь *ivk.* 1. prilipinti, prilip-dýti, priklįjóuti, užlipinti, užklįjóuti; н. листóвку на столб prilipdýti atsišaukimą prie stulpō; 2. pri(si)lipdýti (*daug*); н. зверьков из вóска pri(si)lipdýti žvėrelių iš vąsko.

на́леплять, -яю, -яешь *eig.* lipdinėti, lipinti, lipdýti, užlipdinėti.

на́лёт, -а 1. (*veiksmas*) užskridimas; н. птиц паўкš-čių užskridimas; 2. pústelėjimas (*puz. vėjo*); 3. aītpuolis, užpuolimas; (*aviacijos*) aītskrydis, užskridimas, aītlėkis; н. партизán на вражеский гарнизон partizanų aītpuolis prieš priešų įgulą; артиллерийский н. artilėrijos aītpuolis; 4. *av. šnek.* išskraidýtasis laikas, nuskrįstasis atstū-mas; 5. užpuolimas, įsiveržimas, įsibrovimas; н. полиции policijos įsibrovimas, užpuolimas; 6. а́р-паšos; н. о́седос; н. ко́поти с́удодžių а́рпаšos; н. в гóрле *med.* а́рпаšos gerklėje; 7. *prk. ženk-las*, pōžymis, žymė; в егó глазáх блестél н. рáдости jō akysė atsispindėjo džiaugsmas; ♦ с налёта (с налёту) а) visū greičiū, įsibėgėjus; б) *prk.* nedelsiant, iš karto, nesvyruojant.

налетáть¹, -áю, -áешь *ivk. žr.* налететь.

налетáть², -áю, -áешь *ivk. av.* išskraidýti, priskrai-dýti (*lėktuvu*); лётчик налетáл сто тýссяч кило-мётров lakūnas priskraidė šimtą tūkstančių kilo-

métrų; н. тýссячу часów išskraidýti tókstąntį va-landų.

налететь, -лечý, -летьшь *ivk.* 1. užklūpti, už-pūlti; apnikti, arpspisti; užlėkti, užskristi; ap-pūlti; ястреб налетел на кур vāpagas užpuolė vištās; 2. užlėkti, užvažiuoti, susidūrti, susi-trenkti, atsitrengti, patáikyti; н. на воздýшное заграждение užskristi ант оро ūžtvaros; автомо-биль налетел на столб automobilis užvažiavo ант stulpō, atsitrengė i stulpą; 3. *prk.* užėiti, pa-kilti (*apie vėją, vėtrą*), papūsti, atūžti, siąbtelėti; 4. prilėkti, priskristi (*daug*); налетело много мых prilėkė daug mūsių; 5. prikristi, prieiti, pri-lįsti; с ўлицы налетело много пы́ли iš gátvės prinešė, pripūstė daug dūlkių.

налётный, -ая, -ое *pasen.* 1. atklýdęs, atneštinis; н. ро́й atklýdęs spriėjus; налётные семенá at-neštinės sėklos; 2.: налётные птицы paūkščiai keliauniškai.

налётчик, -а 1. plėšikas, banditas, įsilaužėlis; 2. *prk.* įsibrovėlis, agrėsorius.

на́лечý *žr.* налететь.

на́лечь, -лягý, -ляжешь, -лягут; *būt.* -лēr, -лерлá, -лерло *ivk.* 1. užgulti; užsigulti, užsidribti, užsi-kveimtis; įsiremti; н. грудью на стол užsigulti krūtine ант stálo; н. плечом на дверь įsiremti petimi i duris; 2. *prk.* įsirėžti, prisimýgti, prisi-spirti; įnkti, įknibti, imtis; н. на рабóту prisi-spýrus dirbti, įnkti i darbą; 3. *prk.* aīmti, pagáuti, užvaldýti; грусть на меня налеглá liūde-sys а́пемē манē; 4. *prk. šnek.* užsisėsti, pri-spráusti, suspáusti, prispirti, priveřsti (*ką daryti*); н. на своих помощников raspáusti savo padėjė-jus (*kad smarkiau dirbtų*); 5. iškristi (*puz. sniegas, rasa*); 6.: н. на вёсла smarkiau pa-spráusti i rklus, imti smarkiai i rtis; н. на вóдку įsitraukti i girtuokliávimą.

на́лжешь *žr.* налгать.

на́лив, -а 1. pylimas, pripylimas, įpylimas; пóдали цистёрну под н. atgabėno cisterną pripilti; бы-тылка непóльного налива nepilnas butelys; 2. brendimas, nokimas; brandà, brąsvà, brandū-mas; н. колóсьев várpu brendimas; теперь са-мый н. я́блокам dabať pàts obuolių nokimas; ♦ бёлый н. baltasis alūvinis (*obuolys*); *~ание*, -я 1. įpylimas, įtėkinimas; 2. (nu)liejimas (*puz. metalinių plokščių*).

на́ливáть, -áю, -áешь *eig.* 1. pilti, pilstyti, įpilsti-nėti; tėkinti; 2. užpilti, užlėti; 3. liėti (*puz. plokštes*); *~ся*, -áюсь, -áеьсья *eig.* 1. tēkti, piltis; 2. brėsti, nókti, siřpti; 3. būti įpilamám; būti pripilamám.

на́ливка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. pri-pylimas, įpylimas; užpylimas; 2. ūžpilas, aītpi-las.

наливнóй, -áя, -о́е 1. nunókęs, prinókęs, sultingas, brandūs; наливное я́блоко nunókęs, sultingas obuolys; 2. *tech.* pripilamas; наливное сýдно tánklaivis; 3. *tech.* kriřtančio vandeis sūkamas, vāgomas; наливное мельничное колесó kriřtan-čio vandeis sūkamas maīdno rātas; 4. apvalai-nas, putlūs, pilnas; наливные плéчи apvalaini pečiai.

наливочный, -ая, -ое aītpilo, antpilinis.

нализаться, -ижусь, -ижешься *ivk.* 1. prisilaižyti (*puz. medaus, uogienės*); 2. šnek. prisimaũkti (*puz. degtinės*), prisilãkti, prisikõsti, prisitvãtyti, prisisiurbti, prisigerti, prisisirbėti; nusilãkti, nusigerti, nusilesti.

налим, -а *zool. vėgėlė (žuvis), Lota lota*; **~ий**, -ья, -ье *vėgėlės, vėgėlių*; налимья уха vėgėlių sriuba.

налимониться, -нюсь, -нишься *ivk. vulg.* nusigerti, prisiveĩpti, prisisiurbti, nusilãkti.

налиновать, -нью, -нuesday *ivk.* išliniũoti, priliniũoti, suliniũoti; н. тетрадь suliniũoti sãsiuvinį.

налипать, -ает *eig.* lipti, vėltis, kibti; **~ипнуть**, -нет; *bũt.* налип, -ла, -ло *ivk.* 1. prilipti, prisivėlti (*puz. purvo*), prikũsti, nusėsti (*daug dulkių*), prikibti (*puz. šiaudų*); 2. *prk.* šnek. susibũrti, susikaũpti, susiriũkti.

налитой, -ая, -ое 1. nunõkęs, pribrendęs, sultingas (*apie vaisius, javus*); 2. putlūs, putnūs, pilnas, įkũnūs, krãsnas; stiprūs, sveikas.

налиль, -лью, -лuesday; *bũt.* налил и налил, -илã, наливо и -ило *ivk.* 1. pripilti, įpilti, įlėisti, įtekinti (*puz. iš statinės*); н. тарелку шей pripilti lėkštę kopūstų (*sriubos*); н. молока в блюдечко įpilti pieno į lėkštelę; полную лодку воды налило pilnã vãltis vandenį pritekėjo; 2. priliėti, pripilti, prilãistyti; prilýti; н. воды на пол priliėti vandenį ant grindų; н. чернил на стол prilãistyti rašalo ant stalo; 3. prilydyti, prilijėti (*puz. metalinių plokščių*); 4. užpilti; н. рябину водкой užpilti šermukšnius degtinę; **~ся**, -лuesday, -лuesdayся; *bũt.* -ился и -илса, -илась, -илось и -илось *ivk.* 1. įsipilti, prisipilti, įsilieti, įsilėisti; 2. sutekėti, pritekėti, pritviũkti; pasrũti, aptekti, paeiti; молоко налилось в бутылку pienas sutekėjo į butelį; мне вода налилась в уши mãn pritekėjo vandenį į ausis; глаза налились слезами akys pasrũvo, apteko, paejo ašaromis; 3. pribirsti, prinõkti, išsiĩpti; грýши ужé налились kriãusės jau prinõko; 4. *prk. šnek.* įkũnėti, pastorėti, papilnėti, pasidarýti putliãm; pagrazėti; 5. *prk.* prisipildyti, pritviũkti; сёрдце налилось злобóю širdis pritviũko, prisipildė pũkčio; ♦ н. кровью pasrũti kraujũ, paraũsti.

налицо *prv.* čia pãt (yrã); yrã, tũrima, čia dalyvãuja, akivaizdoje; yrã įvỹkės; факты отсталости были н. atsilikimo fãktai buvo negiũčytini; доказательство н. įrodymas aiškũs; весь класс был н. visã klãsė buvo susiriũkusi.

наличествовать, -твую, -тuesday *eig. pasen.* bũti, dalyvãuti, bũti akivaizdoje, bũti aiškiãm.

наличие, -я esamũmas; buvimas, turėjimas; при наличии квóрума esant kvórumui; н. таких обстоятельств тоkių aplinkybių buvimas; оказаться в наличии bũti (čia pãt), dalyvãuti; фактическое н. скотã fãktinis gyvulių skaičius.

наличник, -а 1. ãpvadas, apkalã; окна обведенные зелёными наливниками langai apkalti žaliomis apkalomis; 2. apýraktė (*metalinė plokštelė ant durų su raktaskyle*).

наличникость, -и 1. žr. наличие; 2. tũrimas, esamas, akivaizdũs kiẽkis; кассовая н. pinigų kiẽkis kasoje; проверить н. patikrinti esamus pinigus; я отдал всю свою н. visũs sãvo pinigus atida-

viau; **~ые**, -ых *dgs. dkt.* grynėji (pinigai); покупать за н. pirkti grynaisiais; **~ый**, -ая, -ое aki-vaizdoje esantis, tũrimas, akivaizdũs, disponuojamasis, realũsis, tikrãsis; esantis, esamas; наливные работники akivaizdoje esantys darbininkai; н. капитал esamas kapitãlas; ♦ н. расчёт atsiskaitymas grynaisiais.

налобник, -а kaktõs šikšnã (*kamanose*); kaktãraištis, antkaktis; **~ый**, -ая, -ое kaktõs, kaktinis; antkaktinis; налобная повязка kaktãraištis.

наловить, -овлю, -овuesday *ivk.* prigãudyti; н. рыбы prĩzvejóti, prĩzuvãuti; н. раков privedziãuti.

наловчиться, -чусь, -чuesdayся *ivk. šnek.* išsimitrinti, išsimiklinti, išmitrėti; pramõkti, įgũsti, įprãsti; н. управлять комбайном įgũsti valdyti kombãinã.

налог, -а mõkestis; подоходный н. pajamų mõkestis; прямой н. tiesioginis mõkestis; н. с оборота apývartos mõkestis; взимать н. riũkti mõkesčius; обложить налогом apmõkestinti; обложение налогом apmõkestinimas; **~овый**, -ая, -ое mõkestinis, mõkesčių.

налогоплательщик, -а mõkesčių mokėtojas; **~ца**, -ы mõkesčių mokėtoja.

налогоспособность, -и *m.* mõkestinis pajėgũmas.

наложение, -я 1. uždėjimas, pridėjimas; н. бандажã tvãrsčio uždėjimas, sutvãrstymas; н. печати antspaudo pridėjimas, prispaudimas; н. взыскания niõbaudos uždėjimas; 2. *ekon.* aĩndėlis.

наложенный, -ая, -ое; -жен, -а, -о 1. uždėtas, pridėtas; 2. užkrãutas, užnėrtas; 3. paskirtas; ♦ послать наложенным платежом pasiũsti išperkamóju mõkesčiu, išpirktinai.

наложить, -ожу, -ожuesday *ivk.* 1. uždėti, padėti (*ant ko*), pridėti; н. компрессы uždėti kompresã; н. на ногу tĩnc įdėti kójã į gipsã, sugipsuóti kójã; н. на руку повязку raĩkã aprišti tvãrsčiu; н. позолоту paauksuóti, paauksinti; н. лак atrauktĩ lakũ, aplakuóti; н. шов на разрез раны susiũti, užsiũti žãizdã; н. печать pridėti antspaudã; н. отпечаток palikti žymę; н. резолюцию užrašýti, uždėti rezoliũcijã; н. седло pãbalnóti; н. заклятие užkėikti; 2. pridėti, prikãuti, užkrãuti, priversti; н. грýш на стол pridėti kriãusių ant stalo; н. белья в чемодãn pridėti baltinių į lagaminã; н. полный воз дров prikãuti pilnã vežimã mãlkų; н. кучу камней priversti krũvã akmenų; 3. *prk.* paskirti, uždėti, apdėti; н. налог uždėti mõkestį; н. штраф uždėti pãbaudã; н. взыскание uždėti niõbaudã; н. запрещение на имущество uždėti tuftui draudimã; н. наказание paskirti, uždėti bãusmę; н. запрет uždãusti; н. цепи рабства uždėti vergijos rãncius; н. на себя бремя забот užsikãuti rūpesčių pãštã; ♦ н. на себя рýки nusizudýti.

наложница, -ы *m. pasen.* sugulõvė, bendralõvė, gulõvė, meilũzė; **~чество**, -а *pasen.* sanguliãvimas, sãngulis.

налокотник, -а antalkũnis.

наломать, -ãю, -ãuesday *ivk.* prilãužyti, prilãužti, išlãužti; priskũnti; вѣтер наломãл мнóго деревьев vėjas dãug mẽdžių išlãužė, prilãužė; н. веников prilãužti, priskinti vãntų; ♦ н. бокã кому-л.

išlūpti k̄a, suduoti k̄am ī k̄ailj; н. дров *šnek*. pridaryti kvailys̄ciū, klaidū (*atliekant koki ūzdavinį*); ~ся, -аюсь, -аешься *įvk. šnek*. 1. pavařgti, nuilsti; 2. (*над кем*) pasitýčioti (*iš ko*), pajuokti (*ką*).

налопаться, -аюсь, -аешься *įvk. vulg.* pri(si)spróg-ti, prisprĩngti, pripùsti, prisirýti, prisiesti.

налошйтъ, -шý, -шйшь *įvk.* nublizginti, nušveisti, nužvilginti, išblizginti.

налупйтъ, -уплю, -ýпишь *įvk.* 1. prilūpti (*daug*), prikaisti (*puz. žievės*); 2. *šnek*. prilūpti, primùsti, pribùbinti.

налушйтъ, -шý, -шйшь *įvk.* prilukšténti, priiežti, priaizýti, prigliaudyti.

нальнýtъ, -нёт *įvk. šnek.* prilipti, prikibti.

налью *žr.* налитъ; ~сь *žr.* налиться.

налюбовйтъся, -бýюсь, -бýешься *įvk.* atsigrožėti, atsigérėti, atsidžiaugti; не налюбýюсь на де-тэй neatsigériu vaikais.

наля||гу, ~жешь *žr.* налечь.

наляпать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* bet kaip padirbti, pridrēbti, primadaruoti, pripesnóti, prikėzoti.

нам *žr.* мы.

намагнитйтъ, -нйчу, -нйтишь *įvk.* įmagnētinti; н. сталь įmagnētinti plieną; ~ся, -тится *įvk.* įmag-netėti.

намагничива||ние, -я įmagnētinimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* (i) įmagnētinti, magnetizuoti; ~ться, -ается *eig.* 1. (i) magnetėti; 2. būti įmagnētina-mam.

намагничу *žr.* намагнитйтъ.

намазатъ, -мáжу, -мáжешь *įvk.* 1. patēpti, užtēpti; aptēpti, ištēpti; н. кусок хлеба маслом aptēpti, patēpti gābalą duonos sviestu; н. масло на хлеб užtēpti sviesto aūt duonos; 2. *šnek.* nutēpti, nuteplióti (*prastai nupiešti*); 3. *šnek.* nudažyti (*puz. lūpas*); 4. *šnek.* išteplióti, ištēpti, sutēpti, sumužzinti, suterlióti, išterlióti; н. на столé ištēpti stālą; ~ся, -мáжусь, -мáжешься *įvk.* 1. pa-sitēpti, išsitēpti; įsitrinti; 2. *šnek.* nusidažyti, iš-sigrimuoti.

намазывать, -аю, -аешь *eig.* 1. tēpti, patepinėti, užtepinėti; 2. dažyti (*puz. veidą*); ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. tēptis; 2. dažýtis.

намалеватъ, -люю, -люешь *įvk. šnek.* nemókšiška-i nupiešti, nutapýti, nuteplióti; išteplióti, išmārginti (*dažais*); nevýkusiai nugrimuoti; ~ся, -лююсь, -люешься *įvk.* blogai, netikusiai nusidažyti (*puz. veidą*).

намаратъ, -áю, -áешь *įvk. šnek.* 1. primužzinti, ištēpti, sutēpti, išpašinti, supašinti, išmužzinti; 2. prikrevézoti, nuteplióti, nutēpti, sugrebezóti (*puz. laišką*).

намариноватъ, -нýю, -нýешь *įvk.* primarinuoti (*puz. grybų*).

намасли||вать, -аю, -аешь *eig. šnek.* sviestuoti, tau-kuoti, aliejuoti; ~ть, -лю, -лишь *įvk. šnek.* pa-sviestuoti, išsviestuoti; ištaukuoti, išaliejuoti, iš-riebaluoti.

намастйтъ, -машý, -мастйшь *įvk. pasen.* kvapiai-s aliējais ištēpti.

наматывать, -аю, -аешь *eig.* vynióti, výt; riēsti (*audeklą*).

намáчива||ние, -я šlāpinimas, mirkymas; šlāksty-mas, drėkinimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* šlāpinti, mirkýti; drėkinti.

намашý *žr.* намастйтъ.

намайтъ, -áю, -áешь *įvk. šnek.* prikamuoti, nual-sinti, privārginti, nuvarýti; ~ся, -áюсь, -áешься *įvk. šnek.* prisikamuoti, nuilsti, privařgti, nusi-veikti, nusivarýti.

намéдни *prv. šnek.* anādien, aūdai, anākart, anā-syk; neseniai, šiomis dienomis; ~шний, -яя, -ее *šnek.* andáinykštis, neseniai būves.

намёк, -а 1. užuomina, užminimas, davimas su-prāsti, aliūzija; говорйтъ намёками kalbėti užuo-minomis; kalbėti pusė burnos; 2. *prk.:* ни намёка (никакого намёка) нё пёdsako, нё žymės, нё žénklo.

наме||атъ, -áю, -áешь *eig.*, ~нýtъ, -нý, -нёшь *įvk.* dúoti suprāsti, užsiminti; (pa)daryti užuo-miną, aliūziją.

намёл *žr.* намести.

намельйтъ, -лý, -лйшь *įvk.* iškreiduoti, ištēpti kre-i-dá; ~ся, -лýсь, -лйшься *įvk. šnek.* išsiskreiduoti.

намелью¹ *žr.* намелйтъ.

намелью² *žr.* намолотъ.

намельюсь *žr.* намелйтъся.

наменяйтъ, -яю, -яешь *įvk.* primainýti, išmainýti (*daug*), prikeisti, iškeisti; н. мелочи išsikeisti smulkių (*pinigų*).

намеревйтъся, -áюсь, -áешься *eig.* ketinti, ketėti, kėsłauti, turėti sumānytą, žadėti, taisýtis, reñg-tis, baūstis; он намеревáется jis ketina, уá sumānēs, užsimójęs.

намерен, -а, -о *eina tariniu:* куда н. éхатъ? kuř ketini važiuoti?; она намéрена остáться в гóроде ji ketina likti miestē.

намерен||ие, -я ketinimas, sumānymas, kētas, kēs-las; имётъ н. ketinti, būti sumānusiām; благое намерения geri ketinimai; ♦ с намерением týčia, sū kėsłu; без намерения netýčia; ~но *prv.* týčia, týčiomis; ~ный, -ая, -ое sumanýtas, apgalvotas, sąmoningas; сū kėsłu, týčia padarýtas, dāromas; paketintas; н. постýпок sąmoningas, paketintas pøelgis.

намерзатъ, -áет *eig.* apšalinėti, prišalinėti, užšali-nėti; ~ёрзнуть, -нет; *būt.* -мёрз, -ла, -ло *įvk.* 1. prišalti, užšalti, apšalti; užburbėti; на окон-ных стёклах намёрзло много льда langų stiklai labai apšalę, užburbėje; 2. *šnek.* sušalti, nu-žvařbti, sužvařbti, sustirti, sustingti; ~ёрзнуться, -нусь, -нешься; *būt.* -мёрзся, -злась, -злось *įvk. šnek.* pri(si)šalti, šalčio prisikentėti.

намерйтъ, -рю, -ришь *įvk.* atmatuoti, atseikėti, pri-matuoti; н. десять литров яблок atseikėti dešimt litrų obuolių.

намертво *prv. šnek.* 1. neišardomai, stipriai, visiš-kai, aklinai; 2. mirtinai, negyvai.

намесйтъ, -ешý, -ёснйшь *įvk.* priminkyti.

наместй, -етý, -етёшь; *būt.* -мёл, -елá, -елó *įvk.* 1. prišluoti, sušluoti; н. кучу мýсора prišluoti krūvą šiukšlių; 2. pripustýti, supustýti; намелó целые сугробы supústę ištisus pusnyus.

наместни||к, -а 1. išt. vietininkas (*srities valdyto-jas*); 2. bažn. metropolito pavaduotojas; vienuo-

lyno vyrėsniojo padėjėjas; ~чество, -a ist. vietininkystė.

наместо *prv. pasen. žr. вмести.*

намет, -a 1. *šnek. sąnašos, sąmplovos*; 2. *pasen. palapinė, šėtrà, pastoginė*; 3. *raizgai (paukščiams gaudyti)*; graibštas (*žuvis gaudyti*); ♦ наметом (в намет) *prv. tarm. šuoliais (joti).*

наметанный, -ая, -ое 1. *sukráutas, prikráutas (pvz. vežimas)*; 2. *įgūdės, miklūs, išmiklintas, patýgęs*; наметанная рука *miklì, pritýrusi rankà*; н. глаз *įgūdusi akis.*

наметать¹, -аю, -аешь *eig.* 1. *šlavinėti*; 2. *pustýti, žr. наместить.*

наметать², -аю, -аешь *įvk. apdygsniuoti, apdaigstyti, армэтыти, армастýти.*

наметать³, -ечу, -ечешь *įvk. 1. prikráuti, sukráuti, suveřsti; наребуý копён, наметуý стороv prigrebьси кúпету, prikrausiu kúgiu; 2. priléisti ikrу (apie žuvis); atsivести (apie žvėris); 3. išmiklinti, įgūdinti (ilgaus pratimais), įprátinti, išlavinti; н. глаз įgūdinti akį; н. рýку įprátinti, išlavinti га́пкà.*

наметаться¹, -аерся *eig.* 1. *búti sušlavinėjamam*; 2. *búti supústomam.*

наметаться², -аюсь, -аешься *įvk. šnek. įgùsti, įprásti, išsimiklinti, išsilávinти.*

наметить¹, -мечу, -метишь *įvk. 1. atžymėti, pažymėti, žymės įdėti, sužymėti, sužėnklinti; н. пни sužymėti kėlmus; н. платкì sužėnklinti skarelės; 2. nubrėžti, армэсти bendrais brúožais; н. контур здàния армэсти рàстато kòнтýрà; н. на плàне направлénие доро́ги нубрэ́шти планè кèlio krýptì.*

наметить², -мечу, -метишь *įvk. 1. nutáikyti; он наметил в гóлову, а попàл в рýку нутáикè í гáлвà, о патáикè í га́пкà; 2. нузиурэ́ти, парíа́кти (pvz. vietà sporto aikštei); 3. numatýti, užsibréžti, užplanuoti; н. поездку на куро́рт нума́тýти вýкти í куро́ртà; н. основни́е стáтьи расхóда на бýдущий год нума́тýти бýсимиems мéтамс раgrindiniùs išlaidų stráipsnius.*

наметиться¹, -ится *įvk. išryškėti; наметились разногласия išryškėjo nesutarimai.*

наметиться², -мечусь, -метишься *įvk. šnek. nu(s)itáikyti (pvz. norint suduoti kam).*

наметка, -и *pasen. atžymys, žymė.*

наметка¹, -и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам 1. daigstyimas, dygsniávimas; 2. daigstomieji siúlai.*

наметка², -и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам projėktas, sumanymas, užbrėžtas plānas; numatymas, mētmenys; по наметкам пятилётки pagal penkmečio mētmenis.*

наметка³, -и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам graibštas (žuvis gaudyti).*

намету́ *žr. наместить.*

наметывать¹, -аю, -аешь *eig. kráuti, mėtyti (í krūvas, í vežimà).*

наметывать², -аю, -аешь *eig. dygsniuoti (pvz. siúles), daigstyti.*

наметать¹, -аю, -аешь *eig. 1. dėti žymės, žymėti, ženklinti; 2. brėžti, арметинэти.*

наметать², -аю, -аешь *eig. 1. táikyti; 2. нузиуринэти, nustatinэти; planuoti.*

наметчу́ *žr. наметить^{1,2}.*

наметчу́ *žr. наметать³.*

наметчусь́ *žr. наметиться².*

наме|ешать, -аю, -аешь *įvk. įmaišyti, primaišyti, įjaukti; ~ешивать, -аю, -аешь eig. įmaišinэти, primaišinэти.*

наmeshу́ *žr. наместить.*

на́ми *žr. мы.*

на́мин, -а *vet. trynė, núotryna.*

наминáть, -аю, -аешь *eig. žr. намять.*

наминка, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам žr. на́мин.*

намо́ного *prv. žymiai, daug (daugiaù); н. улúчить кáчество издéлий žymiai pagėrinti dirbinių kokybę.*

на́мну *žr. намять.*

намогíльный, -ая, -ое *aĩtkapio, antkapinis; н. пáмятник káро pamiñklas, aĩtkapis.*

намозо́литъ, -лю, -лишь *įvk. šnek. trýнэ pritrinti, rópúте, pápautà suvélti; ♦ н. глаза́ įkyрэти, įgizэ́нти, įsibósti bėlendant, įgristi.*

намока́|емость, -и *т. текст. šlampangumas; ~ть, -аю, -аешь eig. šlãpti, šlapэ́ти; плащ намокает на дождé apsiaústas šlãpà lietujė.*

намо́кнутъ, -ну, -нешь; *бўт. -мók, -ла, -ло įvk. primirkti, išmirkti, įmirkti, pažlũgti, įzlũgti, įžlũgti, įtulžti, sušlãpti.*

намо́л, -а 1. (*veiksmas*) *primálimas, sumálimas; 2. máliava, malinys, mólė, malimas.*

намо́л|ачивать, -аю, -аешь *eig. žr. намолотить; ~отъ, -а 1. (veiksmas) prikúlimas; 2. iškúltas grūdų kiėkis, kúlė, prikúlimas, kúliava; ~отить, -лочу, -лотишь įvk. prikúlti, iškúlti (kiek); н. ржи prikúlti rugių.*

намо́лотъ, -мелю, -мелешь *įvk. 1. sumálti, išmálti, primálti; н. мешók мукá primálti maišà miltų; 2. šnek. pripliaukšti, pritaúzyti, pripleпэти, притаукšti, pripleрэти, pripliaúnyti; н. водо́ру pripleпэти nesámonių.*

намо́лочу́ *žr. намолотить.*

намо́раживать, -аю, -аешь *eig. šáldyti.*

намо́рдник, -а *aĩtsnukis, pamaútas.*

намо́рыть, -рю, -рйшь *įvk. 1. išmarinti, išgaišinti (pvz. daug tarakonų), išnaikinti; 2. šnek. nuváginti, nualsinti, prikankinti, prikamuoti; iškankinti; н. лошаде́й nualsinti árklus; ~ся, -рюсь, -рйшься įvk. šnek. nuilsti, nuvařgti, pavařgti, nusikamuoti.*

намо́розить, -рожу, -розишь *įvk. priešáldyti (daug ko); apšáldyti, užšáldyti.*

намо́рщить, -шу, -щишь *įvk. suraukti, priraukšlэти, suraukšlэти, suraukšlinti; н. лоб suraukti, suraukšlinti káktà; ~ся, -шусь, -щишься įvk. 1. susiraukšlэти; 2. susiraukšti (apie žmogų); 3. прк. suraibuliuoti (apie vandens paviršių).*

намо́ст, -а *pasen. žr. поміст.*

намо́ститъ, -ошý, -остйшь *įvk. 1. išgrįsti; н. до́роу išgrįsti кèлиà; 2. nutiэsti (pvz. tiltà); išklóti, padarýti (pvz. pakylà), sudэти (pvz. grindis).*

намотáть, -аю, -аешь *įvk. арвýти, арвynиóти, suriэсти (audekla), сувýти, susúkti; н. шаль вокрýг шéи арвynиóти káклà šáliku; н. нýтки на катýшку сувýти siúlus í ritę; ♦ н. (себé) на ус įsidémэти, įsimiñti, įsidэти, įsikálti í гáлвà.*

намотáться¹, -аерся *įvk. apsiവýти, apsisúkti, apsiവynиóти.*

намотаться², -аюсь, -аешься *іvk. šnek.* 1. pavařgti, prisikamúoti, nuilsti; 2. prisiváikščioti, prisibas-týti.

намотка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. (su)-vijimas, susukimas, vyniójimas; цилиндрическая н. *tekst.* cilindrinis vyniójimas; 2. (*siūly*) pōs-mas, srúoga; kamuolys; 3. арвија; цилиндриче-ская н. cilindrinė арвија.

намочить, -очу, -очишь *іvk.* 1. pamerkti (*puz. žlugta*); sušlāpinti, pašlāpinti, suvilgyti, sumir-kýti, sudrėkinti; apšlakstýti; 2. užmeřkti, primeřkti, užmarinuoti; н. яблок на зиму užmarinuoti obuolių žiemai; 3. prilieti, prilāistyti, prišlaks-týti (*puz. ant grindų*).

намошеничать, -аю, -аешь *іvk. šnek.* suktýbių pri-darýti, prisukčiauti.

намошу *žr.* намостить.

намою *žr.* намыть; **~сь** *žr.* намыться.

намýс|л|ить, -лю, -лишь *іvk. šnek., ~обл|ить*, -лю, -лишь *іvk. šnek.* apseilėti, prisėilėti, išsėilinti, susėilinti, pasėilinti; н. пальцы pasėilinti pirš-tus.

намýсорить, -рю, -ришь *іvk. šnek.* prišiukšlinti, pri-šlėmšti, priferšti.

намутить, -учу, -утишь *іvk.* 1. sudrumsti, sudrumz-linti; 2. *prk. šnek.* sudrumsti, suardýti sántaiką, gamybę, sukėlti neramumą, sámyši, sutrikdýti.

намýчить, -чу, -чишь *іvk. šnek.* prikamúoti, pri-kankinti, privarginti; **~ся**, -чусь, -чишься *іvk. šnek.* prisikamúoti, privařgti, prisimařtoti, prisi-kankinti.

намýчу *žr.* намучить.

намучу *žr.* намутить.

намýчусь *žr.* намучиться.

намуштровать, -рю, -рýешь *іvk. šnek.* išmuštruoti, išmitrinti.

намыв, -а 1. *hidr.* (su)plovimas, sunešimas; 2. *geol.* suneštā, samplovinė seklumā, sąnašynas.

намыв|ание, -я skalāvimas, suskalāvimas, jūrinis sąnašāvimas, suplovimas, sunešimas (*puz. smėlio į krantą*); **~ть**, -аю, -аешь *eig. žr.* намыть.

намыв|ка, -и 1. suplovimas, sunešimas; н. плоты ны ўзтванкос сунеšимас, suplovimas; 2. išplovimas (*puz. auksingo smėlio*); **~ной**, -ая, -ое *geol.* 1. samplovinis, sąnašinis; намывная мель sam-plovinė seklumā; 2. suplautinis, suplautas; на-мывная перемычка suplautinė užtura.

намыкаться, -аюсь, -аеюсь *іvk. šnek.* prisibastýti (*po žmones, po pasauli*); patirti daug nepritek-lių; ♦ н. горя iškėsti, patirti daug vargo.

намыли|вать, -аю, -аешь *eig.* muilinti, muiluoti; **~ваться**, -аюсь, -аеюсь *eig.* muilintis, muiluotis; **~ть**, -лю, -лишь *іvk.* išmuilinti, išmuiluoti, pa-muiluoti, įmuilinti, primuilinti (*puz. vandenį*); ♦ н. голову ištrinkti galvą, pirštų užkurti, dúoti pylos; **~ться**, -люсь, -лишсь *іvk.* išsimuilinti, išsimuiluoti.

намыть, -мою, -моешь *іvk.* 1. *šnek.* išmazgóti, pri-mazgóti (*daug*); išskalbti, išplauti, priskalbti, priplauti; намыли две корзіны белья išskalbé dvi pintinės skalbinių; н. много посуды išmaz-góti daug indų; 2. išplauti, (*plovimu*) išgauti; н. золотого песку išplauti auksingojo smėlio; 3. suplauti, sunėšti; pekā намыла новые мели

ųpė suplovė, sunešė naujās sėklumas; 4. *šnek.* nu-siplauti, nusimazgóti, nusiprausti (*puz. rankas*); **~ся**, -моюсь, -моеюсь *іvk. šnek.* išsimaudyti, nusiplauti, išsipeřti (*puz. pirtyje*).

нам|я|к|ать, -ает *eig.* tižti, mifkti, vandenýti, tilžti, murti, **~якн|уть**, -нет; *būt.* намяк, -ла, -ло *іvk.* patižti, sutižti, išmirkti, ištilžti, išmurti (*puz. že-mė*), pavandenýti.

намять, -мнó, -мнēшь *іvk.* 1. išminti (*daug linų*); 2. *šnek.* išmindžioti (*puz. žolę*), ištrýpti; 3. iš-minkyti, priminkyti (*puz. molio*); 4. *šnek.* nutrinti (*puz. koją*), nuspāusti, pritrinti; ♦ н. бокā ap-lāmdyti šonus.

нанáш|ивать, -аю, -аешь *eig.* prinešinėti, atnešinėti, *žr.* наносить¹.

нанéж|иться, -жусь, -жишься *іvk. šnek.* ganā pri-silāpinti, prisiaiklinti.

нанес|ение, -я 1. nubrėžimas, pažymėjimas (*puz. žemėlapyje*); 2. padārymas (*puz. nuoskaudos*); 3. sudavimas, kirtimas (*puz. smūgių*); 4. *tekst.* užstūmimas; **~т|ь**, -сý, -сēшь; *būt.* -нєс, -неслā, -неслó *іvk.* 1. atnešti, prinešti; н. подāрков pri-nešti dovanų; н. в дом грāзи prinešti į butą puřvo; 2. sunėšti (*puz. upė smėlį*), prinešti (*puz. vėjas dulkių*), pridūmti, pripustýti (*puz. sniego, smėlio*); priplauti; atplauti; 3. užnešti; лóдку нанеслó на мель váltį užnešė aňt seklumōs, iš-metė į seklumą; 4. pažymėti, nupiešti, nubrėžti; н. на бумāры nupiešti, nubrėžti pōpierių; 5. padarýti, suteikti, sudúoti; н. обіды nuskriaūs-ti, įskausti; н. поражение nugalėti, sutriuškinti, sukúlti, sumušti; н. удāр sudúoti smūgi, smōgti; н. пāну sužeisti, sužalóti; 6. padėti, sudėti, pri-dėti (*kiaušinių*); ♦ н. визіт padarýti vizitą, ap-lankýti.

наниз|ать, -ижу, -ижешь *іvk.* suvėrti, suvārstyti, už-mauti, sumauti, sumāustyti; н. жемчуг на нить suvėrti perlus aňt siūlo; н. кольца на пальцы sumāustyti žiedus aňt pirštų.

наниз|ка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -экам *šnek.* 1. suvėrimas; 2. vėrinys; virtinė; **~ывать**, -аю, -аешь *eig.* vārstyti, vėrti, māustyti, vėrinėti.

наним|атель, -я *v.* 1. samdýtojas; н. слýжащих tar-nāutojų samdýtojas; 2. (*namo, buto*) nuominin-kas; **~ница**, -ы 1. samdýtoja; 2. nuomininkė.

наним|ать, -аю, -аешь *eig.* 1. samdýti; 2. nuomo-ti(s); **~ся**, -аюсь, -аеюсь *eig.* parsisamdýti.

нанóво *prv. šnek.* naujai, iš naujo, vėl.

нанóс, -а 1. sąnašos, samplovos, sąvartos, šaňd-rai (*šiaudeliai, šakelės*); sąnašynas, (*sniego*) pus-nynas; 2. suplovimas, sunešimas, supūstymas.

наносить¹, -ошý, -óсишь *іvk.* prinešióti, prinešti, atnešti.

наносить², -ошý, -óсишь *eig. žr.* нанести.

нанос|иться, -ошýсь, -óсишсь *іvk. šnek.* prisinešió-ti, at(si)nešióti.

нанóсн|ый, -ая, -ое 1. sąnašinis, samplovinis, su-plautinis; н. пєсók sąnašinis smėlis; нанóсная мель samplovinė seklumā; 2. *prk.* neįgimtas, svė-timas, gautinis, atneštinis; pėrimtas; нанóсные идєи atneštines idėjos; 3. *pasen.* šmežiāmas, melagingas.

нанóсы, -ов *dgs.* nėšmenys; н. дóнные (*hidrologi-joje*) dugniniai nėšmenys.

наношý *жр.* наносить^{1, 2}; **нсь** *жр.* наноситься.
нанохаться, -аюсь, -аешься *жр.* prisidostyti, atsiuostyti; prisišniaukti (*tabako*).

нанятóй, -ая, -ое *šnek.* 1. išnuomotas; 2. pasamdytas.

наня́ть, наймý, наймёшь; *бүт.* нанял, наняла, наняло *жр.* 1. pa(si)samdyti, nu(si)samdyti; 2. nušinuomoti, iššinuomoti (*butą, namą*); **нсья**, наймýсь, наймёшься; *бүт.* -ялся, -лась, -лось *жр.* parsisamdyti.

наобещать, -аю, -аешь *жр.* (daug) pažadėti, prizažėti.

наоборóт *прв.* 1. atvirkščiai, atžagariai, atbulai; 2. priešingai, visai kitaip, atvirkščiai; 3. *dll.* atvirkščiai; visai нё; вам нездоровится? — Н., я совсем здоров гál jūs nesveikuoјate? — Visai нё, аš visiškai sveikas.

наобýм *прв. šnek.* neapgalvóјus, аңт нуомонёс, аңт нуовокос (*kalbėti*), таір сау, аклай, užsimérkus.

наозорничать, -аю, -аешь *жр. šnek.* priišdykauti, prišėti.

наорать, -рý, -рёшь *жр. šnek.* aprėkti, арšūkalióti; **нсья**, -рýсь, -рёшься *жр. šnek.* prisirėkti, prisiškauti.

наостри́ть, -рю, -ришь *жр. šnek.* išaštrinti, paštrinti, išgaląsti, nusmailinti.

наоткáz *прв. šnek.* visiškai, visai, sùvis.

наотмашь *прв.* 1. atsivédėjus, atgalia, atkala ranką; užsimóјus, iš petiёs; удáрить н. smógti, kiřsti atsivédėjus, atgalia ranką; 2. atkiřsus, atstáčius, atmėtus; спать, держá руку н. miegóti, atmėtus гаикą.

наотрёз *прв.* griežtai, kategoriskai, visiškai; отказаться н. kategoriskai atsisakyti.

наохóтиться, -охóчусь, -охóтишься *жр.* prisimeđióti.

нападáтельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *pasen.* puolamasis (*pvz. karas*).

напа́дaть, -ает *жр.* prikristi (*pvz. lapų*), iškristi, pribirti, pridribti; нападало много снёга дауг снiego prisnigo, iškrito.

напа́дaть¹, -аю, -аешь *eig.* (už)puldinėti, užpuolinėti, pulti.

напа́дaть², -ает *eig. жр.* напа́дaть ir напа́сть².

напа́дающий, -ая, -ее 1. puolantysis, užpuodinėjantis; 2. -его *dkt. sport.* puolėjas.

напа́дение, -я 1. užpuolimas, аңтпуolis, puolimas; ataká; 2. *sport.* puolimas, puolėjai.

напа́дки, -док, -дкам *dgs.* užsipuldinėjimai, puolimai, užsipuolimai, užpuodinėjimai, pėrsekioјimai, priekaiřtai, káltinimai.

нападý *жр.* напа́сть¹.

напа́ивать¹, -аю, -аешь *eig.* girdyti.

напа́ивать², -аю, -аешь *eig.* lituoti (*prie ko*).

напа́йка, -и; *dgs. kilm.* -пáек, *naud.* -пáйкам 1. (pri)litávimas; 2. prilituotas dáiktas.

напа́костить, -ощу, -остишь *жр. šnek.* 1. pribiauróti, prišiukslinti, pripuřvinti, pridėrgti; 2. pridaryti nemalonumų, kiauľýsčių; pakeñkti; pridaryti žalós, éibių; 3. pagadinti, sudarkýti, sugadinti.

напа́кошу *жр.* напа́костить.

напáл *жр.* напа́сть¹,².

напáлзывать, -аю, -аешь *eig. šnek. жр.* наполазýть.

напáлм, -а napálmас; **новый**, -ая, -ое napálmis, napálmо.

напáрить, -рю, -ришь *жр.* 1. prišútinti; н. свёклы prišútinti ruņkelių; 2. *šnek.* išvanóti, išpėrti; н. спiну в бáне išvanóti nùgarą pirtýje; **нсья**, -рюсь, -ришься *жр.* išsivanóti.

напáрник, -а pórininkas (*antras poroje*).

напасáть¹, -аю, -аешь *eig. šnek.* kráuti, darýti atsargas, lýkyti, таурýti.

напасáть², -аю, -аешь *eig. šnek. жр.* напа́сть².

напа́сть¹, -сý, -сёшь; *бүт.* -пáс, -лá, -лó *жр. šnek.* sukrauti, sudaryti atsargas, išlýkyti, pritaupýti, paruósti, parúpinti, притiėkti.

напа́сть², -сý, -сёшь; *бүт.* -пáс, -лá, -лó *жр. šnek.* priganýti, atganýti; хорошёнко н. коней gerai priganýti árklus.

напа́сть³, -сýсь, -сёшься; *бүт.* -пáссия, -лáсь, -лóсь *жр. šnek.* susidaryti, paruósti atsargų, apsirúpinti; prisitiėkti, prisigaminti; на нёрó не напáсёшься јám nepritėksi, nepritesėsi (*pvz. pinigų*).

напа́сть⁴, -сётся; *бүт.* -пáссия, -лáсь, -лóсь *жр. šnek.* pasiganýti, prisiganýti, atsiganýti; корóвы напáслись кáрвёс пасигáнё, atsigánė.

напа́сть⁵, -падý, -падёшь; *бүт.* -пáл, -áла, -áло *жр.* 1. užpulti, apipulti, apnikti; н. на врагá užpulti prieša; собáки напáли на прохóжего řùпys užpuóle, apipuóle praeivį; 2. *šnek.* pripulti; он напáл на мя́со јis pripuóle prie mėsós; 3. užtikti, užėiti, susėkti, apitikti, surásti; он напáл на медвёдя јis užėjo mėsą; он напáл на счастливую мысль јám dingtelėjo laiminga mintis; н. на интересную мысль в кнiре aptikti įdomią miñtį knýgoje; 4. apimti, pagauti, paimti; на нёрó напáл страх јi āpėmė báimė; ♦ не на тако́го напáли нё tókj sutikote, нё сù tókiu susidárete.

напа́сть⁶, -падёт; *бүт.* -пáл, -áла, -áло *жр.* pribirti, pribyrėti, prikristi, iškristi, nukristi; нóчью напáло мно́го я́блок nákti дауг obuolių prikrito.

напа́сть⁷, -и *т. šnek.* bėda, nemalonumas, neláimė; nėgandas, blogóvė.

напахáть, -пашý, -пашешь *жр.* suárti, išárti; н. двёсти гектáров суáрти дù šimtų hektárų; **нсья**, -пашýсь, -пашеьсья *жр. šnek.* prisiárti, nusiárti, atsiárti (*ligi nuvargstant*).

напахивать, -аю, -аешь *eig.* suarinėti, suárti.

напахтáть, -аю, -аешь *жр.* sumušti, subrėkšti (*sviestą*), susukti.

напáчкать, -аю, -аешь *жр.* priteřsti, pritepti, prituřzinti, priglėizoti, pripuřvinti.

напашý *жр.* напахáть; **нсь** *жр.* напахáться.

напáять, -яю, -яешь *жр.* 1. užlituoti; prilituoti; 2. prilituoti (*prigaminti litavimo būdu*).

напéв, -а мелóдiя, motývas, gaidá; нарóдные напéвы liaudies melódijos; **нáть**, -аю, -аешь *eig.* 1. niūniuoti, dainuoti tyliai; 2. tráukti, dainuoti; он напéвáл нóвую пёсню јis tráukė naują dainą; 3. *prk. šnek.* įkyriai įkalbinėti, įtikinėti, zifzti į ausį; *жр.* напéть.

напéвн|ость, -и *т.* skambumas, dainingumas, melodizingumas; **ный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно даи́нскas; skambūs, melodingas, dainingas; напéвные стихи даи́нски eilėraščiai; напéвная речь melodinga kalbá; н. рóлос melodingas balsas.

напéк *жр.* напéчь.

напекать, -аю, -аешь *eig. žr.* напечь.
напекý *žr.* напечь.
напенить, -ню, -нишь *juk.* putās suplakti, išputoti; н. мыло для бритвы pasidaryti muilo putų skumuisi.
напёр *žr.* наперётъ.
наперво *prv. šnek.* pirmiausia, iš pradžių; перво-н. visų pirmą.
наперебой *prv. šnek.* vienas už kito, pertraukdami vienas kitą, kits už kito; pirmiaū už kitą.
наперевёс *prv.:* держать ружьё н. laikyti šautuvą atstatytą.
наперегонки *ir наперегонки* *prv. šnek.:* бежать н. lenktynių bėgti; плыть н. plaukti lenktynių.
наперёд *prv. šnek.* 1. pirmiaū, iš anksto; я знал это н. аš tai pirmiaū žinojau; я радуюсь этому н. аš tuč iš anksto džiaugiuosi; 2. priešakyn, į priekį; выскочить н. iššokti į priekį; ♦ задом н. atvirkščiai, atbulai.
наперекор 1. *prv.* priešingai, atžagariai, atvirkščiai; prakeršai, aūt pykčių; дёлатъ н. darýti priešingai, pakerštauti, atžagariauti; все н. viskas atvirkščiai; 2. *prl.* prieš kienō nōrą, neatsižvelgiant į niėką, nepaisant, nesitaiskstant, priešingai; н. обычаю nepaisant pāpročio.
наперерёз *prv.* skersai kėlio; бежать н. бėgti skersai kėlio (*kam*).
наперерыв *prv. šnek.* rungčiom, peĩ kits kitą, už viėns kito, kās greičiau; все кричāли н. visi rėkė, šaukė rungčiom.
наперётъ, -пру́, -прёшь; *būt.* -пёр, -пёрла, -пёрло *juk. šnek.* 1. raspāusti, suspāusti, prispāusti; напёр на дверь, и она подалась prispāudė duris, ir jōs neišlaikė; в толпѣ на него сильно напёрли miniojė jį smarkiai suspāudė; 2. *šnek.* prisigrūsti; в зал напёрло много народу į salę prisigrūdō daug žmonių; 3. *šnek.* prinėsti, privilkti; privōgti.
наперехват *prv. šnek.* 1. užbėgant, užkertant kėlią; 2. vienas už kito, apleñkdamas vienas kitą, peĩ kits kitą.
наперечёт *prv.* 1. aliāi viėnā, lig paskutinio, bė išimtiēs; знать всех н. pažinoti visūs aliāi viėnā; 2. *eina tariniu rėta, māža, pirštais suskaičiuojama;* такие охотники, как он, н. tokių medžiotojų, kaip jis, māža; такие люди н. tokių žmonių rėta.
напёрник, -а im̃pilas, įpilas (*pov. pagalvės*).
напёрсник, -а *pasen.* numylėtinis; patikėtinis, favoritas; ~ца, -ы *pasen.* numylėtinė; patikėtinė, favoritė.
напёрсний, -ая, -ое: н. крест *bažn.* aūt krūtinės nešiojamas, sėgamas kryžius.
напёрсток, -тка pirščiuкас, pirštukas, aūtpirštis, niksas.
наперстянка, -и *bot.* gusmėnė, rusmenā, *Digitalis*.
наперчить, -чу, -чишь *juk.* gerai papirpinti, įdėti pipirų; н. сун įdėti į sriubą pipirų.
напестрить, -рю, -ришь *juk.* primārginti, išmārginti.
напётъ, -пою, -поёшь *juk.* 1. sudainuoti, padainuoti (*daug dainų*), pagiedoti, pridainuoti, prigiedoti, išdainuoti; 2. *šnek.* padainuoti, pagiedoti, užtrauk-

ti; н. арию padainuoti arią; 3. įdainuoti (*pov. plokštelę*); 4. *prk.:* н. сон dainā užliūliuoti; н. rope išgiedoti vargą; 5. *prk. šnek.* prišiūrkshtauti; apkalbėti.
напечатать, -аю, -аешь *juk.* išspāusdinti.
напечатлеть, -ёю, -ёешь *juk.* *pasen.* palikti žymę; ♦ н. поцелуй rabučiuoti.
напечь, -екý, -ечёшь; *būt.* -пек, -пекла, -лō *juk.* 1. prikėpti (*pov. pyragų*); 2. *šnek.* perkępti, perkaitinti (*apie saulę*), sukaĩtinti; 3. *prk. šnek.* daug kō greitomis pridaryti, prirašyti, prikėpti.
напиваться, -аюсь, -аёшься *eig.* 1. gėrti, atsigėrti; 2. girtėti, darýtis girtām; *žr.* напиться.
напил||ивать, -аю, -аешь *eig.* 1. pripiovinėti (*pov. lentų*), pripiauti; 2. išpiaustinėti; ~ить, -илю, -илишь *juk.* 1. pripiauti; н. дров нā зиму pripiauti málkų žiemai; 2. išpiaustyti (*pov. rėmelių*).
напило||к, -лка *šnek.* dildė; ~чный, -ая, -ое dildės.
напильник, -а dildė; драчѣвый н. rupioji dildė; трёхгранный н. trikampė dildė; пазовый н. griovėlinė dildė.
напінать, -аю, -аешь *juk. šnek.* suspārdyti.
напирать, -аю, -аешь *eig.* 1. spāusti, gułti, mygti, spirti, grūmti, grūsti; лёд напирает на мост ledaĩ spaudžia, spiria tiltą; н. на впарā spāusti priešā; 2. primygtinaĩ versti, spirti, spāusti; 3. (*tarant*) pabrėžti, išskirti, išryškinti, užakcentuoti; ~ся, -аюсь, -аёшься *eig. šnek.* 1. temptis, rėžtis; 2. riñktis, būrtis; 3. susidūrti.
написá||ние, -я parašymas; на н. письмā потрабуется два листā бумāги lāiškuĩ parašyti reikēs dviejų lapų popieriaus; н. буквы gaidės parašymas; ~ть, -ишу, -ишешь *juk.* 1. parašyti, užrašyti, surašyti; 2. nutarýti, nupiešti (*pov. portretą*); ♦ емý так на родý написано tokiā jō lemtis, jām taip lėmta; на лбý написано áišku kaip aūt dėlno; на лицē написано matýti iš vėido.
напитать, -аю, -аешь *juk.* 1. papenėti, ripenėti, pasótinti, prisótinti, pavalgydinti; 2. įmirkyti, primirkyti; persunkti, impregnuoti; prisiuřbti, prisuñkti; н. ткань раство́ром persunkti, primirkyti áudinį skiėdinii; земля была напитана водоĩ žemė buvo prisigėrusi vandeĩs; ~ся, -аюсь, -аёшься *juk.* 1. *šnek. juok.* pasisótinti, prisisótinti, priválgyti; изрядно н. за обѣдом gerókai prisisótinti peĩ pietūs; 2. prisisiuřbti, prisisuñkti, prisigėrti, primirkti; išpyti, įmurti, įžlugti; рыбка напиталась водоĩ pintis prisisunkė, prisigėrė vandeĩs; почва напиталась вла́гой dirvā išpljo, įmuro.
напиток, -тка gėralas, gėrimas; прохладительные напитки gaivinamieji gėrimai; спиртные напитки alkoholiniai gėrimai, svaigalai.
напITYвать, -аю, -аешь *eig.* mirkyti, impregnuoti; ~ся, -ается *eig.* 1. mirkti, žlugti, pyti; 2. būti persunkiamam.
напиться, -пьюсь, -пьёшься; *būt.* -пился, -пилась, -пилось *ir* -пьялось *juk.* 1. atsigėrti (*pov. vandens*); 2. pasigėrti, prisigėrti, nusigėrti; ♦ н. до положения риз nusigėrti iki sąmonės netekimo.

напихать, -аю, -аешь *juk. šnek.* prikiimšti, prigrūsti, pribūkti, pribūklinti, primūklinti, prikamšyti; н. в комодъ белѣя прigrūsti і komodą baltinių; **~ся**, -ается *juk. šnek.* prisigrūsti; в вагонъ напихалось много народу і vagoną prisigrūdo daug žmonių.

напихивать, -аю, -аешь *eig.* kiimšti, grūsti; kamšyti; н. в отворстия паклю камшyti skylės paku-lomis; **~ся**, -ается *eig.* 1. grūstis, sprāustis; 2. būti kemšamam, grūdamam, brukamam.

напичать, -аю, -аешь *juk. šnek.* 1. gaūsiai prival-gdynti, ripenėti; prišerti, prikiimšti; pernelýg pri-girdyti, pridūoti (*puz. vaistų*); 2. *prk.* pėrkrauti, prikiimšti; н. ученика знаньями pėrkrauti mō-kinį žiniomis; **~ся**, -аюсь, -аешься *juk. šnek.* prisiešti, prisikiimšti, prisirýti; н. колбасой pri-sikiimšti dešrōs.

напишý *žr.* написать.

наплáв, -а 1. plūdė; 2. *šnek. (medžio)* aūtauga, gumbas.

наплáв||ить, -влю, -вишь *juk.* 1. prilýdyti, privirinti; 2. išlýdyti (*daug*), prilýdyti (*puz. rūdos*); **~лять**, -яю, -яешь *eig.* lýdyti.

наплавной, -ая, -бе plūduriuojantis, pontoninis; н. мост pontoninis tiltas.

наплавóк, -вкá *tarm. (meškerės)* plūdė.

наплáкать, -лáчу, -лáчешь *juk. šnek.* praverkti, iš-verkti; prisiverkti, ašaras pralieti, atsiverkti (*lig nebegalinti*); глаза н. akis praverkti; ♦ кот на-плáкал tik truputėlis, labai máža; **~ся**, -лáчусь, -лáчешься *juk.* 1. prisiverkti, atsiverkti; 2. *prk.* šnek. prisikamūoti, prisibėdōti.

напластáть, -áю, -áешь *šnek.* supiáustyti slúoks-niais, suraikýti.

напластовá||ние, -я 1. sudėjimas, sukrovimas slúoksniais, susluoksniávimas; 2. susisluoksniávi-mas, klōdų susidárymas; 3. aištsluoksnis; **~ть**, -тýю, -тýешь *juk.* sudėti, sukráuti klōdais, slúoks-niais, išsluoksniūoti, susluoksniūoti; **~ться**, -тýет-ся *juk.* susisluoksniūoti, sugulti slúoksniais.

напластовывáть, -аю, -аешь *eig.* klōti, dėti slúoks-niais, sluoksniūoti; **~ся**, -ается *eig.* sluoksniūo-tis.

наплáчу *žr.* наплáкать; **~сь** *žr.* наплáкаться.

наплевáтельский, -ая, -ое *šnek. menk.* aplaidūs, arsilėidėliškas, (pa)niėkinamas, nesážiningas; наплевáтельское отношєние к трудý aplaidi pa-žiūra į darbą.

наплевáть, -люю, -люешь *juk.* 1. prispiáuти, pri-spiáudyti, nusispiáuти, apspiáuти; 2. *prk. šnek.* paniėkinti, išniekinti, suteršti; емý н. на всё это јам nusispiáuти і visa tai; н.! nusispiáuти! ♦ н. в лицó (в глаза) spiáuти і véidą (*labai išniekinti*).

наплёл *žr.* наплестý.

наплескáть, -ещý, -ещешь *juk.* pritaškyti, pritėkšti, užpliaūpti, prilieti, priláistyti, užtėkšti; **~ся**, -ещýсь, -ещешься *juk. šnek.* 1. priipliūškinti, pri-sipliūškinti; мальчик наплескался в ванне vai-kas priipliūškino voniojė; 2. prisiláistyti, prisi-taškyti; сколько воды наплескалось на пол kiek vandens prisiláistė aūt grindų.

наплёскивать, -аю, -аешь *eig.* teškinti, taškyti, láistyti, pliūskoti, tiškėti.

напле||стý, -етý, -етěшь; *būt.* -плёл, -плелá, -плелó *juk.* 1. pripinti (*puz. vainikų*), prirėgzti (*puz. tinklų*), primėgzti, prinėrti, privýti (*puz. virvių*); 2. *prk. šnek.* priplepėti, pripliaūkšti, pritaūkšti (*niekų*), primelūoti; apkalbėti, priliežuvaūti; **~тáть**, -áю, -áешь *eig.* pinti, pýnioti, mezinginėti.

наплетý *žr.* наплестý.

наплéчн||ик, -а реpетė; **~ый**, -ая, -ое perpetinis, реcių; наплéчные рėмни perpetiniai diržai.

наплешý *žr.* наплескáть; **~сь** *žr.* наплескáться.

наплодýть, -ожý, -одишь *juk. šnek.* prigimdyti, pri-veisti (*puz. triušų*); priperėti; **~ся**, -одýтся *juk. šnek.* prisiveisti, privisti; наплодýлось таракáнов priviso tarakōnų.

напложý *žr.* наплодýть.

наплутáться, -áюсь, -áешься *juk. šnek.* pri(si)kláid-džioti, prisibastyti, prisidūkinėti, prisivádaloti; н. в лесý prikláidžioti miškė.

наплутóвать, -тýю, -тýешь *juk. šnek.* suktýbių pri-daryti, prisukčiaūti; suktýbemis įsigýti.

наплыв, -а 1. susikaupimas, susitelkimas; susigrū-dimas, priplūdimas, užplūdimas (*puz. žiūrovų*), aūtplūdis; н. льдин на рекė ledų susigrūdimas ūpėje; н. воды в резервуáре vandens susikaupi-mas rezervuarė; н. чувств *prk.* jausmų užplūdi-mas; 2. aūtauga, gumbas (*puz. medžio*); 3. sám-plovos, sąnašos; nuosėdos, drumzlės; 4. prislin-kimas, užslinkimas; н. грýнта grūnto užslinkimas; 5. guřgulas, gurvōlis (*puz. sakų, ledo, žvakės*).

наплýвáть, -áю, -áешь *eig. žr.* наплýть; **~ывнóй**, -ая, -бе sąnašinis, samplovinis; **~ывъ**, -ыву, -ывешь; *būt.* -ыл, -ылá, -ыло *juk.* 1. užplaukti (*puz. laivas ant sekumos*), užšókti, užėiti; 2. pri-plaukti (*daug*), susikaūpti, susigrūsti, atplaukti; 3. užplūsti, priplūsti, paplūkti (*puz. vandeniui*); 4. nusėsti, nugulti, susidaryti (*puz. nuosėdoms*); 5. *prk.* užslinkti, uždeņgti, užstóti; óблако на-плýло на солнце debesis užstójo saulę.

наплýнуть, -ну, -нешь *juk. šnek. vulg.* nusispiáuти, apspiáuти; да наплýнь ты на нерó nusispiáu-k tú į jį (*nekreipk į jį dėmesio*).

наплýю *žr.* наплевáть.

наплýсáться, -яшýсь, -яшешься *juk. šnek.* prisi-šókti, atsišókti; **~ясывáть**, -аю, -аешь *eig. šnek.* šókti, šokinėti, strikinėti.

напляшýсь *žr.* наплясáться.

напнýться, -нýсь, -нěшься *juk. šnek.* užkliūti, susi-dūoti, trinkelėti, knāpėlėti; н. на пень užkliūti ūž kėlmo.

наповáл *prv.* negyvaí, mirtinaí; убýть н. užmūsti iškaft, negyvaí, nudėti vietoje.

напогáнить, -ню, -нишь *juk. šnek.* prižagti (*puz. katė valgi*); pribiauróti, subiauróti, suteršti.

наподробне *prl. su kilm.* panašiaí kaip, panašiaí į, nelyginant; скалá н. стєны uolá nelyginant siėna.

наподохвáт *prv. šnek.* 1. *žr.* наперебóй; 2. (pa)čiūm-pant orė.

напо||ение, -я 1. prigirdymas; 2. primirkymas; drė-kinimas; для напоєния стєпėň stėpėms drėkinti; **~ить**, -ою, -ошь *juk.* 1. pagirdyti, dūoti atsi-gėrti; 2. nugirdyti, apgirdyti, prigirdyti (*alkoho-liniais gėrimais*); 3. paláistyti, primirkýti, sudrė-kinti (*žemę*); 4. *prk.* pripildyti, prisótinti.

напокас *prv.* 1. paródymui, apžiūrėjimui, kád matyti, ródytinai; товáры бы́ли вы́ставлены н. прѣкѣс б́уво і́сдѣлі́отос ар́зіурѣ́јимуй; по ў́лицам сло́на вод́или, как в́идно, н. dramblį vedžiojo gátvėmis, matyti, norėdami paródyti; 2. tik dėl akių, iliūzijai sudaryti; он всё дѣлал н. jis viską dāre tik dėl akių.

наполаскивать, -аю, -аешь *eig. žr.* наполоска́ть.

наполз|а́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. užšliaužinėti, užropinėti, įšliaužinėti, įropinėti, priropinėti; 2. sliūkti; скала́ наполза́ет на скалу́ uola sleška ant uolės; ~ти́, -олзý, -олзѣшь; *būt.* -олз, -ла, -ло *įvk. šnek.* 1. užropoti, užšliaužti, užsliūkti; н. на пень užropoti ant kélmo; 2. prireplioti, priropoti, prilervoti, prišliaužti (*daug*), prilįsti; в ко́мнату напо́лзли муравьи́ į kambarį priliūdo, priropojo skruzdžiū.

наполирова́ть, -рýю, -рýешь *įvk.* nupoliruoti, nusvidinti.

на|по́лнение, -я pripildymas, pripilimas; ~по́лненный, -ая, -ое 1. pripildytas, pripiltas, užpildytas, pilnas; 2. *prk.* turiningas, reikšmingas.

наполнители, -я *v.* 1. *tech.* užpildas; наполнители резинны gumos užpildai; наполнители для красок *stat.* dažų užpildai; 2. (*žmogus*) pripildytojas, užpildytojas; 3. pripildytuvas.

напо́лнить, -ню, -нишь *įvk.* 1. pripildyti, pilną pridėti, prikrauti, pakrauti, prikimšti, prigrūsti; pripilti; н. стакан водо́й pripilti stiklinę vandens; н. сундукъ бельём pridėti skrynį baltinių; ~ся, -ится *įvk.* prisipildyti, prisiriūkti pilnam; prigužėti (*puz. žmonių*), priplūsti, prieiti (*puz. dūmų*); pribėgti, pritekėti (*puz. vandens*); pritviūkti (*puz. tešmo*); глаза́ её напо́лнились слеза́ми jos akys pasrūvo, užėjo āšaromis; площадь напо́лнилась наро́дом prisiriūko, priplūdo pilna aikštė žmonių.

напо́лнять, -яю, -яешь *eig.* pilti, pildyti, krauti, kimšti, *žr.* напо́лнить; ~ся, -яюсь, -яешься *eig.* 1. pildytis, piltis; 2. būti pildomam.

напо́ловину *prv.* perpus, per pusę; pusiáu; дом н. пуст námas pusiáu tūščias; переломить пáлку н. perlaužti lązdą pusiáu; н. гнилой perpus supūves.

наполоска́ть, -лошý, -лощешь *įvk. šnek.* priskalauti, priplauti; ~ся, -лощýсь, -лощешься *įvk. šnek.* 1. pasipliūškinti, prisipliūškinti, pasipūškinti; 2. prisiskalauti, pavařgti beskalaujant.

наполóть, -полю, -пóлешь *įvk.* priravėti, išravėti.

наполошý *žr.* наполоска́ть; ~сь *žr.* наполоска́ться.

напо́льный¹, -ая, -ое laũko.

напо́льный², -ая, -ое ant grindų státomas.

напома́дить, -áжу, -áдишь *įvk.* išpomaduoti; н. усы išpomaduoti ūsus; ~ся, -áжусь, -áдишься *įvk.* išsipomaduoti.

напома́жу *žr.* напома́дить; ~сь *žr.* напома́диться.

напо́минание, -я priminimas, (pa)rāginimas.

напо́минать, -аю, -аешь *eig.*, ~о́мнить, -ню, -нишь *įvk.* 1. priminti, parāginti; я вам напо́мню об éтом аš jums tai priminsiu; н. об опáсности įspėti apie pavojų; напо́мните ему́ náшу прѣжнюю дру́жбу priminkite jam mūsų senąją draugystę; 2. būti panašiam, turėti panašumo; pri-

miñti; лицом он напо́минает моего дру́га iš véido jis panašus į mano draugą.

напо́р, -а 1. slėgimas, slėgimo aukštis; patvankà; н. гидроэлектрической стáнции HES slėgimo aukštis; н. нётто naudingasis slėgimo aukštis; динамический н. dināminė patvankà, dināminis aukštis; избы́точный н. manomėtrinis slėgimas; 2. (pa)spaudimas; н. водо́й разру́шил плотину vandens spaudimas sugriovė ūžtvanką; вѣтер дул с большо́м напо́ром vėjas pūtė labai stipriai, smarkiai; 3. *prk. šnek.* atkaklumas, užsispyrimas, energingumas; veržlumas.

напо́рист|ость, -и *m.* veržlumas, atkaklumas, užsispyrimas; ~ый, -ая, -ое; -ист, -а, -о veržlus, atkaklus, griežtas, užsispyręs, energingas; н. человек atkaklus žmogus.

напо́рный, -ая, -ое slėgimo, spaudimo, spaudžiamasis; н. бассе́йн slėgimo baseinas.

напо́роть¹, -порю́, -по́решь *įvk. šnek.* susižeisti, sužaloti, pasidurti; н. но́гу на гвоздь susižeisti kóją į vinį, pasidurti kóją vinimi.

напо́роть², -порю́, -по́решь *įvk.* 1. išardyti, priardyti (*drabužių*); 2. *prk. šnek.* prikalbėti, prizaũnyti niekų, nesąmonių.

напо́роться, -порю́сь, -по́решься *įvk. šnek.* 1. atsisėsti (*į ką nors smailų*), pabėsti; įsidurti, pėrsidurti, pasidurti; н. но́рой на стекло́ pabėsti kóją į stiklą; 2. *prk. (netikėtai)* susidurti, užsókkti, užėiti, užtikti; н. на за́саду susidurti su pāsala.

напо́рошить, -йт *įvk.* prisnūguriuoti, pribirėnti, pridulksnoti (*sniego*).

напо́ртить, -рчу, -ртишь *įvk. šnek.* 1. prigadinti, sugadinti; pagadinti; 2. pakeĩkti, padaryti žalos.

напоследок *prv.* šnek. pabaigojė, baigiant, galų galė, galiausiai, vėliausiai.

напотѣ́ть, -ѣю, -ѣешь *įvk. šnek.* sukaĩsti; aprasóti (*puz. stiklas*).

напо́ю¹ *žr.* напо́ть.

напо́ю² *žr.* напо́ить.

напра́вить, -влю, -вишь *įvk.* 1. atkreipti, pakreipti, nukreipti, nugrėžti, pasukti, atgrėžti; н. реку́ по друго́му рýслу pakreipti upę kitą vagą; н. авто́мат на врага́ atgrėžti automatą į prieša; н. де́ло надлежа́щим образом nukreipti būlą, reikalą tiūkama kryptimi; н. внима́ние и усил́ия nukreipti dėmesį į pástangas; н. свой мы́сли nukreipti savo mintis; 2. pasiūsti, paskirti, nukreipti; н. к врачý pasiūsti pās gýdytoją; 3. pataisýti (*puz. arklą*); išlyginti ašmenis (*puz. skustuvo*), pāpustýti (*puz. dalgį*), patėkinti, sulėisti (*puz. peilio ašmenis*); 4. *pasen.* pamókyti, parikiuoti, atvesti į gėra; 5. išsiūsti, nusiūsti; н. нача́льнику заявлѣние nusiūsti viršinininkui pareĩškima; ~ся, -влюсь, -вишься *įvk.* 1. nuvỹkti, nuvažiuoti, nueĩti, nusikreipti, pasukti, patráukti (*kur*), nusiđuoti; пти́ца напра́вилась к лѣсу paũkštis pasuko, patráukė, dāvēsi miško liūk; 2. *šnek.* susitvarkýti, pasitaisýti; pagerėti; ра́бота напра́вилась dárbas susitvarkė; поро́да напра́вилась óras pagerėjo.

напра́вка, -и 1. (*skustuvo*) ašmenų, (*piūklo*) dantų išlyginimas; 2. suregulivimas, nuregulivimas, sudėrinimas (*puz. mašinos, staklių*).

направлѣние, -я 1. kryptis, linkmė; держаться прѣвильного направлѣния в пути laikytis teisingos krypties keliõnėje; переменить н. корабля pakeisti laivo kryptį, pasukti laivą kità kryptimi; прямое н. tiesioginė kryptis, tiesumà; по прямому направлѣнию tiesiai, pò tiesumai; по направлѣнию сюда šep̃link; по направлѣнию туда teĩlink; по какому направлѣнию kurliĩk; 2. kryptis, pakraipà; литературные направлѣния literatūros kryptys; 3. paskyrimas, nukreipimas; н. средств на капитальное строительство lėšų paskyrimas kapitálinei statybai; 4. pasiuntimas, nukreipimas; н. в тыл противника pasiuntimas į priešo užnugarį; н. на работу в цех nukreipimas į darbą cehė.

направлени|ость, -и *m.* kryptingumas, tendencija, linkmė, pakrypimas, kryptis; **~ый**, -ая, -ое 1. kryptingas, pagal paskyrimà; направленное выращивание растений kryptingas augalų auginimas; 2. *spec.* kryptinis; направленная антѣна kryptinė antenà; 3. nukreiptasis, kryptinis; направленное дѣйствие kryptinis veikimas.

направлять, -яю, -яешь *eig.* 1. kreipti, kraipyti, sukkti, sukioti, gręžti, gręžioti; 2. siųsti, kreipti, komandiruoti; н. дѣло на расслѣдование siųsti bylà ištirti; н. представителя siųsti, komandiruoti atstovà; 3. skirti; 4. *šnek.* mokyti, vairuoti, vadovauti; 5. lųginti àšmenis, galàsti, pustyti; taisyti; **~ся**, -яюсь, -яешься *eig.* 1. vųkti, eiti, važiuoti; 2. gerėti, taisytis; погода направляется óras gerėja.

направляющ|ая, -ей *dkť. mat.* kreipiamoji; **~ий**, -ая, -ее 1. (nu)kreipiamasis; krypties (*pov. ralas*); vairuojamasis; 2. -ero *dkť.* kreiptuvas; 3. -ero *dkť. kar.* vadovas; vedantysis; priešakinis būrys.

направо *prv.* dešinėn, į dešinę, dešinėje, pò dešinei; дверь ведѣт н. прò дурis einama į dešinę; повернуть н. pasukti dešinėn; ♦ н. и налево į visas puses.

напраздноваться, -нуюсь, -нуешься *įvk. šnek.* prisišvęsti, atsišvęsti.

напрактиковаться, -куюсь, -күешься *įvk. šnek.* įpràsti, įgusti, išsipraktikuoti; prisipraktikuoti.

напраслина, -ы *šnek.* neteisūs, melagingas apkáltinimas; apkalbà, šmeižtas.

напрáсно *prv.* бѣ reĩkalo, bereikalingai, veltui, bergždziaĩ; всё было н. viskas buvo veltui; **~ый**, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. bereikalingas, beikslis (*pov. išlaidos*), tųščias, bergždzias (*pov. darbas*), veltingas (*pov. rūpestis*); 2. nepelnųtas, nepàgrįstas (*pov. baismė*); neteisingas.

напращивать, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* naprosyti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. siųlyti, piřštis, prašyti; 2. kilti, atsiràsti; напращивается мысль kųla mintis.

напревѣть, -ает *eig. žr.* наперѣть.

напрѣдь *prv. pasen. tarm.* pirmà, pirmiaũ, anksčiaũ.

напрестольный, -ая, -ое *bažn. altõriaus.*

наперѣть, -ѣет *įvk.* įšųsti, sušųsti.

напримѣр *ĩt.* pavyzdžiui; как н. kaip antai, kaip và.

напрокáz||ить, -áжу, -áзишь *įvk. šnek.*, **~ничать**, -аю, -аешь *įvk. šnek.* pókštų, ėibių iškřęsti, paĩdykauti, pasiaũsti.

напрокát *prv.* nuomõn; дать н. išnuomoti, dúoti nuomõn; взять (брать) н. išsinuomoti, nuomõtis, nunuomoti, imti nuomõn.

напрокудить, -ýжу, -ýдишь *įvk. tarm.* bėdų, nemalonų pridarýti; prigadinti.

напролѣт *prv. šnek.* ištisai, kiaurai, бѣ pėtraukos; всю ночь н. (pėř) visà nàktį, kiàurà nàktį, ištisà nàktį.

напролом *prv. šnek.* бѣ atodairos, beatodairiskai, nepàisant kliũčių, į niėkà neatsižvelgiant, niėko negalvõjant; дѣйствовать н. veikti, nepàisant kliũčių; ♦ идти н. veržtė veržtis.

напропалую *prv. šnek.* žūt būt, nesuvaldomai; išsiųoses, бѣ gálo; kaip pašėlęs; кутить н. ūžti kaip pašėlus, dúoti gáro ūžaujant.

напророчить, -чу, -чишь *įvk.* išpranašauti.

напросить, -ошų, -ошишь *įvk. šnek.* 1. išprašyti, prašinėjant prirànkioti; 2. *pasen.* prikviešti (*pov. svečią*); **~ся**, -ошųсь, -ошишьса *įvk. šnek.* įsiprašyti, prisiprašyti, įsipiřti, įsisiųlyti; н. на обѣд įsisiųlyti ateiti pietų; н. на оскорблѣние pačiam užsitar্নauti įžeidimà; она напросилась на комплѣмент ji padarė viskà, kàd jai būtų pasakýtas komplimentas.

напросто: прòсто-н. tiesiõg, бѣ niėkur niėko.

напрóтив 1. *prl. su kilm.* priešais, prieš, tiės; н. ерò дóма priešais jò námà; сестъ за стол н. rõsty atsisėsti užstalėje prieš svečią; 2. *prv.* priešais, prieš, priešpriešais; он живѣт н. jis gyvėna priešais; 3. *ĩt.* priešingai, visai èn, atvirkščiaĩ; н., я доволѣн priešingai, àš esũ patėnkintas; 4. *prv.* priešingai, atvirkščiaĩ; он всегда говорит н. jis visadà priešginiàuja; он всё дѣлает н. jis viskà dàro atvirkščiaĩ.

напрошų *žr.* naprosyti; **~сь** *žr.* naprosytis.

напру *žr.* наперѣть.

напруживать, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* напружинивать; **~ся**, -аюсь, -аешься *šnek. žr.* напружиниваться.

напружинивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* tempti, rėžti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* rėžtis, temptis.

напружинить, -ню, -нишь *įvk. šnek.* įtempti (*raumenis*), įrėžti; **~ся**, -нюсь, -нишьса *įvk. šnek.* įsitempti, įsirėžti, įtĩmpti.

напружить, -жу, -жишь *įvk. šnek. žr.* напружинить; **~ся**, -жусь, -жишьса *įvk. šnek. žr.* напружиниться.

напрусь, *žr.* наперѣться.

напрыгаться, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* pasišokinėti (*iki valiai*), prisišokinėti.

напрыск||ать, -аю, -аешь *įvk.*, **~ивать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* apipurkšti, apšlakstyti, išpurkšti; pripurkšti, prišlakstyti; apipurkščioti, apipurkštinti.

напрýг *žr.* напручъ.

напругátъ, -áю, -áешь *eig. žr.* напручъ; **~ся**, -áюсь, -áешься *eig. žr.* напручъса.

напругса *žr.* напручъса.

напругų *žr.* напручъ; **~сь** *žr.* напручъса.

напрудátъ, -áю, -áешь *eig. žr.* напрусть.

напрудų *žr.* напрусть.

напряжение, -я 1. (*veiksmas*) įtempimas, įsirežimas, įtūpimas; н. внимания dėmesio įtempimas; н. мускулов raumenų įtempimas; 2. įstanga, įtampa, įtempimas; с большим напряжением сил stipriai įtempus jėgą, su didele įstanga; 3. įtempimas (*santykių*); 4. fiz. įtampa; ток высокого напряжения didelės įtampos srovė.

напряжённость, -и m. įtemptumas, įtempimas, intensyvumas, stiprumas; нервная н. nervinis įtemptumas; н. движения judėjimo intensyvumas; **~ый**, -ая, -ое; -жен, -женна, -женно įtemptas, įtampūs, intensyvūs, įveržtas, напряжённые отношения įtempti santykiai; напряжённое внимание įtemptas dėmesys; напряжённое положение įtempta padėtis.

напряжён *жр.* напрячь; **~ся** *жр.* напрячься.

напрямик *прв. šnek.* 1. tiesiai, tiesių keliu, pō tiesumai, nōsies tiesumū, tiesiā kryptimi; идти н. eiti tiesiai; 2. *прк.* stačiai, tiesiai, tiesiog, atvira; скажу вам н. pasakysiu jums stačiai.

напрясть, -яду, -ядёшь; *бūt.* -ял, -ялā, -яло *жк.* suverpti, privevpti (*прв. linų, vilnų*).

напрятать, -ячу, -ячешь *жк.* prislapstyti, paslėpti, užglaušti, paslėpus laikyti.

напрячь, -ягу, -яжешь, -ягют; *бūt.* -яг, -яглā, -ягло *жк.* 1. įtempti, įrežti, starinti; н. мышцы įtempti raumenis; 2. *прк.* įtempti, sustiprinti, pakelti; н. слух įsiklausyti; **~ся**, -ягусь, -яжёмься, -ягются; *бūt.* -ягся, -яглась, -яглось *жк.* įsitempti, įsirežti; pasistarinti, pasistengti; įtūpti (*прв. raumenys*); pasitempti; susikaupiti.

напугать, -аю, -аешь *жк.* išgąsdinti, įbauginti, pribaidyti; **~ся**, -аюсь, -аёмься *жк.* išsigąsti, pėrsigąsti, įsibauginėti, prisibaidyti.

напудрить, -рю, -ришь *жк.* papudruoti, išpudruoti; **~ся**, -рюсь, -ришься *жк.* nusipudruoti, išsipudruoti.

напуск, -а 1. įleidimas, prileidimas; užleidimas; н. воды в бассейне vandens prileidimas į baseiną; 2. užleidimas; іскреціоті маршкінiai (*ant juostos*); 3. (*stogo*) nuosvyra; 4. užpūdymas, užsiūdymas, užleidimas (*прв. žvėrių medžiokliniais šunimis*); 5. *tech.* užleidimas, įleidimas (*прв. garo*).

напускать, -аю, -аешь *еиг.* 1. įleidinėti; 2. siūndyti; *жр.* напустить.

напускной, -ая, -ое 1. *šnek.* įleistinis; напускная рыба įleistinės žuvis (*прв. į tvenkinį*); 2. apsimėstinis, dirbtinis, netikras; veidmaiškas; напускная весёлость apsimėstinis linksmumas.

напустить, -ущу, -ўстишь *жк.* 1. prileisti, įleisti (*прв. dūmų į kambarį, vandens į vonią*); 2. *šnek.* užsiūndyti, užleisti (*šunis*); 3. *šnek.*: н. на себя apsimėsti, dėtis; н. дурь на себя dėtis neišmānėliu; 4. užleisti, nulėisti, nustumdyti (*прв. plaukus ant kaktos*); 5. įvaryti; н. страху (*на кого*) įvaryti baimės (*kam*); **~ся**, -ущьсь, -ўстишься *жк.* (*на кого*) pripūlti (*prie ko*), mėstis, šokti (*ant ko*), užpūlti (*ką*); н. с бранью čimti plūsti, kėikti.

напутать, -аю, -аешь *жк.* 1. pripainioti, prinārplioti, priraizgyti, supainioti, sunārplioti; н. ниток prinārplioti siūlą; 2. padaryti netvarką, painiavą, supainioti, pripainioti; **~ся**, -ається *жк.* susinārplioti, susiraizgyti, susipainioti.

напутственный, -ая, -ое išlydimasis, atsisveikinamasis, atsisveikinimo (*прв. kalbą*); **~ие**, -я linkėjimai atsisveikinant, išlydimoji, atsisveikinamoji kalbā; palāiminimas, pamōkymas; **~овать**, -твую, -твуеть *еиг.* ir *жк.* palydėti, išlydėti linkėjimais, patarimais, pamōkymais, pasakyti atsisveikinimo kalbā, tarti išlydimąjį žodį.

напутывать, -аю, -аешь *еиг.* *жр.* напутать; **~ся**, -ается *еиг.* *жр.* напутаться.

напухать, -ает *еиг.* tinti, brinkti, pūsti.

напухлость, -и m. *šnek.* patinimas, pabrinkimas; **~ый**, -ая, -ое *šnek.* patinęs, pabrinkęs, išpūtes.

напучнуть, -нет; *бūt.* напұх, -ла, -ло *жк.* ištinti, išbrinkti, išpūsti.

напучить, -чу, -чишь *жк.* *šnek.* išpaūpinti; išpūsti, išsproginti (*прв. akis*); **~ся**, -ится *жк.* išpaūpti (*прв. pilvas*), išpūsti; išsipūsti, išsprogti.

напуш *жр.* напустить; **~сь** *жр.* напуститься.

напыжи|ваться, -аюсь, -аёмься *еиг.*, **~ться**, -жусь, -жишься *жк.* *šnek.* 1. išsitempti; įsirežti; 2. *прк.* išpuikti, pasipūsti, įsivaizduoti, didžiū dėtis, nōsį rēsti, puikauti, didžiūotis; 3. *šnek.* (*apie paukščius*) pašiūpti, pasišiaūšti, pašiūrti, papūrti, papėžti.

напылить, -лю, -лишь *жк.* *šnek.* pridūlkinti, sukėlti dūlkes, prinēsti dūlkių.

напыщен|о *прв.* pasipūtusiai, išdidžiai; **~ость**, -и m. 1. pasipūtimas, išdidumas, išpuikimas, arogantiškumas, puikybė; 2. išpūstumas, tūščias iškilmingumas, pompastiškumas (*прв. kalbos, išvaizdos*); **~ый**, -ая, -ое; -щен, -а, -о 1. pasipūtes (*прв. žmogus*), išdidūs, išdidės, išpuikęs, arogantiškas; 2. išpūstas, įmantrūs (*прв. stilius*), pompastiškas, dirbtinai iškilmingas.

напысь *жр.* напиться.

напыли|вать, -аю, -аешь *еиг.*, **~ть**, -лю, -лишь *жк.* 1. suñkiai užmāuti, užsmaukti, užmaukšlinti (*прв. drabužį, kepurę*); 2. užtēpti (*прв. ant rēmo*), užtraukti.

напýть, -ячу, -ятишь *жк.* *šnek.* ātblūą užstūmti; н. телеру на пень užstūmti ātblūą vežlam āt kėlmo; **~ся**, -ячусь, -ятишься *жк.* *šnek.* atbulām užėlti, užriūglinti.

напýчу *жр.* напýтить; **~сь** *жр.* напýтиться.

нараб́тывать, -аю, -аешь *еиг.* *жр.* нараб́тывать; **~ся**, -аюсь, -аёмься *еиг.* *жр.* нараб́таться.

нараб́тывать, -аю, -аешь *жк.* *šnek.* 1. pridirbti, pridaryti, prigaminti; 2. uždirbti; **~ся**, -аюсь, -аёмься *жк.* *šnek.* prisidirbti, atsidirbti.

наравне *прв.* 1. lygiai, lygiomis, aīt lygės; crāviti seбя н. с другими laikyti savē lygiū kičiams; 2. pō lygiai, lygiomis, lygiai, lygiom; получить н. с другими gāuti visiems pō lygiai; 3. vienamē lygyje, aukštumē, gretā, gretomis.

нара́доваться, -дуюсь, -дуюсь *жк.* atsidžiaūgti; мать не нара́дуется на сына mōtina neatsidžiaūgia sūnumi.

нараспáшу *прв. šnek.* atsisāgstēs, atsilapōjēs, atsiplākstēs, ātsagas, atsiklāstēs; ♦ душā нараспáшку atvirā širdis.

нараспéв *прв.* dainuōjamu tonū (*kalbėti, deklamuoti*), dainuōjamai, giedamai, pratisai, tēsiamai.

нараст|ание, -я 1. (pri)augimas, daugėjimas, didėjimas, gausėjimas; 2. apaugimas (*прв. samano*

mis), ap(si)traukimas (*puz. akmenys gleivėmis*); 3. kilimas (*puz. revoliucinio judėjimo*); **~ать**, -ает *eig.* 1. daugėti, gausėti, didėti, (pri)augti; народонаселение нарастаёт gyventojų skaičius daugėja, gyventojų priauga; 2. stiprėti, smarkėti, kilti.

нарастй, -тѣт; *būt.* naróc, -лá, -лó *įvk.* 1. išaugti (*ant ko*); мох нарós на пнях sámanos išaugo ant kelmų; 2. priaugti (*daug*), privisti, priželti, pridýgti (*puz. grybų*); narosló много деревьев priaugo daug medžių; 3. *prk.* susikaupti, priaugti (*puz. procentų*); 4. sustiprėti, pasmarkėti, padidėti, pakilti; к вечеру волнение замѣтно нарosló į vakarą bangavimas žymiai pasmarkėjo; **~ть**, -рашý, -растйшь *įvk.* 1. *šnek.* priauginti, išauginti, priželdinti (*puz. krūmų*), pridaiginti; 2. pridurti, pailginti (*puz. virvę, vamzdį*); prijungti; 3. *šnek.* padidinti, pagausinti, padauginti.

нарасхвát *prv. šnek.*: товáры брáли н. прѣкѣс бýво ствáръстые ствáръстомос, прѣкѣс грóбстые грóбстыте; он был н. ѥй ствáръстѣ, гáудѣ пѣр kits kitą.

нарашáлка, -н; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *tech.* aštstatas.

нарашѣние, -я 1. priauginimas; padidinimas; pagausinimas; pridūrimas, pailginimas; 3. priaugimas, priesvoris.

нарашчивание, -я 1. auginimas, žėldinimas; 2. *tech.* (pa)ilginimas; 3. didinimas, stiprinimas; gausinimas.

нарашчывать, -аю, -аешь *eig.* 1. auginti, žėldinti; 2. pridūrinėti, ilginti; 3. didinti, stiprinti (*puz. smūgius*), spažtinti (*puz. tempus*); *žr.* нарастйть.

нарвáл¹, -а *zool.* vienarāgis, narvālas, ragadañtis (*jūrų žinduolis*), *Monodon*.

нарвáл² *žr.* нарвáть^{1, 2}.

нарвáть¹, -вý, -вѣшь; *būt.* -áл, -алá, -áло *įvk.* 1. praskinti, priskinti, priraškýti (*puz. uogų, gėlių*); priskabýti (*puz. lapų*), pripešti (*puz. žolės*); pripešioti; 2. pritraukýti (*puz. siūlą*); priplėšyti, pridraskýti (*puz. skudurų, popieriaus*); ♦ н. ушн *šnek.* papėšti už ausiės (ausį), ausis nusukinėti, užsukti ausį.

нарвáть², -вѣт; *būt.* -áл, -алá, -áло *įvk.* pritviñkti, prisukti, pūliais paeiti, įpūliuoti; нарвáл пáлец pritviñko pirštas.

нарвáться, -вýсь, -вѣшься; *būt.* -áлся, -алáсь, -алóсь ir -áлось *įvk. šnek.* (на кого-что) netikėtai susidurti (*su kuo*), su(si)tikti (*ka*).

нард, -а 1. *bot.* nárdas; 2. nárdо balzāmas.

нардѣк, -а *nařdėkas* (*virta arbūzų sunka*), arbūzų medūs.

нарэжу *žr.* нарэзать; **~сь** *žr.* нарэзаться.

нарэз, -а 1. *ist.* (atrėžtas) žėmės sklįpas, rėžis; 2. įpiova, įrėžis (*puz. metale*); sriėgis, srýgis.

нарезáние, -я *tech.* įsriėgimas, (į)piovimas; н. резъблй įsriėgimas, sriėgių piovimas; н. зýбьев krumplių įpiovimas.

нарэзать, -ѣжу, -ѣжешь *įvk.* 1. pripiáuти, pripiástutyti; priřėžti, priřėžyti (*puz. audeklo gabalų*), prikarpyti (*puz. popierių*); priraikýti (*puz. duonos*); 2. įpiáuти, įgriežti, įsriėgti (*puz. graižtvas*), įsraigýti, įgraižýti; rinčiuoti, įrantýti (*puz. lazda*); 3. atrėžti (*puz. žemės*); išrėžyti (*puz. žemę rėžiais*); 4. *šnek.* priskeřti, pripiáuти (*puz. kiaulį*);

5. *šnek.* nutrinti, nuspausti; рѣмни рáнца нарэзали плѣчи kuprinės diržai nutrynė pečius.

нарезáть, -áю, -áешь *eig.* 1. piástutyti, piastinėti; raikýti, karpinėti, karpýti; rėžyti, rėžinėti; 2. sriėgti, sriėginėti; 3. *šnek.* skeřsti, skardýti; 4. rinčiuoti, įrantinėti; *žr.* нарэзать.

нарэзаться, -ѣжусь, -ѣжешься *įvk.* 1. būti pripiástutytam, priraikýtam; 2. *prk. šnek.* prisimaukti, prisigėrti, pasigėrti, pasilákti.

нарезвйться, -влóсь, -вйшься *įvk. šnek.* prisizaisti, prisibėginėti, prisilakstýti, prisiláigyti.

нарэзка, -и 1. įsriėgimas, įpiovimas; piástymas, raitymas; 2. įkarpa, riñtis, įgraiža; sriėgis; sraigto įvija, graižtva (*šautuvo*).

нарезной, -áя, -óе граižтvinis (*šautuvas*), sū sriėgiais.

нарэзывать, -аю, -аешь *eig. žr.* нарэзать.

нарѣк *žr.* нарѣчь.

нарекáние, -я priekaištas, priekaištavimas, prikaišiojimas.

нарекáть, -áю, -áешь *eig. pasen. žr.* нарѣчь; **~ся**, -áюсь, -áешься *eig. pasen. žr.* нарѣчься.

нарѣксá *žr.* нарѣчься.

нарѣчѣние, -я *pasen.* vāřdo davimas, praminimas.

нареч||ѣнная, -ой ir **~ѣнная**, -ой *dkt.* sužadėtinė, sužadėdotinė, nūotaka; **~ѣнный**, -ая, -ое; -чѣн, -ченá -ченó ir **~ѣнный**, -ая, -ое; -чѣн, -ченá, -ченó 1. pramiñtas, pavadintas; 2. -oro *dkt. pasen.* sužadėtinis, sužadėtinis; jaunikis.

нарѣчие¹, -я (*kalbos*) tarmė.

нарѣчие², -я *gram.* prieveiksmis.

нарѣчний, -ая, -ое *gram.* prieveiksminis.

нарѣчь, -екý, -ечѣшь, -екýт; *būt.* -рѣк, -реклá, -реклó *įvk. pasen.* vāřdą dúoti, pramiñti (*kuo*); rakėlti (*puz. į pulkininkus*); **~ся**, -екýсь, -ечѣшься, -екýтсь; *būt.* -рѣкса, -реклáсь, -реклóсь *įvk. pasen.* vāřdą gáuti; (vardų) pasivadinti.

нарзán, -а narzānas (*mineralinis vanduo*).

нарисовáть, -сýю, -сýешь *įvk.* 1. nupiešti, pavaizduoti, nupaisýti; 2. *prk.* atvaizduoti, pavaizduoti; apsakýti, nupāsakoti.

нарицáтельный, -ая, -ое 1.: нарицáтельная stóimostь *ekon. nominálinė vertė*; 2.: íмя нарицáтельное *gram.* bendrinis daiktavardis.

наркóз, -а parkózė; оперáция под наркóзом оперácija sū parkozė.

наркóм, -а (народный комиссáр) líaudies komisāras; **~áт**, -а (народный комиссариáт) líaudies komisariātas.

наркотиз|áция, -и *med.* narkotizāvimas; **~йровать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk. med.* atlikti, dúoti parkózė, narkotizúoti.

наркóт||ик, -а narkótikas; **~йческий**, -ая, -ое narkótiskas, narkótinis; наркóтические растѣния narkótiniai augalai.

наро́д, -а 1. tautà; tautýbė; литóвский н. lietúvių tautà; рýсский н. rýsy tautà; много людей рáзных наро́дов живѣт в нáшей странѣ даўг įvaiřių tautýbių žmonių gyvėna mūsų šalyje; 2. líaudis; писáтель из наро́да rašýtojas iš líaudies; совѣтский н. тарýбинė líaudis; 3. žmónės; собра́лось много наро́ду susiriñko daўg žmonių; ♦ простóй н. бурž. prasčiókai, prastuomenė; на наро́де žmonėšė, visuomenėje.

наро́дец, -дца 1. *iron.* žmogėliai, žmogynai; 2. *šnek.* tautėlė.

народи́ть, -ожу́, -одишь *įvk. šnek.* prigimdýti, priveisti; **~ся**, -родится *įvk.* 1. gimti, užgimti; privisti; išaugti; народился ребёночек gimė kūdikėlis; 2. *šnek. beasm.* užderėti, užaugti; народилось много хлеба daug javų užderėjo; 3. *prk.* atsirasti, (iš)kilti, susiformuoti; gimti; народилась новая мысль dingtelėjo, gimė nauja mintis; народилась надежда sužibo viltis; народилось понятие atsirado sąvoka; ♦ народилось утро išaušo rytas; месяц народился jaunatis stėjo.

наро́дни||к, -а *ist.* narėdnikas; **~ческий**, -ая, -ое narėdniku, narėdnikiškas; **~чество**, -а *ist.* narėdnikystė.

наро́дно-демократи́ческий, -ая, -ое liaudies demokratiškos; liaudies demokratinis; народно-демократическая страна liaudies demokratinės šalies; н.-д. строй liaudies demokratinė sątvarka.

наро́дно-освободи́тельный, -ая, -ое liaudies išsivadavimo (*pvz. partija, judėjimas, armija*); liaudies išsivadaujamasis (*karas, revoliucija*).

наро́дность, -и *m.* 1. tautybė, tautėlė; народности национальных областей nacionālinių sričių tautybės; 2. liaudiškumas; н. советского искусства tarýbinio meno liaudiškumas.

наро́днохозяйственный, -ая, -ое liaudies ūkio (*pvz. planas*).

наро́дный, -ая, -ое; -ден, -дня, -дно liaudies, liaudinis; liaudiškas; народные песни liaudies dainos; народные массы liaudies māsės; народное гуляние liaudies vaikštynės; народное искусство liaudies mėnas; страны народной демократии liaudies demokratinės šalys; народное хозяйство liaudies ūkis; н. артист СССР TSRS liaudies artistas.

народо||веде́ние, -я etnografija, tautotyra; **~вла́стие**, -я demokratija, liaudies valdžia; **~насе́ление**, -я (*krašto*) gyventojai; рост народонаселения gyventojų skaičiaus augimas.

нарожа́ть, -аю, -аешь *įvk. šnek.* prigimdýti.

нарожда́ться, -аётся *eig. žr.* народи́ться.

нарожде́ние, -я gimimas; atsiradimas (*pvz. ligų*).

нарожу́ *žr.* народи́ть.

нарона́ть, -аю, -аешь *įvk. šnek. (netyčiom)* priimtyti, pribarstyti.

наро́ст, -а 1. išauga, aūtauga, navikas, auguonis, kūmpa, gūmbas, gūmbras; 2. skrėtena, apgurgėjimas, gufgulas; apskretimas; ледяной н. lėdo gufgulas, apledėjimas; 3. *tech.* prieauga.

наро́сток, -тка *tech.* priedūra.

наро́чит||о *prv.* sąmoningai; tūčia; **~ость**, -и *m.* demonstratyvumas, apsimetimas; **~ый**, -ая, -ое; -чит, -а, -о tūčia sumanytas, tūčinis, apsimetinis, demonstratyvus.

наро́чно *prv.* 1. tūčia, tūčiomis; 2. sąmoningai; specialiai; н. пришёл, чтобы поговорить с вами specialiai atėjo, kad pakalbėčiau su jumis; 3. *šnek.* juokais, įsimantai (*pvz. pasakyti*); tik dėl akių; ♦ как будто н. lųg aūt pųkčio, lųg tūčia.

на́рочный, -оро *dkt.* pasiuntinys, kūrjeris.

наро́ю *žr.* нары́ть.

нарсуд, -а (народный суд) liaudies teismas.

на́рты, нарт *dgs.* ir на́рта, -ы poliārinės rėgės (*traukiamos šunų arba elnių*), nartos.

нарубать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* наруби́ть.

нарубать², -аю, -аешь *įvk. spec.* prikąsti, prikiřsti; забойщик нарубал много угля kirtikas prikiřto, prikąsė daug anglų.

наруби́ть, -ублю, -убишь *įvk.* 1. prikiřsti, prikąpóti (*pvz. malkų*); 2. įkiřsti, užkiřsti, įrėsti; н. знак на дереве įkiřti ženklą medyje; 3. iškiřsti, iška-póti (*pvz. laiptus uoloje*).

нару́бка, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам 1. įkirtimas, įrentimas; 2. įranta, riñtis, įkirtis, užkirtis, įpiova.

наруга́ться, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* 1. prisikėikti, prisibąrti, atsibąrti, prisiburnóti (*kiek tik gana*); 2. *pasen.* iškėneveikti, išneivoti.

нару́жи *prv. šnek.* orė, laukė; kiemė (*ne pastogėje*); ўпряжь покінута н. pakiřktai palikti laukė.

нару́жно *prv.* iš paviršiaus, iš pažiūros, išoriškai, iš oro; н. он спокоен iš pažiūros jis ramus.

нару́жное, -оро *dkt. med.* išorinis vaistas.

нару́жни||ость, -и *m.* 1. išorė, išvaizda, pavyza; мужчина приятной наружности vyras maloniós išvaizdos; 2. išorinė, laukijė pusė; н. эда́ния паста-to išorė; **~ый**, -ая, -ое 1. išorinis, orutinis, išviršinis, laūko (*pvz. durys*); наружная сторона́ дома išorinė pāmo pusė; наружные лекарства *med.* išoriniai vaistai; 2. *prk.* paviršutinis; apsimetinis, netikras, dirbtinis; наружное равнодушие paviršutinis, apsimetinis abejingumas.

нару́жу *prv.* 1. oro pūsen, laukañ, į lauką, orañ; дверь отворяется н. dūrys atsidaro oro pūsen, į lauką; собака вышла н. šuo išėjo laukañ, orañ; 2. *prk.* aikštėn, viešumėn; плу́тни егó вышли н. jė suktýbės išėjo viešumėn; вывести н. iškėlti aikštėn.

нарукáвн||ик, -а 1. aūtrankovis; 2. *dgs. pasen.* aūtrankiai (*rankoms supančioti*); **~ый**, -ая, -ое aūtrankovinis, rankovinis; н. знак antrankovinis ženklas.

нарумáнить, -ню, -нишь *įvk.* 1. véidą išskaistinti, paskaistinti, paraūdinti, nuraūdinti; хóлод нару-мáнил лицó šaltis paraūdino véidą; 2. nudažýti (*veidą*); **~ся**, -нюсь, -нишься *įvk.* išskaistinti, nusidažýti.

на́р||учни, -ей *dgs. pasen.*, **~учники**, -ов *dgs.* aūtrankiai, rañksaičiai (*kaliniui*).

нару́чный, -ая, -ое rañkinis, aūt rañkos nešiójamas (*pvz. laikrodis*).

наруша́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. trukdýti, trikdýti; ar-dýti; drumsti; 2. pažeidinėti, láužyti; *žr.* нары́-шить; **~ся**, -аётся *eig.* būti trikdomam, trukdomam, ardomam, drumsčiamam; būti pažeidinėjama, láužomam.

нарушáение, -я nesilaikymas, pažeidimas, pėržen-gimas; pamynimas; (*įstatymo*) (su)láužymas; (su)trikdymas, (su)ardymas (*tvarkos*); sudrumstimas (*ramybės*); nutraukimas, pažaidá; н. молча́ния tylėjimo nutraukimas; н. поко́я ramybės sutrikdymas, sudrumstimas; н. дисципли́ны draus-mės suláužymas; **~итель**, -я *v.* láužytojas, pažei-

дѣяс, пѣрзѣнгѣяс; trikdýtojas, drumstėjas; ar-
dýtojas; н. общественного порядка viešosios tvar-
kės pažeidėjas; н. покора ramybės trikdýtojas,
drumstėjas; н. слова žodlauža.

нарушить¹, -шу, -шишь *ivk.* 1. sudrumsti (*pvz. ra-
mybę*), sutrikdyti, sutrukdyti; nutráukti, suardýti,
išardýti; н. молчание nutráukti tylą; н. мир-
ную жизнь sutrikdyti ramų gyvenimą; 2. pėr-
žengti, suláužyti, pažeisti, paminti; н. правила
pažeisti taisyklės; н. присягу suláužyti priesaiką;
3. *šnek.* sugriauti, išgriauti; **~ся**, -ится *ivk.* su-
trikti, siurti, nutrūkti; сношѣния с сосѣдом на-
рушлись sántykiai su kaimynu nutrūko, suirgo.

нарцисс, -а *bot.* narcizas, *Narcissus*.

нары, нар *dgs.* gultai, nārai (*miegoti*); plaū-
tai.

нарыв, -а votis, šūnvotė, kiaulniežė, skaudė, pa-
kūnė, tvinkulys, skaudulys; усыпанный нарыва-
ми votėtas, vočiotos, vatingas; **~ание**, -я (*vo-
tiės*) tvinkimas, sukimas, įpūliavimas.

нарывать¹, -аю, -аешь *eig.* skáinioti, skýnioti, raš-
kinėti, raškyti, skabinėti; priešinėti, *žr.* narvátý.
нарывать², -ает *eig.* tvínkti, súkti, pūliuoti.

нарывать³, -аю, -аешь *eig.* prikasinėti, (*pri*)kasióti,
prigausinėti, rausióti, *žr.* narvátý.

нарываться¹, -аюсь, -аешься *eig.* *žr.* narvátýся.

нарываться², -ается *eig.* būti (*nu*)skinamám, (*nu*)-
gāškomam, skābomam; plėšomam.

нарываться³, -ается *eig.* būti (*iš*)kasamám, išrau-
siamám.

нарывной, -ая, -ое: н. пластырь šūnvotėms gýdyti
traūklapis.

нарывной, -ая, -ое votis, šūnvotė; нарывная по-
верхность votis paviršius.

нарыск, -а *šnek.* lāpės pėdsakas.

нарыть, -рою, -решь *ivk.* prikāsti, iškāsti; pri-
gausti, prigausyti, priknisti, priknáisioti; н. окопов
prikāsti apkasę; н. песку prikāsti smėlio; свинья
нарыла ям kiaulė prigausė, prikniso duobių.

наряд¹, -а drabūžis, āpdaras, drāpana, āpgerbas,
āptaisas, apsirengimas; gāšas; kostiūmas; краси-
вый н. gražūs drabūžis, gražūs drabūžiai.

наряд², -а 1. patvarkymas, palieptimas; дать н. на
распределение работ patvarkyti darbų paskirsty-
mą; 2. (*dokumentas*) paskyrą; н. на порýзку
paskyrą pakrovimui, pākrovai; н. на уголь pasky-
rą anglims; выписка нарядов paskyrų išrašymas;
предъявить н. paródyti, pateikti pāskyrą; 3. *kar.*
(*specialios paskirties*) grupė, padalinys, būrys;
н. милиция milicijos būrys; 4. *kar.* tarnýba, pā-
reigos; užduotis; быть в наряде (нести н.) eiti
pāreigas, tarnýbą, vỹkdyti užduotį; дать н. вне
очереди paskirti darbą, užduotį бė eilės.

нарядить¹, -яжý, -ядишь *ivk.* 1. puošniai aprengti,
arptaisyti, apvilkti, išpuošti, išdabinti, išpuikinti;
н. невесту puošniai aprengti, išpuošti nuotaką;
2. pėrrengti; aprengti; нарядили ребят птїцами
vaikūs pėrrengė paikšciais.

нарядить², -яжý, -ядишь *ivk.* 1. patvarkyti, pa-
liėpti, pasiųsti, paskirti; nukreipti; н. на работу
pasiųsti į darbą; н. на порýзку paskirti pākro-
vai; н. подвóды за товаром pasiųsti vežimų
prėkių (atvežti); 2. paskirti; išsiųsti; н. в караул

paskirti į sargybą; 3. *pasen.* sudaryti, paskirti;
н. слѣдствие paskirti tårdymą; н. комиссию su-
darýti komisiją.

нарядиться, -яжýсь, -ядишься ir -ядишься *ivk.*
1. puošniai apsirengti, apsivilkti, apsitaisyti; pa-
sipuošti, išsipustýti, išsidabinti; 2. pėrsirengti;
н. в женское платье pėrsirengti mótėriškas dra-
būžiais.

наряди||о *pvz.* puošniai; dabitiškai; dailiai; **~ость**,
-и *m.* puošnūmas, puošnybė; dabitiškūmas; dailū-
mas, gražūmas.

нарядный¹, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно puošnūs, da-
bitiškas, dabnūs, išsipūstęs, pasipuošęs.

нарядный², -ая, -ое paskyrōs, paskyrų; pasky-
rinis.

нарядý *pvz.* šalià, grėtà (*ko*); lýgiai (*su kuo*), lygio-
mis, kartų; жѣнщины работали н. с мужчїнами
mótėrys dirbo lýgiai su vỹrais; ♦ н. с ѣтим vie-
nu, tuo pāt laikų, grėtà tō, бė tō.

нарядчик, -а skirstytojas (*į darbą*).

наряжать¹, -аю, -аешь *eig.* 1. (puošniai) reñgti,
aprenginėti; puošti, dabinti; 2. pėrrenginėti; *žr.*
нарядýtý.¹

наряжать², -аю, -аешь *eig.* 1. liėpti, (*pa*)liepinėti,
siųsti, pasiuntinėti; įsakinėti, nurodinėti (*pvz. dar-
bą, užduotį*); 2. skirti, skirstyti; н. в караул skirti
į sargybą; *žr.* нарядýtý.²

наряжý *žr.* нарядýtý.^{1, 2}; **~сь** *žr.* нарядýtýся.

нас *žr.* мы.

насадить¹, -сажý, -садишь *ivk.* 1. *šnek.* prisodinti,
susodinti, prilėisti; н. людѣй в варон prisodinti,
prilėisti žmonė į vagoną; н. рыбы в садок pri-
lėisti žuvų į skiaurę; 2. pridāigstyti, prisodinti,
pasodinti, pridiegti; н. капýсты prisodinti kopūstų;
3. *šnek.* prikrāuti (*pvz. jaują*), prirāidyti.

насадить², -ажý, -адишь *ivk.* įdiegti, pasklēisti,
įvesti, suorganizuoti; įskīpyti; н. новóую тѣхнику
įdiegti naują tēchniką; н. кооператївы organi-
zuoti kooperatyvūs; н. грáмотность pasklēisti raš-
tingumą.

насадить³, -ажý, -адишь *ivk.* 1. užkálti, užmáuti
(*pvz. ant koto, rankenos*), pritvirtinti, įtaisyti,
įtvėrti (*pvz. dalgį*); н. топор на топорїще užkál-
ti kīrvį ant koto; 2. pasmeigti (*pvz. ant adatų,
iešmo*), užmáuti, uždėti (*pvz. kirmėlaitę ant va-
šiuko*); 3. *šnek.* prisiúti; н. пýговицы на пиджак
prisiúti sagās priė švařko; 4. *šnek.* užsidėti, už-
smaukti, užtrąukti, užvóžti, užmaukšlinti; н. очки
užsidėti ākinius; н. шапку на уши užsmaukti
kepūrę ant ausų.

насадка, -н; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. užka-
limas, užmovimas, uždėjimas; užsmeigimas; н. то-
порá на топорїще kīrvio užkalimas ant koto;
2. pasmeigimas, užsmeigimas, užmovimas; н. чер-
вячка на крючок kirmėlaitės užsmeigimas, užmo-
vimas ant vašelio; 3. užmova, aňtgalis, galūnė;
užvožalas, užvožas; aňtšovas; верхняя н. *tekst.*
veřsto aňtgalis; нижняя н. *tekst.* užmova; н. на
горѣлку degiklio galūnė; 4. priėvilas, jaukas (*žu-
vims gaudyti*).

нас||адной, -ая, -ое, **~адный**, -ая, -ое, **~адочный**,
-ая, -ое užmaunamasis, užvožiamasis, užkalamā-
sis; įtveriamasis.

насажать, -аю, -аешь *ювк.* 1. *жр.* насадить¹; 2. *прк. шнек.* pridaryti, pridaužyti, sumūsti; н. сняжков на лице pridaužyti mėlynį ant védo.

насаждать, -аю, -аешь *еиг. жр.* насадить².

насаждение¹, -я 1. sodinimas (*пвз. медžių*); 2. *дзн. дгс.* sodiniai, sodintas miškas, želdiniai; лесные насаждения miško želdiniai.

насаждение², -я įvedimas; skleidimas, skiėpijimas, įdiegimas.

насаживать¹, -аю, -аешь *еиг.* sodinti (*меджиус*).

насаживать², -аю, -аешь *еиг.* laipinti, sodinti (*пвз. i vagoną*).

насаживать³, -аю, -аешь *еиг.* 1. dėti (*ant koto*), tvėrti (*пвз. dalgi*); 2. smeigti, mauti (*ant iešmo*); 3. *шнек.* siūti (*пвз. sagą prie švarko*).

насаживаться¹, -ается *еиг.* būti sodinamam, kraupamam.

насаживаться², -ается *еиг.* sėstis; в вагон насаживается много пассажиров i vagoną sėda daug keleivių.

насажу *жр.* насадить¹, ², ³.

насаживать¹, -аю, -аешь *еиг.* tauti, sūdyti, *жр.* на-солить.

насаиивать², -аю, -аешь *еиг.*, ~ть, -лю, -лишь *ювк. шнек.* (iš)taukūoti, taukais (iš)tėpti, sutaukūoti.

насасывать, -аю, -аешь *еиг.* 1. siufbti, siurbliuoti; 2. žįsti.

насахарить, -рю, -ришь *ювк. шнек.* pacukrinti; parbarstyti cukrumi, apcukrinti; pasaldyti (*cukrumi*).

насбивать, -аю, -аешь *ювк. шнек.* 1. numūsti, pridaužyti (*пвз. nuo qžuolo gilių*); 2. suplakti (*пвз. grietinėlę*).

насбирать, -аю, -аешь *ювк. шнек.* prirankioti, priiškinti, suriškinti; pritaupyti (*пвз. pinigų*); н. ягод priuogauti; н. опёхов pririesutauti.

наверлить, -лю, -лишь *ювк.* išgręžti, išgrąžyti (*daug*), prigražyti.

насвистать, -ишү, -ищешь *ювк.* pašvilpauti, pašvilpiniuoti (*пвз. melodiją*); ◆ н. (в) ўши išbūfti ausis, prikalbėti niekų; ~ся, -ишүсь, -ищешься *ювк. шнек.* 1. prisišvilpti (*daug*); 2. *шнек.* prisigėrti, pasigėrti, prisimaukti.

насвистеть, -ишү, -ищешь *ювк. шнек. жр.* насвистать; ~ся, -ишүсь, -ищешься *ювк. шнек. жр.* насвистаться.

насвистывать, -аю, -аешь *еиг.* švilpauti, švilpčioti, švilpiniuoti; он насвистывал старинный марш jis švilpavo senoviską māršą, *жр.* насвистать.

насвишү *жр.* насвистать iг насвистеть; ~сь *жр.* насвистаться iг насвистеться.

насдавать, -даю, -даешь *ювк. шнек.*, **насда́ть**, -да́м, -да́шь, -да́ст, -да́дим, -да́дите, -да́дут; *бүт.* -ал, -ала, -ало *ювк. шнек. (dalių)* duoti (*daug*), pridalyti, priduoti; н. плохих карт duoti blogų kortų.

насевать, -аю, -аешь *еиг.* 1. sėti, sėjinti; 2. sijoti; *жр.* насевать.

наседать, -аю, -аешь *еиг.* 1. gulėti, (nu)sėsti; на стол наседает пыль ant stalo gūla dulkės; 2. *шнек.* sprąusti, pūlti; наши части наседали на неприятеля mūsų daliniai spaudė, puolė prieša; *жр.* насесть.

наседка, -и; *дгс. кilm.* -док, *naud.* -дкам perėk(š)-lė (*višta*), kvākšė.

насеивать, -аю, -аешь *еиг. жр.* насевать.

насек *жр.* насечь.

насека, -и girnakaltis.

насекать, -аю, -аешь *еиг.* 1. iškirtinėti, įkirtinėti, įkalinėti; н. метки на деревьях įkirtinėti ženklus ant mēdzių; н. жерновá iškalinėti giras; 2. rantyti (*пвз. lazda*), rinčiūoti, karpyti, rēsti, raižyti; н. напилком зубилом rinčiūoti dilde kirstukū; 3. piāustyti, (smūlkiai) kapoti.

насекомолле, -оро; *дгс.* -ые, -ых vabzdys, būžys, ūdas; вредные насекомые žalingi vabzdžiai, gniūšai, piktaijai; ловить насекомых vabzdžiaiuti; ~ядный, -ая, -ое vabzdžiaėdis; насекомоядное животное vabzdžiaėdis gyvūnas; насекомоядные растения vabzdžiaėdziai augalai.

насекү *жр.* насечь.

насел *жр.* насесть.

население, -я 1. gyvėntojai (*krašto, miesto*); 2. kurdinimas, apgyvendinimas.

населенность, -и *м.* gyvėntojų tankumas, tirštumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -ленá, -ленó 1. apgyventas, apgyvendintas; 2. *шнек.* tirštai apgyventas, gyvėnamas (*kraštas, miestas, butas*); ◆ н. пункт gyvėnamoji vietovė, gyvėnviėtė.

населить, -лю, -лишь *ювк.* apgyvendinti, apgyventi; н. Сибирь apgyvendinti Sibira; ~ся, -йтся *ювк.* 1. pasidaryti, tapti gyvėnamam; 2. *шнек.* apsigyventi; įsitaisyti, įsikurti; в доме населилось много семей namė apsigyvėno daug šeimų.

населять, -аю, -аешь *еиг.* 1. kurdinti; 2. gyventi; Советский Союз населяет множество народов Tarųby Sąjunge gyvėna daug tautų.

насест, -а laktá, tupekłė.

насесть, -сяду, -сядешь; *бүт.* -цёл, -а, -о *ювк.* 1. prisėsti, isėsti, susėsti; в лодку насело много людей i valtį įsėdo daug žmonių; 2. nusėsti, nugulti; nutūpti; prisivėlti (*пвз. purvo*); насело много пыли nusėdo daug dūlių; 3. *шнек.* užgulėti, užslėgti, prispāusti (*kūnu*); медведь на человека насел lokys žmogų užgulė; 4. *прк. шнек.* užsipūlti, prikibti; užsisėsti; pristoti; н. на соседа prikibti prie kaimyno; 5. prispāusti, suspāusti; партизаны со всех сторон насели на врага partizanai iš visų pusių suspāudė prieša.

насечка, -и; *дгс. кilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. (*veiksmas*) (į)rañtymas, rinčiavimas, (į)rentimas, įraižymas, įkapojimas, įpiāustymas, įkirtimas; iškalinimas (*пвз. girnų akmens*); 2. įkarta, riñtis, rāntas, antkarpas, kařpas, rañtis; įraiža, įpiova; ружьё с золотой насечкой šautuvas su aukso įraiža.

насечь, -екү, -ечёшь, -екүт; *бүт.* -ёк, -лá, -лó *ювк.* 1. iškirsti, iškāpoti, iškālti, rinčiūoti, įrantyti, įkarpyti, įkapoti, įpiāustyti, įraižyti; 2. pripiāustyti (*пвз. kopūstų*), prikāpoti (*пвз. šiaudų*); 3. *шнек.* pričiāžyti, išpliekti (*пвз. arkli*).

насэять, -ёю, -ёшь *ювк.* 1. prisėti, pasėti, apsėti; н. ржи prisėti rugių; н. пять гектаров apsėti penkis hektarus; 2. išsijoti, prisijoti; н. мукі prisijoti miltų.

насидеть, -ижу, -идишь *ювк.* 1. *шнек.* prisėdėti, gauti nuo ilgo sėdėjimo (*пвз. ligą*); 2. užperėti,

apiperėti (*kiausini*); 3. *tarm.* išvaryti (*degtinės*), išdegti (*deguto*); 4. sušildyti (*ilgu sėdėjimu*), sutupėti (*vietą*), įsigyvėnti; ~ся, -ижу́сь, -иди́шь-ся *įvk. šnek.* prisisėdėti, atsisėdėti; ilgai išbūti; н. в ростях prisisėdėti svečiuose; н. без хлѣба išbūti ilgai бѣ дуonos.

насі́женный, -ая, -ое; -жен, -а, -о: насі́женное мѣсто įprastinė, sutupėta, įsigyvėnta vietà; насі́женное яйцo užperėtas kiaušinis, užperas.

насі́живать, -аю, -аешь *eig. žr.* насидѣть.

насі́жу *žr.* насидѣть; ~сь *žr.* насидѣться.

насі́лие, -я 1. prievarta, piktavertė, smūtas; взята насі́лием раі́мти prievarta; следы́ насі́лия smūto žymės; применить (употребить) н. pavartoti prievartą; 2. išžaginimas, išgėdinimas, *žr.* изнасі́лование; 3. engimas, priešpauža; н. колонизаторов над поработченными народами kolonizatorių vykdomas pavergtųjų tautų engimas; борьба с насі́лием эксплуататорских классов kovà prieš išnaudotojų klasių vykdomą priešpaužą.

насі́лова||ние, -я 1. smurtavimas, prievartavimas; 2. išžaginimas, išgėdinimas; ~ть, -лю, -лешь *eig.* 1. prievartą, smurtą vartoti, prievartauti, smurtauti; 2. žaginti, prievartauti.

насі́лу *prv. šnek.* vargaš negalais, vos-ne-vos, vōs, peř nevālią; он н. ходит jis vōs bepaėina.

насі́льни||к, -а 1. smurtininkas, piktavertys, smurtautojas, prievartautojas; engėjas, prispaudėjas; 2. (iš)žagintojas, (iš)gėdintojas, išprievartautojas; ~чать, -аю, -аешь *eig. šnek.* prievartauti, smurtauti; *ėngti.*

насі́льн||о *prv.* smurtu, varū, peř nevālią; peř prievartą, priverčiamai; ~ый, -ая, -ое *pasen. žr.* насильственный.

насі́льственн||о *prv.* prievarta, smurtu, peř prievartą; prisiverčtus, prisiverstinai; ~ый, -ая, -ое prievartos, prievartinis, smūro, smūrtinis; prievartingas, smurtingas, prievartūs; pri(si)verstinis; н. знак на теле убитого смурто žымѣ užmuštojo kūne; насі́льственная весѣлость prisiverstinis linksmumas; ◆ насі́льственная смерть smūrtinė mirtis, smūrtinis nužudymas.

насі́н||ивать, -аю, -аешь *eig.*, ~ить, -нѹ, -нѣшь *įvk.* 1. mėlynai (nu)dažyti; 2. pamelsvinti (*pvoz. skalbinius*).

наскāбливать, -аю, -аешь *eig.* grāndyti, skutinėti, skūsti, brazduoti, kāišti, *žr.* наскоблѣть.

наскāз, -а *pasen. šnek.* 1. šmeižtas, apkalbā; 2. tuščia rašnekā; ~ать, -ажу, -ажешь *įvk.*, ~ывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. priešnekėti (*daug*), prikalbėti; 2. apšmeižti, apkalbėti.

наскāкātь, -скачу, -скачешь *įvk.* 1. užsuoliuoti (*pvoz. ant vartų, ant tvoros*); 2. apsuoliuoti (*daug*).

наскāкивать, -аю, -аешь *eig. žr.* наскāкātь (*1 reikš.*) ir наскочить.

наскандāлить, -лю, -лишь *įvk. šnek.* priskandālyti, pritriukšmāuti.

насквернослōвить, -влю, -вишь *įvk.* pripliaukšti, priblevųžgoti.

наскōзъ *prv.* 1. kiaurai; perėjōs; пўля пробѣла dōsku н. kulkā kiaurai prātušė leitā; вāленки промōкли н. veltiniai perdēm sumirko; 2. *prk. šnek.* ištisai, visiškai, pilnutinai; perdēm; н. лжѣвое заявлѣние visiškai melagingas pareiškimas;

◆ видѣть (знатъ) н. (кого-л.) puikiai, gerai pažinti, kiaurai matyti (*kq*).

наскитāться, -āюсь, -ае́шься *įvk. šnek.* prisiklajōti, prisibastyti.

наскоблѣть, -облѹ, -облѣишь ir -облѣишь *įvk.* 1. prigrāndyti, priskūsti, pribrazduoti, prikāišti; н. рѣдѣки priskūsti ridikų; 2. *šnek.* išskūsti, išvalyti skūtant.

наскōк, -а *šnek.* 1. (*netikėtas, smarkus*) puolimas, aūt puolis, puolis; кавалерійский н. raitelių puolimas; 2. šuolis, šoksnis; pasišokėjimas; dūžis (*pvoz. bangų į valtį*); 3. *prk. (šiurkštus)* išsišokimas, išpuolis, priekabė; ◆ с наскōка (с наскōку, с наскōком) (*делать что-л.*) nepagalvōjus, nepasiruošus, paskubōm (*daryti kq nors*); с наскōка (с наскōку) (*налететь*) visū greitumū, įsibėgėjus, šuoliais (*užpulti, užklupti*).

насколькo *prv.* kiek; kaip; н. хватāл глāз kiek ākys armātē, užmātē; kiek gālima būvo akiml užmātėti; н. я мог понять kiek āš galėjau suprāsti, kiek āš suprataū; н. далекō простирāлся лес, никтō не знал kaip toli tēsėsi miškas, niėkas nežinōjo.

наскоро *prv. šnek.* skubomis, paskubomis, greitomis, iš greitųjų, greitōju; н. позāвтракать skubomis papūsryčianti.

наскочить, -очу, -ōчишь *įvk. (на кого-что)* 1. užšōkti, užbėgti, užlėkti, užplaukti (*ant ko*); atsitrenkti, atsimušti, susidūrti (*su kuo*); корāбль наскочыл на мѣну laivas užplaukė aūt minos; н. на столб atsitrenkti į stulpą; 2. *prk. šnek.* užsipūlti (*kq*), prikibti (*prie ko*); н. с упрѣками užsipūlti sū priekaištais.

наскрѣб, *žr.* наскрестй.

наскр||ебātь, -āю, -āешь *įvk. šnek.*, ~ебывать, -аю, -аешь *eig.*, ~естй, -ребу, -ребѣшь; бūt. -пѣб, -реблā, -реблō *įvk.* 1. prigrāndyti, prigrēmžti, prikāišti, priskūsti; н. со сковороды prigrāndyti nuō keptuvės; 2. *prk. šnek.* sukrapštėti, sudaryti; suriņkti; н. дѣнер на покўпку мотоцикла sukrapštėti pinigų motociklui pirkti.

наск||учātься, -āюсь, -āешся *įvk. šnek.* pri(si)nuobodžiāuti; ~учить, -чу, -чишь *įvk. šnek.* atsiбōsti, nusibōsti, atgristi, pakyrėti, pabōsti, prailgti (*pvoz. laukimas*); įsiēsti, įkyrėti, atsipūkti, apkyrėti; наскўчил мне ѳчий дом mān pakyrėjo, atsiбōdo tėvų namai.

насладītь, -ажу, -адѣшь *įvk.* 1. pradžiūginti, pralinksminti, pasmāginti, suteikti malonūmo, pasigrožėjimo, paglostyti, pakutėnti; patėnkinti; 2. *šnek.* pasāldinti (*pvoz. arbatą*); ~ся, -ажўсь, -адѣшся *įvk.* patirti, pajūsti džiaugsmā, malonūmā, turėti pōmėgi; pasismāginti, pasimėgauti, pasigērėti, pasigrožėti, pasidžiaugti.

наслажд||ātь, -āю, -āеш *eig.* džiūginti, linksminėti, *žr.* насладītь; ~ātься, -āюсь, -ае́шься *eig.* gērėtis, grožėtis, mėgautis, smāgintis, džiūgauti, *žr.* насладītься; ~ēние, -я pasigērėjimas, pasimėgavimas, džiaugsmingūmas, pasigardžiāvimas, pōmėgis, džiaugsmas, malonūmas; pasitėnkimas; он смотрѣл на неѣ с наслаждѣнием jis žvelgė į ją sū pasigērėjimu; ēта рабōта для меня одно н. šitas dārbas mān vien džiaugsmā, malonūmā teikia; лўди с наслаждѣнием пїли

студёную воду žmonės pasigardžiūdami gėrė šaltą kaip ledas vandenį.

наслажý *žr.* насладýть; *~сь* *žr.* насладýться.

наслаивать, -аю, -аешь *eig.* sluoksniuoti, dėti sluoksniais, *žr.* наслоить; *~ся*, -ается *eig.* 1. sluoksniuotis; 2. *prk.* kaũptis, riĩktis; *žr.* наслоиться.

насластýть, -ащý, -астýшь *ivk. šnek.* pasáldinti, užsáldinti.

наслать, наслý, наслёшь *ivk.* 1. *šnek. (daug)* atsiũsti, prisiũsti; н. много грузовиков prisiũsti daug suĩkvežimių; 2. *pasen.* užlėisti; н. мор užlėisti mārą.

наслащивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* sáldinti.

наслащý *žr.* насластýть.

наслёдие, -я páveldas, palikimas, palikinỹs, veldėmė, veldinỹs; культýрное н. kultūrinis páveldas, palikimas.

наследýть, -ежý, -едýшь *ivk. šnek.* primindžioti, pripėduoti, pripurfvinti; н. на полý pripėduoti aĩt grindų.

наслėдник, -а 1. (*turto*) paveldėtojas, įpėdinis; раздėл имýщества мėжду наслėдниками turto padalijimas tarp paveldėtojų; 2. *prk.* tėsėjas, pėrėmėjas, įpėdinis; *~ца*, -ы 1. paveldėtoja, įpėdinė; 2. *prk.* tėsėja, pėrėmėja, įpėdinė.

наслėдний, -ая, -ое 1. *pasen.* pavėldimas, paveldėtinis; aprašýtinis (*turtas*); 2.: н. принц sosto įpėdinis.

наслėдова||ние, -я paveldėjimas; įpėdinýstė; н. свойств нėрвной систėмы nėrvų sistėmos upatũmų paveldėjimas; прáво наслėдования įpėdinỹstės, paveldėjimo tėisė; *~ть*, -дую, -дуешь *eig. ir ivk.* 1. paveldėti; н. имýщество paveldėti tuĩtą; н. талант paveldėti talentą; 2. turėti tėisė į palikimą, būti įpėdiniu; сын наслėдует отцá sũnũs угá tėvo įpėdinis; дочь наслėдовала родýтелям duktė gávo tėvų palikimą; н. трон būti sosto įpėdiniu.

наслėдствен||ость, -и *m.* 1. paveldimũmas, paveldũmas; įgimimas; учėние о наслėдственности mĩkslas apie paveldimũmą; явлėния наслėдственности paveldimũmo reiĩkiniai; н. цвėта кóжи ódos spalvõs paveldimũmas, įgimimas; 2. *pasen.* paveldėjimas, įpėdinýstė, pėrėmimas; н. отцовско-го занýтия tėvo vėrslo paveldėjimas; упрáзднėние наслėдственности князėй kunigáikĩčių įpėdinỹstės panaĩkinimas; 3. *tech.* liekamũmas; palikimas; упрýгая н. tamprũsis liekamũmas; *~ый*, -ая, -ое; 1. paveldėtinis, veldėtinis, palikinis, paveldėjimo; įpėdinýstės; наслėдственное прáво paveldėjimo, įpėdinýstės tėisė; наслėдственное имýщество paveldėtinis tuĩftas; 2. paveldėtas, įgimtas, prigimtas; наслėдственные чертý харáктера paveldėti charáktorio brúožai; наслėдственная болėзн įgimtá ligá; 3. *pasen.* iš kilmės, kilminis, gimęs; н. аристокрát iš kilmės aristokrátas.

наслėдство, -а 1. palikimas, palaikaĩ, palikinỹs, paliktinė, veldinỹs, veldėmė; получить в н. (по наслėдству) paveldėti; лишýть наслėдства atĩmti palikimą, paveldėjimo tėisė, išveldėti; вступýть в н. priĩmti palikimą, įsiveldėti; 2. *prk.* páveldas; идėйное н. idėjinis páveldas; обýчай — н. стари-

нý papročiai — senovės páveldas; 3. įpėdinýstė, paveldėjimas; прáвá наслėдства įpėdinýstės, paveldėjimo tėisės.

наслежý *žr.* наследýть.

наслоєние, -я 1. sluoksniávimas; 2. sluoksniávimasis, susisluoksniávimas, su(si)gulimas sluoksniais; 3. sluoksnynas; aĩt sluoksnis; (*žemės*) klĩdas, sluoksnis; пєсчáное н. smėlio sluoksnynas; 4. *prk.* (*charakterio, samonės; kultūros, praeities*) aĩt sluoksnis, susitelkimas.

наслоить, -ою, -ошь *ivk.* 1. susluoksniuoti, sudėti, suklóti sluoksniais; н. навóз в ямý sudėti sluoksniais mėšlą duobėjė; 2. išsluoksniuoti, prisluoksniuoti, išskirstyti sluoksniais; *~ся*, -йтся *ivk.* 1. susisluoksniuoti, susiklóstyti sluoksniais; наслóйлся пєсчк susisluoksniávo smėlis; 2. *prk.* susikaũpti, susitelkti, susikoncentruóti; много бед наслóйлось даũг vargų susikaupė.

наслóнный, -ая, -ое *spec.* paremtinis.

наслонýться, -яюсь, -яешься *ivk. šnek.* prisislankioti, prisiválkioti; prisišlaistýti; pri(si)lándžioti, išlándžioti; apeĩti; н. по ýлицам prisiválkioti, prisislankioti gátvėmis.

наслýжить, -ужý, -ýжишь *ivk. šnek.* 1. ištarnáuti (*ką*); užsitarnáuti; 2. ištarnáuti, patarnáuti (*kuri laiką*); *~ся*, -ужýсь, -ýжишься *ivk. šnek.* atsitarnáuti, prisitarnáuti; ištarnáuti (*ilgai*).

наслýшаться, -аюсь, -аеься *ivk.* prisiklausýti, atsiklausýti; н. новостėй prisiklausýti naujėnų; слýшаю и не наслýшаюсь соловья klausau iĩ negaliũ atsiklausýti lakĩtiĩgalos.

наслýш||аться, -шусь, -шмýсь *ivk. šnek.* prisiklausýti, daũг išgĩrsti; *~ка*, -и *šnek.* nusiklausymas, nugirdimas; núogirda, gaĩdas; я зnáю егó по наслýшке áš pažýstu jĩ iš pásakojimų, iš núogirdų; идėт н. eina gaĩdas.

наслюн||ить, -нó, -ншь *ivk. šnek.* pasėilinti, pasėilėti; *~явить*, -влю, -вишь *ivk. šnek.* prisėilėti, išsėilėti, susėilėti.

насмáливать, -аю, -аешь *eig. žr.* насмóлить.

насмáрку *prv. šnek.*: идтý (пойтý) н. (nu)eĩti niėkais; всė пошлó н. viskas nuėjo niėkais, viską velniaĩ róvė.

насмáтривать, -аю, -аешь *eig. žr.* насмóтрėть.

насмєрть *prv.* 1. negyvaĩ, mirtinaĩ; воробėй замєрз н. žvirblis negyvaĩ sušálo; 2. *prk.* žũtbũtinai, žũt būt; сражáться н. káutis žũtbũtinai; 3. *prk. šnek.* baĩsiai, mirtinaĩ (*pov. išgásdinti*).

насмєхáт||ельство, -а *pasen.* pajuoká, pašaipá; pasijuokimas, pasityčiojimas; *~сья*, -аюсь, -аеься *eig. (над кем-чєм)* juoktis, šaipýtis, pámėtotis, týčiotis (*iš ko*), išjuokti, pajuokti (*ką*).

насмєшить, -мý, -шмýшь *ivk.* prijuokinti, prijukdyti, prijũkinti, (pri)juokdinti, pajuokinti; н. расскáзом prijuokinti pásakojimu.

насмєшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам pajuoká, pašaipá; išjuokimas, pasityčiojimas; pajuokimas, patýčios; в насмєшку pajuokdamas, pašiėpdamas; злáя н. piktos patýčios.

насмєшлив||о *prv.* сũ pajuoka, сũ pášaipa; išjuokiamai, pajuokiamai; на жизнь н. глядėть į gyvenimą žiũrėti сũ pášaipa; *~ость*, -и *m.* pašaipumas; pajuokiamũmas, išjuokiamũmas; *~ый*, -ая, -ое; -лив, -а, -о pajuokũs, pašaipũs; pajuo-

kiamas, pašiēpiamas, pasitýčiojamas; dantingas; н. тон pajuōkiamas, pasitýčiojamas tōnas; н. человек pašaipūs žmogūs.

насмѣшник, -а *šnek.* šaipūnas, šaipuōklis, šaipōkas, šýpla, pašáipa; tyčėika, pašaipuōlis, pajuokėjas, rōjuokas; **~ца**, -ы *šnek.* šaipūnė, šaipuōklė, pajuokėja; **~чать**, -аю, -аешь *eig. šnek. žr. насмехаться.*

насмѣяться, -еюсь, -еёшься *įvk.* 1. prisijuōkti, atsijuōkti; 2. atsitýčioti, prisitýčioti, pasitýčioti; pajuōkti, išjuōkti; н. над дрыгом pasitýčioti iš draūgo.

насмолить, -лю, -лишь *įvk.* išdervuoti, išsmaluoti.

насморг, -а slogā, slañktas; получить н. slōgā gauti; имѣть н. slogioti; **~ать**, -аю, -аешь *įvk. šnek.* apšniřkšti, apšniřpšti, prišniřpšti (*pov. ant grindų*).

насмотрѣть, -отрю, -отришь *įvk.* nusiziūrėti, pužiūrėti, pastebėti; **~ся**, -отрюсь, -отришься *įvk.* 1. prisiziūrėti; н. всяких чудес prisiziūrėti visokių stebūklų; 2. atsižiūrėti; она не может н. на сына ji negali sūnumi atsižiūrėti.

наснежить, -жy, -жишь *įvk. šnek.* 1. prinėsti sniego (*pov. į kambarį*); 2. pasnigti, prisnigti (*daug*); ночью наснежило paktį prisnigo.

насобачиться, -чусь, -чишься *įvk. šnek. vulg.* išmōkti, įgūsti.

насовать, -сую, -суюсь *įvk. šnek.* 1. prikišti, prikiñšti, pribrūkti, prigrūsti; н. конфет в карманы prikiñšti saldainių į kišenės; 2. prismūgiuoti, įkrėsti; **~ся**, -суюсь, -суюсь *įvk. šnek.* 1. prisibrūkti (*pov. žmonių*), daug prisigrūsti; 2. susidūrti, netikėtai susitikti.

насовѣтовать, -тую, -туешь *įvk.* duoti daug patarimų.

насовывать, -аю, -аешь *eig.* 1. kiñšti, kišti, brūkti, grūsti, *žr.* насовать; 2. mauti, tempti, smaūkti, maūkšlinti (*pov. kepurė ant kaktos*); *žr.* насынуть; **~ся**, -аюсь *eig.* 1. būti prikėšamam; būti stumiamam, brukamam; 2. smaūktis, maūktis, smūkti; aūtis, lįsti; *žr.* насоваться.

насолить, -олю, -олишь и -олишь *įvk.* 1. pasūdyti, prisūdyti (*daug*); priraugti, užraugti (*pov. agurkų*); prirauginti; 2. *prk. šnek. (кому)* piktybę iškiřsti, įgiėžti (*kam*); padaryti nemalonumą, pakeñkti (*kam*).

насорить, -рю, -рюшь *įvk.* prišiuōkšlinti, prišleñšti.

насос, -а *tech.* siurblys, siurbtuvas, pōmpra; пожарный н. gaisrinis siurblys; выкачать воду насосом išpumpuoti vandenį.

насосать, -осy, -осешь *įvk.* 1. prisiurfbti, prisiurbliuoti; н. вина из бочки prisiurbliuoti vīno iš statinės; 2. prižiįsti, pritraukti; 3. paržiįsti; **~ся**, -осyсь, -осеьсь *įvk.* 1. prisisiurfbti; комар насосался крови uodas prisisiurbė kraūjo; 2. pažiįsti (*apie kūdikį*); 3. *prk. šnek.* nusilakti, prislakti, prisikōšti, prisigėrti (*pov. degtinės*).

насосн||ая, -ой *dkf.* siurblinė; **~ый**, -ая, -ое siurblio, siurblinis; н. поршень siurblio stūmōklis; насосная станция siurbyklā, siurblinė.

насохнуть, -нет; *būt.* -сох, -ла, -ло *įvk.* 1. sudžiūti, pridžiūti; насохла грязь на колёсах pridžiūvo purvas prie rātų; 2. nudžiūti; в лесу насохло много берёз miške nudžiūvo daug beržų.

насочин||ить, -ню, -нишь *įvk.*, **~ять**, -яю, -яешь *įvk. šnek.* 1. prikūrti, sukūrti, parašyti; 2. primėluoti, niėkų prirašyti, prikalbėti.

насочиться, -йтся *įvk.* prisisuñkti.

наспать, -плю, -спишь; *būt.* -āl, -алā, -āло *įvk. šnek.* bemiegant gauti (*pov. nesuveikaty*); **~ся**, -плюсь, -пиьсь; *būt.* -ālсь, -алась, -алось *įvk. šnek.* prisimiegōti, atsimiegōti.

наспех *prv.* paskubōm, skubomis, iš greitųjų, greitomis, greitōsimis, greitūju.

наспиртовать, -тую, -туюшь *įvk.* išmirkyti spirite, išspirituoti.

насплѣтничать, -аю, -аешь *įvk.* priliežuvaūti, apkalbėti, apšmeižti.

наст, -а (*kieta*) sniego plutā, grienė.

наставать, -таёт *eig. žr.* настать.

наставитель, -я *v. žr.* наставник; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно pamōkomas, pamokslingas.

наставить¹, -влю, -вишь *įvk.* 1. pristatyti, pastatyti (*daug*); prikraūti, pridėti; н. сторожėй pristatyti sargų; н. кұшаний prikraūti valgių; 2. pridurti (*pov. rankovė*); 3. nukreipti (*pov. žiūroną*), nugarėžti, atgrėžti, atstatyti (*pov. šautuvą*); 4. *šnek.* pritaistyti (*pov. pelėkautus*); pastatyti; ♦ н. самовар užkaisti virtuvā.

наставить², -влю, -вишь *įvk.* pamōkyti, nurōdyti; apšviesti; н. юношу pamōkyti jaunuoūlį; н. на путь истинный atvēsti į teisingā keliā.

наставка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *žr.* надставка.

наставление, -я 1. pamōkymas, nurōdymas, patarlis, pamōkslas; отцовское н. tėviškas pamōkymas; 2. taisyklės, instrūkcija; vadōvas (*knygelė*).

наставлять¹, -яю, -яешь *eig.* 1. statyti (*pov. baldus*), pristatinėti; 2. durti, ilginti (*pov. virvė, rankovė, kopėčias*); 3. kreipti, grėžti; *žr.* наставить¹.

наставлять², -яю, -яешь *eig.* mōkyti, šviesti; instruktuoti; н. юношество mōkyti, šviesti jaunūomenę; н. мұдрости mōkyti išmintiēs; н. актив колхоза instruktuoti kolūkio aktīvā.

наставник, -а *pasen.* mōkytojas (*vaikų*), āuklėtojas; клāсный н. klāsės āuklėtojas; **~ца**, -ы *pasen.* mōkytoja, āuklėtoja; **~ческий**, -ая, -ое *pasen.* āuklėtojiškas; pamōkomas.

наставной, -ая, -ое 1. pridurtinis (*pov. rankovės*); 2. priduriamas, ūždedamas; ūžmaunamas.

наставивать¹, -аю, -аешь *eig.* primygtinaī, prisispūrusiai reikalauti, spirtis, atkakliaī laikyti, būtināi norėti; ūžsispūrus teigti, ginti.

наставивать², -аю, -аешь *eig. (užpylus)* duoti pritraukti, gaminti ūžpilā.

настать, -танет *įvk.* ateiti, prasidėti, užėiti, stōti (*apie laiką*); настāла весна atėjo pavāsaris; настāла тишина stōjo tylā.

настегать¹, -аю, -аешь *įvk.* 1. pridygnsiuoti; н. вату на подкладку pridygnsiuoti vatā prie pāmušalo; 2. sudygnsiuoti, išdygnsiuoti; н. нєсколькo одеял sudygnsiuoti kėletā āntklodžių.

настегать², -аю, -аешь *įvk. šnek.* išplėkti, iščāižyti, nučāižyti, nuplākti.

настегивать¹, -аю, -аешь *eig.* dygnsiuoti.

настегивать², -аю, -аешь *eig.* plėkti, plākti, čāižyti.

настежь *прв.* plačiai, atlapai, ligi gālo, visai (*прв. duris, langą atidaryti*); дверь раскрыта н. dūrys atidarytos iki gālo.

настелить, -елю, -елешь *јвк. šnek. žr.* настлать.

настелю¹ *žr.* настелить.

настелю² *žr.* настлать.

наскрѣб *žr.* наскресті.

настенный, -ая, -ое sieninis; н. календарь sieninis kalendōrius.

настиг *žr.* настигнуть иг настичь.

настигать, -аю, -аешь *eig.* vītis; **ныгнуть**, -йгну, -йгнешь; *būt.* -йг, -ла, -ло *јвк. žr.* настичь.

настил, -а 1. (*veiksmas*) klojimas, tiesimas, grindimas; 2. paklōtas, dangā, grįstas; бревенчатый н. rąstų dangā; н. мостā tilto grįstas, tilto dangā; 3. klotinys; 4. tekst. pėdengimas; 5. tech. padėklas.

настилать, -аю, -аешь *eig.* klōti (*прв. linus*), tiesti; н. пол klōti, grįsti grindis, *žr.* настлать; **нылка**, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *žr.* настил.

настилочный, -ая, -ое klōjamas, grīndžiamas; klotimo; настилочные доски paklotinėš leñtos; н. кирпич grīndžiamosios plytos.

настирать, -аю, -аешь *јвк. šnek.* išskalbti, priskalbti.

настичь, -йгну, -йгнешь; *būt.* -йг, -ла, -ло *јвк.* 1. prisivýti, pavýti, paginti, panókti, prisėkti; н. ворóв prisivýti vagis; 2. užklūpti; бýря настйгла корабль áudra užklūpo laivą.

настлать, -стелю, -стелешь *јвк.* 1. paklōti, užklōti, patiesti (*прв. kilimą*); 2. išgrįsti (*прв. grindinį*), išklōti.

настой, -я 1. ekstrāktas, ištraukos; н. ромашки gamunėlių ekstrāktas, arbatā; 2. aptipilas, užpilas; **ныка**, -и; *dgs. kilm.* -бек, *naud.* -бйкам 1. (*alkoholinis*) aptipilas, užpilas; вишнёвая н. vyšninis aptipilas; 2. farm. tinktūrā; н. йода jodo tinktūra.

настойчиво *прв.* atkakliai, užsispyrusiai, primygtinai; примýгес; н. преслѣдовать atkakliai, prisipýrus, įsistigus pėrsekioti; **нось**, -и *m.* atkaklumas, primygtinumas; užsispyrimas; **ный**, -ая, -ое; -чив, -а, -о atkaklūs, primygtinis, neatsilėidžiantis; užsispyręs, prisipýręs, neatlaidūs.

настойлько *прв.* tiek; tóks; он был н. добр jis buvo tóks gėras; дом н. уцелѣл nāmo (tik) tiek išliko.

настойльный, -ая, -ое 1. stālo, stalinis; настольные часы stalinis laikrodis; н. тѣннис stālo tēnisas; 2. *прк.* parankinis; настольная книга parankinė knyga.

настороживать, -аю, -аешь *eig.* darýti būdų, atsağų, pasiruóšusį, *žr.* насторожить; **ныся**, -аюсь, -аешься *eig.* darýtis budriām, atsargiām, *žr.* насторожиться.

настороже *прв.*: быть н. saugotis, įtempti dėmesį, būti budriām, būti sargiām.

настороженность, -и *m.* иг **нѣнность**, -и *m.* suklusimas, dėmesio įtempimas; **нѣнный**, -ая, -ое; -жен, -женна, -женно иг **нѣнный**, -ая, -ое; -жѣн, -жѣнна, -жѣнно suklusęs, įtempęs dėmesį, neratklūs.

насторожить, -жý, -жйшь *јвк.* 1. suneraminti, sužādinti budrumą, atsargumą; ерó насторожил не-

ясные звуки jį suneramino neaiškūs garsai; 2. paspėsti; н. капкан paspėsti spąstus; **ны** *н.* уши а) įtempti klausą, įdemiai klausyti, suklūsti; б) ištempti, pastatyti ausis; **ныся**, -жýсь, -жйсь *јвк. (nujaučiant pavojų)* sunerimti, suklūsti, įtempti dėmesį, įsiklausyti, pasidarýti sargiām; įsitempti; часовый насторожился sargybiniš įtempė dėmesį; волк насторожился vilkas sukluso.

настойние, -я primygtinis prāšymas, reikalavimas, atkaklūs siekimas; по моему настоянию mán primygtinai reikalaujant, prāšant.

настоятель, -я *v. bažn.* 1. (*вуру*) vienuolyno vyresnysis; 2. klebonas; **ныща**, -ы (*moterų*) vienuolyno vyresnioji.

настоятельно *прв.* primygtinai, primýгес, prisipýręs, atkakliai, užsispyrusiai; **нось**, -и *m.* 1. primygtinumas, atkaklumas, užsispyrimas; 2. būtinumas, neatidėliojamumas; **ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. primygtinis, atkaklūs, spiriamas, veřčiamas; настоятельное трѣбование primygtinis reikalavimas; 2. būtinas, gývas; настоятельная необходимость būtinas reikalas.

настоятельский, -ая, -ое *bažn.* 1. (*vienuolyno*) vyresniojo; 2. (*parapijos*) klebono; kleboniškas.

настоять¹, -ою, -оийшь *јвк.* nenusilėisti reikalaujant, išreikalauti; н. на своём nenusilėisti, išreikalauti, pasiekti savo.

настоять², -ою, -оийшь *јвк.* pagaminti ekstrāktą; пагубошти aptipila.

настояться¹, -оюсь, -оийсь *јвк. šnek.* atsistovėti, prisistovėti; н. в очереди prisistovėti eilėje.

настояться², -ойтсь *јвк.* pri(si)traukti; чай ещё не настоялся arbatā dār neprisiraukė.

настоящее, -его *dkt.* dabartis; работать для настоящего dirbti dabarčiai; жить настоящим gyventi dabartimi.

настоящий, -ая, -ее 1. dabartinis, dabartiės, dabarpykštis, šiandieninis, nūdiēnis, esamas; в настоящее время dabartinių metų, šiuo laikų, dabar; настоящее время gram. esamasis laikas; 2. tikras; tikrinis, grýnas, týras, ýnas (*прв. žigonas*), gūdnas; natūralūs; н. мужчина (tai) beñt vyras, tikras vyras; настоящий кофе natūrali kavā; 3. šis; настоящая статья была давно написана šis straipsnis buvo seniai parašytas; в настоящем году šiais metais, šiemet; 4. *šnek.* atitinkamas, pakaitamas (*apie kainą, vertę*); **ны** настоящим образом rimtai, kaip reikiant, prideramai.

настрадаться, -аюсь, -аешься *јвк. (daug)* pri(si)-kentėti, iškentėti, privařgti.

настраи́вать¹, -аю, -аешь *eig.* *žr.* настрóить¹.

настраи́вать², -аю, -аешь *eig.* *žr.* настрóить².

настраи́ваться¹, -ае́тся *eig.* būti stātomam (*daug*).

настраи́ваться², -аю́сь, -ае́шься *eig.* *žr.* настрóить-ся.

настраи́вать, -аю, -аешь *eig.* 1. peltakiuoti, daigstyti (*siuvant*); 2. greiñ rašyti (*прв. laišką*); *žr.* настрóчить.

настра́щать, -аю, -аешь *јвк. šnek.* prigāsdinti, išgāsdinti, pribaidyti, įbauginti; **ныся**, -аюсь, -ае́шь *јвк. šnek.* išsigāsti, įsibáilinti.

настраивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* gąsdinti, baidyti, bauginti.

настрелливать, -аю, -аешь *eig., ~ять, -яю, -яешь* *įvk.* 1. nušauti (*kiek*), prišaudyti; 2. *prk. šnek.* sumedžioti, prielgetauti, iškaulyti; н. денег iškaulyti, prielgetauti pinigų.

настриг, -а (*vilnu*) prikirpimas, prikirptų vilnų kiškis.

настриг¹, -а (*veiksmas*) prikirpimas, nukirpimas.

настриг² *žr.* настричь.

настригать, -аю, -аешь *eig., ~ичь, -иру, -ижешь, -ирут; būt.* -иғ, -ла, -ло *įvk.* nukirpti (*pov. vilnu*), prikirpti; prikarpyti (*pov. popieriuku*).

настрогать, -аю, -аешь *įvk.* pridrožti, pridrožinti.

настрога *prv. šnek.* labai griežtai, visų griežtumų; н. приказать labai griežtai įsakyti; строго-н. griežčiau griežčiausiai.

настроение, -я 1. nuotaika, ūpas, nusiteikimas; šis; он сегодня в хорошем настроении jis šiaipdien gerai nusiteikęs, geros nuotaikos, gero ūpo; под настроением минуть nuotaikos pagautas; у меня нет настроения аš neturiu nuotaikos, mán nebėra nuotaikos, аš blogai nusiteikęs; н. умов visúomenės nuotaika; 2. noras, palinkimas; у меня нет настроения тебя учить аš neturiu nоgo tavė mokyti.

настроенность, -и *m.* nusiteikimas, nuotaika.

настроить, -аю, -аешь *įvk.* pristatyti (*daug*); н. домов pristatyti namų.

настроить², -аю, -аешь *įvk.* 1. *muz.* sudėrinti; н. гитару sudėrinti gitara; 2. sureguliuoti, išlyginti, pritaikyti, paruošti, nustatyti; н. станок sureguliuoti staklės; н. микроскоп притаикyti, nustatyti mikroskopą; н. радиоприёмник nustatyti radijo imtuvą; 3. nuteikti, įmokyti, įteigti mintį; н. кого-л. на весёлый лад linksmai ką nuteikti; н. против кого-л. nustatyti, nuteikti prieš ką, supykdyti su kuo; 4. быть настроенным turėti ūpo, nusiteikti; он настроен пойти в театр jis nusiteikęs eiti į teatrą; ~ся, -буюсь, -бимся *įvk.* 1. *muz.* susiderinti; 2. būti nusiteikusiам, nusiteikti; н. на мирный лад taikingai nusiteikti; н. на протест pasirūžti protestuoti.

настройка¹, -и; *dgs. kilm.* -оек, *naud.* -ойкам айт-статас (*namo*).

настройка², -и; *dgs. kilm.* -оек, *naud.* -ойкам 1. (su) dėrinimas, (su) reguliavimas, nustatymas; н. скрипки smuiko (su) dėrinimas; н. станка staklių (su) dėrinimas, sureguliuavimas; 2. reguliatorius, derintuvas; ~щик, -а dėrintojas (*pov. pianinu*), reguliuotojas.

настроить, -чу, -чишь *įvk.* 1. išpeltakiuoti; prišauti; pridugsnuoti, išdaigstyti (*siuvant*); 2. *prk. šnek.* greitai parašyti, brūkštelėti (*pov. laišką*); 3. *prk. šnek.* istakuoti, išpėduoti; настроили по снегу лысы и зайцы lāpės ir kiškiai sniegą išpėdavo, istakavo.

настряпать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. privirti, patiekti (*vaigiu*), pritiękti; 2. *prk.* prastai, skubom parašyti, prigaminti, paruošti.

настудить, -ужу, -удишь *įvk.* atšaldyti, ataušinti, išaušinti; atvesinti; н. комнату išaušinti, atšaldyti kambarį; ~ся, -удится *įvk.* atšalti, ataušti, išaušti; atvesti.

настуживать, -аю, -аешь *eig.* šaldyti, aušinti, vēsinti.

настужу *žr.* настудить.

наступательный, -ая, -ое puolamasis, puolimo; kovinis; н. порыв kovinis veržlumas; н. бой puolamosios kautynės; перейти к наступательным действиям pradėti puolimą.

наступать¹, -аю, -аешь *eig.* 1. pulti; противник наступал против нас puolė prieš mus; 2. *prk.* slikti, gęsti, vēžtis; brautis; море наступало на сушу jūra vēžėsi į sausumą; тайга наступала на степь taiga sliki į stepę, taiga gęžė stepę; ♦ н. на пятки кому-л. lipti kām aūt kulnų.

наступать², -ает *eig.* artintis, artėti, ateiti, stoti, aušti; наступал зима artinasi žiemā; наступал день aušta diena; наступал Новый год artėja, ateina Naujieji metai, *žr.* наступить².

наступить¹, -уплю, -упишь *įvk.* numinti, užminti (*pov. koja*); užlipti; н. на лягушку užminti varlę; н. на ногу кому-л. užminti kām kōją, aūt kōjos.

наступить², -упит *įvk.* ateiti, užėiti, užstoti, ištikti, sukakti, sueiti; наступила весна išaušo pavasaris; наступила зима užėjo žiemā; наступил тяжёлый год ištiko blogi metai; наступил срок sukako, suėjo terminas; наступила ночь atėjo, stėjo naktis; ему наступил двадцатый год jis pradėjo dvidešimtuosius metus.

наступление¹, -я 1. *kar.* puolimas, ofensyvā; перейти в н. pradėti puolimą; 2. veržimasis, slinkimas; (už)gožimas; užkariavimas.

наступление², -я artinimasis, pradžia, prasidėjimas, atėjimas, stojimas; при наступлении зимы artinantis žiemai; по наступлении ночи užėjus nakties; с наступлением дня išaušus dienei; с наступлением срока atėjus terminui.

наступция, -и *bot.* nastūrtė, nastūrtas, dūvas, *Tropeolum*.

настывать, -аю, -аешь *eig.* aušti, vēsti; šalti; комната настывает kambarys aušta, vēsta; ~ынуть, -ну, -нешь; *būt.* -ыл, -ла, -ло *įvk. šnek.* ir ~ыть, -быну, -бнешь *įvk.* 1. арšalti; лёд настыл на ступеньках laipteliai арšalo ledū; 2. išaušti, ataušti, atvēsti, atšalti; комната за ночь настала kambarys per naktį atvēso, atšalo; 3. sušalti, nužvaibt; мой ноги очень настыли mano kōjos labai sušalo.

насудиться, -ужусь, -удишься *įvk.* prisibylinėti.

насуетиться, -ечусь, -етись *įvk. šnek.* prisiplušėti, prisitriūsti, prisitriūseti.

насулить, -лю, -лишь *įvk. šnek.* (*daug*) pažadėti, prizaдėti.

насунуть, -ну, -нешь *įvk. šnek.* 1. užsmaukti (*pov. kepture ant kaktos*), už(s)maukšlinti; užmauti, užtraukti, jauti (*pov. batą*); 2. užstumti, užbraukti (*pov. skląstį*); ~ся, -нусь, -нешься *įvk. šnek.* 1. įsimauti; užsimaukšlinti; 2. užslikti; atsirasti, pasirodyti, atlikti.

насунить, -плю, -пишь *įvk.* suraukti (*kaktą, antakius*), sutraukti; ~ся, -плюсь, -пишья *įvk.* suraukti, paniūrti.

насуливать, -аю, -аешь *eig.* raukyti (*kaktą, antakius*); ~ся, -аюсь, -аешья *eig.* raukytis, niūrti.

насупротив *prv.* ir *prl.* su *kilm.* *pasen.* *šnek.* priešais (*kq*), tiēs (*kuo*), priešpriešais.

насурьмить, -млю, -мшь *ivk.* nudažyti stibiū, paįuodinti (*antakius*).

насуслиться, -люсь, -лишья *ivk.* *šnek.* prisisiužbti, prisikōšti (*pvz.* *deginės*).

насухо *prv.* sausaī; вытереть н. sausaī ištrinti, nušluostyti.

насу́ч|ивать, -аю, -аешь *eig.* sūkti (*siūlus*); ~йт, -учу, -ушишь *ivk.* prisūkti (*verpalų*).

насу́ш|ивать, -аю, -аешь *eig.* džiovinti (*daug*); ~йт, -ушу, -ушишь *ivk.* pridžiovinti (*daug*); išdžiovinti (*pvz.* *pintinę skalbinių*); н. грибов на зиму pridžiovinti grūbų žiemai.

насу́шный, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно būtinas, būtinaī reikalingas, gyvybiškai svarbūs; skubūs; gyvybinis; aktualūs; насу́шные потребности gyvybinės reikmės; насу́шные интересы трудящихся масс darbo žmonių mūsų gyvybiniai interesai; н. вопрос svarbūs, aktualūs klausimas; хлеб н. *šnek.* duona kasdieninė.

насу́ю *žr.* насовать; ~сь *žr.* насоваться.

насчёт *prl.* su *kilm.* *šnek.* dėl, apie; говорить н. работы kalbėti dėl darbo, darbo reikalu; н. этого мы ещё не говорили apie tai mes dar nekalbėjome.

насчитать, -аю, -аешь *ivk.* priskaityti, priskaičiuoti, suskaityti, suskaičiuoti (*kiek*); насчитали лиш-них пять рублей priskaičiavo penkiaš rubliais daugiau.

насчитывать, -аю, -аешь *eig.* 1. *žr.* насчитать; 2.: район насчитывает сто тысяч жителей rajonas turi šimtą tūkstančių gyventojų; в городе насчитывают пятьдесят врачей mieste yra penkiasdešimt gydytojų; ~ся, -ается *eig.* būti; в области насчитываются сотни училщ srityje yra šimtai mokyklų.

насылать, -аю, -аешь *eig.* (at)siųsti (*daug*), atsiuntinėti, *žr.* наслать.

насып, -а *šnek.* (malūno) aūlas (*grūdams pilti*).

насып|ать, -плю, -плешь *ivk.* 1. suberti, įberti, pripilti (*pvz.* *grūdų*); 2. priberti, pribarstyti; н. песку на дорогу pribarstyti smėlio kelyje; 3. supilti, sukaupinti; н. плотину supilti užtvanką; ~ать, -аю, -аешь *eig.* 1. berti, pilti, įpylinėti; 2. barstyti; 3. pilti, kaupinti; ~аться, -плется *ivk.* prisibarstyti, pribirti, pribyrėti; сено насыпалось заворот pribiro šieno už apykaklės; ~аться, -ается *eig.* 1. barstyti, birti, byrėti; 2. būti barstomam.

насып|ка, -и pribėrimas, (pri)pylmas; ~ной, -ая, -бе 1. supiltas (*pvz.* *kelias*), sūbertas, supiltinis; насыпная плотина supiltinė užtvanka; 2. piltinis; н. груз piltinis krūvis.

насып, -и *m.* pylimas, sankaša; sámpyla; железно-дорожная н. geležinkelio pylimas; пограничная н. ežiaženklis; могильная н. kápas, kápo kauburgys; pilkaris; ~ю *prv.* palaidaī, supiltinaī; уголь перевозят н. aūglys vėžamos palaidos.

насыреть, -еет *šnek.* *ivk.* atidrekti.

насы́тить, -ышу, -ытишь *ivk.* 1. privalgydinti, pasōtinti, prisōtinti; 2. prisōtinti, įsōtinti; н. раствор солями *chem.* prisōtinti skiēdinį drūskomis; 3. *prk.* gaūsiai aprūpinti; pripildyti; позиции насыщены огневыми точками pozicijose yra daug

ugniēs taškų; ~ся, -ышья, -ытишь *ivk.* 1. prisivalgyti, prisisōtinti, pasisōtinti; 2. būti prisōtin-tam; вода насытилась солью vanduo prisōtintas drūskos.

насы́хат, -ает *eig.* džiūti, *žr.* насохнуть.

насы́щать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* насы́тить; ~ся, -аюсь, -аешья *eig.* būti sōtinamam; sōtintis.

насы́щение, -я 1. pasōtinimas, prisōtinimas, sōtinimas; 2. pasisōtinimas, sōtis; наесться до полного насыщения pri(si)válgyti iki sōties; 3. prisōtinimas, įsōtinimas; магнитное н. magnētinis prisōtinimas; н. воды поваренной солью vandens įsōtinimas vālgomąja druska.

насы́щен|ость, -и 1. sōtumas, prisōtinimas, įsōtinimas; капиллярная н. kapiliārinis prisōtinimas; н. раствора tirpalo prisōtinimas; 2. *prk.* turinīgumas; идённая н. романа idėjinis romano turinīgumas; 3. gausūmas, sodrūmas, gausingūmas (*pvz.* *spalvų*); ~ый, -ая, -ое; -шен, -а, -о 1. prisōtintasis, įsōtintas; н. раствор prisōtintasis tirpalas, skiedinys; 2. *prk.* turinīgumas, kūpinas (*ko*); идёно н. роман idėjiškai turinīgumas romānas; 3. sodrus (*apie spalvą*).

насы́шу *žr.* насы́тить; ~сь *žr.* насы́титься.

насы́ду *žr.* насёсть.

натáивать, -аю, -аешь *eig.* 1. tirpinti, tirpdyti; 2. *beasm.* tirpti.

натáлкивать¹, -аю, -аешь *eig.* grūsti, kimšti, kišti, *žr.* натолкать.

натáлкивать², -аю, -аешь *eig.* *žr.* натолкнуть.

натáпливать, -аю, -аешь *eig.* 1. kūrēnti; 2. ldyti; *žr.* натопить^{1, 2}.

натáптывать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* *žr.* натоптать.

натаскáть¹, -аю, -аешь *ivk.* 1. prinēsti, privilkkti (*daug*); sunēsti; н. дров prinēsti málkų; н. кучу камней sunēsti krūvą akmenų; 2. ištraukti, prigáudyti; н. много ráков из реки ištraukti daug vėžių iš upės; 3. *šnek.* priglemžti, privagiliāuti; 4. *šnek.*: н. за уши nuráuti, nulupinėti ausis (*baudžiant kq*); н. за волосы nuráuti pláukus; 5. *prk.* *šnek.* priránkioti, sukompiliuoti; н. статью sukompiliuoti straipsnį.

натаскáть², -аю, -аешь *ivk.* 1. apmōkyti, išdresuoti (*šunį medžioklei*); 2. (*paviršutiniškai*) išmōkyti, parengti (*mokinį*).

натаски́вать¹, -аю, -аешь *eig.* *žr.* натаскáть¹.

натаски́вать², -аю, -аешь *eig.* 1. mōkyti, dresuoti, prātinti; 2. (*paviršutiniškai*) mōkyti, reŋgti; *žr.* натаскáть².

натáчивать, -аю, -аешь *eig.* galāsti, āštrinti, pustyti, šleikti, tēkinti, *žr.* наточить¹; ~ся, -ается *eig.* būti galādamam, pūstomam, tēkinamam.

натáчить, -ащу, -ащишь *ivk.* 1. *šnek.* užtraukti, užtempti (*ant saęs*); н. на себя одеяло užtraukti ant savės aūtklodę; 2. prinēsti, pritempti, privilkkti; н. хвосту privilkkti, prinēsti žabų.

натáять, -таю, -таешь *ivk.* 1. pritirpinti, pritirpinti, pritirpdyti; н. льда pritirpdyti lēdo; 2. *beasm.* pritirpti, sutirpti, ištirpti; за день натаяло много снэгу per dieną ištirpo daug sniego.

натверд|ить, -ржу, -рдишь *ivk.* *pasen.* 1. įkalbėti, įteigti; 2. išmōkti ilgai kartojant, iskáliti.

натвор|ить¹, -рю, -рюшь *ivk.* *šnek.* pridaryti, prikrēsti; н. мэрзостей prikrēsti niekšybių; прозá

натворила много вреда áudra pridārē daug žalos.

натворить², -рю, -ршь *юк. spec.* 1. įmaišyti, užmaišyti; н. много теста užmaišyti daug tešlos; 2. atskiesti; н. извести atskiesti kálkių.

нате *dll. šnek.* 1. tēkit, imkit, šē, tē; н. вам билет tēkit jums bilietą; 2. šit (štai) kaip; mātote (nuostabai reikšti); двадцать лет не курили, а тут н. вам dividešimt metų nerūkėte, o dabar prašau, mātote.

натек¹, -а 1. (veiksmas) pritekėjimas, aptekėjimas; 2. varvėklis, varvėklis; aptekas.

натек² *жр.* натечь.

натекать, -ает *eig. жр.* натечь.

нателный, -ая, -ое apatinis, tiesiog ant kono dėvimas; нателная рубáха apatiniai marškiniai.

натереть, -бу, -бшь *юк.* prirauti; pripėsti, pripešioti; pripašyti; н. льну prirauti linų.

натереть, -тру, -трешь; *būt.* -тёр, -тёрла, -тёрло *юк.* 1. įtrinti (tepalą, skystį); н. руки вазелином įtrinti rankas vazelinu; н. кожу мастью įtrinti tepalą į odą; 2. nušveisti, pašveisti; н. воском пол pavaškuoti grindis; 3. sutrinti, suvėlti, пунтринти; н. палец пунтринти pirštą; н. пузыри на норах sutrinti pūslės ant kójų; н. мозоли на руках suvėlti trynės, pūospaudas ant rankų; хомут натёр шёю лошади pavalkai sutrynė árkliai sprangą; 4. (trintuve) pritrinti, pritarkuoti; н. сыру pritrinti, pritarkuoti sūrio; ~ся, -трётся, -трёшься; *būt.* -тёрся, -тёрлась, -тёрлось *юк.* 1. įsitrinti; н. мазью įsitrинти tepalą; 2. *prk. šnek.* apsitrinti, išsiprūsinti, išprūsti, išguvėti; н. в людях išprūsti žmonėse.

натерпелся, -терплюсь, -терпишься *юк. šnek.* prisikentėti, daug vaigo pakėlti, patirti.

натесать, -ешу, -ёшешь *юк.* pritašyti, nutašyti (daug); н. досок pritašyti lentų; ~сывать, -аю, -аешь *eig.* pritašinėti, nutašinėti.

натечь, -ечёт, -ёкът; *būt.* -тёк, -текла, -текло *юк.* 1. pritekėti, pribėgti (vandens); priplūsti, atplūsti, atsrūti; 2. *prk. spec.* susėkti, atsėkti (žvėri); 3. *prk.* atslīnkti (pvz. debesys); įsiskverbtі (pvz. oras, šaltis).

натешить, -шу, -шишь *юк. šnek.* palinksminti, p(г)adžiūginti; ~ся, -шусь, -шишься *юк. šnek.* 1. prisilinksminti, pasilinksminti, prisismāginti, pasismāginti, atsidžiaugti; 2. prisitūčioti, prisismāginti (pasityčiojant).

натёшу *жр.* натешить.

натешу *жр.* натесать.

натёшусь *жр.* натешиться.

натир, -а *spec.* užsikirtimas (pvz. krumpliaračių).

натирá||ние, -я įtrynimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. trinti (pvz. vaistais); 2. šveisti (pvz. grindis); 3. tarkuoti, trinti (pvz. bulves); *жр.* натереть; ~ться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. trintis; 2. būti triпамам.

натиск, -а 1. spaudimas; grūmimas; veržimasis; под натиском толпы полиция скрылась miniós spaudžiamà, policija išsislāpstė; под натиском общёственности visúomenei paveikus, visúomenei spaudžiant; 2. spst. prispaudimas, prislėgimas (klišės ar rinkinio prie popieriaus).

натискать, -аю, -аешь *юк. šnek.* prikimšti, prigrūsti, priburkti; н. бумаги в ящик prigrūsti popieriaus į dėžę; ~ся, -аюсь *юк. šnek.* prisigrūsti, prisispāusti, prisikimšti (pvz. žmonių).

натискивать, -аю, -аешь *eig.* kimšti, grūsti, burkti, *жр.* натискать; ~ся, -аюсь *eig.* 1. spāustis, kimštis, grūstis; 2. būti prikėsamam.

наткать, -тку, -ткешь; *būt.* -ál, -алá, -áло *юк.* priāusti.

наткнуть, -нų, -нёшь *юк.* prismeigti, užsmeigti; užmāuti; н. бабочку на булавку užsmeigti drugėlį ant segtuko; н. штыки užmāuti durtuvus; ~ся, -нұсь, -нёшесь *юк.* 1. atsitrenkti, dūnkelėti, knāptelėti; н. на камень knāptelėti, atsitrenkti į akmenį; 2. *prk. šnek.* (netikėtai) susitikti, susidūrti; užtikti, aptikti; н. на тёрпа susidūrti su tigrū.

натолкать, -аю, -аешь *юк. šnek.* 1. prigrūsti, prikišti; н. книг в чемодан prigrūsti į lagaminą knygų; 2. apstūmdyti, pristūmdyti; ~ся, -аюсь, -аёшесь *юк. šnek.* prisistūmdyti (pvz. turguje); prisigrūsti.

натолкнуть, -нų, -нёшь *юк.* (на что) 1. užstūmti (ant ko); pastūmėti (į ką); н. лодку на мель užstūmti valtį ant sekamos; 2. *prk.* nukreipti, pakišti, paduoti, nuródyti, sužadinti; н. на лучший метод nukreipti į geresnį metodą; н. на мысль įduoti, pakišti mintį; н. на новую идею sužadinti, iškėlti naują idėją; ~ся, -нұсь, -нёшесь *юк.* 1. atsimūsti, atsitrenkti; н. на шкаф atsitrenkti į spintą; 2. *prk.* susidūrti; (netikėtai) užėiti, užšókti; aptikti, užtikti; н. на трудности susidūrti su sunkumais; н. на беду įklīmpti į vargą, į nelaimę.

натолковать, -кую, -кұешь *юк. šnek.* įkalbėti, įkálbinti, prišnekėti, pripāsakoti.

натолочь, -лқу, -лчешь, -лқұт; *būt.* -лók, -лклá, -лклó *юк.* prigrūsti, sugrūsti, prikrūsti, pritrinti; н. сахару prigrūsti cukraus; н. перцу pritrинти pipirų.

натомить, -млю, -мшь *юк.* prišūtinti, pritroškinti.

натомиться, -млюсь, -мшсь *юк. šnek.* išvařgti, pri(si)vařgti, prisikamūoti.

натопить¹, -оплю, -опишь *юк.* prikūrėti (krosnį, butą).

натопить², -оплю, -опишь *юк.* 1. prilýdyti, prilėisti (pvz. taukų); 2. privir(in)ti, prišūtinti; н. молоко prišūtinti pieno.

натопорщить, -шу, -шишь *юк.* pašiáušti (pvz. plaukus); išskėsti (pvz. pirštus); ~ся, -шусь, -шишься *юк.* pasišiáušti, papėžti (apie paukščio plunksnas).

натоптать, -опчұ, -опчешь *юк. šnek.* 1. (purvo) priminti, primýnioti, primindžioti; pripėduoti; 2. praminti (pvz. taką).

натопрывать, -гую, -гұешь *юк. šnek.* 1. (iš prekybos) pelnýti, įgýti, užprekiauti; 2. parduoti (prekių); priprekiauti; н. на двести рублей parduoti prėkių už dū šimtų rublių.

натопé||лый, -ая, -ое *šnek.* įgūdes, primókės, pri-týręs; ~ть, -ёю, -ёешь *юк. šnek.* įgūsti, prigūsti, pramókkti, primókkti, išsimiklinti, išprūsti, išsiguvinti.

наторить, -рю, -ришь *юк.* 1. praminti (*taką*), prarinti, pravažinėti, prabraukti (*kelį*); 2. *prk.* įprāntinti, įgūdinti.

наточить¹, -очу, -очишь *юк.* išgaląsti, pagaląsti, išpusyti, patėkinti, ištėkinti.

наточить², -очу, -очишь *юк. tarm.* išbėginti, ištėkinti, pritėkinti.

натощак *прв. šnek.* neválgęs, neválgius, tuščiaš viduriaš, ašt tuščios.

натр, -а *chem. pasen.* nātris; ёдкий н. nātrio šármas, nātrio hidroksidas; káustinė sodà, muílo akmuo.

натр||авить, -авлю, -авишь *юк.* 1. užpiudyti, užsiundyti, užlėisti, aplėisti; н. собак на зверя šunimis žvėrį užsiundyti; 2. *prk. šnek.* pakūrstyti, sukūrstyti, užsiundyti; н. на него cocėda sukūrstyti prieš jį kaimýnà, užsiundyti ašt jò kaimýnà; 3. prinuodyti (*pvz. daug žiurkių*); 4. *šnek. pasen.* nuganýti, išganýti (*pvz. pievą, pasėlius*); nubrėnėti; 5. išėsdinti, išdėginti (*pvz. rūgštini ornamentą*); ~авливать, -аю, -аешь *eig.*, ~авлять, -яю, -яешь *eig.* 1. siundyti, piudyti; 2. nuodyti; 3. єsdinti, dėginti; 4. *prk. šnek.* kūrstyti; *žr.* натравить.

натренировать, -рюю, -рýешь *юк.* ištreniruoti (*pvz. futbolininkus*); išmīklinti; н. рýку, щоб не дрожала išmīklinti rañkà, kàd nedrebėty; ~ся, -рюсь, -рýешься *юк.* išsitreniruoti; išsimīklinti.

натрепать, -еплю, -еплешь *юк.* 1. išbrūkti, pribrūkti (*pvz. linų*); 2. *šnek.* prikalbėti niėkų, primėluoti, priplepėti; 3. *šnek.* užsūkti, nusukinėti (*ausis*); nupėšti, nurauti (*plaukus*).

натрєсаться, -аюсь, -аешься *юк. vulg. šnek.* prisiprógti, prisirýti, prisilàkti, prisiėsti.

натрещать, -шý, -шýшь *юк. šnek.* pritarškėti, išdžiti (*ausis*), prisūkaloti; priburbti.

натр||ивый, -ая, -ое *chem. nātrio, nātrinis*; ~ий, -я *chem. nātris*; ~овый, -ая, -ое *žr.* натрие-вый.

натрое *прв.* į tris dalis; trims.

натру *žр.* натереть.

натрубить, -блю, -бýшь *юк. šnek.* 1. ilgai patrimituoti, dūdà pagróti, pritrimituoti; prigróti; 2. *prk.* išgársinti, paskleisti gands.

натрудить, -ужу, -удýшь ir -удýшь *юк. šnek.* išvarginti, nualsinti; apsuñkinti; н. нóги дóлгой ходьбóй išvarginti kójas ilgai váikščiojant; ~ся, -ужусь, -удýшся ir -удýшся *юк. šnek.* išvargti, nuilsti, prisidirbti, prisiveikti, prisiplàkti.

натружу *žр.* натрудить; ~сь *žр.* натрудиться.

натрусить, -ушý, -усýшь *юк. šnek.* prikrėsti, prikратýti, prikraiқыti; pribarstýti, pridūlkinti (*pvz. miltų*).

натрусь *žр.* натереться.

натрушý *žр.* натрусить.

натрєс||ать, -аю, -аешь *eig. šnek.* barstinėti, barsyti (*pvz. trupinius*); kratyti, krėsti (*pvz. obuolius*); ~ти, -сý, -сєшь; *būt.* -тряс, -лá, -лò *юк.* 1. pribarstýti, pribėrti (*pvz. tabaką*); 2. prikrėsti, prikратýti, pakrėsti (*pvz. slyvų*); 3. (į vidų) įkrėsti, įkratýti; ~тись, -сýсь, -сєсь; *būt.* -трясся, -лась, -лось *юк. šnek.* 1. (važiuojant kračiu keliu) prisikratýti, prisitrankyti; 2. pridrebėti (*pvz.*

iš baimės); 3. prikrėsti, pribirti; натрєслось мнóго груш prikrėto daug kriaušių.

натýга, -и *į(si)tempimas, įsirežimas*; įražà; работать с натýгой dirbti įsitempus; поднимать с натýгой kėlti įsirėžus; лицò егò стало красным от (с) натýги jò véidas paraudo iš įsitempimo.

натýго *прв. šnek.* stañdziai, stipriai; завязать рáну н. stipriai aprišti žaizdà.

натýживать, -аю, -аешь *eig. šnek. žр.* натýжить; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. šnek. žр.* натýжиться.

натýжить, -жу, -жишь *юк. šnek. įtempti*; ~ся, -жусь, -жишся *юк. šnek. įsitempti, įsirėžti.*

натýжиться, -жусь, -жýшся *юк. šnek. prisisieloti.*

натýж||ливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о *šnek., ~ный, -ая, -ое*; -жен, -жна, -жно *šnek. įtemptas, sunkus*; alsūs, alsinantis, pri(si)verstinis; натýжная работа sunkus, įtemptas darbas; натýжливая ходьба alsūs váikščiojimas; н. смех pri(si)verstinis juokas.

натýра, -ы 1. *pasen. gamtà*; 2. tikrovė; в натýре таких зверей не бывáет tikrovėje tokių žvėrių nebūna; 3. prigimimas, prigimtis, būdas, pógymis, charakteris, pagimtė; сýльная н. stipri prigimtis, stiprus pógymis; по натýре он не злой būdo jis nè pikto; 4. (*мене*) natūra; pozuotoja(s); рисовать с натýры piėsti iš natūros; служить натýрой художнику būti dailininkui pozuotoju; съёмка сцены на натýре (*filmuojant*) scėnos filmavimas gamtoje, gamtinėje aplinkoje, už stūdijos sienų, natūroje; 5. natūra (*prekės, daiktai, produktai*); платить натýрою mokėti natūra.

натурализация, -и 1. natūralizacija, natūralizavimas, svetimės pilietybės priėmlimas; 2. (*augalo*) natūralizacija.

натурализм, -а natūralizmas.

натурализовать, -зую, -зýешь *eig. ir юк.* natūralizuoti; ~ся, -зýюсь, -зýешься *eig. ir юк.* natūralizuotis.

натуралист, -а 1. gamtiniškas; юный н. jaunasis gamtiniškas; 2. natūralistas.

натуралистич||еский, -ая, -ое, ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно natūralistinis.

натуралистский, -ая, -ое 1. gamtiniško; 2. natūralisto.

натурáль||о 1. *прв. natūraliai, tikrai, nedirbtinai*; 2. *įt. pasen.* saváime áišku, žinoma, suprantama, be ábejo; ну, н., пошли тóлки saváime áišku, prasidėjo šnėkos; ~ость, -и *т. 1. natūralumas*; tikrumas, realumas; 2. natūralumas, nuoširdumas; н. поведения elgesio nuoširdumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. natūralus, natūralinis, nedirbtinis, tikras; gamtòs, gamtiškas, gamtinis; н. чай tikros arbātžolės; натурáльные богатства *pasen.* gamtòs, gamtiniai turtai; н. алмáз tikras, natūralus deimantas; н. румянец natūralus raudonis; в натурáльную величину natūralaus dydžio; 2. natūrinis; натурáльное хозяйство natūrinis ūkis; н. малò natūrinis mokestis, mokestis natūra (*ne pinigais*); натурáльные повинности natūrinės prievolės; 3. nedirbtinis, nuoširdus; н. тон обращения nuoširdus kreipimosi tónas.

натурный, -ая, -ое *natūrinis, natūros; gamtinis*; натурные съёмки *natūrinės, gamtinės nūotraukos (filmtams)*.

натуроплата, -ы *mokestis natūrā (ne pinigais)*.

натурщик, -а *pozūotojas (dailininko)*; ~ца, -ы *pozūotoja*.

натушевать, -шью, -шýешь *įvk. ištušuoti*.

натывать, -аю, -аешь *įvk. 1. pribedžioti, prismaig(s)-ti, prikišti, prikašioti*; н. игло́к в поду́шку *pribedžioti adatų į priegaly;* 2. *subedžioti, pribadyti (pvz. skylių), išdūstyti, subadinėti, subadyti*; н. я́блоки пе́ред ва́ркой *subadyti obuolius prieš vėrdant*.

натывать, -аю, -аешь *eig. 1. užsmeiginėti, užmausyti, žr. наткнýть*; 2. *bedžioti (pvz. apyniams karteles), smaigýti; badyti, badinėti (skyles, duobes), žр. натывать*.

натюрморт, -а *natūrmortas*.

натяг, -а *tech. įvarža; garantūrovанный н. гарантуota įvarža*.

натягивать, -аю, -аешь *eig. tempti, traukti, veržti; mauti, žр. натяну́ть*; ~ся, -ается *eig. 1. temptis, tęstis, trauktis; mautis; veržtis*; 2. *būti tempiamam, traukiamam, mauniamam, veržiamam; žр. натянýться*.

натяжелé *pro. šnek. 1. su našta; он шёл н. jis ėjo su našta*; 2. *pėsčiai*.

натяжение, -я 1. *įtempimas; įtampa; įsitempimas; įgaža; стéпень натя́жения струны stygós įtempimo láipsnis*; н. осно́вы *tekst. metmenų įtempimas*; 2. *med. (žaidžos) užtraukimas, aptraukimas*; первичное н. *pirminis žaidžos užtraukimas*.

натяжка, -и; *dgs. kilm. -жек, naud. -жкам 1. žр. натяжение (1 reikš.)*; н. струн *stygų įtempimas*; 2. *prk. temptė pritemptas teiginys, pritempimas, peragristumas, pėrdėjimas; įtampa*; н. в толковании а́йскимо *pritemptumas; ~ной, -ая, -ое 1. užtraukiamasis, užtempiamasis; užveržiamasis; 2. įtempiamasis*.

натянутость, -и *т. 1. įtemptumas, įtempimas*; 2. *prk. įtempimas, nenatūralumas; ~ый, -ая, -ое 1. įtemptas, įtimpes, įtimpas*; 2. *prk. dirbtinis, nenatūralūs; penuosirdūs; įtemptas*; натянúтые отношения *įtempti sątykiai*; н. вид *nenatūrali išvaizda*.

натянуть, -яну́, -янешь *įvk. 1. ištempti, įtempti (virvę, vadeles), įveržti*; н. про́вод *įtempti laidą*; 2. *užtraukti, užtempti; užmauti (pirštinę, batą), armauti, už(si)vilkti; suveržti, užveržti*; н. оде́ло *užtraukti antklodę*; н. холст на ра́му *užtempti drobę ant rėmų*; 3. *prk. šnek. pakėlti, padidinti, išpūsti (pvz. kainą)*; ~ся, -янется *įvk. 1. įsitempti, įtįsti, ištįsti, įtįmpti, išsitempti*; ве́рвка отсыре́ла и натяну́лась *virvė sudrėko ir įsitempė*; 2. *šnek. prisipaūmpti, prisigėrti*.

наугад *pro. akių plótu, akiplotu, spēliódamas, spētinai, aklaĩ, ant nūomonės, kaip pakliūs, kaip pasisėks, apgraiðom, arųčiuorðm; идти н. eiti ant nūomonės, akimoju*.

наугольник, -а *kampañinis; ~ый, -ая, -ое kampinis*.

наудалýю *pro. šnek. 1. pašėliškai drąsiai, pramuštgalviškai, beatódaĩriškai*; 2. *žр. наудачу*.

наудачу *pro. ant laimės, kaip pasisėks, aklaĩ, kaip pavýks*.

наудить, -ужу́, -удишь *įvk. primeškerioti*.

наука, -и 1. *mókslas; естественные науки gamtós mókslai*; филологическая наука *filológijos mókslas*; отда́ться нау́ке *pasisvėsti mókslui*; занима́ться нау́кой *užsiimti mókslu*; Акаде́мия нау́к Ли́товской ССР *Lietuvós TSR Mókslų akademija*; 2. *šnek. pasen. mokslinimas, mokymas, mókslas*; порá ребёнка отда́ть в нау́ку *jaũ laikas leisti vaiką mokyti*; спосо́бный к нау́ке *gabūs mókslui, mokslūs*; 3. *patyrimas, įgūdžiai, įgudimas, žinios; pamokà*; я пе́ренял нау́ку, как выпра́шивать высокие урожа́и *àš pėremiau žiniàs, patyrimà, kaip išauginti gausiūs derliūs*; 4. *pamókymas, pamókslas, pamokà; patarimas*; пусть э́то бу́дет тебе́ нау́кой! *tegu! tai būs tau pamokà!*

наустить, -ушу́, -устышь *įvk. pasen. įmokyti, įbáudinti, įsiúndyti, įkúrstyti, prikalbėti (į ką blo-ga)*.

наустывать, -аю, -аешь *įvk. šnek. 1. užsiúndyti, užpiudýti*; н. соба́ку на прохо́жих *užsiúndyti праеiviūs šunimi*; 2. *prk. sukúrstyti, pakúrstyti*; н. на дра́ку *sukúrstyti peštynės; ~ивать, -аю, -аешь eig. šnek. 1. siúndyti, piudýti, úrzdinti*; 2. *prk. kúrstyti*; н. бра́та на бра́та *kúrstyti brólij prieš brólij*.

наутёк *pro. šnek.:* пусты́ться н. *pasilėisti bėgti, nudumti, sprukti šaliñ*.

наутро *pro. rytój rytà, kità rytà*.

научать, -аю, -аешь *eig. šnek. pasen. žр. научить; ~ся, -аюсь, -аешься eig. šnek. pasen. žр. научиться*.

научить, -учу́, -учишь *įvk. 1. išmókyti, išlávinti*; н. чита́ть *išmókyti skaityti*; н. стрельбе́ *išmókyti šáudyti*; 2. *šnek. pamókyti, patařti*; н. бы́ть сча́стым *pamókyti, patařti, kaip būti laimingam*; 3. *šnek. sukúrstyti, įmókyti*; н. передра́зывать ста́рших *įmókyti pamėgdžioti vyresniuosius; ~ся, -учусь, -учишься įvk. išmókti, išsimókyti, pramókti; pasimókyti; įpràsti, įgusti*.

научно-исследовательский, -ая, -ое *mókslinio tyrimo, mókslo tiriamasis (pvz. darbas, institutas)*.

научно-популярный, -ая, -ое *mókslo populiarinimo (pvz. literatūra); mókslinis-populiárinis (pvz. fil-mas)*.

научность, -и *т. moksliskumas*.

научно-фантастический, -ая, -ое *mókslinis-fantásinis (pvz. romanas)*.

научный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. *mókslinis, mókslo; móksliškas; mokslingas*; научная теория *mókslinė teórija*; н. социализм *mókslinis socializmas*; научная книга *mókslo knyga*; 2. *mókslininkų; научные ка́дры mókslininkų kaðrai*; научные работники *mókslininkai, mókslo darbuotojai*.

наушник, -а *šnek. liežuvaútojas, liežuvininkas, šmeižikas, apkalbėtojas, šnibždeika, įskundinėtojas*.

наушники, -ков *dgs. 1. ausinės; aũtausiai, ausidengtės; ша́пка с наушниками ausinė, kepurė su ausinėmis*; у всех лошаде́й бы́ли н. visi arklaĩ buvo su ausinėmis; 2. *ausinės, klausiklis*; связýст услы́шал в н. *rýšininkas išgirdo prò ausinės*.

наушница, -ы *šnek.* liežuvažutoja, liežuvininkė, šmeižikė, apkalbėtoja, įskundėja.

наушничать, -аю, -аешь *eig. šnek.* liežuvažuti, šmeižti, apkalbinėti; įskundinėti, apšniibždėti; **нество**, -а *šnek. (smulkus)* įskundinėjimas, liežuvažimas, šmeižtas, apkalbā; apkalbinėjimas, ар-мелāvimas.

наущать, -аю, -аешь *eig. pasen.* siūndyti, kūrstyti, prikalbinėti (*į ką bloga*); **нение**, -я *pasen.* įmokyimas, įbāudinimas, prikalbinėjimas, (su)kūrstyimas; **действовать** по наущению вярā veikti priešо sukūrstydam.

наущу *žr.* наустить.

нафабриковать, -кую, -кúешь *įvk.* prifabrikuoti, prigaminti.

нафабрить, -рю, -ришь *įvk.* nufabruoti, juodaī nudažyti (*ūsus, barzdą*).

нафантазировать, -рую, -руешь *įvk. šnek.* prifantazuoti.

нафилософствоваться, -твуюсь, -твуетесь *įvk. šnek.* pri(si)filosofuoti.

нафискалить, -лю, -лишь *įvk. šnek.* įskųsti; ар-шмеižti.

нафталин, -а naftalinas; **ный**, -ая, -ое, **новый**, -ая, -ое naftalino, naftalininis; нафталинное производство naftalino gamyba; н. запахи naftalino kvāpas.

нахал, -а įžūlėlis, akiplėša, begėdis, akilanda, šūnakis, šiurkštuolis; **нка**, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам įžūlėlė, akiplėša, akilanda, šūnakė, įžūl mōteris.

нахальничать, -аю, -аешь *eig. šnek.* įžūlāuti, įžūliai, akiplėšiškai elgtis, akiplėšāuti; **но про** įžūliai, akiplėšiškai; **ный**, -ая, -ое; -лен, -лнā, -льно įžūlus, begėdis, akiplėšiškas; šiurkštūs, atžarūs; **нство**, -а įžūlūmas, akiplėšiškūmas, begėdiškūmas.

нахаркать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* prisipiāudyti, priskrepliuoti.

нахваливать, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* нахвалить; **нся**, -аюсь, -аеьсья *eig. šnek. žр.* нахвалиться.

нахвалить, -аю, -аешь *įvk. šnek.* išgirti; išgārbinti; н. хорошую порōду išgirti gērā ōrā; **нся**, -алюсь, -алисья *įvk. šnek.* 1. pasigirti; išsigirti; ешē успēешь н. dār suspēsi pasigirti; 2. atsigirti; мать не моглā н. сыном mōtina negalējo atsigirti sūnumi.

нахващать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* pasigirti, prisigirti; **нся**, -аюсь, -аеьсья *įvk. šnek.* pernelý savē išgirti, prisigirti, išsigirti.

нахватать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. (*rankomis*) prigāudyti, prigriēbti; 2. pri(si)graibstyti (*pov. pažymėjimu*); 3. *prk.* prisigraibyti, prisigraibstyti (*pov. paviršutiniškų žinių*); **нся**, -аюсь, -аеьсья *įvk. šnek.* 1. prisigriēbti, prisirinkti, prisigāudyti; prisigraibstyti; 2. *prk.* žр. нахватать (3 *reikš.*).

нахлебаться, -аюсь, -аеьсья *įvk. šnek.* 1. prisistrēbti, prisisiurfėti; 2. *prk.* prisikentėti, prisikēsti (*pov. vargo*).

нахлебник, -а 1. *pasen.* įnamýs (*gaunantis ir valgi*), kampiniškas; 2. *niek.* veltėdýs; **нца**, -ы 1. *pasen.* įnamē, kampiniškė; 2. *niek.* veltėdē.

нахлестать, -ешу, -ещешь *įvk. šnek.* iščāižyti, pri-

čāižyti, nučāižyti, nuplākti, išpliekti, istālžyti, išvanōti, prilūpti; н. спīну iščāižyti nūgarā; **нся**, -ешусь, -ещеьсья *įvk. šnek.* 1. išsivanōti, prisivanōti (*pirtyje*); 2. prisimaūkti, prisilākti, prisigērti.

нахлестка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *šnek.* ōdinis lopinýs.

нахлестывать, -аю, -аешь *eig. žр.* нахлестать; **нся**, -аюсь, -аеьсья *eig. žр.* нахлестаться.

нахлещу *žр.* нахлестать; **нсь** *žр.* нахлестаться.

нахлобучивать, -аю, -аешь *eig.* maūkti (*kepūrę*), maūkšlinti, vōžti; **нся**, -аеьсья *eig.* smūkti, maūktis.

нахлобучить, -чу, -чишь *įvk. šnek.* užmaūkti, užmaūkšlinti (*pov. kepūrę*), užvōžti, užkārti, užmaūti; **нся**, -итсья *įvk. šnek.* užsmūkti (*pov. skrybėlę*).

нахлобучка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* akibrokštas, griežtas pabarimas, išbarimas, galvōtrinkis; получить нахлобучку būti išbartām, gāuti pipirų.

нахлопнуть, -ну, -нешь *įvk. šnek.* 1. užtreñkti, (*smarkiai*) uždeñgti (*pov. puodą*); 2. *prk.* užklūpti, sučiūpti (*pov. vagi*).

нахлопотаться, -почусь, -почеьсья *įvk. šnek.* prisirūpinti, prisisuōsti, prisitriūsti, prisiplūšėti.

нахлынуть, -нет *įvk.* 1. užsrāti, užplūsti, užpliaūpti, atpliūpsėti; siūbtelėti, pliūptelėti; волны нахлынули на бēper bañgos užplūdo aīt krañto; 2. *prk.* atgužėti, užplūsti; нахлынуло мнōжество детēй atgužėjo daūg vaikų; 3. *prk.* užplūsti (*pov. mintys*).

нахмуривать, -аю, -аешь *eig.* raūkti, raukýti (*pov. veidą, kaktą, antakius*); niūrinti; **нся**, -аюсь, -аеьсья *eig.* 1. raūktis, raukýtis, niūrti; 2. *prk.* niāuktis (*dangus*), niūkti, āktis, blēstis.

нахмурить, -рю, -ришь *įvk.* paniūrinti (*veidą*), suraūkti (*kaktą, antakius*); **нся**, -рюсь, -риьсья *įvk.* 1. paniūrti, susiraūkti; 2. *prk.* apsiniaūkti, apniūkti, apsiblaūsti.

нахныкаться, -аюсь, -аеьсья *įvk. šnek.* prisizliūmbti, prisiverkšlėnti.

находить¹, -ожу, -одишь *eig.* 1. atradinėti, suradinėti; 2. laikýti, galvōti, manýti, būti (*laikýtis*) nuōmonēs, darýti išvadą; я нахожу, что так поступать нельзя āš manāu, kād taip elgtis nēdera, negālima; *žр.* найтй¹.

находить², -ожу, -одишь *eig.* 1. atsimušinėti, užeidinėti; užslinkinėti; 2. rinktis, gužėti; *žр.* найтй².

находиться¹, -ожусь, -одиьсья *eig.* būti; stovėti, gulėti; дом находился за рекой nāmas buvo anāpus ūpēs; я нахожусь в необходимости прервать молчāние āš būtinaī turiū nutrāukti tylėjimą; *žр.* наитись.

находиться², -ожусь, -одиьсья *įvk. šnek.* prisivāikščioti, atsivāikščioti; pavařgti bevāikščiojant.

находка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. radinýs, rāstas dāiktas; получить вознаграждение за находку gāuti radýbų; стол находок radinių stālas (*įstaiga*); 2. radinýs; puikā prōga; скандāльный процесс был бы находкой для егō врагōв skandalinga bylā būtų jō priešams tikras radinýs; тахōй артист — это н. для театрā tōks

artistas — teātrui tikras radinys; 3. (veiksmas) radimas.

находчив|ость, -и *m.* sumanumas, išsradīgumas, supratingumas, nuovokumas, atgodumas; ~ый, -ая, -ое; -чив, -а, -о sumanūs, raslūs, išsradīngas, supratingas, suvokūs, sąvokūs, nuovokūs, atgodūs.

нахождение, -я 1. (su)radimas; н. новых принципов нау|ų principų suradimas; 2. buvimas; место нахождения судна laivo buvimas vieta; найти адресата по месту нахождения surasti adresatą pagal gyvenamąją vietą.

нахож|уть *жр.* находить^{1, 2}; ~сь *жр.* находиться^{1, 2}.

нахоло|живать, -аю, -аешь *eig. šnek.* aušinti, šaldyti, vėsinti; ~одить, -ложу, -лодишь *жк. šnek.* išaušinti, ataušinti, atšaldyti; atvėsinti; н. избу atšaldyti pirkią.

нахоло|лить, -ит *жк.* pašiuřpinti, pašiaušti (plunksnas); ~ся, -люсь, -лишья *жк.* 1. papūrti, pasišiaušti, kuodą pastatyti, papęžti (apte paukščius); 2. *prk. šnek.* suniūrėti, paniūrėti, nuliūsti; nōsį nuleisti; черо это ты так нахолохлился? tai kō gi tū taip suniuriai?

нахот|аться, -очусь, -бчешься *жк.* prisikvatoti, prisikikėnti, atsikvatoti.

нахра|п, -а *šnek.* akiplešiškumas, įžulūmas; с нахрапу *жр.* нахрапом; ~истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *šnek.* įžulūs, akiplešiškas, smurtingas; beatodairiškas; ~ом *prv.* smūrtu, įžulumu; beatodairiškai, įžuliai.

нацара|пать, -аю, -аешь *жк.* 1. įbręžti, įdrėksti, pribraižyti, priręžyti, išbraižyti; 2. *šnek.* prikeveržoti (negražiai prirašyti), pribraižyti.

нацед|ить, -еж|у, -эдишь *жк.* iškōšti (kiek); iškōšti, prikōšti, pritėkinti, įtekinti (*puz. iš statinės*), įvavinti, prilėisti, įsuŋkti; ~ся, -эдится *жк.* prisikōšti (kiek), įsikōšti, pritekėti, įsisuŋkti.

наце|живать, -аю, -аешь *eig. жр.* нацедить; ~ся, -ается *eig. жр.* нацедиться.

наце|ж|уть *жр.* нацедить.

нацели|вать, -аю, -аешь *eig.*, ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. taikyti (į taikinį); 2. *prk.* kreipti, dūoti krūptį.

нацел|ить, -лю, -лишь *жк.* 1. nutaikyti, nukreipti, atsūkti; н. пушку nutaikyti patranką; 2. *prk.* nukreipti; užbręžti tikslą; ~ся, -люсь, -лишья *жк. šnek.* 1. prisitaikyti (į taikinį), taikinį ragauti; 2. *prk.* užsibręžti tikslą, pasirųžti (ką padaryti).

нацело *prv. šnek.* pilnutina, bė liėkanos, visiškai; ледниковый покров н. растан ledyninė dangā visiškai ištirpo.

нацелов|ать, -л|ую, -л|уешь *жк. šnek.* išbučiuoti; ~ся, -л|уюсь, -л|уешься *жк.* prisibučiuoti, išsibučiuoti, atsibučiuoti.

нац|енить, -еню, -энишь *жк.* pakėlti kainą, káipnas; ~енка, -и; *dgs. kilm.* -нок, naud. -нкам 1. káipnų pakėlimas; 2. atkainis.

нацеп|ить, -еплю, -эпишь *жк.* 1. pakabinti, užkabinti (*puz. kepurę, virvę ant kablio*); 2. *šnek.* prikabinti, prisėgti (*puz. medalių, kaspiną*); ~ся, -эпится *жк.* pasikabinti, užsikabinti, pakibti; prikibti (ko daug), užstrigti.

нацеп|лять, -яю, -яешь *eig.* 1. kabinti, striėgti (*puz. ant meškerės kabliuko*); 2. *šnek.* sėgti, segioti, kabinėti (*puz. ženkliukus*); ~ся, -яюсь, -яешься *eig.* 1. kabintis, kibti; н. товарищу на плечи kabintis draugui į pečius, atn pečių; 2. būti (už) -kabynamam.

нац|ии *nkt. dgs.* nāciai, nacistai; ~изм, -а naciizmas, nacionalsocializmas.

национализ|ация, -и 1. nacionalizācija, nacionalizāvimas, suvalstybinimas; 2. (su)taūtinimas (*puz. mokyklos*); ~ировать, -рую, -руешь *eig.* ir *жк.* nacionalizuoti, suvalstybinti (*puz. fabriką*).

национализ|м, -а nacionalizmas.

национализ|овать, -зую, -зуюшь *eig.* ir *жк. жр.* национализировать.

националист, -а nacionalistas; ~ический, -ая, -ое nacionalistinis, nacionalistų; ~ичный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно nacionalistinis; ~ский, -ая, -ое nacionalistų, nacionalistinis.

национально-освободительный, -ая, -ое nacionalinio išsivadavimo, nacionalinis-išsivaduojamasis; национально-освободительная борьба народов Африки Afrikos tautų nacionalinio išsivadavimo kovā.

национальн|ость, -и *m.* 1. tautā, tautybė; равенство всех национальностей Советского Союза visų Tarybų Sąjungos tautų lygybė; Совет национальностей Tautybių Taryba; 2. (*priklausymas kuriai tautai*) tautybė; литовец по национальности tautybės lietūvis; 3. tautiškumas, nacionališkumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. nacionalinis; н. округ nacionalinė apygarda; 2. tautinis, tautiškas, nacionalinis; н. вопрос tautinis, nacionalinis klausimas; н. гнет tautinė, nacionalinė sprespauda; н. костюм tautiški drabužiai; 3. valstybinis; nacionalinis; н. гимн valstybinis himnas; ◆ национальное меньшинство nacionalinė, tautinė mažuma.

нацист, -а nacistas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, naud. -ткам nacistė; ~ский, -ая, -ое nacistinis, nacistų.

нация, -и 1. nācija, tautā; 2. šalis, valstybė, nācija; представитель дружественной нации draugiškos šalies atstovas; Организация Объединённых Наций Suviėnytųjų Nācijų Organizācija.

начад|ить, -аж|у, -адишь *жк.* prismalkinti, pritvaikinti.

начало, -а; *dgs.* -āла, -āl 1. pradžia, pradėjimas; н. работы darbo pradžia; н. реки upės pradžia, ištaka; н. месяца mėnesio pradžia; 2. *džn. dgs.* pagrindas, principas, pradmuo, prādas; на социалистических началах socialistiniais pagrindais; начала астрономии astronomijos pradmenys; на коллективных началах kolektyviniais pagrindais; ◆ для начала prādziai, tuo pradėjimui; по началу iš pradžių, iš pradžių, pradžioje; под началом (служить, работать) kieno valdžioje, žinioje, kām vadovaujant (tarnauti, dirbti).

начальни|к, -а viršininkas, vyresnysis; ~ца, -ы *šnek.* viršininkė; vyresnioji; ~ческий, -ая, -ое viršininkiškas (*puz. tonas*); viršininko (*puz. pareigos*).

начальный, -ая, -ое *pradžios, pradinis, pradeda-masis; elementarus; начальное училище pradinė mokykla; начальная скорость pradinis greitis; начальные правила elementarios taisyklės; начальные основания науки mokslo pradžmenys.*

начальств|енный, -ая, -ое 1. *vyresnybės, vyresnų-biškas; 2. valdingas, viršininkiškas (tonas, išvaiz-da); ~o, -a 1. kuop. vyresnybės; viršininkai; vadovybė; это приказано начальством таі ішакė vyresnybės; 2. šnek. viršininkas; он был моим начальством jis buvo mano viršininkas; 3. (viršininko) valdžia, vadovybė; vadovavimas; при-нять н. над войсками pasiimti vadovavimą ka-riuomenėi; это случилось в ерō н. таі atsitiko, nutiko jam būnant vadū, jam vadovaujant; быть под начальством būti kienō valdžiojē, vadovybėje; ♦ по начальству доносить (посылать) pranešti (siųsti) aukštesniajam organui; ~овать, -тую, -твуеть eig. vadovauti, valdyti, būti viršininku, viršininkauti; он начальствовал три го-да jis viršininkavo trejus metus; ~ующий, -ая, -ее 1. viršininkaujantis, vadovaujantis; н. состав армии kariuomenės vadovybė; 2. -ero dkt. virši-ninkas, vadas.*

начатие, -я *pasen. pradėjimas, pradėtuvės.*

начатки, -ков *dgs. pradžmenys; elementarios žinios; н. арифметики aritmetikos pradžmenys.*

начать, -чну́, -чнешь *būt. начал, -лā, начало įvk. pradėti, imti, pagauti (pvz. augti); (užsi)prūti, užnikti (pvz. prašyti); ~ся, -чнется; būt. на-чался, -лась, -лось įvk. prasidėti, užstoti (pvz. žiema); užėiti; началась боль užėjo supulys.*

начав, -а (начальник дивизии) *divizijos vadas.*

начеканить, -ню, -нишь *įvk. prikalti, nukalti, at-mušti (monetų).*

начеку́ *prv.: быть н. būti pasiruošus, būti bud-riam, saugotis.*

начёл *žr. начёсть.*

начеркать, -аю, -аешь *įvk. начёркивать, -аю, -аешь eig. šnek. 1. greitomis parašyti, brūkšte-lėti; 2. pribraukyti, (pri)brūkšniuoti.*

начернить, -ню, -нишь *įvk. išjuodinti, juodaі pu-dažyti; išmužinti.*

начерно *prv. 1. negrynai, juodraštiškai; 2. negalu-tinai, parengtinai, preliminariskai, nebaigtinai; постро́йка закончена н. pāstatas užbaigtas nega-lutinai.*

начерп|ать, -аю, -аешь *įvk. pasėmti, prisėmti (pil-ną); н. ведро воды pasėmti kibirą vandeņs; ~ывать, -аю, -аешь eig. sėmti (daug), sāmstyti, semioti.*

начертание, -я 1. *parāšymas; н. рассказа apsa-kyto parāšymas; 2. išorinė forma, nubrėžimas, nuo-braiža, brėžinys; графическое н. grāfinis vaiz-das.*

начертательный, -ая, -ое: *начертательная геоме-трия braižomoji geometrija.*

начертать, -аю, -аешь *įvk. 1. pasen. parašyti, pu-pišti; 2. prk. nusakyti, pažymėti, nubrėžti; в трудах классиков марксизма-ленинизма начёр-тан путь построения коммунизма marksizmo-le-ninizmo klāsikų veikaluosė nubrėžtas kėlias ko-munizmui pastatyti.*

начертить, -ерчу́, -ёртишь *įvk. 1. nubrėžti, išbrėžti, nubraižyti (pvz. planą); 2. pasen. parašyti, pu-pišti.*

начерчу́ *žr. начертить.*

начёс, -а 1. *(pri)šukāvimas (pvz. linų); užšukā-vimas, sušiaušimas; 2. šiaušimas (audinio); 3. tekst. (šiaušto audinio) pūko slūoksnis; 4. šiauštas mežginys; 5. šnek. nukāšymas (pvz. odos).*

начесать, -ешу́, -ёшешь *įvk. 1. prišukuoti (pvz. ka-napių), iššukuoti, nušukuoti; 2. užšukuoti, su-šiaušti; sušukuoti; 3. šnek. nukasyti, prakasyti (odą), sukasyti.*

начёсть, -чту́, -чтёшь; *būt. -чёл, -члā, -члō įvk. priskaityti.*

начёсывать, -аю, -аешь *eig. 1. šukuoti; 2. šnek. kasyti, prakasinėti (pvz. odą); žr. начесать.*

начёт, -а *nuoskaita.*

начётверо *prv. į keturias dalis.*

начётничес|кий, -ая, -ое *iron. prisiskaitėliškas; ~тво, -а prisiskaitėliškumas.*

начётный, -ая, -ое *nuoskaitinis.*

начётчик, -а 1. *pasen. apskaitės žmogus, apsi-skaitėlis; 2. prk. prisiskaitėlis; 3. bašn. bašnųti-nis skaitovas.*

начешу́ *žр. начесать.*

начйн, -а *šnek. pradžia, pradėtuvės.*

начинание, -я 1. *pradėjimas, ėmimasis; 2. inicia-tyvā, pradėtas darbas, žygis; sumānymas, ketini-mas; благіе начинания gerl, dori sumānymai, ketinimai.*

начинатель, -я *v. pradėjėjas, pradiniškas, iniciāto-rius; sumanytojas; ~ница, -ы pradėjėja, pradi-niškė, iniciatorė; ~ный, -ая, -ое gram. pradėti-nis (pvz. veiksmāžodis).*

начинать, -аю, -аешь *eig. pradėti, griėbtis, pūlti (pvz. prašyti); начинāет светātь pradeda švisti; не знаёт, что и н. nebežino, neįmāno nē kō griėbtis; ♦ с ним не начинāй сū juō neprasi-dėк; ~ся, -āется eig. 1. prasidėti; 2. būti prade-damām.*

начинающий, -ая, -ее *pradedantis, pradedantysis; naujōkas.*

начинивать, -аю, -аешь *eig. šnek. žр. начи-нить¹.*

начинить¹, -иню́, -йнишь *įvk. šnek. 1. pataisyti, su-lōpyti (pvz. daug skalbinių); 2. nudrōžti, nusmaī-linti (daug pieštukų).*

начинить², -ню́, -нишь *įvk. 1. kul. įdaryti, pri-kimšti, prikamsyti (pvz. dešrų); 2. prk. šnek. iron. prikimšti, prigrusti (pvz. žinių į galvą).*

начинка, -н; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам 1. (pri)-kimšimas; 2. kamšalas, fāršas, įdaras.*

начинщик, -а *pasen. žр. зачйнщик.*

начинять, -аю, -аешь *eig. žр. начинить².*

начисление, -я 1. *(veiksmas) priskaičiāvimas, pri-skaitymas; apskaičiāvimas; 2. prieskaita, priskai-tomoji sumā, priskaitymas; начисления на зāра-ботную плātu darbo ūžmokesčio prieskaitos.*

начисл|ить, -лю́, -лишь *įvk. priskaičiuoti, priskai-tyti; apskaičiuoti; н. трудодни apskaičiuoti dar-bādienius; ~ять, -аю, -аешь eig. priskaitinėti, apskaitinėti, žр. начислять.*

начистить, -ищу, -истишь *юв.* 1. priskūsti (*pvz. bulvių*), priaizyti (*pvz. žirnių*); 2. *šnek. (labai gerai)* išvalyti, išsveisti, nušveisti, nublizginti (*pvz. batelius, virduļi*).

начисто *прв.* *šnek.* 1. grynai, švariai; побриться н. švariai nusiskūsti; переписать н. švariai perrašyti; 2. visiškai, galutinai, baigtinai, griežtai; откázано н. griežtai atsakýta; 3. atviraí, nėslepiant, tiěsiai; поговорить н. pa(si)kalbėti atviraí.

начистоту *прв.* atviraí, nuoširdziai, niėko nėslepiant, tiěsiai; я скажý тебѣ н. аš тау atviraí pasakýsiu.

начистую *прв.* *šnek.* 1. švariai, visiškai, galutinai, plikai; острйчъ волосы н. nukirpti plikai plaukus; обыграть н. visiškai aplōšti; 2. *žr.* начистоту.

начитани||ость, -и *т.* apsiskaitymas; **ый**, -ая, -ое; -тан, -танна, -танно apsiskaitytes.

начитаты, -аю, -аешь *юв.* 1. *šnek.* pėrskaityti, paskaityti (*daug*); н. много лѣкций paskaityti daug paskaitų; 2. *pasen.* išskaityti, sužinoti (*pvz. iš laikraščių*); **ся**, -аюсь, -аешься *юв.* prisiskaityti, atsiscaityti (*visokių knygų*).

начитывать¹, -аю, -аешь *eig.* *žr.* начѣсть.

начитывать², -аю, -аешь *eig.* *žr.* начитаты.

начихаты, -аю, -аешь *юв.* 1. arčiaudėti; 2. *prk.* niekū laikyti; начихай ты на все nusišpiauk tú į viską, niėko nepaísyk; **ся**, -аюсь, -аешься *юв.* *šnek.* prisičiaudėti.

начичаты, -аю, -аешь *eig.* 1. skutinėti, skūsti (*pvz. bulves, morkas*), aižyti (*pvz. žirnius*); 2. valyti (*pvz. batelius*), šveisti, blizginti (*pvz. virduļi*); *žr.* начиситы.

начищу *žr.* начистить.

начла *žr.* начѣсть.

начсостав, -а (начальствующий состав) vadaí, vadovybė.

начту *žr.* начѣсть.

начудить, -удийш *юв.* *šnek.* prikrėsti keistýbių, pókštų; pridaryti éibių.

начхаты, -аю, -аешь *юв.* *šnek.* nusispiąuti; н. мне на егò замечание nusispiąuti mán į jò pástabą.

наш, -его *в.*, наша, -ей *т.*, наше, -его *нктр.*; *dgs.* наши, -их 1. *ю.* mūsų, mūsųškis, mūsųškas; наша семья mūsų šeima; наш сад mūsųškis, mūsų sōdas; герóй нашего времени mūsų laikų didvyris; эта рекá шириной с нашу šios upės plōtis (tōks) kaip mūsųškės; по нашему сáду протекáл ручей реf mūsų sōdą tekėjo upėlis; 2. наш, -его, наша, -ей; *dgs.* наши, -их *dkl.* mūsųškis (*giminaitis, artimasis; šeimnininkas*), mūsųškė (*giminaitė, artimoji*); ты за наших стойшь? aš tú mūsųškus palaikaí; наши поѣхали в гости mūsųškiai išvažiavo į svečius; наш недолюбливает чástых гостей mūsųškis (*mūsų šeimnininkas*) nemėgsta dažnų (*dažnai besilankančių*) svečių; 3. наше, -его *dkl.* tai, kàs mūsų priklauso, kàs mūsų; нашего не тронь mūsų daiktų, mūsų turto neliesk; наше не уйдѣт mūsų nepraš; 4. наше, -его *dkl.*: он борáче нашего jis turtinęsnis už mūsų; 5.: по-нашему *прв.* а) mūsųškai, pagal mūsų skōnį, pōrą; б) mūsų kalbà, mūsųškai;

◆ на наших глазах mūsų akivaizdoje, mūsų rėgint; наша берѣт (взяла) mės laimėjome, mūsų viršus; не наше дело kàs mūsų dárbo, tai nè mūsų reikalas; наше вам! *šnek.* sveikiname jūs!

нашалить, -лю, -лишь *юв.* *šnek.* prišdykauti, pridaryti pókštų, prišėlioti, pasiausti; **ся**, -люсь, -лишсь *юв.* *šnek.* prisiišdykauti, prisiišėlioti, prisidukti, prisiskūsti.

нашар||мака, **шомыжку** *прв.* *šnek.* vėltui, dykaí, nesumokėjus; svėtima saskaita; поѣхать н. nuvažiuoti vėltui, bė bilieto.

нашататься, -аюсь, -аешься *юв.* *šnek.* prisiválkioti, prisiišlaistyti, prisidūkinėti, prisivádaloti.

нашатер||ный, -ая, -ое: н. спирт amoniakas; **ь**, -я *в.* 1. *chem.* amonio chloridas; 2. *šnek.* amoniakas.

нашвырять, -аю, -аешь *юв.* priblaškyti, priblōkšti, primėtyti, prisváidyti.

нашѣйник, -а *šnek.* kaklāsaitis, kaklaryšis, kaklājuostė, pavādis.

нашѣйный, -ая, -ое *pasen.* kāklo, kaklinis (*ant kaklo nešiojamas*).

нашѣл *žr.* найтй^{1, 2}; **ся** *žr.* найтйсь.

нашелушить, -ушý, -ушийш *юв.* *šnek.* prigliaudyti (*pvz. riešutų*), priaizyti (*pvz. žirnių*), prilukštentí.

нашептаты, -епчý, -епчешь *юв.* 1. prikuždėti, prišnibždėti, prišnabždėti; apkalbėti, įkuždėti; н. про сосѣда всякого вздору prišnabždėti apie kaimyną visokių niėkų; 2. *pasen.* apžavėti, apiburti, apvařdyti.

нашептыва||ние, -я 1. kuždėjimas, šnibždėjimas; apkalbinėjimas; 2. pākuždos, pākuštos; **тель**, -я *в.* *pasen.* kuždėtojas, šnibždėiva; kerėtojas; **ть**, -аю, -аешь *eig.* 1. kuždėti, šnibždėti, šnabždėti, apkalbinėti; 2. *pasen.* burti, kerėti, žavėti; н. на воду керėti vādenį.

нашерамыжку *прв.* *žr.* нашармака.

нашествие, -я 1. (*priešo*) įsiveržimas, invāzija, įsibrovimas, aūtplūdis; н. гитлеровцев hitlerininkų įsibrovimas; 2. *prk.* *šnek.* juok. užplūdimas, aūtplūdis (*pvz. svečių*).

нашиваты, -аю, -аешь *eig.* prisiuvinėti, užsiuvinėti (*ant ko*).

наший||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. (*veiksmas*) prisiuvinimas, užsiuvinimas; 2. aūtsiuvas, prisiuvas; **ной**, -ая, -ое prisiūtinis, užsiūtinis.

нашйльник, -а (*pakinktų dalis*) kakliniėkas.

нашинковать, -кýю, -кýешь *юв.* pripiąustyti, prikropoti (*pvz. kopūstų*).

нашйть, -шью, -шьѣшь *юв.* 1. prisiāti, užsiāti (*ant ko*); 2. (*daug*) pasiāti, prisiāti.

нашкóдить, -ишь *юв.* *šnek.* prikrėsti éibių, kvailýsčių, pridaryti žalės.

нашкóлить, -лю, -лишь *юв.* *šnek.* išmankštinti, išmikliinti, išmuštruoti.

нашла *žr.* найтй^{1, 2}; **сь** *žr.* найтйсь.

нашлѣпать, -аю, -аешь *юв.* *šnek.* 1. ištálzyti, priplaukšėti, primušti; 2. prišlepsėti, pritapnoti.

нашло *žr.* найтй^{1, 2}; **сь** *žr.* найтйсь.

нашлю *žr.* наслать.

нашпальник, -а бėgių padėklas.

нашпиговать, -гью, -гьешь *ivk.* prismaig(st)yti (*lašinišais*), prišpikuoti.

нашпиливать, -аю, -аешь *eig.* ~ть, -лю, -лишь *ivk.* užsmeigti, prismeigti.

нашопать, -аю, -аешь *ivk.* (*daug*) suadýti, užadýti, priadýti; н. чулков užadýti (*daug*), priadýti kójinių.

нашуметь, -млю, -мишь *ivk.* 1. pri(si)triukšmáuti, priúžauti, pri(si)rėkauti; 2. *prk.* patráukti dėmesį, pagarsėti, išgarsėti, sukėlti kalbą, diskusiją, triukšmą; егo кнйга сйльно нашумела jо knygą sukėlė daug kalbų, išgarsėjo.

нашью *žr.* нашить.

нашёлкать, -аю, -аешь *ivk. šnek.* 1. pritriaūkšti, pritriauškinti (*puz. riešutų*), prigliaudyti, prilukštinti; 2. duoti sprigtą, pasprigtuoti.

нашпиать, -иплю, -иплешь *ivk.* ~ипывать, -аю, -аешь *eig.* 1. priskabyti (*puz. lapų*), priskainioti, pripešioti, pripešti (*puz. žolės*); 2. *šnek.* sužnābyti, sugnābyti, prižnābyti, prignābyti.

нашупать, -аю, -аешь *ivk.* 1. sučiūopti, užčiūopti, arčiūopti, arčiūpinėti, apgraibyti, sugrabalioti; 2. *prk.* sušnipinėti, išaiškinti, susėkti, aptikti; полиция егo нащупала policija jį susekė; авиация нащупала штаб врага aviacija susekė, aptiko priešo štabą; ~ывать, -аю, -аешь *eig.* 1. čiūopti, čiūpinėti, graibyti, grabalioti; 2. *prk.* šnipinėti, sėkti, ieškoti; zonduoti.

наэкономить, -млю, -мишь *ivk. šnek.* sutaupyti.

наэлектризовать, -зую, -зуюшь *ivk.* 1. įelektrinti; 2. *prk.* sujaudinti, įjaudinti, įjzrinti; ~ся, -зуюсь, -зуюсья *ivk.* 1. įelektrėti, įsielėktinti; 3. *prk.* susijaudinti, susierzinti, įsiaudinti.

наябедничать, -аю, -аешь *ivk. šnek.* (*на кого*) apmėluoti (*ką*), apraišyti, apšmeižti, apkalbėti; įskųsti.

наяв *prv.* nemiėgant, nè sapnė; tikrumojė, iš tikrųjų, tikrovėje.

наян, -а *tarm.* įkyrūs, kibūs, įžulūs žmogūs, įkyruolis; akipėša.

наяривать, -аю, -аешь *eig. šnek.* įniřtusiai dirbti; smařkiai gróti, plėšti (*puz. armoniką*); smařkiai mūšti, plėkti.

не¹ dll. nè; он ничегo не знаят jis niėko nežino; он не спит jis nemiėga; не в мёру силён labai baįsiai stiprūs; не худо бы приняться за дело nè prō šālį bótų imtis dárbo.

не² (kirčiūota įvardžių) некого, нечегo *atskirtinė dalis*) nèrà; не с кем говорить nèrà su kuо kalbėti; не о чём говорить nèг kо kalbėti; не на что купить nèrà už ką pirkti.

неаккуратность, -и *m.* 1. netikslumas, nepunktualumas; 2. aplaidumas; netvarkingumas; nerūpestingumas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. netikslūs, nepunktualūs; 2. nekuopštūs, netvarkingas, aplaidūs; nerūpestingas; 3. *šnek.* netikęs, blōgas (*puz. darbas*).

неактуальность, -и *m.* neaktualumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно neaktualūs, neopūs, kęstinas, nepribrendęs (*puz. klausimas*); неактуальная книга neaktuali knygà.

небезвыгоди *prv.* nè bė peļno; ~ый, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно duodantis (šiek tiek) peļno, apsimokantis.

небезосновательность *prv.* nè bė pagrindo; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно pagrįstas, turįs pagrindą. **небезукоризненный**, -ая, -ое; -зен, -зненна, -зненно, ~пречный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно ydingas, kliaudingas, nè bė priekaišto, nè bė ydu, trūkumų.

небезызвестность *prv.* eina tariniu žinoma, nè paslaptis; как тебе н., я еду за границу kaip tau žinoma, aš važiuoju į užsienį; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно girdėtas, ganà žinomas, pagarsėjęs; н. писатель ganà žinomas rašytojas.

небезынтересный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно patrauklūs, ganà įdomūs, įdomaujantis, intriguojantis.

небережливость *ость*, -и *m.* išlaidumas, netausojimas, neapūpmas; ~ый, -ая, -ое; -лив, -а, -о išlaidūs, neapūpūs, švaistūs.

небеса *žr.* небо.

небесно-голубой, -ая, -ое dañgiškai žydras, žydraspalvis.

небесный, -ая, -ое 1. dangaus; небесные тела dangaus kūnai; н. свод dangaus skliautas; небесная синевá (лазурь) dangaus mėlynė, žydrūnė; 2. danginis, žydras, žydraspalvis; шляпка небесного цвета danginės spalvōs, žydraspalvė skrybėlaitė; 3. *prk. pasen. poez.* dañgiškas, žavingas, žavūs, tyras, nežemiškas; kilnūs, taurūs, skaistūs, nekalts; н. ролос певца žavingas dainininko balsas; небесные черты лица daļlūs, žāvūs véido bruožai; как прекрасна твоя небесная душа kokià puiki tavo taurioji širdis; 4. *bažn.* dangaus, dañgiškas(is); н. суд diėvo, dangaus teismas; цария небесная dangaus karalienė, diėvo mótina; отец (царь) н. tėvas dañgiškasis, dangaus karalius; ♦ царство ему небесное *pasen. amžinas jam atilsis*.

небесполезность *prv.* nè bė naudōs; ~ый, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно šiek tiek naudingas, nenuostolingas.

небеспристрастный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно neobjektyvūs, (bent kiek) šališkas, priekabūs.

неблаговидный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. nepideramas, netinkamas, negražūs, nepadorūs, smerktinas, peiktinas; н. поступок nepadorūs, smerktinas pōelgis, elgesys; 2. *pasen.* nepatrauklūs, negražūs, biaurūs; неблагоприятной наружности nepatraukliōs, biauriōs išvaizdos.

неблагодарность *ость*, -и *m.* nedėkingumas; ~ый, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. nedėkingas; н. сын nedėkingas sūnūs; 2. *prk.* neapsimokantis, neverčtas, bevėrtis, nenaudingas, nedėkingas; 3. *šnek.* netinkamas, nederantis, neatitinkamas; 4. -oro *dkt.* nedėkingasis.

неблагожелательность *ость*, -и *m.* nepalankumas, nedraugiškumas, priešiškus; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nepalankūs, nedraugiškas, priešiškas.

неблагозвучность *ие*, -я, ~ность, -и *m.* (*garsų*) nedarpumas, nedermė, nedarnà; nesąskambumas, disharmonija; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно nedarnūs, nedermingas, nesąskambūs, neskambūs, disharmoningas, disharmoniškas; неблагозвучные стихи neskambūs eilėraštis; н. аккорд nedarnūs, disharmoningas akordas.

неблагонадёжный, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно *pasen*. 1. nepatikimas, nepatvarūs (*pvz. tiltas*); 2. neištikimas, politiškai įtariamas, nelojalūs.

неблагодатный, -ая, -ое; -рен, -ренна, -ренно *pasen*. piktanoriškas, nedraugiškas; abejotinų, įartinų minčių.

неблагополучный, -я несėkmė, nepalaima, negerovė; negerà padėtis; ~но *pvz.* nesėkmingai; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно nesėkmingas, negeras, nedalingas, nelaimingas; неблагоприятное путешествие nesėkminga kelionė; н. человек *pasen*. nelaimingas, nedalingas žmogus.

неблагоприятный *pvz.* nepadoriai, nešvaikiai, biaučiai (*pvz. kalbėti*); ~ость, -и *m.* nepadorumas, nešvankumas, biauštumas; н. поведения elgesio nepadorumas; ~ый, -ая, -ое; -бен, -бйна, -быно nepadorūs, biauštūs, nešvankūs, amoralūs.

неблагоприятный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. nepalankūs (*pvz. aplinkybė, oras*), nepatogūs, blėgas; 2. neįgiamas (*pvz. nuomonė*), nepritiriamas, nepalankūs.

неблагоразумный, -я neišmintis, neišmintingumas; neprotingumas; neapgalvotumas; ~ный, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно neišmintingas, neprotingas, neapgalvotas.

неблагородный *pvz.* netaūriai, nekilniai, peiktinai; ~ый, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. netaurūs, nekilnūs, nedėgas, nepadorūs, peiktinas; 2. *pasen*. nekilmingas; 3. negraikštūs, nedailūs; stačiokiškas, storžieviškas; благородное название pedailūs pavadinimas; благородные телодвижения negraikštūs kūno judesiai; ◆ благородные металлы netaurieji metalai.

неблагосклонный *ость*, -и *m.* nepalankumas, neigiamumas; ~ый, -ая, -ое; -бнен, -бнна, -бно nepalankūs, neigiamas; nesimpatiškas.

неблагодарный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно kenksmingas, žalingas, tvirkantis; ydingas, pragaištingas; неблагоприятное влияние žalinga, pragaištinga įtaka.

неблагоустроенный, -ая, -ое; -бен, -а, -о nesutvarkytas, blogai sutvarkytas, aplėistas, bė patogumų, blogai įrengtas (*pvz. butas*); н. район города nesutvarkytas, aplėistas miesto rajonas; н. дом пāmas bė patogumų.

небный, -ая, -ое gómurio, gómurinis; небная кость gómurio kaulas; небные согласные *lingv.* gómuriniai priebalsiai; ~о, -а gómurys; язык прилип к небу liežuvis prilipo prie gómurio (*dėl burnos sausumo*); мягкое н. minkštasis gomurys.

небо, -а; *dgs.* небесá, -ёс, -есám 1. dangūs; padangė, padangės; padebesiai; самолёт взвился в высокое н. lėktuvas pakilo į padangių aukštūbes; голубое небесá mėlynas dangūs, mėlynóji padangė; 2. *bažn.* dangūs, daūsos; 3. *šnek.* lūbos, skliautas, viršūs; ◆ он как с неба свалился (упал) jis kaip iš dangaūs nukrito (*1. staiga atvyko*; 2. *nieko neįstano*); под открытым небом pō atviru dangumi, atvirame ore, lauke; быть на седьмом небе būti devintame danguje, nežinóti kaip besidžiaugti; деньги ему с неба вáляются pinigai jam kaip iš dangaūs, kaip iš maišo bŷta; вознести до небес iškelti į padan-

ges, pernelýg išgirti; попасть пальцем в н. пу- paistyti, prašauti pro šálij; н. коптить тушciai lalką lėisti, dykaduoniauti.

небогатый, -ая, -ое; -rát, -а, -о 1. neturtingas; 2. nebrangūs, kuklūs (*pvz. drabužis*); 3. negausūs, nepakaikamas, ribotas, meikas (*pvz. turinys; pasirinkimas*).

небожитель, -я *v. bažn.* dangaūs gyventojas.

небольшой, -áя, -óе 1. nedidelis; 2. mažas, meikas, prastas; nežymūs, nereikšmingas; человек н. žmogūs aš nežymūs; небольшое происшествие nereikšmingas įvykis; ◆ с небольшим сū viršumi, šiek tiek daugiau kaip; за небольшим делом stálo dėl meikniekio reikalas susitrukdė.

небо||свобд, -а dangaūs skliautas, dangūs, padangė; ~склон, -а horizontas, akiratis; ~скреб, -а dangoraižis, aukštnamis.

небось ir **небось** *dll. šnek.* tur būt, berōds, gáli būti; jūk; tikriausia.

небрёг, **небрегý** *žr.* небречь.

небрежение, -я *pasen.* žr. небрежность.

небрежешь *žr.* небречь.

небрежничать, -аю, -аешь *eig. šnek.* būti apsilėdusiam, aplaidžiam, rōdyti apsilėdimą; ~о *pvz.* nestrōpiai, nerūpestingai, atsainiai, aplaidžiai; ~ость, -и *m.* nestropumas, atsainumas, apsilėdimas, aplaidumas, nerūpestingumas; ~ый, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно 1. nestropūs, atsainūs, apsilėidės, aplaidūs, nerūpestingas; 2. nepagarbūs, bė pagarbōs, nepaisantis.

небрежливый *ость*, -и *m.* nesibiaurėjimas, negraikštumas, nesišlykštėjimas, apvažumas; ~ый, -ая, -ое nesibiaurintis, negraikštūs, apvažūs, nesidýgintis, neišrankūs, nesišlykštintis.

небречь, -ерý, -ежешь, -ерýt; *būt.* -пёр, -перлá, -перлó *eig. pasen.* nesirūpinti, nepáisyti; nevértinti.

небыбáлый, -ая, -ое 1. nematýtas, neregėtas, negirdėtas, nebútas, nepáprastas (*pvz. pasisekimas, nuotykis*); 2. išgalvotas, netikras, fantástiškas, prasimanýtas; 3. *šnek.* nepritýres, niekur nebūves (*žmogus*).

небы||вáльщина, -ы *šnek.*, ~лица, -ы 1. prasimanymas, nebútas dalýkas, išmonė; 2. neregėta, negirdėta pāsaka, prasimanýtas, fantástinis apsakymas.

небыль, -и *m.* nebútas dalýkas.

небытие, -я nebūtis.

небытность, -и *m. šnek.* nebuvimas; в моё н. дома mán nėsant namiē.

небьющийся, -аяся, -еся nedūžtamas, nedužūs (*pvz. indas*).

неважн||о 1. *pvz.* blogai, nekaip, prasta; 2. *eina tariniu* nesvarbū; это н. tai nesvarbū; ~ый, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно 1. nesvarbūs (*pvz. klausimas*), nereikšmingas, antraeilis; nežymūs (*pvz. asmuo*); 2. meikas, blėgas, ne kóks, prastas (*pvz. sveikata*).

неварение, -я *pasen.* nevirškinimas.

недалекé *pvz.*, **недалы** *pvz.* netolišes; netoli; artokai.

недолг||рад *pvz. tarm.*, ~мёк *pvz. šnek.* nē mōtais, nē galvojē; nesuvókiamá; емý и н. jam iř i gálvą neatėjo, jam nē mōtais.

невѣдение, -я nežinójimas, nežinià; по неведению nežinódamas, dėl nežinójimo.

невѣдом||о *prv. šnek.* nežinià, nežinišk; н. как повезёт nežinišk, kaip pasisėks; явился н. откуда atsirado nežinià iš kuř; н. кто пришёл nežinià kàs atėjo; ~ый, -ая, -ое; -дом, -а, -о 1. nežinomas, nepažįstamas; неведомые края nežinomi kraštai; 2. paslaptingas, nesupraįtamas, stebuklingas, fantastiškas (*pasakose*); неведомая сила paslaptinga jėgà.

невѣжа, -и *v. ir m.* 1. storžiėvis, storžiėvė, stačiōkas, stačiōkė, neišprūsėlis, neišprūsėlė, stādurinis, kiaulādūra; 2. *šnek. pasen. žr.* неvěжда.

невѣжда, -ы *v. ir m.* tamsuōlis, tamsuōlė, nemókša, neišmānėlis, neišmānėlė, juodnugāris, juodnugārė, profānas, profānė, obskurāntas, obskurāntė.

невѣжество||енно *prv.* nemókšiškai, bemókliškai; tamsuōliškai; ~енность, -и *m.* nemókšiškumas, tamsuoliškumas; ~енный, -ая, -ое; -ен, -енна, -енно nemókšiškas, bemókliškas, tamsuoliškas, obskurāntiškas, neapšviestas, tamsūs; н. человек tamsuōlis, nemókša; неvēжество суждєние nemókšiška nuomonė; ~о, -а 1. *šnek.* stačiokystė, blōgas išauklėjimas, nemandagumas; 2. tamsybė, nemokšystė, nemókšiškumas, neapšviestumas, tamsumas, obskurantizmas.

невѣжлив||о *prv.* nemandagiai; ~ость, -и *m.* nemandagumas; ~ый, -ая, -ое; -лив, -а, -о nemandagūs, storžiėviškas, stačiōkiškas, stādurinis.

невѣзение, -я *šnek.* nesisekimas, nesėkmė, nepasisekimai.

невѣйка, -и *šnek. tarm.* nevėtyti grūdai.

невѣлїкий, -ая, -ое; -лїк, -лїкà, -лїко *ir* -лїкó; *dgs.* -лїки *ir* -лїкї nedidelis; меїkas, pereikštingas.

невѣличка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *v. ir m. poez.* žemaūgis, žemaūgė; mažutėlis, mažutėlė, nykštūkas; птїчка-н. paukščiūkas nykštūkas; ростом н. žemaūgis, žemaūgė, nedidutis, nedidutė.

невѣрие, -я 1. nepasitikėjimas, nepasiklovimas, netikėjimas; н. в свой опыт nepasitikėjimas savo patyrimū; 2. netikėjimas; bedievybė, ateizmas.

невѣрн||о *prv.* 1. neteisingai, klaidingai, netiksliai, netikrai; 2. nepatikimai, neištikimai; ~ость, -и *m.* 1. netikrumas, klaidingumas (*pvz. apskaičiavimų*); 2. neištikimumas, neištikimybė, nepatikimumas; н. союзника sąjungininko neištikimumas; н. мужа vyro neištikimybė; ~ый, -ая, -ое; -рен, -рнà, -рно 1. netikras (*pvz. sąskaita*); neteisingas, klaidingas (*pvz. žinia*); 2. netikslūs (*pvz. šūvis*), neteisingas, klaidūs (*pvz. kelias*); 3. netvirtas, nelygūs, svyruojantis; н. шар netvirtas žingsnis; 4. neištikimas; nepatikimas; 5. blankūs, siřpnas, blykčiojantis (*apie šviesą, spindulius*); 6. -oro *dkt. pasen.* kitātikis; война с неvēрными kāras su kitātikiais.

невероятие, -я *žr.* невероятность.

невероятн||о *prv.* neįtikėtinai, neįtikimai; nepaprastai; ~ость, -и *m.* neįtikimumas, neįtikinamumas, neįtikėtinumas; neįmanomumas (*pvz. kelionės*); ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. neįtikimas; neįmanomas; nepaprastas; невероятные слўхи

neįtikimi gandai; 2. neregėtas, negirdėtas, neįtikimas, nepaprastas; невероятные усїлия neregėtos, nepaprastos pāstangos.

неверующ||ая, -ей *dkt.* bedievē, ateistė, netikinčioji; ~ий, -ая, -ее 1. netikintis; 2. -ero *dkt.* bedievis, ateistas, netikintysis.

невесом||ость, -и *m.* nesvarumas; ~ый, -ая, -ое; -сóm, -а, -о 1. nesvarūs, besvoris; 2. *prk.* nesvarbūs, neesminis, nežymūs.

невѣст||а, -ы 1. sužadėtinė, sužieduotinė; 2. nuotaka, jaunoji; 3. jaunāmergė; nuotakuotė; ♦ Христова н. *pasen.* Kristaus sužadėtinė (1. vienuolė; 2. *mirusi mergina*; 3. *senmergė*); ~ин, -а, -о sužadėtinės; nuotakos; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. marti (*sūnaus žmona*), sūnienė; быть неvēсткой martauti, būti marčia; 2. brolienė, jėntė, intė (*brolio žmona*); 3. dieverienė (*dieverio žmona*); 4. *šnek.* merginà.

невѣсть *prv. šnek.* nežinià, kažin; nesupraįtama; н. что говорїшь kažin kà kalbi; н. куда девàлся kažin kuř, nežinià kuř diņgo.

невеществен||ость, -и *m.* nematerialumas, nemėdžiagiškumas; ~ый, -ая, -ое nematerialūs, nemėdžiagiškas.

невзачѣт *prv. šnek. žr.* не в зачѣт (*prie зачѣт*). **невзвїдеть**, -їжу, -їдишь *їvk.*: н. свѣта (дня) akims aptėmti, daryti kà kaip akis išdėgus; от гóря он невзвїдел свѣта iš sielvarto jam (lųg) ākys aptėmo.

невзгóда, -ы nepaláima, neláimė, vařgsma, vařgas, nėganda(s), nepasisekimas; невзгóды жїзни gyvėnimo nėgandos.

невзиряя (*на кого-что*) *prl.* nepáisant (*ko*), nekreipiant dėmesio (*i kà*), nežiūrint (*ko*), neatsižvelgiant (*i kà*); н. на плохóю порóду nepáisant blōgo oro.

невзлюбѣть, -люблю, -любишь *їvk.* nepamėgti, nebekėsti, pajusti antipátiją, pradėti nekėsti; невзлюбїл он своego сосѣда смóлоду nemėgo, nėkentė jis savo kaimyno iš jaunų dienų.

невзначай *prv.* netųčiom, nenórom, iš netųčių, netųčia; atsitiktinaį, netikėtai.

невзнóс, -а neįmokėjimas, nesumokėjimas.

невзрāчн||ость, -и *m.* nepatrauklumas, negražumas, nestotīgumas; ~ый, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно ne kóks pažiūrėti, nepatrauklūs, nestotingas, neišvaizdūs, negražūs; н. человек меїkas, nestotingas žmogūs, kernėzas; невзрāчная ўлица neišvaizdi gātvė.

невзыскателн||ость, -и *m.* mažas reiklumas, nereiklumas, nepretenzingumas; kuklumas, neprašmatnumas, paprastumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nedaug tereikalaujantis, nereiklūs, kuklių nóru, nepretenzingas; kuklūs, neprašmatnūs, paprastas.

невидаль, -и *m. šnek.* neregėtas, nepaprastas dalykas, nepaprastybė; все приходят в восторг от такой невидали visūs āpima susižavėjimas dėl tokiōs nepaprastybės, visi susižavi tókia nepaprastybė; ♦ вот н. (какая, экая н.) бұта čià kōi, didelio čià dāikto!

невидальщина, -ы *šnek. pasen. žr.* невидаль.

невиданн||ый, -ая, -ое neregėtas, nematytas, nebūtas, nuostabūs; ~їмка, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.*

-мкам *v. ir m.* 1. neregimas daiktas, neregimā būtybė; человек-н. neregimas žmogūs (*pasakose*); 2. (*plonas*) segtūkas (*plaukams*); ♦ шапка-н. slepiamoji kepurė (*pasakose*).

невидим||о *прв.*: видимо-невидимо neapmātoma daugybė, didelė daugybė, devynios galybės; ~ый, -ая, -ое; -дим, -а, -о neregimas, nematomas; pāslėptas, nepastebimas.

невидный, -ая, -ое; -ден, -днā, -дно 1. nematomas, neregimas, nepastebimas; 2. *šnek.* nežymūs, nesvarbūs; 3. *šnek.* neišvaizdūs, negražūs, nestotingas; ~ящий, -ая, -ее 1. nemātantis, neregintis, āklas; 2. nepastebintis, išsiblāškęs.

невинный||ость, -и *m.* 1. nekalтumas; 2. naivumas, atviraširdiškumas, tyrūmas; 3. nekalтybė, skaisтybė; ~ый, -ая, -ое; -инен, -инна, -инно 1. nekalтas, bė kalтės, nenusižeinęs; 2. atviraširdis, naivūs, tyras, patiklūs; 3. nekenksmingas, nepeiktinas, nesmerktinas, nežalingas; 4. nekalтas, skaitūs, dorybingas.

невиновный||ость, -и *m.* nekalтumas (*pvz. teisiamojo*); ~ый, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно nekalтas.

невкушный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно neskanūs, negardūs.

невластный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *pasen.* bejėgis, netūrintis valdžios, vālios (*kam, ant ko*); bevaldis.

невменяем||ость, -и *m.* teis. nepakaltinamumas; ~ый, -ая, -ое; -яем, -а, -о 1. teis. nepakaltinamas; 2. *šnek.* netėkęs nuovokos, ūž savo veiksmūs neatsakingas.

невмешательство, -а nesikišimas (*į svetimus reikalus*); принцип невмешательства nesikišimo principas (*teisėje, politikoje*).

невозмоготу *прв. šnek., ~бчы прв. šnek.* nebėr jėgų, neberakeliamas, neberakeičiamas; н. ждать nebėr jėgų laukti; stālo н. pasidārė neberakeičiamas.

невнимание, -я 1. neatidumas, neatidžiā, išsiblāškumas (*dėmesio nesukaupimas*); sdėlать oшibку по невниманию padaryti klaidā peř neatidumā; 2. nepāisumas, abejingumas, nekreipimas dėmesio; pagarbōs nebuvimas, nemandagumas, nepagarbūmas; н. к старшим nepagarbūmas vyresniems; н. к интересам покупателя pirkėjo interesų nepāisumas.

невнимательный||ость, -и *m.* nejdėmumas, neatidumas, dėmesio stokā, išsiblāškumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. nejdėmūs, neatidūs, išsiblāškęs, neakylas, išvėpęs; н. слушатель išsiblāškęs klausytojas; 2. abejingas, nemandagūs; неmeilūs; невнимательная хозяйка nemandagi šeiminikė; невнимательное отношение к больному neatidūs elgesys su ligōniu.

невнятный||о *прв.* nerūškiai (*kalbėti*), neaiškiai; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно neaiškiai girdimas, nerūškūs, neaiškūs; nesuprantamas.

невод, -а; *dgs.* неводā (didelis vilktinis) tiņklas.

невозбранно||о *прв. pasen.* bė kliūčių; netrūkdamai; ~ый, -ая, -ое; -анен, -анна, -анно *pasen.* pedraudžiamas, netrukdomas.

невозвратимый, -ая, -ое; -тйм, -а, -о negražinamas, neatgaunamas, neatlyginamas, neatšaukiamas, neatitaisomas.

невозвратный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно negrįžtamas (*pvz. laikas*), negražinamas, neatitaisomas. **невозделанный**, -ая, -ое; -лан, -а, -о neišdirbtas, neišgyvėntas (*žemė*).

невоздержан||о *прв.* nesantūriai, nesaikingai; ~ость, -и *m.* nesusivaldymas, nesusilaikymas; nesantūrumas, nesaikingumas; ~ый, -ая, -ое; -жан, -жанна, -жанно nesusilaikantis, nesantūrus, nesaikingas, nepuosaikūs.

невоздержный, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно *žг.* neвождержанный.

невозможен||о *eina tariniu* negālima, neįmānoma, negālimas dalykas, daiktas; ~ость, -и *m.* negalėjimas, negalimumas; ♦ за невозможностью negālint, negalėdamas; до невозможности labai, nepaprastai, bė gālo, bė saiko; ~ый, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно 1. negālimas, neįmānomas, neįvykdomas; 2. *šnek.* ne(бe)pakeičiamas, neišteriamas; 3. *šnek.* nelėistinas.

невозмутимый, -ая, -ое; -тйм, -а, -о 1. nesujādinamas, ramūs, šaltakraūjiškas, susitvardūs (*žmogus*); 2. netrikdomas, nedrumščiamas; visiškas, absoliutūs; невозмутимое спокойствие nesudrumščiamā, visiška ramybė.

невознаградимый, -ая, -ое; -дйм, -а, -о 1. neatlyginamas (*pvz. nuostolis*), neatpildomas, neatitaisomas, negražinamas; 2. begalinis, milžiniškas.

неволя||ей *прв. pasen.* prieš vāliā, peř nevāliā; ♦ волей-н. nōromis nenōromis; ~ить, -лю, -лишь *eig. šnek.* pernevāi, varū versti, spirti.

неволянь||к, -а 1. vėrgas; 2. *pasen.* belaisvis; ~ца, -ы 1. vėrgė; 2. *pasen.* belaisvė; ~ческий, -ая, -ое vergystės, vergovės, vergavimo; ~чество, -а *pasen.* vergystė, vergovė, vergavimas; ~чий, -ья, -чыe vergų, vėrgo, vėrgiškas; н. труд vergų dārbas.

неволянь||о *прв.* nenōrom, netýčiom, nenōromis, nejučiomis; nevalingai, prieš vāliā, priverstinai; smūtu; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. nevalingas, nē savo nōru, netýčia dāromas; 2. priverstinis, iš prievartos, nelaisvanōriškas.

неволя, -и 1. nelaisvė, vergovė, vergijā; 2. *šnek.* prievarta, būtinūmas.

невообразим||о *прв.* neįsivaizduojamai; nepaprastai, neapsākamai; н. смешная фигура nepaprastai juokinga figūrā; ~ый, -ая, -ое; -зйм, -а, -о 1. neįsivaizduojamas; 2. nepaprastas, neapsākomas, labai didelis; н. шум neapsākomas triūkšmas.

невооруженный, -ая, -ое neginkluotas, beginklis; ♦ невооруженным глазом plikā akimi (*be optinių prietaisų*).

невоспитан||ость, -и *m.* blōgas išauklėjimas, neišauklėtumas, storžieviškumas, stačiokiškumas; ~ый, -ая, -ое; -тан, -танна, -танно neišauklėtas, blōgai išauklėtas, storžieviškas, stačiokiškas.

невосполнимый, -ая, -ое negražinamas, neatitaisomas; begalinis, didžiulis.

невосприимчив||ость, -и *m.* 1. nesuvokimas, nepagaulūmas; 2. *med., biol.* atsparumas, neimlūmas (*ligai*), imunitėtas; ~ый, -ая, -ое; -чив, -а, -о 1. nepagaulūs, nesuvokiantis, nepagāunantis, neįsisāvinantis; н. ученик nepagaulūs mokinys;

2. *med., biol.* atsparūs, neimlūs, tūrintis imunitetą.
невострѣбованный, -ая, -ое (*adresato*) nepaĩmtas, neatsiĩmtas (*poz. laiřkas*).
невопадъ *prv. řnek.* nē laikũ, nē viētoje; н. скáзано ператáикьта пасакũти.
невразумительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nesupraĩtamas, neaiřkũs.
невралгический, -ая, -ое *med.* neurálginis (*skausmas*); **ня**, -и *med.* neurálgija.
неврастенник, -а *med.* neurastēnikas; **нический**, -ая, -ое neurastēninis, neurastēniřkas; **ничка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам neurastēnikē; **ничный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *řr.* неврастеніческий; **ния**, -и *med.* neurastēnija.
невредимый, -ая, -ое; -дйм, -а, -о nesuřalótas, nepukentējes; цѣлый и н. (цел и невредйм) sveĩkas iř gũvas; рад, что выřшел цел и невредйм džiaugiuosi sveĩkũ káilj iřnēřes.
неврит, -а *med.* neuritas.
невролор, -а neurológas; **неогический**, -ая, -ое neurológijos, neurológinis; **неогия**, -и neurológija.
невропатолор, -а neuropatológas, nērvũ ligũ gũdytojas; **неогия**, -и neuropatológija.
неверпѣж *eina tariniũ řnek.* nepakeĩčiama; перákeliamá; стáло н. pasidáre nepakeĩčiama.
невыгода, -ы 1. nenaudá, nenaudingũmas; nuóstoi; 2. trókumas, neigiamybē; nepatogũmas.
невыгодн *lo 1. prv.* nenaudingai, nuostolingai, nepeningai; 2. *eina tariniũ* neapsimóka, nenaudinga, nuostolinga; **ность**, -и *m.* nenaudingũmas, nuostolingũmas, nepatogũmas; **ный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. nenaudingas, nepelningas, nuostolingas; 2. nepatogũs, netiĩkamas; nepalankũs; невыгодные климатические условия пералаĩkios klimato sálygos; 3. ператрауклũs, nemalonũs, neiřgiamas, atkarũs; произвести невыгодное впечатление padaryti nemaloniũ řspũdĩ.
невыделанный, -ая, -ое neiřdirbtas, neiřmintas, řálias, řaliavinis (*poz. oda, kailis*).
невыдержанный, -ая, -ое; -жан, -жанна, -жанно 1. nepuoseklũs, pákrikas, neapdorótas; н. рассказ neapdorótas apsákyimas; 2. nesusivaldantis, nesantũrus, karřtakóřis; netvirtas, svyrũojantis, nepastovũs; человек невыдержанного характера pesantũraũs bũdo řmogũs; невыдержанные убеждения netvirtĩ řsitikiniimai; 3. neiřsistovējes, neiřlaikũtas; невыдержанное вино neiřsistovējes vũnas.
невыезд, -а 1. (*priverstinis*) neiřvykimas; обязательство о невыезде pasiřadējimas neiřvũkti (*iř tam tikros vietos*); 2. neiřvykimas, neatvykimas, neatvažiávimas, nestojimas (*poz. i komisiřq*); н. в город neiřvykimas i miestũ.
невылазный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно *řnek.* 1. neiřbrendamas; невылазная топь neiřbrendamas, neiřklampójamas liũnas; 2. *prk.* nenũgalimas, nepákeliamas, nuolatinis, перабáĩgiamas, begalinis, neiřbrendamas; невылазная ська penũgalimas, begalinis nuobodulũs; н. долг neiřbrendamá, перабáĩgiamá skolũ.
невыносимый, -ая, -ое; -сим, -а, -о nepakeĩčiamas, перákeliamas, neiřsveriamas, neiřškeĩčiamas; на-

стáла невыносимая жарá užējo baĩsũs, nepakeĩliami karřčiai; н. человек nepakeĩčiamas řmogũs.
невыносливость, -и *m.* neiřsvermingũmas, nepatvarũmas, neatsparũmas, silpnũmas; **ный**, -ая, -ое; -лив, -а, -о neiřsvermingas, neatsparũs, nepastovũs; silpnas, mařajēgis.
невыполнение, -я neiřvũkdymas, neatlikimas, nevũkdymas; suřlũgdymas; **нимость**, -и *m.* neiřvũkdũmas; **нимый**, -ая, -ое; -ним, -а, -о neiřvũkdũmas, nepasiēkiamas, nerealiũs; невыполнимая мечта nepasiēkiamá, nereali svajonē; невыполнимое задание neiřvũkdoma užduotis.
невыразим *lo prv.* neapsákomai (*poz. gaila, liũdna*); **ный**, -ая, -ое; -зим, -а, -о neapsákomas, перáprastas, neiřreiřkiamas.
невыразительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно пerykũs, neiřraiřkũs, neaiřkũs; blankũs.
невыход, -а neatvykimas, neatējimas (*poz. i darbũ*); nepasiródyimas (*poz. laikrařtio*).
нега, -и 1. pasitũrējimas, pasitũrimas gyvēnimas, pėrtēkimas, pėrtēkliũs; geróvė; жить в неге gyventi visko pėrtēkus; 2. paláima, pasimēgavimas, pasitēkinimas; gaivũmas, smagũmas, malonũmas; 3. meilũmas, řvelnũmas; aistringũmas.
негаданный, -ая, -ое *řnek.* neláuktas, netikētas, nematũytas.
негатив, -а *řot.* negatyvas.
негативный¹, -ая, -ое *řot.* negatyvinis; негативное стекло negatyvinis stiklas.
негативный², -ая, -ое; -вен, -вна, -вно neiřgiamas, negatyvũs; негативные стороны жизни neiřgiamosios gyvēnimo pũsės.
негащѣный, -ая, -ое: негашѣная извѣсть negesintos kálkės.
негде *prv.* 1. nērà kuĩ, nērà viētos; áблоку н. упáсть нērà куĩ óбуолюи nukristi; 2. нērà iř kuĩ, нērà iř kó (*poz. gauti, paĩmti*).
негигиеничный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно nehigiēniřkas.
негласный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно neviēřas; sláptas.
негó *řr.* он iř онó.
негодни *kk*, -а *řnek.* netikēlis, nedórelis, nenáudēlis, nenáuda, nētikřa; **ца**, -ы *řnek.* netikēlė, nedórelė, nenáudėlė, nenáuda, nētikřa, nētikřė.
негодн *lo* **ость**, -и *m.* netinkamũmas, nepravartũmas, nederingũmas, netikũmas, netikimas; привести в н. sugadinti, pagadinti, padaryti netiĩkamũ; прийти в н. susigadinti, sugēsti, pasidaryti nepataĩsomat, netinkamũ; **ный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно; *dgs.* -годны iř -годны 1. netiĩkamas, netiĩkēř; палаĩkis (*poz. prekė*), nevalũvas (*poz. arklys*), lėbediřkas, prástas (*poz. darbas*); вещь, негодная к употреблѣнию netiĩkamas vartóti dáiktas; 2. *řnek.* blógas, biaurũs; бē sářinės, niekřřřkas; nesářiningas; н. человек nētikřis, netikēlis, nenáudēlis.
негодование, -я pasipiktinimas, řřirdis; с негодованием pasipiktinēř, řřirdēř; прийти в н. pasipiktinti; **ть**, -дую, -дуюшь *eig.* piktintis, řřirsti, aptaudũti.
негодующий, -ая, -ее řřistantis, pasipiktinantis; pasipiktinimo, pasipiktinamas.

негодяй, -я niēkšas, šunikas, šūnsnukis, nēlēta, kēmeras, pašlemēkas, nevidōnas: **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -яек, *naud.* -яйкам niēkšē, šūnsnukē; **~ский**, -ая, -ое niēkšīškas.

небож|е *prv.*, eina tariniu *šnek.* nēdera, netiŋka, nepritiŋka; negālima; **~ий**, -ая, -ее; -гōж, -а, -е *šnek.* netiŋkamas, netiķes, nepritiŋkamas.

неgociāнт, -а *pasen.* didpirklis, stambūs pirklēs, negociāntas.

негр, -а nēgras, juodūkas.

негрáмотн|о *prv.* neraštingai; nemōkšiškai; **~ость**, -и *m.* neraštingūmas, beraštiškūmas, nerašlūmas, nemokšiškūmas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. neraštingas, beraštis, nerašlūs; 2. *prk.* nemōkšiškas, pilnas klaidē; nenusimānantis, neišmānantis.

негрит|ёнок, -нка; *dgs.* -тята, -тят negriūkas; **~бс**, -а negritas; **~янка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам nēgrē, juodūkē; **~янский**, -ая, -ое nēgrē, juodūkē, negriškas.

негритята *žr.* негритёнок.

негрский, -ая, -ое *žr.* негритянский.

негус, -а nēgusas (*Etiopijos karalius*).

недáвн|ий, -ая, -ее neseniai būves, įvūķes, andai-pukštis, pesēpas; с недáвних пор пуб neseniai; **~о** *prv.* aūdai, neseniai.

недалёкий, -ая, -ое; -лэк, -лекá, -лекó ir -лэкó 1. netólimas, trumpas, neilgas; н. путь netolimà, trumpà kelionē; 2. neseniai būves, įvūķes, netólimas; недалёкое прошлое netolimà praeitis; 3. nedidelio, riboto prōto, neišmaningas, nenuovokūs, siauraprotis, āplamas; 4. *prk.* aŋtimas, priartējes; недалек от истины priartējes prie tiesos; 5. *šnek.* aŋtimas, netólimas; недалёкие родственники artimi giminēs.

недалёко ir недалёко *prv.* 1. netoli, netoliese, pašai; до лésа н. ligi miško netoli; 2. greit, greitai; до снēга н. greitai iškris sniēgas; **◆** за примēром ходить (идти) н. pavyzdžio toli ieškoti nereikia.

недáльный, -ая, -ее 1. neseniai būves, netólimas, pesēpas, aŋtimas; недáльное время pesēnas, netólimas laikas; 2. neilgas, trumpas, nedidelis; на недáльном расстоянии nedideliame atstume; 3. *žr.* недалёкий (3 *reikš.*).

недальновидн|ость, -и *m.* neįžvalgūmas, trumparegiškūmas, trumparegystē, nenuoregūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно neįžvalgūs, trumparegiškas, trumparegis, žemažiūris, nenumātantis, nenuoregūs.

недáром *prv.* nē bē reikalo; nē veltui (*pov. sakoma*); нē бē pagrindo; нē бē tikslo; нē šiaip saū; он заходил к нам н. jis pàs mūs užeidavo нē бē reikalo.

недв́жимость¹, -и *m.* nekilnojamas tuŋtas.

недв́ж|имость², -и *m.* ir **~имость**, -и *m.* *pasen.* nejudamūmas, nejudamūbē.

недв́жимый¹, -ая, -ое nekilnojamas (turtas).

недв́жимый², -ая, -ое; -жим, -а, -о nējudantis, nējudamas, gamūs; бē judesū; воздух был недв́жим būvo ramūs ógas.

недв́жн|о *prv.* nejudamai; **~ый**, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно nējudantis, gamūs.

недееспосóбн|ость, -и *m.* 1. neveiklūmas, neaktyvūmas, neveiksmingūmas, pasyvūmas; 2. *teis.* neveiksnūmas; **~ый**, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно 1. neveiklūs, neveiksmingas, neaktyvūs, pasyvūs; 2. *teis.* neveiksnūs.

недействительн|ость, -и *m.* 1. *pasen.* neveiksmingūmas, nepaveikūmas; 2. *teis.* negaliójimas, neturējimas gālios; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. *pasen.* neveikiantis, neveiksmingas, nepaveikūs (*pov. vaistas*); neefektyvūs; 2. *teis.* negaliójantis (*pov. dokumentas*).

неделѝм|ость, -и *m.* 1. nedalūmas, neskaidūmas; nedalijamūmas, nedalomūmas; 2. *prk.* vientisūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лѝм, -а, -о 1. nedalomas, nedalijamas, neskaidomas; 2. *prk.* vientisas; 3. *mat.* nedalūs, neskaidūs; **◆** н. фонд колхоза kolŋkio nedalijamasis fōndas.

недѝльный, -ая, -ое saváitinis, saváitēs; н. отпуск saváitē atostogų; н. план saváitinis plānas; **~я**, -и *m.* saváitē; с недѝлю ap̄iē saváitē; каждую недѝлю kàs saváitē.

недѝлями *prv.* 1. ištisomis saváitėmis; 2. *šnek.* kai kuriās saváites, kai kuriomis saváitėmis.

недержáние, -я *med.* ne(su)laikymas (*pov. šlapi-mo*).

недобóр, -а neprieranka, nepilnas surinkimas; nepilnas komplektas, nesukomplektāvimas; н. зерна nepilnas grūdų surinkimas; н. налогов mokesčių neprieranka.

недобóрое, -ого *dkt.* negēra; чтó-то н. kažkàs negēra.

недоброжелáтель, -я *v.* piktanŋris, pikto linkėtojas, nedraūgas; **~ница**, -ы piktanŋrē, nedraūgē; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nepalankūs, nedraūgiškas, priešiškas; **~ство**, -а pikto linkėjimas, piktas, priešiškas nusistātymas, nepalankūmas, nedraugiškūmas.

недоброкачествѝн|ость, -и *m.* blogà kokūbē, nekokybiškūmas; н. товáра prēkių, prēkės nekokybiškūmas; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно nekokybiškas; н. товáр nekokybiška prēkē.

недобросóвестн|ость, -и *m.* nesąžiningūmas, nedogūmas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно nesąžiningas, pedŋras.

недоброхóт, -а *pasen.* *žr.* недоброжелáтель.

недóбрый, -ая, -ое; -дóбр, -дóбрá, -дóбро; *dgs.* -дóбры ir -дóбры 1. negēras, blŋgas, nelābas, pedŋras; недóбрая весть blogà žiniá; 2. priešiškas, nepalankūs, nedraūgiškas.

недóвар, -а neišvirinimas; **~ить**, -арю, -áришь *įvk.* nebaigti virti, neišvirinti.

недóверие, -я nepasitikėjimas, įtarūmas; вóтум недóверия (*parlamento*) nepasitikėjimo vŋtumas; полный недóверия labai nepasitikėdamas.

недóверчив|ость, -и *m.* nepatiklūmas; nepasitikėjimas; įtarūmas; **~ый**, -ая, -ое; -чив, -а, -о nepatiklūs, nepasitikintis; įtarūs.

недóвѝс, -а svŋrio nusukimas, trūkumas; nuosvo-ris; **~ить**, -вѝшу, -вѝсишь *įvk.* atsveiti mažiau, neduoti pilno svŋrio; sukčiáuti svėriant; **~ок**, -ска *šnek.* nepilnasvŋris dáiktas; мешóк-н. nepilnasvŋris maišas.

недóвѝшу *žr.* недóвѝсить.

недовольный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nepaténkintas; ~ство, -а nepasiténkinimas.

недовыполнение, -я ne visiškai įvykdymas; nebaigtas vykdyti.

недовыполнить, -ню, -нишь *įvk.*, ~ять, -яю, -яешь *eig.* ne(pа)baigti vykdyti, neįvykdyti, ne visiškai įvykdyti.

недовыпуск, -а (*produkcijos*) nepilnas išleidimas.

недовыработка, -и nepilnas išdirbis.

недовыручка, -и nepakaikamos įplaukos.

недогáд||ка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам *šnek.*, ~ливость, -и *m.* neatsigodimas; nepuovoka, nepuovokumas; ~ливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о neatgodus, nepuovokūs.

недогáр, -а nebaigimas degti, nesudegimas (*iki galo*).

недоглядеть, -яжý, -ядýшь *įvk.* *šnek.* neapsižiūrėti, nepastebėti, neužvelgti, pražiūrėti, *žr.* недосмотреть.

недогляжý *žр.* недоглядеть.

недоговорённость, -и *m.* 1. nutylėjimas, nepasakymas, nebaigtas pasakymas; 2. nesutarimas.

недогpýз, -а, ~ка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -зкам nepilnas pakrovimas, nepriekrova.

недогáча, -и 1. nepakaikamas išdavimas; 2. (*produkcijos*) nepakaikamas išleidimas.

недоделанный, -ая, -ое nebaigtas dirbti, neišbaigtas, nepadarytas ligi gálo; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek.* 1. nebaigtumas; 2. trūkumas, defektas, ýда (*puz. pastato*).

недодержать, -ержý, -ержишь *įvk.* 1. *фот.* nepakaikamai išlaikyti, nepakaikamai eksponuoti; 2. nepakaikamai apdirbti; *peř trumpai palaikyti (puz. termometrą).*

недодержка, -и *фот.* 1. nepakaikamas išlaikymas, eksponavimas (*puz. negatyvo*); 2. neišbaigtas apdirbimas (*puz. plieno*).

недоедá||ние, -я neprivalgymas, neprievalgis; gyvūnimas pusbadžiu, pusbadžiavimas, badmiriavimas; ~ть, -яю, -яешь *eig.* blogai, prasta!, pusbadžiu misti, nesóčiai valgyti, badmiriauti.

недоё||дки, -ков *dgs.* valgių likučiai, išėdos; nuograužos; обёденные *n.* pietų išėdos; ~сть, -ём, -ёшь, -ёст, -едýм, -едýте; *být.* -ёл, -ёла, -ёло *įvk.* neraválgyti, neprivalgyti, *žр.* недоедáть.

недожáренный, -ая, -ое; -рен, -а, -о nebaigtas spirginti, kárinti; apýžalis.

недожóг, -а nesudegimas; neišdegimas; *n.* ýгля anglių nesudegimas; *n.* ýзвести káلكý neišdegimas.

недозволенный, -ая, -ое nelėistas, nelėistinas, údraustas, užgintas.

недозрёл||ость, -и *m.* 1. nē visiškai išnokimas, nesunokimas; neišnokimas, neišsirpimas; 2. *prk.* nesubrendimas, nesuaugimas; ~ый, -ая, -ое 1. nē visai išnokęs, nē visai išsirpęs, žaliuñgis, nepriokęs, neprisirpęs, nepriėjęs; 2. *prk.* nepribrendęs (*puz. protas*), nesubrendęs; neišsivýstęs; netóbulas, nevýkęs.

недойм||ка, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам nepriemoka; уплатить недоймки sumokėti nepriemokas; ~очный, -ая, -ое nepriemokinis; ~щик, -а nepriemokininkas, mokesčių skolininkas.

недоказá||анный, -ая, -ое neįrodýtas; ~áтельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно neįtikinamas, įrodýmui netikamas; ~ýемый, -ая, -ое; -ýем, -а, -о neįrodomas, negálimas įrodýti.

недокаись, -и *m. chem.* púsdeginis, suboksidas.

недокóнченный, -ая, -ое neužbaigtas, nebaigtas, nepábaigtas, neišbaigtas.

недокóрм, -а nepakankamà šėryba; nepakaikamas šėrimas.

недолгá: (вот) и вся *n.* štai iř viskas, iř tiek.

недолгá||ий, -ая, -ое; -дóлог, -долгá, -дóлго neilgai traukantis, neilgas, trumpas; ~о 1. *prv.* neilgai; 2. *eina tariniu šnek.* nesunkù, lengva (*puz. suklysti*); ♦ *n.* и до грехá (бедý) neláimė, bėdà nelaukiamà ateina.

недолговечный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно neilgaamžis, trumpaamžis, trumpalaikis, neilgalaišis; nepatvarus; trumpas; недолговечное счáстье trumpà, neilgaamžė láimė; *n.* старик neilgaamžis senėlis; плетёная мёбель недолговечна pinti baldai nepatvarus.

недолговременный, -ая, -ое; -енен, -енна, -енно neilgalaišis, neilgas, trumpas.

недолёт, -а *кар.* (*kulkos, sviedinio*) neprilėkimas, neprielėkis, nepasiekimas (*taikinio*).

недолів, -а nepriepyla.

недолóв, -а nepakaikamai gausùs (*žuvies*) sugavimas.

недолóбливать, -аю, -аешь *eig.* nemėgti, neužkėsti.

недóля, -и *pasen. poez.* nedalià, blogà lemtis.

недомёр, -а, ~вание, -я mào, saiko trūkumas; sukčiavimas matuojant.

недомёр||ивать, -аю, -аешь *eig.*, ~ить, -рю, -ришь *įvk.* dúoti nepilnà mātà, saikà, *peř mažai atmatuoti, atseikėti; apgáuti, apsúkti bematuojant, neprimatuoti; ~ок, -рка* trūkstamo, *peř mào dydzio dáiktas; óбувь* -*n.* *peř mào (savo numeriui) dydzio ávalynė; доскá* -*n.* *peř trumpà lentà; ~ять, -яю, -яешь eig. žр.* недомёрить.

недоморá||ние, -я negalavimas, negalià, sařgaliojimas, nepagalėjimas; ~ть, -яю, -яешь *eig.* negalėti (*puz. kojomis*), negaliuoti, sirginėti, sařgaluoti, nesveikuoti, sirguliuoti; он давно недомóгáет jis seniai sirguliuoja, nesveikuoja.

недомóл, -а pràstas, neužteikamas sumalimas; nesumalti grúdaì (*likutis*).

недомóльва, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам nebaigtas pasakymas; nutylėjimas; nutylėtas, pasakýtas dalýkas; užuomina; prasarimas.

недомыслие, -я minties skurdumas, neišmánymas, neprotingumas, neišprusimas.

недонесéние, -я nepranešimas (*puz. apie padarytą ar rengiamą nusikaltimà*).

недонóсок, -ска 1. pífm láiko gimęs kúdikis, nelaikšis, neišnešiótas kúdikis; 2. *prk.* *šnek.* nesubrėdėlis.

недооцен||ивать, -аю, -аешь *eig.*, ~ить, -енý, -енишь *įvk.* nepakaikamai (i)vertinti; neįvertinti, (su)meikinti, (su)silpninti; ~ка, -и nepakaikamas įvertinimas, neįvertinimas; sumeikinimas; *n.* своих сил sàvo jėgų sumeikinimas, neįvertinimas.

недопёк, -а nepakaikamas iškepimas, neiškepimas.

недописать, -ишų, -ишешь *įvk.* nebaigti rašyti; neparašyti ligi galo; н. письмó nebaigti rašyti láiško.

недоплáта, -ы нe visiškas sumokėjimas (*pvz. skolos*), nepilnas išmokėjimas, išmokėjimo trūkumas; nepriemoka.

недоплатить, -ачų, -áтишь *įvk.* нe viską sumokėti, likti skolingam; apgauti bemókant.

недополучáть, -áю, -áешь *eig.*, **нйть**, -учų, -ýчишь *įvk.* нe viską gauti, mažiau gauti, negauti kiek reikiant, gauti su trūkumu.

недопустимáость, -и *m.* neleistinumas; draustinumas; **ный**, -ая, -ое; -йм, -а, -о neléistinas, draústinas.

недоработка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам nebaigtumas; nebaigtas darbas.

недоразвитый, -ая, -ое; -вит, -а, -о 1. нe visái, nepakaikamai išsivýstęs, neišsivýstęs; н. мозг nepakaikamai išsivýsčiusios smégenys; 2. nepakaikamai išlavéjęs, prótiškai atsilikęs.

недоразумéние, -я nesusipratimas; klaidà; вышло по недоразумéнию *įvųko* pèr klaidà, dèl nesusipratimo.

недорóг *pvz.* 1. nebraiigiai; 2. *prk.* бe vařgo, бe pastangų; **нбй**, -áя, -бe; -дорóг, -дорóгá, -дорóго nebrangų; nevertingas.

недорóд, -а nederlius.

недоросль, -я *v.* 1. (XVIII—XIX a. Rusijoje) jáunas bajoráitis (*nepilnametis ir neįstojes į valstybinę tarnybą*); nepilnamétis; 2. *prk.* neapsišviételis, nesubréndélis, púsmokslis, atsilikélis, nepriáugélis, nemókša.

недорóсток, -тка *šnek.* 1. neišáugélis, žемаiigis, peižauga; 2. nepilnamétis.

недосéв, -а neprieséja.

недосéчник, -а *tekst.* atleidimo strékté.

недослышáть, -шу, -шишь *įvk.* 1. *šnek.* neprigirdėti; 2. nenugiršti (*visko*); **нка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* 1. nenugirdimas; 2. apkuřtélis, apkuřtausis.

недосмóтр, -а nepakaikamas prižiúrėjimas, nepriežiúra; neapsižiúrėjimas, nepastebėjimas; **нётъ**, -отрю, -отришь *įvk.* 1. nepastebėti; neapsižiúrėti; пераматýти; 2. neprižiúrėti, apléisti.

недосóл, -а siřpnas, nepakaikamas pasúdymas.

недоспáть, -плю, -пйшь *įvk.* neišsimiegóti.

недоспéлый, -ая, -ое *žr.* незóрелый (*1 reikš.*).

недосплю *žr.* недоспáть.

недостава́ть, -таёт *beasm. eig.* 1. trákti, stigti, stokóti; nepakákti; слов недостаёт žódzų trúksta; в хозяйстве недостава́ло средств ákis, áкује stokójo lěšų; недостаёт опыта stiiga prityrimo; недостава́ло сил для ведéния борьбы nepakáko jégų kovóti; 2. pasigésti (*ko nesant*); емý недостаёт умéршего дру́га jis pasigénda mirusio draugo; ♦ этóго (ещё, тóлько) недостава́ло тó betrúko.

недостáток, -тка 1. trūkumas; ýда, kliéuda, deféktas; negeróvė; neigiamýbė; недостáтки слýха klausós ýdos; недостáтки в рабóте дáрбо trúkumai; у негó мнóго недостáтков jis turi dařg trúkumų; испрáвить недостáтки в тéксте ištáisyti tэкsto páklaidas; 2. stokà, trūkumas, nepri-

tekstis, stiglius, stýgius; н. средств lěšų stokà; н. квалифицйрованных рабóчих kvalifikuoťų darbinių trúkumas; 3. *džn. dgs. šnek.* nepriteklius, skuřdas; терпéть недостáтки kęsti nepriteklius, skuřsti; жить в недостáтке gyvэnti skurdé, vargé; жалóваться на недостáтки skųstis nepritekliais.

недостáточнáо 1. *prv.* nepakaikamai, neužteikamai; 2. *eina tariniu* nepakaika, neganá; этóй пóмощи мне бýло н. тóс pagálbos mán nepakáko; **ность**, -и *m.* nepakankamumas; **ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. nepakaikamas, neužteikamas; 2. *šnek.* nepasitúrintis, neišsiteikantis.

недостáть, -áнет *įvk. beasm.* trákti, nepakákti, neužtékti.

недостáча, -и *šnek.* 1. trūkumas; н. дéнер в кáссе pinigų trūkumas kasoje; 2. nepriteklius, trūkumas, stiglius; н. хлéба dúonos stiglius, trūkumas.

недоста́ющий, -ая, -ее trúkstamas, stokójantis, stiigamas.

недостижимáость, -и *m.* 1. nepasiekiamumas; neįvykdomumas; 2. *prk.* neprilygstamumas; **ный**, -ая, -ое; -жйм, -а, -о 1. nepasiekiamas; neįvykdomas; недостижимáя цель nepasiekiamas tikslas; 2. *prk.* neprilygstamas; tóbulas, idealus; недостижимáя красотá neprilygstamas, idealus gróžis.

недостóвернáость, -и *m.* nepatikimumas, netikrumas; **нний**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно nepatikimas, netikslus, netikras, abejótinas; nepatikrintas.

недостóйный, -ая, -ое; -бйн, -бйна, -бйно 1. neveřtas; nepusipeinęs; человек, н. похвалы pagyrimo neveřtas žmogus; 2. nedóras, negarbingas, nederamas, netikamas; žéminantis; поведение, недостóйное порýдочных людéй padorių žmónes žéminantis elgesys.

недостýпнáость, -и *m.* 1. neprieinamumas, nepasiekiamumas; išpuikimas; 2. nesuprantamumas, neįkandamumas; 3. neįperkamas, neįkandamumas; **ный**, -ая, -ое; -пен, -пна, -пно 1. neprieinamas, nepasiekiamas; išdidis, išpuikęs; недоступная горá neprieinamas kálnas; н. для плáвания netikamas pláukioti; 2. nesuprařtamas, pernelyg sunkus, neįkandamas, neveikiamas; 3. neįperkamas, neįkandamas, neįgalimas.

недосýг, -а *šnek.* 1. láiko stokà, neátspéjis, nespégá; за недосýгом дèл láiko stokós; 2. *eina tariniu* нèrà kadà; тепérь мне н. dabar mán нèrà kadà, dabar neturiu láiko, neatspéju.

недосýжно *prv. eina tariniu pasen.* нèrà láiko, нèrà kadà.

недосчйтáться, -áюсь, -áеьсья *įvk.*, **нйтываться**, -аюсь, -аеьсья *eig. (skaičiuojant)* pasigésti, rásti trúkumą; пóсле бóя недосчитáлись мнóгих бойцóв рó kautýnių pasigédo dařgelio kovótojų.

недосягáемый, -ая, -ое; -áем, -а, -о nepasiekiamas; neprilygstamas; nepraleikiamas; tóbulas; в недосягáемой вышйне nepasiekiamoje aukštumoje; недосягáемая чéстность neprilygstamas dorumas.

недотéпа, -ы *v. ir m. šnek.* nevýkélis, nevýkélė, nétikša, apsnúdelis, apsnúdelė, nemúrangas.

недоу́бога, -и 1. *v. ir m.* pernelýg greít isižēdžian-tis žmogūs, jautruōlis, jautruōlė; 2. *bot.* sprigė, netikėlė, *Impatiens*.

недоу́здок, -дка apūnasris, āpgalvis.

недоу́меваты́, -аю, -аешь *eig.* nesuprāsti, stebėtis; būti suglūmus, glumoti, nežinoti ką bedaryti, abe-joti.

недоу́мён||ие, -я negalėjimas suprasti; nustebimas, stebėjimasis; abejojimas, svyrāvimas, suglumimas, glumojimas; в недоу́мении он пожáл плечáми suglūmęs, nustėbęs jis patráukė pečiaís; быть в недоу́мении abejoti; ~ный, -ая, -ое nustėbęs, suglūmęs, sumišęs, nustėbintas; abejojamas.

недоу́мок, -мка *šnek.* neišmānėlis, kvailiukas.

недоу́чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *v. ir m.* *šnek.* nebaigęs, nebaigusi mokslo, pūsmokslis, pūsmokslė, diletāntas, diletāntė.

недохв́ат, -а *šnek.*, ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *šnek.* nepriteklius, trūkumas.

недочёт, -а 1. trūkumas; nepriteklius; в кáссе н. kasoje trūkumas; 2. *dgs.* netikslūmai, trūkumai; недочёты в плáне plāno netikslūmai, trūkumai.

не́дра, недр *dgs.* (žemės) gėlmės, gilumà; glūdumà; из недр народных *prk.* iš liaudies gelmių; в не́драх лєса miško glūdumoje; из недр сєрд-ца iš širdies gilumos.

недремáнный, -ая, -ое *pasen.* nesnāudziantis, bud-rūs, atidūs; nepaliaujamas (*puz. sekimas*); не-дремáнное о́ко įžvalgūs sekimas, budriakis.

недремлүщий, -ая, -ее акýлас, įžvalgūs, sargūs, budrūs, nesnāudziantis.

не́друг, -а недраūgas, priešininkas.

недружелю́бный, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно prie-šiškas, nepalankūs, nedraugiškas, nebičiuliškas.

недү́г, -а ligà, nesveikatà, paliegis.

недү́ж||ится, -ится *eig. beam.* *šnek.* negalūoti, nesveikūoti; ~ный, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно *pasen. tarm.* ligūistas, besveikātis, palieges.

недү́рн||о 1. *prv.* ganà geraí, neblogai; 2. *eina ta-riniu* nē prō šáí, reikėtu; ~бый, -ая, -бе; -урēн, -урнà, -урно 1. ganà gėras, neblōgas; гóлос был недурēн balsas buvo ganà gėras; 2. ganà gražūs, patraukliūs, simpatingas; недурнà собóй ganà gra-ži, simpatinga.

недү́жинный, -ая, -ое nepàprastas, neeilinis, įy-tmūs, gudrinis; н. ум nepàprastas prōtas; н. че-ловєк neeilinis žmogūs.

неё žr. она́.

неёзженый, -ая, -ое 1. nepravažinėtas; neįprātintas važiuoti (*apie arkli*); 2. neįvažinėtas (*apie ke-lią*).

неестествен||ость, -и *m.* 1. nenatūralūmas, dirbt-iūmas; 2. nepàprastūmas, nenormalūmas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно 1. nenatūralūs, dirb-tinis; nesāvas; н. смех nenatūralūs juōkas; он кричáл неестественным гóлосом jis šaukė nesavū balsu; 2. nepàprastas, nenormalūs, labaí didelėis; неестественной величины nepàprasto didūmo.

нежданно-негаданно *prv.* *šnek.* nelauktai, netikė-tai; atsitiktinaí.

нежданный, -ая, -ое *šnek.* nelauktas, netikėtas; nelaukiamas; н. рость nelauktas svėčias.

нежелá||ние, -я nepógas (*puz. važiuoti*); ~тель-ность, -и *m.* nepageidaujamūmas; ~тельный, -ая,

-ое; -лен, -льна, -льно nepageidaujamas (*puz. svečias*), negeištinas.

нежели *jng.* negū, kaip, nekaip, néi.

неженáтый, -ая, -ое nevėdęs, vienguīgis, neve-džià, bė pačiōs.

неженка, -н; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *v. ir m.* *šnek.* lepūnas, lepūnė, lepūnėlis, lepūnėlė, lepáiva, išlepėlis, išlepėlė, minkštarañkis, minkštarañkė.

неживóй, -ая, -бе 1. negývas, miręs; родýлся н. gimė negývas; 2. negyvās, neorganinis; нежи-вая природа negyvóji gamtà; 3. ištižęs, išglėbęs, bė energijos (*žmogus*), nepaslankūs, vangūs, pa-syvūs, nejudrūs; 4. *prk.* blankūs, blausūs, blyš-kūs, neryškūs; н. свет ракєты blanki rakєtos šviesà.

нежизне||инный, -ая, -ое; -знен, -зненна, -зненно negyvėnimiškas; netikrovīškas, neįtikimas, fan-tastiškas; ~способный, -ая, -ое, -бен, -бна, -бно negyvybingas.

нежилец, -льцà *šnek.* nebė šiō pasáulio gyvėnto-jas.

нежилóй, -ая, -бе 1. negyvėnamas, neapgyvėntas; 2. netiñkamas gyvėnti.

нежытý, -и *m.* 1. *kuop.* (stabmeldiškuose prietaruose) fantāstinės būtybės, dvāsios (*raganos, aitrai, kípšai, nelabieji*); 2. *tarm.* negyvėnama vie-tovė, vietà.

нежытý², -жу, -жишь *eig.* 1. lėpinti, áiklinti, púose-lėti; glėžninti (*kūnq*); 2. džiūginti (*puz. aki*), glóstyti, máginti, malōninti, linksminti; ~ся, -жусь, -жишься *eig.* lėpintis, áiklintis, mėgautis, smágintis; н. на солнце šildytis saulėje; н. в кро-вáти vartýtis lóvoje.

нежненький, -ая, -ое glėžnūtis, lepñūtis, švelnūt-is.

нежник, -а *bot.* saulėnis, *Helianthemum*.

нежн||ичать, -аю, -аешь *eig. šnek.* švelniai kalbėti, elgtis, ródyti švelnumo, méilės; meilautis; ~ость, -и *m.* 1. švelnumas, lipšnumas; meilūmas, malonūmas, meilingūmas; 2. *džn. dgs. šnek.* mylāvi-mas, meilūmas, méilūminasis; говорýть нежности meiliūs, lipšniūs žodeliūs kalbėti; 3. *šnek. džn. dgs.* išlepimas, lepūmas, nesitvārdymas; silpnýbė; ~ый, -ая, -ое; -жен, -жнà, -жно 1. meilūs, lipš-nūs, švelnūs, meilūngas; н. взгляд meilūs žvilgs-nis; 2. švelnūs; minkštas; 3. švelnūs, malonūs, subtilūs; н. прóфиль её головы grakštūs jōs galvōs prōfilis; н. аромáт švelnūs, subtilūs аро-мáтас; 4. išlėpintas; lepūs, glėžnas, trapūs.

незабвєнный, -ая, -ое; -вєн ir -вєнен, -вєнна, -вєн-но neužmirštamas, neužmirštinas, nepamirštinas, atmintinas.

незабýдка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам *bot.* neužmirštuolė, ašariukė, dangaūs ašarėlė, rasa-krità, nemiršėlė, *Myosotis*.

незабывáемый, -ая, -ое; -аем, -а, -о neužmiršta-mas; забывáемые рóды neužmirštámėji mėtai.

незавершєнный, -ая, -ое neužbaigtas, nebaigtas.

незавидный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно nepavydėti-nas; meikas, ne kōks.

независим||о *prv.* nepriklaūsomai; ~ость, -и *m.* nepriklausomybė; nepriklausomūmas, savarankiš-kūmas; н. взглядов разиүгų nepriklausomūmas; национальная н. nacionālinė nepriklausomybė;

н. характера būdo savarankiškūmas; **~ый**, -ая, -ое; -сим, -а, -о nepriklaūsomas; savarankiškas.
независящий, -ая, -ее: по независящим (от кого-чего) обстоятельством dėl nepriklaūsančių (nuo ko) aplinkybių.
незадáч||а, -и *šnek.* nesėkmė, nepasisekimas, pervykimas; **~ливый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о *šnek.* 1. nesėkmingas, nelaimingas; н. день nelaiminga diena; 2. nevūkęs, nenutikęs; н. лāрeнь nevūkėlis bernėlis.
незадолго *prv.* trumpai prieš, neilgai prieš, neseniai prieš, trumpą laiką prieš.
незакжвāющий, -ая, -ее ne(už)gūjantis.
незанитересованн|ость, -и *m.* nesuinteresuotumas; **~ый**, -ая, -ое nesuinteresuotas.
незаконн|о *prv.* neteisėtai, prieš įstatymą; **~оружденный**, -ая, -ое *pasen.* pāvainikis, mergautinis, gautinis, nesantuokinis (*vaikas*); **~ость**, -и *m.* neteisėtumas; **~ый**, -ая, -ое; -бонен, -бонна, -бонно neteisėtas; neįteisintas.
незакономерный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. neteisėtas; 2. nedėsningas.
незамедлительн|о *prv.* nedelsiant, negaištant, tūčiuoj; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nedelsiamas, negaištamasis.
незаменимый, -ая, -ое; -ним, -а, -о 1. nepakeičiamas, nepaaiminomas, nepavadiuojamas; 2. neatitaisomas.
незамети|о *prv.* nežūmiai, nejučiomis, nemačiomis, nejučią, slapčiomis; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. nepastebimas; nežūmūs; 2. nejučiamas.
незамужний, -ая, -ее: незамужняя жeнщина netekėjusi moteris; незамужнее положение netekėjusios būklė, padėtis.
незамысловатый, -ая, -ое; -вāt, -а, -о 1. nesudėtingas, paprastas, neįmantrūs, primityvūs, neįbūlas; 2. *šnek.* naivūs, negudrūs; nuoširdūs.
незанимательный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно neįdomūs, kasdieniškas, paprastas, tūščias (*pvz. reikalas*).
незāнятый, -ая, -ое; -ят, -а, -о 1. neužimtas, dūkas, laisvas, tūščias; 2. netūrintis dārbo, neužiēmęs, netūrintis pareigų; 3. laisvas, išėiginis (*pvz. diena*).
незапāмятный, -ая, -ое neātmenamas; с незапāмятных времeн nuo neātmenamų laikų, nuo kėrežo mētų.
незāпертый, -ая, -ое; -ерт, -а, -о ātdaras, ātrakas.
незапāтнанный, -ая, -ое nesūteptas, bė dėmių, skaisčius; nepriekaištingas.
незаслуженный, -ая, -ое nepelnūtas, neteisingas, bė pagrindo, nepagrįstas, nepamatūotas.
незастeгнутый, -ая, -ое; -ут, -а, -о *šnek.* ātsagas, ātlapas.
незатeйливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о 1. paprastas, nesudėtingas, primityvūs; бe keistūbių, neįmantrūs, nepretenzingas; 2. *šnek.* negudrūs, naivūs, paprastas; nuoširdūs.
незаурядный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно перāpras-tas, neeilinis, įžūmūs; незаурядные способности перāprasti gabūmai.
незачем *prv.* *šnek.* nērā kō; nērā reikalo; н. ходить тудā nērā kō tēi eiti.

незвāный, -ая, -ое nēkviestas, neprašytas.
нездeшний, -ая, -ее *šnek.* nečiābuvis, neviētinis, nē šio krāšto.
нездоров|иться, -ится *eig. beamt.* nesveikuoti, nesveikatauti, negalauti, negalinėti, negalūoti, sirguliūoti; **~ый**, -ая, -ое; -рōв, -а, -о 1. nesveikas, seřgantis; nesveikatingas, ligūistas; 2. *prk.* nesveikas, nenormalūs; 3. žalingas sveikātai; **~ье**, -я negalāvimas, nesveikatāvimas, negaliā, nesveikāvimas, nesveikatā; от нездоровья (по нездоровью) dėl nesveikātos.
неземнōй, -āя, -ōе *pasen.* 1. nežemiškas, antgamtinis; 2. dangaūs, kōsminis; метеориты — это неземные телā meteoritai — tai kōsminiai kūnai; 3. *prk.* idealūs, nebuitinis, kilnūs.
незлōбивый, -ая, -ое; -бив, -а, -о ir незлōбивый, -ая, -ое; -бив, -а, -о lētaširdis, geraširdis, romūs, nepiktas.
незлōб|ие, -я *pasen.* lētaširdiškūmas, romūmas; **~ный**, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно *žr.* незлōбивый.
незлōй, -āя, -ōе; -зōл, -злā, -злō nepiktas, gēras, nuoširdūs, širdingas.
незлōпāмятный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно užmirštantis, dovanōjantis skriaudā, neātmenantis pikto (padārymo), nekerštaujantis, negerštingas.
незнаeм|о *prv. tarm.:* н. зачeм nežiniā kām; **~ый**, -ая, -ое; -aem, -а, -о nežinomas, nepažįstamas; nesupraūtamasis, nepatirtas; neužiūtkamas.
незнакōм|ец, -мца nepažįstamas, svētimas (žmogūs); **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам nepažįstamā, svetimā (mōteris); **~ство**, -а nesupažinimas (*pvz. su klausimu, geografija*), nežinōjimas; nemokējimas; neapsipažinimas; **~ый**, -ая, -ое; -кōм, -а, -о nepažįstamas; nežinomas; незнакōмые местā nežinomos viētos; н. человек nepažįstamas žmogūs; я незнакōм с ним āš jō nepažįstu.
незнāние, -я nežinōjimas, nežiniā, nemokējimas (*pvz. dirbti*); н. законā įstatymo nežinōjimas; по незнāнию nežinōdamas, dėl nežinōjimo, iš nežiniū.
незнāчащий, -ая, -ее bereikšmis, mažareikšmis, nereikšmingas; neesminis.
незначительн|о *prv.* nežūmiai, mažai, menkai; nereikšmingai; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. nedidelis (*pvz. aukštis*), māžas (*pvz. pinigų suma*), nesvarbūs, nežūmūs, meīkas (*pvz. priežastis*); 2. mažareikšmis, nereikšmingas; 3. paprastas, nepasižūmintis, nežūmūs.
незрeлый, -ая, -ое; -рeл, -а, -о 1. nesubrēndęs; neišnōkęs; незрeлое яблoкo neišnōkęs obuolūs; н. ум *prk.* nesubrēndęs prōtas; 2. *prk.* nepatūręs, neišsprūęs.
незрīm|ость, -и *m.* neregimūmas; **~ый**, -ая, -ое; -рīm, -а, -о nemātomas, neregimas; nepastebimas, slāptas; незрīmые саeзы neregimos, nepastebimos āšaros; н. мир neregimāsis pasaulis.
незрūчий, -ая, -ее; -зрūч, -а, -е 1. neregintis, āklas; 2. -ero *dkl.* neregūs.
незублемый, -ая, -ое; -лем, -а, -о 1. nējudamas; 2. nepažūdinamas, tvirtas, nepalāužiamas (*pvz. principas*); nesvyrūojantis.

неизбежи||ость, -и *m.* neišvengiamumas; **~ый**, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно neišvengiamas; nenukreipiamas (*puz. smūgis*); įprastinis, nuolatinis.

неизбывный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно nepraeinantis, nesibaigiamas (*puz. liūdesys, sielvartas*); neįveikiamas, nuolatinis, neatstojantis, āmžinas, nenūgalimas.

неизведанный, -ая, -ое; -дан, -данна, -данно nepatirtas, nepažįstamas (*puz. pojūtis*); neištirtas, nežinomas (*puz. kalnas*).

неизвестно 1. *prv.* nežiniā; пришёл н. кто atėjo nežiniā kās; живёт н. где gyvena nežiniā kuř; ходит н. к кому vaikščioja nežiniā pās kā; н., как долго nežiniā kōlei; 2. *eina tariniu* nežinoma; где он теперь, н. kuř jis dabar, nežinoma; **~ость**, -и *m.* 1. nežinomumas, nežinomybė; 2. nežiniā, nežinojimas; н. о её судьбе меня мучила jōs likimo nežinojimas manė kankino; 3.: жить в неизвестности gyvenoti nuošalėje, nuošaliai, atsiskyrėliškai; он провёл жизнь в неизвестности jis gyvendamas nepagarsėjo; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. nežinomas; nepažįstamas; svėtimas, nepatirtas; neištirtas; н. остров nežinoma sala; человек неизвестного происхождения nežinomo kilimo, kilmės žmogūs; 2. nepagarsėjęs, neįžymūs; н. писатель nepagarsėjęs rašytojas; 3. -oro *dkl.* nepažįstamas žmogūs, nepažįstamasis; 4. -oe, -oro *dkl. mat.* nežinomasis.

неизгладимый, -ая, -ое; -дйм, -а, -о 1. neišdildomas; neišdylantis, nenykstantis; н. след на лице neišdylanti žymė veidė; 2. *prk.* neužmirštamasis.

неизлечим||ость, -и *m.* neišgydomumas, nepagydomumas; **~ый**, -ая, -ое; -чим, -а, -о neišgydomas, nepagydomas.

неизмени||ость, -и *m.* nekintamumas, nekeičiamumas; **~ый**, -ая, -ое; -ёнен, -ённа, -ённо 1. nekinčiamas (*puz. paprotys*), nekeičiamas, pastovūs, nusistovėjęs; tvirtas, nepajudinamas; 2. ištikimas (*puz. draugas, bičiulis*); 3. įprastinis; nuolatinis (*puz. svečias*).

неизменяемый, -ая, -ое; -яем, -а, -о 1. nepakeičiamas; 2. *gram.* nekaitomas.

неизмерим||о *prv.* neišmatuojamai, nepalyginti, bė gālo, daugeriopai; н. больше nepalyginti daugiau; **~ый**, -ая, -ое; -рым, -а, -о neišmatuojamas, neaprepiamas, begalinis; неизмеримые пространства neišmatuojamos erdvės.

неизобразимый, -ая, -ое; -зйм, -а, -о nepavaizduojamas, neapsakomas.

неизреченный, -ая, -ое; -чён, -чённа, -чённо *pasen.* neišpasakytas, neapsakomas.

неизъяснимый, -ая, -ое; -ным, -а, -о neišaiškinamas, neišreiškiamas, neapsakomas.

неимение, -я neturėjimas, nebuvimas, stokā; за неимением средств neturėdamas, netūrint, nėsant lėšų, dėl lėšų stokos.

неимовёрный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно neįtikimas, neįtikėtinas, nepaprastas, didžiulis; неимовёрная сила nepaprastā jėgā, *žr.* невероятный.

неимущий, -ая, -ее beturtis, nepasitūrintis, neturtingas.

неискоренный, -ая, -ое; -ным, -а, -о neišraunamas, neišnaikinamas, nepanaikinamas (*puz. prietaras*), nenūgalimas, nepataisomas (*puz. įsitikinimas*).

неискушённый, -ая, -ое nepatyręs, neprityęs, neįgūdęs.

неисповедимый, -ая, -ое; -дйм, -а, -о *pasen.* neišaiškinamas, nežinomas, neištirtas, nesuvokiamas, nesupračiamas.

неисполи||ение, -я ne(i)vykdymas (*puz. įsakymo*), neįgyvendinimas; **~имый**, -ая, -ое; -ным, -а, -о neįvykdomas, neįgyvendinamas.

неисполнитель||ость, -и *m.* aplaidumas, apsilaidimas, nerūpestingumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно aplaidūs, apsilėidęs, nerūpestingas, neuolūs.

неисправим||ость, -и *m.* nepataisomumas; **~ый**, -ая, -ое; -вим, -а, -о nepataisomas; neatitašomas, užkietėjęs, užsispyręs; н. домосёд užkietėjęs namisėda; он неисправим jō neperataisysi, jis nepataisomas.

неисправн||ость, -и *m.* 1. sugedimas, sutrikimas; netinkamumas, netvarkingumas; 2. nestropumas, nerūpestingumas, aplaidumas, neakuratumas; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно 1. sugėdęs, sugadintas; netinkamas, netvarkingas, aplėistas; 2. nestropūs, apsilėidęs, aplaidūs, neakuratus, nepareigingas.

неиссякаемый, -ая, -ое; -каём, -а, -о neišseikiamas, neišsemiamas; nesibaigiamas; н. источник neišseikiamas šaltinis; н. спол *prk.* nesibaigiamas giūčas.

нейство||о *prv.* niřštamai, išdūkusiai, pašėlusiai; **~ство**, -а siautėjimas, nertėjimas, pūdūkis, dūkimas, įnirsis, niřsulys, šėlas, šėlimas; в нействе он рвал одёжду siautėdamas jis drāskė drabužius; нействова фашистских погромщиков fašistinių pogromininkų siautėjimai, žvėriškūmai; **~ствовать**, -твую, -твуеть *eig.* siautėti, nertėti, krėitėti, dūkti, šėlti, siūsti, smārkauti, siaubti, plýšoti, plėšotis, trākti, širsti; **~ый**, -ая, -ое; -тов, -а, -о 1. niřštamasis, trakūs, siaubūs, išdūkės, padūkės, pašėlęs, siautėjantis; н. человек siaubūnas, siaublys; 2. *prk.* nesuvaldomas, audringas, aistringas, siautulingas; н. восторг nesuvaldomas džiūgavimas.

нейстош||имый, -ая, -ое; -шйм, -а, -о neišseimiamas, neišseikiamas, neišseikvojamas.

нейстребимый, -ая, -ое; -бйм, -а, -о neišnaikinamas, nesunaikinamas; nenūgalimas, nepašalinamas.

нейсцелимый, -ая, -ое; -лйм, -а, -о nepagydomas, neišgydomas.

нейсчерпаемый, -ая, -ое; -аём, -а, -о 1. neišsemiamas; 2. *prk.* beribis, begalinis.

нейсчислимый, -ая, -ое; -лйм, -а, -о nesuskaičiamas, neapskaičiuojamas, nesuskaičiuojamas.

ней *po prielinksnių vietoj eį, žr. onā:* вместе с н. kartū sū jā; от н. nuo jōs.

нейлόν, -а *tekst.* neilonas; **~овый**, -ая, -ое neilōninis.

неймёт (*kitų lyčių nėra*) *eig. beasm. pasen.* nēima, negāli paĩmti, neįkanda; nepasiekia, neapčiuopia, neužčiuopia.

неймётся (*kitų lyčių nėra*) *eig. beasm. šnek.* nesi-liauja, nenurimsta, neatlyžta; сколько раз егō драли, а всё н. kiek kartų jį plākė, o (jis) vis nenurimsta.

нейрón, -а anat. neurónas.

нейтй, нейдът, нейдъшь eig. pasen. šnek. 1. neiti; часъ нейдът laikrodīs neina; 2. ne(pri)tikti; шáп-ка нейдът kerpūrē netinka.

нейтрали|зация, -и neutralizāvimas; ~овать, -зую, -зүешь eig. ir iūk. neutralizoti.

нейтралитет, -а neutralitētas, neutralūmas.

нейтраль|ность, -и m. neutralūmas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно neutralūs, neutrālinis.

нейтрон, -а fiz. neutrōnas.

нека|зистый, -ая, -ое; -зист, -а, -о šnek. pažiūrėti ne kóks, ne kās, negražūs, menkōs išvaizdos, nepatrauklūs, neišvaizdūs.

некем žr. некого.

некий, -кого; некая, -коей (-кой); некое, -кого; dgs. некие, -коих (-ких) iу. kažin kóks, kažkóks, kažin kuris; tam tikras; nežinomas, vienas.

неклен, -а bot. uosialāpis klēvas, Acer negundo.

некогда¹ prv., eina tariniu nėra laiko, nėra kada, neturiu laiko; мне н. neturiu laiko, neturiu kada, mán nėra kada.

некогда² prv. kažin kada, kitadōs, kana kada, kita-kart, senōvėje, kadaise; н. здесь было озеро kadaise čia buvo ežeras.

некого, некому, некем, не о ком iу.: некого здесь оставить nėra kō čia palikti; некому работать nėra kám darbą dirbti; некем заменить nėra kuō pakeisti; не с кем пойтй nėra sū kuō eiti; не о ком вспоминать nėra kā atsiminti.

неколебимый, -ая, -ое; -бйм, -а, -о tvirtas, atsparūs, nerašūdinamas, pastovūs.

некомпетентный, -ая, -ое; -nten, -тна, -тно nekompetentingas, nekompetentūs.

некомплект|ность, -и m. nekomplektiškūmas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно nekomplektiškas, nekomplektinis.

некому žr. некого.

некорректный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. nekorrektūs, nekorrektiškas, nemandagūs, netaktiškas; 2. (šachmatuose) neteisingas, klaidingas, nekorrektiškas (ėjimas).

некоторый, -ая, -ое iу. 1. kuris, tam tikras; oná некоторое время не поднимала глаз jī kurį laiką perakėlė akių; спустя некоторое время pō kuriō laiko; с некоторых пор puō kuriō laiko; на некоторое время tam tikrām, kuriām laikui; 2. dgs. kai kuriē, kuriē-ne-kuriē, vienas kitas, kai kās; некоторые деревья засохли kai kuriē mēdžiai išdžiūvo; в некоторых районах kai kuriuose rajonuose; 3. dgs. dkt. (apie žmones) vienas kitas, kai kās, kuris-ne-kuris, tūlas; некоторые бояты грозй kai kās bijo perkūnijos; некоторые любят читать лёжа kai kuriē mėgsta gulėdami skaityti; некоторые из нас kai kuriē iš mūsų.

некрепкий, -ая, -ое; -пок, -пкá, -пко 1. nestiprūs, netvirtas; 2. nesveikas, silpnas.

некрест, -а bašn. šnek. bekrikštis, nekrikštas.

некролóg, -а nekrolōgas.

некста|ти prv. nē laikū, netiŋkamu laikū, nē vietoje, kuī nereikia; он пришёл н. jis atėjo netiŋkamu laikū, nē laikū; н. сказать нē vietoje pasakyti, kuī nereikia prasitaŋti.

нектáр, -а nektāras; ~ник, -а bot. nektarinė.

некто iу. kažkās, kažin kās, nežinià kās; kažkóks, vienas; подошёл н. в чёрной шляпе priejo kažkās sū juoda skrybèle.

некуда prv. nėra kuī; и рад бежать, да н. porēčiau bėgti, bēt nėra kuī.

некульту|рный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. nekultūringas, neapsišvietęs, atsilikęs; 2. nekultūrinis, laukinis (pvz. augalas).

неку|рящий, -ая, -ое 1. nerūkantis; 2. -его dkt. nerūkytojas, nerūkantis; вагон для некурящих vagōnas nerūkantiems.

нелáдн|о 1. prv. negerai, negražiai; blogai, nedaĩliai; netiŋkamai; вы н. говорйте jūs negražiai kalbate; 2. eina tariniu netvarká, blōga, negėra; в семье н. šeimoje netvarká; ~ый, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. šnek. blōgas, nedōras, negėras, nemalonūs; что-то нелáдное в егō взгляде kažin kās negėra jō žvilgsnyje; 2. nedailūs, nedarnaūs sudėjimo; nerangūs, nevikrūs, netikęs; н. лáрень netikęs vyrukas; ♦ будь он (онá, онō) нелáден (нелáдна, нелáдно) kád jī (jā, tavē) kuī nežinià.

нелáдй, -ов dgs. šnek. 1. nesantaika, nesutikimai, vaidai; 2. nesėkmė, negerovė.

нелегáль|ность, -и m. nelegalūmas; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nelegalūs, nelegalinis; slāptas; pagrindinis; ~щина, -ы šnek. pasen. 1. nelegali literatūra; 2. nelegali veikla.

нелёгкий, -ая, -ое; -лёгок, -легká, -легкó neleĩgvas, sunkókas; vāginantis; н. мешок sunkókas maišas; нелёгкая задача nelengvā užduotis; ♦ нелёгкая несёт (принесла, занесла) šnek. vėlinias, nelabasis pėša (ātnešė).

нелёгкó 1. prv. nelengvai, sunkókai; 2. eina tariniu neleĩgva, neveikū, nepigū.

нелёпица, -ы šnek. beprasmybė, paikybė, absūrdas, nesąmonė; svaičiojimas.

нелёп|ость, -и m. 1. absurdiškūmas; beprasmiškūmas; paikūmas; 2. absūrdas, beprasmybė, nesąmonė; paikystė; ~ый, -ая, -ое; -лѐп, -а, -о 1. absurdiškas, beprasmiškas, paikas; 2. nedarnūs, drėblūs, gramōzdiškas, nevikrūs, nerangūs.

нелёстный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. nēgiriamas, neįtaikūs, neįteiklūs, nepalankūs (pvz. atsiliepi-mas, charakteristika); 2. nemalonūs, įžeidūs, užgaulūs, skaudūs; нелёстное молчáние užgaulūs tylėjimas.

нелётный, -ая, -ое netiŋkamas, nepalankūs skridĩtui (pvz. oras).

неликв|ид, -а spec. nelikvidas; ~ный, -ая, -ое spec. nelikvidinis.

нелице|приятный, -ая, -ое; -тен, -тно, -тна bešáliškas, objektyvūs, teisingas.

нелиш|не prv. pravartū, nē prō šáļj, būty gėra, vertėty; н. проверить vertėty patikrinti.

нелóвк|ий, -ая, -ое; -вок, -вкá, -вко 1. nemiklūs, nemitrūs, nevikrūs, neapsukrūs; 2. nepatogūs, neparankūs, keblūs; 3. nevýkės, nenusisėkės, netiŋkamas; nemókšiškas; 4. nemalonūs, nesmagūs, prislėgtas, nejaukūs; drovūs; ~ость, -и m. 1. nerangūmas, nemiklūmas, nevikrūmas, neapsukrūmas, nemitrūmas, nevinklūmas, nelavūmas; 2. važymasis, drovūmas; sumišimas, sutrikimas.

нелъзя *prv.*, *eina tariniu* negālima, nevaliā; *этого н. дѣлать тѣ* negālima darýti; ♦ как н. *лучше* *kuo* geriausiai; до н. *бѣ гāло, kiek* nebereikia; н. *ли аѣ* gālima, lėiskite.

нелъма, -ы *zool.* nelmā, sibirinė lašišā, *Salmo nelta*.

нелюб||ймый, -ая, -ое; -бйм-, -а, -о nemýlimas, nemėgstamas (*puz. kūdikis*); nekeñčiamas; ~бвь-, -бви *m.* nekenčiamas; nemėgimas (*puz. muzikos*); nepalankumas, nelinkimas (*i kq*).

нелюди, -ей *dgs. šnek.* blogi, pikti žmonės, nežmonės.

нелюдйм, -а užsidarėlis, atskyduolis, slapukas, atsiskyrėlis; paniūrėlis; ~ка-, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам užsidarėlė, slapukė, atsiskyrėlė, paniūrėlė; ~ость-, -и *m.* žmonių vengimas, užsidarymas, slapukavimas, uždarymas, nekalbumas; ~ый, -ая, -ое; -дйм-, -а, -о 1. vėngiantis žmonių, užsidaręs, paniūręs, mažakalbis, nešnekūs, nebendraujantis, slapukaujantis; 2. ištuštėjęs, nykūs, gūdūs, nejaukūs, aplėistas.

нем *žr.* он и оно.

немал||енький, -ая, -ое pakañkamas, nemāžas, gerokas; ~о *prv.* nemažai, nemāža, užtenkamai, pusėtina.

немаловажный, -ая, -ое; -жен-, -жна, -жно svarbus, nemažos reikšmės, reikšmingas.

немалый, -ая, -ое; -мал-, -малā, -мало; 1. didelis, nemāžas, žymūs, nemeñkas, gerokas; 2. netrušpas, ganā ilgas, pusėtinas (*puz. terminas*).

немедлени||о *prv.* tuojaū, tūčtuojaū, tuojaū pāt, bėregint, bemātant, niėko nelāukiant, greitai, nedelsiant; ~ый, -ая, -ое negaištamas, netruñkamas, greitas, neatidėliojamas, nedelsiamas, skubūs.

немедля *prv. žr.* немедленно.

немёркнущий, -ая, -ее 1. amžinaĩ šviečiantis, negėstantis (*puz. žvaigždė*); 2. *prk.* nevýstantis, nesilpstantis, neblėstantis, neblañkstantis.

неметалл, -а nemetālas, metaloidas.

немётчина, -ы *pasen.* 1. vokiečiųbė, vokiečiųskumas; svetimųbė; 2. Vokietijā; svetimā valstybė.

немётъ, -ёю, -ёшь *eig.* 1. nėbyliu darýtis, tapti; 2. *prk.* nustóti, netėkti žādo (*puz. iš baimės*); tilti, tilkti; ałpti; больноĩ немёт ligonis nustója žādo; н. от востóпра tilkti iš džiaugsmo; 3. *prk.* (nu)tiřpti (*puz. koja*), apgėsti (*puz. širdis*), apmirti (*puz. gamta*), (su)stingti.

нем||еу, -мца vókietis; ~ецкий, -ая, -ое vókiečių; vókiškas.

немилосёрдный, -ая, -ое; -ден-, -дна, -дно 1. *pasen.* negailestingas, nesusimilstantis, kietaširdis, žiaurūs (*puz. pasielgimas*); 2. *prk. šnek.* smarkūs, baisūs, žiaurūs, žiaudrūs; н. морóz žiaurūs šaltis.

немилость, -и *m.* nemalónė, rūstybė; впасть в н. patėkti, įpulti į nemalónę; быть в немилости у корó-л. būti kienō nemalónėje.

немилый, -ая, -ое; -йл-, -илā, -ило *šnek.* nemýlimas, neapkeñčiamas; nemalonūs.

неминуемый, -ая, -ое; -ýем-, -а, -о neišvėngiamas.

немка, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам vókietė; vokiečiai.

немног||ий, -ая, -ое 1. *dgs.* nedaūgelis, nē daūg kās, rėtas; negausūs; в немногих словах keliais žō-

džiais; 2. -oe, -oro *nktr. dkt.* nedaūg kās; šis tās; он позабыл то немногое, чему когдā-то учылся jis užmiršo iř tā nedaūg, kō buvo mókėsis; 3. *dgs. dkt.* nedaūgelis; 4. *naud. su aukšt. l. būdo.* bent kiek, šiek tiek, nedaūg; немногим старше šiek tiek vyrėsnis; ♦ за немногим дело стало reikalas užkliūvo dėl meñkniekiō; ~о *prv.* nedaūg, trūputį, šiek tiek, bent kiek, māža.

немногословный, -ая, -ое; -вен-, -вна, -вно 1. lakōniškas, trumpas, glaūstas, nežodingas; н. от вёр trūmpas atsākymas; 2. mažakalbis, nekalbūs, nešnekūs, trumpakalbis (*žmogus*).

немногочисленный, -ая, -ое; -лен-, -ленна, -ленно negausūs, negausingas.

немножко *prv. žr.* немного.

немнущийся, -аяся, -еся *tekst.* neglamžūs.

неможетя *eig. beasm. šnek.* nesveikuoja, sirguliuoja, negaliuoja; емý н. jis sirguliuoja.

немой, -ая, -ое; нем, немā, немо 1. nebylūs, nėčias; 2. -oro *dkt.* nebylūs, nežadziā, nežada; 3. tylūs, begafsis; nuščiūvęs; nebylūs; н. вопрос nebylūs klāusimas; немāя ночь tyli naktis; ♦ немāя кårта земėlapis бē узрашý; немāя сцēна nebyli scenā.

немолчи||о *prv. poez.* nenutildamas; nesiliūdamas; ~ый, -ая, -ое *poez.* nenutýlantis, nesiliūjantis, nepaliūjamas.

немотā, -ы nebylųstė, nečýstė, nežādas, nebylumas.

немочь, -и *m. šnek.* negalāvimas, negaliā, nesveikatā; ♦ блėдная н. *med.* anēmija, bāltligė, blýkšlė.

немошный, -ая, -ое; -щен-, -щна, -шно besveikātis, ligūistas, geibūs, sukniūžęs, sukriōšęs, silpnas; bejėgis, bejėgiškas.

немошь, -и *m. šnek.* silpnumas; ligā, nesveikatā; старческая н. senātvės silpnumas.

нему *žr.* он и оно.

немудрёный, -ая, -ое; -рєн-, -ренā, -ренó 1. pāprastas, nesudėtingas; peįmantrūs; н. прибор nesudėtingas prietaisas; 2. atviraširdis, naivūs, negudrus.

немудр||ый, -ая, -ое; -мудр-, -мудрā, -мудро 1. nē reč protingas; negudraujamas; nesudėtingas; ~ящий, -ая, -ее *žr.* немудрёный.

немыслимый, -ая, -ое; -лим-, -а, -о peįmanomas; peįsivaizduojamas, peįtikimas.

ненавид||еть, -йжу, -йдишь *eig.* neapkęsti (*puz. priešo*), neapýkantā jaušti, neapvežėti; ~ящий, -ая, -ее neapkeñčiantis; neapkantūs; neapýkantos pilnas.

ненавиستن||ик, -а nekenčėjas, neužkenčėlis, neapkeñtėlis; ~ица, -ы nekenčėja, neapkeñtėlė; ~ичать, -аю, -аешь *eig. šnek.* neapkęsti, jaušti neapýkantā, neužkęsti; ~ый, -ая, -ое; -тен-, -тна, -тно 1. neapýkantos kùpinas; 2. neapkeñčiamas.

ненависть, -и *m.* neapýkanta, nekenčimas, neapkeñtimas; питātý н. к кому-л. neapkęsti kō.

ненаглядный, -ая, -ое 1. neatsigėrimas, neregėtas; ненаглядная красотā neregėtas grōžis; 2. mýlimas, mielas, brangūs.

ненадёжн||ость, -и *m.* nepatikimumas, netikrumas, netvirtumas; ~ый, -ая, -ое; -жен-, -жна, -жно nepatikimas, netikras; netvirtas.

ненадлежащий, -ая, -ее neprideramas, neatitinka-
mas.

ненадобн||о *прв.*, *eina tariniu* nereikalinga, nereĩ-
kia; **~ость**, -и *м.* nereikalingumas; за **ненадоб-**
ностью nėsant reikalo, nebereikiant; **~ый**, -ая,
-ое; -бен, -бна, -бно *pasen. šnek.* nereikalingas,
pereikiamas, liėkamas.

ненадолго *прв.* neilgám; trumpám laikui.

ненаказуем||ость, -и *м.* teis. nebaudžiamumas; **~ый**,
-ая, -ое; -зүем, -а, -о *teis.* nebaudžiamas.

ненападение, -я nepuolimas.

ненароком *прв. šnek.* netýčiom, netýčia.

ненарушим||о *прв.* neišařdomai, netrikdomai; **~ость**,
-и *м.* 1. nesulaužomumas; nesuardomumas; 2. не-
(su)trikdomumas; **~ый**, -ая, -ое; -шим, -а, -о
1. nesulaužomas (*прв. sąlyga*), nesuařdomas;
2. nesutrikdomas, netrikdomas, nedrumėciamas
(*apie poilsį, ramybę, tylą*).

ненастный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно dąrganas, dąr-
ganotas, dąrgūs, biauřūs, subiųres, apsiniaukes,
lietingas (*oras*).

ненастоящий, -ая, -ее 1. nenatūralūs, netikras, dirb-
tinis (*прв. sidabras*); 2. nenuoširdūs, netikras.

ненатые, -я dąrgana, drangą, biauřatis, šląpdra-
ba, drėblius; в н. peř dąrgana.

ненасытн||ость, -и *м.* besotybė, nepasotinamumas;
~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. nepasotinamas,
besotis; н. человек nepriestūvas, nenūopena, nē-
pena; 2. *рк.* godūs, nepasisotinęs.

ненормальный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. не-
normalūs (*miegas, apetitas*); 2. *šnek.* pamišes;
3. -oro *dkt.* pamišėlis, beprėtis.

ненужный, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно не(бе)rei-
kalingas.

необделанный, -ая, -ое; -лан, -а, -о neišdirbtas,
pąstiras, neapdirbtas; н. жемчуг neapdirbtі peř-
lai, žemčiūgai.

необдуманн||о *прв.* neapgalvotai; **~ость**, -и *м.*
neapsigalvėjimas, neapgalvotumas; **~ый**, -ая,
-ое; -ман, -манна, -манно neapgalvotas, neap-
svarstytas, neapspręstas.

необеспечени||ость, -и *м.* 1. nepasiturėjimas; skuř-
das; 2. neapdraustumas; neapsirūpinimas; **~ый**,
-ая, -ое 1. nepasitūrintis; 2. neapsirūpinęs, neap-
rūpintas; neapdraustas.

необитаемый, -ая, -ое; -аем, -а, -о negyvėnamas
(*прв. sala*).

необлагаемый, -ая, -ое; -аем, -а, -о neapmokestina-
mas.

необозрим||ость, -и *м.* neaprpėiamumas, neapmato-
tumas; **~ый**, -ая, -ое; -рим, -а, -о neapmątomas,
neapžvelgiamas, neąpregimas; beribis, neaprpėia-
mas, bekrąštis.

необоримый, -ая, -ое; -рим, -а, -о nenūgalimas, не-
įveikiamas.

необоснованный, -ая, -ое; -ван, -ванна, -ванно
nepągrįstas, перамatųotas.

необразованн||ость, -и *м.* neapšviestumas, nemo-
kytumas; **~ый**, -ая, -ое; -ван, -ванна, -ванно
neapsiėvietęs, neąpšviestas, neiėmėkslintas, nemo-
kytas, tamsūs.

необратимый, -ая, -ое; -тим, -а, -о negrįžtamas;
neapverčiamas, neiėverčiamas, neąpsukamas; не-

pakartojamas (*прв. įvykis*); н. процесс negrįž-
tamas procesas.

необузданн||ость, -и *м.* nenuramdomumas; **~ый**,
-ая, -ое; -дан, -данна, -данно neražabotas, ne-
nurąmdomas, nesuvaldomas; metūs (*прв. žir-
gas*).

необходим||о *прв.*, *eina tariniu* (būtinaĩ) reikia,
būtina; **~ость**, -и *м.* reikalingumas, būtinumas,
būtinybė, reikalas; по необходимости reikalo spi-
riamas, iš bėdės; **~ый**, -ая, -ое; -дйм, -а, -о
labai reikalingas (*прв. knyga*), privalomas (*прв.
darbas*), privalūs, būtinas (*прв. reikalas*), reikia-
mas; пища необходима для жизни maistas yřa
reikalingas gyvybei palaikyti.

необъяснимый, -ая, -ое; -ним, -а, -о neišaiėkina-
mas.

необытный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. bė gąlo
platūs, neaprpėiamas, neapimamas, beribis; 2. di-
dis, nenūgalimas (*прв. jėga*); nepąprastas.

необыкновенный, -ая, -ое; -енен, -енна, -енно
1. nepąprastas, ypatingas; н. случай nepąprastas
atsitikimas; 2. neįprastas, keistas.

необычайный, -ая, -ое; -аен, -айна, -айно пера-
prastas, nuostabūs, pritreikiantis.

необычный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно ypatingas;
neįprastas, neįprastinis; keistokas (*прв. balsas*).

необязательный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. не-
būtinas, neprivālomas; 2. nepareigingas; пера-
slaugūs.

неоглядный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно neąpregimas,
neapžvelgiamas, neapmątomas, neaprpėiamas; be-
ribis, bekrąštis.

неограничени||ость, -и *м.* neaprpėžtumas, neribotū-
mas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -ченна, -ченно neribó-
tas, neaprpėžtas (*прв. valdžia*); beribis, begalinis;
неограниченное доверие begalinis pasitikėjimas.

неодетый, -ая, -ое; -эти, -эта, -это neapsirengęs,
neapsitaišęs, neapsivilkęs; pūснуogis.

неодинаковый, -ая, -ое; -ов, -ова, -ово nevienodas,
nelygūs, įvairūs.

неоднократн||о *прв.* nė kartą, nė sųkj, daug kartų,
ątvejų ątvejais; **~ость**, -и *м.* nevienkartiėkumas,
daugkartiėkumas; pakartojamumas; **~ый**, -ая, -ое
daugkartis, pakartótinis; неоднократные преду-
ждения daugkartiniai įspėjimai.

неоднородный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. nė tos
pat rūšies, įvairiarūėis; 2. nevienalųtis, hetero-
gėniėkas.

неодобр||ение, -я smerkimas, peikimas, nepritarimas,
nuneigimas; nepalankumas; **~ительно** *прв.* peĩ-
kiamaĩ; nepalankiaĩ; **~ительный**, -ая, -ое; -лен,
-льна, -льно nėgiriamas, peikiamas, nepalankūs,
nepritariamas, neigiamas, smerkiamas.

неодолимый, -ая, -ое; -лим, -а, -о neįveikiamas,
nenūgalimas; nesuvaldomas.

неодушевленный, -ая, -ое; -лен, -ленна, -ленно
negyvas; nedvasingas.

неожиданн||о *прв.* nelauktai, netikėtai, staigą;
~ость, -и *м.* 1. netikėtumas, staigumas; nelauk-
tumas; 2. staigmeną, netikėtas dalųkas; siurpri-
zas; **~ый**, -ая, -ое; -дан, -данна, -данно не-
ląuktas, netikėtas, staigūs, nenumatytas.

неоконченный, -ая, -ое nėbaigtas, neužbaigtas (*прв.
namas*).

неологизм, -а *lingv.* naujādaras, neologizmas.

неон, -а neonas; ~овый, -ая, -ое neono, neoninis.

неописуемый, -ая, -ое; -уем, -а, -о neaprāšomas, neapsākomas, nepāprastas; milžiniškas.

неоплатный, -ая, -ое 1. neišmókamas, nejmānomas artmokēti; 2. nepajēgūs mokēti, neišsimókantis.

неоправданный, -ая, -ое nepatēisinamas, nepāgrīstas; nejrōdomas; netikslīngas.

неопределён||ость, -и *m.* neapibrēztumas, neaiškūmas; neaiški padētis, netikrūmas; ~ый, -ая, -ое; -ённ, -ённа, -ённо 1. neapibrēztas, neapibrēzītas, nenustatītas; 2. neaiškūs, nežinomas; negaiškūs, neryškūs; неопределённое уравнение *mat.* neapibrēzta lygtis; неопределённое наклонение *gram.* bendratis; неопределённое местоимение *gram.* nežymimāsis īvardis.

неопределимый, -ая, -ое; -лим, -а, -о neapibrēzītas, neapibūdinamas; neišsprēdzīamas; neapibrēztinis.

неопровержим||ость, -и *m.* nesugriāunamūmas (*puz. argumento*), nenuginčijamūmas, nepaneigiamūmas; ītikinamūmas; akivaizdūmas; ~ый, -ая, -ое; -жим, -а, -о nesugriāunamas (*puz. faktas*), nenuginčijamas, nepaneigīamas, nepuneigīamas; ītikinamas; akivaizdūs.

неопрѣтн||о *prv.* nešvarīai, nevalūvai; ~ость, -и *m.* nešvarūmas, nevalūmas, nevalvūmas, apslēidīmas, netvarkingūmas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно nešvarūs, nevalūs, apšēpes, apslēides, nevalūvas.

неопытн||ость, -и *m.* nepatyrīmas, neprityrīmas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно neprītūrēs, neģūdēs.

неорганический, -ая, -ое *chem.* neorgāpinis.

неосведомлѣн||ость, -и *m.* neapsipažinīmas, nežīpōjīmas, neinformuotūmas, nesiorientāvimas; ~ый, -ая, -ое neapsipažinēs, neinformuotas, nežīnantis.

неослабн||о *prv.* nepaliāujamai; ~ый, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно nuolatīnis; nesilpstantis, budrūs (*puz. priežiūra*), nesilpstamas, nemažējantis, nesilpnējantis.

неосмотрительн||ость, -и *m.* neapdairūmas, neapsižiūrējīmas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно neapdairūs, neatsargūs, neapziūrūs; neapgalvōtas.

неосновательн||о *prv.* bē pāgrindo, nepagrīstai; ~ость, -и *m.* nepagrīstūmas, nepamatuotūmas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. nepāgrīstas (*puz. reikalavimas, sprendimas, nuosprendis*); īsivaizduotinis; 2. *šnek.* nerīmtas, lengvapēdiškas, āplamas.

неоспорим||ость, -и *m.* neginčijamūmas; ~ый, -ая, -ое; -рим, -а, -о nepuginčijamas, neginčijamas; tikras, akivaizdūs, aiškūs.

неосторожн||ость, -и *m.* neatsargūmas; ~ый, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно neatsargūs, neapziūrūs.

неосуществимый, -ая, -ое; -вим, -а, -о; neįvykdomas, neįgyvendinamas; nejmānomas.

неосвязаемый, -ая, -ое; -аем, -а, -о 1. neparciūpiamas; nesuciūpiamas; 2. nejuītamas, nežymūs, nejaūčīamas; menkūtis.

неотвратим||ость, -и *m.* neišvengiamūmas; ~ый, -ая, -ое; -тим, -а, -о nenukreīpiamas, nenugrēzītas, nepašālinamas, neišvengīamas, neįveikīamas, nesustābdomas.

неотвяз||ный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно neatsikrātomas, įkyrūs, neatstōjantis; ~чивый, -ая, -ое; -чив, -а, -о grisūs, atgrasūs, suoslūs; priekabūs.

неотделимый, -ая, -ое; -лим, -а, -о neātskiriāmas, neišskiriāmas.

неотёсанный, -ая, -ое; -сан, -санна, -санно 1. netašytas, neaptašytas (*puz. akmuo*); 2. *prk.* storžīviškas, neaptašytas, nekultūringas, neišprusēs; н. болван apdiržēlis, storžīēvis, stādūrinis, galvijās neraliuotas, griōva, nerūgēlis; н. человек neišprūsēlis.

неоткуда *prv.* nēra iš kuī, iš niēkur; nēra iš kō.

неотложн||ость, -и *m.* neatidētīnūmas; ~ый, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно neatidedamas, neatidētīnas, neatidēliōjamas, neatidēliōtinas, skubūs, spirīamas, negaištamas, netruīkamas; неотложная помощь skubi pagālba; неотложное дело neatidēliōtinas reīkalas.

неотлучн||о *prv.* neatskiriāmai, nuolat; ~ый, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно neatsitrāukiantis, nuolatīnis; neatsiskiriantis, neātskiriāmas, nepasišālinantis.

неотразимый, -ая, -ое; -зйм, -а, -о 1. neātmušamas, neātremīamas, neatsikertamas; 2. *prk.* neginčytiņas, nenuginčijamas; 3. *prk.* įspūdingas, galīngas, nepāprastas.

неотступн||о *prv.* nuolat, nepaliāujamai, įgrisiai, atkakliai, įkyriai; primygtinai; ~ый, -ая, -ое; -пен, -пна, -пно neatstōjantis, įkyrūs, nuolatīnis, nepaliāujamas; užsispyrēs; primygtinis; н. товарищ priēkaras.

неотчуждаемый, -ая, -ое; -аем, -а, -о *teis.* nenušavinamas; nekonfiskuojamas.

неотъемлемый, -ая, -ое; -лем, -а, -о 1. neātīmamas (*puz. teisė*); 2. neātskiriāmas; неотъемлемое свойство neatskiriāmā savybė.

неофит, -а neofitas.

неохот||а, -ы nepōgas; он поехал с неохотой jis (iš) važiavo nenorėdamas; мне н. работать neturiu pōro, mán nesinōri dirbti; ~но *prv.* nepōrom, nepōromis, nenōriai, nenoringai, atkariai; ~ный, -ая, -ое neporūs, nenoringas, atkarūs.

неоценимый, -ая, -ое; -ним, -а, -о neįvertinamas, neįkainuojamas, nepāprastas, labai vertīngas, brangūs.

неощутимый, -ая, -ое; -тим, -а, -о nejuītamas, nejaūčīamas, nearciūpiamas, nežymūs.

неощутительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nejuītamas, nearciūpiamas, nežymūs.

непарнокопытные, -ых *dgs. dkt. zool.* liekanāgiai.

непарный, -ая, -ое nepōrinis, lūkinis, vieninis, nedviiinis.

непартийный, -ая, -ое nepartinis.

непахучий, -ая, -ее bekvāpis.

непереводимый, -ая, -ое; -дим, -а, -о neišverčīamas (*į kitą kalbą*); непереводимая игра слов neišverčīamas žōdžių žaismas.

непередаваемый, -ая, -ое; -аем, -а, -о ne(nu)sākomas; nepėrduodamas, nepėrteikīamas.

непереносимый, -ая, -ое; -сим, -а, -о nepakeičiamas, nepākeliamas (*pvz. skausmas*).
непереходный, -ая, -ое; н. глагол *gram.* nedarýbinis, negaliniškis veiksmžodis.
непечатный, -ая, -ое *šnek.* nepadorūs, biaurūs, nešvankūs, „necenzūrinis“.
неплáвкий, -ая, -ое nelydūs, netirpūs.
неплатёж, -тежá не(su)mokėjimas.
неплатёжеспособн|ость, -и *m. fin.* nemokumas, neišsigalėjimas; **~ый**, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно *fin.* nemokūs, neišsigalintis mokėti, neišsigalimas.
неплательщик, -а nemokėtojas; злостный н. алиментов piktybinis alimeitų nemokėtojas.
неплодный, -ая, -ое *šnek.* 1. nederlingas (*pvz. žemė*), nepašūs; 2. bevašis, nevislūs (*pvz. gyvulus*).
неплодородный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно nederlingas.
неплодотворный, -ая, -ое nepašūs, neproduktyvūs, bevašis, nevaisingas.
неплохой, -ая, -ое; -плóх, -á, -о neblógas, ganà geras, paténkinamas.
непобедим|ость, -и *m.* nenugalimumas, neįveikiamumas; **~ый**, -ая, -ое; -дим, -а, -о 1. nenūgalimas, neįveikiamas, nenukariuojamas, nenueikiamas; 2. *prk.* nenumaldomas, baisiausias, nenūgalimas, nenuraminamas, nenurámdomas; непобедимое страдание nenumaldoma, baisiausia kančia.
неповáдно *prv.*, *eina tariniu šnek.* nepatogū, neviliója, negeistina, neįprasta; ♦ чтобы было н. kád nesinorétų, kád neįprástų, neprijunktų, neįsimiltų.
неповинный, -ая, -ое; -винен, -а, -о nekaltas, niėkuo nedėtas, nenusikaltėš.
неповиновение, -я nekláusymas; не(па)klusnumas; н. родителям nepaklusnumas tėvams.
неповорóта, -ы *v. ir m. šnek.* nepaslinkšis, gremėzdas, drimba, nepaeitūvas, lėpa, kūna.
неповоротлив|ость, -и *m.* nepaslankumas, lėtumas, nerangūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о lėtas, nepaslankūs, nerangūs, nejudrūs, sudrībęs.
неповторимый, -ая, -ое; -рим, -а, -о nepakartojamas, nepasikartojantis, nepáprastas, savótiškas, ypatingas.
непогóда, -ы blógas, biaurūs, dārganas óras, dārgana, biauratis; **~жий**, -ая, -ее *šnek.* dargūs, dārganas, pabiūręs, subiūręs, apniūkės (*oras*).
непогрешим|ость, -и *m.* neklystamumas, neklaid(ing)umas; **~ый**, -ая, -ое; -шим, -а, -о neklystantis, neklaidingas, neklaidūs.
неподалёку *prv.* netoliese, netoli, pašaí.
неподáтливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о 1. nepasidúodantis, suđkiai įveikiamas, neįveikiamas; н. узел neátmezgamas mązgas; 2. *prk.* nenuolaidūs, nusilėidžiantis, atkaklūs, užsispyręs.
неподвижн|о *prv.* nejudamai; **~ость**, -и *m.* nejudamumas; **~ый**, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно 1. nējудamas, nekurtūs, nejudantis; nejudrūs, neapsukrūs; 2. pastėres, sustingęs; н. взгляд pastėrusi akis, pastėres žvilgsnis; смотреть неподвижным взглядом žiūrėti įdūrus akis.
неподготовленн|ость, -и *m.* nepasirengimas, nepasiruošimas; **~ый**, -ая, -ое 1. nepárengtas, nepá-

guoštas, netiškamas; н. доклад nepáruoštas pra-nešimas; 2. nepasirengęs, nepasiruošęs.
неподдѣльный, -ая, -ое; -ден, -льна, -льно 1. tikras, nesuklastotas (*dokumentas, parašas*); 2. *prk.* tikras, nenuđuotas, nuoširdūs (*pvz. džiaugsmas*).
неподкупн|ость, -и *m.* nepaperkamumas; **~ый**, -ая, -ое; -пен, -пна, -пно nepáperkamas, dōras, teisingas.
неподобающий, -ая, -ее neprideramas, nepritiškamas, nepritiklūs, nepritinkūs, nepritikūs.
неподражаем|о *prv.* kaip niekas kitas, neprilýgstamai; **~ый**, -ая, -ое; -аем, -а, -о neprilýgstamas, nepakartojamas; savitas, savótiškas.
неподсúдн|ость, -и *m. teis.* neteismingumas; **~ый**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *teis.* neteismingas.
неподходящий, -ая, -ее nepritiškamas, nēderamas, nepritiklūs, netiškamas, netikęs.
неподчинение, -я nekláusymas; nepaklusimas.
непозволительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nelėistinas, smerktinas.
непознаваемый, -ая, -ое; -аем, -а, -о nepažinūs, negálimas pažinti.
непоклáдистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о nenuolaidūs, atžarūs, griežtas, nesúkalbamas, stačiókiškas.
непоколебим|о *prv.* nepajúdinamai, tvirtai; **~ость**, -и *m.* nepajudinamumas, tvirtumas; **~ый**, -ая, -ое; -бим, -а, -о neišjúdinamas, nepajúdinamas, nepaláuziamas, tvirtas, nepaleikiamas.
непокрн|ость, -и *m.* nepaklusnumas, nenuolankumas; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно nepaklusnūs, nenuolankūs, nepasidúodantis.
непокрытый, -ая, -ое; -рыт, -а, -о neápdengtas, neapklótas; с непокрытой головой vienplaūkis.
неполадки, -док, -дкам *dgs. (vns. неполадка, -и) šnek.* 1. sutrikimas, suirimas; nesklandumas; 2. nesutarimas, nesántaika, nesusipratimas.
неполно|лётный, -ая, -ее *šnek.* nepilnamėtis; neužaugęs; **~правный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно nepilnateisis; **~тá**, -ы nepakankamumas, trūkumas; **~ценный**, -ая, -ое; -ценен, -ценна, -ценно nepilnavėtis.
непомѣрн|о *prv.* bė saiko, pernelyg; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно pernelyg didelis, nepápras-tas, mišžiniškas.
непонимание, -я nenusimánymas, nesupratimas; nesusiklausymas (*pvz. tarp vyro ir žmonos*).
непонятливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о nesupratingas, nesugebantis suprasti, nesumanūs, nenuovokūs; **~ный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно nesuprąntamas; keistas, neišaiškinamas.
непоправимый, -ая, -ое; -вим, -а, -о neatitašomas, nepatašomas; neišlýginamas; непоправимое прошѣдшее negrážinama, nepatašoma praeitis.
непорочный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. skaistūs, nekaltas, týras; padorūs, dōras; 2. *pasen.* nepriekaištingas, neýdingas.
непорядок, -дка netvarká.
непорядочный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно nedōras, nepadorūs.
непосвящённый, -ая, -ое nežinantis paslapties; nesusipažinęs, nenusimánantis, nenusivókiantis.
непосѣд|а, -ы *v. ir m. šnek.* nepasėda, nenúorama, blakūtá, vizgė, nenúosėda; **~ливый**, -ая, -ое;

-лив, -а, -о nepasēdūs, judrūs, neramūs; neuž-
trūškančis; guvūs, apskrūs.
непосильный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nepàke-
liamas (*pvz. darbas*), neįveikiamas, nepajėgia-
mas; neįkandamas, neįmānomas.
непоследовательность, -и *m.* nenuoseklumas; prieš-
taringumas; н. поступка pòelgio prieštaringumas;
~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nenuoseklūs;
prieštaringas.
непослушание, -я nepaklusnūmas, neklausymas;
neklausà; **~ушный**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно
ne(ра)klusnūs; н. человек neklāužada.
непосредственно *prv.* betarpiškai; natūraliai;
~ость, -и *m.* betarpiškumas; natūralumas; **~ый**,
-ая, -ое; -вен, -венна, -венно 1. betarpiškas, tie-
sioginis; netólimas, artimas; н. начальник tiesio-
ginis viššininkas; 2. dāromas bė abejonių, svy-
ravimų, nuoširdūs; atviraširdis; natūralūs.
непостижимый, -ая, -ое; -жйм, -а, -о neįmānomas,
neįkandamas, nesuvókiamas, nesupraĩtamas; ♦
уму непостижимо galvà neišneša.
непостоянный, -ая, -ое; -янен, -янна, -янно 1. ne-
nuolatinis (*pvz. darbas, lankytojas*); 2. nepasto-
vūs, kaitūs, mainūs, permainingas, atmainingas,
atmainūs, nevienódas (*pvz. oras*); **~ство**, -а pe-
pastovūmas, atmainingumas.
непотребник, -а *pasen.* paleistūvis, ištvirkėlis;
~ца, -ы *pasen.* paleistūvė, ištvirkėlė.
непотребный, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно; 1. *pasen.*
nereikalingas, netiškamas; 2. *šnek. pasen.* pasi-
lėidęs, ištvirkęs; nešvankūs, nepadorūs; непотреб-
ные слова nešvañkūs žòdžiai; непотребная жеñ-
щина paleistūvė, kėkšė, mangà.
непочатый, -ая, -ое 1. nepradėtas, neprāimtas, nē-
liestas, pilnas; 2. *prk.* gausūs, apstūs; н. запàс
gausi atsargà; ♦ н. край (ýrol) gausybė, devý-
nios galybės.
непочт[л]ение, -я nepagarbà; **~тельность**, -и *m.* pe-
pagarbūmas; **~тельный**, -ая, -ое; -лен, -льна,
-льно nepagarbūs.
неправда, -ы 1. netiesà, neteisybė; 2. apgavystė,
sukčiāvimas; **~ивый**, -ая, -ое 1. melagingas, ne-
teisingas; 2. apgaulūs, sūktas.
неправдоподобие, -я 1. netikroviškumas, nepana-
šumas į tiesà; neįtikimūmas, netikrýbė; 2. keis-
tūmas, keistybė, nenatūralumas; **~ный**, -ая, -ое;
-бен, -бна, -бно 1. nepanašūs į tiesà, neįtikimas,
netikróviškas; 2. neįprastas, keistas, nenatūralūs.
неправильно *prv.* netaisyklingai, klaidingai;
~ость, -и *m.* netaisyklingumas, klaidingumas,
neteisingumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно
neteisingas, klaidingas (*pvz. pažiūra*), netaisyk-
lingas.
неправо[м]ерный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно netei-
sėtas, neteisūs; **~мочный**, -ая, -ое; -чен, -чна,
-чно netūrintis teisės; neįgaliótas.
неправоспособность, -и *m.* teis. neteisnumas; **~ый**,
-ая, -ое; -бен, -бна, -бно *teis.* neteisnūs.
неправосудие, -я *teis.* neteisingumas; **~ный**, -ая,
-ое; -ден, -дна, -дно *teis.* neteisingas, priešįstaty-
minis.
неправотà, -ы neteisūmas, neteisingumas.
неправый, -ая, -ое; -рāv, -á, -о neteisūs, neteisin-
gas; ты неправ tú klysti, nè tavo tiesà.

непревзойденный, -ая, -ое neprālenktas, nepraleĩ-
kiamas, nevišřytas, neprilýgstamas; didžiausias,
baisiausias (*pvz. žiaurumas*).
непредвиденный, -ая, -ое nenumatýtas, nenumāto-
mas, netikėtas, neláuktas.
непреднамеренный, -ая, -ое; -рен, -ренна, -ренно
netýčinis, netýčių, atsitiktinis, nesąmoningas, ne-
apgalvótas.
непредотвратимый, -ая, -ое; -тйм, -а, -о neišvėn-
giamas.
непредубежденный, -ая, -ое bešālis (*žmogus*), be-
šāliškas, objektívūs; nuoširdūs, átviras; priešin-
gai nenusistātęs.
непреклонность, -и *m.* nepalenkiamūmas, tvirtū-
mas, stamantrūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лөнен, -лөн-
на, -лönно nepaleñkiamas, stamantrūs, tvirtòs
vālios, tvirtas, nepaláužiamas.
непреложный, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно 1. nesu-
láužomas, nepakeičiamas, nepėržengiamas (*pvz.*
įstatymas), nepažeidžiamas; 2. negiñčijamas (*pvz.*
tiesa, faktas), neabejójamas.
непрем[е]нно *prv.* būtinai, tikrai (*pvz. ateisiu*);
~ый, -ая, -ое; -мёнен, -мённа, -мённо 1. oĩti-
nas, privālomas; tikras (*pvz. narys*); 2. *ikirev.*
nuolatinis; н. член комйссии komйсийос nuolatinis
narýs.
непреоборим[ость], -и *m.* neįveikiamūmas, nenuvei-
kiamūmas, nenugalimūmas; **~ый**, -ая, -ое; -рйм,
-а, -о nenūgalimas, neįveikiamas (*pvz. noras*),
nenuveikiamas, nenuvařžomas.
непреодолим[ость], -и *m.* nenugalimūmas, neįveikia-
mūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лйм, -а, -о nenūgalimas,
neįveikiamas (*pvz. kliūtis*), nepėržengiamas.
непрепрекаемый, -ая, -ое; -аём, -а, -о negiñčijamas,
nepriešginiāujamas, neabejótinas, neprieštaraūja-
mas.
непрерыв[ность], -и *m.* nenutrūkstamūmas, neper-
traukiamūmas, tolydūmas; **~ый**, -ая, -ое; -вен,
-вна, -вно nenutrāukiamas, nenutrūkstamas, pe-
pėrtraukiamas, tolydinis, nepaliāujamas; nuolati-
nis, ištisinis; ♦ непрерывные дроби *mat.* ištę-
sinės trūpmenos.
непрестанный, -ая, -ое; -āнен, -āнна, -āнно nepa-
liāujamas, nuolatinis, tolydinis, nesustójantis, ne-
tīstantis.
неприветливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о 1. nemeilūs,
rūstūs; 2. *prk.* atšiaurūs, niaurūs, niūrūs (*pvz.*
kraštas).
непривлекательный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно
átstumiantis, nepatrauklūs, nesimpātiškas.
непривычка, -и *šnek.* neįpratimas, neprisitāikymas;
neįgudimas; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно
1. neįprastas, neįprastinis, naujóviškas (*pvz. min-
tis*); 2. neįpratęs, neapsipratęs, neįgūdęs.
неприглядный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно ne kóks
pažiūrėti, prastòs išvaizdos, meĩkas, nepatrauk-
lūs, negražūs, menkaĩ atrodantis, skurdūs; н. вид
skurdūs vaizdas.
непригодн[ость], -и *m.* nepravartūmas, netinkamū-
mas, netikimas; nereikalingumas; н. старой веĩчи
sėno dáikto nereikalingumas; **~ый**, -ая, -ое; -ден,
-дна, -дно netiškamas, netikęs; niškam pėderan-
tis, nepravartūs, palaikis; nereikalingas.

неприёмлем||ость, -и *m.* nepriimtīnūmas; netinkamūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лем, -а, -о 1. nepriimtīnas; atmēstinas; 2. nelēistinas, smertīnas, netīkamas.

неприкосновен||ость, -и *m.* neliečiamūmas, neliečiamybē; **~ый**, -ая, -ое; -вёнен, -вённа, -вённо 1. neliečiamas; 2. *prk.* neišnūkstantis, neišdildomas, nesunaikinamas.

неприкрашенный, -ая, -ое nepagrāzintas, nepadālintas, natūralūs.

неприкрытый, -ая, -ое 1. neuždarýtas, nepridengtas, ātviras; 2. *prk.* neužmaskuotas; neapsāugotas; 3. *prk.* tikras, ātviras, tišmukas; akivaizdūs.

неприлич||ие, -я, **~ность**, -и *m.* nepadorūmas; nepritīkamūmas; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно nepadorūs, nešvankūs, nepritīkantis.

непримётный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. nepāstebīmas, neįžiūrimas; 2. nežymūs, neišsiskiriantis.

непримирим||ость, -и *m.* nesutaikinamūmas, nesitaikstymas; **~ый**, -ая, -ое; -рим, -а, -о nesutaikinamas; amžinaī priešingas, atkaklūs, nesitaikstantis; н. vgar amžinas priešas; непримиримая борьба atkakli, įnirtinga kovā.

непринуждён||о *prv.* nevařžomai, laisvai; **~ость**, -и *m.* nesivařžumas, laisvūmas; **~ый**, -ая, -ое; -дён, -дённа, -дённо nesivařžantis, nevařžomas, laisvas.

непристойн||о *prv.* nepadoriai, nešvañkiai, smertīnai; **~ость**, -и *m.* nepadorūmas, nešvankūmas; nešvankybē; **~ый**, -ая, -ое; -бён, -бйна, -бйно nepadorūs, darkūs, nešvankūs.

неприступн||ость, -и *m.* neįveikiamūmas; neprieinamūmas; tvirtūmas; **~ый**, -ая, -ое; -пен, -пна, -пно 1. neprieinamas; неприступная скала neprieinamā uolā; 2. neįveikiamas, galingas, (*prv.* *tvirtovė*) nenūgalimas, nepaīmamas.

неприсутственный, -ая, -ое *pasen.* nē dārbo, laisvas; н. день nedirbamā dienā (*įstaigoje*).

непритворн||о *prv.* neveidmaīniškai, nuoširdžiai; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно neveidmaīniškas, neapsimestinis, nuoširdūs.

неприхотлив||ость, -и *m.* kuklūmas, nereiklūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о 1. bē preteñzijų, bē įgeidžių, kuklūs, nereiklūs; 2. paprastas, neįmantūs, mesudėtingas.

непричастн||ость, -и *m.* nedalyvāvimas, neprisidėjimas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно nedalyvāvēs, nebendrāvēs, neturėjęs niėko beįdro; nusišalīnes, nutōlēs, atsiribōjēs, pasitrāukēs, neįsivēlēs, neprisidējēs.

неприятн||о *prv.* nedraūgiškai, priešīškai; **~ость**, -и *m.* nedraugiskūmas, priešīškas nusistātymas; nepalankūmas; **~ый**, -ая, -ое; -нен, -ненна, -нено nedraugīškas, nebičūliškas, priešīškas, nepalankūs.

неприятн||и, -и *m.* nedraugīškas nusistātymas, nepalankūmas, nemėgimas, priešīškūmas.

неприятель, -я *v.* priešas; priešīninkas, nedraūgas; **~ский**, -и -ое priešō, priešų; priešīninko; priešīškas.

неприятн||о 1. *prv.* nemalonīai; 2. *eina tariniu* nemalonū, nesmagū; **~ость**, -и *m.* nemalonūmas,

nesmagūmas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно nemalonūs, nesmagūs, grasūs, āstumiantis.

непробудный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. stiprūs, kietas, gilūs (*apie miegą*); он спит непробудным сном įls miega kaip užmuštas, yrā pačiamē įmygyje; 2. *šnek.* amžinas, užkietėjęs; besaikis (*prv.* *gėrimas*); н. пьяница amžinas girtuoklis.

непровар, -а *tech.* neįvirinimas (*metalo*).

непроводник, -а *fiz.* nelaidiniškas, dielėktrikas.

непроглядный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. nepėrmatomas, visiškai tamsūs; непроглядная тьма tamsā tamsiausia; tamsū, nōrs į ākį dūrē; 2. *prk.* tamsūs, nelīksmas, beprōšvaistis (*prv.* *likimas, gyvenimas*).

непродолжительн||ость, -и *m.* neilgā trukmē, neilgātvė, trumpūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно neilgaī truīkantis, neilgas, trumpas; в непродолжительном врēмени greitū laikū, netrūkus.

непродуктивный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно 1. neproduktyvūs, nenašūs, nevaisingas (*darbas*), beįgždžias; 2. *lingv.* nedarūs; непродуктивные сүффиксы nedāriosios priesagos.

непроездн||ый, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно, **~жий**, -ая, -еe neįsvažiuojamas; neįšbrendamas.

непроизводительн||ость, -и *m.* neproduktyvūmas, nenašūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. neproduktyvūs, nenašūs; tūščias, beįgždžias, nevaisingas; 2. negamūbinis, neprodukuojantis; непроизводительные сйлы negamūbinēs jėgos.

непроизвольный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nevalingas (*prv.* *judesys*); savaimingas, savāiminis (*prv.* *gestas*).

непролазный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно *šnek.* neįšbrendamas (*prv.* *purvynas*), neįsklampojamas.

непромокаемый, -ая, -ое; -аем, -а, -о nepėršlampamas, nepėrmirkstamas, nepėrlyjamas; непромокаемые сапогй nepėršlampami bātai.

непроницаем||ость, -и *m.* 1. ne(pra)laidūmas; 2. *prk.* neįžvelgiamūmas; slėpinigūmas; **~ый**, -ая, -ое; -аем, -а, -о 1. ne(pra)laidūs, nepralėidžiantis; 2. neįžvelgiamas, nepėrmatomas, nepėrželgiamas; neskaidrūs; 3. *prk.* nepėrprantamas, nesuvōkiamas; neįspėjamas; 4. *prk.* paslaptingas, slėpiningas, slaptingas; н. человек paslaptingas žmogūs, slapūnas.

непроницательный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно neįžvalgūs, nepuogėgūs; arkiautės.

непростительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nedovanōtinas, neatlėistinas.

непротивление, -я: н. злу nesipriešinimas blōgiui.

непроходим||ость, -и *m.* nepraeinamūmas, neįsvažiuojamūmas; neįžengiamūmas; **~ый**, -ая, -ое; -дим, -а, -о 1. nepraeinamas, neįsvažiuojamas, neįšbrendamas; neįženigiamas; 2. *prk.* *šnek.* visiškas, absoliutūs, nepāprastas, galūtinas; непроходимая бėдность visiškas skurdas.

непрóшенный, -ая, -ое 1. neprašýtas, nėkviestas; nepageidaujamas; 2. nevalingas.

непутёвый, -ая, -ое; -тёв, -а, -о *šnek.* išklydęs, pasilėidęs, lengvapėdis, nelėmtas, niėkam nėkėes, apsilėidęs.

непутём *prv.* *šnek.* prastaī, nē kaip reikiant, blogaī, nevýkusiai.

неработоспособн||ость, -и *m.* nedarbingumas; **~ый**, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно nedarbingas.

нерабочий, -ая, -ее 1. *nē darbo (pvz. diena)*, laisvas; нерабочее время laisvalaikis; 2. nedarbinis (*pvz. gyvulus*).

неравенство, -а nelygėbė.

неравно *dil. šnek.* o gál; o staigà; im̃s iř...; н. он тебя увидит im̃s iř pamatys jis tavė.

неравнодушный, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно neabejingas, jaučiantis simpātiją.

неравномерн||ость, -и *m.* netolygumas; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно netolyginis, netolygus.

неравноправ||ие, -я nelygiateisiškumas, teisių nelygėbė; **~ный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно nelygiateisis.

неравный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно nelygus, nevienodas; įvairus, skirtingas.

нерадение, -я *pasen. žr.* нерадивость.

нерадивец, -вца *šnek.* apsilėdėlis.

нерадив||о *pro.* nestropiai, apsilėidusiai; **~ость**, -и *m.* nestropumas, apsilėidimas, atsainumas; **~ый**, -ая, -ое; -див, -а, -о nestropus, nerūpestingas, apsilėidęs, atsainus, neuolus, aplaidus, apsilėidėliškas.

нерабериха, -и *šnek.* pāiniava, mišinys, netvarkā, maišatis, makalynė.

неразборчив||ость, -и *m.* 1. neįskaitomumas, neišskaitomumas; nedešifruojamumas; neaiškumas, neryškumas; 2. neišrankumas, nerinklumas; nelepumas; **~ый**, -ая, -ое; -чив, -а, -о 1. neįskaitomas, neišskaitomas; neaiškūs; 2. nereiklus, neišlėpęs, nelepūs; kuklus; neišrankūs, nerinklus; nesibiaurintis; nesivažžantis; н. на знакомства nesivažžantis dėl pažinčių; н. вкyc neišlėpęs skōnis.

неразвѣданный, -ая, -ое neištirtas, neįsisāvintas, neišvalgytas.

неразвитой, -ая, -ое; неразвит, -а, -о 1. neišsivystęs, neišvystytas, neišsirutuliōjęs; 2. neišlavėjęs, neišlavintas, neapsiřivėjęs; 3. nepagrįstas, siřpnas; неразвитая аргументация siřpnas argumentavimas.

неразвит||ость, -и *m.* 1. neišlavėjimas, prōtinis atsilikimas, neapřivietumas, neiřilāvinimas; 2. neišsivystymas; **~ый**, -ая, -ое; -ит, -итā, -ито *žr.* неразвитой.

неразгаданный, -ая, -ое neatspėtas, neįmintas; neatspėjamas, nesuprařitamas, paslaptingas.

неразговорчивый, -ая, -ое; -чив, -а, -о neřnekus, nekalbūs, mažakalbīs, murksā.

неразделимый, -ая, -ое; -лим, -а, -о nedalijamas, neātskiriamas, neiřskiriamas, viėntisas, viėningas, integralus.

нераздельн||о *pro.* neatskiriamaī, išvien, kartu; **~ость**, -и *m.* neatskiriāmumas, neskaidomumas, viėntisumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно neātskiriamas, neskāidomas, neatidalijamas, sū niekū nesidalijamas, viėntisas, viėningas.

неразгаемый, -ая, -ое *chem.* nesuskāidomas, neskaidūs.

неразличимый, -ая, -ое; -чим, -а, -о 1. neįmātomas, nepāstebimas, neįžiūrimas, neįžvelgiamas; 2. nēskiriamas, neātskiriamas.

неразложимый, -ая, -ое; -жим, -а, -о nesuskāidomas, neskaidūs, viėntisinis; неразложимое словосочетание neskāidomas žōdžių junginys, neskāidoma žōdžių sāmplaika.

неразлучн||о *pro.* nepėrskiriamaī, draugė, kartu; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно nepėrskiriamas, neiřskiriamas, nesiskiriantis; неразлучные друзья nepėrskiriamaī draugāi.

неразмѣнный, -ая, -ое neiřkeičiamas (*apie pini-gus*).

неразрезный, -ая, -ое nekarpytas.

неразрешенный, -ая, -ое 1. ūždraustas, nelėistas (*pvz. laikraštis*), užgintas; 2. neiřsprėstas.

неразрешим||ость, -и *m.* neiřsprėndžiamumas; **~ый**, -ая, -ое; -шим, -а, -о neiřsprėndžiamas, nesureguliuojamas.

неразрушимый, -ая, -ое; -шим, -а, -о nesugriāunamas, nesuařdomas, nesunaikinamas.

неразрывный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно 1. nesutrāukomas (*pvz. ryřys*), nenutrūkstamas; viėntisas, iřtisas; 2. neiřařdomas, nesugriāunamas, viėningas, solidarus, sutartinis, sūtariamas, darnus.

неразум||ие, -я *pasen.*, **~ность**, -и *m.* neiřmānyumas, nenūovoka, neprotingumas, paikūmas, neiřmonė; **~ный**, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно neprotingas, neiřmanūs, nesuprařingas; paikas.

нераскаянный, -ая, -ое 1. *bašn.* neatgailāujantis (*nusidėjėlis*); 2. *pasen.* nepataisomas, užkietėjęs; н. злодėй nepataisomas piktadarys.

нераспол||ожение, -я nepalankumas, atkarūmas; nelinkimas (*į kq*); **~женный**, -ая, -ое; -жен, -а, -о nepalankūs, atkarūs; neliņkęs; я не распо-ложен к нему āš neturiū aņt jō akiēs.

нераспорядительн||ость, -и *m.* nemokėjimas tvarkyti, organizuoti; nerangūmas, iřtižimas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nerangūs, neiniciatyvūs, nemōkantis organizuoti.

нерассудительн||ость, -и *m.* neprotingumas, neapgalvotumas; paikūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно neprotingas, neiřmanūs, neapgalvotas; paikas.

нерасторжим||ость, -и *m.* nesutraukomumas, nenutraukiamumas, nesuardomumas, neiřardomumas; **~ый**, -ая, -ое; -жим, -а, -о nenutrāukiamas, nesutraukomas, nesuařdomas, neiřařdomas.

нерасторопн||ость, -и *m.* nevikrūmas, nepaslankūmas; **~ый**, -ая, -ое; -пен, -пна, -пно nevikrūs, nepaslankūs, nemitrūs.

нерасчѣтлив||ость, -и *m.* netaupūmas, išlaidūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о netaupūs, neekonōmiřkas, išlaidūs.

нерв, -а nėrvas, dirgsnis; раздражать нєрвы nėrvinti.

нервация, -и *bot. (lapų)* gysluotumas.

нервировать, -ирую, -ируешь *eig.* nėrvinti, jāudinti.

нєрвн||ичать, -аю, -аешь *eig.* nėrvintis, jāudintis; **~оботнѣой**, -ая, -ое seřgantis nėrvais, nėrvų ligōnis.

нєрвн||ость, -и *m.* nervingūmas; повышенная н. радидėjęs nervingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно 1. nėrvų; nėrvinis; нєрвные клѣтки nėrvų lāstėlės; 2. nervingas (*pvz. žmogus, gestai*);

3. *šnek.* neramūs, nervingantis, [temptas (*puz. darbas*), nerimastingas.

нервóзнь||ость, -и *m.* nervingūmas; nerimastingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно 1. nervingas, irzlūs, susiėrzingęs; 2. neramūs, nerimastingas, jaudinantīs.

нереáльный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. perealūs, fantāstiškas; 2. neįvykdomas, perealūs.

нерегулárный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно nereguliatūs; nepastovūs, nenuolatinis.

нерéдко *prv.* neretai, dažnai.

нёрест, -а (*живц*) neršimas; nerštas; **~илице**, -а neršyklā.

нерешим||ость, -и *m.* neryžtingūmas, dvejojimas, svyrāvimas, nesiryžimas; проявить н. suabejoti, susvyruoti, nesiryžti; **~ый**, -ая, -ое; -шим, -а, -о *pasen.* 1. neišsprėndžiamas (*puz. uždavinys*); 2. neryžtingas.

нерешительн||ость, -и *m.* neryžtūmas, neryžtingūmas, nerūžtas, svirūmas, dvejonė, abejojimas, svyrāvimas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно neryžtingas, neryžtūs, negriežtas, svirūs, svyruojantis, abejojantis.

нержавéющий, -ая, -ее nerūdijantis.

нерóбкий, -ая, -ое; -бок, -бкá, -бко nebailūs, nebaimingas, nebaikštūs; ♦ он нерóбкого десятка jis nė iš bailiųjų.

нерóвнь||ость, -и *m.* nelygūmas; nelygumà; 2. nevienodūmas, neritmingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -вна́, -вно 1. nelygūs, kreivas; 2. neritmingas, trūkčiojamas, nepastovūs; 3. nevienodas, netolygūs.

нерóвня, -и ir **неровнiя́**, -i *šnek.* nė tō lūgio, nelygnešas žmogūs; nė rōga; он ей н. jis jai neprilūgsta.

нёрпа, -ы *zool.* nėрпа, *Phoca*.

нерукóтворный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно *poez.* nė žmogaus rankų darbo.

нерушим||ость, -и *m.* nesugriaujamūmas, nesugardomūmas, nesulaužomūmas; **~ый**, -ая, -ое; -шим, -а, -о nesugriaujamas, neišardomas, nesulaužomas.

не́рj||ха, -и *v.* ir *m.* nėvala, nevalėika, nevalėiya, suskrėtėlis, suskrėtėlė, apsilėidėlis, apsilėidėlė, skretnà, samānis, samānė; **~шество**, -а, **~шливость**, -и *m.* nevalyvūmas, nešvarūmas, netvarkingūmas, apsileidimas; **~шливый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о nešvarūs, netvarkingas, apsileidęs, nevalyvas.

нёс *žr.* нести́.

несбýточный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно neįvykdomas, neįmanomas, neįgyvendinamas.

несварéние, -я: н. желўдка skrañdzio nevirskinimas.

несвёдуший, -ая, -ее; -душ, -а, -е nenusimānantis, nepritūgęs, neprimokęs.

несвоеврéмени||о *prv.* nė laikū, bė laiko; н. дёлающий nelaikšis; **~ость**, -и *m.* nesavalaikiškūmas, laiko netinkamūmas; **~ый**, -ая, -ое; -менен, -менна, -менно nesavalaikis, nė laikū dāromas, nė laikū atsitinkantis.

несвóйственный, -ая, -ое; -венен, -венна, -венно neatitinkamas, nesavybingas, nebūdingas, neįgim-

tas; ложь несвóйственна чёстному челоуёку me-lagystė nebūdinga teisingam žmogui.

несвiзнь||ость, -и *m.* iširūmas, išdrikūmas; **~ый**, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно iširas, pāiras, išdrikas (*puz. kalba*), iškrikas, nesusiėtas, nesūrištas, palaidas, pakrikęs; nenuoseklūs.

несгибáемый, -ая, -ое; -áем, -а, -о 1. nesulefkiamas; 2. *prk.* tvirtas, nepalefkiamas, atsparūs, ištvermingas.

несговóрчив||ость, -и *m.* nesukalbamūmas; **~ый**, -ая, -ое; -чив, -а, -о nesukalbamamas, nesūtariamas, nenuolaidūs.

несгорáемый, -ая, -ое nėdegamas (*puz. spinta*); nėdegantis, ūgniai atsparūs, nėdegūs.

несгущáемый, -ая, -ое; -áем, -а, -о nesukondensuojamas, nesutirštinamas.

несдёржанны||ость, -и *m.* nesantūrūmas, nesusivaldymas, nesivaldymas; **~ый**, -ая, -ое; -жан, -жанна, -жанно 1. neišesėtas, neišlaikytas, neišpildytas, sulaužytas; несдёржанная клятва sulaužyta, neišlaikyta priesaika; 2. nesivaldantis, nesantūrūs, nesusivaldantis.

несдобровáть *ivk.:* емў н. jis neišeis sveikas, neišnėš sveiko kailio.

несёние, -я ėjimas, vūkdymas (*pareigu, tarnybos*).

несессёр, -а reikmeninė, sesesėras.

несжимáемый, -ая, -ое; -мáем, -а, -о nesuspaudžiamas, nesūslegiamas.

несимметричный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно nesimetriškas, asimetriškas.

несказáнный, -ая, -ое; -зáнна, -зáнно neapsakomas, nepaprastas, labai didelis; несказáнная рáдость nepaprastas džiaugsmas.

нескладёха, -и *v.* ir *m.* *šnek.* neišmānėlis, neišmānėlė; keverza.

несклáдница, -ы *šnek.* 1. nesāmonė, beprasmybė; niėkai, plepalai, paistalas, sāpaliojimas; 2. netvarkā, maišatis, makalūnė.

несклáдн||о *prv.* nevūkusiai, netikusiai, keverziškai; н. читáть keverzoti, nevūkusiai skaityti; **~ость**, -и *m.* keverziškūmas, nedarnūmas, pakrikūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. keverziškas; iširas, išdrikas, iškrikas, pādrikas, nenuoseklūs, nesklандūs; 2. nedailūs, negražūs, netikės, nevūkęs; nerangūs, dramblotas, nevikrūs, neapsukrūs; н. пáрень nevikrūs vaikinas, griāumedis; 3. nevūkęs, pakrikęs; несклáдная жизнь pakrikęs gyvėnimas.

несклоня́емый, -ая, -ое; -яем, -а, -о *gram.* nelinksniuojamas.

нескóлько¹, -их, по нескóлько *skt.* keli, keleri, ke-liólika, kėletas; н. лет keleri mėtai.

нескóлько² *prv.* kiek, bent kiek, šiek tiek; trūputį; сдёлать н. бóльше шiek tiek daugiau padaryti.

нескончáемый, -ая, -ое; -áем, -а, -о ne(pa)baigiamas, nesibaigiantis; begalinis, nuolatinis, nesiliaujantis; neišbrendamas; нескончáемые спóры nebaigiamū giñčai.

нескрóбный, -ая, -ое; -мен, -мнá, -мно nekuklūs, netáktiškas (*puz. elgesys*); nedrovūs, besarmátiškas (*puz. gestas*).

неслóжный, -ая, -ое; -жен, -жнá, -жно nesudėtingas, nepainūs, paprastas; н. мехáнизм несудėtingas mechanizmas.

неслух, -а *šnek.* nekláužada.

неслышанный, -ая, -ое; -анна, -анно *peregėtas*, *negirdėtas* (*puz. pasisekimas*); **ншный**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно *negirdimas*, *tylūs*; н. *vėter tylūs vėjas*.

несменяемость, -и *m. teis.* nepakeičiamumas (*puz. teisėjų*); **ншй**, -ая, -ое; -яем, -а, -о 1. nepakeičiamas; 2. nuolatinis; įprastinis.

несмётный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *nesuskaitytas*, *nesuskaiciuojamas*, *labai gausūs*; несмётное множество *devynios galybės, bėgalės, bė galo daug*.

несминаемость, -и *m. tekst.* neglamžumas, *nesiglamžumas* (*audinio*); **ншй**, -ая, -ое *nesiglamžantis*, *neglamžūs*.

несмолкаемый, -ая, -ое; -аем, -а, -о *nenutylantis*, *nesiliaujantis*; несмолкаемые рукоплескания *nenutylantys plojimai*; н. *gėvop nesiliaujantis kalbėjimas*.

несмотря *prl.* nepaisant, *nežiūrint*, *neatsižvelgiant*; н. на твоё запрещение *nepaisant tavo uždraudimo*; н. на боль *nepaisant skausmo*; ♦ н. ни на что *bet kuriomis aplinkybėmis, sąlygomis*, *bet kurià kàina, nieko nepaisant*.

несмыслёныш, -а *šnek.* nenūovoka, *nenūotuoka*, *kvailiukas* (*apie vaiką*).

неснобный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно *nepakeičiamas*, *biaurus*, *nepakeliamas*, *abūojas*; н. характер *nepakeičiamas charakteris*.

несоблюдение, -я *nesilaikymas* (*puz. taisyklių*).

несовременно *эт*шйе, -я *nepilnametystė*, *nepilnametiskumas*; **ншйй**, -ая, -ее *nepilnamėtis*.

несоврешённый¹, -ая, -ое; -ёнён, -ённа, -ённо *netobulas*, *pusėtinas*, *neišlavėjęs*, *vidutiniškas*, *nepilnutinis*; н. рисунок *netobulas piešinys*.

несоврешённый², -ая, -ое; н. вид *gram. eigōs vėikslas*.

несоврешёнство, -а *netobulumas*, *netobulybė*.

несовместимость, -и *m.* *nesuderinamumas*; **ншй**, -ая, -ое; -йм, -а, -о *nesuderinamas*, *nesutaikomas*, *nesutāpdinamas*; свобода и эксплуатация — несовместимые понятия *laisvė ir išnaudojimas — nesuderinamos sąvokos*.

несовпадение, -я *nesutapimas*.

несовременный, -ая, -ое; -мёнён, -мённа, -мённо *nešiūolaikinis*, *atgyvėnęs*, *nemadingas*, *nemoderūs*.

несогласие, -я 1. *nesątaika*, *nesątarvė*, *nedermė*, *vaidai*; жить в несогласии *nesątaikoje gyventi*; между ними вечные несогласия *jų tarpe amžinaį nesątaika*; 2. (*nuomonių*) *skirtumas*, *priešingumas*, *nesutarimas*; 3. *nesutikimas*, *sutikimo nedavimas*, *atsisākymas duoti sutikimą*; 4. (*garsų*) *nedarnumas*, *nedarnà*; **ншо** *prv.* 1. *nesątaikoje* (*gyventi*); 2. *nesutartingai* (*puz. dainuoti*), *nedarniai*; 3. *priešingai*; говорить н. с здравым смыслом *kalbėti priešingai sveikam protui*; **ншйй**, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. *nesutikantis*, *nesutartantis*; *priešingas*; оні несогласны в мнениях *jų nuomonės nesutinka*, *nesutaria*, *jiė yğ skirtingų nuomonių*; ерó слова несогласны с истиной *jō žodžiai yğ priešingi tiesai*; я несогласен с вами аš *nesutinku su jumis*; 2. *nedarnūs*, *nesutartinis* (*puz. dainavimas*).

несогласованный, -ая, -ое *nesudėrintas*, *nedarņūs*.

несознательность, -и *m.* *nesąmoningumas*, *nesusipratimas*; **ншйй**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *nesąmoningas*, *nesusiprātes*, *nesupratingas*.

несоизмеримость, -и *m.* *nebendramatiskumas*; н. двух величин *dviejų dydžių nebendramatiskumas*; **ншйй**, -ая, -ое; -рим, -а, -о *nebendramātis*; įvairiamātis; *nepalyginamas*; несоизмеримые величины *nebendramāčiai dydžiai*.

несокрушимость, -и *m.* *nesugriaujamumas*; **ншйй**, -ая, -ое; -шйм, -а, -о *nesugriaujamas*, *nesuafdomas*; *neįveikiamas*, *nenūgalimas*, *nepalaužiamas*; несокрушима́я мо́щь социализма *neįveikiamà, nesugriaujamà socializmo galià*.

несолоно *prv. šnek.* *nesūriai*; ♦ н. хлебавши *šnek. nieko nepėšus*, *apsivylus*, *nenusisėkus*, *tuščiomis*, *bergėdžiai*.

несомнённость, -и *prv.* *bė abejo*, *bė abejojimo*, *bė abejonės*, *neabejotinai*; **ншйй**, -ая, -ое; -ёнён, -ённа, -ённо *neabejojamas*, *neabejotinas*, *tikras*, *nenuginčijamas*; несомнённая истина *nenuginčijama tiesà*.

несомый, -ая, -ое; -ом, -а, -о *pėšamas*.

несообразность, -и *m.* 1. *neatitinkamumas*, *neatitikimas*; *priešaringumas*, *prieštaravimas*; 2. *nešąmonė*, *beprasmybė*; **ншйй**, -ая, -ое; -ёнён, -ённа, -ённо 1. *neatitinkamas*; *netinkamas*, *priešartinas*, *prieštaraujantis*; 2. *beprasmiškas*, *absurdiškas*.

несоответствённый, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно *neatitinkamas*, *nesidėrinantis*; **нше**, -я *neatitiktas*, *nesutiktas*; *nesidėrinimas*, *nedarnà*, *nedarnumas*.

несоразмерность, -и *m.* *neproporcingumas*; *nedarņumas*; **ншйй**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно *neproporcingas*, *nedarnūs*; *neatitinkantis*; труд, н. с силами *dàrbas*, *neatitinkantis jėgų*.

несостоятельность, -и *m.* 1. *nepajėgumas*, *neišsigalėjimas* (*skolininko*); 2. *nepasitūrėjimas*, *neturtingumas*; 3. *prk.* *nepagrįstumas*, *neįtikinamumas* (*puz. argumentavimo*); **ншйй**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. *neišsigalintis*, *nepajėgūs* (*mokėti skolą*); 2. *nepasitūrintis*, *nusigyvėnęs* (*žmogus*); 3. *prk.* *nepagrįstas*, *neįtikinantis* (*puz. argumentas*).

неспёлый, -ая, -ое *neprinokęs*, *neprisipėęs*.

несподручный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *šnek.* *nepatogūs* (*puz. darbas*), *neparankūs*, *nepakabūs*; *nepriťnkamas* (*puz. elgesys*).

неспокойный, -ая, -ое; -бен, -бйна, -бйно *neramūs*, *susirūpinęs*; н. человек *nenūorama*, *nenurimuoklis*, *nerimàila*; быть *неспокойным* *nerimti*, *nerimastauti*; н. характер *neramūs charakteris*; *неспокойная жизнь* *neramūs, audringas gyvenimas*.

не спориться, -йтся *eig. šnek.* 1. *nesisėkti*, *nevėykti* (*puz. darbas*); 2. *neskalsti*, *neilgàм užtėkti* (*puz. duonos*).

неспорый, -ая, -ое; -спор, -à, -о *šnek.* 1. *nespartūs*, *neveikūs*; 2. *grāstas*, *netikęs* (*puz. žaliava*); *neskalsūs*.

неспособность, -и *m.* *nesugebėjimas* (*ką daryti*), *negabumas*; **ншйй**, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно

1. negabūs (*pvz. mokslui, kalboms*); 2. nesūgebantis, negālintis kō darīti, nesumanūs; он ни к чему неспособен jis niēkam netikēs; он неспособен лгать jis nemōka meluoti.

несправедлив||ость, -и *m.* neteisingūmas; neteisybē; neteisūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ив, -а, -о neteisingas, neteisūs; apgaulingas.

неспростá *prv. šnek.* nē bē tikslo, nē bet sāu, nē veltui, nē bē reikalo, nē šiaip sau.

несприятéмый, -ая, -ое *gram.* neasmenūojamas.

несравнénн||о *prv.* 1. nuostabiai, labai gerai, puikiai; она поёт н. ji dainuoja nuostabiai; 2. nepalyginti, kur kās (*geriau, gražiau*); он играет в шахматы н. лүчше меня jis žaidžia šachmatais kur kās geriau už manē; **~ый**, -ая, -ое; -енн, -енна, -енно nepalyginamas, neprilygstamas, puikūs; н. талант neprilygstamas talentas; моя несравненная mano mylimoji.

несравнίмый, -ая, -ое; -им, -а, -о 1. nepalyginamas; несравнимые величины nepalyginami dydžiai; 2. neprilygstamas, įstabūs, puikūs, nepaprastas.

несся *žr.* нестись.

нестерпим||о *prv.* nepakeičiamai (*pvz. karšta*), nepakeliama; **~ость**, -и *m.* nepakenčiamumas; **~ый**, -ая, -ое; -пим, -а, -о nepakeičiamas, neišteriamas, neiškeičiamas, nepakeliamas.

несті, несү, несёшь; *būt.* нёс, неслá, -лó *eig.* 1. nešti; tempti, vilkti, gabėnti; н. знамёна нести vėliavas; н. тяжёлый мешок на плечáх tempti, нести sunkų maišą ant pečių, ant nugaros; н. дровá из лесу vilkti malkas iš miško; 2. laikinti, varyti, giñti, stūmti, nešti; вётер несёт пожелтевшие листья vėjas lakina, neša pageltusius (medžių) lapus; 3. *prk.* plėsti, plāinti; pėrtėik(inė)ti; н. прогресс нести pažangą; 4. laikyti(s), turėti(s), kėlti; деревья на своих ветвях несли охапки мёрзлого снєга ant medžių šakų laikėsi kūokštai sušalusio sniego; 5. (*apie paukščius*) dėti (*kiaušinius*); 6. *prk.* turėti, nešioti; он несёт в своём сэрце больше чувства любви jō širdyje šlėpi stiprus mėlės jausmá; 7. *beasm.* atsiduoti, treñkti, dvokti; kverpėti, eiti kvāpui, dvelkti; с моря неслó сырým и солёным въздухом nuo jūros dvelkė drėgnas iř sūrūs oras; от него несёт табакóм jis atsiduoda, dvokia tabakū; 8. eiti, vykdyti (*tarnybą, pareigas, sargybą*); 9. *prk.* trýkšti (*pvz. sveikata*), sklīsti; ♦ высоко (гóрдо) н. гóлову eiti aukšta iškėlus gálvą (*būti oriam, nepriklausomam, išdidžiam*); н. расхóды турėti išlaidų, atlyginti išlaidas; н. разорёние paikinti, piokoti; н. отвётственность būti atsakingam; н. потёри турėti nuostolių; когó несёт нелёгкая kās čiá bāstosi, trañkosi, kā balá, vėlinias neša, kās (dár) teñ atvyksta; **~сь**, несусь, несёшься; *būt.* нессия, неслáсь, неслось *eig.* 1. skubiai bėgti, jóti, važiuoti, plaũkti, skristi, skubėti, kurti, dróžti, dūmti, rūkti, nérti, dūrti, máuti, lėkti; 2. (*apie laiką, įvykius*) slīñkti, bėgti; kaĩtaliotis; 3. *prk.* plīsti, sklīsti, plāinti; неслáсь молвá о революции sklido gaĩdas apie revoliuciją; 4. (*apie garsus, balsus*) aidėti, garsėti, skambėti, sklīsti; 5. (*apie paukščius*)

dėti (*kiaušinius*); 6. būti nešamám, tempiamám; 7. būti dėdančiai, dėsliai.

нестойкий, -ая, -ое; -оек, -ойка, -ойко nepatvarūs; nestiprūs, netvirtas.

нестоящий, -ая, -ее *šnek.* menkōs vertēs, niēko neveřtas, beveřtis, netikēs.

нестроевίк, -á *kar.* nerikiuõtis.

нестроевóй¹, -áя, -ое *kar.* nerikiuõtēs, nerikiuõtis.

нестроевóй², -áя, -ое nestatýbinis (*apie miško medžiagą*).

нестройн||о *prv.* nedañniai, iřkrikaĩ, nesutartinaĩ (*pvz. dainuoti*); **~ость**, -и *m.* nedarnūmas, nedarná (*apie garsus, apie kalbą*); **~ый**, -ая, -ое; -онн, -ойна, -ойно 1. nestotlingas, neliėknas (*žmogus*); 2. nedarnūs, nesutartinis, iřkrikas; 3. pakrikęs, išires, netvarkingas; нестройные ряды pakrikusios grėtos.

несть *beasm. pasen.* nērà; н. концá nērà gálo, не матýти gálo; н. числá (*кому-чему*) бē gálo daũg, бē skaĩčiaus (*ko*).

несудимóсть, -и *m.* teis. neteistūmas.

несурáзн||ость, -и *m.* šnek. beprasmiškūmas, nesąmonė; **~ый**, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно absũrdiškas, beprásmiškas, kevērzīškas; н. план absũrdiškas plānas.

несусвётный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *šnek.* absũrdiškas, beprásmiškas; klaikūs; nežmōniškas.

несушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам dėklė.

несущественный, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно nesemīnis, neesmingas; н. при́знак neesminis pōzymis.

несуществýющий, -ая, -ее nėsantis, nėsamas, neegzistūojantis.

несущий, -ая, -ее nešantysis, palaĩkantis; несущая арматýра *tech.* palaĩkančioji armatũrà.

несходный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. nepanašūs, nevienódas (*pvz. būdas*); 2. *šnek.* peĩ brangūs (*apie kainą*).

несчастлив||ец, -вца belaĩmis, bėdžius, vaĩgšas, nelaĩmėlis; **~ица**, -ы belaĩmė, vaĩgšė; **~ый**, -ая, -ое; -ив, -а, -о belaĩmis, bedális, nelaĩmingas.

несча́ст||ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно nelaĩmingas; н. слýчай nelaĩmingas atsitikimas; **~ье**, -я neláimė, prapuolėnė, pedalià; к несча́стью neláimei.

несчётный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно nesuskaĩtomas, nesuskaĩčiuojamas, бē skaĩčiaus.

несъедобный, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно neválgotas (*pvz. grybas*).

нет 1. *dll.* nē; н. ещё дár нē; почему н.? kodėl nē?; 2. *eina tariniu* nērà; eró н. дóма jō nērà lámie; у меня н. дéнер ář neturiũ pinigũ; ♦ свесті на нет niēkais paveřsti; нет как нет visái nėsama; vis nērà iř nērà.

нетактн||ость, -и *m.* netáktas, netaktiškūmas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно netáktiškas.

нетвёрдый, -ая, -ое; -вєрд, -вердá, -вєрдо 1. nekietas; 2. netvirtas (*pvz. eisená, žingsnis*).

нетерпéливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о nekantrūs; **~ение**, -я nekantrýbė, nekantrūmas; гореть нетерпением nekantrauti, nesitvėrti savo káilyje; ждать с нетерпением nekañtriai laũkti; **~имость**, -и *m.* nepakantà, neapkantà, netolerancija;

~имый, -ая, -ое; -пйм, -а, -о; 1. nepakeičiamas; 2. nepakantrūs, neapkantūs, netolerantiškas. **нети:** в нѣтях diŋgusiųjų tārpe, diŋgęs, išnųkęs. **нетлѣнный,** -ая, -ое; -ѣнен, -ѣнна, -ѣнно átžinas, petrūnūs.

нетопырь, -я v. 200l. pilkasis šikšnósparnis, šikšpūs.

неторопливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о neskub(r)ūs, lėtas.

нетѣчн||ость, -и m. netikslumas; ~ый, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно netikslūs.

нетрѣзв||ость, -и m. neblaivumas; ~ый, -ая, -ое; -рѣзв, -рѣзvá, -рѣзво neblaivas, įgėręs, girtas, įkaūšęs; он нетрѣзвого поведения jis nuolat įgėręs; в нетрѣзвом виде neblaivas būdamas.

не-трѣнь-меня nkt. bot. sprigė.

нетрудовой, -ая, -ое 1. nē darbo; нетрудовые доходы nē darbo pajamos; 2. nedirbantis; nedarbinis; н. элемент общества nedarbinis visuomenės elementas.

нетрудоспособн||ость, -и m. nedarbingumas; полная н. visiškas nedarbingumas; ~ый, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно nedarbingas; н. инвалид nedarbingas invalidas.

нѣто nkt. nēto; вес н. nēto svōris, grūnas svōris.

нѣту eina tariniu nērà; денег н. pinigų nērà.

неуваж||ѣние, -я nepagarbà; nepagarbūmas; н. к родителю nepagarbà tėvams; ~ительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. nepatėisinamas, nesvarbūs; по неуважительной причине dėl nesvarbiōs priežasties; 2. pasen. nepagarbūs.

неувѣренн||ость, -и m. netikrūmas; svyrāvimas, dvėjōjimas; nepasitikėjimas; н. в себе nepasitikėjimas savimi; ~ый, -ая, -ое; -рен, -ренна, -ренно svyrōjantis, abejojantis, neryžtingas, netvirtas (žmogus); netikras.

неувяда||емый, -ая, -ое; -аѣм, -а, -о ir ~ущий, -ая, -ее nevystamas, nevystantis (pvz. vainikas), neblėstantis.

неувязка, -и; dgs. kilm. -зок, naud. -экам šnek. nesidėrinimas, sutrikimas; nesutapimas, nekoordinuotumas.

неугас||аемый, -ая, -ое; -аѣм, -а, -о, ~имый, -ая, -ое; -сйм, -а, -о negėstamas, negėstantis (pvz. šlovė), neblėstantis.

неугодный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно nepageidaujamas; nepatinkamas, nemalonūs.

неугомонный, -ая, -ое; -онен, -онна, -онно nerimstantis, neramūs, nenūorata; nesiliūjantis, nepasėdintis, triukšmingas.

неудач||а, -и nepasisekimas, nesėkmė, nepalaima, nemėtybė, nepavykimas; ~ливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о netūrintis pasisekimo, belaimis; ~ник, -а belaimis žmogūs, nelaimėlis, nepasisėkėlis, nemėmtėlis, nevūkėlis; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно nevūkęs, nepasisėkęs; nesėkmingas.

неудержимый, -ая, -ое; -жим, -а, -о nesulaikomas, nenūturimas, nesustādomas, nesuvaldomas.

неудивительно eina tariniu nenuostabi.

неудбн||о prv. nepatōgiai; ~ый, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно 1. nepatogūs, neparankūs; 2. prk. nesmagūs, keblūs, nemalonūs.

неудобо||варимый, -ая, -ое; -рйм, -а, -о suŋkiai virškinamas, nevirškinamas; ~понятный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно suŋkiai supraŋtamas; ~произносимый, -ая, -ое; -сйм, -а, -о suŋkiai ištariamasis; ~читаемый, -ая, -ое; -аѣм, -а, -о suŋkiai išskaitymas, įskaitymas.

неудобство, -а nepatogūmas (pvz. buto); prk. nesmagūmas.

неудобь prv.: н. сказуемый pasen. nepadorūs, nepatogūs pasakyti.

неудовлетворенн||ость, -и m. 1. nepatėnkinimas (pvz. noro); 2. nepasitėnkinimas; nesitėnkinimas; ~ый, -ая, -ое nepatėnkintas.

неудовлетворительн||ость, -и m. nepatenkinamumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nepatėnkiamas; неудовлетворительная отметка nepatėnkiamas pažymys.

неудовольствие, -я nepasitėnkinimas; он выразил своё н. jis parodė ēsas nepatėnkintas; к ерō неудовольствию случилося priēš jō pōrą atsitiko.

неуѣмный, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно šnek. nesutramdomas (pvz. ryktis), nenutildomas (pvz. sorpulis), nesuvaldomas, nenuraminamas.

неужели dll. aŋgi, nejaūgi, nēgi, bejaū; н. он согласился? aŋgi jis sutiko?

неуживчивый, -ая, -ое; -чив, -а, -о nesugyvenamas.

неужто dll. pasen. žr. неужели.

неузнаваем||ость, -и m.: до неузнаваемости neatpažįstamai (pvz. pasikeisti); ~ый, -ая, -ое; -аѣм, -а, -о neatpažįstamas, labai pasikeitęs.

неук, -а šnek. nemōkša.

неуклонный, -ая, -ое; -онен, -онна, -онно nenukrypstamas, nepajūdinamas; griežtas; неуклонная решимость griežtas ryžtingumas.

неуклюж||есть, -и m. liurbiškūmas, griozdiškūmas, nevikrūmas, nerangūmas, dramblofūmas, negrabūmas; ~ий, -ая, -ее; -люж, -а, -е dramblofatas, liurbiškas, kerėpliškas, mēškiškas, nevikrus, nerangūs, kevrėziškas, negrabūs, drėblūs, gramōzdiškas, griōzdiškas (pvz. namas); н. человек liurbis, mūgšas, stamaŋtas, lepečkà, sudribėlis, griōzdas, griōva, kevrėza, dramblys, gremėzdas.

неукоснительн||о prv. besàlygiškai, būtinai, griežtai, nenukrypstamai; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nenukrypstamas, griežtas, būtinas, besàlygiškas.

неукротимый, -ая, -ое; -тйм, -а, -о nenurāmdomas, nesuvaldomas, nenumalšinamas, neramdūs.

неуловимый, -ая, -ое; -вйм, -а, -о 1. nepagānamas, nesugānamas; н. вор nepagānamas vagis; 2. vōs pàstebimas, neaiškūs, neryškūs, nežymūs, neapčiūpiamas; neįžiūrimas; неуловимое движение nepàstebimas judesys; неуловимая разница neįžiūrimas skirtumas.

неумѣ||ло prv. nemōkamai, nesumaniai, nenusimāpančiai (kq daryti); ~лый, -ая, -ое; -мѣл, -а, -о nemōkamas; nemōkantis, nenusimānantis; nevikrūs, negrabūs; neįgūdės; н. организатор nenusimānantis organizatorius; ~ние, -я nemokėjimas.

неуменьшāемость, -и m. nemažinamumas.

неумеренн||ость, -и *m.* nesaikingūmas, nenuosaikūmas; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -ренна, -ренно nesaikingas, nenuosaikūs, besaīkis; nesantūrus.

неуместн||о *prv.* nē viētoje, neprideramai; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно neprideramas, netiūkamas, nēderamas; н. вопрос neprideramas klāusimas, klāusimas nē viētoje.

неумолимый, -ая, -ое; -лим, -а, -о nepērmaldaujamas, nenumaldomas, neišprāšomas, neišmeldžiamas.

неум||олкаемый, -ая, -ое; -аем, -а, -о ~блчный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно nenutilstantis, nenuťlantis, nenurimstantis.

неумышленн||о *prv.* netýčia, netýčiom, bē kēslo, niekudēja; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -ленна, -ленно netýčia sumanýtas, netýčinis, netýčiom padarýtas.

неуплата, -ы nesumokėjimas; при неуплате nesumokėjus.

неупотребительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nevartojamas.

неупругий, -ая, -ое nestangrūs, neelastingas, nelankstūs.

неуравновешенн||ость, -и *m.* nesantūrumas, pusiāusvyros neturėjimas; **~ый**, -ая, -ое; -шен, -шенна, -шенно nesantūrus, bē (*dvasinēs*) pusiāusvyros, netūrintis pusiāusvyros.

неурожай, -я nederlius, prāstas deļius; **~ный**, -ая, -ое; -аен, -айна, -айно nederlingas, nederlūs; н. год nederlingi, nederliaus mētai.

неурочный, -ая, -ое nenustatýtas; viršnōrminis; в неурочное время nenustatýtu laikų; неурочная работа viršnōrminis dārbas.

неурядица, -ы *šnek.* 1. netvarkā, pairimas, iširimas, suirūtē; 2. vadaif, nesāntaika.

неусидчивый, -ая, -ое; -чив, -а, -о nepasēdūs; н. человек nenūogama.

неуспевá||есть, -и *m.* (*mokinio*) nepažangūmas; **~ющий**, -ая, -ее nepažangūs (*mokinys*).

неуспех||х, -а nesėkmė, nepasisekimas; **~шный**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно nesėkmingas (*pvz. mėginimas*).

неустанн||о *prv.* bē paliovōs, nepaliāujamai, nenuilstamai, nuolat; **~ый**, -ая, -ое nepaliāujamas, nuolatinis, nesiliāujantis, tuojitpimis.

неустойка, -и; *dgs. kilm.* -бек, *naud.* -ойкам 1. teis. netesýbos; 2. *šnek.* nepasisekimas.

неустойчив||ость, -и *m.* nepastovūmas, netvirtūmas; **~ый**, -ая, -ое; -чив, -а, -о nepastovūs; svyruojantis.

неустранимый, -ая, -ое; -ним, -а, -о nepašālinamas.

неустрáшн||о *prv.* bē báimēs; **~ость**, -и *m.* bebaimingūmas, bebaimiškūmas, báimēs neturėjimas; **~ый**, -ая, -ое; -шйм, -а, -о bebaimis, nebaiminigas, neįbauginamas (*pvz. kovotojas, keliautojas*).

неустроенный, -ая, -ое; -бен, -бенна, -бенно prastai įrengtas, prastai sutvarkýtas, pāstiras.

неустройство, -а netvarkā, sutrikimas, suirūtē; prāstas įrengimas, prāstas įtaisymas.

неуступчив||ость, -и *m.* nenuolaidūmas; **~ый**, -ая, -ое; -чив, -а, -о nenuolaidūs (*pvz. būdas*).

неусыпн||о *prv.* budriai; **~ый**, -ая, -ое; -пен, -пна, -пно budrūs, atidūs, uolūs, nenuilstamas (*pvz. darbas*).

неутешительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nedžiugūs, neliūksmas, nepalankūs; неутешительные вести neliūksmos, neraminančios žinios.

неутешный, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно nepagūodziamas.

неутолимый, -ая, -ое; -лим, -а, -о nenumalšinamas (*troškulys*); nenumaldomas, nenuraminamas, nenurāmdomas.

неутомим||о *prv.* nenuilstamai (*dirbti*); **~ый**, -ая, -ое; -мйм, -а, -о nepailstantis, nenuilstantis (*pvz. žmogus*); nenuilstamas (*pvz. darbas*).

неуч, -а *šnek.* nemókša, bemókslis, tamsuolis.

неучтив||ость, -и *m.* nemandagūmas; **~ый**, -ая, -ое; -тив, -а, -о nemandagūs.

неуязвим||ость, -и *m.* nepažeidžiamūmas; nesužeidžiamūmas; **~ый**, -ая, -ое; -вим, -а, -о nepažeidžiamas, neįskaūdziamas; nesužeidžiamas; nepriekaištingas.

неф, -а *archit.* pavà; боковой н. šoninė pavà.

нефрит¹, -а *med.* inkstų uždegimas, nefritas.

нефрит², -а *min.* nefritas.

нефтебаза, -ы nāftos bazė.

нефте||добывающий, -ая, -ее nāftos gavýbos; **~ный**, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно naftingas (*pvz. sluoksnis*); **~перерабатывающий**, -ая, -ее nāftos pėrdirbimo; **~провод**, -а naftotiekis; **~продукты**, -ов *dgs.* nāftos produktai.

нефтепромышленн||ость, -и *m.* nāftos prāmonė; **~ый**, -ая, -ое nāftos prāmonės (*pvz. rajonas*).

нефте||скважина, -ы nāftos grėžinýs; **~хранилище**, -а nāftos rezervuāras, saugyklā.

нефт||ь, -и *m.* naftā; **~яник**, -а nāftininkas; **~янка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* nāftinis variklis; **~яной**, -ая, -бе nāftinis, nāftos; нефтяная промышленность nāftos prāmonė.

нехай *dli. šnek.* tegul, tegū, tē.

не хватáть, не хватáет; *būt.* не хватáло *eig. žr.* хватáть.

не хватíть, не хвátит; *būt.* не хватíло *įvk. žr.* хватíть.

нехвátка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *šnek.* stigtis, stiglius, trākumas, pristigimas, nepriteklius, stýgius.

нехíтрый, -ая, -ое; -итėр, -итрá, -йтро 1. nesūktas, negudrūs; 2. *šnek.* nesudėtingas; нехитрое дело negudrūs, nesudėtingas dalykas.

неходовой, -ая, -бе *šnek.* mažai pėrkamas (*apie prekę*).

нехорóш||ий, -ая, -ее; -рóш, -á, -ó negėras, blėgas; чем нехорóш? kuđ dėtas?; **~о** *prv.* negeŗai, blogai, prastai.

нехóтя *prv.* netýčiom; nenėrom, nenėromis.

нехристь, -я *v. bašn.* nekrikščionis, nėkrikštas.

нецензурный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно necenscėrinis, nepadorūs, nešvankūs (*pvz. žodis*).

нечáяни||о *prv.* netikėtai, atsitiktinai, netýčiom, iš netýčių, netýčia, nejučiomis; **~ость**, -и *m.* netikėtūmas; по нечáянности netýčia; **~ый**, -ая, -ое 1. netikėtas, neláuktas (*pvz. svečias*); 2. netýčinis.

нечего¹, нечему, нечем, не о чём *iv.* nėra ką, nėra kō; не о чём жалеть nėra kō gailėtis; н. покупать nėra kō pirkti; не о чём рассуждать nėra apie ką samprotauti, kalbėti; ♦ н. сказать *jt.* šnek. nieko sau, iš tikrųjų; от н. делать neturėdamas kō veikti, iš dyko buvimo.

нечего² *eina tariniu šnek.* nėra, neišsimoka, nerėkia, negalima, nėra kō.

нечеловеческий, -ая, -ое nežmōniškas, baisūs, nepaprastas; **нечей**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно beširdis, nežmōniškas, negailestingas.

нечем, ~у *žr.* нечего¹.

нечестив||ец, -вца *pasen.* nedōrėlis; **нечей**, -ая, -ое; -тив, -а, -о *pasen.* nedōras, bedieviškas, nuodėmingas.

нечестис, -я *pasen.* nedorūmas, bedievytė.

нечестный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно; neteisingas, nedōras, nesąžiningas, negarbingas.

нечет, -а *šnek.* nelyginis, neporinis skaičius, liekà.

нечётный, -ая, -ое nelyginis, neporinis (*skaičius*).

нечисто *prv.* nešvariai, negrynai.

нечистоплътн||ость, -и *m.* nešvarumas, nevalūmas;

нечей, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. nešvarūs, nevalūs (*žmogus*); 2. *prk.* nedōras (*puz. poelgis*).

нечистотá, -ы; *dgs.* -оты, -от 1. nešvarumas, nešvarà; 2. *dgs.* srutos, nešvarybės, išmatos, šiukšlės, pãmazgos.

нечистый, -ая, -ое; -ист, -á, -о 1. nešvarūs, negrynas (*puz. auksas*), netýgas (*puz. vanduo, oras*), sùteptas (*puz. drabužis*), nevalūs, puřvinas; 2. *prk.* neakuratus, nešvarūs, nekuropštūs; netaisyklingas; нечистая работа neakuratus dárbas; нечистое произношение netaisyklinga tartis; 3. *prk.* nedōras, nešvarūs; нечистая игра nešvarūs lošimas; žaidimas; 4. -ого *dkl.* vėlnias, pelabasis, piktóji dvasià; н. попытал nelabasis sugundė; ♦ нечистая сила (н. дух) piktóji dvasià, vėlnias; нечист на руку vagilius.

нечисть, -и *m. kuop. šnek.* 1. nelabėji, vėlniai, klpšai; piktėji; 2. *prk.* nedōrėliai, niėkšai, baurybės.

нечленораздельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. (*apie kalbą*) neaiškūs, neryškūs; 2. *lingv.* neartikuliuotas.

нечто *iv.* kažin kàs, kažkàs.

нечувствительн||о *prv.* nejaũtria; nejaũciamai; **нечств**, -и *m.* nejaũtrumas, nejaũta, rambūmas; **нечей**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. nejaũtrūs, rambūs, kietasirdis; 2. nepastėbimas, nejaũciamas; нечувствительным образом nejučiomis.

нечто *dll. šnek.* 1. nejaũ, aŗgi; 2. *eina jng.* nebeĩt.

нечётный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно nè juokũ, nè juokais, rimtas.

нечáдн||о *prv.* negailestingai, bè gailėsčio; **нечей**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно negailestingas.

неявка, -и neatvykimas, nestojimas (*puz. i teis- mą*); за неявкой neatvykus.

неясн||ость, -и *m.* neaiškūmas; **нечей**, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно neaiškūs, neryškūs.

неяснь, -и *m. zool.* didžioji pelėda (*miškinė*), *Strix aluco*.

ни 1. *dll.* nei, nė; не видно ни одного огонька nematyti nė vieno žiburėlio; ни за что niekaip; ни в коем случае niekũ būdũ; он тут ни при чём а) jis čia nekaltas; б) jis čia niekuo nedėtas; 2. *dll.* как ты ни вертись, я тебя одолею kàd iř kaip tũ besisukinėtum, àš tavė nugalėsiu; 3. *jng.* ни... ни... nei... nei...; ни сыт, ни голоден nei sotūs, nei álkanas; ♦ что ни на есть а) бė gálo, labai; б) i niekà neatsižvelgiant, nieko nepáisant; būtinai; tikrai.

нива, -ы 1. dirvà, laũkas; arimas; 2. *prk.* (*darbo, veiklos*) sritis, dirvà; на ниве просвещения švietimo srityje.

нивелир, -а nivelýras; **новать**, -ую, -уешь *eig.* ir *ivk.* niveliuoti; **новка**, -и niveliavimas; **новщик**, -а niveliuotojas.

нивяник, -á *bot.* baltagaivė, *Leucanthemum*.

нигде *prv.* niekur; н. больше ниēkur kitur; решительно н. ničniekur.

нигилизм, -а nihilizmas; **нест**, -а nihilistas; **нестический**, -ая, -ое nihilistinis; **нестка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам nihilistė.

нидерландский, -ая, -ое 1. olándų, olándiškas; 2. Olándijos, Niderlándijos.

нижайший, -ая, -ее *bdv.* nízký aukšt. 1.

ниже 1. *bdv.* nízký aukšt. 1.; 2. *prv.* nížko aukšt. 1.;

♦ н. всякой критики neišlaiko jokiūs kritikos.

ниже||изложенный, -ая, -ое žemiau, toliau išdėtytas; **лимитный**, -ая, -ое polimitinis; **оплачиваемый**, -ая, -ое mažiau apmókamas (*puz. darbas*).

ниже||дписавшийся, -аяся, -еся žemiau, apačioje pasirašęs; **именованный**, -ая, -ое žemiau įvardytas, žemiau minimas.

ниже||приведенный, -ая, -ое žemiau pateiktas; **следующий**, -ая, -ее sėkantis, toliau, vėliau išvardytas; **стоящий**, -ая, -ее žemesnysis (*puz. organas, teismas*); **указанный**, -ая, -ое žemiau nurodytas, nurodomas; **упомянутый**, -ая, -ое žemiau paminėtas, minimas.

нижний, -ая, -ее žemutinis, žemasis, apatinis; žemiausias; žemesnysis; нижняя губа apatinė lūpa; н. регистр muz. žemutinis registras; ниже течение (реки) žemurỹs; ♦ н. чин *kar. pasen.* eilinis, karėivis.

нижy *žr.* низáть.

низ, -а (-y), о нйзе, на низу; *dgs.* низы 1. apačia; apatinis aukštas (*apie namą*); 2. *šnek.* žemurỹs; 3. *dgs. muz.* žėmas balsas, žėmos natos; 4. *dgs.* prastuomenė, apačios.

низание, -я 1. vėrimas; н. жемчуга perlų vėrimas, vārstymas; 2. (-ье) vėrinỹs.

низанка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* virvėlė (*puz. žuvims suverti*).

низáть, нижy, нйжешь *eig.* 1. vėrinėti, mautysti, vėrti (*puz. karolis*), vārstyti; 2. *prk.* jungti.

низведение, -я vedimas žemyn; nukėlimas žemyn.

низв||едy, ~ёл *žr.* низвестй.

низвергать, -áю, -áешь *eig.* vėrsti žemyn (*puz. i prarają*), griauti žėmėn, mėsti, *žr.* низвергнуть; **нся**, -áюсь, -áеься *eig.* virsti, kristi, griauti žemyn, *žr.* низвергнуться.

низвергнуть, -ну, -нешь; *būt.* -вėpr, -ла, -ло *ivk.* nuvėrsti žemyn, nugriauti žėmėn, numėsti, nu-

blōkšti; н. с вершыны numēsti nuo viršūnės; н. самодержавие *prk.* nuveřsti patvaldytę; ~ся, -нусь, -нешься; *būt.* -ėgręs, -лась, -лось *įvk.* nuvīřsti, nukristi, nugriūti žemyn, pažlūbėti, nugarmėti.

низвержение, -я nuvertimas, nugriovimas žemyn.

известия, -едý, -едёшь; *būt.* -вёл, -велá, -лó *įvk. pasen.* 1. nuvesti (*puz. nuo laiptų*), nukelti; 2. *prk.* pažeminti, atimti titulą, rángą, nužeminti.

изводить, -вожý, -водишь *eig. pasen. žr.* низ-вести.

низенький, -ая, -ое; -зёнек, -зёнька, -зёнько *šnek.* žemutis, žemutėlis; mažutis; н. старичок žemutis senėlis; н. дом žemutis pāmas; ~ехонький, -ая, -ое; -нек, -нька, -нько *šnek.* labai žemas, žemutėlis.

низина, -ы *šnek.* žemumà, lomà, slėnys, slėnis, įslėnis.

низина, -ы *tarm.* žemumas.

низкий, -ая, -ое; -зок, -зкá, -зко 1. žemas; nusėkęs (*apie vandenį*), nukritęs, seklūs; н. дом žemas pāmas; 2. slėnūs, slėnūs; н. низкие поля slėnūs laukai; 3. blōgas, prāstas; н. низкого качества blōgūs kokybės; 4. žemas, nedōgas, niekšingas (*puz. poelgis*); 5. silpnas, mažas, žemas; н. низкое давление žemas, mažas slėgimas, spraudimas.

низко *prv.* 1. žemai; 2. mažai, silpnai; 3. žemai, nedorai, niekšiskai.

низковатый, -ая, -ое; -át, -а, -о *šnek.* žemokas, arųžemis.

низкооплачиваемый, -ая, -ое mažai, menkai apmokamas.

низкопоклонник, -а keliaklupsčiautojas, pašliauza, laižikas, šunuodėgis; ~ничать, -аю, -аешь *eig.* klūpčioti, keliaklupsčiauti, šunuodegiauti; ~ство, -а keliaklupsčiavimas.

низкопробный, -ая, -ое; -беч, -бна, -бно 1. žemūs prābos (*puz. auksas*); 2. *prk.* menkavertis, prāstas, blōgūs kokybės (*puz. vynos*); ~рбслый, -ая, -ое; -рбсл, -а, -о žemas, žemo ūgio, žemaūgis; ~сбортный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно blōgūs kokybės, žemūs rūšies; ~ствбльный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно trumpaliemėnis (*medis*).

низлагать, -аю, -аешь *eig. žr.* низложить.

низложение, -я nuvertimas (*puz. monarchijos*); ~ить, -ложý, -ложишь *įvk.* 1. nuveřsti (*puz. carą*); 2. *prk.* nuvainikuoti, pažeminti, suniekinti (*puz. kieno autoritetą*).

низменная, -и *m.* 1. *geogr.* žemumà, slėnumà; 2. *prk.* niekšiskumas; ~ый, -ая, -ое; -мен, -менна, -менно 1. žemas, slėnūs; 2. *prk.* žemas, nedōgas, niekšingas, niekšiskas; н. низменные побуждения žeml motývai, niekšiskos pāskatos.

низмянка, -и *bot.* šimtūnė, *Centunculus*.

низовой, -ая, -ое 1. pažemio, pažemių; žemumūs, slėnio; низовые травы žemumūs žolės; н. ветер pažемio vėjas; 2. žemutinis; низовые работники žemutinių organizacijų darbuotojai; низовая печь žemutinė, periferinė spraudà; низовые организации žemutinių organizacijų; 3. žemurio.

низовье, -я; *dgs. kilt.* -ьва žemurys.

низойти, -ойдý, -ойдёшь; *būt.* нисшёл, низошла, низошло *įvk. pasen.* nueiti, nužeңgti žemyn, nusileisti.

низом *prv.* pakalnė (*eiti, važiuoti*); žemuma; āračia, āračiojė; ручей протекáл н. upėlis tekėjo āračiojė, āračia.

низость, -и *m.* niekšiskumas, žemumas (*puz. poelgio*); niekšybė; из-за копёйки он готов на всякую н. dėl kapėikos jis pasireңgęs padaryti bet kokią niekšybę.

низошл||á, ~б *žr.* низойти.

низринуть, -ну, -нешь *įvk.* numēsti žemyn, nu- blōkšti, nugriauti, nuveřsti (*puz. statulą*); ~ся, -нусь, -нешься *įvk.* šōkti, mėstis žemyn, kristi žemėn, nugriūti, pažlūbėti, nugarmėti; н. с утёса nugriūti nuo uolės.

низший, -ая, -ее 1. žemiausias, mažiausias, silpniausias; н. низшая температурá žemiausia, mažiausia temperatūrà; 2. blogiausias, menkiausias Kokybės; 3. paprasčiausias, primityviausias, žemiausias pakōpos (*puz. organizmai*); 4. (*apie moks-lą*) pradinis; 5. žemiausias, žemutinis; н. низшее сослōвие žemutinis luomas.

никак 1. *prv.* niekaip, niekū būdū; н. нет *pasen.* visai nė; 2. *dll. šnek.* matýt, atródo, lýg, benė; н. ёто он пришёл бенė jis atėjo.

никакой, -ая, -бе *įv.* nė vienas, jōks; в никаком случае jōkiu būdū, jōkiu ātveju; ♦ и (больше) никакix! (без никакix!) iř baigta!, бė jokių kalbų!

никелевый, -ая, -ое nikelio, nikelinis.

никелировать, -рýю, -рýешь *eig. ir įvk.* nikeliuoti; ~овка, -и 1. nikeliavimas; 2. (*aptrauktas*) nikelio sluoksnis, nikelis; ~овщик, -а nikeliuotojas.

никель, -я *v. chem.* nikelis.

никём *žr.* никтó.

никнуть, -ну, -нешь; *būt.* ник, -ла, -ло *eig.* liñkti, svirti; nulėpti, suglėbti (*apie žolę, gėlę*).

никогда *prv.* niekad, niekadōs, nieku(o)mėt.

никого *žr.* никтó.

нико́й, -ая, -бе *įv.* никóим óбразом jōkiu būdū, niekū gyvu.

никому *žr.* никтó.

никотин, -а nikotinas; ~ный, -ая, -ое, ~овый, -ая, -ое nikotininis, nikotino (*puz. rūgštis*).

никотóрый, -ая, -ое *įv.* nė vienas, jōks.

никтó, никогó, никомý, никогó, никём, ни о кóм *įv.* niekas; решительно н. niñniekas.

никуд||á *prv.* niekur; н. не пойдý niekur neišiu; ♦ н. не годиться būti niekam netikusiam, niekur netikti, nederėti; ~ышний, -ая, -ое *šnek.* niekam netikęs, prāstas, nederėiva.

никчёмн|ость, -и *m. šnek.* niekingumas; ~ый, -ая, -ое *šnek.* niekam netikęs, netikamas; nereikalingas, nenaudingas, niekingas.

ним *vartojamą vietą* им *po prielinksnių*; с ним sù juó; к ним pàs juós, *žr.* он.

нимáло *prv.* nė kieke, nėmáz, nė peř nāgo júodýmá; одно́ друго́му н. не мешáет vienas antám nėmáz neklúdo.

нимб, -а nimbas.

ними *vartojamą vietą* ими *po prielinksnių*; с ними sù jais, sù jomis, *žr.* они.

нимфа, -ы nimfa.

ниббый, -я *chem.* niðbis.

ниоткуда *prv.* iš niekur, nėra iš kur.

нипочём *прв.* 1. labai pigiai, konė už dėka; pūdykiai; 2. *eina tariniu* niško nerėiškia, niėkis, labai leŋgva, nesunkū; 3. *šnek.* jókiu būdū, piėkaip.

ниппель, -я; *dgs.* ниппели ir -еля, *v. tech.* nipelis; ĭмова.

нирвана, -ы nirvanā.

ниско́лько *прв.* nē kiek, nēmāž.

ниспадать, -аю, -аешь *eig.* kristi žemyn, lėistis žemyn; karóti (*pvz. plaukai*), nukárti, nusilėisti.

ниспосла́ть, -ошлю, -ошлешь *įvk.*, ~ыла́ть, -аю, -аешь *eig.* bažn. (at)siųsti iš aukštýbių, dovanoťi.

ниспошлю́ *žр.* ниспосла́ть.

ниспрове́рять, -аю, -аешь *eig.* 1. mēsti, veřsti žemyn, blōkšti; 2. *prk.* šalinti, veřsti (*pvz. nuo sosto*); ~е́ргнуть, -ну, -нешь; *būt.* -вєрг, -ла, -ло *įvk.* 1. nuveřsti (*pvz. statulą*), publōkšti, numēsti, nustūmti žemyn; 2. *prk.* atimti valdžią, nuveřsti (*pvz. karalių*); nuvainikuoti (*pvz. autoritetą*), pažeminti.

ниспуска́ть, -аю, -аешь *eig. pasen.* lėisti žemyn, skleisti (*pvz. saulė spindulius*); ~ся, -аюсь, -ае́шься *eig. pasen.* lėistis žemyn.

нисходи́ть, -ожу́, -одишь *eig. pasen. poez.* eiti, žėngti, lėistis žemyn.

нисходя́щий, -ая, -ее *dlv.* kriūntantis, nusilėidžiantis, einantis žemyn; nusileidžiamasis, smunkamasis; нисходя́щая интона́ция *lingv.* kriūtančioji, tvirtapradė priegaidė.

нисхожде́ние, -я (*iš aukštýbių*) nužėngimas, nusileidimas.

нишѐл *žр.* низойти́.

нише́ствие, -я *pasen. žр.* нисхожде́ние.

ните|видный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно, ~о́браз-ный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно siūlinis, siūlo pavidalo; нитевидные черви *zool.* siūlinės kirmėlės; нитеобразные волокна siūlo pavidalo skaidulos.

нитка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам siūlas, gijā; живāя н. dāigstas; шить на живую нитку dāigstyti, dygsniuoti; вде́ть нитку в игло́ку įvėrti siūlą į adatą; н. жемчуга peřlų vėrinys; ♦ промōкнуть до (последней) нитки pėrmirkti, pėrslapti lig siūlo gālo, lig papagių, lig paskutiņio siūlėlio; шито́ бѣлыми нитками baltais siūlais siūta (*negudriai paslėpta*); висе́ть на нитке aūt plaukelio kabōti.

нито́чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам siūlėlis, gijėlė; ~ник, -а *šnek.* siūlų pardavėjas; ~ница, -ы *šnek.* siūlų pardavėja; ~ный, -ая, -ое siūlų, gijų; ниточное производство siūlų gamyba.

нитра́т, -а *chem.* nitrātas.

нитро|глицерин, -а nitroglicerinas; ~клетча́тка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам nitroceliuliōzė.

нитча́тка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. bot. maurėnė; 2. *zool.* siūlinė kirmėlė.

нитча́тый, -ая, -ое siūlinis; siūlo pavidalo.

нить, -и *m.* siūlas, gijā; skāidula; н. разгово́ра *prk.* kalbōs gijā; ♦ красной нитью прохōдит rýškiai išsiskiria, eina raudōna gijā.

нитя́ный, -ая, -ое iš siūlų, siūlinis, siūlų, gijų; нитяные перча́тки mēgztos piřštinės.

них *varojamas po prieĩlinksnių vietoj* их; о них apie juos, apie jās; от них nuo jų, iš jų, *žр.* они́.

нищ *прв. pasen.* kniūpsčia(s), kniūpsčiomis; пасть н. (su)kniūbti, parkniūbti.

ничеро́ 1. *įv. žр.* ничто́; 2. *прв.* niško, ganā geraĩ; niško sau, pusėtinas, abejūtiškas, vidutiniškas; pusėtinai, abejūtiškai; 3. *eina tariniu* tegul, tebūniē; nesvarbū, piėkis.

ничегонеде́лание, -я *šnek.* dykinėjimas, dėkas buvimas.

ничей, -чья, -чьё *įv.* 1. niekienō; н. дом niekienō pāmas; 2. *sport.* sūžaistas lygiomis; ~ный, -ая, -ое 1. *šnek.* niekienō, niėkam nepriklāusantis; ничейная земля́ niekienō, niėkam nepriklāusanti žemė; 2. *sport.* lygiomis sūžaistas, niekienō nelaimėtas (*pvz. šachmatų partija*); н. резулътат lūgiosios; 3. *žр.* ничья́.

ничём, ~у́ *žр.* ничто́.

ничко́м *прв.* kniūpsčia(s), kniūpsčiomis; лежāть н. kniūpoti, kniūpsōti, kniūboti, kniūbsōti.

ничто́, ничеро́, ничему́, ничём, ни о чём 1. *įv.* niėkas; не могу́ ни о чём думāть negaliū apie niėką galvōti; 2. *dkt. nkt. v.* niėkis, niėkas; без труда́ человек н. žmogūs bė darbo yrā niėkis; ♦ рōвным счѐтом ничеро́ ниėкиекo, niėkur niėko, visāi niėko; преврати́ться в н. išnykti; sužlugti; suirti.

ничто́же: н. сумня́ся (сумня́шеся) *iron. pasen.* nē kiek nedvejódamas, neabejódamas, nesvyrūoda-mas.

ничто́ж|ество, -а 1. niekystė, niekýbė, menkýbė, niekūtis; menkystā, menkystė; 2. menkūmas, niekingūmas; ~ить, -жу, -жишь *eig. pasen.* naikinti; meĩkinti; ~ность, -и *m.* 1. menkūmas, mažūmas; 2. menkystā, menkystė; 3. *teis.* niekinūmas; н. сдѣлки sāntorio niekinūmas; ~ный, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно 1. niekingas; meĩkas, menkūtis, labai māžas (*kiekis*); стать ничто́жным niekū viřsti, sumenkėti; 2. *teis.* niėkinis (*pvz. akts*).

ничу́ть *прв. šnek.* nē kiek, nēmāž; ♦ н. не бывāло visāi nē.

ничья́, -ьей 1. *sport.* lūgiosios; 2. *žр.* ничей́.

ниша, -и niša, ĭдуба (*sienoje*), ĭsienis.

нишкнۇت *įvk.*: нишкни! citi, citi!

ништо́ *прв. tarm.* 1. *žр.* ничеро́; 2. *eina tariniu*:

и н. емы́ taip jām ir reĩkia, tō jis ir nusipelnė.

нищāть, -аю, -аешь *eig.* vargaĩ kristi, skurdyn eiti, (nu)skuřsti, nususti, (nu)smũkti, nusigyvėnti.

нищāя, -ей *dkt.* elgeta, pavařgelė, nuskuřdėlė.

нищен|ка, -и, *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам elgeta, pavařgelė; ~ский, -ая, -ое elgetos, elgetiškas; skurdūs; ~ство, -а 1. elgetāvimas; 2. nuskurdimas, skuřdas; ~ствовать, -твую, -твуеть *eig.* 1. elgetāuti, duoneliāuti, kalėdōti; 2. skuřsti, vařgti.

нищета́, -ы 1. skuřdas, skurdūmas, vařgas, skursnā, elgetiška padėtis; упасть в нищету́ nuskuřsti, parsibaĩgti, ĭ skuřdā įkristi; довести́ до нищеты́ nuskuřdinti, ĭ skuřdā įstūmti; 2. *prk.* menkystė; 3. *kuop. šnek.* skuřdziai, varguomenė, elgetijā.

нищий, -ая, -ее; нищ, -а, -е 1. sunýkęs, nusisęs, visāi neturtingas, vargingas; нищāя брāтия *pasen.* elgetijā, elgetos, pavařgeliai; 2. -его *dkt.*

elgeta, pavaigēlis, nuskurdēlis, skursnā, netuētēlis; притворный н. šūnelgeta.
но jng. bēt, tik, tačīaū; старый, н. сильный sēpas, bēt stiprūs.
новатор, -а naujōvininkas, novātorius; ~ский, -ая, -ое novātoriskas; novātoriaus; ~ство, -а naujōvē, novatorybē, novatoriskūmas; novātoriaus veiklā.
новейший, -ая, -ее *bdv.* н. новый *aukšē. l.*; naujāusias, pāts naujāsis.
новелла¹, -ы *lit.* novēlē.
новелла², -ы *teis.* novelā.
новеллист, -а novēliu rašytojas, novelistas.
новенький, -ая, -ое *l.* naujūtis, naujutēlāitis, naujūtēlis, naujai paūjas, naujutēlis; *2.* -ого *dkt.* naujōkas; в класс привели новенького *l.* klāse atvedē naujōkā.
новеть, -еет *eig.* naujēti, naujyn eiti.
новизна, -ы *l.* naujūmas, naujoviškūmas; *2.* naujōvē; вводить новизну naujovinti.
новик, -а *pasen.* naujōkas.
новина, -ы *tarm.* *1.* pirmōnē (*pirmas vaisius*), naujojo derliaus grūdaī; *2.* naujōvē; *3.* (*dirvono*) plēšinys, naujiena; *4.* nebāltinta, nebālinta drōbē.
новинка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам naujiena, pirmiena, naujōvē, naujybē, naujenybē; ~чок, -чка *šnek.* naujōkas; naujas mokinys; pradedantis meistrelis.
новобранец, -ница (*kariuomenės*) naujōkas; ~ческий, -ая, -ое naujōkiškas, naujōkų.
новобрачн|ая, -ой *dkt.* jaunavedē, jaunāmartē; ~ые, -ых *dgs. dkt.* jaunieji, jaunavedžiaī; ~ый, -ого *dkt.* jaunavedys.
ново|введение, -я naujenybē, naujybē, naujōvē, naujādaras; ~введенный, -ая, -ое naujai įvestas; ~годний, -ая, -ее naujamētis, Naujūjų mėtu, naujametinis; ~греческий, -ая, -ое: н. язык naujōji graikų kalbā; ~завётный, -ая, -ое *bažn.* naujojo testamente; ~избранный, -ая, -ое kā tik išrinktas; ~изданный, -ая, -ое kā tik išleistas (*puz. knyga*); ~изобретённый, -ая, -ое neseniai išrastas; ~испечённый, -ая, -ое *iron.* kā tik iškeptas, visāi naujas.
новокайн, -а *med.* novokainas.
новолуние, -я jaunatis, jaunas mėnulis.
ново|модный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно modernūs, madingas, naujūbinis, naujamādis, naujōviškas, paskutinės madės; ~населённый, -ая, -ое naujai apgyventas, apgyvendintas (*puz. vietovė*).
новообраз|ование, -я *l.* naujūvių atsiradimas, naujų formų susidarymas; *2.* naujas darinys, naujādaras, naujāžodis; ~обанный, -ая, -ое naujai sudarytas, naujai įkurtas.
ново|обращённый, -ая, -ое *bažn.* *1.* naujai atsivertęs; *2.* -ого *dkt.* naujākrikštas, prozelitas; *iron.* naujas pasekėjas; ~преставленный, -ая, -ое *bažn.* neseniai miręs; ~прибывший, -ая, -ее, ~приезжий, -ая, -ее naujai, neseniai atvažiavęs, atvykęs; ~рождённый, -ая, -ое naujāgimis; kā tik turėtas (*puz. veršis*); ~сёл, -а ir ~селец, -льца naujakurys, nausėdys, naujōkas; ~сёлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам naujakurē; ~селье, -я *l.* nauja sodyba, nausėdijā, nauja-

sėdijā, naujokynas; *2.* įkurtūvės, įkūrės; праздновать н. įkurtūvės kėlti; ~стройка, -и; *dgs. kilm.* -бек, *naud.* -бикам nauja, naujōji statyba.
новость, -и; *dgs.* -и, -ей *m.* *1.* naujūmas (*daikto*), naujoviškūmas; *2.* naujōvē, naujenybē, naujiena; новости в технике *tėchnikos* naujenybės; книжные новости *knųgu* naujienos; *3.* naujiena, pirmiena; приятная н. malonī naujiena; много новостей *daug* naujienų.
новот|ёл, -а pirmas, naujas apsiveršiavimas; ~ельная, -ой *dkt.* *1.* pirmadėlė, pirmāversė (*kārvė*); *2.* kā tik, neseniai apsiveršiavusi kārvė.
новоявленный, -ая, -ое *pasen. iron.* neseniai, kā tik pasirōdęs, naujai iškeptas, atsirādęs.
новшество, -а naujenybē, naujybē, naujōvē.
новый, -ая, -ое; нов, нова, ново *l.* paūjas, naujōviškas; šviežias; Новый год Naujieji mėtai; новые огурцы *švieži* agurkai; что нового? kās naujo (*girdėti*)?; по-новому naujaip, naujōviškai; новая экономическая политика naujōji ekonominė politika; Новый свет *pasen.* Naujasis pasaulis; *2.* -ое, -ого *dkt.* naujōvē, naujybės; чувство нового naujybės, naujōvės jūtimas.
новь, -и *m.* plēšinys, naujiena, plēšimas.
нога, -й, *gal.* н. ногу; *dgs. vard.* н. ноги, *naud.* ногām *1.* kōja; передние н. priekakinės kōjos; задние н. užpakalinės kōjos; вскочить на ноги pašokti ant kōjų; наступить на ногу užminti ant kōjos; *2.* (*kolonos*) papėdė; ♦ он ни ногой к нам jis nė kōjos pās mūs nebėkelia; подставить кому-л. н. кōją kām pakīšti; сбить с ног parblokšti; nuvaryti nuo kōjų; н. зā ногу идти (плестись, тащиться) vōs pavilkti kōjas, kōja už kōjos, žingsnis pō žingsnio eiti; идти в н. eiti kōja į kōją, pakōju; в ногāх kojūgalyje; под ногāми pō kōjomis; жить на большую н. plačiai, rōniškai gyvėnti; взяться на большую н. plačiai užsimōti; жить на короткой ногē (*с кем*) draugiškus, artimus santykius turėti (*su kuo*); стать на дружескую н. (*с кем*) susidraugauti, susibičiuliuoti (*su kuo*); бежать со всех ног bėgti kiek įkabinant; давай бог ноги sprūko kuō greičiausiai; валяться в ногāх batlaiziūti, šliaužioti pō kōjomis, prašyti nusileikiant lig kėliu; одной ногой в могиле artī mirties; протянуть н. кōjas pakratyti; ištiesiti, atvesti kerpšes; перевернуть вверх ногāми apvesti aukštyn kōjomis; стать на ноги а) paiseikti; б) atsistoti ant kōjų, pasidaryti savarakiškam.
ноготок, -тка *1.* nagėlis; *2.* *džn. dgs. bot.* medetkā, *Calendula*; ♦ с н. labai mažas, mažytis (*puz. žmogus*).
ног|оть, -гтя; *dgs. kilm.* -гтėj nāgas (*žmogaus*); ♦ до конца (до кончиков) ногтėj visiškai, iki rapagių; ~тевой, -ая, -ое pagū, nāgo; ногтевая щетка pagū šepetėlis; ~течистка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам pagū valiklis; ~тоёда, -ы *šnek.* landuonis (*votis po nagu*), ēduonis, nāgutė, tviega, rietėlė.
нобеш *žr.* н. тыть.
нож, -а peilis; складной н. lenktinis peilis; перочинный н. peiliukas; столовый н. valgomasis,

stalo peilis; хлебный н. duonriekis peilis; убойный н. skerdiklis; тупой н. stungis; большой н. tūtinās; ♦ быть на ножах piāutis tarp savēs, rietis; **ножница**, -а peilio gelēžtē, gelēžē, geležaitē, bigē; **ножой**, -ая, -ое peilio, peilių; н. черенок peilio kriaūnos; **ножовщик**, -а žr. ножовщик.

ноженки, -нок, -нкам *dgs. šnek. žirkklės, žirk-lūtės.*

ноженька, -и; *dgs. kilm. -нек, naud. -нькам šnek. kojėlė, kojytė.*

ножик, -а peiliukas.

ножища, -и *šnek. didelė kója.*

ножище, -а *šnek. didelis peilis.*

ножка, -и; *dgs. kilm. -жек, naud. -жкам* 1. kojėlė, kojytė; 2. (stalo, kėdės) kója; 3. (gelės, žiedo) kotėlis; (skriestuvo) žarėlis; (grybo) kotas; ♦ подставить ножку pakišti kója.

ножницы, -ниц *dgs. žirkklės.*

ножной, -ая, -ое kójų, kójos (*puz. pirštai*); kójinis; ножная ванна kójų vonia; ножная скамейка suolėlis kójoms.

ножны, -жен, -жнам и **ножны**, -жон, -жнам *dgs. mākštys, piāušės.*

ножовка, -и; *dgs. kilm. -вок, naud. -вкам* 1. metalo piūklas, piaustiklis; 2. račkinis piūklas; **ночный**, -ая, -ое 1. piaustiklio; 2. račkinio piūklo; **щик**, -а peiliakalys.

ножовщина, -ы *šnek. piautynės, muštynės pavartojant peilius; дошло до ножовщины priejo ligi peilių.*

ноздреватость, -и *m. akytūmas, korėtūmas; ~ый*, -ая, -ое; -ват, -а, -о akýtas, išakljęs, korėtas, iškorėjęs.

ноздринка, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам (akyto daikto) akutė.*

ноздря, -й; *dgs. ноздри, -ей m. šnėrvė, šniokšlė, šnirplė, šnirpšlė; nosiāskylė.*

нокаут, -а *sport. nokautas; ~ировать*, -рю, -рюешь *eig. ir įvk. nokautuoti.*

ноктирн, -а *muz. noktūrnas.*

нолевый, -ая, -ое nūlinis, nūlio.

ноль, -я *v. nūlis; ♦ н. внимания jókio dėmesio (nekreipti), nė kreivės akiēs; nė kreivā akimi (nėpažvelgti).*

номенклатура, -ы *nomenklatūrā; ~ный*, -ая, -ое *nomenklatūrinis.*

номер, -а; *dgs. номерā* 1. nūmeris; порядковый н. eilės nūmeris; 2. nūmeris, viešbučio kambarys; ♦ выкинуть н. pókštą iškrėsti, iškiřsti; **нобой**, -ая, -ое 1. nūmerio (*puz. ženklas*), numerinis; 2. -oro *dkt. kambarinis, numerinis (viešbučio darbininkas); ~овать*, -рю, -рюешь *eig. žr. нумеровать; ~ок*, -рка numeriukas (*puz. rūbinės*).

номинал, -а *nominālas; nominālinė kaina; ~ьно prv. nominaliai, tik iš varđo; ~ьный*, -ая, -ое *nominalūs, nominālinis; номинальная стоимость nominālinė vertė.*

нониус, -а *tech. nōnijuš.*

нонпарель, -и *m. spst. nonparėlis.*

нора, -ы, *gal. norų ir nōru; dgs. норы ūrvas, lindynė; рыть норы kasti ūrvus, ūrvinti.*

норвежец, -жца *porvėgas; ~ка*, -и; *dgs. kilm. -жек, naud. -жкам porvėgė; ~ский*, -ая, -ое 1. *porvėgų (puz. kalba), norvėgiškas; 2. Norvėgijos.*

норд, -а *jūr. 1. šiaurė; 2. šiaurys, žiemys (vėjas).*

норд-вєст, -а *jūr. 1. šiaurės vakarai, šiaurvakarai; 2. šiaurės vakarų vėjas, šiaurvakaris.*

норд-вєст, -а *jūr. 1. šiaurės rytai, šiaurryčiai; 2. šiaurės rytų vėjas, šiaurrytys.*

норичник, -а *bot. bėrvidis, Scrophularia.*

норка¹, -и; *dgs. kilm. -рок, naud. -ркам urvėlis.*

норка², -и; *dgs. kilm. -рок, naud. -ркам zool. au-dinė.*

норма, -ы *porma; правовые нормы tėisinės pormos; н. заработной платы darbo ūzmokesčio porma.*

нормализация, -и *normalizacija, normalizavimas; ~овать*, -зую, -зуюшь *eig. ir įvk. normalizuoti, (su)porminti; ~оваться*, -зуются *eig. ir įvk. normalizuotis, pormintis, susinorminti.*

нормаль, -и *m. mat., tech. normālė.*

нормальный *pro. normaliai; ~ость*, -и *m. pormalumas; ~ый*, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *pormalūs, normalinis, porminis; н. человек pormalūs žmogūs.*

норман¹, -а *pormānas; ~ский*, -ая, -ое *pormānų, pormāniškas.*

норматив, -а *pormatūvas; ~ный*, -ая, -ое 1. *pormatyvūs, pormatyvinis; 2. porminamasis.*

нормирование, -я *pormāvimas.*

нормированный, -ая, -ое; -ван, -а, -о *pormuotas; н. день pormuota diena; ~ать*, -рю, -рюешь *eig. ir įvk. (su)pormuoti; ~ка*, -и *pormāvimas; ~очный*, -ая, -ое *pormāvimo, pormuojamasis; ~щик*, -а *pormuotojas; ~щица*, -ы *pormuotoja.*

норов, -а *šnek. 1. būdas, paprotys; 2. nirtulys, narfas, užsispyrimas; лóшадь с норовом nartūs arklỹs; ~истый*, -ая, -ое; -йст, -а, -о *šnek. nartulingas, nartūs, nirtūs, nertlingas.*

норовить, -влю, -вьшь *eig. šnek. taikytis, taiksty-tis, tinkinti; mėginti, ieškoti prōgos, siekti (ką padaryti, kuo tapti), tьkoti.*

нос, -а, о *носе, на носу; dgs. носы* 1. *nōsis; вздернутый н. riestā, lenktā nōsis; в н. говорить kalbėti prō nōsį; 2. (paukščio) snāpas; (gyvulio) šnīpas; 3. (laivo) priekis, priekigalis, pirmagalys, rāgas; 4. geogr. rāgas; ♦ повесить н. nuknėbti, nōsį nuknabinti, nōsį nulėisti, nusimiñti; подымать н. nōsį riesti, kėlti, didžiūtoti; клевать н. сом knapčioti nōsimi; под н.сом рō nōsimi, rapōsėje, čia pāt; уткнуть н. įkneibti nōsį; сойтись н.сом к носу susidūrti kaktomis; зарубить на носу įsidėti į gálvą, įsidėmėti; įsitėpti kaktojė; водить корō-л. за н. ўž nōsies kā vedžioti; не видеть дальше своего н.оса tematyti tai, kas rapōsėje (dėdasi); держать н. по ветру žiūrėti, kuř vėjas pūčia; остаться с н.сом nieko nepėštī, mūšė kāsti, ilgā nōsį gauti; оставить с н.сом argauti; arpmūkinti; смерть у негō на носу mirtis jam į akis žiūri.*

носастый, -ая, -ое; -саст, -а, -о, **носатый**, -ая, -ое; -сат, -а, -о *šnek. didnōsis, nosingas, ilganōsis.*

носач, -а *šnek. storanōsis, ilganōsis, didnosā, ilg(a)nosā.*

но́сик, -а 1. nosēlē, nosýtē; 2. (*indo*) snapēlis.
но́силь||ки, -лок, -лкам *dgs.* 1. neštūvai, pašyklēs;
kēstēs; 2. dengti neštūvai, palankīnas; **но́сочный**,
-ая, -ое neštūvų.

но́сильный, -ая, -ое nešiójamasis, vilkimāsis, dė-
vimāsis; носильное бельё dėvimieji baltiniai.

но́сильщик, -а nešikas, nešėjas, naštanešys.

но́ситель, -я *v. (idealy)* reiškėjas, nešėjas, neši-
tojas; skleidėjas, plāintojas; рабóчий класс —
н. нóвой култьúры darbininkų klāsė — naujos
kultūros nešėja; ♦ раке́та-н. raketà-nešėja.

но́сѣть, ношу́, но́сишь *eig.* 1. nešióti, nešióti, neš-
ti; vėter nešit týči vėjas nešiója dėbesis; 2. vil-
kėti, dėvėti; avėti; mūvēti (*žiedu, žiedą, piršti-
nes, kelnes*); juosėti (*juosta, juostą, diržų, diržą*);
ryšėti (*skarele, skarele*); segėti (*sijonų*); nešióti
(*švarką, batus, kardą, akinius, barzdą ir pan.*);
3. turėti (*pavarde, vardą*); н. свою́ девѣчью фа-
ми́лию vadintis savo mergautinė pavarde; 4.: н.
ха́рактер черо́ бѣти рóбѣдžio; спор но́сил бѣр-
ный ха́рактер gūčas būvo audringas; **но́сья**, но-
шѣсь, но́сѣшься *eig.* 1. būti nešiójamam; 2. būti
dėvimam, vilkimam, avimam, mūvimam; 3. laks-
tyti, skrajóti, sklandýti, landýti, bėgióti, slánkio-
ti, skubėti; plaujóti (*dulkė*), plūduriuoti (*vande-
nyje*); корабль но́сится по волна́м vilnys laĩ-
vą mėto; дым но́сится в во́здухе dūmai sklai-
dosi orė; 4. *prk. šnek.* sklísti, plísti; но́сится
слух е́йна, sklinda gandai, gūdas; 5. būti labai
susizavėjus, susirūpinus, susidomėjus; nesiskirti
(*su kuo*); perimti; он но́сится со своѣми сти-
хами jis nesiskiria su savo eilėrašciais; ♦ в
во́здухе но́сится пу́жау́чи́а, juštama.

но́сѣще, -а *šnek.* didelė nosis.

но́ска, -и 1. nešiójimas; vilkėjimas, dėvėjimas, ne-
šiótė, avėjimas; 2. (*kiaušinių*) dėjimas, dėda.

но́скі, -ов *dgs. (vns. носок, -скá)* pūskojinės.

но́ск||ий, -ая, -ое; но́сок, но́ска, но́ско 1. stiprūs,
patvarūs, tvirtas (*apie medžiagą, avalynę*); 2. dė-
slī (*višta*), dėdinga; **но́сть**, -и *m.* 1. patvarumas
(*apie medžiagą, avalynę*); 2. (*vištos*) dėslumas.

но́сово́й, -а́я, -о́е 1. nósies, nósinis; н. плато́к нó-
си́нė (*skeptaitė*); носовые глáсные nósiniai baĩ-
siai; носовые со́гласные nósiniai priebalsiai;
2. (*laivo*) priekinis (*puz. burė*); priekigalis, pir-
magalis.

носо||глотка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *anat.*
nósiaryklė; **но́грѣйка**, -и; *dgs. kilm.* -ёек, *naud.*
-ейкам *šnek.* trumpà pūpkė, pūpkūtė.

но́сок¹, -скá 1. nosēlē; 2. (*indo*) snapēlis; 3. (*ba-
to*) priešakys, nosis, nosēlē, gālas, aĩtpirštis,
priekis; (*slėdės*) priekis, smaigalys; 4. (*kojos*)
piršto gālas; ходить на носкáх eiti aĩt pirštų
galų, pirštų galais, pasistiėpus, pasistiėbus.

но́сок², -скá *žr.* носки.

но́соро́г, -а *zool.* raganósis.

но́сочный¹, -ая, -ое pūskojinių; чуло́чно-но́сочные
издѣ́лия kójinės ir pūskojinės.

но́сочный², -ая, -ое priešakio, smaigalio, aĩtpirš-
čio.

но́стальгія, -и nostálgija, tėvynės pasiilgimas.

но́счик, -а nešėjas, nešiótojas.

но́та¹, -ы (*diplomatinė*) notà.

но́та², -ы 1. *muz.* natà, gaidà; 2. gaidėlė, tónas,
intonācija; нóты раздра́жения susierzinimo gai-
dėlės; ♦ как по нóтам kaip iš gaidų.

но́тариá||льный, -ая, -ое notārinis, notāro; нота-
риáльная конто́ра notārinė kontorà; **но́т**, -а *teis.*
notariātas.

но́та́риус, -а notāras.

но́та́ция¹, -и pabarimas, pamókymas, pastabà; про-
читáть но́та́цию кому́-л. išbárti ką, išākinti, ap-
žósti ką, pamókslą kám pasakýti.

но́та́ция², -и notāvimas, notācija.

но́т||ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам gaidėlė;
но́ный, -ая, -ое gaidų, natų; н. магази́н гайдų
krautūvė.

но́чва, -ы *tarm.* gėlda, niekótė.

но́чевáть, -чю́, -чѣшь *eig.* ir *ivk.* nakvóti.

но́чѣвка¹, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам nak-
vójimas, pérnakvojimas, nakvynė.

но́чѣвка², -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *tarm.*
žr. нóчва.

но́ченька, -и; *dgs. kilm.* -нек, *naud.* -нькам *poez.*
naktėlė.

но́чесь *prv. tarm.* anā, prāeitą naktį.

но́члѣг, -а 1. nakvynė, naktigūltas; nakvynės па-
маĩ; 2. nakvójimas; остáться на н. apsinakvóti,
líkti nakvóti; остáвить на н. apnākvinti.

но́члѣж||ка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *šnek.*
nakvynės pamaĩ; **но́чик**, -а nakvótojas, nakvyni-
ninkas; **но́ница**, -ы nakvótoja, nakvynininkė;
но́ный, -ая, -ое nakvynės, nakvójamasis; н. дом
nakvynės pamaĩ.

но́чн||йк, -á 1. naktinė lempėlė, žibėlė; 2. lakūnas-
naktininkas, naktinis lakūnas; **но́йца**, -ы *zool.*
ruginė peteliškė, *Agrotis segetum*; **но́е**, -о́го
dkl. naktigonė, arkligonė; éхать в но́чное jóti
naktigonėn, nakties jóti árklus; **но́й**, -а́я, -о́е
nakties, naktinis; в но́чное вре́мя nakties metu,
naktià; н. па́стрѣх naktigonis; н. сто́рож panakti-
nis; но́чное де́журство naktinis budėjimas; но́-
чнáя со́рочка naktiniai marškiniai.

но́чь, -и; *dgs. kilm.* -чѣй *m.* naktis; днѣм и но́чью
diėną ir naktį; по но́чам naktimis; за́ но́чь
peř naktį; в ы́ту н. šiānakt; се́редина но́чи vidū-
naktis, pusiāunaktis, naktóvidis; глубо́кая н. nak-
tis nakčiausia, nakties gūdumà; наступи́ла н.
sutėmo naktis; всю́ н. напролѣ́т visą naktį, visą
mielą naktėlę; (с)поко́йной но́чи labānakt(is).

но́чью *prv.* naktį, naktià.

но́ш||а, -и paštà, nešulys, nešmėnė, nešliava; kùkš-
tega; **но́ение**, -я nešiójimas; **но́еный**, -ая, -ое ne-
šiótas, dėvėtas.

ношу́ *žr.* носѣть; **но́сья** *žr.* носѣсья.

но́чно: дѣнно и н. diėną (ir) naktį, diėnàs nak-
tis.

но́чь, -и *m. pasen. žr.* ночь.

но́ю *žr.* ныть.

но́ющий, -ая, -ее maũdžiantis (*skausmas*); tįsūs
(*sopulus*).

но́ябрь, -я́ *v.* lapkritis, lapkričio mėnuo; **но́ский**,
-ая, -ое lapkričio.

но́рав, -а 1. (*žmogaus*) būdas, charakteris, dabà,
pógymis, prigimtis, natūrà; крyто́й н. griežtas,

smarkūs būdas; прийти́сь по нра́ву patikti; не по нра́ву nè prie širdiės; 2. *dgs.* -ы, -ов papročiai; нра́вы на́шей стари́ны mūsų senovės papročiai; жесто́кие нра́вы žiaūrus papročiai.

нравиться, -влюсь, -вишься *eig.* patikti, magėti; как нра́вится сыр? аф patiŋka, аф skanūs sūris?

нравный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно *šnek.* savótiško būdo, ūpingas.

направописа́ние, -я *pasen. (tautos)* papročių, būdo aprašymas; **нательный**, -ая, -ое *pasen.* buitinis, aprašantis buitį (*puz. romanas*).

направоуче́ние, -я *morālė, morālas, pamókslas, dorovės pamokā;* чита́ть направоуче́ния pamokslauti, sakýti moralūs; н. в ба́сне pasakėčios morālė; **нительный**, -ая, -ое *pamókomas, morālinis, doróvinis.*

нравственнóсть, -и *m.* dorovė, dorā, morālė, doringumas, doringūmas; **ный**, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно *dorovės, dorinis, doringas, doringas, moralūs, morālinis;* ста́ть нра́вственным sudorėti; нра́вственное удово́летворе́ние dvāsinis pasitėnkimas.

ну *dll.* ir *ist.* nā, nāgi, ūgi; н. так что ж nā, tai kās iš tō; н., покажи́сь-ка nāgi, pasiródyk; н., уви́дим ūgi, pažiūrėsim; н., так и бы́ть, пойдём nā, tiek tō, eikime; н. е́ро їма jī dievaī, tūščia jō; н. обнима́ться kadgi їms glėbesčiuotis; н. да nūgi; н. вот таїgi, tās gatės; да ну? aīgi?

нудить, нўжу, нўдишь *eig. pasen.* 1. vėfsti, spirti; 2. vārginti, kamuoti.

нудный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *nuobodūs, grašūs.*

нужда́, -ы; *dgs.* нўжды 1. reikalas, reikalingūmas; póreikis, reikmė; trūkumas, stokā; что за н. зна́ть što? kóks reikalas tai žinóti?; н. в де́ньгах pinigų stokā; не имéть ни в чём нўжды niėko netrūkti, nestokóti; в слўчае нўжды prireikus; почувствоватъ нўждў в чём-л. pristókti kō; 2. skuřdas, skursnā, vařgas, vařgsmas, deǵa; жи́ть в большо́й нўждé didelį skuřdā skuřsti, vařgā vařgti; по нўждé iš bėdōs, iš deǵōs; жи́тэйские нўжды gyvėnimo galai; ♦ нўжды нет nesvarbū, tai niėko nerėiškia.

нужда́емость, -и *m.* reikalingūmas, reikalingūmo láipsnis; устано́вить н. в то́пливе nustatýti, аф reikia kũro; nustatýti, kiek reikia kũro.

нужда́ться, -аюсь, -аюсь *eig.* 1. (*в ком-чём*) reikalingam būti, stokóti, stigtī, reikėti (*kō*); он нўжда́ется в по́мощи jis reikalingas pagālbos; я нўжда́юсь в срéдствах а́ш reikalingas lėšų, mán reikia lėšų; он нўжда́ется во всём необхо́димом їам stiŋga, trūksta reikalingiausių daiktų; 2. skuřsti, vařgti; **нующийся**, -аяся, -еся 1. reikalingas, stokojantis (*puz. paramos, pašalpos*); 2. nepasitūrintis, varģingas.

нўжник, -а *šnek.* išvietė, išeinamóji vietā.

нўжи́о *eina tariniu* reikia; мне н. е́ро ви́деть mán reikia jī matýti; е́сли бу́дет н., я при́дў jeĩ reikės, а́ш ateĩsiu; что вам н.? kō jũms reikia?; **ный**, -ая, -ое; -жен, -жна́, -жно; *dgs.* нўжны ir нўжны reikalingas, reikiamas, privalūs; э́тот челове́к мне нўжен šis žmogūs mán у́гā reika-

lingas; я нахо́жў нўжным сказа́ть а́ш laikaū reikalinga pasakýti.

нўжу *žr.* нўдить.

нў-ка *ist.* nāgi.

нукать, -аю, -аешь *eig.* nũksėti, niũginti, niũkinti, rāginti.

нул|евóй, -а́я, -о́е *žr.* нолевóй; **нь**, -я *v.* *žr.* ноль.

нўмер, -а *žr.* нóмер; **н|а́тор**, -а *numerātorius; н|а́ция*, -и *numerācija, numerāvimas, skaičiuotė; н|ова́ть*, -рўю, -рўешь *eig.* numeruoti (*puz. puslapius*).

нумизмат|ика, -и *numizmātika (senovinių pinigų, monetų pažinimas); н|ический*, -ая, -ое *numizmātikos, numizmātinis.*

нўнци́й, -я *nūncijus (popiežiaus pasiuntinys).*

нўте ir **нўте-ка** *ist.* nā, nāgi.

нутре́ц, -а́ *iřtras, išarā, pūseržilis.*

нўтрия, -и *zool.* nūtrija.

нутрó, -а́ 1. *šnek.* vidūs; viduriai; 2. *prk.* nuojauta, instinktas; 3. *prk.* vidinė esmė; 4. *tea. pasen.* įkvėpimas; игратъ с нутрóм vaidinti sū įkvėpimū; ♦ не по нутрў nepatiŋka, nè prie širdiės.

нутромéр, -а *tech.* vidmatis.

нутрянóй, -а́я, -о́е *žr.* внўтрєнний.

нўн|е *prv.* *žr.* нўнче; **н|ешний**, -ая, -ее *dabartinis, nūnaiŋykštis, šiandienykštis, dabarnykštis, nūdiėnis; šiųmetis, šiųmetinis, šių metų;* в нў-нєшнєє врéмья šiūb metų; **н|че** *prv.* *šnek.* dabař, nūnai, nūdien; šiandien; н. порóда дурнāя šiandien prāstas óras.

ныр|нўть, -нў, -нєшь *įvk.* 1. nėrti, panėrti, pasi-nėrti, inėrti, panĩrti, nunėrti; 2. *prk.* įsmukti, įlĩsti, pasislėpti; он нырнўл в толнў jis įlĩndo į minia; мышь нырнўла в нóру pelė įsmũko į ūrvā; **н|ок**, -ркā 1. panĩrmas, panarā, pasinėrmas; ныркóм panaromis, nertė; 2. *zool.* nāras, rūdė; *Puffinus*; 3. (*bokse*) išsilenkimas; **н|я́ль-щик**, -а *šnek.* nāras, narānas; **н|я́ние**, -я *nārdymas; н|я́ть*, -яю, -яешь *eig.* nārdyti, nėrti.

нў́тик, -а *šnek.* žliumba, bambėklis niurzglỹs, niūrzga.

нўть, нóю, нóешь *eig.* 1. gėlti (*puz. kaulus*), sveĩbti (*puz. danti*), maũsti, kniėsti, knietėti; griauĩti: cėрдцє нóет širdį griauĩdzia, maũdzia; 2. (*įkyriai*) bėdóti, deǵuoti, skųstis, žliumbti; **н|е**, -я́ 1. gėlmas, maudimas, maudulỹs, sausgėla, gėlā; 2. (*įkyrus*) skundimasis, deǵāvimas; bėdóјimas, žliumbimas.

нэп, -а (нóвая эконо́мическая по́литика) нєрас (*paujóji ekonóminė politika*).

нўа́нс, -а *niuānsas, atspalvis, ātšešėlis; н|ировать*, -рўю, -рўешь *eig.* ir *įvk.* niuansuoti; **н|рóвка**, -и *niuansāvimas.*

нўн|и: распу́сать (распу́ска́ть) н. *šnek.* pra-žliumbti, imti žliumbti, žleĩbti, palėisti dūdās; **н|ить**, -нўю, -нўишь *eig.* *šnek.* žliumbti, iŋgzti, zųžti; **н|я**, -и *v.* ir *m.* *šnek.* žliumba, žliumbis, žliumbė.

нўх, -а *šnek.* 1. suuodimas, uoslė; 2. *prk.* nuovokūmas, supratingūmas, nuojauta, uoslė.

нўха|тельный, -ая, -ое *uostomasis, šniaukiamasis (apie tabaką); н|ть*, -аю, -аешь *eig.* uostyti, uos-

tinēti, ūosnīoti; šniaūk(š)ti (*tabakq*), tráukti, gērti; он не нюхал пороку *prk. šnek.* jis nēra ūostēs pārako (*nēra dalyvavēs kautynēse*).
нянчить, -чу, -чишь *eig.* pūoselēti (*vaikus*), aukūoti, slaugyti, prižiūrēti (*kūdiki*); ~ся, -чусь, -чишь *eig.* 1. *žr.* нянчить; 2. *šnek.* globoti (*kq*); rūpintis (*kuo*); tāsytis, tampytis (*su kuo*).

няньк||а, -и; *dgs. kilm.* -нек, *naud.* -нькам 1. *šnek.* áuklė; 2. *prk.* globėja(s), áuklė; ♦ у семьи нянек дитя без глазу trys áuklės — vaikas bė pósies; ~ин, -а, -о áuklės; н. платок áuklės skargėlė.
няня, -и *m.* 1. áuklė, nešiōtė; 2. *šnek.* slaugė (*ligininėje*).

RUSŲ - LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS

РУССКО-ЛИТОВСКИЙ СЛОВАРЬ

II

О—Я

APIE 40 000 ŽODŽIŲ
ОКОЛО 40 000 СЛОВ

Sudarytas, panaudojant spausdintą ir rankraštinę medžiagą,
kurią surinko

J. BARONAS

При составлении словаря был использован печатный
и рукописный материал, собранный

И. БАРОНАСОМ

Paruošė V. BARONAS, V. GALINIS
Составители В. Баронас, В. Галинис

Redagavo

K. MUSTEIKIS (O—C);

J. MACAITIS (T—Я; ats. redaktorius)

Под редакцией

К. Мустейкиса (O—C),

И. Мацайтиса (T—Я; ответственный редактор)

о¹ *prl.* 1. *su prep.* ариѣ; рассказывать о войнѣ рā-sakoti ариѣ кāгā; телеграммa о смѣрти отцā te-gramā ариѣ тѣво miŕti; 2. *su gal.* i (kq); вол-ны плѣшутся о бѣрег багос teliūskuoja i kraŕtā; зажечь спичку о стеклo uždēgti degtū-kā i stiklā; разбить яйцо о камѣнь sumūšti kiau-šini i ākmenj; 3. *su prep.* dēl; о вкусах не спō-рят dēl skōnio nesigiŕcijama; 4. *pasen. su prep.* (nurodant daikto daliū skaičiū arba atskirą po-žymį) sū; стул о трѣх нōжках kēdē (sū) trimis kōjomis; живōтное о чѣтырѣх rogāх gyvulys (sū) keturiais ragaīs; явился человек о седой бородѣ atvūko žmogūs (sū) žilā barzdā; 5. *su gal.* ir *prep.* (nurodant veiksmo laiką): он сегодня при-шѣл домой о ту пору, что и вчерā jls šiaŕdien parējo pamō tuo pačiū laikū, kaip ir vākar; явиться в город о зарѣ atvūkti i miēstā aūstant; 6. (atsakant i klausimus „kuo?“, „ko?“, „dēl ko?“, „ka?“): забōта о бōдушем rūpinimasis ateitimj; печāлиться о чѣм-л. sielotis, kirmstis dēl kō, liū-dėti kō; вспоминāть о прошлom prisiimiŕti prāei-ti; *žr.* об, обо.

о² *įst.* o, oi; o, это было бы прекрāсно! o, tai būtu puikū!; o, я ненавижу! o, aš neapkenčiū!; o, это слышком безобрāзно! o, tai perdaug biau-rū!; o так, я уступаю o taip, aš nusileidžiu; o нет, я не согласен oi nē, aš nesutinkū; o юности o jaunystel

оāзис, -а оāзē; ~ный, -ая, -ое оāзēs, оāзиц, оāзи-nis.

об *prl.* vartojamas vietoj „o“ prieš žodžius, prasi-dedantįs balsiu, jotiniu balsiu, o šnekamojoje kalboje prieš žodžius, prasidedantįs priebalsiu, pvz.: об угол (удариться) i kertę (susitrenkti); об āрмии ариѣ āрmiјā; об иглѣ ариѣ ādatā; об лѣд i lēdā; об ēли ариѣ ēглē; об отдыхе ариѣ pōlīs; об ēтике ариѣ ētikā.

оба, обōих *v.* ir *nktr. sktv.* abūdū, abū; обе, обēих *m. sktv.* abidvi, abi, ābejos; оба стūла abi kē-dēs; обе рўки abidvi gaŕkos; оба пāльца abū-du pirštai; ♦ обēими рукāми подписāться sū mielu nōru sutikti; глядѣть (смотреть) в оба a) atidžiai, įdėmiai, akylai žiūrėti; b) būti budriam, atsargiam, nežiopsoti; nevėpsoti.

обāбиться, -блюсь, -бишься *šnek. įvk.* 1. pasidaryti dōba, silpnavaliū, subobėti, apsilėisti; 2. (apie mo-terį) pasidaryti netvarkingai, nešvāriai, apsilėisti.

обагрītь, -рю, -рйшь *įvk.* gaudōnai, rausvai nuda-žyti, nuraudōninti, nupurpurinti; о кровью krau-

jū aptaškyti, iškrūvinti, sukrūvinti; ♦ о. рўки кровью su(si)tēpti rankās kraujū, sukrūvinti ran-kās, tāpti žudikū; ~ся, -рюсь, -рйшсь *įvk.* tāpti gaudōnam, purpuriniam, nusidažyti raudōnai; о. кровью apsilieti kraujū, susikrūvinti.

обагрītь, -яю, -яешь *eig. žr.* обагрītь; ~ся, -яюсь, -яешсь *eig. žr.* обагрītься.

обалдѣ||ый, -ая, -ое *šnek.* pakvaišęs, suglūmęs, pa-trākęs, apstulbęs; ~ние, -я *šnek.* pakvaišimas, suglumimas, patrakimas; apkiautimas; ~ть, -ѣю, -ѣешь *įvk. šnek.* pakvaišti, suglūmti, patrakti, ne-tėkti nuovokos, apkiausti, sukvailiōti, suavigal-vėti.

обалдѣй, -я *šnek.* pakvaišėlis, apkiautėlis, avigal-vis.

обанкрōтиться, -бчусь, -бтишсь *įvk.* 1. subankru-tiōti; 2. *prk.* sužlugti, neišgalėti, susmūkti.

обасурмāнить, -ню, -нишь *įvk. šnek. pasen.* sumi-sulmōninti.

обая||ние, -я žav(ing)ūmas, žavesys, patrauklūmas; ~тельность, -и *m.* žavingūmas, grožingūmas, pa-traukiamūmas; ~тельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно žavūs, žavingas, pagāunantis, patrauklūs, grožingas.

обвал, -а 1. griūtis, nugriuvimas, nukritimas, virti-mas, (su)griuvimas; о. землй žmēs griūtis, nu-griuvimas; о. забōра tvorōs griuvimas; произо-шѣл о. дōма sugriuvo pāmas; 2. nuogriuva, la-vinā, griūtis (kas nugriuvo); с гор свāлился о. скалы nuo kalnū nukrito uolōs nuogriuva.

обваливать¹, -аю, -аешь *eig.* voliōti, *žr.* обвалītь.

обваливать², -аю, -аешь *eig.* 1. griauti, ardyti, veř-ti; 2. *tarm.* apdėliōti, apipilstyti, apkasinėti, apmė-tinėti; о. землянку землѣй apkasinėti žemинē žē-mėmis; ~ся, -аеся *eig.* griūti, viřsti; lrti, byrėti; штуркатўрка со стен обваливается sienų tin-kas būga.

обвалистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *šnek.* griuvūs, slankūs, irūs, lengvai nugriūvantis; о. оvpār griu-vi daubā.

обвалītь, -алю, -āлишь *įvk.* 1. nugriauti, nuveřsti, išveřsti, parveřsti, pargriauti, sugriauti; 2. *tarm.* apdėti, apipilti, apveřsti, apmėsti, apkasti; о. скā-лами apveřsti uolomis; о. песком apipilti smėliū; ~ся, -āлится *įvk.* nugriūti, nuviřsti, pargriūti, parviřsti, apgriūti, susmūkti, sudūbti.

обваловā||ние, -я *spec.* aptvėrimas pylimais; ~ть, -лѣю, -лѣешь *įvk. spec.* aptvėrti pylimais.

обвалять, -яю, -яешь *юк.* išvartýti, apvolióti, išvolióti; o. tēsto в мукē išvolióti tēšlā miltuose; **~ся**, -яюсь, -яешься *юк.* išsivolióti; o. в чергу išsisniegióti, išsivolióti sniegē.

обваривать, -аю, -аешь *еиг.* plikýti, tvilkýti; o. мукý plikýti miltus; **~ся**, -аюсь, -аешься *еиг.* 1. *жр.* обвариться; 2. būti plikomam.

обварить, -арию, -аришь *юк.* 1. užplikýti, apiplikýti, suplikýti, aptvilkyti, užšutinti; 2. nu(s)plikýti, nutvilkyti, nušutinti; o. nóry nušutinti kójā; **~ся**, -ариюсь, -аришься *юк.* nusiplikýti, nusišutinti, apsisutinti, nutvilkti, nušusti.

обвар||ка, -и apvirinimas, apšutinimas, užplikymas, tvilkymas, užšutinimas; **~ной**, -ая, -ое plikýtas, šutintas.

обвевать, -аю, -аешь *еиг.* dvelkti; pūsčioti; vėduoti, *жр.* обвевать (1 ir 2 reikš.).

обведение, -я 1. apvedimas, aplydėjimas, apvedžiojimas; išvadžiojimas (*visur*); 2. apibrėžimas, apskriejimas; apkraštavimas, apvadžiojimas; apsiuļėjimas; 3. apsupimas, apjuosimas; o. канáвой arkasimas grioviui; o. забором aptvėrimas.

обведú *жр.* обвести.

обвезти, -зý, -зёшь; *бút.* -вёз, -везлá, -везлó *юк.* 1. apvėžti (*aplink*); 2. išvežióti (*visur*).

обвёвывать, -аю, -аешь *еиг.* vėtyti, apvúoti.

обвёл *жр.* обвести.

обвенчать, -аю, -аешь *юк.* bažn. sutuókti, apvėdinti; **~ся**, -аюсь, -аешься *юк.* bažn. susituókti, susivėsti.

обвернуть, -нý, -нёшь *юк. šnek.* apvynióti, apvyturióti, aprūtulioti, aptvankýti (*puz. kajas*); įvynióti, suvynióti, apsúpti, įsúpti, susúkti; **~ся**, -нётся, -нёшься *юк. šnek.* apsvynióti, susisúpti, įsisúpti, apsisiaústi, apsigóbtì, apsvyturióti; susisúkti, įsisúkti, apsigaubti.

обвертеть¹, -ерчý, -ёртишь *юк. šnek.* 1. *pasen.* apvėsdinti; 2. *prk.* argáuti, apsúkti, apmáuti.

обвертеть², -ерчý, -ёртишь *юк.* apvynióti, apsúkti, apvyturióti, apglabstýti.

обвёрт||ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *жр.* обёртка; **~очный**, -ая, -ое *жр.* обёрточный.

обвёртыва||ние, -я (su)vyniójimas, įvyniójimas, susukimas, apvyturiávimas; **~ть**, -аю, -аешь *еиг.* vynióti, súkti, vyturióti; **~ться**, -аюсь, -аешься *еиг.* súktis, vyturiótiš.

обвёс¹, -а užuolaida, langátiesė.

обвёс², -а (*pirkėju*) apsvėrimas, apgavimas, nusukimas svėriant.

обвёситься¹, -ёшý, -ёсишь *юк. šnek.* apkabinėti, apkárstyti, apdžiauti, apdžiaustyti.

обвёситься², -ёшý, -ёсишь *юк. šnek.* apsveřti, nusúkti svorį, klaidingai, apgaulingai atsveřti, apgáuti svėriant.

обвёситься¹, -ёшýсь, -ёсишься *юк. šnek.* apsikársytyti, apsikabinėti.

обвёситься², -ёшýсь, -ёсишься *юк. šnek.* apsisveřti, svėriant suklysti, apsigáuti.

обвёска, -и *жр.* обвёс².

обвёстý, -едý, -едёшь; *бút.* -вёл, -велá, -велó *юк.* 1. apvėsti (*aplink*), apsúkti, aplydėti; 2. apsupti, apjuosti; o. сад забором aptvėrti sódą; o. лес рвом apkásti, apjuosti mišką grioviui; 3. išvedžio-ti (*visur*); 4. apskrieti (*puz. pirštu*), apmóti, ap-

mėsti, apiñti; o. glázami (взóром) apmėsti aki-mis, apžvelgti; 5. apibrėžti, apskriešti, apvėsti, apvadžioti; 6. *sport.* apeřti, apvarýti; ♦ o. вокpýр пáльца apmáuti, apgáuti, prigáuti, apstatýti.

обвётреть, -еет *юк.* 1. būti vėjo nupústám, nugáirintám; 2. suskėrdėti, suskėldėti, pašiurkštėti, supláišioti.

обвётрить, -ит *юк.* 1. (*vėju*) nugáirinti; pašiur-pinti, nušiurpinti; емý обвётрило лицó jáм вéи-das nuó vėjo pašiurpo, suskėrdėjo; 2. išdūlėti, argúrti; **~ся**, -ится *юк. жр.* обвётреть.

обветшá||лость, -и *т.* 1. pasenimas, sudubimas; ap-triušimas; nuskarimas, susidėvėjimas, sunykimas, apgriuvimas; 2. *prk. pasen.* atsilikimas, paseni-mas; **~лый**, -ая, -ое 1. pasėnės; sudubės, aptriuš-šes, begriūvas; apskāres, susidėvėjęs; sugūres, suklūpęs; 2. *prk.* atgyvėnės, pasėnės; **~ть**, -аю, -аешь *юк.* susėnti, pasėnti, sudubti (*puz. troba*), aptriūšti (*puz. stogas*), nuskárti, apskárti (*puz. drabužis*), susidėvėti; apgriūti, sunýkti, suklýpti.

обвешать, -аю, -аешь *юк. šnek.* prikabinėti, apkabinėti, apkabinėti (*puz. sienas*), apkárstyti, ap-džiauti, apdžiaustyti (*puz. tuoras*); **~ся**, -аюсь, -аешься *юк. šnek.* apsikárstyti, apsikabinėti.

обвешивание¹, -я apkabinėjimas, prikabinėjimas, apkárstymas.

обвешивание², -я nusukimas, apgaudinėjimas svė-riant, apsvėrimas.

обвешивать¹, -аю, -аешь *еиг. šnek. жр.* обвешать.

обвешивать², -аю, -аешь *еиг.* svėriant apgaudinėti, apsvėrinėti.

обвешивать³, -аю, -аешь *еиг. жр.* обвешать.

обвешиваться¹, -аюсь, -аешься *еиг. šnek. жр.* обвешаться.

обвешиваться², -аюсь, -аешься *еиг.* apsisvėrinėti, svėriant klýsti.

обвешить, -шý, -шишь *юк.* pastatýti, susmaigstýti gáires, nužymėti gáirėmis.

обвешу *жр.* обвесить^{1, 2}.

обвешú *жр.* обвешить.

обвешусь *жр.* обвеситься^{1, 2}.

обвёять, -ёю, -ёешь *юк.* 1. apipūsti, padvelkti, pa-gáuti (*puz. karštis*); 2. *prk.* apgóbtì, apgaubti (*puz. liúdesys*); 3. išvėtyti, išarpúoti.

обвивать, -аю, -аешь *еиг. жр.* обвить; **~ся**, -аюсь, -аешься *еиг. жр.* обвиться.

обвив||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. ap-vyniójimas; apraņgymas, apraitymas; 2. vynióklis, juosýklė; **~очный**, -ая, -ое apvyniójiamasis, apve-jamasis, apmāstomasis, apraņgomasis.

обвинение, -я 1. (ap)káltinimas; возводýть (вы-двигáть) на корó-л. o. (ap)káltinti ká; 2. káltės pripažinimas, pakáltinimas, įkáltinimas; вынести o. padarýti pakáltinimo núosprendį; 3. káltinan-čioji šalis, káltinimas; представитель обвинения káltinanciosios šalies, káltinimo atstovas; свиде-тели обвинения káltinimo, káltintojo liúdytojai.

обвинитель, -я *v.* káltintojas; **~ница**, -ы káltin-toja; **~ный**, -ая, -ое 1. *teis.* (ap)káltinamasis; o. приговóр nuteisimas, apkáltinamasis núospren-dis; обвинительное заключение káltinamoji iš-vada; o. акт káltinamasis áktas; 2. *šnek. pasen.* smėkiantis, káltinantis; послýшался o. гóлос pa-

sigirdo smerkiantis balsas; обвинительные бчи kaltinančios ākys.

обвинить, -ню, -нишь *ivk.* apkáltinti, nukáltinti; pakáltinti, įkáltinti; inkriminuoti; pasmerkti, prikišti kaltumai; apraišyti (*nekalta*); o. в воровстве apkáltinti vagystė; ergó обвинили в присвоении чужой собственности ji apkáltino pasisavinus svetimą nuosavybę; o. чей-л. поступок pasmerkti kienō elgesi, pasielgimui; o. в неблагодарности prikišti nedėkingumai; o. корб-л. в малолушнии apkáltinti kã bailumui, silpnadvasiškumui, prikišti kãm bailumai, silpnadvasiškumai.

обвиняемый -ая, -ое 1. kaltinamas, smerkiamas; 2. -oro *dk.* teis. kaltinamasis; **~ть**, -яю, -яешь *eig.* kaltinti; smerkti, prikáišioti; **~ться**, -яется *eig.* būti kaltinamam; būti apkáltinamam; būti smerkiamam.

обвисать, -аю, -аешь *eig.* žr. обвиснуть.

обвислость, -и *m. šnek.* apsmukimas, nulėpimas; **~ый**, -ая, -ое *šnek.* nukaręs, nukabęs, apsmukęs, nulėpęs.

обвиснуть, -ну, -нешь; *būt.* -вис, -ла, -ло *ivk.* nukarti, nukabti, apsmukti, nulėpti (*lapai, ausys*), nusvirti (*šakos*).

обвить, обовью, обовьешь; *būt.* -ил, -ила, -ило *ivk.* 1. apvūti, apvyniōti, apvyturiuoti, armastūti (*puz. styga*), apvijoti, apsūkti, apraitūti, apriesti; 2. apkabinti; o. руки вокруг шеи apkabinti raikomis kãklai; 3. (*apie augalus*) apsiūti, apsiinjoti; 4. *prk.* argōbti, ardegti; туман обвил сад sōdas paskefdo rūkuosė, rūkas argōbė sōdai; **~ся**, обовьюсь, обовьешься; *būt.* -ился, -илась, -илось *ivk.* apsvyniōti, apsirangūti, apsiriesti, apsiraitūti, apsiūti (*aplink kã*).

обвод, -а 1. apvedimas, apvedžiojimas; apsupimas; apjuosimas; 2. āpvadas; juosta; 3. *šnek.* drignė (*puz. apie mėnulį*); 4. āptvaras, āpvadas; **~ить**, -ожу, -одишь *eig.* žr. обвести; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. vedimas (*aplink kã*); išvedžiojimas; 2. *sport.* apvārymas (*futbole*); 3. āprumbas, āpraštis, āpvadas.

обводнение, -я aprūpinimas vandeniu (*įtaisius šulinius, kanalus, tvenkinius*), užtvindymas, apvandeninimas, irigāvimas; **~ительный**, -ая, -ое užtvindymo, apvandeninimo, irigāvimo; **~ить**, -ню, -нишь *ivk.* aprūpinti vandeniu (*dūvas, pievas, vietoves*), užtvindyti, apvandeninti, irigūti.

обводной, -ая, -ое aplenkiamasis; āpvado.

обводный, -ая, -ое apliūkinis, aplėnkiamas, apylančinis; apvedimo; обводная стена apliūkinė siena (*puz. apie miestai*); o. канал apvedimo kanālas.

обводнять, -яю, -яешь *eig.* vāndeninti, tvindyti, irigūti.

обвожу¹ *žr.* обводить.

обвожу² *žr.* обвозить.

обво́з, -а 1. arvežimas, arvežiojimas; apsukimas; 2. išvežiojimas, išvežimas (*puz. prekių*); **~ить**, -ожу, -озишь *eig.* 1. arvežinėti, vežioiti apliūk; 2. išvežioiti (*visiems*), išvežinėti.

обволакивать, -ает *eig.* žr. обволочь; **~ся**, -ается *eig.* žr. обволочься.

обволók *žr.* обволочь; **~ся** *žr.* обволочься.

обволочь, -лочёт, -локёт; *būt.* -лók, -лá, -лó *ivk.* aptraukti, argaūbti; tūchi обволокли небо dėbesys aptraukė, apniāukė dangų; **~ся**, -лочётся. -локётся; *būt.* -лókся, -лókлсь, -лókлсь *ivk.* apsitraukti (*puz. dangus debesimis*), apsiñiaukti, apsigāūbti.

обвораживать, -аю, -аешь *eig.* žavėti, kerėti; *būrti.*

обворовать, -рюю, -рюешь, *ivk.* apvōgti, apkrausyti.

обворовывание, -я arvogimas, apkraustymas, išvogimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* žr. обворовать.

обворожитель, -я *v.* kerėtojas, žavėtojas, viliōtojas; **~ность**, -и *m.* žavimas, žavingumas, patrauklumas; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно žavūs, žavingas, patrauklūs.

обворожить, -жý, -жишь *ivk.* sužavėti; apkerėti, apžavėti, užbūrti.

обвострить, -рю, -рийшь *ivk. šnek.* nusmailinti (*puz. basį*).

обвы́кать, -аю, -аешь *eig.*, **~ыкнуть**, -ну, -нешь; *būt.* -ык, -ыкла, -ыкло *ivk. šnek.* apsiprasti, apsiūti; apsitūpėti (*vietoje*).

обвязать, -яжý, -яжешь *ivk.* 1. aprišti, apvyniōti; aptvārstyti, apraišioti, apvyturiuoti, suraišioti, armuturiuoti, apsaistūti, aptvankūti; aplėkti; apkalti (*puz. lankeliu statinę*); o. верёвкой pakēt aprišti virvė rūšul; o. rōlovу платком armuturiuoti, aprišti gálvą skarelė; 2. apsiūti, pasirišti; 3. apmėgzti, apadūti, apsiuvinėti, išsiuvinėti; **~ся**, -яжусь, -яжешься *ivk.* 1. apsirišti, apsaistūti, apsiraišioti, apsitvankūti; 2. *šnek.* apsvyniōti, apsvyturiuoti; apsikabinėti, apsikārstyti.

обвязка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -зкам 1. aprišimas, surišimas, apraišiojimas; apvyniojimas, suvyniojimas; 2. *šnek.* raštis, apraišalas, (*kojui*) tvañktis; 3. *tech.* rišinys; 4. *spec.* rėmas; двeрная o. dūrų rėmas; okōнная o. lāngo rėmas; 5. āpsiuvas (*puz. skarelės*); **~очный**, -ая, -ое saistomasis, tvañkomasis, suriřamasis, apriřamasis.

обвязывать, -аю, -аешь *eig.* 1. apriřinėti, suraiřioti, suriřinėti; 2. apmezginėti, apsiuvinėti; 3. aplėkinėti (*puz. juostele dėžę*); **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* apsiririřinėti, apsiřaistinėti.

обвѣлять, -лю, -лишь *ivk.* (saulėje) apdziovinti (*puz. žuvį*).

обга́дить, -ажу, -адишь *ivk. šnek.* apibiaurōti, apdėgti (*puz. išmatomis*), aptėřti; priřmėižti, pribiaurōti, pripuřvinti; **~ся**, -ажусь, -адишься *ivk. šnek.* apsiibiaurōti, apsidėgti.

обга́жу *žr.* обга́дить; **~сь** *žr.* обга́диться.

обгибать, -аю, -аешь *eig.* pasen. *žr.* огибать.

обгладить, -ажу, -адишь *ivk.* 1. aplýginti, išlýginti; apglūdinti; 2. *šnek.* išlādyti, išprōsyti; всех обстирāt и o. visūs apskalbt i apiprōsyti.

обгладывать, -аю, -аешь *eig.* (ap)graužinėti (*puz. kaulus*), apgružinėti.

обглаживать, -аю, -аешь *eig.* 1. lýginti, glōdinti, glūdinti; 2. lādyti, prōsyti.

обгла́жу *žr.* обгла́дить.

обгло́данный, -ая, -ое; -дан, -а, -о apgrāužtas, pūgrāužtas; **~ать**, -ложу, -лōжешь *ivk.* apgrāužti, apgružēti; **~ок**, -дка *šnek.*, **~ыш**, -а *šnek.* nuograuža, grūžas, grāužas, grāužtas, graužlys.

обгло́ж||ешь, ~у́ *жг.* обглода́ть.

обгля́деть, -яжý, -яди́шь *жк. шнек.* apžiūrėti, apžvalgyti; ~ся, -яжýсь, -яди́шься *жк. шнек. жг.* oglydėtis.

обгля́жý *жг.* обгляде́ть; ~сь *жг.* обгляде́ться.

обгов||а́ривать, -аю, -аешь *eig.*, ~о́рить, -рю, -ри́шь *жк. шнек.* 1. apkalbėti, apmeluoti; apšmeižti, apjuodinti; 2. *шнек.* apsvarstyti, aptarti.

обгоя́, -а, ~ка, -и pralenkimas, aplenkimas.

обгоню́ *жг.* обогна́ть.

обгона́||ть, -яю, -яешь *eig.* leñkti, aplenkinėti, būti pranašesniám, greitesniám; ~юща́й, -ая, -ее leñkiantis, aplenkiantis, pralenkiantis; greitesnis; o. véтер greitesnis už vėją.

обгор||а́ть, -аю, -аешь *eig. жг.* обгорéть; ~éлый, -ая, -ое 1. apdėges, apsvilęs, apskrūdes; обгорéлое полéно degėsis, nuodėgulis; 2. *шнек.* nusidėgines, apsidėgines, idėges; ~éть, -рю, -ри́шь *жк.* 1. apdėgti, apsvilti, apskrūsti; 2. *шнек.* nu-dėgti, nusidėginti, apsidėginti.

обгры́зать, -аю, -аешь *eig.* apgraužinėti, apgružinėti.

обгры́зть, -зý, -зéшь; *būt.* -ы́з, -ла, -ло *жк.* apgraužti, apgružinti; apkramsnóti, apkramtyti (*puz. pirštų nagus*).

обгуля́ться, -яется *жк. шнек.* apsivaistinti, pasiefti, pasimūšti (*apie gyvulius*).

обд||ава́ть, -даю, -даешь *eig.*, ~а́ть, -ám, -áшь; -áст, -ади́м, -ади́те, -аду́т; *būt.* обдал, -алá, обдало *жк.* 1. aplieti, apiplinti, apšniokšti (*vandeniui*); apšlakstyti, apšvirkti, apdrėbti, apdrabsyti (*puz. purvais*); 2. padvelkti, mūšti (*puz. šalčiu*), siūbteleiti, apgaubti, apimti; véтер обдал теплóm вéjas padvelké šiluma.

обда́шь *жг.* обда́ть.

обдаю́ *жг.* обдава́ть.

обдéлать, -аю, -аешь *жк.* 1. išdirbti, aptašyti (*ragų*), apdirbti, apdailinti, apdoróti, išbaigti; o. дре́веси́ну apdirbti medieną; 2. įtvėrti, aptaisyti; įstatyti; inkrustuoti; o. жéмчуг в зóлото įstatyti perlą į áukšą; 3. *шнек.* apdélióti, išgrįsti, išklóti; apklóti; o. погреб дéрном apklóti rūšj velėnomis; o. канáву кáмнем išklóti grióvį akmenimis; 4. *шнек.* atlikti, sutvarkyti, užbaigti; o. дéло atlikti reikálą; 5. aptvarkyti, apruošti, apdoróti; o. ромáн для печáти paruóšti románą spaūdai; 6. *шнек.* apgáuti, apmáuti, apstatyti.

обдeля́ть, -eлю, -éлишь *жк.* 1. dalijant nuskriausti, nē viską dúoti; niēko nedúoti; 2. *шнек. жг.* одeля́ть.

обдeля́вать, -аю, -аешь *eig.* 1. išdirbinėti, apdirbinėti; doróti, dailinti; 2. įtaisinėti, įstatinėti; 3. atlikinėti, tvarkyti; 4. *шнек.* apgaudinėti; *жг.* обдeля́ть.

обдeля́ть, -яю, -яешь *eig.* dalijant skriausti, niēko nedúoti.

обдeр||а́нный, -ая, -ое; -ган, -а, -о *шнек.* 1. apipėšiotas, aplaužytas, apskáimiotas; 2. apiplýšęs, susivėlęs; ~а́ть, -аю, -аешь *жк. шнек.* 1. nupėšioti, apipėšioti, apipėšti, išpėšioti apliñk (*puz. žolę*); aplaužyti, apskáimioti; o. вéтки aplaužyti šakás; o. цвeты apskáimioti gėlės; 2. pėšiojant, tēpiant aplýginti, patēpti, patraukti; ~ива́ть, -аю, -аешь *eig. шнек. жг.* обдeргáть.

обдeргива́ться¹, -ается *eig.* būti pėšiojamam; būti apláuzomam.

обдeргива́ться², -аюсь, -аeшься *eig. жг.* обдeрнуть. обдeрнýть, -нó, -ни́шь *жк. spec.* velėnomis išklóti, apvelėnuoti.

обдeрнуть, -ну, -нешь *жк. шнек.*, ~ся, -нусь, -нешь-ся *жк. шнек.* (*drabuži*) patraukti (*žetyn*), atraukti, patēpti, patampyti, truktelti.

обдeру́ *жг.* ободрáть; ~сь *жг.* ободрáться.

обди́рала, -ы *v. ir m. шнек.* lupikas, lupikė, lupikáutojas, lupikáutoja.

обди́ра||́ние, -я 1. dyrimas, lupimas; o. шкýрки у зверькá žvėrėlio káilio dyrimas; o. дрeвeснóй корь mēdžio žievės lupimas; 2. *prk. шнек.* lupikávimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. lupinėti, lūpti, dirti (*puz. žvėriui kaili*); įplėšinėti, įdrėskinėti, plėsti, draskyti; laupyti; 2. *prk. шнек.* lupikáuti, plėsti.

обди́рка, -и 1. aplupimas; 2. *tech.* rupūsis apdirbimas (*rupūsis tekinimas, drožimas, frezavimas*); 3. (*grūdų*) aplukštėnimas, apdraskymas.

обду́вала, -ы *v. ir m. шнек.* apgavikas, apgavikė, sūkčius, sūkčiuvienė.

обду́вать, -аю, -аешь *eig.* 1. pūscioti, pustyti, nupūstinėti; 2. *шнек.* apgaudinėti, mūlkinti; aplošinėti; *жг.* обдýть.

обдýвка, -и *spec.* apipūtimas, nupūtimas, nupūstymas, nuválymas pūčiant; o. котлóв katilų sūdžių nupūtimas.

обдýм||а́нный, -ая, -ое; -ман, -манна, -манно apgalvótas, apmąstýtas, apsvarstýtas; обдýманное преступлénie (iš aĩksto) apgalvótas nusikaltimas; ~а́ть, -аю, -аешь *жк.* apgalvóti (*puz. reikalą*), apmąstýti, apsvarstýti (*puz. sumanymą*), sumėsti; pėrgalvoti; susidarýti nuomong; o. свой слóва apmąstýti savo žodžius; ~ыва́ние, -я apmąstymas, apgalvójimas; ~ыва́ть, -аю, -аешь *eig.* mąstyti, svarstyti, galvóti.

обду́р||а́чить, -чу, -чишь *жк.*, ~и́ть, -рю, -ри́шь *жк. шнек.* apmūlkinti, apkvaĩlinti; apgáuti, apmáuti, prigáuti.

обдýть, -ýю, -ýешь *жк.* 1. nupūsti (*puz. dulkes*), apipūsti, apipūscioti, apipustýti, pūčiant nuvalyti; 2. *beasm.* apvėduoti, atvėsinoti; 3. *шнек.* apgáuti, apmáuti, apmūlkinti, apmuĩlinti, prigáuti; ~ся, -ýюсь, -ýeшься *жк. шнек.* 1. nusipūsti; 2. prisigėrti, prisikliukinti.

обе́ *жг.* оба.

обега́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. bėgti apliñk, skriėti; bėgti apsukui; 2. leñkti bėgant; *жг.* обега́ть.

обега́ть, -аю, -аешь *жк.* aplakstyti (*visur*), apibėgióti, aplekióti.

обе́гу, ~т *жг.* обега́ть.

обе́д, -а 1. piētus (*valgiai ir valgymas*); plótnýй o. sótus piētus; o. кончился piētus užsibaigė; во врeмя обе́да pėf piētus, pietums, pietáujant; пeред обе́дом пeрш pietáujant, пeрш piētus; 2. vidurdienis, piētus; к обе́ду ужé бýдем далeкó пeф piētus, pietums, vidurdienį jau búsime toli; пoслe обе́да подýл си́льный вeтeр pō vidurdienio žмe pūsti stiprus vėjas; пeред обе́дом онý сажáли картóфель пeршpiēt jiē sodino bulves; ~а́ть, -аю, -аешь *eig.* pietáuti, válgyti piētus, pietuóti.

обеденный¹, -ая, -ое pietų; o. стол pietų stālas; обеденное время pietų laiks; перпие; в обеденное время pietumis, pietų laikū, metū, vidurdienij; o. перерыв pietų pērtauka.

обеденный², -ая, -ое *bažn. šnek.* mišių; обеденная служба mišios.

обеднёвший, -ая, -ее nusigyvėnęs, sunykęs, suvaigęs, nuskufdęs, nusmūkęs, nusūšęs; o. человек netuftėlis; ~лый, -ая, -ое *šnek. žr.* обеднёвший; ~ние, -я 1. nuskurdimas, nusigyvėnimas, nuskukimas, nusūšimas; 2. *prk.* sūsinimas, skuřdinimas, prāstinimas, meřkinimas; ~ть, -ёю, -ёшь *įvk.* nusigyvėnti, nuskufsti, nuskukti; sunykti, pavaigti, suvaigti, suskufsti.

обеднить, -нѹ, -нѹшь *įvk.* nuskufdinti, nuskukdyti, nusūsininti, sumeřkinti, suprāstininti.

обедня, -и; *dgs. kilm.* -ден, *naud.* -дням *bažn.* gytinės, dieninės mišios, sumā (*vidudienij*); ♦ испортить кому-л. обедню *šnek.* pagadinti kām reikalā, pagaiřinti kām.

обеднять, -яю, -яешь *eig.* skuřdinti, smukdyti, sūsininti (*pvz. kalbq.*) meřkinti, prāstininti.

обежать, -ерѹ, -ежѹшь, -ерѹт *įvk.* 1. apibėgti aplink, apskrieti, bėgti apskūti aplink; 2. *šnek. (bėgant)* pralekti; aplėkti; prasilekti; 3. *šnek.* apibėgioti, aplandyti, aplakstyti.

обезболенный, -ая, -ое; -лен, -а, -о nuskauřminimas, anestezuotas, apmarintas, užmarintas.

обезболивание, -я nuskauřminimas, anestezavimas, apmarinimas, užmarinimas; ~вать, -аю, -аешь *eig.* anestezuoti, skauřmā māžinti; ~вающий, -ая, -ее anestėzinis, nuskauřminamas, apmarinamas; ~ть, -лю, -лишь *įvk.* nuskauřminti, anestezuoti, apmarinti, užmarinti.

обезболить, -еет *įvk.* netėkti vandeņs, drėgmės, nusausti; ~дить, -бжу, -бдишь *įvk.* nuvāndeninti, išsausti, pařalinti drėgmę; ~живание, -я nuvāndeninimas, dehidravimas; ~живать, -аю, -аешь *eig.* řalinti drėgmę, dehidruoti, sausti.

обезбожу *žr.* обезводить.

обезволаживание, -я nuplāukinimas.

обезболить, -лю, -лишь *įvk.* susilpninti, užgniausti, suparaližuoti vāliā, padaryti bevaliū.

обезвредить, -эжу, -эдишь *įvk.* padaryti neřalingā, nekenksmingā, nukeņksminti; ~живание, -я kenksmingas, řalingo veikimo sustābdymas, nukeņksminimas; kėlio užkirtimas kenkėjams.

обезврежу *žr.* обезвредить.

обезгāживание, -я degazavimas, nudūjinimas.

обезглавить, -влю, -вишь *įvk.* 1. nukirsti gālvā; 2. *prk.* palikti bė vadovybės, bė vadovo (*pvz. organizacijq.*).

обезденежить, -ею, -еешь *įvk. šnek.* bė pinigų likti, pinigāms išsibaigti, sumažėti; ~ить, -жу, -жишь *įvk. šnek.* palikti (*kq.*) bė pinigų; padėti išlēisti pinigus.

обездоленный, -ая, -ое bedālis, nuskufdintas, nelaimingas, nuskriaustas; ~ивать, -аю, -аешь *eig.* ~ить, -лю, -лишь *įvk.* 1. *pasen.* dalies neduoti, dālj atimti; 2. (nu)skuřdinti, padaryti nelaimingā, (nu)skriausti, (nu)skauřti; кулакi обездоливали крестьянский люд būožės skauřdavo, nuskufdindavo valstiečius.

обезжиренный, -ая, -ое; -рен, -а, -о nuriėbintas; liesas, neriebūs (*pvz. sūris*), nūgriebtas, separuotas (*pvz. pienas*); ~ивание, -я nuriėbinimas, nulėsinimas; ~ивать, -аю, -аешь *eig.* ~ить, -рю, -ришь *įvk.* (nu)riėbinti; (nu)liesinti; o. шёрсть nuriėbinti vilnas; o. препараты спиртом nuriėbinti preparatus spiritū, nuvalyti nuo preparātų riebalus spiritū, išimti iš preparātų riebalus spiritū.

обеззараженный, -ая, -ое dezinfekuotas, užkrato netūrintis; ~ивание, -я užkrato naikinimas, dezinfekavimas; ~ивать, -аю, -аешь *eig.* dezinfekuoti, řalinti, naikinti užkratā.

обеззаразить, -ажу, -азишь *įvk.* išnaikinti užkratā, išnaikinti užkrečiamąsias ligās, išdezinfekuoti.

обезземеление, -я žemės atėmimas (*iř valstiečių*), palikimas bė žemės, nuvārymas nuo žemės; ~ивать, -аю, -аешь *eig.* atiminėti žemę, varyti nuo žemės, bė žemės palikinėti; ~ить, -лю, -лишь *įvk.* nuvaryti nuo žemės, paveřsti bežemiais; atimti žemę, palikti bė žemės; сотни тысяч крестьян были обезземелены řimtāms tūkstančių valstiečių būvo atimtā žemė.

обеззбливание, -я nukālkinimas (*odu*).

обеззубеть, -ею, -еешь *įvk. šnek.* netėkti dantų, prarāsti dantis, tāpti, likti bedančių.

обезлєчь, -еет *įvk.* tāpti nemiřkingam; ~ить, -лєшу, -лєсишь *įvk.* miřkus išnaikinti, iškirsti, numiřkinti, miřkus išveřti.

обезлїчение, -я nuāsmeninimas; ~енный, -ая, -ое 1. nuāsmenintas, nepriřkirtas vienām atsakingam āsmeniui; 2. nevardinis (*pvz. čekis*); ~ивать, -аю, -аешь *eig.* ~ить, -чу, -чишь *įvk.* 1. nuāsmeninti, palikti bė asmeninės atsakomybės; nepriřkirti vienām atsakingam āsmeniui; 2. atimti asmeninės savybės, panaikinti individualiņ, asmeniniņ póbūdį; ~ка, -и nuāsmeninimas, palikimas bė asmeninės atsakomybės; asmeninės atsakomybės nebuvimas.

обезлюдить, -еет *įvk.* netėkti daug gyvėntojų, likti bė žmonių; ištuštėti (*apie galves*); ~ить, -ит *įvk.* išrėtinti gyvėntojus, palikti bė gyvėntojų, bė žmonių (*vietovę*).

обезматочеть, -еет *įvk.* netėkti motinėlės (*apie bičių avilį*).

обезнадєжить, -жу, -жишь *įvk. pasen.* atimti, paveřti viltį.

обезножить, -ею, -еешь *įvk. šnek.* 1. netėkti kójų; 2. apřlūbti; nepaeiti (*iř nuovargio, dėl ligos*).

обезобразивать, -аю, -аешь *eig.* řlykřtinti, biaurinti, darkyti, daryti biaurę, řlykřtū, negrāžū, iškraipinėti, gadinti, lūošinti, biaurėti, řalėti; ~ся, -аюсь, -аеься *eig.* biaurėti, darkytis, lūošintis.

обезобразить, -ажу, -азишь *įvk.* subiaurinti, suřlykřtinti, išgadinti, sudarkyti, iškraipyti, pagadinti; suřalėti, subiaurėti, sulūošinti; ~ся, -ажься, -азиься *įvk.* susibiaurinti, susidarkyti, susigadinti, susilūošinti, susiřalėti.

обезопасить, -ашу, -ашишь *įvk.* padaryti nepavojinę, saugū; apsaugoti nuo pavojaus, užtikrinti saugumā.

обезопасу *žr.* обезопасить.

обезоружение, -я *nuginklāvimas (pvz. valstybės); ~ивание*, -я 1. *nuginklāvimas, ginklų atėmimas (pvz. iš belaisvių)*; 2. *prk. nugalėjimas, sukirtimas, nugincijimas, pėrgincijimas; ~ивать*, -аю, -аешь *eig.* 1. atiminėti ginklų, *nuginklūoti*; 2. *prk. rāmdyti, trāmdyti; ~ить*, -жу, -жишь *pvk.* 1. *nuginklūoti, atimti ginklų*; 2. *prk. pėrgincyti, sugincyti, nugincyti, sukirsti*; *paklupdyti, nugalėti, nurāmdyti, suitrāmdyti*; *išmūšti ginklų iš rañkų.*

обезуглероживание, -я *nuañglinimas.*

обезуметь, -ею, -еешь *pvk.* *prōto netėkti, apdūiti, netėkti nuoovokos; išeiti iš prōto, pamīšti, išprotėti, sukvailėti, pakvailšti.*

обезьян||а, -ы 1. *beždžionė; 2. prk. šnek. šaipūnas, pamāiva; niekdarys, juokdarys; ~ий*, -ья, -ье *beždžioniškas; beždžionių, beždžionės; ~ить*, -ню, -нишь *eig. šnek. žr. обезьянничать; ~ка*, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам beždžionėlė, beždžioniukė; ~ник*, -а 1. *beždžionynas, beždžionių skūrius (zoologijos sode); 2. žr. обезьянщик; ~ничать*, -аю, -аешь *eig. šnek. beždžioniāuti, pamėgdžioti, sėkti, panašauti; ~ничество*, -а *šnek. beždžionystė, beždžioniškumas; beždžioniāvimas, pamėgdžiojimas; ~очеловек*, -а *beždžionžmogis; ~ство*, -а *žr. обезьянничество; ~щик*, -а *pasen. beždžionininkas, beždžionių rōdytojas, dresirūtojas.*

обеи||м, ~х *žr. оба (обе).*

обеленный, -ая, -ое *šnek. 1. išbāltintas, pabāltintas; 2. prk. ištėisintas, reabilituotas.*

обелйск, -а *obeliskas.*

обел||ить, -лю, -лишь *pvk. 1. šnek. išbāltinti, pabāltinti, nubāltinti; o. печку pabāltinti krōsnį; 2. šnek. ištėisinti; reabilituoti, atstatyti reputaciją, nuimti kaltinimą; 3. ist. atleisti nuo mokesčių iš prievolių; ~иться*, -люсь, -лился *pvk. 1. šnek. tapti baltam, baltesniām; 2. prk. išsitėisinti, pasitėisinti, susigrāžinti reputaciją, reabilituotis; 3. ist. išsilāisvinti, atsipalaiduoti nuo mokesčių iš prievolių; ~ять*, -яю, -яешь *eig. 1. tėisinti, reabilituoti; 2. ist. atleidinėti nuo mokesčių iš prievolių.*

оберёг *žr. оберечь.*

оберегатель, -я *v. sāugotojas; ~ница*, -ы *sāugotoja; ~ный*, -ая, -ое *sāugomasis.*

оберегать, -аю, -аешь *eig. sāugoti, sėrgėti, gūnioti; ~ся*, -аюсь, -аешься *eig. 1. sāugotis, sėrgėtis; slapstyti; 2. būti sāugomam.*

оберёгся *žr. оберечься.*

обережешь *žр. оберечь; ~ся* *žр. оберечься.*

обеременеть, -ёю, -ёешь *pvk. nėščiai tapti, apsuñkti.*

оберечь, -регү, -режешь, -регүт; *būt. -рөг, -реглә, -лө* *pvk. ar sāugoti, apсėrgėti, arginti; ~ся*, -регүсь, -режешься, -регүтся; *būt. -рөгся, -регләсь, -лось* *pvk. apsisāugoti, apsiginti.*

оберечь *žр. обобрать; ~ся* *žр. обобраться.*

обер-кондуктор, -а *pasen. vyresnysis konduktorius.*

обернүть, -нү, -нешь *pvk. 1. apvyniōti, įvyniōti; apvuturiuoti, aprūtulioti, aptvankyti (blauzdas); aplėñkti (knyga); apsūkti, įsūkti; 2. šnek. apverstį; išvesti (drabuži); 3. apgrėžti; atgrėžti, atsūkti; 4. prk. pakreipti, pasūkti; o. всё к лучшему pakreipti viską į gėrąją pusę; 5. šnek. už-*

baigti, apdorōti, atlikti, pagynėti; в два дня они обернүли все подготовительные работы per dvi dienas jiė atliko, užbaigė visus paruošiamuosius dārbus; 6. šnek. pasen. palėidus į apųvartą, susigrāžinti; ~ся, -нүсь, -нешься *pvk. 1. šnek. ap-sivuturiuoti; apsirūtulioti; įsisūkti, įsivyniōti; 2. apsigrėžti, atsigrėžti, atsisūkti; он обернүлся ко мне jis atsigrėžė į manė; 3. pavirsti, pasiversti; o. волком vilkų pasiversti; 4. apsiverstį; padaryti apųvartą; 5. šnek. susidorōti, apsidirbti; susitvarkyti; 6. susiklōstyti, susidėti, pakrūpti; об-стоятельства обернүлись неважно aplinkybės susiklōstė nevūkusiai; 7. išsiversti, apsielti; поста-райтесь о. этими деньгами pasistėnkite išsiversti šitais pinigais; 8. šnek. suvažinėti, suvaikšçioti, sukarti.*

обер-прокурор, -а *ikirev. oberprokurōras.*

обёртка, -и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам 1. įvy-niōjimas, suvyniōjimas; 2. āplankas (pvz. kny-gos), įlenktūvas, įvyniōklis, āplankalas; viršelis (pvz. sėsiuvinio); 3. vyniōjamasis pōpierius.*

обертон, -а *fiz. obertonas, šalutinis tōnas.*

обёрточный, -ая, -ое *vyniōjamasis (pvz. popie-rius).*

обёртывание, -я *įvyniōjimas; apsiautimas, apvyniō-jimas.*

обёртывать, -аю, -аешь *eig. 1. vyniōti, vyturiuoti; apsukinėti; 2. versti (pvz. kailinius); žр. обер-нүть; ~ся*, -аюсь, -аешься *eig. 1. vyturiuotis, įsisukioti; 2. grėžtis, sukiotis; žр. обернүться; 3. būti vyniōjamam, vyturiuojamam.*

оберү *žр. обобрать; ~сь* *žр. обобраться.*

обескрөв||ить, -влю, -вишь *pvk. 1. nulėisti visą kraū-ją, daūg kraūjo nulėisti, padaryti bekraūjį, maža-kraūjį; 2. prk. padaryti bejėgį, labai nusilpninti; 3. prk. sumėñkinti, suprāstinti, subanālinti; ~лен-ный*, -ая, -ое 1. bekraūjis, mažakraūjis; išblųškęs; 2. prk. nusilpnintas; anėmiškas; ~ливание, -я 1. kraūjo nuleidimas, nukraūjinimas; 2. kraūjo ne-tekimas.

обескрылить, -лю, -лишь *pvk. pašālinti sparnūs; pakirpti, aplāužyti sparnūs.*

обескураж||енный, -ая, -ое; -жен, -а, -о *sutrikęs, pritrenktas, sumišęs, priblokštas, suglūmęs; ~ить*, -жу, -жишь *pvk. drāšą atimti, dvāsią prislėgti, pritrenkti, priblokšti, suglūmyti; sutrikdyti; не-удāча сильно меня обескуражила dėl nepasisė-kimo āš labai sutrikaū, nepasisėkimas manė labai pribloškė.*

обеспāмятеть, -ею, -еешь *pvk. šnek. 1. nebeatmiñ-ti, netėkti atminties, tapti užmaršiām; 2. ap-svaigti, netėkti sąmonės, apalpti; 3. netėkti nuo-vokos, sutrikti galvosėnai.*

обеспечение, -я 1. aprūpinimas; patėnkinimas, tie-kimas; Министėрство социального обеспėчения Sociālinio aprūpinimo ministėrija; материāльное o. в слўчае нетрудоспособности материāлиnis aprūpinimas netėkus darbingūmo; o. промышленности сырьём prāmōnės aprūpinimas žāliavomis; 2. laidāvimas, užtikrinimas, āpdraudas, laidas; o. залōмом āpdraudimas užstatu; o. победы pėr-galės užtikrinimas; 3. teis. užtikrinimas; garan-tāvimas; o. законности teisėtūmo užtikrinimas.

обеспечен||ость, -и *т.* 1. apsirūpinimas, atsargū sudrūmas; o. завода топливом gamybos apsirūpinimas kurū; 2. pasiturėjimas, palaima, aprūpintas gyvenimas, gerovė; материальная o. материālinis aprūpinimas, materiālinė gerovė; **~ый**, -ая, -ое 1. aprūpintas, apsirūpinęs; 2. pasiturintis, aprūpintas.

обеспечивать, -аю, -аешь *еиг.* 1. rūpinti, tiēkti; 2. laiduoti; **~ся**, -аюсь, -аешся *еиг.* 1. *жр.* обеспечиться; 2. būti aprūpinamam; būti užtikrinamam.

обеспечительный, -ая, -ое užtikrinamasis, garantinis, garantuotas; o. договор garantinė sutartis.

обеспечить, -чу, -чишь *юк.* 1. aprūpinti, patiekti; pristatyti; o. школы топливом aprūpinti mokyklą kurū, pristatyti mokyklai kūro; 2. laiduoti, užtikrinti (*вуз. гер. пелнq*), garantuoti; o. исполнение решения užtikrinti sprendimo įvykdymą; **~ся**, -чусь, -чишься *юк.* 1. apsirūpinti; 2. *пасен.* apsisąugoti, apsidrausti.

обесплод||еть, -еет *юк.* tāpti nevaisingam; išsiveisti, išsibergžti; **~ить**, -ожу, -одишь *юк.* padaryti nevaisingą, bevaisį, bergždžią, nederlingą; nuālinti (*дируq*).

обеспложу *жр.* обесплодить.

обеспокоить, -аю, -аешь *юк.* suneraminti, ramybę sudrumsti; sukelti nerimą; nugañdinti; sutrikdyti, sutrukdyti; письмо егo cильно обеспокоило láiškas jį labai suneramino; позвольте вас o. leis-kite jūs sutrukdyti, а? galiu tāmstą patrukdyti?; **~ся**, -бюсь, -бишься *юк.* susirūpinti, sunerimti, susisieloti; nuogastauti, bāimintis.

обеспыли||вать, -аю, -аешь *еиг.* valyti nuo dūlių; **~ть**, -лю, -лишь *юк.* arvalyti, išvalyti nuo dūlių, pašalinti dūlkes, nudūlkinti, išdūlkinti.

обессиле||нный, -ая, -ое pavařges, nuvařges, bejėgis, silpnas; **~ть**, -ею, -еешь *юк.* netēkti jėgų, nusilpti, suguřsti, suglėbti, nuvařgti, pavařgti, nusikamuoti.

обессили||вать, -аю, -аешь *еиг.* silpninti; **~ть**, -лю, -лишь *юк.* jėgās pakirsti, padaryti bejėgį, nusilpninti, nuvārginti, sugniuždyti.

обессла||вить, -влю, -вишь *юк.* nuplėšti garbę, šlovę, gėdą padaryti, apjūodinti, apšmeižti, išniekinti; **~иться**, -влюсь, -вишься *юк.* suteršti savo vardą, netēkti garbės, apsisarmātyti; **~ливать**, -аю, -аешь *еиг.* plėšti garbę, teršti vardą, šmeižti, niēkinti; **~ливаться**, -аюсь, -аешся *еиг.* *жр.* обесславиться.

обессмертить, -рчу, -ртишь *юк.* padaryti nemirtingą, neužmirštamą, jāmžinti; **~ся**, -рчусь, -ртишься *юк.* įsiāmžinti.

обессмыслить, -лю, -лишь *юк.* padaryti beprasmiską, neprasmingą, bereikšmį, nuprāsminti.

обессудить, -ўжу, -удишь *юк. пасен.:* не обессудите neužsigāukite, dovanokite, atlėiskite, neįsižeiskite.

обесцвѣтить, -вѣчу, -вѣтишь *юк.* 1. spalvą išėsti, padaryti bespalvį, nublūkinti, išblūkinti, nublañkinti; 2. *прк.* padaryti nereikšmingą, neraiškų; nuāsmeninti; **~ся**, -вѣчусь, -вѣтишься *юк.* 1. nublūkti, nublañkti, pasidaryti bespalviam; pašvie-

сėti; 2. *прк.* tāpti nereikšmingam, neraiškiām, blankiām; netēkti individualūmo.

обесцвѣ||чение, -я nublūkinimas, išblūkinimas; spalvės išnaikinimas; **~вание**, -я 1. blūkinimas, spalvės naikinimas; 2. išblukimas, spalvės (iš)-nykimas; nublankimas; **~ивать**, -аю, -аешь *еиг.* blūkinti; spalvą šālinti; **~иваться**, -аюсь, -аешся *еиг.* blūkti, spalvai nūkti.

обесцвѣчу *жр.* обесцвѣтить; **~сь** *жр.* обесцвѣтиться.

обесценение, -я 1. nuvėrtinimas, nupigimas; vertės, kainos sumažėjimas, smukimas; o. акций акcijų nuvėrtinimas; акциjų kritimas; 2. *прк.* sumenkimas.

обесценивать, -аю, -аешь *еиг.* 1. māžinti vertę, piginti; 2. *прк.* māžinti reikšmę, meñkinti; **~ся**, -ается *еиг.* māžėti vertei, pigti.

обесценить, -ню, -нишь *юк.* 1. nuvėrtinti, nupiginti, padaryti mažavertį, beveřtį; 2. *прк.* sumāžinti reikšmę, sumenkinti; **~ся**, -ится *юк.* 1. sumažėti vertei, netēkti vertės, nupigti, nukristi kainai; 2. *прк.* sumažėti reikšmei, suprastėti, sumenkėti; tāpti blankiām.

обесчестить, -чѣшу, -чѣстишь *юк.* nuplėšti garbę, išniekinti, apjūodinti.

обѣт, -а 1. *бажн.* apžadas, įžadas, įžodis; дать o. apsižadėti, įsižadėti, padaryti įžadą, įžadus; по обѣту iš įžodžio; 2. pasižadėjimas, pažadas, įsipareigojimas.

обетованный, -ая, -ое; -ван, -а, -о *пасен.* pažadėtas(is); išsvajojasis; ♦ обетованная земля palaimingoji, palaimi, pasiilgtoji žemė (*vieta, kur labai norima pakliūti*).

обечайка, -и; *dgs. кilm.* -чайек, *naud.* -чайкам grāžas, rētlankis, krijas (*вуз. речю*).

обещани||е, -я pažadas, prižadas, pažadėjimas, žadas, žadadas, žadinys, pasižadėjimas; сдержать o. ištesėti pažadą; дать o. pasižadėti; нарушить o. sulāužyti pažadą; **~ть**, -аю, -аешь *еиг.* ir *юк.* (pa)žadėti, pasižadėti, prižadėti; patikinti; teikti vilčių; ketinti; день обещаet быть ясным lau-kiamo giedrės dienės, dienā žada būti giedrā; **~ться**, -аюсь, -аешся *еиг.* ir *юк.* šnek. pasižadėti, prižadėti; duoti žodį.

обжа, -и ir **обжā** -й; *dgs.* обжи, обжей ir обжей 1. *šnek.* ārklo rañktūris; 2. ārklo iena; 3. *пасен.* obžā (*senovinis ariamosios žemės matas*).

обжалова||ние, -я apskundimas; apsiskundimas, pasiskundimas; **~ть**, -лю, -луешь *юк.* apskūsti; apsiskūsti, pasiskūsti; o. постановление комисии apskūsti komisijos nutarimą; o. приговор судā apskūsti teismo nuosprendį; он захотел o. начальнику мой распоряжения jis ranōro pasiskūsti viršininkui dėl mano patvarkymų.

обжари||вать, -аю, -аешь *еиг.* kėpinti, spirginti; **~ть**, -рю, -ришь *юк.* apkėpinti, pakėpinti; apspirginti; **~ться**, -ится *юк.* apkėpti, išspirgti.

обжарка, -и *šnek.* apkėpinimas, apkepimas, apspirginimas.

обжати||е, -я išspaudimas, nugrėžimas (*šlapio драбуžio*).

обжати||, обожмý, обожмешь *юк.* išspāudyti, nugrėžti; arspāudyti, arspāusti, apgniāužyti; o. мокрое белье išspāudyti, nugrėžti šlapius skalbinius.

обжаты́², обожу́, обожнёшь *жвк.* 1. *šnek.* аркарóти, арипи́аути (*pvz. žolę aplink medį*); 2. *tarm.* nukirš-ti, nupiáути (*javus*).

обжечь, обожжý, обожжёшь, обожжýт; *būt.* обжёр, обожглá, обожгло *жвк.* 1. nudégti (*pvz. sau pirštus*); nusvilti (*pvz. plaukus*); nudéginti, apdéginti; nusvilinti; apskrúdininti; o. хлеб apskrúdininti duoną; мóлния обожглá дéрево žaibas apdégino medį; 2. nusvilinti, nuplikýti, apdéginti; 3. išdégiti (*pvz. plytas*); 4. nudilginti, įsidilginti, apdéginti; 5. *prk.* pritrenkti, nudiegti, nustumékti; nu-tvieksti; меня́ обожглá внеза́пная мысль манё nustuméke netikéta mintis; **~ся**, обожжýсь, обож-жéшься, обожжýтся; *būt.* обжёрéсь, обожглась, обожглось *жвк.* 1. nusidéginti, nusišvilinti, nudégiti, apdégiti, nusvilti; 2. nusidilginti; 3. nusiplikýti; apsidéginti; 4. *prk. šnek.* nukentėti, nudégiti, nusvilti.

обживать, -áю, -áешь *eig. žr.* обжítý; **~ся**, -áюсь, -áешься *eig. žr.* обжítýсь.

обжиг, -а и **обжиг**, -а *tech.* degimas, apdegimas; окислительный о. oksiduojamasis degimas; спекающий о. sukepamasis apdéginimas; о. руды rūdós apdéginimas; о. черепицы čérpių degimas.

обжигалла, -ы *v.* и *m.* degėjas, degėja, degikas, degikė; о. йзвести kalkdegys; **~щик**, -а degikas, degėjas.

обжигание, -я degimas; о. йзвести kálkių degimas.

обжигательный, -ая, -ое *tech.* apdéginamasis, degimo; обжигательная печь для йзвести kálkinė; **~ь**, -áю, -áешь *eig. degti*, (ap)deginti.

обжим, -а *tech.* apspaudimas; о. стальнóго слитка plieninio liūto apspaudimas; **~ать**, -áю, -áешь *eig.* (ap)spaudyti, gręžti (*skalbinius*), apspaudinėti; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам 1. apspaudimas, stañdinimas; 2. *tech.* apspaudas.

обжимки, -мок и *-мков dgs.* išspaudos.

обжйн, -а арипиовимас, аркарóјимас; **~ать**, -áю, -áешь *eig.* арипиовинėti, аркарóти (*pvz. dalgiu*).

обжирать, -áю, -áешь *eig. žr.* обожрátý; **~ся**, -áюсь, -áешься *eig. žr.* обожрátýсь.

обжить, -иву́, -ивёшь; *būt.* обжил, -лá, обжило *жвк. šnek.* įgyvėnti, argyvėnti, užgyvėnti; argyvėndinti; **~ся**, -иву́сь, -ивёшьсá; *būt.* -йлся, -илась, -илось *жвк.* 1. *šnek.* apsigūti; įsikūrti, įsigyvėnti; apsigūsti (*kur būnant, gyvenant*); 2. *pasen.* įsitaisyti, įsigyti.

обжог, -а *šnek. žr.* ожог.

обжора, -ы *v.* и *m. šnek.* besotis, besotė, edālius, edalė, edžius, edūnas, edūnė, rajūnas, rajūnė, rijuoklis, rijuoklė, kamšlys, kamšlė, penūopena, prāgaras, apsirijėlis, apsirijėlė.

обжорливость, -и *m. šnek.* apsirijimas, rajūmas, ryklūmas, edrūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о *šnek.* edrus, eskūs, rajūs, ryklūs, kamšlūs, valgūs, besotis.

обжорный, -ая, -ое: обжорный ряд *pasen. (šiltų) valgių prekybos*; **~ство**, -а *šnek. žr.* обжорли-вость.

обжужливать, -аю, -аешь *eig.*, **~ть**, -лю, -лишь *жвк. šnek.* argauti, армаuti, apsūkti, argaudi-nėti.

обзаведение, -я 1. prasikūrimas, įsikūrimas, įsirengimas, įsisteigimas, įsigijimas, įsitaisymas, įsistiekimas, apsirūpinimas; 2. *šnek.* įrengimas, mantà, apstātymas, daiktai, įrengimai.

обзавестý, -едý, -едёшь; *būt.* -вёл, -велá, -велó *жвк. pasen.* аррūпинти, įtaisýti; **~сь**, -едýсь, -едёшьсá; *būt.* -вёлсá, -велась, -велось *жвк. šnek.* 1. įsi-tiėkti, įsitaisyti, įsigyti, apsirūпинти, įsirengti; о. хозяйством apsirūпинти mantà; įsigyti ūkio reik-menis; о. скотом įsigyti gyvulių; 2. sukūrti, ap-sirūпинти; о. семьёй sukūrti, sudaryti šeimą; о. знакомством užmegzti pažintis.

обзаводиться, -оужьсь, -одишьсá *eig. šnek.* taisýtis, tiėktis, *žr.* обзавестýсь.

обзаконить, -ню, -нишь *жвк. šnek.* sutuokti, apvė-dinti; **~ся**, -нюсь, -нишьсá *жвк. šnek.* susituokti, (susi)vesti.

обзвонить, -ню́, -нишь *жвк. (telefonu)* apskambinti (*pvz. daugelį draugų*), paskambinti (*pvz. daugeliui pažįstamų*).

обзово́лш, **~у́** *žr.* обзовáть.

обзól, -а póžievis; **~ивáть**, -áю, -áешь *eig.* pli-kinti; **~ный**, -ая, -ое póžievinis; сù póžieviu (*pvz. lenta*).

обзór, -а 1. apžvalgà; о. печáти spaudós apžvalgà; 2. (*veiksmas*) apžvelgimas, apžiūrėjimas, stebė-jimas; 3. matomumas, apmātymas; **~ность**, -и *m.* apmatomumas, apžvelgiamumas; **~ный**, -ая, -ое 1. apžvalginis (*pvz. pranešimas, straipsnis*), apžvelgiamasis; 2. stebimasis, žvalgomasis.

обзы́вать, -áю, -áешь *eig.* 1. *pasen.* vadinti, vārdyti; 2. pravardžiuoti, apšaukinėti; о. вóпом vāginti.

обивáть, -áю, -áешь *eig.* 1. numušinėti, daužyti; 2. apmušinėti; **♦** о. порóги duris vārstyti (*vaikščioti po įstaigas su reikalavimais, prašymais*); *žr.* обйтý; **~ся**, -áетсá *eig.* spūrti, brigzti; by-rėti, *žr.* обйтýсь.

обив́||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. арму-šimas, išmušimas, аттраукимас, апкалимас, ар-каустымас; 2. армуšалас, išмуšалас, аттраука-лас; апкауста́й; мебель была́ с коря́чевой обив-кой baldai buvo сù rudų армуšалу; о. верстакá varstoto апкауста́й; **~ной**, -áя, -óе, **~очный**, -ая, -ое армуšalinis, армуšамasis (*pvz. audinys*); апкаustinis, апкаустымо.

обивщик, -а армуšėjas; апкаустytojas.

обйда, -ы skriaudà, nuoskauda, nuskriaudimas; па-žeidà, užgaulė, įžeidimas; нанести обиду įskausti; įžeisti; он не даёт себя в обиду jis nesiduoda skriaudžiamas; сносйт обиды rakėsti skriaudàs, įžeidimus; **♦** не в обиду будь вам скáзано не-приимkit mào žodžių už įžeidimą, neįsižeiskite dėl mào žodžių.

обидеть, -йжу, -йдишь *жвк.* 1. užgauti, įžeisti, įskaū-dinti; 2. nuskriausti, padaryti žalós, nuskāusti; **~ся**, -йжусь, -йдишьсá *жвк.* įsižeisti, užsigauti.

обиднó *eina tariniu* skaudū, gailla, liūdna, армаудū, nesmagū; užgaulū; как о., что моя мóло-дость прошлá kaip skaudū, kád mào jaunystė праėjo; **~ный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. už-gāunamas, skaudūs, įžeidžiamas, užgaulūs, panė-kinamas; обидная шýтка užgaulūs pókštas; 2. *šnek.* skriaudūs, nuostolingas; 3. nemalonūs,

argailėtinas; arnaudūs; обидное происшествие nemalonūs, arnaudūs įvykis.

обидчив|ость, -и *m.* užsigavimas, įžeidūmas, opūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ив, -а, -о opūs, įžeidūs, greit įsižeidžiantis, užsigauantis.

обидчи|к, -а *šnek.* skriaudikas; užgavikas, skaudikas, įžeidėjas, užgavėjas; **~ца**, -ы *šnek.* skriaudikė; užgavikė, įžeidėja, skaudėja, užgavėja.

обижать, -аю, -аешь *eig.* 1. skriausti, skausti; 2. užgauliوتي, įžeidinėти; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* įsižeidinėти, užsigauliوتي.

обиженный, -ая, -ое; -жен, -а, -о įžeistas, užgautas; įsižeidęs, užsigavęs; nuskriaustas.

обиду *žr.* обидеть; **~сь** *žr.* обидеться.

обиль|ие, -я 1. gausybė, daugybė, gausūmas, gausa, apstūmas, apstas; 2. perteklius; gerovė, pasiturėjimas; **~оват**, -ует *eig. pasen.* būti pilnam, gausingam; рекá обильовала рыбой ūpėje buvo gausū žuvų.

обильн|ость, -и *m.* gausūmas, apstūmas, gausingūmas; pasiturėjimas; perteklius; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. gausūs, gausingas, apstūs; sodrūs, skalsūs; o. дождь sodrūs lietūs; o. урожа́й gausūs, našūs derlius; 2. pasiturintis, turtingas; o. край pasiturintis krāstas.

обинуясь *pasen.*: не о. nedvejодamas, nesvyruодamas; ryžtingai, tiēsiai.

обиняк, -а *pasen.* užuomina, dviprasmybė, alegorija; обиняками дали ему понять užuominomis davė jam suprasti; говорить обиняками kalbėti alegorijomis, dviprasmiškai, išsisukinėjant.

обира|ла -ы *v. ir m. šnek.* lupikas, lupikė, glemžikas, glemžikė; prievarantinikas, prievarantinikė; **~ть**, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. aprinkinėти, rānkioti, skāinioti, raškyti; 2. plēšti (*puz. žmogų*), lūpti, glemžti; apvaginēti, atiminēti.

обирки, -рок *dgs. šnek.* išrankos; likūčiai.

обитаем|ость, -и *m.* gyvenamūmas, apgyventūmas; **~ый**, -ая, -ое; -аем, -а, -о gyvenamas; apgyvendintas, apgyventas.

обита|лице, -а *pasen. juok.* būvamoji, gyvenamoji vieta, buveinė; būvis; **~ние**, -я gyvenimas, prisilaikymas, laikymasis; местá обитания олѐней ēlinių laikymosi vietos.

обитатель, -я *v. (nuolatinis)* gyvėtojas, imbuvis; **~ница**, -ы gyvėtoja, imbuvė.

обитать, -аю, -аешь *eig.* 1. gyvėti (*bet kur*); 2. *pasen.* apgyvėti (*din*)ti.

обитель, -и *m. pasen.* 1. (*nuošalus*) būstas, gyvenvietė, buveinė; 2. vienuolūnas; **~ский**, -ая, -ое vienuolūno.

обить, обобью, обобьешь *įvk.* 1. numūšti, nutreūkti, nudaužyti, nukratyti, nukreūsti, nublōkšti (*puz. pėdus*); 2. armūšti (*puz. popieriais*), išmūšti (*puz. kambari*); apkālti, apkāustyti; atprāukti (*puz. baldus*); o. ворота жѣстью apkāustyti vartūs skārda; 3. *šnek.* nuspūrinti, atspūrinti, aptrinti, nutrinti, nubrizginti, atbrizginti, nubrāžinti, nuzūlinti; ♦ o. все пороги всѣх істаігу duris išvārsyti (*apeiti, aplankyti daug істаігу su reikalavimais, prašymais*); **~ся**, обобьѣрся *įvk.* nuspūrti, atspūrti, atbrizgti, apsitrinti, apdaužėti, išdaužėti, nusidaūžyti, nusimūžyti; nubyrėti; штыкатурка обилась тінkas nubyрėjo.

обиход, -а buities, gyvenimo sánkloda, eigà, būdas, vagà, tvarkà; kasdienybė; пролетарская мораль формировалась в самом рабочем обиходе proletarinė moralė formavosi pačioje darbininkų gyvenimo eigojė, sánklodoje; мелочи ежедневного обихода kasdieninės tvarkōs, kasdienybės smulkmenos; домашний о. памтū apyvoka, памтū guošà; предметы домашнего обихода памтū apyvokos daiktai, reikmenys; войти в о. paplīsti, pasidaryti kasdieninių dalykū, rēiškinii; исчезли многие слова из обихода дауг žōdzių tapo nebevertojami; пустить в о. palēisti apyvartoti; покупать книги для общего обихода perkū knyгās bendrām naudojimui.

обиходи|ость, -и *m.* kasdieniškūmas, kasdienybė; įprastūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно kasdieninis, kasdiēnis, šiokiadiēnis, eilinis, įprastas, įprastinis; o. язык įprastinė, šnekamoji kalbà; обиходные понятия справедливости įprastos teisingūmo sąvokos; обиходная жизнь kasdieninis gyvenimas.

обкалывать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* обколōть¹.

обкалывать², -аю, -аешь *eig. žr.* обколōть².

обкалываться¹, -ается *eig. šnek. žr.* обколōться¹.

обкалываться², -аюсь, -аешься *eig. šnek. žr.* обколōться².

обкапать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. aplāšinti, arlašnōti, arpařvinti; 2. aplāšėti, arpařvėti.

обкапывать¹, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* обкапать.

обкапывать², -аю, -аешь *eig. šnek.* apkasinėti, apkasiōti, *žr.* обкопать.

обкармливать, -аю, -аешь *eig. žr.* обкормить.

обкāt, -а *žr.* обкātка.

обкатāt, -аю, -аешь *įvk.* 1. (*ritinant*) apzūlinti; suvolūoti, išlyginti (*puz. volu kelią*); 2. *šnek.* išvolūoti (*puz. milnuose, smėlyje, sniege*), išvartyti; 3. įvažinėti (*puz. automobilį*); 4. apvalciuoti; 5. įdirbti; įritinti; **~ся**, -ається *įvk.* 1. susivolūoti, išsilyginti; 2. įsivažinėti; įsidirbti.

обкатить¹, -ачу, -атишь *įvk.* apritinti, apristi (*aplink kę*).

обкатить², -ачу, -атишь *įvk. šnek.* apipilti, aplietti.

обкātка, -и 1. suvolāvimas, sulūginimas (*puz. kelio*); 2. įvažinėjimas (*puz. garvežio, automobilio*); 3. apzūlinimas, nulūginimas; 4. įritinimas (*puz. pavaros*); įdirbimas (*puz. motoro*).

обкатывать¹, -аю, -аешь *eig.* 1. volūoti; 2. voliōti, vartyti (*puz. dumble*); 3. valciuoti; *žr.* обкатāt.

обкатывать², -аю, -аешь *eig.* risti, ritinti (*aplink kę*), *žr.* обкатить¹.

обкачивать, -аю, -аешь *eig. žr.* обкатить².

обкачу *žr.* обкатить¹, ².

обкашивать, -аю, -аешь *eig. žr.* обкосить.

обк|идāt, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. armėti, apmēcioti, apiberti, apvesti; 2. *beasm.* išberti (*spuogais*); **~идывать**, -аю, -аешь *eig. žr.* обкидāt (*1 reikš.*).

обкладка, -и 1. apdėjimas, apklojimas, aptaisymas, apdārymas, apdėliojimas; apkrovimas, apdengimas, attraukimas; 2. āpdėklas, āpmušalas; āpklotas; o. конденсатора конденсatoriaus elekt-rōdas.

обкладыва||ние, -я apdengimas, išklojimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* 1. dėti aplink, apdėlioti, klėti, dengti (*kuo*); 2. siausti, sūpti; *žr.* обложить.

обклеивать, -аю, -аешь *eig.*, **~ть**, -ёю, -ёишь *juk.* apklijuoti, aplipinti.

обклеивать, -аю, -аешь *eig.*, **~отить**, -очу, -отишь *juk. šnek.* 1. pudaužyti, numušti, nukratyti (*puz. sniegą nuo batų*); 2. susidaūžti, susimūšti, bėmušant įsiskaūdinti (*puz. rankas*).

обколоть¹, -колю, -колешь *juk.* apkaroti, nukaroti, apdaužyti, apkiršti; о. лёд с колодца apkaroti ledą nuo šulinio.

обколоть², -колю, -колешь *juk. šnek.* 1. subadyti, įdurti; 2. apibadyti, apibedžioti.

обколотья¹, -колется *juk. šnek.* atitrakti, atskirti, atsiskirti.

обколотья², -колюсь, -колешься *juk. šnek.* susibadyti, įsidurti.

обком, -а (областной комитет) srities komitetas; о. партии partijos srities komitetas.

обкопать, -аю, -аешь *juk. šnek.* apkasti, apmėsti (*žemėmis*).

обкормить, -кормлю, -кормишь *juk.* 1. pervalgydinti, apvalgydinti, pėrpenėti; apšerti, pėrserti, apšdinti; 2. *šnek. (maistu, valgydinant)* apnuodyti.

обкорнать, -аю, -аешь *juk.* 1. apkarpyti, pakirpti (*puz. ūsus*), pastrūkinti, apgrūžinti; 2. *prk.* pernelég trumpinant iškreipti, iškraipyti, sudarkyti; sutrumpinti, sučiūrinti.

обкосить, -кошу, -косишь *juk.* 1. apipiauti aplink (*puz. dalgiu*); 2. *tarm.* nušienauti, nupiauti; 3. *šnek.* praleikti šienaujant; 4. *tarm.* išbandyti (*puz. dalgi*).

обкошу *žr.* обкосить.

обкраду *žr.* обокрасть.

обкрадывать, -аю, -аешь *eig.* apvaginėti, apkraustinėti (*puz. namą*), tūštinti (*puz. kišenes*); **~ся**, -ается *eig.* būti apvagiamam.

обкривлять, -аю, -аешь *eig.* apkirpinėti; **~ойть**, -ою, -ойшь *juk.* apkirpti, pakirpti; apgrėžti.

обкромсать, -аю, -аешь *juk. šnek.* iššukėti, nelygiai apkirpti; patrumpinti, pastrūkinti (*kerpanė*).

обкромшить, -ошу, -ошишь *juk. šnek.* nutrūpinti, argūrinti (*puz. duoną*), ištrūpinti (*puz. kraštus*); **~ся**, -ошится *juk. šnek.* atrūpėti, apsitrūpinti, argurėti.

обкрутить, -учу, -утишь *juk. šnek.* 1. apsukti, apvūtioti, apvūtioti; 2. apvėsdinti; *žr.* окрутить.

обкуривать, -аю, -аешь *eig.*, **~ить**, -урю, -уришь *juk. šnek.* 1. (ap)rūkyti, apdūmti, (ap)dūmyti, (ap)dūlyti (*puz. bites*); apsmilkyti; pakvipinti, iškvėpinti; 2. pageltinti (*tabako dūmais*); 3. įrūkyti (*puz. kandiklį, pypkę*).

обкисать, -аю, -аешь *juk.* apgraužti, apkandžioti, apkrantyti, apkrimsti, nukrimsti, apzelnioti; **~усывать**, -аю, -аешь *eig.* kandžioti, apkrantinėti, apgraužinėti.

обкушаться, -аюсь, -аешься *juk. šnek.* apsisvalgyti, apsirūti.

облава, -ы 1. vāromoji medžioklė (*apsupus žvėrį*), guitynės; 2. (*žvėrių*) varovai, varovų eilė; волки прорвались сквозь облаву vilkai prasi-veržė pro varovus; 3. (*žmonių*) medžioklė, gau-

dynės; **~ный**, -ая, -ое 1. guitynių, vāromoji, su varovais vykdoma (*medžioklė*); 2. gaudynių; **~щик**, -а varovas.

облагать, -аю, -аешь *eig.* dėti (*mokesčius, maitą*); **~ся**, -ается *eig.* būti apdedamam (*mokesčiais, maita*), būti apmokestinamam.

облагодетельствовать, -твую, -твует *juk. pasen. iron.* padaryti gėra, malonėmis apipilti, padaryti paslaugą, malonę, pagėlbėti.

облагораживать||ние, -я 1. dōrinimas, taūrinimas, kilnimas; 2. *spec.* įgaūsinimas, sōdrinimas, taūrinimas; gērinimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* 1. dōrinti, kilninti, taūrinti; tōbulinti, gērinti; 2. *spec.* sōdrinti, taūrinti; **~ться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. dorėti, kilnėti, taurėti; tōbulėti, gerėti; 2. sōd-rėti, taurėti.

облагородить, -ожу, -одишь *juk.* 1. sudōrinti, sutauūrinti, ištaūrinti, sukilninti; ištōbulinti; 2. *spec.* pataūrinti (*puz. metalą*), įsōdrinti, įgaūsininti; pagērinti, pagrūpinti (*puz. veislę*); **~ся**, -ожусь, -одишься *juk.* tapti doresniām, padorėti, sutaurėti, sukilnėti.

облагорожу *žr.* облагородить; **~сь** *žr.* облагородиться.

обладание, -я turėjimas, valdymas, laikymas.

обладатель, -я v. turėtojas; valdytojas, savininkas, laikytojas; о. облигаций obligacijų laikytojas; **~ница**, -ы turėtoja; valdytoja, savininkė, laikytoja.

обладать, -аю, -аешь *eig.* 1. turėti; valdyti, būti savininku; о. библиотекой turėti biblioteką; о. знаниями turėti žinių, mōkslo; 2. turėti pėž žmogų, meilūžę; ♦ о. собой *pasen.* susivaldyti, susitvārdyti.

облажу *žr.* облазнить.

облазить, -ажу, -азишь *juk. šnek.* aplandyti, apvāikščioti, aplāndžioti, išlāndžioti.

облако, -а; *dgs.* oblakā, -ōv 1. debesis; кучевое о. kamuolinis debesis; сизое о. melsvai pilkas debesis; покрываться облаками niāukstis, niāukstyti, debesiūotis; слойные oblakā slūoksniniai dēbesys; о. пыли *prk.* dūlkių debesis; 2. *prk.* šešelis, žymė, pėdsakas; išraiška; о. неудовольствия прошлō по ерō лицу jō vėidu nusliūko nepasitēpinkimo šešelis; ♦ витать в облаках (уноситься в oblakā) būti susisvajojusiam; под oblakā (oblakāmi), до oblakov labai aukštaį, padebesiuosē.

обламывать, -аю, -аешь *eig.* lāužyti, aplaužinėti, nuļaužinėti; **~ся**, -ается *eig.* lūžti, skilti, lūžėti; (nu)lūžinėti.

облапить, -плю, -пишь *juk. šnek.* 1. (*apie žvėris*) lētenomis apglēbti; 2. (*stačiokiškai, nevikriai*) apkabinti, apglēbti, pačiūpti į glēbį.

облапоши||вать, -аю, -аешь *eig. šnek.* apgaudinėti, sukčėlauti; **~ть**, -шу, -шишь *juk. šnek.* apgauti, apmāuti, apsukti.

обласкать, -аю, -аешь *juk. (кого)* maloningai, meiliai pasielgti (*su kuo*), apglamonėti, numylėti, nuglamžuoti (*ką*), parōdyti švelnumo (*kam*).

областной, -ая, -ое 1. srities, sritinis; о. суд srities teismas; 2. vietos, krāšto; šnekamōsios kalbōs, tarminis; о. ровор vietos šnektā.

область, -и; *dgs. kilm.* -ей m. 1. sritis, zonā; отдаленные сибирские области tōlimosios Sibiro

sritis; Ленинградская о. Leningrādo sritis; автономная о. autonominė sritis; 2. *bažn. provinci-*cija; церковная о. bažnytinė provincija; 3. *zonā*; о. тропических лесов trūpinių miškų zonā; вихревая о. *hidr. sūkurių zonā*; 4. *sferā*, sritis; комплэксас; в области нау́ки mokslo srityje; о. явлений geiškinių komplėksas; 5. (*organizme*) sritis; в области сердца tiės širdimi, širdies srityje; ♦ отойти́ (отходить) в о. предания (воспоминаний) liautis egzistavus, nebebūti vartojamam, būti užmirštam, išnykti.

облатать, -аю, -аешь *juk. šnek. tarm.* sulopinėti, sulopyti, aplōpyti.

облѣтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. *farm.* oblātē; 2. *bažn.* hōstija.

облач|ать, -аю, -аешь *eig. pasen. iron.* vilkti, reñgti; **~аться**, -аюсь, -аешься *eig. pasen. iron.* vilktis, reñgtis; **~ение**, -я 1. (*veiksmas*) apvilkinimas, aprenģimas; поребальное о. pašarvōjimas; 2. *pasen. juok.* drabūžiai, rūbai; **~ить**, -чү, -чийшь *juk. pasen. iron.* apvilkti, apreñgti; **~иться**, -чүсь, -чийшься *juk. pasen. iron.* apsivilkti, apsireñgti.

облачко, -а; *dgs.* облачка́, -ов debesėlis, galvōnas, galvōkas, driublė.

облачно *prv.* debes(i)uota; **~ость**, -и *m.* debes(i)uotumas; сплочная о. visiškai debesuotumas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. debes(i)uotas, debesingas; krūmuotas (*mažais debesėliais nusėtas*); apsiūkęs, apsiniaukęs, apniūkęs, rūškanas, ūkanotas; о. горизонт debesuotas horizontas; о. день apsiniaukusi, rūškana diena; 2. debesies, debesų; облачные вершины debesies, debesų viršūnės.

облаять, -аю, -аешь *juk.* 1. aplōti; lojimų pranėsti, įspėti (*medžioklėje*); 2. *prk. šnek.* išplūsti (*piktu liežuviu*), iškėikti, apvambyti.

облѣг *žr.* облечь².

облегать, -ает *eig.* 1. sūpti, riėsti; лес облегал село miškas sūpo kaimą; 2. (*glaudžiai*) apteĩpti, aptraukti (*apie drabužį*), priglusti, gulėti, apglėbti; *žr.* облечь².

облегчать, -аю, -аешь *eig. žr.* облегчить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. žr.* облегчиться.

облегч|ение, -я 1. paleñgvinimas, sumāžinimas, suminkštinimas, sušvelninimas; 2. atslūgimas, palengvėjimas (*puz. sopulio*); **~ительный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно (*pa*)leñgvinamasis, švelninamasis.

облегчить, -чү, -чийшь *juk.* 1. paleñgvinti (*puz. darbą*), sušvelninti; о. боль paleñgvinti, apraminti skausmą; о. налōги paleñgvinti, sumāžinti mokesčius; о. сердце nuraminti širdį; 2. suprāstinti, padarūti paprastėnį, nesudėtingą; **~ся**, -чүсь, -чийшься *juk.* 1. nusileñgvinti, išsileñgvinti, išsireikaluoti; 2. palengvėti; pasileñgvinti, nurimti, nusiraminti; сердце облегло́сь шirdis nurimo.

обледен|е|лый, -ая, -ое apledėjęs, apledjęs; обледенелая дорога palajā, ledū apsiklōjęs, apledėjęs kėlias; **~ние**, -я apledijimas, apledėjimas, apskardas; **~ть**, -ёю, -еешь *juk.* 1. apledėti, apledyti, užburbėti (*puz. lango stiklai*); 2. sustirti, sugrūbti (*nuo šalčio*).

облезать¹, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. sliñkti, smūkti (*puz. plaukai*); 2. šėrtis; *žr.* облечь¹.

облезать², -аю, -аешь *eig.* šliaužti, ropoti apliñk, *žr.* облечь².

облезлый, -ая, -ое *šnek.* 1. nuplikęs, nuinges; nusisėręs; 2. nublūkęs, nusidėvėjęs, nusūšęs, apšėpęs, nušiūręs.

облечь¹, -ёзу, -ёзешь; *būt.* -ёз, -ёзла, -ёзло *šnek.* 1. nusliñkti, nusmūkti (*apie plaukus*); nuĩngti (*apie kailį*), išsišėrti; 2. nutrupėti, nublūkti, nusisėrti (*puz. dažai*).

облечь², -ёзу, -ёзешь; *būt.* -ёз, -ёзла, -ёзло *juk.* apšliaužti, apropoti.

облѣк *žr.* облечь¹.

облекать, -аю, -аешь *eig.* 1. *pasen. juok.* vilkti, reñgti; 2. *prk.* gaubti, gōbti; sūpti, siausti; *žr.* облечь¹; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *pasen. juok.* vilktis, reñgtis; 2. *prk.* gaubtis, siaustis; *žr.* облечься.

облѣкся *žr.* облечься.

облеку *žr.* облечь¹; **~сь** *žr.* облечься.

облени|ть, -еню, -енишь *juk. šnek.* įprānti tingėti, tinginiāuti, paveĩsti tinginiu; **~ся**, -енюсь, -енишься *juk.* aptingti, aprėmbėti, nusitinginiāuti, pavĩsti tinginiu; nepasliñkti.

облепить, -еплю, -епишь *juk.* 1. aplipdyti, aplipinti, apklijuoti, išklijuoti; išėpti (*puz. sienas moliu*); 2. aplipti, apskrėsti, apsisėlti; их сапоги облепила грязь jų batai aplipo, apsisėlė purvū; 3. *prk. šnek.* apgulti, aptūpti, apšėsti, aplipti, apsiausti, apnikti, apspisti, apsūpti, apipūlti; собачи облепили волка šūnes apniko, apipūlė vilką; мұхи облепили сахар mūsės apgulė, aptūpė cukrų; 4. *prk. šnek.* (*apie drabužius*) prilipti, prigulti; **~ся**, -еплюсь, -епишья *juk.* 1. *šnek.* apsilipdyti, apsiklijuoti; 2. apsisėlti, apskrėsti, aplipti.

облениха, -и *bot.* šaltalankis, Hippophaė.

облепливать, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* облеплять.

облеплять, -аю, -аешь *eig.* 1. aplipdinėti, aplipinėti; 2. vėltis, lipsti, skrėsti; 3. siausti, apgulinėti; *žr.* облепить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* lipdytis, klijuotis; vėltis, skrėsti.

облес|ение, -я армиškinimas, apsodinimas, apžėldinimas miškai; **~ительный**, -ая, -ое армиškinimo; облесительные работы армиškinimo darbai; **~ить**, -ишь *juk.* apsodinti, apžėldinti miškū, армиškinti.

облѣт, -а 1. *av.* bāndomasis skridimas; 2. *šnek.* apskridimas.

облетать¹, -аю, -аешь *juk.* 1. apskristi, apskraidyti; о. всё побережье apskristi visą pakrantę; 2. *av.* įskraidyti, išbandyti (*lėktuvą*); 3. *prk. šnek.* apeiti, apibėgioti, aplakstyti visuį.

облетать², -аю, -аешь *eig. žr.* облететь¹.

облетать³, -ает *eig. žr.* облететь².

облететь¹, -лечү, -лечья *juk.* 1. aplėkti apliñk, (*ap*)skristi, apskraidžioti; apskraidyti; о. вокруг города apskristi apliñk miestą; мұха облетела все комнаты mūsė apskraidžijo visūs kambarius; 2. *prk.* greitai paplisti, aplėkti (*apie gaudus, žinias*), išplisti, prasiskverbti.

облететь², -йт *juk.* nukristi, nukritinėti, nukraičioti, nulakstyti žemėn, (*nu*)byrėti, nulapoti, likti bė

lāpu; atšōkti, atšokinēti, nugriūti; ужé вся лiствá с берёз облетéла jau visi beržū lāpai nukrito; весь липовый цвeт облетéл visi lēpu žiedai nubugējo; облетéла штукатýрка с потолка nugriūvo, atšōko lubū tiņkas.

облечéние, -я suteikimas, davimas (*pvz. igaliojimu*); **~енный**, -ая, -ое; -чён, -ченá, -ченó 1.: о доверéнем tóks, kuriám išréikštas pasitikėjimas, įgijusis pasitikėjimą; о. влástью gavusýsis valdžią; 2.: облечённое ударéние *lingv. cirkumfleksas, riestinis kiřtis*.

облечý žr. облетéть¹.

облечý, -екý, -ечéшь, -екýт; *būt.* -лэк, -леклá, -лó *įvk.* 1. *pasen. juok.* arvilkti, aprengti; 2. *prk.* išréikšti, įvilkti; 3. *prk.* apgaubti, apgōbti; 4. dúoti, suteikti; о. корó-л. влástью suteikti kám valdžią.

облечý², -ляжет, -ляжeт; *būt.* -лэ, -лeглá, -лó *įvk.* 1. apsupti, apsupkti, apriesti; apniáukti, apráukti; 2. *pasen.* apsiausti, argulti.

облечýсь, -екýсь, -ечéшься, -екýтся; *būt.* -лeксá, -лeклáсь, -лóсь *įvk.* 1. *pasen. juok.* apsilvilkti, apsierengti; 2. *prk.* apsigaubti, apsisiausti; 3. įsikūpyti, pavifsti, įgauti formą.

облива́ние, -я 1. apipylimas, apliejimas; 2. apsi-pylimas, apsiliejimas; **~ть**, -áю, -áeшь *eig.* láistyti, lieti, *žr.* облить; **~ться**, -áюсь, -áeшься *eig.* láistytis, šlakstýtis, lietis; **◆** сéрдце крóвьeю облива́ется širdis kraujo srūva.

облива́йка, -и 1. apraukimas, apliejimas, apterimas glazūrą, glazūravimas; о. глiннáых горшкóв mólinių puodų glazūravimas; 2. *tarm., spec.* glazūra; **~ной**, -áя, -óe glazūruotas, apráuktas (glazūra); облива́яя вáза glazūruota vazá; **~щик**, -а glazūruotojas.

облигáционный, -ая, -ое obligācijas, obligācinis; о. купóн obligācijas kupónas; **~ация**, -и obligācija.

облиза́ть, -ижу́, -ижeшь *įvk.* aplaižyti, apližti; ну-лаиžyti, нулиžti; **~ся**, -ижу́сь, -ижeшься *įvk.* apsilaižyti.

облизну́ть, -ну́, -нeшь *įvk.* lýžtelėti; нулаиžyti, išлаиžyti; о. лóжку išлаиžyti šaukštą; о. рýбы lýžtelėti lúpas; **~ся**, -ну́сь, -нeшьсá *įvk.* apsilaižyti.

облизыва́ть, -аю, -аeшь *eig.* laižyti; о. рýбы laižyti lúpas; **~ся**, -аюсь, -аeшьсá *eig.* laižytis.

облик, -а 1. véidas, gýmis, véido bruožai; išvaizda, išorė; pavidalas; 2. *prk.* charakteris; dvāsinis véidas; нрáвственный о. чeлoвeкá žmogaus morālinis véidas.

облннать, -áю, -áeшь *įvk.* 1. nublūkti; 2. nusišerti, netekti plaukū, plunksnų (*apie gyvulius, paukščius*).

облипа́ть, -áю, -áeшь *eig.* **~ипнуть**, -ну, -нeшь *įvk.* aplipti, apkibti, apsvēlti; prilipti (*pvz. marškiniai prie kūno*).

облисполкóм, -а (областнóй исполнителный комитет) sritis (darbo žmonių deputatų tarybos) vykdomasis komitetas.

облиственéть, -нeет *įvk. bot. žr.* облиствéть.

облиственнóсть, -и *m. bot.* lapuotumas; aplarójimas; **~ый**, -ая, -ое *bot.* aplarójęs, lapuotas.

облиствéть, -éет *įvk. bot.* ap(si)lapóti.

облiть, оболою́, оболое́шь; *būt.* облил ir облил, облила́, облило ir облыло *įvk.* 1. apipilti, aplieti, (ap)láistyti; sušlāpinti; о. костюм чернилами aplieti, sutepti rāšalu kostiumą; о. цвeты водóй apláistyti gėlės vandeniu; о. глазу́рю išglazūruoti; о. скáтерть sušlāpinti stálfiese; 2. *prk.* nutviekti, apšviesti; солнце облило своими лучáми весь лес сáулé sávo spinduliais nutvieské visą mišką; егó облил холодный пот jį išpýlė šáltas prakaitas; еé облил румянец стыдá jį paraudo iš gėdos, jós véidą iš gėdos nutvieské raudonis; **◆** о. гря́зью (помóями) apjuodinti, apšmeižti, sū purvais sumaisýti, išniekinti; **~ся**, оболою́сь, оболое́шься; *būt.* облылся, облылась, облылось ir облылось *įvk.* 1. apsipilti, apsilieti, apsiláistyti; sušlāpti; susitépti; apsišlakstýti; о. молокóм apsiláistyti pienu; он весь облылся jls visas sušlāpo; о. духáми išsikvėpinti, apsišlakstýti kvėpalais; 2. *prk.* móре облылось свéтом jūra nutvisko šviesá; он облылся пóтом jį išmušé prakaitas; **◆** о. слeзáми apsipilti ášaromis, ášarose paplūkti, graudžiai (apsi)verkti; сéрдце облылось крóвьeю širdis kraujo pasrūvo.

облицевáть, -цую, -цуeшь *įvk.* apdarýti, aptušti (*lentomis*), apkálti; išgláistyti (*slėnas*), aptaisýti; išklóti (*velėnomis*).

облицóв||ка, -и 1. (*veiksmas*) apdārymas, armušimas, apkalimas, išklójimas, aptaisymas; 2. āpdargas, āpmušalas; **~очный**, -ая, -ое apdārymo, āpdāromasis, aptaisomasis; apkalimo, armušimo; облицóвочные рáбóты стен sienų apdārymo darbai; **~щик**, -а āpdarýtojas, aptaisýtojas; аркалėjас; **~ывать**, -аю, -аeшь *eig. žr.* облицевáть.

облицóвáть, -áю, -áeшь *eig.* 1. įrodinėti kaltę káltinti, kėlti aikštėn piktadarýbes, *žr.* обличить; 2. (pa)ródyti tikrąjį véidą, demaskuoti; делá обличáют чeлoвeкá darbái paródo, kó veftas žmogus; **~ение**, -я 1. kaltýbės įrodymas, apkáltinimas; 2. káukės nuplėšimas, demaskāvimas; iškėlimas aikštėn.

обличитель, -я *v.* 1. kaltýbės įrodytojas, káltintojas; 2. demaskuotojas; **~ница**, -ы 1. kaltýbės įrodytoja, apkáltintoja; 2. demaskuotoja; **~ный**, -ая, -ое 1. kaltýbės įrodomasis (*pvz. faktas*), (ap)káltinamas; 2. demaskuojamas, demaskuojantis.

обличить, -чý, -чйшь *įvk.* 1. apkáltinti, įrodyti kaltę, pagáuti piktadariáujant; 2. demaskuoti, nuplėšti káukę, iškėlti aikštėn (*pvz. piktnaudžiaivimus*); о. во лжи pagáuti meluojant.

облнче, -я *šnek.* véidas, gýmis; išorė, išvaizda; узнáть по облнчыю пážinti iš véido, iš išvaizdos; о. облакóв debesų išvaizda.

облобызáть, -áю, -áeшь *įvk. pasen. juok.* išbučiuoti, pabučiuoti; **~ся**, -áюсь, -áeшьсá *įvk. pasen.* (karštai) pasibučiuoti, išsibučiuoti.

обловить, -ловлю́, -ловишь *įvk.* išgáudyti (*tam tikrame plote*), argáudyti (*žuvis, žvėris*).

облóг, -а ir облóга, -и *šnek. tarm.* apleistá dirvą, dirvónas.

обложéние, -я 1. apkrovimas, āpdėjimas; о. малóгом армóкестинимас; 2. mókestis, riņkliava; 3. *pasen.* apgulimas, apsiautimas, apsiaustis, apsupimas (*pvz. tvirtovės*).

обложенный, -ая, -ое; -жен, -а, -о 1. apdētas, apkrāutas; 2. aptrāuktas; обложенное тучами небо debesīmīs aptrāuktas dangūš; 3. *pasen.* apkraštūotas; ♦ о язвк аpsitrāukēs, apkēpēs, apsvēlēs, apžēlēs liežuvis.

обложечный, -ая, -ое viršēlio, viršēlinis; обложечная бумага viršēlinis pāpīrius.

обложить, -ожу́, -ожишь *ivk.* 1. apdēti, apdēlioti, apramstyti, apdeṅgti; apkłoti, iškłoti; o. mōxom apdeṅgti sāmanomis; 2. *vasen.* apkraštuoti, apsiuvinėti, apkantuoti; o. vyzānem apkraštuoti mežginiais; 3. apdaryti; aptaisyti, armuoti; o. stēny mramorum apdaryti sienas marmuru; 4. aptraukti, apniaukti, apdeṅgti; 5. apkrauti, apdėti; o. nalōgom apmōkestinti; 6. apsupti, apsiausti; apgulti; 7. *šnek. vulg.* išplūsti, iškėikti, iškoneveikti; 8. *beasm.* apsitraukti, apkėpti, apsisėlti (*apie gerkle, liežuvi*); ~ся, -ожусь, -ожишся *ivk.* 1. apsidėti, apsiaramstyti, apsikrauti, apsi-
vėrsti; o. poduškami apsidėti, apsiaramstyti pa-
gālviais; 2. apsitraukti, apsiniaukti, apsiklōti.

обложка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *viršēlis*, *āpdaras (knugos)*.

обложной, -ая, -ое *šnek. tarm.*: о. дождь ilgāi truīkantis, užsitēšes, nusitēšes lietūs; шёл о. дождь lījo bē paliovēs.

обло́й, -я *спес.* išlaja.

облокотить, -очу́, -отишь *ivk. paremti alkúne*; ~ся, -очу́сь, -оти́сья *ivk. pasiremti alkúnėmis, užsikvėmpti, užsiremti, rýmoti*.

обломъ, -а 1. (*veiksmas*) nuláužymas, apláužymas, nulaužimas; nulūžimas; о. сучевъ šakų apláužymas; 2. lūžis, lūžimo vietā; nulūžimas; 3. nūolauža, nūodauža; о. кристалла kristalo nūolauža; 4. archit. profilis, detālės piūvis; 5. *prk. šnek.* lūžas (*žmogus*), kerėpla.

обломать, -аю, -аешь *ivk.* 1. apláuzyti, nuláuzyti, išláuzyti; nuláužti; o. кыртыš išláuzyti, apláuzyti krámus; 2. *prk. šnek.* paláužti, nuláužti, įveikti, apveikti, nugaleiti (*pvz. atkaklumą, užsispyrimą*); ♦ o. бокą армушį, apláuzyti kaulus, šónkaulius; o. porą комų-л. ragus kám nuláužti; зыбы o. *šnek.* nepavykti, nenusisėkti, nieko nepėšti, susilaukti nepasisekimo, atkąsti dantis; ~ся, -ается *ivk.* apsiláuzyti, aplóžti, aplūžėti; aptrupėti.

обломить, -омлю, -омишь *ivk.* nulāužti; ~ся, -оми́тся *ivk.* nulūžti, nulūžinēti; жерди обломі-
лись *kártvs* nulūžinējo.

обломка, -и *šnek.* apláužymas, nuláužymas, išláužymas, nulaužimas.

обломовщина, -ы (*pagal Oblomovo pavarde iš Gončarovo romano*) tinginỹstė, nerangūmas, oblomovystė.

обломок, -мк 1. *atlauža, nólouža, lūžgalys, lūžena, nódouža, dūžena, skeveldra, šipulys, drūzgas; nuotrupa*; обломки корабля (*sudūžusio*) *laivo skeveldros, dūženos*; 2. *prk.* праистея лїкана; ~чный, -ая, -ое *nuotrupinis*; о. материал *nuotrupinė medžiaga*; обломочные горные породы *geol. nuotrupinės uolienos*.

облѣпаться, -аюсь, -аешься *ivk. šnek. vulg.* apsi-
rýti, pėrsiėsti.

облудить, -ужу́, -удишь *ivk.* apalavúoti, apráukti
ālavu.

облупить, -уплю́, -у́пишь *ivk*. 1. *šnek*. nulūpti (*puz. kiaušini*), nudirti (*kaili*), nulaūpti (*žieve*), ap-laūpti, nukaīšti; 2. *prk*. apiplēšti (*apgaule atimti turtā*), nulūpti, nuplēšti; ~ся, -у́пится *ivk*. 1. *šnek*. nusilūpti, apsilūpti; 2. *nubyrēti*, nukristi, atnūīšti; облупилась штукатурка *nubvrējos tinkas*.

облупливать, -аю, -аешь *eig. šnek.* (ap) lupinėti, dirti, káišti; **~иваться**, -ается *eig.* 1. lūptis, lupinėtis; 2. byrėti, triūšti; **~ять**, -яю, -яешь *eig. šnek.* žr. облупливать; **~яться**, -яется *eig. šnek.* žr. облупливать.

облуч|а́ть, -а́ю, -а́ешь *eig.* švitinti, šviēsti, kaĩtinti
spinduliais; o. ультрафиолетовыми лучами švi-
tinti ultravioletiniais spinduliais; ~е́ние, -я švi-
tinimas; ~и́ть, -чý, -чи́шь *¡ok.* apšvitinti, pėr-
šviesti.

облучок, -чка priešakinė sėdynė, (vežėjo) pasostė,
pasėdas, pasėstas.

облúщ||ивать, -аю, -аешь *eig.*, ~**и**ть, -ущú, -ущишь
luk. (iš)aižýti, (iš)lukšténti, (iš)gliáudyti.

облѣжный, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно *pasēn. tarm.*
melāģingas, melāģiģiskas, sumelūotas, neteiģingas,
ģmeģizamas.

облысѣ||ние, -я nuplikimas; ~ть, -ёю, -ёешь *ivk.*
nuplikti (*apie galva*), tàpti plikagalviù.

облюб|овать, -бую, -буеть *ivk.*, ~обывать, -аю, -аешь *eig.* nužiūrėti sau patinkamą (*daiktą, vietą*), pasiriñkti, pamėgti, teikti pirmenybę; pamilti; o. dėvųškv pasiriñkti, pamilti mergina.

облѣжетъ *žr.* облѣчь².

обмáзывать, -мáжу, -мáжешь *ivk.* 1. aptēpti, apgliēti, apglaištýti (*pvz. moliu*), apgléizoti, aptēplióti; 2. *šnek.* sumužzinti, ištēpti, suterlēnti; ~ся, -мáжусь, -мáжешься *ivk.* *šnek.* išsitēpti, apsi-tēpti, išsimužzinti, susiterlēnti.

обмазка, -и 1. aptērīmas; apglāstymas; о. известью
apkalķiāvimas; 2. glaistas, āptepas.

обма́зыва|ние, -я *tepimas, glaistymas; tepiøjimas*;
~ть, -аю, -аешь *eig. tēpti, glaistyti*; ~ться,
-аюсь, -аешься *eig. šnek. tēptis, buzoti (puz.*
veida), muřzintis, terlēntis.

обма́к||ивать, -аю, -аешь *eig.*, ~ну́ть, -ну́, -нёшь
lvk. (pa) dažýti, (pa) vīlgyti.

обмáлывать, -аю, -аешь *eig.* žr. обмолóть.

обман, -a 1. prigāvīmas, apgāvīmas, apgautis, apgāule, apgāvystē; krópa, vīlius, apgāudinējīmas; suktybē; nusuklīmas; **выманить** обмāном īsvīlioti apgāule; обвīняйтъ в обмāне bŭti kāltīnam apgāule, apgāvystē; 2. sukyldīmas, klaidā, klaidūmas, paklaidā, apgāule, apsigāvīmas; īsīvaizdāvīmas, tariamūmas, menamūmas, īliūzija; **вся любовь** мōя бŭла о. visā māno mēilē bŭvo īliūzija; о. зрēния regōs, regējīmo paklaidā, apgāule; **вести** в о. suklaidīnti.

обманка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *min.* *bleñdè:* поговая о. *min. raginùkè.*

обмáнный, -ая, -ое *ap̄gavimo, ap̄gáulės* (*pus. būdas*), *ap̄gaulingas, ap̄gaunamasis*; *klaidingas, klaidinantis*; *mėnamas, iliuzorinis*; **обмáнным** спóсoбoм *ap̄gáulės, ap̄gaulingu būdu*; **обмáнным** пyтём *per ap̄gavystę*; **обмáнное** счастье *mėnamà, iliuzorinė laimė*.

обману́ть, -ану́, -ане́шь *ivk.* 1. apgáuti, prigáuti,
nukrópti; apsùkti, nusùkti, apmáuti; apvìlti.

- nuvilti, suklaidinti; eró не леркó о. jis nelengvai apgáunamas; 2. tãpti neištikimám (*apie žmoną, vyrą*); suvedžióti, suvilióti (*poz. moterį*); ~ся, -анýсь, -анешся *жк. apsigáuti*; suklýsti; nusi-vilti; он обманýлся в своих ожидáниях jis nusi-výlė savo lúkesciais.
- обманчиво** || *о. pr. apgaulingai*; ~ость, -и *т. apgau-lingumas, klaidingumas; tariamumas, iliuzoriškú-mas*; ~ый, -ая, -ое; -ив, -а, -о *apgaulūs, vylin-gas, apgaulingas; melagingas; klaidinantis, klai-dingas; tãriamas, mënamas, iliuzòrinis*.
- обманщик** || *к, -а apgavikas, prigavikas, apgavëjas, vilúgas, krópininkas, klastiniñkas, apgaudinëto-jas, súkčius; melãgis*; ~ца, -ы *apgavikë, prigavi-kë, apgavëja, vilúgë, krópininkë, klastiniñkë; me-lãgë*.
- обманыва** || *ние, -я apgaudinëjimas, sukčiãvimas*; ~ть, -аю, -аешь *eig. apgaulióti, prigaulióti, ap-gaudinëti, klaidinti*; ~ться, -аюсь, -аешся *eig. 1. apsigaudinëti*; 2. býti apgaudinëjamam.
- обмарать**, -аю, -аешь *жк. šnek. sutëpti, supaišinti, supurvinti, sučiúrinti (poz. drabužį), sumužzinti (poz. veidą)*; ~ся, -аюсь, -аешся *жк. šnek. su-sitëpti, susipašinti, susimurzóti, išsimužzinti, su-sipurvinti*.
- обматывать**, -аю, -аешь *eig. vynióti, výtii, súkti; vyturiúoti, žr. обмотать*; ~ся, -аюсь, -аешся *eig. apsirišinëti; vyniótis, súktis, výtis*.
- обмахивать**, -аю, -аешь *eig. 1. dũlkinti, pũrtyti, klastýti, daužýti*; 2. vedúoti (*poz. veduokle, ska-rele*); ~ся, -аюсь, -аешся *eig. 1. valýtis dũl-kes*; 2. vedúotis.
- обмахнуть**, -нý, -нëshь *жк. 1. nuklastýti, nudaužýti, pupũrtyti (poz. miltus nuo švarko)*; 2. apvedúoti, nuvedúoti; ~ся, -нýсь, -нëshься *жк. 1. nusidũl-kinti, nusiklastýti, nusidaužýti (poz. sniegą nuo batų)*; 2. nusivedúoti, apsvivedúoti.
- обмачивать**, -аю, -аешь *eig. šlãpinti, mirkýti, vil-gyti, drëkinti*; ~ся, -аюсь, -аешся *eig. žр. об-мочиться*.
- обмеднение**, -я variãvimas.
- обмежевать**, -аю, -аешь *жк. apmatúoti, išvesti ežiãs, ribãs*.
- обмёл** *жр. обмести*.
- обмелё** || *ние, -я nusekimas, paseklëjimas*; ~ть, -ëет *жк. 1. nusëkti, paseklëti, nuseklëti*; 2. užplaũkti aũt seklumõs.
- обмелить**¹, -лю, -лишь *жк. (nu)sëkinti (poz. ežerą), (nu)sëklinti*.
- обмелить**², -лю, -лишь *жк. šnek. apkreidúoti, iš-kreidúoti; apibraũkti (aplink), apvesti kreidã*.
- обмён**, -а 1. (iš)mainymas, pakeitimas; apskeiti-mas, susikeitimas; keitimasis; о. дëнер pinigų (pa)keitimas; о. крупных дëнер на мелкие stam-bių pinigų išmainymas į smũlkius; о. опытом kei-timasis, pasikeitimas patyrimù; о. взглядами su-sižvalgymas; о. квартирами apskeitimas, susikei-timas bũtais; о. мыслями pasikeitimas mintimis; 2. mainas, mainai; pasikeitimas; о. вещи на вещь pasikeitimas daiktais; о. товãров prëkių mainai; в о. mainais, pakaitais; дать в о. iškeisti; ♦ о. веществ (kũno) mëdžiagų apýkaita.
- обменивать**, -аю, -аешь *eig. mainýti, keisti*; ~ся, -аюсь, -аешся *eig. 1. mainýtis, keistis, maini-kãuti*; о. письмами susirašinëti; 2. býti keičia-mám.
- обменять**, -енý, -ëнишь *жк. žр. обменять*; ~ся, -енýсь, -ëнишься *жк. žр. обменяться*.
- обмëнный**, -ая, -ое *keitimo, keičiamasis; mainýtas, mainýtinis; mainų; обмëнные дëнги keičiamieji pinigai*; о. фонд mainų fondas; о. пункт keitimo pũntkas; обмëнные операции mainų operãcijos.
- обмëнать**, -яю, -яешь *жк. pamainýti, apmainýti, išmainýti, pakeisti, apkeisti, sukeisti*; ~ся, -яюсь, -яешся *жк. susimainýti, apsimainýti, pasikeisti, susikeisti, apskeisti*; о. книгами pasikeisti kný-gomis; о. шапками susikeisti kepũremis (*poz. per klaidą*); о. взглядами susižvalgýti; susi-mërkti.
- обмер** *жр. обмереть*.
- обмёр**, -а 1. (iš)matãvimas; о. ситýацин *spec. si-tuãcijos matãvimas*; 2. nusukimas, apgãvimas ma-túojant.
- обмереть**, обомрý, обомрëshь; *bũt. обмер*, -лã, об-мерло *жк. šnek. 1. pasen. tarm. apmirti, (ap)-ãlpti, apsałpti, (nu)lëipti, apgaišti, apleipti, ap-gvaiłbti, apgësti*; 2. šnek. sustirti, nustërti; álpeti, drebëti, alpuliúoti, gvaĩbuliuoti; он обмер от стрãxa jis nustëro iš báimës.
- обмерзãть**, -аю, -аешь *eig. жр. обмёрзнуть*.
- обмёрз** || *лый, -ая, -ое šnek. apledëjes, apšãles*; ~нуть, -ну, -нешь; *bũt. ëрз, -ла, -ло жк. šnek. 1. apšãlti, apledëti*; 2. sustirti, sušãlti, nužvařbti.
- обмëрива** || *ние, -я 1. išmatãvimas, apmatãvimas*; 2. apgaudinëjimas, apskukimas matúojant; ~ть, -аю, -аешь *eig. жр. обмëрить*; ~ться, -аюсь, -аешся *eig. жр. обмëриться*.
- обмëрить**, -рю, -ришь *жк. 1. apmatúoti, išmatúo-ti*; 2. šnek. apgãuti, nusũkti matúojant; ~ся, -рюсь, -ришься *жк. apsirikti, suklýsti matúojant, apsimatúoti*.
- обмёр** || *ка, -и šnek. išmatãvimas, apmatãvimas*; ~ный, -ая, -ое (iš)matãvimo.
- обмерять**, -яю, -яешь *eig. жр. обмëрять*; ~ся, -яюсь, -яешся *eig. жр. обмëриться*.
- обмести**, -ëtý, -ëtëshь; *bũt. обмёл*, -мелã, -мелó *жк. apšlúoti, pašlúoti, (pa)šlavinëti; nušlúostyti, nušlúoti, nudũlkinti, nuklastýti*.
- обметãть**¹, -аю, -аешь *eig. šlavinëti, жр. обмести*.
- обметãть**², -ëчу, -ëчешь *жк. 1. apibefti, apmësti (poz. žemëmis)*; 2. apmëtyti, atsiulëti (*poz. ska-relę*), apmazgýti (*poz. kilpas*); apmastýti, apsidë-ti; 3. šnek. beams. išbërimã gãuti, išbëfti; об-метãло всё лицó visã vëidã išbëre; 4. ispilti, iš-mũšti; крупинки потã обметãли егó вёрхнюю губý прãkaito lašëliai išpýlë jõ viršutinëj lûpã.
- обметить**, -ëчу, -ëтишь *жк. šnek. sužymëti*.
- обмётка**, -и *šnek. 1. apsiulëjimas, atsiulëjimas*; 2. apmetimas, apkasimas.
- обмётки**, -ток *dgs. šnek. sãšlavos (miltų, grũdų)*.
- обметý** *жр. обмести*.
- обмëтывать**, -аю, -аешь *eig. жр. обметãть².*
- обмëчу** *жр. обметить*.
- обмечý** *жр. обметãть².*
- обминãть**, -аю, -аешь *eig. жр. обмãть*.
- обмирã** || *ние, -я arpmirimas, arãlpimas, apgaišimas; nustërimas*; ~ть, -аю, -аешь *eig. жр. обмереть*.

обмишү||лить, -лю, -лишь *juk. šnek.*, ~**рить**, -рю, -ришь *juk. šnek.* apgáuti, armáuti, apstatyti.
обмозговать, -гую, -гуюшь *juk. šnek.* (kruopščiai) apsvastyti, apgalvoti, pėrgalvoti, apspręsti, gerai pasukti smegeninę.
обм||окать, -аю, -аешь *eig.*, ~**окнуть**, -ну, -нешь; *būt.* -ок, -ла, -ло *juk. šnek.* apšlapti, apimirkkti; pėrsłapti, sušłapti, pėrmirkkti.
обмол, -а 1. malimas; 2. malinys, mliava.
обмолачивать, -аю, -аешь *eig. žr.* обмолотить; ~**ся**, -ается *eig. žr.* обмолотиться.
обмолв||иться, -влюсь, -вишься *juk.* 1. pasirikti, apsirikti (*kalbant*), apsitarti, pėrsitarfi; 2. prasi-tarti, žodį lėptelėti; netýciom užsiminti, tarti, paminėti; не о. (ни единым) словом nutylėti, neprasitarti; ~**ка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам parikimas, apsirikimas (*kalbant*), apsitari-mas, pėrsitarimas, prasižiojimas, žodžio lėpte-lėjimas, drėbtelėjimas.
обмолот, -а kūlimas, kėlė; ~**ить**, -лочу, -лотишь *juk.* iškūlti, nukūlti; ~**иться**, -лочусь, -лотишься *juk. šnek.* išsikūlti, apsikūlti (*diduma*); ~**ки**, -тков ir -ток *dgs. tarm.* iškulos, nuokulos; ~**оч-ный**, -ая, -ое kūlmo (*puz. punktās*); kuliamašis; обмолоточная машина kuliamoji.
обмолотъ, -мелю, -мелешь *juk.* 1. sumalti, pėrmalti (*grūdus*); 2. *šnek.* pramalti (*naujas girnas*).
обмолочу *žr.* обмолотить; ~**сь** *žr.* обмолотиться.
обморазивать, -аю, -аешь *eig. žr.* обморозить; ~**ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* обморозиться; 2. būti nušaldomam.
обморозить, -ожу, -озишь *juk.* nušaldyti, nušalti (*puz. ausis*); ~**ся**, -ожусь, -озишься *juk.* nu-sišaldyti (*puz. nosį*), apsišaldyti, nušalti.
обморок, -а alpimas, alpulys, leipulys, gvaibulys; alpėjimas, alpalimas; падать в о. nualpti, ap-alpti; находиться (лежать) в обмороке alpėti, būti alprus; склонный к обморoku dažnai alps-tantis, alpnas, alpulingas.
обморочить, -чу, -чишь *juk.* 1. *šnek.* gálvą su-sukti, akis apdūmti, apgáuti; 2. užbūrti, apžavėti, apkerėti.
обморочный, -ая, -ое alpulio, nualpimo, alpalimo, alpulinis; обморочная слабость alpulinis silpnū-mas; обморочное состояние alpalimas, alpulys.
обмостить, -ощу, -остишь *juk.* išgrįsti (*visur*).
обмотать, -аю, -аешь *juk.* 1. apsukti, susukti, ap-vyniоти, aprišti (*puz. pirštą*), apvyturiuoti, aprū-tuliuoti, apmuturiuoti (*puz. galvą*); 2. apvyniоти, apvyti, apsukti (*ant ko, aplink ką*); ~**ся**, -аюсь, -аешься *juk.* 1. apsvyniоти, apsiřišti, apsvyturiuoti, susisukti; 2. apsvyti, apsvyniоти, apsisukti.
обмотка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. (*veiks-mas*) (ap) vyniojimas, (ap) vijimas, apsukimas; apvyturiavimas; aprišimas; 2. *tech.* арвија; про-вод без обмотки laidas be арвијос; высоковольт-ная о. aukštės įtampos арвија; высокоомная о. didelės varžės арвија; 3. *džн. dgs.* aūtai, арматай (*kojoms ligi kelių apvyniоти*), vyturai.
обмочить, -очу, -очишь *juk.* pašlāpinti, sušlāpinti, apšlāpinti, sumirkyti, sudrėkinti, suvilgyti, apvil-gyti; ~**ся**, -очусь, -очишься *juk.* 1. sušlāpti, su-siшlāpinti, apsilėti, apsilvilgyti, susivilgyti; apsi-

šlakstyti; 2. (*šlapimu*) susiшlāpinti, apsiшlāpinti.
обмою *žр.* обмыть; ~**сь** *žр.* обмыться.
обмундир||ование, -я 1. (*veiksmas*) armundirāvi-mas; 2. aprangā, mundiruoтė; ~**овать**, -рую, -рўешь *juk.* aprūpinti, aprengti uniforma, unifor-muoti, armundiruoti; ~**овка**, -и *šnek.* 1. aprūpi-nimas uniforma, uniformavimas, armundiravimas; 2. *šnek. žр.* обмундирование (*2 reikš.*); ~**овоч-ный**, -ая, -ое armundiravimo; ~**овывать**, -аю, -аешь *eig. žр.* обмундировать.
обмур||овать, -рую, -рўешь *juk.* армūryti, імūryti; о. котёл армūryti, імūryti kātilą; ~**овка**, -и 1. армūrijimas, імūrijimas; 2. mūrinys, mūrinė sienelė; ~**овщик**, -а mūrininkas, mūrytojas; ~**овывать**, -аю, -аешь *eig. žр.* обмуровать.
обмуслить, -лю, -лишь *juk. žр.* обмусолить; ~**ся**, -люсь, -лишься *juk. žр.* обмусолиться.
обмусолить, -лю, -лишь *juk. šnek.* apseilėti, apseil-lioti, apseilinti; ~**ся**, -люсь, -лишься *juk. šnek.* apsisēilėti, apsisēilioti, apsisēilinti.
обмыв, -а nuplovimas, numazgėjimas.
обмыв||ать, -аю, -аешь *eig.* mazgоти, plāuti, praūs-ti, skalauti; ~**ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. praūs-tis, mazgotis, plāutis; 2. būti plaunamam.
обмыв||ка, -и *žр.* обмыв; ~**ки**, -вок *dgs. šnek.* pāmazgos, pāplavos; ~**очный**, -ая, -ое plauna-masis, mazgėjimasis, prausiamasis, plovimo.
обмызгать, -аю, -аешь *juk. šnek.* nunešiоти, nuvāl-kioti (*drabužį*), aptriušinti; apdaužyti.
обмыли||вать, -аю, -аешь *eig. šnek. žр.* обмылить; ~**ваться**, -аюсь, -аешься *eig. šnek. žр.* обмылится; ~**ть**, -лю, -лишь *juk. šnek.* sumuiliti; ар-muiliti, išmuiliti, pamuiliti; ~**ться**, -люсь, -лишься *juk.* 1. *šnek.* (*susivartoti*) susimuiliti, nusimuiliti; 2. apsimuiliti, išsimuiliti; 3. *chem.* sumuiliti.
обмыл||ки, -ков *dgs. šnek.* pāmuilės; ~**ок**, -лка *šnek.* nuomuila, muilo likęs gabalėlis.
обмыть, -мою, -моешь *juk.* apmazgоти, apiplāuti, nusikalauti; apiprausti, nuprausti (*puz. veidą*); о. рāну apiplāuti, išplāuti žaizdą; ~**ся**, -моюсь, -моешься *juk.* nusimazgоти, nusiplāuti, nusipraūs-ti, apsimazgоти.
обм||якать, -аю, -аешь *eig.* 1. tižti, tužti, minkštė-ti; 2. glėbti; ~**якнуть**, -ну, -нешь; *būt.* обмяк, -ла, -ло *juk. šnek.* 1. patižti, patužti; išmirkti, suminkštėti, sumukti, susmukti; хлеб от сырости обмяк nuo drėgmės duona patižo; 2. *prk.* su-bliūkšti, išglėžti, suglėbti, sudribti; еро нōги об-мякли jō kōjos suglėbo.
обмять, обомнų, обомнѣшь *juk.* 1. apminti, apmin-džioti, suminti; о. сено suminti šiенą (*stirtoje*); 2. aplāmdyti, aplāmyti, apgniāžyti, армāigyti, арниуркyti, apgrūmdyti, армāankyti; арспāудyti; ~**ся**, обомнѣтся *juk.* suslūgti; susiminti.
обнавозить, -ожу, -озишь *juk.* армēšluoti, армēžti (*lauką*).
обнаглеть, -ею, -еешь *juk.* sujžulėti.
обнадежи||вать, -аю, -аешь *eig.*, ~**ть**, -жу, -жишь *juk.* duoti, teikti viltį; (pa)žadėti, patikinti.
обнажать, -аю, -аешь *eig. žр.* обнажить; ~**ся**, -аюсь, -аешься *eig. žр.* обнажиться.
обнаж||ение, -я 1. арnдоginimas; 2. apsinuoginimas; 3. *prk.* iškėlimas aikštėn, atidengimas, atvėrimas;

4. *prk.* paaiškėjimas; pasiródyimas, apsinuoginimas, atsidengimas, išėjimas aikštėn; 5. *geol.* (*uolienų*) atódanga; atsivėrimas, iškilimas (*puz. sausumos iš po vandens*); **~енность**, -и *m.* nuogūmas, nuogūstė, plikūmas; **~енный**, -ая, -ое; -жен, -женá, -жено nuogas, plikas, ištrauktas (*puz. kardas*); обнажённая голова vienplaūkė galvą; обнажённое дерево plikas, belāpis mēdis.
- обнажить**, -жý, -жишь *pvk.* 1. nupuoginti, apnuoginti, nuplikinti; atvėrti; o. rólovу nusiimti galvos āpdangá, nukėlti kepūrę; o. меч iš(si)traukti kárdą; o. нерв atvėrti nėrvą; o. корни дёрева apnuoginti mēdzio šaknis; 2. *prk.* atskleisti, atvėrti, atidėngti; o. зýбы išsišėpti, paródyti dantis; o. фронт atitraukti iš frónto kariuomenę; **~ся**, -жýсь, -жишься *pvk.* 1. nusinuoginti, apsinuoginti, apnuogėti; nuplikti; поля обнажились laukai ištuštėjo, nupliko; 2. išeiti į žėmės paviršių (*apie uolienas*), apsinuoginti, atsidegiti; обнажился рудá išėjo paviršiun rūdá; 3. *prk.* paaiškėti, išeiti aikštėn.
- обнародова||ние**, -я viėšas (pa)skelbimas; **~ть**, -дую, -дуешь *pvk.* viešai paskėlbt; viešumōn iškėlti; išspausdinti.
- обнаружение**, -я, **~ивание**, -я 1. suradimas, atradimas, aptikimas; 2. susėkimas, (iš)aiškinimas, (iš)kėlimas aikštėn, atskleidimas, atidengimas; paródyimas; 3. pasireiškimas, pasiródyimas, iškilimas aikštėn; 4. išėjimas į paviršių, apsinuoginimas, atódanga (*puz. uolienų*), atsivėrimas; ♦ обнаружение умысла *teis.* týčios paródyimas.
- обнаруживать**, -аю, -аешь *eig.* *žr.* обнаружить; **~ваться**, -ается *eig.* *žr.* обнаружиться; **~ть**, -жу, -жишь *pvk.* 1. (su)ràsti, aptikti, atràsti; išvysti; 2. parėikšti (*apie norą, pageidavimą*); 3. suràsti, atràsti, išaiškinti, iškėlti aikštėn, susėkti, atskleisti, nustatyti; pastebėti, išvysti; o. ерó тáйные зáмыслы atskleisti jō slaptūs kėslus; o. протáвника pastebėti, išvysti priešą; o. преступлєние susėkti, atràsti, nustatyti nusikaltimą, nusižengimą; 4. (*gabumas, protą*) (pa)ródyti, iškėlti; **~ться**, -жусь, -жишься *pvk.* 1. pasiródyti, tapti mātomam; 2. išeiti dienōs šviesōn, aikštėn, pasiródyti, pasireikšti, paaiškėti; в нєм обнаружился крутой нрав pasireiškė jō statūs būdas; 3. susiràsti, atsiràsti; обнаружились потерянные деньги atsirádo pamestieji pinigai.
- обнашивать**, -аю, -аешь *eig.* *žr.* обносить¹; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* *žr.* обноситься.
- обнести¹**, -сý, -сешь; *būt.* -нєс, -неслá, -неслó *pvk.* apsupkti, aptvėrti (*puz. мýру, tvора*), apjuosti, apkàsti (*puz. pylimu*); apstatyti, apsodinti (*puz. гелėmis*).
- обнести²**, -сý, -сешь; *būt.* -нєс, -неслá, -неслó *pvk.* 1. apnešti aplink; išnešioti, apnešioti; o. ребёнка по всем кóмнатам apnešioti vaiką pō visūs kambarius; 2. paduoti visfems (*valgius*), apvaišinti (*visus svečius*); 3. aplėkti, pralėisti (*vaišinant, dalijant*); 4. *pasen.* apšmeižti, apkalbėti, išniėkinti, apjuodinti, iškōneveikti; ♦ голову обнесло *šnek.* galvą apsvaigo, apsisuko.
- обнизать**, -ижý, -ижешь *pvk.* *šnek.* apvārstyti, padabinti vėriniais; armāustyti; o. пєрстнями армāустыти žiedais.
- обнизить**, -нижу, -низишь *pvk.* žemiau įšauti, pažėminti šaunant, pėr žемаi pataikyti.
- обнизовать**, -аю, -аешь *eig.* *žr.* обнизать.
- обнимать**, -аю, -аешь *eig.* glėbesčiuoti, apkabinėti, glamžuoti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* glėbesčiuotis, glamžuotis, glamonėtis, glosniuotis, glėbiuotis.
- обнимка**, -и *šnek.*: в обнимку apsikabinus, susiklbus.
- обниму** *žr.* обнять; **~сь** *žr.* обняться.
- обнищá||мый**, -ая, -ое nuskufdęs, nusigyvėnęs, sunýkęs, lūžganas, nusmūkęs, suvařęs; **~ние**, -я 1. nuskurdimas, nusigyvėnimas, smukimas, suvargimas; 2. skurdas, netuřtas, vařgas; **~ть**, -аю, -аешь *pvk.* 1. nuskurėti, nusigyvėti, suvařgti, sunýkti, susmūkti; 2. *prk.* nusūsti, nusmūkti, sumenkėti.
- обно́ва**, -ы *šnek.* paūjas igijinys (*puz. paltas*); naujai įsigytas daiktas; drabužio pāpuošalas, pargrāžinimas; мы и для вáшей шапки припасли обно́ву мēs iř jýсų kepūrei pāruošėme padabinimą.
- обновитель**, -я *v.* atnaūjintojas, atgaivintojas, atkūrėjas; **~ный**, -ая, -ое atnaūjinamasis; atgaivinantis.
- обновить**, -влю́, -вишь *pvk.* 1. atnaūjinti, panaūjinti, pėrdirbti, pėrtaisyti, atstatyti, suremontuoti; pėrsiūti; o. путь suremontuoti kėlią; 2. *prk.* primiūti, atgaivinti atmintyję; 3. *prk.* pakeisti, atkūrti, atgaivinti; 4. papildyti, pėrkomplektuoti, pagėrinti (*puz. veislę*); 5. *šnek.* (*pirmą kartą*) pranešioti; я решил сего́дня о. брюки аš nusprėndžiau šiañdien pranešioti kėlnes; **~ся**, -влю́сь, -вишься *pvk.* 1. atnaujėti, atsinaujinti; 2. atsigavinti; 3. pasipildyti, pakitėti.
- обнов||ка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* naujai įsigytas daiktas (*puz. drabužis*); **~ление**, -я 1. atnaūjinimas, pėrdirbimas; (*drabužio*) pėrsiuvimas; 2. atsinaūjinimas; **~лять**, -яю, -яешь *eig.* 1. naujinti, taisyti, remontuoti, pėrdirbinėti; 2. gaivinti; *žr.* обновить; **~ляться**, -яюсь, -яешься *eig.* 1. naujėti, keistis; 2. gaivintis; *žr.* обновиться; 3. būti atnaūjinamam.
- обно́с**, -а 1. *pasen.* apkalbá, (ap)juodinimas (*žmogaus*), (ap)šmeižimas; 2. aptvėrimas, apjuosimas (*puz. pylimu*).
- обно́сить¹**, -ношу́, -но́сишь *pvk.* *šnek.* 1. pranešioti (*naują drabužį*); praavėti (*аравą*); 2. apnešioti, nunešioti, apvilkėti (*puz. drabužį*), apdėvėti; apavėti (*puz. batus*), nutrinti, apskūrinti.
- обно́сить²**, -ношу́, -но́сишь *eig.* *žr.* обнести¹.
- обно́сить³**, -ношу́, -но́сишь *eig.* *žr.* обнести².
- обно́ситься**, -ношу́сь, -но́сишься *pvk.* *šnek.* 1. pranešioti, prasiavėti; 2. nusivilkėti, nusidėvėti, apsinešioti, nusinešioti, nusitrinti; nuplyšti, apiplyšti, nudrėžti, nuskūrti, apcūrti; я совсє́м обно́сился аš visiškai apiplyšau.
- обно́ска**, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *tech.* āptvaras.
- обно́ски**, -ков *dgs. šnek.* nudėvėti, apdėvėti drabužiai, apdėvėta āvalynė, nuodėvos, skarmalai, skudurai, drėsnos, dūksmė, išdėvos, dóbstys.
- обношу́** *žr.* обносить^{1, 2, 3}; **~сь** *žr.* обноситься.

обнѡх||ать, -аю, -аешь *юв.* 1. apuostyti, apuonioti (*орѡ*); apšniukštinėti; 2. suuosti, užuosti, susėkti, užtikti (*pvz. pėdsakus*); **~аться**, -аюсь, -аешься *юв. šnek.* 1. susiuostyti, pasiūstyti (*apie arklius, šunis*); 2. per daug prisiūstyti, pėrsiuostyti (*pvz. uostomojo tabako*); **~ивать**, -аю, -аешь *eig.* uostinėti, šniukštinėti, šniukšėti (*pvz. kiaulė*).

обнять, обниму, обнимешь; *būt.* обнял, -лѡ, обняло *юв.* 1. apkabinti, apglėbti, apglėbti; 2. *prk.* ar-rėpti; suvėkti, apžioti, apimti, suimti, apkėsti; ar-žinoti; o. umom ar-rėpti, ar-žinoti, suimti protu; eгo обнял страх jī arėmė baimė; o. взглядом ar-rėpti žvilgsniu, ar-žvelgti; 3. *prk.* apsupti, ar-gaubti, apraukti; со всех сторон лес обнял дым iš visų pusių mišką apgaubė dūmai; **~ся**, об-нимусь, обнимемся; *būt.* обнялся, обнялась, об-нялось *юв.* apskabinti, apsiglėbti, apsiglėbti.

обо *prl.* 1. vartojamos vietoj „o“ ir „ob“ *šiuose žodžių junginiuose*: обо мне apie manė, manimi; (он думает обо мне jis galvoja apie manė; люди заботятся обо мне žmonės rūpinasi manimi); обо что apie ką, i ką; обо все apie viską; 2. *var-tojamas lygiomis su „o“ šiuose žodžių junginiuo-se*: обо всем apie viską, apie visa; обо всей apie visą; обо всех apie visus; *žr.* o, об.

обобратить, оберу, оберешь; *būt.* обобрал, -лѡ, -ло *юв. pasen.* 1. nurankioti, nuimnėti, nuriūkti, ar-riūkti, aprankioti, nuskaiñioti, nuskinti, nulasioti, nulasyti, nubriaūkti, nudraskyti (*pvz. vaisius su šakelėmis ir lapais*); 2. numauštyti (*pvz. žiedus nuo rankų*); nuimti (*pvz. indus nuo stalo*); 3. *šnek.* apiplėšti, išgėbti, armauti, išplėšti (*tur-tą*); **~ся**, оберусь, оберёшься; *būt.* обобрался, -лѡсь, -лось *юв. šnek.*: дела у нас не оберёшься darbo pàs mūs bė galo daug; беды не оберёмся bėdės neišvėngsime; неприятностей тут не обе-рёмся nemalonumų čia ligi kāklo, nemalonu-mams čia galo nėra.

обобщать, -аю, -аешь *eig. žr.* обобщить; **~ение**, -я apibendrinimas.

обобществ||ить, -влѡ, -вѡшь *юв.* suvisuomeninti (*pvz. pramonę*); **~ление**, -я suvisuomeninimas; o. žemli žemės suvisuomeninimas; **~лennyй**, -ая, -ое; -лѣн, -енѡ, -енѡ suvisuomenintas; **~лѡть**, -ѡю, -ѡешь *eig.* (su)visuomeninti.

обобщить, -шѡ, -шѡшь *юв.* apibendrinti; sujungti. **обобь||ётся** *žr.* обиться; **~ю** *žr.* обить.

обовишветь, -ею, -еешь *юв.* utėlėmis aptėkti, būti utėlių apniktām, aputėlėti.

обовѣшь *žr.* обвить; **~ся** *žr.* обвиться.

обовью *žr.* обвить; **~сь** *žr.* обвиться.

обога|итель, -я *v.* 1. *pasen.* tuftintojas, lėbintojas; 2. *tech.* sėdrintojas; **~ный**, -ая, -ое (*apie meta-lus, mineralus*) sėdrinimo, sėdrinamasis; обора-|ительная плавка sėdrinamasis lydymas (*meta-lų*).

обогат|ить, -ашѡ, -атишь *юв.* 1. patuftinti, pratuftinti, pralėbinti, pagausinti turta, padaryti turtingą; padaryti gausingėsnį; o. страну pralėbinti, padaryti turtingą šalį; o. свой опыт pratuftinti savo patyrimą; o. свой ум išlėvinti savo protą; 2. *tech.* įsėdrinti, pasėdrinti (*pvz. meta-lų*); **~ся**, -ашѡсь, -атишся *юв.* 1. pralėbti, pratuftinti, praturtėti; prasigylvėnti, prakūsti, prasi-

kūrti; o. новыми знаниями *prk.* praturtėti naujomis žiniomis; 2. *tech.* įsėdrėti, pasėdrėti.

обогашать, -аю, -аешь *eig.* 1. tuftinti, lėbinti; 2. *tech.* sėdrinti; *žr.* обогатить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. krėuti turtus, turtėti, lėbti; 2. *tech.* sėdrėti; *žr.* обогатиться.

обога|щение, -я 1. (pra)turtėjimas, (pra)lėbimas; prasi-kūrimas, prakutimas, prasigylvėnimas; 2. pra-lėbinimas, pratuftinimas; o. языкѡ *prk.* kalbės pratuftinimas, patėbulinimas; 3. *spec.* (pri)sėdrinimas; o. почвы азотом prisėdrinimas dirvėzemio azotu; мокрое o. šlapiasis sėdrinimas.

обогашу *žr.* обогатить; **~сь** *žr.* обогатиться.

обогнать, обгоню, обгонишь; *būt.* -ал, -алѡ, -ало *юв.* aplėkti, pralėkti, pranėkti, pravyti; prašėkti, pėrviršyti.

обогнуть, -нѡ, -нѡшь *юв.* 1. apeiti, apvažiūoti, api-plėkti, apsūkti (*aplink*); aplėkti, išsilekti; 2. apsupti, apjūosti, apriėsti, aplėkti; apgaubti, apglėbti.

обоготвор||ение, -я (su)diėvinimas; **~ить**, -рю, -ришь *юв.*, **~ять**, -ѡю, -ѡешь *eig.* diėvų laikyti, išdiėvinti, sudiėvinti; diėvinti.

обогрѣв, -а 1. šildymas; ap(s)šildymas; 2. įšilimas; apšilimas; **~ание**, -я (ap)šildymas.

обогрѣватель, -я *v. tech.* šildytuvas; **~ный**, -ая, -ое šildymo, (ap)šildomasis.

обогрѣвать, -аю, -аешь *eig. šnek.* šildyti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* 1. šilti; 2. būti šildomam.

обогрѣть, -ѣю, -ѣешь *юв. šnek.* apšildyti, sušildyti, prišildyti; солнце обогрѣло землю saulė sušildė žemę; **~ся**, -ѣюсь, -ѣешься *юв. šnek.* apšilti, sušilti, pasišildyti, prišišildyti.

обод, -а; *dgs.* ободья, -ьев rātlinkis, skrytis; lafkas, graižas, krijas, žiedas; o. колесѡ rātlinkis; зубчатый o. krumpliūotas rātlinkis; внѣтренний o. рабѡчего колесѡ vidinis darbinio rāto žiedas.

ободверина, -ы *šnek.* durų staktā.

ободѡ||к, -дкѡ 1. pūsskritulis, pūsratis, pūsziedis; žiedėlis, graižėlis; rātilas; 2. āpvadas, kraštėlis, āpkraštis, āpsiuvas; **~чный**, -ая, -ое rātlinkio, rātlinkinis; ♦ ободѡчная книжка *anat.* gaubiamoji žarnā.

ободра|нец, -нца *šnek.* driskius, nuskūrėlis.

ободранный, -ая, -ое; -ан, -а, -о 1. nuluptas (*pvz. gyvulio kailis*), aplupinėtas (*pvz. medis*); 2. *šnek.* apdriskęs, apiplėšęs, nuskāręs, apsiuřęs (*pvz. stogas*), nuplėšęs, nudrėžęs, nuskūręs; 3. *šnek.* apdraskytas, subraižytas, įbrėžtas, įdrėktas; 4. *šnek.* apšėřęs, nusėšęs, nuplikęs; ободранная кошка nusėsusi katė.

ободра|ть, обдеру, обдерешь; *būt.* ободрал, -лѡ, -ло *юв.* 1. nulūpti, nudirti (*kailį*); nukaišti; ar-lupinėti (*pvz. žievę*), nužievinėti; nulupinėti, nulaužyti, nulaupyti (*pvz. plutą nuo duonos*); 2. *šnek.* nuplėšti, nunešioti, apnešioti, nuskūrin-ti (*pvz. drabužį*), apdraskyti; 3. subraižyti, įdrėksti, apdraskyti; 4. *prk. šnek.* apgauti, apiplėšti, aplūpti, nulūpti, armauti; **~ся**, обдерусь, обде-рёмся; *būt.* ободрался, -алѡсь, -алось ir -алось; *юв.* 1. apsilūpti, nusilūpti, nubyrėti; krāska обо-дралась dažai nubyrėjo, nusilūpo; 2. apdrikti, apiplėšti, nuskārti, nudrėžti, nudriksti, apskārti;

3. susibráizyti, apsidraskýti, įsidrėksti, susidras-kýti.

ободрение, -я padrąsinimas; paskatinimas, parągi-nimas, paąkinimas.

ободри́тель, -я *v. pasen.* drąsintojas; skątintojas; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно (па)drąsina-masis, (па)drąsinantis; skątinamasis.

ободри́ть, -рю, -ришь *įvk.* padrąsinti, įdrąsinti, pa-gųvinti, sužvalinti, pakėlti nuotaiką; paskątinti, parąginti, paąkinti; **~ся**, -рюсь, -ришья *įvk.* pa-drąsėti, paguvėti, įsidrąsinti, pasidrąsinti, sužva-lėti, paguvėti.

ободря́ть, -яю, -яешь *eig.* drąsinti, gųvinti, žvalinti; skątinti, rąginti, аkinti; **~ся**, -яюсь, -яешься *eig.* drąsėti, guvėti, žvalėti, gyvėti.

обоепóлый, -ая, -ое *biol.* dvilytis.

обоесторо́нный, -ая, -ее *pasen.* abipūsis, abišalis, dvipūsis, *žr.* двусторо́нный.

обóбечный, -ая, -ое grūdų lukštėnamasis, lukštėni-mo; обóбечная машина grūdų lukštėnimo mašiną.

обожа́ние, -я 1. *pasen.* laikymas dievų, (su)diė-vinimas; 2. gárbinimas, diėvinimas; karštą, aklą méilė; **~тель**, -я *v. šnek. pasen.* gárbintojas, ger-bėjas, adorátorius; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* 1. *pasen.* dievų laikyti, (su)diėvinti; 2. diėvinti, gárbinti, aklai, nepaprastai mylėti; 3. labai mėgti (*puz. koki valgi*); он обожа́ет узкие брюки jáм labai patinka siauros kelnės.

обожгла́ *žr.* обжечь; **~сь** *žr.* обжечься.

обожгу́ *žr.* обжечь; **~сь** *žr.* обжечься.

обожа́ть, -дү, -дешь; **бүт.** -ал, -алá, -áло *įvk.* palūkėti, lūkteleiti, paláukti; uždelsti.

обоже́ствля́ть, -влю, -вйшь *įvk.* dievų, dievųbe pa-laikyti, судiėvinti, dievų padaryti; **~ление**, -я laikymas dievų, (su)diėvinimas; **~ля́ть**, -яю, -яешь *eig.* diėvinti, dievų laikyti.

обоже́нный, -ая, -ое; -жжён, -жженá, -жжено́ ардėgintas; dėgtas.

обожду́ *žr.* обжа́ть¹.

обожду́ *žr.* обжа́ть².

обожа́ть, -рү, -решь; **бүт.** -рál, -лá, -ло *įvk. šnek.* арпėti, аргүйти; **~ся**, -рүсь, -решья; **бүт.** -рálся, -лáсь, -лось *įvk. šnek.* пėrsiėsti, аpsirүйти, аpsivál-gyti, prisprógti.

обóз, -а gurguolė, vežimų vorà.

обовзáть, обзову́, обзове́шь; -ál, -алá, -áло *įvk.* 1. *pasen.* pavadinti, įvařdyti; 2. išpravardžiúoti, арсаukti, арvadinти; арkalbėti, išplústi, iškóne-veikti; о. осло́м išpravardžiúoti ásilu; о. сви́ньей iškiaulinti; о. плу́том арсаukti súkčium; о. нецен-зурными слова́ми išplústi nešvankiaís žódziais.

обовли́ть, -лю, -лишь *įvk.* įpýkinti, supýkinti, su-rukdyti, įšiřdinti, įdúkinti, jėrзinti; **~ся**, -люсь, -лишья *įvk.* supýkti, пėrpykti, įšiřsti, įpýkti, už-пýkti; įsiústi, įdúkti.

обови́|авáться, -наюсь, -нае́шья *eig.* **~áться**, -аюсь, -ае́шья *įvk. šnek.* nepažinti, už kitą pri-imti (*nepažinus*), palaikyti kitų.

обовнача́ть¹, -áет *eig.* rėikšti.

обовнача́ть², -áю, -áешь *eig.* *žr.* обовнача́ть; **~ся**, -áется *eig. žr.* обовнача́ться.

обовнача́ние, -я 1. (*veiksmas*) sužymėjimas, su-žėnklinimas, pažėnklinimas; 2. žėnklas, žymė.

обовнача́ть, -чу, -чишь *įvk.* 1. pažymėti, pažėnklin-ti, sužėnklinti, sužymėti; 2. išrýškinti; iškėlti, pa-ródyti; **~ся**, -читья *įvk.* 1. išaiškėti, būti žymiam, mątomam, išrýškėti; 2. *šnek.* tąpti арčiuопiamám pasiródyti, būti akivaizdziam.

обовн||ик, -а gurguolininkas; **~ый**, -ая, -ое 1. gur-guolės, gurguolių, gurguolinis; обóзные лóшади gurguoliniai арkliai; 2. -oro *dkт.* gurguolininkas.

обоврева́ние, -я арžvelgimas, žvalgymas (*puz. po аpylinkes*); **~тель**, -я *v.* 1. арžvalginińkas; 2. *pasen.* арžiурėtojas, žvalgytojas, арžvelgėjas; stebėtojas; **~ть**, -аю, -áешь *eig. žr.* обовре́ть; **~ться**, -áется *eig.* 1. *žr.* обовре́ться; 2. būti ар-žvelgiamám.

обовре́ние, -я 1. арžiурėjimas, арžvelgimas; stebė-jimas; žvalgymas; 2. арžvalgá; 3. пėрžiūra.

обовре́ть, -зрю, -зришь *įvk.* 1. армėsti žvilgsnių, арžiурėti, арžvelgti, stebėti, sužvelgti; арmatýti; 2. *prk.* padaryti арžvalgá, арžvelgti; **~ся**, -зрюсь, -зришья *įvk. pasen.* аpsіžvalgýti, аpsidairýti; аtsigrėžti.

обоври́мый, -ая, -ое; -йм, -а, -о армátomas, ар-žvelgiamas, užmátomas.

обовчик, -а *šnek.* gurguolininkas.

обои, обóев *dgs. (sienų)* išmušalai, армушalai, sienpropieriai; окле́ить ко́мнату обóями išmúšti kambarį (армушalais).

обои||м, **~х** *žr.* óба.

обóй, -я *šnek.* 1. армушimas, išmuшimas (*puz. sie-nų medžiaga*); 2. nukrėtimas (*puz. vaisių*); 3. kri-tuóliai; 4. nuóbrukos.

обóйдү *žr.* обóйти; **~сь** *žr.* обóйтись.

обóйка¹, -и grūdų lukštėnimo mašiną.

обóйка², -и (*veiksmas*) армушimas, išmuшimas, ар-каlimas.

обóйки, обóек *dgs. šnek.* pelai; nuókritos.

обóйма, -ы; *dgs. kilm.* обóйм 1. *tech.* арkabà, vař-lankis; 2. *kar.* арkabà; 3. армүрис.

обóйный, -ая, -ое армушалиnis, sienpropierių, арму-шалų, išмушалų; обóйное произво́дство армушалų gamýba; обóйная мате́рия армушалине ме́дзиа-га.

обóйти, обóйдү, обóйдешь; **бүт.** обóшел, -шлá, -шлó *įvk.* 1. арėiti, аpsukti aplińk; о. дом арėiti aplińk пáмá; 2. арėiti, арваікščiоти, išваікščiоти; prieiti prie kiekvieno; 3. išsileńkti, арлеńkti, арėiti; о. бо-лóто išsileńkti пėлкės; 4. арėiti, užėiti iš sóно; о. зvéря арėiti žvéř; о. противника užėiti prie-šui iš sóно; 5. *prk.* nepaliėsti, арлеńkti; меня́ сча́стье обóшлó manė láimė аplenkė, mán láimė nepusišypsójo; судьба ерó обóшлá likimas jő nepaliėtė; 6. *prk.* nulėisti negirdomis, арėiti, iš-vėngti; о. зако́н арėiti įstátymá; о. за́данный вопро́с nulėisti negirdomis užduóта, iškėltą kláusi-má; 7. *prk. šnek.* пралеńkti, арлеńkti; vířyti; 8. paplisti, aplėkti, išplisti; 9. *šnek.* арgáuti, аp-sukti, арmáuti; ♦ о. молча́нием пutyлėti; **~сь**, обóйдүсь, обóйдешья; **бүт.** обóшелся, -шлáсь, -шлóсь *įvk.* 1. пасиелgti, laikýtis; 2. *šnek.* аtsiėiti, kainúoti; костю́м обóшелся деше́во kostiűmas pi-giai kainávo; 3. (*laimingai*) baigtis, pasibaigtі, susitvarkýti, susiklóstyti; асė обóшлóсь мýрно viskas baigėsi taikiai; 4. аpsiėiti, išsiversti, аpsi-tėkti; пасiтėnkinti; живые существá не мóгут о.

без въздуха gyvūnai negali gyventi, apsieiti bė ógo; я своими средствами обойдусь mán savų lėšų pakąks, aš savomis lėšomis išsiveisiu; ♦ об-ойдётся *šnek.* tiek tō, būs jau gera, susitvarkys.

обойщик, -а 1. армушалų, sienpopierių pardavėjas; 2. kambarių, baldų армуšėjas; minkštų baldų dirbėjas.

обок *šnek.* 1. *pro.* šalia, gretā; 2. *prl. su kilm.* prie, šalia, palei.

обокрасть, обкрадý, обкрадѣшь; *būt.* обокрал, -ала, -ало *įvk.* арвõgti, aptūštinti (*puz. kišenes*), ар-краустyti (*puz. namus*).

оболáкивать, -аю, -аешь *eig. šnek. pasen. žr.* оболóчь.

оболвани|вать, -аю, -аешь *eig., ~ть*, -ню, -нишь *įvk.* 1. *spec., tarm.* grubiai aptašyti (*kokią formą*); 2. *juok.* plikai aš per trumpai nukiřpti (*plaukus*); 3. *šnek.* apkvařinti, армũkinti; 4. *pasen. prk.* išprũsinti, арšvĩesti, išlávinti, išmõkyti mandagũmo, kultũringũmo.

оболгáть, -лгý, -лжѣшь *įvk. šnek.* армелũoti, арјũodinti, арšmeižti.

оболокáть, -áю, -áешь *eig. šnek. pasen. žr.* оболóчь.

оболонь, -и *m. bot.* 1. (*medžio*) balanā; 2. *šnek.* (*nužievintas*) gąstas, kártis.

оболóчка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. plėnėlė, plėvėlė, plėksnėlė, luobėlė (*puz. obuolio*), odėlė, žievėlė; lūpena (*puz. bulvės*); lūkštas, kiáu-
tas, kiautėlis; арвалкас, арвалктis, įvalктis, ар-
валкалас, ардangалас; kėвалас; 2. *anat., biol.* арвалкалас, ардangалас; žievė; sienėlė; около-
плóдная о. арývaisis; поровáя о. глáза ragenā, raginė; мозговáя о. smegenų žievė; сѣтчатая о. tinklainė; слизистая о. gleivinė; о. клѣтки лаш-
тэлės sienėlė; 3. *geogr.* dangā, аргаубас, sferā; газообразная о. Землї Zėmės atmosferā; вол-
ная о. Землї Zėmės hidrosferā; 4. *prk.* káukė, priedanga; под оболóчкой добродѣтели doringu-
mũ, dorýbe prisidegus.

оболóчники, -ов *dgs. zool.* apdangaliniai, tunikā-
tai.

оболóчь, -окý, -очѣшь *įvk. šnek. pasen.* 1. ар-
траukti (*puz. drabužio viršų*), ардеңgti, арлеңkti (*puz. knygą*), įrišti; 2. арниаukti; 3. арреңgti, арвилkti.

обóлтус, -а *niek. šnek.* mũlkis, neišprũsėlis, pũsgal-
vis, avigalvis, grýbmalis; nėtikša; dykũnas.

обольститель, -я *v. pasen.* 1. suviliótojas, suvedžió-
tojas, vilva; 2. žavėtojas, džiũgintojas; ~ница, -ы
pasen. 1. suviliótoja, suvedžiótoja; 2. žavėtoja,
džiũgintoja.

обольстительн|ость, -и *m.* žavũmas, žavingũmas;
~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно viliójantis, gũn-
dantis; žavũs, žavingas.

обольстить, -льшý, -льстїшь *įvk.* 1. *pasen.* suve-
džióti, suvilióti, sugũndyti, prigáuti (*moterį*), pa-
darýti meiluzė; 2. sumásinti, sužavėti; о. себя
надеждами susigũndyti viltimis; ~ся, -льшýсь,
-льстїшься *įvk.* viliõnėms pasidũoti, susivilióti,
susigũndyti, susižavėti.

оболыш|ать, -áю, -áешь *eig.* 1. *pasen.* prigaudi-
nėti, vilióti (*moterį*); 2. māsinti, vilióti, máginti,

gũndyti; žavėti; ~аться, -áюсь, -áеьсья *eig.*
žavėtis, gũndytis, gėrėtis; ~ение, -я 1. suvilió-
jimas, sugũndymas, suvedžiójimas, prigavimas;
сузавėjimas; 2. susiviliójimas, susižavėjimas;
3. pagũnda, vilionė.

оболышý *žr.* обольстить; ~сь *žr.* обольститься.

оболýю *žr.* облить; ~сь *žr.* облиться.

обомкнýть, -нý, -нѣшь *įvk. šnek.* 1. aptvėrti, ар-
siaũsti; 2. арсũpti; облáва обомкнýла звѣря
varõvai арсũро žvėrį.

обомл|евáть, -áю, -áешь *eig., ~еть, -ѣю, -ѣешь
įvk. 1. *pasen. tarm.* (ap)alpti, (nu)leipti, apiepti,
nugvaĩbti, аргваĩbti, nusĩlpti; 2. *šnek.* nustėrti,
sustingti, аргаĩsti, аргėsti (*apie širdį*); 3. *šnek.*
nutĩrpti, арmĩrti, sustingti; обомлėла ногá nu-
tĩро kójа.*

обомнѣтьсá *žr.* обмáться.

обомн|ѣшь, ~ý *žr.* обмáть.

обомр|ѣшь, ~ý *žr.* обмерѣть.

обомш|елый, -ая, -ое арсаманóјес, sámanomis ар-
áугės, samanótas; apkėrpėјес; kiminuótas (*puz.*
durpės); ~еть, -ѣет *įvk.* арáугti sámanomis, ар-
samanóti; apkėrpėti, apkiminuóti; ~ить, -шý,
-шїшь *įvk. šnek.* įsamanóti, nusamanóti (*puz.*
sieną), nukiminuóti, iškiminuóti.

обонá|ние, -я uodimas, uoslė; ~тельный, -ая, -ое
uodžiamasis; uoslės; о. нерв uoslės nėrvas; ~ть,
-áю, -áешь *eig.* nuósti, suósti, užuósti; úos-
tyti.

обопр|евáть, -áет *eig., ~еть, -ѣет *įvk.* (ap)trėšti,
арipúti; sušũsti, sukaĩsti.*

обопру́ *žr.* оперѣть; ~сь *žr.* оперѣться.

обопью́ *žr.* опить; ~сь *žr.* опиться.

обóра, -ы *džn. dgs.* (*vyžų*) арývaras; арvártis.
оборáчива|есть, -и *m. ekon.* аруvartũmas; о.
товáров прėkių аруvartũmas; ~ть, -аю, -аешь
eig. žr. оборотить; ~ться, -аюсь, -аеьсья *eig.*
žr. оборотиться.

оборвáн|ец, -нца 1. *šnek.* driskius, apdriskėlis, апи-
plýšėlis, skarmális, driskana, skaruila, nuskũ-
rėlis, nuplýšėlis, nuskũrdėlis, skurdėiva, skuřdžius,
skursnā; 2. *pasen.* válkata; ~ка, -и; *dgs. kilm.*
-нок, *naud.* -нкам *šnek.* driskė, apdriskėlė, nu-
skũrėlė, skursnā.

обóрванный, -ая, -ое; -ван, -а, -о 1. nuplýšęs, ар-
driskęs, апскũрęs; 2. nuskintas, nuraškýtas; nu-
trauktas.

оборвáть, -вý, -вѣшь; *būt.* -ál, -алá, -áло *įvk.*
1. nuskinti, nuraškýti, nuskabýti, nurėkšti, nu-
skõbti; апскinti, апраškýti, апскабýti; išplėšyti,
nutráukyti; nuplėšti; о. лепесткї с цветкá нуска-
бýti gėlės žiedo lapeliũs; о. все пýговицы išplė-
šyti visás sagás; 2. pérplėšti; nutráukti; о. нїтку
nutráukti siđlą; о. полý пиджакá pérplėšti šваř-
ко skveřnā; 3. *prk.* pértraukti, nutráukti; sustab-
dýti; nutildyti; о. пѣсню paliаuti dainávus; о.
споп nustóti, liаutus giñčijusis, giñčytis, nutráukti
giñčá; он рѣзко оборвáл еѣ jis griežtai nutildė
já; ♦ ýши о. *šnek.* ausis nulupinėti, nudraskýti,
nusukinėti; ~ся, -вýсь, -вѣшься; *būt.* -álся,
-алáсь, -алóсь *įvk.* 1. nutráukti, atplýšti; pérplyšti;
оборвалась вѣшалка у пальтó atplýšo pálто ра-
кабá; 2. *šnek.* apiplýšti, nuplýšti (*puz. drabu-
žis*), nuskũrti, апскárti, апdriksti, nudriksti;

3. būti nuskintám, nuraškýtam; 4. neišsilaikýti, atitrúkti, nutrúkti; он оборв́ался и упáл с кры́ши jis neišsilaikė iř nukrito nuð stógo; 5. *prk.* nutrúkti, nustóti; nutilti; гóлос еѐ оборв́ался jós balsas nutilo; он нáчал рассказывáть и оборв́ался jis pradėjo pàsakoti iř (staigà) nutilo; ♦ сѐрдце оборв́алось (в сѐрдце оборв́алось) širdis àpmirė.

оборв́ыш, -а 1. *žr.* оборв́анец (1 reikš.); 2. *šnek.* skiautė, skiautėlė, skudurėlis, nuoplaisa; o. бере́стý tóšies skiautėlė, tošėlė.

обор́ка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -ркам 1. klostėtas, brindinis àpsiuvas, brindos, volānas; rauktinukas; 2. *džn. dgs.* (*vyžų*) apývaras, apvartis, pàvarslas, auklė.

оборм́от, -а *šnek.* liūrbis, storžiėvis, iřtižėlis, nētikša, stuobrųs, nemūranga.

оборона́, -ы 1. gynimasis, gynyba; перейти́ от оборо́ны к нападѐнию pėreiti iš gynimosi i ruo-limà; 2. gynyba, gynimas; apsauga; крепить́ обо-ро́ну стран социáлизма stiprinti socializmo šalių gynybà; бере́говáя о. krantų gynyba; 3. *teis.* gin-tis; мнймáя о. tariamóji gintis.

оборóнец, -нца *polit.* gynybininkas.

оборонительный, -ая, -ое gynimo, ginamasis, gynimosi; gynybinis, gynybos; o. рубѐж gynybinė ribà; оборонительные бо́и gynybiniai mūšiai; обо-ронительная тáктика gynimosi taktika.

оборонить, -нью́, -нишь *įvk.* apginti; apsaugoti; ~ся, -ньюсь, -нишья *įvk.* apsiginti, atsiginti; ar-sisàugoti.

оборóнный, -ая, -ое gynybos, gynybinis; оборо́нные мероприя́тия gynybinės priemonės; оборо́нная мо́шь gynybinė galia.

оборóноспособн|ость, -и *m.* gynybinis pajėgumas; ~ый, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно pasiruðšęs gintis, tūrintis gynybinį potencialà, pajėgumà.

оборóнчество, -а *polit.* gynybiškumas, gynybininkų kryptis.

обороня́ть, -яю́, -яешь *eig.* ginti, gýniti; ~ся, -яюсь, -яешься *eig.* gintis, priešintis.

оборóт, -а 1. apsisukimas; apsučimas, pasukimas; колесо́ станка́ сде́лало два́дцать оборо́тов stàk-lių rātas apsisuko dvidešimt kartų; o. Земл́и вокру́г Со́лнца Žemės apsisukimas aplink Sàulę; поверну́ть ключ на два оборо́та pasukti rāktà dū kartū, užrakinti dviem rākto pasukimais; 2. apvertimas; o. пласта́ при вспáшке apvertimas žemės sluoksnió áriant; 3. *ekon.* apývarta; ju-dėjimas; o. капита́ла kapitálo apývarta; годо-во́й о. това́ров mētinė prėkių apývarta; отда́ть (пустья́ть) в о. все наличные де́ньги palėisti i apývartà visūs tūrimus pinigų; 4. vingis, pasisukimas, linkis, alkūnė; o. реки́ upės vingis, alkūnė; o. трупы́ vamždzio išlenkimas, alkūnė; 5. pòsakis, frāzė; оборо́ты поэ́тической рѐчи poėtinės kal-bòs frāzės; 6. pavartojimas, naudojimas; пусть́ть слóво в о. им́ти vartóti žodį; 7. išvirkščioji, ant-róji pūsė; писáть на оборо́те rašýti kitojė (lāpo) pūsėje; смóтрит на оборо́те veřti (*užrašas pus-lapio gale*); 8. kryptis; pòsūkis; pakrypimas, křypsnis; неожидáнный о. разгово́ра netikėta pòkalbio kryptis; ♦ взя́ть (братъ) в о. prisipłrti, prieiūpti, dúoti gāro.

оборóтень, -тя *v.* vilkātas, vilktrasa, vilktakųs, vilktakas, vilkólakis.

оборóтист|ость, -и *m. žr.* оборóтливость; ~ый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *žr.* оборóтливый.

оборóтить, -рочу́, -рóтишь *įvk.* 1. *šnek.* apgrėžti (*puz. vežimà*), apsukti; pasukti, nukreipti, pa-kreipti (*puz. i kità pusę*); 2. atveřsti, apveřsti (*kitu šonu*); 3. (*pasakose ir prietaruose*) paveřsti (*kuo*); 4. *prk. šnek.* pakreipti; suteikti kità pràs-mę; ~ся, -рочусь, -рóтишья *įvk.* 1. *šnek.* atsi-grėžti, apsigrėžti, atsisukti, pasukti (*puz. galvą*), pakreipti; o. спинóй atsigrėžti nūgara; 2. apsi-veřsti (*puz. ant kito šono*); 3. (*pasakose, prieta-ruose*) pasiveřsti, pavieřsti (*kuo*); 4. (*apie pini-gus, kapitálą, prekes*) (pa)darýti apývartà, apsi-veřsti; 5. *šnek.* suskūbti (*ten ir atgal*), sukárti, suvákščioti, suvažinėti; 6. *šnek.* su(s)tvarkýti, susidoróti.

оборóтлив|о *prv. šnek.* apsucriai, vikriai, suma-niai; ~ость, -и *m. šnek.* apsučumas, vikrumas, mitrumas; sumanumas, išmanumas, gudrumas; ~ый, -ая, -ое; -ив, -а, -о *šnek.* apsučrus, vikrus, rangūs, mitrus, verslūs (*puz. pirklys*), paslankūs; guvūs, išmanūs, sumanūs, gudrus.

оборóтность, -и *m.* apsisukimų skaičius; o. тур-би́ны turbínos apsisukimų skaičius.

оборóтный, -ая, -ое 1. apývartos, apývartinis; обо-рóтные срд́ства apývartinės lėšos; 2. *glžk.* гра-žòs; оборóтное де́ло gražòs dėpas; 3. átvirkš-čias, išvirkščias; išverstas; užpakalinis, apatinis; оборо́тная сторо́на пáмятника užpakalinė pa-tiñklo pūsė; оборо́тная сторо́на афи́ши atvirkš-čioji afišos pūsė; оборо́тная сторо́на жи́зни blogóji, atvirkščioji gyvėnimo pūsė; 4. *šnek.* ar-likinis (*kelias*); ♦ оборо́тная сторо́на išvirkš-čioji, blogóji, neigiamóji pūsė, neigiamybė.

оборóчу *žr.* оборóтитъ; ~сь *žr.* оборóтиться.

обору́дова|ние, -я 1. (*veiksmas*) įrengimas; insta-liāvimas; o. спортáвного зàла spòto sàlės įren-gimas; 2. įrenginiai; įrenginys; įranga; заво-дско́е о. gamýklos įrengimai; стро́ительное о. statýbiniai įrenginiai; ~ть, -дую́, -дуюшь *eig.* iř *įvk.* 1. įrengti (*puz. fàbriką*), įtaisýti, insta-liúoti; aprápinti (*įrengimais*); 2. *šnek.* sutvarkýti, parápinti, atlikti, suorganizuóti; o. встрѐчу suor-ganizuóti sutikimà.

обóры, обóр *dgs. žr.* обóра.

обóрыши, -ей *dgs. šnek.* išrankos, išskyros; я́блоки обóрыши obuolių išrankos.

обосáбливать, -аю́, -аешь *eig. žr.* обосáбить; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. žr.* обосáбиться.

обосновáние, -я 1. (*veiksmas*) pagrindimas, argu-mentācija, motyvāvimas; 2. įrodymai, argumėtai, motývai.

обосновáни|ость, -и *m.* pagrįstumas, įtikinamumas; ~ый, -ая, -ое; -ан, -анна, -анно motyvúotas, pagrįstas, įrodýtas, pamatúotas; įtikinantis.

обосновáть, -ную́, -нуешь *įvk.* pagrįsti (*puz. mintį*), pamatúoti; motyvúoti, įrodýti, įtikinti.

обосновáться, -нуюсь, -нуешься *įvk. šnek.* įsikúrti, įsigyvėnti, apsigyvėnti, įsitaisýti.

обосновывáть, -аю́, -аешь *eig.* grįsti, įrodinėti, įti-kinėti, *žr.* обосновáть.

обосновываться¹, -аюсь, -аюсь *eig.* kurtis, žr. обосноваться.

обосновываться², -ается *eig.* būti pagrindžiamam, motyvuojamam; būti įrodomam.

обоскобать, -блю, -бишь *ivk.* izoliuoti, atskirti, išskirti, atidalyti, atriboti; padaryti nuošalų; *~ся*, -блюсь, -бишься *ivk.* atsiskirti, išsiskirti; izoliuoti, atsiriboti; pasidaryti, tapti nuošaliu.

обоскобление, -я 1. izoliavimas, atskyrimas, išskyrimas, atribojimas, izoliacija; 2. atsiribojimas, atskyrimas, izoliavimas; 3. *gram.* išskirtis.

обоскобленность, -и *m.* izoliuotumas; atskirtumas, atskirtumas; *~ый*, -ая, -ое; -ен, -енна, -енно 1. izoliuotas, atskirtas, atskiras; atribotas; nuošalus; 2. užsidaręs, atsiskyręs; 3. *gram.* išskirtinis; обоскобленные члены предложения išskirtinės sakinio dalys.

обоскоблять, -яю, -яешь *eig.* žr. обоскобать; *~ся*, -яюсь, -яешься *eig.* 1. žr. обоскобиться; 2. būti atskiriamam, izoliuojamam.

обоскобление, -я paaštrėjimas, pablogėjimas; o. politinių santykių paaštrėjimas; o. ligos paūmėjimas, paaštrėjimas.

обоскобленность, -и *m.* paaštrėjimas, pablogėjimas, pagriežtėjimas, aštrumas; *~ый*, -ая, -ое; -рэн, -ренá, -ренó 1. paaštrėjęs, pablogėjęs; обоскобненные отношения paaštrėję santykiai; 2. pasmailėjęs; 3. padidėjęs, pakilęs, paryškėjęs, pagriežtėjęs, paskudėjęs; обоскобненные способности paskudėjęs gabumai; обоскобленная впечатлительность padidėjęs jautrumas (*įspūdiams*).

обоскоблить, -рю, -ришь *ivk.* 1. paaštrinti, įaštrinti, įkaištinti (*puz. politinę atmosferą*), pagriežtinti, pabloginti; 2. padidinti, pabloginti, pasunkinti; paūminti; įtemptas darbas обоскобляло galvos skaudėjimą; 3. pagyvinti, padidinti, paskudrinti, paryškinti; запах еды обоскоблял мой аппетит valgio kvapas padidino mano apetitą; *~ся*, -йтся *ivk.* 1. paaštrėti, pagriežtėti, pablogėti; 2. pasmailėti; 3. padidėti, pasunkėti, pablogėti; paūmėti.

обоскоблять, -яю, -яешь *eig.* 1. aštrinti, griežtinti, bloginti; 2. didinti, bloginti, suakinti; uminti; 3. gyvinti, didinti, skudrinti; *~ся*, -яется *eig.* 1. aštrėti, griežtėti, blogėti; 2. smailėti; 3. sunkėti, didėti, blogėti; umėti.

оботру žr. обтереть; *~сь* žr. обтереться.

обочина, -ы 1. šalikė, kėkraštis; 2. kraštas, pakraštys, pašalys; idti по обочине лєса eiti miško pakraščiu.

обочла žr. обчесть; *~сь* žr. обчесться.

обочный, -ая, -ое *šnek.* pakraščio, pašalio, pakraštinis; šalikės; обочная тропинка šalikės, pašalio takelis.

обочу žr. обчесть; *~сь* žr. обчесться.

обошёл žr. обойти; *~ся* žr. обойти.

обошью žr. обшить.

обоюдн||o *pro.* abipusiai, abišališkai; *~ость*, -и *m.* abipusiškumas, abišališkumas; *~ый*, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. abipusiškas, abišališkas; tarpusavio, bendras; по обоюдному согласию abiem šalims sutikus; обоюдная любовь tarpusavio

meilė; 2. *pasen.* dvipūsis; dviašmėnis; o. меч dviašmėnis kardas.

обоудо||вонутый, -ая, -ое abipus įgaubtas; *~выгодный*, -ая, -ое abiem pūšems naudingas, bendranaudis; *~выпуклый*, -ая, -ое abipus iškilas; *~острый*, -ая, -ое; -остр, -а, -о 1. dviašmėnis, abišal, abipus aštrus (*puz. peilis*); 2. *prk.* gālintis duoti ir teigiamą ir neigiamą rezultatą (*apie priemonę*); *~сторонний*, -ая, -ее abišalis, abipūsis; обоудостороннее соглашение abišalis susitarimas.

обработыва||емость, -и *m.* apdirbamumas; *~ние*, -я apdirbimas; įdirbimas; *~ть*, -аю, -аешь *eig.* 1. dirbti, išdirbinėti, apdirbinėti; doroti; dailinti; o. kōžu išdirbinėti oda; o. žemlę dirbti žemę; 2. *prk.* šnek. doroti, veikti kurią kryptimi (*žmogų*); *~ющий*, -ая, -ее apdirbimo; išdirbimo, apdirbamasis, išdirbamasis; обработывающая промышленность apdirbamoji pramonė.

обработывать, -аю, -аешь *ivk.* 1. įdirbti, išdirbti, apdirbti; apdailinti, apdoroti; o. detalę apdoroti detalę; o. želėzo apdirbti geležį; o. šūpū išdirbti kailį; o. kolūzines polį įdirbti, apdirbti kolūkio laukus; 2. paruošti (*puz. bylą*), apdoroti (*puz. rankraštį, veikalą*); 3. aptvarkyti; sutvarkyti (*puz. dokumentus, korespondenciją*), suskaičiuoti (*puz. pinigų*); 4. *prk.* šnek. paveikti, palekti, apdoroti; 5. *prk.* šnek. primušti, sumušti, apkūti; 6. šnek. greičiai sutvarkyti (*reikalus*), aptvarkyti.

обработка, -и 1. (*žemės*) įdirbimas; apdirbimas, išdirbimas; nudailinimas, apdailinimas; 2. apdorojimas, sutvarkymas; o. statybių straipsnio apdorojimas; o. narodnų pėsen liadies dainų subalsavimas; ♦ санитарная o. sanitārinis apuošimas; брать (взять) в обработку paveikti, suagičiuoti, įkalb(in)ėti.

обравнивать, -аю, -аешь *eig.* lyginti, letėti (*puz. takelį*); *~ся*, -ается *eig.* 1. lygintis, lygėti; 2. būti lyginamam.

обрадова||нный, -ая, -ое; -ван, -а, -о pradžiugintas, nudžiugintas; džiaugsmingas (*puz. veidas*), džiugus; *~ть*, -дую, -дуюшь *ivk.* pradžiuginti, nudžiuginti; *~ться*, -дуюсь, -дуюсь *ivk.* nudžiugti, pradžiugti, pasidžiaugti, nusidžiaugti, apsidžiaugti; pasigėrėti.

образ¹, -а; *dgs.* образы, -ов 1. vaizdas, pavidalas, pavėikslas, išorė, išvaizda; gūmis; atgamas; o. dėvūški dōlgo ne vychojil y menā iz golovj mērginos pavėikslā āš ilgāi turėjau mintys, mērginos pavėikslas ilgāi neišėjo mán iš minties; chelovečeskij o. žmogaus išvaizda; 2. *džn.* *dgs.* vaizdai; образы прошедшего praeities vaizdai; 3. atspindys; atspindėjimas; o. vėneshero mīra išorinio pasaulio atspindys; 4. *lit.* tipas, pavėikslas, personāžas; vaizdas; poet mýslit obrazami poetas māšto vaizdais; položitelnyj o. teigiamas personāžas; 5. būdas; struktūra, sandara; fōrma, tvarkā; o. dējstvij veikimo būdas; o. mýslēj galvosena; o. pravlēnija valdyto fōrma; o. jiznij gūvėnimo būdas; ♦ живoj o. gūvāvaizdis; takim obrazom tōkiu, tuō būdi; jnyj obrazom kitaip; nailuchšim obrazom geriausiai, puikiausiai; rōvnym obrazom iргi, taip

pāt, lygiā dalimī; нибѡм образѡм јѡкиѡ бѹдѹ, нѣкѹ гѹѡ, нѣкѹ бѹдѹ; нѣкаѡр; слѣдѹющим образѡм ѡтаѡр, ѡиѹ бѹдѹ; глѡвным образѡм labiāusiai, daugiausia; нѣкоторым образѡм iš daliēs; ѡаѡр таѡр; коренным образѡм iš pagrin-dų; ѡбстѡятельство образа дѣйствия *gram. būdo aplinkybė*.

образ², -а; *dgs.* образá *bažn. šven-tojo pavėik-slas*.

образец, -ца 1. pavyzdys; mėginys, bandinys; образцы игрушек žaislų pavyzdžiai; испытательный о. bandomasis pavyzdys, bandinys; о. нравственности padaromo, doringumo pavyzdys; 2. modelis, fasonas; stilius; tipas; костюм нового образца naujo fasono kostiumas; новый о. станка naujas staklių modelis; дом старого образца seno stiliaus namas; принимать (брать) за образец imti pavyzdžiui; стать образцом tapti pavyzdžiu; служить образцом būti pavyzdžiu.

образина, -ы *šnek.* 1. baurūs, šlykštūs vėidas, snūkis; взгляни в зеркало на свою образину pasižiūrėk veidrodinį į savo snukį; 2. (*keiksmazodis*) šlykštynė, baurybė, šunsnukis.

образин|ость, -и *m.* vaizdingumas; **~ый**, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно vaizdingas; образная речь vaizdinga kalba.

образование¹, -я 1. susidarymas, pasidarymas, atsiradimas; susiformavimas; о. государства valstybės susidarymas, susiformavimas; 2. sudarymas, (su)kūrimas, įkūrimas, (su)organizavimas, (su)formavimas; daryba; 3. darinys.

образование², -я švietimas; mokslas, mokslinimas, iš(si)mokslinimas, mokymas, prūsinimas, lāvinimas; отдел народного образования liaudies švietimo skyrius; дело образования švietimo reikalai; дать о. išmokslinti; специальное о. specialūs mokslas; получить о. išeiti mokslus, išsimokslinti.

образованность, -и *m.* apsišvietimas; išsimokslinimas, išprusimas; kultūra, erudicija.

образованный¹, -ая, -ое; -ан, -анна, -анно sudarytas, sukurtas, suformuotas.

образованный², -ая, -ое; -ан, -анна, -анно apsišvietęs, išsimokslinęs; kultūringas, civilizuotas; apšviestas, mokyta, išmokslintas, išprusintas.

образователь¹, -я *v.* 1. sudarytojas, organizatorius; 2. gamintojas; грибок — о. плесени grybėlis — pelėsių gamintojas.

образователь², -я *v. pasen.* švietėjas, auklėtojas, mokytojas.

образовательный¹, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно sudaromasis; gaminamasis, gaminantis.

образовательный², -ая, -ое; -лен, -льна, -льно išmokslinimo, mokslo; mokslinamas, lāvinamas; образовательные экскурсии lāvinamojo pobūdžio ekskursijos; ♦ о. ценз мѡксло ceľzas.

образовать¹, -зѹю, -зѹешь *eig.* ir *įvk.* padaryti, sudaryti, sukurti, suorganizuoti, suformuoti; pagaminti; sukūrėti (*puz. lapus*), sukrāti (*puz. putpurus*); nukalti (*naują žodį*).

образовать², -зѹю, -зѹешь *eig.* ir *įvk.* *pasen.* išmokslinti, apšviesti, išlāvinti, išprusinti.

образоваться¹, -зѹется *eig.* ir *įvk.* 1. susidaryti, susikurti, atsirasti, susiformuoti, pasigaminti; su-

siorganizuoti; susikūrėti (*apie lapus*); susikrāti (*apie žiedus*); užsimėgėti (*apie vaisius*); užsidėti (*apie plėvelę, ledą*); образовался зародыш яйца užsivertė kiaušinis; 2. *pasen.* susitvarkyti.

образоваться², -зѹюсь, -зѹешься *eig.* ir *įvk.* *pasen.* išsimokslinti, apšviesti, išsiprusinti, išprusiti.

образовывать¹, -аю, -аешь *eig.* sudarinėti, kurti, organizuoti, formuoti.

образовывать², -аю, -аешь *eig.* *pasen.* mōkslinti, šviesti, lāvinti.

образовываться¹, -ается *eig.* susidarinėti, formuo-tis.

образовываться², -аюсь, -аежся *eig.* *pasen.* mōks-lintis, šviēstis, lāvintis, prūsinintis.

образок, -ка *bažn.* paveikslėlis.

образумить, -млю, -мишь *įvk. šnek.* 1. prōtą atvēsti, dūoti susiprāsti, sudraūsti (*nuo blogo*), priversti apsigalvoti, susiprāsti, parāginti susiprotėti, pr-prōtinti, suprōtinti; **~ся**, -млюсь, -мижся *įvk. šnek.* 1. susiprāsti, atsiprotėti, susidraūsti, susi-protėti; 2. *pasen.* atsikvošėti, atsigauti, atsigōsti; atsipėkėti.

образующ|ая, -ей *dkt. mat.* sudaromoji; **~ий**, -ая, -ее sudarantis, suformuojantis, sudaromasis; об-разующая линия *mat.* sudaromoji linija.

образцовый, -ая, -ое 1. pavyzdinis; образцовые из-дѣлия pavyzdiniai gaminiai; 2. pavyzdingas, pa-veikslūs, paveikslingas; образцовое хозяйство pa-vyzdingas, paveikslūs ūkis; о. порядок pavyz-dinga tvarka.

образчик, -а 1. pavyzdėlis, pavyzdys (*puz. prekių*); 2. *prk. šnek.* pavyzdys; о. стpогоро харāктера griežto būdo pavyzdys.

обраковать, -кѹю, -кѹешь *įvk.* išbrokuoti.

обрамить, -млю, -мишь *įvk.* įrėminti, į rėmus įdėti, aprėmuoti.

обрамить, -млю, -мишь *įvk.* apsupti, apjuosti, ap-siausti; лѡны обрамѡли сад liepos supo sōdā.

обрамление¹, -я įrėminimas.

обрамление², -я apsupimas, apjuosimas.

обрамлять¹, -аю, -аешь *eig. žr.* обрамить.

обрамлять², -аю, -аешь *eig.* *žr.* обрамить.

обраст|ать, -аю, -аешь *eig.* **~й**, -тѹ, -тѹшь; *būt.* obrōc, -лā, -лō *įvk.* 1. apāugti, apžēlti, apšēpti (*plaukais*), apkērti (*krūmais*), apdýgti, apgōžti; *prk.* aplipti; о. бородой apžēlti, apšēpti barzdā; 2. *šnek.* aptēkti, aplipti, apāugti; о. грязью ap-tēkti, aplipti purvais; о. жиром nutūkti.

обрат, -а separuotasis pėnas.

обратн|ость, -и *m.* grįžtamumas; **~ый**, -ая, -ое; -йм, -а -о 1. grįžtamasis, grįžtantysis; обрат-ные реакции *chem.* grįžtamosios reakcijos; 2. āt-virkščias; о. смысл atvirkščia prasmė.

обратить, -ашѹ, -атишь *įvk.* 1. atsūkti, atgręžti, atkreipti, nukreipti, pakreipti, pasūkti; о. пушки в стpонѹ вpāрā atsūkti, atgręžti patrānkas į priešo pūse; она обратѡла на меня свой глаза ji ātkreipė į manė savo akis; он обратѡл на себя внимāние прохожих jis patrāukė į savė praeivių dėmesį; о. внимāние на чтō-л. ātkreipti dėmesį į ką nors; 2. pavartōti, panaudōti, skirti, nukreipti; о. дѣньги на пострōйку дōма panaudōti pinigų namų statybai; 3. paversti; о. воду в пар paversti vādenį garais; о. дом в боль-

нищу paveřsti námą ligónine; o. górod v pénel sudėginti miestą, paveřsti miestą pelenais; 4. atvēsti, atvērsti; o. proviniņšmegošs na putį istiny atvēsti nusikaltēļi, nusidēļēļi ī tiesōs kēliā; 5. *prk.* pakreipti, nukreipti; o. razrovór k drugoī tēme pakreipti pókalbī ī kitā tēmā, kitā temā, priē kitōs tēmōs; ♦ o. v šutķu nulēisti juokaīs; o. v rábstvo pavērgti, vergū padarýti; o. v bērstvo priveřsti galvótrūkčiais tráuktiš, bēgti; ~ся, -ашьсь, -атисья *ivk.* 1. atsisūkti, atsi-grēžti, pasikreipti, nusikreipti; pakrūpti; 2. *prk.* nukrūpti, pērsimesti, užgriūti; eró mešť obratīlās na sosēda jō keřštas užgriūvo kaimýnā; 3. kreiptis; o. za sovētom k brāty kreiptis patarimo ī bróli, prašyti bróli patarimo; 4. pavīrsti, o. v prax dūlkēmis pavīrsti, sudūlēti; 5. atsiversti, grīžti (*puz. ī tiesos keliā*); o. v inýu vėpy at-siversti ī kitā tikējima, tikýbā; 6. imtis; grīžti; o. k izučēniju kōsmosa imtis tyrinēti kōsmosā; o. k prēžnim delām grīžti priē ankstyvesnių rei-kalų; ♦ o. v bērstvo galvótrūkčiais tráuktiš, bēgti.

обратн||о *prv.* 1. atgal, atgalis, atpēnč; tudā i o. teñ ir atgal; повернуть o. grīžti atgal; отдāt o. grāžinti; 2. *šnek.* atvirkščiai, atbulai, priešingai; o. пропорциональные величины *mat.* atvirkščiai proporcingi dydžiai; ~ый, -ая, -ое 1. atgalinis, atbulinis, atvirkštinis; priešingas; o. ход 1) *tech.* atbulinė eigā; 2) *spec.* atgalinis ėjimas; обратное направление atvirkštinė kryptis; в обратном направлении priešinga kryptimi; o. путь kėlias atgal; на обратном пути grīžtant, grīždamas atgal; 2. atvirkštinis, atvirkščias; atžagarias, atgalias; priešingas; užpakalinis; обратная сторона монумента monumėnto užpakalinė pusė; обратная сила zakōna teis. atgalinė įstatymo galia; o. улар atōsmūgis; o. билет *glžk.* grīžtamasis bilietas; o. адрес siuntėjo adresas; обратная пропорциональность *mat.* atvirkščias proporcingumas.

обраты, -тов *dgs. (pramonės)* grīžiniai; гребенные o. tekst. šukiotiniai grīžiniai.

обращать, -аю, -аешь *eig.* 1. (at)sukinėti, atgrežinėti, sukióti, grēžióti; он обращāl liúo to k oknų, to k dvėri jis grēžiójo, sukinėjo véida čia ī lāngā, čia ī duris; 2. *prk.* kreipti; 3. vėsti (*kuo*); žr. обратить; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. sūktis, skriėti (*aplink*); srovėnti, tekėti; Земля обращāется вокрųг Сólнца Žemė sūkasi, skrieja aplink Sāulę; кровь обращāется в жилах kraujas tėka, srovėna gýslomis; 2. sukiótiš, grēžiótiš; o. во все стороны sukiótiš ī visās pusēs; 3. elgtis; laikytiš; o. вэжливо mandagiai elgtis; 4. kreiptis; o. k учытелю kreiptis ī mokytoja; 5. būti apývartoje (*apie pinigų, prekes*), cirkuliuoti; darýti apývartā; 6. vartóti, naudótiš; umėti o. с инструмēntом mokėti naudótiš instrumentais, įrankiais; с огнēm náдо o. ostoróжно sū ugnimi reikia būti atsargiam; 7. pakeřti krūpti, (pa)sūkti; не доėхав до назнāченного мēста, он вдруг обращāется на восток neprivažiāvēs nustatýtos viētos, jis staigā pāsuka ī rytus; 8. bendráuti; o. с учēnymi bendráuti sū mōkslininkais.

обращение, -я 1. sukimas, skriejimas (*puz. žemės*); (*kraujo*) apýtaka, cirkuliācija; 2. (pa)sukimas, (pa)kreipimas, (at)grēžimas; 3. apývarta, cirkuliācija (*puz. pinigų, prekių*); o. товаров prėkių cirkuliācija; пустить в o. нōвое слōво imti vartóti, palēisti apývarton naują žōdį; 4. *bažn.* at(si)vertimas (*puz. netikinčių*); 5. kreipimasis, atsišaukimas; o. к народу atsišaukimas ī liáuđ; 6. elgimasis (*puz. su žmonėmis*), elgesys, elgsena; 7. nukreipimas (*ī kę*), paskyrimas; o. средств на развйтие сēльского хозйства lėšų nukreipimas žēmės ūkiui išvystyti; 8. vartojimas, naudojimas (*puz. įrankių*); 9. *gram.* kreipinys; 10. pasisukimas, atsisukimas; (*logikoje*) sukeitimas; o. фаз *tech.* fāzių inversija, fāzių sekōs pakitimas.

обращу žr. обратить; ~сь žr. обратиться.

обрезовывать, -зую, -зуюшь *ivk.* padarýti reviziją, išrevizuoti.

обрежу žr. обрѣзать; ~сь žr. обрѣзаться.

обрѣз, -а 1. briaunā, krāštas, atkraštys; šonas; 2. nūopiova, nūoraiža, atraizā; 3. nupiautamždis šautuvas; 4. pėrpiovimas, piūvis; mēcto obrēza piūvio vietā; ♦ в o. *šnek.* grýžtu grāižtu, vōs vōs.

обрѣзание, -я *bažn.* apipiāustymas.

обрѣзание, -я apipiovimas, nupiovimas; nukirpimas, nukařpumas.

обрѣз|ать, -ѣжу, -ѣжешь *ivk.* 1. apipiāuti, nupiauti, nupiaustyti, apipiāustyti; nukirpti, apkirpti, apkarpyti, apkirpinėti; apraikyti (*puz. duona*); (nu)genėti (*puz. medžio šakas*), argenėti, apkarpóti, (nu)karpyti; 2. pėrpiauti, įpiāuti; o. nálec įsipiāuti ī pirštā; 3. *prk.* pėrkinsti, nutráukti (*kalbą*); ♦ o. крылья pakirpti sparnūs, nelēisti pasirėkšti iniciatyvai; ~ать, -аю, -аешь *eig.* žr. обрѣзать; ~аться, -аюсь, -аешься *ivk.* 1. įsipiāuti (*puz. ranką*), įsikirpti, pėrsipiauti; 2. *šnek.* susikirpti (*per egzaminą*); ~аться, -аюсь, -аешься *eig.* žr. обрѣзаться.

обрѣз|ка, -и nūrėžimas, nukirpimas, nupiovimas; pėrpiovimas; apipiovimas, apipiāustymas; o. плодových дєрєвєв vaismėdžių argenėjimas; ~ной, -ая, -ое *spec.* nupiautinis, briauninis, apkerpmasis; ~ок, -зка nūopiova, atpiovā, atkarpā, nūoraiža, atraizā, skiāutė, skėpsnė; мясные обрѣзки mėsos atpiovos.

обрѣзывать, -аю, -аешь *eig.* žr. обрѣзать; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. žr. обрѣзаться; 2. būti apipaunamam, apkařpomam.

обрѣк žr. обрѣчь.

обрѣкать, -аю, -аешь *eig.* žr. обрѣчь.

обрѣкся žr. обрѣчься.

обрѣку žr. обрѣчь; ~сь žr. обрѣчься.

обрѣл žr. обрести; ~ся žr. обрестись.

обремен|ение, -я apsuñkinimas; našta, sunkumas; apkrovimas; ~енный, -ая, -ое; -нен, -енā, -ненō 1. apsuñkintas, prispāustas; apsikrōvēs, apkrāutas; apkibęs (*puz. obelis obuolių*); 2. *prk.* apsuñkintas, prislėgtas; o. долгами skolų prislėgtas, skolomis aptėkęs.

обременительн||ость, -и *m.* sunkumas; keblumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно slogūs, sunkūs

(*puz. darbas*), apsuŭkinantis; keblūs; обремені-
тельное задание sunki, kebli užduotis.

обременить, -ню, -нишь *įvk.*, **нѣть**, -ѣю, -ѣешь *eig.* (ap)suŭkinti, (ap)sloginti, nusloginti, (ap)-
krăuti; (pri)słęgti, prispăusti; o. себя apsisuŭ-
kinti, năštą, suŭkulį užsidėti; o. непосильным
трудом apkrăuti nepăkeliamu dărbu.

обременить, -йжу, -йзишь *įvk.* remizan įvarýti
(*kortuojant*), aplôšti (*neleidžiant gauti nustaty-
tojo kirčių skaičiaus*); sukiřsti, nugălėti; **нся**,
-йжусь, -йзишся *įvk.* remizan patękti, pralôšti
(*negaunant nustatytojo kirčių skaičiaus*).

обрести, -ету, -етешь; **бѣт**, -рѣл, -рѣла, -рѣло *įvk.*
(su)răsti, atrăsti; įgăuti, atgăuti, į(si)gýti; pa-
siekti; o. свободу atgăuti, įgýti láisvę; o. счастье
surăsti láime; **нсь**, -ретысь, -ретешься; **бѣт**,
-рѣлсь, -рѣлăсь, -рѣлôсь *įvk.* pasen. atsirăsti, su-
sirăsti.

обретать, -аю, -аешь *eig.* žr. обрести; **нся**, -аюсь,
-аешся *eig.* šnek. būti (*kur*), gyvėnti, laiký-
tis.

обретение, -я (at)radimas, atgavimas, suradimas;
įsigijimas.

обретѹ žr. обрести; **нсь** žr. обрестись.

обреchenіе, -я pasmerkimas; nuskygimas; **нѣнность**,
-и *m.* pasmerkimas; чѹство обреченности pa-
smerktumo jăusmas; **нѣнный**, -ая, -ое; -чѣн, -че-
на, -ченô pasmerkimas, paaukôtas; pasmerkimas
žlugti, perasisękti, žûti; обреченные на верную
гибель pasmerkti tikrai prăžūčiai.

обречѹ, -екѹ, -ечѹшь, -екѹт; **бѣт**, -ѣк, -еклă, -екло
įvk. nuskirti, pasmerkti; nuspręsti likimă, lėmti,
skirti žûti; гарнизон крепости был обречѣн tvir-
tôvės įgulai būvo lėmta žûti; **нся**, -екѹсь,
-ечѹшся, -екѹтсь; **бѣт**, -ѣксь, -еклăсь, -еклôсь
įvk. 1. *pasen.* pasiaukôti, pasiskirti; 2. būti pa-
smerktam.

обрешѣти||на, -ы *spec.* grebėstas, lotă; **нть**, -шѣчу,
-шѣтишь *įvk.* 1. apgrebėstûoti, aplotôti (*stogą*);
2. iškălti sienas balănomis (*tinkuojant*); 3. už-
dėti groteles (*puz. langui*).

обрешѣтка, -и 1. (*veiksmas*) grebėstăvimas, lotôji-
mas; сплошная o. iřtisinis grebėstăvimas; 2. gre-
bėstai, lôtos.

обрешѣчивать, -аю, -аешь *eig.* grebėstûoti, lotôti.
обрешѣчу žr. обрешѣтитъ.

обрѣю žr. обрѣть; **нсь** žr. обрѣться.

обрисовать, -сѹю, -сѹешь *įvk.* 1. nupieřti, nubrai-
žyti, nubręžti, apipieřti, apibręžti; 2. *prk.* pavaiz-
dûoti, atvaizdûoti, apibûdinti, nupieřti; o. роль
наѹки apibûdinti, pavaizdûoti môkslo vaĩdmenį;
нся, -сѹется *įvk.* pasirôdyti, išryřkėti, pasimatýti;
išaiřkėti; вдалѣ обрисовались горы tolimoje iš-
ryřkėjo, pasirôdė kalnai.

обрисовка, -и 1. atvaizdăvimas, apibûdinimas;
2. pasirôdymas, išryřkėjimas; **нывать**, -аю,
-аешь *eig.* žr. обрисовать; **нываться**, -ается
eig. žr. обрисоваться.

обрить, -рѣю, -рѣешь *įvk.* nuskûsti, apskûsti (*puz.*
barzdą); **нся**, -рѣюсь, -рѣешся *įvk.* nusiskûsti,
nusiskûsdinti.

обровнять, -аю, -аешь *įvk.* aplýginti, nulýginti, su-
lýginti, apletėnti; **нся**, -яется *įvk.* išsilýginti.

оброк, -а *ist.* dŭoklė.

обронить, -оню, -онишь *įvk.* šnek. 1. pamėsti, iš-
mėsti (*iř rankų*); prarăsti; 2. (*apie medžius*) nu-
mėsti (lapūs); 3. tărsteletti, pratariti (*puz. keletą
žodžių*).

обро́с žr. обрасти.

обросший, -ая, -ее arăuges, apžėles, apšėpęs, ap-
kėgęs.

обро́ч||ить, -чу, -чишь *įvk.* *ist.* uždėti dŭoklę (*bau-
džiauninkui*); **нный**, -ая, -ое *ist.* 1. dŭoklės,
dŭoklinis; 2. -oro *dkt.* *ist.* dŭoklininkas, dŭoklinis
valstietis.

обро́ю žr. обрѣть; **нсь** žr. обрѣться.

обру́б, -а 1. žr. обру́бка (*1 reikš.*); 2. (*šulinio*) ren-
tinys; 3. kirtimo pavirřius.

обруба́ть, -аю, -аешь *eig.*, **нѣть**, -ублю, -убишь
įvk. 1. nukarôti, apkarôti, nukirřti, apkirřti, ap-
genėti (*řakas*); 2. atsiulėti, atsiûti, aprumbûoti.

обру́бка, -и 1. apkirtimas, apkarpôjimas, nugenėjimas
(*řakų*); 2. atsiulėjimas, aprumbăvimas.

обру́бок, -бка rąst(a)galys, blŭkis, stramppgalys;
o. хвостă *prk.* trumpà, nukirstà uodegà, bigė.

обру́гать, -аю, -аешь *įvk.* išplûsti, išdėti piktais
žodžiais, išdėti į šuŭs dienas, iškėikti, iškone-
veikti, išpravardžiuoti; **нся**, -аюсь, -аешся *įvk.*
šnek. išsiplûsti, išsikėikti.

обрусе́лый, -ая, -ое surusėjęs; **нние**, -я (su)-
rusėjimas; **нть**, -ѣю, -ѣешь *įvk.* surusėti.

обруси́тель, -я *v.* rûsintojas; **нѣ**, -усишь *įvk.*
surûsinti.

обруч, -а; *dgs. kilm.* -ѣй laŭkas (*puz. statinės*),
veržtŭvas, varžlankis.

обруча́льный, -ая, -ое *pasen.* žieduotuvių, sužie-
duotuvių, sužadėtuvių; обруча́льное кольцо su-
tuokiŭvių žiedas; **нать**, -аю, -аешь *eig.* žr. обру-
чить; **наться**, -аюсь, -аешся *eig.* žr. обручить-
ся; **нение**, -я *pasen.* (su)žieduotuvės, žiedŭnos,
susizadėjimas, sužadėtuvės.

обруче́нни||к, -а *šnek.* (su)žieduotinis, žadėtinis, ve-
simasis; **нца**, -ы (su)žieduotinė, žadėtinė, vesi-
môji.

обру́чик, -а (*statinės*) lankėlis.

обру́чить, -чѹ, -чишь *įvk.* sužiedûoti, apžiedûoti;
нся, -чѹсь, -чишся *įvk.* susižiedûoti, susiža-
dėti.

обручный, -ая, -ое lankŭ, laŭko, lankinis.

обру́шение, -я 1. nugriovimas, nuvertimas; 2. (su)-
griuvimas, įgriuvimas; užgriuvimas; o. крыши
stôgo įgriuvimas.

обру́шивать, -аю, -аешь *eig.* 1. vėřti, griăuti;
2. *prk.* kirřti, dŭoti, treŭkti, mėsti; 3. krŭřti (*puz.*
luobas nuo grădų); **нся**, -аюсь, -аешся *eig.*
1. griăti, vėřti; 2. *prk.* plŭti, mėstis.

обру́шина, -ы apgriuvimas.

обру́шить, -шу, -шишь *įvk.* 1. nugriăuti, nuveřti,
pargriăuti, parveřti; užveřti, apibeřti, apipilti;
2. *prk.* sudŭoti, sukirřti, nukreipti, palėisti; o.
удăr на вpară sudŭoti prieřui smŭgi; 3. *prk.*
išlieti, išpilti, suveřti, nutăikyti, nukreipti, nu-
gręžti; o. желчъ на корô-л. išlieti aŭt kô tulžį;
нся, -шусь, -шишся *įvk.* 1. nugriăti, nuveřti,
nužlŭbėti, nugarmėti, nukristi, nubygėti; įlăžti,
įgriăti; nusliŭkti; обру́шился потолок įlăžo,
įgriŭvo lŭbos; обру́шился бѣпер musliŭko kraŭ-
tas; 2. (*на кого-что*) *prk.* pasipilti (*ant kô*),

suviřti, užgriūti (*ką*), apnikti (*ką*); на него обрушилась беда ĳi užgriūvo vařgas, neláimė; 3. (*на кого-что*) *prk.* už(si)pūlti (*ką*), užkristi (*ant ko*); он обрушился на меня ĳis užkrito ant manėš, (už)pūolė manė.

обру́в, -а 1. nutrūkimas; trūkis; 2. kriaūšis, pakriūtė, skafdis.

обру́вать¹, -аю, -аешь *eig.* 1. skāinioti, rařkyti, skabýti; rėkřti, skinti; tráukyti, plėšyti; 2. atplėřinėti (*galiuką*), pėrplėřinėti; tráukyti (*puz. siūlą, virvę*); 3. *prk.* stabdyti; tildyti.

обру́вать², -аю, -аешь *eig.* apkasinėti, apkasióti.

обру́ваться¹, -аюсь, -аешься *eig.* 1. nutrūkinėti; 2. būti rāřkomam, skinamam; 3. plyřti (*puz. drabuřis*), skūrti, skárti, drikti; *žr.* оборваться.

обру́ваться², -ається *eig.* 1. *pasen. žr.* обрýться; 2. būti apkaupiamam; būti apkasinėjamam.

обру́вистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о 1. skardingas (*puz. kalnas*), skardūs, statūs, staigūs, kriaušingas, skardžiūotas; 2. *prk.* menuoseklūs, nutrūkstamas, išblařkýtas, blařkūs, trūkčiojamas.

обру́вность, -и *m. tekst.* 1. nutrūkimų kiėkis; 2. trūkimas, nutrūkstamumas.

обру́во||к, -вка 1. virvagalyř; (*siūlo*) galėlis; brizgalas, skūtas, skiūtė; nuoplėša, atplaiřa; 2. *prk.* fragmentas, ištrauka; nuotrupa; ~чный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно nutrūkstantis, nėbaigtas, pādriskas; nuotrupinis, fragmentinis; обрýвочная фраза padrikā, nėbaigtā frāzė.

обру́згать, -аю, -аешь *жк.* apřlakstyti, aptėkřti, aptařkyti, apdrėbti, apdrabstyti, apřlėkti; apipurkřti, aprāiřkyti; ~ся, -аюсь, -аешься *жк.* apřřlakstyti, apsipurkřti, apsitākyti, apsitėkřti, apsidrabstyti, apsidrėbti.

обру́згивать, -аю, -аешь *eig.* (api)pūrķřioti, tařkyti, tėřkinti, *žr.* обру́згать; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. řlakstyti, tařkyti, drabstyti, *žr.* обру́згаться; 2. būti apřřlakstomam.

обру́знуть, -ну, -нешь *жк.* užpurkřti, uždrėbti, užtėkřti; pūrķřtelėti, tėkřtelėti.

обру́скать, -аю, -аешь *ir -рышу, -рыщешь жк.* aplakstyti, apibėgióti, išlakstyti, apvařinėti, apmaiřyti, išmaiřyti; весь свет о. visā pasāulį išmaiřyti, išvařinėti.

обру́ть, -рóю, -рóешь *жк.* arkāsti; apkaupyti, apkaūpti (*puz. bulves*); ~ся, -рóюсь, -рóешься *жк. pasen.* apřkāsti.

обру́зг||лый, -ая, -ое išpuřtes, išpūtes, pabrinkęs, išpuřęs, sudribęs, apdribęs (*puz. pilvas*); ~нуть, -ну, -нешь; *būt.* -юзг, -ла, -ло *жк.* išpuřsti, išpūsti, išdribti, suliuřsti, išpuřpti; ~шний, -ая, -ее pabrinkęs (*puz. veidas*), *žr.* обру́зглый.

обру́хать, -ею, -еешь *жк. šnek.* 1. išpaūpti, užsiauginti pilvą; 2. tūpti nėřčiai.

обрáд, -а areigā, iškilmės; ceremonija; namų tvarkā, namūdė; свāдебный о. vestūvinės āreigos, iškilmės; церковные обрāды bařnytinės ceremonijos, āreigos.

обрáдить, -яжý, -ядишь *жк.* 1. *šnek.* apruōřti, aptvarkýti (*puz. kambarius*); 2. *šnek.* apreĩgti (*puz. jaunąją*); pařarvóti (*mirusį*); 3. išdarinėti, išdoróti, išdarýti (*paskerstą gyvulį*); 4. *šnek.* pagaminti, paruōřti (*puz. valgį*); ~ся, -яжусь,

-ядишься *жк. šnek.* 1. apsireĩgti; 2. apsitvarkýti, apsiaruōřti.

обрáдник, -а bařn. areigų knyga.

обрáд||ность, -и *m.* areigūmas; āreigos; ~ный, -ая, -ое *pasen.* 1. *žr.* обрāдовый; 2. *šnek.* švariai, daĩliai apsireĩgęs; ~овый, -ая, -ое areigų, āreiginis; areigūs; обрāдовые обрāчан areiginiai papročiai.

обрáжать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* обрāдить; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* *žr.* обрāдиться.

обрáжý *жр.* обрāдить; ~сь *жр.* обрāдиться.

обса́дить, -ажý, -адишь *жк.* apřodinti (*aplink*); apřeldinti.

обса́дка, -и *šnek.* ~живание, -я 1. (ap)sodinimas, (ap)žėldinimas; 2.: обса́дка труб *tech.* vamzdžių siaurinimas.

обса́живать, -аю, -аешь *eig.* sodinti (*aplink*), sodinėti; žėldinti.

обса́жý *жр.* обса́дить.

обса́ливать¹, -аю, -аешь *eig.* riebaluoti, taukúoti, sviestúoti.

обса́ливать², -аю, -аешь *eig.* sūdyti (*puz. lařinius*), *žr.* обсолить.

обса́лить, -лю, -лишь *жк. šnek.* išriebaluóti, ištaukúoti, išsviestúoti, apriebaluóti.

обса́сывать, -аю, -аешь *eig.* *жр.* obcocať.

обса́хари||вать, -аю, -аешь *eig.* cukruóti, cūkrinti; ~ваться, -аюсь, -аешься *eig.* cukruóti; ~ть, -рю, -ришь *жк.* apibarstyti cūkrum, apcukruóti, apcūkrinti; ~ться, -рюсь, -ришься *жк.* susicukruóti; apsicukruóti; apcukrėti.

обсе́в, -а *šnek.* 1. apřėjimas, užsėjimas; 2. *žemd.* apýlanka, pėřsėlis; ~а́ть, -аю, -аешь *eig.* *žр.* obcėaty; ~а́ться, -ається *eig.* būti apřejamam, užsėjamam; ~ка, -и *жр.* обсе́в; ~ок, -вка 1. *жр.* обсе́в (2 reikř.); 2. *dgs. šnek.* ātsijos, išsijos, nuosijos, pāřijos, nuóbiros.

обсе́даты, -аю, -аешь, -аёт, -аёте *eig.* *жр.* обсе́сть.

обсе́к *жр.* обсе́чь.

обсе́кать, -аю, -аешь *eig.* *жр.* обсе́чь; ~ся, -аётся *eig.* *жр.* обсе́чься.

обсе́к||ся, *жр.* обсе́чься; ~ý *жр.* обсе́чь; ~ýтся *жр.* обсе́чься.

обсе́л *жр.* обсе́сть.

обсе́мен||ение, -я apřėjimas, užsėjimas; ~и́ть, -нó, -нйшь *жк.* apřėti, užsėti; ~и́ться, -йтся *жк.* duóti sėklą; atvėsti vaĩsių; ~я́ть, -яю, -яешь *eig.* *жр.* obsemenėti; ~я́ться, -яётся *eig.* 1. *жр.* obsemenėť; 2. būti apřejamam.

обсервато́р||ия, -и *astr.* observatōrija; ~ский, -ая, -ое observatōrijos; observatōrinis; о. телескоп observatōrijos teleskopas.

обсерв||ационный, -ая, -ое stebimasis, observācinis, observāvimo, stebėjimo; ~а́ция, -и stebėjimas, observāvimas, observācija, sekimas.

обсе́сть, -са́дет, -са́дем, -са́дете; *būt.* обсе́л, -ла, -ло *жк. šnek.* susėsti, apsėsti (*aplink*); aptūpti (*apie pauķščius*).

обсе́чка||а, -и nukirtimas, nukarójimas; nugenėjimas; ~и, -чек, -чкам *dgs.* nuóraiřos, nuókartos.

обсе́чь, -екý, -ечёшь, -екýт; *būt.* -эк, -еклā, -еклó *жк.* 1. apkaróti, nukaróti, apgenėti, nugenėti; о. сýчья apkaróti, nugenėti řakās; 2. nukaróti,

nukifsti, nukirtinėti; nukirpti, sutruimpinti; 3. ap-
tašyti, nutašyti (poz. *raštą, akmenį*); 4. *šnek.* ap-
triūšinti, atbrizginti (poz. *rankoves*); *~ся*, -ечёт-
ся, -екётся; *būt.* -екся, -еклās, -еклōсь *įvk.*
1. atbrizgti, aptriūšti; 2. *šnek.* aptriūšti, aptriū-
šėti, nutrukėti; волосы обсекались plaukaĩ nutriūšo.
обсеять, -сею, -сеешь *įvk.* 1. apseiti, užseiti; 2. api-
barstyti, apiberti, pribarstyti; nusėti, aplipti (poz.
medis lapais); ток кругом был обсеян мякиной
visas grėndymas buvo apibertas, nusėtas pelaĩs;
~ся, -сеюсь, -сеешься *įvk.* *šnek.* apsisėti, atsi-
sėti.
обсидеться, -ижусь, -идьшся *įvk.* *šnek.* įprasti sė-
dėti; apsiūti (*kur*), apsiturėti (*vietoje*); užsisė-
dėti.
обскакать, -скачу, -скачешь *įvk.*, **обскакивать**,
-аю, -аешь *eig.* 1. apjoti (*aplink*), apsuoliuoti;
2. *šnek.* apjodinėti (*daugelį vietų*); 3. apiekti,
pralekti įojant.
обскоблить, -обло, -облешь *įvk.* nuskūsti, nugrán-
dyti.
обскурант, -а obskurantas, tamsybės apāstalas, tam-
sybininkas, tamsos skleidėjas, tamsuolis; *~изм*, -а
tamsuoliškūmas, obskurantizmas, tamsybė, tam-
sūmas; *~истский*, -ая, -ое tamsuoliškas, obsku-
rantinis; *~ский*, -ая, -ое obskuranto, obskurantiš-
kas; obskurantские взгляды obskurantiškos pā-
žiūros.
обследован||ие, -я (iš)tyrimas, tyrinėjimas, nagri-
nėjimas; (pa)tikrinimas; (iš)aiškinimas; apžiūrė-
jimas (poz. *ligonio*); o. проблемы problėmos nag-
rinėjimas, aiškinimas; *~ность*, -и *m.* ištirtūmas.
обследователь, -я *v.* tyrėjas, tyrinėtojas, tikrintojas;
~ский, -ая, -ое tikrinamasis, tikrinimo; tiriamā-
sis, tyrimo.
обследовать, -дую, -дуешь *eig.* ir *įvk.* ištirti (iš)-
tyrinėti; patikrinti, apžvelgti, apžiūrėti; išaiškin-
ti, išnagrinėti; *~ся*, -дуются *eig.* būti tiriamam,
tikrinamam; būti nagrinėjamam.
обслуживание, -я aptarnavimas; *~ивать*, -аю,
-аешь *eig.*, *~ить*, -ужу, -ужишь *įvk.* aptarnauti;
(ap)slaugyti; обслуживать шесть станков aptar-
nauti šešeris staklės.
обслужить, -ню, -нишь *įvk.* *šnek.* apseilėti, apseil-
inti, apseilioti; *~иться*, -нюсь, -нишся *įvk.* *šnek.*
apsieilėti; *~явить*, -влю, -вишь *įvk.* *žr.* обслу-
нить.
обсудить, -олю, -блишь *įvk.* pasūdyti, susūdyti.
обсудать, -осу, -осеешь *įvk.* 1. apčiulpti, nučiulpti;
2. *prk.* *šnek.* išnagrinėti, ištyrinėti, apsvartyti.
обсуд||ый, -ая, -ое padžiūvęs, apžiūvęs, pasaūšęs;
pėrdžiūvęs; *~нуть*, -ну, -нешь; *būt.* -сох, -сохла,
-сохло *įvk.* pradžiūti, nudžiūti, apdžiūti, apsausė-
ti, nusausti, apsausti, pasausėti.
обстáвить, -влю, -вишь *įvk.* 1. apstatyti, apsūpti,
aprišti, pristatyti (*aplink*); apdėti, apdėlioti; o.
стол стūльями pristatyti aplink stalą kėdžių, ap-
statyti stalą kėdėmis; o. квартиру mebliuoti bū-
tą, apstatyti būtą (baldaĩs); 2. *prk.* organizuoti,
paruošti, suruošti, sudaryti sąlygas; o. встречу
торжественностью suruošti iškilmingas sutiktu-
vės; 3: o. рассказ интересными подробностями
įterpti į pasakojimą įdomių smūkmenų; o. фор-

мальностями apriboti formalūmais; 4. *šnek.* ap-
lekti, viršyti, nugalėti; 5. *šnek.* aplōšti; apsūk-
ti, apgauti, apmāuti; *~ся*, -влюсь, -вишся *įvk.*
apsistatyti, prisistatyti; apsisūpti, apsitvėrti; ap-
sidėlioti.
обставлять, -яю, -яешь *eig.* 1. apstatinėti, apsupi-
nėti, pristatinėti (*aplink*); 2. *šnek.* apgaudinėti,
apsukinėti; aplōšinėti; *žr.* обстáвить; *~ся*,
-яюсь, -яешься *eig.* apsisistatinėti, *žr.* обстáвиться.
обстанов||ка, -и 1. situācija, aplinkybės, padėtis,
sālygos, būklė; aplinkā, apýstata, aplinkumā; тре-
вожная политическая o. nerami politinė padė-
tis; создалась напряжённая o. на фронте susi-
dārė įtemptā situācija fronte; международная o.
tarptautinė padėtis; в мирной обстановке gam-
tiosjė, taikiojė aplinkojė; 2. baldai, būto apstā-
tymas; 3. *tea.* dekorāciniai ir butafōriniai reikme-
nys; 4. *spec.* nužymėjimas, nužymėjimo ženklai;
apžėnkinimas, береговая o. krantiniai (*vandens
kelio*) nužymėjimo ženklai; o. дороги kėlio ap-
žėnkinimas; *~очный*, -ая, -ое 1. *tea.* dekorāci-
nis-butafōrinis; mėniškai pastatytas; обстановоч-
ная часть спектакля spektaklio dekorācijos ir
butafōrija; обстановочная пьеса mėniškai pasta-
тыта pjėse; 2. *jūr.* nužymėjimo (*ženklai*).
обстирать, -аю, -аешь *įvk.* *šnek.* apskalbi.
обстоятель||ость, -и *m.* kruopštumas, tikslumas,
išsamūmas; *~ый*, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно
1. kruopštūs (*darbas*), smūklūs, smūkmeniškas,
detalūs, tikslūs, išsamūs, nuodugnūs; o. отчёт
plati, išsamī atāskaita; 2. *šnek.* protingas, rim-
tas, akuratus; erō slōvų mōjno vėrity — он o.
человек jō žodžiū gālima tikėti — jis rimtas
žmogūs.
обстоятельств||енный, -ая, -ое *gram.* aplinkybės,
aplinkybėnis; *~о*, -а 1. *gram.* aplinkybė; o. вре-
мени laiko aplinkybė; o. мєста vietos aplinkybė;
o. образа действия būdo aplinkybė; 2. *dgs.* ap-
linkybės; из-за стєчения обстоятельств dēl susi-
dėjusių aplinkybų; смотря по обстоятельствам
atšizvelgiant į aplinkybės, kaip, kōkios būs
aplinkybės; обстоятельство вынуждаёт aplinkybės
vėgčia.
обстоять, -ойт *eig.* dēlo обстојло так buvo taip,
tokiē buvo reikalaĩ; со здоровьем обстојт plōхо
sveikātos būklė prastā; всё обстојт благополуч-
но viskas eina gerai, sėkmingai, tvarkingai.
обстригать, -аю, -аешь *eig.* obliuoti, apdroži-
nėti.
обстраи||вать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* (*pastataĩs*) ар-
statinėti; *~ся*, -аюсь, -аеься *eig.* *žr.* обстро-
иться.
обстра||чивать, -аю, -аешь *eig.* dygsniuoti, siūlėti.
обстрел, -а apšaudymas; дом находится под об-
стрелом pāmas apšaudomas; артиллерийский o.
apšaudymas iš artilėrijos rabūklų; ♦ взять
(брать) под o. griežtai (iš)kritikuoti; *~ивать*,
-аю, -аешь *eig.* *žr.* обстрелять; *~иваться*, -аюсь,
-аеься *eig.* 1. *žr.* обстреляться; 2. būti apšau-
domam.
обстрел||янный, -ая, -ое; -ян, -а, -о būvės, daly-
vāvės kautynėse, mūsyje, pritygės, sėnas (*karys*);
♦ обстрелянная птица vėtytas if mėtytas žmo-
gūs; *~ять*, -яю, -яешь *įvk.* 1. apšaudyti; 2. iš-

bandyti giškai; 3. nugaleti šaudyme; **~яться**, -яюсь, -яешься *įvk. šnek.* priprasti prie šaudymo, prie kautynių.

обстриг *žr.* обстричь.

обстригáть, -áю, -áешь *eig. šnek.* apkirpinėti, kiřpti; **~ся**, -áюсь, -áешься *eig.* kiřptis.

обстригся *žr.* обстричься.

обстричь, -игу́, -ижёшь; *būt.* -иг-, -ла-, -ло *įvk.* apkirpti; **~ся**, -игу́сь, -ижёшься; *būt.* -игся-, -лась-, -лось *įvk.* apsikirpti.

обстрога́ть, -áю, -áешь *įvk.* apobliuoti, apdrožti, nuobliuoti, nudrožti.

обстрои́ть, -ою, -оишь *įvk. šnek.* apstatyti (*pastatais*), užstatyti; **~ся**, -оюсь, -оишься *įvk. šnek.* apstatyti, užsistatyti (*pastatais*); išsistatyti (*pastatus, namus*).

обстрои́ка, -и apstatymas, užstatymas, išsistatymas (*pastatų, trobesių*).

обстрочи́ть, -очу́, -очишь *įvk.* apdygsniuoti, apsiūlėti.

обстругáть, -áю, -áешь *įvk. žr.* обстрога́ть.

обстру́кционный, -ая, -ое obstrukcinis; **~у́кция**, -и obstrukcija; парламентская о. parlamento obstrukcija.

обстри́пать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. išvirti, pagaminti (*valgi*); 2. *prk.* atlikti, apdoroti, sutvarkyti (*pvz. reikalą*).

обсту́пáть, -áю, -áешь, -áет, -áем, -áете *eig.*, **~ить**, -уплю́, -упишь, -упит, -упим, -упите *įvk.* apstoti, apsipšti, apnikti, apsiūti, apspeisti.

обсу́дить, -ужу́, -удишь *įvk.* apsvarstyti, apspręsti, aptarti; apgalvoti; **~жда́ть**, -áю, -áешь *eig.* svarstyti, taftis; **~ждение**, -я (ap)svařtymas, apsprendimas, aptarimas.

обсу́живать, -аю, -аешь *eig. pasen.* 1. svarstyti, spręsti, taftis, galvoti; 2. *šnek.* liežuvauti, šmeižkauti; niekūs kalbėti.

обсу́шивать, -аю, -аешь *eig.* džiovinti, saušinti; **~ся**, -аюсь, -ае́шься *eig.* džiovintis, saušintis; džioti, saūsti.

обсу́шить, -сушу́, -сушишь *įvk.* apdžiovinti, apsaušinti; išdžiovinti; **~ся**, -сушу́сь, -суши́шься *įvk.* apsidžiovinti, išsidžiovinti, išsisaušinti; apdžiūti, apsaūsti.

обсчита́ть, -áю, -áешь *įvk. (skaičiuojant)* apgauti, nusukti; o. popynatelia apgauti pirkėją (*skaičiuojant*); **~ся**, -áюсь, -áе́шься *įvk.* apsiskaičiuoti, apsirikti (*beskaičiuojant*).

обсчитыва́ть, -аю, -аешь *eig. žr.* обсчита́ть; **~ся**, -аюсь, -ае́шься *eig. žr.* обсчитаться.

обсы́пáть, -плю́, -плешь *įvk.* apibefti, apipilti, apibarstyti; apkręsti, apkratyti, apkraikyti (*pvz. šiaudais*), apžerfti (*pvz. žarijomis*); **~áть**, -áю, -áешь *eig.* apibarstinėti, apkrętinėti; **~аться**, -плюсь, -плешься *įvk. šnek.* 1. apibefti, apsipilti, apsikręsti, apsikratyti; 2. -плесья nubirti, nubyrėti, nukristi (*pvz. lapai nuo medžių*); 3. *beasm. šnek.* išbefti (*pvz. spuogais*); **~áться**, -áется *eig.* 1. būti apiberiamam, apibarstomam; 2. birti, byrėti, kristi; бегер обсыпается крафас буга, грифва.

обсыха́ть, -áю, -áешь *eig. žr.* обсо́хнуть.

обсы́де||м, ~те *žr.* обсе́сть.

обта́ивать, -ает *eig.* tiřpti (*pvz. sniegas*), *žr.* обта́ять.

обтача́ть, -áю, -áешь *įvk.* apsiūti.

обта́чивание¹, -я apsiuvinimas.

обта́чивание², -я 1. nutėkinimas, aptėkinimas, tėkinimas; 2. (nu)žulinimas, apžulinimas, nutrynimas.

обта́чивать¹, -аю, -аешь *eig.* apsiuvinėti, *žr.* обтача́ть.

обта́чивать², -аю, -аешь *eig.* tėkinti; žulinti, *žr.* обточа́ть.

обта́ять, -áет *įvk.* aptiřpti (*pvz. ledas*).

обтёк *žr.* обтёчь.

обтека́ем||ость, -и *m.* aptakumas; **~ый**, -ая, -ое; -áем, -а, -о aptakūs, aerodinaminis; раке́та обтека́емой фо́рмы aptakiōs fōrmos raketa.

обтека́тель, -я *v. spec.* aptakūs āpvalkalas.

обтека́ть, -áю, -áешь *eig.* tekėti aplink, sruvénti aplink, *žr.* обтёчь.

обтере́ть, оботру́, оботрёшь; *būt.* обтёр, обтёрла, обтёрло *įvk.* 1. nušluostyti, apšluostyti; nusišluostyti (*pvz. ašaras*), nubraukti, nusibraukti; 2. ap(si)trinti; o. rŭki spāptrom apsitrinti rankās spiritū; 3. *šnek.* nunešioti, nutrinti (*drabužį*); 4. nulýginti, nubrąžinti, apibrąžinti; **~ся**, оботру́сь, оботрёшься; *būt.* обтёрся, обтёрлась, обтёрлось *įvk.* 1. nusišluostyti, apsišluostyti; 2. įsitrinti; apsiBRAUKYTI; 3. *šnek.* nusinešioti, aptriūsti, apsitrinti, nusiřtrinti (*apie drabužius*), apibrigzti; 4. *prk.* *šnek.* išsprūsti, apsitrinti, išlavėti.

обтерпéться, -ерплю́сь, -ёрпнисься *įvk.* apsikęsti, apsiprasti, priprasti.

обтёртый, -ая, -ое; -тёрт, -а, -о 1. nubrąžintas, nužulintas; 2. nunešiotas, nutrintas, apiplýšęs.

обтёрханный, -ая, -ое; -хан, -а, -о *tarm.* apiplýšęs, nuskūřęs; suplýšęs.

обтесáть, -ешу́, -ешешь *įvk.* 1. aptašyti, nusklembti (*pvz. basį*); 2. *prk. šnek.* išsprūsinėti, pamokyti (*pvz. elgtis*), apšviesti, išlavinti, pralávinti; **~ся**, -ешу́сь, -еше́шься *įvk. šnek.* apsitrinti (*apie žmogų*), išsprūsti, išlavėti.

обтёсывать, -аю, -аешь *eig.* 1. aptašinėti, tašyti; 2. *prk. šnek.* prūsinėti, lávinti; **~ся**, -аюсь, -ае́шься *eig.* 1. būti (ap)tāšomam; 2. *prk. šnek.* prūsti, lávėti, lávintis, šviestis.

обтёчь, -ечёт, -екёт; *būt.* -тёк, -теклá, -лó *įvk.* 1. aptekėti (*aplink*); aplėkti (*tekant*); 2. *prk.* aplėkti, apefti, apsukti; солда́ты обтекли́ дом каге́iviai arėjo, apsūko namą.

обтешу́ *žr.* обтесáть; **~сь** *žr.* обтесáться.

обтира́||ние, -я 1. nušluostymas, nubraukimas; 2. ap(si)trynimas; įsitrynimas; **~ть**, -áю, -áешь *eig.* 1. šluostyti, apšluostinėti, apibraukinėti, nubraukinėti; braukti (*pvz. ašaras*); 2. (ap)tráinioti, brąžinti, brąžuoti; **~ться**, -áюсь, -ае́шься *eig.* 1. šluostytis, nusibraukinėti; 2. braukytis; trintis (*pvz. spiritu*); 3. *šnek.* prūsti, lávintis.

обточа́ть, -очу́, -очишь *įvk.* 1. aptėkinti, nutėkinti; 2. nusmailinti (*pvz. šakes*); 3. *prk.* ištóbulinti, sušvelninti, išlýginti, apdoroti, nušlifuoti (*pvz. stilių, kalbą, skonį*); 4. nutrinti, nužulinti, apžulinti.

обто́чка, -и aptėkinimas; tėkinimas; продольная o. išilginis tėkinimas; **~ный**, -ая, -ое tėkinamasis, tėkinimo; o. станок tėkinamosios staklės.

обтрёпанный, -ая, -ое; -ан, -ана, -ано *apiplýšes*, *nuplýšes*, *nuskūręs*, *nudrįkęs*, *nudrėngtas*, *nudrūžęs*, *atpriūšęs*.

обтрепать, -треплю, -трéплешь *įvk.* *apnešiōti*, *nunešiōti* (*drabužį*), *nudrėngti*, *nudėvėti*, *nudrudžti*; *atbrizginti*; **~ся**, -трéплется *įvk.* *apsinešiōti*, *nusinešiōti*, *nusidėvėti*, *nuskārti*, *apiplýšti*, *nuplýšti*, *nudriksti*; *atbrizgti*.

обтык|ать, -аю, -аешь *įvk.* *šnek.*, **~ать**, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* (*api*)*bedžiōti*, *apkaišyti*; *apsmaigyti*, *nusmaigyti*; **~ивание**, -я *nusmaigymas*.

обтягивать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* *обтянуть*; **~ся**, -ается *eig.* 1. *žr.* *обтянуться*; 2. *būti* *aptraukiamam*, *artempiamam*.

обтяжка, -и 1. *aptraukimas*; *apsiuvimas*, *apkaltimas*; 2. *aptraukas*, *aptraukalas*; ♦ *платье* в *обтяжку* *siaurai* *artemptas* *drabužis*; **~ной**, -ая, -ое 1. *aptrauktinis*, *apsiđtas*, *armastýtas*; *обтяжные* *пуговицы* *aptrauktinės* *sągos*; 2. *aptraukiamasis*, *apkalamasis*, *apsiuvamasis*; **~чик**, -а *aptraukėjas*, *apkalėjas* (*puz.* *skrynių*).

обтянуть, -яну́, -янешь *įvk.* 1. *aptraukti* (*kuo*), *artempti*, *užtempti*, *armastýti* (*puz.* *sagą*); *apkālti*, *suvežti* (*puz.* *viela dėžę*); 2. (*apie* *drabužius*) *artempti*; **~ся**, -янется *įvk.* *šnek.* 1. *apsitraukti*; *apsitempti*; *suivežti*; 2. *susmailėti* (*apie* *veidą*).

обувать, -аю, -аешь *eig.* *aūti*; о. *ботинки* *aūtis* *pūsbačiais*; *школа* их *одевает* и *обувает* *mokyklą* *jiems* *dūoda* *drabužius* *iš* *āvalynę*; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *aūti(s)*; 2. *avėti*.

обув|ка, -и; *dgs.* *kilm.* -вок, *paud.* -вкам *šnek.* *āvalynė*, *āpavas*; *āpavėlis*; **~ной**, -ая, -ое *āvalynės*; *обувной* *магазин* *āvalynės* *parduotuvė*; **~щик**, -а *āvalyninkas*.

обувь, -и *m.* *āvalynė*, *āpavas*, *āpautas*; *зймня* о. *zieminė* *āvalynė*.

обугленный, -ая, -ое *apanglėjęs*; *apdėgęs*, *apsvilęs*; *обугленное* *dėrevo* *apdėgęs* *mėdis*.

обуглероживание, -я *apañglinimas*.

обугливание, -я (*su*) *anglėjimas*; *apdegimas*; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* *añglinti*; **~ться**, -ается *eig.* *anglėti*.

обуглить, -лю, -лишь *įvk.* *apañglinti*, *apdėginti*, *apsvilinti*; о. *полено* *apdėginti*, *apañglinti* *pliauską*; **~ся**, -ится *įvk.* *apanglėti*, *apdėgti*, *apsvilti*.

обуживать, -аю, -аешь *eig.* *siaūrinti*, *añkštinti*.

обую *žr.* *обузить*.

обуза, -ы *sunkumas*, *sunkenybė*, *apsisunkinimas*; *paštā*; *rūpestis*, *nėganda*; *vařgas*; *sunki* *pareigā*; *añtkaklė*; не *принимай* на *себя* *эту* *обузу* *neužsitrauk* *sau* *tō* *vārgo*, *rūpestio*.

обуздание, -я 1. *įžabojimas*, *pažabojimas* (*arklio*); 2. *prk.* *nurāmdymas*, *sutvārdymas*, *pažabojimas*.

обуздать, -аю, -аешь *įvk.* 1. *įžaboti*, *pažaboti* (*arklį*); 2. *prk.* *nurāmdyti*, *sutvārdyti*, *pažaboti*, *suvaldyti*, *nuraminti*.

обуздывать, -аю, -аешь *eig.* 1. *žaboti*; 2. *prk.* *rāmdyti*, *tvārdyti*, *raminti*; **~ся**, -ается *eig.* *būti* *žabojamam*; *būti* *rāmdomam*.

обузить, -ўжу, -ўзись *įvk.* *pasiaūrinti*, *paañkštinti*.

обуревать, -ает *eig.* *āudrinti*, *užvaldyti*, *įaudinti*, *pagāuti*; *меня* *обуревает* *радость* *manė* *āudrina*, *manė* *pagāvo* *džiaugsmas*.

обуржуазиться, -ажусь, -азишься *įvk.* *sumiesčionėti*; *suburžuazėti*.

обусловить, -влю, -вишь *įvk.* *sąlygoti*.

обусловленность, -и *m.* *sąlygotumas*; о. *явлений* *reišikinių* *sąlygotumas*.

обусловливать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* *обусловить*; **~ся**, -ается *eig.* *būti* *sąlygojamam*; *успėх* *обусловливается* *планомėрной* *работой* *pasisekimą* *sąlygoja* *planingas* *dārbas*, *pasisekimas* *pareina* *nuo* *planingo* *dārho*.

обуть|ый, -ая, -ое; -ўт, -а, -о *apsiāvēs*; *āpautas*; **~ь**, *ўю*, -ўешь *įvk.* 1. *apaūti*; 2. *šnek.* *apgāuti*, *armāuti*; **~ься**, *обуўюсь*, *обуўешься* *įvk.* *apsiaūti*. **обух**, -а, **обух**, -а *pėntis*, *kirvāpentė*; (*dalgio*) *būožė*, *būožakys*.

обучать, -аю, -аешь *eig.* *mokyti*, *lėisti* *mōkslan*; *lāvinti*; о. *ремеслу* *mokyti* *āmato*; **~ся**, -аюсь, -аеься *eig.* *mokytis*; *lankyti* *mokyklą*, *eiti* *mōkslus*; о. *физике* *mokytis* *fizikos*; о. в *школе* *lankyti* *mokyklą*, *mokytis* *mokykloje*.

обучение, -я 1. *mōkymas*; *armōkymas* (*puz.* *politechninis*); *совмėстное* о. *дėвочек* и *мāльчиков* *beđdras* *mergāčių* *iš* *berniūkų* *mōkymas*; *воинское* о. *karinis* *parengimas*, *armōkymas*; 2. *mōkymasis*.

обучить, -учу́, -учишь *įvk.* *išmōkyti*, *armōkyti*; о. *тока́рному* *делу* *išmōkyti* *tėkintojo* *specialybės*; **~ся**, -учу́сь, -учишь *įvk.* *išmōkti*; *išsimōkyti*.

обушок, -шкá 1. *pentėlė*, *pėntis*; 2. *kaln.* *kapliūkas*.

обуять, -ает *įvk.* *pasen.* *paimti*, *pagāuti*, *apimti*, *užvaldyti*; *erō* *обуяли* *стра́сти* *jį* *užvaldė* *áistros*, *geiduliai*; *erō* *обуял* *страх* *jį* *āpėmė* *báimė*.

обхаживать, -аю, -аешь *eig.* 1. *arvaikštinti* (*visur*, *visa*), *išvaikštinti*, *apeidinėti* (*puz.* *laukus*), *lankyti*; 2. *šnek.* *rūpintis* (*kuo*), *priziūrinėti*, *meiltingai* *globoti*; *tupinėti* (*apie* *ką*); 3. *šnek.* *stėngtis* *išiteikti*, *mėilintis*, *pataikāuti*, *gėrintis*, *leñktis*, *mėilikauti*; 4. *šnek.* *jaukinti*, *rāmdyti*, *trāmdyti* (*puz.* *gyvulius*).

обхажывать, -аю, -аешь *įvk.* *šnek.* *apskrepliūoti*.

обхват, -а 1. *apglėbimas*, *apėmimas*, *apkabinimas*; 2. *glėbis*; *apimtis*; *дėрево* в *два* *обхвата* *dviejų* *apglėbimų* *mėdis*.

обхватать, -аю, -аешь *įvk.* *šnek.* *apgraibyti*, *nučiupinėti* (*puz.* *prekes*).

обхва|тить, -ачу́, -атишь *įvk.*, **~атывать**, -аю, -аешь *eig.* *apkabinti*, *apglėbti*, *glėbiuoti*, *apimti*; *aprepti*, *apžiōti*; о. *пāльцами* *apgniaūti*; о. *ногāми* *apžeřgti*, *apkėsti*; о. *зубāми* *apžiōti*, *apčiāupti*; о. *пāстью* *aržiaūbti*; о. *взбóром* *aprepti* *žvilgsniū*, *armatyti*; *огóнь* *обхватил* *дом* *pāma* *apsiautė*, *apžiro* *ugnis*.

обхвачу *žr.* *обхватить*.

обход, -а 1. *apėjimas*, (*ap*)*lañkymas*, *arvaikščiojimas*; *vizitāvimas*; о. *врачā* *gūdytojo* *lañkymas*, *vizitāvimas* (*ligonių*); 2. *užuolanka*, *apylanka*, *apėjimas* (*aplink*), *lañkostas*, *išsisukimas*; *aplenkimas*; в о. *užuolankomis*; 3. *kar.* *apėjimas*, *apsūpmas*, *apeinamasis* *manėvras*; 4. *teis.* *apėjimas* (*puz.* *išstatymo*), (*tyčinis*) *nesilaikymas*; 5. (*miško*) *eiguva*; (*plento*) *plōtas*; *ремонтėрский* о. *remontininko* *plōtas*.

обходительн||о *prv.* mandagiai, maloniai, meiliai; **~ость**, -и *m.* mandagūmas, meilūmas, švelnūs elgesys, malonūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно mandagūs, meilūs, lipšnūs, malonūs, švelnūs.

обходить¹, -ожу́, -одишь *eig.* 1. eiti aplink; (*aplink*) sukintis, sukintis (*pvz. šokant*); 2. leikintis, apeidinėti; 3. sūpti; užeidinėti (*pvz. iš šonų*); 4. plis-ti (*apie gaudus*); 5. *prk. šnek.* leikinti; viršyti; 6. *šnek.* apgaudinėti, sukčiauti.

обходить², -ожу́, -одишь *pvk. šnek.* 1. apvaikščioti, išvaikščioti (*visur*); 2. prižiūrėti, aprūpinti; ap-liuobti.

обходиться, -ожу́сь, -одишься *eig.* 1. elgtis, lai-kytis; o. с кем-л. вежливо elgtis su kuo man-dagiai; 2. vartoti, naudoti(s); с ору́жием на́до уметь o. ginklą reikia mokėti vartoti; 3. atsieiti, kainuoti; содержание лошадей доро́го обхо́дится anklų laikymas braižgiai atsieina; э́ти поры́вы ей не обхо́дились да́ром šie pólėkiai jai veltui nepraeidavo; *žr.* обойтись.

обход||ный, -ая, -ое ir **обходно́й**, -ая, -бе 1. užuo-lankos; užuolankinis, aplinkinis (*pvz. kelias*); 2. apeinamasis, apsupamasis; aplenkiamasis; **~чик**, -а *glžk.* apeivis; **лине́йный** o. linijinis (*geležinkelio*) apeivis.

обхождение, -я elgimasis, elgesys, elgsena.

обхожу́ *žr.* обходить^{1, 2}; **~сь** *žr.* обходиться.

обхотаться, -хочу́сь, -хочешься *pvk. šnek.* prisijuokti, atsiijuokti.

обцарапать, -аю, -аешь *pvk. šnek.* apdraskyti (*па-gais*).

обчёл *žr.* обчёсть; **~ся** *žr.* обчесться.

обчётся, обочу́, обочётся; *būt.* обчёл, обочла́, обочло́ *pvk. šnek.* argauti, apsukti skaičiuojant; **~ся**, обочу́сь, обочётся; *būt.* обчёлся, обоч-лась, обочлось *pvk.* suklysti skaičiuojant, apsi-skaičiuoti; **◆** раз (один), два и обчёлся vienas, dū ir viskas, tik vienas kitas (*labai maža, nepa-kankamas kiekis*).

обчёт, -а *šnek.* apsiskaičiavimas, skaičiavimo klai-da.

обчистить, -ищу, -истишь *pvk. šnek.* 1. apšvārinti, arvalyti, apkuopti, nušveisti (*pvz. virtuvę*), ap-šveisti; 2. nulūpti (*pvz. apelsiną*), aplūpti, apskūsti (*pvz. bulvę*); 3. *prk.* apkropiti, apkraustyti, ap-vōgti; 4. *prk.* visiškai aplōšti; **~ся**, -ищусь, -истишься *pvk. šnek.* apsišvārinti, apsivalyti, nu-sikrapštyti (*pvz. purvą*); išsidūlinti, nusidūl-kinti.

обчищать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. švārinti, valyti, šveisti; 2. lūpti (*pvz. žievę*), skūsti; 3. apvagi-nėti; 4. visiškai aplošinėti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* švārintis, valytis, dūlkontis.

обчищу *žr.* обчистить; **~сь** *žr.* обчиститься.

обшари||вать, -аю, -аешь *eig. šnek.* gausyti, gaūstis (*ko ieškant*), griozti, graibyti; **~ть**, -рю, -ришь *pvk. šnek.* apraūsti, išraūsti, išgriozti, ap-graibyti, apieškoti, išnaršyti, išknaisioti.

обшаркать, -аю, -аешь *pvk. šnek.* nubrūžinti, nu-ržyti, sutrempti (*pvz. grindis*), išsiūruoti; nune-šioti, nudrēngti (*pvz. avalynę*).

обшарпать, -аю, -аешь *pvk. šnek.* 1. *žr.* обшаркать; 2. apgrāuzti, apēsti; apdraskyti (*pvz. medžių lapus*).

обшари||ать, -аю, -аешь *eig. šnek.* **~ить**, -бý, -бёшь *pvk. šnek.* nudaūžyti, nudaūžti.

обшива́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. apsiuvinėti; 2. apka-linėti (*pvz. lentomis*).

обшив||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. apsiu-vimas; prisiuvinimas; 2. apmušimas (*pvz. lentomis*), apkalimas (*pastato*); apšarvavimas (*šar-vuocio*); 3. apsiuvas, valinys, ārvadas; кружев-ная o. skātepti staltiesės nėrinų āpsiuvas, ārvadas; 4. āpmušalas, āpkalas (*pvz. laivo*), šārvas, āpmušas, apkalimas (*pastato*); o. в ёлку: apkalimas eglutė; **~но́й**, -ая, -бе 1. apkaltas, āpmuštas; 2. apkalamasis, āpmušamasis; **~очный**, -ая, -ое āpmušalinis, apkalinis, āpmušinis.

обширн||ость, -и *m.* erdvumas, ertis; platybė, platū-mas; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. erdvūs, platūs, jūbas, dukslūs (*rūbas*); обши́рное про-странство erdvūs plōtas; обши́рные поля plātūs, jūbī laukai; 2. *prk.* platūs, didelės; gausūs; o. труп didelės veikalas; обши́рные знакомства plā-čios, gaūsios pažintys.

обши́ть, обошьё, обошьёшь *pvk.* 1. prisiūti, ap-siūti, apsiuvinėti; o. воротник кантом prisiūti prie apýkaklės ārvada, apsiuvinėti apýkaklę ārvadu; 2. (*viską*) pasiūti, apsiūti; мать обшилá дете́й mōtina apsiūvo vaikus; 3. āpmūšti, apkalti (*pvz. skarda*), išmūšti (*pvz. sienas*).

обшлár, -á (*rankovės*) ātraitas, ātlankas, ātvartas, rankógalis.

обшмыгать, -аю, -аешь *pvk. šnek.* išbrūžuoti (*virvę*), nubrūškūoti, aprinti, nutráinioti.

обшир||ивать, -аю, -аешь *eig.*, **~ять**, -аю, -аешь *pvk. šnek.* apzūiti, apšnipinėti, apšmizinėti, ap-šniukštinėti.

обшáть, -аюсь, -аешься *eig.* bendráuti, draugáuti, žmonėtis, palaikyti santykius.

обще||войсковой, -ая, -бе visōs kariuomenės, bend-rakariuomeninis; **~городско́й**, -ая, -бе viso miēsto, miēsto; visiems miēstams bendras; **~госу-дарственный**, -ая, -ое visōs valstýbės, bendra-valstýbinis, visai valstýbei táikomas.

общедоступн||ость, -и *m.* 1. prieinamūmas (*apie kainą*); 2. suprantamūmas; **~ый**, -ая, -ое; -пен, -пна, -пно 1. visiems prieinamas; 2. visiems su-praŋtamas, populiarius; mėgstamas; o. концерт populiarius koncertas.

общежitéйский, -ая, -ое kasdieninis, kasdieninio gyvėnimo; общежitéйские вопро́сы kasdieninio gyvėnimo klāusimai.

общежítне, -я 1. bendrābutis; o. для рабо́чих darbininkų bendrābutis; 2. bendrāvimas; beŋdras gyvėnimas, sugyvėnimas; kasdieninis gyvėnimas, kasdienybė.

обще||заводско́й, -ая, -бе visōs gamýklos; бeндра-гамýklinis; **~известный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно visiems žinomas.

общенаро́дн||ость, -и *m.* bendraliaudiškūmas; bend-ratautiškūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно: visai liaudžiai beŋdras, visōs liaudies, visai liau-džiai priklausantis, bendraliaudinis, visaliaudinis,

visos liāudies; о. прāздник visaliāudinē, visos liāudies šveitē.

общенациональный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно bendranacionālis.

общение, -я bendrāvimas, draugāvimas; žmonējimsis; гушāi; постоянное о. рабчих с колхозниками nuolatinis darbinīkų bendrāvimas su kolūkiešiais.

общеобразовательный, -ая, -ое bendrojo moksline, bendrojo lavinimo (*pvz. mokykla*); общеобразовательные предметы bendrojo lavinimo dalykai; **обязательный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно visuotinai privāloamas, visiems privāloamas (*pvz. taisyklė*); **полезный**, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно visiems naudingas; **понятный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно visiems suprantamas, populiarius; **признанный**, -ая, -ое; -знан, -знана, -знано visų pripažintas, priimtas; paplitęs, įprastinis; **распространенный**, -ая, -ое plačiai vartojamas, visuotinai paplitęs; visų mėgstamas; **республиканский**, -ая, -ое visos respublikos, bendrerespublikinis; **российский**, -ая, -ое visos Rūsijos; **русский**, -ая, -ое bendrarūsiškas; **союзный**, -ая, -ое visasąjunginis, bendrasąjunginis.

общественник, -а visuomenininkas; **ость**, -и *m.* 1. visuomenē, viešūomenē; publika; visuomenės sluoksniai; о. страны проявляла протесты против произвола диктатора šalies visuomenė reiškė protestus prieš diktatoriaus savavaliavimą; театральная о. teātrinė publika, visuomenė; teātro mėgėjai; 2. visuomeniškūmas, visuomeniškūmo jausmas; visuomeninė veikla; viešoji nuomonė; о. поведения elgesio visuomeniškūmas; 3. visuomeninės organizacijos; о. предприятия įmonės visuomeninės organizacijos; **ый**, -ая, -ое 1. visuomenės, visuomeninis; viešas; общественное блага visuomenės lābas; о. строй visuomeninė sąntvarka; о. обвинитель teis. visuomeninis kaltintojas; общественное мнение viešoji nuomonė; придать о. характер 1) suteikti visuomeniškūmo pobūdį; 2) suvisuomeninti; 2. šnek. bendraujantis, mėgstas bendrāvimas, mėgstas kompanija, draugingas; он — человек о. jis draugingas žmogus; 3. bendras, kolektyvinis; visuomeninis; общественная собственность bendrā, visuomeninė nuosavybė; общественная обработка земель bendras, kolektyvinis, visuomeninis žemės apdirbimas.

общество, -а 1. visuomenė; viešūomenė; коммунистическое о. komunistinė visuomenė; человеческое о. žmonių visuomenė; мнение общества viešūomenės nuomonė; 2. bendruomenė; первобытное о. pirmąjste bendruomenė; 3. draugija; bendrovė; bendrija; susivienijimas; спортивное о. sporto draugija; торговое о. prekybos bendrovė; 4. kompanija, susibūrimas; draugija; у нас собралось многочисленное о. pās mūs susiriško didelė, gausi kompanija; не подходящее для детей о. vaikams netinkama draugija.

обществовед, -а *pasen.* visuomenės mokslo specialistas, mokovas; **ение**, -я visuomenės mokslas.

общетеоретический, -ая, -ое bendrateorinis; **употребительный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно visų, plačiai vartojamas, paplitęs, įprastas; **уста-**

новленный, -ая, -ое visiems nustatytas, visiems privāloamas; bendras; о. порядок bendrā tvarka; общеустановленные правила visiems privālotos taisyklės; **человеческий**, -ая, -ое visos žmonijos; bendražmogiškas; общечеловеческая мораль bendražmogiškoji moralė.

общий, -ая, -ее; общ, общā, обще 1. bendras; общā кухня bendrā virtuvė; о. луг bendrā pieva; общā сūмма bendrā sumā; общā работа bendras darbas; 2. visuotinis, visus apimantis, bendras, visiškas; общее собрание visuotinis susirinkimas; наступило общее молчание stōjo visuotinė, visiška tylā; общее возбуждение народных масс visuotinis liāudies māsų sujūdimas; о. кризис капитализма bendroji kapitalizmo krizė; 3. bendras (*ne konkretus*); общее представление bendrā nuovoka; в общих чертах bendrais bruožais; ♦ в общем и целом neliečiant smulkmenų, apskritai paėmus; общее место nuvālkiotas pōsakis, nuvālkiota nuomonė, banalybė; не имей ничего общего с кем-л. neturėti su kuō nieko bendro; найти о. язык surasti bendrā kalbā, susitarti, suderinti nuomones; в общем apskritai (imant); о. род *gram.* bendroji giminė.

община, -ы ир община, -ы 1. bendruomenė; родоваā о. išt. gimininė bendruomenė; 2. *pasen.* brolija, draugija, bendrija; анархистская о. anarchistų brolija, bendrija; ♦ палата общин bendruomenių rūmai (*Anglijos parlamento žemieji rūmai*).

общинный, -ая, -ое ир общинный, -ая, -ое 1. bendruomeninis, bendruomenės; общинная собственность bendruomeninė nuosavybė; 2. *pasen.* bendrijos, brolijos.

общипать, -иплю, -иплеш *įvk.* apipešti, apipeštioti, nupėšti, nupėšioti (*pvz. plunksnas*); nurūntinti, nuskabyti (*pvz. lapus*), nuskinti, nuskāinioti, nuraškyti (*pvz. uogas*), nurupšnōti (*žolę*); **ипывать**, -аю, -аешь *eig.* pešioti, pėšti; skabyti, raškyti, skāinioti, rupšnōti.

общительность, -и *m.* mėgimas bendrauti, draugūmas, draugingūmas; kalbūmas; **ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно mėgstas bendrauti, sueigūs, draugūs, draugingas, draugiškas; kalbūs, bičiuliškas; visuomeniškas.

общность, -и *m.* bendrumas, vieningūmas; vienodūmas; sutapimas; о. взглядов pažiūrų bendrumas, vienodūmas.

общо *prv. šnek.* apskritai, bendrais bruožais.

объегоривать, -аю, -аешь *eig.*, **ить**, -рю, -ришь *įvk. šnek.* apgāuti, apsūkti, apmāuti, apgaudinėti.

объедала, -ы *v.* ир *m. šnek.* apvālgytojas; apsirijėlis, rijuoklis, apvālgytoja, apsirijėlė, rijuoklė.

объеда́ть, -аю, -аешь *eig. žr.* объесть; **ся**, -аюсь, -аешься *eig. žr.* объесться.

объедение, -я 1. apsirijimas, apsvālgymas, pėrsivalgymas; 2. *šnek.* skanūynas, gardumynas, gardėsis, gardumėlis; это блюдо просто о. šis valgis tikras skanūynas.

объедем *žr.* объесть; **ся** *žr.* объесться.

объединение, -я 1. (*veiksmas*) (su)viėnijimas, sujūngimas, subūrimas; 2. viėnijimasis; susijūngimas, susibūrimas; 3. sāmбірis, susivienijimas; о.

художников dailininkų susivienijimas; ~енный, -ая, -ое; -нён, -ненá, -ненó suviėnytas(is), sujungtas; susivienijęs, jungtinis, vieningas(is); объединённое заседание jungtinis posėdis; Организация Объединённых Наций Suviėnytyjų Nacijų Organizacija; объединёнными силами bendromis jėgomis.

объединитель, -я v. (su)viėnytojas; ~ный, -ая, -ое jungiamasis, viėnjamasis; jungtinis.

объединить, -нью, -нишь *įvk.* suviėnyti, sujungti; suburti; o. в колхозах единоличные хозяйства sujungti individualinius, pavienius ūkius į kolūki; o. рабочие организации suviėnyti darbininkų organizacijas; o. силы, борющиеся за мир suburti už taiką kovojančias jėgas; ~ся, -нюсь, -нишья *įvk.* susivienyti, susijungti, susiburti, susitelkti.

объединять, -яю, -яешь *eig.* viėnyti, jungti, burti, telkti; apimti; ~ся, -яюсь, -яешья *eig.* 1. viėnytis, jungtis, burtis, telktis; 2. būti viėnijamam.

объёдки, -ков *dgs.* išėdos, nūoėdos, valgių likučiai, nūograužos.

объёду *žr.* объёхать.

объёдыт *žr.* объёсть; ~ся *žr.* объёсться.

объезд, -а 1. apvažiavimas; 2. aplinkinis kėlias, laėkstas, linkis, išsisukimas; 3. (*miško*) žvalguva; 4. *pasen.* raitoji sangūba.

объездить, -ёжу, -ёдишь *įvk.* 1. pravažinėti, prajodyti, prajodinėti (*žirga*); 2. apvažinėti, išvažinėti, apkeliuoti; aplankyti; o. всех знакомых aplankyti visus pažįstamus; o. социалистические страны apkeliuoti socialistines šalis.

объезд|ка, -и (*žirgo*) išjodinėjimas, prajodinėjimas, pravažinėjimas; ~ной, -ая, -оё apvažiujamasis, aplinkinis, aplenkiamasis; ~чик, -а 1. (*miško*) žvalgas; 2. (*arklių*) prajodinėtojas, išjodinėtojas, berektorius.

объезжать, -яю, -яешь *eig.* *žr.* объездить.

объезжать², -яю, -яешь *eig.* *žr.* объехать.

объезжий, -ая, -ее apvažiujamasis, aplinkinis, aplenkiamasis; объезжая дорога aplinkinis kėlias.

объект, -а 1. objektas; naūnų o. mokslo objektas, daľukas; o. наблюдений stebėjimų objektas; промышленный o. pramonės įmonė, objektas; 2. *gram.* papildinys.

объектив, -а objektūvas; o. микроскопа mikroskopo objektūvas.

объектив|зм, -а объективizmas; ~ровать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* объекtvuoti, įkūnyti, materializuoti, realizuoti, sudaiķinti.

объективист, -а объективistas; ~ский, -ая, -оё объективistinis.

объектив|о *prv.* bešališkai; объективiai; ~ость, -и *m.* bešališkumas; объекtvumas; ~ый, -ая, -оё; -вен, -вна, -вно объекtvūs; bešališkas; объективные причины объекtvios(ios) priežastys; объективная оценка bešališkas įvertinimas.

объём *žr.* объёсть.

объём, -а 1. tūris; o. пробірки mėgintuvėlio tūris; o. котла kėtilo tūris; удельный o. fız. santykinis tūris; 2. *prk.* apimtis; didūmas; o. промышленного производства pramoninės gamybos apimtis; o. перевозок pėrvežimų kieķis.

объёмист|ость, -и *m.* apimlumas; didūmas; o. басейна baseino talpumas; ~ый, -ая, -оё; -ист, -а, -о apimlus, didelio tūrio, platus.

объёмн|ость, -и *m.* tūringumas; ~ый, -ая, -оё; -мен, -мна, -мно tūringas; didelis, apimlus; talpus; объёмное кино stereoskopinis kinas.

объёмся *žr.* объёсться.

объёсть, -ём, -ёшь, -ёст, -едём, -едите, -едят; *būt.* -ёл, -ёла, -ёло *įvk.* 1. apgraužti (*pvz. sūrį*), apėsti, nugraužti (*pvz. kaulą*); 2. *šnek.* apvalgyti, per daug suvalgyti; 3. *šnek.* nuėsti, išėsti (*pvz. šarmas rankas*); ~ся, -ёмся, -ёшья, -ёсья, -ёсься, -едёмся, -едитесь, -едятся; *būt.* -ёлся, -ёлась, -ёлось *įvk.* pėrsivalgyti, pėrsiėsti, apsisvalgyti, apsiryti.

объёхать, -ёду, -ёдешь *įvk.* 1. apvažiuoti, apjoti (*aplink*); prasukti (*pro šalį*); 2. pralekti važiuojant, jojant, aplekti; 3. apvažinėti, išvažinėti; apkeliuoti; visur pabūti; 4. *šnek.* apgauti, apmāuti.

объёшь *žr.* объёсть; ~ся *žr.* объёсться.

объяв|итель, -я v. skelbėjas (*pvz. laikraštyje*); pareiškėjas; ~ь, -явлó, -явишь *įvk.* 1. paskelbti (*pvz. karą*); 2. parėikšti (*pvz. savo valią, sutikimą*), išrėikšti; pranėsti; apgārsinti, pagārsinti; o. tainų pagārsinti pāslaptį; 3. apšaukti (*pvz. melagiu*); pripažinti (*pvz. bepročiū*); ~ся, -явлюсь, -явишья *įvk. šnek.* 1. *pasen.* pasisakýti, pasiskelbti, apsigārsinti; o. доктором pasiskelbti dāktaru; 2. pasiródyti, apsirėikšti, pasirėikšti; atsirāsti, susirāsti; iškilti aikštėn; вот он и объявился šit jis ir atsirādo, pasiróde.

объявл|ение, -я 1. (*veiksmas*) paskelbimas; pareiškimas, išreiškimas; pagārsinimas; o. благодарности padėkós išreiškimas; o. приговора судā teisimo sprendimo paskelbimas; 2. skelbimas (*pvz. laikraštyje*); вывесить o. iškabinti skelbimą; ~ять, -яю, -яешь *eig.* 1. skėlbtі; 2. rėikšti; gārsinti; *žr.* объявить; ~яться, -яюсь, -яешья *eig.* 1. *šnek. pasen.* gārsintis, skėlbtis; 2. *šnek.* rāstis, ródytis; *žr.* объявиться; 3. būti skelbiamam.

объяг|ниться, -йтся *įvk.* apsi(g)ėriuoti.

объяд|ение, -я *pasen.* *žr.* объедение.

объясн|ение, -я 1. (pa)aiškinimas, išaiškinimas; pasiāiškinimas; išsiāiškinimas; 2. *džn. dgs.* komentārai; объяснения к законам įstatymų komentārai; 3. pasitėisinimas; ♦ o. в любви prisipažinimas mylint; ~имый, -ая, -оё; -йм, -а, -о išaiškinamas, paaiškinamas.

объяснительный, -ая, -оё išaiškinamasis; paaiškinamasis; o. текст paaiškinamasis tekstas; объяснительное чтение aiškinamasis skaitymas; объяснительная записка paaiškinamasis rāstas.

объяснить, -нью, -нишь *įvk.* 1. išaišķinti, paaišķinti; pūródyti; o. как добратъся до вокзала pūródyti, kaip pasiekti stātį; o. устройство автомобиля paaišķinti automobilio konstrukciją; 2. pakomentuoti (*pvz. įstatymą*); ~ся, -нюсь, -нишья *įvk.* 1. pasiāišķinti, išsiāišķinti; pasikalbėti, pasitafti; 2. išaišķėti, būti išaišķintam; išsprėstam, paaišķėti; pasidaryti suprantamam; išryšķėti; ♦ o. в любви pasisakýti, prisipažinti mylint, parėikšti savo meilę.

объяснять, -яю, -яешь *eig.* aiškinti; įrodinėti; nu-rodinėti; komentuoti; **~ся**, -яюсь, -яешься *eig.* 1. aiškintis; atsiprašinėti; о. по поводу совер-шенного проступка atsiprašinėti dėl padaryto nusizengimo; 2. šnekėtis, kalbėti; taftis; о. по-китайски kalbėti kiniškai; 3. būti aiškinamam; дело объяснялось просто reikalo buvo paprasta aiškinamas; а это объясняется таким образом o tai aiškinama tuo būdu.

объятие, -я 1. glėbys; в объятиях glėbyje; 2. glėbesčiavimas, apglėbimas, apkabinimas; ♦ встре-тить (принять) с распростёртыми объятиями sutikti su išskėstomis rankomis (*nuoširdžiai*).

объя[т]ый, -ая, -ое; -ят, -ята, -ято pagautas (*ko*), apimtas, apgaubtas; apsiaustas; дом стоял весь о. пламенем namas buvo liepsnės apsiaustas; **~ь**, обойм[у], обойм[е]шь; *būt.* объял, -яла, -яло *įvk.* 1. apkabinti, paimti į glėbį; 2. apimti, ar-гerti, apsiausti, apgaubti; пламя объяло весь дом liepsnė apėmė visą namą; 3. *prk.* suimti, paimti, pagauti; ер[о] объял страх j[is] suėmė baimę; 4. suvokti, įsisąmoninti, apgerti, sumėsti; о. умом apgerti, suvokti savo protu.

обыватель, -я *v.* 1. *pasen.* vietos gyventojas; горо-дские обыватели miestiečiai; сельские обы-ватели kaimiečiai, sodiečiai; 2. *prk. niek. mies-čionis*; превратиться в обывателя sumiesčionė-ti; **~ница**, -ы 1. *pasen.* vietos gyventoja; 2. *prk. niek. miesčionė*; **~ский**, -ая, -ое 1. *pasen.* vietos gyventojų; о. дом vietos gyventojų na-mas; 2. *prk. miesčioniškas*; **~щина**, -ы *niek. miesčioniškumas, miesčionybė*; погрязнуть в обы-вательствах nugriūžti į miesčioniškumą.

обыграть, -аю, -аешь *įvk.* 1. aplūsti (*nugalėti lo-šiant*); 2. *šnek.* įgroti, įgriežti, prabraukti (*puz. smuiką*); 3. *šnek.* pa(s)naudoti; о. чью-л. ошибку в споре pasinaudoti kieno klaida besiginčijant.

обыгрывать, -аю, -аешь *eig. žr.* обыграть.

обыденн[о]сть, -и *m.* kasdienybė, kasdieniškumas; paprastumas, neįdomumas; **~ый**, -ая, -ое šio-kiadienis, kasdieniškas, kasdieninis, įprastas, ei-linis; paprastas; atsibodęs.

обыденщина, -ы *niek. kasdienybė, gyvenimo pil-kumas.*

обызвествление, -я *spec.* sukalkėjimas.

обык[а]ть, -аю, -аешь *eig. tarm. žr.* обыкнуть.

обыкновение, -я įpratimas, įprotis, papratimas; по-обыкновенно kaip paprasta, kaip paprątes, sa-vo įpratimų; он имел о. jis buvo prątes, jis liuobėjo, gebėjo.

обыкновенн[о] *prv.* paprasta, dažniausiai; **~ость**, -и *m.* įprastumas, paprastumas; **~ый**, -ая, -ое; -венен, -венна, -венно 1. paprastas, kasdieninis, visadinis; įprastas, įprastinis; 2. tas pats; nuo-latinis.

обыкнуть, -ну, -нешь; *būt.* обык, -ла, -ло *įvk. tarm.* įprasti, įgūsti, paprasti, priprasti.

обыск, -а kratà; повальный о. visuotinė kratà; **~ать**, -ыщ[у], -ыщешь *įvk.* 1. apieškoti; išieški-nėti; 2. padaryti kratą, iškrešti, iškratyti; **~ной**, -ая, -ое *pasen.* kratos, kratų; обыскная книга kratų (*registravimo*) žurnālas.

обыч[а]й, -я 1. paprotys; народные обычаи liaudies papročiai; по обычаю страны šalies papročiu;

войти в о. įvisti papročiu; 2. *šnek.* papratimas, įprotis, įpratimas; **~айный**, -ая, -ое *žr.* обычный. **обычн[о]** *prv.* paprasta, kaip visuomet; **~ость**, -и *m.* paprastumas, įprastumas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. paprastas, niekū nesiskiriantis; įprastas, įprastinis; он к этому делу обычен jis prątes dirbti šį darbą; 2. papročiu, paproti-nis; обычное право teis. paprotinė teisė.

обыщ[у] *žr.* обыскать.

обюрок[а]тить, -ачу, -атишь *įvk. subiurokratinti*; **~ся**, -ачусь, -атишься *įvk. subiurokratėti.*

обюрок[а]чивать, -аю, -аешь *eig. biurokratinti*; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. biurokratėti.*

обяз[у] *žr.* обязать; **~сь** *žr.* обязаться.

обязанн[о]сть, -и *m.* privalė; pareigà, priedermė; воинская о. karinė privalė; исполнять обяза-ности eiti pareigas; считать своей обязанностью laikyti savo priedermę; ♦ вменить в о. įparei-goti; **~ый**, -ая, -ое; -зан, -а, -о 1. privalantis; įpareigotas; быть обязанным privalėti, turėti; я обязан помочь ему аš turiu, privalau jam padėti; 2. dėkingas; я ему много обязан аš esu jam daug skolingas, аš jam labai dėkingas; я ему обязан жизнью аš jam dėkingas už tai, kad jis išgelbėjo mán gyvybę.

обязательн[о] *prv.* būtina, privaloma; **~ость**, -и *m.* 1. privalomumas, būtinumas; 2. paslaugumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. privalomas, būtinas; neatidedamas; обязательное постановле-ние privalomasis nutarimas; обязательное обу-чение privalomasis mokslas; обязательная воин-ская служба būtinoji karinė tarnyba; 2. paslau-gūs; о. человек paslaugūs žmogus.

обязательств[енный], -ая, -ое privalolinis; įsiparei-gotinis; обязательственные отношения privaloli-niai santykiai; **~о**, -а 1. įsipareigojimas, pasi-žadėjimas; взять на себя о. prisiimti įsipareigo-jimą, įsipareigoti; заёмное о. paskolinis pasiža-dėjimas; вступать в обязательство daryti įsipar-eigojimus; 2. *ekon.* įsipareigojimas, įžadas, pasi-žadėjimas; obligacija.

обяз[а]ть, обяз[у], обяз[е]шь *įvk.* 1. įpareigoti, parei-gą uždėti, susaistyti; 2. вы меня очень обя-зере аš turėsiu jums atsiteisti, būsiu skolingas, аš jums būsiu labai dėkingas; **~ся**, -яжусь, -яжешься *įvk.* pareigą prisiimti, įsipareigoti, įsi-žadėti.

обязывать, -аю, -аешь *eig.* 1. *žr.* обязать; 2. versti elgtis (*atitinkamai*); **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. žr.* обязаться.

ов[а]л, -а ов[а]л[а], ов[а]лаinis; **~ьность**, -и *m.* ovalū-mas, apvalainumas; **~ьный**, -ая, -ое ovalūs, ovā-linis, apvalainas.

ов[а]ция, -и ов[а]cija; устроить ов[а]цию surengti ov[а]cija.

овдов[е]вший, -ая, -ее našliu tapęs, apnašlėjęs; **~ть**, -ею, -еешь *įvk.* našliu, našlė tapti, apnaš-lėti.

овев[а]ть, -аю, -аешь *eig.* 1. dvelkti, pūsti; 2. *prk.* gaubti; *žr.* оветь.

овес, овса 1. aviža, *Avena*; *kuop.* avižos; 2. *dgs.* avižos, avižų laukas, avižų želmenys.

овеч[и]й, -ья, -ье avišs, avinis (*puz. pienas*); о. хлеб avidė; овечья шерсть avišs vilnos; овечье мясо

авиена; ♦ волк в овечьей шкуре vilkas aviēs kailijē; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам авелē, бурьтē.

овещевать, -влю, -вишь *juk.* sudaiktinti, (su)materialinti, įdaiktinti; įkūnyti; ~ся, -йтся *juk.* sudaiktėti, sumaterialėti, įdaiktėti; įsikūnyti.

овеществление, -я 1. sudaiktinimas, materialinimas, įdaiktinimas; 2. įdaiktėjimas, sudaiktėjimas; ~енный, -ая, -ое; -лен, -ленā, -лено sudaiktintasis, įdaiktintasis; о. труд įdaiktintasis dārbas; ~ять, -яю, -яешь *eig.* daiktinti, materialinti; ~яться, -яется *eig.* įdaiktėti, materialėti, kūnytis.

овёты, овёю, овёешь *juk.* 1. padveikti, apdveikti, apirūsti; 2. *prk.* apgaubti.

овин, -а јауја; ~ный, -ая, -ое јаујос.

овладевать, -аю, -аешь *eig.* žr. овладеть; ~ение, -я 1. užvaldymas, užgrobimas, pagrobimas, paglemžimas, užėmimas, paėmimas; 2. įsisavinimas, įvaldymas, išmokimas; о. наукой mokslo įsisavinimas.

овладеть, -ёю, -ёешь *juk.* 1. įsisavinti, išmokyti; įvaldyti; о. техникой įvaldyti techniką; о. знаниями išsimokyti, įsisavinti mokslą; 2. paįmti savo valdžion, užimti, užgrobti, paglemžti; о. городом užimti miestą; 3. *prk.* apvaldyti, užvaldyti; patraukti, pagauti, apimti; им овладела боязнь ji pagāvo baimė; о. вниманием patraukti dėmesį; ♦ о. собой nusiraminti, susitvārdyti, susivaldyti.

овод, -а *zool.* gyls, būbalas, marvā; лошадиный о. arklinis gyls, dundurys, sparvā, gaudonē, dvilinkē, *Rhinestrus purpureus*.

овощ, -а *žr.* овоши.

овощевод, -а daržininkas, daržovinininkas; ~ство, -а daržininkystė, daržovinininkystė.

овошехранилище, -а daržovių sándėlis.

овоши, -ей *dgs. (vns. овош, -а)* daržovės, žalesā, žaliuonys; сун из овощей daržovių sriubā, daržovienē; ~ник, -а *šnek.* 1. daržovių pardavėjas, daržovinininkas; 2. daržininkas, daržovių augintojas; ~ной, -ая, -оё daržovių, daržovinis; о. сун daržovių sriubā.

овраг, -а daubā, griovā, dauburys, raguvā; ~жек, -жка griovėlē, daubėlē; ~жистый, -ая, -ое; -жист, -а, -о griovotas, daubotas; griovėtas; ~жный, -ая, -ое daubinis, daubos.

овсянка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* avižėlē, avižā (*grūdas, augalas*).

овсюг, -а *bot.* tuščioji avižā, *Avena fatua*.

овсяник, -а *šnek.* avižinis ragašis.

овсяница, -ы *bot.* eraičinas, *Festuca*.

овсянка¹, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *zool.* geltonoji stārta, *Emberiza citrinella*.

овсянка², -и avižų kruopos; avižienē, avižų kōšē.

овсяной, -а, -оё, ~яный, -ая, -ое avižinis, avižainis, avižienis, avižų; о. сун avižienē; овсяная солома avižiniai šiaudai, avižienojai; овсяная мука avižiniai miltai; овсяное поле avižų laukas; о. кисель avižinis kisieliūs.

овца, -ы; *dgs.* овцы, овёц, овцам avls, avėlē; паршивая о. всё стадо портит nusūsėlē avis visą bandą užkrečia.

овцебык, -а *zool.* avijautis, *Ovibos moschatus*.

овцевод, -а avių augintojas, aviniškas; ~ство, -а avininkystė, avių veisimas, auginimas; ~ческий, -ая, -ое avių auginimo, avininkystės; овцеводческая ферма avių auginimo ferma; о. совхоз avininkystės tarýbinis ūkis.

овцематка, -и vedėklė avis.

овчар, -а aviganis, avių piemuo; aviniškas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам bandšunis, aviganis šuo; ~ник, -а *tarm.* avidė; ~ный, -ая, -оё 1. avidės; 2. avininkystės; ~ня, -и; *dgs. kilm.* -пен, *naud.* -рням avidė, aviniškas.

овчин, -а, -ы avikailis, kūčkailis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам nedidelis avikailis, aviš kailėlis; ♦ о. выделки не стоит taisymas už patį daiktą brangėnis; ~ник, -а kailiadirbys; ~ный, -ая, -оё avikailio, avikailių; о. тулуп avikailių kailiniai, skranda.

огадить, -ажу, -адишь *juk.* *šnek.* apibiaurinti, apdėgti, apdirbti, apžagti (*puz. katė pieną*).

огар, -а *šnek.* nuodegimas (*nuo saulės*), nuodegis.

огарок, -рка 1. žvakigalis; 2. dėgenos; колчеданный о. *chem.* piritro dėgenos.

огибать, -аю, -аешь *eig.* sūpti, јюosti, riēsti; lenkti; река огибает равнину upė sūpa lųgumā, *žr.* обогнуть.

огibaющая, -ей *dkt. mat.* gaubtinė.

оглавление, -я (*knygos*) turinys, turinio rodųklė. **оглаwiać**, -яю, -яешь *eig.* *šnek.* knygos turinį įrašyti.

огладить, -ажу, -адишь *juk.* paglōstyti.

оглаживать, -аю, -аешь *eig.* grāužti, apgraužinėti, *žr.* оглодать.

оглаживать, -аю, -аешь *eig.* glōstyti, glostinėti.

оглажу *žr.* огладить.

огласить, -ашу, -асишь *juk.* 1. paskėlbti, pranēsti; о. приказ paskėlbti įsakymā; 2. *pasen.* apviešinti, viešumōn iškėlti, pagārsinti, atidengti, atskleisti, apšaukti; о. тайну pagārsinti, atidengti pāslaptį; 3. *pasen. bašn.* užsakus šaukti, (pa)skėlbti; 4. skardėnti, ošinti (*puz. girią*); радостные клики огласили вóздух džiaugsmingi šūkavimai suskardėno брā, džiaugsмо klýkavimai nuaidėto брu; ~ся, -йтся *juk.* suskambėti, suskardėti, nuaidėti, nuskambėti, suskardėnti; лес огласился смехом miškē nuskambėjo juokas.

огласка, -и apgārsinimas (*paslapties*), skelbimas, iškėlimas viešumōn, paskalbā; предать огласке viešumōn iškėlti, apviešinti, viešai iškėlti, iškėlti aikštėn; дѣло получило огласку reikalas iškilo viešumōn, aikštėn, išgarsėjo.

оглашать, -аю, -аешь *eig.* 1. skėlbti, viešinti, kėlti viešumōn, gārsinti; 2. *pasen. bašn.* užsakus skėlbti; 3. skardėti, skardėnti; ~ся, -ається *eig.* skardėntis, aidėti; gārsintis.

оглашение, -я 1. (pa)skelbimas (*balsu*); о. республики respublikos paskelbimas; 2. *pasen.* pagārsinimas, viešinimas, iškėlimas aikštėn, atidengimas, atskleidimas; paskelbimas; о. тайны paslapties atskleidimas; документ, не подлежащий оглашению neskėlbtinis dokumentas; 3. *pasen. bašn.* užsakai.

оглашенный, -ая, -ое *šnek.* padūkęs, pašėlęs, paklaikęs; вдруг он как о. закричал staigā jis kaip

padūķes, paklaīķes sušūko; воробый метāлись как оглашённые žvirbliai blāškēsi kaip pašēle. оглашённый, -ая, -ое; -шён, -шенā, -шенō paskēlbtas; ātskleistas, pagārsintas.

оглашү žr. огласить.

оглоб|ельный, -ая, -ое ienos, ienų, ieninis; ~ля, -и; dgs. kilm. -бель, naud. -блям iena.

оглодāt, -ожү, -о́жешь įuk. šnek. apgrāužti; pu-grāužti.

оглод|ок, -дка, ~ыш, -а šnek. žr. обглодок.

огложү žr. оглодāt.

оглох|нуть, -ну, -нешь įuk. apkuřsti; ~лый, -ая, -ое, ~ший, -а, -ее аркуiřtes; o. человек аркуiřtelis, kurtinųs.

оглуп|ёт, -ёю, -ёешь įuk. (pa)kvailti, apkvailti, apkvailėti, pakvaiřti; ~йт, -плō, -пншь įuk. sumūlkinti, armūlkinti, apkvailinti, apdūjinti; ~лённый, -ая, -ое; -лён, -ленā, -ленō apkvailintas; pakvaiřęs; ~лять, -яю, -яешь eig. mūlkinti, kvailinti, kvaiřinti.

оглуш|ать, -аю, -аешь eig. žr. оглушить; ~енный, -ая, -ое; -шён, -шенā, -шенō 1. apdūjęs, apkvaiřęs; 2. apsvaigęs; pritrenktas, priblokřtas; ~ительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно (ap)kuřtinamas, trunkūs, griausmingas; раздāлся o. paskār grōma pasigirdo kuřtinamas perkūno treņksmas, griāudėjimas; ~йт, -ушү, -ушшь įuk. 1. apkuřtinti, ausis užtreņkti; 2. šnek. prk. priblokřti, pritreņkti (pvz. žiniomis); 3. pritreņkti; apsvaiginti; o. удāром по голове apsvaiginti smūgiū i gālvā.

оглядēt, -яжү, -ядишь įuk. 1. apžvelgti, apžvalgyti, pėrmesti žvilgsniū, apžiūrėti, nužvelgti; 2. šnek. pastebėti, pamatyti; ~ся, -яжүсь, -ядишь-ся įuk. 1. apsižvalgyti, pasižvalgyti, apsidairyti; pasižiūrėti (pvz. i veidrodi); 2. šnek. įsižiūrėti (pvz. tamsoje); 3. prk. apsipazīnti, apsiprāsti, apsibūti, prisitāikyti; susiorientuoti; susigādyti.

оглядка, -и 1. apsidairymas, apdairumas, apdairā; с оглядкой apdairiai; 2. atsigrēžimas, atsižvelgimas, atōdaira, atžvalga, grēžimasis, dairymasis, grēžiojimas; ♦ без оглядки a) bė atōdairos, neapdairiai; b) neatsigrēždamas, nesidairydamas, galvōtrūkčiais (pvz. bėgti).

оглядывать, -аю, -аешь eig. apžiūrinėti, žvalgyti, stebėti, žr. оглядēt; ~ся, -аюсь, -аеься eig. 1. žvalgytis, dairytis, dirščioti; 2. atsigrēžinėti, grēžiotis, žvalgytis atgal.

огляжү žr. оглядēt; ~сь žr. оглядēться.

оглянуть, -янү, -янешь įuk. apžvelgti, žvilgtelėti; ~ся, -янүсь, -янешься įuk. 1. atsigrēžti, apsigrēžti, atsisūkti; atsigrēžus pasižiūrėti; в двєрах он оглянулся на картинү таřpduiryje jis atsigrēžęs pasižiūrėjo i paveiksli; 2. šnek. apsižvalgyti, apsidairyti, atsižvelgti; o. назāд atsižvelgti atgal; o. вокруг apsižvalgyti aplinkui.

огневидный, -ая, -ое panašūs i liėpsnā, kaip liėpsnā.

огне|вйк, -ā tarm. 1. (akmuo) ugniaskilųs, titnagas; 2. šunvotė, piktvotė, skaudulųs.

огне|вица, -ы tarm. karřtinė, řiltinė.

огне|вка, -и; dgs. kilm. -вок, naud. -вкам zool.

1. ugninūkas; капүстная o. kopūstdrugis, Meso-graphie forficatis; 2. šviėsrudė lāpė.

огне|вōй, -āя, -ōе 1. ugniės; ugninis; огне|вōе ору-жие šaunamasis ginklas; огне|вāя завєса ugniės uždanga; o. запāl ugninis degtuvas; 2. kaip ugnis, ugniės spalvōs, ugninis; o. флаг ugniės spalvōs, ugninė vėliava; 3. prk. ugningas, liepsningas, dēgantis, žėruojantis, žėrintis; o. взор ugningas žvilgsnis; огне|вєе глазā žėrinčios, dēgančios ākys; 4. prk. aistringas, ugningas, smar-kūs, kārřtas; o. характер aistringas, kārřtas bū-das.

огне|рас|ительный, -ая, -ое (ugnies) gesinamasis; ~ды|шаший, -ая, -ее ūgnį žėruojantis, ūgnį vė-čiantis, ugningas; ♦ огне|ды|шашая горā pasen. ugnikalnis, vulkānas; ~за|щитный, -ая, -ое ap-saugantis nuo ugniės.

огне|мєт, -а kar. liepsnosvaidis; ~ный, -ая, -ое kar. liepsnosvaidžio, liepsnosvaidžių, liepsnosvai-dinis; o. о|гōнь liepsnosvaidžių ugnis, šaudymas.

ог|ненный, -ая, -ое 1. ugniės, ugninis; o. поток сви-рєпствовал над гōродом viršum miėsto řėlo ug-niės sr(i)aitas; ог|ненные языки лизāли крѣши домōв ugniės liežūviai laižė, pliskino namų stō-gus; 2. prk. ugningas, kārřtas (pvz. būdas); žė-rintis (pvz. ākys), liepsningas (pvz. žvilgsnis).

огне|опāсный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно greiřt, leng-vai užsidegantis (pvz. benzinas), įsiliepsnojantis, pavojingas gāisro ātžvilgiu.

огне|поклōнни|к, -а ist. ugniės gārbintojas, ugniės diėvintojas; ~ческий, -ая, -ое ugniės gārbintojo; ugniės gārbinito; ~чество, -а ist. ugniės gārbini-mas.

огне|поклōнство, -а žr. огне|поклōнничество.

огне|припāсы, -ов dgs. kar. šaudmenys.

огне|сто|йк|ий, -ая, -ое; -оек, -ойка, -ойко atsparūs ūgniai, ugniės nebijantis (pvz. plyta), nēdega-mas; ~ость, -и m. atsparumas ūgniai.

огне|стрєльный, -ая, -ое 1. šaunamasis (pvz. gink-las); 2. šautinis (apie žaizdā).

огне|тушитель, -я v. tech. gesintuvas.

огне|упōрн|ость, -и m. atsparumas ūgniai; ~ый, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно atsparūs ūgniai; nē-degamas, ugniės nebijantis; огне|упōрная глина atsparūs ūgniai mōlis.

огне|упōры, -ов dgs. ūgniai atspārios medžiagos.

огни|во, -а skiltuvas.

огни|стый, -ая, -ое; -йст, -а, -о žėruojantis, ug-ningas.

огни|ще, -а tarm. 1. laužas; 2. laužo liėkanos, lau-žavietė, ugniākuras, ugniāvietė; 3. degimas (miške).

огня žr. о|гōнь.

огō jst. ohō.

ого|варивать, -аю, -аешь eig. apkalbinėti, žr. ого-ворить; ~ся, -аюсь, -аеься eig. žr. о|гово-риться.

ого|вōр, -а apkalbā, āpraishas, dargā, apkalbėjimas, řmeiřtas.

ого|ворить, -рю, -ршь įuk. 1. šnek. apkalbėti, ap-raiřyti (nekaltā), apjuodinti, apřmelžti; 2. ap-tařti (pvz. įsibrovusiā klaidā); 3. išlygti, iš aņksto nustatyti (pvz. sąlygā); 4. šnek. įspėti, padaryti pāstabā; ~ся, -рюсь, -ршься įuk. 1. ap-sirikti kalbant; 2. išlygti, išlygā parėikšti, pada-ryti, įspėti; 3. pažymėti.

оговорка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -ркам 1. aptarimas, paaiškinimas (*klaidos*), aptartis; o. поправки в акте pataisos aptartis aktė; 2. išlyga (*sutartyje*); 3. apsirikimas, paklaidà kalbant.

огол||ение, -я nunuoginimas, apnuoginimas; nuplikinimas; ~енный, -ая, -ое; -лен, -ленá, -ленó 1. apnuogintas, nunuogintas; nuogas, plikas; o. провод plikas laidas; 2. atidengtas, neapsaugotas (*puz. flangas*); ~еть, -ёю, -ёшь *juk. šnek.* 1. nuplikti, apnuogti, nunuogėti; 2. *prk.* nusigylvėti, nuskusti, nusmukti, suvažgti, nususti; ~ец, -льцá *šnek.* vaikėzas, išdykėlis.

огол||ять, -лю, -лшь *juk.* 1. nuplikinti, apnuoginti, atlapoti (*krūtinę*), nunuoginti; 2. *prk.* atidengti; 3. ištraukti iš makštų (*kardą*); ~ся, -люсь, -лшья *juk.* 1. apsinuoginti, nuplikti, nunuogėti, nusiinuoginti, plikai nusirengti; 2. *prk.* tapti neapsaugotam.

оголовок, -вка *spec.* aňtgalis, viršūnė; o. трубы vamzdžiagalis, vamzdžio aňtgalis.

оголод||ать, -аю, -аешь *juk. šnek.* išbadėti, išalkti; ~ить, -ложу, -лодшь *juk. šnek.* išalkinti, išbadinti.

огол||елый, -ая, -ое *šnek.* pašėlęs, piktadariškas, supjūlėjęs, padūkęs, pasiūtęs, įsiūtęs, dūkstantis, siautėjantis, įsisiautėjęs.

огол||ять, -яю, -яешь *eig. žr.* огол||ять; ~ся, -яюсь, -яешься *eig.* 1. *žr.* огол||яться; 2. būti nuplikinamam, apnuoginamam.

огон||ек, -нькá 1. ugnėlė, liepsnėlė; 2. šviesėlė, žiburėlis; в городе не виднелось ни одного огонькá mieste nebūvo matyti nė vieno žiburėlio; 3. *prk.* pakilimas, entuziazmas; užsidegimas, įkarštis; работать с огоньком dirbti su užsidegimu, su įkarščiu; ♦ блуждающий o. klýstžvakė, žaltvykslė, baltvykslė, klýstugnė.

огон||ь, огонь 1. ugnis; греться у огня šildytis prie ugniės, prieš ugnį; развести o. sukurti ugnį; дом охватило огнём nāmá apėmė ugnis; 2. žiburys; сидеть с огнём sėdėti su žiburiu; зажечь o. uždegti, užžibinti, užžiebti žiburį; 3. *šnek.* karštis, temperatūra; целую ночь он лежал в огне visà naktį jis karščiojo, jį degino karštis; 4. (ap)šaudymas, (*šaunamųjų ginklų*) ugnis; нам удалось выйти из огня mums praviko pasitraukti iš apšaudymo, iš ugniės; перекрёстный o. kryžminė ugnis, kryžminis šaudymas; вести o. šaudyti; открыть o. pradėti šaudyti, palėisti ugnį; 5. *prk.* šviesa, ugnis; norac o. очей užgeso akių ugnis; 6. *prk.* ugnis; įkarštis, užsidegimas, aistara, entuziazmas; ♦ блуждающий o. *žr.* огон||ек (♦); антонов o. *šnek.* kraujo užsikrėtimas, gangrenà, juodoji liga; из огня да в полымя nuo vilko ant meškės užšoko; предать всё огню и мечу ugnim iř kardu vlskà sunaikinti; пройти o. и воду баты вётытам iř мётытам; нет дыма без огня nebūna dūmų бė ugniės (*visam kam sava priežastis*).

огор||ажива||ние, -я 1. aptverimas; 2. apsitverimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* aptverinėti, tvėrti; ~ться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. apsitverinėti, atsitverinėti; 2. būti aptveriamam.

огор||ашивать, -аю, -аешь *eig.* stuľbinti, *žr.* ороп||шить.

огор||елыш, -а *šnek.* nudėgėlis (*nuo saulės*).

огор||од, -а daržas; ~ец, -дцá daržėlis.

огор||одить, -рожу, -родшь *juk.* aptvėrti, (*mūru*) apjuosti; ~ся, -рожусь, -родишья *juk.* apsitvėrti, atsitvėrti.

огор||оди||ик, -а daržininkas; ~ица, -ы daržininkė; ~ичать, -аю, -аешь *eig. šnek.* vėfstis daržininkystė, daržininkauti; ~ический, -ая, -ое daržininkystės; daržininko; ~ичество, -а 1. daržininkystė; 2. daržininkavimas; заниматься огорождением daržininkauti; ~ичий, -ья, -ье daržininko; ~ый, -ая, -ое daržo, daržinis (*puz. augalas*); огородные культуры daržo kultūros.

огор||ожа, -и *tarm.* 1. žaľdis, aplūokas (*veršiams*), žardiena; 2. tvorà.

огор||ошу *žr.* огородить; ~сь *žр.* огородиться.

огор||ошить, -шу, -шишь *juk. šnek.* išgąsdinti, pritrėkti, apdūjinti, apstuľbinti, suglūmyti, priblōkšti, nustėbinti.

огор||очать, -аю, -аешь *eig.* liūdinti, *žр.* огорчить; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* sielotis, křimstis, sielvartauti, gráužtis, liūdėti.

огор||очение, -я sielvartas, širdgėla, širdperša; grauždis, gaudulys, liūdesys; nemalonumas; причинить o. užduoti sielvartą.

огор||очительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно liūdinamasis; kartūs, nemalonūs, nesmagūs; apgailėtinas.

огор||очить, -чү, -чшь *juk.* užduoti liūdesį, sukėlti sielvartą; įskaudinti; padaryti nemalonumą; užgauti; užduoti širdį; я не хотел вас o. аš nenorėjau jūsų užgauti, užduoti jums širdį; ~ся, -чусь, -чшья *juk.* susisieloti, susikřimsti, susigráužti, nuliūsti.

огр||аби||ить, -блю, -бшь *juk.* apgrōbti, išgrōbti, apiplėšti; išgrōbstyti, nuniōkoti; o. конторы apiplėšti контора; o. странų apgrōbti, nuniōkoti šalį; ~ление, -я apiplėšimas; nuniōkojimas, išgrobimas.

огр||ади||а, -ы 1. aptvaras, tvorà; 2. *bažn.* šventorius; 3. *pasen.* apsauga; ~ительный, -ая, -ое užtvertasis, aptvarinis; ♦ оградытельные пошлыны apsauginiai muļtai; ~ить, -ажү, -адшь *juk.* 1. *pasen.* aptvėrti; 2. *prk.* apsaugoti, apginti; o. свою честь apginti savo garbę; ~иться, -ажусь, -адшья *juk.* 1. *pasen.* apsitvėrti, atsitvėrti; 2. *prk.* apsiginti, apsisaugoti; apsidrausti.

огр||ажд||ать, -аю, -аешь *eig.* 1. *pasen.* tvėrti; 2. saugoti, ginti; ~аться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *pasen.* apsitverinėti, tvėrtis; 2. saugotis, gintis; drauštis; ~ение, -я 1. atitvara, atitverimas, aptverimas, aptvaras, tvorà; 2. apsauga, apgynimas, apsaugojimas.

огр||ажү *žр.* оградыть; ~сь *žр.* оградыться.

огр||анить, -нү, -ншь *juk.* nušlifuoti (*akmenis*).

огр||ани||чение, -я apribojimas, susiaurinimas, suvažymas; без ограничения neribotai; o. в правах teisių susiaurinimas; o. привилегий privilegijų apribojimas.

огр||ани||чени||ость, -и *m.* 1. aprėztumas; ribotumas; 2. *prk.* ribotumas, siauraprotiškumas, prōto siaurumas, bukaprotiškumas, vienašališkumas; ~ый, -ая, -ое; -чен, -ченá, -ченно 1. aprėžtas, susiaurintas, (ap)ribotas, siauras; nedidelis, meľkas,

negausūs; 2. *prk.* bukaprōtiškas, ribótas, siaūras (*protas*); о. человек siauraprōtis, bukaprōtis; ограниченное рассуждение siauraprōtiškas galvójimas; ♦ ограниченная монархия aprēžta, ribótoji monārchija (*konstitucinė*).

ограничивать, -аю, -аешь *eig.* 1. ribóti, atitvėrinėti, atitvėrti, skirti, izoliuoti; 2. aprėžinėti, ribóti; mąžinti (*puz. išlaidas*), siaurinti, varžyti (*teises*), meškinti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* apsiribóti; ténkintis; но дело éтим не ограничивается бét reikalas tuó nepasibaigia.

ограничитель, -я *v.* ribotūvas, ribōklis; о. тока *el.* srovės ribotūvas; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *vaizdomasis*, aprėžiamasis, siaurinamasis, apribojamas, suvaržomas; ограничительное распоряжение apribojamasis, suvaržomasis pótvarkis.

ограничить, -чу, -чишь *juk.* 1. aprėžti, apribóti, siaurinti, suvaržyti; sumąžinti, sumeškinti; о. опáтора вpе́менем apribóti kalbėtojo laiką; о. себя в расходах apribóti savo išlaidas; о. корó-л. в правах apribóti kienō téises; 2. atitvėrti, atskirti, izoliuoti; ~ся, -чусь, -чишься *juk.* pasiténkinti, pasikákinti; apsiribóti; я ограничусь замечанием аš pasiténkinsiu pāstaba.

огрѣб *žr.* огрестй.

огребать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* огрестй.

огреблѣшь, ~у *žr.* огрестй.

огрѣнать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* šildyti, kaitinti.

огрестй, -ребу́, -ребѣшь; *būt.* -рѣб, -реблá, -реблō *juk. šnek.* 1. sugrėbstyti, apgrėbstyti; sužėrti, sužarstýti; apkuópti; 2. *prk.* sugóbt, paglėmžti, susižėrti; о. много дѣнер susiglėmžti, susižėrti daug pinigų.

огрѣть, -ѣю, -ѣешь *juk. šnek.* 1. pašildyti, apšildyti, įkaitinti, sušildyti, sukaityti; 2. *prk.* apvanóti, smógti, šėrti, paplákti, rėžti; о. дубя́ной арванóти, aptvóti pāgaliu, basliū.

огрѣх, -а 1. apylanka, vōgis, prāvagis (*puz. ariant, séjant*); 2. *tarm.* pašuvá (*audekle*), retmė; 3. *šnek.* riktas, apsirikimas, trūkumas.

огро́мн||ость, -и *m.* milžiniškumas, galybiškumas; о. взятой на себя зада́чи prisiimtōs užduoties milžiniškumas; ~ый, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно didžiūlis, milžiniškas, galybiškas; огромная семья didžiūlė šeima.

огрубѣл||ость, -и *m.* 1. šiurkštūmas, sudiržimas; 2. storžieviškumas, staciokiškumas, atžarūmas; ~ый, -ая, -ое 1. šiurkštūs, sudiržęs, sugrūbęs; sušiurkštėjęs; огрубѣлые пýки sudiržusios rañkos; 2. staciokiškas, storžieviškas, atžarus.

огрубѣние, -я 1. sudiržimas, sušiurkštėjimas; 2. sustaciokėjimas; suatžarėjimas, sujžulėjimas; ~ть, -ѣю, -ѣешь *juk.* 1. apdiržti, sudiržti, sugrūbti, sušiurkštėti; 2. sustaciokėti, sujžulėti, sužiaudrėti.

огр||узнѣть, -ѣю, -ѣешь *juk. šnek.* sustorėti, papildnėti; pariebėti; ~узнуть, -ну, -нешь; *būt.* -у́з, -у́зла, -у́зло *juk. šnek.* 1. pagrīmžti, įgrīmžti, įklīmpti; 2. *žr.* огрузнѣть.

огрыз||аться, -аюсь, -аешься *eig.*, ~нуться, -нýсь, -нѣшся *juk.* 1. ūrgzteleiti, niurgžėti, (su)urgžėti, uřkšti, knerzėti, (su)uřšti, (su)uřgti (*puz. šuo, lokys*); sulosnóti, suviáuksėti; 2. *prk.* *šnek.*

(*šiurkščiai*) atsikirsti (*kalbant*), atrėžti, atšauti, (*kandžiai*) atsakinėti.

огрыз||ок, -зка 1. nuógrauža, āpgraužas, gráužas, graužtas; о. я́блока óbuolio graužtas; 2. *šnek.* gabalėlis; nuólauža; о. карандашá pieštuko galėlis; о. расчѣски šukų nuólauža; ~ть, -ызу́, -ызе́шь; *būt.* -ы́з, -ла, -ло *juk. šnek.* apgraužti; nugraužti.

огýзок, -зка 1. (*gyvulio mėsos*) pastūrgalis, kulšėlė; 2. (*gyvulio*) ódos užpakalinė dalis, káilis nuó pastūrgalio.

огýлом *prv. šnek.* 1. ūrmu, niėko nėskiriant, visūs bė skirtumo; į niėką neatsizvelgiant; не обвиняй всех о. nekáitink visų bendrai; 2. visi kartų; visų būriū, susibūrus, susitelkus; отпpавиться о. в гóрод išvýkti visų būriū į miėstą; 3. *pasen. (prekyboje)* ūrmu, didele pártija.

огýльн||ость, -и *m.*: о. обвинения káltinimo перагрýстumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. *šnek.* visūs liėčiantis, šablōniškas; beñdras; grūpinis; огýльное обучение grūpinis mókymas; 2. paviršutiniškas, nepágrýstas; огýльное обвинѣние nepágrýstas káltinimas; 3. *pasen. (apie prekybą)* ūrminis, didmeninis, didmenų.

огурѣ||у, -рцá *bot.* aguřkas, *Cucumis sativus*; солѣный о. raugintas aguřkas; ~чный, -ая, -ое aguřko, aguřkų, aguřkinis; огурѣчная кожурá aguřko žievėlė; ♦ огурѣчная травá *bot.* váislinė aguřklė, *Borago officinalis*.

огýрчик, -а aguřkėlis; свеж как о. sveikas kaip ridikas.

ода, -ы *lit.* òdė.

ода́лживать, -аю, -аешь *eig.* skólinti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* skólintis.

одали́ска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам odaliskà (*haremo vergė*).

ода́ль *prv. pasen. žr.* поода́ль.

ода́рѣнность, -и *m.* gabūmai, sugebėjimai, talentas.

ода́рѣнный¹, -ая, -ое; -рѣн, -рѣнá, -рѣнó apdovanótas.

ода́рѣнный², -ая, -ое; -рѣн, -рѣнна, -рѣнно talentingas, gabūs.

ода́р||ивать, -аю, -аешь *eig.*, ~ить, -рю́, -рйшь *juk.*, ~ять, -яю́, -яешь *eig.* 1. apdovanóti; padovanóti; о. всех гостей подарками apdovanóti visūs sveičiūs; судьба одари́ла ерō сказочным долголѣтием *prk.* likimas apdovanójo jį pāsakiškai ilgu amžiumi; природа ерō богáто одари́ла *prk.* gamtá jį gáusiai apdovanójo, jis labai talentingas iš prigimties.

оде́рье, -я *šnek. (durų)* staktà.

одева́||ние, -я 1. aprengimas, dengimas; 2. apsirengimas, apsilvikimas; ~ть, -аю́, -аешь *eig.* apvilkinėti, aprenginėti; reñgti, taisýti; puóšti; ~ться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. vilktis, reñgtis, taisýtis; vilkėti, nešióti, dėvėti; 2. *prk.* apsitraukinėti (*puz. debesimis*), deñgtis; niáuhtis (*puz. dangus*); 3. *šnek.* dangstýtis, klótis; klojėti.

оде́жда, -ы 1. drabūžis, drāpana, āpvalkas, rūbas, āpdaras; drabūžiai, rūbai, āpdarai, drāpanos; dangóvė, 2. *spec.* dangà; stiprinimas; доро́жная о. kėlio dangà; о. откóца šlaito stiprinimas.

одѣж||ка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *šnek.* drapanėlė, drabužėlis; ♦ по одѣжке протягивай ножки *gyvėnk kaip išgalį*; ~ный, -ая, -ое *šnek.* drabužių, drapanų, drabužinis, drapaninis; о шкаф *drabužinė spinta*.

одекол||он, -а *odekolonas*; душить|ся одекол||оном *kvēpintis odekolonų*; ~ить, -ню, -нишь *eig. šnek.* šlakstýti, kvėpinti odekolonų, odekolonuoti; ~иться, -нюсь, -нишья *eig. šnek.* šlakstýtis odekolonų, odekolonuotis.

одел||ить, -лю, -лишь *įvk.* ~ять, -яю, -яешь *eig.* apdalyti, apdovanoti.

одѣр, одра *šnek.* 1. arkliōkas, kuīnas, arkliāpalai-kis; 2. sudžiūvėlis, išsėkėlis (*apie žmogų*).

одѣривать, -аю, -аешь *eig.* 1. patraukti, patam-pyti, patvarkyti (*drabužį*); 2. žr. одѣрнуть (2 *reikš.*); ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* tvarkýtis, taisýtis (*drabužį*).

одежен||ел||ость, -и *m.* sustirimas, apmirimas, nutirpimas, sustingimas (*puz. rankos*); ~ый, -ая, -ое 1. sumedėjes; sustabarėjes, išstėbęs; о стѣ-бель хмеля *sustabarėjes apynio stėbas*; 2. *prk.* sustiręs, apmiręs, nutirpęs, atgrūbęs, sustingęs, pastiręs; одерженные от холода уши *sustingusios, pastėrusios nuo šalčio ausys*; 3. *prk.* abe-jingas, sustingęs, susitraukęs, apatiškas.

одежен||ен||ние, -я 1. sumedėjimas; sustabarėjimas, išstambėjimas; sukietėjimas; о клѣточек *biol.* ląstėlių sumedėjimas; 2. pastirimas, sustirimas; abejingumas; он стоял в одерженении jis stovėjo pastiręs; ~ть, -ѣю, -ѣешь *įvk.* 1. sumedėti, išstambti (*puz. dilgėlė*), sustabarėti; sudiržėti, sukietėti; 2. *prk.* pastirti, sustirti, sustingti, nutirpti; о долгого сиденья одерженіи нѣги *nuo ilgo sėdėjimo nutirpo kėjos*; 3. *prk.* tapti abejingam, apatiškam, sustingti.

одержать, -ержу, -ержишь *įvk.* одѣрживать, -аю, -аешь *eig.*: о верх gauti viršų, paimti viršų, viršyti; о победу laimėti pergalę, nugalėti, pasiekti pergalę.

одержимый, -ая, -ое; -жйм, -а, -о 1. apimtas, pagautas, įkvėptas; apniktas, sūmtas, apsėstas; ты одержим отъагой тū drāsės įkvėptas; 2. -oro *dkt.* pakvaišėlis, pamišėlis; maniakas; ♦ о бѣсом *pasen.* vėlnio apsėstas.

одерн||ѣние, -я, ~овка, -и *velėnāvimas*.

одѣрнуть, -ну, -нешь *įvk.* 1. patraukti, trūktelėti, patempti, pataisyti, sulýginti; 2. *prk. šnek.* apstabdýti, nutildyti, sutramdyti, sudrausti, nuraminti; ~ся, -нусь, -нешья *įvk.* pasitaisyti, susitvarkyti (*drabužį*).

одесн||ую *prv. pasen.* dešinėjė, iš dešinės, pō dešinei.

одѣтый, -ая, -ое; одѣт, -а, -о 1. aprengtas, apvilktas, aptaisytas; 2. apsirengęs, apsivilkęs; vilkintis.

одѣть, -ѣну, -ѣнешь *įvk.* 1. aprengti, apvilkti, aptaisyti; papiodėti (*drabužiais*); 2. *šnek.* dūoti drabužius, rengti; 3. užklōti, apklōti; о рдеялом ар-клōти антклode; 4. *prk.* aptraukti, apdėngti, apsiausti; туман одѣл поля rūkas aptraukė laukūs; ~ся, -ѣнусь, -ѣнешья *įvk.* 1. apsirengti, apsivilkti, apsitaistyti; 2. pėrsirengti (*puz. vilku*); 3. *šnek.* apsiklōti, užsiklōti; įsisūpti, apsigaubti;

4. *prk.* apsidengti, apžėlti, apaugti (*puz. lapais*); apsitraukti (*puz. migla*).

одея||ло, -а антклodė, апклotas, užklotas; вѣрхнее о. антклodė; užtiesalas; шерстяное о. vilnōnė ант-клodė; ~ье, -а антклodėlė, апклотėlis.

одея||ние, -я *pasen.* drabužiai, rūbai, apdaras; dan-govė, apdangà.

один, одного *v.*, одна, одной *m.*, одно, одного *nktr.*; *dgs.* один, -их 1. vienas, vienà; ни о. не выиграл нѣ vienas neišlošė, nelaimėjo; не о. dāžnas, daug kàs, нѣ vienas, tūlas; о. год vienėri mėtai; один vienì; до одного alià vieno; о. раз (vienà) kartà; 2. kažkòks, kažkuris, vienas; емý повстречался один незнакомый человек jis sutiko kažkòkį nepažįstamà žmogų; 3. vienas, tas pats, toks pats; я живу с ним в одном домѣ aš gyvenù su juo tamė pačiamė, vienamė namė; одо и то же tas pats; в одно и то же врѣмя tuo pat laikù; 4. vieningas, vientisas; integralūs; neišskiriamas; ♦ в одной рубашке vienmarškinis; о. на о. a) vienu dū; b) vienas prieš vie-nà; о. единственный vienintėlis.

один||кий, -ая, -ое *pasen.* žr. одинаковый.

один||аков||о *prv.* vienodai; lýgiai; taip pats; ~ость, -и *m.* vienodumas; tapatumas; tolygumas; ~ый, -ая, -ое; -ков, -а, -о vienòks, vienòdas, toks pats, tolygūs; одинакового рōста vienòdo ūgio, aukštumo, augumo; все они одинаковы visi jiė kaip vienas, visi jiė vieno gālo; дѣлать одинаковым vienòdinti; в одинаковой мѣре vienòdai.

один||арный, -ая, -ое viengubas, vienpūsis, vienlin-kas; vienviėtis; одинарная прѣжа vienlinkj ver-palà.

один||ѣхонек, -нѣка, -нѣко; ~шенек, -нѣка, -нѣко *šnek.* vienui, vienų vienas; один-о. vienvienas, vičvienas, vienutėlis, vienaitis, vienūzis.

один||адуат||ый, -ая, -ое vienūoliktas, vienuoliktis; о. час vienūolika valandà; одиннадцатого фев-рала vasario vienūoliktà diėnà; о. год vienūo-likti(eji) mėtai; ~ь, -и *sktv.* vienūolika; о. умно-жить на семь vienūolika padauginti iš septy-nių; минуло о. лет prasiľno vienūolika metų.

один||ок||ий, -ая, -ое; -нók, -а, -о 1. vienišas, vien-tulys, vienūtis; nuošalus; 2. vienguňgis, vienišas, nevėdęs; одинокая мать vieniša mótina; ~о *prv.* vienišai; nuošaliai; rólос прозвучал о. balsas nuskambėjo бѣ atgarsio; ~ость, -и *m.* vienišū-mas, vienýstė.

один||очество, -а vienātvė, vienatis, vienumà, vien-tulýstė.

один||о||чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *v. ir m.* *šnek.* 1. atsiskýrėlis, atsiskýrėlė, vienišius, vie-niše; беѣлmis, беѣлmė, vienguňgis, vienguňgė; мне надоѣло жить одиночкой, и я женился тпн nusibódo gyvėnti viengungiū, iř aš vedžiaū; 2. (*kalėjimo*) vienūtė; 3. pavienis (*žmogus*); нападать на одиночек užpuľdinėti pavieniūs; 4. *šnek.* vienkiňkis vežimas; ♦ по одиночке pavieniui; в одиночку a) vienėse (*ką daryti*), vienas, pavieniui, savomis jėgomis; б) atskirai, kas sau; ~ный, -ая, -ое 1. pavienis, vienišas; о. человек vienišas žmogūs; vienguňgis; оди-ночная пчелà bitė atsiskýrėlė; одиночное заклю-чение kálinimas vienūtėje; одиночная кáмера

vienūtē; 2. vieninis, vienkartis (pvz. *dovana*); 3. vienlinkas (*siūlas*); 4. paviēnis; ātskiras; оди-
нóчное хóзяйство paviēnis ņķis; o. дом ātskiras
pāmas; оди́нóчные выстрéлы paviēniāl šūvial
оди́нóз||ость, -и *m.* šlykštūmas, nepakenciāmūmas;
~ый, -ая, -ое; -зед, -зна, -зно neķēfiāmas, ne-
malonūs, āpmaudā ķēliantis, biau rūrs, nepageidāu-
jamas, nepriimāinas, pasibiaurētinas, odiózinis.
оди́ч||лость, -и *m.* laukīnūmas, sulauķejāmas; ne-
kulturīngūmas; o. нрāвов pāpročī ņaukinūmas;
~лый, -ая, -ое 1. laukīniū vīrtes, sulauķejes;
išbaikštējes; aplēistas; одичāлая собāка sulau-
ķejes šuō; 2. pakvaišes; išprotējes, paklaikes;
оди́чāлые глазā paklaikusios āķys; ~ние, -я
(su)lauķejāmas, virtimas laukiniū; o. растēний
augalū virtimas laukiniaiis; ~ть, -āю, -āешь *eig.*
ir *īvk.* 1. laukiniū vīrsti, (su)lauķēti; tāpti aplēis-
tām, neprižiūrīmām; кошка одичāла katē vīro
lauķinē; парк одичāл pārķas pasidārē aplēistas;
2. *prk.* visāi nūsmūkti, apsilēisti; 3. *prk.* išbaikš-
tēti, atrāsti nuō žmoniū.

одна́ žr. оди́н.

однажды *prv.* 1. viēṇakart, viēṇasyk, kařta; я у
него был только о. āš pās jī buvaš tik viēṇa
kařta; 2. kiṭa kařta, viēṇakart, kiṭadōš, kařkadā,
kadāise, kada nōrs; о. я ерō встрѣтил в горōде
kařkadā āš jī sutikaū miestē; о. вы обо мне ещē
услышите kada nōrs jūs apiē manē dār iřgir-
site.

однако 1. *jng.*, *it.* tačiaũ, bêt, vienók, bêtgi, vls
dêlto; 2. *eina jst.* žiūrėkite, ohõ, õ.

одно́ žr. одѣн.

одно||**актный**, -ая, -ое vienaveiksmis, vieno veiksmo (pvz. *piēsē*); ~**бóкий**, -ая, -ое; -бóк, -а, -о 1. vienašālis, vienpūsis; asimētrinis; 2. *prk.* vienašāliškas (pvz. *niemotnē*), subjektīvūs, vienašālis (*žmogus*); ~**бóртный**, -ая, -ое vienaēlis, vienabórtis (pvz. *švarkas*); ~**весёльный**, -ая, -ое vien(a)īklis.

одновре^менно ir ^меменно *prv.* tuo pāt laikā, kar-
tū, vienu metū, vienu laikā, draugē; ^мемен-
ность, -и *м.* ir ^меменность, -и *м.* laiko vienū-
mas, sutapīmas, vienlaikišķūmas; ^меменный,
-ая, -ое ir ^меменный, -ая, -oe to pāt laikā, bend-
ralaiķis, vienlaikiķis.

одно||гла́вый, -ая, -ое viengalvis (pvz. herbo ere-
lis); vienabõnis (pvz. bažnyčia); ~гла́зый, -ая,
-ое vienāķis; ~годи́чный, -ая, -ое vienerių mē-
tų, vien(a)mētis; ~го́дка, -и; dgs. kilm. -док,
naud. -дкам šnek. vien(a)mētē, āmžininkē; ~го́-
док, -дка šnek. 1. vien(a)mētis, āmžininkas;
2. mitulys, vienamētis (apie gyvuli); ~го́лосый,
-ая, -ое vien(a)balsis; ~го́рбый, -ая, -ое vienā-
kūpris (pvz. kupranugaris); ~го́рбный, -ая, -ое
to pāt miēsto (pvz. gyventojas).

однодворец, -ца *ist.* vienasēdininkas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *ist.* vienasēdininkē; ~ок, -а *ist.* viensēdis; ~ческий, -ая, -ое *ist.* viensēdžio, viensēdinis.

однoднeв[ка, -и; dgs. *kilm.* -вок, *naud.* -вкам
1. vienadiēnis vabzdys, efemeridē; 2. šņēk. trum-
paamžis; книга о. туцтој узмиршā knyga; сло-
ва-однoднeвкe efemerīdi žōdziai (*kurie greit īs-
eina īs vartosenos*); ~ный, -ая, -oe vienadiēnis.

vienos dienos; o. зāпаботок vienos dienos ūž-
darbis.

однодольный, -ая, -ое *bot.* vienaskiltis (*puz. grūdas*).

однодо́мн||ость, -и *m. bot.* vienānamišķūmas; ~ый, -ая, -ое *bot.* vienānāmis.

онодўм, -a žmogùs, kuris nuolat galvója apiē tā
pāt.

одножильный, -ая, -ое *tech.* vienagỹslis; о. кабель vienagỹslis kābelis.

однозвуч||ие, -я *monotoniškūmas*; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *vienó dai skambās*, *monotòniškas*; о. рóкот ручья *monotòniškas upēlio šniokšti-mas*.

однознач||ащий, -ая, -ее vienareīkšmis; bendrareīkšmis; ~ность, -и *m.* vienareīkšmīkumas; о: вы-ражений pōsaki vienareīkšmīkumas; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. *mat.* vienāzēnkliis (*skai-čius*); 2. vienareīkšmis, vienareīkšmīkas; одно-значные слова vienareīkšmīai žōdziai.

однозубый, -ая, -ое vien(a)dañtis.

одноимённый||ость, -и *m.* vien(a)vardīškūmas; ~ый, -ая, -ое; -ёнён, -ённа, -ённо bendravarādis, vien(a)varādis.

однокалиберный, -ая, -ое víeno kalìbro.

однокашник, -а *šnek.* mokslo draugas; vaikystės draugas.

одноклассни||к, -а klāsēs draugas, bendrakilāsis;
~ца, -ы klāsēs draugē, bendrakilāsē.

одноклёточный, -ая, -ое vien(a)lāstis (*gyvis, augalas*).

одноклубник, -а *sport.* bendrąklūbis.

одноколёй||ка, -и; *dgs. kilm.* -лээк, *naud.* -лэйкам
šnek. vien(a)vēžis geležinkelis; ~ный, -ая, -ое
vien(a)vēžis.

одноко́лка, -и; dgs. -лок, *naud.* -лкам *šnek. bēdā* (*dviratis vežimas*), *dvirāčiai*; ~нный, -ая, -ое *vienašķlis, vienkiņkis* (*vežimas*).

одно||копы́тый, -ая, -ое *zool.* vienānāgis; ~крат-
ный, -ая, -ое vien(a)kārtis, vienkartinis; о. гла-
гол *gram.* kartinis veiksmāžodis.

однокурсник, -а bendrakuīsis, kūrso draugas;
~ца, -ы bendrakuīšē, kūrso draugē.

одно||ламповый, -ая, -ое vienalempis; о приёмник
vienalempis (rādijs) imtūvas; ~лемёшный, -ая,
-ое vien(a)vāgis, vienānorāgis (plūgas).

однолѣтъ||ка, -и žr. однолѣток; ~ний, -ая, -ее
1. *bot.* vien(a)mėtis; однолѣтние растѣния vien(a)mėčiai augalai; 2. *vienerių mētų*, vien(a)mėtis (*puz. vaikų*); 3. *vieno amžiaus*; bendraamžis, vien(a)mėtis; ~ник, -а *bot.* vienamėtis augalas; ~ок, -тка 1. *šnek.* amžininkas, vien(a)mėtis; муж и женá были однолѣтки vyras ir žmonà buvo vien(a)mėčiai; 2. *tarm.* mitulys, vienėrgis, žiemmitys (*gyvulus*); vien(a)mėtis augalas.

одно||мáстный, -ая, -ое *viēno pláuko* (pvz. *ark-liai*); ~мáчтовый, -ая, -ое *vienastiebis* (*laivas*); ~мéрный, -ая, -ое *bendramatis*; ~мéстный, -ая, -ое *vien(a) vietis* (pvz. *automobilis*); ~мóторный, -ая, -ое *vienamotoris* (pvz. *lėktuvas*); ~недéльный, -ая, -ое *vienos savaitės*; ~но́гий, -ая, -ое *vienakojis*.

однообраз||ие, -я vienodūmas, vienodýbē, monoto-
niškūmas, neivairūmas; kasdieniškūmas: ~ить.

-ажу, -азимъ *eig.* vienodinti; **~ность, -и т. žr.** однообразие; **~ный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно** vienodas, peįvairus, vienatoniškas, monotoniškas. **одно||бснй, -ая, -ое vien(a) ašis; o. автоприцѣп** vien(a) ašė automašinos priekaba; **~отвальный, -ая, -ое vienverstūvis (plūgas, verčiantis žemę i vieną pusę); ~палатный, -ая, -ое vienų rūmų (parlamentas); ~палубный, -ая, -ое vienadėnis (laivas); ~пальный, -ая, -oe vienpirštis; ~племенный, -ая, -oe viengeitis, bendrageitis; ~плечий, -ая, -ee tech. vienapėtis; o. рычаг vienapėtė svirtis; ~поблость, -и т. vienalytiškumas; ~полчанин, -а; dgs. -чане, -чан pulko draugas; ~полый, -ая, -oe bot. vienalytis (augalas); ~полюсный, -ая, -oe vienapėlis.**

однопро||лётный, -ая, -oe vienaaukis (tiltas); ~ходные, -ых dgs. zool. vien(a) aučiai (gyviai), kloakiniai, Monotremata.

однопът||ка, -и; dgs. kilm. -ток, naud. -ткам šnek. vien(a) vėžis geležinkelis; ~ный, -ая, -oe vien(a) -vėžis.

одно||рельсовый, -ая, -oe vienabėgis; ~рогий, -ая, -oe vienarągis.

однородн||ость, -и т. 1. vienarūšiškumas; 2. vienalytiškumas, homogeniškumas; ~ый, -ая, -oe; -ден, -дна, -дно 1. vienarūšis, vienodas, homogeniškas; giminingas; однородные явления vienarūšiai reiškiniai; однородные болезни giminingos ligos; однородные союжения vienarūšiai įrengimai; 2. vienalytis, homogeninis, homogenus; однородное вещество vienalytė, homogeninė medžiaga; ♦ однородные члены предложения gram. vienarūšės sakinio daly.

однору||кий, -ая, -oe vienaraikis (žmogus); ~чный, -ая, -oe tech. vienaraikis (pvz. piūklas, drožtuvas).

одноряд||ка, -и; dgs. kilm. -док, naud. -дкам 1. (senovinis) vienaėlis švarkas; 2. šnek. vienaėlė armònika; ~ный, -ая, -oe vienaėlis; o. плот vienaėlis sielis.

односельчн||ин, -а; dgs. -чане, -чан to pat kaimo gyvėntojas; ~ка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам to pat kaimo gyvėntoja.

одно||семядольный, -ая, -oe vienaskiltis (grūdas); ~сильный, -ая, -oe vienodas arklio jėgods (pvz. motoras); ~скатный, -ая, -oe vienašlaitis (pvz. stogas); ~словный, -ая, -oe; -вен, -вна, -вно 1. iš vieno žodžio susidedantis, vienažodis; 2. prk. trumpas, lakoniškas.

односложн||ость, -и т. 1. vien(a) skiemeniškumas; 2. prk. trumpumas, lakoniškumas; ~ый, -ая, -oe; -жен, -жна, -жно 1. vienaskiemėnis (žodis); 2. trumpas (pvz. atsakymas), lakoniškas.

одно||слыйный, -ая, -oe vienasluoksni; ~сбртный, -ая, -oe vienodas rūšies, vienarūšis; ~спальный, -ая, -oe vienaguolis, viengūlis (apie lovą).

одноствол||ка, -и; dgs. kilm. -лок, naud. -лкам vienavamzdis šautuvas (medžioklinis); ~ьный, -ая, -oe vienavamzdis (pvz. šautuvas).

одностворчатый, -ая, -oe vienvėris, vienblaškis; одностворчатая дверь vienvėris durys.

одностопный, -ая, -oe li. vienapėdis (eilėraštis).

односторонн||ий, -ая, -ee; -онен, -оння, -онне 1. vienašonis (pvz. peilis); vienpusis (audinys),

vienašalis; 2. prk. vienašalis (žmogus), vienašališkas (nuomonė, pasiėgimas); одностороннее воспитание vienašališkas auklėjimas; **~ость, -и т. vienašališkumas; o. umą siauraprotiškumas.**

одно||струнный, -ая, -oe vienasūgis; ~ступенчатый, -ая, -oe hidr. vienalaipsnis, vienpakėpis.

однотипн||ость, -и т. vienatipiškumas; ~ый, -ая, -oe; -пен, -пна, -пно vieno tipo, vienatipis; однотипная машина vienatipė mašina.

однотомн||ик, -а vientomis; ~ый, -ая, -oe viena-tomis; однотомное издание vienatomis leidinys.

одно||тонный, -ая, -oe; -тönen, -тønна, -тønно 1. monotoniškas, vienodas, (apie garsus) vienatonis; 2. vienaspalvis (pvz. audinys); ~укосный, -ая, -oe vienažolis (augalas), vieną kartą piau-namas, šienaujamas; ~ужий, -ая, -oe vienaau-sis; ~фазный, -ая, -oe vien(a) fазis (apie elektros srovę).

однофамил||ец, -льца bendrapavaidis; ~ица, -ы bendrapavaidė.

одно||цветный, -ая, -oe; -тен, -тна, -тно 1. vienaspalvis; vienodaspalvis; 2. prk. vienodas, monotoniškas; pilkas, kasdieniškas; ~ценный, -ая, -oe bendraveritis, vienodas kainos.

одночлén, -а mat. vienānaris; ~ный, -ая, -oe mat., gram. vienānaris; одночленная формула vienapārė formulė; одночленное предложение vienapāris sakiny.

одно||шёрстный, -ая, -oe vieno plauko (gyvuliat); ~этажный, -ая, -oe vien(a) aukštis (pvz. namas); ~ярусный, -ая, -oe 1. vienaaukis; одноярусные насаждения vienaaučiai sodiniai; 2. stat. vienaaukštis; vieno bāro.

одобрéние, -я pritarimas; pagyrimas, užgyrimas; paskātinimas; pripažinimas; aprobācija, aprobā-vimas; получить o. susilaukti pritarimo, pagyrimo.

одобрéтельн||о prv. pritariamai, palankiai; ~ость, -и т. palankumas, pritariamumas; ~ый, -ая, -oe paskātinamas, pritariamas, pagiriamasis; palankūs.

одобр||ить, -рю, -ришь įvk., ~ять, -яю, -яешь eig. pritařti; aprobuoti; teigiamai atsiliėpti, už-girti, pagirti; paskātinti; ~яться, -яется eig. būti užgiriamam, pripažistamam; būti paskātinamam.

одолевать, -аю, -аешь eig. žr. одолеть.

одолéние, -я šnek. įveikimas, nugalėjimas; pėrgalė; ~ть, -ёю, -ёешь įvk. 1. įveikti, nugalėti, pargalėti, įgalėti; o. препятствия įveikti kliūtis; сон одолёл егó įj sūemė miegas; o. rópų įkópti į kálną; 2. nuvārginti, priveikti, nukamuoti, nukankinti; мýхи одолели мýсės nukamāvo; 3. prk. šnek. susidoroti, arveikti, įveikti; įvaldyti, įsisāvinti; išmókti; o. иностранный язык išmókti užsienio kalbą; o. передовую науку įsisāvinti prieš-akinį mókslą; ♦ o. себя prisiversti, susivaldyti, susitvārdyti.

одолжать, -аю, -аешь eig. skōlinti; ~ся, -аюсь, -аёшься eig. pasen.: я не хочу емý o. āš nenóriu likti jām skolingas, dėkingas.

одолжение, -я 1. šnek. paskōlinimas; за o. денег благодарю ўž pinigų paskōlinimą dėkóju; 2. paslauga, pagálba, malónė; просить об одолжении prašyti pagálbos; оказатъ o. padaryti paslauga;

◆ **сделай(те)** о. *šnek.* а) bák, bákite tóks gēras, malonēk(ite); б) labai prašau (*atsakant į pasiūlymą, į prašymą*).

одолжительный, -ая, -ое paslaugūs, malonūs.

одождать, -жү, -жійш *įvk.* 1. paskōlinti (*kam*); lēisti pasinaudōti (*puz. knyga*); 2. *pasen.* padargyti pāslauga, padėti, sukēlti dėkingūmo jausmūs; **~ся**, -жүсь, -жійсья *įvk. šnek. pasen.* pasiskōlinti.

одомашни||ение, -я, **~ивание**, -я (*gyvulių*) (pri)jaukinimas; (*augalų*) (su)kultūrinimas.

одомашнивать, -аю, -аешь *eig.* жукinti, *žr.* одомашнить; **~ся**, -ается *eig.* 1. *žr.* одомашниться; 2. būti prijaukinamam; būti sukulūrinamam.

одомашнить, -ню, -нишь *įvk.* prijaukinti (*laukinių gyvulių*); sukulūrinti (*laukinių augalų*); **~ся**, -ится *įvk.* pasidaryti naminiam, prijunkti (*apie gyvulius*); sukulūreti (*apie augalus*).

одонто||лог, -а *med.* odontologas, dantų gydytojas; **~огический**, -ая, -ое odontologijos, dantų gydymo; о. кабинет dantų gydymo kabinetas; **~огия**, -и *med.* odontologija.

одонье, -я; *dgs. kilm.* -ньев *tarm.* 1. stirta, kūgis (*puz. rugių*); 2. *džn. dgs.* liėkanos (*puz. tabako pūpkėje*).

одр, -á *pasen.* 1. pātalas, gultas, guolis; 2. (*numirėliui nešti*) neštūvai; ◆ лежать на смертном одре gulėti mirties patalė, būti marinamam.

одресне||ние, -я *bot.* sumedėjimas; **~ть**, -еет *įvk. bot.* sumedėti.

одр||яблеть, -еет *įvk.*, **~ябнуть**, -нет; *būt.* -яб, -ла, -ло *įvk.* suglėbti, sudribti, subliūkti; ištižti, suglėžti.

одряхл||ение, -я iškaršimas, iškriošėjimas; **~ть**, -ёю, -ёешь *įvk.*, **одряхнуть**, -ну, -нешь; *būt.* -ях, -ла, -ло *įvk.* nukāršti, iškaršti, iškaršėti, iškriōšti, išpēndėti, sukriōšti.

одубина, -ы *spec.* išekstrahuota, nutanidinta žievė, mediena.

одувачик, -а *bot.* kiaulpienė, snaudė, piktšasis, *Taraxacum*.

одум||аться, -аюсь, -аеьсья *įvk.*, **~ываться**, -аюсь, -аеьсья *eig.* 1. apsigalvoti, pērsigalvoti; 2. *šnek.* atsigauti, atsikvošėti, atsipėkėti.

одурачи||вать, -аю, -аешь *eig. šnek.* mūlkinti, kvaīlinti, muīlinti akis; **~ть**, -чу, -чишь *įvk. šnek.* apkvaīlinti, armūlkinti.

одур||елый, -ая, -ое *šnek.* klaikšas, apglūmęs, apdūjes; о. человек pakvaišėlis, klaikša, kvaiša, apdūjėlis; **~ние**, -я paklaikimas, pakvaišimas, apdūjimas; **~ть**, -ёю, -ёешь *įvk.* pakvaišti, paklaikyti, apdūiti, pakvaršti, apdvākti; apglūmti, apsvaigti, apkvaišti, apkvaršti.

одурманивать, -аю, -аешь *eig. žr.* одурманить; **~ся**, -аюсь, -аеьсья *eig.* 1. *žr.* одурманиться; 2. būti apkvaīšinamam, apsvaiginamam.

одурманить, -ню, -нишь *įvk.* apkvaīšinti, apsvaiginti, apkvaītinti; **~ся**, -нюсь, -нишься *įvk. šnek.* apsvaigti, apkvaīšti, apdūiti.

бодурь, -и *m. šnek.* apsvaigimas, apkvaīšimas, kvarsulys, svaigulys, glūmas, apdūjimas, nuovokos, sąmonės netekimas; он пил до бодури jis gėrė ligi sąmonės netekimo.

одуря||ть, -яю, -яешь *eig.* svaiginti, kvaītinti, kvaišinti; **~ющий**, -ая, -ее svaigūs, svaiginantis, svaiginamas, kvaītinamas, apkvaīšinamas, apkvaīšinantis.

одутловат||ость, -и *m.* papūtimas, papurtimas; **~ый**, -ая, -ое; -вāt, -а, -о papūtes, išpaūpęs, papūtes, pabrinkęs; ерō шēки были одутловаты jō skruōstai būvo papūte, pabrinke.

одухотворение, -я (i)dvāsinimas.

одухотворен||ость, -и *m.* dvasingūmas; įdvāsinimas; kilnūmas, taurūmas; **~ый**, -ая, -ое; -рēn, -ренā, -ренō sudvāsintas, įdvāsintas; įkvēptas; kilnius, taurius.

одухотвор||ить, -рю, -ришь *įvk.*, **~ять**, -яю, -яешь *eig.* sudvāsinti, įdvāsinti; įkvēpti, kilninti, tauirinti.

одушев||ить, -влю, -вишь *įvk.* 1. gyvūbę įkvēpti, atgūvinti, sudvāsinti, įdvāsinti, dvāsiā pakēlti; 2. *pasen.* įkvēpti, sukēlti entuziāzmo, pasišventimo, įkarščio; **~иться**, -влюсь, -вишься *įvk.* 1. atgūyti; 2. *pasen.* pagyvėti, dvāsiā pakilti, užsidēgti, įkvēpimo įgauti; **~ление**, -я 1. *pasen.* sudvāsinimas, įdvāsinimas; 2. *pasen.* dvāsios pakilimas, pagavimas, įkarštis, entuziāzmas, įkvēpimas.

одушевл||ение, -и *m.* gyvūmas; dvasingūmas; **~ый**, -ая, -ое 1. *pasen.* dvāsiā pakilęs; įdvāsintas, sudvāsintas; dvasingas; 2. gyvas; 3. *gram.* gyvas.

одушевлять, -яю, -яешь *eig. žr.* одушевить; **~ся**, -яюсь, -яеьсья *eig. žr.* одушевиться.

одышка, -и dusulys, dūsas, sintis, sintulys; страдāющий одышкой dusnā, dūsius, dusulingas.

ожгү *žr.* ожечь; **~сь** *žr.* ожечься.

ожгёр *žr.* ожечь; **~ся** *žr.* ожечься.

ожелёдь, -и *m. tarm.* āpšalas, lijūndra.

оженить, -еню, -ёнишь *įvk.* apvėsdinti; ištēkinti; **~ся**, -енюсь, -ёнишься *įvk.* vėsti, apsipaciūoti.

ожеребить, -йт *įvk. šnek.* atvėsti kumeliūką; **~ся**, -йтся *įvk.* apsikumeliūoti.

ожерелье, -я karōliai, gintarai, (peflų) vėrinys.

ожесточать, -аю, -аешь *eig.* niūrinti, širdinti, niūšinti; pūkinti, ērzinti, *žr.* ожесточить; **~ся**, -аюсь, -аеьсья *eig.* širšti, niūšti, *žr.* ожесточиться.

ожесточение, -я įniūšimas, niūšulys, siūtas, įniūtimas, įniūšis, niūtulys; smarkūmas; оні пугāлись с ожесточением jiē plūdosi, bārēsi įniūtingai.

ожесточен||ность, -и *m.* niūtingūmas, nuožmūmas, aršūmas; **~ый**, -ая, -ое; -чēn, -ченā, -ченō įniūtingas, nuožmūs, aršūs, įniūšęs, niūšlūs, dūklūs, žiaurūs, įniūftęs; о. бой nuožmūs, įniūtingas mūšis.

ожесточить, -чү, -чишь *įvk.* įniūfinti, įširdinti, įniūšinti, įnuožminti, įžiaūrinti; (su)kietinti širdį; suērzinti, sunērvinti; **~ся**, -чүсь, -чишься *įvk.* įniūšti, įsiūsti, sunuožmėti, sužiaūrėti, užkietėti (*puz. širdis*), pasmarkėti.

ожечь, ожгү, ожжешь, ожгүт; *būt.* ожгёр, ожглā, ожглō *įvk.* 1. nudēginti; nudēgti, *žr.* обжечь; 2. *prk. šnek.* užkiūsti, sudrōžti (*puz. rimbu*); **~ся**, ожгүсь, ожжешься, ожгүтс; *būt.* ожгёрс, ожглās, ожглōсь *įvk. žr.* обжечься.

ожива́ние, -я 1. atgijimas; atsipėikėjimas, atsigavimas; 2. *prk.* atsigodimas, atbudimas, sužvalėjimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* pėikėtis, atgýti.

оживительный, -ая, -ое gaivinamasis, *žr.* живительный.

оживить, -влю, -вишь *įvk.* 1. atgaivinti, atalpinti, atkūrinti, padaryti gyvą; 2. *prk.* padaryti gyvėsnį, pagyvinti, pažvalinti, pagūvinti; o. becėdu pašnekesį padaryti gyvėsnį, pagūvinti; 3. *prk.* suaktyvinti, suintensyvinti; **~ся**, -влюсь, -вишся *įvk.* 1. atsigavinti, atgýti; atsipėikėti, atsigauti; 2. pagyvėti, pažvalėti; sukrūsti.

оживка, -и *tekst.* pagyvinimas; o. шёлка šilko pagyvinimas.

оживлєние, -я 1. atgaivinimas, atgaivà; pagyvinimas; 2. atgijimas; pakilimas; pagyvėjimas, sujūdimas; 3. judrumas, gyvūmas, žvalūmas, sujūdimas; judėjimas; в городе большое о. miestė didelės sujūdimas.

оживлєнность, -и *m.* gyvūmas, pagyvėjimas, judrumas, guvūmas, žvalūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лєн, -лєнна, -лєнно pagyvėjęs, žvalūs, gyvas, judrūs, guvūs, judūs.

оживля́ть, -яю, -яешь *eig.* 1. gaivinti, gražinti gyvėbę; 2. *prk.* žvalinti, guvinti; **~ться**, -яюсь, -яеься *eig.* 1. pėikėtis, gaivintis; 2. būti gaivinamam; būti žvalinamam.

оживотворя́ть, -рю, -ришь *įvk.* atgaivinti, pažadinti, pagyvinti; **~ять**, -яю, -яешь *eig.* gaivinti, žadinti, gyvinti.

оживу́ *žr.* ожить.

ожига́ть, -аю, -аешь *eig. žr.* обжигать.

ожидáлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek. žr.* ожидáльня.

ожидáльня, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням *šnek. laukiamasis* (kambarys).

ожидáние, -я 1. laukimas, laukimas, lūkuriavimas; в ожидáнии пєзда traukinio beláukiant; 2. lauktuvės; 3. *džn. dgs.* lūkestis, lūkesys, viltys; palūka; обману́ть чь-л. ожидáния kienō lūkesčius apvilti; ♦ она́ в ожидáнии *šnek.* ji láukiasi kūdikio, ji nėščia; сверх ожидáния nelaukta, daugiau, nė tikėta (si).

ожидáть, -аю, -аешь *eig.* 1. láukti, lūkėti, lūkuriuoti, lūkčioti; o. с радостью džiaugsmingai láukti; 2. tikėtis; nádo o. nenástyja reikia láukti darganos, blōgo ōro; не о. нападєния nesitikėti užpuolimo; **~ся**, -аєтся *eig.* būti laukiamam; tikėtis; ождáется похолодáние láukiama atšalimo.

ожижáть, -аю, -аешь *eig.* skýstinti; **~єние**, -я skýstinimas; **~итель**, -я *v.* skýstintūvas (*aparatas*).

ожика́, -и *bot.* kiškio grikis, *Luzula*.

ожино́к, -нка *žr.* обженок.

ожирє́вший, -ая, -ее nutūkės, nusipenėjęs; **~ние**, -я nutukimas, suriebėjimas; **~ть**, -ėю, -ėешь *įvk.* nutūkti, ištūkti, surieberti.

ожить, -иву, -ивеь; *būt.* бжил, -лá, бжило *įvk.* 1. atgýti; рáненый ожил sužeistasis atgijo; 2. *prk.* atbūsti, atsigōsti, sužvalėti; pralinksmeti; 3. *prk.* atsigavinti, atsipėikėti (*apie nualpėli*); atkūsti (*po ligos*), atsitaisyti, atsigauti.

ожог, -а 1. (*veiksmas*) nusidėginimas, apsidėginimas, nudegimas; на теле вскочил пупырь от

ожога ант kūno iššoko pūslė nuo nusidėginimo; 2. apdegimas, nudegimas, nudegis, nūodagas, dēgis; врач перевязал ожоги гýдытоjas aprišo nūodegius, apdegimūs.

озабóтить, -óчу, -óтишь *įvk.* užduoti, sukėlti rūpestį, surūpinti; ерő озабóтило јám парūро; чем ты озабóчен? kuō tū susirūpinės?, kás тáу rūпи?, kás тáу kniėti?, kás тáу káita?; **~ся**, -óчусь, -óтишья *įvk.* susirūpinti, sunerimti, panerimauti; pasirūpinti.

озабóченность, -и *m.* susirūpinimas; nerimāvimas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -ченна, -ченно susirūpinės, sunerimės; rūpestingas; nerimastingas.

озабóчу *žr.* озабóтить; **~сь** *žr.* озабóтиться.

озагла́вливать, -влю, -вишь *įvk.*, **~ливать**, -аю, -аешь *eig.* pavadinima, айтрашė duoti, įvardyti; pavadinti.

озадáченность, -и *m.* suglumimas, sumišimas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -ченна, -чено suglūmės, apstulbės, sumišės, sutrikės; suglūmytas, apstulbintas; svyrtojantis.

озадáчи|вать, -аю, -аешь *eig.* kėlti sumišimą, glūmyti, stulbinti, stėbinti, trikdýti; **~ть**, -ачу, -áчишь *įvk.* suglūminti, apstulbinti, nustėbinti, sutrikdýti, sukėlti sumišimą, pastatyti į kėblią pādėtį.

озáдки, -ов *dgs. šnek. tarm.* átvėtos, pastūrlakai, álbaros.

озаря́ть, -рю, -ришь *įvk.* 1. nušviesti, apšviesti, nutviėksti; солнце озаряло весь лес сáулė апšвиетė visá mišká; 2. *prk.* dingtelėti, tóptelėti, smilktelėti, kvóštелėti; švystелėti; ерő озаряла внезáпная мысль јám dingtelėjo netikėta mintis; **~иться**, -рюсь, -ришься *įvk.* 1. prašvisti, nušvisti, nutviksti, nuspįsti; зал озарился электрическим свєтом sálė nušvito elėktros šviesá; восток озарился зарєй rytaį nutvisko aušrà; 2. *prk.* pagyvėti, nušvisti; ерő лицó озарилось радостью јо вєidas nušvito džiaugsmu.

озаря́ть, -яю, -яешь *eig. žr.* озарять; **~ся**, -яюсь, -яеься *eig. žr.* озариться.

озверє́ллий, -ая, -ое сузвėрėjęs; паšėlės, pasiūtės; **~ние**, -я сузвėрėjimas; **~ть**, -ėю, -ėешь *įvk.* sužvėrėti; паšėlti, pasiūsti, padūkti.

озвуч́ение, -я (*filmo*) įgársinimas; **~ивать**, -аю, -аешь *eig.*, **~ить**, -чу, -чишь *įvk. (filma)* įgársinti.

оздоровє́ть, -ėю, -ėешь *įvk.* susveikti, pasveikti.

оздоровит́ельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно sveikātos taisymo, sanāvimo, sveikātinimo; **~ь**, -влю, -вишь *įvk.* 1. apgýdyti, pagýdyti, išgýdyti; sveikėsnį, sveikatingėsnį padaryti; pagėrinti (*sanitarines, darbo sąlygas*); o. услóвия трудá pagėrinti darbo sąlygas; 2. *prk.* normalizuoti, sunorminti, sutvarkýti, sunormuoti; o. обстанóвку нормализuoti pādėtį; o. финансы pagėrinti, sanuoti finansus.

оздоровл́єние, -я 1. gýdymas; sveikātinimas; (pa)gėrinimas (*pov. sanitarijų sąlygų*); 2. *prk.* normalizāvimas, sutvarkymas; sanāvimas; **~ять**, -яю, -яешь *eig.* 1. teikti sveikātos, gýdyti, darýti sveikėsnį, gėrinti, kėlti, stiprinti sveikātą; спорт оздоровляет детєй spórtas stiprina, gėrina vaikų sveikātą; o. санитарный ўрòвень странų

kelti šaliės sanitarinį lygį; 2. *prk.* normalizuoti, tvarkyti, stiprinti; sanuoti.

озелен||ение, -я (ap)želdinimas; apsodinimas; **~ить**, -ню, -нишь *įvk.* apželdinti; apsodinti; **~ять**, -яю, -яешь *eig.* želdinti.

боземь *pro. šnek.* žemėn (*puz. mesti*); **ї** žемę (*puz. susitrenkti*).

озерко, -а; *dgs.* -ų, -ов ežerėlis, ežerokšnis.

озёр||ость, -и *m.* ežeringumas; **~ый**, -ая, -ое 1. ežero, ežerinis (*puz. žuvis*); 2. ežerų, ežeringas; o. край ežeringas, ežerų kraštas.

бозеро, -а; *dgs.* озёра, озёр ežeras; грѹппа озёр ežerūnas.

озимизация, -и sužiėmkentinimas.

озім||ость, -и *m.* žiemkentiškumas; **~ые**, -ых *dkl.* *dgs.* žiemkenčiai; уборка озимых žiemkenčių vālymas; **~ый**, -ая, -ое žieminis, žiemkentiškas (*ja-vas*).

бозимь, -и *m.* 1. žiemkenčiai (*pasėliai*); 2. žiemkenčių laukas.

озира||ние, -я 1. žvalgymasis, dařymasis; apžvelgimas; 2. *pasen.* atsigrežimas (*atgal*); **~ть**, -аю, -аешь *eig.* apžvelgti, apžvalgyti; apžiūrėti; o. окрестность apžvelgti apylinkę; **~ться**, -аюсь, -аешся *eig.* 1. žvalgytis, dairytis, dalbstytis; dirscioti, žiūrėti; o. на проложих dairytis **ї** praeivius; 2. *pasen.* atsigrežinėti, atsigrežti.

озл||ить, -лю, -лишь *įvk. šnek.* įpykinti, įpykdyti, įniřšinti, supykinti, supykdyti; **~ся**, -люсь, -лишся *įvk.* įpykti, supykti.

озлоб||ить, -блю, -бишь *įvk.* pėrpykinti, įpykdyti, įširdinti, įkirřinti, įniřšinti; **~иться**, -блюсь, -бишся *įvk.* pėrpykti, įširdinti, įtūžti, įpykti; įkirřinti, įniřšinti; **~ление**, -я pėrpykis, pagieža, įpykis, pųktis, įtūžimas, įširdimas; **~ленный**, -ая, -ое; -лен, -а, -о įpųkęs, įširdęs, pagiežingas; **~лять**, -яю, -яешь *eig.* pųkinti, pųkdyti, įširdinėti; kirřinti; ėrzzinti, piudyti; **~ляться**, -яюсь, -яешся *eig.* pųkti, řirsti, tūžti.

ознаком||ить, -млю, -мишь *įvk.* supažindinti; suteikti žinių, paaiřkinti; **~иться**, -млюсь, -мишся *įvk.* susipažinti; apsipažinti, apsitirti; suriņkti žinių; **~ление**, -я 1. susipažinimas, apsipažinimas; pažintis; apsiteirāvimas; 2. supažindinimas; paaiřkinimas; **~лять**, -яю, -яешь *eig.* duoti pažinti, pažindinti, aiřkinti; o. учеников с космическими полётами aiřkinti mokiniams apie kosminius skridimus; **~ляться**, -яюсь, -яешся *eig.* tyrinėti, riņkti žiniās; o. с обстановкой tyrinėti situaciją, pādėti.

ознамен||ование, -я atžymėjimas, atřventimas; в о. победы pėrgalės ženklas, pėrgalei pagerbti, atžymėti; o. похода žygio atžymėjimas; **~овать**, -нѹю, -нѹешь *įvk.* pagerbti, atžymėti (*puz. sukakti*); atřvēsti; **~оваться**, -нѹется *įvk.* 1. pagarsėti, pasižymėti; 2. būti atžymėtam; **~овывать**, -аю, -аешь *eig.* atmiātina daryti; řvēsti; minėjimą ruošti, pagerbą teikti; **~овываться**, -ается *eig.* 1. būti atžymimam; 2. garsėti.

означать, -аю, -аешь *eig.* 1. (pa)žymėti, (pa)ženklinti; 2. reikšti; что это означает? kā tai reišķia?; зелёный цвет означает надежду žalia spalva уrā vilties ženklas.

означ||енный, -ая, -ое *pasen.* minėtasis, pažymėtasis; **~ить**, -чу, -чишь *įvk. pasen.* 1. žr. означать; 2. paskirti, nurōdyti, nustatyti.

озноб, -а nužvarbimas, šiurpulys; drugys, drebulys, šalčio krėtimas (*sergant*); o. прошибает šiurpulys krėčia.

озноба, -ы *šnek.* nušālusi vietā, nuošolys, nuožvarba.

озноб||ить, -блю, -бишь *įvk. šnek.* nušalti, apšalti (*puz. nosi*); pėrsaldyti, nušaldyti; **~ление**, -я nušalimas; pėrsaldymas; **~лять**, -яю, -яешь *eig.* žr. ознобить.

озолот||ить, -лочу, -лотышь *įvk.* 1. apšviesti, nušviesti, paraudōninti, paauksinti, apauksinti, paauksuoti; 2. *prk.* auksu apibėfti, pinigais apipilti.

озолочу žr. озолотить.

озон, -а *chem.* ozonas; **~атор**, -а озонintuvas; **~ировать**, -рую, -рюешь *eig.* ir *įvk.* ozonuoti.

озорн||ик, -а *šnek.* 1. išdykėlis (*vaikas*); 2. palaidūnas, galuonis, pasiaubėlis, padāuza, nutrūktgalvis, pramuštgalvis; 3. skandalistas, riāušininkas; triukšmadarys; **~ца**, -ы 1. išdykėlė, išdykūnė; 2. palaidūnė, galuonė, pasiaubėlė, nutrūktgalvė; 3. skandalistė, triukšmadarė, riāušininkė; **~чать**, -аю, -аешь *eig.* išdykāuti; siāutėti, galvomis eiti, dūkiniuoti, pōkštus, išdaigas krėsti; riāušes kelti; ėibes daryti; nutrūktgalviauti.

озорноб, -аю, -ое *šnek.* išdykėliškas; išdykęs; palaidūniškas, pasiaubėliškas, padāužiškas; o. мальчишка išdykęs vaikėzas.

озорство, -а *šnek.* 1. išdykumas, išdykāvimas (*apie vaikus*); 2. siāutėjimas, dūkināvimas, padāužiškumas (*suaugusių*); pasiaubėlio darbai, išdaiga, pōkštas; galuonystė.

озябать, -аю, -аешь *eig. pasen.* žvarbti, řalti, krūpti.

озябнуть, -ну, -нешь; *būt.* озяб, -ла, -ло *įvk.* nužvarbti, sukrūpti, sužvarbti (*puz. rankas*); suřalti; nušalti.

ой *jst.* ai, oi, ūi, o, vajė, vaī (*vai*); ой, как больно! ai, vajė kaip skauda!

ойкать, -аю, -аешь *eig. šnek.* řūķčioti, tafti "oi".

ой ли *jst. šnek.* aŗgi, nejaŗgi.

ой-ой-ой *jst.* ai, ai.

оказание, -я rōdymas (*puz. malonės*); (su)teikimas; o. сопротивление pasipriešinimas; o. пėрвой пōмощи pirmosios pagālbos suteikimas.

оказать, -ажѹ, -ажешь *įvk.* 1. parōdyti (*puz. pagarbą*), padaryti (*puz. paslaugą*), suteikti (*pagalbą*); o. деньги *šnek.* parōdyti pinigus; o. сопротивление pasiprieřinti; o. содействие paremti; o. предпочтєние duoti pirmenybę; o. покровительство uŗtafti; o. доверєне pasitikėti; o. почёт (уважение) pagerbti; 2. *pasen.* parėikšti, iřreikšti, parōdyti; o. успєхи parōdyti pažangumą; **~ся**, -ажѹсь, -ажешся *įvk.* 1. pasirōdyti, paaiřkėti, iřeiti, iřryřkėti; оказалось, что это неправда paaiřkėjo, kād tai netiesā; послєдствия оказались иные padariniai iřejo kitokie; оказалось, что она всё понимает iřryřkėjo, kād ji viskā supraņa; 2. atsidūrti, patėkti, atsirāsti; o. на необитаемом острове atsidūrti negyvėnamoje saloje; o. в опасности patėkti **ї** pavojų; 3.: денег у него не оказалось pinigų jis neturėjo.

ока́зия, -и 1. *pasen.* *próga*, *dingstis*, *prāgumas*; пришло по первой okazji atsiūsiu pirma *próga*; нет okazji nėra *prógu*; 2. *šnek.* *nelauktas*, *rėtas* atsitikimas.

ока́зывать, -аю, -аешь *eig.* 1. *ródyti* (*pagarbą*), *da-ryti* (*paslaugą*), *telkti* (*pagalbą*); 2. *pasen.* *rėikšti*, *ródyti*; *turėti*; о. способности *ródyti* *gabumus*, *turėti* *gabumų*; ~ся, -аюсь, -аешся *eig.* *ródytis*, *aiškėti*, *išeiti*; *ryškėti*; *ока́зывается*, что он *плут* *išeina*, *pasiródo*, *kád* *jis* *sūkčius*, *vadinas*, *jis* *sūkčius*; *ока́зывается*, что он не всё *pómnit* *pasiródo*, *kád* *jis* *nė* *viską* *atsimena*; *žr.* *ока́заться*.

ока́йм||и́ть, -млю, -мйшь *įvk.* 1. *apkraštuoti*, *ap-rumbuoti*, *apsiūlėti*, *apsiūti*, *apsiuvinėti*, *apvėsti*, *apvadžioti*; о. носовой платочек *apsiuvinėti* *nó-sinę*; 2. *prk.* *apsiausti*, *apsūpti*; ~ля́ть, -яю, -яешь *eig.* 1. *kraštuoti*, *rumbuoti*, *siūlėti*, *siūti*, *siuvinėti*, *apsiuvinėti*; 2. *prk.* *sūpti*, *siausti*.

ока́лина, -ы *tech.* *nuodegos*, *dzindros*; прокатная о. *valcavimo nuodegos*.

окаменева́ть, -аю, -аешь *eig.* *akmenėti*.

окаменел||ость, -и *m.* 1. *suakmenėjimas*; 2. *prk.* *sukietėjimas*, *sudžiūvimas*; *sukaulėjimas*; 3. *prk.* *sustirimas*; *sustingimas*; 4. *džn. dgs.* *suakmenėjimas*, *fosilija*; ~ый, -ая, -ое 1. *suakmenėjęs*; *sukietėjęs*; *окаменелые* *остатки* *древних* *животных* *suakmenėjusios* *senovės* *gyvūnų* *liėkanos*; 2. *prk.* *sudžiūvęs*, *sukietėjęs*, *sukaulėjęs*, *suragėjęs*; о. сыр [*rągą*] *sudžiūvęs* *sūris*; 3. *prk.* *sustingęs*, *sustiręs*, *negyvas*, *pastėjęs*; о. взор *negyvas* *žvilgsnis*, *pastėrusios*, *stiklinės* *akys*; 4. *prk.* *sužiaudrėjęs*, *suakmenėjęs*; *окаменелое* *сёрдце* *sužiaudrėjusi*, *suakmenėjusi* *širdis*.

окамене́ние, -я 1. *suakmenėjimas*; *sukietėjimas*; о. растений *augalų* *suakmenėjimas*; 2. *prk.* *pastėrimas*, *sustingimas*; ~ть, -ёю, -ёшь *įvk.* 1. *suakmenėti*; *sukietėti*; 2. *prk.* *sudžiūti*, *sukietėti*, *suragėti*; 3. *prk.* *susirti*, *sustingti*, *pastėrti*; 4. *prk.* *sužiaudrėti*, *suakmenėti*.

окантова́ть, -нтую, -нтуюшь *įvk.* *apkantuoti*, *apkraštuoti*, *apvadžioti*.

оканто́вка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. *apsiuvinėjimas*, *apkantavimas*; 2. *apvadas*, *atkraštys*, *kántas*; фуражка с красной окантовкой *kepūrė* *raudónais* *apvadais*.

ока́нчивать, -аю, -аешь *eig.* *baigti*; *varyti* *prie* *gālo*, *baiginėti*, *baigioti* (*ką dirbti*); о. университет *baigti* *universitetą*; ~ся, -аерся *eig.* *baigtis*, *eiti* *i* *gālą*.

ока́нье, -я *lingv.* *okāvimas* („о“ *ir* „а“ *tarties skirtumo išlaikymas* *nekirčiuotuose skiemenyse* *šiaurės* *rusų* *kalbos* *tarmėse*).

ока́пать, -аю, -аешь *eig.* *aplāšinti*, *apvaivinti*, *ap-lāistyti*, *sutėpti* (*puz. stalą* *rašalu*).

ока́пыва||ние, -я *apkasinėjimas*, *apkaupinėjimas*, *kaupymas*, *kaupavimas*; ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. *apkasinėti*, *kaupiti* (*puz. bulves*), *kaupioti*; *apkaupinėti*; 2. *kasiniai* *sūpti* (*miestą*); о. рвом *sūpti* *griovii*; ~ться, -аюсь, -аешся *eig.* 1. *apsikasinti*; 2. *prk.* *slėptis*, *ieškoti* *priedangos*.

ока́рина, -ы *okarinā* (*molinis* *ar* *porcelianinis* *italų liaudies muzikos instrumentas*).

ока́рмливать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* *око́рмить*.

ока́тить, -ачу, -атишь *įvk.* *apliėti*, *apipilti*, *apšniōkšti* (*vandeniu*), *siūbteleiti*, *šliōkšteletti*, *apipliaūpti*, *apšliaūkti*; ~ся, -ачусь, -атишься *įvk.* *apsipilti*, *apsiliėti*, *apsišliaūkti*.

ока́ть, -аю, -аешь *eig. lingv.* *okuoti* (*skirti* „о“ *ir* „а“ *tartį nekirčiuotuose skiemenyse* *šiaurės* *rusų* *kalbos* *tarmėse*).

ока́чивать, -аю, -аешь *eig.* *apliedinėti*, *apipilstinėti*, *žr.* *ока́тить*; ~ся, -аюсь, -аешся *eig.* *žr.* *ока́титься*.

окачу́ *žr.* *ока́тить*; ~сь *žr.* *ока́титься*.

ока́шивать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* *око́сать*.

ока́йн||ный, -ая, -ое 1. *pasen.* *prakėiktas*; *nuodėmin-gas*; 2. -ого *dkt. šnek.* *pasen.* *vėlnias*, *nelabasis*, *kipšas*, *piktà* *dvasià*; ~ство, -а *šnek. pasen.* *pra-kėiktas* *gyvenimas*; *nuodėmingumas*.

океа́н, -а 1. *vandenynas*, *okeānas*, *didjūris*; Атлан-тический о. *Atlānto vandenynas*; 2. *prk.* *nesuskaiciuojama daugybė*, *bėgalė*, *jūra*; *пролить* о. *slėz* *išliėti* *jūrą* *ašarų*; ♦ *воздушный* о. *бго* *platybės*; ~йческий, -ая, -ое *vandenyno*; океанические *глубины* *vandenyno* *gilumos*, *gilybės*.

океаногра́фия, -и *oceanografija*.

океа́нский, -ая, -ое *okeāninis*, *vandenyninis*, *vandenyno*.

оки́||дывать, -аю, -аешь *eig.*, ~нуть, -ну, -нешь *įvk.*: сколько *глазà* *оки́дывают* *kiek* *ākys* *ar-māto*, *aprėpia*; *оки́нуть* *взглядом* *apžvelgti*, *pėrmesti* *žvilgsniū*; *оки́нуть* *разумом* *prk.* *suvokti protū*.

оки́сать, -ает *eig.* *gižti*, *rūgti*, *rūgstėti*; ~йснуть, -нет *įvk.* 1. *pagižti*, *sugižti*, *surūgti*, *parūgstėti*; 2. *prk.* *išglėbti*, *ištižti*; *aptingti*.

оки́сел, -сла *chem.* *oksidas*; ~ление, -я *chem.* *oksidacija*, *oksidavimas*; ~лённый, -ая, -ое; -лєн, -ленà, -ленó *oksiduotas*.

оки́слитель, -я *v. chem.* *oksidatorius*; ~ный, -ая, -ое *oksiduojamasis*, *oksidācijas*.

оки́сли|ть, -лю, -лишь *įvk. chem.* *oksiduoti*; ~и́ться, -и́тся *įvk. chem.* *oksiduotis*; ~я́ть, -яю, -яешь *eig.* *žr.* *оки́слить*; ~я́ться, -я́ется *eig.* 1. *žr.* *оки́слиться*; 2. *būti* *oksiduojamam*.

оки́снуть, -нет *įvk. žr.* *оки́сать*.

оки́сь, -и *m. chem.* *oksidas*; *pūsdeginis*.

оки́||ультизм, -а *okultizmas*; ~ультиный, -ая, -ое *okultizmo*, *okultinis*.

окупа́||нт, -а *okupāntas*; *pavergėjas*; ~нтский, -ая, -ое *okupāntinis*, *okupantų*; *pavergimo*; ~ционный, -ая, -ое *okupācijas*, *okupacinis*; о. режим *oku-pācinis* *režimas*; ~ция, -и *okupācija*, *okupavimas*; *pavergimas*.

окупи́ровать, -рую, -руешь *eig.* *ir įvk.* *okupuoti*, *užimti*; *pavergti*.

окла́д¹, -а 1. (*nuolatinė*) *algà*, *atlyginimas*, *atlygis*; *месячный* о. *mėnesinė algà*; *увеличить* (*повы-сить*) о. *padidinti algà*; 2. *ekon. (mokesčių)* *dūdis*; о. *налога* *mokestinis aždėdis*, *mokesčio dūdis*.

окла́д², -а 1. *pasen. (veido)* *apybraiža*, *kontūrai*; 2. *bažn. (paveikslo, ikonos)* *āparas*, *āptaisas*; *серебряный* о. *sidabrinis āparas*.

окла́дистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о 1. *pasen.* *apkūnūs*, *pilnas*; 2.: *окла́дистая* *борода* *plati* *iš tanki* *barzdà*.

окладной, -ая, -ое 1. aŋčdėlių, ančdėlinis; o. nalor ančdėlinis mokesis; 2. algų, atlyginimų; ♦ o. дождь *šnek. tarm.* lietūs bė pėrtrūkio.

оклевать, -люю, -люешь *įvk.* aplėsti, aplesioti.

оклеветать, -ешу, -ещешь *įvk.* apkalbėti, apšmeižti, apderglioti.

оклѣивать, -аю, -аешь *eig.* ~ть, -ею, -еишь *įvk.* apklįjuoti, aplipdyti, išklįjuoti; išlipinti.

оклѣйка, -и apklįjivimas; aplipdymas; ~щик, -а *šnek.* klįjuotojas.

оклик, -а šūkis, šauksmas, šūksmas, šūktelėjimas, šūksnis.

окликать, -аю, -аешь *eig.* 1. šaukti; kálbinti; skardėnti; šaukinėti, šūkčioti; 2. *šnek. bašn.* užsaksus skėlbt.

окликнуть, -ну, -нешь *įvk.* 1. šūktelėti; pašaukti; prakálbinti; sušūkti; riktelėti; 2. *šnek. bašn.* užsaksus paskėlbt.

оклюю *žr.* оклевать.

окно, -á; *dgs.* ókna, ókon, óкнам 1. lánegas; angá; чердачное o. stógo lánegas, stóglangis; волоковое o. aukštinis (*langelis dūminėje pirkioje*); под окном palángėje; у окна prie lánego, tiės lánegu; 2. *tech.* angá; выпускное o. išleidžiamoji angá; o. пėчи krósnies angá; 3. *tarm. (liūno)* akis, akivaras; провалиться в o. įkristi į akivarą; 4. *prk. šnek.* laisvą valandą, tarpulaikis; o. междуду уроками laisvą valandą tařp pamokų.

óко, -а; *dgs.* óчи, óчей *pasen. poez.* akis; в мгновенье óка akiės mirksniu (*labai greit*).

оковáлок, -лка krūžinė (*mėsa*).

оковать, окую, окуешь *įvk.* 1. apkálti, apkáustyti, argeležuoti; o. сундук apkáustyti skrūnią; 2. *pasen.* sukáustyti, surakinti (*pov. rankas*); 3. *prk.* artráukti, sukáustyti; морóз оковáл озėра и рėки šaltis sukáustė ēžerus if upės.

оковáка, -и 1. apkáustymas; sukáustymas; 2. apkaustai, āpkalas; ~щик, -а káustytojas; ~ы, оков *dgs.* 1. *pasen.* apkaustai, apkalai, grandinės, geležiniai pánčiai; 2. *prk.* pánčiai, vāřžtai; пáли o. ráбства nukrito vergijos pánčiai.

оковывать, -аю, -аешь *eig.* 1. pakalinėti, kálti, káustyti, geležuoti; o. каблукái canór káustyti, pakalinėti bātų kulnūs (*pov. pasagėlėmis*); 2. *pasen.* káustyti (*rankas*), rakinti; dėti pánčius; ~ся, -аюсь *eig.* būti apkáustomam.

околачивать, -аю, -аешь *eig.* 1. nudažinėti (*pov. ledus*); 2. bākinti (*šonus*); 3. blėkšti (*rugius*); ~ся, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* daužytis, švaistytis, slánkioti, trankytis, válkiotis, bastýtis, tráiniotis, dykinėti; o. без дėла bastýtis бė dárbo.

околáловать, -дую, -дүешь *įvk.* ~овывать, -аю, -аешь *eig.* apibūrti, apkerėti, užkerėti, užbūrti, aržavėti, sužavėti.

околевать, -аю, -аешь *eig.* dvėsti, gaįšti, stipti, sprógti, guřsti.

околесить, -ешу, -есишь *įvk. šnek.* apvažiuoti (*pov. visą kraštą*).

околєсная, -ой ir околєсница, -ы *šnek.* blėniai, nesámonės, piėkai, beprasmýbė; нести околєсную blėnius kalbėti.

околеть, -ею, -еешь *įvk.* nudvėsti, išdvėsti, nugaiřti, pastipti, nusprógti, nugurřti, padvėsti.

окоleshу *žr.* околесить.

околица, -ы *tarm.* 1. (*aplink kaimą, kaimo gale*) tvořa; vařtai; 2. (*kaimo*) apýlinkė, pakrařtys; вáйти за околицу išėiti už káimo ribės, į káimo pakrařtį; 3. *tarm.* apliėkinis kėlias, apliėkkelis, laėkstas, užuolanka.

околичность, -и *m. dзн. dgs. pasen.* pašalinė aplinkýbė, nukrypimas; apýlanka; говорить без околiчностей kalbėti tiėsiai, бė apýlanų, бė nukrypimų; ~ый, -ая, -ое apliėkinis; pašalinis.

околка, -и *stat.* apskáldymas; o. kámnя акмеїс apskáldymas.

óколо 1. *prv. pasen.* apliėk(ui); 2. *prv.* artí, netoli, netoliese, šalia; 3. *prl. su kilm.* apliėk; 4. *prl. su kilm.* artí, netoli, prie; 5. *prl. su kilm.* apiė, artí, maždaug; заплатити o. ты́сячи рублѣй sumokėti apiė túkstántį rublių; прошло o. пяті дней праējo maždaug penkios diėnos; o. ста artí šimto, apiė šimtą; o. обėда apiė pietų; ♦ ходить вокрыг да o. (крыгом да o.) sùkti apliėkui (*непарáliciant esmės*).

околоплóдник, -а *bot.* apývaisis; ~сердечный, -ая, -ое: околосердечная сýмка *anat.* širdiės krýtis; ~сердие, -я *anat.* 1. širdiės krýtis; 2. paširdė.

околотить, -лочу, -лотишь *įvk. šnek.* 1. nudažyti (*pov. ledus*), numušti, nukratyti; 2. pribākinti (*šonus*), apdažyti, apmušti; 3. išblėkšti (*rugius*); ~ся, -лочусь, -лотишься *įvk.* nusipúrtyti (*pov. sniegą*).

околóток, -тка 1. *pasen.* apýkaimė, apýmiestė, (*vietovės*) apýlinkė; в náшем околóтке mūsų apýlinkėje; 2. *ikirev.* policijos nuovados skýrius, policijos kvartálas; 3. *glžk.* apeigá; дорожный ма́стер околóтка apeigós kėlio méistras; 4. *pasen.* kariuomenės medicinos pūntas; ~чный, -ая, -ое *ikirev.* 1. policijos kvartálo; 2. -oro dkt. kvartálinis, vyresnýsis policininkas; 3. *pasen.* kariuomenės medicinos pūnto.

околóть, -олó, -олешь nudažyti, nudažyti, *žr.* обколóть.

околоушный, -ая, -ое *anat.* pāausio; околоушная желєзá pāausio liauká.

околоцвѣтiе, -я, ~ник, -а *bot.* apýžiedis.

околощитовидный, -ая, -ое: околощитовидная желєзá *anat.* prieskydinė liauká.

околпáчивать, -аю, -аешь *eig.* apgaudinėti, mūlinti, prigaudinėti; ~ть, -áчу, -áчишь *įvk.* apmūlinti, apgáuti, apmáuti (*prastuoli*), prigáuti, apkvaĩlinti, apmūlinti akis.

околыш, -а (*kepurės*) grāžas, graĩžas, valinýs, āpvadas, lankėlis, āplankas.

окольный, -ая, -ое 1. *pasen.* apýlinkės; ařtimas; 2. apliėkinis; o. путь laėkstas, apýlanka, āplanas, apliėkinis kėlias, apliėkkelis; 3. *prk.* netiešioginis, apliėkinis.

окольцевать, -цую, -цүешь *įvk.* apžieduoti (*paukščio koją*).

око́нечность, -и *m.* 1. *anat.* galūnė (*pov. ranka*); 2. gálas, krařtas; galiūkas.

око́ннаяица, -ы įstiklinti lánego rėmai; ~ый, -ая, -ое lánego, langinis (*stiklas*).

оконопáтить, -áчу, -áтишь *įvk.* užkamšýti; iřkamšýti, užpakulúoti; ~тка, -и užkamšymas; užkamšá; ~чивать, -аю, -аешь *eig.* kamšýti.

ОКОНОПАЧУ *жр.* *ОКОНОПАТИТЬ.*

ОКОНТУЗИТЬ, -ўжу, -ўзишь *жк. шек. жр.* *КОНТУЗИТЬ.*

ОКОНФУЗИТЬ, -ўжу, -ўзишь *жк. шек.* *судrōvinti, sukonfūzinti, sutrikdyti, sukelti sumišimą; ~ся, -ўжусь, -ўзишья жк. шек.* *saus gėdą padaryti, užsitraukti gėdą; padaryti klaidą, kvailystę; žioplai pasielgti, apsižiōplinti.*

ОКОНЧАНИЕ, -я *1.* *gālas, pabaigā; (pa)baigimas; pabaigtūvės, pagynētūvės; užbaigā, baigā; o. войнų karo pabaigā; o. работ darbų pabaigā, pagynā; o. жатвы rugiariūtės pabaigtūvės, pagynētūvės; o. романа romano užbaigā; 2. gram. galūnė.*

ОКОНЧАТЕЛЬ||О *прв.* *(pa)baigtinaī, paskutinaī, galutinaī; visiškai; o. устать visiškai pavaigti; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно baigiamasis, išbaigiamasis; paskutinis, galutinis (pvz. sprendimas), galiausias; nekeičiamas.*

ОКОНЧИТЬ, -чу, -чишь *жк.* *pabaigti, išbaigti, atbaigti, užbaigti, pagynėti; o. ночную работу pabaigti naktinį darbą; o. строительство užbaigti statybą; ~ся, -итя жк.* *pasibaigti, išsibaigti, baigtis, užsibaigti; год окончился metais pasibaigė.*

ОКОП, -а *аркаса; отрыть окопы iškasti arkasus.*

ОКОПАТЬ, -аю, -аешь *жк. 1.* *apkāsti; apkaūpti (bulves), apkaupuoti; 2. apsūpti kasiniais (grīviu, pylimu); ~ся, -аюсь, -аешься жк. 1.* *apsikāsti; įsitvirtinti; рота окопалась кuoра apsakasė; 2. прк.* *rāsti priedanga, pasislēpti.*

ОКОПНИК, -а *bot. taukė, Symphytum.*

ОКОПНЫЙ, -ая, -ое *аркасų; окопная война pozicinis kāras.*

ОКОРАЧИВАТЬ, -аю, -аешь *eig.* *truūpinti, daryti pef truūpā; o. доску truūpinti leūta; ~ся, -ается eig. 1.* *truūpėti; 2. būti truūpinamam.*

ОКОРИТЬ, -рю, -ришь *жк. spec.* *nužiēvinti.*

ОКОРКА, -и *spec.* *nužiēvinimas.*

ОКОРМ, -а *арипенėjimas, apšerimas; ~ить, -ормлю, -ормишь жк. шек. 1.* *арипенėti, apšerti (gyvūli); pērēsdinti (pvz. karvę); 2. apduoti, apnuodyti.*

ОКОРНАТЬ, -аю, -аешь *жк. шек.* *nelýgiai apkiřpti, apkarpyti, apgrūžinti (pvz. plaukus).*

ОКОРОК, -а; *dgs.* *-ā kuūpis; перēдний o. kārka; свиной o. kiaulės kuūpis; ~овый, -ая, -ое kuūpio.*

ОКОРОТИТЬ, -очу, -отишь *жк.* *sutruūpinti, patruūpinti, padaryti pef truūpā, pastriūkinti; ~ся, -отится жк.* *patruūpėti, sutruūpėti, pasidarýti pef truūpām.*

ОКОРОЧУ *жр.* *окоротить.*

ОКОСИТЬ, окошу, окосишь *жк.* *apipiāuti apliūk (dalgii), nupiaūti, išpiaūti (pievą).*

ОКОСТЕНЕ||ЛОСТЬ, -и *т. 1.* *sukaulėjimas; 2. sukėmpėjimas; sustirimas, sustingimas; sustabarėjimas; ~лый, -ая, -ое 1.* *sukaulėjęs; 2. sugrūbęs (pvz. rankos); sustingęs, sustiręs; sustabarėjęs; sukėmpėjęs; ~ние, -я 1.* *(su)kaulėjimas, sukietėjimas; 2. sustingimas, sustirimas, sugrubimas; ~ть, -ёю, -ёшь жк. 1.* *kāulu viřti (pvz. kremzlė), sukaulėti; 2. sustingti, sustirti; sustabarėti.*

ОКОТ, -а *(katės) apsiakāivimas; (avies) apsiēriāvimas; jauniklių atsivedimas (apie ožką, kiškę, triu-*

šę, voverę); ~иться, -тится жк. *apsikačiūoti, kaciūkų atsivēsti; apsiēriūoti; jauniklių atsivēsti (apie ožką, kiškę, triušę, voverę).*

ОКОЧЕНЕ||ЛЫЙ, -ая, -ое *sustingęs, pastiręs, sustipęs; sugrūbęs (pvz. rankos); стоять окоченёлым styrėti, stýroti; ~ть, -ёю, -ёшь жк. 1.* *sustingti; sustipti (nuo šalčio), pastirti (pvz. šlapi skalbiniai), pastērti, i rāgā sušalti, sugrūbti (apie rankas), nugrūbti; 2. прк.* *būti, stovėti kaip įbestām, nepajudėti.*

ОКОЧУРИТЬСЯ, -рюсь, -ришья *жк. шек.* *kójas užveřti, gālą gāuti, nusibaigti, kójas, kinkas nukratýti, numirti, nudvesti.*

ОКОШКО, -а; *dgs. kilm. -шек, naud. -шкам langėlis.*

ОКРАДЫВАТЬ, -аю, -аешь *eig. шек. жр.* *обкрадывать.*

ОКРАИВАТЬ, -аю, -аешь *eig. шек.* *apkarpinėti.*

ОКРАИНА, -ы *1.* *pakraštys, pašalys; на самой окраине деревни pačiamė kaimo pakraštýje; o. рода galumiestė; 2. (šalies) pakraščio sritis, pakraštys, pasienis; ~ный, -ая, -ое kraštinis, galinis, pakraščių, pakraščio, pakraštinis; pasienio.*

ОКРАИНАТЬ, -аю, -аешь *жк.* *apšlakinti, apšlakstyti, aplaistyti; ~ывать, -аю, -аешь eig.* *šlakstyti, šlakinti, láistyti.*

ОКРАСИТЬ, -ашу, -асишь *жк.* *nudažýti (pvz. gijas), apdažýti, nuspalvinti; nuraudōninti; ~иться, -ашусь, -асишья жк.* *nusidažýti, apsidazýti; nusipalvinti; ~ка, -и 1.* *(nu)dāžymas; 2. spalvā, ātspalvis; 3. прк.* *ātspalvis, niuānsas.*

ОКРАШИВАНИЕ, -я *(nu)dāžymas, nuspalvinimas; ~ть, -аю, -аешь eig.* *dažýti, spalvinti; ~ться, -ается eig. 1.* *dažýtis; 2. būti dažomam.*

ОКРАШУ *жр.* *окрасить; ~сь жр.* *окраситься.*

ОКРЕПНУТЬ, -ну, -нешь; *бūt.* *окреп, -ла, -ло жк.* *su tvirtėti, sustiprėti.*

ОКРЕСТ *pasen. 1. прв. pasen. apliūk(ui); 2. прл. su kilm. apýlinkėse.*

ОКРЕСТИТЬ, -ешý, -ёстишь *жк. 1. базн.* *pakrikštyti; 2. шек.* *pramiāti, pavadinti, duoti vardą, pakrikštyti; ~ся, -ешýсь, -ёстишья жк. базн.* *apsikrikštyti.*

ОКРЕСТНОСТЬ, -и *т.* *apýlinkė; в окрестностях apýlinkėse; ~ый, -ая, -ое apýlinkės; apliūkinis, kaimýninis; окрестные жители apliūkiečiai, apýlinkiečiai, apliūkiniai gyvėntojai.*

ОКРЕШУ *жр.* *окрестить; ~сь жр.* *окреститься.*

ОКРИВЕТЬ, -ёю, -ёшь *жк. шек.* *viena akimi apākti.*

ОКРИК, -а *1.* *šuktelėjimas, šauksmas, riktelėjimas; 2. riksmas, užrikimas; грýбый o. šiurkštus, grasinamas paliepimas, užrikimas.*

ОКРИКНУТЬ, -ну, -нешь *жк. 1.* *šuktelėti, pašaukti; pavadinti vardų; 2. шек.* *šiurkščiai liēpti; pagrasinti.*

ОКРИСТАЛИЗОВАТЬ, -зýю, -зýешь *жк.* *sukristālinti, sukrystalizuoti; ~ся, -зýется жк.* *susikristālinti, susikristalizuoti.*

ОКРИТКОВАТЬ, -кýю, -кýешь *жк. pasen.* *iřkritikuoti. окривать, -влю, -вишь жк.* *apkraujuoti, sukrūvinti, iřkraujuoti; ~ся, -влюсь, -вишья жк.* *apsikraujuoti, susikrūvinti, iřsikrūvinti; aptēkti kraujais.*

окровáвливать, -аю, -аешь *eig.* kraujuoti, krūvinti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* kraujuotis, krūvintis.
окровен|еть, -еет *įvk. šnek.* pasrūti kraujais; ~ить, -ню, -нишь *įvk. šnek.* susikrūvinti; iškrūvinti.

окро́л, -а (*triuščių*) apsiavaikavimas, atsideimas.

окро́ме *prl. su kilm. šnek. pasen. žr.* крoме.

окроп|ить, -плю, -пийшь *įvk.* apšlėkti, apšlakstyti; ~ся, -плюсь, -пийшья *įvk.* apsišlakstyti.

окропл|ение, -я (*ap*) šlakstymas; apšlėkimas; ~ять, -яю, -яешь *eig.* šlėkti, šlakstyti; ~яться, -яюсь, -яежься *eig.* šlėktis, šlakstyti.

окро́шка, -и 1. *kul.* kriušinys (*valgis iš giro su smulkiai supiaustytas žalumynais ir mėsa*); girdos sriubà; 2. *prk.* jovalynė, jovalas, jukinys, mišinys, kratinys.

о́круг, -а; *dgs.* 1. apýgarda; национальный о. nacionalinė apýgarda; 2. *šnek.* aplinkinė vietovė, apýlinkė.

окру́га, -и *šnek.* apýlinkė.

округл|ение, -я ápskritinimas, (su) ápvalinimas; ~енность, -и *m.* arvalumas; ápskritumas.

округл|ить, -лю, -лишь *įvk.* 1. suápválinti, suápskritinti; apýginti; o. gubys suápválinti lúpas; 2. *prk. šnek.* padidinti, pagausinti; o. капитал padidinti kapitálà; ~ся, -люсь, -лишься *įvk.* 1. suápválėti, suápskritėti; 2. *prk. šnek.* padidėti, pagausėti (*puz. turtas*).

окру́гл|ость, -и *m.* ápskritumas; arvalumas; ~ый, -ая, -ое; -ýгл, -а, -о arvalus (*puz. kiaušinis*), arvalainis, ápskritainis, stulgūs, ápskritas; ~ять, -яю, -яешь *eig.* ápválinti, ápskritinti; ~яться, -яюсь, -яежься *eig.* 1. arvalėti, ápskritėti; 2. būti ápskritinamam, ápvalinamam.

о́кружать, -аю, -аешь *eig.* 1. sùpti, siaùsti, siaùpti; speisti, spisti, stovėti aplink(ui); o. город váлом sùpti miestà pýlimu; нас о́кружали неизвѣстные люди aplink mūs stovėjo, buvo nepažįstami žmónės; 2. *prk.* sùpti, gaubti; егo о́кружала какáя-то тайнственность ji gaubė kažkoks paslaptinumas; *žr.* о́кружить.

о́кружающ|ее, -его *dkf.* aplinkumà, aplinkà; искáть в о́кружающем чтó-нибудь нoвoе ieškoti aplinkoje ko nors naujo; ~ий, -ая, -ее 1. supantýsis, sùpantis; 2. aplinkinis, ártimas, grėtimas; о́кружающая мѣстность artimoji apýlinkė; о́кружающие предметы aplinkiniai daiktai; 3. *žr.* о́кружающее.

о́круж|ение, -я 1. (*veiksmas*) ársupimas, árgulimas, ápsiautimas; ársptimas, ársptojimas; 2. aplinkà, aplinkumà; sferà; литературное о. literatūrinė aplink(um)à; 3. apýlinkė; rajonas; 4. ársuptis, ársupimas; попасть в о. pakliúti į ársupimą, būti ársuptam, ársuptiems; ~ить, -жy, -жйшь *įvk.* 1. ársùpti, ápsiaùsti, ápsiaùpti; árspeisti, árspti, ársptoti; ápriesti, árgulti; o. город ársùpti, árgulti miestà; o. неприя́теля ársiaùsti prieša; нас о́кружили собаки mūs ársptito šunės; милиция о́кружила дом milicija ársùpo, ársptójo náma; o. себя надёжными людьми *prk.* subùrti aplink savė ištikimus žmónes; 2. *prk.* ársùpti, árgaùbti; o. корo-л. забóрой viso-keriopaи rápintis kuó; o. корo-л. почѣтом didžiai gerbti kà; ~но́й, -áя, -о́е 1. apýgardos, apýgar-

dinis; o. центр apýgardos ceñtras; 2. aplinkinis; žiedinis; о́кружная до́рога aplinkinis kėlias; 3. ápskritiminis, periferinis; ápskritinis; о́кружная ско́рость ápskritiminis, periferinis greitis.

о́кружн|ость, -и *m.* 1. ápskritimas; ápskritinys; ársiautà; rátas; провести о. ápskrieti ápskritimą, ráta; в о́кружности трёх кило́метров trijų kilometrų spinduliu; 2. *pasen.* apýlinkė; aplinkinė vietovė; ~ый, -ая, -ое *pasen.* 1. apýgardos (*puz. teismas*); 2. *šnek.* apýlinkės (*puz. gyventojas*); aplinkinis (*puz. kelias*).

о́крут|ить, -учy, -ýтишь *įvk. šnek.* 1. ápvynióti, ávjóti; ápsùkti, ápvyturiuoti; ápsùpti; 2. sutuókti; ~ся, -учýсь, -ýтишься *įvk. šnek.* 1. ápsivynióti, ápsisùpti; 2. susituókti.

о́круч|ивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. vynióti, vijóti; sùkti, ápsukinėti, sùpti; 2. tuókti; ~ся, -аюсь, -аежься *eig. šnek.* 1. vyniótis, sùptis; 2. tuóktis.

о́кручy *žr.* о́крутить; ~сь *žr.* о́крутиться.

о́крывáть, -аю, -аешь *eig.* ápgaubinėti, góbti, gaubti, gaubstyti, ápsiautinėti, užklėstinėti; ~ся, -аюсь, -аежься *eig.* ápsigaubinėti, gaubtis, gaubstyti, ápsiautinėti, užsiklėstinėti.

о́крыл|ить, -лю, -лишь *įvk.* uždėgti dvásià, pakėlti dvásià, įteigti pólėkį, uždėgti, įkvėpti; ~иться, -люсь, -лишься *įvk.* 1. sparnus įsigyti, ápsisparniuoti, užsiauginti sparnus; 2. *prk.* pakilti dvasià; užsidėgti; būti įkvėpimo pagautam; ~ять, -яю, -яешь *eig.* dúoti, teikti vilties, žadinti, kėlti dvásià; teikti pólėkį, sparnus; ~яться, -яюсь, -яежься *eig.* pajústi įkvėpimą, *žr.* о́крыл|иться.

о́крýс|иться, -ишься *įvk. šnek.* 1. piktai suuřgzti, suniurnėti, pasišiaušti (*apie gyvulius*); 2. (*на кого-что*) užsipùlti, išplústi (*kà*), šókti (*ant ko*); atšauti, atrėžti, atsikirsti (*kam*).

о́ксид, -а *chem.* oksidas, deginys; ~ирование, -я oksidavimas, deguoninimas; ~ировать, -рю, -руешь *eig.* ir *įvk.* oksiduoti, deguoninti; ~ирóвка, -и *žr.* оксидирование.

о́ктава, -ы *muz., lit.* oktavà.

о́ктаэдр, -а *mat. žr.* восьмигранник.

о́ктябр|ёнок, -нка; *dgs.* -рята, -рят spaliukas; ~йст, -а *polit. ist.* oktiabristas.

о́ктябрь, -я *v.* spalio mėnuo, spalis; годовщина Октя́бря Spalio mėtinė; активный участник Октя́бря aktyvus Spalio dalyvis.

о́ктябрьский, -ая, -ое 1. spalio; 2. Spalio; Вели́кая Октя́брьская социалисти́ческая револю́ция Didžioji Spalio socialistinė revoliucija.

о́ктяб|рята *žr.* октябрёнок.

о́кукли|ваться, -аeтся *eig. zool.* darýtis, vírsti lėlyte (*iš lervos*); uoksvuóti; ~ться, -ится *įvk. zool.* įsiuoksvuóti, pavirsti lėlyte.

окули́р|овать, -рю, -рюешь *eig.* ir *įvk.* akiuoti, okuliuoti, skiėpyti akútėmis; ~овка, -и okuliavimas, akiavimas.

окули́ст, -а akių ligų gýdytojas, okulistas.

окульти́ровать, -рю, -рюшь *įvk.* sukultūrinti; ~ся, -рюсь, -рюшься *įvk.* sukultūrėti.

окуля́р, -а *fiz.* akinis stiklas (*puz. mikroskopu*), okuliáras.

о́кунáть, -аю, -аешь *eig.* nérti, narinti, gramzdinti, mürdyti, nardinti, mekti, vilgyti; ~ся, -áюсь, -áежься *eig.* nértis, grimžti.

окуневый, -ая, -ое *ēšerio, ešeriu*.

окунуть, -нү, -нөшь *juk. panerti, panar(d)inti, pagramzdinti, nugramzdinti; įmūrdyti, pavilgyti, įmerkti, padažyti (poz. plunksnų į rašalą); ~ся, -нүсь, -нөшься juk. pasinėrti, panirti; nugrimžti.*

окунь, -я; *dgs. kilm. -нөй v. zool. ešerys, Perca fluviatilis.*

окуп, -а *pasen. atmokėjimas (išlaidų), atlyginimas.*

окупать, -аю, -аешь *eig. žr. окупить; ~ся, -ается eig. žr. окупиться.*

окупить, -уплю, -упишь *juk. atlyginti, atmokėti (poz. išlaidas); sumokėti, atsiteisti; ~ся, -упится juk. išsimokėti, apsimokėti (poz. pastangos).*

окуржить, -южу, -юзишь *juk. šnek. sutrūpinti (poz. uodegą), sustriūkinti, patrūpinti, pstriūkinti (poz. švarką).*

окуривать, -аю, -аешь *eig. dūmyti, rūkyti; dūlinti, dūliuoti, dūlyti (poz. avilį), smilkyti; ~ить, -урю, -уришь juk. apdūmyti, aprūkyti; apdūlinti, apdūliuoti.*

окурок, -рка *papirōsgalis, nūorūka.*

окутать, -аю, -аешь *juk. 1. apsūpti, aprūtuliuoti, armuturiuoti, argumuriuoti, argumuliuoti; арвупіоті; argōbtі, susūkti; o. шею шарфом арвупіоті kākļā šāliku; 2. prk. apgaūbtі, argōbtі, apsūpti, apsiaūsti; землю окутал туман жеме аргаубе rūkas; ~ся, -аюсь, -аеьсья juk. 1. apsisūpti, apsirūtuliuoti, apsisviniuoti, apsiaūsti, apsigōbtі, įsisūpti, susisūpti, susisūkti; 2. prk. apsirūkti, apsigāubti.*

окутывать, -аю, -аешь *eig. 1. sūpti, rūtuliuoti, muturiuoti, gumuriuoti, gumuliuoti; 2. apgobinēti, apgaubinēti, apsiautinēti; 3. prk. gaūbtі, trāukti; ~ся, -аюсь, -аеьсья eig. 1. sūptis, rūtuliotis, vyniōtis; apsiautinēti, gōbtis; 2. prk. trāuktis, gaūbtis (poz. dūmais).*

окучива||ние, -я *kaupimas (poz. runkeliu); ~ть, -аю, -аешь eig. kaupti, kaupiوتي; o. картофель kaupti būlves.*

окучить, -чу, -чишь *juk. аркаупти (poz. bulves), аркаурyti, аркаупiوتي; ~ка, -и šnek. (ар)kaupimas, аркаупāvimas; ~ник, -а kauptūkas, ka(u)p-lė.*

окую *žr. оковать.*

оладья, -и; *dgs. kilm. -дий, naud. -дьям kul. skliūdis, parlōtis.*

олеандр, -а *bot. oleāndras, Nerium oleander; ~овый, -ая, -ое oleāndro, oleāndrinis; oleāndry; o. лист oleāndro lāpas.*

оледен||лый, -ая, -ое 1. apledėjęs, apšalęs, užburbėjęs, užšalęs; suledėjęs (*poz. sniegas*); 2. sustiręs, sustingęs (*poz. lavonas*); ~ние, -я apledėjimas; apšalimas; suledėjimas; ~ть, -ею, -еешь *juk. 1. ledū vīfsti, ledū apsioklōti, apledyti; užburbėti (lango stiklas); 2. péršalti, nužvařbti, sustingti.*

оледенить, -ню, -нишь *juk. 1. ledū apklōti; ledū paveřsti, apledyti; 2. stingdyti (poz. kraują gyslose).*

оленив||од, -а *ėlininkas, ėlnių augintojas; ~ство, -а ėlnių veisimas, auginimas, elnininkystė; ~ческий, -ая, -ое elnininkystės.*

олёневый, -ая, -ое *žr. олений.*

оленинок, -нка; *dgs. -нята, -нят elniukas.*

олени||й, -ья, -ье *ėlnio, ėlnių, ėlininis; олени porą ėlnio ragai; ~на, -ы elniėna (mėsa).*

олениха, -и *ėlnė.*

олень, -я *v. zool. ėlnias; пятнистый o. dėmėtasis ėlnias; благородный o. taurūsis ėlnias.*

оленията *žr. оленинок.*

олешник, -а *tarm. alksnynas, alksnotas.*

олив||а, -ы *bot. 1. alvūmedis, alyvā, Olea; 2. alvūuogė, alyvā; ~ка, -и; dgs. kilm. -вок, naud. -вкам šnek. alvūuogė, alyvā; ~ковый, -ая, -ое alvūmedžių (poz. sodas), alvūų; оливковое масло alvūų aliėjus, alyvā.*

олиг||арх, -а *oligarchas; ~ия, -и oligarchija.*

Олимп, -а *Olimpas; литературный o. literatūros olimpas.*

олимпиада, -ы *olimpiada.*

олимпи||ец, -пийца *olimpiėtis; ~йский, -ая, -ое olimpinis, olimpiškas; олимпийское величие olimpiška didybė.*

олифа, -ы *pokostas.*

олицетвор||ение, -я *įkūnijimas, įsmeninimas, įpavidalinimas; o. мисли minties įkūnijimas, įpavidalinimas; ~ить, -рю, -ришь juk. įsmenininti; įkūnyti, įpavidalinti; ~ять, -яю, -яешь eig. žr. олицетворить; ~яться, -яется eig. įsikūnyti.*

олов||о, -а *alavas; ~осодержащий, -ая, -ее alavingas; ~янный, -ая, -ое alavinis; ♦ оловянная бумага staniolis; оловянные глаза prk. alavinės, sustingusios ākys.*

олух, -а *šnek. mūlkis, avidvakis, avlprotis, pūsgalvis, grūbmalis, nerūgėlis, kvaiša, neišmānėlis; liūrbis; ♦ o. царя небесного šnek. pakvaišėlis, pūskvaišis.*

ольха, -й; *dgs. ольхи, ольх bot. alksnis, Alnus; чёрная o. juodalksnis, puřvalksnis, Alnus glutinosa; сёрая o. baltalksnis, Alnus incana.*

ольховник, -а *šnek. alksnynas.*

ольш||аник, -а, ~няк, -а *tarm. alksnynas.*

олыпка, -и; *dgs. kilm. -пок, naud. -пкам šnek. vandenis žvirblis, Cinclus.*

ом, -а *fiz. ōmas.*

омар, -а *zool. omāras (jūrų vėžys), Homarus.*

омеблировать, -рюю, -рюешь *juk. apstatyti baldais, mebliuoti.*

омега, -и *omegā (graikų abėcėlės paskutinė raidė).*

омежник, -а *bot. (vandeninė) išnė, gardėnė, Oenanthe.*

омела, -ы *bot. āmalas, tirkšlys, Viscum.*

омерз||ение, -я *pasišlykštėjimas, pasidygėjimas, pasibiaurėjimas; испытывать o. jausti pasišlykštėjimą; внушать o. kėlti pasišlykštėjimą; ~ть, -ею, -еешь juk. šnek. sušlykštėti, įsleikšti, pasidaryti šlykščiam.*

омерзительн||ость, -и *m. šlykštumas, grasumas, biauřumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно šlykštūs, grasūs, biauřūs; омерзительная погода šnek. biauřūs ōras.*

омертв||ел||ость, -и *m. apmirimas; sustingimas, nutirpimas; negyvumas; ~ый, -ая, -ое 1. apmiręs, atmiręs; negyvas; sustingęs, pastiręs, nutirpęs; омертвѣлые ткани организма atmirę organizmo audiniai; омертвѣлые глаза pastėrusios ākys; 2. prk. ištuštėjęs, aplėistas.*

омертвѣ||ние, -я арmirimas, atmirimas; tirpulys; **~ть**, -ёю, -ёешь *ivk.* armirti, atmirti (*apie kūno dalis, lašteles, audinius*); atrofuoitis; sustingti, nutirpti, nusmiłkti, pastėrti; o. от сrпaxa pastėrti iš baimės.

омертв||ить, -влю, -вишь *ivk.* 1. numarinti, armarinti, užmarinti; išnaikinti; o. tkáni kóži armarinti ódos áudinius; 2. *prk.* suparaližuoti, suinertinti, sunegývinti; 3. *prk.* nelėisti apývarton, įšaldyti; o. kapitál nelėisti apývarton kapitálo, įšaldyti kapitálą; **~ление**, -я 1. numarinimas, armarinimas, užmarinimas; 2. *prk.* suparaližavimas; **~лять**, -яю, -яешь *eig.* 1. marinti; 2. *prk.* inėrtinti, paraližuoti.

омёт, -а (*šiaudy*) káugė, stirta, kúgis.

омещáни||ваться, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* miesčionėti; **~ться**, -нюсь, -нишься *ivk. šnek.* sumiesčionėti.

омлёт, -а *kul.* omlėtas, kiaušiniėnė.

омнибус, -а *pasen.* omnibūsas.

омовѣние, -я 1. *bažn.* nusiplovimas; 2. *iron.* apsi-prausimas, apsiplovimas.

омолáжива||ние, -я (at)jáuninimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* jáuninti.

омолодѣть, -ожу, -одишь *ivk.* atjáuninti; **~ся**, -ожусь, -одишься *ivk.* atjaunėti, pajaunėti; atsi-jáuninti.

омолож||ать, -áю, -áешь *eig. žr.* омоло́живать; **~ение**, -я atjáuninimas.

омоложý žr. омолодýть; **~сь** *žr.* омолодýться.

омóним, -а *lingv.* homonimas.

омóч||енный, -ая, -ое; -чен, -а, -о suvilgytas, drėg-nas; **~ить**, -очý, -очишь *ivk.* suvilgyti, pašlāpinti, sudrėkinti, pamirkýti; aplėti; o. слезáми ар-lėti ášaromis; **~иться**, -óчится *ivk.* sušlāpti, sudrėkti; pėrmirkiti.

омóю žr. омы́ть; **~сь** *žr.* омы́ться.

омрачáть, -áю, -áешь *eig.* 1. tėmdyti, niáukti, tām-sinti; o. сознáние *prk.* tėmdyti sámonę; 2. liūd-(n)inti; **~ся**, -áется *eig.* 1. ūktis, dumbliuotis, niáuktis, niáukestytis, blėstis; glazá омрачáются ákys drūžta; 2. liūsti, liūdнėti, niūrti.

омрачýть, -чу, -чишь *ivk.* 1. aptėmdyti, apniáukti, patāmsinti; 2. paniūrinti, nuliūdнinti; **~ся**, -чýсь, -чишься *ivk.* 1. aptėmti, apsiniáukti, apsiūkti, ar-siblaūsti; н́бо омрачýлось dangūs apsiniáuкė; 2. paniūrti, nusimiāti, nuliūsti.

омуль, -я; *dgs. kilm.* -лėй *zool.* òmulis (*žuvis*), *Coregonus autumnalis*.

омут, -а 1. gėlmė, aklvaras (*ežere, upėje*), dubu-gys, dumbra, sietuvà, armuð, atávaras, pragarmė; 2. (*vandens*) sūkuryš, verpėtas; sraunumà; 3. *prk.* verpėtas, sūkuryš; prāgaras; ♦ в т́хом óмуте ч́рты вод́ются гамі ќау́лė gilią šáknį kńsa; **~истый**, -ая, -ое; -ист, -а, -о duburingas, sūku-ringas, verpetingas.

омывáть, -áю, -áешь *eig.* 1. praūsti, pláuti; o. рýки pláuti rankàs; 2. skaláuti, pláuti; vóлны омы́ва-ют песчáнный б́ерг ба́гос skaláuja smėlėtą kraif-tą; **~ся**, -áюсь, -áесья *eig.* 1. praūstis; 2. b́ti skaláujamam.

омылѣние, -я *chem.* muilinimas.

омы́ть, омо́ю, омо́ешь *ivk.* 1. apipraūsti, apipláuti, nupraūsti, numazgóti; 2. *prk.* *pasen.* nupláuti

(*puz. gėdą*); atpirkti, išpirkti (*krauju*); **~ся**, омо́юсь, омо́ешься *ivk.* nusipraūsti, apsipláuti.

он, ерó, емý, ерó, им, о нѣм (*netiesioginiuose links-niuose po prielinksnio įgauna pradžioje „н“, puz.:* после нерó рó jō; к немý пàs jī, приē jō; с ним sù juð) *iv.* 1. jis; 2.: вот он я (здесь) šit áš (pàts) čia; пусть (пускай) ерó сёрдится tegu! sáu pýksta.

онá, еѣ, ей, еѣ, ёю ir ей, о ней (*netiesioginiuose linksniuose po prielinksnio įgauna pradžioje „н“, puz.:* прóтив неѣ priešais jà; с н́ю sù jà) *iv.* ji.

онáгр, -а *zool.* laukinis ásilas.

онани́зм, -а onanizmas.

ондáтра, -ы *zool.* ondatrà (*žvėrelis*).

онемевáть, -áю, -áешь *eig.* darýtis nėbyliu.

онемѣл||ость, -и *m.* 1. nebylýstė, nebylumas; 2. ар-stulbimas; 3. nutirpimas; sustingimas; **~ый**, -ая, -ое 1. *pasen.* nebylýs; 2. apstulbės, žádo netėkės, bežadis; 3. *šnek.* armirės, nutirpės, sustingės, pastėręs.

онемѣ||ние, -я 1. žádo netekimas, apstulbimas; 2. *šnek.* armirimas, nutirpimas, tirpulys, susti-rimas; **~ть**, -ёю, -ёешь *ivk.* 1. pasidarýti nėby-liu; 2. žádo netėkti; apstulbti; 3. *šnek.* armirti, nutirpti (*puz. koja*), apgėsti, sustingti, nustėrti.

онемѣч||ение, -я 1. suvókietinimas; 2. suvókietėj-i-mas; **~ивание**, -я vókietinimas.

онемѣчивáть, -áю, -áешь *eig.* vókietinti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. vókietėti; 2. b́ti vókietinamam.

онемѣчýть, -чу, -чишь *ivk.* suvókietinti; **~ся**, -чýсь, -чишься *ivk.* suvókietėti.

онй, их, им, их, йми, о них (*netiesioginiuose links-niuose po prielinksnio įgauna pradžioje „н“, puz.:* у них пàs juðs, пàs jàs; с н́ми sù jais, sù jom's) *iv.* jiė, jōs.

онкóлог, -а *med.* onkológas; **~ический**, -ая, -ое *med.* onkológinis; o. диспансёр onkológinis dis-panseris.

онкóлогия, -и onkológija.

онó, ерó, емý, ерó, им, о нѣм (*netiesioginiuose links-niuose po prielinksnio įgauna pradžioje „н“, puz.:* от нерó нуð jō, iš jō) *iv.* 1. jis (*atstoja rusų kalbos niekatrosios giminės daiktavardžius*); 2. *šnek.* tai; o. и понятно таі іr suprántama.

ономá||стика, -и *lingv.* onomástika; **~тология**, -и *lingv.* onomatológija.

ономѣдни *prv. tarm.* aūdai, anāsyk, anādien.

онтог||енез, -а, **~енезис**, -а, **~енія**, -и ontogenėzė, ontogėnija.

онýча, -и áutas, autskarýs, аўт(а)kojis, аўклė; обёртывать онýчами áutis áutais, аўклėti (*blauz-das*).

óныи, -ая, -ое *iv. pasen.* anàs, tàs; minėtasis; jis; ♦ во врѣмя óно (во врѣменá óны) anuð metù, anais laikais, kadaise, senais laikais.

ООН (Организация Объединённых Наций) SNO (Suviėnytyjų Nácių Organizacija).

опад||ать, -áет *eig.* 1. kristi, birti, byrėti; 2. slūgti, rimti, mažėti; 3. nýkti, liesėti; **~ание**, -я, **~ение**, -я 1. kritimas; (nu)byrėjimas; 2. smukimas, (nu)-slūgimas; 3. nykimas, liesėjimas.

опадý *žr.* опáсть.

опáздыва||ние, -я *vėlinimasis, vėlávimas*; **~ть**, -аю, -аешь *eig. vėlinti(s), vėlúoti*; самолёт *опáзды-вает lėktúvas vėlina(sí)*.

опáивать, -аю, -аешь *eig. žr. опойть*.

опáк, -а *baltásis mólis, opákas*.

опáл, -а *min. opálas (brangakmenis)*.

опáла, -ы 1. *pasen. (valdovo) nemalónė*; 2. *prk. nepalankúmas, nemalónė*; держать в *опáле* *gódyti nepalankúma*; подвергнуться *опáле* *patėkti į nemalónę*.

опалённый, -ая, -ое; -лён, -ленá, -ленó 1. *nudėgintas, apdėgintas*; опалённые зно́ем *kaitrós nudėginti*; 2. *nusvilintas, apsvilintas*.

опáлива||ние, -я *apdėginimas*; (ap)*svilininimas*; **~ть**, -аю, -аешь *eig. dėginti, svilinti*; **~ться**, -ается *eig. būti apdėginamam; būti svilynamam*.

опáлый, -лю, -лшь *įvk. 1. apdėginti, apafglinti (medį)*; argrūzdinti, apskrūdinti; *įdėginti, nudėginti*; солнце *опáлыло* *лицо* *saulė įdėgino, nudėgino véida*; 2. *apsvilinti, nusvilinti (pvz. kĩaulei serius)*; **~ся**, -люсь, -лшься *įvk. 1. šnek. apsidėginti, nusidėginti, apdėgti, apsvilti*; о. *pyку* *nusidėginti raiką*; 2. *pasen. pėrpykti*.

опáлка, -и *svilininimas*.

опáловый, -ая, -ое *opálo, opálinis*.

опáлуб||ить, -блю, -бишь *įvk. paklóti klójinį*; **~ка**, -и; *dgs. kilm. -бок, naud. -бкам 1. (veiksma)* *klójinio paklojimas, įklojimas*; 2. *klojinýs*; переставная о. *kilnójamasis klojinýs*.

опáлывать, -аю, -аешь *eig. ravėti*.

опáлый, -ая, -ое *šnek. įdúbęs (pvz. veidas), supliuškęs (pvz. pilvas)*; *sunýkęs, suglėžęs, sulýšęs*.

опáльный, -ая, -ое *atsútumtas, patėkęs į nemalónę, netėkęs palankúmo*.

опáлять, -яю, -яешь *eig. dėginti, svilinti*.

опáмятоваться, -туюсь, -туешься *įvk. 1. pasen. atsipėikėti, atgauti sąmonę, atsikvošėti*; 2. *prk. šnek. apsigalvóti, atsiminti, atsižinti, susiprasti*.

опáра, -ы *įmaišalas, įmaišas, maišinýs; (tešlos) raugas; užminkalas; minkymas*.

опáрник, -а *dúonkubilis, dúongeldė*.

опарши́в||еть, -ею, -еешь *įvk. šnek. nušášti, nukrámti, nusústi, nunižti, nukrúpti*; **~ить**, -влю, -вишь *įvk. aprkrėsti šašais, aplėisti susù, susnà*.

опас|аться, -аюсь, -аешься *eig. 1. bijóti, prisibijóti, báimintis, prisivėngti, prisidingėti, búkštauti, nuogástauti*; 2. *sáugotis; vėngti*; **~ение**, -я *bijó-jimas, báimė, búgštà, búkštavimas, nuogástávi-mas; býjus*.

опáс||ка, -и *šnek. atsargúmas; bijójimas*; поглядывать с *опáской* *žvilgčioti búkštaujant, atsargiai*; **~ливый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о *šnek. búkštaujan-tis, baukštùs, baikštùs; atsargùs*.

опáс||о 1. *prv. pavojingai*; 2. *eina tariniu pavojin-ga; gandù*; **~ость**, -и *m. pavójus; pavojingú-mas*; грозит о. *grėsia pavójus*; избежать *опáсности* *išvėngti pavójaus*; о. *положения* *padėtiės pavojingúmas*; подвергаться *опáсности* *búti pavójuje, pakliúti į pavójų*; **~ый**, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно *pavojingas, pavojùs; grėsmingas*.

опáсть, *опадý, опадěшь* *įvk. 1. nukristi, nublrti (apie medžių lapus), nubyрėti*; 2. *apdríbtí (pvz. drabužis), nuslógiti (pvz. vanduo)*; atslógiti, ar-rimti, sumažėti *(pvz. vėjas)*; aplėpti *(pvz. au-*

sys); 3. *sunýkti, suliesėti, sugúrti (pvz. sveika-ta)*; *susmúkti, suglėžti, sugniúžti (apie žmogų)*.

опáхало, -а *vėduóklė, vėsyklė*.

опáхать, -ашý, -ашешь *įvk. apárti, arvagóti ar-líšk*.

опáхивать¹, -аю, -аешь *eig. aparínėti, žr. опахать*.

опáхивать², -аю, -аешь *eig. 1. púscioti, pústelėti, dvėlktelėti*; 2. *šnek. vėduliúoti, vėduóti*; *žр. опах-нұть*.

опáхиваться¹, -ается *eig. būti aparíamám*.

опáхиваться², -аюсь, -аешься *eig. vėduótis, vėdu-liúotis*.

опáхнұть, -нұ, -нěшь *įvk. 1. apipústi, padvelkti, apdvelkti, apsiaústi*; 2. *šnek. nuvėduóti, apvėduóti; nuvaikýti (pvz. muses)*.

опáчка, -аю, -аешь *įvk. šnek. ištėpti, išteplióti, supuřvinti, suteršti, sutėpti*.

опáшка, -и *aparimas, arvagójimas*.

опéк||а, -и 1. *teis. globà*; быть под *опéкой* *búti globojė*; учредять *опéку* *įsteigti glóbà*; 2. *prk. globójimas, rūpinimasis*; 3. *globós įstaiga; glo-bėjai*; **~аемый**, -ая, -ое; -ем, -а, -о *teis. globó-tinis, globójamasis*; **~ать**, -áю, -áешь *eig. 1. glo-bóti*; 2. *prk. rūpintis, prižiūrėti, globóti*.

опекун, -á *globėjas, pàtronas, globótojas*; **~ский**, -ая, -ое *globėjų (pvz. taryba)*, *globós*; **~ство**, -а *globà*; **~ствовать**, -тую, -туешь *eig. globóti; búti globėju*; **~ша**, -и *globėja, globótoja*.

опéнок, -нка *bot. kelmūtis (grybas), kelmuóte, ne-múnė, Armillaria mellea*.

опёр *žр. опереть*.

óпера, -ы *òpera*.

оперативн||ость, -и *m. operatyvumas; veiksmingù-mas*; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно 1. *operaty-vùs, operatývinis; veiksmingas; оперативное ру-ководство* *veiksmingas, operatyvùs vadovávimas*; 2. *kar., med. operácinis; operáciý, operáciýs; оперативные действия* *operáciniai veiksmai*; о. *отдел* *operácinis, operatývinis skýrius*.

оперáтор, -а 1. *operátorius*; 2. *pasen. operúotojas (gydytojas)*.

операц|он||ая, -ой *dk. med. operácinė*; **~ый**, -ая, -ое *operácinis, operáciý*; *операционное вмеша-тельство* *med. operácinis įsikišimas*; *операцион-ное помещение* *operácinė (patalpa)*; о. *план* *оре-гáциý, operácinis plànas*.

опера́ция, -и *operácija*; *пластическая* о. *plástinė operácija (pvz. veido)*; о. *под наркозом* *operá-cija su narkozė*; *началась* о. *по захвату гóрода* *prásidėjo operácija miestui užimti*; *наступатель-ная* о. *puolamóji operácija*; *банковские операции* *bánko operáciýs*; *отделочные операции* *ardailós operáciýs*; *почтовые операции* *pášto operáciýs*.

опере|д|ить, -ежý, -едшь *įvk. ~жать*, -áю, -áешь *eig. aplekkti, pralekkti, pranókti; praafkstin-ti*; **~жение**, -я 1. *pralėnkimas*; о. *по фáзе* *el. pralėnkimas fazė*; 2. *spec. paskubà*; о. *зажигания* *degimo paskubà*; о. *впýска* *įleidimo paskubà*.

опережý *žр. опередить*.

опер|ение, -я *plunksnos, plunksnų dangà*; *лёт-нее* о. *птиц* *vasarinės paūkščių plunksnos*; **◆** *хвостовое* о. *самолёта* *lėktúvo uodegà, uode-gós plókstumas*; **~енный**, -ая, -ое; -ён, -енá, -енó

apsiplunksnāves, apāuges plūnksnomis, plūnksnó-tas.

оперёт||ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам оперетё; **очный**, -ая, -ое оперетинис, оперетёс; **та**, -ы *жр.* оперётка.

оперётъ, обопру́, обопрётъ; *būt.* опёр, оперлá, оперлó *жк.* 1. paremti, atremti, atšliėti; o. локти на колёни atremti alkūnes i keliūs; 2. *prk. šnek.* pagrįsti; paremti; o. свой действия на здравом смысле pagrįsti savo veiksmūs sveikū protū; **ся**, обопрусь, обопрётъся; *būt.* опёрся ir оперсá, оперлась, оперлось *жк.* 1. pasiremti, atsi-remti, atsišliėti, atsilōšti, atsikraginti, atsikálti; o. на пáлку pasiremti lazda; o. на плечó socéda atsiremti i kaimyno pētį; 2. *prk.* pasiremti; o. на факты pasiremti fáktais.

оперировать, -рую, -руешь *eig.* ir *жк.* 1. operuoti; o. желудок operuoti skraūdi; 2. *prk.*: o. фактами operuoti fáktais; o. цифрами operuoti skačiais; o. в тылу у противника operuoti priešo užnugaryje; **ся**, -руется *eig.* 1. būti operuojamam; 2. operuotis.

оперить, -рю, -ришь *жк.* paruōšti plūnksnomis, plūnksna; **ся**, -рюсь, -ришься *жк.* 1. apaugti plūnksnomis, apsiplunksnuoti; 2. *prk.* subrėti, suaugti, įmetėti; 3. *prk.* prakūsti, praturtėti; prasi-gyvėnti; деньги так и плы́ли к нему́, и он в скором времени оперылся pinigai jam tik ir plaukė, ir jis netrūkus prakūto.

оперный, -ая, -ое 1. operos; o. певец operos daini-ninkas; 2. *prk.* teatrāliškas, nenatūralūs.

опёртый, -ая, -ое; опёрт, опертá, опёрто atsirėmęs, átkalas.

оперять, -яю, -яешь *eig.* ruōšti plūnksnomis; **ся**, -яюсь, -яешься *eig.* 1. plūnksnuotis, spaigliuotis; 2. ruōštis plūnksnomis.

опётъ, опою́, опоешь *жк. šnek.* apdainuoti.

опечáлить, -лю, -лишь *жк.* nuliūdinti, užduoti liū-desį, sugrūdinti širdį; **ся**, -люсь, -лишься *жк.* nuliūsti, suskūrbti, susisieloti.

опечáт||анный, -ая, -ое; -тан, -а, -о užantspauduo-tas; **ать**, -аю, -аешь *жк.* užantspauduoti.

опечáтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *spst.* spaudōs klaidà, spaudōs riktas; грубая o. stambi spaudōs klaidà.

опечáтыв||ание, -я užantspaudāvimas; **ать**, -аю, -аешь *eig.* antspauduoti.

опечéк, -чка *šnek.* krósnies pāmatas; **ище**, -а *šnek.* krosniāvietė.

опешить, -шу, -шишь *жк. šnek.* sumišti, sutrikti, nesusigāudyti, apglūmti, apstulbti, netėkti žado, arkvaisti.

опивá||ла, -ы v. ir m. *šnek.* gėrūnas, gėrūnė, gėrō-vas, gėrōvė, gėruonis, girtuoklis, girtuoklė; **ть**, -áю, -áешь *eig. жр.* опить; **ться**, -áюсь, -áешь-ся *eig. жр.* опиться.

опивки, -вок, -вкам *dgs. šnek.* gėrimų likūčiai, nuo-gėros, išgėros.

опий, -я ōrijus, ōrijumas; **ный**, -ая, -ое ōrijaus.

опил||ивать, -аю, -аешь *eig.*, **и́ть**, -илю́, -илишь *жк.* 1. apipiauti (piūkle); 2. apdildyti (dilde); **ка**, -и 1. apipiaustymas (piūkle); 2. apdildymas, apibrūžinimas (dilde).

опилки, -лок, -лкам *dgs.* piūvenos, žiōgspiros, piaulai; железные o. geležies drāskos, niūtrynos.

опилóвка, -и 1. (metalo) apdildymas, apibrūžinimas (dilde); 2. apipiaustymas, apipiovimas (piūkle); o. досок lentū apipiaustymas.

опилок, -лка *šnek.* lentgalys, nuopiova.

опирáть, -аю, -áешь *eig.* remti, šliėti, ramstyti; **ся**, -áюсь, -áеься *eig.* (на кого-что) 1. šliėtis (ko), remtis (i kq), kalstyti (prie ko), ramstyti (kuo, i kq); o. на подоконник remtis i palānge; 2. gyti (ant ko); 3. *prk.* remtis (kuo); o. на проверенные данные remtis patikrintais duomenimis; 4. *prk.* dėti viltis (i kq); remtis, kliāutis (kuo); o. на мáссы remtis, kliāutis māsėmis.

описáние, -я 1. aprašinėjimas, aprāšymas, vaiz-dāvimas; o. красоты природы gamtos grožio aprašinėjimas; это не поддаётся описанию tō negālima aprašyti, atvaizduoti; 2. *lit.* aprāšymas (veikalas).

описанный, -ая, -ое; -сан, -а, -о 1. aprašytas; at-vaizduotas; 2. *mat.* apibrėžtinis; описанная окружность apibrėžtinis apskritimas.

описáтель, -я v. aprašinėtojas, aprašytojas; **ный**, -ая, -ое aprāšomasis; vaizduojamasis.

описáть, -ишý, -ишь *жк.* 1. aprašyti; nupāsakoti, apsakýti, atvaizduoti; o. полёт в космос aprašyti skridimą i kosmosą; 2. surašyti, aprašyti (turtą), padaryti aprašą, apýrašą, inventorizuoti; 3. ap-skriēsti (apskritimą), apibrėžti; apsukti; o. окру-жность вокруг многоугольника apibrėžti apskriti-mą apie daugiakampį; o. в воздухе дугý apsukti orė laiką; **ся**, -ишýсь, -ишьесь *жк.* suklysti, apsirikti rāšant.

опýска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам gāšymo klaidà, riktas, apsirikimas.

описывáть, -аю, -аешь *eig.* 1. aprašinėti; apsa-ki-nėti, vaizduoti; 2. surašinėti, inventorizuoti; **ся**, -аюсь, -аеься *eig.* klysti rāšant.

опись, -и m. 1. sąrašas, āprašas; по описи pagal sąrašą; инвентáрная o. inventorizācijos apýrašas; 2. *teis.* aprāšymas (turto).

опить, обопью́, обопьёшь; *būt.* опыл, -лá, -лo *жк. šnek.* argėrti, kienō saskaiton daug išgėrti; **ся**, обопьюсь, обопьёшься; *būt.* опылсá, опилась, опилось *жк. šnek.* pėrsigėrti, nusigėrti, pėrsilak-ti, nusilákti; prisimaukti, prisisiūrbti.

опиум, -а ōrijus, ōrijumas; **ный**, -ая, -ое ōri-jaus.

опишý *жр.* описáть; **сь** *жр.* описáться.

оплáв||ить, -влю, -вишь *жк.* 1. aplydyti (paviršių); 2. lydant ištýrinti; **ки**, -ков *dgs.* išlydos; **лáть**, -яю, -яешь *eig. жр.* оплáвить.

оплáк||ать, -лáчу, -лáчешь *жк.* apraudóti, apverkti, argailėti; apgedėti; **ивать**, -аю, -аешь *eig.* verk-ti, raudóti (ko), *жр.* оплáкать.

оплáта, -ы 1. apmokėjimas; atlyginimas; высóкая o. áukštas, didelis atlyginimas; сдéльная o. vie-netinis apmokėjimas; 2. *šnek.* išmokėjimas (pvz. skolu).

оплати́ть, -лáчу́, -лáтишь *жк.* atlyginti, apmokėti, užsimokėti, išmokėti (pvz. skolas); o. труд ра-бóчих apmokėti darbininkams už dárba; o. про-езд apmokėti už važiavimą; o. долги atlygin-

ti, išmokėti skolās; ~ся, оплātится *įvk.* apsimokėti, išsimokėti.

оплāченный, -ая, -ое; -чен, -а, -о армоkētas; о. счēt армоkēта sākaita; с оплāченным отвēтом sū армоkēта atsākumu.

оплāчивать, -аю, -аешь *eig. žr.* оплатīt; ~ся, -ается *eig. 1. žr.* оплатīt; 2. būti армоkātām.

оплāчу *žr.* оплāкаты.

оплāчу *žr.* оплатīt.

оплевāть, -люю, -люешь *įvk. šnek. 1.* apspīaudyti, apspīauti; apskrepliūoti; 2. *prk.* išniēkinti, purvais apdrabstyti, išderglioti, apspīaudyti; ~ся, -лююсь, -люешься *įvk.* apsispiāudyti, apsispiāuti; apsisēlėti, apsiskrepliūoti.

оплєвывать, -аю, -аешь *eig. žr.* оплевāть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. žr.* оплевāться.

оплеснēть, -ēет *įvk. šnek. tarm.* apipelėti, apipelėti, armūsoti, apiplēkti, suplēkti (*puz. grūdai*), argliaumėti.

оплєстї, -етў, -етєшь; *būt.* -лєл, -лєлā, -лєлo *įvk. 1.* apipinti, apraizgyti, armastyti (*puz. botaga*), apkraiglioti; арvўti, арriēsti; корни дєрева оплєлї кāмєнь со всех сторoн mēdžio šākyns арvїjo, apraizgē ākmenį iš visų pusių; о. плєтнєм арtvērti pinūčiai; 2. *prk. šnek.* apipinklioti, argauti, armauti, арdūmti.

оплєтāть, -āю, -āешь *eig. 1. žr.* оплєстї; 2. *šnek. rўti*, greitai vālgyti, maumoti, šūinti, kutuoti; ~ся, -āюсь, -āешься *eig. būti* apipināmām.

оплєтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. apipynimas; apraizgymas, арvїjojimas; 2. арўpinas; о. кāбєлѧ kābelio арўpinas.

оплєтў *žr.* оплєстї.

оплєу||ха, -и *šnek. aūtausis, pėrausis, antausinē, žandinē; дать оплєуху dūoti pėr aūsi, skēlti, kīrsti i žandā, rēžti antausi; таkой отвѣт был для нєгo оплєухоу prk. tōks atsākumas jām būvo lўg antausis; ~шина, -ы žr.* оплєуха.

оплєчьє, -я; *dgs. kilm.* -чий, *naud.* -чьям *pasen.* aūt-petinė.

оплєшїветь, -ею, -еешь *įvk. šnek.* nuplikti (*apie galvą*).

оплодотвор||єние, -я арvaisnimas; ~йть, -рю, -рийшь *įvk. 1.* арvaisinti; 2. *prk.* padaryti vaisingā, kūrybingā; ~йтєся, -рийтєся *įvk.* apsvaisinti; būti арvaisintam; ~ять, -яю, -яешь *eig. žr.* оплодотворīt; ~ятєся, -яетєся *eig. būti* арvaisināmām.

опломбир||овāние, -я užplombāvimas; ~овāть, -рю, -рўешь *įvk.* užplombuoti; ~овкa, -и *žr.* опломбировāние; ~овывать, -аю, -аешь *eig. plombuoti.*

оплoт, -а 1. *pasen.* aptvėrimas (*stačių lentų*); 2. tvirtovė; atamā, ramstis, argintis, argiņklas; Совєтский Атом — о. мїра во вєєм мїре Тагўбу Sájunga — taikōs visamē pasāulyje tvirtovė.

оплошāть, -āю, -āешь *įvk. šnek.* neapsižiūrėti, užsi-žiopsoti, pražiopsoti, neatsigōsti, prasnāusti, apsirikti, suklysti.

оплoшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek. žr.* оплoшность.

оплoшн||ость, -и *m.* neapsižiūrėjimas, apsirikimas, žiopliskūmas, žioplūmas, neapdairūmas; suklydimas; допустītь о. neapsižiūrėti, apsirikti; по оплoшности дєл neapdairūmo, дєл suklydimо; ~ий, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно *pasen. 1.* neapdairūs, neatidūs, nepastabūs, neapžiūrūs, išsi-žiójėlis; 2. žiopliskas (*puz. žingsnis*), klaidingas, nevūkēs, nesėkmingas.

оплывāть¹, -āю, -āешь *eig. plaukti apliņk, žr.* оплыть¹.

оплывāть², -āю, -āешь *eig. pufti, brinkti, žr.* оплыть².

оплывєнь, -вня *v. geol.* slūuogas.

оплывў *žr.* оплыть^{1,2}.

оплывшїй, -ая, -ее 1. išpuftęs, pabrinkęs, išpuftęs, pariebėjęs; 2. apgargėjęs, apibėgęs.

оплыть¹, -ывў, -ывєшь; *būt.* -ыл, -ылā, -ыло *įvk. 1.* apiplaukti (*puz. salą*); (*plaukiant*) apiekti (*puz. iškyšulį*); 2. išplaukioti (*visur*), apiplaukioti (*puz. visą ežerą, jūrą*).

оплыть², -ывў, -ывєшь; *būt.* -ыл, -ылā, -ыло *įvk. 1.* išpufti, išinti, išpušti, pabrinkti, išbrinkti; он оплыл жїром jis taukais arāugo; лицo оплыло vėidas išpufto, pabrinko; 2. apgargėti (*apie žvakę*), apibėgti, aptekėti, apiburbėti; 3. nuslikti, nušliaužti (*puz. krantas*).

оплюю *žr.* оплевāть.

оповє||стїть, -ещў, -естїшь *įvk., ~щāть, -āю, -āешь eig. (pa)skēlbtī (visiems); dūoti žinią, pranešti.*

опогāн||вать, -аю, -аешь *eig. žr.* опогāнїть; ~ваться, -аюсь, -аешься *eig. žr.* опогāнїтєся; ~ть, -ню, -нишь *įvk. šnek. 1.* apibiaurinti, apibiaurōti, sudėrgti, арžāgti, suteršti; 2. *prk.* išniēkinti, įžeisti, užgauti; ~тєся, -нюсь, -нишьєся *įvk. šnek.* apibiaurinti, susidėrgti, susiteršti; susiniēkinti.

оподлєть, -єю, -єешь *įvk. šnek.* suniekšėti.

опoдлїть, -лю, -лишь *įvk. šnek.* suniekšinti; ~ся, -люсь, -лишьєся *įvk. šnek.* niekšū vīfsti, suniekšėti.

опoкє, -oйкa vėršio girdūklio oда, vėršenā (*apavui*), vėršėlis (*oda*).

опoєние, -я apgirdymas.

опоздā||мый, -ая, -ое *pasen.* pavėlavęs, pasivėlinęs, vėlūvas, vėlinas; ~ние, -я pavėlavimas, pavėlinimas, pasivėlinimas; пoезд пришєл с опоздāнием traukinys atėjo pasivėlavęs; прїйтї без опоздāния ateiti bė pasivėlavimo; ~ть, -āю, -āешь *įvk.* pa(si)vėlinti, pa(si)vėluoti; о. на урoки pasivėluoti i pāmokas; о. со спискāmи pavėlinti sudaryti sūrašus.

опознāвā||ние, -я atpažinimas; pažinimas, atskyrimas (*nuo panašių daiktų*); ~тєльный, -ая, -ое atpažinimo, atpažįstamasis; skiriamasis (*puz. žymė*).

опoзн||авāть, -наю, -наєшь *eig. žr.* опoзнāть; ~авāтєся, -наюсь, -наєшьєся *eig. žr.* опoзнāтєся; ~ātь, -āю, -āешь *įvk.* atpažinti, išskirti, atskirti (*nuo kitų*), pažinti; о. укpāдєнную вєшь атpāžinti pāvogtā dāiktā; ~ātєся, -āюсь, -āєшьєся *įvk. 1. pasen.* susigāudyti, susigōsti, atsigodėti; atsižinti; о. в мєсў susigāudyti miškė, atsižinti; 2. *šnek.* apsirikti, supāinioti, nepažinti, palaikyti kitū.

опознаю́ *жр.* опознава́ть.

опозо́рить, -рю, -ришь *жвк.* gařbe nuplēsti, gēda padarýti, apjūodinti, apšmeižti, (*varda*) suteršti; sukompromituoti; išniekinti; išnegārbinti; o. себя навсегдā užsitraukti āmžina gēda; o. дёвушку išniekinti merginā; ~ся, -рюсь, -ришься *жвк.* garbės nustóti, užsitraukti gēda, susiteršti, susikompromituoti.

опо́йть, опойю́, опойишь *жвк.* 1. dúoti per daug gėrti (*gyvuliui*), apgirdyti, užgirdyti; 2. nugirdyti (*suaigalais*); 3. *pasen.* apnuodyti, nupuodyti (*gėralu*).

опо́йковый, -ая, -ое *veršio* girdūklis ódos, veršėnis.

опо́ка¹, -и *min.* opokā.

опо́ка², -и *tech.* formadėžė.

опола́скивать, -аю, -аешь *eig.* plauti, skalauti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* plautis.

опо́лзать, -аю, -аешь *жвк. šnek.* apšliaužioti, aprėplioti.

опо́лзаты́¹, -аю, -аешь *eig. жр.* оползти́¹.

опо́лзаты́², -зёт *eig. жр.* оползти́².

опо́лзень, -зня *v.* nuoslanka, nuošliauža.

опо́лзти́¹, -зý, -зёшь; *būt.* ополз, -лā, -лó *жвк.* apšliaužti, arporóti (*aplink kę*), apsukti; муравей ополз куст skruzdė arporójo aplink krūmę.

опо́лзти́², -зёт; *būt.* ополз, -лā, -лó *жвк.* nuslikti, nusmukti, nusliuogti, nušliaužti, nuslysti; лёд ополз с вершины гор ledai nuslydo, nusliuko nuo kalnų viršūnės.

опо́ловня, -и *m. šnek.* peludė.

опо́лоск|а́ть, -ощý, -ощешь *жвк.*, ~ну́ть, -ну́, -нёшь *жвк.* apiplauti, išplauti, paskalauti, išskalauti; ~ну́ться, -ну́сь, -нёшься *жвк. šnek.* apsiplauti, nusiplauti, pasipliūškinti.

опо́лоть, -олю́, -о́лешь *жвк.* apravėti, išravėti, nu-ravėti.

опо́лоу|ме|ть, -ею, -еешь *жвк. šnek.* apglūsti, apkvaisti, apglūmti, apkvāršti, apdūiti, pakvaisti, paklaikti; apsvaigti.

опо́лошý *жр.* ополоска́ть.

опо́лзаты́, -аю, -аешь *eig.* 1. *pasen.* pulkūs telkti; kārę ruošti, ginkluoti; 2. *prk.* kūrstyti, kiršinti (*prieš kę*); ~ся, -аюсь, -ае́шься *eig. pasen.* ruošti į kārę, ginkluotis.

опо́лчен|е|ц, -нца *kar.* apsaugōs karys, apsauginis, apsaugōs pulkų karys; ~ие, -я 1. *pasen.* (*kariuomenės*) apsauga, apsauginiai; piliēcių pulkai, kariaunā; nereguliārinē kariuomenē; 2. *ist.* savanōriška kariuomenē; народное о. savanōriška liaudies kariuomenē.

опо́лчить, -чý, -чишь *жвк.* 1. *pasen.* sutelkti kariuomenę, paruošti kārui, apginkluoti; 2. *prk.* sukūrstyti, sukiršinti (*prieš kę*); ~ся, -чýсь, -чи́шься *жвк.* 1. *pasen.* susiruošti į kārę, apsiginkluoti; 2. pakilti į kōvą, pakelti giūklį; 3. *prk.* užsipūlti, apkāltinti; stóti į kōvą (*pvz. su negerovėmis, trūkumais*).

опо́лячива|ть, -аю, -аешь *eig.* lėnkinti; ~ся, -аюсь, -ае́шься *eig.* 1. lėnkėti; 2. būti lėnkinamam.

опо́лячить, -чу, -чишь *жвк.* sulėnkinti, aplėnkinti; ~ся, -чусь, -чи́шься *жвк.* sulcnkėti, aplcnkėti.

опо́мёлок, -лка *šnek.* šluotražis.

опо́мниться, -нюсь, -нишься *жвк.* 1. atsipėikėti, atsikvošėti, atsitókti, atsigauti, atsigodėti, atsigōsti; 2. susiprotėti, susiprāsti; apsigalvoti.

опо́на, -ы *šnek.* ūždanga, āpdangalas.

опо́р, -а: во весь о. (*скакать, мчаться, нестись, лететь*) galvótrūkčiais, strimagalviais (*joti, dumti, lėkti*).

опо́ра, -ы 1. atramā, ramstis, atsparā, pāspyris, pāsparas, pāstapas, ātstapas, spyrys; stiebas; опóры здāния pāstato pasparaĩ; опóры мостā tilto ātramos; 2. *prk.* paspirtis, paramā, pagālbā, pasparā; дру́жеская о. draugiška paspirtis; o. семьи́ šeimōs paramā.

опо́ражни|вать, -аю, -аешь *eig.* tūštinti, dýkinti; ~ся, -ае́тся *eig.* 1. tūštėti, tūštintis; 2. *šnek.* leigvintis.

опо́рки, -ов *dgs. (vns. опóрок, -рка)* suplyše, nuavėti bātai, bātpalaikiai.

опо́рный, -ая, -ое atsparōs, atramōs, atraminis, atspirtiēs; опóрная тóчка atraminis, atramōs, atspirtiēs tāsкас; o. пýнкт *kar.* atsparōs pūnktaš; o. прыжók *sport.* šuolis pasiremiant, atsiřemiant.

опо́рожни|ть, -ню, -нишь *жвк.* ištūštinti, išdýkinti; o. рю́мку išlefkiti stiklėĩ; ~ся, -и́тся *жвк.* 1. išsitūštinti, ištuštėti, išsidýkinti; 2. *šnek.* nusileigvinti, išsileigvinti.

опо́рожни|ть, -яю, -яешь *eig. жр.* опорāжнива|ть; ~ся, -яе́тся *eig. жр.* опорāжниться.

опо́рós, -а apsiparšiāvimas; ~и́ться, -и́тся *жвк.* apsiparšiūoti.

опо́рочи|ть, -чу, -чишь *жвк.* apjūodinti, apšmeižti, išjūodinti, suteršti, dėmę mēsti, išniekinti, paniēkinti, iškōneveikti, pažēminti; ~ся, -чусь, -чи́шься *жвк.* savē apjūodinti, išniekinti, apsiūodinti.

опо́средствова|ние, -я *fil.* tarpininkāvimas, tarpinis ryšys; ~нный, -ая, -ое *fil.* tarpiškas; ištarpininkāutas; ~ть, -ую, -уешь *eig.* ir *жвк. fil.* tarpininkauti.

опо́ссу|м, -а *zool.* opōsumas (*sterblinis gyvūlys*), *Didelphys*.

опо́сты|леть, -ею, -еешь *жвк. šnek.* apšlefkšti, atspýkti, itýpti, atgristi, įkyrėti, apmaūsti, nusi-bōsti.

опо́хмел|и́ться, -люсь, -ли́шся *жвк. šnek.* atsipagirióti, išsipagirióti; ~я́ться, -я́юсь, -яе́шься *eig. šnek.* pagirióti; ~я́ющийся, -я́ющаяся, -я́ющееся pagiriójantis, pagiriótas.

опо́ч|ива|льня, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням *pasen.* miegamasis; ~ива́ть, -аю, -аешь *eig. pasen.* miegóti, ilsėtis; ~и́ть, -аю, -яешь *жвк.* 1. *pasen.* užmigti, užsnāsti; 2. *prk.* numirti, atgulti āmžino ātilsio.

опо́шлэ|ние, -я suniēkinimas, subanālinimas; nuvālkiojimas; subiaūrinimas; ~ть, -ёю, -ёешь *жвк.* subanalėti, supaprastėti; suvulgarėti; subiūrti, sustoržievėti.

опо́шл|и|ть, -лю, -лишь *жвк.* suniēkinti, subiūrinti, subanālinti, sutrivālinti, nuvālkioti (*pvz. posakį*), suvulgārinti; ~и́ться, -люсь, -ли́шся *жвк. eig.* subanalėti, nusivālkioti, suvulgarėti; sustoržievėti; ~я́ть, -я́ю, -яе́шь *eig. жр.* опóшлить; ~я́ться, -я́юсь, -яе́шся *eig. 1. жр.* опóшлиться; 2. būti suniēkinamam, subanālinamam.

опо́ю¹ *жр.* опéть.

опою² *жр.* опойть.

опоясать, -яшу, -яшешь *жк.* 1. apjūosti, sujūosti; 2. *prk.* apšūpti, apriēsti; o. вром apšūpti grioviu; ~ся, -яшусь, -яшешся *жк.* apsiūosti.

опояска, -и *šnek.* juošalas, juosta, juostėlė.

опоясывать, -аю, -аешь *eig.* 1. jūosti, apjuosinėti; 2. *prk.* sūpti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* jūostis; juosėti.

опояшу *жр.* опоясать; ~сь *жр.* опоясаться.

оппозици|онёр, -а opozicioniērius; ~онный, -ая, -ое; -онен, -онна, -онно opozicinis, opozicijos; o. блок opozicijos blōkas; оппозиционные взгляды opozicinės pžiūros.

оппозиция, -и opozicija.

оппонент, -а oponeñtas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам oponeñtė.

оппонировать, -рую, -руешь *eig.* oponuoti.

оппортунизм, -а *polit.* oportunizmas.

оппортунист, -а *polit.* oportunistas; ~йческий, -ая, -ое, ~ский, -ая, -ое *polit.* oportunistinis; oportunistų.

оправа, -ы āptaisas, āpdaras, āpsodas, įtvaras, rėmėliai, gėmai; вставить в оправа įtvėrti, aptaisyti; o. объектива *for.* objektivo įtvaras; o. для очков akinų rėmėliai, apsoai.

оправдание, -я 1. teis. ištėisinimas; 2. pa(si)tėisinimas; сказать в своё o. pasitėisinant pasakyti; ~авданный, -ая, -ое; -дан, -а, -о 1. teis. ištėisintas; 2. įrōdytas, patėisintas.

оправдатель, -я *v. šnek.* patėisintojas; ištėisintojas; ~ный, -ая, -ое ištėisinamasis (*nuosprendis*); įrōdomasis, patėisinamasis (*puz. dokumentas*).

оправдять, -аю, -аешь *жк.* 1. patėisinti, įrōdyti nekaltumą; o. дрыга в глазах товарищей patėisinti bičiulį prieš draugus; 2. patėisinti; o. доверие patėisinti pasitikėjimą; o. надежды neapvilti; o. себя (*apie metodą, išlaidas ir pan.*) pasitėisinti, pasirōdyti tinkamam, išsimokėti; 3. teis. ištėisinti; ~ся, -аюсь, -аешься *жк.* 1. pasitėisinti, pasiāšinti, išsiitėisinti; 2. pasitvirtinti, išsipildyti, tapti realybe; 3. apsimokėti (*puz. išlaidos*).

оправдывать, -аю, -аешь *eig.* tėisinti, *жр.* оправдаты; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* tėisintis, *жр.* оправдатыся.

оправить¹, -влю, -вишь *жк.* 1. aptvarkyti (*puz. drabuži*), pataisyti (*puz. patalą*); 2. aptaisyti, parūšti.

оправить², -влю, -вишь *жк.* idėti, įtvėrti (*puz. dalgi*); apdaryti, įrėminti (*puz. fotografiją*).

оправиться, -влюсь, -вишься *жк.* 1. pasitaisyti (*puz. drabuži*), apsitvarkyti, susitvarkyti; 2. (*apie ligonį*) pasitaisyti; pratarpti, prakūsti, atkūsti, atsigriēbti; 3. *prk.* susitvārdyti, atsipėikėti, susivaldyti, atsikvošėti, atsigōsti, atsigāuti.

оправка¹, -и *šnek.* aptaisymas, aptvarkymas, pataisymas.

оправка², -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. *šnek.* įrėminimas, apdarymas; 2. *tech.* įtvaras, spraudiklis; velenėlis; раздвижная o. skečiamasis velenėlis, spraudiklis.

оправлять¹, -яю, -яешь *eig.* *жр.* оправить¹.

оправлять², -яю, -яешь *eig.* *жр.* оправить².

оправляться, -яюсь, -яешься *eig.* 1. *жр.* оправиться; 2. kuistis (*apie paukščius*).

оправщик, -а *šnek.* aptaisytojas, įtvėrėjas, įrėmin-tojas.

определение, -я 1. paskyrimas (*puz. į tarnybą*); 2. nustatymas (*puz. laiko, kainos*); 3. apibrėžtis, nusākymas, apibrėžimas; o. понятный sąvokų apibrėžtis; 4. *gram.* pažyminys; 5. teis. nutartis; заключительное o. baigiamoji nutartis.

определён|о *prv.* tikrai, tvirtai; ~ость, -и *m.* apibrėžtumas; aiškumas, ryškumas, tikslumas; ~ый, -ая, -ое; -лєнен, -лєнна, -лєнно 1. nustatytas; 2. nusakytas, tam tikras, tikslus; apibrėžtinis, apibrėžtas; ryškūs, aiškūs; 3. tikras, neabejotinas, negiūčijamas; определённая удача tikras pasisekimas.

определимый, -ая, -ое; -лим, -а, -о apibrėžiamas.

определитель, -я *v.* 1. apybrėža, nusākymas; o. будущей революции ateitiēs revoliucijos apybrėža; 2. vadōvas (*knyga, lentelė*); o. рыб vadōvas žuvmis pažinti; 3. *mat.* determināntas; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. apibrėžiamasis, nustatomasis, nusākomasis, pažinimo; o. признак apibrėžiamasis, nusākomasis pōzymis; 2. *gram.* pažymimasis; определительное местоимение pažymimasis įvardis.

определить, -лю, -лишь *жк.* 1. nustatyti, atpažinti; o. обстоятельства nustatyti aplinkybes; 2. nusprėsti, nutafti, nulėmti; paskirti; nustatyti, nužymėti; nudalyti (*kam ką*); što определило черты еро характера tai nulėmė jō būdo bruožus; o. срок paskirti, nustatyti teįminą; 3. *pasen.* paskirti (*puz. į tarnybą*), pristatyti (*prie ko*), statyti (*puz. viršininku*); atiduoti (*puz. į mokyklą*); 4. apibūdinti, apibrėžti, nusakyti; 5. surāsti (*puz. nežinomą dydį*); aptikti; 6. pažymėti, nubrėžti; ~ся, -люсь, -лишсь *жк.* 1. būti paskirtam; būti apibrėžtam; 2. nusistatyti, apsisprėsti; 3. paaiškėti, išryškėti; susiformuoti; susiklōti, susidėstyti; определились невыгодные обстоятельства susiklōjo nepalankios aplinkybės; 4. išsiāšinti, apsisprėsti; susigāudyti (*puz. dėl buvimo vietos*).

определять, -яю, -яешь *eig.* *жр.* определять; ~ся, -яюсь, -яешься *eig.* 1. *жр.* определяться; 2. būti apibrėžiamam, nusākomam.

опреснение, -я 1. gėlinimas; искусственное o. воды dirbtinis vandens gėlinimas; 2. pagėlėjimas, (su)-gėlėjimas; o. почвы dirvōземio sugėlėjimas.

опреснитель, -я *v.* gėlintuvas; ~ный, -ая, -ое gėlinimo, gėlinamasis; o. аппарат gėlinimo aparātas, gėlintuvas.

опреснить, -ню, -нишь *жк.* padaryti gėlą, sugėlinti; o. солёное озеро sugėlinti druskingą ežerą.

опресноки, -ков *dgs.* (*vns.* опреснок, -а) 1. *bažn.* (*жудų*) macā; 2. *kul.* prėskūčiai.

опреснять, -яю, -яешь *eig.* gėlinti.

оприходовать, -дую, -дуешь *жк.* užpajamuoti.

опричь *prl.* *pasen.* su *kilm.* бє (*ko*), išskyrus (*ką*).

опрѣбова|ние, -я išbandymas, išmėginimas; ~ть, -бую, -буешь *eig.* ir *жк.* 1. (iš)bandyti, išmėginti, (pa)daryti analizę, nustatyti, nustatinėti; 2. *šnek. tarm.* paragauti, paskanauti.

опров|еprатель, -я *v.* griovėjas (*puz. argumentų*), paneigėjas; ~епрять, -аю, -аешь *eig.* neigti, atšaukinėti, dementuoti; ~епнуть, -ну, -нешь; būt.

-épr, -ла, -ло *įvk.* atšaukti, dementuoti; sugriauti (*įrodymus*), atremti (*priekaištus*), nuneigti (*paškalas*), paneigti; **опрѣженіе**, -я paneigimas, atšaukimas, atrėmimas, nuneigimas, dementavimas, sugriovimas.

опрокі́дній, -ая, -ое arverčiamasis; **о́идывать**, -аю, -аешь *eig.* žr. опрокі́нуть; **о́идываться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. žr. опрокі́нуться; 2. būti arverčiamam.

опрокі́нуть, -ну, -нешь *įvk.* 1. apvefsti, išvartyti, pargriauti, pagožti (*puz. vežimą*), apvōžti; 2. išberti, išvefsti; 3. *prk.* parblokšti (*puz. priešą*), sutriuškinti, parmesti, parvesti, pargriauti, partrenkti; 4. o. pūmkų išlenkti stiklūką, išmesti burnelę; **о́ся**, -нусь, -нешься *įvk.* 1. apsivefsti, viršti, pargriauti, parvesti; išviršti, apviršti, asivōžti; 2. užgriūti, užpūlti (*staiga, netikėtai*). **опрое́мчиво** *prv.* neapžiūriai, neapdairiai, paskubomis, nerūpestingai, neapgalvotai; akiplotiškai, akių plōtu; **о́сть**, -и *m.* paskubā, neapžiūrumas, nerūpestingumas, neapdairumas, neapgalvotumas; **о́ый**, -ая, -ое; -чив, -а, -о neapdairus, neapgalvotas, lengvabūdiškas, paskubos, nerūpestingas, akiplotiškas, nōkabraziškas.

опрое́мью *prv.* galvōtrūkičiais, paknōpstomis, trūkičialgiais, kėklupstais, klupniais.

опрое́с, -а, apklausimas, apklausinėjimas, apklausā; всенаро́дный o. visuotinė liāudies apklausā, referēdumas; o. ученико́в (на уро́ке) mōkinių klausinėjimas (pėr pāmokā); **о́йт**, -ошų, -осишь *įvk.* apklausti, apklausinėti; išklausti; **о́ный**, -ая, -ое apklausos (*puz. lapas*), (ap)klausiamasis.

опрое́тать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* ištuštinti (*puz. indą*), išdūkinti; **о́ся**, -ається *įvk. šnek.* ištuštėti, išsitūštinti.

опрое́тит, -ошų, -остись *įvk.* su (pa)prāstinti; **о́ся**, -ошųсь, -остисься *įvk.* suprastėti, supaprastėti.

опрое́ствовольситься, -лошусь, -лосишься *įvk.* 1. *pasen.* likti vienplaukē, nusiklėsti (*džn. apie moterį*), apnūoginti gālvą; 2. *prk. šnek.* apsiavilinti, apsirikti, padaryti kvailystę.

опрое́стовать, -ую, -уешь *įvk.* užprotestuoti (*puz. nutarimą*); suprotestuoti (*puz. vėkselį*).

опрое́тив, -ею, -еешь *įvk.* įkyrėti, atsiųkti, įsiųkti, įgristi, pagristi, sušlykštėti, įtųpti.

опрое́шу žr. опрое́сить.

опрое́щать, -аю, -аешь *eig.* prāstinti; meikinti; **о́ся**, -аюсь, -аеься *eig.* 1. prastėti, paprastėti; meikinti; 2. būti prāstinamam, meikinamam.

опрое́шу žr. опрое́тит; **о́сь** žr. опрое́титься.

опрое́скать, -аю, -аешь *įvk.* apipurkšti, apšviškšti; apšlakstyti, apšlėkti; **о́аться**, -аюсь, -аеься *įvk.* apsiapurkšti, apsišlakstyti; **о́иватель**, -я *v.* purkštūvas.

опрое́скивать, -аю, -аешь *eig.* purkšnōti, apipurkštinti, purkšti, apipurkščioti; šlakščioti, šlakstyti, šlakstinėti; **о́ся**, -аюсь, -аеься *eig.* purkštis, šlakstyti.

опрое́снуть, -ну, -нешь *įvk.* pūrksitelėti, šlakstelėti; apipurkšti, nupurkšti.

опрое́ти **о́сть**, -и *m.* valyvūmas, tvarkingūmas, švarūmas, valūmas; здесь такая о. čia taip valū, švarū; **о́ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно valūvas, švarūs, tvarkingas, valūs.

оптик, -а optikas; **о́а**, -и optika.

оптимáльный, -ая, -ое palankiausias, geriausias, optimālinis, optimalūs; оптимáльные срōки сєва palankiausi sėjōs terminai.

оптимі́зм, -а optimizmas; **о́ст**, -а optimistas; **о́стический**, -ая, -ое, **о́стичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно optimistinis, optimistiškas.

опті́ровать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* optuoti.

опті́ческий, -ая, -ое optikos, optinis; ♦ o. обмáн regėjimo apgaulė.

опт|овик, -а *pasen.* (*pirklus*) didmeniniškas, ūrminkas; **о́вый**, -ая, -oe didmeninis, didmenų, ūrmo, ūrminis.

оптом *prv.* didmenomis, ūrmu; o. и в рōзницу didmenomis ir mažmenomis.

опубликовáть, -кую, -күешь *įvk.* 1. paskėlbti, apskėlbti (*spraudęje*), pagārsinti, apviėšinti; o. прикáz paskėlbti įsakymā; 2. išlēisti; o. knīgy išlēisti knygā.

опускáние, -я 1. nuleidimas; 2. nusileidimas, smukimas, slūgimas, dubimas, grimzdimas; **о́ть**, -аю, -аешь *eig.* 1. nuleidinėti; uždarinėti, uždenginėti; 2. praleidinėti; **о́ться**, -аюсь, -аеься *eig.* lėistis.

опускнóй, -ая, -ое nuleidžiamasis (*puz. tiltas*).

опустє́лый, -ая, -oe 1. ištuštėjęs, tūščias; 2. sunykęs, aplėistas; **о́ние**, -я 1. ištuštėjimas; 2. sunykimas; **о́ть**, -ėю, -ėеьш *įvk.* patuštėti, ištuštėti.

опустит, -ушų, -ўстишь *įvk.* 1. nulėisti (*puz. užuolaidą, šlagbaumą*); ilėisti, įmesti (*puz. laišką į dėžutę*); atlēisti (*puz. stygą*); o. rōlovу nūnėrti, panarinti gālvą; o. glazā nudėlbti, nudurti akis; o. noc nuknabinėti nōsį; илті опустит glazā nūrinti, dilbinti; 2. pralėisti, išlēisti (*puz. žodį*), neįtraukti; **о́ся**, -ушųсь, -ўстишься *įvk.* 1. nusilėisti, nuslūgti (*apie vandenį*); nudribti; susmūkti (*puz. žemę*); nusvirtti (*apie šakas*); nuglėbti (*apie lapus*), nužlėbti; nudilbti (*akis*), padirti; nulėpti (*apie ausis*); 2. išglėžti (*apie žmogų*), apsilėisti; 3. ištvirkti, nusmūkti, (*moralishkai*) sugniūžti; 4. nusilėisti, nutūpti; птійцы опустились раūkščiai nūtūrė.

опустошáть, -аю, -аешь *eig.* 1. niōkoti, naikinti, siaūbti; 2. *šnek.* tūštinti, dūkinti; **о́ение**, -я niōkojimas, (su)naikinimas, nusiaubimas; **о́енный**, -ая, -oe 1. nuniōkotas, nusiaubtas; 2. *prk.* sugniūždėtas, sugniūžęs, nusmūkęs, nugrimzdeęs (*žmogus*).

опустошáть, -я *v.* niōkotojas, naikintojas; **о́ельный**, -ая, -oe; -лен, -льна, -льно niōkojamasis, naikinamasis, siaubūs (*puz. karas*); **о́ь**, -шų, -шійш *įvk.* 1. nuniōkoti, išniōkoti, išdriōkoti, nusiaūbti (*puz. kraštą*); 2. *šnek.* ištuštinti; 3. *prk.* (*moralishkai*) sugniūždėti, nusmukdyti.

опутáть, -аю, -аешь *įvk.* 1. aprāišioti, apraizgėti, apnārplioti; supāncioti, apipinklioti; 2. *prk.* suklaidinti, įpānioti, suvedžioti; apnārplioti, apraizgėti (*puz. melu*); **о́ся**, -аюсь, -аеься *įvk.* apsipinti, apsiraizgėti.

опутáвать, -аю, -аешь *eig.* žr. опутáть; **о́ся**, -аюсь, -аеься *eig.* 1. žr. опутáться; 2. būti apipinamam, apraizgomam.

опухáть, -аю, -аешь *eig.* tinti, brinkti.

опух||лый, -ая, -ое *šnek.* patinęs, ištinęs, išbrinkęs; ~нуть, -ну, -нешь; *but.* опух, -ла, -ло *ivk.* sutinti, ištinti, išpūsti, išpuusti, papuusti; išbrinkti, pabrinkti (*puz. koja*).

блухоль, -и *m.* 1. patinimas, ištinimas, tãnas, brankã, pûtmenys; 2. navikas, auglys, gumbas; злокачественная о. *med.* piktybinis navikas, auglys.

опушить, -шý, -шийш *ivk.* 1. apsiûti kãiliãis; 2.: инеем опушило бороду *barzdã* apšerkšnijo, apšarmôjo; снегом опушило воротник *apsisniegãvo* apikaklẽ; 3. ap(s)ipûkûoti; ~ся, -шýтс *ivk.* 1. pûkais apãugti, apsipûkûoti, apsiplunksnôti (*apie paukščius*); 2. sulapôti, apsilapôti (*apie medžius*).

опушка¹, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. apsiuvimas kãiliãis; 2. kãilinis apsiuvas; 3. *tekst. (audinio)* prieaudas.

опушка², -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *pamiškẽ, pagirỹs.*

опущение, -я 1. praleidimas; apleidimas, aplaidžiã; netesėjimas; 2. nuleidimas (*puz. vëliavos, užuolaidos*); 3. nusmukimas, nukritimas, nusileidimas.

опушý *žr.* опустýть; ~сь *žr.* опустýтс.

опыление, -я 1. *bot.* apdûlkinimas (*augalų*); 2. apibãstymas, apdûlkinimas.

опыливание, -я (ap)dûlkinimas; apibãstymas; о. посëвов с самолëта pasëliý (ap)dûlkinimas iš lëktûvo; ~тель, -я *v.* dulkintûvas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* dulkinti, barstýti (*puz. miltelius prieš kenkëjus*).

опылитель, -я *v.* 1. apdûlkintojas (*puz. bitẽ*); 2. (*aparatas*) dulkintûvas.

опылýть, -лю, -лýшь *ivk. bot.* apdûlkonti; искýственно о. цветы dirbtinaï apdûlkonti gëlẽs; ~ся, -йтс *ivk. bot.* apsidûlkonti.

опылять, -яю, -яешь *eig. bot. žr.* опылýть; ~ся, -яетс *eig.* bûti apdûlkinamam.

опыт, -а 1. patyrimas, prityrimas, pôtýris, patirtis; о. новãторов производства gamýbos novãtoriý patyrimas; 2. baĩdymas, mëginimas, eksperimentas, tyrimas; пëрвый о. pirmãsis mëginimas; физический о. fizikos baĩdymas.

опыт||ник, -а bandýtojas, tyrëjas, mëgintojas, baĩdymíninkas; ~ость, -и *m.* prityrimas, igudimas, prietyris; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. prietyres, apsietyres, patýres, patýrus, igûdẽs; о. человек prietyres žmogûs; 2. baĩdymý, tyrimý, tiriamãsis, baĩdomasis; eksperimentinis; опытное хозяйство eksperimentinis ôkis; 3. *fil.* patirtinis, patyriminis, empirinis, gãutas iš patirtiẽs; опытные науки empiriniai, eksperimentiniai môkslai.

опьян||елый, -ая, -ое *šnek.* 1. pasigëres, nusigëres, girtas; 2. *prk.* apsvaigẽs; ~ение, -я 1. girtumas, girtis, girtýbẽ, įkaušis, pasigërimas, nusigërimas, įkaušimas; 2. *prk.* apsvaigimas, apkvaišimas, svaigulỹs, svaiginỹs; ~еть, -ëю, -ëешь *ivk.* 1. pasigërti, nusigërti, apgírsti, įkaušti; 2. *prk.* apsvaigti, apkvaišti (*puz. nuo įspûdžý*), apsisûkti gãlvai; он опьянел от радосты jam apsisûko galvã iš džiaugsmo.

опьян||ить, -ню, -нишь *ivk.*, ~ять, -яю, -яешь *eig.* 1. (ap)svaiginti, apgirtinti; водка егô опьянила nuo degtinẽs jis apsvaigo; 2. *prk.* apsvaiginti;

~яться, -яюсь, -яешься *eig.* svaigti, svaigintis; о. вином svaigintis vynù.

опяť *prv.* 1. vël, vëlei; iš naũjo; apënt; о. начинãем vël prãdedame; 2. *šnek.* iřgi; be tô; ♦ опяť-таки а) iř vël, iš naũjo; vis dëlto; б) iřgi, be tô.

орава, -ы *šnek. (žmonių)* sãmbûris, miniã, tûmulas, pulkas, bûrys, tuĩtas; daugýbẽ, bëgalẽs.

оракул, -а orãkulas.

орала, -ы *v. ir m. šnek.* rëksnỹs, rëksnẽ, išverstageklis, išverstageklẽ; gerklũgas, gerklũgẽ, rëkla, šaukãlius, šaukãlẽ.

орало, -а *pasen. árklas, žãgrẽ.*

орангутãнг, -а *zool.* orangutãngas.

орãнжевый, -ая, -ое orãnžinis.

орãнжерë||йный, -ая, -ое šiltnamio, orãnžerijos; ~я, -и orãнžerija, šiltnamis.

орãнь, -я *šnek.* rëksmas, riksmas, plýšojimas, šûkavimas.

орãрь, -я *v. bažn. (kunigo)* stulã.

орãт||ай, -я *pasen.*, ~ель, -я *v. pasen.* artôjas.

орãтор, -а kalbëtojas, orãtorius; ~ский, -ая, -ое kalbëtojo (*puz. talentas*), kalbëtojiškas, orãtoriškas; ~ство, -а *šnek.* 1. (pra)kalbũ sãkymas; 2. iškalbingûmas; ~ствовать, -твую, -твуетс *eig. šnek. iron.* iškalbingûmã rôdyti, pôstringauti.

орãть¹, орý, орëшь, орýт *eig. šnek.* 1. rëkti, gërkle plëšti, gërkle láidyti, plýšoti, kliëgti, klykauti, šûkauti, šaukti; (*garsiai*) bãrti, plûsti; 2. iš visôš gerklẽs dainuoti, stãugti, stũgauti, plëšti dainã.

орãть², орý, орëшь *ir* орю, орëшь *eig. pasen. árti.*

орбита, -ы 1. *astr.* orbitã (*puz. planetos kelias*); 2. *prk.* orbitã, sferã, sritis; rãtas; о. влияния ãtakos sferã; 3. *anat.* akiduobẽ.

орган, -а 1. ôrganas; padãrgas; ôrganы рëчи kalbôš padãrgai; дыхãтельные ôrganы kvëpãvimo ôrganai; ôrganы нарôдного образования liaudies švietimo ôrganai; о. государственной влãсти valstýbës valdžios ôrganas; 2. *prk.* priemonë, įrankis, įnagis, padãrgas; ôrganas; слово — о. мысли žôdis — priemonë mintims rëikšti; революция — о. восстãвших масс revoliucija yrà sukilusių mãsium įrankis; 3. (*spaudos*) ôrganas; партийный о. pãrtijos ôrganas (*laikraštis*).

орãн, -а *muz.* vargônai; игрãть на орãне vargonuoti.

орãнзãтор, -а organizãtorius, organizuotojas, įkûrëjas, rengëjas; профсоюзный о. profsãjungos organizãtorius; о. спектакля spektaklio organizãtorius, rengëjas; способный о. gabûs organizãtorius; ~ский, -ая, -ое organizãtoriaus, organizãcinis; organizãvimo; оргãнзãторские способности organizãtoriaus gabûmai; оргãнзãторская работа organizãcinis dãrbas.

орãнзãци||онный, -ая, -ое organizãcinis, organizãvimo; organizuojamasis; о. вопрос organizãcinis klãusimas; оргãнзãционная работа organizãvimo, organizãcinis dãrbas; ~ация, -и 1. organizãvimas, rengimas, ruošimas, steigimas, kûrimas; о. вëчера vãkaro rengimas, organizãvimas; 2. organizãcija; первичная партийная о. pirminë partinë organizãcija; спортивная о. sporto organizãcija; подпольная о. pagrindinë organizãcija; 3. organizãcija, sãndara, struktûrà; со-

вершенство организаци человека žmogaus sądaros tobulumas.

организм, -а organizmas; живые организмы gyvūnai; простейшие организмы pirmuonys.

организованность, -и *m.* organizuotumas; ~ый, -ая, -ое; -ан, -анна, -анно 1. organizuotas; о. пролетариат organizuotas proletariatas; 2. darnūs, tvarkingas, sutelktas, organizuotas; drausmingas; о. человек drausmingas žmogūs; организованные действия daŭnūs, sutelkti veiksmai.

организовать, -зую, -зуюшь *eig.* ir *įvk.* 1. (su)organizuoti, (į)steigti, įkūrti; о. профсоюз (su)organizuoti, įsteigti profsąjungą; 2. (su)organizuoti, (su)telkti, subūrti; о. рабочих на борьбу против угрозы войны organizuoti, sutelkti darbininkus kovai prieš karo grėsmę; 3. *prk.* šnek. išrūpinti, gauti; paruōšti; о. пропуск išrūpinti leidimą; о. закуську paruōšti užkandį; 4. (su)organizuoti, (su)tvarkyti, (su)planuoti; о. своё время (su)tvarkyti, (su)planuoti savo laiką; ~ся, -зуюсь, -зуюсья *eig.* ir *įvk.* 1. susiorganizuoti, organizuotis, susikūrti; организовалось общество susiorganizavo draugijà; 2. susibūrti, susiorganizuoti, organizuotis, susitelkti, telkti, vienytis; 3. būti organizuojamam; būti organizuotam.

организовывать, -аю, -аешь *eig.* organizuoti, *žr.* организовать; ~ся, -аюсь, -аеься *eig.* 1. organizuotis, *žr.* организоваться; 2. būti organizuojamam.

органист, -а vargōnininkas.

органический, -ая, -ое 1. orgāninis, orgāniškas; gyvās; о. мир orgāninis, gyvās pasaulis; 2. *prk.* orgāniškas, esminis, vidinis, vidujinis; органическая связь мыслей orgāniškas minčių sąryšis; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно orgāniškas; natūralūs; įgimtas (*puz. patriotizmas*).

органный, -ая, -ое vargōnų; органный музыка vargōnų muzika.

органбюро *nkt.* (организационное бюро) organizacinis biūras, orgbiūras.

оргия, -и orgija.

орда, -ы; *dgs.* орды 1. *ist.* (*mongolų, totorių*) ūda; Золотая о. Aukso ūda; татарская о. totorių ūda; 2. *prk.* gaujā, rujā; kariaunā; фашистские орды fašistinės gaujos, fašistinė kariaunā.

орден¹, -а; *dgs.* орденā, -ов (*pasizymėjimo ženklas*) ūrdinas; о. Лёнина Lėnino ūrdinas; о. Красного Знамени Raudonāsios Vėliavos ūrdinas.

орден², -а; *dgs.* ордены, -ов 1. (*riterių, vienuolių*) ūrdinas; 2. *žr.* ордер².

орденоносец, -ца ūrdininkas; ~ка, -и; *dgs.* *kilm.* -сок, *naud.* -скам ūrdininkė; ~ный, -ая, -ое ūrdinų apdovanotas.

орденский, -ая, -ое ūrdino; орденская лента ūrdinų juostelė.

ордер¹, -а; *dgs.* ордерā, -ов (*dokumentas*) ūrderis; о. на дрова ūrderis malkoms gauti; о. на арест areštavimo ūrderis.

ордер², -а; *dgs.* ордеры, -ов *archit.* ūrderis; композиционный о. kompozicinis ūrderis.

ордерный, -ая, -ое ūrderio, ūrderių; orderinis.

ординар, -а *spec.* ordināras, vidutinis vandeis lūgis (*upėje, ežere*).

ординарец, -ца *kar.* (*vado*) pasiuntinys.

ординарный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. vidutiniškas, abejūtiškas, pusėtinas; paprastas, eilinis; ordinarinis; ординарная наружность pusėtina, paprastà išvaizda; 2. *pasen.* etātinis, ordinarinis (*puz. profesorius*); 3. *tech.* viengubas.

ордината, -ы *mat.* ordinatà.

ординатор, -а (*gydytojas*) ordinātorius; ~ура, -ы ordinatūra.

ордынский, -ая, -ое *ist.* ūrdos; ордынская рать ūrdos kariuomenė.

орёл, орла *zool.* erėlis, *Aquila*.

ореол, -а aureolė.

орех, -а 1. riešutas; собирать орехи riešutauti; 2. *bot.* lazdynas, riešutmedis, riešutas, *Juglans*; водяной (чёртов) о. āgaras, *Trapa*; гречский (воловский) о. graikinis (valakinis) riešutas, karduolys, *Juglans regia*; ♦ отделать под о. smailiai išburti, apžōsti.

ореховый, -ая, -ое riešuto, riešutinis; riešutmedžio; о. цвет riešutinė spalvā; ореховая мебель riešuto, riešutmedžio baldai.

орешек, -шка riešutėlis, riešutas; чернильный (дубильный) о. juodasis riešutas (*qžuolo gumbelis*); ~ина, -ы, ~ник, -а lazdynas.

орешь *žr.* орать².

орешь *žr.* орать^{1, 2}.

оригинал, -а 1. originālas (*puz. dokumento*);

2. *šnek.* keistuolis (*žmogus*), keistabūdis, originālas; ~ьничать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* keistuoliauti, būti savotiškam, vaidinti originālā; ~ьность, -и *m.* 1. tikrumas, originalumas; 2. savotiškumas; keistumas; savitumas; ~ьный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. originalūs, originālinis, tikras; pirminis (*puz. veikalas*); 2. savotiškas (*puz. būdas*); keistas (*žmogus*), savytas, savaimingas, originalūs.

ориенталист, -а orientalistas; ~альный, -ая, -ое orientālinis, rytietiškas, Rytų; о. стиль Rytų, rytietiškas stilius.

ориентация, -и 1. orientāvimasis; orientācija; о. по компасу orientāvimasis pagal kompasą; потерять ориентацию nebe(su)siorientuoti; 2. *prk.* susivokimas, susigaudymas, orientācija; у него быстрая о. jis greitai susivokia, susigauoda, orientuojasi; о. в сложных вопросах susivokimas, orientāvimasis sudėtinguose klausimuose; 3. *prk.* orientāvimasis, orientācija, pakrypimas, pasidavimas įtakai; изменить политическую ориентацию pakeisti politinę orientāciją; о. народов на мирное сосуществование tautų orientāvimasis į taikų sąmbūvį.

ориентир, -а orientyras.

ориентирование, -я orientāvimasis, susivokimas, susigaudymas; orientāvimas; ~ть, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* orientuoti, kreipti; о. молодежь в вопросах мирной политики orientuoti jaunimą taikiuos politikos klausimais; о. вкус театральных зрителей orientuoti teatro žiūrovų skōnį; о. промышленность на использование местного сырья nukreipti pramonę į vietinių žaliavų panaudojimą; ~ться, -руюсь, -руеься *eig.* ir *įvk.* 1. orientuotis, susiorientuoti; susivokti; atsižinti; о. по звездам orientuotis pagal žvaigždės, iš žvaigž-

džių; 2. *prk.* susigądyti, susivokti, orientuotis; o. в сложном положении susivokti, orientuotis sudėtingoje padėtyje; o. на демократическую общественность orientuotis į demokratinę visuomenę.

ориентировка, -и orientāvimas; o. карты žemėlapiu orientāvimas; *žr.* ориентация, ориентирование; **очный**, -ая, -ое 1. orientāvimosi, orientācijos, orientācinis; 2. apytikslis, apytikris, orientācinis; preliminarinis; o. план orientācinis planas.

оркестр, -а *muz.* orkestras; струнный o. styginis orkestras; духовой o. pučiamųjų orkestras; положить на o. арию suorkestruoti ariją; **ант**, -а orkestrantas; **овать**, -рую, -решь *eig.* ir *įvk.* (su)orkestruoti; **овка**, -и orkestrāvimas; orkestruotė; **овый**, -ая, -ое orkestro, orkestrinis.

орла *žr.* орёл.

орлан, -а *zool.* jūrinis erelis, *Haliaeetus*.

орлёнок, -нка; *dgs.* -лята, -лят ereliukas, erelaitis.

орлёц, -а *šnek.* raginis akmuo, rodonitas.

орлик, -а 1. ereliukas; 2. *bot.* sinavādas (*gėlė*), *Aquilegia vulgaris*.

орлиный, -ая, -ое 1. erelio; o. клюв erelio snapas; орлиное гнездо erelio lizdas; 2. *prk.* (kaip) erelio, ereliškas; o. взгляд ereliškas žvilgsnis; o. нос nosis kaip erelio, ereliška nosis.

орлица, -ы erelio patelė, erelienė.

орляк, -а *bot.* šakys, *Pteridium*.

орлята *žr.* орлёнок.

орнамент, -а ornameitas; **альный**, -ая, -ое 1. ornameitinis; 2. *lit.* įmantrūs; **ация**, -и ornameitacija, ornameitāvimas; **ировать**, -рую, -решь *eig.* ir *įvk.* (pa)grąžinti ornameitais, ornameituoti; **ировка**, -и, **овка**, -и ornameitāvimas.

орнитология, -и ornitológija (*mokslas apie paukščius*).

оробелый, -ая, -ое pabūgęs, nusigaĩdęs, sumišęs; **ть**, -ёю, -ёшь *įvk.* pabūgti, nusigąsti, apsigąsti, nustoti dvasės, sunedrįsti; apglūmti, sutrikti, sumišti; o. перед опасностью pabūgti pavojaus; увидев начальника, он оробел išvūdęs viršininką, jis sumišo, nustojó dvasės; мальчик оробел пуститься через лес домой berniukui pabaĩso keliauti per mišką namo.

ороговеление, -я suragėjimas; **ть**, -еет *įvk.* suragėti.

орография, -и *geol.* orografija.

ороситель, -я v. 1. drėkintuvas; 2. drėkintojas (*žmogus*); **ный**, -ая, -ое drėkinamasis, drėkinimo, irigācinis, irigāvimo; оросительные работы drėkinimo, irigāvimo darbai.

оросить, -ошý, -осишь *įvk.* 1. apšlakstyti, palāysti, suvilgyti; počá оросила травý rasą suvilgė žolę; 2. sudrėkinti, iriguoti; **ся**, -йтся *įvk.* pašlāpti, apsidrėkinti, atsidrėkinti, sudrėkti, suvilgti; glazá оросились ākys suvilgo.

орошать, -аю, -аешь *eig.* 1. šlakstyti, láistyti, vilgyti, aplaistinėti; 2. drėkinti, iriguoti; долину орошает полноводная река slėnį drėkina vandeninga upė; **ение**, -я 1. láistymas, šlakstymas; 2. drėkinimas, irigāvimas.

ортогональный, -ая, -ое *mat.* stačiakampis, ortogonalinis.

ортография, -и *žr.* орфография.

ортодокс, -а ortodoksas.

ортодоксальность, -и *m.* ortodoksāumas, ortodoksisškūmas; **ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно ortodoksinis, ortodoksalus.

ортопед, -а ortopėdas; **ический**, -ая, -ое ortopėdinis; **ния**, -и ortopėdija.

орý *žr.* орать^{1, 2}.

орудие, -я 1. padārgas, įrankis, įnagis, įtaisas; o. трудá darbo įrankis; сельскохозяйственные орудия žemės ūkio padārgai; 2. *kar.* pabūklas; 3. *prk.* priemonė, padārgas, įrankis; быть чьим-л. слепым орудием būti kieno aklū įrankiu; наука — могучее o. mokslas — galinga priemonė; **ийный**, -ая, -ое *kar.* pabūklų (*pvz. ugnis*); o. расчёт pabūklų tarnýba; o. залп pabūklų sálvė; o. огонь pabūklų, artilėrijos ugnis.

оруднение, -я surūdėjimas, mineralizācija.

орудовать, -ую, -уешь *eig.* *šnek.* 1. darbūotis, dirbti, naudotis; научиться o. лопатой išmókite dirbti kastuvū; 2. tvarkyti(s), rikiuoti, šeiminkauti; valdyti; 3. operuoti, manipuliuoti (*pvz. faktais*); 4. siausti, dūkti.

оружейник, -а ginklakalys, giñklininkas; **ый**, -ая, -ое giñklų; o. магазин giñklų parduotuvė.

оруженосец, -ца *ist.* ginklanešys.

оружие, -я 1. giñklas; холодное o. šaltasis giñklas; огнестрельное o. šaunamasis giñklas; атомное o. atominis giñklas; термоядерное o. termo-branduolinis giñklas; товарищ по оружию giñklo draugas, bendragiñklis; поднять o. griėbtis giñklo, pakėlti giñklą; сложить (положить) o. padėti giñklą, liautis kariāvus; брýцать оружием žvaĩginti giñklais; 2. *prk.* priemonė, įrankis; печатý — могучее o. в деле коммунистического воспитания масс spauda — galinga māsų komunisticinio áuklėjimo priemonė.

орумянить, -ню, -нишь *įvk.* paraudinti, parausvinti, paraudoninti; nutviėksti (*pvz. saulė*).

орун, -а *šnek.* rėksnys.

орфографический, -ая, -ое rašýbos, ortografijos; орфографическая ошибка rašýbos klaidà; **афия**, -и rašýba, ortografija.

орфоэпия, -и *lingv.* ortoėpija.

орю *žr.* орать².

орясина, -ы *šnek.* 1. baslýs, vėzdas, žalga, miėtas; kartis; 2. *prk.* ištýsėlis, stypynė, pusantražmogis.

оса, -ы *zool.* (*vabzdys*) vapsvā, *Vespa*.

осада, -ы apgulā, apgultis, apsiaustis; apsiautimas, argulimas; apsupimas; неприятель дёржит гóрод в осаде priešas laĩko miėstą apgūlęs, apsiautęs, apsupęs.

осадистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о 1. žemas (*pvz. namas*), plokštókas, žemasiėnis; sudūbęs, susmūkęs; 2. *šnek.* plačiapėtis, plačiūkas, krėsnas (*žmogus*).

осадить¹, -ажý, -адишь *įvk.* 1. apgulti, apsiausti; apsupti; o. гóрод apgulti miėstą; 2. *prk.* apspisti, apsupti; susigrásti, priplásti; 3. *šnek.* apkráuti, apsuñkinti (*pvz. darbais*).

осадить², -ажý, -адишь *įvk.* 1. įvarýti gilýn (*pvz. poli*); 2. *chem.* nusodinti, léisti nusistóti.

осадить³, -ажý, -адишь *įvk.* 1. (staigā) sustabdýti (*pvz. arkli*), sulaikýti; atstūmti, atitraukti atgal;

pasitrāukti, pasistūmēti atbulām (*puz. arklys*); pastūmēti, pavaryti atgal, ātbulā; 2. *prk.* sutrāmdyti, nuraminti, nutildyti; pažaboti.

осадка, -и 1. (*laivo*) grimzlē, igrimzdīmas, nūgrimzdīmas, gramzdā; 2. suslūgīmas, nusēdīmas (*puz. grunto*); 3. *chem.* nusodinīmas.

осадки, -ов *dgs.* krituliai, drēgmenys.

осадный, -ая, -ое *apgulšs*, apsiausties.

осадо||к, -дка 1. nuosēdos, nuogulos, tūmēs, pādugnēs, drumzlēs, grimzlēs, nūogrimzdos, sedimeņtai; 2. *džn. dgs. geol.* nuosēdos; 3. *prk.* sunkulys, nemalonūs, sunkūs jaūsmas, sunkūmas, sloģūtis; o. разочарования nemalonūs nusivylimo jaūsmas; неприятный o. nemalonūs sunkulys; 4. *žr.* осадки; **~ный**, -ая, -ое 1. nuosēdinis (*puz. uoliena*); nuosēdu, drumzliu; o. слой nuosēdu slūoksnis; 2. nusēdimo, slūģimo; o. процесс nuosēdimo procēsas; 3. krituliu.

осаждать¹, -āju, -аешь *eig.* siausti, sūpti, apģulti.

осаждать², -āju, -аешь *eig.* *žr.* осадить² (2 *reikš.*).

осаждаться¹, -ається *eig.* būtī apģulamām, apsiauciamām.

осаждаться², -ается *eig.* 1. (*apie nuosēdas*) lēistis, grimzti, nusēsti; 2. (*apie kritulius*) kristi; rocā osadžaētersa rasā kriфта.

осаждение, -я 1. *chem.* nusodinīmas; электролитическое o. elektrolitinis nusodinīmas; 2. nusēdīmas.

осаживание, -я 1. *spec.* sukrēlīmas, susodinīmas; 2. sustābdīmas, sulaikīmas, atstūmīmas atgal; sutrāmdīmas, nutildīmas, nuramīnīmas.

осаживать¹, -аю, -аешь *eig.* *žr.* осадить² (1 *reikš.*).

осаживать², -аю, -аешь *eig.* *žr.* осадить³.

осажу *žr.* осадить^{1, 2, 3}.

осалива||ние, -я 1. араугīmas, uzģlukīmas, aptekīmas riebalais (*puz. gyvulių*); 2. sulajējīmas (*riebalu yda*); **~ться**, -ается *eig.* *žr.* осалиться.

осалить¹, -лю, -лишь *įvk.* sutaukuoti, ištaukuoti.

осалить², -лю, -лишь *įvk. sport. šnek.* kliudyti, suduoti (*puz. ranka, sviedinių*), patāikyti.

осалиться, -итса *įvk.* 1. араугti, aptekti, uzģlukti riebalais; 2. sulajēti (*puz. sviestas*).

осанистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о (*apie žmogų*) lieiningas, stuomeningas, gražūs stoto, stogo, didingo stoto, stotinas, gražios figūros, išvaizdūs; didingas; osanistая پوستуп didinga eisena; **~ка**, -и (*kūno*) laikysena, išvaizda, stotas, išvaizdūmas; гóрдая o. išdidi laikysena.

осатанел||мый, -ая, -ое *šnek.* įdūkēs, įšēļēs, įnirtēs, įtūžēs, padūkēs, sužvērējēs; vēlniškas, žvēriškas; **~ть**, -ею, -еешь *įvk. šnek.* 1. įtūžti, šēdōniškai įpūkti, įdūkti, įnīrēti, padūkti, sužvērēti, įsiūsti; 2. apšleikēti, įsipūkti, įšlykēti.

осавивать, -аю, -аешь *eig.* 1. mokyti valdyti (*puz. traktorių*); 2. imti naudoti, eksploatuoti, pradėti įdirbti; *žr.* освобить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* *žr.* освобиться.

осведомитель, -я *v.* informatorius, žiniu teikējas; **~ный**, -ая, -ое informacinis, informacijū, žiniu teikimo; informuojamas; осведомительное бюро informacijū biūras.

осведомить, -млю, -мишь *įvk.* pranēsti, painformuoti, duoti žiniā; suteikti žiniu; **~ся**, -млюсь, -мишсь *įvk.* 1. pasiteirauti, paklausti, užklausti,

atsiklausti; 2. sužinoti, patirti; o. o хóде дел на мéстре sužinoti apie reikalū eigā vietoje.

осведомл||ение, -я 1. pasiteiravimas, užklausimas; 2. pranešimas, žiniu teikimas, informavimas; **~енность**, -и *m.* informuotumas, žiniu turėjimas, žinojimas; **~енный**, -ая, -ое; -ён, -енá, -енó informuotas; nusimānantis, numanūs, supratinas; žinantis, pažįstantis.

осведомлять, -яю, -яешь *eig.* pranešinti, informuoti; **~ся**, -яюсь, -яешься *eig.* teirautis, klausti.

освежать, -аю, -аешь *eig.* 1. šviežinti, vėsinti; skaidrinti (*orą*); 2. naujinti; 3. gaivinti, skaidrinti (*puz. veidą*), žvalinti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. vėsintis, vėsti; 2. žvalėti, gaivintis.

освежающий, -ая, -ее *žr.* освежительный.

освежевать, -жью, -жyешь *įvk.* išmēsinti, išdarinti, apdoroti (*paskerstą gyvulį*).

освежительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно vėsiantis, gaivinantis, gaivingas, gaivūs; o. ветер vėsiantis, gaivūs vėjas; o. сон gaivinantis miegas.

освежить, -жy, -жyшь *įvk.* 1. atvėsinti, atáušinti; išvėsinti, praskaidrinti; дождь освежил воздух lietūs atvėsino, praskaidrino orą; 2. atnaujinti, panaujinti; o. покрáску полов atnaujinti grindų pudāžymā, pėrdažyti grindis; o. состав правлénия atnaujinti valdybos sudēti; 3. atgaivinti, pažvalinti; слёзы освежили её дyшу āšaros atgaivino jōs širdį, sielā; 4. atgaivinti atmintyję, atkūrti; o. свой впечатления prisiminti savo įspūdžius; **~ся**, -жyсь, -жyшсь *įvk.* 1. atsvėdinti, atsvėsininti, atsgaivinti; 2. *prk.* pažvalėti, atjaunėti, atsgaivinti.

осветитель, -я *v.* 1. apšvietėjas; 2. žibintas, švieslūvas; **~ный**, -ая, -ое apšviečiamasis, apšvietimo; žibinamasis; осветительная ракета šviečiamoji raketa; осветительные масла žibalai, šviečiamosios, žibinamosios alūvos.

осветить, -ещy, -етись *įvk.* apšviesti, pašviesti, nušviesti; nupliēkti, užtviskinti, nutviēkti; o. положение *prk.* nušviesti padēti; улыбка осветила её лицо jōs vėidas nušvito šypsena; **~ся**, -йтса *įvk.* 1. būti apšviestam; 2. nušvisti.

осветл||ение, -я *chem.* (nu)skaidrinimas; o. жидкостей skysčių skaidrinimas; **~итель**, -я *v. chem.* skaidriklis; **~ить**, -лю, -лишь *įvk.* 1. apšviesti, nutviēkti; pašviēsinti, nuskaistinti; 2. *chem.* nuskaidrinti; 3. prarētinti, išrētinti; o. учáсток лéса išrētinti miško plótą.

осветлять, -яю, -яешь *eig.* 1. *chem.* skaidrinti; 2. rētinti (*mišką*); *žr.* осветлить.

освещать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* осветить; **~ся**, -ается *eig.* 1. būti apšviečiamam; 2. *žr.* осветаться.

освещен||ение, -я 1. apšvietimas; švitinimas; šviesā; квартира с отоплénием и освещénием būtas su kurū iř šviesā; аварийное o. avārinis, atsargos apšvietimas; 2. *prk.* nušvietimas, nepatvirtintas o. происшествия neteisingas įvykio nušvietimas; **~енность**, -и *m. fiz.* apšviestumas.

освещу *žr.* осветить.

освидетельствование, -я apžiūrā, apžiūrėjimas, patikrinimas; **~ть**, -твую, -твует *įvk.* apžiūrėti (*ligonį*), patikrinti (*ko nors būklę*).

освинц||ование, -я *spec.* švināvimas; **~ованный**, -ая, -ое švinuotas.

освирепётъ, -ёю, -ёешь *ivk.* *šnek.* įniřšti, įkiriřšti, įsiūsti, įtūžti; sužiaurėti, sužvėrėti, sunuožmėti.

осв||истать, -ищю, -ищешь *ivk.*, **~истывать**, -аю, -аешь *eig.* pušvilpti, iššvilpti, apšvilpti.

освободитель, -я *v.* išvadūotojas, išlaisvintojas; **~ница**, -ы išvadūotoja, išlaisvintoja; **~ный**, -ая, -ое išsivadavimo, išsivadūojamasis, išlaisvinamasis; освободительная борьба išsivadavimo kovà; освободительное движение išsivadavimo judėjimas.

освободить, -божю, -бодишь *ivk.* 1. išvaduoti (*pvz. tautą*), išlaisvinti; 2. palėisti, atlėisti, duoti laisvę; o. военнопленных palėisti belaisvių; 3. atlėisti, atpalaiduoti; o. от налогов atlėisti nuo mokesčių; o. от наказания atlėisti, dovanoti bausmę; o. зверя от пут atpalaiduoti žvėrį nuo pangių; 4. išsikelti, palikti; atitūštinti, ištūštinti; o. квартиру išsikelti iš būto, atitūštinti būtą; o. ящик ištūštinti dėžę; **~ся**, -божусь, -бодышся *ivk.* 1. išsivaduoti, išsilaisvinati; 2. nusikratyti, atsikratyti; atsipalaiduoti; 3. pasidaryti tuščiam, laisvam, ištuštėti, atsitūštinti.

освобождать, -аю, -аешь *eig.* 1. vaduoti, laisvinti; 2. atleidinėti; palaiduoti, atrišinėti, atraišioti; *žr.* освободить; **~ся**, -аюсь, -аешся *eig.* 1. laisvintis, vaduotis; 2. palaiduotis, kratytis; 3. būti laisvinamam, vaduojamam.

освобождение, -я 1. išsivadavimas, išlaisvinimas; atpalaidavimas; 2. išsivadavimas, išsilaisvinimas; atsipalaidavimas; 3. paleidimas (*pvz. belaisvių*); 4. atleidimas; o. от должности atleidimas iš tarnybos; 5. atitūstinimas, ištūstinimas, išdūkinimas.

освобождю *žr.* освободить; **~сь** *žr.* освободиться.

освоение, -я 1. įsisavinimas, įsavinimas, įvaldymas; o. новых земель naujų žemių įsisavinimas; o. новой техники naujos technikos įsisavinimas; 2. sunaudojimas, įsisavinimas (*kreditų, lėšų*); 3. (*augalų*) aklimatizavimas; (*gyvulių*) prijaunimas.

освоить, -бую, -бишь *ivk.* 1. išmokyti valdyti (*pvz. įrankį*), išmokyti naudotis, įvaldyti; įsisavinti; o. новые методы производства įsisavinti naujus gamybos metodus; 2. prijaunkinti (*gyvulių*), aklimatizuoti (*augalų*), pripratinti prie naujo klimato, prie naujos dirvos; 3. įsisavinti, imti naudoti, pradėti eksploatuoti; o. целинные земли įsisavinti plėšininės žemės; 4. sunaudoti, suvartoti, įsisavinti; o. отпущенные на строительство средства sunaudoti statybai skirtas lėšas; **~ся**, -буюсь, -бишся *ivk.* 1. apsiprasti, įsigyventi, apsidėti, priprasti, aklimatizuotis; 2. suvokti, pėprasti, išmanyti, suprasti.

освятить, -ящю, -ятйшь *ivk.* 1. bažn. pašvęsti, pašventinti; 2. *prk.* padaryti šventą, kilnų; padaryti neličiamą, nepakeičiamą; 3. *prk.* sankcionuoti, aprobuoti, pripažinti teisėtą, įteisinti.

освящ||ать, -аю, -аешь *eig.* 1. bažn. šventinti; laiminti; 2. *prk.* daryti šventą; kilninti; 3. *prk.* sankcionuoti; *žr.* освятить; **~ение**, -я 1. bažn. (pa)šventinimas; (pa)laiminimas; 2. *prk.* sankcionavimas; įteisinimas; **~енный**, -ая, -ое; -ён, -енá, -енó

1. bažn. pašventintas, pašvęstas; palaimintas; 2. *prk.* šventas, neličiamas; 3. *prk.* sankcionuotas, aprobuotas; pripažintas teisėtu, įteisintas.

освящю *žr.* освятить.

осево́й, -а́я, -о́е а́шĖs, а́шинis; осево́я́ ли́ния а́шĖs linija.

оседа́||ние, -я 1. įdubimas, susmukimas, suslūgimas, nuoslūgis, įlinkimas (*pvz. grindų*); 2. (nu)grimzdimas (*pvz. laivo*); 3. slūgimas, nusėdimas (*nuosėdų*), nusistojimas; nugulimas (*dulkių*); (iš)kritimas (*pvz. rūko*); 4. apsigyvėnimas, įsikūrimas, apsistojimas; мѣсто оседа́ния įsikūrimo, apsigyvėnimo vietà; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* 1. sėsti (*apie dulkes, drumzles*), gulti, tráuktis; 2. dūbti (*pvz. žemė*), smūkti, slūgti, smėgti, gūžtis (*apie trobą*); 3. grimzti; 4. darytis sėsliems, kurtis.

оседла́ть, -аю, -аешь *ivk.* 1. pabalnóti; 2. *šnek.* ap(si)žefgti (*pvz. rąstą*); 3. *prk.* šnek. nugalėti, įveikti, įsisavinti, pajungti, apvaldyti, padaryti paklūsnu, sutrámdyti; o. нау́ку įsisavinti, įveikti mókslą; o. непоко́рного человека sutrámdyti nepaklūsnu žmogui; 4. *kar.* įsitvirtinti, užimti (*apie kelius*).

осе́длость, -и *m.* sėsłumas.

осе́длывать, -аю, -аешь *eig.* balnóti, *žr.* оседла́ть.

осе́длый, -ая, -ое sėsłus; o. наро́д sėsłiai; o. о́браз жи́зни sėsłus gyvėnimo būdas.

осе́к, -а, **~а**, -и *tarm.* 1. aplūokas, žařdis; 2. (*suverstų*) mēdžių ūžtvara; 3. bitynas.

осека́ться, -аюсь, -аешся *eig.* 1. užsikirtinėti (*apie šautuvą*); 2. *prk.* šnek. mikčioti (*kalbant*), miknóti, meknóti, užsikirtinėti.

осе́кся *žr.* осе́чься.

осе́л *žr.* осе́сть.

осе́л, ослá 1. *zool.* ásilas, *Equus*; 2. *niek.* ásilas, kvailys, pūsgalvis.

осе́лок, -лкá 1. pustýklė, galástuvas, būdė, šleikutvė, sidóklis; 2. *prk.* (iš)bañdymas, išbañdomoji priemonė; война́ является осе́лком, на кото́ром испытываются ве́рность и дру́жба челове́ка ка́рас у́ра žmogaūs iřtikimybės iř draugýstės išbañdymas.

осемен||ение, -я apsėklinimas; **~ить**, -ню, -нишь *ivk.*, **~ять**, -аю, -аешь *eig.* (*dirbtinai*) apsėklinti.

осе́нить, -ню, -нишь *ivk.* 1. užtėmdyti, užtamsinti, uždeñgti šešėliu, apgaubti; ночь осе́нила верши́ны гор naktis apgaubė kalnų viršunes; 2. *prk. pasen.* apglėbti, apgaubti, apsųpti; apimti; е́ро осе́нила блаже́нная тишина́ ji apglėbė palaiminga tylà; 3. tóptelėti, švýstelėti, dingtelėti, kilti, kvóstelėti, ateiti, šauti į gálvą; е́ро осе́нила внеза́пная мысль jáм atėjo, šóvė į gálvą netikėta mintis; ♦ o. крѣстным зна́мением (крѣсто́м) pėržegnoti.

осе́нный, -ая, -ее rudeñs, rudeninis, rùdeniškas (*pvz. dangus*).

осе́нь, -и *m.* ruduð; к осе́ни ruden(i)óp; с осе́ни iř rudeñs; ♦ цпы́лят по осе́ни счита́ют negirk dienòs bė vākaro.

осе́нью *prv.* rùdenį.

осе́нять, -аю, -аешь *eig.* tēmdinti, deñgti; ♦ o. себá кресто́м ба́зн. žegnóti, *žr.* осе́нить.

осердить, -ержý, -ёрдишь *юк. šnek. pasen.* papýkdyti, ipýkdyti, supýkdyti, įširdinti; ~ся, -ержýсь, -ёрдишься *юк. šnek. pasen.* papýkti, ipýkti, supýkti, įširsti.

осеребрить, -рю, -ришь *юк.* 1. pasidabruoti, pasidabrinti; sidabrù nuspiñdinti; pabàlinti; lunà vzošlá и осеребрила лес и поля mėnùlis patekėjo iř sidabrù nuspiñdino miškà iř laukùs; stàropсть осеребрила eró góлову senàtvė pasidabràvo jò gálvą; 2. *prk. šnek. pasen.* dūoti, dovànoti pinigų; apibeřti sidabrù; ~ся, -йтся *юк.* pasidabrėti, sidabrù, sidàbro spalvà nušvisti.

осержý *жр.* осердиться.

осерча|лый, -ая, -ое *šnek.* įširdes, ipýkes, įtūžes; ~ть, -аю, -аешь *юк. šnek.* įširsti, ipýkti, pėpykti.

осесть, осяду, осядешь; *būt.* ocėl, -ла, -ло *юк.* 1. nusėsti, nusistóti, nugulti; iškristi (*puz. rasa*); 2. įdūbti, susmūkti, suslūgti, sumėgti; susigūžti, sudūbti, sukrypti; 3. įgrimžti (*apie laivą*); 4. apsigvėnti, įsikūrti, apsisóti, tapti sėsliám.

осетин, -а oselinas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, naud. -нкам osetinė; ~ский, -ая, -ое 1. osetinų, osėtiñškas; 2. Osėtijos.

осе́тр, осетр́а *zool.* erškėtas, sturýs, *Acipenser sturio*.

осетр|йна, -ы erškėto, sturio mėsa, sturiena, erškėtienà; ~инный, -ая, -ое (iš) erškėto, sturio mėšs, (iš) erškėtenos; ~овый, -ая, -ое erškėto, sturio; erškėtinis.

осе́чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, naud. -чкам 1. (*ginklo*) užsikirtimas; 2. *prk. šnek.* nesėkmė, nepasisekimas; ~ься, осекусь, осечёшься, осекётся; *būt.* ocėksa, -лась, -лось *юк.* 1. užsikiřti (*apie ginklą*); 2. *prk. šnek.* sumiksėti, miktelti, sumeknóti (*kalbant*), užsikiřti; nutrúkti (*apie kalbą*); 3. *prk. šnek.* patirti nepasisekimà, nudėgti nagùs; neišdėgti; apsigàuti, pražiopsóti.

осили|вать, -аю, -аешь *eig.* ~ть, -лю, -лишь *юк. šnek.* 1. įveikti, nuveikti, nugalėti; 2. pajėgti, susidoróti; susitvarkýti; valióti; įsisàvinti, suvókti, pėrmanyti.

оси́н|а, -ы *bot.* ėpušė, drebulė *Populus tremula*; ~ник, -а ėpušýnas, drebulýnas, ėpušótas; ~овик, -а *bot.* raudonikis, raudonviřšis, *Boletus versipellis*; ~овый, -ая, -ое ėpušės, drebulės, drebulinis, ėpušinis; ♦ дрожít как о. лист drėba kaip ėpušės lápas.

оси́ный, -ая, -ое vapsvų, vapsvėnis; ♦ оси́ное гнездо širšių lizdas, širšýnas.

оси́п|лость, -и *m.* užkimimas, kimulýs, parpulýs; ~лый, -ая, -ое užkimęs, išpařpęs (*balsas*); ~нуть, -ну, -нешь; оси́п, -ла, -ло *юк.* užkimti, išpařpti.

осирот|елый, -ая, -ое 1. netėkės tėvų, našláičiu lėkės; 2. *prk.* aplėistas, ištuštėjęs; o. сад aplėistas sòdas; ~еть, -ёю, -еешь *юк.* 1. našláičiu likti, netėkti tėvų; 2. *prk.* sunýkti, ištuštėti; ~ить, -очý, -отышь *юк.* našláičiu padaryti.

оси́ять, -ает *юк.* nušviesti, apšviesti, nutviėkti, nuspįsti.

оска́бливать, -аю, -аешь *eig.* apgrandinėti, apskutiñėti.

оска́л, -а išsišiepimas; prasižiojimas; atsivėpimas, prasivēpimas; ~ивать, -аю, -аешь *eig.* dantis ródyti, káišioti, šiepti; ~иваться, -аюсь, -аеьсья *eig.* šieptis, viėptis.

оскалина, -ы apluptà, nukaištà mėdzio vietà.

оска́лить, -лю, -лишь *юк.* iššiepti, išviėpti, atvėpti; ~ся, -люсь, -лишься *юк.* 1. išsišiepti, išsiviėpti, išsivėpti; atsivėpti; 2. *šnek.* išsišiepus juóktis.

оска́ндальить, -лю, -лишь *юк. šnek.* apjuódingti, apšmeižti, gėdà padaryti, apskandàlyti, apgėdinti; ~ся, -люсь, -лишься *юк. šnek.* užsitràukti gėdà, apsijuódingti, apsiskandàlyti.

оскверн|ение, -я išniėkinimas, apžagimas, sudėgimas, subiaurinimas; ~итель, -я *v.* išniėkintojas, išdėgėjas, biaurintojas; ~ить, -нó, -нишь *юк.* išniėkinti, paniėkinti; apžàgti (*puz. pieną*), išbiaurinti, subiaurinti, išbiauróti, sudėrgti, išmaĩtoti; ~иться, -нóсь, -нишься *юк.* susitėpti, subiaurinti, susiteršti, susibiauróti; ~ять, -аю, -аешь *eig.* niėkinti, biaurinti, biauróti, maĩtoti; ~яться, -аюсь, -аеьсья *eig.* tėptis, biauróti, maĩtotis.

оска́лбить, -блю, -бишь *юк.*: o. лицó išsišiepti, išsiviėpti; ~ся, -блюсь, -бишься *юк. šnek.* išsišiepti, išsiviėpti.

оско́блины, -ов *dgs. šnek.* núoskutos, skūtenos, bràzdai, pàgrandos.

оско́блить, -лю, -облишь *юк.* apgrándyti, apskūsti, nubrazdúoti.

оско́ло|к, -лка 1. skevėdra, atskalà, atplaišà, atplėšà, skedėrva, atšáiza, šukė, núolauža; drūzgas, ševulýs, šėberkstis; o. тарėлки lėkstės šukė; o. снарядà sviedinio skevėdra; o. кáмня акмеñs atplaišà; 2. *prk.* liėkana; atskalà; o. крепостнй́чества baudžiavos liėkana; o. народà fautòs atskalà, atplaišà; ~чный, -ая, -ое skevėdrinis, skevėldros; оско́лочное ранėние sužeidimas skevėdra; o. снаряд kar. skevėdrinis sviedinýs.

оско́мина, -ы 1. dantų atšipimas; с оско́миной от клóквы dantis atšipinus spañguoles bevàlgant; набíть себе оско́мину dantis atšipinti (*rūgštimi*); 2. *prk.* įkyrėjimas, įgrisimas; šleikštumas; ♦ набíть оско́мину (кому) įkyrėti iki gývo káulo (*kam*).

оскоп|ить, -плó, -пишь *юк.* iškastrúoti, išrómyti, išskāpinti, išdarýti; ~ление, -я iškastràvimas, išrómijimas, išdàrymas; ~лять, -аю, -аешь *eig.* kastrúoti, rómyti.

оскорб|итель, -я *v.* įžeidėjas, įskaudėjas, užgavikas; ~ница, -ы įžeidėja, užgavikė; ~ность, -и *m.* užgaulingumas, įžeidžiamumas, užgaulumas; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно įžeidžiamas (*puz. žodis*), įžeidùs, užgaulingas, užgàunantis, užgaulùs, užgàunamas, skaudùs.

оскорб|ить, -блю, -бишь *юк.* įžeisti, įskausti, užgàuti; o. дėйствием įžeisti veiksmù; ~ся, -блюсь, -бишься *юк.* įsižeisti, užsigàuti.

оскорбл|ение, -я įžeidimas, užgaulė, pažeidà, įskauda, núoskauda; нанестí o. įžeisti; ~ять, -аю, -аешь *eig.* įžeidinėti, užgaulióti; ~яться, -аюсь, -аеьсья *eig.* 1. įsižeidinėti, užsigaudinėti; 2. báti įžeidinėjамат.

оскором|иться, -амлюсь, -мишься *юк. šnek.* apsisàlgyti (*puz. mėsos pasninke*), apsižàgti.

оскорѹзнуть, -ну, -нешь *јвк. ѡсек. suskrēsti, pri-skrēsti.*

оскотиниться, -нюсь, -нишься *јвк. ѡсек. sugyvu-lėti.*

оскрѣб *жр. oskrestī.*

оскрѣбать, -аю, -аешь *еиг. ѡсек. жр. oskrestī.*

оскрѣбки, -ков *dgs. (uns. oskrēbok, -бка) ѡсек. pāgrandos, nuograndos, skūtenos, káišenos.*

оскресті, -ребѹ, -ребѣшь; *būt. oskrēb, -реблā, -лō јвк. ѡсек. nugrandinėti, nugrandyti, nugrēmžti, nūgrēsti; apgrāndyti; apskūsti.*

оскудлѣвать, -аю, -аешь *еиг., ѡеть, -ею, -еешь јвк. išsėkti (pvz. jėgos), menkyn eiti, niekyn eiti, sumenkėti; nualti (pvz. dirva); nuskufsti (pvz. kraštas), nusigyvėnti, susmūkti, nustumkti, nusūsti, sumažėti.*

ослā *жр. osėl.*

ослабевāние, -я silpimas, lėipas; atsileidimas; pa-blogimas; *ѡть, -аю, -аешь еиг. 1. silpti, lėpti, geibti; blōgti (pvz. ligonis); rimti, tilti, mažėti (apie vėją, lietų); 2. atsileidinėti (pvz. spyruoklę), klibti (apie dantis).*

ослабѣлый, -ая, -ое nusilpęs, išsėkęs; nuskufęs, nuāles, nusigyvėnęs, nusūęs; *ѡние, -я nusilpi-mas, išsekimas; nuallimas, nuskurdimas; ѡть, -ею, -еешь јвк. 1. nusilpti, nuleipti; sublōgti; ap-gėsti (pvz. širdis), argeibti; atsimėtėti (apie šal-tį), atlėgti; atlyžti (pvz. pyktis), sumažėti; 2. at-sileisti, išįsti, išsitempti (apie spyruoklę); išklibti (apie dantis).*

ослабитель, -я *v. 1. (skiedinys) silpnalas; 2. (prie-taisas) silpnintuvas.*

ослабѣть, -блю, -бишь *јвк. 1. nusilpninti (pvz. at-minti); 2. sumažinti (pvz. bausmę), sušvelninti, sumenkinti, atslūginti (pvz. sopulį); o. скоростъ sumažinti greitį; 3. atleisti (pvz. stygą), susilp-ninti; atveržti.*

ослаблѣние, -я 1. nusilpninimas; 2. atsimetimas, atsimetėjimas, atkritimas (apie šal-tį), sumažėji-mas, susilpnėjimas; 3. atsideidimas, išįsimas; 4. nusilpimas, nusilpnėjimas, susilpnėjimas; o. ор-ганизма organizmo nusilpimas; *ѡять, -аю, -аешь еиг. 1. silpninti, minkštinti; švelninti, meikinti, māžinti; 2. atleidinėti; ѡяться, -яется еиг. 1. silp-nėti, švelnėti, menkėti, mažėti; 2. būti silpnina-mam; būti švelninamam.*

ослабнуть, -ну, -нешь; *būt. oslāb, -ла, -ло јвк. жр. ослабѣть.*

ослāвить, -влю, -вишь *јвк. ѡсек. apšaukti (kuo), apkalbėti, peiktinai išgārsinti; išdėrgti, apšmeiž-ti; ѡиться, -влюсь, -вишься јвк. ѡсек. apsišaukti, netėkti gėro vardo; ѡлять, -аю, -аешь еиг. ѡсек. apšaukinėti, apkalbinėti; ѡляться, -яюсь, -яешься еиг. ѡсек. жр. ославиться.*

ослѣнок, -нка; *dgs. -лѣта, -лѣт asiliukas, asilāi-tis.*

ослѣп *жр. oslėpnuti.*

ослепѣлельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. āki-namas, ākinantis, rāibinamas, rāibinantis, žilpi-na-mas; 2. *prk. ākį vėriantis, stulbinantis; oslepā-telnāя красотā stulbinantis grōžis; ѡь, -плю, -пѣшь јвк. 1. apāklinti, padaryti āklā, apākinti, apžabālyti, apžabālinti; 2. užtėmdyti, apākinti, aprāibinti, apžilpinti; на миг плāмя oslepālo*

звѣзды ākimirkai liepsnā užgožė žvaigždės; солнце oslepālo емѹ glazā saulė jį apākino, apžilpino; 3. *prk. apstulbinti, pritrenkti, apākinti; erō oslepāl gnev jį apākino pyktis; o. своѣй кра-сотой apstulbinti savo grožiū.*

ослеплѣние, -я 1. (ap) ākinimas, apžabālinimas, ap-āklinimas; 2. apakimas, apžabalimas; 3. *prk. ap-stulbimas, apdujimas; ѡять, -аю, -аешь еиг. 1. ākinti, āklinti, žabālinti, žabāldyti; 2. tėmdyti, ākinti, rāibinti, žilpinti; 3. prk. stulbinti; ѡяться, -яется еиг. 1. āklėti, rāibti, žilpti; 2. būti āklina-mam, ākinamam.*

ослѣпнуть, -ну, -нешь; *būt. oslėp, -ла, -ло јвк. 1. apākti, netėkti regėjimo, apžabālti; 2. apžilpti; erō glazā oslėpli ot jrkoro svėta jō ākys ap-tėmo, apžilpo nuō skaisciōs šviesōs.*

ослизллий, -ая, -ое gleivėtas, glitūs, gliaumėtas; glimūs, lipūs, apgliaumėjęs; *ѡнуть, -нет; būt. -лиз, -ла, -ло јвк. apgleivėti, apgliaumėti, ap-glėsti, apglimti, paglitėti, išgleivėti.*

ослѣик, -а asilėlis, asiliukas; *ѡиний, -ая, -ое āsi-lo; asilinis, āsiliškas, kaip āsilo.*

ослѣйца, -ы, *ѡха, -и ѡсек. āsilė.*

осложнѣние, -я komplikācija, pinklūmas, pāniava, kebūmas, painūmas, pasunkėjimas, komplikāvi-masis, susikomplicāvimas; *ѡить, -ню, -нишь јвк. sukomplikuoti, sudėtingėsnj, painėsnj, piñklų pa-daryti, pasunkinti, pakėblinti, supānioti, apsuñ-kinti; ѡиться, -йтся јвк. susikomplicuoti, susi-pānioti, pasunkėti; ѡять, -аю, -аешь еиг. komp-likuoti, pānioti, sudėtingėsnj daryti, kėblinti; ѡяться, -яется еиг. 1. komplikuoti, pāniotis, sunkėti, kebłėti; 2. būti komplikuojamam.*

ослѣп, -а, *ѡйна, -ы pasen. tarm. 1. vėzdas, baslŷs; 2. prk. dūlbis, baslŷs (žmogus), nemūranga.*

ослушание, -я *ѡсек. pasen. nepaklusimas, neklus-nūmas, neklāusymas.*

ослушать, -аю, -аешь *јвк. med. auskultuoti.*

ослушаться, -аюсь, -аешься *јвк. ѡсек. nepaklūsti, nepaklausyti, pasipriešinti reikalāvimui, įsākymui, priešginiāuti.*

ослушник, -а *pasen. neklāužada, nepaklūsėlis, priešgina; ѡца, -ы pasen. neklāužada, nepaklū-selė, priešgina.*

ослышѣться, -шусь, -шишься *јвк. nenugifsti; ѡка, -и nenugirdimas.*

ослѣйк, -а 1. laukinis āsilas; 2. mūlas, žirgasilis; *ѡта жр. oslėnok; ѡтина, -ы asilėna; ѡтник, -а pasen. asilų varōvas, piemuo, paguinikis.*

осмāливать, -аю, -аешь *еиг. dervuoti, smaldoti, sa-kuoti; degutuoti.*

осмāтриваение, -я apžiūrinėjimas; apžiūrā; tikrini-mas; *ѡть, -аю, -аешь еиг. apžiūrinėti, apveiz-dinėti; tikrinti; ѡться, -аюсь, -аешься еиг. 1. ap-sižiūrinėti, dairytis, žvalgytis; 2. būti apžiuri-mam.*

осмѣивать, -аю, -аешь *еиг. išjuokinėti, apjuokinėti; ѡся, -ается еиг. būti išjuokiamam, pajuokia-mam.*

осмелѣть, -ею, -еешь *јвк. padrāsėti; išdrāsėti; įsi-drāsinti.*

осмѣливаться, -аюсь, -аешься *еиг. drįsti, drįsėti, nebijoti; o. возражать drįsti, nebijoti papriešta-rauti; ѡться, -люсь, -лишься јвк. išdrįsti, пера-*

būgti, įdrįsti; o. skazat' pravdu v glazá iš-drįsti, neprabūgti pasakýti, išdróžti tiěsą į akis.
осмёток, -тка; *dgs.* -тки, -тков *šnek.* vūžpalaikė.
осмешник, -а *šnek.* išjuokėjas, pažuokėjas.
осмеяние, -я išjuokimas, apjuokimas, pažuokimas, apjuokà, pažuokà, išjuoka; vystaviti na o. išstatýti pažuokai; ~ть, -ею, -еешь *įvk.* išjuokti, pažuokti, apjuokti, pámétoti.
осмынник, -а *pasen.* (*žemės*) ketvirtis dešimtinės.
осмоление, -я degutavimas, dervavimas; ~йт, -лю, -лишь *įvk.* nudervuoti, išdervuoti, nudegutoti.
осмолка, -и dervavimas, degutavimas, apsmalávimas.
осмос, -а *fiz.* òsmosas (*tirpiklio prasisunkimas*).
осмотр, -а 1. (*veiksmas*) apžiūrėjimas, apžvelgimas; apsidairymas; 2. apžiūra, apžvalgà; apžvalgybos, prážvalgos; patikrinimas; ~ение, -я *pasen.* apžiūrėjimas, žr. *осмотр*.
осмотреть, -отрю, -отришь *įvk.* 1. apžiūrėti, apžvelgti, apveizdėti; apžvalgyti; visuį išžiūrėti; 2. patikrinti, ištirti; ~ся, -отрюсь, -отришься *įvk.* apsižiūrėti, apsižvalgyti, apsidairýti; apsipaziinti.
осмотритель||о *prv.* apdairiai, apžvalgiai, atsargiai; argalvótai; ~ость, -и *m.* apdairumas, apžvalgumas, išvalgumas, apdairà; atsargumas; argalvótumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно apdairus, apveizdus, apžvalgus, akýlas; atsargus; argalvótas.
осмотрщик, -а apžiūrėtojas, (pa)tikrintojas, kontroliuotojas.
осмуглить, -йт *įvk.* beasm. patámsinti, aprūdinti, įdėginti (*puz. veida*).
осмыкать, -аю, -аешь *įvk.* *šnek.* apipešióti (*puz. šieno vėžimą*), apgrėbstyti.
осмысление, -я įsisámoninimas, suvokimas, supratimas; įprásminimas.
осмыслени|ость, -и *m.* prasmingumas, sąmoningumas, išmaningumas; o. dėjystvia veiksmo prasmingumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -лена, -лено įprásmintas; suprastas, pėrprastas, įsisámonintas; argalvótas, protėngas, prasmingas.
осмысливать, -аю, -аешь *eig.* pėrpratinėti, galvóti, ieškóti išeitiės, žr. *осмыслить*.
осмыслить, -лю, -лишь *įvk.* įsisámoninti, suvókti, suprasti, pėrprasti, pėrmányti, išmanýti; ~ять, -яю, -яешь *eig.* žr. *осмысливать*.
оснащать, -ашу, -астышь *įvk.* 1. paruóšti pláukiojimui, aprúpinti takelazū įf įrengimais (*puz. laivą*); 2. aprúpinti, patiekti, suteikti; pritaisyti; o. promýšленность нóвым оборóдованием aprúpinti gráмонė naujais įrengimais; o. ýдочку волосяной лėской pritaisyti mėškerėi ašutinį vālą; ~астка, -и 1. įrengimas, paruóšimas; aprúpinimas; pritaisymas; 2. įranga, įrengimai; (*laivo*) takelázas.
оснашать, -аю, -аешь *eig.* ruóžti, reŋgti; rúpinti, tiekti, žr. *оснастить*; ~ение, -я 1. paruóšimas, aprúpinimas; 2. įrengimai, įranga.
оснашу žr. *оснастить*.
оснеженный, -ая, -ое; -жён, -женá, -женó ápsnigtas, ápsnigęs; ~ый, -жý, -жйшь *įvk. poez.* sniegų apklóti, ápsnieguóti, ápsnigti.

основа, -ы 1. pámatas, pagrindas; лежать (быть) в основе черó-л. sudaryti kó pagrindą; на основе (чего) pagrindu (*ko*); принять за основу priimti pagrindu; 2. *tekst.* (*audinio*) apmatai, mėtmenys, geinys; 3. *gram.* kamėnas; 4. *dgs. prk.* pagrindai, pamatai, rašsčiai (*santvarkos, organizacijos*); 5. *dgs.* (*mokslo*) pagrindai, prádmenys; основы марксизма-ленинизма marksizmo-leninizmo pagrindai.

основание, -я 1. įsteigimas, įkūrimas; státymas; atsiradimas, susikūrimas; o. шкóлы mokýklos įkūrimas; o. óбщества draugijos įsteigimas; 2. *prk.* esmė, principas, pagrindas, prádas; в основании егó натýры лежало добрó įó prigimtiės esmėje glūdėjo gėris; 3. pámatas, pagrindas (*puz. statinio, įrenginio*); 4. apačia, papėdė (*puz. kalno, uolos, krosnies*); 5. *dgs.* (*mokslo*) prádmenys, prádaai, pagrindai; 6. *mat.* pagrindas (*puz. trikampio*); 7. *chem.* bázė; 8. priežastis, pretėkstas, pagrindas; я имėю o. полагать аš turiu pagrindą manýti; на каком основании? kókiu pretėkstu, pagrindu, kuó remdamasis?; без всякого основаниа бė jokios priežasties, бė pagrindo; на основании егó слов пасирėdamas įó žódžiais; ♦ до основаниа lig pamatų.

основатель, -я *v.* įkūrėjas, įsteigėjas; pradiniškas; ~ница, -ы įkūrėja, įsteigėja; pradiniškė.

основатель||о *prv.* 1. pagrindiniai, nuodugniai, iš pagrindų, iš pašaknų, visiškai; 2. pagrįstai; išmintingai; 3. rimtai, nuodugniai; 4. *šnek.* kaip reikiant, stiprókai, gerókai; оні o. колотýли друг дру́га jiėdu kaip reikiant vėnas kitą pliekė, tálžė; ~ость, -и *m.* 1. pagrįstumas, nuodugnumas, nuoseklumas; 2. rimtumas, solidumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. pagrįstas, pamatuotas, motyvúotas; svarus; 2. solidus, rimtas (*puz. žmogus, priežastis*); nuodugnus, išsamus, gilus (*puz. tyrinėjimas*); 3. *šnek.* tvirtas, stiprus, atsparus; 4. *šnek.* stambus, didelis.

основать, -ную, -нуешь *įvk.* 1. įkurti, įsteigti; sukurti; įtaisyti, pastatyti; 2. pagrįsti, paremti, pamatuoti, motyvúoti; o. воо́бражение на пámати paremti vaizduóte atmintimi; o. на до́водах pagrįsti įrodymais; ~ся, -нуюсь, -нуешься *įvk.* 1. įsisteigti, įsikurti, susiorganizuoti; 2. apsigyvėnti, įsikurti, įsitaisyti.

основной, -ая, -ое pagrindinis, pamatinis; svarbiausias, esminis; основная черта хaráктера svarbiausias būdo brúožas; основная задача pagrindinis uždavinys; ♦ в основнóм iš esmės, svarbiausia, daugiausia, pagrindiniai brúožais.

основность, -и *m. chem.* (*rūgščių*) bazingumas.

основный¹, -ая, -ое *chem.* bázinis.

основный², -ая, -ое *tekst.* apmatų, metmenų; основные нити mėtmenys.

основонаблюдатель, -я *v.* metmenų saugiklis.

основополагающий, -ая, -ее pagrindinis, svarbiausias.

основоположи|ик, -а pradiniškas, sukūrėjas; ~ый, -ая, -ое pradinis, pagrindinis, svarbiausias.

основывать, -аю, -аешь *eig.* kurti, steigti (*puz. mokyklą*), statyti (*puz. paminklą*); žr. *основать*; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. būti kuriamám, stei-

giamám; 2. kurtis; 3. remtis (kuo); 4. būti pa-grindžiamám.

осну́ю *жр.* основáть; ~сь *жр.* основáться.

особа́, -ы 1. asmuo, asmenybė, ūpata; žmogūs, žmogystà; 2. *pasen. iron.* didelė, svarbūs žmogūs, didelė asmenybė, personà; 3. mótėris; ūpata; dēlo kasàetsa ođnóy osoby reikalas liėčia viena mótėrj; ♦ явйтсь (пожаловать) своей собственной особой atvŭkti pačiam, āsmeniškai.

особенн||о *прв.* 1. ūpač; ūparingai, nepaprastai, per-vis, itin; 2. atskirai, skŭrium; об ūтом нáдо по-говорйт о. ariē tai reikia atskirai pakalbėti; 3. savótiškai; skirtingai; ♦ не о. нē labai; нē ūpa-tingai (*pvz. geras*); ~ость, -и *т.* 1. ūpatybė, savybė; 2. ūparingumas, savotiškumas, savitumas; ♦ в особенности ūpač; ūparingai, užvis, itin; ~ый, -ая, -ое 1. ūparingas, nepaprastas; 2. savótiškas (*pvz. kvapas*); skirtingas; 3. *pasen.* ātski-gas; oñi живйт в особенных квартирах jē gy-vēna atskiruosė būtuose; 4. specialūs; о. гонѣц specialūs pasiuntinys.

особи́ца, -ы *pasen. šnek.*: в особицу (на особицу) skirtingai, sāviškai, savótiškai.

особи́як, -á 1. ātskiras nāmas, vilà; 2. *šnek. pasen.* ātdalas laukas.

особи́яком *прв.* atskirŭs, atskirai, skŭrium; nuo-šaliai; жить о. giventi atskirai; две сосны сто-яли о. от другиx дѣрѣвев dvi pūšys áugo nuo-šaliai nuo kitŭ mēdžiŭ.

особы́й, -ая, -ое 1. nepaprastas, išsiskiriantis, ūpa-tingas; originalus, savótiškas; особая интонация eрó слов savótiška, originali jō žódzŭ intonācija; 2. žymūs, žymėsnis, ūpingas; он встрѣтил еѣ без особого удивлѣния jis pasitiko jà bē žymėn-ės, ūpingos nuostabos; 3. ātskiras; nuošalus; нē beādras.

особы́, -и *т.* individas, paskirà būtybė; gŭvas vie-netas; nedalomybė.

особы́ *šnek.* 1. *bdv. nkt.*: о. статья visai kitas, vi-sai нē tās, tai kitas reikalas, dalykas, tai visai kās kita; 2. *прв. pasen.* atskirai, skŭrium, nepá-iojant; ēти вещи нáдо о. держáть tuos dáiktus reikia skŭrium laikyti.

осо́ва, -ы *zool. šnek. жр.* osoed.

осовѣ́лый, -ая, -ое *šnek.* 1. apsiblaūšęs, suglėbęs, pablūšęs, mieguistas, padėres; о. от усталости išglėžęs, suglėbęs iš nuovargio; о. от винà ar-giftes, padėres nuo vŭno; 2. beprāsmis; sustingęs (*pvz. žvilgsnis*); ~ть, -ѣю, -ѣешь *жр. šnek.* 1. apsiblaūsti, aptingti, apsnūsti, pastėrti, apgŭz-ti; 2. arkvaišti, apglūmti; apstulbti, sutrikti; вна-чáле он говорйол бо́йко, а после рѣплик совсѣм осовѣл pradžiojē jis mikliai kalbėjo, o pō pasta-bŭ visai sutriko.

осовремени́вать, -аю, -аешь *eig.*, ~ть, -ню, -нишь *жр. šnek.* sudabartinti, priderinti prie dabartiės.

осо́ед, -а *zool.* širšvanagis, vapsvaėdis (*paukštis*), *Pernis apivorus*.

осознáть, -áю, -áешь *жр.* pėrmányti, supáisyti, iš-prásti, suvókti, įsisámoninti, pėrprásti, suprásti, susigáudyti.

осо́к||а, -и *bot.* viksvà, *Carex*; о. песчáная smiltŭ-ninė viksvà, *Carex arenaria*; о. двупóлая dvina-mė viksvà, *Carex dioica*; ~овые, -ых *dgs. dkt.*

bot. viksviniai (*augalai*), *Cyperaceae*; ~овый, -ая, -ое viksvos, viksvinis; о. лист viskvos lāpas; ~орник, -а viksvūnas, viksvūnė.

осокóрь, -я *v.* juodoji tūopa, juodpeplė, *Populus nigra*; душистый о. kvapioji tūopa *Populus sua-veolens*.

осолить, -лю, -лишь *жр. šnek.* pasúdyti.

осоловѣ́лый, -ая, -ое *šnek.* apsiblaūšęs, apdrūžęs, *жр.* осовѣлый; ~ть, -ѣю, -ѣешь *жр. šnek.* ap-siblaūsti (*pvz. akys*), apdrūžti, *жр.* осовѣть.

осолодѣ́ть, -ѣет *жр.* susálti.

осóсок, -ска *šnek.* žindūklis (*pvz. veršelis*).

осóт, -а *bot.* piėnė, *Sonchus*; ~овый, -ая, -ое piė-nės, piėniŭ.

оспа, -ы gaupai, gauplės; ветряная о. vėjagaupiai; прививáть оспу skiėpyti nuo gaupŭ.

оспáривать, -аю, -аешь *eig.* 1. stėngtis nugiñčyti (*kito nuomonę*); spėriotis (*pvz. dėl valdžios*); mėginti sāvintis; giñčytis (*pvz. dėl teisŭ, dėl turto*), giñčyti, neigti; 2. varžytis, rūngtis; о. пѣр-венство varžytis dėl pirmenybės.

оспѣнный, -ая, -ое gaupŭ, gaupliŭ; gaupiotas; оспѣ-ная эпидѣмия gaupŭ epidēmija; оспѣнное лицó gaupiotas vėidas.

оспи́н||а, -ы gauplė, retŭs; покрýться оспинами пу-гúpti; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам gauplėlė, gaupliukė.

осповáтый, -ая, -ое; -át, -а, -о 1. gaupiotas, gauplė-tas, nurgpęs, rečiūotas; 2. -ого *dkt.* gaupŭs, gaup-lŭs.

оспопрививá||ние, -я skiėpijimas nuo gaupŭ; ~тель, -я *v. šnek.* skiėpytojas nuo gaupŭ; ~тельный, -ая, -ое skiėpijimo nuo gaupŭ, skiėpijamasis nuo gaupŭ.

осп||оримый, -ая, -ое; -йм, -а, -о nugiñčijamas; užgiñčijamas; ~орить, -рю, -ришь *жр.* nugiñčyti (*pvz. nuomonę, argumentą*).

осрамить, -млю, -мишь *жр.* gėdą, sarmātą padarý-ti, sugėdinti; ~ся, -млюсь, -мишсья *жр.* gėdą sau padarýti, šlovės nustóti, gėdą užsitraukti, akis sau išdėgti.

осрамлѣ́ние, -я gėdos pasidārymas, gėdos užsi-traukimas; ~яť, -яю, -яешь *eig.* garbę plėšti, gėdą daryti, kompromituoti.

ост, -а 1. rytŭ vėjas, rytŭs; 2. jūr. rytai.

оставáться, -таюсь, -таѣсья *eig.* likti(s); ♦ о. при своѣм мнѣнии laikýtis toliau sāvo nuomonės; счастливо о. likit sveikl, *жр.* остáться.

оста́вить, -влю, -вишь *жр.* 1. palikti; о. учениká на вторóй год palikti mókinį antriems mėtams; о. вѣщи дóма palikti dáiktus namie; победитель оста́вил при нѣм шпáгу nugalėtojas paliko jam špágą; о. окно́ незакрытым palikti lāngą átvira, neužvėrti lāngo; о. следŭ palikti pėdsakus, palikti žymiŭ; о. корó-л. в покóе palikti ká ramybė-je, dúoti kám ramybę; о. некзгладимое впечатлѣ-ние *прк.* palikti neišdildomą įspūdį; 2. išsáugoti, nulŭkyti; pasilikti; neišlėisti; о. зерно на семенá pasilikti grūdŭ sėklai; о. запáс нетрóнутым iš-sáugoti ātsargą nepaliestą; о. еду́ нетрóнутой ne-prisiliėsti prie valgio, nepaliėsti valgio; 3. pasi-traukti, palikti, išeiti; mėsti, atsisakýti, išstóti; atsižadėti; išvŭkti; о. рóдину palikti tėvŭnė, iš-vŭkti iš tėvŭnės; о. рабóту pasitraukti, atsisakýti iš dárbo; потóм ерó оста́вило сознáние paskui

jis netėko sąmonės; 4. *prk.* atsisakyti, atsižadėti, mėsti; o. плохие привычки atsisakyti blogų įpročių; o. мыслė atsižadėti mintiės; o. разговор liautis kalbėjus, nutraukti pokalbį; 5. padėti, palikti; o. на хранение padėti į sąsaulę; 6. pasilaikyti, rezervuoti; o. за собой право rezervuoti sau, pasilaikyti teisę; 7. *pasen.* atleisti, dovanoti (*kalte*); 8.: o. своё намерение atsisakyti savo ketinimo; ostāvim šito mėsėkim taĩ, atsisakykim tō; ♦ o. с нōсом nušluostyti nōsį, apmuilinti akis; o. без внимāния nekreipti dėmesio.

оставлѐние, -я 1. palikimas; pasilikimas; 2. pasitraukimas (*puz. iš tarnybos*), apleidimas, metimas, išstojimas; išvykimas; 3. atsisākymas, atsižadėjimas; ~ятъ, -яю, -яешь *eig. žr.* ostāviti. **остальной**, -яя, -бе likęs, likusis, kitas; paskutinis; всё остальное время likusis laikas; всё остальное я позабыл visā kita aš pamiršau; он говорил, а остальные молчали jis kalbėjo, o kiti tylėjo.

останавливать, -аю, -аешь *eig. 1.* stabdyti, sulaukinti; 2. raminti, malšinti, trāmdyti, tvārdyti; 3. *prk.* telkti, kreipti, koncentruoti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. 1.* stōti; 2. rimti; 3. *prk.* telktis, koncentruoti; ♦ не о. ни перед кем (чем) nieko nepaisyti; не о. перед опасностью nepabūgti, neišsigāsti pavojaus.

остāнки, -ов *dgs. 1.* palaikai; lavōnas; 2. *pasen.* liėkanos, likūčiai; griuvėsiai; o. стен sienų griuvėsiai.

остāнов, -а 1. *tech.* stabdiklis; 2. stābdymas.

остановить, -овлю, -овишь *įvk.* sulaikyti, sustabdyti, nutraukti, suturėti, prilaikyti, pėtraukti (*puz. veiksmą, darbą*); 2. sutrāmdyti, sudrausti, numalšinti, nuraminti, sutvārdyti; o. зубную боль numalšinti dantiės skaudėjimą; 3. sutelkti, sukoncentruoti (*puz. mintis, dėmesį*); ~ся, -овлюсь, -овишься *įvk. 1.* susilaikyti, sustōti, nutraukti, pasilaikyti; 2. susikaūpti, susikoncentruoti; 3. apsigyventi, apsisōti; ♦ ни перед чем не о. būti viskam pasiryžus, nesivaržyti dėl priemonių, nieko nepaisyti, nieko nepabūgti.

остāновка, -и; *dgs. kilm. -вок, naud. -вкам 1. (veiksmas)* sustābdymas, sulaikymas; 2. sustojimas; 3. paliovā, pėrstogė, pėrstojis, pėrtrauka, liūvis; дождь идёт без остановки lūja bė paliovōs; говорить без остановки kalbėti bė pėrstojō; 4. sustojimo vietā, sustojimo punktas, sustojimas; stotis; tarpustotė; выскочить из вагона на остановке iššōkti iš vagōno sustojimo viētoje; 5. apsisojimas, apsigyvenimas; sustojimas; ♦ о. только за ним tik jō belāukiame; o. только за деньгами trūksta tik pinigų.

остāновочный, -ая, -ое 1. stābdomasis, stābdymo; o. механизм stābdomasis mechanizmas; 2. sustojimo; o. пункт sustojimo vietā.

остāтний, -ая, -ее *šnek.* vienitėlis; paskutinis.

остāто||к, -тка 1. atlaikā, liėkana, liėkas, atliekā, likūtis; o. матėрни мēdžiagos atlaikā; 2. *džn. dgs.* atliekos, liėkanos, likūčiai, liekalai (*puz. valgytį*), nuobaigos; lūkius; 3. *mat.* liėkana; išdala; 4. pabaigā, likūtis; o. дня dienōs pabaigā; o. доллара skolōs likūtis; ~чный, -ая, -ое liėkamasis, nuobaiginis, liktinis, liekaninis.

остāтсья, -āнусь, -āнешься *įvk.* pasilikti; išlikti; nustyti; nulikti; belikti; он остāлся дома jis pasilikō namie; o. на мēсте pasilikti, nustyti viētoje; o. с больным pasilikti su ligōniu, prie ligōnio; что же остāлось нам делать? kās beliko mums daryti?; не остāлось ни йскры прѐжного чувства neišliko nė kibirkštėlės būvusio jaūsmo; o. в живых išlikti gyvām; o. здоровым išlikti sveikām; ♦ о. в барышах (с барышом) gauti pelno, pelnyt; o. ни при чēm nieko negāuti, nieko nepasiekti; o. на бобāх apsigāuti; o. при своем мнѐнии nepakeisti nuomonės, pasilikti prie savo nuomonės; o. ни с чем visko nustōti, likti bė nieko; o. с нōсом patirti nesėkmę; būti apmūlkin-tam.

остебелиться, -йтся *įvk. bot.* sustambėti (*išleisti stambus, stiebus*).

остекленѐть, -ѐет *įvk.* pastėrti, padėrti, pasidaryti it stikliniam; егō глазā остекленѐли jō ākys pastėro; ~ение, -я istiklinimas; ~ѐть, -ѐет *įvk. šnek. žr.* остекленѐть; ~ить, -лѐ, -лѐшь *įvk.* istiklinti; ~ять, -яю, -яешь *eig. dėti stiklus, stiklinti (puz. langus).*

остеологія, -и *anat.* osteologija.

остепенить, -нѐ, -нѐшь *įvk.* rimtėsnį, protingėsnį, solidėsnį padaryti, surimtinti, atvēsti į prōtą; ~ся, -нѐсь, -нѐшься *įvk.* tapti išmintingesniām, atėiti į prōtą, surimtėti.

остѐр *žr.* острый.

остервенѐл||ость, -и *m. žr.* остервенение; ~ый, -ая, -ое 1. įsiūtęs, įdūkęs, įniršęs, įtūžęs; 2. smārkaujantis, pašėlęs, audringas, šėlus.

остервенѐние, -я siūtas, įsiūtis, įtūžimas, kiršulys, įniršis, padūkimas, įnirtimas, įsiutimas; прийти в о. įniršti, padūkti; ♦ с остервенѐнием (делать что-л.) su įkaršciu, užsidegimu, su entuziazmu (daryti ką); ~ть, -ѐю, -ѐешь *įvk.* įsiūsti, įkiršti, įtūžti, įniršti, pašėlti, įdūkti.

остервенить, -нѐ, -нѐшь *įvk.* įsiūtinti, įdūkinti, įniršinti, įtrakinti, įkiršinti; ~ся, -нѐсь, -нѐшься *įvk. žr.* остервенѐть.

остерѐг *žr.* остерѐчь.

остерѐгать, -аю, -аешь *eig. žr.* остерѐчь; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* sāugotis, sėrgėtis, vėngti; лѐктis; остерѐгайтесь сирьости sāugokitės drėgnūmo; я егō остерѐгаюсь аš jō vėngiu, sāugausi.

остерѐгся *žr.* остерѐчься.

остережение, -я pasėrgėjimas, įspėjimas.

остерѐчь, -регý, -режѐшь, -регýt; *būt. -пѐр, -реглā, -реглō įvk.* pėrspėti, įspėti, pėrsėrgėti, apsėrgėti; ~ся, -регýсь, -режѐшься, -регýtся; *būt. -пѐрся, -реглāсь, -реглōсь įvk.* apsisāugoti, apsisėrgėti, pasisėrgėti; išvėngti.

остистый, -ая, -ое; -йст, -а, -о dygliuotas; akstinuotas; ашākōtas (*puz. duona*); akuotuotas (*puz. varpa*).

остит, -а *med.* kaulo uždegimas, ostitas.

остов, -а 1. *anat.* skelėtas, griāučiai, grōblai; 2. *tech.* griāučiai, karkāsas; o. сочинѐния *prk.* kūrinių mētmenys, griāučiai.

остойчив||ость, -и *m. laiv.* stovūmas; o. сýдна laivo stovūmas; ~ый, -ая, -ое; -чив, -а, -о stovūs.

остолбенѐ||лый, -ая, -ое *šnek.* apstulbęs, sustingęs, nustėręs, pastėręs, kaip įbestas; ~ние, -я apstul-

bimas, sustingimas, pastėrimas; **~ть**, -ёю, -ёшь *юк.* apstulbti, nustėrti (*pvz. iš baimės*), sustingti.
остолбить, -блбю, -бйшь *юк. šnek.* aptvėrti stulpais, apstulpuoti.
остолоп, -а, **~ина**, -ы *у. šnek.* mūlkis, pūsgalvis, vėpla, dūlbis, lūiba, grióva, stuobrūs, liulys.
осторбжи|ичать, -аю, -аешь *eig. šnek.* atsargiai elgtis; vāngstyti; atsargauti; **~о** *прв.* atsargiai; apdairiai; **~ость**, -и *т.* atsargūmas, atsargā; pasisāugojimas; **~ый**, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно atsargūs, apdairūs, apžiūrūs.
осточертеть, -ёю, -ёешь *юк. šnek.* įgristi, įsipūkti iki gūvo kaulo.
остр *жр.* острый.
острагивать, -аю, -аешь *eig.* apdrožinėti, nudrožinėti; obliuoti.
остракизм, -а *ист.* ostrakizmas, ištrėmimas.
острастка, -и *šnek.* (pa)gāsdinimas, (pa)bauginimas, (pa)grasinimas, grasā, grastis, grėsmė; dātь острастку pagāsdinti, prigrasyti, sudrausti.
острекать, -аю, -аешь *юк. тarm. šnek.* nudilginti, sudilginti; **~ся**, -аюсь, -аюсь *юк. šnek.* ir *тarm.* įsidilginti, nusidilginti.
остреный, -ая, -ое аштреліс; остренное слово *прк.* dygūs, kandūs žodelis.
острец, -а *бот.* šakótasis vārpūtis.
остриг *жр.* остричь.
остригать, -аю, -аешь *eig.* apkirpinėti, nukirpinėti; **~ся**, -аюсь, -аюсь *eig.* 1. kīrptis, kīrpdinti; 2. būti apkerpamam.
остригся *жр.* остричься.
остригý *жр.* остричь; **~сь** *жр.* остричься.
остриё, -я 1. smaigalys; smailumā, aštrumā; o. гвоздā viniēs smaigalys; 2. ašmenys (*pvz. skustuvo, peilio, dalgio*); 3. *прк.* aštrumā, smailinī, smaigalys; o. polémiki polēmikos aštrumā.
острижешь *жр.* остричь; **~ся** *жр.* остричься.
острить¹, -рю, -ришь *eig.* aštrinti, galāsti, pustyti (*pvz. dalgį*), tinti (*plaktuku*), skūdrinti, smailinti (*pvz. mietą*); **♦** o. зуб (зубы) *pasen.* dañtį galāsti.
острить², -рю, -ришь *eig.* sāmojus láidyti, juokūs krēsti, pókštauti, juokāuti.
острица, -ы *zool.* spalínė, landuonis (*žarnų kirmėlė*), *Enterobius vernicularis*.
остричь, -игý, -ижешь, -игýt; **бūt.** -йг, -йгла, -йгло *юк.* apkīrpti, nukīrpti (*pvz. plaukus*), apkīrpdinti; **~ся**, -игýсь, -ижешься, -игýсья; **бūt.** -йгсь, -йглась, -йглось *юк.* apsikīrpti, nusikīrpti, apsikīrpdinti.
остров, -а; *dgs.* островā salā; корáллово́й o. korálinė salā; необита́емый o. negyvėnāma salā.
остро|ватый, -ая, -ое; -ва́т, -а, -о а́рыа́стрис, а́рысма́лис; **~вєрхий**, -ая, -ое smailiaviršūnis, glaustašōnis (*pvz. stogas*).
островитя́н|ин, -а; *dgs.* -яне, -ян salōs gyvėntojas, salietis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам salōs gyvėntoja, salietė.
остров|ной, -ая, -ое salōs (*pvz. pievos*), salinis. salų; **~ок**, -вкā salėlė.
островье, -я *šnek.* šakóta kártis, žaginys, šakys.
острог, -а 1. *pasen.* kalėjimas; 2. *ист.* tvirtovės siena (*iš statinių, tuinų*); 3. *ист.* įtvirtinta gyvėnietė (*miestas, kaimas*).

острога, -й žebėrklas, perstekė (*žvejybai*).
острогать, -аю, -аешь *юк.* apdrožti, nudrožti; nuobliuoti, arobliuoti.
остроглазый, -ая, -ое; -глаз, -а, -о акýлас, žvalakýs, žvalių akių, pastabūs.
острогубцы, -цев *dgs.* žnyplės.
острожить, -жý, -жйшь *eig. šnek.* žeberkluoti, žeberklauti.
острожи|ик, -а *pasen.* kalinys; **~ый**, -ая, -ое *pasen.* kalėjimo (*pvz. prievaizdas*).
остро|заразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно labai užkrečiamas, labai infėkcinis; **~зубый**, -ая, -ое; -зуб, -а, -о а́стриадаñtis; smailiadañtis; острозубая шу́ка а́стриадаñтė lydekā; острозубая боро́на акėčios sū smailiais, а́стриа́is акėčvirbaliais; **~кислый**, -ая, -ое labai rūgštūs, rūgštingas, rūgštuolis; **~клювый**, -ая, -ое; -люб, -а, -о smailianāpis, ylasanāpis, а́стриа́сна́pis.
остроконеч|ие, -я *šnek.* smailagalys, smailumā, smailis; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно smailiagalīs, smailūs, nusmailintas; smailiaviršūnis, stačiaūgis; остроконечная кры́ша smailiašelmėnis, statūs stógas; o. стéбель ста́чаūgis (*augalo*) stiebas.
остролист, -а *бот. жр.* падуб; **~ный**, -ая, -ое, **~ый**, -ая, -ое siauralāpis, smailialāpis, а́стриа́лāpis.
остро|лийый, -ая, -ее; -лиц, -а, -е siauraveidis, pailgaveidis; **~но́сый**, -ая, -ое; -но́с, -а, -о smailianōsis; **~о́кий**, -ая, -ое *жр.* остроглазый; **~пахучий**, -ая, -ее smarkaūs, stipraūs kvāpo, а́стриа́квāpis, stipriakvāpis.
остропестр, -а ir остропестро́ *нкт. бот.* margañnis, marijōndagis, *Silybum*.
остропили|вать, -аю, -аешь *eig.*, **~ть**, -лю -лишь *юк.* (ap)gegnėti (*stogą*).
остропылый, -ая, -ое smailiasnūkis.
острослов, -а smailialiežūvis, а́стриа́liežūvis, а́стриа́даñtis, pašaipuolis, pašaipā; **~ие**, -я sāmojingūmas, sāmojis, liežuvingūmas, pašaipūmas, pašaipā, kandūmas; **~ить**, -влю, -вишь *eig.* pókštauti, liežuvį láidyti, pašaipiai, kanďziai kalbėti.
остротá, -ы 1. aštrumās; aštrumā, а́стрыбė; dygūmas; smailūmas; o. cáбли kádo aštrumās; o. дýкой рóзы е́рскėтроžės dygūmas; 2. žvalgūmas (*akies*); klusūmas; 3. kandūmas, dygūmas; 4. žvarbūmas, šaižūmas, gailūmas; 5. pikantiškūmas, а́штру́мас (*pvz. valgių*); 6. sāmojingūmas; 7. įtemptūmas (*pvz. padėties*).
острота, -ы sāmojis, kandūs pósakis.
остроугольный, -ая, -ое *mat.* smailiakāmpis.
остроум|ец, -мца išmaningas žmogūs; išmiñčius; gudragalvis; **~ие**, -я sāmojingūmas, išmanūmas, sumanūmas; **~ный**, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно 1. sāmojingas; smailialiežūvis; 2. išmaningas, nuovokūs.
остроу́хий, -ая, -ое; -ýх, -а, -о smailiaaūsis.
острохвост|ый, -ая, -ое; -хвóст, -а, -о smailiauo-dėgis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам yluodėgė ántis, *Anas acuta*.
остругать, -аю, -аешь *юк. šnek.* nuobliuoti, nudrožti.
остру́жны, -жин *dgs.* drōžlės, skiedros.
острый, -ая, -ое; остр ir остёр, остра́, остро́ 1. а́штру́с (*pvz. peilis*), а́шмени́ngas, išgalāstas,

skudrūs (pvz. piūklas); smailūs (pvz. yla); 2. ait-rūs, dagūs (pvz. rūgštis); aštrūs, smarkūs (pvz. kvapas); 3. dygūs, kandūs, aštrūs (pvz. liežu-vis); 4. žvarbūs (pvz. vėjas); šaižūs (pvz. bal-sas); gailūs (pvz. dūmai); 5. klūsūs (pvz. au-sis); žvalgūs (pvz. akis); 6. pikantiškas, aštrūs (pvz. valgis); 7. sąmojingas; gėliantis; 8. med. ūminis, staigus, aštrūs; острое воспаление ūmi-nis uždegimas; 9. kritiškas, įtemptas, nepaprastas (pvz. momentas); 10. skaudūs, sopūs, smėliamas, sopulingas, nepakeliamas, nepakenčiamas; острая жалость smėliamas gailestis.

остряк¹, -а smailialiežuvis, aštrialiežuvis, aštriadañ-tis, liežuvingas žmogūs, žr. острослоб.

остряк², -а tech. smailė.

остудить, -ужу́, -удишь *įvk.* atáušinti, išáušinti, at-vėsinti, išvėsinti; *~ся*, -ужьсь, -удишьсь *įvk.* šnek. nušalti, pėrsalti.

остужать, -аю, -аешь *eig.* aušinti, vėsinti; *~ся*, -ається *eig.* būti aušinamam, vėsinamam.

остужу́ žr. остудить; *~сь* žr. остудиться.

оступ|аться, -аюсь, -аешься *eig.* klūpti; *~иться*, -плюсь, -упишься *įvk.* pakniūbti, parkniūbti, su-klūpti, knąptelėti.

бступь, -и *m.* sukniubimas, pakniubimas, knąptelė-jimas, suklupimas.

остывать, -аю, -аешь *eig.* aušti, vėsti; vedūotis (*su-kaitusiam*).

осты|лый, -ая, -ое *pasen.* 1. atáušęs, atvėsęs; 2. *prk.* abejingas; *~ть* ir *~нуть*, -бну, -ынешь; *бūt.* -ыл, -а, -о *įvk.* atáušti, atvėsti.

ость, -и; *dgs. kilm.* -ей *m.* (*varpos*) akūotas; aks-tis, dyglis; ašaka.

осудить, -ужу́, -удишь *įvk.* 1. pasmerkti, nusmerk-ti; 2. nuteisti.

осужд|ать, -аю, -аешь *eig.* 1. pėkkti; smerkti; 2. teisti; *~ение*, -я 1. papeikimas, nukáltinimas; pasmerkimas; 2. nuteisimas; *~енный*, -ая, -ое 1. nuteistas, nusmerktas, pasmerktas; 2. -oro *dkt.* nuteistasis, pasmerktasis.

осужу́ žr. осудить.

осунуться, -нусь, -нешься *įvk.* smažkiai sulýsti, su-liesėti, sublogti, sublogėti, pėrkristi, sukristi, su-menkėti, sumenkėti, susmulkėti, susitraukti.

осуш|ать, -аю, -аешь *eig.* 1. saūsinti (*pvz. pelkę*), džiovinti; 2. tūštinti (*taurelę*); *~ение*, -я nusaū-sinimas.

осушитель, -я *v.* sausintūvas; *~ный*, -ая, -ое nu-saūsinimo, nusaūsinamasis.

осушить, -ушу́, -ушишь *įvk.* 1. nusaūsinti; išdžio-vinti; 2. ištūštinti, išgėrti; ♦ о. глаза liautis verkus; о. слезы кому-л. paguosti ką.

осушка, -и nusaūsinimas (*pvz. пиву*).

осуществи|мость, -и *m.* įvykdomumas, įgyvendina-mumas; *~ый*, -ая, -ое; -йм, -а, -о įvykdomas, įgyvendinamas, įveikiamas, realizuojamas, pake-liamas.

осуществить, -влю́, -вишь *įvk.* įkūnyti, įvykdyti, įgyvendinti, realizuoti; *~ся*, -йтся *įvk.* įvykti, iš-sipildyti, įsikūnyti.

осуществл|ение, -я 1. įvykdymas, įkūnijimas, reali-zavimas; 2. išsipildymas, įsikūnijimas, įvykimas; *~ять*, -яю, -яешь *eig.* įvykdyti, realizuoti, kūnyti; *~яться*, -яется *eig.* 1. realizuotis, pildytis; 2. būti

výkdomam, realizuojamam, įgyvendinamam, įkū-nijamam.

осчастли|вить, -влю́, -вишь *įvk.* padaryti laimingą; suteikti džiaugsmo.

осып|ание, -я 1. byrėjimas, birimas, kritimas; 2. api-pylimas; apibarstymas, apibėrimas.

осыпать, -плю́, -плешь *įvk.* 1. apibėrti, apibarstyti, pabarstyti, apipilti; о. цветами apibėrti gėlėmis; 2. apsaugstyti (*pvz. деимантаis*), prisagstyti, nu-sėti; 3. *prk.* apdalyti, suteikti, apibėrti, apdova-noti; apipilti; о. упреками priekaištais apipilti; о. подарками apdalyti dovanomis.

осып|ать, -аю, -аешь *eig.* apibėrinėti, barstyti, api-barstinėti.

осыпаться, осыплется *įvk.* 1. nubyrėti, nukristi, nu-birti; išbyrėti; зёрна из колосьев осыпались grū-dai iš varpų išbyrėjo; листья осыпались lapai nukrito; 2. argriuoti, apirti, nubyrėti; бегер осы-пался краñtas argriuovo.

осып|ка, -и *šnek.* 1. apibėrimas, apibarstymas; 2. nu-daužytos varpos (*kuliant*); nuokritos.

бсып|ь, -и *m.* 1. *geol.* nuobirų kūgis, nuobirynas; 2. nubyrėjimas.

ось, -и; *dgs. kilm.* -ей *m.* ašis; о. событий *prk.* įvy-kių ašis.

осьминог, -а *zool.* aštuonkojis, *Octopus*.

осяду́ žr. осесть.

осяз|а|емость, -и *m.* apčiuopiamumas; juntamumas; *~емый*, -ая, -ое apčiuopiamas; pastebimas; aki-vaizdūs; juñtamus; *~ние*, -я lytėjimas; čiuopi-mas, lietimas, lytā.

осяз|а|тельность|ость, -и *m.* apčiuopiamumas; pastebi-mumas; juntamumas; *~ый*, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. liečiamasis (*organas*), lytėjimo, lietiemo; 2. apčiuopiamas, juñtamus; rėgimas, akivaizdūs.

осяз|ать, -аю, -аешь *eig.* 1. apčiuopti, paliesti, ly-tėti; 2. *prk.* jūsti, pastebėti.

от *prl. su kilm.* 1. nuo; далеко от города toli nuo miesto; средство от кашля vaistai nuo kósulio; от вчерашнего дня nuo vakar dienós; ерб болєзнє от простуды jò ligà nuo pėrsalimo; 2. iš; от корò письма? iš kò laiřkas?; узнатъ от товарища suzinóti iš draugo; очнутъся от сна nubústi iš miego; от радости iš džiaugsmo; от страха iš báimės; 3. dėl, nuo; несчастье произошло от пьянства neláimė įvyko dėl girtuokliavimo; 4. (*верçиата килминьку*): ключ от шкафа spintos raktas; освободиться от ошибки atsikratyti klaidų; приказ от 1-го июня birželio 1 dienós įsà-kymas; 5.: он год от году стареет jis mėtai pò mētų sensta; время от времени рėtkарçiais, lai-kas nuo laiko; писать от руки rařyti rankà; слеп от рождения gimęs aklas; дети от пєрвого брака pirmosios sàntuokos vaikai; он кричал от боли в животє jis pilvò rėkė; уйтї от семьи palikti šeima; генерал от инфантерии pєstininkų generolas; рабочий от станка stáklininkas.

от|ав|а, -ы atólas; *~ный*, -ая, -ое atólo, atólinis (*pvz. šienas*).

от|апливать, -аю, -аешь *eig.* kūrėti, apšildinėti, šil-dyti.

от|апливать, -аю, -аешь *eig.* mįndžioti, mįndyti, trempti.

от|ара, -ы (*avių*) bandà, gúotas.

отбав|ить, -влю, -вишь *юв. нуміти, нупілти*; **памā-зinti**; **~ка**, -и *šnek. nuēmimas, nupylimas*; **памāzinimas**; **~лять**, -яю, -яешь *eig. nuiminėti, nupilstinėti*; **♦** *хоть отбавляй pernelýg daug, iki kāklo*; **~латься**, -яется *eig. 1. mažėti; sėkti; 2. būti mažinamam.*

отбарабани|ть, -ню, -нишь *юв. šnek. 1. atbūgnyti, atbūgnuoti, baigti būgną mušti; pabarbėnti (pvz. pirštais į stalą); 2. prk. atbārškinti, atbėlsti (pvz. maršą); 3. prk. atbambėti, atbarbėti, atbėfti, išpilti, išdrožti (pvz. atsakymą, prakalbą); 4. prk. atpilti, atidirbti.*

отбегать, -аю, -аешь *юв. šnek. žр. отбегаться.*

отбегать, -аю, -аешь *eig. бėgti į šalį, lėistis бėgti, pabėgti.*

отбегаться, -аюсь, -аешся *юв. atsibėgioti; nusibėgioti, prisibėgioti, nusibėginėti, nubėgioti kójas.*

отбежать, -ерý, -ежись, -ерýt *юв. pabėgti, nubėgti (į šalį).*

отбел|ивать, -аю, -аешь *eig. báltinti, bálinti (pvz. drobę); ~ить, -елю, -елишь и **~елить** *юв. 1. išbáltinti, išbáltinti, nubáltinti, pabáltinti; o. пряжу pabáltinti, išbáltinti veřpalus; 2. baigti báltinti; ~очный*, -ая, -ое báltinamasis, báltinimo, báltinimo.*

отбер|ещь, ~ý *žр. отобрать.*

отбивать, -аю, -аешь *eig. 1. atmušinėti; 2. numusi-nėti, nudaуžinėti, atskėlinėti; ♦ o. (земные) по-клоны leñktis ligi žemės; o. шар kirsti, treñkti žiūgnį; žр. отбить; ~ся*, -аюсь, -аешься *eig. 1. priešintis, gintis; 2. atsisakinėti, kratýtis; 3. šalintis, vėngti; žр. отбиться.*

отбив|ка, -и *šnek. 1. atplūpimas, atmušimas, atplėšimas; o. досок от ящика lentų atplėšimas nuo dėžės; 2. plakimas (pvz. dalgio), tynimas; 3. nu-žymėjimas, (už)žėnkinimas; o. linijos linijos nu-žymėjimas (pvz. suodina virvele); 4. (takto) mušimas, barbėnimas; ~но́й*, -а́я, -о́е 1. kalimo, ka-lamasis (*kūjis*); 2. *kul. muštinis (nekapotinis), žlėgtinis; o. шницель muštinis šnicelis; o. биф-штекс žlėgtainis.*

отбира|ние, -я 1. atėmimas, išplėšimas, pagrobimas; 2. atrinkimas; (iš)rūšiavimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig. 1. atiminėti; gróbstyti; 2. atrinkinėti, rūšiuoti (pvz. obuolius); ♦ pasen. o. показання у свидетелей klausinėti, kvósti liudytojus.*

отбить, отобью, отобьюшь *юв. 1. numušti, nudaуžti, nukúlti, nuskėlti; 2. išplákti, ištinti (pvz. dalgį); 3. atreñti, atmušti, atstūmti, nublókšti (priešą), atkirsti; 4. sport. atmušti (pvz. kamuolį); 5. atimti, paveržti, atsiimti, susigrąžinti; 6. šnek. paveržti, patraukti, nurūngti, pagróbti, paglemžti; o. женихá paveržti jaunikį; o. поку-пателей patraukti, paveržti pirkėjus; 7. šnek. susilpninti, išvaryti, panaikinti (pvz. kvaapą, prie-skoni); 8. šnek. nustelbti, atimti, atgrasinti, at-grėsti, atbaidyti; o. от курения atgrėsti nuo rñ-kymo; 9. susitreñkti, atmušti, atitreñkti, atidaу-žyti; o. лёгкие atmušti plaučius; он упал и от-бил ноги jis krito iř susitreñkė kójas; 10. nužy-mėti, paženklinti (pvz. kreiduota virvele); ~ся*, отобьюсь, отобьюсь *юв. 1. nudužti, nuskilti; 2. atsikirsti, atsiginti, apsiginti; 3. šnek. išsisūk-ti, atsikratyti, išvėngti; o. от урюченья išsisukti*

nuo váišių, nuo váišinimo; 4. pamiršti, atprásti, liautis, o. от хозяйства nusišálini nuo ókio; o. от сна и еды pamiršti miegá iř valgį; 5. nu-klýsti, pasimėsti, atsilikti; o. от своих pasimėsti su savaisiais, nuklýsti nuo savųjų; ♦ o. от дома nesidomėti namais, atprásti, atjũnkti nuo pamų; o. от рук nebeklausyti.

отблаговестить, -ешу, -естишь *юв. bažn. atskam-binti varpais.*

отблагодарить, -рю, -ришь *юв. 1. (кого) padėkóti (kam); отблагодарил он меня и распроуñлся jis padėkójo mán iř atsisvéikino; 2. (кого) atsi-lyginti, atsimokėti, atsidėkóti (kam).*

отблеск, -а 1. átsvaistė, atspindýs, atóšvaistė, švie-siuolėtis, átsvaistė, žiõra; 2. átspalvis, niuánsas; 3. *prk. švitulýs, žymė, áftspaudas.*

отблєскивать, -аю, -аешь *eig. atsispindėti, atsišviєs-ti; švytuoti, švytruoti.*

отбой, -я 1. (*priešo*) atremimas, atmušimas; 2. *kar. atšaukimo signálas, pabaigõs signálas; o. воз-душной тревоги óro pavõjaus atšaukimas; 3. at-skambinimas (apie telefoną); 4. atmušimas (pvz. kamuolio); 5. (iš)plakimas, (iš)tynimas (apie dalgį); ♦ нет отбою (от кого) negálima atsi-ginti (nuo ko), yrá pernelýg daug, yrá peř akis (ko).*

отбойка, -и 1. *kaln. kirtimas, atskėlimas; 2. tekst. pũko pakėlimas (plakant).*

отбойный, -ая, -ое *kaln. kirtimo, atkertamasis, at-skeliамasis (pvz. plaktas, kūjis).*

отболеть, -ею, -еешь *юв. šnek. pėrsirgti, atsiřgti; nebeskaudėti.*

отбомбить, -блú, -бйшь *юв. šnek. 1. subombarduo-ti; 2. pabaigti bombarduoti; ~ся*, -блúсь, -бйшь-ся *юв. pabaigti bombarduoti.*

отбор, -а 1. atrinkimas, atranká; gėfmės, gėfme-nos, pārinkos; естєственный o. natũrall atranká; o. товáров prėkių atrinkimas; 2. paėmimas; o. проб pavyzdžių paėmimas; o. pápa gáro paėmi-mas; ~ный, -ая, -ое 1. atrankinis; rinktinis; ge-riáusias; 2. *šnek. nepadorùs, šlykštùs, nešvankus; отбóрная брань šlykštùs plúdimas, keikimas, šlykštùs keiksmái.*

отборонять, -ню, -нишь *юв. baigti akėti, apakėti.*

отбортовать, -тýю, -тýешь *юв. tech. atriėsti.*

отборочный, -ая, -ое atrenkamasis, parenkamasis, atrinkimo.

отбойр|иваться, -аюсь, -аешся *eig. šnek. kratýtis; stėngtis ištrúkti, išsisukinėti, vėngti; ~ться*, -рюсь, -ришься *юв. šnek. atsikratýti, nusikratýti; išvėngti, išsisúkti, išsileñkti.*

отбраковать, -кýю, -кýешь *юв. spec. rūšiúojant at-mėsti, išbrokuoti; išrúšiúoti.*

отбран|иваться, -аюсь, -аешся *eig. šnek., ~иться*, -нóсь, -нишь *юв. šnek. (besibarant) atsikirsti, atsišiępti.*

отбрасывать, -аю, -аешь *eig. mėsti į šalį, atga-l. mėčioti, sváidyti, numetinėti, žр. отбросить.*

отбрєю *žр. отбрыть.*

отбр|ивать, -аю, -аешь *eig. šnek. baigti skústi; ~ить*, -рєю, -рєешь *юв. šnek. 1. pabaigti skústi; 2. prk. atrėžti, atšauti, atkirsti.*

отбр|осать, -аю, -аешь *юв. šnek. atmėtyti, baigti mėtyti; ~осить*, -óшу, -óсишь *юв. 1. numėsti,*

nusviesti, nublōkšti; 2. *prk.* paneigti, nuneigti, atmēsti, atsikratyti; nugalėti, įveikti; o. сомнѣния atsikratyti abejonėmis; o. страх nugalėti baimę; 3. *prk.* atspindėti (*apie šviesą, spindulius*), atmūšti; mėsti (*apie šešėlį*); 4. praskleisti (*puz. užuolaidą*), atmēsti; 5. atmūšti, atreūti, atstūmti (*puz. priešą*).

отброска, -и *šnek.* numetimas, numėtymas, nusvaidymas.

отброс|ный, -ая, -ое; ~овый, -ая, -ое atmatų, atmatinis; liekamasis; išmetamasis; отбросные газы išmetamosios dujos; ~ы, -ов *dgs.* atmatos; atliekos; желѣзные o. geležinės atmatos; o. пищи maisto atliekos.

отбросу *žr.* отбросить.

отбры|каться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. atsispąrdžioti, atsispąrdyti; 2. *prk.* visomis keturiomis kratytis, atsisakinėti.

отбұду *žr.* отбывать.

отбыва|ние, -я 1. atlikimas, atlikinėjimas (*puz. pareigų, baismės*), atbuvimas; 2. išbuvimas; tarnavimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. atlikinėti, eiti; o. барщину *ist.* eiti baūdžiaavą; 2. tarnauti (*puz. kariuomenėje*); 3. *pasen.* šalintis, vengti.

отбыв|ние, -я 1. išvykimas, iškeliavimas, išvažiavimas; išėjimas (*puz. traukinio*); išskridimas (*lėktuvo*); 2. atlikimas, atbuvimas (*puz. baismės, karinės priverolės*); ~ь, -бұду, -бұдешь; *būt.* отбыл, -ла, -ло *įvk.* 1. išvykti, iškeliauti, išvažiuoti; išeiti (*apie autobusą*); 2. atlikti (*puz. karinę priverolę*), atbūti (*puz. sargybą*); atsireikaluoti; 3. išbūti, ištarnauti; 4. *pasen.* pasišalinti, atsišalinti, išvengti; ♦ сколько ни жить, а смърти не o. kiek begyvėnsi, mirties neišvėngsi.

отвага, -и drąsa, narsa, narsumas, narsybė.

отвадить, -ажу, -адишь *įvk. šnek.* atgręsti, atgrasinti, nugarasinti, atjūnkyti, nujūnkyti, atprāntinti, atbaidyti; ~ся, -ажусь, -адишься *įvk. šnek.* atjūnkti, nujūnkti, atprāsti, atgristi, nugristi, atsi-grasyti.

отвадка, -и *šnek.* atgrāsimas, atgrasas, nujūnky-mas, atjūnkymas.

отваживать, -аю, -аешь *eig.* gręsti, ginti, drausti, jūnkyti.

отваживаться¹, -аюсь, -аешься *eig.* grasytis, jūnkti, *žr.* отвадиться.

отважи|ваться², -аюсь, -аешься *eig.* rýžtis, drįsti; ~ться, -жусь, -жишься *įvk.* išdrįsti, pasirýžti.

отважн|о *prv.* drąsiai, narsiai, biūgiai; ~ость, -и m. drąsa, drąsumas, narsumas, biūgumas; ~ый, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно drąsus, narsus, ryžtin-gas, biūgus.

отважу *žr.* отвадить.

отважусь¹ *žr.* отвадиться.

отважусь² *žr.* отважиться.

отва́л, -а 1. (*laivo*) nuplaukimas, nusiyrimas; iš-plaukimas (*iš uosto*); 2. *šnek.* nuritimas, nuvertimas (*puz. akmenis*), nukasimas (*puz. žemės*); 3. (*arklo, plūgo*) verstūvas, verstuvė; 4. atverstā velėna; 5. *kāln.* sąvartynas; ♦ до отвала (*от-вāлу*) (*наестся, накормить*), labai sōčiai, iki sōties, kiek leūda (*privalgyti, privalgydinti*).

отваливать, -аю, -аешь *eig.* 1. ridinti, vėrsti; 2. skėlti, kiřsti (*puz. akmenis angli*); 3. plaukti

(*nuo kranto, iš uosto*); ♦ отвāливāи *šnek.* at-stōkl, pasitrāukti, eik šalin!; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. kristi, griūti, atšokinėti, byrėti (*puz. purvas nuo ratų*); 2. *šnek.* lōštis; 3. *šnek.* trāuktis (*puz. nuo medžio*).

отвалить, -алю, -алишь *įvk.* 1. nuristi (*puz. akmenį*), nuversti, nustūmti, atvėrsti; 2. atskėlti, atkiřsti (*puz. gabalą uolienos*); 3. (*apie lai-vą*) nuplaukti, atsiūti (*nuo krantinės*), išplaukti (*iš uosto*); 4. *šnek.* dūoti, dovanōti, paaukōti, išdėti; o. тысячу išdėti tūkstantį (*pinigų*); 5. *šnek.* (*apie valgi*) gerōkai prisikrāuti (*sau į lėkštę*); ~ся, -алюсь, -алишься *įvk.* 1. atkristi, nugriūti, atšōkti (*puz. tinkas*), atskilti (*puz. skeveldra*), atplýšti, nubyrėti; 2. *šnek.* atsilōšti, atgriūti (*puz. besėdint krėslė*); 3. atsitrāukti, pasitrāukti, pa-sisliūkti (*puz. nuo sienos, nuo tvoros*).

отва́лка, -и 1. nuritimas, nuvertimas, nustūmimas, nugriovimas; 2. atskėlimas, atmušimas, atkirti-mas; o. угля angliės (*sluoksnio, klodo*) atkirti-mas.

отва́льная, -ой *dkt. šnek.* išleistūvės, atsisvėikinimo puotėlė (*prieš kelionę*).

отва́льный, -ая, -ое 1. nuvertimo, nustūmimo, nu-ritimo, nugriovimo, nukasimo (*puz. darbai*); 2. (*laivo*) išplaukimo (*puz. švilpukas*).

отвалять, -яю, -яешь *įvk.* 1. suvėlti (*puz. tris po-ras veltinių*); 2. baigti vėlti, baigti vėlīmą; 3. *šnek.* apgrāibomis padaryti; 4. *šnek.* primūšti, apdaužyti, priverlėti (*nam nugarą*).

отва́р, -а nuoviras, nuoviras, nuoviros; мясной o. buljōnas, sultinys.

отва́ривать, -аю, -аешь *eig.* virinti, virti, *žr.* от-варить; ~ся, -ается *eig.* 1. virintis, virti; 2. būti virinamam, verdamam.

отварить, -арю, -аришь *įvk.* 1. išvirinti, išvirti, at-virti (*puz. vaisius*); 2. *tech.* atvirinti (*įkaitinant atskirti*); ~ся, -арится *įvk.* 1. išvirti; 2. *tech.* (*dėl įkaitimo*) atsiskirti, atsivirinti.

отва́рка, -и *šnek.* išvirimas, atvirinimas (*puz. dar-žovių*); ~ной, -ая, -ое virintas (*puz. vanduo*); virtas (*puz. žuvis*).

отвебать, -аю, -аешь *eig.* pustyti, nešti į šalį.

отве́д|ать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. paragauti, pa-skanauti (*valgi*), pamėginti; 2. patirti, pakėlti, iškentėti (*puz. nelaimę*); pabandyti, išbandyti (*puz. laimę*); ~ывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. ragauti, skanauti; 2. kęsti, kentėti.

отве́зти, -зү, -зёшь; *būt.* -вёз, -везла, -везло *įvk.* nuvėžti, nugabėnti; parvėžti (*namo*); išvėžti (*puz. iš bazės*).

отве́ивать, -аю, -аешь *eig.* arpuoti, vėtyti; ~ны, -ёны *dgs. šnek.* atvėtos, pastūrlakai, atbaros.

отвековать, -күю, -күешь *įvk. tarm.* išgyvėnti, at-gyvėnti (*savo amžiu*).

отве́л *žr.* отвесті.

отве́л|ергать, -аю, -аешь *eig.* neigti, atmetinėti; ~е́ргнуть, -ну, -нешь; *būt.* -вєрг, -ла, -ло *įvk.* 1. atmesti (*puz. prašymą*); nepriimti; nepripažinti (*puz. doktrinos*), paneigti; 2. atstūmti, paniėkinti, išgūti.

отверд|евать, -ает *eig.* kietėti, stingti, diržti, stir-ti; ~елость, -и *ж.* kietimas, kietymė, sukietėjimas; ~елый, -ая, -ое sukietėjęs, sustingęs, su-

diržes, pastirės, sukeĩpes; ~ение, -я 1. (su)kie-
tėjimas, sustingimas, sustirimas; 2. kietumà, kie-
timas, kietymė; ~еть, -ёю, -ёшь *įvk.* 1. sukie-
tėti, sustingti, sudiržti, pastirti, sukaulėti; 2. *prk.*
surustėti, pagriežtėti; pažiaurėti.

отвѣрженецъ, -нца atstumtasis, išguitasis, paniė-
kintasis; o. общества visúomenės paniėkinta-
sis.

отвержѣн||ие, -я atstūmimas, išgujimas, paniėkini-
mas; ~ный, -ая, -ое 1. atmetas, nepriimtas, ne-
pripažintas; 2. atstūmtas, išguitas, paniėkintas.

отв||ерзѣть, -ѣю, -ѣешь *eig.* ~ерзть, -зу, -зешь;
būt. -вѣра, -ла, -ло *įvk. pasen.* atvėrti (*puz. lū-
pas, akis*), atidarýti (*puz. vartus*); ~ерзтисъ,
-зетсѣ; *būt.* -зся, -злась, -злось *įvk. pasen.* atsi-
vėrti (*puz. bedugnė*).

отвернѣть, -нѣю, -нѣшь *įvk.* 1. atsũkti (*puz. veržlę*);
2. atvėrsti, atsiaũsti, užraitóti (*puz. rankovę*);
3. nugrėžti, nusũkti (*puz. veidą*), pasũkti; 4. šnek.
užlaužti, nusũkti, nulaužti (*puz. lėlei galą*); ~ся,
-нѣсь, -нѣсься *įvk.* 1. nisisũkti, nusigrėžti; 2. at-
sileĩkti (*puz. rankovės galą*); 3. atsisũkti (*puz.
veržlę*).

отвѣрстие, -я angà, kiàurymė, gvėrynė, spragà
(*puz. tvoroje*); skylė, plyšys; с ширóким от-
вѣрстием įlaidũs.

отвѣрстный, -ая, -ое *pasen.* 1. atvėrtas, atsivėres
(*puz. akys*), pražiótas (*puz. burna*); 2. átviras;
с отвѣрстым сѣрдцем átvira širdimi.

отвѣрсть, -рзу, -рзешь *įvk. pasen.* žr. отвѣрзть.

отвѣртѣть, -ерчѣю, -ертишь *įvk.* atsũkti (*puz. verž-
lę*); nusũkti (*puz. sągą*); ~ся, -ерчѣсь, -ертишь-
ся *įvk.* 1. atsisũkti (*puz. veržlę*); 2. *prk.* šnek.
išsisũkti (*gudrybėmis*), išvėngti, atsikratýti, išsi-
kilpoti.

отвѣртка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам atsuk-
tũvas.

отвѣрчивать, -аю, -аешь *eig.* atsukinėti; nusuki-
nėti, žr. отвернѣть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.*
1. nusigrėžinėti; 2. atsisukinėti; žr. отвернѣться.

отвѣрчѣю žr. отвѣртѣть; ~сь žr. отвѣртѣться.

отвѣс, -а 1. *tech.* svam̃balas; по отвѣсу pagal svam̃-
balà, vertikaliai; 2. (*status*) skaĩdis.

отвѣсѣть, -ѣшу, -ѣсишь *įvk.* 1. atsverti; 2. šnek.
vulg. skėlti, rėžti, smõgti; o. комѣ-л. удър smõgti
kám smõgĩ; ♦ o. поклон (*кому-л.*) nusileĩkti
(*kam*).

отвѣсн||о *prv.* statmenai, vertikaliai; ~ость, -и *m.*
1. vertikalũmas, statmenũmas; 2. statũmas; ~ый,
-ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. vertikalũs, vertikalĩnis,
státmenas; 2. statũs, skardingas (*puz. krantas*).

отвѣстѣ, -едѣю, -едѣшь; *būt.* -вѣл, -велà, -велó *įvk.*
1. nuvėsti (*puz. vaiką į mokyklà*); parvėsti (*puz.
pato*); nulydėti, palydėti; 2. atitrũkti, pėrkelti
(*puz. pulkà į užnugarį*); 3. *prk.* šnek. apsaugoti;
nukreĩpti (*puz. nelaimę*); 4. nukreĩpti (*į šalį*),
nugrėžti (*puz. akis*), atitrũkti (*puz. rankas nuo
veido*); 5. *prk.* atmėsti (*puz. pareĩškima*), nepri-
ĩmti; nušalinti (*puz. teisėją, liudytoją*); 6. pa-
skirti, suteikti, pavėsti (*puz. pataipas*); išskirti
(*puz. žemės sklypą*); ♦ o. glazà nukreĩpti dėmesį,
apdũmti akis; o. дѣшу atvėrti širdį, pasigũosti;
o. дух atspũsti.

отвѣт, -а 1. atsakymas, atsakas, átrašas; в о. на
ваше письмо atsakýdamas į jũsų láiskà; 2. (*už-
davinio*) atsakymas; 3. atsakomýbė; atsakingũ-
mas; призвãть к отвѣту patráukti atsakomýbėn;
быть в отвѣте būti atsakingam.

отвѣтѣть, -влю, -вѣшь *įvk.* atsakóti; ~ся, -ĩтсѣ
įvk. atsišakóti.

отвѣтвлѣние, -я atsišakójimas, atšakà; двухколѣй-
ное o. dvivėžis atsišakójimas; o. дорóги kėlio
atšakà.

отвѣтвлять, -ѣю, -ѣешь *eig.* žr. отвѣтѣть; ~ся,
-ѣюсь, -ѣесься *eig.* šakótis.

отвѣт||ить, -ѣчу, -ѣтишь *įvk.* 1. atsakýti, atrašýti
(*laiškà*); грѣбо o. atžėrti, atkėlti žėdį, atžagtĩ;
2. atsiliėpti, atsišaukti; 3. atsakýti (*puz. prieš
teisma*), būti atsakingam; ~ный, -ая, -ое átsa-
ko, atsākumo, atsākomasis, atliėpiamas; priešpie-
šinis; отвѣтное письмо átrašas; отвѣтное дѣйст-
вие atóveiksmis, atóveikis; o. визит atsākomasis
vizitas.

отвѣтствен||ость, -и *m.* atsakomýbė, atsakingũmas,
atsakymas; на моѣ o. mào atsākumu; привлѣчь
к отвѣтственности patráukti atsakomýbėn; не-
стї o. būti atsakingam, atsakýti; взаимная o.
abipũsiška, savitarpio atsakomýbė; ~ый, -ая, -ое;
-вен, -венна, -венно atsakingas, atsākomas(is);
o. работник atsakingas darbũotojas; отвѣтствен-
ное поручѣние atsakingas pavedimas; o. редактор
atsakingasis, atsākomasis redaktorius.

отвѣтствовать, -твую, -твуеть *eig.* ir *įvk. pasen.*
1. atsakýti, dúoti atsākumą; atsiliėpti; 2. atsakýti
(*už ką*), būti atsakingam.

отвѣтчи||к, -а 1. atsakõvas (*teisme*); 2. atsakingas
asmũ; atsakýtojas; ~ца, -ы 1. atsakõvė (*teis-
me*); 2. atsakinga mõteris; atsakýtoja.

отвѣчать, -ѣю, -ѣешь *eig.* 1. atsakinėti; o. урõк
atsakinėti pãmokà; 2. būti atsakingam (*už ką*);
laidũoti, garantũoti, atsakýti; 3. at(si)liėpti; at-
simokėti; онà не отвѣчает емѣ любовью įl neat-
siliėpia į jõ mėilę; o. дрѣжбой на дрѣжбу ūž
draugiškumą atsimokėti tuõ pačĩu; 4. atsišaukti,
atsiliėpti (*į šaukima*); 5. atitikti (*ką*); patėnkĩti;
пõльза не отвѣчает расхõдам naudà neatĩ-
tiŋka išlaidũ; što не отвѣчает моемѣ вѣсѣ таĩ
neatitiŋka, taĩ nepatėnkina mào skõnio.

отвѣчу žr. отвѣтитъ.

отвѣшива||ние, -я svařstymas, svėrimas; ~ть, -аю,
-аешь *eig.* sverti, svarstinėti, svarstýti.

отвѣшу žr. отвѣсѣть.

отвѣять, -ѣю, -ѣешь *įvk.* 1. išvėtyti, išarpũoti, nu-
niekóti (*kruopas*); 2. baĩgti vėtyti; 3.: o. пыл
nupũkšnóti, nupustýti dũlkes.

отвѣвать, -ѣю, -ѣшь *eig.* vỹti, vijóti, vynióti; ~ся,
-ѣетсѣ *eig.* vijótis.

отвѣл||ивать, -аю, -аешь *eig.* šnek. išsisukinėti,
vėngti, atsikalbinėti; vangstýtis; ~нѣть, -нѣю,
-нѣшь *įvk.* šnek. išsisũkti, išvėngti; atsikalbėti.

отвѣнѣть, -нѣю, -нѣтишь *įvk.* atsũkti; atsaigtũoti;
~ся, -ĩтсѣ *įvk.* atsisũkti (*puz. veržlę*).

отвѣнчивать, -аю, -аешь *eig.* atsukinėti; ~ся,
-ѣетсѣ *eig.* atsisukinėti.

отвинчѣю žr. отвинтитъ.

отвисѣть, -ѣет *eig.* būti atvĩpusiam, kabóti, karóti;
у негó отвисѣет губà jõ lũpa atvĩpusi.

отвисеться, -сится *ivk. šnek. (bekabant) išsilýginti (apie drabužius)*.

отви́слый, -ая, -ое *šnek. nukābęs, nukāręs; nulēpęs, nudribęs; atvipeš; ~ну́ть*, -нет; *būt. от-вис, -ла, -ло ivk. nukābti, nukārti; nulēpti (pvz. ausys), nulēkšti, nulūgzt; atvipti; nudribti*.

отви́ть, отовью́, отовьёшь; *būt. отвил, -ла, -ло ivk. nuvýti, nuvijóti, išvynióti, nuvynióti*.

отвлёк *žr. отвлёчь*.

отвлека́емость, -и *м.*: о. внима́ния dėmesio nepastovumas.

отвлека́тельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *žr. отвлека́ющий*.

отвлека́ть, -аю, -аешь *eig. 1. tráukti į šalį, tempti (pvz. nuo tako); 2. atitraukinėti, nukreipinėti (į ką kita), blaškyti; 3. atsiėti, abstrahuoti; ~ся, -аюсь, -аешься eig. krūpti (į ką); atitrūkinėti, šalintis (nuo ko)*.

отвлека́ющий, -ая, -ее atitraukiamasis, nukreipiamasis; atslūginamasis, slopinamasis; отвлека́ющие средства *med. atslūginamieji vaistai*.

отвлёкся *žr. отвлёчься*.

отвлёку́ *žр. отвлёчь*; **~сь** *žр. отвлёчься*.

отвлече́ние, -я 1. atitraukimas, nukreipimas; пукрпimas; о. насе́ления от земеле́дия gyventojų atitraukimas nuo žemdirbystės; о. внима́ния dėmesio atitraukimas, nukreipimas; 2. *pasen. abstrācija, atsaја, atótrauka, atsieјimas; ~ённость, -и м. 1. abstraktýbė, abstraktumas; 2. abstrācija, atótrauka, atsaја; ~енный, -ая, -ое; -чён, -чённа, -чённо abstraktus, abstraktinis, atitraukinis, atsiетinis; 3. отвлечённое ймя существительное gram. abstraktusis daiktavardis; отвлечённое число mat. bevařdis skaičius*.

отвлёчь, -влеку́, -влечёшь, -влеку́т; *būt. -влёк, -влёклá, -лó ivk. 1. atitraukti, patráukti (į šalį, kita krūpti), nuteĩpti, pastũmėti (kitur); 2. nukreipti; о. мысли nukreipti mintis; 3. abstrahuoti, atsiėti; ~ся, -влеку́сь, -влечёшься, -влеку́тся; būt. -влёкся, -влёклáсь, -лóсь ivk. 1. atsitráukti, atsikratýti, nukrũpti; о. от работы atsitráukti, atitrákti nuo darbo; о. от разгово́ра liautis kalbėjusis; о. от ненавистных мыслей atsikratýti nepakenčiamomis mintimis; 2. abstrahuotis, atsyti; atitrákti*.

отво́д, -а 1. nuvedimas, atvedimas, palydėjimas; 2. nukreipimas, nuvedimas, pakreipimas (*pvz. upės kita vaga*); 3. teis. nušalinimas (*pvz. liudytojo*); užprotestavimas (*pvz. kandidato*); 4. *pasen. žemės sklypas; 5. atsišakojimas, atšaká; pėrėjimas (apie keliu); о. ушпрения пėрėjimas į praplatinimą; полоса отво́да atsišakojimo ruožas; 6. dgs. (rogių) spařnas, turėklai, turėklės; 7. atkraštys, atbraiľá; ápvadas, pakraštėlis; ♦ для отво́да глаз šnek. akims apdũmti, dėmesiui atitráukti, nukreipti*.

отводи́ть, -вожу́, -водишь *eig. 1. (kur nors) vėsti; parvedinėti, parvedžiоти (pvz. namo); lydėti; 2. kilnóti; nukreipinėti; 3. šalinti (pvz. pavoјų), sáugoti (pvz. nuo įtarimų); 4. skirti (pvz. žemės sklypą), dúoti naudóti; žр. отвести́*.

отво́дка, -и; *dgs. kilm. -док, naud. -дкам 1. nukreipimas, pašalinimas; 2. atšaká (pvz. vamzdžio); 3. tech. vediklis*.

отво́днóй, -а́я, -о́е *šnek., ~о́дный, -ая, -ое 1. nuleidžiamasis (pvz. griovys), nuvedamasis, nutekamasis; išleidžiamasis; nukreipiamasis; 2. atšakinis; отво́дная труба atšakinis vamzdis; 3. pri skirtinis (pvz. žemė)*.

отво́док, -дка 1. atlanká, atvaša; мали́на и смо́родина разво́дятся отво́дками aviėtės ir serbeňtai dauginami atlankomis; 2. (*bičių*) šeimėlė, nukleusas.

отвоёва́ть, -воюю́, -воюешь *ivk. 1. atkariauti, kariáujant atĩmti, atgáuti, atkovóti; 2. šnek. baigti kariáuti, at(si)kariáuti; 3. prk. atkovóti, iškovóti, išplėsti; ~ся, -воюю́сь, -воюешься ivk. šnek. at-sikariáuti, baigti kárg, baigti kariáuti*.

отвоёвыва́ть, -аю, -аешь *eig. žр. отвоёва́ть (1 ir 3 reikš.)*.

отвожу́¹ *žр. отводить*.

отвожу́² *žр. отвози́ть*.

отво́з, -а parvežimas, nuvežimas, nugabėnimas; **~и́ть**, -вожу́, -возишь *eig. (nu)vežti (pvz. į kitą vietą), nuvežióti, gabėnti; ~ка, -и žр. отво́з*.

отвола́кивать, -аю, -аешь *eig. tempti, vilkti (į šalį)*.

отволо́к, ~у́ *žр. отволо́чь*.

отволо́чь, -локу́, -лочёшь, -оку́т; *būt. -ло́к, -ла́, -лó ivk. šnek. nuteĩpti (į šalį), nuvilkti; atvilkti, atiteĩpti*.

отворáчива́ть, -аю, -аешь *eig. šnek. 1. vėsti (pvz. akmeni), risti; 2. atmetinėti, raitýti (pvz. rankovę), vėsti (pvz. skverną), leĩkti, atlenkinėti, riėsti, atraitinėti, užraitinėti; 3. atsukinėti (veržlę); 4. pasen. nusukinėti, atsukinėti; nugrėžinėti; ~ся, -аюсь, -ае́шься eig. šnek. 1. pasen. nusigrėžinėti; 2. atsitraitinėti (pvz. kelnes)*.

отвори́ть, -ворю́, -воришь *ivk. atidaryti, atvėrti, pradaryti, pravėrti; atkėlti (pvz. vartus); ~ся, -ворится ivk. atsidaryti, atsivėrti, prasidaryti, prasivėrti*.

отворóт, -а (*drabužio, avalynės*) átvartas, átraitas, átlankas, átlapas, átklastas.

отворóти́ть, -рочу́, -рóтишь *ivk. šnek. 1. nuvėsti (pvz. akmeni), nuristi, paristi; 2. atvėrti (pvz. apykaklę), atmėsti, atraitýti, atleĩkti, atriėsti, užraitýti, paraitýti, paraitóti (pvz. kelnes); 3. pasen. nugrėžti (pvz. veidą), nusukti; atsukti; ~ся, -рочу́сь, -рóтишься ivk. šnek. 1. pasen. nusigrėžti, nusisukti (į šalį); 2. užsiriėsti, atsitraitýti*.

отворóтный, -ая, -ое átlapo, átlanko (*pvz. saga*).

отворóчу́ *žр. отворóти́ть*; **~сь** *žр. отворóти́ться*.

отвори́ть, -аю́, -аешь *eig. (ati)darinėti, vástyti (pvz. duris), pravėrinėti, atvėrinėti; ~ся, -ае́тся eig. atsidarinėti, atsivėrinėti, prasivėrinėti, darinėti, vástytis*.

отвою́ю *žр. отвоёва́ть*; **~сь** *žр. отвоёва́ться*.

отврати́тельно *pr. šlykščiai, blaūriai; ~ость, -и м. šlykštumas, biauřumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно biauřus, šlykštus, darkus, kóktus, abúojas, grasus, pasibiaurėtinas*.

отврати́ть, -врашу́, -вра́тишь *ivk. 1. pasen. nusukti, nugrėžti, pakreipti (į kitą pusę); 2. išvėngti, pašalinti, užkĩfsti kėliá; 3. pasen. sulaukýti (pvz. nuo blogo darbo); ~ся, -врашу́сь, -врати́шься ivk. pasen. 1. nusigrėžti, nusisukti; 2. prk. atsi-*

sakýti, atsižadėti, išsižadėti, nusigręžti, atsi-
mėsti.

отвратный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *šnek.* biau rūš, šlykštūs.

отвращать, -аю, -аешь *eig. žr.* отвратить; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* nusigręžinėti; grasýtis; *žr.* отвораться.

отвращение, -я 1. *pasen.* (pa)šalinimas, nukreipimas, kelio užkirtimas, sulaikymas (*nuo blogo*); 2. šlykštumas, pasišlykštėjimas, pasibiaurėjimas, pasibodėjimas, pasidygėjimas, šlykštulys, biau rėjimas; питать о. šlykštėtis, biau rėtis, pasibodėti, dygėtis; neapsivežėti; возбуждать о. kėlti pasi-šlykštėjimą, žadinėti šlykštulį; с отвращением pasišlykštėdamas.

отвыкание, -я atpratimas, atjunkimas; *~ть*, -аю, -аешь *eig. žr.* отвыкнуть.

отвыклый, -ая, -ое *šnek.* atprątes, nuprątes, nujunkęs.

отвыкнуть, -ну, -нешь; *būt.* отвык, -ла, -ло *įvk.* atprasti, atjunktį, atgūsti, nuprasti, nujunktį, nusigręsti.

отвычка, -и *šnek.* atpratimas, nupratimas, nujunkimas.

отвязать, -яжy, -яжешь *įvk.* atišti, atsiėti; atmėgzti; *~ся*, -яжyсь, -яжешься *įvk.* 1. atsiiršti, atsi-
mėgzti; 2. *prk. šnek.* atsiiraukti, atstóti, liáutis įkyrėjus, palikti ramybėje, pasitraukti; atsikarti; atitrūkti; отвязаться от меня atstókit nuo manęs; 3. *prk. šnek.* atsikratýti, nusikratýti, atsipalaiduoti; išsisukti; о. от корó atsikratýti kuó, išsisukti nuo kó.

отвязка, -и *šnek.* atišimas, atmezgimas.

отвязывание, -я atraišiojimas, atrišinėjimas, atmezgijimas; *~ть*, -аю, -аешь *eig.* atrišinėti, atraišioti, atmezginėti; *~ться*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. atsiiršinėti, atsiemezgioti; 2. *prk. šnek.* tráukitis; palaiduotis; išsisukinėti; nusikratinėti.

отгадать, -аю, -аешь *įvk.* įmiñti (*mįslę*), atspėti, įspėti; nujausti.

отгадка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам (*mįslės*) iminimas; įspėjimas; nujautimas.

отгадчивый, -ая, -ое *šnek.* išmanūs, nuovokūs; *~к*, -а *šnek.* įminėjas, atspėjėjas, minikas; *~ца*, -ы įminėja, atspėjėja, minikė.

отгадывать, -аю, -аешь *eig.* miñti, spēlióti, spēti, spējinėti.

отгиб, -а atlenkimas, atlankas.

отгибать, -аю, -аешь *eig.* atlenkinėti, lenkti, atraitinėti; *~ся*, -ається *eig.* atsilenkinėti, atsitiesinėti, atsilošinėti.

отглавный, -ая, -ое *lingv.* veiksmazodinis (*puz. daiktavardis*).

отгладит, -ажу, -адишь *įvk.* 1. baigti lýginti; 2. išláidyti, išlýginti, išprósyti, išdálinti (*puz. baltinius*); *~ся*, -ажусь, -адишься *įvk.* 1. išsiláidyti, išsilýginti, išsiprósyti; 2. *šnek.* baigti láidyti, lýginti.

отглаживать, -аю, -аешь *eig.* lýginti, prósyti, láidyti, dálinti (*puz. baltinius*); *~ся*, -ається *eig.* 1. láidyti, lýginti, prósyti, dálinti; 2. būti láidomam, lýginamam.

отглажу *žr.* отгладит; *~сь* *žr.* отгладиться.

отглатывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* siurbčioti, siurbsnóti, gurkšnóti, siurbsnóti, sriubseti, sriubčioti, sriubčioti.

отглодать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* sugrauzti; apgraužti, nugrauzti.

отглотнуть, -ну, -нешь *įvk. šnek.* nugerti gurkšnėlį, gurkštelėti, sriubtelėti, siurbtelėti, sriubtelėti.

отгнивание, -я (nu)puvimas; *~ивать*, -аёт *eig.* pūti; *~ить*, -гниёт; *būt.* отгнил, -ла, -ло *įvk.* nupūti, rapūti.

отгноить, -ою, -ойшь; *būt.* отгноил, -ла, -ло *įvk.* nupūdyti.

отговаривать, -аю, -аешь *eig.* atkalbinėti, drausti; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* atsikabinėti, téisintis; išsisukinėti; о. незнанием забона нельзя negálima téisintis įstátymo nežinójus.

отговёться, -ёюсь, -ёешься *įvk. bažn.* baigti pšpinkauti, atsigavėti.

отговорить, -рю, -ришь *įvk.* 1. atkalbėti, sudrausti, atraišyti; 2. *šnek.* baigti kalbėjus, baigti kalbėti; *~ся*, -рюсь, -ришься *įvk.* pasitéisinti, atikalbėti; išsisukti.

отговорка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -ркам atsikalbėjimas, atsikalbinėjimas; pasitéisinimas; išsisukinėjimas.

отговоры, -ов *dgs. šnek.* atkalbinėjimai, įkalbinėjimai, prikalbinėjimai, įtikinimai (*ko nedaryti*).

отголосок, -ска 1. áidas, skafdas, atskardis, átgarsis; 2. *prk.* átbalsis; átgarsis.

отгон, -а 1. nuvarymas (*šalin*), nuvijimas, nuvaikymas; 2. nuginimas, išginimas (*puz. bandos į ganýklą*); 3. gániaiva; 4. distiliavimo produkta, distiliátas.

отгонка, -и nudistiliávimas; išválymas; о. мáсел из нефти alývų nudistiliávimas iš náftos.

отгонный, -ая, -ое ganiavinis, ganýklinis, ganýklų; отгонное животноводство ganýklinė gyvulininkystė.

отгною *žr.* отгнать.

отгонять¹, -яю, -яешь *eig.* 1. výti, vaikýti, baidýti (*puz. vištas*), varinėti; 2. giñti (*gyvulius į ganýklą*); 3. distiliuoti, valýti, varýti.

отгонять², -яю, -яешь *įvk. šnek.* pabaigti vaikýti, gáinioti, varinėti.

отгораживать, -я atitvėrimas; *~ть*, -аю, -аешь *eig.* 1. atitvėrinėti, pėrdarinėti (*puz. tvartą*); 2. *prk.* izoliuoti, atskirti; *žr.* отгородить; *~ться*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. atsitvėrinėti; 2. *prk.* izoliuotis.

отгорать, -аёт *eig. žr.* отгореть.

отгоревать, -рюю, -рюешь *įvk. šnek.* liáutis sielvar-távus; prisisieloti.

отгореть, -рю, -ришь *įvk.* 1. pabaigti dėgti; 2. nudėgti; сучок отгорел šakelė nūdegė.

отгородить, -рожу, -родишь *įvk.* 1. atitvėrti, pėrdaryti (*puz. tvartą*); 2. *prk.* izoliuoti, atribóti, atskirti, išskirti; *~ся*, -рожyсь, -родишься *įvk.* 1. atsitvėrti; 2. *prk.* atsisikirti, atsiribóti, išsisikirti, izoliuotis.

отгородка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам *šnek.* pėrtvara, pėrdoris, gáfdas, užtvaras, atátvaras.

отгорожу *žr.* отгородить; *~сь* *žr.* отгородиться.

отгостить, -гощý, -гостишь *įvk. šnek.* 1. pasisvečiuoti; 2. baigti svečiuotis, atsisvečiuoti.

отгравивать, -аю, -аешь *eig.* šlifuoti; **~ить**, -ню, -нишь *juk.* nušlifuoti.

отграничение, -я atribojimas; atskyrimas.

отграничивание, -я izoliavimas, atskyrimas, ribojimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* riboti; skirti, izoliuoti.

отграничить, -чу, -чишь *juk.* atriboti, atskirti, per-skirti, izoliuoti.

отгребать, -аю, -аешь *eig.* 1. nugrėbstinėti, nukuo-pinėti, grėbstyti, šliaukyti, nužerinėti, žerėti, žars-tyti; 2. irtis; **~ся**, -аюсь, -аюсь *eig.* irtis.

отгребу *žr.* отгrestь; **~сь** *žr.* отгrestься.

отгrestь, -гребу, -гребёшь; *būt.* отгрёб, -лá, -лó *juk.*

1. nukuopti (*puz. sniega*), nukąsti, nugrėbstyti, nugrėbti, nušliaukyti, nužerėti, nužarstyti, atžerėti; 2. nusiirti (*nuo kranto*); **~сь**, -гребусь, -гребёшься; *būt.* грёбся, -грёблась, -лось *juk. šnek.* 1. nusigrėbstyti, apsigrėbstyti; apsiukuopti; nusikąsti (*puz. sniega*); 2. nusiirti (*puz. nuo kranto*).

отгружать, -аю, -аешь *eig. žr.* отгружать.

отгрузить, -грузу, -грузишь *juk.* 1. nukrauti, iš-krauti (*tam tikrą dalį*); 2. (*pakrovus*) pasiųsti, išsiųsti.

отгрузка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -зкам 1. nu-krovimas; 2. išsiuntimas, pasiuntimas (*puz. pre-kių*).

отгрызать, -аю, -аешь *eig.* gráužti, krimsti; kram-tyti, nugrauzinėti, nukramtinėti.

отгрызаться, -аюсь, -аюсь *eig. šnek. (besiginčijant)* atsikirtinėti, každžiai atsakinėti.

отгрызнуться, -нусь, -нётся *juk. (besiginčijant)* atsikirsti, každžiai atsakyti, atremti išpuolius.

отгрызть, -грызу, -грызёшь; *būt.* отгрыз, -ла, -ло *juk.* nugrauzti, atkrimsti, nukrimsti, nukramtyti.

отгрызться, -грызусь, -грызёшься; *būt.* -грызся, -лась, -лось *juk. (besiginčijant)* atsikirsti, každžiai atsakyti, atsiplūsti.

отгъл, -а 1. *šnek. (gyvulių)* įgānymas, nušėrimas, įpenėjimas (*beganant*); 2. kompensacinis laisvā-laikis (*už viršnorminį darbą, budėjimą*).

отгуливать, -аю, -аешь *eig.* ilsėtis (*per atostogas*), dykinėti (*puz. per šventes*).

отгулять, -аю, -аешь *juk. šnek.* 1. pailsėti, padyki-nėti (*puz. per šventes*), pralėisti (*kompensacines atostogas*); 2. atsivaišėti; baigti vaiškėti; **~ся**, -аюсь, -аюсь *juk. šnek.* 1. atsiganūti, atsišėrti; 2. prisilinksminti, prisiūžti.

отдавать, -даю, -даёшь *eig.* 1. atidavinėti; 2. dvōk-ti, turėti kvāpą, treñkti; 3. *prk. šnek.* primiñti, būti panašiam, panėšėti; *žr.* отдаты; **~ся**, -даюсь, -даёшься *juk.* 1. *žr.* отдатыся; 2. būti atiduoda-mam, gražinamam, įteikiamam.

отдавить, -авлю, -авишь *juk.* nuspāusti, numygti; numinti (*puz. koją*), prispāusti, prislėgti.

отдавливать, -аю, -аешь *eig. žr.* отдавить.

отдадим *žr.* отдаты; **~ся** *žr.* отдатыся.

отдаивать, -аю, -аешь *eig. žr.* отдойть.

отдал *žr.* отдаты.

отдаление, -я 1. nutolimas, atitolimas, atšalimas (*nuo ko*); 2. tolumà; в отдалении toluojè, iš tólo, atokiai, atstū; záпax цвeтoв лпы слышен тóлько на отдалении liepos žiedų kvāpas jau-tamas, užuodžiamas tik iš tólo.

отдалённость, -и *m.* tolumas, nutolimas; atstūmas, nuotolis; **~ый**, -ая, -ое; -лён, -лённа, -лённо tolimas, nutolęs, atokūs, atstūs, atkampūs; в отдалённые времена senais laikais; о. намёк *prk.* netiesioginė, tolīmà užuomina; отдалённое родство *prk.* tolīmà giminystė; отдалённое сход-ство *prk.* tolīmas, meñkas panašumas; ♦ в ме-стá не столь отдалённые *pasen.* į ištremtį (*Si-bire*).

отдалить, -лю, -лишь *juk.* 1. atitolinti, nutolinti; 2. atidėti, nukėlti, nutęsti (*vėlesniam laikui*); 3. *prk.* atitolinti, izoliuoti, atstumti; **~ся**, -люсь, -лишусь *juk.* 1. atsitolinti, atitolti, nutolti, nueiti tolyn; 2. *prk.* atitolti, atšalti, nebedraugauti, at-siskirti, izoliotis.

отдалять, -аю, -аешь *eig.* 1. tólinti; 2. atidėlioti, nukėlinėti; **~ся**, -аюсь, -аюсь *eig.* 1. tólintis, tólti, eiti tolyn; 2. *prk.* tólti, izoliotis; skirtis; *žr.* отдаляться.

отдам *žr.* отдаты; **~ся** *žр.* отдатыся.

отдание, -я atidavimas; о. под суд traukimas tie-sōp; о. чести *kar.* pagarbōs atidavimas.

отдараивать, -аю, -аешь *eig.*, **~ить**, -рю, -ришь *juk. šnek.* atidovanoti, atsilýginti už dōvaną.

отдачник, -а *šnek.* atidavėjas.

отдаты, -дам, -дашь, -даст, -дадим, -дадите, -да-дут; *būt.* отдал, -лá, -ло *juk.* 1. atiduoti, gra-žinti; paduoti, pėduoti, įteikti; о. кнáги в биб-лиотеку gražinti knygās į biblioteką; о. кáпро-ку секретарию paduoti, įteikti kortelę sekretoriui; 2. *prk.* paaukoti, paskirti, pašvėsti; о. жизнь paaukoti gyvybė; о. свой знáния на блáго на-рода pašvėsti sávo žiniàs liáudies gerovei; 3. iš-lėisti, ištėkinti; о. дочь зáмуж išlėisti, ištėkinti dukterį; 4. lėisti, pasiųsti; о. в шкóлу lėisti мо-кýklon; 5. užlėisti, atiduoti; dúoti; о. предпoч-тёние užlėisti pirmenybė; о. приказание dúoti išáкуmą; 6. *šnek.* parduoti; sumokėti; дешёво о. товáр pigiai parduoti прёке; о. за килограмм яблoк цёлый рубль sumokėti už kilogramą obuo-lių visą rublį; 7. (*apie šautuvoą*) atitreñkti, atgal atmūsti; 8. *laiv.* atpalaiduoti, atlėisti, atrišti; ♦ о. поклóн labàs dienàs siųsti; о. справедливость tie-są pripažinti; о. бóгу дýшу *šnek.* numiřti; о. се-бё отчёт išprásti, susivókti; о. дóлжное pride-ramai įvėrtinti; о. в наём išnuómoti; **~ся**, -дам-ся, -дашся, -дастся, -дадимся, -дадитесь, -да-дутся; *būt.* отдался, -лась, -лось *juk.* 1. atsidėti, pasiskirti, pasišvėsti; о. наýке įnikti, pasinėrti į mókslą; о. своим дётям pasišvėsti, atsidėti sávo vaikams; 2. atsiduoti, pasiduoti, pavėsti, įtikėti savè (*kam nors*); о. в чьё распоряжение pavėsti savè kienō žiniai; 3. nuaidėti, nuskambėti, nu-garsėti, sutrinkseti (*apie šuvi*).

отдáча, -и 1. atidavimas, atódavis, gražinimas (*puz. skolos*); занимать без отдáчи skólini negražinti; 2. *sport.* atšokimas, atmušimas; 3. (*šautuvo*) atátranka; 4. našumas; 5. *pasen.* naudingumo koe-ficiēntas; ♦ о. в арéнду išnuómojimas.

отдашь *žр.* отдаты; **~ся** *žр.* отдатыся.

отдаю *žр.* отдаваться; **~сь** *žр.* отдаваться.

отдвигать, -аю, -аешь *eig. žр.* отодвигать; **~ся**, -аюсь, -аюсь *eig. žр.* отодвигаться.

отдвижной, -ая, -ое atstumiamas (*apie duris*).

отдвинуть, -ну, -нешь *ювк. žr. отодвинуть*; **~ся**, -нусь, -нешься *ювк. žr. отодвигаться*.

отдежурить, -рю, -ришь *ювк. 1. išbudėti, išdežuruoti; 2. baigti budėti.*

отдел, -а 1. skūrius; о. народного образования liaudies švietimo skūrius; гастрономический о. магазина parduotuvės gastronomijos skūrius; 2. skūrius, skirsnis, dalis; padalinys; pogrūpis.

отделать, -аю, -аешь *ювк. 1. atbaigti, išbaigti, apdirbti; apdoroti; nudailinti; (audinį) ištaurinti, išdailinti; 2. išgrąžinti (pvz. kambarį), ištaisyti, išdailinti, nudailinti; apsiuvinėti; о. дворец колоннами papuošti rūmus kolonomis; 3. šnek. barti išburti, išdirbti (žodžiais), išdėgti, iškoneveikti, išplūsti, išdėti; 4. šnek. sutėpti, sugadinti; 5. šnek. primušti, išdirbti kailį; ~ся, -аюсь, -аешься ювк. šnek. 1. atsikratyti, ištrūkti, išsikipoti, atspalaiduoti; о. от попутчика atsikratyti pakeleivių; 2. sutvarkyti (pvz. reikalus), užbaigti (pvz. darbą); 3. išsiskirti, išvėngti; о. обеща́ниями išsisukti pažadais; о. ложью išsisukti melū; он счастливо отделился jis laimingai išėjo, jam laimingai pasibaigė, jam pavyko.*

отделёние, -я 1. atskyrimas, atidalijimas; atitvėrimas; о. зали́ва от моря įlankos atskyrimas, atitvėrimas nuo jūros; о. це́ркви от государства bažnyčios atskyrimas nuo valstybės; 2. iš(si)skyrimas; о. слюны seilių išsiskyrimas; 3. biol. dažn. dgs. išskyros; sekrēcija; 4. skūrius; хирургическое о. больницы ligoninės chirurginis skūrius; 5. kar. (mažiausias padalinys) skūrius; 6. (vaidinimo, koncerto) dalis; **~енный**, -ая, -ое 1. atskirtas; atidalytas; вдаль видне́лся го́род, о. от нас nepriятельскими okopami tolimoje būvo matyti miestas, nuo mūsų atskirtas prieš o apkasų; 2. -oro dkt. kar. skūrininkas.

отделимость, -и m. atskiriamumas; **~ый**, -ая, -ое atskiriamas.

отделитель, -я v. skirtūvas, skyriklis; **~ный**, -ая, -ое (at)skiriamasis; sulaikomas; о. щит atskiriamasis skydas.

отделить, -лю, -лишь *ювк. 1. atskirti, atidalyti, atjungti; о. ствол д́ерева от пня atskirti medžio kamieną nuo kélmo; 2. med. pašalinti, nupiauti (pvz. koją); 3. atskirti, atriboti, atitvėrti; о. сад от доро́ги заборо́м atskirti sódą nuo kélmo tvorá; 4. išskirti; о. товарище́й išskirti draugų; 5. prk. atpažinti, nustatyti, atskirti; о. правду atpažinti, atskirti tiesą; ~ся, -люсь, -лишья ювк. 1. atsiskirti, atkėrti, atšokti, atsidalyti; atsiknoti (pvz. žievė); 2. išsiskirti; atsiriboti; 3. atsitraukti, pasitraukti, atstoti, pasišalinti; о. от стене́й atsitraukti nuo sienos.*

отделка, -и 1. išdailinimas, apdaila, nudailinimas, išbaigimas, atbaigimas; вещь прекра́сной отде́лки dailaūs darbo daiktas; 2. pagražinimai, aptaisai, apdarai; apsiuvasi; **~очный**, -ая, -ое apdailos, išbaigiamasis.

отдѣлывать, -аю, -аешь *eig. grąžinti, dailinti; puošti, žr. отдѣлать; ~ся, -аюсь, -аешься eig. 1. kilpotis; išsisukinėti; vėngti; 2. kratytis (kuo); žr. отдѣлаться.*

отдѣльный o *prv.* atskira, paskira, skūrium; **~ость**, -и m. 1. atskirumas, paskirumas, paskirybė; упа-

tūmas; 2. geol. skirūmas; ♦ в отде́льности atskira, paviėniui; **~ый**, -ая, -oe 1. atskiras, izoliuotas, paskiras; отде́льная кварта́ра atskiras būtas; 2. paviėnis, tam tikras; отде́льные приме́ры paviėniai pavyzdžiai.

отделять, -яю, -яешь *eig. 1. skirti, skirstyti, atjunginėti; 2. skirti, būti riba, riboti; žr. отдѣлать; ~ся, -яюсь, -яешься eig. 1. skirtis, dalytis; atšokinėti; 2. trauktis, šalintis; 3. išsiskirti, skirtis (savo forma, spalva); žr. отдѣлаться.*

отде́р||гивать, -аю, -аешь *eig. ~нуть, -ну, -нешь ювк. atitraukinėti, atitraukti (pvz. ranką), atšiausti (pvz. užuolaidą), atskleisti, atbraukti.*

отде́р||ется žr. отодра́ться; **~у** žr. отодра́ть.

отдира́ть, -аю, -аешь *eig. atlupinėti, atplėšinėti. ~ся, -ається eig. atsilupinėti.*

отди́рок, -рка *šnek. atplėša, atplėšinys; atskalā.*

отднѣва́ть, -нюю, -нюешь *ювк. šnek. žr. отдежу́рять.*

отднѣсь *prv. pasen. nuo šios dienos.*

отдойть, -ою, -ойшь *ювк. šnek. 1. pabaigti mėlžti, pamėlžti; 2. išmėlžti, numėlžti, primėlžti, pamėlžti; о. стакāн молока išmėlžti, numėlžti stiklinę pieno; ~ся, -дойтєся ювк. šnek. 1. išsimėlžti, užtrūkti; 2. pabaigti mėlžti, pamėlžti.*

отдохн||овѣние, -я *pasen.* atsikvėpimas, atodvėsis, atodvastis, pailsis, atvangā; **~уть**, -нү, -нѣшь *ювк. 1. pasilsėti, atsilsėti, atsikvėpti, atsipūsti, atsidvėsti; 2. šnek. pagulėti, pamiegoti, nusnūsti.*

отдубасить, -ашу, -ашишь *ювк. šnek. išvanoti šonus, ištvoti, išlūpti, apkūti, nubūbyti, išbākinti.*

отдува́ть, -аю, -аешь *eig. 1. pūscioti, pūcioti; 2. šnek. kvapū gaivinti (pvz. paukšteli); ♦ о. щѣки pūsti žāndus; ~ся, -аюсь, -аешься eig. 1. alsuoti, dūsuoti, pūškuoti, pūtuoti, kvapstytis, šniokštūoti, švaikšti; 2. šnek. atkentėti, atsakyti, atvaigti; за всех о. už visus atkentėti; ♦ о. сво́ими бока́ми savo kailiu (at)kentėti, atsakyti.*

отду́лина, -ы rūpsnis.

отдумать, -аю, -аешь *ювк. šnek. apsigalvoti, nebeketinti, pėrgalvoti.*

отдуть, -ую, -уешь *ювк. 1. nupūscioti, nupūsti; 2. šnek. apkūti, apmūšti, išvanoti, ištvātyti, ištvoti, išlūpti, apdaužyti, apskāldyti; ~ся, -уется ювк. išsipūsti, pūpsoti, išsišauti, atsikūsti; у негo карма́ны отду́лись jō kišenės rūpso; щека́ отду́лась žāndas išsipūtė.*

отду́ш||ина, -ы 1. orlaidė; (*avilio*) atkvapas; gārlaidė, garinė, gārvilka; 2. prk.: natū otdušinu в бесе́де с дру́гом širdį išlieti bičiūliui; **~ник**, -а žr. отду́шина (1 reikš.).

отдых, -а pailsis; pailsėjimas, pailsis, atilsis, atodvėsis, pateikā, pėrstojis, atvangā; pōkaitis, pōgulis, pėrpjetė, apūpjetė; дом о́тдыха pōilsio pamai; без о́тдыха бѣ atvangōs, бѣ paliovōs, бѣ pėrstojimo; **~ать**, -аю, -аешь *eig. ilsėtis; pōilsio, pōgulio gulėti, pokaiciāuti; pōilsiauti (kurorte); ~ающий*, -ая, -ее 1. besiilsintis, pōilsiaujantis; 2. -ero dkt. pōilsiautojas, pōilsininkas; atos-togautojas.

отдыша́ться, -ышусь, -ышишья *ювк. 1. atsipūsti, atsikvėpti, atsikvapstytі, atsidūsoti; 2. prk. šnek.*

atsipēikēti, atsigriēbti, atsigāuti, pasitaisīti (*puz. po ligos*).

отѣк¹, -а pabrinkimas, patinimas, brankà, putmenà; отѣки под глазàми pabrinkimai paakiuosē.

отѣк² žr. отечь.

отекать, -аю, -аешь *eig* 1. brinkti, puřsti, tinti, pūsti; 2. tīřpti (*puz. kojós*); 3. gargēti, varvēti (*puz. žvakē*).

отекý žr. отечь.

отѣл, -а apsiveršiāvimas.

отелиться, отелится *įvk.* apsiveršiūoti.

отель, -я *v.* vieřbutis; **~ный**, -ая, -ое vieřbučio, vieřbučio.

отемнѣть, -ѣет *įvk. šnek.* sutėmti; patamsėti; **~ние**, -я sutėmimas; patamsėjimas.

отенение, -я šešėlinimas; **~ять**, -нью, -нишь *įvk.*, **~ять**, -яю, -яешь *eig.*, šešėlinti, mėsti šešėlį.

отепление, -я (ap)šiltinimas; **~ить**, -лю, -лишь *įvk.*, **~ять**, -яю, -яешь *eig.* apšiltinti (*patalpą*).

отеребить, -блю, -бийшь *įvk. šnek.* apipešiōti, apipařyti, ištarřyti, apkutūoti; **~ся**, -йтся *įvk. šnek.* atspūrti, apšiūpti, apipařyti.

отереть, отру, отрѣшь; *būt.* отѣр, -ла, -ло *įvk.* puřliūostyti, apřliūostyti; nubraūkti (*ařaras*).

отесать, отешу, отешешь *įvk.* nutařyti, aptařyti.

отѣц, отцà 1. tėvas; крѣстный о. базн. krikřto tėvas; названый о. įtėvis; 2. *dgs.* prōtėviai; **~кий**, -ая, -ое *šnek. žr.* отцовский.

отѣческий, -ая, -ое tėviřkas; tėvo, tėvų; отѣческая забота tėviřkas rūpinimasis; о. дом tėvų pamai.

отѣчественный, -ая, -ое tėvųnės, tėvųninis; товàры отѣченного производства tėvųpinės gamybos prėkės; ♦ Великая Отѣчественная война Didųsis Tėvųnės kàras; **~о**, -а tėvųnė, tėvų žemė.

отѣчность, -и *m.* pabrinkimas; brankūmas; **~ый**, -ая, -ое pabrinkęs, patinęs, rapūtes.

отѣчь, отекý, отечѣсь, отекýт; *būt.* отѣк, отеклà, -лò *įvk.* 1. pabrinkti, išpuřsti, patinti, išpūsti; 2. nutīřpti (*puz. ranka*); 3. apgargėti, apvarvēti (*apie žvakę*).

отешу žr. отесать.

отжарить, -рю, -ришь *įvk.* 1. iškėpti; išspirginti; 2. *šnek.* atidrōžti (*kiek kelio*); atpilti (*puz. šoki*); išdrōžti (*puz. prakalbą*); 3. *šnek.* išpliekti, armuřti.

отжаты¹, отожму, отожмѣшь *įvk.* 1. ištrėkšti, išsuñkti (*sultis*); išgniaūžti; suslėgti (*sūri*); išgrėžti (*skalbinis*); 2. numýgti, nuspāusti; 3. *šnek.* priveřsti atsitràukti, nustūmti, atstūmti, nugrāsti.

отжаты², отожну, отожнѣшь *įvk.* baigti kifsti (*puz. rugius*), baigti piāuti, nukifsti, nupiāuti.

отжевать, -жую, -жуешь *šnek.* apkramtyti, apkramsnōti.

отжечь, отожгý, отожжѣшь, отожгýт; *būt.* отжѣг, отожглà, -жлò *įvk. tech.* atkaitinti.

отживать, -аю, -аешь *eig.* 1. kàřti, senėti, sėnti, baigti àmžiu; 2. *prk.* nýkti, stilbti; *žr.* отжить.

отживу žr. отжить.

отживший, -ая, -ее atgyvėnės, pasėnės.

отжигать, -аю, -аешь *eig. žr.* отжечь.

отжим, -а 1. nuspaudimas, nustūmimas; 2. išgrėžimas, išspaudimas; ištrėřkimas.

отжимать, -аю, -аешь *eig.* spāudyti; trėkšti, suñkti; grėžti, *žr.* отжаты¹.

отжимки, -мок ir -мков *dgs.* išspaudos, gniaūžos.

отжин, -а *šnek.* javapiūtės pabaigà, pabaigtūvės.

отжинать, -аю, -аешь *eig.* baigti javapiūtę, rugiapiūtę.

отжить, -иву, -ивѣшь; *būt.* отжил, -лà, -ло *įvk.* 1. išgyvėnti, pragyvėnti, atgyvėnti, nugyvėnti (*amžiu*); baigti gyvėnti; iskàřti; 2. *šnek.* išbūti kurį laikà, išgyvėnti (*puz. sanatorijoje*); о. в дєрєвне лєто išbūti kàime pėr vàsarà; 3. tàpti atgyvena, atgyvėnti, pasėnti; 4. *prk.* išnýkti, nustilbti, atšalti (*apie jausmus*).

отзавтракать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. papūsrciauti; 2. *pasen.* dalyvāuti pūsrciuose.

отзванивать, -аю, -аешь *eig. žr.* отзвонить.

отзвенѣть, -ит *įvk.* nuskambėti, pasigifřti skambėjimui; pabaigti skambėti.

отзвонить, -нью, -нишь *įvk.* 1. atskambėti, nuskambėti; 2. paskambinti; pabaigti skambinti, išmūřti vālandas; 3. *prk. šnek.* išdrōžti, atpilti, atbambėti, atbambaliuoti (*puz. kalbą*); 4. *prk. šnek.* išbūti, ištarnāuti.

отзвук, -а 1. áidas, skařdas, atbalsis, atskardis; отзвуки бóя mūřio atbalsiai; 2. *prk.* atsiliepimas, atgarsis, atliepas.

отзвучать, -ит *įvk.* nutilti, nebeskardėti, nebegaūsti, pabaigti skambėti, aidėti, nuaidėti.

отзнимовать, -мью, -мѣешь *įvk.* pėržiemoti.

отзовѣшь žr. отозвать; ~ся žr. отозваться.

отзови||зм, -а *ist.* otzovizmas; **~ст**, -а *ist.* otzovistas.

отзову žr. отозвать; ~сь žr. отозваться.

отзòл, -а 1. *žr.* отзòлка; 2. kàlkių skiedinys; **~ить**, -лю, -лишь *įvk.* kàlkinti (*odas*); **~ка**, -и kàlkinimas (*odu*).

отзыв, -а 1. atřaukimas (*puz. diplomato*); 2. atsiliepimas, nuomonė, atliepas, recefāzija; похвалный о. palankūs atsiliepimas, įsiteikiamà nuomonė, pagyrimas; из отзыва врачѣй видно iš gýdytojų atsiliepimo matýti; 3. *prk.* atgarsis, atsiliepimas; 4. *kar.* slaptažodis.

отзывать, -аю, -аешь *eig.* 1. *žr.* отозвать; 2. *šnek. (apie kvapą, skonį)* atsidūoti (*kuo*); **~ся**, -аюсь, -аеься *eig.* 1. *žr.* отозваться; 2. réikšti (*nuomonę*), atsiliėpti (*apie ką*); начальник хорошо о нѣм отзывається virřinininkas gerai apie jį atsiliėpia; 3. aidėti, skardėti; лай собак отзывається в лесу šunų lojimas áidi miřkė; 4. atsidūoti (*kuo*); вино отзывається плєсенью vūnas atsidūoda pelėšiais; 5. būti atřaukiamām (*puz. diplomatą*).

отзывной, -ая, -ое atřaukiamasis; parkviečiamasis.

отзывчивость, -и *m.* 1. jautrumas, paslaugūmas; 2. *šnek.* skardūmas (*puz. balso kalnuose*); **~ый**, -ая, -ое; -ив, -а, -о 1. jautrus, užjaūčiantis, paslaugūs; 2. *šnek.* skardūs (*puz. miřkas*), aidingas.

отирать, -аю, -аешь *eig.* šliūostyti, braūkti (*apie ařaras*), *žr.* обтереть; **~ся**, -аюсь, -аеься *eig.* šliūostytis, *žr.* обтереться.

откажу žr. отказать^{1,2}; ~сь žr. отказатьсь.

отказ¹, -а 1. atmetimas (*puz. prašymo*), nepatėkinimas; neįgiamas atsākymas, nesutikimas; он получил о. jis gavo neįgiamą atsākymą; 2. atsisākymas, atsimetimas; išsižadėjimas; 3. *šnek.*: мотор рабoтает без отказа моторас veikia бe sutrikimų, tvarkingai; 4. *muz.* naikiklis; ♦ до отказа ligi galo, kiek begalint; sausakimšai, pilnutėliai.

отказ², -а *pasen.* užrašymas, palikimas (*pagal testamentą*).

отказать¹, -кажy, -кажешь *įvk.* 1. atmėsti, nepatėkinti, nesutikti, atsakyti, duoti neįgiamą atsākymą; о. жениху duoti neįgiamą atsākymą jaunikui; о. кому-л. в йске atmėsti kieno ieškinį; 2. atsakyti (*ko*), nesutikti; nepripažinti; о. в помощи atsisakyti padėti; о. себе в самом необходимом atsisakyti nuo reikalingiausių dalykų; нельзя ему о. в остроумии negalima nepripažinti jo šamojingumo; 3. atleisti, atsakyti; ему отказали от работы jam atsakė darba, ji atleido iš darbo; 4. *šnek.* neveikti, sutrikti (*apie mechanizmą*).

отказать², -кажy, -кажешь *įvk. pasen.* užrašyti, palikti (*pagal testamentą*).

отказаться, -кажyсь, -кажешься *įvk.* 1. atsisakyti, nesutikti; 2. atsimėsti, atsižadėti, išsižadėti, išsiginėti; nepripažinti; о. от награды atsižadėti, atsisakyti dovanos, apdovanojimo; о. от своих слов išsiginėti savo žodžių.

отказывать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* отказать¹; он ни в чём себе не отказывает jis sau viską leidžia, niekū savęs nevaždo.

отказывать², -аю, -аешь *eig. pasen. žr.* отказать². **отказываться¹**, -аюсь, -аешься *eig.* atsisakinėti; gintis (*ko*); pūrtytis (*kuo*); vėngti (*ko*); он ни от чего не отказывается jis nieko nevėngia, viską priima.

отказываться², -ается *eig. pasen.* būti užrašomam, paliekamam (*pagal testamentą*).

откалывать¹, -аю, -аешь *eig.* skaldyti, atskėlinėti, *žr.* отколoть¹.

откалывать², -аю, -аешь *eig.* atseginėti, *žr.* отколoть².

откалываться¹, -ается *eig.* 1. *žr.* отколoться¹; 2. būti atskeliamam.

откалываться², -ается *eig.* 1. atsiseginėti; 2. būti atsegamam.

откапывать, -аю, -аешь *eig.* atkasinėti, *žr.* откопать.

откараулить, -лю, -лишь *įvk. šnek.* išstovėti sargyboje, atbūti sargybą.

откармливание, -я penėjimas, tūkinimas, nušėrimas (*puz. veršelio, kiaulės*); ~ть, -аю, -аешь *eig.* penėti, tūkinti; ~ться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. tūkti; 2. būti penimam, nušeriamam.

откат¹, -а 1. nuritimas, nuritinimas, nuridėnimas, nuraičiojimas (*atgal arba į šalį*); 2. nuriedėjimas, atriedėjimas (*atgal*); 3. *kar.* (pabūklo vamzdžio) atšliauza.

откатать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. iškočioti, išbrūkiuoti (*skalbinius*); 2. *šnek.* greit nuelti, nuvažiuoti, nudrožti (*kuri nors nuotolį*); 3. *šnek.* primušti, prilūpti, išplakti.

откататься, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* pabaigti važinėti, čiužinėti, pasivažinėti, pasičiuožinėti, atsičiuožinėti.

откатить, -ачy, -атишь *įvk.* 1. nuristi, atristi, nuritinti, nuridėnti, nuraičioti (*daug, atgal, į šalį*); 2. nustūmti, nuvėžti (*puz. vagonėlių*); 3. *šnek.* greit nuvažiuoti (*puz. nuo prieangio*); ~ся, -ачyсь, -атишься *įvk.* 1. nuriedėti, nusiristi; atriedėti; nučiuožyti šaliū; 2. atplūsti (*atgal*), atslūgti (*apie bangą*); 3. *prk.* greitai pasitraukti (*priešui spaudžiant*).

откатить, -и 1. (nu)ritimas, (nu)ritinimas, (nu)ridėnimas, (nu)raičiojimas; 2. nuriedėjimas, atriedėjimas (*atgal*); 3. *kaln.* nugabėnimas; ~очный, -ая, -ое *kaln.* nugabėnamasis; ~чик, -а *kaln.* išgabėntojas (*puz. anglies*), išvežėjas.

откатывать, -аю, -аешь *eig.* ritinti, ridėnti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. risti, riedėti (*į šalį*); 2. plūsti (*atgal*), slūgti (*apie bangas*); 3. būti nuritinamam.

откачать, -аю, -аешь *įvk.* 1. išsiurbti, išsiurbliuoti, išpumpuoti (*puz. vandenį iš duobės*); 2. atsūpti, atsūpuoti, atgaivinti (*skenduoli*); ~ачивать, -аю, -аешь *eig.* 1. pumpuoti; 2. sūpti, sūpuoti, gaivinti (*skenduoli*).

откачка, -и siurbimas, išsiurbliavimas, išpumpavimas (*puz. vandens iš laivo*).

откачнуть, -нy, -нешь *įvk. šnek.* 1. atstūmti, pastūmėti, pastūmti į šalį (*puz. laikrodžio švytuoklę*); 2. *beasm. prk. šnek.* atstūmti, privežti pasitraukti; nutraukti sąntykius; ~ся, -нyсь, -нешься *įvk.* 1. susvyruoti, pasvėrdėti, susvėrdėti (*į šalį arba atgal*), atsvirti; sušvytuoti (*apie švytuoklę*), sūptelėti į šalį (*puz. lopšys*); 2. *prk. šnek.* atsimėsti, pasitraukti, nusigręžti, atšlyti, nutūlti (*puz. nuo politikos*).

откашливать, -аю, -аешь *eig. žr.* откашлять; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. žr.* откашляться.

откашлять, -яю, -яешь *įvk.* atkósėti, iškósėti, atkraškšti, iškraškšti; ~ся, -яюсь, -яешься *įvk.* atsikósėti, atsikraškšti.

откидать, -аю, -аешь *įvk.* atmėsti, numėsti, nukąsti (*puz. sniegą nuo šaligatvio*).

откид||ка, -и atmetimas; ~нон, -ая, -оe atlošiamasis, pakeliamasis, atmetamasis, atvožiamasis.

откидывать, -аю, -аешь *eig.* 1. (nu)mėčioti, (nu)svaidyti (*į šalį*); 2. atlošinėti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* lōštis.

откинуть, -ну, -нешь *įvk.* 1. nusvėsti, numėsti (*į šalį*); 2. atmūšti, atmėsti, atitreškinti; толчок откинул ерo на зeмлю smūgis atitrenkė jį į žemę; 3. atkraginti, atmėsti (*puz. galvą*); atsiausti (*puz. skverną*); atleškinti, atlaužti, atversti, atlōšti, atvōžti (*puz. dangį*), atitraukti (*puz. užuolaidą*); 4. nubraukti, nebeskaičiuoti, atmėsti; oтaтoк откинули likūčio nebeapkaičiavo, likūtį atmētė; ~ся, -нyсь, -нешься *įvk.* 1. atsilōšti, atsimėsti (*atgal*); 2. atsitraukti, atstōti (*puz. šunes*), mēstis į šalį; 3. atsivōžti, atsideginti, atsisiausti.

откипать, -ает *eig. žr.* откипеть (2 reikš.).

откипеть, -пйт *įvk.* 1. pabaigti vlti, nuvirti; 2. *šnek.* atšōkti, nukristi, atsiskirti (*beverdant*); 3. *prk.* nurimti, atslūgti.

отклад||ка, -и *šnek.* iškiškymas (*puz. arklio*).

отклáдывание, -я 1. atidėliojimas, atidėjimas; 2. *šnek.* taupymas (*pov. pinigų*).

отклáдывать, -аю, -аешь *eig.* 1. atidėlioti, vilkinti; он отклáдывает это со дня на день jis tai atidėlioja dieną iš dienės; 2. *šnek.* taupyti (*pinigus*); *žr.* отложитъ; *~ся*, -ается *eig.* 1. grimžti, gulti (*apie nuosėdas*); 2. būti atidedamam; būti atidėliojamam, vilkinamam.

отклáниваться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* отклáняться (*1 reikš.*); 2. atsakinėti linkčiojimai, linkčioti i kieno nòrs nusilenkimą, atsiliėpti i svėikinimą; *~яться*, -яюсь, -яешься *įvk.* 1. *pasen.* atsisvėikinti; 2. atsiliėpti i svėikinimą; 3. *šnek.* pabaigti linkčioti; 4. *šnek.* nebesizėminti, nebenuolankauti; neužsilėisti.

отклáивать, -люет *įvk.* 1. atkiřsti snapū, nulėsti; 2. *šnek.* nebekibti (*apie žuvis*); *~ёвывать*, -ает *eig.* nulėsti, nulėsioti, nulasioti.

отклéивать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* отклéить; *~ся*, -ается *eig.* 1. *žr.* отклéиться; 2. būti atklijuojamam, atlipinamam.

отклéить, -ёю, -ёишь *įvk.* atklijuoti, atlipinti; *~ся*, -ётся *įvk.* atsiklijuoti, atsilipinti, nusiklijuoti.

отклéйка, -и *šnek.* atklijavimas, atlipinimas.

отклéпáть, -áю, -áешь *įvk.*, *~ёпывать*, -аю, -аешь *eig.* atkniėdyti.

отклéик, -а 1. atgarsis, atbalsis, atliepas, atsiliepi-mas, skařdas; 2. *džn. dgs.* atsiliepi-mai; atgar-siai.

отклéикáться, -áюсь, -áесься *eig.*, *~йкнуться*, -нусь, -нешься *įvk.* 1. atsiliėpti, atsišaukti; skar-dėti; 2. *prk.* reaguoti.

отклонéние, -я 1. nukreipimas, pakreipimas; 2. at-metimas, nepatėkinimas (*pov. prařumo, reika-lavimo*); 3. nukrypimas, nuokrypa; deviacija; o. магнитной стрéлки magnėtinės rodýklės nukrypimas; предéльное o. ribinis nukrypimas.

отклонéитель, -я v.: o. струй hidr. deflektorius.

отклонéить, -оню, -онишь *įvk.* 1. nukreipti, pakreipti (*i řali*); nuřalinti; 2. *prk.* atmėsti, nepatėnkinti (*pov. prařumo*), nepriimti; o. предложение nepriimti pasiřlymo; 3. *prk.* sulaikyti, sustabdýti, atkalbėti (*nuo ko*); *~ся*, -онюсь, -онишься *įvk.* 1. pakrýpti, nukrýpti, atřlyti, pasitraukti; 2. *prk.* nuklýsti, nukrýpti, atřyti; o. от téмы nukrýpti nuo témos; 3. išsilenkti (*ko*), nusiřalinti.

отклонéять, -áю, -áешь *eig.* *žr.* отклонéить; *~ся*, -яюсь, -яешься *eig.* 1. *žr.* отклонéиться; 2. būti nukreipiamam; būti atmetamam; būti sulaikomam.

отклóет *žr.* отклевать.

отклóчáть, -áю, -áешь *eig.* išjunginėti; *~ить*, -чý, -чйшь *įvk.* atjungti, išjungti (*pov. telefona*); *~яться*, -йтся *įvk.* išsijungti.

отклóанный, -ая, -ое; -ван, -а, -о kaltinis, nukáltas.

откóвáть, -кую, -куёшь *įvk.*, *~óвывать*, -аю, -аешь *eig.* 1. nukálti, iškálti (*pagaminti bekalant*), nukalinėti; 2. numušti, nudaužyti, atidaūžti, nulūpti (*pov. pasagą*); 3. *šnek.* (pa)baigti kálti, káustyti.

откóвэлять, -áю, -áешь *įvk.* *šnek.* nuřlubčioti, nukėblinti (*i řali*).

откóвэривать, -аю, -аешь *eig.* nukrapřtinėti, atkrapřtinėti, nuknebinėti, atknabinėti; *~нуть*, -нý,

-нёшь *įvk.* nukneibti, nurákti; *~ять*, -áю, -áешь *įvk.* *šnek.* nukrapřtyti, atkrapřtyti, nuknaibýti, atknaibýti, nurákti.

откóзырnúть, -нý, -нёшь *įvk.* *šnek.* *žr.* откóзырять¹.

откóзырять¹, -áю, -áешь *įvk.* *šnek.* (*lořiant kortomis*) atsakýti kőziriui, atkoziriuoti, iškoziriuoti, atsakýti řviėtaui.

откóзырять², -áю, -áешь *įvk.* *šnek.* atiduoti pāgarbą, pasisvėikinti (*pridedant pirřtus prie kepurės snapelio*).

откóл, -а 1. atskėlimas; 2. atskillimas.

откóлáчивать, -аю, -аешь *eig.* atkalinėti, nudaužinėti (*kas prikalta, užkalta*).

откóле *prv. pasen.* iš kuř.

откóлок, -лка *šnek.* atskalà, atplaiřà, skevėldra.

откóлотýть, -лочý, -лотишь *įvk.* *šnek.* 1. atkálti, nudaūžti, atidaūžti, nudaužyti, numušti; atplėsti; o. дóску atkálti, atplėsti leitą; 2. primušti, prikumščiuoti, pribùkinti, išlùpti, išvelėti, išvanóti řónus, įkiřsti, įkrėsti.

откóлóть¹, -колóю, -колéшь *įvk.* 1. atskėlti, nuskėlti; nudaūžti; 2. *šnek.* drėbteleti, lėpteleti (*pov. neapgalvotą řodį*); 3. *prk.* atskirti, pėskirti; 4. *šnek.* treňkti, (su)dróžti (*pov. sudainuoti, pařokti*);

♦ o. штыку iškrėsti pókřtą.

откóлóть², -колóю, -колéшь *įvk.* atsėgti (*pov. segtuka*).

откóлóться¹, -колóюсь, -колéшься *įvk.* 1. atskilti; nudūžti (*pov. arbatinuko snapelis*); 2. *prk.* atskirti, atitrákti, atskilti; o. от семьи pasiřalinti nuo řeimės, palikti řeimą.

откóлóться², -колéтся *įvk.* atsisėgti.

откóлóчáть, -áю, -áешь *įvk.* *šnek.*, *~нуть*, -нý, -нёшь *įvk.* *šnek.* atknaibýti, nuknaibýti, nukneibti.

откóлúпывать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* atkneibinėti, nukneibinėti.

откóль *prv. pasen.* *žr.* откóле.

откомáндирóвáть, -рýю, -рýешь *įvk.*, *~óвывать*, -аю, -аешь *eig.* 1. komandiruoti, nukomandiruoti (*kur nors*), pasiřsti; 2. atsiřsti, atkomandiruoti (*iř kur nors*); ero сюдà откомандировáли из Москвы iř čion iš Maskvės atkomandirávo.

откóпáть, -áю, -áешь *įvk.* 1. atkásti, iškásti, išraūsti; 2. *prk.* *šnek.* atrásti, surásti, suieškóti, ištraukti; откóда ты řту книгу откóпáл? iš kuř tú řitą knýgą ištraukei?

откóпка, -и *šnek.* atkasimas, iškasimas.

откóрм, -а penėjimas, nupenėjimas, atpenėjimas; at-řerimas, nuřerimas, řerýba; atgánymas, nutùkinimas, atmitinimas.

откóрмить, -ормлóю, -ормишь *įvk.* 1. nupenėti, atpenėti, nutùkinti, atganýti, atřerti; atlėsinėti (*apie paukřčius*); 2. *šnek.* papenėti, pařerti, paliuóbt; 3. *šnek.* nuįunkyti; *~ся*, -ормлóсь, -ормишься *įvk.* *šnek.* nusipenėti, atsipenėti, atsiganýti; nutùkti.

откóрмíка, -и *žr.* откóрм; **лennyй**, -ая, -ое нупенėtas, nutùkęs; откóрмленная на сáло свинýя lařininė kiaulė; **ок**, -мка peniùkřlis, penimis, pėslas; **очный**, -ая, -ое penėjimo, nupenėjimo, penimàsis (*pov. punktas, ferma*); **щик**, -а řerėjas, řerikas; **щица**, -ы řerėja, řerikė.

откός, -а 1. šlaifas, atkálnė, ātšlaitė, pašlaitė, ātšlaja; atkrantė, pakriaušė; pasklānda, paskliūnda, pasiautā; skārdis; 2. *tech.* šlaifas; естественный о. natūralūs šlaifas; низовой о. pasrovinis šlaifas; ♦ пускѣть поѣзд под о. nuvesti traukinį nuo bėgių.

откосить, -ошų, -осишь *įvk.* 1. šnek. (*šienaujant*) nupiauti gābalą svėtimo sklępo; 2. nušienauti, nupiauti (*tam tikrą sklępą*); 3. šienauti, (iš-)piauti (*tam tikrą laiką*); 4. pabaigti šienauti; я откосил клевер аш нушенау, баigiaу шенauti dōbilus; ~ся, -ошųсь, -осишься *įvk.* šnek. pabaigti šienauti, apsišienauti.

откосевать, -чųю, -чүешь *įvk.* 1. nuklajōti (*į kitas vietas*); atklajōti (*iš kitur*); 2. *prk.* pėrsikelti, išsikelti į kitą vietą.

откошų *žr.* откосить; ~сь *žr.* откоситься.

откра[с]ить, -ашу, -асишь *įvk.*, ~шивать, -аю, -аешь *eig.* (pa)baigti dažyti; nudažyti (*puz. visus langus*).

открепить, -плію, -пишь *įvk.* 1. atpalaiduoti (*kas pritoirtinta*); atrišti, atsėgti; 2. išbraukti iš įskaitos, nuimti nuo įskaitos, išregistruoti; ~ся, -плюсь, -пишься *įvk.* 1. atsipalaiduoti, atsirišti, atsėgti; 2. išsibraukti iš įskaitos, nusimti nuo įskaitos, išsiregistruoti.

откреплять, -яю, -яешь *eig.* *žr.* открепить; ~ся, -яюсь, -яешься *eig.* 1. *žr.* открепиться; 2. būti atpalaiduojamam; būti išbraukiamam iš įskaitos.

откреститься, -ещųсь, -эстишься *įvk. bašn.* 1. *pasen.* pėrsizėgnoti; pėrsizėgnojimu nuvaryti piktās dvasiās; 2. šnek. pabaigti žėgnōtis.

открещиваться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *bašn.* žėgnōtis; krųžiaus žėnklu varyti šalinį piktās dvasiās; 2. šnek. kratyti, atsisakinėti (*nuo ko*), gintis, pūrtytis, išsisukinėti.

откричаться, -чųсь, -чишься *įvk. šnek.* atsirėkti, nusirėkti, išsirėkti.

откровение, -я 1. nujautimas, nuspėjimas; о. гения гėniјаus nujautimas; о. поэта poetο kvėpimas; 2. *bašn. pasen.* aprėiškimas; 3. atradimas; 4. *pasen.* atvirūmas, paslapties, paslapčių atidengimas.

откровени[с]ать, -аю, -аешь *eig. šnek.* būti perduotam atviram, atvėrti savo paslaptis, atviraį pasakotis; ~о *prv.* atviraį; ~ость, -н *m.* 1. atvirūmas; nuoširdūmas, širdingūmas; atviraširdiškūmas; 2. *dšn. dgs.* atviri prisipažinimai, išsipaskojimai; ~ый, -ая, -ое; -вєнен, -вєнна, -вєнно 1. ātviras, atviraširdis, nuoširdūs, širdingas; 2. nėslepiamas, aiškūs, ātviras; akivaizdūs; nėslepiamas.

открыть, -ою, -ойшь *įvk. šnek.* nukiřpti, atkiřpti; pėrkirpti.

откромсать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* atrėžti, (*nelygiai, trupinant*) atrėkti; aplaupyti.

откусить, -ошų, -ошишь *įvk.* nutrupinti, nugūrinti; ~ся, -ошится *įvk.* nutrupėti, nušiupėti, nugūrti.

открою *žr.* открыть; ~сь *žr.* открыться.

открутить, -учų, -үтишь *įvk. šnek.* 1. išvijoti, atvynioti (*puz. virvę*); 2. atsukti, atvėžti (*puz. veržlę*); nusukti, (*sukiojant*) nuplėšti; ~ся, ~учųсь, ~үтишься *įvk.* 1. išsivynioti, išsivyti;

2. atsisukti, nusisukti; 3. *prk. šnek.* išsisukti, išvėngti.

откручивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. vijoti; 2. at-sukinėti; nusukinėti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* открутиться; 2. būti išvijojamam; būti at-sukamam.

открыватель, -я *v.* atradėjas.

открывать, -аю, -аешь *eig.* 1. atidarinėti, atvožinėti, vėrti; 2. atradinėti, išradinėti; 3. steigti, kurti; *žr.* открыть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. atsidarinėti; žiōtis; skleistis; *žr.* открыться; 2. būti atidaromam; būti atrandamam; būti steigiamam, kuriamam.

открытис, -я 1. atidarymas, atvėrimas; atvožimas, atidengimas; 2. įsteigimas, įkūrimas (*puz. mokyklos*); 3. išaiškinimas, atvėrimas, atskleidimas (*puz. paslapties*); 4. atidengimas (*puz. paminklo*); 5. atradimas (*puz. naujos žemės*); 6. pradėjimas (*puz. medžioklės sezono*).

открытка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам atvirūkas.

открытый, -ая, -ое 1. ātdaras, atvėrtas, atidarytas, ātviras (*puz. langas*); atlasūs (*puz. peilis*); ātlapas (*puz. švarkas*); открытое поле ātviras, plýnas laūkas; открытые ворота atkili, atkelti vartai; открытое место aikštė, erčia; 2. pradėtas, atidarytas (*puz. posėdis*); 3. plikas, nuogas, neūdengtas; открытая шея nuogas kāklas; открытая голова plikā (*be kepurės*) galvā; 4. viešas, ātviras; открытое партийное собрание ātviras partinis susirinkimas; избрать открытым голосованиєм išrinkti ātviru balsavimu, atviraį balsuojant; 5. nuoširdūs, atviraširdis, širdingas, nėslepiamas, ātviras; ♦ на открытом воздухе atviramė ore; открытое море atvirā jūra; открытое письмо а) atvirūkas; б) ātviras laiškas (*puz. laikraštyje*); о. вопрос neišsprėstas, ātviras klāusimas; о. лоб plati, stati kaktā.

открыть, -рою, -рөешь *įvk.* 1. atidaryti, atvėrti (*puz. duris*); atšauti, atkabinti, atvōžti (*dėžę*); atskleisti, atvėrsti (*lapą, knygą*); atkelti (*vartus*); nuklōti (*apklotą*); nudėngti (*stalą*). atlapōti (*krūtinę*); pražiōti (*burną*); atmėrkti (*akis*); išskėsti (*skėti*); 2. susėkti (*puz. priežastį*); 3. aprėikšti, pasakýti (*tiesą*); 4. atrasti; 5. įsteigti, įkurti (*draugiją*); atidaryti (*puz. naujus kultūros namus*); atidėngti (*paminklą*); 6. šnek. palėisti (*puz. vandenį*); 7. *prk.* padaryti prieinamą, ātviraį; 8. aptikti, rasti, suieškōti; nustatýti (*puz. naują dėsnį*); sukurti (*puz. naują teoriją*); о. záговор susėkti sāmokslą; о. чьи следы kienō pėdsakus. aptikti; 9.: о. стрельбų pradėti šaudyti; о. кредит atidaryti kreditą; открылось будущее atsi-vėrė ateitis; о. свет uždėgti šviėsa; ♦ о. Амєрику *iron.* atrasti Amėriką (*pasakyti visiems žinomą dalyką*); ~ся, -роюсь, -рөешся *įvk.* 1. atsidaryti, atsi-vėrti; atsi-vōžti; atsi-vėsti, atsi-skleisti; atsilapōti; išsižiōti (*apie burną*); atsi-mėrkti (*apie akis*); 2. *prk.* išaiškėti, paaiškėti, tāpti suprantamam; išeiti, iškilti aikštėn; 3. prasidėti; охōта открылась medžioklė prasidėjo; открылось сообщение prasidėjo susisieklimas; в роде открылась эпидемия *šnek.* miestė kilo, pasirōdė epidemija; торжество открылось prasidėjo

išķilmēs; 4. atsivērtu (*apie žaizdā*); 5. prisipažinti, išsipāsaoti; он мне открылся jis mán atvērē sāvo širdi; ♦ у меня глаза открылись āš prareģējau, mán ākys atsivērē.

откуда *prv.* iš kuř; o. он приехал? iš kuř jis atvažiavo? o. вы взяли? kās jums pasākē?; o. они ваши? kās jums juos dāvē?; iš kuř juos pāēmetē?; ♦ o. ни возьмись kuř būvēs, kuř nebūvēs; iš netūčių (*pasirodē*); nežiniā iš kuř.

откуда-либо *prv.* žr. откуда-нибудь.

откуда-нибудь *prv.* iš kur nors, iš bet kuř; iš kaž-kuř.

откуда-то *prv.* kažin iš kuř, nežiniā iš kuř, iš kaž-kuř.

откуп, -а; *dgs.* откупá 1. *ist.* atpirkimas (*mokesčių ėmimo teisės*); винный o. prekiavimo degtinė atpirkimas; 2. išpirka, išpirkis; дам за себя o. dlosiu už savē išpirka; ♦ брать (взять) на o. a) *pasen.* įsigyti išimtinę teisę; b) pasiglemžti, pasisūvinti išimtinę teisę.

откупать, -аю, -аешь *eig. pasen.* 1. supirkinėti; 2. nuomoti; 3. išpirkinėti, atpirkinėti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. pasen.* išsipirkinėti, atsipirkinėti.

откупить, -уплю, -упишь *prv. pasen.* 1. supirkti, atpirkti (*puz. prekes*); 2. išsinuomoti, įgyti teisę (*naudotis*); 3. išpirkti, išvaduoti; ~ся, -уплюсь, -упишся *prv. pasen.* išsipirkti (*puz. už kyši*), atsipirkti.

откупной, -ая, -ое *ist.* atpirkimo, atperkamasis.

откупоривать, -аю, -аешь *eig.* atkimšinti; ~ить, -рю, -ришь *prv.* atkimšti, atidaryti (*puz. statinę*); ~иться, -ится *prv.* atsikimšti.

откупорка, -и atkimšimas; atidarymas (*puz. konservų dėžutės*).

откупщик, -а *ist.* (*mokesčių rinkimo teisės*) atpirkėjas.

откусить, -ушу, -ушишь *prv.* 1. nukąsti, atkąsti, atsikąsti; pėrkąsti (*pusiau*); 2. nužnobyti, nukirpti (*puz. gabalą vielos*); ~ушивать, -аю, -аешь *eig.* 1. atkandinėti; (at)kandžioti; 2. nužnabyti, nugnaibyti.

откусать, -аю, -аешь *prv. pasen.* 1. paválgyti; pagėrti (*puz. arbatos*); 2. dalyvauti pietaujant, arbata gėriant; 3. paragauti (*puz. valgio*).

откушу *žr.* откусить.

откую *žr.* отковать.

отлавивать, -рю, -руешь *prv. jūr.* išlaviruoti.

отлавливать, -аю, -аешь *eig.* gaudyti, medžioti, *žr.* отловить (2 reikš.).

отлагательство, -а atidėjimas, atidėliojimas, vilkinimas; дело, netėpianчее отлагательства neatidėliotinas, skubūs, neatidėtinai reikalingas; без отлагательства negaįsdamas, negaįstant, skubiai.

отлагать, -аю, -аешь *eig.* 1. atidėlioti; 2. *geol.* *žr.* отложить (8 reikš.); ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* *žr.* отложиться.

отлаживать, -аю, -аешь *eig.* lăužioti, lăužyti, atlăužinėti; ~ся, -ается *eig.* lăužinėti, lăžti.

отлѣг *žr.* отлечь.

отлѣгать, -ает *eig. žr.* отлечь.

отлежать, -жy, -жйшь *prv.* 1. *šnek.* išgulėti (*kurį laiką*); pragulėti (*besergant*); 2. nugulėti (*puz. koją*); ~ся, -жyсь, -жйшесь *prv.* 1. (*gulint*) pasitaistyti, atsitaistyti, pagerėti; 2. atsiklojėti (*apie*

linus); 3. išsigulėti, sunókti, susistovėti, atsigulėti.

отлепить, -еплю, -эпишь *prv. šnek.* atlipdyti, atklijuoti; nulipdyti; ~ся, -эпится *prv. šnek.* atsilipdyti, atsiklijuoti.

отлеплять, -яю, -яешь *eig. žr.* отлепить; ~ся, -ается *eig. žr.* отлепиться.

отлёт, -а (*pauskščiu*) išskridimas, išlėkimas; ♦ на отлёте nuošalyje, nuošaliai, atkampiai; tolóka, atokiai (*puz. būti, gyventi*); держать на отлёте (на отлёт) laikyti atkištoje, ištiestoje (*i šalį*) gaikoje.

отлетать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* отлететь.

отлетать², -аю, -аешь *prv.* 1. (pa)baigti skraidyti, skristi, lėkti; 2. *šnek.* išbūti lakūnų; atskraidyti, išskraidyti (*tam tikrą laiką*).

отлететь, -лечу, -летишь *prv.* 1. išskristi, išlėkti; nuskristi, nulėkti; 2. atšókti (*puz. sviedinys nuo sienos*), nusiristi; 3. *šnek.* nutrákti, ištrákti (*puz. saga*), nuplyšti; 4. *prk.* išnykti, pradięgti.

отлечь, -лягу, -ляжешь, -лягут; *būt.* отлѣг, -легла, -легло *prv.* 1. *beasm.* palengvėti, atlyžti (*apie sorulį*), atslūgti; у меня отлегло от сердца mán palengvėjo širdyje, mán atslūgo, nukrito nuo širdies; 2. *pasen.* pasitraukti.

отлив, -а 1. nupylimas, nuliejimas; išpumpavimas; vandenį nubėgimas (*žemyn, atgal*); 2. išliejimas, nuliejimas (*puz. biusto*); 3. (*jūros*) atoslūgis; 4. atspalvis, spalvos niuansas; 5. *archit.* palangė; 6. *tech.* nuolaja, nuotekis; 7. *prk.* susilpnėjimas, nuslūgimas, sumažėjimas.

отливать, -аю, -аешь *eig.* 1. nupilstyti, nupyloti, nupilstinėti; pumpuoti; 2. turėti atspalvį, būti su atspalviu; 3. liėti, liedinti; *žr.* отлить.

отливина, -ы *archit.* stogėlis.

отливистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о tūrintis atspalvį, atspalvingas.

отливка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. liejimas, liėdinimas (*puz. varpo*); 2. išpumpavimas, išsėmimas (*vandenį*); 3. liejinys; ~ной, -ая, -ое nutekamasis, (nu)leidžiamasis, nuleidimo; отливные ворота шлюза (*vandens*) nuleidimo, nuleidžiamieji šliuzo vartai.

отливный, -ая, -ое atoslūgio; o. час atoslūgio valandą.

отливочный, -ая, -ое liėdinimo, liėdinamasis, liejimo; ~щик, -а liejikas.

отлинять, -яет *prv.* išsišerti, numėsti plaukus, plunksnas.

отлипать, -аю, -аешь *eig.* ~ипнуть, -ну, -нешь; *būt.* -лїп, -ла, -ло *prv. šnek.* atsiklijuoti, atšókti, atkūsti (*puz. popierius*).

отлить, отолью, отольёшь; *būt.* отлил ir отлил, отлила, отлило ir отлило *prv.* 1. nupilti, atpilti, nuliėti; 2. išpumpuoti, išsiurbliuoti (*puz. iš laivo*), išsėmti; 3. nuliėti (*puz. varpą*), nuliėdinti; 4. *šnek.* atlaistyti, atgaivinti (*apliejus vandeniu*); ~ся, отольётся; *būt.* -їлся, -їлась, -їлось ir -їлось *prv.* 1. nusipilti, nusilieti, nusilaistyti; 2. *prk.* įgauti pavidalą, įsilieti, susiformuoti, įsikūnyti (*apie gyvenimą, mintis*).

отличать, -аю, -аешь *eig.* skirtumą matyti; skirti, *žr.* отличить; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. skirtis (*nuo ko*); 2. paslžymėti (*kuo*), išsiskirti (*iš kitų*);

о. проницательным умом pasižymėti įžvalgių protū; квартира не отличалась удобствами būtas nepasizymėjo patogumais.

отличие, -я 1. skirtumas, skirtingumas, atskyris, skirtis, skirtas, kitokybė; в о. skirtingai, priešingai; 2. pasižymėjimas; išsiskyrimas; знак отличия pasižymėjimo ženklas; кончить университет с отличием baigti universitetą su pagyrimu; 3. apdovanojimas (ordinu, medaliu), atžymėjimas.

отличительность, -и m. skirtingumas, išskiriamumas; ~ый, -ая, -ое 1. atskiriamasis, skiriamasis, atpažįstamasis; о. знак skiriamasis ženklas; 2. būdingas, ypatingas, charakteringas; отличительная черта būdingas, charakteringas bruožas.

отличить, -чү, -чийш *įvk.* 1. atskirti, atpažinti, išskirti; 2. atžymėti, apdovanoti (medaliu, ordinu); ~ся, -чүсь, -чийсь *įvk.* pasižymėti, išsiskirti.

отличка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek. žr.* отличие (1 reikš.).

отличник, -а pirmūnas, žymūnas; о. учобы mokymosi, mokslo pirmūnas; о. трудá darbo žymūnas; ~ца, -ы pirmūnė, žymūnė.

отлично *pro.* 1. skirtingai, kitaip; думать о. от других galvoti skirtingai, kitaip, negu kiti; 2. labai gerai, puikiai, žavėtinai; ~ый, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. skirtingas, kitoniškas, kitoks; перепансūs; išsiskiriantis; 2. labai geras, puikus, dailūs, žavingas, žavūs; отличное настроение puiki, žavi nuotaika; о. работник labai geras, puikus darbininkas.

отлов, -а sugavimas; sumedžiojimas; о. молодых оленей jaunuų elnių sumedžiojimas.

отловить, -овлю, -овишь *įvk.* 1. *šnek.* pabaigti žvejoti, atžvejoti; 2. *spec.* sugauti, sumedžioti (*pov. bebrq*); ~ся, -овлюсь, -овишься *įvk.* pabaigti žvejoti, atžvejoti.

отлогий, -ая, -ое; -лог, -а, -о nuolaidūs, nuožulnūs, nuotakūs, pasklandūs, pakalnūs, pašluonūs, pašliautinas; ~ость, -и m. 1. nuolaidumas, nuotakumas, nuožulnumas, pasklandumas; 2. nuolaidumà, nuotakumà, nuožulnumà, pasklandà; pakalnė.

отложение, -я 1. atidėjimas, atidėliojimas; vilkinimas; о. дела bylōs, reikalo atidėjimas; 2. *pasen.* atsimetimas (*nuo ko*), atsiskyrimas; atskilimas; 3. susikaupimas; о. в растеньях питательных веществ maistingų medžiagų susikaupimas augaluose; 4. *geol. džen.* *dgs.* nuogulos, nuosėdos; 5. *geol.* nusėdimas; nuguldymas, nusodinimas, sedimentacija.

отложить, -ожү, -ожишь *įvk.* 1. padėti (*iš rankų, i šalį*), atidėti; 2. nuvilkinti, nutęsti, atidėti; 3. sutaupyti, sukaupti; pasidėti; о. деньги на праздник pasidėti, sutaupyti pinigų švenčiai; 4. iškinkyti, nukinkyti; 5. *biol.* sudėti, pridėti (*kiaušinių*); о. икры išleisti ikrus, išnešti; 6. *tarm.* atverti, atidaryti, atstūmti (*pov. stūmą*); 7. *pasen.* atvesti, atlekti, nulėisti (*pov. kariatos viršų*); 8. *geol.* nuguldyti, nusodinti; ♦ о. в долгий ящик nudelsti, užmėsti, atidėti ilgam laikui; ~ся, -ожүсь, -ожишься *įvk.* 1. nugulti, nusistoti, nusėsti (*apie nuosėdas*); 2. *prk.* įsiminti, įstrigti, užsilikti; 3. *pasen.* atsiskirti (*apie šalį*); pasitraukti, pasišalinti (*pov. nuo visuomenės*).

отложной, -ая, -ое: о. воротник atverčiamà, atlenkinė apykaklė.

отломать, -āju, -аешь *įvk.* 1. atlaužti, nulaužti; nuplėšti, nutraukti (*pov. žaisliuko dalį*); 2. *šnek.* sukarti (*nuvažiuoti, nueiti*); ~ся, -ается *įvk.* nulaužti, nusilaužti, atlaužti.

отломить, -омлю, -омишь *įvk.* nulaužti, atlaužti, palaužti; ~ся, -омиется *įvk.* nulaužti, atlaužti.

отломок, -мка *šnek.* nuolauža, lūžgalys, atplaiša, atlauža.

отлупить, -уплю, -упишь *įvk. šnek.* 1. atlūpti, atknóti, atidrekti, atlaupyti; 2. išpėti, apmušti, išlūpti, išpliekti; ~ся, -упится *įvk.* atsilūpti, nusi-
lūpti, atsiknóti, atkerti.

отлуплять, -яю, -яешь *eig. šnek.* lupinėti, lūpti; ~ся, -яется *eig. šnek.* lūptis, knótis.

отлучать, -āju, -аешь *eig. skirti* (*pov. nuo šeimos*); *įunkyti* (*pov. kūdikį*); ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. išeidinėti, pasitraukinėti, pasitraukti; 2. būti atskiriamam.

отлучение, -я *pasen.* 1. bažn. ekskomunikavimas, atskyrimas (*nuo bažnyčios*); 2. nuėjunkymas.

отлучить, -чү, -чийш *įvk. pasen.* 1. atskirti; pašalinti; о. от друзей atskirti nuo draugų; о. от церкви bažn. atskirti nuo bažnyčios, ekskomunikuoti; 2. nuėjunkyti (*žinduklį*); ~ся, -чүсь, -чийсь *įvk.* pasitraukti, pasišalinti, išėiti, atsitraukti.

отлучка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *nebuvi-*mas (*namie*); pasišalinimas, pasitraukimas, išėjimas, išvykimas; он был в отлучке jō nebūvo namie, jis buvo išėjęs, išvykęs; самовольная о. с места работы savavališkas išėjimas, pasitraukimas iš darbavietės.

отлучивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* vėngti darbo, išsisukinėti, tinginiauti, krošėti, vāngstyti, dalbs-
tytis.

отлудить, -юблю, -юбишь *įvk.* pasiliauti, pamėsti mylėjus.

отляг, ~гу, ~жешь *žr.* отлечь.

отмалчиваться, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* neatsakinėti, tylėti, *žr.* отмолчаться.

отманивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* viliooti, māsinti; ~ить, -анию, -анишь *įvk. šnek.* nuviliooti, atmāsinti, atitraukti.

отматывать, -аю, -аешь *eig.* vėyti, (at)vijoti, *žr.* отмотать.

отмахать, -машү, -машешь *ir -āju, -аешь įvk. šnek.* 1. numosuoti, numosikuoti; 2. nudrōžti, atidrōžti, sukarti (*kuri kelią*), greičiai nueiti, nuvažiuoti, nuplėkti, nudardėti, nulėkti; 3. greičiai atlikti, atplėkti, prarūti (*perskaityti*); 4. *jūr.* pasignalizuoti (*vėliavėlėmis, žibintu*).

отмахивать, -аю, -аешь *eig.* 1. *žr.* отмахать; 2. (*mosuojant kuo*) baidyti, vaikyti (*pov. muses*); ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. gintis (*mosuojant*), baidyti, baidyti nuo savęs (*pov. uodus*); 2. numoti rankà, neigti (*mojuojant ranka*); 3. *prk. šnek.* atsisakinėti, purtytis, kratytis (*ko*).

отмахнуть, -нү, -нësh *įvk.* mōstelėti (*pov. vaikant vabzdžius*), pabaidyti; ~ся, -нүсь, -нëshься *įvk.* 1. pavijėti (*pov. bites*), paginti, pavėti, pabaidyti nuo savęs, nusimosikuoti; 2. nekreipti dėmesio, atsakyti, atsikratyti, numoti rankà; я отмахнулся от такого предложения aš atsiskaciau

nuo tokio pasiūlymo; aš nėkreipiau dėmesio, nu-
mėjau ranką į tokį pasiūlymą.

отмáчивать, -аю, -аешь *eig.* mirkėti, brinkinti (*puz. státiņę*), *žr.* отмочáть.

отмáшу *žr.* отмáхáть.

отмежевá||ние, -я 1. atribojimas, atskyrimas; 2. at-
siribojimas, atsiskyrimas; ~ть, -жýю, -жýешь *įvk.*
1. (*atmatavus*) atriboti, atskirti ežią; atmatuoti
(*žemės sklypą*); 2. *prk.* išskirti, izoliuoti, atida-
lyti; ~ться, -жýюсь, -жýеьсь *įvk.* atsiriboti,
atsiskirti.

отмёл *žr.* отместá.

отмель, -и *m.* sekumà; átsala, atábradas (*puz. upės pakraštýje*).

отмелю *žr.* отмолóть.

отмéна, -ы atšaukimas, panaikinimas; o. крепост-
ного права baūdžiaivos panaikinimas; в отмéну
(чегó) panaikinant, pakeičiant (*ką*), vietoj (*kó*).

отменítь, -еню, -енишь *įvk.* atšaukti, panaikinti;
o. приказ atšaukti įsákytà.

отмéнный, -ая, -ое; -мёнен, -мённа, -мённо 1. labai
gėras, puikūs, prašmatnūs; nepaprastas, ypatingas;
2. *pasen.* nepanašus, skirtingas.

отменять, -яю, -яешь *eig.* atšaukinėti, *žr.* отменить.

отмёр, -а *šnek.* atmatávimas, atseikėjimas.

отмерётъ, отомрёт; *būt.* óтмер, -лá, -лó *įvk.* 1. su-
nykti, armirti, nudžiūti; 2. *prk.* išnykti, atmirti,
liautis egzistávus.

отм||ерзáть, -ает *eig.*, ~брзнуть, -нет; *būt.* -мёрз,
-лá, -лó *įvk.* 1. iššalti, nušalvėti (*apie augalus*);
2. *šnek.* nušalti, atšalti, atgrūbti (*apie kūno da-
lis*).

отмер||ивать, -аю, -аешь *eig.* matuoti, seikėti; ~ить,
-рю, -ришь *įvk.*, ~ять, -яю, -яешь *įvk.* *šnek.*
atmatuoti, atseikėti (*puz. grūdus*); ~ять, -яю,
-яешь *eig.* *žr.* отмеривать.

отместá, -метý, -метёшь; *būt.* отмёл, -лá, -лó *įvk.*
1. nušluoti, atšluoti, pašluoti; 2. *prk.* atmesti, pa-
neigti.

отмéstка, -и *šnek.* (smulkūs) keřštas, kerštávimas,
pagieža; в отмéstку atkeřšydamas, atsimokėda-
mas, atspėtuodamas, gėždamas, iš keřšto.

отметáть, -áю, -áешь *eig.* 1. atšlavinėti; 2. *prk.*
neigti; *žr.* отместá.

отмётина, -ы 1. žymė, pažymys, ženklas; 2. lauký-
mė (*gyvulio kaktoje*).

отмётить, -ёчу, -ётишь *įvk.* 1. pažymėti, sužymėti,
pažėnklininti; o. в кнйге pažymėti, įrašyti kný-
goje; нельзя не о. negálima nepažymėti; егó
харáктер был отмечен положительными чертáми
prk. jò būdas pasižymėjo teigiamais bruožais;
2. atžymėti, pagerbti, pagirti; 3. *šnek.* išrašyti,
išregistruoti; ~ся, -ёчусь, -ётишься *įvk.* 1. įsira-
šyti, įsiregistruoti; 2. *šnek.* išsirašyti, išsibraukti,
išsiregistruoti.

отмётка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. (*veiks-
mas*) pažymėjimas, atžymėjimas, pažėnklinimas;
užrašymas; įrašas; 2. (*veiksmas*) išregistravimas;
išbraukimas; 3. (*moksleivio*) pažymys; 4. žymė,
ženklas; atžymà; 5. *spec.* aukščio pažymà, alti-
tudė.

отметý *žr.* отместá.

отмётчик, -а 1. ženklintojas, žymėtojas (*žmogus*);
2. žymėtuvas (*prietaisas*).

отмечáть, -áю, -áешь *eig.* 1. žymėti, ženklinti;
2. įrašinėti; *žr.* отмётить; ~ся, -áюсь, -áеьсь *eig.* 1. registruoti; 2. būti pastebimám; 3. ryš-
kėti, aiškėti, pasirodyti.

отмечу *žr.* отмётить; ~сь *žr.* отмётиться.

отмирá||ние, -я nykimas, (at)mirimas; ~ть, -áет
eig. nykti, džiūti (*puz. šakelė*), *žr.* отмерётъ.

отмобилизовáть, -зýю, -зýешь *įvk.* sumobilizuoti;
~ся, -зýется *įvk.* susimobilizuoti.

отм||окáть, -áет *eig.* mirkti, vilgti, šlapsti, marký-
tis; ~бкнуть, -нет; *būt.* -мók, -лá, -лó *įvk.* at-
mirkti, atvilgti, išmirkti, sumirkti.

отмолáть, -лó, -олишь *įvk.* bažn. atmelsti, išmelsti,
maldomis išprašyti, išmaldauti (*puz. nuodėmių
atleidimą*).

отмолотáть, -лочý, -лóтишь *įvk.* 1. pabaigti kulti,
iškulti; 2. pakulti, pakulėti (*puz. keletą dienų*);
~ся, -лочýсь, -лóтишься *įvk.* *šnek.* išsikulti.

отмолóть, -мелю, -мелешь *įvk.* pabaigti málti, su-
málti; išmálti (*puz. kelias valandas*).

отмолочý *žr.* отмолотáть; ~сь *žr.* отмолотáться.

отмолчáться, -чýсь, -чйсь *įvk.* *šnek.* tylomis,
nėgirdomis nulėisti (*puz. paskalas, kalbas*), ne-
atsakýti, nutylėti.

отмор||аживать, -аю, -аешь *eig.*, ~бзить, -рóжу,
-рóзишь *įvk.* nušalti (*puz. kojas*), nu(s)šál-
dyti.

отмóстка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *tech.*
priegrinda.

отмотáть, -áю, -áешь *įvk.* 1. atvynióti, nuvynióti,
atvýti; nuvýti, atvijóti; 2. *šnek.* išstampýti, atmo-
súoti, išmosúoti; išmosikuoti (*rankas*); nuvarginti
(*bemosuojant*); ~ся, -áется *įvk.* atsivynióti, atsi-
výti, nusivynióti, nusivýti.

отмочítь, -очý, -óчишь *įvk.* 1. atmirkýti, atvilgti;
2. išbrinkinti (*puz. perdžiūvusį kubilą*); 3. *spec.*
išmirkti (*puz. odą*); 4. *prk.* *šnek.* lėptelėti, drėb-
telėti; o. штыку iškrėsti pókštą.

отмóчка, -и *spec.* atmirkymas.

отмóю *žr.* отмýть; ~сь *žr.* отмýться.

отмстítь, -мщý, -мстáшь *įvk.* *pasen.* *žr.* отомстáть.

отм||утítь, -учý, -úтишь *įvk. spec.*, ~учивать, -аю,
-аешь *eig.* nusodinti (*puz. drumzles*), nudrumž-
linti, nudumblinti.

отмýчиться, -чусь, -чишься *įvk.* *šnek.* pabaigti kan-
kintis, pabaigti kančias, atsikankinti, atkentėti.

отмщéние, -я *pasen.* atkeřšijimas, keřštas.

отмывáть, -áю, -áешь *eig.* *žr.* отмýть; ~ся, -áюсь,
-áеьсь *eig.* *žr.* отмýться.

отмýвка, -и atplovimas.

отмыкáние, -я 1. atidarinėjimas, atrakinėjimas;
2. atjungimas.

отмыкáть, -áю, -áешь *eig.* *žr.* отомкнýть; ~ся,
-áюсь, -áеьсь *eig.* 1. *žr.* отомкнýться; 2. būti
atrakinamam.

отмýть, -мóю, -мóеьш *įvk.* 1. išpláuti, išskalbti,
išmazgóti, nuprausti; (*beplaunant*) išvalýti (*dė-
mę*); 2. nuskaláuti, nupláuti (*krantą*); nuveřsti;
atpláuti; 3. išpláuti (*puz. auksingąjį smėlį*); ~ся,
-мóюсь, -мóеьсь *įvk.* 1. išsipláuti, nusipláuti;
2. *spec.* nusėsti, nusidrumžlinti, nusidumblinti.

отмýчка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам vlsrak-
tis.

ОТМ||якаты́, -аю, -аешь *eig. šnek.* minkštėti, mifkti, šlapti, tižti; *~якнуть*, -ну, -нешь; *būt.* отмяк-, -ла, -ло *juk. šnek.* 1. suminkštėti, atsilieisti, išmifkti, sumifkti, patižti; 2. *prk.* tapti atlaidesniai, suminkštėti, sušvelnėti.

ОТНЭКИВАТЬСЯ, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* atsisakinėti; kratytis, gūniotis, gintis, išsisukinėti.

ОТНЕСЕНИЕ, -я 1. nunešimas; panešėjimas; pašalinimas (*puz. akmens nuo tako*); pėrkėlimas (*puz. tvoros į kitą vietą*); 2. atidėjimas, nukėlimas (*puz. posėdžio*); 3. priskyrimas.

ОТНЕСТИ́, -есу́, -есёшь; *būt.* -нэс-несл́а, -несл́о *juk.* 1. nunešti, parnešti; 2. pėrkelti, pėrnešti, nukelti; 3. atidėti, nukelti; 4. priskirti; о. за счёт (кого-чего) priskirti (*kam, prie ko*), priskaičiuoti (*kam*); 5. *šnek.* nukirsti, nukaroti.

ОТНЕСТЬСЯ́, -есу́сь, -есёшься; *būt.* -нэсья, -несл́ась, -лос́ь *juk.* 1. pasielgti; о. к кому́-л. с лаской pasielgti su kuо maloniai; 2. (pa)žiūrėti, priimti; о. с недоверием к чьим-л. словам priimti su nepasitikėjimu kieno žodžius; благосклонно о. к предложению palankiai pažiūrėti į pasiūlymą; 3. *pasen.* kreiptis; 4. *pasen.* atsiliepti, parėikšti savo nuomonę.

ОТНИЗАТЬ, -ижу́, -и́жешь *juk.* nuverti (*puz. karolių rutuliuką*).

ОТНИКЕЛИРОВА́ТЬ, -рью́, -рýешь *juk.* apnikeliuoti, nuknikeliuoti.

ОТНИМА́ТЬ, -аю, -аешь *eig.* 1. atiminėti, sávintis; 2. tráukti atgal (*puz. ranką*); 3. amputuoti; *~ся*, -а́ется *eig.* 1. *žr.* отнятьс́я; 2. būti atimamam.

ОТНІ́М||ется *žr.* отнятьс́я; *~у* *žr.* отнять.

ОТНО́С, -а 1. (*veiksmas*) nunešimas, parnešimas; pėrnešimas, nukėlimas; 2. atkyšá, atskišimas.

ОТНОСИ́ТЕЛЬ||о 1. *prv.* palýginti; maždaug; daugiau ať mažiau; 2. *prl. su kilm. dėl*; (*kieno*) atžvilgiu; *apіe*; *~ость*, -и *m.* reliatyvumas; теория относительности *fiz.* reliatyvumo teorija; *~ый*, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. reliatyvus, santykinis; относительное понятие *reliatyvi sávoka*; 2. vidutiniškas, pakeičiamas; относительная чистота *pakeičiamas švarumas*; 3. *gram.* santykinis (*puz. įvardis*).

ОТНОСИ́ТЬ¹, -ошу́, -о́сишь *eig.* 1. nešti, nešdinti; 2. pėrkėlinėti; šalinti; 3. atidėlioti; *žr.* отнесть.

ОТНОСИ́ТЬ², -ошу́, -о́сишь *juk.* pabaigti nešioti, avėti.

ОТНОСИ́ТЬСЯ, -ошýсь, -о́сишьс́я *eig.* (*к кому-чему*)

1. elgtis (*su kuo*), žiūrėti (*į ką*); о. к кому́-л. враждебно nepalankiai, priešišškai *į* ką žiūrėti, priešišškai ką traktuoti; 2. liesti (*ką*), turėti ryšio (*su kuo*); santykiuoti (*su kuo*); što ko мне не отнес́ится tai manęs nelič́ia; 3. priklausyti (*kam, prie ko*); 4. *mat.* santykiuoti, sutikti (*su kuo*).

ОТНОШЭНИЕ, -я 1. elgimasis, elgesys, elgsena; грýбое о. šiurkštus elgimasis; 2. pažiūra, nusistatymas; о. к жи́зни pažiūra į gyvėnimą; 3. sąryšis, ryšys, santykis; palietimas; без отношения к личности nelič́iant asmenų; 4. *dgs.* santykiai; bendravimas; быть в близких отношениях с соседями artimai bendrauti su kaimynais; дружественные отношения draugiški, bičiuliški santykiai; 5. santykiavimas, santykis; о. мышления

к бытию mąstymo santykiavimas su būtimi; ве-совое о. svėrių santykis; 6. rāštas (*oficialus*); ♦ в некотором отношении tam tikrą prasmę, tam tikrą atžvilgiu; в отношении (кого-чего), по отношению (к кому-чему) (*kieno, ko*) atžvilgiu, atsižvelgiant (*į ką*); во всех отношениях visais póžiūriais, atžvilgiais, iš visų pusių (*puz. apsvarsčius*).

ОТНОШý *žr.* отнесы́ть^{1, 2}; *~сь* *žr.* отнесы́ться.

ОТНýНЕ *prv.* *pasen.* nuo šiol, nuo šiós valandós, nuo šiós dienós, nuo dabať.

ОТНýДЬ *prv.* anaipťol, toll gražų, visai nė, jókiu būdų; он был о. не похож на бродягу jis anaipťol nebuvo panašus į vákátą; скала защища́ет нас от северных, но о. не от южных ветров uolá apsaugo mūs nuo šiáurės, bėť jókiu būdų nė nuo pietų vėjų.

ОТНýТИЕ, -я 1. atėmimas; 2. *šnek.* nupiovimas, amputavimas; 3. susilpninimas, sugriovimas, pakirtimas (*puz. sveikatos*); 4. atitraukimas, atmetimas (*puz. rankos į šoną*); ♦ о. от грудų (*kūdikio*) pužunkymas.

ОТНýТИ, -нимý, -н́имешь; *būt.* óтнял, -лá, -лo *juk.* 1. atimti, pasisávinti, pavėžti, išvėžti, išlupti; 2. atitraukti (*puz. ranką į šoną*), atmesti; 3. *prk.* sužlugdyti, sugriauti, sunaikinti, pakirsti, atimti; о. надéжду sugriauti, atimti viltį; о. здорóвье pakirsti, sugriauti sveikátą; страх óтнял у неé способность слышать iš báimės ji netėko klausós, apkuřto; 4. *šnek.* nupiauti, amputuoti (*puz. koją*); 5. užimti, atimti (*apie laiką, energiją, jėgas*); 6. *šnek.* išskaičiuoti, atimti; от сорока о. двáдцать iš keturiasdešimt atimti dvidešimt; ♦ нелъзя о. negálima nepripažinti, negálima paneigti; о. от грудų pužunkyti (*apie kūdikį*); *~ся*, -н́иметс́я; *būt.* óтнялся, -лáсь, -лос́ь *juk.* 1. suparalyžuoti, suparalyžuoti, paralyžuoti, paralyžuoti; у нерó отня́лись нóги јам suparalyžavo kójas; у старýшки отня́лся язык senùtė netėko žádo; 2. *šnek.* nutirpti, sustingti, apmirti.

ОТО *prl. vartojamas vietoj* „от“ *prieš žodžius, prasideđančius dvieť (ar daugiau) priebalsėmis*, *puz.*: о. рва nuo griovio; о. рта nuo burnós; день о. дня dienà pō dienós.

ОТОБЕДА́ТЬ, -аю, -аешь *juk.* 1. pabaigti pietauti, rapietauti; 2. *pasen.* dalyvauti pietuosė.

ОТОБРАЖА́ТЬ, -аю, -аешь *eig.* atspindėti, vaizduoti, rodyti; *~ся*, -а́ется *eig.* 1. *žr.* отобразы́ться; 2. būti atvaizduojamam.

ОТОБРАЖЭНИЕ, -я 1. atvaizdavimas; at(si)spindėjimas; 2. vaizdas, atvaizdas; atspindys.

ОТОБРАЗИ́ТЬ, -ажý, -азы́шь *juk.* atvaizduoti, atspindėti, pavaizduoti, parodyti; о. рабóту коллективá в показáтелях pavaizduoti, parodyti kolektyvo darbą rodikliais; *~ся*, -и́тс́я *juk.* įsikónyti; atspindėti.

ОТОБРА́НИЕ, -я paėmimas; atėmimas, nusávinimas (*puz. dvarininkų žemės*).

ОТОБРА́ТЬ, отберý, отберёшь; *būt.* -брáл, -лá, -лo *juk.* 1. atimti; pasisávinti; 2. atrinkti, atskirti; pa-imti; 3. *pasen.* surinkti žiniás, iškvėsti; о. показáния у свидетелей iškvėsti liúdytojus.

ОТОБЫ́Ю *žr.* отбы́ть; *~сь* *žr.* отбы́ться.

отовари|вать, -аю, -аешь *eig.*, ~ть, -рю, -ришь *juk.* 1. aprūpinti prėkėmis; 2. išdavinėti prėkės (*pagal dokumentą*), apiprėkinti.

отовсюду *prv.* iš visų pusių, iš visu, iš įvairių vietų, iš daugiur.

отовью *žr.* отвять.

отогнать, отгоню, отгонишь; *būt.* -гнал, -лa, -ло *juk.* 1. nuvėyti, išvėyti, išvaryti, nuginti, išginti; pašalinti, nubaidyti; 2. *spec.* išdistiliuoti.

отогнуть, -гну, -гнешь *juk.* 1. atlenkti, atriesti; ištiesinti, atitiesti; 2. paleikti, pakreipti į šoną; užraityti; užriesti, užraitoti, paraitoti; ~ся, -нётся *juk.* atsilenkti, atlikti, atsiesti; palikti (*į šalį*).

отогревать, -аю, -аешь *eig.* šildyti, kaštinti; ~ся, -аюсь, -аюсь *eig.* 1. šildytis, kaštintis; 2. būti šildomam.

отогреть, -ею, -еешь *juk.* atšildyti, pašildyti; iššildyti, įkaštinti (*puz. saulė žeme*); ~ся, -еюсь, -еюсь *juk.* apšilti, sušilti, atsišildyti, pasišildyti.

отодвигать, -аю, -аешь *eig.* 1. stumdžioti, stumioti, stūminėti, stumdėti; 2. *prk. šnek.* kilnėti, atidėlioti; ~ся, -аюсь, -аюсь *eig.* 1. sliktis, trauktis, *žr.* отодвигаться; 2. būti pastumiamam, pastumiamam; būti atidedamam, nukeliamam.

отодвинуть, -ну, -нешь *juk.* 1. pastūmti, nustūmti, atstūmti, paslinkti, atitraukti; 2. *prk. šnek.* atidėti, nukelti, nustūmti; ~ся, -нусь, -нешься *juk.* 1. pasistūmti, pasistūmėti, pasislinkti; pasitraukti, atsi-
tolti; 2. *prk. šnek.* būti atidėtam, perkeltam (*apie terminą*).

отодрать, отдеру, отдерешь; *būt.* -драл, -лa, -ло *juk.* 1. atplėšti, atlūpti; atidrėksti, atknotti; 2. *šnek.* prilūpti, išpėrti kailį, išlūpti, nudžyti, privanoti, išvanoti, išplakti (*rimbu*); ~ся, отдерётся; *būt.* -дрался, -дралась, -дралось *juk.* atplūšti, atsilūpti, nudrėksti, nusilūpti, atkėrti, atsiknotti.

отожгу *žr.* отжечь.

отождеств|ить, -влю, -вишь *juk.* *žr.* отождествить; ~ление, -я *žr.* отождествление; ~лять, -яю, -яешь *eig.* *žr.* отождествлять.

отожеств|ить, -влю, -вишь *juk.* sutapinti, identifikuoti; ~ление, -я (*su*) tapatinimas, identifikavimas; ~лять, -яю, -яешь *eig.* tapinti, identifikuoti.

отожму *žr.* отжать¹.

отожну *žr.* отжать².

отозвание, -я atšaukimas (*puz. deputato, įgaliotinio, diplomato*).

отозвать, отзову, отзовёшь; *būt.* -звал, -лa, -ло *juk.* 1. pašaukti; iššaukti, pakviesti (*į šalį*); o. grotis į kitą kambarį; 2. atšaukti (*puz. diplomata*); ~ся, отзовусь, отзовёшься; *būt.* -звaлся, -звaлась, -звaлось *juk.* 1. atsiliepti, atsišaukti; o. na zov atsiliepti į šaukimą; 2. paveikti, turėti įtakos, atsiliepti; это отозвалось на его самочувствии таі paveikė jo savijautą, таі atsiliepė jo savijautai; 3. parėikšti nuomonę, pasisakyti, atsiliepti.

отойти, отойду, отойдёшь; *būt.* отошёл, отошла, -ло *juk.* 1. pasitraukti, paėiti, nueiti (*į šalį*), paėjėti; pasišalinti, išeiti; o. от дома pasišalinti, nueiti nuo namo; o. от крыльца nueiti, pasitraukti

nuo priebučio; 2. (*apie traukinį, laivą ir t. t.*) išvykti, išeiti, išvažiuoti, išplaukti; 3. nukrypti, pasislinkti; atitolti; 4. atsilėisti; atšilti, atgėti; 5. atsiklijuoti, atkristi, atsilipinti, atšokti, atsilūpti, atsiknotti, atirti, atsizioti; 6. išnykti, nudilti, nusitrinti; пято отошлo dēmē išnyko, nusitrėnė; 7. *kar.* palikti pozicijas, atitraukti; 8. atsipėkėti, atitokti, atsigauti, atsikvošėti; atlyžti; 9. atitėkti; pėreiti; егo достoяние отошлo в чужие рўки jō туftas pėрėjo į svėtimas rankas; 10. *pasen.* pasibaigti, praėiti, išeiti (*puz. iš mados*); 11. *pasen. bašn.* numirti, iškeliuoti į aną pasaulį; ♦ емy сeрдцe (от сeрдцa) отойдeт jis liausis рўкeс, jām praėjis рўктis, atsilėis širdis; o. в вeчностъ a) *bašn.* nueiti į amžinybę, numirti; b) praėiti, išnykti, atitėkti istorijai.

отолгаться, -лгусь, -лжесься; *būt.* -лгался, -лась, -лось *juk. šnek.* išsimeluoti, (*meluojant, melu*) išsisukti.

отолить *жр.* отлить.

отомкнуть, -нў, -нешь *juk.* 1. *pasen. šnek.* atrakinti; atstūmti (*stūmq*); 2.: o. штык numauti durtuvą (*nuo šautuvo*); ~ся, -нётся *juk. pasen. šnek.* at(si)rakinti.

отомрёт *жр.* отмереть.

отомстить, -мщў, -мстїшь *juk.* atkeršyti.

отоп|ительный, -ая, -ое apšildomasis; kūrėnamasis, kūrėnimo; o. sezon kūrėnimo sezonas; ~ь, отоплў, -отопишь *juk.* apšildyti, apkūrėti.

отопл|ен|ец, -нца *šnek.* šilumininkas, apšildymo specialistas; ~не, -я (ap)šildymas, (ap)kūrėnimas; паровое o. garinis šildymas; центральное o. centrinis šildymas.

отопр|евать, -аer *eig.*, ~еть, -еет *juk.* atšūsti; nušilti (*apie apšalusius langus*).

отопру *жр.* отпереть.

отоптать, -опчў, -опчeшь *juk.* išmindžioti, numindžioti, išmindyti, nutrempti, ištrempiti.

отопью *жр.* отпїть; ~сь *жр.* отпїться.

оторачивать, -аю, -аешь *eig.* apsiuvinėti, kraštuoti, *жр.* оторочить.

оторванность, -и *m.* atitrūkimas; atsijimas.

оторванный, -ая, -ое; -ван, -а, -о 1. nutrauktas, nuplėštas; 2. atskirtas; atsiskyręs; atitrūkęs.

оторвать, -рвў, -рвeшь; *būt.* -ал, -алa, -ало *juk.* 1. nutraukti (*puz. koją*), nuplėšti, išplėšti, atplėšti, nudrėksti; o. nїtkу nutraukti siūlą; 2. *prk.* atitraukti; o. от работы atitraukti nuo darbo; он не мог o. глаз от картїны jis negalėjo akių atitraukti nuo paveikslų; я не мог o. мыслей аš negalėjau liautis galvōjės; 3. išskirti, pėrskirti, atskirti; ~ся, -вўсь, -вeшься; *būt.* -ался, -алась, -алось ir -аlось *juk.* 1. nutraukti, nuplėšti, atplėšti; išsitraukti, ištrukti (*puz. saga*); 2. *prk.* atitraukti, pasišalinti; atitolti, atitraukti, atsilėsti, atsipalaiduoti; ištrukti.

отороп|елый, -ая, -ое *šnek.* sumišęs, sutrikęs, netėkęs galvōs, apstulbęs; ~ть, -ею, -еешь *juk. šnek.* sumišti, sutrikti, apstulbti, netėkti galvōs.

оторопь, -и *m. šnek.* sumišimas, apstulbimas, sutrikimas; išgąstis; егo o. взяла jis sutriko, sumišo.

оторочить, -чý, -чйшь *juk.* apkraštiuoti (*puz. kaspi-nu*), apgumbuoti, apsiuoti, apvedžioti.
оторочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам āpvadas, āpsiuvas, apylanka.
оторфованье, -я (su) durpėjimas.
отослать, отослѣ, отослѣшь *juk.* 1. išsiųsti, nu-siųsti; 2. išleisti, išprašyti (*puz. iš kambario*), liępti išelti, išsiųsti; išvaryti; atleisti (*puz. au-tomobilij*); 3. nukreipti, pasiųsti; o. читателя к первоисточнику nukreipti skaitytįją į pirmąjį šaltinį.
отоспаться, -плѹсь, -пйшься; *būt.* -пался, -палась, -лось *juk. šnek.* išsimiegoti, atsimiegoti.
ототкнѹть, -нѹ, -нѣшь *juk. šnek.* atkiūsti (*puz. bu-telj, staling*).
ототрѹ *žr.* оттерѣть.
отохотить, -охочу, -охотишь *juk. šnek.* atprāinti, atimti pogrą.
отощѹ *žr.* отшйть.
отощалый, -ая, -ое *šnek.* suliesėjęs, sulýsęs, su-bloęes, susmūkęs, sumeņkęs; ~ть, -аю, -аешь *juk. šnek.* suliesėti, sulýsti, susmūkti, sukristi, subloęti.
отпѧд, -а 1. atsiklijāvimas, atšokimas, atkibimas; 2. nuokritos (*miške*).
отпадѧние, -я kritimas, byrėjimas (*puz. tinko*); ~ть, -аю, -аешь *eig.* kristi (*apie medžių lapus*), byrėti, *žr.* отпасть.
отпадѣние, -я 1. atsiklijāvimas, atsilipinimas, atšokimas; nukritimas, nubyrėjimas; 2. *prk.* atskillimas, pasitraukimas, atsimetimas, išstojimas (*puz. iš draugijos*); atkritimas (*puz. kaltinimo*).
отпадѹ *žr.* отпасть.
отпѧивать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* отпойть.
отпѧивать², -аю, -аешь *eig. žr.* отпаять.
отпѧиваться, -ается *eig. žr.* 1. отпаяться; 2. būti atlituojamam.
отпѧйка, -и atlitāvimas.
отпѧривать, -аю, -аешь *eig. žr.* отпѧрить.
отпѧривать, -йрюю, -йрѣешь *juk.* 1. atremti (*puz. smūgi, puolimq*), atmūšti; 2. *prk.* dūoti at-kirti.
отпѧрить, -рю, -ришь *juk. šnek.* 1. atšūtinti, at-tvilkyti; nutvilkyti; suprōsyti, sulāidyti (*per šla-piq skudurg*); 2. atšūtinti garais (*puz. tinkq*), atgārinti; 3. išpeřti (*pirtyje*), išvanoti; ~ся, -рюсь, -ришься *juk.* 1. atšūsti; 2. išsipeřti, išsi-vanoti.
отпѧрывать, -аю, -аешь *eig. žr.* отпоротъ¹; ~ся, -ается *eig.* 1. *žr.* отпоротъся; 2. būti nuafdomam.
отпастй, -асѹ, -асѣшь; *būt.* -ѧс, -лѧ, -лѹ *juk.* 1. iš-ganyti, atganyti (*kurį laikq*); 2. *šnek.* baigti ga-nyti, atganyti.
отпѧсть, -адѹ, -адѣшь *juk.* 1. atšōkti (*puz. tinkas*); nukristi, nubyrėti, nugriūti, atsiklijuoti (*puz. ap-mušalas*); 2. *prk.* atkristi, atpūlti; išnųkti; сомнѣ-ния отпѧли abejonės išnųko; 3. *prk.* atskliti, pasi-traukti, atsimėsti, atsiskirti; išstōti.
отпахѧть, -пахѹ, -пахѣшь *juk.* 1. išārti (*tam tikrq laikq*); 2. pabaigti ārti.
отпахивать, -аю, -аешь *eig. žr.* отпахнѹть; ~ся, -ается *eig.* 1. *žr.* отпахнѹть; 2. būti atsupamām, atsiaučiamām: būti atveriamām.

отпахнѹть, -нѹ, -нѣшь *juk.* 1. atsūpti, atsiaūsti (*puz. skvernq*); 2. *pasen.* staigā atidarýti, atvérti, at-lapōti (*puz. langq, duris*); ~ся, -нѣтся *juk.* 1. atsūspti, atsisiaūsti, atsilapōti; 2. atsivérti, at-sidarýti.
отпѧшка, -и *šnek.* arimo pabaigā.
отпѧять, -аю, -аешь *juk.* atlituoti; ~ся, -яется *juk.* atsilitiuoti.
отпевѧние, -я *bažn.* gedulingas giedojimas, gēdu-lo pāmaldos; ~ть, -аю, -аешь *eig. žr.* отпѣть (2 reikš.).
отперѣть, отопрѹ, отопрѣшь; *būt.* отпер, -лѧ, -ло *juk.* atidarýti; atrakinti; atsklēsti, atšāuti (*duris*); ~ся, отопрѹсь, отопрѣшься; *būt.* отперся, -пер-лѧсь, -перлѹсь *juk.* 1. atsidarýti; atsirakinti; 2. *šnek.* išsiginti (*puz. savo žodžių*), užsiginti, nusiginti, neprisipažinti.
отпѣтый, -ая, -ое 1. atgiedotas; išdainuotas; 2. *šnek.* nepataisomas, žūves, paskutinis, vėlnio nēštas if pārestas; o. человек žūves žmogus; o. дурѧк paskutinis kvailys; o. вор nepataisomas vagis; 3. *šnek.* pasēles, padūkęs, nutrūktgalviškas; nar-sūs, šaunūs.
отпѣть, -поѹ, -поѣшь *juk.* 1. pabaigti dainuoti, gie-dōti, čiulbėti; padainuoti, pagiedōti, išdainuoti (*puz. visas dainas*); 2. *bažn.* atlaikyti gedulingas pāmaldas; atgiedōti (*gedulingas giesmes prie nu-mirėlio*).
отпѣчѧние, -я atspāusdinimas.
отпѣчѧть, -аю, -аешь *juk.* 1. išspāusdinti (*puz. knygg*); 2. atspāusti, atmūšti, padarýti ātspaudą (*puz. pirštq*); 3. atidarýti (*siuntinij*), atplēšti (*vokq*); 4. *prk. šnek.* pasakýti, atsakýti kategō-riskai, atkiřsti, atrēžti, atšāuti; ~ся, -ается *juk.* 1. atsispāusti, atsispāusdinti, atsimūšti, palikti žymę; 2. *prk.* atsispindėti; įstrigti; на ерѹ лицѣ отпѣчѧлось лукавство jō veidē atsispindējo klasta, vŷlius; o. в пѧмѧти įstrigti atmintyję.
отпечатлѣться, -ѣется *juk. pasen.* 1. atsimūšti, įsi-spāusti, palikti pėdsaką; 2. *prk.* įsmigti, įstrigti (*puz. į atmintij, į širdij*).
отпѣчѧток, -тка 1. ātspaudas, įspaudas; отпѣчѧтки птйчьих лап paūkščių pėdos; 2. *šnek.* ātvaizdas; это живѹй о. отпѧ tai yrà tėvo gyvāvaizdis; 3. *prk.* ātspaudas, pėdsakas, ženklas, žymė.
отпѣчѧывать, -аю, -аешь *eig.* 1. spāusdinti; 2. at-idarinėti; *žr.* отпѣчѧть; ~ся, -ается *eig.* 1. *žr.* отпѣчѧть; 2. būti atspāusdinamam; būti at-spraudžiamām; būti atidāromam.
отпѧвать, -аю, -аешь *eig.* gurkšnōti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* (nuolat geriant pienq, ku-mysq) eiti pilnyn, taisytis.
отпѧллѧвать, -аю, -аешь *eig.* piaustinėti, piāustyti (*piūklu*); ~йтъ, -пилю, -пилишь *juk.* nupiauti, atpiauti (*piūklu*); ~ок, -лка *šnek.* piūklu nupiaū-tas gālas, nūpiova.
отпѧрѧние, -я atidārymas, atrakinimas.
отпѧрѧтельство, -а išsigynimas, užsigynimas.
отпѧрѧть, -аю, -аешь *eig.* atidarinėti, atrakinėti, *žr.* отперѣть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. atsi-darinėti, atsirakinti; 2. būti atidāromam, atraki-namam, atsklendžiamām, atšaunamām; 3. gintis; neįgti, spŷriotis, gŷnietis.

отпировать, -рюю, -рюешь *юв. šnek.* atžymėti pokyliu; atpokyliuoti.

отписать, -ишу, -ишешь *юв. pasen.* 1. *šnek.* atrašyti, atsakyti į laišką; 2. *šnek.* užrašyti, palikti (*testamentu*); 3. išbraukti iš įskaitos ir perkelti, perduoti kitur (*puz. tam tikrą skaičių narių*); 4. rašyti, konfiskuoti, nusavinti (*valstybės naudai*); 5. *šnek.* baigti rašyti; *~ся*, -ишусь, -ишешся *юв. šnek.* atsirašyti (*formaliai, ne iš esmės*), atsakyti raštū; atrašyti, atsakyti į raštū.

отписка, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам 1. (*formalus, neesminis*) atsirašinėjimas; 2. *pasen.* atsakymas raštū, atrašymas.

отписной, -ая, -бе *pasen. (testamentu)* užrašytas (*puz. žemė*).

отписывать, -аю, -аешь *eig. šnek. (biurokratiškai)* atsakinėti (į raštū), atrašinėti, *žr.* отписать; *~ся*, -аюсь, -аешся *eig. šnek. žр.* отписаться.

отпись, -и *m. pasen.* 1. atrašas, atrašymas; 2. užrašymas (*testamentu*).

отпить, отпью, отпьешь; *būt.* отпил, отпила, отпило *юв.* 1. nugerti (*kiek*); о. глоток gūrkselėti, išgerti gūrksnį; 2. *šnek.* pabaigti gerti, pagerti; о. чай pagerti arbātos; *~ся*, отпьюсь, отпьешся; *būt.* -ился, -лась, -лось *юв. šnek.* pagyti, pasitaisyti ką bėgeriant.

отпихивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* atstūminėti, *žр.* отпихнуть; *~ся*, -аюсь, -аешся *eig.* 1. *žр.* отпихнуться; 2. būti atstumiamam, nustumiamam.

отпихнуть, -ну, -нёшь *юв. šnek.* atstūmti, nustumti, atspirti, nugrūsti; *~ся*, -нусь, -нёшься *юв. šnek.* atstūmti, atspirti (*puz. nuo kranto*), nusistūmti.

отпишу *žр.* отписать; *~сь* *žр.* отписаться.

отплата, -ы atsimokėjimas, atlyginimas, atsilýginimas, atlygis, atpildas, atmokā, atmokestis.

отплатить, -ачу, -атишь *юв.* at(s)i mokėti, atsilýginti, atsiteisti, atsidovanoti, atpetuoti; о. злом за добро už gėra piktu atsimokėti.

отплатный, -ая, -ое *šnek.* atmokamas, atsilýginamas.

отплачивать, -аю, -аешь *eig. žр.* отплатить.

отплачу *žр.* отплатить.

отплёвывать, -аю, -аешь *eig. šnek. (iš)spiaudyti*, spiaudžioti; *~ся*, -аюсь, -аешся *eig.* spiaudyti, atsipiaudinėti.

отплёл *žр.* отплесті; *~ся* *žр.* отплестісь.

отплеск, -а (*bangos*) nupliuškinimas (*atgal*), supliuškinimas, pliuškėlinimas.

отплёскивать, -аю, -аешь *eig.* 1. risti atgal, slūgti, tekšlenti (*apie vandenį, bangas*); 2. nupilstinėti, laisčioti.

отплеснуть, -ну, -нёшь *юв.* 1. nupliuškinti, nutekšlenti, atslūgti, nusiristi atgal (*puz. banga*); 2. nupilti, nufeti, nulaistyti.

отплесті, -ету, -етёшь; *būt.* -плёл, -плелá, -плелó *юв.* 1. atpinti, išpinti, nupynioti, atraizgyti, atregzti, atnárplioti; 2. pabaigti pinti, regzti; *~сь*, -етёсь; *būt.* -плёлся, -плелáсь, -плелóсь *юв.* atspinti, išspinti.

отплетать, -аю, -аешь *eig. žр.* отплесті; *~ся*, -аётся *eig.* 1. *žр.* отплестісь; 2. būti atrinamam, išrinamam.

отплету *žр.* отплесті.

отплывать, -аю, -аешь *eig. žр.* отплыть.

отплытие, -я (*laivo*) nuplaukimas (*nuo kranto*); išplaukimas (į jūrą, į plaukiojimą); *~ь*, -ыву, -ывёшь; *būt.* -ыл, -ыла, -ыло *юв.* nuplaukti (*puz. nuo kranto*); išplaukti (į jūrą).

отплёнуть, -ну, -нёшь *юв. šnek.* išspiauti; *~ся*, -нусь, -нёшься *юв. šnek.* nuspiauti (*toli*), išspiauti.

отплёсать, -яшу, -яшешь *юв.* 1. pašokti (*šoki*); 2. baigti šokti, baigti šokti, atšokti; 3. *šnek.* nušokdinti, nuvarginti šokant (*puz. kojas*); *~ясы* -вать, -аю, -аешь *eig.* šokti, drožti, kiřsti (*šoki*).

отпляшу *žр.* отплёсать.

отповедь, -и *m.* griežtas atsākymas, atkirtis, atkirtimas, atsikirtimas.

отпойть, -пою, -пойшь *юв.* 1. girdant nutūkinti, nupenėti, išauginti (*puz. verši*), atgirdyti; 2. *šnek.* girdant pataisyti sveikata, išgydyti, atgirdyti.

отполаскивать, -аю, -аешь *eig.* skalauti; *~ся*, -ается *eig.* 1. *žр.* отполоскаться; 2. būti skalaujamam.

отползать, -аю, -аешь *юв. šnek.* pabaigti šliaužioti, rėplioti, prisišliaužioti.

отползать, -аю, -аешь *eig.* *~тй*, -зү, -зёшь; *būt.* отполз, -ла, -ло *юв.* (nu)šliaužti, (nu)rėplioti, (nu)ropoti (į kitą vietą).

отполировать, -рюю, -рюешь *юв.* nupoliruoti, nuglūdinti, nužvilginti, nublizginti, nusvidinti.

отполоскать, -лошу, -лощешь *юв.* 1. išskalauti, atskalauti, išsišturiuoti (*skalbinis*); 2. pabaigti skalauti; *~ся*, -лошусь, -лощешся *юв.* 1. išsi-
skalauti; 2. pabaigti pliuškintis, taškýtis; 3. pabaigti skalauti.

отполосовать, -сую, -сýешь *юв. šnek.* 1. išpliekti, nučaižyti (*paliekant ant kūno žymes*); 2. išruožioti.

отполошу *žр.* отполоскаты; *~сь* *žр.* отполоскаться.

отпор, -а 1. (*priešo*) atremimas, atmuřimas, atstūmimas; 2. *prk.* atkirtis, atspirtis, atóspyris, atsparā; pasiprieřinimas; dāt о. atspirti, atremti, duoti atkirtį; встретить о. susidurti su pasiprieřinimu, sutikti pasiprieřinimą; 3. *pasen. (tilto)* atramā; *~ный*, -ая, -ое *šnek.* atsparos, atramos; о. пункт atramos tařkas.

отпорок, -рка *šnek.* atardýtas sklypēlis, ātardas, lōpas, skiautē.

отпороть¹, -порю, -порёшь *юв.* nuardyti, atardyti (*puz. rankovę*).

отпороть², -порю, -порёшь *юв. šnek.* išpeřti, išva-
nóti, prilūpti, išlūpti, nučaižyti.

отпоротья, -порерся *юв.* atirti (*puz. apykaklę*); atitrakti.

отпот|евание, -я 1. šūtinimas; 2. šūtimas; *~евать*, -аёт *eig.*, *~ётся*, -еёт *юв.* 1. (ap)rasoti (*apie stik-
lą*); sudrēkti; 2. atšūsti.

отпотчевать, -чую, -чуешь *юв. šnek. pasen.* pavaiřinti, pamylėti.

отпоч|коваться, -кётся *юв.*, *~овываться*, -ается *eig.* 1. *biol.* pumpuruoti(s), iš pumpuro išaugti; pumpuravimu skirtis, atsiskirti; 2. *prk.* atskilti, atsiskýrus susiorganizuoti, susikomplektuoti (*puz. naujas partizanų būrys*).

отпою *žр.* отпеть.

отправитель, -я *в.* 1. *siuntējas (apie žmogų, įstai-
gą); gabėtojas*; 2. *(prietaisas) siųstūvas; kreip-
tūvas; ~ница, -ы siuntėja*.

отправити¹, -влю, -вишь *ivk.* 1. išsiųsti, pasiųsti, nusiųsti; komandiruoti; nugabėnti, išgabėnti; 2. išleisti (*puz. traukinį*), duoti ženklą išvėkti, išruošti, išrengti (*puz. kelionėn*).

отправить², -влю, -вишь *ivk. pasen.* 1. atlikti (*tar-nybaq, pareigq*), įvykdyti; 2. bžn. atlaikyti (*puz. mišias*).

отправиться, -влюсь, -вишься *įok. išvykti, iškąkti, iškėliauti*; *lėistis, pasilėisti*; *ištraukti* (*poz. į žygį*); *išeiti* (*apie traukinį, autobusą*); о. в путь *iškėliauti*; о. в деревню *išvykti į kaimą*; о. в поход *išžygiuoti*; о. на войну *ištraukti į kārą*;
♦ о. на тот свет *iškėliauti į aną pasaulį* (*numirti*); *nukėliauti pās senoliūs, į dausās*.

отправка, -и 1. išsiuntimas, pasiuntimas; 2. išvykimas, išėjimas; 3. išleidimas (puz. *traukinio*).

отправлѣніе¹, -я *žr.* отпра́вка.

отправление², -я 1. (*pareigu*) ējīmas, atlikīmas; (*paskaitu, pamaldu*) laīkymas; 2. fūnkcija; от-
правления организма organizmo fūnkcijās.

отправлять¹, -яю, -яешь *eig.* žr. отпра́вить¹

отправлять², -яю, -яешь *eig. eīti (puz. pareigas, sargybą); laikyti (puz. paskaitas, pamaldas).*

отправляться, -яюсь, -яешься *eig.* 1. *lėistis* (pvz. *kelionėn*); 2. (от чего-л.) *remtis* (*kuo*); *vadovautis* (*kuo*), *imti išeitiūs taškū* (*ka*).

отправляться², -яется *eig.* būti atliekamām (*apie pareigas*), vykdomam.

отправной, -ая, -ое 1. išsiuntimo (puz. *stotis, paštas*); išvykimo; 2. išeitišs, pirmaprādis, pradlnis (puz. *mintis*), pirmlnis.

отправочный, -ая, -ое siunčiamasis, (iš)siuntimo
(*puz. kontora*).

отпраздновать, -ную, -нуешь *ivk. atšvęsti (šven-tę); atpokyliáuti (pvz. sukaktives); švenčiškai pa-minėti, atžymėti (pvz. gimimo dieną).*

отпр||ашиваться, -аюсь, -аешься eig., ~оситься, -ошусь, -осишься *juk. išsiprašyti, pasiprašyti, atsiprašyti (puz. iš tarnybos), išprašyti leidimą išeiti, išvukti.*

отпрыгивать, -аю, -аешь *eig.*, ~нуть, -ну, -нешь
ivk. atšókti (*niu ko*); nušókti (*puz. i šali*); at-
simušti, nulėkti, atsitrenkti.

2. *prk. pasen. iron. palikuonīs, atžalà.*

2. apšlakstýti (*puz. skalbinius*), apipučkšti.

отпрѣгъ *žr.* отпрѣчь.

отпр||ягать, -аю, -аешь *eig.* žr. отпрячь; ~ягаться, -ается *eig.* 1. žr. отпрячься; 2. bāti iškiñkotas; ~яжка, -и *šnek.* nukiñkymas, iškiñkymas.

отпрѣнуть, -ну, -нешь *ivk.* atšókti, šústelēti, mēstis
(*pvz. i šali*).

отпрѣсть, -яду, -ядёшь; *būt.* -ял, -ялѧ, -яло *ivk.*
šnek. 1. *pabaigti* *veřpti*; 2. *atveřpti* (*puz. už*
skola).

отпрѣчь, -ягý, -яжѣшь, -ягýт; *būt.* -яг, -яглá, -яглó
juv. iškinkýti, atkinkýti (*arklius*), nukinkýti; iš-

jūngti (jaučius); ~ся, -яжётся, -ягётся; būt.
-ягся, -яглась, -яглось *juv.* išsikinkyti.

отп||уга́ть, -аю, -аешь *ivk.* nubaidýti, pabaidýti, nu-
výti; ~у́гивать, -аю, -аешь *eig.* baidýti, gāšdinti,
bauginti; ~угну́ть, -нү, -нěшь *ivk.* 1. nubaidýti,
nuvaikýti; 2. *prk.* atstūmti, atbaidýti, atbauginti.

otņnyckā, -a; dgs. ornyckā 1. šnek. spec. išdavīmas, atleidīmas, išsiuntīmas (pvz. *prekių, medžiagų*); 2. paleidīmas (ī *laisvę*), išleidīmas; 3. susilpninīmas, atleidīmas (pvz. *sugniaužtos rankos, įtemptos virvės*); 4. tech. atleidīmas (pvz. *plieno*); 5. spec. išgalāndīmas, išpūstymas (pvz. *daiglo, skustuvo*); 6. suteikīmas; paskyrimas, asignāvimas (pvz. *lēšu*).

отпуск², -а, в отпуске, в отпускý; *dgs.* -á atósto-
gos; находиться в отпуске (в отпускý) atosto-
gáuti.

отпускать, -аю, -аешь *eig.* 1. išleidinėti; 2. atleidi-
nėti; 3. skirti, teikti: *žr.* отпустить.

отпускная, -ой *dkl. ist.* paleidžiamāsīis rāštas (*iš*
baudžiavos).

отпуски́йк, -á atostogáutojas, atóstogininkas;
~и́ца, -ы atóstogininkė; ~о́й, -áя, -о́е 1. atosto-
gu, atostoginis (pvz. laikas); 2. ekon. pardavimo
(kaina); ~и́е, -и́х dgs. dkt. atostogpinigiai, atós-
togu pinigai, atostoginiai.

отпугивательный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *šnek. pasen. dovanótinas, atléistinas* (puz. *nuodėmė, nusikaltimas*).

отпустить, -ущу, -устишь *ivk.* 1. išlēisti (*puz. i laisvę*), palēisti; o. на праздник palēisti šveičių; 2. atlēisti, atvēžti, atpalaiduoti (*puz. įtemptą virvę*); toliau nebelaikyti, palēisti (*puz. kieno ranką*); 3. atslūgti, palengvėti; в грудь боль отпустила krūtinėje supulys atslūgo; 4. išduoti, atlēisti, parduoti (*puz. prekes, medžiagas*); 5. suteikti, duoti, lēisti; assignuoti, paskirti (*pinigų*); казна отпустила сто тысяч lždas assignavo šimtą tūkstančių; 6. atželdinti, užauginti (*puz. plaukus, barzdą*); atauginti (*puz. nagus*); 7. spec. išgalasti, išpustyti, nugalasti, nupustyti, išštrinti (*puz. kardą*); 8. pasen. dovanoti, atlēisti (*puz. kaltes, nuodėmes*); 9. šnek. iškrėsti (*pokštą*); pasakyti (*komplimentą, sąmojų*); lėptelėti (*netinkamą žodį*), įkarti; o. отпоры įkarti smailų žodelį; o. шұрыкы iškrėsti juoką; 10. tech. atlēisti (*puz. plieną*); ~ся, -усти́ться *ivk.* atsilēisti, atsipalaiduoti, atsivežti (*puz. balno pavarzą*).

отпұтаты́, -аю, -аешь *ivk.* išpáinioti, išpínklioti, išnárplioti, atraizgýti, išpánčioti (*puz. arkli*), atpalaidúoti; ~ся, -аюсь, -аешься *ivk.* išsipánčioti, nusipánčioti, išsipáinioti, atsipalaidúoti, atsirišti.

отпутешествовать, -твую, -твуеть *ivk.* pabaigti keliūne, pabaigti keliáuti.

отпýтывать, -аю, -аешь *eig.* žr. отпýтать; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. žr. отпýтаться; 2. būti iš-ránciojamam, išrániojamam, atrišamam.

отпуш'ать, -áю, -áешь *eig. pasen. žr. отпуск'ать.*

отпущение, -я *pasen. atleidimas, dovanójimas (vuz. kalčių)*; ♦ козёл отпущения *atpirkimo, atleidimo ožys*.

отпущенник, -а *pasen.* paleistinis, laisvąsis (*puz.* baidžiauninkas).

отпущѹ žr. отпустѣть.

отп||тить, -ячу, -ятишь *юк.*, ~чивать, -аю, -аешь *еиг. šnek.* atbulą atitraukti, atitraukinėti.

отп|аху *žр.* отп|ахить.

отраб|аывать, -аю, -аешь *еиг.* 1. atidirbinėti, dirbti; 2. *šnek.* lūginti, taisyti, doroti; šlifuoti.

отраб|отанный, -ая, -ое 1. nudirbtas, išdirbtas; atidirbtas (*вуз. skola*); о. день nudirbtą dieną; 2. *šnek.* galutinaį išbaigtas, apdorotas, nušlifotas, išlūgintas, ištaisytas (*вуз. planas*); 3. suvartotas, sunaudotas, išnaudotas; nudilęs.

отраб|отать, -аю, -аешь *юк.* 1. *šnek.* pabaigti darbą, atidirbti, nudirbti (*kokius darbus*); 2. atidirbti (*вуз. už skolą*); о. дни *pasen.* dieną išėlti; 3. išdirbti (*tam tikrą laiką*); 4. *šnek.* galutinaį išbaigti, apdoroti, ištaisyti, išlūginti; ~ся, -аюсь, **отра|ва**, -ы nuodaі, apųpenas, indėvė, apdavaі.

отраб|от|ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. atodirbis, atidirbimas (*вуз. už skolą*); 2. *šnek.* galutinis išbaigimas, apdorojimas, išlūginimas, ištaisyimas (*вуз. projekto*); **оч|ный**, -ая, -ое atodirbio, atodirbinis; отрабо|точная рента *ekon.* atodirbinė rentā.

отра|ва, -ы nuodaі, apųpenas, indėvė, apdavaі.

отрав|итель, -я *в.* (ну)nuo|dytojas; **ни|ца**, -ы (ну)nuo|dytoja.

отрав|ить, -авлю, -авишь *юк.* 1. nuu|odyti (*mirtinai*); 2. užnu|odyti (*вуз. kraują, šulinį*); 3. ap|odyti (*вуз. žolelėmis*), apnu|odyti; 4. *prk.* apnu|odyti, aptėm|dyti (*вуз. sąmonę*); ~ся, -авлюсь, -авиш|ься *юк.* 1. nusinu|odyti; 2. apsinu|odyti (*вуз. valgiu*).

отрав|ление, -я 1. nuu|odijimas; apnu|odijimas, nuo|dijimas, užnu|odijimas; 2. nusinu|odijimas. nuo|dijimasis; ~я|ть, -яю, -яешь *еиг.* nuo|dyti, *žр.* отрав|ить; ~я|ться, -яюсь, -яе|шься *еиг.* 1. nuo|dytis, *žр.* отрав|иться; 2. būti nuo|dijamam, apnu|odijamam, užnu|odijamam.

отрав|ляющий, -ая, -ее nuo|dijantis, nuo|dijamas, nuodingas(is); отрав|ляющие газы nuodingosios dujos.

отра|д||а, -ы 1. paguoda, nuraminimas, nusiramini|mas; 2. džiaugsmas, pasitenkinimas; ~но 1. *prv.* džiugiaі, maloniaі; 2. *eina tariniu* džiugū, malonū; ~ный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. paguod|ziantis, paguod|ziamas, paguodos (*вуз. žodis, žinia*), raminamas; 2. džiugūs, džiuginamas, liūksmas, malonūs.

отра|ж|атель, -я *в. tech.* atšvaitas, reflėktorius; ~ный, -ая, -ое *физ., tech.* atmušamasis, atšvaitinis, reflėktorinis.

отра|ж|ать, -аю, -аешь *еиг. žр.* отраз|ить; ~ся, -аюсь, -ае|шься *еиг.* 1. atsimu|šti, atsišviesti, atspindėti; муна отража|ется в пекė mėnūlis atspindi upėje; 2. *prk.* atsiliepti, daryti įtakos (*вуз. sveikatai*); 3. būti atšviečiamam, atmušamam; būti atremiamam, atmušamam (*вуз. priešų puolimai*); атаки противника успешно отража|ются priešų puolimai sėkmingai atremiami; *žр.* отраз|иться.

отра|жение, -я 1. atmušimas, atrėmimas, atkirtis, atšmūgis; 2. atvaizdas (*вуз. veidrodyje*), atšvaitas, atspindys, atspindulys; 3. atspindėjimas, atmušimas; atspindėjimas, atsimušimas; о. зв|ука atskardis.

отра|ж|у *žр.* отраз|ить; ~сь *žр.* отраз|иться.

отраз|ительный, -ая, -ое 1. atremiamasis; 2. atšviečiamasis, atšvaitinis, atspindinis.

отраз|ить, -ажу, -азишь *юк.* 1. atmūšti, atremti (*вуз. priešą*), atkirsti, atkārti (*вуз. žodį*); 2. atspindėti, atšviesti, atmūšti; 3. *prk.* atspindėti; parodyti, pavaizduoti, atvaizduoti; о. жизнь atvaizduoti gyvenimą; ~ся, -ажусь, -ази|шься *юк.* 1. atspindėti, atsimūšti, atsišviesti; 2. *prk.* atsiliepti, padaryti įtakos, paveikti; što отраз|ится на нем в|последствии tai atsilieps jam paskiaū.

отрап|ортовать, -тую, -т|уешь *юк.* atraportuoti.

отрасл|евой, -ая, -ое šakos, šakų, šakinis; о. проф|союз šakinė profsąjunga.

отрасл|ь, -и *м.* 1. *pasen.* atauga (*šalutinė šakelė*), atžalā, atvašā; 2. *pasen.* palikuonis, atžalā; 3. *pasen.* kalnyno atšakā; 4. šakā; sritis, sferā; о. на|уки mokslo šakā; о. произ|водства gamybos šakā.

отраст|ать, -ает *еиг.*, ~и, -ст|ет; *бūt.* отр|ос, -лā, -л|о *юк.* ataugti, atželti; paželti, išaugti, paugėti.

отраст|ить, -ащ|у, -аст|ишь *юк.* atauginti, (at)želdinti; paželdinti, išauginti, užauginti.

отра|щива|ние, -я atauginimas, (at)želdinimas; užauginimas, išauginimas; ~ть, -аю, -аешь *еиг.* želdinti, auginti, *žр.* отраст|ить.

отраш|у *žр.* отраст|ить.

отр|еб|ье, -я *куор.* 1. *pasen.* atlaikaі, ātmatos, šlāmas, šlāmštas, šiūkslės; 2. *prk.* ātmatos, pādugnės.

отр|ев|яться, -вусь, -в|е|шься *юк. šnek.* atsi|rėkti; atsižliu|mbti.

отрегул|ировать, -рую, -руешь *юк.* sureguliuoti, išreguliuoti.

отредакт|ировать, -рую, -руешь *юк.* suredaguoti.

отр|еж|у *žр.* отр|езать.

отр|ез|ь, -а 1. nukirpimas, nupiovimas; 2. *spec.* piūvis, piūvio vietā; 3. atkarpā, atraizā; о. на кост|юм atkarpā, mēdžiaga kostiumui.

отр|ез|анность, -и *м.* izoliuotumas, atskirtumas.

отр|ез|ать, -ежу, -е|жешь *юк.* 1. atpiāuti, nupiauti; atki|rpti, nukirpti; atriekti (*вуз. duonos*); 2. atrėžti (*вуз. žemės sklypą*), nurežti; 3. atkirsti; atskirti; izoliuoti; о. до|ро|у atkirsti keliā; о. противника от м|оря atkirsti priešą nuo jūros; 4. *šnek.* (*atsakant*) atrėžti, atpilti, atšauti, atžerti, atkirsti, atkārti; atsišiepti; он пр|ямо ем|у отр|езал jis stačiaі jām atrėžė, atšovė.

отр|ез|ать, -аю, -аешь *еиг.* piāustyti, piovinėti; ki|rpti, karp|yti, *žр.* отр|езать.

отр|ез|в|еть, -ею, -е|ешь *юк.* 1. išsiblaivinti, išsiblaivėti, išblaivėti, išsipagirioti; 2. *prk.* atitōkti, susivōkti, atsigōsti, blaiviai pagalvoti.

отр|ез|в|ительный, -ая, -ое blaivinamasis (*вуз. gėralas*).

отр|ез|вл|ение, -вл|ю, -в|ишь *юк.* prablaivinti, išblaivinti; ~ся, -вл|юсь, -в|иш|ься *юк.* 1. išsiblaivinti, prablaivėti, išblaivėti; 2. *prk.* blaiviai pagalvoti, atitōkti, susivōkti, atsigōsti.

отр|ез|вл|ение, -я 1. blaivinimas; 2. išsiblaivinimas, prablaivėjimas; blaivinimasis; išsipagiriojimas; 3. *prk.* atitokimas, susivokimas, blaivį galvosena; ~я|ть, -яю, -яешь *еиг.* blaivinti; ~я|ться, -яюсь, -яе|шься *еиг.* blaivintis; pagirioti, blaivėti.

отрезка, -и *šnek.* 1. nukirpimas; nupiovimas; 2. (*žemės sklypo*) atrežimas.

отрезной, -ая, -ое atpiautinis, nupiautinis; atrežtinis; nukerpmasis (*puz. bilietas*), atpiovimo; o. резец atpiovimo peilis.

отрез|ок, -эка 1. nūokarpa, atpiovā, nūpiovia, atkarpā, nūoraiža; griežinis (*puz. obuolio*), skiltėlė, skybėlė; atraizā, skiūtė; o. желёза geležiės atpiovā; o. méxa káilio atkarpā; 2. tárpas; gābalas; prótarpis; dalis; o. между двумя ўлицами prótarpis, tárpas tarp dviejų gátvių; o. времени laiko tárpas; proэхать добрый o. дороги nuvažiuoti pusėtiną kėlio gābalą; o. фразы pósakio, frāzės dalis; o. линии linijos dalis; 3. *ist.* (*žemės*) atraizā; ~ывать, -аю, -аешь *eig.* piáustyti, karpyti; atpiovinėti, atkirpinėti, atrežinėti, *žr.* отрэзать.

отрeкаться, -аюсь, -аешься *eig.* gūnietis, gintis, atsisakinėti, *žr.* отрeчься.

отрекомендовать, -дую, -днёшь *žuk. pasen.* 1. pristatyti (*nepažįstamą*), supažindinti; 2. (pa)rekomenduoti, patarti; 3. apibūdinti, atsiliępti (*apie ką*), charakterizuoti; ~ся, -дуюсь, -днёшься *žuk.* prisistatyti, pasivadinti (*susipažįstant*).

отр||е|кся, ~е|к|у|сь *žr.* отрeчься.

отремонт|ировать, -рую, -руешь *žuk. suremontuoti, išremontuoti*, pataisyti, sutaisyti; o. часы pataisyti laikrodį; o. ботинки sutaisyti pūsbačius; o. дом suremontuoti namą.

отреп|ать, -еплю, -ёплешь *žuk. šnek.* 1. atbrizginti; nunešioti; 2. išbrūkti, nubrūkti (*puz. linus*); 3. artaršyti, sutaršyti; ~ся, -еплюсь, -ёплёшься *žuk. šnek.* atbrizgti; nudirksti, nusidėvėti, nusinešioti.

отрепет|ировать, -рую, -руешь *žuk. surepetuoti.*

отрeпки, -ов *dgs.* 1. *tarm.* nūobrukos, nūobraukos (*linų, kaparių*); 2. *šnek.* skarmalai, skudurai.

отрeп|ье, -я *kuor.*, ~ья, -ьев *dgs. šnek.* 1. skudurai, skarmalai. nūodėvos; люди в отрeпьях apirplyš, nudriskę žmónės, skarmalai; 2. *tarm.* nūobrukos.

отрeчение, -я 1. išsigynimas; išsižadėjimas; o. от увольнений išsižadėjimas pómėgių; 2. atsisakymas; o. от сáна atsisakymas nuo rángo, titulo; o. от престола atsisakymas nuo sósto; 3. išstoјimas, atsimetimas, išsižadėjimas; o. от собо́ра išstoјimas iš sąjungos, atsimetimas nuo sąjungos.

отрeчься, -рекусь, -речёшься, -реку́тся; *būt.* -рёкся, -реклáсь, -реклóсь, *žuk.* 1. užsiginti, nusiginti, išsiginti (*puz. savo žodžių*); 2. atsisakyti, atskratyti, išsižadėti, atsižadėti; o. от престола atsisakyti nuo sósto; o. от сына išsižadėti sūnaus; o. религиозных предрассудков atsižadėti religinių prletarų; 3. išstoti, atsimėsti; o. от партии išstoti iš partijos.

отрeш|ать, -аю, -аешь *eig. pasen.* atstatinėti (*puz. iš vietos*), šalinti, atleidinėti; ~ся, -аюсь, -аёшься *eig.* atsisakinėti, šalintis.

отрeшение, -я *pasen.* 1. atleidimas, atstatymas (*puz. iš darbo*); atskyrimas; 2. atsisakymas, atsižadėjimas, atsipalaidavimas, išsilaisvinimas; o. от прошёдшего atsisakymas nuo praeitės, išsilaisvinimas nuo praeitės.

отрeшн|юсть, -и *m.* atitolimas, nutolimas, už(si)-miršimas, užmirštis; она провела нeсколько дней в какой-то отрeшности jį pralėjo kėletą die-

нų kažkokioje užmirštyje; люди слýшали мýзыку с отрeшенностью от всего мýра žmónės klausė muzikos, užmiršę visą pasaulį, visai atitólę nuo viso pasaulio; ~ый, -ая, -ое atitólęs, užsimiršęs, nutólęs.

отрeшить, -шý, -шийсь *žuk. pasen.* 1. atišti, atpalaiduoti; iškinkyti; 2. atstatyti, pašalinti, atléisti (*puz. iš darbo*); 3. atitólinti, nutólinti; atskirti; ~ся, -шýсь, -шийсь *žuk.* atsipalaiduoti, išsilaisvinti; atsimėsti, atsisakyti.

отр|инуть, -ну, -нешь *žuk. pasen.* atskratyti, atmėsti; o. гордость atskratyti puikýbe.

отриц|ание, -я 1. (pa)neigimas; o. отрицания *fil.* neigimo neigimas; 2. *gram.* neiginys.

отриц|атель, -я *o.* neigėjas; ~ница, -ы neigėja; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно neigiamas, negatyvus; отрицательное мнeние neigiamā nuomė; отрицательное кáчество neigiamā savýbė, neigiamybė; o. ответ neigiamas atsáкуmas; отрицательная величина neigiamasis dydis; o. за́ряд *el.* neigiamasis krūvis; отрицательные чертý характера neigiamos, blógosios būdo upatýbės.

отриц|ать, -аю, -аешь *eig.* (nu)neigti, paneigti; nepri(s)pažinti; не бýду o., что влип в бeдý не-негisiu, nesiginsiu, kád patekau į neláimę, į kėblia pādėti.

отр|ог, -а 1. (*kalnyno*) atšakā, šakā; 2. átragis.

отрод|иться, -йтся *žuk. šnek.* atgimti; atžélti, atáugtи.

отроду *prv. šnek.* 1. kaip gývas esù, niekadòs dár, niekuomėt, niekadā, kaip gimęs, savo ámžiuje; o. éтого не слыхáл savo áмžiuje, kaip gývas tò nesù girdėjęs; o. в гóлову не приходило niekuomėt nepagalvóјau, niekuomėt į gálvą neatėjo.

отр|одье, -я 1. išpera, išperos; 2. *žemd.* (*veislės*) atšakā.

отродясь *prv. šnek. žr.* отроду.

отр|оек, -ойка atsiskýres bličý spiėčius.

отро|ить, -рою, -ройсь *žuk.* atskirti (*iš avilio*) naūją spiėčių; ~ся, -йтся *žuk.* išléisti naūją spiėčių, išspiėsti.

отрок, -а *pasen.* paauglýs, paauginýs, berniukas, pùsbernis, paauguolis; ~овица, -ы *pasen.* paauguolė, paauginė, pùsmergė, paauglė.

отр|ос *žr.* отрастý.

отр|осток, -тка 1. (*augalų*) ataugā, atžalā, atvašā, 2. atšakā, atsišakóјimas; ataugā; o. porā rágo ataugā, atšakā; o. слeпóй кишкí anat. aklósios žarnòs ataugā, areñdiksas.

отрочес|кий, -ая, -ое paauguolio, paauginio, paauglio, paauglýstės, paaugliškas; отроческие гóды (o. вóзраст) paauglio áмžius, paauglýstė; отроческие мечтý paauglio svajonės; ~тво, -а paauglýstė, paauglio áмžius.

отр|обу *žr.* отрыть.

отро|ю *žr.* отроить.

отр|уб, -а piūvis, nukirtimo paviršius.

отруб|ь, -а; *dgs.* -á *ist.* išskirtinis sklýpas (*duodamas valstiečiams, išstoјančiam iš bendruomenės*).

отруб|ать, -аю, -аешь *eig.* kapóti, kirtinėti.

отруб|и, -ей *dgs.* sėlenos, pšijos.

отруб|ить, -ублю, -убишь *žuk.* 1. nukirsti, nuręsti, atkirsti; nukapóti; 2. *prk. šnek.* atrežti, atšauti, išdróžti, atkirsti, atžerti.

отрубка, -и *šnek*. nukirtimas, atkirtimas.

отрубной¹, -ая, -ое *ist.* išskirtinis, vienkieminis; **отрубное хозяйство** vien(a)sėdijà, vienkiemis.

отрубной², -ая, -ое nukirstinis, nupiautinis; nukirtimo (*pvz. paviršius*).

отрубный, -ая, -ое sėleninis, sėlenų.

отрубок, -бка *rašt(a) galys*, nūokarta, nūopiova.

отругать, -аю, -аешь *eig. šnek.* išplūsti, iškeikti, iškōneveikti, išbarti.

отрухляветь, -еет *juk. šnek.* sutrūnėti, sutriušti.

отрыв, -а 1. atitrūkimas, nutrūkimas, atplyšimas; at(si)plėšimas; pakilimas; o. самолёта от земли lėktuvo atsiplėšimas, pakilimas nuo žemės; 2. nusišalinimas, atitrūkimas, atotrūkis; o. от масс atitrūkimas nuo mąsių; **учёба без отрыва** от производства mōkymas nenutrūkiant darbui.

отрывать¹, -аю, -аешь *eig.* traukyti, traukioti, plėšyti, *žr.* оторвать.

отрывать², -аю, -аешь *eig.* atkasinėti, iškasinėti, *žr.* отрыть.

отрыватьс¹, -аюсь, -аешься *eig.* trūkinėti, plyšti, *žr.* оторваться; ♦ не отрываетс¹ б¹е paliovōs, neatsitraukdama(s), ilgà laikà, б¹е atvangōs.

отрыватьс², -аюсь, -аешься *eig.* būti iksasamam; būti atkasamam.

отрывист||о *pru.* trūkčiojamai, trūkčiodamas, trūkčiais; nutrūkdamas; **~ость**, -и *m.* trūkčiojimas; nutrūkstamumas; **~ый**, -ая, -ое; -вист, -а, -о trūkčiojantis, trūkčiojamas, nutrūkstamas, сū pėtraukomis, сū pėtrūkiais, nutrūkstantis; gūšiais dāromas, vŷkstantis; ерō речь была отрывистой jis kalbėjo сū pėtrūkiais.

отрывной, -ая, -ое nuplėšiamas; nūkerpamas; o. календарь nuplėšiamasis kалендōrius; o. талон нукерпамasis талōnas.

отрывок, -вка fragmentas, ištauka, nūotrupa; отрывки знāний žinių, mōkslo nūotrupos.

отрывочн||о *pru.* 1. tarpais, gūšiais; 2. paskirai; **~ость**, -и *m.* paskirumas, palaidumas, nepilnumas, padrikumas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. gūsiuotas (*pvz. vėjas*), сū pėtrūkiais; 2. pāskiras, fragmentinis, pākrikas, pādrikas, ātskiras, palāidas, nesusiėtas, atsiėtas; pėtraukiamas (*pvz. darbas*), nutrūkstantis; отрывочные свēдения pāskiros žinios; отрывочные воспоминāния пesusiėti, palaidi atsiminimai; отрывочные факты atskiri fāktai.

отрывы, -ов *dgs.* išrovos.

отрыгать, -аю, -аешь *eig.* rūgėti, rūgčioti; **~ся**, -ається *eig.* *žr.* отрыгнуться.

отрыгнуть, -нų, -нѐшь *juk.* 1. atsirūgėti, atsirūgti; 2. (*apie gyvulius*) atrajoti, grōmuliuoti; **~ся**, -нѐтся *juk.* 1. atsirūgti, atsirūgėti (*pvz. valgis*); 2. *prk. šnek.* atsiliėpti, atsirūgti.

отрыжка, -и 1. atsirūgimas, raugulys, rūgėjimas; atsirūgėjimas, ātrūgos; 2. *prk. šnek.* ātgyvenos, ātrūgos.

отрыть, -рою, -роѐшь *juk.* 1. atkāsti, kāsant atrāsti, atraūsti; 2. iškāsti, išraūsti (*pvz. apkasus, slėptuvę*); 3. *prk. šnek.* surāsti, iškništi, atkništi, išraūsti.

отряд, -а 1. būrys; dalinys; десāнтный o. desāntinis (pa) dalinys; передовōй o. priešakinis būrys;

вождь отряда būrio vādas, būrvedys; партизāнский o. partizānų būrys; 2. *zool.* būrys; o. хищных плēгриjų būrys.

отрядить, -яжү, -ядишь *juk.* pasiųsti, nusiųsti; o. связаного за врачом pasiųsti rŷšininką pakviesti gydytojo; o. грүппу милиции для выполнения особоро задāния nusiųsti milicininkų грүпę уратingo ūždavinio įvykdyti.

отрядный, -ая, -ое būrio; o. начальник būrio vifšininkas.

отряжать, -аю, -аешь *eig.* siųsti, siuntinėti; skirti (*pvz. į sargybą*).

отряжү *žr.* отрядить.

отрясать, -аю, -аешь *eig.* kratyti; krėsti; **~ти**, -сү, -сѐшь; *būt.* отряс, -лā, -лō *juk. pasen.* nukratyti (*pvz. sniegą*), nukrėsti, pakrėsti, iškrėsti (*pvz. obelį*), nupūrtyti; nudūlkinti; ♦ o. прах от своих ног nutraukti sāntykius, atsižadėti.

отряхивать, -аю, -аешь *eig.* kratyti, pūrtyti; **~ся**, -аюсь, -аеься *eig.* pūrtytis, *žr.* отряхнуться.

отряхнуть, -нų, -нѐшь *juk.* nupūrtyti, nukratyti, nukrėsti; nudūlkinti, numūšti (*pvz. sniegą nuo batų*); **~ся**, -нұсь, -нѐься *juk.* nusipūrtyti, nusi-kratyti, nusidūlkinti; nusimūšti, nusidaužyti (*pvz. prilipusį sniegą*).

отсадить, -ажү, -āдишь *juk.* 1. pėrsodinti, пасодinti į kitā viėtā, išskirstyti (*augalus*); пасодinti nuošaliai; 2. atskirti, pėrskirti; 3. *šnek.* nukifsti; o. палец топором nukifsti pifštą kirvių; 4. *chem.* pėrskirti (*sodrinant*).

отсāдка, -и *šnek.* 1. pėrsodinimas skŷrium (*augalu*); 2. atskyrimas (*gyvulių*); 3. *chem.* pėrskyrimas (*sodrinant*).

отсāдок, -дка *šnek.* pėrsodintas āgulas.

отсāдочный, -ая, -ое pėrskiriamasis, pėrskyrimo, atskiriamasis; отсāдочная машинā pėrskiriamoji mašinā.

отсāживать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* отсāдить.

отсāлютовать, -түю, -түешь *juk.* atsaliutuoti, pasaliutuoti.

отсāыва||ние, -я nusiurbimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* čiulpti, čiulpsėti; žįsti; siurbti.

отсвѣт, -а ir **отсвет**, -а atōšvaistė, ātšvaistė, atspindys, atōšvaista, pašvaistė; **~ить**, -ѐтит *juk.* pabalgti šviešti, nusilėisti (*apie mėnulį, saulę*); užgėsti (*apie žvaigždę*); išblýkšti, aptėmti.

отсвѣчивать, -аю, -аешь *eig.* 1. švitėti, žibėti, blizgėti, žerėti, žėruoti; atšviešti, atmūšti; 2. atsispindėti, atsišviešti; **~ся**, -аерся *eig.* 1. atsispindėti, atsišviešti; 2. mėsti, žerti spindulius, blýkčioti, švytuoti, švysčioti.

отсвѣтина, -ы *šnek.* sāvas priėdas, sāvas iūtarpas (*pvz. tekste*), sāvo dvylėkis.

отсѣв, -а 1. nusijojimas, atsiuojimas; atskyrimas (*pvz. teisingų žinių nuo melagingų*); 2. *prk.* nusišalinimas, pašalinimas; nusijojimas; 3. nūosijos, ātsijos; sėlenos.

отсѣвать, -аю, -аешь *eig.* sijoti; **~ся**, -ається *eig.* 1. sijotis; 2. būti sijojamam.

отсѣвной, -ая, -ѐе išsijotas, nusijotas (*pvz. miltai*). **отсѣивать**, -аю, -аешь *eig.* 1. sijoti; 2. *prk.* sijoti, šālinti; *žr.* отсѣять (1 ir 2 reikš.).

отсѣк¹, -а 1. laiv. skŷrius, izoliuota patalpā; 2. ластā, кāмера.

отсѣк² *жр.* отсѣчь.
отсѣк^{ать}, -аю, -аешь *еиг.* нукиртинѣти, кароти.
отсѣк^у *жр.* отсѣчь.
отсѣл *жр.* отсѣсть.
отсѣле *прв. пасен.* iš čia, nuo čia, nuo šios vietos.
отсѣл^{ить}, -лю, -лишь *жр. шнек.* nukelti, pėrkelti, pėrkeldinti, įkurdinti kituf; *сся*, -люсь, -лишься *жр. шнек.* pėrsikelti, išsikelti, apsigyvėnti kituf.
отсѣлок, -лка *tarm.* naują gyvenvietę.
отсѣль *прв. пасен.* *жр.* отсѣле.
отсѣл^{ять}, -яю, -яешь *еиг. жр.* отсѣл^{ить}; *сся*, -яюсь, -яешься *еиг.* 1. *жр.* отсѣл^{иться}; 2. būti nukeliama, pėrkeliama kituf.
отсѣсть, отсѣду, отсѣдешь; *бūt.* отсѣл, -ла, -ло *жр.* pasitraukti, pasislinkti, pėrsėsti į šalį, į kitą vietą.
отсѣчение, -я нукирtimas, atkirtimas; ♦ дать голову (п^уку) на о. г^ал^ву guld^ьti, atsak^ьti savo g^аl^ва.
отсѣчка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. atkirta, atkirtis; o. нап^яж^ения įtampos atkirta; 2. nutraukimas; o. п^ара г^аро tiekimo nutraukimas; токов^ая о. el. srovės nutraukimas.
отсѣчный, -ая, -ое užkertamasis; atkertamasis.
отсѣчь, -ек^у, -ечешь, -ек^ь; -эк, -л^а, -л^о *жр.* 1. nukirsti; nukaroti (*daug*); 2. *прк.* užkirsti (*pov. ke- lia*), izoliuoti, atkirsti.
отсѣять, -ёю, -ёешь *жр.* 1. nusijoti, išsijoti, atsijoti; 2. *прк.* nusijoti, nušalinti, pašalinti; atrinkti; 3. *шнек.* pabaigti sėti; *сся*, -ёюсь, -ёешься *жр.* 1. -еется išsisijoti, nusisijoti, atsijoti; 2. *прк.* atkristi, nubyreti; atsirinkti, išsirūšiuoti.
отсидѣть, -иж^у, -идишь *жр.* 1. *шнек.* išsėdėti (*kurį laiką*), atėdėti; o. два seānsa išsėdėti (pėr) dū seānsus; 2. nusėdėti (*pov. koją*); 3. atkalėti, iškalėti, atėdėti, išėdėti; o. пять лет в тюрм^е iškalėti, išsėdėti kalėjime pėnkerius metus; *сся*, -иж^ь, -идишься *жр. шнек.* 1. ištupėti, išlindėti, ištūnoti, išsislapstyti; 2. nutirpti, užtekėti; norą отсидѣлась k^оја nutirpo.
отсидка, -и *шнек.* iškalėjimas.
отсидж^{ивать}, -аю, -аешь *еиг. жр.* отсидѣть; *сся*, -аюсь, -аешься *еиг. жр.* отсидѣться.
отсидж^у *жр.* отсидѣть; *ссь* *жр.* отсидѣться.
отскабл^{ивать}, -аю, -аешь *еиг.* grāndyti, nuskutinėti; *сся*, -ається *еиг.* grāndytis.
отскак^{ать}, -скач^у, -скачешь *жр.* 1. nušuoliuoti (*ark- liu*); 2. *шнек.* pabaigti šuoliuoti.
отскаки^{вать}¹, -аю, -аешь *еиг. жр.* отскак^{ать} (1 *reikš.*).
отскаки^{вать}², -аю, -аешь *еиг.* 1. (nu)šokinėti; (nu)- straksėti, nuliuksėti; 2. atšokinėti (*atgal*).
отскач^у *жр.* отскак^{ать}.
отскобл^{ить}, -облю, -облишь *жр.* nuskusti, nugrāndyti, nugrēmžti, nukaišti, nugrėsti; *сся*, -облится *жр. шнек.* nusigrāndyti, nusigrēmžti, nusiskusti.
отскок, -а *шнек.* atšokimas, atšokis.
отскок^{ить}, -оч^у, -очишь *жр.* 1. nušokti (*į šalį*), pašokti; 2. atšokti (*atsimušus*); 3. *шнек.* ištrūkti, nutrūkti (*pov. saga*); nukristi (*pov. laikrodžio rodyklė*); 4. *шнек.* atsilūpti, atsiknōti, atkėrti (*pov. žievė*).

отскр^{ебать}, -аю, -аешь *еиг. жр.* отскрест^ь; *эбки*, -ов *dgs. шнек.* pāgrandos, nūogramžos.
отскрест^ь, -реб^у, -ребешь; *būt.* -рėб, -рėbl^а, -рėbl^о *жр. шнек.* nugrēmžti, nugrēmžyti, nugrāndyti, nukrapštyti, nuskusti, nukasyti, nukaišti.
отслаив^{ание}, -я 1. sluoksniāvimas; 2. sluoksniāvimasis; *ть*, -аю, -аешь *еиг.* sluoksniuoti, dėti, sodinti slūoksniais; *ться*, -ається *еиг.* 1. slūoksniais klōstyti; sėsti, slūoksniuoti; 2. slūoksniais lūptis, atšokinėti, knōtis.
отслоение, -я 1. nusėdimas, susiklōstymas slūoksniais; 2. klōdas, slūoksnis.
отсло^{ить}, -ою, -ойшь *жр.* 1. atskirti, atlūpti slūoksniais; 2. nusodinti slūoksniais, susluoksniuoti; *сся*, -йт^ь, -йт^ь *жр.* 1. atsilūpti, atšokti, atsiskirti slūoksniais; 2. nusėsti, susiklōstyti slūoksniais, klōdais, susisluoksniuoti.
отслоб^ька, -и; *dgs. kilm.* -бек, *naud.* -б^ькам 1. *шнек.* atšokimas, atsiskyrimas, atsilupimas, atsiknojimas; 2. nuosėda.
отслон, -а *шнек.* (*krėslo*) atkaltė.
отслон^{ить}, -оню, -онийшь *жр.*, *эять*, -яю, -яешь *еиг. шнек. пасен.* atstūmti, nustūmti, nušlėsti, nukreipti; o. p^уку atstūmti ranką.
отслуж^{ивать}, -аю, -аешь *еиг. жр.* отслуж^{ить} (3 ir 5 *reikš.*); *эить*, -уж^у, -уж^ьишь *жр.* 1. atsitarnauti, atbūti (*kariuomenėje*); 2. ištarnauti, išdirbti (*kiek laiko*); 3. *шнек.* atitarnauti (*už ką*), atsilūginti (*paslaugomis, darbu*), atslaugyti, atklaustyti; 4. susidėvėti, susivartoti (*pov. įrankis*), atitarnauti; 5. *bažn.* atlaikyti; o. обėдню atlaikyti mišiās.
отсл^{уш}ать, -аю, -аешь *жр. пасен.* išklaustyti (*pov. paskaitą*); o. молėбен *bažn.* išklaustyti pāmaldas.
отсн^{ять}, -сним^у, -снимешь *жр.* nufilmuoti; nufotografuoti.
отс^{овет}овать, -тую, -туешь *жр.* atkalbėti, ператафти, atraisyti; o. куп^аться ператафти m^аudyti.
отсорти^ров^{ать}, -р^ую, -р^уешь *жр.* išrūšiuoti, atrinkti, išskirti; *эбывать*, -аю, -аешь *еиг.* rūšiuoti, atrankioti.
отс^ос, -а 1. nusiurbimas; 2. siurbtūvas.
отс^ос^{ать}, -ос^у, -ос^ешь *жр.* 1. iščiulpti, išžįsti; išsiurbti; 2. nusiurbti; 3. *шнек.* pabaigti čiulpti, žįsti; *эбный*, -ая, -ое nusiurbiamasis, nusiurbimo, išsiurbiamasis.
отс^ох^лный, -ая, -ое *шнек.* nudžiūvęs; *энуть*, -нет *жр.* nudžiūti, nudžiovēti (*pov. šakelės*).
отс^роч^{ивать}, -аю, -аешь *еиг.* atidėlioti; o. отъезд atidėlioti išvykimą, *жр.* отсроч^{ить}.
отср^{оч}ить, -чу, -чишь *жр.* 1. atidėti; 2. *шнек.* nukelti (*pov. terminą*), pailginti, prailginti, pratęsti (*pov. galiojimo laiką*).
отср^{оч}ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам atidėjimas; пратėsimas, prailginimas, nutėsimas, atodėtis; дать отср^{оч}ку t^еrminą pailginti, atidėti; o. плат^еж^а mokėjimo atidėjimas; o. уд^ост^овер^ения lūdiujimo пратėsimas; o. испол^нения пригов^ора nuosprendžio įvykdymo atidėjimas.
отста^{ив}ание, -я 1. atsilikimas; vėlinimasis; o. час^ов laikrodžio vėlinimasis; o. произв^одства gamybos atsilikimas; 2. atšokimas, atsilupimas; o. кор^ы žievės atšokimas; *эть*, -таю, -та^ешь *еиг.* 1. vėlintis, vėluoti; 2. atsilikinėti; *жр.* отст^{ать}.

отста́вить, -влю, -вишь *юк.* 1. nukélti, pastatýti nuošaly, atstúmti į šalį, nustúmti, pastumėti; 2. *pasen.* atstatýti (*iš tarnybos*), atleisti, pašalinti; atitólinti (*pvz. nuo savęs*); 3. o.l (*komanda*) palikti

отста́вка, -и atstatatýdinimas, pasitraukimas, dimisija; atstatymas, atleidimas; **вы́йти в отста́вку** pasitraukti iš tarnybos, atstatatýdinti, išeiti į atsargą; генерал в отста́вке atsargós generólas; правительство подало в отста́вку vyriausybė atstatatýdino; **~но́й**, -ая, -ое 1. išėjus į dimisiją, ėsantis atsargojė, atsargós, dimisijos, atstatatýdins, atitarnavęs; pašalintas; o. mažop atsargós majóras; 2. nukeliamas, nūimamas, kilnojamas; отставная стáвня nuimamà langinė; отставная лэстница kilnojamosios kópėčios.

отста́ивание¹, -я gynimas (*pvz. savo teisių*); užsi-stojimas.

отста́ивание², -я 1. nusodinimas (*pvz. drumzlių*); 2. nusistojimas (*pvz. pieną*).

отста́ивать¹, -аю, -аешь *eig.* ginti, saugoti (*pvz. taiką*).

отста́ивать², -аю, -аешь *eig.* stovėti; o. **ва́хты** stovėti sargyboje.

отста́л|ость, -и m. atsilikimas, nepažangumas; tam-sumas, nekultūringumas; **~ый**, -ая, -ое 1. *pasen.* pasimėtęs, atsilikęs (*pvz. nuo minios*); 2. -oro *dk.* atsilikėlis, atliekuolis, atliekuonis; 3. tam-sūs, neišprūšęs, senóvinis, nepažangūs, nekultū-ringas, atsilikęs; отста́лая тэ́хника atsilikusi, se-nóvinė tэ́хника; o. народ nekultūringa, tamsi tautà.

отста́ть, -áну, -áнешь *юк.* 1. atsilikti, pasivėlinti; o. от поезда atsilikti nuo traukinio; 2. pavėluoti, vėluoti; часы отста́ли на де́сять ми́нут laikro-dis vėluoja dešimtį minúčių; 3. *šnek.* atsiskirti, išsiskirti; pamėsti; nutráukti gyšius; o. от сво́их единомышленников atsiskirti nuo savo bendra-miúčių; 4. atsilúpti (*pvz. žievė*), atkristi, atsiknóti, atsiklijúoti, atkústi, atkérsti, atkibti, atšókti; at-kėpti (*duonos pluta*); подмётка отста́ла от бо-тинка púspadis atsilúpo, atkrito nuo púsbacio; обложка отста́ла от кнйги viršėlis atsiklijávo nuo knýgos; 5. atstóti, atlýžti, nustóti įkyrėjus, palikti ramybėje; отста́нь от меня́! atstók, atsi-tráuく nuo manėsi!; от сво́их отста́л, к чужым не приста́л atstójo nuo savųjų, nepřitapo prie svetimųjų; я еро́ вы́ругал, и он отста́л от меня́ aš jį išplúdaу, ir jis atlýžo nuo manės, paliko manė ramybėje; 6. *šnek. pasen.* pa(si)liáuти, at-sitraukti, pamėsti, nebesidomėti; o. от ры́бной лóвли paliáuти žvejójus.

отстаю́ *žr.* отставать.

отстега́ть, -áю, -áешь *юк.* išpeřti, išplėkti, išklėsty-ti, iščáizyti, įplėkti, išplákti, įkrėsti, prilúpti.

отсте́гивать, -аю, -аешь *eig.* atseginėti; **~ся**, -ается *eig.* 1. atseginėti; 2. būti atsegamam.

отсте́гнутый, -ая, -ое; -нут, -а, -о átegtas, atse-giótas, átlapas; nusegtas, atkabintas.

отсте́гнуть, -nú, -нэшь *юк.* atsegti, atsegióti, atsags-týti (*pvz. sagas*); nusėgti, atkabinti, nukabinti (*pvz. karda*); **~ся**, -нётся *юк.* atsisegti, atsi-sagstýti, atsisegióti.

отсти́рать, -áю, -áешь *юк.* 1. išpláuти (*pvz. дэме*), nuskalbti, išskalbti; 2. pabaigti skalbti; **~ся**, -áется *юк.* 1. išsipláuти (*apie дэме*); 2. *šnek.* pa-baigti skalbti, išsiiskalbti.

отсто́й, -я nuosėdos, pādugnės.

отсто́й|ник, -а *tech.* nusodintuvas (*pvz. nuosėdų*); многока́мерный o. daugkamerinis nusodintuvas; **~ный**, -ая, -ое 1. nusodinimo, nusodinamasis, nusistovėjimo, nuosėdinis; отсто́йная ка́мера nu-sodinamoji, nusistovėjimo kámera; 2. *šnek.* nusi-stójes, skaidrūs.

отсто́ять¹, -ою, -ойшь *юк.* arginti, atlaikýti; по-жарные отсто́яли дом ugniagesiai neléido sudėgti námui; o. свободу arginti láisvę; o. своё пра́во arginti savo teisę; o. напа́дение впра́д atlaikýti priešo puolimą.

отсто́ять², -ою, -ойшь *юк.* 1. išstovėti (*kurį lai-ką*); atstovėti, atbúti (*pvz. sargybą*); o. на горáх всё собра́ние išstovėti (peř) visą susirinkimą; 2. *šnek.* nuvarginti, nustovėti (*kojas*).

отсто́ять³, -ою, -ойшь *eig.* būti nutólus, būti atstù, būti už (*kokio atstumo*); го́род отсто́ит от вок-зала на пять киломе́тров miestas yra už penkių киломе́тров nuo stoties.

отсто́яться, -ойтсá *юк.* 1. nusistóti; кофе отсто́ялся kavà nusistójo; 2. *prk.* nusistovėti, išryškėti, pa-aiškėti, susidaryti, susiformuoti (*pvz. pažiūros, nuomonė*); 3. *šnek.* atsistovėti (*pvz. arklys*), atsi-gáuти, atsigriebti.

отстра́дать, -áю, -áешь *юк.* iškentėti (*kančias*), atkentėti.

отстра́ивать, -аю, -аешь *eig.* 1. baigti statybą; (*науйай*) statýti; 2. atstatinėti (*pastatą*); remon-tuoti, taisýti; **~ся**, -аюсь, -аешся *eig.* 1. sta-týdintis; 2. atsistatinėti; 3. būti atstatomam.

отстране́ние, -я pašalinimas, nušalinimas, atleidi-mas; o. от рабо́ты nušalinimas nuo dárbo; o. с поста́ председа́теля pašalinimas, atleidimas iš pirmininko pareigų.

отстра́нить, -ню, -нишь *юк.* 1. nustúmti (*į šalį*), atstúmti; pastumėti; 2. *prk.* atmėsti; nukreipti; o. opáсность nukreipti pavójų; 3. pašalinti, nuša-linti, atleisti, atstatýti; o. от до́лжности atstatýti iš tarnybos, iš viėtos; **~ся**, -нюсь, -нишься *юк.* 1. pasistúmti, pasitraukti, atsitraukti; o. от окна́ atsitraukti nuo lango; 2. nusišálinti, pasitraukti, aplėisti, atsimėsti; o. от дел aplėisti reikalus, nusišálinti nuo reikalų.

отстра́нствовать, -твую, -твуеть *юк.* baigti kelio-nės.

отстра́нять, -яю, -яешь *eig.* stumdžioti, varýti ša-liñ, šalinti, *žr.* отстра́нить; **~ся**, -яюсь, -яешся *eig.* 1. trauktis šaliñ; 2. aplėidinėti, šalintis; 3. bū-ti nustumiamam; būti nukreipiamam; būti pašáli-namam, nušalinamam.

отстре́ливать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* отстре́лывать; **~ся**, -аюсь, -аешся *eig.* atsišaudinėti, atsišaudyti.

отстре́лить, -елю, -элишь *юк.* *šnek.* (*šaudant*) šū-vių nutráukti, nukifsti; е́му пýлей отстре́лило па́лец jam kulká nutráuке pirštà.

отстре́лять, -яю, -яешь *юк.* 1. nušáuти; sumedžioti; 2. *šnek.* iššáudyti (*pvz. apkabą šovinių*); 3. pa-baigti šaudymà; **~ся**, -яюсь, -яешся *юк.* 1. at-

sišaudyti, (*šaudant*) atsiginti, atmūšti; 2. *šnek.* pabaigti šaudymą.

отстрѣгъ *жр.* отстрѣчь.

отстрѣгати, -аю, -аешь *eig.* karpýti, kirpinėti, арkirpinėti; **~ичь**, -игý, -ижёшь, -игýт; *būt.* -йг, -ла, -ло *жк.* арkirpti, nukirpti; nukarpýti, atkarpýti, atkirpti.

отстрогати, -аю, -аешь *жк.* 1. nudróžti; nuobliuoti; 2. *šnek.* pabaigti dróžti; pabaigti obliuoti.

отстроить, -ою, -бишь *жк.* 1. (*galutinai*) pastatýti, įrengti (*puz. namą*); 2. atstatýti (*puz. po gaisro*), suremontuoti, sutaisyti, pakélti iš griuvėsių; 3. *šnek.* pabaigti statýbą; **~ся**, -оюсь, -о́ишься *жк.* išsistatýti (*trobos*), pasistatýti.

отстро́йка, -и atstátymas.

отстрочить, -чý, -чишь *жк. šnek.* atsiulėti, nudygsniuoti, nupeltakiuoti.

отстругати, -аю, -аешь *жк. šnek. жр.* отстрогати.

отстрѣпать, -аю, -аешь *жк.* pabaigti gaminti (*valgi*).

отстукать, -аю, -аешь *жк.*, **~ивать**, -аю, -аешь *eig.* išbárbėti, išstuksėti.

отступ, -а 1. *spst.* įtrauka (*naujos eilutės pradžioje*); 2. *tech.* atótrauka; 3. (*vandentiekio*) (*vamzdinis*) laiptėlis.

отступательный, -ая, -ое atsitraukimo, atsitraukiamasis, pasitraukiamasis (*puz. mūšis*).

отступать, -аю, -аешь *eig.* tráuktis; tólti, *жр.* отступять; **~ся**, -аюсь, -а́еься *eig. жр.* отступиться.

отступать, -уплю, -ýпишь *жк.* 1. pažėngti atgal, atsitraukti, pasitraukti; 2. *prk.* atsisakýti, išsizadėti, atsisadėti; 3. *prk.* nukrýpti (*puz. nuo temos*), nutólti, prasileñkti (*puz. su įstatymu*); 4. *spst.* įtraukti, padaryti įtrauką (*pastraipos pradžioje*); **~ся**, -уплюсь, -ýпишь *жк.* 1. atsisakýti, atsisadėti, išsizadėti, atsimėsti; 2. palikti, pamėsti, pasitraukti.

отступленье, -я 1. atsitraukimas, pasitraukimas, traukimasis; *это не о., а бѣство* tai nē traukimasis, o sprukimas, bėgimas; 2. atsisakymas, išsizadėjimas, atsimėtimas; 3. nukrypimas, nesi laikymas; o. от основной идѣи nukrypimas nuo pagrindinės idėjos; ♦ *лирическое* o. a) *lit.* lýrinis nukrypimas; b) *juok.* nukrypimas nuo tēmos (*kalbos, pokalbio*).

отстүпни́к, -а atsimėtėlis, atskaliūnas, atskilėlis, atpólėlis; **~ца**, -ы atsimėtėlė, atskaliūnė, atskilėlė; **~ческий**, -ая, -ое atskaliūniškas; **~чество**, -а atsimėtimas; atskaliūnybė.

отстүпно́е, -о *о. dkt. šnek.* pámokestis, atsimėstiniai (*pinigai*).

отстүпня *prv.* 1. atstū, tolėliau; 2. atsitraukus.

отсудить, -ужý, -ýдишь *жк.* atsiteisti, prisiteisti; **~ся**, -ужýсь, -ýдишь *жк. šnek.* baigti bylinėtis, užbaigti bylą.

отсужу *жр.* отсудить; **~сь** *жр.* отсудиться.

отсутствіе, -я 1. nebuvimas; išvykimas; он в отсу́тствии jis уrà išvýkęs, jō čia nērà; в моѣ о. mán nēsant, už mánо akių; 2. neturėjimas, trūkumas, stokà; o. дѣнер pinigų stokà, neturėjimas; **~овать**, -твую, -твует *eig.* nebūti, būti išvýkus; **~ующий**, -ая, -ее nēsantis; išvýkęs, nēsamas.

отсутѣжѣть, -жу, -жишь *жк. šnek. pasen.*, **~ничать**, -аю, -аешь *жк. šnek. pasen.* atsibylinėti, atimti pef teisną.

отсучивать, -аю, -аешь *eig.*, **~ить**, -учý, -ýчишь *жк.* 1. atraitýti, at(s)maukti (*puz. rankoves*); 2. atsukti (*siūlą*).

отсчѣт, -а 1. (*veiksmas*) atskaitymas; 2. atskaita (*rezultatas*).

отсчитати, -аю, -аешь *жк.*, **отсчитывать**, -аю, -аешь *eig.* 1. atskaičiuoti, atskaitýti; 2. suskaičiuoti, suskaiťyti.

отсылать, -аю, -аешь *eig.* išsiuntinėti, nusiuntinėti.

отсылка, -и (iš)siuntimas, nusiuntimas, pasiuntimas; **~очный**, -ая, -ое išsiuñčiamas, pasiunčiamasis.

отсыпать, -аю, -аешь *eig.* nubarstinėti, nupilstyti, nupilstaloti.

отсыпать, -плю, -плешь *жк.* 1. nubežti (*kiek*), nupilti (*puz. miltų*), atpilti; 2. *šnek.* atseikėti (*puz. kiek grūdų*); **~ся**, -плется *жк.* nubirti, nusipilti.

отсыпка, -и *šnek.* 1. atseikėjimas (*puz. grūdų*); 2. atpylimas, nupylimas; nubyрėjimas; 3. *šnek.* pýliava, pýlius; 4. *spec.* supylimas; o. сло́ями supylimas sluoksniais.

отсырѣлый, -ая, -ое atidrėkęs, sudrėkęs; **~ть**, -ѣет *жк.* atidrėkti, sudrėkti.

отсыхать, -ѣет *eig.* džióti, džiovėti.

отсюда *prv.* 1. nuo šios vietos, nuo čia; iš čia; вон о. lauk iš čia!; 2. *prk.* pagal tai, iš to, nuo to, iš čia, dėl to, todėl; o. ерѣ ошѣбки iš to jō klaidos.

отсяду *жр.* отсѣсть.

оттаива́ние, -я 1. atšildymas, atitirpinimas, tirpimas; 2. atšilimas; tirpimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* 1. tirpti; 2. tirpdyti.

отталина, -ы *tarm.* žemėvilka, kopnė (*vieta be sniego*).

отта́лка, -я 1. atstūmimas; atóstūmis; 2. atstūmimas, atsispyrimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* atstūminėti, nustūminėti; **~ющий**, -ая, -ее 1. atstūmiantis, nustūmiantis; 2. šlykštūs, šleikštūs, grasūs, atstūmiantis.

оттанцевать, -цýю, -цýешь *жк.* 1. pašókti (*šoki*); 2. pabaigti, nustóti šókti.

отта́пывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* mýnioti, mindžioti, *жр.* оттоптать.

оттаскати, -аю, -аешь *жк. šnek.* 1. atiteñpti, suvilkti (*puz. rąstus į pašalį*); nuteñpti, nuvilkti; 2. nuplėšyti, nusukinėti (*puz. ausis*), nukuoduoti, nurauti (*puz. plaukus*).

отта́скивать, -аю, -аешь *eig.* vilkti, teñpti šalį.

отта́чивать, -аю, -аешь *eig.* galásti, áštrinti.

оттащати, -ащý, -ащешь *жк.* 1. nuteñpti, nuvilkti (*į šalį*); atitraukti; 2. *prk.* atplėšti, atskirti, atitraukti; **~ся**, -ащýсь, -ащешься *жк.* nurióglinti, nusivilkti, nukióinti.

отта́ять, -аю, -аешь *жк.* 1. atšilti, atitirpti; 2. atšildyti, atitirpinti, atitirpdyti.

оттѣк *жр.* оттѣчь.

оттени́ть, -ню, -нишь *жк.* 1. patámsinti, parýškinti, išgrýškinti spalvą; 2. *prk.* užakcentuoti, patraukti dėmesį, parýškinti, pabrėžti; **~ся**, -йтся *жк.* parýškėti.

оттенок, -нка ātspalvis, niuānsas.

оттенять, -яю, -яешь *eig.* 1. tāmsinti, šešēlius, ātspalvius dēti, rýškinti; 2. *prk.* akcentuoti, rýškinti; ~ся, -яется *eig.* rýškėti.

оттепель, -и *m.* atodrēkis, atlydys, atolaidis, atōmētis, ātšylis.

оттерebить, -блү, -бйшь *ivk.* 1. nurauti (*pov. li-nus*); 2. *šnek.* pupėšiōti, išpėšiōti, išpašyti.

оттереть, ототрү, ототрешь; бüt. оттер, -ла, -ло *ivk.* 1. nutrinti, ištrinti (*pov. purvq, dėmę*); 2. atitrinti (*pov. nušalusią ausį*); 3. *šnek.* nustūmti, nugrūsti, nuvaryti; ~ся, ототрется; бüt. оттерся, -лась, -лось *ivk.* nusitrinti, nubyрėti.

оттесн|ить, -нү, -нйшь *ivk.* 1. nustūmti, nugrūsti; 2. atstūmti, atmūšti, nugrūmti (*pov. priešq*); 3. *prk.* nukonkuruoti, nustūmti į šalį, nušalinti; ~ять, -яю, -яешь *eig.* 1. stūmti, grūsti į šalį; 2. atmušinėti; 3. *prk.* konkuruoti; *žr.* оттеснить.

оттечь, -ечёт, -екёт; бüt. оттёк, -текля, -екло *ivk.* nutekėti, nuplūsti, nubėgti.

оттирать, -аю, -аешь *eig.* 1. (nu)tráinioti, trinti; 2. atitráinioti (*nušalusią kūno dalį*); 3. *šnek.* grūsti, varyti; ~ся, -ается *eig.* 1. *žr.* оттереться; 2. būti nutrinamam, atitrinamam.

оттиск, -а 1. ātspaudas; žymė; o. палеца piršto ātspaudas; o. сапора бато пėdsakas; 2. *spst.* ātspaudas (*pov. atskiरो straiпsniо*); 3. *spst.* nuotrauka (*korektūrinė*).

оттискать, -аю, -аешь *ivk.* *šnek.* nuspāusti, numyti.

оттискивать, -аю, -аешь *eig.* 1. *šnek.* grūsti, stūmti; 2. spāusti (*pov. korektūrinę nuotrauką, atspaudą*); *žr.* оттискать, оттиснуть; ~ся, -ается *eig.* 1. atispāudinėti; 2. būti nustumiamam; 3. būti atspaudžiamam.

оттиснуть, -ну, -нешь *ivk.* 1. *šnek.* nugrūsti, nustūmti, nuvaryti; 2. prispāusti, suspāusti, išpāusti; 3. *spst.* nutraukti, padaryti nuotrauką; ~ся, -нется *ivk.* atispāusti; išispāusti.

оттого *prv.* todėl, dėl to.

отток, -а 1. nutekėjimas, nubėgimas, nuplūdimas; 2. nuleidžiamasis griovys; nutekamasis vamzdis.

оттоле *prv.* pasen. iš teñ, nuo teñ, iš tōs vietos.

оттолкать, -аю, -аешь *ivk.* *šnek.* atstūmti, nustūmti; nugrūsti.

оттолкнуть, -нү, -нешь *ivk.* 1. atstūmti, pastūmėti, pastūmti, stūktelėti; 2. atitōlinti, atstūmti (*nuo savęs*), atšāldyti; ~ся, -нётся, -нешься *ivk.* 1. pasistūmėti, atsistūmti; pasišokėti, atsisirti (*pov. nuo žemės*); 2. *prk.* paimiti išeitiēs taškū.

оттоль *prv.* pasen. *žr.* оттоле.

оттоманка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам otomānė (*plati sofa*).

оттопки, -пок *dgs.* išlydos.

оттоптать, -опчү, -опчешь *ivk.* *šnek.* 1. numindžioti, numinti, užminti (*pov. kulnus*); 2. išklaipyti (*batus*); 3. atmūšti, nuvārginti (*pov. kojas*); 4. išminkyti (*pov. molį*).

оттоп|ривать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* skėsti; viėpti; šiaušti, šiuрpinti; ~ся, -ается *eig.* skėstis; viėptis; šiaušti, šiuрpti.

оттоп|рить, -рю, -ришь *ivk.* *šnek.* išskėsti; iškėtoti; atviėpti; pašiaušti, pašiuрpinti; ~ся, -ится

ivk. išsiskėsti; atsiviėpti; atstūpti; pasišiaušti, pašiuрpti.

отт|оргать, -аю, -аешь *eig.*, ~оргнуть, -ну, -нешь; бüt. отторг, -ла, -ло *ivk.* išskirti, atskirti, atplėšti (*jėga*), (*prievarta*) atimti, paveržti, paglemžti.

отторжение, -я (*prievartinis*) atėmimas, paveržimas, atplėšimas, paglemžimas.

отто|чие, -я *spst.* taškuotė, punktūras.

отто|чить, -очү, -очишь *ivk.* 1. išgalāsti, išāstrinti, išpustyti, nušleikti (*pov. skustuva*); nutėkinti (*pov. rutulį*); nudrōžti (*pieštuką*), nusmailinti; 2. *prk.* nušlifuoti, išdailinti (*pov. stilių*); 3. pabaigti galāsti.

оттrepать, -еплү, -еплешь *ivk.* 1. išbrūkti, nubrūkti; 2. *šnek.* (*už bausmę*) pakratyti, papūrtyti už plaukū, nusukinėti ausis, užsūkti ausį.

отт|рестй, -сү, -сешь; бüt. оттряс, -лā, -лō *ivk.* *šnek.* 1. nukratyti, nukrėsti (*pov. dulkes*); 2. *šnek.* atkratyti, sukratyti (*pakenkti kratant*).

отт|уги, -түр *dgs.* *šnek.* (*slidžių, pačiūžų*) apvārciai.

оттүда *prv.* iš teñ, nuo teñ, iš tōs vietos.

оттузйть, -ужү, -узйшь *ivk.* *šnek.* prikumščiūoti.

оттуш|евать, -шүю, -шүешь *ivk.* ištušuoti, nutušuoti; ~евывать, -аю, -аешь *eig.* tušuoti.

оттыкать, -аю, -аешь *eig.* atkimšinėti, atkimšioti.

оття|гать, -аю, -аешь *ivk.* *šnek.* atimti peį teismā, atbylinėti.

оття|гивать, -аю, -аешь *eig.* 1. teĩpti, trāukti, atitraukinėti; 2. vilkinti; ~ся, -ается *eig.* 1. atitraukinėti, trāuktis; 2. teĩptis, tĩsti; 3. būti atitraukiamam; būti nukreipiamam; būti nuvilkinamam; būti ištempiamam.

оття|жка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. trūktelejimas (*pov. mušant rimbu*), patraukimas; 2. nutraukimas, atitraukimas; 3. uždelsimas, nudelsimas, vilkinimas; 4. *spec.* atótampa.

оття|нуть, -янү, -янешь *ivk.* 1. atitraukti, atiteĩpti; atleĩsti (*pov. kepurės dirželį*); atlāužti (*pov. šautuvo gaiduką*); 2. nukreipti (*i save*), atvilioti, atitraukti (*pov. priešę jėgas*); 3. *šnek.* išteĩpti, ištampyti; 4. nuvilkti, atidėti; uždelsti, nuleĩsti; 5. *tech.* atiteĩpti; išteĩpti; ~ся, -яется *ivk.* 1. atsitraukti (*atgal*); 2. nukārti, atvėpti, nukābti, išĩsti.

оття|пать, -аю, -аешь *ivk.* *šnek.* nukĩrsti, nukapōti.

отүжинать, -аю, -аешь *ivk.* *pasen.* pavakarieniāuti; pabaigti vakarieniāuti.

отум|анить, -ню, -нишь *ivk.* 1. aptraukti rūkū, apmiglōti, apniāukti, aptėmdyti; 2. *prk.* apdūmti, apdūjinti, apkvaišinti, aptėmdyti (*pov. sąmonę*); ~ся, -нюсь, -нишсь *ivk.* 1. rūkū apsitraukti, padūmuoti, apsiniaukti, apsiūkti, apniākti; apsiblaūsti; 2. *prk.* nulĩdusti, paniūrti; 3. *prk.* apkvaišti, nebesiorientuoti.

отуп|елый, -ая, -ое *šnek.* apkvaišęs, atbūkęs, bukaprōtis; ~ние, -я atbukimas, bukaprotystė; apkvaišimas; ~ть, -ёю, -ёешь *ivk.* apkvaišti, apglūmti, apsvaigti, atbūkti.

отуп|ять, -уплү, -упйшь *ivk.* apkvaišinti, apsvaiginti, atbūkinti.

отучать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* отучить; ~ся, -аюсь, -аёшсь *eig.* 1. *žr.* отучиться; 2. būti nuprātinamam.

отучить, -учу́, -учишь *жк.* 1. nuprāntinti, atprāntinti, atmokyti; atgręsti; nujūnkyti; 2. *šnek.* pabaigti mokyti; **~ся**, -учу́сь, -учи́шься *жк.* 1. nuprāsti, atprāsti, atjūnkti; mėsti (*pov. gerti*); 2. *šnek.* pabaigti mokyti; išmōkti (*pov. pamokas*).

отучнеть, -ею, -еешь *жк. šnek.* nutūkti, pariebėti, sustorėti.

отфильтровать, -рýю, -рýешь *жк.*, **~бывать**, -аю, -аешь *eig.* nufiltruoti.

отхаживать¹, -аю, -аешь *eig.* liginti, slaugyti, gėlbėti, torėti, sarginti; prižiūrėti, *жр.* отходить².

отхаживать², -аю, -аешь *eig. šnek. жр.* отходить³ (*3 reikš.*).

отхаживать, -аю, -аешь *жк.* atkraukšti, atkosėti; **~ся**, -аюсь, -ае́шься *жк.* atsikraukšti; išsiskrepliūti.

отхаживать, -аю, -аешь *eig.* kraukšti; **~ся**, -аюсь, -ае́шься *eig. жр.* отхаживаться.

отхватить, -ачу́, -а́тишь *жк.* 1. *pasen.* atitraukti (*pov. ranką*); 2. *šnek.* nukirsti, nupiauti; 3. *šnek.* atpilti, sudrōžti, atpliekti (*pov. šokį*), vikriai padaryti, įvykdyti; 4. *šnek.* nusipirkti, gauti, įsigyti.

отхлебнуть, -ну́, -не́шь *жк. šnek.* nugurkšnoti, nusėbėti; gūrksnelėti, sriūbtelėti; **~бывать**, -аю, -аешь *eig.* gurkšnoti, sriūbčioti, sriubsėti.

отхлестать, -ещу́, -е́шь *жк. šnek.* 1. išplākti, išpliekti, iščaižyti, išlūpti (*pov. ryškėmis*); 2. *prk.* išplūsti, iškoneveikti; iškritikuoti.

отхлещу *жр.* отхлестать.

отхлопать, -аю, -аешь *жк. šnek.* 1. pliūkšinti įskaudinti (*delnus*); 2. ištalžyti, apsnuikuoti.

отхлопотать, -почу́, -поче́шь *жк. šnek.* išsirūpinti, peř rūpesčius išgauti.

отхлынуть, -ну, -не́шь *жк.* 1. nuplūsti, atslūgti (*pov. bangą*), nupliūskuoti, nužlūbėti; 2. *prk.* siūbtelėti, ūžtelėti atgal (*pov. minia*), atlyžti.

отход¹, -а 1. pasitraukimas, atsitraukimas; 2. išėjimas; išvykimas; 3. nutolimas, atsižadėjimas, atsimetimas; 4. *ist. (valstiečių)* išvykimas, iškeliavimas (*sezoniniamis darbams*).

отход², -а *жр.* отходы.

отходить¹, -хожу́, -ходи́шь *eig.* 1. trauktis, šalintis, sūkti į šalį; 2. tōlti, krypti; 3. (*apie susisiekimo priemones*) išėiti, išvykti; 4. lūptis, palaiduotis; 5. pėikėtis, kvošėtis, atsigauti; *жр.* отойти.

отходить², -хожу́, -ходи́шь *жк.* išlīginti, išslaugyti, išsarginti, atgėlbėti, ištorėti.

отходить³, -хожу́, -ходи́шь *жк. šnek.* 1. pabaigti vaikščioti; (*kuri laiką*) išvaikščioti; 2. išarnauti, išbūti; 3. nuvārginti, išalsinti; atmūšti (*pov. kojas*); 4. išpliekti, išplākti.

отходня, -ой *dkf. bašn.* maldà prieš mirštančio, egzortai; **~ый**, -ая, -ое 1. išvykimo, išplaukimo (*pov. signalas*); 2. nutekamasis, nutekėjimo (*pov. vamzdis*).

отходчивость, -и *m.* atleidumas; **~ый**, -ая, -ое; -чив, -а, -о greit atlyžtantis, atleidus; nepiktas, nekerštingas.

отходы, -ов *dgs.* atliekos; o. производства gamybos atliekos.

отхожий, -ая, -ее: o. промысел *ist.* išvyktinis vėřlas (*valstiečio*); отхожее место *šnek.* išvietė, išei-pamōji, reikvietė.

отхожу *жр.* отходить^{1, 2, 3}.

отхотеть, -хочу́, -хоче́шь, -хочет, -хотім *жк. šnek.* nebenorėti, atmōrti, praelti nōru.

отхотаться, -хохочу́сь, -хохо́чешься *жк. šnek.* paliūti kvatōjus; atsikvatōti, prisikvatōti.

отца *жр.* отец.

отцве|стй, -тý, -тёшь; *būt.* отивёл, -цвелá, -лó *жк.* 1. nužydėti, atžydėti, pėrzydėti; 2. *prk. šnek.* suglėbti, pasėnti, susmūkti; nuvysti; **~тáть**, -áю, -áешь *eig.* baigti žydėti, *жр.* отцвестй.

отц|едить, -ежу́, -еди́шь *жк.* ištėkinti, išsuūkti; iškōšti; o. pnyavku išmėlžti dēlę; **~ежива|ть**, -аю, -аешь *eig.* tėkinti, suūkti, kōšti.

отцезу *жр.* отцедить.

отцеловаться, -лýюсь, -лýешься *жк. šnek.* atsibu-čiūoti.

отцепить, -еплю́, -эпи́шь *жк.* atkabinti, nukabinti, nusėgti; **~ся**, -еплю́сь, -эпи́шься *жк.* 1. atsikabinti; 2. *prk. šnek.* atstōti, atsikárti, atsitraukti; отцепитесь от меня atsitraukite, atsikárite nuo manęs.

отцеплять, -яю, -яе́шь *eig.* atkabinėti; **~ся**, -яюсь, -яе́шься *eig.* 1. atsikabinėti; 2. būti atkabina-mam.

отцепный|ство, -а tėvo nužūdymas, tėvažudystė; **~ца**, -ы tėvažudys.

отцов, -а, -о *šnek.* tėvo; **~ский**, -ая, -ое tėvo, tėviškas; отцовские чувства tėviški jausmai; **~ство**, -а tėvystė.

отчаиваться, -аюсь, -ае́шься *eig. жр.* отча́яться.

отчал, -а 1. laivo atsiejimas, atrišimas; 2. (*laivo*) išplaukimas, nuplaukimas (*nuo kranto*).

отчал|ивать, -аю, -аешь *eig.*, **~ить**, -лю, -лишь *жк.* 1. atsiėti, atrišti (*laivą nuo kranto*); 2. iš-plaukti, nuplaukti nuo krańto; **◆** отча́ливай! *šnek.* nėsđinkis!, traukis!, eik šaliñ!

отчасти *prv.* iš daliės, dalinai.

отча́яние, -я vilties nustoјimas, nusiminimas, neviltis; приводить в o. koró-л. atimti kám viltį, įstūmti ká į neviltį, beviltiškai nuliūdinti; **прийтй** (vnapсть) в o. beviltiškai nusiminti, kristi į neviltį; **~ность**, -и *m. šnek.* 1. neviltis, beviltiškū-mas; 2. pašėliškūmas, narsuoliškūmas, nutrūktgal-viškūmas; **~ный**, -ая, -ое; -аян, -аянна, -аянно 1. bė vilties, beviltiшkas; nusiminęs, nuliūdes; 2. žūtbutinis (*pov. žingsnis*); narsuoliшkas, pašė-liшkas narsūs, nutrūktgalviшkas; 3. neišbrendamas, labai sunkūs, baisūs, beviltiшkas.

отча́яться, -аюсь, -ае́шься *жк.* 1. nustōti, netėkti vilties, neviltiñ įkristi; beviltiškai nuliūsti, nusi-minti; 2. *šnek.* pasirýžti, išdrįsti.

отчерó *prv.* kodėl, dėl kō; o. он такой печáльный? kō, kodėl jis tōks liūdnas?

отчерó-либо, **отчерó-нибудь** *prv.* dėl ko nōrs, ka-žiñ dėl kō, dėl kokiōs priežasties.

отчерó-то *prv.* kažin kodėl, kažkodėl, dėl kažkō.

отчекани|вать, -аю, -аешь *eig.*, **~ть**, -ню, -нишь *жк.* 1. (nu)kálti, (at)mūšti (*pinigus*); 2. *prk.* kirstė (at)kirsti (*atsakant*), atpýškinti; 3. *šnek. pasen.* (iš)plākti, ištinti (*dalgį*).

отчеркивать, -аю, -аешь *eig.*, **отчеркн|уть**, -нý, -не́шь *жк.* (at)skirti brūkšniū, (pa)žymėti brūkšniū; (pa)braukti.

отчёрп||ать, -аю, -аешь *юв. šnek.*, **~нуть**, -нү, -нёшь *юв.*, **~ывать**, -аю, -аешь *eig. (at)sémti*, nusémti, sámstyti.

отч||ерить, -рчү, -ёртишь *юв. 1. (pa)baigti brėžinį, (nu)brėžti*; 2. pabrėžti, pažymėti, atskirti brūkšniū; **~ерчивать**, -аю, -аешь *eig. žr. отчер-тить (2 reikš.)*.

отчесать, -ешү, -ёшь *юв. 1. šnek. pabaigti šukuoti (poz. linus)*; 2. iššukuoti, nušukuoti; 3. niek. šnek. išplakti, išpliekti, apkulti, armušti.

отческий, -ая, -ое *pasen. žr. отёческий*.

отчество, -а tėvo vardas, tėvavardis.

отчесывать, -аю, -аешь *eig. šukuoti (į šalį), žr. отчесать (2 reikš.)*.

отчёт, -а apýskaita, atáskaita, atsiskaitymas; финансовый o. finánsinė apýskaita; дать o. в чём-л. atsiskaityti už ką; ♦ (от)даты себе o. (в чём-л.) supáisyti (ką), susivókti, nusivókti (apie ką), suprásti, įsisámoninti (ką); не отдавая себе отчёта nesámoningai, nesuprañtant reikalo, dalýko; под o. (взять, получить) atsiskaitýtina (gauti).

отчётлив||о *pro. gýškiai, áiškiai, veigzliai*; o. видеть áiškiai matýti; **~ость**, -и *m. gýškumas, áiškumas*; veigzlumas; **~ый**, -ая, -ое; -ив, -а, -о 1. gýškūs, vaiskūs, áiškūs; gerai įžiřimas, įmátomas; gerai girdimas; 2. áiškiai suformuluotas, tikslūs.

отчётно-выборный, -ая, -ое ataskaitinis-rinkiminis (*susirinkimas*).

отчётн||ость, -и *m. atskaitomýbė, atsiskaitomýbė*; **~ый**, -ая, -ое apýskaitos, apyskaitinis, atsiskaitomasis, ataskaitinis; o. мѣсяц apyskaitinis mėnuo; o. доклад ataskaitinis pranešimas; o. период ataskaitinis laikotarpis.

отчешү *žr. отчесать*.

отчина, -ы *pasen. poez. tėviškė, gimtinė; tėvų žėmė, tėvynė*.

отчий, -ая, -ее *pasen. poez. tėvų, gimtasis*; o. дом tėвų, gimtieji namai.

отчим, -а patėvis.

отчин||а, -ы *pasen. žr. вóтчина*; **~ник**, -а *pasen. žр. вóтчинник*.

отчисление, -я 1. (*veiksmas*) atskaitymas, išskaitymas; 2. *džn. dgs. (suma)* atskaitymai, išskaita; отчисления на строительство atskaitymai statýbai; 3. pašalinimas; atleidimas; o. членов из организации parių pašalinimas iš organizacijos.

отчислить, -лю, -лишь *юв. 1. atskaityti (pinigų dalį), išskaityti*; 2. pašalinti (*poz. iš organizacijos, iš mokyklos*); **~ся**, -люсь, -лишся *юв. išstóti, pasitraukti, pasišalinti*.

отчислять, -яю, -яешь *eig. 1. atskaitinėti*; 2. šalinti; **~ся**, -яюсь, -яеься *eig. 1. žр. отчлслиться*; 2. būti atskaičiuojamam, atskaitomam; būti šalinamam.

отчлстить, -члщу, -члстишь *юв. išvalyti, nuvalyti*; nušveisti (*poz. rūdis*), nublizginti; nukuopti; ištrinti, nutráinoti (*poz. purva*), nukrapštýti; **~ся**, -члшусь, -члстишся *юв. šnek. išsivalyti, nusivalyti, apsisivalyti*; nusišveisti; apsišvarinti.

отчитать, -аю, -аешь *юв. šnek. 1. pabaigti skaityti; paskaityti (poz. paskaitą)*; 2. išbárti, išdyti, griežtai įspėti; **~ся**, -аюсь, -аеься *юв. duoti apýskaitą, atáskaitą, atsiskaityti*.

отчитывать, -аю, -аешь *eig. bárti, ádyti*; **~ся**, -аюсь, -аеься *eig. žр. отчитаться*.

отчищать, -аю, -аешь *eig. valyti, švarinti; šveisti, žр. отчлстить*; **~ся**, -аюсь, -аеься *eig. valýtis, švarintis, žр. отчлститься*.

отчлщу *žр. отчлстить*; **~сь** *žр. отчлститься*.

отчубучить, -чу, -чишь *юв. šnek. 1. iškrėsti pókštą, padaryti išsišokimą; privirti kóšės, pripáikioti, prikvailióti*; 2. vikriai ką padirbti, darbų nustėbinti.

отчудить, -ужү, -удйшь *юв. žр. отчуждаты*.

отчудить, -удйшь *юв. šnek. žр. отчубучить (1 reikš.)*.

отчуждаты, -аю, -аешь *eig. 1. tólinti, šalinti nuo savės, atšáldyti*; 2. teis. nusávinti (*poz. žemę*); atimti; **~ся**, -аеься *eig. 1. tólintis, šalintis (ko)*; 2. būti nusávinamam.

отчуждение, -я 1. nusávinimas; konfiskávimas; 2. atsitólinimas, atitolimas, (*santykių*) atšalimas.

отчуждён||о *pro. atitólus, atsiskýrus; užsivėrus, užsidárius*; **~ость**, -и *m. atitolimas, atšalimas, atsiskýrimas, užsidárymas; vienišumas, izoliácia*; **~ый**, -ая, -ое; -ён, -енá, -енó 1. nusávinatas; 2. atsiskýres, nutólęs, atitólęs, atšáles; vienišas.

отшар|ать, -аю, -аешь *юв. šnek. nužingsniuoti, nueiti tolýn*; **~нуть**, -нү, -нёшь *юв. šnek. žėngtelėti; atžėngti, atsitraukti*.

отшатнуть, -нү, -нёшь *юв. šnek. 1. pastūmti, nustūmti (atgal, į šalį), stūmtelėti; atmūšti*; 2. *prk. atitraukti, izoliuoti*; **~ся**, -нүсь, -нёься *юв. 1. atsvirti, mėstis, atšókti į šalį, atšlyti, pasitraukti, atsitraukti atgal*; 2. *prk. šnek. nusišálinti, atsimėsti (poz. nuo draugijos), nusigrėžti, pasitraukti*.

отшвартоваты, -түю, -түеьш *юв. жүр. atšvartuoti*; **~ся**, -түеься *юв. жүр. atsišvartuoti*.

отшвар|ивать, -аю, -аешь *eig. šnek. mėčioti, numetinėti, sváidyti šalín*; **~нуть**, -нү, -нёшь *юв. šnek. nusvésti, nusváidyti, nublaškyti, numėsti, nublókti*.

отшельн||к, -а atsiskýrėlis; **~ца**, -ы atsiskýrėlė; **~ческий**, -ая, -ое atsiskýrėlio (*poz. gyvenimas*), atsiskýrėliškas; **~чество**, -а atsiskýrėlio gyvenimas, atsiskýrėliškumas.

отшество, -я *šnek. iškilmingas išėjimas, išvykimas*.

отшйб, -а: на отшйбе nuošalyje, nuošaliai; atskirai; atokiai; сад на отшйбе nuošalus sódas; жить на отшйбе nuošaliai gyvėnti; дуб рос на отшйбе от лѣса ážuolas áugo atokiai nuo miško.

отшйб *žр. отшибаты*.

отшиб|ать, -аю, -аешь *eig. 1. atmušinėti*; 2. nuskėlinėti, nudaužinėti; *žр. отшибаты*; **~ить**, -бү, -бёшь; *būt. -шйб, -ла, -ло юв. 1. šnek. atmūšti (poz. sviedinį)*; 2. nuskėlti, atskėlti, numūšti, nudaužti; 3. *šnek. sumūšti, sutrenkti, užgauti*; емү отшиблы нóры јám kóя sùtrenkė, užgávo; 4. *prk. šnek. atimti, išvaryti, panaikinti*; у негó мгновѣно хмель отшйбло јám staigà girtumas išgarávo; емү от стрáха пáмáть отшйбло јls iš báimės atminties netėko.

отшибү *žр. отшибаты*.

отшиваты, -аю, -аешь *eig. žр. отшйть*.

отшйть, отошью, отошёшь *юв. 1. atplėšti, nuplėšti, nuardyti, atmūšti*; o. tēc nuplėšti plóntentes;

2. *šnek.* išgūiti, išjoti, išvyti; atgręsti; 3. *šnek.* pabaigti siūti; 4. išsiūti (*kurį laiką*).
отшлѣпать, -аю, -аешь *įvk.* 1. *šnek.* išstálzyti, išlūpti, įkirsti, įkręsti (*į kailį*); 2. *šnek.* išplūsti, iškōneveikti; 3. *šnek.* nuklampoti (*kelio galą*); parklampoti.
отшлиф||овать, -фую, -фуюшь *įvk.*, ~овывать, -аю, -аешь *eig.* 1. (iš)glūdinti, nuzūlinti (*akmenėli*), (nu)šlifuoti; 2. *prk.* (iš)dailinti, (iš)lyginti, (nu)šlifuoti (*pov. stilių, kalbą*).
отшпйли||вать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* atseginėti, atsegioti; ~ваться, -ается *eig.* *šnek.* žr. отшпйлиться; ~ть, -лю, -лишь *įvk.* atsėgti (*pov. segtuką*); ~ться, -ится *įvk.* *šnek.* atsisėgti.
отштамповать, -пую, -пуюшь *įvk.* atštapuoti, prištapuoti; о. detali prištapuoti detalių (*daug*).
отштопать, -аю, -аешь *įvk.* *šnek.* suadýti, apadýti.
отштукатурить, -рю, -ришь *įvk.* ištinkuoti.
отшуметь, -млю, -мишь *įvk.* 1. pabaigti ūžti; пра- ūžti; отшумел дождь праūžė lietūs; 2. *prk.* nurimti, pasibaigti; išnýkti, praeiti; отшумели бой nurimo, pasibaigė mūšiai.
отшутиться, -учусь, -утишься *įvk.* *šnek.* atsikirsti juokais, atsakýti nerimtai, (tik) juokais.
отшучиваться, -аюсь, -аешься *eig.* išsisukinėti juokais, žr. отшутиться.
отшѣлкать, -аю, -аешь *įvk.* *šnek.* 1. spriegti (*keletą sprigtą*); 2. suspragsėti, atspragsėti; 3. *prk.* griežtai išbarti.
отшчем||ить, -млю, -мишь *įvk.* *spec.*, ~лять, -яю, -яешь *eig.* (nu)gnýbti, sugnýbti; nuverti, priverti (*pov. pirštą durimis*).
отшчепен||еу, -нца atskilėlis, atkritėlis, atskaluonis, atskalūnas, atsimėtėlis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *nauđ.* -нкам atskilėlė, atkritėlė, atskalūnė, atsimėtėlė; ~ство, -а atskillimas, atsimetimas, atskalūnybė.
отшчепить, -плю, -пишь *įvk.* atskėlti; ~ся, -йтся *įvk.* nuskilti, atskilti; atšókti.
отшчеплять, -яю, -яешь *eig.* atskėlinėti, skaldyti (*pov. balaną*); ~ся, -яюсь, -яешься *eig.* skilti; atšókinėti.
отш||ипать, -иплю, -иплешь *įvk.* atgnáibyti, atgnýbti; ~ипнуть, -нў, -нѣшь *įvk.* atgnýbti, nugnýbti; nuskinti, nuskóbtі, nuskabýti; ~ипывать, -аю, -аешь *eig.* gnaibinėti, gnaibioti.
отъедать, -аю, -аешь *eig.* žr. отъѣсть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. žr. отъѣстсь; 2. būti nuėdamam, nukandamam.
отъедім žr. отъѣсть; ~ся žr. отъѣстсь.
отъединѣние, -я atskyrimas; atjungimas.
отъединить, -ню, -нишь *įvk.* atjūngti; atskirti.
отъѣду žr. отъѣхать.
отъѣзд, -а išvykimas, išvažiavimas, išplaukimas; после отъѣзда гостѣй svečiams išvažiavus, išvýkus; до егó отъѣзда lig jam išvažiúojant, prieš jó išvažiávimą, išvykimą, prieš jam išvažiúojant; после егó отъѣзда jam išvýkus, išvažiávus; го- товый к отъѣзду pasirengęs išvažiúoti; я за- стал егó на отъѣзде аš radaу jį beišvažiúojantį; быть (находиться) в отъѣзде būti išvýkus.
отъѣздить, -ѣзжу, -ѣдишь *įvk.* *šnek.* 1. pabaigti važinėti, pabaigti jodinėti; 2. pravažinėti (*pov. visą dieną*), išvažinėti; ~ся, -ѣжусь, -ѣдишсь

įvk. *šnek.* 1. pabaigti važinėti; atsivažinėti; 2. su- sivažinėti (*pov. ratai*).
отъѣздный, -ая, -ое *šnek.* išvažiavimo (*pov. die- na*).
отъѣзжá||ть, -аю, -аешь *eig.* žr. отъѣхать; ~ющий, -ая, -ее išvažiúojantis, iškeliáujantis (*žmogus*).
отъѣзжий, -ая, -ее *pasen.* atokūs, tólimas.
отъѣл žr. отъѣсть; ~ся žr. отъѣстсь.
отъѣм žr. отъѣсть; ~ся žr. отъѣстсь.
отъѣм, -а atėmimas, nujūnkymas, atjūnkymas (*ku- meliuko, veršiuko*); ♦ отнять отъѣмом imtė at- imti.
отъѣмлем||ость, -и *m.* *šnek.* atimamumas; ~ый, -ая, -ое *šnek.* atimamas, nusávinamas.
отъѣмный, -ая, -ое nuimamas (*pov. viršelis*); nu- keliamas; отъѣмная стѣнка nukeliámá sienėlė.
отъѣмыш, -а *šnek.* nujūnkymas jauniklis.
отъѣсть, -ѣм, -ѣшь, -ѣст, -ѣдím, -ѣдите, -ѣят; *būt.* -ѣл, -ла, -ло *įvk.* 1. pabaigti válgyti; 2. nuėsti, nukásti, nugarúžti; 3. išnaikinti (*pov. dēmę*); ~ся, -ѣмся, -ѣшсь, -ѣстсь, -ѣдímсь, -ѣдйтсь, -ѣдйтсь; *būt.* -ѣлся, -лась, -лось *įvk.* atsiėsti, at- sipenėti, atsiganyti, atsišėrti, nusipenėti.
отъѣхать, -ѣду, -ѣдешь *įvk.* 1. pavažiúoti (*į šoną*), nuvažiúoti; nujóti; nuplaukti; 2. *šnek.* atšókti; pa- sisliñkti; išklėrti (*pov. vežimas, durys*).
отъѣшь žr. отъѣсть; ~ся žr. отъѣстсь.
отъѣвленный, -ая, -ое užkietėjęs, didelės; smarkūs; о. плут sūkčius iš sūkčių; о. негодяй niėkšų niėkšas.
отъѣть, отымў, отымешь *įvk.* *pasen.* žr. отнять.
отыграть, -аю, -аешь *įvk.* atgauti lošimū, žaidimū (*kas prarasta*), at(si)lošti; ~ся, -аюсь, -аешься *įvk.* 1. at(si)gauti lošimū, atsilóšti; 2. *prk.* *šnek.* išsisúkti, išsipáinioti, išsikivinklioti.
отыгрыш, -а *šnek.* 1. atgavimas lošimū, atsilóšimas; 2. atgavinýs, átlošis; atsilóšimas.
отымать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* *pasen.* atiminėti, žr. отнимать.
отымѣнный, -ая, -ое *gram.* vardažodinis; отымѣн- ное нарѣчие vardažodinis priėveiksmis.
отым||есть, ~ў *žr.* отъѣть.
отыска||ние, -я suradimas, suieškójimas; ~ть, оты- щў, отыщешь *įvk.* surásti, suieškóti; susėkti (*pov. slaptavietę*); ~ться, отыщўсь, отыщешсь *įvk.* su- rásti, atsirásti.
отыскивать, -аю, -аешь *eig.* ieškóti, ieškinėti, šniukštinėti; sėkti (*pov. pėdomis*); ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. rástis; 2. būti ieškomam.
отыщў žr. отыскать; ~сь žr. отыскаться.
отъкзаменовать, -нўю, -нўешь *įvk.* *šnek.* išegzami- nuoti, iškvósti; ~ся, -нўюсь, -нўешься *įvk.* *šnek.* (pa)baigti laikyti egzáminus.
отъготѣть, -ѣю, -ѣешь *įvk.* *pasen.* užgułti visų sun- kumū, prislėgti.
отъготить, -ошў, -отйшь *įvk.* apsuñkinti, prispáusti, prislėgti; apsiginti, apsiguóti; ~ся, -ошўсь, -отйшсь *įvk.* apsisuñkinti.
отъгощать, -аю, -аешь *eig.* suñkinti, slėgti; slo- ginti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. žr. отъготйть- ся; 2. būti apsuñkinamam, prispáudžiamam, pri- slegiamam.
отъгощ||ѣние, -я apsuñkinimas; ~ѣнный, -ая, -ое; -шѣн, -шенá, -шенó 1. apsikróvęs, aptėkęs (*pov.*

darbais); prislėgtas (*puz. vargo*); 2. apkārēs (*puz. vaisiāis*).

отягошý *жр.* отяготить; **сь** *жр.* отяготиться.

отягч||ать, -аю, -аешь *eig.*, **ить**, -чý, -чийш *жр.* (pa)suñkinti, apsuñkinti, (pa)blėginti.

отяжел||еть, -ею, -еешь *жр.* 1. pasunkėti, apsuñkti; tãpti nejudriam, nepaslankiam; 2. suglėbti, ištižti; **ить**, -лю, -лишь *жр.* pasuñkinti.

офёня, -и *v. pasen.* prekeivis, „karabėlninkas“, ša-tas, „krėmininkas“, „kromėlninkas“.

офицёр, -а kariniškas; **ский**, -ая, -ое kariniško, kariniško; **ство**, -а 1. *kuop.* kariniškai, karininkijà; 2. kariniško vařdas, láipsnis.

официаль||о *прв.* oficialiai; **ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно oficialūs, oficialinis.

официант, -а oficialantas, (*valgyklos, restorano*) padavėjas; **ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам oficialantė, padavėja.

официоз, -а oficiozas; **ный**, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно oficiòzinis.

оформитель, -я *v.* apipavidalintojas.

оформить, -млю, -мишь *жр.* 1. apipavidalinti; изышно о витрину dařliai apipavidalinti vitriną; о. стенгазету apipavidalinti sieninį laikraštį; 2. įforminti, apiforminti (*puz. dokumentą*); о. корол. на работу priimti ką į darbą (*apiforminant priėmimo dokumentus*); **ся**, -млюсь, -мишся *жр.* 1. įgauti tam tikrą pavidalą, formą, susiformuoti; 2. atlikti formalumus, apsiforminti (*stojant į darbą*).

оформл||ение, -я 1. (*meniškas*) apipavidalinimas; 2. įforminimas; ap(si)forminimas; **ять**, -яю, -яешь *eig. жр.* оформить; **яться**, -яюсь, -яешься *eig.* 1. *жр.* оформиться; 2. būti apipavidalinamam, įforminamam.

офóрт, -а ofortas; **йст**, -а ofortininkas, ofortistas; **ный**, -ая, -ое ofortinis.

офранцузить, -ужу, -узишь *жр.* suprancūzinti; **ся**, -ужусь, -узишся *жр.* suprancūžėti.

офсáйд, -а *pasen. sport.* nuošalė.

офсёт, -а *spst.* ofsėtas.

ох *įst.* ai, vajė, àk.

охаивать, -аю, -аешь *eig.* peikti; kritikuoti; kėneveikti, dėrgti, plūsti.

оха́льни||к, -а *šnek.* išdykėlis, įžulėlis, akiplėša, begėdis; **ца**, -ы *šnek.* išdykėlė, begėdė, akiplėša; **чать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* akiplėšauti, įžulauti, begėdiškai, akiplėšiškai eigtis.

оханье, -я vaitojimas, áičiojimas, dejonė, dejavimas.

оха́пка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам glėbys; gābana, gābužas, grūobstas (*puz. šiaudų*); охватить (взять) в оха́пку paĩmti, suĩmti į glėbį, apglėbti, apkabinti.

охарактеризовать, -зую, -зуюшь *жр.* apibūdinti, charakterizuoti.

охать, -аю, -аешь *eig.* vaitoti, dejuoti, áičioti (*skausmu*), aimanuoti, áiksėti.

оха́ять, оха́ю, оха́ешь *жр. šnek.* išbárti, iškritikuoti; išpeikti, išniekinti, iškėneveikti, išplūsti, išdėrgti, išdarkyti.

охва́т, -а 1. apėmimas, aprėpimas; įtraukimas; aprietimas; 2. (*priešo*) apsupimas; 3. apimtis, apglėbimas.

охв||атить, -ачý, -атишь *жр.*, **ать**ывать, -аю, -аешь *eig.* 1. aprėpti, apĩmti; suĩmti; apglėbti; apžioti; argaũbti; о. голову руками suĩmti gálvą raĩkomis; 2. pagauti, apĩmti, suĩmti, užvaldyti; apdvelkti; стpax охватил меня manė pagāvo báimė; о. умом aprėpti protų, suvokti; охватил за-пах apdvelkė kvāpas; охватило чувство pagāvo, suėmė jaũsmas; 3. apsupti; apriėsti.

охва́чý *жр.* охватить.

охвóстье, -я *kuop.* 1. pastūrlakai, átvėtos, átbaros; 2. *прк.* pakalikai.

óхи, -ов *dgs. šnek. жр.* óханье.

охлад||евать, -аю, -аешь *eig.*, **еть**, -ею, -еешь *жр.* 1. *pasen.* (at)vesti, (at)aušti, (at)šalti; 2. *прк.* atšalti, nebesirũpinti, nebesidomėti; tãpti abejĩngam; любовь охладѐла meilė atšalo.

охла́дитель, -я *v.* aušintuvas; vėsinuvas; опосы-тельный о. čiurkšlinis aušintuvas; **ный**, -ая, -ое vėsinamasis (*puz. gėrimas*), áušinamasis.

охла́дить, -ажý, -адишь *жр.* atáušinti, atvėsininti, atšaldyti; apšaldyti; **ся**, -ажусь, -адишся *жр.* 1. atáušti, atvėsti, atšalti; 2. atsivėdinti, atsivėsininti.

охлажда́ть, -аю, -аешь *eig.* áušinti, vėsininti, šaldyti; **ся**, -аюсь, -аешишь *eig.* 1. áušti, vėsti; 2. vėdinti, vėsininti; 3. būti vėsinamam, áušinamam.

охлажд||ение, -я 1. áušinimas, vėsinimas; atšaldymas; произвесть о. atáušinti, atvėsininti, atšaldyti; 2. atvėsimas, atáušimas; atšalimas; 3. *прк.* šálinimasis, atšalimas; **енный**, -ая, -ое; -дѐн, -де-на, -денó atvėsinintas, atšaldytas, atáušintas.

охлажу́ *жр.* охладить; **сь** *жр.* охладиться.

охло́пье, -я *kuop.* pākulos, pāšukos.

охмел||ение, -я pasigėrimas, įkaušimas; **еть**, -ею, -еешь *жр.* įkaušti, apkaušti, apsvaĩgti, pasigėrti; **ить**, -лю, -лишь *жр.*, **ять**, -яю, -яешь *eig.* 1. *pasen.* (nu)girdyti (*svaigalais*); (ap)giřtinti; 2. *прк.* (ap)svaiginti, (ap)kváĩšinti.

óхнуть, -ну, -нешь *жр.* áiktelėti, suvaitoti.

охо́лостить, -лошý, -лостышь *жр.* išrómyti, iškastruoti, išdaryti, išskāpinti.

охорáшивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* grāžinti, čiũstyti, dabinti; **ся**, -аюсь, -аешишь *eig. šnek.* grāžinti, čiũstytis, dabintis.

охо́та¹, -ы medžioklė, medžiònė; добыть охóтой sumedžiòti; о. на волков vilkų medžioklė.

охо́та², -ы póras, magà, pólinkis; pamėgimas; у негó нет охóты jis netũri póro, magòs; с большóй охóтой сù mielu póru, mielaĩ; имѐть охóту к мýзыке mėgti mùziką; он теряет охóту jām праėina póras, jis atnórsta; отбнв́ать охóту atgrėsti, atgrasyti; дать с охóтой dúoti póromis.

охóтиться¹, охóчусь, охóтишся *eig.* medžiòti; о. на зайцев medžiòti kiškius.

охóтиться², охóчусь, охóтишся *eig. šnek.* norėti, geĩsti.

охóтка, -и: в охóтку *šnek.* póromis, сù dideliu póru.

охóтник¹, -а medžiòtojas, medžiòklas.

охóтник², -а 1. mėgėjas; о. до книг knygų mėgėjas; 2. *pasen.* (*kariuomenės*) savanòris.

охóтничать, -аю, -аешь *eig. šnek.* medžiòti.

охотничий, -ья, -ье medžiotojų, medžioklinis; medžioklės; охотничье ружьё medžioklinis šautuvas; охотничьи угодья medžioklės plótai; охотничий билет medžiotojo bilietas.

охотнее *прв.* meiliau, verčiau; я охотнее выпью лимонада аš verčiau išgėrsiu limonado; ~о *прв.* póriai, sù mielu póru, teikinaí, mielaí, póromis, poringai.

охотчий, -ая, -ее; охоч, -а, -е *šnek.* stalgūs, smals-tūs, nórintis.

охочусь *žр.* охотиться^{1, 2}.

охра, -ы ochrà (*dažai*).

охрана, -ы 1. apsaugà, apsargà; (ap)sáugojimas, gynimas; о. порядка tvarkòs sáugojimas; о. здо-ровья sveikátos apsaugà; противопожарная о. priešgaisrinė apsaugà; 2. sargýba, apsaugà; по-граничная о. pasienio sargýba.

охранение, -я 1. apsaugojimas, apsaugà; 2. (*ka-riuomenės dalinys*) saugà; тыловое о. užnugario saugà.

охранитель, -я *в.* 1. sáugotojas; globotojas; gynė-jas; 2. *pasen.* atžagareivis, konservatorius; ~ни-ца, -ы sáugotoja; globotoja; gynėja.

охранительный, -ая, -ое 1. apsaugòs, apsauginis, sáugomasis; ginamàsis; охранительные средства apsaugòs priemonės; о. тариф apsauginis, protėk-činis tarifas; 2. *pasen.* atžagareiviškas, konser-vatyvūs.

охранить, -ню, -нишь *įvk.* apsaugoti, išsėrgėti; ap-ginti.

охран|ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *ist. šnek.* slaptóji policija, ochránka, žvalgyba; ~ник, -а 1. *šnek.* ochránkininkas, žvalgybininkas; šnipas, šnipėlis; 2. apsauginis, sargas.

охранный, -ая, -ое sargýbos, apsaugòs, apsauginis, apsaugomasis; охранный рота apsaugòs, sargýbos kuopa; ♦ о. лист (охранная грамота) apsauginis rąštas; охранный отделение *ist. žр.* ochránka.

охранять, -яю, -яешь *eig.* sáugoti, sėrgėti, globóti; ginti (*pvz. interesus*); ~ся, -яется *eig.* būti sáu-gomam.

охрип|лость, -и *т.* užkimimas, kimulys, parpulys; ~ый, -ая, -ое *šnek.* užkimes, išpařpes (*balsas*).

охрип|нуть, -ну, -нешь *įvk.* užkimti, išpařpti; он охрип jis užkimo, jám užėmė gėrkлę; ~ший, -ая, -ее užkimes, geřgždžiantis (*balsas*).

охри|ть, -рю, -ришь *įvk.* ochrà dažýti, ochrinti.

охроме|ть, -ёю, -ёешь *įvk. šnek.* apšlùbti, apráisti, apklibti.

оху|л|ть, -лю, -лйшь *įvk. šnek. pasen.* iškėikti, iš-peikti, iškòneveikti, iškeñnoti.

оху|лка, -и: охулки на руку не класть (не поло-жить) *šnek.* nepraštiopsóti, nepralėisti prògos.

оцар|п|ать, -аю, -аешь *įvk.* įdrėksti (*pvz. nagais*), apdraskýti, nubrózdinti, brúkštelėti, įbrėžti, su-bráizýti, nubróžinti; ~аться, -аюсь, -аешься *įvk.* įsidrėksti, įsibrėžti, nusibrózdinti, susibrái-žyti, apsidraskýti, pėsidrėksti; ~нуть, -ну, -нешь *įvk.* įdrėksti; ~нуться, -нусь, -нешься *įvk.* įsi-drėksti.

оц|ен|ивать, -аю, -аешь *eig.* 1. káinoti, nustatinėti káina; 2. vértinti; ~ить, -ню, -нишь *įvk.* 1. įkáino-ti (*pvz. namą*); 2. įvértinti (*pvz. nuopelnus*); ♦

о. по доо|о|инству įvértinti kaip reikiant, pagal nuopelnus, teisingai.

оц|ен|ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. įkáino-jimas; о. товаров grėkių įkáinojimas; 2. įvérti-nimas, nuómonė; положительная о. teigiamà nuómonė, teigiamas įvértinimas; ~очный, -ая, -ое vértinimo, įkáinojimo (*pvz. komisija*); įkáinoja-masis, įvértinamasis.

оц|ен|щик, -а (i)káinotojas; (i)vértintojas; ~ца, -ы (i)káinotoja, (i)vértintoja.

оц|ен|ен|л|ость, -и *т.* stingulys, sustingimas, susti-rimas, pastirimas; ~ый, -ая, -ое sustingęs, su-stiręs, sugrùbęs, sukeĩbęs; стоять оц|ен|ен|ым stýroti.

оц|ен|ен|ение, -я sustingimas, sustirimas; ~ть, -ёю, -ёешь *įvk.* sustingti, sustirti, sugrùbti (*pvz. ran-kos*), nugrùbti, pastirti; nustėrti; он оц|ен|ен| от ўжаса jis nustėro, nutiřpo iš báimės.

оц|ен|ить, -плю, -ёпишь *įvk.* 1. apsùpti, apriėsti (*pvz. virve, grandine*); apsiaùsti (*pvz. miestą*), apstóti; 2. *šnek.* apkárstyti (*pvz. blizgučiai krú-tinę*); ~ление, -я apsupimas, apsiautimas; ~лять, -яю, -яешь *eig.* sùpti, siaùsti, *žр.* оц|ен|ить.

оцинков|ание, -я cinkavimas; ~ать, -кую, -кýешь *įvk.* apcinkúoti, išcinkúoti, nucinkúoti.

оцинков|ка, -и apcinkávimas; ~очный, -ая, -ое cinkávimas, cinkuojamasis; ~ывать, -аю, -аешь *eig.* cinkúoti.

оч|а|г, -а 1. židinys, žaizdras, pėlenas, ugniakuras, pakurà; 2. *prk.* šaltinis, židinys; о. запáзы infėk-cijos židinys; о. арпєссии агрєсийос židinys; ♦ домашний о. namų židinys, savóji šeima, savì pamaí; ~гóвый, -ая, -ое, ~жный, -ая, -ое židi-nio, pakuròs.

оч|а|нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *bot.* akišveitė, akišvita, eglùkė, *Euphrasia*.

очар|ование, -я žavėjimas, kerėjimas, žavesys, ža-vumas; žavulys, apžavaí.

очаро|ват|ель, -я *в.* *šnek. pasen.* žavėtojas, kerėto-jas; ~ница, -ы *šnek. pasen.* žavėtoja, kerėtoja.

очаро|ват|ельн|о *прв.* žaviaí, žavingai; ~ость, -и *т.* žavingumas, žavumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно žavus, žavingas.

очаро|вать, -рю, -рýешь *įvk.* 1. *pasen.* pakerėti, ap-kerėti, apžavėti; užbùrti; 2. sužavėti, patràukti; ~ся, -рýюсь, -рýешься *įvk.* susižavėti.

очаро|вывать, -аю, -аешь *eig.* žavėti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. žavėtis; 2. būti apkerimám; būti sužavimám.

очев|идец, -дца akivaizdos liúdytojas, matýtojas, mačiusýsis.

очев|идн|о 1. *прв.* regimai, mátomai, akivaizdžiai, aiškiiai; 2. *eina tariniu* aišku, ryškù; što о. tai aišku, tai suprañtama; 3. *įt.* matýti (*pvz. jis neateis*), tur būt; ~ость, -и *т.* matomumas, aiš-kumas, akivaizdumas; ~ый, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно rėgimas, mátomas, akivaizdus, aiškùs; оче-видная вещь aiškùs daiktas; очевидная истина akivaizdi tiesà.

оч|ей *žр.* око.

очелов|ечение, -я 1. sužmòginimas; 2. sužmogėji-mas.

очелов|ечивать, -аю, -аешь *eig.* žmoginti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* žmogėti.

очеловечить, -чу, -чишь *įvk.* sužmoginti; ~ся, -чусь, -чишься *įvk.* sužmogėti.

очень *prv.* labai, didžiai, itin; не то чтобы о. пә labai (jaū).

очервить, -ет *įvk.* sukirmyti, apkirmyti.

очередной, -ая, -ое *eilinis*; очередная задача *eilinis uždavinis*; о. номер газеты *eilinis laikraščio numeris*; о. отнук *eilinės atostogos*.

очередность, -и *m.* eįimas, sekimas iš eilės, paeilumas, eiliškumas; еил; установить о. nustatyti eilę; в порядке очередности iš eilės.

очередь, -и; *dgs. kilm.* -ей *m.* 1. eilė; по очереди iš eilės, paeiliui; вне очереди бә eilės; теперь наша о. dabar mūsų eilė; стоять в очереди stovėti eilėje; 2. *kar.* sėrija (*puz. kulkosvaidžio*); ♦ в свою о. savo keliu, savo rėžtu, savo ruožtu, savo žarū, iš savo pūsės; в первую о. pirmiausia, visų pirmą, pirmu dāktu.

очерёт, -а *tarm.* žr. камыш.

очерётник, -а *bot.* saidrā, *Rhynchospora*.

очерк, -а 1. *šnek.* apybraiža, kontūrai; 2. apžvalgā, apybraiža; краткий о. istorijos literatūros trumpa literatūros istorijos apžvalgā; 3. *lit.* apybraiža; бытовой о. buitinė apybraiža.

очеркист, -а *lit.* apybraižininkas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам apybraižininkė.

очеркнуть, -ну, -нёшь *įvk.* apibrėžti, apskriesti.

очерковый, -ая, -ое *lit.* apybraižų, apybraižinis.

очернение, -я išjuodinimas; apjuodinimas; ~ять, -нó, -нйшь *įvk.*, ~ять, -яю, -яешь *eig.* 1. (nu-)juodinti; 2. (ap)šmeižti, (ap)teršti, (iš)juodinti, (ap)juodinti.

очеротьянка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *zool.* karklāžvirblis, *Passer montanus*.

очерствелость, -и *m.* kietaširdiškumas, nejautrumas; ~лый, -ая, -ое kietaširdis, atšiaurus, apdiržęs, sukietėjęs, nejautrus; ~ть, -ёю, -ёешь *įvk.* sukietėti, apdiržti (*puz. širdis*), suakmenėti, sudiržti, surėmbėti, tapti kietaširdiškam.

очертание, -я *džn.* *dgs.* kontūrai, bruožai, apybraiža (*puz. mėnulio*), apybrėža.

очертенеть, -ёю, -ёешь *įvk. šnek.* 1. pašėlti, įtūžti, įsiūsti; 2. įkyrėti, įgristi, įsipykėti.

очертеть, -ёю, -ёешь *įvk. šnek.* įgristi, įtūpti, įsipykėti, sušlykštėti.

очертить, -ерчу, -ёртишь *įvk.*, очерчивать, -аю, -аешь *eig.* 1. (api)brėžti, (ap)skriesti, (ap)griežti, (iš)brėžti; 2. *prk.* (pa)vaizduoti, apibūdinti, apibrėžti, nusakyti; о. в кратких словах trumpai nupāsakoti, aprašyti; ♦ очертя голову neapgalvotai, kaip бә galvós, trūkčiagalviais, galvótrūkčiais, kaip patrākęs.

очерчу *žr.* очертыть.

оцс, -а nuóšukos, pāšukos.

очесать, очешу, очешешь *įvk.* 1. nukaršti, nušukuoti; 2. aplýginti, apgrėbstyti (*puz. kupetą šieno*).

оцс|ка, -и *šnek.* šukāvimas, karšimas; ~ки, -ов *dgs.* pāšukos, nuókaršos, nuóšukos; ~ывание, -я šukāvimas (*puz. linų*); ~ывать, -аю, -аешь *eig.* karšti, šukuoti (*puz. linus*), *žr.* очесать.

оцсч|ник, -а *šnek.* akiniių makštis; ~ый, -ая, -ое *šnek.* akiniių (*puz. makštis*).

очешу *žr.* очесать.

очи *žr.* око.

очин|ивать, -аю, -аешь *eig.*, ~ить, -иню, -йнишь *įvk.* nudrōžti (*pieštuką*), nuskleĩbti; nusmaĩlinti, apdrōžti; ~ка, -и nudrožimas; машинка для очинки карандашей pieštukams drōžti mašinėlė, drožtukas; ~ять, -яю, -яешь *eig.* *žr.* очинить.

очиститель, -я *v.* valytuvus; ~ный, -ая, -ое 1. vā-lomasis (*puz. prietaisas*), týrinamasis, šveičiamasis; 2. *bažn.* atpirkimo; очистительная жертва išpirkimo, atpirkimo aukā.

очистить, очищу, очистишь *įvk.* 1. nušvārinti, išvalyti, nuvalyti (*puz. kofas*), apvalyti, apdoroti, apkuopti, apvōkti (*butą*), apgerbti; ištyrinti (*skystį*), išgrýninti; 2. išdoroti (*žuvį*), nuskūsti (*bulves*), nulūpti (*kiaušini*); 3. ištūštinti (*butą*), atitūštinti (*dėžę*) ištūštinti; iškuopti (*duobę*); 4. *šnek.* apvōgti, apkrāustyti; вóры очисти́ли дом vāgys apkrāustė namus; 5. *prk.* padaryti týrą, kilnėsnį; ~ся, очищусь, очистишься *įvk.* 1. išsi-valyti, apsiivalyti; 2. *prk.* tapti kilnesniām.

очистка, -и 1. (iš)valymas, nusivalymas; 2. tūštinimas (*puz. buto*); atitūštinimas; 3. (*bulvių*) skutimas, lupimas; ♦ для очистки совести sąžinei nura-minti.

очистки, -ов *dgs.* (*bulvių*) lūpenos, skūtenos; āt-matos.

очиток, -тка *bot.* šilōkas, drūgiažolė, bebūnė, *Sedum*.

очис|ать, -аю, -аешь *eig.* 1. valyti, švārinti; grý-ninti; 2. skūsti, lūpti (*bulves*); 3. tūštinti; *žr.* очистить; ~аться, -аюсь, -аеься *eig.* *žr.* очиститься; ~ение, -я *žr.* очистка.

очищу *žr.* очистить; ~сь *žr.* очиститься.

очкастый, -ая, -ое *šnek.* akiniiuotas.

очки, -ов *dgs.* akiniai; быть в очках nešiōti ākinius; надевать о. užsidėti ākinius.

очко, -а; *dgs. kilm.* -ов 1. (*tinklo*) akutė; 2. (*hortos, domino*) akis; 3. (*sporte, žaidime*) tāsкас; 4. (*sodininkystėje*) akutė; прививать очком skiēpyti akutė, akiuoti; ♦ втереть очки apdūmti akis.

очковать, -кю, -кыешь *eig.* skiēpyti akutė, oku-liuoti, glaudyti, akiuoti.

очковиратель, -я *v. šnek.* akių dūmėjas, apgavikas; ~ство, -а *šnek.* akių apdūmimas, klaidinimas, apgavystė, apgaudinėjimas.

очковый¹, -ая, -ое akiniių (*puz. stiklas*).

очковый², -ая, -ое *sport.* taškų; очковая система taškų sistema.

очковый³, -ая, -ое: очковая змея *zool.* akiniiuotė (*gyvatė*), kobra, *Naja tripudians*.

очнуться, -нүсь, -нөсья *įvk.* 1. nubūsti, išbūsti; 2. atsigāuti, atitōkti, atsipėikėti, atsikvōšėti, atsigōsti.

очный, -ая, -ое: очная ставка *teis.* akistata; дать, (поставить на) очную ставку suvesti į akistatą; очное обучение akivaizdinis mōkymas.

очувствоваться, -твуюсь, -твуетесь *įvk. šnek. žr.* очнуться (2 *reikš.*).

очумелый, -ая, -ое *šnek.* paklaikęs, apdūjęs, apkvaišęs; ~ть, -ёю, -ёешь *įvk. šnek.* paklaikti, pakvaišti.

очутиться, -үтишья *įvk.* atsidūrti, atsirāsti, atsi-клиūti; patēkti; о. в незнакомом мēкре atsidūrti nepažįstamoje vietoje.

очухаться, -аюсь, -аешся *įvk. šnek.* atsipėikėti, at-sikvošėti, atsigąuti, atsigosti.

ошалелый, -ая, -ое *šnek.* padūkęs, pašėlęs; ap-dūjęs, paklaikęs, pakvaišęs; **~ть**, -ёю, -ёшь *įvk. šnek.* apklaikti, paklaikiti, apdūiti; padūkti, pa-šėlti; pakvaišti.

ошарашивать, -аю, -аешь *eig.*, **~ть**, -шу, -шишь *įvk.* 1. tvóti, kfsti, (su)šnióti; 2. (*kuria nors žinia, staigmena*) pritrenkti, priblókšti, apstulbinti, apkvaišinti.

ошвартовать, -тую, -түешь *įvk. jūr.* prišvartuoti; **~ся**, -ртүется *įvk. jūr.* prisišvartuoti.

ошейек, ошейка *kaklinė (kaklo mėsa).*

ошейник, -а (*šuns*) kaklāsaitis, peřkaklis, aňtkak-lis.

ошеломительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно (ap)-stulbinantis, pritrenkiantis, priblókšiantis; **~ить**, -млю, -мшь *įvk.* nustulbinti, pritrenkti, priblókšti, apstulbinti; **~ление**, -я apstulbimas, suglumimas; **~лённый**, -ая, -ое; -лён, -ленá, -ленó apstulbin-tas, pritrenktas, priblókštas, labai nustėbintas, ap-stulbęs; **~лять**, -яю, -яешь *eig. žr.* ошеломить; **~ляющий**, -ая, -ее nepáprastas, pritrenkiantis; о. устэх nepáprastas, labai didelės pasisekimas.

ошелудиветь, -ею, -еешь *įvk. šnek.* nušášti, apšášti, nukrámti, nusústi, aptėkti šašaš.

ошелушить, -шү, -шишь *įvk. šnek.* išgliándyti (*rie-šutus*), išaižyti (*žirnius*), išlukštėnti.

ошельмовать, -мью, -мүешь *įvk. šnek.* išniėkinti, iškoneveikti, sudėrgti, apšmeižti, apjuodinti.

ошибаться, -аюсь, -аешся *eig.* klýsti, rikti, darýti klaidàs; **~иться**, -бүсь, -бөшься *įvk.* apsirikti, pasirikti; padaryti klaidà, suklýsti, patrikti; же-стóко о. skaudžiai apsirikti.

ошибка, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам klaidà, apsirikimas, riktas; по ошибке peř klaidà, peř apsirikimà; о. в правописании rašýbos klaidà; грамматическая о. gramatinė klaidà; допустить (сделать) ošibку padaryti klaidà; исправление ošibки klaidos ištaisymas.

ошибочный *pro. klaidingai, rikliai; ~ость*, -и *m.* klaidingumas, riklumas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно klaidūs, klaidingas, riklūs; neteisingas.

ошкать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* nušvilpti (*pvz. ar-tistą, pjesę*).

ошлифовать, -фую, -фүешь *įvk.*, **~овывать**, -аю, -аешь *eig.* (ap)šlifuoti, nušlifuoti, (nu)glūdinti.

ошпаривать, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* ошпарить; **~ваться**, -аюсь, -аешся *eig. šnek. žr.* ошпарить-ся; **~ть**, -рю, -ришь *įvk. šnek.* nuplikýti, nutvil-kyti, nušútinti, aptvilkyti; **~ться**, -рюсь, -ришься

įvk. šnek. nusiplikýti, nusitvilkyti, apsiplikýti, nu-sištúnti; nutvilkti, nušústi.

оштрафовать, -фую, -фүешь *įvk.* uždėti pábaudà, bauda, nubausti pinigine baudà, pábauda; о. на три рубля uždėti trijų rublių pábaudà.

оштукатурить, -рю, -ришь *įvk.* nutinkuoti, aptin-kuoti.

ошуюю *pro. pasen. kairėjė, iš kairės (pūsės).*

ощениться, -йтся *įvk.* atvėsti jaunikiūs (*apie kalę, vilkę, lapę*).

ощерить, -рю, -ришь *įvk.* 1. (piktaį) iššiėpti (*dan-tis*); 2. *tarm. žr.* оцетинить; **~ся**, -рюсь, -ришь-ся *įvk.* 1. iššiėpti; 2. *tarm. žr.* оцетиниться.

ощетинивать, -аю, -аешь *eig. žr.* оцетинить; **~ваться**, -аюсь, -аешся *eig. žr.* оцетиниться; **~ть**, -ню, -нишь *įvk.* pašiáušti (*plaukus, šerius*); **~ться**, -нюсь, -нишься *įvk.* 1. šeriūs pastalyti, pasišiausti; кошка оцетинилась katė pasišiaušė; 2. *prk. šnek.* supýkti.

ощипать, -иплю, -иплешь *įvk.* apipešióti, nupėšióti; nuskabýti (*lapus*), nuraškýti (*uogas*), nurupšnóti (*žolę*).

ощипывать, -аю, -аешь *eig.* pešióti, skabýti, raš-kýti; rupšnóti, *žr.* ощипать; **~ся**, -ается *eig.* būti apipešiójamam, rāškomam, skābomam.

ощупать, -аю, -аешь *įvk.* apčiúopti, apčiupinėti, argraibýti; **~ывать**, -аю, -аешь *eig.* grabinėti, grabalióti.

ощупь, -и *m.*: на о. pačiupinėti, pačiupinėjus; на о. он мягок pačiupinėti jis minkštas; **~ю** *pro.* apčiúopomis, argrai bomis, āprgraiba; искать о. graibýti, grabalióti.

ощутимось, -и *m. žr.* оцутительность; **~ый**, -ая, -ое; -йм, -а, -о *žr.* оцутительный.

ощутительный *pro. juñtamai; ~ость*, -и *m.* junta-mumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. juñ-tamas; akivaizdūs; 2. *prk.* apčiúopiamas, žymūs, didókas.

ощутить, ощущу, оцутить *įvk.*, **~щать**, -аю, -аешь *eig.* (pa)justi, jausti; **~щаться**, -ается *eig.* būti jaučiamam, pasidarýti juntamam, pasidarýti žymū; ощущается запах gári jaučiamas sviltų kvápas; **~щение**, -я 1. (*veiksmas*) jautimas, ju-timas; 2. jutimas, jaúsma, pajautimas, jautimas; о. опáсности pavójaus jautimas; неприятные оцу-щения nemaľónūs, nesmāgūs jausmai; о. холода šalčio jautimas, jautimas; 3. pójutis; слуховые оцущения klausóš pójúčiai.

ощущу *žr.* оцутить.

оыгниться, -йтся *įvk.* apsiėriúoti.

оыловеть, -еет *įvk.* tapti beřgždžiai, išbeřgžti.

П п

па *nkt. (šokio)* па, žiņgsnis; вальс в три па tri-žiņgsnis válsas.

пáва, -ы *zool. pónė; она такаá п. (apie moterį) šnek.* ji tokia puikuolė; ♦ ни п., ни ворóна nei šióks, nei tóks (*savo pažiūromis nuo vienu atitrukęs ir prie kitų nepritaęs*), visų vėjų púčia-mas, beprincipis (žmogūs).

павиán, -а *zool. paviānas (beždžionė), Papio.*

пави́лка, -и *žr.* пови́лка.

пави́льон, -а paviljónas; выставочный п. parodós paviljónas; пáркoвый п. párko paviljónas.

павли́н, -а *zool. póvas, Pavo cristatus; ~ий*, -ья, -ье póvo, póvinis, póviškas; ♦ п. глаз *zool.*

spungė, spunglė (*drugelis*); ~овый, -ая, -ое *pasen. žr. павлиный*.

пáвод||ковый, -ая, -ое *póplūdžio, aplūdimo, patvinimo, pótvynio*; пáводковые воды *póplūdžio vándenys*; ~ок, -дка *liūčių pótvynis, patvinimas, aplūdimas, tvāpas, póplūdis*; весённый п. *pavāsario vándenys*.

пáвший, -ая, -ое *kritęs, žuvęs (kovoje)*.

пагина́ция, -и *spst. paginācija, pūslapių numerācija*.

пáгода, -ы *pāgoda (budistų šventovė)*.

пáголенок, -нка *tarm. blauzdinė, čiurna*.

пáруб||а, -ы *pasen. pražūtis, pragaištis; nelaimė; žalà; ~ник, -а pasen. pražūtis, nelaimės kaltininkas, nešėjas; ~но pr. pražūtingai, pragaištingai; ~ность, -и m. pragaištingumas, pražūtingumas; žalingumas; ~ный, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно праžūtingas, pragaištingas; žalingas; пáрубные послéдствия праžūtingos pāsekmės; пáрубное влиáние žalinga įtaka*.

пáдалица, -ы *kuop. tarm. 1. krituoliai (pvz. vaisiai), nukritėliai, pákritos, kirmičiai; 2. pabiručiai (sėklos, grūdai), nuobiros, biruoliai, pábiros*.

пáдаль, -и *m. dvėsenà, dvėseliena, puolenà, stipena, maità, gàišena; maitiena*.

пáданец, -нца (*vaisius*) *nukritėlis, krituolis; kirmičius*.

пáда||ние, -я *kritimas; virtimas, (par)griuvimas, (su)smukimas; ~ть, -аю, -аешь eig. 1. kristi (pvz. akmuo); griūti; birti, kritinėti, kraičioti (pvz. lapai); дождь пáдает lýja; снeг пáдает sniūga; п. нáвэниць vífsti, kristi aukštiejininkam; п. на колéни klaūptis; п. от устáлости с ног griūti, nebepaeiti iš nuovargio; 2. skleistis (žeme), kristi (apie rasę); пáдает тумán kriūta miglà; тeнь пáдает gùla, kriūta šešėlis; 3. dribti, griūti, smūkti, smėgti, sėsti, dūbti (pvz. namas); vífsti; crenà пáдает siena vífstà, griūva; 4. léistis žemýn, slūgti (vandu); smūkti, kristi, mažėti; цéны пáдают káinos mažėja, kriūta; вéтер пáдает вéjas tilksta, nuščiūva; 5. prk. nýkti, menkėti, smūkti; буржуázное иску́ство пáдает буржуázinis mēnas nýksta, smuñka; нрáвственность в буржуázном о́бществе пáдает dorové буржуázinėje visuomenėje menkėja, slýsta; 6. smūkti, sliñkti (plaukai); (iš)kristi, (iš)byrėti (dantys); 7. prk. tēkti; все трудности пáдают на мeня visūs sunkumūs turiū āš pakēlti; все зàбóты пáдают на мeня visi rūpesčiai teñka mán; отвéрственность пáдает на нас всех atsakomýbė teñka mums visiems; на негó пáдает подозрénие jis įtariamas; вы́бор пáдает на негó jis išrenkamas; 8. guřti (pvz. jėgos), nýkti, silpnėti; žlūgti, niekyn eiti; 9. gàišti, pūlti, stipti, dvėsti, kristi (gyvūliai); 10. karóti, nukárti, léistis, nukábt (pvz. plaukai), dribti; ♦ п. дýхом nusimiñti, netēkti viltiēs, drāsós; п. в óбморок alpti, armiřti, netēkti sąmonės, žádo; п. от смéха (сó смеху) leipti juokais; ~ющий, -ая, -ее kriūntantis, smuñkantis, griūvantis; пáдающая звездá kriūntanti žvaigždė*.

падéж, -á *gram. liñksnis*.

падéж, падежá (*gyvulių*) *kritimas, dvėsimas, gàišimas*.

падéжный, -ая, -ое *liñksnio, liñksnių; падéжние окончáния liñksnių galūnės*.

падéжный, -ая, -ое *kritimo, dvėsimo*.

падéние, -я 1. *kritimas, krýtis, puðlis; griuvimas, griūvis, vírtis, nuvirtimas; 2. nuolydis; nuožulnūmas, pólinkis, nuotakūmas; kritimas; п. дна дýгно (upės) nuolydis; ýгол падéния fiz. kritimo kámpas; ýгол падéния пластá geol. slúoksnio pólinkio kámpas; 3. mažėjimas, menkėjimas, kritimas (pvz. kainų), smukimas; 4. žlugimas, kritimas; sunykimas; п. госудáрства valstýbės žlugimas; п. цáрского самодержáвия cáro patvaldýstės griuvimas, žlugimas; 5. pasileidimas, (su)smukimas, ištvirkimas, išgverimas; морáльное п. morálinis smukimas, pasileidimas*.

падéшь *žr. пасть¹*.

пáдина, -ы *tarm. daubà, kiaurýmė, tarpėklis*.

падиша́х, -а *padišāchas*.

пáдк||ий, -ая, -ое; -док, -дка, -дко *stalgūs, smals-tūs (pvz. naujienoms), smilūs, godūs, goslūs, labai liñkės, mėgstantis; пáдок до сплeтeн liñkės liežuvaūti; п. на развлeчeния mėgstantis prámogas, pramogų mėgėjas; ребёнок пáдок до слáдкого váikas goslūs, stalgūs saldumýnams; ~ость, -и m. stalgūmas, smalstūmas, smilūmas, godūmas, goslūmas; pamėgimas*.

падý *žr. пасть¹*.

пáдуга, -и *tea. paskliautė*.

пáдýн, -á *šnek. (upės) krioklys*.

пáдýч||ая, -ей *dkt. šnek. epilėpsija, nuomario ligà; ~ий, -ая, -ее kriūntantis (pvz. lapas); падýчая звездá pasen. kriūntanti žvaigždė, meteoras; падýчая болéзнь nuomaris, epilėpsija; ~ка, -и šnek. nuomaris*.

пáдчeрица, -ы *pódukra*.

пáдший, -ая, -ее *pasen. 1. kritęs; nupúoles; 2. žuvęs; 3. paslydęs, smūkęs, púoles (moralishkai); пáдшая жéнщина nuslydėlė, ištvirkėlė*.

падь¹, -и *m. tarm. žr. пáдина*.

падь², -и *m. lipčius (toks medus)*.

паевóй, -áя, -óе *pájų, rájinis; паевáя кнйжка pájų knygėlė; п. взнос rájinis įpašas; паевóе накоплéние pájų sánkaupos*.

паёк, пайкá *davinýs, dōvis, diēnmaistis; сухóй п. saūsas davinýs; посади́ть на п. neléisti naudótis papildomu maistù, priveřsti ténkintis dáviniiu*.

паж, -á *ist. pážas*.

пáжеский, -ая, -ое *ist. pážų, pážo; ♦ п. кóрпус пážų kórpusas*.

пáжить, -и *m. pasen. poez. ganyklà, gāniava, pāganos*.

паз, -а; *dgs. пазы tech. 1. išdroža, skrōdis, išskroda; griovėlis; 2. užkaitas*.

пазник, -á *tech. ōblius-vagotūvas, skrostūvas*.

пазник, -а *bot. džiugūnė, pasienis, Hypochaeris*.

пазóвка, -и; *dgs. kilm. -вок, naud. -вкам drožiklis*.

пáзуха, -и 1. *añtis, užantis; засýнуть дeньги за пáзуху įsikiřti pinigūs į añtį, į užantį; держáть рýку за пáзухóй laikýti rañkà añtyje, užantyje; 2. bot. (lapo) pažastis, antėlis; 3. anat. añtis, antėlis; носовые пáзухи nósies antėliai; 4. (krosnies) pelenė, užšalė; ♦ как у Христá за пáзухой šnek. kaip diėvo ausyję*.

пайнька, -и; *dgs. kilm.* -нек, *naud.* -нькам *v.* ir *m. šnek.* gerūtis, gerūlis, cāca (*vaikas*).

пай¹, пая; *dgs.* пай, паёв пājus, dalis; вступительный п. stojamasis pājus.

пай² *nkt. v.* ir *m. šnek.* gerūtis, gerūlis, paklusnūs (*pvz. vaikas*), cāca.

пайка¹, -и *tech.* litāvimas, nitāvimas.

пайка², -и; *dgs. kilm.* пāек, *naud.* пайкам *šnek.* davinys.

пайковий, -ая, -ое dāvinio, davininis; пайковые продукты dāvinio produktai.

пайщик¹, -а pājininkas.

пайщик², -а lituotojas.

пайщица, -ы pājininkė.

пак, -а *geogr. pakas* (*storas ledas*).

пакгауз, -а pakhauzas, (*prekių*) sándėlis; железнодорожный п. geležinkelio sándėlis; ~ный, -ая, -ое pakhauzo, (*prekių*) sándėlio.

пакет, -а pakėtas (*1. ryšulys; siuntinys; 2. vokas su specialios paskirties raštu*); ♦ индивидуальный п. (*kario*) individualinis pakėtas (*su tvarestomąja medžiaga*).

пакетбот, -а *pasen.* paketbòtas (*pašto ir keleivinis garlaivis*).

пакёт||ик, -а 1. ryšuliukas; paketėlis; siuntinėlis; 2. (*nedidelis*) popierinis maišelis; ~ный, -ая, -ое pakėtų.

пакл||ина, -ы *tarm.* pākulų kūokštas; ~ить, -лю, -лишь *eig. tarm.* (už)kamšyti pākulomis; ~я, -и *m.* pākulos, pāšukos, pūobraukos.

пак|овать, -кью, -кюшь *eig.* pakūoti; ~овка, -и 1. pakāvimas, krovimas, sudėliojimas; 2. *šnek.* įpakāvimo medžiaga, įpakāvimas; ~овочный, -ая, -ое pakūojamasis, pakāvimo, įpakāvimo.

пáковий, -ая, -ое: п. лёд *žr.* пак.

пáкост||ить, -ощу, -остишь *eig. šnek.* 1. biauroti, dergti, derglioti, šlemšti, šiukšlinti, teršti; mėsluoti; 2. gadinti, madaruoti, darkyti; 3. keikti, daryti šlykštųjų, kiaulysčių; ~ливый, -ая, -ое; -ив, -а, -о *šnek.* derglūs, nešvarūs, nevalūs; ~ник, -а *šnek.* 1. deřkas, derkliugas; ėibininkas, šunųbių darytojas; 2. ištirkėlis, pasilėidėlis, gašlau-tojas; ~ница, -ы *šnek.* 1. deřkė, ėibininkė; 2. ištirkėlė, pasilėidėlė, gašlau-toja; ~ничать, -аю, -аешь *eig. šnek.* ėibes, žalą daryti, šunybės krėsti, biaučiai elgtis; biauroti, gadinti, derglioti; ~но *pvz.* biaučiai, darkiai, šlykščiai; ~ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *šnek.* 1. biaurūs, šleikštūs, darkūs, šlykštūs, grasūs; 2. nešvankūs, šlykštūs, nepadorūs, darkūs, begėdiškas; п. анекдот nešvankūs анекдотas.

пáкость, -и *m. šnek.* 1. niekšybė, biau-ratā, biau-re-pybė, šunybė, kiaulystė; 2. biau-rybė, šlykštūs daiktas, šlykštūybė; 3. nešvankybė, begėdybė, šlykštūybė, nepadorumas, nešvankumas, nepadorūs, nešvankūs žodis, rósakis.

пáкошу *žr.* пáкостить.

пакт, -а pāktas; п. о ненападении перуолімо pāk-tas.

пал¹, -а; *dgs.* палы *tarm.* 1. (*stepių, miško*) gaĩs-gas; išdėginimas; 2. degimas, dėgsnė.

пал² *žr.* пасты¹.

паладин, -а paladinas.

паланкин, -а palankinas (*dengti neštuvai Rytų šalyse*).

палантин, -а palantinas, kaklājuostė, skraistė.

палáта, -ы 1. *pasen.* sālė, mėnė; 2. *pasen.* *dgs.* rūmai; 3. palatā (*ligoninė*); 4. (*įstaiga*) rūmai; судėбная п. teismo rūmai; п. мер и весов svėrių ir mātų rūmai; книжная п. knygų rūmai; сельскохазйственная п. žemės ūkio rūmai; торго-вая п. prekybos rūmai; 5. *polit.* rūmai; Верхов-ный Совет СССР состоит из двух палат: Со-вета Союза и Совета Национальностей TSRS Aukščiausioji Tarýba susideda iš dviejų rūmų: Sąjungos Tarýbos ir Tautųbių Tarýbos; п. депу-татов (*Prancūzijoje*) deputatų rūmai; верхняя п. aukštieji rūmai (*Anglijoje*); нижняя п. žemieji rūmai; п. общин bendruomenių rūmai (*Anglijoje*); ♦ у него умá п. kóks jò protingumas, jò pròto versmė neissemiamá, nà ir protingas jis.

палатализ||ация, -и *lingv.* minkštinimas, palatalizā-cija, palatalizāvimas; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.*, ~овать, -зую, -зүешь *eig.* ir *įvk. lingv.* minkštinti, palatalizuoti.

палатáльный, -ая, -ое *lingv.* suminkštintas, pa-latālinis.

палáтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. palapi-nė; 2. pašiūrė, paviėtis (*turguje*), būdėlė; торго-вая п. prekybos palapinė, būdėlė; разбítь па-лáтку pastatýti palapinę; ♦ пробíрная п. ist. prabavimo (*metalų tikrinimo*) įstaiga.

палáтный, -ая, -ое (*ligoninės*) palátos, palātinis; палáтная сестра palátos sesuō.

палáточный, -ая, -ое palapinės, palapinių, palapi-ninis; п. холст palapinės dróbė; палáточная тор-говля palapininė prekyba.

палáцо *nkt.* rūmai, palāco.

палáч, -á būdelis, žudgalvis; žmogžudys; ~еский, -ая, -ое būdelių; būdeliškas; ~ество, -а būdeliš-kūmas, žvėriškūmas; žiaurenybė, žiaurybė.

палáш, -á *kar.* palāšas (*dvašmenis kardas*).

пáлевый, -ая, -ое palvas, dūlas, gelsvas, šviesūs kaip šiaudas, pālšas.

палéн||ие, -я dėginimas, svilininimas; ~йна, -ы *tarm. kuop.* 1. sviltai, svilėšiai, sviltenos; пáхнет па-ленíной atsidúoda sviltais; 2. degėšiai, išdagos.

палéн||ный, -ая, -ое; -лén, -ленá, -ленó dėgintas, svilintas; ~ый, -ая, -ое apdėges, apsvilęs, nu-svilintas; prisvilintas.

палео||антропология, -и paleoantropologija; ~лит, -а paleolitas.

палеонто||ог, -а paleontologas; ~огия, -и paleon-tologija.

палестины, -йн *dgs. šnek. pasen.* šalis, krāštas; родные п. gimtosios viėtos, gimtoji šalis, gimti-nė, tėviškė, savāsis krāštas; поздравить с при-бытием в родные п. pasveikinti atvėkus į tėviš-kę, į sāvąjį krāštą.

палéтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *spec.* pa-lėtė (*žemėlapiu arba plano dalių plotui nusta-tyti*).

палец, -льца 1. pirštas; большóй п. nykštųs; ука-зательный п. sma(i)ližius, smilius, smagūris; безымáнный п. bevarđis, žiedinis pirštas; сред-ний п. didysis, vidurinis pirštas; в п. толщíной piršto storumo; считать по пáльцам pirštais

skaičiuoti; 2. *tech.* kaištėlis, pirštas; поршнево́й п. stūmoklinis pirštas; ♦ пальцем не шевельну́ть (не двину́ть), п. о п. не ударить нѣ piršto nepajūdinti; сквозь пальцы смотре́ть (гляде́ть) ргб pirštūs žiūrėti; высосать из пальца išlaūžti iš piršto; знать (что-л.) как свой пять пальцев pažinti, suprasti, žinoti kaip penkis pirštūs; обвести́ вокруг пальца (кого-л.) gudriai apgauti (ką).

палиндром, -а ir **палиндромон**, -а *lit.* palindromas.

палисад, -а 1. strakučiai, statiniai, statinių tvorà; 2. *ist. kar.* aštriątvorė (*gynybos tikslams*).

палисадник, -а 1. statinių tvorà; 2. gėlių darželis.

палитра, -ы palėtė (*dailininko lentelė dažams maišyti*).

палить¹, -лю, -лшь *eig.* 1. dėginti, plėškinti; 2. svilinti, skrudinti; п. свинью svilinti kiaulę; 3. kėpinti (*puz. saulė*), kaštinti, šutinti; 4. *prk.* gráužti, kankinti.

палить², -лю, -лшь *eig. šnek.* pýškinti, šaudyti; п. из пұшки šaudyti iš patránkos; пали́ (пли)! *pasen.* ugnis!, šauk(ite)!

пáлица, -ы 1. *ist.* kúoka, brūklys, strypas; 2. *tarm.* (žagrės, arklo) verstuvė; 3. *tarm.* kultuvė.

пáлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам lazda; ragalys, strypas; kotas (*puz. šluotos*); барабанные пáлки būgno kūjėliai; ♦ из-под пáлки iš prie-vartos; вставлять (ста́вить) пáлки в колёса káišioti (kaišyti) págalius į ratūs (*trukdyti*).

палла́дий, -я *chem.* paladis.

паллиатив, -а paliatyvas.

пáломни||к, -а *bažn.* maldiniškas, piligrimas, „šventųjų“ vietų lankytojas; ~ца, -ы *bažn.* maldiniškė, „šventųjų“ vietų lankytoja; ~чать, -аю, -аешь *eig. bažn.* lankyti „šventąsias“ vietas, būti maldininku; ~чество, -а 1. *bažn.* „šventųjų“ vietų laikymas, maldininkavimas, maldininkystė; 2. *prk.* mąsinis įžymių vietų, asmenų laikymas.

пáлоч|ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. lazdelė; strypėlis, pagaliukas; дирижёрская п. dirigento lazdelė; 2. *med.* lazdelė; пáлочки Kóxa Kócho lazdelės (*džiovos bacilos*); ~ковый, -ая, -ое lazdos pavidalo; ~ный, -ая, -ое 1. lazdos, lazdų (*puz. smūgiai*); 2. žiogrių; пáлочная изгородь žiogriai; 3. *prk.* priespaudos, engimo, slopinimo; lazdos; пáлочная дисциплина lazdos drausmė.

пáлтус, -а *zool.* uótas (žuvis), ótas; ~ина, -ы uotiena, otiena.

пáлуб|а, -ы 1. (*laivo*) dēnis, bliktis; 2. (*prieplaukos*) tiltas; grįstai, klojinys; 3. skliauto grindinys; ~ить, -блю, -бишь *eig. spec.* skliautui klojini, grūdini klóti; ~ный, -ая, -ое dēnio, blikties.

пáлый, -ая, -ое 1. *tarm.* nugaišęs, pastipęs, padvėšęs, kritęs (*apie gyvulį*); 2. *šnek.* nukritęs (*apie lapus, vaisius*).

пáль, -и *m. tarm.* 1. išdaga(s) (*miške*); 2. lýdimas (*laukas*).

пáльба, -ы *šnek.* šaudymas, pýškinimas, kanonadà; ugnis; пұшечная п. patránkų kanonadà, ugnis, piekimas iš patránkų.

пáльм|а, -ы *bot.* palmė; кокóсовая п. kokosinė palmė; фйниковая п. datūlių palmė; ♦ п. пёрвенства pirmenybės laurai (*nugalėjimas, pranašumas, vyravimas, pirmavimas*); ~овый, -ая, -ое palmių, palmės, palmis; пальмовое масло palmių aliejus; ♦ пальмовая ветвь palmės šakelė (*taikos, vilties simbolis*).

пáльн||ик, -á *ist. kar.* (už)degtūvas; ~уть, -нү, -нѣшь *ivk. šnek.* pýkštelėti, pókštelėti.

пáльт|ецó, -á *šnek.* paltėlis, apsiaustėlis; ~йшко, -а; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* niek. paltukas, paltėlis, apsiaustukas, apsiaustėlis, paltpraikis; ~ó *nkt.* paltas, apsiaustas; ~óвый, -ая, -ое *šnek.* paltinis, paltų, skirtas paltams.

пáльц||в|идный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно pirštiškas, piršto pavidalo; ~во́й, -áя, -óе piršto, pirštų, pirštinis; п. сустáв piršto sąnarys; ~образный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно *žr.* пальцевидный; ~ходящие, -их *dgs. dkt. zool.* pirštažėngiai (*puz. katė*).

пáльчатый, -ая, -ое 1. pirštuotas, pirštinis; п. лист pirštuotas lapas; 2. *tech.* krumplinis; п. культиватор krumplinis kultivatorius.

пáльчик, -а pirštelis, pirščiukas; ♦ мáльчик с п. nykštukas.

пáльщик, -а *pasen. kaln.* sprogdintojas.

пáлять, -яю, -яешь *eig. tarm. šnek.* mėtyti, láidyti. пáлящий, -ая, -ее dėginantis, šutinantis (*spinduliai*), kaštinantis, svilnantis; п. зной šutra.

пампáсы, -сов *dgs. geogr.* pašpos (*Pietų Amerikos stepės*).

пампұшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *tarm.* pamputys, bandėlė.

памфлét, -а pamflėtas; ~ист, -а pamflėtininkas; ~ный, -ая, -ое pamflėtinis, pamflėtiškas.

пáмятка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. atmenà, instruktývinė knygtė; atminių knygtė; 2. *pasen.* atminas, atminklas, atmintinė (*daiktas*).

пáмятлив||ость, -и *m. šnek.* gerà atmintis, atmanumas; ~ый, -ая, -ое; -ив, -а, -о *šnek.* geròs atminties, geròs galvòs, atmenùs.

пáмятник, -а pamiňklas; п. Лéнину Lèmino pamiňklas; пáмятники старинý senòvės pamiňklai; надгробный п. aĩtkapis.

пáмятный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно atmenamas, atmiňtinas; įsimenantis; пáмятная дáта atmintinà datà; пáмятное собы́тие atmiňtinas įvykis; пáмятная доскá pamiňklinė lentà; пáмятная кни́жка informácinė knygtė; пáмятная запискá memoriálinis ráštas.

пáмятова||ние, -я *pasen.* nepamiršimas, išlaikymas atmintyje; ~т-, -тую, -туешь *pasen.* atmiňti, atmintyje laikyti, nepamiršti, nemiršėti.

пáмьятъ, -и *m.* 1. atmintis, omenė; хорóшая п. gerà atmintis; хорóщая п. trumpà atmintis; зрительная п. regimòji atmintis; слуховáя п. klausòs atmintis; учитьсá на п. mókytis atmintinaĩ, из пáмьяти von iš galvòs, iš atminties išėjo; держáть в пáмьяти omenėje laikyti, nemiršėti; врèзаться в п. įsmigtį į atmintį; сохрáнять в пáмьяти išlaikyti atmintyje; п. мне изменяет atmintis mán šlubúoja; 2. atminimas, átminas; чтить п. пáвших герóев geřbti žuvusių didvyrių atminimà; подарить на п. padovanóti atminimui; в п. éтого

события šiám įvykiui atminti; на моей памяти mąno atminimū; он оставил по себе добрую п. jis paliko gėrą atminimą; 3. *bažn.* atminai, mi-pėjimas; ♦ без памяти бe žādo, бe nuovokos; курная п. *šnek.* blogā atmintis, truūpas prō-tas; лежать без памяти blýžoti, gulėti бe sāmo-nēs; прийти на п. kniōstelėti, dingtelėti; любить без памяти бe gālo mylėti; лишиться памяти *pasen.* netėkti sāmonēs, nuovokos; по старой памяти senū atminimū, senū papratimū.

пан, -а; *dgs.* -ы *pasen.* 1. pōnas, šeimininkas; dvarininkas; 2. pōnas (*kreipinys ikirevoliucinėje Lenkijoje, Ukrainoje, Baltarusijoje*); ♦ жить паном pōniškai, ištaigingai gyventi.

панама¹, -ы панамā (*1. skrybėlė; 2. audinys*).

панама², -ы панамā (*afera*).

панაცėja, -и панაცėja (*tariamasis vaistas visoms ligoms gydyti*); п. от всех зол *prk.* panacėja, priemonė visoms blogybėms pašalinti.

панегир||ик, -а *ist., lit.* panegirika, pėrdėtas gyrimas; ~йст, -а *ist., lit.* panegiristas; ~йческий, -ая, -ое panegirinis, panegiriškas.

панель, -и *m.* 1. *stat.* panelis; стеновая п. sienos panelis; 2. *el.* laūkas; 3. šaligatvis, trotuāras; ~ный, -ая, -ое panėlio, panėlinis.

пани *nkt. pasen.* poniā; šeimininkė.

панибрāt||ский, -ая, -ое *šnek.* familiarūs, pėnelyg laisvas; панибрātские отношения familiārūs sánytkiai; п. тон familiarūs tōnas; ~ство, -а *šnek.* familiarūtas.

паника, -и pānika.

паникадио, -а *bažn.* žvākių sietynas (*kabantis bažnyčioje*).

паникёр, -а panikiērius; pānikos kėlėjas; ~ский, -ая, -ое pānikos; panikiēriškas; ~ство, -а panikiēriškūtas; pānikos kėlimas; skleidimas; ~ствовать, -твую, -твует *eig. šnek.* kėlti pānikā; pasidioti pānikai, (j)pūlti į pānikā; ~ша, -и panikiērė, pānikos kėlėja.

панихид||а, -ы *bažn.* gedulingos pāmaldos; ♦ гражданская п. gedulingas minėjimas, gėdulo, laidotuvių mitingas; ~ный, -ая, -ое 1. *bažn.* gedulingų pamaldų; 2. gėdulo mitingo; 3. *prk. šnek.* gedulingas, liūdnas; панихидное настроение gedulinga, liūdnā nuotaika.

панический, -ая, -ое pāniškas, pānikos; perimastingas; п. страх pāniška bāimė; панические слухи perimastingi gandai.

панкреа||с, -а *anat.* kasā; ~тический, -ая, -ое *anat.* pankreatinis, kasōs; п. сок kasōs sūvai; панкреатическая железā kasā, *žr.* панкреас.

панна, -ы *pasen.* panā, panėlė, merginā.

панорām||а, -ы панорамā (*1. plačios apylinkės vaizdas, reginys; 2. didelis paveikslas; 3. kar. optinis prietaisas prie artilerijos pabūklų*); ~ный, -ая, -ое panorāminis; ♦ панорāmная съёмка panorāminis fotografāvimas, filmāvimas; п. кинотеāтр panorāminis kinoteātras; п. фильм panorāminis filmas.

пансион, -а pensionas (*1. mokykla su bendrabučiu ir išlaikymu; 2. viešbutis su maitinimu; 3. pilnas išlaikymas*); кóмната с пансионом kambarys su visū išlaikymu; ~ёр, -а 1. pensiono áuklėtinis; 2. pensiono (*viešbučio*) gyvėntojas; 3. asmuo,

gáunantis visā išlaikymā; ~ный, -ая, -ое, ~ский, -ая, -ое pensiono.

панский, -ая, -ое pōniškas, pōnc; пāнские пpихоти pōniški įgeidžiai.

панславизм, -а *ist.* panslavitizmas.

панталоны, -он *dgs.* 1. *pasen.* kėlnės (*vyriškos*); 2. kėlnaitės (*moteriškos*).

панталык, -а *šnek.* сбить с панталыку supinklioti, supāinioti, sukėlti sāmyšį, sutrikdyti; сбиться с панталыку sumišti, susipāinioti, sutrikti.

пантāч, -ā jāunas marālas (*Sibiro elnias*).

пантей||зм, -а *fil.* panteizmas; ~ст, -а *fil.* panteistas; ~стический, -ая, -ое *fil.* panteistinis, panteizmo.

пантеон, -а panteōnas.

пантєра, -ы *zool.* panterā, *Felis pardus*.

пантомим||а, -ы *tea.* pantomimā; ~йческий, -ая, -ое, ~ный, -ая, -ое *tea.* pantomiminis, pantomimos, pantomimiškas.

панты, -ов *dgs.* pāntai (*jaunų elnių ragai*).

панцир||ные, -ых *dgs. dkt. zool.* šarviniai; ~ный, -ая, -ое šarvuotas, grandžiūotas; ~ь, -я *v.* šarvas, šarvai; п. черепāхи vēžlio kiāutas.

панщина, -ы *pasen. žr.* бāрщина.

пāпā¹, -ы *šnek.* tėvėlis, tėtis, tėtė, tėvūzis, tėtūšis.

пāпā², -ы (*Romos*) pōpiežius.

папāха, -и papachā (*aukšta gauruota kailinė kepurė*).

папāш||а, -и *v. šnek.* 1. tėvėlis, tėvas, tėtis; 2. (*kreipiantis į pagyvenusį vyrą*) tėvail, dėdel; ~ка, -и *v. šnek. niek.* tėvōkas, tėvas.

пāпенька, -и; *dgs. kilm.* -нек, *naud.* -нькам *v. šnek. pasen.* tėtūšis, tėvėlis, tėvūkas.

паперть, -и *m.* priebažnytis (*aikštelė, laiptai*), prieckvis.

папильотка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам papiliotė (*popierėlis plaukams susukti*).

пāпин, -а, -о *šnek.* tėvėlio, tėčio, tėво, tėtūšio; п. кабинет tėво kabinėtas.

папирōс||а, -ы papirōsas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *šnek.* papirōsas; papirōsėlis, papirōsiūkas; ~ник, -а papirōsininkas (*1. papirōsų dirbėjas; 2. šnek. papirōsų pardavėjas*); ~ница, -ы 1. papirōsinė (*skrynuė, futliaras, dėžutė*); portsigāras; 2. papirōsininkė; ~ный, -ая, -ое papirōsų, papirōsinis; папирōсная фāбрика papirōsų fābricas; папирōсная бумāга rūkomasis pōpierius; ~онабивной, -āя, -ōе papirōsų кемšamasis, kimšimo; папирōсонабивная машинā papirōsų кемšamoji mašinā.

папирус, -а papirusas; ~ный, -ая, -ое, ~овый, -ая, -ое papirusinis, papiruso; папирусная бумāга papirusinis pōpierius, papirusas; п. свиток papiruso rutulėlis.

папйст, -а pōpiežininkas, pōpiežiaus (*valdžios*) šalininkas.

пāпка¹, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам 1. *pasen.* kartōnas (*medžiaga*); 2. āplankas, (su)segtūvas, lūobas (*byloms*).

пāпка², -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам *v. šnek.* tėvėlis, tėvas.

папоротник, -а *bot.* papartis, *Dryopteris*; ~овый, -ая, -ое paparčio, paparčio, papartinis.

пāпочка¹, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *v. šnek.* tėtūlis, tėvėlis, tėtūšis.

пáпоч||ка², -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам aplankēlis, (su)segtuvēlis; **~ный**, -ая, -ое 1. kartōninis; п. переплēt kartōniniai (*knygos*) apdarai; 2. āplanko, aplankinis.

пáприка, -и pāprika (*raudonieji pipirai*).

пáпс||кий, -ая, -ое pópēžiaus, rópēžių; пáпские выборы rópēžiaus rinkimai; **~тво**, -а ropiežystė, pontifikātas, rópēžiaus valdžia; ropiežiavimas.

папуás, -а papuāsas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -скам papuāsė; **~ский**, -ая, -ое papuāscų, papuāsiškas.

папуш||а, -и *tarm. spec. (sausų tabako lapų, šieno, žolės)* grįžulė; **~ный**, -ая, -ое *tarm.* lāpinis, lākštinis, nepiāustytas (*tabakas*).

папье-маше *nkt.* papjė-mašė (*kieta medžiaga iš popieriaus masės*).

пар¹, -а, о páре, на парý; *dgs.* парý, -ов gāras, garaĩ; šūtas; облавāt páром šūtinti, gārinti; водяной п. vandeñs garaĩ; ртутные пары gývsi-dabrio garaĩ; поддāt páру dúoti daugiaũ gāro, pakēlti temperatūrą (*pov. pirtyje*); ♦ прикатýt на всех парáх вѣжу, думу, didžiausiu greičiũ, kiek įkabinant parlēkti, parvažiuoti, pardūmti; стоять (быть) под парáми būti pasiruošus iš-výkti (*apie garvežį, laivą*).

пар², -а, о páре, на парý; *dgs.* парý púdymas, rētis; чёрный (чистый) п. juodasis púdymas; поднýt (ломát) п. (su)árti, riēkti púdymą; оcтáвить пóле под páром palikti dirvą púdymuoti, púdymauti; лежāt в парý dirvonuoti, púdymuoti; пóле под páром púdymuojanti dirvā.

пáра, -ы 1. póra, grūtė, sėtā, dvējetas (*pov. arklių*), dvailius, dvigrūlis; dvejbė; ėхāt на páре dvējetu, dvailais, dvigrūčių važiuoti, važiuoti póra, dvējetu arklių; моя лóшадь твоей под páру mào arklys tavājam tiāka grūtei; соединýt páрами dvailinti, į grūtės dėti, grūčiuoti, poruoti; п. сил fiz. jėgų póra; 2. *pasen.* eilūtė, kostiūmas; 3. sutuoktiniai, póra; она́ тебė не п. ji táu nè póra, netiāka į žtónas; счастливая п. laiminga porėlė, póra (*sutuoktinių*); 4. *šnek.* pėdaũg, póra, kėletas, keli; мóжно попросýt на páру минýт gālima paprašýti trumpām, kelioms minútėms; ♦ он е́му не п. jis jām nè póra (*ne to lygio*); два сапогá — п. tóks tókj sutiko, atitiko kīrvis kótą; п. пустякóв меñkniekis.

парабеллум, -а parabėlis (*automatinio pistoleto rūšis*).

парабол||а, -ы *mat., lit.* parābolė; **~йский**, -ая, -ое *mat., lit.* parābolinis, parābolės.

параграф, -а paragrāfas.

парад, -а 1. parādas; принимāt п. priimti parādą; 2. *šnek. juok.* iškilmė, šventė, pókylis; ♦ в пóльном парáде labai išsipuošęs; **~йровать**, -рую, -руешь *eig.* 1. paraduoti; demonstruoti; 2. *iron.* puikuoti(s), puikauti; būti puošėiva; dabintis, gāšintis.

парадн||ость, -и *m.* paradiškūmas, iškilmingūmas; prašmatnūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. parādinis; парáдная фóрма parādinė unifórma; парáдная дверь parādinės dūrys; 2. išorinis, išviršinis, išpūstas, parādinis; п. отчēt išpūstā, rek-lāminė, parādinė atšaka; парáдное благополýчие išviršinė, parādinė gerovė; 3. šventinis, iškil-

mingas, iškilminis, parādinis; п. костюм šventinis kostiūmas; п. обėд iškilmingi piētūs.

парадóкс, -а paradóksas; **~альность**, -и *m.* paradoksiškūmas, paradoksalūmas; **~альный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно paradóksinis, paradoksalūs, paradóksiškas; парадóксальное высказывание paradoksalūs pasisākūmas; парадóксальное проис-шество парадoksalūs įvykis.

паразйт, -а 1. *biol.* parazitās, siurbikas; 2. *prk.* veltėdys (*žmogus*), trānas, veltkleidys, siurbėlė, parazitas; **~арный**, -ая, -ое parazitīškas, parazitizmo; паразитáрная жизнь parazitīškas gyvenimas; **~изм**, -а 1. *biol.* parazitizmas, parazitīškūmas; parazitavimas, siurbėliškūmas; 2. *prk.* veltėdystė, parazitizmas; **~йрование**, -я parazitavimas; iš-naudojimas; **~йровать**, -рую, -руешь *eig.* 1. būti parazitũ, parazituoti; 2. *prk.* parazituoti, veltėdžiauti; **~йческий**, -ая, -ое parazitīškas; parazitizmo; veltėdiškas; **~ничать**, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* veltėdžiauti, parazituoti; **~ный**, -ая, -ое parazitinis; паразитные растения parazitiniai augalai; паразитное колесо *tech.* parazitinis krump-liāratas.

парализ||ация, -и *med.* paralyžiavimas; **~ованный**, -ая, -ое; -ван, -а, -о paralyžiūotas; sustingęs; **~овать**, -зую, -зуюшь *eig.* ir *įvk.* 1. *med.* paralyžiuoti, ištikti paralyžiu, (su)paralyžiuoti; sustingdyti; е́му парализовáло нóру jām suparalyžiavo, atėmė kóją; 2. *prk.* sustabdyti, sukąstyti, paralyžiuoti.

паралит||ик, -а *med.* paralitikas, seřgantis paralyžium žmogūs; **~йческий**, -ая, -ое paralitinis, paralitiko; **~ичка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам paralitikė.

паралйч, -á *med.* paralyžius; **~ный**, -ая, -ое paralitinis, paralyžiaus ištiktas; paralitiškas.

параллелепипед, -а *mat.* gretasiėnis.

параллелизм, -а paralelizmas.

параллелограмм, -а *mat.* lygiagretainis, gretainis.

параллель, -и *m.* paralėlė, lygiagretė; **~но** *prv.* lygiagrečiai, paraleliai; analogiškai; **~ность**, -и *m.* lygiagretūmas, paralelūmas; 2. *prk.* vienodūmas, tapatūmas, lygiagretūmas, lygiagretiškūmas, analogiškūmas; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. *mat.* paralėlinis, paralelūs, paralėliškas, lygiagrėtis, lygiagretūs, lygiagrėtiškas; 2. *prk.* vienódas, panašūs, lygiagretūs; analogiškas; ♦ параллельные брýсья *sport.* lygiagretės, paralėlės.

параметр, -а *mat.* paramėtras.

паранджá, -й parandžia (*musulmonių chalatas su šydu veidui pridengti*).

парантэз, -а parantėzė, riestiniai, figūriniai skliaustėliai.

паранёт, -а 1. parapėtas, aptvaras, turėklai; 2. *kar. pasen.* parapėtas, pylimas (*nuo šuvių apsisaugoti*).

парасоль, -я *v.* 1. *šnek.* skėtis; 2. *av.* parasolis (*ypatingos konstrukcijos monoplanas*).

паратйф, -а *med.* paratifas; **~бзный**, -ая, -ое paratifo, paratifinis.

параф, -а *spec.* 1. (*parašo*) ūžraitas; 2. iniciālai.

парафин, -а parafinas; **~овый**, -ая, -ое parafino, parafininis; парафиновые свечы parafininės žvakės.

парафи́ровать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* dipl. parafruoti.
парафра́з, -а *pasen.*, ~а, -ы 1. *muz.* parafrāzė; 2. *lit. žr.* перифраз; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk. lit., muz.* parafrazuoti.
пара́ша, -и *šnek. (kalinio)* naktikubilis, naktipuo-dis.
парашю́т, -а parašiūtas; ~изм, -а parašiutizmas; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk. (leidžiantis)* lėtaai skristi (*lėktuvu, aerostatu*); ~ист, -а parašiutininkas, parašutistas; ~истка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам parašiutininkė, parašutistė; ~ный, -ая, -ое 1. parašiuto, parašutizmo, parašiutinis; parašiutininko, parašiutininkų; парашютное кольцо parašiuto žiedas; п. спорт parašutizmo sportas; п. десант parašiutininkų desantas; парашютная ракета parašiutinė raketė.
паренёк, -нька *šnek.* vaikas, vaikūnas, bernėlis, berniukas, vyrukas.
парение, -я 1. vanojimas, pėrimas; 2. *kul.* šūtinimas.
парение, -я sklendimas, sklandymas, plevėnimas.
паренный, -ая, -ое šūtinimas; пареная морковь šūtin-tos morkos; ◆ дешёвле пареной репы *šnek.* pigiau grūbų.
парень, -ня *v. šnek.* vaikas, bernūžis, bernūželis, bėrnas, berniukas, vyrukas; он славный п. jis puikus vaikas, vyrukas.
парй *nkt.* lažybos, sąlažybos, derėtynės; ◆ держа́ть п. (идти на п.) lažybų eiti, susilažinti, derėtis.
парижа́н|ин, -а; *dgs.* -әне, -ән paryžietis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам paryžietė.
парижский, -ая, -ое 1. Parýžiaus; Парижская коммуна Parýžiaus komunā; 2. paryžietiskas; ◆ Парижская зелень *žemd.* Parýžiaus žalumā.
парий, -я *žr.* пария.
парйк, -а perukas.
парикма́хер, -а (*plaukų*) kirpėjas; ~ская, -ой *dkt.* kirpyklā; ~ский, -ая, -ое kirpėjo, kirpėjų, kirpėjiskas; ~ша, -и kirpėja.
парйл|ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek. žr.* парйльня (*1 reikš.*); ~ьный, -ая, -ое šūtinamasis, šūtinimo, kaitinamasis; ~нья, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льнам 1. (*pirtyje*) plaūtai, pertuvė, vanótvė; 2. (*fabrike*) šutintuvė; ~щик, -а vanótojas, pėrėjas (*pirtyje*).
парйровать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* 1. atreñti (*smūgi*), pariruoti, atmūšti; nublōkšti; 2. *prk.* atsikiřti, replikuoti, atreñti.
парйтель, -я *v.* 1. sklandytojas; 2. *pasen.* skrajotojas, plevėntojas (*puz. erelis*).
паритёт, -а teis., ekon. paritėtas; ~ность, -и *m. teis., ekon.* paritetiskumas; ~ный, -ая, -ое teis. paritetinis, paritėto; паритетное соотношение сил paritetinis jėgų santykis; на паритетных началах paritėto pagrindais.
парйть¹, -рю, -ришь *eig.* 1. troškinti (*puz. mėsq*), šūtinti (*puz. kopūstus*); 2. gārinti (*puz. vandenį*); 3. tvilkinti, plikyti (*puz. statinę*), virinti, šūtinti (*puz. skalbinius*); 4. vanoti, pėrti (*pirtyje*); 5. *beasm.* (apie orą): parit troškū, šūtina, tvankū.

парйть², -рю, -ришь *eig. žemd.* užlėisti pūdymu (*dirvą*), palikti pūdymuoti.
парйть¹, -рю, -ришь *eig.* 1. plevėnti, skriet, sklėsti, sklandyti (*oru*); plaujoti; 2. *prk. pasen.* skrajoti, plevėnti aukštýbėse, padangėse.
парйть², -йт *eig.* pralėisti gārą, garus, garuoti; котёл парйт kātilas pralėidžia gārą.
парйться¹, -рюсь, -ришья *eig.* 1. *kul.* šūsti, šūtin-tis, tvilkinti; овоши паряться daržovės šūnta; 2. vanotis, pėrtis, gārintis, šūtinis (*pirtyje*); 3. *šnek.* kaitintis, kėpintis, šūsti (*saulėje*).
парйться², -рюсь, -ришья *eig. šnek.* poruotis, į rōgas jungtis, grūčiuotis; burkštis.
пария, -и; *dgs. kilm.* -ий *v.* ir *m.* 1. pārijas (*Indijoje*); 2. *prk.* atstumtasis, paniėkintasis, engiamasis.
парк, -а pārkas; городской п. miėsto pārkas; п. культуры и отдыха kultūros ir pōilsio pārkas; вагонный п. vagonų pārkas; троллейбусный п. troleibų pārkas; артиллерийский п. artilėrijos pārkas.
пārка, -и 1. trořkinimas, šūtinimas; tvilkymas, plikymas; gārinimas; 2. *šnek.* vanojimas(is), pėrimasis (*pirtyje*).
паркёт, -а parkėtas; лощать п. blizginti parkėto grindis, parkėtā; ~ина, -ы parkėto lentelė; ~ник, -а *šnek. pasen.* (apsukrūs, gudrūs) frāntas; parkėto brūžintojas; ~ный, -ая, -ое parkėtinis, parkėto; п. мастреп parkėto mėistras; ~чик, -а parkėtininkas.
пārкий, -ая, -ое; -пок, -рка, -рко *šnek.* kārřtas, tvankūs; šilumā laikantis (*puz. pirtis*).
пārковый, -ая, -ое pārko, pārky, pārkinis; пārковье насаждения pārko sodiniai.
парла́мент, -а parlameñtas; ~арйзм, -а parlamentarizmas; ~арйй, -я parlamenteāras, parlameñto atstōvas, narys, deputātas; ~арйный, -ая, -ое parlameñtinis, parlameñtiřkas; п. строй parlameñtinė sántvarka.
парламентёр, -а parlamenteāras (*asmuo, įgaliotas tartis su priešu*); ~ский, -ая, -ое parlamenteāro, parlamenteārinis; парламенте́рские полномо́чия parlamenteāro įgaliojimai.
парламентский, -ая, -ое parlameñto, parlameñtinis; парла́ментские канйкулы parlameñto atostogos; парла́ментские страны parlameñtinės šālys.
парная, -ой и парна́я, -ой *dkt. šnek. žr.* парйльня.
парник, -а inspėktas, šiltālysės, šiltlysvės.
парник, -а *tech.* šūtinamasis kātilas, šutintūvas.
парниковый, -ая, -ое 1. inspėkto; парниковые окна inspėkto langai; 2. inspėtinis, šiltlysvės (*augalas*).
парни́шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* bernāitis, berniōkas, berniōkštis; vyrukas, vaikūnas; vaikiřcias.
парнй *o eina tariniu šnek.* tvankū, trořkū, dusnū; ~ой, -ая, -ое 1. šviežias, tik pagamintas, dār šiltas, dār neatāušes, neatvėřes; парное мāсо tik papiāuto gývulio, šviežia mėsa; парное молоко tik pamėlžtas, šiltas pienas; парная шкұра tik nūluptas, žālias, neišdžiūvęs kailis; 2. *šnek.* tvankūs, kārřtas, dvasnūs, trořkūs.
парнокопйтные, -ых *dgs. dkt. zool.* skeltanāgiai, sėtanāgiai.

пáрный¹, -ая, -ое 1. pórinis; dvailinis; grutinis; пáрная грéбля pórinis irklávimas; 2. dvikiñkis, pórinis (*vežimas*); dvailas (*arklys*).
пáрный², -ая, -ое *šnek. žr. парной (2 reikš.)*.
паровáть¹, -рует *eig. tarm. garuoti*.
паровáть², -рюю, -руеть *eig. žr. парить*².
паровíк, -á 1. *tech. gāro kátilas*; 2. *šnek. garinis, gāro variklis*; 3. *šnek. pasen. garvežys*.
паровóз, -а *garvežys*; п. тяжеловесного поезда sunkiasvorio traukinio *garvežys*; **~ник**, -а *garvežiniškas*; **~ный**, -ая, -ое *gárvežio, garvežių, garvežinis*; паровóзное депó *garvežių dèpas*; паровóзная брига́да *gárvežio brigada*.
паровозо||ремóнтный, -ая, -ое *garvežių taisymo, remonto (pvz. dirbtuvės)*; **~сбóрочный**, -ая, -ое *garvežių montavimo, surinkimo*; **~стройтельный**, -ая, -ое *garvežių gaminimo, įrengimo*; п. завод *garvežių gamyklá*.
паровóй¹, -áя, -óе 1. *garinis, gāro*; п. котёл *gāro kátilas*; паровóе сýдно *gárlaivis*; паровáя турбíна *gāro turbíná*; паровóе отоплénие *garinis (ap-)šildymas*; 2. *kul. šūntintas, troškintas*; паровáя говя́дина *troškinta jáutiena*.
паровóй², -áя, -óе *inspektinis, inspektė išaugintas*.
паровóй³, -áя, -óе *žemd. pūdymuojantis, dirvonuojantis*; паровóе по́ле *pūdymas*.
пародíйн||о́сть, -и *m. parodijiskumas*; **~ый**, -ая, -ое *parodijinis, parodijiskas*.
пароди||ровáть, -рюю, -руеть *eig. ir įvk. parodijuoti*; **~ст**, -а 1. *parodistas, parodijų rašytojas, átorius*; 2. *parodijuotojas*; **~ческий**, -ая, -ое *parodijiskas*.
парóдия, -и *paródija*.
парокóнный, -ая, -ое *pórinis, dvikiñkis*; парокóнная теле́га *dvikiñkė važiuoklė, pórininkai (ratai)*.
пароксíзм, -а *med. ir prk. paroksizmas*.
парóль, -я *v. kar. slaptžodis, parolis*; **~ный**, -ая, -ое *slaptžodžio, parolio*.
парóм, -а *kéltas, pláustas*.
паромéр, -а *tech. gāro skaitiklis, garómatís*.
парóм||ный, -ая, -ое *kélto, pláusto*; **~щик**, -а *kéltininkas, pláustininkas*.
парообráзный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно *garų pavaldas, dūjinis*.
пароо||бразовáние, -я *garávimas*; **~тделитель**, -я *v. gāro skirtuvas*.
пароп||еперевáтель, -я *v. gāro pérkaitintuvas*; **~ровóд**, -а *tech. garótiekis*.
паропроизвóдитель, -я *v. garintuvas*; **~ность**, -и *m. (kátilo) našumas*.
парорáспредел||énие, -я *tech. gāro paskirstymas*; **~итель**, -я *v. gāro skirstytuvas*; **~ительный**, -ая, -ое *gāro skirstomasis*.
парос||бóрник, -а *tech. gāro rinktuvas, dundulė*; **~иловóй**, -áя, -óе *gāro, garinis*; паросиловáя устанóвка *gāro jėgainė*; **~оде́ржание**, -я *garin-gūmas*.
паростру́йн||о́сть, -и *m. tech. garasrovingumas*; **~ый**, -ая, -ое *garasrōvis, gāro srovės, gāro čiuurkšlės*.
паротя́га, -и *gāro traukà, gāro traukiamóji jėgà, garótrauka*.
пароход, -а *gárlaivis*; пасса́жирский п. *keleivinis gárlaivis*; éхать на пароходе (пароходом) *plaūk-*

ti gárlaiviu; **~ик**, -а 1. *garlaivėlis*; 2. *šnek. (popierinis) laivėlis, garlaiviukas*; **~ный**, -ая, -ое 1. *gárlaivių, gárlaivio, garlaivinis*; 2. *laivininkystės; пароходная конто́ра laivininkystės kontorà*; **~ство**, -а 1. *gárlaivių plaukiojimas, judėjimas*; 2. *laivininkystė, navigācija; развитие пароходства laivininkystės iš(si)vystymas*.
парóчка, -и; *dgs. kilm. -чек, naud. -чкам porėlė*; двéjetas, dvejetukas; танцую́щая п. *šókanti porėlė*; да́йте па́рочку я́блок *dúokite dvéjetą obuolių*.
па́рта, -ы (*mokyklinis*) *súolas*; сидéть за па́ртой *sédėti mokýklos suolė*; сесть (садýться) за па́р-ту а) (*atsi*)sėsti į mokýklos súolą; б) *prk. imtis mókslo, pradėti mokytis*.
парт||актíв, -а (партийный актíв) *partinis aktývas, partaktývas*; **~билéт**, -а (партийный билéт) *partinis bilietas*; **~бюро́ nkt.** (партийное бюро́) *partinis biùras*; **~группа**, -ы (партийная грóппа) *partinė grùpė*; **~дисципли́на**, -ы (партийная дисципли́на) *partinė drausmė*.
партéро, -а (*teatro*) *párteris*; **~ный**, -ая, -ое *párterio*.
парти́ец, -ийца *šnek. partiētis, partijos narýs*.
партиза́н, -а; *dgs. kilm. -зán partizanás*; **~ить**, -ню, -нишь *eig. šnek. būti partizanų, partizanauti*; **~ка**, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам partizanė*; **~ский**, -ая, -ое *partizanų, partizano, partizáninis*; партиза́ншkas; партиза́нское дви́жение *partizáninis judėjimas*; партиза́нское руковóдство *partizanų vadovybė*; партиза́нская смелóсть *partizániška drąsa*; **~ство**, -а *partizáninė kovà, partizáninis káras; partizanávimas*; **~щина**, -ы 1. *šnek. partizáninė veiklā, partizáninis judėjimas*; *partizanávimas*; 2. *prk. niek. mėčiojimas, bláškymas, besistemingumas, partizaniškumas*.
парти́й||ка, -и; *dgs. kilm. -тйек, naud. -тйикам partiētė, partijos narė*; **~ная**, -ой *dkt. partijos narė, komunistė*.
парти́йн||о́сть, -и *m. partiškumas*; **~ый**, -ая, -ое; -тйен, -тййна, -тййно 1. *partinis, partijos*; п. апа́рат *partijos aparátas*; п. билéт *partinis bilietas*; парти́йная оргáнизация *partinė organizācija*; п. стаж *partinis stāžas*; парти́йное руковóдство *partijos vadovybė*; 2. -oro *dkt. partijos narýs, partiētis, TSKP narýs, komunistas*.
партикулáрный, -ая, -ое *pasen. 1. civilinis (pvz. drabužis)*; 2. *netarnýbinis, privátinis, neoficialūs*.
па́ртия¹, -и *partija*; Коммунистическая па́ртия Со-вётского Сою́за Тары́бų Sąjungos Komunistų partija; рабóчая п. *darbiniškų partija*; лейбо-ристская п. *leiboristų partija*.
па́ртия², -и 1. *partija, siuntà*; отпра́вить по желе́зной доро́е па́ртию я́блок *išsiųsti geležinkelio partiją, siuntà obuolių*; 2. *muz. partija*; п. скри́пки *smuiko partija*; 3. (*šachmatų, kortų*) *partija*; 4. *būrýs, grùpė, partija*; геóлоги раздел́ились на две па́ртии геолóгаи pasiskirstė į dvi grùpės; ♦ сде́лать (соста́вить) хоро́шую (вы́годную) па́ртию *pasen. naudingai vėsti, ištekėti*.
партко́м, -а (партийный коми́тэ) *partijos komitetas, partkōmas*; **~нферен́ция**, -и (партийная конферен́ция) *partijos, partinė konferencecija*.

партнёр, -а *pártneris*; *daliniŭkas*, *bendrininkas*; **~ша**, -и *pártnerė*.

партёр, -а (партийный организатор) *partinis organizatorius*, *partorgas*; **~ан**, -а (партийный орган) *pártijos organas*; **~анизация**, -и (партийная организация) *partinė organizacija*, *partorganizacija*.

партработ||а, -ы (партийная работа) *partinis darbas*, *partinė veikla*; **~ник**, -а (партийный работник) *partinis darbuotojas*.

партшкола, -ы (партийная школа) *partinė mokykla*.

парубок, -бка (*Ukrainoje*) *vaikinas*, *jaunuolis*, *vyrukas*.

парус, -а; *dgs.* *parusá burė*; поднять (поставить) *parusá iškelti*, *ištempti burės*; убрать (свернуть) *parusá nulėisti burės*; идти под парусами (на парусах) *buruoti*, *plaukti iškėlus burės*; плыть на всех парусах *visų greičiu*, *visų vėju plaukti*; ♦ на всех парусах *prk.* *didžiausiu tempu*, *kiek įkabindamas*.

парусин||а, -ы *būrių dróbė*, *kiltas*; **~ный**, -ая, -ое *ir ~овый*, -ая, -ое *kilto*, *kiltinis*.

парусник, -а 1. *būrinis laivėlis*; 2. *pasen. būrininkas*, *būrių dirbėjas*; 3. *sport. būriuotojas*; **~ый**, -ая, -ое 1. *būrinis*; *парусное судно* *būrlaivis*, *vėjalaivis*, *būrinis laivas*; *парусная верёвка* *šiuota*; 2. *būriavimo*; *п. спорт. būriavimo sportas*.

парфюмер, -а *parfūmininkas* (1. *parfumerijos gamintojas*; 2. *pasen. parfumerijos prekybininkas*); **~ия**, -и *parfumėrija*; **~ный**, -ая, -ое *parfumėrijos*, *parfumėrinis*; *парфюмерная фабрика* *parfumėrijos fabrikas*.

парцелл||ировать, -рую, -руешь *eig.* *ir įvk.* (iš)sklypuoti, (iš)parceliuoti; **~ярный**, -ая, -ое *parcelinis*, *sklypinis*; **~яция**, -и *parceliacija*, (iš)parceliavimas, *sklypavimas*.

парциальный, -ая, -ое *dalinis*, *atskiras*, *parcialinis*; *парциальное давление* *fiz.* *parcialinis slėgimas*.

парч||а, -й *brokėtas*; **~евый**, -ая, -ое *pasen.*, **~овый**, -ая, -ое *brokėtinis*, *brokėto*.

парш||а, -й 1. *med.* *susnà*; 2. *šnek.* *piktšašiai*, *sūsas*, *kāškis*; **~иветь**, -ею, -еешь *eig.* *šnek.* *sūsti*, *šašti*, *šašėti*.

паршив||ец, -вца *šnek. niek. (keikiantis)* *biaurýbė*, *suslýs*, *sūsnis*, *šašius*, *nusūsėlis*, *susnà*, *nunizėlis*; **~ить**, -влю, -вишь *eig.* *šnek.* *sūsinti*, *apkrėsti šašaís*, *piežaís*, *užkrėsti susnà*; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* *nusūsėlė*, *biaurýbė*, *nunizėlė*, *susnà*; *suslė*; **~ость**, -и *m.* *nususimas*, *nušašimas*; **~ый**, -ая, -ое; -йв, -а, -о 1. *nusūsės*, *nunizės*, *nušašės*, *šašuotas*, *šašaís aptėkęs*; 2. *prk.* *šnek.* *biaurūs*, *šlykštūs*, *prāstas*; *niekingas*; *паршивое дело* *получилось* *prāstas reikalas išėjo*; *п. человек* *niekingas žmogūs*.

пáря, -и *v.* *šnek. tarm.* *vaikinukas*, *bernužėlis*, *bernėlis*.

парящий, -ая, -ее *plevėnantis*; *sklañdomas (skridimas)*.

пас 1. (*lošiant kortomis*) *pas*; я *п.* *àš pasuoju*; 2. *pasàvimas*, *atsisàkymas*; *объявить п.* *supasuoti*; 3. *sport.* *pasuotė*.

пáсево, -а *tarm.* *gāniava*.

пáсе||ка, -и 1. (*miško*) *skýnimas*; 2. *avilýnas*, *bitýpas*.

пáсечн||ик, -а *bitininkas*, *bičius*, *bičkopis*; **~ый**, -ая, -ое *bitýno*; *bičiu*.

пáсквиль, -я *v.* *paskvilis*; **~ный**, -ая, -ое *paskvilinis*, *paskviliškas*, *paskvilio*.

пáскүд||а, -ы *v. ir m.* *šnek. vulg.* *biaurýbė*, *niekšas*, *niekšė*; *pasilėidėlis*, *pasilėidėlė*; **~ить**, -ўжу, -ўдишь *eig.* *biaurinti*, *darkyti*; **~ник**, -а *biaurýbė*, *šykštūnas*, *šykštuolis*; **~ничать**, -аю, -аешь *eig.* *šnek. vulg.* *derglioti*, *dėrgti*, *niekšýbes darýti*; **~ный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *šnek. vulg.* *biaurūs*, *darkūs*, *šlykštūs*.

пáскүжү *žr.* *пáскүдять*.

пáслєн, -а *bot.* *būlvė*, *džiugmà*, *Solanum*; *горько-сладкий п.* *karklavijas*, *Solanum dulcamara*; *чёрный п.* *juodoji kiauliuogė*, *Solanum nigrum*; **~овые**, -ых *dgs. dkt. bot.* *būlviniai*, *Solanaceae*.

пáсм||а, -ы *tarm.*, **~о**, -а (*siūlų*) *pōsmas*.

пáсмурн||о *eina tariniu (apie orą)* *apsiniáuке*, *ūkanoja*; **~ость**, -и *m.* 1. *ūkana*, *blandà*; 2. *prk.* *nūrumas*, *rūškanumas*; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. *apsiniáuкės*, *apniūkės*, *apsidumblāvēs (pvz. dangus)*, *ūkanotas*, *rūškanas (pvz. diena)*, *ūkanas*, *blandūs*; 2. *prk.* *ruzgūs*, *rūškanas*, *niūrūs*, *paniūręs (pvz. veidas)*.

пáс||овать, -сую, -сýешь *eig.* 1. *pasuoti (kortų lošime)*, *atsisakýti*, *nelōšti*; 2. (*kamuolio žaidime*) *pasuoti*, *pėrduoti kamuolį*; 3. *prk.* *pasiduoti*, *pabūgti*, *prisipažinti nugalėtu*; *п. перед опасностями* *pabūgti pavojų*; **~овка**, -и *sport.* *pasuotė*, *pasàvimas*.

пáсока, -и (*medžio*) *sulà*.

паспартý *nkt.* *paspartù*, *kartōninis rėmėlis*; *paklijà*.

пáспорт, -а; *dgs.* *паспортà pāsas*; *предъявить п.* *parodyti pāsà*; *п. станка* *staklių pāsas*; *п. автомобиля* *automobilio pāsas*; **~изация**, -и *pasportizacija*, *pasų davimas*, *pasų (sistėmos) įvedimas*; **~изовать**, -зую, -зýешь *eig.* *ir įvk.* *išduoti pasųs*, *įvesti pasųs*; *išrašýti pasųs*; **~ист**, -а *pasų registruotojas*, *išdavėjas*; **~ный**, -ая, -ое *pāso*, *pasų*; *п. бланк pāso blānkas*; *п. стол pasų stolas*; *п. отдєл pasų skýrius*.

пáссáж, -а *pasàžas*.

пáссáжир, -а *keleivis (pvz. traukinyje, autobuse)*; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *keleivė*; **~опоток**, -а *keleivių srautas*; **~ский**, -ая, -ое *keleivinis (pvz. traukinys)*, *keleivių*, *keleivio*; *п. билет* *keleivio bilietas*.

пáссáжный, -ая, -ое *pasàžo*, *pasàžinis*; *п. инструмент* *astr.* *pasàžinis instrumentas*.

пáссáт, -а *geogr.* *pasātas*; **~ный**, -ая, -ое *pasātinis*; *п. ветер* *pasātinis vėjas*, *pasātas*.

пáссеизм, -а *paseizmas*.

пáссів, -а 1. *fin.* *pasývas*; 2. *prk.* *neigiamýbė*; 3. *gram.* *neveikiamoji rūšis*.

пáссивирование, -я *chem.* *pasyvāvimas*, *pasývinimas*.

пáссивн||ость, -и *m.* *pasyvūmas*, *neveiklūmas*, *abejingūmas*; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно *pasyvūs*, *neveiklūs*, *abejingas*; *п. баланс* *fin.* *pasyvūs balānsas*; ♦ *пáссивное избирательное право teis. pasyvióji rinkimų teisė*.

пáссия, -и *pasen. šnek.* 1. méilēs, aistrōs objēktas; mylimoji, mylimasis; 2. méilē, aistrā; 3. susijau-dinimas, įniršimas, įtūžimas; кричал он в пáссии шūkavo jis įtūžes.

пáста, -ы *pastà, tēpalas*; п. для обуви bātų tēpa-las; зубная п. dantų pastà.

пáстбищ|е, -а *ganyklà, išgana, pāgania*; **~ный**, -ая, -ое *ganỹklinis, ganỹklỹ, gānūmo, gānomasis*; пáстбищные угодья *ganỹklos*; п. период *ganỹklinis laikotarpis*.

пáства, -ы 1. *bažn. kuop.* parapijiēčiai, parapijōny; 2. *šnek. pasen.* gāniava; ganyklà.

пáстель, -и *m. pastėlė*; **~ный**, -ая, -ое *pastėlinis, pastėlės*.

пáстериз|атор, -а *pasterizātorius*; пластинчатый п. plokštėlinis pasterizātorius; трубчатый п. vamz-dinis pasterizātorius; **~ация**, -и *pasterizācija, pas-terizāvimas*; кратковременная п. trumpalaikis pasterizāvimas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig. ir įvk. žr. пастеризовать*; **~ованный**, -ая, -ое; -ан, -ана, -ано *pasterizuotas*; пастеризованное моло-ко *pasterizuotas pienas*; **~овать**, -зую, -зуюшь *eig. ir įvk. pasterizuoti*.

пáстернáк, -а *bot. pastarnōkas, Pastinaca*.

пáстеровский, -ая, -ое *Pastėro, pastėrinis*; пáстė-ровская прививка *pastėrinis skiėpijimas (nuo pa-siutimo)*; п. институт *Pastėro institūtas*.

пáстí, -сý, -сěшь; *būt.* пас, -лá, -лó *eig. ganýti (pvz. galvijus)*.

пáстилá, -ы; *dgs.* -ылы *pastilė (toks saldainis)*.

пáстíлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, -лкам *šnek. pasen. (viena) pastilė; pastilės gabalėlis*.

пáстíсь, пáсєсь; *būt.* пáссия, пáслась, -лось *eig. ganýtis, ėdrauti*.

пáстор, -а *pāstorius (protestantų kunigas)*; **~ский**, -ая, -ое *pāstorius*; **~ство**, -а *bažn. pastorystė, pastoriāvimas*.

пáстý|х, -á *piemuō, ganýtojas, gánvaikis, gānas, skėrdžius, kėrdžius*; ночной п. *naktigonis*; **~ше-ский**, -ая, -ое *piemenỹ, piemeniškas (pvz. poel-gis)*, *piemeñs*; **~ший**, -ья, -ье *piemeñs, piemenỹ*; пáстýшья пєсьня *piemenỹ dainà*; **~** пáстýшья сýмка *bot. žvaginė, žvagūtis, žvangūtis, Capsela bursa pastoris*; **~шка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *piemėnė, ganýtoja, piemenėlė*; **~шóк**, -шкá 1. *piemenėlis, piemen(i)ùkas, ganytojėlis, pāganas*; 2. *zool. ilgasnāpė vištėlė, gíaurỹs, Ral-lus aquaticus*; **~шóнок**, -нка *piemeniūkštis, pie-mengalỹs, piemenėlis*.

пáстыр|ский, -ая, -ое 1. *bažn. ganýtojo, ganýtojiš-кас, kùnigo, dvāsininko*; 2. *pasen. piemeñs, pie-menỹ*; **~ство**, -а *bažn. ganytojiāvimas, kunigāvi-mas*; **~ь**, -я *v. 1. bažn. ganýtojas, dvāsininkas, kùnigas, dvāsiškas tėvas; išpažintiēs klausýtojas*; 2. *pasen. piemuō, ganýtojas, ganōvas*.

пáсты¹, падý, падěшь; *būt.* пал, -а, -о *įvk. 1. kris-ti, pulti, birti*; 2. *parkristi, pargriđti; sukniũbti*; 3. *kristi, tėkti*; 4. *kristi, žũti*; он пал в борьбє за свободý jis krito kovoje už láisvę; 5. *bũti nu-galėtam, įveiktam; pragaĩšti, žlũgti, prapulti*; pa-siđũoti; царýзм пал *carizmas žlũgo*; крєпость пáла tvirtlovė *pasidavė*; 6. *(moralishkat) pulti, pa-silėisti, ištvirtkti, nustumkti*; 7. *netėkti gėro vařdo, savigarbos, apsilėisti, nustumkti*; 8. *(apie gyvulį)*

nugaĩšti, nunỹkti, kristi, padvėsti, pastipti; **~** п. дýхом nusimiñti, susisieloti, netėkti viltiēs; п. жєртвой žũti.

пáсты², -и *m. (žvėries) nasrai, žiódmenys, žiótys*; раскрывáть п. а) *praziódyti*; б) *prasižióti, išsi-žióti*.

пáсты³, -и *m. tarm. spāstai (žvėrimis)*.

пáстыбá, -ы *gānymas, gāniava*.

пáсх||а, -и *bažn. 1. vėlykos*; 2. *paschà (saldus sũ-ris)*; **~áльный**, -ая, -ое *bažn. vėlykinis, vėlykiš-кас*; пасхáльное яýщó vėlykaitis, margũtis.

пáсынковá||ние, -я *genėjimas (ũglių, ūgių, šakelių aplaužymas, nupiaustymas, nukapojimas)*; п. по-мидóров помидóру *genėjimas*; **~ть**, -кýю, -кýешь *eig. ir įvk. (nu)genėti (skabyti, ap)laužyti, (nu)-piaustyti šalutinius ūglius, šakeles*.

пáсынок, -нка 1. *pósūnis*; 2. *bot. pósūnis*.

пáсьянс, -а *pasiasnas*.

пáсýк, -á *zool. žvėnė (pilkoji žiurkė), Rattus nor-vegicus*.

пат¹, -а *šachm. pātas*.

пат², -а *kul. pātas*.

пáтáгóнец, -нца *patagoniėtis (Pietų Amerikos in-dėnas)*.

пáтєнт, -а *patėntas*; п. на изобретєние *išradimo pa-tėntas*; **~ный**, -ая, -ое *patėntinis, patėntų, pa-tėnto*.

пáтєнтóв||анный, -ая, -ое; -ван, -а, -о 1. *patentũo-tas*; 2. *prk. niek. tikras, prisiekes, patentuotas*; п. лгун *tikras melāgis*; **~áть**, -тýю, -тýешь *eig. ir įvk. (už)patentũoti, išdũoti patėntà*.

пáтер, -а *bažn. katalikų kùnigas, pāteris, dvāsiš-кас tėvas*.

пáтєт|ика, -и *patėtika*; **~ический**, -ая, -ое *patėtiš-кас, patėtinis*; **~ичность**, -и *m. patėtiškũmas*; **~ичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *žr. патєтýче-ский*.

пáтєфóн, -а *patėfonas*; **~ный**, -ая, -ое *patėfono, patėfōninis*; пáтєфóнные игóлки *patėfono áda-tos*.

пáтина, -ы *spec. patinà (bronzos apnašas)*.

пáтлáл|стый, -ая, -ое; -áст, -а, -о *šnek., ~тый*, -ая -ое; -áт, -а, -о *šnek. gaurũotas, pasišiaušęs*.

пáтока, -и 1. *sirupas*; 2. *melasà*.

пáтóл|ог, -а *patolōgas*; **~огический**, -ая, -ое *pa-tolōginis, patolōgijos, ligũistas*; **~óгия**, -и *med. patolōgija*.

пáточный, -ая, -ое 1. *sirupo*; 2. *melāsos, melāsinis*; 3. *prk. saldũs, pėrdėtai meilũs*.

пáтриáрх, -а *patriárchas*; **~áльный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *patriarchālinis, patriarchalũs, senō-liškas, senōvinis, senũ papročiũ (pvz. gyvenimas)*; **~áт**, -а *patriarchátas*.

пáтриáрш|еский, -ая, -ое *patriárho, patriárchinis, patriárchiškas*; **~ество**, -а *patriarchystė; patriá-rcho rángas*; **~ий**, -ая, -ее *žr. патриáршеский*.

пáтриóт, -а *patriótas, tėvỹnės mylėtojas*; **~изм**, -а *patriotizmas*; **~ически** *prv. patriótiškai*; **~иче-ский**, -ая, -ое *patriótinis, patriótiškas*; **~ичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *patriótiškas*; п. постý-пок *patriótiškas pōelgis*; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *patrióte*.

пáтрица, -ы *spst. pātrica (reljėfinė spausdinimo forma)*.

патрициан||ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *ist.* patricijē; **пский**, -ая, -ое patricijų, patricijaus, patriciškas.

патриций, -я *ist.* patricijus; aristokrātas.

патрѐн¹, -а *1. (ginklo) šovinių, patrōnas; 2. el.* patrōnas; *3. tech.* griebtūvas, laikiklis; зажим-ный п. griebtūvas; поводковый п. pavalkėlinis griebtūvas; *4. tekst.* tūtėlė; бумажный п. kartōninė tūtėlė; *5. spec.* iškarpa (*drabužių, batų*); *6. trafarietas (audeklo rašto).*

патрѐн², -а patrōnas (*1. užtarėjas, gynėjas, globėjas; 2. šeimininkas, įmonės savininkas; 3. viršininkas, vadovautojas, vadovas*); **паж**, -а *pasen.* patronāžas; **пат**, -а patronātas; **пировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* globėti, patronuoti.

патрѐн||ник, -а šovinio lizdas; **пница**, -ы *pasen.* šovininė; **пный**, -ая, -ое šovinio, šovinių, patrōno; патрѐнная гильза šovinio tūtėlė; п. ящик šovinių dėžė; **пташ**, -а šovininė, šovinių krepšelis, šovinių diržas, patrontašas.

патрубок, -бка *tech.* atvamzdis, atvamzdis, prievamzdis; подводный п. maitinimo atvamzdis; водоотводный п. vandenį nuvedimo atvamzdis; душирующий п. orinio dūšo pūstūvas.

патрулировать, -рую, -руешь *eig.* patruliuoti, sargybą eiti; **пұль**, -я *v. kar.* patrūlis, sargybos būrys, sargyba; sargybinis; **пұльный**, -ая, -ое *1. patruliavimo, patrūlinis, patruliuojantis; 2. -oro dkt.* patrūlis, sargybinis, patruliuojojas.

павужин, -а, **п**, -ы *tarm. pasen.* pavakariai; **пать**, -аю, -аешь *eig. tarm.* pavakariuoti.

пауза||а, -ы *1. pertrauka, pauzė, perstogė, atodūsis, atvangą, perstojis, paliovą; atilsis; 2. muz.* pauzė; **пный**, -ая, -ое pauzės, paūzinis; stąbtelėjimo.

паук, -а *1. zool. vōras, Tegenaria derhami; вод-ной п. vōras narūnas, Arguroneta aquatica; п.-крестовик vōras kryžiuotis, Epeira diadema; 2. prk. šnek.* vōras, žiauruolis, išnaudotojas, siurbėlė; **пбый**, -ая, -ое *šnek.* vōro, vorų, vorinis; kaip vōro; человек на тоненьких пауковых ногах žmogus plonomis (kaip vōro) kójomis.

паукообразн||ые, -ых *dgs. dkt. zool.* voragyviai, vorakūniai, voriniai, *Arachnoidea*; **пый**, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно vōro pavidalo, vōro išvaizdos, kaip vōras.

паупер, -а pauperis; **пизация**, -и pauperizacija; **пизм**, -а pauperizmas.

паутин||а, -ы *1. voratinklis; 2. prk.* pinklės, raizgalai, voratinklis; п. лжи mēlo pinklės; *3. prk.* tinklėlis, siūlėliai, gyslėlės; лицѐ, покрытое паутиной красных жилок gaudonomis gyslėlėmis išvagotas vėidas; **пка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* *1. voratinkliukas, voratinklėlis; 2. voratinklio siūlėlis; 3. mežginys, šydas; пный, -ая, -ое voratinklinis; tinklinis, regžtinis; вся страна покрыта паутиной сетью рек и речек visā šalis išraizgyta, išvagota upių ir upelių tinklū.*

пау||ий, -ья, -ве vōro, vorų; пау|ый ножжи vōro kójos, žr. пау|овый; **пбк**, -чка voruukas, vorėlis.

паф jst. pýkšt (*šūvio garsas*).

пафос, -а patōsas.

пах, -а, о пахе, в паху *anat.* kirkšnis, kirkšnimas; slėpsna, paslėpsnis.

пахан||ный, -ая, -ое; -ан, -а, -о ártas; нива, пахан-ная плугом plūgų artā dirvā; **пый**, -ая, -ое su-ártas, išártas; паханое поле suártas laūkas.

пахар||ский, -ая, -ое artōjo, arėjo, artōjiškas; **п**, -я *v.* artōjas, arėjas; žemdirbys.

пахаты¹, паху, пахешь *eig.* árti; **п** (и) мы пахали *šnek. iron.* ir mēs darbavomės.

пахаты², паху, пахешь *eig. pasen.* *1. plazdėnti, plaikstytis; пахут по ветру стяги plevėsuoja vė-jo plaikstomos vėliavos; 2. beasm.* dvelkti, pús-čioti; *3. tarm.* šliuoti; п. пол šliuoti aslā.

пахвй, -ей *dgs. pasen.* pabulys (*balno šikšna*).

пахнуть, -ну, -нешь; *būt.* пах, пахла, пахло *eig.* *1. kvėpėti, lėisti aromātą, kvāpsnį; 2. dvōkti, atsiduoti, smirdėti, treñkti; пахнет гарью atsiduoda degėisiais; дұрно п. dvōkti; пахнет керосином treñkia, atsiduoda žibalu; 3. prk.* dvelkti, atsi-đuoti; это пахнет стариной tai dvelkia senove; **п** это пахнет недобрым tai gėro nēlema; пахнет тюрьмой grėsia kalėjimas; пахнет порохом ар-тėja, grėsia kāras.

пахнуть, -нет *įvk. šnek.* dvėlkteletі (*puz. vėjelis, šaltis*); padvelkti, papūsti, pūstelėti, apduoti; пахнуло прохладой padvelkė vėsa.

пахов||ик, -а *tarm.* kirkšnių votis; **пбй**, -ая, -ое kirkšnių, kirkšniės, kirkšninis; паховая железá kirkšnių liaukā.

пахот||а, -ы *1. arimas, orė; время пахоты arimo laikas, ármenija; 2. suártas laūkas, arimas; пный, -ая, -ое áriamas, dirbamas; išdirbtas, suártas; пахотная земля dirbamā, ariamā žemė, pasėlinė žemė; п. слой armuō; пахотные орудия arimo, ariamieji padārgai; **п** пахотные крестьяне *pasen.* artōjai, arėjai; **п**, -и *m. šnek. pasen.* išartā dir- vā, arimas.*

пахта, -ы pāsukos, išsukos.

пахта||лка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek.* muštūvis, muštōkė, muštūvas, muštūkė, brokštū-vas; **пльный**, -ая, -ое *šnek.* muštūvio; **пница**, -ы *šnek.* sviesto mušėja; **пнсе**, -я *1. sviesto mu-šimas, sukimas; 2. tarm.* pāsukos, išsukos; **пть**, -аю, -аешь *eig.* sviestą mušti, sukti.

пахуч||есть, -и *m.* kvap(n)ūmas, kvapingūmas; **пий**, -ая, -ее; -уч, -а, -е kvap(n)ūs, kvapingas; kvėpiantis, aromātinis, aromatingas; пахучая ро-машка kvapióji ramūnė; пахучее мыло kvėpiantis muilas; пахучий кофе aromatinga kavā.

пахучка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *bot.* žvirgždė, *Calamintha*.

пацан, -а *menk. šnek.* vaikėzas, vaikpalaikis, vai-kiščias.

пациент, -а pacieñtas; **пка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам pacieñtė.

пациф||изм, -а pacifizmas; **пкация**, -и pacifikāvi- mas, pacifikacija; **пст**, -а pacifistas; **пстский**, -ая, -ое pacifistinis.

паче prv. pasen.: тем п. juō labiau, tuō labiau, juō geriau, tuō geriau; п. чаяния *pasen.* netikėtai.

пачес||ать, -ешу, -еешь *eig. spec., tarm.* pėršu-kuoti, antrą kartą sukūoti (*puz. linus*); **п**, -ей *dgs. spec. tarm.* pašukėlės; pašukos; **пный**, -ая, -ое pašukinis, pašukų, pašukėlių; п. холст pašukėlių, pašukinis áudeklas.

пáчечный, -ая, -ое pokėlinis, pokėlių; п. табáк pokėlinis tabákas; ♦ пáчечная стрельбá šaudymas papliūpomis, sálvėmis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. pokėlis, ryšulys, ryšulėlis, gábužas, plúostas; žiūpsnis; п. свеч žvákų pokėlis; п. сирáп dėžutė cigárų; 2. *geol.* plúostas; п. слоёв slúoksnių plúostas; 3. *tea.* klóstylinis (*baletininkės*) sijonėlis; **~ками** *eina prv.* grúpėmis, plúoštais, pártijomis; телерáммы приходили пáчками telegrámos buvo gáunamos plúoštais; ♦ стрелять пáчками šaudyti papliūpomis, sálvėmis.

пáчка||нье, -я муřzinimas, terliojimas, tepimas, čiurinimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* 1. tėti, муřzinti, terlioti, terlėti, murkšlėti, puřvinti, glėizoti, čiurinti; teřti, trėkti, šlemšti; 2. *šnek.* teplioti, tėti, terlioti (*apie piešiną, rašymą*); ♦ п. пегуáцию (дóброе íмя) juodinti, žeminti, teřti gerą vardą, reputáciją; **~ться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. puřvintis, glėizotis, tėtis, čiurti, terliotis, terlėntis; 2. būti puřvinamam, муřzinamam.

пáчка|отня, -й *šnek.* terliōnė, terlė, tepliōnė, mādargas; **~ун**, -á *šnek.* tepliotojas, teřlius, mūrza, terliotojas, terlėntojas, terlà, terliūgas; knipius (*darbe*), termėklis; **~унья**, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ньям *šnek.* terliotoja, mūrзе, mūrза, terlėntoja, terliūgė.

пáчпорт, -а *žr.* пáспорт.

пашá, -й; *dgs. kilm.* -шэй pašà (*Turkijos ir Egipto aukšto pareigūno titulas*).

пáшен||ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам dirvėlė, arimėlis; **~ный**, -ая, -ое áriamas, dirbamas (*žemė*); dirvinis (*pvz. dobilas*).

пáшешь *žr.* пахáть^{1, 2}.

пáшня, -ы 1. (*odos*) plonmenà, plōnis; 2. papilvė, paslėpsnis, slėpsna.

пáшня, -и; *dgs. kilm.* -шен, *naud.* -шням 1. suártas laukas, arimas, dirvà; dirbamà žemė; armuō, arienà; 2. *pasen.* (*veiksmas*) arimas, orė.

пáшпорт, -а *žr.* пáспорт.

пáштэт, -а *kul.* paštėtas.

пáшý *žr.* пахáть^{1, 2}.

пáщека, -и *šnek.* (*gyvulio*) žandas.

пáщенок, -нка *niek.* vaikagalys, pienburnis.

пáюс, -а (*žuvies ikrų*) plėvė, plėkšnė, plėvėlė; **~ный**, -ая, -ое пáюсная икрà slėgti juodėji (*su plėve*) ikrài.

пáюло, -а *pasen.* *žr.* пáяльник.

пáяль||ник, -а *tech.* lituoklis; **~ный**, -ая, -ое lituojamas; litávimo; **~щик**, -а lituotojas.

пáяние, -я *tech.* litávimas.

пáян||ный, -ая, -ое; -ян, -а, -о lituotas; **~ый**, -ая, -ое *šnek.* sulituotas (*sutaisytas lituojant*).

пáясничать, -аю, -аешь *eig. šnek.* páikšą vaidinti, vaipýtis, darkýtis, paikioti, kvailióti, kraipýtis, máivytis, pliuskuotis, komėdijas krėsti.

пáять, -яю, -яешь *eig. tech.* lituoti.

пáяц, -а 1. komediántas, juokdarys, juokintojas, juokdintojas, pajācas; 2. *prk.* (pa)máiva, šaipōkas, pajācas, juokdarys, komediántas.

ПВО (противовоздушная оборона) PLG (priešlėktūvinė gynyba).

пéвáть, -áл, -áла, -áло *eig. šnek.* dainuoti.

пéвень, -вня *v. tarm.* gaidys.

пéв||ец, -вцá 1. daininiškas, giesminiškas, dainuotojas; 2. *pasen. poez.* dainius, poėtas, giesminiškas, apdainuotojas; **~йца**, -ы daininiškė; giesminiškė, giedotoja, dainuotoja.

пéв|чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.*

1. (*tik apie paukščius*) giesminiškas; čiulbuonėlis, čiulbūtis; птýчка-п. paukštėlis čiulbuonėlis, giesminiškas; 2. *menk.* daininiškė, dainuškininkė, šansonetė.

пéвун, -á 1. *šnek.* daininiškas, giesminiškas (*mėgstantis dainuoti, giedoti*); 2. (*apie paukščius*) čiulbuonėlis, čiulbūtis; 3. *tarm.* gaidys; **~ья**, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ньям *šnek.* 1. daininiškė, giesminiškė (*mėgstanti dainuoti, giedoti*); 2. (*apie paukščius*) čiulbuonėlė, čiulbūtė; лáсточка-п. krėgždė giesminiškė.

пéвуч||сть, -и *m.* dainingumas, giesmingumas, melodingumas; **~ий**, -ая, -ее; -вуч, -а, -е *šnek.* dainingas, giesmingas, melodingas, skambūs; čiulbūs, čiulbantis; giedamas; giesmiškas; п. рóлос giesmingas balsas.

пéвческий, -ая, -ое daininiškų, daininiško, giesminiškų, giesminiško, giedotojų, dainuotojų; dainávimo, dainų; п. вéчep dainų vākaras; п. ансамбль daininiškų ansamblis; пéвческая кóмната dainávimo kambarys; пéвческие способности daininiško gabūmai; пéвческая обéдня *bažn.* giedotinės mīšios.

пéсчий, -ая, -ее 1.: пéвчие птýцы паўкščiai giesminiškai, čiulbuonėliai, čiulbantieji paūkščiai; 2. -ero *dkt.* giedotojas, giesminiškas, choristas (*bažnytiniam chore*); 3. -ero *dkt. pasen.* daininiškas.

пéгáнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам urvinė žąsis, *Tadorna tadorna*.

Пегáц¹, -а Pegāsas (*pasakų sparnuotas žirgas*); ♦ оседлáть Пегáца pabalnóti Pegásą (*tapti poetu*).

Пегáц², -а Pegāsas (*šiaurinio pusrutulio žvaigždynas*).

пéгáс, -а *šnek. juok.* arklýs, arklīokas, žirgas.

пéгий, -ая, -ое; пег, -а, -о óбуолмуšis (*pvz. arklys*), baltmařgis, kėršas.

пéдáгóг, -а pedagōgas, pedagōgė; **~ика**, -и pedagōgika; **~ически** *prv.* pedagōgiškai; **~ический**, -ая, -ое pedagōginis; pedagōgiškas, pedagōgų; **~ичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно pedagōgiškas.

пéдáль, -и *m.* pedālas, paminà (*pvz. pianino*), pakója; **~ный**, -ая, -ое pedālo, paminós; сù pedālais; pedālinis, pamininis.

пéдáнт, -а pedántas; **~йзм**, -а pedantizmas, pedantiskūmas, smulkmeniškūmas.

пéдáнтч||еский, -ая, -ое pedántiškas, smulkmeniškas; **~ность**, -и *m.* pedantiskūmas; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно pedántiškas.

пéдáнт||ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам pedántė; **~ский**, -ая, -ое pedánto, pedántų; pedántizmo, pedantiskūmo, pedántiškas; **~ство**, -а *žr.* педáнтизм.

пéдвúз, -а (педагогическое высшее учебное заведение) aukštóji pedagōginė mokyklà.

пéдерáст, -а pederāstas; **~ия**, -и pederástija.

пéдиáтр, -а *med.* vaikų gýdytojas, pediátras; **~ия**, -и pediátriја.

педикюр, -а *pedikiūras*; ~ша, -и *pedikiūrininkė*.
пединститут, -а (педагогический институт) *pedagoginis institutas*.

педометр, -а *žingsniāmatis (prietaisas)*.

пéжина, -ы *margulys, mǎrgymė, keršulys*.

пейза́ж, -а *peizažas, kraštovaizdis, gamtovaizdis*;

~йст, -а *peizažistas, gamtovaizdžių piešėjas, gamtovaizdininkas*; ~ный, -ая, -ое *gamtovaizdinis, kraštovaizdinis, gamtovaizdžių, peizažo, peizažų, peizažinis*.

пéйсы, -ов *dgs. žaŋdenos, peisai*.

пек, -а *pikis (dervos masė)*.

пéк *жр. печь²*.

пéкар||ить, -рю, -ришь *eig. šnek.*, ~ничать, -аю, -аешь *eig. šnek.* *kerėjauti, būti kerėju*; ~ный, -ая, -ое *keramasis, kerimo; kerėjo, kerėjų; kerųklos, kerųklų; пекáрное ремесло керėjo āmatas; пекáрная печь керųklos krósnis*; ~ня, -и; *dgs. kilm.* -рен, *naud.* -рям *керу́клà*.

пéкар||ский, -ая, -ое 1. *керėjo, керėjų*; 2. *керамàsis; пекáрские дрожжи керámosios mielės*; ~ь, -я *керėjas, duónius, duonkerųs*.

пéкин||ец, -нца *pekinietis, Pekino gyvėntojas*;

~ский, -ая, -ое *Pekino*.

пеклевá||ние, -я *pikliāvimas*; ~ка, -и *šnek.* 1. *pikliuoti miltai*; 2. *pikliuota duona; pikliuotos duonos kepalėlis*; ~ник, -а *жр. пеклевáнка (2 reikš.)*; ~ный, -ая, -ое *pikliuotas; п. хлеб pikliuota duona*; ~ь, -и *m. tarm. жр. пеклевáнка (1 reikš.)*.

пеклевá||ть, -люю, -люешь *eig. pikliuoti*; ~ся, -люется *eig. būti pikliuojamam*.

пеклѣвка, -и *жр. пеклевáние*.

пéкло, -а *šnek.* 1. *prāgaras; prāgaro ugnis*; 2. *kaitrà, karštis*; 3. *prk. kárštos kautynės; širšýnas, prāgaras; пробрáться сквозь неприятельское п. prasiskverbtì prò priešų širšýną*.

пéкса *жр. пéчься^{1, 2}*.

пéку *жр. печь²; ~сь жр. пéчься^{1, 2}*.

пелáгический, -ая, -ое *pelāginis; пелáгическая фáуна pelāginė gyvūnijà*.

пелáргони||н, -а, -о *bot. pelargónijos, pelargóninis*; ~я, -и *bot. pelargónija*.

пеленá, -ы; *dgs.* -ы, -лén, -нам 1. *pasen. aptiestuvė, užtiesalas, dañgalas, āpdangalas, drobùlė, mārška*; 2. *prk. uždanga, āpklotas, āpdangalas; miglà; п. дýма заволоклá все нéбо dūmų uždanga apráukė visà dañgų*; 3. *dgs. pasen. vystyklaì*; ◆ *словно п. с глаз упáла лýг шýдас nuò akių nukrito, ūmai praregėjo (ūmai suprato visà laiką klydės)*; с пелén iš pát mažėis.

пеленá||ние, -я *výstymas; vyturiāvimas*; ~ть, -áю, -áешь *eig. výstyti, vyturiuoti*.

пелén||ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *výstykla, vystyklėlis*; ◆ *выйти из пелéнок tapti savarakiškam*.

пелерин||а, -ы, ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *pelerinà*.

пелéс||ина, -ы *tarm. šnek. raibulys, šlākas (kailyje), dēmė*; ~истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *жр. пелéсый*.

пелéсый, -ая, -ое; -ёс, -еса, -есо *tarm. raibuliuotas, šlakuotas, raibas, rāinas, dēmėtas*.

пеликáн, -а *zool. pelikānas, Pelecanus*.

пельмéни, -ней *dgs. koldūnai*.

8. Rusų-lietuvių k. žodynas

пémз||а, -ы *pēmza (išakijusi lava)*; ~овáть, -зýю, -зýешь *eig. pēmza lýginti, glūdinti, poliruoti*; ~овый, -ая, -ое *pēmzinis, pēmzos*.

пéна, -ы *putà, pùtos; puřslai*; снять пéну *nugriēbti, nugraibyti putàs*; мыльная п. *muilo puřslai, pùtos*; конь в пéне *žirgas plūdeje, suplūkęs, putòtas žirgas*; покрýться пéной *apsiputòti, suputòti*.

пенáл, -а *plūksninė (mokinio), penālas*.

пенáты, -ов *dgs. pasen. poez. penātai*.

пенёк, -нýкà 1. *kelmėlis, māžas kėlmas*; 2. *spec. (paukščio) plūksnos šaknis, smaigalys, padaigslis, padáiga(s)*; 3. *(grybo) kòtas*; 4. *(žolės) stiebas*; 5. *tarm. (bičių) avilys, kėlmas*.

пéние, -я *daināvimas, giedojimas; čiulbėjimas, suokimas*; урòк пéния *daināvimo pamokà*; п. соловья *lakštingalos suokimas*; п. пернáтых *plunksnuočių čiulbėjimas, giedojimas*.

пéни||стый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *putòtas (pvz. bangos), putojantis (pvz. muilas)*; išputòjes, nuputòjes; *apsiputòjes; putų pavidalo; пенистое вино putojantis výnas, putòkšlis*; ~ть, -ню, -нишь *eig. sukėlti, suplakti putàs*; ~ться, -нюсь, -нишýсь *eig. putòti, apsiputòti*; п. от злòбы *prk. iš pýkčio apsiputòti, purlioti*.

пенициллін, -а *farm. penicilinas*.

пéнка¹, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. *plėvėlė (pvz. ant šilto pieno), krėnà, krėnėlė, grienėlė, griėjimas, graimas*; 2.: *морская п. jūrų pùtos (akytas mineralas)*.

пéнка², -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *жр. пéночка*.

пéнковый, -ая, -ое *min. jūrų pùtos; пénковая трýбка rýpkė iš (mineralo) jūrų pùtos*.

пéнный, -ая, -ое *putojantis, putòtas; пénное вино pasen. stipri (mažai valyta) degtinė*.

пенo||бетон, -а *tech. putbetonis*; ~гипс, -а *putgipsis*; ~плáст, -а *putų plastmasė*; ~силикáт, -а *tech. putsilikatis*; ~стеклó, -á *putų stiklas*.

пéночка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *zool. krosnilanda, pečialánda (paukštis), Phylloscopus trochilus*; п. пересмешка *tošinukė, Hippolais icterina*.

пенс, -а *peřsas (smulki Anglijos moneta)*.

пенсионёр, -а *peřsininkas*; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *peřsininkė; ~ский, -ая, -ое peřsininko, peřsininkų*.

пенсионный, -ая, -ое *peřsijų, peřsijos, pensijinis*.

пéнс||ия, -и *peřsija*; п. за выслугу лет *peřsia už ištarnautą laiką, už ištarnautus metus*; персонáльная п. *personálinė peřsija*.

пенснé *nkt. pensnė (akiniai be rėmų)*.

пéнтáметр, -а *lit. pentāmetras (eiluavimo būdas)*.

пéнтюх, -а 1. *šnek. drībšas, liulýs, vėpla, žioplys, ingis, stuobrýs*; 2. *tarm. pilvas; vėdaras*.

пéнь, пня; *dgs. пня v. 1. kėlmas, kėras, šiekštas; stuobrýs; корчевáть пня ráuti kėlmas*; 2. *pasen. avilýs, bičių kėlmas*; 3. *prk. šnek. stuobrýs, kėlmas (apie kvailą ir nepaslankų žmogų)*; ◆ *стать в п. pasen. pasimėsti, netėkti nuovokos; стойт как п. stóvi kaip strámpas, kaip pagalýs, kaip stuobrýs; валить чéрез п. колòду tiñgiai, aplaidžiai kà dirbti, daryti*.

пéнь||ел, -я, ~ё, -я *šnek. kuop. kelmaì; kelmynė; топить печь пéньём kūrėnti krósnį kelmaìs*.

пéнье², -я *šnek. pasen.* daināvimas, giedojimas.

пеньк||а́, -й *kanāpių plūoštas, kanāpės; верёвка из пеньки* kanāpinė virvė; **~овый**, -ая, -ое *kanāpinis, kanāpių plūošto, kanāpių; пеньковые очки* kanāpių nūšukos, pašukos.

пéня¹, -и *dėlspinigiai.*

пéн||я², -и *šnek. pasen.* priekaištāvimas, káltinimas; skundimasis, skuñdas, guodimasis; **~ять**, -яю, -яешь *eig. šnek.* prikáišioti, priekaištāuti, káltinti; skųstis; bárti, plústi; пеняйте сáми на себá pátys esate kalti, sáu prikáišiokite, savė káltinkite; онá пеняла емý за то, что он остáвил еé однý жì бáрè жì, prikáišiojo jáм ўž tai, kàd jis paliko já vieną.

пеон, -а *peonas (vargingasis valstietis, bernas Pietų Amerikoje).*

пéпел, -пла *pelenai; plėnys, degėšiai; превращать (обратить) в п.* sudėginti, sunaikinti, paversti *pelenais, palėisti plėnimis; ♦ посыпать главý (голову) пéплом* liūdėti, gedėti, gailėtis, nešiōti gėdulą; подня́ть из пéпла atstatýti (*tai, kas buvo sugriauta, sudeginta*); **~истый**, -ая, -ое; -ист, -а, -о 1. *peleningas; pelenuotas; 2. pelenų spalvės, peleninis.*

пепелить, -лю, -лшь *eig.* 1. *pelenais* vėrsti, sudėginti *ikl pamatų; plėnimis* lėisti; **~ся**, -люсь, -лшсь *eig.* *pelenais, plėnimis* vėrsti.

пепелище, -а 1. *degėšiai; degimai, dėgsnys, gaisravietė; 2. pasen.* gimtieji namai; родно́е п. tėvų žemė, tėvų namai.

пéпелнь||ица, -ы *peleninė; ~ый*, -ая, -ое 1. *peleninis, pelenų; pelėnis; 2. pelėkas (spalva), šėmas, pelenų spalvės, peleninis.*

пепсин, -а *med.* pepsinas (*skrandžio sulčių fermentas*).

первáч, -á *šnek.* pirmarūšė, gerōs kokybės, rinktinė prėkė; pirmalakai (*apie grūdus*); pirmakošis (*apie alų*); мука-п. pirmarūšiai miltai, pirmamilčiai.

первѣйши́й, -ая, -ее 1. pirmiausias, pirmučiausias; 2. *šnek.* pirmarūšis, tikriausias, pirmaeilis, svarbiausias.

первенец, -нца *pirmagimis, pirmgimis.*

первенств||о, -а 1. pirmenybė, pirmumas, pirmystė, prioritetas, vyravimas, pirmavimas; имѣть п. pirmauti; 2. *sport.* pirmoji vietà; уступитъ п. užlėisti pirmąją vietą, nebeprimauti; завоевать п. išeiti į pirmąją vietą, iškovoėti pirmąją vietą; оспáривать п. varžýtis, kovoti dėl pirmosios vietos; 3. *sport.* pirmenybės; п. Европы Eurōpos pirmenybės; **~овать**, -твую, -твует *eig.* ir **~овáть**, -твóю, -твóует *eig.* pirmauti, būti pirmajam, turėti pirmenybę; **~ующий**, -ая, -ее 1. pirmaujantis; vūgaujantis; nūgalintis; 2. svarbiausias, pirmaeilis.

первенький, -ая, -ое pirmutis, pirmutėlis.

первинка, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам šnek.* pirmiena; огуцý первинки pirmieji aguškai; рассказывать первинку pāsakoti naujieną; ♦ это мне не в первинку таí мáн нѣ pirmiena, нѣ naujiena, нѣ pirmąkart.

первичн||ость, -и *m.* pirmumas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. pirmaprādis, pirminis, pradinis; первичная обработка металла pirminis, pradinis metalo apdirbimas; п. период развития pradinis vūs-

tymosi laikotarpis; 2. pirminis, pirmutinis; žemutinis; первичная партийная организация pirminė partinė organizācija.

первоапрѣльский, -ая, -ое balañdzio pirmosios; первоапрельская шýтка balañdzio pirmosios pōkštas.

первобращ||ис, -я *šnek.* pirmosios vedýbos, pirmoji sántuoka; **~ный**, -ая, -ое *šnek.* 1. pirmosios sántuokos (*pvz. vaikai*); 2. pirmvadas, pirmąkart susituokusis.

первовытнoобщинный, -ая, -ое: п. строй pirmýkštė bendruomeninė sántvarka.

первобытн||ость, -и *m.* pirmýkštė, pirmovinė buitis, padėtis, primityvumas, pirmovė; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. pirmýkštis, pirminis, pirmovės, pirmovinis, senovinis, senýbinis, pirmaprādis; первобытные лесá pirminės, senovinės girios; первобытное общество *ist.* pirmýkštė visuomenė; первобытные люди pirmýkščiai, senoviniai žmonės; 2. *prk.* prāstas, primityvus, netóbulas; 3. *prk.* nekulūringas, necivilizuotas, laukinis.

первогoд||ник, -а, **~ок**, -дка *šnek.* 1. vienamėtis, (vienerių) mētų (*pvz. vaikas*); žiemmitys, mitulys; телёнок-п. pirmamėtis, mitulys veršėlis; 2. pirmamėtis (*pvz. karys, mokinys*).

перво||звáнный, -ая, -ое pirm kitų kviēstas, garbingiausias (*svečias*); **~здáнный**, -ая, -ое 1. pirmiausia susidaręs (*pvz. uoliena*), pirminis, pirmaprādis; первоздáнная корá земли pirminė žemės plutà; 2. *prk.* nepakitęs, nepáliestas, tyras; ♦ п. хаос *prk.* visiškas chaosas; **~зймье**, -я *tarm.* žiemės pradžia; pirmieji šalčiai; pirmasis rōgiakelis; **~истóчник**, -а pagrindinis, pirminis, originalūs dokumentas, šaltinis, originālas; изучать Мáрксá по первоистóчникам studijuoti Márksą iš originalų; солнце — п. теплá сáулė — šilumōs šaltinis.

перво́й, -áя, -о́е *šnek.* pirmasis, pirmas.

первоклáсси||к, -а pirmaklāsis (*mokinys*), pirmosios klāsės mokinys, pirmokas; **~ца**, -ы pirmaklāsė, pirmosios klāsės mokinė, pirmokė.

первоклáссный, -ая, -ое pirmarūšis, pirmaklāsis, geriausias, pirmaeilis, puikus.

первокурсн||к, -а pirmakušis, pirmojo kūrso studentas; **~ца**, -ы pirmakušė.

Первомáй, -я Gegužės Pirmoji.

первомáйский, -ая, -ое Gegužės Pirmosios; п. праздник Gegužės Pirmosios švenītė.

перво-на́перво *prv.* *šnek.* pirmiausia, visų pirmà, iš pradžių.

первоначáло, -а 1. pradmuo, esminė pradžia; 2. *šnek.* pradžia.

первоначáльн||ик, -а *šnek.* vyriausiasis viřšininkas; **~о** *prv.* raciojė pradziojė, iš pradžių, anksčiau, pirmà; **~ость**, -и *m.* pirmumas, pradžia; elementarumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. pirminis, pradinis, pirmutinis, pirmaprādis; ankstyvėsnis, pirmėsnis; п. план pirmutinis, pirmasis plānas; первоначáльная причина pradinė priežastis; 2. elementārinis, pāprastas; первоначáльные сведения по фíзи́ке elementārinės žinios iš fizikos; 3. pradinis, pirminis; п. иск *teis.* pradinis ieřkinys; первоначáльное накоплѣние капиталá

ekon. pradinis kapitālo kaupimas; первоначальные числа *mat.* pirminiai skaičiai.

первообраз, -а pirmavaizdis; prototipas; ankstyvėnis pavyzdys; **~ный**, -ая, -ое pirmýkščio vaizdo, pirminis; первообразная форма pirminė forma.

первооснова, -ы pirminis, pirmaprādis pagrindas, pirmoji pradžia; pagrindinis prādas.

первоочередной, -ая, -ое pirmaeilis, pirmučiausias, svarbiausias, neatidėliotinas; первоочередная задача pirmaeilis, neatidėliotinas uždavinys; **~едность**, -и *m.* neatidėliojamumas, skubumas, pirmaeiliškumas, pirmumas; **~едный**, -ая, -ое *žr.* первоочередной.

первопечатник, -а pirmasis spausdintojas, pirmasis spaustuvininkas; **~ый**, -ая, -ое pirmojo spausdinimo (*knuga*), pirmą kartą (iš)spausdintas.

первопрестольный, -ой *dk.* Maskvos miestas; **~ый**, -ая, -ое: п. град *ist.* pirmoji, senoji sostinė.

первопри|существующий, -ая, -ое *pasen.* pirmininkaujantis; **~чина**, -ы pirmaprādis pagrindas, pagrindinė, pirmoji priežastis.

первопуть, -а *tarm.*, **~ка**, -и *šnek.* *žr.* первопутьок.

первопутьок, -а pirmasis rōgiakelis; **~ье**, -я *šnek.* *žr.* первопутьок.

перворазрядник, -а *sport.* pirmaatyskyrininkis; **~ница**, -ы *sport.* pirmaatyskyrininkė; **~ый**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. pirmojo atskyrio; pirmosios kategorijos, grupės; 2. pirmarūšis, labai gėras, puikus.

первородный, -ая, -ое 1. *pasen.* pirmagimis (*sūnus*); pirmdėlys (*gyvulus*); 2. prigimtas, prigimtinis, įgimtas; nesūteptas, skaitūs; первородная красота prigimtas grožis; п. грех a) pagrindinė klaidā; b) *bažn.* pirmoji nuodėmė; **~дство**, -а *pasen.* pirmenybė pagal gimimą, pirmgimystė; **~дство** перворо́дства pirmgimystės teisės; **~дьящая**, -ей *dk.* pirmą kartą gimdanti; **~жденный**, -ая, -ое pirmagimis.

первостепенный, -я *v. bažn.* metropolitas; **~шенник**, -а 1. *ist.* vyriausias žynys, vaidilā; 2. *bažn.* vyriausias dvāsininkas.

первоснежье, -я pirmasis sniegas.

первосон|ие, -я, **~ье**, -я pirmasis miegas, pirmamiegis.

перво|сортный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. pirmosios rūšies, pirmarūšis; pirmaklasis; 2. *šnek.* puikus, įžymūs, įstabūs, labai gėras; **~статейный**, -ая, -ое *pasen.* 1. pirmosios kategorijos, rūšies, pirmojo laipsnio; п. купец pirmos gildijos pirklys; 2. *šnek.* pirmarūšis, puikus; п. товар pirmarūšė prekė; п. плут *prk.* *šnek.* gudrus sukčius; **~стенный**, -ая, -ое; -нен, -нна, -нно 1. svarbiausias, labai svarbus; didžiausias, pagrindinis; pirmaeilis; конференция первостепенного значения pirmaeilės reikšmės konferencija; 2. *šnek.* puikus, atsākantis.

перво|тел, -а pirmas apsiveršiāvimas; **~елка**, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -жкам, **~ельная**, -ой *dk.* pirmāversė, pirmadelė, pirmatelė.

первоучитель, -я *v.* mōkytojas pradininkas, mōkytojas pioniērius.

перво|цвет, -а 1. *bot.* raktāžolė, dangaus raktai, *Primula*; 2. pirmasis, ankstyvasis žydėjimas; pir-

miejį pavāsario žiedai; **~элемент**, -а pirmasis, pagrindinis elementas.

первый, -ая, -ое pirmas, pirmasis, pirmutinis; первое блюдо pirmasis patiekalas; я в п. раз уехал в город аš pirmą kartą išvažiavau į miestą; первое января sausio pirmoji; п. том pirmasis tomas; в первом часу pirmą vālandą; п. среди равных pirmutinis tarp lygių; влюбиться с первого взгляда įsimylėti iš pirmo žvilgsnio; не первой молодости nebė jaunas, pagyvėnės; невым делом pirmiausia, iš pradžių, visų pirma; на п. случай prādžiai; в первую очередь skubiausia; pirmiausia, greičiausia; п. встречный kās rakliūves.

перга, -й bičių dūona (*žiedadulkės, bičių sudėtos į korius ir apipiltos medum*).

пергамен, -а *žr.* пергамент.

пергамент, -а pergamentas (1. *oda*; 2. *rankraštis*; 3. *popierius*); **~ный**, -ая, -ое pergamentinis, pergamentas; п. лист pergamentas lākštas; пергаментное лицо *prk.* *šnek.* pergamentinis (*išgeltęs*) vėidas.

пергамин, -а pergaminas (*plonas, permatomas popierius*).

пергидроль, -я *v. chem.* perhidrolis.

переадрес|овать, -сую, -суеть *ivk.*, **~овывать**, -аю, -аешь *eig.* pėradresuoti; (iš)siųsti kitū, naujų ādresu.

переерестовать, -сую, -суеть *ivk.* *šnek.* (*daug, visus*) suimti, suareštuoti.

перееаттест|ация, -и pėratestavimas, peratestācija; įvertinimas iš naujo; **~овать**, -сую, -суеть *ivk.*, **~овывать**, -аю, -аешь pėratestuoti, iš naujo atestuoti, (į)vertinti.

перебазировать, -рую, -руешь *ivk.* pėrbazuoti, pėrkeldinti; **~ся**, -руюсь, -руеься *ivk.* pėrsibazuoti, pėrsikelti, išsikeldinti.

перебаллотир|овать, -рую, -руешь *ivk.* pėrbalsuoti, pėrrinkti (*kandidatų*); **~оваться**, -руюсь, -руеься *ivk.* bŭti pėrbalsuotam, pėrrinktam; **~овка**, -и pėrbalsavimas, pėrrinkimas; **~овывать**, -аю, -аешь *eig.* iš naujo balsuoti, riākti; **~овываться**, -ауюсь, -аеься *eig.* bŭti pėrbalsuojamam, pėrrenkamam.

перебавривать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* переборщять.

перебег|г, -а pėrbėgimas; rōbėgis; **~гать**, -аю, -аешь *eig.* pėrbėginėti, pėrbėgioti, bėginėti, bėgti; дорōга перебегала чєрез нōвые мосты kėlias ējo pėr naujūs tiltus; ♦ п. глазами žvilgčioti, žvalgýtis; **~жать**, -ерý, -ежйшь, -ерýт *ivk.* 1. pėrbėgti (*pvz. per kelią*); nubėgti, atbėgti (*tolyn, artyn*); п. глазами *prk.* pėrzvelgti; 2. pėrsimesti, pėreiti, pabėgti (*pvz. pas priešus*); 3. pralekti; **~жка**, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам pėrbėgimas, pėrsimetimas; pėrėjimas; **~жки**, -жек *dgs.* miestai (*toks žaidimas*).

перебегчи|к, -а pėrbėgėlis, pėrsimetėlis; **~ца**, -ы pėrbėgėlė, pėrsimetėlė.

перебелить, -елю, -елишь ir -елишь *ivk.* 1. naujai išbāltinti, pėrbāltinti; 2. *šnek.* pėrbāltinti (*sugadinti bebalinant*); 3. *pasen.* pėrrašyti į švārastį.

переберý *žr.* перебрать; **~сь** *žr.* перебраться.

перебесѣть, -бешу́, -бесишь *ivk. šnek.* įširdinti, įpūkinti, įsiūtinti, sukirsinti; **~ся**, -бешусь, -бесишсь *ivk.* 1. įdūkti, įsiūsti, išėlti; pasiūsti (*apie visus, daugelį*); 2. pėrdūkti, išsišėlti, atlyžti.

перебешу́ žr. перебесѣть; **~сь** žr. перебесѣться.

перебива́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. išmušinėti, išdaužinėti; 2. pėrmušinėti; 3. pėrtraukinėti, pėrtarinėti (*kalbant*); **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. išdužinėti, daužyti (*daugeliui*), daužėti; 2. *šnek.* skuřsti, suñkiai vėfstis, suñkiai gyvėnti, šiaip taip vėfstis, manýtis, plūktis; **◆** п. с грошѣ на копѣйку (п. с хлѣба на квас) blogai gyvėnti, skuřsti, vargti.

перебивка, -и (*baldu*) армушimas, aptraukimas iš paũjo.

перебинтовать, -тѹю, -тѹешь *ivk.* 1. pėrtvarstyti, pėrvyturiuoti; 2. aptvārstyti (*visą*).

перебира́ть||ель, -я *v. rūšiūotojas, skirstytojas; ~ельница*, -ы *rūšiūotoja, skirstytoja; ~ь, -аю, -аешь eig.* 1. rūšiūoti (*puz. obuolius*), rānkoti, pėrrinkinėti, lasýti (*puz. uogas*), skirstyti, pėržiūrinėti (*puz. laiřkus*), sklaidýti, vartýti (*puz. knygos lapus, plaukus*); 2.: п. пālyуами pīřšais jūdinti, dirginti, ėiupinėti, liesti, glāmžyti, peřioti, kedėnti, trāukyti (*puz. skarelę*); tarřyti; п. кабулками řokiuoti, řokinėti, kāukřioti ūžkulniais; п. ногāми mēċioti, kilnōti kōjas, trýpċioti, trypinėti, trepėnti; **~ься**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. kėltis; lpti (*per kę*); slānkioti (*iř vietos į vietą*); 2. krāustytis, kėltis, dangintis; výkti; 3. bōti atrenkamām, išrenkamām, rūšiūojamām, pėrrenkamām.

перебѣть, -бѹю́, -бѹешь *ivk.* 1. (*visus, daugelį*) išmūšti, iškāuti, išžudyti (*puz. kovoje*), išgalābyti; 2. išdaužyti (*puz. stiklus*), išmūšti, sukūlti (*puz. indus*); 3. išlāužti, pėrlaužti, pėrmušti (*puz. kauką*); п. рѹку nulūžti rañkę; 4. naujai aptraukti, армūшти (*baldu*); 5. išdaužyti, išmūšti; п. перѣну išdūlkinti pātalus; 6. pėrkirsti, pėrtraukti, nutrāukti (*puz. kalbą*), pėrtarti (*žodį*); 7. *šnek.* atmūšti (*puz. pirkinį*), paveřti; **◆** п. допорѹ (*кому-л.*) ūzbėgti ūž akių (*kam*); **~ся**, -бѹюсь, -бѹешься *ivk.* 1. sudūžti (*puz. daug indų*); 2. suñkiai, šiaip taip išsiveřsti, išgyvėnti, šiaip taip išsimanýti.

перебодать, -аю, -аешь *ivk.* subadýti (*ragais*), apibadýti; ūžbadýti.

перебѹй, -я *1. trūkċiojimas (puz. řirdies)*, pėrtūkis, pėrstojis; sutrikimas, nereguliarumas; řlubċiojimas (*puz. gamyboje*); 2. *šnek.* kāinu kėlimas (*puz. per varžytines*); **~ный**, -ая, -ое nelygūs, trūkċiojamas; sutriñkamas, nereguliarus, sū pėrtūkiais; **~щик**, -а *šnek.* kāinos varýtojas, kėlėjas (*puz. tugėje*).

переболѣвать, -аю, -аешь *eig.*, **~еть**, -ѣю, -ѣешь *ivk.* 1. pėrsirgti, pakėlti ligą, išsisiřgti; susveikti; 2. atskaudėti, liautis skaudėjus, atsopėti, atgėlti, pėrskaudėti; п. гѹрем pėrgyventi nelāime, řirdgėlę; у негѹ душā переболѣла jis jau paliŹvė sielvartāuti, jō siela vėl sveikā.

переболтать, -аю, -аешь *ivk. šnek.* dār kařtą pateiliuskuoti, suplākti; п. молоко с водою suplākti pīeną sū vāndeniu.

перебѹр, -а *1. pėrimtoji (virřsaus)* sumā, pėrėmimas, pėrvirřijimas, pėrvirřis; 2. *tech.* papildomoji paravarā.

переборāнивание, -я antrinis akėjimas, pėrakėjimas; atakėjimas.

перебѹрка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *1. pėrrinkimas, atrinkimas, pėržiūrėjimas, pėrrūřiavimas; 2. gabėnimas, pėrsigabenimas; 3. spst. pėrrinkimas (surinkto teksto); 4. pėrdaras, pėrdoris, pėrtvaras, sienėlė; 5. šnek. pasen. pabariamas; akibrokřštas.*

переборон||ять, -оню́, -онѣшь *ivk.*, **~овать**, -нѹю, -нѹешь *ivk.* pėrakėti, naujai išakėti; atakėti.

переборѹть, -орю́, -орешь *ivk.* 1. *šnek.* nugalėti (*visus, daugelį*), nukovōti, įveikti, nuringti; 2. *prk.* įveikti (*puz. baimę*), pėrgalėti (*puz. save*), nugalėti, sutrāmdyti.

переборщѣть, -щу́, -щѣшь *ivk. šnek.* pėrdėti, pėrsūdyti, pėržengti saiko ribās, išpūsti.

перебрāн||иваться, -аюсь, -аешься *eig. šnek. (tarpusavyje, laikas nuo laiko)* bārtis, rietis, piktais řodžiais mėtytis, kėiktis, řodžiūotis; **~ить**, -нѹю, -нѣшь *ivk.* išplāsti, išbārti (*daugelį, visus*), išādyti, iškėikti, iškōneveikti; **~яться**, -нѹюсь, -нѣшья *ivk.* išsiplāsti, išsibārti, išsikėikti; susibārti, susiřodžiūoti, susiplāsti, susirietti; **~ка**, -и *šnek.* rietynės, rietenos, bařnis, bařniai, vaidai, riejmasis.

перебрāсывать, -аю, -аешь *eig.* 1. pėrmėtinėti, pėrsvidinėti, pėrmėċioti, pėrkrovinėti; pėrkilnoti, kilnōti; 2. statýti, tiesti (*puz. tiltą*); **žr.** перебросать, перебрѹсѣть; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. pėrřokinėti, pėrbėginėti; pėrlipinėti, pėrsimėċioti; 2. mėtytis (*kuo*); п. мячāми mėtytis sviediniais; 3. *prk.* pasikeitinėti, keistis; п. словāми řnekuċiuotis, řnekinėti.

перебрāть, -берѹ́, -берѣшь; *būt.* -брāl, -бралā, -брало *ivk.* 1. išrūřiūoti (*puz. vaisius*), išrānkoti, pėrrinkti (*puz. bulves*), išlasýti (*puz. uogas*), išskirstyti, suskirstyti; 2. pėržiūrėti (*puz. laiřkus*), išvartýti, išsklaidýti; paliesti, pajūdinti (*puz. stygas*), paċiupinėti; 3. *šnek. (išardžius vėl)* suriñkti; suremontuoti, sutaisyti; 4. paĩmti virřaus, paĩmti per daũg, pėrimti; 5. *spst.* pėrrinkti; 6. *prk.* prisimiñti; п. в пāмяти все событія дня prisimiñti visus dienōs įvykius; **~ся**, -берѹсь, -берѣшья; *būt.* -брālся, -бралась, -бралось ir -бралось *ivk.* 1. pėrsikelti, pėrsigauti, pėrplaukti (*puz. per ežerą*); pėreiti, pėrlpti, pėrkilti, pėrkopti (*puz. per kalną*); 2. pėsikraustyti (*puz. į kitą butą*), nusikraustyti, nusidanginti, pėrsigabenti; atsikrāustyti, atsikėlti, atsidanginti.

перебрѣсть, -брѣдѹ́, -брѣдѣшь; *būt.* -брѣл, -брелā, -брелѹ *ivk.* 1. pėrbristi; 2. *šnek.* pėrkūitinti, kōja ūž kōjos pėreiti, pėrdūlinti.

перебродѣть¹, -оужу́, -ѹдишь *ivk. šnek.* 1. išbrāidžioti (*visur*); prisibasýti, prisivaikřtinėti, išvaikřtinėti; 2. pėrbristi; řty речѹнку тоľко кѹрицы не перебрѹдят řito upeliākřřio tik viřštos nepėrbrenda; 3. pėrsivilkti, pėrkėblinti (*puz. gatvę*).

перебродѣть², -ѹдит *ivk.* išrāgti, įrāgti, išfermentuoti; pėrrūgti (*puz. alus*).

перебросать, -аю, -аешь *ivk.* pėrmesti (*viską, daug*), pėrmėtyti; išmėtyti; п. все кāмни в воду sumātyti visus ākmenis į vādenį.

перебрóсить, -óшу, -óсишь *юк.* 1. *пérmesti* (*pvz. akmenį per tvorą*), *pérsvesti*; *peř* toli numésti; *sumésti*; *užsimésti* (*pvz. maišą ant pečių*); 2. *pérkelti*, *iškélti*, *nukélti* (*pvz. darbuotoją*); 3. *pérmesti*, *pérkelti* (*pvz. kariuomenę*); 4. *nutiésti* (*pvz. tiltą per upę*), *pastatýti*; *~ся*, -óшусь, -óсишься *юк.* 1. *pérsikelti*, *pérskristi*, *pérsimesti*, *nuvýkti*, *pérsókti*; 2. *pasen. pérsimesti* (*pvz. į priešų pusę*); 3. п. нэсколькими слова́ми та́рти vienas ant rām kėletą žodžių, pasikeisti kėletu žodžių.

перебрóска, -и *pérkėlimas*, *pérmetimas*, *nugabėnimas*, *nuvežimas*.

перебрóшу *žr.* **перебрóсить**; *~сь* *žr.* **перебрóситься**.

перебры́з|гать, -аю, -аешь *юк.* *apšlakstýti*, *apipurkšti*; *polýti* и п. *цветų paláistyti* iř *apipurkšti* *gėlės*; *~нуть*, -ну, -нешь *юк.* *nutėkšti*, *pértėkšti*, *pértikšti*; *pérsókti*, *pérsilieti* (*pvz. banga per akmenį*).

перебуди́ть, -ужу́, -у́дишь *юк.* *išbūdinti* (*visus*); *pakirdyti* (*pvz. šunis*).

перебúду *žr.* **перебúть**.

перебужу́ *žr.* **перебужу́ть**.

перебыва́ть, -аю, -аешь *юк.* 1. (*visur, daugelyje vietų*) *rabúti*, *arvažinėti*, *ap(silankýti*; *atsilankýti*; у нас сегодня перебывало много гостей šiañdien pàs mūs daug svečių buvo apsilañkę; 2. *péreiti*; у меня в руках перебывало много денег *peř* mano rankàs daug pinigų *pérejo*.

перебýть, -бúду, -бúдешь; *bút.* -был, -была, -было *юк. šnek. praguvėnti*, *prabúti*, *išsilaikýti*; *iškėsti*, *pakélti*; *pérlaukti*; *liшь бы только до весны п. kád tik ligi pavasario išsilaikius, iškeñtus, praguvėnus*.

перебýю *žr.* **перебýть**; *~сь* *žr.* **перебýться**.

перевáл, -а 1. *viršukelė*, *kalnėkelis*, *viršukelis*, *pérėja*; 2. *pérkorporimas*, *pérsikėlimas* (*pvz. per kalną*), *pérėjimas*, *pérvažiavimas*, *pérsigabenimas*; 3. *prk. pòsũkis*, *pérsilaužimas*.

перевáлец, -льца: *хóдитъ с перевáльцем* *šnek. váikščioti* *krypiuojant*, *svirduliuojant*.

перевáливать¹, -аю, -аешь *eig.* 1. *volióti* (*pvz. miltoose*), *vartýti*; 2. *veřsti*, *ráuti* (*pvz. medžius*); 3. *pérvėlinėti*; *žr.* **перевáлять**.

перевáливать², -аю, -аешь *eig.* 1. *griáuti*, *veřsti*; 2. (*pa*)*kreipti*, *pérsverinėti*, *pérsverti*; п. *сúдно на друго́й бок кре́пти ла́йва į kitą šoną*; 3. *kópti*, *žygiuoti*, *lipti* (*pvz. per kalnus*); *gáutis*, *ristis*; 4. *pérkrovinėti*, *pérkrauti*, *krovinėti*, *pérmetinėti*, *sumetinėti*, *sumėsti* (*pvz. į kitą vietą, į krūvą*); *žr.* **перевáлять**.

перевáливаться¹, -ается *eig.* *búti pérvėliamam*.

перевáливаться², -аюсь, -аешься *eig.* 1. *svirti*, *krýpti*, *sveřtis*, *krýpčioti*, *svyrinėti*; 2. *váikščioti* *krypiojant*, *svirduliuojant*, *krypiuoti*, *svirduliuoti*, *svyrinėti*, *krypinėti*; *žr.* **перевáляться**.

перевáлить, -алю́, -áлишь *юк.* 1. *parveřsti*, *pargriáuti*, *paveřsti*, *pérversti*; *pérritinti*, *suritinti*, *suráičioti*, *suristi*; *iřvartýti*, *iřvartalióti*; 2. *paveřsti*, *pakreipti*, *pérsverti*, *paleñkti*, *nuleñkti*; 3. *pérlipti*, *pérkópti*, *pérsigauti*, *péržygiuoti*, *pérsirabždinti*; 4. *pérmesti*, *pérkelti*; *užmėsti*, *užkárti*; *pérsókti*, *pérsiristi*, *pérsikarti*; п. *meshók чépez седло пérmesti maišą peř bañą*, *užmėsti maišą añt baño*; 5. *pérkrauti*, *pérnešti* (*kitur*), *pérristi*, *su-*

veřsti, *pérmesti*; 6. *beasm. šnek. péržengti*, *viřyti*, *búti*, *turėti* *daugiaù*; *emý* *перевáлило за сóрок лет jis jau pėrsóko*, *péržengė* *ketvirtą deřimtį* (*mėtų*), *jám* *jau daugiau kaip kėturiadeřimt mėtų*), *jis* *jau pėrsirito peř kėturiadeřimt mėtų*; *перевáлило за полдень* *jau pò pusiáudienio*, *jau pò pietų*; *число про́йденных киломе́тров уже перевáлило за ты́сячу nukeliáutų kilomėtrų skaičius* *jau sudàrė* *daugiaù kaip tūkstantį*; *~ся*, -алю́сь, -áлишься *юк.* 1. *šnek. apsiवेřsti*; п. *на друго́й бок apsiवेřsti añt kito šono*; 2. *pérsigauti*, *pérkópti*, *pérlipti*; *pérsiristi*, *pérsiversti*; п. *назад atsilóšti*.

перевáл|ка, -и 1. *šnek. (eisenos, bėgsenos) šokavimas*, *svirduliávimas*, *krypávimas*, *lingávimas*; 2. (*krovinių, багаžo*) *pérkrovimas*, *pérkrauliojimas*; *~очный*, -ая, -ое *pérkrovimo*, *pérkrauliojimo*, *pérkraunamasis*; п. *пункт пėrkrovimo pũnk-tas*; *~я́ть*, -яю, -яешь *юк.* 1. (*iř naujo, viską*) *suveřti* (*vilnas, milą*), *pérvelti*; 2. *šnek. (daug, visų) išveřsti*, *iřvartýti* (*pvz. medžius*), *iřráuti*, *iřlaužyti*; 3. *visái sučiũrinti*, *suteřsti*, *nuválkioti*, *nuneřlióti* (*pvz. drabužį*); 4. *iřvolióti* (*pvz. miltoose žuvis gabalus*); *~я́ться*, -яюсь, -яешься *юк. šnek.* 1. (*apie visus, daugelį*) *iřsivolióti*, *iřsi-vartýti*; 2. *susivėlti* (*pvz. vilnos*), *susipinti*, *susi-tarřti*.

перевáр, -а *šnek. pėrvirinimas*; *~ивание*, -я 1. *pėrvirinimas*, *peř ilgas virimas*; 2. *antrinis virimas*, *atvėrinimas*; 3. *virřkinimas*; 4. *prk. šnek. įsisávinimas*, *sugrómuliavimas* (*pvz. naujų minčių*).

перевáривать, -аю, -аешь *eig.* 1. *virinti iš naujo*; 2. *virřkinti*; *◆* не п. *prk. neapkėsti*, *nemėgti*, *ne-pakėsti*; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *búti pėrvir-riamam*, *verdamam iš naujo*; 2. *búti virřkinamam*.

перевáри|мость, -и *m. virřkinamumas*; *~мый*, -ая, -ое; -йм, -а, -о *suvirřkinamas*; *~ть*, -арю́, -áришь *юк.* 1. *pėrvirinti*, *iřvirti iš naujo*; 2. *peř ilgáį, per daug virinti*, *pėrvirinti*; 3. *suvirřkinti*; *~ться*, -áрится *юк.* 1. *pėrvirti*, *per daug suvirti*; 2. *susi-virřkinti*.

перевáр|ка, -и *žr.* **перевáр**; *~ной*, -ая, -ое, *~ный*, -ая, -ое *šnek. atvėrintas*, *pařildytas*; *virintas* (*pvz. vanduo*).

перевэва́ть, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. *vėtyti*, *niekóti*; 2. *neřlióti*, *blařkýti*, *pustýti* (*pvz. smėlį*).

перевэда́ться, -аюсь, -аешься *юк. šnek. pasen.* *atsikeřyti*, *atsilyginti*, *suvėsti sąskaitas*.

переведэ́ние, -я *pasen. pérkėlimas* (*pvz. tarnautojo*), *žr.* **перевóд**.

переведу́ *žr.* **перевести**; *~сь* *žr.* **перевестýсь**.

перевезэ́ние, -я *pérvežimas*, *pėrgabenimas*; *pérkėlimas* (*pvz. per upę*); *pėrkraustymas*; *~ти*, -зý, -зэшь; *bút.* -вэз, -везлá, -везлó *юк.* *pérvežti*, *pėrgabenti*; *pérkelti* (*pvz. per ežerą*), *pėrdanginti*; *pėrkraustyti*, *nukraũlinti*, *nudanginti*, *nugabėnti*.

перевёл *žr.* **перевести**; *~ся* *žр.* **перевестýсь**.

перевенча́ть, -аю, -аешь *юк. šnek.* *apvėsdinti*, *su-tuókti*.

перевэри́ть, -рю́, -ришь *юк. pasen.* 1. *patikrinti*, *dár kartą sutikrinti*, *pérkontroliuoti*; 2. *sutikrinti*, *su-skaičiuoti*; 3. *prk. pėrnagrinėti*, *pėržiurėti*, *pėrkra-tyti* (*pvz. įsitikinimus*).

перевернуть, -нү, -несь *juk.* 1. apverstī, apvōzti (*puz. vežimā*), perversī; 2. atskleisti, atverstī (*puz. knygos lapā*); 3. *šnek.* išvesti (*ī kitą pusę drabužį*), išversdinti; 4. atverstī (*ī kitą šoną*), atsūkti, apsūkti, atgręžti, apgręžti; 5. *šnek.* išvartyti, išgriozti, išvartalioti; 6. *prk. šnek.* sukrestī, sujaudinti; sutrikdyti; ♦ п. всё вверх дном пэтворкэ, маішаті падарыті, віскэ арверсті aukštyn kójomis; ~ся, -нүсь, -несься *juk.* 1. apvīfsti, pėrvirsti, apsvōzti, apsvėrsti, pėrsiversti (*puz. per galvą*); 2. atsivefsti, atsiskleisti; 3. *prk.* nusisūkti, nusigręžti, atsisūkti; счасье перевернулось лаіме nusigrėžė, nusisūko; 4. *prk.* pasikeisti, pakitėti.

перевёрстать, -аю, -аешь *juk. spst.* pėrlaužyti; ~ёрстка, -и *spst.* pėrlaužymas.

перевертеть, -ерчү, -ёртишь *juk.* 1. *šnek.* pėrsukti (*veržlę, raklą*), sugadinti besukinėjant; 2. įsūkti naujai, pėrsukti (*ī kitą vietą*).

перевёртка, -и *šnek.* apvertimas; pasukimas.

перевёртывать, -аю, -аешь *eig.* 1. apvertinėti, apvartinėti, apvožinėti; 2. sklaidyti (*puz. puslapius*), vartyti, vartalioti; 3. apsukinėti, apsukioti; 4. *prk.* svarstyti, galvoti, spręsti; *žr.* перевернуть.

перевёртывать², -аю, -аешь *eig. žr.* переверчивать.

перевёртываться¹, -аюсь, -аешся *eig.* 1. vīfsti, verstis; apvīfsti; лодка быстро перевертывается vāltis greitai apvīsta; 2. vartytis, vartaliotis; 3. būti atskleidžiamam, atverčiamam.

перевёртываться², -аюсь, -аешся *eig. žr.* переверчиваться.

переверчивать, -аю, -аешь *eig.* 1. pėrsukinėti, pėrsukioti (*puz. čiaurą*); 2. išgręžti (*puz. kitas skyutes*); 3. (*daug*) susukinėti (*puz. veržlį*), pėrsukioti; ~ся, -аeся *eig. šnek.* 1. pėrsisukti, sugėsti nuo sukimo, sukinėjimo; 2. būti pėrsukamam.

перевёрчү *žr.* перевертеть.

перевёрш, -аю, -аешь *eig.*, ~йтү, -шү, -шишь *juk. šnek.* pėrsvarstyti (*antrą kartą*), kitaip (iš-)spręsti.

перевёрять, -яю, -яешь *eig. pasen.* 1. papildomai tikrinti, kontroliuoti; 2. *prk.* pėrkratinėti, nagrinėti, pėržiūrinėti.

перевёс, -а 1. *šnek.* aītsvoris, svōrio pėrviršis; 2. pėrsvėrimas, pėrsvarstymas; 3. *prk.* pėrsvara, pranašumas, viršus; п. в один гóлос vieno balso pėrsvara.

перевёсить, -ёшу, -ёсишь *juk.* 1. pasveřti, atsveřti (*antrą sykį, iš naujo*), pėrsverti; 2. pėrsverti (*daugiau sverti*); nusveřti, turėti pėrsvarą; 3. pėrkabininti (*kiton vieton*), kitaip pakabininti; 4. nukabininti, pėrmesti; сидеть перевёсив ноги чёрез пёрла седети nukórus, pėrmetus kójas pėr turėklus; ~ся, -ёшусь, -ёсишся *juk.* pėrsisverti, pėrsvirti, pėrsilenkti (*puz. per tvorą*).

перевёска, -и 1. pėrsvėrimas (iš naujo); 2. pėrkabinimas (kitaip, kiton vieton).

перевесті, -ведү, -ведёшь; *būt.* -вёл, -велá, -велó *juk.* 1. nukėlti, pėrkelti (*kitur*); atkėlti; п. на другую работу пėrkelti į kitą darbą; п. стрелку glžk. pėrkelti iėsmą; п. ученика в пятый класс пėrkelti mókinį į penktąją klásę; 2. pėrvesti; pėr-

siųsti; п. детей чёрез ўлицу пėrvesti vaikūs pėr gátę; п. деньги по почте пėrsiųsti pinigūs paštu; 3. išvesti (*puz. į kitą kalbą*), pėrsakyti; 4. pėrskaičiuoti; п. рублй на доллары пėrskaičiuoti rubliūs į dólerius; 5. pėrvesti, pritaikyti, nustatyti; п. завод на семичасовой рабочий день įvesti gamykloje septynių valandų darbo diėną; 6. pėrsukti (*puz. laikrodžio rodyklę*); 7. *prk.* nukreipti, pakreipti (*puz. kalbą*); 8. *šnek.* išnaikinti; išveisti; п. крыс išnaikinti žiūrkes; 9. išiekvóti, išlėisti (*puz. pinigų*); ♦ п. дух atsikvėpti, atsipūsti, atsidvesti; ~сь, -ведусь, -ведёшься; *būt.* -вёлся, -велáсь, -велóсь *juk.* 1. pėreiti, pėrsikelti (*puz. į kitą tarnybą*), išsikėlti; 2. *šnek.* išsiveisti, išgaisti, išnūkti; 3. *šnek.* pasibaigti, išsiekvóti (*puz. pinigai*).

перевешать¹, -аю, -аешь *juk.* 1. išsvarstyti, išsveřti, susveřti; 2. pėrsvarstyti, pėrsverti.

перевешать², -аю, -аешь *juk.* 1. iškárstyti, iškárti (*visus, daug*); 2. iškabinėti, pėrkabin(ė)ti, pakabininti; pėrdžiauti, pėrdžiaustyti.

перевешивать¹, -аю, -аешь *eig.* pėrsverinėti, sverinėti, svarstyti, sveřti antrą sykį; pėrsverti (*daugiau sverti*).

перевешивать², -аю, -аешь *eig.* 1. kársti, kárstyti; 2. pėrkabinėti.

перевешиваться, -аюсь, -аешся *eig.* 1. sveřtis (*per ką*); svėrti; 2. būti pėrsverinėjamam, pėrsveriamam.

перевёшу *žr.* перевесить; ~сь *žr.* перевеситься.

перевёять, -ёю, -ёешь *juk.* 1. pėrvėtyti, pėrneikti (*puz. kruopas*); išvėtyti; 2. išnešioti, išpustyti; supustyti (*puz. smėlį*).

перевзнуздать, -аю, -аешь *juk.* pėržaboti (*arklį*).

перевивать, -аю, -аешь *eig.* pėrpynioti, naujai vyti, pinti, vijoti, *žr.* перевить; ~ся, -аюсь, -аешся *eig.* 1. raizgytis, nárpliotis, pintis; kraigliotis; 2. būti pėrpinamam, pėrvijojamam.

перевивка, -и pėrvijimas, pėrpynimas, pėrvijojimas.

перевидать, -аю, -аешь *juk.*, ~идеть, -вижу, -видишь *juk. šnek. (daug)* (pa)matyti, išvysti; pirtiti, išgyventi.

перевинтить, -нчү, -нтішь *juk.*, ~инчивать, -аю, -аешь *eig.* 1. pėrsukti, naujai įsūkti; 2. pėr smarkiai įsūkti, pėrsukti, pėrsukinėti.

перевинчү *žr.* перевинтить.

перевирать, -аю, -аешь *eig.* páiniotis, iškraipinėti, klýsti (*pasakojant, kalbant*); mėlą kartóti, *žr.* переврять.

перевисать, -аю, -аешь *eig.*, ~иснуть, -ну, -нешь; *būt.* -вис, -ла, -ло *juk. šnek.* pėrsikarti (*per ką*), karóti (*ant ko*), pakibti.

перевить, -вью, -вьёшь; *būt.* -вил, -вилá, -вилó *juk.* 1. pėrvyti, pėrpinti, pėrvijoti, naujai suvyti, supinti; 2. įpinti (*puz. kaspinus į kasas*), supinti; 3. apipinti, apvynioti, apmastyti; ~ся, -вьётся; *būt.* -вился, -вилáсь, -вилóсь *juk.* susipinti, susinárplioti, susiraizgyti, susikraiglioti.

перевод, -а 1. pėrsukimas (*puz. laikrodžio rodyklę*); 2. pėrkėlimas, iškėlimas, nukėlimas (*puz. tarnautojo*), atkėlimas; 3. vertimas (*puz. iš svetimos kalbos*); vertinys; в переводе на русский язык vėřiant, išvėřtus į rusų kalbą; 4. pėrvedimas, pėrleidimas, išsiuntimas, pasiuntimas (*puz.*

pinigų); 5. *šnek.* perlaida (*blankas pinigams siųsti*); 6. *glžk.* iššmas; 7. *šnek.* išlaidavimas; eikvojimas; 8. (*piešinio*) nukopijavimas, pervedimas; 9. perskaičiavimas; в переводе на иностранную валюту skaičiuojant užsienio valiutą; ♦ нет перевода (перевода) (*кому-чему*) niekada netrūksta, nesiūga (*ko*).

переводитель, -я *v. šnek.* 1. naikintojas (*puz. tarakonų*); 2. vadovas, vedžiotojas.

переводить, -ожу́, -одишь *eig.* 1. kilnóti (*puz. iš vietos į vietą*), kėlti, iškėlti; 2. siuntinėti (*puz. pinigų*), siųsti; pėrleidinėti (*puz. namą*); 3. vėřti; pėřsakinėti; 4. pėřvedinėti, pėřvedžioti; iydėti; 5. pėřsukinėti, pėřstatinėti; 6. darýti pėřskaičiavimą (*puz. vienų pinigų kitais*).

переводиться¹, -ожу́сь, -одишься *eig.* 1. kėltis, išsikėlti; kilnóti; 2. būti siunčiamam; 3. būti verčiamam (*į kitą kalbą*); 4. būti pėřsukinėjamam, pėřstatinėjamam.

переводиться², -одится *eig.* pūkti, gaiřti; kėlpti.

переводной, -ая, -ое *šnek.* 1. kopijuojamasis (*puz. popierius*), kálkė; atspaudžiamasis (*puz. paveikslukas*); 2. *žr.* переводный; ~одный, -ая, -ое 1. perlaidos, pėřvedimo (*blankas*); 2. įsakýtinis, pėřleistinis (*vekselis*); 3. verstinis (*puz. romanas*); vertimo (*puz. darbas*); 4. keliamasis (*egzaminas*); 5. *tech.* pėřvedimo, skirstomasis; п. брус skirstomasis tářas, poieřminis pábėgis; п. механізм (iėřmo) pėřvedimo mechanizmas; ~одческий, -ая, -ое 1. vertimo, vertimų, verčiamasis; 2. vertėjo, vertėjų; ~одчик, -а vertėjas, vertikas; ~одница, -ы vertėja.

перевозу́¹ *žr.* переводить.

перевозу́² *žr.* перевозить.

перевозу́сь¹ *žr.* переводиться¹.

перевозу́сь² *žr.* перевозиться.

перевоз, -а 1. pėřvežimas, nuvežimas, pėřkėlimas, gabėnimas; 2. pėřsiekimo vietà, pėřkėla; 3. *šnek.* kėltas, plàustas.

перевозить, -ожу́, -озишь *įvk.* 1. pėřvežioti, kràustyti, danginti; 2. pėřvežti, pėřkelti, kilnóti, pėřvežioti, išvėžti, suvežioti; за год паромник перевозил много народу pėř metus kėltininkas pėřkėlė daug žmonių; много удобений перевозил я на по́ле даўг траşų ař pėřvežiojau, išvežiau į laukùs; ~ся, -ожу́сь, -озишься *eig.* 1. būti pėřvežiamam; 2. *šnek.* gabėntis, kràustytis.

перевоз||ка, -и 1. pėřvežimas, vežimas, gabėnimas (*puz. daiktu*), transportavimas; 2. važtà; ~ный, -ая, -ое, ~очный, -ая, -ое pėřvežimo, vežamasis, transporto; kilnojamas, pėřkeliamasis; перевозные (перевозочные) средства transporto priemonės; перевозная мебель kraustiniai; ~чик, -а 1. *šnek.* pėřvežėjas, vežiojojas; 2. kėltininkas, kėlėjas (*per vandenį*), váltininkas, plàustininkas.

переволáкивать, -аю, -аешь *eig.* vilkti, tēpti (*į kitą vietą*).

переволновáть, -нью, -нuesday *įvk. šnek.* labai sujáudinti; ~ся, -нуюсь, -нuesdayся *įvk.* labai susijáudinti, įsijáudinti.

переволóк¹, -а ir переволóка, -и *tarm.* pėřvalkas.

переволóк², ~у́ *žr.* переволóчъ.

переволóчить, -лочу́, -лочишь *įvk. šnek., ~бчъ, -локý, -лочешъ, -локýт; бñт.* -лók, -локлá, -локлó *įvk.* nuvilkti (*į kitą vietą*), nutēpti, pėřtēpti. **перевооружáть**, -аю, -аешь *eig.* vykdyti pėřginklavimą, *žr.* перевооружить; ~аться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. vykdyti pėřsiginklavimą, *žr.* перевооружиться; 2. būti pėřginkluojamam; ~ение, -я 1. pėřginklavimas; 2. pėřsiginklavimas; ~ить, -жу́, -жишь *įvk.* pėřginkluoti; ~иться, -жусь, -жисься *įvk.* pėřsiginkluoti.

перевоплóтить, -лощу́, -лотись *įvk.* naujai įkónyti, pakeisti, atkúrti, suteikti naują formą; ~титься, -лощусь, -лотисься *įvk.* atsinaujinti, naujai įsikónyti; įsigyvėnti; įsijausti, įgauti naujos dvāsios, įgauti naują pavidalą, formą; pavirsti kitókiu; ~щаться, -аю, -аешь *eig. žr.* перевоплотить; ~щаться, -аюсь, -аешься *eig. žr.* перевоплотиться; ~щение, -я 1. pakeitimas, pavertimas; naujo pavidalo, naujos formos suteikimas; 2. pakitimas, naujos dvāsios įgavimas, naujos formos, naujo pavidalo įgavimas, pasivertimas, pavirtimas kitókiu.

перевоплóщý *žr.* перевоплотить; ~сь *žr.* перевоплотиться.

переворáчивать, -аю, -аешь *eig.* vėřsti, griáuti, vartýti (*puz. šieną*); sklaidýti (*puz. knygos lapus*); ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. vartýtis, vartaliótis, vėřstis (*puz. ant kito šono*); 2. būti verčiamam; būti sklaidomam.

переворóт, -а 1. pėřversmas; lūžis, pėřvarta; п. в технике космических полётов pėřversmas kósminių skridimų técnicoje; революционный п. revoliucinis pėřversmas; политический п. politinis pėřversmas; 2. *av.* pėřsivertimas, apsivertimas; 3. *geol.* kataklizmas, pėřversmas.

переворóтить, -рочу́, -ротишь *įvk. šnek.* apvėřsti; išvėřsti, *žr.* перевернуть (1, 2, 3, 4 reikš.); ~ся, -рочусь, -ротишься *įvk. šnek. žr.* перевернуться. **переворóчать**, -аю, -аешь *įvk. šnek.* išvartýti, išblaškýti, išnaršýti, išdrabstýti, išmėtyti.

переворочу́ *žr.* переворотить; ~сь *žr.* переворотиться.

переворóшить, -шу́, -шишь *įvk.* 1. apvartýti, išvartýti; pėřkupetuoti (*šieną*); 2. sujaukti, sumaiřyti, sumėčioti, išvartýti, išnaršýti, išniókti, išjaukti, išrausti, išgrióžti; 3. *prk.* išgriáuti, išardýti.

перевоспитáние, -я 1. pėřauklėjimas; 2. pėřsiauklėjimas; ~ть, -аю, -аешь *įvk.* pėřauklėti; ~ться, -аюсь, -аешься *įvk.* pėřsiauklėti.

перевоспитáывать, -аю, -аешь *eig.* naujóviškai, kitaip áuklėti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. naujóviškai pėřsiauklėti; 2. būti pėřauklėjamam.

переврáть, -рý, -рёмь; *бñт.* -áл, -алá, -áло *įvk. šnek.* 1. netikrai, klaidingai atpásakoti, neteisingai pakartóti; iškraipýti, iškreipti, supáinioti; п. название улицы iškraipýti, supáinioti gátvės pavadinimą; 2. nusimelúoti, pėřmeluoti.

перевыб́еру *žr.* перевыбрать.

перевыбирáть, -аю, -аешь *eig.* pėřrinkti, pėřbalsuoti, naujai, pakartótinai rinkti.

перевыб́л|орный, -ая, -ое pėřrinkimų, pėřrinkiminių; ~оры -ов *dgs.* pėřrinkimai, pakartótiniai rinkimai; sėkantieji, eiliniai rinkimai; ~рать, -беру,

- берешь *įvk. šnek.* pėrrinkti, naujai, pakartótinai išrinkti.
- перевыполнение**, -я (*normų, įsipareigojimų, plano*) viršijimas.
- перевыполнить**, -ню, -нишь *įvk., ~ять, -яю, -яешь eig.* pėrviršyti, viršyti.
- перевь||ется** *žr.* перевь||ться; ~ю *žr.* перевь||ть.
- перевязать**, -яжy, -яжешь *įvk.* 1. surišti, pėrrišti, aprišti; kitaip aprišti; pėrmazgyti; 2. *stat.* sunėrti (*sienojus*); pėrrišti, surišti; 3. sutvāstyti, aptvāstyti (*žaidę*), aprišti, sutvėrti (*puz. nu-laužtą koją*); 4. pėrmegzti, pėrnerti, pėradyti, pėrnarstyti; 5. suraišioti, surišti; п. все вėщи су-райšioti visų dāiktus; ~ся, -яжyсь, -яжешься *įvk.* apsirišti, pėrsirišti, susirišti; apsiųosti, su-siųosti; п. кушаком susiųosti jūosta.
- перевязка**, -и 1. pėrrišimas, aprišimas; tvāsty-mas; 2. raištis, tvāstis, tvāstas, tvanklės, tvārtis; 3. *stat.* surišimas, pėrriša; ~очная, -ой *dk.* tvarstykla, pėrrišimo kambarys; ~очный, -ая, -ое pėrrišamas, pėrrišimo; tvāstomas, tvāstymo; перевязочный пункт tvāstymo, pėrrišimo pūnk-tas; п. pakėrt tvāstomosios mėdžiagos pakėtas; п. материал tvāstomoji mėdžiaga.
- перевязыва||ние**, -я 1. pėrrišimas, pėrraišiojimas; 2. pėrmegzimas, pėrnėrimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. (ap)raišioti, tvāstyti; 2. pėrmegzinti, pėr-nėrinti; 3. rišinėti, raišioti; ~ться, -аюсь, -аешь *eig.* 1. pėrsirišinėti, pėrsiųosinėti; 2. būti ri-šamam, pėrrišamam, aprišamam; būti tvāsto-mam, aptvāstomam, sutvāstomam, pėrrišamam; 3. *stat.* būti suneriamam (*apie sienojus*), suri-šamam, pėrrišamam.
- пéревязь**, -и *m.* pėrpetė, pėčiódiržis, pėčiódjūostė, pė-čiórāištis (*diržas per petį*), pėrpetinis diržas; (*ginklo, kibi-ro*) pāsaitas.
- перевялить**, -лю, -лишь *įvk.* 1. pėrdžiovinti (*puz. žuoi, mėsq*), dār kartą džiovinti; 2. (*viskq, daug*) sudžiovinti, išdžiovinti.
- перевясло**, -а *žemd. (pėdo)* grįžtė, ryšys, kalia-raištis, raištis, pėdraištis.
- перегá||дить**, -áжу, -áдишь *įvk., ~живать, -аю, -аешь eig. šnek. (viskq)* išbiauróti, subiauróti, suteřti.
- перегáжу** *žr.* перегáдить.
- перегáр**, -а *šnek.* 1. pėrdegusi mėdžiaga, degėsis; желéзо-п. pėrdegusi geležis; 2. pėrtrešės, pėr-puvės mėšlas; 3. lašinių išlydos; 4. alkoholio dvė-kas, tvaikas, smārvė (*iš burnos*).
- перегасить**, -ашy, -áсишь *įvk.* užgesinti (*daug, vis-kq*), užgesióti (*puz. žvakes*).
- перегáб**, -а 1. sulenkimas, išlenkimas; pėrlenkimas; pėrlinkimas, pėrlinkis, linkmuo; сгибáть-ся в п. двилкам susilekti, lankstýtis; 2. *prk.* kraštutinumas, pėrdėjimas, nesaikingumas, pėr-lenkimas; ~ание, -я lankstymas, lenkimas; ~ать, -аю, -аешь *eig.* 1. pėrlenkinėti, lankstýti; 2. *prk.* krýpti į kraštutinumą; ~аться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. lankstýtis, lekti; riėstis, liėkti; 2. būti sulenkiamam, išlenkiamam, pėrlenkiamam, lānks-tomam.
- перегáбнуть**, -ну, -нешь *įvk. šnek.* išgaįšti, išžóti, išguřti (*dideliām skaičiui*).

- перегáдить**, -áжу, -áдишь *įvk. (antrąkart, naujai)* išlyginti, išlaidyti, pėrlaidyti, pėrprosyti, išprō-syti.
- перегáдaть**, -ожy, -óжешь *įvk. (viskq, daug)* ap-grāuži, sugrauži, pėrgrauži.
- перегáбнуть**, -ну, -нешь *įvk.* 1. apkuřti (*visiems, daugeliui*); 2. nusmilkti, nuspilgti (*apie augalus*), išvesti, išnūkti.
- перегáлушить**, -ушy, -ушйшь *įvk.* 1. apkuřtinti (*vi-sus, daugeli*); 2. nuspelgti, nusmelkti (*auga-lus*).
- перегáл||дка**, -и *šnek.* žvalgymasis, susižvalgymas; ~дывать, -аю, -аешь *eig.* pėržiūrėti, pėržiūrinėti; ~дываться, -аюсь, -аешься *eig.* žvilgčioti vienas į kitą, žvalgytis; ~нуться, -анyсь, -аньешься *įvk.* susižvalgyti, susižiūrėti, susižvilgčioti, (pa)žvelgti vienam į kitą, mėtyti žvilgsnius kits kitam, žvilgsniais susižinóti.
- перегáивать**, -аю, -аешь *eig.* pūdyti.
- перегáнать**, -гоню, -гонишь *įvk.* 1. nuginti, nuvarýti (*puz. bandę į kitą vietą*); 2. pralekti, aplėkti, pravýti, pranókti; 3. *chem.* išdistiliuoti, išvarýti (*puz. spiritą*).
- перегáн||вать**, -аю, -аешь *eig.* pūti, šūsti, trėsti, trūnėti; ~ить, -нию, -ниєшь *įvk.* pėrpūti, išpūti, supūti, sušūsti, kiaurai išpūti, sutrėsti; пол пe-регáнл grūndys išpūvo; компóст пeрегáнл pūdi-nys pėrpūvo; ~ойть, -ою, -ойшь *įvk.* supūdyti, pėrpūdyti, išpūdyti; ~бй, -я pūvenos, pėrpūvusios trāšos, hūmusas; ~бйный, -ая, -ое trāšus, pūve-ningas (*dirvožemis*); pūveninis; пeрегáнйные вe-щєствá pūveninės mėdžiagos.
- перегáнуть**, -нy, -нєшь *įvk.* 1. sulekti, išlekti, pėr-lenkti; 2. *prk.* pėrdėti, nueiti į kraštutinumą, pėr-tol nueiti, pėrlenkti; ~ся, -нyсь, -нєшь *įvk.* susilekti, pėrsilenkti (*per kę*), pėrsiėsti, susi-riėsti, pėrlinkti.
- переговáривать**, -аю, -аешь *eig.* šnekėtis, kalbėtis, šnekučiúotis; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. kal-bėtis (*puz. telefonu*), šnekėtis; 2. *šnek.* tartis, derýbas vėsti, derėtis (*dėl ko*).
- переговóр**, -а pasikalbėjimas, kalbėjimasis.
- переговóр||ить**, -рю, -рйшь *įvk.* 1. pasikalbėti, pa-kalbėti, pasišnekėti, pašnekėti, pasitařti; 2. *šnek.* pėrkalbėti, viršyti žódžių gausýbė, garsumū, pėr-sakyti; ~брний, -ая, -ое pasikalbėjimo, pasikal-bėjimų; susižinójimo; зашифрóванная пeрегóвóр-ная таблица šifruota susižinójimo lentėlė; ♦ п. язык а) šnekamóji kalbá; б) derýbų kalbá; ~брщик, -а *pasen.* derýbininkas, parlāmentāras; ~бры, -ов *dgs.* 1. derýbos, derėtuvės; вестй п. vėsti derýbas; п. о пóльном и всеóбщем разорy-жєнии derýbos dėl visiško ir visuótinio nusigink-lavimo; 2. pasikalbėjimai (*telefonu*).
- перегод||ть**, -ожy, -одйшь *įvk. šnek.* paláukti, pa-lūkėti.
- перегóн**, -а 1. pėrvarymas, pėrginimas (*iš vietos į vietą*); 2. tarpustotė (*kelio tarpas tarp dviejų stočių*), tarpstotė, pavijys; 3. *šnek.* ištýrintas (*ant-ru varymu*) spiritas; ekstrāktas; ~ка, -и 1. pėr-ginimas, pėrvarymas (*puz. gyvulių*); 2. *dgs.* lenk-tynės; iditй в пeрегóнки lenktýnių, bėgtýnių efi; 3. *chem.* distiliāvimas, distiliācija; (*spirito*) vā-rymas; ~ный, -ая, -ое distiliuojamas, distiliāci-

nis; vārymo; п. куб distilīuojamasis kātilas, gārkatilis; ~щик, -а (*spirito*) varýtojas; distilīuojtojas.

перегоню́ *žr.* перегна́ть.

перегоня́ть, -яю, -яешь *eig.* 1. varínėti, varýti; 2. leĩkti; 3. distilīuoti, varýti (*puz. spirito*); ~ся, -яюсь, -яешься *eig.* 1. būti pėrvaromam; 2. šnek. lenktynių eĩti.

перегора́живать, -аю, -аешь *eig.* pėrtvėrinėti, pėrdarinėti, *žr.* перегоро́дять; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. pėrsitvėrinėti; 2. būti pėrtveriamam.

перегор|а́ние, -я pėrdegimas; ~а́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. svilti, gruzdėti, dėgti; 2. trėšti, trūnėti; ~е́лый, -ая, -ое 1. pėrdegęs; prisvilęs, sugruzdėjęs; 2. šnek. tvaikūs, dvėkiantis; ~е́ть, -йт *žr.* 1. pėrdegti; sudėgti, sugruzdėti, susvilti; 2. išblėsti, priblėsti, užblėsti, išgėsti, prigėsti, užgėsti; костėр перегорел лăуžas prigėso, užgėso; 3. prisvilti (*puz. blynai*), priskrūsti, paskrūsti; 4. pėrtrešti, sutrešti, pėrpūti (*puz. mėšlas*).

перегоро́дять, -ожу, -одишь *žr.* 1. pėrtverti, ativėrti, atskirti, atidalyti pėrtvara; 2. šnek. užkĩrĩti, pėrkĩrĩti; п. doróу užkĩrĩti kėlią; ~ся, -ожусь, -одишься *žr.* šnek. pėrsitverti, atsitvėrti.

перегоро́дка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. pėrtvara, pėrdoris, pėrdaras, sienėlė, pėrdarynė; 2. *prk.* siena, riba, pėrtvara; ~очный, -ая, -ое pėrtvarinis, pėrtvaros, pėrtvarų.

перегоро́жу *žr.* перегоро́дять; ~сь *žr.* перегоро́дяться.

перегос|т|я́ть, -ощу́, -остышь *žr.* šnek. prisisvečĩuoti, paviešėti (*kuri laiką*); pralėisti laiką beviėšinti; užsisvečĩuoti, pėr ilgai viešėti, svečĩuotis.

переграни|ч|ить, -чу, -чишь *žr.* naujās ribās išvēsti.

перегр|еб|а́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. grėbstyti, grėbti; 2. žarstýti (*puz. pelenus, žarijas*); 3. irtis (*puz. per upę*).

перегр|еб|у́ *žr.* перегр|еб|еть.

перегр|еб|, -а pėrkaitinimas; ~а́ние, -я 1. pėrkaitinimas, sukaitinimas; 2. pėrkaitimas; ~а́тель, -я v. pėrkaitintuvas; ~а́ть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* перегр|еб|еть; ~а́ться, -аюсь, -аешься *eig.* būti pėrkaitinamam, *žr.* перегр|еб|еться.

перегр|еб|, -гр|еб|у́, -гр|еб|ешь; *būt.* -гр|еб|, -гр|еб|лă, -гр|еб|лô *žr.* 1. sugrėbti (*viską*), nugrėbti (*kĩton vieton*); 2. išžarstýti; 3. praleĩkti iriantis; pėrsiirti.

перегр|еб|, -ый, -ая, -ое; -ёт, -а, -о pėrkaitintas, pėrdegintas; pėršutintas; sukaitintas; переп|е|ро|е| желėзо pėrkaitinta, pėrdeginta geležis; п. пар pėrkaitinti, pėršutinti garaĩ; ~ь, -ёю, -еешь *žr.* pėrkaitinti, pėršutinti, pėrsĩldyti; sukaitinti; ~ься, -ёюсь, -еешься *žr.* pėrkaisti, pėršusti; pėrdegti, pėrsikaitinti, pėrsĩsutinti.

перегруж|а| ~е|м|ость, -и *m. tech.* perkraunamumas, lėistinas apkrovimo viřĩjimas; ~е|т|ь, -я v. *tech.* pėrkroviklis; ~е|т|ь, -аю, -аешь *eig.* pėrkrovinėti.

перегру|ж|е|н|ность, -и *m. ir* ~ж|е|н|ность, -и *m.* pėr didelės apkrovimas, pėrkrova, pėrkrovimas; ~з|и|ть, -ужу́, -узишь *žr.* 1. pėrkrauti (*kitur, i kitą vietą*); iškrauti; 2. pėr daug apsluogĩuoti, apkrauti, pėrkrauti; п. лóдку pėrkrauti váltĩ; 3. *prk.* apvėsti, pėrkrauti; п. рабóтой pėrkrauti, apvėsti

dárбу; ~зка, -и 1. pėrkrovimas, iškrovimas (*i kitą vietą*); 2. pėr didelės apkrovimas, pėrkrova, pėrkrovimas; ~зочный, -ая, -ое pėrkraunamasis, pėrkrovimo; перегр|у|зочная машинă pėrkraunamoji mařină; перегр|у|зочные оперăции pėrkrovimo operăcijos.

перегрунто|в|а́ть, -тую́, -тuesday *žr.* pėrgruntuoti.

перегруппир|о|в|а́ть, -рую́, -рuesday *žr.* pėrgrupuoti; pėrkilnoti; pėrmesti; ~о|в|а́ться, -руюсь, -рuesday *žr.* pėrsigrupuoti, pėrsitvarkyti; ~о|в|ка, -и pėrgrupavimas; pėrkilnojimas (*puz. kariuomenės*), pėrmetimas; ~о|в|ывать, -аю, -аешь *eig.* grupuoti; kilnóti; ~о|в|ываться, -аюсь, -аешься *eig.* grupuotis, kilnótis.

перегр|у|з|а́ть, -аю, -аешь *eig.* pėrgraužinėti; pėrkramčioti, kándžioti, nukandinėti (*puz. siūlus*); ~у|з|а́ться, -аюсь, -аешься *eig.* šnek. 1. (*apie gyvulius*) piăutis, kándžiotis; 2. *prk.* rietis, giĩcytis; ~у|з|ь, -зý, -зuesday; *būt.* -гр|у|з|ся, -лă, -лô *žr.* 1. pėrgraužti, pėrkrimsti, nukăsti (*puz. siūlą*); 2. sugrăužti, sudraskýti (*daug, visus*); ~у|з|ься, -зýсь, -зuesday; *būt.* -гр|у|з|ся, -лăсь, -лôсь *žr.* šnek. 1. (*apie žvėris*) susipiăuti, susikándžioti; 2. *prk.* pėrsiriet, išsiriet, susiriet.

перегр|у|з|н|ить, -ню́, -нuesday *žr.* išpuřvinti, išmũrkřlinti, išmuřzinti, suciũrinti (*puz. visus skalbinius*); ~ся, -нuesday, -нuesday *žr.* susipuřvinti (*visam*).

перегру|з|и́ть, -ублô, -убuesday *žr.* šnek. išžudýti (*visus*), išgaiřinti.

перегуст|и́ть, -ущу́, -устuesday *žr.* šnek. pėrtirřtinti, pėrnelyg sutirřtinti, nutirřtinti.

перед *prl. su įnag.* 1. (*vartojamas nurodyti vietai*) priešais, prieř (*ką*); prieřakyjė, piřm (*ko*); stoю п. тобóй stóviu prieř tavė; прăмо п. ерô глазăми виднėлась высóкая берėза тиėsiai prieř jô akis bũvo matýti áukřtas bėržas; 2. (*vartojamas nurodyti laikui*) prieř; п. началом занăтий в шкóле prieř prasidedant mokýkloje mókslui, prieř mókslo prădžią mokýkloje; п. отъėздом он расплăкался prieř išvažiũdamas jis apsiřverkė; 3. *šnek.* (*vartojamas palyginimui reikĩti*) prieř, palyginti; что ёто знăчат мóй сôбóсôности п. вăшими кă рėĩškia мăно gabũmai, palyginti сũ jũsiřkais, prieř jũsũ gabumũs; 4.: упăсть п. дăдей на колėни kristi, пulti dėdei i kójas, atsiklaũpti, parkristi prieř dėdė aĩt kėliũ; п. колхóзами встăла задăча колókiams iřkillo uždavinýs; устоять п. врагóм atsispiřti prieřui; п. лицóм óпăсности равóжаus akivaizdoje; я не виновăта п. тобóй аř тăу nenusikaltau, аř тăво аťžvilgiu nekaltă; долг п. рóдиной pareigă tėvũpei; устоять п. искуřением atsispiřti pagũndai; страх п. экзăменами egzăminũ băime; сôбóсôти сдėржанность п. стăршими iřlaikýti santũrumă vyresniũjũ akysė, akivaizdoje.

пер|е|д, п|е|ре|дă; *dgs.* пер|е|дă, -ов prieřakýs, prieķis, prieķinė pũsė; pirmagalýs; п. телėги веžимо pirmagalýs.

переда|в|а́ть, -даю́, -даешь *eig.* 1. pėrdavinėti, atidavinėti; pėrleidinėti; 2. pėrteikinėti, pėrsakinėti, pėsakoti; 3. transliuoti; *žr.* передăть; ~ся, -даюсь, -даешься *eig.* būti atiduodamam, pėrduodamam, įteikiamam; būti uždėdžiamam, pėrlei-

džiamam; būti pėrteikiamam, atvaizduojamam, išreiskiamam; būti transliuojamam (*per radiją*).

передавить, -авлю, -авишь *įvk.* sumindžioti, sutrypti; pėrsprausti; pėrsmaugti, išsmaugti (*visus*). **передать** *žr.* pėredatų; **~ся** *žr.* pėredatųs.

передать *žr.* pėredatų; **~ся** *žr.* pėredatųs.

передарить, -арю, -аришь *įvk.* išdovanoti (*viską*).

передать *žr.* pėredatų; **~ся** *žr.* pėredatųs.

передаток, -тка *pasen.* pėrdavimas, dōvis viršaūs.

передаточный, -ая, -ое 1. pėrdavimo, pėrduodamasis; 2. tārpinis; pėredatочная стāncija tārpinė stotis; п. пбезд tārpinis traukinys; п. вал *tech.* tārpinis vėlenas; 3. siuntimo, siunčiamasis; pėredatочная радиостāncija siunčiamoji rādijo stotis; 4. *teis.* pėrleidžiamasis; pėredatочная нāдпись pėrleidžiamasis ūžrašas; **~чик**, -а 1. (*radijo*) siųstūvas; 2. atidavėjas, įteikėjas.

передать, -ам, -ашь, -аст, -адим, -адите, -адут; *бūt.* pėredal, pėredalā, pėredalo *įvk.* 1. pėrduoti, įteikti, atiduoti; užleisti, pėrleisti (*puz. teisę*); 2. atpāsakoti, pėrteikti, pėrsakyti, išsakyti; 3. pranešti, pasakyti, pėrduoti; 4. atvaizduoti, pavaizduoti; 5. transliuoti (*per radiją*); 6.: п. инфекционную болēзнь užkrēsti infēkcine ligā; 7. *šnek.* duoti per daug, duoti viršaūs, pėrduoti; pėrmokėti; **~ся**, -дāмся, -дāшся, -дāстся, -адимся, -адитесь, -адутся; *бūt.* -ālся, -ālась, -ālось *įvk.* 1. pėrsiduoti, būti pėrduotam, pėreiti (*puz. ligā*); pavidėti (*puz. gabumus*); 2. *šnek. pasen.* pasi-duoti (*priešui*), pėreiti (*pas priešą*).

передача, -и 1. įteikimas; pėrdavimas, atidavimas; užleidimas, pėrleidimas; 2. (*žodžiu*) atpāsakojimas, pėrteikimas; 3. *tech.* transmisija; pavarā; замедляющая п. lėtinančioji, redūcinė pavarā; 4. (*radijo*) transliācija; телевизионная п. televizijos laidā; 5. (*automobilio*) bėgis; вторая п. antrasis bėgis; 6. siuntā, pėrdavimas (*puz. ligo-niui, kaliniui*).

передать *žr.* pėredatų; **~ся** *žr.* pėredatųs.

передать *žr.* pėredatų; **~сь** *žr.* pėredatųs.

передбанник, -а *pasen. žr.* pėdбанник.

передвигать, -аю, -аешь *įvk.* pėrstūmimas, kilnėjimas, nešimas, pėrnešimas (*į kitā vietā*); **~ть**, -аю, -аешь *eig.* pėrkilnoti, stūmdyti, kilnėti, judinti; **~ться**, -аюсь, -аеься *eig.* 1. kilnėti, keltis; sliūkti; 2. eiti, (pa)vaikščioti; больно́й эле pėredвигается ligōnis vōs pavāikščiоja.

передвижение, -я 1. pėrkėlimas, kilnėjimas; transportāvimas; срēдства пėредвижения transporto priemonės; 2. kilnėjimasis, kėlimasis, judėjimas; п. войск kariuomenės kilnėjimasis, judėjimas; **~йжка**, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. nukėlimas, nustūmimas; pėrstūmimas, pėrkėlimas; 2. kilnėjimasis; žygiāvimas; slinkimas; 2.: вāставка-п. kilnėjamoji parodā; кино-п. kilnėjamasis kinas.

передвижник, -а *ist.* pėredvižnikas (19 a. *dailinikas-realistas Rusijoje*).

передвижной, -ая, -ое kilnėjamas(is); važinėjantis; п. театр kilnėjamasis teātras.

передвинуть, -ну, -нешь *įvk.* pėrkelti, nukelti, pāstūmti, pasliūkti, nustūmti (*kitur*), pėrstūmti; pėrnešti, pėrkilnoti, pajūdinti; **~ся**, -нусь, -нешься *įvk.* pa(si)sliūkti, pasistūmti, pasistūmėti.

передвойть, -ою, -ойшь *įvk.* 1. žemd. atkartoti (*lauką, pūdymą*); 2. pėrrektifikuoti.

передель, -а pėr(si)dalijimas, pėrskirstymas, naujas padalijimas, paskirstymas; борьба за п. колоний kovā ūž kolonijų pėrsidalijimą.

передель, -а pėrlydymas, pėrdirbimas (*puz. meta-lo*).

передель, -аю, -аешь *įvk.* 1. pėrtaisyti, pėrdirbti, pėrdaryti, pakeisti; п. одēжду pėrsiūti drabūžį; 2. *šnek.* padirbti, padaryti (*viską, daug*); **~ся**, -аюсь, -аеься *įvk. šnek. pasen.* pasikeisti, pakitėti.

переделить, -елю, -елишь *įvk.* pėrdalyti, pėrskirstyti.

переделька, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. pėrtaisymas, pėrdarymas, pėrdirbimas, pėrtvarkymas; п. брѹк kėlnių pėrsiuvimas; п. квартиры бѹто pėrtvarkymas; п. дōма нāмо pėrstatymas; 2. reформа, pakeitimas; реконструкција; п. экономической системы ekonōminės sistēmos reформа; 3. pėrtaisytas, pėrdirbtas dāiktas; pėrdirbinys; 3tot романъ является лишь пėределкой šis romānas tėrā pėrdirbinys; ♦ попасть (попадать) в пėределку pakliūti, patēkti į kėbliā pādėti, į bēdā; быть (бывātъ) в пėределке būti nelāimēs ištiktām, dalyvāuti nemaioniuosē įvykiuose; **~очный**, -ая, -ое pėrdirbamasis, pėrdirbimo.

передель, -аю, -аешь *eig.* 1. pėrtaisinėti, pėrdirbinėti; 2. kēsti, reformati; *žr.* пėределать; **~ся**, -аюсь, -аеься *eig.* 1. kitėti, kisti, kēstis, mainytis; 2. būti pėrtaisomam, pėrdirbamam, pėrdaromam.

передельный, -ая, -ое pėrdirbimo, pėrdirbamasis; п. чугунъ пėrdirbamasis špižius; п. завод (*meta-lo*) pėrdirbimo, pėrdirbamoji gamyklā.

передель, -аю, -аешь *eig.* 1. pėrskirstinėti, pėrdalinėti; 2. *šnek.* pėrtvėrinėti, pėrtvarsčioti.

передергать, -аю, -аешь *įvk.* 1. išrauti, nurauti, ištraukti, ištraukti; п. весь лēн nurauti visūs linūs; п. весь лук išrauti visūs svogūnūs; п. все гвѹзди ištraukti visās vinis; 2. supešioti, sukedēnti (*vilnas*); **~ивать**, -аю, -аешь *eig.* 1. pešioti, kedēnti (*vilnas*); 2. *šnek.* mainyti, kēsti kortā (*sukēiauti lošiant kortomis*); 3. *prk.* п. факты kraipyti, klastoti faktūs; 4. *beasm.* krūpčioti, trūkčioti; erō pėredēргивало jis krūpčiojo, trūkčiojo; 5. traukyti, tampyti, timpčioti; п. вѹзжами timpčioti vadelēs; *žr.* пėредēргать; **~иваться**, -аюсь, -аеься *eig.* 1. trūkčioti, traukytis, traukuliuoti; būti mēšlungio traukomam; erō gūby все вѹремя пėредēргивались jō lūpos visā laikā drebėjo; мýскѹлы на erō лицē пėредēргивались jō vėido гаўменys mēšlungiškai trukčiojo, jō vėido гаўменis, jō vėida tamпē mēšlungis; 2. sliūkti, braškėti, pėršokinėti; слышно было, как в серединē часѹв пėредēргивается какāя-то цепѹчка бѹво гирдēти, какъ laikrodyje sleňka, braška kažkokia grandinėle.

передергать, -ержѹ, -ержишь *įvk.*, **~ерживать**, -аю, -аешь *eig.* 1. pėr ilgai laikyti, išlaikyti, užlaikyti, pėrлаikyti; 2. *šnek.* pėrleisti, pralēisti; п. много дēнер в своих рукахъ pėrleisti pėr sāvo rankās daug pinigų; 3. *pasen. (pabėgēli)* slapstytis, prilaikyti; 4. *јот.* pėrлаikyti, pėreksponuoti;

5. pėrlaikyti, dār kařtą laikyti (pvz. egzaminus).

передёржка¹, -и 1. fot. pėrlaikymas, pėreksponavimas; 2. šnek. išlaidūmas; pėreikvojimas; 3. šnek. (egzaminų) pėrlaikymas, pataisą; 4. pasien. slėps-tymas, slėpimas (pvz. bėglių).

передёржка², -и; dgs. kilm. -жек, naud. -жкам šnek. 1. (kortų) sumainymas, pamainymas, pa-pirštės laikymas; 2. klastojimas, iškraipymas (faktų), falsifikavimas; цитировать с передёрж-ками cituoti iškraipant.

передёрнуть, -ну, -нешь įvk. 1. trūktelėti, timpte-lėti, patepti (pvz. vadžias); 2. šnek. (sukčiaujant) sumainyti, pamainyti, sukeisti (kortą); su-maklėnti; palaikyti pāpirštę; 3. prk. iškraipyti, sudarkyti, supāinoti, suklastoti; 4. pėrtempti, pėr-traukti, pėrvežti; п. сани чєрез горку пėртемpti rogės pėr kalnėlį; 5. beam.: егò передёрнуло jis krūptelėjo; ~ся, -нусь, -нешься įvk. pėrsi-kreipti; sutrūkčioti; егò лицо передёрнулось jò vėidas sutrūkčiojo; он передёрнулся от злòсти jis sudrebėjo iš pūkčio.

передерý žr. передраť; ~сь žr. передраťся.

передёр, -а 1. (veiksmas) skařdymas, rupūs ma-limas; 2. rūpūs miltai, rūpmilčiai; nuomalos.

передирать, -аю, -аешь eig. 1. šnek. draskýti, plė-šyti (pvz. pusiau); 2. šnek. plākti, plėkti; 3. ru-piai malti, skardýti; ~ся, -аюсь, -аешься eig. žr. передраťся.

передк|й, -òв dgs. žr. передòк (3 reikš.); ~òвый, -ая, -òе pirmagalinis, pirmagalio; (vežimo) gýv-rungčių, skersāplaučio.

передневатъ, -нюю, -нюешь įvk. šnek. visą diėną išbūti, pėrdienoti.

передне|нёбный, -ая, -òе lingu. priešakinis gomuri-nis (garsas); ~язýчный, -ая, -òе lingu. prieš-akinis liežuvinis (garsas).

перёдний, -ая, -ее priešakinis (pvz. dantis), prie-kinis, pirmagalinis; перёдние нòги priešakinės, pirmutinės kójos; перёдние колёса pirmagaliniai, priekiniai rātai; ♦ п. угол крикštāsuolė; п. край (перёдняя линия) priešakinės pozicijos.

перёдник, -а prijūstė, rajuðstė, prikūštė.

перёднюю žr. передневатъ.

перёдняя, -ей m. dkt. prieškambaris, priešinė, prie-kinė, priemenė, priesienis.

передо prl. vartojamas vietoj перед pasakyme: п. мною пriesais manė ir lygiagrečiai su перед pasakymuose: п. всем пries viską, п. всеми пries visus.

передовая¹, -òй dkt. kuop. priešakinės pozicijos.

передовая², -òй dkt. vedamasis (straipsnis laikraš-tyje), įžanginis.

передовёр|ие, -я teis. pėrįgaliojimas; ~ить, -рю, -ришь įvk., ~ять, -яю, -яешь eig. pėrįgaluoti, pėrduoti sàvo įgaliojimus; pėrduoti, pavėsti ki-tām (kokį darbą, reikalą).

передовик, -а šnek. 1. pirmūnas; п. животновòд-ства gyvulininkystės pirmūnas; передовик соц-соровновāния soclenktūnių pirmūnai; 2. kėlio rò-dytojas, vedl̄ys (apie važiuojamuosius gyvulus).

передовица, -ы šnek. vedamasis, įžanginis strāips-nis (laikraštyje).

передовый, -ая, -òе 1. priešakinis, priekinis, avan-gārdinis; pirmutinis; п. отряд priešakinis, avan-gārdinis būr̄ys; 2. pirmāujantis, priešakinis, pra-lėnkiantis kitus, vūgaujantis; передовāя бригада pirmāujanti brigada; п. работник pirmāujantis darbūotojas; п. завод pirmāujanti gamyklā; 3. priešakinis, progresyvūs; передовые учєные priešakiniai mòkslininkai; передовые идєи pro-gresyvios idėjos; ♦ передовāя линия priešaki-nės pozicijos; передовāя статья vedamasis (strāipsnis) (laikraštyje).

передовщйк, -а pasien. tarm. 1. vedl̄ys, barvedys; 2. žvalgas, žvalgýtojas.

передòк, -дк 1. pirmagalys, priekis; 2. (ratų) prieš-akiniai, pirmagaliniai rātai, gývrunčiai; 3. dзн. dgs. (артилерijoje) dviračiai (sviediniams sudėti bei pabūklui prikabinti).

передом prv. šnek. tarm. priešakyje, priekyje; ид-ти п. eiti priešakyje, pirmuoju.

передопр|ашивать, -аю, -аешь eig., ~осить, -ошý, -ошишь įvk. teis. 1. antrą kartą kvòsti, pėrkvosti, pėrklausti (pvz. liudytoją); 2. apklausti, apklau-sinėti (daug, visus).

передòхнуть, -нет; бñт. -òх, -òхла, -òхло įvk. iš-dvėsti, išgaisti, iðstipti, išgufti, iðkristi, iðpùlti (apie daugelį gyvulių).

передòхнуть, -нý, -нєшь; бñт. -ýл, -ýла, -ýло įvk. 1. atsidusti, atsidusėti, atsidvėsti; atsikvėpti, kvėp-telėti, atsipùsti, dustelėti; она подняла гóлову и глубоко передòхнула ji pakėlė gálvą ir iš gilumòs atsidusėjo, atsikvėpė; 2. pa(s)ilsėti, pa-daryti pėrtrauką, atsipùsti, atsikvėpti; передòхний минутку pailsėk valandėlę.

передòхший, -ая, -ее iðstipęs, išgaišęs, iðdvėsęs.

передразн|ивание, -я pamėgdžiojimas; sekimas, pa-našāvimas; mėgdžiojimas; ~ивать, -аю, -аешь eig., ~ить, -азню, -азнишь įvk. (pa)mėgdžioti, iðmėgdžioti, mėgzdyti; pāmėtotis, mėgdžiotis; sėk-ti, panašāuti.

передраť, -дерý, -дерешь; бñт. -а́л, -а́ла, -а́ло įvk. 1. šnek. išdraskýti, sudraskýti, suplėšyti (vi-sus); 2. šnek. prilūpti, primūsti, sumūšti (visus); 3. rupiai sumalti; ~ся, -дерýсь, -дерешься; бñт. -а́лся, -а́лась, -а́лось ir -а́лось įvk. susimūšti, su-sipėšti (visiems, daugeliui), pėrsipešti.

передробить, -облý, -обйшь įvk. 1. susmulkinti; sukrūšti, suskaldyti, sutrūpinti, sudaužyti; 2. pa-smulkinti, pėr smulkiai sutrūpinti.

передрòгнуть, -ну, -нешь; бñт. -дрòг, -ла, -ло įvk. šnek. nužvařbti, sušalti; pėršalti; pėrsišaldyti.

передружить, -ужý, -ужйшь ir -ýжишь įvk. šnek. suvesti į draugystę, padaryti bičiūliais; ~ся, -ужýсь, -ужйшься ir -ýжишься įvk. susidraugau-ti, susibičiūliauti (su visais; visiems), susibro-liauti.

передрыга, -и šnek. 1. nemalonumas, nesmagūmas, rūpestis, pániava, keblumas; sukrėtimas, sāmýšis, ařdas; 2. giřčas, bařnis, bisrė; 3. pasien. krāty-mas (važiuojant).

передум|ать, -аю, -аешь įvk., ~ывать, -аю, -аешь eig. 1. apsigalvoti, pėrsvarstyti, pėrmastyti, pa-keisti sàvo nuomonę, nebekeinti, kitaip sugal-voti, pėrgalvoti; 2. apgalvoti, sugalvoti, apsvars-týti, daug galvoti.

передуть¹, -ушý, -ýшишь *юв.* išsmaugti; išgalabyti; išpiáuти (*visus, daug*); лисá передушýла много кур лāрē дауг vištų išsmaugē, išpióvė.

передуть², -ушý, -ýшишь *юв. šnek.* iškvėpinti (*viską, visus*); п. все белё iškvėpinti visus báltinius.

передыхать¹, -áю, -áешь *eig. šnek.* dvėsinėti, dvėsióti, išdvėsinėti, *žr.* передóхнуть.

передыхать², -áю, -áешь *eig. šnek.* atsidūsinti, atsikvėpinti, atsidūsioti, *žr.* передо́хнуть.

передышка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам atódvėsis, atódūsis, átpūta, atsikvėpimas, atókvėpis; pateikā, atlydā, pėrstojis, atvangā, pėrstogė, paliová, pėrtrauka.

переда́ние, -я 1. pėrsivalgymas, pėrsirijimas, apsirijimas; apsiėdimas; 2. (*apie rūgštį*) išėdimas, pėrėdimas; п. желёза ржавчиной geležiės pėr-rūdijimas; *~ть*, -áю, -áешь *eig. žr.* пере́сть; *~ться*, -áюсь, -áешься *eig. šnek.* kiviřcytis, ėstis.

пере́дим *žr.* пере́сть.

пере́ду *žр.* пере́хать.

пере́зд, -а 1. išvažiávimas (*į kitą vietą*); pėrvažiávimas, pėrplaukimas; pėrsikėlimas, kráustymasis, pėrsikraustymas; 2. *glžk.* pėrvaža.

пере́з|д|ить, -зжу, -здишь *юв. šnek.* išvažinėti (*visur, daugelį vietų*); *~ж|а|ть*, -áю, -áешь *eig.* 1. kráustyti, kėltis, išvažiáuoti, gabėntis kituř; kilnótis; п. на целинý kėltis, išvažiáuoti į plėšinius; п. с мёста на мёсто kilnótis, bastýtis iš vienós viėtos į kitą; 2. kėltis (*pvz. per upę*); važiáuoti, jóti (*pvz. per miestą*), pėrvažiáuoti.

пере́зжу *žр.* пере́здить.

пере́ем, -а 1. *tarm.* sulaikymas, užlaikymas; užgro-bimas, pėrėmimas; 2. sásmauka, siaurúma; п. озе-ра ёžеро siauris; *~ный*, -ая, -ое *tarm.* pėrimta-sis, sulaikýtasis.

пере́сть, -ём, -ёшь, -ёст, -едём, -едёте, -едят; *būt.* -реёл, -ла, -ло *юв.* 1. pėrgraužti (*pvz. pele virvę*); 2. praėsti, (kiaurai) išėsti (*apie rūdis, rūgštį*); 3. *šnek.* pėrvalgyti, apválgyti (*visus*); 4. *šnek.* per daug suválgyti.

пере́хать, -еду, -едешь *юв.* 1. pėrvažiáuoti, prava-žiáuoti; pėrsikelti (*pvz. per kanalą*), pėrplaukti; 2. pėrsikraustyti, išsikėlti, nusikėlti; atsikėlti; 3. suvažinėti, pėrvažiáuoti; автобус пере́хал со-бáку autobúsas pėrvažiávo, suvažinéjo šuni.

пере́шь *žр.* пере́сть.

переж|а|рить, -рю, -ришь *юв.* 1. pėrskrudinti, pėr-kepti, pėr daug sukėpinti, pėr daug iškėpinti; 2. *šnek.* išspirginti, suspirginti, iškėpti (*daug, vis-ką*); 3. atkėpinti, atkėpti (*pakartotinai*); *~ся*, -рюсь, -ришься *юв.* 1. pėrkepti, pėrgruздėti, pėr-džiúti, apdėgti (*kepant*); 2. *šnek.* pėrkaisti, pėr-sikaitinti.

переж|а|ть¹, -жмý, -жмёшь *юв. šnek.* 1. (*viską, daug*) išspáuсти, išgniauzti; išsúkti, išgrėžti (*pvz. skalbinius*); 2. pėrsmaugti, pėrgniauzti.

переж|а|ть², -жнý, -жнёшь *юв. šnek.* 1. (*viską*) nu-piáuти, nukifsti, iškiřsti (*pvz. visus javus*); 2. grei-čiaū nukifsti, praleñkti, apľeñkti, pranókti piū-tyjė.

переж|ý *žр.* переж|ечь.

переж|а|ть, -ждý, -ждёшь; *būt.* -ждáл, -ждалá, -ждáло *юв.* pėrlaukti, pralėisti (*pvz. lietų*), palū-kėti kól..., paláukti, lūktelėti.

переж|е|в|а|ть, -жую, -жуёшь *юв.* 1. sukramtyti, su-krimsti; 2. sugrómuliuoti, sugrėmoti; *~ё|в|ыв|а|ть*, -аю, -аешь *eig.* 1. kramtyti, krimsti, vótuliuoti, grómuliuoti; 2. atrajóti, grómuliuoti; 3. *prk. šnek.* grómuliuoti (*idėjas, mintis*); žlebėnti (*žodžius*).

переж|ёр *žр.* переж|ечь; *~ся* *žр.* переж|ечься.

переж|ел|т|ить, -лчý, -лчйшь *юв. šnek.* padaryti per daug geltóną, per daug pridėti geltónos spalvós, pėrgeltoninti; *~ч|ён|ный*, -ая, -ое; -чён, -ченá, -ó perdaug geltónas, pėrgeltonintas.

переж|ен|ить, -еню, -енишь *юв. (visus, daugelį)* apvėsdinti, apvėdinti; *~ся*, -енюсь, -енишься *юв. (visiems, daugeliui)* susivėsti, ištekėti.

переж|ечь, -жгý, -жжёшь, -жжёт, -жгýt; *būt.* -жгёр, -жглá, -жглó *юв.* 1. pridėginti, prisvilinti (*pvz. bulves*), sudėginti, suskrūdinti; pėrdeginti, pėr-kepinti; 2. sudėginti, išdėginti (*pvz. miestus*); 3. pėrdeginti (*pvz. pusiau*); 4. sudėginti, sukū-rėnti (*pvz. malkas*); 5. išdėgti (*pvz. kalkes*); *~ся*, -жжётся, -жгётся; *būt.* -жжёрся, -жглáсь, -жглóсь *юв. šnek.* 1. suskrústi, pėrdegti; 2. pėr-degti pusiau.

переж|е|т|ся *žр.* переж|ечься; *~шь* *žр.* переж|ечь.

переж|ив|á|ние, -я 1. pėrgyvenimas, išgyvenimas; 2. *biol.* išsilaikymas, išgyvėnimas, išlikimas; *~ть*, -áю, -áешь *eig.* (iš)gyvėnti, pėrgyventi; kėsti, patirti; náша социалистическая Рóдина переж|ив|áет невиданный экономический подъём mūsų socialistinė Tėvynė gyvėna peregėtą ekonominį pakilimą; п. страх jústi, pėrgyventi báime; п. нуждý kentėti, kėsti vařgą; *~ться*, -áется *eig.* búi pėrgyvenamam, pakeliamam, iškenčiamam; не всякое несчáстье переж|ив|áется легко нė kiek-viená neláimė lengvai pakeliamá.

переж|ив|ё|шь, *~ý* *žр.* переж|ять.

переж|иг|а|ть, -áю, -áешь *eig.* pėrdeginėti, pėrde-gioti, deginėti, dėgti (*pvz. plytas*), išdeginėti, iš-degióti (*pvz. degtukus*).

переж|ид|а|ть, -áю, -áешь *eig.* lūkuriuoti, láukti, lūk-čioti, lūkinėti.

переж|им, -а 1. *geol.* pėrsmauga, pėrgniauža; 2. *tarm.* sásmauka (*pvz. upės*), pėrsmauga.

переж|им|а|ть, -áю, -áешь *eig. žр.* переж|а|ть¹.

переж|ин|а|ть, -áю, -áешь *eig. žр.* переж|а|ть².

переж|ир|а|ть, -áю, -áешь *eig. žр.* переж|а|ть.

переж|ит|ое, -óро *dkt.* ir *~итое*, -óро *dkt.* tai, kás išgyvėnta, iškentėta, patirta, pakėlta; išgyvėni-mai, pėrgyvenimai, kañčios.

переж|иток, -тка atgyvėntas, atgyvėnės dalýkas, praeitiės liėkana, átyvena; переж|итки старóго бýта senósios buitės liėkanos, átyvenos.

переж|ить, -ивý, -ивёшь; *būt.* пėрежил ir -жýл, -жилá, пėрежило ir -жýло *юв.* 1. išgyvėnti, pėr-gyventi (*pvz. jausmą, įvykį, būvį*); iškėsti, išken-tėti, išlaikyti, pakėlti, pritirti, pajústi, patirti; 2. (*savo gyvenimą, savo amžiu*) išgyvėnti, pra-lėisti, pragyventi, atgyvėnti; 3. ilgiau gyvėnti (*už kitus*), pėrgyventi.

переж|мý *žр.* переж|а|ть¹.

переж|нý *žр.* переж|а|ть².

пережог, -а 1. *šnek.* (*elektros, kuro*) peř didelis suvartojimas, sunaudojimas, pėreikvojimas; 2. *tech.* pėrdeginimas, pėrkaitinimas; 3. pėrdeginas metalas, (*metalo*) kriaukučiai, pėrdaga.

перезрѣть, -рѣ, -рѣшь; *būt.* -ал, -алѣ, -ало *šnek. vulg.* 1. (*viskų*) išėsti, suėsti, supūsti, susprógti, supampti; 2. apėsti, pėrėsti (*kitus*).

перезую *žr.* пережевать.

перезабѣть, -бѣду, -бѣдешь *šnek. (viskų, visus, visiškai, visai)* pamiřėti, mirštinai užmiršti; *~ся*, -бѣдется *šnek.* pasimiriřėti, užsimiriřėti (*daug apie ką*).

перезайм||ѣшь, *~у* *žr.* перезанять.

перезаклад, -а *pasen.* pakartotinis užstatymas, įkeitimas, pėrkeitimas; *~ывать*, -аю, -аешь *eig.* pėružstatinėti, pėrkeitinėti; *~ываться*, -ается *eig.* būti pėružstatinėjama, pėrkeitinėjama.

перезаключ||ать, -аю, -аешь *eig.* iš naujo sudarinėti (*puz. sutarti*); *~аться*, -ается *eig.* būti iš naujo sudaromam; *~ить*, -чѣ, -чѣшь *šnek.* iš naujo, pakartotinai sudaryti, atnaujinti, panaujinti (*puz. sutarti, sąlygas*).

перезалог, -а pakartotinis užstatymas, įkeitimas.

перезаложить, -ожѣ, -ожѣшь *šnek.* antrą kartą, pakartotinai užstatyti, pėrkeitinti.

перезанимать, -аю, -аешь *šnek.* 1. (*daug, visiems*) įsiskolinti; (*iš daugelio, iš visų*) prisi-skolinti; 2. (*viskų, daug*) užimti, užpildyti, pasi-skirti; užgróbt; п. все мєстрѣ užimti visās vietās.

перезанять, -займѣ, -займѣшь; *būt.* -зѣнял, -лѣ, -ло *šnek.* pasiskolinti, kád būtų gálima grážinti kitam.

перезар||ядить, -язѣ, -язѣшь *šnek.* 1. pakartotinai užtaisyti (*ginklą*); 2. naujai prikrauti, pripildyti; pėrkrauti (*puz. akumuliatorių*); *~ядиться*, -дѣтся *šnek.* 1. prisipildyti; 2. būti užtaisytam; *~ядка*, -и 1. pakartotinis įkrovimas (*elektros*); 2. pakartotinis užtaisyimas (*ginklo*); *~язжѣть*, -аю, -аешь *eig.* *žr.* перезарядить; *~язжѣться*, -ѣтся *eig.* 1. *žr.* перезарядиться; 2. būti užtaisomam; būti prikraunamam.

перезаряжѣ *žr.* перезарядить.

перезахоронить, -ронѣ, -ронѣшь *šnek.* *žr.* перехоронить (*1 reikš.*).

перезвѣнивать, -аю, -аешь *eig.* paskambinti (*puz. visais varpais paeiliui*), skambinti (*paeiliui*), skambčioti; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* susiskambinti (*puz. telefonu*), susiskambčioti.

перезвон, -а 1. skambinimas (*visais varpais iš eilės*), varpų gaudesys, varpų mūzika; skambėjimas; был слышен колокольный п. buvo girdėti skambinant varpais; под колокольный п. varpams gaudžiant; 2. skambesys, skambėjimas; gaudimas, dzerškėjimas; п. бокáлов taurių, bokálų skambesys; 3. (darnų) plakimas, plazdėjimas, tukse-nimas (*apie širdį*).

перезвонить, -нѣ, -нѣшь *šnek.* 1. paskambinti (*į daugelį vietų arba iš eilės*); п. по телефону ко всем своим знакомым paskambinti telefonu visiems savo pažįstamiems; 2. paskambinti (telefonu) pakartotinai; *~ся*, -нѣсь, -нѣсься *šnek.* susiskambinti, susikalbėti telefonu.

перездорóваться, -аюсь, -аешься *šnek.* pasi-svéikinti (*su visais, su daugeliu, tarp savęs*).

перезим||овать, -мѣю, -мѣешь *šnek.* pėrziemoti, žiemą pralėisti; išmisti peř žiemą, išžiemóti; *~овка*, -и žiemojimas, pėrziemojimas; išmitimas peř žiemą.

перезнакомить, -млю, -мишь *šnek.* supažindinti, suvesti į pažintį (*visus, daugelį*); *~ся*, -млюсь, -мишсь *šnek.* susipažinti, sueiti į pažintį, tapti pažįstamais (*su visais, su daugeliu*).

перезол, -а *spec.* pėrsarminimas; *~ить*, -лѣ, -лѣшь *šnek.* pėrsarminti, pagailyti, pėrgailyti.

перезр||евать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* перезрѣть; *~елый*, -ая, -ое 1. pėrnokęs, pėrsirpęs, pėrbrendęs; 2. *prk.* *šnek.* pėraugęs, pėrsenęs (*žmogus*); *~еть*, -рѣю, -рѣешь *šnek.* 1. pėrnokti, pėrsirpti, pėrbrestti; 2. *prk.* *šnek.* pėraugti, pasėnti, išėiti iš mėtų.

перезябнуть, -ну, -нешь; *būt.* -зѣб, -лѣ, -ло *šnek.* 1. (*smarkiai, visiškai*) sušalti, pėrsalti, nužvařbti; 2. iššalti, iššalnóti (*apie augalus*).

пере||игрывать, -аю, -аешь *šnek.* 1. pakartotinai suvaidinti, sužaisti, sulósti, sugróti, pėrgriežti (*smuiku*), pėrlošti, žaidimą pakartóti, pėržaisti, pėrvaidinti; 2. *šnek.* pėrsižaisti; дѣти переигрѣли и потому долго не мóгут заснѣть vaikai pėrsižaidė ir dėl tó ilgai negáli užmigti; 3. (*daug rolių, partijų, žaidimų*) suvaidinti, sužaisti, pėržaisti, sugróti, sulósti; онѣ переигрѣли все игры jiė pėr-žaidė visus žaidimus; 4. *šnek.* aplósti, nulósti; geriaū suvaidinti, geriaū pagróti; 5. *šnek.* pėrsi-stengti bevaidinant, pėrvaidinti, pėrlošti, nenatūraliai vaidinti, gróti; *~игрывать*, -аю, -аешь *eig.* *žr.* переиграть.

перезиберѣ *žr.* перензбратъ.

перензб||ирать, -аю, -аешь *eig.* pakartotinai riñkti, pėrrinkti; *~ранье*, -я pakartotinis rinkimas, pėrrinkimas; *~ратъ*, -берѣ, -берѣшь; *būt.* -брѣл, -лѣ, -ло *šnek.* 1. pėrrinkti; 2. dár kartą, pakartotinai iš-riñkti.

перенздавать, -даю, -даешь *eig.* *žr.* перенздатъ.

перензд||адим, *~ам* *žr.* перенздатъ.

перенздá||ние, -я naujas, pakartotinis (iš)leidimas (*knygos*); *~ть*, -ám, -ášь, -áст, -адѣм, -адѣте, -адѣт; *būt.* -ал, -алѣ, -ало *šnek.* išlėisti naują leidimą (*puz. romano*), pakartotinai išlėisti (*knyga*).

перенздаю *žr.* перенздавать.

переимен||ование, -я vārdo, pavadinimo pakeitimas, pėrvardijimas; *~овать*, -нѣю, -нѣешь *šnek.* 1. suteikti naują vardą, pavadinimą, naujai pavadin-ti, pakeisti vardą, pavadinimą; 2. *šnek.* išvařdyti, susakýti (*visus*); *~овывать*, -аю, -аешь *eig.* keis-ti, kaitalioti vardą, pavadinimą, *žr.* переимено-вать.

переимка, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам *šnek. pasen.* 1. pėrėmimas, sulaikymas; 2. *tarm.* atėmimas, pagrobimas; 3. užturėjimas, užtvenkimas.

переимчив||ость, -и *m. šnek.* pagaulumas, imlumas, pėrimlumas; *~ый*, -ая, -ое; -ив, -а, -о *šnek.* pagaulūs, gabūs pasėkti (*kuo*); imlūs, greitai, leng-vai įsisavinantis; mąslūs.

переимщик, -а *šnek.* 1. pėrėmėjas, sulaikytojas; 2. pagaulūs, imlūs žmogus.

перейнати||**вать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* keisti, pėrtaisinėti, pėrdirbinėti; iškraipinėti, iškraipyti; **~ть**, -чу, -чишь *įvk. šnek.* pėrdirbti, kitaip sutvarkyti, pakeisti; kitaip pėrteikti, pėrfrazuoti; iškraipyti, iškreipti (*puz. žodžius*).

перейска́ть, -ищу, -ищешь *įvk. (visur)* išieskóti, pėrieškóti, apieškóti; **~йскывать**, -аю, -аешь *eig. (visur)* išieskinėti, pėrieškinėti, apieškinėti.

перенспы́тывать, -аю, -аешь *įvk.*, **~ытывать**, -аю, -аешь *eig.* 1. patirti, pėrgyventi; 2. pakartótinai išbandyti (*puz. mašiną*).

перейшлещь, **~у** *žr.* переискать.

переймшешь, **~у** *žr.* перенять.

перейти, перейду, перейдёшь; *būt.* -решёл, -решла, -решло *įvk.* 1. pėreiti, pėržengti; nužygiuoti, pėržygiuoti, nueiti; paėjėti; п. от столá к пианино паėjėti nuo stalo prie pianino; п. ручей вброд пėrbristi upelį; п. ўлицу пėreiti gátvę; п. границу пėržengti sieną; п. большёе расстояние nueiti, nužygiuoti didelį nuotolį; п. чєрез лес пėreiti pėr mišką; 2. pėrsikelti, nusikelti, pėrsikraustyti; п. с кровати на диван пėrsikelti iš lóvos į sofą; п. в нóвый дом пėrsikraustyti į naują namą; плáмя перешло на крышу liepsna pėrsimetė į stogą; 3. pėreiti, pėrbėgti, pėrsimesti; п. к вpapy пėreiti, пėrbėgti į priešą tušę; 4. пėreiti (*pakeisti pradėti, būseną, kryptį*); ученик перешёл в пятый класс mokinys пėрејо į penktąją klāsę; п. в другую организацию пėreiti į kitą organizaciją; по выплавке стали мы перешли с пятого мєста на четвёртое pagal ketaus išlydymą mės pakilome iš penktosios vietos į ketvirtąją; п. от обороны к наступлєнию пėreiti nuo gynimosi į puolimą; разговор перешёл на другую тєму pokalbis perkėjo kità temą; п. на диєту pradėti laikytis diėtos; зелёный цвет перешёл в фиолетовый žalia spalva пėрејо į violetinę, vėrto violetinę; количество перешло в качество kiekýbė пėрејо į kokybę; п. на китайский язык pradėti kalbėti kinų kalbą; п. границы прилїчия išėiti iš padomio ribų; 5. пėreiti, imtis, pradėti; п. на скоростное рєзание металлов пėreiti prie spažčiojo metalų piovimо, imtis spažčiojo metalų piovimо; п. на облуживание пяти станков pradėti dirbti penkeriomis stáklėmis; п. на «ты» пėreiti į „tù“, pradėti tųjinti; п. на рысь pasileisti risčią; 6. пėreiti, atitėkti, patėkti; всё имущєство перешло к егó наследнику visas tur̃tas atitėko jō puolĩnams; 7. *tarm. šnek.* prasliūkti, praeiti, nustóti, liautis, užsibaigti; бұра перешла áудра prasliūko; дождь перешёл lietūs lióvėsi; 8. (pa)viřsti; pakitėti; дорога перешла в тропы kėlias pavirto takų; ♦ п. дорогу (*кому-л.*) *šnek.* а) pačiūpti iš pо nósies, už akių uzbėgti (*kam*); б) už akių užeiti (*pereinant kam kelią*).

переказать, -кажý, -кажешь *įvk. tarm.* pranešti; liėpti, įsakýti.

перекáл, -а 1. *tech.* pėrgrūdinimas, pėr stiprųs užgrūdinimas; 2. *šnek.* pėrkaitinimas; 3. *šnek.* pėrkaitimas; **~ить**, -лю, -лїшь *įvk.* 1. *tech.* pėrgrūdinti; 2. pėrkaitinti.

перекáлывать, -аю, -аешь *eig.* 1. pėrsmeiginėti, pėrsmeigioti; 2. pėrdurstyti, dūrstyti, pėrбадинėti;

3. skeřsti, piąuti (*dáug, visus*); 4. kapóti, skáldyti, kiřsti (*puz. malkas*); aižyti, skáldyti, daužyti (*puz. riešutus*); **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. skilti, skáldytis; 2. б́ти бádomam; б́ти skáldomam.

перекáлять, -яю, -яешь *eig. žr.* перекалить.

перекантóвывать, -яя пėrritimas, ritinėjimas, pėrritinėjimas, suráičiojimas (*puz. medžių į krūvą*).

перекáпать, -аю, -аешь *įvk.* 1. pėrлашinti, išлашinti (*puz. į kitą indą*); 2. per daug įлашinti.

перекáпчивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* pakartótinai rúkyti, *žr.* перекоптать.

перекáпывать¹, -аю, -аешь *eig.* лашinti (*puz. iš vieno indo į kitą*).

перекáпывать², -аю, -аешь *eig.* pėrkasinėti, pėrkasioti, kasinėti, *žr.* перекопать.

перекáрмливать, -аю, -аешь *eig. žr.* перекормить.

перекáт, -а 1. (*perkūnijos*) griaušmas, dundėjimas, treňksmas, griáudėjimas, átbildos; 2. pėrritimas, ritinimas, ritimas, pėrritinimas; pėrstumimas, nustumimas; п. орудий на лүчшие позиции pabūklų pėrstumimas į geresnės pozicijas; 3. trėlė; suokimas; 4. rėvā; seklumā; brastā; п. реки ўпės seklumā.

перекáтáть, -аю, -аешь *įvk.* 1. (*skalbinius*) iškočióti, pėrkočióti, išmogliuoti, išbrūžkuóti, pėrbrūžkuóti; suválstyti (*vėlną*); 2. suristi, suvolióti; п. бóчки в подвáл suristi statinēs į rūšį; 3. *šnek. (daugelį)* pavažinėti; pairstyti.

перекáти-пóле, перекáти-пóля *bot.* muilinė gubója, gipsāzolė, *Gypsophila paniculata*.

перекáтить, -ачý, -áтишь *įvk.* 1. nuritinti, pėrritinti, nuristi; 2. pėrstumti (*puz. vežimą*); 3. pástumėti, nusliūkti; **~ся**, -ачýсь, -áтишься *įvk.* apsiveřsti, pėrsiversti, pėrsiristi.

перекáтный, -ая, -ое ūžiantis, gaūdžiantis, dūndantis, griáudžiantis, griausmingas; šlāmantis, ošiantis, šnióksčiantis; ♦ голь перекáтная *pasen.* benāmiai, skuřdziai, varguóliai; válkatos.

перекáтывать, -аю, -аешь *eig.* 1. brūžkuóti, kočióti; válstyti (*puz. vėlnas*); 2. ritinti, ridinėti, ráičioti; 3. vartýti; volióti; 4. stūmti, varýti; вєтер перекáтывал вóлны вėjas vārė bangās; ♦ п. глázá (взор) vartýti akis, išpūsti akis, žvilgčioti, stebėlyti.

перекáтываться¹, -ается *eig.* б́ти pėrkočiojamam, pėrbrūžkuojamam; б́ти ridinamam, ritinamam.

перекáтываться², -аюсь, -аешься *eig.* 1. vėřstis, ristis, ráičiotis; 2. dundėti, griáusti, aidėti; poškėti, tratėti.

перекáчать, -аю, -аешь *įvk.* 1. pėrsiurbliuoti (*į kitą indą*), pėrpumpuoti, pėrpilti; 2. *šnek.* pasúpúoti, pasúpti (*visus*).

перекáчивать, -аю, -аешь *eig.* 1. pumpúoti, siurbliuoti; pėrpylioti; 2. svirinti, vėřsti į šóną (*puz. valtį*); **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. (einant)* krypuóti, svyrúoti, svyrinėti, lingúoti.

перекáчка, -и pėrpumpavimas, pėrsiurbliavimas.

перекáчнýться, -нýсь, -нěсья *įvk.* pėrsisverti (*į vieną pusę*), pavir̃sti, pasliūkti (*į šoną*).

перекáчý *žr.* перекачять; **~сь** *žr.* перекачаться.

перекáшивáть¹, -аю, -аешь *eig.* 1. pėrkreipinėti, kraipýti, kreivinti; 2. žvařinti (*akis*); *žr.* переко́сить¹.

перекáшивать², -аю, -аешь *eig.* *žr.* переко́сить².
переквалифика́ция, -и 1. pérkvalifikavimas; 2. pér-sikvalifikavimas.

переквалифи́цировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* pérkvalifikuoti; **~ся**, -руюсь, -руешься *eig.* ir *įvk.* 1. pér-sikvalifikuoti; 2. būti pérkvalifikuojamam.

переква́сить, -áшу, -áсишь *įvk.* pér-rauginti, pér-rūginti (*puz. tešlą*); **~ситься**, -ится *įvk.* pér-rūgti; **~шенный**, -ая, -ое; -ен, -ена, -ено pér-raugintas, pér-rūgintas.

переква́шу *žr.* перека́сать.

перекида́ть, -áю, -áешь *įvk.* pér-mesti, pér-mėtyti, sumėsti (*į kitą vietą*); išmėtyti (*puz. visus sviedinius*), numėtyti.

переки́дка, -и 1. metimas (*per ką*), pérmetimas, pérkėlimas; sumetimas (*į krūvą*); 2. *prk.* pasikeitimas (*puz. žodžiais*); **~ной**, -ая, -ое pérmeta-masis, pérmetimo, pérkeliamasis; apvečiamas; ♦ п. огонь *kar.* pérmetamoji ugnis.

переки́дывать, -аю, -аешь *eig.* 1. mėtinėti, mėčioti; mėtyti (*per ką*); 2. vartyti, vartalioti, vartinėti (*puz. knygos lapus*); 3. tiėsti (*puz. tiltą*); **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. mėtytis (*kuo*); 2. mėstis (*kitur, į kitą pusę*); 3. *šnek.* keistis; п. словами keistis žodžiais, kalbėtis.

переки́нуть, -ну, -нешь *įvk.* 1. pér-mesti (*per ką*), atmėsti, pamėtėti; 2. užsimėsti, pér-simesti (*puz. per petį*); 3. peť toľ numėsti; 4. *šnek.* apvečsti, išvečsti, pér-versti; п. ведрó apvečsti kibirą; 5. *prk.* *šnek.* nuvežti, pavėžėti; pérkelti, pérplukdyti; **~ся**, -нусь, -нешься *įvk.* 1. péršokti, pér-simesti; огонь перекинулся на соседний дом ugnis pér-simetė į grėtimą pama; 2. išsikėlti, pér-sikelti, pér-sikraustyti; 3. pakrūpti, péršokti; разговор перекинулся на сплётни pašnekesys pakrūpo į ápkalbas; 4. atvirsti, atsivėrsti; apsivėrsti; 5. pér-siversti, pér-virsti, péršokti; п. через перила pér-virsti peť turėklus; 6. *šnek.* pasikeisti; п. несколькими словами pasikeisti keliais žodžiais, pasakyti vienas kitam kelis žodžius; п. взглядами susižvilgčioti; 7. *šnek. pasen.* pér-simesti, pér-eiti, pér-bėgti (*į priešą pusę*); 8. *šnek. palošti (kortomis).*

перекипáть, -áю, -áешь *eig.* peť ilgai virti; **~еть**, -плю, -пишь *įvk.* 1. pér-virti, pér-susti; 2. *prk.* nurimti, atslógti, pér-sikarščiuoti; **~я́ть**, -ячý, -я́тьшь *įvk.* 1. pér-virinti, péršutinti; 2. (*dar kar-tą*) pér-virti, atvirti, atvirinti.

перекиса́ть, -áет *eig.* rūgti, gižti, *žr.* переки́снуть.

перекислáить, -лю, -лишь *įvk.* pér-rūgštinti; pér-rauginti; п. компóт pér-rūgštinti, nurógštinti компóтą; п. капуста pér-rauginti kopústus; **~ять**, -яю, -яешь *eig.* *žr.* перекислить.

переки́слый, -ая, -ое pér-rūgęs, pér-gižęs; **~нуть**, -нет; *būt.* -кис, -ла, -ло *įvk.* pér-rūgti, pér-gižti, surúgti, sugižti.

пéрекись, -и *m. chem.* peroksidas; п. водорóда van-denilio peroksidas.

перекла́дина, -ы 1. skersinis, virdis (*jaujoje*), skeřs-plautis; skersinė sijá; pér-mėtė; pumpurė (*girnų*); 2. lieptėlis, liėptas; 3. *sport.* skersinis; 4. *šnek.* kártuvės.

перекла́дка, -и 1. pér-dėliojimas, pér-dėstymas, pér-krovimas; 2. *šnek. in-tar-pas*, įklojimas (*tarp ko*); 3. pérstatymas (*puz. krosnies*), pér-mūrijimas; 4. (*arklių*) pérkinkymas; **~ной**, -ая, -ое 1. pér-dėliojamasis, pérkilnojamasis; jungiamasis (*puz. dūmtraukis, vamzdis*); 2. *pasen.*: ехатъ на перекладных вазиуоти pakeičiamais, pāšto arkliais; **~очный**, -ая, -ое 1. in-tarpo, įklojamasis, įterpiamasis; 2. pér-dėliojimo, pérkrovimo, pérkraunamasis; 3. pér-mūrijimo.

перекладу́ *žr.* перека́лать.

перекладчик, -а 1. pérkrovėjas, pérkrovikas; 2. *tekst.* pėspraudiklis.

перекла́дывать, -аю, -аешь *eig.* 1. pérkilnoti, kilnóti, pér-dėlioti, dėlioti, pérkrovinėti; įklojinėti, įklóščioti; 2. *šnek.* veřti kitam (*puz. kalte, atsa-komybę*); 3. *prk.* *šnek.* atidėlioti, vilkinti; 4. pér-statinėti, iš naūjo muryti; 5. pér-sukinėti, sukióti; 6. *muz.* transponuoti; aranžuoti; pérkomponuoti; **~сть**, -адý, -адěшь *įvk. šnek. žr.* переложить.

переклева́ть, -кляю, -кляёшь *įvk.* 1. sulėsti, sule-sióti (*daug, viską*); 2. (*snapu*) iškapóti, užkaróti (*daug, visus*).

переклеи́вать, -аю, -аешь *eig.* naujai klijuóti; **~ть**, -ёю, -ёишь *įvk.* pérklijuoti, iš naūjo suklijuóti.

перекле́йка, -и; *dgs. kilm.* -лėек, *naud.* -лėйкам 1. pérklijavimas; п. ремнėй diržų pérklijavimas; 2. daugiasluóksnė klijuota fanerá.

переклика́ть, -áю, -áешь *eig. šnek. (visus pavardė-mis, vardais)* šaukti, iššaukinėti, šūkinti, (pa) tik-rinti (*pagal srařą*); **~ся**, -аюсь, -аеьсья *eig.* 1. susišaukti, skardėntis, šúkčiotis, oliúotis, úk-čiotis; (*daugeliui balsų*) šúkauti, šúkalioti; 2. *prk.* būti panašiam, panėšėti, primiñti, turėti ká beñdra.

перекли́кнуть, -ну, -нешь *įvk. žr.* перекика́ть; **~ся**, -нусь, -нешься *įvk.* pasikeisti šauksmais, susi-šaukti.

перекли́чка, -и 1. patikrinimas, iššaukimas (*pavar-dėmis, vardais*); poimėnna п. patikrinimas pa-var-dėmis, vardais; 2. susišaukimas, sářauka.

перекляёшь *žr.* перека́лать.

переключáт|ель, -я *v. tech.* pérjungiklis; кно́поч-ный п. mygtúkinis pérjungiklis; **~ь**, -áю, -áешь *eig.* 1. pérjunginėti, pérjungti; 2. keisti; 3. *prk.* dúoti naūją krūptį, pérvesti, pérkelti, kitaip pa-naudóti.

переключéние, -я 1. *tech.* pérjungimas; п. передáч бėгиų pérjungimas, (pa)keitimas; 2. *prk.* pérkėli-mas, paskyrimas, panaudójimas kitam reikalui, kitam tikslui; **~ить**, -чý, -чийшь *įvk.* 1. *tech.* pér-jungti; 2. *prk.* pakreipti kitá linkmė; **~иться**, -чýсь, -чийсья *įvk.* 1. pér-sijungti; 2. *prk.* pér-eiti (*puz. į kitą gamybos ruši, pobūdį*), pakrūpti kitá linkmė; разговор переключился на другую тэму pókalbis pérėjo į kitą тэма.

переключу́ *žr.* перека́лать.

перекова́ть, -кую, -куёшь *įvk.* 1. pérkaustyti; pér-kalti; pérkaldinti; перекуём мечй на ора́ла pér-kalsim kalavijus į árklus; 2. pakáustyti (*visus, daug*); п. всех лошадей pakáustyti visus árklus; 3. *prk.* iš pagrindų pakeisti, pérdirbti, pér-auklėti; труд перековал многих бывших преступников

- darbas pėrauklėjo daũg bũvusių nusikaĩtėliũ;
4. naujaĩ surakĩnti, sukąstyti.
- перекорькаты**, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. iškraipyti, sudarkyti; 2. iškreipti, pėkreipti.
- перекорька**, -и 1. pėrkalimas, pėrkaldinimas, pėrkaustymas; 2. *prk.* pėrauklėjimas, pėrdirbimas; **ываты**, -аю, -аешь *eig.* pėrkaldinėti, pėrkausti-nėti.
- перекорькаты**, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* перекорькаты; **ся**, -ается *eig. šnek.* 1. žr. перекорькаты-ся; 2. būti pėrkalamam; būti išdaũžomam; būti prĩmušamam, apkuliamam; būti išmušamam, išžũdomam.
- перекорькаты**, -очь, -отишь *juk. šnek.* 1. pėrkalti, kitojė vietoje, kitaip įkalti (*puz. vinis*); 2. išdaũžyti, išblũzginti (*drabužius*); 3. išdaũžyti, sudaũžyti, iškũlti, sukũlti (*puz. indus*); 4. primũšti, apkũlti, artũšti, išpliekti; 5. išmũšti, išžũdyti; **ся**, -лõтится *juk. šnek.* susidaũžyti, sudũžti.
- перекорькаты**, -колю, -колешь *juk. 1.* pėrsmeigti, kitaip, naujaĩ įsmeigti, pėrsmalg(st)yti; п. брошь пėrsmeigti sãgę; 2. subadyti, pėrdurti, išbadyti, išdũrti; 3. išskeĩsti, išpiauti; papiãuti; išbadyti, nudũrti; п. пять гусей papiãuti penkiã žãsis; п. всех свиней išskeĩsti, išpiauti visã kiaulės; п. всех вразõв sunaikinti, nudũrti visũs priešus; 4. sukarõti, sukĩrsti, pėrskelti, suskãldyti; išaižyti.
- перекорькаты** žr. перекорькаты.
- перекорькаты** žr. перекорькаты.
- перекорькаты**, -ачу, -атишь *juk.* pėrsamanoti (*sienas*), iš paũjo iškamšyti.
- перекорькаты**, -а *pasen. tarm. (skersinis)* pėrkasas.
- перекорькаты**, -аю, -аешь *juk. 1.* iš paũjo, pakartõtinai sukãsti, pėrkasti; п. õсенью вскопанный ороуд pėrkasti iš rudeĩs sukãstã dařžã; 2. prakãsti, (*skersai*) pėrkasti, iškãsti; п. дорõду канãвой prakãsti, iškãsti pėr keliã griõvĩ; 3. nukãsti, iškãsti; п. всю свеклу nukãsti visũs ruĩkelius; 4. *šnek.* praleĩkti bėkasant, daugiaũ iškãsti.
- перекорькаты**, -пчũ, -птишь *juk.* aĩtrakart iškũkyti, pėrrũkyti; iškũkyti (*puz. visã mėsã*); **ся**, -ится *juk.* pėrrũkti, pėr daũg iškũkti.
- перекорькаты**, -ормлю, -ормишь *juk. 1.* pėrvalgydinti, pėr daũg privalgydinti, pėrmaĩtinti, pėrpenėti; pėrserti, pėrẽsdinti; 2. *šnek.* pavalgydinti, pašerti (*visus*).
- перекорькаты**, -блю, -бишь *juk. šnek.* suriẽsti, kreivai sutraũkti; **ся**, -блюсь, -бишься *juk.* pėrsimesti (*apie lentas*), išsileĩkti.
- перекорькаты**, -ов *dgs. šnek.* vaidaĩ, giĩčai, tarpũsavio prieikaĩstai; **яться**, -яюсь, -яешься *eig. šnek.* giĩčytis, bãrtis, vaĩdytis; prieikaĩstais svãidytis.
- перекорькаты**, -а iškrypimas, pėrsimėtimas, pėkreipta, sukreivinta padėtis; išlinkimas; п. валов velenũ išlinkimas.
- перекорькаты**¹, -ошũ, -осишь *juk.* iškreipti, pėkreipti, sukreivinti, pašliaĩ, kreivai pastatyti, padėti; kreivã padaryti; п. полку sukreivinti, kreivai pastatyti lentynã; злость перекорькаты ero liĩcõ rũktis iškreipė, pėkreipė jõ vėidã; п. глаза žvairuoti, žvairakiũti, skersakiũti.
- перекорькаты**², -ошũ, -осишь *juk. šnek.* 1. nupiaũti, nušienãuti (*daug, viskã*); 2. *prk.* išmarinti, išnai-

- kinti, išguldyti, išžũdyti; болѣзнũ перекорькаты много кроликов лигã išnaikino daũg triũšiũ; п. автоматным огнẽм išguldyti automãtũ ugnimi.
- перекорькаты**, -ошũсь, -осишь *juk. 1.* iškũpti, iškũpti, pėsikreipti, susikreivinti, susikreivõti, išsĩkraipyti; išsĩgaũbti, susiraityti, susiriẽsti; стѣны перекорькаты sienos susikreivõjo, iškũpo; 2. pėsikreipti, susiraũkti, išsiviẽpti; žvairomis pařveĩgti; рот у него перекорькаты jõ burnã pėrsĩkreipė.
- перекорькаты**, -чũю, -чѣешь *juk. (klajojant)* pėrsikelti, pėsikraustyti, nuklajõti; **евка**, -и; *dgs. kilm. -вок, naud. -вкам* stovỹklos keĩtimas; pėrsikėlimas; **евваты**, -аю, -аешь *eig.* kėltis ĩ kitã stovỹklã, kilnõtis (*apie klajõklus*).
- перекорькаты**, -и *m.* pėrsikreipimas, iškrypimas; išklypimas, išlinkimas; susikreivinimas, pėrsimėtimas.
- перекорькаты**¹, -ая, -ое, -шен, -а, -о pėrkreiptas, pėrsimėtes, iškreiptas.
- перекорькаты**², -ая, -ое, -шен, -а, -о nupiaũtas, nušienãutas.
- перекорькаты** žr. перекорькаты^{1, 2}; **сь** žr. перекорькаты.
- перекорькаты**, -аю, -аешь *eig. 1.* pėrkĩrpĩnėti; 2. *prk. šnek.* pėrtaisinėti, taisyti; *žr.* перекорькаты.
- перекорькаты**, -ашũ, -ашишь *juk. 1.* iš paũjo, pakartõtinai nudažyti, pėrdažyti; 2. (*viskã*) nudažyti; **ся**, -ашũсь, -ашишь *juk. 1.* bõti nudažytam; 2. pėrsidažyti; 3. *prk. šnek.* apsimeĩsti, pakeĩsti sãvo spalvã, plũnksnas; dėtis kieno nõrs šalininkũ.
- перекорькаты**, -и pakartõtinis, paũjas nudãžymas, pėrdažymas.
- перекорькаты**, -адũ, -адѣшь; *bũt. -ãл, -ãла, -ãло juk. šnek.* išvõgti (*viskã*), išvaginėti, pavõgti (*daug*).
- перекорькаты**, -аю, -аешь *eig.* pėrdažinėti, iš paũjo dažyti.
- перекорькаты** žr. перекорькаты; **сь** žr. перекорькаты.
- перекорькаты**, -плũ, -пишь *juk. šnek.* iš paũjo pristiprinti, pritvirtinti, sutvirtinti.
- перекорькаты**, -ешũ, -ѣтишь *juk. 1. bažn. (daug)* pakrikštyti, pėrkrikštyti; 2. *bažn.* pėržegnoti; 3. *šnek.* sukryžiũti, sukryžminti, suskersũti, sukeĩsti; п. нõги sukryžiũti, sukeĩsti kõjas; 4. *šnek.* sudrõžti, sukĩfsti (*puz. bizũnu*); **ся**, -ешũсь, -ѣтишь *juk. 1. bažn.* pėrsižegnoti; 2. *pasen.* pėrsikrikštyti; 3. *šnek.* susikryžiũti, susiskersũti; нãши путĩ перекорькаты mũsũ keliaĩ susikryžiãvo.
- перекорькаты**, -ая, -ое krỹžiškas, krỹžmas, krỹžminis; п. огõнь *kar.* krỹžminė ugnis; п. дõпрõс krỹžminė apklausã; перекорькаты опыленіе *bot.* krỹžminis apdũlkinimas; п. посѣв (*сев*) *žemd.* krỹžminė sėjã.
- перекорькаты**, -тка susikirtimas (*puz. gatvũ*); sãnkryža, krỹžgatvis; krỹžkelė, skeřskelė.
- перекорькаты**, -ница *bažn.* pėrkrikštas.
- перекорькаты**, -аю, -аешь *eig.* kryžiũti, krỹžminti, skersũti, kreivai braukyti; **ся**, -аюсь, -аешься *eig. 1.* kryžiũtis, krỹžmintis, susikirtinėti, kĩrstis, pėrsikirtinėti; путĩ перекорькаты keliaĩ susikerta; 2. *bažn.* žegnõtis.
- перекорькаты** žr. перекорькаты; **сь** žr. перекорькаты.

перекривить, -влю́, -вишь *juk. šnek.* iškreivinti, pėrkreivinti, pėrkreipti.

перекры́||квивать, -аю, -аешь *eig.* pėrrėkinėti, pėršūkalioti; **~чатъ**, -чу́, -чийшь *juk. pėrrėkti, pėršaukti, užrėkti*; п. расшумėвшихся дете́й pėrrėkti įsisiaūtusius vaikus.

перекры́||ойть, -ою́, -ойшь *juk.* 1. antraip, naujai sukĩpti, pėrkĩpti, pėrkarpyti; 2. *šnek.* sukĩpti (*viskq*); 3. *šnek.* pėrkĩpti pusiau, nukĩpti, atkĩpti; 4. *prk. šnek.* iš pagrindų pėrtvarkyti, reorganizuoti, pėrdĩrbti, pėrpavidalinti, reformuoti, pėrformuoti; п. план pėrtvarkyti plānq; **~о́й**, -я 1. antrakartis sukĩrpimas, pėrkĩrpimas; 2. dvigubumas, susikeitimas; сруби́ть одну́ из пла́нок на ме́сте переко́ра nukĩfsti vienq lentelę ties dvigubumu; **~о́йка**, -и 1. antrakartis, naūjas sukĩrpimas, pėrkĩrpimas, pėrkarpymas; 2. *prk.* pėrtvarkymas, pėrdĩrbimas, reorganizavimas, pėrtaisymas, pėrpavidalinimas, reformavimas, pėrformavimas.

перекро́мса́ть, -аю́, -аешь *juk.* 1. supiaustyti (*išilgai ir skersai*), sugadinti, sudarkyti; sušvarplėti; sutrupinti (*bečiaustant*); 2. *prk.* sudarkyti, apkarpyti.

перекро́шить, -ошу́, -ошишь *juk.* 1. *šnek.* (*viskq*) sutrupinti, sugurinti, pritrūpinti (*labai daug*); 2. *prk.* sumušti, sumalti, išgalabyti, sudĩrbti, iškaroti; **~ся**, -ошится *juk. šnek.* sutrupėti, susitrupinti.

перекро́ю *žr.* перекры́ть.

перекро́ю *žr.* перекры́ть.

перекру́тить, -учу́, -утишь *juk. šnek.* 1. per daug, per kietai susukti, užsukti, įsukti, prisukti; pėrsukti; 2. sukant nulaužti, sulaužyti; 3. kitaip, iš naujo susukti, užsukti, įsukti; pėrrišti; **~ся**, -учу́сь, -ути́шься *juk. šnek.* 1. susisukti; nĩtki перекру́тились siūlai susisuko; 2. pėrsisukti; 3. apsiversti (*kitu šonu*); apsisukti (*aplink*); 4. *prk.* išsiversti, apsieiti, pragyvėnti.

перекру́чива||ние, -я *šnek.* pėrsukimas, susisukimas, п. проволочи́ vielos susisukimas; **~ть**, -аю́, -аешь *eig. šnek.* kietai susukinėti, užsukinėti, pėrsukinėti, *žr.* переку́ртыть; **~ться**, -аю́сь, -ае́шься *eig. šnek.* 1. pėrsisukinėti, susisukinėti; 2. vartytis; apsisukinėti; *žr.* переку́ртыть.

перекручу́ *žr.* переку́ртыть.

перекрыва́ть, -аю́, -аешь *eig.* 1. uždenginėti, apdenginėti; 2. pėrdenginėti, pėrdengti; tveĩkti, pėrtverti; 3. stiegti, uždenginėti, pėrdenginėti, pėrdengioti.

перекры́т||ие, -я 1. pėrdengimas; п. кла́панов во́зду́ху pėrdengimas; 2. *stat.* perdenginys; бало́чное п. sijinis perdenginys; че́рда́чное п. pastogės perdenginys; п. проле́та angòs perdenginys; 3. pėrtvėrimas, užtvenkimas; п. ре́кы́ upės pėrtvėrimas; **~ь**, -ро́ю, -ро́ешь *juk.* 1. uždeĩgti; apdeĩgti, padeĩgti, užklóti; užkĩsti; п. я́му uždeĩgti duòbę; 2. pėrtverti, atitverti; užtveĩkti; п. во́ду užtveĩkti vándenį; 3. pėrdengti, pakartótinai, aĩtrqkart, iš naujo uždeĩgti, užstiegti; (*viskq, iš eilės*) apdeĩgti, padeĩgti; п. са́рай pėrdengti daĩžinę; 4. užvesti, užkardyti; uždaryti; п. пу́ть uždaryti keliq; 5. *prk.* viřšyti, praleĩkti, padaryti daugiaū; п. план viřšyti plānq; 6. *šnek.* pėrrėkti,

pėršaukti, priveřsti nutilti kitus; 7. nukĩfsti, užmuřti (*korq*).

перекры́шка, -и *šnek.* stógo pėrdengimas.

перекувы́ркнуть, -ну́, -не́шь *juk. šnek. žr.* перекувы́рнуть.

перекувы́рнуть, -ну́, -не́шь *juk.* 1. pėrversti, pėrblokřti, apveřsti; 2. *šnek.* išmėsti, išgėrti; **~ся**, -ну́сь, -не́шся *juk. šnek.* (*kũlio*) apviřsti, pėrsiversti (*puz. per galq*), apsiversti.

перекумы́ться, -млю́сь, -мй́шся *juk. šnek.* susikũmũoti, pasidarýti, tãpti kũmais, susidraugãuti, susibĩčiuliãuti.

перекупáть¹, -аю́, -аешь *juk.* 1. visus išmaudyti; 2. peř ilgai maudyti, pėrmaudyti.

перекупáть², -аю́, -аешь *eig.* pėrpĩrkĩnėti, *žr.* перекупы́ть.

перекупáться, -аю́сь, -ае́шся *juk. šnek.* 1. išsimãudyti (*visiems, iš eilės*); 2. peř ilgai mãudytis, pėrsimãudyti.

переку́||упы́ть, -уплю́, -у́пишь *juk.* 1. *šnek.* išpĩrkti (*viskq*); 2. atmũsti, paveřžti (*iř kito pĩrkĩnį*); 3. *šnek.* supĩrkĩnėti pėrpardavimui; pėrpĩrkti; atpĩrkti; **~у́пка**, -и; *dgs. kilm.* -пок, naud. -пкам 1. pėrpĩrkĩnėjimas, pėrpĩrkimas; supĩrkĩnėjimas iš antrũjũ raĩkũ; 2. *šnek. žr.* переку́пщица.

перекупно́й, -а́я, -о́е *šnek.* pėrpĩrktas; atpĩrktas.

перекупори́ть, -ору́, -ори́шь *juk.* pėrkamřyti (*puz. butelius*).

переку́пщи||к, -а peřpĩrklis, pėlnĩniĩkas, peřprekis, supĩrkĩnėtojas, spekulĩantas; **~ца**, -ы peřpĩrklė, pėlnĩniĩkė, supĩrkĩnėtoja, spekulĩantė.

переку́р¹, -а *šnek.* parũkymas, pasirũkymas; pėrtrauka parũkymui.

переку́р², -а (*iřvaryto*) spirito pėrvĩrřis.

переку́р||ивать, -аю́, -аешь *eig.* 1. per daug rũkyti; 2. darýti pėrtraukq parũkyti; *žr.* переку́ртыть; **~и́ть**, -у́рю, -у́ришь *juk.* 1. išrũkyti (*viskq*); per daug parũkyti, pėrsirũkyti; 2. parũkyti, pasirũkyti, surũkyti cigarėte, išrũkyti pypke; 3. padaryti pėrtraukq parũkyti.

переку́рка, -и; *dgs. kilm.* -пок, naud. -ркам parũkymas, pėrtrauka parũkyti.

перекусáть, -аю́, -аешь *juk.* (*visus*) apkandžioti, sukandžioti; aprieti (*apie pasiutusį šunį*).

переку́||усы́ть, -у́шу́, -у́сишь *juk.* 1. pėrkãsti (*puz. pusiau*), nukãsti, pėrkrĩmsti, prakãsti; п. я́блоко prakãsti obuolį; 2. *šnek.* užkãsti, užvãlgyti, užkrĩmsti, užkramsnóti; 3. *šnek.* nugnybti (*puz. vie-lq*), pėrgnybti; **~у́сывать**, -аю́, -аешь *eig.* 1. pėrkandĩnėti, pėrkandžioti, pėrkramtinėti, pėrkramřioti; 2. *šnek.* užkandžiauti; *žr.* переку́сыть.

переку́шать, -аю́, -аешь *juk. šnek.* pėrsivalgyti.

переку́шу *žr.* переку́сыть.

переку́ю *žr.* переку́вать.

перелáвливать, -аю́, -аешь *eig. žr.* перелови́ть.

перелага́ть, -аю́, -аешь *eig.* 1. transponũoti, veřsti (*puz. prozq eilėmis*); 2. (už)krãuti (*puz. daļĩ darbo kitam*).

перелáдить, -áжу, -áдишь *juk. šnek. tarm.* pėrtaisyti, pėrdĩrbti, sutvarkyti, sutaisyti.

перелáжу¹ *žr.* перелáдить.

перелáжу² *žr.* перелáзить^{1, 2}.

перелáз, -а *šnek.* pėrlipa (*puz. per tuorq*), lipynė.

перелáзaть, -аю́, -аешь *juk. šnek. žr.* перелáзить¹.

перелазить¹, -ажу, -азишь *юж. шнек.* išlándžioti, išlaipioti (*visur*).

перелазить², -ажу, -азишь *eig. шнек. жр.* перелезаты.

перелакировать, -рью, -рýешь *юж.* 1. pérلاكuoti, išpaũjo padeĩgti lakų; 2. nulakúoti (*visus, daug*).

переламывать, -аю, -аешь *eig.* pérлауžinėti, láužyti, láužti, *жр.* переломаты ир переломыты; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. lúžinėti, pérлúžinėti, *жр.* переломатыся ир переломытыся; 2. būti pérлауžia-tam.

перелаять, -аю, -аешь *юж. vulg.* išplásti, iškõ-neveikti; ~ся, -аюсь, -аешься *юж. vulg.* išsiplásti, išsikõ-neveikti.

перелёг *жр.* перелёчы.

перележалый, -ая, -ое *шнек.* 1. pérSIGulėjęs, sugėdėjęs, sudulėjęs; surūdijęs (*puz. lašiniai*); apkaĩtęs, suplėkęs (*puz. grūdai*); 2. užSIGulėjęs (*puz. prekė*); ~ть, -жý, -жйшь *юж. шнек.* 1. ilgai gulėti, užSIGulėti; 2. susėnti, užSIGulėti, pérSIGulėti; surūdýti (*puz. lašiniai*), suplėkti (*puz. kruopos*); pérřũgti; ogyrũci perележалы agũřkai pérřũgo; 3. išgulėti, pragulėti (*tam tikrą laiką*); п. в укрьтйи до конуа бомбёжки pragulėti slėp-tũveje iki bombardavimo pabaigõs; 4. *шнек.* nugulėti (*puz. ranką*); 5. išgulėti ilgiau (*už kitą*), pérgulėti.

перелезать, -аю, -аешь *eig.* lípti, kópti, rangýtis, rabžďintis (*per ką nors*); ~эзть, -зу, -зешь; *бũт.* -лэз, -ла, -ло *юж.* 1. pérlipti, pérSiristi, pérkopti, pérSirangyti, pérSirabžďinti; 2. *прк.* vargaĩs negalaĩs pėreĩti, pérSistumti (*puz. į aukštesnę klasę*).

перелепить, -еплю, -эпишь *юж. шнек.* 1. pérklijuoti (*į kitą vietą*); п. мάρку pérklijuoti pąšto žėnk-lą; 2. nulipďýti (*iš naujo*), pérliptyti; 3. nulipďýti (*daug*); п. мнõго стáтуй nulipďýti daug sta-tulų.

перелеска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам. *bot.* žibuõklė, dëlutė, *Hepatica*.

перелесок, -ска 1. tarpũmiškis, miško prõretmė, prõguma, tařpgiris; 2. miškėlis, girėlė, trakėlis; ~ье, -я *tarm.* tarpũmiškis, tařpgiris, prapleikė miškė.

перелёт, -а 1. pérlekis (*puz. kulkos*); pérlekimas; 2. pérskridimas; skryďis, skridimas; traukimas, lėkis; п. пйц раũкščiũ traukimas, lėkis.

перелетать, -аю, -аешь *eig.* pérskridinėti; ~еть, -лечý, -летишь *юж.* 1. pérлėkti, pérskristi (*puz. per jũrą*); мяч перелетėl чєз забõр sviedĩnũs pérлėkė peř tvõrą; 2. nulėkti, nuskrusti, pérskristi, atskristi (*į kitą vietą*); nusiristi, pérSiristi; пйцы перелетėли с сєвера на юг раũкščiai pérskrido iš šiáurės į pietũs; 3. pérлėkti, peř toli nulėkti; снаряд перелетėl sviedĩnũs nulėkė peř toli.

перелётный, -ая, -ое 1. pérlekias (*apie paukščius*), ląkstantis, keliąujantis; slėňkantis; перелётные пйцы keliąujantieji paukščiai, paukščiai keliá-piňkai; 2. *pasen. poez.* neramũs, nenusėdintis viė-toje (*apie žmogų*); 3. *tarm. poez.* leňgvas, švel-nũs; повєял п. ветерõк pąpũtė leňgvas vėjė-lis.

перелечу *жр.* перелетėты.

перелечь, -л҃ягу, -л҃яжешь, -л҃ягут; *бũт.* -лєг, -лєглá, -лõ *юж.* atSIGulti kitũ; apsiveřsti (*ant kito šo-no*).

перелив, -а 1. pérpylimas, pérpildymas; 2. pérlied-nimas, pérliėjimas; п. мєдных монєт varinių pi-nigũ pérliedininimas; 3. kunkuliávimas, úžavimas; переливы волн bangũ úžavimas; 4. *tech.* pérSi-pylimo vamždis; 5. pérSilieję kiaušiniai; 6. *džн.* *dgs.* (*spalvų*) mainymasis, mirgėjimas, mirguliá-vimas, švytávimas, tviskėjimas, švyturiávimas; 7. *džн. dgs.* (*garsų, balso, dainos*) kaĩtaliojimas, moduliácijos, skardėnimas, (iš)ringávimas; ~áние, -я 1. pérpylimas (*skysčių*), pilstymas; 2. *med.* pérpylimas, transfúziја; сдєлать п. крõ-ви padaryti kraũjo pérpylimą.

переливать, -аю, -аешь *eig.* 1. pérpylioti, pérpils-tyti, pilstyti; 2. pérliedinėti; 3. kaitytis, mainýtis (*apie spalvas*); mirguliuoti, tviskėti; ♦ п. чєз чрáй pérSistengti, pérďėti, nesaikĩngai elgtis; п. из пустõро в порõжнее (tuščiaĩ) málti liežuviũ; dirbtĩ tuščią dárбą; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. liėtis (*per kraštus*), tekėti, plásti, piltis; sro-vėnti, srũti; 2. būti pilstomam, pérpilamam; būti pérliedinamam; 3. tekėti, šokinėti, ristis (*apie bangas*); 4. mainýtis, kaitytis (*apie spalvas*), mir-gėti, mirguliuoti, blizgėti, tviskėti, žvilgėti, raibu-liuoti; blýkčioti; 5. kaĩtaliotis, moduliuoti, skar-dėnti, ringuoti (*apie balsą, garsą*); в лєсý пє-рєливалєсь пйцыи голосá miškas skardėjo nuõ раũкščių balsų, giesmių.

переливистый, -ая, -ое; -вист, -а, -о *жр.* перелив-чатый.

переливка, -и 1. pérpylimas (*puz. skysčio*); 2. pér-liėjimas, pérliedininimas, pérlydymas (*puz. metalo*); п. стáтуи statulõs pérlydymas; ~нõй, -áя, -õе, ~ный, -ая, -ое *pasen.* 1. pérpylimo, pérpilamasis; pilstomasis, išpilamasis; переливная труба pér-pylimo vamždis; 2. besimaĩnantis; mirguliuojan-tis, tviskantis.

переливочный, -ая, -ое pérliedinio, pérlydinama-sis.

переливчатый, -ая, -ое; -чат, -а, -о 1. mirguliuojan-tis, kaĩtantis spalvą, tviskantis, spindintis, švy-turiuojantis; 2. skardėnantis, moduliuojantis, besi-ringuojantis (*garsas, balsas*).

перелизать, -ижý, -ижешь *юж. шнек.* (*viską, daug*) aprlaizýti, išlaizýti.

перелиновать, -нýю, -нýешь *юж.* 1. išliniuoti iš naũ-jo, pérliniuoti; 2. suliniuoti (*viską, daug*).

перелинять, -яет *юж. шнек.* išsisėrti (*puz. gyvulys*); išblaũkti, išblũkti, nublũkti (*puz. spalvos*).

перелистать, -аю, -аешь *юж.* péržiũrėti; pasklai-dýti (*puz. knygą*); pėrversti, išvartýti (*puz. do-kumentus*); ~истывать, -аю, -аешь *eig.* sklaidýti (*knygos lapus*), vartýti (*puz. knygą*).

перелить, -лью, -льєшь; *бũт.* -лйл, -лá, -ло *юж.* 1. per daug įpilti, pérlieti, pérpilti; pérpildyti, sklidiną pripilti; 2. pérliedinti, pérlydyti, pérlieti (*apie metalus*); 3. išpilstyti, supilstyti, pérpilti; 4. *med.* pérpilti, padaryti transfúziја; ~ся, -льє-ся; *бũт.* -лйлся, -лáсь, -лõсь ир -лõсь *юж.* 1. išsi-pilti, išsilieti, pérSilieti, pérSipilti; 2. patvinti, iš-silieti; pritekėti, įsilieti.

перелиц||евать, -цую, -цуюшь *юк.* išveřsdinti, išveřsti (*drabuži*); **~овка**, -и (*iš*) veřsdimimas, išveřtimas (*drabužio*); **~овывать**, -аю, -аешь *eig.* veřsdinti, veřsti (*drabuži*).

переловить, -овлю, -овишь *юк.* išgąudyti, sugąudyti (*visus, daug*); išmedžioti; iššvejoti.

перелог, -а (*sėnas*) dirvonas, dirvonuojanti žemė, senkrėtinė dirvā.

переложение, -я 1. *pasen.* išdėstymas, atpāsakojimas; 2. pėrdirbimas (*prozos į eilėraščius*); 3. *muz.* transponāvimas, aranžāvimas.

переложить, -ожу, -ожишь *юк.* 1. pėrkelti, padėti į kitā vietā, pėrdėti, pėrkrauti; 2. *šnek.* pėrkelti, nukelti, atidėti; 3. pėrduoti, pavėsti; užkrāuti kitām; п. часть рабóты на подчинённого dālį dārbo pavėsti, užkrāuti pāvaldiniui; 4. *prk.* suveřsti kitām (*puz. kalę*), užkrāuti kitām (*puz. atsakomybę*); 5. pėrklostyti, pėrkloti, įkló(sty)ti; п. по суду солóмой pėrklostyti indūs šiaudais; 6. *muz.* transponuoti, aranžuoti; 7. *stat.* pėrstatyti, pėrmūryti; п. развалившуся пėчку pėrstatyti sugriuvusią krósnį; 8. pėrteikti kitā fóрма; išveřsti; 9. *šnek. pasen.* pėrkinkyti, naujai pakinkyti; 10. *šnek.* per daug išgėrėti, ištrāukti, trūkteleti.

перелобный, -ая, -ое dirvóninis, dirvonuojantis; plėšininis.

перелой, -я *med. pasen.* gonorėja, triperis.

перелом, -а 1. pėrlūžimas, lūžimas, lūžis, įlūžimas, sulāužymas; 2. *spec.* lūžis (*lūžimo vieta*); зубчатый п. dantýtas lūžis; 3. *prk.* pėrsilaužimas, lūžis; п. в хóде болéзни pėrsilaužimas, lūžis ligōs eigojė; душėвный п. vidlnis, vidujinis pėrsilaužimas, lūžis.

переломать, -аю, -аешь *юк.* 1. išlāužyti (*daug*), išsilāužyti; sulāužyti, susilāužyti; 2. *šnek.* pėrdirbti, pakeisti (*puz. kieno charakterį, užmojį*); pėrkalbėti; **~ся**, -ається *юк.* sulāžti, išlāžti.

переломить, -омлю, -омишь *юк.* 1. pėrlaužti (*pusiau*); п. сук pėrlaužti šākā; 2. sulāužyti; nu(silāužti); п. себе нóгу nusilāužti kójā; 3. *prk.* pakeisti (*puz. charakterį, įgūdžius*); 4. *prk.* įveikti, nugalėti; п. сон atsispirti miegui; п. слабóсть įveikti silpnumą; п. себя susitvārdyti, prisiveřsti; **~ся**, -омлюсь, -омишсь *юк.* 1. pėrlūžti, nulūžti; 2. *prk. šnek.* pasikeisti, pakitėti, pėrsilaužti, pėrsiauklėti (*apie žmogų, charakterį*).

переломный, -ая, -ое pėrsilaužimo, lūžio; п. этап социалистического строительства socializmo stātybos pėrsilaužimo etapas.

перелопать, -аю, -аешь *юк. šnek. vulg.* pėrsivalgyti, per daug prisivalgyti, prisirýti, pėrsiryti; pėrsigerti, prisispėgti.

перелопаться, -ается *юк.* suplėišėti, susproginėti, suskėldėti, sutrūkinėti, sudāužėti (*puz. oda*).

перелощить, -шу, -щияшь *юк.* 1. iš paūjo nušveisti, nužvilginti, nublizginti; 2. pėrblyzginti, per daug nublizginti.

перелюб *жр.* перелить.

перемазать, -мажу, -мажешь *юк.* 1. *šnek.* sutėpti, ištėpti, išterlioti, ištepinti, sumužzinti; 2. pakartotinai, iš paūjo, aňtrakart patėpti, užtėpti, pėrtepti, nudažyti, pėrdažyti; užkituoti, užglaištyti; **~ся**, -мажусь, -мажешься *юк. šnek.* susitėpti, išsitėpti, išsiteplioti, pėrsitepti.

перемалывать, -аю, -аешь *eig.* pėrmalinėti, aňtra kartā málti.

переман||ивать, -аю, -аешь *eig.* trāukti į savė, vilioti; **~ить**, -аню, -анишь *юк.* pavilioti, nuvilioti kitur, į kitā vietā, suvilioti; **~щик**, -а *šnek.* paviliotojas, nuviliotojas.

перемарать, -аю, -аешь *юк. šnek.* 1. išpaišinti, ištėpti, išteplioti, išmužzinti; 2. išbraukyti, išbraižyti; **~ся**, -аюсь, -аешсь *юк. šnek.* išsipaišinti, išsitėpti, išsiteplioti, susimužzinti, susitėpti.

перемарывать, -аю, -аешь *eig. šnek. жр.* перемарать; **~ся**, -аюсь, -аешсь *eig. šnek.* 1. *жр.* перемараться; 2. būti išpaišinamam, išstepamam.

перемаслить, -лю, -лишь *юк. šnek.* 1. susiestuoti, sualiejuoti, sutaukuoti (*viską, daug*); 2. užtėpti, įdėti per daug (*puz. sviesto į košę*); 3. labai sutėpti, ištaukuoti.

перематывать, -аю, -аешь *eig.* vijoti, *жр.* перематать.

перемáх, -а *sport.* pėrmojimas; п. согнўв нóги в упóр pėrmojimas, suleňkus kójas į átremtį.

перемáх||ивать, -аю, -аешь *eig.* šokinėti (*per ką*); pėršokčioti, pėršokinėti; **~нуть**, -нў, -нєшь *юк. šnek.* 1. vienu sykiu pėrmesti, pėrvežti, greitai pėrkelti; pėrlėkti, greitai pėrvažiuoti (*puz. per tiltą*); 2. pėrsiversti (*per ką*), pėršokti; 3. *prk.* pėrdėti (*per stipriai pasakyti*); 4. pėrmesti, užmėsti (*puz. virvę ant šakos*); **~нўться**, -нўсь, -нєшь *юк. šnek.* vienas kitām duoti signalus, susimójuoti; п. флажками susikalbėti vėliau vėlėmis.

перемáяться, -аюсь, -аешсь *юк. šnek.* 1. nusikamuoti, išsikamuoti, nusiplókti, pėrvargti; 2. trūputį pavařgti (*belaukiant*), kurį laikā išvařgti.

перемежáть, -аю, -аешь *eig.* maišyti, keisti, kaitýti, kaitalioti; п. рабóту с óдыхом kaitalioti dārba su póilsiu; **~ся**, -ається *eig.* kaitaliotis, keistis, pakaitomis, protarpiais kartóti, kilti, ródýtis, būti, rāstis; susidūrti, kirstis.

перемежáющийся, -аяся, -еясь tárpais pasirėiškiantis, protarpinis, besikaitaliojantis, atsikartojantis, grįžtamasis; перемежáющаяся лихорáдка *med.* grįžtamasis drugys, protarpinis karščiāvimas; перемежáющаяся хромотá *med.* protarpinis šlubāvimas.

перемежевать, -жўю, -жўешь *юк.* pėrmatuoti (*laukus*), iš paūjo išmatuoti, naujās ežiās išvesti; **~ся**, -жўюсь, -жўеьсь *юк.* iš paūjo pėrsimatuoti.

перемежэвка, -и pėrmatavimas, naujū ežiū išvedimas.

перемежка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *pasen.* pėrtrauka, pėrstojis; без перемежки бė ралиовōс, бė пėrstогēs.

перем||елется *жр.* перемолотсь; **~елю** *жр.* перемолоть.

перемéна, -ы 1. pėrmaina, pakeitimas, pamainā; п. квартиры бũто pakeitimas; 2. pakaitā (*puz. drabužio*), komplėktas; 3. pakitimas, pasikeitimas, atmainā; произошлā рėзкая перемéна порóды *ювкo* žymūs óро pasikeitimas; 4. pėrtrauka (*моуклоје*); пėrstогė, pókaitis; 5. *sport.* pasikeitimas; п. стопóн pasikeitimas pūsėmis.

переменить, -еню, -энишь *юк.* pakeisti; pamaityti, pėrmainyti; įsigyti, gauti kitą, apmainyti, išmainyti; п. платье pakeisti drabužius; п. работы pakeisti darbą, gauti kitą darbą; п. мнение pakeisti nuomonę, atsisakyti (savo) nuomonės; п. разговор pakeisti kalbą, nukreipti, nusukti kalbą į kitą pusę; ~ся, -енюсь, -энишья *юк.* 1. pasikeisti, pakisti, pakitėti, apkisti; pėrsimainyti, pasimainyti; жизнь переменялась gyvenimas pasikeitė; 2. šnek. apsiukeisti, pasikeisti (*pvz. butais*).

переменный, -ая, -ое 1. kintamas, kitėjantis, kaitūs, mainūs, nepastovūs, svyruojantis, permainingas, besikeičiantis; п. ветер permainingas vėjas; переменная порода besikeičiantis, nepastovūs ūras; переменная облачность nepastovūs debesuotumas; переменная сила permaininga jėga; 2. keičiamasis, mainomasis, pakaitinis; переменное белье pakaitiniai baltiniai; ♦ п. ток fiz. kintamasis srovė; переменные звёзды kintamosios žvaigždės; п. капитал экон. kintamasis kapitalas; переменная величина mat. kintamasis dydis.

переменчивость, -и *m. šnek.* kintamumas, mainumas, atmainumas, kaitumas; nepastovumas, atmainingumas, permainingumas, pakaitomumas; ~ый, -ая, -ое; -чив, -а, -о *šnek.* kintamas, atmainūs, kaitūs, kintantis, permainūs, permainingas; nepastovūs; п. характер nepastovūs charakteris; переменчивые времена nepastovūs laikai; переменчивые глаза permainios akys.

переменять¹, -аю, -яешь *eig. šnek.* mainyti, keisti, kaitalioti, kaityti, maininėti.

переменять², -аю, -яешь *юк. šnek.* išmainyti, pamaityti, sumainyti, pakeisti, iškeisti, iškaitalioti.

переменяться, -яюсь, -яешься *eig. šnek.* keistis, kaitytis, kisti, kitėti, pakitėti (*pvz. vardas*), kaitaliotis, mainytis.

перемер, -а pėrsaikavimas, pėrseikėjimas; pėrmatavimas.

перемереть, -мрёт; *būt.* pėремер, перемерлá, перемерло *юк. šnek.* išmirti (*apie visus, daugelį*).

перемёрзать, -аю, -аешь *eig.*, ~ёрзнуть, -ну, -нешь; *būt.* -мёрз, -ла, -ло *юк.* 1. iššalti, nušalti; все цветы перемёрзли visos gėlės iššalo, nušalo; 2. pėršalti, sušalti, sužvařbti; 3. užšalti, įšalti iki dūgno.

перемёривать, -аю, -аешь *eig.*, ~ить, -рю, -ришь *юк.* 1. pėrmatuoti, iš naujo, pakartotinai pamatuoti, išmatuoti; pėrseikėti, seikėti iš naujo (*grūdus, skysčius*); 2. pėrmatuoti, išmatuoti (*daug, viską*); 3. *prk. šnek.* išváiřkštioti (*pvz. visą šalį*); ~ка, -и *šnek.* pėrmatavimas; pėrseikėjimas.

перемёривать, -аю, -яешь *юк. šnek. žr.* перемеривать; ~ять, -аю, -яешь *eig. žр.* перемеривать.

перемесить, -мешу, -месишь *юк.* 1. užminkyti, suminkyti; 2. pėrminkyti (*pvz. tešlą*).

переместить, -мету, -метёшь; *būt.* -мёл, -мелá, -мелó *юк. šnek.* 1. iššluoti, pašluoti iš naujo, pėršluoti; п. комнату пėršluoti, pašluoti kambarį; 2. iššluoti, šluojant išmėsti, pėrmesti; п. сор чėpez порога išmėsti šiukšlės pėr slėkštį; 3. užpustyti.

переместить, -ешу, -естись *юк.* 1. pėrkelti, nustumti, pastumti, pėrstumti (*į kitą vietą*); 2. išsiųsti; pėrkelti (*pvz. į kitą darbą, pareigas*); 3. nuskirti, paskirti (*kitam tikslui*); pėrduoti kitai įstaigai;

п. кредиты paskirti kreditus kitam reikalui, kitai įstaigai; ~ся, -ешусь, -естись *юк.* 1. pasislinkti, pasistumėti; 2. pėrsikelti, nusikelti, išsikelti, pakeisti vietą, apsigyventi naujoje vietoje.

перемёт¹, -а *tarm.* 1. skersinė sijà (*jungianti klojimo, namo, jaujos sienas*); 2. pusnis (*skersai kelio supustyta*).

перемёт², -а palaidynė (*virvelė su kabliukais žuvisms gaudyti*), įlaidinė, įmetinė.

переметать¹, -аю, -аешь *eig.* pėršlavinėti, *žр.* переместить.

переметать², -аю, -аешь *юк.* išpeltakiuoti iš naujo, sudygsniuoti, apdaiğstyti; apsiulėti, apmazgėti (*drabužio kilpas*).

переметить, -мечу, -метишь *юк.* 1. sužymėti, suženklinti (*visus, viską*); 2. iš naujo, pakartotinai, kitaip sužymėti, pėrzymėti, pėrženklinti, suženklinti.

переметнуть, -ну, -нёшь *юк. šnek.* 1. pėrmesti, pėrsviesti, pėrsvaidyti; 2. pėrsimesti (*pvz. per pėtį*); ~ся, -нусь, -нёшья *юк. šnek.* 1. pėršokti; 2. pėrėti, pėrsimesti (*į pėršešo pusę*); 3. pėrbėgti, pėrslinkti (*į kitą pusę*); 4. pėrsikelti, nusibastyti (*į kitą vietą*).

перемётный, -ая, -ое 1. pėrsimetamas, pėrmetamas; перемётная сумка pėrsimetamas krepšelis; 2. palaidynės, įlaidinės; перемётные крючки palaidynės kabliukai; ♦ сумá перемётная *šnek. iron.* nepastovūs, nepastovių pažiūrų žmogus, pliūškis, vėjavaikis, vėjo pamušalas, vėjo botagas.

перемету *žр.* переместить.

перем[е]тчивый, ~етчивый, -ая, -ое; -чив, -а, -о nepastovūs, liñkęs pėrsimesti, lengvai pėrsimetąs, lengvabūdis, vėjavaikis; beprincipis (*žmogus*); ~етчик, -а, ~етчик, -а *šnek. пасен.* pėrsimetėlis, pėrbėgėlis, išdavikas.

переметывать¹, -аю, -аешь peltakiuoti, siulėti iš naujo, *žр.* переметать².

переметывать², -аю, -аешь *eig.* mėčioti (*per ką*), svaidyti, sviedinėti, *žр.* переметнуть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* 1. šokinėti, šókcioti (*per ką*); 2. pėrbėginėti (*į pėršešo pusę*).

перемечать, -аю, -аешь *eig.* statyti žymės, ženklus, ženklinti, žymėti iš naujo, pakartotinai, *žр.* переметить.

перемечу *žр.* переметить.

перемешать, -аю, -аешь *юк.* 1. suvėlti, suvėsti (*pvz. patalą*), išnaršyti, sumaišyti, suniokti, sujaukti (*pvz. popierius*), sujauti; 2. išmaišyti, pamaišyti (*pvz. sriubą*); 3. *prk. šnek.* supáinioti, supinti, suklaidinti; 4. pažarstyti, išskirstyti (*pvz. anglis krosnyje*); ~ся, -аюсь, -аешься *юк.* 1. susimaišyti, sumišti, sujaukti, susijausti; 2. *prk.* susipáinioti, susipinti, suklýsti, pamėsti miñtį, netėkti orientácijos, nuovokos.

перемешивать¹, -аю, -аешь *eig. žр.* перемесить.

перемешивать², -аю, -аешь *eig.* 1. jaukti, vėlti, maišyti, naršyti, niokti; 2. maišyti, (pa)maišinėti; 3. žarstyti; *žр.* перемешать.

перемешу *žр.* перемесить.

перемешать, -аю, -аешь *eig.* kelti į kitą vietą, pėrkilnoti; kėraustyti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* kėlsti vietą, kėltis į kitą vietą, slėñkti(s).

перемещéние, -я 1. pérékélimas, nukélimas, kélimas, iskélimas, pérnešimas, pérvežimas, pérgabénimas; pérstatymas; 2. pėrsikélimas, kélimasis; 3. pasislinkimas, pasistúmėjimas, póslinkis, pójudis; **пéнный**, -ая, -ое; -шен, -шенá, -шенó pėrkeltas, iskėltas, nukėltas, pérstatytas; п. начальник pėrkeltas viršininkas; перемещённые лица pėrkeltieji ásmenys.

перемещу́ žr. переместить; **ссь** žr. переместить-ся.

перемýги, -ов *dgs.* susimirkčiojimai, akimojai.

перемýгива||ние, -я 1. mirkčiojimas, susimirkčiojimas, mirkčiojimasis, susimerkimas; 2. mirgėjimas, mirkčiojimas (*puz. žvaigždžių*); blykčiojimas; **псья**, -аюсь, -аешся *eig.* mirkčioti, mirksėti, mirkčioti vienas kitam, akimis mótis, žvilgčiotis.

перемигну́ться, -нұсь, -нėшся *įvk.* susimėrkti, susimirkčioti, mirktelėti vienas kitam, susižvelgti.

переминáть, -áю, -áеш *eig.* 1. spáudyti, máigyti, gniáužyti; minkyti; 2. *pasen.* jūdinti, krūtinti; **псья**, -áюсь, -áешся *eig.* 1. trýpčioti, mýnioti vietoje (*nesiryžtant kę daryti*); 2. būti máigomam, gniáužomam; būti minkomam; **п.** с ногú нá ногу trýpčioti, mýnioti vietoje (*nesiryžtant kę daryti*).

перемирáть, -áет, -áем, -áете *eig.* išmirinėti.

перемýрие, -я 1. paliáubos; tarpukovė; заклучить п. sudaryti paliáubas; 2. *prk. šnek.* pėrtrauka, atvangá, paliová, atskivėpimas (*ginčiuose*).

перемýрить, -рю, -рйшь *įvk. šnek.* sutáikyti (*visus, daugelį*); **псья**, -рюсь, -рйшся *įvk. šnek.* susitáikyti (*apie daugelį, visus*).

перемкнۇть, -нұ, -нėшь *įvk. tech.* 1. sunėrti, suskliausti (*puz. lubas*); 2. pėrtverti (*uþę*).

перемножáть, -áю, -áеш *eig.* dáugininti; **пáться**, -áется *eig.* būti dáuginamam; **пение**, -я sudáuginimas; pėrdauginimas.

перемножить, -жу, -жишь *įvk.* sudáugininti, padáugininti (*daugelį skaičių*).

перемогáть, -áю, -áеш *eig. šnek. žr.* перемóчь; **псья**, -áюсь, -áешся *eig. šnek.* 1. manýtis, sušikiai vėrstis, skuřsti, sù vargų kovóti; 2. spirtis (*puz. ligai*), stėngtis ištvérti.

перемóгся žr. перемóчься; **огұ** žr. перемóчь.

перемóкáть, -áю, -áеш *eig.* **пóкнұть**, -ну, -нėшь; *būt.* -мóк, -ла, -ло *įvk.* pėršlapti, pėrmirkti, labai sušlapti; п. насквóзь labai, kiauрай sušlapti.

перемóл, -а 1. (su)malimas; 2. pėrmalimas, pakartótinis malimas.

перемóлáчивать, -аю, -аеш *eig.* aňtrą kařtą kulti, žr. перемолотить.

перемóлвить, -влю, -вишь *įvk. šnek.* pasikalbėti, pasišnekėti; pratařti, pakalbėti (*keletę žodžių*); мне нáдо п. с ним слóво (словéчко, слóва два) mán reikia sù juo pórá žódžių pakalbėti; **псья**, -влюсь, -вишь *įvk.* trumpai pasišnekėti, pasikalbėti, šnėktelėti; одним слóвом п. pórá žódžių pakalbėti.

перемóлвка, -и *šnek.* trumpas pašnekesýs, šnėktelėjimas.

перемóлот, -а 1. kúlimas, kúlė; 2. pėrkúlimas, pakartótinis kúlimas.

перемолотить, -лочу́, -лóтишь *įvk.* 1. aňtrą kařtą iskulti, pėrkulti; 2. (*viską*) iskulti, baigti kúlimą.

перемóлът, -мелю́, -мелешь *įvk.* 1. (*daug, viską*) sumálti; 2. pėrmalti, aňtrą kařtą, pakartótinai sumálti; **псья**, -мелется *įvk.* susimálti, pėrsimálti; susitrinti; **п.** перемелется — мукá бۇдет (всё перемелется) viskas baigsis laimingai, viskas susitvarkýs.

перемолочу́ žr. перемолотить.

переморýть, -рю́, -рйшь *įvk.* 1. *šnek.* išmarinti, išdvėsinti; 2. *prk. šnek.* išvarginti, nuvarginti, pailsinti.

переморóзить, -рóжу, -рóзишь *įvk. šnek.* iššáldyti, sušáldyti; pėršáldyti.

перемóститъ, -ошұ, -остйшь *įvk.* 1. pėrgrįsti, iš naūjo išgrįsti; 2. išgrįsti (*viską, labai daug*).

перемóтáть, -áю, -áеш *įvk.* pėrvyti (*puz. siūlų катуолį*), pėrlenkti (*gijas*), pėrvijoti; pėrvynioti (*iš naujo, pakartótinai*); užvynióti (*ant kó*), apvynióti (*kuo*).

перемóт||ка, -и 1. pėrvijimas; pėrvyniojimas; п. ут-кá атаудų pėrvijimas; п. основнóй прýжи metmenų pėrvijimas; 2. pėrvyniojimas (*puz. elektros laidų*); **пный**, -ая, -ое, **почный**, -ая, -ое *tech.* pėrvijimo, pėrvyniojamas, pėrvyniojimo, pėrviojamas, pėrvejamasis; п. станóк (siūlų) pėrvyniojimo stáklės.

перемóчить, -очу́, -óчишь *įvk.* 1. sušlápinti (*viską, visus, daug*); 2. pėrmirkyti, pėr ilgá laikýti vandenyje; п. лён pėrmirkyti linų; **псья**, -очұсь, -óчишься *įvk.* pėršlapti, pėrmirkti; sušlapti.

перемóчь, -огұ, -óжешь, -óгут; *būt.* -ór, -оглá, -оглó *įvk. šnek.* 1. įveikti, nugalėti (*puz. miegę*); 2. iškėsti, ištvérti, atlaikýti; **псья**, -огұсь, -óжешься, -óгутся; *būt.* -óрся, -оглáсь, -оглóсь *įvk. šnek.* 1. išsilaikýti, nugalėti skuřdą; 2. at(si)laikýti, ištvérti.

перемóю žr. перемýть; **псь** žr. перемýться.

перемóдрить, -рю́, -рйшь *įvk. šnek.* 1. gudrybėmis, gudrumų įveikti, apgalėti; 2. per daug gudrauti, nusigudrauti, begudraujant, begudragalviaujant pakeřkti reikalui.

перемóутить, -учу́, -утйшь *įvk. šnek.* 1. sudrumsti, padarýti drumžliną; п. вóду sudrumsti vándenį; 2. sutrikdýti, sujáudinti, sukėlti sumišimą, suvaidyti (*visus, daugelį*).

перемýчить, -чу, -чишь *įvk. šnek.* privarginti, prikamúoti (*visus, daugelį*); **псья**, -чусь, -чишься *įvk.* visiškai nuvařgti, pėrvargti, prisikankinti, prisikamúoti.

перемýвáть, -áю, -áеш *eig.* pėrskalbinėti, pėrplovinti, žr. перемýть; **п.** костóчки комұ-п. šmeižti ká, liežuváuti aňt kó; **псья**, -áюсь, -áешся *eig.* 1. žr. перемýться; 2. būti mazgójamam, plaunamam.

перемýкáть, -áю, -áеш *eig. tech.* nėrti, skliausti (*puz. lubas*), pėrtvėrinėti, žr. перемкнұть.

перемýкáть, -аю, -аеш *įvk. šnek. flk.* pėrgyventi, išgyvėnti, išvařgti; п. рóпе ваřгá išvařgti.

перемýть, -мóю, -мóеш *įvk.* 1. pėrskalbti, pėrmazgoti, pėrplauti; pėrtrinti; п. пол iš naūjo pėrplauti grindis; 2. (*viską*) supláuti, išpláuti; sumazgóti, išmazgóti, ištrinti; п. всех дерёй в вáнне išmáudyti visus vaikųs vonioje; **псья**,

-мóюсь, -мóешься *ivk.* nusiplaūti, pėrsiplaūti, išsimazgóti; pakartótinai nusipraūsti.

перемычка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. *tech.* sąrąma; áprochnáя п. árkinė sąrąma; 2. *hidr.* užtūra, užtvára; 3. *el.* trumpiklis; врéменная п. laikinasis trumpiklis; 4. п. сверлá grąžto skefė.

перемáкнуть, -ну, -нешь; *būt.* -мáк, -ла, -ло ištižti, ištižti, ištužti; išmižti.

перемáть, -мнý, -мнэшъ *ivk.* 1. (*daug, viską*) sumáigyti; pėrmaigyti; 2. suglámžyti, sumánkyti, sulámdyti, sugniáužyti; iš paūjo, pakartótinai suglámžyti; 3. pėrminkyti; ~ся, -мнýсь, -мнэшъся *ivk.* susiglámžyti, susimáigyti, susilámdyti, susimánkyti; белёе перемáлось baltiniai susiglámžė; табáк перемáлся (в порошок) tabákas susitrynė (į dulkės).

перена||ём, -на́йма *teis.* pėrnuomojimas, pėrnuoma; ~нимáтель, -я *v. teis.* pėrnuomininkas, pėrnuomotojas.

перенапрáг *žr.* перенапрáчь.

перенапрáгáть, -áю, -áешъ *eig.* *žr.* перенапрáчь; ~ся, -áюсь, -áешъся *eig.* *žr.* перенапрáчься.

перенапрáгáя *žr.* перенапрáчься; ~ягý *žr.* перенапрáчь.

перенапрáжение, -я 1. pėrvargimas, išvargimas, išsinėrvinimas; 2. pėr(si)tempimas, įsirežimas, pėrsirežimas; 3. *el.* aūtampis; ~ячъ, -ягý, -яжэшъ, -ягýт; *būt.* -яг, -яглá, -яглó *ivk.* per daug įtempti (*puz. nervus, jėgas*), pėrvarginti, pėralsinti; ~ячъся, -ягýсь, -яжэшъся, -ягýтсь; *būt.* -ягся, -яглáсь, -яглóсь *ivk.* pėrvargti, pėrilsti.

перенаселéние, -я гувéнтоjų pėrteklius; относительное п. *burž.* santykinis гувéнтоjų pėrteklius; п. городов гувéнтоjų susikimšimas miėstuose.

перенаселéн||ость, -и *m.* гувéнтоjų apstūmas, pėrkelingumas, pėrteklius, гувéнтоjų pėrviršis; гувéнтоjų susikimšimas; ~ий, -ая, -ое; -лén, -ленá, -ленó pėr tirštai gyvenamas, tūrintis гувéнтоjų pėrviršį, pėrteklių; pėrpildytas (*žmonėmis*); перенаселéнная кварти́ра pėrpildytas būtas.

перенаселить, -лю, -лишь *ivk.* perdaug tirštai apguvėndinti, sukimšti, sukoncentruoti гувéнтоjų.

перенасы||тить, -ышу, -ытишь *ivk.*, ~щáть, -áю, -áешъ *eig.* 1. pėrsotinti; 2. *prk.* užtvindyti, pėrpildyti; он был перенасыщен чýствами jis buvo jaustumų pėrpildytas, kùpinas; ~щéние, -я užtvėnimas, pėrpildymas; ~щéнность, -и *m.* pėrsotinimas; магнétная п. *el.* magnétinis pėrsotinimas; п. раство́ра tirpalo pėrsotinimas.

перенасышу *žr.* перенасыть.

перенá||ашивать, -аю, -аешъ *eig.* nešióti, gabėnti, kilnóti; ~есéние, -я 1. pėrnešimas, pėrgabenimas; 2. pėrkėlimas, nukėlimas; 3. iškentėjimas, ištvėrimas, pakėlimas (*puz. skausmo*); 4. atidėjimas, nukėlimas (*puz. termino*).

перенести, -несý, -несэшъ; *būt.* -нэс, -неслá, -неслó *ivk.* 1. pėrnešti, nunėsti, atnėsti (*iš vienos vietos į kitą*), pėrgabėnti; п. ребéнка чéрез до́рогу pėrnešti vaiką pėr kėlią; 2. *prk.* nukreipti, pėrkelti, nukelti; воображéние перенеслó егó в мóлодость vaizduotė pėrkėlė jį į jaunýstę; 3. iškėsti, iškentėti, išgyvėnti, ištvėrti, pakelti; он не мог п. éто оскорблéние jis negalėjo pakėsti šito įžeidimo;

4. skirti kitam laikui, pėrkelti, atidėti, nukelti; п. óтпуск pėrkelti atóstogas; 5. *šnek.* pranėsti; 6. *pasen.* išplátinti, paskleisti (*puz. paskalas*); 7. *beasm. tarm.* užpustýti (*skersai*); до́рогу перенеслó узрúстé кéлиá; ~сь, -сýсь, -сэшъся; *būt.* -нэсся, -неслáсь, -неслóсь *ivk.* 1. *šnek.* pėrsigauti, pėrvirsti, pėrsimesti, pėrsokti, pėrplaukti; nusikelti, nusigabėnti, pėsikraustyti; п. чéрез грýду кирпичá pėrvirsti pėr plýtų krúvą; п. вплавь чéрез ручéй pėrplaukti pėr upėį; п. чéрез лес pėrsigauti pėr mišką; 2. *prk.* pėsikelti, nusikelti; pasinėrti; мыслéнно п. в прóшлое mintimis pėsikelti į práeitį.

перенá||изать, -ижу́, -ижэшъ *ivk.*, ~изывáть, -аю, -аешъ *eig.* 1. suvėrti, užmáuti; 2. pėrverti, pėrvarstyti.

перенимáть, -áю, -áешъ *eig.* 1. griėbti, čiūpti, stvėrti, tvárstyti, graibstyti; 2. pėriminėti.

перенóс, -а 1. pėrnešimas, išnešimas, nunešimas; pėrkėlimas (*puz. žodžio*); 2. nukėlimas, pratešimas, atidėjimas; 3. *šnek.* brūkšnėlis, defisas (*keliant žodį į naują eilutę*); 4. *tarm. dgs.* pūsnys (*supustytos skersai kelio*).

переносить¹, -ошу́, -óсишь *ivk.* 1. pėrnešti, sunėsti, nunėsti, pėrkelti į kitą vietą; п. все мешкá пėrnešti, sunėsti visus maišus; 2. sunėsióti, sudėvėti, pėrdėvėti (*puz. drabužį*); 3. *med.* pėrnešioti, užvilinti, užtraukti gimdymo laiką.

переносить², -ошу́, -óсишь *eig.* 1. pėrnešinėti, nešióti, gabėnti, pėrkilnoti, pėrdėlioti; 2. atidėlioti; 3. *šnek.* pranešinėti (*puz. žinias*); 4. *pasen.* nešióti, skleisti (*puz. gaudus*); 5. kilnóti, kelti; ♦ не п. nepakėsti, negalėti akysė matýti; *žr.* перенести.

переноситься¹, -ошýсь, -óсишься *eig.* 1. *šnek.* laksyti, važinėti, bėgióti, gáutis, šuolióti, trunkýtis; skridinėti, skraidžioti; 2. keltis, gabėntis, kraustyti; *žr.* перенестись.

переноситься², -óсится *ivk.* *šnek.* susinešióti, susidėvėti.

перенóсница, -ы viršūnosė, tarpuakis.

перенóска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам 1. pėrnešimas (*į kitą vietą*), nešiójimas, nešimas, pėrgabenimas, nugabėnimas; pėrkėlimas; 2. *šnek.* kilnojamoji lėmpa.

перенóсливый, -ая, -ое; -ив, -а, -о *pasen.* (iš)tvermingas.

перенóсный, -ая, -ое 1. pėrnešamas, nukeliamas, kilnojamas; 2. pėrkeltinis, netiesioginis, alegoriškas; в перенóсном смýсле pėrkeltine prasmė.

перенóщик, -а 1. pėrnešėjas, nešiótojas, nešėjas; п. малярíи maliárijos pėrnešėjas; 2. *šnek.* nešiótojas, skleidėjas; п. слýхов гандý, paskalų nešiótojas.

перенóсье, -я *žr.* перенóсница.

переночевáть, -чýю, -чýешъ *ivk.* pėrnakovoti, pėrgulėti, pėrmiegoti náktį.

перенóшу *žr.* переносить¹; 2. ~сь *žr.* переноситься¹.

перенумер||овáть, -рýю, -рýешъ *ivk.*, ~овывáть, -аю, -аешъ *eig.* 1. pėrnumeruoti, sunumeruoti kitáip; 2. sunumeruoti (*daug, viską*).

перенóухать, -аю, -аешъ *ivk.* *šnek.* išuostyti, išuostinėti, apuostyti (*viską, daug*), iššniukštinėti; ~ся, -аюсь, -аешъся *ivk.* 1. susiuostyti, apsiuostyti

(vienas kita); 2. *prk. šnek. vulg.* susitařti, užmėgti sántykius, susiúostyti.

перенять, переймý, переймёшь; *být.* pérenyal, -lá, pérenyalo *ivk. šnek.* 1. sugriėbti, pačiųpti, pağauti, nutvėrti; 2. sučiųpti, užlaikyti, suimti; 3. pėrimti, pamėgdžioti; 4. *pasen.* sulaikyti judėjimą, užtūrėti, užtveňkti (*puz. srovė*); 5. (trum-pám laikui) pasiskólinti.

переобнаться, -нимýсь, -німешься *ivk. šnek.* išsi-glėbesčiuoti.

переоборудовать, -дую, -дуешь *ivk.* pėrtvarkyti, pėrtaisyti, pėrstatyti; naujai, kitaip įreňgti; aprū-pinti naujais įrengimais.

переобременить, -ню, -нишь *ivk.* pėrkrauti, apsuňkinti; ~ять, -яю, -яешь *eig.* per daųg apkrovinė-ti, pėrkrovinėti.

переобувать, -аю, -аешь *eig.* pėraustinėti, pėrausty-ti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* pėrsiaustinėti, pėrsi-austyti.

переобуть, -ую, -уешь *ivk.* pėrauti; ~ся, -уюсь, -уешься *ivk.* pėrsiauti.

переодевание, -я 1. pėrrėngimas, pėrrėnginėjimas, pėrvilkimas, pėrvilkinėjimas; 2. pėrsirengimas, pėrsirenginėjimas, pėrsivilkimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* pėrrėnginėti, pėrvaikstyti, *žr.* переодеть; ~ться, -аюсь, -аешься *eig.* pėrsirenginėti, *žr.* переодеться.

переодеть, -дэну, -дэнешь *ivk.* 1. pėrrėngti (*puz. vaiką*), užvilkti kitą drabųžį, pėrvilkti; 2.: п. костюм apsilvilkti kitų kostiumų; п. туфли ap-siauti kitais bątais; ~ся, -дэнусь, -дэнешься *ivk.* pėrsirengti, pėrsivilkti; п. чёртиком pėrsi-rėngti velniukų.

переорганизовать, -зую, -зуюшь *ivk.*, ~обывать, -аю, -аешь *eig.* pėrorganizuoti.

переосвидетельствовать, -твую, -твуеться *ivk.* pakar-tótinai, aňtrakart patikrinti (*puz. sveikatą*).

переоценённый, -ая, -ое; -нён, -ненá, -ненó pėrkainotas; переоценённые товары pėrkainotos pėr-kės; ~енивать, -аю, -аешь *eig.*, ~енить, -еню, -енишь *ivk.* 1. pėrkainoti, nustatyti naujás kái-nas, naujai įvėrtinti; 2. *prk.* pėf gerai įvėrtinti, pėrvertinti.

переоценка, -и 1. naujás įvėrtinimas; pėrkainojimas; 2. *prk.* pėf gėras įvėrtinimas, pėrvertinimas.

перепад, -а *hidr.* pėrpuolis; многоступенчатый п. daugialaipis pėrpuolis; п. температур temperatū-rų skirtumas.

перепадать, -даёт, -даём, -даёте *ivk. šnek.* 1. пу-kritinėti, nukristi, nusivėfsti, nuvirsti, nugriuvi-nėti; parkristi, sukristi; išgriųti, sugriųti, išvirsti, parvirsti, iškraičioti, iškrintinėti (*puz. dantys*); от взрыва перепáдала черепица с крыши пуó sprogimó nukritinėjo, nukrito пуó stogų čėrpės; от (со) страха все люди перепáдали на зёмлю iš báimės visi žmónės sukrito aňt žėmės; 2. iš-dvėsti, iškristi.

перепадать, -аёт *eig.* 1. (apie atmosferinius kritu-lius) (iš)kristi; временами перепáдают дожди kařkartėmis paľýja; изредка перепáдал снег рėt-каřciais snigiciojо; по ночам ещё чáсто перепáдал снежок пакtimis дár dažnai pasnigdavo; тёплые дни перепáдали рėдко šiltų dienų pasi-taikydavo retai; 2. *šnek.* tėkti, kliųti; чáсто ему

перепáдали порядочные дэньги dažnai jám klių-davo geróki pinigai; *žr.* перепáсть (2 ir 3 reikš.).

перепадёт *žr.* перепáсть.

перепáивать¹, -аю, -аешь *eig.* *žr.* перепойть.

перепáивать², -аю, -аешь *eig.* iš naųjo, daųg lituoti, *žr.* перепáять.

перепáйка, -и pakartótinis litavimas, pėrlitavimas.

перепáкостить, -ощу, -остишь *ivk. šnek.* išbiauróti, subiauróti, išpuřvinti, supuřvinti, sugadinti; su-dėrgti; išdėrgti (*viską, daug*).

перепáл *žr.* перепáсть.

перепáлзывать, -аю, -аешь *eig.* pėrropinėti, pėr-šliaužinėti, nušliaužinėti, pėrrėplinėti.

перепáалить, -лю, -лишь *ivk.* 1. *šnek.* sudėginti (*viską, daug*); nusvilti (*puz. plaukus*), nusvilinti (*kitam*); 2. *pasen.* iššáudyti (*puz. visą paraką, šovinius*); ~áлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, naud.-лкам *šnek.* 1. susišáudymas; 2. *prk.* bařniai, vai-dai, rietenos; вступиť в перепáлку с кем-л. susirfėti, susivaldyti su kuó.

перепáривать, -аю, -аешь *eig.*, ~ить, -рю, -ришь *ivk.* 1. pėf ilgai šūtinti, pėršutinti, sušūtinti, pėrtvilkyti, pėrplikyti; п. картошку visai sušūtinti búlves; 2. *šnek.* išvanóti, išpėrti (*visus*); 3. *šnek.* pėf ilgai vanóti, pėrti (*pirtyje*), apsirgdinti beva-nóјant.

перепáрхивать, -аю, -аешь *eig.* skridinėti, skráidžio-ti, pūrpčioti (*puz. iš vienos vietos į kitą*).

перепáсть, -адёт; *být.* -áл, -ла, -ло *ivk.* 1. *žr.* пере-падáть (1 reikš.); 2. *šnek.* (ati)tėkti, kliųti; кое-чó и ему перепáло šis тás if jám тэко, kliuvo; 3. *šnek. tarm.* suliesėti, sukristi, sunųkti.

перепáхать, -пашу, -пашешь *ivk.* 1. (*daug*) suár-ti, išárti; 2. pėrarti, atárti, užbaigti kartójimą; 3. pėrarti; п. дорóру pėrarti kėliá (*skersai*); ~áхивать, -аю, -аешь *eig.* kartóti arimą, iš naų-jo árti, *žr.* перепáхать.

перепáчкать, -аю, -аешь *ivk.* (labaį) sutėpti, ištėpti, supaíšinti, supuřvinti, suterlióti, suteršti, sučių-rinti, sumuřžinti; ~ся, -аюсь, -аешься *ivk.* susi-tėpti, susipuřvinti, susipaíšinti, susimuřžinti, susi-terlióti, susiteřsti.

перепáшка, -и *žemd. šnek.* kartójimas, antrakartis, pakartótinis arimas, pėrarimas.

перепáшу *žr.* перепáхать.

перепáять, -яю, -яешь *ivk.* 1. iš naųjo užlituoti, pėr-lituoti; 2. (*viską, daug*) sulituoti.

перепёв, -а 1. (*paukščių*) ūlbavimas, traliavimas; čiauškėjimas; 2. žvangėjimas, skambėjimas (*puz. dalgių*); 3. atkartójimas; перепёв(ы) сраporo *prk. šnek.* senà gaidà, senà giesmė, seni motų-vai; ~ать, -аю, -аешь *eig.* 1. kartóti (*tas pačias, senas, nuvalkotas mintis, idėjas*); 2. *žr.* nepe-pėть.

перепёк *žr.* перепечь.

перепекать, -аю, -аешь *eig.* pėf ilgai kėpti, grūz-dinti, *žr.* перепечь; ~ся, -аёсья, *eig.* *žr.* пере-печься.

перепел, -а; *dgs.* перепелá, -ów *zool.* pūtpelė (*pati-nas*), pūtpelinas, pėpalas, *Coturnix coturnix*.

перепеленать, -аю, -аешь *ivk.* 1. pėrvystyti (*puz. kūdikį*); 2. suvýstyti (*visus*).

перепелёнок, -нка; *dgs.* лята, -лят putpeliukas.

перепелёнывать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* перепеленать.

перепел|елый, -ая, -ое pùpelės, pùpeliškas (pvz. balsas), putpelinis, pùpelių; **~елница**, -ы šnek., **~ёлка**, -и; dgs. kilm. -лок, naud. -лкам zool. pùpelė (patelė), Coturnix; **~ёлочка**, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам putpelėlė, putpeliūkė; **~елятник**, -а 1. (vėjo) vanagėlis, paūkštvanagis, paūkštgaudis; 2. pùpelių medžiotojas, putpelininkas.

переперёт, -пру́, -прёшь; būt. -пёр, -пёрла, -пёрло įvk. šnek. 1. (su vargu, sunkiai) pèrtempti, pèrvilkiti; 2. pèreiti, pèrbėgti.

перепёрчить, -чу, -чишь įvk. pèr stipriai papipirinti, pèr daug pipirų įdėti, pèrpipirinti.

перепёт, -пою́, -поёшь įvk. 1. (viską) išdainuoti, pèrdainuoti, pèrgiedoti; tą patį padainuoti; 2. šnek. geriau padainuoti, nugalėti, nustelbti dainuojant.

перепечáт|ать, -аю́, -аешь įvk. 1. pèrspausdinti, pakartotinai, átrąkart išspausdinti; 2. parašyti, išspausdinti (rašomąja mašinėle); 3. šnek. suantspauduoti, užspausdinti daug ántspaudų (pvz. ant voķų); **~ка**, -и 1. pakartotinis spausdinimas, pèrspausdinimas; 2. pèrspausdintas dalýkas (tekstas, leidinys, straipsnis), perspausdinýs; 3. parašymas, išspausdinimas (rašomąja mašinėle); **~ывать**, -аю́, -аешь eig. žr. перепечатать.

перепечь, -пекý, -печёшь, -пекýт; būt. -пёк, -пеклá, -пеклó įvk. 1. pèркепinti, sukèпinti; 2. (viską, daug) iškèпti; **~ся**, -печётся, -пекýтсá; būt. -пёксá, -пеклáсь, -пеклóсь įvk. pèркепti, pèrdžiuti.

перепивáт, -áю́, -áешь eig. šnek. žr. перепить; **~ся**, -áюсь, -áеьсь eig. šnek. žр. перепиться.

перепй́л|ивать, -аю́, -аешь eig., **~йть**, -пйлю́, -пйлишь įvk. 1. pèрпiauti (piūklu); 2. supiauti, supiaustyti (daug, viską).

переп|исáт, -ишý, -ишешь įvk. 1. pèррашýти (iš naujo); пй(си)рашýти; п. náбело parašýти grýнрашýти, švariai pèррашýти; п. на маши́нке pèррашýти маши́нелė; 2. pèрпešti, naujai пйпešti; 3. šnek. pèr daug parašýти; 4. surašýти, sudarýти sáрашá; 5. šnek. пасен. iš пайю užrašýти, pèррашýти (kie-по vardu); **~йска**, -и 1. pèррашýmas, pèррашýнėjimas; 2. susirašýнėjimas; láišкаи, korespondenčija; vestй с кем-л. перепйску susirašýнėti, koresponduoti su kuб; **~исной**, -áя, -бе suráшomas, suráшмо; suráшýтinas.

перепй́счи|к, -а pèррашýтоjas, pèррашýнėтоjas; **~ца**, -ы pèррашýтоja, pèррашýнėтоja.

перепй́сыв|ание, -я pèррашýmas, pèррашýнėjimas, пйрашýнėjimas; п. на маши́нке pèррашýнėjimas маши́нелė; **~ать**, -аю́, -аешь eig. 1. нйрашýнėti; pèррашýнėti; 2. surašýнėti; **~аться**, -аюсь, -аеьсь eig. 1. susirašýнėti, ке́лстis láiškais, koresponduoti; 2. б́ти pèррашóмам, pèррашýнėjамам.

перепй́сь, -и т. (statistinis) suráшýmas, inventorizáция; всео́бщная п. населéния visasájunginis gyvėntojų suráшýmas.

перепй́ть, -пйю́, -пйёшь; būt. -йл, -йлá, -йло įvk. šnek. 1. pèr daug išгérти (sваigалų); 2. pèргérти, аргérти (kitą), išгérти daugiau už kitą (pvz. аrбатос, алаус); **~ся**, -пйюсь, -пйёсь; būt. -йлся, -йлáсь, -йлóсь ir -йлось įvk. šnek. nusigérти, pèрсигérти.

переп|ихáт, -áю́, -áешь įvk. šnek. 1. sukíšti (viską, daug); 2. pastúmti (į kitą vietą); pèrstúmti (viską, daug); **~йхивать**, -аю́, -аешь eig. žр. перепихáт, перепихнýт; **~ихнýть**, -нý, -нёшь įvk. šnek. pèrstúmti, pèрдėti (į kitą vietą).

перепй́шý žр. переписáт.

переплáвить¹, -влю́, -вишь įvk. 1. pèрlydyti (pvz. ketý), pèрliedzinti; п. о́ружие на тра́кторы pèрliedzinti, pèрlydyti ginkлs į tráкторius; 2. išlydyti (viską, daug).

переплáвить², -влю́, -вишь įvk. 1. nuplúkdýти (sielius); 2. pèркelti (pvz. pèr upę); 3. прк. slaptai pèрвеžти, pèркelti, pèргабенти, нугабенти.

переплáвка, -и pèрlydimas.

переплáвлять¹, -áю́, -áешь eig. pèрliejýнėti, pèрliedzýнėti, žр. переплáвить¹.

переплáвлять², -áю́, -áешь eig. plúkdýти (pvz. ме-дзйus), žр. переплáвить².

переплáнйр|овáт, -рую́, -рйуешь įvk. kítą pláнá sudarýти, pèрplanuoti, pakeйsti pláнá; **~овка**, -и pèрplanavimas, pláно pakeitimas, pakartotinis pláпáвimas.

переплá|тá, -ы 1. pèрмокéта сумá, pèрмoka; 2. pèрмокéјimas; **~тйть**, -ачý, -áтишь įvk., **~чивать**, -аю́, -аешь eig. 1. pèрмокéти; 2. šnek. sumokéти, išmokéти (daug kartų).

переплáчý žр. переплáтйть.

переплéвáт, -лйю́, -лйоёшь įvk. šnek. аpsпiáудýти (viską).

переплéвывáт, -аю́, -аешь eig. žр. переплéвáт ir переплёнýть.

переплёл žр. переплестй; **~ся** žр. переплестйсь.

переплестй, -летý, -летёшь; būt. -плёл, -плелá, -лó įvk. 1. įрišti (pvz. knygá); 2. supinti, įpinti; коcá былá переплетенá множеством лент į кáса б́во įпinta daug kasпйų; 3. аpипinti, suraizгýти, аpаизгýти, аpгэгзти; 4. iš пайю supinti, pèрпinti, pèрvyniоти; 5. прк. susiėti, sujungti, surišti; **~сь**, -летýсь, -летёсь; būt. -плёлсь, -плелáсь, -плелóсь įvk. 1. susipinti, susipáиноти, susiraizгýти, susimaišýти; 2. šnek. varгiai pèреiti, pèрсикelti; 3. прк. susýти, siėtis, jungtis.

переплёт, -а 1. (veiksmas) įrišimas; отдáть кнйги в п. atiduoti knygáс įрišti; 2. viršelis (pvz. knygос), аpдарай, аpтаисáй, įришimas, viršus, lúобas; 3. (langų) rišýнýs, рéмай; (linų) жáрдas; 4. прк. šnek. кеblй padėtis, блогá, painй situáция, sunkй б́клė, velниáвá; попáсть в п. паклiúти į кёблиá рáдėti; ♦ брать (взять) в п. имti, чiúпти į нáгá, iškритiкуоти, прispáusti.

переплетáт, -áю́, -áешь eig. 1. пýрiоти, пinti, pèрпynиоти; raizгýти, крáиглоти, pèрраизгiоти, pèрраизгýнėti; 2. tech. pèрпinti; **~ся**, -áюсь, -áеьсь eig. 1. pintis, raizгýтис, surigзti, susikрáиглоти; 2. б́ти įришáмáм, аpтаисóмам, аpдáромáм (apie knyгas).

переплет|ёние, -я 1. supáинијimas, сумáйшýmas, supynimas, suraizгýmas; sujaukimas; п. лжи с пpáвдой мёло supáинијimas сý tiesá; 2. susipy-пimas, susikрáиглiојimas, susiraizгýmas; 3. tech. сáмпyna (pvz. аrмáтýрос); 4. текст. pynimas; сáржевое п. руоželinis pynimas; **~ённый**, -ая, -ое; -тён, -тенá, -тенó 1. įришtas; 2. supintas, су-раизгýтas; 3. прк. susiétas, susijęs, pèрсипynęs.

переплётн||ая, -ой *dkl.* knygrišyklā; **~ый**, -ая, -ое 1. knygų įrašymo, knygrišystės; knygrišio; переплётное производство (дело) knygrišystė; 2. viršėlinis, knygų įrašmasis, apdarinis, aptaisinis; переплётная бумага viršėlinis, knygų įrašmasis pörierius.

переплету́ *žr.* переплесті; **~сь** *žr.* переплестісь.

переплётчи||к, -а knygrišys; **~ца**, -ы knygrišė.

перепл||ывать, -аю, -аешь *eig.* pérplaukinėti; **~ыть**, -ыву, -ывёшь; *būt.* -ыл, -ыла, -ыло *įvk.* pérplaukti, pérsekelti (*į kitą pusę*).

переплону́ть, -ну, -нешь *įvk. šnek.* 1. pérspiauti (*per ką*); 2. nuspiāuti toliau už kitą; 3. *prk.* arveikti, argalėti, praleikti, pranókti, nušluostyti nósi.

переплясáть, -яшý, -яшешь *įvk.* 1. pašókti (*daug šokių, visus šokus*); 2. pašókti geriau ar ilgiau už kitus.

переподгот||авливать, -аю, -аешь *eig.* tóbulinti, kėlti kvalifikāciją; **~овить**, -облю, -овишь *įvk.* pakėlti kvalifikāciją, patóbulinti, naujai paruóšti (*puz. kadrus*); **~овиться**, -влюсь, -вишься *įvk.* pasitóbulinti, pasimókyti, pakėlti savo kvalifikāciją.

переп||ойть, -ою, -ойшь *įvk.* 1. pagirdyti (*daugeli, visus*); 2. *šnek.* nugirdyti (*svaigalais*); 3. pérgir-dyti (*puz. versėli*); **~ой**, -я pérsigėrimas, didelė girtuoklýstė, nusigėrimas.

переполáние, -я péršliaužimas, nušliaužimas, gorójimas.

переползáть, -аю, -аешь *įvk. šnek.* iššliaužioti (*visur*), apšliaužti, apšliaužioti, apropóti, aprepeč-kėnti.

переполз||ать, -аю, -аешь *eig. žr.* перепалзывать; **~ти**, -зý, -зёшь; *būt.* -пóлз, -лá, -лó *įvk.* 1. péršliaužti, nušliaužti, pérropoti, pérreplioti, pérre-pečkenti; 2. *šnek.* (*vos-ne-vos*) péreiti, pérva-žiuoti.

переп||олнение, -я 1. pérpildymas; pérkimšimas (*puz. pilvo*); 2. pérspildymas, prisikimšimas; **~блен-ный**, -ая, -ое; -нен, -а, -о pérpildytas, kaupinas, kùpinas, prikímštas.

переполн||ить, -ню, -нишь *įvk.* pérpildyti, pripildyti sù kaupù, kùpiną, prikaupinti; per daug prikimšti, prigrusti; **~ся**, -нюсь, -нишься *įvk.* kupinám pri-sipildyti, pritekėti, pérspildyti; périvalgyti, pér-sikimšti.

переполн||ять, -яю, -яешь *eig.* pérpildinėti; kùpinti, kaupinti; **~ся**, -яюсь, -яёшься *eig.* pérspildinėti, kùpintis, kaupintis.

переполоскáть, -лошý, -лощешь *įvk.* pérplauti, pér-skalausti.

переполóть, -полó, -пóлешь *įvk.* 1. pérravėti, pa-kartótinai išravėti; 2. (*viską, daug*) išravėti, nu-ravėti.

переполó||х, -а sámyšis, sánkirdis, suirútė, triukš-mas, sumišimas, maišatis, neramumas; aliármas; **~шить**, -ошý, -ошйшь *įvk. šnek.* sukėlti sámyšį, nėrimą, suneraminti, sukirdyti, išgąsdinti, sualiar-muoti; **~шиться**, -ошýсь, -ошйшься *įvk. šnek.* sumišti; susijąudinti, sujústi, sunerimti, išsigąsti, pakirsti.

переполóшý *žr.* переполоскáть.

перепóнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам plėvė, plėvėlė, plėnė, plėnėlė, plėkšnė; plávательная п. pláukiojamoji plėvė, išliežio plėvė; барабанная п. *anat.* (ausiės) būgnėlis.

переп||ончатокрылые, -ых *dgs. dkt. zool.* plėvia-spañniai, *Hy-menoptera*; **~ончатый**, -ая, -ое plėvė-tas, plėnėtas, plėvinis (*sparnelis*).

перепорóть¹, -порю, -пóрешь *įvk.* 1. (*visas*) siulės išardyti; 2. (*daug, viską*) išardyti.

перепорóть², -порю, -пóрешь *įvk. šnek. (visiems)* káilį iškaršti, (*visus*) prilúpti, išplákti, nubausti rýkštėmis.

перепор||тить, -рчу, -ртишь *įvk. (viską, visai)* suga-dinti, išgadinti, pagadinti; ♦ п. много крови (*кому-л.*) sugadinti (*kam*) daug kraujo, išėrzinti (*ką*), padaryti nemalonumų (*kam*), išnėrvinti (*ką*); **~ся**, -ртится *įvk. šnek.* susigadinti, sugėsti (*kalbant apie daug daiktų*).

перепоруч||ать, -аю, -аешь *eig.*, **~ить**, -учу, -учишь *įvk.* pavėsti kitam, pérjgalioti; iš naujo pavėsti.

перепорхн||уть, -ну, -нешь *įvk.* spúrstelėti, púrptelėti kitur, palėkėti, paskrydėti.

перепорчу́ *žr.* перепорщить.

перепою́¹ *žr.* перепёт.

перепою́² *žr.* перепойть.

перепояс||ать, -яшу, -яшешь *įvk.* 1. apjúosti, sujúos-ti; 2. pérjuosti, iš naujo, pakartótinai sujúosti, užrišti, surišti; **~аться**, -яшусь, -яшесься *įvk.* 1. pérsijuosti, susijúosti; 2. iš naujo, pakartótinai apsijuosti, susijúosti; **~ывать**, -аю, -аешь *eig. žr.* перепоясать; **~ываться**, -аюсь, -аёшься *eig. žr.* перепоясаться.

перепояшý *žr.* перепоясать; **~сь** *žr.* перепоясаться.

перепáва, -ы 1. pérsekėlimas, kėlimasis (*per upę*); pérsiyrimas; pérėjimas (*puz. per liūną*); 2. pér-siuntimas (*puz. į užsienį; slaptai*), pérgabeni-mas; 3. pérsekėlimo vietá, pérkėla.

перепáвить¹, -влю, -вишь *įvk.* 1. ištaisyti, sutaisyti (*daug, viską*); 2. pértaisyti.

перепáвить², -влю, -вишь *įvk.* 1. pérkelti (*puz. per upę*); 2. pérgabenti, pérvežti, pérvesti (*puz. per sieną, kalną*); **~ся**, -влюсь, -вишься *įvk.* pér-sikelti, pérsigabenti, pérsigauti.

перепáвка¹, -и *šnek.* pakartótinis ištaisymas, pér-dirbimas.

перепáв||ка², -и, **~лєние**, -я *pasen.* pérkėlimas, pérvežimas, pérgabėnimas, pérsiuntimas.

перепáвлять¹, -яю, -яешь *eig.* pértaisinėti, *žr.* пе-репáвить¹.

перепáвлять², -яю, -яешь *eig.* pérkėlinėti, kėlti (*per upę*); gabėnti, pérsiuntinėti, *žr.* перепáвить².

перепáвляться, -яюсь, -яёшься *eig.* 1. kėltis, kil-nóti; pérsiirstinėti, irtis; vŷkti, gáutis (*į kitą pusę*); 2. báti pérkeliamam; báti pérgabena-mam.

перепáвочный, -ая, -ое pérkeliamasis, pérkėlimo; pérplukdymo; pérsekėlimo, pérsiyrimo; pérkėlos.

переп||евáть, -аю, -аешь *eig.*, **~еть**, -ёю, -ёешь *įvk.* 1. (*su*) trėšti, (*su*) trúnŷti; sukaisti, (*visai*) sušústi, péršústi; 2. suvirti, sukristi (*puz. nuo ilgo virimo*).

перепрóbовать, -бую, -буешь *įvk.* 1. išbandyti, iš-mėginti, ištirti (*daug, viską*); 2. pérragauti, išra-gauti, paragauti (*daug, viską*).

перепродавать, -даю, -даёшь *eig.* *pérpardavinėti*, *atpardavinėti*.

перепрод||авец, -вца *pasen.* *pérpardavėjas*, *peřpirk-lis*, *atpardavėjas*; **~ажа**, -и *pérpardavimas*, *pérpardavinėjimas*, *atpardavimas*; **~ать**, -ám, -áшь, -áст, -адím, -адíte, -адýт; *bút.* -óдал, -алá, -óдало *pérparduoti*, *atparduoti*, *piřkus vél par-duoti*.

перепроизводство, -а *ekon.* *pérprodukcija*.

перепру́ *žr.* *переперёт*.

перепруд||а, -ы *užtvanka*; **~ить**, -ужý, -ýдишь *įvk.* *užtvėnkti*.

перепружý *žr.* *перепрудить*.

перепрыг||ивать, -аю, -аешь *eig.* *péršokinėti*, *péršokčioti*; *liuoksėti*, *strykčioti*; белка *перепрыгивает* с дёрева на дёрevo *voverė nuo mēdžio aňt mēdžio liuoksi*; **~нуť**, -ну, -нешь *įvk.* *péršokti*, *pérliuoksėti*, *péršokuoti*.

перепр||ягать, -аю, -аешь *eig.* *pérkinkinėti*, *pérkin-kioti*; **~ягý** *žr.* *перепрячь*; **~яжка**, -и *pérkinky-mas*.

перепрять, -ядý, -ядёшь *įvk.* *suveřpti (viską, daug)*.

перепрять, -ячу, -ячешь *įvk.* 1. (*iš naujo, į kitą vietą*) *paslėpti*; 2. *suslėpti*, *išslapstyti (viską, daug)*; **~ся**, -ячусь, -ячешься *įvk.* *pasislėpti*, *iš-sislapstyti*.

перепрячь, -ягý, -яжешь, -ягýт; *bút.* -яг, -лá, -лó *įvk.* *pérkinkyti*, *iš naujo pakinkyti*, *įkinkyti*.

перепýг, -а *šnek.* *péršigandimas*, *išgąstis*, *póbūgis*; с перепýгу *iš išgąčio*; **~анный**, -ая, -ое; -ан, -ана, -ано *pérğas dintas*, *išğąs dintas*.

перепугать, -аю, -аешь *įvk.* (*smarkiai*) *išğąs dinti*, *nugąs dinti*, *pérğas dinti*; **~ся**, -аюсь, -ае́шься *įvk.* *péršigąsti*, *išsigąsti*, *pabúgti*.

перепýск, -а 1. *hídr.* *pralaidá*; 2. *šnek.* *praleidimas*; *suleidimas*, *pérpylimas*; п. вина в бочку *vyno su-leidimas į statinę*; **~ание**, -я *praleidimas (pvz. vandens)*.

перепуск||ать, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* *перепустить*; **~ной**, -ая, -ое *praleidimo (pvz. kanalas)*, *pralei-džiamasis*, *nuleidžiamasis*, *suleidžiamasis*; п. клá-пан *reguliavimo vožtuvas*.

перепустить, -ущý, -ýстишь *įvk. šnek.* 1. *sulėisti*, *sutėkinti*; 2. *pralėisti*, *duoti kėliá*; 3. (*truputį, silp-nai*) *atlėisti*; п. верёвку *atlėisti virvę*; 4. *pérly-dyti*.

перепýтать, -аю, -аешь *įvk.* 1. *supáinioti*, *supink-lioti*, *suveltí (pvz. plaukus)*, *sudraikýti*, *suraiz-gýti*, *sukráigioti*; п. сеть *suraizgýti tiňklá*; п. номерá домóв *supáinioti namų numeriis*; 2. (*viską, daug*) *sumaišýti*, *sujaukti*, *suveltí*; 3. *prk.* *supáinioti (pvz. mintis)*; *pakrikdýti*; **~ся**, -аюсь, -ае́шься *įvk.* 1. *susipinti*, *susipáinioti*, *susipinklioti*, *susiraizgýti*, *susukráigioti*, *sudrikti*, *sumigzti*, *surigzti*; 2. *sumišti*, *susimaišýti*, *sutrikiti*; 3. *prk.* *iškrikti*, *susimaišýti*.

перепýтывать, -аю, -аешь *eig.* *páinioti*, *pinklioti*; *raizgýti*, *veltí*; **~ся**, -аюсь, -ае́шься *eig.* *páinio-tis*, *raizgýtis*, *veltis*.

перепýтье, -я *kryžkelė*, *skeřskelė*.

перепушý *žr.* *перепустить*.

перерабатыва||ние, -я 1. *pérdirbimas*; *apdorójimas*; 2. *šnek.* *nusidirbimas*, *pérsideirbimas*; **~ть**, -аю,

-аешь *eig. žr.* *переработать*; **~ться**, -аюсь, -ае́шь-ся *eig.* 1. *žr.* *переработаться*; 2. *búti pérdirba-mam*.

переработать, -аю, -аешь *įvk.* 1. *pérdirbti (pvz. žaliavą)*; 2. *pérdirbti*, *pataisýti*, *pakeisti*; п. проэ́кт *pérdirbti*, *pataisýti projėktá*; п. ха́рактер *pérdirbti*, *pakeisti charákerį*; 3. *išdirbti viršaus*; *išdirbti viršvalandžius*; 4. *šnek.* *nusidirbti*, *pérsideirbti*, *prisi-veikti*; 5. *šnek.* *išdirbti*, *padirbti (daug, viską)*; 6. *šnek.* *padirbti*, *išdirbti daugiau už kitą*; **~ся**, -аюсь, -ае́шься *įvk.* 1. *búti pérdirbtam*, *pasikeisti*; *piňa переработалась maistas susivirškino*; 2. *šnek.* *pérsideirbti*, *nusidirbti*, *prisi-veikti*.

переработ||ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. *pérdirbimas*, *pérğaminimas*; 2. *pértaisymas*, *pér-pavidalinimas*; *pérdirbimas*, *pakeitimas*; 3. *perdir-binýs*; 4. *šnek.* *viršvalandinis*, *viršnórminis dár-bas*; *viršvalandžiai*; **~очный**, -ая, -ое *pérdirbi-mo*, *pérdirbamasis*.

перераспредел||ение, -я *pér(si) dalijimas*; *naújos da-lýbos*, *pér(si) skirstymas*; **~ить**, -лю, -лйшь *įvk.* *pérskirstyti*, *pérdalyti*, *iš naujo paskirstyti*; **~ять**, -аю, -аешь *eig.* *pérskirstinėti*; *iš naujo skirstyti*, *pér-dalinėti*.

перераст||ание, -я 1. *péraugimas*; 2. *prk.* *pralėnki-mas*, *pranokimas*, *aplenkimas*; **~ать**, -аю, -аешь *eig.*, **~й**, -тý, -тёшь; *bút.* *перерос*, -лá, -лó *įvk.* 1. *péraugti*, *praugti (kitą)*; 2. *peř dideliám už-áugti*, *išeiti iš mētų (pvz. mokinyis)*; 3. *prk.* *pra-leňkti*, *pranókti*, *aplenkti*; 4. *péraugti (į ká)*; ка-питализм *перерос в империализм kapitalizmas pértaugo į imperializmą*.

перерасход, -а 1. *péreikvojimas*, *antnórminės*, *virš-nórminės*, *viršpláninės*, *viršlimitinės išlaidos*; 2. (*medžiagų*) *viršnórminis sunaudójimas*, *suar-tójimas*, *pervartojimas*; *sunaudójimo perviršis*; **~овать**, -дую, -дучешь *įvk.* *ir eig.* *per daug*, *virš limito išlėisti*, *péreikvoti*; *per daug suvartóti*, *su-naudóti*.

перерасчёт, -а *pérskaičiavimas*.

перервать, -вý, -вёшь; *bút.* -áл, -алá, -áло *įvk.* 1. *pérplėšti*, *pértraukti*, *pértempti*; 2. *pasen. šnek.* *nutráukti*, *pértraukti (pvz. kalbą, pašnekesį)*; п. телеграфную связь *nutráukti telegráfo ryšį*; 3. *sudraskýti*, *suplėšyti (daug, viską)*; п. все бу-мáги *suplėšyti visus pőpieriis*; **~ся**, -вёрся; *bút.* -áлся, -алáсь, -áлось *įvk.* 1. *pértrūkti*, *nutrákti*; 2. *sutrákti*, *sutrūkinėti*, *suplėšti*, *pérplyšti (daug, visi)*; 3. *liáutis*, *sustóti*, *nutrákti*.

перерегистр||ация, -и *pérregistracija*, *pérregistravi-mas*; **~ировать**, -рую, -руешь *eig. ir įvk.* 1. *pér-registruoti*, *iš naujo užregistruóti*; 2. *suregistruóti (visus, daugelį)*; **~ироваться**, -руюсь, -руешься *eig. ir įvk.* *pérsiregistruóti*.

перерез, -а 1. *pérpiovimas*; *įpiovimas*; *pérkirpimas*; 2. (*skersinis*) *pivis*, *įpiova*.

перерез||ать, -режу, -режешь *įvk.* 1. *pérpiauti*, *pér-rėžti*, *pérkirpti*; 2. *atkiršti*, *pérkiršti*, *pastóti (kam kelią)*; 3. *šnek.* *išpiauti*, *išskeřsti (daug, visus)*; 4. *šnek.* *susipiaustyti (pvz. koją)*; **~ать**, -аю, -аешь *eig.* *pérpiovinėti*, *žr.* *перерезать*; **~аться**, -режусь, -режешься *įvk.* 1. *susipiaustyti*, *išipiauti*; 2. *išsipiauti*, *išsižudýti*; 3. *búti pérpiautam*.

перерешать, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* *перерешить*.

перерешать², -аю, -аешь *юк. šnek.* išspręsti (*daug, viską*).

перерешить, -шý, -шийш *юк. šnek.* 1. išspręsti kitaip, perspręsti; 2. kitaip nuspręsti, pakeisti (savo) sprendimą, nutarimą, rezoliuciją.

перержаветь, -еет *юк. šnek.* 1. perrūdėti, surūdėti (*kiaurai*); 2. apsidegti rūdimis, aprūdėti.

перерисовать, -сую, -суюшь *юк.* pėrpiešti; **овка**, -и pėrpiešimas.

переродить, -ожý, -одійш *юк.* atgývinti, naujai atgaivinti, duoti naujų jėgų, atnaujinti; iš pagrindų pakeisti; **ся**, -ожýсь, -одійсья *юк.* 1. atgimti, atgýti (*pvz. gamta*); pakisti, iškisti, gauti naujų jėgų; 2. *biol.* išsigimti, pėrsigimti; 3. *prk.* visiškai pasikeisti; pėreiti (*i kq*).

переродиться, -нюсь, -нийсья *юк.* susigiminiuoti (*su daugeliu, su visais*), tapti giminėmis.

переродж|ать, -аю, -аешь *еиг. žr.* переродить;

аться, -аюсь, -аеьсья *еиг. žr.* переродиться;

энец, -нца *niek.* pėrsigimėlis; degeneratas, išsigimėlis; pėrsimetėlis; išgama; **эние**, -я 1. atgijimas, atgimimas, atsigaivinimas; 2. *biol.* išsigimimas, degeneracija; 3. pakitėjimas, pavirtimas (*kuo kitu*); 4. *polit.* išsigimimas; **эический**, -ая, -ое *niek.* išsigimėliškas.

перерожу *žr.* переродить; **сь** *žr.* переродиться.

перерослый, -ая, -ое *tarm.* pėraugęs, praaugęs, išėjęs iš mėtų.

переробток, -тка *šnek.* pėraugėlis, pėrauglis, išėjęs iš mėtų žmogus.

переробу *žr.* перерыть.

переруб|ать, -аю, -аешь *еиг.* pėrkirtinėti, pėrkirti; **ить**, -ублю, -убийш *юк.* 1. pėrkirsti; 2. *šnek.* iškirsti (*pvz. daug miško*); 3. iškapoti, sukapoti, išžudyti (*daug, visus*).

переругать, -аю, -аешь *юк. šnek.* 1. iškeikti, išplūsti, iškeiksnoti, išdėgti, iškoneveikti (*daug, visus*); 2. nugalėti, viršyti keikimū, plūdimū; **ся**, -аюсь, -аеьсья *юк. šnek.* susikeikti, susiplūsti, susibarti; išsikeikti, išsiplūsti, išsikeiksnoti.

переругивать, -аю, -аешь *еиг.* keiksnoti, keikti, plūsti; **ся**, -аюсь, -аеьсья *еиг.* keiktis, keiksnotis, plūstis, kōneveiktis.

перерыв, -а 1. pėrtrauka; paliovà, pėrstogė, pėrstojis, pėrglita; рабóтать без перерыва dirbti bė pėrtraukos; он говор|л без перерыва jis bė paliovòs kalbėjo; с перерывами sù prótarpais; обéденный п. pietų pėrtrauka; 2. *šnek.* pėrtrūkis, pėrtrūkimas, nutrūkimas; pėrtraukimas, nutraukimas; 3. trūkimas; п. жылы гýсlos trūkimas; 4. prótarpis (*tekste*); tarpas; 5. *šnek.* trūkis.

перерывать¹, -аю, -аешь *еиг.* pėrtraukinėti, nutraukinėti, nutraukioti, pėrplėšinėti, pėrplėšioti, plėšyti, *žr.* перервать.

перер|ывать², -аю, -аешь *еиг.* pėrkasinėti; **ить**, -рою, -роешь *юк.* 1. sukąsti, pėrkąsti (*viską, daug*); п. весь огорóд sukąsti visà daržą; 2. pėrkąsti skersai (*pvz. kelią*), išrausti, prakąsti; 3. *šnek.* išnaršyti (*daiktus*), išjauti, suniòkti, išgriòzti, išvesti; всюду перерыл, но не нашёл visur išieškójav, bėt neradau.

переря|дить, -яжý, -ядийш *юк. šnek.* pėrrėngti, àpdarą pakeisti; kitaip aptaisyti, apėngti; **эдить**

ся, -яжýсь, -ядийсья *юк. šnek.* pėrsirengti, pasi-keisti àpdarą; apsiėngti; **жать**, -аю, -аешь *еиг. šnek.* pėrrėnginėti, *žr.* перерядить; **жаться**, -аюсь, -аеьсья *еиг. šnek.* 1. pėrsirenginėti, *žr.* перерядиться; 2. būti pėrrėngiamam.

переряжу *žr.* перерядить; **сь** *žr.* перерядиться.

перес|адить, -ажý, -адишь *юк.* 1. pėrsodinti; pėrkelti, pėrlaipinti; п. ученика на другую парту pasodinti, pėrsodinti mókinį į kitą suolą; п. пассажира в другой вагон pėrkelti, pėrsodinti keleivį į kitą vagoną; 2. pėrsodinti; п. слýву pėrsodinti slývą; 3. pėrkelti, nukelti kitur; п. жителей в другую квартиру pėrkelti gyvėntojus į kitą butą, argvėndinti gyvėntojus kitamė butė; п. кожу на обожженное место transplantuoti ódą į nudėgintą vietą; п. пýговицы пėrsiùti sagas; п. топóр на другое топорыще įtvėrti kifviui paũja kirvākoti; **адка**, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. pėrsodinimas, transplantacija; 2. pėrsėdimas, pėrsikėlimas (*pvz. iš traukinio į laivą*); **адок**, -дка pėrsodintas áugalas, medėlis; **адочный**, -ая, -ое 1. pėrsėdamasis, pėrsėdimo, pėrkėlimo; пересáдочная стáнция пėrsėdimo stotis; 2. pėrsodinamasis, pėrsodinimo; пересáдочная капýста pėrsodinamieji kopústai; **ажать**, -аю, -аешь *юк. šnek.* pasodinti (*daug, visus*); **аживать**, -аю, -аешь *еиг.* pėrsodinėti; pėrkėlinėti.

пересажу *žr.* пересадить.

пересаливать¹, -аю, -аешь *еиг. žr.* пересолить.

пересали|вать², -аю, -аешь *еиг.*, **ть**, -лю, -лишь *юк. šnek.* 1. ištaukioti (*daug, viską*); 2. per daug taукų įdėti, pėrieibinti.

пересвистываться, -аюсь, -аеьсья *еиг.* susišvilpti (*susižinant*), susisignalizuoti švilpimū.

перес|авать, -даю, -даешь *еиг.* 1. dár kartą dalýti (*kortas*); 2. *šnek.* pakartótinai laikýti (*egzaminą*); 3. pėrnuomoti (*subnuomininkui*); **ать**, -ам, -ашь, -аст, -адйм, -адите, -адýт; *bút.* -ал, -алá, -ало *юк.* 1. iš paũjo padalýti (*kortas*), pėrdalyti; 2. išnúomoti kitám, pėrnuomoti (*pvz. butą*); 3. pėr-laikyti (*egzaminą*).

пересáча, -и 1. (*kortų*) pėrdalijimas, padalijimas iš paũjo; 2. išnúomojimas kitám, pėrnuomojimas; 3. pakartótinis laikymas (*egzamino*).

пересáшь *žr.* пересадать; **ю** *žr.* переседать.

пересэв, -а 1. atšėjimas, antrakafтis sėjimas; 2. áтsėlis (*antrą kartą pasėti grūdai*); 3. *tarm.* pėt tankūs sėjimas; 4. pėrsijojimas (*milų*).

пересевать, -аю, -аешь *еиг. žr.* пересéять.

перес|едать, -аю, -аешь *юк.*, **едлывать**, -аю, -аешь *еиг.* 1. pėrbalnoti, áнtrą kartą (pa)balnóti; 2. (*visus, daug*) (pa)balnóti.

пересекать, -аю, -аешь *еиг. žr.* пересéчь¹; **ся**, -ается *еиг. žr.* пересéчься.

пересекáющийся, -щаяся, -щееся susikertantis.

пересекý *žr.* пересéчь¹, ².

пересёл *žr.* пересéсть.

переселен|ец, -нца pėrsikėlėlis, išėivis, pėrkeltasis asmuò; **ие**, -я 1. pėrsikėlimas; kėlimasis, kilnójimasis, gabėnimasis, pėrsikraustymas, kraustytasis; п. народов *ist.* tautų kilnójimasis; 2. pėrgabenimas; pėrkraustymas, pėrkeldinimas, pėrkėlimas.

пересел|енный, -ая, -ое; -лѣн, -ленá, -ленó *pér-keltasis; iškraustyšasis, išgyvėdintasis; ~енче-ский*, -ая, -ое *pérkeltųjį; pėrsikėlėlių; pėrsikėli-mo, kilnojimosi, kėlimosi; переселенческие посе-ления pėrsikėlėlių gyvėnviētės.*

переселить, -лю, -лишь *įvk. pėrkeldinti, iškėlti ki-tuř, pėrkraustyti, iškraustyti, išgyvėdinti; įkūr-dinti, apgyvėdinti kituř; ~ся, -люсь, -лишсь* *įvk. pėrsikelti, pėrsigabenti, nusigabenti, nusidan-ginti (kituř), nusikraustyti, pėrsikraustyti, nusi-kėlti, nukilti; atsikėlti, atsikraustyti; atsidanginti, atkilti; ♦ п. в лучший (иной, другой) мир nu-mirti, iškeliáuti į aną pasaulį.*

переселять, -яю, -яешь *eig. kėlti, kėldinti kituř, kraustyti; ~ся, -яюсь, -яшсь* *eig. kėltis, kėl-dintis, kraustyti kituř, dangintis, gabėntis.*

пересѣсть, -сядү, -сядешь; *būt. пересѣл, -сѣла, -сѣло* *įvk. pėrsėsti, arčiaū prisėsti, atsisėsti; pėreiti (pvz. iš vieno vagono į kitą), pėrsikelti.*

пересечение, -я 1. susikirtimas, pėrsikirtimas; sánkirta; тóчка пересечения susikirtimo táškas; 2. pėrkirtimas, pėrkarojimas; 3. sánkryža, krýž-kelė; п. дорóг kelių sánkryža.

пересечен|ость, -и *m. raizųtumas (pvz. vietovės); ~ый, -ая, -ое; -чѣн, -ченá, -ченó raizųtas, išva-gótas; pėrkirstas; лыжный пробег проходил по пересеченной мѣстности slidinėjimo lenktynės výko raizųtoje vietovėje.*

пересѣчь¹, -секү, -сечѣшь, -секүт; *būt. -сѣк, -сѣклá, -секлó* *įvk. 1. pėrkirsti, pėržengti (pvz. kelią, grio-vį); 2. skersai, gálas nuó gálo pėrvažiuoti, pėrei-ti, pėrplaukti, pėrbėgti, pėrskristi; 3. šnek. nu-kirsti, pėrkirsti, pėrplauti; 4. prk. apėiti užuolan-komis, užkirsti; п. путь неприятелю užkirsti kė-lią priešniui.*

пересѣчь², -секү, -сечѣшь, -секүт; *būt. -сѣк, -сѣкла, -секлó* *įvk. išplákti, išpėrti, išvanóti (daug, vi-sus).*

пересѣчься, -сечѣтся, -секүтся; *būt. -сѣкся, -секлáсь, -секлóсь* *įvk. 1. susikirsti, susikryžiúoti (apie ke-lius); 2. prk. šnek. užsikirsti (apie kalbą), nu-trákti (apie balsą).*

пересѣять, -сѣю, -сѣешь *įvk. 1. atsėti (lauką), aňt-гá kartą užsėti; 2. (viską) užsėti; 3. pėrsijoti.*

пересидеть, -ижү, -идишь *įvk., ~иживать, -аю, -аешь eig. šnek. 1. išsėdėti (pvz. visą naktį); 2. išbúti ilgiau už kitus; pėrsėdėti; 3. nusėdėti (pvz. koją).*

пересижу *žr. пересидеть.*

пересилить, -лю, -лишь *įvk. įveikti, nugalėti (pvz. бáйтę); viřšyti, paĩmti viřšų.*

перескажү *žr. пересказать.*

пересказ, -а 1. atpásakojimas; написáть п. para-šyti atpásakojimą; 2. (veiksmas) išdėstymas, pa-ráskojimas, atpásakojimas, aprášymas; 3. *pasen. šnek. plepalai, páskalos, ápkalbos (pagal kitų žo-džius).*

переск|азать, -кажү, -кажешь *įvk., ~азывать, -аю, -аешь eig. 1. atpásakoti; 2. (viską) išpásakoti, pėrsakuti; 3. pasen. šnek. kalbás palėisti, páskala-s kartóti.*

перескакать, -скачү, -скачешь *įvk. šnek. 1. praleñk-ti šuoliúojant; 2. pakartótinai nušuoliúoti; 3. pėř toli nušuoliúoti, pėřšuoliúoti.*

перескакивать¹, -аю, -аешь *eig. žr. перескакать.*
перескакивать², -аю, -аешь *eig. pėřšokinėti, pėřšok-čioti.*

перескачү *žr. перескакать.*

перескочить, -очү, -бчишь *įvk. 1. pėřšokti; pėrsi-mesti (apie liepsną); nušókti (nuo vieno daikto ant kito), užšókti, įšókti (pvz. į laivą); 2. prk. šnek. pėreiti, pėřšokti.*

пересластить, -ашү, -астишь *įvk. šnek. pėrsaldinti, nusáldinti.*

переслать, перешлю, перешлѣшь *įvk. pėrsiųsti, pa-siųsti, nusiųsti.*

переслащивать, -аю, -аешь *eig. šnek. žr. пересла-стить.*

переслащү *žr. пересластить.*

переслѣжистость, -и *m. tekst. sąsmaugūmas.*

переслоить, -ою, -ойшь *įvk. susluoksniúoti; ~ся, -ойтсь* *įvk. susisluoksniúoti.*

переслүшать, -аю, -аешь *įvk. šnek. 1. išklausyti (daugelį, visus); 2. aňtrą kartą paklausyti, pėr-klausyti.*

пересмáтривать, -аю, -аешь *eig. pėržiūrinėti; pėr-svarstinėti, pėrkratinėti.*

пересмѣивать, -аю, -аешь *eig. šnek. juóktis, šaipý-tis (iš ko), pámėtoti (ką); juokaís mėgdžiúoti; ~ся, -аюсь, -аешсь* *eig. šnek. šaipýtis, juóktis (iš ko).*

пересмѣх, -а juokimasis patylóm, santūrus juókas, juokėlis; kikėnimas.

пересмѣить, -шү, -шишь *įvk. prijuókinti, pra-juókinti (daugelį, visus).*

пересмѣшник, -а *šnek. pójuokas, šaipuóklis, pašái-ра, šaipūnas, šyplá; mėgdžiotojas.*

пересмѣять, -мею, -меешь *įvk. šnek. išjuókti, pa-juókti, pašiępti (daugelį, visus).*

пересмóтр, -а pėržiūrėjimas, pėrsvarstymas; п. уро-ловного дѣла baudžiamósios bylós pėrsvarstymas; ~ѣть, -отрю, -бтришь *įvk. 1. pėržiūrėti, pėrveiz-(d)ėti, pėrželgti; 2. pėrsvarstyti, pėrkratyti, revidúoti; 3. (viską) išžiūrėti; 4. apžiūrėti iš naūjo.*

переснимáть, -áю, -áешь *eig. 1. fotografuoti iš naū-jo; 2. dár kartą kortás kėlti; 3. darýti kópijas, (nu)kopijúoti; ~ся, -áюсь, -áешсь* *eig. 1. šnek. iš naūjo fotografúotis; 2. būti pėrfotografuoja-mam; būti iš naūjo pėrkeliámap, kopijúojámap.*

переснимү *žr. переснять; ~сь* *žr. пересняться.*

переснять, -нимү, -нимешь; *būt. -нял, -лá, -ло* *įvk. 1. naujai nufotografuoti, pėrfotografuoti; 2. šnek. pėrkelti kortás iš naūjo; 3. šnek. padarýti naūją kópiją; ~ся, -нимүсь, -нимешсь; būt. -нялся, -нялсь, -нялось* *įvk. šnek. iš naūjo nusifotogra-fuoti, pėrsifotografuoti.*

пересозд|авать, -даю, -даешь *eig., ~ать, -ám, -áшь, -áст, -адйм, -адйте, -адүт; būt. -áл, -áлá, -áло* *įvk. iš naūjo atkúrti; pėrkurti, pėrdirbt; nau-jaĩ sukúrti.*

пересоздаю *žr. пересоздавать.*

пересóл, -а 1. pėř stiprūs pasúdymas, pėrsúdymas; 2. *prk. pėrdėjimas; ~ить, -олю, -блишь ir -олишь* *įvk. 1. pėrsúdyti; 2. (viską) pasúdyti, užsúdyti; dár kartą užsúdyti; 3. prk. šnek. pėrdėti, išėiti iš ribų, iš krášto, iš kraštų, pėrsúdyti.*

пересортир||овать, -рю, -рýешь *юк.* 1. pér-rúšiuoti, naujai išrúšiuoti; 2. surúšiuoti (*visus, daug*); **овка**, -и pér-rúšiaivimas; išrúšiaivimas.

пересохлый, -ая, -ое *šnek.* pėrdžiuvęs, išdžiuvęs, sudžiuvęs; sunýkęs.

пересохнуть, -нет; *būt.* -сох, -ла, -ло *юк.* 1. pėrdžiūti, pėrsausti, išdžiūvėti (*apie medžius*); 2. išsėkti (*puz. šulinys*), išsausti; 3. nuvýsti, nudžiūti.

переспать, -плю, -пíшь; *būt.* -ал, -алá, -ало *юк. šnek.* 1. pramiegóti, pramigti, labai ilgai miegóti; išmiegóti ilgiau už kitus; 2. pėrnakovti, pėrmiegoti.

переспевать, -ает *eig. žr.* переспеть; **э́лый**, -ая, -ое pėrnokęs, pėrsirpęs, pėrbrendęs; **э́ть**, -спее́т *юк.* pėrsirpti, pėrnokti, pėrbrestti.

переспорить, -рю, -ришь *юк. šnek.* ginčė nugalėti, įtikinti, nugincyti; pėrgincyti.

пересплашивать, -аю, -аешь *eig.* dár kařtą kláusti, pėrklausinėti, kluscióti; **ос**, -а *šnek.* pėrklausinėjimas, pėrklausimas, išklausinėjimas, iškamaninėjimas; **осить**, -ошý, -осишь *юк.* 1. dár kařtą paklausti, pėrklausti; 2. išklausinėti, iškamaninėti (*visus, daugelį*).

пересрочить, -чу, -чишь *юк. šnek. žr.* просрочить; **ска**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek. žr.* просрочка.

перессорить, -рю, -ришь *юк.* sukiršinti, supiudýti, supýkinti, supýkdyti; sukėlti vaidùs, suvaidyti; **ся**, -рюсь, -ришься *юк.* susivaidyti, susirieti, susipýkti, susiriáušti, susipiáuти.

переставать, -таю, -таешь *eig.* liáuтиs, stóti, baigti, mėti (*ką darius*).

переставить, -влю, -вишь *юк.* pėrstatyti, kitaip sustatyti, pėrkelti (*i kitą vietą*); pėrtvarkyti, pėrrikuoti; **лять**, -яю, -яешь *eig.* pėrstatinėti, pėrkilnoti, kilnóti; **эле ноги** п. vós kójas bepavilkti, vós bepaеfti; **но́й**, -яя, -ое pėrstatomasis, reguliuojamasis.

переставивать, -аю, -аешь *eig.* stovinėti, stoviniuoti.

перестан||авливать, -аю, -аешь *eig. žr.* переставлять; **овить**, -овлю, -овишь *юк. šnek. žр.* переставить.

перестановка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. pėrstatymas; pėrkėlimas, pėrkilnojimas; sukeitimas; 2. *dgs. mat.* kėliniai.

перестараться, -аюсь, -ае́мся *юк. šnek.* pėrsistengti, pėrsistropuoti, būti per daug uoliám.

перестарелый, -ая, -ое pėrsenęs, nusėnęs, išėjęs iš madoс.

перестарок, -рка *šnek.* pėrsenėlis, nusėnėlis.

перестать, -ану, -анешь *юк.* nustóti, paliáuти, mėti, užbaigti, atsisakyti; vėter перестáл вэ́яс nustójo рlėš, nuščiúво; он перестáл курить jis nustójo, lióvėsi rúkęs.

перестаю *žр.* переставать.

перестегать¹, -аю, -аешь *юк.* pėrdygsniuoti, pėrdaigstyti.

перестегать², -аю, -аешь *юк. šnek.* (*visus, daugelį*) išpėrti, primúšti, išpliekti, iščáizyti (*puz. botagu, rykšte*).

перестелить, -стелю, -стелешь *юк. šnek. žр.* перестлать.

перестилать, -аю, -аешь *eig.* pėrklojinėti.

перестылка, -и 1. pėrklojimas, paklojimas iš naujo (*lovos, patalo*); 2. pėgrindimas, išgrindimas (*grindinio*).

перестырать, -аю, -аешь *юк.* 1. pėrskalbti, pėrplauti, pėrmazgoti; 2. išskalbti, išplauti (*daug, viską*); **ырка**, -и *šnek.* pėrskalbimas, pėrplovimas, išskalbimas, išplovimas.

перестлать, -стелю, -стелешь *юк.* 1. iš naujo paklóti (*patalą*), pėrkloti; 2. pėgrįsti (*puz. grindis*).

перестой, -я 1. pėrsistovėjimas, pėrstovėjimas; pėrnokimas, pėrbrendimas; п. травý žolės sustabgėjimas; 2. *kuop.* sausóliai, sėnmedžiai; **ыйный**, -ая, -ое, **ялый**, -ая, -ое pėrsistovėjęs, pėrnokęs, pėrbuvęs.

перестоять, -ою, -ойшь *юк.* 1. *šnek.* išstovėti, bestóvint pėrlaukti, išlaukti; 2. pėrstovėti; pėrnokti; 3. *šnek.* nustovėti (*kojas*); **ся**, -ойтсá *юк. šnek.* pėrsistovėti (*puz. alus*), pėrbūti.

перестрадать, -аю, -аешь *юк.* 1. iškentėti, pėrgyventi (*puz. daug kančių*); 2. pakėlti (*puz. vargą*), išvařgti.

перестраивать, -аю, -аешь *eig.* pėrstatinėti, rekonstruoti; pėrdarinėti, *žр.* перестроить; **ся**, -аюсь, -ае́мся *eig.* 1. būti pėrstatomam; būti pėrderinamam; 2. *žр.* перестроиться.

перестраховать, -рахýю, -рахýешь *юк.* 1. pakartótinai apdrausti, pėdrausti (*turtą*); 2. apdrausti (*daug, viską*); **ся**, -рахýюсь, -рахýе́мся *юк.* 1. būti aňtrą kařtą apdraustám; 2. pėrsidrausti; 3. *prk. iron.* apsisáugoti, apsidrausti, užsigarančiuoti, pėrsidrausti.

перестрахов||ка, -и 1. pėdraudimas; 2. *prk. šnek.* apsisáugojimas, pėrsidraudimas, apsidraudimas, savidrauda; **щик**, -а pėrsidraudėlis, atsakomýbės vengėjas; **ывать**, -аю, -аешь *eig.* pėdraudinėti; **ываться**, -аюсь, -ае́мся *eig.* apsidraudinėti, pėrsidraudinėti.

перестреливать, -аю, -аешь *eig.* 1. iššaudinėti; 2. kartóti šáудymą (*besimokant šáудyti*); **ся**, -аюсь, -ае́мся *eig.* susišaudinėti, susišáудyti, šáудytis.

перестрелка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. šáудymasis, susišáудymas; dāžnas šáудymas; 2. *sport.* pėršáудymas, pakartótinis šáудymas (*mokantis šáудyti*); командная п. komándinis pėršáудymas; 3. *prk. pasen. žр.* перепáлка (2 reikš.).

перестрелять, -яю, -яешь *юк.* 1. iššáудyti, sušáудyti (*visus, daugelį*); 2. *šnek.* iššáудyti (*puz. visus šovinius*); **ся**, -яюсь, -яе́мся *юк.* iššišáудyti, nusišáuти (*apie daugelį, visus*).

перестриг *žр.* перестричь.

перестригать, -аю, -аешь *eig.* 1. pėrkirpinėti; 2. арkirpinėti; *žр.* перестричь; **ся**, -аюсь, -ае́мся *eig.* *žр.* перестричься.

перестричь, -игý, -ижёшь, -игýт; *būt.* -стриг, -ла, -ло *юк.* 1. *šnek.* pėrkirpti (*pusiau*); pėrpliauti; 2. nukirpti, арkirpti (*daugelį, visus*); **ся**, -игýсь, -ижё́мся, -игýтсá; *būt.* -стригсá, -лась, -лось *юк.* (*naujai, kitaip, visiems*) apsikirpti.

перестрогать, -аю, -аешь *юк.* 1. pėrobliuoti, nuobliuoti iš naujo; dár kařtą apdróžti (*apie metalą*),

išdróžti, pėdrožti; 2. nuobliuoti, išobliuoti (*viską, daug*).

перестроение, -я 1. pėrtvarkymas, pėrgrupavimas, pėrkilnojimas (*puz. kariuomenės dalinių*); pėrrikiavimas; 2. pėrsigrupavimas, pėrsitvarkymas; pėrsirikiavimas.

перестроить, -ою, -ошь *juk.* 1. pėrstatyti, pėrtaisyti, rekonstruoti; 2. kitaip surikiuoti, sugrupuoti, pėrgrupuoti, pėrrikiuoti (*puz. kariuomenę*); 3. iš naujo sudėrinti, pėrderinti (*puz. muzikos instrumentą*); 4. pėrtvarkyti, reorganizuoti; п. прогpам-му pėrtvarkyti progpamą; ~ся, -оюсь, -ошсь *juk.* 1. kar. pėrsirikiuoti, pėrsigrupuoti; 2. pėrsitvarkyti, pėrsiorganizuoti (*apie veiklą, darbą*); 3. pėrsukti į kitą bāgą (*radio imtuvą*).

перестройка, -и 1. pėrstatymas (*puz. fabriko*), pėrdarymas, pėrtvarkymas; 2. pėrtvarkymas, rekonstravimas, reorganizavimas; 3. pėrsitvarkymas; 4. pėrsukimas į kitą bāgą (*radio imtuvo*).

перестругать, -аю, -аешь *juk. šnek. žr.* перестругать.

перестудить, -ужу, -удишь *juk. šnek.* 1. per daug išaušinti (*puz. kambarį*); atšaldyti, pėršaldyti; 2. iššaldyti, išaušinti (*viską, daug*); ~ся, -ужсь, -удись *juk. šnek.* pėrsišaldyti, nusišaldyti.

перестык, -а trinksėjimas, dundėjimas, bilsnėjimas, barbėnimas; stuksėnimas, dūžiai; kauksėjimas; girgėjimas; п. колēc rātų girgėjimas; п. копāt канорų kauksėjimas; п. топоров kifvių trinksėjimas, kauksėjimas.

перестыкать, -аю, -аешь *juk. šnek.* atstuksėnti, atbāškinti, parašyti rāšomąją mašinėlę.

перестыкиваться, -аюсь, -аешсь *eig.* 1. susibar-bėnti, susistuksėnti (*puz. per sieną kalėjime*), stuksėnimu susižinoti; 2. bildėti, trinksėti, girgė-ti, dundėti.

переступать, -аю, -аешь *eig.* 1. pėrzenginėti, žėngti (*per ką*), kėlti kōjas (*per ką*); 2. žingsniuoti, žėngti; п. с кāmня на кāmень žėngti nuo акмеїs aūt акмеїs; мēдленно п. по тротуāру iš лēто žingsniuoti šaligatviui; он ēле переступāl (но-гāmи) jis vōs бєpавiлko kōjas; 3. п. с ногā нā нору trūpčioti viētoje, mindžikuoti.

переступень, -пня *v.* ir переступēнь, -пня *v. bot.* driėkana, *Врунiа*.

переступить, -уплю, -упишь *juk.* 1. pėrzengti (*ką, per ką*), pėrkelti kōjas, pėreiti; 2. pažėngti, pa-ėjėti; 3. *šnek.* pėrzengti, turėti daugiau (*puz. metų*); 4. *prk.* pėrzengti, nusižėngti, nusikalsti, paminti; п. волю родителєй pasipriešinti tėvų vāliai; п. закон pėrzengti įstātymā, nusižėngti įstātymui; п. границы прилїчня pėrzengti padо-гumо ribās.

перестучать, -чу, -чишь *juk. šnek.* pėrstuksėnti (*te-леграфу*).

пересуд, -а *šnek.* 1. bylōs pėrnagrinėjimas, pėrtei-simas; 2. džn. dgs. pāskalos, āpkalbos, šnėkos, pākalbos, liežūviai.

пересудчик, -а *šnek.* liežuvautojas, zaūnius, āpkal-binėtojas; ~ы, -ов *dgs. šnek. žr.* пересуд (2 reikš.).

пересуживать, -аю, -аешь *eig. šnek.* āpkalb(in)ėti, liežuvauti.

пересушить, -ушу, -ушишь *juk.* 1. išdžiovinti, iš-saušinti (*daug, viską*); 2. pėrdžiovinti, pėrsau-sinti, per daug sudžiovinti, išdžiovinti; 3. išdžio-vinti dār kartą; ~ся, -ушиться *juk.* 1. išdžiūti; все белє пересушилось visi skalbiniai išdžiūvo; 2. pėrdžiūti, pėrsausi, per daug sudžiūti, iš-džiūti.

пересушка, -и 1. pėrdžiūvimas; 2. pėrdžiovinimas; 3. papildomas (iš) džiovinimas, pėrdžiovinimas.

пересушý *žr.* пересушýть.

пересчитать, -а 1. pėrskaiciavimas, suskaiciāvimas, su-skaitymas; п. дēнер pinigų suskaiciāvimas; 2. pėr-skaiciavimas (*kitomis vertybėmis*); 3. pakartoti-nis skaičiāvimas.

пересчитать, -аю, -аешь *juk.*, ~итывать, -аю, -аешь *eig.* 1. pakartotinai (su)skaičiuoti, suskai-týti, pėrskaiciuoti; 2. suskaiciuoti, suskaitýti (*vi-sus, viską*); 3. pėrskaiciuoti, paveřsti (*kitais vie-netais*); ♦ п. рēбра (кōсти) *vulg.* apmūšti, ap-daužýti, primūšti, sumūšti, aplāmdyti šonus.

пересылать, -аю, -аешь *eig.* pėrsiuntinėti, siunti-nėti.

пересылка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. pėr-siuntimas, siuntimas, siuntinėjimas; 2. *pasen. šnek.* etāpinis kalėjimas; 3. *pasen. šnek.* susižinėjimas, susisieklimas; ♦ по пересылке *pasen. šnek.* etapū; ~очный, -ая, -ое pėrsiuntimo, pėrsiunčiamasis; пересылочные оперāции pėrsiuntimo оперācijos; ~ьный, -ая, -ое 1. etāpinis, etāpo; пересыльная тюрьмā etāpinis kalėjimas; 2. -oro *dkt. pasen.* tremtinys.

пересып, -а *šnek.* pėr ilgas miegójimas; pėrmiego-jimas.

пересыпание¹, -я pėrbėrimas, pėrpylimas.

пересыпание², -я pėrmiegojimas.

пересыпать, -плю, -плешь *juk.* 1. pėrberti (*puz. grū-dus*), pėrpilti; 2. *šnek.* per daug įbėrti, pėrpilti; 3. apibarstýti, įbarstýti; 4. *prk.* gaūšiai įtėrpti (*puz. sāmоју į kalbą*), pajvařrinti, pažėrti, įžėrti.

пересыпаться, -аю, -аешь *eig. žr.* пересыпать.

пересыпать², -аю, -аешь *eig. žr.* переспātь.

пересыпаться, -ается *eig.* 1. byrėti pėr viršų, pėr-sipilti, pėrsiberti; 2. būti pėrberiamam.

пересыпка, -и *šnek.* 1. pėrpylimas, pėrbėrimas, pėr-barstymas; 2. apibarstymas, pabařstymas.

пересыпь, -и *m. geogr.* nerijā.

пересыхание, -я 1. išdžiūvimas, pėrdžiūvimas, pėr-sausėjimas; 2. išsekimas, nuseklimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. saūsti, džiūvėti (*medžiai*), džiūti (*žemė*); 2. sėkti (*puz. šulins*), saūsti.

пересяду *žr.* пересēсть.

переталкивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. pėrstūmi-nėti, sustūminėti, stūmti, *žr.* перетолкнýть; 2. stūdinėti, stūmdžioti; kūmščiоти, *žr.* перетол-кātь; ~ся, -аюсь, -аешсь *eig. šnek.* stūmdytis, kūmščiотис, baksčiотис.

переталивать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* перетопātь¹.

переталивать², -аю, -аешь *eig. žr.* перетопātь².

перетаскать, -аю, -аешь *juk.*, ~аскивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. pėrtempti, neštė pėrnešti, ati-tempti, suñkiai nešti, sunėšti, tampýti, pėrvilkini-nėti, pėrtempinėti; 2. išvagiliāuti (*viską*), išgrōbs-tyti, išnešioti; 3. nuvālkioti, sudėvėti, nudėvėti (*puz. drabužį*).

перетас||овать, -сую, -сýешь *юк.*, **~овывать**, -аю, -аешь *еиг* 1. sumaišyti (*kortas*), supašyti; pérpašyti; 2. *prk. šnek.* pėrskirstyti, pėrkilnoti, sumaišyti, sukeisti; pėrdėlioti.

переташить, -ашý, -ашишь *юк.* 1. nutėmpti, nuvilkti (*kitur*); sutėmpti (*i kur*); pėrtempti, pėrtraukti, pėrvilkiti; pėrnešti (*puz. per balq*), pėrkelti; 2. *prk. šnek.* pavilioti, pėrvilioti (*i kitq vietq, darbq*); **~ся**, -ашýсь, -ашишься *юк. šnek.* nusivilkti, nuvėžlinti, nurioglinti, nukiiutinti, nusikrapštyti, nusikapštyti.

перетёк *жр.* перетечь.

перетекать, -ает *еиг* piltis, plústi, lietis pėf vířš, *жр.* перетечь.

перетекýт *жр.* перетечь.

перетереть, -трý, -трěшь; *бýт.* -тёр, -тёрла, -тёрло *юк.* 1. pėršluostyti, iššluostyti, nušluostyti (*daug, viskq*); 2. pėrtrinti, susmúlkinti; sumálti; sutarkúoti; 3. pėrbrúžyti, pėrbrúžuoti; **~ся**, -трётся; *бýт.* -тёрся, -тёрлась, -тёрлось *юк.* prasitrinti, pėrsitrinti, susitrinti, pėrsibrúžuoti.

перетерпеть, -ерплó, -ёрпишь *юк.* iškentėti, iškėsti (*puz. badq*), prisikentėti, pakėlti.

перет||есать, -ешý, -ешешь *юк.*, **~есывать**, -аю, -аешь *еиг* 1. aňtrąsyk aptašyti, pėrtašyti; 2. (*daug, viskq*) nutašyti.

перетечь, -течёт, -екýт; *бýт.* -тёк, -теклá, -теклó *юк.* 1. pėrtekėti, įtekėti, nutekėti; ручеёк перетёк в речку upóknis įtekėjo i upę; 2. pėrsipilti.

перетешý *жр.* перетесать.

перетирá||ние, -я 1. iššluostymas, pėršluostymas, nušluostymas; 2. pėrtrynimas, smúkinimas, (su-)malimas; 3. pėrbrúžinimas, pėrbrúžavimas; **~ть**, -áю, -áешь *еиг* 1. iššluostinėti, pėršluostinėti; 2. trinti, pėrtrainioti, smúlkinti (*i miltelius*), málti; **~ться**, -áется *еиг* 1. būti pėršluostomam; būti pėrtrinamam; 2. *жр.* перетереться.

перет||ихать, -áю, -áешь *еиг.*, **~ихнуть**, -ну, -нешь; *бýт.* -тíх, -ла, -ло *юк.* nustóti, nurimti, apimti, liáutis (*puz. vėjas*); боль перетíхла skausmas praėjo, lióvėsi skaudėti.

перетл||евать, -áет *еиг.*, **~еть**, -éет *юк.* 1. sudūlėti, sutrėšti, sutrúnėti; 2. pėrdegti; снýчка перетлела пополам degtúkas pusiáu pėrdegė.

перетолкать, -áю, -áешь *юк. šnek.* apstúmdyti, arkumščiiuoti (*daugeli, visus*).

перетóлки, -ов *dgs. šnek.* liežuvávimas, liežuviaí, zaũnijimas, šnėkos, šnekaláí.

перетолкнýть, -нý, -нěшь *юк. šnek.* nustúmti (*i kitq vietq*), pėrstumti.

перетолк||овать, -кýю, -кýешь *юк. šnek.* 1. rašpėkėti, pakalbėti, paplepėti; aptařti, pasitařti; 2. klaidingai išáiskinti, iškraipyti, iškreipti, nukalbėti, nuáiskinti; **~овывать**, -аю, -аешь *еиг* 1. *šnek.* šnekučiúotis, kalbėtis, tařtis; 2. iškreiptáí, klaidingai áiskinti, iškraipinėti.

перетолчóть, -лкý, -лчěшь, -лкýт; *бýт.* -лók, -лклá, -лклó *юк.* 1. (*viskq, daug*) sugrústi, pėrgrústi, sutrinti, pėrtrinti; п. весь пёпс sugrústi visus pipírùs; 2. *šnek.* pėř smúlkiai sugrústi, sumúšti; 3. iš naũjo, aňtrąkart sugrústi, pėrgrústi, sutrinti.

перетонить, -нó, -нишь *юк.* 1. nuplóninti, pėrpló-ninti; 2. *prk. iron.* pėrsigudrauti.

перетопить¹, -оплó, -óпишь *юк.* 1. pėrkurti (*kros-ni*); iškúrenti (*visas krosnis*); 2. sukúrenti, sudėginti (*puz. visq kurq*).

перетопить², -оплó, -óпишь *юк.* 1. pėrlydyti; 2. išlydyti, sulýdyti (*daug, viskq*).

перетопить³, -оплó, -óпишь *юк.* (*visus, daug*) paskandinti (*puz. kačiukus*).

перетóпк||а, -и pakartótinis lýdymas, pėrlydymas; **~и**, -пок *dgs. tarm.* išlydos.

перетоптáть, -опчý, -óпчешь *юк.* 1. sutrýpti, sumindžioti, suminti (*daug, viskq*); 2. išmindžioti, ištrýpti, priminti (*puz. kambari*); 3. išminkyti (*puz. molí*).

переторгóвывать, -аю, -аешь *еиг. šnek.* pėrpardavinėti, atpardavinėti.

перетóржка, -и *pasen.* 1. pėrpardavimas, atpardavimas; 2. pakartótinės varžýtinės.

переточить, -очý, -óчишь *юк.* 1. pėrgalasti, pėršleikti (*puz. peilí*); 2. pėrtekinti; nutėkinti, ištekinti (*daug, visus*).

перетóчка, -и pėrtekinimas; pėrgalandimas.

перетравить, -авлó, -áвишь *юк.* 1. išnuódyti (*puz. peles, žiurkes*); 2. užpiudyti, išpiudyti (*daug, visus*); (*medžiojant*) išmúšti, iššaudyti (*daug žvėrių*); 3. *spec.* pėrsėdinti, pėř daug išėsdinti (*puz. klířę*); 4. *prk.* išeikvóti, vėltui išlėisti (*daug*); 5. *tarm.* nuganyti, išganýti (*puz. javus*).

перетрепáть, -еплó, -ėплешь *юк.* 1. išbrúkti, pėrbрукти (*linus*); 2. iškedėnti, pėrkedėnti (*vilnas*); 3. *šnek.* sunešióti, nudevėti (*drabuži, avalynę*).

перетрěска́ться, -ается *юк. šnek.* suplėišėti, sudáũžėti, suskilti, suskilinėti, sukértėti, sutrúkinėti, suáizėti.

перетр||ётся *жр.* перетереться; **~ý** *жр.* перетереть.

перетрудиться, -ужýсь, -ýдишься *юк. šnek.* pėrsidirbti, nusidirbti.

перетрýсить, -ýшу, -ýсишь *юк. šnek.* (labai) pabúgti, apsigásti, nusigásti, pėrsigásti.

перетрусить, -ушý, -ýсишь *юк. šnek.* 1. išvartýti, apvartýti (*puz. šienq*), išdaužýti (*puz. pradalgės*); 2. išbeřti, iškratýti, išdúlkinti (*puz. miltus iš maiřo*); išbarstyti, pasijóti; 3. *šnek.* išdaužýti, išpúrtyti (*puz. duknas*), iškratýti; išblúzginti, išmúšti (*dulkes*), išdúlkinti.

перетрýшу *жр.* перетрýсить.

перетрушý *жр.* перетрусить.

перетряс||ать, -áю, -áешь *еиг.*, **~тíть**, -сý, -сěшь; *бýт.* -трáс, -тряслá, -лó *юк.* 1. iškrėsti, pėrkratýti, pėrieškoti, pėrkratinėti; 2. *šnek.* išpúrtyti, išmúšti (*puz. drabužius*).

перетрястись, -ясýсь, -ясěшься; *бýт.* -рáсся, -ряслáсь, -ряслóсь *юк. šnek.* prisidrebėti, prisidáinti.

перетрýх||ивать, -аю, -аешь *еиг.* 1. pėrkratinėti, púrtyti; 2. krėsti, kratýti, darýti krátq; 3. pėrsvarstinėti, pėržiúrinėti, pėrkratinėti; **~нýть**, -нý, -нěшь *юк.* 1. iškratýti; išpúrtyti; pėrkratyti; 2. *prk.* pėrsvarstyti, pėržiúrėti, pėrdirbti, pėrkratyti (*puz. organizacijq*); revidúoti.

перетýпить, -уплó, -ýпишь *юк. šnek.* atbúkinti, atšipinti (*visus, daug*).

переть, пры, прěшь; *бýт.* пėр, пėрла, пėрло *еиг. šnek.* 1. grústis, bráutis, spráustis, vėřtis, griáutis (*puz. per miniq*); 2. bugdýti, vilkti, něšti,

boginti, danginti, tempti; 3. eiti, vilktis, žygiuoti, žingsniuoti; klampoti, mūrdytis; прѣт по самое грязи klampoti, peš pāi pušvā; 4. spāusti (pvz. ledai tiltā), spirti, mūgti; 5. vōgti, džiauti, kniaūkti, švilpti; 6. trykšti, veržtis (iš ko); kŷšoti, rōdytis.

перетягива||ние, -я 1. (nu)traukimas, atitraukimas, pėrtraukimas, tempimas; п. каната sport. viřvės, lŷno traukimas; 2. pakartotinis (kailinių) apmušimas, (ratų) apkāustymas, aptraukimas; ~ть, -аю, -аешь eig. šnek. trāukioti, pėrtraukinėti (ant-ron pusėn); timpčioti, tempti (i save); ~ться, -аюсь, -аешься eig. šnek. 1. pėrsismauginėti (diržu), stañdziai jūostis; 2. stūmtis i priekį.

перетяжка, -и 1. susiveržimas; įsmauga, pėrsmauga; 2. priveržimas, suvaržymas; 3. pėrkaustymas; rātlančių pakeitimas, pėrdėjimas; 4. spst. (teksto, rinkinio) pėrkėlimas (i kitą eilutę), nukėlimas (i kitą vietą).

перетянуть, -яну, -янешь įvk. 1. pėrtraukti, nutraukti (i kitą vietą), nuvilkti, nutempti, pėrtęsti; п. на правый бėпер pėrtempti i dėšinį kraĩtą; 2. pėrsverti, nusverti (svarstyklėse); 3. pėrsmaugti, peš daug suveržti, susmaugti; 4. prk. šnek. sumāsinti, pėrvilioti, pavilioti, paveržti; patraukti; онė erō peretjanūli na svoj stōronu jiē pėrviliojo j i sāvo pūse; 5. pakartotinai aptraukti, apmušti (pvz. kailinius); naujai apkāustyti, pėrkaustyti (ratūs); suvaržyti, privežti (pvz. mašinos guolius); 6. šnek. įveikti, nugaleti temptiant; 7. šnek. pėrtraukti, suduoti (virve, diržu, botagu); ~ся, -янусь, -янешься įvk. 1. stañdziai susijūostis, susiveržti, susismaugti; 2. pasistūmėti, pasistūmti.

перубедить, -ишь įvk. įtikinti kitaip; pėrkalbėti, kitą pāžiūrą įkalbėti, įrōdyti, prikalbėti; ~ся, -ишьяся įvk. pakėsti sāvo nuomonę, pāžiūrą.

перубеждать, -аю, -аешь eig. pėrkalbinėti, įrodinėti, įtikinėti; ~ся, -аюсь, -аешься eig. keisti sāvo nuomonę, pāžiūrą.

перуёл||к, -лка skefsgatvis; gatvėlė; глухой п. grįžgatvis, āklinas, ūždaras skefsgatvis; ~чек, -чка skersgatvėlis, skersgatviukas; gatveliakštė; ~чный, -ая, -ое skefsgatvio, skefsgatvių; gatvėlės.

перуездствовать, -твую, -твует įvk. pėrsistengti, būti peš uoliām.

перустрой||ить, -бую, -бишь įvk. pėrstatyti, pėrdirbti, rekonstruoti; pėrtvarkyti, reorganizuoti; ~ство, -а pėrdirbimas, pėrtaisymas, rekonstrukcija, pėrstatymas; pėrtvarkymas, reorganizavimas.

перуступ||ать, -аю, -аешь eig. pėrleidinėti; ~ишь, -ступлю, -ступишь įvk. pėrleisti, užleisti kitām.

перуступка, -и pėrleidimas; užleidimas.

перутомить, -млю, -мишь įvk. pėrvarginti, pėralsinti, pėrilinti; ~ся, -млюсь, -мишьяся įvk. pėrvargti, pėrilsti, pėrsiveikti, nusidirbti, nusiveikti, nusivarýti, nusiplėkti.

перутомл||ение, -я pėrvargimas, pėrilsimas, nuilsimas, pėrsidirbimas, nusidirbimas, nusiplėkimas; ~ять, -яю, -яешь eig. vārginti, alsinti; ~яться, -яюсь, -яешься eig. vārgintis, alsintis.

перутожить, -жу, -жишь įvk. 1. aĩtrą kařtā išlaidyti (skalbinį), pėrprosyti, pėrlyginti; 2. sulaidyti, išdailinti, išlyginti (viską, daug).

перуучёл žr. перуучеть.

перууч||ёсть, -чу, -чтёшь; бұт. -учёл, -учлā, -лō įvk. 1. pakartotinai inventorizuoti, pėrregistruoti, pėrtikrinti; 2. pėrdiskontuoti (vekseli); ~ёт, -а 1. pėrregistravimas; pakartotinis surāšymas, inventorizavimas; 2. pėrdiskontavimas (vekseli).

перуучивать, -аю, -аешь eig. žr. перуучить; ~ся, -аюсь, -аешься eig. žr. перуучиться.

перуучитывать, -аю, -аешь eig. 1. pėrtikrinėti, tikrinti, inventorizuoti, surašinėti; 2. diskontuoti.

перуучить, -учу, -учишь įvk. 1. pakartoti (pvz. pamoką), pėrsimokyti; 2. kitaip išmōkti, pėrsimokyti; 3. šnek. pėrmokyti (kitus); 4. išmōkti (daug, viską); п. все правила išmōkti visās taisyklēs; 5. šnek. nuvārginti bemōkant; ~ся, -учусь, -учишьяся įvk. 1. pėrsimokyti, pėrsikvalifikuoti; 2. šnek. nuvārgti besimōkant, pėrsimokyti.

перуучу žr. перуучеть.

перуформир||ование, -я pėrtvarkymas; pėrformavimas, pėrkomplektavimas; ~овать, -рюю, -рюешь įvk. pėrformuoti, pėrkomplektuoti, pėrtvarkyti; ~оваться, -рюсь, -рюешься įvk. pėrsiformuoti, pėrsikomplektuoti, pėrsigrupuoti, pėrsitvarkyti; ~овка, -и žr. перуформирование.

перуфразир||ование, -я pėrfrazavimas; ~овать, -ую, -уешь eig. ir įvk. pėrfrazuoti; ~овка, -и; dgs. kilm. -вок, науд. -вкам 1. pėrfrazavimas; 2. pėrfrazuoti žōdžiai.

перухаживать, -аю, -аешь eig. žr. перуходить² (2 reikš.).

перухвал||ивать, -аю, -аешь eig., ~ишь, -алю, -алишь įvk. 1. peš daug išgirti, išgārbinti, išāukštinti, išliāupsinti; 2. išgirti, išāukštinti (daugeli, visus).

перухват, -а 1. šnek. susmaukimas, sāsmauka; 2. pėrėmimas, atėmimas, pačiupimas, nučiupimas; pagrobimas; 3. šnek. juosmuō.

перухватать, -аю, -аешь įvk. 1. išgāudyti, suiĩti (visus); 2. apčiupinėti, pačiupinėti, iščiupinėti; 3. šnek. išstvarstyti, išgraibyti, išpirkti.

перухватить, -ачу, -атишь įvk. 1. pagāuti, sugāuti, sučiũpti, pačiũpti, nutvėrti (pvz. vagi); 2. pėrimti (slaptą laišką, telegramą), atĩmti; pagrōbti; 3. pėrrišti skersai, aprišti, pėrjuosti, apjuosti; apglėbti (pvz. rankomis); 4. pėrsmaukti, prismaukti, susmaukti; 5. šnek. peš daug, pėrvirš paĩmti; 6. šnek. pėrdėti, išpūsti; 7. šnek. greitomis užkāsti, užvālgyti, pėrkāsti, alkį numarinti, užkriĩmti; 8. pavežti, užgrōbti, išvežti, atĩmti; 9. trumprām pasiskōlinti; 10. šnek. pėrrėžti, pėrplauti; ♦ п. чєрез край pėrdėti, būti nesaikingam; ~ся, -ачусь, -атишьяся įvk. 1. įsikĩbti, įkĩbti, užsikabinĩti; įsikĩbti i kitą (paleidus vieną); он перухватил ся за балку и повис в въздухе jis užsikabinō už sijōs iř pakabo orē; 2. susikabinĩti, sunėrti, susikĩbti (pvz. rankomis).

перухватыва||ние, -я 1. pėrėmimas; sučiupimas; 2. išgraĩbstymas, išgrōbstymas; ~ть, -аю, -аешь eig. žr. перухватить; ~ться, -аюсь, -аешься eig. 1. tvėrtis, čiũptis, kabintis; п. за висячую верёвку tvėrtis už kābančios viřvės; 2. trūkčioti, drebėti; от волнения erō gōлос перухватывал ся iš susiāudinimo jō balsas trūkčiojo, drebėjo, jām užĩmdavo žāda.

перехвачу́ *жр.* перехватить.

перехворать, -аю, -аешь *жк. шнек.* pėrsirgti.

перехитрить, -рю, -ришь *жк.* 1. pėrgudrauti, gudrėbėmis vėrsų gauti; 2. *шнек. iron.* pėrsistengti begudraujant.

перехлестать, -ешу, -ещешь *жк. шнек.* išplakti, nu-plakti, iščaižyti (*visus, daugeli*).

перехлестнуть, -ну, -нешь *жк.* 1. pėrsilietti, pėrsiristi (*apie bangas*); plėdptelėti (*per kę*); атакующая рота перехлестнула через холм *рк.* atakuo-janti kuoра pėrsirito 'per kalvę; 2. *рк. шнек.* pėr-dėti, išpūsti.

переход, -а 1. pėrėjimas, pėrzygiavimas; pėrsikėli-mas; pėrslinkimas; п. через ўлицу pėrėjimas per gėtвę; п. на другоє мєсто pėrėjimas, pėrslinkimas i kitę viėtę; п. количества в кáчество kiekųbės pėrėjimas i kokųbę; 2. žygis, pažygys, māršas, žygiuotė; дєлать большие переходы didelius māršus, didelius pāzygius daryti; дневной п. dienōs žygis; 3. pėreiga, pėrėja; 4. praėjimas, koridorius, galėrija; крытый п. deңgtas praėjimas (*korido-rius*).

переходить¹, -ожу, -одишь *еиг.* eiti, žėngti, pėr-eidinėti; п. (через) ўлицу eiti per gėtвę; п. вброд bristi; п. из рук в рўки eiti iš rankų i rankas; п. на нóвую квартиру keltis i naųję butę; п. в другоў вєру keisti tikųbę; п. в наступлєние pėreiti i puolimę, pradėti puolimę; *жр.* перейти; ♦ п. все границы pėrzėngti visās ribās.

переходить², -ожу, -одишь *жк. шнек.* 1. (*visur*) iš-váikštioti, išváikštinti; 2. pakeisti ėjimę, paeiti kitaip (*lošiant šachmatais, šaškėmis*).

переходный, -ая, -ое 1. praeinamasis, tārpinis, pėr-einamasis (*pвz. amžius, laikotarpis*), pėreiginis; переходная мўфта *tech.* tārpinė movę; 2. kelia-masis (*pвz. egzaminas*); 3. *gram.* darybinis, ga-liniñkinis (*veiksmazodis*); 4. *pasen.* klaidįžiojantis, nepastovūs, besikilnójantis, klajójantis; ~чи-вый, -ая, -ое; -чив, -а, -о *pasen.* kiñtantis; mai-nūs, besikaitaliojantis; ~ящий, -ая, -ее 1. pėrei-namasis; pėrkeliamasis; pėreinančias; переходящее знамєя pėreinaamoji vėliava; п. кўбок pėreinaamoji taurė; переходящие сўммы *fin.* pėreinamosios sū-mos; 2. *шнек.* protarpinis, besikaitaliojantis (*pвz. lietus*).

перехожу́ *жр.* переходить¹, 2.

перехоронить, -роню, -ронншь *жк.* 1. pėrkelti pā-laikus i kitę viėtę, palaidoti kitojė viėtoje; 2. (*daug, visus*) palaidoti.

пéрец, -рца 1. *bot.* pipiras, *Piper*; водяной п. *bot.* kartūsė rūgtis, karčiārūgtis, *Polygonum hydro-piper*; красный (стручковый) п. *bot.* pāprika, rau-donasis pipiras, *Capsicum annuum*; 2. *kuop.* pipi-rai; 3. *рк.* kandūs, agnūs žmogūs, aštrialiežuvis, pikťaliežuvis, smarkuolis; 4. *рк.* aštrūs, kandūs sámojis; ♦ задать (задавать) пєрцу duoti pipi-ry, paródyti, kuř pipirai áuga, nagañ paimti.

перецарапать, -аю, -аешь *жк.* sudraskyti, apdras-kyti, subraižyti (*daug, visus*); п. нóги susidras-kyti kójas; ~ся, -аюсь, -аешься *жк.* susidraskyti, apsidraskyti, susibraižyti.

перецелить, -цєжу, -цєдишь *жк.* 1. pėrkošti, aštra-kart iškóšti; 2. kóšiant pėrpilti, pėrtekinti (*i kitę*

indę); ~еживать, -аю, -аешь *еиг.* pėrkošinėti, kóšti.

перецезу́ *жр.* перецедить.

перецеловать, -лую, -лўешь *жк.* išbučiuoti (*daug, visus*); ~ся, -лўюсь, -лўешься *жк.* išsibučiuoti (*su daugeliu, su visais iš eilės*).

переценивать, -аю, -аешь *еиг.*, ~ить, -ценю, -цє-нишь *жк.* 1. pėrkainoti, naujās káinas nustatyti; 2. per brángiai įkainoti, įvėrtinti, pėrvertinti; ~ка, -н *жр.* пєреоцєнка.

перечахнуть, -нет *шнек.* sunųkti, nudžióti, nuvýsti; nuguřsti.

перечёл *жр.* перечесть¹, 2.

перечень, -чня *в.* sąrašas, išvařdijimas; áprašas.

перечеркать, -аю, -аешь *жк.*, ~еркать, -аю, -аешь *жк.* išbraukyti, subraukyti, subraižyti.

перечеркивать, -аю, -аешь *еиг.* pėrbraukinėti, brau-kyti, išbraukinėti, subraukinėti.

перечеркнуть, -ну, -нешь *жк.* pėrbraukti, užbraukti, išbraukti, pėrbrežti.

перечернить, -ню, -нишь *жк.* 1. išjuodinti (*daug, viską*); 2. pėrjuodinti, per daug sujúodinti.

перечертить, -ерчу, -єртишь *жк.* 1. pėrbraižyti, iš-naųjo nubraižyti; 2. išbraižyti, nubraižyti (*visus, daug*); ~ерчивать, -аю, -аешь *еиг.* pėrbreži-nėti.

перечес, -а *tekst.* pėrsukavimas; ~есать, -ешу, -ещешь *жк.* pėrsukuoti (*plaukus, linus*), pėrkaršti (*vilnas*); ~еска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *жр.* перечес.

перечесть¹, -чтý, -чтєшь; *būt.* -чёл, -члá, -члó *жк.* 1. pakartótinai suskaiciuoti, suskaityti, pėrska-ičiuoti; 2. suskaiciuoti, suskaityti (*visus, viską*).

перечесть², -чтý, -чтєшь; *būt.* -чёл, -члá, -члó *жк.* 1. pėrskaityti (*pвz. knygę*); 2. dár kařtę, iš naų-jo pėrskaityti.

перечесывать, -аю, -аешь *еиг. жр.* перечесать.

перечёт, -а *шнек.* 1. suskaiciávimas, suskaitymas; 2. išvařdijimas, suminėjimas.

перечешу́ *жр.* перечесать.

перечинить, -чиню, -чинншь *жк. шнек.* 1. pėrtaisyti, iš naųjo pataisyti; palópyti (*pвz. drabužį*); 2. ge-riaū nudróžti (*pieštukę*).

перечислєние, -я 1. išvařdijimas, paskaičiávimas, suminėjimas; 2. *fin.* (lėšų) pėrvedimas (*banko operacija*); 3. *fin.* pėrvesta sumá, pėrvedimas.

перечислить, -лю, -лишь *жк.* 1. išvařdyti, susakýti, paskaičiuoti, pėreilioti, suminėti; 2. *fin.* pėrvesti, pėrkelti i kitę sąskaitę (lėšas); 3. pėrkelti (*pвz. i kitę kategoriją*); ~ять, -яю, -яешь *еиг.* 1. vař-dyti, skaiciuoti; 2. pėrvedinėti (*pinigus*), kilnóti i kitās sąskaitas.

перечистить, -чищу, -чистишь *жк.* 1. dár kařtę, iš naųjo išvalýti, nušveisti, iššvārinti, pėrvalyti, pėrsveisti; 2. išvalýti, nuvalýti (*viską, daug*).

перечислать, -аю, -аешь *жк.* 1. dár kařtę, iš naųjo pėrskaityti (*pвz. knygę*); 2. (*daug, viską*) pėr-skaityti; ~итывать, -аю, -аешь *еиг.* iš naųjo, dár kařtę skaityti.

перечить, -чу, -чишь *еиг.* prieštarauti, priešginiáuti, giñčytis, priešintis (*žodžiais*).

перечищать, -аю, -аешь *еиг.* dár kařtę, iš naųjo valýti, šveisti, švārinti, *жр.* перечистить.

перечишу́ *жр.* перечистить.

перечница, -ы *pipirinė*; ♦ **чертова п.** *vulg. niek. senà gāgana, pasiutėlė boba, žiezula*; **~ый**, -ая, -ое *pipiro, pipirų, pipirinis*.
перечтý *žr.* **перечесть**^{1, 2}.
перечувствовать, -твую, -твует *įvk. išgyvėnti, patirti, pėrjausti, pajusti*.
перешагивать, -аю, -аешь *eig.*, **~нуть**, -нý, -нёшь *įvk. 1. pėržengti, pėržergti, praeiti; п. (чėpez) porór pėržengti pėr slėnkstį; п. чėpez pov pėržergti, pėržengti pėr grióvį; 2. prk. pėržengti (įstatymą), nusizeęgti; 3. prk. nugaleiti, įveikti (pvz. baimę); 4. prk. pėreiti, pėsikelti*.
перешарить, -рю, -ришь *įvk. šnek. išrausti, išgrióžti, apieškóti, išgraibyti (visur)*; п. все карманы apieškóti visàs kišenės.
перешвырнуть, -нý, -нёшь *įvk. šnek. pėrmesti, pėrsvesti; ~ать, -яю, -яешь *įvk. šnek. 1. (visus, daug) pėrmesti, pėrsvesti; 2. išmėtyti, išsvaidyti (visus, daug)*.
перешеек, -шėйка *geogr., anat. sąsmauka*.
перешёл *žr.* **перейти**.
перешептываться, -аюсь, -аешься *eig. pašnibždomis kalbėtis, šnibždėtis, kuždėtis*.
перешиблать, -аю, -аешь *eig. pėrdaužinėti, pėrlaužinėti; ~ить, -бý, -бёшь; *būt. -шйб, -ла, -ло įvk. pėrdaužti, pėrmušti, pėrlaužti (pusiau), pėrskelti*.
перешивальние, -я пėrsiuvimas, пėrsiuvinėjimas, пėrkėlimas (*pvz. sagų į kitą vietą*); **~ть**, -аю, -аешь *eig. 1. пėrsiuvinėti (pvz. švarką); 2. (lentomis) iš naujo apmušinėti, apkalinėti*.
перешивка, -и; *dgs. kilm. -вок, naud. -вкам 1. пėrsiuvimas; 2. antraktis apmušimas, apkalimas (lentomis); ~ной*, -ая, -ое пėrsiutas; пėrsiutinis; *~очный*, -ая, -ое пėrsiuvimo, пėrsiuvамasis.
перешить, -шью, -шьёшь; *būt. -шйл, -ла, -ло įvk. 1. пėrsiuti; пėrsiudinti; 2. pasiuti (viską, daug); 3. iš naujo lentomis apmušti, apkalti*.
перешлю *žr.* **переслать**.
перещеголять, -яю, -яешь *įvk. šnek. 1. vižyti, pranešti, prašókti, pranókti, praleękti (pvz. išradinęti, sąmoji, puošninti)*.
перещупать, -аю, -аешь *įvk.*, **~ывать**, -аю, -аешь *eig. apčiupinėti, iščiupinėti (viską)*.
перезаменывать, -нýю, -нýешь *įvk. 1. pėregzaminuoti; 2. išegzaminuoti (visus); ~овка, -и; *dgs. kilm. -вок, naud. -вкам 1. pėregzaminavimas; 2. (mokinio) pataisá, pataisós egzáminas*.
перикард, -а *ir ~ий*, -я *anat. perikárdas; ~ит, -а *med. perikarditas (liga)*.
перила, -йл *dgs. turėklai, turėklės (tilto) paramščiai; ~ный*, -ая, -ое turėkly, turėklių, turėklinis, paramščių.
периметр, -а *mat. perimėtras; п. треугóльника trikampio perimėtras; ~ический*, -ая, -ое perimėtrinis, perimėtro.
перина, -ы patalai, dūknos, iękratas; **~ный**, -ая, -ое patalų, patalinis.
период, -а 1. laikótarpis, periódas; послевоєнный п. pókario laikótarpis; инкубациóнный п. болėзни inkubácinis ligós periódas; 2. *mat. gram.* periódas; **~изация**, -и periodizácia, periodizávimas.
периодика, -и periódika (*laikraščiai, žurnalai*), periódinė spaudá.****

периодически *pro. periódiskai; ~й*, -ая, -ое periódiskas, periódinis; периодические экономические кризисы periódiskos ekonóminės krizės; **периодическая десятичная дробь** *mat. periódinė dešimtainė trupmena*; периодическое издание periódinis leidinýs.
периодичность, -и *т. periódiskumas (pvz. laikraščio); ~ый*, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно periódiskas (*pvz. kartojimasis*).
перипетия, -и peripėtija.
перископ, -а periskópas; **~ический**, -ая, -ое periskópinis (*pvz. akinių stiklas*).
перистокрылые, -ых *dgs. plunksnasparniai; ~листный*, -ая, -ое *bot. plunksnalapis; ~нервный*, -ая, -ое *bot. plunksnagýslis (lapas)*.
перистый, -ая, -ое 1. *zool. plunksnótas; 2. bot. plunksniškas (pvz. augalo lapas); 3. plunksninis, plunksnų, plunksnos pavidalo; srúoginis; перистые облака plunksniniai, srúoginiai dėbesys*.
периферийный, -ая, -ое periferijos, periferinis; **~ческий**, -ая, -ое periferinis; периферическая нервная система *anat. periferinė nėrvų sistema; ~я*, -и periferija; pakraštýs, nuošalė.
перифраз, -а, **~за**, -ы *лит., муз. perifrázė; ~зировать*, -рую, -руешь *eig. ir įvk. pėrfrazuoti; ~стический*, -ая, -ое perifrástinis, perifrázinis.
пёрка, -и; *dgs. kilm. -пок, naud. -ркам tech. (alkūninio grėžtuvo) (įdedamasis) grážtelis*.
перкальевый, -ая, -ое perkėlinis, perkėlio; **~ь**, -и *т. šnek.*, -я *v. pėrkėlis (audinys)*.
перкуссия, -и *med. perkúsiја, stuksėnimas, bilsnójimas (plaktukėliu arba pirštu); ~тировать*, -рую, -руешь *eig. ir įvk. med. perkutóti, pastuksėnti, bilsnóti*.
перл, -а 1. *pasen. pėrlas, žemčiúgas; 2. prk. pėrlas; п. краснопєрчия gražbylýstės pėrlas; éta картина прямо п. šis pavėikslas tikras pėrlas, tikrà grožybė; стилистические пėрлы iron. stiliaus pėrlai*.
перламутр, -а perlamútras; **~овый**, -ая, -ое perlamútrinis, perlamútro; перламутровые пуговицы perlamútrinės sągos; перламутровые зубы *prk. perlamútriniai daętys (perlamutro spalvos)*.
перловица, -ы *zool. perlinė skváukė, bedaętė, Margaritana margaritifera*.
перловка, -и *šnek. perlinės kruópos*.
перловник, -а *bot. striepsnė, Melica*.
перловый, -ая, -ое *pasen. perlinis, žemčiuginis*.
перловый¹, -ая, -ое *žr. пёрловый*.
перловый², -ая, -ое: перловая крупá perlinės kruópos, kruštiėnė; п. сyp perlinių kruópų sriubá.
перлон, -а perlonas.
перлюстрация, -и perliustrácia (*svetimų laiškų atidarymas ir skaitymas*).
перманентность, -и *т. nenutrúkstamumas, nuolatiniumas, permanentiškumas; ~ый*, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно nuolatinis, nenutrúkstamas; nenutráukiamas, permanėtinis; теория перманентной революции permanėtinės revoliúcijos теория; перманентное развитие nuolatinis, nepėrtraukiamas vystymasis.
пернатыйе, -ых *dgs. dkt. sparnuóčiai, paúkščiai; царство пернатых sparnuóčiai, paukštija; ~ый*, -ая, -ое; -ат, -а, -о plunksnótas.

перб́, -а; *dgs. перья, перьев* 1. (*pauskščio*) plunksna; *kuor. plunksnos*; 2. (*rašotoji, braižybos*) plunksna; вечное п. amžinoji plunksna, automatinis plunksnakotis, pakeris; 3. *prk.*: взятъ (браться) за п. griebtis plunksnos (*imti rašyti*); положить п. mėti rašyti; передовое п. pažangūs rašytojas; 4. (*žuvies*) pėlekas; 5. *šnek. (svogūno, česnaکو)* laiškas; 6. *tech. (vairo)* plėkštė; (*ieško*) smailė, plunksna; ♦ одним рѳчерком (пѳчерком, взмахом) пера́ vienu plunksnos brėkštėlyjimu; ни пуха, ни пера́! laimingai!, gerės sėkmėsl, gėro vėjol

пероч́инный, -ая, -ое: п. нѳжик (нож) lenktinis peilis, kišeninis peiliukas.

перпендикуля́р, -а *mat.* statmuo, perpendikuliāras; *но prv.* statmenai; **пѳный**, -ая, -ое; -пен, -рна, -рно stātmenas, perpendikuliārinis, perpendikuliārus.

перрѳн, -а *peronas*; **пѳный**, -ая, -ое *perono, peroninis*; п. билѳт *perono bilietas*.

перс, -а *pėrsas*.

перси, -ей *dgs. pasen. poez. krūtiniė; krūtys*.

персидский, -ая, -ое 1. *pėrsų, pėrsiškas*; 2. *Pėrsijos*.

персик, -а 1. *bot. pėrsikas, pėrsikmedis, Persica vulgaris*; 2. *pėrsikas (vaisius)*; **пѳвый**, -ая, -ое *pėrsiko, pėrsiku, pėrsiknis*; персиковая кѳсточка *pėrsiko kaulėlis*.

перси́янин, -а; *dgs. -яне, -ян pasen. pėrsas; ~ка, -я; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам pėrsė*.

пѳрский, -ая, -ое *pasen. žr. персидский*.

персо́на, -ы *asmuo, persona, asmenybė, ūpata; žmogystė, žmogus; стол пакрѳт на вѳсемь персѳн stālas pādengtas aštuonėmis asmenimis, žmonėmis*; ♦ п. грата (*diplomatijoje*) pagedāujamas, priimtinas asmuo; он явѳлся сѳбственной персо́ной *iron. jis pāts atvėko, jė atvėko ėsmeniškai*.

персона́ж, -а *personāžas, veikėjas*.

персона́л, -а *personālas, darbuotojai; административный п. administrācinis personālas; ~ный, -ая, -ое *personālinis, asmeninis*; п. состāv *personālinė sudėtis*; персона́льная отвѳтственность *asmeninė atsakomybė*; п. пенсионѳр *personālinis pėnsininkas*.*

персонифика́ция, -и *jāsmeninimas, personifikācija; ~цировать*, -рую, -руешь *eig. ir įvk. jāsmeninti, personifikuoti*; **~цироваться**, -рюсь, -руешься *eig. ir įvk. įsiāsmeninti, personifikuotis*.

перспектив́а, -ы 1. *perspektyvā; линейная п. linijinė perspektyvā*; 2. *prk. perspektyvā, ketinimai, sumānumai*; перспектѳвы на будущее *ateitiės perspektyvos*; **пѳность**, -и *m. perspektyv (išk) ūmas*; **пѳный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно *perspektyvūs, perspektyvinis*; п. план *perspektyvinis plānas*; перспектѳвная рабѳта *perspektyvūs dārbas*.

пѳрский, -ая, -ое *pasen. pėrsų, pėrsiškas, žr. персидский*.

перст, -а *pasen. (rankos) pirštas*; ♦ одѳн как п. visāi vienišas, vienas kaip pirštas.

перстенѳк, -нкā *žiedėlis (su brangakmeniu)*.

перстѳнь, -стня *v. žiedas (su brangakmeniu)*.

перстневидный, -ая, -ое *anat. žiedinis*; п. хрящ *žiedinė kremzlė*.

персть, -и *m. pasen. dūlkės*.

пертурба́ция, -и *m. perturbācija, sutrikimas*.

перуа́н|ец, -нца *peruiėtis (Peru valstybės gyventojas)*; **~ка**, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам peruiėtė*.

перу́н|ный, -ая, -ое *pasen. poez. perkūno; žaibo; ~ы, -ов *dgs.*: метāt п. perkūnuotis, kėiktis.*

перфор|атор, -а *tech. perforatorius*; **~ация**, -и *perforācija*; **~ировать**, -рую, -руешь *eig. ir įvk. perforuoti*.

перх|ать, -аю, -аешь *eig. šnek. krenkšėti, krenkšėtioti, kriaukšėti, krenkšti, sprengsėti, kósčioti; ~нуть, -нų, -нѳшь *įvk. šnek. krenkštelėti, kriaukštelėti, sprengstelėti*; **~ота**, -ы *šnek. knietėjimas, knietulys, giezulys (gerklėje)*.*

пѳрхоть, -и *m. plėiskanos, blūzganos, plėikatos, bluozga*; п. схѳдит *plėiskanos nųksta*; покрьѳться *пѳрхотю nuplėiskanoti, nublūzganoti*.

перцѳв|ка, -и *pipirinė, piprinta degtinė*; **~очный**, -ая, -ое *pipirinės (degtinės)*; **~ый**, -ая, -ое *pipirinis, pipirų*.

перча́т|ка, -и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам pirštinė*; в перча́тках *pirštinėtas*; носѳть *перча́тки mūvēti pirštinėmis*; **~очка**, -и; *dgs. kilm. -чек, naud. -чкам pirštinėlė, pirštinaitė*; **~очник**, -а *pirštinių dirbėjas*; *pirštinių pardavėjas*; **~очница**, -ы *pirštinių dirbėja, mezgėja; pirštinių pardavėja*; **~очный**, -ая, -ое *pirštinių; перча́точная фабрика pirštinių fābricas*.

пѳрчить, -чу, -чишь *eig. piprinti, dėti, berti pipirų*.

першѳть, -ѳт *beasm. šnek. knietėti (gerklėje), giezti, gižėnti, peršėti, gorėti*.

пѳрышко, -а; *dgs. kilm. -шек, naud. -шкам plunksnėlė, plunksnųtė; пенцѳвое п. padaigslis, padāiga, spailgys*.

пер|лѳвой, -ая, -ѳе, **~яной**, -ая, -ѳе *plunksnų, plunksninis, sū plunksna; plunksnų prikimsėtas*.

пѳс, пса 1. *šuo; сторожевой п. sarginis šuo*; 2. *prk. niek. šuo (apie žmogų), niėkšas, nedėrėlis, pėnāudėlis*; šūnburnis, šūnėika; обзывать псом *šuniuoti*; ♦ п. ерѳ знаѳр *šunes jė žino*.

пѳсельник, -а *pasen. tarm. daininiėkas*.

пѳсен|ка, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам dainėlė, dainuškā (naujoviška)*; giesmėlė; **~ник**, -а 1. *dainųnas, giesmųnas*; 2. *daininiėkas, giesminiėkas*; dainuotojas; choristas; 3. *dainų kūrėjas*; **~ница**, -ы 1. *daininiėkė, giesminiėkė, dainuotoja*; 2. *dainų kūrėja*; **~ный**, -ая, -ѳе *dainų, dainės, daininis; dainingas (pvz. kraštas)*; daėniškas; dainuojantis; п. мѳтив *dainės mѳtyvas*.

пѳсѳц, -суā *zool. šiaurinė, poliārinė lāpė, Alopex lagopus*.

пѳси|й, -ья, -ье *šnek. šuėis, šunų; šūniškas*; **~к**, -а *šuniukas, šunytis, šunėlis*.

пѳскарь, -я *v. zool. gružlys, gružė, gružas, gūirė, žėmgraužė, kilbūkas (žuvis), Gobio gobio*.

пѳскй, -ѳв *dgs. žr. пѳсѳк*.

пѳско|дѳвный, -ая, -ѳе: пѳскодѳвная машѳна *spec. smėliārpūtė*; **~ловитель**, -я *v. tech. smėlio gaudytūvas*; **~ловка**, -и; *dgs. kilm. -вок, naud. -вкам tech. smėlio nusodintūvas*.

пескомёт, -а *spec.* smėliāsvaidis; **~ный**, -ая, -ое smėliāsvaidžio.

песко||мойка, -и; *dgs. kilm.* -моек *spec.* smėlio plovyklā; **~ройка**, -и; *dgs. kilm.* -роек, *naud.* -ройкам graužavirbos, devynākės, vingilio lėrva; **~струйный**, -ая, -ое smėliāsrōvis; п. аппарат smėliāsrōvis aparātas (*kam nors valyti*).

песнопé||вец, -вца *pasen.* 1. dainius, giesminiūkas, poetas; 2. *bažn.* religinių giesmių, psalmių giedotojas, giesminiūkas; **~ние**, -я 1. *pasen. poez.* iškilmingas, iškilminis eilėraštis, giesmė, dōdė; 2. *bažn.* dvāsinė giesmė; 3. giesmių giedojimas.

песнь, -и; *dgs. kilm.* пёсней *m.* 1. *pasen.* giesmė, (*iškilminga*) dainā; 2. giesmė (*puz. poemos*); ♦ п. пёсней giesmių giesmė.

пёсня, -и; *dgs. kilm.* -сен, *naud.* -сням *m.* 1. dainā; giesmė; народная п. liaudies dainā; плясовая п. liaudies šokio dainā; праздник пёсни dainų šventė; 2. (*paukščių*) giedojimas, giesmė, čiulbėjimas; 3. *prk.* *pasen.* poezija, eilėraštis; 4. giesmė (*literatūros kūrinių dalis*); ♦ это старая п. tai senas, nusibōdęs, visiems žinomas daljūkas, tai senā giesmė; это длинная (дōлгая) п. tai ilgas pāsakojimas, tai ilgā istorija; лебединая п. gulbės giesmė.

пёсок, -скā smėlis, smėlys, smiltis; пёскй smėlynas, smiltynas, smėlynė; сыпучие (зыбучие) пёски lakūsis smėlynas, dyksmiltės, puogarpustys; сыпучий (зыбучий, летучий) п. birūsis, lakūsis smėlis; ♦ сáхарный п. smulkūsis cukrus.

пёсочи||ица, -ы smėliādėžė; **~ый**, -ая, -ое smėlio, smėlinis, smiltinis, smiltiū.

пессимй||зм, -а pesimizmas, beviltiškūmas; **~ст**, -а pesimistas.

пессимистй||еский, -ая, -ое pesimistiškas, pesimistinis; **~ность**, -и *m.* pesimistiškūmas; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *žr.* пессимистйческий.

пессимйстка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам pesimistė.

пест, -ā grūstūvas, kruštūvas, grūdėklis, grūstūkas, grūstūvis, mentūris.

пёстик¹, -а grūstuvėlis.

пёстик², -а *bot.* (*žiedo*) piestėlė; **~овый**, -ая, -ое piestėlinis (*augalo žiedas*).

пёсова||ние, -я *pasen.* pūoselėjimas, priežiūra, rūpinimas, lėpinimas, rūpestingas áuklėjimas, ūgdymas; **~ть**, -тую, -туешь *eig.* *pasen.* pūoselėti, rūpestingai auginti, áuklėti, ūgdyti, rūpinti, lėpinti; **~ться**, -туюсь, -туешься *eig.* 1. *tarm.* krapštýtis, čiupinėtis, tāsýtis, tampýtis, kukštúotis; 2. būti pūoselėjamam, áuklėjamam, rūpinamam.

пёстренький, -ая, -ое; -еньк, -енька, -енько raibūtis, margūtis, rainūtis, visas margas.

пестрёт¹, -ёт *eig.* 1. mařguoti, mařguliuoti, raibuliuoti, mirguliuoti; вдали пестрели крыши домов tolimoje mařgavo pamū stogai; в лесу меж деревьев пестрели грибы miškė tař mēdžių mařguliavo grybai; 2. mařgti, raibti, margėti, raibėti.

пестрёт², -йт *eig.* 1. šmėžuoti, mēstis į akis, raibuliuoti, šmėksčioti, mirguliuoti, mirgėti, tavaruoti; dažnai pasitaikyti, kartótis; пёред глазами пестрело множество разноцвётных плакатов į akis mētėsi, prieš akis mirgėjo, šmėksčiojo

bėgalės įvairiaspalvių plakātų; 2. būti pilnām, mirgėte mirgėti; письмo пестрит ошибками laikė mirgėte mirga klaidų.

пестр||ина, -ы *šnek.* 1. margūmas, raibūmas; 2. mąrgymė, margulys; **~ить**, -рю, -райшь *eig.* 1. mąrginti, raibinti; 2. *beasm.* raibti, raibuliuoti, mirgėti, mařgti (*akyse*); у меня в глазах пестрит mán akysė mirga, raibsta.

пестро||ватый, -ая, -ое; -āt, -а, -о margókas, raibókas; **~головый**, -ая, -ое žėbras (*puz. jautis*); **~грудка**, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам *zool.* raibóji devynbalsė, švýgzda, pamėgduolė, *Sylvia nisoria*; **~крылый**, -ая, -ое margaspafnis (*puz. paukštis*).

пестрот||á, -ы margūmas, mařgis, raibis, dryžūmas; margumynas; **~канный**, -ая, -ое *spec.* margai áustas.

пестру||н, -á *šnek.* mąrgis, raibūnas, raibuolis; **~шка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. *zool.* margutė, lėmingas; 2. *tarm.* šalvis, upėtakis.

пёстрый, -ая, -ое; пёстр, пестра, пёстро ir пестро margas, raibas, dryžas, dėglas (*apie kiaulę*), kėršas (*puz. galvijai*), ráinas (*puz. katinas*); пестрая ткань marginiai; пестрая жизнь *prk.* šnek. margas gyvenimas; п. состав *prk.* šnek. mišri sudėtis.

пестрядёвый, -ая, -ое *spec. tarm.* mařginio, marginiū; margai áustas.

пестряди||а, -ы *žr.* пестрядь; **~ный**, -ая, -ое *žr.* пестрядёвый.

пестрядь, -и *m. spec. tarm.* marginys, dryžinys, dryžainis, ráinis; одевались в самотканную п. reñgėsi savo (pamū) darbo marginiais; она ткала п. ji áudė mařginius.

пестряк, -á 1. *šnek.* mąrgis, marguolis; 2. *zool.* raibvabalis.

пестун, -á *pasen.* áuklėtojas, (*kūdikio*) nešiotojas; **~ья**, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням *pasen.* áuklėtoja, (*kūdikio*) nešiotoja, nešiotė.

песчóвый, -ая, -ое šiaurinės, poliārinės lāpės (*puz. pėdos, kailiukas*).

песчáник, -а *geol.* smiltainis.

песчáнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. *bot.* smiltė, *Arenaria*; 2. *zool.* pelėnas; 3. *zool.* smiltinūkas (*paukštis*).

песч||áный, -ая, -ое smėlio, smėlinis, smiltinis, smėlėtas; песчáное мёсто smėlynė; **~йнка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам smiltėlė, smiltis, smėlio kruopėlė.

петáрда, -ы *tech.* petárda.

пётель||ка, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лькам kilpėlė, akūtė; **~ный**, -ая, -ое kilpų, kilpos, kilpinis.

петйт, -а *spst.* petitas; набрать петйтом suriñkti petitū; **~ный**, -ая, -ое *spst.* petito, petitinis.

петиция, -и peticija.

петлица, -ы 1. (*sagos*) ašėlė, kilpėlė, sagėlė; 2. (*apykaklės*) añtsiuvas.

пётл||я, -и; *dgs. kilm.* -тель, *naud.* -тлям 1. kilpa, vilkstė; 2. (*sagos*) ašà, kilpėlė; 3. (*durų, dėžės*) vỹrius, įtvaras, vinginis; 4. (*drabužio*) pakabà; 5. (*žvejybos tinklo, nėrinio, mezginio*) akis, akūtė; 6. kilpa, nėrlė (*puz. kiškiams gaudyti*); ♦ мёртвая п. mirties kilpa; метáть пётли pėdas

mėtyti (*kaip kiškis*), páinioti reikalą; ~ять, -яю, -яешь *eig. šnek.* vingiuoti, vinguriuoti, vingiais eiti, ringuoti, raitytis, rangytis.

петрография, -и *geol.* petrogrāfija.

петрушка¹, -и *bot.* petržolė, *Petroselinum*; собачья п. šūnpetrė, zursā, *Aethusa*.

петрушка², -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. *v. tea.* lėlė, petruška (*pagrindinis komiškas personažas*); 2. *v. ikirev.* lėlių teatrās; 3. *m. prk. šnek.* páikiojimas, kvailiojimas, pókštas; *nesąmonė*; брось петрушку валать неkvailiók; получилась какая-то п. išėjo kažkokiā *nesąmonė*.

петуния, -и; *dgs. kilm.* -ий, ~ья, -и; *dgs. kilm.* -ий, *naud.* -ным *bot.* petūnija (*gėlė*), *Petunia*.

петух, -а 1. gaidys, skėtronas; пение петуха gaidžio giedojimas; вставать с петухами kėltis su gaidžiais, (su) gaidgyste; просидеть до петухов išsėdėti iki gaidgystės, iki gaidžių; 2. peštukas, mušeika; ◆ красный п. gaisras; пустить красного петуха padėgti; пустить петуха pagauti gaiduką (*dainuojant cyptelėti*).

петуший, -ья, -бе gaidžio; петушья голова gaidžio galvā; п. грёбень gaidžio skiauterė; ◆ п. грёбешок *bot.* skiauterėtoji celiðzija, *Celosia cristata*; ~йный, -ая, -ое gaidžių, gaidžio; gaidiškas; п. бой gaidžių peštynės; п. голос gaidiškas balsas; ~йтся, -шусь, -шійсья *eig. šnek.* skiauterę statyti, karščiūotis, kabinėtis, lįsti muštis.

петушок, -шкā gaidžiukas, gaidėlis.

пётый, -ая, -ое; пет, -а, -о (su) dainuotas, sugiedotas; ◆ п. дурак paskutinis kvailys; пётая дыра paskutinė kvailė.

петь, пою, поёшь *eig.* 1. dainuoti, giedoti, čiulbėti (*paaukštis*), gýdur (iuo)ti, čiviruoti, vyturiuoti (*vieversys*), tiutuoti (*gulbė*); suokti (*lakštingalė*); 2. apdainuoti (*ka*); 3. *šnek.* tratėti, plepėti, pliuřpti, giedoti; ◆ лāзаря п. *šnek.* verkšlėnti, gýduruoti; п. на один лад *šnek.* pūsti į vieną dūdą.

пехота, -ы pėsčioji kariuomenė, pėstininkai, pėstija; ~йнец, -нца *kar.* pėstininkas; ~йнский, -ая, -ое pėstininko, pėstininkiškas; пехотинская лопатка pėstininko kastuvėlis; ~ный, -ая, -ое пėstininkų (*pov. pulkas*), pėstijos.

пехтура, -ы *šnek.* pėstieji, pėstininkai, pėstija; ~ой *pro. šnek.* pėsciomis.

печалить, -лю, -лишь *eig.* liūdinti, skųřdinti, širdį marinti; ~иться, -люсь, -лишсья *eig.* liūdėti, sielotis, sielvarťauti, skųřbti; siřgti, labai rūpintis (*pov. vaikais*); ~ь, -и *m.* liūdesys, nuliūdimas, liūdėjimas, liūdnūmas, sielvarťavimas, sielvarťas, širdgėla; ◆ не твоā (ваша) п. нē тāво (jūsų) reikalas, nekіšk nōsies kuř nereikia; ~ьный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно liūdnas, nuliūdes, sielvarťingas, susisielojes, skurdūs (*pov. balsas*).

печатание, -я 1. spausdinimas; 2. *pasen.* antspaudavimas; 3. *tekst.* mārginimas; п. ткāней audinių mārginimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. spausdinti, spāusti; п. книги spāusdinti knygās; 2. *pasen.* antspauduoti; 3. pėrašinėti, spāusdinti (*rašomąja mašinėle*); 4. *tekst.* mārginti; ◆ п. шар trefikti žingsnį; ~ться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. lėistis, spāusdinti sāvo kūrinis (*sparaudoje*); 2. būti spāusdinamam.

печátка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. antspaudėlis, antspaudukas; 2. gabaliukas (*su įspaudu*); п. мыла muilo gabaliukas.

печátник, -а 1. spaustūvininkas, poligrāfininkas; 2. *ist.* antspaudu sāugotojas.

печátно *pro.* peř spāudā, spāudojė; ~ый, -ая, -ое 1. spāusdinimo, spāusdinamasis, spāudōs; spāusdintinis, spāusdintas; печátное дēло spāudā, poligrāfija; п. лист spāudōs lařkas; печátные бұквы spāusdintos, spāusdintinės raides; п. знак spāudmuō; печátная маšина spāusdinimo mašina; печátная бумāра spāudōs rōpierių; 2. spāudōs, (iš)spāusdintas; п. бтзыв spāudōs atsliepimas; печátная пропаганда propagānda spāudojė; печátное издāние spāudinys; 3. įspaus-tinis (*pov. tešlainis, meduolis*), įspauduotas; ~я, -и; *dgs. kilm.* -тен, *naud.* -тням *pasen.* spāus-tūve.

печátочник, -а (i) spāuduotojas, kleimūotojas; ~ый, -ая, -ое įspauduotas, kleimūotas.

печátь, -и *m.* 1. antspaudas; наклāдывать п. при-spāusti antspaudā; 2. spāudā, spāudiniai; партійная п. partinė spāudā; периодическая п. periōdinė spāudā; свобōда печátи spāudōs lāisvė; 3. *prk.* žymė, ženklas, rōžymis; п. врēмени лаiko žymė, rōžymis; 4. įspaudas; 5. spāusdinimas, spāudā; отдāть кнйгу в п. atidūoti кнйгā spāus-dinti, i spāudā; глубокāя п. giliāspaudė; плōская п. plokščioji spāudā; кнйга крупнōй печátи stambiū šriftū atspāusdinta кнйгā; ◆ кнйга за семью печátями кнйгā su septyniais antspau-dais (*apie tai, kas nesuprantama, neįkandama*).

печлево, -а *šnek.* kepinys, kepiniai; ~ение, -я 1. kepimas; 2. *šnek.* žr. печенье.

печёнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *kul. šnek.* kėpenys, jėknos.

печёночник, -а, ~ки, -ов *dgs. bot.* jėkėninės sāma-nos, kėrpsamanės; ~ца, -ы *bot.* žibuoklė, *Hepatica*.

печёночный, -ая, -ое kepenų, jėkny, kepeninis, jėk-ninis.

печёный, -ая, -ое kėptas, keptinis.

печень, -и *m. anat.* kėpenys, kėpenos, jėknos.

печенье, -я *kul.* 1. sausainiai, duonainiai, tešlainiai, biskvitai; 2. *šnek.* kepiniai.

печка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* kros-nėlė, krōsnis.

печник, -ā krōsnininkas, krōsnis, mūrininkas; ~ой, -āя, -ōe krōsnies, krōsnių, krōsninis; печ-ное дēло krosnininkystė.

печурка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *šnek.* 1. dēklė, pečiōnė; 2. krosnėlė; krosniāpalaikė.

печи, -и, о печи, на печи; *dgs.* печи, -чей *m.* krōsnis, žaidas (*plūktinis*), ūblas (*degutui degti*), kakalys (*koklinis*); кұхонная п. mūris; доменная п. aukštākrosnė.

печь², пекų, печёшь, пекųт; *būt.* пек, пеклā, пеклō *eig.* 1. kėpti (*pov. duonā, sklindžius, bulves*); skųřdinti, sprāginti; 2. kėpinti, kaĩtinti, dēginti, šūtinti (*apie saulę*).

печьс¹, пекųсь, печёшься, пекųтся; *būt.* пекся, пеклāсь, пеклōсь *eig.* 1. kėpti, būti keramāt; 2. *šnek.* kaĩtintis, kėpintis, dēgintis.

печься², пекётся, печётся, пекутся; *būt.* пёкса, пеклась, пеклось *eig.* (о ком-чём) rūpintis, šiltis (*kuo*).

пешедралом *prv.* *šnek.* pėsčiomis.

пешеход, -а пėsčiasis; е́лка; ~ный, -ая, -ое пėsčijų, skirtas pėsčiēsiems (*pvz.* tiltas); pėsčiomis atliēkamas (*pvz.* žygis).

пешлётком *prv.* *šnek.* pėstelė, pėstutė; ~ий, -ая, -ее пėsčias; пėsčiomis atliēkamas.

пешка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. pėstininkas (*šachmatuose*); šāškė; 2. *prk.* *šnek.* niekūtis, pastūmdėlis, žašlas, marionėtė (*apie nesa-varankišką žmogų*).

пешком *prv.* pėsčiom, pėsčiomis, пėsčia, пėstomis; онъ пришлй п. jē atėjo pėsti, atpėstino, atpėsčiaво.

пешня́, -й; *dgs.* пėшни, -шен, -шням peikenà, durà (*leidui, įšalusiai žemei prakirsti*).

пешочком *prv.* *žr.* пешёчком.

пещерла, -ы olà, ūrvas, ~истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о 1. olingas, urvingas (*pvz. kraštas*); 2. *spec.* akýtas, korėtas, kėmpėtas; ~ник, -а *pasen.* urvinis, atsiskýrėlis; ~ный, -ая, -ое ūrvo, olės, urvinis, olinis; п. свод ūrvo skliaūtas; пещёрные пчёлы *urvinės* bitės; п. лев *urvinis* liūtas; п. человек *urvinis* žmogūs.

пещур, -а *tarm.* lūnkinis krepšys.

пиалá, -ы pialà (*puodukas*).

пианино *nkt.* pianinas.

пианиссимо *prv., dkt. nkt. muz.* pianissimo.

пианист, -а pianistas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам pianistė.

пиано *prv., dkt. nkt. muz.* piāno.

пивко́, -á *šnek.* alūtis.

пивнл́я, -ой *dkt.* alinė, alūdė; ~йца, -ы *šnek.* alaūs rūšys; ~ой, -ая, -ое alinis, alūdinis, alaūs; пивная бочка alinė statinė; ~ушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* alinėlė, aludėlė, alinė.

пиво́, -а alūs; белое п. gelsvāsīs alūs; пенящееся п. putōkšlis (*alus*).

пивовар, -а alūdaris, aliniškas; ~ение, -я alaūs darymas, aludarystė; ~енный, -ая, -ое alaūs darymasis, alaūs darymo, alaūs; п. завод alaūs daryklà, alaūs brāvoras; ~ня, -и; *dgs. kilm.* -рен, *naud.* -рням *pasen.* alaūs daryklà.

пивцо́, -á *šnek. žr.* пивко́.

пйгалица, -ы *zool.* 1. pėmpė, knývė, gývė, *Vanellus vanellus*; 2. *prk. šnek.* neūžauga, palėgėlis.

пигмей. -я v. 1. nykštūkas, kernà, pigmėjas; 2. *prk.* menkystà, menkystė.

пигмент, -а pigmeñtas; ~ный, -ая, -ое pigmeñto, pigmeñtinis.

пиджакл, -á švařkas; ~чный, -ая, -ое švařko; пиджачная пара kostiūmas; ~чик, -а švařkų siuvėjas, švařkininkas; ~чок, -чка švarkėlis.

пиетет, -а pietėtas, didi pagarbà.

пижамла, -ы pižamà; ~ный, -ая, -ое pižamos, pižāminis.

пижма, -ы *bot.* bitkrėslė, ežė, *Tanacetum*.

пижон, -а *šnek.* puošnius, puošėika, dabità, pižonas.

пиит, -а ir пиита, -ы *pasen.* poėtas.

пик, -а 1. (*kalno*) pikas, smailė, viršūkalnė; 2. п. в работе электростанции didžiausias elektrinės darbo įtempimas; часы п. didžiausio apkrovimo vālandos (*pvz. transporto, elektrinės*).

пйка, -и 1. ietis, akstis, smeigenà, iėšmas; 2. *žr.* пйки; ♦ в пйку комý-л. kienō āpmaudui, siekiant kà įtūžinti.

пикадор, -а pikadōras.

пикантилость, -и *m.* pikantiškumas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно pikantiškas.

пика́п, -а 1. pikāpas (*mažas puskeleivinis sunkvežimis*); 2. *žemd.* rinktuvas, pikāpas (*pvz. kombaino*).

пйка́ть, -аю, -аешь *eig.* ėiepsėti, piepsėti.

пикé! *nkt.* pikė, pikas (*audiny*).

пикé! *nkt. av.* pikirāvimas.

пикéный, -ая, -ое piko, pikinis, iš piko padarýtas.

пикéт, -а pikėtas; забастовочный п. streikininkų pikėtas; ~йровать, -рую, -руешь *eig.* pikėtuoti; ~чик, -а pikėtininkas.

пйки, пик *dgs. (uns. пйка, -и) (kortų) vūnai, plikai, varnai, lāpai.*

пикйрова́ние, -я *av. žr.* пикé!; ~ть, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk. av.* pikiruoti.

пикйрива́ть, -рýю, -рýешь *eig.* pikiruoti, pėrsodinti.

пикйрива́ться, -рýюсь, -рýешься *eig.* gėltis, pikiruoti, sakýti kīts kitām atžarýbes.

пикйрówka! -и *žemd.* pikiruotė (*medelių, daržovių persodinimas*).

пикйрówka! -и pasikeitimas atžarýbėmis, atžarýbių sākymas vienas kitām.

пикйровщик, -а *av.* pikiruojantis lėktuvas, pikiruo-tojas.

пикник, -á piknikas, lėškyla.

пикнический, -ая, -ое pikniškas; krėsnas, tvirtakūnis; п. тип pikniškas tipas.

пйкнуть, -ну, -нешь *įvk.* áiktelėti, suáiksėti, klýkteletė, cýptelėti, suaimanuoti; он и п. не смеет jīs nė prasiziōti, cýptelėti nedrįsta.

пикówka, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* varnų, vūnų kortà.

пйковый, -ая, -ое 1. varnų, vūnų (*pvz. tūzas*); 2. nemalonūs, keblūs; пиковое положение kebli padėtis; ♦ оstarься (оказаться) при пиковом интеpесе patirti nesėkmę, nepasisekimą.

пикýльник, -а *bot.* āklė, *Galeopsis*.

пила́, -ы; *dgs.* пйлы, пил 1. piūklas, žiogas, попере́чная (двурýчная) п. skefsapiūkliš, skefspiovė, dvitraukis piūklas; дисковая (крýглая) п. diskinis piūklas; цйркульная п. skritulinis, skriestūvinis piūklas; лучковая п. rėminis piūklas; рáмная п. gāteris; ленточная п. jūostinis piūklas; 2. *prk. šnek.* gižėklis, bambėklis, graužėlė (*žmogus*).

пилáв, -а *kul. žr.* плов.

пила-ры́ба, пилы-рыбы; *dgs.* пйлы-рыбы *zool.* žuvis-piūklas, *Pristis*.

пилéние, -я 1. piovimas, piāustymas (*piūklu*); dildymas; 2. *prk. šnek.* gižėnimas, zlinimas, bambėjimas, érzinimas, graužimas.

пиллэнный, -ая, -ое; -лен, -а, -о piāutas (*piūklu*), piāustytas; ~ёный, -ая, -ое piāutinis; пилёное

дерево (пилёная древесина, п. лес) piautinė miško mēdžiaga; п. cāxар gabalinis cūkrus.
пилигрим, -а *pasen.* piligrimas, keliāujantis maldinīkas.
пилика||нє, -я čirpinimas, dzirpinimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. čirpinti, dzirinti (*poz. smuiku*), dzirinti, džyruoti, džiržginti; 2. čyruoti, čirėnti; čirpti, čirkšti.
пилильщик, -а *šnek. žr.* пильщик.
пилить, пилю, пилишь *eig.* 1. piāuti (*piūklū*), piāusyti; 2. *šnek.* dilinti, dildyti (*dilde*), brūžuoti (*brūžuokle*); 3. *prk. šnek.* gižėnti, gižinti, gnižinti, bambėti, graužti, erzinti, ēsti, žilinti, kabinėtis; 4. *prk. šnek.* čirkšti, čirpti, sviřpti (*poz. žiogas*); čirpinti, dzirinti (*poz. smuiku*).
пилка¹, -и piovimas, piāustymas (*poz. lentų*).
пилка², -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. piūklėlis; siūlinis piūklėlis; 2. dildėlė nagāms (*nudilinti*); 3. mažā dildė, dildėlė.
пило||материалы, -ов *dgs.* piautinė miško mēdžiaga; ~образный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно piūklo pavidalo; ~рама, -ы gāteris.
пилот, -а lakūnas, pilotas; ~аж, -а *av.* pilotāžas.
пилотирование, -я pilotāvimas, lėktūvo vairāvimas; ~ть, -рюю, -руешь *eig.* pilotuoti, vairuoti lėktūvą.
пилот||ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам pilotė, (*kario*) kepūrė; ~ский, -ая, -ое piloto, lakūno, lakūnų.
пилочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам piūklėlis, piūkliukas.
пильный, -ая, -ое 1. piūklo; п. диск piūklo diskas; пильные зубья piūklo dařtys; 2. piovimas, piaupamasis, piāustomasis; piautinis; пильные работы piovimas darbai; пильные доски piautinės leñtos.
пильчатый, -ая, -ое *bot.* piūkliškas (*poz. augalo lapas*).
пильщик, -а malkų piovējas, malkpiovys; lentpiovys.
пилюля, -и *farm.* piliulė, žirnėlis; ♦ проглотить пилюлю *šnek.* (tylomis) nukęsti nuoskaudą; поднести пилюлю *šnek.* užgauti, įžeisti, įskaudinti.
пилястр, -а, ~а, -ы piliorius (*sienos kolona*), piliāstras.
пимы, -ов *dgs. tarm.* veltiniai; aukšti kailiniai bātai.
пинать, -аю, -аешь *eig. šnek.* spārdyti.
пингвин, -а *zool.* pingvinas, *Eudyptes*.
пинг-понг, пинг-понга *sport.* stālo tēnisas, pingpōngas.
пина, -и *bot.* pinija (*Italijos pušis*), *Pinus pinea*.
пинок, -нка *šnek.* spūris, stūktelėjimas (*keliu*); дать пинка spirtelėti, piūktelėti.
пинцет, -а pincėtas, žnyplės.
пион, -а *bot.* bijūnas, pivōnija, *Paeonia*.
пионер¹, -а pioniėrius, pradiniūkas, iniciātorius; пионеры рабóчего движения darbinīkų judėjimo pioniėriai.
пионер², -а pioniėrius (*vaikų komunistinės organizacijos narys*).
пионер³, -а *ist. kar.* pioniėrius.

пионервожат||ая, -ой *dkt.* pioniėrių vadovė; ~ый, -ого *dkt.* pioniėrių vadovas.
пионер||ия, -и *kuor.* pioniėriai; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам pioniėrė.
пионер||лāгерь, -я в. pioniėrių stovyklā; ~отряд, -а pioniėrių būrys; ~ский, -ая, -ое pioniėriaus, pioniėrių; п. рāлстук pioniėriaus kaklāraistis; п. костёр pioniėrių laužas.
пипермент, -а *bot.* pipirmėtė, *Mentha piperita*.
пиπέтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам pipetė, lašiklis.
пир, -а, о пире, на пирю; *dgs.* пиря, -ов puotā, pōkylis, bālius, svetyba; участник пира puotiniūkas; ♦ в чужом пирю похмелые немалопūmai, kentėjimas dėl kito kaltės; п. на весь мир (п. горой) didelė, labai iškilminga puotā.
пирамид||а, -ы piramidė; усечённая п. *mat.* nupiautinė piramidė; ~альный, -ая, -ое piramidinis, piramidishkas; пирамидальная вершина горы piramidishka kālno viršūnė; п. тополь *bot.* glaustašakė, piramidinė tūopa, *Populus pyramidalis*.
пирамидон, -а *farm.* piramidonas.
пират, -а pirātas, jūrų plėšikas; воздушный п. oro pirātas; ~ничать, -аю, -аешь *eig.* plėšikauti jūrose, piratauti; ~ский, -ая, -ое pirāto, piratų, piratishkas; ~ство, -а plėšikāvimas jūrose, piratāvimas.
пировá||нє, -я *pasen. poez.* puotāvimas, pōkyliāvimas; ~ть, -рюю, -рýешь *eig.* puotauti, pōkyliauti, puotā, pōkyli kėlti, švęsti (*poz. sukaktuves*).
пирог, -а 1. *kul.* kimštas pyragas, kėpis (*su varške*), raplōtis (*su įdaru*); 2. *prk.* luītas, gābalas; kōkсовый п. kōksinis luītas.
пирóга, -и pirogā, laivė.
пирож||ник, -а pyragius, pyragų, pyragāičių kepėjas; ~ное, -ого *dkt.* saldūs pyragāitis, cukrainis; ~ный, -ая, -ое pyrago, pyraginis; ~ок, -жка pyragėlis.
пироксилін, -а *tech.* piroskilinas.
пиротехник, -а pirotėchnikas; ~а, -и pirotėchnika.
пирýшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* puotėlė, išgertuvės, mažas pōkylis, vaišaitė, svečių pasėdā, prāšmintinis, baliukas.
пируэт, -а piruėtas, sukinys (*šokyje*).
пёршеств||енный, -ая, -ое puotōs, pōkylio, svetybos; ~о, -а prabangū puotā, didelis pōkylis, platū svetyba; ~овать, -твую, -твует *eig. pasen.* puotauti.
писáка, -и *iron. šnek.* rašėiva.
писáн||иє, -я 1. rāšymas, rašinėjimas; 2. *pasen.* rañk-raštis, rāštas, rašinys; ♦ свящённое п. *bažn.* šventraštis, šventasis rāštas; ~йна, -ы 1. rāšpalaičiai; 2. *prk. šnek.* kanceliariškūmas, biurokratizmas.
писанка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *tarm.* margūtis.
писаный, -ая, -ое *pasen.* 1. rāšytas, rāšytinis; 2. *tarm.* išrāšytas, išgrāžintas, vinguriuotas; ♦ писаная красáвица tikrā gražuolė, skaistuolė; говорят как по-писаному kalba kaip iš rāšto.
писарск||ий, -ая, -ое ir ~ой, -ая, -ое rāštininkų, rāštininko.
писарь, -я в. *pasen.* rāštininkas; pėrrāšinėtojas.

писатель, -я *v.* rašytojas; ~ница, -ы rašytoja; ~ский, -ая, -ое rašytojo, rašytojų; rašytojinis, rašytojiškas.

писать, пишу́, пишешь *eig.* 1. rašyti; п. стихі rašyti eilėraščius, eiliuoti; 2. (*paveikslus*) tapyti, piešti; кое-как п. grebežoti, tepuoti (*paveikslą*); 3. komponuoti, rašyti muziką; ♦ закон ему не писан jis elgiasi, nieko nepaisydamas; не про него писано jam neįmanoma, neįkandama; tai nè jò gálvai, nè jò pòsiai; говорит как пишет kalba kaip iš rašto; ~ся, пишу́сь, пишешься *eig.* 1. būti rašomam; некоторые буквы пишутся с завітками kai kuriòs raidės rašomos su užraitymais; 2. *beasm. šnek.*: сегодня мне не пишется šiafdien negaliu, neturiu nuotaikos rašyti; 3. *pasen.* būti įrašytam, figūruoti (*puz. srašuose*).

писец, -ца *pasen.* raštvedys, raštininkas; perrašinėtojas.

писк, -а spiegiamas, čypimas; (*viščiukų*) piepsėjimas, čiepsėjimas, cypavimas.

писклив || *o prv.* spięgiamai, cypiamai; ~ость, -и *m.* spiegiamumas, spingumas; ~ый, -ая, -ое; -йв, -а, -о spięgiamas, cypiamas (*puz. balsas*), spingūs, cypiantis, įkščiantis, verksnūs.

писклявый, -ая, -ое; -йв, -а, -о *šnek. žr.* пискливый.

писк|нуть, -ну, -нешь *juok. šnek.* spygtelėti, cyptelėti; supigiti; ~отня, -й *šnek.* spygavimas, cypavimas, čiepsėjimas, piepsėjimas, čypimas, cypimas.

пискун, -а *šnek.* cyplys, čirplys, knirklys, spiegllys, verkšlā; ~ья, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням cyplē, knirklē.

писнуть, -нү, -нешь *juok. šnek. (nedaug, greitomis)* parašyti, brūkštelėti; п. письмецò brūkštelėti laiškelį.

пистолёт, -а 1. pistolėtas; 2. *prk. šnek. (vaikas)* išdūkėlis, pramuštgalvis, padauža; vikruòlis; ~ный, -ая, -ое pistolėto, pistolėtų, pistolėtinis.

пистоль¹, -я *v. ist. (moneta)* pistolė.

пистоль², -я *v. ir ~я, -и m. pasen.* pistolėtas.

пистон, -а pistonas; ~ный, -ая, -ое pistono, pistonu, pistoninis.

писулька, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лькам *šnek.* raštėlis, kortėlė.

писчебумажный, -ая, -ое rāšomojo pòpieriaus (*puz. fabrikas*); п. магазин rāšomųjų reikmenų parduotuvė.

писчий, -ая, -ее rāšomasis (*puz. popierius*).

писывать, -ал, -ала, -ало *eig.* rašinėti, kurti.

письменá, -мён, -менám *dgs. pasen.* rāšmenys.

письменн || *o prv.* raštų, rāštiškai; просить п. prašyti raštų; ~ость, -и *m.* 1. rāstijā; rāštai, literatūra; дрэвняя п. senoji rāstijā, senieji rāštai; 2. rāstas, rāšmenys; иероглифическая п. hieroglifinis rāstas; ~ый, -ая, -ое 1. rāšytinis (*puz. sartis*), rāstinis, rāštiškas; письменная работа rāšto dārbas, rašinys; п. слог rāšto stilius; 2. rāšomasis (*puz. stalas*); письменные принадлежности rāšomieji reikmenys.

письмецò, -а *šnek.* laiškelis.

письмышко, -а *šnek. niek.* laiškāpalaiķis.

письмó, -а; *dgs.* письма, -сем, -сьмам 1. laiškas; открытòе п. a) atviras laiškas; b) atvirukas; за́казнòе п. registruotas, āpraustas laiškas; 2. rāš-

tas, dokumentas; доверительное п. įgaliójimas, įgaliójamasis rāstas; сопроводительное п. lydraštis; 3. rāstas; история письма rāšto istorija; изобретение письма rāšto atradimas; славянское п. slāvų rāstas (*raidynas*); 4. rāstas, mokėjimas rašyti, raštingumas; учиться письмó mokyti rāšto, mokyti rašyti; 5. rāšymas; rāšysena, rāstas; образец письма rāšysenos, rāšto pavyzdys; от долгого письма егò рука тряслась nuo ilgo rāšymo jò rankà drebejo.

письмовник, -а 1. rāštų knyga (*taisyklės ir pavyzdžiai*); 2. laiškýnas, laiškáms rašyti vadovėlis; 3. *pasen.* literatūros ir kalbòs vadovėlis (*savamoksliams*).

письмов|одитель, -я *v. pasen.* raštvedys, vyresnysis rāstininkas; ~одство, -а *pasen.* raštvedyba. **письмонбсец**, -ца laiškanėšys, laiškininkas.

питание, -я 1. maitinimas, valgydinimas, penėjimas; 2. mitimas, mityba; vālgymas; 3. maistas, valgis; 4. *tech.* tiekimas, maitinimas; п. током srovės tiekimas; п. накала kaitinimo grandinės maitinimas; анодное п. anodo maitinimas; п. котлòв katilų maitinimas.

питатель, -я *v. tech.* fideris; tiekiklis, tiektuvas; maitintuvas.

питательн|ость, -и *m.* maistingumas, sotumas, skalsumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. maistingas, sotus (*puz. valgis*), skalsus; 2. maisto, maitinimo, maitinamasis; п. пункт maitinimo punktas; 3. tiekiamasis, tiekimo, maitinamasis; питательная база tiekimo bāzė; питательная среда *biol.* maitinamoji terpė.

питать, -аю, -аешь *eig.* 1. maitinti, mītinti, penėti, valgydinti; sòtinti, stiprinti; 2. tièkti, maitinti; п. сырьём tièkti žaliavas; 3. *prk.* jausti, púoselėti; п. надежду púoselėti, turėti viljtį; п. симпатию jausti simpātiją; п. ненависть к кому-л. jausti kām neapýkantą, neapkęsti kò; п. уважение к кому-л. jausti kām pāgarbą, gerbti kā; п. доверие к кому-л. jausti kām pasitikėjimą, pasitikėti kuò; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. maitintis, misti, vālgyti, sòtintis; я питаюсь в столовой аš vālgau valgykloje; корова пита́ется травой kárvė miñta žolė; п. собственным трудом гувэ́нти iš savo dārbo, savo dārбу misti; 2. būti maitinamam, apgūpinamam; колхоз пита́ется электроэнергией из ближайшей электростанции kolúkj elèktros enèrgija aprūpina, kolúkiui elèktros enèrgiją tièkia artimiausioji elektrinė.

питейный, -ая, -ое *pasen.*: питейное заведение smùklė, išgertuvė; питейная лавочка degtinės parduotuvė.

питекантроп, -а pitekantròpas, beždžiòznmogis.

пити́е, -я; *dgs. kilm.* -йй *pasen. juok.* 1. (*veiksmas*) gėrimas; 2. gėrimas, gėralas.

питом|ец, -мца 1. augintinis; áuklėtinis (*puz. vaikų namų*); ~ица, -ы augintinė; áuklėtinė.

питомник, -а 1. daigynas; medėlynas; 2. veisyklā, veisllynas, augyklā.

питон, -а *zool.* pitonas, *Python molurus*.

питух, -а *šnek. pasen.* gėrėjas, mėgėjas išgerti, girtuoklis.

пить, пью, пьёшь; *būt.* пил, пила, пило *eig.* 1. gėrti, mašinti troškulį; мне хочется п. аš noriu

gérti; п. за чьё-л. здорóвье gérti i kienõ sveikāta; 2. girtāuti, girtuokliāuti, gérti; ♦ как п. дать šnek. tikrū tikriāusiai, būtinai; п. брудершáфт (на брудершáфт) gérti brüderšafta.

питьё||е, -я 1. (veiksmas) gėrimas; 2. gėrimas, gėralas; ~евóй, -ая, -ое geriamasis; питьевáя водá vanduo; питьевáя кружка geriamasis puodelis.

пихá||ние, -я 1. stūmimas, stūmdymas; 2. šnek. kimšimas, grūdimas; ~ть, -áю, -áешь eig. šnek. 1. stūmti, stumdinėti, stūmdyti; kūmšėti, kūmščiоти; 2. kimšti, grūsti, kamšyti, brūkti, brūklinti, mūklinti; п. солóму в мешóк kimšti šiaudus i maišą; ~ться, -áюсь, -áешся eig. stūmdytis, kūmščiotis, trunkytis, veržtis (pvz. per minią), grūstis; stūmtis.

пихну́ть, -нύ, -нёшь iok. stūmtelėti, kūmštelėti, stūktelėti; spirtelėti, paspirti; он как пихну́л пень но-ро́й jis kád paspyrė kėlma kója.

пи́хт||а, -ы bot. kėnis, báltėglė, Abies; ~áрник, -а, ~óвник, -а kėnynas, balteglėnas; ~овый, -ая, -ое kėnio, kėninis, báltėglės, balteglinis.

пи́хкать, -аю, -аешь eig. šnek. kimšti, grūsti (vers-ti daug valgyti, gerti); п. больно́го рáзными ле-ка́рствами grūsti ligóniui visókiuos váistus.

пи́чу||га, -и, ~жечка, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам šnek., ~жка, -и; dgs. kilm. -жек, naud. -жкам šnek. paukščiukas, paukštýtė, paukštėlis.

пишú žр. писáть; ~сь žр. писáться.

пи́шущий, -ая, -ее 1. rāšomasis; пишущáя машин-ка (мáшина) rāšomoji mašinėlė; 2. rāšantis, rāšas; п. эти стрóки rāšantis šias eilutės; ♦ пишущáя брáтия rašytojai.

пи́ща, -и maistas, pėnas; ėdesys; ♦ давáть пи́щу (сплетням) dúoti mēdžiagos (paskaloms).

пи́щáлка, -и; dgs. kilm. -лок, naud. -лкам 1. šnek. (vaikiškas) ragėlis, birbėnė; 2. pasen. žр. пи-щáль².

пи́щáль¹, -и m. ist. muškietà, šaudyklė; senóvine patránka.

пи́щáль², -и m. pasen. birbėnė, dūdà.

пи́щать, -щú, -щáшь eig. čųpti, čįrpti, cųpti, pųpti, ziřkti, kniřkti, knirkčioti, verkšlėnti, kneřkti; iāgz-ti (pvz. šunytis), uāgšti; čiepsėti, cypsėti, piep-sėti (pvz. viščliukas); spięgti, žvięgti (pvz. par-šas); zveřbti.

пи́щевар||ение, -я (maisto) virškinimas; ~итель-ный, -ая, -ое virškinimo, virškinamasis; п. ка-нал virškinamasis trāktas; п. сок virškinimo sūl-ty.

пи́щевíк, -á maisto prāmonės darbininkas, maisti-ninkas.

пи́щевóд, -а anat. stemplė; ~ный, -ая, -ое stemp-lės; пищевóдная фíстула anat. stemplės fistula.

пи́щевóй, -áя, -óе 1. maisto, maistinis, maisto ga-minimo; пищевые продúкты maisto prodúktai; министрétво пищевóй промýшленности maisto prāmonės ministerija; 2. válgymo, maitinimo; п. режéм maitinimo režimas.

пýщик, -а 1. pųpėnė, švilpųnė (paukščíams vilio-ti); 2. tech. žumeris.

пи́щуха, -и zool. lipūtis, slukūtis (paukštis), Certhia familiaris.

пи́явка, -и; dgs. kilm. -вок, naud. -вкам 1. zool. dėlė; Hirudo; кóнская п. kumėldėlė, Limnatis nilotica; медицинáская п. medicininė dėlė, Hirudo medicinalis; рýбья п. žuvinė dėlė; 2. šnek. siur-bėlė (žiaurus išnaudotojas).

плáвание, -я 1. plaukymas, plaukiojimas, plaukimas; plūduriavimas; 2. laivýba, navigācija, jūreiviāvima-s; 3. laivo reisas, keliõnė laivū.

плáват||ельный, -ая, -ое plaukiojimo, plaukymo, plaukiojamas, plaukomasis (pvz. pūslė), plaukia-masis; п. бассéйн plaukiojimo baseinas, plaukyk-là; ~ь, -аю, -аешь eig. 1. plaukyti, plaukioti; plūduriuoti (pvz. medis), plaujoti; п. в купáль-не plaukyti maudykloje; 2. (laivais) plaukioti, (valtimis) irstyti; 3. prk. plevėnti, skrajoti; sklan-dyti; 4. prk. sūkuriuoti (pvz. dūmai, garai); 5. prk. páistyti, páiniotis (pvz. per egzaminus); ♦ п. в кровí kraujuosė maudytis; мéлко п. бúти nežu-miam; žр. плыть.

плáвajúщий, -ая, -ее plaukiojantis; плáвajúщая вещь plaukulys.

плáвень, -вня v. tech. 1. fliušas; 2. atlajà.

плáвиль||ный, -ая, -ое lydomas, lydumo; плáвиль-ная печь lydomoji krósnis; п. цех lýdymo cėchas; ~ня, -и; dgs. kilm. -лен, naud. -льням (metalo) lydyklà; ~щик, -а (metalo) lýdytojas.

плáвить¹, -влю, -вишь eig. lýdyti (metalą); tirpdyti, tirpinti (pvz. vašką, sniegą).

плáвить², -влю, -вишь eig. šnek. spec. plukdyti, léisti (medžius, siėlius).

плáвиться¹, -ится eig. 1. lýdytis, tirpti, skystėti; léistis; 2. būti lydómam, tirpinámam.

плáвиться², -ится eig. šnek. spec. būti plukdomam. плáвка¹, -и; dgs. kilm. -вок, naud. -вкам 1. lýdy-mas, išlýdymas, tirpdymas; 2. išlydinys (išlýdy-tas per vieną gamybiniį ciklą metalas).

плáвка², -и šnek. plukdymas.

плáвки, -вок dgs. sport. trikampis (kelnaitės).

плáв||кий, -ая, -ое; -вок, -вка, -вко lydus (pvz. ala-vas), tirpus (pvz. parafinas), tirpstamas, tirps-tantis; ~кость, -и m. lydumas, tirpumas, tirps-tumas; ~лєние, -я 1. lýdymas, tirpinimas; 2. lý-dymasis, tirpimas; ~лєный, -ая, -ое lýdytas, tir-pintas; плáвленное зóлото lýdytas áuksas; п. сыр lýdytas sūris.

плáвни, -ей dgs. geogr. mēdynai, nendrynai (upių deltose).

плáвник, -á pėlekas.

плáвнóй, -áя, -óе 1. plukdomas, plukdytinis; п. лєс plukdytinė miško mēdžiaga; 2. vilktinis (pvz. žvejų tinklas), velkamas, tráukiamas.

плáвн||ость, -и m. sklandumas, lengvumas, lygū-mas, tolygumas; grakštumas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно 1. sklandus (apie kalbą); 2. grakštus (pvz. judesys), tolyginis, lygus, lengvas (pvz. eisena); 3. lingu. sklandusis (garsas).

плáвунец, -нцá zool. dūsė, dusià (vabalas), Dytis-cus marginalis.

плáвуч||есть, -и m. plūdrumas; ~ий, -ая, -ее plū-duriuojantis (pvz. švyturys); plaukiojantis.

плáвщик, -а plukdytojas.

плаги||át, -а plagiātas; ~áтор, -а plagiātorius; ~ировáть, -рую, -руешь eig. plagijuoti.

плазма, -ы *biol.* plazmā; ~тический, -ая, -ое plāzminis.

плакальщи||к, -а 1. *pasen.* raudotojas, garbstytojas, rypuotojas; 2. *šnek.* žliūmba, niūrzga, verksnys; ~ца, -ы *pasen.* raudotoja, garbstytoja, rypuotoja.

плакāt, -а plakātas; ~йст, -а plakātininkas; ~ный, -ая, -ое plakātu, plakāto, plakātinis; плакātная бумāра plakātinis pōpierius; ~чик, -а *šnek. žr.* плакатйст.

плакātь, плачу, плачешь *eig.* 1. veikti, verkšlenti, virkausti, raudōti, āšaroti, cīpti, žliūmbti; п. навзрыд kūkčioti, striūbauti, veikti pasikūkčiojant, gaīliai raudōti; 2. *prk.* stūgauti, ūžauti (*pov. vėjas*); 3. *prk.* skūstis, dejuoti, bėdōti; 4. *prk. šnek.* rasōti (*pov. langas*); ~ся, плачусь, плачешся *eig. šnek.* bėdōti, gūostis, skūstis, guōdžiotis, verkšlenti.

плакировātь, -рью, -рýешь *eig.* ir *įvk.* 1. *tech.* plakiuoti (*aptraukti vieną metalą kitu*); 2. velėnuoti (*pov. pylimo, griovio kraštus*).

плакса, -ы *v.* ir *m. šnek.* verksnys, verkšnā, čirplys, raudālius, knirklys, kiřkilas, žliūmbis, bliūva, verksnė, raudālė, čirplė, knirklė.

плаксив||ость, -и *m. šnek.* verksnumas, ašaringūmas, verksmingūmas; ~ый, -ая, -ое; -йв, -а, -о *šnek.* verksnūs, verksmingas; veikiamas (*pov. balsas*), rāudamas; liņķes veikti, dažnai veikiantis.

плакун, -ā *bot.* raudōklė, *Lythrum*.

плакучий, -ая, -ее *pasen.* veikiantis (*pov. akys*), verksnojantis; ◆ плакучая берėза bėržas svyruonėlis, svyruōklis; плакучая йва svyruōklinis glūosnis.

плакүша, -и *šnek. tarm.* raudotoja, rypuotoja, garbstytoja.

пламен||еть, -єю, -ėешь *eig.* 1. liepsnōti, tvatėti, plieksti, pleškėti, plėvōti; п. любовью *prk.* liepsnōti, dėgti mėile; 2. gaisruoti; zakāt пламенėет saulėlydis gaisruoja; ~йстый, -ая, -ое; -йст, -а, -о liepsningas, liepsnōtas; liepsnojantis.

пламенн||ость, -и *m.* liepsningūmas, aistringūmas, liepsnotūmas; ~ый, -ая, -ое; -менен, -менна, -менно 1. liepsnojantis, liepsninis, liepsningas; п. костėр liepsnojantis laužas; 2. *prk.* aistringas, liepsningas, ūždegantis, ugingas; пламенная речь ūždeganti, astringa kalbā; п. привėт liepsningas svėikinimas; пламенная печь *tech.* liepsninė krōsnis.

пламень, -мени *v. pasen. žr.* пламя.

пламя, -мени liepsnā; п. пожара gaisro liepsnā; вспыхнуть пламенем suliepsnōti; п. любви *prk.* mėilės liepsnā, kařštis.

план, -а 1. plānas, niūobraiža; п. рōрода miėsto plānas; 2. sumānytas, ūzsibrėžimas, plānas; пятилėтний п. развития народногo хозяйства репкмеcio plānas liāudies ūkiui išvystyti; производственный п. гатүбинis plānas; дєлать широкие планы плаčiai ūzsimōti; 3. plānas (*vieta perspektyvoje*); на перėднем плане priešakyjė; на заднем плане ūžrakalyje, ūžnugaryje; 4. plānas, plotmė, aspėktas; вопрос обсуждается только в теоретическом плане klāusimas svařstomas tik teoriniū aspektu, tik teorinėje plotmėje.

план||ер, -а *av.* sklandytūvas, plāneris; ~еризм, -а sklañdymas, planerizmas; ~ерйст, -а sklandytojas; ~ёрный, -ая, -ое sklañdomasis, sklañdymo; sklandytuvų.

планет||а, -ы 1. *astr.* planetā; 2. *prk. šnek. pasen.* likimas; lemtis; ~арий, -я planetāriumas; ~арный, -ая, -ое 1. planetāriumo, planetārinis; 2. *žr.* планетный; 3. планетарные туманности *astr.* planėtiniai miglūnai; ~ный, -ая, -ое planėtos, planėtų, planėtinis.

планиметрия, -и *mat.* planimetrija (*geometrijos skyrius*).

планирование¹, -я 1. planāvimas; 2. (iš)lyginimas, planirāvimas.

планирование², -я *av.* sklañdymas.

планировать¹, -рую, -рýешь *eig.* ir планировātь, -рую, -рýешь *eig.* 1. planuoti, sudarinėti planūs; 2. (iš)lyginti (*pov. aikštę*), planiruoti.

планировать², -рую, -рýешь *eig.* sklandyti, sklėsti, planiruoti.

планиров||ка, -и 1. išplanāvimas; 2. (iš)lyginimas, planirāvimas; ~щик, -а planuotojas.

планка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. lystė, lentā, leñtjuostė, lentėlė, plokštėlė; 2. *sport.* kartėlė; ремйзная п. tekst. nyčių kartėlė, lazdelė; прижимная п. prispaudžiamoji plokštė.

планктон, -а *biol.* planktonas.

плановик, -ā planuotojas, planiniķkas.

планов||ость, -и *m.* planingūmas; ~ый, -ая, -ое 1. planinis, planavimo, planuojamasis; plāno; п. отдєл planavimo skýrius; плановая комиссия plāno komisija; 2. planingas; плановое строительство planinga statyba.

планомєрн||ость, -и *m.* planingūmas; ~ый, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно planingas.

планоч||ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам lystėlė, lotėlė; plokštėlė; ~ный, -ая, -ое lystės, lystėlės, lotės; plokštėlės.

плантаж, -а *žemd.* gilūs suarimas, gilūs sukasimas, plantāžas.

плантā||тор, -а plantātorius; ~торский, -ая, -ое plantātoriaus, plantātorių, plantātorinis; ~ция, -и plantācija.

планшāйба, -ы *tech.* tėkinimo skýdas.

пласт, -ā klōdas, slūoksnis; п. сєна šiėno plākas; п. почвы dirvos slūoksni; ўгольный п. anglis klōdas; промежуточный п. таřpsluoksni; п. сотов korių luītas; травяной п. velėna; лежātь пластом gulėti nėjудant, gulėti pasilikām.

пластātь, -аю, -аешь *eig. šnek.* piāustyti slūoksniais; п. рыбу *šnek.* skrōsti, pleikti žuvį; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* 1. glūsti (*pov. prie žemės*); 2. *tarm.* driėktis, skleistis (*pažemiū*).

пластика, -и plāstika.

пластилин, -а plastilinas.

пластина, -ы 1. plokštė, tilė; 2. pūsraštis, pūsinė.

пластинка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. plokštėlė (*patefono, fotografijos*); наигрātь пластинку įgrōti plokštėlę; 2. *bot.* lapalakštis; plokštėlė, lakštėlis; межклеточная п. tarpinė plokštėlė; п. лепестка vainiklapio lakštėlis; пластинки гриба grybo lakštėliai.

пластинник, -а blānka (*stora lenta*).

пластинчатый, -ая, -ое plokštėlinis, plōkštėnis, plokštėtas; **пластинчатые грибы** *bot.* lakštabūdės, *Agaricaceae*.

пластический, -ая, -ое plāstinis; plāstiškas; valkūs; **пластическое искусство** plāstinis mėnas; **пластические движения** plāstiški judesiai; **пластическая операция** *med.* plāstinė operacija; **пластическая масса** *tech.* plāstinė masė.

пластичность, -и *m.* plastiškūmas; valkūmas; **ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно plāstiškas; plastingas; **п. танец** plāstiškas šokis.

пластмасса, -ы plastināsė.

пластовать, -стую, -стуеть *eig.* 1. sluoksniuoti, klōstyti, klōti, dēlioti slūoksniais, klōdais; 2. piāstyti slūoksniais.

пластовый, -ая, -ое slūoksninis; plōkštėnis; **п. мед** korinis medūs.

пластун, -а *ist.* pėsčiāsis kazōkas; **ский**, -ая, -ое pėsčiūjų kazōkų; **◆ по пластунски (ползать)** pasirėmus alkūnėmis, pasalomis, slapūkiškai (*šliaužti*).

пластунный, -ая, -ое traūklapio, traūklapių; **ый**, -я *v. med.* traūklapis.

плат, -а *pasen. šnek.* skarà, skarėlė, skėpeta; drobulė.

плата, -ы 1. (*veiksmas*) mokėjimas, apmokėjimas, įmokėjimas, sumokėjimas; внести (производить) plātų įmokėti; 2. mōkestis, įmoka; квартирная **п.** būtrpinigiai; арендная **п.** nuoma; 3. ūzmokestis, atlyginimas; сдельная **п.** vienėtinis apmokėjimas; заработная **п.** darbo ūzmokestis.

платан, -а *bot.* platānas, *Platanus*; **овый**, -ая, -ое platānų, platāno, platāninis.

платать, -аю, -аешь *eig. šnek.* lōpyti.

платёж, -ежā mokėjimas, įmokėjimas, įmoka; наложенный **п.** išperkamasis mōkestis; **п. в расрōчку** išdėstyta mokėjimas; **◆ долг платёжом** krašen skolā mėgsta atsiteisiamā, ūž gėra gerū at-mokėti dėga.

платёжеспособность, -и *m. fin.* mokūmas, mokamasis pajėgumas; **ый**, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно mokūs, pajėgūs mokėti.

платёжный, -ая, -ое mokamasis, mokėjimo, mokėjimų; atsiskaitymasis; mōkestinis; платёжное трėбование mokamasis reikalāvimas; платёжное поручение mokamasis pavedimas; **п. день** mokamōji dienā; **п. срок** mokėjimo tėfminas; **п. баланс** mokėjimų balānsas; платёжная ведомость algālapis; платёжная способность mokūmas, mokamasis pajėgumas.

плательный, -ая, -ое suknėlių, suknėlėms skirtas; плательная ткань mēdžiaga suknėlėms, плательные пюговицы sāgos suknėlei.

плательщица, -а mokėtojas; **ца**, -ы mokėtoja.

платина, -ы platinā.

платинирование, -я platināvimas; **ить**, -рую, -руешь *eig.* ir *ivk.* platinuoti.

платинный, -ая, -ое, **овый**, -ая, -ое platinos, platininis.

платить, -ачų, -аишь *eig.* 1. mokėti, atsiteisti (*skolas*), (su) mokėti; **п. наличными** mokėti grynais pinigais; 2. *prk.* (at)simokėti, atmokėti, atsilųginti, atsiteisti; **п. неблагоприятностью** nedėkingumū atsimokėti; **п. за добрō злом** ūž gėra piktū atsilų-

ginti, atsiteisti; **сья**, -ачųсь, -аишись *eig. šnek.* turėti nuostolį; kentiėti (*dėl ko nors*); **п. здрōрьем** за свою неосмотрительность netėkti sveikātos dēl neapdairūmo.

платный, -ая, -ое 1. (ap)mōkamas, ūž pinigų, ūž mōkestį tėikiamas; **п. проėзд** apmōkamas važiāvimas; 2. *šnek.* samdomas, dirbantis ūž ūzmokestį; **п. работник** samdomasis darbininkas.

плато *nkt. geogr.* plūnaaukštė, platō.

платок, -тка skarėlė, skarà, skėpeta, skepetaitė, galvāraištis, gaubtė; носовой **п.** nosinė, nosinaitė; шейный **п.** *pasen.* kaklājuostė; носить **п.** ryšėti skarelė.

платонический, -ая, -ое platōniškas; платоническая любовь platōniška mėilė; платонические мечты nereālios, neįvykdomos svajōnės.

платочек, -чка skarųtė, skarėlė, skepetaitė; **ый**, -ая, -ое skarōs, skarėlės, skarėlių, skepetaitės, skarų, skarėlinis.

платформа, -ы 1. platfōrma, priėvažas; поезд ухōдит с платформы traukinys išeina iš platfōrmos; 2. nēdengtas (*be sienų*) vagōnas, platfōrma; грузить брėвна на платформы krāuti rāstus į platfōrmas; 3. (*geležinkelio*) stotėlė, pūsstotė; 4. *prk.* platfōrma; избирательная **п.** партии partijos rinkiminė platfōrma.

платить, -я 1. drabūžis, drāpana, rūbas, āpdaras, āpdas, dangovė; *kuop.* rūbai, drabūžiai, drāpanos; праздничное **п.** išėgėnis drabūžis; свāдебное **п.** vestūvių rūbas; шtāтское **п.** civilinis drabūžis, civiliniai drabūžiai; 2. suknia, suknėlė; шёлковое **п.** šilkinė suknėlė; **ый**, -ой, -ое suknėlėms skirtas, suknėlinis; платьевые ткани audiniai suknėlėms; **ый**, -а 1. suknūtė, suknūkė; 2. suknūtė, suknelytė; **ый**, -ой, -ое drāpanų, drabūžių, rūbų, drabūžinis, rūbinis; платяная шtётка drabūžių šepetys; **п. шкаф** drabūžinė spinta.

плаун, -а *bot.* pātaisas, *Lycopodium*.

плафон, -а 1. *archit.* plafonas, dailiālubės; 2. pla-fōnas, gaubtas, abažūras.

пláха, -и 1. pliauskā; stūkas; trinka, kalādė; 2. *ist.* būdelio trinka, ešafōtas; положить гōлову на plāху (сложить гōлову на plāхе) mirti ešafōtė.

плац, -а *kar. pasen.* aikštė.

плацдāрм, -а *kar.* placdārmas.

плацēнта, -ы *anat.* placenta, nuovala.

плацкāрт||а, -ы *glžk.* plackārtė, vietāženklis; **ый**, -ая, -ое plackārtinis (*puz. bilietas, vagonas*).

плач, -а 1. (*veiksmas*) verkimas, raudōjimas, verkimas; 2. raudā, vėksmas.

плачевно||о *prv.* gaudingai, apgailėtina; **ость**, -и *m.* 1. verksmingūmas, raudingūmas; 2. gaudingūmas; apgailėtinūmas; **ый**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно 1. verksmingas, raudūs; gaudūs; 2. apvėk-tinas, apgailėtinas, pasigailėtinas (*puz. padėtis*), skurdūs, liūdnas.

плачевый, -ая, -ое raudulingas, raudingas; плачевые пєсни raūdos.

плачей, -й *ist.* gaudōtoja, rypūotoja, garbstytoja.

плачу *žr.* plākаты.

плачу *žr.* платить.

плачусь *žr.* plākатысь.

плачусь *žr.* платиться.

пла́чуший, -ая, -ее 1. veikiantis; 2. verksmingas, verksnūs.

пла́шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. (*nėdėlė*) pliauskā, stūkas, trinkėlė, kaladėlė; 2. *tech.* sriėgpiovė.

плашкóут, -а *jūr.* plaškāutas; ~ный, -ая, -ое плаškāutų.

плашм́я *prv.* plokščiai, plokščiuoju šonu, plokščiaja pusė; ударить корó-л. шашкой п. treñkti kām plokščiaja kārdo pusė; упáсть п. а) išsitiėsti visū ūgiū aukštielninkam; б) išsitiėsti visū ūgiū kniūpsčiām.

плаш, -á apsiaūstas, skraistė; āpгаubas (*be ranko-vių*); непромока́емый п. nepėršlampamas apsiaūstas.

плашани́ца, -ы *bažn.* karstė pašarvóto Krlstaus pavėikslas.

плаш-палáтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам apsiaūstas-palapinė, palapinsiaustė.

плебей́, -я *v. ist.* plebėjas; ~ский, -ая, -ое plebėjų, plebėjiškas; ~ство, -а 1. plebėjai, plebėjų klāsė; 2. plebėjiškumas.

плебисци́т, -а *polit.* plebiscitas.

плебс, -а *kuor.* plėbsas, plebėjai.

плевá, -ы plėvė, plėnė, plėksnė; лёгочная п. anat. plėuga.

плевá||льница, -ы, ~тельница, -ы spiaudyklė.

плевáть, плюю́, плюёшь *eig.* spiauti, spiaudyti; ◆ п. мне на них nusispiāuti mán i juos, sūk juos devynios; п. в потолок spiaudyti iř gāudyti (*nieko neveikti*); ~ся, плююсь, плюёшься *eig.* spiaudyti.

плéвел, -а *bot.* 1. svidrė, *Lolium*; ~ы, -вел *dgs. prk.* piktžolės.

плéв||к, -вкá spidvis; ~тина, -ы spiaūdalas, spiaūdalaī, spiovalas, spiovalaī.

плéвр||а, -ы anat. plėuga; ~áльный, -ая, -ое plėugos.

плеврít, -а *med.* pleuritas; ~ный, -ая, -ое pleurito, pleuritinis.

плéвый, -ая, -ое *šnek.* nusispiāuti vėřtas, meřkas, niekingas, netikęs; плéвое дéло меřkas dáiktas, niėkai, meřkniekis, niėkis, niėkniekis.

плед, -а plėdas.

плёл *žr.* плесті; ~ся *žr.* плестісь.

плémени *žr.* плéма.

племеннóй, -áя, -óе 1. gentiės, gentinis; племенная сóбственность gentiės nuosavybė; п. язык gentinė kalbá; 2. veislinis; п. производитель veislinis reproduktorius; племенное животноводство veislinė gyvulininkystė.

плéма, -мени; *dgs.* -менá, -мён 1. *ist.* gentis, kiltis; 2. *prk.* kartá; padermė; giminė; 3. (*žmonių*) giminė; 4. *pasen.* tautá, tautybė; 5. veislė; ◆ на п. (*оставить*) veislei (*palikti*).

племянни||к, -а sūnėnas, broliāšūnis, broliāvaikis, brolēnas, brolynas, seserėnas, seserynas; ~ца, -ы dukterėčia, brolēčia, seserėčia.

племя́ш, -á *šnek.* *žr.* племянник.

плен, -а 1. neláisvė; взять в п. paĩmti i neláisvė, neláisvėn; 2. *prk.* varžtai, suvaržymas, neláisvė; в плену предрассудков prietarų neláisvėje.

плéна, -ы plėnė, krėnā, krėnėlė, griėjimas, spieгуга.

пленáрный, -ая, -ое plenārinis (*pvz. susirinkimas*). пленéние, -я 1. ėmimas, paėmimas i neláisvė; 2. *pasen.* neláisvė.

пленительн||ость, -и *m.* žavūmas, žavingūmas, patrauklūmas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно žavūs, žavingas, patrauklus, magūs.

плéнить, -ню́, -нишь *pvk.* 1. *pasen.* paĩmti i neláisvė; 2. *prk.* sužavėti, pagāuti, patraukti, sukėlti entuziāzmo; sumāsinti; ~ся, -нюсь, -нишься *pvk.* susižavėti.

плéнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. plėvėlė, plutėlė, krėnėlė, grienėlė, plėnėlė; покрýться плéнкой užsigriėsti; 2. júosta, filmas.

плéни||ик, -а beláisvis, imtinys; ~ица, -ы beláisvė, imtinė; ~ый, -ая, -ое 1. ėsantis neláisvėje; paĩmtas i neláisvė; 2. -oro *dkť.* beláisvis; взять много плéнных paĩmti dařg beláisvių.

плénum, -а plėnumas.

плéнять, -яю́, -яешь *eig.* žavėti, kerėti; ~ся, -яюсь, -яёшься *eig.* žavėtis, grožėtis.

плеонáзм, -а *lit.* pleonāzmas.

плёс, -а atāvaras, sietuvá.

плéсен||ный, -ая, -ое pelėsių, supelėjimo, pelėsinis; п. а́пах pelėsių kvāpas; ~ь, -и *m. kuor.* pelėsiai, mūsaī, gliaūmos, plėkai; sudvisimas, žaliaukės; сыр покрýлся плéсенью sūris supelėjo, apipelėjo.

плеск, -а pliuškėnimas, plūdāvimas, plekšėnimas, plekšėjimas, tekšnójimas, teškėnimas, pliaukšėjimas, teliūskāvimas, pliauskėjimas, pliuškėjimas, pliaukštelėjimas, pliumptelėjimas, pūkštelėjimas; текštelėjimas; п. волн о бе́рег bangų pliaukšėjimas, plūdāvimas i krañtą; с плéском текýт воды рýчья upėlis bėga teškėndamas; п. моря júgos pliuškėnimas; п. вёсел irklų pliaukšėjimas, teškėnimas; ~áть, плещý, плещешь *eig.* 1. pliuškėnti, pliaukšėti, plūduoti, plekšėnti, plekšėti, teškėnti; mūšti (*pvz. bangos i krañtą*); 2. taškýti, šlakstýti, teškinti; pliuškoti; šliūkščiоти; п. на купа́ющихся водо́й taškýti vādeniu besimāudančius; 3. *prk.* plėvėsuoti, plėvėnti, plasnóti, plākti; флаги плещут вéлиавос plėvėsuoja, plāka; 4. *pasen.* plóti (*dėlnais*); ~áться, плещýсь, плеще́шь *eig.* 1. pliuškėnti, plūduoti, teškėnti, banguoti; во́лны плещутся о бе́рег bangos pliaukši i krañtą; 2. taškýtis, pūškintis, pliuškėti, teškėntis, pliuškotis, pliuškėntis; дéти плещутся в водо́е vaikai pūškinasi vandenyje; 3. *prk.* plāktis, plėvėsuoti, plėvėnti, plaiškstýtis, bluzgėti (*pvz. vėliava*).

плéснев||еть, -веет *eig.* pelėti, pelýti; plėkti (*apie grūdus, miltus*); žiedėti (*pvz. duona*); gliaumėti, gliaumýti, mūsóti, mūsýti (*pvz. grietinė, kopūstai*); ~óй, -áя, -óе pelėsinis, pelėsių; п. грибо́к pelėsinis grybėlis, *žr.* плéсенный.

плесну́ть, -нý́, -нёшь *pvk.* teškėtelėti, plėkštelėti, pliuškėtelėti, plūstelėti (*apie bangas*); šliūkštelėti; п. во́ду из ве́дра ná пол pliaptelėti, šliūkštelėti, šliūkštelėti iš kibiro ant grindų vādeni.

плесті́, плетý, плетёшь; б́уть. плёл, плелá, плелó *eig.* 1. pinti, pinóti, nėrti; mėgztі; rėgzti; п. ве́нок pinti vainiká; 2. *prk.* *šnek.* páistyti, pliaukšti (*niekus*), nesámones kalbėti; 3. *prk.* *šnek.* (*intrigas, pinkles*) rėgzti, raizgyti, spėsti; ~сь, пле-

тұсы, плетёшься; *būt.* плёлся, плелась, плелось *eig.* 1. дūlinti, kiūntinti, spūdinti, kēblinti, vilktis, slinkti; 2. *prk.* vilktis, atsilikti; ерō бригада плетётся в хвосте жō brigadā velkasi iš paskōs, atsilieka; 3. būti pinamām, rezgiamām; корзйны плетётся из прутьев pintinēs pinamos iš vytėlių. **плетельщик**, -а *rynėjas, rezgėjas, krėžininkas, ragāzius; ~ėnie*, -я 1. *rynimas, nėrimas; vijimas; rezgimas*; 2. *rynė, jūosta, kasā (vz. svogūnų); ~ėnka*, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* 1. *pintinė; сымка-п. pintinis krepšėlis*; 2. *pintinis gařdas (vz. kiaulėms vežti)*; 3. *vežėčios sū pintinių kėbulu*; 4. *pintā bandėlė, rynūtė; ~ėnų*, -ая, -ое *pintas, pintinis*.

плетень, -тия *v.* pinūčių tvorā, pinūčiai, žiōgris. **плётка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *rimbėlis, bizūnėlis*.

плетý *жр.* плестý; *~сь жр.* плестýсь.

плеть, -и; *dgs.* -и, -тэй *m.* 1. *rimbas, bizūnas, stirnakojis*; 2. *bot.* palāipa.

плечевой, -ая, -ое *petiės, pečių*; *p.* *сустāv petiės sąnarųs*; *плечевая кость anat.* *petikaulis, žastikaulis*.

плечико, -а; *dgs.* -и, -ов *šnek.* 1. *māžas petys, petūkas, petėlis*; 2. *(vaikų, moterų marškinių) petėlis, perpetinė juostėlė, peřpetė*; 3. *(malų šūsnies) stogėlis*; 4. *dgs. pākabas, pakabinōklis, pakabinōtas (drabužiams pakabinti)*.

плечистый, -ая, -ое; -йст, -а, -о *plačių pečių, petingas, pečiūitas, pečiūkas*.

плечó, -á; *dgs.* *плечи, плеч, плечам* 1. *petys*; нести на плечах нести ant pečių, ant nūgaros; подпереть плечом įremti pečių; 2. *anat.* *žastas (rankos dalis nuo alkūnės iki peties)*; 3. *tech.*: *p.* рычага svirties *petys*; ♦ *пожать (пожимать) плечами trāukti, gūžčioti pečiaiā*; *p.* к плечу (плечом к плечу) *petys į pečių, išvien, draugė, sutartinai*; это тебе не по плечу tai nē tavo jėgoms, tai viřšija tavo jėgas; как гора с плеч kaip akmuo nuo krūtinės; рубить с плеча kiřsti iš petiės (iš visų jėgų); за плечами (быть, иметься) *praėityjė (būti)*; за плечами (находиться, быть, стоять) а) už nūgaros, užnugary, užpakaly (būti, stovėti); б) čia pāt (būti, stovėti).

плешиветь, -ею, -еешь *eig.* *plikti, ingti; ~йвость*, -и *m.* *plikūmas, plikagalviškūmas; ~йвый*, -ая, -ое; -йв, -а, -о *plikas, nuplikęs; plikagalvis; ~йна*, -ы *šnek.* 1. *plikė (vz. žmogaus)*; 2. *plikūnė, plikumā, plėikė, plikā vietā; ~ь*, -и *m.* *plikė*.

плещý *жр.* плескаты; *~сь жр.* плескатысь.

плеяда, -ы *plejadā*; *p.* *русских революционерōв Rūsijos revoliucionierių plejadā*.

пли jst. kar. šauk, ugnis.

плинтус, -а 1. *grindjuostė*; 2. *archit.* *plintas*.

пис, -а *pasen.* *medvilninis aksōmas*.

писс||é nkt. 1. *kuop.* *klōstės, plisė*; 2. *bdv.* *klōstėtas, klōščiuotas*; юбка *p.* *klōstėtas sijōnas; ~ированный*, -ая, -ое *klōstytas, plisūotas; ~ировать*, -рюю, -рюешь *eig.* *klōstyti, klōščiuoti, klōstėmis sudėti, plisūoti; ~ировка*, -и *klōstymas, klōščių dārymas, plisāvimas*.

плитá, -ы; *dgs.* *плиты* 1. *(metalinė, akmeninė) plōkštė*; *каменная p.* *akmenis plōkštė*; 2. *(virtu-*

vinė) viryklā, plytā; газовая p. *dūjinė viryklā. плитка*, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. *plōkštėlė*; 2. *plytėlė*; *шоколадная p.* *šokolādo plytėlė*; 3. *viryklėlė, plytėlė*; *электрическая p.* *elėktrinė plytėlė*.

плитняк, -á *kálinkinis skalūnas; smėlinis skalūnas. плиточный, -ая, -ое *plōkščių, plōkštėlių, plytėlių, plōkštėlinis, plytėlinis; плиточная краска plytėliniai dažai; p.* *пол plytėlių grīndys; p.* *завод plōkščių, plytėlių gamyklā*.*

плица, -ы 1. *(vandens) semtuvė, káušas (vz. laive)*; 2. *(garlaivio rato) mentė, plōkštė*.

плов, -а *kul.* *plōvas*.

пловец, -ва *plaukikas, plaukėjas*.

пловуч||есть, -и *m.* *жр.* *плавучесть; ~ий*, -ая, -ее *жр.* *плавучий*.

плод, -á 1. *vaisius*; 2. *biol.* *vaisius*; 3. *prk. džn.* *dgs. rezultātas, padarinys, vaisius*; *плоды расcєянности išsiblařkymo padariniai; ~ить*, -ожý, -одйшь *eig.* 1. *veisti, dauginti*; *p.* *rycėi veisti, auginti žąsis*; 2. *prk. šnek.* *kūrti, gaminti; ~иться*, -йтся *eig.* *veistis, visti, daugintis; plisti*.

плодовит||ость, -и *m.* 1. *vislūmas, vaisingūmas, vaisā, vaisūmas*; 2. *prk. produktyvūmas; ~ый*, -ая, -ое; -йт, -а, -о 1. *vislūs, vaisingas, vaisūs, produktingas, derlingas*; 2. *prk. produktyvūs; p.* *учėный produktyvūs mōkslininkas*.

плодовóд, -а *vaisininkas; ~ство*, -а *vaisininkystė; ~ческий*, -ая, -ое *vaisininkystės*.

плодовый, -ая, -ое *vaisinis, vaisiaus, vaisių; плодовые растения vaisiniai augalai; vaiskrūmiai; плодовые деревья vaismedžiai; плодовые консервы vaisių konservai; плодовая оболōчка vaisiaus žievėlė*.

плодо||жорка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *vaisėdis, Carpocapsa pomonella; ~листник*, -а *bot.* *vaislapis; ~ножка*, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *(vaisiaus) kotėlis, vaiskotis*.

плодо||носить, -нóсит *eig.* *vesti vaisiūs, duoti vaisių, derėti, turėti vaisių; būti vaisingam; в этом году яблони не плодоносят šiėmet óbelys nėveda; молодая яблоня началá p.* *jaunóji obelis pradėjo vesti vaisiūs; ~но́нность*, -и *m.* *vaisūmas, vaisių vedimas, vaisingūmas, derlingūmas; ~но́сний*, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно *vėdantis vaisiūs, tūrintis vaisių, vaisūs, vaisingas, derlingas; vaisinis; плодоносные деревья vaisiniai mėdžiai, vaismedžiai; ~но́шение*, -я *vaisių vedimas, vaisių turėjimas; ~овощной*, -ая, -ое *vaisių-daržovių; vaisių-daržovių auginimo; p.* *магазйн vaisių-daržovių parduotuvė; плодоовощное хозяйство vaisių-daržovių auginimo ūkis; ~переменный*, -ая, -ое *žemd. жр.* *плодосмėнный; ~питóмник*, -а *medėlynas, daigýnas*.

плодород||ие, -я *derlingūmas; vaisūmas; vaisingūmas; ~ность*, -и *m.* *жр.* *плодородие; ~ный*, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *derlingas; vaisūs; vaisingas, плодородная пōча derlinga, trāři dirvā; p.* *год derlingi, vaisingi mėtai*.

плодосмėн, -а *žemd. vaismainis; ~ный*, -ая, -ое; *плодосмėнная систėма vaismainis*.

плодотвóрн||о pro. *sėkmingai, vaisingai, palankiai; p.* *работать sėkmingai dirbti; ~ость*, -и *m.* 1. *vaisingūmas, palankūmas*; 2. *pasen. gyvybingūmas*;

~ый, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. vaisingas, pašūs, produktyvūs; sėkmingas, palankūs; плодотворная деятельность vaisinga veikla; 2. *pasen.* gyvybingas, skatinantis augimą.
плодотворный, -ая, -ое vaisių-uogų.
плодущий, -ая, -ее, -ущ, -а, -е 1. vėdantis vaisius; 2. vislūs.
плотный, -ая, -ое *pasen.* 1. gofruotas (*puz. suknelė*); 2. onduliuotas, subanguotas; ~ый, плюб, плюшь *eig. pasen.* 1. gofruoti; 2. onduliuoti, subanguoti (*plaukus*).
пломба, -ы plomba; положить (поставить) в зуб пломбу užplombuoti dantį; запечатывать пломбой вагон (už)plombuoti vagoną.
пломбир¹, -а *kul.* plombūras.
пломбир², -а plombavimo rėplės.
пломбирование, -я *žr.* пломбировка; ~овать, -рюю, -рюешь *eig.* plombuoti; п. товар plombuoti prekės; п. зубы plombuoti dantis; ~овка, -и plombavimas; п. вагонов вагонų plombavimas; п. зубов dantų plombavimas; ~овочный, -ая, -ое plombavimo, plombojamasis; ~овщик, -а plombootojas.
плоский, -ая, -ое; -сок, -скá, -ско 1. plókščias, neišgaubtas; plókštinis; raplókščias, priplótas, suplótas; плоская поверхность plókščias paviršius; п. напильник *tech.* plókščioji dildė; плоская грудь raplókščia krūtinė; плоская печать *spst.* plókščioji spauda; 2. lėkštas, negilūs; плоская тарелка negili lėkštė; 3. *prk.* paviršutiniškas, negilūs, lėkštas; banalus, nuvalkiotas; плоские фразы nuvalkiotos frazės.
плоско-вогнутый, -ая, -ое *fiz.* plókščiai įgaubtas.
плоско-выпуклый, -ая, -ое *fiz.* plókščiai išgaubtas.
плоскогорье, -я *geogr.* plókštikalnis.
плоскогрудый, -ая, -ое; -уд, -а, -о plókščiakrūtinis, raplókščiakrūtinis.
плоскогубцы, -цев *dgs. tech.* plókščiareplės.
плоскодонка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* plókščiaivis; ~ный, -ая, -ое plókščiadūgnis; плоскодонное судно plókščiadūgnis laivas, plókščiaivis; плоскодонная чашка plókščiadūgnis puodukas.
плоскопечатный, -ая, -ое *spst.* plókščiosios spaudos; плоскопечатная машина plókščiosios spaudos mašina.
плоскостной, -ая, -ое plókštūminis, plókštumōs.
плоскостопие, -я plókščiapėdumas, plókščiapėdiškumas.
плоскость, -и; *dgs.* -и, -ей 1. plókštumas, lėkštumas, raplókštumas, priplotumas; 2. plókštumá; наклонная п. *fiz.* nuožulnioji plókštumá; 3. *prk.* plotmė, sritis, aspektas; рассмотреть вопрос в другой плоскости išnagrinėti klausimą kitoje plotmėje, kitu aspektu; 4. *prk.* banalybė, lėkštūbė; ♦ ка-титься (идти, развиваться) по наклонной плоскости riedėti į pakalnę, tolydžio smūkti.
плот, -á sielis, sieliai.
плотва, -ы *zool.* mēksras, kūoja, *Rutilus rutilus*.
плотина, -ы užtvanka; užtura; ~ный, -ая, -ое užtvankos, užtvankinis.
плотить, плочу, плотить *eig.* rīšti į sielius.

плотнеть, -ёю, -ёешь *eig.* tankėti, standėti, stangrėti, stangėti; sūdrėti; storėti; riebėti.
плотник, -а dailidė; ~чать, -аю, -аешь *eig.* dailidžiauti, dirbti dailidės darbus; ~чество, -а dailidžiavimas, dailidystė; ~чий, -ья, -ье dailidės, dailidžių; плотничья бригада dailidžių brigada; ~чный, -ая, -ое dailidės, dailidinis; п. инструмент dailidės įrankiai; плотничное дело dailidės amatas, dailidystė.
плотня *pro.* 1. glaūdziai, staūdziai, glaustaī, tánkiai, suspaustaī, susispáudus; п. стояли люди glaustaī, susispáude stovėjo žmonės; п. соединить glaūdziai sujungti; платё п. облегаёт её фигуру suknėlė aptempia jōs figūrą; 2. sandariaī, akli-naī, kietai, tvirtai; п. закрыть дверь sandariaī uždaryti duris; п. сжать губы kietai, stipriai sučiaupti lūpas; п. уснуть кietai užmigti; 3. tirštaī, gaūsiai, tánkiai, apsciaī; п. населённая страна tirštaī gyvenama šalis; 4. sōciaī; п. поест *šnek.* sōciaī, drūtai paválgyti; ~ость, -и *m.* 1. sandarumas; glaustumas; п. соединения sujungimo sandarumas; п. труб vamzdžių sandarumas; 2. standumas, tankumas, tirštumas, tañkis; sūdris, sūdrumas; п. ткани audinio tankumas; п. по утку атаудų tankumas; п. веществá mēdziagos sūdrumas, tankumas; п. газа дūjų tankumas; п. населения gyventojų tankumas, tirštumas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. tankūs, glaūstas, glaūdus, tirštas, sūdrūs, diržingas; плотная ткань tankūs audinys; плотная древесина diržinga, tanki mediena; 2. sandarūs, glaūdus, áklines, sulėistas, añkštas, suspaustas; окна были закрыты плотными ставнями langai buvo uždaryti sandario-mis langinėmis; 3. tirštas, kompáktinis, sūglaustas; п. тумán tirštas rūkas; плотная масса kompáktinė, tiršta masė; 4. kietas, sukietėjęs, drūtas, gvaldus (*puz. smėlis, sniegas*); 5. tvirtas, krėsnas, diržingas; įsigānęs, įsipenėjęs; 6. sotūs, gau-sūs, drūtas; skalsūs; п. ужин sotl vakariēnė; 7. tirštas, susispáudęs, kompáktiškas, kompáktinis, susiglaūdęs (*puz. minia*); ♦ п. кубометр klet-metris.
плотов, -а 1. sielininkas; 2. sielių vilkikas (*gar-laivis*); ~ой, -ая, -ое 1. sielio, sielių, sielinis; 2. -oro *dkt.* sielininkas; ~щик, -á 1. sielininkas; 2. kėltininkas, pláustininkas.
плотовой, -а *žr.* плотовой (*1 reikš.*).
плотоядное, -я *pasen.* geidulingumas, gašlumas, paleistuvystė; ~ник, -а *pasen.* gašliautojas, paleis-tūvis.
плотоядность, -и *m.* 1. plėšrumas; 2. *prk.* gašlumas, geidulingumas; ~ый, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. (*apie žuvis*) mėsėdis; plėšrūs, mėsėdra; 2. *prk.* geidulingas, gašlus; aistringas; ♦ п. зуб gašlūdinis dantis.
плотский, -ая, -ое *pasen.* geidulingas, aistringas, gašlus, paleistuvingas, kūniškas.
плоть, -и *m. pasen.* 1. (*žmogaus, gyvūno*) kūnas; mėsos; 2. *tarm.* plėiskanos, blūzganos; крайняя п. anat. prieodė, apyvarpė, vainikėlis; ♦ п. и кровь (п. от плоти) kūnas iš kraujas; облечь в п. и кровь suteikti kūnišką, materiálių pavidalą, mate-riálią formą; принять п. įsikūnyti; облечься в п.

и кровь įgýti, įgáuti kūnišką, materiālų pavidaľą, materiālią fōrmą, įsikúnyti, sumaterialėti.

плóхо 1. *prv.* blogai, prasta; п. рабóтать *blogai* dirbti; с деньга́ми было плóхо сù pinigais buvo striùka; 2. *eina tariniu* blōga, negėra.

плоховáт||о *prv.* *šnek.* blogokai, prastokai; silpnokai; ~ый, -ая, -ое; -át, -а, -о blogokas, apýblogis, menkókas, prastókas, apýprastis; silpnókas; плоховáтооо здорóвье silpnóka sveikatà.

плохóй, -áя, -óе; плох, -á, плóхо 1. blōgas, prastas, netikęs; palaikis; menkavertis; п. хлеб *blōgà*, prastà dúona; п. товáр *blōgà*, menkaverťe prėkė; п. рабóтник *prastas*, netikęs darbúotojas; плохóе пальтó palaikis apsiaústas; плохóе извėстие *blōgà žinià*; плохóе настроėние *prastà nùotaika*; 2. silpnas, blōgas; больнáя óчень плохá ligonė labai menká, silpnà; ♦ с ним шúтки плóхи сù juo menki juokaí, sù juo reikia būti atsargiam.

плóхонький, -ая, -óе; -óнек, -óнька, -óнько *šnek.* 1. blogùtis, menkùtis, prastùtis; 2. silpnùtis.

плочý *žr.* плотýть.

плошáть, -áю, -áешь *eig.* 1. *šnek.* apsirikti, klýsti, darýti klaidàs, (apsi)žiopsóti, pražiopsóti, nesumėsti, nesusivókti, būti nesumaniám; не плошáй! nežiopsók!; 2. *tarm.* blogėti, silpti, eiti blogýn; здорóвье плошáет sveikatà blogėja.

плóше 1. *bdv.* плохóй *aukšt.* l.; 2. *prv.* плóхо *aukšt.* l.

плóшка, -и; dgs. kilm. -шек, *naud.* -шкам 1. *šnek.* (*negilus*) dubenėlis, lėkštėlė; (*medinė*) kaukėlė; 2. spifigsė, žibėlė, žibė.

плошáдка, -и; dgs. kilm. -док, *naud.* -дкам 1. aikštėlė; plotmėlė; тėннисная п. тėнисо aikštėlė; 2. (*lentinė*) *pakyla*, tiltėlis; aikštėlė; варóнная п. varóно aikštėlė.

плошáднóй, -áя, -óе 1. *pasen.* výkdomas, výkstantis aikštėjė; 2. nešvankùs, biauřùs, šlykštùs, nepadorùs, neprastabuřniškas, šunbuřniškas; šiurkštùs, drėbtinis, storžiėviškas; gátvinis (*keiksmas, plūdimas, kalba*); плошáдная брань šlykštùs, šunbuřniškas keikimasis; ♦ плошáднóй теáтр *pasen.* balagānas.

плошáдочный, -ая, -óе 1. aikštėlės, plotmėlės; 2. *pakylòs*.

плóщадь, -и; dgs. -и, -ей *m.* 1. aikštė; plotmė; на рóд собрался на плóщади žmónės susiriñko aikštėjė; базáрная п. tuřgaus aikštė; 2. plótas, apimtis; п. здáния pàstato plótas; п. квáдрáта *mat.* kvadráto plótas; посевные плóщади *pasėlių plótai*; цėлая п. лėса visas miškas, visas miško plótas.

плóще 1. *bdv.* плóский *aukšt.* l.; 2. *prv.* плóско *aukšt.* l.

плуг, -а; dgs. -á plūgas, žágrė, stugùtis; дýсковый п. diskinis plūgas; ~áрь, -áя artójas; arėjas; plūgininkas; ~овóй, -áя, -óе plūgo, žágrės.

плуж||ник, -á *tarm.* 1. norāgas; 2. *šnek.* artójas; ~ók, -жкá plūgėlis; žágrėlė.

плýнжер, -а *tech.* plūnžeris; ~ный, -ая, -óе plūnžerinis; п. насóс plūnžerinis siurblys.

плут, -á 1. sùkčius, apgavikas, prigavikas, krūčas, klāsius; 2. *šnek.* gudruolis, klastūnas, šelmis, gudragalvis, pergalyvs.

плутáть, -áю, -áешь *eig. šnek.* 1. klaidžioti, klydinėti, dūkinėti, klýdinti, klaidinėti, dūkinti, žiòrlinti; bastýtis, klajóti, bastinėtis; vādalotis; 2. *pasen.* páiniotis, pintis (*mintyse*).

плутýшка, -и; dgs. kilm. -шек, *naud.* -шкам *v. šnek.* gudruolėlis, viliiūgėlis, gudrėlius.

плýтни, -ей *dgs. šnek. niek.* apgavystės, suktýbės, klāstos, šelmýstės; gudrýbės.

плутовáт||ость, -и *m.* suktūmas, apgavikiškūmas, klastingūmas, gudruoliškūmas, viliiūgiškūmas; buklūmas, buklýstė; ~ый, -ая, -óе; -át, -а, -ó apýsuktis, suktókas; šelmiškas; п. человек suktókas žmogùs; п. взгáлд šelmiškas žvilgsnis; ~ь, -утýю, -утýешь *eig. šnek.* sukciauti, apgaudinėti; gudrauti, gudragalviuoti; klastóti.

плутовá||ка, -и; dgs. kilm. -вок, *naud.* -вкам 1. apgavikė, sùkčiuviene; 2. gudruolė, gudragalvė; klastūnė, šelmė; išdykėlė, viliiūgė; ~скóй, -áя, -óе 1. sùktiškas, sùktas, apgavikiškas; 2. gudruoliškas, šelmiškas, viliiūgiškas; ~ствó, -á suktýbė, sukciaivimas, apgaudinėjimas; šelmýstė.

плутокрáт, -а *niek.* plutokrātas; ~ический, -ая, -óе plutokrātinis; plutokrātiškas; ~ия, -и plutokrātijà; plutokrātai.

плутóний, -я *chem.* plutonis.

плывýн, -á dribsmėlis; ~ный, -ая, -óе 1. dribsmėlio; 2. sleñkantis, slankùs; п. бėпер sleñkantis краñtas; плывýнная порóда slanki uoliena.

плывýч||есть, -и *m.* praskydimas, skydūmas; sklidūmas; ~ий, -ая, -ее praskýdės, skýstas; paskýdės; skydùs.

плыть, плывý, плывėшь; бýт. плыл, -á, плýло *eig.* 1. plaukýti, plaukti, plaukioti, plaukstýti; плывýть плывýт plaukikai plauko; корáбль плывėт laivas plaukia; 2. *prk.* sklisti, plisti, plaukti; plevėnti; пėсня плывėт по полям dainà sklifda, plaukia laukaís; орėл плывėт под облакáми erėlis plevėna debesysė; по небý тýчки плывýт dangumi debesėliai plaukia, sleñka; воспомина́ния плýли емý навстрėчу prieš jò akis slifko atsiminimai; ♦ п. по течėнию plaukti pasroviui, veikti nesavarañkiškai; п. прóтив течėния veikti savarañkiškai, nesutikti sù pýraujančia nuomone; дėньги емý плывýт в рýки pinigai jam plauktė plaukia, pinigùs jis rieškùčiomis sėmia.

плюгáвец, -вца *šnek. niek.* susisùkėlis, nustumgėlis, nusisùkėlis; ~ость, -и *m.*, ~ство, -а *šnek.* nustumgimas, atgrasūmas; ~ый, -ая, -óе; -áv, -а, -о *šnek.* nustumgės, sumėñkės, susisùkės, (at)grasùs, kòktùs, šleikštùs.

плýнуть, -ну, -нешь *ivk.* (nusi)spiauti; ♦ раз п. vienì niekai, tik nusispiauti.

плюрализм, -а *fil.* pluralizmas.

плюс, -а 1. pliusas; знак плýса *mat.* pliuso ženklas; ерó предложėние имėет много плýсов *prk.* jò pasiūlymas turi daug pliusų; 2. *nkt.* pridėti, plius; сто п. дєсятъ prie šimto pridėti dėšimt, šimtas plius dėšimt.

плýска, -и *bot.* taurėlė, gožėlė.

плýсн||á, -ы; dgs. плýсны, -сен, -снам slėсна; lėtėna, pėdà; ~евóй, -áя, -óе pėdos; плýсневые кóсти (*kojos*) pėdòs, slėsnos kàulai.

плýха, -и *šnek.* aĩtausis, ausinė; закатýть плýху kifsti aĩtausj.

плюхать, -аю, -аешь *eig. žr.* плюхнуть; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. šnek. žr.* плюхнуться.

плюхнуть, -ну, -нешь *įvk. šnek.* 1. dribti, smūkti, virsti; п. в кресло (su) dribti į kreslą; 2. patėkšti, su trenksmu padėti; **~ся**, -нусь, -нешься *įvk. šnek.* dribtelėti, (su) dribti, šlėptelėti.

плюш, -а pliušas.

плюшевый, -ая, -ое pliušinis, pliušo.

плюш, -á *bot. gėbenė, Hedera*; **~евóй**, -áя, -óе gėbeninis, gėbenės, gėbenių.

плюш||ение, -я plojimas; **~ильный**, -ая, -ое plojimo, plojamasis; плющильная машина plojimo mašina; **~ить**, -щу, -щишь *eig. tech. plóti (ploninti)*; п. алюминий plóti aliuminį; **~иться**, -нтся *eig.* 1. plótis; 2. būti (su) plojamam.

плюю *žr.* плевать.

пляж, -а raplūdimys, pliažas.

пляс, -а *šnek. šokimas, šokis*; пуститься в п. pasilėisti, imti, pradėti šokti.

плясать, пляшú, пляшешь *eig. šnek.* 1. šókti (*puz. liaudies šoki*); 2. *prk.* šokinėti, drebėti (*puz. ranka*); ♦ п. по чьей-л. дудке (п. под чью-л. дудку) kienō dūdon pašti.

пляс||ка, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам 1. (*liaudies*) šókis; šokimėlis; 2. šokimas; **~овóй**, -áя, -óе šókių, šókió.

плясун, -á *šnek.* šokėjas; šokikas; šokuotojas; циркóвóй п. cirko akrobātas; лихóй п. šaunūs šokėjas; **~ья**, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -нъям *šnek.* šokėja, šokikė.

пляшú *žr.* плясать.

пневмáт||ика, -и *tech. pneuātika*; **~ический**, -ая, -ое *tech. pneuātinis*; п. пресс пневмáтинis prėsas.

пнйстýй, -ая, -ое; -ист, -а, -о kelmúotas; пнйстая мѣстность kelmýnė, kelmūnas, kelmāvietė.

пну́ть, пну, пнѣшь *įvk. šnek.* paspirti, spirtelėti, įspirti; п. ногóй (i) spirti kója.

пня *žr.* пень.

по *prl.* 1. *su naud. (vartojamas nurodyti veiksmo vietai)* pō; ходить по лесу váikščioti pō miška; ѣздить по городу važinėti pō miestą; странствовать по чужим странам keliáuti pō svėtimas šalis; 2. *su naud.* pė; хлопнуть по плечу plėkštelėti pė pėtį; по всей стране прокатилась волна протѣстов pė visą šalį prāūžė, pėrsirito protėstų bangā; 3. *su naud.* į; расставить книги по полкам sudėti, sustatýti knygas į lentýnas; стрелять по противнику šaudyti į priešą; 4. *su naud.* palei, pagal, šalia, gretā, išilgai; идти по самому краю дороги eiti pagal pátį kėlio pākraštį, eiti pačiu kėlio pākraščiu; продвигаться по ручью slinkti, žygiuoti palei úrę, paurių; 5. *su naud.* iš; узнать по глазам pažinti iš akių; жeníлись по любви susituokė iš mėilės; по внешности iš išorės, iš išvaizdos; узнать по лицу pažinti iš vėido, iš išvaizdos; по профессии учитель iš profesijos mokytojas; 6. *su gal.* ligi, iki; по десятое сентября ligi rugsėjo dešimtósios (dienōs); я занят по горло tūriu darbo iki kāklo; 7. *su prep.* pō; по возвращении домой pō sugrįžimo, sugrįžus į namūs; по смерти pō mirties; он оставил добрую память по себе jis miřdamas paliko gėrą atminimą; 8. *su naud. (varto-*

jamų veiksmo vietai, būdai ir laikui nurodyti, verčiamas įnagininku); идти по дороге eiti kėliu; летать по воздуху skraidýti óru; ѣхать по железной дороге važiuoti geležinkelio; плыть по морю plaũkti jūromis; ѣхать по шоссе važiuoti plėntu; спуститься по лестнице nultipti, nusilėisti laiptais; заниматься по вечерам dirbti, mokytis vakaraís; говорить по телефону kalbėti telefonu; получить по почте gauti paštu; 9. *su naud. (vartojamas nurodyti vietoms, kurios lankomos, verčiamas džen. galininku)*; ходить по театрам lankýti teatrūs; ходить по соседям lankýti kaimýnus; 10. *su naud.* dėl; pė; по стечению обстоятельств dėl susidariusių aplinkýbių; не явиться на работу по болезни neatvũkti į darbą dėl ligōs; освободить от работы по старости (лет) atlėisti iš darbo dėl senātvės; сделать по глупости padaryti pė kvailūmą; по ошибке попасть не в тот вагон pė klaidą patėkti nē į tą vagoną; 11. *su naud.* pagal; по поручению pagal pavedimą; осужден по закону nuteistas pagal įstatymą; работы производятся по плану darbai vykdomi, vyksta pagal plāną; он одевается по моде jis reñgiasi pagal mādā, madingai; 12. *su naud.* anót, pasāk, pagal, sėkant; по Крылову pasāk Krilovo; по его следам sėkant jō pėdomis; по его словам pasāk jō; по твоему распоряжению pagal tavo nuródytą, tavo nuródytu; 13. *su naud. (vartojamas nurodyti veikimo sričiai, pobūdžiui, verčiamas džen. kilmininku)*; специалист по стрельбе šaudymo specialistas; соревнование по баскетболу krepšinio varžýbos; чемпионат по футболу futbolo čempionātas; бюро по найму samdyto biūras; охота по крупному зверю stambių žvėrių medžioklė; родственники по матери giminės iš mótinos pūsės, mótinos giminės; товарищ по работе darbo draugas; товарищ по парте sūolo draugas; 14. *su gal. (vartojamas nurodyti kiekvieno vieneto kainai arba kiekiui, kuris tenka kiekvienam)* pō; досталось каждому по десять рублей kiekvienam tēko pō dešimt rublių; брать по три яблока imti pō tris obuolius; я уплатил по три рубля за килограмм sumokėjau pō tris rublius už kilogramą; 15. *su gal. (vartojamas siekimo objektui pažymėti, verčiamas kilmininku)*; мы ходили в лес по малину mēs ėjome miškā aviečių, aviečiauti; сходи к речке по воду пueik į upelį vandeis; 16. *su naud.* звать по имени vadinti vardū; звать по фамилиям šaukti pavardėmis; 17. *su naud. ir prep. (vartojamas veikimo kryptiai nurodyti)*; тоска по родине tėvynės ilgesys; скучать по возлюбленной ilgėtis mylimósios; 18. *su naud.*; выбрать профессию не по себе pasiriñkti sau netiñkamą profesiją; от его поведения мне стало не по себе dėl jō elgesio mán pasidārė nemalonu, dėl jō elgesio aš su-trikaũ; мне было очень не по себе aš buvau visai nesāvas, jaučiausi labai blogai; 19. *su naud.*; лучший по качеству geriausias kokýbės; по годам он еще не стар amžiumi jis dar nesėnas.

по- 1. *priešdėlis prie savybinių įvardžių*; по-моему a) mąno nuomone; b) manaip, kaip aš noriu; по-своему savaip; по-твоему a) tavo nuomone; b) tavaip, kaip tú nori; 2. *priešdėlis prie būdvar-*

džių ir prieveiksmių: по-старому рб сеповеі; по-новому пайювішкai, пайяіар, по-другому китаір; по-хоробшему геруоју, гѣруму; он одѣт по-лѣтнему јіс апсирѣгес вѣсарішкai; говорить по-литовски калбѣти лйтувішкai; по-дружески драугішкai; вѣет по-волчьи каукіа каір вйлкас.

по... 1. *veiksmazodžių priešdėlis, reiškiantis*:

1) *veiksmo pradžių, pvz.*: поползти pradėti šliaužti; 2) *veiksmo, vykstančio trumpą laiką, nežymų ar nepilną mastą, pvz.*: поспать pamiegoti; попрыгать pašokinėti; 3) *kartu su priesagomis -ыва-, -ива- veiksmo pasikartojimą, neapibrėžtą trukimą, pvz.*: покрывать šūkčioti, šūkauti; 4) *veiksmą, liečiantį daugelį asmenų, daiktų, pvz.*: попрытаться išsislapstyti; 2. *būdvardžių priešdėlis, reiškiantis*: 1) *įvykimą po to, kas nurodyta kamieniu, pvz.*: пореформенный poreforminis, помертвый pomirtinis; 2) *atitikimą to, kas nurodyta kamieniu, pvz.*: подходящий pajamų, pajaminis; 3) *susijimą su kiekvienu iš daiktų, nurodytų kamieniu, pvz.*: почасовой (kas)valandinis; 4) *artumą, buvimą netoliese, pvz.*: пограничный pasieninis; 3. *būdvardžių ar prieveiksmių priešdėlis, teikiantis būdvardžių ar prieveiksmių reikiamos kokybės susilpnėjimo įspūdį, pvz.*: поменьше a) mažėlesnis; b) mažėliau.

поалеть, -ѣет *įvk. šnek.* paraūsti, nuraūsti; paraūdonuoti, išraūdonuoti; nugaisruoti.

поахать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* paaičioti, paaičioti, paaiksėti; padejūoti.

побагровѣть, -ѣю, -ѣешь *įvk. (taisiai)* nuraūsti, išraūsti.

побаваться, -аюсь, -аешься *eig.* prisibijoti, būkštauti, báimintis, nuogastauti; vāngstyti, privēngti; bijoti, gandėtis.

побалагурить, -рю, -ришь *įvk. šnek.* paplepėti, pašnekučiuoti, pataūkšti, pajuoakauti; pabľėbti, parāškėti.

побаливать, -ает *eig. šnek. (po truputį, retkarčiais)* sorėti, skaudėti, skaudėnti, sopuliuoti.

побаловать, -люю, -лুষь *įvk.* palėpinti; pavaišinti; побалуйте меня табачком pavaišinkite manė tabakėliu; ~ся, -луюсь, -лুষься *įvk. šnek.* pasilėpinti; pasilinksminti, pasiaūsti; пусть діти немōжко побалуются tegul vaikai truputį pasiaūčia.

побалтывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. teliūskuoti, skalanduoti, plākti (*skysti*); 2. maskatuoti, tabaluoti, sūpūoti, matarūoti, makalūoti, makarūoti; maksėti; mosikuoti, mostykuoti.

побалтывать², -аю, -аешь *eig. šnek.* taūkšti, plepėti, tauškėti, tarškėti, taūzyti; pliaūkšti.

побарабанить, -ню, -нишь *įvk.* 1. pabūgnyti; 2. pabārbinti, pabārskinti.

побасѣнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам (linksmā) pasakėlė; išmonė.

побаюкать, -аю, -аешь *įvk.* paliūliuoti, pačiūčiuoti, pasūpuoti.

побѣ¹, -з pabėgimas, (pa)sprukimas; pabėgā; pašiālinimas, sprūdimas.

побѣ², -а auglys, atžalā, atgajā, ūgis; годово́й п. mētūgis.

побѣгать, -аю, -аешь *įvk.* pa(si)bėgioti; pa(si)laksyti; pasiaūsti.

побегу́ *žr.* побѣжать.

побегушк||а, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам v. ir m. *šnek.* pasiuntinėlis, pasiuntinukas, kūrjeris; ~и, -шек *dgs.* pasiuntmenės; lākstymas (*su rūpestiais*); ♦ быть на побегушках a) būti pasiuntinukū; b) būti pastumdėliu; būti siuntinėjamam, varinėjamam.

побѣда, -ы pėrgalė, nugalėjimas, laimėjimas, įveikimas; п. над фашистскими захватчиками pėrgalė prieš fašistinius grobikū; п. советского строя tarýbinės sántvarkos laimėjimas, pėrgalė; советские спортсмены одержали победу tarýbiniai spórtininkai nugalėjo, iškovójo pėrgalę.

побѣдит, -а *tech.* pobeditas (*volframo lydiny*s).

побѣдитель, -я v. nugalėtojas; apgalėtojas, laimėtojas; ~ница, -ы nugalėtoja; apgalėtoja, laimėtoja.

побѣдить, -ишь *įvk.* nugalėti; apgalėti, laimėti, įveikti; п. соперника įveikti varžovą; п. сомнения *prk.* įveikti abejonės; п. предассудки *prk.* atsi-kratyti prietaisais; п. отсталость *prk.* įveikti atsilikimą.

побѣдный¹, -ая, -ое pėrgalės; pergalingas, nugalėjimo; п. клич pėrgalės šūkis; побѣдное шествие pergalingas žygiavimas.

побѣдный², -ая, -ое *roez.*: побѣдная голова (головушка) vargšėlis, vargšėlė, bedālis, bedālė.

побѣдоносный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. pergalingas, nugalintis; nugalėtojų; побѣдоносное войско nugalėtojų kariuomenė; побѣдоносная война pergalingas kāras; побѣдоносная социалистическая революция pergalinga socialistinė revoliucija; 2. *prk.* triumfuojantis, triumfinis.

побѣжал||ость, -и m. *chem., tech.*: цвет побѣжалости pūkstanti spalvā; ~ый, -ая, -ое *chem., tech.*: побѣжалые цвета pūkstančios spalvos.

побѣжать, -егу, -ежйшь, -егут *įvk.* 1. pasilėisti, imti bėgti; мальчик побѣжал домой berniukas pasilėido bėgti namo; противник не выдержал и побѣжал priešas neatlaikė ir pasilėido bėgti; 2. išbėgti, iškūrti; nubėgti, nukūrti; он побѣжал в лес jis išbėgo į mišką; люди побѣжали в сарай žmonės nubėgo į daržinę; 3. imti tekėti, nutekėti; с гор побѣжали ручьи nuo kalnų nutekėjo upėliai.

побѣждать, -аю, -аешь *eig.* nugalėti, įveikti; laimėti; они всегда побѣждали jie visuomet nugalėdavo, įveikdavo, laimėdavo, *žr.* побѣдять.

побѣжка, -и bėgsena, aliūtras (*pvz. arklio*).

побел||еть, -ѣю, -ѣешь *įvk.* pabalti, pabaluoti; ~ить, -елю, -елишь *įvk.* išbāltinti, išbāldyti, pabāltinti; baltai nudažyti; išbāltinti, išbāltinti (*pvz. audeklą*).

побѣлка, -и bāltinimas, bāldymas; išbāltinimas, pabāltinimas, pabālinimas.

поберѣ *žr.* поберѣчь; ~ся *žr.* поберѣчься.

поберегу́ *žr.* поберѣчь; ~сь *žr.* поберѣчься.

побережѣшь *žr.* поберѣчь; ~ся *žr.* поберѣчься.

поберѣж||ный, -ая, -ое pakrantės; pāupio, pāezerio, pajūrio (*pvz. gyventojas*); ~ье, -я pakrantė; paurys, paezerė; п. моря pajūris.

поберѣчь, -егу, -ежйшь, -егут; *būt.* -ѣр, -еглā, -еглō *įvk.* 1. pasāugoti; 2. patausoti; ~ся, -егу́сь, -ежйсья, -егутся; *būt.* -ѣрся, -еглāсь, -еглōсь *įvk.* pasisāugoti, pasisėrgėti.

поберу́ *жр.* побра́ть.

побеседовать, -дую, -дуешь *жк.* pasikalbėti, pasišnekėti; paplepėti.

побесить, -ешу́, -ёшишь *жк. šnek.* paérzinti, pakiršinti; ~ся, -ешусь, -ёшишься *жк. šnek.* 1. pasiautėti, parųkti, pakiršti; 2. pasiausti, padūkti, pašėlti (*kurį laiką*).

побеспокоить, -кою, -ко́ишь *жк.* sutrukdýti, sugaišinti; п. директора своим предложением sutrukdýti direktoriui savo pasiūlymu, pasikalbėti su direktorium apie savo pasiūlymą; ~ся, -коюсь, -ко́ишься *жк.* 1. būti sunerimusi, susirūpinusi (*kurį laiką*); 2. pasirūpinti, panerimauti.

побешу́ *жр.* побесить; ~сь *жр.* побеситься.

поби́р||а́ться, -аюсь, -а́ешься *eig. šnek.* elgetauti, išmaldauti, duoneliuoti; ~у́шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *v. ir m. šnek.* elgetautojas, elgeta, duoneliautojas, išmaldautojas; elgetautoja, duoneliautoja, išmaldautoja.

поби́ть, -бы́о, -бе́ешь *жк.* 1. primušti, prilūpti, išlūpti, apkūlti, apdaužyti, apsnukiūoti; 2. išdaužyti, sudaužyti, iškūlti, išmūšti (*pov. indus, stiklus*); грáдом побы́ло хлеба́ krusà išmušė javūs; 3. išžudyti, išmūšti; 4. sumušti, nugalėti, įveikti (*varžybose*); viršyti, gauti viršų; п. рекорд viršyti rekordą; ~ся, -бы́юсь, -бе́ешься *жк.* 1. susimūšti, susidaužyti, susikūlti, sudūžti; apsidaužyti; я́блоки в мешкáх побы́лись obuoliai maišuose apsidaužė; 2. *prk. šnek.* prisikamūoti, nusikamūoti, privargti, prisipiūkti; ♦ п. об заклáд *šnek.* susilážinti, sukirsti, eiti lažybų.

поблагодарить, -рю́, -ри́шь *жк.* padėkoti.

поблажа́ть, -аю, -а́ешь *eig. šnek.* pernelýg nuolaidžiauti, pataikauti.

поблажи́ть, -жу́, -жи́шь *жк. šnek.* padūkti, pašėlti, pakvailiūti.

побла́жка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *šnek.* nuolaidžiavimas, pataikavimas, atlaidūmas, žiūrėjimas prō pirštūs.

побледне́ть, -ею́, -е́ешь *жк.* išblýkšti, nublýkšti, išbáliti, nublaškiti.

поблѣ||лнй, -ая, -ое 1. nuvýtes, suvýtes (*apie augalus*); 2. pablýkės, nublýkės, nušýtes (*apie spalvas*); ~нутъ, -ну, -нешь; *būt.* поблѣк, -ла, -ло *жк.* 1. nuvýsti, pavýsti, suglėbti; 2. nublūkti, nušýsti.

поблѣскивать, -ает *eig. ir поблѣскивать, -ает eig.* blýkčioti, blyksėti, žýbčioti, žybsėti, švýscioti.

поблестѣ́ть, -ешу́, -естись *жк.* pažibėti, pablizgėti, pamirgėti, pablizguliūoti.

поблн||же 1. artėlėsnis, artėsnis; 2. *prv.* artėliau, arčiau; ~зости *prv.* netoliese, arti.

поблиста́ть, -аю́, -а́ешь *жк. жр.* поблестѣть.

побожиться́, -жусь, -жи́шья *жк.* pasidievžyti, pasidievagoti.

побон, -ев *dgs. smūgiai, kumščiai, kiščiai, kumščiaivimas, mušimas; следы́ побоев mušimo, smūgių žymės; получить п. būti sumuštam, gauti lūpti, mūšti; терпѣть п. kęsti smūgiūs.*

побонище, -а 1. *pasen.* (*didelės, kruvinos*) kautynės; mūšis; 2. *pasen.* kautynių vietà, mūšio laukas, kovavietė; 3. *šnek. (kruvinos, žiaurios)* muštynės, grumtynės.

поболеть¹, -ею́, -е́ешь *жк. šnek.* pasifgti.

поболеть², -лът *жк.* paskaudėti (*kurį laiką*).

поболтáть¹, -аю́, -а́ешь *жк. šnek.* pateliūskūoti, paskalandūoti, paplákti.

поболтáть¹, -аю́, -а́ешь *жк. šnek.* pateliūskūoti, pasikalbėti, pakalbėti; paplepėti; papliaukšti, paliežuvauti.

побольше 1. didelėsnis, didėsnis; 2. *prv.* kiek daugiau, daugėliau.

побор, -а *pasen. жр.* победы.

поборни||к, -а gynėjas, kovotojas, kovādraugis, užstojėjas; šalininkas; п. свободы láisvės gynėjas, kovotojas už láisvę; ~ца, -ы gynėja, kovotoja, šalininkė.

поборóть, -орю́, -орешь *жк.* 1. įveikti, parlsti, parblókšti, paguldýti ant menčių, parveikti; 2. *prk.* nugalėti, suvaldýti, sutrámdyti, įveikti; п. чувство стрáха nugalėti, suvaldýti báimės jáusmą; ~ся, -орюсь, -орешья *жк.* 1. pakovoti, parungtyniauti, paimtyniauti; 2. pasirūngti, susikirsti; pasipriešinti.

поборы́, -ов *dgs. (vns. побор, -а) pasen.* 1. (*pernelýg dideli*) mokesčiai; riñkliavos; 2. kųšiai.

побóчный, -ая, -ое 1. pašalinis, šalutinis; antraeilis; п. вопрос antraeilis kláusimas; п. доход pašalinės pajamos; 2. *pasen.* nesantuokinis, gautinis; п. ребенок pàvainikis.

побоя́ться, -бою́сь, -бойшья *жк.* pabijoti, pabúgti; išsigąsti.

побранить, -ню́, -ни́шь *жк.* pabarti, išbarti; ~ся, -нюсь, -ни́шья *жк.* susibarti, apsibarti, susirieti.

побрасывáть, -аю́, -а́ешь *eig.* mētyti, mēčioti.

побрат||а́ться, -аюсь, -а́ешься *жк.* susibroliauti, susibroliuoti; susigiminiūoti; ~йм, -а įbrolis, bičiūlis; ~ймство, -а susibroliaivimas, susibičiuliavimas.

по-брáтски *prv.* bróliškai; bičiūliškai.

побра́ть, -беру́, -берёшь; *būt.* -брáл, -бралá, -брáло *жк. šnek.* paimti (*visus, tam tikrą skaičių*); побра́ли всех в солдаты pácmė visūs į kariūomenę; ♦ чѣрт тебá побери́ (чѣрт бы тебá побрáл) velniai tavė ráuty, riñktų, paimtų, griebtų.

побреду́ *жр.* побрестъ.

побрѣзгáть, -аю́, -а́ешь *жк.* pasibiaurėti, pasišlykštėti, pasigrasýti; ♦ не побрѣзгай(те) нáшим урощением прáшом válgyti, váišintis, nesipuikūoti.

побрѣзговáть, -гую́, -гуешь *жк. жр.* побрѣзгать; ♦ не побрѣзгуй(те) *жр.* не побрѣзгай(те).

побрёл *жр.* побрестъ.

побрести́, -еду́, -едёшь; *būt.* -брёл, -брелá, -брелó *жк.* iškiūntinti, nukiūntinti, išdūlinti, nudūlinti, nusprūdinti; он побрёл к соседу jis nudūlino, nukūntino pàs kaimyną.

побрёю *жр.* побрить; ~сь *жр.* побриться.

побрить, -брёю, -брёешь *жк.* nuskūsti, apskūsti (*barzdą*); ~ся, -брёюсь, -брёешься *жк.* nusiskūsti, apskūsti (*barzdą*).

побродить¹, -ожу́, -о́дишь *жк. šnek.* pavaikštinėti, pakiūtinėti, paslankioti, padūlinėti; pasibastýti, pasiválkioti, paklaidžioti.

побродить², -одит *жк.* parúgti, parūgėti, įrūgėti; квас достáточно побродил girá pakafkamai įrūgėjo.

побродя́га, -и *pasen. šnek.* (pa)bastūnas, pabálda, valkūnas, áitас, válkata.

поброжу́ *жр.* побродить¹.

побросать, -аю, -аешь *юв.* 1. išmesti, išbarstyti, iššvaistyti; numesti; 2. pamesti, aplėisti; 3. pamėtyti (*tam tikrai laiką*).

побрызгать, -аю, -аешь *юв.* pašlakstyti, papurkšti, pakrapėnti.

побрызжать, -жү, -жйшь *юв. šnek.* paniurnėti, paburbėti, pamurmėti, paniurzėti, pabambėti.

побрыкать, -аю, -аешь *юв. šnek.* 1. pabárškinti, pažvaiginti, patárškinti, patauškėnti; 2. pabarškėti, pažvangėti, patarškėti; ~ивать, -аю, -аешь *eig.* 1. bárškinti, tárškinti, žvaiginti, tauškėnti, barkšnóti; 2. barškėti, žvangėti, tárškėti; ~ушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* 1. barška-las, barškūtis, barbalas, tarškūtis, barbynė; 2. *prk.* mešnikiekis, mažmožis.

побудитель, -я *в.* skātingojas, žādingojas; rāgingojas; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно skātinamasis, žādinamasis, rāginamasis; *п.* motyvas (побудительная причина) paskatà, skatulys, ākstinas.

побудить¹, -ужү, -удишь *юв.* 1. rabūdinti, pažādinti, prikėlti, pakėlti (*iš miego*); побудь меня завтра рано утром rabūdink, prikėlk, pažādink manė rytój anksti rytà; он своим шумом всех побудил jis betriukšmāudamas visus išbūdino, sukėlė; 2. išjūdinti, pakėlti (*iš guolio*); *п.* волка pakėlti vilką (*bemedžiojant*).

побудить², -ужү, -удишь *юв.* paskātinginti, parāginti, praākstinti, pakūtrinti, padilginti; pastūmėti, pastūmti, dūoti impūlsà; похвала побудила учиться pagyrimas paskātingo mokytis; нужда побудила егò к этому vařgas jį pastūmėjo į tai, į šitą pòelgį.

побуду *жр.* побыть.

побужд||ать, -аю, -аешь *eig.* skātinginti, rāginti, ākstinti, kūtrinti, dilginti; ~ение, -я skātinimas, rāginimas; paskatà, skatulys, paskātinimas, ākstinas; слéдовать побуждению сердца širdiės liepiamam darýti, širdiės balso paklausyti; слéдать по собственному побуждению (из собственного побуждения) savo valią, savo póru, iniciatyvą padarýti.

побужу *жр.* побудить^{1, 2}.

побурел||ый, -ая, -ое *šnek.* parūdęs, nurūdęs, parudāvēs; ~ть, -ею, -еешь *юв.* parūsti, parudūoti, nurudūoti; лица побурели от солнца veidai parudāvo nuo saulės.

побывальщина, -ы *šnek.* tikrà isòrija, tikras pāsakojimas (*apie tikrai buvusius dalykus*).

побыв||ать, -аю, -аешь *юв.* rabūti, pasibūti, pagyvėnti, pasisvečiuoti; apsilankyti; *п.* на Кавказе apsilankyti, pagyvėnti Kaukaze; náдо п. в учреждении и поехать домой reikia užsukti į įstaigą ir važiuoti namò; придѣрся по дороге п. у брата pakeliui tèks apsilankyti brólį, pasisvečiuoti pàs brólį; ~ывка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* rabuvimas, pasibuvimas, apsilankymas; pasisvečiavimas; приехал солдат на побывку parvažiavo kareivis apsilankyti; отпустить на побывку išlėisti pasisvečiuoti; ~ыть, -бүду, -бүдеш; *būt.* побыл, побыла, побыло *юв.* rabūti, pasilikti, išbūti, pasisvečiuoti; не уході, побүдү у меня neišeik, pasilik, rabūk pàs manė; побыл у дома

пять дней išbuvaũ, pasisvečiavaũ namuose penkiàs dienàs.

побью *жр.* побить; ~сь *жр.* побиться.

пов||а||иться, -ажусь, -адишься *юв. šnek.* 1. įprasti, įjūnti, įgauti palinkimą, priprasti; *п.* шлаться по ночам įprasti vālkotis naktimis; 2. įjūnti lankytis, lándžioti; он повāдился к нам ежедневно jis lañkosi pàs mūs kasdien; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам *šnek.* 1. įprotis, įjūnkis, įsmylis; elgsena, maniera, laikysena; 2. nuolaidžiavimas; ~ливый, -ая, -ое; -ив, -а, -о 1. *šnek.* įpratus, įprañtantis, įjūnkus; (lengvai) sugūndomas, įveliamas, įtraukiamas; 2. *tarm.* įkyrus, landūs, akilandūs, grisūs; *п.* посетитель įkyrus lankytojas; ~но *eina tariniu šnek.* malonũ, smagũ, jaukũ; ♦ чтобы не было п. kād neįprastũ, kād nebeprorėtũ (tò darýti).

поважусь *жр.* повāдиться.

повалить¹, -алю, -алишь *юв.* pargriauti, parmėsti, partreñkti, parblėkšti; nuvesti, nupiauti (*puz. medį*), išvesti (*puz. iš šaknų*).

повалить², -алит *юв. šnek.* 1. imti křsti (*puz. sniegas*), imti virsti (*puz. dūmai*); 2. imti plūsti, virsti, piltis, pasipilti; как повалил народ kād pasi-pylė žmonės.

повалиться, -алюсь, -алишься *юв.* pargriūti, parkristi, parvirsti; išgriūti, iširti, išvirsti (*puz. tuo-ра*).

повальный, -ая, -ое visūotinis, māsinis; *п.* обыск māsine kratà; повальная болéзнь epidėminė ligà, epidėmija.

повалять, -яю, -яешь *юв.* 1. pavolióti, pavartyti, išvolióti; *п.* рьбу в мукé pavolióti, pavartyti žuvį miltuose, pamiltuoti žuvį; 2. išvartyti, išgriauti; ~ся, -яюсь, -яешься *юв.* 1. pasivartyti, pasivolióti; 2. *šnek.* padrybsóti, pabambsóti.

повāпленный, -ая, -ое *pasen.* nudažytas; ♦ гроб *п.* *pasen.* veidmainys, apsimėtelis.

пов||ар, -а; *dgs.* -á virėjas; ~аренный, -ая, -ое virimo; повāренное искусство virimo meistriškumas, mokėjimas virti; повāренная книга vařgių gaminimo knyga; ♦ повāренная соль vālgomoji druskà.

поваренок, -нка; *dgs.* -рята, -рят *šnek.* virėjo padėjejas (*berniukas*), virėjo parankinis.

поварешка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* (*virtuvinis*) sāmītis.

поварить, -арю, -аришь *юв.* pavirti (*neilgai*); pavirinti (*puz. skalbinius*).

повариха, -и virėja.

повар||ничать, -аю, -аешь *eig. pasen.* virėjauti; ~ня, -и; *dgs. kilm.* -рен, *naud.* -рням *šnek. pasen.* virtuvė; ~ской, -ая, -о virėjo, virėju, virėjiškas.

поварята *жр.* поваренок.

по-вашему *жр.* ваш.

пове||ать, -ает *eig.* pamažũ pūsti, pūscioti, pūtinėti, dvelksėti, dvėlktelėti, dvėlkčioti.

пове||ать, -аю, -аешь *юв. pasen.* išpāsakoti, patikėti, atskleisti, atvėrti, pasakyti, papāsakoti; *п.* свою тайну atskleisti, pasakyti savo pāslaptį.

пове||ение, -я elgimasis, elgesys, elgsena; laikymas, laikysena; gyvenimo būdas; безупречное п. nepriekaištingas elgesys; отличное п. ученика labai gėras mókinio elgesys.

поведу́ *жр.* повести́; ~сь *жр.* повестись.

повезти́¹, -зý, -зёшь; *бүт.* повёз, повезла́, повезло́ *жк.* 1. išvėžti, nuvėžti; pavėžti, pavėžėti; п. в го́род išvėžti į miestą; 2. pajėgti vėžti, pavėžti; э́тот воз ло́шадь не повезе́т šio vežimo arklys peravėš.

повезти́², -зёт; *бүт.* повезло́ *жк.* *beasm.* pasisėkti, pavýkti; е́му повезло́ jam pasisekė.

повёл *жр.* повести́.

повел||ева́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. įsakinėti, liėpti; мой долг мне повелева́ет э́то де́лать mano pareigà man liėpia tai darýti; 2. *pasen.* valdovauti, valdyti; ~ение, -я įsakymas, paliepimas; ~еть, -лю, -лишь *жк.* įsakyti, paliėpti.

повелитель, -я *v.* valdovas, viešpats; ~ница, -ы valdovė; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно įsakomas, liėpiamas; griežtas, kategoriškas, įsaktmūs; п. го́лос griežtas balsas; п. тон категоришkas, įsakomas tonas; ◆ повелительное наклонение *gram.* liėpiamoji nuosaka.

повёлся *жр.* повестись.

повенча́ть, -аю, -аешь *жк.* sutuókti (*bažnyčioje*); ~ся, -аюсь, -аешься *жк.* susituókti (*bažnyčioje*).

поверга́ть, -аю, -аешь *eig. жр.* повергнуть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *жр.* повергнуться; 2. būti partrenkiamam, parbloškiamam, parverčiamam.

повергну́ть, -ну, -нешь *жк.* 1. *pasen.* partrenkti, parblošksti, parvesti, pargriauti; parmėsti; išvesti; бýря повергла дуб а́удра išvertė ážuolą; 2. *prk.* įstumti, įmėsti; э́та весть повергла меня́ в уны́ние ši žinià įstómė manė į nusiminimą, manė nuliūdino; ~ся, -нусь, -нешься *жк.* 1. apsisėsti, nuvėrsti, sugriūti, subyrėti, nugriūti; pargriūti, parkristi; 2. *prk.* pasiduoti, patėkti; п. в отча́яние nusiminti, pasiduoti nėvilčiai.

поверенный, -ая, -ое 1. patikrintas; patikėtas; 2. -oro *dkf.* įgaliotinis, patikėtinis; п. торго́вой фýрмы prekybinės firmos įgaliotinis; п. в дела́х *polit.* reikalų patikėtinis.

повер||и́ть, -рю, -ришь *жк.* 1. patikėti; pasikliauti, pasitikėti; я пове́рил в егó че́стность aš patikėjau jò (pa) dorumù; п. в сво́й си́лы pasikliauti savo jėgomis; 2. įtikėti, pa(si)tikėti; išpažinti, atskleisti, atvėrti, atviraí pasakyti, pasipasakoti; п. та́й-ну įtikėti, išpažinti, atvėrti paslaptį; 3. patikrinti, pakontroliuoti; п. и́тоги выполне́ния patikrinti výkdymo rezultatus; ~ка, -и patikrinimas, kontrolė.

поверну́ть, -ну́, -нешь *жк.* 1. pasukti, atsukti, apgrėžti, atgrėžti, apversti, atkreipti, pakreipti; п. ребё́нка лицом к све́ту apgrėžti, atsukti vaiką véidu į šviėsą; п. большо́го на друго́й бок apversti ligónį aít kito šono; доро́га крýто повернула налево́ кáлиас staigà pasúko į kairę; п. с доро́ги pasukti iš kelio; 2. *prk.* pakreipti, pasukti; п. те́му обсужде́ния pakreipti svarstymo téma; ~ся, -нусь, -нешься *жк.* 1. apsigrėžti, apsisukti, atsigrėžti, atsisukti, apsisėsti; 2. *prk.* pakrýpti; дела́ поверну́лись в плохóю сто́рону reikalai pakrýpo į blogąją pusę.

поверочный, -ая, -ое tikrinamasis, kontrolinis, patikrinimo; поверочная ко́миссия tikrinimo komisija; поверочные испытáния kontroliniai bándymai.

повёрстный, -ая, -ое *pasen.* várstinis, várstais, pagal várstus skaičiuojamas.

повертеть, -ерчý, -ёртишь *жк.* pasukióti, pasukalioti, pasukinėti; pakraipýti, pagražióti; ~ся, -ерчýсь, -ёртишься *жк.* 1. pasisukti; 2. *prk.* pasisukinėti, pasidairýti, pasisukióti, pasikraipýti, padūlinėti; pa(si)makaluoti.

повёрт||ка, -и, ~ок, -тка *tarm. (kelio)* pòsūkis, vingis.

повёртывать, -аю, -аешь *eig.* sukióti, sukinėti; sukalioti, grėžióti, grėžti (*puz. iš kelio*); vartýti, kraipýti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* sukinėtis; grėžiotis, grėžtis; apsisukióti, súktis, vartýtis, vartaliótis.

повёрх 1. *prl. su kilm.* viršum, paviršiuje, pavirš, aít (viršaús), virš, viršùj; aukščiaù; pėr viršùj, prò viršùj; п. земли́ žemės paviršiuje, viršum žemės; посмóтрел п. очко́в pažiūrėjo pėr akinių viršùj; надéть п. рубашки apsilvilti aít marškinių; 2. *prv.* viršùj; п. рёют ластóчки viršùj sklañdo krėgždės.

поверхности||о *prv.* paviršutiniškai, paviršutinaí, apgrai bomis; aplamai; ~ость, -и *m.* paviršutiniškumas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. *prk.* paviršutiniškas, neesminis, siaúras, negilùs, ribótas, nerimtas; vienašáliškas; apýtikris; áplamas; по-вёрхностное сужде́ние paviršutiniška, siaurà nuómonė; п. челове́к paviršutiniškas, áplamas žmogùs; 2. paviršinis, paviršiaus; išlaukinis, išviršinis, antžeminis; viršutinis (*puz. žemės sluoksnis*); повёрхностные рабóты antžeminiai darbai; повёрхностное нагно́ение išviršinis pūliavimas.

поверхность, -и *m.* paviršius, viršùs; išviršė.

поверху *prv.* šnek. paviršium; iš viršaús, viršùj.

поверчу́ *жр.* повертеть; ~сь *жр.* повертеться.

поверши́ть, -шý, -шишь *жк.* 1. *tarm.* užviršúoti, viršùj uždėti, viršùj sulýginti; 2. *pasen.* užbaigtí. повёрье, -я; *dgs. kilm.* -рий, *naud.* -рям (prietaingas) padavimas, legėnda.

поверя́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. pàsakotis, atskleidinėti, atidenginėti; 2. tikrinti, kontroliuoti; *жр.* по-вёрить.

повёса, -ы *šnek.* nutrúktgalvis, pramuštgalvis, išdýkėlis, padaúza, dykinėtojas, vėjaviaikis, plevėsa, plavónas.

повесел||е́ть, -ею, -еешь *жк.* palinksmėti; nudžiùgti, pradžiùgti; ~и́ть, -лю, -лишь *жк.* palinksminti; nudžiùginti; ~и́ться, -люсь, -лишься *жк.* pasilinksminti; paùžti, rapokyliauti.

повёсить, -ёшу, -ёсишь *жк.* 1. pakabinti, užkabinti, iškabinėti; sukabinti (*puz. drabužius*); padžiauti, iškárstyti (*skalbinis*); п. картину pakabinti pavéikslą; 2. pakárti; ◆ п. го́лову numėrti, nulėisti, nukárti gálvą; п. нос нóсј nulėisti, nusiminti; ~ся, -ёшусь, -ёсишься *жк.* pasikárti.

повёсничать, -аю, -аешь *eig. pasen.* lengvabūdiškai gyvénti; nutrúktgalviauti, vėjaviaikiauti, vėjavai-kiškai ełgtis, dykinėti.

повествова́||ние, -я 1. pàsakojimas, atrpàsakojimas, išdėstymas; aprašinėjimas; 2. *lit.* pàsakojimas; ~тельный, -ая, -ое pàsakojamasis; ~ть, -твóю, -твóешь *eig.* pàsakoti, bylóti, sėkti.

повести́, -еду́, -едёшь, -еду́т; *бүт.* -вёл, -вела́, -велó *жк.* 1. nuvėsti; п. большо́го в палáту nuvėsti li-

gónj i palātā; п. войско в бой išvēsti kariūomeņē i mūšj; это к добру не поведёт tāi geraī ne-sibaigs, tāi niēko gēro neduōš, iš tō niēko dōro neišeis; 2. kiek pavēsti, pavēdēti; 3. patraukti; п. смычком по струнам patraukti strykū peī stygās; 4. pajūinti, pakrūtinti; paklōti (pvz. ant-akius); krūptelēti, mirktelēti (pvz. akimis); gūžtelēti, (pvz. pečiais) patraukti; skēstelēti, mōstelēti (pvz. rankomis); 5. pradēti, varyti toliau; п. разговор pradēti šnēka; 6.: п. себя pasielgti.

повестись, -едусь, -едёшься, -едутся; *būt.* -вёлся, -велась, -велось *pvz. šnek.* 1. susidraugauti, susibičiuliauti; 2. tāpti įprastu dalykū; исстари так повелось taip jau iš senovės priimta, tokie jau mūsų papročiai, taip jau mēs įpratę.

повестить, -ещу, -естишь *pvz. pasen.* pranešti, duoti žinią; apskelbti.

повестка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. (rašytinis) kvietimas, pakvietimas; pranešimas, šaukimas (i teismą); 2. (trimitininko) signalas; skambūtis (traukiniui ateinant); 3. šnek. darbótvarkė, dienótvarkė; п. собрания susirinkimo darbótvarkė; ♦ п. дня darbótvarkė, dienótvarkė.

повесть, -и; *dgs.* -и, -ей *m.* apysaka.

повёт, -а *ist.* apskritis, pavietas.

повётрие, -я 1. *pasen.* lýkuva, atkrytis, epidēmija; 2. *prk.* māsiniis reiškinyš, visiotinė (tafsi) ligā.

повётъ, -и *m.* *tarm.* stóginė; daržinė, pašiórui.

повечерётъ, -рёт *pvz. beasm.* užstóti vākurai, su-tėmti.

повечерие, -я *bažn.* vakarinės pāmaldos; mišpārai.

повёшен[и]е, -я *pakorimas*; смёртная казнь чёрез п. pubaudimas mišti pakariant; ~ный, -ая, -ое 1. pakartas; 2. -oro *dkt.* pakartāsis, pakaruoklis.

повёшу *žr.* повесить; ~сь *žr.* повеситься.

повёять, -ёт *pvz. k.* imti rūsti, rapūsti, padvelkti, dvélkteletti; на меня вдруг повёяло дётством *prk.* mán staigā iškilo vaikystės prisiminimai.

повзводно *prv.* *kar.* būrys už būrio; būriais.

повздорить, -рю, -ришь *pvz.* susikivičyti, susigičyti, susivaidyti, susirfėti.

повзрослётъ, -ёю, -ёешь *pvz.* paūgėti; suaugti, subrėti.

повивáльный, -ая, -ое *pasen.*: повивáльная бáбка priėmėja, pribuvėja.

повивáть, -áю, -áешь *eig.* vyti, vynióti, *žr.* по-вить.

повидáть, -áю, -áешь *pvz. šnek.* 1. pamatyti, pasimatyti; 2. patirti, pėrgyventi; ~ся, -áюсь, -áеьсь *pvz.* pasimatyti.

по-видимому *įt.* ródos, matyti, tur būt, greičiausiai, veikiausiai.

повидло, -а marmelādas, vaisių kōšė, tūrė.

повизгивать, -аю, -аешь *eig.* spūgauti, cūpauti.

повизжáть, -жү, -жйшь *pvz.* pacūpti, paifkšti, pacifpti, pacūpauti, paspūgauti.

повилýка, -и *bot.* brántas, miniavā, vilnažolė, traukūtė, traukūtis, *Cuscuta*.

повини́ться, -нётся, -нишьсь *pvz. pasen.* prisipažinti kaltū, nusikaltus, išpažinti (savo) kaltę.

повинная, -ой *dkt.*: явиться с повинной atvykti kaltės išpažinti; принести повинную prisipažinti kaltę.

повинность, -и *m.* 1. *ist.* prievolė; денежные повинности mokesčiai; натуральная п. natūrinis mōkestis, mōkestis natūra; 2. prievolė, priedermė; воинская п. karinė prievolė.

повинный, -ая, -ое; -инен, -инна, -инно 1. pusikaltes, prasikaltęs, kaltas; в чём он тут повинен? kuō jis čiā kaltas, dėtas?; 2. *pasen.* tūrintis, pri-vālantis; он повинен слұшаться меня jis turi manęs klausyti; ты повинен уплатить долг tū turi sumokėti skōlą.

повиновáться, -нётся, -нётсяся *eig.* 1. būti paklusniām, klausyti, nusileikkti; он всегда повиновáлся родителям jis visuomēt klausydavo tėvū; п. приказам klausyti įsakymū; ~ение, -я paklusnumas, klausymas; п. воле родителей pasidavimas tėvū vāliai; быть в повиновении klausyti, būti paklusniām; выйти (выходить) из повиновения nebeklausyti.

повинтáть, -нчу, -нтйшь *pvz. šnek.* pasukti, pasukioti (*pvz. veržlę*).

повисáть, -áю, -áешь *eig.* *žr.* повиснуть; ~еть, -ишу, -исйшь *pvz.* pakýboti, pakabėti, pakaroti.

пови́слый, -ая, -ое *šnek.* pakibęs, nukāęs, nukābęs; nulėpęs; ~снуть, -ну, -немь; *būt.* повис ir повиснул, повисла, повисло *pvz.* pakibti, pakabti, nukabti, nukarti; nulėpti; вётви повисли šākos nukāro; ребёнок повис на шее у матери vaikas pakibo ant mōtinios kāklo; ♦ вопрос повис в воздухе kláusimas liko neišspręstas.

повитýха, -и *šnek. tarm.* pribuvėja, priėmėja, bobūtė.

пови́ть, повию, повиёшь; *būt.* -йл, -илá, -йло *pvz.* 1. apvyti, apvynióti; 2. pavynióti, pavyti (*kurį laiką*); 3. *prk.* apgaubti, apsiausti; ~ся, -вьётся; *būt.* -йлся, -йлась, -йлось *pvz.* papurpsėti, paskraidyti (*ties kuo*).

повихнётся, -нётся, -нётсяся *pvz. šnek.* 1. kókteletti, kvánkteletti; 2. *prk.* iškūpti, išslýsti (*iš tiesaus kelio*).

повишý *žr.* повисеть.

повлажнётъ, -ёт *pvz.* atidrekti, sudrekti, padrekti; pašlapti.

повлáствовать, -твую, -твуеть *pvz.* paviešpatuoti; pavadováuti, pavaldyti.

повлечý, -лечý, -лечёшь, -лечýт; *būt.* -лэк, -лэклá, -лэклó *pvz.* 1. nutemti, nutraukti; nuvilkti; 2. sukelti, pridaryti; užtraukti; это повлечёт за собою важные последствия tai turės svarbių padarinių.

повлия́ть, -яю, -яешь *pvz.* paveikti, įtakos turėti; įteigti, paleikti.

пóвод¹, -а; *dgs.* -ы, -ов 1. dingstis, pretėkstas; pagrindas; *teis.* vadā; я не дал ему пóвода сердиться āš pėdaviau jam pretėksto pūkti; это даёт п. к сомнениям tai dūoda pagrindo abejóti; 2.: что вы думаете по этому пóводу kā jūs apie tai galvojate?; по этому пóводу gūšium sū tuō.

пóвод², -а, о пóводе, на пóводу, в пóводу; *dgs.* пóводья, -ьев иг пóводá, -óв (*arklio*) pavādis; вестй лóшадь за п. vėsti árklį už pavādzio; ♦ быть на пóводу *šnek.* būti vedžiojamam už rankėlės, būti nesavarañkiškam; šókti pagal svėtimą dūda.

поводить¹, -вожý, -водишь *¡vk.* pavedžioti, pavinėti.

поводить², -вожý, -водишь *eig.* jùdinti, krùtinti, kiloti, kraipýti, krýpçioti, gùžçioti, tráukyti (*peçiais*), skèçioti, mósçioti (*rankomis*).

поводок, -дка 1. pavadëlis; 2. saitëlis (*pvz. šuniui vedžioti*); 3. *tech.* pavalkëlis.

поводырь, -я *v. pasen.* vedžiotojas, (*kelio*) ródytojas. vedlys; vadováutojas, vadovas.

повоевать, -воюю, -воешь *¡vk.* pakariauti; pasimùsti, pakovoti.

повоуж¹ *žr.* поводить¹, 2.

повоуж² *žr.* повозить; *сь* *žr.* повозиться.

повозить, -ожý, -озишь *¡vk.* pavezìoti, pavèžinti, pavažinėti; *сь*, -ожýсь, -озишьсь *¡vk. šnek.* (*с кем-чем, над кем-чем*) pasitašýti, pasidarbùoti, paplušėti, pasikamuoti, pasiplàkti (*su kuo*); pasikrapštyti (*su kuo, prie ko*).

повозка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -экам vežimas, vežëcios, ràtai; *очный*, -ая, -ое 1. vežiminis, vežimo, ràtų; 2. -ого *dkt.* vežëjas, vežimininkas, važiuotojas, važnyçiotojas.

повойник, -а *pasen.* nuometas.

повойничек, -чка *bot.* vandënë, *Elatine*.

поволноваться, -нýюсь, -нýешься *¡vk.* (*kiek, kurį laiką*) pasijàudinti.

поволок *žr.* поволочь.

поволока, -и *šnek.* àptraukalas; ♦ *глазà с поволокой* švelnios, svaýingos, troškulingos àkys.

поволокся *žr.* поволочься.

поволокú *žr.* поволочь; *сь* *žr.* поволочься.

поволочить, -очý, -очишь *¡vk. šnek.* pavilkti, patèpti (*žeme*); paválkioti; *сь*, -очýсь, -очишьсь *¡vk.* 1. *šnek. pasen.* pasiválkioti, pamerginėti; 2. (*kurį laiką*) vèžlinti, vilkti kója už kójos.

поволочь, -локý, -лочёшь; *bùt.* -лók, -лá, -лó *¡vk. šnek.* 1. nutepti, nuvilkti; 2. temptè nutepti (*prievaria*); *сь*, -локýсь, -лочёшьсь; *bùt.* -лókся, -лáсь, -лóсь *¡vk.* 1. *šnek.* pasivilkti, pasitepti (*neilgai*); 2. *prk. šnek.* nudàlinti, nuspùdinti.

поворачивать, -аю, -аешь *eig.* sukinėti, sukioti, gràžýti, grèžioti; vartýti, vartalioti; *сь*, -аюсь, -аешься *eig.* sukinėtis, apsisukinėti, sukiotis, apsigrèžinėti, grèžiotis; gràžýtis; vartýtis; п. с боку на бок vartýtis nuo vieno šono ant kito; ♦ *поворачивайся!* paskubèki, pasijùdink!, sukrùsk!

поворковать, -кýю, -кýешь *¡vk.* paburkuoti, paulduoti.

повор|овать, -рýю, -рýешь *¡vk. šnek.* 1. pavagišàuti, pavagiliàuti; 2. (*viską*) išvògti, išvagiliàuti; *овывать*, -аю, -аешь *eig.* vagišàuti, vagiliàuti, gribišàuti, vaginėti.

поворот, -а 1. apgrèžimas, atgrèžimas, atsukimas, apskukimas; 2. pasisukimas (*pvz. kairèn, dešinèn*), sukinýs, apsisukimas, pòsùkis; pakrypimas; 3. apsisukimas (*pvz. rato*); 4. (*kelio, tako*) pasisukimas, laùkostas, vingis, apigràža, àpgràžas, pòsùkis, atòsùkis; 5. *prk.* pòsùkis, pakrypimas, lùžis; коренной п. к лýчшему radikalus pakrypimas į gëra; п. в настрóениях griežtas nuotaikų pasikeitimas; ♦ *получить от вóрот п. gáuti griežtal neigiamą atsáкумà, niçnieko nepèšti; указáть от вóрот п. dúoti griežtal neigiamą atsáкумà.*

поворотить, -рочý, -рóтишь *¡vk.* apsukti, atsukti, apgrèžti, atgrèžti; *сь*, -рочýсь, -рóтишьсь *¡vk.* apsisukti, atsisukti, apsigrèžti, atsigrèžti.

поворотлив|ость, -и *m. šnek.* paslankùmas, rangùmas, apsuksùmas, vikrùmas, rangštùmas, miklùmas; *ый*, -ая, -ое; -ив, -а, -о paslankùs, rangùs, apsuksùs, vikrùs, miklùs, mitrùs, rangštùs, suksùs.

поворотный, -ая, -ое 1. sukamàsis, sukiójamasis, grìžtamàsis; п. крýг *glžk.* grìžratis; поворотная башня sukamàsis bókštas; поворотная полосá žemd. skersinë; 2. *prk.* pòsùkio, lùžio, pòsùkio; п. момент pèrsilaužimo momentas; п. пункт pòsùkio tàškas.

поворочать, -аю, -аешь *¡vk.* pavartýti, pasukioti, pakraipýti; *сь*, -аюсь, -аешься *¡vk. šnek.* pasivartýti; pasisukioti.

поворчать, -чý, -чишь *¡vk.* pamurmėti, paniurnėti, paniurzgėti, pabambėti, paburbėti.

повою *žr.* повыйть.

повоюю *žr.* повоевать.

поврать, -врý, -врешь; *bùt.* -áл, -алá, -áло *¡vk. šnek.* pameluoti, pasimeluoti (*vienas kitam*).

повредить, -ежý, -едийшь *¡vk.* 1. pagadinti, sugadinti, apgadinti, sužaloti; п. замók sugadinti spýnà; 2. sužeisti, pažeisti, sulúošinti, sužaloti; п. себé нóры susižeisti kójà; 3. pakeikti, apgadinti; sužaloti; холода повредили садám šalçiai pàkenkè sòdams; *сь*, -ежýсь, -едийшьсь *¡vk.* 1. pagèsti, pasigadinti; 2. *šnek.* susižeisti, susižaloti, užsigàuti, susimùsti; ♦ п. в умé *šnek.* išprotėti, pamìšti.

поврежд|ать, -áю, -áешь *eig.* 1. gadinti, žaloti; 2. lúošinti, žeisti, žaloti; 3. keikti, gadinti; *ение*, -я 1. sugadinimas, apgadinimas; suláuzymas; 2. sužalojimas, sulúošinimas; 3. pažeidimas, pakenkimas; *енный*, -ая, -ое; -ён, -ená, -енó 1. sugadintas, sugèdës, apgadintas; 2. sužalotas, sužeistas; 3. pakenktas; ♦ п. в умé *šnek.* psichiškai nesveikas, išprotėjęs, pamìšęs.

поврежу *žr.* повредить; *сь* *žr.* повредиться.

повременить, -нýю, -нишь *¡vk. šnek.* uždelsti, palùkėti, palùkuriuoti, lùkletėti, palàukti.

повремен|но *prv.* 1. periòdiškai; 2. palaikiui; *ный*, -ая, -ое 1. periòdinis; protarpinis; periòdiškas; повременное повторение periòdiškas pasikartojimas; п. журнал periòdinis žurnàlas; 2. laikinis, palaikinis, palaikiui arpmokamas; повременные работы palaikiui arpmokami darbininkai; повременная оплата труда (pa)laikinis arpmokėjimas už darbà; *щик*, -а palaikiui arpmokamas darbininkas.

повседнев|о *prv.* kasdien, nuolat; visuomet; *ость*, -и *m.* kasdieniškùmas, kasdienybë; nuolatinùmas; *ый*, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно 1. kasdieninis, kasdienis; nepaliáujamas, nuolatinis; 2. įprastinis, kasdienis, kasdieniškas.

повсемест|о *prv.* visur, visosè vietose; *ый*, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно visur, daug kur vykstantis, èsantis, dàromas, paplitęs, visuotinis, isišaknijęs; повсеместное явление visuotinis reiškinyс.

повскакать, -скачет *¡vk. šnek.* pasókti; sukrùsti, (staigiai) pasikèlti (*apie visus, daugelį*); люди повскакали с мест žmonës pašóko iš vietų.

повставать, -таёт *įvk. šnek.* atsistoti, pasikėlti (*apie visus, daugelį*).

повстан|ец, -нца *sukilėlis, sukilimo dal'vis*; ~ческий, -ая, -ое *sukilėlių; sukilimo*; п. отряд *sukilėlių būrys*.

повстать, -анет *įvk. šnek. žr.* повставать.

повстречать, -аю, -аешь *įvk. šnek. (atsitiktinai)* sutikti, susitikti; я повстречал друга *su(su)tikaū draugą*; ~ся, -аюсь, -аешься *įvk.* susitikti; susidurti; п. на площади *susitikti aikštėjė*.

повсюду *pru. visu*.

повторение, -я 1. (*veiksmas*) (pa)kartojimas, atkartojimas; atitrinimas; п. уро́ка *patmokos pakartojimas*; 2. grįžimas; atkritimas, atsinaujinimas; kartojimas; pasikartojimas; п. болёзнь *ligos kartojimas*; 3. pasikartojimas, pakartotas dalykas; в работе много повторений *darbe daug pasikartojimų*; в опере немало излишних повторений *опероje nemaža bereikalingų pasikartojimų*.

повторительный, -ая, -ое *pasen.* pakartotinis, pakartojamasis, kartojamasis, antraktis; п. набор рабочих *pakartotinis darbininkų telkimas*; пройти п. курс математики *išeiti pakartojamąjį matematikos kursą*.

повторить, -рю, -ришь *įvk.* 1. pakartoti, dar kartą pasakyti, padaryti; atkartoti; 2. atkurti, atgaminti; ~ся, -рюсь, -ришся *įvk.* pasikartoti, atsikartoti, atgyti; būti atkurtam; прошлое не повторится *praeitis nebesugrįš, nepasikartos*.

повтор|ность, -и *m.* pakartotinumas; ~ый, -ая, -ое *pakartotinis, antraktis; pakartotas*.

повторя|емость, -и *m.* kartojimasis, pasikartojamumas, atitrinimas; ~ть, -яю, -яешь *eig.* kartoti, atitrinti, *žr.* повторить; ~ться, -яюсь, -яешься *eig.* 1. kartotis; 2. būti kartojamam.

повыбать, -аю, -аешь *eig. šnek.* stógauti, stógoti.

повывезти, -зу, -зешь; *būt.* -вез, -ла, -ло *įvk. šnek.* išvežti, išvežioti (*viską, visus, daug*).

повывести, -еду, -едешь; *būt.* -вел, -ла, -ло *įvk. šnek.* 1. išvedžioti, išvesti (*visus, daug*); 2. išnaikinti, išvesti (*puz. blakes*); ~сь, -едется; *būt.* -велся, -лась, -лось *įvk. šnek.* išsivežti, išnūkti.

повыдергать, -аю, -аешь *įvk.* išpešioti, išravinėti, ištraukti (*viską, daug*).

повысить, -ышу, -ысишь *įvk.* 1. paaukštinti; п. забор *paaukštinti tvorą*; 2. pakėlti, patobulinti, pagerinti; paaukštinti, padidinti; п. по службе *paaukštinti, pakelti tarnyboje*; п. давление *para pakelti gāro spaudimą*; п. продуктивность скота *pakelti gyvulių produktyvumą*; п. свою квалификацию *pakelti savo kvalifikaciją, pasitobulinti*; п. производительность труда *pakelti, padidinti darbo našumą*; п. качество продукции *pakelti, pagerinti produkcijos kokybę*; п. темпы *padidinti, paspartinti tempus*; п. производительность машин *padidinti mašinų produktyvumą*; п. жалованье *pakelti, padidinti algą*; п. бдительность *padidinti, sustiprinti budrumą*; п. требования *padidinti reikalavimus*; ♦ п. голос (тон) *imti smarkiau, pikčiau kalbėti, pakelti balsą, toną*; ~ся, -ышусь, -ысишься *įvk.* 1. paaukštėti, pasidaryti

aukštesniai, pakilti; уровень воды *повысился* *vandens lygis pakilo*; п. по службе *pakilti, būti paaukštintam tarnyboje*; 2. padidėti, pakilti; производительность труда *повысилась* *darbo našumas pakilo*; требования *повысились* *reikalavimai padidėjo, išaugo*.

повыскакать, -скачет, -скачем, -скачете *įvk. šnek.* 1. iššokti, išpulti, mėsiti; 2. išbėgioti, išbėgti, išrūkti, išlakstyti (*vienas po kito*).

повыскакивать, -ает, -аем, -аете *įvk. šnek.*, **повыскачить**, -чит, -чим, -чите *įvk. šnek.* iššokti, išpulti (*apie visus, daugelį*).

повыть, -вою, -воешь *įvk.* pastaugti, pakaukti, pastaugauti.

повыбать, -аю, -аешь *eig.* 1. aukštinti; 2. kelti, didinti; *žr.* повысить; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. aukštėti; kilti aukštyn; 2. kilti, didėti; *žr.* повыситься; 3. būti keliamam, didinamam.

повышение, -я 1. paaukštinimas; 2. pakėlimas, padidinimas; 3. pakilimas, padidėjimas; 4. aukštumà, pakilumà.

повышенный, -ая, -ое; -шен, -а, -о *paaukštintas, aukštesnis, padidintas, didesnis; padidėjęs, pakilęs; повышенное* *давление* *крово* *padidėjęs* *kraujo spaudimas*.

повышу *žr.* повысить; ~сь *žr.* повыситься.

повью *žр.* повить.

повязать, -яжy, -яжешь *įvk.* 1. parišti, aprišti; парирішті, apsirішті; prisijūosti; п. кому-л. *галстук* *parišti kām kaklāraišti*; п. голову *платком* *apsirішті gālvą skarelė*; 2. (*bent kiek*) *памėgti*; ~ся, -яжусь, -яжешься *įvk.* pasirішті, apsirішті, apsigōbtі; prisijūosti (*prijuostę*).

повязка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -экам *aprišalas, pāraišalas; galvoryšis, raštis, gobynė; tvārstis, tvārslas*.

повязывать, -аю, -аешь *eig.* ap(si)rišinėti, surišinėti, aprašioti; (ap)tvārstyti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. apsirāšioti, apsirіšinėti, gōbtis; gaūbtis; tvārsitytis, apsitvārstyti; п. платком *skarelė* *ryšėti, gōbtis, apsirішті skarelę*; 2. būti aprašiojamam, aprišamam.

повязь, -и *m. tarm. žр.* повязка.

повянуть, -нет; *būt.* повял, -а, -о *įvk.* nuvysti, parvysti, suglėbti, suglėžti.

погадать, -аю, -аешь *įvk.* parūrti, palėmti.

поганец, -нца *niek. šnek.* nevidonas, šlykštynė, ne-naudėlis.

поганить, -ню, -нишь *eig. šnek.* teršti, biauroti, maitoti; dėrgti.

поганка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. *bot.* šūngrybis, kiaulbudė, piktakremblis; 2. *zool.* *krāgas, Colymbus*.

поганный, -ая, -ое; -ан. -ана, -ано 1. nuodingas, nevalgomas; поганные грибы *šūngrybiai*; 2. *šnek.* šlykštūs, šleikštūs, biau rūšis, kōktūs, pasibiaurėtinās; поганое *самочувствие* *biauri savijauta*; 3. *pasen.* pagoniškas, stābmeldiškas; 4. atmatų, pamazgų, nešvarumų, pamazginis; prižagtas, įžagtas; darkūs, biau rūšis, sūterštas; поганое *ведро* *atmatų, pamazgų kibiras*.

поганыш, -а *šnek.* 1. šūngrybis, kiaulbudė; 2. nevidonas, ne-naudėlis.

погань, -и *m. šnek. kuop.* baurybė(s), darkybė; niėkšai, šlykštynės, nešvarybės; фашистская п. fašistiniai niėkšai, baurybės.

погасать, -аю, -аешь *eig.* gėsti, blańkti, blėsti; blėkšti; nųkti; лучина погасает balanà blėsta, gėsta; утренняя заря погасает baigia aųšti, švisti; rýto žarà gėsta.

погасить, -ашу, -ашишь *įvk.* 1. užgesinti (*pov. lau-žq*), užpūsti (*pov. žvake*); 2. *prk.* užgniauzti, nuslopinti; 3. nuvertinti; suštampuoti (*pov. pašto ženklus*); 4. gražinti, apmokėti, atiduoti, padėngti, likviduoti (*apie skolą*).

погаснуть, -нет; *būt.* -ас, -ла, -ло 1. užgėsti, nublańkti, užblėsti, išnųkti; звезда погасла žvaigždė išnųko; 2. *prk.* išnųkti, užgėsti; надежды погасли viltys išnųko; 3. *prk.* numirti, pasiimti.

погашать, -аю, -аешь *eig.* 1. atidavinėti, likviduoti (*apie skolą*); 2. darýti negaliójančią, nuvertinėti; **эние**, -я 1. apmokėjimas, sumokėjimas, gražinimas, padengimas, atidavimas, likvidavimas (*skolos*); тираж погашения облигаций obligacijų padengimo tirážas; 2. nuvertinimas, suantspaudavimas, anuliavimas (*pov. mokestinių ženklų*); п. почтовых марок pašto ženklų nuvertinimas.

погашу *žr.* погасить.

погиб, -а *spec.* užlenkimas, išlenkimas, įlinkis, įlenkimas, įlinkimas.

погибать, -аю, -аешь *eig.* žóti, žlųgti, gufsti, nųkti; mirti.

погибель¹, -и *m. šnek. pasen.* pražūtis, pražuvimas, žūtis, žlugimas, žuvinimas, prapultis.

погибель², -и *m.:* гнуть (погнуть, согнуть) в три погибели ragūs nulaužti, (su)trámdyti; согнуться в три погибели a) susiriėsti, susileńkti trilinkam; b) tapti paklusniam, nuolankiam.

погибельный, -ая, -ое *pasen. šnek.* pražūtingas, pragaištingas; žlųgdantis.

погибнуть, -ну, -нешь *įvk.* pražóti, žlųgti, žóti; sunųkti, nunųkti; numirti; padvēsti.

погибь, -и *m.* įlenkimas, įlinkimas; п. пола grindų įlinkimas, *žr.* погиб.

погладить, -ажу, -адишь *įvk.* 1. paglóstyti; 2. *šnek.* suláidyti, suprósyti, paprósyti, palýginti; padáilinti.

поглаживать, -аю, -аешь *eig. šnek.* graužinėti, graužinėti.

поглаживать, -аю, -аешь *eig.* 1. glóstyti, glostinėti; 2. prósyti, lýginti; dáilinti.

поглажу *žr.* поглаживать.

поглазеть, -ею, -еешь *įvk. šnek.* pavėpsóti, pasidairyti, raspoksóti, pažlopsóti.

поглодать, -ложу, -ложешь *įvk. šnek. (viskq)* sugrauzti; nugrauzti, apgraužti.

поглощать, -аю, -аешь *įvk.* surýti, nurýti; **итель**, -я *v. fiz., chem.* sugėnkis, absorbeńtas; **ительный**, -ая, -ое *spec.* susiurbiamasis, sugeriamasis, sutraukiamasis, absorbcinis, absorbcijos; поглотительная способность absorbcijos galia, pajėgumas; поглотительные свойства absorbcinės savybės; **ить**, -ошу, -отишь *įvk.* 1. surýti, prarýti, nurýti; море поглотило корабль *prk.* jūra prarijo, pàglemžė laivą; п. все ягоды surýti visás

úogas; 2. susiurbti, sugėrti, sutraukti, suińti; įtraukti, įsiurbti, įimti, įgėrti; absorbuoti; 3. *prk.* patraukti, sužavėti, pavegti, užvaldyti; эта идея поглотила еó целиком ši idėja įl visiškai patraukė, užvaldė; 4. *prk.* surýti, atimti, pareikalauti; работа поглотила всю энергию dárbas išsėkino visą enėrgiją; поездка поглотила много времени kelióne átėmė, surijo, pareikalavo daug laiko.

поглощать, -аю, -аешь *eig.* 1. rýti, siurbti, siurbčioti; gėrti, girsnoti; п. чай girsnoti arbata; 2. siurbti, traukti, gėrti; absorbuoti; 3. žavėti; 4. atiminėti, gaisinti (*pov. laika*), rýti (*pov. lėšas*); *žr.* поглотить; **аться**, -ается *eig.* 1. bóti gyjamam, siurbiamam; 2. absorbuotis; **ение**, -я 1. rijimas, siurbimas; girsnojimas; 2. sutraukimas, sugėrimas, suėmimas, susiurbimas, įsiurbimas, jėmimas, absorbcija; 3. susigėrimas, susisiurbimas, įsiurbimas.

поглущу *žr.* поглотить.

поглумиться, -млюсь, -мйшсь *įvk.* pasijuokti, pasišaipyti, pasityčioti.

поглупеть, -ею, -еешь *įvk.* pakvailėti, pakvaišėti, apkvaifiti.

поглядеть, -я *šnek.* pažiūrėjimas, pasižiūrėjimas; на п. pažiūrėti; с погляденья сыт не будешь pió pažiūrėjimo sotùs nebúsi; **ть**, -яжý, -ядяшь *įvk.* 1. pažiūrėti, pažvelgti; pažiūrinėti; 2. *šnek.* pasáugoti; **ться**, -яжýсь, -ядяшьсь *įvk.* pasižiūrėti; п. в зёркало pasižiūrėti į veidrodį.

поглядывать, -аю, -аешь *eig.* 1. žvilgčioti, žvalgyti(s), žiūrinėti, žiursčioti; п. исподлобья dílbsoći, dėbsóti; п. йскоса žvairakiuoti; žvairuoti, šnairuoti; 2. *šnek.* sáugoti, veizdėti.

погляжу *žr.* поглядеть; **сь** *žr.* поглядеться.

погнать, -гоню, -гонишь; *būt.* -гнал, -ала, -ало *įvk.* pavarýti, išvýti, išvarýti; pavýti; imti varýti, lankinti; išgińti; п. лошадь рысью pavarýti, pavýti árklį rísčia; п. собаку со двора išvýti šunį iš kiėmo; п. стадо в поле išgińti bandà į lauką; п. прочь išvarýti, išvýti lauk; **ся**, -гонюсь, -гонишьсь, -гоняется; *būt.* -гнался, -алась, -алось *įvk.* 1. pasilėisti, imti výtis; 2. *šnek.* imti vaikýti(s); п. за большой прибылью imti vaikýtis didėsnio pelno; п. за модами pradėti vaikýtis madų.

погнить, -гниёт *įvk.* rapúti; supúti, išpúti.

погноить, -ою, -оишь *įvk.* supúdyti, išpúdyti, rapúdyti; apipúdyti (*visa, daug*).

погнуть, -ну, -нешь *įvk.* sulėńkti, sulankstyti, išlankstyti, palankstyti; **ся**, -нётся *įvk.* sulinkti, išlinkti, palińkti, prilinkti, susilankstyti, susileńkti; palińkti.

поговаривать, -аю, -аешь *eig.* kalbėti, šnekėti, svarstyti, aptarinėti; люди поговаривают žmónės kalba, spėliója, eina gandai; **орить**, -рю, -ришь *įvk.* pakalbėti, pasikalbėti, pasišnekėti.

поговорка, -и; *dgs. kilm. -пок, naud. -ркам* 1. priežodis; 2. *šnek.* dažnai kartójamas žodis, pėrtaras (*pov. „vadinasi“, „žinoma“*); **очный**, -ая, -ое priežodiškas.

погода, -ы 1. óras, oraí; дождливая п. lietingas óras; стоит ясная п. dabať giedrà, giedrója; бурó погода óro biúras; лётная п. skrendamasis, skridimui tińkamas óras; 2. *tarm.* baurus óras, dár-

gana, bauratis; собирается п. óras biúra; 3. *šnek.* gėras óras, giedrà; ♦ делать погоду lémti, turėti lémiama réikšmė; ждать у моря погоды véltui, tuščiai láukti, véltui tikėtis.

погодить, -гожý, -годíшь *juk. šnek.* palúkėti, lúkteleťi, paláukti; погодите до зимы paláukite, pakęskite ligi žiemós; ♦ немного погодя kľek véliau, netrukus; погоди ты мне! (*ispėjant, grasi-nant*) žiūrėk tú mán! aš táu paródysiu!

погодка, -и *šnek.* orėlis; ну и п. ná ir orėlis.

погодно *prv.* kasmėt, pamečiuť.

погодный¹, -ая, -ое kasmėtinis, pamėtinis.

погодный², -ая, -ое óro, orų, orinis; погодные особенности зимы žiemós óro upatūmai.

погодок, -дка pamėtinukas (*metais véliau ar anksčiau gimęs brolis*); мы с братом погодки mės sù bróliu pamėtinukai.

погодостойкий, -ая, -ое atsparūs óro sąlygoms.

погод||душка, -и *tarm. poez. žr.* погодка; ~жий, -ая, -ее *šnek.* giėdras, saulėtas, gražūs; п. день giedrà dienà.

погожý *žr.* погодить.

поголовн||о *prv.*: явились все п. atvėko visi lig vieno, visiteli, aliái vienas; ~ый, -ая, -ое 1. višiotinis; 2. pavienėtinis, pavienėčiuť skaičiuojamas; п. счёт скотà gyvulių skaičiávimas pavienėčiuť.

поголовье, -я gyvulių skaičius; рост поголовья скотà gyvulių skaičiaus didėjimas.

поголодаты, -аю, -аешь *juk.* paálkti, pabadáuti.

поголосоить, -лошý, -лосийшь *juk. šnek.* paklykti, pašákauti; pažliumbti.

погон¹, -а 1. *kar.* aptpetis; мундír с погонами mундúras sù aptpetėiais; 2. aptpetinis šautuvo diržas, peřpetė; akselbántas.

погон², -а *chem.* distiliátas.

погонный, -ая, -ое ilginis, išilginis (*puz. metras*).

погонщик, -а varėvas, varýtojas, ginikas, ginėjas.

погоню *žr.* погнаты; ~сь *žr.* погнаться.

погоня, -и *m.* 1. vijimasis; пустýться в погоню léistis vyťis; 2. pėrsekioťojai, vijikai, pėrsekioťojų būrys; п. пустýлась вслед за вразом pėrsekioťojai pasilėido įkandin priešo; 3. *prk.* vaikymas; п. за прибылью peřno vaikymas; в погоне за славою garbės besivaikant.

погонялка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. *šnek.* vyťinė, žabinė, vyťinis, vyťėlė; 2. *tekst.* svaidyklė.

погонять¹, -яю, -яешь *eig.* 1. varýti, giňti; п. лошадей varýti árkliaus; 2. *prk. šnek.* rąginti, skátinti, skubinti, niukinti.

погонять², -яю, -яешь *juk.* pavarinėti, pavaikýti; п. собак pavaikýti šunis; п. гусей pavarinėti žąsis.

погоняться, -яюсь, -яешься *juk.* pasivaikýti, pabėgióti (*paskui kę*); п. за зайцем pasivaikýti zuľkį.

погораты, -аю, -аешь *eig. žr.* погореть (1, 2 tr 4 reikš.).

погореваты, -рюю, -рюешь *juk.* pabėdóti, padejýti, pasiskýsti.

погорел||ец, -лица padėgėlis; ~ый, -ая, -ое *pasen. šnek.* sudėges, išdėges, apdėges; п. луг išdėgusi pieva; п. город sudėges miėstas; погорелое мєсто gaisrávietė.

погореть, -рю, -рюшь *juk.* 1. *šnek.* tąpti padėgėliu, sudėgti; 2. sudėgti, išdėgti; погорели все дома в деревне visi káimo namai sudėgė, išdėgė; 3. pažibėti, padėgti (*tam tikrą laiką*); 4. išdžiúti, išdėgti; рожь погорела от засухи nuo sausrós išdėgė rugiai; 5. *šnek.* pėrdegti, sudėgti, sugėsti, supúti (*puz. šienas, javai*); 6. *prk. šnek.* apsijuó-kinti, susikompromitýti.

погорячиться, -ячýсь, -ячýшься *juk.* pasikarščiúoti, pasijáudinti.

погост, -а 1. káimo kápinės; 2. *pasen. tarm.* bažnyťkiemis; šventórius.

погостить, -гошý, -гостýшь *juk.* pasisvečiuóti, pasikieminėti, paviešėti, pasižmonėti.

погостный, -ая, -ое 1. káimo kapinių; 2. šventóriaus, bažnyťkiemio.

погошý *žr.* погостить.

пограбить, -блю, -бишь *juk. šnek.* paplėšikáuti, pagrobikáuti.

погранич||ник, -а 1. pasienio sargýbinis, pasieninin-kas, pasieniėtis; 2. *šnek.* pasienio gyvėtojas, pasieniėtis; ~ный, -ая, -ое 1. pasienio, pasieninis; sienos; пограничная зона pasienio zonà; пограничная полоса pasienio ruožas; п. знак sienos ženklas; 2. ribinis; п. слой ribinis slúoksnis.

погреб, -а; *dgs.* погребá rūšys; (*bulvių*) rūtis; ссыпать картофель в п. supliti bulves į rūšį; пострáвить молоко в п. išněsti, padėti piená į rūšį; винный п. *pasen.* vėno rūšys, parduotuvė, vėpinė.

погрєб *žr.* погрестý^{1, 2}.

погребальный, -ая, -ое láidotuvių; láidojimo, láidojamasis; погребальные дроги láidotuvių vežimas, katafálkas; погребальное шєствие láidotuvių procėsis; погребальное одєяние įkarės.

погребаты, -аю, -аешь *eig.* láidoti; ~ся, -ається *eig.* būti láidojamam.

погребєние, -я (pa)láidojimas; láidotuvės.

погребєц, -буá *pasen.* keliónes maisto dėžė.

погребной, -ая, -ое rūšio, rūšinis.

погребок, -бка 1. rūšėlis, rūšiukas; 2. vėno rūšiukas, parduotuvė, vėpinėkė.

погребý *žr.* погрестý^{1, 2}.

погребшик, -á *pasen.* vėninės saviniškas; vėninės pardavėjas.

погребиться, -ится *juk.* pasiródyti, prisisapnúoti, pasisapnúoti; pasidingoti.

погремєть, -млю, -мýшь *juk.* 1. pagriáuťi, pagriáu-dėti, padundėti; 2. *prk.* (pa)garsėti; būti išgarsėjusiam; он не дóлго погремєл jis neilgai garsėjo, jis neilgai buvo išgarsėjęs.

погромок, -мкá *bot.* barškūtis, žvangūtis, *Alecto-rolophus*.

погремýшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам barškalkas, barškūtis, barbalas, tarškūtis, tarškalkas, klekėtas, klegátė (*po karvės kaklu*).

погрестý¹, -грєбý, -грєбєшь; *būt.* -грєб, -грєблá, -грєблó *juk.* 1. paláidoti; 2. *prk.* paskandinti, paláidoti; užvėrsti (*puz. smėliu*).

погрестý², -грєбý, -грєбєшь; *būt.* -грєб, -грєблá, -грєблó *juk.* pairklýti, pasiľstyti.

погрєть, -єю, -єешь *juk.* pasiľdyti, pakárštinti, pakaiťinti; ~ся, -єюсь, -єешься *juk.* pasiľdyti, pasi-kaitinti.

погреш||ать. -аю, -аешь *eig.* 1. klýsti; 2. nuodė-miáuti, nusidėti; **~ение.** -я 1. suklydimas, klaidà, apsirikimas; 2. nuodėmė, nusidėjimas; **~ить.** -ешу, -ешишь *ivk.* 1. suklysti, apsirikti; 2. nusi-dėti.

погрешность. -и *m.* 1. paklaidà, klaidingumas, ap-sirikimas; riktas, riklė, rikimas; 2. trūkumas, yda; netikslumas.

погрозить. -рожу, -розишь *ivk.* pagrasyti, pagrū-moti, pagrėsti; pagāsdinti.

погрѳм. -а погрѳмас, žudynės; niókojimas, siau-bynė; **~ить.** -млю, -мишь *ivk.* nuniókoti, nu-siaubti; **~ный.** -ая, -ое погрѳминis; niókojamas; **~щик.** -а погрѳминinkas, siaubūnas, pasiaubėlis.

погром||ыхать. -аю, -аешь *ivk. šnek.* padudėti, pabilsnoti, padundėti; **~ыхивать.** -аю, -аешь *eig.* dudėti, dunduliuoti (*puz. perkūnas tolumoj*).

погрохотать. -хочу, -хочешь *ivk. šnek.* padundėti (*puz. tillas*), pabildėti; padrióskauti, pagriáu-dėti, padudėti, padudnėti.

погубеть. -ёю, -ёешь *ivk.* 1. sušiurkštėti, sudiržti, sugrūbti; sustabarėti (*apie augalą*); pastorėti (*apie balsą*); 2. pasidaryti grubesniám.

погубить. -блю, -бйшь *ivk. šnek.* stačiókiškai, šiurkščiai, storžiėviškai, atžariai, grubiai pakal-bėti, pasielgti, papiktžodžiáuti.

погружать. -аю, -аешь *eig.* 1. (*į skystį*) nardinti, narinti, skandinti, gramzdinti, mūrdyti, mūrgdy-ti; mēkti; 2. kráuti (*puz. vežimą*), dėti, tal-pinti; **~ся.** -аюсь, -аеься *eig.* grimzti, nirti, skęsti; smūkti, lįsti, kástis (*puz. į smėlį*).

погружение. -я 1. panarinimas, įgramzdinimas; 2. (*į grimzdmas, pasinėrimas, panirimas*).

погружённый. -ая, -ое; -жён, -женá, -женó 1. pa-par(d)intas, nugramzdintas; 2. *prk.* pasinėres, labai įsigilines, įnikęs; он погружён в рабѳру jis įnikęs į dárba; рѳрод погружён в мрак miėstas paskeñdes tamsojė.

погрузить. -ужу, -узишь *ivk.* 1. panarinti, panar-dinti, paskandinti, panėrti, pamēkti, nugramz-dinti, įgramzdinti, įmēkti, įmūrdyti; п. камень в реку paskandinti ákmenį ūpėje; п. термо-метр в банку с горячей водой panarinti термо-метрą į stiklainį sū kárštu vādeniu; п. ноги в воду įmēkti, įlėisti, įkišti, panarinti kójas į vā-denį; 2. sukráuti, pakráuti, prikráuti, sudėti, su-talpinti; susodinti; весь товар погрузили? ar vi-sás prekės sukróvėte, sutalpinote?; **~ся.** -ужусь, -узиься *ivk.* 1. pasinėrti, pasinarinti, paskęsti, nunėrti, panirti, nugrimzti, nugramzdėti, nunir-ti; įkliūpti, įsmūkti; 2. įlipti, sulipti, susikráuti, įsėsti (*su daiktais į sunkvežimį, į traukinį, į lai-vą*); 3. *prk.* pasinėrti, įknibti, paskęsti, nugrimzti, įsigilinti, įnikti, įkibti; п. в чтение įsigilinti, įkib-ti, įnikti į skaitymą; он погружён в мрачные мысли jį arspito niūrios miñtys; п. в сон įmigti; лес погрузился в туман miėškas nugrimzdo rūkė.

погрузка. -и 1. (*pa*)krovimas, sukovimas, įkrovi-mas; 2. pasikrovimas; sulipimas, įsėdimas.

погрузнеть. -ёю, -ёешь *ivk. šnek.* pasunkėti, pa-sunkti; pastorėti; pariebėti.

погрузнуть. -ну, -нешь *ivk. šnek. tarm.* 1. panirti, pagrimzti; 2. susmėgti (*puz. trobelė*), susmūkti, suslūgti (*puz. žemė*).

погрýз||очный. -ая, -ое kraunamasis, pakraunamā-sis, krovimo, pakrovimo; **~чик.** -а 1. krovėjas, krovikas (*žmogus*), žr. грýзчик; 2. krautūvas; автоматический п. automatinis krautūvas.

погрустить. -ущу, -устйшь *ivk.* paliūdėti, page-dėti.

погрýзть. -ызу, -ызёшь; *būt.* погрýз, -ла, -ло *ivk.* 1. pagružinėti, pakrimsti, pakramsnėti; 2. su-gráužti, sukramtyti, sukramsnėti, sugružinti, su-kaipoti (*puz. pelės drabužius*); **~ся.** -зусь, -зёшь-ся *ivk. šnek.* 1. susipiáuти (*puz. šunes*); 2. *prk.* susiėsti, susiriet; напрасно я погрýзся с това-рищем bė reikalo susiėdžiau sū draugū.

погрýзять. -аю, -аешь *eig.* klimpti, smėgti, mūkti, grimzti, smūkti; сапоги погрýзают в размо́кшем грунте bátai klimпта šlapioje žemėje, dirvoje; **~язнуть.** -ну, -нешь, -нут; *būt.* -яз, -язла, -язло *ivk.* įkliūpti (*purvynė*), įgrimzti, prasmėgti, įsmūkti, įmūkti; п. в долгах *prk.* įkliūpti į sko-las.

погубить. -ублю, -убишь *ivk.* pražudyti, prapūldyti, sužlugdyti, nudaigoti, pragašinti.

погудеть. -ужу, -удйшь *ivk.* pagausti, padūgti; pa-dundėti (*puz. žemė*); pakaukti, pašvilpti.

погýдка. -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. *tarm.* gaidà, melėdija; какова п., такая и пляска kaip grójama, taip šókama; 2.: старая п. на нѳвый лад ta pati giesmė, tik kitųniškai giedama, tie pātys veiksmi, tik kitųniškai atliekami.

погýл||ивать. -аю, -аешь *eig.* 1. vaikštinėti, váikš-čioti; 2. pokyliáuти, linksmintis, išgerdinėti, ážau-ti, girsnėti; **~ять.** -аю, -аешь *ivk.* 1. pasiváikš-čioti; 2. pasilinksinti, pasiážauti.

погустеть. -еет *ivk.* patirštėti, sutirštėti, patankėti.

под¹ prl. 1. *su gal.* (*vartojamam nurodyti daiktui, vietai ar asmeniui, kurių apacioñ nukreiptas veiksmas*) рѳ; сесть п. дѳрево atsisėsti рѳ ме-džiū; подмáть прѳтивника п. себя parіsti prie-šininką рѳ savimi; повѳсить лáмпу п. потолка pakabinti lėmpą palubėje; 2. *su įnag.* (*vartojamam nurodyti vietai ar asmeniui, kurių apacioñe kas yra, vyksta*) рѳ; сидеть п. дѳрево сėdėti рѳ ме-džiū; п. столѳм pastalėje, рѳ stalū; большоñ ле-жит п. тѳплым одеялом ligųnis gūli рѳ šiltà añtklode; п. мостѳм прѳтекáл ручей рѳ tiltu, tiltѳ apacioñe текėjo upėlis; лáмпа висит п. по-толкам lėmpa kábo palubėje; рабѳтать п. зем-лѳй dirbti рѳ земėje; п. открытым небѳм рѳ átviru dangumi; 3. *su įnag.* (*vartojamam nurodyti vie-tai, prie kurios kas yra, vyksta*) prie, tiės, šaliá, arti; разрѳм фашистских войск п. Москвѳй fa-šistinės kariuomenės sutriuškinimas prie Mask-vės, tiės Maskvá; п. мойм окнѳм послá берѳза prie máno lango áugo bėržas; 4. *su gal.* (*var-tojamam artimumui laiko požiūriu nurodyti*) į, apie; п. вѳчер į vákará, į pávakarę, vakarѳp; ѳто случилось п. полночь таі įvѳко apie pusiaunak-tį; п. ўтро páryčiu; п. бснь rudenio, į rūdenį; п. конѳц гѳда mėtams baigiantis, į mētų pábai-gá; емý ужѳ п. сѳрок jis turi jau apie kėturias-dešimt mētų; 5. *su įnag.* (*vartojamam nurodyti daiktui, reiškiniui ar įrankiui, kurių poveikį kas patiria, ir vėrtiamam vietininku*): стоять п. дождѳм stovėti lietuјė; идти п. дождѳм eiti рѳ

lietu; проложитъ себѣ путь п. градом пуль пра-
сискinti kėlią pėř kulkų krėšą; п. сѣнью дубов
ažuolų paũpksnėje; находится п. выстрелами
būti apšaudomam; 6. *su gal. (vartojamas daikto
paskirčiai nurodyti, verčiamas dažniausiai naudi-
ninku)*: перестроить дом п. общежитие pėrstatyti
pamą bendrabučiui; отвѣстй учасок п. клѣвер
paskirti sklųřa dobilams; бутылка п. молоко бу-
telųs pienui, pieninis butelųs; склад п. овощи
sándėlis daržovėms; 7. *su gal. (vartojamas nu-
rodyti daiktui, į kurį iš apačios nukreiptas veiks-
mas)* už; держатъ комод п. низ laikyti komodą
už apačios; взять под руку paĩmti už paraĩkės;
8. *su gal. (vartojamas nurodyti vietai, prie pat
kurios kas yra, vyksta ar daroma)* paleĩ, ties,
pė; поставитъ п. окно pastatyti pė ląngu, paleĩ
långą; рубитъ дѣрево п. корень kirsti mėdį paleĩ
šaknįs; поѣхать в дѣревню п. Киев nuvažiuoti
į kaimą ties Kijevu, paleĩ Kijevą; 9. *su gal.
(vartojamas nurodyti padėčiai, būklei, į kurią
kas statomas ar patenka)* į; взять п. свою опѣку
paĩmti į savo glėbą; поставитъ пѣшку п. удър
(šachmatuose) pastatyti pėstininką į keřtamą lan-
gėlį; заключитъ (взять) п. стражу areštuoti, su-
ĩmti; отдатъ п. суд atiduoti į teisną; попасть п.
чьѣ-л. влияние patėkti į kienō įtaką; попасть п.
чьѣ-л. власть patėkti į kienō valdžią; 10. *su gal.
(vartojamas nurodyti asmeniui, daiktui ar me-
džiagai, kurie mėgdžiojami, imituojami)*: отде-
латъ п. мрамор apdailinti, imituojant marmurą;
покраситъ п. красное дѣрево nudažyti, imituo-
jant raudonmedį; стихъ п. Блѣка Blėko stiliaus
eilėraščiai, eilėraščiai, sukurti sėkant Blokų;
11. *su gal. (vartojamas veiksmo būdai, fasonui
nurodyti)*; стричъ п. грєбѣнку trumpai kiřpti
(plaukus); 12. *su gal. (vartojamas nurodyti gar-
sams, kurie lydi veiksmą, arba nurodyti daiktui,
kuris leidžio garsus, lydinčius veiksmą)*: уснųтъ
п. скрип колѣс užmigti, rātams gįřždant; петь
п. гитару dainuoti, pritariant gitarą; п. акком-
панемѣнт рояля akompanuojant fortepionų;
13. *su gal. (įvairiomis reikšmėmis)*: п. расписку
pasirašytinai; получить ссуду п. залѣг gauti
paskolą už užstatą; писатъ п. диктовку rašyti
diktuojamam; 14. *su įnag. (vartojamas nurodyti
būsenai, padėčiai, kurioje kas yra arba kas vei-
kia)*: совѣтский народ п. руководством Ком-
мунистической партии идѣт к нѣвым побѣдам
tarybinė liaudis, Komunistų partijos vadovau-
jama, žėngia į naujās pėrgales; п. властью са-
модержавия patvaldytės valdžiojė; п. йгом ти-
рании tironijos jūnge; п. охраной закона įstā-
тупо arsaugojė; совещание п. руководством
директора директорius vadovaujamas pasitarimas;
фигура находится п. ударом (šachmatuose) fi-
gurą yrā kertamamė langėlyje; 15. *su įnag. (var-
tojamas nurodyti kurios nors būsenos ar veiksmo
priežastčiai)*: телá п. действием теплá расши-
ряются kūnai, šilumōs veikiami, plėčiasi; нахо-
дйтъся п. чьѣм-л. влиянием būti kienō įtakoje,
būti kienō veikiamam; неприятель отступáл п.
нашим натиском priešas traukėsi mūsų spáu-
džiamas; 16. *su įnag. (vartojamas daikto panau-
dojimo pobūdžiui nurodyti)*: банка п. варѣнем

stiklainis sū uogienė; по́ле п. клѣвером dobilaĩs
apsėtas laũkas, dobilių laũkas; 17. *su įnag. (var-
tojamas nurodyti daiktui, esančiam prie kito daik-
to kaip jo sudedamoji dalis ar būdingas požy-
mis)* sū; дом п. желѣзной крышей пamas (sū)
skardinių stōgu; лампа п. абажуром lėmpa sū
gaubti; судно п. советским фла́гом laĩvas sū ta-
rybine vėliava; п. таким-то нѣмером tōkiu iř
tōkiu nūmeriu; п. лѣзунгом sū šūkiu; п. услѣвием
sū sąlyga; п. рáзными предлѣгами įvairiaĩs pre-
tėkstais; рыба п. со́усом žuvĩs sū pādažu; мя́со
п. хрѣном mėsa sū krienaiĩs; 18. *su įnag.*: житъ
п. чужѣй фами́лией gyvėnti svėtima pavarde;
челѣвѣк п. псевдонімом... žmogus slapųvardžiu...;
19. *su įnag.*: п. замкѣм (ключѣм) pė užraktu,
užrakintas; 20. *su įnag. (vartojamas pažymėti
terminams, žodžiams, kurių prasmė atskleidžiama
ar atskleistina)*: что вы понимаете п. ęтим? kă
jās tūrite galvojė, tai sakýdamas?; 21. (įvairio-
mis prasmėmis): ęто ещѣ п. вопро́сом tai dár
kláusimas; держатъ п. секрѣтом laikyti paslap-
tyjė; ęто ещѣ п. сомнѣнием tai dár abejótina;
♦ п. нѣсом rapōsėje, čia pāt; п. бѣком rapōnėje,
netoliese; п. руко́й pė rankā, čia pāt, arti.
под², -а, о по́де, на подý (krosnies) pādas; дүг-
nas.

подава́льщи||к, -а 1. (medžiagu) padavėjas; 2. lei-
dėjas (į mašiną); ~ца, -ы 1. padavėja; 2. lei-
dėja (į mašiną).

подава́ть, -даю, -даєшь eig. 1. padavinėti, įteiki-
nėti; teĩkti; atidavinėti; 2. stūmioti, stūminėti;
3. duoti, aukoti; 4. tea. sufleruoti; ♦ п. наде́жды
ródyti pāžangą, teĩkti vilčių; ~ся, -даюсь,
-даєшься eig. 1. slĩkktis, trauktis, stūmtis; 2. bū-
ti (pa)duodamam.

подави́ть, -авлю, -авишь įvk. 1. numalšinti, nuslo-
pinti, sugniuždýti, užgniaũžti; п. контрреволю-
ционный бунт numalšinti, sugniuždýti kontrevol-
iũcinį maištą; 2. suspāusti, sugniužinti, sulám-
dyti, sumindžioti; uždũsinti, išsmáugti; 3. pa-
spāusti, suspāusti, spūstelėti, pamýgti; 4. prk.
nuslopinti, nelėisti pasirėikšti, užgniaũžti, sutrám-
dyti; 5. prislėgti, sugniuždýti, sugniužinti; он
был подавлен невзгѣдами įis būvo vargų, nelá-
mių prislėgtas, sugniuždýtas; ~ся, -авлюсь,
-авишья įvk. užspriĩgti, paspriĩgti.

подавлѣ́ние, -я 1. numalšinimas, nuslopinimas, už-
gniaũžimas; 2. sutrámdymas, nuslopinimas, įvei-
kimas.

подавлѣ́ни||ость, -и m. prislėgtumas, prislėgtà núo-
taika, deprėsiја; niũrũmas, apātija, sugniužimas;
~ый, -ая, -ое; -лен, -а, -о 1. numalšintas, nuslo-
pintas; 2. prislopintas, duslũs; 3. slogũs, prislėg-
tas, niũrũs, niaurũs, sugniužęs, apātiskas, nusi-
minęs; подавленное самочувствие prislėgtà sa-
vijauta.

подавлива́ть, -аю, -аешь eig. spāudyti, spaudinėti,
spūscioti, spaudžioti.

подавля́ть, -яю, -яешь eig. 1. malšinti, slopinti,
gnuždýti, gniužinti; 2. trámdyti, slopinti; 3. slėg-
ti, gniuždýti, gniužinti.

подавля́ющий, -ая, -ее 1. nusveriantis, žymũs, víř-
šijantis, didelis; výraujantis; подавляющее боль-

шинство *didžioji dauguma*; 2. *slopinantis, gniuždantis, slopus, slogus*.

подавно *prv. šnek.* juo labiau, tuo labiau, juoba. **подагріа**, -ы *med.* podagrā; **~ик**, -а *podāgrikas; ~ический*, -ая, -ое *podāgrinis, podāgros*.

подальбивать, -аю, -аешь *eig.* kalinėti; skaptuoti.

подальше *prv.* toliau, tolėliau; juo, kuo toliausia.

подам *žr.* податы; **~ся** *žr.* податься.

подарить, -арю, -аришь *ivk.* padovanoti, dovanų duoti.

подаро||к, -рка *dovanà; dōtalas, dōtas*; получить в п. gauti dovanų; **~чек**, -чка *dovanėlė*; **~чный**, -ая, -ое *dovanotas, dovanos, dovanų, dovaninis*.

подаст *žr.* податы; **~ся** *žr.* податься.

податель, -я *v.* padavėjas, įteikėjas; **~ница**, -ы *padavėja, įteikėja*.

податлив||ость, -и *m.* 1. nuolaidumas, sukalbamumas, minkštumas; 2. lankstumas, (pa)slankumas; 3. *geol.* limlumas; **~ый**, -ая, -бе; -ив, -ива, -иво 1. nuolaidus, pasiduodas, perkalbamamas, sukalbamamas; minkštas; 2. lankstus, lengvai apdirbamas, kaldinamas (*metals*), lengvai formuojamas, sušpūdziamas.

податной, -ая, -бе *pasen.* mokesčių, mokestinis; **податные сборы** *mokesčiai, rinkliavos*; п. инспектор *pasen.* mokesčių inspektorius.

подать, -и *m.* *pasen. ist.* mokestis (*valstybei*); **подушная** п. pagālvė, pagālvīs.

подать, -дам, -дашь, -даст, -дадим, -дадите, -дадут; *būt.* podal, -alā, podalo *ivk.* 1. paduoti, įteikti, pateikti; п. knygą paduoti knygą; п. заявление įteikti pareiškimą; 2.: п. машину приваžiuoti mašiną; п. руду к догне atgabėnti rūdą prie aukštākrosnės; 3. duoti išmaldą; 4. *šnek.* pastūmti, pastūmėti, pavarėti; п. лошадь назад pavarėti arklių atgal; 5. suteikti; п. помощь suteikti pagalbą; п. руку помощи ištiesti pagalbos ranką; п. совет patafėti; 6. *sport.* paduoti, pasuoti (*kamuoli*); 7.: п. пример parodyti pavyzdį; п. в суд apskųsti teismui; п. в отставку atsistatydinti; п. голос а) prašinėti, prabilti (*apie žmogų*); б) suloti; в) pabalsuoti; **~ся**, -дамся, -дашься, -дастся, -дадимся, -дадитесь, -дадутся; *būt.* -dālся, -alās, -alōсь *ivk.* 1. pasitraukti, pasistūmti, pasistūmėti, pasislėkti; толпа подалась назад miniā pasitraukė atgal; дверь подалась под ударами dūrys neišlaikė smūgių; 2. nusišėsti, pasiduoti įkalbinėjimams; 3. *šnek.* išvykti, pasilėisti; п. в лес pasilėisti į mišką; п. в город išvykti į miestą.

подача, -и 1. padavimas, įteikimas; patiekimas; 2. privažiavimas; pastūmimas, pristūmimas; 4. *tech.* tiekimas; 5. *tech.* padavimas, pastūma; 6. *sport.* padavimas, pasuotė; 7.: п. голосов balsavimas, balsų padavimas; п. руки rankos ištiesimas; п. первой медицинской помощи pirmosios medicininės pagalbos suteikimas.

подачка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* 1. (*šuniui ar kitam gyvuliui numestas*) kąsnelis; 2. *prk. niek.* kyštelėjimas, numetimas, išmalda, išmaldėlė, aukelė, kąsnelis, dovanėlė.

подашь *žr.* податы; **~ся** *žr.* податься.

подаяние, -я *pasen.* išmalda; aukā.

подбавить, -влю, -вишь *ivk.* pridėti, papildyti; įmiešti; **~ся**, -ится *ivk.* padaugėti, pagausėti.

подбавка, -и *šnek.* 1. papildymas, primiešimas; pridėjimas; padidinimas, pagausinimas; 2. priedas, priedelis.

подбавлять, -яю, -яешь *eig.* prisidėlioti, įdėlioti; įmiešinėti, papildinėti.

подбалка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *stat.* pasijūs.

подбалтывать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* подболтаты.

подбегать, -аю, -аешь *eig.* 1. bėgti, šokti, pulti artyn; не подбегайте вместе nepulkite, nešokite, nesimeskite kartu; 2. (*подо что-л.*) bėgti (*по-куо*).

подберу *žr.* подбежать.

подберу||нник, -а *tekst.* greituolio valytuvus.

подбежать, -беру, -бежешь *ivk.* 1. pribėgti; prišokti; 2. (*подо что-л.*) pabėgti (*по-куо*).

подбел, -а *bot.* šaukštis, Petasites.

подбелить, -елю, -елишь ir -елійшь *ivk.* 1. *šnek.* papildomai užbaltinti (*puz. kavą*); 2. pabaltinti (*šiek tiek*); **~елка**, -и 1. papildomas užbaltinimas; 2. pabaltinimas.

подбер||езник, -а, **~езовик**, -а *žr.* берёзовик.

подберу *žr.* подбраты; **~сь** *žr.* подбраться.

подбивать¹, -аю, -аешь *eig.* 1. prikalinėti (*puz. puš-padžius*), primušinėti; kăustyti; 2. numušinėti, pamušinėti, pašauti; *žr.* подбить.

подбивать², -аю, -аешь *eig.* *šnek.* prikalbinėti, gūndyti, kūrstyti, *žr.* подбить.

подбивка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. pamušimas; 2. *šnek.* pamušalas.

подбирать, -аю, -аешь *eig.* 1. ránkoti, rinkti; 2. rinktis, ieškoti (*puz. darbuotojų*); 3. kăišyti (*puz. sijoną*), raitoti (*puz. kelnes*), raityti; brūkti (*puz. kôjas po savim*), riesti.

подбить¹, подобью, подобьюсь *ivk.* 1. pamušti, pakalti (*iš apačios*), prikalinti, primušti, pakăustyti (*batus*); 2. *šnek.* (*drabuži*) pamušti (*kailiais, vata*); 3. nunėsti, pavarėti (*puz. valtį po tiltu*); 4. numušti, pašauti (*puz. lėktuvą*), pamušti (*puz. tanką*); 5. *šnek.* išmūšti, sumušti; п. глаз sumušti aki; 6. *šnek.* suvesti (*rezultatus*).

подбить², подобью, подобьюсь *ivk.* sukūrstyti, sugūndyti, prikalbėti, pamokyti, įteigti.

подбится, подобьюсь, подобьюсь *ivk.* 1. pasimūšti kôjas; 2. *šnek.* prisigėrinti, prisiplăkti, prisilaižyti; prilįsti.

подбодр||ить, -рю, -ришь *ivk.* padrąsinti, pagūvinti, parąginti, pakėlti nuotaiką; priduoti drąsôs; **~яться**, -рюсь, -ришься *ivk.* pasidrąsinti, pažvalėti, pagyvėti; sukrūsti, sujūsti; **~ять**, -яю, -яешь *eig.* drąsinti, gūvinti, rąginti; **~яться**, -яюсь, -яеься *eig.* 1. drąsintis, gūvintis; 2. būti drąsinamam, gūvinamam.

подбой, -я 1. pakalimas, pamušimas; 2. *tarm.* pamušalas; 3. *šnek.* bato pakulnės oda (*pamušta*); **~ка**, -и 1. pamušimas, pakalimas; 2. pamuštos leifos (*iš apačios*), pamušinys; 3. (*drabužio*) pamušalas, pamušas; pamušinys; 4. *tech.* pasparā; плôская п. plokščioji pasparā.

подболтаты, -аю, -аешь *ivk.* *šnek.* įplăkti, įmėsti, pablėsti (*puz. miltais*); įmiešti, užkūlti.

подбóлта, -и 1. įplakimas, pablendimas, užkūlimas; 2. blandà, blandaĩ, pablandaĩ; užkulas, užtrinas.

подбóр, -а 1. parinkimas, atrankà, parankà; п. материалов mēdžiagos parinkimas; 2. rinkinys, kolekcija, komplėktas; интереснýй п. книг įdomūs knygų rinkinys; 3. *pasen.* pakulnė, (ódinė) „kárka“; 4. *žr.* подборы; ♦ на п. (как на п.) kaip vienas, labai geri, rinkiniai; в п. *spst.* iš eilės, bė įtraukos, abžaco.

подбóра, -ы tišklo pavarà, pėrvara.

подбóристый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *šnek.* 1. glaūdziai aptraukias; 2. liemeningas.

подбóрка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам 1. parinkimas, surinkimas; 2. rinkinėlis, rinkinys, komplėktas (*pvz. dokumentų*); 3. *spec.* laikraščio skvrelis (*viena tema*).

подбóрный, -ая, -ое *šnek.* parinktas, parinktinis.

подбóрoдник, -а (*pakinktu*) pasmakrė, paprusnė.

подбóрoдок, -дка smākras; pasmakrė, paliāukis, pagurklis.

подбóртник, -а *tekst.* pókraštis.

подбóртик, -а 1. žemà. rinktūvas (*varpu*); 2. atinkėjas, rūšiūotojas (*žmogus*).

подбóры, -ров *dgs.* 1. *stat.* įuodlubės; 2. ātliekos (*pvz. durpių*).

подбóрeниться, -нюсь, -нишýсь *įvk. šnek.* rankàs į šonus įsiremti, įsisprėsti.

подбóрасывать, -аю, -аешь *eig.* 1. mėtyti (*aukštyn*), metinėti, mėčioti; 2. *beasm.* kilščioti, mėčioti; pūrti; 3. mėsti (*pvz. po stalų*), mėčioti; 4. slapčia pamėtinėti; 5. pridėlioti (*pvz. kainų keliant*); *žr.* подбросить.

подбóрею *žr.* подбóрять; ~сь *žr.* подбóряться.

подбóривать, -аю, -аешь *eig.* paskutinėti, puskutinėti, apskutinėti (*pvz. sprandą, kaklą*); ~сь, -аюсь, -ае́сь *eig.* apsiskutinėti, nusiskutinėti, pasiskutinėti.

подбóрять, -брéю, -брéе́шь *įvk.* paskūsti (*pvz. ūsus*), apskūsti; ~сь, -брéюсь, -брéе́сь *įvk.* pasiskūsti, apskūsti.

подбóросить, -брóшу, -брóсишь *įvk.* 1. išmėsti, pamėžėti, mėsteliėti (*aukštyn*); 2. *beasm.* kilstelėti, pakėlti, išmėsti, krėsteliėti, sukrėsti; papūrti; 3. pamėsti (*po kuo*), numėsti; užmėsti (*už ko*); 4. *prk.* pakišti, primėsti, slapčia įkišti, padėti, užkišti, pamėsti; п. компрометирующее письмо pakišti kompromituojantį laišką; 5. *šnek.* atsiūsti, atvežti; pavėžėti; подбóрось меня домой pavėžėk manė namo; подбóрось ко мне по пути štot bagaž užvėžk pàs manė, važiuodamas prō šalį, šitą bagažą; 6. *šnek.* papildomai pridėti, duoti, primėsti.

подбóрошу *žr.* подбóросить.

подбóрош|ина, -ы *tarm.* papilvė; ~ник, -а pilvagyšis (*pakinkto*), paspręstė, papilvės diržas; ~ный, -ая, -ое papilvinis, ēsantis pō pilvū.

подвáл, -а 1. rūšys, pógrendis; 2. *prk.* (*laikraščio*) atkarpà.

подвáливать, -аю, -аешь *eig.* vėsti (*po kuo*).

подвáлить¹, -алю, -áлишь *įvk.* 1. priversti, priraušti; 2. *šnek.* pavėžti (*po kuo*); 3. *prk.* papildomai duoti.

подвáлить², -алю, -áлишь *įvk. šnek.* 1. prigarmėti; 2. priplaukti prie krašto (*apie laivą*).

подвáльный, -ая, -ое rūšio, rūšinis, pógrendžio; подвáльное помещéние rūšys.

подвáять, -аю, -аешь *eig.* 1. pūsti iš apačios; 2. pūscioti.

подвéдение, -я 1. suvedimas, susumavimas (*sąskaitų, rezultatų*); 2. padėjimas, išmūrijimas; п. фундамента pamatų padėjimas.

подвéдомственн|ость, -и *m.* žinybingumas, žinybinis priklausomumas; ~ый, -ая, -ое; -твен, -енна, -енно žinybinis, kienō žinyboje, žiniojē ēsantis, žinybingas; što учреждение подвéдомственно прýмо министрству šį įstaiga pavaldi tiesiog ministėrijai.

подвéду *žr.* подвэсть.

подвэзти, -езý, -езе́шь, -езýт; *būt.* -вэз, -везлá, -везлó *įvk.* 1. atvežti, atgabėnti, pristatýti, priveržti; 2. pavėžinti, pavėžėti, nuvežti; 3. *šnek.* *beasm.* pasisėkti, pavýkti; *žr.* повезти^{1, 2}.

подвёл *žr.* подвэсти.

подвénéчный, -ая, -ое sutuoktūvinis, sutuoktūvių, vestūvinis; подвénéчное плáтье sutuoktūvių suknelė.

подвергáть, -аю, -аешь *eig. žr.* подвергнуть; ~сь, -аюсь, -ае́сь *eig.* он подвергáется óпасности jám grėsia pavōjus; štot вопрос подвергáется óбсуждéнию šis klausimas yrà svarstýtinas; takōй постýпок подвергáется наказáнию tōks póelgis yrà baūstinas.

подвэргнуть, -ну, -не́шь; *būt.* -вэрг, -ла, -ло *įvk.* п. крýтике (iš)kritikuoti; п. аpécтy suiñti, suareštuoti; п. óбстрéлу apšaudyti; п. óпасности pastatýti į pavōjý; п. преслédованиям pėrsekioiti; п. испытáнию išmėginti, išbandýti; п. сомнénию suabejoti; ~сь, -нусь, -не́сьсь; *būt.* -вэргсь, -глась, -глось *įvk.* п. óбстрéлу bŭti apšaudytam; п. óпасности pakliŭti į pavōjý; п. побóям bŭti sumuštám; он подвэргсь насмéшкам jis bŭvo išjuoktas.

подвэрженный, -ая, -ое; -ен, -ена, -ено: странá подвэржена чáстым наводнénиям šalis dažnai keñčia пoд рóтvynių; он подвэржен припадкáм безúмия jį ištinka beprotýbės priepuoliai; он подвэржен болéзням jis tŭri palinkimá siřgti, jis neatsparus ligoms.

подвэрнуть, -нý, -не́шь *įvk.* 1. priveržti, prisukti, tvirčiaū užsukti; п. рукояткy prisukti rañkeną; п. кран priveržti čiáupą; 2. pakišti, atleñkti, paleñkti, užleñkti; užraitýti, paraitoti; 3. nikstelėti, išnirti (*pvz. koją*); 4. *šnek.* privažiuoti, prisukti; 5. *šnek.* pakišti, įkišti, pabrŭkti; ~сь, -нýсь, -не́сьсь *įvk.* 1. pasisukti; užsiveržti; 2. užsiriēsti, užsiritoti, užsileñkti; 3. išsinarinti, nikstelti; 4. pasipáinioti, pasimaišýti, pasipinti, pasitaikyti, pakliŭti; 5. *šnek.* patėkti; п. под автомобил pátėkti pō automobiliu.

подвэртка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. (*veiksmas*) prisukimas, priveržimas; 2. āptvan-kalas, aŭtas (*kojų*).

подвэртывать, -аю, -аешь *eig.* 1. prisukinėti, užsukinėti, privaržýti; 2. atlankstýti, užlankstýti, palankstýti, užraitinėti; *žr.* подвэргнуть; ~сь, -аюсь, -ае́сь *eig.* 1. užsisukinėti, užsivaržýti; 2. riēs-

tis, raitótis; 3. páiniotis, pintis; žr. подвернѹться. подвѣс, -а 1. pakabinimas; 2. pakabà. подвѣсѣль||ник, -а irklininkas, irklúotojas; ~ый, -ая, -ое irklúojantis.

подвѣсить, -ѣшу, -ѣсишь *įvk.* pakabinti (*apačioje, po kuo*), užkabinti; prikabinti; п. лáмпу под потоло́м pakabinti lėmpà palubėje; ~ся, -ѣшусь, -ѣсишься *įvk.* pakibti, pakàbti.

подвѣска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам 1. pakabinimas; рессо́рная п. pakabinimas aít lingių; 2. pakabà; pàsvaras; 3. *šnek.* karulys, kabùklas. подвѣсно́й, -а́я, -о́е kabinamas (*po kuo*); kàbamas (*puz. tiltas*), kàbantis.

подвѣсок, -ска *šnek.* žr. подвѣска (2 ir 3 reikš.). подвести, -е́ду, -е́дѣш, -е́дут; *būt.* -вѣл, -вѣла, -велó *įvk.* 1. privesti, atvesti; pavédėti; nuvesti; п. слéпого к до́му pavédėti, privesti neregį prie namų; 2. atgabėnti; privėžti; п. подкреплéние к фрóнту atgabėnti pastiprinimų į fróntà; 3. prijūngti, paduóti; п. ток prijūngti srôvę; 4. *prk.*: п. на́учные до́воды под свой план pagrįsti, pamatuóti sàvo plànà mòksliniais argumėntais; п. материàльную бázу подо что-л. suteikti kàt materiàlinę bázę; 5.: п. нóвый дом под крýшу apdėngti paũjà nàma; п. фунда́мент под дом išmūryti nàmui pàmatas; 6. pakàšti, padėti; pakàsti; п. мýну под вràжеское укреплéние pakàsti mìnà pò priešo įtvirtinimais; п. подкóп pasikàsti; 7. išvesti, nutiėsti, nuvesti; п. ýлицу к окрàине góroda nutiėsti gátvę į miėsto pàkraštį; 8. *prk.*: п. под стàтьёю зàкóна pritaikyti įstàtymo stráipsnį; п. под категóрию priskirti kategórijai, suteikti kategórijà; п. егó поведéние под понàтие хулиганизма kvalifikuóti jò elgesį kaip chuliganizmà; 9. *prk. šnek.* apgàuti, nuvilti, apvilti, pastatýti į kėblià pàdėti; sugriàuti pasitikėjimà; padarýti nemalonumų, apsuókti; 10. *beasm. šnek.* sutràukti, suriėsti; е́мý подвело́ живóт jàtм sutràukė pilvà; 11. padažýti, nudažýti, pagràžinti, patėpti; п. брóви padažýti aítakius; 12. susumuóti, apskaiciúoti, suvesti; п. итóги susumuóti rezultàtus.

подвѣтренный, -ая, -ое už(uo)vėjlnis, pavėjinis. подвѣшива||ние, -я (pa)kabinimas; padžiovimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* (pa)kabinėti, užkabinėti; kàrstyti; džiàuti; ~ться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. kabintis, kàrstytis; 2. būti (pa)kabinamam.

подвѣшу žr. подвѣсить; ~сь žr. подвѣситься.

подвѣять, -ѣю, -ѣешь *įvk.* rapūsti, pūstelėti.

подвздо́шный, -ая, -ое *anat.*: подвздо́шная кость klubikaulis; подвздо́шная кишкà klùbinė žagnà.

подвѣять, -аю, -аешь *eig.* garbanóti, raitýti, paraitinėti, rangýti, frizuóti (*plaukus*); ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* vinguriuóti; raitýtis, garbanóti.

подвѣйка, -и (*plaukų*) pagarbanójimas, paraitymas, parañgumas.

подвиг, -а žýgdarbis, didvyriškas žýgis; п. советских лётчиков тарýбиниų lakūnų žýgdarbis.

подвигать, -аю, -аешь *eig.* 1. stumdinėti, stumdýti; varinėti; 2. jùdinti, krútinti, vizginti; 3. *prk. šnek.* greifinti, skùbinti, ràginti, brùzdinti, kùtrinti.

подвигать, -аю, -аешь *įvk.* pajùdinti, pakrútinti, pastumióti, pavarinėti.

подвигаться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. varýtis pamažėliais, stumtis; п. назàд žeñgti atgal, trauktis; 2. *prk.* progresuóti, žeñgti į priekį; исслédования уда́чно подвигàются tyrinėjimai výksta sėkmingai; рабóта не подвигàется дàрбас nevýksta dirbti nesiseka; 3. *prk.* avansuóti (*tarnyboje*).

подвигаться, -аюсь, -аешься *įvk.* pajudėti; pasijùdinti, pakrutėti, pasistùmti.

подвигнуть, -ну, -нешь; *būt.* -нул, -ла, -ло *įvk. pasen.* (на что) palekti (*į kurį žygi*), pastùmti, padràsinti, paràginti.

подвйд, -а *biol.* pórūšis.

подви́жка, -и pasistùmėjimas, paslinkimas, pasislinkimas, pajudėjimas; пѣрвая п. льда на рекѣ pirtmas lėdo pajudėjimas úpėje.

подви́жни||к, -а 1. *bažn.* šventuólis, askėtas; 2. *prk.* pasišventėlis, pasiaukójęlis; ~ца, -ы 1. *bažn.* šventuólė, askėtė; 2. *prk.* pasišventėlė; ~ческий, -ая, -ое pasiaukójamas, savimaršiškas, pasišventėliškas; didvyriškas, herójiškas; ~чество, -а savimarša, pasiaukójimas, pasišventimas, herojiškùmas, didvyriškùmas, pasiaukójamas дàрбас, žýgis.

подви́жно́й, -а́я, -о́е 1. judamasis; подви́жные ча́сти ма́шины judamosios mašinos dalys; 2. kilnójamasis, pėrvežamasis, nestacionàrinis; п. рóспи-таль kilnójamoji ligóninė; 3. važinėjantis, riėdantis; п. сострàв *glžk.* riėdmenys; 4. veiklùs, guvùs, energingas; п. ум guvùs prótas; 5. judrùs, gyvas, judùs, šankùs, paslankùs, žvitrùs, vikrùs (*puz. žmogus*); 6. slankùs, sleñkantis; подви́жная горà sleñkantis kàlnas.

подви́жн||ость, -и *m.* 1. judamumas; 2. operatyvùmas, judrùmas; 3. riėdamumas; 4. slankùmas; 5. veiklùmas, energingùmas; 6. judrùmas, gyvùmas, vikrùmas, rangùmas, paslankà, judùmas; ~ый, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно žr. подви́жно́й.

подвизàться, -аюсь, -аешься *eig. iron.* darbúotis, veikti, krutėti; būti veikėju (*kurioje nors sri-tyje*).

подвину́ть, -нчý, -нтийшь *įvk.* 1. privežti, prisùkti (*tvirčiau*), pavežti, pastiprinti (*puz. veržle*); 2. pritvirtinti, prisùkti (*iš apačios*); 3. *prk. šnek.* paàkinti, paràginti, paskàtinti.

подвину́ть, -ну, -нешь *įvk.* 1. pastùmti, nustùmti, pastùmėti, pavaryti, pakėlti (*į kità vietà*); 2. *prk. šnek.* paskùbinti, pagrėifinti, pastùmėti; ~ся, -нусь, -нешься *įvk.* 1. pasitràukti (*į šalį*), pasistùmti, pasivarýti, pasisliñkti; п. в противо-пóложную стóрону pasitràukti į priešinàjà pùsę; п. назàд pasiduóti, pasitràukti, pasisliñkti atgal; 2. *prk. šnek.* padarýti pàžangà, pasistùmėti, pažeñgti.

подви́нчивать, -аю, -аешь *eig.* 1. privaržýti, prisukióti (*veržles*); 2. *prk. šnek.* àkinti, ràginti, skàtinti.

подви́нчý žr. подвину́ть.

подви́рать, -аю, -аешь *eig. šnek. (truputėlį)* me-luóti.

подвѣть, подово́ю, подово́ешь; *būt.* -йл, -à, -о *įvk.* pagarbanóti, paraitýti, parangýti (*plaukus*); ~ся, подово́юсь, подово́ешься; *būt.* -йлся, -лàsь, -лòсь.

įvk. šnek. pasigarbanoti, pasiraityti, susifrizuoti (*plaukus*).

подвла́стн||ость, -и *m.* pavaldūmas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно pavaldūs; подвла́стные террито́рии pavaldžios teritorijos.

подво́д, -а 1. privedimas, atvedimas; pavėdėjimas; 2. padėjimas iš apačios, pakišimas.

подво́да, -ы 1. (pakinkytas) vežimas, kinkinys; 2. pāstotė.

подво́дить, -вожу́, -водишь *eig. žr.* подвести.

подво́дка, -и 1. privedimas, atvedimas; 2. padėjimas iš apačios, pakišimas; pa(si)kasimas; 3. padėjimas (*puz. antakių*); pagrāžinimas.

подво́дник, -а povandenininkas (1. *povandeninio laivo jūreivis*; 2. *povandeninių darbų specialistas*).

подводно́й, -ая, -ое jungiamasis, sujungimo; подводная труба́ jungiamasis vamzdis.

подводный¹, -ая, -ое povandeninis; подводная скала povandeninė uola; подводная лодка povandeninis laivas; п. ка́мень a) povandeninis akmuo; b) *prk.* povandeninė uola (*kliūtis, sunkumas*).

подводный², -ая, -ое 1. pakinkyto vežimo; 2. *pasen.* pāstočių; **◆** подводная повинно́сть pāstočių prievoľė, važma.

подво́дчик, -а (kinkinio, pāstotės) vežikas.

подвожо́у¹ *žr.* подводить.

подвожо́у² *žr.* подвозить.

подво́з, -а pristatymas, privežimas, atgabėjimas, suvežimas, atvežimas; **~ить**, -вожу́, -возишь *eig.* pristatinėti, gabėnti, atvežioti, *žr.* подвезти; **~ка**, -и *šnek.* atvežimas, atgabėjimas, privežimas; **~ный**, -ая, -ое 1. *šnek.* atvežtinis (*puz. prekė*); 2. privažiujamasis (*puz. kelias*); **~чик**, -а vežiotojas, gabėntojas.

подво́й, -я *žemd.* pōskiepis, skiėpijamas medėlis.

подвола́кивать, -аю, -аешь *eig. žr.* подволочь.

подволо́к *žr.* подволочь.

подволо́ка, -и *šnek.* viršūgrytis, aukštas, viršūbutis, viršūlubis, aūtlubis.

подволо́чь, -локу́, -лочешь; *būt.* -лók, -локла́, -ó *įvk. šnek.* įtempti, įvilkti, pateimpti, nuteimpti (*po kuó*).

подворáчивать, -аю, -аешь *eig.* 1. atlenkinėti, palenkinėti, raitoti, pakáisioti; 2. sūkti (*kur nors*).

подво́рный, -ая, -ое *ist.* kiemaís, kiemų, kiemlinis, pagal kiemūs (*puz. surašymas, mokesčiai*).

подво́ротить, -рочу́, -ротишь *įvk.* 1. paleikti, atleikti, pakišti; paraitoti, paraityti; 2. *šnek.* privažiuoti.

подворотни́к, -á, **~чók**, -чкá (*prisiuvama*) apykaklaitė (*puz. kariškai palaidinė*).

подво́ротно́я, -и; *dgs. kilm.* -тен, *naud.* -тням parvartė.

подворочу́ *žr.* подворотить.

подво́рье, -я; *dgs. kilm.* -ий, *naud.* -рям *pasen.* 1. (*pirklių*) namai sū priestatais (*esantieji kitame mieste, skirti laikiniams apsistojimams, prekių laikymui ir t. t.*); 2. užvažiuojamieji, nakvynės namai; 3. *tarm.* sodýba.

подво́х, -а *šnek.* klastà, vỹlius; piktas veiksmaís, argaulė.

подвыва́ть, -áю, -áешь *eig. šnek.* 1. staugimū vilioti; 2. stágauti.

подвыпи||вший, -ая, -ее *šnek.* įgėres, girtókas, įkaušęs, apýgirtis, įsigėres, išgėres, įtraukęs, įsimaūkęs; **~ть**, -пью, -пьешь *įvk. šnek.* įkaušti, į(si)-gėrti, išmaukti, įtraukti, apgirsti.

подвы́с||ить, -ышу, -ысишь *įvk.* 1. pakylėti, paaukštinti; 2. pakėlti, padidinti (*puz. kainą*); **~шатъ**, -áю, -áешь *eig.* 1. áukštinti; 2. kėlti, didinti (*puz. kainą*).

подвы́шу *žr.* подвысить.

подвയാ́з||ать, -яжу́, -яжешь *įvk.* 1. parišti, užrišti, pririšti, aprišti; 2. primėgzti; **~ся**, -яжусь, -яжешься *įvk.* apsiristi, prisiristi, pasiristi; apsiýosti, susiýosti.

подвയാ́зи, -ей *dgs. šnek.* stálo pastóklės (*stalo kójomis sutvirtinti*), stalýnos.

подвയാ́з||ка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -зкам 1. parišimas, priráišojimas; apjuosimas; 2. keliárys, keliáraištis, kélraištis, kojáraištis; **~но́й**, -ая, -ое parišamasis, priríšamasis; paríšasis; п. колоко́льчик paríšamasis varpėlis; **~очный**, -а, -ое keliáraiščio, kélraiščio, kojáraiščio.

подвയാ́зывать, -аю, -аешь *eig.* 1. parišinėti, priráišioti, apríšinėti, apráišioti; 2. primezginėti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* ráišiotis, pasirišinėti, apsiríšinėti.

подвയാ́зь, -и *m.* ráištis; п. ремíзок *tekst.* nýčių ráištis.

подга́д||ить, -áжу, -áдишь *įvk. šnek.* pakeikti; sugadinti; padaryti kiauľystę.

подга́ечник, -а *tech.* kontrveržlė.

подга́жу *žr.* подгадить.

подгиба́ть, -áю, -áешь *eig.* (pa)lankstýti, palenkinėti; parietinėti, riėsti; п. но́ги riėsti kójas, *žr.* подогнуть; **~ся**, -áюсь, -áюсь *eig.* leiktis, riėstis, liūkti; подгиба́ются но́ги liūksta kójos, *žr.* подогнуться.

подгл||азни́чный, -ая, -о, **~азный**, -ая, -о *pāakio*, pāakinis; **~азье**, -я; *dgs. kilm.* -зий, *naud.* -зьям pāakýs.

подгл||яде́ть, -яжу́, -ядишь *įvk.* 1. nužvelgti, slapta, pasalomis pažiūrėti, pamatyti; nutýkoti, pasėrgėti, nužleibti, pastebėti; 2. netýčia, atsitiktinaí pamatyti, pastebėti; **~ядывать**, -аю, -аешь *eig.* slapta, pasalomis žiūrėti, stebėti, týkoti.

подгляжу́ *žr.* подглядеть.

подгнёт, -а, **~ка**, -и *tarm.* prakuraí, prākuras (*ugniai sukurti*).

подгн||ива́ть, -áет *eig.* púti, trėšti; (*iš (pa)šakny*) gėsti; **~ить**, -ниёт; *būt.* -ни́л, -ла́, -ло *įvk.* 1. parúti, išpúti, purúti (*iš šakny, iš apačios*), partrėsti; подгни́ли ко́рни б́ука išpuvo, rapúvo búko šáknys; подгни́л сто́лб purúvo stuĺpas; 2. apirúti, apgėsti, patrėsti, aprėsti; **~ойть**, -ою, -оишь *įvk.* rapúdyti, apirúdyti.

подгов||áивать, -аю, -аешь *eig.* įkalbinėti, prikalbinėti, kúrstyti, ráginti, gúndyti; **~ор**, -а *šnek.* įkalbėjimas, įkalbinimas, prikalbinimas, sukúrstymas, sugúndymas.

подговоро́ить, -рю́, -ришь *įvk.* įkalbėti, prikalbėti, sukúrstyti, pakúrstyti, paráginti, įmókyti, sugúndyti; **~ся**, -рюсь, -ришсь *įvk. šnek.* įsipašýti, įsipiršti, įsisiúlyti.

подговоро́щик, -а *šnek.* įkalbinėtojas, įgúndytojas, sukúrstytojas.

подголовник, -а 1. pagálvis (*medinis padėklas lovos galvūgalyje*); 2. atramà gálvai (*puz. kirpėjo, dantių gydytojo kėdėje*); ~ок, -вка, ~ье, -я *šnek. tarm.* 1. žr. подголовник (1 reikš.); 2. galvūgalis.

подголо́сок, -ска 1. muz. aňtrintojas; 2. *prk.* pataikūnas, pakalikas, pritarėjas, palaižūnas.

подгón, -а 1. atginimas, atvārymas, privārymas; 2. pavara (*miškininkystėje*).

подгónка, -и pridėrinimas, pritáikymas, pritaísymas; п. дверей dūrų pridėrinimas, pritáikymas (*kad gerai užsidarytų*).

подгоня́ть, -яю, -яешь *eig.* 1. varýti, giñti; п. овец к ручью giñti avis prie upelio; 2. dėrinti, táikyti; 3. *šnek.* skátinti, bákštinti, ákstinti; brūzdinti, nūksėti, niūkinti, varyti.

подгop|а́ть, -аer *eig.* 1. gruzdėti, skrusti, svilti, dėgti; мя́со подгopаer mėsà svýla; хлеб подгopаer duona grūzda; 2. dėgti, liepsnóti (*iš pažemės*); ~елый, -ая, -ое sugruzdėjęs, prisvilęs, pridėgęs; ~еть, -йт *įvk.* 1. sugruzdėti, apgruzdėti, priskrusti, apskrusti, prisvilti, pridėgti; 2. apdėgti, padėgti, sudėgti, nudėgti (*iš pažemės*); сарай подгopел и обвалился daržinė padegė (*iš pažemės*) ir sugriuvo.

подгopный, -ая, -ое pakalnės, prfekalnio; п. родник pakalnės šaltinis.

подгopодный, -ая, -ое pamiestinis, pāmiesčio, prfemiesčio, priemiestinis, pamiestės, šalimiestės.

подгopье, -я pakalnė, šlaiftas; priekalnis.

подготáвливать, -аю, -аешь *eig.* reñgti, ruošti, taisyti; organizuoti; п. семенá к весénному сэву ruošti sėklá pavásario сэjai; п. собрание организóти, reñgti susirinkimá; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. ruoštis, taisytis, reñgtis; 2. būti rengiamam, ruošiamam, organizuojamam.

подготóвительный, -ая, -ое parengiamasis, paruošiamasis, parengtinis; preliminarinis, organizacinis.

подготóвить, -влю, -вишь *įvk.* pareñgti, paruošti, sutaisyti, suorganizuoti; prireñgti; п. почву парuošti dirvą; п. мальчика к экзамену парuošti berniuká egzáminui; п. родных к гopестному извёстию парuošti gimines liūdñai žinia, liūdñą žiniá išgirsti; ~ся, -влюсь, -вишься *įvk.* pasiruošti, pasireñgti, susitaisyti, susiruošti, susiorganizuoti.

подготóвка, -и 1. paruošimas, parengimas, pataísymas, parengtis; п. кадров кадрų paruošimas; п. почвы dirvos paruošimas; артиллерийская п. kar. artilėrinis parengimas, paruošimas; 2. pasirengimas, ruošimasis, rengimasis, taísymas; парsiуошimai; у него хорóшая п. jis gerai pasiruošęs.

подготóвленн|ость, -и *m.* parengtumas, pasirengimas, pasiruošimas; parengtis; ~ый, -ая, -ое; -лен, -а, -о pàrengtas, pàruoštas; išsilávinęs, išmókslintas, išprušęs.

подготóвлять, -яю, -яешь *eig.* žr. подготáвливать; ~ся, -яюсь, -яешься *eig.* žр. подготáвливаться.

подгрёб žр. подгрестй.

подгрёбáть, -аю, -аешь *eig.* 1. irtis (*puz. i kran-tą*); 2. grėbti, grėbstyti.

подгрёбки, -ов *dgs. šnek. tarm.* patáršos, padráikos (*šieno, šiaudų*).

подгрёбу́ žр. подгрестй.

подгрестй, -ребу́, -ребёшь; *būt.* -рёб, -реблá, -реблó *įvk.* 1. prisirti, nusiirti; 2. sugrėbti, sugrėbstyti (*šieną*), pagrėbstyti, sukuopti (*grūdus*).

подгрудок, -дка pagurklis (*puz. jaučio*), pakaklė, paliúkus.

подгрудь, -я *v. bot.* pagrūzdis (*grybas*).

подгруппа, -ы рóгруппis.

подгры́зть, -ызу́, -ызёшь *įvk.* pagráužti, apgráužti (*puz. pelės grindis*).

подгryл́ять, -яю, -яешь *įvk. šnek.* 1. įsigėrti, įkaūsti, įsismąginti; 2. nepavýkti, nenusisėkti, nepasisėkti, išėiti blogám, prastám; обёд подгryл ял рiētūs nenusisėkė, išėjo prasti.

подавáть, -даю́, -даёшь *eig.* 1. mūšti i viršų, mēčioti, mētyti aukštyn; 2. daužyti, trunkyti; 3. *šnek.* dúoti, léisti daugiau (*puz. garo*); ~ся, -даюсь, -даёшься *eig.* dúotis, léistis; pasidavinėti; gniūžti; eё красóта не поддаётся описáнию jós грóžio nejmánoma aprašyti.

подавкй, -кóв *dgs. šnek.* pakištynės, kirstukai (*toks šaškių žaidimas, kuriame laimi tas, kas greičiau atiduoda visas savo šaškes priešininkui*).

подак|ивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* pritarinėti, sakyti „taip“; ~нуть, -ну, -нешь *įvk.* pritařti, patvirtinti.

поддám žр. поддáть; ~ся žр. поддáться.

поддан|ная, -ой *dkt. burž.* valdinė, pavaldinė; piliētė; ~нический, -ая, -ое valdinio, piliēčio, piliētinis; ~ный, -ого *dkt.* valdinys, pavaldinys; piliētis; он америкáнский п. jis Amerikos piliētis; ~ство, -а valdinybė, pavaldinybė; piliētybė; принять инострáнное п. priimti užsienio piliētybę.

поддáть, -ám, -áшь; *būt.* поддал, поддалá, поддало *įvk.* 1. išmėsti, išmūšti aukštyn, mēstelti, sviesti (*i viršų*), suduoti, treñkti (*iš apačios*); pasmūgiuoti; 2. *šnek.* mūšti (*ką*), smógti, kiřsti, treñkti (*puz. per ausį*); 3. paduoti, palėisti daugiau; п. пáру paduoti daugiau gáро; п. хóду pagreitinti ėjimá; pagreitinti žiņsñj; 4. pastūmti, pakłšti, kiřsti, pastatyti smógiui (*žaidžiant šachmatais, šaškėmis*); п. пёшку pastūmti kiřsti pėstininká (*šachmatuose*); ~ся, -ámся, -áшься; *būt.* -áлся, -алáсь, -алóсь *įvk.* 1. pasiduoti; 2. neišlaikyti, neatlaikyti.

поддáча, -и 1. pamėtėjimas, išmušimas i viršų; 2. *šnek.* padavimas daugiau, padáuginimas (*puz. garų pirtyje*); 3. *šnek.* pasidavimas.

поддáшь žр. поддáть; ~ся žр. поддáться.

подаю́ žр. подавáть; ~сь žр. подавáться.

поддвйнуть, -ну, -нешь *įvk.* pastūmti (*po kuo*), pastūmėti (*artčiau*), paslinkti, žр. пододвйнуть.

поддевáть¹, -аю, -аешь *eig.* 1. užkabinėti, kliudyti; užkabinus kėlti; 2. *šnek.* vógti, gvelbti; 3. *prk.* (*prisikabinus prie žodžio*) pajuókti, įgėlti; 4. *prk. šnek.* apgaudinėti.

поддевáть², -аю, -аешь *eig.* vilkti(s) (*po apačia koki drabužį*).

поддёвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. ilgas výriřkas (*su klostėmis*) apsiaūstas, durtinys, sur-

dutas; 2. *šnek.* pavilkinys (po kitu drabužiu), berankovė, pavilkinė.

подделать¹, -аю, -аешь *juk.* prikalti, pakalti, priverinti, pritaistyti, primontuoti (iš apačios); п. колёсики к ножкам кровати притаистыти, pakalti lovos kėjoms ratelius.

подделать², -аю, -аешь *juk.* 1. suklastoti, falsifikuoti, padirbti; 2. imituoti; ~ся, -аюсь, -аюсь *juk.* 1. pamėgdžioti, pasėkti, panašauti, imituoti; 2. *šnek.* prisitaikyti, įsimėlinti, įsigėrinti, įsitaikyti.

подделка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. (veiksmas) padirbimas, (su)klastojimas, falsifikavimas; п. паспорта pāso padirbimas, suklastojimas; 2. falsifikatas, padirbinys; imitacija, netikras daiktas, suragatas; klastotė.

подделывание, -я 1. padirbinėjimas, falsifikavimas, klastojimas; 2. imitavimas, imitacija; sekimas, pamėgdžiojimas; ~тель, -я *v.* padirbėjas, falsifikatorius, klastotojas; imitatorius.

подделывать¹, -аю, -аешь *eig.* prikalinėti, (iš apačios) pakalinėti.

подделывать², -аю, -аешь *eig.* 1. padirbinėti (pvz. pinigų), klastoti (pvz. parašą), falsifikuoti; 2. imituoti; ~ся, -аюсь, -аюсь *eig.* 1. mėgdžioti, sėkti, imituoti; 2. *šnek.* taikytis (prie ko), įsitaikinti, mėlintis, gėrintis.

поддельность, -и *m.* 1. padirbtumas, suklastojimas, falsifikuotumas; п. подписи не установлена pārašo suklastojimas nenustatytas; 2. dirbtinumas, nenatūralumas; netikrumas, nenuoširdumas; ~ый, -ая, -ое 1. padirbtas, suklastotas, sufalsifikuotas, netikras; п. банкнот netikras, padirbtas banknotas; п. паспорт suklastotas, padirbtas pāsas; поддельная подпись falsifikuotas pārašas; 2. dirbtinis (pvz. gėlės), nenatūralus, padirbtas, imituotas; apsimestinis, nenuoširdus.

подделу *žr.* поддѣтъ¹, 2.

поддержа́ние, -я 1. prilaikymas, palaikymas, pritarėjimas, raturėjimas; 2. palaikymas, išlaikymas, (iš)saugojimas; 3. (pa)rėmimas, patalkininkavimas; ~ть, -ержѹ, -ержишь *juk.* 1. prilaikyti, palaikyti, pritarėti, paremti, raturėti; pagėlbėti; п. инвалида при входе в поезд prilaikyti invalidą, lipantį į traukinį, padėti invalidui įlipti į traukinį; 2. palaikyti, neduoti nutrūkti; išsaugoti, išlaikyti; п. спокойствие išsaugoti, išlaikyti ramią; 3. patalkinti, palaikyti, suteikti pāramą, pāspirį, paremti, padėti, pāspirti; užtauti; п. в борьбе suteikti pāramą kovojė; п. в работе patalkinti darbė; п. ходатайство paremti prašymą; п. обвиняемого užtauti kaltinamąjį.

поддерживание, -я palaikymas; п. при прихвате *tech.* palaikymas sukabinant; *žr.* поддержание; ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. laikyti, pritarėti, remti; колонны поддерживают балкон kolonos laiko balkoną; 2. saugoti; palaikyti; п. дисциплину palaikyti drausmę; п. разговор palaikyti pokalbį, nelėisti nutrūkti pokalbiui; п. огонь nelėisti ugniai užgėsti, kūrstyti ugnį; 3. talkinti, remti, gėlbėti, padėti; *žr.* поддержать.

поддержка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. prilaikymas, pritarėjimas, raturėjimas; 2. paremi-

mas, palaikymas; užtarimas; 3. parama, pāspiris, pāsparā, pagāiba, pāspirā; 4. *tech.* laikiklis, pāsparas, pāspyris, paramstis, parama.

поддѣрнуть, -ну, -нешь *juk.* *šnek.* patraukti, patempti aukštyn (pvz. kelnes).

поддѣтъ¹, -ѣну, -ѣнешь *juk.* 1. užkliudyti, užkabinti; užkabinus pakelti, iškelti; pasmeigti, pamauti; 2. *prk.* pasiėpti, pajuokti, išjuokti, įgėlti, užgauti; 3. *šnek.* pagrėbti, pagvelbti, pavogti, nudžiauti; 4. *prk.* *šnek.* apgauti; 5. *prk.* *šnek.* įsigyti, įsitaisyti.

поддѣтъ², -ѣну, -ѣнешь *juk.* pasivilkėti (po apačia). **поддѣн**, -а *tech.* padėklas, dūgnas, dugninė; ~ник, -а pādedalas, lėkštelė (po vazonu), pādugnė, padėklas.

поддуба́л||о, -а pūstuvė (pvz. garvežio); ~ный, -ая, -ое pūstuvės.

поддуба́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. pūscioti, pūtinėti, pūscioti, pūsti (tarpais, iš apačios); pūksnėti, dvelkti; 2. minti dūmples; įpūtinėti ugnį.

поддубы́ть, -ую, -уешь *juk.* papūsti (iš šono, iš apačios); įpūsti (ugnį).

подева́ть, -аю, -аешь *juk.* *šnek.* padėti, nuklėsti, užmėsti, nudėti (kur), pražudyti; ~ся, -аюсь, -аюсь *juk.* *šnek.* pasidėti, dėtis, diągti.

подѣйствовать, -тую, -твуеть *juk.* 1. paveikti (ką), padaryti įtakos; pagėlbėti; упрѣза подѣйствовала на негѣ grasinimas pāveikė jį; бѣнки подѣйствовали на больнѣго таурės pagėlbėjo ligoniui; 2. paveikti, padirbti, pafunkcionuoti (kurį laiką).

подека́дн||о *prv.* kās dekadā, kiekvieną dekadā, kās dēsimt dienų; dekadomis (pvz. duodamos žinių); ~ый, -ая, -ое dekadinis, kiekvieną dekadā, kās dēsimt dienų įvykstantis, atliekamas.

поделать, -аю, -аешь *juk.* *šnek.* padaryti, nichерѣ с ним не поделаешь ниѣко сѹ жуѣ непардыси; что нам тепѣрь п.? кѹ мѣс dabať darysime, veiksimе?

поделѣть, -елю, -ѣлишь *juk.* padalyti, išdalyti, paskirstyti, sudalyti, apdalyti; п. мѣжду собѣю дѣньги pasidalyti (tarp savės) pinigų; ~ся, -елюсь, -ѣлишься *juk.* 1. pasidalyti, pasiskirstyti; п. с товарищем яблѣками pasidalyti sū draugų obuoliais; 2. *prk.* pasikeisti, pasidalyti; п. опытом pasikeisti patyrimū.

поделка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. darbėlis, dirbinys, dirbinėlis, daiktėlis; подѣлка из янтаря dirbinėliai iš giņtaro; 2. māžas pataisymas, nedidelis, smulkus darbas; 3. padirbimas, (pa)gaminimas; gamyba; п. столбиков для забѣра stulpėlių tvѣrai padirbimas.

поделом *prv.* *šnek.* taip iř reikia, teisingai, pelnųtai; п. тебѣ iř geraĩ тау.

поделочный, -ая, -ое *šnek.* dirbiniāms skirtas, dirbiniāms naudojamas, padarinis; п. материал padarinė mēdžiaga.

поделывать, -аю, -аешь *eig.* dirbinėti; darbuotis, veikti, dirbti; что онѣ поделывают? кѹ жиѣ (be)veiklia?, кѹ жиѣ dirbinėja?

поденка¹, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *zool.* lāšalas, vienadienė peteliškė, *Ephemera vulgata*.

поденка², -и *šnek.* *žr.* подѣнщина.

подённ||о *prv.* padieniui; платить п. mokėti padieniui; **~ый**, -ая, -ое padienis (*pvz. darbininkas, darbas, užmokestis*).

подённи||к, -а padienininkas, padienis darbininkas, dienininkas, dienpelnys, rankpelnys; **~на**, -ы padieniavimas, padienystė, padienis dárbas; **~ца**, -ы padienininkė, padienė darbininkė.

подёргать, -аю, -аешь *pvz.* 1. patraukyti, papėšti, papešioti; 2. parauti (*pvz. liną, žolės*); **~ся**, -аюсь, -аешся *pvz.* pasitampyti, patrókčioti.

подёргива||ние, -я traukymas; traukuliai; тапumas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* 1. tampyti, traukyti, trūkčioti, gūžčioti (*pečiais*); timsėti, timpčioti; егó подёргивает jį trauko; 2. pešioti, pašyti; ravinėti; **~ться**, -аюсь, -аешся *eig.* 1. tampytis, trūkčioti, gūžчioti; 2. apsitraukinėti, blaūstis, āktis.

подержание, -я: взять на п. pasiskōlinti, išsinuomoti; дать на п. paskōlinti, išnuomoti.

подержанный, -ая, -ое naudotas, vartotas; dėvėtas, vilkėtas, apsnėjęs; подержанная вещь vartotas, palaikis daiktas.

подержать, -ержу, -ержишь *pvz.* palaikyti, paturėti; išlaikyti (*pvz. atmintyje*); **~ся**, -ержусь, -ержишься *pvz.* 1. pasilaikyti, pasiturėti, įsikibti; 2. išlaikyti, išsilaikyti, išsiturėti; pastovėti (*pvz. tvora*), patvérti.

подёрнуть, -ну, -нешь *pvz. šnek.* trūkteleiti, timptelėti (*ranka*); patraukti (*ką*).

подёрнуть², -нет *pvz.* aptraukti, apvilkti; apniaukti, artempti; **~ся**, -нется *pvz.* apsitraukti (*debesimis*), apsiūkti; apsiklōti (*ledu*); užsigrįsti, užsigriesti (*pvz. pienas*), paduomuoti (*stiklas*); лицó подёрнулось печалью vėidą apniaukė liūdesys.

подеру́ *žr.* подра́ть; **~сь** *žr.* подра́ться.

подешевé||мый, -ая, -ое *šnek.* atpigęs, nupigęs; **~ть**, -еет *pvz.* atpigti, papigti, nupigti.

поджáрива||ние, -я spirginimas, kėpinimas, spráginimas, dėginimas, grūždinimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* spirginti, sprágininti (*pvz. žirnius*), grūždinti, skrudinti, kėpti, dėginti (*pvz. kavos pupeles*); kaitinti, spiginti; солнышко поджáривает сáулę kėpina, spigina.

поджáристый, -ая, -ое; -рист, -а, -о *šnek.* paskrūdęs, pagruzdėjęs, parusvėjęs, geraį sukėpęs, iškėpęs.

поджáрить, -рю, -ришь *pvz.* pakėpti, pakėpinti, iškėpti, paspirginti, pasprágininti, pagruzdinti, paskrudinti, padėginti, išdėginti; **~ся**, -рится *pvz.* apkėpti, paspirgti.

поджáрый, -ая, -ое; -жáр, -а, -о *šnek.* pérkaręs, pértrūkęs (*pvz. šuo*); п. человек pérkarėlis.

поджáть, подожму́, подожмёшь *pvz.* 1. pariėsti (*pvz. kojas*), sutraukti; 2. kietai sučiaupti (*lūpas*), sukąsti, prikąsti; 3. pabrūkti, pasprausti, pakįšti (*po pilvą*), pasprausti.

поджёр *žr.* поджечь.

поджелу́дочный, -ая, -ое: поджелу́дочная железа anat. kasà.

поджечь, подожгу́, подожжёшь, подожгут; **бūt.** поджёр, подожгла́, подожгло́ *pvz.* 1. padėgti, uždėgti; sukūrti (*pvz. laužą*), užkūrti; 2. *prk.* su-

kūrstyti (*pvz. karą*), padilginti; 3. *šnek.* pridėginti, apdėginti (*pvz. pyragą*); sudėginti.

подживé||ать, -ает *eig. šnek. žr.* поджýть; **~ить**, -влю́, -вишь *pvz. šnek.* 1. argdyti (*žaidą*); 2. pagývinti, suintensývinti; **~лять**, -яю, -яешь *eig. žr.* подживýть.

поджигáтель, -я v. 1. padegėjas, padegikas; 2. *prk.* kūrstytojas, sukėlėjas; поджигáтели войнų káro kūrstytojai; **~ский**, -ая, -ое kūrstomasis; поджигáтельская пропаганда kūrstomoji propagánda; **~ство**, -а 1. padegimas; 2. *prk.* kūrstymas.

поджигáть, -аю, -аешь *eig.* 1. padeginėti, padegioti, uždeginėti; 2. *prk.* kūrstyti, žadinti.

поджидáть, -аю, -аешь *eig. šnek.* laukti, lūkuriuoti.

поджилки, -лок, -лкам *dgs. šnek.* pakinkliai; в поджилках нóет pakinklius gėlia; ♦ у нерó п. трясутся (затряслись) jáм kinkos drėba, tirta.

поджимáть, -аю, -аешь *eig.* 1. riėsti (*kojas*); 2. kietai čiáupti (*lūpas*); 3. pabrūkinėti (*uodegą*), spráusti, kišti.

поджýть, -ивёть; **бūt.** поджил, -лá, поджило *pvz. šnek.* argýti.

поджór, -а padegimas.

подзабóрник, -а *šnek.* 1. *pasen.* pamestinukas; 2. válkata.

подзабóду *žr.* подзабыть.

подзабыть, -бóду, -бóдешь *pvz. šnek.* pamiřti, pimiřti.

подзаголо́во||к, -вка paañtraštė; **~чный**, -ая, -ое paañtraštės, paañtraštinis.

подзабóри||вать, -аю, -аешь *eig. šnek.* báudinti, kūrstyti, smágininti, ráginti, žadinti; **~ть**, -рю, -ришь *pvz. šnek.* parágininti, pažádinti, sužádinti, paskátinti, pabáudinti, pakūrstyti.

подзакóнный, -ая, -ое 1. *pasen.* legalūs, įstatyminis, įstatymiškas; подзакóнные организáции legálios organizácijos; 2. *teis.* poįstatyminis; п. акт poįstatyminis áktas.

подзакусýть, -ушý, -ýсишь *pvz. šnek.* užválgyti, užkásti, užmėsti.

подзарабóтать, -аю, -аешь *pvz. šnek.* užsidirbti (*pa-pildomai*).

подзаря́дка, -и papildomas įkrovimas (*pvz. akumuliatoriaus*).

подзаты́льник, -а *šnek.* muřimas, smūgis peį sprándą; дава́ть (да́ть) подзаты́льники spránduoti, duoti sprandų.

подзащíтн||ая, -ой *dkt. teis.* ginamóji; **~ый**, -ая, -ое *teis. (advokato)* ginamásis.

подзём, -а *tarm.* pódirvis.

подземе́лье, -я; *dgs. kilm.* -лий, *naud.* -льям róžemis; **~емный**, -ая, -ое róžemio, požeminis.

подзерка́льн||ик, -а vėidrodžio staliukas; **~ый**, -ая, -ое: п. сто́лик vėidrodžio staliukas.

подзýмний, -ая, -ее priešzieminis, prieš žiėmą, vėlaį rúdenį vykstantis; подзýмняя пáхота priešzieminis arimas.

подзóву *žr.* подзováть.

подзól, -а 1. jáura, jáurinis dirvóžemis; 2. kálkių iř pelenų skiedinys (*odoms dirbti*); **~истый**, -ая, -ое; -ист, -а, -о jáurinis, pajūręs, nujaurėjęs (*dirvožemis*).

подзór, -а 1. klostėtas ápsiuvas, raštúota apýrumbė; 2. piáustyta atbrailà, karnizas (*pvz. lango*).

подзорный, -ая, -ое *stebėjimo*; *žiūrėjimo*; **подзорная вышка** *stebėjimo, sargybos bokštas*; **подзорная труба** *žiūronas*.

подзубрить, -рю, -ришь *įvk. šnek.* 1. *pasimokyti, pakáliti (pamokas)*; 2. *padantýti, parantýti*.

подзывать, -аю, -аешь *eig. šaukti, kviesti (artyn, pas save), vilíoti (prie savęs)*.

поди(те) *šnek. (vksm. poity liepiamoji nuosaka)*; 1. *eik(ite), eikš (eikšėkit)*; п. сюда *eik(it), eikš (eikšėkit) šen*; 2. *įt. tur būt, o gál, gal būt*; 3. *dll. nà jaù, eik jaù, žiūrėk*.

подивить, -влю, -вишь *įvk. šnek. nustėbinti*; **всая**, -влюсь, -вишься *įvk. šnek. nustėbti, pasistabýti, nusistebėti*.

подирать, -аю, -аешь *eig.* 1. *lupinėti (pvz. medžio žieve)*; 2. *plėšyti, draskýti, draskinėti*; 3.: горло *подирает* *gėrkľę peřši*; *подирающий* по коже *скрежет* *griežimas, nuò kuriò kūnas eina pagaugais*; ♦ *меня мороз подирает* по коже *manė drebulys krėčia, manė šiuřpas ima, man šiuřpulys peř nūgarą eina, man óda šiuřpsta*.

подите *žr. поди*.

подичиться, -чусь, -чишься *įvk. šnek. (kurį laiką) nedrįsti, drovėtis*.

подкалить, -лю, -лишь *įvk. šnek. pakařtinti*.

подкалывать¹, -аю, -аешь *eig. prisegióti, prismaigyti, žr. подколоть¹.*

подкалывать², -аю, -аешь *eig. skáldyti (malkas), žr. подколоть².*

подкапывать¹, -аю, -аешь *eig. pakasinėti, raũstis pò áračia*.

подкапывать², -аю, -аешь *eig. lašnóti, varvėti*.

подкапываться, -аюсь, -аешся *eig.* 1. *pasikasinėti (pvz. po priešo apkasais)*; *raũstis pò áračia*; 2. *prk. knistis, kástis pò kienò pamatais (stengtis kam pakenkti)*.

подкарауливать, -аю, -аешь *eig. šnek., ~ть, -лю, -лишь įvk. šnek. žr. подстерегать*.

подкармливать, -аю, -аешь *eig.* 1. *papildomai, rėtkarciais šėrti, penėti, atšėrinėti*; 2. *papildomai trėšti*.

подкасательная, -ой *dkt. subtangėntė*.

подкатать, -аю, -аешь *įvk. paristi, paridinti*; *suristi, suridinti, suvolióti*; **~ить**, -ачу, -атишь *įvk.* 1. *atristi, atridinti, atritinti, atridėnti*; 2. *nuristi, suristi; paristi (po kuo), paridinti*; 3. *privėžti*; 4. *šnek. privažiúoti, atidũmti, atlėkti, atidróžti, atũžti*; ♦ п. глаза *под лоб akis išveřsti, išsproginti*; **~иться**, -ачусь, -атишься *įvk.* 1. *atriedėti, atsiristi*; 2. *pasiristi, pariedėti (po kuo)*; 3. *atidróžti, atkulniúoti*.

подкатывать, -аю, -аешь *eig. žr. подкатить* и *подкатать*; **всая**, -аюсь, -аешся *eig. žр. подкатить* *всая*.

подкачать, -аю, -аешь *įvk.* 1. *(daugiau) papumpuoti, pasiurbliúoti*; 2. *šnek. apvilti, nuvilti, neratėisinti vilčię, apgauti, įklampinti, neištesėti*.

подкачка, -и *šnek. (pa)pumpavimas*.

подкашивать, -аю, -аешь *eig. žр. подкосить*.

подкашливать, -аю, -аешь *eig. šnek. kóščiоти, krenkšėti, krenksėti, kriaukšėti, kriunėti, krank-*

sėti, kraňkšti, kránkščioti; **~януть**, -ну, -нешь *įvk. kóstelėti (kreipiant dėmesį), krėnkštelėti*.

подквасить, -ащу, -ашишь *įvk. parauginti, parũginti*; *parũgstinti*.

подквашу *žр. подквасить*.

подкидать, -аю, -аешь *įvk. šnek. pamėsti, primėsti (po kuo)*; *sumėsti, sukišti, sugrąsti (po kuo)*.

подкидной, -ая, -ое 1. *išmetamasis (į viršų)*; 2. *pasen. pakiřtinis, pamestinis*.

подкидывать, -аю, -аешь *eig.* 1. *mėčiоти, mėtyti, mėtinėti (į viršų)*; 2. *pridėlióti, užmetinėti (pvz. malkų į krosnį)*; 3. *pakiřinėti, pakišti slaptai (pvz. laiřkų)*.

подкидыш, -а *pamestinis kūdikis, pamestinukas, rađūtis, tyčiólíka*.

подкинуть, -ну, -нешь *įvk.* 1. *išmėsti, mėstelėti (į viršų)*; 2. *įmėsti, pamėsti (po kuo)*; 3. *pridėti, užmėsti (pvz. žabų į degantį laužą)*; 4. *pakišti (slaptai), primėsti*; 5. *šnek. prisiúti (pvz. pamušalą), prikáliti (pvz. puspadžius)*; 6. *šnek. pavėžėti*.

подкисать, -аю, -аешь *eig. rūgti, žр. подкиснуть*.

подкисление, -я *(pa)rũgstinimas*; **~ать**, -лю, -лишь *įvk. parũgstinti*; **~ять**, -яю, -яешь *eig. rūgstinti*.

подкиснуть, -ну, -нешь; *būt. -кис, -ла, -ло įvk. šnek. aprũgti, parũgti, rūgstelėti, paskóbtí (apie alų)*.

подклад(ка), -и; *dgs. kilm. -док, naud. -дкам* 1. *pāmuřalas, pāmuřas; шёлковая п. šilkinis pāmuřalas*; 2. *pakiřalas, pakiřtė, padėklas, padėlys*; *рельсовая п. bėgių padėklas*; 3. *prk. šnek. užslėptà esmė, tikróji priežastis, tikrasis pagrindas, užkulisiai*; *выявить подкладку событий išaiřkinti tikrąją įvykių priežastį, užkulisius*; **~очный**, -ая, -ое *pamušalinis*.

подкладывать, -аю, -аешь *eig.* 1. *(pa)kaiřioti, pakiřinėti (po kuo)*; 2. *pamušinėti, dėti pāmuřalą; žр. подложить*.

подкладс, -а *(sistematikoje) póklas*.

подклеивать, -аю, -аешь *eig. klijúoti (iš apačios, iš šono)*; **~ить**, -ёю, -ёишь *įvk. paklijúoti (po apačia), priklijúoti (prie ko), įklijúoti (pvz. rařtą į bylą)*.

подклейка, -и; *dgs. kilm. -ёек, naud. -ёйкам* 1. *pakliją*; 2. *paklijavimas, įklijavimas, priklijavimas*.

подключать, -аю, -аешь *eig. šnek. prijunginėti, įjunginėti, jũngti*; **~ение**, -я *prijungimas, įjungimas; sujungimas*; **~ить**, -ючý, -ючийсь *įvk. prijũngti, įjũngti (pvz. elektrą, telefoną), sujũngti*.

подков(ла), -ы *pasagà; pakalà, (bato) pakaltinė*; **~ать**, -кую, -куешь *įvk. pakáustyti, pakálstyti*.

подков(ка), -и; *dgs. kilm. -вок, naud. -вкам* 1. *(arklių) (pa)káustymas*; 2. *pasagėlė; ~ный, -ая, -ое pasagũ, pasagõs, pasaginis; подковное жєлєзо pasaginė geležis*; п. завод *pasagũ gamyklà*; п. гвоздь *pāsavginė*.

подковообразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно *pasagõs pavidalo (pvz. magnetas), pāsaęiřkas; ~овывать, -аю, -аешь *eig. káustyti, kálstyti, káusdinti, kaustinėti (arklį)*.*

подковыр(ка), -и; *dgs. kilm. -рок, naud. -ркам* 1. *pakrāpstymas*; 2. *prk. igėlimas*; **~ник**, -а *adiklis (vyžų)*; **~нуть**, -нý, -нєшь *įvk. šnek. 1. at-*

krapštyti, prakrapštyti (pvz. skaudulį), nukrapštyti; 2. prk. įgėlti (kalbant).

подкожный, -ая, -ое poodžio, poodinis; п. слой жира poodžio riebalinis sluoksnis; подкожное впрёскивание мед. poodinė injekcija, poodinis įšvirkštimas.

подколённый, -ая, -ое pakinklinis, pakinklių.

подколка, -и 1. prikalimas (pvz. antkulnių); 2. padaužymas, pakalimas (pvz. gilyn).

подколёдный: змея подколёдная šnek. gyvātė, an-gis, piktóji (apie klastingą žmogų), klastūnas, klastuolis, klāsčius.

подколённик, -а pākolonis.

подколотить, -лочý, -лотишь įvk. šnek. 1. (papil-domai) pakálti; padaužyti; 2. (iš apačios) pri-kálti, pakálti (pvz. puspadžius).

подколоть¹, -колю, -колешь įvk. 1. susėgti, prisėgti (pvz. raštą prie bylos); 2. prismeigti (atraičius, atlenkus iš apačios), prisėgti; 3. šnek. užgauti, sužeisti (kuo nors aštrių); 4. įgėlti (kalbant).

подколоть², -колю, -колешь įvk. paskáldyti (mal-ku).

подколочý žr. подколотить.

подкомийссия, -и pakomisijys; ~тёт, -а pākomite-tis.

подконтрольный, -ая, -ое kontrolėje esąs, prižiūri-mas, kontroliuojamas.

подкоп, -а 1. pakasimas, parausimas; 2. pasikasi-mas, pasirausimas; 3. pākasas, požeminis tunelis; 4. džen. dgs. prk. šnek. pinklės, intrigos.

подкопать, -аю, -аешь įvk. pakásti, išrausti; ~ся, -аюсь, -аешься įvk. 1. pasikásti, pasirausti (po kuо); 2. prk. šnek. pasikásti, kástis po kienę pamatais (kenkti kam), (iš)kásti duobę (kam).

подкоптить, -пчý, -птишь įvk. parūkýti (pvz. mėsą).

подкоренной, -ая, -ое pašaknės, pašaknio.

подкорковый, -ая, -ое požievio, poževinis.

подкорм, -а žemd. 1. papildomas šėrimas; 2. pa-pildomas pašaras, ēdalas; 3. papildomas (pa)-trėšimas.

подкормить, -ормлю, -ормишь įvk. 1. šnek. papil-domai pavalgydinti, pamaitinti, pašerti; atšerti, atganýti; 2. papildomai patrėšti; ~ся, -ормлюсь, -ормишья įvk. šnek. pasimaitinti, atsiganýti; pasivaišinti.

подкос¹, -а 1. šnek. piovimas (dalgiu); 2. tarm. puriautà, atólinė pieva.

подкос², -а stat. ramstis, spygys.

подкосить, -кошý, -косишь įvk. 1. papiáuти kiek (pvz. žolės), iššienáuти, išpiáuти; 2. prk. pakirsti, sugniuždýti, paláužti; подкосило нóги pakirto kó-jas; 3. parmušti, partreñkti, parblókšti, primušti.

подкошý žr. подкосить.

подкрадусь žr. подкрасться.

подкрадываться, -аюсь, -аешься eig. pasalomis ať-tintis, týkinti, sėlinti.

подкрасить, -ашу, -асишь įvk. 1. padažýti; papildo-mai nudažýti, nudažymà atnaujinti; 2. prk. padái-linti, pagražinti; п. действительность pagražinti tikrove; ~ся, -ашусь, -асишья įvk. pasidažýti (pvz. lūpas, skruostus), pasispalvinti.

подкрасься, -адусь, -алёшья; бѣт. -áлся, -áлась, -áлось įvk. prisėlinti, pritýkinti, pritýkoti, atsė-linti.

подкрашивать, -аю, -аешь eig. 1. dažinėti, papil-domai dažýti, spalvóti; 2. prk. dailinti, gražinti; ~ся, -аюсь, -аешься eig. dažýtis (pvz. veidą), spalvintis.

подкрашу žr. подкрасить; ~сь žr. подкраситься.

подкрепить, -еплю, -епишь įvk. 1. sustvirtinti, su-stiprinti; paremti, paramstyti, paspirdinti; п. стé-ны сарáя paramstyti, sustvirtinti daržinės sienas; 2. prk. padrútinti, pastiprinti, pasóinti; п. себя pasistiprinti, pasidrútinti, pasiválgyti; 3. prk. pa-remti, argumentuoti, pamatuoti, pagrįsti, patvir-tinti; п. своё мнѣние вѣскими доводами paremti, pamatuoti savo nuomone svariais argumentais; ~ся, -плюсь, -пишья įvk. pasistiprinti, pasi-drútinti, užkásti, užválgyti, pasisóinti; п. перед дорогой стаканом вина и сыром prieš kelionę pasidrútinti stiklinė vyno ir sáriu.

подкрепление, -я 1. pastiprinimas; 2. pasistipi-rinimas, pasidrútinimas (valgiu); 3. prk. patvirti-nimas, sustiprinimas, parėmimas, pagrindimas, pamatavimas; 4. džen. dgs. kar. pastiprinimai, paspirtis; ~ять, -аю, -аешь eig. 1. stiprinti, ramstyti, remti, spirdinti; 2. stiprinti, drútinti (valgiu, gėrimu); 3. prk. argumentuoti, grįsti, remti; ~ьясь, -аюсь, -аешься eig. stiprintis, drútintis, sóintis, užkandžiáuти.

подкроить, -ою, -оишь įvk. pakirpti.

подкплутить, -учý, -ýтишь įvk. prisukti, pasukti stipriau, priveržti; paraitýti (ūsus); ~учивать, -аю, -аешь eig. prisukinėti; raitýti (pvz. plau-kus).

подкручý žr. подкрутить.

подкрыльный, -ая, -ое pasparnės, pasparnių; под-крыльные перья pasparnės plunksnos.

подкузьмить, -млю, -мишь įvk. šnek. apvilti, į kėblią pādėti įstumti, argáuти.

подкулачник, -а búožių pakalikas.

подкуп, -а papirkimas, pāparkas, balvā; войти под-купом įsipirkti; ~ать, -аю, -аешь eig. papirki-nėti; ~ить, -уплю, -ýпишь įvk. 1. papirkti; 2. prk. paleñkti į savo pusę; sužavėti; pavėrgti.

подкупной, -ая, -ое šnek. niek. pāperkamas; par-siduodantis; ~щик, -á pasen. šnek. papirkėjas, kýšių davėjas.

подкур, -а šnek. dūlys (bitėms), rūk(u)lys; ~ивать, -аю, -аешь eig. smilkýti; dūlyti (bitės rūkyti); ~ить, -упрю, -ýришь įvk. pasmilkýti; apdūlyti.

подкую žr. подковать.

подлавок, -вка tarm. pasuolė.

подладить, -ажу, -адишь įvk. šnek. 1. pritáikyti, pridėrinti, pritaísýti; 2. sudėrinti (pvz. stygas); ~ся, -ажусь, -адишья įvk. šnek. 1. prisitáikyti, prisidėrinti, prisitaisýti; 2. prk. prisigėrinti, prisi-mėlinti, prisitáikstyti, prisilábinti, įsiteikti.

подлаживать, -аю, -аешь eig. táikyti, dėrinti, pri-taisinėti; ~ся, -аюсь, -аешься eig. táikstytis, gė-rintis, mėlintis, glaudýtis, lābintis; pataikáuти; táikytis.

подлажу žr. подладить; ~сь žr. подладиться.

подлаз, -а, ~а, ~ы v. šnek. pataikūnas, laūdžius, šunuodėgis, saldžiuvis, pataikautojas.

подлакироватъ, -рýю, -рýешъ įvk. 1. palakáuти; 2. prk. padáilinti, palakáuти.

подла́мывать, -аю, -аешь *eig.* laužioti, laužinėti, palaužinėti; **~ся**, -ается *eig.* lūžioti, lūžinėti, palužinėti, lūžti, lūžėti; įlūžinėti.

подла́ститься, -ащусь, -астишься *įvk. šnek. pasen.* įsimėilinti, prisigėrinti, prisilābinti; įsilūnginti.

подле́ 1. *prl. su kilm.* šaliā, gretā, prie; п. дѣрева стоял пастушок šaliā, prie mēdzio stovėjo pie-menėlis; 2. *prv.* čia pāt, šaliā.

подлѣгъ *žr.* подлѣчь.

подле́днѣть, -ѣю, -ѣешь *įvk. šnek.* apledėti, ap-šalti; **~едный**, -ая, -ое poledinis, pō ledū atliē-kamas, ēsantis.

подле́жаты, -жy, -жйшь *eig.* 1. *pasen.* priklausyti, būti kienō žiniojē; 2.: п. судy teis. būti teistinām; п. наказанію būti baustinām; šta cymma подле-жит обложению налогами šiā sumā reikia ap-mōkestinti, ši sumā yṛā armōkestintina; eṛō iскренность не подлежит сомнению jō nuoširdū-mas yṛā neabejōtinās; эти свѣдения не подлежат оглашению šios žinios neskēlbtinos.

подле́жашес, -его *dkf. gram.* veiksnys.

подле́заты, -аю, -аешь *eig.* lįsti, rēpliōti, sprāus-tis (*po kuo*); glaustis (*prie ko*); **~ѣзть**, -ѣзу, -ѣзешь; *būt.* -лѣз, -ла, -ло *įvk.* pasisprāusti, pa-rēpliōti, palįsti (*po kuo*); prilįsti, prisiglausti (*prie ko*); palyṛėti, užlįpti; п. на чердак paly-ṛėti aīt aūkšto.

подлѣкарь, -я *v. pasen.* fēlčeris, jaunesnysis gūdy-tojas, gūdytojo padėjėjas.

подле́пнѣть, -еплю, -ѣнишь *įvk.*, **~лѣять**, -яю, -яешь *eig.* (pri)lipdyti (*po араčia*).

подлѣсник, -а *bot.* girūnė, Geum.

подлѣсок, -ска 1. pōmiškis, (*miško*) trākas; 2. *bot. žr.* фиāлка.

подлѣсье, -я pamiškė, pagirys.

подлетѣ́аты, -аю, -аешь *eig.* atskridinėti, priskridi-nėti, skristi artyn; самолетъ подлетаетъ lėktuvas atskrenda, artėja; **~ѣть**, -ечy, -етйшь *įvk.* 1. pa-skristi (*po kuo*); 2. palėkti, pakilti (*kiek*), pa-lėkėti; atskristi, atlėkti, priskristi, prilėkti; 3. *prk. šnek.* pribėgti, prilėkti; atidūmti.

подлѣцъ, -ā niēkšas, šunskūmpis, šunsnukis, šungaī-vis, šunikas, jukšā.

подлечить, -ечy, -ѣчишь *įvk. šnek.* apgūdyti; **~ся**, -ечусь, -ѣчишся *įvk. šnek.* apsigūdyti.

подлечу́ *žr.* подлетѣть.

подлечу́ *žr.* подлечить; **~сь** *žr.* подлечиться.

подлѣчь, -лѣгу, -лѣжешь, -лѣгут; *būt.* -лѣг, -легла, -легло *įvk.* 1. atsigulti (*po kuo*); 2. prigulti (*ša-lia ko*).

подли́вать, -аю, -аешь *eig.* 1. pilti, lieti (*po kuo*); 2. įpildinėti, rapildinėti, pilsčioti; **~** п. масла в огонь pilti alvyvos į ūgnį (*kiršinti*).

подли́вка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. užpy-limas, užliejimas, rapildymas (*skysčių*); 2. už-pilas, pādažas, dāžalas, dažinys, pāvilgas, mif-kalas; 3. *stat.* skiedinys.

подлижy *žr.* подлизаты; **~сь** *žr.* подлизаться.

подли́за, -ы *v. ir m. šnek. niek.* palaižūnas, palai-žā, laižikas, šunuodėgis, vyburys, prieplaka, pa-taikūnas, batlaižys, meilikautojas, saldliežūvis; saldziakalbis; palaižūnė, pataikūnė.

подлизаты, -ижy, -йжешь *įvk.* aplaižyti, nulaižyti; **~ся**, -ижусь, -йжешься *įvk.* (*кому*) *šnek.* pri-

silaižyti (*prie ko*), įsigėrinti, įsimėilinti, įsiteikti (*kam*).

подли́зыва||ние, -я 1. (ap)laižymas, nulaižymas; 2. *šnek.* prisilaižymas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* ap-laižinėti, laižyti, nulaižinėti; **~ться**, -аюсь, -аешь-ся *eig.* (*кому*) meilikauti, mėilintis, pataikauti, gėrintis, saldliežuvaūti, šunuodegiāuti (*kam*), plāktis (*prie ko*).

подли́нн||ик, -а originālas, pirmasis egzempliūrius (*puz. mašinēle rašyto teksto*), pirmāraštis, tik-rāraštis; **~о** *prv.* tikrai, autentiškai; ištiēs, iš tie-sų; **~ость**, -и *m.* tikrumas; autentiškumas; ori-ginalumas; **~ый**, -ая, -ое; -инен, -инна, -инно tikras; teisingas, autentiškas; nepadirbtas, ori-ginalus; nesuklastotas; tikrinis; с подлинным ве-рно nūorašas tikras, atitiūka originālā; п. доку-мент tikras, nepadirbtas dokumentas; п. худож-ник tikras mėnininkas; в подлинном смýсле сло-ва tikrāja žodžio prasmē; это подлинные еṛо слова tai jō paties žodžiai.

подли́пала, -ы *v. ir m. šnek.* prisišliējėlis, prisi-šliējėlė, pataikūnas, pataikūnė, minkštaliežūvis, minkštaliežūvė, palaižūnas, palaižūnė.

подли́паты, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. lipti (*iš apa-čios*); 2. *prk. šnek.* lipti, šliėtis; lābintis; **~йп-нуть**, -ну, -нешь; *būt.* -лип, -ла, -ло *įvk.* prilipti, pakibti (*iš apačios*).

подли́ть, подолью, подольешь; *būt.* -лил, -лила, -лило *įvk.* 1. papilti, palieti (*po kuo*); 2. įlieti, įpilti, papildyti, pripilti daugiau; **◆** п. масла в огонь įpilti alvyvos į ūgnį (*paštrinti santykius*).

подли́чать, -аю, -аешь *eig.* niēkšiškai, niekingai elgtis, niēkšybes daryti, nenaudėliāuti.

подло *prv.* niēkšiškai, niekingai, nenāudėliškai.

подловѣ́ть, -овлю, -овишь *įvk. šnek.* 1. nutvėrti, pa-čiūpti, sumedžioti, sugāuti (*puz. kelyje*); 2. *prk.* pričiūpti, sugāuti, pagāuti (*puz. meluojant*).

подловѣ́ться, -чусь, -чишься *įvk. šnek.* prisitaikyti, prisidėrinti; išsigūdrinti, įsigūdrinti.

подлѣгъ, -а suklastojimas, padirbimas (*puz. parašo*); совершить п. suklastoti.

подло́дка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам *šnek.* povandeninis laivas.

подложечный, -ая, -ое pokrūtėlinis; подложечные боли skausmai pō krūtėnē.

подложить, -ожy, -ожишь *įvk.* 1. pakilti, pastūm-ti, pagrūsti, padėti (*po kuo*); 2. *šnek.* padėti pā-mušalā, pamūšti; 3. pridėti, primėsti, užmėsti (*puz. malkų į krosnį*); 4. pakilti, slapčią padėti; **◆** п. свинью iškūsti kiaulystē.

подложн||ость, -и *m.* suklastotumas, netikrumas, argaulingumas; falsifikuotumas; **~ый**, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно suklastotas, netikras, padirb-tas, argaulingas; п. паспорт padirbtas pāsas; подложная доверенность suklastotas įgaliojimas.

подлокѣ́тник, -а (*krėslo*) paraūkė, alkūnramstis, gaūktūris.

подломаты, -аю, -аешь *įvk.* išlaužti, įlaužti, pra-laužti, palaužti.

подломить, -омлю, -омишь *įvk.* palaužti, įlaužti, užlaužti; pėrlaužti; п. конец ветки užlaužti ša-kėlės gālā; п. жердь įlaužti kārtį; **~ся**, -омится *įvk.* įlaužti, užlaužti, palaužti; **◆** нoги подломѣлись *šnek.* kōjos nēremia, paliūko, kōjos pavaṛgo.

подлость, -и *m.* 1. niekšiškūmas, begėdiškūmas; 2. niekšybė, šlykštībė, begėdytė (*poelgis*).
подлунный, -ая, -ое *pasen. poez.* ēsas žemėje, žemiškas, žemės; *p.* мир pasaulis, mūsų žemė.
подлый, -ая, -ое; *подл.* подл́а, подло niekšiškas, žemas, begėdiškas, šlykštūs, šuniškas; *p.* поступок niekšiškas, žemas pasielgimas; *p.* убийца niekšiškas žudikas.
подлюга, -и *v.* ir *m.* šnek. niek. niekšas, niekšė.
подля||гу, ~жешь *žr.* подлечь.
подьянка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* niekšė.
подмáзать, -мажу, -мажешь *įvk.* 1. patèpti, paklijuoti; užglaistyti, užtepti; 2. patèpti (*puz. tepalu ratus*); 3. *šnek.* pateplioti, padažyti; 4. *prk. šnek.* duoti kŷši, papirkkti; ~ся, -ажусь, -ажешься *įvk.* 1. pasitèpti, nusidažyti (*puz. veidą*); 2. prisiplàkti, įsiteikti, prisigėriati, prisimėlinti.
подмазка, -и tepimas, patepimas, užtepimas; glaistymas, užglaistymas.
подмáзывать, -аю, -аешь *eig.* 1. tèpti, glaistyti; klijuoti; 2. tèpti (*ratus*); 3. *šnek.* teplioti, dažyti; 4. *šnek.* davinėti kŷšius, papirkinėti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. tèptis, dažytis; 2. būti terapatui, dąžomam, glaistomam; 3. gėrintis, tailytis, mėilintis, stėngtis įsiteikti.
подмáл||евáть, -л́ю, -л́бешь *įvk.* 1. *šnek.* (bent kiek) padažyti, apdažyti; 2. užgruntuoti (*tapyboje*); ~чка, -и 1. *šnek.* padąžymas; 2. užgruntuojimas; ~ёвок, -вка *žr.* подмáлёвка (2 *reikš.*).
подмáлёвывать, -аю, -аешь *eig.* 1. dažinėti, naujinti dąžumą; 2. tráukti gruntą, dėti gruntą; *žr.* подмáлевáть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* подкráшиваться; 2. būti gruntuojamam.
подмáндáтный, -ая, -ое *mandátinis*; подмáндáтная страна *mandátinė šalis*.
подмáнива||ние, -я viliojimas, mąginimas, mąsinimas, vilbinimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* viliooti, mąginti, mąsinti, vilbinti.
подмáнить, -аню́, -áнишь *įvk.* pri(si)viliooti, pri(si)-mąsinti, pri(si)mąginti.
подмáнка, -и *šnek.* 1. *žr.* подмáнивание; 2. jaūkas, māsas, priėvilas.
подмарéнный, -а *bot.* lipikas, kimbarà, *Galium*.
подмáсливать, -аю, -аешь *eig.* 1. tèpti sviestu, sviestuoti; 2. *prk. šnek.* papirkinėti (*kŷšiais*); 3. *prk. šnek.* stėngtis įsiteikti, pataikauti, meilikauti, gėrintis, mėilintis.
подмáслить, -лю, -лишь *įvk.* 1. pasviestuoti, patèpti sviestu; 2. *prk.* patèpti, papirkkti (*dovanomis, kŷšiais*); 3. *prk.* įsiteikti, įsimėlinti.
подмáстерь, -я; *dgs. kilm.* -ьев *pameistrŷs*, meistrelis, méistro padėjėjas.
подмáх||ивать, -аю, -аешь *eig. šnek. (greitomis arba neskaičius)* pasirašinėti; ~нуть, -нү́, -нёшь *įvk. šnek.* 1. (*vienу мою arba neskaičius*) pasirašyti; 2. greitomis nušluostyti, nusiaušti (*puz. dulkes*); pašluoti.
подмáчивать, -аю, -аешь *eig.* šlápinti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. šlapti, šlapėti; 2. būti pašlāpinamam, sušlāpinamam, pamirkomam, pažliuginamam.
подмáшивать, -аю, -аешь *eig.* 1. pastoliūs statyti; 2. grūdiniį taisyti, didinti.

подмёл *žr.* подмести́.

подмён, -а ir ~а, -ы (*slaptas, apgaulingas*) *pa-*mainymas, sukeitimas.

подмёнивать, -аю, -аешь *eig.* sukeitinėti, (su)kaĩtalioti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. (slaptai, apgaulingai)* būti pamaĩnomam, sukeičiamam.

подмёнить, -еню́, -энишь *įvk.* 1. (*slaptai, apgaulingai*) pakeĩsti, pamaĩnyti, sukeĩsti; 2. paveĩsti, pakeĩsti; рабóту *p.* заседа́ниями dárбą paveĩsti, pakeĩsti pósėdziais.

подмёнять, -яю, -яешь *eig. žr.* подмёнить; ~ся, -яюсь, -яешься *eig.* būti pakeičiamam, pamaĩnomam.

подм||ерзáть, -áю, -áешь *eig.* šalnoti, šalėnti, šalvėnti; šalvėti; šaldyti; šaluriuoti; ~ёрзнуть, -нет *įvk.* 1. (*truputi*) pašalti, išalti; prišalti; 2. būti truputi šalnos, šalčio pakastam, apšalti, nušalti.

подмёсать, -ешү́, -эсишь *įvk.* paminkyti; įminkyti, įmaišyti, pridėti minkant (*puz. miltų*).

подмёска, -и 1. (*veiksmas*) įminkymas, įmaišymas, pridėjimas minkant; 2. minkalas, užmaišymas, maišymas, užmaišalas, užmaišas.

подмести́, -етү́, -етёшь; *būt.* -мёл, -мелá -мелó *įvk.* 1. pašluoti; 2. sušluoti, pašluoti, nušluoti (*po kuo*); 3. *šnek.* nupūsti (*puz. vejas sniegą*).

подмесь, -и *m.* priemaiša.

подметáл||а, -ы *v.* ir *m. šnek.* šlavėjas, šlavėja; ~щик, -а šlavėjas; ~щица, -ы šlavėja.

подметáть¹, -áю, -áешь *eig.* šluoti, šlavinėti.

подметáть², -чү́, -ёчешь *įvk.* 1. apdygsniuoti, pridysniuoti, pridáigstyti; 2. prisiuti, prikálti, pakálti (*puz. puspádzius*).

подмётить, -ёчу́, -ётишь *įvk.* pastebėti, nužvelgti, pamatyti, nužleibti.

подмётка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. pūspadis; подб́ить подмётки prikálti, primušti, pakálti, padėti, uždėti pūspádzius; 2. *šnek.* apdygsniávimas, pridysniávimas, pridáigstymas; ♦ он е́мү в подмётки не годя́тся jis jō nē kójos pířšto neverťas.

подметнү́ть, -нү́, -нёшь *įvk. šnek.* 1. mėti (*po kuo*); 2. slaptai pamėti (*kam*), pakĩsti, primėti.

подмётный, -ая, -ое *pasen.* primestinis, pakĩstinis; primestas, (*slapta*) páместas, pákĩštas.

подмёточный, -ая, -ое pūspádziių, puspádinis; подмёточная ре́зина puspádzių gumá.

подметү́ *žr.* подмести́.

подмётчик, -а *pasen.* pakĩšėjas (*puz. slapto laiřko*).

подмётывать¹, -аю, -аешь *eig.* 1. dygsniuoti, dáigstyti; 2. pūspádzius dėti, prikalinėti.

подмётывать², -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. mėčioti, mėtinėti (*po kuo*); 2. slaptai pakáĩšioti, primėtinėti.

подмётываться, -аeтся *eig.* būti (pa)šluojamam.

подмётыш, -а *tarm. žr.* подкы́дыш.

подмечáть, -áю, -áешь *eig.* stebėti, mėklintis; žleibti, *žr.* подмётить; ~ся, -áeтся *eig.* būti pastebimam, památomam.

подмечү́ *žr.* подмётить.

подмечү́ *žr.* подметáть².

подмешáть, -áю, -áешь *įvk.* primaišyti, įmaišyti.

подмешивáть¹, -аю, -аешь *eig.* įmaišinėti, *žr.* подмешáть.

подмешивать², -аю, -аешь *eig.* įminkyti, *žr.* под-
месить.

подмешу *žr.* подмесить.

подмигива||ние, -я mīrkčiojimas, mirksėjimas; **~ть**,
-аю, -аешь *eig.* mīrkčioti, mirksėti.

подмигнуть, -нү, -нëshь *įvk.* pamérkti, sumirksėti,
mīrkteletī.

подминать, -аю, -аешь *eig.* vėfsti, spąusti (*po sa-
vimi*), lámdyti.

подмога, -и *šnek. pasen.* pagálba, talkà; paramà,
raspirtis; дать подмóгу eiti talkòn, talkinti, dúoti,
teikti pàramà, paremti, pagélbėti.

подмокать, -аю, -аешь *eig.* šlapti, mīrkėti.

подмокл||ый, -ая, -ое *šnek.* pašlāpęs, pamīrkęs, pa-
tilžęs; **~нуть**, -ну, -нешь *įvk.* pašlāpti, apšlāpti,
pamīrkėti, patilžėti.

подмолаживать, -аю, -аешь *eig.* jáuninti; **~ся**,
-аюсь, -аешься *eig.* 1. sténgtis atródyti jaunes-
niám, jáunintis; 2. būti pajaūninamam.

подмолвить, -влю, -вишь *įvk.* (žodį) užtarfi.

подмолодить, -ожу, -одишь *įvk. šnek.* pajáuninti;
~ся, -ожусь, -одишься *įvk. šnek.* pasijáuninti.

подмор, -а *spec.* negývos bitės (*nubyrėjusios avilio
dugnan*).

подморазивать, -аю, -аешь *eig.* 1. šáldyti; 2. *be-
asm.* šálnóti, šálti, šalvénti; на дворе подморá-
живает орé šálnója, šalvéna, šaluriója.

подморозить, -ожу, -óзишь *įvk.* 1. sušáldyti, nu-
šáldyti, pašáldyti; léisti nušálti, sušálti; 2. *beasm.*
atšálti, pašálti.

подмоскóвный, -ая, -ое Pámaskvio, ésantis prie
Maskvós.

подмости, -ей *dgs. stat.* pastóliai; передвижные п.
kilnójamieji pastóliai.

подмостить, -ощу, -остышь *įvk.* 1. paklóti, patišti,
pasitiesti (*ką nors*); 2. pastoliūs pastatýti;
3. grīdinį pataisyti, padidinti, prigrįsti; **~ся**,
-ощусь, -остышься *įvk. šnek.* įsitaisyti, pasikélti
aukščiaū.

подмóстки, -ов *dgs.* 1. pakylà; pastóliai; 2. scenà
(*scenos aikštelė*).

подмóченный, -ая, -ое 1. pašlāpęs, pamīrkęs, pa-
žliūgęs; 2. *prk. šnek. iron.* sugadintas, sukompro-
mituotas (*apie reputacijà, sąžinę*).

подмочить, -очу, -óчишь *įvk.* pašlāpinti, sušlāpinti,
sumīrkýti, pamīrkýti, pažliūginti; **~ся**, -очусь,
-óчишься *įvk.* 1. *žr.* подмóкнуть; 2. *šnek.* (*apie
vaikus bei ligonius*) nusišlāpinti į pátalà, apsišlā-
pinti.

подмóчка, -и pašlapimas, sušlapimas.

подмошý *žr.* подмостить; **~сь** *žr.* подмоститься.

подмóю *žr.* подмýть; **~сь** *žр.* подмýться.

подмывáть, -аю, -аешь *eig.* 1. mazgóti, pláuti, plo-
vinėti, pėrplovinėti; 2. *beasm. prk. šnek.* skárinti,
dilginti; norėtis, niežėti liežuvį, knitėti, tráukti,
gūndyti; меня подмывáет сказáть éто manè taip
įf tráukia, dilgina, mán niežti liežuvį tai pasá-
kýti.

подмýль, -и *m.* 1. muiluótos pàplavos, pámuilės
(*kuriose buvo kas skalbta*); 2. *spec.* muilo skie-
dinys (*pvz. šilko audiniam skalbti*).

подмýть, -мóю, -мóешь *įvk.* 1. pamazgóti, papláuti,
apipláuti (*šiek tiek*), pėrplauti; 2. papláuti, išpláu-

ti, pagráužti, išgráužti (*pvz. kelià*); **~ся**, -мóюсь,
-мóешься *įvk.* (*šiek tiek*) apsipláuti.

подмýш||ка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам па-
žastis, papetys; **~ник**, -а pažastinis įsiuvas (*pvz.
švarko*).

подмýть, -домнý, -домнëshь *įvk.* paminti (*po kuo*),
paspráusti, prispáusti (*po savimi*), pargrúmti, su-
lámdyti.

поднадзóрный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно ésantis
priėžiūroje; sėkamas.

поднаём, -айма subnuóma; pėrnuomavimas.

поднажáть, -жмý, -жмëshь *įvk. šnek.* 1. spústelėti,
raspráusti, prispáusti; 2. *prk.* suráginti, spústelėti,
paráginti, paskúbinti, paákinti; п., чтóбы успéть
к сроку paákinti, kád laikù atlikti.

поднаимáтель, -я *v.* subnuómininkas.

подначáльный, -ая, -ое *pasen.* 1. pavaldùs, ésas
kienò valdžiojė; 2. -oro *dkt. šnek.* valdinys, pa-
valdinys, apatininkas.

поднашивáть, -аю, -аешь *eig. šnek.* (pri)nešinėti.

поднебéc||ная, -ой *dkt. poez.* žemė, pasáulis; **~ный**,
-ая, -ое padángęs, padángių, aukštýbių; **~ве**, -я
poez. padángė, padángės, aukštýbės, padebesiai.

поднево́льный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно neválios,
prievartos, priverčiamasis, priverstinis (*pvz. dar-
bas*); pàvergta (*pvz. tauta*); vérgiškas (*pvz.
gyvenimas, būklė*), vergóvinis.

поднесéние, -я įteikimas (*pvz. dovanos*).

поднести, -сý, -сëshь; *бūt.* -нєс, -неслá, -неслó *įvk.*
1. prinėsti, atnėsti, nunėsti (*prie ko*); panėšėti,
panėšti; 2. pakélti aukščiaū, užvesti (*pvz. gal-
vą*), pakylėti; 3. įteikti, padúoti (*pvz. dovanà*);
padovanóti; 4. pavaišinti (*pvz. vynu*), įpilti; **~сь**,
-сýсь, -сëshься; *бūt.* -нєсся, -неслáсь, -неслóсь
įvk. šnek. 1. pakilti (*pvz. nuo kėdės*); 2. atidum-
ti, greitai atvažiuoti, privažiūoti, priartėti (*prie
ko*).

поднєсь *prv. pasen.* lig šiái diėnai, lig šiól.

поднизь, -и *m. pasen.* (*perly, žemčiūgų*) vėrinys.

поднимáть, -аю, -аешь *eig.* 1. kėlti, kilnóti; 2. di-
dinti, gáusinti, kėlti, gėrinti; 3. áukštinti; 4. žá-
dinti, kėlti iš miegų; 5. stiprinti, intensývinti,
gėrinti; 6. plėšti, árti, riėkti; п. целинý plėšti,
riėkti dirvónà; 7. kėlti, ruósti; п. бунт kėlti maiš-
tą; п. шум kėlti triukšmà; ♦ п. noc riėsti nój; п.
корó-л. ná смех išjuókti, laikýti kà áñt juóko;
~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. kėltis, kilnóti, kil-
суóti, kilti; 2. kópti, kilti, lípti; п. ná ropy kópti,
lípti į kálnà; 3. stóti, stóti, kėltis; 4. báti kelia-
mám, kilnójamam.

поднимý *žр.* поднýть; **~сь** *žр.* поднýться.

подноу́йть, -овлю, -овишь *įvk.* atnaūjinti, panaū-
jinti; restauruoti; atšviežinti, pašviežinti; **~лєние**,
-я atnaūjinimas, panaūjinimas; atšviežinimas, pa-
šviežinimas; **~лýть**, -яю, -яешь *eig.* naūjinti;
šviežinti.

подногóтная, -ой *dkt. šnek.*: знáть всю подногóт-
ную žinóti viskà ligi nágo júodymo; выпытáть
всю подногóтную iškvósti visàs pàslaptis.

подно́жие, -я 1. papėdė, papėdys (*pvz. kalno*), ара-
чиà; 2. pjedestálas, papėdė (*pvz. paminklo*);
3. paklótas, kilimėlis (*po kojomis*).

подно́жка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. па-
кója, paminà, pakópa; laiptėlis (*vagone, tram-*

vajuje, autobuse); 2. stālo pastōlis, pakōja, staliģē; 3. *šnek.* kōjos pakīšimas (*pvz. imtynēse*); дaть кoмy-л. пoднoжкy пaкīштī кaм кoјa.

подно́жный, -ая, -ое 1. ēsantis pō kōjomis; 2.: п. кoрм a) пугāпoмoјī зoлē, gāниaвa, пугāпoмa-
sis pāšaras; вcē лēгo скoт дeржāли нa пoднoж-
нoм кoрмy visā vāсарā гyвulиāi бūвo gāпoмi;
b) *prk. juok.* vēltui gaunamā mitýba.

подно́с, -а 1. pīнеšimas, atнеšimas (*prie ko*); п. снaрyдoв к oрyдию свiединių pīнеšimas prie pabūklo; 2. padēklas (*valgiamas nešioti*).

подно́сить, -ношy, -носишь *eig.* 1. pīнеšinėti, atнеšinėti; 2. *šnek.* kēlti (*pvz. ranką*); 3. vāišinti (*pvz. vynu*); 4. teikti, įteikinti (*dovaną*); *žr.* пoднeстī; *сья*, -ношyсь, -носишьсy *eig.* kēltis, kilti, *žr.* пoднeстīсь.

подно́ска, -и pīнеšimas, atнеšimas; *ньий*, -ая, -ое 1. pīнеšamāsis; 2. *pasen.* padovanotas, gāutas; *чик*, -а pīнеšējas, atнеšējas, nešējas (*pvz. sviedinių prie pabūklo*).

подно́шение, -я 1. įteikimas (*pvz. dovanos*); 2. dovanā, dōtas (*iš pagarbos*).

подно́шy *žr.* пoднoсīt; *сь* *žr.* пoднoсītсь.

подны́ривать, -аю, -аешь *eig.* nērti, nārdyti (*po kuo*); *нyть*, -нy, -нēшь *įvk.* nunērti, panērti (*po kuo*).

подня́тие, -я 1. kēlimas, pakēlimas, iškēlimas; pa-
aūkštīnimas; гoлoсoвāть пoднiятeм pyк бaлсdoti pākeliant rankās; п. флāра vēliavos pakēlimas; 2. didinimas, gāusīnimas; 3. sustiprinimas, suintensyvīnimas; 4. išplēšimas, suarimas; п. nāpa pūdyмо išarimas; 5.: п. бyнтa мaйšto sukēlimas; п. вoпpocā klāusimo iškēlimas.

подня́ть, -нимy, -нимешь; *būt.* pōднял, -ялā, pōд-
няло *įvk.* 1. pakēlti, pakylēti (*pvz. ranką*); iškēlti (*pvz. vėliavą*); п. мeшoк pakēlti mаišā; п. пa-
pycā iškēlti бyрē; 2. padidinti, pagaūsinti, pa-
kēlti, pagerinti; п. пpoизвoдīteльнoсть тpyдā
padidinti, pakēlti dāрbo паšūmā; п. aктīвнoсть
suaktyvinti; 3. padaryti aukštēsni, pakēlti aukš-
čiaū, paūkštinti (*pvz. namą*); 4. sustiprinti, pa-
kēlti, suintensyvinti; п. хoзiйствo sustiprinti ūkį;
5. prikēlti (*iš miegų*), pažādinti, išžādinti, su-
kildinti; 6. surāginti, išjūdinti; п. людēй surā-
ginti žmōnes; 7. išarti, išplēsti (*pvz. plėšinį, pūdytą, dirvoną*); 8. pradēti, sukēlti, pakēlti; pa-
skātinti, pastūmēti; п. вoсстāниe pakēlti sukili-
mā, sukilti; п. шум sukēlti triūkšmā; п. тpeвoгy
pakēlti aliarmā, aliarmuoti; п. cōpy sukēlti vai-
dūs; п. вoпpocē iškēlti klāusimā; *◆* п. гoлoс pa-
kēlti balsā (*ryžtingai pasakyti savo nuomonę*); п.
нос pariēsti nōsį (*pasipūsti, pasididžiuoti*); п.
нā смех išjuokti, laikyti aūt juoko, padaryti pa-
juokōs objektū; п. pyкy (*на кого-л.*) pakēlti rañ-
kā, pasikešinti (*prieš ką*); п. нa вoздyх susprogdinti, išsprogdinti; *сья*, -нимyсь, -нимеьсy; *būt.*
-ялся ir -ялся, -ялāсь, -ялoсь *įvk.* 1. pasikēlti,
atsikēlti, atsistōti; п. с зeмлi atsikēlti nuo žē-
mės, atsistōti; вoлoсы пoднiялись дyбoм plaukaī
stati atsistōjo, pasistōjo, pasišiaušē; 2. pakilti, iškilti; пoднiялāсь лyнā pakilo mėnulis; тēстo пoд-
нялoсь тeшлā išputnojo, iškilo; 3. padidēti, pa-
kilti, pašōkti; пoднiялись цēны kāinos pašoko,
pakilo; 4. pakilti, prasidēti; пoднiялāсь бyрy āud-

ra pakilo; 5. sukilti, pakilti; все пoднiялись нa
вpарā visi sukilo pīeš pīešā; 6. pabūsti, pakilti
(*iš miegų*); 7. įkōpti, įkilti (*pvz. į kalną*), įlipti.

подo *prl.* vartoјamas vietoj «под» 1) *junginiuose*
пoдo мнoй pō manimi, пoдo чтo pō kuō, *taip pat*
kartu su «под» *junginiuose* пoдo вcем pō visū;
пoдo вcей pō visā; пoдo вcēми po visais;
2) *prieš žodžius, prasidedančius dviem ar dau-
giau priebalsių, iš kurių pirmoji yra «л» arba «р»,*
pvz.: пoдo pвoм pō grioviū; пoдo льдoм pō
ledū.

подобá||ть, -ает *eig.* priderēti, pritikti, derēti; так
дēлaть не пoдoбāет тaйр дaрyтi nepridera, ne-
pritīka, nēdera; он пoстyпил кaк пoдoбāет jis
pasielgē kaip pridera, prideramai; *ющий*, -ая,
-ee prideramas, tiñkamas, atitiñkamas; пoдoбāю-
щим oбpазoм tiñkamai, prideramai.

подобне, -я 1. panašumas, panašybē, pavēdumas,
pavidalas, atgamas; п. улыбки kаžкās panašū į
šypsena; 2. *mat.* panašumas; п. тpeyгoльнoкoв
trikampių panašumas.

подоблaчный, -ая, -ое padebesių; padangēs.

подобн||o *prv.* panašiai; п. томy, кaк panašiai
kaip, it, nelýginant; *ый*, -ая, -oe; -бен, -бна,
-бно panašūs, pavēdūs; tōks; и томy пoдoбнoе
iр panašiai; дēлaть пoдoбным paпāšinti; ничēгo
пoдoбнoгo niēko paпāšaūs; пoдoбные явлēния
прирōды не встpeчāлись tokių gamtōs reišikinių
nebūvo pāstebima.

подобoстрáц||иe, -я vėrgiškas, meilikaujamas pa-
klusnūmas, pataikāvimas, keliaklupsčiāvimas,
šliaužiojimas, šunuodegiāvimas; liokajiškūmas;
нничать, -аю, -аешь *eig.* keliaklupsčiāuti, patai-
kāuti, nuolankāuti; *нность*, -и *m. žr.* пoдoбo-
стрáциe; *ньий*, -ая, -oe; -тен, -тна, -тно vėr-
giškai, meilikaujamai nuolankūs, paklusnūs, ke-
liaklupsčiāujantis, šliaužiojantis, šliaužiojamas,
liokajiškas.

подобoрaнный, -ая, -oe; -пан, -а ir -ā, -o 1. pā-
rinktas, pririnktas; pritaikytas, pridērintas (*pvz.*
raktas prie spyros); 2. pakēltas (*pvz. nuo žē-
mės*); pāimtas, priglaustas (*pvz. kūdikis*);
3. tvarkingas, valývas, pasitempēs, susidraūsmin-
pēs; sudraūsmintas, disciplinuotas.

подобráть, пoдбepý, пoдбepēшь; *būt.* -āl, -алā, -āло
įvk. 1. pariñkti, pririñkti, pritaikyti, pridērinti
(*pvz. raktą spyrai*); 2. pakēlti (*nuo žemės*), su-
riñkti (*pvz. varpas*); 3. sukomplektuoti (*pvz. bib-
lioteką*), suriñkti, sudaryti, pariñkti; išsiriñkti, pa-
siriñkti; п. wānky išsiriñkti kepūrē; 4. pasibrūkti,
pariēsti (*pvz. kojas*); pasiraityti, pasikaisyti (*pvz.*
suknele); 5. paĩmti, sugāuti, priglausti (*pvz. pri-
klydusį gyvulį*); 6. patēmpti (*pvz. virvę*), pa-
trāukti; įtrāukti (*pvz. pilvą*); ištēmpti; *сья*, пoд-
бepýсь, пoдбepēсь; *būt.* -āлся, -алāсь, -āлoсь
ir -алoсь *įvk.* 1. būti sudarytam, surinktām;
susidaryti, susiriñkti, susikomplektuoti; susinārs-
tyti, susimontuoti; 2. susitvarkyti, pasidaryti tvar-
kingesniām, valyvesniām, pasitempti, susidraūs-
minti; 3. *šnek.* atglūdinti, prisēlinti, prisitaikyti,
prišliaužti; 4. *tarm.* sublogti, sulýsti, sumenkēti
(*pvz. po ligos*); 5. *šnek.* išsēkti, pasibaigti; мy-
кā y хoзiйки уж вcя пoдoбрaлāсь šeiminiñкē

visus miltus jau išbaigė, šeiminiškai visi miltai išsibaigė.

подобреть, -ёю, -ёшь *įvk.* 1. pagerėti, pasidaryti geram, geresniam; 2. *šnek.* papilnėti, atkūsti, pariebėti.

подобрý *prv. šnek.* geruoju; ♦ п.-поздорову (*yūdu, yxodu, ubipauca...*) gėrumu, geruoju, kōl sveikas (*išeik, pasišalink, išsinešdink...*).

подобью *žr.* подбýть^{1,2}; *сь* *žr.* подбýться.

подобýйк, -á *šnek. tarm.* 1. plati plytá (*krosnies laitu, padui*); 2. pyragas, pyragėlis (*iškeptas ant pado*); *сь* *бýй*, -áя, -бе ir *подбýый*, -ая, -ое 1. (*krosnies*) laito, pado; 2. iškeptas ant pado, pādinis; п. хлеб pādinė, pado dūona (*ne forminė*).

подбýый *žr.* подбýть; *сь* *žr.* подбýться.

подогнáть, подгоню, подгонить; *бýт.* -áл, -алá, -áло *įvk.* 1. atvaryti, privaryti, įvaryti, suvaryti, sugiūti, atgiūti; nugūti; 2. pridėrinti, pritaikyti, pritaistyti; sulėisti, suglausti; pritempti; 3. *šnek.* paskātinti, dūoti impūlsą, paākstinti, stimuliūoti, pastūmėti, pabākstinti, paniūkinti, paskūbinti, pabrūzdinti, paskraidinti.

подогнýть, -нý, -нёмь *įvk.* paleñkti, užleñkti; pa-riēsti, pasibrūkti; п. край listá užleñkti lāpo krāštā; п. нóги suriēsti kójas; *сь* *я*, -нётся *įvk.* užsiriēsti; susiriēsti; paliñkti, suliñkti.

подогрév, -а, *сь* *ание*, -я sušildymas, pašildymas.

подогревáтель, -я *v. tech.* šildytūvas; *сь* *ный*, -ая, -ое šildymo, šildomasis, kaitinamasis.

подогревáть, -áю, -áешь *eig.* 1. šildyti, kaĩtinti, kaĩtrinti; 2. *prk. šnek.* kūtrinti, rāginti, brūzdinti; *сь* *я*, -áюсь, -áеьсь *eig.* 1. šildytis, kaĩtintis, kaĩtrintis; 2. būti šildomam, kaĩtinamam, kaĩtrinamam.

подогреть, -ёю, -ёшь *įvk.* 1. pašildyti, pakaĩtinti, atkaĩtinti, atšildyti, sukaĩtrinti, įkaĩtrinti; 2. *prk.* užkūtrinti, surāginti, sužādinti, parāginti, subrūzdinti; *сь* *я*, -ёюсь, -ёеьсь *įvk.* sušilti, įkaisti, tāpti šiltesniām, karštesniām.

пододвигáть, -áю, -áешь *eig.* pristūminėti, stūmti (*arčiau*), paslinkinėti, slinkčioti; *сь* *я*, -áюсь, -áеьсь *eig.* 1. slinkti(s); stūmtis, artėti (*prie ko*); 2. būti (pri)stumiamām (*arčiau prie ko*).

пододвинýть, -ну, -немь *įvk.* pristūmti, pastūmti, pastūmėti (*prie ko*); *сь* *я*, -нусь, -немьсь *įvk.* pasislinkti, pasistūmti, prisistūmti, prisislīnkti, prisistūmti (*prie ko*).

пододвéяльнйк, -а paklōto ūžvalkalas.

подожгý *žr.* поджечь.

подождáть, -дý, -дёмь; *бýт.* -áл, -алá, -áло *įvk.* paláukti, palūkėti, palūkuriuoti, lūktelėti.

подожжéшь *žr.* поджечь.

подожмý *žr.* поджáть.

подозвáть, подзовý, подзовёшь; *бýт.* -áл, -алá -áло *įvk.* pasišaukti, pasikviēsti, pašaukti, pakviēsti (*artyn prie savęs*), prisišaukti.

подозревáть, -áю, -áешь *eig.* 1. įtaĩti, įtarinėti (*kuo*); 2. manýti, spēlioti, numanýti, galvoti, taĩti ēsant; *сь* *я*, -áетсь *eig.* būti įtariamām; būti numānomam.

подозрénие, -я įtarimas, įtartis; быть на подозрénии (под подозрénием) būti įtartām, įtariamām.

подозрýтельнýсть, -и *m.* 1. įtartinūmas, įtariamūmas; nepasitikėjimas; nepatikimūmas; 2. įtarūmas, įtaringūmas, nepatiklūmas, nepasitikėjimas; *сь* *ый*, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. įtartinas, įtariamasis, nepatikimas; п. тип įtartinas, nepatikimas tipas; кўшанье подозрýтельного кáчества įtartinōs kokýbės valgis; 2. įtarūs, įtaringas, įtariantis, nepatiklūs, nepasitikįs; п. больнóй įtarūs, nepasitikįs ligōnis.

подойть, -ою, -ойшь *įvk.* pamélžti, paláidyti.

подойдý *žr.* подойти.

подойнйк, -а melžtuvė, milžtuvė, láidytuvė.

подойти, -йдý, -йдёмь; *бýт.* -дошёл, -дошлá, -дошлó *įvk.* 1. prieiti; priartėti, prisiaĩtinti, atvykti, ateiti (*prie ko*); пбезд подошёл к вокзáлу traukinýs atėjo į stotį; 2. paėiti, įeiti (*pov. po tiltu*); 3. paėjėti; 4. ateiti, priartėti, pasiekti; подошлó врёмя laĩkas atėjo; 5. atitikti, tikti; ключ подошёл к замкý ráktas tiko spūnai; 6. žvelgti, žiūrėti; vértinti, traktuoti; sutikti; смéло п. к событиям drāsiai sutikti įvykius; критически п. к суждénиям áвтора kritiškai vértinti, traktuoti áutoriaus sámprotavimus; kritiškai žiūrėti į áutoriaus sámprotavimus; 7. pasitaĩkyti, pasisūkti, pasipinti; подошёл удóбный слýчай pasitaĩkė patogī próga; ♦ п. к концý pasibaigti, išsibaigti.

подокóнник, -а 1. palángė; 2. *tarm. niek.* eigeta, išmaldáutojas.

подокóнье, -я *tarm.* palángė (*vieta lauke palei langus*); цветýт цветá у подокóнья žýdi gėlės palángėje.

подóл, -а 1. drabūžio apatinis krāštas, apačia; зáткнутый п. sterblė; 2. *šnek.* pakalnės lygumá.

подолбýть, -блý, -бýшь *įvk.* (pa)kalinėti, (pa)duóbt, (pa)skaptuoti, (pa)kálti (*kurį laiką*).

подóлгу *prv.* ilgėsnį laiką, ilgai, ilgokai.

подолýстýться, -лýщýсь, -лýстýсь *įvk. šnek.* prisigėrinti, įsigėrinti, prisimeilikauti, prisimeilinti, įsimėilinti, prisilābinti, įsilābinti; papataikauti; įsilaižýti; įsiteikti; *сь* *щáтьсь*, -áюсь, -áеьсь *eig.* méilintis, gėrintis, dėinautis, lābintis, stėngtis prisilaižýti.

подолýщýсь *žr.* подолýстýться.

подолýю *žr.* подлýть.

подомнý *žr.* подмáть.

подóмный, -ая, -ое *pasen.*: п. налóg pamų mokes-tis.

подóнки, -ов *dgs.* 1. pādugnės, nūosėdos, tūmės; 2. *prk.* átmatos, pādugnės; п. общества visúdomenės pādugnės, átmatos.

подопéчнýя, -ой *dkť.* globótinė; *сь* *ый*, -ая, -ое *teis.* 1. globójamasis; подопéчные лйца globójamieji ásmenys; 2. -oro *dkť.* globótinis.

подоплэ́ка, -и 1. *tarm.* palaidinės pāmušalas; 2. *prk.* (*bylos, reikalo, veiksmo*) tikróji esmė, ūžkulisinė pūšė, ūžkulisiai, tikrās pāgrindas, tikróji prie-žastis.

подопреть, -прéет *įvk.* pašūsti, papūti.

подопру́ *žr.* подпереть; *сь* *зь* *žr.* подперётся.

подóпытный, -ая, -ое baĩdymo, bandyminis, (iš)baĩdomasis; подóпытное пóле bandyminis laũkas, sklýpas; подóпытные живóтные baĩdomieji gyvuliai, gyvūnai.

подопýю *žr.* подпýть.

подорвать, -вү, -вёшь; *būt.* -ál, -алá, -áло *įvk.* 1. atplėsti, įplėsti (*iš apačios, iš vidaus*); 2. *šnek.* nuskinti, nuskáinioti (*viską*); 3. susprogdinti, išsprogdinti; 4. *prk.* pakirsti, suardyti, sugriauti; п. здорóвье суарды́ти sveikátą; п. авторитét sugriauti autoritétą; ~ся, -вүсь, -вёшься *įvk.* 1. atplýšti, įplýšti (*iš apačios, iš vidaus*); 2. būti susprogdintam; susprógti; žáti nuo sprogimo; он подорва́лся на мýне jis žúvo, minai sprógus; 3. *prk.* pairti; pašlýti, sušlubuoti (*puz. sveikata*).

подорешник, -а *bot.* (piengrybis) jáutakis, *Lactarius volemus*.

подорожать, -áет *įvk.* pabrángti.

подорожная, -ой *dkl. ist.* kelióñės ráštas, keliá-raštis (*važiuojant pašto arkliais*).

подорожник¹, -а 1. *zool.* pentinúotoji stárta, *Calcarius*; 2. *bot.* gyslótis, raukázolė, *Plantago*.

подорожник², -а *bot.* (*vieškelio*) plėšikas.

подорожный, -ая, -ое kėlio, pakelės (*puz. stulpas*).

подосадовать, -дую, -дуюшь *įvk. šnek.* paarmaudáuti kiek, parýkti, paniršti, pagiéžti.

подосиновик, -а *bot.* raudonikis, raudonviršis, raudongalvis, raudongrybis, *Boletus versipellis*.

подослать, -дошлю, -дошлешь *įvk.* pasiųsti, atsiųsti (*puz. šnipą į organizaciją*), užsiųsti.

подосно́ва, -ы 1. *tech.* (*audinio*) apatiniai mėtmenys, armatai; 2. *prk.* tikróji priežastis, esmė, tikrasis pagrindas.

подоспе́вать, -áю, -áешь *eig.* ~éть, -éю, -éешь *įvk.* suspėti, suskubti; atskubėti.

подостлать, подстелю, подстелешь; *būt.* -ál, -áла, -áло *įvk.* 1. paklóti, įklóti, patiesti (*apačion*); 2. pakreikti (*puz. šiaudų gyvuliams*), padraikyti, pakratyti.

подострять, -рю, -рийшь *įvk.* (*truputį, dar*) pagálsti, paáštinti, pasmailinti.

подотдел, -а róskyris, skyrėlis.

подоткнуть, -nú, -нёшь *įvk. šnek.* 1. pakíšti, pakimšti, pabrúkti (*iš apačios*); 2. pasikišti, pasikáišyti (*puz. prijuostę*), pasiraityti; 3. pastūmėti, pastūmti; ~ся, -нүсь, -нёшься *įvk. šnek. žr.* подоткнуть (2 reikš.).

подотру́ *žr.* подтереть; ~сь *žr.* подтереться.

подотряд, -а róbūris.

подотче́тность, -и *m.* 1. atsiskaitomumas (*apie pinigus*); 2. atsiskaitingumas (*apie žmogų, įstaigą*); ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. atsiskaitytinis, atsiskaitomasis (*apie pinigus*); 2. atsiskaitingas (*apie įstaigą, asmenį*).

подо́шнуть, -ну, -нешь; *būt.* -dóх, -ла, -ло *įvk. šnek.* padvésti, išdvėsti, nugaišti, pastipti, nustipti, nusprógti.

подохо́дный, -ая, -ое pajamų, pajaminis; п. налóг pajamų mókestis.

подо́шва, -ы 1. pādas (*bato*); 2. *šnek.* (*kojos*) pādas, pėdà; 3. (*kalno*) pašlaitė, apačia, papėdė; pakalnė; 4. *tech.* pādas, atraminė plókstė, papėdė; п. релýса бегio pādas; п. плотны́ны ўзтvankos pādas; п. фундамента pamatų papėdė, pādas; ~енный, -ая, -ое pādo, pādu, pādinis; подошвенная кожа pādu óda.

подошёл *žr.* подойти.

подошлю́ *žr.* подослать.

подошью́ *žr.* подшить.

подпа́даты, -áю, -áешь *eig. žr.* подпáсть.

подпа́ду *žr.* подпáсть.

подпа́ивать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* подпáять.

подпа́ивать², -аю, -аешь *eig.* vaišinti, girdyti (*alkoholiniais gėrimais*), *žr.* подпоить.

подпа́лзывать, -аю, -аешь *eig. žr.* подползáть.

подпа́ливать, -аю, -аешь *eig.* padeginėti, uždeginėti, *žr.* подпалить.

подпа́лина, -ы 1. rusvā dēmė, įrudis káilyje; 2. *šnek.* nudegimo dēmė, išdėgusi vietā.

подпа́лить, -лю, -лйшь *įvk. šnek.* 1. padėgti, uždėgti, užkúrti, įkúrti; п. дровá įkúrti málkas; п. лес padėgti mišką; 2. nusvilinti, apsvilinti, pasvilinti; apdėginti; п. себе бóроду nusvilkti baždą.

подпа́рывать, -аю, -аешь *eig.* ardýti, ardinėti.

подпа́сок, -ска keřdziaus padėjėjas, piemuó, piemenúkas, pāganas.

подпáсть, -адý, -адёшь; -ál, -áла, -áло *įvk.* patėkti, įpúlti, įkliúti, pakliúti; п. под чьё-л. влияние patėkti į kienó įtaką; п. под немýлость *šnek.* patėkti, įkliúti į nemalónę; п. под чью-л. власть patėkti, pakliúti kienó valdžion.

подпа́хаты, -пашу́, -пáшешь *įvk.* ~áхивать, -аю, -аешь *eig.* 1. paarėti, paárti; 2. *tarm.* pašlúoti (*puz. gryčią*).

подпáять, -áю, -áешь *įvk.* prilituoti (*iš apačios*), palituoti.

подпева́ла, -ы *v. ir m.* 1. aňtrintojas, aňtrintoja, pritarėjas, pritarėja (*dainuojant*); 2. *prk. šnek.* pakalikas, pakalikė, pataikūnas, pataikūnė; talkiniškas, talkinišké; ~ть, -áю, -áешь *eig.* 1. (*dainuojant*) pritarinėti, pritařti, aňtrinti; 2. *prk. šnek.* pataikáuti, šunuodegiáuti.

подпéк *žr.* подпéчь.

подпéкаты, -áю, -áешь *eig.* 1. skrudinti, kėpinti, spirginti; 2. (*apie saulę*) kařtinti, svilinti, kėpinti, spirginti.

подперéть, -допрý, -допрёшь; *būt.* -пёр, -ла, -ло *įvk.* 1. paremti, priremti; paramstýti, paspirdinti, paspirti; 2. *beasm. šnek.* suimti, suremti (*puz. skausmas*); 3. *beasm. šnek.* prispausti, primýgti, prispirti; ~ся, -допрýсь, -допрёшься; *būt.* -пёрся, -лась, -лось *įvk.* pasiremti, atsiremti, prišlýti, atsišliėti, įsiremti.

подпéсть, -пою́, -поёшь *įvk.* pritařti (*dainuojant*).

подпечáтáть, -аю, -аешь *įvk.* ~ыва́ть, -аю, -аешь *eig. šnek.* papildomai (*iš*)spáusdinti.

подпéчек, -чка *tarm.* pakrósnis, pakrósnė.

подпéчь, -екý, -ечёшь, -екýт; *būt.* -эк, -еклá, -еклó *įvk.* 1. paskrudinti, pakėpinti; paspirginti, pačirškinti; 2. *šnek. (apie saulę)* pakaitinti, pasvilinti, padėginti, nudėginti; ~ся, -екýсь, -ечёшься, -екýтся; *būt.* -экся, -еклáсь, -еклóсь *įvk.* 1. paskrusti, apkėpti; 2. *šnek.* apsidėginti, nusidėginti, apsvilti (*saulėje*).

подпивáть, -áю, -áешь *eig. šnek.* išgėrinėti, girsnoti.

подпáл|ивать, -аю, -аешь *eig.* ~йть, -илю́, -йлишь *įvk.* 1. (*piúklui*) (*į*)piáuti (*kiek*); (*pa*)trušpinti (*iš apačios nupiaunant*); 2. (*pa*)brúžinti, (*pa*)trušpinti (*dilde*); ~ка, -и 1. įpiovimas (*piúklui*), užpiovimas; 2. pabrúžinimas, patrušpinimas (*dil-*

de); ~ковский, -ая, -ое brūžuoklėlės, dildės; ~ок, -лка dildėlė, brūžuoklėlė, dildė; ~очный, -ая, -ое žr. подпильковый.

подпира́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. ramstýti, paremdinėti, remti, ramsčioti, (pa)ramstinėti, spirdinti, spyrinėti; 2. *beasm.* speisti, mýgti, spirti; ~ся, -аюсь, -аёшься *eig.* 1. ramstýtis, ramsčiuotis, ramsčiotis, pasiramščiuoti; šlietis, remtis; 2. būti paremiamam, ramstomam, paspiriamam, paspirdinamam.

подписа́ние, -я pasirašymas; ~ть, -ишý, -ишешь *įvk.* 1. pasirašýti, parašu patvirtinti; 2. prirašýti (*apačioje*); 3. užprenumeruoti, užsakyti; ~ться, -ишýсь, -ишесь *įvk.* 1. pasirašýti, padėti parašą, parašu patvirtinti; raštų įsipareigoti; 2. užsakyti, išsirašýti, užsiprenumeruoti (*puz. laikraštį*).

подписа́лка, -и 1. pasižadėjimo raštas, rašytinis pasižadėjimas; дать подписа́ску pasižadėti raštų; 2. (*laikraščio*) užsakyimas, prenumeravimas, prenumeratà; 3. *šnek.* parašas; pasirašymas; 4. prirašymas, prierašas; ~ной, -ая, -ое 1. riňkliavos (*puz. lapas*); 2. prenumeratos (*puz. mokestis*); prenumeruojamas (*puz. žurnalas*).

подписчи́к, -а 1. pasirašytojas; п. на заём paskolės pasirašytojas; 2. prenumeratorium; (*laikraščio*) ėmėjas; ~ца, -ы 1. pasirašytoja; 2. prenumeratorė.

подписа́вать, -аю, -аешь *eig.* pasirašinėti, parašu tvirtinti, dėti parašą, žr. подписать; ~ся, -аюсь, -аёшься *eig.* 1. pasirašinėti, dėti parašą; 2. prenumeruoti (*puz. žurnalą*), užsakinėti, išsirašinėti (*laikraščius, žurnalus*).

подпись, -и *m.* 1. parašas; поста́вить свою п. под удостоверением pasirašyti liūdijimą; документ имеет силу только за подписью министра документа́ galiója tik su ministro parašu, tik ministro pasirašytas; 2. pasirašymas; отпра́вить для подписи pasiųsti pasirašymui; 3. užrašas, įrašas, parašas; п. под карти́ной užrašas pō pavėikslu.

подпи́ть, подпо́ью, подпо́юсь; *būt.* -пй́л, -лá, -лo *įvk. šnek.* nugerti, pagirsnóti, pagerti, išsigerti, išmaukti.

подпи́хивать, -аю, -аешь *eig.* 1. stūmdžioti, stumdinėti; 2. pakáisioti, pabrukinėti, pakišinėti; ~ну́ть, -ну́, -нешь *įvk.* 1. pastūmti, pavarýti; 2. pakišti, pagrústi, pabrúkti.

подпи́шý žr. подписать; ~сь žr. подписаться.

подпла́ивать, -аю, -аешь *eig.* ~ы́ть, -ыву́, -ывёшь; -ыл, -ыла, -ыло *įvk.* 1. priplaukti, prisiurti, atplaukti; 2. raplaukti, pasiurti (*po kuo*); įplaukti.

подпля́сывать, -аю, -аешь *eig.* šókcioti; идти́ подпля́сывая eiti pasišókuojant.

подпо́ить, -пою́, -пои́шь *įvk.* apgirdyti (*alkoholiais gėrimais*), nugirdyti, užgirdyti.

подпо́л, -а *tarm.* rūšys, duobė pō grindimis, pōgrindis.

подпо́лз|ать, -аю, -аешь *eig.* šliaužti, šliužti, goróti artýn; ~ти́, -зý, -зёшь; *būt.* -пóлз, -лá, -лó *įvk.* 1. prišliaužti, prišliužti, priropóti, atšliaužti, atropóti; 2. pašliaužti, paropóti (*po kuo*).

подпо́лковник, -а pàpulkininkis.

подпо́лье¹, -я; *dgs. kilm.* -ев pōgrindis, palėpė; революци́онное п. revoliucinio pōgrindis.

подпо́лье², -я pōgrindis, rūšys (*patalpa po grindimis*).

подпо́ль|ный, -ая, -ое pōgrindžio, pogrindinis, nelegalus, palėpės, palėpinis; подпо́льная типогра́фия pogrindinė spaustuė; ~щик, -а pōgrindininkas.

подпо́р, -а 1. patvenkimas, patvankà; 2. atramà, žr. подпора (*1 reikš.*).

подпо́р|а, -ы 1. atramà, atsparà, ramstis, pàspyris, spygys; 2. *prk. šnek.* paramà, paspirtis; получи́ть подпо́ру gauti paspirties; ~ка, -и; *агс. kilm.* -рок, *naud.* -ркам žr. подпора (*1 reikš.*); ~ный, -ая, -ое atramòs, atraminis.

подпо́рòть, -порю́, -пóрешь *įvk.* praardýti, atardýti; paardýti; п. подкла́дку praardýti pàmušalà; ~ся, -пóрется *įvk.* prairti, apirti, atirti.

подпо́ручы́к, -а *kar. ikirev.* pàporučiķis.

подпо́чва|а, -ы pódirvis; ~енный, -ая, -ое pódirvio, pódirvinis; подпо́чвенные во́ды pódirvio vándenys.

подпо́ю¹ žr. подпéть.

подпо́ю² žr. подпойть.

подпо́яс|ать, -яшу́, -яшешь *įvk.* apjúosti, sujúosti; ~аться, -яшусь, -яшесь *įvk.* apsiјúosti, susijúosti; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *tarm.* јúosta.

подпо́ясывать, -аю, -аешь *eig.* јúosti, јuosinėti; ~ся, -аюсь, -аёшься *eig.* јúostis, susijuosinėti, apsiјuosinėti.

подпо́яшу žr. подпо́ясать; ~сь žr. подпо́ясаться.

подпра́в|ить, -влю́, -вишь *įvk.* (*kiek*) pataisýti, palyginti, išlyginti; ištiesinti; ~ля́ть, -яю́, -яёшь *eig.* taisýti, lyginti, tiesinti; ~ка, -и pataisymas, ištaisymas, išlyginimas.

подпра́порщик, -а *ikirev.* pàpraporščikis.

подпру́га, -и (*balno*) pavaržà, paspręstė; ~жый, -ая, -ое pavaržòs, paspręstės.

подпру́гивать, -аю, -аешь *eig.* šokuoti, strakinėti, straksėti, šokinėti, strýkcioti, stràpalioti; ~ну́ть, -ну́, -нешь *įvk.* pašókti, pašokėti, prišókti (*prie ko*), šóktelėti, striktelėti, strýktelėti.

подпря́чь, -ягý, -яжёшь; *būt.* -я́г, -лá, -лó *įvk.* priinkýti.

подпуск, -а 1. prileidimas, prisileidimas; 2. įlaidinė, paláidinė, įmetinė (*virvelė su kabliukais žuvisms gaudyti*).

подпус|к|ать, -аю, -аешь *eig.* 1. prileidinėti; 2. *šnek.* įmaišinėti; ~ти́ть, -ушý, -ýтишь *įvk.* 1. prisilėisti, prilėisti, lėisti prisiaftinti; п. звёря на расстояние вы́стрела prisilėisti žвэрj pēr šūvio nuotolj; 2. *šnek.* įlėisti, pridėti, įmiešti; п. ма́сла в краску įmiešti alývos į dažus; 3. *šnek.*: п. ко́лкость įgėlti, įgilti.

подпу́шу žr. подпустýть.

подпя́тник, -а *tech.* ašinis guólis, pakulnis; сцепнчатый п. laiptuotas pakulnis.

подраба́тывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. papildomai uždarbiuoti; 2. papildomai nagrinėti, tyrinėti.

подраба́т|ать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. papildomai, atsitiktinai uždirbti, užsidirbti; 2. panagrinėti, pasvarstýti (*papildomai*); шот вопро́с ещё надо п. сù шiuо kláusimu дár reikia padirbėti, šj kláusimà дár reikia pasvarstýti; ~ка, -и 1. papild-

domas, pašalinis ūzdarbis, ūzdarbiāvimas; 2. (*pa-pildomas*) panagrinējimas, pasvařstymas.

подравнивать, -аю, -аешь *eig.* lŷginti; taisŷti; **~ся**, -ается *eig.* 1. lŷgintis; 2. bŷti lŷginamam.

подрагивать, -аю, -аешь *eig.* 1. drebēti, virpēti, virpēti, tirtēti; 2. drebinti, virpinti, tirtinti.

подражание, -я (*pa*)mēgdžiojimas, sekimas, sekŷnē; imitācija, imitāvimas; panašāvimas; достойный подражания sēktinas.

подражатель, -я *v.* (*pa*)mēgdžiojotojas, sekējas; imitŷtojas; **~ница**, -ы (*pa*)mēgdžiojoja, sekēja; imitŷtojoja; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно (*pa*)mēgdžiojamas, sēkamas, panašaujamas; imitŷtojamas; **~ство**, -а pamēgdžiojimas, *žr.* подражание.

подражать, -аю, -аешь *eig.* (*кому-чему*) sēkti (*kuo*), (*pa*)mēgdžioti (*ką*), panašauti (*kam*), imitŷuoti (*ką*).

подраздел, -а pŷskyris, pŷskirsnis.

подразделение, -я 1. padalijimas, paskirstymas, suskirstymas; 2. pŷskyris, padalinŷs, padalā; 3. *kar.* (*pa*)dalinŷs.

подразделить, -елю, -елишь *ŷvk.* padalyti, paskirstyti; **~ять**, -яю, -яешь *eig.* dalyti, skirstyti; п. главŷ на параграфы skirstyti skirsni paragrafais; **~яться**, -яется *eig.* dalytis, skirstytis; bŷti dalyjamam, skirstomam; kniga подразделяется на главы knyga skirstoma skŷriais.

подразнивать, -аю, -аешь *eig.* ėrзinti, kiršinti, pŷkinti, ŷrzdinti; п. собаку ėrзinti, ŷrzdinti šuni; **~ить**, -азнию, -азнишь *ŷvk.* paėrзinti, sukiršinti, paŷrzdinti.

подразумевать, -аю, -аешь *eig.* miŷti, spėti, (*pu*)manŷti, turėti galvojē, tarti ēsant; надо нечто другое п. reikia kā kita miŷti; **~ся**, -ается *eig.* bŷti mintyje, bŷti menamam, numanomam.

подрамник, -а *ir* **~ок**, -мка 1. pŷrēmis (*paveikslas*); 2. papildomasis vidinis rēmas.

подранок, -нка sŷžeistas žvėris ař paŷkštis (*mėdžiojant*).

подрастать, -аю, -аешь *eig.* āugti, ŷgėti; **~ающий**, -ая, -ее (*pri*)āugantis; подрастающее поколение (*pa*)āugancioji, priaugancioji kartā; **~й**, -тŷ, -тешь; *bŷt.* -рѳс, -рослā, -рослѳ *ŷvk.* paāugti, paŷgėti, āugtelėti; stŷptelėti; мальчик подрос berniukas paŷgėjo; **~ить**, -ашу, -астись *ŷvk.* paauginti, išaugini.

подраť, подеру, подерешь; *bŷt.* -āl, -алā, -āло *ŷvk.* 1. suplēšyti, sudraskŷti; 2. nuplēšti, nudrėngti (*puz. avalynę*); 3. *šnek.* palŷpti, iřlŷpti (*kaili*); 4. *šnek.* smŷkti, nerti, durti (*šalin*).

подраťся, подеруьс, подерешься; *bŷt.* -ālса, -алась, -алось *ir* -алѳс *ŷvk.* susimŷsti, susikāuti, susipēsti; susiplunksnuoti (*apie gaidžius*).

подращŷ *žr.* подрастить.

подреберный, -ая, -ое pařbŷnkaulinis, pŷ řŷnkaulinis ēsantis.

подрегулировать, -рую, -руешь *ŷvk.* pareguliuoti, sureguliuoti, patvarkŷti.

подрежу *žr.* подрезать.

подрез, -а; *dgs.* -ā, -ѳв pavažѳs āpkaustas.

подрѳз, -а 1. apriovimas, apiriāustymas; pakirpimas; 2. įpiovimas, įpiova; **~ание**, -я įpiovimas; įpiova; п. зѳбьев krumplių įpiova.

подрѳз||ать, -рѳжу, -рѳжешь *ŷvk.* 1. nukirpti, nupiauti; apkarpŷti, apgenėti, nugenėti, apiriāustyti; įpiauti; *prk.* pakirsti; pakirpti, apkarpŷti, patruŷpinti; п. нѳгги apkarpŷti nagŷs; п. волосы pakirpti plāukus; 2. *šnek.* (*papildomai*) piriāustyti; п. колбасы piriāustyti deřrѳs; **~ать**, -аю, -аешь *eig.* pakirpinėti (*trumpiau*), apkarpinėti, apiriāustinėti; pagenėti (*medj*), *žr.* подрѳзать.

подрѳзка, -и apkarpymas, pakirpimas.

подрѳзъ, -и *m. tarm.* *žr.* подрѳз.

подремать, -емлю, -емлешь *ŷvk.* nusnŷsti, snŷstelėti, pamiegŷti.

подремонтировать, -рую, -руешь *ŷvk.* paremontuoti (*nedaug*); suremontuoti (*laikiniai*).

подрешетина, -ы grebēstas, lotā.

подрис||овать, -сѳю, -сѳешь *ŷvk.* 1. papildyti piēřini, pripieřti; 2. pa(si)paiřŷti, pa(si)dažŷti (*puz. antakius, lŷpas*); **~овывать**, -аю, -аешь *eig.* 1. pripieřinėti; 2. paiřŷti, dažŷti (*puz. antakius, lŷpas*).

подробн||о *prv.* smŷlkliai, iřsamiai; п. рассказать о слѳчае smŷlkliai papāsakoti apie atsitikimā, įvykį; **~ость**, -и *m.* 1. iřsamŷmas, pilnŷmas; 2. smŷlkmena, māžmožis, meikniekis, smŷlkmė, iřgalė, detalė; владатьсѳ в подробности įsilieisti į smŷlkmenas, į iřgales; **~ый**, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно iřsamŷs, platŷs, smŷlkŷs, iřsemiamas, detalŷs, detalizŷtuotas; visapŷsiřskas; п. отчѳр iřsamŷ, smŷlkŷ atāskaita.

подровнять, -яю, -яешь *ŷvk.* sulŷginti, uřlŷginti, iřlŷginti, nulŷginti, palŷginti; п. дорожку iřlŷginti, sulŷginti, palŷginti takėli.

подрѳжать, -жѳ, -жись *ŷvk.* padrebėti, pavirpėti, patirtėti.

подрѳс *žr.* подрастѳ.

подрѳст, -а pŷmiřkis.

подрѳсток, -тка paauglŷs, paauglė; paauguŷlis, paauguŷlė, pŷsaugis, pŷsvaikis, paauginŷs, bernūgalis, pŷsbernis, pŷsmergė.

подрѳю *žr.* подрѳть; **~сь** *žr.* подрѳться.

подрубать¹, -аю, -аешь *eig.* *žr.* подрубить¹.

подрубать², -аю, -аешь *eig.* siulėti (*puz. nosines*).

подрубить¹, -ублю, -ѳбишь *ŷvk.* 1. pakirsti, pakarŷti (*iř apačios*); 2. nukirsti, sutruŷpinti, patruŷpinti nukertant; 3. *šnek.* (*papildomai*) pakirsti, pakarŷti (*puz. malką*).

подрубить², -ублю, -ѳбишь *ŷvk.* atsiulėti (*puz. paklodę*).

подрѳбка¹, -и 1. pakirtimas, pakarŷjimas; 2. nukirtimas.

подрѳбка², -и atsiulėjimas.

подрѳга, -и draugė, bičŷilė; п. жѳзни gyvėnimo draugė (*žmona*); п. по шкѳле токѳklos draugė.

подрѳженька, -и; *dgs. kilm.* -нек, *naud.* -нькам draugžė.

подружѳться, -ужѳсь, -ужѳшьсѳ *ŷvk.* susidraugauti, susibičŷliauti, susibroliauti.

подружка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. draugžė, draugė; 2. (*vestuvėse*) pamergė.

подрѳ||ивать, -аю, -аешь *eig.* važiuoti lėktuvŷ žemė; **~ить**, -улю, -улишь *ŷvk.* privažiuoti lėktuvŷ žemė (*puz. prie aikřtelės*).

подрумянивать, -аю, -аешь *eig.* 1. rašvinti, raudoninti (*puz. veida*); 2. rūsinti, raūdinti (*puz. pyragą*); ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. raūsti, rausvēti; 2. dažyti raudonai; 3. raūsti, rausvēti (*puz. pyragas*); 4. būti raūdinamam, raudoninamam, rūšinamam.

подрумянить, -ню, -нишь *ivk.* 1. parašvinti, paraudoninti (*puz. skruostus*); 2. paraūdinti, parūsinti (*puz. duoną*); ~ся, -нюсь, -нишься *ivk.* 1. paraūsti; 2. pasidažyti raudonai, pasiraudoninti, pasiraušinti (*puz. skruostus*); 3. parusvēti (*puz. pyragas*).

подручник, -а 1. parankinis (*puz. berniukas*); antrą ranką, padėjėjas; 2. *ist.* vasālas, valdinys; 3. tėkinimo peilio atramėlė; ~ый, -ая, -ое 1. parankinis, pasigautinis, nuolat vartojamas; п. инструмент parankinis įrankis; 2. -oro *dkf.* parankinis, padėjėjas, antrą ranką.

подрыв, -а 1. (su) sprogdinimas, išsprogdinimas; 2. *prk.* pakirtimas, sugriovimas, suafdymas; 3. *prk.* (su) smukimas, sugriuvimas.

подрывать¹, -аю, -аешь *eig.* kàsti (*po apačia*), iškasinėti, knisti, knisinėti, rausyti, raūsti (*po kuo*).

подрывать², -аю, -аешь *eig.* 1. atplėšinėti, įplėšinėti, plėšti (*iš apačios, iš vidaus*); 2. *šnek.* skāinioti; 3. sprogdinti; 4. *prk.* ardėti, griūti; *žr.* подорвать.

подрываться¹, -аюсь, -аешься *eig.* kàstis, knistis, raūstis (*po apačia*), *žr.* подрыться.

подрываться², -аюсь, -аешься *eig.* 1. plýšti (*iš apačios, iš vidaus*); 2. sprógti, sproginėti; 4. būti sprogdinamam; 3. *prk.* irti; griūti; *žr.* подорваться.

подрывник, -á sprogdintojas.

подрывной, -а, -о 1. *prk.* ařdomasis, pakertamasis, griaunamasis (*veiksmas*); 2. sprogdinimo, sprogdinamasis; п. материал sprogdinamoji medžiaga.

подрыть, -рою, -роешь *ivk.* pakàsti, paknisti, paraūsti (*apačioje*), išknnisti, išraūsti; ~ся, -роюсь, -роешься *ivk.* pasikàsti, pasiknnisti, pasiraūsti.

подрыть¹, -а rangą, parangą; п. на поставку дров rangą malkoms pristatyti.

подрыть² *prv.* vienas paskui kitą, paeiliui, iš eilės.

подрядить, -яжy, -ядишь *ivk.* *pasen.* pasamdėti, sukalbėti kuriām darbui, sulýgti; ~ся, -яжyсь, -ядишь *ivk.* *pasen.* parsisamdėti.

подрядный, -ая, -ое sūtartas, sulýgtas; paranginis, rangbō; подрядные работы rangbō darbai.

подрядческий, -ая, -ое rangbōvo; ~ик, -а rangbōvas.

подряжать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* подрядить; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* *žr.* подрядиться.

подряжу *žr.* подрядить; ~сь *žr.* подрядиться.

подряжник, -а pavilktinė, apatinė sutana.

подсад, -а 1. papildomas sodinimas; 2. trākas.

подсадить, -ажy, -адишь *ivk.* 1. papildomai pasodinti (*augalų*), prisodinti; 2. pasodinti gretā (*žmogu*); 3. *šnek.* padėti įlipti, įsėsti, įsodinti, įlaipinti (*puz. į traukinį*).

подсадка, -и 1. papildomas pasodinimas, užsodinimas (*augalų*); 2. įsodinimas, įlaipinimas.

подсаживать, -аю, -аешь *eig.* 1. papildomai, daugiau sodinti (*puz. daržovių*); 2. sodinti gretā,

priė kitų (*apie žmones*); 3. laipinti, padėti įlipti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* sėstis šalia.

подсажу *žr.* подсадить.

подсаливать¹, -аю, -аешь *eig.* dėti drūskos, sūdyti.

подсаливать², -аю, -аешь *eig.* *šnek.* taukuoti, riėbinti.

подсалить, -алю, -алишь *ivk.* *šnek.* pataukuoti, pariėbinti.

подсасыва||ние, -я siurbimas; čiulpimas; п. воздуха oro siurbimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* подсосать.

подсвечник, -а žvakidė.

подсвинок, -нка pūskiaulis, pūsparšis.

подсвистывать, -аю, -аешь *eig.* švilpimū pritafti, švilpsėti, švilpiniuoti, švilpčioti, švilpinti.

подсёв, -а 1. papildomas sėjimas; 2. įsėlis; ~ать, -аю, -аешь *eig.* 1. daugiau, papildomai sėti; 2. įsėjinėti.

подсёд, -а 1. trākas; 2. pavilnė (1. *apatinė žolė*; 2. *apatinė, tankioji vilna*).

подседельник, -а balno, (*pakinkto*) balnėlio diržas, pavaržā; ~ый, -ая, -ое 1. balnėjamas; jėjamas, jodinėjamas; подседельная лошадь jėjamas arklýs; 2. esantis, dėdamas pō balnū, pabalnės.

подсеивать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* подсеивать.

подсёк *žr.* подсечь.

подсёка, -и miško iškartos, lýdimas, kirtimas.

подсекать, -аю, -аешь *eig.* 1. kiřsti (*iš apačios*), pakirtinėti; 2. kiřsti, iškirtinėti (*mišką*); 3. trūktelėti (*meškere*).

подсекy *žr.* подсечь.

подсемейство, -а *biol.* pōšeimis.

подсечь, -сяду, -сядешь; *būt.* -цёл, -ла, -ло *ivk.* prisėsti, atsisėsti gretā; pritāpti, prisigrėtinti.

подсечка, -и 1. pakirtimas, nupiovimas, papiovimas (*iš apačios*); 2. (*medžių*) (*iš*) kirtimas; 3. trūktelėjimas (*puz. meškerės*).

подсечь, -екy, -ечешь; *būt.* -ék, -лá, -лó *ivk.* 1. pakirřsti, nupiauti (*iš apačios*); 2. iškirřsti (*mišką*); išgenėti; 2. trūktelėti, užkirřsti (*meškerę*).

подсёять, -ёю, -ёешь *ivk.* 1. daugiau, papildomai pasėti; 2. įsėti.

подсидеть, -ижy, -идишь *ivk.* 1. prisāugoti, priťykoti (*puz. vagi, žvėri*), nutýykoti; 2. *šnek.* pakeñkti, padaryti kiaulýstę, šunýbę.

подсиджива||ние, -я *šnek.* intrigos, intrigāvimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* подсидеть.

подсижу *žr.* подсидеть.

подси||ивать, -аю, -аешь *eig.* melynai dažyti, mėlinti; ~ить, -ню, -нишь *ivk.* melynai nudažyti, pamėlinti.

подскабливать, -аю, -аешь *eig.* (pa)skutinėti, grāndyti.

подсказать, -ажy, -ажешь *ivk.* 1. (pakuždōm) pasakýti, pakuždėti, pašnibždėti, pasufleruoti; 2. miñti paduoti, pakiřti; nuródyti, padiktuoti; eró поведёние было подсказано здравым смыслом jō elgesį padiktāvo, nūlēmē sveikas prōtas.

подсказчик, -а pasakinėtojas, sėkčiotojas, sufleruotojas.

подсказывать, -аю, -аешь *eig.* 1. pasakinėti, kuždėti, šnibždėti, sėkčioti, pakuždom sakyti, suflečiuoti; 2. minti duoti; nurodinėti, diktuoti.

подскалкать, -скачу, -скачешь *juk.* šuoliais prijoti, atšuočiuoti; **~акивать**, -аю, -аешь *eig.* 1. strykinti, šokti aukštyn; šokčioti, pašokinėti; 2. prišokčioti (*prie ko*).

подскачу *žr.* подскакать.

подскоблить, -облүү, -облишь *juk.* paskusti, pagrandyti.

подскок, -а pašokimas, šoktelėjimas.

подскокить, -очүү, -очишь *juk.* 1. pašokti aukštyn, šoktelėti, stryktelėti; 2. prišokti (*prie ko*).

подскрёб *žr.* подскресть.

подскреп|бать, -аю, -аешь *eig.* gręsti, grandyti, skusti; **~стий**, -ребүү, -ребёшь; **буť**, -рёб, -реблā, -лō *juk.* pagręsti, pagrandyti, paskusti.

подс|л|астить, -ашүү, -астышь *juk.* pasaldinti, pasaldyti; **~ащивать**, -аю, -аешь *eig.* saldinti, salditi.

подс|лащүү *žr.* подсластить.

подследственн|ость, -и *m. teis.* tardymingumas; **~ый**, -ая, -ое *teis.* tardomasis.

подслепова́тый, -ая, -ое; -ваť, -а, -о apyžlibis, puskaklis, apyakis, žlibas, žlibakis, spaigas, spirtas, neprimatantis.

подслуж|иваться, -аюсь, -аешься *eig.* paslaugą daryti, paslaugomis įsisteikinti, gėrintis, šunuodegiuoti, pataikauti, mėlintis, laižyti; **~йтись**, -ужусь, -ужишься *juk.* įsisteikti, prisigėrinti, prisimėlinti, prisilaužyti.

подслыш|ать, -аю, -аешь *juk.* slaptomis pasiklausyti, išgirsti, nusiklausyti, nugirsti; **~ивание**, -я slāptas pasiklausymas, klausymasis, nugirdimas, nusiklausymas; **~ивать**, -аю, -аешь *eig.* slaptomis klausytis.

подсматривать, -аю, -аешь *eig.* slaptomis žiūrėti, dyrėti, žvelgti, sėkti, žleibti, veizdėti.

подсмеиваться, -аюсь, -аешься *eig.* (*над кем-чем*) juoktis, šaipyti, tyčiotis (*iš ko*), pajuokinėti, išjuokinėti (*ką*).

подсмéна, -ы eilinė, sėkančioji pamainā.

подсмеяться, -еюсь, -еёшься *juk.* (*над кем-чем*) pasijuokti, pasišaipyti, pasityčioti (*iš ko*), išjuokti (*ką*).

подсмотреть, -отрю, -отришь *juk.* 1. slaptomis nužiūrėti, nužvelgti, pamatyti; 2. prižiūrėti, priveizdėti (*pov. vaikų*).

подснеж|ник, -а *bot.* snieguolė, *Galanthus*; бёлый п. baltoji snieguolė, *Galanthus nivalis*; **~ый**, -ая, -ое pō sniegū ēsantis, sniego užpustytas, posnieginis.

подс|оба, -ы *šnek.* pagalba, paspirtis.

подсоб|ить, -блүү, -бишь *juk.* padėti, pagėlbėti, pāspirti suteikti, patalkininkauti, nueiti į talką; **~лять**, -яю, -яешь *eig.* pāspirti teikti, teikti pagalbą, talkininkauti.

подсобн|ик, -а *šnek.* pagalbinis darbininkas; **~ница**, -ы *šnek.* pagalbinė darbininkė; **~ый**, -ая, -ое pagalbinis, padėdamasis; atsarginis; подсобное помещéние pagalbinė patalpā; п. рабóчий pagalbinis darbininkas; подсобное хозяйство pagalbinis ūkis.

подсовать, -сую, -суюшь *juk.* pakšti, pabrūkti, pasprāusti, palandinti, pastūmti (*po kuo*).

подс|овывать, -аю, -аешь *eig.* kišti, brūkti, pakšinti, pakaišioti, pabrukinėti, landinti, kimšti (*po kuo*); **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* 1. lįsti, brūktis, sprāustis (*po kuo*); 2. prk. plāktis, šlietis (*prie ko*); 3. būti pakišamam, pabrukamam.

подсоединить, -ню, -нишь *juk. šnek.* prijungti, įjungti, sujungti.

подсознание, -я pasąmonė.

подсознательн|ость, -и *m.* pasąmoningumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно pasąmonės, pasąmoninis.

подсолить, -олүү, -блишь *juk.* papildomai pridėti druskos, dār kartą pasūdyti.

подсолнечная, -ой *dkt. pasen.* pasaulis, visatā.

подсолнечник, -а *bot.* saulėgraža, saulėžolė, *Helianthus*.

подсолнечный¹, -ая, -ое saulėgražų, saulėžolių (*pov. aliejus*).

подсолнечный², -ая, -ое *pasen.* iš saulės pūsės; saulėtasis; saulėkaitinis; подсолнечная сторонā saulėtoji pūsė.

подсолнух, -а *šnek.* 1. (*augalas*) saulėgraža; 2. *dgs. kuop.* saulėgražos (*sėklos*); **луш|ить** подсолнухи lukštėnti saulėgražas.

подсортир|овать, -рюю, -рюешь *juk. šnek.* surūšiuoti, išrūšiuoti; **~овка**, -и *šnek.* papildomas rūšiavimas, surūšiavimas, išrūšiavimas.

подсосать, -сосёт *juk. šnek.* 1. susiurbti; 2. patraukti pō āpačia, aplāuti (*pov. vanduo*).

подсо́сный, -ая, -ое žindomas, žindamasis; подсóсная корóва žindamā kárvė; п. телёнок žindomas veřsis.

подсо́хнуть, -ну, -нешь *juk.* padžiūti, pasausti; nudžiūti.

подсо|очить, -очүү, -очийшь *juk.* nusākinti, įgręžti sākinimui (*medį*); **~бчка**, -и (*nu*)sākinimas.

подспóрье, -я *šnek.* 1. paramā, talkā, pagálba; 2. prastumtis, užvadas, pagaūtė.

подспудный, -ая, -ое gūlintis pō āpačia; pāslėptas.

подста́вить, -влю, -вишь *juk.* 1. pristatyti, pastatyti (*po kuo, prie ko*); п. нóры pakšti kóją; п. лéстницу к окнүү pristatyti kópėčias priė lāngo; 2. pakšti, atstatyti; п. пéшку под удāp pakšti pėstininkā kiřti (*šachmatuose*); 3. įstatyti vietoj kō; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам padėklas; vazóno lėkštėlė, dugnėlis; padėklėlis, atramā, pastóvas; **~лять**, -яю, -яешь *eig. žr.* подста́вить; **~но́й**, -а́я, -о́е 1. fiktyvus, netikras, pakeistinis, pakistinis; подставные свидетели netikri (*papirkti*) liudytojai; 2. pakistas, pastatytas, padėtas (*po kuo*); pristatytas (*prie ko*).

подстакáнный, -а póstiklinis (*stiklinei įstatyti, su rankenėle*).

подстано́вка, -и pamaĩnymas, sukeitimas, substitucija.

подстан́ция, -и pāstotė, tárpinė stotis.

подста́ть *žr.* статья³.

подстёгивать¹, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. dygsniuoti, daĩgstyti; 2. sėgti, sagstyti (*iš apačios*).

подстёгивать², -аю, -аешь *eig.* 1. čaižyti, pląkti, pliekti, lūpti; 2. *prk.* rąginti, skātinti, skubinti, brūzdinti, varyti.

подстегнуть¹, -нү, -нешь *ivk. šnek.* prisėgti (iš apačios ar iš šono).

подстегнуть², -нү, -нешь *ivk.* 1. papląkti, papliekti, arčaižyti; 2. *prk.* parąginti, paskātinti, paskubinti, subrūzdinti, pavaryti.

подстелить, -елю, -елешь *ivk. šnek.* 1. paklėti, patiesti (po kuo); 2. pakreikti, pakraikyti (*puz. šiaudų*), pakratyti.

подстелю *žr.* подстелать иг подстелить.

подстерёг *žr.* подстеречь.

подстер|егать, -аю, -аешь *eig.* týkoti, saugoti, sėrgėti; *~ечь*, -ерү, -жешь, -ерүт; *būt.* -pėg, -erlā, -lō *ivk.* nutýkoti, pritykoti, nusaugoti, prisaugoti, nusėrgėti; nutaikyti.

подсти́л, -а *žr.* подсти́лка.

подсти́лать, -аю, -аешь *eig.* 1. klėti, tiesti (po kuo);

2. kreikti, kraikyti, kratyti.

подсти́лка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. tiesimas, klojimas; 2. įklotas, paklėtė, paklėtas, įklotė; 3. pakratai, pakraikiai, kraikas, pakloja; *~очный*, -ая, -ое paklojamas; kraikomas.

подсто́лье, -я *pastalė (apatinė stalo dalis).*

подсторо́жить, -жү, -жишь *ivk. šnek.* nutýkoti, nusaugoti, nusėrgėti; nutaikyti.

подстра́ивать, -аю, -аешь *eig.* 1. pristatinėti, statyti gretā, apačioje; 2. dėti (pvz. radiją); 3. *prk.* išdarinėti, ištaisinėti, krėsti (išdaigą), daryti (nemalonumą).

подстрекáтель, -я *v.* kūrstytojas, siūndytojas, baudintojas, gūndytojas; *~ница*, -ы kūrstytoja, siūndytoja, gūndytoja, baudintoja; *~ный*, -ая, -ое kūrstomasis, siūndomasis; *~ство*, -а kūrstymas, siūndymas.

подстрекáть, -аю, -аешь *eig.* kūrstyti, siūndyti, mokyti, baudinti, rąginti, gūndyti; kėlti (*puz. smalsumą*); *~нүть*, -нү, -нешь *ivk.* pakūrstyti, užsiūndyti, primokyti, įbaudinti, parąginti, sugūndyti; sukėlti (*puz. smalsumą*).

подстрéли|вать, -аю, -аешь *eig.*, *~ить*, -елю, -елишь *ivk.* pašauti.

подстригáть, -аю, -аешь *eig.* pakirpinėti, kiřpti, karpyti, apkirpinėti, apkarpinėti; *~ся*, -аюсь, -аешь *eig.* kiřptis, apsikirpinėti.

подстри́чь, -иғү, -ижешь, -иғүт; *būt.* -йғ, -йғла, -ло *ivk.* pakirřpti, apkirřpti, apkarpyti; pakirřpdinti, apkirřpdinti; *~ся*, -иғүсь, -ижешься, -иғүтсь; *būt.* -йғсь, -йғлсь, -лось *ivk.* apsikirřpdinti, apsikirřpti, pasikirřpti.

подстрогáть, -аю, -аешь *ivk.* paobliuoti, obliuojant išlyginti.

подстро́ить, -ою, -оишь *ivk.* 1. pastatyti šaliā, pristatyti; 2. suderinti (*puz. smuiką*); paderinti (*puz. radiją*); 3. *prk.* surengti, iškrėsti, ištaisyti; *все* было постро́ено нарочно *viskas buvo padaryta tyčiomis*; п. кому-л. баною surengti kām pirtį (įkrėsti į kailį); п. шүткү iškrėsti išdaigą.

подстро́йка, -и 1. pastatymas šaliā, pristatymas; 2. padėrinimas, sudėrinimas.

подстро́чник, -а *pažodinis vertimas*; *~ый*, -ая, -ое 1. visai tikslus, pažodžiui verštas, žodiškas,

pažodinis; 2. pūslapio apačioje, pū eilutė esantis; подстро́чное замечание išnaša.

подступ, -а 1. *kar. džen. dgs.* prieiga; бой шли на подступах к городу mūšiai vyko miesto prieigose; 2. priėjimas, priartėjimas; к нему подступа нет jis neprieinamas, su juo negalima suartėti; 3. *prk.*: на подступах к Октябрю artėjant prie Spalio, pasiruošimo Spalio revoliucijai laikotarpiu.

подступáть, -аю, -аешь *eig.* 1. eiti artyn, artintis, artėti; 2. *prk.* kilti, plūsti, vėžtis, pradėti mūšti, liėtis (*puz. ašaros*); у него слёзы подступают к горлу jam ašaros spaudžia gėrklę; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig. žr.* подступиться.

подступи́ть, -уплю, -упишь *ivk.* 1. prieiti artyn, prisiafinti, priartėti; он не решался к ней п. jis nesiryzo prie jos prisiafinti; подступила весна atėjo, stėjo pavasaris; 2. *prk.* pakilti, išsivėžti, prasimūšti; paplūsti; *~ся*, -уплюсь, -упишья *ivk.* prieiti; к нему не подступиться prie jo negalima prieiti, jis nē artyn neprisilėidžia.

подсу́йм|ая, -ой *dkf.* teisiámoji; *~ый*, -ого *dkf.* teisiámasis.

подсу́дн|ость, -и *m. teis.* teismingumas; *~ый*, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *teis.* teismingas.

подсумок, -мка šovininė.

подсунуть, -ну, -нешь *ivk.* pakišti, pastūmti (po kuo), pabrūkti, pakimšti, įlandinti, palandinti; *~ся*, -нусь, -нешься *ivk.* 1. *šnek.* palįsti; 2. *prk.* priilįsti, prisipląkti.

подсу́рьмить, -млю, -мйшь *ivk. pasen.* pajúodinti (*puz. antakius*).

подсу́чить, -учү, -үчишь *ivk. šnek.* paraityti (*puz. rankoves*), užraitoti.

подсу́шивать, -аю, -аешь *eig.* džiovinti, sausinti; *~ся*, -ается *eig.* 1. džióti, sausėti; 2. būti džiovinamam, sausinamam.

подсу́шить, -ушү, -үшишь *ivk.* pradžiovinti, pasausinti, apdžiovinti; *~ся*, -үшится *ivk. šnek.* pradžioiti, apdžioiti, apsausėti.

подсу́шка, -и apdžiovinimas, padžiovinimas, apsausinimas, džiovinimas, sausinimas.

подсу́ю *žr.* подсовáть.

подсчёт, -а suskaičiavimas; apskaičiavimas, apskaita; проверить подсчёты patikrinti apskaičiavimus.

подсч|итáть, -аю, -аешь *ivk.* apskaičiuoti, suskaičiuoti, suskaičiuoti; susumuoti; *~итывать*, -аю, -аешь *eig.* apskaitinėti, skaičiuoti, skaityti (*puz. pinigų*), sumuoti.

подсу́лáть, -аю, -аешь *eig.* slapta siųsti, siuntinėti (*puz. šnipus*).

подсу́лка, -и *šnek.* siuntinėjimas, siuntimas (*puz. slapto agento*).

подсыпáть, -плю, -плешь *ivk.* 1. daugiau įberti, įpilti, pripilti; 2. slapta, nematant įberti (*puz. nuodų*); *~áть*, -аю, -аешь *eig.* 1. daugiau berti, pilti; 2. slapta įberinėti, berti; *~ка*, -и papildomas įberimas, pripylimas.

подсу́реть, -еет *ivk. šnek.* atidrekti, padrekti, sudrekti.

подсу́хать, -аю, -аешь *eig.* džióti, sausėti, sausti; vysti.

подсу́яду *žr.* подсесть.

подта́ивать, -ает *eig.* tiŕpti, léistis.

подта́лина, -ы *šnek. tarm.* patirpusi vietà, padrèkimas.

подта́пливать, -аю, -аешь *eig.* 1. stùmti, stùminėti, pastùmti; 2. baksčioti, baksnoti, stùmčioti, stùmdyti; bákinti; 3. *prk.* rāginti, skùdrinti, gývinti, smāginti, bākštinti.

подта́пливать¹, -аю, -аешь *eig.* papildomai kùrenti, kùrti, pérkurinėti, *žr.* подто́пить¹.

подта́пливать², -аю, -аешь *eig.* papildomai lýdyti, tirpdýti, *žr.* подто́пить².

подта́скивать, -аю, -аешь *eig.* vilkti, tempti (*po kuo*); vilkti, tempti artyn.

подта́с|ковать, -сую, -с्यешь *juk.* 1. apgavikiškai sumaišyti; п. кáртý sumaklènti kortàs; 2. *prk.* tendencingai iškraipýti, pa(si)riñkti (*faktus, duomenis*); ~овка, -и 1. sukčiáujamas sumaišymas; п. карт kórtý sumaklènimas; 2. *prk.* tendencingas iškraipymas, parinkimas; ~овывать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* подтасовáть.

подта́чивать, -аю, -аешь *eig.* 1. galásti, tèkinti, pustýti; 2. varpyti, gráužti, kásti; 3. èsti, gráužti, siłpninti (*puz. jėgas*).

подта́щить, -ашу́, -ащишь *juk.* atvilkti, atitempti, pritempti, privilkti.

подта́ять, -áет *juk.* aptirpti, patirpti, paléisti, atidrèkti.

подтверд|ительный, -ая, -ое patvirtinamasis, paliùdijamasis; užtikrinamasis; ~ь, -ржý, -рдийшь *juk.* patvirtinti, paliùdyti, užtikrinti; ~ься, -рдйт-ся *juk.* pasitvirtinti.

подтвержд|ать, -аю, -аешь *eig.* tvirtinti, liùdyti; ~аться, -áется *eig.* 1. bûti patvirtinamam, paliùdijamam; 2. *žr.* подтверд|иться; ~ение, -я patvirtinimas, paliùdijimas; в п. своих слов sàvo žodžiùs patvirtindamas, sàvo žodžiams patvirtinti.

подтверж|у *žr.* подтверд|ить.

подтèк¹, -а 1. pàtakas (*puz. dažų*); 2. *med.* kraujó-sruva, mèlynė.

подтèк² *žr.* подтèчь.

подтèкáть, -áет *eig.* 1. tekėti (*po kuo*); 2. artì, prò šalį tekėti, srùti, sruvènti; 3. tinti, pùstis, puřsti, brinkti.

подтèкстóвка, -и 1. dainòs tèksto paràšymas, tèksto dainai sukùrimas; 2. tèkstas dainai, dainòs tèkstas.

подтèлок, -лка *tarm.* mitulys, vienèrgis, žiemmitys veršis.

подтер|еть, подотрý, подотрèшь; *bùt.* -тèр, -тèрла, -ло *juk.* 1. pašluostyti, apšluostyti, iššluostyti, ištrinti; п. лужу на полу iššluostyti klàną ašloje; 2. apibrúžinti, nubrúžinti, pabrúžinti, nubrúžuoti, patrinti, aprinti, apráinioti; ~ся, подотрýсь, подотрèшься; *bùt.* -тèрсь, -тèрлась, -тèрлось *juk.* 1. apsišluostyti, pasišluostyti; 2. nusi-brúžinti, apsirinti.

подтесáть, -ешу́, -ешешь *juk.* patašyti, aptašyti.

подтèчь, -ечёт, -екýт; *bùt.* -тèк, -теклá, -лò *juk.* 1. patekėti, nutekėti, įtekėti (*po kuo*); 2. artì prieiti, prò šalį tekėti (*puz. upelis*); 3. *šnek.* išsipùsti, pasipùsti, pabrinkti, patinti; kraujais patekėti, pamèlynuoti.

подтешу́ *žr.* подтесáть.

подти́брить, -рю, -ришь *juk. šnek.* nuglèžti, paglèžti, pagvelbti, nudžiáuti, nukniaũkti.

подти́рать, -áю, -áешь *eig.* 1. šluostyti, (pa)šluostinėti, nubraukinėti, apibraukinėti; 2. brúžinti, brúžuoti, tráinioti, trinti; ~ся, -áется *eig.* 1. šluostytis; 2. trintis, brúžintis; 3. bûti šluostomam; bûti brúžinamam, trinamam.

подти́рка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *šnek.* 1. šluostymasis, pasišluostymas; 2. brúžinimasis, trynimasis, nusibrúžinimas, nusitrynimasis; 3. mazgótė, pašluostė.

подти́с|кивать, -аю, -аешь *eig.* spàusti pò ápačia, brùkti, spràusti; ~нуть, -ну, -нешь *juk. šnek.* paspàusti, įspàusti pò ápačia, įbrùkti, įspràusti, įgràsti.

подто́варник, -а *kuop.* rąstèliai, plónrąščiai, laib-rąščiai, kártys, spármedžiai; rāmščiai.

подто́лкну́ть, -нý, -нèшь *juk.* 1. pastùmti, pakišti (*po kuo*); 2. pastùmèti, stùktelèti (*puz. į šoną*), stùmtelèti; pabákinti, bákstelèti (*puz. į nugarą*), kùmtelèti (*atkreipiant dėmesį*); pabaksnòti; 3. *prk.* šnek. parāginti, pastùmti, paskátinti, paskùdrinti.

подто́пить¹, -оплю́, -óпишь *juk. šnek.* stipriáu pakùrenti, pérkurti, pašildyti.

подто́пить², -оплю́, -óпишь *juk.* palýdyti, ištirpinti (*dar kiek*).

подто́пить³, -оплю́, -óпишь *juk.* patvindyti, patveñkti, užtveñkti, užtvindyti; пóсле проливных дождей сйльно подто́пило полá pò liúčių smáfkiai užtvino laukai.

подто́пка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам *šnek.* 1. prākuras, prakurá; 2. pakùrimas, pérkùrenimas.

подто́плèние, -я *hidr.* patvenkimas; podirvinis užliejimas.

подто́ржье, -я *pasen.* priešturgis.

подто́чить, -очу́, -óчишь *juk.* 1. pagalásti, papustýti; patèkinti, aptèkinti; 2. išvarpyti (*puz. medį vabalai*), pagráužti; pakásti; 3. *prk.* paèsti, pakirsti, susiłpninti (*puz. sveikatą*).

подтра́вить, -авлю́, -áвишь *juk.* 1. rapiudýti (*šunis*); 2. padèginti, paèsdinti (*puz. rūgštinti*).

подтро́пический, -ая, -ое subtropinis.

подтру́н|ивать, -аю, -аешь *eig.* (*над кем-чем*) juòktis, šaipýtis (*iš ko*), laikýti añt juòko (*ką*); ~ить, -нью́, -нйшь *juk.* (*над кем-чем*) pasiжуòkti, pasišaipýti (*iš ko*), pašièpti, palaikýti añt juòko (*ką*).

подты́кать, -áю, -áешь *eig. šnek.* kišti, kimšti pò ápačia; kaišýti (*puz. sijoną*), raitýti; ~ся, -áюсь, -áешься *eig.* susiiminėti (*drabužį*), raitýti (*kelnes*).

подтя́гива|ние, -я 1. įveržimas (*puz. veržlès*); 2. sutraukimas, suveržimas; 3. *sport.* prisitraukimas; 4. patraukimas, (iš)kèlimas (*puz. inkaro*); ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. tráukti pò ápačia; 2. tráukti arčiaù, koncentruòti (*puz. kariuomenę*); 3. tempti, veržti (*puz. juostą*), sutraukinėti, priveržinėti; 4. vilkti, tempti aukščiaù, kèlti (*puz. inkarą*); 5. pritarinėti (*dainuojant*); 6. *prk.* rāginti, tempti, kùtrinti, skùbrinti (*puz. atsiliekančius*); *žr.* подтяну́ть; ~ться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. temptis, veržtis (*puz. diržu*); 2. kùtrintis, skub-

рėti; *žr.* подтянуться; 3. būti traukiamám, tempiamám.

подтяжка, -и patempimas; paveržimas, priveržimas, suveržimas.

подтяжки, -жек, -жкам *dgs.* pėnešos.

подтянутость, -и *m.* tvarkingumas, pasitempimas, susitvėrdymas, orumas, solidumas, rimtumas; iškilnumas; *~ый*, -ая, -ое; -ут, -а, -о 1. tvarkingas, pasitempęs, susitvėręs, orūs, solidūs, rimtas; ceremoningas; 2. įdubęs, įkritęs; подтянутые бока įdubę, įkritę šonai.

подтянуть, -яну́, -янешь *įvk.* 1. įtraukti, patraukti (*po kuo*); 2. patraukti, atvilkti arčiau, pritraukti; sukcentruoti (*puz. rezervus fronte*); 3. patempti (*puz. virvę*), paveržti (*puz. juostą*), sutraukti, suveržti; įtempti; 4. užvilkti, užtraukti aukštyn; 5. *prk.* patempti, parąginti, paakstinti; 6. pritafti (*dainuojant*); *~ся*, -яну́сь, -янешься *įvk.* 1. priartėti; prisirti; 2. susikaūpti, susikcentruoti, susibūrti; 3. *prk.* susidraūsminti, pasitempti, suviktėti; 4. susiveržti, sutraukti; 5. *sport.* prisitraukti; pasikelti.

подувать, -аю, -аешь *eig. šnek.* pūščioti, pūkšnoti; dvelkti.

поду́глить, -лю, -лишь *įvk. tarm.* apaūglinti, apdėginti, apgrūzdinti, apsvilinti.

подумать, -аю, -аешь *įvk.* pagalvoti, pamąstyti, pamanyti; и подумать не смей if manyti nemanyk; я подумал, что он извинится аš maniau, mán ródės, kád jis atsiprašýs; ♦ подумаешь, какой ва́жный sakýk tú mán, kóks puikuólis; подумаешь didelis čia daiktas, žiūrėkite tik, pamanyk tik; *~ся*, -ается *įvk. šnek.* pasiródyti, dingtelėti; мне подумалось, что... аš pamaniau, mán sóвe i gálvą, kad...

подумывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* galvoti, svarsyti, mąstyti; ketinti, turėti sumanymą.

подурáчить, -чу, -чишь *įvk. šnek.* pamūlkinti; п. корó-л. pamūlkinti ká, pasiáipyti iš kó, akis pamūlinti kám; *~ся*, -чусь, -чишься *įvk. šnek.* pakvailióti, papáikioti, pasidaužyti, pa(si)dūkti.

подурнеть, -ею, -еешь *įvk.* nustóti skaistumo, gražumo, tapti negražesniám, sunegražėti, sublógiti, pablogėti, pablýkšti.

поду́ст, -а *zool.* skerssnūkis (*žuvis*), kaušūkas, *Chondrostoma nasus*.

подустить, -ушý, -устышь *įvk. pasen.* sukūrstyti, pakūrstyti, įbaudinti, pabaudinti, primókyti.

поду́ськ||ать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. rapiudýti (*puz. šunimi*); 2. pakūrstyti, sukūrstyti, paskāinti, sugūndyti; *~ивать*, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. piudýti; 2. skāinti, gūndyti, kūrstyti.

поду́ть, -ýю, -ýешь *įvk.* imti pūsti, pakilti (*apie vėją*), papūsti, papūkšti, pūstelėti, pūkštelėti, padvelkti.

подучать, -аю, -аешь *eig. šnek.* įkalbinėti, rāginti, kūrstyti, mókyti.

подучивать, -аю, -аешь *eig.* 1. mókyti, lāvinti; 2. įkalbinėti, rāginti; *~ся*, -аюсь, -аеься *eig.* mókytis, lāvintis.

подучить, -учý, -ýчишь *įvk. šnek.* 1. pamókyti, palāvinti; 2. įmókyti, primókyti, pakūrstyti, parāginti, įkalbėti; 3. pasimókyti, išmókti geriau, įsi-

sāvinti; *~ся*, -учýсь, -ýчишься *įvk. šnek.* pramókti, pasimókyti, išmókti.

поду́шечка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. prie-galvėlis; 2. padribá (*paakyje*); 3. paspaudė (*ant-spaudams vilgyti*).

подушить¹, -ушý, -ýшишь *įvk.* išsmāugti, išganū-byti.

подушить², -ушý, -ýшишь *įvk.* pakvėpinti, iškvė-pinti; *~ся*, -ушýсь, -ýшишься *įvk.* išsikvėpinti.

подушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. prie-galvis; pasėstas (*krėslu, balno, pasostės*); 2. *tech.* padėklas; mašinos ašies guolis; 3. *tech.* pāsluoks-nis; 4. *tech.* trinkėlė; зубчатая п. krumpliota trinkėlė; 5. paklōtas, pāgrindas; пещаная п. smėlio paklōtas, pāgrindas.

поду́шный, -ая, -ое *ist.* iš kiekvieno žmogaūs ima-tas, pagalvinis; поду́шная пóдать *ist.* pagálvis, pagálvė (*mokestis*), galvāpinigiai.

поду́щать, -аю, -аешь *eig. šnek. pasen.* kūrstyti, baudinti.

подушý *žr.* подустить.

подфáрник, -а (*automobilio*) póžibintis, žibintėlis, mažasis žibintas.

подхájивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* lándžioti, lįsti; п. со своим плáном lįsti sù sávo planū, brūkti sávo plānā.

подхáлим, -а *šnek. niek.* palaižūnas, palaižá, pataikūnas, meilikáutojas, bátlaizis, pādlaižis, šunuodegiáutojas, šunuodėgis, liokájus; *~ничать*, -аю, -аешь *eig.* palaižūnauti, pataikauti, meilikauti, šunuodegiauti; *~ский*, -ая, -ое *šnek.* palaižūniškas, pataikūniškas, liokájiškas; подхáлимское поведе́ние liokájiškas, palaižūniškas elgesýs; *~ство*, -а prisilaizymas, liokajiškumas, pataikavimas, meilikavimas, šunuodegiavimas; *~ствовать*, -твую, -твуете *eig. žr.* подхáлимничать.

подхвátить, -ачý, -áтишь *įvk.* 1. pagáuti, pagriėbti, nutvėrti (*puz. bekrintantį daiktą*), pačiūpti; 2. pričiūpti, gáuti (*puz. slogą*); 3. imti antrinti, pagáuti daingą, įsijūngti i daingą (*puz. chore*); 4. *prk.* pasigáuti, pasisāvinti, įsisāvinti; pėrimti; п. чужóю мысль pasisāvinti svėtimą miātį; 5. *prk.* paremti, palaikýti; п. инициатýву масс paremti másių инициатýвą; 6. prisidti (iš apačiōs), suimti; *~ся*, -ачýсь, -áтишься *įvk.* įsikibti, nusitvėrti.

подхвátывать, -аю, -аешь *eig.* 1. čiūpti, griėbti, tvėrti, gáudyti; 2. prisuivinėti (iš apačiōs); 3. *prk.* remti; *žr.* подхвátить; *~ся*, -аюсь, -аеься *eig.* 1. *žr.* подхвátиться; 2. būti pagaunamám.

подхвачý *žr.* подхвátить; *~сь* *žr.* подхвátиться.

подхлестнýть, -нý, -нේшь *įvk.* 1. sukirsti, sulfeti (*puz. botagu*), suplákti, suplėkti; 2. paskūbinti, parāginti.

подхлестывать, -аю, -аешь *eig.* 1. kirsti, lřeti, plėkti; 2. skūbinti, rāginti.

подхóд, -а 1. priėjimas, atėjimas, atvykimas, priartėjimas; atplaukimas; 2. prieiga, priėjimo vietá; 3. priėjimas, traktāvimas, póžiūris; марксистский п. к национальному вопросу marksistinis nacionalinio kláusimo traktāvimas; 4. *šnek.* gudrybė, užuomina, manėvras; išsisukinėjimas; без всяких подхóдов бė jokių gudrāvimų.

подходец, -дца *šnek. iron.* būdas, metòdas, gudrāvīmas; излагать своё мнение с подходцем dėsytī sàvo nuomonei gudraujant.

подходить, -хожу, -ходишь *eig.* 1. eiti (po kuo, prie ko), eiti artyn, artėti, artintis; подходит ближе eikš arčiau; тучи подходят artėja, ateina dėbesys; река подходит к лесу upė prieina prie miško; 2. tikti, derėti; эти цвета подходят друг к другу šios spalvos sudėrintos, sutiinka; это мне не подходит tai man netiinka; 3. imtis, tvėrtis, pradėti; п. к разрешению проблемы imtis spręsti problemą; 4. žiūrėti, vėrtinti, traktuoti.

подходный, -ая, -ое prieigos, prieigų, prieinamasis.

подходящий, -ая, -ее; -ящ, -а, -е tiinkamas, pritiinkamas, gėras, atitiinkamas, dėramas; подходящее дело tiinkamas dalykas.

подхожу *žr.* подходит.

подхомутник, -а pavalkų pavilktinė.

подхорунжий, -его *dkl.* podhorūnžis (*kazokų praporščikas*).

подцáп|ать, -аю, -аешь *įvk. šnek.*, ~нуть, -ну, -нешь *įvk. šnek.* pačiūpti, nudžiāuti, pavōgti, pagriēbti, káptelėti.

подцветить, -ечу, -етишь *įvk.* paspalvinti, padažyti; ~ся, -йтся *įvk.* spalvą įgauti, nusispalvinti, nusidažyti.

подцвечивать, -аю, -аешь *eig.* spalvinti, dažyti.

подцензурный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно *pasen.* cenzūros prižiūrimas, cenzūruojamas, cenzūruotas.

подцепить, -еплю, -ёпишь *įvk.* 1. *šnek.* prikabinėti, sukabinėti; 2. pakabinėti apačioje, užkabinėti, įkabinti; 3. susirāsti, sugriēbti; 4. užkabinėti, pačiūpti; 5. *šnek.* paglemžti, nuglemžti, nudžiāuti, pavōgti, nukniaūkti.

подцеплять, -яю, -яешь *eig.* 1. *šnek.* prikabinėti, sukabinėti; 2. užkabinėti, kabinti apačioje; 3. čiūpti; 4. *šnek.* glemžti, grōbti, vōgti.

подцáл|ивать, -аю, -аешь *eig.*, ~ть, -лю, -лишь *įvk.* 1. priplāukti; 2. privilkti (*ką nors plaukiantį*).

подцáлок, -лка *tarm.* buksyrūojamas laivas.

подчас *prv.* kai kada, rėtkarčiais, kartais, kada-kada.

подцáсок, -ска *kar.* sargybinių pavaduotojas, padėjėjas.

подчекáнка, -и *tech.* ākinimas, išplakimas (*pvz. kniedžių*), āštrinimas.

подчелюстной, -ая, -ое *anat.* pažandės (*pvz. liaukos*).

подц|ёркивать, -аю, -аешь *eig.* 1. pabraukinėti, pabrėžinėti; 2. akcentuoti; ~еркн|уть, -нў, -нёшь *įvk.* 1. pabraukti, pabrėžti; 2. užakcentuoti, pabrėžti; п. мысль pabrėžti mintį.

подчернить, -ню, -нишь *įvk.* pažūdinti; ~ся, -нюсь, -нишься *įvk.* pasidažyti juoda, pasijūdinti, pasitāmsinti.

подчинение, -я 1. pavaldūmas, valdinystė; priklausomybė, subordinācija; klausymas, nusilenkimas; paklusnumas; много зависимых стран вышло из колониального подчинения daug priklausomyjų šalių nusikratė kolonijinių jūngu, išsivadā-

vo iš kolonijinio pajungimo; 2. pajungimas, užvaldymas; 3. *gram.* prijungimas.

подчинён||ость, -и *m.* pavaldūmas, valdinystė, priklausomybė, subordinācija, pajungtūmas; ~ый, -ая, -ое; -нён, -ненá, -ненó 1. pavaldūs, priklausomas, pajungtas; 2. -oro *dkl.* (pa)valdinys.

подчинительный, -ая, -ое *gram.* prijungiamasis (*jungtukas*).

подчинить, -ню, -нишь *įvk.* 1. padaryti pavaldų, priklausomą, pavėrgti, pajungti, užkariuoti; п. на рód pajungti tauą; 2. paleikti, padaryti paklusnų, subordinuoti; 3. atiduoti kienō vadovybėn, pavēsti kienō kompetencijai; ~ся, -нюсь, -нишься *įvk.* 1. būti pajungtām, atsidūrti kienō valdžioje; 2. paklusti, nusilenkti, pasiduoti.

подчинять, -яю, -яешь *eig.* daryti pavaldų, priklausomą, vėrgti, *žr.* подчинить; ~ся, -яюсь, -яешся *eig.* 1. būti kienō valdžioje; 2. klausyti, būti pavaldžiam; п. закону klausyti įstatymo; 3. būti pajungiamām.

подц|ист|ить, -йцу, -йстишь *įvk.* 1. pavalyti, pašvārinti, išvalyti (*pvz. drabužį*), pašveisti (*pvz. batus, indus*), apvalyti, apvōkti (*kambarį*); 2. paskūsti, išskūsti, ištrinti; 3. apgenėti (*medį*); ~ить-ся, -йщусь, -йстишься *įvk.* apsišvārinti, apsilvalyti; ~ка, -и 1. pavālymas, apvālymas, pašvārinimas, pašveitimas; 2. (iš)skutimas, paskustā vietā (*popieriue*), paskutā; ištrynimas.

подцист|ую *prv.* *šnek.* visai, iki gālo, pilnutinai, niēko nepaliēkant, visiškai, iki trupinėlio, iki siūlo gālo, sausiai; обобрáли п. apiplēšė iki siūlo gālo.

подчитáть, -áю, -áешь *įvk. šnek.* pa(si)skaityti.

подч|итчи||к, -а *spst.* skaitovas; ~ца, -ы skaitovė.

подчитывать, -аю, -аешь *eig.* skaityti (*garsiai kitam*).

подчищáть, -áю, -áешь *eig.* 1. švārinti, valyti (*rūbą*), šveisti (*indus*), vōkti (*kambarį*); 2. skūsti, išskutinėti (*kas parašyta*); ~ся, -áюсь, -áешся *eig.* švārintis, valytis, vōktis.

подчищу *žr.* подчистить; ~сь *žr.* подчиститься.

подшёйный, -ая, -ое pakaklės, pakaklinis.

подшепн|уть, -нў, -нёшь *įvk.* pašnibždėti, pakuždėti.

подшёрсток, -тка pavilnė.

подшёфн||ик, -а šefuojamasis asmuo, šefuojamoji įstaiga; ~ый, -ая, -ое šefuojamasis.

подшиб||ать, -áю, -áешь *eig.*, ~ить, -бў, -бёшь; *būt.* -шиб, -ла, -ло *įvk.* 1. Parmūšti žemėn, partreñkti, pakirsti; pargriauti; 2. pamūšti, sutreñkti; п. глаз pamūšti ākį.

подшивáть, -áю, -áешь *eig.* 1. prisiuvinėti (*po kuo*); 2. pamušinėti, pakalinėti (*lentomis*); 3. siūlėti; *žr.* подшить.

подшив|ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. prisiuvimas (*iš apačios*); 2. ātsiuvas, ātsiulė; 3. *tech.* pakalimas, pākalas; п. шалёвкой lentų pākalas iš apačios; 4. *šnek.* susiūtas kompleksas (*laikraščių dokumentų*); ~но́й, -ая, -ое prisiūtas, prisiuvas.

подшипник, -а *tech.* (mašinos, ašies, veleno) guolis; качáющийся п. švytūojantis guolis; шáри-ковий п. rutulinis guolis; шатýнный п. švaistik-

lio guolis; ~овый, -ая, -ое guolio, guolinis; guolių; п. завод guolių gamykla.

подойти, подошью, подошешь *įvk.* 1. prisiti (по кuo); 2. pamūšti (*puz. lentomis lubas*), išmūšti, pakalti; 3. atsiūletti; 4. įsiūti, įsegti (*puz. į bylą*).

подшиппер, -а laiv. pāškipėris; ~ский, -ая, -ое pāškipėrio, pāškipėrių.

подшлемник, -а pōšalmis.

подшипли|вать, -аю, -аешь *eig.* priseginėti segtukū, sėgti (*puz. kaspinq*); ~ть, -лю, -лишь *įvk.* prisėgti segtukū, susėgti, prisagstyti.

подштанники, -ов *dgs. šnek.* apatinūkės, apatinės kėlnės, apatinės, pāmautės, gaizės.

подштoп|ать, -аю, -аешь *įvk.* paadýti, užadýti; ~ывать, -аю, -аешь *eig.* adýti, adinėti.

подш|утить, -шучу, -шýтишь *įvk.* (над кем-чем) pasijuokti (iš ko); pašiepti (ka), pasišaipýti (iš ko); juokā iskrēsti, paraitýti (kam); ~учивать, -аю, -аешь *eig.* (над кем-чем) juoktis, šaipýtis, juokūs krēsti (iš ko).

подшучу *žr.* подшутить.

подщел|ачивать, -аю, -аешь *eig.*, ~очить, -чý, -чийшь *įvk.* (pa)šārminti, pagaityti.

подщелкнýть, -нý, -нeшь *įvk.* pliaukštelėti liežuviū.

подщелочить *žr.* подщелачивать.

подъедать, -аю, -аешь *eig.* 1. grāužti iš apačios, pagrauzinėti; 2. *tarm.* liėkanas, trūpinius ēsti, vālgyti.

подъедим *žr.* подъесть.

подъеду *žr.* подъе́хатъ.

подъезд, -а 1. (*veiksmas*) privažiāvimas, atvažiāvimas; 2. privažiāvimas; prievaža; grįstai, tiltėlis; 3. (*namo*) įėjimas; ~но́й, -ая, -ое privažiāvimas, privažiūojamasis; п. путь glžk. privažiūojamasis kėlias; ~ный, -ая, -ое įėjimo.

подъезжать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* подъе́хатъ.

подъёл *žr.* подъе́сть.

подъельник, -а *bot.* žvynė, gluosvė, *Monotropa*.

подъём *žr.* подъе́сть.

подъём, -а 1. pakėlimas, kilnojimas, iškėlimas; 2. (pa)kilimas, (į)lipimas, (į)kopimas (į kalnā); 3. prieškalinė, kalnėlis, įkalinė, aukštumėlė, pakylā; 4. pakilimas, entuziāzmas; 5. (*kojos, letenos*) pakilūmas, keltis; 6. *pasen.* gabėnimasis, kėlimasis; rengimasis; дeньги на п. kėlpinigiai; 7. suarimas, išarimas, išplėšimas; п. парoв pūdymo suarimas; 8. (pa)kilimas, smarkūs výstymasis, didėjimas, augimas; ◆ лёрок на п. paslan- kūs, greitas pasikėlti, paklausyti; тяжёл на п. nerangūs, sunkūs pajudėti.

подъёмистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *šnek.* pakilūs.

подъёмн|ик, -а *tech.* kėltuvas, liftas; ~ые, -ых *dgs. dkt.* kėlpinigiai, pėriskėlimo pinigiai; ~ый, -ая, -ое pakeliamasis (*puz. tiltas*), kėlimo, keliamasis; п. кран kėltuvas, kėlimo krānas; подъёмное окно pakeliamasis lāngas; подъёмная сила kėlimo, keliamoji jėgā; ◆ подъёмные дeньги *žr.* подъёмные.

подъесаул, -а pāesaūlis (*karinis laipsnis kazoku kariuomenėje*).

подъесть, -ём, -eшь, -eст; -едим, -eдите, -eдят; *būt.* -ёл, -ла, -ло *įvk. šnek.* 1. pagrauzti (iš apačios), pakāsti; крот подъёл корень kūrmiš pagrauzė šaknį; 2. pasimaityti; vāskā išvālgyti.

подъе́хатъ, -eду, -eдeшь *įvk.* 1. pavažiuoti (po kuo); 2. privažiuoti, prijóti (*prie ko*); автомобиль подъехал к вокзалу automobilis privažiavo prie stoties; 3. atvažiuoti, užvažiuoti; užjóti, atjóti, užsukti; я к тебе подъеду вeчepом aš užvažiūsiu, užjósiu pās tavė vakarė; 4. *prk.* prisilābinti, įsiteikti, prisimėilinti, prisigėrinti, prisimeilikauti.

подъeшь *žr.* подъéсть.

подъязы́чный, -ая, -ое pō liežuviū ēsantis, poliežuvinis; п. нерв poliežuvinis nērvas.

подъярeмный, -ая, -ое vėrgiškas (*puz. darbas, gyvenimas*).

подъя́ть, подымý, подымeшь *įvk. žr.* подня́ть; ~ся, подымýсь, подымeшься *įvk. žr.* подня́ться.

подъя́чий, -ero *dkt.* (*Maskvos Rusioje*) rāstininkas (*puz. teismo*), pādjakis.

подыгрáть, -аю, -аешь *įvk. šnek.* pritafti sàvo mūzika, akompanuoti; ~ся, -аюсь, -аeшься *įvk. šnek.* prisitākyti prie svetimōs nūomonės, prisigėrinti, prisimėilinti.

подыгрывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* sàvo mūzika pritarinėti, akompanuoti; ~ся, -аюсь, -аeшься *eig. šnek.* tāikytis prie svetimōs nūomonės, mėilintis, gėrintis.

подымáть, -аю, -аешь *eig. žr.* поднимáть.

подымáть, -млю, -мíшь *įvk.* 1. padūmyti, pridūmyti, parūkýti, prirūkýti; 2. parūkti, pasmilkti.

подымный, -ая, -ое padūmnis, pīrkios, kiemo; подымная пoдaть *ist.* dūmo, pīrkios mōkestis, padūmė.

подыска́ть, -ыщý, -ыщeшь *įvk.* pa(si)ieškóti, sueškóti, surāsti, aptikti; apžvalgyti; п. нýжную цитату surāsti, sueškóti reikalingā citatā; п. oбoн под цвет мeбeли sueškóti āpmušalus pagā baldų spalvā.

подыскивать, -аю, -аешь *eig.* ieškóti, ieškinėti, dairýtis, dairinėtis, šniukštinėti, žvalgytis; tinkinti; ~ся, -ается *eig.* bŭti ieškomam, tinkinamam.

подытожи|вать, -аю, -аешь *eig.* sumuoti, reziumuoti, suvedinėti (*puz. rezultatus*); ~ть, -жу, -жишь *įvk.* susumuoti, suskaičiuoti, apskaičiuoti (*puz. pėlnā*), suvesti; reziumuoti, sutraukti.

подыхáть, -аю, -аешь *eig.* stipti, gaizti, dvėsti, baigtis; galuotis.

подышáть, -ыщý, -ышишь *įvk.* pakvėpuoti.

подышý *žr.* подыска́ть.

подюжeть, -eю, -eeшь *įvk. tarm.* sutvirtėti, sustiprėti, paaugti; įmetėti.

подюжинно *prv.* tuzinais; продавáть чтo-л. п. parāvinėti kā tuzinais.

поeгoзýть, -oжý, -oзýшь *įvk. šnek.* nenustýgauti, panerimauti; pašurmuliuoti, pašdykauoti.

пoeдáть, -аю, -аешь *eig.* 1. ēsti, rýti, vālgyti (*daug, visa*), apėdinėti; 2. grāužti, krimsti (*puz. sveikatā*).

пoeдим *žr.* пoéсть.

пoeдýнок, -нка 1. dvikova, dvikovė, dvikautė; вāзвaть на п. dvikovon iškviēsti; 2. *prk.* grumtynės, rungtynės, kautynės, kovā.

пoeдoм *prv.*: п. eст *šnek.* ēstē ēsti, grāužtē grāužti, krimstē krimsti (*nuolat įžeidinėti, užgaulioti*).

пoeду *žr.* пoéхатъ.

поёжи||ваться, -аюсь, -аешься *eig.* gūžčioti, gūžtis (*poz. nuo šalčio*); ~ться, -жусь, -жишья *ivk.* susigūžti, gūžtelėti, susitraukti.

поезд, -а 1. траукинų; дизельный п. dizelinis traукинų; пассажирский п. keleivinis traукинų; товарный п. prėkinis traукинų; п. уходит траукинų išeina; 2. *pasen.* vežimų vilkstinė, virtinė; gurguolė; свадебный п. vestuvininkų vežimų vilkstinė.

поезд||ить, -ёзжу, -ёздишь *ivk.* pa(si)važinėti, pakeliauti; pasižmonėti; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам važinėjimas, važiavimas, keliōnė, keliavimas; pasivažinėjimas, išvyka; п. по государственным делам važinėjimas valstybiniais reikalais; совершить поездку по стране pasivažinėti pō šalį; собраться в поездку išsiruōsti į keliōnę.

поездной, -ая, -ое траукинio; п. кондуктор траукинio kondūktorius; поездная бригада траукинio brigada; п. состав траукинų.

поезжай(те) *nevarotojamo vksm.* поезжать *liepiamoji nuosaka* važiuok(ite).

поёзжу *žr.* поёздить.

поел||ку *jng. pasen.* 1. kiek; 2. nės, kadangi.

поём *žr.* поёсть.

поём, пойма *tarm.* salpā, užliejamas slėnys; ~ный, -ая, -ое užliejamas, āpsemiamas; п. луг lankā.

поение, -я *girdymas (gyvulių).*

поершиться, -шусь, -шьясь *ivk. šnek.* pasispūrioti, pasiožiūoti.

поёсть, -ём, -ёшь, -ёст, -едём, -едёте, -едят; *būt.* -ёл, -ёла, -ёло *ivk.* 1. užvalgyti, pavālgyti; užėsti, paėsti; п. сūпу užvalgyti sriubōs; 2. suėsti, suvalgyti visa; кошка всё мясо поела katė visā mėsā suėdė; 3. аркароти, sukaroti; apgrāužti, sugrāužti; мыши поели нитки pėlės sukarotojo, apgrāužė siūlus.

поёхать, -еду, -едешь *ivk.* 1. išvažiuoti, išvykti; nuvažiuoti, nuvykti; п. за границу išvažiuoti į užsienį; п. в гости к тётке nuvažiuoti, nuvykti pās tėtai į svečius; 2. *šnek.* pasijūdinti (iš vietos), pajudėti, patraukti, lėistis; nuriedėti, nudardėti; 3. *prk. šnek.* pradėti liežuviū malti.

поёшь *žr.* поёсть.

пожадничать, -аю, -аешь *ivk.* pasigobėti, pasigodėti.

пожалеть, -ёю, -ёешь *ivk.* pa(si)gailėti; pajusti gailestį; apgailėti, apgailestauti.

пожалить, -ит *ivk.* sugilti.

пожалиться, -люсь, -лишья *ivk. tarm. žr.* пожаловаться.

пожаловать, -лую, -луешь *ivk.* 1. (кого чем, кому что) padovanoti (iš malonės); duoti (*poz. ordina*), suteikti (*kam ką*); 2. paaukštinti, pakelti; п. корб-л. в полковники pakelti kа pulkininku; 3. atvykti, teiktis apsilankyti; просим п. на обед prāšome atvykti pieti; ♦ добро п. sveiki atvyke!

пожаловаться, -любь, -луешься *ivk.* 1. pasiskųsti, apsiskųsti; 2. pasigūosti, nusiskųsti, pasiskųsti.

пожалуй *jt., dll.* gal būt, tur būt, rāsi, kō gēro, tikriāusiai, gālimas dāiktas; kaip mātote; и, п., наделал бы я глупостей if kō gēro būčiau pridā-

res kvailysčių; по мне п. dėl manės (*galite daryti, vykdyti*).

пожалуйста *dll.* prāšom(e), malonėk(ite), susimildamas, susimildami; ♦ скажите, п. sakykite, gerbiāmasis.

пожар, -а gaisras; лесной п. miško gaisras; пожар! gaisras!, dėgal; п. войны *prk.* karo gaisras; ♦ бежит как на п. бėga kaip akis išdėgęs, kaip išdegtakis.

пожарить, -рю, -ришь *ivk.* 1. paspīginti, pačirškinti; 2. iškėpti viską; ~ся, -рюсь, -ришья *ivk.* 1. iškėpti; мясо уже пожарилось mėsā jau iškepė; 2. *prk. šnek.* pasikařtinti, pasikėpti (*sauļe*).

пожарище, -а 1. gaisrāvietė, degėšiai, degimas, ugniāvietė; лесное п. miško degėšiai; 2. didelis gaisras.

пожар||ник, -а *šnek.* gaisrininkas, ugniagesys; ~ый, -ая, -ое 1. gaisro, gaisrinis; п. дым gaisro dūmai; 2. gaisrininkų, ugniagesių; пожарная команда gaisrininkų komāda; пожарное дело ugniagesybā; пожарное депо gaisrininkų dėpas, gaisrinė; 3. -ого *dkl.* gaisrininkas, ugniagesys; ♦ на всякий п. слўчай ūmiām reikalui, dėl visa kō, ātsargai, bėdai ištikus.

пожатие, -я (*rankos*) paspaudimas; (su)gniauzimas.

пожать¹, -жмў, -жмёшь *ivk.* 1. paspāusti, pagniaužti, spūstelėti; 2. gūžtelėti, patraukti, pagūžčioti, trūktelėti; п. плечāми pagūžčioti, trūktelėti pečiaiā.

пожать², -жнў, -жнёшь *ivk.* 1. *pasen. (javus)* nukirsti, nudagoti, nupiauti; 2. papiāuti, pakirsti (*javus*) kurį laiką; 3. *prk.* užsitarnāuti, pasiekti, susilāukti, laimėti; п. славу užsitarnāuti garbę, pasiekti šlovę.

пожаться, -жмўсь, -жмёшья *ivk.* susispāusti, susitraukti, susigūžti, susiriēsti.

пожрў *žr.* пожечь.

пождать, -дў, -дёшь; *būt.* -ал, -алā, -ало *ivk. šnek.* palāukti, palūkėti, lūktelėti.

пож|евать, -жўю, -жўёшь *ivk.* pakramsnoti, pakrimsti, užkrimsti; pakramtyti; ~евывать, -аю, -аешь *eig.* kramsnoti, krimsti, kramtyti.

пожёр *žr.* пожечь.

пожелание, -я 1. pageidāvimas, geidimas, noras; 2. linkėjimas (*poz. kam laimės*); ~ть, -āю, -āешь *ivk.* 1. panorėti, užsigeisti, užsimanyti, panōrti; 2. palinkėti.

пожелт||ый, -ая, -ое pageltes, nugeltes, išgeltes, pageltonaves, pageltonijęs; ~ть, -ёю, -ёешь *ivk.* pagelsti, pageltonyti, pageltonuoti, nugelsti, išgelsti.

пожелт||ять, -лчў, -лтйшь *ivk. šnek.* pageltinti, nugeltinti, nugelsvinti, pageltōninti.

пожеманиться, -нюсь, -нишья *ivk. šnek.* pasimāivyti.

поженить, -еню, -ёнишь *ivk. šnek.* sutuōkti, apvėdinti, apvėdinti; ~ся, -енюсь, -ёнишья *ivk.* vėsti (*pačią*), susituōkti, susivėsti.

пожертво||вание, -я 1. paaukōjimas; 2. aukā; ~ть, -твую, -твўёшь *ivk.* 1. paaukoti, padovanoti; 2. atiduoti, paaukoti; п. жизнью atiduoti gyvybę; п. соббā pasiaukoti.

пожечь, -жгý, -жжешъ, -жгýт; *být.* -жгѣ, -жглá, -жглó *ívk.* 1. išdėginti, sudėginti; 2. padėginti (*kuri laiką*).

пожива, -ы *šnek.* grōbis, grobinys, naudà, laimikis, išvarža, pelnas, pasipelnymas.

поживать, -áю, -áешъ *eig.* gyvėnti, laikýtis, kurtėti, gyvúoti; как поживáете? kaip laikotės?, kaip klójasi?, kaip bėkrutat?, kaip sėkasi?, kaip gyvúojate?, kaip gyvėnate?

поживиться, -влýсь, -вйсья *ívk.* *šnek.* pasipelnýti, náudą ištraukti, pasinaudóti, pagyvėnti svėtima sáskaita.

поживу́ *žr.* пожить.

поживший, -ая, -ее pagyvėnęs; patýręs.

пожизненный, -ая, -ое truikantis ligi gyvōs galvōs, ligi gyvám, ligi gyvėnimo pabaigōs, ligi mirties; п. доход *ikirev.* išimtinė (*seniems tėvams*); пожизненная пенсия peišija ligi mirties; пожизненная кáторга sunkiųjų darbų kalėjimas, кáторга ligi gyvōs galvōs.

пожилой, -ая, -ое pagyvėnęs, nebė jáunas, senókas, apýsenis, senývas, senstelėjęs.

пожимать, -áю, -áешъ *eig.* 1. spáusti, spáudyti, gniáužti, spūsčioti; 2. gúžčioti, trákčioti (*pečiai*).

пожинать, -áю, -áешъ *eig.* 1. (*javus*) kirsti, dagóti, piáuти; 2. *prk.* pelnýti, igýti; ♦ п. лáвры láurus skinti.

пожинки, -нок *dgs. tarm.* javapiūtės pabaigtuvės.

пожиратель, -я *v.* ėdikas, graužikas; п. сердце *prk.* širdžių ėdikas; ~ница, -ы ėdikė, graužikė.

пожирать, -áю, -áешъ *eig.* 1. rýti, ėsti, nugráužti, nuėsti; саранча пожирáет посėвы skėriaí nu-gráužia pásėlius; 2. *prk.* naikinti, rýti (*apie ugñi*); плáма пожирáло товáр liepsná naikino prekės; ♦ п. глаzáми įsisriaubus, įsmėigus akis žiūrėti, stebėlyti, gōdžiai žiūrėti; п. кнйги rýtė rýti knygas (*daug ir greitai skaityti*).

пожиреть, -ею, -еешъ *ívk.* pariebėti, nutūkti.

пожитки, -ов *dgs. šnek.* mantà, kraustuliai, pėsas.

пожить, -ивý, -ивѣшь; *být.* póжил, -илá, póжило *ívk.* pagyvėnti (*kuri laiką*); п. вдóволь pagyvėnti iki váliai.

пожмý *žr.* пожать¹.

пожнв||ный, -ая, -ое *žemd. tarm.* ražieninis, ražienų; posėlinis; пожнвная náхота ražienų arimas; пожнвные культýры posėlinės kultūros; п. посėв pósėlis; ~о, -а *tarm.* ražiena.

пожну́ *žr.* пожать².

пóжня, -и; *dgs. kilm.* -жен, *naud.* -жням *tarm.* 1. pieva; 2. ražiena.

пожог, -а *tarm.* išdagos, degimai.

пожолк||ый, -ая, -ое *tarm. šnek.* pageltes, nugaltes, išgeltes, pageltonavęs, pageltonijęs; нугъ, -нет *ívk. tarm. šnek.* pagelsti, nugalsti, išgelsti, pageltonuoti, pageltonýti.

пожрать, -жрý, -жрѣшь; *být.* -á, -á, -о *ívk. vulg.* suėsti, surýti, supūsti, sukirsti.

пожурить, -рю, -рийшь *ívk. šnek.* pabarti, apibarti, aržósti, pareikšti.

пожую́ *žr.* пожевать.

пóза, -ы pozà; встáть (стáть) в пóзу (приня́ть пóзу) pasirūsti; ненавидеть пóзу *prk.* neapkęsti puikávimosi, pozávimo.

позабавить, -влю, -вишь *ívk.* palinksinti, pasmąginti, linksmai pakálbinti, pradžiuginti, išsklaidýti liūdesį; ~ся, -влюсь, -вишья *ívk.* pasilinksinti, pasismąginti, pasidžiaugti; papramogáuti.

позабирать, -áю, -áешъ *eig. šnek.* paiminėti, atiminėti (*dalimis*), *žr.* позабрать.

позаботиться, -óчусь, -óтишья *ívk.* (*о ком-чем*) pasirūpinti (*kuo*), paglobóti (*ką*).

позабрать, -берý, -берѣшь; *být.* -áл, -алá, -áло *ívk. šnek.* pa(s)imti, atimti (*viską*).

позабуду́ *žr.* позabyть; ~сь *žr.* позabyться.

позабывать¹, -áю, -áешъ *ívk.* primiršti, pamiršti, užmiršti; он позабывáл всех друзей jis pamiršo visus draugus.

позабывать², -áю, -áешъ *eig. žr.* позабыть.

позабыть, -бýду, -бýдешъ *ívk.* užmiršti, pamiršti; ~ся, -бýдусь, -бýдешься *ívk. šnek.* 1. užsnústi; 2. užsimiršti, pasimiršti; 3. įsisvajóti.

позавидовать, -дую, -дуешь *ívk.* pavydėti, pavyđui pasidúoti.

позáвтракать, -аю, -аешъ *ívk.* papūsryčiauti, papriespiečiauti.

позавчерá *prv.* užvakar; ~шний, -яя, -ее užvakarykštis.

позади́ 1. *prl. su kilm.* užpakaly; п. меня́ užpakaly manęs; 2. *prv.* praeityje; užmirštyje; бѣствия войны остáлись п. кáро neláimės liko praeityje; 3. *prv.* užpakaly, paskui; я шёл п. áš ėjáу iš paskōs, paskui; берýн остáвил всех п. бėgikas visus pralėnė.

позаймствовать, -твую, -твуетъ *ívk.* 1. pėrimti, įsisávinti; 2. *šnek.* pasiskólinti.

позаймýсь *žr.* позаняться.

позамázать, -áжу, -áжешъ *ívk.* užteplióti, užglaisyti.

позан||иматься, -áюсь, -áешься *ívk.* pasimókyti, pasilávinti; pasitrenirúoti; ~яться, -займýсь, -заимѣшься; *být.* -ялсь, -ялáсь, -ялсь *ívk. šnek.* užsiimti, padirbėti; pasirūpinti; позаймýтесь разговóрами pasišėkučiuókite.

позапрошлый, -ая, -ое *šnek.* užpraeitas (*pov. metai*), užpernykštis; в позапрошлом годý užpernai, própernai.

позарѣз *prv. šnek.* žutbūtai (*pov. reikalingas*).

позáриться, -рюсь, -рийшья *ívk. šnek.* pasigobėti; gōdžia ákį nukreipti, pasigodėti, pasigviešti.

позáнивать, -аю, -аешъ *eig.* skámbinti (*retkarčiai*), skámbčioti.

позáть, -зовý, -зовѣшь; *být.* -звáл, -алá, -áло *ívk.* pašaukti; pakviesti, užkviesti, užprašýti.

позволение, -я leidimas; sutikimas; с егó позволения jō leidimū, jám sutiňkant, jō leistas; без позволения бѣ leidimo, бѣ sutikimo; ♦ с позволения сказáть *ít.* atsiprašant, jáу atleiskite, jei taip gálima pasakýti, kaip čia pasákius.

позволи́тель||но *eina tariniu* leistina, gálima; п. спроси́ть leistina paklausti; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно leidžiamas, leistas, leistinas; gálimas, nedraústinas.

позво́л||ить, -лю, -лишь *ívk.* ~ять, -яю, -яешъ *eig.* leisti, sutikti, įgálinti; я позво́лил е́му у́ехать áš leidaу jáм išvažiúoti; éто не позво́ляется та́í neléista; здоро́вье не позво́лило мне у́ехать дѣ́л sveikátos negalėjau išvažiúoti; позво́льте

спросить вас ar galiu jus paklausti?; он никогда не позволит себе невежливости jis niekuomet nepasielgs nemandagiai.

позвонить, -оню, -онишь *įvk.* paskambinti; patelefonuoti.

позвонók, -нкá *anat.* 1. slankstėlis, slenkstėlis; stuburnaris; 2. *tarm.* bařškalas.

позвонóчник, -а *anat.* stūburas, stuburkaulis, nugárkaulis; **~ые**, -ых *dgs. dkt. zool.* stuburiniai; **~ый**, -ая, -ое stuburinis, stūburgo; п. столб *anat.* stūburas; позвоночные животные *žr.* позвоночные.

позвучать, -чит *įvk.* paskambėti, paaidėti.

позвякивать, -аю, -аешь *eig.* žvaiginti, žvangčioti, čérškinti, skámbčioti, džérškinti.

позднѐе *žr.* пóзже; **~йший**, -ая, -ее paskėsnis, paskiausias, vėlėsnis, vėliausias; позднѐйшие достижения vėliausi, paújausi pasiekimai.

поздненький, -ая, -ое *šnek.* vėlókás, póvėlis, vėlūistas; **~о** *prv.* *šnek.* vėlókai, póvėliai.

позднеспѐлость, -и *m.* subrendimo, nunokimo vėlyvumas; **~ый**, -ая, -ое vėliau nunókstantis, vėlyvasis; п. картофель vėlyvosios bŭlvės.

позднѐхонько *prv.* labai vėlai, visai vėlai.

пóзднй, -ая, -ее 1. vėlyvas, vėlus (*prv. vakaras*); мы засидѐлись до пóздней нóчи užtrūkome, užsisėdėjome ligi vėlyvos nakties; пóзднее время vėlumá; 2. pasivėlinęs, pavėlavęs, vėlybas, vėlinas (*prv. svečias*), pavėluotas; 3. vėlyvasis, vėlūistas; пóздние сорта картофеля vėlyvosios bŭlvių veislės; **~о** *prv.* 1. vėlai, pavėlintai; п. óсенью vėlai rudenį; вы прибыли п. jŭs atvėkote pavėlintai; 2. *eina tariniu* vėlų; пока не п. kól dár laikas, kól dár nevėlų; ужė п. jau vėlų, pó laiko; **~овáтый**, -ая, -ое; -át, -а, -о vėlókás, vėlyvas.

поздорóваться, -аюсь, -аешся *įvk.* pasisvėikinti, pasilábininti.

поздоровѐть, -ѐю, -ѐешь *įvk.* 1. pasvėikinti, išgýti; 2. pasitaisyti; sutvirtėti.

поздорóвиться, -ится *beasm. įvk. šnek.*: емý не поздорóвится jám neišeis į sveikátą, jis turės nemalonumų.

поздравитель, -я *v.* (pa)svėikintojas; **~ница**, -ы (pa)svėikintoja; **~ный**, -ая, -ое svėikinamasis (*prv. telegrama*).

поздрáвить, -влю, -вишь *įvk.* pasvėikinti; п. с побėдой pasvėikinti sŭ pėrgale; **~лѐние**, -я svėikinimas; письмó с поздравлѐнием láiškas sŭ pasvėikinimu; он получил п. jis gávo svėikinimą; **~лѝть**, -яю, -яешь *eig.* svėikinti; поздравлѝю с Нóвым рóдом svėikinu sŭ Naujaisiais mėtais, sveiki suláukę Naujųjų mėtų; **~лѝться**, -яюсь, -яешся *eig.* 1. būti svėikinamam; 2. svėikintis.

позевáть, -аю, -áешь *įvk.* 1. pažiopsóti, pažioplinėti; 2. pažióvauti; **~ота**, -ы *šnek.* žiovalys, žioavimas.

позываáние, -я *šnek.* žiovalys, žioavimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig. šnek.* žiovauti, žioпčioti, žiovu-liuoti.

позелѐнѐть, -ѐю, -ѐешь *įvk.* pažálti, pažályti, pažáliuoti; **~йтѝ**, -ню, -нишь *įvk.* žaliai nudažyti, padažyti, nužálinti, pažálinti.

пóзѐм, -а *tarm.* mėsas.

поземѐльный, -ая, -ое žėmės; п. налóg žėmės mókėstis.

пóзѐмка, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам pažemio pŭgá.

пóзѐмный¹, -ая, -ое pažemio, žemutinis; п. вѐтер pažemiais pŭčiantis vėjas, pažemio vėjas.

пóзѐмный², -ая, -ое tręšimo (*mėsas*).

пóзѐр, -а pasipŭtėlis, pòzininkas, požuotojas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам pasipŭtėlė, požuotoja; **~ство**, -а pasipŭtimas, pozávimas.

пóзже 1. *bdv.* пóздний *aukšt. l.* vėlėsnis, paskėsnis; 2. *prv.* пóздно (*l. reikš.*) *aukšt. l.* vėliau, pasikiau.

пóзйроваáние, -я pozávimas; **~ть**, -рюю, -рюешь *eig.* 1. būti modeliu, požuoti; п. для портрета požuoti portretui; 2. *prk.* pŭstis, požuoti.

пóзитѝв, -а *tot.* pozitŭvas.

пóзитѝвийáзм, -а pozitŭvizmas; **~ст**, -а pozitŭvistas; **~стский**, -ая, -ое pozitŭvistinis.

пóзитѝвный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно pozitŭvus, pozitŭvinis; позитѝвное заявлѐние teigiamas pareiřkimas; п. отпечаток pozitŭvinis átspaudas.

пóзициóнный, -ая, -ое pozicinis, stóvjs vietoje; позициóнная воинá pozicinis káras.

пóзиция, -и pozicija; передовѝе позиции prieřakilės pozicijos; отстаивать свою позицию ginti sávo poziciją, póžiūrį.

пóзлаáтитѝ, -ащý, -атишь *įvk. pasen.* paáuksinti, paauksuoti; **~щáть**, -áю, -áешь *eig. pasen.* áuksinti, áuksuoti.

пóзлащý *žr.* позлатять.

пóзлитѝся, -лѝсь, -лѝшся *įvk. šnek.* papýkti (*kuri laiką*).

пóзнáбливаáние, -я šiuřpas, šiuřpulys, šiuřpis; **~ть**, -ает *eig. beasm. šnek.* šiuřpti, šalčiu, drėbuliui krėsti; šiuřpinti.

пóзнавáемáость, -и *m.* pažinumas, galimumas pažinti; **~ый**, -ая, -ое; -вáем, -а, -о pažinùs, galimas pažinti.

пóзнавáтельный, -ая, -ое pažiniminis, pažintinis, pažinimo.

пóзнавáть, -наю, -наешь *eig. žr.* познáть; **~ся**, -наѐтся *eig.* būti pažįstamam.

пóзнакóмѝть, -млю, -мишь *įvk.* suvėsti į pažintį, supažindinti, apsvėinti; **~ся**, -млюсь, -мишся *įvk.* sueiti į pažintį, pasipažinti, susipažinti, apsiřrti, pasižinti.

пóзнáние, -я 1. pažinimas; 2. *dgs.* žinios.

пóзнáть, -áю, -áешь *įvk.* 1. pažinti; išprásti; 2. iškėsti, pajusti, patirti; он познáл мнóго гóрý jis iškėntė, mātė daug vargo.

пóзнáю *žr.* познáть.

пóзнáю *žr.* познавáть.

пóзолóáта, -ы paáuksinimas, áukso sluoksnėlis; **~лѝть**, -лочý, -лотѝшь *įvk.* paauksuoti, paauksinti, áuksu aptraukti; **~ченный**, -ая, -ое (pa)-auksuotas, paáuksintas.

пóзолочý *žr.* позолотѝть.

пóзондйроваáть, -рюю, -рюешь *įvk.* 1. zondŭ išlirti, pazonduoti; 2. *prk.* patyrinėti, pazonduoti; п. возможность pazonduoti galimybės.

пóзóр, -а gėda, negarbė, neřlovė.

пóзóрить, -рю, -ришь *eig.* garbę, šlovę plėsti, teřsti, gėdą daryti, garbę žėminti, niėkinti; **~ся**,

-рюсь, -ришься *eig.* garbēs netēkti, gēdā užsi-
trāukti, apsiteřti.
позор||ище, -а 1. gėdingas reiřkinys, gėda; 2. *pasen.*
reginys; ~ный, -ая, -ое; -пен, -рна, -рно gėdin-
gas (*darbas*); žėminantis, teřřiantis garbė; по-
зорное пятно gėdos dėmė; п. поступок gėdingas,
žėminantis elgesys, pasielgimas.
позумѐнт, -а *rozumeėntas, galiėnas.*
позыв, -а pėtraukis, pėlinkis, nėras; у меня п. на
кашель manė ima kosulys; ~ать, -ает *eig. beams.*
řnek.: меня позываєт на рвоту manė traukia,
veřcia vėmti.
позывн||ой, -ая, -ое řaukiamasis, řaukimo; п. сиг-
нал řaukimo signālas; ~ые, -ых *dgs. dkt. (pvz.*
radio) řaukimo signālai.
позыбнуть, -нет *pvz. řnek.* nuřalti, nuřalvėti; цветы
позыбли gėlės nuřalo, řalna gėlės pakāndo.
поиграть, -аю, -аешь *pvz.* 1. pagriežti, pagrėti, pa-
skambinti; 2. palėřti; pažaisti.
поигрывать, -аю, -аешь *eig.* 1. tārpaus griežti, grėti,
skambinti; 2. lėřti, lořinėti; řaisti.
поиздержать, -ержу, -ержишь *pvz. řnek.* iřeikvėti,
iřlėisti (*pinigus*), iřbaigti (*atsargas*); ~ся, -ер-
жусь, -ержишься *pvz. řnek.* iřsieikvėti, iřsilėisti;
iřtuřtėti.
поизноситься, -носится *pvz. řnek.* nusineřioti, nusi-
dėvėti, nusivilkėti; nuslavėti.
пойлец, -льца *pasen.*: п. и кормилец maitintojas.
пойл||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам girdyklā
(*pvz. gyvulių*); ~ьник, -а girdytuvė (*pvz. ligo-*
niams); ~ьный, -ая, -ое girdomasis, girdymo.
поимѐн||о *prv.* pavardžiui, vardais; pavardėmis;
~ый, -ая, -ое vardū řaukiamas; vardinis (*pvz.*
sęrašas).
поименова||ние, -я iřvařdijimas; suskaičiāvimas;
~ть, -нью, -нүешь *pvz.* iřvařdyti, suminėti, su-
sakyti; iřskaičiūoti (*pvz. daiktus*).
поймка, -и pagavimas, sugavimas, nutvėrimas,
sučiupimas; pačiupimas, priciupimas.
поимущественный, -ая, -ое tuřto, pajamų (*mokes-*
tis).
поймщик, -а pagavėjas, nutvėrėjas; suėmėjas.
поинтересоваться, -суюсь, -сүешься *pvz.* pasido-
mėti.
поиск, -а 1. ieřkėjimas, ieřkynės, řniukřtinėjimas;
gāudymas, vaikymasis; stengimasis gāuti; в
поисках счастья lāimės beieřkant, lāimės besi-
vaikant; 2. *dgs. geol.* paieřkos.
поискать, -ищу, -ищешь *pvz.* paieřkėti; iřřniukř-
tinėti.
поиски, -ов *dgs. řr.* поиск (2 *reikř.*).
поискивать, -аю, -аешь *eig.* ieřkėti visuř, ieřkinėti,
řniukřtinėti.
поисковый, -ая, -ое ir поискový, -ая, -ое paieřkų;
поисковые работы paieřkų darbai.
пойстине *prv.* iř tiesų, tikrai, iř tikro, iř tikrųjų,
tiesā sakanť, teisingai řariant.
поистратить, -ачу, -атишь *pvz.* iřlėisti, iřeikvėti,
sunaudėti, suvartėti.
пойть, пою, поюшь *eig.* 1. girdyti, lākinti (*řunį,*
katę); 2. *prk.* drėkinti (*apie lietuį*), lāistyti.
пойшу *řr.* поискать.
пойло, -а (*galvijų*) buzā, gėralas, girdykla; (*řunuį*)
lākalas.

пойма, -ы; *dgs. kilm.* пойм salpā, užliejamā pėva,
žemāslėnis, užlaja.
поймать, -аю, -аешь *pvz.* sugāuti, sučiūpti, nutvėrti,
pagāuti, užklūpti; sužvėti (*žuviį*), suimti.
пойменный, -ая, -ое *řr.* поёмный.
пойнтер, -а pėinteris (*medžioklinis řuo*).
пойти, -йду, -йдёшь, -йдёт; *būt.* пошėl, -шла, -шло
pvz. 1. nueiti, eiti, iřeiti; он попросāлся и по-
шėl jis atsisvėikino iř nuėjo; п. в рėсти nueiti
iř sveiūs; трамвай тудā не пойдёт tramvajus
teĩ nevažiuos; это емų пойдёт на пользу tai
jām iřeis iř nauda, tai jām bus naudinga; пошėl
pasitraukl, nėřdinkis!, eik velniėr!; 2. pradėti,
imti, pasilėisti, patraukti; пошėl плясать pasilėi-
do řokti; пошли разговоры prasidėjo kalbos;
пошėl дождь pradėjo lyti; пошли слўхи ėmė
plisti, pasklido gandai, paėjo kalbos; у ребёнка
пошли зубы vaikui pradėjo dygti daĩtys; тем-
пература пойдёт на понижение temperatūra pra-
dės kristi; 3. (pri)tkti; эта шляпа вам пойдёт
ši skrybėlė jums tiks; 4.: п. замуж iřtekėti; она
за nerė не пойдёт ji už jė netekės, neis; 5. eiti,
stėti; п. в армию eiti iř kariuomenę; п. в меди-
цинский институт stėti iř medicinos institutā;
6. būti suvartėtam, sunaudėtam; это тряпье пойдёт
на бумāры řiė skudurai bus sunaudėti pė-
rieriui (*gaminiai*); 7.: п. на риск surizikūoti; п. на
жертву aukėtis; п. на все условия sutikti su
visomis sąlygomis; 8. он пошėl в мать jis at-
sigimė iř mėtinā; *řr.* идти.
пока 1. *jng.* kėl, ligi, iki kėl; п. жив буду kėl gy-
vas būsiu; подожди, п. я вернусь palāuk, ligi
ař grįřiu; пока я спал, пошėl дождь man be-
miėgant, pradėjo lyti; 2. *prv.* tuo tārpu, kol kās;
я п. посплю ař tuđ tārpu pamiegėsiu; ♦ п. (*at-*
siveikinant) lik sveikas!, likite sveikil!, viso lā-
bol!; п. что kol kās, tuo tārpu.
покадить, -ажу, -адішь *pvz. bařn.* pasmilkyti.
покажу¹ *řr.* покадить.
покажу² *řr.* показать; ~сь *řr.* показаться.
показ, -а 1. (pa)rėdymas; demonstrāvimas; wysta-
вить на п. iřstatyti pārodai; 2. *prk.* atvaizdāvi-
mas, pavaizdāvimas, parėdymas; п. советской
действительности в литературе tarýbinės tikrė-
vės atvaizdāvimas literatūroje.
показание, -я 1. paliūdijimas, parėdymas; показā-
ния современников āmžininkų liūdijimai; пока-
зāния свидетелей teis. liūdytojų parėdymai; ото-
брать показāния iřkvėsti, apklausti (*liūdytojų*);
показāния амперметра ampermėtro parėdymai;
2. *med.* indikācija.
показанный, -ая, -ое; показан, -а, -о 1. nurėdytas,
nustatytas, paskirtas; 2. parėdytas, demonstruo-
tas; 3. *med.* indikuėtas, lėistinas.
показатель, -я v. rodiklis; п. степені mat. lāips-
nio rodiklis; показатели культурного рėста kul-
tūrinio augimo rodikliai; ~ьный, -ая, -ое; -лен,
-льна, -льно 1. būdingas, charakteringas, tipin-
gas, tipiškas; п. признак būdingasis požymis;
2. vaizdingas, įsidėmetinas; 3. pavyzdinis, parė-
domasis; п. совхоз pavyzdinis, parėdomasis tarý-
binis ūkis; 4. parėdomasis; п. судебный процесс
parėdomoji teismo byla.

показáть, -кажy, -кажешь *юк.* 1. paródyti (*ranka, ženklais*), nuródyti; п. на летящий самолёт paródyti skreidantį lėktuvą; 2. išródyti, apródyti, paródyti, pademonstruoti; п. свой фотографи išródyti savo fotografijas; 3. pateikti, paródyti; п. свидетельство о рождении paródyti gimimo liudijimą; 4. parėikšti, paródyti; п. прекрасные знания paródyti puikiąs žinias; п. свою находчивость paródyti savo išradingumą; п. пример paródyti pavyzdį; 5. paliudyti, paaiškinti, paródyti; свидетели показали liudytojai parodė, paliudijo; 6. *šnek.* pamokyti, paródyti; я ему покажy! aš jam parodysiu!; **~ся**, -ажyсь, -ажешься *юк.* 1. pasiródyti; мне показáлось mán pasiróde; 2. sudunksóti, pasiródyti, pasimatyti; вдаль показáлись горы tolumoje sudunksójo kalnai; 3. kilti, pasirėikšti; в городе показáлась эпидемия miestė kilo epidemija; показáлся пот išmushė prakaitas; 4. atvykti, pasiródyti, ateiti; 5. *šnek.* patikti.

показнóй, -ая, -ое 1. paródomasis; pavyzdinis; išstatytas padorai; 2. išorinis, netikras; nuduotas, apsimetamas, apsimestinis; показная болезнь apsimestinė ligà.

показывáть, -аю, -аешь *eig.* 1. parodinėti, ródyti; 2. išrodinėti, rodinėti, demonstruoti; 3. liudyti, aiškinti; *žr.* показáть; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. ródytis, *žr.* показáться; 2. būti ródomam.

покалечить, -чу, -чишь *юк. šnek.* sužeisti; **~ся**, -чусь, -чишся *юк. šnek.* susižeisti.

покалывáть, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. *beasm.* pò truputį diegti, dáigyti, dýgčioti, dygsėti, dáigstyti, smelkti, smilksėti; мне в голове покалывáет mán galvą smelkia; начало п. в норé pradėjo kója diegti; 2. durti, dūrinėti, dūrstyti, badyti; п. булавкой badyti segtukų; 3. pamažū skáldyti, karóti, kirtinėti (*malkas*).

покалякáть, -аю, -аешь *юк. šnek.* pasišnekučiuoti, pasišnekėti, pasiplepėti.

покамест 1. *jng.* kól, kólei; 2. *prv.* kol kàs, tuo tårpu.

покапáть, -аю, -аешь *юк. šnek.* 1. palašėti, palaščióti (*pov. lietus*), palynóti; 2. užlašinti (*pov. vaistų*).

покапывáть¹, -аю, -аешь *eig.* kasinėti, pakàsti kieke, rauslióti, rausinėti.

покапывáть², -аю, -аешь *eig.* 1. *beasm.* lašnóti, laščióti, lynóti; 2. lašinti.

покарáть, -аю, -аешь *юк.* pabausti, nubausti.

покараулить, -лю, -лишь *юк.* 1. sargýboje pastovėti; 2. pasàugoti.

покармливать, -аю, -аешь *eig.* valgydinti, penėti, liudóti, šerti, šerinėti.

покатáть, -аю, -аешь *юк.* 1. paritinėti; paritinti, paraičioti, paridėnti; 2. pabrūžkuoti, pavolióti; 3. pavažinėti, pavėžinti; п. детėй pavėžinti vaikų; **~ся**, -аюсь, -аешься *юк.* pasivažinėti; п. на коньках пасиčiuоžinėti, pačiužinėti; п. на лóдке praláuкуoti, pasiirstyti; п. на велосипеде пасиваžinėti dviračiu; п. на лыжах pasilidinėti.

покатистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *žr.* покáтый.

покатýtъ, -ачy, -атишь *юк.* 1. nuristi, paritinti, paristi, nuritinti tolyn; 2. *šnek.* pasileisti važiuoti, išdumti, išdróžti, nudróžti, nuvažiuoti; **~ся**,

-ачyсь, -атишья *юк.* 1. nusiristi, nuriedėti, nuridėti; pradėti riedėti; шарик покáтился по столу kamuolėlis nuriedėjo stalų; слёзы покáтились по лицу ašaros pradėjo riedėti veidu; п. с горы ristas nuó káлно; ♦ п. сó смеху leipti, netvėrti juokais, prapliūpti juokais.

пока́то||м *prv. šnek.* nuolaidžiaí, nuotakiaí, nuožulniaí; nuolaidyn, nuotakyn; **~сть**, -и *m.* nuolaidumas, nuotakumas, nuožulnumas, nuokalmumas; nuotakumà, nuožulnumà, nuokalnė.

пока́тывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. vėžinti, važinėti; 2. ráičioti, ridinėti, ridėnti (*pov. akmenis*); **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* važinėti(s); ♦ п. сó смеху leipti juokais.

пока́тый, -ая, -ое; -át, -а, -о nuotakus, nuožulnus, pažulnus, nuokalnus.

покачáть, -аю, -аешь *юк.* 1. pasúpti, pasúpauti, pasúpúoti, paaukuoti (*kūdikį ant rankų*), palinguóti; 2. pasvyruóti, palinguóti, pakinknóti (*galva*); papúrtyti, pakratyti; 3. papumpúoti, pasiurbliuoti; **~ся**, -аюсь, -аешься *юк.* 1. pasisúpuoti, pasisúpti; 2. pasvyruóti (*pov. medis*).

пока́чивание, -я súpávimas, svyrávimas, krypávimas, lingávimas.

пока́чивать, -аю, -аешь *eig.* 1. súpuoti, súpauti, súpti, lingúoti, siúbúoti, pamažū svýrinti; 2. svýruoti, kinknóti, lingúoti, púrtyti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* svýruóti, svýrinėti, krypuóti, svýrduliuoti, šlitiniuoti; kabaruóti, karuliuoti, tiñtaluoti, lingúoti, siúbúoti; švyluoti (*pov. varpos, smilgos*).

покачнýть, -нý, -нěшь *юк.* pasvirinti, pasvirinti; paleñkti; **~ся**, -нýсь, -нěшья *юк.* 1. pasvirti, pasvyrėti, susvėrdėti; paliñkti, pavirsti; 2. *prk. šnek.* pašlyti, pablogėti, suprastėti; eró penytáция покачнýлась jó reputáция pašlijo.

покачý *žr.* покáтитъ; **~сь** *žr.* покáтиться.

пока́ш||ивать, -аю, -аешь *eig.* kósėti pò truputį, kosinėti, kriunėti, kósčioti, kriaukšėti; **~ять**, -ая, -яешь *юк.* pakósėti, pakriunėti.

пока́н||ие, -я atgailávimas, atgailà, apgailestávimas; ♦ отпустýtъ дýшу на п. palikti ramybėje; **~ный**, -ая, -ое atgailòs, atgailáujamas, atgailinis, argailávimó; пока́нная речь atgailáujamoji kalbà.

пока́нъ, -аюсь, -аешься *юк.* atgailà padaryti.

пока́таться, -аюсь, -аешься *юк. šnek.* atsilyginti, atsiteisti, atsiskaityti.

покивáть, -аю, -аешь *юк.* pamóti, pamojuoti; pakinknóti (*pov. galva*).

покидáть¹, -аю, -аешь *юк. šnek.* 1. numėtyti; išmėtyti, iššvaistyti; 2. pamėtyti, pasváidyti.

покидáть², -аю, -аешь *eig. žr.* покинуть.

поки́дывать, -аю, -аешь *eig.* mėtyti, sváidyti.

поки́нут||ый, -ая, -ое; -ут, -а, -о pámetas, užmestas, páliktas, aplėistas; užmirštas; **~ь**, -ну, -нěшь *юк.* palikti, aplėisti; п. родину išvýkti iš tėvynės; п. свой дом aplėisti, palikti savo namus; друзья́ меня поки́нули draugai manė pámetė; п. театр pasitraukti iš teatro; счастье поки́нуло нас láimė nusigrėžė nuó mūsų; сýлы меня́ поки́нули nebetekau jėgų, nusilpo mano jėgos; п. свой намерения atsisakýti savo ketinimų.

покипеть, -пйт *juk.* pavirti, pakunkuliuoti, pakūpėti;
покипятить, -ячү, -ятйшь *juk.* pavirinti, pavirti, duoti pakūpėti; **~ся**, -ячүсь, -ятйшься *juk.* 1. pavirti, pakunkuliuoti; 2. *prk. šnek.* pasikarščiūoti, paizgti.
покипачү *žr.* покипятить; **~сь** *žr.* покипятиться.
покладая: не п. рук nenulėisdamas raikų, išsijuošes, uoliai, nenuilstamai.
покладист||ость, -и *m.* nuolaidumas, būdo lengvumas, sukalbamumas; **~ый**, -ая, -ое; -ист, -а, -о nuolaidus, lengvo būdo, neįnoringas, sukalbamas, šūšnekamas.
покладү *žr.* покласть.
поклажа, -и 1. krovà, krovinyš, kroviniai; kraustuliai, mantà; bagažas; 2. *teis.* pasaugà, saugojimas.
покланяться, -яюсь, -яешься *juk.* nusileikti, nusileikiant prapašyti.
поклáсть, -адү, -адёшь; *būt.* -ál, -ála, -álo *juk.* sudėti, sudėlioti, sukráuti, pakráuti.
покл||евать, -люю, -люёшь *juk.* 1. palėsti; 2. pakapoti (*snapu*); 3. sulėsti; **~ёвывать**, -аю, -аешь *eig.* 1. lesnėti, lesinėti; 2. kapoti (*snapu*).
поклёп, -а *šnek.* apkalbà, šmeižtas, derklà.
поклёпши||к, -а *šmeižėjas, šmeižikas, raišytojas; ~ца*, -ы *šmeižėja, šmeižikė, raišytoja.*
поклйк||ать, -йчу, -йчешь *juk. šnek.* pašaukti, pakviesti, pavadinti; **~ивать**, -аю, -аешь *eig.* šūkauti, klūkauti, šaukti, rėkauti.
поклон, -а 1. nusilenkimas; класть поклны linkčioti; отвёсить кому-л. низкий п. *posen.* žemai nusileikti kám; 2. pasveikinimas, lābos diēnos; посылать кому п. siųsti kám pasveikinimą, labàs diēnàs; ◆ итй к кому-л. на п. (с поклоном) *pasen.* a) eiti kám parėikšti pagarbòs, kám nusileikti; b) nužėmintai, nuolankiai kà prašyti; **~ение**, -я áukštinimas, gārbstymas, gārbinimas, nusilenkimas.
поклониться, -онюсь, -онишься *juk.* 1. nusileikti, linktelėti, pasileikti; п. в нóги žemai nusileikti; 2. pasveikinti, pasilābinti.
поклон||ик, -а gerbėjas, gārbintojas; **~ица**, -ы gerbėja, gārbintoja.
поклонный, -ая, -ое *flk. poez.* nuolankūs, paklusnūs.
поклоняться, -яюсь, -яешься *eig.* áukštinti, gārbinti, šlovinti; garbstyti, didžiai gerbti.
поклою *žr.* поклевать.
покланүсь *žr.* поклáсться.
поклáсться, -янүсь, -янёшься; *būt.* -ялся, -лáсь, -лось *juk.* ápržadà duoti, prisiekti.
поковать, -кую, -куёшь *juk.* pakálti, pakáldinti, pakáustyti (*arklius*).
поков||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. kalimas; pakalimas, (pa)kástymas; 2. kalinis dirbinys; **~ывать**, -аю, -аешь *eig.* kalinėti, kalsnėti, káldinti, kástyti.
покобтаться, -бюсь, -бишься *eig.* 1. *pasen.* nejudamai gulėti, nejudėti; 2. *pasen.* ilsėtis (ramybėje), būti palaidotam; 3. (на чём) laikytis (*ant ko*), remtis (*kuo*); būti pagrįstam (*kuo*); здáние покобится на прочном фундаменте pástatas laikosi, stóvi ant tvirto pámato.

покобй, -я 1. rimtis, gymà, ramybė; абсолютный п. absoliuti rimtis; 2. átilsis, póilsis, atvangà; 3. *pasen.* kambarys; mėnė; sálė; приёмный п. (*ligoninės*) priėmimo kambarys, priimamasis.
покобни||к, -а numirėlis, veliōnis, negyvėlis; **~ца**, -ы numirėlė, veliōnė, negyvėlė; **~цкая**, -ой *dkl.* lavōninė; **~цкий**, -ая, -ое *šnek.* numirėliškas, negyvėliškas; у негó покобницкое лицó jō véidas kaip numirėlio.
покобный¹, -ая, -ое; -бөн, -бйна, -бйно 1. ramūs, taikūs (*pvz. būdas*), tylūs, romūs; покобная жизнь ramūs gyvėnimas; 2. *pasen.* patogūs; ◆ покобной нóчи labànaktis; будь покобн nesi-gūpink, bók ramūs.
покобный², -оро *dkl.* veliōnis; мой п. отёц mào veliōnis tėvas.
поколáчивать, -аю, -аешь *eig.* mušinėti, mušnóti, apkulti; bilsnóti, dūzgėnti; eró частённо поколáчивали jū dažnókai apkūldavo.
поколе *jng. šnek. pasen.* kól, ligi kól.
поколебáть, -лёблю, -лёблешь *juk.* 1. pajūdinti, sukrėsti, suvirpinti, sudrėbinti, išjūdinti; pasvirinti, paklibinti; 2. *prk.* išklibinti, pakifsti, paláužti, sukrėsti; п. увёренность pakifsti pasitikėjimą; **~ся**, -лёблюсь, -лёблешься *juk.* 1. susiūbuoti, susvyruoti, sujūdėti, pajūdėti; sudrėbėti; от удáра грóма поколебáлся дом nuð perkúno treksmo sudrėbėjo pāmas; 2. *prk.* pašlyti, palūžti, susilpnėti; 3. pasvyruoti, pasiūbuoti, pasviruliuoti, pasvėrdėti, pasvyrinėti; pašvytuoti.
поколёние, -я kartà, geitkartė, generācija.
поколёт, -ёю, -ёешь *juk. šnek.* išdvėsti, padvēsti, pastipti, išgaisti.
поколотить, -лочү, -лотишь *juk. šnek.* 1. primušti, apkulti, pribākinti, apdaužyti; 2. pabėlsti, padūzgėnti, padaužyti; 3. išdaužyti, sudaužyti, sukulti, sumušti; **~ся**, -лочүсь, -лотишься *juk. šnek.* 1. sudūžti; susidaužyti, susimušti; 2. apsidaužyti, apsitrinti.
поколёт¹, -колю, -кóлешь *juk.* 1. įsidūrti, pasi-dūrti; susibadyti; 2. nudiegti, sudiegti, nusmėlkti; 3. nudūrti, išbadyti (*apie žmones*).
поколёт², -колю, -кóлешь *juk.* 1. sukifsti, sukapoti (*malkas*), prakifsti, pakapoti (*malkų*); 2. pakifsti, pakapoti (*tam tikrą laiką*).
поколётсья¹, -колюсь, -кóлешься *juk. šnek.* susibadyti, įsidūrti (*keliose vietose*).
поколётсья², -кóлется *juk. šnek.* suskilti; sudūžti, susidaužyti.
поколочү *žr.* поколотить.
покомкать, -аю, -аешь *juk. šnek.* pamáigyti, pagniáužyti, paglámžyti.
покобчить, -чу, -чишь *juk.* 1. pabaigti, užbaigti, apsidirbti, apsidoroti; покóнчено baigta; 2. pribaigti, padaryti galà, likviduoti; ◆ п. с собóй galà pasidaryti, nusizudyti.
покопáть, -áю, -áешь *juk.* pakàsti, pakasinėti; **~ся**, -áюсь, -áеьсья *juk. šnek.* pasiraūsti, pasiknisti, pasikapstyti.
покопт||еть, -йт *juk.* parūkti, pasmilkiti; **~йтй**, -пчү, -птйшь *juk.* 1. aprūkyti, apsmilkyti, parūkyti, pasuodinti (*pvz. stiklą*); 2. parūkyti (*pvz. kumpį*).
покорёние, -я nukariāvimas, užkariāvimas, nugalėjimas, pajungimas, įveikimas.

покоритель, -я *v.* nukariáutojas, užkariáutojas; nugalėtojas; ♦ *p.* сердец *iron.*, *juok.* mōterų viliotojas, širdžių žavėtojas, širdžių pavergėjas, donžuānas; **~ница**, -ы nukariáutoja, nugalėtoja; *p.* сердец vūrų viliotoja, širdžių žavėtoja.

покорить¹, -рю, -ршишь *juok.* 1. nukariáuti, užkariáuti, nugalėti; pajūngti, pavėrgti; 2. *prk.* sužavėti, užvaldyti; учитель покорил сердца учеников mokytojas užvaldė savo mokinių širdis.

покорить², -рю, -ршишь *juok. šnek.* pabarti, papriekaištauti, paūdyti.

покориться, -рюсь, -ршусь *juok.* 1. pasidūoti; 2. paklusti, nusileikti; *p.* необходимости pasidūoti būtinūbei.

покормить, -ормлю, -бормишь *juok.* pavalgydinti, papenėti, pamaitinti; paliuōbti (*puz. gyvulių*), pašerti; **~ся**, -ормлюсь, -бормишся *juok.* pasimaitinti; užkasti, paválgyti.

покорнейш||е *prv. pasen.:* *p.* прошу nuolankiai prašau; **~ий**, -ая, -ее nuolankūs, nusizėminęs; ваш покорнейший слуга jūsų nusizėminęs tarnas.

покорн||о *prv.* nuolankiai, paklusniai, nužėmintai; *p.* благодарю nužėmintai dėkoju; **~ость**, -и *m.* nuolankūmas, paklusnūmas, klusnūmas; nusilenkimas, nusizėminimas, pasidavimas; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно nusileikęs, nuolankūs; nusizėminęs; pasidūodantis; ♦ слуга *p.!* *iron.* atsi-prašau, nesulauksi(те)!

покоробить, -блю, -бишь *juok. džen. beasm.* 1.: доску покоробило от сырости dėl drėgmės pėrsimetė, išliūko, susikreivino lentą; 2. *prk. šnek.* papiktinti, sukėlti pasibiaurėjimą, nesmagumą, supūrtyti, nemaloniai paveikti; **~ся**, -итя *juok.* susiriėsti, susimėsti, pėrsimėsti, susigaubti, susikreivinti, susikuprėti.

покорствовать, -твую, -твует *eig. pasen.* paklusniam, nuolankiam būti, nusileikti, žėmintis, nuolankauti.

покорять, -яю, -яешь *eig. žr.* покорить¹; **~ся**, -яюсь, -яесть *eig.* 1. leiktis, žėmintis, *žr.* покориться; 2. būti nukariáujamam, nugalimam, pajungiamam.

покос, -а 1. šienáujama pėvea; 2. šienapiūtė, šienautė, šienávimas.

покосить¹, -кошу, -кóсишь *juok.* 1. papiovėti, pašienauti; 2. nupriáuti, nušienauti.

покосить², -кошу, -косишь *juok.* iškleipti, iškreivinti; pažvaĩrinti (*akis*); **~ся**, -кошусь, -косишся *juok.* 1. sukrūpti, pakrūpti, pasvirtti, pašlyti, išklūpti, susimėsti, pėrsimėsti; 2. pažvaĩrakiuoti, paskersakiuoti, šnairai pažiūrėti, pašnairuoti, padėbčioti, dėbtelėti.

покосн||ик, -а *tarm.* šienpiovys; **~ый**, -ая, -ое šienáujamas (*puz. pėvea*); šienávimо (*laikas*).

покочевать, -чую, -чуеть *juok.* paklajóti; pasibasytýti.

покошú *žr.* покосить^{1, 2}; **~сь** *žr.* покоситься.

покрадú *žr.* покрасть.

покража, -и 1. *šnek.* vagystė, vogimas, arvogimas, pavogimas; 2. *pasen.* vōgtas daiktas.

покрая *žr.* покрасть.

покрап||ать, -аю, -аешь *ir* -плю, -плешь *juok.* palašnóti, palynóti; pašlakstýti; pašlaknóti, nudulkti;

~ывать, -ает *eig.* lašnóti, laščióti, lynóti, dulkti, gasėnti, šlaknóti.

покрáс||ить, -áшу, -áсишь *juok.* nudažýti, nuspaĩvinti; **~ка**, -и nudažymas, nuspaĩvinimas.

покрáснеть, -ею, -еешь *juok.* nuraũsti, paraũsti, nukaišti, apkaišti, išraũdonuoti, paraũdonuoti.

покрáсоваться, -суюсь, -суеться *juok. šnek.* papuikauti, pasigražiuoti.

покрасть, -адý, -адешь; *būt.* -áл, -а, -о *juok.* išvōgti, pavōgti.

покракмáлить, -лю, -лишь *juok.* pakrakmōlyti, sukrakmōlyti, iškrakmōlyti.

покрашú *žr.* покрасить.

покрепиться, -плюсь, -пийшся *juok.* pasistiprinti, užvalgyti.

покривить, -влó, -вишь *juok.* iškreivinti, iškleipti; ♦ *p.* душой prieš savo sąžinę pasielgti; paveidmainiauti; **~ся**, -влюсь, -вишся *juok.* iškrūpti, sukrūpti, pakrūpti.

покривляться, -яюсь, -яесть *juok. šnek.* pasikraipýti.

пóкрик, -а rėksmas, šókvimas.

покрíкивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* rėkauti, šókauiti, šákčioti, šókaloti.

покритиковáть, -кую, -куеть *juok.* pakritikuoti, iškritikuoti.

покричáть, -чý, -чйшь *juok.* 1. parėkti, parėkauti, pašókauiti, pašákaloti; 2. pašáukti.

покрóв¹, -а 1. dangà, daĩgalas, ūždanga, apdangà, apdengtė, āpgaubas, āpgaubtė, aptiestūvas, skraistė; 2. dangà, viršutinis slóoksnis; растительный *p.* augalinė dangà; кожный *p.* óda, ódos dangà; 3. lúobas, kiáutas; 4. *prk.* užtarimas, prieglobstis; priedanga; под покрóвом родителей tėvų prieglobstyje; под покрóвом нóчи nakties priedangoje; 5. *žemd.* antšėlis.

покрóв², -а *bažn. šv.* panėlės užtarytojos šventė.

покрóвитель, -я *v.* globėjas, užtarėjas, užtarytojas, globotojas, pãtronas; **~ница**, -ы globėja, užtarėja, užtarytoja; **~ственный**, -ая, -ое 1. globėjiskas, globėjo; покрóвительственное отношение globėjiskas elgimasis; 2. globojamas, glóbiamas; apsauginis, protėkinis; покрóвительственная система *ekon.* globos sistema, protekcionizmas; покрóвительственная окраска *zool.* apsauginė, slepiamoji spalva.

покрóвительство, -а 1. globà, globojimas, priegloba, užtartis, užtarimas; общество покрóвительства животным *pasen.* gyvulių globos draugija; 2. protegavimas, protėkija; palaikymas; **~вать**, -твую, -твуеть *eig.* 1. globóti, užtariti; 2. proteguoti, palaikyti.

покрóвный, -ая, -ое dangos, dengiamasis; užden-giamasis, užklojamasis; покрóвные растения *žemd.* antšėliniai augalai.

покрóить, -ою, -ойшь *juok.* 1. *šnek.* sukirpti; 2. pakirpti kiek, pakarpýti.

покрóй, -я sukirpimas (*drabužių*), fasdnas; ♦ все на один *p.* visi vienòs rūšies, tó pat kurpãlio; человек старинного покрóя senóviškas, senų laikų žmogus.

покрó||ма, -ы, **~мка**, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам áudinio kraštelis, pakraštys.

покропить, -плю, -пишь *юк.* pašlakstyti, pašlākinti.

покрошить, -ошү, -ошишь *юк.* patrūpinti, pagūrinti, pakrūšti, įtrūpinti; sutrūpinti, sugūrinti; п. булки для голубей patrūpinti balañdziams pyrago.

покрою *жр.* покрыйте.

покрою *жр.* покрыйте.

покругл||еть, -ёю, -ёешь *юк. šnek.* apskritesniām pasidarūyti, suarpvalėti; **||ить**, -лю, -лишь *юк.* apskritėsnį padarūyti, suarpvalinti.

покружить, -ужү, -ужишь иг -ужийшь *юк.* pasisukinėti; aplink apėiti, apsukti rātą; **||ся**, -ужьсь, -ужишьсь иг -ужийсьсь *юк.* pasūkuruioti, pasisukioti, pasisukinėti; п. по окрестностям pavaiškėti, pasisukioti pō apylinkes.

покрунеть, -ёю, -ёешь *юк. šnek.* sustambėti, pastambėti; sustorėti.

покрутить, -учү, -үтишь *юк.* pasukti, pasukinėti, pasukalioti; paraityti; **||ся**, -учьсь, -үтишьсь *юк.* pasisukti, pasisukinėti, pasisukioti.

покручивать, -аю, -аешь *еиг.* sukinėti, sukioti, sukalioti; raityti (*plaukus, usus*).

покручиниться, -нюсь, -нишьсь *юк. poez.* pasisieoti, pasielvartauti, pasigraūti.

покручу *жр.* покрутите; **||сь** *жр.* покрутитесь.

покрывало, -а 1. apdangalas, apdengtė, apties-tūvas, aptiesalas, užtiesalas; lovātiesė, apklotas; šygas; 2. šydas, skraistė, skarā.

покрывать, -аю, -аешь *еиг.* 1. apdenginėti, uždenginėti, dangstyti, užvožinėti, užtiesinėti, užklojinti, apklojinti; apklostinėti, užklėstinėti, apkłėstinėti, apgobinėti, apgaubinėti, gaubstyti; 4. deñgti, stiegti (*stogą*); 3. slopinti, stelbti; 4. deñgti (*išlaidas*), padenginėti, mokėti (*skolas*); 5. slėpti (*puz. vagystę*), slapstyti; 6. mūšti, kirsti (*kortą*); 7. *spec.* kegti, vaisinti (*patele*); **||ся**, -аюсь, -аешьсь *еиг.* 1. deñgtis, klōtis, gaubtis, klėstis; 2. būti dengiamam, apklojamam, užtiesiamam, užvožiamam; būti slopinamam, stelbiamam; būti kertamam (*apie kortas*); būti apvaisinamam.

покрытис, -я 1. apdengimas; užklojimas, uždengimas; 2. *stat.* denginys; dengimas; 3. dangā; apdengimas; дорожное п. kelio dangā; п. откосов slaitų padengimas, velenāvimas; 4. apmokėjimas (*skolų*); (*deficitų*) padengimas; п. расходов iš-laidų padengimas; 5. (*gyvulių*) kergimas, apvaisinimas; 6. nuslėpimas, neišdavimas; 7. nuva-žiāvimas, sukorimas (*atstumo*).

покрытосем||янные, -ых иг **||енные**, -ых *dgs. dkt. bot.* gaubtasėkliai, Angiospermae.

покрыть, -рюю, -роешь *юк.* 1. apdeñgti, uždeñgti (*puz. langą*); apkloti, užkloti (*puz. lovą*); apkłōstyti, apkłėsti, apkłėstyti, apgōbti, apgaubti, apgaubstyti, užtiesti (*puz. staltiesę*); užvožti (*puz. indą*); išklōti (*puz. grindis linoleumu*); 2. nusėti, pužerti; nebo pokryto звёздами dangūs žvaigždėmis nusėtas; 3. uždeñgti, apdeñgti, nustiegti (*stogą*); 4. *prk.* nustelbti, nuslopinti, užtreñkti, pridūlinti; 5. padėngti (*išlaidas*), išmokėti (*skolas*), apmokėti; 6. paslėpti, nuslėpti (*puz. vagystę*); neišduoti (*puz. bendrininko*); 7. (*atstumą*) nueiti, nuvažiuoti, nuplaukti, nuskristi, sukarti, įveikti; п. сто километров sukarti, įveikti šimtą

kilometrų; 8. numūšti, nukirsti (*kortą*); 9. *šnek.* iškritikuoti, išbarti; 10. *spec.* apvaisinti (*patele*), sukegti; **||** п. себя славою įgyti, nusipelnūti šlovę; **||ся**, -рююсь, -роешьсь *юк.* 1. apsideñgti, užsiklōti, apsiklōti, apsigaubti, apsikłėsti; 2. už-plūkti (*vandeniu*); 3. apsitraukti, apsisvalkstyti; nebo pokrylosь тучами dangūs apsitraukė, apsisvalkstė debesimis; п. травой apžolėti; тропинка **покрылась** листьями takėlis apkrito lāpais; река **покрылась** льдом ūpė užšalo, ūpė užsigrin-dė ledū; лицо **покрылось** румянцем vėida pūtvieskė raudōnis; п. снегом apsnigti; п. росой aprasōti; п. мхом apsamānoti; п. плесенью armūōti; п. иеем apšarmōti.

покрышка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. dañgtis, dangtėlis, uždangalas, añtvožas, viršus, viršėlis, apvožas, dūgnas, dugnėlis, deng-tūvas; 2. aptraukalas, užvalkalas, apdangā, apmaūtas; apmaūtė; 3. padangā (*automobilio, dviračio*); **||** чтоб тебе ни дна ни покрышки! kād tavė plėnė!

покры||ать, -аю, -аешь *юк. šnek.* pakvarksėti, pakvarkti, pakvaksėti (*apie antis*); **||ивать**, -аю, -аешь *еиг. šnek.* 1. (*apie antis*) kvarksėti, kvarkčioti, kvarkti; 2. *prk.* krenkšėti, krenksėti (*puz. reiškiant pasitenkinimą*).

покрыхтеть, -хчү, -хтйшь *юк. šnek.* pakrenkšėti, pakriunėti, pakriaukšėti, pakriogūoti.

покуда *жр.* пока.

покуковать, -укүет *юк.* pakukuoti.

покупатель, -я *в.* pirkėjas; **||ница**, -ы pirkėja; **||ный**, -ая, -ое perkamasis; покупательная спо-собность perkamōji galiā, įperkamūmas; **||ский**, -ая, -ое pirkėjo, pirkėjų; покупательская конфе-ренция pirkėjų konferencija.

покупать¹, -аю, -аешь *еиг.* 1. pirkti, pirkioti, pirkinėti; 2. papirkinėti, papirkti.

покупать², -аю, -аешь *юк.* pamāudyti, išmāudyti, išpraūsti, paplukdyti; **||ся**, -аюсь, -аешьсь *юк.* pasimāudyti, pasipūškinti.

покуп||ка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам 1. pirkinys, pirktas daiktas, израсходоваться на по-купки prasiptirkti; 2. (nu)pirkimas; **||ной**, -ая, -бе 1. perkamasis; 2. pirktinis (*daiktas*).

покупш||к, -а *pasen. жр.* покупатель; **||ца**, -ы *pasen. жр.* покупательница.

покур||ивать, -аю, -аешь *еиг.* rūkyti iš lėto (*puz. papirosus*), papsėti, traukti (*pypkę*); smilkyti; **||ить**, -урю, -үришь *юк.* parūkyti; pasmilkyti.

покусать, -аю, -аешь *юк.* sukāndžioti, apkāndžioti; aprieti.

покуситься, -ушүсь, -усйшьсь *юк.* pasikėsinti, užsikėsėti, užsimōti (*ką piktą daryti*).

покусывать, -аю, -аешь *еиг. šnek.* kāndžioti, kan-dinėti, kāsnoti.

покутить, -учү, -үтишь *юк. šnek.* paūžauti, palė-bauti.

покушать, -аю, -аешь *юк.* 1. pa(si)vālgyti, pasi-sōtinti; 2. *šnek.* išgerti, atsigerti (*puz. arbatos*).

покуш||аться, -аюсь, -аешьсь *еиг.* kėsinti, kėsauti, sāikstyti; **||ение**, -я pasikėsinimas, kėsinimasis, užsimojimas.

покушусь, *жр.* покусьтись.

покую *жр.* поковать.

пол¹, -а, о по́ле, на по́лу; *dgs.* -ы́, -ов *grīndys*, *grīndos*, *asla*, *laītas*; глиняный п. *asla*; паркетный пол *parkētīnēs grīndys*.

пол², -а; *dgs.* по́лы, -ов *lytis*; мужской п. *výriškoji lytis*; здесь собрался женский п. *čīa susirīnko (tik) motērys*; ♦ слабый п. *silpnóji lytis (apie moteris)*; прекрасный п. *gražioji lytis (moteris)*.

пол... ир пол- *pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiškianti „pūsė“, pvz. полвóза pūsė vežimo, полгóда pūsė metų; п.-яблока pūsė obuolio.*

полá, -ы *skveīnas, spraīnas*.

пола́вливать, -аю, -аешь *eig.* *gáudyti pō trūputi, gaudinėti*.

полагáть, -áю, -áешь *eig.* 1. *manýti, galvóti, dīngoti, taīti (ėsant), laikýti, spėti, spēlióti, prilėisti, manýti ėsant gálima*; как вы полагáете? *kaip jūs galvójate?*; надо п. *tur būt, tikriausiai*; 2. *pasen. darýti; dėti; п. начало чему-л. pradėti ká, dúoti pradžią kám; п. основу dėti pámatus; ~ся, -áюсь, -áешься eig.* 1. *pasikliáuti, pasitikėti, atsidėti*; 2. *-áется priderėti, priklausýti, reikėti*; сколько полагáется? *kiek reikia (pvz. mokėti)?*; здесь курить не полагáется *čīa rūkýti nėra*.

пола́дить, -áжу, -áдишь *įvk. šnek. susitáikinti, susigėrinti, susiklausýti, susitaīti; sutvarkýti, pataisýti (pvz. reikalą).*

пола́жу¹ *žr. пола́дить.*

пола́жу² *žr. пола́знить.*

пола́з|ать, -аю, -аешь *įvk., ~ить, -áжу, -áишь įvk. šnek.* 1. *palándžioti, palandýti*; 2. *paláipioti (pvz. po medžius).*

полакировáть, -рýю, -рýешь *įvk. nulakúoti, palakúoti*.

пола́комиться, -млюсь, -мишсь *įvk. pasmaguriáuti, pasmalizíáuti, paskanlizíáuti, pasigardžíuóti, pasiskáninti*.

пола́мывать, -аю, -аешь *eig.* *gėlti, skaudėti (pvz. kaulus, sąnarius).*

поласкáть, -áю, -áешь *įvk. paglamonėti, pamylóti, paglosnióti, priglaubti; ~ся, -áюсь, -áешься įvk. pasimėilinti, pasimylóti, pasišlaistýti*.

пола́ти, -ей *dgs. (lentiniai) gul̃tai; plaūtai (pirtyje).*

пола́ять, -áю, -áешь *įvk. palóti, paamsėti; ~ся, -áюсь, -áешься įvk. šnek. pasirieti, pasiplústi, išsiplústi*.

полба, -ы *bot. speltà, Triticum spelta*.

полбе́ды *eina tariniu šnek. pūsė bėdės, mažà bėdà, nè taip blōga, nè taip baisù.*

полвéка, *kilm. полувéка v. pūsė amžiaus, pūsamžis*.

полгóда, *kilm. полугóда v. pūsmetis*.

полгóря *žr. полбе́ды*.

полд|ень, *kilm. полýдня ир полд́ня; dgs. полд́ни, полд́ен* 1. *vidúdienis, vidúrdienis, dienóvidis, pusiaúdienis; pėrietė; после полýдня пошл̃й ко-сй̃ть por̃iēt išėjo šienáuti; пėред полýднем ш̃ел дожд̃ь priēš pietus lijo; жаркий п. karštà pėrietė*; 2. *poez. pasen. piētūs (šalis); ~невный, -ая, -ое vidúdienio, dienóvidžio*.

полд́ни|к, -а *priešpiečiai; pūsdieniai, pavakariai; ~чать, -аю, -аешь eig. šnek. priešpiečius válgyti, priešpiečiáuti; pūsdieniáuti, pavakariáuti*.

полдóроги *m. pusiaúkelė; на полдóроге pusiaúkelėje*.

полд́южины *m. pūstuzinis, pūsė tūzino*.

по́ле, -я; *dgs. -я́, -ей* 1. *laūkas; dirbamà žemė, žemės skl̃ypas; п. под páром pūdymas, pūdymaujantis laūkas; вспáханное п. arimas; ячмѣнное п. miēzių skl̃ypas, laūkas*; 2. *dgs. pakrašt̃ys, atbrai-là, br̃yiai (pvz. skrybėlės), krāštas; paraštė (pvz. rankraščio)*; 3. *zonà, laūkas; земное магн̃итное п. žemės magnėtinis laūkas; п. дóпуска tech. tolerāncijos zonà*; 4. *aikštė; лётное п. skridimo aikštė*; 5. *fōnas, pagrindas, dūgnas; рóлубь на золотом по́ле balañdis auksiniame fonė*; 6. *prk. sritis, sferà, rātas, dirvà; aplinkà; п. д́ятельности veikl̃os sritis, sferà*; ♦ *п. б́рани (сраж́ения, б́й-вы) mūšio, kaut̃ynių laūkas; п. з́рения akira-tis*.

полева́ть, -л́юю, -л́юешь *eig. pasen. tarm. medžióti*.

полеве́||ние, -я *polit. sukairėjimas; ~ть, -ею, -еешь įvk. polit. sukairėti*.

полев́ица, -ы *bot. smilga, Agrostis*.

полёвка, -и; *dgs. kilm. -вок, naud. -вкам zool. pelėnas, Microtus arvalis*.

полевóд, -а *laukininkas, laukininkystės specialistas; ~ство, -а laukininkystė; ~ческий, -ая, -ое laukininkystės; полевóдческая брига́да laukininkystės brigadà*.

полевóй¹, -áя, -о́е *laūko, laukinis, diřvinis; полев́ые рабóты laūko darbai; полев́ая мышь laukinė pelė*.

полевóй², -áя, -о́е *kar. laūko, frōnto, káro, karinis; полев́ая почта laūko, frōnto paštas; п. суд káro laūko teismas*.

полёг *žr. полечь*.

полегá||есть, -и *m. žemd. palinkimas išgul̃ti (apie javus); ~ние, -я išvirtimas, išgul̃imas (pvz. rugių); išgul̃os; ~ть, -áет, -áем, -áете eig. išgul̃ti (apie javus)*.

полеѓлый, -ая, -ое išviřtes, išgūl̃ęs; п. ов̃ес išgūlsios ávižos.

полегóньку *prv. šnek. palengvėlė, pamažėliais, pamažù, iš lengvo, palengvà*.

полегчáть, -áет *įvk. palengvėti, pagerėti, atsilėisti, atslúgti, aprimti; больно́му под в́ечер полегчáло ligónis į vákara pagerėjo, ligóniui į vákara palengvėjo; боль полегчáла skausmas atslūgo, skausmai aprimo*.

полеѓче 1. *bdv. lengvėsnis*; 2. *prv. lengviaù*.

пол|ежáть, -жý, -ж́ишь *įvk. pagulėti, pasistovėti, atsisovėti; ~еживать, -аю, -аешь eig. šnek. gul̃inėti; он всё ещ̃е пол̃еживае̃т, не выходит на рабóту jis dár vis gul̃inėja, į darbà neina*.

полезащ́итный, -ая, -ое *laukų apsauginis, laukų apsaugojimo, laukų apsaugós; пóлосы полезащ́итных насажд́ений laukų apsaugós sodinių, želdinių juostos*.

полёз||ость, -и *m. naudingumas, vertingumas; pravartumas, tinkamumas; ~ый, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно naudingas, vertingas, pravartūs, tinkamas, priderantis; полёзная пи́ща naudingas maistas; полёзная плóщадь дóма naudingasis nàmo plótas; п. сов̃ет vertingas patarimas*.

полéзть, -зу, -зешь; *būt.* -лэз, -ла, -ло *ivk.* 1. lip̃ti, kártis, sliuógti, užlip̃ti, įlip̃ti, įkópti, palyp̃ėti; (i)lip̃sti; (i)smũkti; kabintis, kib̃ti; п. с рука̃ми в карма̃ны (su)kišti rankás į kišeñs; п. на дé-рево sliuógti, kártis į mēd̃i; полéзай! lip̃ski, lip̃ki; 2. prad̃ėti kristi, im̃ti smũkti; полéзли во́лосы ėm̃e smũkti, kristi plaukaĩ.

полелéять, -лелéю, -лелéешь *ivk.* papuóselėti.

полемизíровать, -рую, -руешь *eig.* polemizũoti, giñčytis.

полém||ика, -и *polémika*, giñčas (*puz. spaudoje, susirinkime*); **~йст**, -а *polemistas*, giñčininkas, polemizũotojas; **~йстка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *polemistė*, giñčininkė.

полемич||еский, -ая, -ое *polėminis*, *polemizũojantis*; *polėmiškas*; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *polėmiškas*.

полендвйца, -ы *kul. rūkyta kiaulės nugarinė, filė.*

полéниваться, -аюсь, -аешься *eig. šnek. pritingėti. pritingti, vāngstyti.*

поленика, -и *bot. šiaurinė aviėtė, Rubus orcticus.*

по-лéнински *prv. lėniniškai, kaip Lėninas.*

полени́ться, -еню́сь, -éнишься *ivk. patingėti, patingti.*

полéни́ца, -ы *málkų krūsnis, krūvā, rietuvė, málkų sienėlė.*

полéно, -а; *dgs. -ня, -нэв pliauskā.*

полесóвщик, -а *tarm. eigulys, gĩrios prĩveizdas.*

полéсье, -я *raistas.*

полёт, -а 1. skrýdis, skridimas, lėkis; 2. *prk. pólėkis*; п. мы́слей minčių pólėkis, lėkis; ♦ с птй́чьего полёта iš paũkščių perspektĩvos, iš aukštum̃os.

полет||ать, -аю, -аешь *ivk. paskraidyti, paskrajoti, palekioti; ~еть*, -ечý, -етйшь *ivk.* 1. skristi, išskristi, išlėkti, nuskristi, nulėkti, palėkti; 2. nukurti, nudumti; 3. nugrioti žem̃en, nudardėti, nukristi, iškristi, nuvirsti; 4. *prk. pabirti, pasipilti; полетéли йскры pasipýlė žfežirbos.*

полётный, -ая, -ое *skridimo, skraidymo.*

полéнивать, -аю, -аешь *eig. gýdyti rėtkarčiais; ~ся*, -аюсь, -аешься *eig. gýdytis.*

полечйть, -ечý, -éнишь *ivk.* 1. pagýdyti kurį laĩkā; 2. sugýdyti, pagýdyti, išgýdyti; **~ся**, -ечýсь, -éчишься *ivk. pasigýdyti kurį laĩkā; išsigýdyti.*

полечý¹ *žr. полететь.*

полечý² *žр. полечйть.*

полéчь, -ля́жет, -ля́жем, -ля́жере, -ля́гют; *būt.* -лэг, -глá, -гло *ivk.* 1. šnek. sugulti, sumigti; 2. išvėrtėti, išgulti; пóсле лй́вня пшени́ца полегла p̃o liúties kviečiaĩ išgulė; 3. žúti kovoјė, búti nukautám.

полéшко, -а *šnek. pliauskėlė; pagalėlis.*

полжй́зни *nkt. pùsė gyvėnimo.*

пóлза||ние, -я 1. rop̃ojimas, rėplinėjimas, rėpliójimas, šliaužiojimas; 2. *prk. šnek. žėminimasis, pataikávimas, šliaužiojimas; ~ть*, -аю, -аешь *eig.* 1. rėplioti, rėplinėti, rop̃oti, ropinėti, šliaužioti; 2. *prk. šnek. žėmintis, puldinėti, šliaužioti.*

ползкóм *prv. rop(l)óm, rėplom̃is, šliaužtė, kėturpėščia.*

ползтй́, -зý, -зэшь; *būt.* полз, -лá, -лó *eig.* 1. rėplioti, ropinėti, rop̃oti, čiaužti, šliaužti, šliaužti, sliuógti, sliuógti, rėplinti, lėrvinti; 2. driektis, vijotis (*apie augalus*); 3. sklýsti (*puz. medus*),

sliñkti; 4. *prk. smũkti, tižti, lėistis (apie audinį); 5. prk. dālinti, kiūtinti, spūdinti, vėžlinti; 6. prk. skl̃isti, pl̃isti; šta vєсть полз̃ēt no rop̃ody ši žiñià pliñta miestė; 7. byrėti, irti, griūti (puz. siena).*

ползýн, -á 1. *šnek. čiuožl̃ys, šliaužikas, rėpl̃ys, šliaužūnas; 2. rop̃l̃ys, šliužas, šliaužikas; 3. tech. šliaužiklis; п. прёсса прёсо plūnžeris; ~ók, -нкá* 1. *šnek. čiuožl̃ys, ropinėtojas (apie mažus vaik̃us); 2. tech. šliaužiklis.*

ползýч||есть, -и *m.* 1. *tech. valkšnūmas; 2. geol. slankūmas; ~ий*, -ая, -ее 1. šliaužiantis, rop̃ojantis; 2. driekūs, padriek̃es, šliaužiantis (*apie augal̃ą*).

полй́в, -а *žр. полй́вка.*

полй́ва, -ы *glazūrā.*

полива́ль||ный, -ая, -ое *žр. поли́вочный; ~щик*, -а (*pa*)láistytojas.

полива́ть, -аю, -аешь *eig. láistyti, laistinėti, láisčioti; ~ся*, -аюсь, -аешься *eig. apsilaistinėti, láistyti.*

полив||ка, -и *láistymas, paláistymas; apláistymas; ~ной*, -ая, -о́е *láistomasis; поливные поля láistom̃ieji laukai; поливное землédėlie láistom̃oji žemdirb̃ystė; ~очный*, -ая, -о́е *láistomasis, láistymo.*

полига́мия, -и *poligāmija, daugpatystė.*

полиглóт, -а *poliglótas.*

полигон, -а *kar. poligónas; šaudyklā; ~ный*, -ая, -о́е *poligòno.*

полиграф||йст, -а *poligrāfininkas; ~йческий*, -ая, -о́е *poligrāfinis, poligrāfijos; ~йя*, -и *poligrāfija.*

полиза́ть, -лижý, -лижешь *ivk. palaižýti.*

поликлй́н||ика, -и *polikl̃inika; ~йческий*, -ая, -о́е *polikl̃inikos, polikl̃inikinis.*

поликовáть, -күю, -күешь *ivk. padžiúgauti, patriumfũoti.*

полиме́ры, -ов *dgs. polimėrai.*

полиновáть, -нүю, -нүешь *ivk. išliniũoti, suliniũoti.*

полинья||лый, -ая, -о́е *šnek. nublũk̃es, nusišėres, nušũtes; ~ть*, -аю, -аешь *ivk. nublũkti, nublañkti, nušũsti, nusišerti.*

полиномиéлит, -а *med. poliomiellitas, vaik̃ų paralyžius.*

поли́п, -а 1. *zool. polipas; 2. med. polipas (auglys, navikas).*

полирова́||ние, -я *polirāvimas; ~ть*, -рýю, -рýешь *eig. polirũoti, glũdinti, žvilginti, svidinti, politũrũoti.*

полиро́в||ка, -и *polirāvimas, svidinimas, blizginimas; ~очный*, -ая, -о́е *polirāvimo, svidinimo, polirũojamasis; ~щик*, -а *žvilgintojas, polirũotojas, svidintojas, glũdintojas.*

пóлис, -а *pòlisas, draudimo liũdijimas, pažymėjimas.*

полисилика́т, -а *polisilikātas.*

пóлисный, -ая, -о́е *pòliso, pòlisinis.*

полиспа́ст, -а *tech. skryščiai.*

полиста́ть, -аю, -аешь *ivk. pavartýti, pasklaidýti (puz. knyga).*

поли́стный, -ая, -о́е 1. pagal lap̃us skaičiuojamas; 2. pagal lank̃us skaičiuojamas, palank̃anis (*puz. autorinis honoraras*).

полит... pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiškianti „politinis“, pvz.: политбесѣда politinis pašnekesys; политучѣба politinis mokymas.

политбюро *nkt.* (политическое бюро) politinis biuras, politbiuras.

политграмота, -ы (политическая грамота) pradinis politinis mokslas, politinis švietimas, lavinimas.

политеизм, -а daugiadienvystė, politeizmas.

политехнизация, -и politėchninimas, politėchnizacija (pvz. mokyklos).

политехник, -а *šnek.* politėchnikas (studentas, inžinierius).

политехникум, -а politėchnikumas, vidurinė politėchnikos mokykla; **~ический**, -ая, -ое politėchninis, politėchnikos; политехническое училище politėchnikos mokykla; у него политехническое образование jis išėjęs, baigęs politėchninius mokslus, jis turi politėchninį išsilavinimą.

политзаключенный, -оро *dkt.* (политический заключенный) politinis kalinys, politikalinys.

политзанятие, -я politinis mokymas(is), lavinimas(is).

политик, -а 1. politikas; 2. *prk. šnek.* apsuksruðlis, diplomatas; **~а**, -и politika; заниматься политической политikuoti.

политикан, -а politikantas, politikieriūs; **~ить**, -ню, -нишь *eig. pasen. žr.* политиканствовать; **~ский**, -ая, -ое politikieriavimo, politikieriškas.

политиканство, -а politikieriavimas, politikavimas; politikieriškumas; **~вать**, -твую, -твуешь *eig.* politikieriauti.

политинформация, -и (политическая информация) politinė informacija.

политический, -ая, -ое politinis; politiškas; politikos; политические вопросы politiniai, politikos klausimai; п. діятель politinis veikėjas; политическая экономия politinė ekonomija.

политичный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. diplomatiškas, apdairus, įžvalgus; 2. taktingas, taktiškas.

политкружок, -жкá (политический кружок) politinis ratelis (pvz. marksizmui-leninizmui studijuoti).

политотдел, -а (политический отдел) politinis skyrius.

политпросвѣт, -а (политическое просвещение) 1. politinis lavinimas, švietimas; 2. politinio švietimo organas.

политработ||а, -ы (политическая работа) politinis lavinimas; **~ник**, -а (политический работник) politinis darbuotojas.

политрук, -а (политический руководитель) politvadovas, politinis vadovas (pvz. kariniame dalinyje).

политура, -ы politūra.

полит||учѣба, -ы (политическая учѣба) politinis (ar)mokymas; **~школа**, -ы (политическая школа) politinė mokykla.

полить, -лью, -льешь; *būt.* pólil ir -лйл, -лá, pólilo ir -лйло *juk.* 1. paláistyti, apláistyti, palfeti (pvz. agurkus); 2. pradėti lýti, lynóti; palýti, palynóti; **~ся**, -люсь, -льешься; *būt.* -йлся ir -ился, -лáсь, -лóсь ir -йлось *juk.* 1. apsilieti, ar-

sipilti; 2. pradėti lýti, lynóti; 3. *prk. šnek.* pabirti, pasipilti; полились вопросы pasipylė klausimai. **политэкономия**, -и (политическая экономия) politinė ekonomija.

политэмигрант, -а (политический эмигрант) politinis emigrantas.

полихромия, -и *archit.* spalvingumas, polichromija.

полицеймейстер, -а *pasen.* policijos viršininkas, policmeisteris.

полицейский, -ая, -ое 1. policinis, policijos; п. участок *burž.* policijos nuovada; полицейское управление policijos valdyba; полицейское государство policinė valstybė; 2. -oro *dkt.* policininkas; **~иция**, -и policija; **~ицмейстер**, -а *žr.* полицеймейстер.

поличное, -ого *dkt.* поймать (захватить) с поличным teis. sugauti su daiktinių įkalčiu, sugauti nusikaltimo vietoje.

полишинель, -я 1. *tea.* polišinėlis; 2. *prk.* juokdarys, pajācas; pamáiva; ♦ сепрѣт полишинеля vieša paslaptis.

полк, -á 1. *kar.* pulkas; пехотный п. pėstininkų pulkas; стрелковый п. šaulių pulkas; 2. *dgs.* kariuomenė, pulkai; 3. *prk.* daugybė, būrys, pulkas, bėgalės; ♦ nášero полку прибыло mūsiškių padaugėjo, dár vienas, dár kėletas prie mūsų prisidėjo.

полка¹, -и 1. lentyna; 2. (*pirties*) plaūtas; 3. *tech.* pakopa.

полка², -и ravėjimas (pvz. *runkelių*).

полковник, -а pulkininkas; **~ица**, -ы *šnek.* pulkininko žmona, pulkininkienė; **~ичий**, -ья, -ье pulkininko, pulkininkų.

полковод||ец, -дуа karvedys; **~ческий**, -ая, -ое káfvėdzio.

полковой, -áя, -ое pulko; полковое знамя pulko vėliava.

полминуты, *kilm.* полуминуты, *naud.* полуминуте púsė minūtės.

полмира, *kilm.* полумира, *naud.* полумиру púsė pasaulio.

полнейший, -ая, -ее pilniausias, visiškas, galutinis.

полнѣть, -ѣю, -ѣешь *eig.* 1. darýtis pilnesniám (pvz. *indui*), pildytis; 2. į kúną eiti, pilnėti, riebėti, storėti.

полнѣхонский, -ая, -ое; -нек, -нька, -нько *šnek.* pilnutėlis, lygmalas.

полнить, -нит *eig. pasen.* pripildinėti, pildyti, kùpinti.

полнить, -нит *eig. šnek.* stórinti; étot kostjóm ego полнит šis kostiumas jį stórina.

полниться, -ится *eig.* pildytis, pilnyn eiti; рекá полнится водою upė tvinsta; слýхом землá полнится гандай greitai, gandai visuř plĩata, apie tai jau visas pasaulis kalba.

полно *prv.* pilnai, perpilnai, apščiai.

пóлно (*eina tariniu*) 1. ganá, liauki(tė)s, nustókite, užtėks, pakąks; п. лентяя гоняť nustókite tinginiáve, užtėks tinginiáuti; 2. ná, čiá dabar kás, ná, ká tú (jūs), eik(it) jau eik(it), ká jau čiá. **полноватый**, -ая, -ое; -át, -а, -о arýpilnis, artipilnis.

полновѣсн||ость, -и *m.* 1. pilnasvoriškumas; 2. pilnavertiškumas; svarūmas; **~ый**, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. pilnasvōris, reikiamo svōrio; 2. pilnaveftis, svarūs, brandingas (*puz. grūdai*); 3. *prk.* stiprūs, smarkūs; 4. *prk.* tikras (*puz. laimė, džiaugsmas*).

полновласт||ие, -я pilnā, neaprežtā valdžiā, valdžiōs pilnūmas, pilnavaldystė; **~ный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно visā valdžiā tūrintis, pilnavaldis.

полновод||ность, -и *m.* vandenīgumas; **~ный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно vandeningas; **~ье**, -я vandenīgumas, vandeñs gausūmas; āukštas vandeñs lūgis.

полно||грудый, -ая, -ое; -ūd, -а, -о krūtiningas; **~звучный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно garsūs, garsingas, skambūs.

полнокров||ие, -я kraujingūmas, pilnakraujystė; **~ный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно kraujingas, pilnakraujis.

полно||лѣтний, -ая, -ее pilnū mėtų, pilnamėtis, suaugęs; **~лицый**, -ая, -ое pilno vėido, pilnaveidis; **~луние**, -я (*mėnulio*) pilnatis, pilnijs.

полномѣ||рный, -ая, -ое pilno, normalaus mato, saiko, pilnamėtis, pilnasaikis; **~тражный**, -ая, -ое pilnametrājis (*apie filmą*).

полномоч||ие, -я įgaliojimas; kompeteñcija; обладать депутатскими полномочиями turėti deputato įgaliojimus; п. производить ревизии įgaliojimas daryti revizijas; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно įgaliojotas(is), tūrintis įgaliojimus; он полномочен это делать jis turi teisę tai daryti; п. посол įgaliojotasis ambasadorius.

полноправ||ие, -я, **~ность**, -и *m.* pilnateisiškumas; **~ный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно pilnateisis, visateisis.

полнородный, -ая, -ое tikras; полнородные братья tikri (*vieno tėvo ir vienos motinos*) brōliai.

полностью *prv.* pilnutinai, visiškai; вернуть деньги п. gražinti visūs pinigūs; рассчитывать п. sumokėti visa, visiškai atsiskaityti; п. выполнить обязательства visiškai įvykdyti įsipareigojimus.

полнотá, -ы 1. pilnūmas, pilnybė, pilnatvė, pilnis, visybė; neribotūmas; sklidinūmas; п. впечатлѣний įspūdžių pilnybė; п. власти valdžiōs neribotūmas; налить до полноты pripilti sklidiną; 2. nutukimas, riebumas, arkūnūmas, įkūnūmas, tuklūmas, kūningūmas.

полноте *eina tariniu šnek. žr.* полно.

полнотелый, -ая, -ое pilno kūno, įkūnūs, arkūnūs, nutūkęs, kūningas.

полноценный, -ая, -ое; -нен, -нна, -нно pilnaveftis, tikraveftis; vertingas.

полночный, -ая, -ое 1. vidurnakčio, vidurnakčio, pusiaunakčio; 2. *pasen.* žiemiiū, šiaurės (*puz. vėjas, šalis*), šiaurinis.

полночь, *kilm.* полночи ir полуночи *m.* 1. vidurnaktis, vidurnaktis, naktōvidis, pusiaunaktis, išnaktos; это случилось в п. tai įvyko vidurnaktį; ужé было за п. jau buvo pō pusiaunakčio; глухая (*глубокая*) п. naktiēs glūdumā, gūdumā; 2. *šnek. pasen.* šiaurė, žiemiai.

полнощный, -ая, -ое *pasen. poez. žr.* полночный. **полный**, -ая, -ое; полон, полнā, полно 1. pilnas, sklidas, lūgmenas, lūgmalis, pilnutinis; kūpinas;

полное ведрó молокá pilnas kibiras pienu; он полон любви (любовью) к дѣтям *prk.* jis kūpinas mēilės vaikams; 2. kimštas, prigrūstas, prisikimšes, prisigrūdes, sausakimšas; pritvinęs, užtvinęs, patvinęs, pilnas; п. кошелёк денег pinigų prikimštā, pilnā pinigine; зал п. до отказа на роду sālė sausakimšai prisigrūdusi žmoniiū; глазā, полные слёз pritvinusios āšarų ākys; двор полон грязи kiēmas paskeñdes purvė; 3. ištisas, komplektinis, visas, pilnas, kompleksinis; visiškas; полная механизация kompleksinė, visiška mechanizacija; полное собрание сочинений pilnas, komplektinis raštų rinkinys; 4. arkūnūs, nutūkęs, kūningas, riebus, įkūnūs; п. человек arkūnūs žmogūs; 5. visiškas, visas, pilnutinis; absolūtinis; kategoriškas; п. заперт kategoriškas uždraudimas; п. покой absolūti ramybė; полная тишина visiška tylā; 6.: работа в полном разгáре дáрбас virtė vėrda; в полном цвету раciамė žydėjime; говорить полным голосом kalbėti visū balsū; ♦ полным-полно бėгалės, sausakimšai, pilnutėliai, kimštė prikimštā; pilna kaip debesys, kaip jūra; у них всерó полная чаша jiē visko pėrteke.

полó nkt. pōlo (*raitųjų kamuolio žaidimas*); водное п. vandėnsvydis.

полóва, -ы pelai, ātvėtos.

половѣк, -á klójamas takėlis, klóstas, takinis kili-mėlis, demblys, takas, pātiesalas.

половина, -ы 1. pusė; убáвить на половину sumázinti pėf pusė; дойти (сдѣлать) до половины įpusėti; п. яблока pusė obuolio; на (в) половинѣ пути pusiáukeleje; два с половиной pustrėčio; 2. vidurys; п. рóда mėtų vidurys; 3. *pasen.* gālas, šónas, pusė; они живут на разных половинах дома jiē gyvėna atskiruosė namo galuosė; правая п. двѣри dešinysis dūrų šónas, dešiniōji dūrų pusė; ♦ дражайшая п. māno brangiōji, žmonā; середина на половину nei šis, nei tās, nei šióks, nei tóks; pusėtinas.

половин||ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам pusytė, pusėlė; gālas; половинки занавѣсок užuolaidų pusėlės; п. ворót vaftų pusė; **~ный**, -ая, -ое pusinis, pusės; работать на половинной оплатѣ dirbti už pusė atlyginimo, už pusė algōs.

половинчат||ость, -и *m.* svyrávimas, neryžtingūmas, pusinūmas; **~ый**, -ая, -ое; -чат, -а, -о 1. pusinis, supūsintas; половинчатая двѣрь dvivėrės dūrys; п. чурýн pusinis ketūs; 2. *prk.* svyrúojantis, neryžtingas; nenuoseklūs; nekategoriškas, kompromisinis; п. отвѣт kompromisinis atsákyimas; п. человек nenuoseklus, neryžtingas žmogūs.

половинщик, -а *šnek.* pusininkas.

половить, -овлю, -овишь *įvk.* pagáudyti, pamedžióti.

половица, -ы grindis, grindų lentā.

половник¹, -а *ist.* pusininkas.

половник², -а *šnek.* sámtis.

половни||чать, -аю, -аешь *eig. ist.* pusininkauti; **~ческий**, -ая, -ое *ist.* pusininkinis; **~чество**, -а *ist.* pusininkystė, pusininkávimas.

полóвня, -и; *dgs. kilm.* -вен, *naud.* -вням *tarm.* pelūdė, pelūdininkas, punė, pašarūdė, pelūdinė.

половодье, -я (*pavasario*) rôtvynis, vandeis pakilimas.

половозрелый, -ая, -ое lytiškai subrėdęs.

половой¹, -ая, -ое grindų, ąslos, ąslinis; 2. -ого *dkl. pasen.* smūklės tašnas.

половой², -ая, -ое lytišs, lytinis; половые признаки lytišs požymiai; половое бессилие lytinė negalia, impotencija.

полбый, -ая, -ое dūlas, paivas (*apie arklio spalvą*).

полб, -а 1. lóvos užuolaida, užlaidinė; 2. *prk.* prie-danga, dangà.

полбый, -ая, -ое nuolaidūs, nuokalnūs, nuožulnūs, pašluonūs; šlainūs, lėkštas, nuotakūs; žulsnūs; ~ость, -и *m.* nuolaidūmas, nuokalnūmas, nuožulnūmas, pašluonūmas, žulsnūmas.

положение, -я 1. padėtis, buvimas, buvimo vietà; определить (установить) *p.* dreifųющей стàнции nustatýti dreifųючios stoties buvimo vietà; 2. padėjimas, padėtis, laikysena; pozà; *p.* рук при писàнии raikų laikymas rašant; 3. nuostatai; *p.* о налогах mokesčių nuostatai; *p.* о выборах rinkimų nuostatai; 4. padėtis, situacija; военное положение kàro padėtis; политическое *p.* politinė padėtis; международное *p.* tarptautinė padėtis; социальное *p.* socialinė padėtis; 5. teiginys, tėzė; основные положения доклада pagrindiniai pranešimo teiginiai; ♦ быть в (интересном) положении būti nėščiai.

положенный, -ая, -ое; -жен, -а, -о 1. padėtas, paguldýtas; 2. *pasen.* nustatýtas, nuskirtas, paskirtas; в *p.* час nustatýta válanda.

положим *jt.* sakýsim, tařkime.

положительн||о 1. *prv.* teigiamai, patvirtinamai, pozityviai; 2. *prv.* šnek. visai, visiškai, absoliučiai; она *p.* ничего не понимает j| absoliučiai nieko nesupraita, niečnieko nesupraita; 3. *jt.* tikrai, tikrąja žodžio prasme; ~ость, -и *m.* teigiamūmas, pozityvūmas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. *mat., fiz.* teigiamas (*puz. dydis, krūvis*); 2. teigiamas, pozityvus, palankūs; *p.* отзыв teigiamas, palankūs atsiliepimas; положительные результаты teigiami rezultatai; положительное влияние teigiamà, palanki įtaka; 3. dalýkinis, pràktiškas; 4. aiškūs, visiškas, tikras, tikriausias; neabejotinas; положительные доказательства aiškūs įrodymai; *p.* дурак visiškas kvailys.

положить, -ложу, -ложишь *ivk.* 1. padėti; idėti; uždėti; *p.* часы в карман idėti laikrodį į kišenę; *p.* камень на землю padėti akmenį ant žemės; 2. įnėsti, pa(si)dėti; *p.* деньги в сберкассу įnėsti pinigus į taupomąją kàsà; 3. paguldýti; *p.* больного в лечебницу paguldýti ligonį į ligoninę; 4. šnek. patiesti, nukauti, paguldýti; *p.* противника paguldýti priešininkà; 5. *pasen.* paskirti, nustatýti; *p.* цену nustatýti kainà; 6. *prk.* padėti, paskirti; *p.* много усýлий padėti daug pastangų; 7.: *p.* начало duoti pradžią, padėti pàmatius; *p.* коней padarýti gálà; 8. *pasen.* nusprėsti, pasi-gýžti, nutartý; ♦ *p.* жизнь (голову) paaukoti gy-výbe, paguldýti gálvą; *p.* оружие sudėti, padėti ginklų, liàuti kovojus, pasiduoti; *p.* под сукно atidėti į šalį, vilkinti, marinuoti; ~ся, -ложусь,

-лжисься *ivk.* pasitikėti, pasikliàuti; *p.* на близкого человека pasikliàuti artimu žmogumi.

полбз, -а; *dgs.* полбзья, -ьев (*rogijų*) pavazà.

полбк, -лкà 1. (*pirties*) plàutai (*su laiptais*); 2. krovininis vežimas, platforma.

полбл||ник, -а ravėtuvas; ~ный, -ая, -ое ravėjimo, ravėjamasis, ravimasis; ~щик, -а ravėtojas; ~щица, -ы ravėtoja.

полбмать, -аю, -аешь *ivk.* sulàužyti, išlàužyti, perlaužti, nulàužti; palàužyti; *p.* стýлья sulàužyti kėdės; *p.* нож nulàužti peilį; ~ся, -аюсь, -аешься *ivk.* 1. sulūžti, išlūžti, nulūžti; поломàлся зуб išlūžo dantis; 2. šnek. pasimaivyti, pasidarkýti, pasispřioti.

полбмить, -бмит *ivk.* pagėlti, padiegti (*puz. šonq*).

полбмка, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам 1. lūžimas, lūžimas, sulūžimas; 2. sulàužymas, nulàužymas, sugadinimas.

полбмбйкà, -и; *dgs. kilm.* -мбек, *naud.* -мбйкам šnek. grindų plovėja.

полбн, -а *pasen.* 1. *poez.* nelàisvė; 2. *kuop.* belàisviai.

полбнз, -а полбнзас (*šokis*).

полбнизировать, -рую, -руешь *eig.* ir *ivk.* (su)lėpinkinti; ~ся, -руюсь, -руеься *eig.* ir *ivk.* (su)lėpinkėti.

полбнить, -нб, -нишь *eig.* ir *ivk.* *pasen. poez.* nelàisvėn (pa)imti.

полбпать, -аю, -аешь *ivk.* šnek. sušùtinti, sumauti, suspringti, suėsti.

полбпаться, -ается *ivk.* šnek. suplėišėti, sutrùkinėti, susproginėti, sulūžinėti, sulūžti; suskirsti, sužiti.

полбпрбйгй, -а, -ое klauraràgis, dykaràgis.

полбсà, -ы, *gal.* полбсý ir полбсý; *dgs.* полбсы, полбс, полбсам 1. juosta, ruožas, diržas; *p.* красной кбжи raudonós ódos juosta, diržas; *p.* свєта šviesós ruožas; 2. zonà, plótas, juosta; лесозащитная *p.* miškų apsaugós juosta; 3. (*audinio*) drýžis, ruožas, drýžė, brūkis; 4. (*žemės*) rėžis; 5. *spst.* pùslapis (*rinkinio*); 6. laikótarpis, laiko periodas; gadýnė; 7. šnek. valandėlė, prótarpis (*puz. kokios nuotaikos*); 8. šnek. *tarm.* likimas, dalià, lemtis.

полбсàт||ость, -и *m.* dryžuotūmas; ~ый, -ая, -ое; -át, -а, -о dryžuotas, dryžainis, druožėtas, ruožuotas, rainuotas, ráinas, kėršas.

полбска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам juostėlė, druožėlė, ruožėlis, druožė.

полбскàние, -я 1. skalàvimas, praplovimas; 2. *prk.* plaikstymas.

полбскàтєльн||ица, -ы plautuvė; ~ый, -ая, -ое skalàvimo, praplovimo, skalàujamasis, praplaunamasis.

полбска́ть, -лбщý, -лбщешь *eig.* 1. purkštúoti, skalàuti; plàuti; 2. *prk.* plaikstýti; ~ся, -лбщýсь, -лбщєсья *eig.* 1. pàškintis, pliuškėntis, tuflytis (*puz. antys*), puškėntis; 2. plaikstýtis, plàktis; полбщýтся papуcà bùrės plàkasi, plaikstosi.

полбснбй, -а, -ое žr. полбсббй.

полбсн||нýть, -нý, -нєшь *ivk.* rėžti, pertraukti (*puz. peiliu*); ~овàть, -сýю, -сýешь *eig.* 1. *tech.* rėžti, piàustyti diržais, juostomis, rėžiais; dryžuoti, ruožuoti; 2. šnek. plàkti, pliekti, čàizyti.

полосово́й, -áя, -бе júostinis; **полосово́е желе́зо** júostinė geležis.
по́лость¹, -и *m.* 1. ertmė, išduba, dubumà, duobà, tuštumà; брюшная п. pilvo ertmė.
по́лость², -и *m.* kójų užtiesalas, užklotas, užklotas (*užsitiesiamas važiuojant*).
полосу́шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *pasen. tarm.* 1. (*ruožuotas*) takėlis (*grindims užtiesti*); 2. dryžinė, dryžis (*audinys*).
полоте́нечный, -ая, -ое rankšluostinis, rankšluosčių, rankšluosčio; **полоте́нечная ве́шалка** rankšluostinė; **ще́**, -а rankšluostis, skarinys; **ку́хонное** p. pašluostė.
полоте́р, -а grindų vaškutojas; **шный**, -ая, -ое grindų vaškavimo; **ский**, -ая, -ое (grindų) vaškutojo.
полотни́ще, -а 1. áudeklo, mēdziagos gábalas, palà; nárus в три полотнища trijų palų būrė; óбка в четы́ре полотнища keturių palų sijónas; 2. (*vartų, durų*) sąvara, varčią; 3. geležtė (*puz. piūklo*).
полотно́, -á; *dgs.* полотна, -тен, -тнам 1. dróbė, mārškonas; áudeklas; 2. (*durų*) varčią, sąvara; 3. (*geležinkelio, kelio, plento*) sánkasa; 4. geležtė (*puz. piūklo*); 5. *tech.* júosta; 6. dróbė (*tapų bos kūrinys*).
полотня́ный, -ая, -ое drobinis, mārškōnis, audeklinis.
по́лоть, **полю́**, **по́лешь** *eig.* ravėti.
по́лоть, -и *m. pasen. tarm.* páltis; skerdienos pūsė.
полоу́м||ие, -я *šnek.* silpnaprotybė, pusprotybė; **шный**, -ая, -ое silpnaprotis, pūsprotis, nevisaprotis, pūsgalvis, pūskvailis.
полоуч||ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *lenty- nėlė*; **шный**, -ая, -ое lentynos; **поло́чная доска́** lentynos lentà.
полоу́ить, -ошý, -ошýшь *eig. šnek.* gāsdinti, báidyti, kėlti nērimà, jáudinti, neraminti; **ся**, -ошýсь, -ошýсья *eig.* (*nuo*) gāstàuti, nerimàuti, báimintis, báidytis, gāsdintis, jáudintis, nerimti.
полоу́ить, -шý, -шýшь *juk.* pašveisti, pablizginti, pažvilginti.
полоу́щý *žr.* **полоска́ть**; **сь** *žr.* **полоска́ться**.
полпи́во, -а *šnek. pasen.* pūsalis, skiñkis; girà.
полпрéд, -а (полномóчный предста́витель) įgalió- tasis atstóvas.
полпу́тý *v.* pusiáukelė; онý встрéтились на п. jiė susitiko pusiáukelėje.
полсло́ва, *kilm.* полусло́ва *nktr.* pūsė žódzio; пе- ренес́ти п. pėrkelti pūsę žódzio (*į kitą eilutę*); не сказа́ть ни п. nepratáiti ně (*pūsės*) žódzio, neprasižióti, ně ląpų neatvérti.
полсо́тни, *kilm.* полусóтни *m.* pūššintis.
полти́н||а, -ы, **шник**, -а pūsrublis; **шный**, -ая, -ое pusrublinis.
полтор||á, *kilm.* полу́тора *v. ir nktr.*, **шý**, *kilm.* полу́тора *m. skt.* pusañtro, pusantrų, pusantrōs.
полтора́ста, *kilm.* полу́тораста *skt.* pusañtro šimto.
полторы́ *žr.* **полтора́**.
полу... *pirmoji sudurtinių žódzių dalis, reiškianti „pus...“*, pusiáu¹, *puz.*: **полуживо́й** pūsgyvis; **по- лушёлковый** pusiáu šilkinis, pūššilkinis.
полуавтомáт, -а pūsaautomatis; **шический**, -ая, -ое pusiáu automátinis.

полубáрхат, -а pūsakšomis, pūsmáštatis.
полубáтист, -а pūsbatistis.
полубóг, -а pūsdievis.
полуботинки, *kilm.* -нок, *naud.* -нкам *dgs.* pūsbá- čiai.
полубочёнок, -нка pūsbáčkė, pūssstatinis, veřpelė.
полубуты́лка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам pūsbu- tėtis.
полуваго́н, -а pūsvagonis.
полувеково́й, -áя, -бе pūsės šimtmečio, pūsės ám- žiaus, pūššimtmetinis.
полугла́сный, -ая, -ое *gram.* pūsbalsis (*garsas*).
полуго́д||ие, -я pūsmetis; **шичный**, -ая, -ое pūsmė- cio, pusmetinis; **овáльный**, -ая, -ое pūsės mė- tų (*amžiaus*); **ово́й**, -áя, -бе *žr.* **полугодýч- ный**; **ок**, -дка pūsės mėtų gyvulys.
полуго́лый, -ая, -ое pūsplikis, pūsnuogis.
полуграмотн|ость, -и *m.* mažaraštingumas, mēikas raštingumas; nemokšiškumas; **шый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно pusiáu raštingas, mažai apsišviė- tės, menkai raštingas.
полýда, -ы *tech.* alavávimas.
полýденный, -ая, -ое *šnek.* 1. vidúdienio, vidúrdie- nio; п. час peřpietė; 2. *pasen. poez.* vasāris (*puz. vėjas*); pietinis, pietų.
полудýкий, -ая, -ое; -дýк, -á, -о 1. pūslaukinis; 2. *prk.* nekultūringas; neišáuklėtas; storžiėvis.
полудýть, -ужý, -удýшь *juk.* paalavúoti.
полужёсткий, -ая, -ое; -ток, -тка, -тко pūššiuřkš- tis; pūskietis.
полужесткокры́лые, -ых *dgs. dkt. zool.* pūskieta- sparniai (*vabzdžiai*), Hemiptera.
полужи́во́й, -áя, -бе; -жýв, -á, -о pūsgyvis, miršt- gyvis, pāslikas, lėisgyvis.
полужýрный, -ая, -ое *spst.* pūsjuodis (*šriftas*).
полужý *žr.* **полудýть**.
полузабы́ть, -я: бы́ть в полузабы́тýй álpėti, lėi- pėti.
полузащитник, -а *sport.* saūgas.
полузна́йка, -и; *dgs. kilm.* -зна́ек, *naud.* -зна́йкам *v. ir m.* diletántas, diletántė, pūsmokslis, pūsmokslė.
полукру́г, -а pūsratis, pūsskridinis; **шлый**, -ая, -ое; -кру́гл, -á, -о pūsapvalis.
полулёгкий, -ая, -ое pūslengvis (*puz. svoris*).
полулежа́ть, -жý, -жýшь *eig.* pūsgulsčioje padė- tyjė, pusiáu gulomis búti.
полуме́ра, -ы pūsinė priemonė, paliatývas.
полумёртвый, -ая, -ое; -мёртв, -мертвá, -мертвó pūsmiris, pūsgyvis, mirštgyvis, lėisgyvis.
полумеся́||ц, -а pūsmėnulis; pūspilnis mėnuo; **шчный**, -ая, -ое pūsmėnesinis, pūsės mėnesio.
полумра́к, -а priėtamsa, priėtamsėlis, apýtamsa, priėblanda, apýžlėja.
полунаго́й, -áя, -бе; -на́г, -á, -о pūsnuogis, pūsplikis.
полу́ндра *įst.* sáugokis, atsargiai (*uosto darbinin- kų ir jūrininkų kalboje*).
полунóч||ник, -а 1. naktiniākas, nakvišà; 2. *zool.* lėlýs, Caprimulgus; **ничать**, -аю, -аешь *eig.* nak- tinėti, nakvišàuti.
полуно́чный, -ая, -ое *ir* **полунóчный**, -ая, -ое *žr.* **полно́чный**.

полуоборот, -а *tech.* pùsiasukis; п. налёво! pusiáu kairėn atsigrėžk, pasisùk!
полуодетый, -ая, -ое; -эт, -а, -о pusiáu, lengvai apsirengęs; vienmarškinis.
полуокружность, -и *m.* pùsapskritimis.
полуосвещенный, -ая, -ое; -щён, -щенá, -щено silpnaí apšviestas, apšviesis, pùstamsis, apýtamsis; полуосвещенная комната silpnaí apšviestas, pùstamsis kambarys.
полуостров, -а pùsiasalis.
полукрытый, -ая, -ое; -ыт, -а, -о pràviras, pùsviras, pràdaras; pùsmirkas; п. глаз pùsmirka, pravrà akis.
полуофициальный, -ая, -ое pusiáu oficialùs; oficialiai nepatvirtintas, nepatikrintas.
полупальто *nkt.* pùspaltis, trumpas (*ligi keliu*) pàltas, pùšziponis.
полупроводник, -á *fiz.* pùslaidininkis; ~овый, -ая, -ое pùslaidininkio, pùslaidininkiu, pùskaidininkinis.
полупрозрачный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно pùsskaidris, apýskaidris, kiek pėrsviečiamas.
полупролетарий, -я pùsproletaris, pusiáu proletàrgas.
полупустынный, -ая, -ое retaí gyvėnamas, pùsdykis, pùstuštis (*pov. kraštas*); ~ья, -и pùsdykumė; retaí apgyvėntas kraštas.
полупьяный, -ая, -ое; -пьян, -á, -о pùsgirtis, apýgirtis.
полураздетый, -ая, -ое; -дэт, -а, -о pusiáu nùrengtas; pusiáu nusirengęs; vienmarškinis.
полуразрушенный, -ая, -ое; -шен, -а, -о 1. apgriuvęs, pusiáu sugriuvęs; 2. apgriautas, pusiáu apgriautas.
полурота, -ы *kar.* pùskuopė, pùsė kúopos.
полусапожки, -жек, -жкам *dgs.* pùsbačiai, batėliai; trumpaaũliai b̃tai.
полусвет, -а 1. prietamsėlis, prieblanda, apýšviesis, prietamsa, žlėjà; 2. *burž.* demimondas.
полусидеть, -ижу́, -идишь *eig.* pusiáu gul̃om, atsi-l̃ošus sėdėti.
полуслово, -а 1. nėbaigtas (*pasakyti, parašyti*) ž̃odis; 2. *dgs. šnek.* neaiški, migl̃ota kalb̃a; ♦ обор-в̃ать на полуслове nutr̃aukti pusiáu, vidur̃y kalb̃os, neprabaigus ž̃odžio, kalb̃os, *žr.* полслова.
полусмерть, -и *m.*: до полусмерти mir̃stamai, mir̃tinaí (*nusigasti; primušti*).
полусон, -сна pùsmiegis, snaudul̃ys, apsnũdimas, susnũdimas, snũd̃a; я слы́хал в полусне girdėjau pėr miegũs; ~ный, -ая, -ое pùsmiegis, apýmiegis, apsnũdęs, susnũdęs, miegũistas.
полусотня, -и; *dgs. kilm.* -тен, -тням *m.* pùššimtis, pùsė šimto; pùsė šimtinės (*pov. pinigũ*).
полустанок, -нка *glžk.* pùsstotė, pusiáuustotė.
полусукно, -á pùsgelumė, milėlis.
полусфера, -ы pùsrutulis, hemisferà; ~ический, -ая, -ое pùsrutulinis.
полутёмный, -ая, -ое; -тѐмен, -темна́, -темно́ apýtamsis, prietamsis, tamsókas, pùstamsis.
полутень, -и, о полутѐни, в полутени; *dgs.* -и, -ѐй *m.* pùssėšėlis, prietamsis.
полутон, -а *muz.* pùstonis.
полүтор, -а; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -ркам *šnek.* pusantr̃os t̃onos suñkvežimis; ~ный, -ая, -ое pus-

antrinis, pusantr̃o kařto; п. окисел *chem.* trioksidas.
полутма, -ы apýtamsa, tamsumà, apýžlėja, prie-tamsa, patámsis, patámsiai.
полуфабрикат, -а pùsfabrikatis.
полуфинал, -а *sport.* pùsfinalis; ~ый, -ая, -ое pùsfinalinis.
получас, -а *šnek.* pùsvalandis; ~овый, -ая, -бе *šnek.* pùsvalandžio, pusvalandinis.
получатель, -я *v.* gavėjas, adresàtas, ėmėjas; п. журна́ла žurnàlo ėmėjas; п. телегра́ммы telegràmos gavėjas; ~ница, -ы gavėja, adresatė; ėmėja.
получать, -áю, -áешь *eig.* 1. gavinėti, gauti, imi-nėti, im̃ti; он ча́сто от негò получа́л де́ньги jis dažnai iš j̃o gaudavo pinigũ; п. книги в библиотеке im̃ti iš bibliotėkos knyg̃as; 2. išgavinėti, išdirbinėti, gaminti; п. кероси́н из не́фти ga-minti iš naftos žibala; *žr.* получить; ~аться, -áется *eig.* 1. būti gaunamám; būti išgaunamám, gaminamam; 2. aiškėti, išeiti; ничегò не полу-ча́ется niėko neišeina; из э́того получа́ется iš t̃o aiškėja, sėka; ~ение, -я 1. gavimas, ėmimas; по полу́чении книг из библиоте́ки раб̃tus iš bibliotėkos knyg̃as; по полу́чении письма́ гávus láiška; распы́ска в полу́чении де́нег rakvitávi-mas gávus pinigũs; 2. išdirbimas, pagaminimas, išgavimas.
получистый, -ая, -ое; -ыст, -á, -о apýgrynis, pùsgrynis; apýšvaris.
получить, -лучу́, -лучишь *ivk.* 1. gauti, paĩm̃ti; п. письмò gauti láiška; п. ва́жные свѣдения gauti svarbiũ žiniũ; п. заказ̃ gauti užsakym̃a; п. вы-говор̃ gauti r̃apeikim̃a; п. нау́чную стѣпень gauti m̃okslinį láipsnį; п. орден̃ gauti ordina; 2. išgauti, pagaminti (*pov. benzina iš naftos*); 3. gauti, susiřgti; п. анги́ну gauti angina, susiřgti angina; п. насморк̃ gauti sl̃og̃a; 4. п. всеобщее призна́ние būti visũotinaí pripažintám; п. распро-странѐние pasklisti, paplisti; п. извѣстность pa-garsėti, išgarsėti; но́вый ме́тод получи́л широ-кое применение́ nauj̃asis metod̃as buvo pradėtas plačiai taikyti; п. увѣчья būti sužalótam, suluo-šintam; ~ся, -лүчится *ivk.* 1. būti gautám, ateiti; получи́лся приказ̃ атėjo, buvo gautas įsakymas; 2. būti pagamintam; išeiti; получи́лся парафин̃ из ка́менного угл̃я iš akmeñs angliės buvo iš-gautas, pagamintas parafinas; 3. įvỹkti, išeiti, su-sidarỹti, susikl̃óti, susikl̃óstyti; получи́лось не-доразу́мѐние įvỹko nesusipratimas; что из э́того получи́тся? k̃as iš t̃o išeis?, k̃a iš t̃o turėsime?
получка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* 1. gavimas, paėmimas; п. това́ров prėkiũ gavimas; 2. alg̃os, d̃arbo užmokesčio gavimas; сего́дня б̃удет п. ша́ндien būs m̃okamas d̃arbo užmokes-tis, šiañdien būs mokam̃a alg̃a; 3. alg̃a, d̃arbo užmokestis, uždarbis; 4. gaviñys.
полушар, -а pùšžingsnis, pùsė žiņgsnio.
полушарие, -я pùsrutulis; шар̃ дѣлится на два полушария *geom.* rutul̃ys dalijasi į d̃u pùsrutulis; восточное п. *geogr.* rytũ pùsrutulis; п. головнòго мòзга anat. galṽos smegenũ pùsrutulis.

полушёлк, -а pùššilkis; ~овый, -ая, -ое pùššilki-nis.

полушерстяной, -ая, -ое pùšvilnonis.

полушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *pasen.* ketvirtis kapeikos, pùsè skatiko, pùsskatikis, juodikis; у меня нет ни полушки neturiu nè skatiko, nè kapeikos.

полушубок, -бка kailinùkai, skrandutè, pùskailiniai, ramuštinis.

полушут||ливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о perimtas, pusiáu juokaujamas; п. тон pusiáu juokaujamas tonas; ~я *prv.* pusiáu juokomis, juokaïs, nè visái rimtai.

полфунта, *kilm.* полуфунта pùsè sváro, pùssvaris.

полнены pùsè káinos; купить за п. pirkti už pùsè káinos, pùsdykiai, arudykiai, pùsvelčiui.

полчасá, *kilm.* получаса pùsè valandòs, pùsvalandis; мы приехали за п. до отхода поезда atvažiavome pùsvalandis prieš tráukiniui išeinant; каждый п. принимать по порошкú kàs pùsvalandis gèrti pò (viena) miltèlj (vaistų).

полчище, -а 1. pulkų pulkai, didelè kariuomenè; гаўjos; фашистские полчища fašistinės gaўjos; 2. minios, minių minios, týtveikas, áibè, pulkai.

полшага, *kilm.* полушага pùsè žingsnio, pùšžingsnis; шагнуть п. žengti pùsè žingsnio.

полый, -ая, -ое 1. tuščiaviduris, dykaviduris, kiau-raviduris, dykas, tūščias; 2. su pròperšomis, neužšalęs; 4. patvinęs (*pavasarij*), ištvinęs, paplūdes; полая вода на реке начала спадать ištvinęs upės vanduo pradėjo sèkti.

полымя, *gal.* полымя, *inag.* полымем *tarm.* liepsnà; ♦ из огня да в п. nuo vilko bėgo — aūt meškos užbėgo (*iš sunkios padėties į dar sunkesnę pakliuvo*).

полынь||ный, -ая, -ое pelýnc, pelýno, mètèlès; п. заплах pelýnc kvàpas; ~, -и *m. bot.* pelýnas, mètèlè, *Artemisia absinthium*.

полынья, -й; *dgs. kilm.* -нèй, *naud.* -ньям pròperša, praperša, pràsravas (*ledo*).

полысеть, -ёю, -ёшь *ivk.* puplkti, paplkti.

полых|ать, -ает *eig. šnek.* 1. tvaťti, dègti, liepsnóti, plévóti, tvièksti; 2. tviskèti, žaibuoti, tvýksioti, tvýksóti, tvýksèti; ~нуть, -нў, -нèшь *ivk.* 1. tvýkstelèti, prasimùšti (*apie liepsnà*); 2. *šnek.* rėžti, treñkti, smògti; parėžti, patráukti (*pov. peiliu per gerklę*).

польза, -ы 1. naudingumas, naudà; dorà; lābas, geróvė; извлечь пользу turėti naudòs; принести пользу būti naudingam, dúoti naudòs; п. чтения skaitymo naudingumas; на пользу родине tėvynės labui; 2.: это говорит в мою пользу tai patėisina manè, tai patvirtina mano nuomonę; идти на пользу eiti į naudà, palankiai veikti, dúoti gerus rezultatus; 3. *pasen.* peļnas, naudà.

пользование, -я 1. naudójimasis, vartójimas; п. инструментами naudójimasis įrankiais; 2. naudójimas, eksploatacija; 3. *pasen.* gydymas(is).

пользовать||ель, -я *v.* naudótojas, vartótojas; ~, -зую, -зуюшь *eig. pasen.* 1.: хорóшая погóда пользует урожаю gėras óras padeda derliui (užaugti); 2. gýdyti; ~ся, -зуюсь, -зуюсь *eig.* (*кем-чем*) 1. naudótis (*kuo*), vartóti (*ką*); п.

газом для обогрева naudóti šildymui dujas; п. своими правами naudótis savo teisėmis; п. научным методом naudótis móksliniu metodų; п. случаем naudótis próga, nepralėisti prógos; 2. turėti; п. доверием turėti pasitikėjimą; он пользуется большой популярностью jis yra labai populiarius; он пользуется всеобщим уважением jį visi gerbia; п. всеми правами turėti visàs teises; он пользуется большим авторитетом jis turi didelį autoritetą; он пользуется успехом jám sėkasi, klójasì, jis turi pasisekimą; он пользуется любовью jis yra mylimas; п. хорóшим здоровьем būti geròs sveikatos, būti visiškai sveikam; 3. *pasen.* gýdytis.

поль|ка¹, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лькам lénkè, lenkaitè.

полька², -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лькам pòlka (*šokis*).

польский, -ая, -ое 1. lénkų, lénkiškas; п. народ lénkų tautà; польские танцы lénkiški šokiai; 2. Lénkijos; польская граница Lénkijos siena.

полюстить, -льщў, -льстйшь *ivk.* pasigèrinti, įsimèlinti, įsiteikti, pasilābinti, pameilikauti; ~ся, -льщўсь, -льстйшья *ivk.* pagobèti, pasigvièšti, pasigundyti.

полюбезничать, -аю, -аешь *ivk.* pasimèilinti, pameilikauti, prisakyti komplimentų.

полюбить, -люблю, -любишь *ivk.* 1. pamylėti, pamilti; п. горячей любовью pamilti karštaì; 2. pamègti; п. прогулки pamègti pasivaikščiojimus; ~ся, -люблюсь, -любишь *ivk. šnek.* patikti, pasimègti; kristi į akį.

полюбоваться, -бўюсь, -бўешься *ivk.* pasigèrèti, pasigrozèti; pasidžiaugti; ♦ полюбу́йся (полюбу́йтесь) tik pasižiūrèk (ite), žvilgtelèk (ite).

полюбовни||к, -а *šnek. pasen.* meilūzis; ~ца, -ы *pasen.* meilūžè.

полюбовн||о *prv.* gražfuoju, geruoju, grāžumu, gėrumu, bičiuliškai, draugiškai; п. поделиться bičiuliškai, gražiuoju pasidalyti; ~ый, -ая, -ое sutartinas, gėrumu, abipusėku sutarimų dāromas; draugiškas, bičiuliškas; neskriaudus; полюбовная обмèна вещами neskriaudus, bičiuliškas pasikeitimai daiktais.

полюбопытствовать, -твую, -твует *ivk.* pasismalsauti, pasidomèti.

полюднеть, -еет *ivk. šnek.* pagausèti žmonij.

полюс, -а 1. *geogr.* (žemės) ašigalis, pólus; 2. *fiz.* pólus (*magnetos, elektros*); 3. *prk.* priešybė, pólus; ~ный, -ая, -ое póliaus, pólinis.

поляк, -а lénkas.

поляна, -ы (*miško*) aikštė, erčia, laukymė, miško trākas, trakėnai, tarpumiškė, pròšvaistė.

поляриз||ация, -и *fiz.* poliarizāvimas, poliarizācija; ~овать, -зўю, -зўешь *eig.* ir *ivk. fiz.* poliarizuoti.

поляри||к, -а poliārininkas; ~ость, -и *m. fiz.* poliāriškumas (*pov. magneto*); ~ый, -ая, -ое; -пен, -рна, -рно 1. poliārinis; 2. *fiz.* pólinis.

полячка, -и; *dgs.* -чки, -чек, -чкам *šnek.* lénkè, lenkaitè.

помад||а, -ы (*kosmetinis*) tēpalas, pomadà; ~ить, -мажу, -мадишь *eig.* pomadà tēpti, pomaduoti; ~иться, -мажусь, -мадишься *eig.* tēptis pomadà,

pomadūotis; ~ный, -ая, -ое pomādinis, pomādos.
 помáжу¹ žr. помáдить.
 помáжу² žr. помáзаты.
 помáжусь¹ žr. помáдиться.
 помáжусь² žr. помáзаться.
 помáзан||ие, -я *bažn.* patepimas; ~ник, -а *bažn. pasen.* pateptinis (*puz. caras*), pateptasis.
 помáзаты, -мáжу, -мáжешь *žuk.* 1. patèpti, ištèpti; 2. *bažn.* patèpti; ~ся, -мáжусь, -мáжешься *žuk.* 1. pasitèpti, nusitèpti; 2. *bažn.* būti pateptám.
 помак||ать, -áю, -áешь *žuk.*, ~нуть, -нү, -нësh *žuk. šnek.* padažyti, pavilgyti.
 помаленьку *prv. šnek.* pamažū, palengvėlė, pamažėliais, iš leņgvo, iš lėto, lėtai, neskubant.
 помáлкивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* tylomis laikytis, gudriai tylėti.
 помáлу *prv. pasen. šnek.* pamažū, pamažī, palengvā.
 помáлывать, -аю, -аешь *eig.* malinėti, málti.
 помáнить, -аню, -áнишь *žuk.* 1. pamóti (*pirštu, ranka*), pakvièsti, pašaũkti; pamérkti; 2. pamāsimti, pamāginti, imti viliõti, paviliõti.
 помáнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek. jaũkas (meškerei).*
 помáраť, -áю, -áешь *žuk. šnek.* supaišinti, sumužinti, sutèpti; ~ся, -áюсь, -áеьсь *žuk. šnek.* supaišinti, išsipaišinti, susimužinti, susitèpti.
 помáрка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам ištaišymas, pataišymas, pėbraukimas (*ranka tekste*); pataisā.
 помáслиť, -лю, -лишь *žuk. šnek.* pasviestūoti, paliejuoti; sualiejuoti, susviestūoti.
 пом||ахáть, -мáшү, -мáшешь *žuk.* pamosūoti, ramojuoti, ramostaguoti, pamatarūoti, pavizginti (*uodega*); ~áхивать, -аю, -аешь *eig.* mosūoti, mojuoti, mostaguoti, matarūoti, vizginti (*uodega*).
 помáш||ешь, ~ү žr. помахáть.
 помáяться, -áюсь, -áеьсь *žuk.* nusikamūoti, pavařgti.
 помáдлиť, -длю, -длишь *žuk.* uždelsti, užtrũkti, pagaišūoti.
 помéл žr. поместя.
 помелéť, -éет *žuk. šnek.* nusèkti, paseklėti.
 помелйť, -лю, -лйшь *žuk.* iškreidūoti, pakreidūoti.
 помелó, -á; *dgs.* помéлья, -ев *šnek.* krósnies šluota, pušinė, skujiñė.
 помелыкáť, -áю, -áешь *žuk.* 1. pamirgėti, pamirguoti, pašmekščioti; 2. (*apie žiburį*) pažybčioti, pažibšènti, pašvysčioti.
 пом||ельчáť, -áю, -áешь *žuk.* 1. pasmulkėti, sumulkėti; sumažėti; 2. paseklėti; ~эльче 1. smulkėnis; seklėsnis; 2. smulkiaũ, sekliāũ.
 помелю¹ žr. помелйť.
 помелю² žr. помолóть.
 помéньше 1. mažėsnis, mažėlėsnis; 2. kľek mažiaũ, mažėliaũ.
 поменять, -яю, -яешь *žuk.* pamainyti, pakeĩsti, arkeĩsti, iškeĩsti; ~ся, -яюсь, -яеьсь *žuk.* pasikeĩsti, pasimainyti, susikeĩsti, apskeĩsti, apsimaĩnyti.
 померáнец, -нца pomaraĩcinis citrĩnmedis, pomaraĩcius, *Citrus aurantium*.

померéť, -мрү, -мрешь; *bũt.* póмер, померлá, померло *žuk. šnek.* numĩrti, pasimĩrti.
 померéщиться, -щусь, -щиьсь *žuk.* pasimatyti, pasiródyti; pasidingoti, pasivaidènti.
 пом||ерзáть, -áю, -áешь *eig.*, ~ёрзнуть, -ну, -нешь; *bũt.* -мєра, -ла, -ло *žuk.* nušálti, iššálnóti, iššálvėti, iššálti.
 померйť, -рю, -ришь *žuk.* pamatūoti, išmatūoti; primatūoti; išseikėti, paseikėti; ~ся, -рюсь, -риьсь *žuk.*: п. сйлами pasimĩstyti, pasigalyñėti.
 померкнуть, -нет; *bũt.* -мерк, -ла, -ло *žuk.* 1. sutamsėti, patamsėti, priblĩsti, apsiблаũsti; 2. *prk.* publĩkti, nublėsti.
 помертвé||мый, -ая, -ое nustėres, apmirėš, sustingėš, nutĩrėš; pėrbales, mirtinaĩ išbáles; ~ть, -ёю, -ёешь *žuk.* nustėrti, apmirĩti, nutĩrpti, sustingĩti; pėrbalti, išbálti.
 помесйť, -ешү, -есишь *žuk.* pamĩnkyti.
 помесйť, -ерү, -ерешь; *bũt.* -мéл, -мелá, -лó pašlavinėti, pašluoti.
 помесйťельн||ость, -и *m.* talpumas; erdvumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно talpũs, erdvũs.
 помесйťь, -ешү, -естйшь *žuk.* 1. patalpinti, sutalpinti; sudėti, sukráuti; įdėti, padėti; įstatyti; п. статью в газете įdėti stráipsnį į laikraštį; 2. apgyvendinti, įkurdinti; pasodinti (*puz. ant sofos*); atidūoti (*puz. į mokyklą*); п. корó-л. в больницю paguldyti ká į ligoninę; ~ся, -ешүсь, -естйсь *žuk.* 1. sutĩlpti, pareĩti, išsitėkti, tĩlpti; 2. apsigyvėnti, įsikurti, apsistóti.
 помéст||ный, -ая, -ое 1. *ĩst.* dváro, dvarų, dvarinis; помéстная землá dvarų žemė; 2. *pasen.* vištos, viėtinis, vietóvinis, provinciјos; п. сбop vietĩnai, provinciјos mokesčiai; ~ье, -я 1. dváras; 2. *ĩst.* lėnas, feódas.
 помéсь, -и *m.* 1. mišrũų veislė; 2. mišrũnas, mišrỹs, hibridas; 3. *prk.* mišinỹs, krátalas, kratiñỹs.
 помéсьч||о *prv.* mėnesiais, kàs mėnuo; pamėnesiaiũ; ~ый, -ая, -ое (pa)mėnesinis.
 помéť¹, -а (*gývulio*) išmátos, mėsas.
 помéť², -а (*jauniklių*) atvedimas, vadá, vedĩmas, vedĩlius; у кóшек бывáет два-три помéта в год kátės atsiveda dũ tris kartũs pėr metũs; все шти крóблики одного помéта visi šie triũšiai vienòs vadòs.
 помéта, -ы žymė, ženklas, pažymỹs, atžymá, pažėnklinimas; pastabā.
 пометáť¹, -ечү, -ечешь *žuk.* pasváidyti, pamėtyti, pamėčioti.
 пометáť², -áю, -áешь *žuk.* pamėtyti, papeltakiūoti.
 пометáťсь, -áюсь, -áеьсь *žuk.* pasiblaškyti.
 помéť||ить, -ечү, -етишь *žuk.* pažymėti, pažėnklinti, sužymėti, suženklinti; п. ceбė pasižymėti, susižymėti, užsirašyti; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам žymėlė; pastabėlė, žr. помéта.
 пометү žr. помесйť.
 помéха, -и kliũtis, kliuvinỹs, páinė, kebėklis, trũkdymas.
 помечáť, -áю, -áешь *eig.* žymėti, ženklinti.
 помечáťь, -áю, -áешь *žuk.* pasvajóti.
 помечү žr. пометйť.

помечу́ *жр.* пометать¹.

помешанная, -ой *дкт.* pamišėlė, pablūdėlė, pakvaišėlė.

помешанный¹, -ая, -ое; -шан, -а, -о 1. pamišęs, pablūdes, pakvaišęs; 2. -ого *дкт.* pamišėlis, pablūdėlis, pakvaišėlis; 3. be galo, aistringai, karštai mylintis, beprōtiškai mėgstantis, tūrintis didelį palinkimą, patraukimą; mėnijos apimtas, apsėstas; он помешан на книгах jis labai, beprōtiškai mėgsta knygas.

помешанный², -ая, -ое; -шан, -а, -о išmaišytas, pamaišytas.

помешательство, -а pamišimas, pakvaišimas.

помешать¹, -аю, -аешь *жк.* pamaišyti (*pvz.* šaukštu), išmaišyti.

помешать², -аю, -аешь *жк.* pakliudyti, sukliudyti, sugaišinti, sutrukdyti.

помешаться, -аюсь, -аешься *жк.* 1. pamišti, iš galvės išeiti, pakvaišti, sukvailėti; 2. *prk.* šnek. susižavėti, susivilioti, beprōtiškai pamėgti; būti mėnijos apsėstam.

помешивать, -аю, -аешь *eig.* palengvėlė maišyti.

помешкать, -аю, -аешь *жк.* šnek. pagaišuoti, padelsti, pagaimaruoti.

помешу *жр.* помесить.

помещать, -аю, -аешь *eig.* 1. talpinti, dėti, įtraukinėti; 2. kurdinti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. tilpti, pareiti, išsitękti; 2. turėti buveinę, gyventi, būti, apsisistoti; prisilaikyti; aprėka помещается в новом доме vāistinė yrā naujamē namē; 3. būti talpinamam, dedamam; būti kurdinamam.

помещение, -я 1. padėjimas, idėjimas, patalpinimas, pasidėjimas; 2. patalpā; būstinė, būstas; padėjimas, pódėlis, sándėlis, vietā.

помещик, -а dvariniškās; ~ца, -ы dvariniškė; ~чий, -ья, -ье dvariniško, dvariniškų, dvariniškiškas, dvariniškinis.

помогать, -аю, -аешь, помогивать, -аю, -аешь *eig.* *жк.* (pa)mirkčioti, (pa)mėrkkti.

помешу *жр.* поместить; ~сь *жр.* поместиться.

помидор, -а *bot.* pomidóras; ~ный, -ая, -ое помидору, pomidórinis, pomidóro; помидорное поле pomidórų laukas.

помылование, -я 1. susimylėjimas, pasigailėjimas; 2. teis. malónė; ~ть, -лую, -луеть *жк.* 1. susimilti, pasigailėti, suteikti malónę; 2. bašmę dovanoiti, amnestuoti; 3.: помылуй susimildamas; помылуйте susimildami.

помилосердствовать, -твую, -твуеть *жк.* *pasen.* pasigailėti.

помылуй(те) *жр.* помыловать (3 reikš.).

помимо *prl. su kilm.* bė, išskýrus; nesiskaítant, neatsižvelgiant, ignoruojant, bė kienō žiniōs; п. erō заявлєния neatsižvelgiant į jō pareiškima, ignoruojant jō pareiškima; п. меня мán nežinant, бė мано žiniōs; п. зарплаты он ещє получил прємию бė дарбо ūžmokescio, jis дар gāvo prēmija.

помин, -а (-у) *bažn.* atminas, atminai, paminėjimas (*mirusių*); ♦ и в помине нет а) нē žėnklo, нē žymės нєrā llkė, jau seniai nebėrā; б) нē neužsimenama; лєгok на помине vilkā minim,

vilkas čiā; ~альный, -ая, -ое *bažn.* atminų, atminimo, šermenų; п. обєд šefmenys; ~альщик, -а *bažn.* atminų užsakytojas; šermenų dalývis. поминание, -я 1. *bažn.* atminai, atminimas (*mirusių*); 2. *šnek.* prisiminimas, minėjimas.

поминать, -аю, -аешь *eig. pasen.* 1. minėti; мы только что поминали вас mēs kā tik minėjome jūs; не п. лїхом *šnek.* neminėti bloguōju; 2. *bažn.* atminus laikyti; ♦ поминай как звали tiek jį temātė, tiek jį if bematýsi; ~ся, -ается *eig.* būti minimam.

поминка¹, -и *šnek.* susiglamžymas, susimūrkslinimas.

поминка², -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *pasen.* atminimo dovanā, atminas.

поминки, -нок, -нкам *dgs. bažn.* šefmenys; ~овєние, -я *bažn.* atminai (*pamaldos už mirusius*).

поминок, -нка *жр.* поминка².

поминуть||о *prv.* kās minūtė, kās valandėlė; ~ый, -ая, -ое 1. minūtinis, kās minūtė vykstantis; 2. pagal minutes apskaičiuojamas; 3. *prk.* dažnas, nepaliūjamas.

помирать, -аю, -аешь *eig. šnek.* mirti; ♦ п. cо смеху leipti juokais.

помирить, -рю, -ришь *жк.* 1. sutāikinti; 2. *šnek.* sudėrinti (*du dalykus*); ~ся, -рюсь, -ршись *жк.* 1. susitāikinti, susigėrinti; 2. apsiprāsti.

помнить, -ню, -нишь *eig.* atminti, atsiminti, turėti galvojė, neužmiršti; не помню, кто это сказал neatsimenu, kās tai yrā pasākęs; помни свойх atmiūk savuosius; я помню твоє добро аš neužmirštū tavo padaryto gėro; ♦ не п. себя (*от гнева*) nesitvėrti (*pykčiu*); ~ся, -ится *eig.* būti atmintyje, likti atmintyje; мне помнится аš atsimenu; такие дела долго бۇдут п. tokie dalykai ilgai llks atmintyje; помнится, это было в срєду kiek atmenu, tai buvo trečiadienį.

помногу *prv.* *šnek.* pō daų (*pvz. imti*).

помножать, -аю, -аешь *eig. mat.* dauginti; ~ожєние, -я *mat.* (pa)dauginimas; ~ожить, -жу, -жишь *жк. mat.* padāuginiti.

помну́ *жр.* помнить; ~сь *жр.* помниться.

помога, -и *šnek.* pagālba, paspirtis, pagaūtė.

помогать, -аю, -аешь *eig.* padėti; reāti, gėlbėti, pāspirti teikti; talkininkauti.

помогу́, ~ожешь, *жр.* помочь.

по-моєму *жр.* мой.

помозговать, -гую, -гуеть *жк. šnek.* pagalvoti, gālvą pasukti.

помо́и, -ев *dgs.* pāmazgos, pāplavos, išplovos; облить помоями *prk.* apdrabstyti purvais, apšmeižti; ~йка, -и; *dgs. kilm.* -моек, *naud.* -мойкам *šnek.* pamazgų duobė, pamazgnė, šiukšlynas, šiukšlynė; ~йник, -а *šnek.* pamazginis kibiras; ~йный, -ая, -ое pamazgų, raplavų; помояная яма pamazgų duobė.

помо́кнуть, -ну, -нешь *жк.* pašlāpti, pamirkkti.

помо́л, -а 1. malimas, mōlė; 2. malinys, māliava, sūmalas.

помо́лāчивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* kulti (*kai kada*), kulinėti.

помо́лв||ить, -влю, -вишь *жк. pasen.* sužadėtuves, sutartuvės padaryti, sužadėti (*jaunikų su jaunąja*);

~ка, -и *pasen.* sužadėtuvs, sutartuvs, sánta-gos.
помблец, -льца *tarm. žr.* помбольшик.
помолиться, -олюсь, -блишься *įvk.* pasimelsti.
помблка, -и *tarm. žr.* помбл.
помолодеть, -ею, -еешь *įvk.* pajaunėti, atjaunėti.
по-молодѣцки *prv.* guviai; siŋgiai.
помолотить, -очу́, -отишь *įvk.* 1. pakūlti, pakūlēti; 2. iškūlti (*viskq*).
помолоть, -мелю́, -мелешь *įvk.* 1. pamalti (*kiek*), pamalėti; 2. sumalti (*viskq*).
помолочу́ *žr.* помолотить.
помолчать, -чу́, -чишь *įvk.* patylėti, (*kuriam lai-kui*) nutilti.
помбольшик, -а atvežusysis malti.
помб́р, -а pomōras, pamariētis, pajūrēnas (*Balto-sios jūros pakrantės gyventojas*).
поморгать, -аю́, -аешь *įvk.* pamirksėti, pamirkčioti.
поморить, -рю́, -рийшь *įvk.* išmarinti, išdvėsinti, išvesti, išnaikinti.
поморка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам pomōrė, pamariētė, pajūrēnė.
помб́рник, -а *zool.* bukauodėgis plėšikas (*paukš-tis*), *Stercorarius pomarinus*.
поморбозить, -бжу́, -бзишь *įvk.* 1. šaltyje palaikyti; pašaldyti; 2. iššaldyti.
поморосить, -йт *įvk.* padulksnėti (*puz. lietutis*), parasėnti, padujoti.
поморочить, -чу́, -чишь *įvk. šnek.* pakvāršinti, pamūlkinti.
помб́рский, -ая, -ое 1. pajūrio, pajūrinis; 2. pomōro, pomōrų.
помб́рщить, -щу́, -щишь *įvk.* suraūkti, paraukyti, pa-raūkti; ~ся, -щусь, -ишишься *įvk.* susiraūkti, pa-siraūkyti.
помб́рье, -я pajūris, pamarys.
помб́рян|ин, -а; *dgs. kilm.* -рян pajūriētis, pama-rēnas, pajūrio gyventojas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам pajūriētė, pamārēnė.
помб́ст, -а 1. pakyla; 2. grėndymas, klōtas, grē-das.
помб́стить, -ощу́, -остышь *įvk.* pagrįsti (*grindini*).
помб́таты́¹, -аю́, -аешь *įvk.* 1. pavyniōti, pavyti (*siū-lus, auðekla*); 2. pamosūoti, pamostaguoti, pa-kinknōti.
помб́таты́², -аю́, -аешь *įvk. šnek.* pašvaistyti (*pini-gus*).
помб́таться, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* pasibastyti, pasišvaistyti.
помб́чанин, -а *pasen.* talkiniŋkas.
помб́чи, -ей *dgs.* 1. diržas (*vaikams vedžioti*); 2. pėtnešos; ♦ ходить на помб́чах *šnek.* būti ne-savaraŋkiškam, už rankėlės vedžiojamam.
помб́чить, -очу́, -очишь *įvk.* pašlāpinti, pavilgyti; pameŋkti; ~ся, -очусь, -очишься *įvk.* 1. nusišlā-pinti; 2. *šnek.* sušlāpti.
помб́чь, -и *m. pasen. tarm.* 1. *žr.* помб́чь; 2. *džn.* *dgs.* talka.
помб́чь, -огу́, -бжешь, -бжут; *būt.* -мб́г, -лā, -лб́ *įvk.* padėti, pagēlbėti, suteikti pāspirtį, pagālbā, pāramā; patalkininkauti; sušēlpti; помб́чь е́му рабб́таты́ padēk jām dirbti, patalkāuk jām dar-bē; п. бб́дным beturčiūs sušēlpti; помб́чьтєл гб́л-

bēkti; лєкарство бб́льнб́му не помб́глб́ ligb́niui vāistai nepadējo.
помб́щник|к, -а padējējas, pagālb́ininkas, aŋtrininkas, užuovadas; ~ца, -ы padējēja, pagālb́ininkė, aŋtrininkė.
помб́щь, -и *m.* pagālbā, paramā, padējimas, paspir-tis; talka; звать на п. pagālbos šauktis; итти на п. а) eiti į pagālbā; б) eiti talkb́n; с твоēй помб́щью tavo padedamas; с помб́щью микроскб́-па mikroskopū (*puz. kq tirti*); скб́рая п. greitb́ji pagālbā.
помб́па¹, -ы *tech.* siurblys, pōmpa.
помб́па², -ы iškilmingūmas, prašmatnībė, pōmpa, kilnā, iškilnūmas.
помб́падур, -а pompadūras (*savavaliautojas-admi-nistratori*).
помб́пзнь|ость, -и *m.* pompastiškūmas; ~ый, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно pompāstiškas, iškilmingas, prašmatnūs.
помб́повый, -ая, -ое siurblio, siurblinis.
помб́рачаты́, -аю́, -аешь *eig.* tamsinti, tēmdyti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* tamsėti, tēmti, blēstis (*puz. saulė*), apniūkti.
помб́рачєние, -я aptemimas, patamsėjimas.
помб́рачить, -чу́, -чишь *įvk.* aptēmdyti, patāmsinti, sutāmsinti, aptāmsinti; ~ся, -йтся *įvk. pasen.* aptēmti, patamsėti, apniūkti, apsiniaūkti; нб́бо помб́рачилось dangūs apniūko, apsiniaūkė; помб́ра-чйлс рассудок *prk.* aptēmo, susimentė prōtas.
помб́рачнєть, -ею́, -еешь *įvk.* paniūrti, pasidaryti niūriām.
помб́удрить, -рю́, -рийшь *įvk. šnek.* pagudragalviāuti.
помб́равить, -влю́, -вишь *įvk.* išglazūruoti (*molini indq*), pastikluoti.
помб́урлыкать, -лб́чу́, -лб́чешь *įvk.* 1. pamurkuoti, pamurkti, papurkuoti (*apie katę*); 2. paniurksėti, tyliai sau padainuoti, paniūniuoti.
помб́уш|лить, -лю́, -лишь *įvk. šnek.*, ~б́лить, -лю́, -лишь *įvk. šnek.* pasēilėti, pasēilinti (*puz. pirštq, verčiant puslapį*).
помб́утить, -учу́, -утишь ir -утишь *įvk.* 1. sudrumsti, padrumsti; 2. *prk.* aptēmdyti (*puz. sąmonę*); ~ся, -утится ir -утится *įvk.* 1. susidrumsti; 2. susimēsti, apžlbiti, apdrūžti; помб́утились гла-зā apžlbito, apdrūžo ākys; у нєрб́ помб́утилс рас-судок jls pakvaišo, aptēmo jō prōtas, jls išējo iš prōto.
помб́ути|єние, -я padrumzlėjimas, sudrumzlėjimas, susidrumstimas; apsiблаusimas; ~еть, -ею́, -еешь *įvk.* 1. padrumzlėti, susidrumsti; 2. padrūžti, ap-siблаusti; ~ить, -нб́ю, -нб́шь *įvk. šnek.* padrumz-linti, sudrumsti.
помб́учить, -чу́, -чишь *įvk.* pakankinti, pavārginti, pakamūoti; ~ся, -чусь, -чишься *įvk.* pasikankinti, pasivārginti, pasikamūoti.
помб́чать, -чу́, -чишь *įvk.* pradėti boginti, smaŋkiai lakinti, greitai vėžti; ~ся, -чусь, -чишься *įvk.* nudūmti, nurūkti, nukūrti, nulēkti, numāuti; iš-dūmti, išmāuti, išrūkti.
помб́каты́, -аю́, -аешь *eig.* (кем) stūmdyti, ūiti, ūdyti (*kq*); despōtiškai elgtis (*su kuo*).
помб́каты́ся, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* pasitrānkyti, pasibastyti (*puz. po pasaulį*).

помылить, -лю, -лишь *ivk.* pamuiliti; **~ся**, -люсь, -лишья *ivk.* pasimuiliti.

помылки, -ков *ig* -лок, -лкам *dgs. šnek.* pāmui-lės.

помысел, -сла *ig* **помысл**, -сла *pasen.* mintis; ketinimas; sumania, sumānymas; злой п. piktas sumānymas, piktas kėsas.

помыслить, -лю, -лишь *ivk.* pagalvoti; pamanyti; paketinti, sumanyti.

помыть, -мю, -моешь *ivk.* išmazgoti, išplauti (*pvz. indus*); nuprausti (*pvz. kūdikį*); ištrinti (*pvz. galoq*); išskalbtі (*pvz. baltinius*); **~ся**, -моюсь, -моешься *ivk.* nusimazgoti, nusiprausti.

помычать, -чү, -чийшь *ivk.* pamųkti, pamauroti, praismoti.

помышление, -я *pasen.* kėsas, ketinimas; sumānymas; mintis; у меня и в помышлении не было мѧп нѧ ї гѧлвѧ nebūvo atėjė, нѧ mintyje nebūvo; **~ять**, -яю, -яешь *eig.* manyti, galvoti, ketinti, svajoti.

помянуть, -яну, -янешь *ivk.* (pa)minėti; atmiinti, atsiminti, užsiminti; **помяни** моѧ слѧво atmiink mŧno žodį; п. о чѧм užsiminti apie ką.

помятый, -ая, -ое; -ят, -а, -о 1. sumāigyta, sulāmdyta, suglāmdyta, sugniāužyta, sumūrkslintas, sumūrkytas, sugrūmdyta, sumānkytas; 2. *šnek.* išvažęs, iškamūotas, sugniūžęs (*pvz. veidas*); **~ь**, -мнү, -мнешь *ivk.* pamāigyti, sumāigyti, sulāmdyti, suglāmdyti, sumūrkyti, sumūrkslinti, sugniāužyti, sugrūmdyti, sumānkyti; п. лѧн išminti linūs; п. травү išmindžioti žolė; ◆ п. бѧкѧ išdirbti, aplāmdyti šonus, primušti; **~ься**, -мнүсь, -мнешья *ivk.* 1. susimāigyti, susilāmdyti, susiglāmdyti, susimūrkslinti; 2. *šnek.* nesirýžti, neryžtingai padelsti, pasvyruoti.

монаведаться, -аюсь, -аешься *ivk. šnek.* apsilankyti, atsilankyti.

понавешать, -аю, -аешь *ivk.* prikārstyti, pridžiaustyti, prikabinėti.

понаглеть, -ѧю, -ѧешь *ivk.* sujūžėti.

по-над *prl. su įnag. tarm.* pagaī, palei, išilgai.

понадѧться, -ѧюсь, -ѧешься *ivk.* dėti viltis, pasitikėti, pasikliūti; напрѧсно понадѧлся на негѧ бѧ reikalo juѧ pasikliūviau.

понадобиться, -блюсь, -бишься *ivk.* prireikti, būti reikalui; мне понадобилось ѧхать мѧп prireikė važiūoti; ѧсли понадобиться јѧ prireiks, јѧ būs reikalas.

понапрѧсну *prv. šnek.* vėltui, бѧ reikalo, tuščiai.

понаслышке *prv. šnek.* iš girdų, iš nuogirdų (*pvz. žinoti*).

понаутжиться, -жусь, -жишься *ivk. šnek.* (kiek) įsiręžti, įsitempti.

поначѧлу *prv. šnek.* iš pradžių, pradžiojė.

понатѧкать, -аю, -аешь *ivk.* prismaigstyti, prikáišioti, pribedžioti.

по-нашему *žr. наш (5 reikš.).*

поневоле *prv. šnek.* nŧri nenŧri, nŧromis nenŧromis, reikalo spriamas, iš prievaratos, prievarata.

понеделньик, -а pirmādienis; по понедельникам pirmādieniais; **~чный**, -ая, -ое *pasen.* pirmādienio.

понеделньио *prv.* kàs savaitė; pasavaičiui; **~ый**, -ая, -ое pasavaitinis, savaitinis, pasavaičiui mŧkamas (*pvz. darbo užmokestis*).

понѧже *ing. pasen.* nės, kadāngi.

понѧжить, -жу, -жишь *ivk.* palėpinti, paaiškinti; **~ся**, -жусь, -жишься *ivk.* pasilėpinti, pasiāikinti.

понѧжничать, -аю, -аешь *ivk. šnek. (kurį laiką)* parodyti švelnumo, mēlės.

понездорѧвиться, -итя *ivk.* beasm. sunegalūoti, nesveikām pasijūsti.

понемногу *prv.*, **понемножку** *prv. šnek.* 1. pŧ trūputį, pŧ nedaug, нѧ pŧ daug; 2. pamažu, pamažėl(jais), pamažiūkais, palaipsniui.

понестй, -сү, -сѧшь; *būt.* -нѧс, -неслѧ, -неслѧ *ivk.* 1. nunešti, panėsti, panėšėti, išnėsti; 2. imti nešti (*apie pasibaidžiusius arklius*), pasilėisti bėgti, lėkti; 3. *pasen. tarm.* tapti nēščiai, pastoti; 4.: п. наказѧние gauti baūsmę, būti nubaustām; п. обйду būti nuskriaustām; п. убыйтки turėti, patirti nuostolių; 5.: кудѧ тебѧ нелѧгкая понеслѧ (кудѧ тебѧ понеслѧ)? куѧ tavę nelabāsis nēša?, куѧ tū trenkiesi?; 6. pradėti plepėti, taūkšti; п. вздор (дичь) pradėti taūkšti, pliaūkšti niekūs; 7. padvelkti, patraukti (*apie šaltį*), papūsti (*apie vėją*); от окнѧ понеслѧ хѧлодом пуѧ lango padvelkė šalčiu; **~сь**, -сѧсь, -сѧшься *ivk.* 1. nudūmti, nurūkti, nukūrti; imti, lėistis lėkti (*pvz. arkliai*); 2. imti sklīsti, pradėti skambėti.

пони *nkt.* pŧnis, pŧni (*žemaūgis arklys*).

понижѧть, -ѧю, -ѧешь *eig.* 1. darýti žemesnį, žeminti; slugdyti (*pvz. vandenį*); 2. mǎžinti (*pvz. kainas*), blŧginti (*pvz. produkcijos kokybę*), mēinkinti; silpninti; slopinti (*pvz. balsą*); *žr.* понйзйть; **~ся**, -ѧюсь, -ѧешься *eig.* 1. žemėti, darýtis žemesniām; slūgti (*apie vandenį*); 2. mǎžėti, blŧgėti, menkėti, silpnėti; 3. būti žeminamam; būti mǎžinamam, mēinkinamam.

понижѧние, -я 1. nuleidimas; pažeminimas; 2. (su) mǎžinimas, pamǎžinimas; pablŧginimas; 3. pažemėjimas; nuslūgimas; (su)mǎžėjimas; 4. (nu)smukimas, sumenkėjimas.

понизйтельный, -ая, -ое *spec.* žeminamasis, žeminimo; понизйтельная подстѧнция žeminančioji, žeminamoji pāstotė.

понизйть, -йжу, -йжишь *ivk.* 1. padarýti žemesnį, pažeminti; nuslugdyti; 2. nužeminti, sumǎžinti, pamǎžinti, sumēinkinti, susilpninti; п. напряжѧние тѧка sumǎžinti srovės įtampą; п. кѧчество продукции sumēinkinti produkcijos kokybę; п. цѧны sumǎžinti káinas; п. в дѧлжности нуžеминти pareigosę; п. в чйне degraduoti; п. рѧлос prislopinti balsą; **~ся**, -йжусь, -йжишься *ivk.* 1. pažemėti, pasidarýti žemesniām; nusilėisti, nuslūgti (*apie vandenį*); 2. pamažėti, sumažėti, kristi; pablogėti, suprastėti, sumenkėti; ѧкции понйзйлись ѧkcijų kūrsas krīto; жар понйзйлся карštis sumažėjo; цѧны понйзйлись káinos sumažėjo; зрѧние у негѧ понйзйлось јѧ ѧкys susilpnėjo, jis pradėjo blogiau matýti.

понизѧвьый, -ая, -ое *pasen.* žemupio, palei žemupį esantis (*pvz. miestas*); **~ье**, -я *pasen.* žemurỹs, pažemupis.

понизу *prv.* pažemiui, pažemiais.

пон||икать, -аю, -аешь *eig.* liñkti, lėpti, svirti; ~икнуть, -ну, -нешь *būt.* -nĩk, -ла, -ло *įvk.* 1. nuliñkti (*apie javus*); nusvirti (*apie galvą*); nuliėpti, nuliėkšti (*apie ausis*); 2. panarinti, panĩrti; nunėrti, nudiėbti, nukąrti, nukabinti (*apie nosį*).

понимание, -я *supratimas, išmānymas, išmonė, nusimānymas, nusivokimas, pūojėga*; это свѣше егѡ пониманія таĩ ям sunkũ išmanýti, suprąsti; с пониманием nusimānančiai (*pvz. dirbti*); правильное п. идѣи разоружения teisingas nusiginklavimo idėjos supratimas; марксистское п. истѡрии marksistinis istorijos supratimas.

понимать, -аю, -аешь *eig.* suprąsti, išmanýti; nutanýti, nutuĩkti, suvĩkti, suvaĩkýti; nusimanýti; nusivĩkti; я не понимаю по-немецки аš nesu-prantũ vĩkiškai; я не понимаю, как это случилось аš neišmanau, kaip tāt atsitĩko; п. друга susiprąsti, susiklausýti; ~ся, -аюсь *eig.* bũti suprantamam; это слово понимается иначе šitas žodis suprantamas kitaip, turi kitokią reĩkšmę.

понизать, -аю, -аешь *eig. tarm.* nuskufsti, nusigýventi.

понов||еть, -ею, -еешь *įvk. šnek.* pasidaryti naujam, paupesniam; ~ить, -влю, -вйшь *įvk.*, ~лать, -яю, -яешь *eig.* (at)paũjinti, panaũjinti; ~латься, -яется *eig.* bũti atnaũjinamam.

поножовщи||к, -а *šnek.* mušėika, peštũkas; ~на, -ы *šnek.* peštũnės (*naudojant peilius*), bādy-masis, piāustymasis peiliais.

пономар||иха, -и, ~йха, -и, ~ница, -ы *šnek. bažn.* zakristijũno žmonā, zakristijonienė; ~ь, -я *v. bažn.* (stačiatikių) zakristijonas.

понос, -а viduriāvimas, palaidi viduriaĩ, greitĩji; кровавый п. *med.* kruvinĩji, kraujĩnė, kraujĩgė; страдать поносом viduriũti.

поноситель, -я *v. pasien.* plũstbufnis, plũdĩkas, der-gikas, derkliũgā; ~ница, -ы *pasien.* plũstbufnė, plũdikė; ~ный, -ая, -ое *pasien.* plũstamas, dergliojamas, juodinamas.

поносить¹, -ошý, -бсишь *eig.* kĩneveikti, vainĩti, burnĩti, plũsti, dergti, dergliĩti, darkýti, niėkinti, blazgąyti.

поносить², -ошý, -бсишь *įvk.* 1. panešiĩti (*pvz. kũdikĩ*); 2. padėvėti, pavilkėti (*drabužĩ*), paavėti (*apavę*).

поноситься¹, -бсится *eig.* 1. plũstis, burnĩtis, valnĩtis, dergliĩtis; 2. bũti plũstamam.

поноситься², -бсится *įvk.*: пальтѡ ещѣ поно́сится некоторое время apsiaũsta bũs gālima dār kurĩ laiką padėvėti, apsiaũstas dār kiek laikų.

поно́ска, -и 1. nešiĩjimas (*apie šunį*); обучать собаку поно́ске išmĩkyti šunį nešiĩti; 2. nešinỹs (*šuns nešamas dantyse*); 3. (bitė) nėsis; пчелā с поно́ской ratũota bitė.

поно́сный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно *pasien.* įžeĩdžiamas, įžeĩdžiantis, garbę plėšiantis; plũstamas.

поно́шение, -я burnĩjimas, vainĩjimas, plũdĩmas, dergliojimas, dąkymas, blazgatas, vainā.

поно́шенный, -ая, -ое; -шен, -а, -о (pa)dėvėtas, palakis, nešiĩotas, nunesiĩotas, nudėvėtas, nušiũres, (nu)avėtas.

поношý *žr.* поносить^{1, 2}.

понравиться, -влюсь, -вишься *įvk.* patikti, pasimėgti, įtikti.

понт||ёр, -а pĩnteris (*azartiniuose lošimuose*); ~ировать, -рюю, -рюешь *eig.* pĩntirũti.

понтон, -а pĩntonas; ~ёр, -а pĩntĩnininkas; ~ный, -ая, -ое pĩntĩnų, pĩntĩninis; п. мост pĩntĩninis tiltas.

понудительный, -ая, -ое rāginamasis, ākstinamasis; priverčiamasis, prievartos; понудительные мѣры prievartos priemonės.

понудить, -ўжу, -ўдишь *įvk.* parāginti, paākstinti, pakũtrinti; priversti, prispirti.

понужд||ать, -аю, -аешь *eig.* rāginti, ākstinti; vėsti, spĩrti; ~ение, -я rāginimas, ākstinimas; (pri)spyrimas, prievarta; без понуждения nerāginamas, neverčiamas, sāvo pũru.

пону́жу *žr.* понудить.

пону́кать, -аю, -аешь *eig.* nũksėti, niũginti, niũkinti (*pvz. arkĩ*), skraidĩti, āminti.

пону́ривать, -аю, -аешь *eig.* rāginti, nukarinėti (*galvą*); ~ся, -аюсь, -аешься *eig. žr.* пону́риться.

пону́ривать, -рю, -ришь *įvk.* nupėrti, panarinti, nulėisti, nukąrti (*galvą*); стоять пону́рив голову dĩlbĩti, dĩrbĩti, niũrinti; ~ся, -рюсь, -ришься *įvk.* panarinti, nulėisti, nukąrti gālvą; nustumgti.

пону́рлю *prv.* nukĩrus, panarĩnus gālvą; ~ый, -ая, -ое; -нýр, -а, -о paniũres, punėres, panarĩnes, nukĩres gālvą; nustumrges.

пѡнчик, -а *kul.* spũrga, „pončká“.

пѡнѣне *prv. pasien.* ligi šiĩs dienĩs, lig šiĩl(ei), lig šiĩl diėnai.

пону́рять, -яю, -яешь *įvk.* panąrdyti.

пону́ять, -нѡю, -нѡшь *įvk. šnek.* padejũti, pabėdĩti; pažliũbti.

пону́х, -а *šnek. pasien. žr.* поню́шка.

пону́х||ать, -аю, -аешь *įvk.* paũstyti; pašniaũkti, šniaũkštelėti (*tabako*); ~хивать, -аю, -аешь *eig.* (kartais, kai kada, protarpiais) ūstyti, uostinėti; ~шка, -и, dgs. *kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. (šniaukščiama) tabako) žiupsnėlis, šniũkis; 2. šniaukštelėjimas, (vienas) paũstymas.

пѡнѣтие, -я 1. supratimas, išmānymas, išmonė, sāmprotis, aumiũ; nuĩovoka; человек одарѣн пѡнѣтием žmogũs turi išmonę; имѣть слабое п. о чѣм-л. silpnaĩ nusimanýti apie ką, nenujėgti kĩ; дать п. о чѣм-л. dũti pirmas žiniās apie ką nors; 2. įil. sāvoka; п. национальности tautybės sāvoka.

пѡнѣтлив||ость, -и *m.* supratingũmas, nuojėgũmas, pagaulũmas, nuovokũmas; ~ый, -ая, -ое; -ив, -а, -о supratingas, išmaningas, nuojėgũs, primanũs, pagaulũs, nuovokũs, paĩmlũs.

пѡнѣт||ю 1. *įt.* suprantama, aišku, žinoma; я, п., сразу догадался аš, aišku, iš karto suprataũ; 2. *prv.* suprantamai, įkåndamai, įmānomai; п. объяснять suprantamai, įmānomai aiškinti; ~ость, -и *m.* aiškũmas, suprantamũmas; п. задачи ūždavinio aiškũmas, suprantamũmas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно suprantamas, įkåndamas, aiškũs, įmānomas, numānomas, numanũs; вполне пѡнѣтное трѣбование visiškai suprantamas reikalāvimas; пѡнѣтное дѣло *įt.* suprantama, aiškũs dalykas.

понятой, -ого *dkl. teis. kviestinis (pvz. liudytojas)*.

понять, поймѹ, поймѣшь; *būt.* пѳнял, поняла, пѳняло *pvz.* suprasti, įsisavinti, pėrmanyti, supaisyti, suvokti; п. замыслы впарá pėrmanyti priešo užmačias; дать п. dúoti suprasti, priminti.

пообѣдать, -аю, -аешь *pvz.* papietauti.

пообѣщать, -аю, -аешь *pvz.* pažadėti, prižadėti, pasižadėti; paketinti.

пообдаль *prv.* kiek toliau, tolėliau, atokiai, atokiau, atstū, nuošaliai.

поодиночке *prv.* pō viena, paviėniui, paskirai, kas sau.

пооктябрьский, -ая, -ое *prospalinis, pō Spalio revoliucijos įvykęs.*

поорать, -ру, -рѣшь *pvz. šnek.* parėkti, paplyšoti.

поострить¹, -рю, -рѣшь *pvz.* paštrinti, pagalasti.

поострить², -рю, -рѣшь *pvz.* sámojų palėisti, pajuo-kauti.

поотвыкнуть, -ну, -нешь; *būt.* -вык, -ла, -ло *pvz. šnek.* atprasti paimažui, nujūnti, nugūsti.

побхать, -аю, -аешь *pvz.* pačičioti, paaimanuoti, pavaitoti, padejuoti.

поохотиться, -обчусь, -обишься *pvz.* pamedžioti.

поочерѣдн||о *prv.* iš eilės, paeiliui, pažygiui, pakračiu, pasykui, pakaitomis; pasivadūdami; ~ый, -ая, -ое eilinis, vykstantis iš eilės.

поощрѣние, -я (ра)skātinimas; paskatā; skatulyš.

поощрительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно skātinamasis, žādinamasis, padrāsinamasis.

поощр||ять, -рю, -рѣшь *pvz.* paskātinti, pažādinti (*pvz. norq*); parāginti, palāginti, padrāsinti; pakūrstyti; ~ять, -яю, -яешь *eig.* skātinti, žādinti (*pvz. norq*); rāginti, lāginti; drāsinti; kūrstyti; ~яться, -яется *eig.* būti skātinamam.

поп, -á pōpas, šventikas; kūnigas; ♦ каков п., таков и приход kōks piemuš, tokiā iř bandā; поставит на попá pastatyti statmenai (*pvz. plytq*).

попадание, -я pataikymas, kliūdymas.

попадать, -аю, -аешь *pvz. (vienam po kito)* sukristi, sugriūti, sukritinėti, parkristi; iškraičioti, nukraičioti (*apie lapus*), nukritinėti, iškritinėti.

попадать, -аю, -аешь *eig.* kliūti, tēkti, žr. попасть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. įkliuvinėti, kliūti; 2. páiniotis, pintis, maišytis; не попадайся на глаза nesirōdyk akysė; 3. pasitāikyti; волки у нас рѣдко попадаются vilkų mūsų kraštė retai pasitāiko; žr. попасться.

попадья, -й *šnek.* porpiėnė, pōpo, šventiko žmonā. попál žр. попасть.

попалить, -лю, -лишь *pvz.* 1. išdėginti, sudėginti (*viskq*); nusvilinti; п. себе волосы nusisvilinti plāukus; неприятель попалйл много селений priešas daug gyvenviečių išdėgino; 2. pasāudyti (*kiek*).

попáлся žр. попасться.

попарить, -рю, -ришь *pvz.* pašūtinti, pavanoti; ~ся, -рюсь, -ришься *pvz.* pasivanoti, nusivanoti, pasipeřti, išsipeřti (*su vanta*); pasišūtinti.

попарно *prv.* pō dū, poromis; dviklbaiss (*pvz. joti*).

попасть, -сѹ, -сѣшь; *būt.* -пáс, -лá, -лó *pvz.* paga-

nųti; ~сь, -сѣтся; *būt.* -пáсся, -лáсь, -лóсь *pvz.* pasiganųti.

попасть, -адѹ, -адѣшь; *būt.* -пáл, -ла, -ло *pvz.*

1. pakliūti, įkliūti, įpulti (*pvz. i bėdą*), patēkti, įkristi (*pvz. i balą*), atsidūrėti (*kur*), nukliūti; п. под суд pakliūti teismai, būti patrauktam atsakomybėn; 2. artikti, užtikti, užėiti; п. на след užėiti pėdsakus; 3. kliudyti, patāikyti, pakliūti; п. в тон patāikyti, įtinkinti i tona; п. в цель patāikyti i taikinį; 4. tēkti, pakliūti i rankas; емѹ попáла прѣмija jám tēko прѣмija, jis laimėjo прѣмija; 5. beasm. kliūti, tēkti; емѹ попáло за što jám tēko, kliūvo už tai; 6.: как ни попáло bet kaip, kaip pakliūvus; куда ни попáло bet kuř, kuř pakliūvus; что попáло kás pakliūvo, bet kás, bet kā; п. впросáк pakliūti i kėblią pādėti; ~ся, -дѹсь, -дѣшься; *būt.* -пáлся, -лась, -лось *pvz.* 1. (i)kliūti; п. в краже įkliūti, būti užtiktam vāgiant; 2. pasitāikyti, pasipinti, pasimaišyti, būti sutiktam; попадѣшься ты мне расpiñsi tū mán; он попáлся мне навстрѣчу mán tēko sū juš susitikti; взять, что попадѣся раiñti, kás urā, kás pakliūva; п. впросáк patēkti i kėblią pādėti.

попахать, -ашѹ, -ашешь *pvz.* paarti (*kiek*), paarėti.

попахивать, -ает *eig.* 1. atsiduoti (*pvz. sultais*), kviptelėti, smirstelėti, dvoktelėti; 2. (*lengvai, šiek tiek*) dvelkti, pūsti; лѣгкий ветерок попахивает lengvūtis vėjėlis dvelkia.

попевать, -аю, -аешь *eig. (protarpiais, tyliai)* dainuoti, gūduriuoti.

попѣнный, -ая, -ое; попѣнная оплáта apmokėjimas pagal kelmų skaičių.

попенять, -яю, -яешь *pvz.* pabarti, papriekaištauti. попѣр žр. поперѣть.

попервоначалу *prv.* šnek. nuš pát pradžiū, iš pradžiū.

поперѣк 1. *prv.* skersai; пилить п. piāuti skersai; 2. *prv.* šnek. priešingai, atpėnč; 3. *prl. su kilm.*: стол стоял п. комнаты stālas stovėjo skersai kambario; ♦ вдоль и п. skersai išilgai, skeřskryžiais; стать (стоять) п. гóрла įkyrėti iki gyvo káulo.

поперемѣнно *prv.* pakaitomis, pakaitais, pamainaiss, pamainomis, pasikeisdami, pasivadūdami.

поперѣть, попорѹ, попорѣшь; *būt.* попѣр, -ла, -ло *pvz. šnek.* 1. nusivilkti, (nu)drōžti (*kur*); sprāustis; ты куда попѣр? kuř tū velkiėsi?, kuř tū sprāudiesi?; 2. išvųti, pavaryti, išvaryti; erō от-туда попѣрли ji iš tén išvārė; 3. nutepti, nuvilkti; он попѣр на себѣ корзину jis nuteptė aĩt pečių krėpsj.

поперѣчина, -ы skeřssijė, skersinė, skersinis; п. саней balžienas; п. телėги skersāplautis, skersiniškas.

поперѣчить, -чу, -чишь *pvz. šnek.* papriešginiāuti.

поперѣчник, -а 1. skersmuš, skeřsis; метр в поперѣчнике skersai vienas mētras; 2. *šnek.* žр. поперѣчина; 3. *šnek.* priešėgina.

поперѣчн||о *prv.* skersai; ~орѣтые, -ых *dgs. zool.* skersažiomėnės (*žuvis*), *Plagiosomi*; ~ый, -ая, -ое skeřsas, skersinis, skersmeninis; поперѣчное сечѣние skersinis piūvis; поперѣчная дорѣга

skeĩskelis; поперѣчная связь *tech.* sánkala; ♦ встречный и п. pirmas pakliũvės; поперѣчная мукá *spec.* nesijóti (*su sėlenomis*) ruginiai mil-tai.

поперхну́ться, -нұсь, -нѣшься *įvk.* užsprinęti, užsi-rýti; sukrenkšėti, susprengsėti.

поперч||енный, -ая, -ое; -чен, -а, -о *šnek.* su pi-pirais (*valgis*), papipirintas; ~ить, -чу, -чишь *įvk. šnek.* įdėti pipirų (*į valgi*), papiprinti.

попѣствовать, -стю, -ствуешь *įvk. pasen.* papuo-se-lėti.

попѣть, -пою, -поѣшь *įvk.* padainuoti, pagiedoti.

попечáлиться, -люсь, -лишься *įvk.* paliūdėti.

попечѣние, -я globà, globójimas; *teis.* rūpyba; имѣть когò-л. на попечении globoti kà, rūpintis kuò.

попечитель, -я в. 1. *teis.* rūpintojas; 2. *ikirev.* globėjas; prižiūrėtojas, tvarkytojas, kuratorius; п. учебного округа mokųklų apygardos globėjas; ~ница, -ы globėja, globotoja, rūpintoja; ~ный, -ая, -ое *pasen.* 1. globos; globėjų, rūpintojų; п. совет *ikirev.* globėjų tarýba; 2. rūpestingas; ~ский, -ая, -ое globėjo, kuratoriaus; rūpintojo.

попечительство, -а 1. globójimas, rūpinimasis; 2. *teis.* rūpyba; установление попечительства rū-pybos įsteigimas; 3. *ikirev.* globėjo, kuratoriaus pàreigos; 4. *ikirev.* labdarýbės įstaiga; ~вать, -твую, -твуешь *eig.* globoti, rūpintis, eiti globėjo pàreigas.

попивáть, -áю, -áешь *eig. šnek.* gėrioti, girkšnóti, gėrinėti, girkšnóti, girsnóti, gėrauti.

попи́лать, -илю, -илишь *įvk.* 1. (*piũklu*) papiáuti (*kiek*), papiovėti, papiũkluoti; 2. supiáuti (*pov. malkas*).

попира́ть, -áю, -áешь *eig.* 1. mindžioti, trępti, tremp-ti, trepukoti; 2. *prk.* paminti, niėkinti; žėminti; п. чьй-л. правá paminti kienò teises; п. закон láužyti, péržengti įstatymà.

попи́рывать, -рýю, -рýешь *įvk.* papuotáuti, paro-kyliáuti.

поп||исáть, -ишý, -ишешь *įvk.* parašýti (*kiek*); ♦ ничерò не попишешь *šnek.* niėko nepadarysi; ~исывать, -аю, -аешь *eig.* rašinėti.

попíть, -пью, -пьюшь; *būt.* pópил, -лá, pópило *įvk.* 1. pagėrti; 2. atsigėrti.

пóпка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам *šnek.* pa-pũgá.

попла́вать, -аю, -аешь *įvk.* paplaukýti, paplaukioti.

поплаво́к, -вкá 1. plūdė, plauktũkas, plūdурė; 2. *šnek.* plĩduriojantis, pláukiojantis restorá-nas.

попла́к||ать, -лáчу, -лáчешь *įvk.* paveĩkti; ~аться, -лáчусь, -лáчешься *įvk. šnek.* paverkšlėti, pasi-skųsti, pasigũosti; ~ивать, -аю, -аешь *eig.* verĩkti (*kartais*), virkauti, verkšnóti, verkšlėnti.

поплати́ться, -ачусь, -áтншся *įvk.* gáuti átpildà, užmokėti (*dėl savo klaidos ar neatsargumo*); за što он поплатился своѣй жизнью už tai jis prikišo, palydėjo savo gálvą; п. за свою ошибку átkentėti už savo klaidà.

поплачу́ žr. попла́каться.

попл||евáть, -люò, -люѣшь *įvk.* paspiáudyti; ~ѣвы-вать, -аю, -аешь *eig.* spiaudyti, spiaudinėti.

поплескáть, -лещý, -лещешь *įvk.* papliũškėnti, pa-teškėnti; ~ся, -лещусь, -лещешься *įvk.* pasipũs-kinti, pasipliũškinti.

поплести, -летý, -летѣшь; *būt.* -плѣл, -плелá, -пле-лò *įvk.* papinti, panėrti, parėgzti (*kiek*).

поплестись, -летусь, -летѣшься; *būt.* -плѣлся, -пле-лáсь, -плелòсь *įvk.* iškėblinti, nukėblinti, iškĩd-tinti, nukiũtinti, nudũlinti, nuspuĩdinti.

поплин, -а *tekst.* poplinas; ~овый, -ая, -ое popli-ninis.

поплотнѣть, -ѣю, -ѣешь *įvk.* patankėti, sutankėti, sustandėti, pasũdrėti; patvirtėti, padrũtėti (*apie žmogų*).

поплутáть, -áю, -áешь *įvk. šnek.* paklaidžioti, pa-klydinėti, paklaidinėti.

поплы́ть, -львý, -львѣшь; *būt.* -плыл, -лá, -лò *įvk.* nuplaukti, lėistis plaukti, išplaukti.

попл||ясáть, -яшý, -яшешь *įvk.* pašòkti (*kurį laiką*); ♦ ты у меня попляшешь áš táu paròdysiu, tú mán pašokinėsi (*grasinimas*); ~ясывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* šòkti (*kartkartėmis*).

попóв||ич, -а *šnek.* popáitis, pòpo sũnũs; ~на, -ы; *dgs. kilm.* -вен, *naud.* -внам *šnek.* popáitė, pòpo duktė.

попóвник, -а *bot.* paprastoji baltagalvė, *Leucanthe-tum vulgare* (*Crysanthemum leucanthemum*).

попóвс||кий, -ая, -ое *šnek.* pòpo, pòpiškas; ~тво, -а porýstė.

попóвщина, -ы klerikalizmas.

попо́йть, -пою, -попойшь ir попо́ишь *įvk.* pagir-dyti.

попо́йка, -и; *dgs. kilm.* -пòек, *naud.* -пòйкам išger-tũvės, gėrynė; lėbė; учáстник попо́йки gėrovás, išgertũvininkas.

попо́лам *prv.* perpũs, pusiáiu, peĩ pũsė, pusiáuti-pai; раздѣлѣть имущество п. padalyti turťá pu-siáiu; вино с водо́й п. vỹnas su vándeniu perpũs (*atskiestas*); ♦ с грѣхом п. vos-ne-vòs, šiaip taip, pusėtinai.

попо́лдни́чать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* papusdieniáui, paválgyti pavakarių.

попо́лзатъ, -аю, -аешь *įvk.* pašliaužioti, parėplióti.

по́ползень, -зня *v. zool.* vilkũtis, bukũtis (*paukštis*), *Sitta europaea*.

поползновѣние, -я 1. kėslas, užmačia; 2. *dgs.* pre-teĩzijos, reikalávimai.

поползти́, -зý, -зѣшь; *būt.* -пòлз, -лá, -лò *įvk.* pra-dėti šliaužti, ropóti; nušliaužti, nuropóti.

пополнѣ||ние, -я 1. papildymas; 2. *kar.* pastiprini-mas; 3. (pa)pilnėjimas, pariebėjimas; ~ть, -ѣю, -ѣешь *įvk.* papilnėti, pastorėti, pariebėti.

попо́лнить, -ню, -нишь *įvk.* papildyti; padidinti; п. запáсы продовольствия papildyti produkty átsargas; ~ся, -ится *įvk.* pasipildyti; padidėti; состáв слýжащих пополнился tarnáutojų perso-nálas padidėjo, pasipildė.

попо́лнить, -яю, -яешь *eig.* papildinėti, didinti, pil-dyti; ~ся, -яется *eig.* 1. gáuti papildymų, būti papildomam; 2. didėti, daugėti.

пополоскáть, -лошý, -лощешь *įvk.* paskaláuti, pa-pláuti (*pov. burną*); ~ся, -лошусь, -лòщещься *įvk.* pasipiũškinti, pasipũškinti.

пополóть, -полю, -пòлешь *įvk.* paravėti, išravėti.

пополудни *prv.* popiēt, pō pusiāudienio; в три часа п. трѣця вāландā pō pietū.

пополночи *prv.* pō pusiāunakčio, pō pūsnakčio; в два часа п. а́нтра вāландā naktiēs.

попользовать, -зую, -зуюшь *ivk. pasen. (trumpai) pagūdyti; ~ся, -зуюсь, -зуюсья ivk. 1. šnek. pasinaudoti (nedaug, neilgai); 2. pasen. pasigūdyti (neilgai).*

попомнить, -ню, -нишь *ivk. šnek. atmiñti, atsimñti; ◆ помомни(те) моё слово minėsi(те) mào žodį (bus taip, kaip sakau).*

попона, -ы gūniā, mītukas.

попороть¹, -орю, -брешь *ivk. išardyti, atardyti.*

попороть², -орю, -брешь *ivk. papliekti, apliekti, pačaižyti.*

попороть, -рчу, -ртишь *ivk. šnek. sugadinti, pagadinti, apgadinti; ~ся, -рчусь, -ртишься ivk. pagėsti, sugėsti, išsianuoti (apie vidurius).*

попостыть, -ощусь, -остышья *ivk. bažn. papāsininkauti.*

попотеть, -ёю, -ёешь *ivk. paprakaituoti.*

попотчевать, -чую, -чуешь *ivk. šnek. 1. pavaišinti, pamylėti; 2. prk. juok. primušti, prilūpti.*

поправё||ние, -я *poli. padešinėjimas; sudešinėjimas; ~ть, -ёю, -ёешь ivk. padešinėti, sudešinėti, pasidarýti dešinesniām.*

поправыймый, -ая, -ое; -йм, -а, -о pataisomas, atitaisomas, gálimas pataisyti, atitaisyti.

поправить¹, -влю, -вишь *ivk. pataisyti, sutaisyti, ištaisyti (pvz. klaidas), atitaisyti (pvz. sveikatą); п. причёску sutvarkýti pláukus.*

поправить², -влю, -вишь *ivk. pavaldyti; pavadelėti (arklius); pavairuoti (pvz. automobilį).*

поправ|иться, -влюсь, -вишься *ivk. 1. pasitaisyti, atsitaisyti, pagerėti, pasveikti, atsigáuti, atsigáivėli, atsipáitvėti, atkūsti, pagilbti; eró delā poprávilišis jō reikalaĩ atsitaisė; за лёто он очень поправился peř vāsara jls labaĩ atkūto, pasitaisė; 2. šnek. atsipagirióti, išsipagirióti; ~ка, -и; *dgs. kilm. -вок, naud. -вкам 1. atitaisymas, pataisymas; pataisā; 2. gerėjimas; kilimas; продуктивность животноводства идёт на поправку gyvūlininkystės produktyvumas kyla; ~ление, -я 1. taisymas, pataisymas, ištaisymas; для поправления здоровья sveikātai pataisyti; 2. pasitaisymas; ~лять, -яю, -яешь eig. taisyti, taisinėti, koreguoti; ~ляться, -яюсь, -яешься eig. 1. taisytis; gerėti, eiti geryn; sveikti, kūsti; больно́й поправляется ligonis sveiksta, eina sveikyn; 2. šnek. pagirióti; 3. būti taisomam; ~очный, -ая, -ое korektyvinis.**

попрание, -я *pasen. pamynimas, sutrypmas (pvz. teisių).*

попр|анный, -ая, -ое; -ан, -а, -о pamintas, sumintas, sutryptas, išniėkintas; попранные права pamintos teisės; ~ать, būt. -прал, -ла, -ло *ivk. žr. попира́ть.*

по-прежнему *prv. kaip pirmiau, kaip pirmā, kaip seniau, kaip iř anksčiau; pō senovei; vis; он п. здоров jls vis sveikas.*

попрёк, -а *šnek. priekaištas, iřkalba, iřkalbis.*

попрек|ание, -я prikáišiojimas, iřkalbinėjimas; ~ать, -аю, -аешь eig. prikáišioti, priekaištauti,

iřkalbinėti; ~нуть, -нү, -нѣшь *ivk. mėti priekaištā, prikišti, iřkalbėti.*

попрёт, -ёю, -ёешь *ivk. šnek. pašusti (pvz. nuo prakaito); sušusti (nuo drėgmės).*

поприще, -а 1. (*veikimo*) sritis, dirvā; обширное п. для научных исследований plati dirvā mokslo tyrimams; 2. *pasen. rungtynių laukas.*

попробовать, -бую, -буешь *ivk. 1. pamėginti, paban-dyti; 2. paragauti, paskanauti (valgį).*

попросить, -ошу, -бсишь *ivk. paprašyti; ~ся, -ошусь, -бсишься ivk. pasiprašyti.*

попросту *prv. 1. paprastai, bė ceremonijų; 2. dll. tiesiog, stačiai, bė niekur nieko.*

попрочнёт, -ёю, -ёешь *ivk. sutvirtėti.*

попрошай|ка, -и; *dgs. kilm. -шаек, naud. -ша́йкам šnek. prašėika, prašėiva, įkyrūs prašytojas, kau-lys; ~ничать, -аю, -аешь eig. 1. įkyriai prašyti, prašinėti, kauļyti; 2. duoneliāuti, elgetāuti; ~ничество, -а 1. įkyrūs prašymas, prašinėjimas, kau-lijimas; 2. elgetāvimas, duoneliāvimas.*

попрощаться, -аюсь, -аешься *ivk. atsisveikinti, su-diė pasakyti.*

попру *žr. поперёт.*

попрыг|ать, -аю, -аешь *ivk. pašokinėti, pastrapi-nėti, pastrakinėti, pašokuoti; ~нвать, -аю, -аешь eig. šokinėti, strapinėti, strakinėti; ~ун (varto-jamas tik vns. vardininkas) šnek. šoklys, straipa-kōjis, šokinėtojas, strākalas; ~ўня, -и; *dgs. kilm. -ний, naud. -ням šoklė, straipakōjė, šokinėtoja, strākalas.**

попрыскать, -аю, -аешь *ivk. pašlakstyti, papuškšti; padulksnóti (apie lietu); ~ся, -аюсь, -аешься ivk. apsipuškšti, apsišlakstyti; pasišlakstyti, pasi-puškšti.*

попрыгать, -ячу, -ячешь *ivk. suslapstyti, išslaps-tyti; ~ся, -ячутся, -ячемся ivk. (visiems) susi-slėpti, pasislėpti, sušlapstyti, iššlapstyti.*

попугай, -я 1. *zool. papūgā, Psittacus erithacus; 2. prk. papūgā (apie žmogų); ~ничать, -аю, -аешь eig. svėtimus žodžiūs kartóti, kalbėti iř papūgā.*

попугать, -аю, -аешь *ivk. pabaidyti, pagāsdinti, pabauginti; ~угивать, -аю, -аешь eig. šnek. (kart-kartėmis) baidyti, gāsdinti, bauginti.*

попудрить, -рю, -ришь *ivk. papūdrinti, papūdruoti; ~ся, -рюсь, -ришься ivk. pasipūdrinti, pasipud-ruoti, išsipūdruoti.*

популяриза|тор, -а populiarizatorius, populiārinto-jas; ~ция, -и populiārinimas, populiarizāvimas, populiarizācija.

популяризировать, -рюю, -рюешь eig. iř *ivk. (iš)-populiārinti, (iš)populiārizuoti; ~ся, -рюется eig. iř ivk. būti populiārinamam, populiarizuojamam; būti išpopuliārintam, išpopuliārizuotam.*

популяризовать, -зую, -зуюшь eig. iř *ivk. žr. по-поляризировать; ~ся, -зуются eig. iř ivk. žр. популяризироваться.*

популяр|ничать, -аю, -аешь eig. *šnek. stėngtis bū-ti, atrodyti populiāriām, siekti populiārūmo; ~ость, -и m. populiārūmas; ~ый, -ая, -ое; -пен, -рна, -рно populiārūs, išpopuliārėjęs (pvz. laik-raštis).*

попури *nkt. nktr. popuri.*

попуститель, -я *v.* nuolaidžiautojas, nesudraudėjas, nusileidėjas, lengvažiūris, vālios davėjas; **~ница**, -ы nuolaidžiautoja, nesudraudėja, nusileidėja, lengvažiūrė, vālios davėja; **~ство**, -а nuolaidžiavimas, lengvažiūrybė, vālios davimas, nesudraudimas, nusileidimas; **~ствовать**, -твую, -твуеть *eig.* nuolaidžiauti, lengvai žiūrėti, duoti vālią, neužkirsti kėlio, nesudrausti.

по-пустому, **попусту** *prv. šnek.* perniėk, vėltui, tuščiai, bė reikalo, dyka, dėl dyko gālo.

попутать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. supāinioti (*puz. siūlus*); papāinioti; 2. sugūndyti, suvedžiōti; **люкавый** eрō попутал vėlnias jį sugūndė.

попутешествовать, -твую, -твуеть *įvk.* pakeliauti, pasivažinėti (*puz. po svetimus kraštus*).

попутный *prv.* pakeliui, tuo pat žygiu, kartu; tuo pačiu laiku; **~ый**, -ая, -ое 1. ta pačia kryptimi einas, važiuojas, vienakryptis, bendrakryptis, palankus (*puz. vėjas*); п. товарищ keliōnės draugas, bendrakelis, bendrakeliōnis, keliābendrīs, keliōnės draugas; vienakryptis, bendrakryptis, palankus (*puz. vėjas*); п. товарищ keliōnės draugas, bendrakelis, bendrakeliōnis, keliābendrīs; 2. тафр kitko dāromas; tuo pačiu laiku dāromas; šalutinis; попутное замечание šalutinė pastabā.

попутчик, -а pakeleivis, bendrakeliōnis, keliābendrīs, keliōnės draugas; п. революции *menk.* revoliūcijos pakeleivis; **~ца**, -ы pakeleivė, bendrakeliōnė, keliābendrė, keliōnės draugė.

попущение, -я *pasen.* 1. nuolaidžiavimas, vālios davimas, lengvažiūrystė; 2. aplaidžia, likimo bausmė, diėvo rýkstė.

попытать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. pabandyti, išbandyti, pamėginti, išmėginti; п. счастья (счастье) láime išmėginti; 2. išklausinėti, iškamtinėti, iškvōsti; 3. pakankinti.

попытка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам baudyamas, mėginimas, baūdas; тщётные попытки tūščios pāstangos.

попыхивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. papsėti, lėisti dūma, dūmyti (*puz. rūkant pyркę*); 2. silpnai dėgti, rusėnti, rusėti; spragsėti; oронėк попыхивает а) ugnėlė rusėna; б) žiburėlis spragsi.

попыхтеть, -хчý, -хтись *įvk. šnek.* 1. papūškuoti (*sunkiai dirbant*); 2. *prk.* raplušėti.

попытываться, -твую, -твуеть *įvk.* pagirtauti, pagirtuokliauti.

попытать, -ячу, -ячишь *įvk.* ābulą atstūmti, pastūmti; **~ся**, -ячусь, -ячишься *įvk.* atbulām atitraukti, pasitraukti, trauktis, atbuluoti.

попытный, -ая, -ое *pasen.* ābulas, atbullinis, atžagarias, atatupstas, atgalinis, āpakalias; ♦ уйти (идти) на п. (двор) atsimėsti nuo sāvo žōdzio, atatupstām trauktis, atbuluoti, atžagariāuti.

попычу *žr.* попытаться; **~сь** *žr.* попытаться.

пора, -ы porā (*puz. odoje*), akis (*puz. sūrio*), akūtė (*puz. plytoje*).

пора, -ы; *gal.* porų laikas, mėtas; онй пришил в пору jіe atėjo laikū; с некоторых пор nuo kuriō laikū; с тех пор nuo tō laikū; зимняя п. žiemōs mėtas; ночная п. naktiės būvis; п. спать laikas miegōti; ♦ до поры до врėмени lig laikū, laikina; до сих пор а) lig šiāi diėnai, lig šiōlei; б) iki čiā, iki šiōs viėtos; до тех пор, пока... tōl(ei), kōl...; в те поры tadā, tuomėt, anuō metū; порюю kařtais, šiadā tadā; на пєрвых порāх pačiojė pradziojė, iš pradžiū.

пораб||атывать, -аю, -аешь *eig.* dirbinėti, triūstis; **~отать**, -аю, -аешь *įvk.* padirbėti, pasidarbuoti. **порабо||титель**, -я *v.* pavėrgėjas, pajungėjas; **~тть**, -бошý, -ботишь *įvk.*, **~щать**, -аю, -аешь *eig.* pavėrgti, pajungti; **~щение**, -я pavėrgimas, pajungimas; **~щенный**, -ая, -ое; -шен, -шенā, -шенō pavėrgtas, pajungtas.

порабощу *žr.* поработить.

порабнать, -яю, -яешь *įvk.* sulýginti; suvienōdinti; **~ся**, -яюсь, -яеься *įvk.* (с кем-чем) susigrėtinti (*su kuo*); atsidūrti gretā (*ko*); pasivýti; susilýginti (*su kuo*).

порадеть, -ёю, -ёешь *įvk. pasen. šnek.* (кому-чему, о чём) pasirūpinti, pasišliti (*kuo*), padėti, pagėlbėti (*kam kuo*).

порадовать, -дую, -дуешь *įvk.* suteikti džiaugsmā, nudžiūginti, pradžiūginti; **~ся**, -дуюсь, -дуеься *įvk.* apsidžiaūgti, nudžiūgti; pasidžiaūgti.

поражать, -аю, -аешь *eig.* 1. smōgti, treñkti, kliudýti; 2. triūškinti, naikinti; 3. stėbinti; *žr.* поразить; **~ся**, -аюсь, -аеься *eig.* 1. *žr.* поразиться; 2. būti kliūdomam; būti triūskinamam.

пораженец, -нца *polit.* defetistas, pralaīmininkas.

поражение, -я 1. sutriūškinimas, sukūlimas, sumušimas (*puz. priešo*); pralaīmėjimas; потерпёт п. pralaīmėti mūši, būti sumuštam; нанести п. врагý sutriūškinti, sukāuti, sukūlti priešā; 2. *med. (organo)* pakenkimas, įgedimas, sužalėjimas; 3. *kar.* patāikymas, kliūdomas; ♦ п. в правах teis. tėisių atėmimas.

пораженческий, -ий, -ая, -ое *polit.* defetistinis, pralaīmininkų, pralaīmėjimo; **~тво**, -а *polit.* defetizmas.

поражу *žr.* поразить; **~сь** *žr.* поразиться.

поразительн||о *prv.* nuostabia, nepaprasta, apstulbinācia; **~ость**, -и *m.* nuostabumas, nepaprastumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nuostabus, apstulbinantis, pritrenkiantis, nūveriantis, nepaprastas.

поразить, -ажý, -азийш 1. pėsmogti, nutreñkti (*apie žaibą*); 2. patāikyti, kliudýti (*puz. taikini*); 3. sukūlti, sumūšti, sukāuti, sutriūškinti, nugālėti (*puz. priešā*), sunaikinti; 4. ištikti (*puz. nelaimė*), atsitikti; 5. *med.* pakeñkti, pažalōti, užgāuti; у негō одно лėгкое пораженō jō vienas plaūtis užgāutas, pažalōtas, įgėdęs; 6. apstulbinti; priblōkšti, pritrenkti, sukrėsti; nuverti; извєстие это ерō поразило ši žinia priblōškė, pritrenkė jį; 7. apnikti (*puz. grybas namą*); **~ся**, -жýсь, -зйсья *įvk.* apstulbti, nustėbti, pėsigāsti, suglūmti, būti pritrenktām; apglūšti.

поразмýслить, -лю, -лишь *įvk.* geraī pagalvōti, apsigalvōti.

поразмýть, -зомнý, -зомнєшь *įvk. šnek.* pamankštinti, pamiklinti; **~ся**, -зомнýсь, -зомнєься *įvk. šnek.* pasimankštinti, prasimankštinti, pasimiklinti.

пораменьє, -я; *dgs. kilm.* -нєв *tarm.* pamiškė.

поранєние, -я 1. sužalėjimas, sužeidimas; 2. susižeidimas, pāžeidas; 3. žaizdā.

поранить, -ню, -нишь *įvk.* sužalōti, pažalōti, pažeisti, sužeisti; **~ся**, -нюсь, -нишья *įvk.* susižeisti, susižalōti.

порасти||ать, -аю, -аешь *eig. žr. porasti (2 reikš.)*; ~й, -тý, -тёшь; *būt*: -рós, -лá, -лó *įvk.* 1. pa-
augti, paugėti; 2. apželti, apaugti; ~йтý, -ашý,
-астышь *įvk.* paauginti.

порвать, -вý, -вёшь; *būt*. -áл, -алá, -áло *įvk.*
1. suplėšti, suplėšyti, sudraskyti, sutraukti (*puz.*
siūlus); pėplėšti, įplėšti; 2. paskinti (*puz. gėlių*);
paráuti (*puz. žolės*); 3. *prk.* nutraukti; п. дипло-
матические отношения nutraukti diplomatinis
santykius; я с ним давно порвал аš seniai nu-
traukiau visus ryšius su juo; ~ся, -вётся; *būt*.
-áлся, -алáсь, -алóсь *įvk.* 1. suplyšti,
sudrįksti, sutrūkti; 2. *prk.* nutrūkti (*apie santy-
kius*), iširti.

пороветь, -вý, -вёшь *įvk.* 1. pastaugti, pakaukti,
pamauróti, pariaumóti, pabliūdauti, pabaubti, pa-
kriókti; 2. *šnek.* (*apie vaikus*) pabliūti, pa-
žliūmbti.

поровновать, -нýю, -нýешь *įvk.* 1. (pa)pavyduliáu-
ti (*kuri laiką*); 2. *pasen.* pasirūpinti; 3. *pasen.*
paródyti uolūmo, stropūmo, atsidėjimo.

пореволюционный, -ая, -ое porevoliūcinis (*puz. lai-
kotarpis*).

поредеть, -дёт *įvk.* išretėti, praretėti, sumažėti;
prarėsti, išrėsti.

порез, -а įsipiovimas; įpiovis, įpiova, piūvis, įrėžis;
~ать, -ёжу, -ёжешь *įvk.* 1. supiaustyti, pripiaus-
tyti; 2. *šnek.* rapiáuти, paskeršti; 3. į(si)piáuти;
п. себе палец įsipiauti į pirštą; ~аться, -жусь,
-жешься *įvk.* įsipiauti, susipiaustyti.

порезвиться, -влóсь, -вйсья *įvk.* paláigyti, pasi-
bėgióti, pabėginėti.

порезник, -а *bot.* skarėnis, *Libanotis*.

порей, -я *bot.* pòras, *Allium porrum*; *kuop.* pòrai.

порекомендовать, -дую, -дýешь *įvk.* (pa)rekomen-
duóti, pasiūlyti.

поречный, -ая, -ое pāurio; ~ье, -я; *dgs. kilm.* -ьев
tarm. pauprys.

порешить, -шý, -шйшь *įvk.* 1. nusprėsti, nutausti;
п. дело išsprėsti, baigti býlą; 2. *pasen. šnek.*
nužudýti, nugálabyti, pribáigti; 3. *pasen.* panai-
kinti, likviduóti.

поржаветь, -еет *įvk. šnek.* parūdýti, surūdýti, ap-
rūdýti.

порисковать, -кýю, -кýешь *įvk.* parizikuóti.

порисовать, -сýю, -сýешь *įvk.* rapiėšti.

пористость, -и *m.* akytumas; koringumas, porin-
gumas; ~ый, -ая, -ое; -ист, -а, -о akýtas, išaki-
jės, korýtas; koringas, poringas; делаться пори-
стым išakýti, iškorýti; п. кирпич akýtos plýtos.

порицание, -я rareikimas, rabarimas, rareikà;
достóйный порицания peiktinas, bártinas.

порицатель, -я v. peikėjas, peikėnas; ~ница, -ы
peikėja, peikėnė; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна,
-льно peikiamas, rareikimo.

порицать, -аю, -аешь *eig.* peikti, bárti; ~ся, -áется
eig. būti peikiamám, baramám.

порка!, -и *šnek.* pėrimas, plakimas (*rykštėmis*).
plaktė, dýžis, pylà, pláksťas; задáть пóрку ко-
мý-л. išpėrti kám káilį, nudýžti, išplákti ká, įpliti
į káilį kám.

порка², -и ařdymas (*puz. seno drabužio*).

порногр||афический, -ая, -ое pornografinis; ~афия,
-и pornografiija.

пóровну *prv.* pò lygiai, lygiomis, lygióm.

поровнять, -яю, -яешь *įvk.* sulýginti (*puz. kelią*).

порог, -а sleĩkstis; перешагнуть п. pėržengti sleĩks-
tį; речные пороги ūpės rėvos, sleĩksčiai, kũliá-
vos; он на пороге смёрти *prk.* jis prie pát mirties,
jis mirtimĩ vadúojasi.

порода, -ы 1. veislė; padermė; поро́ды собак šunų
veislės; рóрная п. uoliena; 2. *pasen.* kilmė, pa-
dermė, giminė, kartà.

породист||ость, -и *m.* grynavaisliškumas; ~ый, -ая,
-ое; -ист, -а, -о grynavėslis (*puz. žirgas*), veis-
linis.

породить, -ожý, -одйшь *įvk.* 1. *pasen.* pagimdýti;
atvėsti (*apie gyvulius*); 2. *prk.* sukėlti, sudaryti;
atnėsti (*puz. badą*), pagimdýti.

породнить, -нó, -нйшь *įvk.* sugiminiuóti, sugėfi-
tinti; ~ся, -нóсь, -нйсья *įvk.* susigiminiuóti,
susigėfinti.

породи||ость, -и *m.* veislingumas, veislė; ~ый, -ая,
-ое gerós veislės, veislinis.

порождать||ать, -аю, -аешь *eig.* 1. *pasen.* gimdýti;
vėsti (*puz. veršiuką*); 2. *prk.* kėlti, nėšti (*puz.*
badą), gimdýti; sudaryti; ~ение, -я 1. sukėli-
mas, sukūrimas; 2. pàdaras, padarinys, vaĩsius,
kūrinys; išpera; п. дьявола vėlnio išpera, vėlnio
vėmalas, vėlnio pàdaras.

порожист||ость, -и *m.* slenkstingumas, slenkščiuo-
tumas, rėvėtumas (*apie upes*); ~ый, -ая, -ое;
-ист, -а, -о slenkstingas, slenkščiuotas, rėvėtas.

порожний, -ая, -ее *šnek.* dýkas, tũščias, neũžim-
tas.

порожняк, -á *glžk.* tũščias, nepakráutas traukinys;

~обый, -ая, -ое tũščias, nepakráutas (*apie trau-
kinį*); ~óm *prv. šnek.* dykaĩs rātais, tuščiom,

bė krovinių, bė keleivių.

порожý *žr.* породýть.

пóроз, -а *šnek. tarm.* 1. kuilys; 2. veislinis jáu-
tis.

пóрознь *prv.* kas sáu, paskirai, atskirai, skýrium,
nė draugė, pò viena.

пóрозветь, -ёю, -ёешь *įvk.* parausvėti, parausti,
išrausti, nurausti.

пóрой *prv.* kařtais, tarpais, prótarpais, kai kada,
kitakart.

пóрок, -а 1. ýda, kliáuda, krėisva, akštis, tráku-
mas, defėktas; с пóроком ydingas, kreisvingas
(*puz. arklys*); пóрок cėрdua *med.* širdies ýda;
2. *pasen.* ištvirkávimas, paleistuvávimas, nedo-
rýbė; предáться пóроку pradėti ištvirkáuти, iš-
tvirkti.

пóропáть, -опшý, -óпщешь *įvk. šnek.* pamurmėti
(*rodant nepasitenkinimą*), paniurzgėti.

пóрос *žr.* порастý.

пóрос||енок, -нка; *dgs.* -сята, -сят 1. pařsas, pařše-
lis, pařšiukas, pařšiščias, pñelaidinis, pařšiokas,
kiauliókštis; 2. *šnek. juok.* pařšelis, pařsas, var-
liókštis (*apie vaikus*); ~йтýсь, -йтýсь *eig.* pař-
šiúotis, vėsti pařšeliūs.

пóросль, -и *m.* 1. átžalos, ūgiai, augliai, átvašos;
2. átžalýnas, atvašýnas, jaunuolýnas.

пóрося, -сати; *dgs.* -сята, -сят *nktr. tarm. šnek.*
pařšelis; ~тина, -ы pařšiena; ~тник, -а pařšidė;
~чий, -ья, -бе pařšo, pařšu, pařšelio, pařšelių;
pařšiškas (*puz. būdas*), pařšinis.

поросята *žr.* поросёнок ir порося.
поротно *prv. kar.* kúropomis (*puz. žygiuoti, rikiuotis*).
поротъ¹, порю, порешь *eig. šnek.* plàkti, peŕti (*rykštėmis*), lūpti, čaižyti, dýžti (*kaili*).
поротъ², порю, порешь *eig.:* п. вздор (ерундý, дичь, чушь) *šnek.* pliaukšti, taūžyti, niekùs šnekėti; blevýzgoti; п. горячку skubėti, staigýtis.
поротъ³, порю, порешь *eig. 1.* ardýti (*puz. drabuži*); *2. šnek.* skrósti (*puz. piluq*); *~ся*, порётся *eig. 1.* érdėti, irti, rýkšti (*puz. šluota*); *2.* būti aŕdomam (*apie drabužius*).
порох, -а pàrakas; он как п. *prk.* jis yrà staigùs, tikras papùrška; ♦ не хватáет пороxy sugebėjimý, kvàpo tráksta; держáть п. сухým býti pasiruðusiam (*gintis, kovoti*).
порохов||ница, -ы parakinė; pàrako ragėlis; *~ой*, -áя, -ое pàrako (*puz. kvapas*), parakinis.
пороч||ение, -я garbės plėšimas; *~ить*, -чу, -чишь *eig.* juodinti, teřsti, apkalbinėti, kòneveikti; garbę plėšti, dēmę mēsti; žėminti; šmeižti; niėkinti (*puz. kieno darbq*).
пороч||ость, -и m. 1. nedorà, iřtvirkimas, nedor(ov)ingùmas, pasileidimas, pagedimas; 2. neteisingùmas, ydingùmas; *~ый*, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. nedòras, pasilėides, iřtvirkės, nedorovingas (*puz. gyvenimas*), pagėdes; 2. klaidingas, netikės, ydingas; порочная прáктика ydinga, netikusì práktika.
пороша, -и paūjas sniegėlis, pàsnaiga.
порош||и||а, -ы krislas, krislėlis, dulkėlė; *~ка*, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. pàrako kruopelytė; 2. *žr.* порошина.
порош||ить, -шит snýguriuoti, snaigýti, snaiguriuoti, birėnti, smùlkiai snigti; порошит снег snaigo, snýguriuoja, snaiguriuoja.
порош||и||ца, -ы *zool.* pastùrangė, kloakà (*paukščiu, žuvý, vabzdžiu*).
порош||ков||ый, -ая, -ое miltėlių, miltėlinis; *~ок*, -шкà miltėliai; dulkės; торфяной п. dūrmiltėliai; зубной п. dantų miltėliai; принимáть по три порошкà в день gėrti pò tris miltėlius pė diėnq (*vaistu*); ♦ стереть в п. *prk.* sumálti i miltus, sutrinti i dulkės; *~очный*, -ая, -ое *žr.* порошок-ый.
порю¹ *žr.* порой.
порю² *žр.* порыть; *~сь* *žр.* порыться.
порскáнье, -я siùndumas (*šunų medžioklėje*).
порс||кать, -аю, -аешь *eig. 1.* pùrkštauti (*apie katę*); pùrkšti, pùrkšti, smařkiai juòktis; 2. *šnek.* pliekti, šėrti (*puz. rykšte*); 3. spurdėti, spurzdėti, blaškýtis.
порс||кать, -аю, -аешь *eig.* siùndyti (*šunis medžioklėje*).
порс||кнутъ, -ну, -нëshь *ivk. 1.* pùrkštelėti, prùnkštelėti, supruñkšti, smařkiai nusijuòkti; 2. *šnek.* rėžti, smògti, sušėrti, supliekti; 3. spùrstelėti; šústelėti.
порс||кнутъ, -нý, -нëshь *ivk.* pasiùndyti (*šunis medžioklėje*).
порт, -а, о порте, в порту; *dgs.* порты, -òв úostas; морскóй п. jùrų úostas.

портáл, -а portálas (*stilingos pastato durys*).
портативный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно portatyvùs, patogùs nešti.
портáчить, -чу, -чишь *eig. šnek.* gadinti, anúoti (*kq dirbant*), maĩtoti.
портбейн, -а pòrtveinas.
портер, -а pòrteris (*juodasis alus*); *~ная*, -ой *dkt. pasen.* alinė, alùdė.
пóртик, -а archit. pòrtikas (*dengta stulpų gale-rija*).
портить, -рчу, -ртишь *eig. 1.* gadinti, maĩtoti, anúoti, darkýti, madařuoti (*darbq*); biùrinti; дождý портят дороги lietùs biùrina keliùs; 2. tvirkinti, nedòrinti, vėsti iř kėlio; ♦ п. кровь (*кому-л.*) gadinti kraujà, gadinti nėrvus (*kam*); п. себе кровь gadinti sàu kraujà, nėrvintis, érzintis; *~ся*, -чусь, -тишься *eig. 1.* gėsti, gadintis, maĩtotis, padirgti (*puz. mechanizmas*); biùrti; порóда портится óras biùra; 2. (iř) dýkti (*puz. vaikas*), nedorėti, gėsti, tvirkti, pasilėisti; нрав портится bűdas geĩda, nedorėja.
портк||ий, -òв ir -тòк, -ткám *dgs. šnek.* kėlnės; ара-тинės kėlnės.
портмонé *nkt. pasen.* piniginė, šernorė.
портн||й||а, -и siuvėja; *~овский*, -ая, -ое 1. siuvė-jo, siuvėjų; 2. siuvimo; портновская мастерскáя siuvyklà.
портно́й¹, -òго *dkt.* siuvėjas.
портно́й², -а, -òе *pasen. žр.* портновский.
портн||я||га, -и v. *šnek.* siuvėjpalaikis; *~жеский*, -ая, -ое siuvėjų, siuvėjo, siuvėjinis; *~жить*, -жу, -жишь *eig.*, *~жничать*, -аю, -аешь *eig.* siuvimù veřstis, siuvėjáuti, siuvėjo darbq dirbti; *~жничество*, -а siuvėjo ámatas, siuvėjávimas; *~жный*, -ая, -ое siuvėjo; siuvimo; портняжная мастерскáя siuvyklà.
пòрто *nkt. ekon.* pòрто.
порт||овик, -á úostininkas, úosto darbininkas; *~овый*, -ая, -ое úosto; п. гóрод uostàmiestis; п. кран úosto krànas.
портплéд, -а portplėdas (*maĩšas patalynei per-vežti*).
портрét, -а portrėtas, átvaiždas; живóй п. gývãvaizdis; *~йст*, -а portretistas; *~ный*, -ая, -ое portrėtų, portrėto, portrėtinis.
портсигáр, -а portsigàras, cigàrinė, papiròsinė.
португáл||ец, -льца portugàlas; *~ка*, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам portugálė; *~ский*, -ая, -ое 1. portugálų, portugàliškas; 2. Portugàlijos.
портулáк, -а bot. portulakà, *Portulaca*.
портупéя, -и kar. portupėja, kàrdsaitis, kàrdneřas, perpetinis diržas.
портфéл, -я v. pòrtfelis; *~ный*, -ая, -ое pòrtfelio, pòrtfelių, pòrtfelinis.
порты, -òв *šnek. žр.* портк||ий.
портъé *nkt.* portjė, šveicorius.
портъéра, -ы portjerà, (*durų ar lango*) užuolaida.
портянка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам aũtas, autskarýs, aũt(a)kojis, tvañktis.
порýб, -а 1. kirstinė žaizdà, įkirtis; 2. *tarm.* miřko vogimas.
порубéжный, -ая, -ое *pasen.* pasienio.
поруб||ить, -ублю, -убишь *ivk. 1.* pakiršti (*kiek*); nukiršti, iřkiršti, iřkapóti (*daug, visq*); 2. įsi-

kiřsti (pvz. *į koja*); **ся**, -ублюсь, -убишься *įvk. šnek.* pasikapóti (*kardais*), susikįřsti.
поруб||ка, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам 1. (iš) -kirtimas (*miřko*); (su)kapóјimas (pvz. *malų*); 2. nelėistinas miřko kirtimas, miřko vogimas; 3. įskarta, skųpimas (*miřke*); **щик**, -а miřko vagis, asmuo, neteisėtai kertąs miřką.
порубь, -и *m. tarm. žr.* порубка (3 reikř.).
поругание, -я (iš)niėkinimas, pasityčioјimas, dergimas, biaurowјimas, maļtoјimas.
поруганный, -ая, -ое; -ган, -а, -о paniėkintas, išpiėkintas, išjuoktas, išnegąrbintas, iškőneveiktas.
поругать¹, -аю, -аешь *įvk. pasen.* išniėkinti, niėkinamai pasityčioti, piktaį išjuokti, iškőneveikti, išnegąrbinti, nužėminti, išmaļtoti, išbiaurowti, išdėgti.
поругать², -аю, -аешь *įvk.* pabąrti, pakėikiti; iškėikiti, išbąrti, išvainóti, išplústi; **ся**, -аюсь, -аеьсья *įvk.* 1. susibąrti, susikėikiti, susirieti, susiplústi, susižodžiúoti, susipųkti, susipiáuти; 2. išsiplústi, išsižodžiúoti; 3. pasibąrti, pasikėikiti.
поругивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* keiksnóti, bąrti, žodžiúoti; **ся**, -аюсь, -аеьсья keiksnóti, kėikitis, žodžiúotis; rietis (*kai kada*), bąrtis.
порука, -и laidas, užstatas; garąntija, laidąvimas; **круговая** п. tarpúsavio laidas, solidarumas; solidari atsakomýbė; взять на поруки pasiimti laiduotinai.
поруководить, -ожу, -одишь *įvk. šnek.* pavadovauti, pabúti vedėju.
порумянить, -ню, -нишь *įvk.* paraudinti, paskaistinti (pvz. *veida*), paraudoninti; **ся**, -нюсь, -нишься *įvk.* pasiskaistinti, pasiraudoninti.
поручать, -аю, -аешь *eig.* dúoti įgalióјimą, pavedinėti, *žr.* поручить.
поручейник, -а *bot.* drėgmėnė, datanà, *Sium.*
поручен||ец, -нца pavedimų výkdytoјas; **ие**, -я pąvestas uždavinųs, pavedimas, pavedinųs, užduotis; он výполнил все поручения įls atliko visus pąvestus uždavinius; дать п. dúoti pavedimą, pąvesti.
поручень, -чня *žr.* поручни.
поручи, -ей *dgs.* 1. řarvų metalinės аntalkúnės; 2. (*dvasininkų*) brokatiniai аntrankoviai.
поручик, -а *ikirev. kar.* poručikas (*leitenantas caro armijoje*).
поручитель, -я *v.* laiduotoјas; **ница**, -ы laiduotoја; **ный**, -ая, -ое laiduојамас, laiduојantis; garąntijos, garąntuојамасis, laido; užtikrinamасis; поручительное письмо laiduојамасis rąřtas; **ство**, -а laidąvimas, garąntąvimas.
поручить, -учу, -учишь *įvk.* pąvesti, įtikėti, patikėti; п. произвестй расслėдование pąvesti atlikti ištyrimą; я поручил ему своих детėй аř pąведžiau јам rūpintis sàvo vaikaįs, аř patikėјau јам sàvo vaikųs.
поручиться, -учусь, -учишься *įvk.* laiduóti, užtikrinti, garantuóti.
поручни, -ей *dgs.* 1. turėklai, (*tilto*) paraмсčiai; 2. *pasen.* geležiniai rańksaičiai, pąnciai.
порুষить, -ушу, -ушишь *įvk. tarm.* išgriáuти (pvz. *sieną*).
порфир, -а *min.* porfýras (*uoliena, gimininga granitui*).

порфир||а, -ы porfýrą (*monarcho purpurinė skraisė*); **ный**, -ая, -ое *pasen.* porfýrinis, purpurinis.
порфиронóсец, -сца *poez. pasen.* (*purpuruotas, karūnuotas*) valdóvas, monąrchas.
порх||ание, -я skrajóјimas (*iř vietos į vietą*), plezdėјimas, sklezdėјimas, purpsėјimas; **ать**, -аю, -аешь *eig.* skrajóti, plezdėti, sklezdėti, purpsėti; **нуть**, -нų, -нєшь pųrptelėti.
порцион, -а *pasen.* pòrcija, davinųs (pvz. *kareivio*), dúoklė; **ный**, -ая, -ое davinio, davininis.
порция, -и davinųs, pòrcija, gavinųs; dòzė (pvz. *vaistų*).
порч||а, -и 1. gedimas, sugedimas, pagedimas; pađirgimas, patvirkimas (pvz. *budo*); 2. (su)gadinimas, (su)žalóјimas, (su)dařkymas; 3. *pasen.* apžavaį, keraį, búrtai, užkerėјimas; **еный**, -ая, -ое 1. *šnek.* sugadintas, sugėdęs, pagėdęs, netińkamас; 2. *pasen.* sergąs nuđ apžavų, užkerėtas, apžavėtas.
порчу *žr.* пóртить; **сь** *žr.* пóртиться.
порш||ень, -шня *v. tech.* stūmoklis; золотникóвый п. skląndinis stūmoklis; **невóй**, -аја, -ое stūmoklio, stūmoklinis.
порыб¹, -а 1. gųsis, siautis, řoris, řuoras; п. вётра вėјо gųsis, siautis; 2. *prk.* veržimasis (pvz. *į laisvę*), išsiveržimas; pólėkis, veržlumas; п. гнєва pųřkčio řuoras; в порыбе рáдости džiaugsmo pągautas.
порыб², -а 1. (*veiksmas*) (nu)trūkimas, (su)plyřimas, sudriskimas; 2. (į)trūkimas, trūkis.
порыва||ть, -аю, -аешь *eig.* 1. *žr.* порвąть (3 reikř.); 2. *šnek. beam.* trąukti, vilióti; ерó порываєт в дерėвню įį trąuktė trąukia į káimą; 3. trąукyti, plėsyti, draskýti; **ся**, -аюсь, -аеьсья *eig.* 1. veržtis, řautis (*kur*), smelktis, smerktis; 2. plyřti, trąukti, driksti, plyřinėti, trąukinėti; 3. búti plėšomam, drąskomam; búti nutraukiamam.
порывист||о *prv.* trąukiodamas, trąukčiais, gųsiais, řuorais; **ость**, -и *m.* 1. trąukioјамumas, gųsingumas; 2. veržlumas; staigumas, умumas, karřtumas, smarkumas, audringumas; **ый**, -ая, -ое; -ист, -а, -о 1. gųsiuotas, gųsingas (pvz. *vėјas*); řuoringas, trąukioјantis, trąukioјамас (pvz. *judesys*); 2. veržlųs, staigųs, умųs, kárřtas, smarkųs, audringas.
порыд||ать, -аю, -аешь *įvk.* paraudóti.
порыж||елый, -ая, -ое parųdęs, parudėјęs, parusvėјęs; **ть**, -єю, -еешь *įvk.* parųsti, parudėti, parusvéti.
порыс||ать, -ыщу, -ыщєшь *įvk. šnek.* palakstyti, pątrasióti.
порыт, -рою, -рóешь *įvk.* pakąsti (*kurį laiką*), pakąsinėti; **ся**, -роюсь, -рóеьсья *įvk.* pasiraųsti, pasirausýti (*ko ieřkant*), pasikniaųsti, pasiknisti.
порышу *žr.* порыска||ть.
поряб||еть, -єю, -еешь *įvk.* pasidarýti raibám, kаnаpėtam, gegužėtam, paraibėti, pasidarýti strazdanóтам, řlakuóтам (*apie veida*).
порядков||ый, -ая, -ое eilinis, eilės; kelińtinis; поряđковое числительное *gram.* kelińtinis skaitvardis; п. нóмер eilės нùmeris.
порядком *prv. šnek.* 1. gerókaį, pakańkamai, пемаžaį, žýmiai; labaį, baįsiai; п. порабóтали

geróka*i* padirbėjo(ме); п. надоело labai, baísa*i* įkyrėjo; 2. kaip reikiant, tiñkamai; п. объясниться tiñkamai išsiaiškinti.

порядок, -дка 1. tvarkà; соблюдать п. laikýtis tvarkòs; привести всё в п. visa sutvarkýti, surikiuoti, apdoroti; у нас всё в порядке pàs mūs visuf tvarkà; 2. eilė, tvarkà, nuoseklumas; п. слов gram. žodžių tvarkà, eilė; считать по порядку skaičiuoti iš eilės; 3. būdas, kėlias, rėžtas, tvarkà; законным порядком teisės, įstatymų keliu; дело идёт своим порядком dárbas eina savo rėžtu; 4. rikiuotė, išsidėstymas, iš(si)rikiavimas; боевые порядки пехоты пėstininkų kautynių rikiuotė; 5. prk. sritis, sferà; prigimtis, póbūdis; явления одного порядка vienòs prigimties, vieno póbūdžio reiškiniai; 6. režimas, valdymo forma, (valstybinė) sántvarka; у них другие порядки jų kità sántvarka, jie kitaip tvařkosi; 7. el. eilė, sekà; п. фаз fazių sekà; 8.: в порядке обсуждения svařstymo eigoje; ♦ у него не всё в порядке jam šio tó trūksta (galvoje); što в порядке вещей taip ir turi būti, tai natūralu, normalu; п. дня darbótvarkė.

порядочн||о *прв.* 1. geróka*i*, žymiai, labai, daugóka*i*, daugóka; п. устал geróka*i* pavargau; 2. padóriai; kaip reikiant; 3. apýgeriai, ganà gerai; ~ость, -и *м.* (pa)dorumas; tvarkingumas; ~ый, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. dōras, padorūs, lėmtas, gėras (žmogus); 2. tvarkūs, tvarkingas (pvz. ūkis); valývas (pvz. arklys); gėras, ganà gėras, pusėtinas, neblōgas; 3. didōkas, didelis, gerókas; nemefikas, smarkūs; он — п. плут jis yra didelis, gerókas sukčius.

посад, -а *пасен.* 1. priemiestis, miestėlis; miesto tipo gyvenvietė; 2. ist. prekybos ir pramonės rajonas ūžmiestyje.

посадить, -ажу, -адишь *јвк.* 1. pasodinti, padiegti (augalų); 2. užsodinti (pvz. ant arklio); 3. įlaipinti, įsodinti (pvz. į vagoną); 4. įklšti, įstūmti, pašauti; п. хлеб в печь pašauti duona į krósnį; 5. patupdyti, įklšti, įdėti, pasodinti; п. в острог patupdyti į kalėjimą; п. под апєст įklšti, pasodinti į dabōklę, areštinę; 6. nutupdyti, nulėisti; п. самолёт nutupdyti lėktuvą; 7.: п. корабль на мель užvaryti laivą ant seklumōs; ♦ п. на кол ist. pasmeigti, pamauti ant bāslio (baumės būdas).

посадка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. (augalų) (pa)sodinimas, (pa)diegimas; 2. sodinys, sodiniai; 3. įlipimas, įsėdimas; 4. įlaipinimas, įsodinimas (pvz. į traukinį, į autobusą); 5. av. nutūpimas, nusileidimas; сленгáя п. aklasis nutūpimas; 6. sėdėsenà, laikýsenà; 7. tech. suleidimas; неподвижная п. nejudamasis suleidimas; полосная п. júostinis sodinimas; 8. užsodinimas, užkėlimas (pvz. ant arklio).

посадник, -а *ist.* pōsadinikas (kunigaikščio vietininkas mieste).

посадочный, -ая, -ое 1. sodinamasis, sodinimo (pvz. mašina); 2. sodinių; 3. av. (nu)tūpimo, nutūpimasis; посадочная площадка (nu)tūpimo aikštelė.

посадский, -ая, -ое *пасен.* priemiesčio (pvz. pirklys, amatininkas), miestėlio.

посажёный, -ая, -ое *пасен.*: п. отец свōtas (vestuvėse); посажёная мать svočia.

посажу *жр.* посадить.

посалить, -лю, -лишь *јвк.* pataukuoti.

посапывать, -аю, -аешь *eig.* šniokštuoti, šnàrpsčiuoti, šnoruoti, šnàrkščioti.

посасывать, -аю, -аешь *eig.* žįsti, žįсчиоти, čiulpauti, čiulpsėti, čiulpcioti; papsėti (pvz. rypkė); siurbčiuoti.

посахарить, -рю, -ришь *јвк.* pacukrinti, pasaldinti, pasukruoti; arcsukruoti, apibarstyti cukrumi.

посбавить, -влю, -вишь *јвк.* šnek. nulėisti kiek (pvz. kainą), pamāžinti.

посбрасывать, -аю, -аешь *јвк.* numėtyti.

посвātать, -аю, -аешь *јвк.* papiršti, išpiršti, supiršti; ~ся, -аюсь, -аешся *јвк.* pasipiršti.

посвежеть, -ёю, -ёешь *јвк.* 1. atvēsti, atšalti (apie orą); 2. paskaistėti (apie veidą), parausti, pablavėti.

посвєркивать, -аю, -аешь *eig.* žybsėti, blyksėti, blykčiuoti, blyksčiuoti, žyбчиоти, dažnai žaibuoti.

посветить, -ечу, -етишь *јвк.* pašviesti, pažibinti.

посветлеть, -ёю, -ёешь *јвк.* pašviesėti, pasidarýti šviesesniau, nušvisti.

посвечу *жр.* осветить.

посвист, -а pōšvilpis, švilpimas, švilpesys; ~ать, -ищу, -ищешь *јвк.* 1. pašvilpauti, pašvilpiniuoti; 2.: п. собáк pašvilpinti šunis; ~еть, -ищу, -истишь *јвк.* pašvilpti.

посвистывать, -аю, -аешь *eig.* švilpauti, švilpcioti, švilpiniuoti, švilpinėti, švilpinti.

посвйщешь *жр.* посвистать.

посвищу *жр.* посвистать ir посвистеть.

по-своему *жр.* свой.

по-своёски *прв.* šnek. 1. savavališkai; 2. kaip savėje, kaip savýbeje, draugiškai; скажу тебе п.-с. pasakysiu tau kaip draugui.

посвя|т|ить, -яшу, -ятйшь *јвк.* 1. *пасен.* įšvėntinti (pvz. į kunigų, į riterius); 2. paskirti, teikti, dedikuoti (pvz. veiklą); 3. pašvēsti, paaukoti, (pa)skirti; я посветил себя науке аš pasišvenčiau mōkslui; 4. išpāsakoti, atvērti, pranėsti; п. друга в свою тайну atvērti bičiuliui savo pāsaptį; ~т|иться, -ящусь, -ятйшсь *јвк.* pasišvēsti, pasiaukoti, atsidėti; ~щ|ать, -аю, -аешь *eig.* *жр.* посвятить; ~щ|аться, -аюсь, -аешсь *eig.* 1. *жр.* посвятиться; 2. būti įšvėntinamam; būti paskiriamam.

посвящ|ение, -я 1. bažn. įšvėntinimas (pvz. į riterius); 2. (veikalo) paskyrimas, dedikācija; 3. paskyrimas, paaukėjimas (pvz. jėgų); 4. (paslapties) atvėrimas, atidengimas, išpāsakojimas.

посвящу *жр.* посвятить; ~сь *жр.* посвятиться.

посев, -а 1. (pa)sėjimas, sėja; 2. *dgs.* pasėlys, pasėliai; ~ной, -ая, -ое sėjōs; pasėlių; apсėjамas (pvz. plotas); sėklinis (apie grūdus); ~щик, -а sėjėjas, sėjikas.

поседе||ый, -ая, -ое prāžilęs; ~ние, -я prāžilimas; вызвать п. prāžilinti; ~ть, -ёю, -ёешь *јвк.* prāžilti, sužilti.

посе|й|ас *прв.* šnek. ilg dabař, ilg šiōlei, ilgi šiōl.

посек *жр.* посечь.

посекать, -аю, -аешь *јвк.* *жр.* посечь.

посе|к|ся, *жр.* посечься; ~у *жр.* посечь.

поселён||ец, -нца *pérsikélélis*, *nausédýs*, *naujakurýs*, *atklélis*; *teis.* *argyvéndintinis*; ~ие, -я 1. *argyvéndinimas*, *jkúrdinimas*; *apsigyvénimas*, *jsikúrimas*; 2. *naujasėdijà*; 3. *gyvenamoji vietovė*, *gyvėnviētė*; 4.: *сослать* на п. *ištremti iš krāsto*; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *naujasėdė*, *naujakurė*, *pérsikélėlė*, *atsikélėlė*.

поселить, -лю, -лишь *ivk.* 1. *jkúrdinti*, *dúoti viētà sodýbai*, *argyvéndinti*; 2. *prk.* *sukélti*, *sužādinti (pvz. nesantaiką)*; *įdiegti (pvz. batmę)*; ~ся, -люсь, -лишсь *ivk.* *jsikúrti*, *apsigyvėnti*, *apsisėsti*; *поселились пчелы susispietė*, *įsimetė bitės*

пос||елковий, -ая, -ое *gyvėnviētės*; п. *sovėt gyvėnviētės taryba*; ~елок, -лка *gyvėnviētė*.

поселян||ин, -а; *dgs.* -яне, -ян *pasen.* *kaimiėtis*, *sodiėtis*, *valstiėtis*; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *pasen.* *kaimiētė*, *sodiētė*, *valstiētė*.

поселять, -яю, -яешь *eig.* 1. *žr. поселить*; ~ся, -яюсь, -яешься *eig.* 1. *žr. поселиться*; 2. *búti jkúrdinamam*.

посемейный, -ая, -ое *šeimōs*, *šeiminis (pvz. sgrašas)*; *kiekvienai šeimai skiriamas*.

посемý *prv. pasen.* *todėl, dėl tō; taip*.

посердить, -ержý, -ёрдишь *ivk.* *parýkdyti*, *parýkinti*; ~ся, -ержýсь, -ёрдишсь *ivk.* *parýkti*, *parýktiáuti*.

посеребрить, -рю, -ришь *ivk.* 1. *pasidābrinti*, *pasidābrúoti*; 2. *prk.* *pražilinti*, *pasidābrúoti (apie plaukus)*.

посередý *prv.* *ir prl. su kilm.*, ~не *prv.* *ir prl. su kilm.*, *посередке prv. šnek.* *vidurý.*

посереть, -ёю, -ёешь *ivk.* *nupilkti*, *papilkkti*, *papilkėti*, *pasidaryti pilkesniám*, *pilkám*.

посержý *žr. посердить*; ~сь *žr. посердиться*.

посесть, -сядет, -сядем, -сядете *ivk.* *susėsti (apie visus, daugelį)*.

посетитель, -я *v.* *lankýtojas*; *interesántas*; ~ница, -ы *lankýtoja*; *interesántė*.

посетить, -ешý, -етись *ivk.* 1. *aplankýti*, *prilankýti*, *apsilankýti*, *atsilankýti*; 2. *prk.* *ištikti*, *užgriúti (apie nelaimę)*.

посетовать, -тую, -туешь *ivk.* *paaimanuoti*, *padejuoti*, *rabėdóti*; *pasigúosti*, *pasiskústi*.

посечь, -екý, -ечешь, -екýт; *bút.* -сék, -лá, -лó *ivk.* 1. *sukaróti*; 2. *jsikirsti (pvz. į koją)*; 3. *šnek.* *išlūpti*, *palūpti (kam kaili)*; *gýkščiý dúoti*.

посе́чься, -ечётся, -екётся; *bút.* -сékсь, -секлáсь, -секлóсь *ivk.* *iššliñkti (apie plaukus)*; *išgýkšti*, *iširti*, *atspūrti*.

посещ||аемость, -и *m.* *lankomumas*, *lañkymas*; ~ать, -аю, -аешь *eig.* *lankýti*, *lankýtis*, *užeidinėti*, *žr. посетить*; ~ение, -я *lañkymas*, *apsilañkymas*, *atsilañkymas*, *užeidinėjimas*.

посешý *žr. посетить*.

посеять, -ёю, -ёешь *ivk.* 1. *pasėti*; 2. *prk.* *paskleisti (pvz. pramanytas žinias)*, *išplānti*, *pasėti*; ♦ *что посеешь, то и пожнёшь kà pasėsi, tã iř piáusi, dagósi*; *káip pasiklósi, taip išmiegosí*.

посиветь, -ёю, -ёешь *ivk.* 1. *papilkėti*; 2. *šnek.* *pražilti*.

посиде||лки, -лок, -лкам *dgs. tarm.*, ~нки, -нок, -нкам *dgs. tarm. (jaunimo) vakarótuvės (kurių metu verpia, siuva, dainuoja, žaidžia)*.

посидеть, -ижý, -идишь *ivk.* *pasėdėti*.

посидки, -док, -дкам *dgs. tarm. žr. посиделки*.

посиживать, -аю, -аешь *eig.* *sėdinėti*, *sėdėti*.

посижу́ *žr. посидеть*.

посильн||о *prv.* *pagal jėgàs, kiek lėidžia jėgos, sveikatà*; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *pa-jėgiamas*, *pàkeliamas*, *įveikiamas*, *įmānomas*, *pa-gal jėgàs, jėgàs atitinñkantis*, *išgalimas*, *įgali-mas*.

посинé||лый, -ая, -ое *памėlynavęs*, *памėlęs*; ~ть, -ёю, -ёешь *ivk.* *памėlynuoti*, *памėlti*.

поскакать, -ачý, -ачешь *ivk.* 1. *pasilėisti šuoliais jóti*, *nušuoliuoti*; 2. *pašuoliuoti (kiek)*.

поскакивать, -аю, -аешь *eig.* *šokinėti*, *strakinėti*, *striuoksėti*, *strepečióti*.

поскачý *žr. поскакать*.

поскитаться, -аюсь, -аешься *ivk.* *pasibastyti*, *pa-klaidžioti*, *paklajóti*.

поскоблеть, -облю, -облишь *ir -облишь ivk.* *pagrán-dyti*, *paskutinėti*, *pabrazduoti*.

поско́к, -а *sport.* *pašokimas*.

поскользя́ться, -нýсь, -нётся *ivk.* *paslýsti*.

поско́льку *ing.* 1. *kiek*; п. *я znáю kiek áš žinau*; 2. *kadangi*; п. *ты соглáсен, я не возражаю ka-dangi tú sutinki, áš neprieštaráuju*.

поско́нина, -ы *kanapinė dróbė*, *kanapis*.

поско́нник, -а *bot.* *kēmeras*, *Eupatorium*.

поско́нный, -ая, -ое *iš kanapinės dróbės*, *kanapī-nis*.

поско́нь, -и *m.* 1. *plešké*, *pleiskānė (vyriškoji ka-napė)*; 2. *pasen.* *kanapinė dróbė*.

поскорее *prv.* *greičiau*.

поскре́б *žr. поскребсти*.

поскре́б||ки, -ков *dgs. šnek.* *pāgrandos*, *nūograndos*, *išgrandos*, *skūtenos*; ~ыш, -а *tarm.* *pagrandėlis*, *pagrandis*, *pagrandukas (pagrandų kepalėlis)*.

поскре́сти, -ребý, -ребёшь; *bút.* -рėб, -реблá, -реблó *ivk.* *pagrāmdyti*, *pagrāndyti*, *pagrāmdyti*; ~сь, -ребýсь, -ребёшсь; *bút.* -рėбсь, -реблáсь, -реблóсь *ivk.* *sukrabždėti*, *pakrabždėti*, *pakrebždėti*.

поскупиться, -плóсь, -пнись *ivk.* *pa(si)šykštėti*.

поскупать, -аю, -аешь *ivk.* *panuobodžiáuti*.

послабеть, -ёю, -ёешь *šnek.* *pasilpnėti*, *pasilpti*.

послабл||ение, -я *nuolaidžiávimas*, *pataikà, vālios davimas*; ~ять, -яю, -яешь *eig.* 1. (*šiek tiek*) *atlėisti (pvz. virvę)*; 2. *vālią dúoti*, *pusiáumirka žiūrėti*, *nuolaidžiáuti*.

посла́н||ец, -нца *pasiųstąsis*, *pasiųstinis*, *pasiuntinýs*; ~ие, -я *laiškas*, *rāštas*; п. *главы правительства vyriausybės vadovo laiškas*; *любóвное п. méilės láiškas*.

посла́нни||к, -а *pasiuntinýs (svetimoje valstybėje)*; ~ческий, -ая, -ое *pasiuntinio*.

послать, -ашý, -астись *ivk.* *pasáldinti*.

послать, *пошлю*, *пошлешь ivk.* *pasiųsti*, *nusiųsti*, *palėisti (laišką)*; ~ся, *пошлюсь*, *пошлешься ivk.* *pasen.* *pasiremti*, *pasivaduoti*.

после 1. *prl. su kilm.* *pō*; п. *праздников pō šveičiý*; п. *обėда pō pietų*, *poriėt*; п. *тогó как взошлó сóлнце sáulei patekėjus*; 2. *prv.* *vėliau*, *paskui*, *paskiaũ*, *po tō*; *придýте p. atėfekte vėliau*, *paskiaũ*.

послево́енный, -ая, -ое *pokarinis*.

послевы́борный, -ая, -ое *porinkiminis*.

послед, -а *anat.* placenta, plúovala, págamas; ~овый, -ая, -ое *placentos, plúovalos.*

последить, -ежy, -едий *ivk.* (за кем-чем) pasèkti, pašnipinèti.

последки, -ов *dgs. šnek.* plúobaigos, atlaikaĩ, likù-čiai.

последний, -ая, -ее 1. paskutinis, paskùjis, paskiausias, paskuciãusias, galutinis, galiãusias; п. час paskutiniõji; защищаться до последней капли крови gintis lig paskutinio kraũjo lãšo; он пришёл п. (последним) jis atëjo paskutinis; отдал последнее atidavè viskã, kã turëjo; 2. pastarasis, kã tik minëtas; за последнее время pastaruoju laikù; 3. blogiausias, paskuciãusias; п. сорт мукй blogiausias, paskuciãusias rūšies miltai; 4. naujausias, paskutinis, moderniausias; сшито по последней моде pasiũta pagal naujausią, paskutinę mãdã.

последователь, -я *v.* (pa)sekëjas, šaliniñkas; ~ница, -ы (pa)sekëja, šaliniñkë.

последовательн||о *prv.* 1. iš eilës, pãskui kitas kitã, viens pãskui kitã, paeiliui; 2. nuosekliai, nuosakiai; ~ость, -и *m.* 1. sekamumas, ëjimas paeiliui, sekã; 2. nuoseklumas, nuosakumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. einantis, sëkantis paeiliui, pãskui kitas kitã; 2. nuoseklus, nuosakus, konsekvëntus.

последовать, -дую, -дуешь *ivk.* (nu)eĩti, ateĩti iš paskõs; pasèkti; за зимой последует весна pã ziemõs ateĩs pavãsaris; п. примëру pasèkti pãvyzdžiũ; что из ëтого последовало? kãs iš tõ išëjo?

последствие, -я išdava, padarinys, pasekmë, vaĩsius; оставить жалобу без последствий palikti skuĩdã bë pasekmiũ; последствия болезни ligõs padariniai.

последующий, -ая, -ее sekantysis, sëkantis, paskësnis, tolësnis, vëlesnis, toliaũ einantis.

последыш, -а 1. *šnek.* paskutinis vaĩkas, paskutiniũkas, pagrandëlis, pagrandũkas; 2. *prk. niek.* epigonas.

последу́й *žr.* последить.

последзавтра *prv.* porýt; ~шний, -ая, -ее porytinis, porytýkštis, porytdieninis.

последенниковый, -ая, -ое poledýninis.

последобеденный, -ая, -ое popietinis, rõpiecio; послеобеденное время rõpietis, rõpietuvë, rõpiecio laikas.

последоктябрьский, -ая, -ое pospalinis.

последреволюционный, -ая, -ое porevoliucinis.

последородовый, -ая, -ое pogimdyminis; п. период pogimdyminis laikotarpis.

последсвечение, -я *tech.* liekamasis švytëjimas, rõšvytis.

последсло́вие, -я užbaigõs, pabaigõs, baigiamasis žodis (*knygoje*).

последни||ца, -ы patarlë; войти в пословицу viĩsti, tãpti pãtarle; ~чный, -ая, -ое patarlës, patarliũ, patarlinis.

пословный, -ая, -ое пословная оплата армokejimas pagal žodžiũ skaiçiũ (*pvz. telegramos*).

послойный, -ая, -ое pasluoksninis.

послуга, -и *pasen.* paslauga, *žr.* услу́га.

послужить, -жy, -ужишь *ivk.* 1. bũti, tikti; ёто послужило причиной неудãчи tai bũvo nepasisekimo priežastis; 2. (*kurį laikã*) ištarnãuti; 3. paslaugã padaryti; 4. išeiti (*pvz. į naudã*); bũti (*pvz. pagrindu*); prisidëti; знãние послужило емy на пользу išsimõkslinimas jãm išëjo į gëra; ёто обстоятельство послужило к егo оправдãнию ši aplinkybë prisidëjo prie jõ ištëisinimo.

послужной, -ая, -ое: п. список tarnybos lãpas.

пбслух, -а 1. liũdytojas (*senovës Rusijoje*); 2. *tarm.* gaĩdas, gĩrdas.

послушание, -я (pa)klusnumas, klaũsymas.

послывать, -аю, -аешь *ivk.* 1. pasiklausyti (*pvz. muzikos*); išklausyti (*pvz. paskaitã*), paklausyti (*kurį laikã*); 2. paklausyti, bũti paklusniã, paklusti; ~ся, -аюсь, -аешься *ivk.* paklausyti, paklusti; он меня не послушался jis manës nepaklaũsë, mãn nepaklũso.

послушливый, -ая, -ое; -ив, -а, -о *pasen.* (pa)klusnũs.

пбслушн||к, -а *bažn.* vienuolýno brõlis, broliũkas, vienuõlis paujõkas; ~ца, -ы vienuolýno sesuõ, vienuõlë naujõkë.

послушный, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно (pa)klusnũs, klausũs; п. человек klaũzada, klausũtis.

послышать, -шу, -шишь *ivk. pasen.* 1. užgĩsti, nugĩfsti; 2. užuosti, pajũsti (*pvz. kvapã*); ~ся, -шится *ivk.* pasigĩfsti; мне послышалось mãn pasigĩfdo.

послюнить, -ню, -нишь *ivk.* pasëilinti, pasëilëti.

посмаковать, -кyю, -кyешь *ivk. šnek.* pasigardžiũoti, pasigarsiũoti.

посмãтривать, -аю, -аешь *eig.* žiũrinëti, dýroti, žvilgçioti; mësti ãki, pasãugoti.

посмëиваться, -аюсь, -аешься *eig.* (над кем-чем) šypsõtis, šaipýtis, juõktis (*iš ko*).

посмëнн||о *prv.* pamainomis, pamainaĩs, pakaitais, pakaitomis, pasikeičiant, pakarçiũ; ~ый, -ая, -ое pamainomis, pakaitomis, pamainaĩs, pakaitais (i)vykstantis; pamainũ, pamaininis.

посмëртный, -ая, -ое pomirtinis.

посмëть, -ëю, -ëешь *ivk.* (iš)drĩsti, rýžtis.

посм||ешить, -шy, -шйшь *ivk.* pajuõkinti; ~ëшище, -а 1. pãjuokos dãiktas, objëktas; 2. *pasen.* pãjuoka, išjuokimas, pãjuokimas, apjuokimas; ~ëяние, -я pãjuokimas, pãjuoka; ~ëяться, -ебсь, -еëшься *ivk.* pasijuõkti, pasišaipýti; п. над глyпостью pãsijuõkti iš kvailumo.

посмотреть, -отрю, -отришь *ivk.* 1. pa(si)žiũrëti, pažvelgti; 2. (за кем-чем) prižiũrëti, pasãugoti (*kã*); ~ся, -отрюсь, -отришься *ivk.* pa(si)žiũrëti į savë (*pvz. veidrodyje*).

посму́глетъ, -ëю, -ëешь *ivk.* patamsëti (*pvz. veidas, kūno oda*).

поснимать, -ãю, -ãешь *ivk. šnek.* nuvalkstyti (*pvz. apvalkalus*); numãustyti (*pvz. tekinius*).

пособ||ие, -я 1. pašalpã, šalpã, sušelpimas; дëнежное п. piniginë pašalpã; 2. pagalbinë priemonë; наглядные учебные пособия vaizdinës mõkymo priemonës; ~ить, -блю, -бйшь *ivk. šnek.* pašelpti, sušelpti, padëti, patalkinti (*darbe*); как твоему гoрю п.? kaip tau padëti bëdoje?; ~лять, -яю, -яешь *eig.* šelpti, talkinti (*darbe*), padëti.

посбони||к, -а padējējas, talkiniņas, užuovadas; antrā rankā (*bloguose darbuose*), bendriniņas; ~ца, -ы padējēja; bendriniņķē; ~чество, -а padējimas, talkininkāvimas (*nusikalstant*).
посбóвeститься, -eшусь, -eстись *ivk.* pasidrovēti, pasigēdinti, sāžinēs pabijōti.
посбóвeтовать, -тую, -туешь *ivk.* patafti; ~ся, -туюсь, -туешься *ivk.* pasitāfti, pasitarāfti.
посбóвeщусь *žr.* посбóвeститься.
посбóдeйствовать, -твую, -твует *ivk.* paremti, padēti, sutefti paramōs, pagālbos.
посбóл¹, -слā 1. ambasādorius; 2. *šnek.* pasiuntinys.
посбóл², -а sūdymas; mōkрый п. šlapiāsis sūdymas.
посбóлитъ, -олю, -олишь *ivk.* pasūdyti; parāugti, arāugti; п. огуры parāugti agurkūs.
посбóловe||лый, -ая, -ое *šnek.* apsiblaūšes (*puz. akys*), padēges, drūžnas; ~ть, -ею, -еешь *ivk.* *šnek.* apsiblaūsti, padēti.
посбóлонь *prv.* pasen. pasaūliui (*iš rytų į vakarus*).
посбóлочный, -ая, -ое sūdyмо, sūdomasis.
посбóлoцкый, -ая, -ое ambasādorius; ambasādos; ~тво, -а 1. ambasādā; 2. deputācija.
посбóсать, -сý, -сeшь *ivk.* pačiūpti, pažišti, pasiufbti.
посбóтeнно *prv.* šimtais, šimtinėmis.
посбóх, -а (*ilga*) (*keliōnēs*) lazda.
посбóх||лый, -ая, -ое padžiūves, išdžiūves; ~нуть, -ну, -нешь; *būt.* посбóх, -ла, -ло *ivk.* išdžiūti; все цветы посбóхли visos gēlēs nudžiūvo; много дeрeвeв посбóхло daug mēdzių išdžiūvo.
посбóл *žr.* поспāсть ir поспāть.
посбóл||а *žr.* поспāсть; ~ā *žr.* поспāть.
поспāсть, -адý, -адeшь; *būt.* -āl, -āла, -āло *ivk.* *šnek.* nukristi (*apie lapus*); atslūgti (*apie karštį*); subliūkšti, supliūkšti (*puz. veidas*).
поспāть, -плю, -пншь; *būt.* -āl, -алā, -āло *ivk.* ramiegōti, numigti.
поспeвāть¹, -āет *eig.* nōkti (*puz. obuoliai*), siřpti (*puz. uogos*), brēsti (*puz. grūdai*).
поспeвāть², -āю, -āешь *eig.* spēti, suskūbti.
поспeсивeть, -ею, -еешь *ivk.* *šnek.* pasipūsti, i puiкyбe išsikēlti, nōsj užriēsti.
поспeть¹, -ēет *ivk.* 1. prinōkti, išnōkti (*puz. kriaušės*); prisīřpti, isīřpti (*puz. uogos*); pribrēsti (*puz. javai*), priefti; 2. išvirti (*puz. sriuba*), iskēpti (*puz. pyragas*).
поспeть², -ею, -еешь *ivk.* suspēti, suskūbti, surōti; я не могу п. за vāми nebespēju pāskui jūs.
поспeшāть, -āю, -āешь *eig.* *šnek.* skubēti, skūbin-tis.
поспeшнeй, -шý, -шншь *ivk.* paskubēti, atskubēti, nuskubēti, pasiskūbinti, išsiskūbinti, nusiskūbti, рааīkstinti; ♦ поспeшнeй — людeй насмeшнeй pat. skubōs dārbā vēlnias reīka.
поспeшлив||о *žr.* поспeшно; ~ый, -ая, -ое; -лив, -а, -о *žr.* поспeшный.
поспeшн||о *prv.* skubiai, skubōtai, skubinaī, skubē-damas, patekomis; п. идтi skūosti, plustēti; ~ость, -и m. skubā, skubūmas, paskubā, greitū-mas, šorā; ~ый, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно sku-būs, skubōtas (*puz. reikalas*), greītas (*puz. spren-dimas*), otūs (*puz. darbas*), skūbinas, staigūs; peř skubūs, peř greītas.

посплю *žr.* поспāть.
поспóрить, -рю, -ришь *ivk.* 1. susiginčyti, susikivī-čyti; 2. pasiginčyti (*kuri laiką*); 3. susilāžinti, sukīřsti, eiti lažybū; 4. parungtyniāuti, pasivar-žyti.
посрамīt, -млю, -мншь *ivk.* 1. gařbē, šlovę nu-plēšti, gēdā padarýti, pažēminti; 2. *šnek.* sugē-dinti; ~ся, -млюсь, -мншь *ivk.* garbēs, šlovēs netēkti, gēdā užsitraukti.
посрамлeние, -я negarbēs, gēdos užtraukimas; (su)-gēdinimas; paniekimas; gēda.
посрамлeть, -яю, -яешь *eig.* 1. gařbē, šlovę plēšti; 2. gēdinti, gēdā darýti, žēminti; ~ся, -яюсь, -яeшься *eig.* *žr.* посрамītся.
посредй 1. *prv.* vidurý; 2. *prl.* su kilm. viduř, tařp; п. комнаты viduř kambario; п. толпū viduř, tařp miniōs.
посредни||к, -а tarpininkas; ~ца, -ы tarpininkē; ~чать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* tarpininkāuti.
посредническый, -ая, -ое 1. tarpininko, tarpinin-ky; 2. tarpininkāvimo; ~тво, -а tarpininkāvimas, tarpininkystē.
посрeдствeнн||о *prv.* pusētinai, vidutiniškai, pusiāu-tinai, nevisblogiai; ~ость, -и m. 1. pusētinūmas, vidutiniškūmas; 2. vidutinýbē (*nieku nepasīžy-mintis, eilinis, paprastas žmogus*); ~ый, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно pusētinās, vidutinis, vi-dutiniškas, pusiāutinas, imānomas, nevisblogis.
посрeдство, -а 1. *pasen.* tarpininkāvimas; 2. чe-рез ерō п. (при ерō посрeдствe) jō pādedamas, peř jī; ~м *prl.* su kilm. sū pagālba (*ko*), peř; п. микроскопа mikroskopū, sū mikroskopo pagāl-ba; п. ерō старāний peř jō rūpesčius.
посрeдствующий, -ая, -ее tarpinis; посрeдствующеe звeнō tarpinē grandis.
поссóрить, -рю, -ришь *ivk.* suvaldyti, supýkdyti, su-kivīřčyti, supēšdinti; ~ся, -рюсь, -ришь *ivk.* susivaldyti, susikivīřčyti, susibārti, susirieti, su-siriāušti, susiginčyti; susipēsti.
пост¹, -ā; *dgs.* -ы bažn. pāsninkas, sausādienis; ga-vēniā; рождeствeнский п. bažn. adveītas; средн-на постā vidūgavēnis, pusiāugavēnis.
пост², -ā, о постe, на постý; *dgs.* -ы 1. kar. pōstas; наблюдāтельный п. sekimo pōstas; 2. pōstas, (*tarnybos*) vietā, pāreigos, tarnýba; заняť высóкий п. užimti āukštā pōstā, viēťā; занимаeмый п. užimamōji vietā, tarnýba.
постāв, -а; *dgs.* поставā 1. *tarm.* (*namų*) āudžia-mosios stāklēs; 2. malūno gīrnos (*pora*); мeль-ница на три поставā malūnas trejomis gīrnų rō-gomis; вāльцевый п. vālciai; 3. *šnek.* laikýsena (*puz. galvos*); 4. *pasen.* āudeklo rietimas.
поставeц, -вуā *pasen.* 1. indaujā; 2. dēžūtē maištui (*kelionėje*); 3. *pasen.* āsōtis.
поставиť¹, -влю, -вишь *ivk.* 1. pastatýti, padēti; п. перевeрнутый стул pastatýti pařverstā kēdę; п. посýду в буфeт sudēti indūs i буфeťā; п. кнйги на полку padēti knygas lentýnoje; 2. surikiūoti; iš-statýti, pastatýti; п. солдāт в шерeнгу surikiūoti kareivius gretomis; п. охрāну išstatýti sargýbā; 3. įrengti, įruōšti, įtaisýti, pastatýti; п. телефон įrengti telefoną; п. пāмятник pastatýti pamīniklā; 4. padēti, uždēti, prispāusti, pastatýti; п. подпись padēti pārašā, pasirašýti; п. печāть prispāusti

aĩtspauda; п. кавычки parašyti kabutės; 5.: п. в вину priskirti kaltę, apkaltinti; п. в упрек padaryti, mėsti priekaistą; п. в обязанность įpareigoti; 6. *šnek.* paskirti, uždėti; п. нового бухгалтера paskirti naują buhalterį; 7. uždėti, įstatyti, pakisti, pastatyti; п. компеcс uždėti kompreсą; п. термометр įstatyti termometrą; 8. nustatyti; sureguliuoti (*pvz. laikrodį*); 9. organizuoti, sutvarkyti; правильно п. работу tiškai mai organizuoti, sutvarkyti darbą; 10.: п. самовар užkaisti virtuvą; п. парусá išskleisti burės; п. комедию pastatyti komedią; п. корб-л. в известность dūoti kėm žinoti, pranešti; п. кому-л. на вид įspėti, pakinti ką; ♦ п. на своём padaryti pagal savo norą, pasiekti tai, ką užsibrėžta; п. на одну доску priliginti, statyti lygią gretą; п. на колёни paklūpdyti.

поставить², -влю, -вишь *įvk.* pristatyti, patiekti, atgabėti (*pvz. įrengimų, medžiagų, prekių*).

постáвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. tiekimas, (pri)statymas (*pvz. medžiagų, produktų*); 2. tiekinyс.

поставлять, -яю, -яешь *eig.* tiekti, statyti, pristatinti; rūpinti; ~ся, -яется būti tiekiamam, pristatomam.

постави́й|к, -á tiekėjas, pristatytojas; ~ца, -ы tiekėja, pristatytoja.

постаме́нт, -а postameñtas, (*paminklo*) papėdė.

постанáвливать, -аю, -аешь *eig.* žr. устанавливать.

постанови́ть, -овлю, -овишь *įvk.* nutarti, nuspręsti, nustatyti (*pvz. taisykles*).

постанóвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. pastatymas (*pvz. paminklo*), sustatymas (*pvz. šachmatų figūrų*); 2. (*klausimo*) statymas, iškėlimas; 3. *tea.* pastatymas; новая п. пьесы naujas pjėsės pastatymas; 4. sutvarkymas, organizavimas; п. большого дела ligoninių sutvarkymas; 5. laikysena, manierà; красивая п. голова graži galvos laikysena.

постановлéние, -я nutarimas; sprendimas; ~ять, -яю, -яешь *eig.* nutarinėti, spręsti; ~яться, -яется *eig.* būti nutariamam, (nu)sprendžiamam.

постанóв|очный, -ая, -ое *tea.* 1. pastatymo, pastatyminis; 2. efektingas pastatymo pžiūriu; ~чик, -а (*spektaklio, filmo*) statytojas, režisierius.

постарáться, -áюсь, -áеься *įvk.* pasistėngti, pasistėgti.

постарéть, -éю, -éешь *įvk.* pasėnti, sėnstelėti, pasenėti, susenėti (*pvz. sviestas*), iškaršėti.

постатéйн|о *pro.* pastraipsniu, stráipsniais; ~ый, -ая, -ое pastraipsniu svarstomas, vykdomas.

постегáть¹, -áю, -áешь *įvk.* pačáizyti, paklėstyti, pašiūdyti.

постегáть², -áю, -áешь *įvk.* sudygsniuoti, sudáigstyti.

постелить, -елю, -елешь *įvk.* paklėti (*patalą*); ~ся, -елбсь, -елбсь *įvk.* pasiklėti.

постелý, -и т. 1. pátalas, guolis, lóva, gultas; 2. pátalynė; 3. *tech.* atramà; ~ник, -а *šnek.* pasienio maišas; ~ный, -ая, -ое pátalo, patalpinis; lóvos; постелýные принадлежности pátalynė.

постелýю *žr.* постелить ir постлать; ~сь *žr.* постелиться ir постлаться.

постепенн|о *pro.* palaipsniui, láipsniškai, láipsniais, pastraipomis; pamažu, pamažėliais; ~ость, -и т. láipsniškumas; tolygumas; ~ый, -ая, -ое; -ėnen, -ėнна, -ėнно (*pa*)láipsniškas; п. переход от социализма к коммунизму láipsniškas pėreјimas iš socializmo į komunizmą.

постерéчь, -регý, -режешь, -регýt; бűт. -пєр, -реглá, -реглб *įvk.* pasáugoti, prižiūrėti (*kurį laiką*).

постесня́ться, -яюсь, -яеься *įvk.* pasivaržyti, pasidrovėti, nedrįsti, neužsivėžti.

постýг *žr.* постýгнуть ir постýчь.

постýг|ать, -áю, -áешь *eig.*, ~йгнуть, -ну, -нешь; бűт. -йг, -ла, -ло *įvk.* 1. suvokti, suprasti, išprasti, pėrprasti, numanyti, pėrmanyti, supáisyti, sučiопti; п. глубинý премýдкости suvokti, pėrprasti išminties gilyбė; 2. užklūpti (*pvz. audrà*), ištikti; ерб постýгло несчáстье jį ištiko neláimė.

постижéние, -я suvokimas, supratimas; pėrpratimas, numánymas, pėrmanymas; ~ймость, -и т. pėrprantamumas, suvokiamumas; ~ймый, -ая, -ое; -йм, -а, -о suvokiamas, pėrprantamas, suprañtamas, numánomas; apčiуоpiamas.

пости́лать, -áю, -áешь *eig.* klėti, klóstyti, klojinėti.

постýл|ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. pakloјimas; 2. paklotė, pátiesalas, klóstas, patiestuvė, įklotas; 3. pakratai, kraikas, kraikà, pakraikai; ~очный, -ая, -ое kloјamasis, kraikomasis.

пости́рать, -áю, -áешь *įvk.* išskalbti, išmazgóti; ~ушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* nedidelis skalbimas.

постýться, пощýсь, постýшься *eig.* bažn. pāsñinkauti, álkintis, gavėti.

постýчь, -йгну, -йгнешь; бűт. -йг, -ла, -ло *žr.* постýгать.

постлáть, -телю, -телешь *įvk.* 1. paklėti (*pvz. pátalą*), patiesti (*pvz. kilimą*); pagrįsti (*pvz. lentas*); 2. pakreikti, pakraikyti (*pvz. šiaudus*); ~ся, -телюсь, -телешься *įvk.* *šnek.* pasiklėti.

пóстн|к, -а pāsñinkautojas; ~ца, -ы pāsñinkautoja; ~чать, -аю, -аешь *eig.* pāsñinkauti, álkintis; ~чество, -а pāsñinkavimas.

пóстный, -ая, -ое; -тен, -тнá, -тно 1. pāsñinko, pāsñinkaujamas (*pvz. diena*), gavėjimo; 2. liesas, neriebús (*pvz. sriuba*); постное мáсло aliėjus (*pvz. saulėgrážų, soјos*); постная похлébка sausiėnė; 3. *prk.* paniures; 4. *prk.* šventeiviskas.

постовóй, -áя, -бе 1. pòsto, pòstinis; 2. -оро *dkt.* sargýbinis (*poste*): бűдintis milicininkas (*poste*).

постóй¹, -я 1. pòstovis, (*kareiviu*) įnamiavimas, apsisistojimas; 2. *šnek.* pàganas, pasigánymas, su-stojimas (*kelionėje*).

постóй(те)! *uksm.* постóять liepiamoji nuosaka *šnek.* paláuk(it)!, palúkėk(ite)!

постóла, -ы *tarm.* pàginė.

постóлку *įng.*: поскольку..., п. ... kiek..., tiek...; ка-дáнгi..., таi...

постонáть, -онý, -бнешь *įvk.* pavaitóti, paáičioti.

постороннýсья, -нюсь, -нишься *įvk.* pasitráukti į šalį, pasišálinti, dúoti kėliá.

посторóнный, -ая, -ее 1. pašalinis, pašalaínis, svėtimas; посторóнные обстоятєльства pašalínės aplinkýbės; не мешáйся в посторóнные делá nesikisk į svėtimus reikalus; 2. -ero *dkt.* pašaliėtis;

посторонним вход воспрещен pašaliniams įeiti draudžiama.

постоял||ей, -льца *pasen. šnek. (kambario)* nuomininkas, įnamys, priešalaitis, kampiniškas; **~ица**, -ы *pasen. šnek. (kambario)* nuomininkė, priešalaitė, kampiniškė; **~ый**, -ая, -ое: п. двор *pasen.* užvažiuojamasis kiemas, užvažiuojamieji nakvynės namai.

постоянная, -ой *mat., fiz.* konstanta; п. затухания *el.* slopinimo konstanta; газовая п. dūjų konstanta; п. времени laiko konstanta.

постоянно *pro.* nuolat, tolydžiu, vienvál, taprādž, prādēm; **~ный**, -ая, -ое; -янен, -янна, -янно nuolatinis; tolydinis, nesiliaunąs; pastovūs (*pvz. oras, elektros srovė*), tuoįtimpinis; **~ство**, -а pastovumas; nuolatinumas; tolydumas.

постоять, -стою, -стойшь *įvk.* 1. pastovėti (*kiek*); 2. atlaikyti, nelėisti užpulti, skriausti; arginti; п. за себя nesiduoti skriaudžiamam.

пострадал||вший, -ая, -ее 1. nukentėjęs, nuskriaustas; 2. -его *dkl.* nukentėjusis, nukentėjęlis; **~ть**, -аю, -аешь *įvk.* 1. nukentėti; 2. pakentėti (*kurį laiką*).

постраничный, -ая, -ое pagal puslapius, puslapiais, rapuslapiui vykdomas; постраничная нумерация numeravimas rapuslapiui.

постранствовать, -твую, -твуете *įvk.* pakeliauti, pavažinėti (*pvz. po svetimas žemes*).

постращать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* pabaidyti, pagąsdinti.

пострёл, -а *šnek.* nutrūktgalvis, pajódzarga, pajóda, padáuža, išdýkėlis, óvaidas, kùlena, vėtralaуža.

пострелёнок, -нка; *dgs.* -лята, -лят *šnek. žr.* пострёл.

пострёл||ивать, -аю, -аешь *eig.* 1. šaudyti (*protarpiais*); šaudinėti; 2. *beasm. šnek.* dilgčioti (*apie skausmą*); **~ять**, -аю, -аешь *įvk.* 1. pašaudyti (*kurį laiką*); 2. *šnek.* iššaudyti; prišaudyti.

постриг, -а *baзн.* įšvėntinimas vienuolių; принять п. įstóti į vienuolyną.

постриг *žr.* постричь.

постригать, -аю, -аешь *eig.* 1. (*plaukus*) kiřpti; 2. *baзн.* įšvėntinti vienuolių.

постригся *žр.* постричься.

постригý *žр.* постричь; **~сь** *žр.* постричься.

пострижение, -я įšvėntinimas vienuolių.

постричь, -игý, -ижёшь, -игýт; *būt.* -иг, -ла, -ло *įvk.* 1. nukirpti, pakirpti (*plaukus*); 2. *baзн.* įšvėntinti vienuolių; **~ся**, -игýсь, -ижёшься, -игýтсь; *būt.* -игсь, -иглась, -иглось *įvk.* 1. nusikirpti, nusikirpdinti (*plaukus*); 2. *baзн.* priimti vienuolio švėntinimus, tapti vienuolių.

построгать, -аю, -аешь *įvk.* padróžti, padróžinėti, paóbliuoti.

построение¹, -я 1. pastatymas; 2. sukonstravimas; 3. sukūrimas, pastatymas, organizavimas; statýba; п. коммунизма в стране совётов komunizmo pastatymas tarýbų šalyjė; построение бесклассового общества beklasės visuomenės sukūrimas; 4. sudarymas; paruošimas (*pvz. plano*); п. обоснования pagrindo sudarymas; 5. konstrukcija, sándara, struktūrą; organizacija; 6. teorija, doktrina; теоретические построения teorinės doktrinos; 7. *geom.* (iš)brėžimas (*pvz. trikampio*).

построение², -я 1. išrikiavimas, rikiuotė; išdėstymas; 2. išsirikiavimas, išsidėstymas.

построчный, -ая, -ое statýbos; п. учáсток statýbos báras.

построить¹, -бую, -бишь *įvk.* 1. pastatýti (*pvz. mokyklą*); п. железную дорогу nutiesti geležinkelį; п. мост pastatýti, nutiesti tiltą; 2. sukonstruoti (*pvz. гарвежі*); 3. sukurti, suorganizuoti, pastatýti; п. коммунизм pastatýti komunizmą; п. социалистическое госудárство sukurti socialistinę valstýbę; п. счастливое будущее sukurti laimingą áteitį; 4. pagrįsti, paremti, sutvirtinti; 5. suorganizuoti, sutvarkýti (*pvz. darbą*); 6. sudaryti, sukonstruoti, suformuluoti (*pvz. sakini, mini*); 7. nubrėžti (*pvz. geometrinę figūrą*); п. треугольник *geom.* išbrėžti trikampį; 8. pastatýti (*kurį laiką*).

построить², -бую, -бишь *įvk.* išrikiuoti, surikiuoti, sustatýti į gretás.

построиться¹, -буюсь, -бишься *įvk.* pasistatýti, pasistatýdinti (*trobesius*).

построиться², -буюсь, -бишься *įvk.* išsirikiuoti, sustóti gretomis.

постройка, -и; *dgs. kilm.* -роек, *naud.* -ройка 1. statýba, statýmas; 2. statinýs, pástatas; trobesýs.

постро́м||ка, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам (*brankto*) viržis; **~очный**, -ая, -ое viržio.

построчить, -чý, -чийшь *įvk. šnek.* 1. parašýti (*kurį laiką*); 2. padygsniuoti, padrikiuoti.

построчный, -ая, -ое pagal eilúčių skaičių dāromas, mókamas; построчная оплата армokejimas pagal eilúčių skaičių, армokejimas nuo eilútes.

постскрипtum, -а post scriptum (*prierašas laiško gale, žymimas raidėmis P.S.*).

постудить, -ужý, -ýдишь *įvk. šnek.* paáušinti, pašáldyti.

посту́к||ать, -аю, -аешь *įvk.*, **~ивать**, -аю, -аешь *eig.* (pa) bilsnóti, (pa) bildėnti, (pa) bilsčioti, (pa) trinkčioti, (pa) dūnkčioti, (pa) dunksnóti, (pa) pokšėti, (pa) tauksnóti; (pa) kalėnti (*dantimis*).

поступательный, -ая, -ое pirmýneigis, žeңigantis į priekį; progresuojantis.

поступать, -аю, -аешь *eig.* 1. stóti (*pvz. į mokyklą, į kariuomenę*); 2. būti gaunamam, priimamam (*apie pareiškimą, skundą*); atitėkti; plaukti; деньги поступают в кассу pinigai plaúkia į kásą; 3. elgtis, darýti; как п.? ká darýti?; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* atsisakinėti, užleidinėti, pėrleidinėti (*kam*), nusileidinėti (*kieno naudai*).

поступить, -уплю, -ýпишь *įvk.* 1. įstóti (*pvz. į tarnybą*); 2. atitėkti; patėkti; būti gautam, priimtam; įplaukti; поступило письмо atėjo rástas; поступило предложение gáutas pasiólymas; náлогн поступили в банк mókesčiai įplaukė į bánką; 3. pasielgti, padarýti; он поступил решительно jis pasielgė ryžtingai; **~ся**, -уплюсь, -упишься *įvk.* atsisakýti, užlėisti, pėrleisti, išsižadėti, atsižadėti, nusilėisti.

поступление, -я 1. (į)stojimas (*pvz. į darbą*); 2. (į)plaukimas; gavimas (*pinigų, skundų*); 3. *dзн.* *dgs.* įplaukos, pájamos; 5. įplauka; п. воды vandeñs įplauka.

поступок, -пка póelgis, pasielgimas.
поступь, -и *m.* eisenā, žēngsena, eīgastis, žiņgsnis; твёрдая *p.* tvirtas žiņgsnis.
постучать, -чү, -чийшь *juk.* pabēlsti, pabaladōti, pabarbēnti, pablāzginti, pabalzginti, padūndinti, padunksnōti, padūzgēnti, paklabēnti, patrinkseti, pabildēnti; ~ся, -чүсь, -чийшья *juk.* pasibēlsti, pasibaladōti, paklabēnti.
постыдить, -ыжү, -ыдишь *juk.* sugēdinti, susarmātyti; ~ся, -ыжүсь, -ыдишься *juk.* pasigēdinti, pasidrovēti; susigēsti, susisarmātyti.
постыдн||о 1. *prv.* gēdingai; 2. *eina tariniu* gēdinga, gēda; *p.* вам gēda jūms; ~ость, -и *m.* gēdingūmas, negarbingūmas; ~ый, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно gēdos, gēdingas, gēdā dārantis; negarbingas.
постыжү *žr.* постыдītь; ~сь *žr.* постыдītься.
постыд||еть, -ею, -еешь *eig. šnek.* darytis grasiām; ~ый, -ая, -ое; -ыл, -а, -о įgrisęs, įtūpęs, grāsūs, abūojas.
посуда, -ы 1. *kuor.* iñdai, rŭkai; 2. iñdas, rŭkas.
посудачить, -чу, -чишь *juk. šnek.* paplepēti, papliaukšti, paliežuvaūti.
посудина, -ы *šnek.* 1. iñdas, rŭkas; 2. laiviūkštis; (*menka*) vāltis.
посудить, -ужү, -удишь *juk.* 1. *šnek.* pateisti (*kurį laiką*); 2. *pasen.* pagalvōti, pasvarstŭti, sprēsti, sāmprotauti; посудите сáми pagalvōkite pātys; ~ся, -ужүсь, -удишься *juk. šnek.* pasibylinēti (*kurį laiką*).
посудни||к, -а 1. *tarm.* indaujā, iñdu lentŭna, spin-telē; 2. iñdu plovējas; ~ца, -ы iñdu plovēja.
посудный, -ая, -ое iñdu, rŭkų; *p.* шкаф indaujā, bufētas.
посудомойка, -и; *dgs. kilm.* -моек, *naud.* -мбйкам iñdu plautūvė, iñdu plovimo mašinā.
посуетиться, -ечүсь, -етішься *juk.* patriūsti, pasiblaškyti, palakstŭti (*kurį laiką*).
посужү *žr.* посудītь; ~сь *žr.* посудītься.
посүл, -а 1. *šnek.* pāžadas; 2. *pasen.* kŭšis; ~йтъ, -лю, -лишь *juk. šnek.* pažadēti, pažadēti; ~йтъся, -люсь, -лишься *juk. šnek.* pa(si)žadēti.
посунуться, -нусь, -нешься *šnek.* pasistūmēti, pasisliñkti (*i priekį, i šalį*).
посүточный, -ая, -ое pagaī parās vŭkdomas; kās parā vŭkdomas.
пбсуху *prv. šnek.* saūskeliu, saūsuma, sausumōs keliū.
посушить, -ушү, -ушишь *juk.* padžiovin̄ti, išdžiovin̄ti, pasaūsin̄ti; ~ся, -ушүсь, -ушишься *juk.* apsidžiovin̄ti, išsidžiovin̄ti, pasidžiovin̄ti.
посчастливиться, -ится *juk.* pasisēkti; мне здесь посчастливилось mán čiā pasisekē, aš čiā turėjau laimę.
посчитать, -аю, -аешь *juk.* 1. suskaičiuoti, paskaičiuoti, suskaitŭti; 2. paskaičiuoti (*kurį laiką*); 3. *šnek.* palaikŭti (*kuo*); *p.* дуракóm kvailiū palaikŭti; ~ся, -аюсь, -аешься *juk.* 1. *šnek.* saskaitas suvesti, susiskaičiuoti; 2. *prk. šnek.* atsikeršyti, atsisteiti; я ещё с тоббй посчитāюсь gāusi tū dār nuō manēs; 3. atsižvelgti, atkreipti dėmesį.
посылать, -аю, -аешь *eig.* siūsti, siuntinēti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *pasen.* reñtis; 2. būti siunčiamām.

посыл||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. (iš)-siuntimas; 2. siuntinŭs, siuntā; 3. *log., fil.* premisā; ♦ быть на посылках būti pasiuntinēliū; ~очный, -ая, -ое siuntinio, siuntinių; посылочное отделение siuntinių skŭrius (*pašte*); ~ный, -ая, -ое 1. siunčiamasis, siuntimo; 2. -oro *dkl.* siunčiamasis žmogūs, pasiuntinŭs, pasiuntinūkas, žygūvas.
посып||ать, -плю, -плешь *juk.* 1. apiberti, paberti, apibarstŭti, pabarstŭti; 2. įberti, įbarstŭti; ~ать, -аю, -аешь *eig.* barstŭti, berti, barstinēti; ~аться, -плется *juk.* 1. pabirti, imti byrėti, kristi, pasipilti, pažirti (*žiežirbos*); пүли посыпались градом kulkos pasipylė kaip žirniai; 2. *šnek.* pasklisti, pasipilti; 3. *prk.* pasipilti; на неро посыпались насмешки añt jō pasipylė pājuokos, jis būvo išjuoktas, apibertas pašaipomis; ~аться, -ается *eig.* būti pabafstomam; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам *šnek.* 1. pabafstymas; 2. pābarstas, barstalas.
посыреть, -еет *juk. šnek.* sudrēkti, atidrēkti, sumernēti (*apie sniegą*).
посыгатель, -я *v.* pasikēsintojas, sáikstytojas; ~ница, -ы pasikēsintoja, sáikstytoja; ~ство, -а kēsanimasis, pasikēsanimas; pasigviešimas, sáikstymas.
посыг||ать, -аю, -аешь *eig.* kēsintis, sáikstyti; ~нүть, -нү, -нeshь *juk.* pasikēsinti, pasigviešti, pasisáikstyti.
посядү *žr.* посесть.
пот, -а, о поте, в поту; *dgs.* -ы 1. prākaitas; в поте лицā prākaitā liedamas, prākaituodamas; *p.* градом катѣлся prākaitas piltė pylė; вогнатъ в *p.* nualsinti, į prākaitą įvarŭti; потом и кровью kraujū iš prākaitu (*didelėmis pastangomis*); пропѣтанный потом прākaito prisigėres, įprākaitintas; пришёл весь в поту atėjo visas suprakaitavęs; 2. (*ant stiklo, metalo*) rasā.
потаенн||о *prv. šnek.* slapta; ~ость, -и *m. pasen.* slaptumas; ~ый, -ая, -ое *šnek.* slāptas (*poz. priešas*), paslėptinis.
потанть, -аю, -аишь *juk. šnek.* paslėpti; paslaptyjė palaikŭti; ~ся, -аюсь, -аишься *juk. šnek.* pasislapstŭti (*kurį laiką*).
потайнбй, -ая, -ое slāptas, paslėptinis; nepastebimas.
потакā||ние, -я nuolaidžiāvimas, atlaidžiāvimas, pataikāvimas; ~тель, -я *v. šnek. žr.* потātчик; ~ть, -аю, -аешь *eig.* atlaidžiāuti, būti atlaidžiam, nuolaidžiāuti, nesudrausti; pataikāuti; *p.* прихотям paikinti.
потā||кивать, -аю, -аешь *eig.* stūmti (*palengvėle*), stālmioti, stūminēti.
потанцевātь, -цүю, -цүешь *juk.* pašōkti; *p.* с кем-л. pašōkinti kā, pašōkti sū kuō.
пот||аскātь, -аю, -аешь *juk. šnek.* 1. patampŭti, patasŭti (*poz. už plaukų*); 2. sutampŭti, sunešiōti; ištampŭti, išnešiōti; išgraibstŭti; ~аскивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. tampŭti, tasŭti; nešiōti; 2. vōgti, vagiliāuti (*po truputį*).
потаскү||н, -а *šnek.* palaidūnas, ištvirkėlis; pabālda; ~ня, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -нѣям, ~ха, -и ir ~шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* paleistūvė, ištvirkėlė, šliūndra, palakstūnė.

потасовать, -сую, -суюшь *юж.* 1. sumaišyti, supašyti (*kortas*); 2. parašyti, pamaišyti (*kurį laiką*).

потасовка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* 1. peštynės, muštynės; 2. mušimas, pėrimas, ryklė, dyž; 3. даць кому-л. потасовку primušti ką, kailį kām iškažsti.

потатчи||к, -а *šnek.* nuolaidžiautojas, pataikautojas, pataikūnas; ~ца, -ы nuolaidžiautoja, pataikautoja, pataikūnė.

потачка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам nuolaidumas, nuolaidžiavimas, vālios davimas, pataikā, pataikāvimas.

поташ, -а *chem.* pōtašas, kālīo karbonātas; ~ный, -ая, -ое pōtašo, kālīo karbonāto.

поташить, -ашу, -ашишь *юж.* nuvilkti, nutemti; imti vilkti, temti; ~ся, -ашусь, -ашишься *юж. šnek.* nudūlinti, nukūlinti, nukēblōti, nukēblinti, nuspuđinti, nusivilkti; nusivarýti (*apie vežimą*); imti dālinti, kiūtinti; старик потащился домой sēnis nukiūtino, nukēblōjo namō.

потаять, -ает *юж. šnek.* sutirpti, ištirpti.

потвердеть, -еет *юж.* kietesniām pasidarýti, sukietėti.

по-твоему *жр.* твой.

потвор||ный, -ая, -ое nuolaidžiaujantis, atlaidūs, nesudraudžiantis; ~ство, -а nuolaidžiavimas, nesudraudimas, atlaidūmas; ~ствовать, -твую, -твует *eig.* nuolaidžiauti, pataikāuti, prō pirštūs žiūrėti.

потворщи||к, -а nuolaidžiautojas, pataikautojas, vālios davėjas; ~ца, -ы nuolaidžiautoja, pataikautoja, vālios davėja.

потек¹, -а текėjimo žymė, patakas (*puz. sienoje nuo nutekėjusių daųų*).

потек² *жр.* потечь.

потемки, -мок *dgs.* tamsā, patāmsis, patāmsiai; prietamsis, apytamsa; чужая душа — п. *рк.* į kito širdį neįlįsi.

потемн||лый, -ая, -ое patamsėjęs; ~ние, -я patamsėjimas; ~ть, -ёю, -еешь *юж.* 1. patamsėti; 2. sutėmti; aptėmti, aptamsti, pablėsti; потемнело в глазах акусė aptėmo.

потемн||ять, -ню, -нишь *юж. šnek.* patāmsinti; ~ять, -яю, -яешь *eig. šnek.* tāmsinti.

потение, -я 1. prakaitavimas, sukaitimas, kašlas; 2. (*stiklo, metalo*) (ap)rasojimas.

потенциāl, -а potenciālas; п. skōrosi greičio potenciālas; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно potenciālinis, poteñcinis, potencialūs; потенциālная энергия *fiz.* potenciālinė enėrgija.

потенция, -и poteñcija.

потепл||ение, -я atšilimas, atšylis; ~ть, -еет *юж.* atšilti, pašiltėti, sušilti, padruņgti, apdruņgti, įdruņgti.

потереть, -тру, -трешь; *бūt.* -тёр, -ла, -ло *юж.* 1. patrinti; 2. sutrinti (*puz. bulves*); 3. nu(s)trinti (*puz. koją*); 4. įtrinti, patrinti (*vaistais*); ~ся, -трусь, -трешься; *бūt.* -тёрся, -лась, -лось *юж.* 1. nusitrinti, pasišluostyti (*puz. rankšluosčiu*); pa(s)trinti (*kiek*); 2. nusitrinti, nusidėvėti (*apie drabužius*).

потерп||евший, -ая, -ее 1. *dlv.* nukentėjęs; 2. -ero *dkf.* nukentėjęsis, nukentėjęlis; ~ть, -ерплю, -ёр-

пишь *юж.* 1. turėti kantrybės, pakentėti; потерпите немного truputį kantrybės; 2. pakęsti; я не потерплю štoгo аš tō nepakęsiu; 3. patirti, prirtirti; п. поражение pralaimėti mūšį; корабль потерпел крушение laivas susikūlė, sudūžo.

потер||ость, -и *m.* 1. apsitrynimas, nusitrynimas; 2. nusinešiojimas, nusidėvėjimas, nudilimas; 3. nuotrūna; ~ый, -ая, -ое; -ёрт, -а, -о 1. nusitrynės, apsitrynės, nunešiotas, nudėvėtas, nudilęs, nuskāręs, apdriskęs; nutrintas; 2. sutrintas, sutarkuotas; 3. *рк. šnek.* išvaigęs, sugniužęs. потеря, -и 1. netekimas (*puz. draugo*), praradimas (*puz. gero vardo*), nustoјimas; п. крōви крајю netekėjimas, nubėgimas; п. врēмени gaišatis, gaištas, guřstas; 2. nuostolis, nuostoliai; 3. pā-mestas, žuves dāiktas, prāgaіsalas; ~нный, -ая, -ое; -ян, -а, -о 1. pā-mestas, netektas, prārstas; sugaištas (*puz. laikas*), nustotas; 2. sumišęs, sutrikęs; 3. *šnek.* (pra)žuves, nepataisomas (*puz. žmogus*).

потерять, -яю, -яешь *юж.* pamėsti (*puz. daiktą*), netėkti, prarasti (*puz. turtą*), prakišti; prastoti, nustoti (*puz. kantrybės*); prabūti (*puz. pinigų*); pragaišti (*puz. laiką*); п. охоту nustoti nōro, atnōrti, atkāsti dañti; ~ся, -яюсь, -яеься *юж.* 1. pasimėsti; 2. sumišti, susipainioti, netėkti galvōs, sutrikti, suglūmti.

потесать, -ешу, -ешешь *юж.* (*kurį laiką*) patašyti, paskliutuoti.

потесить, -ню, -нишь *юж.* suspausti, paspausti, sustūmti; paanķštinti; ~ся, -нюсь, -нишься *юж.* susispausti, pasispausti, susisliņkti, pasiaņķštinti.

потесь, -и *m. spec. (sielininkų)* įrklas.

потёт, -ёю, -еешь *eig.* 1. prakaituoti, prakaitą lieti (*bedirbant*), (su)kaisti; 2. rasoti (*apie stiklą*).

потеха, -и 1. linksma pramogā, pasilinksminimas; smagūmas; 2. juokingas atsitikimas; juokaі; 3. *ei-na tariniu* juokinga, smagū, įdomū; ♦ дѣлу врēмя, потехе час viskam sāvо laіkas, visų pirmā dārbas; пошла п. іф prasidėjo (*linksmybės*).

потечь, -ечёт, -екут; *бūt.* -тёк, -текла, -ло *юж.* 1. pradėti tekėti, imti srovėnti, pasrūti (*puz. upe-liai*), pasilieti; кровь потекла краўjas pasilėjo, ėmė bėgti; 2. prakiūrti, imti tekėti; 3. *рк. šnek.* (pa)sklisti (*apie garsus*).

потешать, -аю, -аешь *eig.* linksminti, smāginti, juokinti, māginti; ~ся, -аюсь, -аеься *eig.* 1. *pasen.* linksmintis, smāgintis; 2. (*над кем-чем*) (*nepiktai*) juoktis, šaipytis (*iš ko*).

потешешь *жр.* потесать.

потешить, -шу, -шишь *юж.* palinksminti, pasmāginti, pajuokinti; ~ся, -шусь, -шишься *юж.* 1. pasilinksminti, pasismāginti; 2. (*над кем-чем*) (*nepiktai*) pasijuokti, pasišaipyti (*iš ko*).

потешись *жр.* потешать; ~ся *жр.* потешиться.

потешн||ик, -а *pasen.* linksminiojas, juokintojas, juokų bernas, niekabylys, juokdarys; ~ый, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно 1. juokingas, kōmiřkas, juokā kēliantis, smagūs; п. человек juokingas žmogūs, juokdarys; 2. *pasen.* pramoginis.

потешу *жр.* потешить.

потешу *жр.* потесать.

потешусь *жр.* потешиться.

потёр, -а *bažn.* monstrijacija, komūnijos taurė.

- потира́ние**, -я trynimas, trýniojimas, tráiniojimas; braukymas, įtrynimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* trinti (*pvz. rankas*), trýniti, tráinoti; braukýti.
- потис́кать**, -аю, -аешь *įvk.* 1. paspáudyti, pagniáužyti, pamáigyti; paspáusti (*pvz. ranką*); 2. sumáigyti, sugniáužyti.
- потихо́ньку** *prv. šnek.* 1. patylomis; nejučiomis; slaptà; 2. palengvà (*pvz. važiuoti*), iš lėto, pamaži, pamažu.
- потли́вость**, -и *m.* prakaitingumas; я страдаю сильной потливостью аš labai prakaituoju; ~ый, -ая, -ое; -йв, -а, -о greit, dažnai prakaituojantis, liūkes prakaituoti, prakaitingas.
- потни́к**, -а pabalnė (*tūbinė*); ~овый, -ая, -ое pabalnės.
- пот|ный**, -ая, -ое; -тен, -тнà, -тно 1. prakaituotas, suprakaitavęs; putotas (*pvz. arklys*), išutęs; 2. aprasojęs (*pvz. butelis, langas*); ~овый, -ая, -ое pràkaito (*pvz. liaukos*); ~огонный, -ая, -ое sùkeliantis prakaitavimà, pràkaitinamasis; pràkaito vāromasis, pràkaitinis, pràkaitavimo (*pvz. vaistai*); потогонная система *prk.* pràkaitinamoji, pràkaito vāromoji sistema.
- пото́к**, -а 1. srovė, sraūtas, tėkmė, srautuiš, urulys; грунтово́й п. grūntinis sraūtas; безнапо́рный п. beslėgiminė tėkmė; 2. *prk.* srovė, sraūtas, čiurkšlė, latākas; пото́ки слез аšарų upėliai, latāakai; людско́й п. žmonių sraūtas; п. телегра́м телегра́мų sraūtas; ◆ отда́ть на п. и разграбле́ние atiduoti siaubti ir plėšti.
- потолка́ть**, -аю, -аешь *įvk.* pastūmdyti; ~ся, -аюсь, -аешся *įvk.* pasistūmdyti, spūstyjė pasitráinioti.
- потолкова́ть**, -кью, -к्यूешь *įvk. šnek.* pasikalbėti, pašnekėti (*apie reikalą*), pasitařti, pasvarstýti draugė.
- потолку** *žr.* потоло́ч; ~сь *žр.* потоло́чсья.
- потоло́к¹**, -лкà 1. lubos, užlos (*viršum prieklėčio*); жердяно́й п. grėdai, palūndos; настила́ть п. dėti lubàs, lubóti; грעדóти; подвесе́ный п. pakabinotos, kàbančios lubos; 2. *tarm.* pastógė, aūt-lubės, aūkštas; поста́вить на п. pastatýti aūt aūkšto; 3. *prk.* aukščiausia ribà, didžiausias aūkštis (*pvz. skraidymo aparatams*); ◆ взять с потоло́ка išlaužti iš piršto; плева́ть в п. (зева́ть на п.) tinginiáuti, nieko neveikti.
- потоло́к²** *žр.* потоло́ч; ~ся *žр.* потоло́чсья.
- потоло́ч|ина**, -ы lubų sijà, lentà; ~ный, -ая, -ое lubų; palubės; ◆ потоло́чные сведения *šnek.* iš piršto išlaužtos, iš lubų paimtos žinios.
- потоло́ч**, -лкý, -лчесь; *būt.* -лók, -лклà, -лó *įvk.* 1. pagrústi, pakrústi (*kurį laiką*); 2. sugrústi (*viską, daug*); ~ся, -лкýсь, -лчесься; *būt.* -лókсья, -лклась, -лось *įvk.* 1. paslānkioti, pasitráinioti (*be tikslo, be reikalo*), pasiválkioti; 2. patrýpčioti, pasistūmdyti (*vietoje*).
- потолстеть**, -ею, -еешь *įvk.* pastorėti, sustorėti, padrústėti; pariebėti.
- потолчесь** *žр.* потоло́ч; ~ся *žр.* потоло́чсья.
- потом** *prv.* paskui, po tó, paskiau, vėliau; я скажу́ это п. аš tai pasakysiu vėliau.
- потомный**, -ая, -ое patomiui vykdomas; п. выход сочинений Пúшкина Púškino ráštų išleidimas patomiui.
- потóмок**, -мка palikuonis, papėdiniškas.
- потóмств|енный**, -ая, -ое 1. *pasen.* paveldėtinis, paveldėtas (*pvz. дварas*); 2. kilminis, iš kilmės, tikras, gimes; п. дворянин *pasen.* sėnbajoris, kilminis bajōras; п. пролетарий tikras, kelintōs kartōs proletāras; ~о, -а pālikuonys, būsimosios kartos; ерò заслу́ги оцєнит п. jō nūopelnus įvertins pālikuonys, būsimosios kartos.
- потому́** 1. *prv.* todėl, dėl tó, per tai; 2.: п. что *įng.* kadangi, nės; dėl tó, kàd.
- потонуть**, -ону, -онешь *įvk.* paskęsti, nuskęsti, prigėrti; nugrimzti, pagrimzti, nuskėndėti; п. в кровь paplūkti kraujuosė.
- потонча́ть**, -ает *įvk.* paplonėti, suplonėti, palaibėti.
- потоп**, -а tvānas, pótvyinis; ◆ всемирный п. bažn. visúotinis tvānas.
- потопáть**, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. patrýpti, patrep-sėnti; patrepsėti; 2. nueiti, nutrepsėnti, nupėduoti.
- потопáть**, -аю, -аешь *eig. pasen.* skęsti, skėndėti; grimzti, grimzdėti.
- потопáть¹**, -оплю, -опишь *įvk.* 1. paskandinti, nuskandinti, pagramzdinti, panardinti, nugramzdinti; prigirdyti (*pvz. kačiukus*); 2. *prk. šnek.* įklam-pinti, sužlugdyti; įstūmti į nelaimę; 3. užlieti (*pvz. pievas*), apsemti.
- потопáть²**, -оплю, -опишь *įvk.* pakūrti, pakūrėnti (*krosni*).
- потоплєние**, -я 1. (pa)skandinimas, nuskandinimas; 2. apseimimas, užliejimas.
- потоплєнный**, -ая, -ое; -лен, -а, -о paskandintas, nuskandintas; panardintas, pagramzdintas, nugramzdintas; prigirdytas.
- потопля́ть**, -аю, -аешь *eig.* skandinti; gramzdinti, nardinti; ~ся, -яется *eig.* būti skandinamam, gramzdinamam.
- потоптáть**, -опчý, -опчешь *įvk.* 1. sumindžioti, išmindžioti, sutrempti, sutrýpti; 2. pamindžioti, patrýpti (*kurį laiką*); ~ся, -опчýсь, -опчешься *įvk. šnek.* patrypinėti, patirpnoti.
- потопывáть**, -аю, -аешь *eig.* trepsėti, trepsėnti, trepėnti.
- поторáпливать**, -аю, -аешь *eig.* skūbinti, kūtrinti, skraidinti, rāginti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* skūbintis, skubėti.
- поторговáть**, -гую, -гуюшь *įvk.* 1. paprekiáuti (*kurį laiką*); 2. paderėti, pasiderėti; ~ся, -гуюсь, -гуюсья *įvk.* pasiderėti.
- потормошáть**, -шý, -шишь *įvk.* patampýti, patąsýti, pakūkštinti.
- поторопáть**, -оплю, -опишь *įvk.* paskūbinti, pakūtrinti, parāginti; ~ся, -оплюсь, -опишься *įvk.* pasiskūbinti, paskubėti, pasivikrúoti.
- поторча́ть**, -чý, -чйшь *įvk.* pariogsoti, pavėpsoti.
- потоскова́ть**, -кью, -к्यूешь *įvk.* ilgėtis (*kurį laiką*), pagėdauti.
- поточáть**, -очý, -бчишь *įvk.* pagalásti, papustýti (*pvz. skustuogą*), pašlekti (*pvz. peilį*); patėkinti (*pvz. rutulius*).
- потóч|ость**, -и *m.* srovingumas; nenutrūkstamumas; ~ый, -ая, -ое srovinis; nenutrūkstamas, nepaliáujamas; потóчное производство *tech.* srovinė gamyba.
- поточáть**, -аю, -аешь *įvk. šnek.* suliesėti, sumenkėti; suplonėti.

потра́ва, -ы (*javų, pievų*) nugānymas, išgānymas.
потра́вить¹, -авлю, -áвишь *įvk.* 1. nuganyti (*puz. javus*); 2. išnuodyti (*puz. žiurkes*).

потра́вить², -авлю, -áвишь *įvk.* 1. (pa)siūndyti, pūdýti (*kurį laiką*); 2. pėrsekioi (*kurį laiką*); paėrzinti.

потра́тить, -áчу, -áтишь *įvk.* išleisti (*puz. pinigų*); išeikvóti, išdėti (*puz. daug sveikatos*); sugašti (*puz. daug laiko*), sunaudóti, padėti; ~ся, -áчусь, -áтишься *įvk.* turėti išlaidų, išleisti pinigų.

потра́ф||ить, -флю, -фишь *įvk.*, ~лять, -яю, -яешь *eig. šnek.* įtikti, patáikyti.

потра́чу *žr.* потра́тить; ~сь *žr.* потра́титься.

потре́ба, -ы *rasen.* reikmė, reikalas, reikalingūmas.

потреби́тель, -я *v.* vartotojas; ~ница, -ы vartotoja; ~ный, -ая, -ое vartojimo, vartojamasis, naudojamasis; ~ский, -ая, -ое vartotojo, vartotojų; потреби́тельская коопера́ция vartotojų kooperacija.

потреби́||ть, -блю, -бишь *įvk.* suvartóti, sunaudóti, išleisti; ~ле́ние, -я (su)vartojimas, (su)naudojimas; п. мо́щности *tech.* galingumo sunaudojimas.

потребля́ть, -яю, -яешь *eig.* vartóti, naudóti, išleidinėti; ~ся, -яется *eig.* būti vartojamam, naudojamam.

потреби́||мость, -и *m.* reikmė; póreikis; удовлетвори́ть потре́бности насе́ления patėnkinti gyvėntojų reikmės; ~ый, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно reikalingas, reikiamas.

потребо́вать, -бую, -буеть *įvk.* pareikaláuti; ~ся, -буюсь, -буеться *įvk.* prireikti, būti reikalingam.

потребо́жить, -жу, -жишь *įvk.* 1. sutrukdýti, patrukdýti; 2. sukėlti nėrimo, patrikdýti; ~ся, -жусь, -жишья *įvk.* 1. susitrukdýti, pasitrukdýti; 2. sunėrimti.

потрепа́нный, -ая, -ое; -ан, -а, -о *šnek.* 1. nuskāgęs, nudėvėtas, nunešiótas, suplyšęs (*puz. drabužis*), sudáužėjęs, nuválkiotas; 2. nualsintas, apdaužytas, aplámdytas, sūmuštas; потрепа́нная а́рмия вра́га apdaužyta priešo а́рмия; 3. *prk.* išsėkęs, iškamúotas, pasmėlęs (*puz. veidas, išvaizda*).

потрепа́ть, -еплю, -эплешь *įvk.* 1. padaužýti, patauksnóti, patarpšnóti, paplekšnóti (*puz. per peilį*); 2. pabrúkti, pabraukti (*puz. linus*); 3. papúrtyti (*puz. šuo katę*), patarsýti; apkúlti (*puz. pagaliu*), aplámdyti; 4. nudėvėti, nunešióti, aprinti, nuválkioi (*apdarą*); nuavėti; ~ся, -еплюсь, -эплешья *įvk.* 1. nusidėvėti, nuskárti, nuplýšti; 2. *šnek.* pasiválkioi, pasitránkýti, pasišlaistýti.

потре́ска|ть, -аю, -аешь *įvk.* 1. *šnek. vulg.* paėsti, pašveisti, pašutinti, prisprogti; 2. patraškėti, pabraškėti, papoškėti.

потре́ска|ться, -аерса *įvk.* suėizėti, suplėišėti, suksėldėti, sutrukėnėti, susproginėti; sudáužėti (*puz. drabužis*); suskifsti (*puz. rankų oda*); sukértėti, suskėrdėti (*puz. žemė*); paizti (*puz. ledas*).

потре́с|кивать, -аю, -аешь *eig.* 1. traškėti, spragėti, sproginėti, spragsėti, braškėti, spraginėti, pyškėti, pykšėti; 2. brāškinti, brāzdinti, traškinti (*puz. pirštais*).

потре́|гать, -аю, -аешь *įvk.* palytėti, paliėsti, pakúšinti; ~ся, -аюсь, -аешья *įvk.* pasijúdinti (*iš vietos*), pakušėti.

потре|||ха, -óв *dgs.* viduriai, dūbliai, apžarniai, žarnóka; пт|чы п. паўк|сьц|о kógalviai; ♦ вы|пустить п. (кому-л.) *šnek. vulg.* pilvą pėrskrosti, žārnas palėisti (*kam*); ~ш|ть, -шý, -ш|шь *eig.* doróti, darinėti, skrósti, mėsiniėti.

потре́|у *žr.* потерéть.

потре́|д|ться, -ужýсь, -ýдишья *įvk.* 1. padirbėti, paplušėti, pasidarbuóti; 2. malonėti; потре́|д|тесь пода́ть malonėkite paduóti.

потре́|с|ить, -ýшу, -ýсшь *įvk. šnek.* pabúkštauti, pasibáiminti, pasibáilinti.

потре́|с|ь, -ушý, -ус|шь *įvk.* pakreikti, pakraikýti (*puz. šiaudus*).

потре́|с|ь *žr.* потерéться.

потре́|шу *žr.* потре́с|ить.

потре́|шу *žr.* потре́с|ить.

потре́|с|а|ть, -аю, -аешь *eig.* 1. kratýti, púrtyti; mo|суóti, mo|јуóti, mo|sikúoti; krėsti, drėbinti; п. ку|лакóм grasinti kúmsčiu; п. ору́жием зва́нгин|ти gñklais; 2. *prk.* jáudinti, darýti didelį įspūdį; ~а|ться, -аюсь, -аешья *eig.* virpėti, drėbėti; ~а|ющий, -ая, -ее sùkrečiantis, nepáprastas; šiur|п|с; jáudinantis, jáudinamas; потре́с|а|ющее впе|чатле́ние sùkrečiantis, nepáprastas įspūdis; ~е́ние, -я sukrėtimas; sujáudinimas; нра́вствен|ное п. mo|ра́linis sukrėtimas.

потре́|с|а|ть, -сý, -сешь; *būt.* -р|яс, -л|а, -л|о *įvk.* 1. pakratýti (*puz. maišą*) supúrtyti (*puz. visą kúną*), papúrtyti; 2. sudrėbinti, sutreñkti, sukrėsti; р|ом потре́с| все óкна perkúnas sudrėbino visus lán|gus; 3. *prk.* sukrėsti, apstulbinti, sujáudinti, padarýti didelį įspūdį; ~с|ь, -сýсь, -сешья; *būt.* -р|ясса, -л|ась, -л|ось *įvk.* 1. pasikratýti (*ва́з|ио|jant*); 2. *prk.* sudrėbėti, suvirpėti.

потре́|хивать, -аю, -аешь *eig.* kratýti, kratinėti, púrtyti (*kartkartėmis*).

поту́|ги, -ýр *dgs.* (*vns.* поту́|га, -и) 1. stañgos; по|дов|ые поту́|ги med. г|и́м|д|мо stañgos; 2. *prk.* įstangos, (tùšcios) pástangos, nevýк|ę bañdymai (*puz. k|ą nors įvykdyti*), nėrimasis iš káilio.

поту́|жить, -ужý, -ýжишь *įvk. šnek.* pasisfelóti, pasigúdurioi.

поту́|з|ить, -ужý, -уз|шь *įvk. šnek.* pakumščiúoti, pabáikinti.

поту́|пить, -уплю, -ýпишь *įvk. šnek.* pabúkinti, paš|pinti (*puz. peilį*).

поту́|п|ить, -плю, -пишь *įvk.* nudėlbt, nulėisti (*puz. akis*), nunėrti, panarinti (*puz. galvą*); ~и|ться, -плюсь, -пишья *įvk.* nudėlbt, nulėisti, nudúrti akis; nunėrti, nulėisti, panarinti gálvą; ~лен|ный, -ая, -ое; -лен, -а, -о nudilbęs, nudėręs, panarintas; п. взор nudilbusios, nudėrusios akys; ~ля́ть, -яю, -яешь *eig. žr.* поту́|пить; ~ля́ться, -яюсь, -яешья *eig. žr.* поту́|пить.

поту́|р|ить, -уру, -уришь *įvk. šnek.* išvýti, išgúiti.
поту́с|к|ный, -ая, -ое apsiblaūšęs, blausūs, pasmėlęs, dušvas, apdūjęs; ~ть, -ёю, -ёшь *įvk.* apsiblaūsti, pasmėlti, padumúoti (*puz. akiniai*), apdúiti, netėkti žibėjimo, blizgėjimo.

погусторонний, -я, -е *bažn.* anapūsinis, nežēmiškas, nē šīd pasāulio.
 потуха||ние, -я (už)gesimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* gēsti, blēsti.
 потух||нуть, -ну, -нешь; *būt.* потýх, -ла, -ло *ivk.* užgēsti, užblēsti, išblēsti; ~ший, -ая, -е *užgēsēs, išblēsēs.*
 потучнеть, -ею, -еешь *ivk.* nutūkti, pariebēti, pastorēti.
 потушить¹, -ушý, -ушишь *ivk.* užgesinti, užpūsti (*žiburį*).
 потушить², -ушý, -ушишь *ivk.* patroškinti, pašūtinti.
 потчевать, -чую, -чуешь *eig. šnek.* váišinti, mylēti.
 потщиться, -щýсь, -щýсья *ivk. pasen.* pasistēngti, pasirūpinti.
 потыкать, -аю, -аешь *ir* -ычу, -ычешь *ivk.* pakáišioti; rabaksnōti.
 потылица, -ы *tarm.* pakáušis, sprāndas.
 потяг, -а 1. (*batsiuvių*) pratėgà; 2. patraukimas; удар шашкой с потягом kardo kištis su patraukimu.
 потягать, -аю, -аешь *ivk. tarm.* patraukti, patamrýti, parėšti (*pov. plaukus*).
 потягаться, -аюсь, -аешься *ivk. šnek.* 1. *pasen.* pasibylinėti; 2. pasivaržyti, eiti varžybų, pasiimstyti, išmėginti jėgas.
 потягивание, -я *gąžymasis, tamšpymasis, raivymasis, pasiražymas, pasiraivymas; gąžulys, raivulys.*
 потягивать, -аю, -аешь *eig.* 1. traukti (*pamažu*), traukyti, traukinėti, traukioti, tįsčioti; 2. siurbčioti, siurbsnōti, siurbseti, čiulpčioti; 3. čiulpauti, čiulpsėti; papsėti (*pov. rypkė*); ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* gąžýtis, raivýtis, tampýtis.
 потягота, -ы *šnek. žr.* потягивание.
 потяжелеть, -ею, -еешь *ivk.* pasunkėti, apsuñkti.
 потянуть, -яnú, -янешь *ivk.* patraukti, patēmti, tįmtelėti, trauktelėti; лошадь не в силах п. воз арклýс nepatraukia, nepaveža vežimo; потянул ветерок rāpūtė vėjėlis; ~ся, -яnúсь, -янешься *ivk.* 1. nusitęsti, nutįsti, nusliñkti; 2. (*за кем-чем, к кому-чему*) ištięsti (*i kq*), mėginti pasiekti (*kq*); pradėti stiebti (*i kq*); 3. nusliñkti, nusitęsti, nutįsti; тучи потянулись на восток dēbesys nusliñko i rýtus; обóz потянулся в гóрод gurguolė lėidosi i miēstą; за рекой потянулся лес anāpus ūpės tįsi, nutįsēs miškas; болéзнь долго не потянется ligà trūks, tēsis neilga; 4. pradėti traukti, trauktis; 5. pasiražyti, pasiraivyti, pasitampýti.
 поубавить, -влю, -вишь *ivk. šnek.* pamāžinti, nuimti; nusėmti; ~ся, -ится *ivk.* pamažėti, sumažėti; nuslūgti (*pov. vanduo*).
 поубавлять, -аю, -аешь *eig.* māžinti; nusėminėti; ~ся, -яется *eig.* mažėti; sėkti; вода в реке поубавляется vanduo ūpėje sefka.
 поудить, -ужу, -удишь *ivk.* pameškeriōti.
 поужинать, -аю, -аешь *ivk.* pavakarieniāuti.
 поужу *žr.* поудить.
 поумнеть, -ею, -еешь *ivk.* atėti i prōtą, įgāuti prōto, protingesniām, išmintingesniām, nuovokesniām pasidarýti, išgudrėti, susiprāsti.

поум||ничать, -аю, -аешь *ivk.* pagudráuti, pagudragalviāuti; ~ствовать, -твую, -твуется *ivk. šnek.* pafilosofuoti, pasamprotauti.
 поупорствовать, -твую, -твуется *ivk. šnek.* pasispūrioti, paatkaklāuti.
 поупражняться, -яюсь, -яешься *ivk. šnek.* pasimankštinti, pasimiklinti, pratimūs atlikti.
 поупрямиться, -млюсь, -мишсья *ivk.* pasispūrioti, pasiožiūoti.
 поурочн||о *prv.* už kiekvieną pāmoką; ~ый, -ая, -ое už pāmoką výkdomas, nustātomas (*pov. mokeskis*).
 поусердствовать, -твую, -твуется *ivk.* uōliai pasidarbuoti, parōdyti uolūmo, pasistropuoti, pasistēngti.
 поутру *ir pasen.* поутру *prv.* (anksti) rýtą.
 поутужить, -жу, -жишь *ivk.* paláidyti, palýginti, parōsyti (*kurį laiką, iš lengvo*).
 поуч||ать, -аю, -аешь *eig.* mōkyti, pamōkyti, moralizuoti, moralūs, pamōkslus sakýti, pamokslāuti; dōrinti; ~аться, -аюсь, -аешься *eig. pasen.* 1. įsisāvinti pamōkumus; 2. būti (pa)mōkomam; ~ение, -я pamōkumas; pamōkslas; dōrinimas; ~ительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно pamōkomas, pamokslingas; dōrinamas.
 поучить, -учу, -учишь *ivk.* 1. pamōkyti; patařti; 2. pasimōkyti; п. стихотворение pasimōkyti eilėrašči; ~ся, -учýсь, -учишься *ivk.* pasimōkyti; п. ремеслý pasimōkyti āmato.
 пофантазировать, -рую, -руешь *ivk.* pasvajōti, pasváičioti, pafantazuoti; prasimanýti.
 пофилософствовать, -твую, -твуется *ivk.* pafilosofuoti.
 пофорсить, -ршý, -рсишь *ivk. šnek.* 1. papuikūoti, papuikāuti (*pov. savo žiniomis*); 2. pasipuōšti, pasidabinti.
 пофрантить, -нчу, -нтишь *ivk.* papuošniāuti, papuikoriāuti.
 пофырк||ать, -аю, -аешь *ivk.* paprūnkštauti, paprūnkščioti; ~ивать, -аю, -аешь *eig.* prūnkštauti, prūnkščioti, pūrkštauti.
 похабни||к, -а *šnek.* blevýzgà, derkliūgà, nedórėlis, begėdis, besarmātis; ~чать, -аю, -аешь *eig.* blevýzgoti, nepadōriai kalbėti, eigtis.
 похабн||ость, -и *m. šnek.* nešvankūmas, nepadorūmas; ~ый, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно *šnek.* blevýzgiškas, blevýzgojamas, derkliūgiškas (*pov. žodis*), besarmātiskas, nešvankūs, nepadorūs (*pov. paveikslas, elgesys*).
 похаб||ство, -а, ~щина, -ы *šnek.* blevýzgojimas, blevýzgos, derklionýstė, nepadori šnekā.
 похабывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. váikščioti (*neskubant*), vaikštinėti; 2. užeidinėti, lankýtis, lankāuti.
 похандрить, -рю, -рýшь *ivk.* paniūroti (*kurį laiką*); maūduliu, melanchōlija pasiręgti.
 похвалá, -ы pagyrimas, gyrimas, pagyrà, gýrius.
 похва||ливать, -аю, -аешь *eig. (kartkartėmis)* girti.
 похвалить, -алю, -алишь *ivk.* pagirti; ~ся, -ались, -áлишься *ivk.* pasigirti.
 похвалбá, -ы *šnek.* gyrimasis, gýrius, pagyrūniškūmas.
 похвалн||о *prv.* girtinai; puikiai; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. girtinas, pagyrimo vertas,

puikūs (*puz. elgesys*); giriāmas; 2. pagyrimo (*puz. lapas*); похвальный слово pagyrimas, garbs-tā.

похвалять, -яю, -яешь *eig. girti*; ~ся, -яюсь, -яешься *eig. girtis; aukštintis; pagyrynāuti*.

похвалявать, -аю, -аешь *eig. šnek. sirguliuoti, sargalioti, sirginėti, negaliuoti, nesveikuoti, nesveikatāuti*.

похва́стать, -аю, -аешь *ivk. šnek. žr. похва́статься; ~ся, -аюсь, -аешься ivk. pasigirti*.

похватать, -аю, -аешь *ivk. šnek. išgrābstyti, išgrōbstyti; sugriēbti, pagriēbti, pačiūpti, nutvėrti, pagāuti*.

похворать, -аю, -аешь *ivk. šnek. pasirgti, pasirgu-liuoti*.

похерить, -рю, -ришь *ivk. šnek. išbraukti, panai-kinti, likviduoti, pašalinti*.

похититель, -я *v. pagrobėjas, grobikas, paveržė-jas; ~ница, -ы pagrobėja, grobikė, paveržėja*.

похитить, -хишу, -хитишь *ivk. pagrōbti, išgrōbti; išvōgti, pavōgti, išplēsti; (jėga) pačiūpti, nusi-nėsti; paveržti (puz. dovaną); ястреб похитил цыплёнка vāpagas nusinėšė, pačiūpo viščiuką*.

похитрять, -рю, -ришь *ivk. pagudrāuti*.

похихика́ть, -аю, -аешь *ivk. šnek. pakikėnti, pa-kiknōti, pakiksėti*.

похи́щать, -аю, -аешь *eig. grōbti vōgti, plēsti; ~аться, -аётся eig. būti (pa)grobiamāni; ~ение, -я pagrobimas, pavogimas; pačiupimas; paveržimas*.

похи́щу *žr. похитить*.

похлебать, -аю, -аешь *ivk. 1. pasrēbti, pasriuōbti (kurį laiką), 2. išsrēbti, išsriuōbti (puz. visą sriubą)*.

похлѣб||ка, -и; *dgs. kilm. -бок, naud. -бкам sriubā, sriuōbalas, srēbalas, putrā, buzā; ~ывать, -аю, -аешь eig. šnek. srēbčioti, sriuōbčioti, sriubsnōti*.

похлестать, -ешу, -ещешь *ivk. šnek. patālzyti, pa-čaižyti (botagu)*.

похлѣстывать, -аю, -аешь *eig. šnek. 1. (kartkartė-mis) tālzyti, čaižyti; 2. pliauškinti (botagu)*.

похлещу́ *žr. похлестать*.

похлѣпать, -аю, -аешь *ivk. paplōti (puz. delnais); patapšnōti, patekšnōti, pataukšnōti, papplekšnōti (puz. į bato aulą)*.

похлопотать, -очу, -бчешь *ivk. 1. pasirūpinti, pa-dėti pastangų rūpesčių; pasistėngti; 2. paprašyti (už kitą), patarpininkāuti, pagėlbėti, užtařti; 3. (kurį laiką) paplušėti, patriūsti*.

похлѣпывать, -аю, -аешь *eig. plekšnōti, tapšnōti, taukšnōti, tekšnōti; (kartkartėmis) plōti (del-nais)*.

похмелиться, -люсь, -лишься *ivk. šnek. išsipagi-rioti, atsipagirioti*.

похмел||ка, -и *šnek. atsipagiriōjimas, pagiriōjimas; ~ье, -я 1. pāgiris; с похмеля pagiriomis; 2. pagiriōjimas, atsipagiriōjimas, išsipagiriōjimas; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно pagiriōtas, pagiringas; ~яться, -яюсь, -яешься eig. pagi-rioti*.

похны́кать, -нычу, -нычешь *ivk. -аю, -аешь ivk. šnek. pakniřkti, paverkšlėnti*.

поход¹, -а *žygis, žygiuotė; kampānija; войско в походе kariuomenė žygyje; выступить в п. iš-traukti į kārą, į kārō žygi; крестовый п. ist. krūžiaus kāras; туристский п. turistinis žygis; пионерский п. pionierių žygis, išvyka*.

поход², -а *šnek. aūtšvoris, svōrio aūtviršis; мяса три кило с походом mėsos trys kilogramai su viršumi*.

походатайствовать, -твую, -твует *ivk. paprašyti (už kitą); patarpininkāuti, užtařti*.

походить¹, -ожу, -одишь *ivk. pa(si)vaikščioti (kurį laiką), eiti, paėjėti, pavaikštinėti*.

походить², -ожу, -одишь *eig. (на кого-что) panė-šėti, pavėdėti, būti panašiam (į ką)*.

походка, -и; *dgs. kilm. -док, naud. -дкам eisena, eigastis; вялой походкой tingiū žingsniū*.

походный, -ая, -ое *žygio, žyginis; lauko; п. товарищ žygio draugas; п. лазарет kilnojamoji, lau-ko ligoninė*.

по́ходя *prv. šnek. 1. beeīdamas, beeīnant, pasku-bomis, aūt greitį; 2. taip kitko, probėgomis*.

похожде́ние, -я *nūotykis, avantiūra*.

похож||е *ivk. šnek. atrōdo, rōdos, panašū; ~ий, -ая, -ее; -хож, -а, -е panašūs, pavėdūs; сын по-хож на отца sūnus panašūs į tėvą; ты на себя не похож tū iš vėido išėjęs, vėidu atsimainęs; делать похожим papāšinti*.

похожу́ *žр. походить¹,²*.

похо́зий||ничать, -аю, -аешь *ivk. ~ствовать, -твую, -твует ivk. pašeimininkāuti*.

похолода́ние, -я *atšalimas, atvėsimas, atšalys; ~ать, -аю, -аешь ivk. 1. atšalti, atvēsti; похо-лодало atvėso (oras); 2. šnek. prisikentėti šalčio, pašalti, prisišalti; мы не мало похолодали на севере mēs nemāža prisišalome šiaurėje; ~еть, -ёю, -ёешь ivk. sušalti, sustirti; pašiurpti; руки похолодели raikōs sustiro; п. от испуга pa-šiurpti nuo išgāscio; ~неть, -еет ivk. šnek. at-šalti, atvēsti (apie orą)*.

похор||онить, -оню, -онит *ivk. palaidoti, padau-sōti; п. надежды prk. palaidoti viltis; ~онный, -ая, -ое laidotuvių, laidotuvinis, laidojimo; įka-pinis (puz. rūbas), gedulingas (puz. maršas)*.

по́хороны, -рон, -онām *dgs. laidotuvs; laidoji-mas*.

похорешёт, -ёю, -ёешь *ivk. pagražėti, padailėti, išgražėti*.

похотлив||ость, -и *m. gašlumas, gaidulingumas; ~ый, -ая, -ое; -йв, -а, -о gašlūs, goslūs, aržūs, gašlingas, gaidulingas*.

похотник, -а *anat. klitoris*.

по́хоть, -и *m. 1. gašlybė, gašlā, gašlumas; 2. gei-duliai*.

похохотать, -хохочу, -хохочешь *ivk. pakvatōti*.

похраб||еть, -ёю, -ёешь *ivk. išdrāsėti, padrāsėti, paparsėti; ~иться, -рюсь, -ришься ivk. šnek. drāsā parōdyti, pasigirti drāsā*.

похрамывать, -аю, -аешь *eig. šlubčioti, raiščioti*.

похр||апёт, -плю, -пишь *ivk. paknařkti (kurį lai-ką); ~апывать, -аю, -аешь eig. knařkti (pro-tarpiais), knařčioti, knařsėti*.

похристóсоваться, -суюсь, -суеться *ivk. bažn. šnek. pasibučioti, svėikinantis peř velėkas*.

похромать, -аю, -аешь *ivk. pašlubuoti, paraišuoti*.

похрустывать, -аю, -аешь *eig.* 1. gurgždėti, girgždėti, kriugždėti, griškėti, traškėti; 2. traškinti, brąškinti (*pov. pirštus*), brakščioti.
похрюкивать, -аю, -аешь *eig.* kriuknėti, kriuksėti, kriuksėti.
похудать, -аю, -аешь *ivk. tarm. žr.* похудеть.
похуде||л||ый, -ая, -ое *šnek.* sublōges, sulysēs; **~ть**, -ёю, -ёешь *ivk.* pablōgti, sublōgti, sulysti, sumeĩkti; suplonėti.
похул, -а *pasen.* papeikimas, išpeikimas, paniėkinimas; **~ить**, -лю, -л||шь *ivk. pasen.* papeĩkti, raplūsti, pakeĩnoti, pavainoti.
поцарапать, -аю, -аешь *ivk.* įdrėksti, apdraskyti; nubrūžinti; **~ся**, -аюсь, -аешься *ivk.* įsīdrėksti, apsidraskyti; nusibrūžinti.
поцарствовать, -твую, -твует *ivk.* pacarauti, pakaraliuoti, raviešpatuoti (*kurį laiką*).
поцеловать, -лую, -лует *ivk.* pabučiūoti; **~ся**, -луюсь, -луетесь *ivk.* pasibučiūoti.
поцелуй, -я pabučiavimas, bučinys, bučkis.
поцеремониться, -нюсь, -нишься *ivk.* pasiceremōnyti.
почакивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* čiaukšėti, čersėti.
поча||с||ный, -ая, -ое *ir ~ово||й*, -ая, -ое valandinis (*pov. budėjimas, aptokėjimas*).
почасту *prv. šnek.* dažnai, nē kartą.
початкосеб||ратель, -я *žemd. (kukurūzų)* burbuolių rinktuvas.
початой, -ая, -ое *šnek.* prāimtas, pradėtas, prāriektas (*pov. kepalas*).
початок, -тка 1. *šnek.* prāimtas, pradėtas dāiktas; 2. *tekst.* šėivā; 3. *bot.* burbuolė (*pov. kukurūzų*); 4. *pasen.* pradėjimas, pradžia.
почать, -чн||ю, -чнёшь; *būt.* počal *ir* -чāl, -чалā, počalo *ir* -чāло *ivk. pasen. tarm.* pradėti; prāĩti, prāpiāuti, prāriėkti (*pov. duona*); pralėisti (*pov. alaūs stātine*).
поча||х||нуть, -нет; *būt.* -чāх, -ла, -ло *ivk.* nuvysti, nudžiūti; nuskuřsti, suskuřsti.
поча||ше *prv.* dažniau.
почв||а, -ы 1. dirvōzemis, armuō, dirvā; песчаная п. smėlingas dirvōzemis; 2. *prk.* pagrindas, bāzė; atramā, platforma, dirvā; нащупывать почву zonduoti dirvā, āiškintis galimybės; он потерял почву под ногами jām pagrindas išslýdo iš pō kōjų; подготóвить почву raguōšti, sudaryti sąlygas, raguōšti dirvā; осложнение на почве гриппа komplikācija pō griпо; преступление на почве ненависти nusikaltimas dėl neapýkantos; 3. *prk.* sritis, sferā; **~енный**, -ая, -ое dirvōzemio, dirvos; *gruĩto*.
почвовед, -а dirvōžemininkas; **~ение**, -я dirvōtyra; **~ческий**, -ая, -ое dirvōtyros.
почво||обра||батывающий, -ая, -ее dirvos (j)dirbimo, dirvos įdirbamasis; **~образование**, -я dirvōzemio susidarymas; **~углубитель**, -я v. dirvōzemio gilintuvas.
почёл *žr.* почётъ.
почём *prv.* 1. po kiek, po kām, kiek mōka, kiek prašote, kiek kainuoja; п. яблоки? po kām obuoliai?; 2. п. вы што знаёте? iš kuř jūs tai žino-те?; п. я знаю, куда он ушёл kā, iš kuř аš žинау, kuř jis išėjo.

почем||у *prv.* kodėl, dėl kō, kōdrin.
почем||у||либо, **почем||у||нибудь** *prv.* dėl ko nōrs, dėl kokios nōr; priežasties.
почем||у||то *prv.* kažin kodėl, kažkodėl.
почерк, -а rašysena, braižas; одним почерком перā *pasen.* vienu plunksnos brūkštėjimu.
поч||ер||кать, -аю, -аешь *ivk.*, **~ёр||кать**, -аю, -аешь *ivk. šnek.* išbrūkšniūoti, subraižyti.
почёркивать, -аю, -аешь *eig.* brūkšniūoti, braižinėti.
почерн||ел||ый, -ая, -ое pajuōdes, pajuodijęs; **~еть**, -ёю, -ёешь *ivk.* pajuōsti, pajuodyti, pajuoduoti; **~ить**, -ню, -нишь *ivk.* nujuodinti, pajuodinti.
почерп||а||ть, -аю, -аешь *eig. sėmti(s)*; **~н||уть**, -н||ю, -н||ешь *ivk.* pasisėmti (*pov. vandens*); п. сведения *prk.* pasisėmti, įgāuti žinių.
почёрпывать, -аю, -аешь *eig.* sėmioti, sāmstyti, sėmti.
почерстветь, -ёю, -ёешь *ivk.* 1. sužiedėti, pažiedėti (*apie duona*), sukietėti; 2. *prk.* apdiržti, pasiurkštėti (*pov. širdis*), sukietėti.
почер||т||ить, -ерчу, -ёртишь *ivk.* pabraižyti (*kiek*).
почесать, -еш||ю, -еш||ешь *ivk.* 1. pa(si)kasyti; 2. pašukuoti (*pov. plaukus, linus*), pakafšti (*pov. vilnas*); **~ся**, -еш||юсь, -еш||етесь *ivk.* 1. pasikasyti; 2. *beasm.* paniežėti (*kurį laiką*).
почести, -ей *dgs. (vns. почестъ, -и m.) pagerbimas, pagarbōs (pa)reiškimas; iškilmingos ceremonijos (kieno garbei)*.
почётъ, -чт||ю, -чт||ёшь; *būt.* -чёл, -члā, -члō *ivk. pasen.* laikyti, palaikyti; почт||у|| долгом laikysiu pāreiga, priederme; почт||у|| за честь palaikysiu garbē.
почес||ух||а, -и *med.* mazgėlinis niežuļys.
почесывать, -аю, -аешь *eig.* 1. kasyti, krapštėti; 2. šukuoti; **~ся**, -аюсь, -аеш||ся *eig.* 1. kasytis, krapštėtis; 2. šukuotis.
почёт, -а pagarbā, garbē, pagerbimas; поль||зовать||ся почёт||ом|| б||ти|| gerbiām||; у нас наука в почёте pās mōkslas gerbiamas; **~ность**, -и m. garbingumas; **~ный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. garbės; п. член garbės narys; присвоить почётное звание suteikti garbės vardą; п. карайл garbės sargyba; 2. garbingas, garbūs; geřbiamas; почётное место в обществе garbinga vietā visuomenėje; п. рост garbingas, geřbiamas svėcias; п. мир garbinga taika; почётная обязанность garbinga pareigā; почётный приём iškilmingas priėmimas, pagerbtuvs.
почечный¹, -ая, -ое inkstų; п. камен||ь|| inkstų акмуō.
почечный², -ая, -ое *bot., biol.* pušpuro, pumpurų.
почеч||уй, -я *šnek.* hemoroidus.
почечу||йник, -а *bot.* dėmėtasis rūgtis, *Polygonum persicaria*.
почеш||у|| *žr.* почесать; **~сь** *žr.* почесаться.
почивать, -аю, -аешь *ir* почи||ю, почи||ёшь *eig. pasen.* 1. miegoti, ilsėtis, pōilsio gulėti; 2. ilsėtis ramybėje, miegoti āmžinu miegu (*apie mirusius*); ♦ п. на лаврах аūt laurų ilsėtis.
почив||ш||ий, -ая, -ее 1. nusiraminęs, užmigęs; 2. -его *dkl.* velionis, mirusis; семья почи||вш||его|| velionio šeima.

почин, -а 1. pradėjimas, pradžia; для почина pradžiai; 2. iniciatyvą; по собственному почину savą iniciatyvą.

починать, -аю, -аешь *eig. pasen. tarm.* pradėti, imtis, *žr.* почать.

починить, -чиню, -чинишь *įvk.* pataisyti, sutaisyti, suremontuoti.

починка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам (pa)taisymas; remontas; отдать в починку atiduoti pataisyti, remontuoti.

починок, -нка *tarm.* 1. lydimas (*iškirsta vieta miške arimui*); 2. naujasėdija.

почин||очный, -ая, -ое тaisyso, remonto (*puz. dirbtuvė*); **~щик**, -а тaisytojas; **~ять**, -яю, -яешь *eig.* тaisyti; **~яться**, -яется *eig.* būti taisydomam.

почистить, -чищу, -чиستیш *įvk.* 1. nuvalyti, nusveisti (*puz. batų. pašvąrinti*); 2. pavalyti, pašveisti (*kuri laiką*); 3. *prk. šnek.* apdžgti; **~ся**, -чищусь, -чистишся *įvk.* nusivalyti.

почистка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *šnek.* paskusta vietą (*popieriuje*).

почитай *tarm.* 1. *prv.* bevėik, bemąž, gangreit, konė, mažnė; 2. *įt.* tur būt, gali sakyti; tikriaušiai.

почитание, -я pagarbės reiškimas, gerbimas; gárbs-tymas.

почитатель, -я *v.* gerbėjas, gárbintojas, adoratorius; **~ница**, -ы gerbėja, gárbintoja.

почитаты¹, -аю, -аешь *eig.* gerbti, adoruoti; gárbinti, págarbą réikšti, garbstyti, godoti.

почитаты², -аю, -аешь *įvk.* 1. (pa)skaityti (*kuri laiką*); 2. *šnek.* pėrskaityti; paskaityti.

почитаты³, -аю, -аешь *eig.* laikyti (*kuo*), *žr.* почесть.

почитаться¹, -аерся *eig.* būti gerbiamam.

почитаться², -аюсь, -аеься *eig.* būti laikomam (*puz. geru žmogumi*).

почитывать, -аю, -аешь *eig.* skaitinėti, skaityti (*po truputį, retkarčiais*).

почить, -ию, -иешь *įvk. pasen.* 1. nusiraminti, numirti; atsigulti poilsio, užmigti; 2. pasimirti, numirti, amžinu miegu užmigti; ♦ п. на лаврах ilsėtis ašt lauru.

почихать, -аю, -аешь *įvk.* pačiudėti.

почище 1. *prv.* švariau, gražiau, geriau, ryškiau; smarkiau; 2. *bdv.* švarėsnis, gražėsnis, ryškėsnis; smarkėsnis.

почищу *žr.* почистить; **~сь** *žr.* почиститься.

почию¹ *žр.* почивать.

почию² *žр.* почить.

почка¹, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *anat.* inkstas.

почка², -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *bot.* pušpuras; почки распускаются pumpurai sprégsta.

почковá||ние, -я *biol.* pumpuravimas; **~тый**, -ая, -ое; -át, -а, -о pumpuruotas, spurguotas; **~ться**, -кётся *eig. biol.* pumpuruotis.

почковидный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно kaip pušpuras, pušpuro pavidalo, pušpuriškas.

почковый, -ая, -ое pušpuro, pumpurinis.

почмóк||ать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* papakšėti, pačėploti; **~ивать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* pakšėti, čėploti.

почнý *žр.* почать.

почта, -ы paštas; голубиная п. karvėlių paštas; сегодня пóздно получили почту šiañdien vėlai gávome paštą; послать по почте (пóчтой) išsiųsti paštą.

почтальон, -а laiškanešys, láiškininkas; **~ский**, láiškanešio, láiškininko, laiškanešių, láiškininkų.

почтамт, -а 1. centrinis paštas; 2. *pasen.* paštų valdyba.

почтáрь, -я *v.* 1. *šnek.* laiškanešys, láiškininkas; 2. *pasen.* (arklinio) pašto vežėjas; 3. *šnek.* pašto karvėlis.

почтén||ие, -я pagarbà, pagarbùmas; pagerbimas; с глубóким почтением sù tikrà págarbą; **~нейший**, -ая, -ее 1. didžiai gerbiamas; garbingiausias; 2. *šnek.* gerbiamasis (*kreipinys*); **~ность**, -и *m.* garbingumas; **~ный**, -ая, -ое; -чтénен, -чтénна, -чтénно 1. pagarbòs vėrtas, garbingas, garbùs; gerbiamas, gerbtinas; 2. *prk. šnek.* didókas, žymùs, rimtas; п. вóзраст garbingas amžius; почтénные размėры ižymùs, stambùs dýdžiai, mātai.

почтėшь¹ *žр.* почесть.

почтėшь² *žр.* почтýть.

почтý *prv.* bevėik, bemąž, gangreit, konė, mažnė; п. net kaip iř nė.

почтýтельн||ость, -и *m.* pagarbùmas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. gerbiantis, pagarbùs, nuolankùs; п. сын nuolankùs, pagarbùs sùnùs; 2. *prk. šnek.* žymùs, didókas, gerókas; почтýтельное расстояние gerókas atstumas.

почтýть, -чтý, -чтėшь *įvk.* pagerbti, garbingai pamínėti; п. пáмьят ýмėршero garbingai pamínėti veliój, pagerbti veliónio atminimą.

почтмėйстер, -а *pasen.* pašto kontòros valdytojas, pašto viršininkas; **~ша**, -ы *šnek. pasen.* pašto kontòros valdytojo, pašto viršininko žmonà.

почтó *prv. pasen.* kám, kuriám reikalui, kuriám gálui, kodėl.

почтовóк, -á *šnek.* pašto tarnáutojas, pašto darbinikas, paštininkas.

почтовóй, -áя, -óе *žр.* почтóвый.

почтóво-телегрáфный, -ая, -ое pašto iř telegráfo.

почтóвый, -ая, -ое pašto, paštinis; éхать на почтóвых *pasen.* važiuoti pašto arkliais; почтóвая бумáра pòpierius laiškáms; почтóвая мáрка pašto ženklas; п. ящик pašto dėžutė.

почтý¹ *žр.* почесть.

почтý² *žр.* почтýть.

почувствовать, -твую, -твуетьш *įvk.* pajùsti, pajausiti; **~ся**, -твуется *įvk.* pasijùsti.

почудáчить, -чу, -чишь *įvk. šnek.* keistýbių iškřėsti, paįsdykauti.

почудýть, -ишь *įvk. šnek.* papáikioti, paįsdykauti, išdáigą iškřėsti.

почудýться, -ится *įvk. šnek.* pasivaidėnti, pasiródyti, pasibóstyti; мне почудýлось mán pasivaidėno.

почудýться, -ишься *įvk. šnek.* (*kuri laiką*) stebėtis, nusistebėti, nustėbti.

почýть, -ýю, -ýешь *įvk.* 1. suósti, užuósti; 2. pajùsti, nujaùsti.

пошáгáть, -аю, -аешь *įvk. šnek.* pažingsniúoti; nužingsniúoti.

пошáл||ивать, -аю, -аешь *eig.* 1. išdykauti, áimatis, siausti, dūkti, kūltis, šelioti; 2. *prk. tarm.* plėšikauti; 3. *prk.* streikauti, šlubcioti (*apie kūno organus*); užsikirsti (*apie mechanizmus*); у негó сёрдце пошáливает jáм širdis streikuoja, negaluoja; 4. *prk.* šėlti, siautėti (*puz. pūga*); ~йтъ, -лю, -лшь *ivk.* pašdykauti, pašėlti, padūkti, pasikūlti (*kurį laiką*).

пошáрить, -рю, -ришь *ivk. šnek.* pasigraibyti, pagrabalioti, pasirausti, pasirausyti, panaršyti.

пошáркать, -аю, -аешь *ivk. šnek.* pašliožuoti, pauržyti (*puz. grindis*), pabrūžuoti, pašiūruoti.

пошатáть, -áю, -áешь *ivk. šnek.* paklibinti (*puz. dantis*); pasvirinti, paibuloti (*puz. baslį*); ~ся, -áюсь, -áешся *ivk.* 1. paklibėti, pasvyruoti; 2. pasibastyti, pasiválkoti, pasišvaistyti.

пошатнуть, -нү, -нëshь *ivk.* 1. išklibinti; pasvirinti; 2. *prk.* pakirsti (*puz. pasitikėjimą*), paláužti (*puz. sveikatą*); nusilpninti; ~ся, -нүсь, -нëshься *ivk.* 1. pasvirti, pasvyrėti, pasvėrdėti, susvėrdėti; 2. *prk.* pašlyti (*apie padėtį, sveikatą*), paldžti, nusilpti, sumenkėti, sumėkti.

пошатывáть, -аю, -аешь *eig.* klibinti (*puz. dantį*), klibčioti, klibėnti, svirinti, irbuloti (*puz. baslį*); ~ся, -аюсь, -аешся *eig.* svirdinėti, svyruoti, klibėti, svėrdėti, svirinėti; svirduliuoti, virtuliuoti, virtuoti, šlitiniuoti, kryptuoti.

пошвырýть, -áю, -áешь *ivk. šnek.* 1. pasváidyti, pamėtyti (*kurį laiką*); 2. išsváidyti, išblaškyti; ~ся, -áюсь, -áешся *ivk. šnek.* pasisváidyti (*kurį laiką*).

пошевэливáть, -аю, -аешь *eig. (palengva)* įdinti, krūtinti, krūščioti, limėnti (*puz. uodegą*), šiu-rėnti (*puz. plaukus*); ◆ пошевэливай! vikriau!, subrūskl, sukrūskl, paskubėkl; ~ся, -аюсь, -аешся *eig. (tingiai, palengva)* krutėti, judėti, knibž-dėti, kužėti, krutinėti, krutuliuoti, burzdėti, spur-dėti; ◆ пошевэливайся! vikriau!, sukrūskl, subrūskl, paskubėkl

пошевелить, -елю, -елишь ir -елишь *ivk.* 1. išjudinti, pajūdinti, pakrūtinti, palimėnti, pašiu-rėnti, pabūrdinti; 2. užgauti, užkabinti, įžeisti; ~ся, -елюсь, -елишь ir -елишь *ivk.* pajudėti, pakrūtėti, sukrutėti, pasijūdinti, pasimūginti, pajuduoti.

пошевельнүть, -нү, -нëshь *ivk.* krūstelėti; ~ся, -нүсь, -нëshься *ivk.* pasikrūtinti, pakrutėti, krūstelėti.

пошевни, -ей *dgs. tarm.* lubnià (*plačios, žemos rogės*).

пошёл *žr.* пойти.

пошепт, -а *šnek. pasen.* 1. šnibždesys, kuždesys; šnibždėjimas, kuždėjimas; 2. *džn. dgs.* užkalbėjimas, užkeikimas, užkerėjimas.

пошептáть, -епчү, -épчешь *ivk.* pakuždėti, pašnibž-dėti, pakuštėti; ~ся, -епчүсь, -épчешься *ivk.* pa-sišnibždėti, pasikuždėti, pasikuštėti.

пошептом, пошепту *prv. šnek.* pašnibždом, pakuš-tом.

пошепчү *žr.* пошептáть; ~сь *žr.* пошептáться.

пошехонский, -ая, -ое labai atsilikęs, tamsūs, ne-kultūringas.

пошйб, -а *šnek.* manierà, pavaizdà, stilius; tipas; rūšis.

пошйв, -а *šnek. (pa)* siuvinimas.

пошивáть, -áю, -áешь *eig.* siūti.

пошйв||ка, -и *šnek.* pasiuvinimas; ~очный, -ая, -ое *šnek.* siuvimo; пошйвочная мастерскáя siuvyk-là.

пошйвши||к, -а *šnek.* siuvimo darbininkas, siuvė-jas; ~ца, -ы *šnek.* siuvimo darbininkė, siuvėja.

поширеть, -ёю, -ёешь *ivk. šnek.* paplatėti.

пошйть, -шю, -шьёшь *ivk.* 1. pasiūti (*kurį laiką*); 2. *šnek.* pasiūti, prisiūti (*daug*).

пошлеть, -ёю, -ёешь *šnek. eig.* nedorėti, banalėti, vulgarėti, trivialėti; ~ц, -á *pasen. žr.* пошлѣк.

пошлин||а, -ы 1. muftas; aňčdelis; обложить пош-линой армуитinti; 2. mokeskis; судёбная п. teismo mokeskis; ~ный mufto; п. сбор mufto mokes-tis.

пошл||ость, -и *m.* nedorybė, nepadorumas; banalė-bė, banalumas, vulgarumas, trivialumas, atsipū-kęs dalykas; šlykštynė, šlykštėybė; ~ый, -ая, -ое; пошл, пошла, пошло nepadorūs, banalus, trivia-lūs, vulgarūs, nuválkiotas, lėkštas, šlykštūs.

пошлю *žr.* послать; ~сь *žр.* послáться.

пошлý||к, -á *šnek.* šlykštuolis, šlykštūnas, blevž-gotojas, banalus, vulgarūs, beskōnis žmogūs, ne-dorėlis, menkystà; burnotojas, baurotojas; ~ти-на, -ы *šnek. žр.* пошлость.

пошлáться, -яюсь, -яешся *ivk. šnek.* pasiválkoti, pasišvaistyti.

пошлѣчка, -и *šnek.* šlykštūnė, šlykštuolė, banalė, vulgarė, beskōnė moteris; burnotoja, blevžgo-toja.

поштó *žр.* почтó.

поштóпать, -аю, -аешь 1. paadýti (*kurį laiką*); 2. suadýti.

поштýчный, -ая, -ое gabalinis; vienietinis; поштýч-ная продáжа vienietinis pardavinėjimas, parda-vinėjimas pō viena; поштýчная оплáта vienietis apmokėjimas.

пошуметь, -млю, -мйшь *ivk.* patriukšmáuti, pašó-kauti, paúžauti.

пошутить, -учү, -ýтишь *ivk.* pajuokáuti, juokaís pa-sakýti, padaryti.

пошучивáть, -аю, -аешь *eig.* juokáuti, juokūs krės-ti, pókštauti.

пошучү *žр.* пошутить.

пошю *žр.* пошйть.

пошáд||а, -ы pasigailėjimas, gailėjimasis, gailės-tingumas, pagailà; gvyvės dovanóјimas; gailės-tis; не давáть пошáды vparý nesigailėti priešo; без пошáды бė gailėsčio, бė pasigailėjimo; ~йтъ, -ажү, -адйшь *ivk.* pasigailėti, pagailėti, susimilti; gvyvė dovanóti.

пошеголять, -яю, -яешь *ivk. šnek.* dabitškai, stilėi-viskai puošti, pasipuošti; papuikoriáuti; papui-kuoti.

пошекотáть, -очү, -óчешь *ivk.* pakutėnti, pakutinti.

пошелкáть, -аю, -аешь *ivk.* papliáuškinti (*puz. bo-tagą*); pakalėnti (*puz. dantimis*), paspragsėti (*puz. pirštais*); patrėškinti (*puz. riešutus*).

пошелківáть, -аю, -аешь *eig.* pliauškinti, kalėnti (*puz. dantimis*); spragsėti (*puz. pirštais*); trėškin-ti (*puz. riešutus*).

пощепать, -еплю, -еплешь *juv.* 1. paskaldyti (*kuri laiką*); 2. priskaldyti; suskaldyti; ~ся, -еплется *juv.* suskilti, suskeldėti (*apie uolas*).

пощечина, -ы antausis, antausinė, pėrausis, žandinė; дать кому-л. пощечину skėlti, tēkšti kām peř aūsį, rēžti, skėlti kām antausį.

пощипать, -плю, -иплешь *juv.* 1. pagñaibyti, pažñaibyti; sužñaibyti; 2. paskainioti (*puz. lapų*), papešioti (*puz. plunksnų*), parupšnoti (*puz. žolės*); 3. išpešioti, nupešioti (*visas plunksnas*), nurupšnoti (*visą žolę*), nuskainioti (*visus lapus*); 4. *prk. šnek.* prigriebti, pačiupinėti, pričiūpti; užgauti.

пощипывать, -аю, -аешь *eig.* 1. gnybčioti, žnybčioti, gnaibinėti, žnaibinėti, žnybinėti; 2. skainioti (*puz. šakelės, gėles*), pešioti (*puz. šiaudus*), rupšnoti (*puz. žolę*), ēdrauti, ēdrinėti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* gnybčiotis, žnybčiotis, gnaibinėtis, žnaibinėtis, žnybinėtis.

пощупать, -аю, -аешь *juv.* pačiupinėti; apčiūpti; pagraibyti, pagrabalioti, palytėti; ~ывать, -аю, -аешь *eig.* čiupinėti, čiūpti, čiupnoti; graibyti, grabalioti, lytėti.

пощусь *žr.* постыться.

поэзия, -и poezija.

поэкзаменовать, -нью, -нύешь *juv.* paegzaminuoti, išegzaminuoti.

поэма, -ы poemà.

поэт, -а poetas, daīnius; ~есса, -ы poetė.

поэтизирование, -я poetizavimas; ~ть, -рую, -руешь *eig.* ir *juv.* poetizuoti.

поэтика, -и lit. poetika.

поэтический, -ая, -ое poezijos (*puz. veikalas*); poetiškas (*puz. nuotaika*), poetinis; ~ность, -и *m.* poetiškumas; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно poetiškas; *p.* вид на горы poetiškas kalnų vaizdas.

поэтому *prv.* todėl, dėl to, tad, užtāt; tōdrin.

пою¹ *žr.* петь.

пою² *žр.* поить.

появляться, -явлюсь, -явишься *juv.* pasiródyti, pasirėikšti, atsirasti, rāstis, iškilti; в лесу появились волки miške pasiróde vilkų; в городе появилась болезнь mieste pradėjo siaūsti ligā; у него появились деньги jis įsigijo pinigų, jam rādosi pinigų; появилась новая газета išėjo naujas laikraštis; появились боли įsimetė sopuliai; ~ление, -я pasiródyimas, apsiireiškimas, pasireiškimas, atsiradimas; ~ляться, -яюсь, -яешься *eig.* ródytis, rāstis, kilti.

поярковый, -ая, -ое nuobarinis (*apie vilnas*).

поярлок, -рка nuobara, nuobaros (*pirmojo kirpimo vilna, ėriuko vilna*).

пояс, -а 1. juosta, diržas, juosmuo (*kelnų*); носить *p.* juosėti diržų, juosta; спасательный *p.* gėlbimoji juosta; 2. juosmuo, juosta, pusiáujas; воды по *p.* vandenį lig juosmeis; 3. juosta, zonā; жаркий *p.* zemlį *geogr.* karštoji žemės juosta; тарифный *p.* tarifinė zonā; ◆ кланяться в *p.* leñktis ligi juostos, žemai leñktis.

пояснение, -я 1. (pa)aiškinimas; 2. pasiáiškinimas, pasitėisinimas.

поясник, -а *šnek.* juoščius, juostininkas.

пояснитель, -я *v.* (pa)aiškintojas; ~ный, -ая, -ое (pa)aiškinamas.

пояснить, -ню, -нйшь *juv.* paaiškinti, išaiškinti.

пояснийца, -ы juosmuo, strėnos, pusiáujas; ~чный, -ая, -ое juosmeis, strėnų.

поясной, -ая, -ое 1. juostos, juostų, diržo; 2. zonų, zonos, zóninis, juostos, juostinis; 3. lig juosmeis (siekiantis); *p.* портрёт atvaizdas lig juosmeis.

пояснять, -яю, -яешь *eig.* aiškinti; ~ся, -яется *eig.* būti aiškinamam.

поясок, -скá 1. dirželis, juostėlė; 2. *stat.* juostėlė.

прабабка, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам, ~ушка, -и prósene, prósenele, prósenolė, sėnmotė.

правда, -а, -ы tiesà, teisybė; teisingumas; ваша *p.* jūsų tiesà; стоять за правду tiēsą ginti; высказать всю правду visà tiēsą išdėti; по правде (в правду) iš tiesų, iš teisybės; поступать по правде elgtis teisingai, pagal teisybę; не *p.* ли? а? нē tiēsà?; ◆ правду говорят tiēsà sàkant, beròds; *p.* мятка tikrà tiēsà; верой и правдой (*служить*) ištikimai (*tarnauti*); всіми правдами и неправдами visòkiais būdais, visòkiomis dorýbėmis ir nedorýbėmis.

правдивость, -и *m.* teisingumas, tiesumas; tiesos mēilė; tikrumas; tikroviškumas; ~ый, -ая, -ое; -ив, -а, -о 1. tiesos (*puz. žodis*), tikras (*puz. žinia*), teisingas; tikroviškas (*puz. veikalas*); 2. tiesus (*puz. žingsnis*), teisingas, tiėsmukas (*puz. žmogus*).

правдивст, -а pravdistas („Pravdos“ laikraščio bendradarbis).

правдолюб, -а, ~ец, -бца tiesos mylėtojas, tiesos mėgėjas; ~ивый, -ая, -ое; -ив, -а, -о mylintis teisybę, tiesus, teisingas; ~ие, -я *pasen.* tiesos mylėjimas, pamėgimas, teisingumas.

правдоподоби́е, -я patikimybė, patikimumas; panašumas į tiēsą; ~но *prv.* tikėtina, panašū į tiēsą; labai gāli būti; ~ный, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно tikėtinas, patikimas, įtikimas, panašūs į tiēsą.

праведник, -а 1. *bažn.* šventuolis, doróvininkas, paláimintas výras; 2. *prk. iron.* teisuolis; ~ница, -ы *bažn.* šventuolė, paláiminta móteris.

праведно *prv.* *pasen.* teisiai, teisingai; ~ость, -и *m.* *pasen.* 1. teisumas, teisingumas; 2. *bažn.* teisuoliškumas, šventuoliškumas, šventumas; ~ый, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *pasen.* 1. teisus, teisingas; 2. *bažn.* teisuoliškas, šventuoliškas, šveñtas; paláimintas.

праветь, -ею, -еешь *eig.* dešinėti, krūpti į dešinę.

правило, -а 1. taisýklė; нет правила без исключения visos taisýklės turi išimtis, nērà taisýklės bē išimties; по всем правилам pagal visas taisýklės, kaip móko taisýklės; правила ўлично́го движения eismo taisýklės; четыре арифметических правила kėturios aritmetinės taisýklės; тройно́е *p.* *mat.* triskaitė taisýklė; соблюдать правила laikýtis taisýklių; 2. principas, prādas; человек хороших правил teisus, dōras žmogus; я поставил себē за *p.* аš nusistačiau; ◆ как *p.* paprastai, dažniausiai, bendrāja taisýklė.

правило, -а 1. *stat.* tiesiklis; 2. korpālis; 3. *pasen.* vairas; 4. *šnek.* (*kurto, lapės*) uodegā.

пáвилньн||о 1. *prv.* taisyklingai (*pvz.* rašyti, kalbėti); teisingai (*pvz.* spręsti); tiksliai, tinkamai; 2. *jt.* taip ir reikia, taip turi būti, taip ir yra; ~ость, -и *m.* taisyklingumas; teisingumas; tikslumas; tinkamumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. taisyklingas (*pvz.* trikampis); 2. teisingas (*pvz.* reikalavimas); 3. tikras (*pvz.* svarstyklės); 4. tinkamas, reikiamas; 5. reguliarūs (*pvz.* traukinių judėjimas); punktualūs.

пáвилньный, -ая, -ое 1. *tech.* lyginamasis, tiesinamasis; lyginimo, tiesinimo; 2. vairuojamasis.

пáвилньщик, -а 1. (*kaulų*) įnarintojas, įstatytojas; (iš)tiesintojas; 2. *spst.* koreguotojas, taisytojas.

пáвитель, -я *v.* 1. valdovas; 2. *pasen.* valdytojas, vedėjas, viršininkas, administratorius; п. канцелярии rąstinės viršininkas, vedėjas; ~ница, -ы valdovė.

пáвительственный, -ая, -ое vyriausybės, vyriausybinis; правительственная нагрáда vyriausybinis apdovanojimas; правительственное учреждение vyriausybinių įstaiga.

пáвительств||о, -а vyriausybė; ~ующий, -ая, -ее *ikirev.* valdantysis; п. сенат valdantysis senatas.

пáвить, -влю, -вишь *eig.* 1. valdyti (*pvz.* kraštą); 2. vairuoti, valdyti, vadelėti (*arklį*); 3. administruoti, valdyti; vadovauti, tvarkyti (*pvz.* reikalus), rikiuoti; 4. taisyti (*pvz.* klaidas, rankraštį); 5. (*metalų*) lyginti; (*gaminis*) tiesinti; 6. įnarinėti (*kaulą*); įtvirti (*pvz.* dalį); 7. pustyti, galąsti (*pvz.* skustuva); 8. *pasen.* eiti tarnybą; padaryti, atlikti; ~ся, -ится *eig.* būti valdomam, vedamam, vadovaujamam, vairuojamam; būti taisomam; būti pustomam.

пáвка, -и 1. *spst.* (*korektūros*) taisymas; 2. (*skustuvo*) pūstymas, (*ašmenų*) suleidimas; galandimas; 3. (*kaulų*) įnarinimas, (*dalgio*) įtvėrimas; 4. (*dirbinių*) (ati)tiesinimas, (*metalų*) lyginimas.

пáвление, -я 1. valdymas; 2. valdymas; tvaikymas; образ правления valdymo būdas, valdysena; бразды правления valdžios, valdymo vaizras; органы правления valdymo organai; 3. tiesinimas, lyginimas.

пáвну||к, -а prôanūkis, prôvaikaitis, vaikaitėdūnas; ~ка, -и *pasen.* žr. прáвнучка; ~чáта, -át *dgs.* prôanūkiai, prôvaikaitėdūnai, vaikaitėdūnai; ~чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам prôanūkė, prôdukraitė.

пáво¹, -а; *dgs. vard.* правá teisė; граждáнское и уголовное п. civilinė ir baudžiamoji teisė; лишение прав teisių atėmimas; нарушение прав teisių pažeidimas; п. гóлоса balsavimo teisė; вступитъ в свой правá įsisteisti; по пáвы teisėtai.

пáво² *jt.* šnek. tikrai, iš tikrųjų, iš tiesų; teisingai; garbės žodis.

пáвоберéжный, -ая, -ое dešiniakraštis, dešiniojo krašto, dešiniame krantė esantis.

пáвобéд, -а *pasen.* teisininkas; ~ение, -я *pasen.* teisių mokslo.

пáвобéрный, -ая, -ое; -пен, -пна, -пно *bažn.* 1. tikrosios tikybos pasekėjas, tikrątikis, ortodoksinis; 2. šnek. mahometoniškas, musulmoniškas; 3. -oro *dkt.* mahometonas, musulmonas.

пáвов||ик, -á šnek. teisininkas; ~бй, -áя, -бе teisės, teisinis, teistiškas.

пáвомéрн||ость, -и *m.* teisėtumas, pateisinamumas, pagrįstumas; ~ый, -ая, -ое; -пен, -пна, -пно teisėtas, pagrįstas, patėisinamas.

пáвомóч||ие, -я teisės, įgaliojimų turėjimas; компетенција; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно pilna teisės, įteisintas, turintis teisę, įgaliojimus; компетентingas.

пáвонаруш||ение, -я teisės pažeidimas, pažeidà, pėržengimas; ~итель, -я *v.* teisės pažeidėjas, pėržengėjas.

пáвоотношéние, -я *teis.* teisinis santykis.

пáвописáние, -я rašyba, ortografija.

пáвопоражéние, -я teisių atėmimas.

пáвопоря́док, -дка *teis.* teisėtvara.

пáвопрéем||ник, -а *teis.* teisių pėrėmėjas; ~ство, -а *teis.* teisių pėrėmimas.

пáвослáв||ие, -я stačiatikybė, pravoslavybė; pravoslaviškumas; ~ный, -ая, -ое 1. stačiatikių, pravoslavų; 2. -oro *dkt.* stačiatikis, pravoslavas.

пáвосознáние, -я *teis.* teisinė sąmonė.

пáвоспóсбн||ость, -и *m.* teis. teismumas; ~ый, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно *teis.* teisnūs.

пáвосуд||ие, -я teisingumas, justicija; передатъ в рýки правосудия atiduoti teisingumo organams; отправлять п. teisingumą vykdyti.

пáвотá, -ы *teis.* teismumas.

пáвофлáнгóвый, -ая, -ое dešiniojo spařno, flángo; esantis dešiniąjame sparnė, flánge.

пáвый¹, -ая, -ое 1. dešinys, dešinias, dešinysis; правая рýкá dešinioji rankà, dešinė; встать по правую сторону stóti dešinėje púsėje, pő dešinei; 2. *polit.* dešinysis; правые социáлисты dešinieji socialistai; придєрживаться правых взглядов laikytis dešiniųjų pažiūrų.

пáвый², -ая, -ое; -ав, -á, -о 1. teisūs (*pvz.* reikalas); teisingas (*pvz.* darbas), tikras (*pvz.* kelias); 2. teisūs, nekaltas, patėisintas; признаť корó правым кá patėisinti, pripažinti teisių; вы правы jūs teisūs, jūsų tiesa, jūsų teisybė.

пáвящий, -ая, -ее valdantysis.

пáгмáтизм, -а *fil.* pragmatizmas.

пáд||ед, -а prôsenelis, prôsenolis, prôtėvis, sėntėvis, sėnsenis; прáдеды prôsenoliai, prôseniai, prôtėviai, sėntėviai; ~едовский, -ая, -ое prôsenių, sėntėvių; senóvinis; прáдєдовские времена senóviniai laikai; ~едушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам žr. прáдєд.

пáзднóство, -а iškilmingas minėjimas, iškilmė (*istorinio įvykio sukaktis*).

пáзднн||к, -а šventė; šventádienis; возобновлєнный п. átsventė; канýн пáздника šventės išvakarės; поздравляю с пáздником svėikinu su šventėmis, linksmų švenčių; сємéйный п. šeimyninė šventė; ♦ будет п. и на нашей ýлице ir mės kada nòrs pasidžiaugsime, atsigriebsime; ~чать, -аю, -аешь *eig.* šnek. 1. švėsti; pokyliauti, linksmintis; 2. *prk.* dykám būti, dykinėti, krošėti, dalbstytis; ~чный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно šventinis; šventádienis (*pvz.* drabužis), išėiginis; п. день šventádienis; по-пáздничному šventádieniskai.

пáзднó *prv.* tuščiai, dyka, bė dárbo; п. шатáться dykauti, dykinėti, švaistytis bė dárbo.

празднова||ние, -я šventimas; minėjimas; ~ть, -ную, -нуешь *eig.* švęsti, minėti (*sukakti*).

празднoлюбие, -я *pasen.* (pa)mėgimas dykinėti, tinginiuoti.

празднoслoв||ие, -я *pasen.* plepalai, tauškalai, zaunos, tuščios kalbos, tuščiažodžiavimas; ~нть, -влю, -вишь *eig.* *pasen.* niekūs taūzyti, taūkšti, tuščiažodžiauti; ~ный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно tauškalų, tuščiažodžiaujamas.

празднoсть, -и *m.* 1. dykinėjimas, dylinėjimas, niško nedarymas, dykysta; 2. tuštumas, nenaudingumas.

празднoшатá||ние, -я *šnek.* dykinėjimas, dylinėjimas, dalbstymasis; ~ющийся, -шаяся, -шееся *šnek.* 1. dykinėjantis; 2. -ерося *dkt.* dykinėtojas, plevėsa, dūlbōnas, sluūkiūs, dykūnas, šlaītas, kaīkaras, niekadarys.

празднoый, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. dykinėjantis, nedarbantis, dykas, dykaduōniškas (*puz. gyvenimas*); 2. tuščias (*puz. žodis*), bevaīsis, nenaudingas, bereikalingas; праздное любопытство tuščias smalsūmas; п. запрoс bereikalingas užklaūsmas.

пράктик, -а прāktikas; ~а, -и прāktika.

практикáнт, -а praktikāntas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам praktikāntē; ~ский, -ая, -ое praktikānto, praktikāntų.

практиковáть, -кью, -к्यूешь *eig.* 1. praktikuoti; 2. *pasen.* lāvinti, gūdinti, mīklinti; 3. bandyti, mėginti, vartoti, naudoti, taīkyti; vęstis (*puz. amatu*); ~ся, -кьюсь, -к्यूешься *eig.* 1. būti praktikuojamam, vartojamam, naudojamam; 2. praktikotis, prāntintis, gūdintis, mankštintis, jūnkti, mīklintis.

пράктикум, -а прāktikos darbai, прāktikumas.

практицызм, -а praticizmas, прāktiškūmas.

пράктически *prv.* прāktiškai; ~й, -ая, -ое прāktikos, прāktinis; прāktiškas.

пράктичн||ость, -и *m.* прāktiškūmas; ~ый, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно прāktiškas.

прāльник, -а *tarm.* kultuvė, velėtuvė.

прамáтерь, -и *m. pasen.* prōmotė.

прāотец, -та прōtėvis; ◆ отпráвиться к прāотцам *šnek.* nukeliuoti pās senoliūs, (pasī)mirti.

прāпорщик, -а *ikirev.* prāporščikas (*žemiausias karininko laipsnis carinėje armijoje*).

прāпр||абāбка, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам, ~-абāбушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам proprōsenė, proprōsenelė; ~āдед, -а proprōsenis, proprōsenolis.

прāрoд||ина, -ы прōtėvynė; ~итель, -я *v.* прōtėvis, sėntėvis; ~ич, -а prōgentainis.

прāсол, -а *pasen.* (*galvijų, žuvų*) pirklys.

прах, -а 1. dūlkės; dūlios, traīdys; превратяться в п. pavirsti į dūlkes, sudūlti, sudūlėti; 2. (*po kremavimo*) pelenai, (*numirėlio*) palaikai; здесь похобиться п. čia yrā palāidotas, čia īlsisi palaiškai; ◆ пойтй прāхом а) dūlkėmis (pa)virsti; б) vėjais nueiti; на кой прах? kuriām gālui?, kuriems galāms?

прāчечн||ая, -ой *dkt.* skalbyklā; ~ый, -ая, -ое skalbýklos, skalbýklų; skalbimo.

пράчк||а, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам skalbėja; ~ин, -а, -о skalbėjos; п. халāt skaībėjos chalātas.

пращ, -ā, прāщā, -й *ist.* laidýklė, mėtýklė, svilksnė, vilkstė, vīrvintas; ~ник, -а *ist.* svilksnininkas, vilkstininkas, laidýklininkas.

пращур, -а прōtėvis, prōsenis.

праязык, -ā *lingv.* prōkalbė.

преāмбула, -ы преābulė.

преблагoй, -āя, -oė geriāusias, labai gėras.

пребoльнo *prv.* labai skaūdžiai.

пребывā||ние, -я buvimas, gyvėnimas; būvis; мeсто пребывания gyvėnamoji vietā, būstinė; п. у влāсти valdymas, buvimas valdžiojė; ~ть, -āю, -āшь *eig.* būti, gyvėnti (*kur*); laikytis, tūnoti; п. в незнāнии būti nežiniojė; длoгo п. в oднoм мeсте ilgai gyvėnti, laikytis vienojė viētoje; п. в затoчeнии (заклoчeнии) kalėti; п. в изгнāнии būti ištremtām, ištėrimė.

превентивный, -ая, -oė preventivinis, preventyvūs, įspėjamas, apsaugomasis.

превoйтй, -ойдý, -ойдēшь; *būt.* -ошēл, -ошлā, -ошлo *ivk.* pralekti, viršyti, prašōkti, pranēšti, pranōkti, nurūngti, būti pranašėniām; п. всāкие мeры bet kokiās ribās prašōkti, pėreiti; п. всeх oстроумиeм prašōkti, pranōkti visūs sāmojingūmu; п. в бeре nurūngti bėгимė.

превoзвý||сить, -ýшу, -ýсисъ *ivk. žr.* превoзнести; ~шāть, -āю, -āшь *eig. žr.* превoзносить.

превoзвýшу *žr.* превoзвысить.

превoзм||огāть, -āю, -āшь *eig.* ~бчъ, -могý, -мoжeшь, -могут; *būt.* -мoг, -лā, -лo paīmti viršų, įveikti, nugalėti, įgalėti.

превoзн||ести, -несý, -несēшь; *būt.* -нēс, -неслā, -неслo *ivk.* labai išāukštinti, iškėlti, išgarbstyti, išgārbinti, išliāupsinti, girtė išgirti; ~оситъ, -ношý, -носишь *eig.* girti, gārbinti, garbstyti, kėlti, āukštinti; п. до небeс kėlti į padānges; ~ошeние, -я išāukštinimas, išgārbinimas, garbstā.

превoзношý *žr.* превoзносить.

превoсхoдительство, -а eksceleñcija, prakilnybė.

превoсхoдитъ, -ожý, -oдишь *eig.* viršyti, lekti, *žr.* превoзойтй.

превoсхoдн||о *prv.* puikiai; я п. прoвeл врeмя āš puikiai pralėidau laiką; п. l puikū, prakilnū; ~ый, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. *pasen. kar.* pranašėnis; 2. puikūs, labai gėras; п. товāриш puikūs draūgas; ◆ превoсхoдная стeпень *gram.* āukščiausiasis laipsnis, superliatývas.

превoсхoд||ство, -а pranašūmas, didėsnis pajėgūmas; п. социāлистической систeмы socialistinė sistėmos pranašūmas; численнoе п. kiekýbinis pranašūmas; п. в сīлах jėgų pranašūmas; ~ящий, -ая, -e; -яш, -а, -e pranešās, pranašėnis, pranašūs; превoсхoдящие сīлы pranašėsnės jėgos.

превратить, -ашý, -атйшь *ivk.* paveisti; iškeisti; pakeisti, iškreipti; п. вoдý в пар paveisti vādenį garaīs; ~ся, -ашýсь, -атйшья *ivk.* pavirsti; pasiveisti; išviršti, pasikeisti, apkisti, išklisti; п. в ничtо į niekūs išeiti, pavirsti; ◆ п. в слух labai atidžiai klausýtis, klausýtis išplėtus ausis.

превратн||о *prv.* klaidingai, atvirkščiai; п. понāть чтo-л. klaidingai kā suprāsti; ~ость, -и *m.*

1. *pasen.* nepastovumas (*puz. laimės*), kintamumas; netikrumas; 2. klaidingumas, apgaulingumas; 3. *džn. dgs. pasen.* (*likimo, gyvenimo, laimės*) permainingumai, vyliai, staigmenos; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. *pasen.* nepastovūs, netikras, kintamas, permainingas; mainūs; 2. klaidingas, iškreiptas, apgaulingas, vylingas, išvirkščias, netikras; превратное понятие о чести iškreiptas garbės supratimas.

превращать, -аю, -аешь *eig.* vefsti, keisti; iškraipyti; п. воду в пар vefsti vandenį garais; п. слова iškraipyti žodžius; **~аться**, -аюсь, -аешься *eig.* viršti, keistis, klisti; **~ение**, -я 1. (pa)vertimas, (iš)keitimas, pakeitimas; 2. virtimas, viršimas, (iš)kitimas, kaita, transformacija; п. насекомых vabzdžių kitimas.

превысить, -ышу, -ысишь *juv.* 1. būti didesniau, aukštesniau, prašokti, pranėsti, praleikti; п. кого-л. умом praleikti ką savo protu; 2. perviršyti; péržengti; п. власть péržengti savo valdžią.

превыспренный, -ая, -ее *šnek.* išpūstas, pompastiškas.

превышать, -аю, -аешь *eig.* 1. būti aukštesniau, didesniau, didumu prašokti; viršyti; расходы превышают доходы išlaidos prašoka pajamas; 2. péržengti; п. полномочия péržengti įgaliojimus.

превышше *prv.* labai aukščiau, daug aukščiau; п. всего (visų) aukščiaušiai, labiausiai; п. нашего понятия mūsų prōtui nepasiekiamo; **~ение**, -я 1. viršijimas, perviršis; 2. péržengimas, perviršijimas; п. власти valdžios péržengimas.

преглупый, -ая, -ое; -úp, -á, -о kvailiausias, visai kvailas, kvailas kvailutėlis.

преград, -ы 1. užkarda, užtvara, užstoklė; kliuvinys; устроить преграду из бревен padaryti užkardą iš gąstų; 2. *prk.* kliūtis; sunkumas, keblumas; неодолимая преграда nenugalima, neįveikiamą kliūtis; одолеть все преграды nugalėti visą kliūtį; ♦ грудобрюшная п. anat. diafragmą, išdangčiai; **~дять**, -ажу, -адишь *juv.*, **~ждать**, -аю, -аешь *eig.* užkardyti (*puz. kelią*), užkiřsti, užtvėrti, pastoti; užstoti (*puz. šviesą*); atitvėrti, atkiřsti; **~ждение**, -я 1. užtvėrimas, užkirtimas (*puz. kelio*); 2. *pasen.* užtvara, užkarda.

прегражу *žr.* преградить.

прегрешать, -аю, -аешь *eig.* nusizenginėti; **~ение**, -я nusidėjimas, prasiradimas; **~ить**, -шу, -шишь *juv.* nusidėti, nusizengti, prasirasti.

пред *prl. su kilm. žr.* перед.

предавать, -даю, -даешь *eig.* 1. atidavinėti, pėdavinėti (*puz. teismui*); 2. išdavinėti, įdavinėti (*priešui*); **~ся**, -даюсь, -даёшься *eig.* pasidavinėti, *žr.* предаться.

предадим *žr.* предать; **~ся** *žr.* предаться.

предам *žr.* предать; **~ся** *žr.* предаться.

предание¹, -я (*senovės*) padavimas, legendą.

предание², -я atidavimas; п. суду atidavimas teisui, patraukimas tieson; п. земле palaidojimas.

преданн *о prv.* atsidavusiai, ištikimai; **~ость**, -и m. atsidavimas, ištikimumas, ištikimybė; **~ый**, -ая, -ое; -ан, -анна, -анно atsidavęs, pasišventęs, ištikimas; п. друг ištikimas bičiulis.

предаст *žr.* предать; **~ся** *žr.* предаться.

предатель, -я v. išdavikas; **~ница**, -ы išdavikė; **~ский**, -ая, -ое 1. išdavikiškas; 2. *prk.* klastingas; sūktas, apgaulingas; **~ство**, -a išdavystė, išdavimas.

предать, -ам, -ашь, -асть, -адим, -адите, -адут; *būt.* -ėдал, -ėдала, -ėдало *juv.* 1. atiduoti; п. суду paduoti į teisumą, atiduoti teisumui, patraukti tieson; п. забвению užmaršinti; п. городу огню sudėginti miestą; п. страну огню и мечу sunaikinti šalį ugnimi ir kardu; п. земле palaidoti; п. смерти nužudyti, nužavinti; 2. įduoti, išduoti, įvykdyti išdavystę; **~ся**, -амся, -ашься, -асть, -адимся, -адитесь; *būt.* -ался, -алась, -алось *juv.* 1. atsiduoti, atsidėti, pasišvęsti (*puz. moksliui*); 2. pasiduoti; п. воле судьбы pasiduoti likimo valiai; п. гнєву įtūžti, pasiduoti rūstybei; п. унынию pasiduoti nusiminimui, nusimiāti; п. карточной игре įsitraukti, įsimiti į kortas; п. врагу *pasen.* pasiduoti priešui.

предаяю *žr.* предавать; **~сь** *žr.* предаваться.

предбанный, -а prieipirtis.

предварение, -я *pasen.* paskubą, pa(si)aukstinimas; užbėgimas už akių.

предварилка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *pasen. šnek.* tārdomųjų kalėjimas.

предварительн *о prv.* pirmą, iš anksto, pirm visko, pirm to; parengtinai; preliminariai; **~ый**, -ая, -ое išankstinis; parengtinis, parengiamasis, paruošiamasis; preliminarūs, preliminarinis; negalutinis, provizorinis; pirmalaikis; liglaikinis; предварительное заключение teis. kárdomasis kálinimas; предварительные меры išankstinės priemonės; предварительные условия pirmalaikinės, tamkartinės sąlygos; предварительное следствие teis. parengtinis tárdymas.

предварить, -рю, -ришь *juv.*, **~ять**, -аю, -аешь *eig.* 1. *pasen.* įspėti, iš anksto pranėsti; я был предупреен об этом аš buvau įspėtas, mán buvo iš anksto apie tai pranešta; 2. pirmiau (*už kitus*) padaryti, pranokti, praleikti, užbėgti pirmyn, už akių; п. события užbėgti už akių įvykiams.

предвєствие, -я pranašingas ženklas, priešženkliis, ateities požymis, ženklas.

предвєстник, -а pranašautojas, apreiškėjas, skelbėjas; pranašingas ženklas; п. буре áudros pranašas; **~ца**, -ы pranašautoja, skelbėja, apreiškėja; ласточка — п. весны krėgždė — pavasario pranašė.

предвечерний, -ая, -ее: п. час (предвечерняя порá) pavakarys, pavakarė; **~ье**, -я pavakarys, pavakarė.

предвечный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. *šnek.* prieš amžius būves; 2. *bažn.* amžinas.

предвещание, -я *pasen.* 1. pranašavimas, pranašystė; 2. *žr.* предвєствие.

предвещатель, -я v. (iš)pranašautojas; **~ный**, -ая, -ое pranašaujamas; pranašingas.

предвещать, -аю, -аешь *eig.* 1. *pasen.* pranašauti, spėti; 2. lėmti; būti ženklui, pranašauti; барометр закát солнца предвещает перемену погоды gaudoni saulėlydziai pranašauja oro átmainą.

предвзят *ость*, -и m. išankstinis įsitikinimas, nusistatymas, išankstinumas; **~ый**, -ая, -ое; -ят, -а,

-о išankstinis, įsikaltinis, iš anksto įsikaltas; предвзятое мнение išankstinė nuomonė.

предвидение, -я numatymas, pramātymas (į prie-ki); ~ть, -йжу, -йдишь įvk. iš anksto numatyti, nuregėti, pramatyti; ~ться, -дится eig. (iš anks-to) būti numatomam, laukiamam; tikėtis, viltis; предвидится надобность numatomas reikalas; предвидится laukiama, numatoma, tikimasi.

предвижу žr. предвидеть.

предвку|сать, -ушү, -үсишь įvk., ~шать, -аю, -аешь eig. pirm laiko džiaugtis, mogėtis (ko be-laukiant), iš anksto gardžiūotis; ~шение, -я iš-ankstinis gardžiavimasis, pirmalaikinis, per anks-tųvas džiaugsmas.

предвкушү žr. предвкусать.

предводитель, -я v. vadas, vadovas; vadovauojas; ~ница, -ы vadovė; ~ский, -ая, -ое vado, vadov-o; ~ство, -а vadovavimas; vadovybė; ~ство-вать, -твую, -твуешь eig. vadovauti, vadauti.

предвоенный, -ая, -ое prieškarinis, ikikarinis.

предвозв|естить, -ещү, -естішь įvk. pasen. iš anks-to aprėikšti, pranešti, paskėlbtі; išpranašauti; ~естник, -а pasen. apreiškėjas, pranešėjas, skel-bėjas (pirm laiko); išpranašauojas; ~ещать, -аю, -аешь eig. žr. предвозвестить.

предвозвещү žр. предвозвестить.

предвосхи|тить, -ишү, -итишь įvk., ~шать, -аю, -аешь eig. pranokti (ką darant); iš anksto nu-spėti, numanyti, numatyti, nuvokti; nuaikštinti, užbėgti už akių.

предвосхишү žр. предвосхитить.

предвыборный, -ая, -ое rinkiminis, rinkimų; пред-выборное собрание rinkiminis susirinkimas.

предгорье, -я; dgs. kilm. -рий, naud. -рьям priekal-nis, prieškalnė.

предгро́зье, -я šnek. priešaudris.

преддверие, -я 1. prieduris; prieangis; п. рта anat. burnos prieangis; п. сердца anat. širdies priean-gis; 2. prk. išvakarės.

предѐл, -а 1. riba; предѐлы госуда́рства valstybės ribos; за предѐлами нашей страны už mūsų šalies ribų; в предѐлах возможного galimų ribos; выйти из предѐлов išeiti iš ribų; 2. prk. viršūnė, aukščiausias laipsnis, gālas, riba; п. тер-пѐния kantrybės riba; п. совершенства tobulybės viršūnė; п. жизни gyvėnimo gālas; положить п. padaryti gālą, sustabdyti; 3. pasen. krāštas, šalis; родные предѐлы pasen. gimtasis krāštas, gimti-nė; ~ньный, -ая, -ое 1. ribos, ribinis; kraštutinis, galutinis, paskutinis; didžiausias, aukščiausias, maksimalus, предѐльная скоростъ maksimalus, didžiausias greitis; 2. chem. sotūsis, prisotintas.

предержащий, -ая, -ее pasen.: предержащие вла́сти viešpataujantieji, valdantieji.

предзакатный, -ая, -ое saulėlydžio.

предзнаменов|ание, -я pranašingas reiškinyš, įvy-kis, priešženklis, ženklas; ~ть, -нүю, -нүешь eig. būti ženklui, lėmti, pranašauti.

предисловие, -я įžanginis žodis, prakalbā, pratar-mė, prataris.

предлаг|ать, -аю, -аешь eig. siūlyti, teikti; piršti; п. свой услуги siūlyti savo paslaugas.

предлежать, -жү, -жйшь eig. pasen. būti prieš-akyjė.

предлинный, -ая, -ое labai ilgas, ilgas ilgas.

предлор¹, -а dingstis, vadā, pretėkstas; он не по-ѐхал под предлором болѐзни jis nevažiavo ligos dingstimi.

предлор², -а gram. prielinksnis.

предложение¹, -я 1. pasiūlymas; 2. pasiūla; спрос не соответствует предложению paklausā neati-tinka pasiūlōs; ♦ сделать п. pasipiršti, pasiū-lyti savo raiką.

предложение², -я gram. sakinyš.

предложить, -ожү, -ожишь įvk. pasiūlyti, pateikti (pvz. sumanymą); piršti; п. тогт pakelti tostą.

предложный, -ая, -ое gram. prielinksninis, sū prie-linksniais; предложные словосочетания prielinks-niniai žodžių junginiai; предложное управление prielinksninis valdymas; п. падѐж препозитывas.

предмайский, -ая, -ое Gegužės Pirmosios garbei skiriamas, gegužinis.

предмѐстни|к, -а pasen. pirmtakas; ~ца, -ы pasen. pirmtakė.

предмѐстье, -я; dgs. kilm. -тий, naud. -тьям prie-miestis.

предмѐт, -а 1. daiktas; reikmuo, reikmenė; видные предметы mātomi daiktai; предметы потреблѐния vartojimo reikmenys; 2. dalьkas; учебные предметы mokslo dalьkai; 3. (kalbos) temā; siu-žetas; п. сочинѐния veikalo siužetas; 4. objektas; siekinys; п. истязания kankinimo objektas; п. же-лания geidalas; ♦ на этот п. šiam tikslui, šiam atvejui; на тот п., ѐсли... tuo atveju, jei...; ~ный, -ая, -ое 1. daiktinis, daiktiškas; 2. dalьkinis; предмѐтная систѐма преподавания dalьkinė dės-tymo sistemā; 3. (pa)vaizdus; п. урок pavaizdi ramokā; ♦ предмѐтное стеклo objektinis stik-las.

предмост|ный, -ая, -ое spec. prietilčio; ~ье, -я prietilts.

предназнач|ать, -аю, -аешь eig. iš anksto skirti, lėmti; ~ся, -ѐтся eig. būti iš anksto skiriamam, nustatomam, numatomam; общее собрание пред-назначается в январѐ visuotinį susirinkimą nu-matyta sušaukti sausio mėnesį.

предназн|ачение, -я 1. (iš anksto) nuskyrimas, paskyrimas; 2. paskirtis, lėmtis; ~ачить, -чу, -чишь įvk. iš anksto paskirti, išskirti, numatyti, nustatyti.

преднамер|еваться, -аюсь, -аеься eig. iš anksto sumanyti; ~ение, -я išankstinis sumānymas, ap-galvėjimas.

преднамеренн|о prv. tyčiomis, sąmoningai, iš anksto apgalvojus; ~ость, -и m. kėslas, tyčia, išankstinis sumānymas, apgalvėjimas; ~ый, -ая, -ое; -пен, -а, -о iš anksto suprojektuotas, ap-skaičiuotas, sugalvotas, sumanytas, tyčios (pvz. darbas), tyčinis, sąmoningas, kėslinis.

предначерт|ание, -я išankstinis nurōdymas, pave-dimas; ~ть, -аю, -аешь įvk. iš anksto nusakyti, nubrėžti, nužymėti, nustatyti, suplanuoti.

предо prl. vartojamas vietoj «пред» prieš įv. «мною» ir kai kuriuos kitus žodžius, prasidedan-čius dviem ir daugiau priebalsių, pvz.; п. лбом prieš kaktą.

предобѣденный, -ая, -ое priešpietinis.
 предобрый, -ая, -ое; добр, добра, добро labai geras, geros širdies.
 предозн||ачать, -аю, -аешь eig. šnek., ~ачить, -чу -чишь įvk. iš anksto nužymėti, nurodyti.
 предок, -дка prôtėvis, prapokėjas, prakūrėjas, sėn-senis, prôsenis; предки prôtėviai, senôliai.
 предоктябрьский, -ая, -ое 1. ikispālinis; 2. skiriamas Spālio gaŕbei, spālinis.
 предопредел||ение, -я nulėmimas; lemtis; sąlygojimas; ~енность, -и m. nulemtumas; sąlygojimas; ~ить, -лю, -лишь įvk., ~ять, -яю, -яешь eig. iš anksto nustatyti (nu)lėmti; sąlygoti.
 предоставление, -я davimas, suteikimas (pvz. teisės), leidimas naudotis.
 представ||ить, -влю, -вишь įvk., ~лять, -яю, -яешь eig. 1. suteikti (pvz. teisę), pateikti, duoti; п. слово suteikti žodį; 2. palikti kieno vāliai, nuôziūrai, pavėsti, lėisti (pvz. nekludomai tvarkyti, rikiuoti); представляю вам на выбор leidžiu jums pasirinkti; предоставляю это мне palik šitai mán.
 предостерега||тельный, -ая, -ое įspėjamas, perspėjamas; ~ть, -аю, -аешь eig. perspėdinti; ~ющий, -ая, -е; -ющ, -а, -е perspėjantis, įspėjantis.
 предостерегу žr. предостеречь.
 предостер||ежение, -я perspėjimas, įspėjimas; ~ечь, -регү, -режешь, -регү; бѣт. -пѣр, -пѣрлā, -пѣрлō įvk. perspėti, įspėti.
 предосторож||ность, -и m. atsargumas; apdairumas, apdairā; принимать меры предосторожности imtis atsargumo priemonių; ~ый, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно atsargūs; apdairūs.
 предосудитель||ность, -и m. peiktinumas, smerktinumas; nedorumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно peiktinas, smerktinas, nedōras (pvz. elgesys).
 предотвра||тить, -ашү, -атйшь įvk., ~щать, -аю, -аешь eig. (laikū) nugrėžti, nukreipti (pvz. rašovę, nelaimę), neprilėisti, nelėisti įvykti, užkirsti keliā; ~щение, -я nugrėžimas, nukreipimas, kėlio užkirtimas.
 предотвращу žr. предотвратйть.
 предохранение, -я apsaugojimas, apsaugā, apdraudimas, kėlio užkirtimas.
 предохранитель, -я tech. saugiklis; ~ный, -ая, -ое apsaugomasis, apsauginis, atsarginis; предохранительное средство apsaugos priemonė.
 предохран||ить, -ню, -нишь įvk., ~ять, -яю, -яешь eig. apsaugoti, apsergėti, apdrausti.
 предписание, -я (rašytinis) paliepimas, įsakymas (pvz. viršininko); nurôdymas (pvz. gydytojo).
 предп||исать, -ишу, -йшешь įvk., ~исывать, -аю, -аешь eig. 1. nurôdyti, (raštu) (pa)liėpti, įsakyti, padiktuoti; 2. nurôdyti, (pa)skirti; врач предписал стрôкую диету gydytojas paskyrė griežtā diētā.
 предпишу žr. предписать.
 предпл||ечевой, -ая, -ое anat. dilbio; ~ечье, -я; dgs. kilm. -чий, naud. -чям anat. dilbis.
 предплүжник, -а priešplūgis.
 предплюсна, -ы; dgs. -юсны, -юсен, -юснам (kojos) čiurnis, čiurnā, kulškinas, kulšnis (pėdos viršutiniai kauliukai).

предполага||емый, -ая, -ое numatomas; spėjamas, mėnamas; tariamasis, ketinamas, mėnomas; ~ть, -аю, -аешь eig. 1. manyti, spėti, spėlioti, minti, taŕti (esant); мѡжно п., что бѡдет хорѡшая погода gālima spėti, manyti, kād būs gražūs ôras; 2. ketinti, planuoti, numatyti, galvoti (ka daryti); он предполагает завтра отправиться в путь jis ketina ryt išvykti į kelionę; 3. prk. suponuoti, turėti kaip prielaidā, kaip sąlygā; numanyti, turėti mintyje, numatyti; успех предполагает старания pasisekimas pareina nuò pastangų; ~ться, -ается eig. būti numatomam; предполагается mānoma.
 предполож||ение, -я 1. spėjimas, spėliojimas, mėnumas; spėmuò; prielaida, prileidimas; в предположении prileidžiant, kād... 2. ketinimas; sumānumas; ruošimasis, planavimas.
 предполож||итель||о prv. spėjamai, prileidžiant; ketinant; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно spėjamas, spėliojamas (pvz. pabaiga); аргүтикris (pvz. kaina), numatomas, planuojamas, mėnamas.
 предположить, -ожү, -джишь įvk. numatyti, spėti, spėlioti, numanyti, taŕti, prileisti; предположим, что... sakýkime, galvókime, taŕkime, kād...
 предполье, -я; dgs. kilm. -лий, naud. -лям kar. priešlaukis.
 предполярный, -ая, -ое priešpoliārinis.
 предпосев||ой, -ая, -ое priešėjinis, prieš sėjā atliekamas; предпосевное удобрение priešėjinis patrėjimas.
 предпосл||ать, -ошлю, -ошлешь įvk. piŕm kō pasakyti, padaryti, paminėti, pirmiau išdėstyti, įžangoje nurôdyti, pateikti; докладчик предпослал своему докладу нѣсколько замечаний pranešjas, prieš darydamas pranešimą, pāteikė kėletā pastabų.
 предпоследний, -ая, -ее priešpaskutinis.
 предпосыл||ать, -аю, -аешь eig. įžangoje minėti, teikti, taŕti.
 предпосыл||ка, -и; dgs. kilm. -лок, naud. -лкам premisā, prielaida, parengiamoji sąlyga.
 предпоч||есть, -чтү, -чтешь; бѣт. -чѣл, -члā, -члō įvk., ~итать, -аю, -аешь eig. teikti, (ati)duoti pirmenybę, (pa)laikyti vertesniū, verčiaū norėti, bevėlyti, aukščiaū statyti, labiaū mėgti, labiaū liūkti; многие рыбы предпочитают текүщую воду daugelis, daugumā žuvų labiaū mėgsta tēkantį vāndenį.
 предпочтение, -я pirmumas, pirmenybė, prioritėtas; laikymas geresniū, vertesniū; отдавать п. teikti pirmenybę, labiaū vėrtinti.
 предпочтитель||о prv. verčiaū, tinkamiaū, geriaū; ~ость, -и m. pirmumas, pirmenybė; vertumas, tinkamumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно vertėsnis, gerėsnis; palankėsnis, tinkamėsnis; pirmenybinis, lengvatinis; такой исход дѣла наиболее предпочтителен tokiā reikalo, bylōs baigtis būtų tinkamiausia.
 предпочтү žr. предпочесть.
 предпош||есть, ~ю žr. предпослать.
 предпраздничный, -ая, -ое prieššventinis.
 предприимчив||ость, -и m. verslumas, apsukrūmas, sumanumas, išradinumas, iniciatyvumas, nuovokumas, pramanumas; ~ый, -ая, -ое; -ив, -а, -о

verslūs, apskrūs, sumanūs, iniciatyvūs, veiklūs, energingas, išradingas, nuovokūs, pramanūs.

предприму *жр.* предпринять.

предприниматель, -я *в.* įmonininkas, verslovininkas, bizniėrius, verslininkas; **~ский**, -ая, -ое įmoninis, verslovinis (*pvz. pelnas*); bizniėriškas; įmonininko.

предпринимать, -аю, -аешь *eig.* pradėti, imtis, tvėrtis (*kurio darbo, kurių veiksmų*); rýžtis; п. мєры imtis priemonių; п. путешєствие lėistis į keliōnę; **~ять**, -риму, -римешь; *būt.* -инял, -инялā, -иняло *įvk.* imtis, pasirýžti; atlikti, įvykdyti; susiruošti, išsirengti; п. экспедицию atlikti ekspediciją, išsirengti į ekspediciją; п. издание кнйги imtis lėisti knygā.

предприятие, -я 1. įmonė; verslovė; 2. sumanýtas dārbas, žýgis; sumānytas, pasirýžimas, kefinimas; интересное п. įdomūs sumānytas.

предпусковй, -ая, -ое бєvusis prieš paleidimą į dārbā, priešpaleidiminis.

предраковй, -ая, -ое *med.* ikivėžinis; **предраковая** опухоль ikivėžinis navikas.

предрасполагать, -аю, -аешь *eig.* patraukinėti; lėikti, trāukti (*į kieno pusę*); nuteikinėti, skāinti.

предрасположение, -я palinkimas, pōlinkis; predispozicija; п. к чахотке palinkimas į džiōvā; п. к литературє pōlinkis į literatūrā.

предрасположенность, -и *т.* trauklūmas, palankūmas; **~ый**, -ая, -ое; -жен, -а, -о (*к чему*) liākęs (*į kq*).

предрасположить, -ожу, -бжишь *įvk.* nuteikti, paleikti, sudaryti sālygas, paskāinti, patraukti (*į kieno pusę*); п. в пользу сторонников мйра paleikti į taikōs šalininkų pusę.

предрассветный, -ая, -ое priešaušrinis, priešaušrio, arýaušrinis, arýaušrio, arýučio, arýgaidžių.

предрассудок, -дка priėtaras; религиозные предрассудки religiniai priėtarai.

предрєк *жр.* предречь.

предрєкать, -аю, -аешь *eig. pasen.* pranašauti, spėti, spėlioti, *жр.* предсказывать; **~ечь**, -рекү, -речешь, -рекүт; *būt.* -рєк, -рєклā, -рєклō *įvk.* išpranašauti, įspėti, numatýti.

предрешать, -аю, -аешь *eig.* iš anksto spręsti, таťti, nustatinėti; lėmti; **~ить**, -шу, -шйшь *įvk.* 1. iš anksto nuspręsti, nustatýti (*pvz. bausmę*); 2. nulemti (*pvz. kovos galq*).

предродовй, -ая, -ое priešgimdiminis, єsantis prieš gimdymā; п. период priešgimdiminis laikotarpis.

предросток, -тка *bot.* prōdaigis, protonemā (*samanq*).

председатель, -я *в.* pirmininkas; pirmininkaujantis; п. колхоза kolkio pirmininkas; п. собрāния susirinkimo pirmininkas, pirmininkaujantis susirinkimui; **~ница**, -ы *šnek.* pirmininkė; **~ский**, -ая, -ое pirmininko, pirmininkaujančio.

председательство, -а pirmininkāvimas, pirmininkystė; **~овать**, -твую, -твует *eig.* pirmininkauti, būti pirmininku; **~ующий**, -ая, -ее 1. pirmininkaujantis; 2. -ero *dkl.* pirmininkas, pirmininkaujantis.

предсєзонный, -ая, -ое priešsєzoninis.

предсєрдне, -я *anat.* prieširdis.

предскажу *жр.* предсказать.

предсказание, -я 1. (*veiksmas*) pranašāvimas, spėjimas, spėliojimas, nusākymas; 2. pranašystė, nuspėjimas, atspėjimas, pranašāvimas, prognōzė.

предсказатель, -я *в.* pranašautojas, nusakýtojas, numatýtojas, spėjikas; **~ница**, -ы pranašautoja, nusakýtoja, numatýtoja, spėjikė.

предсказать, -аю, -аешь *įvk.* iš anksto nuspėti, nusakýti, įspėti (*pvz. ateitį*), išpranašauti, numatýti; **~азывать**, -аю, -аешь *eig.* nusakinėti, spėlioti, pranašauti.

предсмертный, -ая, -ое priešmirtinis (*pvz. pageidavimas*); п. час mirties valandā.

представать, -стаю, -стаешь *eig.* prisistatinėti, rōdytis, stōti; rāstis, kilti, *жр.* предстать.

представитель, -я *в.* atstovas; быть представителем atstovauti; п. заводских рабочих gamųklos darbininkų atstovas; п. социалистического реализма в литературє socialistinio realizmo atstovas literatūroje; **~ница**, -ы atstovė.

представительность, -и *т.* stotīgūmas, bingūmas, stuomeningūmas, liemeningūmas; oīgūmas, solidūmas, rimtūmas; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. atstovāvimo, atstovāujamasis; 2. stotīgūmas, stuomeningūmas, oriōs išvaizdos; solidūs, rimtas; **~ство**, -а 1. atstovāvimas, reprezentācija; нōрмы представительства atstovāvimo nōrmos; 2. atstovybė (*pvz. diplomatinė*); **~ствовать**, -твую, -твует *eig.* atstovauti, būti atstovu.

представить, -влю, -вишь *įvk.* 1. pristatýti, paduoti, pateikti, įteikti (*pvz. dokumentq*); п. план pateikti planā; п. доказāтельства duoti, pateikti įrodymų; п. фāкты pateikti fāktų; 2. pasiūlyti, pristatýti; п. слýжащє к повышению pristatýti tarnautojā pakėlimui, pasiūlyti tarnautojā paaukštinti; п. к наrpāде pristatýti apdovanojimui; 3. parōdyti, atvaizduoti, pavaizduoti, nupiešti; п. корō-л. в невыгодном свєте parōdyti kā nepalankiojė šviesojė, kā nepalankiā pavaizduoti; 4. suvaidinti, atvaizduoti, atkurti, pavaizduoti; 5. sukėlti, suteikti, sudaryti; путешєствие не представит много затруднений keliōнė nesudarýs daig sunkumų; 6. įsivaizduoti, suvōkti, sugalvōti; 7. pristatýti, suvesti į pāžintį; п. дрýга своєй семье supažindinti draugā su sāvo šeima;

◆ представь себе (можешь себе п.) suprantį, girdi, gali įsivaizduoti; **~ся**, -влюсь, -вишь *įvk.* 1. pasivaidinti, prisistatýti; 2. pasivaidentі, pasivaidinti, pasirōdyti, pasimatýti; 3. pasitākyti, susidaryti, įskilti, atsirāsti, rāstis; представилась возможность atsirādo, susidarė galimūmas; как только представится слýчай kai tik rāsis, pasitākys prōga; 4. pasirōdyti; atsiverti; вдалі мне представился город toluomojė аš išvýdau miēstā; представился красивый вид atsiवरė gražūs reginys; 5. apsimėsti, dėtis, nuddoti; п. спящим nudoti miėgantį.

представка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *gram. pasen.* (*žodžio*) priešdėlis.

представление, -я 1. vaizdinys; 2. pateikimas, įteikimas, padavimas, referāvimas; п. отчєта apýskaitos pateikimas; 3. parōdymas, atvaizdavimas, suvaidinimas; 4. suteikimas, sudārymas; 5. pristatymas, supažindinimas; 6. (*rašytinis*) pareiškimas,

pranešimas, teikimas, pasiūlymas; 7. nuródymas, suteikimas, išskėlimas; 8. supratimas, nuovoka, išmānymas; žinójimas; pažiūra; иметь п. о музыке turėti nuovoką apie muziką, išmanýti muziką; 9. vaidinimas, spektaklis; ~авленный, -ая, -ое; -ален, -а, -о 1. pateiktas, įteiktas; 2. pasiūlytas, pristatýtas; 3. paródýtas, atvaizduótas; suvaidintas; 4. supažindintas, pristatýtas; 5. atstovaujamas.

представля́ть, -яю, -яешь *eig.* 1. pristatinėti, įteikinti; referuoti; 2. siūlyti; 3. davinėti, nurodinėti; 4. atstovauti; 5. vaizduoti, ródyti; 6. vaidinti, vaizduoti; 7. sudaryti; šio dēlo представля́ет большо́й интере́с šis reikalas labai įdomus; 8. pristatinėti, (su)pažindinti; *žr.* предста́вить; ~ся, -яюсь, -яешься *eig.* 1. prisistatinėti; 2. dėtis, nudavinėti; он представля́ется огорчённым jis dėdasi susisielojęs; 3. kilti, rāstis; *žr.* предста́виться.

предста́ну *žr.* предста́ть.

предста́тель, -я *v. pasen.* užtarėjas.

предста́тельный, -ая, -ое: предста́тельная желе́зя *anat.* prostatinė liaukā.

предста́ть, -ста́ну, -ста́нешь *įvk. pasen.* atvūkti, prisistatýti, stóti, pasiródyti, apsirėikšti, atsirāsti, išnirti, iškilti; п. перед начальником prisistatýti viršininkui; п. перед судом stóti prieš teisnę; точно из земли́ выросший, перед нами́ предста́л человек та́тум iš žemės išdygęs, prieš mūs iš-nirgo, atsirādo žmogūs.

предстаю́ *žr.* предста́вать.

предсто́я||ть, -ою́, -о́йшь *eig.* 1. *pasen.* būti priešakyje, stovėti priešais; 2. turėti įvūkti, būti numātomam, būti laukiamam, dār laukti; емý предста́ют большо́я доро́га jáм тэкс atlikti didelę keliōnę, jō laukia didelė keliōnė; ~ще, -ero *dkf.* ateitis; véра в п. tikėjimas ateitimį; ~щий, -ая, -ee laukiamasis, artėjantis, numātomas, įvūksiantis, būsimas.

предсэздовский, -ая, -ое ikisuvažiāviminis, vūks-tantis prieš suvažiāvimą.

предте́ча, -и *pasen.* 1. pirmtakas; 2. *prk.* pranašau-tojas, grānašas, skelbėjas; 3. žymė, ženklas.

предубе́д||ть, -едшь *įvk.* įkalbėti, įteigti (*neigia-tą nuomonę apie ką nors*); iš anksto nutelkti prieš.

предубежд||а́ть, -аю, -аешь *eig.* įkalbinėti (*neigia-tą nuomonę*); *žr.* предубе́д||ть; ~е́ние, -я klai-dinga, neigiamā išankstinė nuomonė, išankstinis neigiamas nusistatymas; ~е́нный, -ая, -ое; -дён, -денā, -денó iš anksto neigiamai nusistatęs; он предубе́ждён прот́ив меня́ jis nusistatęs prieš mane.

предуве́дом||ить, -млю, -мишь *įvk. pasen.* iš anksto, pirm laiko pranešti; įspėti; ~ле́ние, -я *pasen.* pirmlaikinis pranešimas, išankstinė žiniā; įspėjimas; ~ля́ть, -яю, -яешь *eig. pasen.* iš anksto pranešinėti, įspėjinėti.

преду|ра́д||а́ть, -аю, -аешь *įvk.* įspėti, nuspėti; nu-matýti; ~а́дывать, -аю, -аешь *eig.* spēlióti.

предузи||ава́ть, -наю́, -наёшь *eig.*, ~а́ть, -наю́, -наёшь *įvk.* iš anksto sužinóti, patirti.

предумы́шленный, -ая, -ое *pasen.* prieš tai suma-nytas, iš anksto sugalvotas, sąmoningas, tūčinis.

предупре́дитель, -я *v. tekst.* tikrintuvas.

предупре́д||итель||о́сть, -и *m. paslaugūmas, mei-lūmas, malonūmas, švelnūmas, galantiškūmas, lipšnūmas; rupestingūmas, prieplaikūmas; прии-мая́ гостёй, он вы́казал большо́ю п. прии́мдмас svečiams, jis paródė didelį paslaugūmą, rūpestin-gūmą, lipšnūmą; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. paslaugūs, malonūs, švelnūs, mellūs, lipšnūs, mielas, galantiškas, prieplaikūs; rūpes-tingas; п. хозя́ин rūpestingas, paslaugūs, mielas šeimininkas; 2. apsauginis, apsisaugomasis, pro-filaktinis, preventyvūs, įspėjamasis, preventývi-nis (*pvz. priemonė*); п. вы́стел įспėjамасis šū-vis; п. сигна́л įспėjамасis signālas; предупред-ительная прививка прот́ив бешенства профилак-ти́с skiepijimas nuo pasiutimo.*

предупре́д||и́ть, -ежý, -едшь *įvk.*, ~жда́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. įspėti, perspėti, iš anksto pasakýti; 2. praleikšti, iš anksto pasakýti; užbėgti už akių; 3. užkirsti keliā; п. пожа́р užкíрсти келиā га́сруи, nelėisti kilti gaúsrui; ~жде́ние, -я 1. įspėjimas, liglaikinis pranešimas; 2. užbėgimas už akių, pra-lenkimas; 3. keliō užkirtimas, apsaugojimas.

предусмóт||а́тривать, -аю, -аешь *eig.*, ~отр́е́ть, -отр́ю, -отришь *įvk.* numatýti, nužiūrėti, nuregėti, įžvelg-ti; šio предусмóтрено за́коном та́ įstātymo nu-matýta.

предусмо́т||ри́тель||о́ *pro.* įžvalgiai, apdairiai; ~о́сть, -и *m.* įžvalgūmas, apdairūmas, sugebėjimas numatýti, nuspėti, numanýti, pramātymas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно įžvalgūs, nuo-regūs, apdairūs, pramātantis, pramatūs, numā-tantis, iš anksto nuspėjantis, numānantis.

преду́тренный, -ая, -ee pāryčio, parytinis, apūryčio; в. преду́треннюю по́ру pāryčiu, apūryčiaus.

предчу́ств||ие, -я nuojauta, nuojūtis, nujautimas; intuicija; ~о́вать, -твую, -твуеть *eig.* nujausti, iš anksto nuvókti; ~о́ваться, -твуеться *eig.* būti nujauciamam.

предшэ́ственн||к, -а 1. pirmtakas; 2. *žemd.* prieš-sėlis; ~ца, -ы pirmtakė.

предшэ́ств||о́вать, -твую, -твуеть *eig.* 1. eiti, būti, atsitikti pirmā kō; 2. *pasen.* priešakyje, pirmiau eiti, žygiuoti; ~ующий, -ая, -ee pirmiau būves, pirmesnysis, pirmėsnis, ankstėsnis; lig šiōl bū-ves, ligšiōlinis; lig tōl būves, ligtōlinis.

предъя́в||итель, -я *v.* 1. pareiškėjas; 2. pateikėjas, įteikėjas, padavėjas; п. записки ра́стѣлю įteikė-jas, padavėjas; сберэ́тельная кни́жка на предъя́вителя pareikštinė taupomoji knygėlė; ~ница, -ы 1. pareiškėja; 2. pateikėja; ~ский, -ая, -oe pareikštinis; pareiškėjo.

предъя́в||и́ть, -явлю́, -явишь *įvk.* 1. parėikšti, įsta-týti, iškelti; п. тре́бования iškelti, parėikšti rei-kaļāvimus, pareikalauti; п. иск parėikšti ieškinį; 2. pateikti, paródyti; п. про́пуск paródyti leidimā.

предъя́вл||е́ние, -я 1. pateikimas, paródymas; įtei-kimas; п. докумэ́нтов в учре́ждение докумэ́нту įteikimas įstaigai; 2. parėiskimas; ~я́ть, -яю, -яешь *eig.* 1. ródyti, teikti, 2. reikišti.

предыдущий, -ая, -ее pirmėsnis, ankstėsnis; prieš tai būvusis; всё утро и всю предыдущую ночь шёл снег всю рўтą iř visą praėjusią naktį snigo.

предыскатель, -я *v. (telefono)* priešrinkiklis.

преёмник, -а įpėdinis, papėdiniukas, pėrėmėjas, paveldėtojas, pakeitėjas; ūžvadas; ~ца, -ы įpėdinė, pakeitėja.

преёмств|енность, -и *m.* 1. paveldimumas, perimamumas, pasekamumas; 2. įpėdinystė, paveldėjimas; ~енный, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно 1. pavėldimas, tolėdžio einantis vienas pō kito, paliktinis, pėrimamas; 2. įpėdinystė, paveldėjimo; ~о, -а 1. pavėldėjimas, pėrėmimas; 2. paveldimumas, įpėdinystė.

прежде 1. *prv.* kadāise, kitadā, kitadōs; anksčiau, seniau, pirmiau; *p.* šio была бесплодная земля kitadōs, anksčiau tai buvo nederlinga žemė; 2. *prv.* pirmā, iš pradžių, pirmiau; *p.* только пилкал на скрипке, а потом начал играть iš pradžių tik ėyrāvo smuikū, o paskui pradėjo griežti; 3. *prl. su kilm.* pirmā, prieš, anksčiau, pirīm; некоторые гости пришли п. меня kai kās iš svečių atvūko ūž manė anksčiau, atvūko pirmā manėš; приехал из командировки п. срōка parvūko iš komandiruotės prieš tefminā; ♦ *p.* всерō visų pirmā, pirmiausia; *p.* чем *įng.* prieš.

преждевременно *o prv.* bė laiko, pėr anksti, prieš laikā, praākstintai; ~ость, -и *m.* priešlaikinumas, nė laikas, praākstinimas; ~ый, -ая, -ое; -менен, -менна, -менно pėr ankstyvas, priešlaikinis, pirmalaikis, praākstintas, paskūbintas; преждевременные роды priešlaikinis gimdymas; *p.* разлив рекі pėr ankstyvas, pirmalaikis ūpės patvinimas.

прежние *ee, -ero dkt.* praeitis; ~ий, -ая, -ее 1. seniau, anksčiau, pirmiau būves, ankstyvėsnis, ankstėsnis, pirmėsnis, pirmesnysis, ligšiolinis, ligtollnis, anās, senās, anuometinis, praėjusis; erō nōvый роман нимало не уступает прежним jō naujasis romānas nė kiek nė blogėsnis ūž pirmesniuosius; в прежние времена anāis, senais laikais; при прежнем правительстве valdant būvusiai vyriausybei; 2. toks pāt, kaip anksčiau; идти по прежнему пути eiti tuo pačiu keliū (*kaip ir anksčiau*).

презент, -а *pasen. šnek.* dovanā; сделать п. padovanoti, duoti dovanū; ~овать, -тую, -твуеть *eig. pasen. šnek.* dovanoti, duoti dovanū.

презерватив, -а prezervatīvas.

президент, -а prezidėntas; *p.* respublikos respublikos prezidėntas; *p.* академии наук mōkslų akademijos prezidėntas; ~ский, -ая, -ое prezidėnto.

президентство, -а 1. prezidėnto pāreigos, prezidentystė, prezidėnto vafdas; 2. prezidėnto veiklā, prezidentāvimas; ~вать, -твую, -твуеть *eig.* prezidentauti.

президиум, -а prezidiumas; *p.* собрания susirinkimo prezidiumas; Президиум Верховного Совета СССР TSRS Aukščiausiosios Tarýbos Prezidiumas; президиум академии наук mōkslų akademijos prezidiumas.

презирать, -аю, -аешь *eig.* 1. ūž niėkā laikyti, niėkinti, žiūrėti su pānieka, rėikšti pāniekā; 2. nepaisyti, niėkais laikyti, meėkinti.

презрѣние, -я 1. pānieka, niėkinimas; 2. meėkinimas, nepaisymas; ~ный, -ая, -ое; -рѣн, -рѣнна, -рѣнно 1. meėkas, meėkinamas, nepaisytinas; 2. pāniekos vėftas, niėkintinas, niekingas.

презрѣть, -зрю, -зришь *įvk.* niėkais laikyti, paniėkinti; nepaisyti; *p.* опасности nepaisyti pavōjū; *p.* смерть paniėkinti miftį.

презритель|ость, -и *m.* paniekinamumas, pāniekos vėrtūmas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. pāniekos, paniėkinamas; *p.* взгляд pāniekos žvilgsnis; 2. *pasen.* niekingas, niėkintinas, pāniekos vėftas.

преизбыток, -тка *pasen.* perteklius, pertektis, didelė gausybė, āpstas, gausā.

преизыщный, -ая, -ое; -щен, -шна, -шно labai dailūs, labai grakštūs, skoningas, puikiausias.

преимущество|енно *prv.* daugiausia, labiausiai, ypatingai, ūpačiai, dažniausiai; svarbiausia; ~енный, -ая, -ое ypatingas, išskirtinis, aukštėsnis, pranašėsnis, didžiausias, pirmenybinis, privileginis; *p.* интерес ypatingas, didžiausias dėmesys; преимущество право *teis.* pirmenybės teisė; ~о, -а 1. pirmumas, pranašumas, pranašybė; 2. privilegija, ypatinga teisė, pirmenybė, prerogatyvā; ♦ по преимуществу labiausiai, ypatingai, dažniausiai, svarbiausia, daugiausia; ~овать, -твую, -твуеть *eig.* *pasen.* būti pranašesniām, turėti pirmumą, dominuoti, viešpatauti.

преиспод|ний, -ая, -ее *pasen.* požeminis, prāgaro; ~ья, -ей *dkt.* bašn. prāgaras, požeminė karalystė.

преиспол|ненный, -ая, -ое; -нен, -а, -о 1. pripildytas; 2. pilnas, pertekęs, kūpinas; *p.* радостью kūpinas džiaugsmo; *p.* робкоши prabangūs; ~ить, -ню, -нишь *įvk.* pripildyti, prikūpinti, pėrpildyti, prikaūpinti; *p.* радостью labai nudžiūginti, prādžiūginti; ~иться, -нюсь, -нишья *įvk. eig.* pripildyti (*kupinat*), prisikaūpti; *p.* чувством гнева labai įrūkti; ~ять, -яю, -яешь *eig. žr.* преисполнить; ~яться, -яюсь, -яешься *eig. žр.* преисполниться.

прейдū *žр.* прейти.

прейскурант, -а kainōraštis, káinininkas, preiskurāntas.

прейти, прейдū, прейдѣшь; *būt.* прешёл, -шла, -шлō *pasen.* 1. pėreiti; 2. praeiti, prasliūkti (*pvz. laikas*).

преклон|ение, -я 1. *pasen.* nusilenkimas; 2. nulenkimas, palenkimas; nuleidimas; *p.* колѣн atsi-klaupimas; *p.* знамѣн vēliavų palenkimas; 2. pagarbā, pagarbūmas, nuolankūmas; ~ить, -оню, -онийш *įvk.* 1. nuleñkti, paleñkti, nuleisti; 2. *prk. pasen.* įtikinti, įkalbėti, paleñkti; 3. *prk. pasen.* nukariauti, nugalėti; ♦ *p.* колѣни atsiaklaūpti; ~иться, -онюсь, -онийшья *įvk.* 1. nusileñkti, pasileñkti; 2. *prk. pasen.* pasiduoti, nusileñkti, prisipažinti nugalėtu; 3. *prk.* nuleñkti gālvā; *p.* перед талантом nuleñkti gālvā prieš taleñtą.

преклон|и|ость, -и *m.* senyvumas, senūmas; ~ый, -ая, -ое senývas; *p.* возраст (преклонные летā) senývas āmžius, senātvė.

преклонять, -яю, -яешь *eig.* 1. leñkti; 2. *prk. pasen.* įtikinėti, įkalbinėti; 3. *prk. pasen.* imti viřšų; ♦ *p.* колѣна klaūptis; ~ся, -яюсь, -яешься *eig.*

1. leñktis, žemintis; 2. *prk.* leñkti gálvą (*puz. prieš talentą*).

прекослѡвѣ, -я *pasen.* priešginystė, prieštaravimas, priešginiavimas, ginčijimasis; priešinimasis; **вѣ**, -влю, -вишь *eig. pasen.* priešginiauti, prieštarauti, nesufikti, ginčytis; **вѣник**, -а *pasen.* priešgina, gintulys, ginėklis.

прекрасно 1. *prv.* grakščiai, labai gražiai; puikiai, labai gerai, žaviai; 2. *eina tarintu* puikū.

прекраснодушѣ, -я *pasen. iron.* kilniaširdiškumas, skaisčiaširdiškumas, kilnūmas, taurūmas; **вѣний**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно *pasen. iron.* kilniaširdis, skaisčiaširdis.

прекраснѡе, -ого *dkt.* grōžis; **вѣний**, -ая, -ое; -сна, -сно labai gražus, grakštus, bingtas, puikūs; **вѣ** в один п. день vieną gražią dieną; п. пол gražiōji lytis.

прекратѣ, -ашу, -атишь *ivk.* 1. sustabdyti, nutraukti; п. судебное дѣло numarinti bylą (*teis-me*); 2. paliauti, nustōti, mēsti; п. работы paliauti dirbus, mēsti darbą; **вѣся**, -йтся *ivk.* sustōti, nustōti, nutrūkti, baigtis, liautis.

прекращаѣ, -аю, -аешь *eig.* 1. stabdyti; 2. liautis, mēsti; **вѣся**, -ається *eig.* baigtis, stōti, liautis.

прекращѣние, -я 1. sustābdymas, nutraukimas; п. работы darbo nutraukimas; 2. sustojimas, nutrukimas, liūvis, paliovā, liovimasis, užsibaigimas.

прелат, -а *bažn.* prelātas.

прелестнѣ, -а *pasen.* gražėiva, koketūotojas, viliotojas; **вѣ**, -ица, -ы *pasen.* kokėtė, viliotoja; **вѣний**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно žavūs, gražūs, žavingas, dailūs, grožingas; grakštūs, puikūs; māginantis, viliojantis.

прелесть, -и *m.* 1. grōžis, grožingūmas, gražūmas, žav(ing)ūmas, dailūmas, grožybė, grakštībė; žavesys; п. весны pavasario žavūmas; 2. *šnek.* mielas, brangūs; mielōji, brangiōji; как ты хороша, моя п. kokiā tū puikl, mielōji; 3. *dgs.* grožybė.

прелиминарнѣ, -ая, -ое parengiamasis, paruošiamasis, parengtinis, preliminarinis.

прелѣна, -ы *šnek.* įpuvimas, puvinys.

преломѣ, -омлю, -бмишь *ivk.* 1. *fiz.* perlaužti, laužti (*puz. šviesos spindulius*); 2. *prk.* savaip išsiāiškinti, suvōkti; 3. *pasen.* perlaužti, nulaužti; **вѣся**, -бмится *ivk.* 1. *fiz.* persilaužti; 2. *prk.* persilaužti, iš pagrindų pakisti; 3. *prk.* palūžti, nusilpti; 4. *pasen.* perlūžti, nulūžti.

преломлѣние, -я 1. *fiz.* lūžimas (*puz. spinduliu*); 2. *prk.* (*subjektyvus*) išsiāiškinimas; suvokimas; 3. perlaužimas, nulaužimas; **вѣять**, -аю, -аешь *eig.* 1. *fiz.* laužti; 2. *prk.* (*savaip*) vėrtinti (*puz. įvykius*); 3. *pasen.* perlaužinėti, laužti; **вѣяться**, -яется *eig.* 1. *fiz.* lūžti; 2. *prk.* laužtis, iš pagrindų kisti, kitėti; 3. būti laužiamam.

прелѣлость, -и *m.* perkaitimas, sušutimas, patrešimas, sutrešimas, padvisimas, įpuvimas, papuvimas, pėrdegimas; **вѣний**, -ая, -ое 1. perkaitės, pakaitės, sušutės, patrėšės (*puz. vaisius*), supūvės, papūvės, įpūvės, išpūdytas (*puz. mėšlas*), pėrdegės; прелое cėno pėrdegės šiėnas; прелая мукā pakaitė miltai; прелое бревнō sutriušės,

papūvės rāstas; 2. puvimas, puvēsių; п. воздух padvisės óras; п. запах puvēsių kvāpas.

прель, -и *m.* 1. patrešimas, sutrešimas, perkaitimas, pėrdegimas; 2. pelėšiai, plėkai, pūvenos; puvinys, šūtas; 3. įpuvimas, puvinys.

прелестѣ, -я *v. pasen.* viliotojas, gūndytojas, māgintojas; **вѣница**, -ы *pasen.* viliotoja, gūndytoja, māgintoja; **вѣний**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *pasen.* viliojantis, māginantis, gūndantis, māsinantis.

прелестѣ, -лышу, -льстѣшь *ivk.* 1. sužavėti, patraukti širdį; 2. sugūndyti, suvilioti, primāsimti, pamāginti; ерō прелестѣл хорōший зāработок jī suviliōjo gēras ūždarbis; **вѣся**, -лышусь, -льстѣшься *ivk.* 1. susigūndyti, pasidūoti įtakai, susivilioti; susižavėti; 2. *šnek. pasen.* susižavėti, pamilti.

прелѣцѣ, -аю, -аешь *eig.* 1. žavėti; 2. vilioti, māginti, gūndyti; **вѣся**, -аюсь, -аешься *eig.* žavėtis, mėgautis, gērėtis; māgintis, gūndytis.

прелюбодѣ, -я *pasen.* svetimotėris, sāngulas, svetimāutojas, sugulovas; **вѣка**, -и; *dgs. kilm.* dēek, *naud.* dēйкам, svetimvyrė, svetimāutoja, sugulovė; **вѣство**, -а *pasen.* sāngulis, sanguliāvimas; **вѣствовать**, -твую, -твуеть *eig. pasen.* svetimotėriauti, svetimvyriauti, sanguliāuti, svetimāuti.

прелюбодѣние, -я *pasen.* svetimotėriāvimas, svetimāvimas, svetimvyriāvimas; sāngulis, sanguliāvimas.

прелюд, -а *m. muz.* preliūdas; **вѣния**, -и 1. *muz.* preliūdija; 2. *prk.* preliūdija, įžanga.

премиальнѣ, -ых *dkt.* premijiniai (pinigai); **вѣний**, -ая, -ое premijinis, premijāvimas, premijų, premijos; премиальная систēма premijinė sistemā; п. фонд premijāvimas fōndas; премиальные дѣньги premijos, premijiniai pinigai.

премилосерднѣ, -ая, -ое *šnek.* gailestingāusias, labai gailestingas.

премѣлий, -ая, -ое labai meilūs, mielas; puikūs, gražūs, žavūs.

премѣнуть, -ну, -нешь *ivk.* (*tik su neiginiu «не»*): не премѣну явѣться на собрāние nedelsdamas atvyksiu į susirinkimā; не премѣну увѣдомѣть negaīšdamas pasakysiu, pranešiu.

премирѣовāние, -я premijāvimas; **вѣовāть**, -рую, -руеть *eig.* ir *ivk.* premijuoti, apdovanōti, dūoti, paskirti premijā; **вѣовчнѣ**, -ая, -ое premijāvimas, premijuojamas (is).

прѣмѣя, -и 1. prēmija; междунарōдная п. tarptautinė prēmija; назнāчить прѣмѣю зā перевыполнѣние плāна paskirti prēmijā ūž plāno viršijimā; страховāя п. draudimo prēmija; удостōвить корō-л. прѣмѣи paskirti kām prēmijā; 2. (*žurnalo, laikraščio*) nemōkamas priedas.

прѣмнōго *prv. pasen.* nepaprastai, ypatingai, labai, be gālo; п. благодарѣн be gālo dėkingas.

прѣмножество, -а *pasen.* daugybė, bėgalė, āpstas, tūlybė.

прѣмудрѣ, -и *m.* 1. *pasen.* didis išmintingūmas, didi išmintis; 2. *šnek. iron.* painybė, suñkiai suvokiamā išmintis; **вѣний**, -ая, -ое; -мұдр, -а, -о 1. *pasen.* labai, didžiai išmintingas; 2. pėrnelyg painūs, suñkiai suvokiamas.

премьер, -а 1. premjēras, ministras pirmininkas; 2. *tea*. premjēras (*svarbiausių vaidmenų atlikėjas*).

премьера, -ы *tea*. premjerà.

премьер-министр ministras pirmininkas, premjēras. **премьерский**, -ая, -ое premjēro, ministro pirminko.

премьерша, -и *šnek. tea*. premjērė (*svarbiausių vaidmenų atlikėja*).

preneбрѣгъ *žr.* **preneбрѣчь**.

preneбрѣгъ||гаты, -аю, -аешь *eig.* 1. niėkinti, žėmin-ti, iš aukšto žiūrėti (*i kq*); 2. nekreipti dėmesio, nepaisyti; **~жение**, -я 1. (pa)niėkinimas, niekų vertimas, pānieka; 2. nepaįsymas, nevertinimas.

preneбрѣжѣшь *žr.* **preneбрѣчь**.

preneбрѣжительно||ость, -и *m.* didžiāvimasis, išdi-dūmas, nepagarbā; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно pasipūtėliškas, niėkinamas(is) (*pov. tonas*).

preneбрѣчь, -perų, -режѣшь, -perųт; *būt.* -pēr, -per-lā, -perlō *įvk.* 1. paniėkinti, pažėminti, negerbt; niekų laikyti; 2. nepaisyti, nevertinti, nesiskai-tyti, nebijoti; п. opāсносьtю nepāisyti pavōjaus.

прѣние¹, -я *pasen.* giñčas, *žr.* прѣния.

прѣние², -я šutimas, kaitimas; trešimas, puvimas, degimas (*pov. šieno*).

прѣния, -ий *dgs.* 1. giñcai, giñčas; вопросъ был разрешенъ безъ прѣний klāusimas būvo išspręstas bė giñcy; п. сторонъ teis. šalių giñcai; 2. debātai, diskusijos.

преобладание, -я (įsi) vųravimas, domināvimas, pirmāvimas, pranašumas, pėrsvara; viršūs; по-лучить п. įsiųrauti; **~ть**, -ает *eig.* turėti prana-šumā, pėrsvarā, viršų, vųrauti, dominuoti, pir-māuti, viršyti, pėrsverti; **~ющий**, -ая, -ее 1. vų-raujantis, dominuojantis, viršijantis, pirmāujan-tis, svarbėsnis, pranašėsnis; 2. išplitęs, paplitęs, pasklidęs, vųraujantis; п. обычаи в этом краю pasklidęs, vųraujantis paprotys šiamė kraštė.

преображати, -аю, -аешь *eig.* keisti pavidalā, su-teikti kitā išvaizdā, išorę; **~аться**, -аюсь, -аеюсь *eig.* 1. keistis, kitėti, mainytis, įgauti naują pa-vidalā; 2. būti keičiamām, pėrtvarkomām; **~ение**, -я 1. pasikeitimas, naujo pavidalo, naujos iš-vaizdos, išorės įgavimas, atsimainymas, pėrsi-tvarkymas, pėrspavidalinimas; 2. pavidalo, iš-vaizdos pakeitimas, pėrpavidalinimas, pėrtvarky-mas.

преображѹ *žr.* **преобразити**; **~сь** *žr.* **преобра-зиться**.

преобразити, -ажѹ, -азити *įvk.* pakeisti, suteikti kitā išvaizdā, išorę, pavidalā; pėrtvarkyti; pėrpavidalinti; человекъ долженъ п. природу žmogūs turi pėrtvarkyti gamtā; **~ся**, -ажѹсь, -азити *ся* *įvk.* pakitėti, pasikeisti, įgauti naują, kitā pavi-dalā, išvaizdā, išorę, atsimainyti, pėrsitvarkyti; pėrspavidalinti.

преобразование, -я 1. refōrma, naujovė; pėrmaina, reorganizācija; transformācija; 2. pėrtvarkymas, reorganizāvimas, transformāvimas, modifikāvi-mas, pakeitimas, pavertimas.

преобразователь, -я *v.* 1. reformātorius, pėrtvar-kytojas, pėrorganizuotojas, reorganizātorius; 2. *tech.* keitiklis; вращающийся п. rotācinis kei-tiklis; п. тока srovės keitiklis; **~ница**, -ы re-

formātorė, pėrtvarkytoja, reorganizātorė; **~ный**, -ая, -ое reformuojamasis, pėrtvarkomasis, pėrtvar-kymo, transformuojamasis, keičiamasis.

преобразовати, -зѹю, -зѹешь *įvk.* 1. reformuoti, pėrtvarkyti, pėrdirbti, pėrkeisti, pakeisti, pėror-ganizuoti, reorganizuoti, modifikuoti; 2. *tech.* transformuoti; **~бывати**, -аю, -аешь *eig.* pėr-dirbinėti, reformuoti, keisti, reorganizuoti.

преодолевати, -аю, -аешь *eig.* *žr.* **преодолѣть**; **~ение**, -я nugalėjimas, įveikimas, nuveikimas; apgalėjimas; **~еть**, -ѣю, -ѣешь *įvk.* 1. nugalėti, nuveikti, įveikti, įgalėti, apgalėti, su(si)dorėti; atlaikyti; п. себя pėrsiveikti, susivaldyti, susi-tvārdyti; п. трудности nugalėti, įveikti sunku-mūs; п. напоръ вразā atlaikyti priešo spaudimā; 2. *pasen.* nukariāuti, nugalėti, nukovoti; **~имый**, -ая, -ое; -йм, -а, -о įveikiamas, apgalimas, nū-galimas.

преосвященство, -а *bažn.* emineñcija, šventenybė (*vyskupo titulas*).

препарат, -а preparātas; п. мозга обезьяны bež-džiōnės smegenų preparātas; витаминный п. vi-taminio preparātas; **~ор**, -а preparātorius.

препарирование, -я preparāvimas; **~ть**, -йрую, -йруешь *eig.* ir *įvk.* preparuoti (*pov. varlę*).

препарировка, -и preparāvimas; **~очный**, -ая, -ое preparāvimo, preparuojamasis; п. инструментъ pre-parāvimo įrankiai.

препаровальный, -ая, -ое *žr.* **препарировочный**.

препаровка, -и *žr.* **препарировка**; **~очный**, -ая, -ое preparāvimo; п. методъ preparāvimo metō-das.

препинание, -я; знаки препинания *gram.* skirtukai, skyrybos ženklai (*pov. taškas, kablelis*).

препирание, -я *pasen.* kiviřčijimasis, giñčijimasis, riejimasis; вступати в препирания imti giñčytis, pradėti kiviřčytis; **~тельство**, -а *šnek.* giñčas, bañnis, kiviřčas, rietenos, vaidai; остановить пре-пираательства sustabdyti barniūs; **~ться**, -аюсь, -аеюсь *eig.* *šnek.* bārtis, giñčytis, rietis, spųrio-tis, kiviřčytis.

преподавание, -я (*mokslo*) dėstyimas, mōkymas.

преподаватель, -я *v.* dėstytojas, mōkytojas; **~ница**, -ы dėstytoja, mōkytoja; **~ский**, -ая, -ое dėstyto-jų, mōkytojų; п. коллективъ dėstytojų, mōkytojų kolektųvas; п. составъ dėstytojai, mōkytojai.

преподлавати, -даю, -даешь *eig.* 1. dėstyti (*mokslo, žinias*), mōkyti; 2. *pasen.* davinėti, įteiginėti; **~ать**, -ām, -ашь, -асть, -адим, -адите, -адът; *būt.* -подал, -алā, -подоло *įvk.* 1. duoti (*patoką*) ra-mōkyti; п. советъ patafėti; п. способы обращения с тракторомъ ramōkyti, kaip reikia elgtis su trāкторiumi; 2. *pasen.* suteikti; п. благословение palāiminti.

преподнести, -сѹ, -сѣшь; *būt.* -нѣс, -неслā, -неслō *įvk.* 1. iškilmingai paduoti, įteikti; п. цветы įteik-ti gėlių, apdovanoti gėlėmis; п. часы apdovanoti laikrodžiu; п. поздравительный адресъ по слѹ-чаю юбилея įteikti svėikinamąjį adresā jubiliē-jaus prōga; 2. *prk. šnek.* netikėtai pranešti, pa-ruošti; п. шутку iškrėsti pokštā; п. неожидан-ность paruošti staigmenā; п. новость pranešti naujienā; 3. *prk.* atvaizduoti, pavaizduoti, išdė-syti, atpāsakoti; п. события в прикрашенном

вiде атпāсакоти, павайздūoti {vykiaus pagrāžinta forma; ~оситъ, -ошъ, -ошишь eig. 1. išteikinēti, išteikti, dovanōti; 2. *prk. šnek.* pranešinēti, ruošti; 3. *prk.* vaizdūoti, dēstyti, (at)pāсакоти; *žr.* преподнести.

преподношъ *žr.* преподноситъ.

преподоб||ие, -я *bažn.* šventāsīs tėvas, dvāšiškas tėvas, tėvėlis (*kreipimasis į kunigus*); вāше п. dvāšiшkas tėve, tėvėli, kunigėli; ~ный, -ая, -ое *bažn.* šventāsīs (*apie vienuoliūs*).

преполовение, -я *bažn.* įpusėjimas (25 diena po *velykų*), krūžiaus dienā.

препона, -ы *pasen.* kliūtis, kliuvinys, kliūtis; skeispainė; ūztvara; чинить препоны daryti kliūtis.

препоруч||ать, -аю, -аешь eig. *pasen.*, ~ить, -ручъ, -ручишь *įvk. pasen.* įtikėti, patikėti, pavesti.

препосать, -яшу, -яшешь *įvk. pasen.* apjuosti, pėjuosti; sujūosti; ~ся, -яшусь, -яшесья *įvk. pasen.* apsiūosti, susijūosti.

препроводит||ельный, -ая, -ое lydimasis (*raštas*), priedamasis; препроводительная бумара (препроводительное письмо) lįdraštis; ~ь, -ожъ, -одийш ir -олийш *įvk.* 1. nusiųsinti, nusiųsti, pasiųsti, pėrsiųsti; išsiųsti; п. дєньги по почте išsiųsti, nusiųsti pinigų paštū; препроводите мой кнйги ко мне atsiųskite, pėrsiųskite mān māno knyгās; 2. įvesti, nuvesti; palydėti; п. рōстя в зал įvesti svėčią į сālę; 3. nuvaryti, nugabenti; п. арестованного в тюрьмū nuvaryti sūimtājį į kalėjimą.

препровожд||ать, -аю, -аешь eig. 1. siuntinēti, pėrsiuntinēti, pristatinēti; 2. lydėti, vėsti; 3. varinēti, gabenti; ~ение, -я 1. pristatymas, pasiuntimas, nusiuntimas; 2. įvedimas, nuvedimas, palydėjimas; 3. gaisimas, (pra)leidimas, prastūmimas (*laiko*); для препровождения врємени laikui pralėisti, prastūmti; 4. nuvārymas, nugabėjimas; п. ссълного на мєсто егō жїтєльства trečtinio nugabėjimas, nuvārymas į jō gyvėnamąją viėtā.

препровождъ *žr.* препроводить.

препятств||ие, -я 1. kliuvinys, kliūtis, pāinė, kēbelė, ūztvara; преодолеть все препятствия nugabėti visās kliūtis; бер с препятствиями *sport.* kliūtis bėgimas; ~овать, -твую, -твуеть eig. kliudyti, kliūdėti, trukdyti, daryti kliūtis.

превратъ, -вү, -вєшь; *būt.* -вāl, -лā, -ло *įvk.* 1. nuštōti, nutrāukti; sustabdyti, pėrtraukti (*puz. kalba*); padaryti pėrtraukā; певєч вдруг прєврāl пєние daininiшkas staigā liōvėsi daināvės, nuštōjo dainuoti; п. рабōру sustabdyti, nutrāukti dārbā; п. дипломатические отношения nutrāukti дипломатinius sāntykiūs; п. знакомство nutrāukti pāžintį; п. дружбу liāutis draugāvus; 2. sutrīkdyti, suardyti, sudrumsti (*puz. tylā*); ~ся, -вєтся; *būt.* -вālся, -алась, -алось ir -ālось *įvk.* nutrākti, sustōti, liāutis.

перека||ния, -ий *dgs. (vns. ~ние, -я) (pikti)* giñčai, бағнаи, vaidai, rietenos, kiviřčai; вступить в п. susibarti, susivaidyti; ~ться, -аюсь, -аешься eig. (*pikiai*) giñčytis, kiviřčytis, rietis, bārtis, žodžiūotis, priešginiāuti, prieštarauti.

прєрии, -ий (*vns. прєрия, -и*) *geogr.* прєrijos.

препрогатива, -ы prerogatyvā.

прерыва||ние, -я 1. nutraukimas, pėrtraukimas; stābdymas; 2. trikdymas, drumstimas; ~тель, -я *v. tech.* pėrtraukiklis; ~ть, -аю, -аешь eig. 1. pėrtraukinēti, stabdyti; 2. trikdyti, drumsti; *žr.* прєрвātъ; ~ться, -аєтся eig. 1. nutrūkinēti; 2. būti stābdomam, trikdomam, nutraukiamam, pėrtraukiamam; ~ющийся, -аяся, -еєся 1. nutrūkinėjantis; 2. trūkčiojantis, trūkūojantis, trūkčiojamas.

прерывист||о *prv.* sū pėrtrūkiais, trūkūodamas, sū trūkčiais, nutrūkdamas; ~ость, -и *m.* trūkčiojimas, trūkāvimas, trūkčiai; nutrūkstamūmas, tarpuotūmas; netolydūmas; ~ый, -ая, -ое; -ист, -а, -о 1. trūkčiojantis, trūkčiojamas, trūkūojantis, trūkūs; п. плач trūkčiojantis vėksmas; прерывистое дыхāние trūkūojantis kvėpāvimas; 2. nutrūkstantis, nutrauktinis, trūkinis, netolydūs, tarpūotas, sū pėrtrūkiais; п. ток *tech.* nutrūkstāncioji srovė; п. звон skambėjimas sū pėrtrūkiais; прерывистая линия netolydi, tarpūota linija.

прерыви||ость, -и *m.* pėrtraukiamūmas, nutrūkstamūmas, netolydūmas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно *pasen.* nutrūkstantis, pėrtraukiamas, netolydinis, netolydūs, sū pėrtraukomis, *žr.* прєрывистый.

прєсвїтер, -а *bažn.* presbiteris.

прєсєк *žr.* прєсєчъ.

прєсєкāt||ельный, -ая, -ое *teis.* užkārdomasis; прєсєкātельное определение *teis.* užkārdomoji nutartis; ~ь, -аю, -аешь eig. daryti gālā, kārdyti, *žr.* прєсєчъ; ~ься, -аєтся eig. 1. baigtis, liāutis, 2. būti nutraukiamam, užkārdomam; *žr.* прєсєчъся.

прєс||ечение, -я kėlio užkirtimas; nutraukimas; užkārdymas; kārdymas; мєра прєсєчєния *teis.* kārdomoji priėmonė; п. арпєссии кėlio užkirtimas агрєсияi; ~єчь, -секү, -сечєшь, -секүт; *būt.* -сєк, -сєкла ir -сєклā, -сєкло ir -сєкло *įvk.* padaryti gālā, užkirsti kėliā, užkārdyti, nutrāukti, išrauti; п. беспорядки užkirsti kėliā neramūmams; п. разговоры nutrāukti kalbās, padaryti gālā kalbōms; ~єчься, -сєчєтся, -сєкүтся; *būt.* -сєкся, -сєклась ir -сєклась, -сєклось ir -сєклось *įvk.* užsikirsti, nutrākti, palūžti; sustōti; užsibaigti; егō рōлос прєсєкся jām užsikirto balsas; разговоры прєсєклись kalbos nutrūko, užsibaigė.

прєслāvный, -ая, -ое *šnek.* didžiai šlovingas; puikūs.

прєслєдова||ние, -я 1. pėrsekiojimas, sekimas {kan-din; vijimasis; sekiojimas; п. вправā priešo vijimasis, pėrsekiojimas; 2. *prk.* pėrsekiojimas, nedavimas ramybės; 3. siekimas (*puz. tikslo*); 4. pėrsekiojimas, uжимas, gujimas; 5. *teis.* pėrsekiojimas; уголовное п. baudžiamasis pėrsekiojimas; ~тель, -я *v.* 1. pėrsekiojojas; sekiojojas; 2. engėjas, pėrsekiojojas, skriaudikas; ~ть, -дую, -дуеть eig. 1. (*pėdomis*) vėytis, pėrsekioti; п. вправā пėrsekioti priešā; п. звєря vėytis, пėrsekioti žvėrį; 2. *prk.* пėrsekioti, neduoti ramybės, kankinti (*apie mintį, idėją*); 3. stėngtis pasiekti, siekti (*puz. tikslo*); 4. ūiti, engti, gūiti, skriaūsti, пėrsekioti; 5. *teis.* п. судєбным порядком patrāukti teismo atsakomūbėn, patrāukti tiesōn; ~ться, -дуєтся eig. būti

pérsekiojamam, vejamám; búti skriaudžiamám, engiamám; búti siekiamám.

преслову́тый, -ая, -ое 1. *iron.* išgirtàsis, liūdnaī pagarsējes, nelémntas, nelábas, nusišaukęs, liūdnoš šlovēs, liūdnoš atmintiēs; п. америкáнский образ жи́зни išgirtàsis amerikinis gyvėnimo būdas; 2. *pasen.* įžymūs, puikūs, garsūs.

пресмыка́тельство, -а pataikāvimas, meilikāvimas, šunuodegiāvimas, lañkstymasis, keliaklupsčiāvimas, šliaužiojimas; vergiškūmas; **~ься**, -аюсь, -аюсь *eig.* 1. *pasen.* šliaužioti, šliaužti, rėplioti, goroti, repečkoti; уж пресмыка́ется žaltys šliaužia; 2. *prk.* vergiškai žėmintis, pataikauti, keliaklupsčiauti, šliaužioti, šunuodegiauti, nuolankauti; 3. *prk. pasen.* vargti, skuřti, badgalčioti.

пресмыка́ющ||еся, -ероя *dkt.* roplys; **~и**еся, -ихся *dgs. dkt. zool.* ropliai, *Reptilia*; **~и**и́ся, -аяся, -еся gorojantis, šliaužiojantis.

пресноводный, -ая, -ое gėlavandėnis, gėlų vandėnų; пресноводное о́зеро gėlavandėnis, gėlo vandėns ežeras; пресноводные ры́бы gėlavandėnės žuvis.

пресно́сть, -и *m.* 1. gėlumas, prėskūmas, nesūrūmas; 2. *prk.* banalūmas, lėkštūmas, nesąmojinūmas; **~ый**, -ая, -ое; -сен, -сна́, -сно 1. gėlas, prėskas, nesūrūs, nerūgštūs; gėlavandėnis; п. хлеб nerūgšti duona; пресная вода́ gėlas vanduo; п. суп прескà sriubà, прескиенē, gėliēnē; пресное о́зеро gėlavandėnis ežeras; 2. *prk.* banalūs, lėkštās, nuvãlkiotas, nesąmojingas; nuobodūs, tūščias; п. разговор nuobodūs, tūščias pókalis; п. анекдот banalūs anekdòtas; пресная жизнь pejdòmūs, nuobodūs gyvėnimas.

преспokoй||о *pro. šnek.* kuđ ramiūsiai, labai, visai ramiāi; kaip niekuđ nedėtas, kaip niėkur niėko; п. молчи́т tyli kaip niėkur niėko; **~ый**, -ая, -ое; -бен, -бйна́, -бйно *šnek.* ramių ramiūsias, labai, visai ramūs, ramutėlis; преспokoйное дитя ramutėlis vaikas.

пресс, -а 1. prėsas, spaūstas, spaustūvas, slėgtūvas, spaudynė; slūogas; торфяной п. dūrpių slėgtūvas, prėsas; жомовый п. išspaudų prėsas, spaudynė; 2. nuospraudas, presparjė, prėsas (*rašalui nuspausti*); 3. *prk. pasen.* priespauda; быт под прессом kėsti priespaudą.

пресса, -ы 1. spaudà; наўчная п. mókslinė spaudà; 2. *kuop.* laikraštīninkai, žurnalistai; мѣсто для прессы vietà žurnalistams.

пресс-атташе́ *nkt. v.* spaudos atašė.

пресс-бюро́ *nkt. nkt.* spaudos biūras, presbiūras.

пресс-конференция, -и spaudos konferėncija, preskonferėncija.

прессова́льный, -ая, -ое presāvimo, presuojamasis; (su)slėgimo, slėgiamasis; **~ние**, -я presāvimas; slėgimas, (su)sloginimas, suspaudimas.

прессова́ть, -сую, -суюшь *eig.* presuoti, slėgti, spàusti, sloginti; sloguoti (*pvz. linus*); **~ся**, -суюсь *eig.* būti presuojamam, slėgiamam.

прессо́вка, -и presāvimas, slėgimas, suspaudimas; sluogāvimas; **~очный**, -ая, -ое presāvimo; п. цех presāvimo cėchas.

прессовши́||к, -а presuotojas, spaudėjas, slėgėjas, sluoguotojas; **~ца**, -ы presuotoja, spaudėja, slėgėja.

прессовый, -ая, -ое prėso, prėsinis, spaūsto, slėgtūvo.

пресс-папье́ *nkt. nkt.* 1. nuospraudas, prėsas, presparjė, spaudūkas, spaudiklis; 2. slūogas, presparjė (*popierių krūvai prislėgti*).

пресспа́н, -а elektrotėchninis kartonas, presšpānas.

престáв||и́ться, -влюсь, -вишься *įvk. pasen.* numirti, pasimirti; nusibaigti; **~лєние**, -я *pasen.* mirtis, mirimas, numirimas, pasimirimas.

престарел||ость, -и *m.* kãrsatis, pėsenimas, gili senãtvė, susenimas, nusenimas, senumas; **~ый**, -ая, -ое pėsenęs, susenęs, iškãršęs, nukãršęs, nusėņęs.

прести́ж, -а prestižas; понáть п. netėkti prestižo.

престо́л, -а 1. sostas; сидѣть на престо́ле a) sėdėti soste; b) viešpatauti, karaliauti; 2. *bažn.* altorius; 3. *pasen. bažn.* parãpinė šveñtė, altaiđai.

престолонаслєд||ие, -я sosto paveldėjimas; **~ник**, -а sosto paveldėtojas, sosto įpėdinis.

престольный, -ая, -ое 1. sosto, karãliaus (*rómu*); 2. *bažn.* altoriaus (*pvz. pagražinimai*); **◆** п. рóд *pasen.* sostinė; п. пãздник *žr.* престо́л (3 reikš.).

престра́нный, -ая, -ое *šnek.* labai keistas, keisčiausias.

преступ||а́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. pėrženginėti (*pvz. ribą*), pėreidinėti, pėreiti; 2. *prk.* laūžyti, pažeidinėti; **~и́ть**, -уплю, -ўпишь *įvk.* 1. pėržengti, pėreiti; 2. *prk.* pažeisti, pėržengti, suláuzyti (*pvz. įstatymą*); **~лєние**, -я nusikaltimas, nusizėngimas, prasižėngimas, pražangà; контрреволюционное п. kontrrevoliūcinis nusikaltimas; состав преступлєния *teis.* nusikaltimo sudėtis; поймáть на мѣсте преступлєния sugauti, užklūpti nusikaltimo vietoje, nusikaltimą bedarant.

преступни́к, -а nusikaltėlis, nusizėngėlis, piktadarỹs; уголовный п. kriminalinis nusikaltėlis, kriminalistas; военный п. karinis nusikaltėlis; **~ца**, -ы nusikaltėlė; nusizėngėlė, piktadarė.

преступн||ость, -и *m.* 1. nusikaltėliškūmas, piktadarĩškūmas; nusikalstamūmas; 2. nusikalstamūmas, nusikaltimų skaičius; рост преступности в капиталистических странах nusikalstamūmo, nusikaltimų skaičiaus didėjimas kapitalistinėse šalyse; **~ый**, -ая, -ое; -пен, -пна, -пно nusikalstamas, nusikaltėliškas, nusizėngiamas, piktadariškas; nusikaltėlio, nusikaltėlių; преступная слáбость nusikalstamas silpnūmas, nusikalstamà silpnybė; преступное дѣло nusikalstamas, piktadariškas dárbas; п. тип nusikaltėlio, nusizėngėlio tipas; преступная жизнь nusikalstamas gyvėnimas; п. характер nusikaltėlio būdas; п. сробор nusikaltėliškas suokabis; преступная шáйка nusikaltėlių gauja.

пресушеств||и́ться, -влюсь, -вишься *įvk. bažn.* įgauti kitą pavidalą, pėriskūnyti, įsikūnyti į kitą; **~лєние**, -я *bažn.* kito pavidalo įgavimas, pėriskūnijimas.

пресы́тить, -я́щу, -я́тишь *juk.* 1. pėrsotinti, pėrvalgydinti, pėrgirdyti; 2. *prk.* pėrsotinti; ~ся, -я́щусь, -я́ти́ться *juk.* 1. pėrsisotinti, pėrsivalgyti, pėrsigerti, apsirýti, apsirálgyti; 2. *prk.* pėrsisotinti; п. развлечéниями pėrsisotinti pramogomis.

пресыщ|а́ть, -а́ю, -а́ешь *eig. žr.* пресы́тить; ~а́ть-ся, -а́юсь, -а́е́шься *eig. žr.* пресы́титься; ~е́ние, -я 1. pėrsivalgymas, pėrsisotinimas, apsirijimas, pėrsigėrimas; 2. *prk.* pėrsisotinimas.

пресы́шу *žr.* пресы́тить; ~сь *žr.* пресы́титься.

претвор|е́ние, -я 1. pavertimas; 2. п. в жизнь įgyvėdinimas, realizavimas; ~я́ть, -рю́, -рй́шь *juk.* 1. pavėsti, dųoti kitą pavaldą; 2. п. в жизнь (в дéло) įkányti, įgyvėdinti, realizuoti; ~я́ться, -я́тся *juk.* 1. pavįsti; pasivesti; 2. п. в жизнь (в дéло) įsikányti, realizuoti; ~я́ть, -я́ю, -я́ешь *eig.* 1. vėsti (*kuo*); 2. п. в жизнь (в дéло) gyvėdinti, kányti; ~я́ться, -я́ется *eig.* būti vykdomam, gyvėdinamam, kányti, realizuoti.

претенд|е́нт, -а претендėntas; ~е́нтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам претендėntė; ~овáть, -дую́, -дүе́шь *eig.* pretenduoti.

прет|ензио́нный, -ая, -ое preteñzinis; п. порядок teis. preteñzinė tvarkà; ~ензия, -и preteñzija; предъя́вить претензи́ю parėikšti preteñzijà; имéть претензи́ю на зва́ние художника дėtis, vaizdųotis dařlininku, pretenduoti į dařlininko vardà.

претензио́зность, -и *m.* pretenzingumas; ~ый, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно pretenzingas.

претерп|евáть, -а́ю, -а́ешь *eig.* 1. kentėti, kėsti; 2. п. изменéния keistis; *žr.* претерпéть; ~е́ть, -ерплү́, -ерплишь *juk.* 1. iškentėti, iškėsti, patirti, pėrgyventi, pakėlti; išvėrti; они́ претерпéли кораблекрушéние jiė pėrgyveno laivo sudužimą; п. несча́стье patirti, pakėlti neláimę; 2. п. изменéния būti rakeistám, rakisti; п. перерабóтку būti pėrdirbtám; п. преобразовáния būti reformuotám, pėrtvarkytám.

претя́ть, -я́т *eig.* 1. kėlti pasiřlykštėjimo, grasųmo, pasibiaurėjimo jáusmà; būti šlykščiam; мне претя́т от постного мáсла àš biauriųosi aliėjum, mào širdis nepriima aliėjaus; егó скупость мне претя́т јо šykštumas mán biaurūs, grasūs; 2. *pasen.* drausti, uždraudinėti, trukdýti, kliudýti, nelėisti.

претки|овéние, -я: кáмень преткновéния kliátis, neįveikiamas kliuvinys, pažaidōs akmuō; ~у́ться, -нүсь, -нēсья *juk. pasen.* suknųpti, suklųpti, knąptelėti.

претъ́, прéю, прéе́шь *eig.* 1. *šnek.* šųsti, kaisti, tvilkėti; 2. *šnek.* prakaituoti; 3. trėšti (*puz. vaisiai*), pátii; trūnėti; 4. *šnek.* šųsti (*virti ant mažos ugnies*).

преувел|ичéние, -я pėrdėjimas; pėrvertinimas, išpūtimas; ~иченность, -и *m.* perdėtumas, išpūstumas; ~иченный, -ая, -ое pėrdėtas, išpūstas, pėrvertintas; п. страх pėrdėta báimė.

преувелич|ивание, -я pėrdėtas vėrtinimas, *žr.* преувеличéние; ~вáть, -аю́, -ае́шь *eig.* pėrdėtai vėrtinti, pėr didelės reikšmės teikti, *žr.* преувеличéть; ~вáться, -ается *eig.* būti pėrvertinamam, išpučiamam, pėrdedamam; ~ть, -чу́, -чи́шь *juk.* pėrdėti, pėrdauginti; išpūsti, pėrvertinti.

преуменьш|а́ть, -а́ю, -а́ешь *eig.* mąžinti, meikinti, nepakaikamai vėrtinti, *žr.* преуменьшítъ; ~е́ние, -я (su)mąžinimas, (su)meikinimas, nepakaikamumas (į)vėrtinimas.

преуменьш|ить, -шу́, -ши́шь *juk.* ir ~я́ть, -шү́, -шй́шь *juk.* sumąžinti, sumeikinti, nepakaikamai įvėrtinti; п. опáсность sumeikinti, nepakaikamai įvėrtinti pavojų.

преу́мный, -ая, -ое labai protingas, didelio prōto; protingiausias.

преусп|евáние, -я pažangà, tobulėjimas, progresavimas, прогрэ́са, sėkmė; patarpà; ~евáть, -а́ю, -а́ешь *eig.* 1. daryti pažangà, tobulėti, progressuoti; 2. *iron.* klestėti, tařpti, tauruoti, taurauti, vešėti, taũkti; ~е́ть, -е́ю, -е́ешь *juk.* pažeĩgti į priekį, padaryti pažangà, pasiekti прогрэ́сà; ~е́яние, -я *žr.* преуспевáние.

префэ́кт, -а prefėktas; ~у́ра, -ы prefektūra.

префэрáнс, -а preferánsas (*kortų lošimas*).

префер|енциáльный, -ая, -ое ekon. pirmenybinis, preferėncinis; ~енция, -и preferėncija, pirmenybė.

префíкс, -а gram. priešdėlis, prefiksas; ~áльный, -ая, -ое gram. priešdėlinis, prefiksinis; priešdėlėtas.

прехитрый, -ая, -ое labai, pernelyg gudrus.

пеход|я́мость, -и *m.* laikinumas, praeinamumas, neamžinumas; ~я́ть, -ожү́, -бди́шь *eig. pasen.* 1. pėreidinėti; 2. (pra)sliũkti; ~я́щий, -ая, -ее; -ящү́, -а, -е praėinamas, praėinantis, nųkstamas, laikinas, trumpalaikis, neamžinas, neilgas; п. триумф trumpalaikis triũmfas.

пехожү́ *žr.* пеходя́ть.

пехедэ́нт, -а precedėntas.

пехипитáт, -а chem. precipitátas (1. nuosėdos; 2. fosfatinės trąšos).

пехистый, -ая, -ое švarių švariausias, labai švarus, švarutėlis.

при *prl. su prep.* 1. (*vartojamas vietai žymėti*) prieš, ties, šalia; при штáбе стоял часово́й prieš štábo stovėjo sargýbinis; при шоссé рослй́ деревья́ prieš, šalia plėnto áugo mėdžiai; 2. (*vartojamas nurodyti daiktui, asmeniui, įstaigai ir t. t., prie kurių kas priklauso ar kurių žinioje kas yra*) prieš; п. факультéте есть забóчное отдéление prieš fakultėto уrà neakivaizdinis skýrius; дéтские ясли п. заво́де gamýklos vaikų lopšėlis; ня́нька п. ребёнке áuklė prieš vaikó; комитёт п. Совéте Минй́стров комитėtas prieš Минй́стру Tarýbos; 3. (*vartojamas nurodyti asmeniui, kuris ką turi, ar daiktui, kurį kas turi*) sų; он был п. оруджи́ jis buvo sų ginklų, jis buvo ginkluotas; докумэ́нты п. мне документųs turių sų savimi; он был п. дёньгах (дёнй́рах) jis buvo pinigingas; п. таком здорóвье нельзя́ курй́ть sų tókia sveikatà, tųrint tókia sveikatà, rųkýti negálima; п. всём своём желáнии он не мог уй́ти из дому kád ir kaip norėdamas, jis negalėjo išeiti iš namų; п. желáнии всерó можно́ добй́ться нórint viskà gálima pasiekti; 4. (*vartojamas laikui, aplinkybėms nurodyti*); п. Пётрé Пётром prieš Пётро Pirmojo, Пётро Pirmojo laikais; п. совéтской влáсти prieš tarýbų valdžiōs, esant tarýbų valdžiai; tarýbų valdžiōs sálygomis; п. пехо́де чéрез у́лицу пехейnant gátvę; ещё п. жй́зни отиá дár тэвү́

gyvám ėsant; п. высóкой темперáту́ре ėsant di-delei temperatūrai; он п. ėтих словáх пóднял гóлову sulig taís žódziais jis pakėlė gálvą; п. свéте лáмпы lėmpos šviesojė; п. лúнном свéте mėnesienojė; п. óбыске kratós metu, peį krátą; п. пéрвом удóбном слýчае pirmája patogia próga; 5. (*vartojamas nurodyti asmeniui, kurio aki-vaizdoje kas vyksta*): сказáть что-л. п. свидéте-лях pasakýti ká priė liudininkų, liudininkams gir-dint; п. постóронних pašallinių akivaizdoje; 6. (*vartojamas sąlygoms, situacijai nurodyti*): быт́ь при смéрти būti marīnamam, gulėti mirties patalė; 7.: п. содéйстви друзéй draugams pa-dedant, sū draugų pagálba; п. пóмощи спецiаль-ного аппáрата specialiū aparatū; 8.: я здéсь п. чéм? kuò áš čia dėtas?; он здéсь не п. чéм sū tuò jis neturi niėko bėįdro, jis čia niėkū ne-dėtas; остáться ни п. чéм likti bė niėko; п. всéм éтом бė visa tó.

прибавить, -влю, -вишь *įvk.* 1. pridėti, primėsti, pripilti papildomai; padidinti, pakėlti; п. пять áблок pridėti, primėsti penkis óbuolius; п. жáлованье padidinti, pakėlti algą; 2. praplāinti, pa-didinti, pailginti, pridurti, prisúti; п. в плечáх praplāinti pečiuosė (*drabuži*); 3. pridurti, pri-keįgti; prirašýti; написáл письмó и в концé ещė прибáвил нéсколько слов parášė láišką iř galė prirášė dár keletą žódzių; 4. paspařtinti, pagreį-tinti; padidinti, sustiprinti; п. шáры paspařtinti žiūgsnį; п. усýлий padidinti, sustiprinti pāstan-gas; 5.: п. огнá в лáмпе padidinti lėmpos šviėsa; п. в вéсе pasunkėti; ~ся, -влюсь, -вишьсá *įvk.* 1. padaugėti, padidėti, pagausėti; прибáвилось забóт padidėjo rūpesčiai; водý в рекé прибáвилось vanduo ūpėje pakilo; 2. prisidėti; прибáвилась простúда prisidėjo nušalimas; 3. pailgėti; дни прибáвились diėnos pailgėjo; 4.: п. в вéсе pasunkėti.

прибавка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. pri-dėjimas, padidinimas; 2. paspařtinimas; pailgini-mas; 3. priėdas, priėdėlis; п. в вéсе svório padidėjimas, pasunkėjimas.

прибавление, -я 1. padidinimas, pakėlimas, pridė-jimas, pripylimas; 2. praplātinimas, pailginimas, pridūrimas; 3. prikerģimas, pridūrimas; priėdas, priėdėlis; п. в вéсе pasunkėjimas; п. сémейства šeimós padidėjimas, prieauglis; 4. paspařtinimas, pagreįtinimas (*žingsnio*); ~я́тьсá, -яю, -яешьсá *eig.* 1. pridėlióti, didinti, kėlti; 2. pridūrsčióti, plāinti, ilginti (*drabuži*); 3. prikerģinėti, prirašinėti; 4. spařtinti, greįtinti; 5.: п. в вéсе sunkėti; *žr.* прибáвить; ~я́тьсá, -яюсь, -яе́шьсá *eig.* 1. di-dėti, daugėti; 2. ilgėti, plātėti; 3.: п. в вéсе sun-kėti; *žr.* прибáвиться; 4. būti didinamam, spařti-namam.

прибавочный, -ая, -ое pridėtinis, primestinis, pri-durtinis; pridėdamas, papildomas; прибáвочная плáта papildomasis mókėstis, priėmoka; прибáвочная стóимость *ekon.* pridėdamoji vertė; при-báвочное рабóчее врéмя *ekon.* pridėdamasis dár-bo laikas; п. прódукт pridėdamasis pródūktas.

прибалтывать, -аю, -аешьсá *eig.* plākti, įplakinėti (*puz. kiaušinių į tešlą*).

прибалтийский, -ая, -ое Pá Baltijo.

приба́уть||ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам juokų rósakis (*rimuotas*), juokėliai, juokai; он говорýл с приба́утками jis kalbėjo pajuokáudamas; ~оч-ник, -а *šnek.* pókštīninkas, juokdarýs.

приба́юкивать, -аю, -аешьсá *eig.* liūliúoti, sūpúoti niūniúojant.

прибегáть, -áю, -áешьсá *eig.* atbėginėti, parbėginėti, *žr.* прибегáть.

прибегáтьсá, -áю, -áешьсá *eig. žr.* прибегнуть.

прибегнуть, -ну, -нешь; *būt.* -ėr, -ėгла, -ėгло *įvk.* imtis, tvėrtis, griėbtis, pavartóti; pasigáuti (*ko*); kreįptis, paprašýti; п. к восстáнию sukilti; п. к óре́жню pavartóti gífklą, griėbtis gífklo; п. к радика́льным срéдствам imtis radikalių priėmo-nių, papaudóti radikaliás priėmones; п. к совéту д́руга paprašýti bičiulį patarimo; п. к врачú kreįptis į gýdytoją.

прибегý *žr.* прибегáть.

прибедн|иваться, -аюсь, -ае́шьсá *eig.* ~и́тьсá, -ни́сьсá, -ни́шьсá *įvk.* ~я́тьсá, -я́юсь, -я́е́шьсá *eig. šnek.* 1. apsimėsti, dėtis neturtėliu, pavařgėliu, vargšú; 2. *prk.* meįkintis.

прибегáть, -ерý, -еж́ишь, -ерýт *įvk.* atbėgti, atkúrti; parbėgti, parkúrti; pribėgti.

прибеѓище, -а *pasen.* prieglobstis,riebėga, prie-globa.

приберёг *žr.* приберечь.

приберега́ть, -áю, -áешьсá *eig.* taupýti, tausóti, lų-kyti.

приберегý *žr.* приберечь.

приберёж|ный, -ая, -ое pakrántės, pakránčių, pa-krántinis; приберёжные ракiты pakránčių káfk-lai; ~ье, -я pakrántė.

приберечь, -перý, -реж́ишь, -перýт; *būt.* -pėr, -per-lá, -perló *įvk.* pataupýti, sutaupýti; palýkyti; pritaupýti; patausóti.

приберý *žr.* прибрáть; ~сь *žr.* прибрáться.

прибивáние, -я 1. prikalinėjimas, primušinėjimas; 2. *tekst.* primušimas; п. уткá ataudų primušimas.

прибивáть, -áю, -áешьсá *eig.* 1. prikalinėti, primu-šinėti; 2. atvarinėti, plākti (priė krańto); 3. plāk-ti priė žėmės, guldýti.

прибiв||ка, -и prikalimas, primušimas, pritvirtini-mas; ~но́й, -ая, -о́е prikáltas, primuštas, pritvir-tintas.

прибирáть, -áю, -áешьсá *eig.* 1. kuópti, ruóšti, tvar-kýti; 2. nuiminėti, kráustyti (*puz. daiktus nuo stalo*); 3. *pasen.* gleįžti(s), glėbti, gróbtі; 4. *šnek.* graįiai puóšti, reįgti, dabinti; ~сьá, -а́юсь, -а́е́шьсá *eig.* 1. ruóštis, tvarkýtis, kuóptis, švárintis; 2. puóštis, dabintis; 3. būti kuopiamám; būti puo-šiamám.

прибiть, -бýю, -б́е́шьсá *įvk.* 1. prikálti, primušti, pritvirtinti; 2. *šnek.* išplākti, primušti, priplākti, apkúlti, apskáldyti (*puz. ausis*), sumušti, apdau-žýti; п. дó смéрти primušti mirtinaį; 3. priplākti, išguldýti (*puz. javus*), nuleńkti, pileńkti; 4. at-pláuti, atvarýti, privarýti, atnėšti, atplukdýti, pri-mušti, priplākti (*puz. prie kranto*); ~сьá, -б́ьюсь, -б́е́шьсá *įvk.* 1. *prk. šnek.* pritápti, prisijungti; pristóti, prisiplākti; prisiglausti; чáсть партизán прибiлась к нáшему отря́ду dalis partizanų prisijungė priė mųsų būrio; чужáя корóва

прибылась к нашему стаду svetimà kàrvè prisiplakè priè mûsy bandôs; 2. prisiglaûsti, priglûsti, prisišlieti, prisiplakti; брѣвна прибились к берегу рāstai prisiplakè, prisišlieto priè kraûto; 3. prisiplakti, išgulti, nuliakti; 4. būti prikaltām, pritrintam.

приближать, -аю, -аешь *eig.* 1. artinti, stūmti artyn, arčiau; grētinti; 2. skūbinti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* artintis, eiti, sliakti artyn, artėti.

приближение, -я 1. (pri)artinimas; 2. artinimasis, artėjimas, priartėjimas, prisiatinimas, prisikišimas; 3. *mat.* priartėjimas.

приближенность¹, -и *m. mat.* artinūmas.

приближенность², -и *m.* artinūmas.

приближенный¹, -ая, -ое *mat.* apytikris, artutinis.

приближенный², -ая, -ое 1. artimas; 2. -oro *dkt.* artimasis, favoritas.

приближу *žr.* приблизить; ~сь *žr.* приблизиться.

приблизитель||о *prv.* apytikriai, apytiksliai, maždaug, apie, arti (*ko*); ~ость, -и apytikrūmas, apytikslumas, artūmas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно apytikris, apytikslis, artutinis.

приблизить, -ближу, -ближишь *įvk.* 1. priartinti, pristūmti, prikišti, prigrētinti; п. лицò к цветам prikišti véidā priè gélių; п. промышленные предприятия к источникам сырья priartinti prāmonės įmones prie žaliavų šaltinių; 2. paskūbinti, pagerētinti; п. встречу paskūbinti susitikimā; п. банкрот pastūmėti į bankrotā; 3. suartinti, padaryti artimā; она приблизила егò к себè ji sū juò suartėjo, susidraugavo; ~ся, -ближусь, -ближишься *įvk.* 1. priartėti, prisistūmti, prisiatinti; 2. ateiti; sueiti; спок приближился tērminas atėjo, suėjo; 3. suartėti, susiatinti; priartėti; п. к идеалу priartėti prie idealo.

приблудиться, -ужусь, -удийшесь *įvk. tarm.* atklýsti, priklysti, pristoti (*apie gyvulius*); ~удный, -ая, -ое *šnek.* 1. priklydes, prisimētęs (*gyvulys*); 2. *pasen.* nesantuokinis (*vaikas*).

прибодриться, -рюсь, -рийшесь *įvk. šnek.*, ~яться, -яюсь, -яешься *eig. šnek.* (pa)žvalėti, žvalūmo įgauti, (pa)gyvėti, palinksmėti, paguvėti.

прибой, -я 1. bangų mûša, góža, bangómūšis; 2. (*skaldant akmenis*) prieskalda; 3. *tekst.* primušimas; двойной п. dvigubas primušimas; ~ный, -ая, -ое (*bangų*) mûšos, góžinis; п. шум bangų ūžesys.

приболеть, -ёю, -ёешь *įvk. šnek.* sunegaluoti.

приболотный, -ая, -ое pabalio, pabalių, pabalinis.

приболтать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* įplakti, įmūšti; п. яйцò в тесто įplakti kiaušinį į tēšlą.

прибор, -а 1. prietaisas, aparātas, įtaisas; pādagynė, įrankis; кухонные приборы virtuvės gūkai; угломерный п. kampāmatis; нагревательный п. kaitintūvas; п. для испытания на твёрдость kietūmo matuoklis; 2. komplektas, rinkinys; чайный п. arbātinis servizas; чертёжный п. braižiklinė, braižymo, braižybiniai prietaisai; накрыть стол на восемь приборов padeŋgti, paruōšti stālā aštuoniems asmenims.

приборка, -и *šnek.* apsirošimas, apsitvaikymas, ruošā, apsiukuopimas, ruošimasis, tvaikymas.

приборный, -ая, -ое prietaiso, prietaisy.

приборостроение, -я prietaisų gamyba; точное п. tiksliųjų prietaisų gamyba; ~ительный, -ая, -ое prietaisų gamybos.

прибранный, -ая, -ое; -ран, -ранā ir -рана, -рано 1. āpruoštas, apvalytas, sutvarkytas; 2. nukraustytas (*pov. stalas*).

прибрасывать, -аю, -аешь *eig.* primetinėti, primėčioti (*daugiau*); sumėčioti.

прибратъ, -беру, -берешь; *būt.* -āl, -alā, -ālo *įvk. šnek.* 1. āpruōšti, apkuōpti, sutvarkyti; 2. nuvalyti; nukraustyti, nuimti (*pov. nuo stalo*); 3. paglemžti, pasisavinti; после смerti отцā сын прибрал все себè pō tėvo mirties sūnūs vlskā pasiglemžė; 4. gražiai apreŋgti, papuōšti, išdabinti; ♦ бор прибрал егò jis numirė; п. к рукам pasisavinti, pa(si)grōbti, pa(si)glemžti; п. вожжи к рукам suvaldyti, paimti pagaŋi; ~ся, -берусь, -берешься; *būt.* -ālся, -alās, -alōсь ir -ālosь *įvk. šnek.* 1. apsitvarkyti, apsiukuōpti, apsišvarinti, apsiroōšti, apsirovkti; 2. pasipuōšti, išsipuōšti, pasidabinti.

прибреду *žr.* приобрести.

прибрежный, -ая, -ое pakrantės, pakrantinis; ~ье, -я; *dgs. kilm.* -жий, *naud.* -жям pakrantė, priekrantė.

прибrestй, -еду, -едешь; *būt.* -брёл, -брелā, -брелò *įvk. šnek.* atkiūnti, atidūlinti, atslīkti, parkiūnti, parsivīkti; п. домой parkiūnti namò.

прибросать, -аю, -аешь *įvk.* sumėtyti, sumėsti, primėsti.

прибросить, -бшу, -ошишь *įvk.* primėsti (*daugiau*).

прибۇду *žr.* прибыть.

прибывание, -я daugėjimas, pilnėjimas, kilimas (*pov. vandens upėje*).

прибывать, -аю, -аешь *eig.* 1. atėdinėti, atvykti; 2. daugėti, ilgėti; kilti; 3. būti atgabēnamam, gaunamam; *žr.* прибыть.

прибылой, -āя, -оē *šnek.* 1. *tarm.* naujai atvėkęs (*pov. gyventojas*); 2. *tarm.* pakilęs, pribėgęs (*vanduo*), patvinęs, padaugėjęs; 3. jauniklis (*apie gyvulius*).

прибыль, -и *m.* 1. pelnas; отчисление от прибыли завода atskaitymas iš gamyklos pelno; прибыли монополий monopolijų pelnai; 2. padaugėjimas, padidėjimas; pagausėjimas; prieauglis; pakilimas; п. воды в реке vandenš pakilimas ūpėje, ūpės patvinimas; п. населения gyventojų prieauglis; 3. *šnek.* naudā, gerūmas, lābas; какāя тебè в этом п.? kokiā tū iš tò naudā?; 4. *tech.* prie-laja; ♦ пойти на п. pradėti didėti, gausėti; pradėti ilgėti (*pov. diena*); ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно pelningas; apsimokantis; прибыльное предприятие pelninga įmonė; прибыльные деньги pelnas.

прибытие, -я atvykimas, atėjimas, atbėgimas, atėgā, atvažiavimas, atplaukimas, atskridimas.

прибыток, -тка *pasen.* pelnas, naudā.

прибыть, -бۇду, -бۇдешь; *būt.* прибыл, прибылā, прибыло 1. atvykti, ateiti, atkakti, atkilti, atkeliauti; самолёт прибыл lėktūvas atskrido; пбезд. прибыл траукинъ atvažiavo; 2. padaugėti, pailgėti (*pov. dienos*), pakilti; вода в реке прибылā ūpė patvino; умā тебè не прибۇдет tū netāpsiprotingēsnis; 3. būti atgabēnam, atvežtam, būti

gautām; прибыла korespondēncija gautā korespondēncija.
прибыть *жр.* прибыть; *~сь* *жр.* прибыться.
прива́лда, -ы *ж*аўкас, *ж*аўкта, *ж*у́нклэ, *п*рiевiлас, *с*труктас, *р*iјалас; *~дiть*, -ажу, -адишь *жк.* 1. *ж*аўкў *п*рiвiлiоти, *ж*кiлпотi, *п*рiмасiнти, *ж* спастус *ж*траўкти; 2. *ж*нек. *п*рiјаўкiнти, *п*рiју́нкiнти, *п*рiпратiнти.
прива́живать¹, -аю, -аешь *жк.* 1. *ж*аўкў *в*илiоти, *м*а-синти; 2. *ж*нек. *ж*аўкiнти, *п*ратiнти.
прива́живать², *б*ўт. -аживал, -ла, -ло *жк.* *ж*нек. атвeдинeти, *жр.* привoдiть (1 *реiкш*).
прива́жу *жр.* прива́дiть.
прива́л, -а 1. *ж*ур. *п*рiплавкiмас, *п*рiсiйрiмас; 2. су-стојiмас, *п*оiсiсiс кeлјe; 3. *п*оiсiсiо вiетa (*кeлiо-нeјe*).
прива́ливать, -аю, -аешь *жк.* 1. *ж*ур. *п*лаўкти, *и*ртis (*п*рiе *к*рaнто); 2. атрiтинeти, *р*итинти, *п*рiритинeти, *с*тўмти, *ж*лиeти; 3. *п*рк. *ж*нек. *п*лoсти, *п*лаўкти, *г*рaстis, *г*армeти; 4. *г*лаўсти, *рeмти*, *ж*лиeти, *жр.* *п*ривa-лiть; *~ся*, -аюсь, -аeшьсeя *жк.* 1. бaти *п*рiрi-тинaмaм, *п*рiстумiамaм; 2. *г*лаўстis, *рeмтis*, *ж*лиe-тis, *жр.* *п*ривaлiтьсeя.
привaлiть, -aлю, -aлишь *жк.* 1. *ж*ур. *п*рiплавкiти, *п*рiсiрти (*п*рiе *к*рaнто); 2. *ж*нек. атсидaнгити, ат-вўкти, атсibrāzdinti, атсibrūkti, (*нeлауктаi*) атвa-жiуоти; атсivилкти, узсўкти, узкiлўсти; счaстье eмў *п*ривaлiло лaимe *ж*aм нусiшўсoјо; 3. *ж*нек. су-плўсти, суплаўкти, сугармeти, атгармeти, *п*рigrūdti, *с*угrūdti; 4. *п*рiритинти, *п*рiритi, *п*рiстўмти, атрiтинти; *п.* *ж*щик к стeнe *п*рiстўмти дeжe *п*рiе сiенос; *п.* бoчку к двeрўм склaдa *п*рiритинти стaтинe *п*рiе сaндeлио дўрў; 5. *ж*нек. атрeмти, *п*рiрeмти, *п*рiглaўс-ти, *п*рiшлiети; *~ся*, -aлюсь, -aлишьсeя *жк.* 1. *ж*нек. *п*рiплавкiти; 2. *ж*нек. атсидaнгити, *п*арсидaнгити, атсibrāzdinti, *п*арсibrāzdinti; 3. *ж*нек. атсireмти, *п*рiсireмти, *п*рiсiглaўсти, *п*рiглўсти, *п*рiсiшлiети.
привaльный, -ая, -oe *пaтoгўс*, *т*iнkaмaс *п*рiплавкiти, *п*рiсiрти (*п*вz. *к*рaнтaс).
привaривание, -я *тeч.* *п*ривиринимaс, *с*увиринимaс; *~ивать*, -аю, -аешь *жк.*, *~иьт*, -рю, -аришь *жк.* 1. (*иш*) *в*рти дагiаў, *в*ирсaўс (*п*вz. *с*риубos); 2. *тeч.* *п*ривиринти, *с*увиринти.
привaрка, -и *тeч.* 1. (*вeиkсmас*) *п*ривиринимaс; 2. *п*ривиринтaс мeтaлaс.
привaролк, -рка 1. *к*арштимaс, *к*арштaс *в*aлгis, *в*ирa-iaс; 2. *п*рoдўктaи *в*ирaлui *г*амлнти; *~чний*, -ая, -oe 1. *ж*нек. *к*арштo *в*aлgio, *к*арштo дaвинio, *в*ирaлo, *в*ирaлинis; *п*ривaрoчнoe дoвoльствie aпpуpinимaс *в*ирaлui; *п*ривaрoчнue пpоdўкты *в*ирaлинiaи, *в*ирaлui скитi *п*рoдўктaи; 2. *тeч.* *п*ривиринимo, *п*ривиринa-maсis, *с*увиринaмaсis.
привaт-доцeнт, -а *п*ривaтдоceнтaс.
привaтный, -ая, -oe *пaсeн.* 1. *п*ривaтўс; *нeофициaлўс*; *aспeнiнis*, *сaвaс*, *н*ўсaвaс; *ш*тo мoй *п.* дoм тaи *м*aнo *н*ўсaвaс *п*aмaс; *п.* *р*азгoвoр *п*ривaтўс, *нe-официaлўс* *р*oкaлбis; 2. *ж*нек. *п*aशलинis; *п*ривaтнaя *р*aбoтa *п*aशलинis дaрбaс.
привeдeние, -я 1.: *п.* в зaмeшaтeльствo сaмўшio *с*укeлiмaс; *п.* в *п*oрўдoк сутвaўкyмaс; *п.* в *п*oр-ўдoк мўслeй сусiкaупiмaс, сусiвoкiмaс; *п.* в бoевўю гoтoвнoсть *п*aгoшiмaс *к*oвaи; *п.* дeлa в *ж*нoсть *рeиkалo* *ишaишкiнiмaс*; *п.* в *с*oзнaниe (*в* чувствo) атгaивинимaс; *п.* в нeгoднoсть сугaди-нимaс; *п.* в *и*спoлнeниe *ж*вўкдyмaс (*п*вz. *н*уo-

спрeнджio); *п.* в сeбў a) атгaивинимaс; b) *п*рi-vertимaс атсipеikети, атсиквoшети; 2. *п*атeикимaс, *д*aвiмaс; *п.* *д*oкaзaтeльств *ж*рoдyмў *п*атeикимaс; *п.* *ц*итaт *ц*итaтў *п*атeикимaс; 3.: *п.* к *п*рiсўгe *п*рi-сaикдинимaс; 4.: *п.* *д*рoбeй к oбщeмy знaмeнaтeлy *т*рўпмeнў *с*убeндрaвaдиклинимaс; *п.* (*к* гoризoн-тy) *гeол.* *рeдyкaвiмaс*.
привeдiтсeя *жр.* *п*ривeстiсь; *~ў* *жр.* *п*ривeстi.
привeзти, -вeзў, -вeзeшь; *бўт.* -вeз, -вeзлa, -вeзлo *жк.* *п*арвeжти, *п*aргaбeнти, атвeжти, атгaбeнти; ат-крaустyti; *ж*вeжти.
привeлiл *жр.* *п*ривeстi; *~eлoсь* *жр.* *п*ривeстiсь.
привeрeдa, -ы; *дгс.* -ы, -pед 1. *ж*нек. *в.* *и*р *м.* *н*иўрзгa, *н*иўрнa, *у*жгaидининкaс, *у*жгaидининкe, *б*aмбeклis, *б*aмбeклe, *г*ижeклis, *г*ижeклe; 2. *дгс.* *пaсeн.* *ж*гeиджiaи, *к*apиzai, *у*жгaидoс, *ж*нoриai.
привeрeдливoсть, -и *м.* *ж*нек. *ж*нoрингўмaс, *ж*гeидин-гўмaс, *у*жгaидўмaс, *г*aижўмaс; *~ый*, -ая, -oe; -лив, -а, -o *ж*нек. *ж*нoрингaс, *ж*гeидингaс, *у*жгaидингaс, *у*жгaидўс, *иш*вiнгeс, *г*aижўс, *г*ижлўс, *лeпўс*; *к*apизингaс.
привeрeдник, -a *н*иўрзгa, *н*иўрнa, *у*жгaидининкaс; *г*ижeклis, *б*aмбeклis; *~чaть*, -аю, -аешь *жк.* *ж*нек. *г*aижўoti, *г*ижeнти, *н*иўрзгeти, *н*иўрнeти, *б*aмбeти, *ж*нoриauti.
привeржeнec, -нцa *ш*aлинiнkaс, *п*асeкeјaс; *~нoсть*, -и *м.* 1. атсидaвимaс, *иш*тикимўмaс, *п*рiсiriшimaс; *п*рiеplaikўмaс; 2. *п*oтpaуkis, *п*aлинкimaс, *п*oлин-кis; *с*импaтиja; *~ный*, -ая, -oe; -жeн, -а, -o 1. атсидaвeс, *иш*тикимaс, *п*рiсiriшeс; *п*рiеplaikўс; *п*aсiшвeнтeс; 2. *п*aлaнкўс, *л*iнkeс, *с*импaтизiуojaнтis.
привeрнўть, -нў, -нeшь *жк.* 1. *у*зсўкти, *п*ривeржти; *п*рiсўкти; *п.* *р*aўкў *п*ривeржти, *у*зсўкти *вeржe*; 2. *п*рi-сўкти (*п*вz. *дaгti*), *п*рiгeсинти, *с*умaжинти (*ш*вiesq); *л*aмпa былa *п*ривeрнyтa *лeмпa* бyвo *п*рiгeсинтa; 3. *ж*нек. *п*асўкти, *п*ривaжiуoti, *п*рiсўкти; *у*зсўкти; *у*звaжiуoti, *у*жeлти; *п.* к *п*oдъeздy *п*ривaжiуoti *п*рi-ејeжimo; *п.* к *с*oсeдy *у*зсўкти *п*aс кaимўнa; *~тeть*, -вeрчў, -вeртишь *жк.* 1. *п*ривeржти, *п*рiсўкти, *у*з-сўкти (*п*вz. *вeржe*); 2. *с*увeржти, *п*ривeржти; *п*рi-твиртинти.
привeртывaть, -аю, -аешь *жк.* 1. *п*рiсукинeти, *п*ривaр-жyti, *у*зсукинeти (*п*вz. *вeржe*); 2. *п*рiсукiоти (*п*вz. *дaгti*), *жр.* *п*ривeрнўть.
привeрчў *жр.* *п*ривeртeть.
привeс, -a *п*рiесвoрis, *с*вoрio *п*рiаугимaс; *п.* oткaрм-ливaемўс *с*винeй *пeнimў* *к*iaўлиў *п*рiесвoрis.
привeсить, -eшy, -eшишь *жк.* 1. *п*рiкaбинти, *п*aкa-бинти; *у*жкaбинти, *у*жнeрти, *у*жкaрти; *п.* *л*aмпy к *п*oтoлкў *п*aкaбинти *лeмпa* *п*aлyбeјe; *п.* *в*epeвкy к *стoлбў* *у*жкaбинти, *у*жнeрти *виpвe* aнт *стулпo*; 2. *ж*нек. *п*aпильдyti *с*вoрi, *п*ридeти *п*рiе *с*вoрio, *п*рi-свeрти; *♦* *у* нeрo *язык* хoрoшo *п*ривeшeн (*п*oд-вeшeн) *ж*is *м*икliaи *кaлбa*, *ж*is *т*uri *м*икlў *л*ieзўvјi, *ж*is *yr*a *иш*кaлбингaс; *~ся*, -eшўс, -eшишьсeя *жк.* *ж*нек. *п*aкибти (*у*ж *кo* *у*зсiкaбинuс).
привeска, -и; *дгс.* *кiлm.* -coк, *пaуд.* -cкaм *ж*нек. 1. *п*рiкaбинимaс, *у*жкaбинимaс, *п*aкaбинимaс; *у*жнe-римaс; 2. *к*арулўс, *к*aбaнти *п*уoшмeнa; *стeклўн*-нe *п*ривeски *нa* *л*aмнe *стiклiнiai* *лeмпoс* *к*ару-liaи; 3. *п*рк. *б*ereikalingaс *п*рiедaс, *п*рiедурaс, *п*рi-дурkaс.
привeснoй, -aя, -oe *п*рiкaбинaмaсis, *п*aкaбинaмa-сis; *~eсoк*, -cкa 1. *п*рiесвoрis (*aтскiraс* *с*вeриaтo-

produkto gabaliukas, pridėtas iki reikiamo svorio); 2. *prk.* bereikalingas priėdas, prieduras, pridūškas.

привести́, -ведý, -ведёшь; *būt.* -вёл, -велá, -велó *įvk.* 1. parvesti, atvesti, privesti; įvesti; suvesti; nuvesti; п. лошадей из лесу parvesti árklus iš miško; п. врачá к больному parvesti, atvesti ligóniui gydytoją; п. до ворот atvesti, privesti ligi varų; п. коров в хлев parvesti, suvesti kárves į tvártą; п. корáбль в порт atvairuoti, atvarýti, atvesti, atplukdyti laivą į úostą; п. в город плот по рекé atplukdyti upė sielį į miestą; п. (железнодорожный) состав на станцию atvesti (tráukinio) sąstatą į stotį; следы медведя привелí к ерó берлоге lótkio pėdos atvedė prie jø guolio; 2. *prk.* atvesti, privesti; п. к победе atvesti į pergalę; ёто к добру не приведёт tai į gėra neatvės, tai geraí, gėrumu nesibaígs; п. к гибели pražudyti; п. к мысли привести prie minties; п. к самоубийству atvesti, pastūmėti į savizudybę; п. к порче sugadinti; 3.: п. в порядок sutvarkýti; п. в чувство atgaivinti; п. в исполнение įvykdyti; п. в себя а) atgaivinti (*iš aralpmo*); б) priversti atsipėkėti, atsikvošėti; п. в равновесие išbalansuoti; п. в действие rálėisti į darbą; п. в движение išjudinti; п. в негодность sugadinti; п. себя в порядок susitvarkýti; п. в бешенство įsiūtinti; п. в бёрство priversti bėgti; п. в ўжас įvarýti báimės; 4.: п. к присяге prisai(k)inti, prisiekdinti; 5. pateikti, dúoti; п. примёр pateikti, dúoti pavyzdį; п. данные pateikti duomenį; п. слова Лёнина pasitúoti Lėnino žodžius; 6.: п. дроби к общему (одному) знаменателю subendravardiklinti trupmenas; ♦ не приведи бог (господь)! *pasen.* (ap)sáugok dšve (viešpatie); ~сь, -едётся; *būt.* -елось *įvk.* *beasm.* *šnek.* tėkti, kliúti, pasitáikyti, atsitikti; что приведётся на моё счастье? kàs kliūs máno láimei?; не привелось мне ни разу там побывать nepasitáikė mán nė kárto tenai lankýtis.

привёт, -а 1. svėikinimas, (*nuoširdus*) linkėjimas; передáй п. pasvėikink; я привёз вам п. от брата áš átvežiau jums linkėjimų nuo brólio; 2. *šnek. pasen.* nuoširdumas, meilumas, meilingumas; дёти её любят за п. vaikai ją myli už nuoširdumą.

привётлив||ость, -и *m.* meilumas, nuoširdumas, meilingumas; ~ый, -ая, -ое; -ив, -а, -о meilingas, nuoširdus, meilus, malonus, milsnūs.

привётный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *pasen. poez.* 1. malonus, meilus, meilingas; 2. svėikinamasis, svėikinimo; п. възглас svėikinimo šūkis.

привётствен||ый, -ая, -ое svėikinamasis, lābinamasis, svėikinimo; привётственная речь svėikinamoji kalbá; привётственная телеграма svėikinimo telegramá; ~ие, -я svėikinimas (*pasitinkant*);

~овать, -твую, -твует *eig.* 1. svėikinti, lābinti; nuoširdžiai, džiaugsmingai pasitikti; п. с победой svėikinti su pergale; 2. pritafti, svėikinti; п. постановление комиссии pritafti komisijos nutarimui, svėikinti komisijos nutarimą.

привешива||ние, -я 1. prikabinėjimas, prikárstymas; 2. svorio papildymas, prisvėrimas; ~ть, -аю,

-аешь *eig.* 1. prikabinėti, prikárstyti; 2. *šnek.* papildinėti svorį, prisvėrinėti; ~ться, -аюсь, -аешь *eig. šnek.* 1. žr. privėstis; 2. būti prikabinėjamam, prikárstomam; būti prisvėrinėjamam.

привёшу *žr.* привесить; ~сь *žr.* привеситься.

прививá||ние, -я 1. *med., bot.* skiėpijimas; 2. aklimatizávimas; ~тель, -я *v.* skiėpytojas.

прививáть, -áю, -áешь *eig.* 1. *med., bot.* skiėpyti; 2. aklimatizuoti; 3. *prk.* skiėpyti, diegti (*puz. idėjas*).

прививáть², -áю, -áешь *eig.* (pri)vijóti, privijinėti (*puz. virvę*).

прививáться¹, -áется *eig.* 1. *med.* prisiiminėti, prisiimti, prigýti; 2. *bot.* prigýti; 3. būti skiėpijamam; 4. aklimatizuotis; 5. *prk.* plisti, šaknytis, prigýti.

прививáться², -áется *eig.* būti privejamam, privijojamam.

привив||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. skiėpijimas; paskiėpijimas, įskiėpijimas; 2. *bot.* skiėpas; ~ной, -ая, -ое skiėpytas, skiėpytinis; прививная яблоня skiėpyta obelis.

прививо||к, -вка *bot. žr.* привой; ~чный, -ая, -ое skiėpijimo, skiėpijamas; прививочная вакцинá skiėpijamoji mėdžiaga, vakciná, skiepai.

прив||идение, -я šmėkla, vaidilas, vaiduoklis, vaidinuoklis, pamėklė, pāsvojás; ~идется, -дятся *įvk.* prisisapnuoti, pasisapnuoti; pasiródyti, pasivaidėnti, šmėklotis, pasišmėkloti.

привилегирован||ость, -и *m.* privilegijuotumas; pirmenybiškumas; ~ый, -ая, -ое privilegijuotas; lengvatinis.

привилéгия, -и privilegija.

прив||инять, -нчý, -нтьш *įvk.* prisúkti, privežti, prisraigtuoti; ~инчивать, -аю, -аешь *eig.* prisukinėti, sraigtuoti.

привинчý *žr.* привинтять.

привирáть, -áю, -áешь *eig. šnek. (retkarčiais)* meluoti, riėsti, švėlpti, miglą pūsti į akis, mėlá leisti.

привитие, -я 1. *med., bot.* (į)skiėpijimas, paskiėpijimas; 2. *prk.* įdiegimas, įskiėpijimas.

привить¹, -выю, -вьёшь; *būt.* -вил, -lá, -ло *įvk.*

1. *med., bot.* įskiėpyti; п. бсny įskiėpyti nuo раupų; 2. aklimatizuoti, pritaikyti; 3. *prk.* įskiėpyti, diegti, įtegti; п. любовь к трудý įskiėpyti, įdiegti mėilę darbui, darbó pamėgimą.

привить², -выю, -вьёшь; *būt.* -вил, -lá, -ло *įvk.* privýti, privijóti, pripinti; susúkti; п. к канату ещё два метра privýti prie lyno dár dū metrūs; п. одну верёвку к другой privýti vieną virvę prie antros, sudurti dvi virvės į vieną.

привяться, -вьётся; *būt.* -вился, -вилась, -вилось *įvk.* 1. *med.* prisiimti, prigýti; бсна хорошо привилась раupų skiepai gerai prigijo; 2. *bot.* prigýti; 3. *prk.* pripašti, aklimatizuotis, prisitáikyti; 4. *prk.* prigýti, pasklisti; įsišaknyti, įsigyvėnti; привились новые нравы įsišaknijo nauji papročiai; новая мода привилась не сразу naują madá prigljo nė iš kárto.

привкус, -а 1. pašalinis skonis, prieskonis; мукá с горьким привкусом kárstelėje miltai; 2. *prk.* prie-maiša, átspalvis, niuánsas.

привлѣк *жр.* привлѣчь.

привлѣкательн||о *pro.* patraukliai, žaviai, malōniai, įdōmiai, māsiančiai; ~ость, -и *m.* patrauklumas, malonumas, įdomumas, žavumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно patrauklūs, māsinaimas (is), žavūs, malonūs; simpatingas.

привлѣкать, -аю, -аешь *eig.* 1. traukti, šlieti; 2. traukti (*puz. i darbą, ką i savo pusę*); 3. vilioti, traukti, smalsinti; это привлекает всеобщее внимание таі traukia visų dėmesį; звұчными пѣснями п. слұшателей skambiomis dainomis žavėti, smalsinti klausytojus; 4. naudoti; 5. traukti (tieson); *жр.* привлѣчь.

привл||ечение, -я 1. pritraukimas, patraukimas, įtraukimas; 2. primāsinimas, suviliojimas; 3. panaudojimas (*puz. naujų faktų*); 4. patraukimas; п. в качестве обвиняемого teis. patraukimas kaltinamuoju; ~ечь, -лекұ, -лечѣшь, -лекұт; *būt.* -лѣк, -лѣклá, -лѣклó *įvk.* 1. pritraukti, prišlieti; п. ролову к груді priglaušti gálvą prie krūtinės; 2. patraukti, pritraukti, įtraukti; primāsinti, suvilioti; п. молодежь на целинные зѣмли paskātinti jaunimą (vūkti) i plėšininės žemės; реклама привлѣклá большое число покупателей reklamā pritraukė daug pirkėjų; п. корó-л. на свою сторону patraukti ká i savo pusę; п. к работѣ pasitelkti i darbą, įtraukti i darbą; п. внимание patraukti dėmesį; 3. patraukti, sužavėti, suvilioti; п. своим умом sužavėti, patraukti savo protū; 4. panaudoti; п. нóвые дáнные panaudoti naujus duomenis; 5. patraukti; п. к суду patraukti i teismą; п. к отбѣту (ответственности) patraukti tieson, atsakomybēn.

привн||есті, -несұ, -несѣшь; *būt.* -нѣс, -неслá, -неслó *įvk.* suteikti, įnėšti; п. в заседание дух организованныи suteikti posėdžiui organizuotumo dvāsig; ~оситъ, -ошұ, -осишь *eig.* teikti.

привод¹, -а atvedimas, atvėsadinimas; atvārymas.

привод², -а *tech.* pavara; цепной п. grandininė pavara.

приводить, -оуж, -одишь *eig.* 1. parvedinėti, parvedžioti, nuvedinėti, atvedinėti; 2. vesti (*puz. i pergale*); 3. п. в порядок tvarkyti; п. в движение народные массы kėlti liaudies masės; п. в негодность gadinti; 4. п. к присяре saik(d)inti, sėkdinti; 5. teikti, duoti (*puz. citatų*); *жр.* привести.

приводиться¹, -одится *eig.* būti (par)vedamam; būti paleidžiamam (*i darbą*).

приводиться², -оужсь, -одишься *eig. šnek.* 1. *жр.* привестись; 2. (*apie giminystę*) būti, išėiti; он мне приводится двоюродным братом jis yra mano, jis man yra pusbrolis.

приводной, -ая, -ое pavarōs, pavarinis; п. механизм pavarōs mechanizmas.

привожу¹ *жр.* приводить.

привожу² *жр.* приводить.

привожусь *жр.* приводиться².

привоз, -а 1. atvežimas (*puz. prekių*); įvežimas; 2. *šnek. tarm.* pardavimo vietā, tuřgas; был день привоза buvo tuřgaus diena; 3. *šnek.* važtā, kroviniai, bagāžas, vāžmenys.

привозить, -оуж, -озишь *eig.* atvežinėti, gabėndinti, gabėnti, pėrvežioti.

привоз||ка, -и atvežimas; įvežimas; ~ной, -ая, -ое, ~ный, -ая, -ое atvežtinis; įvežtinis, importinis, užsieninis.

привой, -я įskiepis, skiėpas.

привокзальный, -ая, -ое stoties; priestotinis; привокзальная площадь stoties aikštė.

приволáкивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* atvilkinėti, atitempinėti, atitėsinėti; vilkti, tēpti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. vilktis, kiūtinti, sliākti; 2. būti atitempiamam.

приволок *жр.* приволочь; ~ся *жр.* приволочься.

приволокнуться, -нұсь, -нѣшься *įvk. šnek.* pradėti sūktis (*aplink merginą, moterį*), imti merginėti, mergišiauti, pradėti vālkiotis (*paskui moterį*), trāniotis.

приволоку *жр.* приволочь; ~сь *жр.* приволочься.

привол||очить, -лочұ, -лочишь *įvk. šnek. жр.* приволочь; ~очиться, -лочұсь, -лочишься *įvk. šnek. жр.* приволочься; ~бч, -локұ, -лочѣшь, -локұт; *būt.* -лók, -лá, -лó *įvk. šnek.* 1. atvilkti, atitėsti, atitraukti, užtraukti, įtraukti, užvilkti, įvilkti, atitempti, užtempti; parvilkti, partēpti; п. большой кáмень на гору užvilkti, užtempti didelį ākmenį ant káлно; 2. at(s)itempti; at(s)varyti; п. сосѣда в рóсти atsitempti kaimyną i svečius; п. пленного к командұру atvaryti, atitempti belaisvį pās vādą; ~бчсь, -локұсь, -лочѣсь, -локұтсь; *būt.* -лókсь, -лáсь, -лóсь *įvk. šnek.* atsilvilkti, parsivilkti, atkiūtinti, parkiūtinti, atšliaužti, paršliaužti, atsilākti, parsilākti.

приволь||е, -я 1. erdvumā, platybė(s), išlaisvis, plýnė, tōliai; п. степей стēpių platybės, erdvumā; 2. *prk.* laisvumas, išlaisvis, laisvė, laisvas gyvėnimas; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. erdvūs, platūs, bekrāstis; 2. *prk.* laisvas (*gyvenimas*), nevařzomas, nesuvaržytas.

приворожить, -жұ, -жишь *įvk. šnek.* 1. būrtais prisijaukinti, prisivilioti, apkerėti, apžavėti; 2. *prk.* paleūkti, įkvēpti meilę.

приворотить, -рочұ, -ротишь *įvk. šnek.* 1. atritinus prišlieti, priristi; 2. užsūkti, užėiti; privaziuoti, priplaūkti; 3. pridurti, prikergti (*puz. žodį*); 4. atitempti, atboginti; 5. *pasen. жр.* приворожить.

приворотный¹, -ая, -ое *šnek.* varų (*puz. stulpas*), pavartės.

приворотный², -ая, -ое *tarm.* būrtų (*puz. šaknelės*), apžavų, kerų.

привратн||к, -а 1. *pasen.* vařtininkas; dūrininkas; 2. *anat.* prievartis, priežarnis, prieskrandis; ~ца, -ы *pasen.* vařtininkė; dūrininkė.

приврáть, -врұ, -врѣшь; *būt.* -врáл, -лá, -лó *įvk. šnek.* primelūoti, nuriėti, nudāilinti, nušvėlpti, melūs palėisti, miglōs i akis pripūsti.

привск||акивать, -аю, -аешь *eig.* šokūoti, (pa)šokinėti (*iš vietos*), *жр.* привскакнұть; ~акнұть, -нұ, -нѣшь *įvk. šnek.*, ~очить, -очұ, -очишь *įvk.* pašókti, šóktelėti, strýktelėti.

привст||авать, -таю, -таѣшь *eig.* stóti, kėltis (*iš vietos*); ~ать, -áну, -áнешь *įvk.* pasistóti, pasikėlti, kilstelėti; atsistóti, sukilti (*iš vietų*).

привстаю *жр.* пристаивать.

привход||ить, -одит *eig.* įsitēpti, prisidėti, įmīšti, įsijūngti, įsivėlti; ~ящий, -ая, -ее 1. įsitēpęs, įmīšęs, įsijūngęs; 2. pašallnis, šalutinis, įterptinis;

приводящие обстоятельства *šalutinės aplinkybės*.

привык||ние, -я *prapatimas, įgudimas, prijunkimas*; ~ть, -аю, -аешь *eig.* prātintis; ♦ нам не п. (стать) *mums nė pirmiena, nė naujiena*.

привы||кнуть, -ну, -нешь; *būt.* -вык, -ла, -ло *įvk.* įprasti, priprasti, prigūsti, įjūnti, pajūnti, prijūnti, apsiprasti; я не привык аш nepratęs; ~чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *įpratimas, įprotis, papratimas; įgudimas, pagudimas, įjunkimas*; это вошло в привычку таі торо įpročiu; он всё делал по привычке jis viską dārė kaip būvo įpratęs, savų įpratumų, savų papratimų; п. — вторая натура *papatimas — antras prigimimas*; у него ещё нет привычки быстро писать jis dār neįgūdęs greitai rašyti.

привыч||ность, -и *m.* *įpratimas, apsipratimas, papratimas; įgudimas; ~ый, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно* 1. *įprastas (poz. darbas), įprastasis, įprastinis*; 2. *priprastas, gerai pažįstamas, priprastinis, kasdieniškas*; привычные места *priprastos vietos*; 3. *įgūdės, įjūнкės, pripratęs, įpratęs*; привычные рынки *įgūdusios raškos*.

привязани||ость, -и *m.* 1. *prisirišimas, prieraišumas, póttrukis, palinkimas, simpatizavimas; atsidavimas*; 2. *prieraiša, meilė, simpátija; ~ый, -ая, -ое; -зан, -а, -о* 1. *pririštas; prisiėtas*; 2. *prk.* *atsidavęs, prisirišęs, prieraišus*.

привязать, -яжy, -яжешь *įvk.* *pririšti, surišti, susiėti*; п. силы противника *prk.* *sukāustyti priešininko jėgās*; болéзнь привязала ерó к постели лигá *prirakino jį prie lóvos*; ~ся, -яжyсь, -яжешься *įvk.* 1. *prisirišti, prisitvirtinti*; 2. *prk.* *prisirišti, prijūnti*; 3. *prk.* *šnek.* *pristóti, prikibti, prilipti, prisikabinti, pritápti, prisiplákti*; 4. *prk.* *prisijūngti, susijūngti*.

привяз||ка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -экам 1. *šnek.* *pririšimas*; п. основы *tekst.* *metmenų primázgymas*; 2. *raištis, saitas*; 3. *prk.* *pasen.* *priekabė, prisikabinimas, kliautis; ~ной, -ая, -ое* *pririšamasis; pririštinis, prisiėjamas; pakabinamas*.

привязчив||ость, -и *m.* *šnek.* 1. *prieraišumas*; 2. *kibumas, priekabumas; įkyrumas, kliautingumas; ~ый, -ая, -ое; -ив, -а, -о* *šnek.* 1. *prieraišus, meilūs, prieplaikūs, lipnūs*; 2. *kibūs, kliautingas, priekabūs, įkyrūs*.

привязывать, -аю, -аешь *eig.* 1. *pririšinėti, priraišioti, prisaistyti*; 2. *prk.* *jūngti, siėti*; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *būti priraišiojamam*; 2. *prk.* *šnek.* *pláktis, įkyriai lįsti, kibti*.

привязь, -и *m.* *saitas, siėtas, pāsaitas, pāraišalas, (botago) pāparas, (šuns) kaklāsaitis, (dalgio) tvėrė*; держатъ на привязи laikyti pririštą; ♦ держатъ языкъ на привязи prikāsti liežuvį.

привязнуть, -нет; *būt.* -ял, -а, -о *įvk.* *šnek.* *apvysti, pavysti, suglėbti*.

пригар, -а, ~ина, -ы *šnek.* 1. *apgruzdėjusi, apsvilusi vietá (poz. plutoje), grūzdas, priesvylos; sviļėšiai, sviļtenos*; 2. *tech.* *pridegimas*.

пригарь, -и *m.* *šnek.* *svilėšių kvāpas, prieskonis*.

пригаснуть, -нет *įvk.* *prigėsti, apiblėsti (poz. žar-tijos)*.

пригво||ждать, -аю, -аешь *eig.* 1. *pasen.* *prikalinti (vinimis)*; 2. *prismeiginti, (pri)smeigioti; žr.*

пригвоздить; ~здить, -эжy, -здишь įvk. 1. *pasen.* *prikālti (vinimis)*; 2. *prismeigti*; п. к дереву листовку *prismeigti prie mėdžio atsišaukimą*; 3. *prk.* *prikālti, prirakinti (prie vienos vietos), nustėrinti; priplákti, priplóti*; страшный удар кулака *пригвоздил ерó к полу baisūs kūmščio smūgis priplójo jį prie grindų*; ♦ п. к позорному столбу *prikālti prie gėdos stulpo*.

пригибать, -аю, -аешь *eig.* *leñkti, nulenkinėti, prilėnkinėti, lankstyti, žr.* *пригнуть*; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *liñkti, leñktis, gūžtis, lankstytis*; 2. *būti lenkiamam, lañkstomam*.

пригладить, -ажу, -адишь *įvk.* *suglóstyti, priglóstyti (poz. plaukus), sulýginti, sudáilinti, suglódinti*; п. стиль *prk.* *išlýginti, išdáilinti stilių*; ~ся, -ажусь, -адишься *įvk.* 1. *susišukuoti, susiglóstyti*; 2. *būti suglóstytam, sušukuotam, sulýgintam*.

приглаживать, -аю, -аешь *eig.* *glóstyti, (pri)glostinėti (poz. plaukus), lýginti; dáilinti*; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *glóstyti, glódnintis pláukus; dáilintis, lýgintis*; 2. *būti priglóstomam, priglódninam (apie plaukus)*.

пригласу *žr.* *пригладить; ~сь žr.* *пригладиться*.

пригласит||ель, -я *v.* (pa)kvietėjas, kvieslỹs; ~ельный, -ая, -ое *kviečiamasis, iškviečiamasis, pakviečiamasis*; п. билёт *pakvietimas*; ~ь, -ашy, -асишь *įvk.* *pakviesti, paprašyti; angažuoti*.

приглаш||ать, -аю, -аешь *eig.* *kviešti, prašyti; angažuoti*; ~ение, -я *kvietimas; prašymas*; п. на работы *dábo pasiūlymas; ~енный, -ая, -ое* (pa)kvietāsias, užprašytāsias; *kvietinis*.

приглашy *žr.* *пригласить*.

приглуш||ать, -аю, -аешь *eig.* 1. *slopinti, dūslinti (poz. garsą)*; 2. *kuřtinti (poz. žmogų)*; ~ение, -я 1. (pri)slopinimas, dūslinimas (*poz. garso*); silpninimas; 2. (ap)kuřtinimas; ~ить, -шy, -шишь *įvk.* 1. *prislopinti (poz. garsą), padūslinti; susilpninti*; 2. *apkuřtinti, priblókšti, pritrenkti*; 3. *šnek.* *prigesinti*.

пригляд, -а *šnek.* *priežiūra, priežiūrėjimas; globó-jimas; ~еть, -яжy, -ядишь įvk.* 1. *priežiūrėti, pasaugoti, paglobóti*; 2. *nužiūrėti, numatyti*; п. мёрто для огорóда *nužiūrėti daržui vietą*; ~еться, -яжyсь, -ядишься *įvk.* 1. *įsižiūrėti, įsistebėti, prisizižiūrėti*; 2. *įprasti, apsiprasti, priprasti*; 3. *šnek.* *atsizižiūrėti*; мне пригладелись эти картины аш *atsizižiūrėjau šių pavėiksų, mán nusibódo šiė pavėikslai*; ~ка, -и *šnek.* *nusižiūrėjimas; научиťься чему-л. пригладкою išmókti kó nusižiūrint; ~ный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно* *šnek.* *malonūs, gražūs pažiūrėti; išvaizdūs*.

приглядывать, -аю, -аешь *eig.* 1. *saugoti, priežiūrėti, priveizdėti*; п. за больным *sárginti ligónį*; 2. *nužiūrinėti*; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* *akýlai žiūrėti, stebėti*.

приглянуть, -януь, -янешь *įvk.* *žr.* *приглядеть; ~ся, -янусь, -янешь įvk.* *kristi į ákį, patikti, patráukti dėmesį*; он приглянулся дёвушке jis krito į ákį *merginai, merginą jį nusižiūrėjo*.

пригнать, -гоню, -гонишь; *būt.* -ял, -алá, -áло *įvk.* 1. *parvaryti, atvaryti, parginti, atgiñti, atvyti*; 2. *atboginti, atvaryti*; п. машину *atvaryti mašiną*; п. лóдку *atplukdyti valtį*; 3. *šnek.* *atidūmti, ati-*

dróžti, atlėkti; 4. pritaikyti, pritinkinti, pridėrinti; 5. *šnek.* atsiūsti, atvėsti.

пригнѣ||стѣ, -негѣ, -негѣшь; *būt.* -нѣл, -нелá, -нелó *ivk. šnek.* prislėgti, suslėgti, prisloguoti, prispáusti; **~тáть**, -áю, -áешь *eig.* slėgti, sloguoti, prispáudinėti.

пригнѣть, -нѣ, -нѣшь *ivk.* prileñkti, paleñkti, nuleñkti, suleñkti; ветер пригнѣл берѣзу вѣjas pàlenkė, nùlenkė bėržá; **~ся**, -нѣсь, -нѣсься *ivk.* paliñkti, nuliñkti, suliñkti, priliñkti; pasileñkti, nusileñkti, susileñkti, prisileñkti, pasigūžti, susigūžti.

приговáривать, -áю, -áешь *eig.* 1. darýti nuóspren-dį, (nu)teĩsti; 2. *šnek.* kalbà pritaĩti (*kuriam veiksmui*), palydėti žodžiais.

приговóръ¹, -á ir **прѣговор**, -á *šnek. teis.* nuóspren-dis; обвинительный п. apkáltinamasis nuóspren-dis; оправдательный п. ištėisinamasis nuóspren-dis; вынести п. padarýti nuóspren-dį.

приговóръ², -á palydėjimas žodžiais (*kurio nors veiksmo*); pėrtaras.

приговорѣть, -рѣ, -рѣшь *ivk.* 1. nuteĩsti, padarýti nuóspren-dį; nusmeĩkti; п. к тюремному заключению nuteĩsti kalėti; он приговорѣн к смѣрти a) jis nuteistas miĩti; b) jis pàsmerktas miĩčiai (*apie nepagydomą ligonį*); 2. *pasen.* nusprėsti, nutaĩti.

приговóрка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *šnek. poez.* palydėjimas žodžiais (*kurio nors veiksmo*); pėrtaras, pėrtarmė, póžodis.

пригодѣться, -ожѣсь, -одѣсься *ivk.* praveĩsti, tikti, būti reikalingam, pravarciam; все егó совѣты при-годѣлись visi jő patarimai pràvertė.

пригодн||ость, -и *m.* pravartumas; tinkamumas, (pri)tikimas; **~ый**, -ая, -о; -ден, -дна, -дно *tiĩ-*kamas, pravartus, dėramas.

пригóж||ество, -á *šnek.* apveidumas, gražumas; **~ий**, -ая, -ее; -гóж, -а, -е *šnek.* 1. apveidus, gražus, patogus; 2. *šnek.* šiltas, saulėtas, gražus, giėdras, puikūs (*apie orą, laiką*).

пригожѣсь *žr.* пригодѣться.

приголѣбить, -блю, -бишь *ivk. šnek. poez.* priglaũsti, priglobti, priglaũbti; paglamonėti, apglamonėti, pamyluoti.

пригóн, -á 1. atginimas, parginimas (*bandos*); atvārymas; 2. atboginimas, atvārymas; п. лóдки vālties atplūdkymas; 3. *tarm.* žaĩdis, āptvaras (*gyvuliams laikyti*); **~ка**, -и 1. *žr.* пригóн (*1 ir 2 reĩš.*); 2. pritaikymas, pridėrinimas, suleidimas, atbaigimas; **~ный**, -ая, -о 1. atgintasis, atgin-tinis, pargintasis; atvarýtas(is); п. скот atgin-tiniai gyvuliai; 2. atbogintas, atvarýtas; пригóн-ные дровá plukdytinės málkos; **~очный**, -ая, -о 1. pritaikymo, suleidimo, pridėrinimo.

пригоню *žr.* пригнáть.

пригонѣть, -áю, -áешь *eig.* 1. giĩti, vỹti, varýti, parvarinėti; 2. boginti, varýti; 3. dėrinti, suleidi-nėti; **~ся**, -áюсь, -áюсь *eig.* 1. atsivỹti; 2. būti (par)genamam; būti boginamam; būti suleidžia-mam, dėrinamam.

пригор||ать, -áер *eig.* gruzdėti, svilti, skrūsti; **~елый**, -ая, -о 1. eidėges, apdėges, apgruzdėjes, prisvĩles, apsvĩles, prikėpes; **~еть**, -ят *ivk.* 1. pri-dėgti, apdėgti, apgruzdėti, apskrūsti, prisvilti, ap-

svilti, prikėpti, suskrūsti, sugruzdėti; 2. *šnek.* iš-džiāti, nudžiāti, nudėgti, išdėgti; от зáсухи вся траvá пригорѣла nuó sausrós visá žolė išdegė, nudžiúvo.

пригород, -á priemiestis; galūmiestė, šalimiestė. **пригородѣть**, -рожѣ, -рóдишь ir -родѣшь *ivk. šnek.* 1. aptvėrti, pritvėrti, užtvėrti (*puz. žemės sklypą prie namo*); 2. pristatýti.

пригородный, -ая, -о 1. priemiesčio, priemiestinis; galūmiesčio; пригородное автобусное сообще-ние priemiestinis susisiekimas autobusais; п. парк priemiesčio pàrkas.

пригóрок, -рка kalnėlis, kalvėlė, kalvā; įkalnė, prie-kalnīs.

пригóршня, -и ir **пригóршня**, -и; *dgs. kilm.* -шней ir -шен rieškučios; ♦ полными пригóршнями (*сыпать, давать, хватать...*) pilnomis rieškučiomis (*berti, dalyti, čiupti...*).

пригорюни||ваться, -аюсь, -аешься *eig.*, **~ться**, -нюсь, -нишься *ivk. poez. šnek.* susisieloti, nu-liũsti, nusimiĩti; pradėti bėdóti.

приготáвлива||ние, -я 1. ruošimas, rengimas; mókymas; 2. gaminimas; **~ть**, -áю, -áешь *eig.* 1. ruošti, reĩgti; mókyti; lāvinti; 2. gaminti, ruoš-ti; **~ться**, -ваюсь, -ваешься *eig.* 1. ruoštis, reĩgtis; mókytis; 2. būti ruošiamam, rengiamam.

пригот||овительный, -ая, -о 1. paruošiamasis, parengiamasis; **~овить**, -влю, -вишь *ivk.* 1. paruošti, priruošti, pataisyti; sureĩgti, suorganizuoti; п. постель pataisyti, paklóti lóvą; п. выступле-ние орáтора suorganizuoti orátoriaus kalbą; п. уроки išmókti, paruošti pámokas; 2. nuteĩkti, pa-ruošti; 3. pagaminti, padarýti, paruošti, patiekti; п. лекáрство pagaminti váistus; п. обėд paruoš-ti, patiekti pietus; **~овиться**, -влюсь, -вишь *ivk.* pasiruošti, susiruošti, pasireĩgti, išsireĩgti; п. в дорóу išsireĩgti, susiruošti į kelionę.

приготовл||ение, -я 1. (pa)ruošimas (pa)rengimas; 2. (pa)gaminimas (*puz. valgio*), paruošimas, patiekimas; 3. pasiruošimas, rengimasis, ruošimasis, pasirengimas; prieranga, prieruoša; **~ять**, -áю, -áешь *eig.* 1. ruošti, reĩgti; 2. tiekti, gaminti; **~яться**, -áюсь, -áюсь *eig.* 1. ruoštis, reĩgtis; būti pasikėlusiam, baũstis, taisýtis; 2. mókytis, lāvintis, ruoštis.

приграничный, -ая, -о 1. pasienio, pasieninis; при-граничные жители pasienio gyvėntojai.

пригрѣб *žr.* пригрестѣ.

пригрѣбáть, -áю, -áешь *eig.* 1. (su)žarstýti, žėrti (*puz. žarijas*), grėbti, (su)žarstinėti; 2. irtis, plaũkti (*prie kranto*).

пригрѣбся *žr.* пригрестѣсь.

пригрѣбу *žr.* пригрестѣсь.

пригрѣв, -á sušilimas, atšilimas, įdienójimas; **~ать**, -áю, -áешь *eig.* šildyti, dienóti (*puz. pavasario saulė*).

пригрѣзѣться, -ѣжусь, -ѣзишь *ivk.* 1. pasivaidėnti, pasirodyti; pasidingoti; 2. prisiaspnuóti.

пригрестѣ, -ребѣ, -ребѣшь; *būt.* -рѣб, -реблá, -реблó *ivk.* 1. prižėrti, pristũmti, prigrėbti, prigrėbstyti; sužarstýti, sugrėbstyti, sukuópti; п. мýсор к ящи-ку prižėrti šiukšlės prie dėžės; 2. prisilrti, pri-plaũkti; **~сь**, -ребѣсь, -ребѣсься; *būt.* -рѣбся,

-ребл́ась, -ребл́ось *юв.* prisiirti, prisistūmti, priplaukti.

пригреть, -ёю, -ёешь *юв.* 1. sušildyti, įšildyti, įdienoti; 2. *рк.* šnek. priglaušti, priglōbti, suteikti glōbą, prieglobstį, priglaužti; ~ся, -ёюсь, -ёешься *юв.* šnek. 1. sušilti, įšilti; 2. *рк.* rāsti prieglobstį, prisiglausti.

пригрозить, -ожу́, -озийшь *юв.* prigrasinti, įgrasinti, prigrūmōti, pagrasinti.

пригубить, -блю́, -бишь *юв.* prikišti (*gėrimą*) prie lūpų; nugėrti gūrksnėlį, užpilti aūt liežuvio, pamirkyti liežuvį, lūpas, gūrksnelėti.

пригъл, -а (*gyvulių*) svōrio priaugimas; pariebėjimas (*ganantis*).

пригълъный, -ая, -ое 1. *pasen.* priklýdes, atklýdes (*puz. galvijas*); 2. *šnek.* nesantuokinis, gautinis (*kūdikis*); ~ять, -яю, -яешь *юв.* šnek. susigriebti vaiką (*ne santuokoje*).

придавать, -даю́, -даёшь *eig.* 1. dūoti papildomai, didinti, teikti; 2. skirti, dūoti; *žр.* придать.

придавить, -авлю́, -авишь *юв.* prispāusti, nuspāusti, primýgti, priminti, prislēgti; sutrēkšti; п. палец двёрью privėrti pirštą durimis; ~авливать, -аю, -аешь *eig.* spāusti, spāudyti, mýgti; mindžioti.

придавленность, -и *m.* prislēgtumas, (*dvasinė*) deprėsija, niūrumas; ~ый, -ая, -ое 1. prispāustas, prislēgtas, primýgtas; 2. užūitas, užgūitas, nužėmintas, ēngiamas, spāudžiamas; 3. *šnek.* duslūs, prislopintas, slopūs; п. гóлос prislopintas balsas.

придадим, ~ам *жр.* придать.

придание, -я 1. pridavimas, pridėjimas; priskyrimas; п. полку артиллерии артилерijos priskyrimas pulkui; 2. suteikimas, davimas.

приданница, -ы *pasen.* dalinga, turtinga, sū kraičiū nuotaka.

приданое, -оро *дкт.* 1. kraitis, dalis, ištaisa, šarvas, įnašalas; 2. naujagimio kraitėlis, kraitis (*skalbių komplektas naujagimiui*).

придаст *жр.* придать.

придаток, -тка 1. priedėlis, priėdas; 2. *anat., bot.* ataugā; придатки у водорослей *bot.* duūblių ātaugos; ~чный, -ая, -ое 1. pridėtinis; papildomas, priedėlinis; 2. ataugōs, ataugūnis; ◆ придаточное предложение *gram.* šalutinis sakinyš.

придать, -ам, -ашь, -а́ст, -адим, -адут; *бūt.* прыдал, -ла, прыдало *юв.* 1. pridėti, suteikti; п. больше свободы и живости suteikti daugiau laisvūmo iť gyvūto; п. полку дополнительную роту priskirti pulkui papildomā kūorā; п. храбрости padaryti narsesnį; 2. suteikti, dūoti, skirti; п. моральную поддержку moraliai paremti, palaikyti; п. иную окраску suteikti kitokiā spalvā; п. особое значение skirti, teikti ypatingā reikšmę.

придача, -и 1. pridėjimas, priskyrimas, suteikimas; 2. priėdas; aūtviršis; paviršis (*puz. piemeniui*); в придачу бė viso то, viršaūs.

прида́шь *жр.* придать; ~ю *жр.* придавать.

придвигать, -аю́ -аешь *eig.* 1. pristūminėti, stūmdžioti; 2. grētinti, aťtinti, trūmpinti; п. срóки выполнения плана trūmpinti, aťtinti plāno įvykdyto tefminus; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* sliūkti artyn, aťtintis, artėti; grētintis, glaūstis.

придвижной, -ая, -ое pristumiamas, pritraukiamas; kilnojamas.

придвинуть, -ну, -нешь *юв.* 1. pristūmti, prisitraukti, prigrētinti; prikišti; п. рыбы к ўху глухого prikišti lūpas prie kuřtinio auslės; п. тарелку ближе к себе prisitraukti arčiaū lēkštę; 2. *šnek.* sutrūmpinti, priaťtinti (*apie terminą*); ~ся, -нусь, -нешься *юв.* prisisliūkti, prisiaťtinti; prisiglausti; pasistūmėti, pristūmti, prisliūkti.

придворный, -ая, -ое 1. rūmų, valdōvo, karāliaus; rūmininko; п. мѣдик rūмų, valdōvo gydytojas; он был одѣт в п. мундиръ jis бuvo apsilvėkęs rūmininko mundurū; 2. -oro *дкт.* rūmininkas, dvarionis, dvariškis.

придворье, -я *šnek.* šalikimė, pakimė.

придел, -а 1. bažn. šalutinis, mažasis altorius; 2. *pasen.* priestatas; priebutis.

придѣлать, -аю, -аешь *юв.* 1. *šnek.* padirbti, nudirbti (*viską*), padaryti; она ужė много дел придѣлала ji jau daug darbū nudirbo; 2. pritvirtinti, pritaistyti; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. pritaistymas, pritvirtinimas; 2. pritaisinys; ~ывать, -аю, -аешь *eig.* įtaisinėti, pritaisinėti.

придержать, -ержу́, -ержишь *юв.* 1. prilaikyti, priturėti; п. шапку, сносимую с головы вѣтром prilaikyti kepūrę, vėjo nēšamā nuo galvōs; 2. sulaikyti, palaikyti, užlaikyti (*kurį laiką*); ◆ п. языкъ prikāsti liežuvį.

придерживать, -аю, -аешь *eig.* laikyti, turėti (*įsikibus*); ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. laikytis, prisilaikyti; turėtis (*įsikibus už ko*); п. за перила laikytis turėklų; 2. laikytis, pāisyti; п. законов laikytis įstatymų, vykdyti, pildyti įstatymus.

придѣрнуть, -ну, -нешь *юв.* šnek. pritraukti arčiaū, tūmptelėti.

придерусь *жр.* придраться.

придѣрпа, -ы priekabininkas, kliāutininkas, kabeikā, priekabūs žmogūs; ~аться, -аюсь, -аешьяся *eig.* priekabių, kliāučių iėškōti, kabintis, kibti; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам priekabė, kliāutis; kibimas; ~чивость, -и *m.* kibūmas, priekabūtas, priekabingūmas; ~чивый, -ая, -ое; -ив, -а, -о priekabūs, kibūs, priekabingas, kliāutingas; ~щик, -а *жр.* придѣра; ~щица, -ы priekabininkė, kliāutininkė.

придорожник, -а *tarm.* gyslōtis.

придорожный, -ая, -ое šalikelės, pakelės, pakelinis.

придраться, -дерусь, -дерѣшьяся; *бūt.* дрался, -дралась, -дралось iť -дралось *юв.* 1. prikibti, prisikabinti; п. к пустякам prisikabinti prie meřniekių; 2. *šnek.* pasinaudōti; п. к случаю pasinaudōti prōga.

придѹ *жр.* прийти; ~сь *жр.* прийтись.

придывать, -а́ет *eig.* *жр.* придуть.

придѹманный, -ая, -ое; -ан, -а, -о 1. išgalvotas, sugalvotas; pramanytas; išrastas; 2. dirbtinis, nenatūralūs; ~ать, -аю, -аешь *юв.* 1. išgalvōti, sugalvōti, sumanýti; susiprotėti, sumėsti; išrāsti (*puz. mašiną*); 2. prasimanýti, išsigalvōti; ~аться, -ается *юв.* ateiti į gálvā; ~щик, -а *жр.* вѣдумщик; ~щица, -ы *жр.* вѣдумщица; ~ывать, -аю, -аешь *eig.* *жр.* придумать; ~ываться, -ается *eig.* 1. *жр.* придуматься; 2. būti išgalvojāmam, sugalvojāmam; būti išrandamām.

придурковат||ость, -и *m. šnek.* apykvailūmas, paikūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ât, -а, -о *šnek.* apykvailis, priekvailis, pūskvailis, paīkas.

придурь, -и *m.*: с придурью а) kvailōkas, apykvailis; б) keīstas, keistuōlīškas; в) nartūs (*apie arklį*).

придуть, -дует *įvk. šnek.* atpūsti; pripūsti.

придуш||енный, -ая, -ое; -ен, -а, -о 1. *šnek.* pasmaūgtas; užtroškintas, uždūšintas; 2. duslūs, prislopintas (*puz. balsas*); **~ый**, -ушý, -ушишь *įvk. šnek.* pasmaūgti, nugniáužti, nužniáugti; užtroškinti (*puz. ugnį*), uždūšinti.

придыха||ние, -я 1. *lingv.* aspiracija; 2. dūstelėjimas, kvėptelėjimas; **~тельный**, -ая, -ое *lingv.* aspiruotas (is).

придыхаться, -ышýсь, -ышишь *įvk. (bekvėpuojant)* priprāsti prie sunkaūs óro, prie kvāpo.

приедать, -аю, -аешь *eig. žr.* приесть; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. žr.* приесться.

приедем *žr.* приесть.

приеду *žr.* приехать.

приезд||д, -а atvažiāvimas, atvykimas; с приездом sveikī atvýkē; **~жать**, -аю, -аешь *eig. žr.* приехать; **~жающий**, -ая, -ее 1. atvažiūojantis, atvýkstantis; 2. -ero *dkl.* atvýkstantýsis; **~жий**, -ая, -ее 1. atvažiāves, atvýkēs; 2. -ero *dkl.* atvažiāvēlis, atvýkēlis, važiūotas svēcias, atvažiāves žmogūs.

приел *žr.* приесть; **~ся** *žr.* приесться.

приём *žr.* приём.

приём, -а 1. priėmimas (*kviestinių asmenų*), priimtūvės; 2. (pri)ėmimas; п. пийчи (pa)vālgumas; п. лекārства vāistų ėmimas; 3. būdas, metodas; manierā; при этой работē нужнý особые приёмы šiamē darbē reikia ypatingų metodų; 4. (darbo) veiksmas, operācija; грýбые приёмы šiurkštūs veiksmāi; в один п. vienu kartū, vienu ātveju, tuō paėmimū; в два приёма dviēm ātvejais, kaītais, dviēm operācijomis; **~ка**, -и priėmimas (*puz. prekių*).

приёмлем||ость, -и *m.* priimtinūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ем, -а, -о priimtinas, priimlūs.

приёмная, -ой *dkl.* priimamasis (*kambarys*); laukiamasis (*puz. pas gydytoją*).

приём||ник, -а *tech.* priimtūvas; п. стóчных вод kanalizūoto vandeñs priimtūvas; 2. (radio) imtūvas; **~ный**, -ая, -ое 1. priėmimo (*puz. diena*), priimamasis; приёмные часы priėmimo vālandos; п. экзāмен stojamasis egzāminas; 2. adoptūotas; п. отец įtėvis; п. сын įsūnis; п. брат įbrolis; приёмная мать įmotė; приёмная дочь įdukra, įdukterė; приёмные родители įtėviai; **~очный**, -ая, -ое priėmimo, priimamasis.

приёмщи||к, -а priėmėjas; **~ца**, -ы priėmėja.

приемыш, -а *šnek.* įvaikis, augintinis.

приесть, -ём, -ёшь, -ест, -едим, -едите, -едят; *būt.* -ёл, -ла, -ло *įvk. šnek.* (viską) suvālgyti, suėsti; **~ся**, -ёсья, -едятся; *būt.* -ёлся, -ёлась, -елось *įvk.* atsivālgyti (*ko*); atsipýkti, įkyrėti, įgristi, pakāsti (*apie valgi*); онý друг дрýгу приелись *prk.* jiė vienas kitām įkyrėjo.

приехать, -еду, -едешь *įvk.* atvažiūoti, parvažiūoti, atjóti, parjóti, atvýkti.

приешь *žr.* приесть.

прижат||ый, -ая, -ое; -ât, -а, -о prispaūstas, suspaūstas (*puz. minioje*); priremtas (*puz. prie sienos*); prislėgtas, primýgtas; priglaustas (*puz. prie širdies*); **~ь**, -жмý, -жмёшь *įvk.* 1. prispaūsti (*prie ko*); suspaūsti (*puz. minioje*), prigniáužti; priremti (*puz. prie sienos*); primýgti, prislėgti; priglaūsti (*puz. prie krūtinės*), priglaūbti; 2. *prk. šnek.* suvaržýti, prispaūsti; pričiūpti; **~ься**, -жмýсь, -жмёсья *įvk.* prisispāusti, prisiglaūsti, priglūsti, prisiliėsti; prisispeīsti; п. к землė priglūsti prie žemės; лежātь прижавшись glūdoti.

прижечь, -жгý, -жжёмь, -жжýт; *būt.* -жгёр, -жглā, -жгло *įvk.* 1. pridėginti (*puz. liapisu*), apdėginti (*puz. baslį*), išdėginti (*puz. ženklą*); 2. *šnek.* dūoti apgruzdėti, pagrūzdinti (*puz. pyragą*), paskrūdinti (*puz. bulves*); 3. *šnek.* nusidėginti (*puz. pirštą*), nusvilti (*puz. plaukus*); nusvilinti.

приживаемость, -и *m.* prigyjamūmas; prigijimas.

приживал, -а *žr.* приживальщик; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *pasen. šnek.* įnamė, imbuvē; **~щик**, -а įnamýs, imbuvýs.

приживать, -аю, -аешь *eig. žr.* прижить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. žr.* прижиться.

прижить, -влю, -вишь *įvk.* priauginti, prigydyti; **~ся**, -вится *įvk. šnek.* priaugti, prigyti.

прижив||ка, -и *šnek.*, **~ление**, -я 1. priauginimas, prigydimas; 2. priaugimas, prigijimas; **~лять**, -яю, -яешь *eig. žr.* прижить; **~ляться**, -яется *eig. žr.* прижиться; **~чивый**, -ая, -ое; -чив, -а, -о lengvai, gerai priaugantis, prigyjantis; gajūs.

приживý *žr.* прижить; **~сь** *žr.* прижиться.

прижига||ние, -я pridėginimas (*puz. žaizdos jodu*); kėpinimas (*apie saulę*); **~ть**, -аю, -аешь *eig. žr.* прижечь; **~ться**, -ается *eig.* būti pridėginamam, apdėginamam; būti apgrūzdinamam, paskrūdinamam.

прижизненный, -ая, -ое: прижизненное собрāние сочинений писātеля rašýtojo raštų rinkinýs, išlėistas jām gyvām tebėsant.

прижим, -а 1. *šnek.* spūdis, spūstelėjimas, prispaudimas, suspaudimas, prigniāužimas, prislėgimas; 2. *šnek.* priespauda, engimas; 3. *tech.* priėvarža, prispaudiklis, slėgtūvai, spaustūvai, gniaužtuvai; 4. šiėnkartė; **~ать**, -аю, -аешь *eig.* spausti (*prie ko*), slėgti; glaūsti (*puz. prie širdies*), glaūbti, glamžūoti, *žr.* прижать; **~аться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. glaūstis, glaustýtis; 2. būti (pri)spaudžiamām, (pri)slegiamām.

прижимист||ость, -и *m. šnek.* šykštūmas, godūmas, lupikiškūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ист, -а, -о *šnek.* šykštūs, godūs; lupikiškas.

прижим||ка, -и *šnek.* *žr.* прижим (2 reikš.); **~ный**, -ая, -ое prispaudžiamasis, slegiamasis; prispaudimo.

приж||итой, -ая, -ое, **~итый**, -ая, -ое *šnek.* susigyvėntas, prigyvėntas (*vaikas*); **~ить**, -ивý, -ивёшь; *būt.* прижил ir -жыл, -лā, прижило ir -жило *įvk. šnek.* susigyvėnti, sugyvėnti, prigyvėnti, susilāukti (*apie vaiką*).

прижиться, -ивýсь, -ивёсья; *būt.* -жился, -лась, -лось *įvk.* 1. apsibūti, apsiprāsti (*naujoje vietoje*); įsigyvėnti; 2. prigyti, prisiimti (*apie augalą*).

прижмý *жр.* прижаты́; *сь* *жр.* прижаться.
прижму́рить, -рю, -ришь *жк.* primérkti (*akį, akis*);
*сь*я, -рюсь, -ришься *жк.* prisimérkti.

приз¹, -а; *dgs.* призы́ prizas (*dovana rungtynių nugalėtojai*).

приз², -а prizas (*grobis, laimikis jūrų kare*).

призадум||аться, -аюсь, -аешся *жк.*, ~ываться, -аюсь, -аешься *eig.* susimąstýti; apsisvarstýti.

призаймý *жр.* призанять.

призан||имать, -аю, -аешь *eig.* skōlintis; ~ять, -займý, -займёшь; *būt.* -а́нял, -ла́, -а́няло *жк.* *šnek.* pasiskōlinti (*nedaug ar neilgam*).

призасо́хнуть, -ну, -нешь *жк.* apdžiūti.

призати́хнуть, -ну, -нешь *жк.* aptilti; aprimti (*apie sopulį*).

призв́ание, -я 1. pašaukimas; paskirtis; 2. *pasen.* šaukimas, šauksmas; (pa)kvietimas; ~ть, -зовý, -зовёшь; *būt.* -а́л, -а́ла, -а́ло *жк.* 1. pa(si)šaukti, rakviesti; п. сосе́да rakviesti kaimýną; п. на по́мощь šauktis pagálbos; п. к ору́жью pašaukti prie ginklo; 2.: п. к по́рядку sudrausti; п. к бди́тельности paraginti būti budriam; п. к споко́йствию nuraminti, nuramdyti.

приземист||ость, -и *m.* žemumas; kresnumas; ~ый, -ая, -ое; -ист, -а, -о žemas, mažai; kresnas; п. челове́к kedýs; приземистая я́блоня kresnà obelis.

приземиться, -млюсь, -мйшся *жк. tarm.* 1. pasilekti, prisilekti (*prie žemės*); 2. *жр.* приземляться.

приземл||ение, -я *av.* nutūpimas, nusileidimas; ~ить, -млю, -млийшь *жк.* nutūpdýti (*lėktuvą*); ~иться, -млюсь, -млийшся *жк. av.* nutūpti, nusileisti; ~ять, -яю, -яешь *eig. av.* tupdýti (*lėktuvą*); ~яться, -яюсь, -яешся *eig. av.* tūpti, lėistis.

призе́р, -а prizininkas; ~ша, -и prizininkė.

призира́ть, -аю, -аешь *eig. жр.* призривать; ~ся, -а́ется *eig. жр.* призреваться.

призма, -ы *mat., fiz.* prizmė; ~ти́ческий, -ая, -ое prizminis.

признава́ть, -знаю, -знаёшь *eig.* 1. pripažinti; нико́го и ниче́го не п. сù niekù nesiskaitýti, nieko nepripažinti, nieko nepáisyti; егò признаёт у́мным челове́ком jis уrà laikomas, pripažįstamas grotingu žmogumi; 2. (at)pažinti; я признаю́ свою ло́шадь а́ш атра́жсту sàvo árklį; ~ся, -знаюсь, -знаёшься *eig.* 1. prisipažinti; 2. būti pripažįstamam; 3.: признаю́сь *jt.* tiesą sàkant.

признак, -а žymė, požymis, ženklas, simptōmas; признаки здо́ровья sveikatos požymiai; признаки помеща́тельства ramišimo žymės; признаки хоро́шей пого́ды gražaūs oro ženklai.

призна́ние, -я 1. pripažinimas; получи́ть п. būti pripažintam; 2. prisipažinimas; п. в любви́ prisipažinimas mylint.

признанный, -ая, -ое; -нан, -а, -о pripažintas.

признате́льн||ость, -и *m.* dėkingumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно dėkingas.

призна́ть, -аю, -аешь *жк.* 1. pripažinti; призна́ли егò больным pripažino jį sėrgant; 2. pažinti, atpažinti; ~ся, -аюсь, -аешься *жк.* 1. prisipažinti; pasisakýti; п. ви́новным prisipažinti nusikaltus;

он призна́лся в любви́ jis prisipažino, pasisakė mylįs; 2.: п. ir признаю́сь *jt.* tiesą sàkant.

призобо́й, -а́я, -о́е ir при́зовый, -ая, -ое prizinis. призор, -а priežiūra, prievaizda; ребёно́к оста́лся без призо́ра vaikas liko bė priežiūros.

призра||к, -а 1. vaiduoklis, šmėkla, pamėklė; 2. *prk.* iliūzija; п. счáстья láimės iliūzija; ~чность, -и *m.* nerealumas, iliuziškumas; ~чный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. mėnamas, tăriamas, nerealus, vaiduojamasis, iliūzinis; 2. vaiduokliškas.

призрива́ть, -аю, -аешь *eig.* globoti, rūpintis, prižiūrėti; ~ся, -а́ется *eig.* būti globojamam, prižiūrimam.

призре́ние, -я globojimas, prižiūrėjimas; globa, priežiūra; дом призре́ния *pasen.* senelių prieglauda, elgetynas; ~ть, призрю, призьришь ir -зрьшь *жк.* paimiti sàvo globon, priglobti, priglaubti, priglausti; išgloboti.

призы́в, -а 1. šaukimas; п. на во́инскую слýжбу šaukimas į karinę tarnybą; 2. šauksmas, šaukimas; п. о по́мощи pagálbos šauksmas; 3. šūkis; призы́вы ЦК КПСС ТСКР СК šūkiai; ◆ ле́нинский п. lenininis šaukimas; ~ать, -аю, -аешь *eig.* 1. šaukti; п. на по́мощь šaukti į pagalbą, šauktis pagálbos; 2.: п. к по́рядку sudrausti; п. к споко́йствию rāmdyti, raminti; п. к бди́тельности rāginti būti budriam; ~аться, -аюсь, -аешься *eig.* būti šaukiamam, rāginamam; būti šaukiamam karinės prievolės atlikti; ~ний, -а́ *kar.* šaukiamasis; ~ной, -а́я, -о́е 1. šaukimo, šaukiamasis (*puz. amžius*); 2. -oro *dkt. pasen.* *жр.* призвы́ний; ~ный, -ая, -ое šaukimo, šaukiamas, šauksmo (*puz. balsas*); rāginamas.

при́иск, -а (*brangiųjų iškasenų*) kasyklà; алма́зные при́иски deimantų kasyklos; ~атель, -я *v.* (*brangiųjų iškasenų*) ieškotojas, kasyklininkas.

прииска́ть, -ищу́, -ищешь *жк.* su(si)ieškoti, su(si)rasti; ~ся, -ищется *жк. šnek.* atsirasti, susirasti; ско́ро и жени́х ей прииска́лся greít ir jaunikis jái atsirado.

прииски́вать, -аю, -аешь *eig.* ieškoti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *жр.* приискаться; 2. būti sueškotam, randamam.

прииско́вый, -ая, -ое kasýklos, kasýklų, kasýklinis.

прии́щ||ется *жр.* приискаться; ~ý *жр.* приискать.

прии́ти, придý, придёшь; *būt.* пришёл, пришла́, пришло́ *жк.* 1. ateiti; pareiti; п. на заво́д ateiti į gamyklą; спёшно п. atmąuti, atidróžti; п. из го́рода pareiti iš miesto; пришло́ сýдно atplaukė laivas; пришёл ве́чер stójo, atėjo vākaras; 2.: п. к заклю́чению prieiti išvada, sprendima; п. к согла́шению susitařti; п. к вла́сти ateiti į valdžią, paimiti valdžią; е́му пришло́ на ум jám atėjo į galvą, jám kniestelėjo; е́му пришло́ на па́мять jis prisiminė; 3.: п. в чу́ство (в созна́ние) atsigąuti, atsigaivelėti; п. в себ́я a) atsipėkėti, atsigaivaliuoti, atitókti, atsigąuti, atsigaivelėti, atsigriebti; b) nusiraminti, nurimti; п. в изумле́ние nustèbti; п. в у́жас pasibaisėti; п. в отча́яние įkristi į desperaciją, į nẽviltį; п. в я́рость įtūžti; п. в тупи́ю suglūmti; п. в ве́хстость susėnti; п. к убе́ждению įsitikinti; п. в у́падок sunýkti, susmūkti; п. в во́зраст į metus ateiti,

įmetėti; п. в беспорядок suirti, netvaikyti; кил-ти; ~сь, придусь, придёшься; būt. пришёлся, пришлось, пришлось *įvk.* 1. (ati)tikti; ключ пришёлся к замку raktas tiko spūnai; 2. tėti, reikėti, prireikti; завтра придётся работать rūt būs darbo dieną, reikės (darbą) dirbti; 3. atsi-eiti, kainuoti; это придётся слишком дорого tai atsieis peį brangiai; 4. išeiti, sutapti, pa(si)taikyti; Новый год пришёлся в понедельник Naujėji mėtai pasitaikė pirmadienį; 5. priklausyti, priderėti; мне с него и десяти рублей не придётся mán iš jō nepriklausys nė dešimties rūbių; 6. kliūti, pataikyti; удар пришёлся ему по голове smūgis pataikė jam į galvą; где придётся kuř pakliūs; ♦ п. кстати а) būti tinkamam, (pri)tikti; б) įvykti kaip tik laikū; п. по вкусу (по сердцу, по душе) patikti.

прикажу *žr.* приказать.

приказ, -а 1. įsākymas; по приказу įsākornas, liėpiamas; п. по заводу įsākymas gamyklai; 2. *ist.* prikāzas, vadība (*valstybinė žinyba 16 a. Rusijos valstybėje*); ~ание, -я įsākymas, (pa)liepimas; по приказанию отцā tėvui paliėpus, tėvo pālieptas; без приказания nēlieptas; ~анный, -ая, -ое; -ан, -а, -о 1. įsakytas, pālieptas; 2. *pasen.* pāliktas, paskirtas (*testamentu*); ~ать, -ажу, -ажешь *įvk.* 1. įsakyti, paliėpti; стpоpо п. griežtai įsakyti, sakyte įsakyti; 2. *pasen.* pavēsti, palikti (*kieno globon*); palikti, paskirti (*testamentu*); ♦ п. долго жить pasimiřti; ~ный, -ая, -ое 1. įsākymo, įsākymo, įsakyminis; 2. -oro *dkt. ist.* prikāzo tarnautojas, valdininkas; 3. *ist.* prikāzo, prikāzinis, vadėbinis; 4. *pasen.* kanceliārinis, kanceliāriškas (*puz. stilius*); ♦ п. ключок valdininkėlis, raštininkėlis.

приказчик, -а 1. *pasen.* (*parduotuvės*) pardavėjas, prekybos tarnautojas; 2. *ist.* (*dvaro*) ūkvaizdis; 3. *prk.* tafnas, pakalikas, įsakytinis, pavestinis, samdinys; ~ца, -ы 1. *pasen.* pardavėja; 2. *ist.* (*dvaro*) ūkvaizdžio žmonā; ~цкий, -ая, -ое, ~чий, -ья, -ье *pasen.* 1. pardavėjo (*puz. pareigos*), pardavėjų, pardavėjiškas (*puz. manieros*); 2. dvāro ūkvaizdžio, ūkvaizdžių.

приказывать, -аю, -аешь *eig.* 1. įsakinėti, įsakyti, davinėti įsākymus, paliėpimus; 2. pavedinėti; palikti (*testamentu*); ~ся, -ается *eig.*: приказывається įsākoma.

прикалывать, -аю, -аешь *eig.* 1. sėgti, smeigti, sagstyti (*prie ko nors*); 2. durti; ~ся, -ается *eig.* būti prisegamam, prismeigiamam, prisāgstomam, prismaigstomam.

приканчивать, -аю, -аешь *eig.* baigti, *žr.* прикончить; ~ся, -ается *eig.* 1. baigtis, *žr.* прикончиться; 2. būti baigiamam.

прикарманивать, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* прикарманить; ~ся, -ается *eig. šnek.* būti pasisāvinamam, vagiamam, nudžiaunamam.

прикармливать, -ню, -нишь *įvk. šnek.* pasisāvinti, nudžiauti, paglemžti, pavogti.

прикармливание, -я 1. (pri)jaukinimas, priviliojimas (*žvėrelio ar paukščio maistu*); 2. papildomas maitinimas, penėjimas, šėrimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. jaukinti (*žvėrelį, paukštį maistu*); 2. papildomai maitinti, penėti, šerti; dūoti papildomai maisto (*kūdikiams*); ~ться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. maitintis papildomai; 2. būti maitinamam papildomai maistu (*apie žindomą kūdikį*); (*maistu*) būti (pri)jaukinamam, (pri)viliojamam (*apie žvėrelius, paukščius*).

прикасаться, -аюсь, -аешься *eig.* liėsti, lytėti, *žr.* прикоснуться.

прикат, -а *šnek.* atritimas, atritinimas, atvoliėjimas.

прикатать, -аю, -аешь *įvk. žemd.* suvoliūoti, privoliūoti (*puz. lauką*); priletėti, sulėginti, padaryti lėgų (*puz. kelią, takelį*).

прикатить, -ачу, -атишь *įvk.* 1. atristi (*puz. sieną*), atritinti (*puz. statinę*), atvoliūoti; 2. *šnek.* parlėkti, atidrōžti, atvažiūoti, atbildėti, atbrzdėti, atidūmti, atūžti; ~ся, -атится *įvk.* atsiristi, atsiritinti.

прикатывание, -я *žemd.* volāvimas; letėnimas, lėginimas.

прикаывать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* прикатить.

прикаывать², -аю, -аешь *eig. žemd.* volūoti; letėti, lėginti (*puz. kelią*).

прикаываться¹, -аюсь, -аешься *eig. žr.* 1. прика-таться; 2. būti atritinamam, atvoliūojamam.

прикаываться², -аюсь, -аешься *eig. žemd.* būti volūojamam; būti letėnamam, lėginamam.

прикачать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* papildomai įpumpuoti, įsiurbliūoti.

прикачивать, -аю, -аешь *eig. žr.* прикачать; ~ся, -ается *eig.* būti papildomai įpumpuojamam, įsiurbliūojamam.

прикачнуть, -ну, -нешь *įvk. šnek.*: лодку прикач-нуло к бėpery бағос vāltį priplakė, privārė prie kraūto; ~ся, -нусь, -нешься *įvk. šnek.* pasvirtti (*puz. prie sienos*).

прикачу *žr.* прикатить.

прикидать, -аю, -аешь *įvk.* primėsti, primėtyti (*puz. sniego*); прикидано камнėй primėtyta akmenų.

прикидка, -и *šnek.* 1. primetimas; 2. (*apytikris*) apskaičiāvimas; išmatāvimas (*iš akies*); pasvėrimas (*ant rankos*).

прикидывать, -аю, -аешь *eig. žr.* прикидать ir при-кйнуть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. apsimėsti, dėtis (*kuo*); 2. *šnek.* prisimėsti, įsimėsti (*puz. ligą*); 3. būti primetamam, primėtomam; būti sumetamam (*galvoje*), būti apskaičiuojamam (*maždaug*); būti išmatuojamam (*iš akies*); būti pasveriamam (*ant rankos*).

прикинуть, -ну, -нешь *įvk. šnek.* 1. primėsti (*pa-pildomai*), įmėsti (*daugiau*), dār įmėsti; pridėti; прикйнь ещė дров įмєск dār mālkų; 2. sumėsti (*galvoje*); apskaičiuoti (*maždaug, apytikriai*); iš-matūoti (*iš akies*); pasvėrti (*ant rankos*); п. на глаз nustatyti iš akiės; ~ся, -нусь, -нешься *įvk. šnek.* 1. prisimėsti, įsimėsti (*puz. ligą*); 2. apsi-mėsti, dėtis (*kuo*); п. больным apsimėsti ligō-niu.

прикип||ать, -ает *eig.*, ~еть, -пйт *įvk.* privirti, prisvilti.

приклад, -а 1. (*siuvinio*) priėdai; 2. (*šautuvo*) āp-sodas, būožė; 3. *tarm.* pridėjimas, priėdas.

прикладка, -и *kar.* (*šautuvo*) įrėmimas, įremtis.

прикладной, -ая, -ое *táikomasis* (*puz. mokslas*), *práktinis*; **прикладное искусство** *táikomoji dailė*.
прикладывать, -аю, -аешь *eig. pridėlioti*, *žr. приложить*; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. žr. приложиться*.

приклеивать, -аю, -аешь *eig. žr. приклеить*; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr. приклеиться*; 2. *būti priklijuojamam*.

приклеить, -ёю, -ёишь *įvk. priklijuoti*; *prilipdyti*; **~ся**, -ёюсь, -ёишься *įvk. prisiklijuoti*; *prilipti*.

приклейка, -и; *dgs. kilm. -ėек, naud. -ėйкам* 1. *priklijavimas*; 2. *ūžkliaja, prikliaja*.

приклёп, -а *šnek. žr. приклёпка*.

приклепáть, -аю, -аешь *įvk. priknieđyti*.

приклёп||ка, -и; *dgs. kilm. -пок, naud. -пкам* 1. *priknieđijimas*; 2. *priknieđytas dáiktas*; **~щик**, -а *kniēdytojas*; **~ывать**, -аю, -аешь *eig. kniēdyti*; **~ываться**, -ается *eig. būti priknieđijamam*.

приклон||ять, -оню, -онишь *įvk. šnek. paleñkti, prileñkti, nuleñkti* (*puz. medelio viršūnė*); **◆** *nėr-де голову п. šnek. nėrà kuř galvės priglausti*; **~йтся**, -онюсь, -онишься *įvk. šnek. pasileñkti, prileñkti, nusileñkti*; **~ять**, -яю, -яешь *eig. leñkti*, *žr. приклонить*; **~яться**, -яюсь, -яешься *eig. 1. leñktis, žr. приклониться*; 2. *būti lenkiamam*.

приключáть, -аю, -аешь *eig. žr. приключить*.

приключáться¹, -ается *eig. žr. приключиться*.

приключáться², -ается *eig. būti prijungiamam*.

приключе||ние, -я *nūotykis, nutikimas*; **искáтель приключений** *nūotykių ieškotojas, avantiūristas*, *žmonių pėreiva*; **~нческий**, -ая, -ое *nūotykių, nuotykinis* (*puz. literatūra*).

приключить, -чю, -чишь *įvk. 1. įjungti, prijungti* (*puz. laidą*); 2. *tarm. padaryti, pridaryti* (*puz. žalos, nuostolių*), *sukėlti*.

приключиться, -чйтся *įvk. atsitikti, nutikti; ištikti*.

приковáть, -кую, -куешь *įvk. 1. prikaustyti, prikálti*; *geležimis surakinti, sukáustyti*; 2. *prk. pri-rakinti, prikaustyti; sukáustyti; болéзнь приковáла егó к постéли лигá jį prirakino, prisiūvo prie rálo*.

приков||ка, -и *prikaustymas, prikalimas*; **~ывать**, -аю, -аешь *eig. žr. приковать*; **~ываться**, -ается *eig. būti prikaustomam, prikalamam*.

приковылáть, -яю, -яешь *įvk. šnek. atkėblinti, atkepestuoti, atkeverzoti*.

прикокну́ть, -ну, -нешь *įvk. šnek. užmūšti, nukėpti, nudóbtі, nudėti, nugalābinti*.

прико́л, -а *kuólas, miėtas, pólis* (*kam nors pritvinti, pririšti*).

приколáчивать, -аю, -аешь *eig. žr. приколотить*; **~ся**, -ается *eig. būti prikalamam, pritvirtinamam*.

приколдовáть, -дую, -дуюшь *įvk. šnek. būtais prisivilioti, priburti, prikerėti*.

приколотить, -очю, -отишь *įvk. 1. prikálti, primūšti* (*puz. lentą vinimis*); 2. *šnek. primūšti, pribákonti, prikúlti, privanóti, priveletі*.

приколóть, -колю, -колешь *įvk. 1. prismeigtі, prisėgti*; 2. *šnek. nusmeigtі, nudúrti*; **~ся**, -колется *įvk. šnek. prisismeigtі, prisisėgti, prismigtі*.

приколочу́ *žr. приколотить*.

прикомандир||овáть, -рюю, -рюешь *įvk., ~овывать*, -аю, -аешь *eig. priskirti, prikomandiruoti*.

прико́нч||енный, -ая, -ое; -чен, -а, -о *šnek. 1. baigtas, pabaigtas, išbaigtas*; 2. *pribaigtas, nugalūotas*; **~ить**, -чу, -чишь *įvk. šnek. 1. pabaigti, išbaigti; sustabdyti, nutráukti*; 2. *pribaigti, nugalūoti*; **~иться**, -чится *įvk. šnek. pasibaigti, išsibaigti; nutrákti*.

прикопáть, -оплю, -опишь *įvk. šnek. prikaūpti, pritaupyti, sutaupyti, prilýkyti*.

прикóрм, -а 1. *jaūkas, prievilas* (*žvėriui, paukščiui*); 2. *papildomas maistas, pašaras*; 3. *papildomas maitinimas, penėjimas, šėrimas*; **~ить**, -ормлю, -ормишь *įvk. 1. prisijaukinti* (*paukštį, žvėrelį maistu*); 2. *papildomai pamaitinti, papeñti, pašerti*; **~ка**, -и *žr. прикóрм*.

прикорнóть, -нү, -нөшь *įvk. tarm. prigulti* (*susirietus*), *prisigūžti* (*kaip nors*).

прикоснове́н||ие, -я (pa)lytėjimas, lytá, palietimas, prisilietimas; к éтому дёлу я не имёю прикоснове́ния prie šio dalyko áš nesu prisidėjęs; **~ность**, -и *m. prisidėjimas* (*puz. prie nusikaltimo*), *dalyvavimas*; **~ный**, -ая, -ое; -ён ir -ёнен, -ённа, -ённо; *įsipynęs, įvėltas* (*puz. į bylą*), *tūrintis ką beandro*; *prisidėjęs* (*puz. prie nusikaltimo*).

прикосну́ться, -нүсь, -нөшься *įvk. prisiliesti, paliesti, liestelėti, prisilytėti, palytėti*.

прикочевáть, -чую, -чүешь *įvk. atklajoti* (*besigantant*), *atsibastyti*.

прикра́ивать, -аю, -аешь *eig. žr. прикроить*.

прикра́||ца, -ы 1. *gražmená, gražná, gražinys, puošmená, pagražinimas, padáilinimas, pažibá*; 2. *šnek. padáilinimas, pėrdėjimas*; **~сить**, -áшу, -áсишь *įvk. 1. pagrážinti, padáilinti, papuóšti*; 2. *šnek. padáilinti, pėrdėti*; **~шивать**, -аю, -аешь *eig. 1. grážinti, dáilinti, puóšti*; 2. *šnek. pėrdėti, dáilinti*.

прикра́шу *žr. прикрасить*.

прикре́||пительный, -ая, -ое 1. *prtvirtinamasis*; 2. *priskiriamasis*; **~ить**, -плю, -пйшь *įvk. 1. prtvirtinti, įstiprinti*; 2. *priskirti*; п. *школу к предприятию priskirti mokýklá prie įmonės*; **~йтся**, -плюсь, -пйшься *įvk. 1. prisitvirtinti*; 2. *prisiskirti; prisirašyti*; **~ление**, -я 1. *prtvirtinimas*; 2. *priskyrimas*; **~лять**, -яю, -яешь *eig. žr. прикрепить*; **~ляться**, -яюсь, -яешься 1. *žr. прикрепить*; 2. *būti prtvirtinamam; būti priskiriamam*.

прикрёк||ивать, -аю, -аешь *eig. rėkauti, rėkoti, árėkauti, árėkoti, krėitėti*; **~нуть**, -ну, -нешь *įvk. parėkinti; árėkti, surikti, riktelėti* (*ant ko*).

прикр||ойть, -ою, -ойшь *įvk. pritáikyti sūkerpant* (*puz. rankovę prie švarko*); **~ойка**, -и *pritáikymas sūkerpant*.

прикро́ю *žr. прикрыть*.

прикро́ю *žr. прикроить*.

прикро́юсь *žр. прикрыться*.

прикр||утить, -учю, -үтишь *įvk., ~учивать*, -аю, -аешь *eig. prisukti, privežti*.

прикручинн|ться, -нүсь, -нишься *įvk. tarm. nuliūsti, susisieloti*.

прикручу́ *žр. прикрутить*.

прикрыва́ть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* прикрýть; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* прикрýться; 2. *búti* pridāromam, pridengiamam, uždāromam.

прикрýтие, -я 1. *priedanga*; *apsaugà*; *kar.* dengimas; 2. *prk.* dangstymasis; под прикрýтием патристических фраз *dangstýdamasis patriòtinėmis frázėmis*.

прикрýть, -рóю, -рóешь *žvk.* 1. *apdeñgti, prideñgti, uždeñgti, užvóžti* (*puz. dėžutę*); *apklóti, užklóti* (*puz. lovą*); *užklóstyti*; *apgóbt*; 2. *užstóti, prideñgti* (*puz. nuo vėjo*); *búti priedanga*; это дерево не может п. от дождя *šis medis negali apsaugoti nuo lietaus*; лесонасаждениями п. страну от ветров *miško želdiniai apsaugoti šalį nuo vėjų*; 3. *prideñgti*; *pridarýti, privérti*; 4. *prk.* slėpti, paslėpti, nuslėpti, deñgti, prideñgti; п. свой недостаток *nuslėpti savo trūkumus*; 5. *šnek.* uždarýti, likviduóti (*puz. prekybą*); 6. *kar.* *prideñgti* (*puz. flangą*); **~ся**, -рóюсь, -рóешься *žvk.* 1. *apsideñgti, apsiklóti, užsideñgti, užsivóžti*; 2. *užsivérti, prisidarýti, užsidarýti*; 3. *prideñgti, pasislėpti*; 4. *užsidarýti, likviduóti*.

прикуп, -а 1. *pripirkimas*; 2. *peřkamosios kórtos, pirkis*.

прикуп||а́ть, -аю, -аешь *eig.*; **~и́ть**, -уплю, -ýпишь *žvk.* 1. *pripirkti* (*daugiau*); 2. *pripirkti, priiñti pirkį* (*lošiant kortomis*).

прикуп||ка, -и 1. *papildomas pirkimas, pripirkimas*; 2. *papildomas pirkinys*; 3. *pirkis* (*lošiant kortomis*); **~но́й**, -а́я, -о́е *papildomai pirktas, pripirktas*.

прику́р|ивать, -аю, -аешь *eig.*, **~и́ть**, -у́рю, -у́ришь *žvk.* *pri(s)degti* (*cigaretę, papirosą*).

прикурну́ть, -нý, -нётся *žvk. šnek. žr.* прикорну́ть. **прикус**, -а *ir priкус*, -а *sukandimas* (*dantų*).

прикусýть, -ушý, -ýсишь *žvk.* 1. *šnek.* užkásti, užválgyti; 2. *įsikásti, prikásti, sukásti*; п. ры́бу *įsikásti į lūpas*; ♦ п. язы́к *prikásti liežuvį, nutilti*.

прику́с||ка, -и: в прику́ску *žr.* вприку́ску; **~ывать**, -аю, -аешь *eig.* 1. *užkandžiauti*; 2. *šnek.* *pukándžioti, atkándžioti, atkandinėti* (*nedideliais kąsniais*); *žr.* прикусýть.

прикушý *žr.* прикусýть.

прикую́ *žr.* приковáть.

прилавок, -вка *prekystalis*.

прилагáтельн||ое, -ого *dkf.* *būdvardis*; **~ый**, -ая, -ое: имя прилагáтельное *būdvardis*.

прилагáть, -аю, -аешь *eig.* 1. *pridėti, prijungti*; п. к заявлéнию необходимые докумéнты *pridėti prie pareiškimo reikiamus dokumentus*; 2. *žr.* приложýть (4 *reikš.*); **~ся**, -а́ерся *eig.* *búti pridėdamam, prijungiamam*.

прила́д||и́ть, -ажу, -а́дишь *žvk.* *pritaistyti, pritaikyti, pridėrinti*; **~и́ться**, -ажусь, -а́дишься *žvk.* *prisitaikyti, prisitaistyti, prisidėrinti*; **~ка**, -и *pritaistymas, pritaikymas, pridėrinimas*.

прила́живать, -аю, -аешь *eig. žr.* прила́дывать; **~ся**, -аюсь, -ае́шься *eig.* 1. *žr.* прила́дываться; 2. *búti pritaistomam, pridėrinamam*.

прила́жу *žr.* прила́дывать; **~сь** *žr.* прила́дываться.

приласка́ть, -аю, -аешь *žvk.* *paglamonėti, priglaūsti, paglamžuoti, priglaūbti, pamyliuoti, priglobti*;

~ся, -аюсь, -ае́шься *žvk.* *pasimėilinti, prisimėilinti, įsigėrinti*.

прила́ститься, -ащусь, -а́стишься *žvk.* *įsigėrinti, prisimėilinti*.

прилаг||а́ть, -лгý, -лжéшь; *būt.* -лгáл, -лá, -лo *žvk. šnek.* *primelúoti*; **~ну́ть**, -нý, -нёшь *žvk. šnek.* *pamelúoti, nuriėsti, nušvélti*.

прилёр *žr.* прилечь.

прилега́ние, -я *prigulimas, pritapimas*.

прилега́||ть, -а́ет *eig.* 1. *gulėti šalia, būti gretà, šalia* (*ko nors*); *susieiti, glaūstis, pritapti, susidurti, ribotis*; по́ле приле́а́ет к лэсу лаўкас *susieina su mišku*; 2. *prigulti, aptemti* (*apie drabužį*); пла́тье тэсно приле́а́ет *drabužis glaūdziai aptempia*; **~ю́щий**, -ая, -еe *grėtimas, kaimyninis, šalinis, prieinantis, prišlijęs*.

прилежа́||ние, -я *stropumas, stropà*; **~ть**, -жý, -жйшь *eig. pasen.* 1. *žr.* приле́а́ть (1 *reikš.*); 2. *búti stropiam*; **~ний**, -ая, -еe 1. *mat.* *prigulis*; 2. *žr.* приле́а́ющий.

приле́жн||о *prv.* *strōpiai*; **~ость**, -и *m. žr.* приле́а́ние; **~ый**, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно *stropus, uolus*.

прил||еза́ть, -аю, -аешь *eig.*, **~э́зть**, -зу, зéшь; *būt.* -лэз, -лэ́зла, -лэ́зла *žvk. šnek.* 1. *prilipti* (*prie ko*); *prisliūgti, prikópti* (*puz. viršūnę*); *atšliaužti*; 2. *atsivilkti, atsibėlsti*.

приле́п||и́ть, -еплю, -э́пишь *žvk.* *prilipdyti, prilipinti, priklijuoti*; **~ся**, -еплюсь, -э́пишься *žvk.* *prilipti, prikibti, prisiklijuoti*; *pritapti*; на склóне горы́ приле́пýлась избу́шка *káлно atšláiteje pirkėle priglūdusi*.

приле́пл||ивать, -аю, -аешь *eig. žr.* приле́пýть; **~иваться**, -аюсь, -ае́шься *eig. žr.* приле́пýться; **~я́ть**, -яю, -яе́шь *eig.* *lipdyti, lipinti, klijuoti* (*prie ko nors*); **~я́ться**, -яюсь, -яе́шься *eig.* 1. *lipiti, kibti, klijuotis*; 2. *búti* (*pri*)*lipdomam, prilipinamam, priklijuojamam*.

прилёт, -а *atlėkimas, parlėkimas, atskridimas, parskridimas*.

прилет||а́ть, -аю, -аешь *eig.*, **~э́ть**, -ечý, -етя́шь *žvk.* *atlėkti, parlėkti, atskristi, parskristi*.

прилётный, -ая, -ое *atlekiantis, atskrendantis* (*apie paukščius*).

прилечý *žr.* прилетéть.

прилечь, -лэ́гу, -лэ́жешь, -лэ́гут; *būt.* -лэр, -лерлá, -лерлo *žvk.* 1. *užsigulti* (*ant ko*); *prigulti, atgulti* (*pogulio*); *atvirsti, glūstelėti*; 2. *prisišliėti* (*puz. prie sienos*); *prisiglaūsti, priglusti*; *prigulti, glaūdziai aptemti* (*apie drabužį*); *прилёр ýхом* *šnek.* *pridėk ausį*; 3. *palinkti, išgulti* (*apie javus*).

прилжéшь *žr.* прилгáть.

прилйв, -а 1. (*jūros*) *pótvynis*; 2. *atplūdimas, užplūdimas, atplūdis* (*puz. žmonių*); п. крóви краўжо *atplūdis*; 3. *tech.* *prėlaja*; 4. *prk.* *pakilimas*.

приливáть, -аю, -аешь *eig.* 1. *pylinėti, įpylióti, pilti* (*daugiau*); 2. *plústi, kilti, tvintti*; крóвь прили́а́ет в гóлову краў́жас *mūša, plústa į gálvą*; *žr.* прилй́ть; **~ся**, -а́ерся *eig.* *búti* (*i*)*pilamam, pripilamam*.

приливáный, -ая, -ое (*jūros*) *pótvynio* (*puz. laikas*); приливáная волна́ *atplūstanti, pótvynio bangà*.

прилижу́ *жр.* прилизать; **~сь** *жр.* прилизаться.
прилиз||анный, -ая, -ое; -ан, -а, -о *šnek.* 1. prilaižytas; suglötintintas; 2. išsičiūstijęs; 3. *prk.* išdailintas; **~ать**, -ижу́, -ижешь *жк. šnek.* prilaižyti, glötiniai sušukuoti (*plaukus*); sulaižyti (*apie žvėries plaukus*); **~аться**, -ижусь, -ижешься *жк. šnek.* glötiniai susišukuoti; susilaižyti plaukus (*puz. katė*).

прилизывать, -аю, -аешь *eig. жр.* прилизать; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. жр.* прилизаться.

прилик, -а, **прилика**, -и *tarm. pasen.* для прилики (для прилику) mandagumo, padorumo dėlei.

прилипа́ла, -ы *v. ir m. šnek.* įkyruolis, įkyruolė, akilanda; suoslys, suoslė.

прилипа́ть, -аю, -аешь *eig.*, **~ипнуть**, -ну, -нешь; *būt.* -лип, -ла, -ло *жк.* prilipti; prikūsti (*apie lapą*), prikėpti, prisigliėti; prikišti; **~ипчивость**, -и *m.* lipumas; limpamumas (*puz. ligos*); kibumas; **~ипчивый**, -ая, -ое; -чив, -а, -о 1. limpantis, lipūs, lipnūs, limpamas; 2. *prk. šnek.* kibūs, prikišantis; įkyrus, neatsikratomas (*puz. žmogus*).

прилестник, -а *bot.* prielapis.

прили́ть, -лью́, -льёшь; *būt.* -лил, -ла́, -ло *жк.* 1. įpilti, pripilti (*daugiau*); 2. priplūsti, užplūsti, atplūsti; pakilti, patvinti (*apie vandenį*); 3. *prk.* užplūsti (*apie jaustumus*).

прили́ч||ествовать, -твует *eig. pasen.* (pri) tikti, (pri) derėti; **~ие**, -я padorumas; gėras tónas; прáвила приличия mandagumo taisyklės; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. padorūs, švankūs, mandagūs; 2. tiškamas, prideramas; 3. *pasen.* dėrantis, pritiškantis, pritiškamas; dēvuyške прилична скромность mergaitei pritiška kuklumas; 4. *šnek.* gėras, gerókas, didókas; paténkinamas; п. záработок gėras, paténkinamas ūždarbis.

приловчи́ться, -чусь, -чйшья *жк. šnek.* įgūsti, prisitaikyti, išsivikrinti.

прилож||ение, -я 1. pridėjimas; 2. prijungimas; 3. padėjimas, uždėjimas, prispaudimas; п. печатни айтспавдо prispaudimas; 4. padėjimas (*puz. rastangų*), paskyrimas; тóчка приложéния сйлы fiz. jėgós pridėjimo táskas; 5. (pri) táikymas (*puz. žinių*), panaudóјimas; 6. priėdas; п. к журналу žurnálo priėdas; 7. *gram.* priėdėlis; **~ить**, -ожу́, -óжишь *жк.* 1. pridėti (*daugiau*); 2. pridėti, prijungti (*puz. dokumentą*); 3. padėti (*ant ko*), prispausti (*puz. antspaudą*); п. рýку к сёрдцу prispausti, padėti raiką priė širdiė; 4. padėti, nukreipti (*puz. pastangas, jėgas*); 5. pritáikyti (*puz. žinias*); panaudóti, pavartóti; ♦ п. рýку pasirašyti; у́ма не приложу́ *šnek.* neįmanaū, negaliū suprasti; **~иться**, -ожусь, -óжишья *жк.* 1. pabučiūoti (*puz. ranką*); 2. įsiremti (*šaudant*); 3. prisiařtinti, prisikišti; п. ўхом prikišti, pridėti aūsį.

прилу́ниться, -нюсь, -нишья *жк.* nusilėisti, nutūpti mėnulyje.

прилупи́ть, -уплю́, -ўпишь *жк. tarm. šnek.* grei-tai atbėgti, atidundėti.

прилуч||ать, -аю, -аешь *eig.*, **~ить**, -учу́, -учишь *жк. tarm.* privilióti, primāsinti; pritraukti (*puz. draugą*); **~иться**, -учусь, -учишья *жк. tarm.* 1. pasitáikyti, įvykti; 2. atsidūrėti (*atsitiktinai*).

прильну́ть, -ну́, -нėшь *жк.* priglūsti, glūstelėti (*puz. prie žemės*); младенец прильну́л к мáтери kūdikis priglūdo, prisiglaudė prie mótinos.

прима́, -ы *muz., tea.* prima.

прима́-балерина́, прімы-балеріны *tea.* prima-balerinā.

примадо́нна, -ы *tea. pasen.* primadonā.

примáзаты, -ажу́, -ажешь *жк. šnek.* 1. pritėpti, ištėpti; įtėpus prilýginti (*puz. plaukus*); 2. (*glais-tu*) prilipdyti; 3. *šnek.* (*azartinuose lošimuose*) pridėti (*pinigų prie pastatytos sumos*); **~ся**, -ажусь, -ажешься *жк.* 1. *šnek.* išsitėpti, tėpant sulýginti (*plaukus*); 2. *prk.* prisiplakti, prisigliėti, įsilaižyti, pritąpti; 3. *šnek.* pritąpti prie lošimo, pridėdant savo dālį (*prie statomos sumos*).

примáзывать, -аю, -аешь *eig. жр.* примázать; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. жр.* примázаться.

примáк, -á *tarm.* užkuręs.

примáлывать, -аю, -аешь *eig. жр.* примолóть; **~ся**, -ается *eig.* būti primalamām.

примáн||ивать, -аю, -аешь *eig.*, **~ить**, -аню́, -áнишь *жк.* (pa)vilióti, privilióti, atvilióti, (pri)māsinti; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. jaūkas, jūnkė, priėvilas, striktas, māsalas, jauktā; 2. *prk.* vilióјimas, patraukā, vilióne; он ни на какую примáнку не идёт jо niekū nesuviliósi; **~ный**, -ая, -ое vilióјamasis; примáнная дýдка vilbikas; **~очный**, -ая, -ое *spec.* vartóјamas kaip jaūkas, māsalas; **~чивый**, -ая, -ое; -ив, -а, -о *pasen. tarm.* māsinantis, magūs, vilióјantis.

примáс, -а *bašn.* primas.

примáсли||вать, -аю, -аешь *eig.*, **~ть**, -лю́, -лишь *жк. šnek.* (su)glóđinti, (su)lýginti tėpant (*plaukus*).

примáстерить, -рю́, -ришь *жк. šnek.* pritaisyti, pridėrinti.

примáт, -а primātas, pirmumas, prioritėtas; pirmāvi-mas, výravimas.

примáты, -ов *dgs. zool.* primātai.

примáтывать, -аю, -аешь *eig. жр.* примотáть; **~ся**, -ается *eig.* būti privynióјamam.

примáчивать, -аю, -аешь *eig. жр.* примочить; **~ся**, -ается *eig.* būti sušlāpinamam, suvilgomam.

примáщивать, -аю, -аешь *eig. жр.* примостить; **~ся**, -юсь, -ешья *eig. жр.* примоститься.

примежева́ть, -жую́, -жўешь *жк.* prirėžti daugiau (*žemės*).

примежевывать, -аю, -аешь *eig. жр.* примежева́ть; **~ся**, -ается *eig.* būti prirėžiamām papildomai (*apie žemę*).

примёл *жр.* приместі.

примелька́||ться, -аюсь, -аєшья *жк. šnek.* pasida-gyti įprastām, nusibósti; **~вшийся**, -аясь, -еясь dažnai matýtas, dažnai mātomas, pasidāres įpras-tas, nusibódes.

примен||ение, -я 1. táikymas, pritáikymas, (pa)vartóјimas, (pa)naudóјimas; 2. prisitáikymas; п. к услóвиям prisitáikymas prie sąlygų; **~имость**, -и *m.* (pri)taikomumas; **~имый**, -ая, -ое; -йм, -а, -о (pri)táikomas, gálimas (pri)táikyti, (pa)vartóti, (pa)naudóti; **~ительно** *prv.* (к кому-чemu) pritái-kant (*kam*); pri(si)dėrinant; sutínkamai (*su kuo*); **~ить**, -еню́, -энишь *жк.* 1. pritáikyti, pridėrinti; pavartóti, panaudóti; 2. *tarm.* sugrėžinti, prilý-ginti; **~иться**, -енюсь, -энишья *жк.* prisitáikyti,

prisidėrinti; п. к обстоятельствам prisitaikyti, prisidėrinti prie aplinkybių; ~яемость, -и *m.* taikomumas; ~ять, -яю, -яешь *eig.* 1. taikyti, vartoti, naudoti; 2. *žr.* применить (2 reikš.); ~яться, -яюсь, -яешься *eig.* 1. taikytis, dėrintis (*pvz. prie aplinkybių*); 2. būti (pri)taikomam, (pa)naudojamam.

примёр, -а pavyzdys, pavėikslas; п. храбрости naršumo pavyzdys; брать (взять) п. с ког-л. (pa)imti iš kō pavyzdį; ставить ког-л. в п. statyti kō pavyzdžiui; служить примёром būti pavyzdžiui; привести п. pateikti pavyzdį; по примёру других pasėkus kitais, pagal kitus, nusiziūrėjus į kitus; ◆ не в п. а) nē taip, skirtingai; б) nepalyginti, kur kās, gerokai, žymiai.

примёреть, -мрёт, -мрём, -мрете; *būt.* примёр, -ла, -ло *įvk. šnek.* numirti (*apie daugelį*), išmirti.

примёрещиться, -шусь, -щишься *įvk. šnek. žr.* померещиться.

примёрзать, -аю, -аешь *eig.* šalti (*prie ko*).

примёрзлый, -ая, -ое *šnek.* prišalęs; ~нуть, -ну, -нешь; *būt.* -мёрз, -ла, -ло *įvk.* prišalti (*prie ko*).

примёривать, -аю, -аешь *eig.* (pri)matuoti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. matuotis; 2. būti primatuojamam.

примёрить, -рю, -ришь *įvk.* pamatuoti, primatuoti; prisimatuoti (*pvz. avalynę, drabužį*); ~ся, -рюсь, -ришься *įvk. šnek.* prisimatuoti.

примёрка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам 1. (si)matavimas, matėlio ėmimas; идти на примёрку eiti prisimatuoti; 2. (si)matuotinas drabužis; портной принёс примёрку siuvėjas atnešė drabužį primatuoti.

примёрно 1. *įt.* pavyzdžiui; 2. *prv.* pavyzdinai; 3. *prv.* apytikriai, maždaug; ~ость, -и *m.* 1. pavyzdinumas, paveikslumas; 2. apytikrumas; ~ый, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. pavyzdingas (*pvz. elgesys*), paveikslus, paveikslingas; 2. apytikris (*pvz. apskaičiavimas*); 3. pavyzdinis (*ei-ngs pavyzdžiui*).

примёрночная, -ой *dkt.* prisimatavimo kambarys (*pvz. siuvelykoje*); ~щик, -а *šnek.* (pri)matuotojas; ~ять, -яю, -яешь *eig. žr.* примёрить; ~яться, -яюсь, -яешься *eig.* 1. *žr.* примёриваться; 2. būti primatuojamam.

примёрситься, -ешу, -ёсишь *įvk.* įminkyti (*pvz. į tešlą*).

примёрсок, -ска *tarm.* priėmaiša, įmaiša.

примёрст, -ету, -етёшь; *būt.* -мёл, -мелá, -мелó *įvk. šnek.* 1. sušluoti (*į vieną vietą*), nušluoti, pašluoti; 2. pripustyti (*pvz. sniego, smėlio*).

примёрсь, -и *m.* įmaiša, priėmaiša.

примёрта, -ы 1. žymė; особые примёрты upatingos žymės; 2. (*priėtarę*) ženklas, žymė, priešėnkalis; ◆ имёт на примёрте turėti galvojė; быть на примёрте būti nužiūrėtam, numatytam.

примёртаты, -аю, -аешь *eig. žr.* примёрст.

примёртаты², -ечу, -ёчешь *įvk. tarm.* primėsti, primėtyti (*pvz. sniego prie tvoros*).

примёртаты³, -аю, -аешь *įvk.* pridėigstyti, apdygsniuoti.

примёртять, -ёчу, -ётишь *įvk. šnek.* pastebėti, įžiūrėti, įsidėmėti, atkreipti dėmesį, nužvelgti.

примётка, -и *šnek.* (pri)dygsniavimas.

примётливост, -и *m. šnek.* pastabumas, akylumas; ~ливый, -ая, -ое; -нв, -а, -о *šnek.* pastabūs, akylas; ~но *prv.* pastebimai, žymiai.

примётнуть, -ну, -нёшь *įvk. šnek. žr.* примёртаты³. **примётнуться**, -нётся *įvk. šnek.* pritapti, prisiplakti, pristoti, priklysti (*pvz. šuo*).

примётный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. pastebimas, žymūs; 2. kriūntantis į akis, ženklus.

примёту *žr.* приместі.

примётывать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* примёртаты².

примётывать², -аю, -аешь *eig. žr.* примёртаты³.

примётываться¹, -аюсь *eig. šnek.* būti primetamam, primetomam (*pvz. žemės*).

примётываться², -аюсь *eig.* būti pridėigstomam, apdygsniuojamam.

примечание, -я pastabà, pasargà.

примечательност, -и *m.* įžymumas, įžymybė; įsidėmėtinumas; примечательности góroda miėsto įžymybės, įdomybės; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно įsidėmėtinas, (i)žymūs.

примечать, -аю, -аешь *eig. šnek.* stebėti, sėkti, *žr.* примётить.

примечу *žr.* примётить.

примечу *žr.* примёртаты².

примешать, -аю, -аешь *įvk.* 1. primaišyti, įmaišyti; 2. *prk.* įpinti, įvėlti, įpáinioti (*pvz. žmogų*); ~ся, -аюсь, -аешься *įvk.* įsimaišyti, įmišti (*pvz. į minią*).

примешивать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* примесить.

примешивать², -аю, -аешь *eig. žr.* примешать.

примешиваться¹, -аюсь *eig.* būti įminkomam, priminkomam.

примешиваться², -аюсь *eig.* 1. būti įmaišomam, primašomam; 2. būti įpinamam, įveliamam, įpáiniojamam.

примешу *žr.* примесить.

приминать, -аю, -аешь *eig.* mindžioti, trėpti, máigyti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. máigyti, mánkyti; 2. būti mindžiojamam, trypiamam, máigomam.

примиренец, -нца *polit.* taikstytojas; ~ение, -я 1. (su)taikinimas; sudėrinimas (*pvz. priešingų nuotonių*); 2. taikinimasis, susitaikinimas; ~енность, -и *m.* taikumas, susitaikymas, nusiramėnimas, taiki nuotaika; ~енный, -ая, -ое; -пён, -пёна, -пёнó sutáikintas; susitaikęs; taikiai nusiteikęs; nusiramėnęs.

примиренческий, -ая, -ое *polit.* taikstomas(is), taikstymo; taikstymosi; ~енчество, -а *polit.* taikstymas(is); ~ймый, -ая, -ое; -йм, -а, -о sutáikinaimas, gálimas sutáikinti, sudėrinti, sutáikintinas.

примиритель, -я *v.* (su)taikintojas; ~ница, -ы (su)taikintoja; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно sutáikinimo, taikinamasis; susitaikinimo (*pvz. žodžiai*); taikūs; susitaikinamas.

примирить, -рю, -ришь *įvk.* sutáikinti (*pvz. priešus*); sudėrinti (*pvz. priešingumus*); ~ся, -рюсь, -ришься *įvk.* susitaikinti, prisitaikyti; apsiprasti; он не мóжет п. со своим положением jis negáli apsiprasti su savo padėtimi.

примирять, -яю, -яешь *eig.* taikinti (*pvz. susipykusius*); dėrinti (*pvz. prieštaravimus*); ~ся, -яюсь,

-яешься *eig.* 1. táikintis; táikstyti; 2. būti táikinamam, dĕrinamam.
примитѣв, -а примитѣвас; **ѣзм**, -а примитѣвзмас; **но** *pru.* primityviai; **ность**, -и *m.* primityvumas; **ный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно primityvūs.
примкнѣть, -нѣ, -нѣшь *ѣvk.* 1. pristūmti, prišliėti, priglausti; 2. prisijungti, pritapti, prisidėti (*puz. prie kurios nors partijos, draugijos*); 3. prisiglausti, prisišliėti, prisistūmti, pri(s)išliėkti; ◆ п. шыкы užmāuti dūrtuvus (*ant šautuvų*).
примнѣ *žr.* примяѣть.
примолачивать, -аю, -аешь *eig. žr.* примолотѣть; **ся**, -ается *eig.* būti (pri)kuliāmām (*papildomai*).
примолвить, -влю, -вишь *ѣvk. šnek.* pridėti žodį; pridūrti.
примолкѣть, -аю, -аешь *eig. šnek.*, **болкнѣть**, -ну, -нешь; *būt.* -молк, -ла, -ло *ѣvk.* nutilti, aptilti, nuščiūti.
примолотѣть, -лочѣ, -лотишь *ѣvk. šnek.* papildomai prikūlti, prikūlti daugiaū.
примолотѣть, -мелѣ, -мелешь *ѣvk.* primālti, sumālti papildomai.
примолочѣ *žr.* примолотѣть.
приморѣживать, -аю, -аешь *eig.*, **бзѣть**, -оѣ, -бзѣшь *ѣvk.* 1. prišāldyti (*prie ko*); 2. beasm. šal(s)telėti, pašālti (*kiek*).
приморѣский, -ая, -ое *pajūrio, pajūrinis, pāmario, pamarinis*; **ѣе**, -я *pajūris, pamarjūs*.
примостѣть, -ощѣ, -остѣшь *ѣvk. šnek.* įmūrdyti, įgrūsti, įkišti, įsprāusti, įgrūsti, padėti, pastatyti (*ten, kur sunku patalpinti*); **ся**, -ощѣсь, -остѣсь *ѣvk. šnek.* 1. užsiriėglinti, (*nepatogiai*) įsitaisyti, prisiglausti; 2. prišliėti (*prie ko*).
примотѣть, -аю, -аешь *ѣvk.* 1. privyniōti (*papildomai*), užvyniōti; 2. užvyniōjus, apsakūs pritvirtinti; арвyniōti, арвyniōti; **отѣка**, -и *šnek. (papildomas)* privyniōjimas.
примочѣть, -очѣ, -очишь *ѣvk.* sušliāpinti, suvilgti, uždėti pāvilgā, prievilgti.
примочѣка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *med.* 1. pāvilgas, prievilgis; *глазнāя* п. akių pāvilgas; 2. pavilgytas.
примощѣ *žr.* примостѣть; **сь** *žr.* примостѣться.
примѣ *žr.* принѣть; **сь** *žr.* принѣться.
примула, -ы *bot.* raktāžolė, *Primula*.
прѣмус, -а *primusas*; **ный**, -ая, -ое *primuso, primusinis*.
примчѣть, -чѣ, -чѣшь *ѣvk.* 1. *šnek.* atboginti, atkinti, greitai atvēžti, atnėsti; 2. *žr.* примчѣться; **ся**, -чѣсь, -чѣсь *ѣvk.* atidūmti, pardūmti, atlėkti, parlėkti, atrūkti, atkūrti, (*triukšmingai*) atūžti, atšvilpti, atbildėti.
примывѣть, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* примѣть.
примыкѣние, -я 1. *gram.* (pri)šliėjimas; 2. pristūmimas, priglaudimas; 3. prisiglaudimas, prisistūmimas, prislinkimas, prisišliėjimas; **ть**, -аю, -аешь *eig.* 1. jungtis; būti prisidėjus; 2. būti artimam; *žr.* примкнѣть; 3. ribotis, būti šalia, greitai, prieiti prie pāt; поле примыкаѣт к лѣсу laukas yṛa prie pāt miško, laūkas ribojasi sū miškū,

prieina prie pāt miško; **ѣющий**, -ая, -ее grētimas, prieinantis.
примыслѣть, -лю, -лишь *ѣvk.* prigalvōti, sugalvōti daugiaū.
примыѣть, -мою, -мбешь *ѣvk. šnek.* išmazgōti, išplāuti (*daug, viską*).
примышлѣть, -аю, -аешь *eig. žr.* примыслѣть.
примѣть, -мнѣ, -мнѣшь *ѣvk.* sumindžioti, suminti, sutrūpti; sumāigyti, apmāigyti, sumānkyti; **ся**, -мнѣсь *ѣvk.* susimāigyti, susimānkyti, susilāmdyti.
принадлѣжать, -жѣ, -жѣшь *eig.* priklausyti, būti kienō, prigulėti; землѣ принадлежит госудѣрству žemē yṛa valstybės; **ѣжность**, -и *m.* 1. priklausinys, reikmuo; padārgas; дорожные принадлежности keliōnės reikmenys; чертѣжные принадлежности braižikliai; со всеми принадлежностями sū visa kuō, sū visais priklausiniais; 2. priklausymas, prigulėjimas; 3. atribūtas, savybė; принадлежности влāsti valdžios atribūtai; 4. *pasen.* nuosavybė; этот дом — п. моего брата šis pāmas yṛa māno brōlio, yṛa māno brōlio nuosavybė; ◆ по принадлежности priklausytinai, pagal priklausomybē, тең, куф reikia.
принажѣть, -жмѣ, -жмѣшь *ѣvk. šnek.* 1. paspāusti, spūstelėti, mygtelėti; 2. paspāusti, užsigulti, energingai imtis (*puz. darbo*), prisispirti.
принайтѣвить, -влю, -вишь *ѣvk. jūr.* prinaituoti, sujungti naitovū.
приналѣчь, -лѣру, -лѣжешь, -лѣгут; *būt.* -лѣр, лѣр-лѣ, -лѣрлō *ѣvk. šnek.* 1. spūstelėti; paspāusti, užgulti (*visa jėga*); 2. pasispāusti, įnikti, uoliai imtis (*puz. darbo*).
принарядѣть, -яжѣ, -ядишь и -ядѣшь *ѣvk. šnek.* išpuošti, išdabinti, iščiūstyti, gražiai aprengti; **ся**, -яжѣсь, -ядишь и -ядѣсь *ѣvk.* išsiūošti, išsidabinti, gražiai apsirengti.
принаряжѣть, -аю, -аешь *eig. žr.* принарядѣть; **ся**, -аюсь, -аешься *eig. žr.* принарядѣться.
принаряжѣ *žr.* принарядѣть; **сь** 1. *žr.* принарядѣться; 2. būti išdabinamam, iščiūstijamam.
принахмѣрить, -рю, -ришь *ѣvk.* paniūrinti, suraūkti (*puz. kaktą*); **ся**, -рюсь, -ришь *ѣvk.* paniūrti (*apie žmogų*), apsiniaūkti (*apie dangų*), arniūkti.
приневѣливать, -аю, -аешь *eig.*; **ть**, -лю, -лишь *ѣvk. šnek.* (varū) (pri)veřti, (pri)spirti.
принесѣние, -я: п. в жѣртву paaukōjimas; п. присѣги prisiekimas; п. благодарности padėkōs, dėkingūmo (pa)reiškimas.
принестѣ, -сѣ, -сѣшь; *būt.* -нѣс, -неслѣ, -неслō *ѣvk.* 1. atnėsti, parnėsti, prinėsti; п. дров parnėsti, atnėsti malkų; вѣтер принѣс тѣчу вѣjas atnešė debesj; п. отвѣт atnėsti atsākymā; вѣтром лōдку принѣслō к бѣперу вѣjas laivēlį atvārē į kraūtā; 2. duoti, teikti (*pelno, naudos*); padarūti (*žalos*), sukēlti (*nemalonumų*); ерō совѣт принѣс мнѣ пользу jō patarimas mān dāvė naudōs, išjējo į gērā; 3. at(s)i vēsti (*apie jauniklius*), apsiivaikūoti; atvēsti (*puz. vaisių*); 4.: п. повѣнну сѣво калтѣ išpažinti; п. протѣст protestuoti, протѣстā parėikšti; п. благодарность padėkā, dėkingūmā parėikšti; п. в дар padovanōti; п. свой извинѣния atsiprašūti; п. клѣтву prisiekti; п. жалобу

на корó-л. paduoti skuñdą prieš ką, skuñdą kám iškelti; 5.: как тебя сюда принесло? kaip tú čia atsiradaĩ?; нелёкая тебя принесла kipšas tavę atnešę; ~сь, -сусь, -сёшься; *būt.* -нёсся, -неслась, -неслось *įvk.* 1. *šnek.* atidūmti, atlėkti, atkūrti, atidróžti, atrūkti, greitai atvažiuoti, atjóti, atbėgti, atūžti, atšvilpti; 2. atsklisti (*puz.* *kvapas*).

приниж||ать, -аю, -аешь *eig.* 1. žėminti; 2. меңкinti, mažinti (*puz.* *reikšmę*); ~аться, -аюсь, -аёшься *eig.* 1. žėmintis; 2. būti (pa)žėminamam; būti меңkinamam, mažinamam (*apie vaidmenį*); ~ение, -я 1. (pa)žėminimas; 2. (nu)меңkinimas, mažinimas (*puz.* *reikšmės, vaidmens*).

принижени||о *prv.* nužėmintai, nuolankiaĩ; ~ость, -и *m.* nužėmintumas, nuolankumas; ~ый, -ая, -ое; -ен, -а, -о 1. nužėmintas; 2. nusizėminęs, nuolankūs.

принизить, -ижу, -ижишь *įvk.* 1. nužėminti; 2. nuмеңкinti, sumeңкinti, sumāžinti (*puz.* *vaidmenį, reikšmę*).

приник *žr.* приникнуть.

прин||икать, -аю, -аешь *eig.*, ~икнуть, -ну, -нешь; *būt.* -ник, -ла, -ло *įvk.* 1. nuliñkti (*apie viršūnę*), prisileñkti; 2. prigulti, prisiglausti, priglusti, prisiplóti; pritāpti; ребёнок приник к груди матери kūdikis prisiglaudė prie mótinos krūtinės; 3. *prk.* atlyžti, atsilėisti; aprimti.

принимать, -аю, -аешь *eig.* 1. priiminėti; svėtinti (*atvykėli*); 2. priiminėti (*puz.* *į organizaciją*); 3. sutikti (*puz.* *artisto pasirodymą*); 4.: п. участие dalyvauti; п. чью-л. стóрону stóti kieno púsėn; 5. gėrti, rýti (*vaistus*); 6. priiminėti (*dušą, vonią*); 7. palaikýti; п. корó-л. за врачá laikýti ká gydytoju; 8. priiminėti (*puz.* *ligonius, naujagimius*); *žr.* принять; ~ся, -аюсь, -аёшься *eig.* 1. *žr.* приняться; 2. būti priimamám, sutinka-mam.

приноравливать, -аю, -аешь *eig.* táikyti, dėrinti, tinkinti; ~ся, -аюсь, -аёшься *eig.* 1. táikytis, dėrintis; 2. būti táikomam, dėrinamam.

приноровить, -влю, -вишь *įvk. šnek.* pritáikyti, pritinkinti, pridėrinti; ~ся, -влюсь, -вишь *įvk.* prisitáikyti, prisitinkinti, apsiprásti, prisidėrinti (*puz.* *prie naujos tvarkos*).

приноровлять, -яю, -яешь *eig. žr.* приноравливать; ~ся, -яюсь, -яёшься *eig. žr.* приноравливаться.

принос, -а 1. atnešimas; 2. *pasen. žr.* приношение (2 *reikš.*).

приносить, -ошý, -ошишь *eig.* 1. nešti; 2. dúoti, teikti (*puz.* *naudos, pelno*), daryti (*puz.* *žalos*); дом приносит немáлый доход námas dúoda nemažás pajamas; 3. vėsti (*vaikus*), vaikúotis; vėsti (*vai-sius*); 4.: п. жертву аўкá aukóti, atnašauti; п. благодарность dėkóti; п. протэст protestuoti; *žr.* принести; ~ся, -ошусь, -ошишься *eig.* 1. *žr.* принестись; 2. būti atnešamám, parnešamám, prinešamám; būti duodamám, teikiamám.

приносный, -ая, -ое 1. atneštinis; 2. suneštinis.

приношение, -я 1. *pasen.* atnešimas; 2. aukà, dovà-nà, balvà, dōvis, duosnà, atnašà.

приношý *žr.* приносить; ~сь *žr.* приноситься.

принудилровка, -и *šnek.* priverstiniai darbai.

принудительн||о *prv.* priverčiamai, priverstinaĩ, prie-varta, varù; ~ость, -и *m.* priverstinumas, priverčiamumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно prie-vartos, priverartinis (*puz.* *darbas*), priverstinis, priverčiamas.

принудить, -ужу, -удишь *įvk.* priversti, prispirti, prisuókti; п. себя prisiversti.

принужд||ать, -аю, -аешь *eig.* vėsti, spirti, spyri-nėti; ~аться, -аюсь, -аёшься *eig.* būti (pri)verčiamám, (pri)spiriamám; ~ение, -я 1. priverata; не по доброй воле, а по принуждению nè gerà valią, ó priverata; 2. (pri)vertimas, prispyrimas; 3. *pasen.* varžymasis, susivaržymas, nenatūralu-mas, nelaisvumas.

принуждени||о *prv.* priverata, peř priveratą, peř nevàlią, priverčiamai, priverstinaĩ; ~ость, -и *m.* varžymasis, susivaržymas, nenatūralumas, nelais-vumas; ~ый, -ая, -ое; -дён, -денá, -денó 1. priverstas, prispirtas; 2. nenatūralūs, dirbtinis, nelaisvas.

принужу *žr.* принудить.

принц, -а princas, karalaitis; ~есса, -ы princėse, karalaitė.

принцип, -а principas; в принципе iš principo.

принципáл, -а *pasen.* principálas, viřšininkas, šei-mininikas, šefas, vadovas.

принципáт, -а *ist.* principátas.

принципиáльн||о *prv.* iš principo, principiškai, prin-cipingai; ~ость, -и *m.* principiskumas, principin-gumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно prin-cipinis (*puz.* *klausimas*); principiskas, principin-gas (*puz.* *žmogus*).

принюх||аться, -аюсь, -аёшься *įvk. šnek.* 1. pri-prásti prie kvápo, įsiuostyti; 2. suuosti, užuosti; ~иваться, -аюсь, -аёшься *eig.* 1. *žr.* принюхаться (1 *reikš.*); 2. uostyti, uostinėti (*stengties pa-žinti kvapą*); п. к своим врагáм *prk.* šnipinėti, sėkti savo priešus.

принятие, -я 1. priėmimas; п. ростей svečių priėmi-mas; п. имушества tuřto priėmimas, pėrėmimas; 2.: п. присяги priešaikos priėmimas, prisiekimas; п. пищи válgymas, valgis; п. во внимáние at-sižvelgimas; 3. gėrimas, (pri)ėmimas (*vaistų*).

принятый, -ая, -ое; -ят, -ятá, -ято 1. priimtas, gáu-tas; 2. įprastas, priimtas; так принято taip įpras-ta; принято дýмать, что... paprastai mánoma, kád...

принять, -имý, -имешь; *būt.* priņnyal, priņnyalá, pri-њnyalo *įvk.* 1. priimti, pėrimti; п. подáрок priimti dōvaną; п. товáр priimti prekės; п. парáд priimti parádą; п. делегáцию priimti delegáciją; п. рóстя priimti svėčią; п. резолюцию priimti rezoliúciją; п. учреждение pėrimti įstaigą; п. проэкт priimti projėktą; п. закон priimti įstatymą; п. марометáн-скую вėру priimti mahometáñų tikýbą; 2. prisi-imti, pasiimti; п. на себя винý prisiimti kaltę; п. обяза́тельство įsipareigoťi; 3. (*за кого-что*) palaikýti (*kuo*), priimti (*už ką*); п. одногó за другóго vieną (žmōgų) palaikýti kitų; п. что-л. в шýтку ká už juóкá palaikýti; 4. sutikti, priimti; зрители благосклóнно priņnyali vystuplėние со-листски žiūrōvai palankiaĩ sutiko solistės pasirō-dymą; п. в штáккi a) sutikti dūrtuvais; b) *prk.* priešiskai pasitikti, priimti; 5. priimti; п. в уни-

верситет priimti į universitetą; п. в комсомол priimti į komjaunimą; 6. įgauti; п. важный вид įgauti ōrią išvaizdą; п. запах prisigėrti kvapo; 7. priimti, išgėrti, prarūti (vaistus); 8. priimti (vonią, dušą); 9.: п. намерение sumanyti; п. участие dalyvauti; п. бой stoti į kautynės; п. чью-л. сторону stoti kieno pusėn; 10.: п. что-л. всерьёз rimtai į ką pažiūrėti; п. во внимание atsižvelgti; п. в расчёт atsižvelgti; п. близко к сердцу imti labai į širdį; п. к сведению atminti, galvoti įsidėti; 11. šnek. nuimti, nukraustyti (indus nuo stalo); 12. pajudėti, pasislinkti, pasistūmėti; п. вправо pajudėti, pasistūmėti į dešinę; 13. žr. принятый (2 reikš.); ~ся, -имусь, -имеься; būt. -ялся, -ялась, -ялось įvk. 1. imtis, griebtis, stvertis, įnikti (pav. į darbą), imti, kibti, įkibti; п. за уроки imtis, įnikti ruošti pāmokas; 2. pradėti, imti; все принялись кричать visi ėmė, pradėjo rėkti; 3. prigūti, prisiiimti (pvz. medelis, skiepai).

приобвыкнуть, -ну, -нешь; būt. -вык, -ла, -ло įvk. šnek. priprasti, apsiprasti (pvz. naujoje vietoje), apibūti, įsigyventi.

приободрять, -рю, -рийшь įvk. padrāsinti, pagūvinti, pakėlti nuotaiką; ~йтсѧ, -рюсь, -рийсь įvk. padrāsėti, paguvėti, pakilti nuotaikai; ~ять, -яю, -яешь eig. drāsinti, gūvinti, kėlti nuotaiką; ~йтсѧ, -яюсь, -яеься eig. drāsėti, gūvėti.

приобрести, -ет, -етесь; būt. -брёл, -брелá, -брелó įvk. įsigyti (pvz. daiktą), įgyti (pvz. pagarbą), įsitiekti, gauti, (nusi)pirkti, įsitaisyti; įgauti (pvz. spalvą, formą); п. дом įsigyti pāmą; п. учёную степенъ gauti mōkslinį láipsnį; п. славу pasiekti šlovę; ~татель, -я v. įgijėjas, pirkėjas.

приобретать, -аю, -аешь eig. žr. приобрести; ~атсѧ, -аеься eig. būti į(si)gyjamam, perkamam; ~ение, -я 1. į(si)gijimas, gavimas, pirkimas; 2. įgijinys, įgijá, pirkinyš, įsigytas daiktas.

приобретать žr. приобрести.

приобщать, -аю, -аешь eig. žr. приобщить; ~атсѧ, -аюсь, -аеься eig. 1. žr. приобщиться; 2. būti prijungiamam, priedamam, prikergiamam, įjungiamam; būti įvedamam, įtraukiamam, suvedamam į bendravimą, sąlyti; ~ение, -я 1. supažindinimas, įtraukimas, įjungimas, įvedimas, suvedimas į sąlyti; 2. įsijungimas, įsitraukimas, pritapimas; ~ить, -шу, -щійш įvk. 1. prijungti, pridėti, prikergti, įjungti; п. документ к делу prijungti, prisegti dokumentą prie bylės; 2. supažindinti, įvesti, suvesti į bendravimą, įtraukti; 3. bašn. suteikti komūniją; ~йтсѧ, -щусь, -щійсь įvk. 1. prisijungti, pritapti, įsitraukti, įsijungti, susipažinti, įsisavinti (pvz. techniką); 2. bašn. priimti komūniją.

приобвыкать, -аю, -аешь eig., ~ыкнута, -ну, -нешь; būt. -бык, -ла, -ло įvk. šnek. pasen. žr. приобвыкнута, привыкнута.

приовражье, -я padaubys, vietá pālei griovą.

приодеть, -ёну, -ёнешь įvk. šnek. 1. aprengti, apvilkti; 2. gražiai aprengti, papuošti; ~ся, -ёнусь, -ёнешься įvk. šnek. gražiai apsierengti, išsipuošti.

приозёрный, -ая, -ое paežerės, paežerinis; ~ёрье, -я paežerė; paežerės, paežeriai.

приор, -а bašn. priōras, (vienuolyno) vyresnysis.

приоритет, -а prioritetas, pirmenybė, pirmumas (pvz. išradimo).

приосаниваться, -аюсь, -аеься eig. šnek., ~тсѧ, -нюсь, -нишься įvk. šnek. padaryti rimtą, ōrią išvaizdą, oriū, svarbiū āsmeniū dėtis.

приостанавливать, -аю, -аешь eig. žr. приостановить; ~ся, -аюсь, -аеься eig. 1. žr. приостановиться; 2. būti sustābdomam.

приостановить, -овлю, -овишь įvk. sustābdyti; nutraukti; sulaukyti, pristābdyti (kuriam laikui); п. кровотечение sulaukyti kraujavimą; ~ся, -овлюсь, -овишься įvk. sustōti (pvz. prekyba), stābteleiti; nutraukti (kuriam laikui).

приостановка, -и 1. sustojimas; stābtelejimas; 2. (laikinas) sustābdymas; ~ление, -я sustābdymas, nutraukimas (kuriam laikui).

приотворить, -орю, -оришь įvk. pradaryti, praverti (pvz. duris), praskleisti (pvz. uždangą); ~йтсѧ, -орится įvk. prasidaryti, prasiverti, praskleisti (šiek tiek); ~ять, -яю, -яешь eig. žr. приотворить; ~йтсѧ, -яеься eig. 1. žr. приотвориться; 2. būti pradāromam, praveriamam, praskleidžiamam.

приоткрою žr. приоткрыть.

приоткрывать, -аю, -аешь eig. žr. приоткрыть; ~ся, -аеься eig. 1. žr. приоткрыться; 2. būti pradāromam, praveriamam, būti pradengiamam.

приоткрыть, -рою, -роешь įvk. pradengti, pravōžti, praverti (pvz. akis), pradaryti; ~ся, -роеься įvk. prasidengti, prasivōžti, prasiverti, prasidaryti.

приотлечь, -ляжет; būt. -легло beasm. įvk. šnek.: приотлегло от сердца širdis atlēgo, atlyžo, palengvėjo širdyje.

приохотить, -очу, -отишь įvk. šnek. įmāginti, įkvėpti, sukėlti norą; ~ся, -очусь, -отишься įvk. šnek. norą įgauti, įsmilti, įsmalsti, įsimāginti, pasimāginti, pamēgti.

приохотивать, -аю, -аешь eig. žr. приохотить; ~ся, -аюсь, -аеься eig. 1. žr. приохотиться; 2. būti įmāginamam.

приохочу žr. приохотить; ~сь žr. приохотиться.

припадать, -аю, -аешь eig. 1. kniūbti, kristi (prie ko); 2. šlubcioti, raišcioti, raišlioti, šlubikšciuoti; п. на правую нōру šlubikšciuoti dešiniąją kōją; 3. kilti; припадеет охота užeina nōras; 4. pasen. šnek. skaudėti, sopėti.

припадолю, -дка griepuolis (pvz. ligos), ištiktis, išpuolis (pykčio); в припадке отчаяния nevilties ārimtas; в припадке гнѧва pykčio pagāutas; ~чная, -ой dkt. epileptikė, seřganti nuomariu; ~чный, -ая, -ое 1. griepuolis, griepuolinis, ištiktis, išpuolis; 2. -oro dkt. epileptikas, seřgantis nuomariu.

припадуть žr. припасть.

припавать, -аю, -аешь eig. žr. припаять; ~ся, -аеься eig. 1. žr. припаяться; 2. būti prilitūojamam.

припай, -я (pakrantės) priešalas.

припайка, -и; dgs. kilm. -пáек, naud. -пáйкам 1. prilitavimas; 2. prilitūotas daiktas.

припáл *жр.* припáсть.

припáлзывать, -аю, -аешь *eig. жр.* приползти.

припáл|ивать, -аю, -аешь *eig. шнек. жр.* припáлить; **~иваться**, -аюсь *eig. б́ти* nusvilinamam; pridėginamam; **~ить**, -лю́, -лишь *жк. шнек.* 1. nusvilinti, prisvilinti, pridėginti; 2. *tarm.* sukūrėnti (*viską*).

припáр|ивать, -аю, -аешь *eig. ~ить*, -рю, -ришь *жк. шнек.* (pri)tvilkyti, (pri)šutinti; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам 1. tvilkymas, šutinimas; pritvilkymas, prišutinimas; 2. tvilkapis, šutėklis, kárštas komprėsas.

припáрхивать, -аю, -аешь *eig. шнек. жр.* припорхн́уть.

припáс¹ *жр.* припáстй.

припáс², -а *жр.* припáсы; **~ать**, -áю, -áешь *eig.* 1. atsargà darýti; 2. *prk.* laikýti pàruoštà (*puz. atsakymà*).

припáс|овáть, -сýю, -сýешь *жк.*, **~овывать**, -аю, -аешь *eig. tech.* (pri)taikyti, (su)lėisti.

припáстй, -сý, -сёшь; *bút.* -пáс, -лá, -лó *жк.* 1. atsargù padarýti, pritaupyti; 2. *prk.* turėti pàruoštà (*puz. atsakymà*).

припáсть, -адý, -адёшь; *bút.* -пáл, -а, -о *жк.* 1. parpùlti, parkristi, parkniùbti; pritùpti, pripùlti, prisileñkti; sugulti; priglùsti; п. на колёни priklùpti, priklaùpti, parkniùbti; п. к землė priglùsti prie žemės; 2. *шнек. pasen.* užėlti, kilti (*puz. no-ruì*).

припáсы, -ов *dgs.* 1. atsargà, sándėtas; 2. reikmenys; съестные п. išmintai; дорожные п. įsidedamas valgis, įkaistis, idėlis, paviržis, vakartis; боевые п. sàudmenys; охóтничьи п. medžioklės reikmenys.

припахáть, -ашý, -áшь *жк.* 1. priárti, suárti (*daugiau*); 2. *tarm.* išárti, suárti (*viską, daug*).

припахивáть¹, -аер *eig. шнек.* 1. trùputį kverpėti; 2. b́ti padvisusiam; рáба ужé припахивáет žuvis jau padvisusi.

припáл|хивáть², -аю, -аешь *eig. жр.* припахáть; **~шка**, -и priarimas (*naufos žemės*).

припахý *жр.* припахáть.

припáять, -áю, -áешь *жк.* 1. prilituoti; 2. *шнек.* paskirti (*puz. bausmė*); **~ся**, -áься *жк.* 1. prilituoti; 2. *prk. шнек.* prikibti, prilipti.

припéв, -а priėdainis, priėgiesmis, refrėnas; **~ать**, -áю, -áешь *eig. шнек.* 1. atlikti priėdainį, priėgiesmį, refrėną; 2. dainà pritafti; он работáет припéвáя jis dirba dainuodamas; **~áючи** *prv. шнек.* жить п. gyvėnti pasitūrinčiai, бė rūpesčių, gyvėnti kaip inkstui taukuosė.

припéк¹, -а 1. priėkėpis, priėkepas, priėkepas (*kepant duoną*); 2. sàulės atókaita; на припéке sàulės atókaitoje, įsaulyje.

припéк² *жр.* припéчь.

припéка, -и: сбóку п. kaip gáidžiui trečià kója, kaip šuniui penktà kója (*apie visai nereikalingà dalyką*).

припéкáть, -áю, -áешь *eig.* 1. kėpinti, skrūdinti; 2. káitinti, svilinti, kėpinti; ceródня сйльно припéкáет šiañdien smáikiai kėpina; *жр.* припéчь; **~ся**, -áься *eig.* b́ti kėpinamam, káitynamam.

приперéть, -прý, -прёшь; *bút.* -пёр, -пёрла, -пёрло *жк.* 1. prispáusti, prispirti (*prie sienos*); 2. *шнек.*

prireñti (*puz. ragstagaliu vartus*); 3. *шнек.* privėrti, pridaryti (*puz. duris, langą*); 4. *шнек. vulg.* atsidanginti, atsigrústi; черó ты сюдá припёр? kó tú čià atsigrúđai?; 5. *шнек. vulg.* atbugdýti, atvilkti; он припёр на себė мешóк муки miltų maišą jis ánt kùpros atbugdė; **~ся**, -прýсь, -прёшься; *bút.* -пёрся, -пёрлась, -пёрлось *жк. шнек. vulg.* atsidanginti, atsigrústi.

припёрчи|ивать, -аю, -аешь *eig. ~ть*, -чу, -чишь *жк. шнек.* idėti pipirų, pripipirinti, papipirinti, pabarstýti pipirais.

припечáт|ать, -аю, -аешь *жк.* 1. papildomai išspáusdinti, prispáusdinti (*daugiau*); 2. *шнек.* užantspauduoti; **~ка**, -и 1. papildomas (iš)spáusdinimas; 2. *шнек.* užantspaudávimas; **~ывать**, -аю, -аешь *eig.* 1. papildomai spáusdinti; 2. antspáuduoti.

припéчек, -чка *tarm.* priėkrosnis.

припéчь, -екý, -ечёшь, -екýт; *bút.* -пéк, -пеклá, -пеклó *жк.* 1. *шнек.* paskrūdinti, padėginti, pridėginti; 2. prikáitinti, įkáitinti; **~ся**, -ечётся, -екýтсь; *bút.* -пéкса, -пеклáсь, -пеклósь *жк.* 1. padidėti priėkėpiui; 2. priėkėpti, prilipti kėpant (*puz. sklindis prie keptuvės*).

припирáть, -áю, -áшь *eig. жр.* приперéть; **~ся**, -áюсь, -áьсь *eig.* 1. *жр.* приперéться; 2. b́ti prispáudžiamám, prispiriamám (*puz. prie sienos*); b́ti priremiamám; b́ti priveriamám; b́ti bũgdomam.

приписáть, -пишý, -пйшь *жк.* 1. prirašýti papildomai (*puz. kelis žodžius*); padarýti priėrašą; 2. įrašýti (*puz. į draugiją*); įregistruoti; 3. primėsti, prikefti; **~ся**, -пишýсь, -пйшьсь *жк.* įsirašýti, įsiregistruoti, prisirašýti; prisiskirti.

припис|ка, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам 1. priėrašas; įrašas; 2. priėrašymas; įrašymas, įregistrávimas; **~но́й**, -áя, -óе 1. įrašýtinis; įrašýtas; 2. priskirtinis; priskirtas.

приписывать, -аю, -аешь *eig.* 1. prirašinėti; 2. registruoti; *жр.* приписáть; **~ся**, -аюсь, -аьсь *eig.* 1. *жр.* приписáться; 2. b́ti prirašinėjамam; b́ti registruojамam; b́ti primetамám, prikerģiamám; b́ti priskiriamám.

припйть, -пью́, -пйёшь; *bút.* припйл, -лá, -ло *жк. шнек.* išgėrti viską ligi dũgno.

припйх|ивать, -аю, -аешь *eig. ~нуть*, -нý, -нёшь *жк. шнек.* pristumti (*prie ko*).

припишý *жр.* приписáть; **~сь** *жр.* приписáться.

приплáт||а, -ы 1. primokėjimas, papildomas mokėjimas; 2. priemoka, papildomas mókėstis; **~ить**, -ачý, -áтишь *жк.* papildomai, viršaũs sumokėti, primokėti.

приплáчивать, -аю, -аешь *eig. жр.* приплáтýть; **~ся**, -аься *eig.* b́ti primokамám.

приплачý *жр.* приплáтýть.

приплéл *жр.* приплестй; **~ся** *жр.* приплестйсь.

припл|ёскивать, -ает *eig. ~еснýть*, -нёт *жк. шнек.* 1. išpláuti, išmėsti į krañtá; 2. atitekšėti (*ligi ko*); pritekšti (*puz. į valtį*).

приплестй, -етý, -етёшь; *bút.* -плёл, -плелá, -плелó *жк.* 1. įpinti, pripinti (*puz. kasas*); 2. *prk. шнек.* pridėti, įtėpti, įpinti (*puz. žodį, anekdotą*); 3. *prk.* įpáinioti, įvélti, įpinklioti; **~сь**, -етýсь, -етёшься;

- būt.* -плёлся, -плелась, -плелось *įvk. šnek.* atkiū-tinti, atkėblinti, atkrutėti, atvėžlinti, atslīkti.
- приплетать**, -аю, -аешь *eig. žr.* приплесті.
- приплету** *žr.* приплесті; **~сь** *žr.* приплестісь.
- приплёд**, -а *prīeauglis, prīevalis.*
- приплыва́ть**, -аю, -аешь *eig., ~ыть*, -ыву́, -ывёшь; *būt.* -лыл, -ла, -ло *įvk.* atplaūkti, priplaūkti, atplū-duriuoti.
- приплю́снут||ость**, -и *m.* priplotūmas, paplokštūmas, suplokštėjimas; **~ый**, -ая, -ое; -ут, -а, -о *prīplō-tas (pvz. nosis);* paplókščias; **~ь**, -ну, -нешь *įvk.* priplóti, suplóti, paplókštinti.
- приплюс|ова́ть**, -сую, -сýешь *įvk., ~обвывать*, -аю, -аешь *eig. mat.* pridėti, pripliusuoti.
- приплющива́ть**, -аю, -аешь *eig. žr.* приплюснуть.
- приплясы́вать**, -аю, -аешь *eig. šókti, pa(si)šokinėti;* шли вёсело приплясывая ёжо, linksmai pasišo-kinėdami.
- приподнима́ть**, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* припод-нять; **~ся**, -аюсь, -ае́шься *eig. 1. žr.* припод-няться; 2. būti pakeliamam, kilnojамam; būti žā-dinamam, gaivinamam.
- приподниму́** *žr.* приподнять; **~сь** *žr.* приподнять-ся.
- приподн|я́тость**, -и *m.* 1. pakilūmas, iškilūmas; 2. pakilūmas, iškilnūmas, iškilmingūmas; **~ятый**, -ая, -ое; -ят, -а, -о 1. pakilūs, pakilęs (*pvz. nuo-taika*); iškilmingas, iškilnūs; 2. pakéltas, iškél-tas, pakylėtas; **~ять**, -ниму́, -ниме́шь; *būt.* -под-нял, -ла, -ло *įvk. 1.* pakélti (*kiek*), pakylėti, kilstelėti; 2. *prk. šnek.* sužadinti, atgaivinti; **~яться**, -ниму́сь, -ниме́шься; *būt.* -нялся иг -нял-ся, -лась, -лось *įvk.* pasikélti (*pvz. nuo sėdynės*); kiek pakilti (*pvz. užuolaida*); kilstelėti; п. на цыпочки pasistiebtі.
- приподыма́ть**, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* приподнять; **~ся**, -аюсь, -ае́шься *eig. 1. žr.* приподняться; 2. būti pakeliamam (*kiek*), pakylėjамam.
- припо́й**, -я *tech. lūdmetalis.*
- приполз|а́ть**, -аю, -аешь *eig., ~ти*, -зý, -зёшь; *būt.* -полз, -ла, -ло *įvk.* atšliaužti, atropóti, pri-šliaužti; atvėžlinti, atslīkti.
- приполюсный**, -ая, -ое *ėsantis arti ašigalio, pō-liaus.*
- приполю́рный**, -ая, -ое *pāpoliarinis.*
- припомина́ние**, -я atsiminimas, prisiminimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* atsiminti, prisiminti; atmiñti, ne-uzmiršti, laikyti atmintyje; **~ться**, -аюсь, -ае́шься *eig.* atsiminti, ateiti atmintiñ.
- припомни́ть**, -ню, -нишь *įvk.* prisiminti, atsiminti, atsigōsti; atmiñti; **~ся**, -нюсь, -ни́шься *įvk.* ateiti atmintiñ, kilti atmintyje, prisiminti.
- припоро́х**, -а *tech. 1. (dažytojų) badýtas trafaretas;* 2. dažymas peť trafaretą.
- припороши́ть**, -шу́, -ши́шь *įvk. 1. šnek.* apdulkinti, apibarstyti, apiberti; 2. nudažyti peť trafaretą.
- припоро́шка**, -и *žr.* припорох (2 reikš.).
- припорхну́ть**, -ну́, -не́шь *įvk. šnek.* atpurpsėti; pūrp-telėti.
- припра́в||а**, -ы ūždaras, ūžkulas, ūžtrinas, ūžtrina-las, prāmetalas, pāgargas, pavilgā; **~ить**, -влю́, -ви́шь *įvk. 1. (valgi) užkūlti, užtrinti, ūždarýti;* pagārdinti, paskāninti; 2. *prk.* įtēpti; п. речь острóтами įtēpti į kalbā sámojų, papuōšti kal-
- bā sámojais; 3. *spst.* pritaisýti; **~ка**, -и *spst.* pri-taisymas; **~лять**, -аю, -аешь *eig. žr.* припра-вить; **~очный**, -ая, -ое 1. ūždaro, ūžkulo, ūžtrino, ūžtrinalo, prāmetalo, pāgardo, pavilgōs; 2. *spst.* pritaisymo.
- припр|а́шивать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* prašýti dau-giaū; **~оси́ть**, -ошý, -óсишь *įvk. šnek.* užprašýti, išprašýti daugiaū; он припроси́л ещё три руб-ля jis išprašē dār tris rublius.
- припрý** *žr.* приперёт; **~сь** *žr.* приперётсь.
- припрý|га́ть**, -аю, -аешь *įvk. šnek.* atšokúoti, at-liuoksėti, atstrāpalioti, atstraksėti; **~гива́ть**, -аю, -аешь *eig. šnek.* šokúoti, šókčioti, straksėti, liuok-sėti, strāpalioti (*artyn*); **~гну́ть**, -ну, -нешь *įvk.* pašokėti, šókteleiti; prišókėti (*prie ko*), *žr.* при-прýгаты; **~жка**, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам šóktelejimas, pašokimas.
- припрýга́ть**, -аю, -аешь *eig. žr.* припрýчь; **~ся**, -а́ется *eig. būti prikiñkomam, pridvailomam.*
- припрýгу́** *žr.* припрýчь.
- припрýду́** *žr.* припрýсть.
- припрýж|ка**, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. dvailinimas; 2. *tarm.* pridvailytas arklýs, dvai-linis, šalinis arklýs; 3. *tarm.* dvailinio árklío pa-kiñkται; **~но́й**, -а́я, -óе *tarm.* pridvailytas; dvai-linis; припрýжная лóшадь dvailinis, šalinis ark-lýs.
- припрýсть**, -ядý, -ядёшь; *būt.* -ял, -яла, -яло *įvk.* priveřpti, suveřpti papildomai.
- припрýт|а́ть**, -а́чу, -а́чешь *įvk. šnek. 1.* užslēpti, paslēpti, nukišti, užkišti; 2. *prk.* nuslēpti (*pvz. ligą*); **~ыва́ть**, -аю, -аешь *eig. šnek.* slapstyti, slēpti.
- припрýчу́** *žr.* припрýтаты.
- припрýчь**, -ягý, -яжёшь, -ягýт; *būt.* -яг, -ла, -ло *įvk.* prikiñkýti, pridvailyti.
- припýг|ива́ть**, -аю, -аешь *eig. šnek., ~ну́ть, -ну́, -не́шь *įvk. šnek.* kiek pagāsdinti, pabaidýti, įbau-ginti.*
- припýдрива́ть**, -аю, -аешь *eig. žr.* припýдрить; **~ся**, -аюсь, -ае́шься *eig. 1.* припýдриться; 2. būti pudruojамam.
- припýдрить**, -рю, -ришь *įvk.* papudruóti, pripud-rúoti; **~ся**, -рюсь, -ри́шься *įvk.* pasipudruóti, prisipudruóti.
- при́пуск**, -а 1. prileidimas; 2. *tech.* ūžlaida; ūžlei-dimas; 3. pridūrimas, pailginimas, išleidimas (*pvz. suknelės*); **~а́ть**, -аю, -аешь *eig. žr.* припустýть; **~а́ться**, -аюсь, -ае́шься *eig. 1.* būti prileidžia-mam; būti priduriamam, pailginamam, išleidžia-mam (*pvz. suknelė*); 2. léistis bēgti.
- припустýть**, -ушý, -ýстишь *įvk. šnek. 1.* prilēisti; п. телёнка к корóве prilēisti veršiūkā priē kār-vēs; п. жеребца́ к кобы́ле prilēisti eřzilā priē kumelēs; 2. *tech.* užlēisti; 3. *tarm.* užlēisti (*pvz. šunis*); 4. pridūrti, pailginti, išlēisti (*pvz. dra-buži*); 5. pasmarkėti; 6. palēisti greičiau (*pvz. arklius*); **~ся**, -ушýсь, -ýсти́шься *įvk. šnek.* pa-silēisti bēgti, nudūmti.
- припу́таты**, -аю, -аешь *įvk. šnek. 1.* priřišti (*ap-ovijus, apovyturivus*); 2. *prk.* įpinti (*pvz. nerei-kalingų žodžių*); įpáinoti, įvélti; pripáinoti, pri-vélti; п. к неприятному дёлу įvélti, įpáinoti į

netalūnų reikala; ~ся, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* įsipinti, įsipainioti, įsimaistyti, įsivėlti.

припýтывать, -аю, -аешь *eig. žr.* припýтать; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr.* припýтаться; 2. būti įpáiniojamam, įveliamam.

припýхать, -áю, -áешь *eig. žr.* припýхнуть.

припýхлость, -и *m.* nedidelis pabrinkimas, brankà, patinimas; п. под глазáми akių pãdribos; ~лый, -ая, -ое trùputį pabrinkęs, patinęs, aptinęs, papuřtes; ~нуть, -ну, -нешь; *bút.* -пýх, -ла, -ло *įvk.* pabrinkti, patinti, aptinti, papuřsti (*kiek*).

припýщý *žr.* припýстить; ~сь *žr.* припýститься.

припýл, -а *tech.* apdulkà.

прирабл́атьвать, -аю, -аешь *eig.*, ~отать, -аю, -аешь *įvk.* turėti papildomo uždãrbio, papildomai uždãrbti; ~отка, -и 1. papildomas uždãrbimas; 2. pridërinimas.

приработок, -тка papildomas, pašallnis uždãrbis.

приравни́вать¹, -аю, -аешь *eig. lýginti, žr.* прирав-
нять.

приравни́вать², -аю, -аешь *eig. lýginti, darýti lýгų* (*puz. obliuojant*), *žr.* прировнять.

приравни́ваться¹, -аюсь, -аешься *eig. 1. lýgintis;*

2. būti palýginamam, prilýginamam.

приравни́ваться², -аерся *eig. būti palýginamam, sulýginamam.*

приравня́ть, -яю, -яешь *įvk. (к кому-чему) palýginti (su kuo), prilýginti (kam); ~ся, -яюсь, -яешься įvk. šnek. pasilýginti (su kuo), prilýgti (kam).*

прирастáние, -я 1. priaugimas (*prie ko*); 2. (pa-)didėjimas, daugėjimas; ~ать, -áю, -áешь *eig., ~й, -тý, -тешь; būt.* -рóc, -лá, -лò *įvk. 1. pri-*augti (*prie ko*), suaugti (*su kuo*); он тóчно к землè прирóc *prk.* jis stóvi kaip įbestas; 2. padaugėti, priaugti (*puz. suorio*); padidėti; ~йтý, -ащý, -ащйшь *įvk. 1. priauginti (prie ko); su-*jungti; 2. padauginti; priveisti (*puz. galvių*); padidinti (*puz. išteklis*).

приращéние, -я 1. padidėjimas, prieauglis; 2. priauginimas, prigýdymas; 3. priaugimas (*prie ko*).

приращивáние, -я 1. priauginimas, prigýdymas; 2. sujungimas (*puz. laidų*); ~ть, -аю, -аешь *žr.* прирастить.

приращý *žr.* прирастить.

приревновáть, -нýю, -нýешь *įvk. (кого к кому) pavýdà pajùsti, imti pavýdėti, pavyduliáuti (kam dėl ko).*

прире́жу *žr.* прире́зать.

прире́з, -а 1. prirëžimas (*žemës*); 2. išpiovimas, išskerdimas; papiovimas, paskerdimas; ~ать, -éжу, -éжешь *įvk. 1. prirëžti (žemës); 2. išpiáu-*ti, išskeřsti; papiauti; paskersti; п. всех кур išpiáuти visàs vištàs; 3. *tech.* pripiauti; prirëžti; ~ать, -áю, -áешь *eig. žr.* прире́зать; ~ка, -и 1. prirëžimas (*žemës*); 2. išpiovimas, išskerdimas; papiovimas, paskerdimas; 3. *tech.* pripiovimas; prirëžimas; ~ной, -áя, -оë prirëžtas (*puz. žemës sklýpas*); ~ок, -зка prirëžtà žemè, prirëžtas žemës sklýpas; ~ывать, -аю, -аешь *eig. žr.* прире́зать.

прире́льсовый, -ая, -оë ásantis prie pàt geležinkelio linijos, pãgeležinkelio (*puz. aikštelè*).

прирèчный, -ая, -оë pãupio.

прировня́ть, -яю, -яешь *įvk. išlýginti, sulýginti* (*puz. lentas*).

приро́д||а, -ы 1. gamtà; любовáться природой gèrètis gamtà; на лóне природы gamtòs priglobstýje; 2. prigimtis, prigimimas, pogimtè, pógymis; esmè; привычка — вторáя п. įprotis уrà antròji prigimtis, įpratimas — antràsis prigimimas; 3. *šnek. kilmè, veislè; ♦* от природы (*сленой*) iš prigimties (*aklas*); éто в природе вещей tai natùralù, taip ir tùri būti; ~ный, -ая, -оë 1. gamtòs (*puz. reiřkinys*), gamtinis, natùralùs, natùrãlinis; 2. įgimtas (*puz. talentas*), prigimtas; природное свойство prigimtà savýbè, gýmis, gãmas, pógymis; 3.: п. рýсский gimimo, kilimo rùsas.

природовéд, -а *pasen. gamtiniãkas, gamtòs tyrinè-*tojas; ~ение, -я gamtòtyra, gamtãmokslis, gamtòs mòkslas; ~ческий, -ая, -оë gamtòtyros, gamtãmokslio, gamtòs mòkslo.

прирождéнный, -ая, -оë; -ён, -енá, -енò 1. įgimtas, prigimtas; природённое свойство įgimtà savýbè; 2. tikras, gimęs, apsigimęs, ýnas (*puz. mèdžiotojas*).

прирóc *žr.* прирастý.

прирócт, -а prieauglis; priaugimas; padaugėjimas; padidėjimas (*puz. ūgio*); ~ок, -тка *šnek. ataugà, atvařà, ūglis.*

приру́б, -а *tech. surentimas; ~ать, -áю, -áешь eig. žr.* прирубýть.

прирубéжный, -ая, -оë pasienio, pasieninis.

приру́бить, -ублò, -убишь *įvk. 1. prirèsti, prista-*týti; 2. *šnek. pakirřti, prikirřti (daugiau); 3. tarm.* iřkirřti (*daug, viskà*); ~убка, -и 1. prirèntimas; 2. *šnek. pakirtimas (puz. medžių); 3. tarm. iřkir-*timas (*puz. viso miřko*).

приру́л||ивать, -аю, -аешь *eig., ~йтý, -лò, -лйшь įvk. šnek. 1. (pri)važiúoti (žeme); (pri)plaũkti* vairúojant (*puz. prie kranto*); 2. (pri)vairúoti (*puz. lèktuvà*).

прирумя́ниться, -нýсь, -нишься *įvk. tarm. pasida-*žýti, prisidažýti, pasiskaistinti (*veidà*).

приру́словый, -ая, -оë antkrantinis, pakrantinis, ásantis išilgai, lygiagrečiai úpès vagòs.

приручáть, -áю, -áешь *eig. jaukinti, žr.* приру-
чýть; ~аться, -áюсь, -áеься *eig. 1. žr.* приру-
чýться; 2. būti prijaukinamam, prijunkomam; ~ение, -я (pri)jaukinimas, prijunkymas.

приручéнность, -и *m.* jaukumas; ~ый, -ая, -оë; -ён, -енá, -енò 1. prijaukintas; 2. jaukus.

приручýть, -чý, -чйшь *įvk. pri(si)jaukinti, prijùn-*kyti; ~ся, -чýсь, -чйшься *įvk. jaukiám pasida-*rýti, prijunkti.

присáдистый, -ая, -оë; -ист, -а, -о *tarm. krèšnas.*
приса́дýть, -ажý, -áдишь *įvk. 1. šnek. pasodinti* papildomai (*puz. naujų medelių*); 2. *šnek. pasodinti (puz. prie darbo); 3. tech. pridèti, primai-*šýti (*lydant*); 4. *šnek. pritvirtinti, pritaistyti; п.* бант на грудý prisègti kãspinà prie krùtinès.
присáд||ка, -и 1. papildomas (pa)sodinimas (*puz. naujų medelių prie senųjų*); 2. *šnek. pritvirtini-*mas, prisiuvimas (*puz. sagos prie palto*); 3. *tech.* primaiřymas (*lydant*); (*lydymo*) prièdai, pa-
pildomos mèdžiagos; ~очный, -ая, -оë *tech.*

pridedamas, primašomas (apie papildomas medžiagas lydinui pagerinti).

присаживать, -аю, -аешь *eig. žr. присадить; ~ся*, -аюсь, -аешься *eig. 1. sėstis (šalia ko, trumpam pailsėti); 2. būti sodinamam, pasodinamam papildomai (pvz. medelis); tech. būti pridedamam, primašomam; būti pritvirtinamam, pritašomam.*

присажу *žr. присадить.*

присаливать¹, -аю, -аешь *eig. šnek. žr. присалить.*

присаливать², -аю, -аешь *eig. šnek. žr. присолить.*

присалить, -лю, -лишь *įvk. šnek. pataukuoti, pritaukuoti, sutępti, patępti, pritępti taukais.*

присасывать, -аю, -аешь *eig. žr. присосать; ~ся*, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr. присосаться; 2. būti prisiurbiamam, įsiurbiamam, įčiulpiamam.*

присахари|вать, -аю, -аешь *eig. šnek., ~ть*, -рю, -ришь *įvk. trūputį pabarstyti, apibarstyti cukrumi.*

присваивать, -аю, -аешь *eig. sāvintis, gležti, žr. присвоить; ~ся*, -ается *eig. būti pasisavinamam; būti suteikiamam.*

присва́тывать, -аю, -аешь *įvk. šnek. pasen. papiršti, pripiršti; ~ся*, -аюсь, -аешься *įvk. pasipiršti, įsipiršti.*

присва́тывать, -аю, -аешь *eig. piršti; ~ся*, -аюсь, -аешься *eig. 1. pirštis; 2. būti priperšamam, įperšamam.*

присвист, -а 1. pritarimas švilpimų (*pvz. dainai*), pšovilpis, pašvilpimas; 2. švilpimas, švilpesys, švilpis, švilpsena.

присвист|нуть, -ну, -нешь *įvk. švilptelėti, sušvilpti; ~ывать*, -аю, -аешь *eig. 1. švilpimų pritafti; švilpiniuoti, švilpauti, švilpinti, švilpčioti; 2. kalbėti švilpiant.*

присв|оение, -я 1. pasisavinimas; savinimasis; 2. suteikimas (*pvz. laipsnio, vardo*); **~ойтель**, -я *v. pasisavintojas; ~бить*, -бую, -бишь *įvk. 1. pasisavinti, paglemžti; 2. suteikti, duoti (pvz. teisę, laipsnį, vardą).*

присев, -а papildomas pasėjimas; **~ать**, -аю, -аешь *eig. papildomai sėti.*

присед, -а pritūpimas; **~ание**, -я 1. (veiksmas) pritūpimas; 2. tūpsnis, tūptelėjimas, reveransas; **~ать**, -аю, -аешь *eig. 1. tūpčioti, tūpauti (einant); 2. žr. присесть (1 reikš.).*

присел *žr. присесть.*

приселить, -лю, -лишь *įvk. šnek. įkurdinti, apgyvendinti papildomai, šalia kitų; ~ся*, -люсь, -лишья *įvk. šnek. įsikurdinti, apsigyventi šalia kitų, prieš anksčiau įsikūrusių.*

приселять, -яю, -яешь *eig. šnek. žr. приселить; ~ся*, -яюсь, -яешься *eig. šnek. 1. žr. приселиться; 2. būti įkurdinamam, apgyvendinamam prieš anksčiau gyvenusiu.*

присеменить, -ню, -нишь *įvk. šnek. atbidženti, atkicenti, atlutenti, atgurenti.*

присест, -а *pasen. atsisėdimas; ♦ в один (за один) п. tuš atsisėdimų, vienu kartų, vienu žygiu, tuš pradėjimų.*

присесть, -сяду, -сядешь; *būt. -сёл, -а, -о įvk. 1. pritūpti, pasigūžti (pvz. višta), pasigaūžti; 2. pasen. tūptelėti, padaryti tūpsnį; 3. sėstis, atsisėsti (trumpam); присядь и отдохни sėskis iš pasilsėk.*

присеять, -ею, -еешь *įvk. papildomai pasėti (prie to, kas anksčiau pasėta).*

присказка, -и; *dgs. kilm. -зок, naud. -экам 1. pāsakos įžanga; 2. šmaikštūs pōsakis; priežodis, sąmojis.*

приск|акать, -скачу, -скачешь *įvk. 1. atstriuoksėti, atstraksėti, atliuoksėti, atšokuoti; 2. atšuluoti, šuoliais atjōti; 3. šnek. atidūmti, atkūrti, atrūkti; ~акивать*, -аю, -аешь *eig. 1. šnek. (pasi)šokinėti, šōkčioti; 2. žr. прискакать.*

прискачу *žр. прискакать.*

прискок, -а *tarm. pašokėjimas; бежать (с) прискоком бēgti pasišokėjant.*

прискорб|ие, -я *pasen. širdgēla, širdperša, širdiēs skašmas, liūdesys; apgailestāvimas; с душевным прискорбием širdį sōpamas, sū širdiēs sōpuliū; с прискорбием labai apgailestaudamas; ~но 1. prv. liūdna, skaudžiai, apgailetinai; 2. eina tariniu liūdna, skaudū, apgailešina, gaila; ~ность*, -и *m. apgailetinūmas; ~ный*, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно liūdnas, skaudūs, apgailetinas, apgailestaujamas.

приск|очить, -очу, -очишь *įvk. prišōkti; pašokėti aukštyn; ~бчка*, -и; *dgs. kilm. -чек, naud. -чкам šnek. žр. припрыжка.*

прискучи|вать, -аю, -аешь *eig., ~ть*, -чу, -чишь *įvk. šnek. nusibōsti, atsibōsti, įkyrėti, įgristi, atsipūkti; prailgti (pvz. laukimas).*

прислать, пришло, пришлешь *įvk. atsiųsti, prisiųsti, atlėisti (pvz. laišką).*

присловье, -я; *dgs. kilm. -вий, naud. -вьям šnek. 1. priežodis; 2. pērtaras, priežodis.*

прислонить, -оню, -онийшь ir -бнишь *įvk. atšliėti, prišliėti, atremti, priremti, atkalti, pristūmti; ~ся*, -онюсь, -онийшья ir -бнишья *įvk. prisišliėti, atsišliėti, atsikalti, atsiremti.*

прислонять, -яю, -яешь *eig. šliėti, remti, žр. прислонить; ~ся*, -яюсь, -яешься *eig. 1. kālstyti, šlaistytis, šliėtis; неприслоняйтесь к двері nesišliėkite prie durų; 2. būti atsliejamam, prišliejamam, atremiamam, priremiamam, pristumiamam.*

прислуга, -и 1. *pasen. tarnaitė, mergā; 2. kuop. patarnautojai, tarnai; 3. pasen. (pabūklo, kulko-svaiddžio) tarnyba, komāda.*

прислуживать, -аю, -аешь *eig. 1. patarnauti; slaugyti, liginti (ligoni); 2. žр. прислуживаться; ~ся*, -аюсь, -аешься *eig. stēngtis paslaugomis įsigērinti, įsiteikti; gērintis, meilikauti.*

прислужить, -ужу, -ужишь *įvk. pasen. žр. прислуживать; ~ся*, -ужусь, -ужишья *įvk. pasen. žр. прислуживаться.*

прислужливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о *šnek. pasen. pernelyg paslaugūs.*

прислужни|к, -а 1. *pasen. tarnas; (ligonių) slaugytojas; 2. šnek. niek. įsiteikėjas, pakalikas, liokājus; ~ца*, -ы 1. tarnaitė; (ligonių) slaugytoja; 2. *šnek. niek. įsiteikėja, pakalikė; ~ческий*, -ая, -ое pakalikiškas, pataikūniškas, meilikaujamas; pataikavimo, gērinimosi, meilikavimo; ~чество, -а *pasen. pakalikystė, pataikavimas, gērinimasis.*

прислуш|аться, -аюсь, -аешься *įvk., ~иваться*, -аюсь, -аешься *eig. (к кому-чему) 1. įsiklausyti (i ką); klausytis (ko); 2. prk. paklausyti (ko);*

п. к общественному мнѣнию klausyti viešosios nuomonės, atsižvelgti į viešąją nuomonę; 3. *šnek.* atsiklausyti, atbūkinti ašį beklaušant, nebegirdėti (*ko*).

присмáтривать, -аю, -аешь *eig.* prižiūrėti; stebėti, sėkti; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. akylai žiūrėti, stebėti; 2. žvalgytis; dairytis; *žr.* присмотрѣться ir приглядываться; 3. būti prižiūrimam.

присмирѣть, -ёю, -ёешь *įvk.* ramiam pasidaryti, nusiraminti, nusiramdyti, nurimti, nutilti; *~йтъ*, -рю, -рьшь *įvk.* *pasen.* nuramdyti, ramų padaryti.

присмóтр, -а priežiūra, prievaizda; *~еть*, -отрю, -отришь *įvk.* 1. prižiūrėti; pasėkti (*ką*); 2. nužiūrėti, susisieškoti (*pov. nuotaką*); *~еться*, -отрюсь, -отришься *įvk.* (*к кому-чему*) 1. įsižiūrėti, akylai pažiūrėti, pasižiūrėti; 2. *prk.* apsiprasti, apsi būti (*pov. vietovėje*); 3. prisžiūrėti, priprasti žiūrint; п. к темнотѣ priprasti prie tamsos.

приснѣться, -нюсь, -нишься *įvk.* prisisapnuoti, pasisapnuoti.

присно *prv. bažn. (su žodžiu «ныне»)* visad, amžina; *ныне* и п. dabar ir amžina.

приснопáмѣтнѣй, -ая, -ое *bažn. pasen.* niekad neužmirštamam, amžinai atmenamam.

присные, -ых *dgs. dkt. šnek. niek.* bendraminėčiai, vienminčiai, artimieji; bendraminėčiai, pakalikai.

приснѣй, -ая, -ое *pasen.* amžinas.

присовѣтовать, -тую, -туешь *įvk. pasen. šnek.* patarimą duoti, patafėti.

присовокупѣть, -плю, -пншь *įvk.* pridėti, prijungti, pridurti, prikegti; *~лѣть*, -яю, -яешь *eig. žr.* присовокупѣть; *~лѣться*, -яется *eig.* būti pridedamam, prijungiamam, priduriamam, prikeriamam.

присоединѣние, -я 1. prijungimas, pridėjimas; 2. prisijungimas, prisidėjimas; *~йтъ*, -ню, -нишь *įvk.* prijungti, įjungti, pridėti; priskirti; *~йтъся*, -нюсь, -нишься *įvk.* prisijungti, prisidėti, įsijungti, pritafti (*pov. nuomonei*); *~йтъ*, -яю, -яешь *eig.* jungti, vienyti, *žr.* присоединѣть; *~йтъся*, -яюсь, -яешься *eig.* 1. jungtis; 2. būti prijungiamam, pridedamam, įjungiamam; būti priskiriamam.

присо́лѣть, -олю, -олишь ir -олишь *įvk. šnek.* trūptį pasūdyti, pasūrinti; п. недосóленный суп papildomai pasūdyti, pasūrinti silpnai pasūdytą sriubą.

присóс, -а 1. *tech.* siurbimas, čiulpimas; 2. prisisiurbimas; 3. čiulptūvas, čiulptuvėlis; *~ать*, -сý, -сѣшь *įvk.* prisiurbti, įsiurbti; pričiulpti; *~аться*, -сýсь, -сѣмся *įvk.* 1. prisisiurbti; įsiuriubti (*pov. dėlė*); 2. *prk. šnek.* įsismelkti, įsigauti, įsitrinti; prisiplakti.

присосѣдиться, -ѣжусь, -ѣдишься *įvk. šnek.* prisigretinti, sėsti gretā, kaimynystėje; prisilindinti, prisidėti.

присóс||ка, -и; *dgs. kilm. -сок, naud. -скам, ~ок*, -ска *biol.* siurbtūkas; čiulptūvas.

присóхнѣть, -нет; *бūt. -сóх*, -ла, -ло *įvk.* pridžiūti, prikėpti, prikūsti, priskrėsti.

приспѣвать, -аю, -аешь *eig. šnek.* aštintis, artėti, *žr.* приспѣть; *~еть*, -ёю, -ёешь *įvk. šnek.* 1. (laikū) ateiti (*pov. pagalba*), suspėti, suskūbti; 2. ateiti, priartėti (*pov. šventė*).

приспѣшнѣ||к, -а *niek.* pakalikas, padėjėjas, talkininkas, bendriniškas; *~чать*, -аю, -аешь *eig. pasen.* šunuodegiuoti, būti pakalikū, būti bendriniškas, padėjėju, talkininkū (*blogame darbe*).

приспичить, -чит *beasm. įvk. šnek.* labai prireikti, prispirti; labai įsinorėti, įsigeisti; что это приспичило егó ѣхать? koks reikalas prispūrė jį važiuoti?

приспосáбливать, -аю, -аешь *eig. žr.* приспособить; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* приспособиться; 2. būti pritaikomam, pridėrinamam, įdėrinamam, pritinkinamam; būti pavartojamam, panaudojamam.

приспосóб||ить, -блю, -бишь *įvk.* pritaikyti, pridėrinti, įdėrinti, pritinkinti, padaryti tinkamą var-tojimui, naudojimui; pavartoti, panaudoti; *~ить-ся*, -блюсь, -бишься *įvk.* įsitaikyti, prisitaikyti, prisidėrinti, prisitaisyti, prisipatoginti; *~лѣнец*, -нца prisitaikėlis; *~лѣние*, -я 1. pritaikymas, pridėrinimas, pritinkinimas, pritašymas; panaudojimas; 2. prisitaikymas, prisidėrinimas; 3. įtaisas, įrengimas, mechanizmas, prietaisas.

приспосóбленн||ость, -и *m.* pritaikymas, prisidėrinimas; tinkamumas; *~ый*, -ая, -ое; -лен, -а, -о pritaikytas, pridėrintas, prisitaikęs.

приспосóбленчес||кий, -ая, -ое pritaikėliškas; *~тво*, -а *niek.* pritaikėliškumas.

приспосóблѣ||емость, -и *m.* pritaikomumas, sugebėjimas prisitaikyti, prisidėrinti; pritaikymas; *~ть*, -яю, -яешь *eig. žr.* приспособить; *~тѣсь*, -яюсь, -яешься *eig. žr.* приспособливаться, приспособиться.

приспускáть, -аю, -аешь *eig. žr.* приспустить; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* приспустѣться; 2. būti kiek nuleidžiamam.

приспустѣть, -ушý, -ýстишь *įvk.* 1. nulėisti kiek (*pov. vėliavą*); 2. sumažinti, pasilpninti (*pov. temperatūrą*); *~ся*, -ушýсь, -ýстишься *įvk.* nusi-lėisti kiek.

прѣстав, -а pristavas (*policijos viršininkas carinėje Rusijoje*); участковый (частный) п. policijos nuovados (*skyriaus*) viršininkas; судѣбный п. teis-mo aštstolis.

прѣставáла, -ы *v. ir m. šnek.* įgrisėlis, įkyrėklis, įkyrėlis, įkyruolis, įgrisėlė, įkyrėklė, įkyrėlė, įkyruolė.

прѣставá||ние, -я 1. prilipimas; prikepimas; 2. kibimas, prikibimas (*pov. su įkyriais prašymais*); pristojimas; 3. prisidėjimas, prisijungimas; 4. prilaukimas, sustojimas (*pov. prie kranto*); *~ть*, -стаю, -стаѣшь *eig. žr.* пристáть (1, 2, 3, 5, 6 ir 7 reikš.).

прѣстáв||ить, -влю, -вишь *įvk.* 1. pastatyti, pristatyti; prišliėti, priglauti, pridėti; 2. pridurti, prisūti (*pov. rankoves*); pristatyti (*pov. priestatą*); 3. paskirti (*pov. priežiūrai*); pastatyti, pristatyti (*prie darbo*); 4. (*kortų lošime*) pridėti prie státymo; *~ка*, -и; *dgs. kilm. -вок, naud. -вкам* 1. pridūrimas, prisiuvimas; 2. priedas, pridūškas; 3. *gram.* priešdėlis; *~лѣние*, -я 1. pristatymas, prišliejimas, priglaidimas, pridėjimas; 2. paskyrimas (*priežiūrai*); pastatymas, pristatymas (*pov. prie darbo*); *~лѣть*, -яю, -яешь *eig.* pristatinėti, statyti prie kó; *~лѣться*, -яется *eig.* būti pastá-

tomam, pristātomam; būti prišliejamam, priglaudžiamam, pridedamam; būti priduriamam, prisuvamam; būti paskiriamam (*priežiūrai*); būti pastatomam, pristatomam (*prie darbo*); būti pridedamam (*kortų lošime*).

прист||авно́й, -ая, -ое 1. pristatomas(is); pristatytinis; pristatytas (*puz. kėdė*); 2. priduriamas, pridurtinis, pridurtas, prisiutas (*puz. rankovė*); **~авочный**, -ая, -ое 1. pridurtinis, pridedamas; 2. *gram.* priešdėlio, priešdėlių, priešdėlinis; priešdėlėtas, priešdėliuotas, turintis priešdėlį.

приста́лый, -ая, -ое *tarm.* nusivąręs, pristojęs, paįšęs (*puz. arklys*).

приста́льн||о *prv.* įdėmiai, įtemptai, atidžiai; п. сморреть įdurus, įsmeigus akis žiūrėti; **~ость**, -и *m.* įdėmumas, atidumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно įtemptas, įdėmus, atidus (*puz. žvilgsnis*), įsmeigtas, įbestas; sūtelktas (*puz. dėmesys*).

приста́нище, -а priegloba, prieglobstis, priebėga, prieglauda, pastogė.

приста́н||ный, -ая, -ое, **~ский**, -ая, -ое priėplaukos.

приста́ну *žr.* приста́ть.

приста́нцио́нный, -ая, -ое prieš (geležinkelio) stoties esantis; priestotinis (*puz. sandėlis*).

приста́нь, -и *m.* 1. priėplauka; 2. *pasen.* *žr.* приста́нище.

приста́ть, -ану, -анешь *įvk.* 1. prilipti (*puz. molis*); prikibti (*puz. derva*); prikėpti (*puz. sklindis prie keptuvės*), prikūsti (*puz. žievė*); 2. *šnek.* pristoti; priklysti (*puz. šuo*), prisiplakti, prisikarti; prištapti, prisidėti; 3. įsimėsti, prisimėsti (*puz. liga*); prilipti, prisikabinti; 4. *pasen. šnek. beasm.* (pri)tikti, priderėti; ne приста́ло так дэлать нэдера, netiūka taip elgtis; 5. priplaukti, sustoti; мы приста́ли к бэперу мэс prisikasėme prie kraūto; 6. *tarm.* pailsti, nebeпаеіti, nusivaryti, pristoti (*puz. arklys*); 7. *šnek.* įkyriai prisikabinti, prikibti, pristoti; п. со своїми просьбами prikibti sū savo prašymais; к должнику приста́ли взаи́модавцы шко́линкэ apсėdo шко́лintojai.

пристега́ть, -аю, -аешь *įvk.* pridugnsniuoti, pridągstyti, prisiūti stambiais dūgsniais.

присте́гивать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* пристегать.

присте́гивать², -аю, -аешь *eig. žr.* пристегнуть.

присте́гн||уть, -нү, -нэшь *įvk.* 1. prisėgti, prisagstyti; 2. *tarm.* priinkyti, pridvailyti (*arklį*); 3. *prk. šnek.* įpinti, įterpti; pridėti (*daugiau*); **~ежнóй**, -ая, -ое prisegamas, prisągstomas.

присто́йн||о *prv.* padōriai, švankiai, prideramai; **~ость**, -и *m.* 1. padōrumas, švankumas; 2. *pasen.* tinkamumas; **~ый**, -ая, -ое; -бен, -бйна, -бйно 1. padōrus, švankūs; 2. *pasen.* tiūkamas, prideramas.

пристра́ивать, -аю, -аешь *eig. žr.* пристроить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* пристроиться; 2. būti pristatomam šalimais (*apie trobesį*); 3. būti išrikiuojamam gretā.

пристра́ст||ие, -я 1. pómėgis, pójunkis, įmėgis, pamėgimas, pōtraukis; 2. šalingumas, šališkumas, neobjektyvumas; ♦ допрóс с приста́стием а) *pasen.* tąrdymas kankinant; б) *šnek. iron.* kamantinėjimas, kvotlimas; **~и́ть**, -ащү, -астя́шь

įvk. 1. įmąginti, sužadinti, sukėlti pamėgimą, įjūnkėti, įsmaįsinti; 2. *žr.* устращать¹; **~и́ться**, -ащүсь, -астя́шся *įvk.* (labai) pamėgti, įjūnkėti, įsmilti, įsmaįsti, įstałgti.

пристра́стн||о *prv.* šališkai, neobjektyviai; **~ость**, -и *m.* šališkumas, neobjektyvumas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно šališkas, neobjektyvus.

пристращά́ть¹, -аю, -аешь *įvk. šnek.* prigąsdinti, pribauginti; prigrasyti.

пристращά́ть², -аю, -аешь *eig. pasen. žr.* пристрастить (*1 reikš.*).

пристращά́ться, -аюсь, -аешься *eig. pasen.* 1. *žr.* пристраститься; 2. būti įmąginamam, įjūnkomam, įsmaįsinamam.

пристра́щивать, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* устращать¹.

пристра́щү *žr.* пристрастить; **~сь** *žr.* пристраститься.

пристрéл, -а (*šautuvo, pabūklo*) prišaudymas, įšaudymas.

пристрéливать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* пристрелить.

пристрéливать², -аю, -аешь *eig. žr.* пристрелять.

пристрéливаться¹, -аюсь, -аешься *eig.* būti nušauptomam, sušaudomam, būti pribaigiamam šūviu.

пристрéливаться², -аюсь, -аешься *eig. žr.* пристреляться.

пристрéлить, -елю, -элишь *įvk.* nušauti, sušaudyti; pribaięti šūviu.

пристрéл||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам baūdomasis šaudymas, prisišaudymas, įsišaudymas (*pabūklo atstumo nustatymas*); **~очный**, -ая, -ое, **~ьный**, -ая, -ое prišaudomas(is), įšaudomas(is); prišaudymo, įšaudymo; **~ять**, -аю, -аешь *įvk.* 1. prišaudyti, įšaudyti (*šautuvą, pabūklą*); 2. *tarm.* iššaudyti, išpyškinti; **~аться**, -аюсь, -аешься *įvk.* prisišaudyti; įsišaudyti.

пристрога́ть, -аю, -аешь *įvk.* obliūojant, dróžiant pritaikyti, pritaisyti.

пристро́||ить, -ою, -оишь *įvk.* 1. pristatyti šalimais (*puz. trobesį*); 2. *šnek.* įdąrbinti, surąsti tarnybą, dąrbą; 3. *šnek.* padėti, paguldėti, pastatyti; pritaisyti (*puz. kuprinę ant pečių*); 4. išrikiuoti gretā; **~иться**, -бюсь, -бишься *įvk.* 1. *šnek.* įsidąrbinti, susirąsti tarnybą, dąrbą; 2. įsitaisyti, atsisėsti šalimais; 3. išsirikiuoti gretā; вторая рóта пристро́илась к первой антро́ји кю́ра išsirikiāvo gretā pirmōsios; **~йка**, -и; *dgs. kilm.* -бex, *naud.* -бйкам 1. pristatymas (*pastato dalies*); stātymas šalimais; 2. priestatas, šalutinis trobesys, atšlainis.

пристроча́ть, -очү, -очишь ir -бочишь *įvk.* prisiūti, pridugnsniuoti, pripeltakiuoti.

пристру́н||ивать, -аю, -аешь *eig.*, **~ть**, -ню, -нишь *įvk.* kietai suimti (*kad padirbtų, paklustų*), paįmti nagaį; nurąmdyti, subąrti, sudrausti.

пристү́к||ивать, -аю, -аешь *eig.* 1. dūnkčioti, trinkčioti, tауškinti, bildėnti, kaukšėti; 2. *šnek. žr.* пристүкнүть (*2 reikš.*); **~нүть**, -нү, -нэшь *įvk.*

1. trinkelėti, kаукшtelėti (*puz. kulnimis*); 2. *prk. šnek.* užmūsti.

приступ, -а 1. *kar.* šturmas, puolimas; идтй на п. šturmuoti; 2. *pasen.* prakalbā, įžanga; 3. prie-puolis (*puz. ligos, pykčio*); п. кашля kósulio prie-

puolis; 4. *pasen.* stojimas į darbą, pradėjimas; ♦ к нему приступу нет prieš jį neprieši, jis neprieinamas, jis nė artyn neprisišleidžia; к этим вещам приступу нет šitie daiktai neįperkami, neįkandami.

приступать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* приступити; ~ся, -аюсь, -аёшься *eig.* *žr.* приступиться.

приступити, -уплю, -упишь *įvk.* 1. *pasen.* prieiti, prisitaikinti; 2. *pasen.* pristoti, prikibti (*puz. su tokėsčiai*), pulti (*puz. su reikalavimais*); prispirti; беда приступила бėda prispūrė, primūgo; 3. imtis, stoti (*puz. prie darbo*); imti, pradėti; п. к рассмотрению вопроса pradėti nagrinėti klausimą; ~ся, -уплюсь, -упишься *įvk. šnek.* prieiti, prisitaikinti; к этой лошади не приступишься prie to arklio neprieši, tās arklis neprisišleidžia artyn.

приступ||ка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам *šnek.*, ~ок, -пка *šnek.* rakopa, laiptelis.

пристывать, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* пристынуть. **присты||д||ть**, -ыжy, -ыдишь *įvk.*, ~жать, -аю, -аешь *eig.* (su)gėdinti, (su)sarmatyti.

пристыжy *žr.* пристыд||ть.

прист||ынуть, -ыну, -ынешь *įvk. šnek.*, ~ыть, -ыну, -ынешь *įvk. šnek.* prisalti.

пристяж||ка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. (arklio) dvalijimas, pridvalijimas, prikiškymas prie šono; 2. prikiškymas, šalinis, dvalinis, dvalas arklis; 3. dvalinio arklio pakiškai; ~ная, -ой *dkf.* dvalas, dvalinis, šalinis arklis; ~ной, -ая, -ое dvalas, dvalinis, šalinis (apie arkli).

пристяжy, -и *m. tarm.* *žr.* пристяжка (1 reikš.). **пристыд||ть**, -ужy, -удишь *įvk.* 1. priteisti, atiteisti; teismu pripažinti; 2. nuteisti; 3. pripažinti, paskirti, suteikti (*puz. premiją*).

присужд||ать, -аю, -аешь *eig. žr.* присудить; ~ся, -аётся *eig.* būti priteisiamam; būti paskiriamam, suteikiamam.

присуждение, -я 1. priteisimas, atiteisimas (*puz. nuostolių*); 2. nuteisimas; 3. paskyrimas, pripažinimas, suteikimas (*puz. premijos*).

присужy *žr.* присудить.

присус||едиться, -ёжусь, -ёдишься *įvk. tarm. žr.* присос||едиться.

присутств||енный, -ая, -ое *pasen.* tarnybini; п. день įstaigos dirbamą, darbo dieną, posėdžių dieną; присутственное место valdinė įstaiga; ~ие, -я 1. buvimas, dalyvavimas; это было в моём присутствии tai buvo mano akivaizdoje, mano akys, man matant; 2. *pasen.* valdinė įstaiga; рекрутское п. naujųjų ėmimo komisija; 3. *pasen.* darbo vālandos, darbas įstaigoje; ♦ п. дyxa ātgodis; šaltakraujiškumas; ~овать, -тую, -твешь *eig.* 1. būti kuš, prieš kō, būti ko pōrs liūdytoju, dalyvauti; 2. *pasen.* eiti tarnybinės pareigos, posėdžiauti; ~ующий, -ая, -ее 1. ēsan-tis, akivaizdinis, dalyvaujantis; проверка присутствующих atvykusių patikrinimas; 2. -ero *dkf.* posėdžiautojas, posėdininkas.

присyха¹, -и *tarm. poez.* 1. kerėjimas, mēilės apžavai; 2. mylimas žmogus, mylimasis, mylimoji.

присyха², -и *tekst.* pričižimas.

присyч||ивать, -аю, -аешь *eig.*, ~ыть, -учy, -учишь *įvk.* prisukti; ~ка, -и *tekst.* prisukimas (*puz. metmenu*).

присyш||ивать, -аю, -аешь *eig.*, ~ыть, -ушy, -ушишь *įvk.* 1. apdžiovinti, išdžiovinti; 2. *tarm. pasen.* apkerėti, prikerėti, pritrūkti apžavai, apžavėti. **присyщий**, -ая, -ее; -yщ, -а, -е būdingas, savybin-gas.

присyш||ёт, -а *šnek.* 1. priskaitymas; 2. priskaitytas kiekis, priskaityta suma; ~ит||ать, -аю, -аешь *įvk.* priskaityti, priskaičiuoti.

присчитывать, -аю, -аешь *eig. žr.* присчит||ать; ~ся, -ается *eig.* būti priskaičiuojamam.

присыл||ать, -аю, -аешь *eig. žr.* присл||ать; ~ся, -ается *eig.* būti atsiunčiamam.

присыл||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. (at)-siuntimas, prisiuntimas; 2. siuntinys, siuntā.

присып||ать, -плю, -плешь *įvk.*, ~ать, -аю, -аешь *eig.* 1. (i)beiti daugiau; 2. trūpti, plonai apibarstyti, pabarstyti; 3. prižerti, pripilti; ~аться, -ается *eig.* būti įberiamam; būti apibarstomam; būti pripilamam; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам 1. papildomas (i)bėrimas; 2. leigvas (pa)-barstymas, apibarstymas; 3. pripylimas; prižerimas; 4. pabarstai; ~ной, -ая, -ое barstomasis.

присыс||юкивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* švepluoti.

присяг||а, -и прiesaika; привести к присяге prisiekti, prisiekti; под присягой prisiekdamas; присиек; ~ать, -аю, -аешь *eig.* прiesaiką duoti, prisiekinėti, прiesaikauti; ~нyть, -нy, -нешь *įvk.* prisiekti.

присяду *žr.* присесть.

присяжный, -ая, -айшь *įvk.* 1. *pasen.* prisiekęs, dāvēs прiesaiką; 2. *šnek. įvk.* nuolatinis, amžinas, žinomas, nepakeičiamas; п. сплётник žinomas liežu-vautojas, liežuvininkas; п. рассказчик анекдотов nuolatinis anekdotų pasakotojas; 3. -oro *dkf. ikirev. teis.* prisiekusis; 4.: присяжные заседатели prisiekusieji posėdininkai; п. повёренный prisiekusis advokatas.

притай||ть, -аю, -айшь *įvk.* 1. *šnek.* nuslėpti, neatskleisti, nutylėti; 2.: п. дыхание sulaukyti kvėpavimą; ~ся, -аюсь, -айшись *įvk.* pasislėpti, įsislėpti, užsiglausti, įsiglausti, priglusti; сидеть притайвшись kiūtėti, glūdėti, kiūtoti, glūdoti.

притал||кивать, -аю, -аешь *eig. žr.* притол||кать.

притал||чивать, -аю, -аешь *eig.* trepsėti (*puz. kalbant*), trypčioti, trepti, *žr.* притоп||тать; ~ся, -ается *eig.* 1. *žr.* притоп||таться; 2. būti primindžiojamam, supūvinamam kojomis (*puz. grindys*).

притас||кивать, -аю, -аешь *eig. žr.* притащ||ить; ~ся, -аюсь, -аёшься *eig.* 1. *žr.* притащ||аться; 2. būti atvelkamam, atitempiamam.

притач||ать, -аю, -аешь *įvk.* prisidti, (pri)peltakiuoti.

притачив||ать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* прита||чать.

притачив||ать², -аю, -аешь *eig. žr.* прито||чить.

притач||ка, -и prisiuvimas, (pri)peltakiavimas.

притащ||ить, -ашy, -ащишь *įvk.* 1. atvilkti, privilkti, atitešti, atitempti, atbugdyti, atidanginti; 2. *šnek. įvk.* atnešti; atvesti, atitempti; п. коробку конфет atnešti dežutę saldainių; я притащil притя-теля atitempiau bičiulį; ~ся, -ашyсь, -ащишись *įvk.* atsivilkti, atsikėbloti, atgūrinti.

притвор, -а 1. priebažnytis, „bobažné“, „bobiñčius“; 2. *tarm. spec. (duru)* sąvara.
притвора, -ы в. иг. *m. šnek. žr.* притворщик иг притворщица.
притворить, -орю, -оришь *įvk.* pridaryti, privėrti (*puz. duris*); uždaryti.
притвориться¹, -обиться *įvk.* užsidaryti, užsivėrti, prisidaryti, prisivėrti.
притвориться², -рюсь, -рисься *įvk.* apsimėsti, prisimėsti, dūotis, dėtis, būtis; п. больным apsimėsti sefgančiu; притворись спящим būkis miegas.
притворн||ость, -и *m.* apsimėstinumas; veidmainiškumas; ~ый, -ая, -ое; -пен, -рна, -рно apsimėstinis, apsimetamas, netikras; veidmainiškas.
притворство, -а apsimėtimas, simuliavimas, veidmainystė, veidmainiavimas, simuliacija; ~вать, -твую, -твуеть *eig.* apsimėsti, dėtis, veidmainiauti, veidmainiškai elgtis, simuliuoti.
притворщи||к, -а apsimėtelis, veidmainys, dvideidis, viltavilys; ~ца, -ы apsimėtelė, veidmainė, dvi-veidė, viltavilė.
притворять, -яю, -яешь *eig. žr.* притворить.
притворяться¹, -яется *eig.* 1. *žr.* притвориться¹; 2. būti pridaromam, priveriamam; būti uždaromam.
притворяться², -яюсь, -яешься *eig. žr.* притвориться².
притёк *žr.* притечь.
притекать, -ает *eig. žr.* притечь.
притемн||ить, -ню, -нишь *įvk.*, ~ять, -яю, -яешь *eig.* (pa)tamsinti.
притереть, -тру, -трешь; *būt.* -тёр, -ла, -ло *įvk. tech.* pritrinti, pabrūžuoti.
притереться, -плюсь, -ёрпшусь *įvk. šnek.* priprasti (*prie ko nepatogaus, nemalonaus*); apsiprasti, apsikęsti.
притёртый, -ая, -ое; -ёрт, -а, -о pritrintas, prisvidintas (*puz. stiklinis kamštis*).
прит||есать, -ешу, -ешешь *įvk.* pritašyti, pritašyti, pritaikyti aptašant, nutašant; ~еска, -и притаšymas, pritašymas, pritaikymas aptašant, nutašant.
притеснение, -я spaudimas, priespauda, engimas.
притеснитель, -я в. prispaudėjas, slogintojas, engėjas, edikas, gniaužikas; ~ница, -ы prispaudėja, slogintoja, engėja, edikė, gniaužikė; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *pasen.* priespaudos, engimo; engiamasis.
притесн||ить, -ню, -нишь *įvk.*, ~ять, -яю, -яешь *eig.* 1. *pasen.* (su)spāusti, prispāusti; 2. prispāusti, (su)varžyti, engti, sloginti, užgniauzti; ~яться, -яется *eig.* būti engiamam, gniaužiamam, varžomam.
притёсывать, -аю, -аешь *eig. žr.* притесать; ~ся, -ается *eig.* būti pritašomam, būti pritašomam, pritaikomam aptašant, nutašant.
притечь, -течёт, -текут; *būt.* -рэк, -текла, -лò *įvk.* 1. atitekėti, atsirūti, atsirūventi; 2. *prk.* atklysti, atplūsti (*puz. žmonės*).
притешу *žr.* притесать.
притира||ние, -я 1. (i)trynimas; 2. įtrinamasis tēpalas (*puz. kremas*); ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. (i)trinti; 2. *žr.* притереть; ~ться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. trintis, įsitrinti; 2. būti (i)trinamam.

притир||ка, -и 1. *šnek.* įtrynimas; 2. *tech.* pritrynimas; ~очный, -ая, -ое *tech.* (pri)trinamasis, pritrynimo; притирочная плита trynimo, dērinamoji plōkštė.
притискивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* (pri)spāudyti; *žr.* притиснуть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. spāustis, *žr.* притиснуться; 2. būti prispaudžiamam, suspaudžiamam, primygiamam.
притиснуть, -ну, -нешь *įvk. šnek.* prispāusti, suspāusti, primygti; ~ся, -нусь, -нешься *įvk. šnek.* prisispāusti, prisiglausti.
прит||ихать, -аю, -аешь *eig.* tilti, rimti, žčiūti, liautis; ~хнуть, -ну, -нешь; *būt.* -тйх, -ла, -ло *įvk.* pritilti, nutilti, aptilti, aptilkti, aprimti, sugūrti (*puz. vėjas*), nuščiūti, paliūti.
приткать, -кү, -кешь; *būt.* -кал, -ла, -кало *įvk.* priausti papildomai, dđi papildyti.
приткнуть, -нү, -нешь *įvk. šnek.* 1. prisęgti segtukų; 2. *prk.* padėti, nukišti, įkišti; приткний вёщи в уголók padėk daiktus kampėlin; 3. *prk.* įstatyti, įbrūkti; п. на службу įstatyti, įbrūkti tarnybon; ~ся, -нүсь, -нешься *įvk.* 1. *šnek.* įsitašyti, prisiglausti; 2. *prk.* įsibrūkti, įlįsti (*puz. i darbą*).
приток, -а 1. (*vandens, oro*) atplūdimas, atsirūvimas, atsklydimas; 2. atplaukimas, įplaukimas (*puz. pinigų i kasą*); priplūdimas (*puz. kraujo*); pritekėjimas; 3. *geogr.* (upės) ištakas.
притолк||ать, -аю, -аешь *įvk. šnek.*, ~нүть, -нү, -нешь *įvk. šnek.* pristūmti, nustūmti; п. спящего притūskinti miegantį.
притолока, -и viršūduris, aštstaktis (*viršutinė stakta*).
притом *ing.* be to; dārgi; čià; iř; kartų; draugė; būtent.
притом||ить, -млю, -мйшь *įvk.* pailsinti, prialsinti, nualsinti, išvārginti; ~йтсья, -млюсь, -мйшсья *įvk. šnek.* pailsti, išvārgti; ~лять, -яю, -яешь *eig. šnek. žr.* притомить; ~ляться, -яюсь, -яешься *eig. šnek.* 1. *žr.* притомиться; 2. būti prialsinamam, nualsinamam, išvārginamam.
притон, -а lindynė, slaptynė, slaptāvietė, užuolanda; разбóйничий п. galvažudžių gūžtā; ~окодержатель, -я в. lindynės, slaptynės, slaptāvietės, užuolandos laikytojas, šeimininkas.
притопнуть, -ну, -нешь *įvk.* sutrepsėti, trēptelėti, trýptelėti, sutrýpti.
притоптать, -опчу, -опчешь *įvk.* 1. suminti, sutrýpti; 2. primindžioti, supuřvinti kójomis; ~ся, -опчется *įvk. šnek.* susiminti, susitrýpti, nusiiminti.
притопчу *žr.* притоптать.
притопывать, -аю, -аешь *eig.* trepsėti, trepėti, trýpti.
приторачивать, -аю, -аешь *eig. žr.* приторочить.
приторговать, -гую, -гуеть *įvk. šnek.* 1. suderėti, sulýgti; 2. užprekiauti, gauti pelno iš prekybos; ~ся, -гуюсь, -гуеться *įvk.* padėrinti (*norint ką pirkti*).
приторговывать, -аю, -аешь *eig. žr.* приторговать; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* приторговаться; 2. būti (pa)deramam, lygstamam; būti užprekiaujamam.

при́торн||ость, -и *m.* šleikštūmas; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно šleikštūs, šleikščiai saldūs.
при́торочить, -очу́, -очийш *įvk.* 1. priišti prie balno; 2. prisiūti, pridygnsniuoti; 3. *šnek.* priišti, pritvirtinti.
при́точить, -очу́, -бчиш *įvk.* pritēkinti, pritaikyti, pridērinti, pritaistyti nutēkinant, ištēkinant; **~бчка**, -и pritēkinimas, pritaikymas, pridērinimas, pritaistymas nutēkinant, ištēkinant.
при́точный, -ая, -ое 1. atsrūves, srovėjantis; pritekantis; 2. *tech.* tiekiamasis, paduodamasis.
при́тра́в||а, -ы 1. išmókymas (*puz. šuns*) pėsekioti žvėris, medžioti; 2. *tarm.* išveisimas, išnaikinimas (*puz. kiškių*); 3. *tarm.* nugānymas; 4. jaūkas, jūnklė, jautkė; **~йтъ**, -авлю́, -авиш *įvk.* 1. išmókyti (*puz. šunį*) pėsekioti žvėris; 2. *tarm.* išnaikinti, išveisti (*puz. kiškius*); 3. *tarm.* išganyti, nugānyti, išbrēnlioti; **~ливать**, -аю, -аешь *eig.* *žr.* притравить.
при́трагиваться, -аюсь, -аешься *eig.* lytėti, liesti, *žr.* притронуться; **~бнуться**, -нусь, -нешься *įvk.* paliesti, palytėti, prisiliesti, liestelėti.
при́тру́ *žr.* притереть.
при́трусить¹, -ушý, -усийш *įvk. šnek.* atvažiuoti ristele, atrisnóti, atkraménti; atbēgti tekinám (*smulkiais žingsniais*), atbizēnti.
при́трусить², -ушý, -усийш *įvk.* pabarstyti, nubersti (*pilonu sluoksniu*).
при́туль, -лю́, -лийш *įvk. šnek.* pristūmti, priglausti; **~ся**, -люсь, -лийсья *įvk. šnek.* 1. priglusti, prisiglausti, užsiglausti; 2. gauti prieglaudą, prisiglausti.
при́тумани|ваться, -аюсь, -аешься *eig. poez.*, **~ться**, -нюсь, -нишься *įvk. poez.* užsidumóti, susimąstyti; nuliūsti, paniūrti dumojant.
при́тупить, -уплю́, -упиш *įvk.* 1. atšipinti, atbūkinti; atmušti, atkiřsti (*puz. kirvi*); 2. *prk.* atbūkinti (*puz. ausis*); nusilpninti (*puz. akis*); padaryti mažiau jaūtrų; **~ся**, -ўпится *įvk.* 1. atšipti, atbūkti; atsikirsti, atsimušti (*puz. kirvis*); atšipiauti (*puz. dalgis*); 2. *prk.* atbūkti, susilpnėti (*puz. skausmas*); pasidaryti mažiau jautriam.
при́тупление, -я 1. atbūkinimas, atšipinimas (*puz. peilio, dantu*); atmušimas, atkirtimas (*puz. kirvio*); 2. atbukimas, atšipimas, atsikirtimas, atsimušimas (*puz. kirvio*); 3. *prk.* atbūkinimas, susilpninimas; 4. atbukimas (*puz. ausų*); nusilpnėjimas, susilpnėjimas.
при́тупл||енный, -ая, -ое; -ен, -а, -о, **~енный**, -ая, -ое; -лен, -лена, -лено 1. atšipintas (*puz. dantys*), atbūkintas; atkirstas, atmuštas (*puz. kirvis*); atšipes, atbūkes; atsikirtęs, atsimušęs, atšipióves (*puz. dalgis*); 2. *prk.* atbūkintas; nusilpnintas; atbūkes, nusilpes, nusilpnėjęs; atvėšęs, mažiau jautrus; **~ять**, -яю́, -яешь *eig.* 1. šipinti, būkinti; 2. *prk.* silpninti; daryti mažiau jaūtrų; **~яться**, -яюсь, -яетесь *eig.* 1. būkti; 2. *prk.* būkti, silpnėti; 3. būti (at)būkinamam, (at)šipinamam, atkertamam; būti nusilpninamam.
при́тухатъ, -аер *eig. šnek.* 1. palaipsniui gēsti, blēsti; 2. *prk.* silpti, tilti, tilkti, mažėti, silpnėti, palaipsniui diŋgti; **~ухнуть**, -ну́, -нешь; **бūt.** -тýх, -ла, -ло *įvk. šnek.* 1. prigēsti, priblēsti;

2. *prk.* susilpnėti, pasilpti, aptilkti, sumažėti, nusilpti.
при́тушить, -ушý, -ўшиш *įvk.* apgesinti, prigesinti, sumažinti šviēsą.
при́тча, -и prilýginimas; alegōrija; išminties priežodis, pōsakis; **◆** что за п.? nesuprañtamas dalykasl, ká tai reiškia?; óто п. во языцех *šnek. įuok.* apie tai visi kalba, tai visi įsikandę, apie tai jau visi pašaliai skamba.
при́тык, -а sudūrimas galaís (*puz. sienojų*).
при́тыкать, -аю́, -аешь *eig. žr.* приткнуть.
при́тягательн||ость, -и *m.* patrauklūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно patrauklūs, patraukiamasis.
при́тягивать, -аю, -аешь *eig.* 1. *žr.* притянуть; 2. *prk.* traukti, žadinti simpātijos, mēilės jaūsmą; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* притягаться; 2. būti traukiamam, įtraukiamam, pritraukiamam, patraukiamam.
при́тяжательный, -ая, -ое *gram.* savýbinis; притяжательные местоимения savýbiniai įvardžiai.
при́тяжение, -я *fiz.* traukimas, traukė; земное п. žemės traukė.
при́тязá||ние, -я preteñzija; изъявлять п. претендуóti; **~тельный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно претенzingas, sū preteñzijomis; **~ть**, -аю́, -аешь *eig. pasen.* pretenduóti, réikšti preteñzijas.
при́тянуть, -яну́, -янеш *įvk.* 1. pritraukti, притемpti, privilkkti; 2. *prk. šnek.* patraukti, įtraukti; п. к судý patraukti tiesōn; п. корб-л. к допрбсý расаукти ká duóti paródymų; **~ся**, -яну́сь, -янешься *įvk.* 1. prisitraukti (*nusitvėrus už ko*); 2. būti pritrauktam (*puz. prie magneto*).
при́убрать, -берý, -берёшь; **бūt.** -брал, -лá, -ло *įvk. šnek.* apnuósti, aptvarkýti, apvalýti; **~ся**, -берýсь, -берёшься; **бūt.** -брался, -лась, -лбсь ir -алось *įvk. šnek.* 1. apsitvarkýti, apsiaruósti, apivalýti; 2. pasipuósti, išsipuósti, pasidabinti.
при́угодн|ить, -влю́, -виш *įvk. pasen.* paruósti; **~лять**, -яю́, -яешь *eig. pasen.* ruósti.
при́удáр||ить, -рю́, -риш *įvk. šnek.*, **~ять**, -яю́, -яешь *eig. šnek.* 1. (su)kiřsti, (su)tvóti, stūktelėti, surēžti, sušėrti; 2. *prk.* (за кем) apsisūkti, sūktis, spañnā rēžti (*apie ká*); 3. *prk.* prisispáusti, pasispáusti, pasitempti (*puz. darbe*).
при́уд||ержать, -ержý, -ёржиш *įvk.*, **~ерживать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* prilaikýti, sutrámdyti; п. свой восторги *prk.* sulaikýti savo džiūgavimus.
при́уз, -а *tarm.* 1. (*spragilo*) páraiřalas, pásaitas; (*botago*) prienaras, páneralas, panařklas; 2. sprāgilas; 3. (*dalgio*) tvėrė.
при́украсить, -ашу́, -асиш *įvk.* 1. kiek pagrāžinti, papuósti; 2. *prk.* padáilinti, pagrāžinti; п. раскáz padáilinti pásakojimá; **~ся**, -ашу́сь, -асишься *įvk.* 1. kiek pasigrāžinti, pasipuósti; 2. tãpti, pasidaryti puošnesniám.
при́украшáть, -аю́, -аешь *eig.* 1. grāžinti, puósti; 2. *prk.* dáilinti, grāžinti; **~ся**, -аю́сь, -аешься *eig.* 1. grāžintis, puóstis; darytis puošnesniám; 2. būti pagrāžinamam, papuošiamam; būti padáilinamam, pagrāžinamam.
при́украшивáть, -аю, -аешь *eig. žr.* приукрашáть; **~ся**, -аю́сь, -аешься *eig. žr.* приукрашáться ir приукрашáться.

приукрашу *жр. приукрасить; ~сь жр. приукрасить-ся.*

приулёлся, -лягусь, -ляжешься, -лягутся; бўт. -лөгсә, -лөгләсь, -лөглөсь *жр. шнек. aptilti, nuščiāti (puz. vėjas); aptilkti; apsitausyti (puz. jūra).*

приуменьшатъ, -аю, -аешь eig. жр. приуменьшить; ~сь, -ается eig. бўти pamāžinamam, numāžinamam.

приуменьш||ить, -шу, -шишь жр. ир ~ить, -шү, -шійш жр. (kiek) pamāžinti, sumāžinti, numāžinti.

приумнож||ать, -аю, -аешь eig. жр. приумножить; ~аться, -ается eig. 1. daugėti, didėti, gausėti; 2. būti dauginamam, didinamam, gauginamam; ~ение, -я 1. padāuginimas, padidinimas, pagauginimas; 2. padaugėjimas, padidėjimas, pagausėjimas.

приумножить, -жу, -жишь жр. padāuginti, padidinti, pagausinti; ~сь, -жится жр. padaugėti, padidėti, pagausėti.

приум||олкать, -аю, -аешь eig. шнек., ~олкнуть, -ну, -нешь; бўт. -молк, -ла, -ло жр. nutilti, aptilti.

приунать, -ною, -ноешь жр. шнек. nuliūsti, nusiimiūti.

приурочивать, -аю, -аешь eig. жр. приурочить; ~сь, -ается eig. бўти priskiriamam, prisiejamam, susiejamam, pridėrinamam, sudėrinamam (laiko prasme); būti nukeliamam (i tam tikrą datą).

приурочить, -чу, -чишь жр. priskirti, prisiėti, susiėti, pridėrinti, sudėrinti (tam tikram laikui, terminui); nukėlti (i tam tikrą datą).

приусадбный, -ая, -ое ēsantis prieš sodýbos, sodýbinis; п. учáсток sodýbinis sklýpas (kolūkiečio).

приустать, -ану, -анешь жр. шнек. apilsti, šiek tiek pailsti, pavaťgti.

приут||ихать, -аю, -аешь eig., ~ихнуть, -ну, -нешь; бўт. -тих, -ла, -ло жр. apimti, apsiraminti.

приуч||ать, -аю, -аешь eig. prāntinti, gūdinti (i kę), mokyti (ko); жр. приучить; ~аться, -аюсь, -аешься eig. 1. жр. приучиться; 2. būti įpratinamam, prīpratinamam, prātinamam, gūdinamam (i kę), išmókomam (ko); ~ить, -учу, -учишь жр. įprāntinti, prīprāntinti, įgūdinti (i kę), išmókyti (ko); ~иться, -учусь, -учишься жр. įprāsti, prīprāsti, įgūsti, išmókti.

прифабрить, -рю, -ришь жр. padažyti juoda (puz. ūsus, barzdą); ~ся, -рюсь, -ришься жр. pasidažyti juoda (puz. ūsus, barzdą).

прифрантиться, -нчусь, -нтись жр. шнек. pasifrantinti, pasipuošti, pasidabinti, gražiai, puošniai apsirengti.

прифронтový, -ая, -ое pafrontės; прифронтováя зона pafrontės zoną; прифронтováя полоса pafrontė.

прихваливать, -аю, -аешь eig. girti; ест да прихваливает vālgо iř giria.

прихварывать, -аю, -аешь eig. sirginėti, sargalioti, sirguliuoti, negalinėti, negaluoti, nesveikuoti.

прихв||астнуть, -ну, -нешь жр. шнек., ~астывать, -аю, -аешь eig. шнек. pasigirti, girtis; pāsakojant (pri) meluoti, pridėti, prikūrti.

прихв||атить, -ачу, -атишь жр. шнек. 1. paĩmti, pasiĩmti su savimi; 2. įsigyti, gauti; nādo by dēner п. в долг reikėtu pinigų pasiskolinti; 3. pasigriebti (ko svetimo); per daug, viršaus paĩmti, užgriebti; 4. lengvai sukabinti, káptelėti, suĩmti; greitomis priĩšti, suriĩti; 5. nutvėrti (puz. rankomis), suĩmti; 6. pakąsti, nukąsti (puz. šaltis žiedus); 7. pridėti, primeluoti pāsakojant; 8. pri-griebti, pagauti, pačiūpti; болёзнь егó прихв-тйла ligà jĩ iĩtiko, pagāvo; ~атка, -и 1. leĩgvas sukabinimas, suėmimas, káptelėjimas (puz. siũlais), laikinas susiuvimas; priĩšimas, suriĩsimas greitomis; 2. tech. užgriebimas; sujungimas; sustatinėjimas; sukabinimas.

прихватывать, -аю, -аешь eig. 1. iĩmti su savimi; 2. čiūpti, iĩmti, tvėrti; 3. sukabinėti, priĩraĩioti; жр. прихватить; ~сь, -ается eig. бўти pasiimamam; бўти pasigriebiamam, užgriebiamam; бўти sukabinamam, suimamam; бўти pakandamam (šaldio, šalnos).

прихвачу жр. прихватить.

прихворнуть, -ну, -нешь жр. шнек. sunegaluoti. прихвостень, -тя v. шнек. niek. pakalikas, palaižnas, bātlaižis, liokąjus; satelitas.

прихлебала, -ы v. ир m. жр. прихлебатель ир прихлебательница.

прихлебатель, -я v. шнек. veltėdys, palaižą, palaižnas; parazitą; ~ница, -ы шнек. veltėdė, palaižnė, palaižą; parazitė; ~ский, -ая, -ое шнек. veltėdžio, veltėdiškas, palaižniškas; ~ство, -а veltėdystė.

прихл||ебнуть, -ну, -нешь жр. užsisrėbti bevālgant, sriũbtelėti, gūrkštelėti; п. из чашки sriũbtelėti iš puoduko; ~ебывать, -аю, -аешь eig. srėbčioti, sriũbčioti, girkšnóti, gūrkšnóti.

прихл||естнуть, -ну, -нешь жр. шнек. 1. pripláuti, priplákti (vūlnimi, srove); atiteškėnti (vūlnis); 2. sulieti, sudróžti, sušėrti, supliekti (puz. botagu); 3. priĩšti, prisėgti (puz. diržu); ~естывать, -аю, -аешь eig. pliekti, čaižyti, tálžyti (botagu).

прихлóp||нуть, -ну, -нешь жр. 1. užtreĩkti, užtaũkšti; 2. užspáusti, suspáusti, primýgti, prispáusti, privėrti (puz. pirštą durimis); 3. шнек. nudóbtі, nudėti, nukėpti, nugaląbyti; 4. prk. uždraũsti, uždarýti; царская цензýра прихлópнула газеры carinė cenzũrà uždārė, uždraudė laikraš-tį; ~ывать, -аю, -аешь eig. 1. plekšnóti, taukš-nóti (puz. delnais); 2. жр. прихлópнуть.

прихлýннуть, -нет жр. 1. atplústi, užplústi, pliũp-telėti; 2. prk. užgriũti, atplústi, užplústi (puz. minia, jausmai).

приход, -а 1. atėjimas, atvykimas; parėjimas, parvykimas; 2. pājamos, įplaukos; 3. bažn. pagā-pija; ♦ каков поп, таков и п. kóks piemuó, to-kià iř bandà.

приходить, -ожу, -одишь eig. atėidinėti, atėiti, жр. прийти; ~сь, -ожусь, -одишься eig. 1. жр. при-йтись; 2.: он мне приходится двоюродным бр-атом jis mán yrà pũsbrolis; ♦ год нá год не при-ходится mėtai mėtams nelýgu.

приход||ный, -ая, -ое spec. pajamų, įplaukų (puz. orderis); ~овать, -дую, -дуешь eig. spec. (už)-pajamuoti.

приходо-расходный, -ая, -ое *spec.* pajamų ir išlaidų (*puz. knyga*).

приходский, -ая, -ое *bažn.* parapijos, parapijinis, parapišinis.

приходящий, -ая, -ее *priediēnis, atėinantis* (*puz. namų darbininkė*); atvykstantis; приходящие будни *šnek.* gaunamieji rāštai.

прихожан||**ин**, -а *parapijiētis*; **~ка**, -и: *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *parapijiētē*.

прихожая, -ей *dkt.* prieškambaris, priemenė.

прихожý *žr.* приходить.

прихорашивать, -аю, -аешь *eig.* grāžinti, dāilinti, dabinti, puošti, čiūstyti, čiūstyti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* grāžintis, dāilintis, dabintis, čiūstyti, čiūstyti.

прихотлив||**ость**, -и *m.* 1. įnoringumas; lepūmas; 2. įmantrūmas; **~ый**, -ая, -ое; -йв, -а, -о 1. įnoringas, užgaidūs, ūpingas; išrankūs, graikštūs, ėkštūs (*puz. valgių atžvilgiu*); išlėpęs, lepūs; 2. vingrūs, įmantrūs (*puz. stilius*).

прихоть, -и *m.* įnoris, užgaidas, įgeidis, áikštis, kaprizas.

прихрабриться, -рюсь, -рйсья *žuk.* šnek. pasidrāsinti, prasidrāsinti, įsidrāsinti.

прихрамывать, -аю, -аешь *eig.* šlubčioti, šlubikščioti, ráiščioti, kulziuoti.

прицветник, -а *pažiēdē, pažiēdlapis*.

прицел, -а 1. táikymas; 2. taikiklis; **◆** брать (взять) на п. (кого-л., что-л.) а) táikyti (*i kq*); б) *prk.* nukreipti kritiką (*i kq*).

прицелива||**ние**, -я táikymas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* táikyti; **~ться**, -аюсь, -аешься *eig.* táikyti(s).

прицел||**ить**, -лю, -лишь *žuk.* šnek. nutáikyti; **~иться**, -люсь, -лишсья *žuk.* nu(s) táikyti; **~ьный**, -ая, -ое 1. taikiklio, taikiklinis; 2. táikymo, táikomas.

прицен||**иваться**, -аюсь, -аешься *eig.* dērinti, derėti, lūgauti, kláusti káinos; **~иться**, -енюсь, -енишься *žuk.* padērinti, paderėti, pakláusti káinos.

прицеп, -а 1. šnek. prikabinimas; 2. priekaba (*puz. sunkvežimio*); **~ить**, -еплю, -эпишь *žuk.* 1. prikabininti, įkabininti; 2. prisēgti; **~иться**, -еплюсь, -эпишься *žuk.* 1. įsikabininti, prisikabininti, prikibinti, įsikibinti; 2. *prk.* prikibinti, prilipti (*apie ligą*); 3. *prk.* prikibinti, prisikabininti, priekabių, kliáučių ieškoti; **~ка**, -и: *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам 1. prikabinimas; 2. priekaba; (*motociklo*) lopšys; 3. kabliukas, pākabas, prikabinūvas; 4. *bot.* hapterā; gnybtūkas; 5. *prk.* šnek. priekabė, kabliukas, kliautis; **~лять**, -яю, -яешь *eig.* 1. prikabinėti, kabinti; 2. priseginėti, prisegiōti; *žr.* прицепить; **~ляться**, -яюсь, -яешься *eig.* 1. kabintis, prisikabinėti; *žr.* прицепиться; 2. būti prikabinamam; būti prisegamam; **~ной**, -ая, -ое prikabinamas(is) (*puz. vagonas*), prikabinimo; **~очный**, -ая, -ое 1. prikabinimo; 2. priekabos; **~щик**, -а *žemd.* kabinėtojas (*puz. traktoriaus*); **~щица**, -ы *žemd.* kabinėtoja.

прицелить, -ну, -нешь *žuk.* šnek. (на кого-л.) riktelėti (*ant ko*).

причал, -а 1. priplaukimas prie krašto, prie krantinės; 2. lūnas, saitas, sailas (*puz. laivui pritvirtinti*); 3. krantinė, prieplauka, priplaukimo vieta; **~ивать**, -аю, -аешь *eig.* *žr.* причалить; **~ивать**

ся, -аюсь, -аешься *eig.* būti pririšamam, pritvirtinamam (*apie laivą*); **~ить**, -лю, -лишь *žuk.* 1. pririšti, pritvirtinti (*puz. laivą prie krantinės*); 2. priplaukti (*puz. prie krantinės*); priskristi (*aerouostą*); **~ьный**, -ая, -ое pririšamasis (*puz. lynas*); priplaukiamasis (*puz. vieta laivams sustoti*); priskrendamasis (*puz. vieta aerouoste*).

причастье¹, -я *gram.* dalývis.

причастье², -я *bažn.* 1. komūnija; 2. komūnijos priėmimas.

причастье³, -я *pasen.* dalyvāvimas, prisidėjimas.

причастить, -ашý, -астйшь *žuk.* 1. *bažn.* suteikti komūniją; 2. *pasen.* padaryti dalyvių; **~ся**, -ашýсь, -астйшься *žuk.* 1. *bažn.* priimti komūniją; 2. *pasen.* prisidėti, pasidaryti dalyvių.

причастн||**ик**, -а 1. *bažn.* komunikantas; 2. *pasen.* dalývis, prisidėjėlis; **~ица**, -ы *bažn.* 1. komunikantė; 2. *pasen.* dalývė, prisidėjėlė; **~ость**, -и *m.* prisidėjimas, dalyvāvimas; ryšys; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. dalyvāvēs, prisidėjęs, įvėltas (*puz. byloje*); turis ką beandro; 2. *gram.* dalývio, dalývinis.

причащать, -аю, -аешь *eig.* *bažn.* dalýti komūniją; **~аться**, -аюсь, -аешься *eig.* *žr.* причаститься (*1 reikš.*); **~ение**, -я *bažn.* 1. komūnijos suteikimas; 2. komūnijos priėmimas.

причащý *žr.* причастить; **~сь** *žr.* причаститься.

причёл *žr.* причёсть.

причём 1. *įng.* prie to, be to, kartų, bėt kartų; reikia žinoti, kád..., reikia atsižvelgti į tai, kád...; 2. *prv.* kám, kuriám gálui; п. он тут? kuriám gálui jis čia?

причертить, -ерчý, -ёртишь *žuk.* papildomai nubraižyti, nubrėžti.

причёсанный, -ая, -ое; -ан, -а, -о 1. sušukūotas; 2. susišukāvēs.

причесать, -ешý, -эшешь *žuk.* sušukūoti; **~ся**, -ешýсь, -эшешься *žuk.* susišukūoti.

причёска, -и: *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам 1. sušukāvimas, prišukāvimas; 2. šukūosena, frizūrā.

причёсть, -чтý, -чтёшь; *būt.* -чёл, -члā, -члō *žuk.* 1. šnek. priskaityti; 2. *pasen.* priskirti.

причёсывать, -аю, -аешь *eig.* šukūoti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. šukūotis; 2. būti (su)šukūojamam.

причет¹, -а *žr.* причт.

причет², -а ir **причёт**, -а *tarm.* gaudėjimas, gypāvimas; raudā.

причётник, -а ir *tarm.* **~етник**, -а *bažn.* psalmių giedotojas, maldų skaitytojas; zakristijonas.

причешý *žr.* причесать; **~сь** *žr.* причесаться.

причина, -ы priežastis, pagrindas; п. всех зол visų blogybių priežastis; по причине болѣзни dėl ligos; по той причине dėl to.

причиндāлы, -ов *dgs. šnek. juok.* atribūtai, priklausiniai.

причин||**ение**, -я padārymas (*puz. nuostolių*); sukėlimas (*puz. skausmo*); **~ить**, -нý, -нишь *žuk.* padaryti, sukėlti, būti priežastimi; п. вред падарýti žalos; п. убýток падарýti nuostolį; п. боль sukėlti skausmą, suskaudinti; **~иться**, -нйсья *žuk.* šnek. atsitikti.

причин||**ность**, -и *m.* priežastingūmas; priežastinūmas; **~ный**, -ая, -ое priežastinis, priežastingas;

причинная связь priežastinis ryšys; **~ять**, -яю, -яешь *eig. žr.* причинить.

причисление, -я 1. priskaitymas, priskaičiavimas; 2. paskyrimas, priskyrimas, prikomandiravimas; 3. priskyrimas, priskaitymas (*puz. prie tam tikro laikotarpio*); pripažinimas.

причислять, -лю, -лишь *įvk.* 1. priskaityti, pridalyti, priskaičiuoti; 2. paskirti, priskirti, prikomandiruoti; п. к воинской части paskirti, prikomandiruoti į karinę dalį; 3. priskirti, priskaityti (*puz. rašytoją prie klasikų*), pripažinti; **~ять**, -яю, -яешь *eig.* (pri)skirti; ег. причисляют к учёным jis priskiriamas prie mokslininkų; **~яться**, -яюсь, -яюсь *eig.* 1. būti priskiriamam, priklausyti, įeiti į sudėtį; 2. būti priskaitomam, priskaičiuojamam; būti prikomandiruojamam.

причитальщица, -ы raudotoja, rypotoja; **~ние**, -я 1. raudojimas, rypavimas; 2. rauda; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* gašiai raudoti, rypuoti; apraudoti, arypuoti.

причитаться, -ается *eig.* 1. (*kam*) priklausyti, prigulėti; ем. причитаётся жалованье jam priklausо, priguli algą; 2. būti priskaitomam, priskaičiuojamam; полученные деньги причитаются в прибыль gauti pinigai priskaitomi prie pelno.

причитывать, -аю, -аешь *eig. žr.* причитаты.

причмокивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* čepsėti, pakšėti, čeksnoti, čiauksnoti, čiaupsėti (*bevalgant*); **~нуть**, -ну, -нешь *įvk.* sučepsėti, supakšėti, sučiaupsėti.

причу, -а *pasen.* vienės parapijos klėras (*dvasininkai, tarnautojai*).

причу́ть *žr.* причётъ.

причудла, -ы įnoris, įgeidis, užgaidas, prāmanas, kaprizas; с причудами pramainingas; **~иться**, -ится *įvk. šnek.* pasivaidinti, pasirodyti, pasivaidelioti, pasivaidinti.

причудливость, -и *m.* 1. įnoringumas, užgaidumas, kaprizingumas; 2. įmantrumas, vingrūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ив, -а, -о 1. liūkes įnorėuti, prasimanyti, pramanus, įnoringas, užgaidus, užgaidingas; 2. keistas, vingrus, įmantrus.

причудни́к, -а *šnek.* keistuolis, keistabūdis, originālas; **~ца**, -ы keistuolė, keistabūdė; **~чать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* įnorėuti, prasimanyti visokių įgeidžių, užgaidus rodyti.

прича́бривать, -аю, -аешь *eig. tech.* priskūsti, nukūsti; **~ить**, -рю, -ришь *įvk. tech.* nudildinant, nukutant pritaikyti (*metalines dalis*); **~овка**, -и *tech.* (nu)skutimas, pritaikyimas nukutant.

пришагать, -аю, -аешь *įvk. šnek. juok.* atpėdinti, atpėstinti.

пришаркивать, -аю, -аешь *eig.* uržyti, brūžinti kójomis.

пришвартовать, -ртыю, -ртышь *įvk.* priešvartuoti, priništi lynu, pritvirtinti (*puz. laivą prie krantinės*); **~ся**, -ртыется *įvk.* prisišvartuoti.

пришёл *žr.* прийти.

пришелец, -льца ateivis, atėjūnas, atvėkėlis, pribūvėlis.

пришелся *žr.* прийтись.

пришептывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* švepsėti, švepluoti, šveplėti, švebelduoti.

пришёптывать, -аю, -аешь *eig.* šnabždėti, kuždėti, šnabždėti, kuždėti.

пришествоие, -я atėjimas, pasirodymas.

пришибать, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* пришибить (1, 2 ir 3 reikš.).

пришибить, -бý, -бёшь *įvk. šnek.* 1. užgauti, sužeisti; 2. pagadinti, sužaloti; 3. nudobti, nudėti, nukėpti, užbūbinti; 4. *prk.* pritrenkti, prislėgti, sugniuždėti (*puz. liūdna žinia*); **~бленный**, -ая, -ое *šnek.* 1. užgautas, sužeistas; 2. pagadintas, sužalotas; 3. nudobtas, nukėptas; 4. *prk.* pritrenktas, prislėgtas, sugniuždytas, sugniužęs (*puz. dėl nelaimių, nesėkmių*).

пришибать, -аю, -аешь *eig. žr.* пришить; **~ивка**, -и 1. prisiuvinimas; 2. prikailimas (*puz. lentų*); **~ивной**, -ая, -ое prisiūtinis, prisiuvinamas, prisiūtas; **~ить**, -шью, -шьёшь *įvk.* 1. prisiūti; 2. prikalti; 3. *prk. šnek.* priskirti, suvesti; (melagingai) apkaltinti; п. вину suvesti kalte; п. измену apkaltinti išdavystė; 4. *šnek.* užmušti, nugaldinti.

пришкóльный, -ая, -ое ēsantis prieš mokýklos, mokýklinis.

пришлá *žr.* прийти; **~сь** *žr.* прийтись.

пришлëп|ать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* atšlepsėti, atklampoti; **~нуть**, -ну, -нешь *įvk. šnek.* 1. plėkstelėti, pliaukstelėti, tēkstelti (*puz. per petį*); 2. plėkstelėjus prispāusti (*puz. musę delnu*); 3. primūšti, (trinktelėjus) prispāusti (*antspauda*).

пришлиф|овать, -фую, -фýешь *įvk.*, **~овывать**, -аю, -аешь *eig.* prišlifuoti, pritaikyti šlifuojant.

пришлó *žr.* прийти; **~сь** *žr.* прийтись.

пришлый, -ая, -ое atėjęs, nečiābuvis, neviētinis, ateivis.

пришлю *žr.* прислать.

пришпандóрить, -рю, -ришь *įvk.* 1. *pasen. spec.* prispāusti, pritvirtinti (*puz. puspadį prie batuko*); 2. *prk. šnek.* supliekti, sušerti; išplakti, išpliekti (*botagu, diržu*).

пришпн|ивать, -аю, -аешь *eig.* prisegioti, sagstyti; **~ть**, -лю, -лишь *įvk.* prisėgti, prisagstyti (*puz. segtukais*), prismaigyti.

пришпóри|вать, -аю, -аешь *eig.*, **~ть**, -рю, -ришь *įvk.* 1. sukirsti, suduoti pentinais; 2. *prk. šnek.* paskātinti, parāginti.

приштук|овать, -кую, -кýешь *įvk.*, **~овывать**, -аю, -аешь *eig.* prisiāti, pridurti (*taip, kad nebūtų matyti siūlės*).

пришью *žr.* пришить.

прищёлк|ивать, -аю, -аешь *eig.* pliauškinti (*liežuviu, botagu*); spragsėti (*pirštais*), knipsėti, *žr.* прищёлкнуть; **~нуть**, -ну, -нешь *įvk.* 1. pliaukstelėti (*liežuviu, botagu*); sprāgtelėti (*pirštais*); 2. prispāusti, sugnybti, prignybt; п. палец крышкóй сундукá prispāusti, prignybt pirštá skrynios dangčiui.

прищем|ить, -млю, -мйшь *įvk.*, **~лять**, -яю, -яешь *eig.* sugnybti; privėrti (*puz. durimis*); prispāusti, suspāusti.

прищеп, -а *spec.* 1. (*augalo*) (į)skiēpijimas; 2. sprausmuo, įskēlimas (*įskelta vieta*) skiēpiui; 3. skiēpas, skiēpytas āgalas; **~ить**, -еплю, -епйшь *įvk. spec.* įskiēpyti; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам spaustūkas, gnybtūkas (*skal-*

biniams prie virvės pritvirtinti); **~лять**, -яю, -яешь *eig. spec. skiępyti*; **~ляться**, -яется *eig. spec. būti (i)skiępijamam (apie medelio sprausmenį)*; **~ок**, -пка 1. *spec. skiępas, gývasakė*; 2. *žr. прищепка*.

прищип|ка, -и *žemd. genėjimas, nugnáibymas (pvz. pomidorų atžalų)*; **~нуть**, -нų, -нёшь *įvk. žemd. nugėti, nugnáibyti*; **~ывать**, -аю, -аешь *eig. žemd. genėti, gnáibyti (pvz. vynuogių atžalas)*.

прищур, -а *prisimerkimas*; **~ивать**, -аю, -аешь *eig. žр. прищуриться*; **~ить**, -рю, -ришь *įvk. primérkti (akis)*; **~иться**, -рюсь, -ришься *įvk. prisimerkti, primérkti (akis)*.

прищучи|вать, -аю, -аешь *eig.*, **~ть**, -чу, -чишь *įvk. šnek. prigriębti, pritrverti*.

приют, -а 1. *prięglobstis, prięglaua; pastogė*; 2. *pasen. prięglaua (pvz. našlaičių, senelių)*; **◆** родильный п. *ikirev. gimdymo namai*; **~ить**, -ючү, -ютішь *įvk. priglausti, priglobti (pvz. našlaitį)*, *prięglauą duoti*; **~иться**, -ючүсь, -ютішься *įvk. prisiglausti, prięglauą rasti*; **~ный**, -ая, -ое *pasen. patogūs (apie patalpą)*; **~ский**, -ая, -ое *pasen. prięglaudos, našlaičių, senelių namų*.

приучу *žр. приучить*; **~сь** *žр. приучиться*.

приязн|енный, -ая, -ое; -ен, -енна, -енно *pasen. bičiuliškas, draugiškas; geranoriškas, palankūs*; **~и**, -и *m. bičiulystė, palankumas*.

прямюк, -мка *spec. prieduobis (pvz. pusrūsio langams)*.

приятель, -я *v. bičiulis, bañdžius*; **~ница**, -ы *bičiulė*; **~ский**, -ая, -ое *bičiuliškas, bičiulio*; **~ство**, -а *pasen. bičiulystė*.

приятне, -я *pasen. žр. принятие*.

приятн|о 1. *prv. maloniai, smagiai*; 2. *eina tariniu malonų, smagų*; **~ость**, -и *m. malonumas, smagumas*; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *malonūs, smagūs; приятное ощущение malonūs jausmas*.

принять, *būt.* -ял, -а, -о *žр. принять*.

про¹ прl. su gal. šnek. 1. *apie; говорить п. друзей kalbėti apie draugus*; 2. *(vartojamas nurodyti, kam, kuriam tikslui kas daroma; verčiamas džen. naudininku)*: п. чёрный день *júodai, álkanai diėnai*; остáвить п. запáс *palikti átsargai*; 3. *pasen. (vartojamas nurodyti asmeniui, kurio naudai kas daroma ar kuriam kas skiriama)*: п. всех visiems; **◆** ни за что ни п. что неі іš šiő, неі іš тő, бė геікало, туšчіаі: п. себя а) *savyjė, vien sau, pàts sau, mintysė (pvz. pagalvoti)*; б) *patylom, vős gįdimai (pvz. niūniuoti)*.

про²: п. и контра *pro et contra*, *už ір prieš*.

проамериканский, -ая, -ое *proamerikinis*.

проанализировать, -рую, -руешь *įvk. išanalizuoti*.

проанглийский, -ая, -ое *proangliškas*.

проахать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. *(pa)áičioti, (pa)aimanuoti (kurį laiką)*; 2. *prk. pražiopsoti*.

проба, -ы 1. *prabá; зóлото высóкой прóбы aukštės prábos áuksas*; 2. *(iš)bañdymas, (iš)mėginimas*; п. перá а) *plūksnos (iš)mėginimas*; б) *pir-masis (rašytojo) kūrinys*; дaть нa прóбу *duoti išbandyti*; 3. *bandinys, bañdomasis pavyzdys*; п. зернá grūdų *bandinys, bandukas*; 4. *biol., med. mėginys*.

пробавляться, -яюсь, -яешься *eig. šnek. veřstis, pratękti; ténkintis, manýtis*.

пробалагурить, -рю, -ришь *įvk. šnek. pašnekučiuoti, paplepėti (kurį laiką), praplepėti*.

пробáлтывать¹, -аю, -аешь *eig. žр. пробóлтаты¹*.

пробáлтывать², -аю, -аешь *eig. šnek. žр. пробóлтаты²*.

пробáлтываться¹, -аюсь, -аешься *eig. būti išplakamám, su-plakamám*.

пробáлтываться², -аюсь, -аешься *eig. šnek. žр. пробóлтатысь²*.

пробарабáнить, -ню, -нишь *įvk.* 1. *būgną pamušti, pabūgnyti (kurį laiką)*; 2. *pabarbėnti, pabubėnti; išbubėnti; ištarškėti (pvz. pamoką)*.

пробасить, -ашү, -асишь *įvk. šnek. bosų pakalbėti; bosų padainuoti*.

пробер, -а 1. *sport. žýgis, lenktýnės*; 2. *nubėgtas gálas, nūeitas kėlias, nuvažiuotas atstumas*; ну-riedėtas kėlias, ridà, nuvažiávimas; среднесуточ-ный п. *vidutinė paros ridà*; п. ремня *tech. diržo pėrbėgimas, prabėga*.

пробегать, -аю, -аешь *įvk.* 1. *šnek. prabėgioti, pralakstýti (kurį laiką)*; 2. *šnek. pralėisti bebėgió-jant, belástant; бeral, покá проберал обėд be-bėgiódamas likaū бė pietų*.

пробегать, -аю, -аешь *eig. бėgti, skriėti прō šáļi, žр. пробежать*.

пробежать, -егү, -ежишь, -егүт *įvk.* 1. *prabėgti прō šáļi*; 2. *nubėgti, пėrbėgti (pvz. per lauką)*; pra-skriėti; praslįkti *(pvz. laikas, debesys)*; тень пробежала *šmėstelėjo šešėlis*; 3. *prk. пėreiti; пėrbėgti; дрожь пробежала по телу šiurpas пė-ėjo peř kúпá; по зáлу шėпот пробежал peř шáļe šnibžдесýs пėрėjo*; 4. *prk. šnek. пėrmesti akimis, пėрзвелgti; п. газėру пėрзвелgti, пėrmesti akimis láikrašį; он пробежал меня глázами с ног до головы jis пėрзвелгė манė nuő kőjų ligi galvős*; 5. *žр. пробежаться (2 reikš.)*; **~ся**, -егүсь, -ежишься, -егүтсь *įvk.* 1. *pa(si)bėgióti, palakstýti*; 2. *prk. пėrbėgti; пáльцы бýстро про-бежáлись по струнам pirštai vikriai пėrbėgo sty-gomis*.

пробежка, -и *šnek.* 1. *prabėgimas прō šáļi, пėrbė-gimas, nubėgimas*; 2. *pabėgiójimas*.

пробел, -а 1. *báltas prótarpis, tárpas, pralaidà (tekste)*; 2. *spst. таірзодis*; 3. *prk. spragà; про-белы в знáниях išsimókslinimo sprágos, sprágos žiniosė*.

пробеливать, -аю, -аешь *eig. žр. пробелить (1 reikš.)*; **~ся**, -ається *eig.* 1. *darýtis báltám, báltėti (dažant pvz. kalkėmis)*; 2. *būti išbáltina-mam, nubáltinamam*.

пробелить, -елю, -елишь *įvk.* 1. *spec. пėrbáltinti, (iš)báltinti, nubáltinti*; 2. *pabáltinti (kurį laiką)*; **~ся**, -елится ир -ели́тся *įvk. spec. pasidarýti visái báltám, igýti báltą spalvą, nusibáltinti, iš-bálti (pvz. audėklas)*.

пробелка, -и *šnek. išbáltinimas, išbálinimas*.

пробель, -и *m. balsvumas, balzganumas*.

пробельная, -ой *dkt. bálinimo kámera (cukraus ar vaško fabrike)*.

пробельный, -ая, -ое 1. *pabáltinimo, báltinamasis, bálinamasis*; 2. *spst. tárpinis, prótarpių, pralaidų; п. материáл táрпинė mėdžiaga*.

пробельщик, -а бáltintojas.

проберу́ *жр.* пробра́ть; ~сь *жр.* пробра́ться.

пробеседовать, -дую, -дуешь *жр.* прашнекуčiuoti, iššnekučiuoti (*kuri laiką*).

пробива́ние, -я prakalimas, pėrkirtimas, pradūrimas, pralaužimas, išmušinėjimas (*puz. skylių*); ~тель, -я *v. šnek.* skylmušys, skýlmuša; ~ть, -аю, -аешь *eig. жр.* пробить (1, 2 ir 3 reikš.); ~ться, -аюсь, -аешься *eig. 1.* dýgti, káltis; усь пробиваются ўсай dýgsta, želia; 2. (šiaip taip) vėfstis, manýtis, plūktis; п. трудом dárбу vėfstis; 3. vėžžtis, spráustis, bráutis, smelktis; 4. būti pramušamám, pralaužiamám, prakalamám (*puz. skylė*); būti nutiesiamám, praskinamám (*puz. kelias*).

проби́вка, -и 1. pramušimas, pradaužimas, pralaužimas, prakalimas (*puz. skylės*); 2. praskynimas, nutiesimas (*puz. kelio*); 3. kamšalas, kamša; ~ной, -аю, -аешь *eig. 1.* pramušamasis; пробивная прочность материáла mėdžiagos pramušamasis tvirtumas, atsparumas; ~очный, -ая, -ое *spec.* pramušimo, pradaužimo, pralaužimo, prakalimo (*puz. įrankis*).

проби́рать, -аю, -аешь *eig. 1.* ravėti, rėtinti; 2. *šnek. pasen.* darýti sklástymą; 3. pėrimti, krėsti (*puz. šaltis*); 4. šnek. bárti, plūsti; 5. dėti klōstėmis, klostuoti; 6. tekst. vėrti; *жр.* пробра́ть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. 1.* skveřbtis, spráustis, smelktis, bráutis, stūmtis; 2. lįsti, sėlinti, gáutis; 3. būti praravimám, prarėtinamám; būti klostuojamám; tekst. būti veriamám; *жр.* пробра́ться.

проби́рлер, -а ir ~ер, -а 1. prabūotojas, brangiųjų metalų prabų nustatytojas; 2. *pasen.* prabavimo rėmų vedėjas.

проби́рка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -ркам *chem.* mėgintuvėlis.

проби́рный, -ая, -ое prabų, prabavimo; пробирная палáта prabavimo rėmai; ~ование, -я prabavimas; ~овать, -рую, -руешь *eig.* prabuoti; ~щик, -а *pasen. жр.* пробирер (1 reikš.).

проби́тие, -я 1. pramušimas, pradaužimas, pralaužimas, prakalimas (*puz. skylės*); 2. praskynimas, nutiesimas (*puz. kelio*).

проби́ть, -бую, -бьешь; *būt.* -бил, -била, -было ir пробил, -била, пробило *жр.* 1. pramušti, pradaužti, pralaužti, prakálti, pradurti; п. стėnę pralaužti, pramušti siėną; п. дырý pradurti, prakálti skylė; 2. praskinti, nutiesi; п. дорóру praskinti kėlią; 3. užkamšýti (*puz. plyšius*); 4. išmušti; часы пробіли семь laikrodis išmušė septýnias (vėlan-das); 5. *šnek. (iš)mušti, (iš)plákti; krėsti (kuri laiką)*; весь день п. мáсло visą diėną sviestą mušti; меня всю ночь пробіла лихорáдка манė visą naktį krėtė drugýs; 6. *šnek. pasen.* sueiti, sukákti; емý пробіло двáдцать лет jáм suejo, sukáko dvidešimt mėtų; ♦ п. себе дорóру *прк.* prasisikinti kėlią (*puz. į geresnę ateitį*); час пробіла atėjo laikas; ~ся, -буюсь, -бьешься *жр.* 1. prasimušti, prasiveřžti, prasispráusti, prasi-bráuti, prasi-gáuti, prasismelkti; prasi-káuti, prasi-kiřsti (*puz. mūšýje*); п. сквозь толпý prasispráusti prō minią; 2. sužėlti (*puz. žolė*), išdýgti, prasi-kálti, prasimušti (*puz. daigas*); всхóды пробілись daigai sudýgo; 3. *šnek. šiaip taip išsiveřs-*

ti; п. до слėдующего урожáя ligi sėkančio deřliaus išsiveřsti; 4. *šnek. privařgti, prisikamuoti, prisiplákti*; я пробілся с ним цėлый час áš plúkiaўsi su juo visą vėlan-dą; 5. *tarm.* pradūžti, padilti; лóкти пробілись alkūnės pradūžo, padilo; ♦ п. в лóди prasimušti, išėiti į žmónes.

пробѣ́ж|а, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам 1. камštis, švindra; 2. *прк.* камšatis, susikimšimas, susigrūdimas (*puz. vagonų, žmonių*); ♦ глуп как п. kvaillas kaip baslýs, kaip báto aūlas; ~овый, -ая, -ое камšcio, камštinis.

проблѣ́м|а, -ы problemà; ~áтика, -и problemáтика.

проблематичѣ́ский, -ая, -ое problémėnis, problemátiškas, problemátinis; ~ность, -и *m.* problemátiškumas; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *жр.* проблемáтический.

проблѣ́мный, -ая, -ое problémėnis.

проблѣ́ск, -а prósvaisė, prósindis, prágiedrulis; žýbčiojimas, žýbtelėjimas, blykstelėjimas, švýstelėjimas; проблѣски умá *прк.* prōto kibirkštėlės, prágiedruliai.

проблѣ́скивать, -ает ir ~ескивать, -ает *жр.* žýb-čiuoti, švýščioti, blykčiuoti; ~еснýть, -нёт *жр.* žýb-letėti, švýstelėti, blykstelėti.

проблѣ́ять, -блѣет *жр.* ir ~я́ть, -блѣет *жр.* 1. subliáuti, pradėti bliáuti; 2. pabliáuti (*kuri laiką*).

пробли́стать, -аю, -аешь *жр.* 1. žýbtelėti, švýstelėti, blykstelėti; 2. žýbsėti, blyksėti (*kuri laiką*).

проблужда́ть, -аю, -аешь *жр.* pakláidžioti, iškláidžioti, prakláidžioti, išklydinėti, išsibastýti (*kuri laiką*).

проби́ник, -а *tech.* bandiklis.

проби́ный, -ая, -ое 1. bandomasis, mėginamasis; 2. sū prabá; ♦ п. кáмень bandomasis akmuo, kritėrijus.

пробова́ние, -я bañdymas, mėginimas; ~ть, -бую, -буешь *eig. 1.* bandýti, mėginti; п. счастьє bandýti láime; 2. ragáuti, skanáuti; 3. stėngtis, bandýti; он пробóвал протолкнýться к выхóду įis stėngėsi, bañdė prasibráuti priė išėjimo.

прободáть¹, -áет *жр.* prabėsti, pradurti (*ragais*).

прободáть², -аю, -аешь *eig. pasen. (iš)badinėti, badýti, (iš)dūrstyti, (pra)durti, (pra)kiūrinti, (pra)kiūrdinti; ~ение, -я med. perforácija; п. мáрки gimdós perforácija.*

проби́на, -ы įlauza, spragá, išmuštá skylė, išdaу-ža, įdaуža, pradaуža.

проби́й, -я 1. pramušimas (*puz. dielektriку*); 2. *tech. (durų) sánkaba, sklendė, kilpinė*; 3. *tarm. жр.* проби́на; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -бóек, *naud.* -бóйкам 1. pramušimas; 2. įrankis skylėms, орnameнтams bei piešiniáms iškalinėti; 3. *tech.* камšalas; ~ник, -а pramuštúvas.

проболѣ́ть¹, -ėю, -ėешь *жр.* pasiřgti, išsiřgti (*kuri laiką*).

проболѣ́ть², -лйт *жр.* (iš)skaudėti, išsopėti (*kuri laiką*).

проболта́ть¹, -аю, -аешь *жр.* išplákti, suplákti (*puz. grietinė*).

проболта́ть², -аю, -аешь *жр.* 1. praplepėti (*puz. visą vakarą*); 2. išplepėti, išpliaukšėti, išpliopti (*puz. paslaptį*).

проболтаться¹, -аюсь, -аешься *ювк. šnek.* išsiválkioti, išsibastyti, išsitrąkyti, išsišlaistyti (*pvz. visą dieną*).

проболтаться², -аюсь, -аешься *ювк. šnek.* išpliaukšti, iš(si)plepėti, prasitařti.

пробор, -а skląstas, skląstymas; дeлать п. skląstyti pląukus.

проборанивать, -аю, -аешь *eig. žr.* проборонить (*1 reikš.*).

проборка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам 1. *šnek.* išbarimas, išplūdymas; griežtas išpėjimas; 2. praravėjimas, prarėtinimas (*pvz. daigų*); 3. *tekst.* (su)vėrimas.

пробормотать, -мочу, -мочешь *ювк.* prabambėti, praturmėti, praburbėti, (ра)burbėti, bąmbtelėti, bąrbtelėti.

пробороздить, -эжу, -эдишь *ювк.* 1. išvėsti vągą, išvagoti; 2. prarėžti, nubrėžti rėžį, brūkšnį; 3. išraižyti, išvagoti (*pvz. kaktą raukšlėmis*).

проборонить, -ню, -нишь *ювк., ~овать*, -нью, -нүешь *ювк.* 1. išakėti, pėrtraukti akėčiomis; 2. pakėti (*kurį laiką*).

пробочник, -а *šnek.* 1. atkimštukas, atkimštė, kamščiauraukis, trauktuvėlis, trauktukas; 2. kamščių dirbėjas, gamintojas; ~ица, -ы 1. dėžutė kamščiams laikyti; 2. kamščių dirbėja, gamintoja; ~ый, -ая, -ое kamščių, kamštinis.

пробрасывать, -аю, -аешь *eig.* 1. mėčioti, *žr.* пробросать (*1 reikš.*); 2. *žr.* пробросить; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* пробросаться (*1 reikš.*) ir проброситься; 2. būti prametamam; būti prasijojamam; būti suskaičiuojamam skaitytuvais; būti prametamam, klaidingai numetamam (*apie kortas*).

пробрать, -беру, -берешь; *бūt.* -брал, -лa, -ло *ювк.* 1. *žemd.* praravėti, prarėtinti (*pvz. daigus*); 2. *šnek.* pasen. skląstą, skląstymą padaryti, suskląstyti (*plaukus*); 3. *šnek.* pėrimti, pėrverti, nukrėsti (*pvz. šaltis, baimę*); 4. *prk. šnek.* apimti, pagauti (*pvz. baimę, gėdą*); 5. *šnek.* bartė išbąrti, išplūsti, dūoti gāro; padaryti griežtą išpėjimą; 6. *spec.* suklostuoti, padaryti klostės (*pvz. sijone*); 7. *tekst.* suvėrti; ~ся, -берусь, -берешься; *бūt.* -ался, -алась, -алось ir -алось *ювк.* 1. prasisėžti, prasisprąusti, prasisbrąuti, pralįsti, prasisgauti, prasismėkti (*pvz. pro minią*); 2. įsiskverbti (*pvz. vanduo*); įsibrąuti, įsigauti (*pvz. paslapčiom kur nors*).

пробредить, -эжу, -эдишь *ювк.* pakliedėti (*kurį laiką*); iškliedėti (*pvz. visą naktį*).

пробреду *žr.* пробресті.

пробрежу *žr.* пробрédить.

пробренчать, -чу, -чишь *ювк. šnek.* 1. (iš)džerskėti, (iš)žvangėti, (iš)blebėti (*kurį laiką*); 2. pačirpinti (*pvz. smuiku*), pakliurkinti (*pvz. armoniką*); 3. sudžerskėti, sužvangėti, sublebėti; пробренчал колокольчик сузvangėjo varpėlis.

пробресті, -еду, -едешь; *бūt.* -брёл, -елa, -елó *ювк. šnek.* nudūlinti, nukėblinti; п. мýмо pradūlinti prō šalį.

пробрéю *žr.* пробрýть; ~сь *žr.* пробрýться.

пробривать, -аю, -аешь *eig.* praskutinėti, skūsti (*skustuvi*); ~ся, -аeся *eig.* būti praskutamam.

пробрýть, -рeю, -рeешь *ювк.* 1. (*skustuvi*) praskūsti, išskūsti (*siaurą ruoželį*); 2. paskūsti (*kurį laiką*); п. цeлых полчасa skūsti visą pūsvalandį; ~ся, -рeюсь, -рeешься *ювк.* skūstis (*kurį laiką*).

пробродить¹, -рожу, -рoдишь *ювк.* išklydinėti, išsląnkoti, išsibastyti (*kurį laiką*).

пробродить², -рoдит *ювк.* išrūgti (*pvz. alus*).

проброжу *žr.* пробродить¹.

пробросать, -аю, -аешь *ювк. šnek.* 1. išmėtyti (*visus*), sumėtyti (*pvz. į vandenį*); 2. pamėtyti (*kurį laiką*); ~ся, -аюсь, -аешься *ювк. šnek.* 1. (*kurį laiką*) pasimėtyti, apsimėtyti (*tarp savęs*); 2. *prk.* išsvaidyti.

пробросить, -ошу, -осишь *ювк. šnek.* 1. numėsti prō šalį, pramėsti, nepataikyti; 2. prasijoti, išsijoti; 3. pėrmesti, greitomis suskaičiuoti skaitytuvais; 4. pramėsti (*klaidą padaryti, skaičiuojant skaitytuvais*); 5. pramėsti, numėsti nē tą kórtą; ~ся, -ошусь, -осишься *ювк. šnek.* pra(si)mėsti, *žr.* пробросить (*1, 4 ir 5 reikš.*).

проброшу *žr.* пробросить; ~сь *žr.* проброситься.

пробрызгать, -жу, -жишь *ювк. šnek.* 1. suniurnėti, sumurmėti, suniurzgėti; 2. (pra)niurnėti, (pra)murmėti, (pra)niurzgėti, prabambėti (*kurį laiką*); п. весь вeчep visą vākarą praniurzgėti.

пробст, -а bažn. prōbstas (*liuteronų vyresnysis pastorius*).

пробудить, -ужу, -удишь *ювк.* 1. išbūdinti, pažādinti, išžādinti; 2. *prk.* sukėlti, sužādinti; п. любoвь sužādinti mēile; 3. žādinti kurį laiką; ~ся, -ужусь, -удишься *ювк.* 1. nubūsti, pabūsti, atbūsti, pakirsti; 2. *prk.* kilti, atsirasti, atgýti; atbūsti; пробудилось сознание atbūdo sąmonė.

пробуду *žr.* пробудýть.

пробуждать, -аю, -аешь *eig.* žādinti, būdinti, *žr.* пробудить; ~аться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. būsti, *žr.* пробудиться; 2. būti būdinamam, žādinamam; ~ение, -я 1. būdinimas, žādinimas; 2. nubūdimas, pabudimas, atbudimas; 3. *prk.* atgijimas, atbudimas; sužādinimas.

пробужу *žr.* пробудýть; ~сь *žr.* пробудиться.

пробуравить, -влю, -вишь *ювк.* pagręžti, išgręžti (*pvz. skylę*); ~ливать, -аю, -аешь *eig.* gręžti.

пробурить, -рю, -ришь *ювк. spec.* pagręžti, išgręžti (*pvz. gręžinį*).

пробурчать, -чу, -чишь *ювк.* 1. pramurmėti, praniurnėti; mūrmtelėti; 2. (pra)murmėti, niurnėti (*kurį laiką*); 3. suburbuliuoti (*pvz. viduriai*).

пробáтка, -и kamštinio ážuolo žievė.

пробыть, -бýду, -бýдешь; *бūt.* próбыл, -лa, próбыло *ювк.* išbūti, prabūti; п. полдня в гóроде užtrukti miestē (visą) pūsdienį; п. в дoлжнoсти пять лет ištarnáuti pėnkerius metūs; п. за гpaнiцей дeсять лет pragyvėnti dēšimt mēty užsienуje.

пробыю *žr.* пробýть; ~сь *žr.* пробýться.

прoвaживать, -аю, -аешь *eig. šnek.* iš lėto vedžioti (*pvz. arklį*).

провáл, -а 1. įgriuvimas, (*žemės*) įsmegimas, įgriūtis; 2. griuvėnė, įgriova, įgriuva, įdubimas; 3. *prk.* susikirtimas (*per egzaminą*); sužlugimas (*pvz. sumanymo*); įkliuvimas; 4. *prk.* aptemimas; п. в сознaнии sąmonės aptemimas.

проваландаться, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* pradykinėti, praslankioti, prasibastyti (*kurį laiką*).

проваливать, -аю, -аешь *eig. žr. провалить (1 ir 2 reikš.);* ♦ **проваливай!** eik laukl, nėsđinkisl, eik šaliñ!; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr. провалиться; 2. būti įgriaunamam; būti sužlugdomam.*

провалить, -алю, -алишь *įvk. 1. įgriauti (pvz. lubas); 2. prk. sužlugdyti (pvz. reikalą), sugriauti (pvz. pasiūlymą);* sukirsti (*per egzaminus*); 3. *šnek.* praeiti, praplaukti (*pro šalį*); **~ся**, -алюсь, -алишься *įvk. 1. (į)griūti, sugriūti, įlūžti; įdūbti, susmūkti; įsmėgti, prasmėgti; įmar-mėti, numarmėti, nugarmėti, nugramzdėti, įgrimzti, nugrimzti; п. в погреб nugarmėti į rūšį; 2. prk. šnek. diñgti, prasmėgti; кудā он прова-лялся? куř jls diño, prasmėgo?; 3. prk. sužlugti (pvz. sumanymas); nepasisėkti (pvz. pjesė); su-sikirsti, nusikirsti (per egzaminus); п. на вы-борах pralaimėti rinkimuose; ♦ провались! šnek. eik saul, atstokl, atsikabinkl, nepristokl; что-бы провалился! kād tū prasmėgtum!; как (точ-но) сквозь землю провалился tařtum kiauřai žemės prasmėgo (dingo, žuvo, išnyko); гоťов сквозь землю п. kād kiauřai žemės prasmėgčiau (pvz. iš gėdos).*

провалять, -яю, -яешь *įvk. 1. suvėlti (pvz. milą); 2. vėlti kurį laiką; ~ся*, -яюсь, -яешься *įvk. šnek. 1. išdrybsoti, išbamsoti (pvz. visą dieną); 2. (kurį laiką) išgulėti užmestam (apie daiktą).*

провансаль, -я *v. kul.* majonėzas.

прованский, -ая, -ое provānsinis; Provāno; ♦ **прованское масло** Provāno, provānsinis aliėjus.

провар, -а *tech.* įvirinimas; **~ивать**, -аю, -аешь *eig. žr. проварить (1 ir 2 reikš.); ~иваться*, -ается *eig. 1. žr. провариться (1 reikš.); 2. tech. būti įvirinamam; ~ить*, -арю, -аришь *įvk. 1. ge-rai išvirti; 2. tech. įvirinti; 3. pavirti, pavirinti (kurį laiką); ~иться*, -арится *įvk. 1. (gerai) išvirti, suvirti; 2. pavirti (kurį laiką).*

проващивать, -аю, -аешь *eig. žr. провошчить; ~ся*, -ается *eig. būti įvaškiojamam, išvaškiojamam.*

провевать, -аю, -аешь *eig. žr. провевать; ~ся*, -ается *eig. būti pėpučiamam, prapučiamam (kiau-rai); būti išvėtomam, išarpuojamam.*

проведать, -аю, -аешь *įvk. šnek. 1. aplankyti; 2. patirti, sužinoti, atsižinoti.*

проведение, -я 1. nubrėžimas, išbrėžimas; išvāry-mas (*pvz. vagos*); 2. (nu)tiesimas (*pvz. gele-žinkelio*); įvedimas (*pvz. elektros*); 3. iškėlimas, pasiūlymas; prastūmimas; 4. įrašymas, įfōrmini-mas, pravedimas (*buhalterijos knygos*); 5. pra-vedimas, nuvedimas, išvedimas, pėrvedimas; iš-lydėjimas, išleidimas (*pvz. svečių*); п. отряда че-рез болота dālinio pėrvedimas pėr pėlkes; 6. įvykdymas, atlikimas; п. в жизнь įgyvėdini-mas.

проведывать, -аю, -аешь *eig. lankyti, lankauti, žr. проведать.*

провезти, -зў, -зёшь; *būt. -вёз, -везлā, -везлō įvk. 1. nuvėžti, pėrvežti, pravėžti; 2. nusivėžti, pėr-vežti (su savimi).*

провёива||ние, -я vėtymas, arpāvimas; **~ть**, -аю, -аешь *įvk. vėlyti, arpūoti; ~ться*, -ается *eig. 1. žr. провеваться; 2. būti vėtomam, arpūoja-mam.*

проветилировать, -рую, -руешь *įvk. išvėdinti, iš-ventiliuoti.*

провер||енный, -ая, -ое; -ен, -а, -о 1. patikrintas; 2. išbandytas, išmėgintas; **~ить**, -рю, -ришь *įvk. 1. patikrinti; 2. išbandyti, išmėginti; ~ка*, -и; *dgs. kilm. -пок, naud. -ркам 1. (pa)tikrinimas; 2. (iš)bañdymas, išmėginimas.*

провернуть, -нў, -нёмь *įvk. 1. pragrėžti, išgrėžti; 2. pėrleisti, pėrvaryti (per mašiną); п. мясо su-mālti mėsą; 3. įsukti, prasukti (pvz. sraigťą kiau-rai); 4. prk. šnek. pravaryti, greitai sutvarkyti, apdoroti; мы ёто дєло живо провернём мєс šitā reikalā bemātant sutvarkysime, pravarysime.*

проверочный, -ая, -ое patikrinamasis, kontrolinis. **провертеть**, -ерчў, -ёртишь *įvk. 1. pragrėžti; 2. sūkti, sukioti, sukinėti kurį laiką; весь день провер-тєл колєсō visā diėnā sukinėjau, sukaū rātā; ~ся*, -ерчўсь, -ёртишься *įvk. 1. sūktis, sukinėtis, pasisūkti kurį laiką; pasisuktioti, pasisukinėti; ко-лєсō провертєлос нєсколькō минут rātas pasi-sūkō, sūkosi kelias minutes; 2. šnek. (kurį laiką) prasisukinėti, prakrutėti, praplušėti (apie žmo-nes).*

провертывать, -аю, -аешь *eig. pragrėžioti; ~ся*, -ается *eig. būti pragrėžiamam.*

проверчў *žr. повертеть; ~сь* *žr. повертеться.*

провер||щик, -а (pa)tikrintojas; **~щица**, -ы (pa)-tikrintoja; **~ять**, -яю, -яешь *eig. 1. tikrinti; 2. bandyti, mėginti; ~яться*, -яюсь, -яешься *eig. būti (pa)tikrinamam; būti (iš)bañdomam.*

провёс¹, -а svōrio trūkumas, nuosvoris.

провёс², -а 1. nusvirimas; 2. *tech.* nuosvyra, įlin-kis.

провёситься¹, -ёшу, -ёсншь *įvk. mažiau atsverti, klai-dingai atsverti, prasverti.*

провёситься², -ёшу, -ёсншь *įvk. spec. 1. išdžiovinti orė (mėsą, žuvį), žr. провалить; 2. patikrinti (pvz. linijos, sienos) tiesumą.*

провёситься³, -ёшусь, -ёсншься *įvk. apsisverti, ap-sirikti bėsveriant, prasisverti.*

провёситься⁴, -ёсится *įvk. 1. išdžiūti orė; 2. įlįkti, nusvirti, nukārti.*

провесной, -яя, -ое ir **провесный**, -ая, -ое išdžio-vintas orė; провесная рѣба džiovinta žuvis, *žr. вяленый.*

провесті, -едў, -едёмь; *būt. -вёл, -велā, -велō įvk. 1. nubrėžti, išbrėžti (linijā), apskrieti (ratą); iš-vesti (pvz. ežias), išvaryti (pvz. vagą); 2. nu-tiesti (pvz. keliā, vandentiekį), įvesti, instaliuoti (pvz. elektřą); 3. pravėsti, nuvėsti, išvesti, pėr-vesti; palydėti, nulydėti, išlydėti, išleisti; 4. įvyk-dyti, atlikti, pravėsti (pvz. pamoką); п. весенний сев atlikti pavāsario sėjā; 5. įrašyti, įfōrminti, pravėsti (pvz. buhalterijos knygos); 6. pėrbrauk-ti, pabraukti (pvz. ranka per veidą); 7. pralėisti, išbūti; pragyvėti; п. отпук на куропте pralėisti atōstogas kurōrte; 8. prastūmti; pasiekti, kād bū-tų priimtas, patvirtintas (pvz. įstatymo projektas, rezoliucija); 9. prk. iškėlti, pasiūlyti (pvz. kuriā nors mintį laikraštyje); 10. šnek. apgauti, pri-*

gauti, arnauti; такого не проведёшь! tókio (kaip jis) neapnautis! ♦ п. в жизнь įgyveninti.

провётри||вание, -я (iš) vėdinimas, pravėdinimas; **~вать**, -аю, -аешь eig. vėdinti; **~ваться**, -аюсь, -аешься eig. 1. žr. провётриться; 2. būti (iš) vėdinamam, pravėdinamam; **~ть**, -рю, -ришь įvk. išvėdinti, pravėdinti; **~ться**, -рюсь, -ришься įvk. 1. prasivėdinti, išsivėdinti; 2. prk. atsigaiivinti, išsiblaškyti.

провёшивать¹, -аю, -аешь eig. žr. провёсать¹.

провёшивать², -аю, -аешь eig. džiovinti orė (apie žuvį, mėsą).

провёшивать³, -аю, -аешь eig. smaigyti, ženklinti, žymėti gairėmis.

провёшиваться¹, -аюсь, -аесь eig. 1. apsisverinėti, žr. провёситься¹; 2. būti prasveriamam, mažiau, klaidingai atsveriamam.

провёшиваться², -ается eig. 1. džioti orė (pvz. žuvis); 2. likti, svirti (pvz. lubos); 3. būti džiovinamam orė; būti (pa)tikrinamam tiesumo atžvilgiu (pvz. siena).

провёшиваться³, -ается eig. būti nusmaigomam gairėmis.

провешить, -шу, -шишь įvk. paženklinti, nusmaigyti gairėmis.

провешу žr. провёсать^{1, 2}.

провешу žr. провешить.

провёять, -ёю, -ёешь įvk. 1. pėrpūsti, prapūsti (kiaurai); 2. žemd. išvėtyti, išarpūoti (grūdus); **~ся**, -ёется įvk. išsivėtyti, išsiarpūoti.

провиант, -а pasen. maistas, išmintai, proviántas; **~ский**, -ая, -ое pasen. maisto, išmintų, proviánto.

провидение, -я numatymas, pramatymas.

провидён||ие, -я bašn. arvázda; **~циальный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно arvázdos nulėmtas.

провид||еть, -йжу, -йдишь eig. numatyti, pramatyti (pvz. ateitį); **~еи**, -дуа pasen. aiškiaregys, (ateitiš) numatytojas, pramatytojas; **~ица**, -ы pasen. aiškiaregė, ateitiš numatytoja, pramatytoja.

провижу žr. провидеть.

провизжать, -жу, -жишь įvk. 1. suspięgti, sučypti, suušksti; 2. (iš)spýgauti (pvz. ilgai); 3. prazvimbti.

провизионка, -и pasen. šnek. nemókamas bilietas (geležinkelio tarnautojams bei jų šeimoms).

пров||изионный, -ая, -ое maisto, išmintų, produktų; **~изия**, -и maistas, išmintai, maisto produktai.

провизор, -а provizorius.

провизорный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. provizorinis; parengtinis, parengiamasis, preliminarinis; 2. laikinas.

пров||иниться, -ньюсь, -нишься įvk. nusikalsti, nusiegti, nusidėti; **~инность**, -и m. nusikaltimas, nusizengimas, nusidėjimas; kaltumas.

провинить¹, -нчу, -нтишь įvk. šnek. (kiaurai) pėrvaryti (sraigta).

провинить², -нчу, -нтишь įvk. šnek. vintą palōšti (kurį laiką).

провиниться, -нтится įvk. kiaurai įsisukti, pėrsisukti; būti kiaurai įsuktam, pėrsuktam (apie sraigta).

провинциал, -а pasen. provincialas, provincietis; **~изм**, -а 1. niek. provincializmas, provincialumas;

2. lingu. tarmybė, provincializmas; **~ка**, -и; dgs. kilm. -лок, naud. -лкам pasen. provincialė, provincietė; **~ность**, -и m. provincialumas, provinciališkumas; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. provinciijos (pvz. miestas), ėsantis, gyvenantis, dirbantis provincijoje; 2. prk. niek. ribotų interesų, provincialūs.

провинция, -и provincija.

провинчивать, -аю, -аешь eig. žr. провинтить¹; **~ся**, -ается eig. žr. провинтиться.

провинчу žr. провинтить^{1, 2}.

провираться, -аюсь, -аешься eig. žr. провраться.

провисать, -ает eig. žr. провиснуть.

провисеть, -ишу, -ишишь įvk. iškaboti, iškaroti, iškabėti (kurį laiką); kabėti, karoti ilgai.

провиснуть, -нет; būt. -вис, -ла, -ло įvk. įlikti (pvz. lubos); nusvirtti, nukarti.

провлачить, -чу, -чишь įvk.: п. существование praskusti visą savo gyvenimą, amžį.

прóвод, -а tech. laidas (pvz. elektros), vadóklis. **прóвод**, -а pravedimas, įvedimas.

проводимость, -и m. laidumas, praleidžiamumas.

проводины, -йн tarm. pasen. dgs. žr. прóводы.

прóводит¹, -ожу, -одишь eig. 1. žr. провести; 2. fiz. būti laidininku, pralėisti.

прóводит², -ожу, -одишь įvk. nuvesti, išvesti, palydėti, nulydėti, išlydėti, išlėisti (pvz. svečius); п. glazámi prk. nusekti, palydėti akimis.

прóвод||ка, -и 1. pravedimas, nuvedimas, išvedimas; nulydėjimas, palydėjimas, išlydėjimas, išleidimas (pvz. svečių); 2. įrašymas, įforminimas, pravedimas (pvz. kasos knygoje); 3. nutiesimas (pvz. geležinkelio), nuklojimas; įvedimas (pvz. elektros); 4. tech. instaliacija, tiňklas, laidai, laidynas; **~ник**, -á 1. keliavedys, vedlys; palydovas, palýdas; 2. traukinio palydóvas, kondúktorius; 3. fiz. laidiniškas; 4. prk. skleidėjas, pėrtiekėjas, tárpininkas, laidiniškas; п. культúры kultūros skleidėjas; **~ница**, -ы 1. keliavedė, vedlė; palydovė; 2. traukinio palydovė, kondúktorė; **~но́й**, -áя, -óе laidinis, vykstantis laidais; **~чик**, -а palydóvas, keliavedys; п. судóв lóčmanas.

прóводы, -ов dgs. 1. išleistuvės, lydetuvės; 2. išlydėjimas, palydėjimas, išleidimas.

прóводящий, -ая, -ее tech. laidūs.

провоевать, -ою, -оюешь įvk. kariauti kiek laiko, prakariauti.

провожат||ай, -я pasen. ir **~ый**, -оро dkt. palydovas, palýdas, lydetojas; **~ь**, -áю, -áешь eig. (pa)lydėti, nuvesti, parvesti; п. glazámi akimis laidyti, sekti, lydėti.

провожд||ать, -áю, -áешь eig. pasen. tarm. lėisti (laiką); **~ение**, -я pasen. 1. pravedimas, nuvedimas, išvedimas; п. судна чéрез пролыв лаivo pravedimas pėr sásiaurį; 2. (pra)leidimas (laiko).

провожд¹ žr. проводить^{1, 2}.

провожд² žr. провозить^{1, 2}; **~сь** žr. провозиться².

прóвоз, -а pėrvežimas, nuvežimas; pláta за п. važtápinigiaí.

прóвозе́ст||ие, -я pasen. 1. (iš)pranašavimas, pranašystė; 2. paskelbimas; apreiškimas; **~ить**, -ешу, -естись įvk. pasen. 1. (nu)pranašauti, (iš)pranašauti; 2. aprėikšti (viešai), paskėlbt; **~ник**, -а

pasen. 1. pranašautojas; 2. skelbējas, apreiškējas; **~ница**, -ы 1. pranašautoja; 2. skelbēja; apreiškēja.

провозвещ||ать, -аю, -аешь *eig.* 1. pranašauti; 2. skēlbti; *žr.* провозвестить; **~ение**, -я 1. pranašāvimas; 2. skelbīmas, apreiškīmas.

провозвещу *žr.* провозвестить.

провозгла||сить, -ашу, -асишь *ivk.* paskēlbti, proklamuoti; **~шать**, -аю, -аешь *eig.* skēlbti, proklamuoti; **~шение**, -я (*viešas*) paskelbīmas, proklamāvimas.

провозглашу *žr.* провозгласить.

провозить¹, -ожу, -озишь *eig.* *žr.* провезти.

провозить², -ожу, -озишь *ivk.* pavēžti, pavežioti (*kurį laiką*); целый день п. дрова visą dieną malkas vežioti, vėžti.

провозиться¹, -возится *eig.* būti (pra)vežamam (*puz. pro šalį*); būti nuvežamam, pėvežamam; товары провозятся по железной дороге prėkės pėrvežamos geležinkeliiu.

провозиться², -ожусь, -озишься *ivk. šnek.* 1. praisiplūkti (*puz. visą dieną*), prisidarbūoti, prisiplūkti, prisitąsyti; 2. pralakstyti, praišdykauti; kultis, mąltis (*kurį laiką*).

провозной, -ая, -ое пėrvežimo, važtės (*puz. mokes-tis*); пėrvežtinis (*puz. prėkės*).

провозноспособность, -и *m.* пėrvežamasis pajėgū-mas.

провокатор, -а provokātorius; **~ский**, -ая, -ое provokātoriskas, provokātoriaus; **~ша**, -и provokātorė.

провокационный, -ая, -ое provokācinis; **~ация**, -и provokācija, (iš)provokāvimas.

проволакивать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* проволочить ir проволочь; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* проволочиться (*1 reikš.*) ir проволочься; 2. būti pėrvelkamam, nuvelkamam, nutempiamam (*puz. per kiemą*); būti išveriamam, praveriamam (*puz. vie-la*).

проволок *žr.* проволочь.

прóволока, -и vielā; колючая п. spygliuota vielā; продевать прóволоку (iš)vėrti vielā, viėlyti.

проволóка, -и *tarm.* проволóчка.

проволóкся *žr.* проволóчься.

проволоку *žr.* проволóчь; **~сь** *žr.* проволóчься.

прóволочина, -ы *šnek.* vielės gābalas.

проволочить, -очу, -очишь *ivk.* 1. pėrvilkti, pėrtraukti; 2. *tech.* ištraukti, ištempti (*puz. vielą*); 3. *šnek.* prastūmti (*laiką*); **~ся**, -очусь, -очишься ir -очишься *ivk.* 1. prašliaužti, prašliaužti; 2. *pasen. šnek.* pasisuktioti (*aplink moterį*), pasimėrginti.

прóволочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам vielūtė, vieluikė.

проволóчка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* užtrukimas, nutėsimas, vilkinimas, sugaištis.

прóволочни||к, -а 1. vieliniškas (*vielos gaminimo specialistas*); 2. *zool.* (*vabalų kenkėjas*) kálvio (*sprākšio*) lėrva; **~ый**, -ая, -ое vielų, vielės, vielinis.

проволóчь, -локų, -лочешь, -локųт; *būt.* -лók, -лá, -лó *ivk. šnek.* pėrvilkti, nuvilkti, nutėmpti; **~ся**, -локųсь, -лочешься, -локųтся; *būt.* -лókся, -лок-лáсь, -локлóсь *ivk. šnek.* 1. nušliaužti, prašliauž-

ti; 2. nusivilkti, nuspūdinti, prasliūkti (*puz. gurguolė*), prašliaužti.

провоня||лый, -ая, -ое *šnek.* susmirdęs, pasmirdęs, prasmirdęs, sudvokęs, padvisęs; **~ть**, -яю, -яешь *ivk. šnek.* pasmirsti, prasmirsti, padvisti, sudvokti.

провопить, -плю, -пишь *ivk. šnek.* 1. suklūkti, suklėgti, suaimanuoti; 2. paklūkti, klūkti, klūkauti, aimanuoti (*kurį laiką*); п. всю ночь от боли visą naktį iš skausmo aimanuoti.

проворачивать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* проворотить; **~ся**, -ается *eig. šnek.* 1. sukiotis, sukinėtis, sukaliotis (*puz. sraigtas*); 2. būti išmaišomam; būti sutvarkomam, apdorojamam, sudorojamam.

проворить, -рю, -ришь *eig. šnek.* greitai dirbti, daryti, ruošti, sūktis.

проворковать, -кью, -к्यूешь *ivk.* 1. suburkuoti, suulbėti; 2. burkuoti, ulbėti kurį laiką; 3. *prk.* myliotis kurį laiką.

проворно||о *pro.* vikriai, mitriai, guviai, apsukriai; **~ость**, -и *m.* vikrumas, mitrumas, guvumas, apsukrumas; **~ый**, -ая, -ое; -пен, -рна, -рно vikrus, mitrus, rangštus, bėglus, miklus, rangus, greitas, guvus, apsukrus, pašankūs.

провор||оваться, -рьюсь, -р्यूешься *ivk.*, **~обываться**, -аюсь, -аешься *eig.* apsigūgti; vaginėti, vagiliuoti.

проворожить, -жу, -жишь *ivk. tarm.* burti kurį laiką.

проворонить, -ню, -нишь *ivk. šnek.* pražiopsoti, pravėpsoti, praspoksoti, pražiūrėti; prakišti.

проворотить, -очу, -отишь *ivk. šnek.* 1. išmaišyti; 2. apdoroti, sudoroti, sutvarkyti (*puz. reikalą*).

проворочать, -аю, -аешь *ivk. šnek.* 1. vartyti, vartinėti kurį laiką; 2. *žr.* проворотить (*2 reikš.*); **~ся**, -аюсь, -аесься *ivk.* išsivartyti (*puz. visą naktį*).

проворство, -а vikrumas, mitrumas, miklumas, guvumas, pašankūmas; научить проворству išmīklinti.

проворчать, -чу, -чишь *ivk.* 1. prabambėti, praniurzgėti, praburbėti (*puz. visą vakarą*); 2. burbtelėti, bāmbtelėti, suniurzgėti.

проворье, -я *tarm.* *žr.* проворство.

провоцировать, -рюю, -рюешь *eig.* ir *ivk.* (iš)provokuoti; **~ся**, -руется *eig.* būti (iš)provokuojamam.

провошить, -шу, -шишь *ivk.* išvaškuoti, įvaškuoti (*puz. siūlą*).

провою *žr.* провóять.

провоюю *žr.* провоевать.

проврять, -рý, -рěшь; *būt.* -áл, -алá, -áло *ivk. šnek.* (iš)meluoti (*kurį laiką*); п. весь вечер visą vākarą išmeluoti; **~ся**, -рýсь, -рěшься; *būt.* -áлся, -алáсь, -алóсь ir -áлось *ivk. šnek.* nusimeluoti.

провыть, -вóю, -вóешь *ivk.* 1. sustaugti; 2. išstaugti, išstūgauti (*kurį laiką*).

провыливать, -аю, -аешь *eig.* džiiovinti (*ore, saulėje, vėjyje*); **~ся**, -ается *eig.* 1. džiūti (*puz. žuvis*); 2. būti džiovinamam (*ore, saulėje, vėjyje*).

провылить, -лю, -лишь *ivk.* išdžiiovinti (*ore, saulėje, vėjyje*); **~ся**, -ится *ivk.* išsidžiiovinti, išdžiūti, būti išdžiovintam (*ore, saulėje, vėjyje*).

прог||адать, -аю, -аешь *ivk.*, **~адывать**, -аю, -аешь *eig.* 1. *šnek.* apsisukačiuoti, prakišti, patirti nuosto-

lj; 2. pabūrti (*kurį laiką*); весь вечер п. visą vakarą būrti.

прогál, -а *šnek.*, ~ина, -ы *šnek.* ir ~ок, -лка *tarm.* 1. aikštė (*miške*), prógymė, próguma, laūkymė, trąkas; 2. prósvaistė (*puz. tarp debesų*).

прогáп, -а ir ~ина, -ы *šnek.* išdėgusi skylė; išdaga(s).

прогиб, -а 1. išlinkimas, įlinkimas; 2. išlinkis, įlinkis; 3. išlenkimas, įlenkimas; ~ать, -аю, -аешь *eig. žr.* прогнұть; ~аться, -аётся *eig. 1. žr.* прогнұться; 2. būti įlenkiamam, sulenkiamam.

прогибационизм, -а prohibicionizmas.

прогимназия, -и *pasen.* progimnazija.

прогладить, -āju, -адишь *įvk. 1.* išlyginti, išlaidyti, išprósyti, suláidyti; 2. (iš)láidyti, (iš)prósyti (*kurį laiką*); ~ся, -адится *įvk.* susiláidyti, būti suláidytam, suprósytam.

проглаживать, -аю, -аешь *eig.* lyginti, prósyti, láidyti; ~ся, -аётся *eig. 1. žr.* прогладиться; 2. būti suláidomam, suprósinamam.

проглажу *žr.* прогладить.

проглазеть, -ею, -еешь *įvk. 1.* pražiopsóti, pravėpsóti, išlėisti iš akių; 2. pažiopsóti, pavėpsóti (*kurį laiką*).

проглатывать, -аю, -аешь *eig. žr.* проглотить; ~ся, -аётся *eig.* būti praryjamam, nuryjamam.

проглодать, -аю, -аешь *įvk. 1. (kiaurai)* pragraūžti; 2. gráužti kurį laiką.

проглотить, -очу, -отишь *įvk.* prarýti, nurýti; nugurkti; п. кусок prarýti kasnėli; п. книгу за вечер *prk. šnek.* rytė prarýti, pėrvaryti visą knygą peį vakarą; ♦ п. язык neprabilti, neištařti nė žódžio, nustóti ámo; язык проглотишь liežuvį prarýtum (*taip skanu*).

прогл[а]дѣть, -яжy, -ядишь *įvk. 1.* pėržiūrėti (*puz. knygą*), pėrželgti; pavartýti; 2. nepastebėti, pražiūrėti, pražiopsóti, prasaugoti; 3. žiūrėti kurį laiką; ♦ п. глазá akis pražiūrėti (*puz. belaukiant*); ~ядывать, -аю, -аешь *eig. 1.* pėržiūrinėti, pėrželgti; vartýti; 2. ródytis, aikštėti; *žr.* проглынуть; ~януть, -яну, -янешь *įvk. 1. pasen.* pažvelgti, žvilgtelėti, dirstelėti; 2. pasiródyti; из-за туч проглянуло sólнышко iš už debesų saulūtė praspindo, pasiródė.

прогнать, -гоню, -гонишь; *būt.* -гнал, -ла, -ло *įvk. 1.* išvýti, išūiti, išgūiti, išvarýti, išgiñti, pravaryti; 2. nuvarýti, nувýti, nugiñti (*puz. gyvulius*); nuplukdýti (*puz. sielį*); 3. pravaryti, pragiñti (*pro šalį*); 4. *šnek.* išvarýti kiaurai (*puz. vini*); ♦ п. сквозь строй *ikirev.* pravaryti pró rikiudė (*mušant lazdomis*); ~ся, -гонюсь, -гонишься; *būt.* -гнался, -лась, -лось ir -áлось *įvk. šnek.* výtis, pasivýti, pavijėti (*kurį laiką*).

прогнѣвать, -аю, -аешь *įvk. pasen.* užrústinti, supykdyti; ~ся, -аюсь, -аешься *įvk. pasen.* užsírústinti, užpykti, supyksti; įširsti; ♦ не прогнѣвайтес (не прогнѣваясь) atléisk(ite), atsiprašáũ.

прогневѣть, -влю, -вишь *įvk. pasen. žr.* прогнѣвать; ~ся, -влюсь, -вишься *įvk. pasen. žr.* прогнѣваться.

прогн[и]вать, -ает *eig.*, ~и́ть, -иёт; *būt.* -и́л, -ла, -ло *įvk. (kiaurai)* pėrpūti, supūti, pėrtrūnyti.

прогно́з, -а prognóze.

прогно́йть, -ою, -ойшь *įvk. 1.* išpúdyti (*kurį laiką*); 2. pėrpúdyti, išpúdyti, supúdyti (*kiaurai*).

прогноу[с]авить, -влю, -вишь *įvk. šnek.*, ~и́ть, -ушy, -усишь *įvk. šnek.* prasniaukróti, praknakėti; prakalbėti, pasakýti pró nósj, sniaukrójant.

прогнұть, -нy, -нѣшь *įvk.* įlenkti, sulenkti; ~ся, -нѣтся *įvk.* įliñkti, suliñkti, įsilenkti, išsilenkti.

проговáривать, -аю, -аешь *eig. žr.* проговорить (*1 reikš.*); ~ся, -аюсь, -аешься *eig. žr.* проговориться.

проговорить, -рю, -ришь *įvk. 1.* prabilti, (iš)tařti, pratařti (*žodį*), pasakýti; 2. kalbėti, iškalbėti, prakalbėti (*kurį laiką*); ~ся, -рюсь, -ришься *įvk.* prasitařti, netýcia pasakýti.

проголода́ть, -аю, -аешь *įvk.* išbadáuti (*puz. visą žiemą*); álkti kurį laiką; ~ся, -аюсь, -аешься *įvk.* išáltk, išbadėti.

проголоси́ть, -ошy, -осишь *įvk.* išraudóti, išgrypúoti (*kurį laiką*).

прогolosовáть, -сyю, -сyешь *įvk.* balsúoti, pabal-súoti, nubalsúoti.

прогони́, -а 1. bandótakis, genesys; 2. *tarm.* báras (*dirvos, pievos*); 3. nuvárymas, nuvijimas, nuginimas (*puz. gyvulių*).

прогони́², -а *archit. 1.* pagrindinė sijá (*perdenginiuose*); 2. ilginis (*stoguose*).

прогони́², -а *žr.* прогони.

прогонка¹, -и *šnek. 1.* nuvárymas, nuvijimas, nuginimas (*puz. gyvulių*); п. плотóв sielų (nu)-plúkdymas; 2. išvárymas kiaurai (*puz. vinių*).

прогонка², -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам tech.* арвалиóji sriėgpiovė.

прогони́[н]ый, -ая, -ое *tarm. 1.* genamasis (*puz. takas*); 2. plúkdomas (*puz. medžiai*); ♦ прогонные дѣньги *ist. kėlpinigiai (mokestis už važiavimą pašto arkliais)*; ~ы, -ов *dgs. ist. kėlpinigiai (mokestis už važiavimą pašto arkliais)*; ~щик, -а ginėjas, varóvas; п. скотá gyvulių varóvas.

прогонию *žr.* прогна́ть; ~сь *žr.* прогна́ться.

прогна́ть¹, -яю, -яешь *eig. žr.* прогна́ть; п. прочь výti šalį, lauk.

прогна́ть², -яю, -яешь *įvk. šnek.* pralakinti, giñti, varýti (*puz. arklius*); цėlýй дѣнь прогна́л маши́ну visą diėną gáiniojo mašiną.

прогна́ться¹, -яется *eig. 1.* būti išvejamam; 2. būti nuváromam, nuvejamam; 3. būti praváromam (*pro šalį*).

прогна́ться², -яюсь, -яешься *įvk. šnek.* výtis, vaikýtis, pavaikýti, pavarinėti (*kurį laiką*).

прогорáть, -аю, -аешь *eig. žr.* прогорѣть (*1, 2, 3 reikš.*).

прогоревáть, -рюю, -рюешь *įvk.* išbėdóti, išsielvar-táuti (*kurį laiką*).

прогорѣ́лый, -ая, -ое *šnek. pradėges, prasvilęs, kiaurai išdėges; ~ть, -рю, -ришь įvk. 1.* visai sudėgti (*puz. malkos krosnyje*); 2. *šnek.* išdėgti, pėrdėgti (*kiaurai*), prasvilti; 3. *prk. šnek.* subankrutúoti, susmúkti, nepasisėkti, nepavýkti; 4. (pa)dėgti (*kurį laiką*).

прогору́к[л]ость, -и *m.* laiškumas, aitrumas, gaižumas, apkartimas; ~лый, -ая, -ое apkařtes, laiškumas (*puz. sviestas*); vogús, aitrús (*puz. obuolys*); gaižús; ~ну́ть, -ну, -нешь; *būt.* -гору́к, -ла, -ло *įvk.* apkařsti, įkařsti; įgaižti (*puz. alus*).

прогорлани́ть, -а́ню, -а́нишь *юв.* 1. riktelėti (*iš višos gerklės*); 2. parėkauti (*kurį laiką*).

прогоспи́ть, -ошý, -осты́шь *юв.* pasisvečiuoti, išbūti svečiuosė, iškieminėti, pasiviesėti (*kurį laiką*).

програ́мм||а, -ы програ́ма; **~ный**, -ая, -ое програ́минис, програ́мос.

прографа́||ить, -флю́, -фйшь *юв.* sugrafiuoti, skiltis išbrėžti; **~лять**, -яю́, -яе́шь *eig.* grafiuoti, skiltis brėžti; **~ляться**, -яется́ būti grafiuojamam.

прогребáть, -аю́, -ае́шь *eig.* grėbstyti, valýti kastuvù (*pvz. taką, sniegą nuo laiptų*); **~ся**, -а́ется *eig.* būti (nu)valomam, (nu)grėbstomam.

прогребу́ *žr.* прогребсти́.

прогрéв, -а 1. pakaĩtinimas, pašildymas; 2. įšilimas; **~ать**, -аю́, -ае́шь *eig.* kaitinti, šildyti, *žr.* прогрéть; **~аться**, -аюсь́, -ае́мся *eig.* 1. kaiti, šilti, *žr.* прогрéться; 2. būti kaitinamam, šildomam.

прогремéть, -млю́, -мйшь *юв.* 1. sugriauti, sudundėti; 2. griauti, griaudėti, dundėti (*kurį laiką*); гром прогремéл всю ночь griautinis visą naktį griaudė; 3. *prk.* nuskardėti, nuaidėti; е́ро сла́ва прогремéла широко́ jó šlovė nuaidėjo, pasklido plačiai.

прогрéсс, -а прогрéсас, pažangà; **~йвка**, -и *šnek.* progresyvinis darbo ūžmokestis; **~йвность**, -и *m.* progresyvumas, pažangumas; **~йвный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно прогрéсывùс, прогрéсывинис, pažangùс; **~йровать**, -рю́, -рюе́шь *eig.* прогрéсу́oti, pažangà darýti, pažeңgti; **~йст**, -а прогрéсistas, прогрéсо, pažangùс šaliniñkas, pažangùс žmogùс; **~йстка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам прогрéсистé, прогрéсо, pažangùс šaliniñkė, pažangà móteris; **~ния**, -и *mat.* прогрéсия; возраста́ющая п. didėjanti прогрéсия; убыва́ющая п. mažėjanti прогрéсия.

прогрéсти́, -ребу́, -ребёшь *būt.* -рэб, -реблá, -реблó *юв.* 1. išvalýti, išžarstyti (*kastuvu*), išgrėbstyti, nugrėbstyti; 2. pairklúoti, iširklúoti (*kurį laiką*).

прогрéть, -ею́, -е́е́шь *юв.* įkaitinti, įšildyti; **~ся**, -ею́сь, -е́е́мся *юв.* įšilti, įkaisti, pėrsilti, pėrkaisti.

прогромы́хатъ, -аю́, -ае́шь *юв.* 1. sudundėti, sudardėti, subildėti; 2. pradardėti, prabildėti, pradundėti (*pvz. траукинýс*); 3. padardėti, padundėti (*kurį laiką*); 4. sudundinti, subildinti, sutrinkinti (*kuo nors*).

прогрохотáть, -очу́, -о́чешь *юв. šnek.* 1. sudundėti, sugrumėnti; 2. subildinti, sutrinkinti (*kuo nors*); 3. padundėti, pagrumėnti, pagriaudėti (*kurį laiką*).

прогрохоты́ть, -очу́, -оты́шь *юв.* išsijóti krėtilu.

прогрузýть, -ужу́, -у́зишь *юв.* kráuti kurį laiką (*pvz. laivą*).

прогрусти́ть, -ущу́, -усты́шь *юв.* (iš)liudėti (*kurį laiką*).

прогрызáть, -аю́, -ае́шь *eig. žr.* прогрызýть (1 *reikš.*); **~ся**, -а́ется *eig.* 1. *žr.* прогрызýться; 2. būti pragraužiamam.

прогрызéть, -зу́, -зё́шь *būt.* -грыз, -ла, -ло *юв.* 1. pragraužti, įgraužti; 2. (iš)graužti (*kurį laiką*); **~ся**, -зё́тся; *būt.* -грызся, -лась, -лось *юв.* įsigraužti, prisigraužti.

прогудéть, -ужу́, -уды́шь *юв.* 1. sugausti; 2. pagausti (*kurį laiką*); ♦ п. ўши išžúti ausis.

прогу́л, -а pravaikštá (*savavališkas neatvykimas į darbą*); **вынужденный** п. priverstinė pravaikštá.

прогули́вать, -аю́, -ае́шь *eig.* 1. *žr.* прогуля́ть; 2. *šnek.* pamažù vedžióti; vésti vaikščioti; **~ся**, -аю́сь, -ае́мся *eig.* vaikštinti.

прогу́л||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам pasivaikščiojimas, pasivažinėjimas; iškyла; идти́ на прогу́лку eiti pasivaikščioti; **~очный**, -ая, -ое pasivaikščiojimo, pasivažinėjimo; iškylos; **~ьный**, -ая, -ое pravaikštinis, dykaĩ pralėistas, pradykinėtas (*laikas*); **~щик**, -а pravaikštiniñkas, dykiniuotojas; **~щица**, -ы pravaikštiniñkė, dykiniuotoja.

прогуля́ть, -аю́, -ае́шь *юв.* 1. išvaikščioti (*kurį laiką*); 2. *šnek.* pravaikščioti, bevaiščiojant pralėisti (*pvz. pamoką*); 3. išdykinėti, pravaluokauti, padaryti pravaikštá; 4. *šnek.* pažúuti, pražúti (*pvz. pinigùс*); 5. *šnek.* pažúti, pasiausti.

прогуля́ться, -аю́сь, -ае́мся *юв.* 1. pasivaikščioti, pasivaikštinti; 2. *šnek.* prasižúti, prasišvilpti; он совсéм прогуля́лся jis visáĩ prasišvilpé, prasižúé.

прода́вать, -даю́, -дае́шь *eig.* 1. pardavinėti; 2. išdavinėti; **~ся**, -аю́сь, -ае́мся *eig.* 1. *žr.* прода́ться; 2. būti parduodamam; прода́ется дом parduodamas namas.

прода́вец, -вца́ pardavėjas.

прода́вить, -авлю́, -ави́шь *юв.* praspáusti, įspáusti, pramýgti; įduóbt, pėrspáusti; **~ся**, -ави́тся *юв.* praspáusti, įsispáusti, įlúžti, įdúžti.

прода́вливать, -аю́, -ае́шь *eig. žr.* прода́вить; **~ся**, -а́ется *eig.* 1. *žr.* прода́виться; 2. būti įspaudžiamam, praspaudžiamam.

прода́вши||к, -а́ *pasen.* pardavėjas; **~ца**, -ы парда́вца.

прода́дм *žr.* прода́ть; **~ся** *žr.* прода́ться.

прода́ж||а, -и пардавimas, pardavinėjimas; имéется в прода́же parduodama, у́ра pirkti; у́ра parduótvėje; п. с молотка́ пардавimas iš varžýtynių; **~ность**, -и *m.* pardsdavėliškumas; **~ный**, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно 1. pardavimo, parduodamasis; 2. *prk.* pardsduodantis, pardsdavėliškas, pàperkamas.

прода́лбливать, -аю́, -ае́шь *eig.* prakalinėti, *žr.* прода́лбýть; **~ся**, -а́ется *eig.* būti prakalamam.

прода́ть, -а́м, -а́шь, -да́ст, -да́дм, -да́дите, -да́дут; *būt.* про́дал, -лá, про́дало *юв.* 1. parduóti; 2. *prk.* išduóti, padaryti išdavýstę; **~ся**, -а́мся, -а́мся, -а́стся; -да́дмся, -да́дитесь, -да́дутся; *būt.* -дáлся, -лáсь, -лóсь *юв.* pardsduóti (*pvz. priešu*), padaryti išdavýstę.

прода́ывать, -аю́, -ае́шь *юв.* pakrúntinti, pastúmdyti (*kurį laiką*).

продви́гать, -аю́, -ае́шь *eig. žr.* продвину́ть.

продви́гаться, -аю́сь, -ае́мся *юв.* pajudėti, pakru-tėti (*kurį laiką*).

продви́гаться, -аю́сь, -ае́мся *eig.* 1. *žr.* продвину́ться; 2. būti pastumiamam; būti pakeliamam (*pvz. tarnyboje*); būti priařtinamam; būti pagreiřtinamam.

продви́жение, -я 1. žengimas, slinkimas į priekį, pasistúmėjimas, pasislinkimas; 2. (pa)kilimas

(*tarnyboje*); 3. (pa)kélimas (*tarnyboje*); 4. priartinimas, pristatymas; transportavimas; 5. pagreitinimas, paspartinimas.

продвину́ть, -ну, -нешь *įvk.* 1. pastūmti, pastūmėti, pavarýti tolýn; prastūmti (*pro kur*); 2. *šnek.* pakélti (*pov. tarnyboje*); 3. priartinti; 4. *prk. šnek.* pagreitinti, paspartinti; *~ся*, -нусь, -нешься *įvk.* 1. nusistūmti, pasivarýti, pasistūmti, pasistūmėti; nužengti, nužygiuoti į priekį; pasislinkti; 2. *prk.* pakilti, pažengti (*pov. tarnyboje*).

продева́ние, -я įverimas; *~ть*, -аю, -аешь *eig.* įverinėti, *žr.* продéть; *~ться*, -аётся *eig.* 1. vértis; 2. būti įveriamam, graveriamam; būti įkišamam, prakišamam.

продержу́ть, -рю, -ришь *įvk.* (iš)budėti, (iš)dežuoti (*kurį laiką*).

продекла́мировать, -рую, -руешь *įvk.* padeklamuoti, išdeklamuoti.

продéла|ть, -аю, -аешь *įvk.* 1. padarýti, atlikti, nuveikti, nudirbti; п. большúю рабóту atlikti didelį darbą; п. штúку рóкштá iškirsti; 2. *šnek.* (iš)dirbti (*kurį laiką*); 3. prakiřti, pragręžti, prapiauti, padarýti (*pov. skyle*); *~ка*, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. *šnek.* padárymas; prakiřtimas, pragręžimas, prapiovimas; 2. pókřtas, išdáiga; gudrybė, machinācija; мошённическая п. argavýstė; *~ывать*, -аю, -аешь *eig. žr.* продé-
лать (1, 3 reikš.).

продемонстри́ровать, -ирую, -ируешь *įvk.* pade-monstruoti.

продéну *žr.* продéть.

продéрг|ать, -аю, -аешь *įvk.* 1. (pa)pešiоти, (pa)-traukti, (pa)tampýti (*kurį laiką*); 2. *tarm. žemd.* išrétinti, prarétinti; *~ивать*, -аю, -аешь *eig.* 1. rétinti, *žr.* продéргать (2 reikš.); 2. įverinėti, vérti, *žr.* продéргнуть; *~иваться*, -аётся *eig.* 1. *žr.* продéргнуться; 2. būti įveriamam.

продержа́ть, -ержу́, -ержишь *įvk.* 1. išlaikýti, palaikýti (*kurį laiką*); 2. (at)laikýti, išlaikýti; būti átrama; 3. pralaikýti (*kurį laiką*); *~ся*, -ержусь, -ержишься *įvk.* išsilaikýti, laikýtis, išbúti, patvérti, ištvérти (*kurį laiką*); дом ещé продéргится pāmas dār pastovės; хорóшая порóда ещé продéргится gėras óras dār rabūs, patvérs, pasi-laikýs.

продéргнуть, -ну, -нешь *įvk. šnek.* 1. išvérti, pravérти, įvérti, ištraukti pró skýle; 2. *prk.* iřkritikuoti, iš-praūsti káilį (*pov. spaudoje*); *~ся*, -нется *įvk. šnek.* įsivérти.

продеру́ *žr.* подра́ть; *~сь* *žr.* подра́ться.

продéть, -éну, -éнешь *įvk.* įvérti, pravérти, įkiřti, prakiřti; п. проволóку įvielóti; *~ся*, -éнется *įvk.* įsivérти.

продешев|ять, -влóю, -вйшь *įvk.*, *~лять*, -яю, -яешь *eig. šnek.* peř pigiai parduoti.

продиктовáть, -тýю, -тýешь *įvk.* 1. padiktuoti; 2. (iš)diktuoti (*kurį laiką*).

проди́рать, -аю, -аешь *eig. žr.* подра́ть; *~ся*, -аюсь, -аеься *eig.* 1. bráutis, spráustis, skveřb-tis, smelktis, veržtis; 2. plýřti, drikti.

продл|ение, -я pratėsimas, prailginimas; *~енный*, -ая, -ое; -лén, -ленá, -ленó pratėstas, prailgintas; *~ить*, -лúю, -лйшь *įvk.* prailginti, pailginti, nu-

ilginti, pratėsti; *~йтся*, -йтся *įvk.* užtrukti, tvér-ti, tėstis, nusitėsti (*kurį laiką*).

продна́лог, -а (продовóльственный налóg) mókestis maisto produktais.

продовóльств|енный, -ая, -ое maisto, maisto pro-
dúktų, maistinis; п. магазин maisto prodúktų
parduotuvė; продовóльственные дéньги maistpi-
nigiai; *~ис*, -я 1. maistas, maisto prodúktai, iš-
mintaí; 2. *pasen.* maisto tiekimas; *~ование*, -я
pasen. maisto tiekimas; *~овать*, -твую, -твуеть
eig. pasen. maistá, maisto produktus tiěkti, maist-
tú, maisto prodúktais aprúpinti.

продóл, -а *tarm.*: п. рекá úпés slénýs.

продолб|ить, -блю́, -бйшь *įvk.* 1. prakálti (*pov. kaltu, snapu*), prarúđpti, praskópti, praskaptuoti; 2. (pa)kálti, (pa)ruđpti, (pa)skópti, (pa)skaptuoti (*kurį laiką*).

продолговáт|ость, -и *m.* pailgumas; *~ый*, -ая, -ое; -át, -а, -о pailgas.

продолжа́тель, -я *v.* tęsėjas; *~ница*, -ы tęsėja.

продолж|ать, -аю, -аешь *eig.* 1. dirbti toliau (*pov. darbą*), varýti toliau (*pov. karą*); 2. ilginti; *~аться*, -аётся *eig.* 1. tebevýkti, eiti toliau (*pov. dar-bas*); trukti; éто продолжáлось óчень дóлго tá trúko labai ilgá; 2. tėstis, būti nutįsusiam; бо-
лóто продолжáется до лéса pélкė nutįsusi lig
miřko; 3. būti pailginamam, prailginamam, pra-
tėšiamam; *~ение*, -я 1. dirbimas toliau (*pov. ku-
rio darbo*), tęsimas; 2. vykimas toliau, tęsimasis
(*pov. karo*); 3. pailginimas, prailginimas; 4. tę-
sinýs, tąsá; п. слéдует бýть тоliau (*nebaigtų spaus-
dinti kúrinų ištraukų pabaigoje*); 5.: в п. цéлого
гóда peř iřtисis metús, metų bûvyje; в п. всей
жйзни peř visá gyvėnimá.

продолжительн|о *prv.* ilgá; *~ость*, -и *m.* trukmė; ilgas trukimas; nusitėsimas; *~ый*, -ая, -ое; -лен-, -льна, -льно ilgas (*pov. darbas*); ilgalaikis, ilgá
trukantis (*pov. šalčiai*); trukus, trukamas, nu-
sitėęs (*pov. liga*); užtrkęs; продолжйтельное
врéмя он болéл ilgá laiká, ilgá jis sírgo; на
продолжйтельное врéмя ilgám.

продóлжить, -жу, -жишь *įvk.* 1. nutėsti, pratėsti
(*pov. liniją*); prailginti (*pov. terminą*); pailginti
(*pov. drabužį*); 2. *žr.* продолжáть (1 reikš.); *~ся*,
-жится *įvk.* nusitėsti, (už)trukti.

продóльн|о *prv.* išilgaí; *~ый*, -ая, -ое išilgas,
išilginis, ilgínis; п. разрéз išilginis piúvis.

продорожйться, -жýсь, -жйься *įvk. šnek. pasen.*
įsibranginti, peř brángiai užsiprašýti.

продохну́ть, -нý, -нешь *įvk. šnek.* atsikvėpti, atsi-
pústi.

продразвё́рка, -и (продовóльственная развё́рка)
ist. maisto prodúktų atliekų nusávinimas.

продра́ть, -дерý, -дерёшь; *bút.* -ál, -алá, -áло *įvk. šnek.* 1. praplėřti, pradrėksti; п. глазá prasikrapš-
тыti akis (*nubusti*); 2. išbárti, dúoti gáро, ištrínkti,
išplásti; 3. nudumti, nuskuosti, nurúkti; *~ся*,
-дерýсь, -дерёься; *bút.* -áлся, -алáсь, -алóсь
ir -áлось *įvk. šnek.* 1. praplýřti, pradrikti; 2. pra-
sispráusti, prisibráuti, prasismelkti, prasiveržti.

продребезжа́ть, -жит *įvk.* sublerbti, suteřkšti, su-
džerřkėti.

продрема́ть, -емлúю, -ёмлешь *įvk.* (nu)snáusti, pra-
snáusti (*kurį laiką*).

- продро́гнуть**, -ну, -нешь; *būt.* -дрог, -ла, -ло *ivk.* nužvařbti, sužvařbti, sustipti.
- продув||ание**, -я *prapūtimas, pėrpūtimas, išpūtimas; ~ательный*, -ая, -ое *prapūtimo (pvz. čiaupas); ~ать*, -аю, -аешь *eig. žr. продуть (1, 2, 3 reikš.); ~аться*, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr. продуться (1 reikš.); 2. būti prapūčiamam; būti pralošiamam, prašvilpiamam.*
- проду́вка**, -и *prapūtimas, išpūtimas.*
- продувно́й¹**, -ая, -ое *prapūtimo, prapūčiamasis; prapūčiamas, pėrpūčiamas; n. vēter skvarbūs, žvařbūs vējas.*
- продувно́й²**, -ая, -ое *šnek. sūktas, vylingas, vēřtas.*
- продувочный**, -ая, -ое *tech. prapūtimo, prapūčiamasis.*
- продукт**, -а *1. produktas, gaminys; 2. dgs. (maisto) produktai; молочные продукты pieno produktai.*
- продуктивн||ость**, -и *m. produktyvumas, vaisingumas, našumas; ~ый*, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно *produktyvus, vaisingas, našus.*
- продукто́вый**, -ая, -ое *maisto produktų; n. склад maisto produktų sándėlis.*
- продуктообме́н**, -а *produktų mainai.*
- продукция**, -и *1. produkcija; 2. pasen. gamyba.*
- проду́манн||ость**, -и *m. nuodugnūs apgalvėjimas; ~ый*, -ая, -ое; -ан, -а, -о *pėrgalvotas, apgalvotas.*
- проду́м||ать**, -аю, -аешь *ivk. 1. apgalvoti, apmąstyti, apsvarstyti, pėrgalvoti; 2. (pa)galvoti (kurį laiką); ~ывать*, -аю, -аешь *eig. žr. продумать (1 reikš.); ~ываться*, -аюсь, -аешься *eig. būti apgalvojamam, pėrgalvojamam.*
- проду́ть**, -ую, -уешь *ivk. 1. prapūsti, išpūsti (pvz. vamzdį); 2. beam. (kiaurai) pėrpūsti (pvz. žmogų); не сиди у окна — тебя продует неседэк prieš lango — tavė pėrpūs; 3. šnek. pralošti, prašvilpti, prakišti (pvz. turtą); 4. (iš)pūsti (kurį laiką); ~ся*, -уюсь, -уешься *ivk. šnek. 1. pralošti, prasišvilpti; n. в карты prasikortuoti; 2. šiaušti, rųkti, pasiraukti (kurį laiką).*
- про́дух**, -а *spec. vėdinamoji anga.*
- проду́шина**, -ы *1. gārlaidė, gārvilka, gārlinda, órlaidė, atkvaras; 2. própersa (lede), eketė.*
- проду́шить**, -ушу, -ушишь *ivk. šnek. smarkiai iškvėpinti, prikėpinti; ~ся*, -ушусь, -ушишься *ivk. šnek. smarkiai išsikvėpinti, prisikvėpinti.*
- проду́м||ить**, -млю, -мишь *ivk. 1. dūmuose palaikyti, parūkyti; 2. pridūmyti, prirūkyti; ~ся*, -йтся *ivk. prirūkinti, dūmais prisisóinti.*
- проду́р||ивить**, -влю, -вишь *ivk. šnek. prakiūrdyti, skylę padaryti, išskylėti; visai sunešióti, sudėvėti (kol prakiurs); ~ся*, -ится *ivk. šnek. prakiūrti; išakyti; suskylėti, suplyšti, sudriksti, nusidėvėti, susidėvėti (kol prakiurs).*
- проду́р||ивлять**, -аю, -аешь *eig. kiūrdyti, kiūrinti, skylę daryti; ~ся*, -ается *eig. 1. kiūrti, akyti; 2. būti prakiūrdinamam.*
- проду́ш||ать**, -ышу, -ышишь *ivk. šnek. 1. pakvėpuoti (kurį laiką); 2. išbūti gyvam, gyvėnti (kurį laiką); больно́й не продуши на часу ligónis nė valandės neišgyvėno; ~ся*, -ышусь, -ышишься *ivk. šnek. atsikvėpti, atsipūsti, atsidūsti.*
- проеда́ть**, -аю, -аешь *eig. žr. проесть (1 ir 2 reikš.); ~ся*, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr. проесться; 2. būti praválgomam, būti išleidžiamam maistui (pvz. uždarbis).*
- прое́ду** *žr. проехать; ~сь žр. проехаться.*
- прое́зд**, -а *1. važiavimas, keliõnė; дёньги на п. keliõnpinigiai; 2. pravažiūojamas kėlias; pravažiavimas; здесь нет прое́зда čia nėra kėlio, čia nevažiujama; 3. skeřsgatvis, pravažiavimas; ~ить*, -эжу, -эдишь *ivk. 1. prajódiinti (arklį); 2. pravažinėti, keliõnėms išleisti (pinigus); 3. pravažinėti (kurį laiką); ~иться*, -эжусь, -эдишься *ivk. šnek. 1. pra(si)važinėti, išleisti keliõnėms; 2. pakeliáuti, pravažinėti (pvz. po kurią šalį); ~ка*, -и *prajódymas, prajódinimas, prajódinėjimas; ~но́й*, -ая, -ое *vaziūojamasis, vaziavimo (pvz. bilietas); keliõnės; проездные дёньги keliõnpinigiai; ~ом prv. šnek. pravažiūojant, pakeliui.*
- прое́зж||ать**, -аю, -аешь *eig. 1. pravažiūoti, prajóti (pro šalį); 2. vaziūoti, jóti (pvz. per mišką); 3. vaziūoti, jóti (kurį laiką); žр. проехать; 4. žр. проездить (1 ir 2 reikš.); ~аться*, -аюсь, -аешься *eig. 1. žр. проехаться; 2. būti pravažiūojamam; būti pravažinėjamam; būti prajódinamam; ~аю́щий*, -ая, -ее *1. pravažiūojantis; 2. -его dkt. pasen. pravažiūojantis keleivis.*
- прое́ж||енный**, -ая, -ое; -жен, -а, -о *pravažinėtas, išvažinėtas, nuvažinėtas; ~ивать*, -аю, -аешь *eig. žр. проездить (1 reikš.); ~иваться*, -ается *eig. būti prajódinamam, prajódomam, prajódinėjamam (apie arklį); ~ий*, -ая, -ее *1. vaziūojamas(is) (pvz. kelias), tiñkamas vaziūoti; 2. (pra)vaziūojantis; 3. -его dkt. pakeleivis, pravažiūojantis keleivis.*
- прое́кт**, -а *projėktas, sumānymas; ~ант*, -а *projėktotojas; ~ивный*, -ая, -ое *projėkcijos, projėcinis.*
- прое́ктирова||ние**, -я *projėktavimas; ~ть*, -рую, -руешь *eig. projėktuoti; ~ться*, -руется *eig. būti projėktuojamam.*
- прое́ктир||ов||ка**, -и *projėktavimas; ~очный*, -ая, -ое *projėktavimo, projėktuojamas(is); ~щик*, -а *projėktotojas.*
- прое́ктный**, -ая, -ое *projėkto, projėktų; projėktavimo, projėktinis.*
- прое́к||тор**, -а *projėktorius; ~ционный*, -ая, -ое *projėkcijos, projėcinis.*
- прое́кция**, -и *projėkcija.*
- прое́л** *žр. проесть; ~ся žр. проесться.*
- прое́м**, -а *tech. anga, kiaurymė (pvz. sienoje); ~ный*, -ая, -ое *kiaurinis.*
- прое́сть**, -ём, -ёшь, -ёст, -едём, -едёте, -едят; *būt.* -ёл, -ла, -ло *ivk. 1. (kiaurai) pragraužti, praėsti (apie rūdis); išėsti (apie rūgštį); 2. šnek. praválgyti, išleisti válgymui (pvz. pinigų); 3. šnek. (pa)válgyti (kurį laiką); ~ся*, -ёмся, -ёшся, -ёстся, -едёмся, -едётесь, -едятся; *būt.* -ёлся, -лась, -лось *ivk. šnek. prasiválgyti, válgymui išsieikvóti.*
- прое́хать**, -еду, -едешь *ivk. 1. pravažiūoti, prajóti (pro šalį); 2. nuvažiuoti, nujóti, nukeliáuti (pvz. šimtą kilometrų); 3. pėrvažiuoti, pėrjoti (pvz. tiltą); 4. vaziūoti, jóti, pakeliáuti (kurį laiką); пять дней прое́хал penkiās dienas vaziávo, jójo,*

keliavo; ~ся, -едуся, -едешься *įvk. šnek.* 1. pasivažinėti, pasivažinėti, pasijodinėti; 2. п. на чей-л. счёт (по чьему-л. адресу) ką pašiėpti, paįuokti, išįuokti, peį dantis (pa)traukti.

проёшь *žr.* проесть; ~ся *žr.* проесться.

прожаривать, -аю, -аешь *eig. žr.* прожарить (1, 2 *reikš.*); ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* прожариться; 2. būti išspirginamam.

прожарить, -рю, -ришь *įvk.* 1. (labai) gerai iškėpti, išspirginti; 2. *prk. šnek.* smarkiai išildyti, įkaitinti; meną прожарило солнце manė saulė įkaitino, iškėpino; 3. pakėpinti, paspirginti (*kurį laiką*); ~ся, -рюсь, -ришься *įvk.* 1. išspirgti, gerai iškėpti; 2. *šnek.* pasikaitinti, išsikėpinti (*sau- lėje*).

прожаты¹, -жмý, -жмёшь *įvk.* 1. praspáusti, pramýgti, pragniúžinti, (mýgant) praláužti, prakiúrinti, praduóbt, prakiúžinti (*pvz. kiaušini*); 2. pragniáužti (*pvz. uogas pro sietą*); pratrėkšti; 3. (pa)spáusti, pragniáužyti, (pa)trėkšti (*kurį lai- ką*).

прожаты², -жнý, -жнёшь *įvk.* 1. nukirsti, nupiauti (*pvz. tam tikrą plotą javų*); 2. (javus) pakirsti (*kurį laiką*); 3. (dalgį) prapiáuiti, prakiřsti (*ruo- žą javuose*).

прожатысь, -жмýсь, -жмёшься *įvk. šnek.* prasi- spráusti, prasibráuiti, prasiskverbt.

прожгý *žr.* прожечь.

прождать, -дý, -дёшь *įvk.* išlaukti, praláukti.

прож|евать, -жую, -жуёшь *įvk.* gerai sukramtyti, sugrómuliuoti; ~ёвывать, -аю, -аешь *eig.* gerai kramtyti, grómuliuoti.

прожёр *žr.* прожечь.

прожект, -а *pasen.* projektas, prožektas; ~ёр, -а *niek.* prožekteris, fantástinių projektų kūrėjas, projektúotojas, fantazúotojas; ~ёрский, -ая, -ое 1. fantazúotojo, prožekterio; 2. prožektavimo; ~ёрство, -а prožektavimas, fantástinių projektų kūrimas; ~ёрствовать, -твую, -твуеть *eig.* prožektuoti, fantástinius planus kurti.

прожектор, -а prožektorius; ~ист, -а aptarnáujan- tis prožektorių, prožektorininkas; ~ный, -ая, -ое prožektoriaus, prožektorių, prožektorinis.

прожелть, -и *m.* gelsvis, gelsvumas.

прожечь, -жгý, -жжёшь, -жгýт; *bút.* -жёр, -жглá, -жглó *įvk.* 1. išdėginti, pradėginti, praėsti (*pvz. rūgštis*); 2. smarkiai, kiáurai įkaitinti, pėrkaitinti; 3. *prk.* nutvilkyti, nutviskinti, sujáudinti iki síe- los gelmių; 4. padėginti (*kurį laiką*); он всю ночь прожёр лампы jis visą náktį lėmpą dėgi- no; 5. *šnek.* išėikvóti, prašvilpti, iššvaistýti; ~ся, -жжётся, -жгýтся; *bút.* -жёрся, -жглась, -жглось *įvk. šnek.* pradėgti (*pvz. skylė*).

прожённый, -ая, -ое; -жжён, -жженá, -жжено́ 1. pradėgintas, išdėgintas; praėstas, išėstas (*pvz. rūgštis*); pradėges; 2. smarkiai įkaitintas, pėrkaitintas; 3. išėikvótas (*pvz. pinigai*); 4. *šnek.* užkietėjęs, didžiausias; п. плут súkčių súkčius; п. негодáй niėkšų niėkšas.

проживать, -áю, -áешь *eig.* 1. gyvėnti, turėti bu- veinę; он проживáет в деревне jis gyvėna kái- me; 2. *šnek.* lėisti pragyvėnimui (*pvz. pinigų*); ~ся, -áюсь, -áешься *eig.* 1. *žr.* прожиться; 2. būti pragyvėnamam.

прожига, -и *v. ir m. tarm.* súkčius, pėrėjūnas; súk- čiuvienė, pėrėjūnė.

прожигатель, -я *v.:* п. жизни úžautojas, lėbauto- jas; ~ница, -ы: п. жизни úžautoja, lėbautoja.

прожигательный, -ая, -ое (*skylių*) dėginamasis (*pvz. adata, gýla*).

прожигать, -áю, -áешь *eig. žr.* прожечь; ♦ п. жизнь niėkais lėisti, beįgžti gyvėnimá, lėbauti, úžti, betvarkiškai, palaidá gyvėnti; ~ся, -ается *eig.* būti pradėginamam, išdėginamam.

прожил|ина, -ы *tarm.*, ~ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам gýsla, gýslutė, gýslėlė (*pvz. žmo- gaus, lapo*); (*uolienos*) tařpgyslė; (*medžio*) rie- vė.

прожимать, -áю, -áешь *eig. žr.* прожать¹; ~ся, -áюсь, -áешься *eig.* 1. *šnek.* spráustis, bráutis, skverbtis, *žr.* прожаться; 2. būti praspaudžia- mám, pratrėskiamám.

прожинать, -áю, -áешь *eig.* kifsti javus (*tam tik- rame plote*); ~ся, -ается *eig.* būti nukertamám, nupiaunamám (*apie javus*).

прожит|ие, -я *ir ~ок, -тка* pragyvėnimas; на про- житие pragyvėnimui, mitýbai; ~очный, -ая, -ое pragyvėnimo; п. минимум pragyvėnimo mínimu- mas.

прожить, -ивý, -ивёшь; *bút.* próжил, -лá, próжило *įvk.* 1. pragyvėnti (*pvz. iš algos*); išgyvėnti, iš- gyvúoti (*kurį laiką*), išmisti; 2. pragyvėnti, iš- lėisti pragyvėnimui (*pvz. pinigų*), prapelnýti; ~ё, -я *šnek. žr.* прожитие; ~ся, -ивýсь, -ивёшь- ся; *bút.* -йлся, -илась, -илось *įvk.* išsibeįgžti, išlėisti daųg pinigų, išsiekvóti (*pragyvenimui*).

прожмý *žr.* прожать¹; ~сь *žr.* прожаться.

прожнý *žr.* прожать².

прожór, -а *šnek.* 1. pradėginimas; 2. pradėginta skylė, pradėgimas.

прожор|а, -ы *v. ir m. tarm.* rijūnas, apsirijėlis, nepriėstúvas, kamšlýs, kamšėklis, daugėdýs, prá- garas; rijūnė, apsirijėlė, kamšlė, kamšėklė, daug- edė; ~ливость, -и *m.* rajūmas, edrūmas; ~ливый, -ая, -ое; -ив, -а, -о rajūs, edrus, eslús, ryklús, eskús, kamšlús; ~ство, -а rajūmas, ryklūmas, edrūmas.

прожрать, -рý, -рёшь *įvk. šnek.* 1. praėsti, prapústi; 2. ėsti kurį laiką; ~ся, -рýсь, -рётся *įvk.* prasiėsti, prasipústi, ėdimui išėikvóti, praėsti (*pvz. pinigų*).

прожужжать, -ужжý, -ужжýшь *įvk.* 1. (iš)biřbti, (iš)biřbti, (iš)zifsti, (iš)zýzti (*kurį laiką*); 2. pra- biřbti, prabiřbti, prazýzti, pradėgzti (*pro šalį*); ♦ п. ўши išbirbinti, išbėlsti ausis.

прожую *žr.* прожевать.

проза, -ы прозà; ~йм, -а прозаizmas.

проза|ик, -а прозаikas, prōzininkas; ~ически *prv.* prōziškai; ~ический, -ая, -ое 1. prōzos, prōzinis (*pvz. veikalas*); 2. *prk.* prōziškas, kasdieniškas; ~ичность, -и *m.* prōziškumas; ~ичный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно prōziškas.

прозакладывать, -аю, -аешь *eig. ir įvk.* įkeisti, užstatýti (*pvz. turtą*); ♦ голову (свою) про- закладываю (го́лову ротóв п.) *šnek.* gálvą gul- daų (*laiduoju, garantuoju*).

прозвá|ние, -я pravardė, prievardis; ~ть, -зовý, зовёшь; *bút.* -звáл, -лá, -ло *įvk.* pramiáti,

prāvardę, prievardį dúoti; **~ться**, -зовьсь, -зовьшсь; *būt.* -звълсь, -лълсь, -лълсь ir -лълсь *įvk.* *šnek.* gáuti prāvardę, prievardį.
прозвенеть, -ню, -нийшь *įvk.* 1. suskambėti, suskambėti; 2. (pa)skambėti (*kuri laiką*).
пробъище, -а prievardis, pravardė; (*gyvulio*) var̃das.
прозвонить, -ню, -нийшь *įvk.* 1. paskambinti (*varpu*); п. по всему городу pō visą miestą ištrimiūti; 2. suskambėti, suskambėti; 3. (iš)skambinti (*kuri laiką*).
прозвучать, -чү, -чийшь *įvk.* 1. suskambėti, suaidėti; 2. nuskambėti, nuaidėti.
прозвѣать, -аю, -аешь *įvk.* 1. pražiopsoti, pramiegoti, prasnáusti; 2. (pra)žióvauti, išžióvauti (*kuri laiką*).
прозѣвывать, -аю, -аешь *eig.* žr. прозѣвать (1 *reikš.*).
прозѣктор, -а prozėktorius; **~ская**, -ой *dkf.* prozėktorinė; **~ский**, -ая, -ое prozėktorinis (*puz. peilis*).
пробзелень, -и *m.* žalsvūmas, žalrganūmas; глаза́ с пробзеленью žalsvos ákys; самовар с пробзеленью (viėtomis) pažaliavęs virdulys.
прозѣлит, -а prozelitas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам prozelitė.
прозимова́ть, -мүю, -мүешь *įvk.* išžiemoti, péržiemoti.
прозна||вать, -наю, -наешь *eig.*; **~ть**, -наю, -наешь *įvk.* *šnek.* sužinoti, patirti.
прозову́ žr. прозѣвать; **~сь** žr. прозѣваться.
прозодѣжда, -ы darbiniai drabužiai.
прозорлив||ец, -вua *pasen.* įžvalgūs žmogūs; **~ница**, -ы *pasen.* įžvalgi mótėris.
прозобри||о *prv.* įžvalgiai; **~ость**, -и *m.* įžvalgūmas, nuoregūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ив, -а, -о įžvalgūs, nuoregūs, numātantis.
прозрачн||ость, -и *m.* skaidrūmas, vaiskūmas, perregimūmas, permatomūmas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. pérmatomas, pérregimas, skaidrūs, vaiskūs, giėdras (*puz. vanduo*); 2. *prk.* aiškūs, nėslepiamas; п. намек aiški, neužmaskuota užuómina.
прозревѣать, -аю, -аешь *eig.* žr. прозрѣть.
прозрѣ||ние, -я praregėjimas, atakimas; **~ть**, -рю, -рийшь *įvk.* 1. praregėti, atákti, pražiūrti, atgauti regėjimą, pradėti matyti; 2. *pasen.* įžvelgti; 3. *prk.* praregėti, pradėti suprasti.
прозубри́ть¹, -рю, -рийшь *įvk.* išdantyti (*puz. piūk-lą*).
прозубри́ть², -убрю, -убришь *įvk.* 1. iškálti (*puz. ratoką*); 2. kálti kurį laiką (*puz. ratoką*).
прозывать, -аю, -аешь *eig.* žr. прозѣвать; **~ся**, -аюсь, -аеьсь *eig.* 1. turėti prāvardę, prievardį, būti pravardžiuojamam; 2. būti pramenamam.
прозяба́||ние, -я 1. *pasen.* dygimas; 2. vegetāvimas, skurdimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* 1. *pasen.* dygti, žėmbėti; 2. gývalioti, vegetuoti, skuřti.
прозябнуть¹, -ну, -нешь; *būt.* -зѣб, -ла, -ло *įvk.* *šnek.* nužvarbti, péršalti, sustipti, sustirti, sušalti.
прозябнуть², -нет; *būt.* -зѣб, -ла, -ло *įvk.* *pasen.* išdygti.

проигрѣть, -аю, -аешь *įvk.* 1. pralōšti, pramėsti, prakiřti; п. много денег pralōšti daug pinigų; п. в карты prakortuoti; 2. pralaimėti, pralōšti, prakiřti; п. шахматную партию pralōšti šachmatų partiją; п. сражение pralaimėti kautynės; 3. sužaiřti, sulōšti, sugrōti, sugriežti; suvaidinti; 4. pažaisti, palōšti, pagrōti, pagriežti (*kuri laiką*); п. на скрипке pasmuikuoti; **~ся**, -аюсь, -аеьсь *įvk.* prasilōšti; п. в карты prasikortuoti.
проигрыватель, -я *v.* grotūvas (*elektrinis aparatas plokřtelėms groti*).
проигрывать, -аю, -аешь *žr.* проигрѣть (1, 2, 3 *reikš.*); **~ся**, -аюсь, -аеьсь *eig.* 1. žr. проигрѣться; 2. būti pralořiamam; būti pralaimimam; būti sužaidžiamam; būti sugrojamam, sugriežiamam; būti (su)vaininamam.
проигрыш, -а 1. pralořimas (*puz. pinigų*); 2. pralaimėjimas (*puz. karo*); 3. pralořinys, pralořtā sumā; п. времени pragaistis; **~ный**, -ая, -ое pralořtinis, pralořiamas, pralaimėtinas, pralaimimas; nepalankūs.
произведение, -я 1. (pa)dārymas, įvėkdymas; 2. (pa)gaminimas; 3. sukėlimas, padārymas (*puz. įspūdžio*); 4. pagimdytas; 5. pakėlimas (*puz. įkarininkus*); 6. kildinimas; 7. gaminys, produktas, dirbinys; kūriny; darinys; печатное п. spaudinys; избранные произведения rinktiniai rāštai; художественное п. dailės kūriny; 8. *mat.* sán-dauga.
произвести, -едү, -едѣшь *įvk.* 1. padaryti, įvėkdyti; п. выстрел iššauti; п. опыт padaryti bandymā; 2. pagaminti, sukurti; п. товары массового потребления sukurti māsiniio vartojimo prėkių; 3. sukėlti, padaryti (*puz. įspūdį*); 4. pagimdyti; 5. pakėlti; п. в генералы pakėlti generolū; ♦ п. на свет pagimdyti.
производитель, -я *v.* 1. gamintojas, dirbėjas; vėkdytojas; п. рабóт darbų vėkdytojas; 2. (*gyvulininkystėje*) reproduktorius; **~ница**, -ы gamintoja, dirbėja.
производительн||ость, -и *m.* 1. pašūmas; п. труда дāро pašūmas; годовая п. заво́да gamyėklos mētinis pajėgūmas; 2. produktyvūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. pašūs; išdavūs, gamūs; produktyvūs, vaisingas; 2. gamybinis; производительные силы *ekon.* gamybinės jėgos.
производить, -ожү, -одиншь *eig.* 1. daryti, vėkdyti, vėsti; п. суд daryti teismā; п. опыты daryti bandymus; п. следствие vėsti tārдымā; п. рабóты vėkdyti dārbus; 2. gaminti, kurti, lėisti; заво́д производит тракторы gamyklā gamina trāktorius; п. плоды dúoti, vėsti vaisiūs; п. цветы krauti žiedus; 3. kėlti, daryti; это производит большое впечатление таі дāро didelį įspūdį; 4. gimdyti; 5. kėlti; п. в офицеры kėlti karininkais; 6. kildinti; это слóво производят из греческого šis žōdis kildinamas iš graikų kalbōs; ♦ п. на свет gimdyti; **~ся**, -о́дится *eig.* būti dāromam, vėkdomam; būti gaminamam, kuriamam; būti sukeliamam; būti gimdomam; būti keliamam (*puz. kapitonu*); būti kildinamam (*puz. žodis*).
производн||ая, -ой *dkf. mat.* išvestinė; **~ое**, -оро *dkf.* 1. *lingv.* darinys, vedinys; 2. *chem.* darinys, derivātas.

производный, -ая, -ое išvestinis; производное slovo *lingv. darinys, vedinys*.

производственный || **ик**, -а gamybininkas, gamybos darbininkas; **ница**, -ы gamybininkė, gamybos darbininkė; **ый**, -ая, -ое gamybos, gamybinis; п. план gamybos planas; производственная бригада gamybinė brigada.

производство, -а 1. gaminimas, (iš)dirbimas; gamyba; п. стали pliėno gamyba; автомобильное п. automobilių gamyba; горное п. kalnakasyba; средства производства *ekon. gamybos priemonės*; способ производства *ekon. gamybos būdas*; 2. vykdytas, darymas; п. опытов bandymų darymas; п. выборов rinkimų vykdytas; п. работ darbų vykdytas; 3. teisena, procesas, byla; судебное п. teismo procesas; 4. (pa)kėlimas (į aukštesnį laipsnį).

производящий, -ая, -ое 1. gaminantis, produkujantis (*puz. ūkis*); 2. darantis, sukeliantis.

произвол, -а savivalė, savavaliavimas, savavališkumas, sauvalia; ♦ бросить (оставить) на п. судьбы palikti likimo valiai.

произволенье, -я *pasen. teikimasis*, gerà valia, norgas, malonėjimas.

произвольн || **о** *pro.* 1. laisvų nōru, pagal nōrą; laisvai; 2. savavališkai, savo valia; **ность**, -и *m.* 1. laisvumas, nevaržomumas; 2. savavališkumas, savivalė; savavaliavimas; **ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. laisvas, laisvavališkas, nevaržomas, vālios; произвольные движения laisvieji judesiai; 2. savavališkas; užgaidingas; 3. nepagrįstas, savavališkas; п. вывод nepagrįstà išvada.

произнесение, -я 1. (*prakalbos*) (pa)sākymas; 2. (*garsų*) (iš)tarimas; 3. paskelbimas; **ти**, -сү, -сешь; *būt.* -нės, -несла, -несло *įvk.* 1. ištarti (*puz. garsą, žodį*); правильно п. иностранное слово taisyklingai ištarti užsienio kalbės žodį; 2. pasakyti, išdžioti; п. речь pasakyti kalbą; 3. paskelbti; п. приговор paskelbti nuosprendį.

произносительный, -ая, -ое tartiės, tarimo; произносительные органы tartiės organai.

произносить, -ошү, -ошишь 1. sakyti (*puz. kalbą*); 2. tarti (*puz. žodžius*); 3. skelbti; **ся**, -о́сится *eig.* būti tariamam; būti sakomam; būti skelbiamam.

произношение, -я tarimas, taršena, tartis, dikcija; образцовое п. pavyzdinga tartis.

произношү *žr.* произносить.

произойти, -зойдēt; *būt.* -зошēл, -зошла, -зошло *įvk.* 1. atsitikti, nutikti, įvykti, pasitaikyti, pasidaryti, iškilti; что произошло? kàs atsitiko?; пожар произошёл от неосторожности gaisras kilo dėl neatsargumo; 2. iškilti, atsirasti, išriedėti.

произрастание, -я (iš)augimas; (iš)dygimas; **ать**, -ает *eig.* 1. dygti, *žr.* произрастать; 2. augti, būti paplitusiam; **ий**, -тēt; *būt.* -рōс, -лā, -лō *įvk.* išdygti, sudygti; išaugti, suželti.

прониллюстрировать, -йрюю, -йруешь *įvk.* paliustruoti.

пронинструктировать, -йрюю, -йруешь *įvk.* painstruktuoti, pamokyti.

пронинформировать, -йрюю, -йруешь *įvk.* suteikti, duoti informaciją, painformuoti, pranešti.

пронискать, -ишү, -ищешь *įvk. šnek.* praeiskoti, išieškoti (*kurį laiką*).

прониски, -ов *dgs.* intrigos, pinklės, klastybės.

пронистекать, -ает *eig.* 1. *pasen.* lietus, srūti; 2. *prk.* kilti, rāstis; **ечь**, -течēt, -екүт; *būt.* -тēк, -тек-лā, -теклō *įvk.* 1. *pasen.* ištekti, išsiliėti, išsirutti; 2. *prk.* (iš)kilti, atsirasti, išriedėti, išeiti.

пронисходить, -ожү, -одишь *eig.* 1. darytis, dėtis, vykti, nutikinti, kilti; 2. kilti, paeiti, būti kilus, gauti kilmę; п. из крестьян būti kilusiam iš valstiečių, būti valstiečių kilimo.

пронисхождение, -я 1. kilmė, kilimas; он пролетарского происхождения jis proletarų kilmės; 2. atsiradimas; п. видов *biol.* rūšių atsiradimas.

пронисхожү *žr.* пронисходить.

пронисшествие, -я įvykis, nūotykis, nutikimas, atsitikimas; никаких происшествий не случилось nieko neįvyko, jokių įvykių nebuvo.

пронисшлешь, **шү** *žr.* пронискать.

пронидоха, -и *v.* ir *m. šnek.* sūdkčius, nedorėlis, argavikas; landūnas, sūdkčiuvienė, nedorėlė, argavikė; landūnė.

пронидү *žr.* прониди; **сь** *žr.* пронидись.

пронима, -ы (*drabužio*) prakarpà rankovei įstatyti.

пронимлешь, **шү** *žr.* пронимать.

прониди, **пронидү**, **пронидешь**; *būt.* **пронидēл**, -шла, -шло *įvk.* 1. pėreiti, paeiti, paejėti; paeiti, nueiti, nukeliauti; п. по мосту pėreiti pėr tiltą; п. к выходу pėreiti pėr išėjimo; п. вперёд paeiti pirmyn; п. несколько шагов paeiti kėletą žingsnių; за час пбезд **пронидēл** пятьдесят километров траукинүс pėr vālandą nuvažiāvo pėnkiasdesimt kilometrų; как п. в город? куŗ kėlias į miestą?; 2. paeiti, pravažiuoti, praslikti (*pro šalį*); пбезд **пронидēл** стāнцию траукинүс pravažiāvo stōtį; 3. pasklisti, paplisti; **пронидēл** вестю о новых достижениях советской науки pasklido žiniā apie naujūs tarýbinio mōkslo pasiekimus; 4. iškristi (*apie kritulius*); **пронидēл** дождь pailjo, nulijo; **пронидēл** снег pasmigo; 5. praslikti, paeiti, nustōti, liāutis (*apie laiką, liety, skausmą*); 6. pralįsti, paeiti (*kiaurai*); pratekėti; prasmukti; водā **пронидēл** чєрез потолок vanduo pratekėjo pėr lubās; 7. išeiti, užbaigti (*puz. mokyto kursą, gydymo kursą*); 8. *kaln.* prakāsti, iškāsti, pragrēžti; п. горный пласт prakāsti kalnų klōdą; 9.: п. лāком рāму nulakuoti rēmus; п. мєлом потолок nukreiduoti lubās; 10. būti išrinktām, būti priimtām; ratēkti; п. в профессорā būti išrinktām profesoriumi; вāше предложение прошлō jūсų pasiūlymas priimtas; 11. *prk.* pakēlti, iškēsti; п. чєрез тяжєлыє испытāния pakēlti (daug) sunkių išmėginimų; ♦ п. мимо neatkreipti dėmesio, nereaguoti, nepastebėti, išeiti iš akių; п. молчāнем nutylėti, pralėisti negirdomis; этот нōмер не **пронидēл** taip nebūs, tai nepavyks; п. в жизнь realizuotis, įvykti, būti įgyvendintam.

пронидись, **пронидүсь**, **пронидешься**; *būt.* **пронидēлсь**, -шлась, -шлōсь *įvk.* 1. pasivaikšioti, pasivaikštinėti; žėngti kelis žingsnius, pėreiti; 2. *šnek.* pėrbraukti (*puz. teptuku per drobę*); pėrbėgti (*puz. pirštais per klavišus*); ♦ п. на чєй-л. счēt (по āдресу корō-чєрō) apkalbėti kā, blogai, neigiamai atsiliepti apie kā, išpėikti, iškōneveikti, išjuokti,

pašiepti, peį dantis pętraukti, pęrkošti kę. **прок**, -а (-у) *šnek.* naudą, peįnas; какoй п. в егo советах! kokią naudą iš jо patarimų!; что в ётом проку? kokią iš tо naudą?, kias iš tо?; емý ничтo в п. не идёт јам piękas nesiseka, peįna dorоn; из негo не бoдет проку iš jо dorос nebūs, iš jо pięko gęro nebūs; идтi в п. bti naudingam, eiti į naudą.

прокажённый, -ого *dkl.* raupsuotasis, raupsuotis.

прокажу *žr.* проказить.

проказа¹, -ы *med.* raupsai.

проказа², -ы išdaiga, siautimas, pókštas.

проказ||**ить**, -āju, -азишь *eig. šnek.* išdaigas kręsti, siausti, išdykauiti, šeliotis, galuotis, kultis, šelti, trąkti, dąkti; **ливый**, -ая, -ое; -ив, -а, -о *šnek.* išdykęs, padūkęs, pašėlęs, patrąkęs.

проказни||**к**, -а išdykėlis, padūkėlis, patrąkėlis; **ца**, -ы išdykėlė, padūkėlė, patrąkėlė; **чать**, -аю, -аешь *eig. žr.* проказить.

прокаливать, -аю, -аешь *eig. (i)* kaĩtinti (*puz. geleži*); **ся**, -ается *eig. 1. (i)* kaĩsti (*raudonai*); 2. bti kaĩtinamam.

прокалiть, -лю, -аешь *žvk.* įkaĩtinti (*puz. vielą*); **ся**, -лiтся *žvk.* įkaĩsti (*iki raudonumo*).

прокалывать, -аю, -аешь *eig.* pradurinėti, išdurinėti, badyti, išbadinėti, subadinėti.

проканителiсь, -люсь, -лишь *žvk. šnek.* veltui, tuščiai praleisti laiką, sugaĩsti, išsičiupinėti, prisičiupinėti, prasikrapštinėti, prisiknebinėti, prisiknūburiuoti, prasikuĩsti (*kurį laiką*).

прокапчивать, -аю, -аешь *eig.* rūkyti, rūkinti.

прокапывать, -аю, -аешь *eig.* prakasinėti; sukasinėti, pėrkasinėti; **ся**, -аюсь, -аеься *eig. 1.* prasikasinėti, kąstis, raũstis; 2. bti prakasamam, sukasamam, išrausiamam.

прокараулить, -аю, -аешь *žvk. 1.* išstovėti sargyboje (*kurį laiką*); 2. neišsaugoti, nepastebėti betýkant, pražiopsoti saugoјant.

прока¹, -а davimas nuomон, nuomojimas, nuoma; прокат спортивного инвентаря sporto inventoriaus išnuomojimas; плата за п. мебели mokeskis už baldų nuomą.

прока², -а 1. (*metalo*) valcavimo; 2. valcuotieji metalo gaminiai, valcuotas metalas.

прокатать, -āju, -аешь *žvk. 1.* sukočiоти; sumogliuoti; 2. suvalcuoti (*metala*); 3. pavaziuoti; pavėžinti; п. на лoдке pairstyti; **ся**, -аюсь, -аеься *žvk. 1.* susikočiоти, išsikočiоти; 2. išsivalcuoti; bti išvalcuotam; 3. pasivaziuoti; pasičiužinėti, pasiirstyti; pravažinėti, pračiužinėti (*kurį laiką*).

прокатить, -ачý, -атишь *žvk. 1.* pavaziuoti, pavėžinti; 2. paritinti, paridinti; 3. *šnek.* pravažiuoti, pradumti, pradundėti, pralėkti, praskrieti, pražūti; 4. *žvk. šnek.* iškritikuoti, dūoti pipirų, išplėkti, dūoti gāro; ♦ п. на воронях neišrinkti (*puz. per rinkimus*); **ся**, -ачýсь, -атишь *žvk. 1.* pasivaziuoti, pajodinėti; 2. pariedėti, nuriedėti, nusiristi; 3. *žvk.* nuaidėti, sutrinkсėti, nudundėti; 4. *šnek.* nuvažiuoti, išvažiuoti (*trumpam*).

прокатка, -и (*metalo*) valcavimas.

прокатный¹, -ая, -ое nuomojimo, nuomojamasis; прокатная контора nuomojimo kontorа.

прокат||**ный**², -ая, -ое 1. (*metalo*) valcavimo, valcuojamasis; п. стан valcavimo staklynas; 2. val-

cuotas; прокатные изделия valcuoti gaminiai; **чик**, -а valcuotojas.

прока||**тывать**¹, -аю, -аешь *eig. 1.* kočiоти, lýginti, brūžkuoti; 2. valcuoti (*metala*).

прока||**тывать**², -аю, -аешь *eig. 1.* vėžinti, važinėti; 2. greĩtai važiuoti, lėkti, dūmti; 3. ridinti, ritinti; 4. *žvk. šnek.* kritikuoti, plėkti (*puz. laikraščiuose*).

прока||**тываться**¹, -аeься *eig. 1.* kočiотis; 2. *tech.* valcuotis; 3. bti kočiuojamam, mogliuojamam; bti valcuojamam.

прока||**тываться**², -аeься *eig. 1.* ristis, riedėti; 2. *žvk.* aidėti, trinksėti, dundėti.

прокачать, -āju, -аешь *žvk. 1.* pasųpti, pasųpuoti (*kurį laiką*); 2. papumpuoti (*kurį laiką*); **ся**, -аюсь, -аеься *žvk.* pasųsųpti (*kurį laiką*).

прокачý *žr.* прокатить; **сь** *žr.* прокатиться.

прокаш||**ливать**, -аю, -аешь *eig.* kóščiоти, krėnkščiоти, krenksėti; **януть**, -ну, -нешь *žvk. šnek. 1.* sukóseti, sukrenksėti; 2. atsikóseti, atsikrenksėti; **ять**, -аю, -аешь *žvk. 1. šnek.* sukóseti; 2. *šnek.* atsikóseti, atsikrenksėti; 3. pakóseti, pakrenksėti (*kurį laiką*); **яться**, -аюсь, -аеься *žvk.* atsikóseti, išsikóseti, atsikrenksėti, išsikrenksėti.

прока||**сать**, -аю, -аешь *žvk. 1.* išrauginti, surauginti, įrauginti; 2. parauginti (*kurį laiką*); 3. *šnek.* prarauginti (*puz. sriubą*); **ся**, -иься *žvk.* įrągti, išrągti.

прока||**шивать**, -аю, -аешь *eig.* rauginti, *žr.* прокашiть; **ся**, -аeься *eig. 1.* rągti; 2. bti rauginamam.

прокашý *žr.* прокашiть.

прока||**дать**, -āju, -аешь *žvk. šnek. 1.* išmėčiоти; 2. pamėtyti (*kurį laiką*); **януть**, -ну, -нешь *žvk. 1.* išmėsti (*puz. pro langą*); 2. pramėsti pro šalį; 3. išmėčiоти.

прока||**леть**, -йт *žvk. 1.* išvirti, suvirti; 2. pavirti (*kurį laiką*); **ятить**, -ячý, -ятiшь *žvk. 1.* geraĩ išvirinti; užvirinti; suvirinti; 2. pavirinti (*kurį laiką*).

прока||**сать**, -ает *eig.* rągti, gĩžti.

прока||**шый**, -ая, -ое prarągęs, sugižęs; **януть**, -нет; *būt.* -кис, -ла, -ло *žvk.* surągti, sugižti, ar-gižti, nuskóbt, pėrrųgti, aprųgti.

прока||**д**||**ка**, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. (nu)tiesimas (*puz. geležinkelio*); kloјimas; 2. *tech.* įntarpas, tarpiklis, įklotas; **но́й**, -ая, -оe tarpinis, įklotinis, tarpuojamas.

прокладý *žr.* прокласть.

прокладывать, -аю, -аешь *eig. 1.* tięsti, vęsti; п. шоссé tięsti plėntą; 2. tięsti, klóti, tēpti; 3. (i) dēliоти (*tarp ko*); *žr.* проложить.

прокла||**мация**, -и 1. proklamacija, atsišaukimas; lapėlis; 2. proklamavimas, (pa)skelbimas; **яро**||**вать**, -рюю, -рюешь *eig. ir žvk. (iškilmingai)* paskėlbt (*puz. įstatymą*); proklamuoti.

прокласть, -адý, -адёшь; *būt.* -ал, -ла, -ло *žvk. šnek. 1. tarm. žr.* проложить; 2. krąuti, krovinėti kurį laiką; пять часoв проклал доски penkiąs vālandas króviau lentas.

прокла||**вать**, -клюёт *žvk. 1.* pralęsti, prakniębti, prakĩsti, prakalti snapų; 2. palęsti (*kurį laiką*); **яв**||**ывать**, -аю, -аешь *eig.* pralesinėti, prakalinėti snapų.

прокле́ивать, -аю, -аешь *eig.* klijinti, glitinti, šliktuoti, mirkyti klijuose, tēpti, aptraukinėti klijais; **~ть**, -ёю, -ёшь *juv.* 1. išglitinti, iššliktuoti; pėtraukti, aptraukti klijais, klijinti; ištēpti klijais; 2. paklijinti, paglitinti (*kurį laiką*).

прокле́йка, -и 1. įglitinimas, ištepimas klijais, įklijinimas; 2. glitas.

проклина́ть, -аю, -аешь *eig.* kéikti, iškeikinėti, pra-keikinėti.

прокло́ует *žr.* проклевáть.

прокло́унуть, -нет *juv. šnek.* 1. *žr.* проклевáть (1 *reikš.*); 2. *žr.* прокло́унуться (2 *reikš.*); **~ся**, -нется *juv. šnek.* 1. prasikálti, išsiristi (iš *kiaušinio*); 2. *prk.* išdýgti.

прокля́||сть, -янú, -янёшь; **бút.** próklyal, -ялá, pró-кляло *juv.* prakeíkiti, iškeíkiti; **~тие**, -я 1. prakei-кimas, iškeikimas; **предáть** прокля́тию iškeíkiti; 2. keiksmas, keikesýs; keikimas; keiksmāžodis; **~тый**, -ая, -ое; **прокля́т**, прокля́та, прокля́то prakeiktas; iškeiktas.

проковы́лять, -яю, -яешь *juv. šnek.* prakrupuoti, nukrupuoti, prasvyruoti, prašlubčioti.

проковы́р||ивать, -аю, -аешь *eig.* prakrapštinėti, praknaibinėti; prakapštinėti; **~нуть**, -ну, -нёшь *juv.*, **~ять**, -яю, -яешь *juv.* 1. prakrapštyti, praknaibyti, praknebinti, prarákti, išrákti; prakaps-tyti; 2. prasikrapštyti; prasikapštyti (*kurį laiką*).

проко́л, -а 1. (*veiksmas*) pėrdūrimas, pradūrimas, išdūrimas; 2. pradurtá vietá, pradūrimas.

проко́лот||ть, -лочú, -лотишь *juv.* 1. *šnek.* pramūšti kiauřai, pradaužti, prakiřsti, iškiřsti (*puz. angá*); 2. išdaužyti (*puz. drabužį*); 3. padaužyti (*kurį laiką*).

проко́лоть¹, -колю, -колешь *juv.* pėrdurti, pradurti, išdurti, pėrsmeigti; subadyti.

проко́лоть², -колю, -колешь *juv.* paskáldyti (*kurį laiką*); весь день п. дрова́ visą dieną skáldyti málkas.

проко́лочú *žr.* проко́лот||ть.

проколупáть, -аю, -аешь *juv. šnek.* prakneibti, praknaibyti, prakrapštyti.

прокомменті́ровать, -рую, -руешь *juv.* rakomentuoti, išaiřkinti, iškomentuoti.

прокомпо́ст||ровать, -рую, -руешь *juv.* (už)kompos-teruoti, atžymėti komposteriu (*bilietą*).

проконопа́тить, -áчу, -áтишь *juv.* 1. (*gerai*) (iš)-pakulóti, išsamanóti (*sienas*); užkamšýti, iškamšýti (*puz. skyles, plyšius*); 2. pakamšýti páku-lomis (*kurį laiką*).

проконсу́льт||ровать, -рую, -руешь *juv.* rakonsultuoti, patařti; pamókyti; **~ся**, -руюсь, -руешься *juv.* pasikonsultuoti, pasitařti.

проконтро́лировать, -рую, -руешь *juv.* rakontroliuoti, sukontroliuoti, patikrinti; parevizuoti.

проко́п, -а 1. (*pra*)kasimas; 2. kasinýs.

прокопа́ть, -аю, -аешь *juv.* 1. iškásti, prakásti, pra-rausti; nukásti, sukásti (*puz. žemės sluoksni*); pėrkásti; 2. (*pa*)kásti, (*pa*)kasinėti (*kurį laiką*); **~ся**, -аюсь, -аешься *juv. šnek.* 1. prasikásti, prasirausti; 2. prasirausyti, praknýburiuoti, prasičiupinėti, prasiknebinėti, prasiknisti (*kurį laiką*).

прокопте́лый, -ая, -ое *šnek.* aprūkęs, apsúodęs, surūkęs, súodinas; pėrrūkęs, išrūkęs.

прокопте́ть¹, -пчú, -птышь *juv. šnek.* 1. pasmilkti (*kurį laiką*); 2. išrūkti; pėrrūkti; 3. aprūkti, surūkti.

прокопте́ть², -пчú, -птышь *juv. šnek.* prakiurksóti, pratónoti, ištónoti.

прокопты́ть, -пчú, -птышь *juv.* 1. išrūkýti, išbódyti (*puz. mėsą*); 2. rúkti, léisti súodžius *kurį laiką* (*puz. lempá*); 3. rúkinti, rúkýti, bódyti *kurį lai-ką*; всю ночь прокопты́л ры́бу visą náktį rúki-(n)áũ žuvis; 4. aprūkýti, prirúkýti; **~ся**, -йтся *juv.* 1. išrúkti (*puz. mėsą*); 2. aprúkti, apsmilkti; прокопты́лись стéны aprúko sienos.

прокопчú *žr.* прокопты́ть.

проко́рм, -а *šnek.* mitýba, penýba, šėrýba; мука́ на п. свиней miltai kiauulėms penėti; дёньги на п. в путі keliópinigiaí, keliónes maistpinigiaí; **~ить**, -ормлю, -ормишь *juv.* 1. išmaítinti, išmi-tinti; 2. *tarm.* supenėti, sušerti (*visa*), sumitinti; 3. išmaítinti, pašerti (*kurį laiką*); **~иться**, -ормлюсь, -ормишься *juv.* išmisti, prasimaítinti; пра-гывéнти; на эти дёньги мо́жно до́лго п. iš šių pinigų, už šiuos pinigus gálima ilgai pra-gyvéнти; **~ление**, -я 1. išmaítinimas, išpenėjimas; mitýba, penýba; 2. prasimaítinimas, pramiťimas.

прокормлю *žr.* прокормы́ть; **~сь** *žr.* прокормы́ться. **прокорме́ть**, -плю, -пишь *juv.* (*над чем-л.*) praplusėti, prakiurksóti, išsėdėti užsikniaubus, užsigulus (*ant ko, ties kuo*).

прокорре́ктировать, -ирую, -ируешь *juv.* iškoreguóti, pakoreguóti, ištaisýti, pataisýti, patikslinti.

проко́с, -а pradalgė, pradalgys; **~ить**, -кошу, -ко-силь *juv.* 1. išvarýti bárá; iššienáuti, nušienáuti (*puz. pagriovį*); п. ме́жду кустáми nušienáuti tarpkrūmiais; 2. pašienáuti, (*šieną, dobilus*) pa-piáuti (*kurį laiką*).

проко́чевáть, -чю, -чúешь *juv.* išklajóti, paklajóti (*kurį laiką*).

прокра́дусь *žr.* прокра́стесь^{1, 2}.

прокра́дываться¹, -аюсь, -аешься *eig.* sėlinti, tų-kinti, slėpkti, skveřbtis, *žr.* прокра́стесь¹.

прокра́дываться², -аюсь, -аешься *eig. žr.* про-кра́стесь².

прокра́лся *žr.* прокра́стесь^{1, 2}.

прокра́с||ить, -áшу, -áсишь *juv.* 1. išdažýti, nuda-žýti; pėrdažýti; nudažýti kiauřai; 2. padažýti (*ku-rį laiką*); **~ка**, -и išdažymas, nudažymas, pėrda-žymas.

прокра́стесь¹, -адусь, -адёшься; **бút.** -áлся, -лась, -лось *juv.* įsėlinti, vogčiomis pralįsti, įsigáuti, nejučiomis įsiskeřbtis, įlįsti, įsmukti, įslėpkti, pra-smukti; п. в чужую кварти́ру (vogčiomis) įsi-skveřbti į svėtimą búta; в го́лову прокра́лась назóйливая мы́сль *prk.* į gálvą įsismelké įkyri mintis.

прокра́стесь², -адусь, -адёшься; **бút.** -áлся, -лась, -лось *juv. šnek.* apsvėgti.

прокрахмáлить, -лю, -лишь *juv.* iškrakmólyti, su-krakmólyti; **~ся**, -ится *juv.* išsikrakmólyti, susi-krakmólyti.

прокра́шивать, -аю, -аешь *eig.* dažýti, dažais tráukti.

прокра́шу *žr.* прокра́с||ть.

прокрича́ть, -чú, -чйшь *juv.* 1. surikti, riktelėti; pragýsti (*puz. gaidys*); 2. *šnek.* išgársinti,

išreklamuoti; 3. parėkti (*kurį laiką*); ♦ п. ўшн ішдзітн, ішрėкті ausis (*įgristi nuolatiniu riksmu, kalbėjimu*).

прокружить, -ужу́, -ужишь ир -ужийшь *ivk.* 1. pasukti, apsukti rātą; 2. *prk.* išklaidžioti, praklaidžioti (*kurį laiką*); ~ся, -ужусь, -ужишься ир -ужийсья *ivk.* 1. pasisukti (*kurį laiką*); 2. *žr.* прокружить (2 *reikš.*).

прокружить, -ху́, -хтишь *ivk.* 1. sukósėti, sukriunėti; 2. (pa)kósėti, (pa)kriunėti (*kurį laiką*).

прокуратура, -ы прокуратура.

прокурить, -урю́, -уришь *ivk.* 1. prarūkyti; п. дєсєтє рублєй прєгүкүтн дєшмт рүблїу; 2. (pa)rūkyti (*kurį laiką*); 3. (*tabako dūmais*) pridvokinti, prismardinti, priurūkyti.

прокурор, -а прокурорас; ~ский, -ая, -ое прокуроро.

прокус, -а kandinimas, kañdis, įkandinimas, įkandinmo žaidžā; ~ать, -аю, -аешь *ivk. šnek.* 1. prakándžioti, sukándžioti; 2. iškándžioti, (pa)kándžioti (*kurį laiką*); ~ить, -ушу́, -ўсишь *ivk.* prakąsti, pérkąsti, įkąsti.

прокусывать, -аю, -аешь *eig.* kandinėti, kándžioti, prakandinėti, pérkandinėti, sukandinėti; ~ся, -ается *eig.* būti prakandamám.

прокутить, -учу́, -ўтишь *ivk.* 1. pragėrti, pragirtuokliauti, pražūti, prašvilpti, prašvilpinti; 2. pražūti, išgirtauti, išžūti, išgirtuokliauti, pragirtuokliauti (*kurį laiką*), ~ся, -учусь, -ўтишься *ivk. šnek.* prasigėrti, prasižūti, prasišvilpti, prasišvilpinti.

прокучу́ *žr.* прокутить; ~сь *žr.* прокутиться.

прокушу́ *žr.* прокусить.

пролагать, -аю, -аешь *eig.* 1. tiėsti (*pvz. geležinkelį*); vėsti (*pvz. ežį*); 2. *prk.* skinti, minti (*pvz. kelią į atėti*).

пролажу́ *žr.* пролазить.

пролаз, -а 1. *šnek.* landà, spragà (*pvz. tvoroje*); 2. *žr.* пролаза; ~а, -ы *v.* ир *m. šnek.* lañdžius, lindikas, landūnas, aklilanda; sūkčius, landūnė, lindikė.

пролаз|ать, -аю, -аешь *ivk.*, ~ить, -āju, -азишь *ivk.* išlándžioti, išlāpioti, pralándžioti (*kurį laiką*).

проламывать, -аю, -аешь *eig.* įlaužinėti, pralaužinėti, pramušinėti (*pvz. skylę*); ~ся, -ается *eig.* 1. įlūžinėti, pralūžinėti; 2. būti pralaužiamám.

пролаять, -аю, -аешь *ivk.* 1. sulóti, ámtelti; cobáka три рáза пролаяла шуо tris kartūs ámtelėjo, sulójo; 2. pralóti, išlóti (*kurį laiką*); cobáka пролаяла целую ночь шуо išlójo visą náktį.

пролегать, -ает *eig.* būti nutįsusiam, tėstis, tįsoti, nutįsti (*pvz. káinai*); eiti (*pvz. kelias*).

пролежать, -жу́, -жйшь *ivk.* 1. išgulėti, prasisvarsyti (*kurį laiką*); 2. nugulėti, pragulėti (*pvz. šoną*); 3. užsigulėti (*pvz. prekės*).

пролежень, -жня *v.* nuogula, pragulà; nugulėta, nutįpusi vietà.

пролезать, -аю, -аешь *eig.*, ~есть, -зу, -зешь; *būt.* -лєз, -ла, -ло *ivk.* 1. pralįsti, įlįsti, sulįsti; prasmūkti, įsmūkti; кот пролєз в окнó кáтїнас įsmūко прó лáнгá; гвоздь пролєз в бревнó винлс sulįндо į rāstą; 2. *prk.* įsivežti, prasismelkti, pra-

siskvežti, prasivežti, prasmūkti; кулák пролєз в правлєние колхóзa буюžє prásiskverbė į kol-úkió valdýbą.

пролепетать, -печу́, -печешь *ivk.* 1. suvapėti, suveblėti; 2. išvapėti, pravapėti, praveblėti (*kurį laiką*).

пролєска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *bot.* laiskėnis, *Mercurialis*.

пролєсок, -ска *šnek. tarm.* tarpūmiškis, tarpūmiškė, miško laukymė.

пролєт¹, -а 1. praskridimas (*pvz. lėktuvo*); 2. (*pauskėčių*) skridimas, pėrskridimas.

пролєт², -а 1. (*laisvas*) prótarpis; 2. láiptų nařvas (*kelių aukštų name*); (*griovio, tvoros*) stráipsnis, tářpas; 3. tarpústotė; 4. navà; 5. tařpatramis; angà; preñtas; п. мостà tilto angà, tařpatramis; п. линиї *el.* tařpatramis, tařpstiebis.

пролетари|ат, -а proletariātas; международный п. tarptautinis proletariātas; ~зàция, -и 1. (su)proletarinimas; 2. (su)proletarėjimas, proletarizàcija.

пролетаризировать, -рую, -руешь *eig.* ир *ivk.* (su)proletarinti, versti proletàrais; ~ся, -руюсь, -руешься *eig.* ир *ivk.* (su)proletarėti.

пролетар|ий, -я proletàras; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам proletàrė; ~ский, -ая, -ое proletàrinis, proletàrų, proletariào, proletàriškas; пролетàрская жизнь proletàriškas gyvenimas; пролетàрская революция proletàrinė revoliúcija; международная пролетàрская солидарность tarptautinis proletariào solidarumas.

пролетать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* пролететь.

пролетать², -аю, -аешь *ivk.* (pra)skraidyti (*kurį laiką*); п. целый день praskraidyti, išskraidyti visą diėnà.

пролететь, -лечу́, -летйшь *ivk.* 1. praskristi, pralėkti; pėrskristi, pėrlėkti (*pvz. per jūrą*); 2. prazvimbti (*pvz. akmuo*); 3. pražūti, prašvilpti, prabėgti, pralėkti (*pvz. laikas*); 4. greitai pravažiuoti, prašvilpti, pradūmti, prabėgti, prakurnėti.

пролётка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ткам bričkėlė, bričkūtė, bričkūtė, karietaitė, karietėlė.

пролётный¹, -ая, -ое 1. pràskrendantis, praskridimo (*pvz. laikas*), pràlenkiantis; 2. išskrendantis (*pvz. paukštis*), keliàujantis.

пролётный², -ая, -ое tařpatramio, tarpatraminis; su nàvomis.

пролечиться, -ечусь, -ėчишься *ivk.* gýdytis *kurį laiką*.

пролечу́ *žr.* пролететь.

пролєчь, -ляжет, -лягут; *būt.* -лєг, -леглá, -леглó *ivk.* nutįsti; praeiti, nusitiėsti (*apie kelią, taką*).

пролив, -а *geogr.* (jūros) sàsiauris.

проливать, -аю, -аешь *eig.* 1. (iš)lieti, láistyti, láisčioti, laistinėti, pilti; не проливай сун неішлєк sriubos; 2. lýti; ~ся, -аєрся *eig.* 1. lietis, piltis, láistytis; 2. būti praliejamám, paliejamám, papildamám.

проливной, -ая, -бе liūtingas, bangūs; п. дождь smarkūs, bangūs lietūs, liūtis, pylà.

пролит|ие, -я (pra)liejimas; п. слєз ářарų liejimas; п. крови краўжо praliejimas; ~ь, -лю́, -льєшь; *būt.* прóлил ир -лїл, -лїлá, прóлило ир -лїло *ivk.* 1. prapilti, pralieti, palieti, išpilti, išláistyti, išlieti; п. молоко išláistyti piėnà; п. кровь pra-

lieti kraują; 2. palýti, nulýti; пролил дождь palijo lietūs; ♦ п. слёзы apsiāšaroti, pasrūti āšaromis; ~ся, -лётся; būt. -лился, -лилась, -лилось ir -лилось *ivk.* 1. pasilieti, prasilieti, išsipilti, išsilaišyti, išsilieti; 2. užeiti (*apie lietų*), palýti.

пролог, -а prolōgas; įžanga.

проложить, -ложу, -ложишь *ivk.* 1. nutiesti, išvesti; п. железную дорогу nutiesti geležinkelį; 2. patiesti; ištempti, nutiesti; п. дорожку по коридору patiesti koridoriuje pātiesalą, takėlį; 3. įdėti taip kō, įtiesti, įklōti, įtarpuoti, įkšti; ♦ п. себе дорогу prasiskinti kėlią.

пролом, -а 1. įlūžimas, įlūžis, prōlūžis, lūžis, išlauža, spragā; 2. pralaužimas, įlaužimas, prakirtimas, išgriovimas.

проломать, -аю, -аешь *ivk.* 1. išlaužti, pralaužti; pragriauti, išgrlauti, pramušti; 2. (pa)laužyti (*kurį laiką*); ~ся, -аюсь, -аешься *ivk.* 1. pralūžti; 2. *prk.* pasispjūrioti, prisispjūrioti, pasiožiuoti, pasimaišyti (*kurį laiką*).

проломить, -омлю, -омишь *ivk.* 1. įlaužti, pralaužti, prakirsti, praskėlti, prakaroti (*puz. ledą*); sulaužyti; išlaužti; п. срул įlaužti, sulaužyti kėdę; п. череп įlaužti kiūšą; п. ролу прaskėlti gālvą; п. дырų в заборе išlaužti skýlę tvoroję; 2. *prk.* beasm. išgėlti, praskaudėti (*puz. nugarą*); ~ся, -оми́тся *ivk.* įlūžti.

пролонгация, -и prolongāvimas, pratęsimas, prolongācija, prailginimas, nutęsimas.

пролонгировать, -рую, -руешь *eig. ir ivk.* prolonguoti, pratęsti (*puz. sutartį*), prailginti, nutęsti; ~ся, -руется *eig. ir ivk.* būti prolonguojamam, pratęsimam; būti prolonguotam, pratęštam.

пролы́нина, -ы 1. praplikimas, plikymė (*puz. kailį*); nuplikimas, plikė; plikumā; 2. prapleikė (*miško*), laukymė.

прома́з|ать, -ажу, -ажешь *ivk.* 1. gerai ištepti, patępti; 2. užtepti, užglaišyti; 3. patępti (*kurį laiką*); 4. *šnek.* nepatāikyti, nekludyti, prašauti prō šālį; ~ка, -и ištepimas, patepimas; ~ывать, -аю, -аешь *eig. žr. промазать (1, 2, 4 reikš.)*; ~ываться, -аюсь *eig.* būti išteptamam, pateptamam; būti užteptamam, užglaištomam.

прома́лчивать, -аю, -аешь *eig. žr. промолчать*.

промаршировать, -ирую, -ируешь *ivk.* 1. pražygiuoti; 2. (pa)žygiuoti (*kurį laiką*).

прома́сл|енный, -ая, -ое išteptas tepalu, išaliejuotas; išsialiejaves; išsitepalaves; ~ивать, -аю, -аешь *eig.* aliejuoti; tepaluoti; ~ить, -лю, -лишь *ivk.* pėrmirkyti, ištepti tepalu, aliejum, išaliejuoti, ištepaluoti.

прома́тывать, -аю, -аешь *eig.* klėisti, švaistyti, eikvoti, žarstyti, vėjais lėisti, mėtyti (*pinigus*).

про́мах, -а 1. nekludymas; nepatāikymas, prašovimas; 2. *prk.* apsirikimas, riktas, suklydimas, klaidā, neapsižiūrėjimas; ♦ ма́лый (пáрень) не п. sumanūs, supratingas, apskrūs, nuovokūs, išmaningas, verštas vyrukas, žmogūs.

промаха́ть, -машу, -машешь ir -аю, -аешь *ivk.* 1. pamojuoti (*kurį laiką*); 2. *šnek.* sukarti (*puz. dvidešimt kilometrų*).

прома́х|иваться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. mėčioti prošal, šauti prō šālį; 2. *prk.* daryti klaidās, klýs-

ti; ~ну́ть, -ну́, -нėшь *ivk. šnek.* nudūmti, smačkiai pravažiūoti, pralėkti, pražūti; ~ну́ться, -нұсь, -нėсь *ivk.* 1. nekludyti, nepatāikyti, dūoti prošal, prašauti, pramėsti; 2. *prk. šnek.* suklysti, apsirikti, apsiskaiciuoti.

прома́чивать, -аю, -аешь *eig.* šlāpti, (pa)šlāpinti, *žr. промочить*.

прома́шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek. žr. про́мах (2 reikš.)*.

прома́яться, -аюсь, -аєсь *ivk.* išvařgti, išsikamuoti (*kurį laiką*).

проме́дление, -я sugaišimas, užtrukimas, (su)gaištis, gaišatis, uždelsimas; ~едл|ить, -лю, -лишь *ivk.* sugaišti, užtrukti, išdelsti, nudelsti, uždelsti, užtęsti; suvėlinti.

проме́ж *prl. su kilm. ir įnag. pasen.*, **проме́жду** *prl. su kilm. ir įnag. pasen.* taip; обсуждать п. себя svarstyti savo tarpe; знайте п. себя niekam kitam nē žodžio.

проме́жность, -и *m. anat.* tarpvietė.

проме́ж|уто|к, -тка 1. tarpas, tarpėlis, prōtarpis, ruožas; п. дороги kėlio tarpas, gābalas; п. ме́жду дбмом и лėсом plōtas tarp nāmo ir miško; 2. *prk.* laikotarpis, periodas, prōtarpis, tarpas; п. ме́жду Февра́льской и Окта́брьской револю́циями laikotarpis taip Vasārio ir Spālio revoliūcijų; дождь шёл с проме́ж|утками lietūs lįjo (sū) prōtarpais; ~ч|ный, -ая, -ое tarpinis; pėreinamasis, protarpinis.

проме́л *žr. промestі*.

промельк|нуть, -ну́, -нėшь *ivk.* 1. prabėgti, pralėkti, pražūti, prašōkti; промелькнул год prabėgo, praūžė, prašōko mėtai; 2. sušmėžuoti, šmėstelėti, sušmėkščioti; dūlketėti, šmėkštelėti; dingtelėti (*puz. mintis*), blykstelėti; в еро рėчи промельк|нула ирония jō kalbojė pasigirдо ironijos gaidėlė.

проме́н, -а *pasen.* maīnas (*daikto į daiktą*).

проме́нивать, -аю, -аешь *eig.* mainyti, keisti; ~ся, -ается *eig.* 1. mainytis, keistis; 2. būti mainomam.

проме́нять, -аю, -аешь *ivk.* išmainyti, pasimainyti, pasikeisti, susikeisti, apsiukeisti.

проме́р, -а 1. (*gylis, ilgis*) (iš)matāvimas, apmatāvimas; 2. matāvimo klaidā, apsirikimas.

промерза́|ние, -я 1. *šnek.* sušalimas, pėrsalimas, nušalimas; įšalvėjimas, iššalvėjimas; 2. įšalimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* šalti, žūti nuō šalčio, *žr. промерзнуть (1 reikš.)*.

проме́рзнуть, -ну, -нėшь; būt. -мėрз, -ла, -ло *ivk.* 1. *šnek.* sušalti, pėrsalti, nušalti; įšalvėti; iššalvėti; у него рўки промерзли jis nušalo rankās; в пути он сильно промерз келіо́нėje jis labai pėrsalo; ко́мната совсєм промерзла kambarys visiškai įšalvėjo; 2. įšalti; землā промерзла на большую глубину žemė giliai įšalo; 3. pašalti, pakentėti šalčio (*kurį laiką*).

проме́р|ивать, -аю, -аешь *eig.* matuoti; ~ить, -рю, -ришь *ivk.* 1. išmatuoti, pėrmatuoti, pamatuoti; 2. *šnek.* apsirikti, suklysti bematuojant; ~ять, -аю, -аешь *eig. žr. промеривать*.

проме́с|ить, -ешу, -ėсишь *ivk.* 1. gerai išminkyti (*puz. tešlą*); 2. paminkyti (*kurį laiką*).

промести́, -е́ть, -е́шь; *būt.* -мёл, -мелá, -мелó *įvk.* 1. pašluoti (*puz. taką*), iššluoti, nušluoti; 2. pašluoti (*kuri laiką*).

промета́ть¹, -аю, -аешь *eig.* (pa)šlavinėti.

промета́ть², -е́чь, -е́чешь *ir* -аю, -аешь *įvk.* išdysgniūti, išsiuvinėti, apsiuvinėti; atsiulėti.

промеча́ть, -аю, -аешь *įvk.* išsvajoti (*kuri laiką*).

проме́чу *žr.* промета́ть².

промеша́ть, -аю, -аешь *įvk.* 1. gerai išmaišyti; 2. pamaišyti (*kuri laiką*).

промешка́ть, -аю, -аешь *įvk. šnek.* užtrūkti, sugaišti, uždelsti, išdelsti, išbūti.

промешу́ *žr.* промеша́ть.

промига́ть, -аю, -аешь *įvk.* 1. pramirkčioti (*kuri laiką*); 2. *prk. šnek.* nepastebėti, pralėisti prōgą, praziopsoti.

промина́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. minti (*linus*); minkyti (*moli*); 2. mankštinti, lāmdyti, mánkyti; 3. pralaužinėti, įlaužinėti; įspaudinėti, įspaudžioti; mąigyti; *~ся*, -аюсь, -ае́шься *eig.* 1. mankštintis, lāmdytis, mánkytis; 2. būti mankštinamam.

прому́ *žr.* промя́ть; *~сь* *žр.* промя́ться.

промóзг||ый, -ая, -ое 1. sušlūdes, dārganotas; 2. padvisęs; atsiduodantis pelėsis; įrūgėjęs, supelėjęs; suplėkęs, priplėkęs, apkaręs; *~нуть*, -нет; *būt.* -мóзг, -ла, -ло *įvk. šnek.* 1. sušliūrti, atidrekti; nudārganoti; 2. įrūgėti, supelėti, suplėkti, priplėkti, apkarsti.

промо́йна, -ы išgrauža, vandėngrauža, išrausa, išpova.

промока́тельный, -ая, -ое sugeriamasis, nuspaudžiamasis; промока́тельная бума́ра nuspaudžiamasis pōpierius.

промока́ть¹, -аю, -аешь *eig.* šlāpti, drėkti, mirkti, tilžti, žliūgti, drėgnėti.

промока́ть², -аю, -аешь *eig.* nuspausti, nusaūsinti (*rašalą*).

промока́шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* nuspaudžiamasis, sugeriamasis pōpierius.

промоклы́й, -ая, -ое pēršlapęs, pėrmirkęs, žlūginas, sužliūgęs, pėrdrekęs, sudrėkęs.

промо́кнуть, -ну, -нешь; *būt.* -мóк, -ла, -ло *įvk.* pēršlapti, sušlāpti, pėrmirkti, sumirkti, įmirkti, patilžti, įtilžti, pažliūgti, sudrėkti, pėrdrekti, sudrėgnėti.

промо́кнۇть, -нۇ, -нёшь *įvk.* nuspausti, nusaūsinti (*rašalą*).

промола́чивать, -аю, -аешь *eig. žр.* промолотить (*1 reikš.*).

промо́лвить, -влю, -вишь *įvk.* (iš)tafti, pratafti; prakalbėti, prašnėkti; *~ся*, -влюсь, -ви́шься *įvk.* prasitafti, prasižiōti, prasižōsti.

промолотить, -о́чь, -о́тишь *įvk.* 1. iškūlti (*viską*); 2. (pa)kūlti (*kuri laiką*).

промо́лóть, -мелó, -мелёшь *įvk.* 1. samalti; 2. (pa)-malti (*kuri laiką*).

промо́лочۇ *žр.* промолотить.

промо́лчать, -чۇ, -чи́шь *įvk.* 1. nutylėti, neatsiliēpti, neatsakýti; nuslēpti, nepasakýti; 2. ištylėti, patylėti (*kuri laiką*).

промора́живать, -аю, -аешь *eig.* šaldyti, lėisti kiau-
raį išalti.

проморгáть, -аю, -аешь *įvk.* 1. praziopsoti, prasnāusti; 2. pamirksėti, pamirkčioti (*kuri laiką*).

промори́ть, -морю́, -мори́шь *įvk. šnek.* 1. privežti badauti, išalkinti, (*ilgai*) pamarinti badų; 2. *prk.* iškamuoti, iškankinti; п. три го́да в тюрме́м iškamuoti trejus metus kalėjime.

проморо́зить, -ро́жу, -ро́зишь *įvk.* 1. sušaldyti, išaldyti, (*kiaurai*) pēršaldyti; 2. palaikýti šaltyje, pašaldyti (*kuri laiką*).

промота́ть¹, -аю, -аешь *įvk.* iškłėisti, išbergžti, išeikvoti, prašvilpti, išmėtyti, pražti, palėisti vėjais, iššvaistýti (*pinigus, turtą*).

промота́ть², -аю, -аешь *įvk.* 1. išlekti (*gijas*); 2. (pa)lekti (*kuri laiką siūlus*).

промо́ция, -и promocija.

промочи́ть, -очۇ, -очи́шь *įvk.* sušlāpinti, pėrmirkyti, pėrmerkti; pēršlapti, sušlāpti, pėrmirkti; п. нóги sušlāpti kójas; до́ждь промо́чил зё́млю lietūs pėrmerkė žemę; до́ждь промо́чил е́рó jį sulijo.

промо́ю *žр.* промóть.

промтова́р||ный, -ая, -ое pramoninių prėkių (*puz. parduotuve*); *~ы*, -ов *dgs.* pramoninės prėkės.

прому́чить, -чу, -чи́шь *įvk.* iškankinti, iškamuoti, išvārginti (*kuri laiką*); *~ся*, -чусь, -чи́шься *įvk.* prisikankinti, privařgti, prisikamuoti, prisiplūkti, nusikamuoti, nuařgti, nusiplūkti.

промфинпа́н, -а (промы́шленно-финáнсовый па́н) pramoninis-finānsinis plānas.

промча́ть, -мчۇ, -мчи́шь *įvk.* 1. smařkiai pavėžėti, palakinti; 2. *žр.* промчáться (*1 reikš.*); *~ся*, -чусь, -чи́шься *įvk.* 1. pradūmti prō šālį, pralėkti, pražti, smařkiai pravažiuoti, pradundėti; 2. *prk.* prabėgti (*apie laiką*).

промыва́ние, -я (iš)plovimas; praplovimas; *~тель-ный*, -ая, -ое *žр.* промы́вочный; *~ть*, -аю, -ае́шь *eig.* mazgóti, skalbti; plauti.

промы́вка, -и *žр.* промы́вание; *~очный*, -ая, -ое plovimo, plaunamasis; vālymo, vālomas.

промы́сел¹, -сла 1. vėřslas, užsiėmimas, dārbas; охóбный (зверовóй) п. medžioklė, žvēriāvimas; кузнéчный п. kalvystė, kalviāvimas; отхо́жие промы́слы *ist.* išvykstiniai vėřslai; ухóдить на промы́слы *pasen.* išvėkti uždarbiāuti; 2. verslówė, verslāvietė; соля́ные промы́слы druskos verslówės; нефтя́ной п. naftos verslówė; ры́бные промы́слы žvejybos verslāvietės.

промы́сел², -сла *žр.* промы́сл.

промы́сл, -сла *bažn.* apvāizda.

промы́слить, -лю, -ли́шь *įvk. šnek.* įsigýti, įsitiēkti, pasirūpinti, įsitaísyti, apsirūpinti; он промы́слил себё ружьё jis įsitaísė, įsigijo šautuvą.

промысло́вик, -á 1. (*profesionalas*) medžiōtojas; 2. verslówių darbuotojas; kalnakasys; naftininkas.

промысло́вый, -ая, -ое vėřslo, vėřslinis; verslōvinis; medžiōtojų, medžiōklės; промысло́вые лю́ди vėřsliniai žmónės, vėřslininkai; промысло́вая коопе-
ра́ция vėřslinė kooperācija; промысло́вое пред-
прия́тие verslōvinė įmonė; промысло́вая избۇшка medžiōtojo grytelė.

промы́ть, -мою́, -моёшь *įvk.* 1. išmazgóti, išplāuti, nuplāuti, išskalbt, praplāuti, apiplāuti; 2. išva-
lyti plāuant, išplāuti, praplāuti (*puz. auksą*); 3. pragraužti, praplāuti; вода́ промы́ла поло́тно
желе́зной доро́ги vanduo pragraužė geležinkelio
sānkasą.

промы́чать, -чý, -чийшь *ivk.* sumýkti, mýktelėti.
промышле́ние||ик, -а 1. pramonininkas, fabrikantas, verslovininkas; veřslininkas; 2. *pasen.* smulkùs gamintojas; (*profesionalas*) žvejýs, žvejótojas, medžiótojas, žvēriátojas; ~ость, -и *m.* pramonė, indùstrija; lėgkaya *p.* lengvóji pramonė; обраба́тывающая *p.* apdirbamóji pramonė; добыва́ющая *p.* gavýbinė pramonė; тексти́льная *p.* tekstilės pramonė; ~ый, -ая, -ое pramonės (*puz. miestas, imonė*), pramoningas, pramoninis (*puz. kraštas*).
промышля́ть, -яю, -яешь *eig.* veřstis (*puz. prekyba*), pelnýtis; verteiváuti, versláuti; *p.* изво́зом býti vežikù, vežikáuti; *p.* охóтой medžióti, veřstis medžioklė.
промя́кнуть, -ну, -нешь; *být.* -мяк, -ла, -ло *ivk. pasen.* pašlapti; suminkštėti, susmùkti, suglėbti; įtižti, įmùrti.
промя́млить, -лю, -лишь *ivk. šnek.* praveblėnti, suvarėnti, suvarėti.
промя́ть, -мнý, -мнешь *ivk.* 1. išminti (*puz. linus*); išminkyti (*puz. moli*); 2. pralámdyti, palámdyti, pramankštinti, pamankštinti, išmankštinti, pramánkyti, pamánkyti; ~ся, -мнýсь, -мнешься *ivk.* 1. *šnek.* išbúti sumišusiam, sutrikusiam (*kurį laiką*); 2. pasilámdyti, prasimánkyti, pasimankštinti.
прона́шивать, -аю, -аешь *eig.* 1. (pa)dėvėti, (pa)nešióti, (pa)avėti, (pa)vilkėti, (pa)mūvēti (*kurį laiką*); 2. pratráinioti, kiurinti.
проне́сти, -сý, -сешь; *být.* -нєс, -неслá, -неслó *ivk.* 1. pranėsti, prateĩpti prò šalį; 2. pranėsti, nunešti, įnėsti, panėšėti; *p.* нєско́лько киломе́тров pranėsti, panėšėti kėletá kilométrų; *p.* в ко́мнату įnėsti į kambarį; 3. pėrnešti, pranėsti; 4. smařkiai pravėžti, pralakinti; 5. nuvarýti, nugáuti, nustùmti; nupàsti; 6. *beasm.* praslińkti, praeiti (*apie nelaimę, ravoju*); 7. *beasm. šnek.* palėisti vidurius, suvidurióti; eřó пронєслó jis suviduriávo; от незрєлых яблoк eřó пронєслó nuò nenunókusių obuolių jám palėido vidurius; ~сь, -сýсь, -сєшьсь; *být.* -нєсся, -нєслáсь, -нєслóсь *ivk.* 1. pradùmti, greĩtai pravažióti, pralėkti, prařvilpti, pradundėti, pražžti; 2. *prk.* praбėgti, pražžti (*apie laiką*); 3. *prk.* pasigĩrėti, pasklisti.
пронжý *žr.* пронзýть.
пронзáть, -áю, -áешь *eig.* badýti, várstyti, smaigyti.
пронзýтельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. spiėgiamas, aùsį rėžiantis, vėriantis (*puz. rikšmas*); 2. žvarbùs (*vėjas*); skvarbùs, řaižùs, řiurpùs, pagelùs (*řaltis*); skaudùs; 3. ařtrùs, skvarbùs, pėrveriantis (*puz. žvilgsnis*).
пронзýть, -нжý, -нзýшь *ivk.* pėrdurti, pėrverti, pėrsmėgti, pėrskverbti; *p.* взгля́дом pėrverti žvilgsniù, akimis.
пронзýзáть, -ижý, -ижешь *ivk.* 1. suvárstyti (*puz. grandis*), arvárstyti (*puz. žemčiũgais*); 2. *prk.* pėrpùsti kaurai (*puz. vėjas*); pėrsiùti; pėrverti; apimti, pagáuti (*puz. džiaugsmas*); pėrimti; ~изывать, -аю, -аешь *eig.* 1. várstyti; 2. pàsti kaurai, pėrverinėti.
пронизь, -и *m. šnek. pasen.* 1. vėrinýs; 2. karólis, karoliũkas.
проника́ние, -я prasiskverbimas, skverbimasis; ~ть, -áю, -áешь *eig.* smigtiti (*puz. kulka*); skvėrb-

tis, smelktis; suńktis, gėrtis, siuřbtis; gáutis, lįsti (*puz. vagis*).

проникнове́ние||ие, -я 1. įsiskverbimas, įsismelkimas; prasiskverbimas; įsisunkimas; įsigavimas, įlindimas, įsmukimas; 2. *žr.* проникнове́нность; ~ность, -и *m.* gilùs nuořirdùmas, grynářirdiřkùmas, įsijautimas; ~ный, -ая, -ое; -ėnen, -ėнна, -ėнно 1. įkvėptas, tùrintis giliá prásmę; 2. jáudinamai nuořirdùs, jáudinantis; įsijaučiantis.

проні́кнуть, -ну, -нешь; *být.* -нік, -ла, -ло *ivk.* 1. prasiskverbti, įsiskverbti, įsismelkti; įsmigtiti, įlįsti; įsisuńkti, prasisuńkti, įsigėrti, įsisiuřbti; įsigáuti, įlįsti, patėkti, įsmùkti, prasmùkti; 2. įsigilinti; įžvelgti, pėrmányti; ~ся, -нұсь, -нешьсь; *být.* -ніксь, -лась, -лось *ivk.* pėrsiimti, pėrsipildyti, pasidarýti kupinám, prisipildyti.

пронимáть, -áю, -áешь *eig. žr.* проня́ть.

проника́емость, -и *m.* pralaidùmas, prasiskverbiamùmas, prasisunkiamùmas; ~ый, -ая, -ое; -áем, -а, -о, pralaidùs.

проница́тельный||ость, -и *m.* įžvalgùmas, įžiũrùmas; skudrùmas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно įžvalgùs, nuovokùs, įžiũrùs; skudrùs; nuoregùs, gilùs; skvarbùs (*puz. žvilgsnis*), pastabùs, ařtrùs.

проника́ть, -áю, -áешь *eig. pasen. žr.* проникáть.
проносы́ть¹, -ошý, -бсишь *ivk.* 1. išdėvėti, išnešióti, išvilkėti; išavėti; išmovėti; 2. *šnek.* sudėvėti, suvilkėti, sunėšióti; suavėti; prakiũrinti, pratrinti; 3. padėvėti, panešióti (*kurį laiką*).

проносы́ть², -ошý, -бсишь *eig.* 1. (*kurį laiką*) nešióti, nėsti; 2. įneřinėti, nuneřinėti, paneřinėti; 3. smařkiai vėžti, lakinti; 4. varýti, gińti; *žr.* пронєсýть.

проносы́ться¹, -бсится *ivk.* 1. išsinešióti, išsiavėti, išsilaikýti; 2. býti nešiójamam, dėvimám.

проносы́ться², -ошýсь, -бсишьсь *eig.* 1. dũmti, lėkti prò šalį; 2. bėgti (*apie laiką*); 3. sklisti (*puz. gandai*), plisti.

пронумерова́ть, -рýю, -рýешь *ivk.* sunumeróti.

пронры́а, -ы *v. ir m. šnek.* lańdzius, landũnas, landũnė, lindikas, lindikė, ýlius, lindeikà, knisčius; klásčius; ~ивать, -аю, -аешь *eig. žr.* пронры́нýть.

пронры́лив||ость, -и *m.* klastingas landùmas, įsiteikimas; ~ый, -ая, -ое; -лив, -а, -о klastingai landùs, įsiteikiantis.

пронры́нýть, -нý, -нєшь *ivk.* 1. panaromis praplaũkti, pranėrti; 2. *prk. šnek.* pralįsti, prasiskverbti, praspũkti.

пронры́ство, -а 1. *šnek.* intrigà, klastýbė; 2. landùmas.

пронры́хáть, -аю, -аешь *ivk.* suóostyti, suóosti, nuóosti; ~ивать, -аю, -аешь *eig.* suostinėti.

проня́ть, проимý, проимєшь; *být.* проня́л, проня́л, проня́ло *ivk.* 1. nukrėsti (*puz. řiurpulis*); nusmelkti; sureĩti (*puz. skausmas*); 2. *šnek.* pagáuti, įjaũsminti, giliai paveikti, jáudrinti.

проббраз, -а pirmávaizdis, prototĩpas.

проора́ть, -рý, -рєшь *ivk. šnek.* 1. (pra)rėkti kurį laiką; 2. surikti.

проо́хать, -аю, -аешь *ivk.* 1. (iš)vaitóti, (iš)áičio-ti (*kurį laiką*); 2. suvaitóti, suáičioti.

пропаганд||а, -ы *propaganda*; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* *propaguoti*.

пропагандист, -а *propagandistas*, *propagautojas*, *propagandininkas*; **~ский**, -ая, -ое *propagandistinis*, *propagandinis*.

пропа́дать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* *kristi* *kurį laiką*; целый день *propada*л дождь *kiąurą dieną* lijo.

пропа́даты, -аю, -аешь *eig. žr.* *propačty*; **◆** где *наше* не *propada*ло *tebūniē, nā, pamėginkime*; *kuř mēs neprikīšome*; *kuř mūsų nedīngo*.

пропа́дом: *propadi* (ты) *p.!* *šnek. kād tavē kuř keltai rāutu!*, *kād tū prasmėgtum!*, *kād tū surūgtum!*

пропа́ду *žr.* *propačty*.

пропа́жа, -и 1. *prapuolimas*, (pra) *žuvimas*, *pasimetimas*, *dingimas*; 2. *žuvinys*, *prāgaišalas*, (pra) *diņges daiktas*.

пропа́ивать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* *propačty* (1 *reikš.*).

пропа́ивать², -аю, -аешь *eig. žr.* *propoity* (1 *reikš.*).

пропа́лзывать, -аю, -аешь *eig.* *prašliaužinėti*, *šliaužti prō šalį*, *šliaužinėti*, *nurėplinėti*, *rėpliōti prō šalį*.

пропа́лzyć¹, -лю, -лшь *įvk.* 1. *pradėginti*, *prasvīlinti*; 2. (pa) *dėginti* (*kurį laiką*).

пропа́лzyć², -лю, -лшь *įvk. šnek. pasen.* 1. *iššāuti*; 2. *pašāudyti*.

пропа́лывать, -аю, -аешь *eig.* *ravėti*; **~ся**, -ается *eig.* *būti ravimām*.

пропа́ри||вать, -аю, -аешь *eig.* 1. *šūtinti*; 2. *šnek. pėrti*, *vanōti*, *prausti*; **~ваться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *pėrtis*, *vanōtis*; 2. *būti šūtinamam*; 3. *būti vanōjamam*; **~ть**, -рю, -ришь *įvk.* 1. *apšūtinti*, *sušūtinti*, *iššūtinti*; 2. *išpėrti*, *išvanōti*, *išprausti*; **~ться**, -рюсь, -ришся *įvk.* 1. *išsipeřti*, *iššivanōti*, *išsišūtinti*; 2. *iššūsti* (*puz. burokat*).

пропа́рка, -и (iš) *šūtinimas*.

пропа́рывать, -аю, -аешь *eig.* 1. *ardyti*, (at) *ardinėti*; 2. *pradūrinėti*, *pėrdūrinėti*; *žr.* *propoporť*.

пропа́сть, -сү, -сєшь; *būt.* -пác, -паслá, -паслó *įvk.* 1. (iš) *ganyti* (*kurį laiką*); 2. *tarm. praganyti*, *pražaidyti*, *pražaidoti*; **~сь**, -сєтся; *būt.* -пáсса, -слáсь, -слóсь *įvk.* *ganytis* *kurį laiką*.

пропа́стнóй, -ая, -ое *šnek. tarm.* *blōgas*, *netikēs*, *nedōras* (*puz. žmogus*); *biaurūs*, *pabiūrēs* (*puz. kelias*, *oras*).

пропа́сть, -адү, -адєшь; *būt.* -ál, -ла, -ло *įvk.* 1. *pražūti*, *pradiņgti*, *prapūlti*, *pasimėsti*; 2. *diņgti*, *pasidėti*, *pranųkti*, *išnųkti*, *pragaišti*, *prasmėgti*, *prašapti*, *praeiti*; *y nerō propāl appetit jis netėko apetito*; 3. *nebesimatyti*, *išnųkti*, *užsislėpti*; *nutilti*; *propāli* *gōry nebematyti kalnų*; *звүки propāli* *вдалі tolumojē nutilo garsai*; 4. *žūti*, *žlūgti*, *niėkais nueiti*, *prapūlti*, *pragaišti*; *propāli* *все мой усїлия niėkais nuėjo visos mano pāstangos*; **◆** *p. бєз вести nežiniā kuř diņgti*; *пишй propālo gālas viskam*; *žuvēs, beviltiškas dalýkas*.

пропа́сть, -и *m.* 1. *prarajā*, *kiāurymė*, *pragarmė*, *bedūgnė*; 2. *šnek. daugybė*, *aiīb*, *galýbė*, *baisýbė*, *bėgalės*; 3.: *tфу ты p.!* *kād tū prasmėgtum!*, *kād tavē griaūsma!*

пропахáть, -ашү, -ашєшь *įvk.* 1. (pra) *arti* (*kurį laiką*); 2. *išarti*, *suarti*, *praarti*, *nuarti*.

пропахивáть, -аю, -аешь *eig.* *praarinėti*, *išarinėti*, *nuarinėti*; **~ся**, -ается *eig.* *būti suariamām*, *išariamām*, *nuariamām*.

пропахнүть, -ну, -нешь; *būt.* -áх, -áхла, -áхло *įvk.* 1. *pėrkvipti*, *prisigėrti* *svėtimo kvāpo*, *pakvipti*; 2. *pašvinkti*, *padvisti*, *padūsti*, *pasmirsti*; *prašvinkti*, *sudvisti*, *prasmirsti*, *susmirsti*.

пропах||ка, -и *išarimas*, *suarimas*; **~ник**, -а *tarpu-eilių purėntuvas*; **~нóй**, -ая, -ое 1. *tarpu-eilinis*; *p. культивáтор tarpu-eilinis kultivátorius*; 2. *kaupiamasis*; *пропашные культуры kaupiamosios kultūros*.

пропахү *žr.* *пропахáть*.

пропахій, -ая, -ее *šnek.* 1. *žuvēs*, *prapūoles*; 2. *netikēs*, *beviltiškas*; 3. *nusmūkęs*; *blōgas*, *nepataišomas*.

пропахýть, -яю, -яешь *įvk.* 1. *gerai sulitūoti*; 2. (pa) *litūoti* (*kurį laiką*).

пропєвáть, -аю, -аешь *eig. žr.* *propėty*.

пропєк *žr.* *propėčty*.

пропєкáть, -аю, -аешь *eig. žr.* *propėčty* (1, 3 *reikš.*).

пропєкү *žr.* *propėčty*; **~сь** *žr.* *propėčty*.

пропєллер, -а *propėleris*; **~ный**, -ая, -ое *propėlerio*, *propėlerinis*.

пропєрєть, -прү, -прєшь; *būt.* -пєр, -пєрла, -пєрло *įvk. šnek.* 1. *pragrūsti*, *prastūmti*, *įgrūsti*, *įstūmti*, *įbrūklinti*; 2. *sukarti pėščiom* (*kurį nors nuotolį*); **~ся**, -прүсь, -прєшся; *būt.* -пєрся, -пєрлась, -пєрлось *įvk.* 1. *prasistūmti*, *prasispāusti*, *prasi-grūsti*; 2. *sukarti pėščiom* (*ilgesnį nuotolį*).

пропєрчи||вать, -аю, -аешь *eig.*, **~ть**, -чу, -чишь *įvk. šnek.* *pabarstyti pipirais*, *pipirinti*.

пропєть, -пою, -поєшь *įvk.* 1. *sudainuoti*, *padainuoti*, *sugiedoti*, *pagiedoti*; *трубá propėla trimitas sutrimitāvo*; *пропєл пєтүх gaidýs pragýdo*; 2. *iš-dainuoti*, *išgiedoti* (*kurį laiką*); 3. *šnek. pradaiduoti*, *pragiedoti*, *prarėkti savo balsą*; 4. *šnek. prazvimbti* (*puz. kulka*).

пропєчáтать, -аю, -аешь *įvk.* 1. *išspāusdinti*; 2. *šnek. nepalankiai parašyti laikraštyje*, *iškritikuoti spaudoję*; 3. *paspāusdinti* (*kurį laiką*).

пропєчть, -екү, -ечєшь, -екүт; *būt.* -пєк, -пєклá, -лó *įvk.* 1. *gerai iškėpti*, *iškėpinti*; 2. (pa) *kėpti* (*kurį laiką*); 3. *smarkiai*, *stipriai kėpti*, *kaitinti*; **~ся**, -екүсь, -ечєшся, -екүтся; *būt.* -пєкся, -пєклáсь, -лóсь *įvk.* 1. *iškėpti*; 2. *išsikaityti*, *išsikėpinti*.

пропивáть, -аю, -аешь *eig. žr.* *propoity* (1 *reikš.*); **~ся**, -аюсь, -аєшся *eig.* 1. *žr.* *propoity*; 2. *būti prageriamām*.

пропил, -а 1. *prapiovimas*, *įpiovimas*; 2. *įpiova*, *piūvis*, *prapiova*.

пропиливать, -аю, -аешь *eig.* *įpiovinėti*, *prapiovinėti* (*piūklų*).

пропили́кать, -аю, -аешь *įvk.* *pačirpinti*, *padžirinti* (*puz. smuikų*).

пропили́ть, -пилю, -пилишь *įvk.* 1. *prapiāuti*, *įpiāuti* (*piūklų*); 2. (pa) *piāuti* (*kurį laiką*).

пропира́ть, -аю, -аешь *eig.* *grāsti*, *stūmti*, *brūklinti*; **~ся**, -аюсь, -аєшся *eig.* 1. *žr.* *пропєрєть*; 2. *būti grūdamām*, *brūklinamam*.

прописáть, -ишү, -ишєшь *įvk.* 1. *įregistruoti* (*puz. gyventoją, pasą*), *įrašydinti* (*i namų knygą*), *prirašydinti*; 2. (pa) *rašyti* (*kurį laiką*), *išrašyti* (*puz. per dieną*); 3. *paskirti*, *prirašyti* (*puz. vaistus*);

4. paškiečiuoti; užgruntuoti (*paveikslą*); 5. *šnek.* iškritikuoti spaudoje; 6. ему за это пропишут јам už tai klius; ~ся, -ишсь, -ишесья *juk.* įsiregistruoti (*gyventi*), įsirašydinti, prisirašyti.
пропис|ка, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам 1. (*pr.* so) įregistravimas; 2. įsiregistruojamas (*gyventi*); 3. paškiečavimas; ~ной, -ая, -ое 1. *prk.* šablōnis, nuvālkiojas, vulgarūs, įgrisęs, apsipykęs; прописная истина nuvālkioja tiesa; 2. į(si)registruojimas, registracinis; п. листок įsiregistruojimo lapelis; ◆ прописные буквы didžiosios raidės; ~очный, -ая, -ое į(si)rāšymo, į(si)registravimo.
прописыва|ние, -я išrāšymas, paskyrimas, prirāšymas (*pvz. vaistų*); ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. registruoti; 2. išrašinėti, prirāšinėti (*pvz. vaistų*); 3. škiečiuoti; 4. kritikuoti spaudoje; *žr.* прописать; ~ться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. registruotis (*gyventi*); 2. būti įregistruojamam; būti prirāšomam; būti škiečiuojamam; būti kritikuojamam spaudoje.
пропись, -и *m.* 1. rašyenos, rāšymo pavyzdys; 2. (*tekste ranka įrašytas*) įrašas, pastabā; 3. *prk.* nuvālkioja mintis, šablōnas, nuvālkiojas, įkyrėjas pamokymas, morālas; 4. škiečavimas; užgruntuojimas.
проб|исью *prv.* написать число п. parašyti skaičių žodžiais.
пропитание, -я 1. maistas, valgis, pėnas; 2. išmaitytinimas, išsimaitinimas, maitinimasis; pragyvenimas; он сам себе найдёт п. jis pats išsimaitins.
пропитанный, -ая, -ое; -тан, -а, -о sušlāpęs, sumirkęs, pėrmirkęs; prisigėręs; pėrsunktas, prisisukęs.
пропитать¹, -аю, -аешь *juk. šnek.* išmaityti, išmitinti, išpėnėti.
пропитать², -аю, -аешь *juk.* 1. sušlāpinti, sumirkyti, pėrmirkyti, sudrėkinti, pėršlapinti, pėrgerti, impregnuoti; п. марлю ўкусом sumirkyti marlę actū; 2. prisotinti, pripildyti, pėrsunkti; п. вату табачным дымом pėrsunkti vātą tabako dūmais.
пропитаться¹, -аюсь, -аешься *juk. šnek.* išsimaitinti, išmisti.
пропитаться², -аюсь, -аешься *juk.* 1. primirkti, prisigėrti, pėršlapinti, prisisuukti, prisisiurbti (*pvz. prakaito*), pėrmirkti, pražliugti, sudrėkti; 2. pėrsunkti, prisisotinti; pakvipti.
пропитие, -я pragėrimas (*pvz. turto*).
пропитка, -и 1. pėrmerkimas; sumirkymas, įmirkymas, impregnavimas, pėrmirkymas; sudrėkinimas; 2. primirkimas, įmirkimas; sudrėkimas; 3. mirkimas; skiedinys.
пропитой, -ая, -ое pragėrtas, girtuoklio, girtuokliškasis.
пропиточный, -ая, -ое pėrmerkiāmasis; impregnuojamasis.
пропитува|ние, -я 1. mirkimas; 2. mirkymas, impregnavimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* duoti prisigėrti, prisisiurbti; mirkyti, impregnuoti; ~ться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. šlapinti, mirkti; drėkti; 2. būti sumirksomam, sušlāpinamam; būti pėrsunkiamam.
пропить, -пью, -пьюшь; *būt.* пропи́л ir -пи́л, пропи́ла, пропи́ло ir -пи́ло *juk.* 1. pragėrti; sugadinti, netėkti bėgeriant; п. сапоги pragėrti batūs; п. го-

лос *šnek.* pragėrti balšą (*netekti balso*); 2. (*pra*-girtuokliāuti; п. всю неделю girtuokliāuti visą savaitę; ~ся, -пьюсь, -пьюшься; пропи́лся, пропи́лась, пропи́лось ir -пи́лось *juk.* prisigėrti.
пропи|х|ать, -аю, -аешь *juk. šnek.* įkišti, įstūmti, įsprāusti, prastūmti, įmūrdyti, prabrūkti; п. тряпку в щель įkišti skūdurą į plyšį; ~ся, -аюсь, -аешься *juk. šnek.* prisisprāusti, prisiskvėbti, prasismelkti, prisigrāsti, prisibrūkti, prasistūmti.
пропихивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* prastūminėti, prakišinėti, prabrukinėti, įbrukinėti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* 1. sprāusti, skvėbtis, grāstis, smelktis; 2. būti įkišamam, prastumiamam, įmūrdomam.
пропихнуть, -ну́, -нешь *juk. šnek.* prastūmti, prakišti; pravaryti, praspāusti; ~ся, -ну́сь, -нешься *juk. šnek.* prastūmti, prisibrūkti, prasiveržti, prisisprāusti.
пропи|шу́ *žr.* прописать; ~сь *žr.* прописаться.
пропи|щать, -шу́, -шишь *juk.* 1. sucūpti, cūptelėti; suspigti; 2. cūpti išcūpti (*pvz. жоді*), (*pra*)kalbėti cūpiančiu, spiėgiančiu, verkšlėnančiu balsu.
пропла|вать, -аю, -аешь *juk.* (*pa*)plūduriuoti (*kurį laiką*); (*pa*)plaūkti, (*pa*)plaukyti, išplaukyti, praplaukyti (*kurį laiką*).
пропла|кать, -лачу, -лачешь *juk.* (*pa*)vėrkėti, išvėrkėti (*kurį laiką*); ◆ п. все глаза akis praverkėti, išvėrkėti; ~ся, -ачусь, -ачешься *juk. šnek.* išsi-
пропл|ёл *žr.* проплести; ~ся *žr.* проплестись.
проплесневеть, -веет *juk.* supelėti, suplėkti, apirelyti, supelyti.
проплести, -ету́, -етёшь; *būt.* -лёл, -лелá, -лелó *juk.* išpinti, išpūniti, įpinti; п. косу лентами įpinti į kāsą kāspinus.
проплестись, -етусь, -етёшься; *būt.* -лёлся, -лелась, -лелось *juk.* nudūlinti, nukiūtinti, prakiūtinti, pradūlinti, nuspūdinti, praspūdinti.
проплету́ *žr.* проплести; ~сь *žr.* проплестись.
проплута|ть, -аю, -аешь *juk. šnek.* išklaidžioti, išklajoti, išklydinėti, praklaidžioti, praklajoti (*kurį laiką*).
проплыв, -а nuplaukimas, praplaukimas, plaūksmas; ~ать, -аю, -аешь *eig.* praplaukinėti, nuplaukinėti.
проплыть, -ыву́, -ывёшь; *būt.* -ыл, -ыла, -ыло *juk.* 1. nuplaūkti (*pvz. курį atstumą*), praplaūkti prō šalį, išplaūkti (*pvz. iš po tilto*); 2. prasklėsti, praplasnėti, nuskristi; орёл проплыл над лесом ерēlis prasklendė viršum miško; 3. grakščiai pėreiti; pėrciuožti; 4. *prk.* prasliūkti; 5. (*pa*)plaūkti (*kurį laiką*).
проплясать, -яшу́, -яшешь *juk.* 1. prašokti, iššokti (*kurį laiką*); 2. pašokti, sušokti; п. вальс pašokti vālsą.
проповедни|к, -а 1. *bažn.* pamokslininkas; 2. *prk.* skelbėjas, plātintojas, skleidėjas, propaguotojas; п. мирного сосуществования taikingo sámbūvio skelbėjas; ~ца, -ы skelbėja, plātintoja; ~чество, -а 1. *bažn.* pamokslininkystė, pamokslininkavimas; 2. skleidimas, plātinimas, propagavimas.
проповедова|ние, -я 1. *bažn.* pamokslų sākymas; religijos skelbimas, plātinimas; 2. skelbimas, plātinimas; ~ть, -дую, -дуешь *eig.* 1. pamokslus

sakýti; skélti, plātinti religijā, tikybā; 2. *prk.* skélti, skleisti, plātinti, propaguoti; п. уничтожение колонизализма skélti kolonializmo panaikinima.

проповедь, -и *m.* 1. (*veiksmas*) skleidimas; skelbimas, platinimas, propagavimas; 2. *prk.* *šnek.* pamokymas, pamokslas; morālas; 3. *bažn.* pamokslas.

пропой||**ец**, -ойца *žr.* пропойца; **~йт**, -пою, -пойшь *ivk.* 1. pragirdyti; 2. (pa)girdyti (*kurį laiką*).

пропой, -я 1. pragėrimas; 2. *pasen.* užgėros, užgertūvės (*pvz. vestuvėse*); ♦ на п. душі *juok. pasen.* širdžiai nuraminti (*išgėrimui*); **~ный**, -ая, -ое 1. išgėrimo, išgertūvių, pragėrimo, pragertinis; пропойные деньги pinigai išgėrimui, išgertūvėms; 2. pragėtas, girtuokliškas; п. ролос pragėtas balsas; **~ца**, -ы *v.* *šnek.* girtuoklis, nusi-gėrėlis, šlāpjurgis.

прополаскива||**ть**, -аю, -аешь *eig.* skalauti; plauti; **~ться**, -ается *eig.* būti skalaujamam; būti plau-pamam; **~ние**, -я skalavimas, plovimas.

прополз||**ать**, -аю, -аешь *ivk.* prašliaužioti, iššliau-žioti (*kurį laiką*).

прополз||**ать**, -аю, -аешь *eig.* *žr.* проползти.

прополз||**ти**, -ползу, -ползешь; **бūt.** -полз, -лā, -лō *ivk.* 1. prašliaužti, nušliaužti, nurpōti; 2. iššliau-žti, užšliaužti, įrpōti; pėrropoti.

прополис, -а propolis, bičių klijai.

пропōлка, -и ravėjimas.

прополоска||**ть**, -ощу, -ощешь *ivk.* išskalauti, paska-lauti, praskalauti; išplauti, praplauti; п. бельё pra-skalauti skalbinius; п. горло paskalauti gėrkle.

пропол||**оть**, -полю, -полешь *ivk.* 1. išravėti, nu-ravėti; 2. praravėti (*kurį laiką*); **~бочный**, -ая, -ое ravėjimo; ravimasis; пропōлочная машина ra-vimōji mašina, ravėtuvas.

пропол||**ощ**||**ешь**, ~у *žr.* прополоскать.

пропор||**оть**, -порю, -порешь *ivk.* *šnek.* 1. pėrplėšti; pradurti; praardyti, išardyti, atardyti; 2. pėrdurti, pradurti, subadyti; prarėžti, įdrėksti, pradrėksti; 3. (pa)ardyti (*kurį laiką*).

пропорх||**нуть**, -нёт *ivk.* (pra)pūrptelėti (*pro šalį*).

пропорциональн||**ость**, -и *m.* proporcingumas, pro-porcionalumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно proporcingas, proporcionalus; прāмо пропорцио-нальные величины tiesiog(iai) proporcingi dy-džiai; пропорциональное телосложение proporcin-gas, darnūs kūno sudėjimas.

пропорция, -и proporcija; геометрическая п. гео-метрinė proporcija.

пропот||**ей**||**ый**, -ая, -ое *šnek.* prākaito pėrsigėręs, prākaitu pėrmirkęs, pėršlapęs; prākaituotas; про-потелая рубашка prākaitu pėršlapė, pėrmirkę, prākaituoti marškiniai; **~ть**, -ёю, -ёешь *ivk.* 1. iš-prākaituoti, prākaitu apsiliėti (*ką bedirbant*), pėr-kaisti, suprakaituoti; 2. pėrsisunkti, pėrmirkti, pėr-šlapti prākaitu (*pvz. marškiniai*).

пропру *žr.* пропереть; **~сь** *žr.* пропереться.

пропря||**сть**, -яду, -ядешь; **бūt.** -прял, -лā, -яло *ivk.* išveřpti, praveřpti (*kurį laiką*).

пропуск, -а 1. kėlio davimas, praleidimas; įleidi-mas, suleidimas; 2. nuleidimas (*pvz. vandens nuo dirvos*); 3. praleidimas (*pvz. drėgmės*); 4. pralei-dimas, pėrvarymas (*pvz. mėsos per mėsos ma-*

lamąją mašinėlę); 5. aptarnavimas, praleidimas; 6. pražiopsojimas, praleidimas (*pvz. progos*); 7. išleidimas, praleidimas (*pvz. teksto*); 8. įvėri-mas; pėrkalimas, pėrvarymas; 9. leidimas, neu-draudimas; 10. dgs. пропускā, -ов (*dokumentas*) leidimas (*pvz. įeiti, įvažiuoti*); 11. dgs. пропуски, -ов (*pamokų, darbo, posėdžio*) praleidimas, neat-vykimas, nedalyvavimas, nebuvimas; 12. pralai-dā (*tekste*); spragā, prōtarpis; 13. dgs. пропуски, -ов kupiurā, sutrūpinimas; 14. dgs. пропускā, -ов slaptāžodis, parōlis.

пропуск||**ать**, -аю, -аешь *eig.* *žr.* пропустить; **~ся**, -ается *eig.* būti praleidžiamam, įleidžiamam; būti nuleidžiamam; būti pėrleidžiamam; būti pralei-džiamam, išleidžiamam; būti įveriamam, pėrka-lamam, pėrvaromam; būti leidžiamam, nedrau-džiamam.

пропуск||**ник**, -ā sanitārinės apžiūrōs įstaiga, sani-tārinė pirtis, sanitārinė švareklā; **~ой**, -ая, -ое įleidžiamasis, praleidžiamasis; kontrolinis; leidi-mų; п. билёт leidimas (*įeiti*), įeinamasis bilietas; пропускная будка kontrolinė, sargybėnė, sarginė; ♦ пропускная бумага sugeriamasis pōpiorius; пропускная способность praleidžiamasis pajėgu-mas.

пропуст||**ить**, -ущу, -устишь *ivk.* 1. dūoti kėliā, pa-sitraukti į šalį, pralėisti; įlėisti; sulėisti; 2. nu-lėisti (*pvz. vandenį nuo dirvos*); 3. pralėisti; п. сūпость pralėisti drėgmę; п. свет pralėisti šviēsā, pėrsišviesti; 4. pėrleisti; п. зерно чєрез вєялку pėrleisti grūdus pėr ařpā; п. воду чєрез фильтр pėrleisti, pėrkošti vādenį pėr filtrā; п. мясо чє-рез мясорубку pėrvaryti mėsā pėr mėsos mālā-māją mašinėlę; 5. aptarnauti; pralėisti; магазин пропустыл за неделю две тысячи покупателей parduotuvė pėr savaitę aptarnāvo dū tākstančius pirkėjų; 6. pražiopsoti, neapsižiūrėti, pralėisti; п. случай pražiopsoti, pralėisti prōgā; 7. išlėisti, pra-lėisti; palikti; п. три стрōчки в тєксте для по-правок palikti tekstē tris eilutēs pataisōms; 8. įvėr-ti; pėrkalti, pėrvaryti; prakišti, pėrkišti; п. ве-рєвку чєрез пєтлю įvėrti viřvę į kilpā; п. гвоздь чєрез стєнку pėrkalti vinį pėr sienėlę; 9. *šnek.* lėisti, neuždrausti; п. статью lėisti (*spausdinti*) strāipsnį; 10. *šnek.* išlėnkti, išmėsti (*pvz. taure-lę*); ♦ п. мѣмо ушєй нулєисти negirdomis.

пропутешествовать, -твую, -твуете *ivk.* išbūti ke-liōnėje, pravažinėti, (iš)keliauti; pakeliauti (*kurį laiką*).

пропыл||**ить**, -лю, -лишь *ivk.* 1. sudulkinti, pridūl-kinti, apdulkinti; п. пальто sudulkinti apsiaustā; п. комнату pridulkinti kambarį; 2. pradulkėti; по дороге пропылил автобус кєлий pradulkėjo auto-busas; **~ся**, -люсь, -лишься *ivk.* sudulkėti, pri-dulkėti, apdulkėti.

пропых||**теть**, -хчу, -хтишь *ivk.* 1. sušniōkšti, supūk-šti, sualsuoti; 2. *šnek.* prašniōkštūoti (*pvz. gar-vežys*), prapūkštūoti, prapūškūoti (*pvz. garlaisis*).

пропы||**ю** *žr.* пропить; **~сь** *žr.* пропиться.

пропын||**ствовать**, -твую, -твуете *ivk.* išgirtauti, išgirtuokliauti (*kurį laiką*).

прорб||**ь**, -а (производитель работ) darbų vėkdy-tojas.

прораб||атьвать, -аю, -аешь *eig.* 1. nagrinėti, tirti, studijuoti, gvilďenti; 2. *šnek.* kritikuoti, kőneveikti, peikti, išdirbinėti; ~**отать**, -аю, -аешь *įvk.* 1. dirbti, išbūti darbė, išdirbti, pradirbti (*kuri laiką*); 2. *šnek.* išnagrinėti, išstudijuoti, ištirti, išgvilďenti; apdoroti; п. произведения советской литературы išgvilďenti, išnagrinėti tarybinės literatūros kőrinis; 3. *šnek.* išpeikti, iškritikuoti, pa-peikti, išdirbti, išplėkti; iškőneveikti.

прораст||ание, -я dygimas, žėlimas, kalimasis, žėm-bėjimas; sudygimas, išdygimas; ~**ать**, -ает *eig.* dygti, žėlti, žėmbėti, káltis (*apie daigus*); ~**и**, -тє; *būt.* пророс, -лā, -лō *įvk.* 1. išdygti, sudygti, sužėlti, sužėmbėti, prasikálti; apdygti; посāжен-ное в горшочке сємечко проросло puodėlyje pasodinta sėklėlė išdygo; 2. apžėlti, prižėlti; *клєсер* пророс сорняками dobiuosė prižėlė piktžolij; 3. augti, (iš)gyvėnti (*kuri laiką*); дуб мōжет п. нєсколькo сōтен лет āžuolas gāli augti kēletā šimtų mētų; ~**ить**, -ращų, -растųш *įvk.* sudai-ginti, padiegti, sužėldinti.

прорашєние, -я sudaiginimas; sužėldinimas.

прорашива||ние, -я daiginimas, diegimas; žėldini-mas; ~**ть**, -аю, -аешь *eig.* daiginti, žėldinti, diegti.

прорашų žr. прорастųть.

прорва, -ы 1. *tarm.* akivaras, kiaurōji, armuō, pra-rajā; liūnas, klampynė; 2. *šnek.* daugybė, āibė, liōlė (*pinigų*), galybė, bėgalis, gyvā balā; 3. *šnek.* rijuōklis, rijūnas, besōtis, rajūnas; 4. *prk.* *šnek.* kiaurōji, kiaurymė, kiauras maišas, balā; бросать дєньги как в прорву kišti, mėsti pinigų kaip į balā, kaip į kiaurā maišā; он спусťл в прорву все свой сбережєния jis vėjais palėido visās savo sāntaupas.

прорвāть, -рвų, -рвєшь; *būt.* -рвāл, -ā, -о *įvk.* 1. пра-плėšti, pėrplėšti, pradrėksti, prakiūrdinti; 2. iš-griāuti; pralāužti; п. плотину išgriāuti užtvankā; п. оборону противника пралāužti priešo gynybā; 3. *beasm.* *prk.* pratrūkti, prasiveržti, praplūpti, praplūpti; užsidėgti, užsikarščiuoti; 4. (pa)-plėšyti, (pa)draskyti (*kuri laiką*); ~**ся**, -рвусь, -рвєшся; *būt.* -рвāлся, -рвāлась, -рвāлось *įvk.* 1. praplųšti, pėrplyšti, sprōgti, prairti, prakiūrti; pratrūkti, atsivėrti, praākti; прорвāлся нарųв at-sivėrė, пратрōко skaudulys; 2. prakiūrti, būti iš-griautām; 3. *prk.* prasiveržti, prasilāužti, prasi-brāuti, prasiskverbtі, prasimūšti; 4. *prk.* pratrūkti, prasiveržti (*puz. pyktis*), praplūpti.

проревєть, -вų, -вєшь *įvk.* 1. sustāugti, užstāugti, sukaūkti, užkaūkti; sumaurōti, suuřgti; subliāuti; 2. (pa)žliūmbti, (pa)bliāuti (*kuri laiką*).

прорєдītь, -єжų, -єдїш *įvk.* prarėtinti, išrėtinti, parėtinti, išrovinėti.

прорєживать, -аю, -аешь *eig.* rėtinti, rovinėti.

прорєжу žr. прорєзātь.

прорєжų žr. прорєдītь.

прорєз, -а 1. (*veiksmas*) prapiovimas, įpiovimas; prakirpimas; praskrodimas; 2. prōrėža, prapiovā, įpiova, įkarpa, įskroda; įskalas (*drabužio*); ~**ание**, -я prapiovinėjimas, įpiovinėjimas; prakirpinėjimas, praskrodinėjimas.

прорєзātь, -рєжų, -рєжєшь *įvk.* 1. įrėžti, išrėžti, prarėžti, pėrrėžti; prakirpti, praskrōsti; 2. prapiāu-

ti, išpiāuti, įpiāuti; prakirpti, iškirpti, įkirpti; 3. pėrskrosti, nupliėksti, nutviėksti; mōlnia прорєзала нєбо žaibas nutvieskė, pėrskrodė daņgų; 4. išvagōti, išraižyti; морщины прорєзали еє щє-ки raukšlės išraižė įs skrūostus; 5. (pa)rėžti, (pa)raižyti (*kuri laiką*); ~**ать**, -аю, -аешь *eig.* 1. prarėžinėti, įrėžinėti; prakirtinėti, praskrodinėti; 2. prapiovinėti, įpiovinėti; prakirpinėti, iškirpinėti; 3. pėrskrodinėti; 4. išraižinėti (*puz. raukšlės kak-tą*).

прорєзātься, -єжєтся *įvk.* 1. prasikālti, išdygti; у мальчикa прорєзались зубы berniūkui prasi-kālė daņtys; 2. *šnek.* prasiskverbtі, prasimūšti; 3. *prk.* įsirėžti (*puz. raukšlės*); ~**аться**, -аєтся *eig.* 1. kāltis, dygti; 2. skverbtis; 3. būti įrėžia-mām, prarėžiamām; būti prapiaunamām; būti pėr-skrodžiamām; būti išvagojamām, išraižomām.

прорєзин||енный, -ая, -ое gumuotas; ~**ивание**, -я gumāvimas; ~**ивать**, -аю, -аешь *eig.*, ~**ить**, -ню, -нишь *įvk.* (iš)gumuoti.

прорєз||ка, -и prapiovimas, išpiovimas; prakirpimas; ~**ной**, -āя, -бє 1. su įkarpomis; 2. prakirptinis, prapiautinis.

прорєзывать, -аю, -аешь *eig.* žr. прорєзātь.

прорєз, -и *m.* 1. prōrėža, prapiovā; įpiova; 2. *šnek.* kiaurinis piaustinys (*puz. rėmelis atvaizdams*); 3. pūvis; дренажная п. drenāžinis pūvis.

прорєкātь, -аю, -аешь *eig.* spēliōti, spēti, prana-šauti.

прорєктор, -а prorėktorius.

прорєкų žr. прорєчь.

прорєха, -и *šnek.* 1. įplyšimas, prairimas, skylė (*puz. drabužyje*); 2. praskiėpas, prāskalas, pra-rėžas (*puz. sijono, kelnių*), praskėtimas; 3. *prk.* trūkumas, spragā; netvarkingumas.

прорєчь, -екų, -ечєшь, -екųт; *būt.* -рєк, -реклā, -реклō *įvk.* pasen. įspėti, išpranašauti, numatyti.

проржāветь, -єет *įvk.* (*kiaurai*) pėrrūdyti, surū-dyti.

проржātь, -жєшь *įvk.* 1. sužvėngti; 2. pažvėngti; pažvėngauti (*kuri laiką*).

прорисовātь, -сųю, -сųєшь *įvk.* 1. (pra)piešti (*kuri laiką*); 2. išrųškinti piešinį.

прорицāние, -я pranašāvimas, pranašystė, spēj-limas.

прорицāтель, -я *v. pasen.* prānašas, pranašāutojas, žynys; ~**ница**, -ы *pasen.* prānašė, pranašāutoja, žynė.

прорицāть, -аю, -аешь *eig.* spēti, nusakyti āteiti, pranašauti.

пророк, -а 1. bažn. prānašas; 2. ateitišs skelbėjas, pranašāutojas, aiškiaregys.

проронītь, -онію, -онишь *įvk.* 1. ištarti, pasakyti, tafti, pratariti, tarstelėti, prašnėkti, prasižiōti; mūrmtelėti, sumurmėti; он нєхотя проронїл нє-сколькo слов сєбє под нос jis nenōromis būrbte-lėjo kēletā žōdžių panōsėj; все молчāли, никтō не проронїл ни слōва visl tylėjo, niėkas neprā-tarė нє žōdžio, niėkas нє burnōs nepravėrė, ne-prasižiōjo; 2. *šnek.* pralėisti, pražiopsōti (*puz. žo-di*); 3. *tarm.* išmėsti, lėisti, dūoti iškristi, netųčia išmėsti; ♦ не п. ни слєзų нє āsaros neprā-lieti.

пророс žr. прорастųть.

проробст, -а (su)dygimas, prasikalimas, (su)žėmbėjimas.

проробсть, -и *m.* 1. (*medžio*) pranašas, pranašas, aštauja; 2. gyslėlė (*vaissiuje*); 3. raumuō (*lašiniuose*).

проробчес|кий, -ая, -ое 1. pranašo, pranašų, pranašautojo; 2. pranašiškas, pranašaujantis, numatantis, įspėjantis; **~тво**, -а 1. *bažn.* pranašystė; 2. pranašavimas, pranašystė; spėliojimas, numatymas; **~товать**, -тую, -туешь *eig.* 1. *bažn.* skėlbtį pranašystės, pranašauti; 2. spėlioti, numatyti, pranašauti.

проробчить, -чу, -чишь *eig.* lėmti, spėlioti, pranašauti, numatyti.

проробчица, -ы пранаšė.

проробю *žr.* прорыть; **~сь** *žr.* прорыться.

проруб|ать, -аю, -аешь *eig.* prakirtinėti, iškirtinėti; **~ить**, -рублю, -рубишь *ivk.* 1. prakirsti, iškirsti (*puz. aketę*), prakaroti; 2. (pa)kirsti (*kurį laiką*); **~яться**, -рублюсь, -рубишься *ivk.* 1. prasikauti, prasikaroti (*puz. mūšyje kurį laiką*); 2. praskinti, prasikirsti (*puz. kirviu, kardu kelią*).

прорубка, -и prakirtimas, iškirtimas.

прорубь, -и *m.* aketė, išvalka (*žuvims traukti*), ištrauka.

проруха, -и *šnek.* neapdairumas, klaidà, apsiriktas, neapsižiūrėjimas, žioplystė, riktas.

прорыв, -а 1. pralaužà, įtrūkimas, plyšys; trūkis, išvarža; 2. (*veiksmas*) pralaužimas, praplėšimas; 3. prasilaužimas, prasimušimas, prasiveržimas; pratrūkimas (*puz. voties*); 4. *prk.* atsilikimas, apsileidimas; вывести колхоз из прорыва išvesti kolūkį iš atsilikimo.

прорыва|ть¹, -аю, -аешь *eig.* 1. praplėšinėti, pérplėšinėti; 2. griauti (*puz. vanduo užtvanką*).

прорыва|ть², -аю, -аешь *eig.* prakasinėti, iškasinėti.

прорыва|ться¹, -аюсь, -аешся *eig.* 1. *žr.* прорывать-ся; 2. būti praplėšiamam; būti išgriaunamam, pralaužiamam.

прорыва|ться², -аюсь, -аешся *eig.* 1. prasikasinėti; 2. būti prakasamam.

прорывка, -и 1. prakasimas, iškasimas; 2. *žemd.* gėtinimas.

прорывскать, -аю, -аешь *ivk.* išlakstyti, prabėgioti (*kurį laiką*).

проры|ть, -рою, -роешь *ivk.* 1. prakasti (*puz. griovį, kanalą*), iškasti (*puz. duobę*); 2. (pa)kasti, (pa)kasinėti (*kurį laiką*); **~ся**, -роюсь, -роешься *ivk.* 1. prasikasti, prasirausti, prasiskinti (*puz. taką, kelią*); 2. *šnek.* prasikrapštyti, prasirausti, išsikrapštyti (*kurį laiką*).

проры|чать, -чү, -чийшь *ivk.* 1. suriaumoti, sumauruoti, subaūbti, suužsti, suužgti (*apie žvėrį*); sustaugti; 2. *prk.* užriaumoti, užbliauti, sumauruoti (*apie žmogų*); 3. riaumoti, mauruoti, baūbti (*kurį laiką*).

просадить, -ажү, -адишь *ivk. šnek.* 1. pralaužti, pramušti, išlaužti, pragriauti; prabėsti, pradūrti, prasmeigti, prarakti; péršauti; 2. prakišti, išiekvoti, išleisti, išklėisti; prakortuoti.

просадка, -и nusėdimas (*puz. pylimo*), įdubimas, nudubimas (*puz. kelio*), įslinkimas, (*grunto*) suslūgimas, nuslūgimas, susmukimas, nustumimas.

просаживать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. pralaužinėti, pramušinėti; 2. prakišinėti, išleidinėti, eikvoti, pralošinėti (kortuojant).

просажү *žr.* просадить.

просак, -а *šnek. tarm.* lekėtas, sukūtis, mātaraš (*virvėms vyti*); ♦ попасть(ся) в п. *žr.* впросак.

просаливать¹, -аю, -аешь *eig.* sūdyti, sūryme mirkyti, *žr.* просолить.

просаливать², -аю, -аешь *eig.* tēpti riebalais, taukuoti, riebaluoti, aliejuoti.

просалить, -лю, -лишь *ivk.* pérmirkyti riebalais, tēpalu, taukais; sutaukuoti, ištaukuoti, išriebaluoti.

просасывать, -аю, -аешь *eig.* pragrauzinėti, ardėti, kiūrinti (*puz. vanduo užtvanką*); **~ся**, -ается *eig.* 1. graužtis (*apie vandenį*), suñktis, siuřbtis; 2. būti pragrauziamam, prakiūrinamam.

просачиваться, -ается *eig.* suñktis, siuřbtis; smelktis.

просв|ать, -аю, -аешь *ivk. pasen.* išpiršti, papiršti, pripiršti, supiršti; **~ся**, -аюсь, -аешся *ivk. šnek.* pasipiršti, išsipiršti.

просве|жать, -аю, -аешь *eig. šnek.* šviežinti, vėsinti; gaivinti, žvalinti; **~ся**, -аюсь, -аешся *eig.* vėsintis, gaivintis.

просве|жить, -жү, -жйшь *ivk. šnek.* atvėsinti, pašviežinti, atgaivinti; **~ся**, -жүсь, -жйшься *ivk. šnek.* pasišviežinti, atsivėsinti, atsigavinti.

просвер|кать, -аю, -аешь *ivk. šnek.* sutviksti, tvyks-
telėti, blyksnelėti (*puz. žaibas*); sumirgėti, pramirgėti (*puz. žvaigždė*).

просвер|ливать, -аю, -аешь *eig.* išgręžinėti, pragrežinėti, pérgręžinėti, gręžioti; **~ить**, -лю, -лишь *ivk.* 1. išgręžti, pragręžti, išgręžioti, pérgręžti; išvarpyti (*puz. vabalas lentą*); 2. gręžti, gręžioti (*kurį laiką*).

просвет, -а 1. prošvaistė, šviesulys, prāgiedrulis; 2. plótis (*puz. durų*); atstumas; protarpis (*puz. vamzdžio*); spiñdis; рулевой п. vairo atstumas (*nuo sėdimos atramos*); 3. spalvota juostėlė, drėžis, ruožėlis (*puz. antpečio*).

просветитель, -я *v.* švietėjas; **~ница**, -ы švietėja; **~ный**, -ая, -ое švietimo, šviečiamasis; **~ский**, -ая, -ое švietėjiškas, švietėjų; švietimo, šviečiamasis; **~ство**, -а švietimo, šviečiamoji veikla, švietėjiškumas.

просветить¹, -свечү, -свєтишь *ivk.* 1. péršviesti, prašviesti; 2. šviesti (*kurį laiką*).

просветить², -свечү, -светйшь *ivk.* apšviesti, su-kultūrinti, išprūšinti.

просветиться¹, -свечүсь, -свєтишься *ivk. šnek.* péršviesti (*puz. rentgenu*).

просветиться², -свечүсь, -светйшься *ivk.* apsišviesti, išsimokslinti, su-kultūrėti, išprūsti.

просветление, -я 1. pašviesinimas; švitinimas; 2. *prk.* prašviesėjimas, prablaivėjimas, prasiblaivymas, nušvitimas (*puz. sąmonės, proto*), aiškumas; 3. *šnek.* paskaidrėjimas, prāgiedrėjimas, prašviesėjimas.

просветлен|ность, -и *m.* nušvitimas, blaivumas, giedrumas, skaidrumas (*puz. minčių*), aiškumas; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -ленā, -ленō 1. pašviesintas, paskaidrintas; 2. džiugūs, skaidrūs, skaidrūs; nušvitęs, švytintis (*puz. žvilgsnis*).

просветл||ётъ, -ёю, -ёешь *юк.* 1. pašviesėti, pagiedrėti, pragiedrėti, paskaistėti, paskaidrėti; prašvisti, nusišviesti; 2. *рк.* pradžiugti, nudžiugti, palinksmėti, nušvisti; **~ть, -лю, -лишь** *юк.* 1. paskaidrinti, nuskaidrinti; pašviesinti, parūškinti; 2. *рк.* pradžiuginti, pralinksminti, nudžiuginti, palinksminti; paskaistinti, paskaidrinti; **~ять, -яю, -яешь** *еиг.* 1. šviēsinti, rūškinti; skaistinti, giedrinti, skaidrinti (*пвз. skysti*); 2. *рк.* džiuginti, linksminti.

просвечива||ние, -я pėršvietimas; п. лėгких plaūčiū pėršvietimas (*rentgenu*); **~ть, -аю, -аешь** *еиг.* 1. šviēsti (*rentgenu*); 2. giedrūoti, švytėti; 3. žiburiuoti, žybsėti; 4. darytis matomam, pastebimam, aikštėti.

просвечу́ *жр.* просветить¹; **~сь** *жр.* просветиться¹. **просвещать, -аю, -аешь** *еиг.* šviēsti (*žmones*), mōkslinti, kultūrinti; lāvinti, prūsinti; **~ся, -аюсь, -аешься** *еиг.* 1. šviēstis, mōkslintis, lāvintis; 2. būti šviečiamam.

просвещён||ец, -нца (*žmonių*) švietėjas, švietimo darbuotojas; **~ие, -я** švietimas; mōkymas, mōkslinimas; министрство просвещения švietimo ministerija.

просвещён||ость, -и *т.* išsimōkslinimas, apsišvietimas; kultūrā, kultūringūmas; **~ный, -ая, -ое; -щён, -шенā, -шенō** apsišvietęs, išmōkslintas, apšviestas; п. человек apsišvietęs žmogūs, šviesuolis, šviesūpas.

просвешу́ *жр.* просветить²; **~сь** *жр.* просветиться².

просвира́, -ы *жр.* просфорā.

просви́рник, -а *бог.* dedešvā, Malva.

просви́рня, -и; дgs. kilm. -рен, naud. -ням *бажн.* hōstijū, komūnijū keptėja.

просви́рняк, -ā *жр.* просви́рник.

просвистать, -ищү, -ищешь *юк.* 1. pralėisti, išeikvoti, prašvilpti, prašvilpinti, praūžti; 2. *жр.* просвистеть.

просвистеть, -свищү, -свистішь *юк.* 1. nušvilpti, nuzvimbti, prazvimbti, prabimbti, prašvilpti; просвистела пūля prazvimbė kulkā; просвистел пчелный рой prabimbė bičių spiēcius; 2. prašvilpti, prašvilpiniuoti, prašvilpauti, prašvilpinti (*kurį laiką*); 3. sušvilpti, sušvilpinti.

просёв, -а 1. (iš)sijōjimas, nusijōjimas; 2. vōgis (*sėjant praleista vieta*); **~ать, -аю, -аешь** *еиг.* *tarm.* sijoti (*grūdus*); niekoti.

проседа́ть, -ает *еиг. жр.* просесть.

прóседь, -и *т.* žilumā, žilšvis, žylis, žilsvumā.

просе́ива||ние, -я sijōjimas, nusijōjimas, išsijōjimas; (*grūdų*) niekōjimas, siautimas; **~ть, -аю, -аешь** *еиг.* sijoti; niekoti.

прóсек, -а, ~а, -и iškarta, skýnimas, spiēdis, spiēdžius, próskyna, kirtimas, dubrė, próguma, lýdimas, laūkymė, trākas, praskinā.

просе́к *жр.* просе́чь.

просека́ть, -аю, -аешь *еиг.* pėrkirtinėti, įkirtinėti, prakirtinėti; įsikirtinėti; *жр.* просе́чь; **~ся, -ается** *еиг.* 1. skisti, kedėti, brigtiti; 2. būti pėrkirtinėjamam, prakirtinėjamam.

просеку́ *жр.* просе́чь.

просе́ло||к, -лка 1. (*paprastas, negrįstas*) káimo kėlias; kelėlis; 2. *tarm.* tarpūkaimė; **~чный, -ая,**

-ое káimo kėlio, kelėlio; просе́лочная дс. бга káimo kėlias.

просе́сть, -сядет; būt. -сёл, -села, -село *юк.* įliūk-ti, suslūgti.

просе́чь, -екү, -ечешь, -екүт; būt. -эк, -еклā, -еклō *юк.* prakiršti, pėrkiršti; prasikiršti, įsikiršti; **~ся, -ечётся, -екүтся; būt. -экса, -еклāсь, -еклōсь** *юк.* (*apie audinius*) išskisti, suskisti, iškedėti, išbrigtiti.

просе́ять, -ёю, -ёешь *юк.* 1. išsijoti, nusijoti; (*grūdus*) paniekoti, išniekoti; 2. (*kurį laiką*) sėti, išsėti; 3. (*pa*)sijoti (*kurį laiką*); 4. šnek. netyčia pabežti, išbarstyti.

просигн||ализировать, -ую, -уешь *юк.* 1. duoti signālā, ženklā, pasignalizuoti; 2. *рк.* pranešti, įspėti (*пвз. apie ruošiamą nusikaltimą*); **~алить, -лю, -лишь** *юк.* signalū, ženklū pranešti, pasignalizuoti.

просиде́ть, -ижү, -идішь *юк.* 1. sėdėti, išsėdėti (*kurį laiką*); 2. iškalėti (*kurį laiką*); 3. šnek. praseidėti, besėdint pratrinti, prazūlinti, prakiūrinti; п. брjоки prazūlinti, praseidėti kėlnes; **~йживать, -аю, -аешь** *еиг.* 1. sėdėti (*kurį laiką*); 2. sėdėti kalėjime, kalėti (*kurį laiką*); 3. besėdint trinti, zūlinti, kiūrinti, kiūrdyti.

просижу́ *жр.* просидеть.

прóсинь, -и *т.* melsvumā, melsvūmas, melsvis.

прóситель, -я *в. пасен.* prašytojas, meldikas, interesantas; **~ница, -ы** *пасен.* prašytoja, interesantė; **~ный, -ая, -ое** prašomas(is), prašymo; maldaujamas, meldžiamas; **~ский, -ая, -ое** *пасен.* prašytojo, prašytojų, prašytojiškas.

прóсītь, прошу́, прóсими *еиг.* 1. prašyti, maldauti, glaboti, melsti; п. дėнер prašyti pinigų; п. пóмощи prašyti pagálbos; 2. kviēsti, prašyti; п. на танец kviēsti šókti; п. на обėд kviēsti pietų, pietums; 3. užtaiti, užtarinėti, rūpintis; за корó вы прóсите? kā jās užtariate?, kuō jās rūpinatės?; 4. šnek. pavargėliauti, prašyti išmaldos, elgetauti; 5. šnek. užprašyti, prašyti; ♦ прошу́ покóрно nuoširdžiai, labai, nuolankiai prašau; мýлости прóсим teikitės; malōniai, labai prašome; прóсят кáши (*apie prakiurusius batus*) gėrti prašo; п. извинėния atsiprašinėti, atsiprašyti; **~ся, прошүсь, прóсишся** *еиг.* prašytis, prašydintis; п. в гóрод prašytis (*išleisti*) į miēstą; п. в бухгалтерā prašytis į buhālterius; ♦ п. из душі (нарұжу) vėžtis iš širdies.

прóсītь, -аю, -аешь *юк.* 1. prašvisti (*apie saulę*), nušvisti, švėstelėti, nutviksti; 2. *рк.* nudžiugti, nusišypsoti, nušvisti.

проска́бливать, -аю, -аешь *еиг.* praskutinėti (*пвз. popierių*), pragrandinėti.

проскакáть, -скачү, -скачешь *юк.* 1. šuoliais prajoti, prašuoliuoti, pralėkti (*pro šalį*); 2. nušuoliuoti (*kurį atstumą*); 3. prabėgti, nubėgti šokuojant, prašokuoti; 4. (*pa*)šuoliuoti (*kurį laiką*).

проска́кивать, -аю, -аешь *еиг.* 1. šuoliuoti (*pro šalį*); 2. brāutis (*apie klaidą*).

проска́льзыва||ние, -я prasydimas; **~ть, -аю, -аешь** *еиг. жр.* проскользнуть.

проскачү́ *жр.* проскакáть.

просквозіть, -зіт *юк. beasm.* pėrpūsti; ребѣнка просквозіло vaikā pėrpūtė skersvėjis.

проскитаться, -аюсь, -аешься *юв.* prasibastýti, prasiváikioti, išsibastýti, išsiváikioti (*kurį laiką*).

просклонять, -яю, -яешь *юв.* gram, išlinksniuoti.

проскоблить, -скоблю, -скоблишь и -скоблешь *юв.* 1. praskusti, pratrinti, pagrémžti, pagrándyti, pagrámdyti, išbrúožti; 2. (pa)trinti, (pa)grémžti, (pa)grámdyti (*kurį laiką*).

проскóк, -а 1. pranėrimas (*greitas pravažiavimas, prabėgimas, prajojimas*); 2. prasmukimas, pralindimas, prasismelkimas; 3. prabėgimas (*laiko*); 4. įsmukimas, įnėrimas; 5. įsibrovimas, prasmukimas (*pvz. klaidų*).

проскользнуть, -нų, -нешь *юв.* 1. praslýsti, išslýsti; (*beslystant*) išsprústi; 2. išsprúkti; praspúkti, praspústi, prasmúkti, pralįsti; įsmúkti; 3. *prk.* dingtelėti, smilktelėti, tóptelėti, kvóstelėti; у негó проскользнуло сомнение jis suabejójo.

проскорбеть, -блų, -бйшь *юв.* išgedėti, išsielvartáuti (*kurį laiką*).

проскочить, -очų, -очишь *юв.* 1. pranėrti, prasmúkti, pramáuiti (*greitai prajoti, pravažiuoti, prabėgti, prašiuoliuoti*); 2. prasmúkti, praspústi, prasismelkti, praspúkti; 3. *šnek.* prabėgti, pralėkti (*apie laiką*); 4. įsmúkti, įlįsti, prasmúkti, įnrti; 5. *prk.* įsibráuti, pakliúti (*apie klaidą*); praėiti (*pvz. straipsnis spaudoje*); išsprústi (*pvz. žodis*).

проскребать, -аю, -аешь *eig.* prakrapštinėti, pratráinoti, prakasinėti (*pvz. šašą*), pragremžinėti, *žr.* **проскрестй**; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. prasikrapštinėti, prasigremžinėti; 2. būti prakrapštinėjama, pratinamam, prakasomam.

проскребų *žр.* **проскрести**.

проскрежетать, -жешų, -жещешь *юв.* 1. sugriežti, sugrikšėti (*dantimis*); 2. sugirgždėti, sugirgždėti (*pvz. rakinant*).

проскрестй, -ребų, -ребешь; *бūt.* -рѣб, -реблá, -реблó *юв.* 1. pagrémžti, prakrapštyti, pratrinti, pagrámdyti, prakasyti; 2. (pa)grémžti, (pa)grándyti, (pa)kasýti (*kurį laiką*).

проскрипёт, -плų, -пйшь *юв.* 1. sugirgždėti, sugirgžti, girgžtelėti, sugirgždėti; sugriežti (*pvz. dantimis*); 2. pragirgždėti, išgirgždėti (*kurį laiką*); колесó проскрипело всю допорý рáтас girgždено, pragirgždėjo visą kėliá.

проскурняк, -á *бог. жр.* просвя́тник.

проскучать, -аю, -аешь *юв.* išnuobodžiauti, pranuobodžiauti (*kurį laiką*).

прослабить, -бит *юв.* *beasm.* palėisti vidurius; pebėнка прослабило vaikas ėmė viduriuoti, vaikui palėido vidurius.

просла́вить, -влю, -вишь *юв.* 1. išgársinti, pagársinti, iškėlti, išaukštinti; 2. iššlóvinti, išliáupsinti, išgárbinti, išgarbstýti; 3. *šnek.* apšaukti, apšmežti, apkalbėti; *~ся*, -влюсь, -вишьсь *юв.* 1. pagársėti, išgarsėti; iškilti; 2. *šnek.* nusišaukti, įgýti blógą varđą, blogai pagarsėti.

прославление, -я 1. gársinimas; áukštinimas; 2. šlóvinimas, gárbinimas, garbstymas, 3. išgarsėjimas, pagarsėjimas.

прославлённый, -ая, -ое; -лен, -а, -о 1. išgársintas, išaukštintas; 2. išgarsėjęs, pagarsėjęs, įžymūs, garsūs; *~ять*, -яю, -яешь *eig.* 1. gársinti;

2. šlóvinti, gárbinti, liáupsinti; 3. *šnek.* apšaukinti, apkalbinėti.

прослаивать, -аю, -аешь *eig.* įklostinėti (*tarp ko*), sluoksniuoti, pėrdėlioti; *~ся*, -ается *eig.* sluoksintis, sluoksniuotis.

проследить, -ежų, -едишь *юв.* 1. susėkti, sušnipinėti; iškėlti aikštėn; pasėkti, atsėkti, nusėkti; полияя проследила нелегáльное собрание policija sùсекė nelegály susirinkimá; 2. išstudijúoti, pastudijúoti, iširti, ištyrinėti, išáiskinti, surásti, susėkti, pasėkti; п. ход óперы pasėkti, paklausýti óперос výksmá; п. достижения космических полётов iširti kósminių skridimų pasiekimus.

проследовать, -дую, -дуешь *юв.* pravažiúoti, nuvýkti, prasliákti (*pro šalį*), nužygiúoti, pražygiúoti, pradefiliúoti.

прослэживать, -аю, -аешь *eig.* 1. sekióti, šnipinėti, žvalgyti; 2. tyrinėti, tirti, sėkti; *~ся*, -ается *eig.* būti sekamam, žvalgomam; būti tyrinėjama.

прослежý *жр.* **проследать**.

прослезиться, -ежýсь, -езйшьсь *юв.* apsiášaroti, pravirkti.

прослбек, -бйка *šnek.* та́рпслуокснис; plónas sluoksnelis.

прослоить, -ою, -ойшь *юв.* įklóstyti (*tarp ko*), sluoksniuoti, įsluoksniuoti, pėrsluoksniuoti; sutarpuoti; *~ся*, -ойтсь *юв.* susluoksneti, susisluoksniuoti.

просло́й, -я *geol. жр.* **просло́йка** (4 *reikš.*).

просло́йка, -и; *dgs. kilm.* -сло́ек, *naud.* -сло́йкам 1. (*veiksmas*) (su)sluoksniávimas; 2. (su)sluoksneјimas; 3. sluoksnėlis, та́рпслуокснис; ледяная п. в снєрý лёдо та́рпслуокснис sniegė; п. сáла в мясе lášinių sluoksnėlis mėsosje; 4. *geol.* та́рпслуокснис; 5. та́рпслуокснис (*visuomenės grupė*).

прослоняться, -яюсь, -яешься *юв.* išsláinkioti, išblinkinėti, išslampinėti, išsišlaistýti, prasibastýti (*kurį laiką*).

прослужить, -ужų, -ўжишь *юв.* 1. ištarnáuти, пратárnáuти (*kurį laiką*); 2. (iš)laikýti, patvérti (*kurį laiką*); сапоги прослужат ещё год бáтай laikųs дár vienerius metus.

прослуш́ать, -аю, -аешь *юв.* 1. išklausýti (iki gálo); п. оперётку išklausýti оперётę; 2. *med.* išklausýti, auskultúoti; п. сёрдце auskultúoti, išklausýti širdį; 3. išeiti, išklausýti; п. полный курс физики išklausýti visá физикос kúrsá; 4. *šnek.* nenuгёрsti, pralėisti, pražiopsóti, neišгёрsti, ausiml nepagáuти; *~ивание*, -я 1. išklausymas; 2. *med.* auskultávimas, išklausymas.

прослы́ть, -ывų, -ывёшь; *бūt.* -ыл, -ыла, -было *юв.* pagarsėti, paskilbti, praskilbti (*pvz. keistuoliu*), išgarsėti, įgýti varđą, įgáuти reputácijá; он прослы́л специа́листом jis išgarsėjo kaip specialistas, jis nusipelnė specialisto reputácijá.

прослы́шать, -шу, -шишь *юв.* *šnek.* nugёрsti, išгёрsti; patirti (*iš kalbų, girdų*).

просмáливать, -аю, -аешь *eig.* dervúoti, sakúoti.

просмáтривать, -аю, -аешь *eig.* pėržiúrinėti, žiúrinėti, apžiúrinėti, *жр.* **просмотрѣть** (1 ir 2 *reikš.*); *~ся*, -ается *eig.* būti pėržiúrimam, apžiúrimam; būti pražiúrimam, nepastebimam; būti įžvelgiamam, mátomam, apmátomam, įmátomam, užmátomam, įžiúrimam, apžvelgiamam; мѣжду деревь-

ями просматривался шалаш таір мēдзиų бũво matyti palapinė.

просеять, -ею, -еешь *юк. шnek.* išjuokti, pajuokti, arjuokti, pašiepti; **~ся**, -еюсь, -еёшься *юк. шnek.* pasijuokti (*kurį laiką*).

просмолить, -лю, -лишь *юк.* įdervuoti, išdervuoti, įdervinti, įsakuoti.

просмóтр, -а 1. pėržiūrėjimas; pėržiūra, apžiūra; 2. neapsižiūrėjimas; **~еть**, -отрю, -отришь *юк.* 1. pėržiūrėti, pėržvelgti; apžiūrėti; п. журнал pėržiūrėti, pėržvelgti žurnālą; 2. pražiūrėti, pralėisti, nepastebėti, pražiopsoti, neįžiūrėti; 3. žiūrėti (*kurį laiką*); **◆** все глаза п. akis pražiūrėti (*ilgai laukti besizvalgant*); **~овый**, -ая, -ое pėržiūros, apžiūros, pėržiūrėjimo, pėržiūrinis, pėržiūry; п. зал pėržiūros, pėržiūry salė.

проснуться, -нусь, -нёшься *юк.* pabūsti, prabūsti, nubūsti, išbūsti, atbūsti, pakirsti; вчера он проснулся рано vakar jis pabūdo anksti; город проснулся *рк.* miestas nubūdo; лес проснулся *рк.* miškas nubūdo, atgijo; любовь проснулась в его груди *рк.* meilė atbūdo jė krūtinėje.

прóсо, -а 1. *bot.* sōra, *Panicum*; 2. *kuop.* sōros.

просóвывать, -аю, -аешь *eig.* prakišinėti, įkišinėti, pėrkišinėti, káišioti; smaũkti (*pro skylę*); brũkti, vėrti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. lįsti; kýšoti; lįndoti; сено просóвывается из мешка šiėnas leñda, kýšo iš maišo; 2. būti prakišamám, įkišamám, prastumiamám.

просóл, -а įsúdytas.

просо́лить, -солю, -солишь *юк.* 1. įsúdyti; 2. (pa)súdyti (*kurį laiką*); **~ся**, -óлится *юк.* įsisūrėti, įsurti; įrũgti (*puz. agurkai, kopūstai*).

просопеть, -плю, -пйшь *юк.* sušnařpšti, sušvaňkšti, sušniokštũoti, sušnõpšti.

прососать, -сосу, -сосешь *юк.* 1. pragraũžti, prakiũrinti, praardyti, prapláuti, pragriáuti (*puz. vanduo užtvanką*); 2. iščiulpti; pačiulpyti (*kurį laiką*); **~ся**, -сосётся *юк.* prasiagraũžti, prasi-sũkti, prasisiũbti.

просо́хнутъ, -ну, -нешь; *bũt.* -сóх, -ла, -ло *юк.* pradžiatũti, apdžiũti, išdžiũti, prasaũsti, apsaũsti, išsaũsti, apsausėti, išsausėti; pratráukti (*apie ke-lį*), prabrinkti.

просочиться, -йтся *юк.* 1. prasisiũkti, įsisiũkti; 2. *рк.* prasisverkũti; prasibráuti, prasismelkti, įsigáuti, įsisverkũti, įsibráuti, patėkti; разведчики просочились в тыл противника žvalgaĩ prasi-smelkė į priešo ūžnugarį; просочились сведения prasisverkė, prasismelkė žinios.

проспáть, -плю, -пйшь; *bũt.* -пáл, -палá, -пáло *юк.* 1. išmiegoti, numiegoti, nusnáusti (*kurį laiką*); п. до обеда išmiegoti lįgi pietų; 2. pramiegoti, prasnáusti; п. станцию pramiegoti stõti; п. удоб-ный случай prasnáusti patógiai prõgá; п. завтрак pramiegoti pũsryčius; 3. pramįgti (*per vėlai nu-busti*), pramiegoti; **~ся**, -плюсь, -пйшсь; *bũt.* -пáлсь, -палась, -пáлось *юк. шnek.* 1. išsipagiriõti, išsiblaivyti; prasiблаivyti miegant; 2. iš(si)mie-goti.

проспéкт¹, -а проспéктas (*plati gatvė*).

проспéкт², -а проспéктas; п. книги knýgos проспéк-тас; рекламный п. reklaminius проспéктас.

проспирт|овáть, -тýю, -тýешь *юк.* išmirkýti spłrite, apipilti spłritu, išspłritũoti; **~óвывать**, -аю, -аешь *eig.* mirkýti spłrite, spłritũoti.

просплó *жр.* проспáть; **~сь** *жр.* проспáться.

проспóрить, -рю, -ришь *юк.* 1. pasigimĩyti, išsigimĩ-čyti (*kurį laiką*); 2. *шnek.* pralaimėti gimĩčá, la-žýbas.

проспрýгáть, -áю, -áешь *юк. грам.* išasmenũoti.

просрóч|ивáть, -аю, -аешь *eig.* praleidinėti tėrmi-nus, vėlinti (*puz. sumokėti, atvũkti*); **~ить**, -чу, -чишь *юк.* pralėisti tėrminá, nuvėlinti, pavėlũoti, pavėlinti, suvėlinti (*puz. susirinkimo datą*); п. пять дней суvėlinti penkiás dienás, penkiomis dienomis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам tėrmino praleidimas; suvėlavimas, pavėlavimas; nuťėsimas, uždelsimas; п. командировки коман-дироũтės uždelsimas.

прóстáв|ить, -влю, -вишь *юк.* įrašyti (*puz. pažy-mius, pavarde*), surášyti, sužymėti; **~лáть**, -яю, -яешь *eig.* įrašinėti.

прóстáивáть, -аю, -аешь *eig.* stoviniũoti, *жр.* про-стоять.

прóстáк, -á *шnek.* prastuõlis, nemókytas žmogũs, prasčiõkas, pàprastas žmogėlis; naivuõlis; atvi-rašifdis, lengvátikis.

прóстáта, -ы *anat.* prostata.

прóстáч|ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *шnek.* prastuõlė, prasčiõkė; atvirašifdė; **~õк**, -чкá прас-чиõкėlis, prastuolėlis, pàprastas žmogėlis.

простегáть, -áю, -áешь *eig.* išdygsniũoti.

прóстéйшие, -их *dgs. dkt. zool.* pirmũonys, *Pro-tozoa*.

прóстéйший, -ая, -ее labai pàprastas, paprasčiáu-sias, nesudėtingáusias.

простелáть, -елю, -елешь *юк. жр.* простлáть.

прóстéно|к, -нка 1. tarpusienis, sienarpis; 2. *шnek.* (*plona*) sienėlė, pėrdaras, pėrdoris; **~чный**, -ая, -ое 1. tarpusienio, tarpusieninis; 2. *шnek.* pėrdorio, sienėlės.

простерéть, -стрý, -стрёшь; *bũt.* -стёр, -стёрла, -ло *юк.* 1. ištiesti, atkišti (*puz. ranką*), išskėsti; встрéтитъ с простёртыми объáтиями sutikti iš-skėstomis raňkomis; п. руку в вышиnú ištiesti, iškėlti raňką į viršų; 2. *рк.* išplėsti; он простёр свою власть над всем окружающим jis išplėtė sávo valdžią visai áplinkumai; **~ся**, -стрётся; *bũt.* -стёрся, -стёрлась, -лось *юк.* 1. ištįsti, išsi-tiesti, išplisti, išsiplėsti; nusidriėkti; 2. būti iš-tiestám (*apie rankas*).

прóстéть, -ёю, -ёешь *eig. шnek.* prastėti, menkėti; paprastėti.

прóстéц, -á *шnek.* nemókytas žmogũs, prastuõlis, prasčiõkas; **~кий**, -ая, -ое *шnek.* pàprastas, at-virašifdis, tiėsmukas.

прóстилáть, -áю, -áешь *eig.* 1. tiėsti; 2. dėti klõjinį, klõti; *жр.* простлáть.

прóстиráние, -я 1. (iš)tiesimas (*puz. rankų*); 2. iš-tįsimas, tėšimasis, tįsojimas; 3. *geol.* tįsá; п. по-рòд uolienų тјsá.

прóстирáть¹, -áю, -áешь *eig.* 1. tiėsti, skėsti (*puz. rankas*); 2. plėsti; *жр.* простерéть.

прóстирáть², -áю, -áешь *юк. шnek.* 1. išskalbti; 2. praskalbti (*kurį laiką*).

простираться, -áется *eig.* tēstis, plēstis, plytēti, tī-soti; tūvuliuoti (*apie vandenis*).

простирнуть, -нų, -нешь *įvk. šnek. (greitomis)* praskalbti.

проститель||о *prv.* dovanótinai; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно dovanótinas, atléistinas.

простит||уировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* prostītūoti, vėfsti paleistuváuti; ~утка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам prostītūtē; ~уция, -и prostītūcija.

простить, -ощų, -остійшь *įvk.* 1. atléisti, dovanóti, pasigailėti; он ей всё простыл jis jái viską atléido; она егó простыла ji jám atléido, ji jō pasigailėjo; 2. *pasen.* nebereikaláuti, nebeimti, dovanóti; п. арэнду nebeimti nuómos; п. долг dovanóti skóla; ♦ простй(те) atsiprašáũ, atléisk(ite), dovanók(ite); последнее простй paskutinis sudie (*ilgam ar visai išsiskiriant*); ~ся, -ощсь, -остійсь *įvk.* 1. atsisvéikinti; 2.: тебé всё простйтсá тáу бūs viskas atléista, dovanóta; што емý не простйтсá jáм ўз таí nebūs dovanóta, jis ўз таí atsiĩms.

простлать, -стелю, -стелешь *įvk.* 1. patiēsti (*išilgai*); 2. išklóti (*pvz. grindis linoleumu*).

просто 1. *prv.* paprastá; nesuĩkia, nesudėtingai; 2. neįmantriai, paprastá, neišpūstá, natūraliai; kasdieniškai; 3. negudriai, naiviai; 4. *dll. šnek.* tiesiog, bė gudrybių, stačiai, atviraí; 5. *dll. šnek.* tik tiek, iš viso tik; viso lábo tik, taip tariant; п. куча пескý viso lábo tik smėlio krūvá; мне п. нужны денғы map, taip tariant, reikia pinigų; ♦ п.-напросто стаčiai, tiesiog, negudraujant, atviraí kalbant.

простоват||ость, -и *m.* 1. tiesmukumas, paprastumas; negudrumas; 2. negudrumas, naivumas; ~ый, -ая, -ое; -át, -а, -о *šnek.* 1. tiesmukas, atviraširdis, nesuktas, negudraujantis; 2. negudrus, naivokas, žiotelėjęs, kóktelėjęs, žioplókas.

простоволбый, -ая, -ое; -лóc, -а, -о *šnek.* vienplaũkis.

простодуш||ие, -я naivumas, atviraširdiskumas, negudravimas, patiklumas; atlaidumas; ~ный, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно atviraširdis, naivus, lengvátikis, patiklus; atlaidus, lengvaširdis.

простой¹, -ая, -ое; прост, простá, prócto 1. pàpras-tas, nesudėtingas, nepainus, nepinklus; 2. negudrus, naivus (*žmogus*); 3. *gram.* ištisinis, vientisinis (*pvz. laikas, sakiny*); 4. *mat.* pirminis (*skaičius*); 5. elementarus, homogeniškas, pàpras-tas; простые телá paprastieji kūnai; 6. natūralus, kuklus, neišpūstas, neįmantrus, pàprastas; kasdieninis; 7. rupus; grubus, drėbtinis, neapdailintas; мукá простого помóла rupiai malti miltai; п. стол неapdailintas stálas; 8. *pasen.* prāstas, pà-prastas; люди из простого звāния prastuoliai; prastiomenė; ♦ простое письмо pàprastas (*ne-registruotas*) láiškas; простым глазом pliká aki-mi (*be žiūrono*).

простой², -я prastovėjimas, stovinėjimas, prastová; ~ный, -ая, -ое prastovėjimo, prastovós.

простокваша, -и rūgusis pienas, rūgpienis.

простолудин, -а *pasen.* prastuolis, prasciokas, neprivilegiuoto lúomo žmogus; ~ка, -и prastuolė, prasciokė.

простонарод||ность, -и *m. pasen.* prastuoliškumas, prasciokiškumas; ~ный, -ая, -ое *pasen.* prastuoliškas, prasciokiškas; ~ье, -я *pasen.* prasciokai, prastuomenė.

простонать, -стонų, -стонишь *įvk.* 1. suvaitóti, sustenėti, sudejuoti; 2. pravaitóti, pradejoti, išvaitóti, išdejuoti (*kurį laiką*).

простор, -а erdvė, erdvumá, platybė, platybė, plátumas, eĩtis, išlaisvis; на степном просторе stėpių platybėse; п. для деятельности *prk.* láisvė veikimui.

простореч||ие, -я liáudies, šnekamóji kalbá; ~ный, -ая, -ое liáudies, šnekamósios kalbós, liáudiškas.

просторн||ость, -и *m.* erdvumas, talpumas; platumas, dukslumas, laisvumas; ~ый, -ая, -ое; -пен, -рна, -рно erdvus, eĩtas, erdvingas, ertmingas, talpus; plátus, dukslus (*pvz. drabužis*), paláidas, įlaidus (*pvz. skylė*), láisvas.

просторожить, -жų, -жйшь *įvk.* 1. išsėrgėti (*kurį laiką*); 2. prasėrgėti, pražiopsóti (*besergint*).

простосердеч||ие, -я širdiės tyrumas, grynaiširdiskumas; atviraširdiskumas, nuoširdumas; atlaidumas, lengvaiširdiskumas; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно atviraširdis, tyraširdis, grynaiširdis, lengvaiširdis, nuoširdus, širdingas; atlaidus, patiklus.

простотá, -ы 1. paprastumas, nesudėtingumas, nepainumas; 2. atvirumas, širdies grynumas, tyrumas, tiesmukumas, nuoširdumas; 3. naivumas, prastovė, negudrumas, trumparegiškumas; 4. kuklumas, paprastumas, nedirbtinumas, natūralumas; kasdieniškumas; 5. rupumas; grubumas.

простофиля, -и *v.* ir *m. šnek.* mulkis, žioplųs, lėpšis, liurbis, neišmānėlis, išsižiójėlis, avigalvis; mulkė, žioplė, lėpšė, neišmānėlė, išsižiójėlė.

простоять, -стою, -стойшь *įvk.* 1. išstovėti (*kurį laiką*); 2. išstovėti (*nesugriūnant*), išsilaikyti (*pvz. namas*); 3. prastovėti, nebeveikti; 4. būti apsisistojus, prisilaikyti; 5. išsilaikyti, išbūti nepasikeitus; 6. *šnek.* stóvint išduóbt, prastovėti; п. мєсто виєтá prastovėti.

пространн||о *prv.* plačiai, smulkiai, išsamiai; ~ость, -и *m.* 1. erdvumas, talpumas, plátumas, еrtumas (*pvz. trobos*); 2. smulkumas, detalumas, išsamumas, plátumas; ~ый, -ая, -ое; -рāнен, -рāнна, -рāнно 1. erdvus, talpus, eĩtas, plátus; 2. smulkus (*pvz. prānešimas, láiškas, paaiškinimas*), išsamus, detalus; plátus; smulkmeniškas.

пространств||енный, -ая, -ое erdvės, erdvinis; ~о, -а 1. erdvė; beribė, beribiškumas; бесконечное п. beribė erdvė; воздушное п. óro erdvė; 2. еrtmė, tárgas; vietá, plótas; мєбель занимáла большóе п. кóмнаты baldai ўжэмė didelį kambario plótá, daũg viєtos kambarijė.

пространствовать, -твую, -твуеть *įvk.* apkeliáuti, iškeliáuti, išvažinėti; išsibastyti, išsitrankyti, išklajóti, prisibastyti; paklajóti (*kurį laiką*).

прострел¹, -а *šnek.* lumbágo, strėnų dieglųs.

прострел², -а *bot.* šilagėlė, lenktėnė, *Pulsatilla*.

простреливать, -аю, -аешь *eig.* 1. pėrsšaudinėti;

2. apšaudyti; ~йтъ, -елю, -елишь *įvk.* pėrsšauti; п. нóгу пėrsшauti kójá; п. птйцу pашаути paũkštį; ~йтъ, -яю, -яешь *įvk.* 1. išbandyti (*šautuvą*), prašaudyti; 2. (pa)šaudyti (*kurį laiką*).

простриг *жр.* простричь.

прострл *игать*, -аю, -аешь *eig.* prakirpinėti, iškirpinėti, prakirpioti; *~ичь*, -игу, -ижешь; -игут; *būt.* -йг, -ла, -ло *юк.* 1. prakirpti, įkirpti, iškirpti; 2. (pa)kirpti (*kurį laiką*).

прострог *ать*, -аю, -аешь *юк.* 1. paobliuoti, padróžti (*nedaug*); 2. nuobliuoti, arobluoti, nudróžti, išobliuoti; п. всё бревно nuobliuoti visą rąstą.

простру *жр.* простереть.

простуда, -ы pėrsišaldymas, nušalimas, pėrsalimas.

простудить, -ужу, -удишь *юк.* 1. pėrsaldyti, nušaldyti; 2. atvėsinoti, atáušinti, išáušinti; *~ся*, -ужусь, -удишься *юк.* 1. nusišaldyti, pėrsišaldyti, pėrsalti; 2. atvėsti.

простудливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о *šnek.* liñkes pėrsišaldyti; *~ный*, -ая, -ое pėrsišaldymo, nušalimo, pėrsalimo; простудное заболівание susirgimas nuo pėrsišaldymo.

простужать, -аю, -аешь *eig.* šaldyti, áušinti, vėsinoti; *~ся*, -аюсь, -аеюсь *eig.* 1. šaldytis, vėsinotis, áušintis; 2. būti atšaldomam, atvėsinamam.

простужу *жр.* простудить; *~сь* *жр.* простудиться.

простукать, -аю, -аешь *юк.* 1. pastuksėnti (*sutartiniais trinkiais pranešti, signalizuoti*); 2. išstuksėnti, išbilsnėti, išbárbinti; п. большому спяну išstuksėnti ligóniui nūgarą; 3. prakauskėti, praeiti, prabėgti káukšint (*batais, klumpėmis*), nulapatuoti, pralapatuoti, prabildėti, nubildėti; 4. išbėlsti, išstuksėti, išstuksėnti, prabėlsti, prabaladėti, prastuksėti (*kurį laiką*).

простукивание, -я išbeldimas; išstuksėnimas; *~ть*, -аю, -аешь *eig.* beldinėti, bėlsti, barbėnti, trinkėsti, bilsnėti, *жр.* простука́ть (1, 2, 3 *reikš.*).

проступать, -ает *eig.* suñktis, (*i paviršių*) mūštis, vežtis, ródytis, bėrti, kilti, riedėti; *~ить*, -ўпит *юк.* 1. išsisuñkti, prasisuñkti, išmūsti, išpilti, prasiskveřbti, išbėrti, iškilti; проступили слёзы išriedėjo ášaros; на лбу проступил пот káktą išmušė prákaitas; 2. pasiródyti, išnirti; сквозь тумán проступили контуры башни prō rūką pasiródė bókšto kóntūrai.

проступок, -пка nusižengimas, prasižengimas; nusidėjimas; nepaklaūsimas.

пробступь, -и *m. tech.* pāpakopė.

простучать, -чу, -чишь *юк.* 1. pabėlsti, pabildėnti, pabaladėti, padūžgėnti, pabarbėnti, pabildinti, pabilsnėti, patrinksėti, pastuksėti, pastuksėnti; 2. *šnek.* pradundėti, pradulkėti, prabildėti, pratrinksėti, pratrinksėti; *жр.* простука́ть (1 ir 4 *reikš.*).

простушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* neišmānėlė, negudri, naivi mótėris, prastuolė.

простывать, -аю, -аешь *eig.* 1. áušti, vėsti; 2. žvařbti, šalti.

простынка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* paklodėlė; *~ный*, -ая, -ое paklodžių, paklodės, paklodinis.

простынуть, -ыну, -ынешь *юк. šnek. жр.* простыть.

простыня, -и *v. ir m. tarm.* prastuolis, praščiókas, prastuolė, prasčiokė.

простыня, -й; *dgs.* простыни, -тынь, -ням paklodė; drobulė, mārška, paklotuvė.

простыть, -ыну, -ынешь *юк.* 1. atáušti, praáušti, atvėsti, pravėsti; 2. *šnek.* pėrsalti, nušalti, nužvařbti; ♦ егó и след простыл tiek jį temātė, jō ir pėdsakai išdilo, išnūko.

просудиться, -ужусь, -удишься *юк. šnek.* besibylinėjant nusigyvėnti, nusibylinėti.

просуетиться, -ечусь, -етись *юк. tarm.* išplušėti, ištriūsti (*kurį laiką*).

просунуть, -ну, -нешь *юк.* prakišti, įkišti, iškišti, pėrkišti; prastūmti, išstūmti, prabrūkti; įvėrti; įsmaũkti (*pro skylę*); п. верёвку чєрез кольцо pėrkišti virvę pėr graĩdį; п. нитку в игóлку įvėrti į ádatą siulą; п. руку в окно iškišti ranką prō ląngą; п. шкаф в дверь prastūmti spintą prō dursį; *~ся*, -нусь, -нешь *юк.* pralįsti, prasiikišti, išsiikišti; pasiródyti.

просушивание, -я džiovinimas, saūsinimas.

просушивать, -аю, -аешь *eig.* džiovinti, saūsinoti; *~ся*, -аюсь, -аеюсь *eig.* džióti, sausėti; džiovintis, saūsinotis.

просушить, -ушу, -ушишь *юк.* 1. pradžiovinti, apdžiovinti, pasaūsinoti, apsaūsinoti; 2. padžiovinti, pasaūsinoti (*kurį laiką*); *~ся*, -ушусь, -ушишься *юк.* pradžióti, apdžióti, pasausėti.

просушка, -и *šnek.* džiovinimas, išdžiovinimas; sudžiovinimas; padžiovinimas.

просуществовать, -твую, -твѣшь *юк.* išbūti, išgyvėnti, patvėrti, paegzistuoti, išegzistuoti, išlaikyti, išsilaikyti, išgyvuoti (*kurį laiką*).

просфора, -ы *bazn.* hostija, komunija.

просчѣт, -а 1. suskaiciāvimas, apskaiciāvimas; pėrskaiiciāvimas; 2. skaiiciavimo klaidá, riktas, apskaiiciāvimas; 3. apsigavimas, apsirikimas.

просчитать, -аю, -аешь *юк.* 1. pėrskaičiuoti, suskaičiuoti; 2. beskaičiuojant apsirikti, suklysti; 3. (*kurį laiką*) skaičiuoti, išskaičiuoti; *~ся*, -аюсь, -аеюсь *юк.* 1. apsiskaičiuoti, apsirikti skaičiuojant; 2. *prk.* apsigauti, padaryti klaidingą prieaidą; он просчитался jis apsigāvo, apsiriko.

просчитывать, -аю, -аешь *eig.* skaičiuoti; pėrskaičiuoti.

прóсып, -а (-у) ir *~ып*, -а (-у) *šnek.*: без прóсыпа (прóсыпа), без прóсыпу (прóсыпу) 1) kietai, kietu miegu, nenubundant (*miegoti*); 2) бė atvangós, neišsipagiriójant (*gerti*).

прóсыпать, -плю, -плешь *юк.* pabėrti, išbėrti, prapilti (*pvz. grūdus*); išbarstyti, nubarstyti.

прóсыпать¹, -аю, -аешь *eig. жр.* прóспать.

прóсыпать², -аю, -аешь *eig.* barstyti, išbėrinėti, *жр.* прóсыпать.

прóсыпаться, -плется *юк.* išbirti, pabirti, išsibarstyti; nusipilti, nusibarstyti, prasiipilti.

прóсыпаться¹, -аюсь, -аеюсь *eig.* 1. būsti, kirsti, žá dintis (*iš miego*); 2. *prk.* kilti, būsti; *жр.* прóснуться.

прóсыпаться², -аегся *eig.* byrėti, birti, barstyti, piltis.

прóсыхание, -я džiuvinimas, džiuotis, džiovà; *~ть*, -аю, -аешь *eig.* džióti, saūsti, sausėti.

прóсьба, -ы 1. prášymas; исполните мою прóсьбу patėnkinkite máno prášymą; п. не сорить прáшо-на неšiũkšlinti, neteřšti; 2. *pasen.* prášymas (*raštu*); подáть прóсьбу paduoti prášymą.

прóсьдет *жр.* прóсѣсть.

просянка, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам zool.* pilkóji stárta, *Emberiza calandra*.
просня́й, -а́я, -о́е sóros, sórinis, sóry.
прося́щий, -а́я, -е́е 1. prášantis; 2. prášomas, maldaújamas (*puz. balsas*).
проти́вать, -ва́ет *eig. típti*.
проти́лина, -ы (*sniegui tírpstant*) nuplikusi vietà, korpè, prátirpas, prótirpa; (*rogiakelio*) žemèvilka.
проти́лковать, -аю, -ае́шь *eig. stùmti, prastùminèti*; spràusti, brùkti, gràsti; ~ся, -аю́сь, -ае́шься *eig. 1. bràutis; gràstis, smelktis, stùmtis; 2. būti (pra)stumiamám*.
проти́нцэва́ць, -цýю, -цýе́шь *ívk. 1. pašókti (šoki), sušókti; 2. (pa)šókti (kurį laiką)*.
проти́пливать, -аю, -ае́шь *eig. prakurinèti, rakurinèti (retkarčiais), kùrenti*; я б́уду здесь е́жедне́вно п. п́ечку а́ш ця́ касди́ён кùrénsiu krósnj.
проти́пывать, -аю, -ае́шь *eig. žr. протоптáть; ~ся, -ае́тся eig. 1. žr. протоптáться (1 ir 2 reikš.); 2. būti numinámám; būti suavimám, nudrengiamám (ligi prakiūrant)*.
протаска́ть, -а́ю, -а́е́шь *ívk. šnek. 1. išnešióti, išvilkéti, išdèvèti, išavèti; 2. ištasýti, išstampýti (puz. po teismus); 3. (pa)nešióti, (iš)stampýti (kurį laiką); ~ся, -а́юсь, -а́е́мся ívk. 1. prasi-váikioti, išsiváikioti, prasisvaistýti, prasibastýti, išsibastýti (kurį laiką); 2. būti nešiótam, dèvètam (kurį laiką)*.
протаски́вать, -аю, -ае́шь *eig. žr. проташа́ть; ~ся, -аю́сь, -ае́мся eig. 1. žr. проташа́ться; 2. būti pravelkamám; būti pratempiamám, prastumiamám; būti ištrenkamám, iškritikúojamám; būti prakišamám, įpersamám*.
протача́ть, -а́ю, -а́е́шь *ívk. 1. nusióti (puz. batams siūlę); 2. (pa)sióti (kurį laiką)*.
протачи́вать¹, -аю, -ае́шь *eig. žr. протача́ть (1 reikš.)*.
протачи́вать², -аю, -ае́шь *eig. žr. проточы́ть*.
проташа́ть, -ашу́, -аши́шь *ívk. 1. pravilkti, pratèsti, pratèpti, pratráukti; 2. prastùmti, užtempti, pèrvilkti, nutepti; п. пу́шки на рóрку užtempti patránkas į kalnèlj; 3. prk. šnek. ištriñkti, iškritikúoti (puz. spaudoje); 4. prk. prakišti, prastùmti, įpiršti, pratèpti; ~ся, -ашу́сь, -аши́шься ívk. nukèblinti, nugùrinti, nusivilkti, nudýrinti, nudùlinti, nudýrinti, nuslampinti*.
протáять, -а́ет *ívk. 1. pratiřpti, atitiřpti, nutiřpti, ištiřpti; išléisti (pašalą), nuléisti (sniegą); 2. (pa)tiřpti (kurį laiką)*.
протеж||*é nkt. v. ir m. protežè, globótinis, globótinè, protegúojamasis, globójamasis, protegúojamoji, globójamoji; ~йровать, -рюю, -рюе́шь eig. globóti, protegúoti*.
протéз, -а протézas; ~йрование, -я протезávimas; ~йрoвать, -рюю, -рюе́шь *eig. ir ívk. протезу́оти; ~йст, -а протéзининкас; ~ный, -ая, -ое протéзо, протéзу, протéзинис; протéзная мастерскáя протéзу dirbtuvè*.
протéк¹, -а *šnek. pátakas*.
протéк² *žr. протéчь*.
протекá||ние, -я 1. pratekèjimas, įtekèjimas; 2. eigà, výksmas; ~ть, -а́ет *eig. 1. tekèti, plaúkiti (pro kà, pro šalį), srovènti, sruvènti; 2. léisti vándenį (puz. prakiures stogas), tekèti, varvèti;*

3. suñktis; 4. *prk. eiti, slinkti, bègti; výtkti; вре́мя протекáет бы́стро láikas greítai bèga; žr. протéчь*.

протéктор¹, -а протéktorius, globèjas, užtarèjas.

протéктор², -а 1. *tekst. tikrintúvas; 2. (padangos) протéktorius*.

протекторáт, -а протекторáтас.

протéкторный, -ая, -ое протéкторinis; протéкторная резина протéкторинè gumà.

протекционн||зм, -а 1. *ekon. протекционизмас; 2. šnek. pasen. протекционизмас, prièimimas į darbà pagal протékcijas; ~ст, -а ekon. протекционistas, протекционизмо šalininikas; ~стский, -ая, -ое протекционизмо, протекционистinis*.
прот||екционный, -ая, -ое протékcinis; ~éкция, -и протéкция.

протéкий, -ая, -ее práeitas, prabègès (*puz. laikas*).
протерéть, протру́, протрèшь; *būt. протèр, -ла, -ло ívk. 1. pradilinti, pratrinti, prazùlinti, praplèsti, prakiūrinti (betrinant, bevaikščiojant); п. галóши прakiūrinti kaliošùs; 2. nušlúostyti, išslúostyti, pašlúostyti, prašveisti, prašlúostyti, pravalýti, nutrinti, ištrinti; п. очкí nušlúostyti ákinius; 3. sutarkúoti, sutrinti; pértrinti, pragniaúžti (puz. pro sieta); ♦ п. с пескóм (с песчóчком) (кого-л.) dúoti gàro (kam), išbàrti (kà); п. глаза́ (glázки) а) prasikrapštýti akis; б) atsipèikèti; ~ся, протру́сь, протрèмся; *būt. протèрся, -лась, -лось ívk. 1. prasitrinti, praszùlinti, pradilti; 2. šnek. prasispràusti, prisibrùkti, prasismelkti; įsispràusti, įsibrùkti, įsismelkti*.*

протерпéть, -ерплю́, -ерпи́шь *ívk. pakèsti, iškèsti, iškentèti (kurį laiką)*.

протéс, -а 1. aptàšymas, nutàšymas; 2. aptašýta vietà.

протесáть, -ешу́, -еше́шь *ívk. 1. aptašýti, nutašýti; п. бревнó нутаšýti rástą; 2. ištasýti, pratašýti (kurį laiką)*.

протéска, -и aptàšymas, nutàšymas.
протесни́ться, -ню́сь, -ни́шья *ívk. šnek. prasispràusti, prasiveržti, prisibrùkti, prasisgrásti*.

протéст, -а 1. протèstas; 2. *ekon. протестávimas; учини́ть п. véкселя протестуóти véксelj*.

протестáнт, -а 1. *pasen. протестуóтоjas, протèсто pareiškèjas; 2. bažn. протестáнтas; ~йзм, -а протестантизмас; ~ка, -и; dgs. kilm. -ток, naud. -ткам 1. pasen. протестуóтоja; 2. bažn. протестáнтè; ~ский, -ая, -ое протестáнту, протестáнтишкас; ~ство, -а žr. протестантизм*.

протестова́ть, -стую́, -стýе́шь 1. *eig. протестуóти, priešintis, prieštàrauti; п. прóтив холóдной войн́ы протестуóти prieš šáltąjį kàrà; 2. eig. ir ívk. ekon. (su)протестуóти, užпротестуóти (vekselj)*.

протесыва́ть, -аю, -ае́шь *eig. tašýti, aptašinèti, nutašinèti*.

протéчь, -ечёт, -екýт; *būt. -тèк, -теклá, -текло́ ívk. 1. pratekèti, prapláukti (pro šalį), prasrovènti (apie upę); 2. imti pralèisti vándenį, prakiūrti; крýша протеклá stógas èмè pralèisti vándenį, stógas prakiūro; 3. prasisuñkti; įsisuñkti; из ведрá протеклá водá iš kibiо prasisunkè vandù; в лóдку протеклá водá į váltį įsisunkè vandèñs; 4. праèiti, prasilinkti, prabègti; мнóго лет протек-*

l6 daug laiko prasliņko; заседание протекло спокойно p6s6dis praējo gamiā.

протешу *жр.* протесать.

против *prl. su kilm.* 1. priēšais, priēš, tiēs; п. окнā priēš lānga, tiēs lāngu; п. нас возвышāлас горā priēšais mūs dunksojo kālnas; 2. priēš; плыть п. течения plaukti priēš sr6vē; воевāть п. общего врагā kov6ti sū bendrū priēšu; двигāться п. в6тра žygiuoti priēš v6jā; 3. пу6; прививка против 6спы skiēpijimas пу6 гаурū; лекāрство п. туберкул6за vāistai пу6 džiovos; 4. palūginti; п. вчерāшнего palūginti sū vākar dienā; ♦ ничего не им6ть п. nepriēstarauti; п. всякого ожидания visai priēšingai, negū būvo tik6tasi.

противень, -вня *v. (keturkampē skardinē)* keptuvē. **протівиться**, -влюсь, -вишься *eig.* priēšintis, spirtis, spūriotis, priēšingauti.

протівник, -а 1. priēšininkas, (žaidime) varžovas; 2. priēšas; шча, -ы priēšininkē, varžovē.

противно¹ 1. *prv.* biaūriai, šlykščiai; поступить п. biaūriai pasielgti; 2. *eina tariniu* biaurū, šlykštū.

противно² *prl. su naud.* priēšingai, priēš; nepāisant; поступить п. сво6й совести pasielgti priēš sāvo sāžinē.

протівный¹, -ая, -ое 1. priēšingas, priēšpriēšinis; priēšinis; ātvirkščias; пойти в протівную сторону pasilēisti (eiti) i priēšingā pūšē; п. ветер priēšpriēšinis v6jas; протівная сторона монеты ātvirkščioji pinigo, mon6tos pūšē; п. б6пер реки kitas, priēšingas ūpēs kraņtas; 2. priēštaraujantis, priēšingas; kit6ks; п. законāм priēštaraujantis įstatymams; протівное р6ш6ние kit6ks sprendimas; протівное мн6ние priēšinga nūomonē; ♦ в протівном случае priēšingu ātveju, kitaip viťtus.

протівный², -ая, -ое; -вен, -вна, -вно biaurūs, šlykštūs, šleikštūs, grasūs, nemalonūs, k6ktūs; bodūs, atkarūs, abūojas, apkyrūs.

противо... *pirmoji sudurtiniu žodžių dalis, atitinkanti „priēš...“, „anti...“.*

противо||алкогольный, -ая, -ое priēšalkoholinis; ~атомный, -ая, -ое priēšat6minis; противоатомная защита priēšat6minē gynyba; ~болево́й, -ая, -6е anestēzinis, nuskaūšminamas (*pvz. vaistas*).

противоб6рство, -а *pasen.* kov6jimas (*prieš kq*), pasipriēšinimas, priēšinimasis; ~вать, -твую, -твуеть *eig. pasen. (кому-чему) kov6ti (prieš kq);* priēšintis (*kam*); varžytis (*su kuo*).

противов6с, -а 1. *tech.* ātsvaras, balansūras; 2. *prk.* ātsvara; atāsvaras; ♦ в п. (*кому-чему*) priēšingai (*kam*), skirtingai (*nuo ko*), nepāisant (*ko*), neatsižvelgiant (*i kq*).

противо||включение, -я *fiz.* priēšpriēšinis jungimas; ~воздушный, -ая, -ое priēšl6ktūvinis; противо воздушная оборона priēšl6ktūvinē gynyba; ~воспалительный, -ая, -ое *med.* priēšūzdegiminis.

противогāз, -а duj6kaukē; ~овый, -ая, -ое priēšdūjinis; противогāзовые ср6дства priēšdūjinēs priemonēs; противогāзовая мāска duj6kaukē.

противогāлистный, -ая, -ое: противогāлистные ср6дства vāistai пу6 kirmeliū; ~ни́лостный, -ая, -ое nelēidžiantis, neduodantis pūti (*pvz. vaistas*).

противогосудāрственный, -ая, -ое priēšvalstýbinis.

противогрипп6зный, -ая, -ое *med.* priēšgripinis (*pvz. vaistas*).

противодавл6ние, -я *tech.* priēšslėgis.

противод6йств||ие, -я 1. priēšingas veiksmas, pasi-priēšinimas; priēšinimasis; at6veikis, reakcija, atveikā, atstangā; д6йствие равно противод6йствию *fiz.* veiksmas lygūs at6veiksmiui; ~овать, -твую, -твуеть *eig.* priēšingai veikti, priēšintis, spirtis, dūoti ātkirti; darýti kli6dciū, kliudýti, trukdýti.

противоест6ственный||о *prv.* priēšgamtiškai, nenatūraliai; ~ый, -ая, -ое; -венен, -венна, -венно priēšingas prigimčiai, gamtai, priēšgamtinis, nenatūralūs.

противозак6нн||о *prv.* neteisėtai, neįstatymiškai; ~ость, -и *m.* neįstatymiškūmas, neteisėtūmas; ~ый, -ая, -ое; -нен, -нна, -нно įstatymui priēšingas, neteisėtas, neįstatyminis.

противо||зачāточный, -ая, -ое apsaugojantis пу6 n6štūmo, priēšn6štūminis (*pvz. vaistas*); ~лежащий, -ая, -6е priēšais 6santis, priēšpriēšinis, priēšinis; противолежāщее окн6 priēšpriēšinis lāngas; п. ўгол *geom.* priēšinis kampas; ~лихорāдочный, -ая, -ое apsaugojantis пу6 kařtšligės, drūgio, (*vaistas*) priēšdruginis; ~малярийный, -ая, -ое priēšmaliārinis; priēšdruginis.

противообл6д6нитель, -я *v. (lėktuvu)* apledėjimo šalintūvas.

противо||общественный, -ая, -ое antivisuomeninis, priēšvisuomeninis; antisociālinis; ~пожāрный, -ая, -ое priēšgaisrinis.

противопок||азāние, -я 1. *teis.* kontrparodymas, kontrliūdijimas, priēšingas par6dymas, paliūdijimas; 2. *med.* kontraindikācija; ~азанный, -ая, -ое; -зан, -а, -о *med.* kontraindikuoјamas, kontraindikuoјotas.

противопол||агāть, -āю, -āешь *eig.* priēšais statýti, priēšpastatinėti; ~ож6ние, -я statūmas priēšais, priēšpastatūmas; antitezē, priēšpriēša; ~ожить, -ложу, -ложишь *ivk.* priēšpastatýti.

противоположн||о *prv.* priēšingai; priēšpriēšiais; ~ость, -и *m.* 1. priēšingūmas; п. взгляд6в pažiūrū priēšingūmas; 2. priēšybē, priēšingūstē; priēšingūybē; патриотизм и шовинизм — это две противоположности patriotizmas iř šovinizmas — tai dvī priēšybēs; борьба противоположностей *fil.* priēšybū kovā; ♦ в п. (*кому-чему*) skirtingai (*nuo ko*); priēšingai (*kam*); ~ый, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно 1. priēšpriēšinis, priēšinis; priēšingas; противоположное направл6ние priēšinga kryptis; п. б6пер priēšingas kraņtas; противоположная дверь priēšinēs dūrys; 2. priēštaraujantis, priēšingas; priēšiškas; противоположное мн6ние priēštaraujanti, priēšinga nūomonē.

противопостāв||ить, -влю, -вишь *ivk.* 1. sugrētinti (*parodant skirtingumq*); 2. priēšpastatýti; pastatýti priēšpriēšiais; п. силе силу jėgai priēšpastatýti jėgā; ~л6ние, -я 1. sugrētinimas (*nurodant skirtingumq*); 2. priēšpastatūmas; ~лāть, -āю, -āешь *eig.* 1. grētinti (*nurodant skirtingumq*); 2. statýti priēšpriēšiais.

противоправительственный, -ая, -ое antivyriausýbinis, priēšvyriausýbinis.

противопригарность, -и *m.* atsparūmas priekēpmui, pridegimui.

противоречивость, -и *m.* prieštarīgūmas; priešgyniāvimas, prieštarāvimas; **~ечивый**, -ая, -ое; -чив, -а, -о prieštarāujantis, prieštarīngas, prieštarūs; **~ечие**, -я 1. prieštarāvimas, priešara, priešgynystē; п. мѣжду словāми и дѣлом žodžių nedermē sū darbaīs; внутрєнные противоречия vidiniai prieštarāvimai; 2. priešgyniāvimas, priešnimasis, nesutikimas, priešīngāvimas; **~ечить**, -чу, -чишь *eig.* 1. priešgyniāuti, priešintis, prieštarāuti, priešīngāuti, protestuoti, atskirtinėti; 2. neatitikti, prieštarāuti.

противостолбнячный, -ая, -ое *med.* priešstabinis (*puz. skiepijimas*); противостолбнячная сыворотка sėrūmas nuo stāblīgės.

противостойние, -я *astr.* opozicija; **~ть**, -стою, -стойшь *eig.* 1. *pasen.* stovėti, būti priešais; 2. priešintis, spirtis, laikytis, atlaikyti, išturėti; 3. prieštarāuti.

противотанковый, -ая, -ое prieštānkinis.

противоток, -а priešpriešinė srovė, priešsrovė; atā-srovė.

противоторпедный, -ая, -ое prieštorpėdinis; **~туберкулёзный**, -ая, -ое prieštuberkuliōzinis; **~химический**, -ая, -ое priešchėminis; **~чахоточный**, -ая, -ое *žr.* противотуберкулёзный; **~чумный**, -ая, -ое arsaugantis nuo mārō, priešmarinis; **~ядие**, -я *med.* ir *prk.* priešnuodis.

противу *prl. su kilm. pasen. žr. протів.*

протира́ние, -я 1. pratrūnimas, prakiūrinimas; 2. vālymas, šlūostymas; п. о́кон langū vālymas; 3. sutrynimas, pėrtrūnimas, trėškimas, trāiškymas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* 1. dilinti, pratrāinoti (*puz. rankovė*), kiūrinti, žulinti; 2. tarkuoti, trinti; trāiškyti, trėkšti; 3. (nu)šluostinėti (*puz. langą*), trinti (*puz. klasės lentą*), šveisti; ♦ п. гла́зā krapštýtis akis; **~ться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. kiūrti, prasitrāinoti, plýšti, dilti, žulintis; 2. *šnek.* smelktis, brūktis, sprāustis; 3. būti pratrīnamām, prazūlinamām; būti nušlūostomām; būti sutrinamām, pėrtrinamām.

проти́рка, -и; *dgs. kilm. -рок, naud. -ркам* 1. ištrėškimas, sutrynimas, pėrtrūnimas (*puz. uogų pro sietą*); 2. nušlūostymas, nuvālymas (*puz. langų*); 3. valiklis, grūstūvas (*šautuvo vamzdžiui valyti*); **~очный**, -ая, -ое 1. trynimo, trinamasis, trāiškomasis; 2. vālymo, vālomasis; šlūostymo, šlūostomasis; проти́рочная тря́пка pašluōstė, mazgōtė.

проти́ска́ть, -аю, -аешь *žvk. šnek.* 1. prakāišioti, prakišti, praspāudyti; praspāusti, prabrūklinti, *žr.* проти́снуть; 2. kāišioti, sprāusti, sprāudžioti (*kurį laiką*); **~ся**, -аюсь, -аешься *žvk. šnek. žr.* проти́снуться.

проти́скивать, -аю, -аешь *eig.* kāišioti, sprāudžioti, sprāudinėti, sprāusti, brūkti, kišti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* 1. sprāustis, skvėbtis, brāutis, brūktis, smelktis, stūmtis, grāstis, vėžtis; 2. būti įsprāudžiamām, įbrukamām.

проти́снуть, -ну, -нешь *žvk.* įsprāusti, įkišti, įbrūkti, prakišti, praspāusti; **~ся**, -нусь, -нешься *žvk.* prasisprāusti, prasibrūkti, prasibraukti, prasivėž-

ti, prasibrāuti, prasimūginti, prasigrūmti; įsi-sprāusti, įsibrūkti, įsivėžti.

проти́кать, -ткų, -ткѣшь; *būt. -ал, -алā, -ало* *žvk.* 1. jāusti; atāusti, nuāusti; п. полотно́ шёлком jāusti į āudeklā šilkų, atāusti āudeklā šilkaīs; 2. praāusti, išāusti (*kurį laiką*); п. весь вѣчер āusti pėf visā vākarā.

проти́кнуть, -нų, -нѣшь *žvk.* pėrdurti, pradurti, išdurti, pėrsmeigti, pėrbesti, prabesti; п. нору́ pasidurti kōją; п. дырку́ išdurti, pradurti skylūtę.

протобє́стия, -и *šnek. pasen.* didžiausias biaurybė, bėstija, šūnsnukis, sūkčių sūkčius.

прото|дья́кон, -а *bažn. protodjākonas; ~нерей*, -я *bažn. dekanas (pravoslavų vyresnysis kunigas).*

протои́стория, -и priešistorijis.

проти́ток, -а 1. prōtaka (*puz. tarp dviejų upių*), grā-taka, prātakas; 2. anat. latākas, latakėlis.

проти́тка, -и prōtaka; pėrtakas; prātaka, prātakas

проти́то́л, -а protokōlas; п. заседа́ния pōsėdžio protokōlas; п. о наруше́нии поря́дка protokōlas apė tvarkōs pažeidimā; составить п. surašyti protokō-lā; **~ирование**, -я protokolāvimas; **~ировать**, -рюю, -руешь *eig. ir* *žvk.* rašyti protokōlā, (už)-protokoluoti; **~ист**, -а *pasen.* protokōlininkas, protokolistas, protokolūtojas; **~ьный**, -ая, -ое protokōlo, protokōly, protokōlinis.

проти́то́кать, -аю, -аешь *žvk. šnek.* pagrūsti, pravaryti, prastūmti; įgrūsti, įstūmti, įvaryti; **~ся**, -аюсь, -аешься *žvk.* 1. prasigrūsti, prastistūmti, prasismelkti, prasibrāuti, prasivėžti, prasiskverbti, prasisprāusti, prasibrūkti; 2. *šnek.* prastistūmdyti, praslampinėti (*kurį laiką*).

проти́то́кнұть, -нų, -нѣшь *žvk.* 1. įstūmti, įvaryti, įsprāusti, įbrūkti; prastūmti, pagrūsti, pravaryti; п. прōбку в бутылку įstūmti kamštį į butelį; 2. *prk. šnek.* prastūmti, pravaryti; п. дѣло праварýти reikalā.

проти́то́ковать, -кюю, -кýешь *žvk. šnek.* prakalbėti, praplepėti, iškalbėti, išplepėti (*kurį laiką*).

проти́то́мъть, -млю, -мýшь *žvk.* 1. pavārginti, išalsinti, pakamūoti (*kurį laiką*); 2. *prk.* pakaĩtinti, pašū-tinti, patrōškinti (*valgi*); **~ся**, -млюсь, -мýшсь *žvk.* 1. išvārgti, prasikamūoti (*kurį laiką*); 2. *prk.* pakaĩsti, pašūsti, patrōkšti (*kurį laiką*).

проти́то́н, -а fiz. protōnas.

проти́то́пать, -аю, -аешь *žvk.* 1. pratrepėnti, pratrep-sėti, pratrepsėti; 2. (pa)trepsėti (*kurį laiką*).

проти́то́пить, -топлю, -то́пишь *žvk.* 1. pakūrėnti, iškūrėnti, pakūrti, prikūrėnti; 2. (pa)kūrėnti (*ku-rį laiką*).

проти́то́пить², -топлю, -то́пишь *žvk.* 1. sulýdyti, išlý-dyti (*puz. taukus*); suspīrginti (*lašinius*); 2. (pa)-lýdyti (*kurį laiką*).

проти́то́пла́зма, -ы *biol.* protoplazmā.

проти́то́пн, -а *pasen. žr.* протонерей.

проти́то́пъть, -опчų, -опчѣшь *žvk.* 1. numinti, praminti, pramindžioti, išminti (*puz. taką*); 2. pravėti (*puz. batuose skylę*), nudrėngti, suavėti ligi prakiūrant; pratrinti (*puz. kilimą*); **~ся**, -опчýсь, -опчѣшься *žvk. šnek.* 1. prasiminti, prasitrūpti, išsitrūpti; būti pramintām; 2. prasitrinti; prairti; 3. ištrūpčioti (*vietoje*), išstoviniuoti, prastoviniuo-ti (*kurį laiką*).

протопчý *жр.* протоптаты; **~сь** *жр.* протоптаться.
проторговать, -гую, -гуюшь *жк.* 1. прapекiaути, iш-
 пpekiaути (*kurj laikq*); 2. турети нуостолй пpe-
 kiaуjant, прappekiaути; **~ся**, -гуюсь, -гуюсья *жк.*
 1. *šnek*, nusipekiaути, турети нуостолй пpekýboje,
 пpakišti пpekiaуjant; 2. прaderети, прasiderети, прa-
 silýgti (*kurj laikq*); п. целый час прasiderети vi-
 sa válandq.
проторенный, -ая, -ое 1. прamintas (*puz. takas*),
 прavažinetas, išvažinetas (*puz. kelias*); 2. *prk.*
 išvaikščiотas, iprastinis; **◆** по проторенной до-
 рожке (*uđtu*) iprastu, прamintu keliu (*žengti*).
проторжка, -и *tarm.* пpekýbos нуостoliai.
протори, -рей *dgs. pasen. (ieškovo)* išlaidos, kaštai,
 нуостoliai.
проторить, -рю, -ришь *жк.* прabraukti, išvažinėti,
 прavažinėti (*keliq*), прaminti (*takq*), прavaikščiоти.
проторчать, -чý, -чишь *жк. šnek.* ištúksóti, išriog-
 sóti, iškarksóti, iškíóti, išlindėti (*kurj laikq*).
прототип, -а прототipas, pirmávaizdis.
проточина, -ы 1. kiřmgrauža, kiřmvarpa; 2. (*vanden-*
šuns kaktoje) báltymė.
проточить, -очý, -очишь *жк.* 1. išvarpýti, išlandýti
 (*puz. kirmėlės medj*); sukarpóti (*puz. kandys dra-*
bužj); 2. išgráužti (*apie vandenj*), išpláuti, пра-
 gráužti; 3. ištékinti (*tekinimo staklėmis*); 4. ga-
 lásti, tékinti (*kurj laikq*).
проточка, -и ištekinimas (*staklėmis*).
проточный, -ая, -ое 1. прatekamasis, нutekamasis,
 tékantis; 2. *tech.* нutekėjimo, прatekėjimo (*puz.*
vamzdis); проточная трубá нutekėjimo vamzdis;
 п. водоподогреватель прatekamasis vandenš ši-
 dytuvas.
протрав||а, -ы 1. išėdimas, išėsdinimas; 2. (*grūdų*)
 beicas; 3. kandikas (*dažant*); **~итель**, -я *v.*
 1. beicas (*grūdams*); 2. beicuotúvas, beicavimo
 mašiná; **~ить**, -травлю, -травлишь *жк.* 1. išė-
 dinti, paveikti kandikais; 2. išbeicuóti; 3. *šnek.*
 (*medžioklėje*) bepíđant праžiopsóti, išlėisti (*žvė-*
ri); **~ление**, -я 1. išėsdinimas, išėđginimas (*che-*
mikalais); 2. išbeicavimas; **~ливание**, -я 1. išdi-
 nimas, dėginimas (*chemikalais*); 2. beicavimas;
~ливатель, -я *v. žr.* протравитель.
протравл||ивать, -аю, -аешь *eig.*, **~ять**, -яю, -яешь
eig. 1. išdinti (*puz. rūgštini*); veikti kandikais
 (*dažus*); 2. beicuóti (*grūdus*).
протравной, -ая, -ое kandikinis; beicinis; п. кра-
 ситель kandikas; протравное вещество beicas;
~авочный, -ая, -ое beicavimo, beicuojamasis.
протрали||вать, -аю, -аешь *eig.* tralúoti (*gaudyti*
minas tralu); **~ть**, -лю, -лишь *жк.* ištralúoti (*iš-*
gaudyti minas tralu); п. бұхты ištralúoti už-
 текj.
протранжирить, -рю, -ришь *жк. šnek.* праūžti, пра-
 švilpti, iššvaistýti, iškłėisti (*puz. pinigų*).
протрأتить, -ачу, -атишь *жк. šnek.* išlėisti, iškłėisti
 (*apie pinigų*).
протрезвёт, -ёю, -ёешь *жк.* išsiblaivinti, prasiblaiv-
 vinti, išsipagirióti, prasipagirióti, prablaivėti.
протрезв||ить, -влю, -вишь *жк.* išblaivinti, prablaiv-
 vinti; **~иться**, -влюсь, -вишься *жк.* išsiblaivinti,
 išsipagirióti, prasipagirióti, prablaivėti; **~ление**,
 -я 1. išblaivinimas, prablaivinimas; 2. išsiblaivi-

nimas, išblaivėjimas, išsipagiriójimas; **~лать**,
 -яю, -яешь *eig.* pagirió dinti, blaivinti; **~ляться**,
 -яюсь, -яёшься *eig.* blaivintis, pagirióti(s), blaiv-
 vėti.

протру *жр.* протереть; **~сь** *жр.* протереться.

протрубить, -ублю, -убьюшь *жк.* 1. sutrimituóti,
 patrimituóti, ištirimituóti; 2. *prk.* plačiai išgársinti,
 išplátinti, ištirimituóti; 3. (pa)trimituóti (*kurj lai-*
kq); **◆** п. ўши išžiti ausis.

протрясти, -ясу, -ясёшь; **бўт.** -тряс, -лá, -лó *жк.*
 1. sukratýti, sutrankýti (*puz. vežant*); 2. (*apie*
drugj) (pa)krėsti (*kurj laikq*); 3. *prk. šnek.* iš-
 lėisti, išbeigžti, išeikvóti, prašvilpti.

протряхнуть, -ну, -нёшь *жк. šnek.* išdulkinti, iš-
 daužýti, išmušti (*puz. kilimq*).

протурить, -рю, -ришь *жк. šnek.* 1. išgiñti, išjóti,
 išvýti, pravaryti, išvaryti; 2. privefsti eiti, važiuo-
 ti, išstúmti, išvaryti (*i kelionę*).

протухать, -ает *eig.* švinkti, smirsti, dūsti, dvisti;
~ухлый, -ая, -ое *šnek.* sušvinķes, sudūšes, su-
 smirdes, padvises, pašvinķes, pasmirdes; smir-
 dantis, dvokiantis; **~ухнуть**, -нет; **бўт.** -тýх, -ла,
 -ло *жк.* sušvinkti, susmirsti, sudvisti, pėrdvisti,
 pašvinkti, padvókti, pasmirsti, padústi; **~ухший**,
 -ая, -ее *жр.* протýхлый.

протыкать, -аю, -аешь *eig.* pėrdūrinėti, прабедžio-
 ti, pradūrinėti, pėrsmeigioti, dūrinėti, bedžioti.

протыкать, -ает *жк.* 1. suamsėti; 2. (pa)amsėti
 (*kurj laikq*).

протягать, -аю, -аешь *жк. pasen.* прakišti, пра-
 laimėti býlq (*teisme*).

протягивать, -аю, -аешь *eig.* 1. tiėsti (*puz. ran-*
kq); 2. tiėsti, vėsti (*puz. laidus*); 3. tėsti (*puz.*
gaidq); 4. *šnek.* kritikúoti (*puz. spaudoje*); **~ся**,
 -аюсь, -аёшься *eig.* 1. tėstis; 2. tiėstis (*puz. ant*
žemės); 3. delstis, trukti; 4. būti ištiesiamám; būti
 nutiesiamám; būti ištėpiamám; būti nutraukia-
 mám; būti nudelsiamám; būti nutėpiamám (*puz.*
gaida).

протяжение, -я 1. nutįsimas, tįsá; plótas; п. в дли-
 нý ilgumas; п. в шириný plátumas, plótis; в
 плóскости два протяжения пlokštumá turi dvj
 tįsas; на всём протяжении поля visamė laũko
 plóte; на п. всего пути не встрéтили ни одного
 проходжого visų kelių nesutikome nė vieno ke-
 leiivio; п. лёса составляет двáдцать киломётров
 miškas tįsiasi dvidešimt kilométų; п. мёжду
 городом и деревней равняется пяти киломётрам
 atstumas tarp miėsto ir káimo lygus penkiems
 kilométrams; 2.: на протяжении десяти дней pėf
 dėšimt dienų; на протяжении разговора не чýв-
 ствовалось никакой напряжённости pasikalbėjimo
 metų nebūvo juštama jókio įtempimo; на
 протяжении веков pėf ámžius.

протяжён||ость, -и *m.* 1. fił. tėsiamumas, пра-
 tįsumas; 2. *жр.* протяжение; **~ый**, -ая, -ое; -жён,
 -женá, -женó tįsus; прatraukiamas, прatėsiamas.

протяж||ка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *tech.*
 1. traukimas; tempimas (*puz. vielos*); 2. trauktú-
 vas; **~но** *prv.* tėsiamai, pratisai; **~ной**, -ая, -ое
tech. traukimo, traukiamasis; tempiamasis;
~ность, -и *m.* tėsiamumas, pratisumas; **~ный**,
 -ая, -ое; -жен, -жна, -жно tėsiamas, prátisas,
 прatįšes.

протянуть, -яnú, -янешь *ívk.* 1. ištiesti, atkišti; п. rýkų ištiesti raiką; 2. ištempti, pratempti, nuisti, nuvesti (*puz. telefono laidus*); 3. *tech.* ištempti, ištraukti (*puz. vielą*); 4. *šnek.* nutraukti, patraukti, nutepti (*į kitą vietą*); 5. *šnek.* praskristi, nulėkti (*apie paukščius*); 6. *šnek.* ištvėrti, išgyvėnti, pratraukti, išlaikyti, išbūti, išgyvūoti; хоть бы годиков с десятков п. kād beñt dēšimt metų pratraukus, išgyvėnus; 7. nudelsti, uždelsti, nuvilinti, užvilinti, nutęsti, užtęsti, užgaišinti; 8. nutęsti (*puz. gaidą*); pasakýti pratisai; 9. *šnek.* iškritikuoti, ištrinkti (*puz. spaudoje*); 10. *šnek.* sukirsti, sušerti, pėlieti; п. rózroy по спине sukirsti rýkste peñ nùgara; ♦ п. rýkų pomošči ištiesti pagálbos raiką, padėti, pagelbėti; п. nógi pakratýti, padžiáuti kójas, nusikapánoti, balžienas ištiesti, kepšes atvėrsti, nusikapstyti; ~ся, -яnúсь, -янешься *ívk.* 1. nutįsti, ištiesti, nusitęsti; 2. parkristi, išsitięsti; 3. būti nutįsiam, nusitęsti; 4. *šnek.* užtrukti, prasiťesti, nusitęsti.

проудить, -ужý, -ўдишь *ívk.* išmeškerioti (*kurį laiką*).

проулок, -лка *šnek.* praėjimas (*tarp namų*); gatvėlė.

проурчать, -чý, -чишь *ívk.* 1. suuřgzti; 2. sugurguliuoti.

проучивать, -аю, -аешь *eig.* žr. проучить (*1 reikš.*); ~иваться, -ается *eig.* būti pamokomam; ~ить, -учý, -учишь *ívk.* 1. *šnek.* pamokyti, duoti pamoką, pubausti; 2. prasmokýti (*kurį laiką*); п. весь день урóки prasimokýti visą diená pāmokas; ~иться, -учýсь, -учишься *ívk.* prasimokýti.

проушина, -ы 1. (*adatos*) ąselė; ausis (*puz. puodo*), ąsa; 2. *tech.* kilpa.

профан, -а nemókėlis, nemókša, neišmānėlis, profānas; ~а́ция, -и profanācija, profanāvimas; ~ирование, -я profanācija, profanāvimas; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* ir *ívk.* profanuoti.

профашист, -а fašizmo šalininkas, profašistas; fašistūkas; ~ский, -ая, -ое profašistinis.

профбюро *nkt.* profesinės organizacijos biūras, profbiūras; ~группа, -ы profsąjunginė grupė, profgrupė.

профессиона́л, -а profesionālas; охóтник-п. medžio-тоjas-profesionālas; фото́граф-п. fotogrāfas-profesionālas (*ne mēgējas*); ~и́зм, -а profesionalizmas; ~ный, -ая, -ое 1. susijęs su profesija, profesinis; профессиона́льные на́выки profesiniai įgūdžiai; профессиона́льная бо́лезнь profesinė ligā; п. сою́з profesinė sąjunga; 2. susijęs su profesionalu, profesionālui būdingas; profesionālinis; п. спортсме́н spórtininkas-profesionālas; профессиона́льная о́пытность profesionālo, profesionālinis patyrimas.

профессия, -и profesija, užsiėmimas, veřslas.

профессор, -а; *dgs.* -а profesorius; ~ский, -ая, -ое profesoriaus, profesoriškas; ~ство, -а profesorystė, profesoriāvimas; ~ствовать, -твую, -твует *eig.* būti profesorium, profesoriūti; ~ша, -и *šnek.* 1. profesoriaus žmonā, profesorienė; 2. profesorė.

профессу́ра, -ы 1. profesūra (*profesoriaus vardas ir pareigos*); 2. *kuop.* profesoriai, profesorių kolektývas, profesūra.

профила́ктика -и *med., tech.* profilaktika; ~и́ческий, -ая, -ое *med., tech.* profilaktikos, profilaktinis; профила́ктические с́редства profilaktinės priemonės; п. ремо́нт профилáктинис remóntas.

профила́кторий, -я profilaktōrijus.

профи́лирова́ние, -я profiliāvimas; ~ть, -рую, -руешь *eig.* ir *ívk.* profiliuoti.

про́филь, -я *v.* profilis, šonvaizdis; красивый п. лица gražus vėdo profilis; п. ста́ли *tech.* plėno profilis; п. инже́нера inžiniėriaus profilis; ~ный, -ая, -ое profilinis; про́фильная пло́скость profilinė plokštumā.

профи́льтровать, -рюю, -рюешь *ívk.* 1. išfiltruoti; 2. *prk.* atrinkti, patikrinti; ~ся, -рю́ется *ívk.* 1. išsifiltruoti; 2. *prk.* būti kruópsčiai atrinktām, patikrintam.

профбóм, -а (профсоюзный комитет) profsąjungos komitėtas, profkómas.

профбóр, -а (профсоюзный организатор) profsąjunginis organizatorius, profbórgas; ~а́низация, -и (профсоюзная о́рганизация) profsąjunginė organizācija, proforganizācija.

профóрма, -ы *šnek.* (grýnas) formalūmas; для про-фóрмы pro fóрма.

профсою́з, -а (профессиона́льный сою́з) profesinė sąjunga, profsąjunga; ~ный, -ая, -ое profsąjunginis, profsąjungos, profsąjungų; п. съезд проф-сąjungos suvažiāvimas.

проха́живать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* 1. praeidinėti; 2. pavedžioti (*puz. arklių*); ~ся, -аюсь, -ае́шься *eig.* vaikštinėti, váikščioti; pasivaikštinėti.

прохв́атить, -ачý, -áтишь *ívk.* *šnek.* 1. pėrimti, pėrverti (*puz. šaltis*); pėrpūsti; sukāustyti; меня́ прохвátило на сквозня́ке манė skeřsvėjis pėrpūtė; 2. pėrkasti; pramūšti, pėrverti, pėršauti; 3. iškritikuoti, išdirbti, išplėkti, apžósti; ~а́ты-вать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* 1. vārstyti (*apie šal-ті*); 2. pėrkandinėti, pėrkandžioti; 3. plėkti, kritikuoti, žósti.

прохвачу́ žr. прохвátить.

прохворáть, -áю, -áешь *ívk.* *šnek.* išsiřgti, išnegaluoti (*kurį laiką*).

прохвóст, -а *šnek.* šūnsnukis, niėkšas, nevidónas, šūngalvis, biaurybė.

прохлáда, -ы vėsūmas, vėsà, vėsumā, átvėsis, atvėsys.

прохлáдец, -дца, прохлáдца, -ы: с прохлáдцем (с прохлáдцей) *šnek.* nėskubant, šaltókai; abejingai, vañgiai, pasyviai.

прохлáдительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно vėsinamasis; gaivinamasis; п. напíток gaivinamasis gėrimas.

прохлáдить, -ажý, -адишь *ívk.* *šnek.* atvėsimti, atšaldyti; atgaivinti; ~ся, -ажýсь, -ади́мся *ívk.* *šnek.* atsvėdinti, atvėsti, atsvėsimti; atšalti; prasi- vėdinti; atsigavinti.

прохлáдно 1. *prv.* vėsiai, šaltókai; 2. *prk.* abejingai; 3. *eina tariniu* vėsù, šaltókai; ~ый, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. vėsùs, gaivùs, šaltókas; 2. *prk.* abejingas, šaltókas.

прохлáдца, -ы žr. прохлáдец.

прохлажда́ть, -áю, -áешь *eig.* vėsimti, vėdinti; šal- dyti, gaivinti; ~ся, -áюсь, -áе́шься *eig.* 1. vė-

sintis, vėdintis, vėsti; gaivintis; 2. *prk. šnek.* tin-giniauti; lėpintis, krosėti.

прохлопотать, -почу́, -поче́шь *įvk. tarm.* ištriūsti, išplušėti (*kuri laiką*).

проход, -а 1. (*veiksmas*) praėjimas, praslinkimas; praplaukimas; prasisūtimimas; 2. pėrėja; górnый п. kalnų pėrėja, kalnākēlis; 3. angā, pralandā, praigā; praėjimas; задний п. *anat.* išeinamóji angā; ◆ прохода (проходу) нет пėrā ramybės, пėrā kuř dėtis; прохода (проходу) не да́вать пėduóti ramybės.

проходи́мец, -мца *šnek.* pėrėjūnas, pėreiva, klāsčius, aferistas.

проходи́мость, -и *m.* 1. praeinamumas; pravažumas, pravažiujamumas; 2. pralandumas, praslinkumas; praeinamumas (*puz. žarnų*); ~ый, -ая, -ое; -йм, -а, -о praeinamas, pralendamas; pravažiujamas.

проходи́ть¹, -ожу́, -одишь *eig.* 1. eiti; 2. eiti, važiuoti (*pro šali*); 3. žygiuoti, vėkti; 4. kristi (*aple atmosferos kritulius*); 5. stóti, liautis; 6. pratekti (*puz. vanduo pro lubas*); 7. eiti (*puz. mokyto kursą*); 8. atlikinėti (*puz. praktiką*); 9. prakasinėti, kástis, grėžtis; 10. būti priimamam; būti išrenkamam; 11.: п. лаком páму lakúoti rėmus; 12. kėsti, tvėrti; ◆ п. красной нитью eiti raudoņa gijā; *žr.* пройти.

проходи́ть², -ожу́, -одишь *įvk.* 1. praváikščioti, išváikščioti, išvaikštinėti (*kuri laiką*); 2. eiti, vėkti (*kuri laiką*); часы проходили один день laikrodis ėjo vieną dieną; 3. išbūti, ištarnauti, išdirbti (*kuriose nors pareigose*); п. пять лет в машинах išbūti, išdirbti penkerius metus mašinistū.

проходка, -и *kaln.* prakasimas, kasimas, iškasimas; prakirtimas; п. туннеля tūnelio prakasimas; п. скважины grėžinio pragrėžimas.

проходная, -ой *dkf.* kontrolinė (*fabrike*).

проходник, -а *anat.* tiesioji žarna.

проходной, -ая, -ое 1. pėreinamasis, pėreinamas; kiauūnis; п. двор praeinamasis kiėmas; 2. keliáujantis, kilnojantysis; проходные рыбы keliáujantios žuvys; ◆ проходное свидетельство *pasen.* keliėnės pažymėjimas; проходная пėшка praeinamasis pėstininkas (*šachmatuose*).

проходом *prv. pasen. žr.* мимоходом.

проходч|еский, -ая, -ое *kaln.* prakasamasis, prakertamasis, prakasėjo, prakasėjų; проходческая бригада prakasėjų brigadā; ~ик, -а prakasėjas, prakirtėjas.

проходящий, -ая, -ее 1. praeinantis, prāslenkantis; pravažiujantis; 2. -ero *dkf.* praeivis.

прохождение, -я 1. praėjimas, praslinkimas pro šalį; pravažiavimas; 2. atlikimas; п. слўжбы tarnavimas; 3. iškirtimas (*krituliu*); 4. apėjimas, aplenkimas; 5. prakirtimas, prakasimas; 6. mókymas, ėjimas (*puz. kurso*).

прохожий, -ая, -ее 1. praeinantis, keliáujantis; п. музыкант keliáujantis muzikantas; 2. -ero *dkf.* praeivis; pašalininkas; на улице много прохожих gátvėje daug praeivių.

прохожу́ *žr.* проходить^{1, 2}.

проход|аживать, -аю, -аешь *eig.*, ~одить, -ожу́, -одишь *įvk.* (iš)áušinti, praáušinti.

прохр|апеть, -плю́, -пийшь *įvk.* 1. suknařkti, sušniokšti; 2. praknařkti (*kuri laiką*).

прохри|петь, -плю́, -пийшь *įvk.* 1. sugařgti, sugeřgti, sušvėgžti; 2. būti užkimusiam (*kuri laiką*).

процара|пать, -аю, -аешь *įvk.* 1. pradrėksti, pradržskyti, prakrapštýti; 2. (pa)drėksti, (pa)draskýti (*kuri laiką*).

процест|ь, -ету́, -етěшь; *būt.* -цвёл, -цвелá, -цвелó *įvk.* 1. suklestėti; 2. *pasen.* pražýsti; 3. žydeti (*kuri laiką*).

процест|ание, -я 1. (su)klestėjimas, tarpimas, tarpā; п. науки móklo suklestėjimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. klestėti, tařpti, vėšėti; 2. *šnek.* turėti didelį pasisekimą (*puz. daína, šokis*).

процед|ить, -ежу́, -едишь *įvk.* 1. iškóšti, pėrkošti, prakóšti; išfiltruoti; 2. *prk.* sušvėkšti, sušveňkti, prakóšti prō dantis, atsainiai pratařti, pasakýti.

процед|ура, -ы *procedūra*; судėбная п. teisminė *procedūra*; п. голосования balsavimo *procedūra*; лечėбные процедуры gýdymo *procedūros*; ~ный, -ая, -ое *procedūros, procedūrinis*; п. вопрос *procedūros klausimas*; п. кабинет *med. procedūrų kabinėtas*.

проц|еживать, -я pėrkošimas, (iš)košimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* kósti; filtruoti.

проц|ент, -а 1. prócentas, nūošimtis; он выполнил план на сто пятнадцать процēнтов jis įvykdė plāną šimtū penkiólika prócentų; 2. *džn. dgs.* prócentai, palókanos; сберкассы начисляют процēнты за вклады таўромосios kāsos priskaiciuoja prócentus už indėlius; ~ный, -ая, -ое prócentinis, prócentų; процēнтное исчисление prócentinis (ap)skaičiavimas; процēнтное содержание мēди в руде vārio kiėkis rūdojė prócentais.

проц|есс, -а 1. teis. procėsas, bylā; уголовный п. baudžiamasis procėsas; гражданский п. civilinis procėsas; показательный п. paródomoji bylā; 2. vėksmas, procėsas; п. освобождения колонизальных народов kolonijinių tautų vadavimosi procėsas; в процėссе развития vėstymosi procėse; в процėссе работы (be)dirbant, darbo procėse.

проц|ессия, -и procėsija.

процессос|пособность, -и *m. teis.* procesingumas; ~ый, -ая, -ое teis. procesingas.

процессу|альный, -ая, -ое teis. procėsinis; процессуальное право procėsinė teisė.

проц|итировать, -рую, -руешь *įvk.* pacitúoti.

проч|ёл *žr.* прочесть.

проц|ёркивать, -аю, -аешь *eig.* braũkti brũkšnį.

проц|еркнуть, -ну́, -нěшь *įvk.* pabraũkti brũkšnį (*puz. anketos skiltýje*).

проц|ертить, -ерчу́, -ертишь *įvk.* išbrėžti, nubrėžti, išbraizýti; nubraizýti; ~ерчивать, -аю, -аешь *eig.* išbrėžinėti, išbraizinėti, braizinėti.

проц|ерчу́ *žr.* прочертить.

проц|ёс, -а 1. (iš)šukāvimas; (su)karšimas; п. конопля kanāpių (plúošto) šukāvimas; 2. *tekst.* karšinys; 3. *prk. šnek.* apieškójimas, iškrėtimas; п. лėса miško iškrėtimas, apieškójimas.

проц|есать, -ешу́, -ешешь *įvk.* 1. iššukúoti; sukaršti; 2. *prk.* apieškóti, iššieškóti, iškratýti, iškrėsti.

проц|есть, -чту́, -чтěшь; *būt.* -чёл, -члá, -члó *įvk. šnek. žr.* прочитать (1, 2, 3 ir 5 reikš.).

прочёсыва||ние, -я *žr.* прочёс; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* 1. šukúoti; kařšti; 2. *prk.* apieřkinėti, išžiūrinėti, krėsti, kratyti.

прочёт¹, -а *šnek.* apsiskaičiāvimas, apsirikimas, klaidā skaičiuojant.

прочёт², -а *pasen.* pėrskaitymas, paskaitymas.

прóчий, -ая, -ее kitas; и прочие люди iř kití žmónės; ♦ между прочим tař kitko; taigi, beje; бё kō kita; и прочее iř kita.

прочи́ст||ить, -чи́шу, -чи́стишь *įvk.* 1. išvalyti, nuvalyti, pravalyti, iššveisti, nušveisti, iššvārinti, nušvārinti; iškrėsti (*puz. kaminus*); išrākti, iškratyti (*puz. rypkę*); 2. iškiřsti, prasikiřsti (*puz. per krūmus kelią*); 3. išrētinti; 4. pravalyti, pašveisti, pašvārinti, parētinti (*kurį laiką*); **~ка**, -и 1. vālymas, pravālymas, išvālymas; šveitimas; (*kaminių*) (iš)krėtimas; 2. prarētinimas.

прочи́т||ять, -аю, -аешь *įvk.* 1. pėrskaityti; paskaityti; 2. padeklamuoti, paskaityti, pasakyti; п. стихотворение pasakyti, padeklamuoti eilėraštį; 3. *prk.* įžvelgti, išskaityti; п. на лице испуг įžvelgti veidē išgąsti; 4. (pa)skaityti (*kurį laiką*); 5. padaryti (*puz. pranešimą*), paskaityti (*puz. paskaitų kursą*); **~итывать**, -аю, -аешь *eig.* pėrskaitynėti, skaitinėti.

прóчить, -чу, -чишь *eig.* 1. numatyti; spėti būsiant; 2. *tarm.* krāuti, ruošti ātsargai.

прочи́хаться, -аюсь, -аешся *įvk.* išsičiāudėti.

прочи́ц||ать, -аю, -аешь *eig.* 1. švārinti, valyti, šveisti; krėsti (*kaminus*); 2. iškirtinėti, prasikirtinėti (*puz. taką per mišką*), rētinti; **~ение**, -я 1. vālymas, švārinimas, šveitimas; krėtimas (*kamino*); 2. rētinimas, iškirtimas.

прочи́шу *žr.* прочи́стить.

прóчи||о *prv.* tvirtai, standžiai; **~ость**, -и *m.* tvirtumas, stiprumas, standumas, atsparumas; patvarumas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. tvirtas, stiprus, standus; atsparus, patvarus; 2. *prk.* patvarus, stabilus, pastovus; tvirtas; п. мир tvirtā, patvari taikā; прочная семья tvirtā šeima.

прочтёние, -я 1. pėrskaitymas; 2. padeklamāvimas, pasākymas (*puz. eilėraščių*).

прочтý *žr.* прочесть.

прóчувствова||нный, -ая, -ое; -ван, -а, -о *šnek.* jausmingas, širdingas, įsijaustas, įsigyvėntas; **~ть**, -твую, -твует *įvk.* įsijausti, įsigyvėti.

прóчухаться, -аюсь, -аешся *įvk. šnek.* atspėikėti, atsikvošėti, atsigauti, atsigōsti.

прóчь *prv.* šaliñ, laūk, i šālį; п. откуда šaliñ iš čiā; поди п. eik laūk, pasitrauk; брось далеко п. mēsti toli i šālį; п. с моих глаз pasitrauk(ite), šaliñ iš mano akių; ♦ руки п. от нерó! neliēskite jō! šaliñ rankās nuō jō!; я не п. sutinkū, sū mielu nōru, sū malonumū, mielai, nesibidaū, mán nebūtų prō šālį.

прошара́ть, -аю, -аешь *įvk.* 1. nužingsniuoti, pražingsniuoti; 2. pažingsniuoti, pavaikštinėti (*kurį laiką*); **~ся**, -аюсь, -аешся *įvk. šnek.* prasišvaisyti, prasivālkioti, praslānkioti, išdūlinėti (*kurį laiką*).

прóшва, -ы; *dgs. kilm.* прошв *šnek.* įsiūvas, įsiūtā drūžē; āpvadas, kantas.

прошédш||ее, -его *dkť.* praeitis; praeitōji; прошédшего не вернýть praeitōji užmirřtōji; kās praėjo,

ūžmirřta; **~ий**, -ая, -ее praėjes, praėitas, būtas, praбėges, prasliñkēs; прошédшее время būtasis laikas.

прошёл *žr.* пройт́и.

прошелестéть, -тít *įvk.* pračiužėti, sučiužėti, praslāmėti, sušlāmėti.

прошéние, -я *pasen.* prašymas; pareiřkimas; подáть п. įteikti prašymą.

прошептáть, -епчý, -епчешь *įvk.* 1. prašnibžдėti, prakužдėti, sušnibžдėti, sukuřtėti; 2. pašnabžдėti, pakužдėti (*kurį laiką*); **~ся**, -епчýсь, -епчешься *įvk.* šnibžдėtis, iššnibžдėti (*kurį laiką*).

прошéствие, -я: по прошéствии трёх дней trims dienóms praėjus, prasliñkus, pō trijų dienų; по прошéствии некоторого времени tam tikrām laikui praėjus.

прошиб||ать, -аю, -аешь *eig. žr.* прошибýть; **~аться**, -ается *eig.* būti pramušamām, pradaužiamām; **~ить**, -бý, -бёшь; **бýt**, -шйб, -шйбла, -шйбло *įvk.* 1. pramuřti, pradaužti, išláužti; išmuřti; п. дверь išláužti duris; 2. *prk. šnek.* pėrimti, pėrverti, nukrēsti, nukratyti, supūrtyti, papūrtyti (*puz. šaltis, šurpas, vėjas*); erō холóдный пот прошйб jį šáltas prākaitas išpýlē; меня от рáдости прошйбло āš džiaugsmū nesitveriu; п. слезý išsprāusti āšara.

прош||ивáть, -аю, -аешь *eig.* 1. pėrsiuvinėti (*kiaurai*); susiuvinėti, užsiuvinėti, prisiuvinėti; 2. varpýti (*kulkomis*); 3. *tech.* pradūrinėti; **~йвка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. pėrsiuvimas, susiuvimas, užsiuvimas, prisiuvimas; п. подóшвы pādo prisiuvimas; 2. *tech.* pradūrimas; 3. *žr.* прошва; **~ивнóй**, -ая, -ое 1. siūtinis; прошивные canorū siūtiniai bātai; 2. *tech.* pradūrimo, pradūriamās; п. пеец pradūrimo пресас; 3. sū įsiuvas, apvadais, kantai; **~йвочный**, -ая, -ое 1. apvadinis; įsiuvų, kántų; п. материал apvadinē, kántų mēdziaga; 2. *tech.* pradūrimo, pradūriamās.

прошипéть, -плю, -пйшь *įvk.* 1. sušnųpsti, sušvařkšti, prařvōkšti, suřvėkšti; 2. pašųpsti, pašvařkšti, prařvōkšti (*kurį laiką*).

прошйть, -шйю, -шйёшь *įvk.* 1. pėrsiūti, prisiūti, susiūti, užsiūti; п. мешóк užsiūti maiřą; п. шов susiūti siūlę; 2. išsiūti (*kurį laiką*); 3. *šnek.* išvarpýti; дом весь был прошйт пýлями visas nāmas buvo kuikų išvarpýtas; 4. *tech.* pradūrti, išbadýti.

прошлогóдный, -ая, -ее pernykštis.

прошл||ое, -ого *dkť.* praeitis; ♦ отойт́и в п. išnųkti; nugrimžti i praeitį; **~ый**, -ая, -ое praėitas, būtas, бűves, prasliñkēs, praėjes; ankstėsnis; praeitiēs; pralėistas; прошлые ошйбки ankstėsnės klaidos; прошлая жизнь praeitiēs gyvėnimas; ♦ дéло прошлое iť. tai nebē svarbū, kās būvo, pražūvo.

прошлýпить, -плю, -пйшь *įvk. šnek.* pražiopsóti, prasnāusti; prařauti prō šālį.

прошмыг||ивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* šmųrkščioti, šmėkřtinėti, šmirinėti, šmižinėti; **~нýть**, -нý, -нёшь *įvk. šnek.* prasmųkti, praspųkti, praspųsti, įsmųkti, šmųrkřtelėti; п. в кровáть įsmųkti i lóvą.

прошнуровать, -рюю, -рюешь *юж.* susiūti, sušniūti, suvėrti, suvārstyti; п. дело susiūti būla.

прошпакл|евать, -люю, -люешь *юж.* iššpakiuoti (*puz. grindis*), suglaistyti; **~евывать**, -аю, -аешь *еиг.* špakliuoti, glaistyti.

прошпиговать, -гую, -гуюешь *юж.* prismaigstyti lašiniū (*i mėsq*), įlašiniuoti (*puz. kiški*).

прошпóпать, -аю, -аешь *юж. šnek.* 1. suadýti; 2. (pa)adýti (*kurį laiką*).

проштрафиться, -флюсь, -фшсь *юж. šnek.* nusi-kalsti, prasikalsti, nusizeñgti, prasižeñgti.

прошý *жр.* просить.

прошуметь, -млю, -мшь *юж.* 1. sužūti, suošti, pra-žūti; прошумела мйо машина праўжэ прō šālī mašinā; прошумел лес suošē miškas; 2. pa-triukšmāuti, pažūti (*kurį laiką*); 3. *prk. šnek.* pridaryti triukšmo, sukėlti triukšmą, pagarsėti, nuskambėti.

прошýсь *жр.* проситься.

прошá|льный, -ая, -ое atsisvéikinamasis, atsisvéi-kinimo; išsiskyrimo; п. привёт atsisvéikinimas; **~ние**, -я atsisvéikinimas; išsiskyrimas; **~ть**, -аю, -аешь *еиг.* atléisti, atleidinėti, dovanoti, *жр.* про-стýть; **◆** прошáй судиē, lik sveikas, viso lābo; прошáйте судиē, likite sveiki; **~ться**, -аюсь, -аешься *еиг.* atsisvéikinti, sakýti судиē; skirtis.

прóще 1. bđv. протóй *аукшт. l.*; 2. *прv.* прóсто *аукшт. l.*

прощеголять, -яю, -яешь *юж. tarm.* rapuikāuti, ra-puikoriāuti.

прощелýга, -и *v. ir m. šnek. šełmis, жр.* пройдóха.

прощѐние, -я atleidimas, dovanojimas (*puz. baus-mės*); он не достоин прощѐния jis neveřtas at-leidimo, jō neveřta pasigailėti; п. вины kaltės do-vanojimas, atleidimas.

прошý *жр.* простýть.

прошуп|ать, -аю, -аешь *юж.* 1. užčiūopti, čiūorimū iširti, išieškoti, užtikti, arčiūopti; 2. *prk.* iširti, išžvalgyti, išzonduoti; 3. čiūpinėti, čiūopti (*kurį laiką*); **~ывать**, -аю, -аешь *еиг.* 1. užčiūorinėti, čiūopti; 2. ieškinėti, zonduoti; **~ываться**, -ается *еиг.* 1. jūsti, užčiūopti; пульс едвá прошупывал-ся pūlsas vōs būvo juñtamas; 2. būti arčiūoria-mām, užčiūoriamām.

прошýсь *жр.* простýться.

проэкзаменовать, -нью, -нuesday *юж.* 1. išegzami-nuoti, iškvōsti; 2. paegzaminuoti (*kurį laiką*); **~ся**, -нuesday, -нuesday *юж.* būti išegzaminuotam, išlaikýti egzāminą.

прояв|ить, -я *v. fot. gūškalas; ~ь*, -явлю, -явишь *юж.* 1. fot. išrūškinti; 2. atskleisti, paródyti, pa-demonstruoti; п. хрáбрость paródyti narsumą; **◆** п. себя пасиреикėti, пасирódyti; **~ься**, -явится *юж.* 1. fot. būti išrūškinam, išrūškėti; 2. пасиреик-ėti, paaiškėti, išeiti aikštēn, пасирódyti.

проявл|ение, -я 1. fot. (iš)gūškinimas; 2. atskleid-i-mas, paródytas, pademonstrāvimas; 3. пасиреи-kinimas, apraiškā; п. активности aktyvūmo pasi-reiškimas; **~ять**, -яю, -яешь *еиг.* 1. fot. gūškinti; 2. ródyti, reikėti, demonstruoti; **~яться**, -яется *еиг.* 1. fot. būti gūškinamam; 2. ródytis, reikš-tis, rýškėti (*puz. talentas*).

проясн|ение, -я 1. (iš)gūškėjimas; п. контуров kōn-tūrų išrūškėjimas; 2. paaiškėjimas, išaiškėjimas;

п. дѐла reikalo išaiškėjimas; 3. prasiblaivymas, nušvitimas; п. сознания sąmonės prablaivėjimas; п. разума prōto nušvitimas; 4. pragiedrėjimas, išsigiedrinimas, išsiblaivymas, prasiblaidy-mas; п. поро́ды óро išsigiedrinimas; 5. išaiškinimas, išrūškinimas; **~ть**, -еет *юж.* 1. išaiškėti, nušvisti, nusiblaivýti, pragiedrėti; еро мысли прояснели jō miñtys pragiedrėjo; 2. nušvisti, nusiskáidrinti; её лицó прояснело jōs véidas nušvito.

прояснеть, -еет *юж. šnek.* pragiedrėti, išgiedrėti, išsigiedrinti, prasišviēsti, išsiniāukstyti, nusišvies-ti, nušvisti; дни прояснели diēnos tāpo giēdrios.

проясн|ить, -ню, -нишь *юж.* 1. padaryti áiškiai įžiū-rimą, parýškinti, išrūškinti; áiškiai apibrėžti, iš-brėžti; 2. padaryti suprañtamą, išaiškinti; 3. pra-skáidrinti, prablaivýti; п. рассу́док praskáidrinti prōtą; **~ся**, -ится *юж.* 1. parýškėti, išrýškėti, tāpti geraį žiūrimām; 2. pragiedrėti, nusišviēsti, išsiniāukstyti; 3. nušvisti, nuskaidrėti, nusiskáid-rinti, prasiblaivýti.

проясниться, -ится *юж.* 1. *жр.* прояснеть; 2. paskaid-rėti, pavaiskėti, nusistoti (*apie škyščius*).

проясн|ять, -яю, -яешь *еиг.* 1. gūškinti, darýti įžiūri-mą; 2. áiškinti, darýti suprañtamą; 3. skáidrinti, blaivýti (*puz. protą*); **~ся**, -яется *еиг.* 1. rýš-kėti; 2. šviēstis, giedrėti; giēdrytis; 3. skaidrėti, blaivėti; 4. būti áiškinamam, rýškinamam.

пру *жр.* переть.

пруд, -á, о прýде, в прудý tvenkinys, kúdra; **~ить**, пружý, прудышь *ир* -дышь *еиг.* tveñkti ūžtvankā, tvañkā darýti; **◆** хоть пруд прудý гывā versmē, devýnios galýbės, nōrs vezimū vėžk.

прудов|ик, -á *zool.* kádrinis turklýs (*šliužas*), dumblinē sráigē, *Limnaca stagnalis*.

прудовой, -ая, -оé tvenkininis, kádrinis, tveñki-nio, kúdro; прудовáя водá tveñkinio vanduo.

пружин|а, -ы 1. spyruoklė; tamprė; уравни́тельная п. kompensacinė spyruoklė; часовáя п. laikrodžio plunksna, spyruoklė; 2. *prk.* ākstinas, skatulys, vāromoji jėgā; **◆** как на пружинах kaip añt spyruoklių; нажáть на все пружины paspáusti visus mygtukus, panaudóti visās galimýbes; **~истый**, -ая, -оé; -ист, -а, -о elastingas, spa-rūs, tamprūs, spyruokliuojantis; spyruokliškas.

пружин|ить, -нит *еиг.*, **~ся**, -нится *еиг.* spyruok-liuoti, veikti kaip spyruoklė, būti tampiām, elas-tingam.

пружин|ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам spy-ruoklėlė; plunksnėlė (*puz. laikrodžio*); **~ный**, -ая, -оé spyruoklinis, spyruoklių.

пружý *жр.* прудýть.

прусáк, -á *zool.* kakšlė, prūsokas, rudàs is tarakō-nas, *Blatella germanica*.

пруссá|к, -á *ist. prūsas; ~чка*, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам prūsė.

пру́сский, -ая, -оé 1. prūsinis (*puz. spiritas*), prú-siškas (*puz. būdas*), prúso; 2. Prūsijos.

прусь *жр.* переться.

прут, -а *ир* -á; *dgs.* прýтья, -ьев 1. vířbas, vytis, rýkštė, stāgaras, žābaras, žāgaras, žābas; йво-вый п. kařklo rýkštė, kařklas; 2. (*metalinis*) víř-balas, strýpas, strypėlis.

прут||ик, -а vytēlē, rykštēlē, žagarēlis, žabarēlis, žabēlis; ~ковий, -ая, -ое *tech.* strūpinis; virbalinis.

прутняк, -á *tarm.* virbūnas, žabūnas, karklūnas, žagarūnē.

прутók, -ткá strypēlis; virbalas; вязáльный п. mežgamāsis virbalas; свáрочный п. *tech.* pridētinis metālas.

прутянóй, -áя, -бе vytēlinis, virbinis, žābinis; прутяная корзйна vytēlinē pintinē.

прыг *ist. šnek.* liuokt, strýkt, strikt, šúst.

прыга||нье, -я šokinėjimas, strypinėjimas, strýkčiojimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. šokinėti, strypinėti, liuoksėti (*puz. uoverē*), straksėti, šokuoti (*puz. kiškis*), strýkčioti, striuoksėti; 2. virpčioti.

прыгнуть, -ну, -нешь *juk.* pašókti, strýkteletī, šókteletī, liuoktelēti, strákteletī; он собирáлся п. чéрез канáву jis ruošēsī šókti pėr griovį; она как прыгнула вверх ji kád pašóko į viršų.

прыгун¹, -á 1. šoklys, šokikas; strapakojis; 2. *sport.* šuolininkas, šokikas.

прыгун², -á *zool.* sprágė, *Haltica oleracea*.

прыгунья, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням 1. šoklė; 2. *sport.* šuolininkė, šokikė.

прыжкóвый, -ая, -ое *sport.* šuolio, šuolių; прыжковые лыжи šuolių slidės; прыжковые упражнения šuolių pratimai.

прыжók, -жкá 1. pāšokas, šóksnis, šuolis, pašokimas, šókis; 2. *sport.* šuolis; 3. *hidr.* šuolis; гидравлический п. hidraulinis šuolis; п.-волна́ šuolis-bangá.

прыскать, -аю, -аешь *eig.* 1. pušksti, purkšnóti, šlėkti, šlakstýti; 2.: п. (сó смеху) trūksti juokaís; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* šlakstýtis, láistytis, purkštis, šlėktis; taškýtis, teškéntis.

прыснуть, -ну, -нешь *juk. šnek.* 1. apipušksti, užpušksti, užprušksti, šlėkteletī, išpušksti, pūrkšteletī, tēksteletī; 2. šmūksteletī, šmūrkšteletī, šmirksteletī, šústelēti; pūrpelēti, nīrstelēti, niūrkstelēti; 3. prūnkstelēti, pūrkstelēti, suprušksti, supušksti, prapliūpti, pratrūkti; все прыснули сó смеху visi pratrūko, prapliūpo juokaís; 4. trýksteletī, švirksteletī, ištrýksti, pratrýksti, týksteletī, ištikšti; кровь прыснула из ráны iš žaizdós trýkstelejo kraujas.

прутк||ний, -ая, -ое; -ток, -ткá, -тко *šnek.* vikrūs, šokūs, (pa)šankūs, žvitrūs, greitas, bėglūs, mitrūs, žvalūs, kutrūs, šutrus; ~ость, -и *m. šnek.* vikrumas, mitrumas, greitumas; žvalumas, žvitrumas.

прыть, -и *m. šnek.* smarkūmas, veržlūmas, vikrumas, žvitis, greitis, spartis, spartūmas, mitrumas, greitumas; pašankūmas, paslankūmas; сбавлять п. mážinti greitį; ◆ бежать во всю п. bėgti kiek kójos įkabina; откúда п. възлáсь iš kuř tiek jėgų, iš kuř tiek enėrgijos.

прыщ, -á spuogas, spráugas, spungė, pūškas, pušklys, pūkšlė, pāpauškas; выскочил п. iškilo spuogas, išpūško pūkšlė; покрыться прыщами nuspuoguoti, nuspugti.

прыщáв||еть, -ею, -еешь *eig. šnek.* išbeřti, aptėkti spuogais, nuspuoguoti, nuspugti; ~ость, -и *m. šnek.* spuoguotumas, išbėrimas; ~ый, -ая, -ое; -áv, -а, -о *šnek.* spuoguotas, puškúotas, pūkšlėtas.

прыщик, -а spuogėlis, puškėlis.

прядать, -аю, -аешь *eig. pasen.* smūkti, šókti (į šoną), žr. прянуть; ◆ п. ушáми karpýti ausimis.

прядево, -а *tekst.* kuodėlis.

прядение, -я verpimas.

пряденый, -ая, -ое verptas, verptinis, sūverptas; пряденые нитки suverpti siūlai.

прядёт *žr.* прасты¹, ².

прядильн||ый, -ая, -ое verpiamasis, verpimo; прядильная мастерская verpyklá; прядильная машина verpimo mašiná, verptūvas; ~я, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням *pasen.* verpyklá.

прядильщи||к, -а verpėjas; ~ца, -ы verpėja.

пряду́ *žr.* прасты¹.

прядь, -и *m.* 1. kūokštas (*plauku*), srūoga, gárba, ėiaūpas; 2. *tech.* pluoštas, gýsla.

пряжа, -и 1. gijos, verpalai, verpinys; льняная п. lininiai verpalai; 2. *tarm.* verpimas.

пряженец, -нца *šnek. tarm.* paplótis.

пряж||ечный, -ая, -ое sagtiės; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам sagtis (*puz. diržo*).

прял *žr.* прасты¹, ².

прялка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам verpiamasis ratėlis, verptūvas, ratinys; rekėtas, lekėtas, klebėtas (*virvėms uyti*).

прямáя, -ой *dkť. mat.* tiesė, tiesioji (*linija*); лететь по прямой skristi tiesiai.

прямизнá, -ы tiesūmas, tiėsis, tiesumá.

прямйк, -á *tarm.* tiesumà, tiėsis, tiesūs kėlias; ~óm *prv. šnek.* 1. tiėsiai, pō tiėsumai; идтй п. eiti nōsies tiesumū, akių šviesumū; 2. atviraĩ, tiėsiai.

прямйть, -млю, -мйшь *eig.* 1. šnek. tiėsti, tiėsinti; 2. tiėsiai, atviraĩ kalbėti, elgtis.

прáмо *prv.* 1. tiėsióg, tiėsiai; идтй п. eiti tiėsióg; 2. stačiaĩ, nesusilenkus, tiėsiai; стоять п. stovėti tiėsiai; 3. tiėsióg, betařpiškaĩ; 4. atviraĩ, stačiaĩ, tiėsiai; 5. *dll. šnek.* stačiaĩ, tiėsióg; он п. repōĩ jis tiėsióg didvyris; п. удивительно tiėsióg nuostabũ; я п. не зная, что дєлать áš stačiaĩ nežinaũ, ká daryti; ◆ п.-таки tiėsióg, stačiaĩ, iš tikrũjų.

прямодуш||ие, -я širdiės atvirumas, tiesiaširdiškumas, atviraširdiškumas, nuoširdumas; ~ный, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно atviraširdis, nuoširdaus būdo, tiesiaširdis, nuoširdus.

прямоєзжий, -ая, -ое *poez.* tiesūsis, tiesūs (*apie kelią*).

прáмой, -áя, -бе; прям, прямá, прáмо 1. tiesūs, tiesūsis, tiesinis, tiėsmukas; statūs; п. шест tiėsi kártis; прямáя стенá statĩ sėna; п. вóрот statĩ apikaklė; п. путь tiesinis, tiesūs kėlias; 2. *mat.* statūs; п. ýгол statūsis kampas; 3. lygūs, tiesūs, tolygūs; прáмоє дєрево lygūs, tiesūs mėdis; 4. tiėsióginis, betařpiškas, netařpiškas; п. пóвод *tech.* tiėsióginis laidas; прямáя пропорциональность *mat.* tiėsióginis proporcingumas; прямáя речь *gram.* tiėsióginė kalbá; прáмоє сообщєние tiėsióginis susisiekimas; прáмоє допóлнение *gram.* tiėsióginis papildinys; в прáмом смýсле слова tiėsióginė žódžio prasmė; прямáя навóдка tiėsióginis táikymas; прáмоє попадáние tiėsióginis patáikymas; прáмые нáлогн tiėsióginiai mōkesčiai; прямáя директйва tiėsióginė direktyvá;

прямые выборы tiesioginiai rinkimai; это его прямая обязанность tai jō tiesioginė pareigā; 5. ātviras, teisingas, tiesos, tišmukas, nuoširdūs; п. человек tišmukas, teisingas žmogūs, п. ответ ātviras atsākymas; 6. ātviras, nėslepiamas, nepridengtas; прямая аргессия atvirā agrėsija; п. вызов ātviras, aiškūs iššūkis; 7. tikras, aiškūs; прямая польза tikrā, aiški, neabejotina naudā.

прямокрылы||е, -ых *dkt. dgs. zool.* tiesiaspaṛniai; **~й**, -ая, -ое tiesiaspaṛnis.

прямолинейность, -и *m.* 1. tiesūmas, tiesialiniškūmas, tiesiaeigiškūmas; 2. atvirūmas, tiesūmas, tišmukūmas; nuoširdūmas; **~ый**, -ая, -ое; -нён, -нэйна, -нэйно 1. tiesinis, tiesialinijinis, tiesiaeigis, tiesūs; 2. ātviras, tišmukas, tiesūs; nuoširdūs; 3. vienašališkas.

прямолинейный, -ая, -ое tiesiarāgis; **~слоиный**, -ая, -ое tiesiasluošknis; прямослойная древесина tiesiasluošknė mediena; **~стоячий**, -ая, -ее *bot.* stačiaūgis; прямостоячие стёбли stačiaūgiai stiebai.

прямотá, -ы tiesūmas, teisingūmas; nuoširdūmas, atvirūmas; statūmas (*poz. būdo*).

прямотóчный, -ая, -ое *tech.* tiesiasrōvis.

прямоугольн||ик, -а *mat.* stačiakampis; **~ый**, -ая, -ое stačiakampis.

прямь, -и *m. šnek. žr. прямизна.*

пряни||к, -а meduolis, medūtis, tešlainis, medauniškas; **~чник**, -а meduolių kepėjas; meduolių pardavėjas; **~чный**, -ая, -ое meduolių, tešlainių, medaunių; meduolinių; п. цех кондитерской фабрики konditėrijos fabriko medaunių cėchas.

пряность, -и *m.* 1. (*valgio*) aštrūmas, pikantiškūmas; 2. (*augalinis*) prieskonis.

прáнуть, -ну, -нешь *ivk. pasen.* atšókti, šástelėti, šóktelėti; smūkti, pasilėisti; конь прáнул в стóпону arklys atšóko į šáį.

прáный, -ая, -ое; прáн, -а, -о 1. aštraūs skōnio, aštrūs, pikantiškas, sū prieskoniais; прáные блю́да aštrūs valgiai; прáные растёния prieskoniniai augalai; 2. *prk.* pikantiškas; п. сюжет pikantiškas siužetas.

прáсли||а, -ы, ~е, -а vaṛpstė.

прáсло, -а; *dgs. kilm.* -сел, *naud.* -слам *tarm.* 1. tvorōs kártis; tvorōs stráipsnis; kárcių tvorā; 2. žárđas; žaigínys.

прáсть¹, прáдý, прáдешь; *būt.* прял, прялá ir пря́ла, пря́ло *eig.* veṛpti.

прáсть², прáдёт; *būt.* прял, прялá, пря́ло *eig.* п. ушáми карýти ausimis.

прáтя||нье, -я slėpimas, slėpstymas; užglaudimas, priglaudimas; **~ть**, -ячу, -ячешь *eig.* slėpti, slapstyti; užglausti, dėti saugiojė viėtoje; ♦ п. глазá парinti, dėlbiti akis; **~ться**, -ячусь, -ячешься *eig.* slėptis, slapstyti; slupėti, lindėti; kiútoti; рёчка пряталась в густом ольшáнике upėlis išnyko tankiamė alksnųne.

прáтки, -ток, -ткам *dgs.* slėptynės (*vaikų žaidimas*), skiniūkas; дёти игрáли в п. vaiká žaidė skiniūká, žjo skiniūko, slėptynių; ♦ игрáть в п. veikti užuolankomis, slapstyti, slėpti.

прáха, -и verpėja (*verpianti varpste*).

прáчу *žr.* прятать; **~сь** *žr.* прятаться.

пса *žr.* пёс.

псалмопé||вец, -вца *bažn.* psálmių giedotojas, ~ние, -я psálmių giedojimas.

псалом, -лмá *bažn.* psálmė; **~щик**, -а *bažn.* psálmininkas.

псалтырь, -и *m.* ir -я *v. šnek. bažn.* psálmių knyga, psalmynas.

пса́рн||ый, -ая, -ое šunidės; šunų; **~я**, -и; *dgs. kilm.* -рен; *naud.* -рням (*medžioklinių šunų*) šunidė.

пса́рь, -я *v.* medžioklinių šunų prižiūrėtojas, šuniñikas.

псевдо... pirmoji sudurtinių žodžių dalis, *lietuviškai perteikiama* „pseudo...“, *poz.*: псевдоискýство pseudomėnas; псевдонародный pseudoliáudinis. **псевдонау́чный**, -ая, -ое pseudomókslinis.

псевдо́ним, -а slapyvardis, pseudonimas; писáтель, пишущий под псевдонимом rašytojas, rašantis slapyvardžiu.

псýна, -ы *šnek.* 1. šuňs mėsa, šuniėna; 2. šuňs kvāpas, šuňs plaukų kvāpas; пáхнет псýной atsiduoda šuňs kvapū, dvōkia šuniū; 3. *šnek.* šub; šuniškas.

псýный, -ая, -ое *šnek.* šuňs, šunų; šuniškas.

псих, -а *šnek.* psichikai nenormalūs žmogūs, pamišėlis, pūsprotis, kvaššas, pūskvailis, psychopātas.

психиáтр, -а psichiátras (*nervų ligų gydytojas*); **~ический**, -ая, -ое psichiátrinis, psichiátrijos; psichinis; психиáтрические заболевания psichiniai susirgimai; **~ия**, -и psichiátrija.

псýх||ика, -и psichika; **~ический**, -ая, -ое psichinis, psichiskas; психическая жизнь чело́века psichinis žmogaus gyvėnimas; психическая болéзнь prōtinė, psichinė ligā.

психоанáлиз, -а psychoanálizė.

психовáть, психую, психуешь *eig. šnek.* nėrvintis, kvailióti, dūkti.

психóз, -а psychōzė.

психóлог, -а psycholōgas; **~ия**, -и psycholōgija; п. бóя mūšio psycholōgija; бóйня *ps.* bendróji psycholōgija; жёнская п. mōterų psycholōgija.

психопáт, -а psychopātas; **~ический**, -ая, -ое psychopātinis, psychopātiškas; **~ия**, -и psychopātija; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам psychopātė.

психро́метр, -а psychromėtras.

пси́ца, -ы *šnek.* kalė.

псóв||ина, -ы ilgį šuňs plaukai (*ant kojų ir uodegos*); **~ый**, -ая, -ое 1. šuňs, šunų; п. выводок šūnys jaunikliai, šuniūkai; 2. vėykdomas sū šunimis; псóвая охóта medžioklė sū šunimis.

пта́||ха, -и *šnek.*, **~шка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам paukštėlis.

птенéц, -нцá 1. paukštėnas, paukščiūkas (*jaunikliukas*); 2. *prk.* vaikėlis, sūnėlis; augintinis; ♦ желторóтый п. pienburnis, geltonsnāpis.

птёчик, -а paukštytis, paukštulytis.

пти́ца, -ы 1. paūkštis; домашние птицы naminiai paūkščiai; лёвчие птицы paūkščiai giesminiškai; водоплавающие птицы vandeniniai paūkščiai; 2. *kuop.* paūkščiai; домашняя п. naminiai paūkščiai; 3. *šnek. iron.* asmenybė; tipas, paūkštis;

приехала очень важная п. atvėjo didelis žmogus, svarbi asmenybė; что это за п.? kàs tai reĩ tipas, paukštis?; ♦ жить как п. небесная gyvenĩti bė rūpesčių; обстрелянная (стреляная) п. apšitrynęs, pritryęs, daug mātęs, vėtytas iĩ mėtėtas žmogus, gudrūs tipas, gudrūs paukštis.

птицевод, -а paukščių augintojas, paukštininkas; **~ство**, -а paukštininkystė, paukščių ūkis; **~ческий**, -ая, -ое paukščių auginimo, paukštininkystės.

птицелов, -а paukštgaudis, paukščiautojas, paukštinėtojas; **~ный**, -ая, -ое paukščiavimo, paukštinėjamas; paukščių gaudymo; **~ство**, -а paukščių gaudymas, paukščiavimas, paukštinėjimas.

птицемелечник, -а bot. paukštpienė, *Ornithogalum*.

птице||откормочный, -ая, -ое paukščių penėjimo; п. пункт paukščių penėjimo punktas; **~ферма**, -ы paukščių ferma.

птичий, -ья, -ье 1. paukščio, paukštinis, paukščių; птичье мýсо paukštiena; п. двор paukštýnas; paukštinė, paukštidė; птичье царство paukščių karalystė; п. корм paukščių lėsalas; 2. kaip paukščio, paukštiškas; п. нос paukštiška nosis; ♦ с (высоты) птичьего полета iĩ didelės aukštumos, iĩ paukščio perspektyvos; только птичьего молока недоставало tik guĩbės pieno betrūko.

птичка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. paukštelis; paukštýtė, paukštelė; 2. *prk.* ženklukas, kryžiukas; поставить в списке птичку parašyti sąrašė ženkluką.

птични||к, -а 1. paukščių prižiūrėtojas, paukštininkas; 2. paukštidė, paukštinė; **~ца**, -ы paukštininkė, paukščių prižiūrėtoja.

публика, -и *kuor.* publika; после симфонии п. встала с мест pō simfōnijos publika atsistėjo.

публик||ация, -и 1. publikavimas, (pa)skelbimas, išspausdinimas, viešinimas; п. документов документų paskelbimas; 2. publikacija (*tai, kas publikuota, paskelbta*); **~овать**, -кýю, -кýешь *eig.* viešai skelbti, gąrsinti, publikuoti, spausdinti; viešinti.

публицист, -а publicistas; **~ика**, -и publicistika; **~ический**, -ая, -ое publicistikos, publicistinis, publicistiškas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам publicistė.

публич||о prv. viešai, atviraĩ; **~ость**, -и *m.* viešumas, neslaptumas, atvirumas; **~ый**, -ая, -ое viešas, atviras, neslaptas; ♦ публичная женщина prostitutė; п. дом viešieji namai.

пуга||ло, -а 1. baidýklė, baugėlė, baĩdas, kaliausė; 2. *prk.* baĩbas, šmėkla, vaiduoklis; **~льщик**, -а baidýtojas, baidiniškas; **~ние**, -я baĩdymas, gąsdinimas; **~ный**, -ая, -ое iĩgąsdintas, iĩgąsdintas, įbaugintas; gąsdintas, baugintas.

пугать, -аю, -аешь *eig.* gąsdinti, gaĩdinti, baidyti, bauginti; **~ся**, -аюсь, -аешся *eig.* baidýtis, nuogaĩtauti, baugėtis, gąĩcioti, krąpauti, bąkštauti.

пугач, -а žaislinis pistolėtas.

пугач², -а *tarm.* (*didelis ausytas*) apuokas, ývas, *Strix bubo*.

пуглив||ость, -и *m.* baĩktumas, gąslumas, baĩlumas, bukštumas, baĩlė; **~ый**, -ая, -ое; **~ив**, -а, -о

baĩktūs, gąslūs, bukštūs, bugūs, nuogaĩstūs, baĩlūs.

пугнуть, -нý, -нешь *ivk.* pagąsdinti, prigąsdinti, pabauginti, pagaĩdinti; pabaĩdyti, pagrasinti.

пугов||ица, -ы sagą; **~ичный**, -ая, -ое sagų, sagųs; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам sagùtė, sagėlė.

пуд, -а; *dgs.* -ы púdas (=16,3 kg).

пудель, -я; *dgs.* пудели, -ей iĩ пуделя, -ей *v.* pùdelis.

пуделять, -аю, -яешь *eig. šnek.* šąuti prošai, nekliudyti, prašauti, nepataĩkyti.

пудинг, -а pùdingas, áркеpas.

пудов||ик, -а *šnek. pasen.* 1. daĩktas, svėriantis vieną púda; 2. vieno púdo maišas; 3. vieno púdo svarsčiai; **~ой**, -а́я, -о́е 1. vieno púdo (*puz. svarstis*); 2. (labai) sunkūs; пудовая рýба labai sunki žuvis.

пудра, -ы pudrà; ♦ сáхарная п. pùdrinis, miltinis cukrus.

пудрен||ие, -я pudràvimas; **~ица**, -ы pùdrinė; **~ый**, -ая, -ое (pa)pudruotas.

пудрить, -рю, -ришь *eig.* pudruoti; **~ся**, -рюсь, -ришся *eig.* pudruotis.

пузан, -а *šnek.* didžpilvis, pilvūzas, pamplýs, pamputýs, bambalas, pilvócius; rubuilis (*apie vaiką*), dublýs.

пузанок, -нкá *šnek.* silkėlė, peĩpelė.

пузá||стый, -ая, -ое; -áст, -а, -о *šnek.*, **~тый**, -ая, -ое; -áт, -а, -о *šnek.* pilvótas, nupilvęs.

пузо, -а *šnek.* bliuĩkis, dublýs, pilvas.

пузырёк, -рькá 1. pùslėlė; 2. (*trumpas*) buteliukas, stiklėlis.

пузыристый, -ая, -ое; -ист, -а, -о pùslėtas; purslėtas.

пузырить, -ит *eig.* šiaũsti, raũkti, raukšlėti, kilnóti; дул сильный вётер и пузырил рукавá блýзки рýте smarkūs vėjas iĩ raukšlėjo bliuzėlės rankovės; **~ся**, -рится *eig. šnek.* 1. pursluoti (*puz. rūgštą alus*), pùslės kėlti, pùkšti; burbuliuoti; 2. šiaũstis, raukšlėtis, raũktis, kilnóti, pùstis, išsipústi; вывешенное на дворе белёе от сильного вётра трепáлось и пузырилось киёмé падžiauti baltiniai nuo stipraus vėjo plevėsávo iĩ šiaũsėsi; 3. *prk.* *šnek.* pýkti, raukýtis, rapústi lúpas.

пузырник, -а bot. dygūnė, *Colutea*.

пузырный, -ая, -ое pùslių, pùslinis.

пузырчатка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам bot. skendėnė, skendėnis (*vandeninis augalas*), *Utricularia*.

пузыр||чатый, -ая, -ое; -ат, -а, -о pùslės pavidalo; burbulėtas, burbulėtas, pùslėtas; **~ь**, -я *v.* 1. burbulas, puĩslas, kuĩkulas; 2. anat. pùslė; 3. *šnek.* rubuilis, pamplýs, burbulis (*apie vaiką*).

пук, -а kúokštas (*plaukų*), plúoštas (*linų*), gniũžtė (*šiaudų*), puókštė (*gėlių*), gniũtulas (*popierių*); sáuja, kuĩkis.

пукли, -ей *dgs. žr.* бýкли.

пулевой, -а́я, -о́е kulkos, kulkinis; пулевáя пробоина kulkos pramuštá skyĺė; пулевáя рáна kulkos padarýta žaizdá.

пулемёт, -а kulkósvaidis; **~ный**, -ая, -ое kulkósvaidžio, kulkósvaidžių, kulkósvaidinis; kulkósvaidininko, kulkósvaidininkų; пулемётная рóта kul-

kósvaidininkų kūopa; ~чик, -а kulkósvaidininkas.
пультериза́тор, -а purkštūvas, pulverizatorius;
 ~а́ция, -и purkštūmas, pulverizavimas; ~и́ровать,
 -и́рую, -и́руешь *eig.* ir *įuk.* purkšti, pulverizuoti.
пу́лька¹, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лькам prefe-
 rānsio pārtija.

пу́лька², -и, *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лькам kulkėlė.
 пу́льпа, -ы *med.*, *hidr.* pulpa.

пу́льпит, -а *med.* pulpitais.

пу́льповод, -а *hidr.* pulpóvamzdis.

пу́льс, -а 1. pūlsas; pulsāvimas, tviņksnis; slābый п.
 silpnas pūlsas; 2. *prk.* ritmas, pūlsas; п. обще-
 ственной жизни visuomeninio gyvenimo pūlsas,
 ritmas; ~а́ция, -и 1. pulsāvimas, tvinkšėjimas;
 2. *el.*, *hidr.* pulsācija, pulsāvimas; п. тóка *el.* sro-
 vės pulsācija; п. давлéния *hidr.* slégimo pulsā-
 cija.

пу́льсирова́ние, -я pulsāvimas; ~ть, -рует *eig.*
 1. tvinkseti, plastėti, tvinkčioti, pulsuoti; на лбу
 пульсировала тонкая жылка kaktojė tvinkčiojo
 plonutė gyslėlė; 2. *el.* pulsuoti.

пу́льсовый, -ая, -ое pulso, pūlsinis.

пу́льт, -а pūltas; дирижёрский п. dirigento pūl-
 tas; диспéчтерский п. dispēčerinis pūltas; п. элек-
 тростāнции elektrinės pūltas.

пу́ля, -и kulkā; трасси́рующая п. trasuojanti kul-
 kā; ♦ вы́лететь пу́лей išbėgti, išlėkti strimgal-
 vais, galvótrūkčiais, kūlvirsčia; отливáть пу́ли
 girtis, pagyrūniškai meluoti, riēsti, peť akis me-
 luoti, švėlpti.

пу́лярка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам pupenėta
 kastruota vištā.

пу́лять, -яю, -яешь *eig. šnek.* 1. pūškinti, šaudyti;
 п. в во́здух pūškinti į órą; 2. mėtyti, láidyti,
 sváidyti; п. из ро́атки камешками láidyti, šau-
 dyti iš laidynės akmenūkais.

пу́ма, -ы *zool.* pumā, kuguāras, *Panthera concolor.*

пу́нкт, -а 1. pūntkas; vietovė; сáмый вы́сокий п.
 го́рного хребта aukščiausiоj kalnāgūbrio vietā;
 насе́ленный п. gyvenamoji vietovė, gyvenvietė;
 стратеги́ческий п. stratėginis pūntkas; остано́воч-
 ный п. sustojimo pūntkas; 2. tāsкас; опóрный п.
 atramōs tāsкас; исхо́дный п. išeitiēs, pradinis
 tāsкас; кульминацио́нный п. kulminācinis tāsкас;
 3. pūntkas (*vieta, patalpa, specialiai pritaikyta*
kuriam nors darbui); наблюдáтельный п. *kar.*
 sekimo pūntkas, sekyklā; перевя́зочный п. pėrri-
 šimo, tvārstymo pūntkas; загото́вительный п. pa-
 ruošų pūntkas; 4. *spst.* pūntkas; 5. pūntkas (*do-*
kumento, teksto skyrelis); обсу́ждать за́кон по
 пúnктам svarstyti įstatymā parpūnkiui; соглаше́-
 ние из пяти пúnктов penkių pūntkų susitarimas.

пу́нктик, -а 1. pūntkėlis; 2. *prk.* juok. ūžgaidas,
 įnoris, įmėgis, įgeidis, aistrā, pómėgis; keistybė,
 keistūmas; silpnybė; коллекцио́нирование — erō п.
 kolekcionāvimas — jō įmėgis, silpnybė.

пу́нктыр, -а pūntkyras, taškuotė; ~ный, -ая, -ое
 taškinis, pūntkyrinis; ~ова́ть, -рую, -руешь *eig.*
 statyti taškūs, taškuoti; п. ли́нию taškuoti li-
 niją.

пунктуа́льно *pro.* punktualiai, tiksliai; akuračiai;
 ~ость, -и *m.* punktualūmas, tikslūmas; akurātū-
 mas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно punktua-

lūs, tikslūs; akurātūs; пунктуа́льная рабо́та tiks-
 lūs dārbas.

пунктуа́ционный, -ая, -ое *gram.* skyrýbos, skyrý-
 binis; пунктуа́ционные пра́вила skyrýbos taisýk-
 lės; ~а́ция, -и *gram.* 1. skyrýba, punktuācija;
 2. *pasen.* skirtukai.

пу́нкция, -и *med.* pūnkcija.

пу́ночка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *zool.* snie-
 ginė stārta, *Plectrophenax nivalis.*

пу́ночный, -ая, -ое rūškiai, tamšiai raudōnas.

пу́нш, -а pūnšas; ~евый, -ая, -ое pūnšo, pūnšinis;
 пúnшевое моро́женое pūnšiniai ledaĩ.

пу́п, -а *anat. šnek.* bāmba; ♦ п. землй *šnek.* žėmės
 ceñtras (*apie žmogų, kuris save laiko viso ko*
centru).

пу́пав||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам, ~ник,
 -а *bot.* bóbramūnis, ramūnis, *Anthemis.*

пу́повина, -ы *anat.* bambāgyslė.

пу́по||к, -пкá 1. *anat.* bāmba; 2. *zool.* (*paukščio*)
 raumeninė skilvėlio dalis; ~чный, -ая, -ое *anat.*
 bāmbos, bāmbinis; п. канáтик bāmbos virkš-
 tėlė.

пу́пыр||истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *šnek.*, ~чатый,
 -ая, -ое; -ат, -а, -о *šnek.* spuogiotas; ~ышек,
 -шка *šnek.* spuogėlis, gumbėlis; ~ь, -я *šnek.*
 1. žr. пупырышек; 2. *prk.* pamputys, buřbulas
 (*apie vaiką*).

пу́ргá, -й pūgā; siautinys.

пу́ргén, -а purgėnas (*vaistas*).

пу́ржить, -ит *eig. šnek.* pustyti (*apie sniegą*).

пу́ризм, -а purizmas.

пу́рист, -а puristas; ~ический, -ая, -ое, ~ский,
 -ая, -ое puristo; purizmo; puristinis, puristiškas.

пу́рп||ур, -а pūrpuras; зака́т разгорáлся пўрпуром
prk. saulėlydis pūrpuru žėrėjo; ~у́рный, -ая, -ое,
 ~у́ровый, -ая, -ое purpurinis.

пу́ск, -а 1. įleidimas (*puz. į vagoną*); leidimas (*puz.*
nakvoti); 2. paleidimas, atidavimas; п. в перепа-
 робку atidavimas pėrdirbti; 3. paleidimas (*į dar-
 bą*); atidavimas eksploatuoti; п. электроста́нции
 elektrinės paleidimas (*į darbą*); 4. paleidimas,
 sviedimas.

пу́скай *šnek.* 1. *dll.* tegù(1), tē; п. поста́рается
 tegùl pasistėngia, tepasistėngia; 2. *dll.* vis tiek,
 tebūniē; 3. *jng.* tegul nōrs, kad ir, jei nēt.

пу́скáтель, -я *v.* stārteris, paleidiklis.

пу́ска́ть, -áю, -áешь *eig. žr.* пускаться; ~ся, -áюсь,
 -áешься *eig.* 1. žr. пускаться; 2. būti paleidžia-
 mām, atleidžiamām; būti įleidžiamām; būti išlei-
 džiamām; būti leidžiamām; būti prileidžiamām;
 būti paleidžiamām (*į darbą*); būti išvāromam, iš-
 genamām; būti sviedžiamām, paleidžiamām; būti
 išplātinamām; būti išleidžiamām (*puz. dai-
 gai*); būti paleidžiamām, nuleidžiamām.

пу́сковой, -áя, -óе paleidimo; paleidžiamasis; п.
 объ́ект paleidžiamāsioj objektas; пуско́вая кно́пка
 paleidimo mygtukas.

пустельга́, -й 1. *zool.* pelėsakalis, rudōkas (*vana-
 gėlis*), *Falco tinunculus*; 2. *prk. šnek. v.* ir *m.*
 lengvabūdis, lengvapėdis, plepys, plepūnas, tauš-
 kālius; lengvabūdė, lengvapėdė; plepė, tauškālė.

пу́стеть, -еет *eig.* tuštėti, eiti dykyn, tuštyn.

пу́стить, пушý, пу́стимь *įvk.* 1. palėisti, atlėisti,
 atpalaiduoti; п. ло́шадь вскачь palėisti árklį

šúoliais; п. натянутую верёвку atléisti įtemptą virvę; 2. įléisti; п. в свой дом įléisti į savo namus; 3. išléisti; п. в гости išléisti į svečius; п. в отпуск išléisti atostogų; 4. léisti; priléisti; п. спать léisti miegóti; п. к столу priléisti prie stalo; 5. paléisti; п. в работу paléisti į darbą; п. в обращение paléisti apyvartoti; п. на самолёт paléisti savięgai; п. в ход орудия rapanuoti, pavartoti ginklą; п. в ход все доступные средства pavartoti visas prieinamas priemones; п. в переработку atiduoti pėdirbimui; 6. pradėti naudoti, pradėti eksploatuoti, paléisti; п. отстроенный завод paléisti (į darbą) atstatytą gamyklą; 7. išvaryti, išginti, išléisti; п. коров пасть на луг išginti, išléisti kėrves ganėtis į pievą; 8. sviesti, paléisti, п. камень (камнем) в окно sviesti, paléisti akmenį (akmeniu) į langą; п. стрелу paléisti strėlę; п. змею paléisti aitvarą, lakdūnę; п. пюлю из пистолета iššauti, paléisti kulką iš pistoleto; п. мяч вверх išmesti sviedinį aukštyn; п. себе пюлю в лоб paléisti sau kulką į kaktą, nusišauti; 9. paskleisti, išplānti, paléisti; п. слухи paskleisti, paléisti gėdus; 10. išléisti; п. ростки išléisti daigus; п. почки supumpuruoti; п. корни išléisti šaknis, įsišaknyti (taip pat prk.); 11.: п. поле под овёс aršėti lauką avižomis; п. участок земли под картофель užsodinti žemės sklypą bulvėmis; п. лес под топор iškiršti mišką; 12. paléisti; nuléisti; п. воду paléisti vėndenį; п. кровь nuléisti kraują; п. на дно paskandinti; ♦ п. поезд под откос nuvesti traukinį nuo bėgių; п. красного перуха padėgti; пыль в глаза п. apmėlinti, apdūmti akis, paléisti miglą į akis; ~ся, пушусь, пүстишусь jok. 1. léistis, pasiléisti; п. в погоню pasiléisti vėtis; п. в дальний путь išvėkti į tolimą kelią; п. назад от врагов léistis, sprūkti atgal nuo priešu; 2. pradėti, imti, pasiléisti; įsiléisti; п. в пляс pradėti šokti; п. в подробности įsiléisti į smulkmenas; 3. imtis, léistis; я думаю п. в адвокатуру аš manaū imtis advokatūros; 4. pasirýžti, rýžtis, išdrįsti; п. на отчаянный шаг pasirýžti žūtūti niam žingsniui, žýgiui.

пүсто 1. *prv.* tuščiai; 2. *prv.* bergėdzia; nereikalingai; 3. *prv.* nerimtai, tuščiai; 4. *eina tariniu* tuščiai; в комнате п. kambaryje tuščiai, kambaryje niėko nėrā; рāзом (то) рүсто, рāзом (то) п. tai gausū, tai striuka; ♦ щоб тебе п. было kād tū prasmėgtum, kād tavė plėnė, kād tavė gālas.

пустобрėх, -а *šnek.* 1. *prk.* niekatauškis, plepys, niekakaľbis, tuščiažodžiautojas, tuščiakalbis, tauškālius; 2. ambrā, tuščiai lójantis šuo, vambrys.

пустоватľый, -ая, -ое; -āt, -а, -о рóдыkis, apyтуštis, tuštókas; ~ь, -сүйет *eig.* būti, stovėti tuščiam, neužimtām; būti nelaňkomam; būti negyvėnamam, apleistām; (*apie žemę*) dirvonuoti, бėnaudōs stovėti.

пустоголвый, -ая, -ое; -лów, -а, -о *šnek.* nepuovokūs, kiauragalvis, tuščiaagalvis, paľkas; besmegėnis, neišmānėlis, kvaľšas.

пустодóm, -а *šnek.* vienadiėnis, išira, išlėrėlis (*puz. šeimininkas*).

пустое, -ого *dkl.* niėkai; говорить п. niėkūs kalbėti.

пустозвón, -а *šnek.* tuščiakalbis, niekatauškis, niekbyľs, patāuska, pliūškis; ~ить, -ню, -нишь *eig.* pliūškuoti, taũkšti, niėkūs kalbėti, pliaũpti, taũzyti, pliaũnyti, pliaũkšti.

пустóй, -ая, -ое; пуст, пүста, пүсто 1. dýkas, tuščias, nepripildytas; п. стакān tuščia stiklinė; 2. dykavidūris, kiauravidūris, tuščiaavidūris; kiauras; пүстāя трубā kiuravidūris vamzdis; п. мяч туščiaavidūris sviedinys; п. орėх kiugėzas; 3. beėėdzias, nereikalingas (*puz. darbas*); 4. tuščias, nepagrįstas; пүстāе слўхи туšti, nepagrįsti gėdai; 5. tuščias, nerimtas; п. ромān tuščias romānas; п. человек туščias žmogūs; 6. meľkas, nežymūs, nereikšmingas; пүстāя причīna nereikšminga, meľkā priežastis; 7. *šnek.* neužkultas, neužtrintas, nepagėrdintas, neužbaltintas; ♦ п. день laisvā, nedirbamā dienā; пүстое мēсто meľkas žmogūs, menkystā; переливātь из пүстóго в порóжнее а) piestojė vādenį grūsti, vādenį rėčiū nešioti, tuščius šiāudus kulti; б) niėkūs kalbėti, malti liežuvių; прийти с пүстými рукāми ateiti tuščiomis (raňkomis); уйтī с пүстými рукāми išėiti niėko nepėšus, niėko nelaimejus, tuščiomis.

пусто|лāйка, -и; *dgs. kilm.* -lāek, *naud.* -lāйкам puolat, бė reĩkalo lójantis šuo, vambrys, ambrā; ~мēля, -и *v. ir m. šnek.* niėktauzas, niėktauzis, niekatauškis, niėkplūdis, papliauska, plūdžia, pāistena, plioпа, sorāila, ruoķis, talavýkas; niėktauzė, niėkplūdė, niekatauškė, ruoķė; ~порóжний, -ая, -ее *šnek.* 1. neužimtas (*plotas*), plýnas, neužstatytas, negyvėnamas; 2. *prk.* niėkingas (*puz. kalba*), niėkam tikės, tuščias, neįdomūs, neturiningas, beprāsmis; ~свят, -а *v. ir m.* šundavatkis, šundavatkė; davatkā, šventėiva.

пустослów, -а заўнис, tuščiakalbis, plūdžia, plepys, žg. пүстомēля; ~не, -я заўnos, bliaunos, tuščiažodžiaivimas, plepala, plepėjimas, taũzijimas, pliauskaľai; ~ить, -влю, -вишь *eig.* заũnyti, tuščiažodžiauti, pliaũkšti, taũkšti, bliaũnyti.

пустотā, -ы; *dgs.* -оты 1. tuštumā, dykumas, tuštynė; туštis; внутрі дєрева оказāлась п. мēdzio vidujė buvo tuštumā; 2. tuštýbė, nerimtumas; tuštumas; душевная п. dvāsios tuštýbė.

пуст|отєлый, -ая, -ое tuščiaavidūris, dykavidūris; su kiaurymėmis; п. бетонный блок туščiaavidūris betoninis blōkas; ~отный, -ая, -ое tuštūminis, vākuuminis.

пустовėт, -а 1. *bot.* tuščiaavidūris žiedas; 2. *prk.* tuščiažiedis (*žmogus, kurio veikla neduoda nau-dos visuomenei*).

пустошātь, -шý, -шійшь *eig.* pasen. niokoti, driokoti, siaũbti.

пустóшка, -и; *dgs. kilm.* -mek, *naud.* -шкам zool. lukūtis (*paukštis*), kukūtis, dudūtis, *Upura erops*.

пустошный¹, -ая, -ое dirvōninis, dykvietė; п. по-кóс dirvōninė pieva.

пустошный², -ая, -ое *pasen.*, **пустóшный**, -ая, -ое 1. meľkas, nesvarbūs; 2. absũrdiškas, beprāsmiškas.

пүстошь, -и *m.* užlėistas, nedirbamas, neapgyvėntas sklypas, dykvietė, dykynė; dirvōnas, dirvōnvietė.

пустынник, -а *atsiskýrėlis, atskiduōlis; ~ца, -ы* *atsiskýrėlė; ~ческий, -ая, -ое* *atsiskýrėlio, atsiskýrėliškas.*

пустынн||**ость**, -и *m. tuštūmas, tuštumà, dykūmas; nearguventūmas; п. стėпи stėpės dykūmas; ~ый, -ая, -ое; -ынец, -ынна, -ынно* 1. *dýkas, tūščias, neguvėpamas, nebylūs; 2. dykumōs, dykumlinis; dykūnės; п. лев dykumōs liūtas.*

пустын||**ь**, -и *m. tarm., ~я, -и pasen.* 1. *ātkampis; 2. vienuolūnas (atkampioje vietoje).*

пустыня, -и *dykumà, tūrai, tūrlaukiai, dykūnė; ♦ глас вопиющего в пустыне balsas šaukiančio tūguose.*

пустыр, -я *v. dýkvietė, tūščias, neužstatytas žemės plōtas.*

пустышка, -и; *dgs. kilm. -шек, naud. -шкам šnek.* 1. *tuščiaidūris, dykavidūris dāiktas; 2. šnipštas (tuščias riešutas), kiaugždas (tuščias grūdas); 3. tūščias blietas (loterijoje); 4. prk. lengvabūdis, lengvapėdis žmogūs.*

пусть 1. *dll. tegul, tē; 2. dll. vis tiek, tebūniē; 3. jng. kad ir, tegul; п. поздно, но я вернусь* *kad ir vėlai, bėt aš grįšiu.*

пустык, -а *šnek.* 1. *niėkniekis, meėkniekis, mąždaiktis, mąžmožis; smūlkmena; купить какой-нибудь* *п. для детей nupirkti vaikams kokį nors niėkniekį; 2. dzn. dgs. niėkai, labai mąža (pinigų); он просит за шубу такие пустяки jis prāšo už kailinius tōkius niėkus; 3. dzn. dgs. mąžmožis, niėkas; пустяки! niėkai!, tūščia jū; 4. dzn. dgs. keistybė, nesąmonė, beprasmybė, niėkas; со злости он наговорил разных пустяков iš piktumo jis prikalbėjo visokių nesąmonių, niėkų; ♦ pápa пустяков vieni juokai, vieni niėkai.*

пустяков||**ина**, -ы *šnek.* *niėkniekis, smūlkmena, meėkas daļukas; meėkas dāiktas; он расспрашивал* *о всяких пустяковинах jis klausinėjo visokių niėkniekių, smūlkmenų; ~ый, -ая, -ое šnek., пустячный, -ая, -ое šnek.* 1. *niekingas, meėkas, nereikšmingas; 2. nesunkūs, lengvai įveikiamas, pakeliamas, pakeičiamas.*

путаник, -а *šnek.* *páiniotojas, nenúovoka, neišmānėlis; pinklininkas; ~ца, -ы* 1. *páiniava, páinė, maišaliėnė, maišatis, netvarkà, makalynė; 2. páinūmas, pinklūmas, susiraizgymas, klaidūmas; п. коридоров koridorių klaidūmas; п. дорог kelių susiraizgymas.*

путан||**ость**, -и *m. pinklūmas, neaiškūmas, klaidūmas, painūmas; ~ый, -ая, -ое* 1. *pinklūs, supáiniotas, páiniotinis, painūs, susipáiniojės; susivėlės; 2. neaiškūs, pinklūs, painūs, klaidūs; 3. šnek. neišmanūs, neišmaningas; п. ты человек тū neišmānėlis (žmogūs).*

путать, -аю, -аешь *eig.* 1. *páinioti, pinklioti, klaidinti; trikdýti, rikdýti, rikinti; 2. draikýti, draikioti, nárplioti, jaũkti, vėlti, kurkuliuoti, kraigioti, taršýti; 3. (i)pinti, páinioti, kilpoti, vėlti (i nemalonų reikala); 4. pāncioti (poz. arklius), geležiniuoti; 5. páinioti, laikýti ką kitū; п. имена páinioti vardūs; 6. (kalbant, pasakojant) páinioti, klýsti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *klýsti, páiniotis; 2. páiniotis, maišýtis, pinkliotis; 3. raizgýtis, nárpliotis, kurkuliotis, jaũktis, vėltis; 4. pin-**

tis, páiniotis, sukinėtis; п. под ногами pintis, páiniotis pō kójomis; 5. šnek. klaidžioti, klydinėti (poz. ieškant kelio); 6. būti páiniojamam.

путевка, -и; *dgs. kilm. -вок, naud. -вкам keliālapis, keliōnlapis (poilsiautojo, šoferio).*

путев||**одитель**, -я *v. 1. vadōvas (knyga); п. по Вильнюсу vadōvas pō Vilnių; 2. pasen. palydōvas, keliārodis; ~одный, -ая, -ое keliā rōdantis, i tikslą vėdantis; keliārodis; ♦ путеводная звезда kėlrodė žvaigždė.*

путев||**ой**, -ая, -ое 1. *kėlio; geležinkelio; п. пост kėlio pōstas; п. знак keliāženklis; п. обходчик (geležinkelio) kėlio apeivis; 2. keliōnės; ekskursijos, iškylos; путевые записки keliōnės užrašai; путевые издержки keliōnės išlaidos.*

путев||**ый**, -ая, -ое *šnek. žr. пýтный.*

путе||**лец**, -ейца *šnek.* 1. *geležinkelininkas, kėlio tarnautojas, transportininkas; kėlio tarnybos darbuotojas; 2. inžiniėrius transportininkas; ~йский, -ая, -ое kėlio (geležinkelio) tarnybos; п. рабочий kėlio tarnybos darbininkas.*

путем¹ *prl. su kilm. su pagálba, vartojant ką, tōkiu keliū, tōkiu būdū; п. воспитания ауклėjant, ауклėjimo būdū.*

путем² *prv. šnek.* *sumaniāi, kaip reikiant, protin-gai, imānomai, tiėkamai; п. разу п. не поездил нē karto kaip reikiant nera(si) važinėjau; не умеет п. с трактором обращаться nemōka imānomai trāкторiom naudotis.*

путем||**ер**, -а *nuvažiuoto kėlio matuoklis, kėlmatis.*

путеоб||**ходчик**, -а *(geležinkelio) apeivis.*

путепо||**гужник**, -а *(geležinkelio) bėgių (kėlio) krautūvas.*

путеп||**ровод**, -а *kėlio pralaidà, viadūkas; tiltakelė.*

путеу||**казатель**, -я *v. kelių knyga.*

путеу||**клад**||**ка**, -и *bėgių (geležinkelio) klojimas, tiesimas; ~очный, -ая, -ое бėgių (kelio) klojimo, tiesimo; ~чик, -а бėgių (kelio) klotūvas.*

путеш||**ественни**к, -а *keliāutojas, keleivis, keliauninkas; turistas; važinėtojas; žygiuotojas, žygininkas; заграничные путешественники прибили на Кавказ keliāutojai iš užsienio atvyko i Kaukazà; молодые путешественники разбили лагерь јаунieji žygininkai įsitaisė, pasistatė stovųklà; ~ца, -ы keliāutoja, keleivė, keliauninkė, važinėtoja.*

путеш||**еств**||**ие**, -я *keliōnė, keliāvimas; važinėjimas; žygiāvimas; п. по стėпи было очень интересным žygiāvimas, keliāvimas stėpė buvo labai įdomūs; пустýться в кругосветное п. išvykti i keliōnę aplink pasaulį; ~овать, -твую, -твуеть *eig.* keliāuti (keliā), važinėti(s), plaũkti, žygiuoti; vaikštinėti, bastýtis; п. по ropām keliāuti, žygiuoti pō kálnus; п. по полām vaikštinėti, bastýtis laukaís; п. по мору keliāuti, plaũkti jūra.*

путина, -ы 1. *māsinis žuvų traukimas, keliōnmetis; žūklės, žvejybos laikas, sezōnas; 2. pasen. poez. kėlias, kelėlis; узкая п. по временām совсēm пропадала siaūras kelėlis rėtkarčiais visai išnykdavo.*

пут||**лище**, -а 1. *balno kilpsaitis; 2. lakdūnės (aitvaro) trys virvėlės (iš kampų ir vidurio).*

пут||**ло**, -а *šnek.* 1. *arklio pāntis; 2. balno atklapà (kilpos diržas).*

путля́ть, -яю, -яешь *eig.* klydinėti, sukinėti, doklinėti, bastýtis, vinguriuoti; всю ночь лиса путляла у деревни peñ visą naktį lāpē sukinėjosi, bāstēsī tiēs káimu.

пу́тний||к, -а keliauniškas, keleivis, pakeleivingas; ~ца, -ы keliauninkė, keleivė.

пу́тний, -ая, -ое *šnek.* sumanūs, tvarkingas, valývas, išmaningas, lėmtas, gėras, protingas; п. рабóтник, sumanūs darbúotojas; из éтого ничерó пу́тного не выйдет iš tó niēko gėro, niēko dōro neišeis.

путовóй, -ая, -ое 1. pánčiojimo, pánčiojamasis; 2.: путовáя кость čiurnikaulis (*arklio*).

пу́тч, -а pūčas; ~и́стский, -ая, -ое pūčo; pučisty.

пу́ты, пут *dgs.* 1. pánčiai; он надел коня́м на нóги п. jis suránčiojo árkliaus; 2. *prk.* pánčiai, varžtai; п. рабства vergóvės pánčiai, varžtai; 3. raščiai, pánčiai; geležiniai.

пу́ть, -й *v.* 1. kėlias; железнодоро́жный п. geležinkelis; водно́й п. vandeňs kėlias; проложіть нóвый п. putiēsti paúją kėlią; сáнный п. rōgiakelis; пу́ть сообще́ния keliai; на запáсном пу́тї не было ни одногó вагóна atsarginiame kelyje, atsarginiuose bėgiuose nebūvo nė vieno vagóno; нам по пу́тї mums pakeliui; на о́братном пу́тї grįžtant; п. к коммунизму *prk.* kėlias į komunizmą; на пу́тї к свѣтлому б́дущему *prk.* kelyje į šviēsįą áteitį; сб́йтся с пу́тї (*taip pat prk.*) išklýsti iš kėlio, paklýsti; ступа́ть по лóжному пу́тї žėngti klýstkeliu; найт́и п. к сѣрду́ человека *prk.* rasti kėlią į žmogaus širdį; 2. keliõnė, pažygys; он у́ехал в далёкий п. jis išvýko į tólimą keliõnę; держа́ть п. *pasen.* vykti, keliáuti (*kur*); во вре́мя пу́тї keliõnės metù, keliõnėje; счастли́вого пу́тї! laimingos keliõnės!; 3. *prk.* būdas, kėlias; мно́го е́сть пу́тėй в борьбѣ за мир daug yrą būdų kovóti už taiką; 4. *dgs. anat.* tåkas, kapålas; дыха́тельные пу́тї kvėpavimo takai; ◆ Млѣ́нный п. *astr.* paūkščių tåkas; что в том пу́тї *pasen.* kàs iš tó naudōs; без пу́тї *šnek.* bė reikalo, tuščiai.

пуф¹, -а prasimānymas, blėfas.

пуф², -а minkštā taburetė, pūfas.

пух, -а, -о пýхе, в пухý, на пухý pūkai, dúojai; gyvāplaukiai; в пухý pūkúotas, pūkinas; ◆ разб́ить в п. и прах sudaužyti į šipulius, sumalti, sutrinti į dūlkes, sutriuškinti; у не́ро ры́льце в пухý jis yrą prikišęs nagùs, jō rañkos nešvārios (jis yra prisidėjęs prie smerktino darbo); разоде́ться в п. и прах puošniai apsirengti, pasidabinti, išsičiūstyti, išsipuikinti; ни пýха ни перá! sėkmės!, gėro vėjo!

пухленький, -ая, -ое putlūtis, putnūtis, apvalūtis, riebūtis, minkštūtis.

пу́хл||ость, -и *m.* putnumas, putlumas; riebumas, pilnumas; ~ый, -ая, -ое; пухл, пухлá, пýхло putnūs, putlūs, apvalūs, pilnas (*pvz. veidas*); ~явый, -ая, -ое; -лáv, -а, -о žr. пýхлый; ~як, -а *zool.* pilkóji zylė, *Parus atricapilus*.

пу́хнуть, -ну, -нешь; *būf.* пýхнул ir пух, -ла, -ло *eig.* brinkti, paūpti, tinti, pūsti; ◆ голо́ва пýхнет galvá plýšta (*nuo ilgo galvojimo*).

пуховы́к, -á dūknos, pūkinė, patalaí, pūkų aňtklodė.

пуховы́нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам pūkėlis.

пухо́вка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам pūkūtis (*pūkų gumulėlis, vartojamas pudravimuisi*).

пухо́вый, -ая, -ое pūkinis, pūkų.

пухо́д, -а *zool.* vievesā (*toks vabzdys*), viekutė, pūkāgraužis *Mallophaga*.

пуче́глазый, -ая, -ое; -áz, -а, -о išsprogtākis, išverstākis.

пучи́на, -ы 1. gilversmė, gilýbė, gelmė (*pvz. jūros*); atāvaras, gylė, sietuvā; 2. liūnas, klampýnė, prarajā, marmalýnė, armuō, liūgas, liūgýnė; 3. (*kelio*) iškyla.

пу́чить, -чу, -чишь *eig.* 1. *beasm.* šnek. paūpti (*pvz. pilvas*), tinti, pūsti, brinkti; pūstis, gaūbtis (*pvz. ledas*); kiogždėti (*pvz. tešla*); 2. sprogtinti, versti, verstakiuoti; ~ца, -и́ца *eig. šnek.* 1. kilti (*pvz. tešla*), pūstis, paūpti; 2. sprogti (*apie akis*).

пучо́к, -чкá 1. kuokštėlis, gniūžtelė, puokštėlė, kūškis (*plaukų*); 2. (*spindulių*) plúoštas.

пу́шечный, -ая, -ое patránkos, patránkų; ◆ пу́шечное мя́со patránkų mėsā.

пушй́нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам pūkėlis; гуси́ные пушй́нки žasų, žasiūkų pūkėliai; п. снѣга снайгė, snieguolė, snaiguolė.

пушй́ст||ость, -и *m.* pūkuotumas; minkštumas, švelnumas; ~ый, -ая, -ое; -йст, -а, -о 1. pūkuotas; švelniaplaukis; пушй́стое одея́ло pūkuota aňtklodė; 2. purūs, minkštas; papūres; п. снєг purūs sniegas.

пушй́ть, -шý, -шй́шь *eig.* 1. kedėnti (*vilnas*), taršýti (*pvz. plaukus*), purėnti; plėšýti (*plunksnas*); 2. *šnek. prk.* bárti, kedėnti káilį, triňkti gálvą, vanóti káilį.

пушй́ца, -ы *bot.* pūkuotė, švylýs, durpójas, *Eriophorum*.

пу́шк||а, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам patránka; противотáнковая п. prieštánkinė patránka; пу́шки б́или по о́копам vpará patránkos šaudė į priešo árkasus; кобальто́вая п. kòbalto patránka; ◆ из пу́шки по воро́бьям стрелáть (б́ить, палй́ть) iš patránkos žvirblius šaudyti, tinklų musės gaudyti; взя́ть на пу́шку prigáuti, apgáuti, apsúkti, armáuti, armónyti; как из пу́шки laikù, tiksliai, punktualiai, kaip šautė; ~а́рь, -я́ *v. pasen.* 1. patránkininkas, artileristas; 2. patránkininkas, patránkų gamýbos méistras.

пушй́нна, -ы *kuop.* káilių prėkės, káiliai; цѣны на пушй́нну káilių káinos; ~обй, -ая, -о káilių, káilinis; káilinių žvėrėlių, žvėrų medžiójimo; п. сезóн káilinių žvėrų medžiójimo sezònas; п. про́мысел káilinių žvėrų medžiójimas; п. зверь káilinis žvėris.

пушóк, -шкá pūkėlis; *kuop.* pūkėliai, gyvāplaukiai.

пушóнка, -и *tech.* (*smulkūs*) gesintų káikių mil-tėliai.

пу́ща, -и pirmóvinė giriā, didžiagirė, tankl giriā; miško tankumýnas.

пу́щать, -áю, -áешь *eig. tarm.* žr. пускáть.

пу́щ||е *prv. šnek.* labiau, pikčiaū, daugiau; stipriāu, smarkiaū; вѣтер вы́л п. прѣжнего вѣ́яс staugė dár stipriāu, dár pikčiaū; п. всерó labiausiaí, ýpač; охóта п. нево́ли nóras už prievartą stiprėsnis; берѣчь п. гла́за sáugoti kaip akiēs

vūzdi; **~ий**, -ая, -ее *šnek. pasen.* didžiausias, stipriausias, smarkiausias; он раскатился пушм смехом jis pasilėjo smažkiai juoktis; **◆** для пушей важности kàd būtų prašmatniau, reikšmingiau.

пушý *žr.* пустýть; **~сь** *žr.* пустýться.

пхать, пхáю, пхáешь *eig. šnek.* stūmti, grústi, stūmdyti, kūmšėti.

пхнуть, пхну, пхнэш *įok. šnek.* stūmtelėti, pastūmėti, kūmštelėti.

пчел||á, -ы; *dgs. пчелы, пчёл zool. bitė, Apis mellifera*; рабóчая п. bitė darbininkė; **~йный**, -ая, -ое bitės, bičių; п. рои bičių spiečius; п. мёд bičių medus.

пчёлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам bitėlė, bitutė.

пчеловód, -а bitininkas, bičius; **~ный**, -ая, -ое bitininkystės; пчеловодная выставка bitininkystės paroda; **~ство**, -а 1. bitininkystė; 2. bičių ūkis, bitūnas; **~ческий**, -ая, -ое bitininkystės; bičių; пчеловодческое хозяйство bičių ūkis.

пчелóд, -а *zool.* bitlesis, čėkas, *Pernis apivorus*.

пчёлный||ик, -а bitūnas, bitidė; **~ый**, -ая, -ое *žr.* пчелýный.

пшени||ца, -ы kviečiai; яровáя п. vasariniai, vasarūčiai kviečiai; цéнтнер пшеницы kviečių centneris; молóть пшеницу máliti kviečius; злак пшеницы kvietys (*augalas*), *Triticum vulgare*; **~чный**, -ая, -ое kvietinis, kviečių, kvietainis.

пшён||ка, -и *šnek.* sóry kòšė; **~ник**, -а *tarm.* sórinis ragaišis, pyragas; **~ный**, -ая, -ое sóry, sórinis.

пшенó, -а sórinės krūopos.

пшик, -а *šnek.* šnipštas, niėkis.

пшют, -а *šnek. pasen.* gražėiva, čiūsnis, stilėiva, dabità, dabšnà.

пж, -á pukštys, klàkas, kýstis, kamštis (*pakulų gumulas medžioklinio šautuvo patronui užkimi*).

пжык, -а 1. *zool.* šiaurės elnio versiuškas, elniukas; 2. elniuko kailiukas; 3. *šnek.* pilvūzas, pamp-là, neūžauga.

пжытýсья, -жусь, -жишсь *eig.* 1. temptis, pūstis, rėžtis; 2. didžiūotis, didžiū dėtis, puikauti, nój riėsti.

пыл, -а 1. *šnek. pasen.* karštis, kaitrà; сун тóлько с пылу sriubà tik nuo ugnies; 2. *prk.* įkarštis, įnirtis, aistrà; užsidegimas; в пылу сражéния kautūnių įkarštyje, įnirtyje; в пылу гнéва įtūzus, įtūzyje.

пылáть, -áю, -áешь *eig.* 1. liepsnóti, smažkiai dėgti, tvatėti, plėvóti; 2. kaisti, raudonóti; 3. žérėti, žioróti, gaisrúoti, žérúoti; 4. *prk.* dėgti, nėsivertí; п. гнéвом dėgti pykčiū.

пыле||вóдный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно dūlkių pavídalo, dūlkinis; **~непрониáемый**, -ая, -ое; -áем, -а, -о nepralėidžiantis dūlkių, nepralaidūs dūlkėms; **~отделýтель**, -я *v.* dūlkių skirtūvas; **~очистýтель**, -я *v.* dūlkių valýtuvas; **~прóвод**, -а dūlkėtakis; **~сóс**, -а dūlkiásiurbis, dūlkių siurblys; **~уловýтель**, -я dūlkėgaudis, dūlkių gaudytūvas.

пылýнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. dūlkėlė; krislėlis, šapėlis, krislas; dujà (*poz. miltų*); 2. *bot.* žiedadūlkė.

пылý||ть, -лю, -лýсь *eig.* dūlkes kėlti, dūlkonti, dūlkėti; дорóра пылýt kėlias dūlka; **~тýсья**, -люсь, -лýсья *eig.* dūlkėti, dūlkontis; сапоги пылýtсья бáтай apdūlksta; **~ща**, -и *šnek.* dūlkės; dūlkėtūmas, dūlkėjimas; стрáшная п. дорóги baissus tó kėlio dūlkėjimas, dūlkėtūmas, kelyje baissiai daug dūlkių.

пыл||кий, -ая, -ое; -лок, -лká, -лко 1. aistringas, užsidegantis, kárštas (*poz. meilė*), liepsningas, ugningas, aistrūs; ūmus (*poz. būdas*), staigus, smar-kūs, dūkūs; пылкая натýра karštà prigimtis; 2. *pasen.* kaitrūs (*poz. malkos*), kárštas, dagūs; **~о** *prv.* aistringai, karštai, ugningai; smažkiai; staigiai, ūmai; **~ость**, -и *m.* aistringūmas, karštūmas; staigūmas, smar-kūmas, ūmūmas, užsidegimas, emociingūmas.

пыль, -и; о пыли, в пылý *m.* 1. dūlkės; на всех вещáх лежáла п. visi daiktaí bŭvo dūlkėti, dūlkinì, apdūlkėję, apnešti dūlkėmis; вбýбить п. išdūlkonti; космýческая п. kòsminės dūlkės; 2. krislaí, lašėliai; водопáд кропýл турýстов мёлкой водяной пылью krioklys šlákstė turistų smulkiaís vandeńs lašėliais; 3. dūlkėlės, žiedadūlkės; **◆** п. в глазá пытýть (пýскáть) akis (ap)-dūmti.

пыльнýк¹, -а *bot.* dūlkinė.

пыльнýк², -а *šnek.* dūlkinis (*apsiaustas nuo dūlkių*).

пыльнýый, -ая, -ое; -лен, -лýнá, -лýно dūlkėtas (*poz. kelias*), dūlkinas (*poz. žmogus*), apdūlkėjęs; dūkūs; пыльная дорóра dūlkūs kėlias.

пыльцá, -ы *bot.* dūlkėlės, žiedadūlkės; **~евóй**, -áя, -óе žiedadūlkių.

пыльцеголóвник, -а *bot.* garbėnis, *Cephalanthera*.

пырэй, -я *bot.* vārputis, *Agropyrum*.

пырнýть, -нý, -нэш *įok. šnek.* įdurti, bákstelėti, dūrstelėti.

пырска́ть, -аю, -аешь *eig.* purkšėti, purkščioti, puřkšti (*kosint, nusiжуokiant*).

пытáть, -áю, -áешь *eig.* 1. *šnek.* tirti (*poz. daikto gerumà*), mėginti (*poz. laimę*), bandýti; 2. (*kvočiant*) kankinti, (smúrtu) sáikinti, vėrsti prisipažinti; 3. *prk.* kamúoti, várginti; 4. *tarm.* kamantinėti, klausinėti, kvósti; **~сья**, -áюсь, -áешсья *eig.* 1. stėngtis, mėginti, bandýti; 2. bŭti kankinamam (*kvočiant*).

пытка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. kankinimas, sákinimas, kvotimas, vertimas prisipažinti kankinant; 2. *prk.* kamávimas(is), kankýnė; eró жизнь стáла пыткой jŭ gyvėnimas viřto kankynė.

пытáй||о *prv.* tiriamai, smalsiai, dŭmiai; п. осмáтривать tiriamai, dŭmiai apžýrinėti; **~ость**, -и *m.* smalsūmas, domūmas, troškimas, pasiryžimas patirti; **~ый**, -ая, -ое; -ýв, -а, -о trŭkštąs patirti, žinóti, smalsūs, domūs, tiriantis; tiriamas; п. ум domūs prŭtas; п. взгляд tiriamas, smalsūs žvilgsnis.

пытóчный, -ая, -ое kankinimo, kankinamasis; пы-точные орудия kankinimo įrankiai.

пых||ать, пышу, пышешь ир -аю, -аешь *eig. šnek.*

1. šniokštuoti, pūškuoti, pukšėti; 2. *prk.* trykšti, būti kupinam; егѡ лицо пышет счастьем jō vēidas žeri laime; п. злобой дегти, nebesitvėrti pykčiū; он пышет здоровьем jis kupinas sveikatos; 3. liepsnėti, tvatėti; žaizaruoti, raūdonuoti, degti; заревом пышет закат žarà kaip pašvaistė žaizaruoja; так и пышет подожжённый лес taip ir liepsnoja padegtas miškas; ~нуть, -нų, -нeshь *ivk.* 1. šniokšteletėti; 2. suliepsnėti; *žr.* пыхать (1 ir 3 reikš.).

пыштеть, -хчų, -хтйшь *eig.* 1. suñkiai alsuoti, pūtuoti, pūtauti; šniokštuoti, šnioruoti, šnopuoti, pūškuoti, šniokšti, pukšėti; 2. *prk.* pūkšti, pūškuoti; léisti garus, dujas, šnųpšti (*pov. garvežys*), šniokštuoti.

пышешь *žr.* пыхать.

пышка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. minkštà bandėlė, pamputys; 2. *šnek.* pilnà, putli mōteris, mergaitė; bamblys, bamblē, storulīs, storulė, pamplys, pamplē.

пышн||о *prv.* prašmatniai, puošniai; ~ость, -и *m.* 1. prašmatnumas, puošnumas, prabangumas; 2. putlumas, purumas; įkūnumas, apskritumas; 3. išpuštumas; ~ый, -ая, -ое; -шен, -шнà, -шно 1. prašmatnus, puošnus; prabangus; 2. vešlus, gurbus, trašus (*pov. žolė*); tankus; 3. putlus, putnus; purus, minkštas, švelnus; švelniaplaukis; įkūnus, apskritas; 4. išpuštas, pompastiškas; пышная фpàза išpuštà fràzė.

пышу *žr.* пыхать.

пъедестал, -а pјedestàlas.

пъеса, -ы pјesė.

пьющий, -ая, -ее 1. gėriantis, išgeriantis, girtuokliaujantis; 2. -ero *dkt.* gėrikas, gėrōvas, girtuoklis.

пьян||енький, -ая, -ое, ~ехонек, -нька, -нько girtutis, girtutėlis, girtuñ girtas.

пьянеть, -ею, -еeshь *eig.* 1. kaūšti, girtyn eiti, svaigti, girsti; 2. *prk.* sūktis gálvai, svaigti; он пьянеет от своей удачи ji svaigina jō pasisekimas.

пьяника, -и *tarm.* girtuoklė; *kuop.* girtuoklės (*uog*); *žr.* голубика.

пьянить, -нит *eig.* girtinti, svaiginti.

пьян||ица, -ы *v.* ир *m.* girtuoklis, girtuoklė; šlarpjurgis, kaklėgà; ♦ горький п. visiškas, nepataisomas girtuoklis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* išgertūvės, išgėrimas.

пьянство, -а girtuoklystė, girtāvimas, girtuoklybė, girtuokliāvimas; ~вать, -твую, -твуеть *eig.* girtauti, girtuokliauti.

пьянчуга, -и *šnek.* girtuoklis, nusigėrėlis.

пьяный, -ая, -ое; пьян, -à, пьяно ир пьяно 1. girtas, pasigėres; nusigėres; 2. girtas, svaiginantis, svaičius (*gėrimas*); 3. -oro *dkt.* nusigėrėlis; 4. *prk.* apsvaigęs, įsiaudrinęs; он был пьян от радости jis buvo apsvaigęs iš džiaugsmo; ♦ пьяному море по колено girtam ir ōzkos kastytos, girtam jūra tik liči kėliu.

пюпитр, -а piupitras (*aukštas staliukas*).

пюрé *nkt.* (*daržovių, vaisių*) grūslės, piurė.

пяденица, -ы *zool.* žemspindys, pėdinukė, *Chcima-tobis brunata*.

пядень, -и; *dgs. kilm.* -день ир -деней *m. pasen.* *žr.* пядь.

пядь, -и; *dgs. kilm.* пядей *m.* 1. sprindis; 2. nedidelis rėžėlis, gabalėlis, plotėlis (*pov. žemės*).

пýлить, -лю, -лишь *eig.* 1. tēpti, tampyti, tēsti, vėžti; п. овчйну tēpti avikailį; 2. suñkiai vilktis (*drabužiais*), nėrtis, tēpti; maūkšlintis; ♦ п. глаzá sproginti akis.

пýльцы, -лец, -льцам *dgs.* spręstūvai, sprengtūvai (*siuvinėjimo, audimo rėmai*), rėmėliai.

пýсть, -и *m. anat.* plāštaka, dėlnas, gniāužtas, gniāuža; сжимать пýстью gniāužtuoti.

пýтá, -ы; *dgs.* пýты, пýт, пýтам kulnas; ūžkulnis, kulnis; pėdà (*koja*); поставити пýтý на землю atsisotiti pėda ant žemės; ходити за кем-л. по пýтам pridūrmais kō, įpėdin, įpėdžiui, įkandin, pavýmu, įdūrmu eiti, pėdsakioti; гнаться за кем-л. по пýтам lpti kām ant kulnų, výtis kā pridūrmais; гребенчатая п. *tech.* keterotas kulnas; ♦ отбít пýты nusilakstyti; быть под пýтою būti pamintām, būti pō padū.

пýтá||к, -á *šnek.* penkių kapeikų pinigas, penkiakapeikis; ~чок, -чкà 1. penkių kapeikų pinigas; 2. (*kiaulės*) knyslės, knislės, šnipas; 3. nedidelė aikštelė, žemės sklypėlis.

пýтерйк, -á 1. *tarm.* penketas (*kartu pakinkytų arklių*); 2. penkialinkas daiktas; penkiapūdis daiktas.

пýтерйчный, -ая, -ое penkiakartis.

пýтёрка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам 1. penketas (*pov. arklių*); 2. penkakė (*korta*); 3. penketukas (*mokinio pažymys*); 4. *šnek.* penkrublė (*banknotas*), penkrublinė, penkrublis; 5. (*autobuso, troleibuso numeris*) penk(e)tukas.

пýтернóй, -áя, -оё *šnek.* 1. penkerias, penkialinkas (*pov. siūlas*); penkiakartis; 2. penkis kartūs didėsnis, brangėsnis, penkiagubas.

пýтерня, -ý; *dgs. kilm.* -ей *šnek.* gniāužtas, penkinė, visi penki pirštai.

пýтеро, -ых *sktv.* *kuop.* penketas, penki, penkeri (*pov. rogės*).

пýтёрочни||к, -а *šnek.* (*mokinys*) penketūkininkas; ~ца, -ы (*mokinė*) penketūkininkė.

пýтибóрьс, -я *sport.* penkiakovė.

пýти||гáвый, -ая, -ое penkiabonis (*pov. bažnyčia*); penkiaviršūnis (*pov. kalnas*); penkiagalvis (*pov. pasakų slibinas-dragonas*); ~годичный, -ая, -ое penkiametis; ~гpáдусный, -ая, -ое penkialaipsnis.

пýтигрáнн||ик, -а *mat.* penkiābriaunis, penkiāšienis; ~ый, -ая, -ое penkiābriaūnis, penkiāšienis.

пýтидесятилёт||ие, -я penkiasdešimtmetis; ~ний, -ая, -ее penkiasdešimt, penkių dešimčių metų, penkiasdešimtmetis.

пýтидесятиница, -ы *bažn. šnek.* sekminės.

пýтидесять, -ая, -ое penkiasdešimtas.

пýтиднёв||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* penkiadienis; ~ный, -ая, -ое penkių dienų (*laikas, terminas*); penkiadienis.

пýтизнáчный, -ая, -ое penkiažėnkis (*pov. skaičius*).

пятиклáссн||ик, -а penktōkas, penktōs klāsēs mokiņs, penktaklāsis, penkiaklāsis; **~ица**, -ы penktōkē, penktaklāšē; **~ый**, -ая, -ое penkiaklāšis, penkiķ klāšiķ (*mokykla*).

пятикни́жие, -я *bažn.* penkios sēnojo īstātymo knygōs.

пяти||конечный, -ая, -ое penkiakačpis; **пятиконечная звезда** penkiakačpē žvaigždē; **~копеечный**, -ая, -ое penkiķ kapeiķ (*moneta*); **penkiakapeiķis** (*roz. bandelē*), **penkiakapeiķinis**; **~корпусный**, -ая, -ое penkiavāgis (*roz. plūgas*); **~кратный**, -ая, -ое penkiakačtis, penkiāgubas.

пятилёт||ие, -я penkeri mētai, penkeriķ mētū tārpas, penkmetis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. penkmetis, penkeriķ mētū laikōtarpis; 2. penkmetis, penkmečio plānas; выполним пятилётку в четыре года penkmečio plānā īvyķdysime peķ kētvērius mētūs; 3. *šnek.* penkiametiniķkas, penkiametiniķē, penkiamētis, penkiamētē; **~ний**, -ая, -ее 1. penkiametinis, penkeriķ mētū (*laiko tarpas*); 2. penkiamētis (*amžius*), penkerīgis, penkeriķ mētū (*roz. arklys*); 3. penkmetis, penkmečio; пятилётняя годовщина penkmetinė sukaktis; п. план penkmečio plānas.

пяти||месячный, -ая, -ое penkiķ mēnesiķ; п. пороcēнок penkiķ mēnesiķ paršiūkas; **пятимесячное путешествие** penkiķ mēnesiķ keliōnē; в п. промежуток врēмени (в п. срок) peķ penkis mēnesius; **~пáлый**, -ая, -ое penkiapirštis; **~процэнтный**, -ая, -ое penkiaprocēntis, penkiķ procēntų.

пятирублѐв||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* penķrublē, penkiarublinē, penkinē; **~ый**, -ая, -ое penkiarūblis, penkiarublinis.

пятиcот||енный, -ая, -ое *šnek.* 1. penķšimtēs, penķšimtinēs; **пятиcотенная бума́жка** penķšimtē (*banknotas*); 2. penkiķ šimtū rūbliū vertēs; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *šnek.* 1. penķšimtē (*banknotas*); 2. *sport.* penkiķ šimtū mētrų distāncija.

пятиcотлёт||ие, -я penkiķ šimtū mētū sukaktis, penkiašimtmetis; **~ний**, -ая, -ее penkiķ šimtū mētū (*laiko tarpas*); **penkiašimtmečio**, **penkiašimtmētinis** (*roz. jubiliejus*).

пяти||cотый, -ая, -ое penkiašimtāsis, penkiašimtinis, penkiašimtas; **~cтéнный**, -ая, -ое penkiasienis; **dviejū galū**; **пятиcтéнная избá** dviejū galū gryčia; **~cтóпный**, -ая, -ое *lit.* penkiapėdis; **~cтopóнный**, -ая, -ее penkiašonis.

пятитóн||ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* penkiķ tōņų suņķvežimis, penkiatōnis, penkiatōnē (*automašina*); **~ный**, -ая, -ое penkiķ tōņų (*roz. krovinys*), penkiatōnis (*roz. sunkvežimis*).

пятитýсячный, -ая, -ое penkiatūkstantas, penkiatūkstantasis; **penkiķ tūkstančiū**.

пýтить, пýчу, пýтишь *eig.* ātbulā traukti, stūmti; **~cя**, пýчусь, пýтишcя *eig.* 1. trauktis, eiti atbulōm, atbulām, atbulōti, trauktis atgal; 2. *prk.* *šnek.* atsižadėti, atsisakinėti, atsisakyti, atsimeti-

nėti, atsimėsti, trauktis, nesilaikyti; п. от cвоeгo cлóва netesėti savo žodžio.

пятиу́гольн||ик, -а *mat.* penkiākampis; **~ый**, -ая, -ое penkiākačpis.

пятишнiца, -ы *šnek.* penķrublē (*banknotas*).

пятиэтáжный, -ая, -ое penkiaačktis.

пýтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. *anat., tekst.* kulnas; ступать пýтками váikščioti atť kulnū; носки с двойной пýткой kójinēs (*vyriškos*) sū dvigubais kulnais; крýглая п. *tekst.* арвалūs kulnas; 2. *spec.* pādas; п. árки árkos pādas; п. рéйки matuōklēs pādas; ♦ тóлько пýтки засверкали (показáл) pasilėido bėgti; наступать на пýтки (už)lpti atť kulnū; prisivýti, arlėnkti; у негó душá ушлá (ухóдит) в пýтки jis nu-stėro, jám širdis (*iš baimės*) nutĩpro; лизáть пýтки batlaiziáuti.

пяти́дцат||ый, -ая, -ое penkióliktas, penkiólikis; **~ь**, -и *m. sktv.* penkiólika.

пýтнáть, -áю, -áешь *eig.* 1. dėmiuoti, šlakuoti, palikti dėmēs, biauroti, teřti; 2. *prk.* jūdinti, gārbę plėšti, niėkinti, šmeižti, teřti vārdą.

пýтнýст||ость, -и *m.* dėmėtumas; deglumas, gegužėtumas; šlakuotumas; **~ый**, -ая, -ое; -йст, -а, -о dėmėtas; šlakuotas, gegužėtas; dėglas (*roz. kaulė*).

пýтница, -ы penktādienis; по пýтницам penktādie-niais; в пýтницу penktādienį; ♦ страcтнáя п. *bažn.* didýsis penktādienis; у негó семь пýтниц на неде́ле jis dažnai kaĩtálioja savo sprendi-mūs.

пýтнó, -á; *dgs.* пýтна, -тең, -тнам 1. dėmė, šlakas, jūdymė, suteptis, suteptimas, juodulys, paišulys, dāgšlas; скáтерть пестрéла в пýтнах stáltiesė vi-sà būvo suteptá; п. позóра *prk.* gėdos žymė; ♦ родýмое п. iñtapas, ārgamas, ārgūmis; жёл-тое п. *anat.* geltonoji akiēs dėmė (*dėmelė*).

пýтнышко, -а; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам dė-mėlė, šlakėlis.

пýтнóк, -ткá *šnek.* 1. penķetas, penketūkas (*roz. obuolių, kiaušinių*); 2. *pasen.* penktādienis; в ночь под п. nāktį ĩ penktādienį.

пýточный, -ая, -ое kulno; пýточная кость kulniķau-lis, kulnākaulis, kulnėlis.

пýтый, -ая, -ое penķtas; однá пýтая penktādañis; пýтое ию́ня birželio penktóji; ♦ нýжен как co-ба́ке пýтая norá reikalingas kaĩp šuniui penktá kója.

пýть, пýти, пýтью *sktv.* penki, penķios; penķetas, penketūkas; п. груш penķios kriáušės; я полу-чýл п. с крестóм áš gavaū penķetą sū pliusū.

пýтьдесáть, **пýтидесáть**, **пýтидесáтью** *sktv.* penķios dėšimtys, penķiasdešimt.

пýтьcот, **пýтиcот**, **пýтистáм**, **пýтьюcтáми**, о пýти-стáх *sktv.* penki šimtai.

пýтью *pro.* penkis kartūs; п. пýть — двáдцáть пýть penķiskart penki — dvidešimt penki.

пýчу *žr.* пýтить; **~cь** *žr.* пýтишcя.

Р р

раб, -á vėrgas; p. príxotej *prk.* įgeidžių vėrgas; ♦ p. божий a) vargšėlis žmogus; b) *pasen.* (*apie krikščioni*) diėvo tařnas; ~á, -ы vėrgė; ♦ p. божья a) vargšėlė mótėris; b) *pasen.* (*apie krikščionę*) diėvo tarnaitė.

рабát, -a nuolaida pirkėjui, rabátas.

рабátка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам (*ilga ir siaura*) gėlių lųs(v)ė, lųs(v)ėlė.

ра́бби *nkt.* rābinas; talmūdo žinovas.

ра́бий, -ья, -ье 1. *pasen.* vėrgo, vėrgų; 2. *prk.* vėrgiškas (*puz. žvilgsnis, elgesys*).

рабкооп, -а (рабóчий кооператив) darbininkų kooperatyvas.

рабкóр, -а (рабóчий корреспондент) darbininkų korrespondentas.

рабовладé||лец, -льца vergvaldys, vėrgų savininkas, laikytojas; ~лица, -ы vergvaldė, vėrgų savininkė; laikytoja; ~льческий, -ая, -ое vergóvinis, vergóve pagrįstas, vergvaldinis, vergvaldiškas; p. строй vergóvinė sántvarka; ~ние, -я vergvaldystė, vergóvė, vergijà, vėrgų laikymas; эпо́ха рабовладéния vergijos epochà.

раболéп||ие, -я *žr.* раболéпство; ~но *prv.* vėrgiškai, nužėmintai, pataikaujamai, šliaužiojamai; ~ный, -ая, -ое; -пен, -пна, -пно vėrgiškai, vėrgiškai nuolankūs, nusižėminas, vėrgiškumo kùpinas, šliaužiojamas, šlykščiai pataikaujantis; ~ство, -а vėrgiškumas, vėrgiškas klūpčiojimas, lařkstymasis, šliaužiojimas, šunuodegiavimas, pataikavimas, nuolankumas; vergāvimas; ~ствовать, -твую, -твует *eig.* vėrgiškai lařktis, klūpčioti, šliaužioti (*prieš kq*), šunuodegiauti, šlykščiai pataikauti.

рабо́та, -ы 1. dárbas; triūsas; užsiėmimas; atlikimas; p. по задáнию užduties atlikimas, vėykimas; топо́рная p. grubūs, gramblūs dárbas; втяну́ться в рабо́ту įsitraukti į dárbà, įsidirbti; руково́дить рабо́той vadovauti dárbei; слéльная p. vienėtinis dárbas; p. по хозяйству ruošà, ruoštas; физическая p. fizinis dárbas; 2. *džn. dgs.* dirbinys, gaminys, kùrinys, dárbas; печáтные работы spraudiniai; швей взя́лась за рабо́ту siuvėja įniko į siūvinį; работы знаменитых художников įžymių mėnininkų kùriniai; ♦ египетская p. kapinamas dárbas; сизифова p. Sizifo dárbas (*ne-pabaigiamas, bergždžias dárbas*).

рабо́тать, -аю, -аешь *eig.* 1. dirbti, plušėti, triūsti; p. на стро́йке dirbti statyboje; вя́ло p. gniūsuoti, respnóti, knėburiuoti; p. над ромáном rašyti romāną; p. над карти́ной piėšti pavėikslą; p. ло-пáтой kàsti kastuvù; 2. veikti, funkcionuoti (*puz. širdis*); 3. darbúotis, tarnauti (*puz. įstaigoje*); 4. gaminti, produkúoti, darýti, dirbti; ♦ p. над собой savarařkiškai lāvintis; ~ся, -ается *eig. beasm.* 1.: сего́дня чтó-то не рабо́тается šiañdien kažkodėi nesiseka dirbti; по утра́м мне рабо́тается лүчше rytais dárbas mán vėksta geriau; 2. būti gaminamam, dirbamam.

рабóтэнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам ir ~отишка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *menk. šnek.* prāstas dárbas, māžas darbėlis.

рабо́тка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам darbėlis.

рабо́тни||к, -а darbininkas; darbúotojas; p. промышленности prāmonės darbininkas, darbúotojas; p. нау́ки mókslo darbúotojas, veikėjas; вя́лый p. gniūšas, kemėža, mādaras; ~ца, -ы darbininkė; darbúotoja (*puz. medicinos*); домашняя p. namų darbininkė; заводская p. gamyklos darbininkė.

рабо́тный, -ая, -ое *pasen.* dárbo (*puz. diena*); p. че-ловéк dárbo žmogus, darbininkas; ♦ p. дом *pasen.* pavařėlių namai, prieglauda.

работода́тель, -я *v.* darbdavys.

работо́рго́в||ец, -вца vėrgų pirklys, prekiáutojas vergais; ~ля, -и vėrgų prekyba, prekyba vergais.

работоспо́сбн||ость, -и *m.* 1. darbingumas, tinkamumas dárbei; 2. darbūmas, darbštūmas; ~ый, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно 1. darbingas; 2. darbūs, darbštūs.

работá||ра, -и *v. ir m. šnek.* stropūs, uolūs, gėras darbininkas, stropi darbininkė, darbštuolis, darbštuolė, darbštūs žmogūs; ~щий, -ая, -ее; -тящ, -а, -е *šnek.* mėgstas dirbti, stropūs, darbūs, darbštūs, uolūs.

рабо́чая, -ей *dkt. šnek.* darbininkė.

рабо́че-крестья́нский, -ая, -ое darbininkų ir valstiečių, darbininkų-valstiečių; рабо́че-крестья́нская власть darbininkų ir valstiečių valdžià.

рабо́чий¹, -ero *dkt.* darbininkas.

рабо́чий², -ая, -ее 1. darbininkų, darbininkiškas, darbininkinis; p. класс darbininkų klāsė; рабо́чая власть darbininkų valdžià; 2. dárbo (*puz. diena*); dirbamas; рабо́чая по́ра darbýlaikis, darbýmetis; 3. darbinis (*puz. arklys, drabužis, avalynė*); p. чертэж darbinis brėžinys; p. ход *tech.* darbinė eigà.

рабо́ц||ки *prv.* vėrgiškai; ~кий, -ая, -ое 1. vėrgų, vėrgo; vergjinis, vergóvinis; nelařšvas; 2. vėrgiškas; pataikūniškas; ~тво, -а vergóvė, vergystė; vergijà; vergāvimas; держáть в ра́бстве vėrginti; ~твовать, -твую, -твует *eig. pasen.* vergauti.

рабо́фáк, -а (рабо́чий факультéт) darbininkų fakultetas; ~овец, -вца darbininkų fakulteto studentas.

рабóнья, -и; *dgs. kilm.* -бынь vėrgė.

равни́н, -а rābinas; ~ский, -ая, -ое rābino, rabinų.

равели́н, -а ravelinas (*pagalbinis tvirtovės įtvirtinimas*); Алексеевский p. *ist.* Aleksėjevo ravelinas (*Peterburge*).

раве́нство, -а 1. lygūmas; lygýbė; paritetas; vienodūmas; p. гра́ждан piliečių lygýbė; p. сил jėgų lygūmas, vienodūmas; 2. *mat.* lyginys; lygýbė; знак ра́венства lygýbės ženklas.

равне́ние, -я lygiāvimas; подде́рживать p. в строю palaikýti lygiāvimą rikiuótėje; p. на передовикóв производства *prk.* lygiāvimasis į gamybos pirmūnus.

равнин||а, -ы lygumà, lygmė; **~ный**, -ая, -ое lygumč, lygumōs; lygūs; равнинная местность lygumà, lygi vietovė.

равно 1. *įng.* kaip iř, taip ōgi, taip pàt; фруктовые деревья, p. как и прочие культурные растения, требуют ухода vaĩsmedžius, kaip iř kitūs kultūrinius áugalus, reikia prižiūrėti; 2. *prv.* lygiai, vienōdai; я люблю p. всех àř mĩliu lygiai visūs; 3. *eina tariniu* lygu, urà; три в квадрате p. девяти trys kvadratė lygu devyniems; ♦ **всё** p. vis vien, vis tiek.

равно||бедренный, -ая, -ое *mat.* lygiašonis; p. треугольник lygiašonis trikampis; **~великий**, -ая, -ое; -йк, -а, -о *mat.* lygūs, lygiaplōtis, lygiatūris, lygnešas; равновеликие треугольники lygūs, lygiaplōčiai trikampiai; равновеликие суммы lygios sūmos.

равновес||ие, -я 1. pusiàusvyra; устойчивое p. *fiz.* pastovioji pusiàusvyra; лишить равновесия išmūšti iš pusiàusvyros; потерять p. netėkti pusiàusvyros, pasvėrdėti; 2. *prk.* pastovumas, pusiàusvyra; ramybė, susitvėrdymas; **~ный**, -ая, -ое 1. pusiàusviris; 2. lygiasvōris; **~бый**, -ая, -ое; -бм, -а, -о lygiasvōris.

равнодействующ||ая, -ей *dkl. fiz.* atstojamoji; **~ий**, -ая, -ее lygiai veikiantis, atstojantis, atstojamasis; равнодействующая сила atstojamoji jėgà.

равноденствие, -я ekvinōkcija; весеннее p. pavasario ekvinōkcija; осеннее p. rudenis ekvinōkcija.

равнодуш||ие, -я abejingumas, lygiažiūrybė; им овладело p. jĩ àrėmė, pagàvo abejingumas; **~но** *prv.* lygiai, šaltaĩ; **~ный**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно abejingas, lygiažiūris; indiferentiškas, šaltas, nejautrus; p. тон šaltas, abejingas tōnas.

равнознач||ащий, -ая, -ее, **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно lygiareikšmis, vienōs, lygiōs reikšmės.

равномер||о *prv.* tolygiai; **~ость**, -и *m.* tolyg(in)umas, tolygybė; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -рна -рно 1. tolyginis, tolygūs (*pzv. gretis*); 2. *šnek.* lygiatūris, lygiatūris (*pzv. indai*).

равноплеч||ий, -ая, -ее *fiz., tech.* lygiapėtis, lygiažastis; p. рычаг lygiapėtis svertas.

равноправ||ие, -я lygiateisiškumas, tėisių lygybė; **~ный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно lygiateisis, lygiateisiškas.

равносил||ие, -я vienōdas stiprūmas, jėgų lygybė; **~но** *prv.* 1. lygiomis jėgomis; 2. tolygiai, lygiareikšmiškai; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. lygiajėgis, vienōdo stiprumo, pajėgumo; 2. lygiareikšmis, tolyginis, tolygūs; событие, равносильное катастрофе įvykis, tolygūs katastrofai.

равно||сторонний, -ая, -ее *mat.* lygiašonis, lygiakrāštis; **~угольный**, -ая, -ое *mat.* lygiakampis.

равноцен||ность, -и *m.* lygiavertiškumas, kainos, vertės lygumas; **~ый**, -ая, -ое; -ёнен, -ённа, -ённо lygiavertis.

равный, -ая, -ое; равен, равнà, равнō 1. lygūs (*su kuo*), tolygūs, lygnešas, vienōdas; 2. vienōdų tėisių, vienōdos padėties, reikšmės; ему нет равного jam niėkas neprilygsta; ♦ **равным** образом то-киui pàt būdũ, vienōdai, taip pàt, taipōjaũ.

равнять, -яю, -яешь *eig.* 1. lyginti, daryti lygu; 2. lygiuoti; **~ся**, -яюсь, -яешься *eig.* 1. lygintis, prilýgti; он не может с тобой p. jis negali tãu prilýgti; 2. lygiuoti(s) (*pzv. būrys, kuopa*); 3. *mat.* būti lygiām; ширина ўлицы равняется двадцати метрам gātvēs platūmas urà lygūs dviem dešimtims metrų; 4. *prk.* lygiuotis; 5. *prk.* būti tolygiām, prilýgti.

раг||у *nkt. kul.* ragũ, šutinys.

рад, -а, -о 1.: я p. вас видеть àř džiaugiuosi jũs pamātes, mán malonũ jũs matyti; я p. вáшему счастью àř džiaugiuosi jũsų láime; 2. *prk.* pasirýžes; он p. умереть за отечество jis pasirýžes mirti, jis mielaĩ mirtũ už tėvynę; p. бежать, да не может norėtu bėgti, tik negali; ♦ p. не p. nōri nenōri.

рада¹, -ы 1. *ist.* tarýba, radà (*Ukrainoje, Baltarusijoje*); 2. *tařm.* patarimas.

рада² *žr.* рад.

радár, -а radāras, radiolokātorius.

радение, -я *pasen.* rūpinimasis, globōjimas, pagālbos teikimas.

радетель, -я *v. pasen.* rūpintojas, geradarys, globėjas; **~ница**, -ы *pasen.* rūpintoja, geradarė, globėja; **~ный**, -ая, -ое; -льна, -льно *pasen.* rūpestingas, uolūs, stropūs.

радеть, -ёю, -ёешь *eig. pasen.* rūpintis, dėti rūpesčių; padėti, teikti pagālbą, globōti; labaĩ stengtis.

раде||хонек, -нька, -нько, **~шенек**, -нька, -нько *šnek.* labaĩ besidžiaugias, negaljs atsidžiaugti. **раджа**, -и radžà (*kunigaikštis Indijoje*).

ради *prl. su kilm.* dėl(ei); черō p. dėl šito; черō p. kuriám gālui; p. своих товарищей draugũ lābui.

радиальный, -ая, -ое *spec.* radiālinis, spindulinis, rādiusinis; радиальная симметрия spindulinė simetrijà.

радиатор, -а *tech.* radiātorius.

радиация, -и *fiz.* radiācija, spinduliāvimas.

ради||о *prv. pasen.* rūpestingai; **~ость**, -и *m. pasen.* rūpestingumas, stropumas; **~ый**, -ая, -ое; -йв, -а, -о *pasen.* rūpestingas, stropūs.

ради||евый, -ая, -ое *chem., fiz.* rādžio; **~й**, -я *v. chem., fiz.* rādis.

радикал, -а *mat., chem., polit.* radikālas; **~изм**, -а radikalizmas; **~но** *prv.* radikaliaĩ; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно radikalūs, radikālinis.

радио *nkt.* rādias.

радио¹... radio... *pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiškianti susijimą su radiju, pzv.:* радиоабонент rādiō aboneñtas; радиосигнал rādiō signālas; радификация radiofikācija.

радио²... radio... *pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiškianti susijimą su rādžiu, radiacija, pzv.:* радиолечение radioterāpija; радиоэлемент radioelementas.

радиоактив||ность, -и *m.* radioaktyvumas; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно radioaktyvūs, radioaktyvinis.

радиоаппарат, -а rādiō aparātas, rādias.

радиовещ||ание, -я rādiō transliācija, radiofōnija; **~тельный**, -ая, -ое rādiō (transliuojamasis).

радио||волна́, -ы; *dgs.* -волны *rādijo* bangā; ~грам-
ма, -ы *radiogramā*.

радиоко||нцерт, -а *rādijo* koncertas; ~ментатор,
-а *rādijo* apžvalgiņš, komentātorius.

радиоло||гия, -и *radiolōģija*.

радиолок||атор, -а *tech.* *radiolokātorius*; ~цион-
ный, -ая, -ое *radiolokācinis*; ~ция, -и *radiolo-
kācija*.

радиол||а, -ы *radiolā*.

радио||любитель, -я *v.* *rādijo* mēģējas; ~маяк, -а
rādijo švyturys.

радиопереда||тчик, -а *rādijo* siųstūvas; ~ча, -и
1. *rādijo* transliāvimas, transliāvimas pē *rādi-
jā*; 2. *rādijo* transliācija (*perduodama per radijā
programā*).

радио||передви́жка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.*
-жкам *kilnojāmās* *rādijo* ierīnīs; ~приёмник,
-а *rādijo* imtūvas, *rādijas*; ~связь, -и *m.* *rādijo*
gušys; ~сеть, -и *m.* *rādijo* tīnkas; ~слушатель,
-я *v.* *rādijo* klausytojas; ~станция, -и *rādijo* sto-
tis.

радиотеле||граф, -а *radiotelegrāfas*, bevielis *tele-
grāfas*; ~фон, -а *radiotelefonas*.

радиотера||пия, -и *radioterapija*.

радиотех||ник, -а *radiotēchnikas*; ~а, -и *radiotēch-
nika*.

радио||узел, -зла́ *rādijo* māzgas; ~установка, -и;
dgs. kilm. -вок, *naud.* -вкам *rādijo* ierīnīs.

радиофи||кация, -и *radiofikācija*, *radiofikāvimas*;
~цировать, -рую, -руешь *eig.* *ir* *īvk.* *radiofi-
kūoti*.

ради||ровать, -рую, -руешь *eig.* *ir* *īvk.* *pranēsti* pē
rādijā.

ради||ст, -а *radistas*; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.*
-ткам *radistē*.

ради||ус, -а *mat.* *rādijas*, (*apskritimo*) *spindulys*.

радо||вать, -дую, -дуешь *eig.* *džiūginti*, *līnksminti*;
р. *glazā* *džiūginti* *akis*, *žvilgsnį*; ~ся, -дуюсь,
-дуешься *eig.* *džiaugtis*, *džiūgauti*.

радо||стн||ость, -и *m.* *džiugūmas*, *džiaugsmingūmas*;
~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *džiaugsmingas*,
džiūginamas, *džiugūs*, *līfkasmas*.

радо||сть, -и *m.* 1. *džiaugsmas*, *džiugesys*, *džiugulys*;
с *радостью* sū *džiaugsmū*, *mielai*; он вне себя от
радости jis nesitveria *džiaugsmū*; исполненный
радости *džiaugsmo* kūpinas, *džiaugsmingas*; *радо-
сти* *жизни* *gyvenimo* *līnksmībės*; на *радостях*
džiaugsmo *pagautos*; 2. *malonybinis kreipinys*:
выслушай меня, мой р. *išklausyk manė*, *mano
širdūžė*.

раду||га, -и *vaivorykštė*, *laūmės*, *dermės*, *dangaūs*
jūosta, *orārykštė*, *līnksmynė*.

раду||жина, -ы, ~ка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.*
-жкам *šnek.* *akiės* *rainėlė*.

раду||жник, -а *šnek.* *laūko špātas*, *labradōras*.

раду||жный, -ая, -ое 1. *vaivorykštės*, *vaivorykštinis*;
įvairiaspalvis; 2. *prk.* *optimistiškas*, *žadās* *džiaugs-
ma*, *lāime*, *malonūs*; *džiugūs*, *šviesūs*; *радужное*
настроение *šviesl* *nūotaika*; ♦ *радужная* *обо-
лочка* *akiės* *rainėlė*.

раду||ш||ие, -я *nuoširdūmas*, *meilingūmas*; *svetin-
gūmas*, *vaišingūmas*; ~но *pro.* *nuoširdžiai*, *meil-
lingai*; *svetingai*, *vaišingai*; ~ный, -ая, -ое; -шен,

-шна, -шно *nuoširdūs*, *geraširdis*, *meilingas*; *svet-
tingas*, *vaišingas*.

раё||к, райка́ 1. *pavėikslų* *teātras*; 2. *pasen.* *galėri-
ja* (*teatro*); ~шник, -а 1. *pavėikslų* *teātro* *rō-
dytojas*; 2. (*teatre*) *galėrijos* *lankytojas*.

раж||, -а *šnek.* *įtūžimas*, *įniršis*, *niršulys*; **войтá**
(**прийти**) в р. *įsiūsti*, *įništi*.

ра́жий, -ая, -ее *šnek.* *įkūnūs*, *tvirtas*, *stiprus*, *lie-
meningas*.

ражý *žr.* **разыть**¹.

раз¹, -а; *dgs.* *razy*, *раз* 1. *kaftas*, *sýkis*; *несколь-
ко* р. *kelisys*; ни *pāzu* *nė* *kafto*, *nė* *sýkio*; на
этот р. *ši* *kaftā*, *ši* *sýkį*; в *pėrвый* р. *pirmą* *kaft-
tā*, *pirmą* *sýkį*; сколько р. *kiek* *kaftų*; не *plāčyte*,
как те *razy* *neverkite*, *kaip* *anaiš*, *kitais* *kaftais*;
2. *nkt.* (*skaičiuojant*) *vienas*; р., *dva*, *три* *vienas*,
dū, *trys*; ♦ р. за *pāzom* *tolýgiai*, *reguliariai*,
bė *paliovōs*; как *pāz* *kaip* *tik*, *pačiū* *laikū*; **во**
те *pāz* *šė* *tāu*, *kād* *nōri*; в *самый* р. а) *į* *pāt*
laikā, *pačiū* *laikū*; б) *kaip* *tik* (*tinkamas*); ни в
kōem *pāze* *niekū* *būdū*, *jōkiu* *būdū*, *anaipdīl*.

раз² *jng.* *šnek.* *jėi*, *jėigu*; *kadāngi*; р. *приехал*, *так*
и *оставайся* *jėi* *atvykai*, *taí* *į* *pasilik*; р. *вы* *так*
желаете, *то* *я* *сoglācen* *kadāngi* *jūs* *taíp* *nōrite*,
taí *āš* *sutinkū*.

раз³ *pro.* (*vieną*) *kaftā*; р. *весною* *kaftā* *pavāsari*.
разбав||итель, -я *v.* *chem.* *skiediklis*.

разбав||ить, -влю, -вишь *īvk.* *atskiesti*, *praskiesti*,
atmiešti, *atlėžti* (*puz.* *vyną*); *atliekuoti*; ~ся,
-ится *īvk.* *atsiskiesti*.

разбав||ка, -и (at) *skiedimas*, (at) *miešimas*; ~ленье,
-я at (si) *skiedimas*; ~лять, -яю, -яешь *eig.* *skfes-
ti*, *miešti*; ~латься, -яется *eig.* 1. *skiestis*, *mieš-
tis*; *skýsti*; 2. *būti* *atskiedžiamām*, *atmiešiamām*.

разбав||вание, -я (iš) *švaistymas* (*puz.* *turto*),
išeikvojimas, *iškleidimas*; ~вать, -аю, -аешь *eig.*
švaistýti, *vėjais* *lėisti* (*puz.* *pinigus*); ~ть, -рю,
-ришь *īvk.* *iššvaistýti*, *išklėisti*, *vėjais* *palėisti*.

разбав||иваться¹, -аюсь, -аешься *eig.* *žr.* *разбо-
леться*¹.

разбав||иваться², -ается *eig.* *žr.* *разболеться*².

разбал||овать, -лую, -луешь *īvk.* *šnek.* *išlėpinti*, *iš-
paikinti*; ~ся, -луюсь, -луюсь *īvk.* *šnek.* *išlėp-
ti*, *išsipāikinti*, *išdýkti*, *apdýkti*, *padýkti*, *pėrdýkti*.

разбал||тывать¹, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* 1. *blėsti*, *plāk-
ti*; *maišýti*, *skalāduoti*; 2. *klibinti*, *jūdinti*; *žr.*
*разболтаты*¹.

разбал||тывать², -аю, -аешь *eig.* *šnek.* *žr.* *разбол-
таты*².

разбег||, -а 1. *įsibėgimas*, *įsibėgėjimas*, *įbėgis*, *smar-
kus* *bėgis*; с *разбėра* (с *разбėры*) *įsibėgėjes*, *įsi-
bėgėjus*, *visū* *smarkumū*; 2. *tech.* *įsisukimas*, *įsi-
bėgėjimas*; р. *dвигателя* *variklio* *įsisukimas*.

разбег||аться, -аюсь, -аешься *īvk.* *šnek.* *įsibėgioti*,
įsilakstýti.

разбе||гаться, -аюсь, -аешься *eig.*, ~жаться, -ерýсь,
-ежись, -ерýтся *īvk.* 1. *išbėgioti*, *išlakstýti*, *iš-
silakstýti*, *išbėginėti*, *išsisiklaidýti*, *iškrikti*, *išsi-
kirstyti*; *crādo* *разбегалось* *bandā* *išsilakstė*, *iš-
bėgiojo*; 2. *įsibėgėti*, *įsibėgti*, *įsilėkėti*; ♦ *глазā*
разбегались *ākys* *neaprėpia*; у *nerō* *мысли* *раз-
бегались* *jis* *nebesugāudo*, *nebesukaūpia* *min-
čiū*.

разбѣжка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *šnek.* įsibėgimas, įsibėgėjimas, įbėgis.

разбередить, -режу́, -редийш *įvk.* 1. įskaudinti, įsopinti, įaitrinti, išėrinti; 2. *prk.* įaudrinti, sunermininti; sukūrstyti; *p.* dūšų įaudrinti širdį, sielą; *p.* сра́сти sukūrstyti aistrą.

разберу́ *žr.* разобра́ть; *сь* *žr.* разобра́ться.

разбесить, -ешу́, -есишь *įvk. šnek.* įdūkinti, įsiūrinti; *сь*, -ешьсь, -есишьсь *įvk. šnek.* įsišėlti, įsišėdykauti, įsiaušti, įsidūkti.

разбива́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. daužyti, kulti, mūšti (*puz. indus*); 2. skirstyti (*puz. žemę*); 3. vesti (*puz. sodą*); statyti (*puz. stovyklą, palapinę*); 4. *spst.* rėntinti; *žr.* разбі́ть; *сь*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. dūžti, daužytis, trūkti, skilti; *žr.* разбі́ться; 2. būti daužomam, kuliama, mušama (*puz. indai*); būti skirstomam (*puz. žemę*); būti veisiamam (*puz. sodas*); būti statomam (*puz. palapinė*); būti išrėtinamam.

разбивка, -и 1. (su) daužymas, (su) skaldymas (*puz. akmenų*); 2. (su) skirstymas, (iš) skirstymas (*puz. žemės*); 3. (į) veisimas (*puz. parko*); įrengimas, (pa)statymas (*puz. stovyklos, palapinės*); 4. *spst.* (iš) rėtinimas (*raidžių, ellučių*).

разбинтовать, -тую́, -т्यूшь *įvk.* nuimti tvąrstį, vyturą, nutvąrstyti, išvyturiuoti; *сь*, -тьюсь, -т्यूшьсь *įvk.* 1. nusiimti tvąrstį, vyturą; 2. atsirišti (*apie tvarstį*), išsivyturiuoti.

разбинтовывать, -аю, -аешь *eig. žr.* разбинтовать; *сь*, -аюсь, -аешься *eig. žr.* разбинтоваться.

разбирательство, -а nagrinėjimas, gvildinimas, svařstymas *p.* дѣла *teis.* bylõs nagrinėjimas; *p.* вопро́са kląusimo svařstymas.

разбира́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. *šnek.* riñktis; būti išrankiam; он не разбира́ет, что ест jis nepaįso, kã vãlgo; не разбира́ю, что он говорѣт nesuvalkau, kã jis kalba; 2. ardýti (*puz. laikrodį*), demontuoti, (iš) nárstyti; griauti (*puz. trobą*); 3. imti (*apie girtumą; apie pyktį, pavydą*); erõ хмель разбира́ет jis svařsta, girtėja, jį girtis veikia, ima; *žr.* разобра́ть; *сь*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. tvarkýtis; rikiuotis; 2. būti (iš) ařdomam, nárstomam, griaunamam; štot шкаф разбира́ет ся ši spinta išařdoma; 3. būti nagrinėjama (*puz. teismo byla*); 4. susivaikýti, susigãudyti; он разбира́ется в эти́х делãх jis susigãudo, susivalko šituose dalykuose; *žr.* разобра́ться.

разбитой, -ая́, -ое *šnek.* žvitrũs, mitrũs, apsukrũs, vikrũs, guvũs, vefstas (*puz. vaikinas*).

разбѣт||ость, -и *m.* sukiužimas, sudribimas, suglebimas, nusilpimas; *сь*, -ая́, -ое; -йт, -а, -о 1. sudaužytas, sukultas; sudūžęs, sūmuštas (*puz. indas*); 2. sutriuškintas, sūmuštas (*puz. priešas*); 3. išskirstytas, suskirstytas (*puz. žemę*); išplanuotas; įveistas (*puz. sodas*); įrengtas, pastatytas (*puz. stovyklą, palapinę*); 4. *spst.* išrėntintas; 5. pakirstas (*puz. ligos*), ištiktas, sulaužytas; *p.* параличом suparalyžuotas, stãbo ištiktas; 6. sukiužęs, suglėbęs, sudribęs, sugniužęs, nusilpęs.

разбѣть, разобью́, разобьѣшь *įvk.* 1. sudaužyti, sudaužti, sukulti, sumūšti, sutrupinti; *p.* тарѣлку sudaužyti lėkštę; *p.* нос sumūšti, nuėrgti nosį; 2. išvažinėti, išduobėti, sugadinti (*apie kelią*);

3. sutriuškinti, sumūšti, nugaltėti (*puz. kariuomenę*); sugriauti (*puz. argumentus*); 4. išskirstyti, suskirstyti, paskirstyti (*puz. žemę*); 5. išplanuoti, įveisti, užveisti (*puz. sodą*); įrengti, pastatyti (*puz. stovyklą, palapinę*); 6. *spst.* išrėntinti (*raides, eilutes*); 7. išpuiskoti, išdaužyti (*apie šieną*); 8. pakirsti, sugniuždyti, sulaužyti; erõ параличом jį ištiko paralyžius; *сь*, разобьюсь, разобьѣшься *įvk.* 1. susikulti, sudūžti (*puz. laivas*); sukiužti (*puz. sveikata*); 2. susimūšti, užsimūšti (*puz. nukritus nuo stogo*); 3. išsiskirstyti, išsisklaidyti, iškrikti (*puz. banda*); pasidalýti; 4. *šnek.* iširti, suirti; дѣло разбѣлось reikalas iširo, sužlugo.

разблокировать, -рую́, -руешь *įvk.* nutráukti blokadą.

разбогатѣть, -ѣю, -ѣешь *įvk.* pralõbti, praturtėti, pratursti.

разбодрѣться, -рюсь, -рѣшьсь *įvk.* paguvėti, pažvalėti, guvesniam pasidarýti.

разбѣй, -я *v.* grobimas, plėšimas; plėšikavimas; *нь*, -а 1. plėšikas, žmogžudys, galvažudys; морскѣй *p.* jūrų plėšikas, grobuonis, piratas; 2. *šnek.* išdýkėlis, padãuža; *ница*, -ы 1. plėšikė; 2. *šnek.* išdýkėlė, padãuža.

разбѣйнич||ать, -аю, -аешь *eig.* plėšikauti, grobuoniãuti, galvažudžiauti; *сь*, -ески *prv.* plėšikiškai, grobuoniškai; *сь*, -еский, -ая́, -ое plėšikiškas, grobuoniškas, žudikiškas; plėšikų, grobuonių, žudikų; *сь*, -ество, -а plėšikavimas, grobuoniãvimas, galvažudžiãvimas; *нь*, -ья́, -ѣ plėšikų, galvažudžių (*puz. gũžta*); plėšikiškas.

разбѣйный, -ая́, -ое *pasen.* plėšikãvimo, grobuoniãvimo; plėšikiškas, grobuoniškas.

разболѣться¹, -ѣюсь, -ѣешься *įvk.* sunegaluoti, susiřgti (*rimtai, ilgai*).

разболѣться², -лѣтсь *įvk.* įsisopėti, įsiskaudėti, įskausti, įsõpti, suskausti, sugilti (*puz. dantys*); imti skaudėti, gelti.

разболтанн||ость, -и *m.* 1. išgverlimas, išklerlimas; išklibimas; 2. netvarkingumas, nedrausmingumas, neorganizuotumas, pakrikimas; *нь*, -ая́, -ое; -ан, -а, -о 1. išplaktas, sūplaktas; išteliuškũotas, išskalenduotas, išmaišýtas; 2. išklibintas, išjũdintas, išgveręs, iškleręs, išklibęs; 3. netvarkingas, nedrausmingas, pakrikęs.

разболтать¹, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. suplãkti, išplãkti; pablėsti; išmaišýti, išteliuškũoti, išskalenduoti; 2. išjũdinti, išklibinti.

разболтать², -аю, -аешь *įvk. šnek.* išplepėti, išpliaukšti (*puz. paslaptį*).

разболтаться¹, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* 1. išgverti (*puz. stebulę*), iškllrti, išklibti; 2. pasidarýti nedrausmingam, netvarkingam, pakrikti.

разболтаться², -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* įsilėisti plepėti, įsiplepėti, įsišnekėti.

разбомбѣть, -блю́, -бѣшь *įvk.* subombarduoti, sudaužyti bombomis.

разбѣр, -а 1. *žr.* разбѣрка; 2. nagrinėjimas, svařstymas, gvildinimas; kritika; *p.* сочинѣния veikalo nagrinėjimas; 3. rinklumas, atrankã; pasirinkimas; берѣ с разбѣром imk pasirinkdamas; без разбѣра niẽko nesikirdamas; 4. rũšis, kokýbė, kokýbės laipsnis; мукã пѣрвѣро разбѣра pirmõsios

rūšies miltai; ♦ прийти к шапочному разбору ateiti kitiems besiskirstant; ~ка, -и 1. išgriovimas (pvz. trobos), išnārstymas, demontāvimas (pvz. mašinos); ištverimas (pvz. dalgio); 2. (su)skirstymas, išskirstymas, (iš)rūšiavimas (pvz. obuolių); išpakāvimas (pvz. prekių); ~ный, -ая, -ое išārdomas(is), išnārstomas(is); išdēstomas, išskirstomas.

разбортовка, -и tech. atriėtimas.

разборчивость, -и m. 1. rinklūmas, lepūmas; ēkštūmas; gramūmas; 2. ryškūmas, aiškūmas, išskaitomūmas, įskaitomūmas (pvz. rašysenos); ~ый, -ая, -ое; -ив, -а, -о 1. rinklūs; pasirenkās; ēkštūs, išrankūs; įnoringas, išvinges; 2. lengvai išskaitomas, įskaitomas, aiškūs, veigzlūs (pvz. raštas).

разборщик, -а 1. išardytojas, išnārstytojas, išmontuotojas; 2. spst. išbarstytojas (spaustuėvės rinkinio).

разбранить, -нб, -нишь įvk. išbārti, išdūdyti, išplūsti, surfėti, išpeikti; ~ся, -нбсь, -нишься įvk. 1. susibārti, susirfėti, susiplūsti; 2. įsilėisti bārtis, plūstis.

разбрасыватель, -я v. tech. barstytuvas.

разбрасывать, -аю, -аешь eig. 1. švaistyti, beįgti, mėtyti (pvz. pinigų); 2. barstyti (pvz. trāšas); žr. разбросать; ~ся, -аюсь, -аеься eig. 1. vėnu metų daūg kā daryti, pradėti, blaškytis; 2. būti išmėtomam, išsvaidomam; būti išpuiskomam (apie šieną); būti išbařstomam (pvz. trāšos); būti iššvaistomam (pvz. pinigai, turtas); žr. разбросаться.

разбредаться, -аюсь, -аеься įvk. šnek. liāutis gyvėnti brōliškai, nebesibroliauti.

разбредаться, -ається, -аеься, -аеься žr. разбредаться.

разбрестись, -редётся, -редёмся, -редётесь; būt. -релся, -релась, -релось įvk. 1. išsivaikščioti, išisklaidyti, išsiskirstyti, iškrikti, pakrikti; 2. prk. išsiblaškyti (apie mintis).

разброд, -а 1. šnek. surizgimas, iškrikimas, pakrikimas, išsiblaškyimas; ўмственный p. prōtinis pakrikimas, minčių pāniava; 2. šnek. išsiskirstymas, išsivaikščiojimas į visās pusēs; iškrikimas; народ в разбродė visi išėje, nē namie; 3. nesāntaika, vaidaī, nesutarimas.

разброс, -а 1. išmėtymas, išsklaidymas; išbařstymas; 2. spec. sklaidā; p. размėров matmenų sklaidā.

разбросанный, -ая, -ое; -ан, -а, -о 1. išmėtytas, išmėčiotas, išsvaidytas, išpuiskotas (pvz. šieno kupeta); išblaškytas, išsklaidytas; išdraikytas, iškraikytas; išbarstytas; iššvaistytas (pvz. pinigai); iškrikytas; 2. pādriskas, išdrikas, iškrikas, pakrikas, pāskidas, iškriķes, išsidraikē, išsimėtēs; домā разбросаны trobesiai stōvi iškrikaī; 3. išsiblaškes (pvz. žmogus).

разбросать, -аю, -аешь įvk. 1. išmėtyti, išmėčioti, išsvaidyti; išdraikyti, iškraikyti, išdaužyti, išpuiskoti (pvz. šieno kupetą); išblaškyti, išsklaidyti; išbarstyti (pvz. trāšas); 2. iššvaistyti (pvz. pinigų, turtą); ~ся, -аюсь, -аеься įvk. šnek. 1. išsidraikyti, išsimėčioti, išsimėtyti; išsipleikti, išsiblaškyti; 2. padrikti (pvz. plaukai), pakrikti; 3. įsilėisti, įsismāginti mėtyti, svāidyti.

разбросить, -бшу, -бсишь įvk. šnek. išmėtyti, išblaškyti, išsklaidyti.

разброс||ка, -и šnek. išmėtymas, išsvaidymas, išsklaidymas, išbařstymas, išdraikymas, iškraikymas, išpuiskojimas; ~ки, -сок dgs. šnek. padraikos, patāršos; ~нбй, -а, -оė bařstomasis; išsklaidomasis; pakrikas, pāsklidas (pvz. sėja).

разбросу žr. разбросить.

разбрызг||ать, -эжу, -эжешь ir -аю, -аешь įvk. ištaškyti, išpuřkti, iššlakstyti; ~аться, -эжусь, -эжешься ir -аюсь, -аеься įvk. 1. išsitaškyti, išsišlakstyti, išsilāistyti; 2. įsilėisti, įsismāginti taškytis, šlakstyti; ~иватель, -я v. purkštūvas, puršiklis, pulverizātorius; ~ивать, -аю, -аешь eig. taškyti, šlakstyti; puřkti; ~иваться, -ається eig. 1. žr. разбрызгаться; 2. būti (iš)tařkomam, (iš)šlakstomam.

разбрызжу žr. разбрызгать; ~сь žr. разбрызгаться.

разбрызжаться, -жусь, -жиьсь įvk. šnek. įsilėisti bambėti, įsibambėti.

разбудить, -ужу, -удишь įvk. 1. išbūdinti, pabūdinti, pažādinti, išžādinti, pakēlti; 2. prk. sužādinti, sukēlti (pvz. jausmą); ~ся, -ужусь, -удишься įvk. pabūsti, nubūsti.

разбух||ание, -я brinkimas (pvz. pupelių, žirnių); ~ть, -аю, -аешь eig. brinkti, pāmpti; tviņkti; žr. разбухнуть.

разбухнуть, -ну, -нешь įvk. 1. subrinkti, išbrinkti; išpāmpti, išpuřpti, išpuřsti; ištviņkti (pvz. tešmuo); dāt p. brinkinti, brankinti (pvz. statinę); 2. prk. per daūg išāugti, išsipūsti, padidėti.

разбушеваться, -шуюсь, -шүеьсь įvk. įsisiāutėti, įsinėrtėti, į(si)dūkti, į(si)šēlti, įsismārkauti; įbiņgti, įsisiūbuoti (pvz. vilnys).

разбуйниться, -нбсь, -нишься įvk. šnek. įsinėrtėti, įšēlti, įdūkti; pakēlti triūkšmā, muštynēs; įsisiāutėti.

разважничаться, -аюсь, -аеься įvk. imti didžiū dėtis, išpuikti, pasipūsti, užriēsti nōsj.

развал, -а 1. (su)griuvimas, išgriuvimas, (su)irimas; išvirtimas; p. колēc rātų išsišleivėjimas, išvirtimas; 2. pakrikimas, suirūtė, pairūtė; suirimas; 3. šnek. pūsė išilgai pėrplauto rāsto; 4. pasen. senų daiktų prekyvietė.

развалец, -льца c развальцем a) krypuodamas, krypuojant (eiti); b) tingėdamas, tingint (dirbti).

разваливать¹, -аю, -аешь eig. 1. griūti, ardėti, vėfsti; 2. prk. krikdyti, dezorganizuoti; žr. развалить.

разваливать², -аю, -аешь eig. 1. kratyti, kraikyti (pvz. mėslą); 2. kočiōti (pvz. tešlą), voliōti.

разваливаться¹, -аюсь, -аеься eig. 1. griūti, virsti, irti; 2. prk. krikti, irti, smūkti (pvz. tvarka); žr. развалиться.

разваливаться², -ається eig. būti kraikomam (pvz. mėšlas); būti kočiōjamam (pvz. tešla).

развалина, -ы 1. dzn. dgs. griuvėsiai, iralai, griūvenos, iros; 2. šnek. sukriošėlis (pvz. senis), sugriūvėlis, sugniūžėlis, griōva; paliegėlis.

развалистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о šnek. 1. krypuojantis (apie eiseną); 2. plačiai sukrāutas (pvz. kupeta); platūs (pvz. rogės); išsigōžes.

развалить, -валю, -ва́лишь *юв.* 1. *šnek.* sugriauti, išgriauti; išveřsti, išvartyti, išardyti; 2. *prk.* pakiřkdyti, suardyti (*puz. tvarka*), dezorganizuoti; **~ся**, -валюсь, -ва́лишься *юв.* 1. sugriūti, išgriūti, išvirsti, suirti; išvėrtėti, suėrdėti, suburbėti (*puz. statinė*); карто́фель развали́лся būlvės sukrito; 2. *prk.* pairti, suirti (*puz. tvarka*); pakiřkti, sugūrti, sumūkti (*puz. ūkis*); 3. atsidribti, atsidrėbti, padribti, išsikėsnėti; сидеть развали́вшись в кресле sėdėti išsigėžus, išsipleikus kreslė.
разва́лка¹, -и 1. išgriovimas, išvertimas, išařdymas (*puz. trobos*); 2. *šnek.* kryptuojama eiseną, eigastis.

разва́лка², -и 1. krātymas (*mėšto*), kreikimas; 2. (*tešlos*) kočiojimas, voliōjimas.

разва́лять, -яю, -яешь *юв.* 1. iškratyti, iškraikyti (*puz. kraiką*); 2. iškočioti, išvoliōti (*puz. tešlą*).

разва́ляться, -яюсь, -яешься *юв.* *šnek.* aptingti (*ilgai drybsant lovoje*).

разва́ривать, -аю, -аешь *еиг.* *žр.* разварить; **~ся**, -ается *еиг.* 1. *žр.* развариться; 2. būti suvirinamam, išvirinamam.

разва́ривать, -варю, -ва́ришь *юв.* suvirinti (*minkštai*), išvirinti; **~йтся**, -ва́рится *юв.* suvirinti, (*minkštai*) išvirti; sukristi (*apie bulves*); **~но́й**, -ая, -ое *pasen.* (*minkštai*) suvirintas, išvirintas; (*minkštai*) suviręs, išviręs.

ра́зве 1. *dll.* ařgi, ař, nejaũ, nègi; benė; p. ты не слышал ещє? ař tũ dār negirdėjai?; p. вы не понимаете? ařgi jũs nesuprantat?; 2. *jng.* pebeĩt, jėibent, jėg, nėgut, jėi tik nė; я придũ, p. дождь помешает аš ateisiu, nebeĩt lietũs sukliudũtũ; непременно придũ, p. заболєю būtinaĩ ateisiu, jėigu tik nesusifęsiu; 3. *dll.* gál, gal būt; сходить мне p. в гóрод gál mán nuėjus miėstan; p. тóлько дєненг не хвátит gál tik pinigũ pritrũks.

развева́ть, -аю, -аешь *еиг.* sklaidyti, draikyti; plazdėnti, klestėnti, plaikstyti (*puz. vėliava*); pũsti, pustyti; ветерóчек развева́ет vėjėlis pũcia, gáirina; **~ся**, -ается *еиг.* 1. sklaidytis, draikytis; plevėsuoti, plevėnti, plazdėti (*puz. vėliava*); plastėti, plaikstyti, švyluoti (*puz. plaukai*); 2. būti sklaidomam, draikomam; būti plazdėnamam, klestėnamam, plaikstomam.

разведа́ть, -аю, -аешь *юв.* 1. patirti, gauti žiniũ, sužinoti; iřtirti, iřtyrinėti; 2. *kar.* išžvalgyti.

разведаться, -аюсь, -ае́мся *юв.* (*с кем-л.*) *šnek. pasen.* atsiķeřšyti (*kam*), atsiskaityti (*su kuo*).

разведе́нец, -нца *pasen.* *šnek.* pėrsiskyrėlis, gývanařlis.

разведе́ние, -я 1. atidārymas, pėrskyrimas, praskyrimas (*puz. tilto*); 2. veisimas, auginimas (*gyvulių, augalų*); 3. (pa)kūrimas (*puz. laužo*); 4. (pra)skiedimas (*puz. spirito*); (iř)tiřpdyimas (*skystyje*).

разведёнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *pasen. šnek.* pėrsiskyrėlė, gývanařlė.

разведённый, -ая, -ое; -ён, -енá, -енó 1. išvedžiōtas (*kiekvienas sau*); *kar.* paskirstytas (*po sargybos postus*); 2. praskirtas (*puz. řakos*); prākėstas; prāskleistas; pėrskirtas, išskirtas (*puz. muřėikos*); 3. pėrskirtas, ištuoktas (*vyras su pačia*), ištuoktinis, išsituōkęs, išsiskýręs; 4. atskiestas,

praskiestas (*puz. spiritas*), atlėžtas, atliekuōtas; iřtiřpdýtas; 5. pakūrtas, prakūrtas (*ugnis, laužas*); ūžkaistas (*puz. virtuvas*); 6. ūžveistas, įveistas (*puz. augalai, gyvuliai*).

разве́дка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. *kar.* žvalgyba; žvalgymas, išžvalgymas; žvalgymo órganai; 2. aiřkinimas, tyrimas, nagrinėjimas; iřtyrimas, žiniũ traukimas, ieřkójimas; 3. *geol.* žvalgymas; p. месторожде́ний telkiniũ žvalgymas; **~очный**, -ая, -ое 1. žvalgybinis, žvalgybos, žvalgymo; žvalgomasis; 2. *geol.* žvalgymo.

разве́дриться, -рится *юв. tarm.* pragiedrėti, išsiģiedrinti.

разве́дũ *žр.* развестĩ; **~сь** *žр.* развестĩсь.

разве́дчик, -а 1. žvalgas; 2. žvalgybininkas; 3. žvalgomasis lėktũvas; 4. *geol.* žvalgytojas; 5. ieřkoinis (*puz. bitė*).

разве́дыва́ние, -я 1. išžvalgymas; 2. *geol.* žvalgymas; **~тельный**, -ая, -ое 1. išžvalgymo, žvalgomasis; 2. *geol.* žvalgymo, žvalgomasis (*puz. ekspedicija*); **~ть**, -аю, -аешь *еиг.* žvalgytis.

разве́дыва́ться¹, -ается *еиг.* būti žvalgomam.

разве́дыва́ться², -аюсь, -ае́мся *еиг.* *žр.* разведать-ся.

разве́зти, -езũ, -езе́шь; *bũt.* -вєз, -вєзлá, -вєзлó *юв.* 1. išvežiōti; 2. *beasm. šnek.* pabiũrinti, subiũrinti; dorógi развєзлó кeliaĩ pařliũgo; 3. *beasm. šnek.* išglėbinti, nualpinti; от жары егó развєзлó каф-tis jĩ nualpĩno, jis suglėbo nuō кафščio.

разве́л *žр.* развестĩ; **~ся** *žр.* развестĩсь.

разве́нчать, -аю, -аешь *юв.*, **~єнчивать**, -аю, -аешь *еиг.* 1. nuvainikuoti, nukarũnuoti; 2. *prk.* nuvesti nuō pјedestálo, atĩmti láurus, nuvainikuoti; 3. *šnek. pasen. bařn.* išskirti (*sutuokti-nius*), ištuōkti.

разве́рзать, -аю, -аешь *еиг.* *žр.* развєрзнуть; **~ся**, -ается *еиг.* 1. *žр.* развєрзнуться; 2. būti atidāromam.

развє́рзнуть, -ну, -нешь; *bũt.* -єрз, -єрзла, -єрзлó *юв.* plačiaĩ atvėrti, pražiōti, išžiōti; **~ся**, -не́тся; *bũt.* -єрзєя ir -єрзнулєя, -єрзласєя, -єрзлосєя *юв.* atsvėrti (*puz. земė*), išsižiōti.

развє́рнутый, -ая, -ое; -ут, -а, -о 1. išvyniōtas, atvyniōtas, išrũtuliōtas, išvyturiuōtas; išvýtas, išriestas (*apie rietimą*), išskleistas (*puz. vėliava*); 2. *prk.* išplėstas, išplėtotas, išvýstytas (*puz. jėgos, darbas*); išplėstinis; 3. platũs, išsamũs, detalizuōtas; 4. atvóžtas (*puz. knyga*), atskleistas (*puz. laikraštis*), atverstas; 5. apgrėžtas (*puz. automobilis*); 6. *šnek.* atsuktas (*puz. sraigtas*); 7. *spec.* iřklōtas; 8. *mat.*: развє́рнутая кривáя iřtiestá kreivė.

развє́рнуть, -нũ, -не́шь *юв.* 1. išvyniōti, atvyniōti, išrũtulioti, išvyturiuoti, išvyti, išriesti (*puz. rietimą*); išskleisti (*puz. vėliava*); 2. *prk.* išplėsti, išplėtoti, išvýstyti (*puz. darbą, prekybą*); 3. detalizuoti; 4. atvóžti (*puz. knygą*), atvėrsti, atskleisti (*puz. žurnalą*); 5. apgrėžti, apũkti (*puz. automobilį*); 6. atsũkti (*puz. sraigą*); **~ся**, -нũсь, -не́шь-ся *юв.* 1. išsivyniōti, atsvyniōti, išsivyturiuoti; išsiskleisti (*puz. lapai*); išsprógti (*puz. pumpurai*); 2. *prk.* išsiplėsti, išsiplėtoti, išsivýstyti (*puz. jėgos, darbas, kova*), išsĩrũtuliuoti (*puz. įvykiai*); p. во всю пла́чаĩ išsiskleisti, paródyti visa, ká

turi ir kã gãli; 3. apsisũkti, apsigrẽžti (pvz. sunk-
vezimis).

разверстать, -áo, -áешь *юк.* 1. išdẽstyti, išskirstyti (pvz. mokesčius), paskirstyti (pvz. žemę); 2. *spst.* išskirstyti laũžinį; 3. *spst.* išardyti laũžinį.

разверстка, -и skirstymas, paskirstymas, išskirstymas, išdẽstymas.

разверстывать, -áo, -áешь *еиг.* 1. skirstyti, dẽstyti; 2. *spst.* skirstyti laũžinį; 3. *spst.* ardyti laũžinį.

разверстый, -ая, -ое *pasen.* plačiai atvẽrtas, plačiai išžiõtas, išskẽstas.

развертеть, -верчũ, -вẽртишь *юк.* 1. atsũkti, išsũkti (pvz. veržles); 2. praplẽsti, padidinti (pvz. skylę); 3. įsũkti, priveřsti sũktis (pvz. ratã); ~ся, -вẽртится *юк.* 1. atsisũkti (pvz. veržlẽ); 2. įsi-smãginti sũktis, įsisũkti (pvz. malũno sparnas); 3. išsiplẽsti (pvz. skylẽ); 4. išgvẽrti (pvz. stebulẽ), išsiplãkti.

развẽртка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. išvyniõjimas; 2. iřtiesimas; 3. *tech.* (metalo, skylẽs) plẽtimas; 4. *tech.* plẽstũvas; 5. *mat.* išsklotinẽ.

развẽртывалние, -я 1. išvyniõjimas; 2. iřtiesimas, išskleidimas; išsiskleidimas; 3. išplẽtõjimas, (iš)-plẽtimas; (iš)vystymas; išsivystymas; ~ть, -áo, -áешь *еиг.* 1. išskleidinẽti, išvijinẽti, išvyniõti; 2. plẽsti, plẽtõti, vystyti (pvz. jėgas, kovã); ~ться, -áoсь, -áешься *еиг.* 1. skleisti (pvz. lapai), sprõgti (pvz. pumpurai); 2. *prk.* plẽtõtis, plẽstis (pvz. darbas, varžybos), vystytis, rĩtuliotis (pvz. įvykiai).

развẽрчивать, -áo, -áешь *еиг.* 1. atsukinẽti; 2. plẽsti, plãtinti, didinti; *žr.* развẽртеть; ~ся, -áется *еиг.* 1. atsisukinẽti; 2. plãtẽti; *žr.* развẽртеться; 3. bũti atsukamã; bũti plẽciamã.

разверчũ *žr.* развẽртеть.

развẽс, -а 1. (iš)svarstymas (dalimis), svẽrimas; 2. *tech.* svarstis; *p.* лѣнты *spec.* slũoksno svarstas.

развеселить, -лũ, -лĩшь *юк.* pralinksminti, įlinksminti, nudžiũginti, pradžiũginti; ~ся, -лũсь, -лĩшься *юк.* pralinksmẽti, palinksmẽti, nudžiũgti, pradžiũgti, įsilinksminti, įsiẽliõti.

развеселый, -ая, -ое *šnek.* labai liĩksmas, linksma-bũdis.

развеселять, -áo, -áешь *еиг.* *žr.* развеселить.

развесистый, -ая, -ое; -сист, -а, -о skẽstařãkis, řãkingas, iškerõjes, išsikẽrežiojes, kuplũs, skarõtas (apie medį).

развẽсить¹, -ешũ, -ẽсишь *юк.* išsvarstyti dalimis, susvarstyti, atsverti.

развẽсять², -ешũ, -ẽсишь *юк.* 1. iškabinti (pvz. paveikslus); išdžiaustyti (pvz. skalbinius); 2. iškẽtõti, išskleisti, išskẽsti (pvz. řakas); ♦ *p.* ушн *šnek.* išpũsti, pastatyti ausis.

развẽситься, -ится *юк.* išsikerõti, išsikẽrežioti (apie medį), plačiai išsiskẽsti, išsiskleisti.

развẽска¹, -и išsvarstymas, svẽrimas.

развẽска², -и *šnek.* iškabìnimas; išdžiaustymas.

развесной, -ая, -ое svarstomas, svẽrimamas.

развесочный, -ой *dkt.* svarstyklinẽ, svarstyklã; ~ый, -ая, -ое svẽrimo, išsvarstymo (pvz. skyrius).

развести, -едũ, -едẽшь; *bũt.* -вẽл, -велã, -велõ *юк.* 1. išvedžioti kiekvienã sãũ, išvesti; 2. praskirti

(pvz. řakas), praskẽsti, išskẽsti; praskleisti, iš-
žẽgti (apie kõjas); praskirti, atidaryti, pakẽlti (pvz. tiltã); 3. pẽrkirti, išskirti (pvz. muřikas); 4. *kar.* paskirstyti, išvedžioti (sargybã į vietas); 5. pẽrkirti (sutuoktinius), ištuõkti; 6. atskiesti, praskiesti, atmieřti (pvz. spirita); įmaiřyti, atlẽžti; *p.* rẽcro įmaiřyti tẽřlã; 7. į(si)vesti (pvz. bičių), išauginti, užsiauginti (pvz. veisliniũ gyvuliũ); įsitaisyti, įsteigti (pvz. daržã); 8. sukũrti, prakũrti, pakũrti (pvz. ugnĩ, laužã); ♦ *p.* rykãmi skẽstelẽti raĩkomis; *p.* pilũ padaryti piũklui tãkã (praskẽsti piũklo dantis); ~сь, -едũсь, -едẽшься; *bũt.* -вẽлсь, -велãсь, -велõсь *юк.* 1. pẽrsiskirti, išsiskirti, išsituõkti; 2. privisti, prisiveřsti (pvz. peliũ, musiũ); 3. *šnek.* iřtiřpti.

развẽсчик, -а *šnek.* svẽrẽjas, svarstytojas; ~ца, -цы *šnek.* svẽrẽja, svarstytoja.

развẽвывать, -влũ, -вĩшь *юк.* išřakõti; *p.* железно-дорõжньй путь išřakõti geležinkelĩ; ~иться, -йтся *юк.* 1. išřakõti, išsikerõti, išsikẽrežioti; 2. *prk.* išřakõti (pvz. įmonẽ, organizacija), atsiřakõti; ~лѣние, -я išřakõjimas, řakõjimas, řakumas; *p.* дорõгĩ keliõ atsiřakõjimas; ~лѣнный, -ая, -ое; -лѣн, -ленã, -ленõ išřakõjes, išsikerõjes; широко развẽвляющãя организация *prk.* plačiai išřakõjusi organizacija; ~лять, -áo, -áешь *еиг.* řakõti, skirti řakomis; ~ляться, -áется *еиг.* řakõtis.

развẽшать, -áo, -áешь *юк.* iškabinti, pakabinti įvairiosẽ viẽtose (pvz. žemėlapius), iškãrstyti, iškabiniẽti, išdžiaustyti (pvz. skalbinius).

развẽшивать¹, -áo, -áешь *еиг.* svarstyti dalimis.

развẽшивать², -áo, -áешь *еиг.* kabinẽti; kãrstyti, džiaustyti.

развẽшиваться¹, -áется *еиг.* bũti svarstomam.

развẽшиваться², -áется bũti kabinamam, kabinẽjamam, kãrstomam; bũti džiaustomam.

развẽшу *žr.* развẽсить^{1,2}.

развẽть, -ẽю, -ẽешь *юк.* 1. išsklaidyti (pvz. debesis), išdraikyti, išpustyti, išneřioti; вѣтер развẽял сѣно вѣjas išdraikẽ, išpustẽ řienã; 2. *prk.* išblařkyti, išsklaidyti; pragiẽdrinti, paskãidrinti (pvz. nuotãkã); *p.* сомнѣния išsklaidyti, išblařkyti abejonẽs; ~ся, -ẽюсь, -ẽешься *юк.* 1. išsisklaidyti, išsidraikyti; 2. *prk.* išsisklaidyti, išnũkti, išgaruoti; все опасѣния развẽялись visi nuogãřtãvimai išnũko, išsisklaidẽ; 3. *prk.* *šnek.* išsiblařkyti (pamirřti rūpesčius).

развẽвать, -áo, -áешь *еиг.* 1. plẽsti (pvz. įmonẽ), plẽtõti, vystyti; 2. rĩtulioti, dẽstyti (pvz. mintĩ); 3. lãvinti, miklinti (pvz. gabumus, protã); vystyti, ugdyti, prũsinti (pvz. samonẽ); *žr.* развẽть; ~ся, -áoсь, -áешься *еиг.* 1. plẽstis, plẽtõtis, vystytis (pvz. pramonẽ); 2. rĩtuliotis (pvz. mintis); 3. lãvintis, lavẽti, prũsti (pvz. gabumai, protas); *žr.* развẽться; 4. bũti vystomam, rĩtuliojamam; bũti lãvinamam.

развẽвжãться, -жũсь, -жĩшься įsilẽisti iĩkřti, įsi-spiẽgti, įsižviẽgti.

развẽйлнна, -ы 1. (medžio) řakumas, řakumã, dviřakumas, dviřakumã; 2. (kelio) řakõjimas, atsiřakõjimas; ~истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о išřakõjes; развẽйлнстое дѣрево řakũpas; развẽйлнстая дорõга išřakõjes, atsiřakõjes kãlias; ~ка, -и;

dgs. *kilm.* -лок, *naud.* -лкам ir ~ок, -лка *šnek.* *žr.* развиллина.

развинтить, -нчý, -нтьшъ *įvk.* 1. atsukti, atsriegti (*puz. veržle*); išnärstyti (*puz. užraktą*); 2. *prk.* sukrikiyti, suardyti; ~ся, -нчýсь, -нтьшья *įvk.* 1. atsisukti (*apie veržle, sraigta*); 2. *prk.* išklėbti, išgvėrti; pakrikiti, paiti, sutrikiti (*puz. nervai*).

развинченный, -ая, -ое; -ен, -а, -о 1. atsuktas, atsriegtas (*veržlė, sraigtas*); 2. *šnek.* išgvėres, išklėbes; pakrikes, sutrikes, pairės (*puz. nervai, sveikata*); 3. netvirtas, svirduliuojas (*puz. eiseną*); ~ивать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* развинтить; ~иваться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* развинтить-ся; 2. būti atsukamam, atsiegiamam.

развинчу *žr.* развинтить; ~сь *žr.* развинтиться.

развитие, -я 1. (iš)plėtojimas, (iš)vystymas (*puz. pramonės, prekybos*); (iš)lavinimas, (iš)miklinimas (*puz. gabumų*); (iš)prūsinimas, (iš)ūgdymas (*puz. sąmonės*); (iš)rūtuliojimas (*puz. minties*); 2. vystymasis, plėtojimasis, plėtotė, raida; lavėjimas (*puz. proto, gabumų*); 3. išsiplėtojimas, išsivystymas (*puz. prekybos*); išsilavinimas; ~бй, -ая, -ое; развит, развитá, развито išlavėjęs, išlavintas, išsilavinęs, išprūšęs; išsivystęs.

развить, разовью, разовьшь; *būt.* -йл, -илá, -ило *įvk.* 1. išvijoti, išplaikstyti (*puz. siūlus*), atvyti (*puz. virvę*), išpinti (*puz. kasą*), išvynioti, išrišti (*rietimą*), išvyturiuoti; 2. išplėsti (*puz. įmonę*), išplėtoti, išvystyti; 3. išrūtulioti (*puz. mintį*); 4. išlavinti, išmiklinti, išprūsinoti, išugdyti (*puz. gabumus*); ~ся, разовьюсь, разовьшьясь; *būt.* -ился, -илась, -илось *įvk.* 1. išsivijoti, išsiplaikstyti (*puz. siūlai*), atsivyti (*puz. virvę*), išpinti (*puz. kasą*), atsivynioti, išsivynioti, išsivyti, išsidraikyti; 2. išsiplėtoti, išsivystyti (*puz. prekyba*); 3. išsirrūtulioti (*puz. sąmonę*); 4. išsilavinti, išlavėti, išprūsti.

развлекательный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно pramoginis; įdomus, smagus.

развлék *žr.* развлéчь.

развлекать, -аю, -аешь *eig.* sklaidyti nuobodulį, linksminti, smāginti, *žr.* развлéчь; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. pramogauti, linksmintis, daryti sau prāmogą; 2. būti linksminamam, smāginamam.

развлéксá *žr.* развлéчься.

развлéку *žr.* развлéчь; ~сь *žr.* развлéчься.

развлéчение, -я pasismāginimas, pasilinksminimas, linksminimasis, pramogā, pramogėlė, pramonėlė.

развлéчь, -екý, -ечёшь, -екýт; *būt.* -лэк, -лэклá, -лэклó *įvk.* išsklaidyti nuobodulį, prablaškyti, išblaškyti (*liūdnas mintis*), pralinksminti, pasmāginti, sudaryti prāmogą; ~ся, -екýсь, -ечёшьясь, -екýтсь; *būt.* -лэксá, -лэклáсь, -лэклóсь *įvk.* išsiblaškyti, prasiblaškyti, prasismāginti, pasismāginti, pasilinksminti, pasidaryti sau prāmogą, pramogėlę.

развóд, -а 1. (pa)skirstymas, išvedžiojimas (*puz. į vietas*); 2. *kar.* (sargybos) (pa)skirstymas; 3. (tilto) atidarymas, pakėlimas, (pra)skėtimas, praskleidimas; 4. pėrskyrimas, išskyrimas, ištuokimas, pėrsiskyrimas, išsiskyrimas, išsituokimas, ištuoka; жить в развóде gyvėnti pėrsiskyrimas;

5. (į)veisimas (*puz. veislinių karvių*); (į)steigimas (*puz. daržo, sodo*); oštávity na p. palikti veislei; ~ить, -ожý, -одишь *eig.* 1. vedžioti, vėsti; 2. skėsti; 3. skiesti, miėsti; 4. vėsti, auginti; ♦ *p. канитэль* gaišti, dēsti, vilkinti, gaimaruoti; *žr.* развестý; ~иться, -ожýсь, -одишьясь *eig.* 1. *žr.* развестýсь; 2. būti išvedžiojamam; būti skirstomam (*apie sargybą*); būti praskiriamam, pakeliamam (*apie tiltą*); būti išskiriamam, pėrskiriamam, ištuokiamam; būti atskiedžiamam, atmiešiamam; būti (į)veisiamam, (iš)auginamam (*apie daržą, sodą*); būti užkuriamam, pakuriamam; ~ка, -и; dgs. *kilm.* -док, *naud.* -дкам

1. (tilto) praskyrimas, pakėlimas; praskėtimas; *p. пилы* piūklo dantų praskėtimas, piūklo tako padarymas; 2. skėtrá; 3. (odų) tempimas; ~нóй, -ая, -ое 1.: *p. мост* atidāromasis, pakeliamasis tiltas; 2. skėciamasis (*puz. įrankis*); 3. cirkuliacinis; развóдная труба cirkuliacinis vamzdis; ~ный, -ая, -ое išsiskyrimo, išsituokimo, ištuokos; ~чик, -а 1.: *p. пил* piūklo dantų skėtėjas; *p. кож* odų tempėjas; 2. veisėjas (*puz. gyvulių*), augintojas (*augalų*); ~ы, -ов dgs. 1. lamstai, rangai, rāštas; с развóдами lamstūotas; 2. *šnek.* šoninės rōgių ātsparos.

развóдь, -я; dgs. *kilm.* -ьев *tarm.* 1. pavāsario pótynis, póludis; 2. vandens tarpas, vandėntarpis (*tarp ledų*).

развóдящий, -ая, -ее 1. *hidr.* (pa)skirstomasis, sklirstymo (*puz. tinklas*); 2. -ero *dk. kar.* sargybos viršininkas.

развóжý¹ *žr.* развóдить.

развóжý² *žr.* развóзить.

развóжýсь¹ *žr.* развóдиться.

развóжýсь² *žr.* развóзиться².

развóз, -а išvežiojimas.

развóжáть, -аю, -аешь *įvk. tarm.* išvadelėti, išvarsluoti.

развóзить, -ожý, -озишь *eig.* išvežioti (*puz. pie-ną*).

развóзиться¹, -óзится *eig.* būti išvežiojamam.

развóзиться², -ожýсь, -óзишьясь *įvk. šnek.* įsismāginti; imti bruzdėti, įsibaladoti, įsilapauti, įsišdykauti.

развóз||ка, -и; dgs. *kilm.* -зок, *naud.* -экам 1. išvežiojimas (*puz. prekių*); 2. *šnek.* vežimas (*skirtas išvežiojimui*), vežimėlis; ~нóй, -ая, -ое (iš)vežiojamas, išvežiojamasis, (iš)vežiojimo; ~чик, -а (iš)vežiojojas; ~чица, -ы (iš)vežiojoja.

развóй, -я *spec.* 1. išvijojimas; 2. išvijojama, išvijota mēdžiaga.

развóлáкивать, -аю, -аешь *eig. žr.* развóлóчь.

развóлновáть, -нью, -нýешь *įvk.* 1. *šnek.* įjāudinti, smātkiai sujāudinti; 2. įsiūbuoti (*puz. vėjas, jūra*); ~ся, -нýюсь, -нýешьясь *įvk.* 1. *šnek.* smātkiai susijāudinti, įsijāudinti; 2. įsibanguoti, įsiūbuoti.

развóлók, ~ý *žr.* развóлóчь.

развóлóчь, -локý, -лочёшь, -локýт; *būt.* -лók, -лókлá, -лók 1. išvālkioti, išnešioti; 2. *beasm.* išsklaidyti (*puz. debesis*).

развóпиться, -плóсь, -пíшьясь *įvk. šnek.* įsiklėgti, įsiklykti.

разворачивать, -аю, -аешь *eig.* vartýti, veřsti, jaũkti, blařkýti, ardyti, láužyti, řr. разворотить, разворочать, развернуть (*1 reikř.*).

разворащивать, -аю, -аешь *eig.* řr. разворошить.

разворовать, -рýю, -рýешь *řvk. řnek.* išvõgti, išvagiliãuti, išvaginëti, išgrõbstyti; ~ся, -рýюсь, -рýешся *řvk.* įsilëisti võgti.

разворовывать, -аю, -аешь *eig.* vaginëti, vagiliãuti.

разворот, -а 1. išvertimas, išvařtymas (*puz. grindinio*); 2. apsigreřimas, apsisukimas (*puz. automobilio*); (*lëktuvo*) põsũkis; 3. išplëtimas, išvystymas (*puz. darbų, prekybos*); 4. (*laikrařcio*) atlanka.

разворотить, -очý, -õтишь *řvk. řnek.* 1. išveřsti, išvartýti (*puz. grindinio akmenis*); išmëtyti, sujaũkti, iškniřti; sulankstýti, suláũžyti; 2. sugriãuti, suardýti.

разворочать, -аю, -аешь *řvk. řnek.* išveřsti, išmëtyti, sujaũkti; iškniřti.

разворочу řr. разворотить.

разворошить, -шý, -шйшь *řvk. řnek.* išnarřýti, išvartýti, išniõkti, sujaũkti; iškniřti, iškniãiti.

разворчаться, -чýсь, -чйшся *řvk.* bë paliovõs niurzëti, įsibambëti, įsimumëti.

развоюсь řr. развиться.

разврат, -а 1. paleistuvýbë, paleistuvýstë, paleistuvãvimas, ištvirkãvimas, ištvirkimas, pasileidimas; 2. morãlinis pakrikimas, demoralizãcija, sugedimas; 3. řnek. prabangã.

развратитель, -я *v.* tvirkintojas; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно tvirkinamasis, demoralizũuojamasis, krikdomasis.

развратить, -ращý, -ратйшь *řvk.* 1. ištvirkinti, įtraũkti į paleistuvýstę; išvesti iš dorõs, dorõvës këljo; 2. morãliškai pakrikdyti, demoralizũuoti; 3. priprãtinti prie prabangõs, prie nesaikingo gyvënimo; išpaikinti, išlëpinti; ~ся, -ращýсь, -ратйшся *řvk.* 1. ištvirkiti, pavirsti paleistuviũ, įsitraũkti į paleistuvýstę; nukrypti nuõ dorõvës këljo; 2. pakrikiti morãliškai, demoralizũotis; 3. priprãsti prie prabangõs, prie nesaikingo gyvënimo; išpaikiti, išlëpti.

развратник, -а ištvirkëlis, patvirkëlis, paleistũvis; pasileidëlis, këkřininkas, mergiřius; ~ница, -ы ištvirkëlë, patvirkëlë, paleistũvë, išplanka, skeřsmergë; ~ничать, -аю, -аешь *eig.* paleistuvãuti, ištvirkãuti, kekřãuti; ~ость, -и *m.* paleistuvãvimas, ištvirkimas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно paleistũviřkas, këkřiřkas (*puz. elgesys*); ištvirkëř; ištvirkãujamas.

развращать, -ãю, -ãешь *eig.* 1. tvirkinti, vësti į paleistuvýstę; vësti iš dorõvës këljo; 2. morãliškai krikdyti, demoralizũuoti; 3. prãtinti prie prabangõs, prie nesaikingo gyvënimo; paikinti, lëpinti; ~ся, -ãюсь, -ãешся *eig.* 1. tvirkiti, virsti paleistuviũ; krypti iš dorõvës këljo; 2. morãliškai krikiti, demoralizũotis; gësti; 3. prãtintis prie prabangõs, prie nesaikingo gyvënimo; per daũg lëpintis; 4. bũti tvirkinamam, vedamam į paleistuvýstę; bũti demoralizũuojamam; bũti prãtinamam prie prabangõs, prie nesaikingo gyvënimo; bũti paikinamam, lëpinamam.

развращение, -я 1. tvirkinimas, vedimas į paleistuvýstę; demoralizãvimas; 2. (iš)tvirkimas, morãlinis (nu)smukimas, (iš)krypimas iš dorõvës këljo; demoralizãcija; ~нность, -и *m.* ištvirkimas.

развращу řr. развратить; ~сь řr. развратиться.

развиться, -воюсь, -воешся *řvk.* įsilëisti bliãuti, stãugti; stũgauti; įsiveřkti.

развѣючить, -аю, -аешь *eig.* ~ть, -чу, -чишь *řvk.* nuimti, nuriřti nëřulius (*puz. nuo kupranugario*).

развязать, -яжý, -яжешь *řvk.* 1. atriřti, atsiëti, atrãiřti, atmëgzti; išpinklioti, išnarplioti, išvinklioti; 2. *prk.* atpalaidũoti; išjũdinti, suřãdinti (*puz. iniciatyvã*); ♦ *p.* рýки (*кому*) dũoti (*кам*) laisvã vãliã; *p.* войнý sukëlti kãrã; *p.* язык а (*кому*) atpalaidũoti (*кам*) liežũvį (*priversti išsipasakoti*); б) įsilëisti į kalbã; ~ся, -яжýсь, -яжешся *řvk.* 1. atsiriřti, atsimëgzti; 2. *prk.* atpalaidũoti, atsikratýti, nusikratýti (*kuo*).

развязка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -экам 1. atriřimas, atmezgimas; išnarpliojimas, išpinklojimas, išvinklojimas; 2. atõmazga; gãlas, pabaigã; išeitis; трагическая *p.* trãgiřka atõmazga, trãgiřkas gãlas; *p.* ромãна *lit.* romãno atõmazga.

развязно *prv.* nesivařžant, perdaũg laisvai, palaidai, familiariai; nesivařždamas; ~ость, -и *m.* nesivařžymas, peř didelis laisvumas (*puz. elgesio*), palaidumas, familiarumas; ~ый, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно išjuosas, nesivařžas, palãidas, peř laisvo elgesio, familiarũs; *p.* язык atsagũs liežũvis; развѣзное поведëние laisvas (*nevařžomas*) elgesýs.

развязывать, -аю, -аешь *eig.* řr. развязать; ~ся, -аюсь, -аешся *eig.* 1. řr. развязаться; 2. bũti atriřamam; bũti atpalaidũojamam.

разгадывать, -ãю, -ãешь *řvk.* įmini, atmini, atspëti, įspëti (*puz. mįslę*); *p.* чýй-л. намерения atspëti kienõ ketinimus; ~адка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. (*mįslës*) įminimas, atspëjimas, įspëjimas; 2. išãiřkinimas, išvinklojimas; *p.* тайнственного происшествия paslaptingo įvykio išãiřkinimas; ~адчик, -а minëjas, minikas, (at)spëjëjas, įspëjëjas.

разгадывать, -аю, -аешь *eig.* řr. разгадать.

разгãр, -а įkarřtis, smarkumã, smarkũmas, řiurřtas; pãts smagũmas; *p.* страстëй aistrũ įkarřtis; ярмарка в разгãре mũgë įsismãrkavusi, pačiojë smarkumojë; *p.* битвы mũřio įkarřtis.

разгãб, -а atlenkimas, atlenkis, (ati)tiesimas.

разгãбать, -ãю, -ãешь *eig.* tiësti, tiërinti; atlenkinëti, řr. разогнýть; ~ся, -ãюсь, -ãешся *eig.* 1. tiërintis, řr. разогнýться; 2. bũti atlenkiamam, tiësinamam.

разгãльдай, -я řnek. drimba, išrëlis, sliňkis, apsilëidëlis, išdrikëlis; tinginýs; neliuobikas, pelenrũsis; ~ничать, -аю, -аешь *eig.* řnek. drybsõti, dykinëti, tinginiãuti, slainikauti, slinkãuti; bũti apsilëidëliu, išdrikëliu; ~ство, -а řnek. dykinëjimas, tinginiãvimas; apsilëidimas, netvarkingũmas; nevalyvũmas.

разгãблѣствовать, -я řnek. išpũstos kalbos, daugžodžiãvimas, põstringavimas, stënavimas, posmãvimas; ~ть, -твую, -твуеть *eig.* řnek. daugžodžiãuti, stënauti, põstringauti, posmũoti.

разгlá||дять, -лáжу, -лáдишь *юк.*, ~живать, -аю, -аешь *еиг.* (iš)lýginti; sulýginti (*pvz. raukšles*), (su)glóstyti, priglóstyti (*pvz. plaukus*); (iš)láidyti laidynė (*pvz. skalbinius*).

разгláжу *жр.* разгладить.

разгlá||сать, -лашý, -ласишь *юк.* pagársinti, paskélti; paléisti viešumōn; išplepėti; ~аска, -и pagársinimas, paskelbimas, viešinimas; išplepėjimas; пустить в разгласку viešumōn paléisti, paskélti.

разглаш||ать, -аю, -аешь *еиг.* léisti viešumōn, skélti, viešinti, gársinti; ~ение, -я paskelbimas, pagársinimas, viešinimas, paleidimas viešumōn; išplepėjimas.

разглашý *жр.* разгласить.

разглядеть, -яжý, -ядишь *юк.* 1. įžiūrėti, pamatyti (*pvz. tamsos*), įžvelgti, nužleibti, pastebėti; pažinti; 2. *prk. šnek.* suprasti, įžvelgti.

разглядывать, -аю, -аешь *еиг.* akýlai, atidžiai žiūrėti; žiūrinėti, stebėlyti; sténgtis pažinti.

разгляжý *жр.* разглядеть.

разгнэвать, -аю, -аешь *юк.* užrústinti, įrústinti, įpykinti, supýkdyti, įkirsinti; ~ся, -аюсь, -аешься *юк.* užsirústinti, įsirústinti, supýkti, užpykti, įtúžti.

разговаривать, -аю, -аешь *еиг.* kalbėti(s), šnekėti(s); šnekučiuoti.

разгов||ётся, -ёюсь, -ёешься *юк.*, ~ляться, -яюсь, -яешься *еиг. pasen.* atsigavėti.

разговór, -а 1. pasikalbėjimas, pašnekesys, pókalbis, kalbesys, pašneká, kalbá, šneká; дружеские разговоры bičiūliški pasikalbėjimai; об этом и разговора не было apie tai nė kalbės nebūvo; заводить с кем-л. р. kálbinti ká; 2. *dgs. šnekos*, pašnekos, kalbos; 3. *tarm. šnek.* tařsena, (iř)tarimas; неразборчивый р. neaiřkūs iřtarimas; ~иться, -рюсь, -ришь *юк.* įsikalbėti, įsišnekėti, įsiřnekti, įsipásakoti, iřsikalbėti; ~ник, -а pasikalbėjimų knygelė (*svetimoms kalboms mokyti*); ~ный, -ая, -ое šnekamasis; р. язык šnekamoji kalbá; разговорная будка pasikalbėjimo būdelė (*telefono*); р. урок kalbėjimo pamoká.

разговóрчи||вость, -и *m.* kalbumas, šnekumas; ~вый, -ая, -ое; -ив, -а, -о kalbūs, šnekūs; ~ки, -ов *dgs. šnek.* tūščios kalbos, plepėjimas.

разгón, -а 1. išvaikymas (*pvz. susirinkimo*); išgáiniojimas; 2. įbėginimas, įvārymas (*pvz. mařinos*), įsmāginimas, įsmařkinimas; lakinimas, bėginimas (*pvz. arklių*); įsibėgėjimas, įbėgis, įsismāginimas; разгónу нет nėra kūr įsibėgėti; 3. prótarpis, atstūmas (*pvz. tarp pakelės stulpų, tarp raidžių*); 4. *tech. (šaudyklių)* eismas; 5.: все лошади в разгоне visi arkliai išvažiuoti; ♦ с разгónа (с разгónу) įsibėgėjus; ~исто *prv.* retai, skėstai, bėgščiai; ~истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о gėtas, skėstas, skėstinis, bėgštūs (*pvz. rařysena*); ~ка, -и 1. *жр.* разгón (1 ir 2 reikš.); 2. *chem.* frākcinė distiliācija; 3. *tech.* išplojimas; ~ный, -ая, -ое *pasen.* išvažiuotas, išvažiuotinis (*apie arklius*).

разгоню *жр.* разогнать; ~сь *жр.* разогнаться.

разогнать, -аю, -аешь *еиг. жр.* разогнать; ~ся, -яюсь, -яешься *еиг. 1. жр.* разогнаться; 2. būti išvaikomam, išgáiniojamam, išsklaidomam, išblāškomam; būti lakinamam (*apie arkli*); būti įbė-

ginamam, įvāromam (*pvz. mařina*), įsmāginamam, įsmařkinamam.

разгорáживать, -аю, -аешь *еиг. жр.* разгородить; ~ся, -аюсь, -аешься *еиг. жр.* разгородиться.

разгорáться, -аюсь, -аешься *еиг. жр.* разгореться.

разгордиться, -ржýсь, -рдишь *юк.* išpulkti, išdisti.

разгоревáться, -рюсь, -рюешься *юк. šnek.* įsisielvartauti, įsidejuoti.

разгорётсья, -рюсь, -ришь *юк.* 1. įsidėgti, įsiliępsnóti (*pvz. malkos*), įsikūrti, įsikūrėti, įsiplevénti, įsižérplėti (*pvz. žarijos*); 2. *prk.* įkalsti, iškaisti (*pvz. veidai*); sudvōgti (*pvz. žaizda*); 3. sužarúoti (*pvz. raiťai*); 4. sužerėti, sužerúoti, sužaizaruoti (*pvz. akys, labai norint ką gauti*); 5. įsismārkauti (*pvz. ginčas, mūsis*); įsidėgti, įkalsti (*pvz. aistros*).

разгородить, -рожý, -родишь ir -родишь *юк.* pėrtverti, pėrdaryti (*pvz. kambarį*), pastatýti pėrtvargá; ~ся, -ожýсь, -одишь *юк.* atsitverti; izoliúotis.

разгорячить, -чý, -чишь *юк.* 1. įkařtinti, įkarřtinti; 2. *prk.* sukūrstyti, sukėlti, sužadinti; ~ся, -чýсь, -чýсь *юк.* 1. įkařti, sukařti, įkarřtėti; suplūkti (*pvz. žirgas*); 2. *prk.* įsикаrřčiuoti, įniřti.

разгрáб||ить, -блю, -бишь *юк.* 1. išgróbstyti, išgrobikauti; išplėsti (*pvz. miestą*), išdriókti; 2. *tarm.* išgrėbti (*grėbliu*); ~ление, -я išgróbstymas, išdriókojimas, išplėšimas.

разграничэние, -я 1. atribójimas; 2. atsiribójimas; 3. ribá.

разгранйчи||вать, -аю, -аешь *еиг. жр.* разграничить; ~ваться, -ается *еиг. 1. жр.* разграничаться; 2. būti atribójamam, atskiriamam ribomis, sienomis; ~ть, -чу, -чишь *юк.* išvēsti, nustatýti ribás, sienas, atskirti ribomis, atribóti; ~ться, -чится *юк.* atsiribóti, atsiskirti.

разграф||ить, -флю, -фишь *юк.* išbrėžti skiltis, išskilčiuoti, suskilčiuoti, išgrafúoti; ~ление, -я skilčių išbrėžimas, išskilčiāvimas, (su) skilčiāvimas, (iř) grafāvimas; ~лять, -аю, -яешь *еиг.* brėžti skiltis, skilčiuoti, grafúoti.

разгрэб *жр.* разгрести.

разгре||бать, -аю, -аешь *еиг.* grėbstyti į šalis (*pvz. šieną*); žarstyti (*pvz. žarijas*); kapstyti (*pvz. grūdus*); ~стý, -ребý, -ребёшь; *būt.* -грэб, -грэблá, -лó *юк.* išgrėbstyti į šalis (*pvz. šieną*); išžarstyti (*pvz. žarijas*); iškapstyti (*pvz. grūdus*); nukásti (*pvz. žemę, sniegą*).

разгрóm, -а 1. sutriuřkinimas (*pvz. priešo*); 2. išniókojimas, nuniókojimas, nusiaubimas, sunaikinimas; 3. siaubýnė; ~ить, -млю, -мишь *юк.* 1. sutriuřkinti, sumušti (*pvz. priešo kariuomenę*); 2. suniókoti, nuniókoti, nusiaubti, sunaikinti, sudrągoti (*pvz. miestą*); sudaužyti (*pvz. sienas*), apgráuti (*pvz. patalpą*).

разгру||жать, -аю, -аешь *еиг. жр.* разгрузить; ~жаться, -аюсь, -аешься *еиг. 1. жр.* разгрузиться; 2. būti iškraunamam (*pvz. laivą*), iškraustomam, nukraunamam; būti atpalaidúojamam (*nuo papildomo krūvio, darbo*); ~зýть, -ужý, -узишь ir -узишь *юк.* 1. iškrauti (*pvz. vagoną*), iškraustyti, nukrauti; 2. *prk.* sumāžinti krūvį, apkrovimą, atpalaidúoti nuo krūvio, darbo; ~зýться,

-ужусь, -узишся ir -узышся *juk.* 1. išsikráuti; 2. *prk.* sumāžinti savo krūvį, apkrovimą, atsipalaiduoti nuo krūvio.

разгрýз||ка, -и 1. iškrovimas, iškrova, króvinio nuėmimas; 2. *prk.* krūvio, apkrovimo sumāžinimas, atpalaidavimas (nuo krūvio, darbo); *~очный*, -ая, -ое iškrovimo, nukrovimo; *tech.* ištuštinimo; *~чик*, -а iškrovėjas, iškrovikas.

разгрýзять, -аю, -аешь *eig. žr.* разгрýзть; *~ся*, -ается *eig. žr.* разгрýзться.

разгрýзть, -зý, -зешь; *būt.* -ыз, -ла, -ло *juk.* pėrkasti, pėrkrimsti, pėrgrauzti, sutriaukšti; *~ся*, -зется; *būt.* -ызся, -ызлась, -лось *juk.* būti pėrkastam (*puz. riešutas*), būti pėrkrimstam.

разгýл, -а 1. triukšmingas lėbavimas, nežabotas ūžavimas, puotavimas; 2. *prk.* siautėjimas, siautimas (*puz. aistrų, reakcijos*); įsisiąutėjimas, šėlimas.

разгýливать, -аю, -аешь *eig.* 1. *šnek.* vaikštinėti, vaikščioti; 2. *žr.* разгýлять; *~ся*, -аюсь, -аешься *juk. žr.* разгýляться.

разгýл||е, -я *šnek.* dūkimas, dūkinėjimas, šėlimas; linksmýbė, linksmumas; *~ный*, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *šnek.* palaidas, ištvirtęs, mėgstantis lėbauti, ūžauti; p. пэрень palaidas vaikas, ūžikas, lėbautojas; p. пир triukšminga puotà, lėbavimas.

разгýлять, -аю, -аешь *juk. šnek.* išblaškýti, išsklaidýti (*puz. liúdesį, miegą*); pralinksminti; *~ся*, -аюсь, -аешься *juk. šnek.* 1. įsilieisti lėbauti, ūžauti, įsilinksminti, įsismąginti, įsiūžti; 2. įsisiąutėti (*puz. vėjas*); разгýлялась вы́ора įsitaisė pustýti, pakilo pustýnė; 3. išsigiedryti, išsiblaivýti; *денёк* разгýлялся dieną išsigiedrijo.

раздáбривать, -аю, -аешь *eig. žr.* раздóбрить; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* раздóбриться; 2. būti palenkiamam į gerumą; būti paskāninamam.

раздавá||ние, -я *žr.* раздача; *~тель*, -я *o.* далýто-*jas*.

раздавать¹, -даю, -даешь *eig.* далýti, skirstyti, išdavinti, *žr.* раздáть¹.

раздавать², -даю, -даешь *eig.* tempti, dūkslinti (*puz. batus*), plāinti, *žr.* раздáть².

раздаваться¹, -дается *eig. žr.* раздáться¹.

раздаваться², -дается *eig.* būti (iš) dalijamam, (iš) skirstomam, (iš) davinėjamam.

раздавítь, -авлю, -áвишь *juk.* 1. pėrspausti, suspausti, sutrėkšti (*puz. riešutą*), sutráiškyti (*puz. uogą, vabzdį*), sužnėkinti, sumáigyti, sugniuždýti; 2. *prk.* sutriuškinti, sutráiškyti.

раздавливать, -аю, -аешь *eig. žr.* раздавить.

раздадим *žr.* раздáть^{1, 2}; *~ся* *žr.* раздáться².

раздаивать, -аю, -аешь *eig.* didinti išmilžį, pienin-gumą, *žr.* раздойть.

раздáлбливать, -аю, -аешь *eig. žr.* раздóлбить.

раздáм *žr.* раздáть^{1, 2}; *~ся* *žr.* раздáться².

раздáр||ивать, аю, -аешь *eig.*, *~ть*, -арю, -áришь ir -арйшь *juk.* išdovanoti, išdalýti dovanų.

раздáст *žr.* раздáть^{1, 2}; *~ся* *žr.* раздáться^{1, 2}.

раздáт||очный, -ая, -ое išdavimo, išdavinėjimo, praskirstymo; *~чик*, -а далýтоjas, skirstytojas; išdavėjas.

раздáть¹, -дám, -дáшь, -дáст, -дадим, -дадите, -да-
дýт; *būt.* róздал ir раздáл, раздалá, рóздало ir

раздáло *juk.* išdalýti, apdalýti; išskirstyti, praskirstyti.

раздáть², -дám, -дáшь, -дáст, -дадим, -дадите, -да-
дýт; *būt.* róздал ir раздáл, раздалá, рóздало ir раздáло *juk.* pratampýti, prateмpti (*puz. batus*); padūkslinti, paplāinti (*puz. suknele*).

раздáться¹, -дáстся, -дадýтся; *būt.* -дáлся, -далась, -далось *juk.* pasigifsti, suaidėti, suskambėti, subildėti, sudundėti (*puz. griautinis*), pókšte-
lėti (*puz. šuvis*).

раздáться², -дámся, -дáшся, -дáстся, -дадимся, -дадите, -дадýтся; *būt.* -дáлся, -далась, -далось *juk.* 1. praskirti (*puz. minia*), pėrsiskirti, išsi-skirti, pasisliñkti; 2. prasiatampýti, prasiteмpti, iš-siteмpti (*puz. siauri batai*), prasinešiоти, prapla-
tėti, padukslėti; 3. *šnek.* pastorėti, suduksvėti.

раздáча, -и (iš) dalijimas, (pa)skirstymas; išdavi-
nėjimas.

раздáшь *žr.* раздáть^{1, 2}; *~ся* *žr.* раздáться².

раздаю *žr.* раздавать^{1, 2}.

раздвáивать, -аю, -аешь *eig.* dvėjinti, pusiáu skirti; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. dveјėti, dvėjintis, pusiáu skirtis; 2. būti dvėjinaam, pusiáu ski-
riamam.

раздвигáть, -аю, -аешь *eig. žr.* раздвíнуть; *~ся*, -ается *eig.* 1. *žr.* раздвíнуться; 2. būti praskečia-mam, išskečiamam (*puz. kojos*), praskiriamam, praskleidžiamam (*puz. šakos*), ištraukiamam (*puz. stalas*).

раздвíж||ка, -и praskėtimas, praskleidimas; *~но́й*, -áя, -о́е praskečiamasis, ištiesiamasis, ištraukia-masis (*stalas*); praskiriamasis, pakeliamasis, ati-dāromasis (*tiltas*), skečiamasis (*puz. raktas*).

раздвíнуть, -ну, -нешь *juk.* prakėsti, iškėsti, pra-skėsti, išskėsti, išžeргti, išžargdýti, iškėsnóti; пėr-skirti, praskirti (*puz. minią*), praskieisti (*puz. ša-
kas*); ištraukti, ištiesti (*puz. stalą*); *~ся*, -нется *juk.* 1. praskirti (*puz. debesys, minia*); išsikėsti, išsisikėsti; praskiskieisti, atsidaryti; 2. *prk.* išsiplė-
ti, paplatėti.

раздвóеение, -я 1. išsidvėjinimas, pėrsiskyrimas į
dvi dalis, (su)skilimas pusiáu; 2. išdvėjinimas, pėrskyrimas į dvi dalis, (su)skaldymas pusiáu; 3. dvišakumà; p. sóвести *prk.* sąžinės dvilypumas; *~бенный*, -ая, -ое; -ен, -ена, -ено ir *~оенный*, -ая, -ое; -ён, -енá, -енó išdvėjintas, dvišakas, pėrskirtas į dvi dalis, skėltas, suskilęs pusiáu; *~оить*, -ою, -ойшь *juk.* išdvėjinti, пėrskirti į
dvi dalis, пėrskelti pusiáu; *~оиться*, -оюсь, -о-
йшсь *juk.* išdvėjėti, пėrsiskirti į dvi dalis, su-
skilti pusiáu, dvišakam išaugti, pasidalýti į dvi
šakas.

раздевá||лка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek.*,
-льня, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням *šnek.*
drabūžinė, rūbinė; *~льщик*, -а *šnek.* rūbininkas;
~ние, -я 1. nurengimas; 2. nusirengimas, nusi-
taisymas; *~ть*, -áю, -áешь *eig.* nurenginėti, nu-
vilkinėti, išrenginėti, išvilkinėti, *žr.* раздéть;
~ться, -áюсь, -áешься *eig.* 1. nusirenginėti, nu-
sivilkinėti, *žr.* раздéться; 2. būti nurengiamam.

раздéл, -а 1. dalijimas, pasidallijimas, dalýbos;
житъ в раздéле gyvėnti atsidalljus; 2. dalijimas,

padalijimas, išdallijimas; 2. pėrskyrimas, skėyrius, skaidmà; 3. p. pek vandėnskyra, takóskyra.

раздѣлать, -аю, -аешь *ірк.* 1. išdirbti, apdirbti, išbaigti, nudailinti (*puz. imituojant kokio medžio spalvą*); 2. praplėsti (*puz. skylę*); 3. *prk. šnek.* iškeikti, išduyti, išplūsti, išdirbti kàilį, sudoróti; *~ся*, -аюсь, -аемясь *ірк.* suvesti sąskaitas, atsisikaityti; apsidirbti, susidoróti, atsikratyti, atsikratyti; nutraukti sąntykius.

разделѣние, -я 1. padalijimas, (su)skirstymas; padalà; 2. pasidalijimas, susiskirstymas; p. тпуаá dárbo pasidalijimas; 3. *biol. (ląstelės)* skilimas; *~имый*, -ая, -ое; -йм, -а, -о padalomas, dalijamas, dalūs, skaidūs; *~итель*, -я *v. 1.* skyriklis; 2. skirtukas (*bibliografijoje*); *~ительный*, -ая, -ое skiriamasis (*puz. ženklas, jungtukas, linija*), skirstytinis (*puz. sprendimas logikoje*).

раздѣлѣть, -елю, -елишь *ірк.* 1. padalyti (*į dalis*), išdalyti, pėrdalyti, paskirstyti dalimis, suskirstyti, suskaldyti (*puz. ūkį*), suskaidyti; 2. pėrskirti, išskirti, atskirti; pázniца во взглядах раздѣлила бывших друзей nuomonių skirtumas išskyrė būvusius bičiuliūs; 3. pasidalyti (*puz. paskutiniu duonos kąsniu*); 4. pėrgyventi draugė (*puz. vienodą likimą*); 5. prisidėti, pritafti (*puz. kieno nors nuomonei*); *~ся*, -елюсь, -елишься *ірк.* 1. pasidalyti, susidalyti, susiskaidyti, suskilti; pasiskirstyti (*puz. balsai balsuojant*); 2. atsidalyti, pėrsiskirti, išsklisti; 3. *prk.* išsiskirti (*puz. nuomonės*); 4. *biol.* suskilti (*puz. ląstelė*).

раздѣлка, -и 1. išdirbimas, apdirbimas, išbaigimas, nudailinimas; p. швов *spec.* rievėjimas; 2. *tech.* pėrskyra; mūrinyš; *~ывать*, -аю, -аешь *eig.* žr. раздѣлать; *~ываться*, -аюсь, -аемясь *eig.* 1. žr. раздѣлаться; 2. būti išdirbamam, išbaigiamam, nudailinamam; būti praplečiamam (*puz. skylę*).

раздѣльнo *prv.* skėyrium, perskiraí, atskiraí; *~ость*, -и *m.* atdalumas, perskirumas, atskirumas; *~ый*, -ая, -ое 1. atidalijimo, atidalijiamasis; atdalūs, atskiras, atskirinis; 2. aiškūs, ryškūs (*puz. tarimas*).

раздѣлять, -яю, -яешь *eig.* 1. dalyti, skaidyti, skaldyti, skirstyti; 2. skirti; их разделяет pázность мнѣний juós skiria nuomonių nesutapimas; 3. dalytis (*puz. duonos kąsniu*); 4. pėrgyventi (*su kuo*); сунпруги разделяют общую судьбу výras sù žmóna pėrgyvena beñdrą likimą; разделяю vášу радость džiaugiuosi draugė sù jumis; 5. pritafti, prisidėti; я разделяю vášе мнѣние аš esù júsų nuomonės; *~ся*, -яюсь, -яемясь *eig.* 1. dalytis, skaidytis, skilti, skirstytis; 2. skirtis (*puz. į kelias grupes*); 3. skirtis (*puz. nuomonės*); 4. *biol.* skilti (*puz. ląstelė*); 5. būti (pa)dalijamam (*į dalis*), išdalijamam, pėrdalijamam (*pusiau*), (su)skaldomam, (su)skaldomam (*puz. ūkis*), (pa)skirstomam; kníga разделяется на главы knygà skirstoma į skyriūs.

раздѣну žr. раздѣть; *~сь* žr. раздѣться.

раздѣргать, -аю, -аешь *ірк.*, *~ивать*, -аю, -аешь *eig.* išpėšióti, supėšióti, išbrizginti, sukedėnti, ištampyti.

раздѣрнуть, -ну, -нешь *ірк. šnek.* atsiausti į šalis, praskleisti, praskirti (*puz. užuolaidą*).

раздѣру žr. разодрать; *~сь* žr. разодраться.

раздѣть, -ѣну, -ѣнешь *ірк.* nurengti, nuvilkti, išrengti, išvilkti, nutaisyti; *~ся*, -ѣнусь, -ѣнешься *ірк.* nusirengti, nusivilkti, nutaisyti.

раздирáть, -аю, -аешь *eig.* 1. draskyti, plėsyti, žr. разодрать; 2. *prk.* draskyti; gráužti, kankinti; *~ться*, -аюсь, -аемясь *eig.* 1. plýšti, žr. разодраться; 2. būti drąskomam; *~ющий*, -ая, -ее 1. drąskantis, plėšantis; 2. širdį vėriantis, šiurpūs, klaikūs.

раздобрѣть, -ѣю, -ѣешь *ірк. šnek.* papilnėti, pariebėti, tapti pilnesniám, apkūnesniám, atsiganyti.

раздобрить, -рю, -ришь *ірк.* 1. *šnek.* paleikti į gerumą, į dosnumą, padaryti gerėsnį, palankėsnį, dosnėsnį; 2. paskāninti (*puz. valgį*), pagėrinti; p. чай молоком paskāninti arbátą pienu; *~ся*, -рюсь, -ришься *ірк.* suminkštėti, pasidaryti gerėsniam, gerám, geraširdžiam, tapti dosniám, padaryti dosnumo.

раздобуду žr. раздобыть; *~сь* žr. раздобыться.

раздобыть, -буду, -будешь; *бūt.* -был, -ла, -ло *ірк.* gauti, prasimanyti, iškrapštyti; где мне *p. денег?* kur mán pinigų prasimanyti?; *~ся*, -будусь, -будемясь; *бūt.* -былся, -лась, -лось *ірк.* žr. раздобыть.

раздоить, -ою, -ойшь ir -оишь *ірк.* padidinti išmilžį, pieningumą, įmėlžti; *~ся*, -ойтєя ir -битєя *ірк.* pradėti duoti daugiau pieno; корова раздоилась kárvė pradėjo duoti daugiau pieno.

раздóй, -я išmilžio, pieningumo (pa)didinimas, primelžimas; *~ный*, -ая, -ое išmilžio padidinimo, didelio pieningumo.

раздолбѣть, -блѹ, -бѹишь *ірк.* 1. išskóbtі, išskapčiuoti, išruópti; iškálti, iškapóti; 2. iškalant, iškapórant sugadinti, sumušti.

раздóль *e*, -я 1. platybė, plati erdvė, išlaisvis; 2. *prk.* laisvas, nevažzomas gyvėnimas, laisvė; *~ный*, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. platus, plačiai išsiskleidęs; 2. *prk.* laisvas, nevažzomas, bė rūpesčių (*puz. gyvenimas*).

раздóр, -а vaidai, nesántaika, rietenos, kiviřčai, ardà.

раздорóжье, -я *tarm.* krýžkelė.

раздосáдовать, -дую, -дуюшь *ірк.* įširdinti, sukėlti áрмаудą, áрмаудyti; *~ся*, -дуюсь, -дуюсья *ірк.* įširsti, pajusti áрмаудą, áрмаудauti.

раздражáть, -аю, -аешь *eig.* erzinti, dirginti, jáudinti; *~аться*, -аюсь, -аемясь *eig.* 1. erzintis, jáudintis; 2. būti erzynamam, dirginamam, jáudinamam; *~ение*, -я 1. (su)ėrzinimas, išėrzinimas, (su)dirginimas, (su)jáudinimas; dirgis; 2. susiėrzinimas, suirzimas, susinėrvinimas, susijáudinimas; jaudulys; *~енный*, -ая, -ое; -ѣн, -ѣна, -ѣно 1. išėrzintas, suėrzintas, išdirgintas, sudirgintas, suařtrintas, išjáudintas; 2. susiėrziñes, susinėrvines, susijáudines; suiřzes, sudirges; *~имость*, -и *m.* 1. jaudrumas, irzlumas; 2. *biol.* dirglumas; *~имый*, -ая, -ое; -йм, -а, -о 1. jaudrūs, irzlūs; 2. *biol.* dirglūs; *~итель*, -я *v.* dirgiklis, dirgintuvas.

раздражѣтельнoсть, -и *m.* irzlumas; jaudrumas, opumas; *~ый*, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. irzlūs, irzlūs, erzlūs, nervingas, įširdūs, opūs; 2. erzinantis, erzinimo.

раздражить, -жý-, -жйшь *ívk.* 1. išérzinti, suérzinti, supérvinti, sujáudinti, supýkinti; 2. išdirginti, sudirginti, suaítrinti, išjáudinti; sukélti (*pov. apetítq*); **~ся**, -жýсь, -жйшься *ívk.* susiérzinti, suirzti, susinervinti, susijáudinti, sudirgti, padirgti.

раздразнить, -азню-, -азнишь *ívk. šnek.* 1. išérzinti, paérzinti, jérzinti, įkiršinti, sukygždinti (*pov. vaikq*), išúrzdinti (*šuni*), sukúrkinti (*žqsis*); 2. sukélti (*pov. apetítq*), suérzinti.

раздробить, -блú-, -бйшь *ívk.* 1. sutrúpinti, sukrúšti, sukrúšinti; sutréškinti (*pov. kaulq*), sutriúškinti; 2. susmúlkinti, suskáldyti (*pov. úki*), suskáldyti; **~ся**, -бйтсь *ívk.* 1. sutrupėti, sukrúšti, sutriúškinti; 2. susiskáldyti, susiskáldyti, išsiskáldyti.

раздробление, -я 1. sutrúpinimas, sukrúšinimas, sutréškinimas; sutriúškinimas; 2. (su)smúlkinimas, (su)skáldymas, (su)skáldymas.

раздробленность, -и *m.* ir **раздроблённость**, -и *m.* susiskáldymas, išsiskáldymas; susiskáldymo, išsiskáldymo būvis; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -а, -о ir **раздроблённый**, -ая, -ое; -лén, -ленá, -ленó 1. sutrúpintas, sukrúšintas; sutréškintas; sutriúškintas; sutrupėjęs; 2. susmúlkintas, suskáldytas, suskáldytas; susiskáldęs, susiskáldęs, išsiskáldęs.

раздроблять, -яю-, -яешь *eig.* 1. trúpinti, tréškinti, triúškinti; 2. smúlkinti, skáldyti, skáldyti; **~ся**, -яется *eig.* 1. trupėti, triúškinti; 2. skáldytis, skáldytis; 3. būti trúpinamam, tréškinamam, triúškinamam; būti smúlkinamam, skáldomam, skáldomam.

раздружить, -жý-, -жйшь *ívk. šnek.* išardýti bičiulýstę; **~ся**, -жýсь, -жйшься *ívk. šnek.* nebebičiuláuti, nebedraudáuti, nutráukti bičiulýstę.

раздвáлние, -я 1. įpútimas; išpútimas, pripútimas; 2. *prk.* pėrdėjimas, išpútimas; **~ть**, -áю-, -áешь *eig.* *žr.* раздýть; **~ться**, -áюсь, -áешься *eig.* 1. *žr.* раздýться; 2. būti įpučiamam (*pov. ugnis*), išpučiamam (*pov. púslé*), išdumiamam (*pov. dumples*), išpústomam, išskáldomam (*pov. debesys*); *prk.* būti pėrdeamam, išpučiamam.

раздýмать, -áю-, -áешь *ívk.* apsigálvoti, pėrgalvoti, pakeisti savo sprendimá, ketinimá; я раздýмал éхатъ за гранйцу áš nebeketinù važiúoti { úžsienį; **~аться**, -áюсь, -áешься *ívk.* susimáštýti (*pov. apie savo reikalus, ateitį*); **~чивый**, -ая, -ое; -ив, -а, -о 1. susimáštęs, susikaúpęs; 2. mýslingas; graudingas (*pov. dáina*); **~ывать**, -áю-, -áешь *eig.* 1. gálvoti, máštýti, svarstýti; 2. dvejóti, svyrúoti, nesirýžti, delsti, *žr.* раздýмать; **~ье**, -я; *dgs. kilm.* -мий, *naud.* -мьям máštymas, gálvójimas, svarstymas; susimáštymas.

раздýт, -ие, -я 1. išpútimas; 2. išsипútimas; **~ость**, -и *m.* išpústumas (*pov. sgmatos*); **~ый**, -ая, -ое; -ýt, -а, -о 1. išpústas (*pov. púslé*), įpústas, išdumtas (*pov. dumples*); 2. išpuftęs, išpaupęs (*pov. veidas, pilvas*); 3. *prk.* pėrdėtas, išpústas (*pov. nuopelinas*); **~ь**, -ýю-, -ýешь *ívk.* 1. išpústi (*pov. púslé*), išdúmti (*pov. dumples*), pripústi (*pov. dviračio kamera*), įpústi (*pov. ugnį*); išpusýtýti, išskáldýti (*pov. debesis*); išplėsti (*pov. šnerves*); 2. *prk.* beasm. išpústi, pabrinkti, patinti (*pov. veidas*), išpaupėti; живóт раздýло pilvá išpútė, pilvas išpaupo; шекý раздýло žándas pabrinko; 3. *prk.* pėrdėti, išpústi (*pov. įvyki*); 4. su-

kúrstyti (*pov. vaidus, nesantaikq*); **~ься**, -ýюсь, -ýешсь *ívk.* 1. pasipústi; išsipústi; 2. pabrinkti, patinti, išpufti, išpústi, išpaupėti.

раздушить, -ушý-, -ýшишь *ívk. šnek.* iškvėpinti; **~ся**, -ушýсь, -ýшишься *ívk. šnek.* išsikvėpinti.

раззвáть, -áю-, -áешь *eig. šnek.* žióti(s), *žr.* раззвнуть.

разжáлобить, -блú-, -бишь *ívk.* sugraudėnti, sukélti gáilestį, igáilinti, suminkštinti širdį; **~ся**, -блúсь, -бишься *ívk.* įsigáilinti, susigáilinti, susigraudėnti.

разжáловать, -лúю-, -луешь *ívk. pasen.* degradúoti, atímти láipsnį, titulá.

разжáть, разожмý, разожмёшь *ívk.* atgniaúžti (*kumšti*); pražióti, pražiódyti (*pov. burnq*), atčiáupti (*pov. lúpas*); atléisti (*pov. spyruoklę*); **~ся**, разожмётся *ívk.* atsigniaúžti; prasižióti, atsičiáupti; atsiléisti (*pov. spyruoklę*).

разжлéváть, -жýю-, -жýешь *ívk.* 1. sukramýtýti, sugrómuliuoti; 2. *prk.* sugrómuliuoti; емý náдо всё p. jám reikia viská smúlkiai išáiskinti; **~ёвы-вать**, -áю-, -áешь *eig.* kramýtýti, grómuliuoti, *žr.* разжевáть.

разжёр *žr.* разжечь; **~ся** *žr.* разжечься.

разженить, -еню-, -энишь *ívk. šnek.* išskirti, ištuókti; **~ся**, -енюсь, -энишься *ívk. šnek.* išsiskirti, išsituókti.

разжечь, разожжý, разожжёшь, разожжýт; *bút.* разжёр, разожглá, разожглó *ívk.* 1. įkúrti, sukúrti, pakúrti, uždegti, įdegti (*pov. ugnį, laužq*); 2. *prk.* įkaítinti (*pov. aistras*); sukúrstyti (*pov. karq*); **~ся**, разожжётся, разожжýтся; *bút.* разжёрся, разожглáсь, разожглóсь *ívk.* 1. įsikúrti, įsidégti, įsiliepsnóti; 2. *prk.* pasmarkėti, įsiliepsnóti (*pov. aistros, neapykanta*).

разживáа, -ы *šnek.* 1. pėlnas, pasipėlnymas; 2. prakurtis; **~áться**, -áюсь, -áешься *eig.* *žr.* разжйться.

разживýсь *žr.* разжйться.

разжигáть, -áю-, -áешь *eig.* 1. kúrti, dégti; 2. *prk.* kaítinti, kúrstyti; **~ся**, -áется *eig.* 1. *žr.* разжечься; 2. būti įkuriamam, sukuriámam, pakuriamam, uždegamam, įdegamam; *prk.* būti įkaítinamam (*pov. aistros*), sukúrstomam (*pov. karas*).

разжидить, -жйжý-, -жйдишь *ívk. šnek.* paskýstinti, suskýstinti, padarýti skýstá, praskiesti, atskiesti; **~ся**, -дйтсь *ívk. šnek.* praskýsti, išskýsti.

разжижáть, -áю-, -áешь *eig.* skýstinti, skiesti, *žr.* разжидить; **~áться**, -áется *eig.* 1. skýstėti, *žr.* разжидиться; 2. būti paskýstinamam, suskýstinamam, praskiedžiamam, atskiedžiamam; **~эние**, -я 1. praskiedimas; 2. praskydimas, patilžimas.

разжижý *žr.* разжидить.

разжимáть, -áю-, -áешь *eig.* atgniaúžinėti, žiódyti, *žr.* разжáть; **~ся**, -áется *eig.* 1. *žr.* разжáться; 2. būti atgniauziamam, pražiódomam, atčiaupiamam; būti atleidžiamam (*pov. spyruoklę*).

разжирéвший, -ая, -ее pėrtukęs, nutukęs, nusi-penėjęs; **~ть**, -éю-, -éешь *ívk.* nutúkti, suriebėti, nusipenėti.

разжйться, -ивýсь, -ивёшься *ívk.* 1. prasigyvėnti, prasikúrti; 2. praturtėti, pralóbt.

разжую *жр.* разжевать.
раззавод, -а *šnek.*: на р. veislei, pirmai pradžiai.
раззадори|вать, -аю, -аешь *eig. šnek. жр.* раззадорить; **~ваться**, -аюсь, -аешься *eig. šnek. жр.* раззадориться; **~ть**, -рю, -ришь *жв. šnek.* sukūrstyti, įskāntinti, įbaudinti, įaistrinti, įkāršinti, įkañtinti, paskāntinti; **~ться**, -рюсь, -ришся *жв. šnek.* įsikarščiūoti, įsismārkauti, įsiañstrinti, įkañsti.
раззвонить, -ню, -нишь *жв. šnek.* išnešiōti (*pov. naujienas*), išskañbinti, išbūgnyti, ištrimituoti, plačiai paskleisti (*pov. gaudus*).
раззеваться, -аюсь, -ается *жв. šnek.* 1. įsižiōvauti; 2. įsižiopsōti, įsispoksōti.
раззнакомиться, -млюсь, -мишся *жв. šnek.* nutraukti pažintį, nebeapañžinti, nepalaikyti pañinties.
раззол|ачивать, -аю, -аешь *eig.*, **~отить**, -очу, -отишь *жв.* išauksinti, išauksuoti, paauksinti, paauksuoti; **~оченный**, -ая, -ое; -ен, -а, -о išauksintas, išauksuotas, paauksintas, paauksuotas.
раззолочу *жр.* раззолотить.
раззудётся, -дётся *жв. šnek.* 1. imti niežėti, mañsti, sopėti; 2. užėti nōrai, magėti.
раззява, -ы *v. ir m. жр.* разяня.
раззик, -а *šnek.* kartelis, vienas kartas.
разинут|ый, -ая, -ое; -нут, -а, -о *šnek.* išžiōtas, pražiōtas; išsižiōjes, prasižiōjes; **~ь**, -ну, -нешь *жв. šnek.* išžiōti, pražiōti, išsižiōti; **◆** п. rot a) prasižiōti, prabilti; b) užsižiopsōti, išsižiōti; c) nustēbti, suglūmti, išsižiōti.
разиня, -и *v. ir m.* išsižiōjēlis, išsižiōjēlė, išsivēpēlis, išsivēpēlė, vēplys, vēplė, vēpla, žioplys, žioplė, žiōpla, gvēra, knāpas, knāpė.
разительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно stēbinantis, stulbinantis, pritrenkiantis, nuostabūs.
разить¹, разжý, разишь *eig.* 1. smōgti, kirsti, trenkti, rēžti, kauti; 2. прк. stēbinti, ākį vērti, žavėti (*pov. gražumas*), pritrenkti.
разить², -йт *eig. šnek.* trenkti, atsidūoti, turėti kvāpą; от него разит водкой iš jō degtinē mūša, trenkia.
разлагá|ть, -аю, -аешь *eig.* 1. chem. skāidyti; skāldyti; 2. mat. skāidyti; 3. прк. krikdyti, griāuti, ardýti, dezorganizuōti, smukdyti; **~ться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. skilti, skāidytis; 2. trūnýti, pūti; 3. прк. krikti, irti, demoralizuōtis; 4. chem. būti skāidomam, skāldomam; mat. būti skāidomam, skirstomam; прк. būti krikdomam, griaunamam, ařdomam, dezorganizuojamam; **~ющий**, -ая, -ее 1. skāidomasis; 2. прк. ařdomasis, griaunamasis, dezorganizuojamasis.
разлад, -а 1. nesutarimas, nesāntarvė, nesāntaika, vaidai; 2. netvarkā, nedermė, disharmōnija; pakrikimas.
разладить, -лажу, -ладишь *жв. šnek.* 1. išardýti (*pov. vestuves*), suardýti, sugadinti, sutrukdyti; išdėrinti (*pov. smuika*); 2. suvaidyti; **~ся**, -ится *жв. šnek.* 1. sudirgti, suirti; netēkti dermės, nebesutařti; 2. sugēsti; išsidėrinti (*pov. muzikos instrumentas*); atsiardýti.
разладица, -ы *pasen. šnek.* nesāntaika, ardā.

разлáживать, -аю, -аешь *eig.* ardýti, gadinti, krikdyti; **~ся**, -ается *eig.* 1. dirgti; irti; 2. gēsti; 3. būti ařdomam, krikdomam.
разлáжу *жр.* разладить.
разлакомить, -млю, -мишь *жв. šnek.* įstalginti, įmāginti, sužādinti, sukėlti nōrą; **~ся**, -млюсь, -мишся *жв.* įsistalginti, įstalgti, įsimāginti, įsismaguriāuti, įsismaliziāuti.
разламывать, -аю, -аешь *eig. жр.* разломáть, разломить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. жр.* разломáться, разломиться.
разлáпный, -ая, -ое; -áp, -а, -о *šnek.* išsikerōjes, išsikētes (*pov. medis, šaknys*).
разлáяться, -аюсь, -аешься *жв. šnek.* 1. įsilėisti lōti; lōti bė pērstojo; 2. прк. įsilėisti bārtis, plūstis; susibārti, susiplūsti.
разлэ́гся *жр.* разлэчься.
разлежáться, -жýсь, -жйшся *жв. šnek.* ilgaį gulėti, neatsigulėti, įsigulėti, įsidrybsōti.
разлэ́живаться, -аюсь, -аешься *eig.* drybsōti, bamb-sōti.
разл|езаться, -ается *eig.* irti, ērdėti; **~эться**, -лэзется; *būt.* -лэзся, -лэзлась, -лось *жв. šnek.* 1. iširti, išrikti, išrýkšti (*pov. šluota*); 2. sugriūti; sukristi gabalañs.
разлэн|иваться, -аюсь, -аешься *eig.*, **~йтся**, -енюсь, -енишся *жв. šnek.* tiñgiui pasidūoti, sutingti, aptingti.
разлеп|ить, -еплю, -епишь *жв. šnek.* 1. atklįjuoti, atlipdýti, atlipinti; 2. išklįjuoti, išlipinti daugelyje vietų (*pov. skelbimus*); **~йтся**, -эпится *жв. šnek.* atsiklįjuoti, atlipiti; **~лять**, -яю, -яешь *eig. жр.* разлепýть; **~ляться**, -яется *eig.* 1. жр. разлепýться; 2. būti atklįjuojamam, atlipinamam; būti išklįjuojamam, išlipinamam daugelyje vietų (*pov. plakatai*).
разлёт, -а 1. išskridimas, išskraidžiojimas; 2. įsilėkimas, lėkimo įbėgis, įsibėgėjimas.
разлетáйка, -и; *dgs. kilm. -rāek, naud. -tāйкам* *šnek.* apsiaūstas (*plačiais skvernais*).
разлет|аться, -аюсь, -аешься *eig.*, **~эться**, -лечýсь, -летишся *жв.* 1. išlakiōti, išskraidžioti, išskraidýti, išlakstyti; 2. sutrupėti, subyrėti, suteškėti, sudūžti į šipulius; 3. прк. išsisklaidýti; 4. įsilėkti, įsibėgti, įsibėgėti.
разлэ́чься, -лэгýсь, -лэжешься; *būt.* -лэрся, -лэrlась, -лось *жв.* patōgiai atsigulti, išdribti, išsidrēbti, atvirsti.
разлив, -а 1. pilstymas (*pov. vyno*); 2. pótvyinis, pólūdis, patvinimas, išsiliejimas (*pov. upės*); **~ание**, -я pilstymas; **~анный**, -ая, -ое: разливáнное мōпе a) gaūsius išgertūvės, girtāvimas, ūžavimas; b) gausybė gėrimų; **~ательный**, -ая, -ое pilstomas, sāmstomas; разливáтельная лōжка sām̃tis.
разливать, -аю, -аешь *eig.* pilstyti (*pov. vynā į butelius*), pyliōti, pl̃ti visiems (*pov. arbaq*); laistyti; п. лучй прк. skleisti spiñdulius; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. piltis, lietis; 2. tvinti, tvonūoti, tvūvūliuoti; широко разливáется озеро пла-čiai tvonūoja ēžeras; 3. būti pilstomam, pyliōjamam, išliejamam, praliejamam, paliejamam, prapilamam, išlaistomam; 4. suōkti; trāukti dañnā; разливáется соловей lakštingala suōkia; 5. rau-

dóti, graudžiai verkti; gáikščioti; 6. gražbyliauti; póstringauti.

разлив||ка, -и *šnek.* pilstymas; **но́й**, -а́я, -о́е pilstomasis, sámstomasis, pilstymo; **очный**, -ая, -ое pilstymo, pilstomasis.

разлимо́нить, -ню, -нишь *juk. šnek.* apkvaišinti, apsvaiginti; **~ся**, -нюсь, -нишья *juk. šnek.* 1. apsvaigti, apgirsti; 2. išglėbti.

разлин||овать, -нью, -нүешь *juk.* išliniūoti, išskilčiūoti; **~обывать**, -аю, -аешь *eig.* liniūoti, skilčiūoti; **~овка**, -и *šnek.* išliniāvimas, skilčiāvimas.

разл||ипаться, -ается *eig.* **~ипнуться**, -нется *juk.* atsklijuoti, atsilipdyti, atlipti.

разл||итие, -я 1. (iš)pilstymas; 2. išliejimas, praliejimas, paliejimas, išlaidystimas, prapylimas; 3. patvinimas, paplūdimas, ištvandėjimas; pótvyinis; 4. išsiliejimas, išsilaidystimas.

разл||ить, разолью́, разольёшь *būt.* -йл, -илá, -йло *juk.* 1. išlieti, pralieti, palieti, išpilti, prapilti, išlaidysti; 2. įpilti, pripilti (*puz. visiems arbatos*); išpilstyti (*puz. vyną į butelius*); 3. *prk.* paskleisti (*puz. spindulius*); **~ся**, разольётся; *būt.* -йлся ir -ился, -илась, -илось ir -илось *juk.* 1. išsipilti, išsilieti, išsilaidysti; 2. patvinti, ištvinti, paplūsti, išsilieti (*puz. upę*); stótyti razliavšijs tyvu-liuoti, tvanėti; 3. *prk.* pasklisti, išsklisti (*puz. saulės spinduliai, lakštingalos giesmė*).

различать, -аю, -аешь *eig.* matyti skirtumą, skirti (*puz. gera nuo blogo*), *žr.* различать; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* skirtis, turėti skirtumą.

различение, -я 1. įžvelgimas, įžiūrėjimas; 2. atskyrimas, atpažinimas.

различествовать, -твую, -твуешь *eig. pasen. žr.* различаться.

различ||ие, -я skirtumas, skirtis, skirtybė, atskyris, skiftas; **~имый**, -ая, -ое; -йм, -а, -о įžiūrimas, įžvelgiamas; **~ительный**, -ая, -ое skirtumo, skiriamasis (*puz. pažymis*).

различ||ить, -чү, -чийш *juk.* 1. įžiūrėti, įžvelgti, įmatyti (*puz. tamsoje*); 2. atskirti, pamatyti skirtumą (*puz. tarp juodo ir pilko*).

различный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. skirtingas, nė toks, kitoks, skirtingas; 2. visoks, įvairūs; раз-личным образом visaip, daug kaip, daugiopai, įvairiai.

разложение, -я 1. *mat.* išdėstymas, skaidyba; *chem.* skaidymas; (su)skaidymas, (iš)afdyimas; 2. *chem.* skilimas, susiskaidymas; (su)irimas, iširimas; 3. trūnijimas, irimas, puvimas (*puz. kūno*); 4. *prk.* (su)smukimas (*puz. organizacijos*), (su)nykimas, nusigyvėnimas; 5. *prk.* pakrikimas, demoralizācija; ištvirkimas.

разлож||и́мость, -и *m.* skaidumas; **~ый**, -ая, -ое; -йм, -а, -о skaidūs.

разлож||ить, -ожу́, -ожись *juk.* 1. išdėlioti, išdėstyti; ištiesti; 2. p. костер sukurti, pakurti laužą; 3. paskirstyti, išdėstyti (*puz. skolos mokėjimą*); 4. išnárstyti; išskirstyti; 5. *chem.* suskaidyti; suskaldyti; 6. *mat.* suskaidyti; 7. *prk.* suardyti, dezorganizuoti, pakrikdyti, demoralizuoti; **~ся**, -ожусь, -ожись *juk.* 1. išsidėlioti, išsidėstyti; išsitiesti; sutipti; 2. *chem.* suskilti; susiskaidyti; suirti (*puz. kūnas*), iširti; 3. sutrūnėti, supūti,

sudulėti; 4. *prk.* pakrikti, dezorganizuoti, susidemoralizuoti.

разл||ом, -а 1. (su)laužymas; sugriovimas; 2. (su)-lūžimas; 3. lūžis; lūžis; **~ать**, -аю, -аешь *juk.* 1. sulaužyti (*į dalis*); išlaužyti; 2. sugriauti (*puz. namą*); **~аться**, -ается *juk.* 1. (su)lūžti, sulūžinėti; 2. *šnek.* pernelýg maivytis, kraipytis; **~ить**, -омлю, -омишь *juk.* 1. perlaužti; 2. *beasm.* imti skaudėti, suimti, suremti (*puz. skausmai, diegliai*); меня́ всего́ разломило́ манё́ visą́ diegliaí суремё́; **~иться**, -чү, -чийш *juk.* perlūžti, sulūžti; **~ка**, -и 1. (su)laužymas; (su)griovimas; 2. (su)lūžimas; sugriuvimas.

разл||у́||ка, -и pėrsiskyrimas, atsiskyrimas, išsiskyrimas, skirtūvės; atsisveikinimas; день разлүки́ atsisveikinimo diena; жить в разлүке gyventi skýrium; **~чать**, -аю, -аешь *eig. žr.* разлучать; **~чаться**, -аюсь, -аешься *eig.* skirtis, *žr.* разлучаться; **~чить**, -чү, -чийш *juk.* pėrskirti, išskirti; **~читься**, -чүсь, -чийшья *juk.* išsiskirti, pėrsiskirti, atsiskirti.

разлюб||ить, -люблю́, -любишь *juk.* nustóti mylėjus, nebemylėti; nebemėgti.

разл||у́||гусь, **~жешься** *žr.* разлечься.

размаг||н^ить, -нйчу́, -нйтишь *juk.* 1. išmagnėtinti; 2. *prk. šnek.* suglėbinti, ištižinti (*žmogų*); **~ся**, -нйчусь, -нйтишья *juk.* 1. išsimagnėtinti; 2. *prk. šnek.* suglėbti, išglėbti, ištižti.

размаг||н^ичивать, -аю, -аешь *eig. žr.* размагн^ить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* размагн^итись; 2. būti išmagnėtinamam.

размаг||н^ичу́ *žr.* размагн^ить; **~сь** *žr.* размагн^ит^ись.

размáз||ать, -мáжу, -мáжешь 1. ištep^иlioti, išglėizoti, išterlioti, išgliėti, iškef^иnoti, išmurzoti; ištėpti; 2. *prk. šnek.* pėr plačiai pāsakoti, neskoningai aprašyti, išplėsti, ištėsti; **~ся**, -мáжется *juk.* išsiglėizoti, išsigliėti (*apie dažus, tepalą, purvą*).

размаз||н^я, -й 1. tyrėlė, buza, pliūrsa, mādaras; 2. v. ir *m.* ištižėlis, ištižėlė, sántiža, ištiža, lebeda, lebedynas.

размáз||ывать, -аю, -аешь *eig.* 1. tep^иlioti, glėizoti, terlioti; tēpti; 2. *prk.* pėr plačiai pāsakoti, neskoningai aprašinėti, tēsti; **~ся**, -ается *eig.* 1. *žr.* размáзаться; 2. būti tep^иojamam, glėizojamam, terliojamam; būti (iš)tepamam; *prk.* būti ištėsiamam, išplečiamam, ištėstai, išplėstai pāsakojamam, neskoningai aprašomam.

размáл||евать, -люю́, -люешь *juk.*, **~евывать**, -аю, -аешь *eig.* (iš)tep^иlioti, nuteplioti.

размáл||ывать, -аю, -аешь *eig. žr.* размолоть.

размáри||вать, -аю, -аешь *eig. žr.* разморить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* размориться; 2. būti išglėbinamam, nusilpninamam.

размáт||ывать, -аю, -аешь *eig. žr.* размотать; **~ся**, -ается *eig.* 1. *žr.* размотаться; 2. būti išvejamam, išvijojamam.

размáх||, -а 1. mōjis, (su)mojāvimas, viksnójimas (*puz. uodegos*), (su)plasnójimas (*puz. sparnais*); (su)mostagāvimas; švytāvimas (*švytuoklės*); užsimojimas; įsupimas (*puz. supuokliu*); atsidėdėjimas; net размáху нэрá куф užsimóti; со всего́ размáху iš petiės, visų smarkumū; 2. (*švytavimo*) amplitudė, vėdis; p. рук ráikų sieksnis; 3. *prk.*

ūžmojis; pólėkis, užsimojimas; ширóкий p. rabóty platūs dárbo ūžmojis, užsimojimas; ~ать, -аю, -аешь *įvk.* 1. įsupti (*puz. sūpuokles*); sumostagúoti, įsilėisti mostagúoti (*rankomis*); suplasnóti, įsilėisti plasnóti (*sparnais*); 2. *pasen.* iššvaistýti (*puz. turtą*), iššváidyti; ~аться, -машýсь, -мáшешся ir -хáюсь, -хáешся *įvk.* įsilėisti smařkiai mojúoti, mostagúoti (*rankomis*), suplasnóti (*sparnais*), sumosúoti, suskėtrióti; pašmaikštúoti (*puz. botagu*); ~ивание, -я mosávimas, mojàvimas, mostagávimas, plasnójimas; viksnójimas (*uodega*); švytávimas; ~ивать, -аю, -аешь *eig.* mojúoti, mósčioti, mosúoti; plasnóti (*sparnais*); mostagúoti, skėtrióti, skeryčióti; viksnóti (*uodega*); šmaikštúoti (*puz. botagu*), švytúoti; ~иваться, -аюсь, -аешся *eig.* žr. размахнýться; ~нýть, -нý, -нешь *įvk.* 1. šmaukštelėti, sušmaukšėti (*puz. botagu*); užsimóti; 2. skėstelėti, sumosúoti; 3. šnek. staigiai atvėrti, atidarýti (*puz. duris*); ~нýться, -нýсь, -нешься *įvk.* 1. užsimóti, atsivėdėti, įsmáiginti; 2. *prk.* paródyti plátų ūžmoji, plačiai užsimóti.

размáчивать, -аю, -аешь *eig.* brinkinti (*puz. statinę*), žr. размóчить.

размáшешся žр. размахáться.

размáшистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *šnek.* plataūs užsimojimo, ūžmojo; platūs; p. пóчерк bėgšči rašýsena.

размашýсь žр. размахáться.

размáять, -мáю, -мáешь *įvk. šnek.* nedúoti migtii, išbúdrinti, nuvarýti, išblaškýti miėgą; ~ся, -мáюсь, -мáешся *įvk. šnek.* netėkti nóro miegóti; išsiblaškýti, išsibúdrinti, prasiblaivinti.

размежевá||ние, -я 1. atribójimas, ribų nustátymas; 2. atsiribójimas; ~ть, -жýю, -жýешь *įvk.* atribóti, išvēsti, nustatýti ežiás, ribás; ~ться, -жýюсь, -жýешься *įvk.* atsidalýti ežiomis, ribomis, atsiribóti.

размежéвка, -и *šnek.* 1. ežių, ribų nustátymas; 2. *prk.* atsiribójimas.

размёл žр. размести́.

размельчáть, -аю, -аешь *eig.* smulkinti, trúpinti; ~аться, -аерся *eig.* 1. smulkėti, trupėti; 2. būti smulkinaamam, trúpinamam; ~ить, -чý, -чийсь *įvk.* susmulkinti, sutrúpinti; ~иться, -йтся *įvk.* susmulkėti, sutrupėti.

размелю žр. размóлоть.

размён, -а 1. (iš)keitimas, iškaita, išmaina; 2. sukeitimas, pasikeitimas, keitimas, maínas; ~ивать, -аю, -аешь *eig.* mainýti, keisti (*puz. pinigų*); ~иваться, -аюсь, -аешся *eig.* 1. žr. разменя́ться; 2. būti maínomam, (iš)keičiamám; ~ный, -ая, -ое keitimo (*puz. kasa*), keičiamásis (*puz. banknotas*); размённая монёта smulkieji (metaliniai) pinigai; ~ять, -яю, -яешь *įvk.* išmainýti, iškeisti (*puz. stambius pinigus i smulkėsius*); ~яться, -яюсь, -яешся *įvk.* 1. *šnek.* apsiškai, pasikeisti, susikeisti; 2. būti išmainýtam, iškeistám; 3. *prk. šnek.* išsigaišinti, išsieikvóti smulkmenoms; p. на мелóчи išsieikvóti sąvo jėgás smulkmenoms.

размёр, -а 1. didumas, dýdis; mátas; apimtis; išmatávimas, mástas; matmuó; в ширóких размéрах dideliais mástais; размёры kóмнаты kam-

bario išmatávimai; 2. *lit.* pėdà; 3. *muz.* taktas, mètras.

размёренный, -ая, -ое; -рен, -ренна, -ренно 1. išmatuótas, apmatuótas; 2. ritmingas (*puz. žingsnis*), lygus, neskubùs, tolygus, tolygiai besikaíta-liojas.

размёрить, -рю, -ришь *įvk.* 1. išmatuóti, apmatuóti; 2. *prk.* apskaiciúoti (*puz. smūgio jėgą*).

размёрн||ость, -и m. mātmenys, dimeñsija; ~ый, -ая, -ое 1. *spec.* matávimo, matúojamasis; 2. *pasen.* ritmingas.

размеря́ть, -яю, -яешь *eig.* žr. размёрить.

разм||есить, -ешý, -эсишь *įvk.* išminkyti; ~еска, -и išminkymas.

размести́, -метý, -метёшь; *būt.* -мёл, -мелá, -мелó *įvk.* nušluóti; nuklastýti (*puz. grūdų krúvą*).

разместить, -ешý, -естишь *įvk.* 1. suskirstyti (*i vietą*), susodinti (*visus*); išdėstyti, išdėlióti; išstatýti (*puz. baldus*); 2. išskirstyti, paskirstyti (*puz. paskolos lakštus*); ~ся, -ешýсь, -естисься *įvk.* susėsti visiems, gáuti vietás, rásti viėtos, išsi-tėkti; pasiskirstyti.

разметáть¹, -аю, -аешь *eig.* nušlavinėti.

разметáть², -ечý, -ечешь *įvk.* 1. išmėtyti, išsváidyti, išblaškýti, išklaistýti, išsklaidýti, išdraikýti (*puz. šiaudus*); 2. plačiai atmėsti; мáльчик спал, разметáв в стóроны рýки berniúkas miegójo, plačiai atmėtes i šalís rankás; 3. *prk.* išvaikýti, išblaškýti (*puz. priešus*); 4. išardýti, nugriáuti; ~ся, -ечýсь, -ечешься *įvk.* 1. išsimėtyti, išsiblaškýti; išsisklaidýti (*puz. plaukai*); 2. išdrikti, padrikai išsidėstyti; dryksóti, drybsóti.

размёт||ить, -ёчу, -ётишь *įvk.* nužymėti (*puz. vietą*), pažymėti ženklas, sužymėti, sužėnklinti; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. (su)žymėjimas, (su)žėnklinimas; 2. žėnklas, žýmė; ~чик, -а 1. žýmėtojas, žėnklintojas (*darbininkas*); 2. žýmėklis (*įrankis*); ~чица, -ы žýmėtoja, žėnklintoja (*darbininkė*).

размётывáть, -аю, -аешь *eig.* mėtyti, blaškýti, draikýti, žr. разметáть².

разм||ечáть, -аю, -аешь *eig.* ~ечивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* žymėti, žėnklinti.

размечтáться, -аюсь, -аешся *įvk. šnek.* paskėsti svajónėse, įsisvajóti.

размечý žр. размётить.

размечý žр. разметáть²; ~сь žр. разметáться.

размешáть, -аю, -аешь *įvk.* išmaišýti; sumaišýti; ~ся, -аерся *įvk.* susimaišýti, sumišti; ištirpti.

размешивáть¹, -аю, -аешь *eig.* minkyti, žр. размесить.

размешивáть², -аю, -аешь *eig.* maišýti, žр. размешáть.

размешý žр. размесить.

размешáть, -аю, -аешь *eig.* žр. разместить; ~ся, -аюсь, -аешся *eig.* 1. žр. разместиться; 2. būti išskirstomam, paskirstomam; būti patalpinamam, sutalpinamam, išdėstomam, išdėliójamam, sustátomam (*puz. baldai kambariuose*).

размешёние, -я 1. išskirstymas (*i vietą*), paskirstymas; (*kariuomenės*) dislokácija, dislokávimas; išdėstymas, išsidėstymas; 2. *dgs. mat.* greitiniai. размешý žр. разместить; ~сь žр. разместиться.

разминать, -аю, -аешь *eig.* mąigyti, minkyti (*puz. molį*), minti (*puz. odą*), *žr.* размять; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* размяться; 2. būti mąigomam, minkomam (*puz. molis*), minamam (*puz. oda*). **разминировать**, -нётся, -я išmināvimas; **~ть**, -рую, -руешь *žuk.* išminuoti.

разминка, -и *sport.* pramankštā, pasimānkymas (*prieš rungtynes*).

разминуться, -нётся, -нётся *žuk.* prasilekti, išsilekti, prasieiti.

размножать, -аю, -аешь *eig.* dauginti; veisti, vaisyti; **~ся**, -ается *eig.* 1. daugėti, gausėti; 2. *biol.* veistis, daugintis, vaisytis; 3. būti dauginamam, veisiamam.

размножение, -я 1. dauginimas; 2. dauginimasis, daugėjimas, gausėjimas; 3. veisimas; 4. veisimasis, visimas, dauginimasis, vaisa; бесплоде p. vegetatyvinis, nelytinis dauginimasis.

размножить, -жу, -жишь *žuk.* 1. padauginti, multiplikuoti; 2. priveisti, privaisyti; **~ся**, -ится *žuk.* 1. padaugėti; 2. prisiveisti, privisti.

размoется *žr.* размыться.

размозжить, -аю, -аешь *eig.* knėžinti, žnėkinti; kiūžinti; **~ить**, -жy, -жyшь *žuk.* sukėžinti, sužnėkinti, sutrėškinti, sutriuškinti, sukiūžinti, suaižyti (*puz. kiaušą*), ištaškyti, sudaužyti; **~иться**, -йтся *žuk.* šnek. suknėžti, sužnėkti, sukiūžti, sutriuškinti.

размoйна, -ы išpova, graužynė, išgrauža, skrodė.

размoкать, -ает *eig.* *žr.* размoкнуть; **~окий**, -ая, -ое *šnek.* išmirkęs, ištėžęs; **~окнуть**, -нет, *būt.* -мoк, -ла, -ло *žuk.* išmirkti; pažliugti, ištižti, patulžti, ištižti, ištėžti, išpýti (*puz. žemę*), įmurti, išmurti.

размoкрогоодиться, -ится *žuk.* šnek. sušliurti, pabiurti (*apie orą*).

размoл, -а malimas, malsena; мукá крупного размoла rupiai malti, rupaus malimo maltai.

размoлвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам (*lengvas*) susipikimas, susikivirčijimas, pažintiės iširimas.

размoлотить, -очy, -отишь *žuk.* šnek. sukulti, sudaužyti.

размoлoть, -мелю, -мелешь *žuk.* sumalti, sutrinti į miltelius; **~ся**, -мелется *žuk.* 1. susimalti, susitrinti į miltelius; 2. nusimalti, nudilti (*puz. girnos*).

размoлoчy *žr.* размoлотить.

размoрить, -йт *žuk.* šnek. (visiškai) išglėbinti, nusilpninti; **~ся**, -рюсь, -рйсья *žuk.* nusilpti, išglėbti (*nuo kaitros, troškumo*).

размoтать, -аю, -аешь *žuk.* 1. išvyti (*puz. kamuolį*); išvijoti, išriesti (*rietimą*), išvynioti; išvuturiuoti, išnarpliuti; 2. *prk.* išseikvoti, išklėisti, išžarstyti; **~ся**, -ается *žuk.* 1. išsivyti, išsivijoti, išsivynioti; 2. *prk.*: размоталось здоровье *šnek.* išsianavo, išgvero sveikatą.

размoтка, -и išvijimas (*puz. sruogos*), išvijojimas, išvyniojimas.

размoчаливать, -аю, -аешь *eig.* brizginti, plaušoti, plūšinti; **~ваться**, -ается *eig.* 1. plūšyti, eiti plūša; 2. būti išplūšinamam, išplaušojamam; 3. *žr.* размoчаться (2 *reikš.*); **~ть**, -лю, -лишь *žuk.* 1. išplūšinti, išplaušoti, išbrūzginti; 2. *prk.* sutrikdyti, sukrudyti, suardyti (*puz. sveikatą*);

~ться, -ится *žuk.* 1. išplūšyti, išeiti plūša; 2. *prk.* sutrikti, pakrikti, suirti, pairti (*puz. sveikatą*).

размoчить, -очy, -очишь *žuk.* išmirkyti, įžlūginti, išbrinkinti (*puz. statinę*); **~очка**, -и (iš)mirkymas, žlūginimas, išbrinkinimas.

размoю *žr.* размыть.

размoсoливать, -аю, -аешь *eig.*, **~ть**, -лю, -лишь *žuk.* 1. išsėlinti, išsėlioti; 2. *prk.* niek. per daug plačiai papasakoti, skieisti.

размoв, -а 1. išplovimas, išgraužimas; denudacija; 2. išplova; **~ание**, -я (iš)plovimas; **~ать**, -аю, -аешь *eig.* *žr.* размыть; **~аться**, -ается *eig.* 1. *žr.* размыться; 2. būti išplaunamam, išgraužiamam (*puz. krantas*); būti apiplaunamam (*puz. žaizda*).

размoкать, -аю, -аешь *eig.* išjunginėti, *žr.* разoмкнyть.

размoкать, -аю, -аешь *žuk.* šnek. 1. išblaškyti, išsklaidyti (*puz. nuobodį*); 2. prasibastyti, pravaigti; **~ся**, -ается *žuk.* šnek. išsisklaidyti, išsiblaškyti, praeiti (*puz. vargas, liūdesys, sielvartas*).

размoкаться, -ается *eig.* 1. *žr.* разoмкнyться; 2. būti išjungiamam, nutraukiamam, išglaudžiamam.

размoкивать, -аю, -аешь *eig.* blaškyti, sklaidyti, *žr.* размыкать.

размoслить, -лю, -лишь *žuk.* šnek. apgalvoti, apsvarstyti, apmąstyti; **~ся**, -люсь, -лишсья *žuk.* susimąstyti, susidūmoti.

размoсть, -мою, -моёшь *žuk.* 1. išplauti, išgraužti (*puz. krantą*); 2. apiplauti (*puz. žaizdą*); **~ся**, -моётся *žuk.* išsiplauti, būti išplautam, išgraužtam (*puz. upės krantas*).

размoчка, -и *šnek.* išjungimas; rūšio nutraukimas.

размoшлeние, -я 1. apgalvojimas, (ap)svařtymas; 2. galvojimas, mąstymas, apmąstymai, mintys; **~ять**, -яю, -яёшь *eig.* galvoti, mąstyti; sāmprotauti, *žr.* размыслить.

размoгчлать, -аю, -аешь *eig.* minkštinti, daryti minkštą; duoti suminkštėti (*puz. odai*); **~аться**, -аюсь, -аёшься *eig.* 1. minkštėti, darytis minkštesniam, minkštam; 2. būti (su)minkštinamam; **~ение**, -я 1. (su)minkštinimas; 2. (su)minkštėjimas; **~ить**, -чy, -чйшь *žuk.* suminkštinti, padaryti minkštesnį, minkštą; duoti suminkštėti; **~иться**, -чётся, -чйсья *žuk.* suminkštėti, pasidaryti minkštesniam, minkštam.

размoжкать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* размыкнуть; **~який**, -ая, -ое *tarm.* ištižęs, suminkštėjęs, patilžęs; **~якнуть**, -ну, -нешь; *būt.* -мйк, -ла, -ло *žuk.* ištižti, suglėbti, išglėbti, ištižti, patilžti, suminkštėti.

размyть, -зомнy, -зомнёшь *žuk.* 1. išmąigyti, išminkyti (*puz. molį*); išminti (*puz. odą*); 2. išlāmdyti, išmankštinti, pamankštinti, pamānkyti (*puz. kojas, rankas*); **~ся**, разoмнyсь, разoмнёшь *žuk.* 1. susimāigyti, išsimāigyti; pasidaryti minkštam, lankščiam; 2. prasilāmdyti, prasimānkštinti, išsimānkštinti, pasimiklinti, pasimānkyti.

разнaрядкa, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам paskirstymas, paskirstā.

разнaшивaть¹, -аю, -аешь *eig.* *žr.* разносить¹.

разнaшивaть², -аю, -аешь *eig.* *žr.* разносить².

разна́шиваться, -ается *eig.* 1. *žr.* разно́ситься¹; 2. būti pranešiojamam, praavimam, prataipomam (*pvz. batukai*).

разне́жи|вать, -аю, -аешь *eig.* 1. lėpinti, glėžninti; 2. jaūtrinti, graudinti; **~ваться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. lėpti, glėžnėti; 2. jautrėti, graudintis, darýtis geraširdiskam; **~ть**, -жу, -жишь *įvk.* 1. išlėpinti, išglėžninti; 2. išjaūtrinti, išgraudinti, sugraudinti; **~ться**, -жусь, -жишья *įvk.* 1. išlėpti, išglėžnėti, suglėžnėti; 2. išjautrėti, susigraudinti, geraširdiskai nusiteikti.

разне́жничаться, -аюсь, -аешься *įvk.* tapti perdaug švelniam, meiliam; rodyti pėrdėtą meilumą; lipšniai elgtis.

разне́м|огаться, -аюсь, -аешься *eig.* **~бься**, -огьсь, -бжешься, -бгуться; *būt.* -бгсь, -оглась, -лбсь *įvk.* sunegaluoti, įsisirgti.

разне́рвничаться, -аюсь, -аешься *įvk.* susinervinti, įsinerinti.

разнесе́ние, -я *žr.* разно́с (1 reikš.) ir разно́ска.

разнесе́ть, -сý, -сёшь; *būt.* -нёс, -неслá, -неслó *įvk.* 1. išnešioti (*pvz. laiškus*); 2. paskleisti, palėisti (*pvz. gandas*), išnašinti, išnešioti; 3. įrašyti, įtraukti (*pvz. į knygas, korteles*); 4. išsklaidyti, išblaškyti (*pvz. debesis*); 5. supýskinti, sudaužyti, sutrupinti, suknėžinti, ištaškyti; sumalti (*į dulkes*); 6. *šnek.* išpeikti, išplósti, iškéikti, iškóneveikti, išgarbstyti, sudirbti; p. koró-л. в пух и прах visiškai ká sukritikuoti, į šuns dienas išdėti; 7. *šnek. beasm.* išpūsti, ištinti, išpaūpti; išdribti, ištūkti; eró всего разнесло́ jis visas išdribo, išpūto; у него́ всё лицо́ разнесло́ jáм visas veidas ištino; **~сь**, -сётся; *būt.* -нёсся, -неслáсь, -неслóсь *įvk.* 1. pasklisti, paplisti (*pvz. gandas*); 2. nuskambėti, nuaidėti; 3. *šnek.* įsibėgti.

разни́ж|ется *žr.* разни́заться; **~ý** *žr.* разни́зать.

разни́зать, -ижу́, -ижешь *įvk.* 1. nuverti, nuvārstyti; 2. *šnek.* apsaugstyti (*pvz. žemčiūgais*); **~ся**, -ижется *įvk.* nusiverti, nusivārstyti.

разни́зывать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* разни́зать; **~ся**, -ается *eig.* 1. *žr.* разни́заться; 2. būti nuveriamam, nuvārstomam; būti apsaugstomam.

разнима́ть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* разня́ть.

разниму́ *žr.* разня́ть.

разн|иться, -нюсь, -нишья *eig.* būti nevienodam, skirtingam, skirtis; **~ница**, -ы skirtumas; skirtas; skirtingumas, skirtybė; сукно́ сукну́ р. nelygu gelumbė; и кака́я р. аф нё vis tiek; **~ичный**, -ая, -ое skirtumo (*pvz. žymės*); **~о** *prv.* visai, įvairiai; nevienodai, skirtingai.

разнобо́й, -я *šnek.* nūomonių skirtumas, nesutarimas; nedermė, nesidėrinimas; nenuoseklumas.

разнове́с, -а svarsčių rinkinys, smulkūs svarsčiai, svarėliai, svarmenėliai, svarstėliai; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам, **~ок**, -ска smulkūs svarstėlis, svarėlis.

разнови́дн|ость, -и *m. biol.* porūšis, atmaina, varietetas; skirtybė; **~ый**, -ая, -ое įvairiarūšis, įvairialýtis, keleriopas.

разновре́менный, -ая, -ое nė vieno laiko, nevienalaikis.

разног|лác|ие, -я 1. *pasen.* balsų nesutarimas, nedarnumas, disonansas; 2. pažiūrų nevienodumas, nūomonių skirtumas, nesutarimas, nesutartis;

3. prieštaravimas; **~ный**, -ая, -ое 1. *pasen.* nedarnus (*pvz. dainavimas*); 2. skirtingas, nevienodas (*pvz. paliudijimas*), nesutarimas.

разноголóс|ица, -ы *šnek.* 1. balsų nesutarimas, nedarnumas, nesutartinumas (*dainuojant*), disonansas; 2. pažiūrų nevienodumas, nūomonių skirtumas, nesutarimas, nesutartis; **~ый**, -ая, -oe; -бс, -а, -о 1. įvairiabalsis; 2. nesutartinis, nedarnus (*pvz. dainavimas*).

разное, -ого *dkt.* 1. įvairūs klausimai (*dienotvarkė*); 2.: p. бывáет visai, įvairiai pasitaiko.

разнознáч|ащий, -ая, -ее, **~ный**, -ая, -oe; -чен, -чна, -чно keliareikšmis, įvairiareikšmis.

разно|имённый, -ая, -ое skirtingų pavadinimų, vardų; **~калиберный**, -ая, -oe 1. įvairiakalibris, įvairaus kalibro, kelių kalibrų; 2. *prk.* nevienodų dydžių, fórmų; skirtingas, įvairus; **~мáстный**, -ая, -oe; -тен, -тна, -тно 1. nevienodo, įvairaus pláuko (*pvz. arkliai*); įvairių spalvų (*kortos*); 2. *prk.* mąrgas, įvairūs; **~мы́слие**, -я minčių, pažiūrų, nūomonių skirtingumas, nesutarimas.

разнообра́жу *žr.* разнообра́зить.

разнообра́з|ие, -я įvairumas, įvairybė, įvairovė, visokybė; skirtingumas; **~ить**, -ажу, -ажишь *eig.* įvairinti; **~иться**, -зится *eig.* 1. įvairėti, įvairauti; 2. būti įvairinamam; **~ность**, -и *m.* įvairumas, įvairovė, įvairybė, visokybė; **~ный**, -ая, -oe; -зен, -зна, -зно įvairūs, skirtingas; keleriopas, įvairiopas, visokeriopas, įvairialýpis, įvairialýtis, įvairiarūšis; visoks, visokiáusias.

разно|племе́нный, -ая, -oe 1. įvairių genčių, tautų, įvairiataūtis, įvairių tautybių; 2. įvairių veislių, įvairiaveislių; **~пóлый**, -ая, -oe 1. skirtingų lyčių; 2. *bot.* skirtingų (*pvz. žiedas*).

разноречи́в|ость, -и *m.* prieštaravimas, prieštarin-gumas; **~ый**, -ая, -oe; -йв, -а, -о prieštaraujās, prieštaraujamas, prieštaringas, prieštarūs.

разноречи́|е, -я *pasen.* prieštarin-gumas, prieštaravimas; **~ть**, -чу, -чишь *eig.* *pasen.* nevienodai, priešingai kalbėti; prieštarauti, nesutikti.

разноро́дн|ость, -и *m.* rūšių skirtingumas; nevienalytiškumas, heterogeniškumas, įvairumas; **~ый**, -ая, -oe; -ден, -дна, -дно įvairiarūšis, įvairialýtis, skirtingas, nevienalýtis, heterogeniškas.

разно́с, -а 1. išnešiojimas; išnešinėjimas; 2. smarkūs barimas, galvótrinkis; išplūdimas, iškóneveikimas; 3. *tech.* įsriedėjimas; išlákstymas, nešimasis; 4. *kalm.* (*platus ir negilus*) kasinýs, karjėras (*pvz. smėlio, akmenu*).

разно́сить¹, -ошу́, -ошишь *įvk.* pranešioti, išnešioti, pravilkėti; praavėti, išavėti (*batus*), pratampyti.

разно́сить², -ошу́, -ошишь *eig.* 1. (iš)nešioti (*pvz. laiškus*); 2. *šnek.* skleisti, lėisti (*pvz. gandas, žinias, paskalas*), išnašinti, išnešioti; 3. rašyti, traukti (*pvz. į kartoteką, į knygą*); 4. sklaidyti (*pvz. vėjas, debesis*), blaškyti; 5. daužyti, trūpinti, knėžinti, niókti; 6. *šnek.* peikti, plásti, kéikti, kóneveikti, garbstyti; 7. *šnek. beasm.* pūsti, tinti, paūpti; dribti, tūkti.

разно́ситься¹, -бсится *įvk.* prasinešioti, išsinešioti, prasiavėti, išsiavėti, prasiatampyti (*apie avalynę*).

разно́ситься², -бсится *eig.* 1. sklísti (*pvz. garsas, gandas, kvapas*), plísti; 2. būti išnešiojamam

(*pvz. laiškai*); būti skleidžiamam, leidžiamam (*pvz. gandai, žinios, paskalos*), išnašiamam, išnešiojamam; būti įrašomam, įtraukiamam (*i knygas, korteles*); būti išsklaidomam (*pvz. debesys*), išbląškomam.

разно||ка, -и *šnek.* 1. išnešiojimas (*pvz. laiškų*); 2. (i)rašymas, (i)traukimas (*i knygas, i kartoteką*); **~ный**, -ая, -ое 1. išnešiojamasis (*pvz. prekyba*); 2. išnešiojamų laiškų, raštų registruojamasis (*pvz. knyga*); 3. *šnek.* plūstamas, (iš)kobeveikiamas.

разносторон||ий, -ая, -ее; -нен, -няя, -ние 1. *mat.* įvairiakraštis, įvairiašonis (*pvz. trikampis*); 2. įvairiapusiškas, daugiapūsis, įvairiašakis, įvairiašalis, plačiašališkas, daugiašakis, daugiašališkas, daugiašalis; **~ость**, -и *m.* 1. *mat.* įvairiakraštiskumas, įvairiašoniškumas; 2. įvairiapusiškumas, įvairiašališkumas, daugiašališkumas.

разность, -и *m.* 1. *mat.* skirtumas; 2. *pasen.* skirtingumas; ◆ разные разности įvairiausi dalykai, šis bei tas.

разношчи||к, -а 1. išnešiotojas; 2. išnešiojamųjų prekių pardavėjas; **~ца**, -ы 1. išnešiotoja; 2. išnešiojamųjų prekių pardavėja.

разнотравье, -я *kuor.* 1. žolynas, žolėta vietà, žolės; 2. įvairiažoliai.

разнохарактерный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно įvairaus būdo, róbūdžio, įvairialypis; mąrgas.

разноцвети||ость, -и *m.* spalvų įvairumas; **~ый**, -ая, -ое įvairiaspalvis; mąrgas.

разночинец, -нца *ist.* *raznočincas* (*nekilmingas inteligentas XIX a. Rusijoje*).

разночтение, -я (*teksto*) variantas.

разношёрст||ный, -ая, -ое; **~ый**, -ая, -ое 1. įvairiaūkis, įvairaus plauko (*pvz. šunys*); 2. *prk.* mąrgas, įvairaus plauko, mišrus.

разношү *žr.* разноситель.²

разноязыч||ие, -я įvairiakalbiskumas; **~ный**, -ая, -ое įvairiakalbis.

разнуздани||ость, -и *m.* ne(pa)žabotumas, nesivaldomas; pasileidimas; nesuvaldomas savavaliavimas; **~ый**, -ая, -ое; -ан, -а, -о 1. išžabotas, nužabotas, nepažabotas (*pvz. arklys*); 2. *prk.* nesivaldantis, ne(pa)žabotas, nesuvaldomas, nesulaikomas (*apie savavaliavimą, ištvirkavimą*).

разнуздать, -аю, -аешь *įvk.* 1. nužaboti, išžaboti (*arklį*); 2. *prk.* dūoti vėlią (*pvz. aistroms*); **~ся**, -аюсь, -аешься *įvk.* 1. išsižaboti; 2. *prk.* nesivaldyti.

разнуздывать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* разнуздать; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* разнуздаться; 2. būti išžabojamam.

разный, -ая, -ое 1. nevienodas, skirtingas, kitoks, nė toks pat; 2. įvairūs, visoks, visokeriopas; 3. *žr.* разное.

разныряться, -яюсь, -яешься *įvk. šnek.* įsilieisti nardyti (*pvz. ančiukai*).

разнох||ать, -аю, -аешь *įvk.*, **~ивать**, -аю, -аешь *eig.* 1. suuoti, užuoti, uostinėti; 2. *šnek. prk.* sušniukštinti, sušnipinėti, iššniukštinti, iššnipinėti, išuostinėti, suuoti.

разнять, -ниму, -нимешь; *būt.* разнял ir рóзнял, разняла, разняло ir рóзняло *įvk.* 1. išnárstyti, išnarinti, išardyti (*pvz. laikrodį*); 2. išskirti (*pvz.*

susimušusius), pėrskirti; *p.* рўки pėrskirti rankas; **~ся**, разнимется; *būt.* разнялся, разнялась, разнялось *įvk. šnek.* 1. atsiskirti, išsiskirti; 2. būti išnárstytam, išardytam.

разоб||идеть, -йжу, -йдишь *įvk. šnek.* stipriai įžeisti; **~деться**, -йжусь, -йдишься *įvk. šnek.* labai įsižeisti; **~жать**, -аю, -аешь *eig.* *žr.* разобидеть.

разобйжу *žr.* разобидеть; **~сь** *žr.* разобидеться.

разоблач||ать, -аю, -аешь *eig.* 1. *bažn. žr.* разоблачить (*1 reikš.*); 2. *pasen. įuok.* nurenginėti; 3. *prk.* kelti viešumon, demaskuoti (*pvz. intrigas, niekšybes*); **~аться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *bažn.* vilktis rūbūs; 2. *pasen.* nusirenginėti; 3. kilti aikštėn, viešumon; 4. būti keliamam aikštėn, viešumon, būti demaskuojamam; **~ение**, -я 1. *bažn.* rūbų nuvilktimas; 2. *pasen.* nurengimas; 3. *pasen.* nusirengimas; 4. *prk.* atidengimas, (iš)kėlimas aikštėn, viešumon, demaskavimas.

разоблачитель, -я *v.* atidengėjas, demaskuotojas; **~ный**, -ая, -ое atidengiamasis, demaskuojamasis.

разоблачить, -чү, -чишь *įvk.* 1. *bažn.* nuvilkti rūbūs; 2. *pasen.* nurengti, nuvilkti; išvilkti plikaį; 3. *prk.* iškelti aikštėn, viešumon; kėukę nuplėsti; demaskuoti (*pvz. išdaviką*); **~ся**, -чүсь, -чишься *įvk.* 1. *bažn.* nusivilkti rūbūs; 2. *pasen.* nusirengti, nusivilkti, išsivilkti; 3. *prk.* išeiti, iškilti aikštėn, viešumon, būti demaskuotam.

разобрать, разберү, разберём; *būt.* -брал, -ла, -ло *įvk.* 1. išardyti (*pvz. laikrodį*), nugriauti (*pvz. trobą*); išnárstyti, demontuoti (*pvz. mašiną*); ištvėrti (*pvz. dalgį*); išsklaistyti; 2. suskirstyti, išskirstyti, išrūšiuoti (*pvz. obuolius*); sutvarkyti; išpakuoti (*pvz. prekes*); 3. išgraižstyti, išimstyti, išpirkti (*pvz. prekes*); 4. *spst.* išbarstyti (*rinkinį*); 5. įžiūrėti, įmatyti (*pvz. raides*), išskaityti; 6. nusivokti, suvokti, sugaudyti, suprasti, supaisyti; 7. išnagrinioti (*pvz. bylą*), pėrkratyti, išgvildinti, apsvarstyti; išaiškinti, iširti; 8. suimti, paįmti, apįmti, pagauti; eрó разобрала болёзнь jį sūmė ligà; eрó разобрала зависть jį pagavo pavūdas; ◆ не разберй-поймём (не разберй-берй) niėko čia nesuprasi, nesuvaikysi; **~ся**, разберүсь, разберёмсь; *būt.* -брался, -бралась, -бралось ir -бралось *įvk.* 1. susivaikyti, susigaudyti, susivokti, suprasti; *p.* в пўтанице susigaudyti pàiniavoje; 2. susitvarkyti, išsipakuoti (*pvz. daiktus, lagaminą*); 3. būti išardytam, išnárstytam, demontuotam; машина с трудом разобралась машиną sunku buvo išardyti.

разобш||ать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* разобщить; **~аться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* разобшиться; 2. būti izoliuojamam, atskiriamam; *tech.* būti atjungiamam, išjungiamam; **~ение**, -я 1. izoliavimas, atskyrimas; atitólnimas (*nuo kitų*), pėrskyrimas; 2. izoliavimasis, atsiskyrimas, atsišalinimas, atsitólnimas, šalinimasis, nebe bendravimas; 3. *tech.* išjungimas, atjungimas; **~енность**, -и *m.* neturėjimas ryšių, izoliacija; **~енный**, -ая, -ое; -ён, -енà, -енó 1. izoliuotas, atskirtas, atitólnintas (*nuo kitų*); 2. atsiskyres, atsiėtas, netūrintis ryšių, nebesusisiekiantis, nebe bendraujantis; 3. *tech.* išjungtas, atjungtas; **~ить**, -шү, -щйшь *įvk.* 1. izoliuoti, atskirti, atšàlinti; pėrskirti; 2. *prk.* atitólninti, padaryti svėtimus kits

kitām; 3. nutráukti ryšiūs, nebebendrāuti; 4. *tech.* išķūngti, atjūngti; ~йтсья, -мұсь, -щійсья *ivk.* 1. atsiskirti, atsišalinti, atsitólinti, nutráukti ryšiūs, nebesusisiekti, nebebendrāuti; 2. *tech.* atsi-jūngti, išsi-jūngti.

разобью́ *žr.* разбь́ть; ~сь *žr.* разбь́ться.

разовра́ться, -рұсь, -решсья *ivk. šnek.* įsivarýti me-luoti, įsimeluoti.

разовый, -ая, -ое vienakařtis (*pvz. atlyginimas*), kartinis.

разовью́ *žr.* развь́ть; ~сь *žr.* развь́ться.

разогна́ть, разгоню́, разгоньш; *būt.* разогна́л, -ла, -ло *ivk.* 1. išvaikýti, išgáinioti; išsklaidýti; iš-blaškýti; p. митинг išvaikýti mitingą; p. всех бюрократов išvaikýti visūs biurokratūs; p. скýку išblaškýti, išsklaidýti nuobodulį; 2. išlakinti, įbė-ginti (*pvz. arklius*), įsmāginti, įsmārkinti; 3. iš-rūsti, išplėsti (*pvz. rinkinį, straipsnį*); ~сья, раз-гонюсь, разгоньшсья; *būt.* разогна́лся, -налась, -налось ir -налось *ivk.* įsibėgėti, įsibėgti, įsismā-ginti.

разогну́ть, -нų, -нешь *ivk.* atleňkti, atitięsti, iš-tięsti (*pvz. nugarą*); atgniāužti (*pvz. kumštį*); ~сья, -нұсь, -нешсья *ivk.* atsilenkti, išsitięsti, at-sitięsti, atliňkti; atsigniāužti.

разогорч|а́ть, -аю, -аешь *eig., ~ить, -чų, -чійсья* *ivk.* sukėlti sielvartą, labai nuliūdinti, įskaūdinti; ~йтсья, -чұсь, -чійсья *ivk.* susisieloti, susikrimš-ti, labai nuliūsti.

разогр|евать, -аю, -аешь *eig. žr.* разогреть; ~еваться, -аюсь, -аешь *eig.* 1. *žr.* разогреть-ся; 2. būti įšildomam, sušildomam; būti įkaitina-mam; būti pašildomam; ~еть, -ею, -еешь *ivk.* įšildyti, sušildyti; įkaitinti; pašildyti; ~еться, -еюсь, -еешь *ivk.* įšilti, sušilti; įkaisti.

разод|евать, -аю, -аешь *eig. šnek.* gražiai, puoš-niai, puikiai reňgti, taisyti; ~еваться, -аюсь, -аешь *eig. šnek.* 1. gražiai, puošniai, puikiai reňgtis, taisytis, puoštis; 2. būti gražiai, puošniai (ap)rengiamam, ištaisomam, išpuošiamam; ~еть, -ену, -енешь *ivk. šnek.* gražiai, puošniai, puikiai apreňgti, ištaisyti, išpustyti, išpuošti; ~еться, -енусь, -енешсья *ivk. šnek.* puošniai apsireňgti, išsi-pušti, išsipustyti.

разодолж|ить, -жų, -жійсья *ivk.* 1. padaryti pāslau-gą, malonumą; 2. *šnek. iron.* padaryti netikėtą nemalonumą, nemaloniai nustėbinti, pritrenkti.

разодра́ть, -здерų, -здерш; *būt.* -драл, -ла, -ло *ivk.* pėrplėšti, pėdrėksti; suplėšyti, sudraskýti (*pvz. batą*); ~сья, -здерұсь, -здершсья; *būt.* -дралсь, -дралась, -дралось ir -дралось *ivk.* 1. suplėšti, pėrplyšti, sudriksti, susidraskýti; 2. susipėšti, susimūšti, įsilėisti į peštynės, muš-tynės.

разож|гý, ~жешь *žr.* разжечь.

разожм|ешь, ~у *žr.* разжать.

разозл|ить, -лю́, -лишь *ivk.* įpýkinti, įpýkdyti, la-bai užrūstinti; ~сья, -люсь, -лишьсья *ivk.* pėr-пýkti, įpýkti, supýkti, užsirūstinti, įširšti, įtūžti.

разойдусь *žr.* разойтсья.

разоймý *žr.* раззять.

разойтсья, -ойдұсь, -ойдешсья; *būt.* -ошелсь, -ошлась, -ошлось *ivk.* 1. iš(si) váikščiоти, išėiti, išsiskirstyti (*pvz. svečiai*); išsisklaidýti (*pvz. de-*

besys), išsidraikýti (*pvz. dūmai*); 2. išsilýginti, iš-nýkti (*pvz. raukšlės kaktuje*); 3. ištirpti, paskýsti (*pvz. sviestas keptuvėje*); 4. atslógti, išnýkti, pra-eiti (*pvz. sutinimas*); 5. nebesusieiti, nebesusi-tikti, prasileňkti, apsileňkti, išsileňkti, prasiėiti; 6. išsiskirti (*pvz. sutuoktiniai*); nutráukti ryšiūs; 7. nesutikti, išsiskirti; мнєния разошлись nuo-monės išsiskýrė; 8. būti išparduotam, išpirktam (*apie prekes*); būti išeikvotam, išleistam; išėiti, išsibaigti; разошлись все дєньги išsibaigė visi pinigai; 9. išsiskirti, išsišakóti (*pvz. kelias*); náši дорóги разошлись *prk.* mūsų keliai išsi-skýrė; 10. išplisti, paplisti, pasklisti (*pvz. gan-dai*); 11. išsklisti (*pvz. grindys*), išsikėsti; 12. įsi-ėjėti, įsibėgėti (*pvz. traukinys*); 13. *prk.* įsismā-ginti, įsivarýti, įsismārkauti, įsisiāutėti, įsiūžti, įsišókti; 14. prasi váikščiоти (*pvz. nutirpus ko-jai*).

разо́к, -зкá (vienas) kartėlis.

разоль|ется, *žr.* разлиться; ~ю *žr.* разлýть.

разом *prv.* 1. vienu kartų, sykių; 2. išsýk, iš kažto; 3. staigá.

разомкнýть, -нų, -нешь *ivk.* 1. nutráukti; p. проводá nutráukti, pėrskirti laidūs; p. цепь nutráukti gran-dinę; 2. pravėrti (*pvz. šliuzo vartus*); 3. *kar.* išrėtinti (*pvz. rikiuotę*); ~сья, -нұсь, -нешсья *ivk.* 1. nutrákti, atsiskirti; 2. prasi-vėrti; 3. *kar.* išrėtėti (*pvz. rikiuotę*).

разомлеть, -ею, -еешь *ivk. šnek.* nusiłpti, nuglėbti, suglėbti (*pvz. nuo karščio*).

разомнý *žr.* размýть; ~сь *žr.* размýться.

разопреть, -ею, -еешь *ivk.* 1. sušūsti, įšūsti; 2. *šnek.* sukaįsti, suprakaituoti, suplūkti.

разопрý *žr.* распереть.

разопью́ *žr.* распьять.

разо́р, -а *šnek.* 1. *žr.* разорєние; 2. nuostolis, žalá; 3. sumaištis, sąmyšis, chaosas.

разорáться, -рұсь, -решсья *ivk. šnek.* palėisti gėrk-lę, įsirėkti, įsirėkauti.

разорвáть, -вų, -вешь; *būt.* -вэл, -валá, -вэлó *ivk.* 1. pėrplėšti, suplėšyti, sudraskýti; pėrtraukti (*pvz. siūlą*); sutráukyti (*pvz. pančius*); p. на части į gábalus suplėšyti; 2. susprogdinti; 3. *prk.* nu-tráukti (*pvz. bičiulystę, ryšiūs, santykius, dery-bas*); ~сья, -вұсь, -вешсья; *būt.* -валсь, -валась, -валось ir -валось *ivk.* 1. pėrtrūkti, trūkti, pėr-plyšti, plýšti; 2. (su)sprógti; 3. *prk.* nutrákti (*pvz. santykiai*); 4.: не разорвусь же я на ча-сти! nègi pėrsiplėšiu!; хоть разорвись! nórs pėr-siplėšk!

разорє́ние, -я 1. sunykimas, nusmukimas, nuskur-dimas, nusigyvėnimas; pragaištis, suirimas; 2. sugriovimas, sunaikinimas (*pvz. miesto*); nu-siaubimas, nuniókojimas (*pvz. krašto*); nuskuf-dinimas, nusmukdymas.

разор|ит|ель, -я *v.* naikintojas, niókotojas, ardýto-jas, siaubikas; smukdýtojas, nuskufdintojas; ~ельница, -ы naikintoja, niókotoja, ardýtoja, siau-bikė; smukdýtoja, nuskufdintoja; ~ельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно naikinamas, pragaištin-gas, niókojamas; smukdomas, skufdinamas; ~ь, -рю, -ршь *ivk.* 1. sunaikinti, sugriāuti, nunió-koti, išdriókti (*pvz. miestą*), nusiaubti (*pvz. kraštą*); išdraskýti, išardýti (*pvz. lizdą, gūžtą*);

2. nusmukdyti, susmukdyti, nuskuřdinti (*žmogų*); ~ься, -пюсь, -пшсь *ivk.* sunųkti, susmųkti, nusmųkti, nusigyvėnti (*puz. žmogus*), prasiūžti. **разоружать**, -аю, -аешь *eig.* nuginkluoti; ~аться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. nusiginkluoti; 2. būti nuginkluojamam; ~ение, -я 1. nuginklavimas; 2. nusiginklavimas; ~ить, -жу, -жишь *ivk.* nuginkluoti; ~иться, -жусь, -жишсь *ivk.* nusiginkluoti.

разорять, -яю, -яешь *eig.* 1. naikinti, griauti, niokoti, siaubti, driokoti; plėsti, ardėti, draskyti (*puz. lizda, gūžta*); 2. smukdyti, skuřdinti (*žmogų*); ~ся, -яюсь, -яешься *eig.* 1. nųkti, smųkti; *žr.* разориться; 2. būti naikinamam, griauinamam, niokojamam, siaubiamam, driokojamam; būti plėšiamam, ardomam, drąskomam; būti smųdomam, skuřdinamam; 3. *prk. šnek.* plūstis, plýšoti.

разослать, -ошлю, -ошлешь *ivk.* išsiųsti, išsiuntinėti.

разоспаться, -плюсь, -пшсь *ivk. šnek.* į(si)migti, užsimiegoti; ~ miega įsivarýti.

разостлать, расстелю, расстелешь *ivk.* ištiesti, patiesti (*puz. staltiesė*), išklóti, paklóti, išklóstyti, iškreikti, išdriekti; ~ся, расстелется *ivk.* išsitiesti (*puz. kilimas per visą kambarį*); išsidriekti, nutįsti; туман разостлался по земле rūkas nūgulė, priglūdo prie žemės.

разоткаты, -кы, -кешь; *būt.* -ал, -алá, -ало *ivk.* išausti.

разоткровенничаться, -аюсь, -аешься *ivk. šnek.* imti atvira kalbėti, tąpti pernelyg atviram.

разотру *žr.* растереть; ~ся *žr.* растереться.

разохаться, -аюсь, -аешься *ivk. šnek.* įsilėisti aimanuoti, áičioti nepustojant.

разохотить, -очу, -отишь *ivk. šnek.* sukėlti norą, įmąginti; ~ся, -очусь, -отишсь *ivk.* įsimąginti, įnerti.

разохочивать, -аю, -аешь *eig. žr.* разохотить; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. žr.* разохотиться.

разохочу *žr.* разохотить; ~сь *žr.* разохотиться.

разочарование, -я nusivylimas, apsiavylimas.

разочарованность, -и *m.* nusivylimas, neviltingumas; ~ый, -ая, -ое; -ан, -а, -о nusivýlęs, apsiavýlęs.

разочаровать, -рюю, -рúешь *ivk.* apvilti, nuvilti; nepatėisinti vilčią; ~ся, -рúюсь, -рúеьсь *ivk.* nusivilti, apsiavilti.

разочаровывать, -аю, -аешь *eig. žr.* разочаровать; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. žr.* разочароваться.

разочек, -чка *žr.* разок.

разочлá *žr.* расчесь; ~сь *žr.* расчесться.

разошлю *žr.* разослать.

разрабатывать, -аю, -аешь *eig.* 1. *spec.* eksploatuoti (*puz. rūdyna*); 2. miklinti, lāvinti (*puz. bal-sa*); 3. gaminti, dirbti (*ką iš ko*); 4. tirti, tyrinėti, studijuoti, gvildėnti, nagrinėti; ruošti, vystyti, rūtulioti; *p.* problemą gvildėnti problemą; *žr.* разработать; ~ся, -ается *eig.* 1. *žr.* разработаться; 2. *spec.* būti eksploatuojamam, kasamam; būti miklinamam, lāvinamam (*puz. balsas*); būti tiriamam, studijuojamam, gvildėnamam, nagrinėjamam; būti ruošiamam, vystomam, rūtuliojamam.

разработать, -аю, -аешь *ivk.* 1. *spec.* paruošti, atlikti paruošiamuosius dárbus (*ką eksploatuojant*); 2. (*šachtoje, kasykloje*) išsėmti, išnaudoti re-sursus; 3. įdirbti, išdirbti; išpurėnti (*žemę*); 4. apdirbti, apdoroti; 5. išmiklinti, išlāvinti (*puz. bal-sa*); 6. iširti, ištyrinėti, išstudijuoti, išgvildėnti, išnagrinėti; išvystyti, išrūtulioti; 7. sudaryti, paruošti, parengti, išdirbti (*puz. plana*); ~ся, -аюсь, -аеьсь *ivk.* susivartoti, nudilti.

разработка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. ruošimas, gamyba; 2. eksploatavimas; 3. *kalm.* eksploatacijos, kasýbos vietà, kasinys; 4. įdirbimas, išdirbimas (*žemės*); 5. miklinimas, lāvinimas (*puz. balso*); 6. (iš)tyrimas, tyrinėjimas, (iš)studijavimas, (iš)gvildėnimas, (iš)nagrinėjimas; išvystymas, išrūtuliojimas; 7. sudarymas, paruošimas, parengimas, išdirbimas (*puz. plano*).

разравнивать, -аю, -аешь *eig.* lýginti (*puz. aikštę*), darýti lýgų.

разражаться, -аюсь, -аешься *eig. žr.* разразиться.

разражу *žr.* разразить; ~сь *žr.* разразиться.

разразить, -ражу, -разишь *ivk. pasen. šnek.* treñkti; разразил меня гром tegul manė perkūnas treñkia; ~ся, -ажусь, -азишсь *ivk.* 1. ūmai, staigiai, pasirėikšti, kilti, prasidėti; prapliūpti (*puz. lietus*); разразилась война prasidėjo káras; разразилась гроза užėjo audra; разразился ливень prapliūpo lýti; 2. *p.* гнѣвом pašókti pykčiu; *p.* бранью praplústi keiksmų; *p.* смѣхом pratrákti juokais.

разрастаться, -ається *eig.* 1. keróti, plačiai áugti; 2. *prk.* vešėti, plėstis; ~ьсь, -стѣрсь; *būt.* разроссь, -рослась, -рослось *ivk.* 1. išsikeróti, plačiai išsikėsnóti, išáugti; 2. *prk.* išsiplėsti (*puz. organizacija*).

разрастить, -ащу, -астышь *ivk.*, ~щать, -аю, -аешь *eig.* išauginti (*daug, dideliam plote*); auginant padáuginti, priveisti; *p.* сад išauginti sódą; ~щение, -я išauginimas.

разрашу *žr.* разрастить.

разревѣться, -вѣсь, -вѣьсь *ivk.* 1. įsilėisti riaumóti, mauróti, baubti (*apie gyvulius ir žvėris*); 2. *prk. šnek.* įsirėkti, įsiklięgti, įsžilumbti, įsilėisti bliáuiti.

разредить, -ежу, -едишь *ivk.* išrėnti, prarėnti (*puz. miška*); praskýstinti; padarýti vákuumą; ~ся, -йтсь *ivk.* praretėti; praskystėti.

разрежать, -аю, -аешь *eig.* rėnti; skýstinti; darýti vákuumą; ~ся, -ається *eig.* 1. rėtėti; skystėti; 2. būti (pra)rėtinamam, skýstinamam.

разрежение, -я 1. (iš)rėtinimas, prarėtinimas; praskýstinimas; 2. (iš)rėtėjimas, prarėtėjimas; praskystėjimas; ~енность, -и *m.* retumas; skystumas; ~енный, -ая, -ое; -ѣн, -ѣнá, -ѣнó 1. prarėntas, išrėntas; praskýstintas; 2. praretėjęs, išretėjęs; praskystėjęs.

разрежу *žr.* разрезать.

разрежу *žr.* разредить.

разрѣз, -а 1. piovimas, pėpiovimas; kirpimas, pėkirpimas; skrodimas, pėskrodimas; 2. piūvis, įpiovimas, įpiova; 3. (*drabužio*) išpiova, pėkirpimas, pėskėlimas, iškirpimas; 4. *spec. (ilgas ir negilus)* kasinys; 5. в этом разрѣзе šiuo póziū-

riu, šiuo aspektu; в историческом разрезе istori-
niu požiūriu, aspektu; **6.** в разрез *žr.* вразрез.
разрез|ать, -ёжу, -ёжешь *juk.* 1. *pérpiauti, pér-*
kirpti, pérrežti, pérskrosti; 2. *prapiąuti, pérpiauti*;
p. опухоль *prapiąuti skaudulį*; 3. *suraikyti (duo-*
na), *supiaustyti*; 4. *padalyti režiais (žemę)*;
5. *prk. kar. atkirsti, pérkirsti; praláužti*; 6. *iš-*
gáizyti, išvagoti (pvz. raukšlės veidą); **~ать**, -аю,
-аешь *eig. žr.* разрезать.

разрез|иться, -влѳсь, -вьшсь *juk.* *įsižaisti; įsilai-*
gyti.

разрез|ка, -и *šnek. piovimas, pérpiovimas; kirpimas,*
pérkirpimas; skrodimas, pérskrodimas; prapiovi-
mas; ~ной, -ая, -ое 1. piąustomasis, piąunamā-
sis; 2. skeltinis (drabužis); ~ывать, -аю, -аешь
eig. žr. разрезать.

разрекламировать, -рую, -руешь *juk.* *išreklamuoti.*
разреш|ать, -аю, -аешь *eig. žr.* разрешить;

~аться, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr.* разрешиться;
2. *būti leidžiamam; emų visę разрешається їм vis-*
kas léista, léidžiamā; 3. *būti išsprendžiamam,*
įmenamam (apie uždavinį, mįslę); **~ение**, -я 1. *iš-*
sprendimas (pvz. ginčo, uždavinio), įminimas
(pvz. mįslės); 2. *leidimas; с вáшего разрешения*
jūsų leidimų, jūsų léidžiamas, jums léidus;
~имость, -и *m. išsprendžiamumas; ~имый, -ая,*
-ое; -ім, -а, -о išsprėndžiamas; ~ительный, -ая,
-ое léidžiamas, léistinas; ~ить, -шү, -шишь juk.
1. *išspręsti (pvz. uždavinį), įmiñti (pvz. mįslę)*;
p. противоречия *išspręsti, pašąlinti prieštaravi-*
mus; p. сомнения išsklaidyti, pašąlinti abejonę;
2. *léisti, dúoti leidimą*; 3. *pasen. atléisti, atpalai-*
dúoti; p. корѳ-л. от обязательств atléisti ká nuš
prievolių; ~иться, -шүсь, -шишсь juk. 1. su-
sitvarkyti, būti išspręstam, išsispręsti; дѳло на-
конѳц разрешилось bylá galų galę buvo išspręstá;
2. *pagimdyti; ♦ p. от брѳмени pasen. pagimdyti.*

разрисов|ать, -сую, -суюшь *juk. 1. išpiešti, išpaišyti,*
ištąpyti, ráštaiš išgrážinti, išlámstyti, išgėmbėti;
2. *prk. atvaizduoti, nupiešti (pasakañant).*

разрисов|ка, -и *išpiešimas, ištąpymas; išgrážini-*
mas ráštaiš, išlámstymas; ~ывать, -аю, -аешь
eig. žr. разрисовать.

разровн|ать, -аю, -аешь *juk.* *išlýginti, nulýginti,*
padaryti lýgų (pvz. aikštę).

разрѳзнен|ость, -и *m. išsiskáidymas, pakrikimas;*
atskirumas; izoliuotumas, atskidumas; ~ый, -ая,
-ое; -ен, -а, -о 1. išskirtas, izoliuotas; išskáidy-
tas, suskáidytas; 2. átskiras, pérskiras; pákrikas;
paviėnis, išsiskáides.

разрѳзнить, -ню, -нишь *juk.* *išskirti, išskáidyti, su-*
skáidyti; ~ся, -ится juk. *išsiskirstyti; susiská-*
idyti; pasidaryti nekomplėktiskam; pakrikti.

разро|ять, -аю, -аешь *juk. šnek. išmėtyti netýčiom,*
išsėti (pvz. pinigų).

разрѳсся *žr.* разрастись.

разро|ю *žr.* разрыть.

разру|б, -а 1. *kirtimas, kapojimas; 2. pérkirtimo vie-*
tá (pvz. medyje), pérkirtimas.

разру|б|ать, -аю, -аешь *eig. kapóti, kifsti; ~ить,*
-ублѳ, -убишь juk. *pérkirsti, pérskelti, sukaróti.*

разру|бка, -и (su) *kapojimas, (su) kirtimas, skėlimas,*
(su) skáldymas.

разруг|ать, -аю, -аешь *juk. šnek. išplústi, išdėrgti,*
išdirbti, sudirbti, iškųneveikti, iššdyti, išdėti;
~ся, -аюсь, -аешься *juk. šnek. išsiplústi, išsidėrg-*
ti, išsikėikti, išsiburnóti; susibárti, susivaidyti; įsi-
léisti bártis, plústis, kéiktis.

разру|м|ивать, -аю, -аешь *eig. žr.* разру|м|инить;
~ся, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr.* разру|м|иниться;
2. *būti raudóninamam, raudinamam.*

разру|м|инить, -ню, -нишь *juk. paraudóninti, įrau-*
dóninti, paskaistinti (veidą); ~ся, -нюсь, -нишь-
ся juk. 1. pasiraudinti, pasiraudóninti, išsiskaist-
inti; 2. parausti, iškaisti.

разру|ха, -и *suirūtė, pakrikimas.*

разру|шать, -аю, -аешь *eig. griąuti, ardýti (pvz.*
namą, planą), naikinti, žlugdyti; ~ся, -ається eig.
1. žr. разру|шиться; 2. *būti (su) griaunamam, iš-*
griaunamam, (su) ařdomam, išařdomam, (su) nai-
kinamam; būti (su) žlugdomam.

разруш|ение, -я 1. (su) *griovimas, išgriovimas,*
(su) ařdymas, išařdymas, (su) naikinimas; griový-
ba; 2. sugriuvimas, suirimas, susmukimas, sužlu-
gimas; ~имость, -и m. sugriaunamumas, suar-
domumas; ~имый, -ая, -ое; -ім, -а, -о sugriáu-
namas, išgriaunamas, išařdomas, suařdomas.

разруш|итель, -я *v. griovėjas, griovikas; ardýto-*
jas; žlugdýtojas; ~ница, -ы griovėja, griovikė;
ardýtoja; žlugdýtoja; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна,
-льно griaunamasis, ařdomasis; naikinamasis;
žlugdomasis.

разру|шить, -шу, -шишь *juk. sugriąuti, išgriąuti*
(pvz. namą); suardýti (pvz. sveikatą); išardýti,
sunaikinti; sužlugdýti (pvz. planą); ~ся, -шится
juk. sugriąti, susmukti; suirti (pvz. sveikata);
sužlugti.

разру|в, -а 1. *plyšimas, trūkimas, trūkis; p. cėrdца*
širdies plyšimas; 2. sprogimas; p. котлá kátilo
sprogimas; p. снарядá sviedinio sprogimas;
3. *plyšys, spragá, prųperša; 4. prk. nutraukimas*
(pvz. diplomatinį santykių); 5. prk. ryšių nutrau-
kimas, išsiskyrimas; 6. neatitikimas; atotrūkis,
atitrūkis.

разру|в|ать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* разорв|ать.

разру|в|ать², -аю, -аешь *eig. 1. kásti, kasinėti; knis-*
ti (pvz. kiaulę), knaisyti, knáisiyti; rausti (pvz.
kurmį), rausyti; kapstyti (pvz. lysveles); 2. nar-
šyti (pvz. popierius), niųkti, taršyti (pvz. pa-
talą).

разру|в|аться, -ається *eig. 1. plýšti, tráksti; 2. sprųg-*
ti, sproginėti; 3. būti pérplėšiamam, (su) plėšo-
nam, sudrąškomam, pértraukiamam, sutráuko-
nam; būti susprogdinamam.

разру|в|ной, -ая, -ое *sprogstamasis (pvz. šoviny);*
sprogdinamasis.

разру|д|аться, -аюсь, -аешься *juk. įsiraudóti, įsiléisti*
raudóti; pravirkti.

разру|ть, -рѳю, -рѳешь *juk. 1. iškásti, iškasinėti;*
išknisti, išknáisiyti, išknáisiyti (pvz. kiaulę); iš-
rausti (pvz. kurmį), išrausyti; iškapstyti (pvz.
lysveles); 2. išnaršyti (pvz. popierius), išniųkti,
ištáršyti (pvz. patalą).

разрух|ение, -я (iš) *purėnimas, (iš) purinimas, (iš)-*
gūrinimas; (iš) kėdėnimas.

разрух|л|ить, -лѳ, -лѳшь *juk. išpurėnti, išpurinti*
(žemę), išgūrinti; iškėdėnti; ~иться, -йтся juk.

pasidarýti puriám, išgùrti; **~ять**, -яю, -яешь *eig.* puréti, pùrinti, gùrinti; kedéti; **~яться**, -яюсь, -яешься *eig.* 1. *žr.* разрыхлѣться; 2. būti (iš)purėnamam, (iš)pùrinamam, (iš)gùrinamam; būti kedėnamam.

разрѣмиться, -млюсь, -мишья *įvk. šnek.* įsilėisti žlembti, žliumbti nenustójant.

разрѣд¹, -а категòриja; klāsė; (*sporto*) átskyris; *mat.* (*skaičių*) skýrius.

разрѣд², -а 1. šóvinio išėmimas (*iš šaunamo ginklo*); šóvinio iššovimas; 2. iškrūvis, iškrova, išsikrovimas (*elektros*).

разрѣдѣть¹, -яжý, -ядишь ir -ядишь *įvk. šnek.* puikiai, gražiai aprengti, išpuošti, išpustýti.

разрѣдѣть², -яжý, -ядишь ir -ядишь *įvk.* 1. išimti šóvinį; iššauti šóvinį; 2. *spec.* iškráuti (*apie elektą*); 3. *prk.* susilpninti, sumážinti įtempimą, praskáidrinti; 4. *spst.* išrėtinti.

разрѣдѣться¹, -яжýсь, -ядишься ir -ядишься *įvk.* išsiipuošti, išsipustýti.

разрѣдѣться², -ядѣтся *įvk.* 1. iššauti (*puz. šautuvas*); 2. *el.* išsikráuti; 3. *prk.* praskáidrėti, sumažėti, susilpnėti įtempimui, netėkti įtempimo, įtemptumo; sprógti (*apie nūšulį*).

разрѣд||ка, -и 1. *žr.* разрѣд²; 2. įtempimo, įtemptumo sumažinimas, susilpninimas; 3. įtempimo, įtemptumo sumažėjimas, susilpnėjimas; 4. *spst.* (iš)rėtinimas; **~ник**, -а 1. *spec.* iškroviklis; искровой p. kibirkštiklis; 2. *sport.* átskyrininkas.

разрѣднѣй¹, -ая, -ое *sport.* átskyrio, категòrijos.

разрѣднѣй², -ая, -ое *spec.* iškraunamasis, iškrovimo (*apie elektą*).

разрѣжѣть¹, -яю, -яешь *eig.* gražiai reñgti, puošti, *žr.* разрѣдѣть¹.

разрѣжѣть², -яю, -яешь *eig. žr.* разрѣдѣть².

разрѣжѣтѣсь¹, -яюсь, -яешья *eig.* gražiai reñgtis, puoštis, *žr.* разрѣдѣтѣсь¹.

разрѣжѣтѣсь², -яетѣся *eig.* 1. *žr.* разрѣдѣтѣсь²; 2. būti iššaunamam; būti iškraunamam (*apie elektą*); būti susilpninamam.

разрѣжение, -я 1. šóvinio išėmimas, iššovimas; 2. *spec.* iškrovimas (*apie elektą*).

разрѣжý *žr.* разрѣдѣть¹,²; **~сь** *žr.* разрѣдѣтѣсь¹.

разубедѣть, -ежý, -едишь *įvk.* paveikti, kád pakeistý pžiūrą, nuomonę; įtikinti pžiūròs, nuomonės klaidingumù; **~ся**, -ежýсь, -едишь *įvk.* pakeisti savo pžiūrą, nuomonę.

разубеждѣть, -яю, -яешь *eig. žr.* разубедѣть; **~ся**, -яюсь, -яешья *eig. žr.* разубедѣтѣсь.

разубежý *žr.* разубедѣть; **~сь** *žr.* разубедѣтѣсь.

разуберý *žr.* разубрѣть; **~сь** *žr.* разубрѣтѣсь.

разубирѣть, -яю, -яешь *eig.* puošti, dabinti, *žr.* разубрѣть; **~ся**, -яюсь, -яешья *eig.* 1. puoštis, dabintis, *žr.* разубрѣтѣсь; 2. būti puošiamam, dabinamam.

разубрѣть, -берý, -берѣшь; *būt.* -брал, -лá, -ло *įvk. šnek. pasen.* išpuošti, išdabinti, išpuikinti; **~ся**, -берýсь, -берѣшья; *būt.* -брался, -лáсь, -лось *įvk. šnek. pasen.* išsiipuošti, išsidabinti, išsipuikinti.

разувѣть, -яю, -яешь *eig. žr.* разýть; **~ся**, -яюсь, -яешья *eig.* 1. *žr.* разýтѣсь; 2. būti nuaunamam.

разувѣр||ить, -рю, -ришь *įvk.* sugriáuti įsitikinimą, tikėjimą; **~иться**, -рюсь, -ришья *įvk.* nebetėkti

savo bŭvusio įsitikinimo, nebetikėti; **~ять**, -яю, -яешь *eig. žr.* разувѣрѣть; **~яться**, -яюсь, -яешья *eig. žr.* разувѣрѣтѣсь.

разудáлый, -ая, -ое labai narsùs, šmaikštùs.

разузнáвѣть, -наю, -наешь *eig. žr.* разузнáть; **~ать**, -аю, -аешь *įvk.* sužinóti (*smulkiai, víska*), išsiteiráuti, ištirti; pasijáutoti, atsižinóti.

разузнáю *žr.* разузнáть.

разузнáю *žr.* разузнáвѣть.

разукомплектовѣть, -тýю, -тýешь *įvk.* iškomplektuoti, išardýti komplektą.

разукрѣсѣть, -áшу, -áсишь *įvk. šnek.* išgrážinti, išdálinti, išdabinti, išpuošti; **~ся**, -áшýсь, -áсишь *įvk.* išsigrážinti, išsidabinti, išsiipuošti.

разукрѣшѣть, -аю, -аешь *eig. pasen. žr.* разукрѣшивать; **~ся**, -аюсь, -аешья *eig. pasen. žr.* разукрѣшиваться (*1 reikš.*).

разукрѣшивать, -аю, -аешь *eig.* grážinti, dálinti, dabinti, puošti; **~ся**, -аюсь, -аешья *eig.* 1. grážintis, dálintis, dabintis, puoštis; 2. būti (iš)grážinamam, išdálinamam, padálinamam, (iš)dabinamam, išpuošiamam.

разукрѣшу *žr.* разукрѣсѣть; **~сь** *žr.* разукрѣсѣтѣсь.

разукрупнѣние, -я (su)smŭlkinimas, (su)skáldymas; **~ить**, -ню, -нишь *įvk.* susmŭlkonti, suskáldyti; **~иться**, -йтѣся *įvk.* susmŭlkėti, susiskáldyti, suskilti; **~ять**, -яю, -яешь *eig.* smŭlkonti, skáldyti; **~яться**, -яетѣся *eig.* 1. smŭlkėti, skilti; 2. būti smŭlkinamam, skáldomam.

разум, -а 1. pròtas, išmintis; 2. *ist.* prasmė; p. zákona įstátymo prasmė; ♦ у нерó ум за p. зашѣл jis nebenusivókia ká dárąs.

разумѣется *įt.* suprántama, áišku; он, p., придѣт jis, áišku, atėis.

разумѣние, -я *pasen.* išmānymas, nuovoka, supratimas; nuojėga, išmonė, aumių; **~ть**, -єю, -еешь *eig.* nujėgti, nuvókti, numanýti, išmanýti, suprásiti; **~тѣся**, -етѣся *eig.* 1. būti suprantamam; samó sobóй разумѣется saváime suprántama, áišku; под этим разумѣется tuò tŭrima galvojė, tuò suprántama; 2. *žr.* разумѣется.

разумни||к, -а *šnek.* gudrėiva, gudruolis, gudragaivis (*džn. apie vaiką*); **~ца**, -ы *šnek.* gudruolė, gudragaivė (*džn. apie mergaitę*).

разумн||о *prv.* išmintingai, protingai; **~ость**, -и *m.* išmintingumas, protingumas, supratingumas, nuovokumas, išmaningumas; **~ый**, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно nuovokùs, išmaningas, išmintingas, protingas, supratingas, nuojėgùs; человек — разумное существо žmogùs yrà protinga būtýbė.

разýть, -ýю, -ýешь *įvk.* nuaũti batùs; **~ся**, -ýюсь, -ýешья *įvk.* nusiaũti batùs.

разутýжить, -жу, -жишь *įvk.* išláidyti, išprósyti.

разухабистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *šnek.* 1. pef laisvas, nevaždomas, nežabòtas; paláidas, nepadorùs; 2. šaunùs, smarkùs.

разучива||ние, -я mókymas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* mókýtis; stėngtis išmókti (*puz. vaidmenį, muzikinę pjesę*).

разучить, -учý, -ýчишь *įvk.* išmókti, išstudijúoti; p. на пámяť išmókti atmintinai; **~ся**, -учýсь, -ýчишья *įvk.* pamiršti, kàs mokėta, nebemokėti, atprásti.

разъеда́ние, -я korozija, išėdimas, išgraužimas; ēsdinimas; **~ть**, -ает *eig.* 1. *žr.* разесть; 2. *prk.* ēsti, grāužti; сомнения разедают человека abejonės graužia žmogų; **~ться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. būti išėdamam, išgraužiamam; 2. penėtis; *žr.* разесться.

разъе́дим *žr.* разесть; **~ся** *žr.* разесться.

разъе́дине́ние, -я 1. išskyrimas, pėrskyrimas, atskyrimas; 2. *spec.* išjungimas (*puz. elektros*); išsiųngimas; **~итель**, -я *v. tech.* skyriklis; **~ить**, -ню, -нишь *žr.* 1. išskirti, atskirti, pėrskirti; 2. *spec.* išsiųngti (*puz. srovę*); **~иться**, -нюсь, -нишся *žr.* 1. išskirti, atskirti; 2. *spec.* išsiųngti; **~ять**, -яю, -яешь *eig.* *žr.* разединить; **~яться**, -яюсь, -яетесь *eig.* 1. *žr.* разединить; 2. būti išskiriamam, pėrskiriamam, atskiriamam; būti išsiųngiamam.

разъе́дусь *žr.* разе́хаться.

разъе́зд, -а 1. (*puz. sveičių*) išsiskirstymas (*išvažiuojant*), iš(si)važinėjimas; 2. važinėjimas, keliavimas, važiavimas, keliōnė; 3. prasilenkimas; prasilenkiamasis kelias; 4. traukinių prasilenkimo vieta, pralankā; 5. *kar.* raifas patrūlis, žvalgų joja.

разъе́здить, -зжу, -здишь *žr.* 1. išvažinėti, išpravežoti, išdrembti, sugadinti važinėjimu (*kelią*); 2. pravažinėti, įvažinėti (*kelią*); **~ся**, -зжусь, -здишся *žr.* *šnek.* nuolat važinėti, pradėti daig, dažnai važinėti.

разъе́здной, -ая, -ое 1. prasilenkiamasis (*puz. kelias*); 2. keliāujantysis (*puz. agentas*); 3. keliōnės, keliāvimas; разездные деньги kėlpinigiai.

разъе́зжать, -аю, -аешь *eig.* važinėti(s); *p.* по балам lankyti baliūs; **~ся**, -аюсь, -аетесь *eig.* išvažinėti (*po vieną namo*), skirstytis.

разъе́зживать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* разе́здить.

разъе́зжу *žr.* разе́здить; **~сь** *žr.* разе́здиться.

разъе́л *žr.* разесть; **~ся** *žr.* разесться.

разъе́м, -а pėrskyris, padalā, skyrimas; išnārstymas, išařdymas; **~ный**, -ая, -ое išařdomas(is) (*puz. tiltas*), išnārstomasis.

разе́сть, -ем, -ешь, -ест, -едем, -едите, -едят; *būt.* -ел, -ела, -ело *žr.* 1. išėsti, išgrāužti kiaurai (*puz. rūgštis, rūdys*); 2. smařkiai sukāndžioti; 3. *šnek.* suvālgyti (*visiems drauge*); **~ся**, -емся, -ешся, -едемся, -едитесь, -едятся; *būt.* -елся, -елась, -елось *žr.* *šnek.* nusipenėti, atsiganyti (*nuo gero valgio*).

разе́хаться, -е́дусь, -е́дешься *žr.* 1. išsivažinėti, išvažinėti; išsiskirstyti; 2. prasilenkti, išsilenkti; 3. išsiskirti; 4. *šnek.* išėrdėti, iškedėti, nusinešioti, nuskārti, suplyšti (*puz. drabužis*); išskýsti, išsiłeisti; sugriūti (*puz. sienos*).

разе́хься *žr.* разе́сться.

разъе́р||ить, -рю, -рийшь *žr.* įsiūtinti, įniřtinti, įtūžinti; **~иться**, -рюсь, -рийшся *žr.* įsiūsti, įniřti, įtūžti; **~ять**, -яю, -яешь *eig.* siūtinti, niřtinti, tūžinti; **~яться**, -яюсь, -яешся *eig.* 1. siūsti, niřsti, tūžti; 2. būti įsiūtinamam, įniřtinamam, įtūžinamam.

разъе́снение, -я 1. (iš)aiškinimas; paaiškinimas; 2. paaiškėjimas.

разъе́снительный, -ая, -ое (pa)aiškinamasis.

разъе́снить, -ит *žr.* *beasm. šnek.* išsigiėdryti.

разъе́снить, -ню, -нишь *žr.* išaiškinti; paaiškinti; išgūškinti.

разъе́сниться, -ится *žr.* *beasm. šnek. žr.* разъе́снить.

разъе́сн||иться, -йтся *žr.* išaiškėti, paaiškėti; **~ять**, -яю, -яешь *eig.* aiškinti, *žr.* разъе́снить; **~яться**, -яется *eig.* 1. aiškėti, *žr.* разъе́сниться; 2. būti aiškinamam.

разъе́ть, разымъ, разымешь *ir* разоймъ, разоймешь *žr.* *pasen. žr.* разнъть.

разыгра́ть, -аю, -аешь *žr.* 1. suvaidinti (*puz. dramā*); sulōšti (*puz. partiją*), sužaisti; sugrōti, sugriežti, paskāmbinti; 2. *šnek.* apmūlkonti; 3. paleisti lotėrijon; ištraukti, išlōšti lotėrijoje; ♦ *p.* дупакā suvaidinti kvailį, apsimėsti kvailiū; **~ся**, -аюсь, -аешься *žr.* 1. įsižaisti; įsivaidinti; įsi-grōti; 2. įsismārkauti, įsisiūbuoti, įsismāginti; įsi-siāutėti, įsišēlti, prasidėti, kilti; разыгрāлся шторм įsisiāutėjo āudra; разыгрāлось море įsi-bangāvo jūra; разыгрāлся румянец на щекās skruōstus nūtvieskė raudōnis; не дай *p.* страстям neduok vālios aistrōms; 3. įvykti, atsitikti; разыгрāлась дра́ма įvyko dramā.

разы́гривать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* разыгра́ть; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* разыгра́ться; 2. būti vaidinamam (*puz. pjesę*), būti griežiamam, grojamam, skāmbinamam; būti (su)lōšiamam (*puz. partija kortomis*), sužadžiamam (*puz. futbolo mačas*); būti leidžiamam lotėrijon.

разыма́ть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* разнимать.

разымъ *žr.* разнъть.

разымчивый, -ая, -ое; -ив, -а, -о *pasen. tarm.* stipriai veľkiantis, sūimantis, svaiginantis (*apie gėrimus*).

разыска́ние, -я 1. (su)ieškōjimas; 2. tyrinėjimas; **~ть**, -ыщу, -ыщешь *žr.* sueškōti, surasti; susėkti (*puz. vagį*); **~ться**, -ышусь, -ыщетесь *žr.* susi-rasti, būti sueškōtam, surastam, susektam.

разыскивать, -аю, -аешь *eig.* ieškōti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* разыска́ться; 2. būti ieško-tam.

разыщу́ *žr.* разыска́ть; **~сь** *žr.* разыска́ться.

райна, -ы *bot. tarm.* glaustašakė tūora.

рай, -я *v.* rōjus, dašos.

райграс, -а *bot.* raigrāsas (*kai kurių varpinių pašarinių žolių pavadinimas*); выскый *p.* avižub-lė, Arrhenatherum.

райисполком, -а (районный исполнительный комитет) rajono vykdomasis komitetas.

райко́вый, -ая, -ое 1. *ist. tea.* lėlių teātro; 2. *ist. šnek.* galėrijos.

райком, -а (районный комитет) rajono komitetas.

район, -а rajōnas; **~ирование**, -я rajōninimas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig. ir žr.* (su)rajōninti; **~ный**, -ая, -ое rajōno, rajōninis.

ра́йский, -ая, -ое 1. rōjaus, dausų; 2. *prk.* rōjiškas, žavingas; palaimingas.

райсовет, -а (районный совет) rajono taryba.

рак¹, -а *zool.* vėžys, Astacus; ловить раков vėžiāuti; ♦ он знает, где раки зимуют jis žino, kur šuo pākastas; показāt, где раки зимуют (*grasinamai*) parōdyti, kur pipirai āuga; когда рак свāстнет *šnek.* kai lazda sužaliuos, niekadōs.

рак², -а *med.* vėžys, vėžio ligā.

ра́ка, -и *bažn.* relikvinė (*urna su šventųjų palaidais*).
рака́лия, -и *m. šnek. pasen.* niėkšas, šūnsnukis.
раке́та¹, -ы *raketà*; сигна́льная *p. signālinė rake-tà*; *p.-носитель raketà-nešėja*.
раке́т²**а**², -ы, *~ка*, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *sport. rakėtė*.
раке́тница, -ы *rakėtinis pistolėtas*.
раке́тный¹, -ая, -ое *rakėtinis*; *ракетная техника* *galkėtinė tėchnika*.
раке́тный², -ая, -ое *sport. rakėtės, rakėčių*; *ракетное производство* *rakėčių gamyba*.
раке́тник, -а *kar. rakėtininkas*.
раки́т¹**а**, -ы *bot. žilvitis, kařklas, bliūdė; ~ник*, -а 1. *žilvitėnas, karklynas*; 2. *bot. palėpstis, Cytisus*; *~овый*, -ая, -ое *žilvėčio, kařklo, bliūdės, žilvitis, kařklinis*.
раковин¹**а**, -ы 1. *geldėlė, geldūtė, varlėdėžė, kiāukutas, kriauklė*; 2. (*vandentiekio*) *kriauklė*; 3. (*metal*) *kiāurymė, litėjėnas p. liejiminė kiāurymė*; *~ушная p. anat. ausies kaušelis, kriauklė*; *~ный*, -ая, -ое *kiāukutinis, kriauklinis*.
раковистый, -ая, -ое *kriauklėtas, grublėtas*; *p. из-м min. kriauklėtasis lūžis*.
раковый, -ая, -ое *vėžių, vėžio, vėžinis*; *раковая опухоль med. vėžinis auglys*.
ракообразные, -ых *dgs. dkt. zool. vėžiagyviai, Crustacea*.
раку́шечник, -а *min. kriauklainis*.
раку́шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *geldėlė, geldūtė, varlėdėžė, kriauklėlė, kiāukutas*.
ра́ло, -а *ist. ārklas, žagrė, žambis*.
ра́ма, -ы 1. *rėmai*; *оконная p. langų rėmai*; *двойные рамы* *dveji langai, dvilangiai*; 2. *лесопильная p. gāteris*.
раменá, -мён *dgs. pasen. pečiaiá*.
ра́м¹**а**, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам 1. *rėmėliai, įrėminimas*; 2. *dgs. prk. rėmai, ribos*; *~ный*, -ая, -ое *rėmų, rėminis*.
ра́моч¹**а**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *rėmėliai*; *~ник*, -а *rėmėlių mėistras, dirbėjas*; *~ный*, -ая, -ое *rėmų, rėmėlių, rėminis*.
ра́мпа, -ы *tea. (scenos) rāmpa*.
ра́мщик, -а *gāterininkas (lentpiūvėje)*.
ра́на, -ы *žaidžà, opà*; *огнестрėльная p. šautinė žaidžà*; *покрытый ранами* *žaidžótas*.
ра́нг, -а *rāngas*; *~овый*, -ая, -ое *rāngo*.
рандеву́ *nkt. randevù, pasimātymas*.
ра́не *prv. žr. рāныше*.
ранево́й, -áя, -óе *žaidžòs*.
ра́нее *prv. žr. рāныше*.
ра́нение, -я 1. *sužeidimas, pažeidimas*; 2. *žaidžà*.
ра́нений, -ая, -ое, -нен, -а, -о 1. *sužeistas*; 2. -ого *dkt. sužeistasis*.
ра́ненько *prv. anksti rýta*; *peř anksti, ankstóкаи*.
ра́нёт, -а *renėtas (obuolių rūšis)*.
ра́нєхонько *prv. ankstutėliai, ankstutėliausiai*.
ра́нец, -нда *veršenikė, kuprinė*.
ра́нєшенько *žr. рāнєхонько*.
ра́нжир, -а *pasen. surikiāvimas pagal āgį*; *~ под-вести под одін p. šnek. sugrāsti į vienà krūvą (nežiūrint individualinių savybių)*; *~овать*, -рую, -руешь *eig. rikiuoti pagal āgį*.

ра́нить, -ню, -нишь *eig. ir įvk. 1. (su)žėisti, žaiždóti*; *sužeidinėti*; 2. *prk. gildyti (pvz. širdį)*, (i)gėlti.
ра́нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *žaiždėlė, opėlė*.
ра́нный, -ая, -ее *ankstūs, ankstývas*; *ра́нная óсень* *ankstývas ruduð*; *p. картофель ankstývosios būl-vės, skubūtės*; *ра́нным ўтром anksti rýta*.
ра́но *prv. anksti*; *p. и́ли póздно anksciaū ař vėliaū*; *~ рāным-ра́но labai anksti, anksti rýta*.
ранова́то *prv. ankstóкаи*.
рант, -а *rāntas*; *~ово́й*, -áя, -óе; *~овый*, -ая, -ое *rāntuotas (pvz. batukas)*.
рантьє *nkt. reñtininkas*.
ра́нцевый, -ая, -ое *veršenikės, kuprinės*.
ра́нь, -и *šnek. ankstūs, ankstutėlis rýtas, ankstumas, ānkstis*.
ра́ньше *prv. 1. anksciaū, pirmiaū*; *p. всерó pirmiausia, visų pirmà*; *p. встать anksciaū atsikėlti*; *кабы я p. знал kād būciaū pirmiaū žinójes*; *мєсяцем рāныше priėš мєнесį*; *p. трėх не приду́ бє trijų, бє трєчios valandòs neateisiu*; *ра́ныше срóка priėš teřminą*; 2. *seniaū, pirmiaū, kitadòs p. мы бы́ли друзьями kitadòs мєs бұвome draugai*.
рапи́ра, -ы *rapyrà*; *бýться на рапи́рах kįfstis rapyromis*.
ра́порт, -а *rāportas*; *~йчка*, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *truipa atāskaita, truipas žiniaraštis*; *~ова́ть*, -тýю, -тýешь *eig. ir įvk. pateikti rāportà, raportuoti*.
ра́пс, -а *bot. rāpsas, aliėjinis griėztis, Brassica napus var. oleifera*; *~овый*, -ая, -ое *rāpsa, rāpsinis*.
рапсоди́я, -и *muz. rāpsòdija*.
ра́са, -ы *rāsė*.
раси́зм, -а *rasizmas*; *~стский*, -ая, -ое *rasizmo, rasistinis*.
раскаба́лить, -лю, -лишь *įvk. išlāisvinti iš vergovės, jūngo*.
раска́иваться, -аюсь, -аешься *eig. gailėtis (ką padarius)*, *atgailauti, daryti atgailà*.
раска́л¹**єнный**, -ая, -ое; -єн, -енá *įkaitintas, įkaitęs*; *įraūdintas*; *p. добелá įkaitintas lig bal-tumo*; *~ить*, -лю, -лишь *įvk. įkaitinti (ligi raudonumo)*, *įraūdinti*; *~иться*, -лїтся *įvk. įkaisti (ligi raudonumo)*.
раска́лыва¹**ние** *skāldymas*; *~ть*, -аю, -аешь *eig. skėlti, skāldyti*; *~ться*, -аeтся *eig. 1. skilti, skėldėti*; 2. *būti skeliamám, pėrskeliamam, (su)skāldo-tam*.
раска́лякаться, -аюсь, -аешься *įvk. šnek. įsiplepėti, įsilėisti į šnekàs*.
раска́лять, -яю, -яешь *eig. kaitinti (lig raudonumo)*; *~ся*, -аeтся *eig. 1. žr. раскалїться*; 2. *būti (i)kaitinamam (lig raudonumo)*.
раска́призничаться, -аюсь, -аешься *įvk. pradėti ožiūotis, gaižūoti, āikštytis*.
раска́пывать, -аю, -аешь *eig. (at)kasinėti*; *daryti kasinėjimus*; *~ся*, -аeтся *eig. būti kasinėjamam*.
раска́рмливать, -аю, -аешь *eig. žр. раскормїть*; *~ся*, -аeтся *eig. būti nupėnimám, atšeriamám*.
раска́ссьировать, -рую, -руешь *įvk. išformuoti, lik-viduoti (pvz. komisiją)*.

раскát, -а 1. įritinimas, įridinimas; 2. įsirieđėjimas, įbėgis, įsibėgėjimas; 3. išrietimas, išrūtuliojimas, išvyniojimas; 4. *šnek.* nuosklanda, pasklānda, paskliūnda, ātslājė; 5. dundėjimas, dundesys, griāudėjimas, griaudimas; 6. *dgs.* ātbildos, griausmai; раскаты грóма perkúno dundėjimas, ātbildos; раскаты смéха juóko ātkratos, ātkrakos.

раскатáть, -áю, -áешь *įvk.* 1. išriēsti (*puz. rietimq*), išrūtulioti, išvynioti; 2. *šnek.* išritinti, išritēnti, išritinēti (*puz. rąstus*); 3. sukočiōti (*puz. baltinius*); išvoluōti (*puz. žemę*); išvažinēti (*keliq*); 4. suplōti (*puz. geležį*); iškočiōti (*tešlą*); 5. *šnek.* išmūšti; 6. *prk.* iškōneveikti, apžōsti; **~ся**, -áюсь, -áешься *įvk.* 1. išsirūtulioti, išsivynioti; būti išvyniotam (*puz. kilimas*); 2. susiplōti (*puz. tešla, geležies plokštė*); 3. *šnek.* įsilēisti važinėti.

раскáтистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о trankūs, griausmingas, trenksmingas; dūndantis; раскáтистые удáры грóма griastinio ātbildos.

раскáтить, -ачý, -áтишь *įvk.* 1. įritinti, įridinti, suteikti didesnį greiťį ritant; 2. išritēnti, išritinti, išritinēti (*puz. rąstus į visas puses*); **~ся**, -ачýсь, -áтишься *įvk.* 1. įsirieđėti, imti vis greičiau riedėti, įsibėgėti, įsibėgti; paskliūndromis nučiuožti; 2. išsiritēnti (*į visas puses*).

раскáтывать, -áю, -áешь *eig.* 1. žr. раскатáть; 2. žр. раскáтить; 3. dažnai ir daūg važinėti; **~ся**, -áюсь, -áешься *eig.* 1. žр. раскатáться; 2. žр. раскáтиться; 3. būti išrūtuliojamam, išvyniojamam (*puz. rietimas, kilimas*); būti išritinamam, išritēnamam, išritinējamam (*puz. rąstas*) į visas puses; būti kočiojamam (*apie baltinius*); būti (iš)lýginamam volū (*apie žemę, keliq*); būti (su)plojamam (*puz. geležies plokštė*); būti kočiojamam (*tešla*); būti įritinamam, įridinamam; 4. griāuti, dundėti; гром раскáтывается perkūnas atbildomis griāudžia.

раскачáть, -áю, -áешь *įvk.* 1. įsūpti, įsūpuoti (*puz. supuokles*); įsiūbuoti; 2. išklībinti; 3. *prk.* įsūdinti (*puz. žmogų iš sustingimo, apatijos*); **~ся**, -áюсь, -áешься *įvk.* 1. įsisūpti, įsiūbuoti; susvirduliuoti (*einant*); sulinguoti, susvyrūoti (*puz. medžiai*); мóре раскачáлось jūra suviskėjo, susiūbāvo; 2. išklībti; 3. *prk.* išsijūdinti, įsiūbuoti, veikliai imtis (*ko*).

раскачивáть, -áю, -áешь *eig.* sūpti, sūpauti, sūpuoti, līnguoti, siūbuoti, švytuoti; klībinti (*puz. baslį*); **~ся**, -áюсь, -áешься *eig.* 1. žр. раскачáть; 2. svirduliuoti, svirinėti; kryptuoti; švytuoti; maskatuoti.

раскачка, -и *šnek.* 1. įsiūbāvimas, įsūpāvimas; 2. įsiūbāvimas; išsijūdinimas; 3. kryptāvimas, ėjimas kryptuojant.

раскачý žр. раскáтить; **~сь** žр. раскатáться.

раскашивáть¹, -áю, -áешь *eig.* žр. раскóсить¹.

раскашивáть², -áю, -áешь *eig.* žр. раскóсить².

раскáшляться, -áюсь, -áешься *įvk.* įsikósėti, imti smáikiai kósėti, kósėti bė pērstojo; дед раскáшлялся sēnį kosulys piāuna.

раскашáние, -я gailėsys, gailėjimasis, atgailā, gáilysta, gáilė; **~ться**, -áюсь, -áешься *įvk.* atgailauti (*kq padarius*), gailėtis.

расквартировáть, -пýю, -пýешь *įvk.* pasklirstyti pō butūs (*puz. kareivius*), įkurdinti; **~ся**, -пýюсь,

-пýешься *įvk.* pasiskirstyti pō butūs, užimti butūs.

расквá||сить, -áшу, -áсишь *įvk. šnek.*, **~шивать**, -áю, -áешь *eig. šnek.* 1. sužnėkinti, suknėžinti, subūrbinti; расквáсить себé noc susibūrbinti nōsį; 2. subūrinti, pažliūginti (*puz. keliq, dirvq*).

расквáшу žр. расквáсить.

расквítаться, -áюсь, -áешься *įvk.* atsiteisti, atsilýginti; atsiskaityti.

раскидáть, -áю, -áешь *įvk.* išmėtyti, išsváidyti, išláidyti (*puz. akmenis*); išblaškyti, iššvaistyti (*puz. pinigų*); iškraikyti (*puz. šienq*); išmėčioti, išsklaistyti (*puz. plaukus*), išsklaidyti; **~ся**, -áюсь, -áешься *įvk.* 1. išsimėčioti, išsimėtyti, išsiblaškyti, išsiklostyti; 2. išsikėtoti (*puz. medis*), išsikėsnōti, išsiplaikstyti, išsidriėkti, padrikti; 3. įsilēisti mėtyti, sváidyti, láidyti.

раскíдистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о išsikėtōjęs, iškerōjęs, plačiašákis, kuplūs (*puz. medis*).

раскíдной, -áя, -ое sudedamasis (*puz. stalas*).

раскíдывать, -áю, -áешь *eig.* 1. žр. раскидáть; 2. žр. раскíнуть; **~ся**, -áюсь, -áешься *eig.* 1. žр. раскидáться; 2. žр. раскíнуться; 3.: ётот стол раскíдывается šis stālas yrā sudedamas; 4. būti išmėtomam, išsváidomam, išláidomam (*puz. akmenys*), iššvaistomam (*puz. pinigai*), iškraikomam (*puz. šienas*), išsklaidomam.

раскíнуть, -ну, -нешь *įvk.* 1. išskėsti, išdriėkti, iškėtōti, paskleisti, išskleisti, išplėsti; p. cеть išskleisti tinklq; 2. ištempti (*puz. palapinę*); ištraukti (*puz. stalq*); ♦ p. умóm sumėsti protū, sumōti; **~ся**, -нусь, -нешься *įvk.* 1. išsidriėkti, nutįsti, tįsoti, plytėti; 2. iškerōti (*puz. medis*), išsikėsnōti, išsiplētōti, išsikėtōti; 3. *šnek.* gulėti išsikėtus, dryksōti, drybsōti.

раскíпятъсь, -ячýсь, -ятйшься *įvk. šnek.* įsikarščiūoti.

раск||исáть, -áю, -áешь *eig.* 1. rūgti, kilti (*puz. tešla*); 2. *prk. šnek.* silpti, glėbti, tižti, dribti (*puz. nuo karščio*); **~ислєние**, -я *tech.* dezoksidāvimas, gaivinimas; **~ислитель**, -я *v. tech.* dezoksidātorius; **~ислить**, -лю, -лйшь *įvk. tech.* dezoksiduoti, gāivinti; **~ислый**, -ая, -ое *šnek.* išglėžęs, išglėbes, suglėbęs, ištižęs, patižęs, sudribęs; **~ислять**, -яю, -яешь *eig. tech.* žр. раскислйть; **~иснуть**, -ну, -нешь; *būt.* -кйс, -ла, -ло *įvk.* 1. išrūgti, iškilti (*puz. tešla*); 2. *prk.* išglėžti, išglėbti, suglėbti, ištižti, patižti, sudribti (*puz. nuo karščio, esant blogai nuotaikai*).

расклáд, -а išsidėstymas; **~ка**, -и 1. išdėstymas; paskirstymas; 2. ištiesimas; 3. pakūrimas, užkūrimas; 4. *spst.* paraščių nustatymas; **~ной**, -áя, -ое išařdomasis, sudedamasis; **~ушка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам sudedamā lōva; **~ывать**, -áю, -áешь *eig.* 1. dėstyti (*puz. į dalis*), nārstyti; 2. dēliōti, dėti (*puz. kortas*); 3. dėstyti, skirstyti (*puz. mokesčius*); 4. tiēsti, klōti; 5. kūrti (*ugnį, laužq*); **~ываться**, -áюсь, -áешься *eig.* 1. žр. разложйться; 2. būti išdėstomam (*į dalis*), išnārstomam; būti išdēliōjamam (*puz. kortos*); būti ištiesiamam, patiesiamam (*puz. staltiesė*), išskleidžiamam; būti išdėstomam, paskirstomam (*puz. mokesčiai*); būti pakuriamam (*ugnis, laužas*).

расклáн||иваться, -аюсь, -аешься *eig.*, **~яться**, -яюсь, -яешься *жк.* 1. linktelėjimu pasisvéikinti, linktelėti; 2. atsisvéikinti.

расклевать, -люю, -люёшь *жк.* 1. prakiúrdinti, prakaróti snapù; 2. visa sulèsti; 3. *prk.* iškritikuóti; 4. *prk.* išgraibstyti, išgróbstyti.

расклéи||вать, -аю, -аешь *eig. жр.* расклéить; **~ваться**, -аюсь, -аешься *eig. 1. жр.* расклéиться; 2. būti išlipdomam, išlipinamam, išklijuójamam (*puz. afišu*); būti atklijuójamam; **~ть**, -ёю, -ёишь *жк.* 1. atklijuóti; 2. išlipdyti, išlipinti, išklijuóti visuř (*puz. afišas*); **~ться**, -ёюсь, -ёишь-ся *жк.* 1. atsklijuóti; 2. *prk.* sunegalúoti, suglèžti, iškłèbti; 3. *prk.* iširti; drýžba их расклéилась jų bičiulýstè iširo.

расклéи||ка, -и išlipdymas, išlipinimas, išklijavimas (*puz. afišu*); **~щик**, -а (*skelbimu, afišu*) lipintojas, klijuotojas.

расклепáть, -áю, -áешь *жк.* 1. atknièdyti; 2. suplóti; **~ся**, -áется *жк.* atsiknièdyti.

расклéпывáть, -аю, -аешь *жк. жр.* расклепáть; **~ся**, -ается *eig. 1. жр.* расклепáться; 2. būti atknièdijamam; būti suplojamám.

расклини||вать, -аю, -аешь *eig. жр.* расклинить; **~ваться**, -ается *eig. 1. жр.* расклиниться; 2. būti išpleišijamam; 3. būti skeliamám, pèrskeliamam pleištu; **~ть**, -ню, -нишь *жк.* 1. išmúšti pleišta, atpleišyti; 2. pèrskelti pleištu; **~ться**, -нится *жк.* (su)skilti įkalus pleišta.

расклинцáвка, -и *tech.* skaldinèlis.

раскляю *жр.* расклевать.

расковáть, -кую, -куёшь *жк.* 1. nukáustyti, nuimti pàsagas; 2. nuimti ápkautus, nurakinti rañksaičius, išpáncioti, atpalaiduóti nuo páncių; 3. suplóti kújo smúgiais; **~ся**, -куюсь, -куёшься *жк.* 1. išsikáustyti, pamèsti pàsagas; 2. atsipalaiduóti nuo páncių.

расковывáть, -аю, -аешь *eig. жр.* расковáть; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. 1. жр.* расковáться; 2. būti nukáustomam (*apie arkli*); būti atpalaiduójamam, išlaisvinamam nuo páncių; būti suplojamám kújo smúgiais.

расковыр||ивать, -аю, -аешь *eig.* krapštyti, knaibýti, knáisioti, skvarbýti; **~ять**, -áю, -áешь *жк.* iškrapštyti, išskvarbýti, išknaibýti, išruópti, krápshtant įdrèksti.

раскóкать, -аю, -аешь *жк. šnek.* sudaužyti, sumúšti, sukúlti (*puz. kiaušini, buteli*).

раскóл, -а 1. kirtimas; (su)skáldymas; 2. skilimas; 3. sèntikių atskalà, sèntikių tikýba, sèntikiai.

расколáчивáть, -аю, -аешь *eig. жр.* расколóтитъ.

раскóлка, -и (su)skáldymas, skèlimas, pèrskèlimas.

расколóтитъ, -очý, -óтишь *жк.* išdaуžyti, sudaužyti, ardaуžyti, sukúlti (*puz. indus*); suskáldyti (*puz. akmeni*); subúrbinti (*puz. langus*).

расколóть, -олó, -óлешь *жк.* pèrskelti, suskáldyti; **~ся**, -кóлется *жк.* pèrskilti, suskèldèti, suskilti.

расколочý *жр.* расколóтитъ.

раскол||упáть, -áю, -áшь *жк. šnek.* iškneibti, išknaibýti, iškrapštyti, išknibinèti; **~пывать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* knaibýti, krapštyti, knibinèti.

расколыхáть, -ышу, -ышешь ir -áю, -áешь *жк.* 1. išsiúbuóti, išsúpauti, išsiúruóti, suklestènti (*puz. lapus*); suvískinti (*puz. vandeni*); 2. *prk. šnek.*

subrúzdinti, sujáudinti, išjúdinti (*puz. miniq, masés*); **~ся**, -лýшется ir -áется *жк.* 1. įsisvyruóti, įsisiúbuóti, įsiliúliúoti, įsijúruóti; 2. *prk.* subrúžti, subruzdèti, sunerimti, įsisiúbuóti (*puz. miniq, masés*).

раскóльни||к, -а 1. *bažn. sèntikis*; 2. *prk. skáldytojas (puz. organizacijoje)*; 3. atskalúnas, atskilèlis; **~ца**, -ы 1. *bažn. sèntikè*; 2. *prk. skáldytoja (puz. organizacijoje)*; 3. atskalúnè, atskilèlè; **~ческий**, -ая, -ое 1. *bažn. sèntikių*; 2. *prk. skáldymo, skáldomasis (puz. darbas, veikla)*, skáldytojiškas; 3. atskalúny, atskalúniškas; **~чий**, -ья, -ье *bažn. sèntikių*.

расконопáтитъ, -áчу, -áтишь *жк.* atkamšýti (*puz. plyšius*).

раскопáть, -áю, -áешь *жк.* 1. iškásti, atkásti; 2. *prk.* iškásti, surásti, iškrapštyti.

раскóпка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам 1. (at)-kasimas; 2. *dgs. kasinėjimai (puz. archeologiniai)*.

раскорми||ть, -млю, -óрмишь *жк.* nupenèti, nušèrti.

раскорч||евáть, -чýю, -чýешь *жк.* išráuti kèlmus; **~ёвка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. kelmų (iš)rovimas; 2. *šnek. kelmáviètè*.

раскоряка, -и *v. ir m. šnek.* išsikètèlis, išsižergèlis, išžarga, kètèrònas, kerèpla, išsikètèlè, išsižergèlè.

раскорячи||вать, -аю, -аешь *eig. жр.* раскорячить; **~ваться**, -аюсь, -аешься *eig. жр.* раскорячиться; **~ть**, -чу, -чишь *жк. šnek.* iškèsti, išskèsti, išžergti, iškètóti (*puz. kójas*); **~ться**, -чусь, -чишь-ся *жк. šnek.* išsikèsti, išsiskèsti, išsižergti; стоить раскорячившись žirgsóti; идти раскорячившись žirgliinti, žirglióti.

раскóс, -а *tech. spyrys*.

раскóситъ¹, -ошý, -осишь *жк. 1. tech. paremti spyriais*; 2. *šnek. iškreivinti akis, pažvairúoti, sužvairakiúoti, suskersakiúoti*.

раскóситъ², -ошý, -óсишь *жк. tarm. nupiauti, nušienauti (bendrai)*.

раскóс||ость -и *m. žvairumas, kreivaakýstè, žvairakýstè*; **~ый**, -ая, -ое kreivaákis, žvairaákis, žvaigras.

раскошéли||ваться, -аюсь, -аешься *eig.*, **~ться**, -люсь, -лишься *жк.* atidarýti piniginę, nepašykštèti, atraukti plačiai kápsį, léisti pinigų, išléisti pinigų (*nesigailinti*).

раскошý *жр.* раскóситъ^{1, 2}.

раскрадý *жр.* раскрасъть.

раскрасдывать, -аю, -аешь *eig. жр.* раскрасъть.

раскраивáть, -аю, -аешь *eig. жр.* раскроить.

раскрасáв||ец, -вца *šnek. gražuólis*; **~ница**, -ы *šnek. gražuólè*.

раскрас||ить, -áшу, -áсишь *жк. šnek. išmárginti spalvomis, nuspalvinti, nudažyti, išdažyti*; **~иться**, -áшусь, -áсишся *жк.* 1. būti išmárgintam, nuspalvintam, nudažytam, išdažytam; 2. *šnek. įsiléisti, įsismárginti dažyti, dažýtis*; 3. išsiteplióti, nusidažyti (*puz. veidq*); **~ка**, -и 1. išmárginimas dažaís, (nu)dažymas, nuspalvinimas; 2. spalvų ráštas, marginýs.

раскраснéться, -ёюсь, -éешься *жк. smařkiai parausti (puz. veidas)*, įrausti, išrausti, iškaisti.

раскрасъть, -адý, -адёшь *жк.* išvógti, išvagiliauti, išvaginèti, išgróbstyti.

раскрашивать, -аю, -аешь *eig.* mąrginti spalvomis, spalvinti, dažyti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* раскраситься; 2. būti mąginamam spalvomis, būti spalvinamam, dažomam, nudąžomam, išdąžomam.

раскрасшу *žr.* раскрасить; **~сь** *žr.* раскраситься.

раскреп||ить, -плю, -пийшь *žvk.*, **~лять**, -яю, -яешь *eig.* nuimti, išardyti sutvirtinimus.

раскрепостить, -ошý, -остийшь *žvk.* 1. palėisti iš baudžiavos; 2. *prk.* panaikinti priespaudą, išlaisvinti, išvaduoti; **~ся**, -ошýсь, -остийшýсь *žvk.* išsilaisvinti, išsivaduoti.

раскрепош||ать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* раскрепостить; **~аться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* раскрепоститься; 2. būti paleidžiamam iš baudžiavos; būti išlaisvinamam, išvaduojamam; **~ение**, -я 1. paleidimas iš baudžiavos; 2. *prk.* išlaisvinimas, išvadavimas; 3. išsivadavimas iš baudžiavos; 4. *prk.* išsilaisvinimas, išsivadavimas.

раскрепошý *žr.* раскрепостить; **~сь** *žr.* раскрепоститься.

раскритиковать, -күю, -күешь *žvk.* sukritikuoti, iškritikuoti.

раскричать, -чý, -чийшь *žvk.* *šnek.* réksmù plačiai paskelbti, ištrimtiuoti, išreklamuoti; **~ся**, -чýсь, -чийшься *žvk.* palėisti gerkle, imti rékti, įsirėkti, įsirėkauti, imti šaukti, rékauti; užsipulti su riksmu; хоть раскричýсь, нёкому слышать нóрс тù плýšk берёкаудамас, нёрà кàs išgýстý.

раскроить, -ою, -ойшь *žvk.* 1. sukarpýti, sukirpti; 2. *šnek.* pėrskelti, prarákti; p. róлову pėrskelti gálvą.

раскрошить, -ошý, -ошишь *žvk.* sutrupinti, sugùrinti, sukrùšti, sutriuškinti, sudrúžginti; **~ся**, -ошýтся *žvk.* sutrupėti, sugùrti, sugurėti, sukrùšti, sudrúžgėti, sutriuškėti.

раскрою *žr.* раскроить.

раскрою *žr.* раскроить.

раскроюсь *žr.* раскроиться.

раскрутить, -учý, -ýтишь *žvk.* 1. atvýti, išvýti, išvijoti (*pov. virvė*); atsukti (*pov. čiaupa*); 2. *šnek.* įsukti (*sukant suteikti didelį greitį*); **~ся**, -ýтится *žvk.* 1. išsivýti, išsivijoti (*pov. virvė*); atsisukti (*pov. čiaupas*); 2. *šnek.* įsisukti, įgauti sukimosi greitį; įsiriedėti.

раскручивать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* раскрутить; **~ся**, -ается *eig.* 1. *žr.* раскрутиться; 2. būti išvijojamam; būti atsukamam.

раскрывать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* раскрыть; не стóнт рот p. neveřta búrną áušinti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* раскрыться; 2. būti atidāromam, atveriamam, praveriamam (*pov. durys*); būti atvožiamam (*pov. dėžutė, puodas*); būti išskečiamam (*pov. skėtis*); būti išžiojamam, pražiojamam (*pov. burna*); būti atmerkiamam, pramerkiamam; būti atverčiamam, atskleidžiamam (*pov. knyga*), išskleidžiamam, atidengiamam; būti atlapojamam (*pov. krūtinė*); 3. *prk.* būti išaiškinamam, susekamam (*pov. nusikaltimas*), atskleidžiamam, atidengiamam (*pov. paslaptis, kortos*); būti iškeliamam, išvelkamam aikštėn (*pov. sumanymas*).

раскрытие, -я 1. atidarymas, atvėrimas, pravėrimas, atvožimas (*pov. dėžutės, dangčio*), išskėtimas (*pov. skėčio*), išžiojimas, pražiojimas (*pov.*

burnos), atmerkimas, pramerkimas, atvėrimas, atskleidimas (*pov. knygos*), atidengimas; 2. *prk.* išaiškinimas, susekimas (*pov. nusikaltimo*), atskleidimas, atidengimas (*pov. paslapties, kortų*); iškelimas, išvilkimas aikštėn (*pov. sumanymų*).

раскрытый, -ая, -ое; -йт, -а, -о 1. atidarytas, atvėrtas, pravėrtas (*pov. langas*); atvōžtas (*pov. dėžutė, puodas*); išskėstas (*pov. skėtis*); išžiojotas, pražiojotas (*pov. burna*), atmerkias, pramerktas; atverstas, atskleistas (*pov. knyga*); išskleistas; atidengtas; atlapotas (*pov. krūtinė*); 2. *prk.* išaiškinas, susektas (*pov. nusikaltimas*), atskleistas, atidengtas (*pov. paslaptis, kortos*); iškelias, išvilkias aikštėn.

раскрыть, -рою, -роешь *žvk.* 1. atidaryti, atvėrti, pravėrti (*pov. langą*); atvōžti (*pov. dėžutę, puodą*); išskėsti (*pov. skėtį*); atčiaupti, išžiojoti, pražiojoti (*pov. burną*); atmerkti, pramerkti; atversti, atskleisti (*pov. knygą*); išskleisti; atidegti; atlapoti (*pov. krūtinę*); p. скóбки mat. atskliausti; 2. *prk.* išaiškinti, susėkti (*pov. nusikaltimą*), atskleisti, atidegti (*pov. paslaptį, kortas*), iškelti, išvilkti aikštėn (*pov. kieno kėslus, sumanymus*); **~ся**, -роюсь, -роешься *žvk.* 1. atsidaryti, atsivėrti, prasivėrti (*pov. durys, langas*); atsivōžti; atsiskleisti; atsiskloti; išsiskėsti; atsičiaupti, išsižiojoti, prasižiojoti (*burna*), atsimerkti, prasimerkti (*akys*), išsiskleisti; atsidegti, atsilapoti; 2. (*apie pumpurus*) išsprūgti, susprūgti, išsiskleisti; 3. *prk.* paaiškėti, atsiskleisti (*pov. nusikaltimas*), išskelti, išėiti aikštėn (*pov. kieno sumanymai, kėsiai*).

раскудэхтаться, -аюсь, -аешься *žvk.* imti gąsiai kudakuoti, kudakinti, įsikudakuoti, įsikudakinti.

раскулáчи||вание, -я išbúožinimas, búožių ekspropijavimas; **~вать**, -аю, -аешь *eig.*, **~ть**, -чу, -чишь *žvk.* išbúožinti, eksproprijuoti búožes.

раскуп||ать, -аю, -аешь *eig.* išpirkinėti, pifkti; **~ить**, -уплю, -упишь *žvk.* išpirkti; всё издание раскуплено visas leidimas išpirktas.

раскупор||ивать, -аю, -аешь *eig.* atkimšinėti (*pov. butelių*); atidarinėti (*pov. dėžės*); **~иваться**, -ается *eig.* 1. *žr.* раскупориться; 2. būti atkemšamam (*pov. butelis*); būti atidāromam, atidarinėjamam (*pov. dėžės*); **~ить**, -рю, -ришь *žvk.* atkimšti (*pov. butelį*); atidaryti (*pov. dėžę*); **~иться**, -ится *žvk.* atsimišti; atsidaryti; **~ка**, -и atkimšimas, atidarymas.

раскуражиться, -жусь, -жишься *žvk.* *šnek.* įsilėisti triukšmauti, pradėti įžūliai elgtis.

раскур||ивать, -аю, -аешь *eig.* 1. *žr.* раскурять; 2. *šnek.* lėisti laiką rūkant, pypkiuoti; **~ить**, -урю, -уришь *žvk.* 1. idėgti, įrūkėti (*pov. cigaretę, pypkę*); 2. *šnek.* išrūkėti (*pov. cigaretę*); surūkėti; **~иться**, -ури́тся *žvk.* 1. *šnek.* įsilėisti rūkėti (*be saiko*); 2. įsidegti, įsirūkėti (*pov. pypkę*).

раску||сать, -ушý, -ýсишь *žvk.* 1. pérkasti, pérkrimsti (*pov. riešutą*); 2. *prk.* *šnek.* pérprasti, pérmanyti; я ё́того челове́ка да́вно раску́сил а́ш т́я жмо́гý seniaí esù pérpratę; **~усывать**, -аю, -аешь *eig.* *žr.* раскусить (1 reikš.).

раску́тать, -аю, -аешь *žvk.* nuvyturiuoti, nusùpti, nusaistýti (*pov. vaiką*); **~ся**, -аюсь, -аешься *žvk.* išsivytyti, nusisùpti, nusisiausti.

раскутиться, -учусь, -үтишся *ivk.* įsiūžti, įsilėisti ūžauti, lėbauti.

раскұтывать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* раскұтаты; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* раскұтатыся; 2. būti nuvyturiuojamam, nusupamam, nusaistomam.

раскучиваться, -аюсь, -аешься *eig.* *žr.* раскутыть-ся.

раскучусь *žr.* раскутыться.

раскую *žr.* расковать; **~сь** *žr.* расковаться.

расовый, -ая, -ое *rāsēs, rāsinis*; *расовая* дискриминация *rāsinė diskriminacija*.

распад, -а (su)irimas, iširimas; (pa)krikimas; (su)skilimas; (su)griuvimas; (su)skėldėjimas (*povz. uolos*); (su)byrėjimas, (su)trupėjimas; радиоактивный *p.* radioaktyvusis skilimas; **~аться**, -ается *eig.* irti, krikiti; skilti, skėldėti; griūti; byrėti, trupėti; **~ение**, -я (su)irimas; (su)skilimas; (su)skėldėjimas; (su)byrėjimas; (su)trupėjimas.

распадок, -дка *tarm.* siaūras slėnys, tarpėklis.

распáивать, -аю, -аешь *žr.* распаять; **~иваться**, -ается *eig.* 1. *žr.* распаяться; 2. būti atlituojamam; **~йка**, -и atlitavimas.

распак|овать, -кую, -күешь *ivk.* išpakūoti; **~овка**, -и išpakavimas; **~овывать**, -овываю, -овываешь *eig.* *žr.* распаковать.

распалить, -лю, -лшь *ivk.* 1. *šnek.* įkaitinti (*povz. krosni*), įdėginti; įkūrti (*povz. ugni*); 2. *prk.* įkaitinti, įkārštinti, įjaudinti (*povz. geidulius, fantaziją*); įjėzinti; **~ся**, -люсь, -лшсь *ivk.* 1. įkaisti, įsidėgti; 2. *prk.* įsikarščiuoti; užsidėgti; *p.* gnevom užsidėgti pykčiu, įniršti.

распáлся *žr.* распáться.

распáлуб|ить, -блю, -бишь *ivk. tech.* nuimti klójinius; **~ка**, -и *tech.* klójinių nuėmimas.

распáлять, -яю, -яешь *eig.* *žr.* распáлить; **~ся**, -яюсь, -яешься *eig.* 1. *žr.* распáлиться; 2. būti įkaitinamam, įkūrstomam.

распáр|ивать, -аю, -аешь *eig.* 1. šūtinti; 2. *žr.* распáрить; **~иваться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* распáриться; 2. būti iššūtinamam; **~ить**, -рю, -ришь *ivk.* 1. iššūtinti; 2. *šnek.* žnėm eró распáрило nuó kaitrės jis sušuto; **~иться**, -рюсь, -ришсь *ivk.* 1. iššūsti; 2. suplūkti, sukaisti, suprakaituoti; **~ка**, -и iššūtinimas.

распáрывать, -аю, -аешь *eig.* 1. ardýti (*povz. siūlę*); 2. skrósti (*povz. pilvą*); **~ся**, -ается *eig.* 1. irti; 2. būti ardomam; būti skrodžiamam.

распáсться, -падётся; *būt.* -пáлся, -пáлась, -пáлось *ivk.* sukristi (*povz. bulvės*), sugūrti, sugurėti (*povz. dantys*), sužiti (*povz. akmuo*), suskilti, suskėldėti, subyrėti, sutrupėti; sugriūti (*povz. valstybė*), suirti (*povz. kūnas*), iširti, pakrikiti (*povz. ūkis*); nášni nadėжды распáлись mdsų viltys griūvo.

распахáть, -пашу, -пáшешь *ivk.* išárti, apárti (*dirvoną*).

распахивать¹, -аю, -аешь *eig.* árti.

распахивать², -аю, -аешь *eig.* *žr.* распахнұть.

распах|нутый, -ая, -ое; -ут, -а, -о 1. plačiai atidarytas, atvėrtas (*povz. durys*); 2. átlapas; **~нұть**, -нұ, -нēшь *ivk.* 1. plačiai atidaryti, atvėrti (*povz. duris*); 2. atlapoti, atsiausti (*povz. skvernus*), atklėsti; atklástyti; **~нұться**, -нұсь, -нēшсь *ivk.*

1. plačiai atsidaryti, atsivėrti (*povz. durys*); 2. atsilapoti, atsiausti, atsklastyti.

распáшка, -и (iš)arimas.

распáшник, -а *žemd.* vagotūvas.

распáшнóй¹, -áя, -óе *tarm.* áriamas, skirtas arimui, tiŋkamas arimui.

распáшнóй², -áя, -óе 1. bė užsisėgimo, susiaučiamas (*drabužis*); 2. распáшные двėри dvivėrės dūrys; распáшнóе веслó dvimeŋtis irklas.

распáшóнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам (*kūdikio*) marškinėliai.

распáшу *žr.* распахáть.

распáять, -яю, -яешь *ivk.* atlituoti; **~ся**, -яется *ivk.* atsilituoti.

распéв, -а 1. (su)dainavimas; 2. įsidainavimas; 3. dainavimo būdas.

распéвать, -áю, -áешь *eig.* 1. dainuoti, lėisti láiką dainuojant; весь день распéвает, ничерó не дéлает visą diėną dainuoja, niėko neveikdamas; 2. repetuoti dainą, mókytis dainuoti; miklinti balsą dainuojant.

распéкáть, -áю, -áешь *eig.* bárti, ūdyti, *žr.* распéчь.

распéк *žr.* распéчь.

распéкұ *žr.* распéчь.

распéленáть, -áю, -áешь *ivk.* išvystyti (*kūdikį*), nurišti výstyklą; **~ся**, -áюсь, -áешсь *ivk.* išsivystyti (*apie kūdikį*).

распéлénывать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* распéленáть; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* распéленáться; 2. būti išvystomam (*apie kūdikį*).

распéрёт, разопрý, разопрéшь; *būt.* -пép, -пérла, -пérло *ivk.* 1. išėmpti, išskėsti; įspreŋgti, sprengliais išskėsti; 2. susprogdinti (*povz. ledas statinė*); 3. *beasm. šnek. niek.*: от сáтой жízни eró распéрло jis išпапро, jį išpūte nuó sotaūs gyvnimo.

распéстрйть, -рю, -рйшь *ivk.* išmárginti.

распéтушйться, -шүсь, -шйшсь *ivk. šnek.* įsikarščiuoti, lįsti mūštis.

распёт, -пою, -поешь *ivk.* 1. repetuojant sudainuoti, padainuoti; 2. išdainuoti (*visas dainas*); 3. išmiklinti dainuojant; **~ся**, -поюсь, -поешсь *ivk.* 1. įsidainuoti, įsigiedoti, įsilėisti dainuoti, giedoti; 2. įsidainuoti, išsimiklinti dainuojant.

распéчáт|ать, -аю, -аешь *ivk.* nuimti ántspaudą; atidaryti, atplėšti (*povz. voką*); **~аться**, -ается *ivk.* atsidaryti; **~ывать**, -аю, -аешь *eig.* nuiminėti ántspaudą, atidarinti, atplėšinti (*povz. vokus*); **~ываться**, -ается *eig.* 1. *žr.* распéчáтаться; 2. būti atidāromam, atplėšiamam.

распéчь, -екұ, -ечēшь; *būt.* -пэк, -пеклá, -лó *ivk. šnek.* bartė išbárti, prigriebti, išūdyti, gálvą iškařti, išprausti káilį.

распéвáть, -áю, -áешь *eig. šnek.* gursknoti, girkšnoti, gárdžiai gėrti (*povz. arbatą, alų*), *žr.* распéйтъ; **~ся**, -ается *eig.* būti geriamam, gursknójamam.

распéвочный, -ая, -ое *pasen.* geriamasis, išgeriamasis; распéвочное заведénie *pasen.* smūklė.

распéл, -а 1. pėpiovimas; (su)piástymas, (su)piovimas (*povz. malkų*); 2. piūvis.

распи́л||ивать, -аю, -аешь *eig.* piáuti, piáuštyti; **~йтъ**, -ию, -ишь *юк.* piáuklu pėrpiauti; supiáuti, supiáuštyti.

распи́л||ка, -и, **~овка**, -и (su)piovimas, (su)piáuštymas; **~овочный**, -ая, -ое piáuštymo, piovimio, piáuštomasis.

распина́ть, -аю, -аешь *eig.* žr. распя́ть; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* rūpintis, stėngtis (*ne-sigailint jėgu*), iš káilio nėrtis, piestũ stóti.

распира́ть, -аю, -аешь *eig.* sprangyti, sprenqliaĩs kėsti, sprogdinti (*pov. alus statinę*).

расписа́ние, -я tvarkāraštis, tvarkraštis, grāfikas.

расписа́ть, -ишý, -ишешь *юк.* 1. surašyti, užrašyti (*pov. dienas, tvarkaraštis*), paskirstyti, išskirstyti; 2. įrašyti; p. по карточкам įrašyti į kortelės; 3. išlámstyti, išpašyti, ištapyti, nuspalvóti rāštais, išmārginti; 4. *prk. šnek.* smulkiai aprašyti, pūrāsakoti, nupiėšti; **~ся**, -ишýсь, -ишешься *юк.* 1. pasirašyti, padėti savo pārašą; 2. įsivarýti rašyti, įsirašyti; (*daug*) prirašyti; 3. *prk. šnek. iron.* pri(si)pažinti, paliudyti, patvirtinti; p. в своей глупости prisipažinti padārius kvailýste, pripažinti savo kvailumą; 4. *šnek.* užregistruoti sántuoką, susituokti.

распи́ска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам 1. pasirašymas; 2. pakvitāvimas; gavimo kvitas, raštėlis; pārašas; 3. įrašymas, įrašinėjimas (*pov. į korteles*); 4. paskirstymas, išskirstymas; p. мест в санатории viečių paskirstymas sanatorijoje; 5. išlámstymas, išpašymas, ištapymas, išrašymas, nuspalvinimas rāštais (*pov. sienų, lubų*), išmārginimas.

расписно́й, -ая, -о́е raštuotas (*pov. audeklas*), ištapytas, išpašytas; tapytinis, nutapytas.

расписыва́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. surašinėti, užrašinėti; skirstyti (*pov. vietas sanatorijoje*); 2. įrašinėti (*pov. į korteles*); 3. lámstyti, pašyti, išrašinėti (*pov. sienas, lubas*), mārginti (*pov. margyti*); 4. *prk. šnek.* smulkiai aprašinėti, pāsakoti; piėšti, atvaizduoti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. pasirašinėti, žr. расписа́ться; 2. būti surāšomam, užrašomam; būti įrašomam, įrašinėjamam (*pov. į korteles*); būti išlámstomam, išpašomam, ištapomam (*pov. lubos, sienos*); būti išmārginamam; būti smulkiai aprašomam, papāsakojamam, būti atvaizduojamam, piešiamam.

распи́ть, разопью́, разопьёшь; *būt.* распил ir ропил, распила́, распи́ло ir роппи́ло *юк. šnek.* visa (*ligi dugno*) išgėrti draugė, daūgeliai.

распиха́ть, -аю, -аешь *юк. šnek.* 1. stūmdant praskirti, prastūmti į šalis, išstūmdyti; 2. iškáišioti (*uisur, į juairias vietas*); p. по карманам iškáišioti pō kišenė.

распиши́вать, -аю, -аешь *eig.* 1. stūmdant skirti (*pov. minią*), stūminėti į šalis; 2. káišioti (*pov. po kišenes*).

распихнуть́, -ну́, -нёшь *юк. šnek.* stūmtelėjus praskirti.

распишý žr. расписа́ть; **~сь** žr. расписа́ться.

распла́в, -а 1. *tech.* lydėnos; 2. *chem.* lydalas.

распла́в||ить, -влю, -вишь *юк.* išlydyti, sulýdyti, ištirpdyti; **~иться**, -вится *юк.* išsilydyti, susi-

lydyti; **~лять**, -яю, -яешь *eig.* lýdyti, tirpdyti; **~ляться**, -яется *eig.* 1. lýdytis, tirpdýtis, tirtpti; 2. būti lýdomam, tirpdomam.

распла́каться, -аюсь, -ачешься *юк.* pravirkti, imti verkti, apsivekti.

расплани́ровать, -рую, -руешь *юк.* 1. išplanuoti, suplanuoti; 2. *spec.* išlyginti, išplaniruoti (*pov. aikštę*).

распласта́ть, -аю, -аешь *юк.* 1. išpleikti, pėrskrosti (*pov. žuvį*); supiáuštyti slúoksniais; 2. ištiėsti, išskėsti (*pov. sparnus*); 3. *tech.* suplóti; **~ся**, -аюсь, -аешься *юк.* išsipleikti, išsitiėsti visũ kūnu.

распластыва́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. pleikti, skrósti (*pov. žuvį*); piáuštyti slúoksniais; 2. *tech.* plóti (*pov. geležį*); **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. žr. распласта́ться; 2. būti (iš)pleikiamam, pėrskrodžiamam (*pov. žuvis*); būti piáuštomam slúoksniais; 3. *tech.* būti (su)plojamam (*pov. geležis*).

распла́та, -ы 1. apsimokėjimas, atsilýginimas, atlýginimas, atsiskaitymas, atsiteisimas; 2. atpildas, baismė.

расплати́ться, -ачýсь, -ати́шься *юк.* 1. apsimokėti, atsilýginti, atsiskaityti, atsiteisti, atsimokėti; užsimokėti, atlýginti; 2. *prk.* at(si)keřyti, atsimokėti; 3. *prk.* susiláukti atpildo, baismės; atsa-kýti (*pov. už nusikaltimus*).

расплачива́ться, -аюсь, -аешься *eig.* žr. распла-таться.

расплачу́сь žr. распла́каться.

расплачу́сь žr. расплати́ться.

расплевáться, -аюсь, -люёшься *юк. šnek.* 1. pradėti spiáudyti; 2. susirietti, susiėsti.

расплёл žr. расплестй; **~ся** žr. расплестя́сь.

расплеска́ть, -ешý, -ещешь *юк.* išláistyti, ištaškýti, išpliúskoti, išteliúskúoti; **~ся**, -ешýсь, -ещешься *юк.* 1. išsiláistyti; 2. *šnek.* įsismāginti láistytis, taškýtis, pliúskotis, púškintis vandenyje.

расплёскивать, -аю, -аешь *eig.* žr. расплеска́ть; **~ся**, -ается *eig.* 1. žr. расплеска́ться (*1 reikš.*); 2. būti išláistomam, ištaškomam, išpliúskojamam, išteliúskúojamam.

расплестй́, -етý, -етёшь; *būt.* -лёл, -лелá, -лелó *юк.* išpinti (*pov. kasą*), išpynióti; išvýti (*pov. virvę*); **~сь**, -ерётся; *būt.* -лёлся, -лелáсь, -лелóсь *юк.* išsipinti, atsipinti, išrigzti, išsivýti.

расплета́ть, -аю, -аешь *eig.* žr. расплестй́; **~ся**, -ается *eig.* 1. žr. расплестя́сь; 2. būti išpina-mam (*pov. kasą*), išpýniojamam; būti išvýjojamam (*pov. virvę*).

расплет||ётся žr. расплестя́сь; **~ý** žr. расплестй́.

расплещý žr. расплеска́ть; **~сь** žr. расплеска́ться.

распло́д, -а 1. (į)veisimas; 2. veisimasis; оcтáвить на p. palikti veislei.

распло́д||ить, -ою́, -ою́, -оиды́ш *юк.* įveisti, priveisti, privaisýti; **~диться**, -дётся *юк.* privisti, priveisti, įsiveisti, įsivaisýti, prisivaisýti; **~жать**, -аю, -аешь *eig.* žr. распло́дить; **~жаться**, -ается *eig.* 1. visti, veistis, vaisýtis; 2. būti veisiamam.

распло́жý žr. распло́дить.

распывáться, -аюсь, -аешься *eig.* žr. расплýться.

расплывч||атость, -и *m.* neryškumas, miglotumas, neaiškumas; padrikumas (*pov. sąvokos*); paskli-

dūmas; ~атый, -ая, -ое; -ат, -а, -о neryškūs, miglōtas, peaiškūs; pādrīkas (pvz. *squoka*); pāsklīdas, bē aiškiū ribū.

расплыться, -ывьсь, -ывьшесь; *būt.* -ылся, -ылась, -лось *įvk.* 1. išplāukioti į visās pusēs; 2. pasiliėti, pasrūti, paplūsti (pvz. *vanduo*); išsklisti, išplisti, išsiskleisti (pvz. *rašalas*); išsidriėkti, patižti, ištižti, paskysti; опухоль расплылась во всю руку sutinimas išplito pō visā raikā; 3. *prk.* šnek. išdribti, išsidrėbti, nutūkti, papuršti; 4. *šnek.* liūdo расплылось в улыбку vėidā nūtvieskē šypsenā.

расплоснуть, -ну, -нешь *įvk.* žr. расплющить; ~ся, -нется *įvk.* žr. расплющиться.

расплющить, -аю, -аешь *eig.* žr. расплющить; ~ваться, -ается *eig.* 1. žr. расплющиться; 2. būti suplojamām, išplojamām; ~ть, -щу, -щишь *įvk.* suplōti, išplōti (*kalanť*); p. нос suplōti nōs; ~ться, -щется *įvk.* susiplōti; supliūkšti (pvz. *pilvas*), subliūkšti.

расплююсь žr. расплеваться.

расплясаться, -яшусь, -яшешься *įvk.* įsismāginti šōkti, įsišōkti.

распнų žr. распять.

распогодиться, -ится *įvk.* *beasm.* nusigiėdryti, išsiėdryti, nusišviėsti.

распознавание, -я pažinimas, atpažinimas, nustatymas; ~авать, -знаю, -знаешь *eig.* žr. распознать; ~аваться, -знаётся *eig.* būti atpažįstamam; būti nustatomam; ~ать, -аю, -аешь *įvk.* (at)pažinti, nustatyti (*pagal kuriuos nors požymius*); sužinōti.

располагать¹, -аю, -аешь *eig.* 1. turėti savo žiniojė, savo dispozicijoje, disponuoti; 2. kreipti, lekti, ugdyti pōlinki; 3. *pasen.* ketinti.

располагать², -аю, -аешь *eig.* žr. расположить; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. žr. расположиться; обстоятельства располагаясь не в егō пользу aplinkybės klōstosi nē jō nāudai; 2. būti dislokuojamam, išdėstomam; būti kurioje nōrs vietoje; būti nuteikiamām.

располагающий, -ая, -ее 1. tūrintis savo žiniojė, dispozicijoje, disponuojantis; 2. malonūs, simpatingas (pvz. *žmogus*).

расползаться, -аюсь, -аешься *įvk.* 1. imti šliaužioti, rėpliōti į visās pusēs; 2. įsismāginti, įsilėisti šliaužioti, rėpliōti.

расползаться, -аюсь, -аешься *eig.* ~тись, -зусь, -зёшься; *būt.* -олзся, -олзлась, -лось *įvk.* 1. iššliaužioti, išrėpliōti į visās pusēs; 2. *šnek.* (pa)sklysti, išskysti (pvz. *rašalas popieruje*); išsidrėbti, išdribti (pvz. *tešla*); 3. *šnek.* išerdėti, iširti (pvz. *drabužis*), iškedėti, išbrigzti, atbrigzti, suskisti, suplyšti; 4. *prk.* šnek. sugriūti, suirti.

расположение, -я 1. išdėstymas (pvz. *kambario baldų*); sustatymas (pvz. *figūrų šachmatų lentoje*); paskirstymas; 2. išsidėstymas, pasiskirstymas; dislokācija (pvz. *kariuomenės*); 3. palinkimas (pvz. *į ligas, į muziką*); 4. palankumas, simpātija; 5. *šnek.* nusiteikimas, nūotaika; он в хорошем расположении jis gerai nusiteikęs, jis gerōs nūotaikos; ♦ p. дұха nusiteikimas, nūotaika.

расположенный, -ая, -ое; -жен, -а, -о 1. (pa)liūkės, pasinėšęs; он расположен захворать jis liūkės į ligas, pasinėšęs susirgti; 2. palankiai nusiteikęs, nusistatęs, palankūs, jaučiantis simpātija; 3. ēsantis (*kur*), išsidėstęs, rōrod расположен на берегу реки miėstas yrā, stōvi prie ūpės.

расположить, -ожу, -ожишь *įvk.* 1. išdėstyti, paskirstyti, išskirstyti, dislokuoti; 2. palankiai nuteikti, palekti, sukelti palankumą, simpātiją; p. корб к себе palekti kā į savē; ~ся, -ожьсь, -ожишься *įvk.* 1. išsidėstyti, pasiskirstyti; sustōti, apsistōti, susėsti, sugulti, įsitaisyti; войскā расположились у лēца kariuomenē apsistōjo prie miško; 2. apsistōti, įsitaisyti, apsigyventi, įsikurti (*kur nors*); 3. *pasen.* nusiteikti, nusistatyti, ketinti, sumanyti; я расположился ехать в деревню аš nusistačiau vykti į kaimā.

располосовать, -сую, -суюшь *įvk.* *šnek.* surāizyti rēziais, drūziais.

распōн, -а *pasen.* nušvėntintas stačiātikijū šventikas, būvęs pōpas.

распōр, -а *tech.* skėtimas, kėtimas; skėtimo jėgā.

распōрка¹, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам 1. (iš)skėtimas; 2. *tech.* spyrys, kėtoklė, sprenglỹs.

распōрка², -и 1. (iš)ardymas, atardymas (pvz. *siūlės*); 2. pėrskrodimas (pvz. *pilvo*).

распōроть, -опю, -опешь *įvk.* 1. išardyti, atardyti (pvz. *siūlę*); 2. pėrskrosti (pvz. *pilvą*); ~ся, -пōрется *įvk.* iširti, atirti, išerdėti (pvz. *siūlės*).

распōрочный¹, -ая, -ое *tech.* skečiamasis, kečiamasis (pvz. *varžtas*); sprenklinis.

распōрочный², -ая, -ое ardymo (pvz. *drabužio*), ardymasis.

распорядитель, -я v. tvarkytojas, tvarkdarỹs, rikiuotojas; ~ница, -ы tvarkytoja, tvarkdarė, rikiuotoja; ~ность, -и m. sugebėjimas organizuoti, tvarkumas; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. tvarkūs, sugebantis organizuoti; p. человек gėras organizatorius; 2. tvarkomasis (pvz. *organas*).

распорядиться, -яжусь, -ядишься *įvk.* 1. duoti, išleisti nurōdymā, pōtvarkį, patvarkymā, įsakymā, įsakyti, liėpti, patvarkyti, parikiuoti; правительствo распорядилось vyriausybė išlėido pōtvarkį; 2. pasirūpinti, organizuoti; p. обедом pasirūpinti pietumis; 3. panaudoti, išleisti; как p. этими деньгами? kaip panaudoti šiuos pinigus?, kām išleisti šiuos pinigus?

распорядок, -дка tvarkā; правила внўтреннего распорядка vidaūs tvarkōs taisyklės.

распоряжаться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. įsakinėti, davinėti, leisti įsakymus, paliepmūs, nurōdymus, pōtvarkius, patvarkymus, tvarkyti, šeiminkauti; не распоряжаться в чужōм доме nešeiminkauti svetimuosē namuosē; 2. rūpintis; organizuoti; rikiuoti; 3. disponuoti, turėti savo žiniojė; ~ение, -я 1. įsakymas, patvarkymas, paliepmas, nurōdymas, pōtvarkis; parikiāvimas; 2. disponāvimas, dispozicija; находиться в егō распоряжении būti jō vālioje, dispozicijoje; иметь в своєм распоряжении большєе запасы turėti savo dispozicijoje, žiniojė dideles atsargas, disponuoti didelėmis atsargomis.

распоряжусь *жр.* распорядиться.

распотешить, -шу, -шишь *жк. шнек. пасен.* palinks-minti, pralinksinti, pasmāginti, pajūkinti, prajuokinti; *~ся*, -шусь, -шишься *жк. шнек. пасен.* pralinksinēti.

распою *жр.* распеть; *~сь* *жр.* распеться.

распоясать, -яшу, -яшешь *жк. нујуости, атјуости; ~ся*, -яшусь, -яшесь *жк. 1. nusijūosti, išsi-jūosti; 2. прк. шнек. pasidarýti nedrausmingam; pasilēisti, išdykti, ištvirkti; sujūlėti; он совсём распоясался jis visai pasilēido, pasidārē nesu-tvārdomas.*

распоясывать, -аю, -аешь *еиг. жр.* распоясать; *~ся*, -аюсь, -аешься *еиг. 1. жр.* распоясаться; *2. būti* nujuosiamam.

распойшу *жр.* распоясать; *~сь* *жр.* распоясаться.

расправа, -ы *1. susidorojimas, smūrtas, smūrtu-āktas; дело дошло до кулачной расправы priejo ligi kumštynių; кровавая р. krūvinas susidorojimas; у меня с ним короткая р. аš sū juo greiт apsidirbsiu, susidorosiu, аš sū juo nesiceremōnysiu; 2. istor. teismas; 3. istor. teismo nuosprendžio (i) vūkdymas.*

расправить, -влю, -вишь *жк. ištieti, atieti (pvz. nugarą); ištiesinti (pvz. vielą); atlekti; išlyginti (pvz. raukšles); ištaisyti; išskleisti (pvz. sparnus); iškutėnti (plunksnas); р. члены ištieti sąnarius.*

расправиться¹, -влюсь, -вишься *жк. atsieti, išsieti; atsiraūkti, išsilyginti.*

расправиться², -влюсь, -вишься *жк. 1. savavališkai, smūrtu susidoroti, apsidirbti, įvūkdyti smūrtą, smūrtu āktą; 2. прк. шнек. viską sušveisti, suvalgyti, sudoroti.*

расправление, -я ištiesimas, atitiesimas, ištiesinimas; atlenkimas; išlyginimas, ištaisyimas; išskleidimas.

расправлять, -яю, -яешь *еиг. жр.* расправить.

расправляться¹, -яется *еиг. 1. жр.* расправиться; *2. būti ištiesiamam, atitiesiamam, ištiesinamam, atlenkiamam, išlyginamam (pvz. raukšlės), ištai-somam; būti išskleidžiamam (pvz. sparnai).*

расправляться², -яюсь, -яешься *еиг. жр.* расправиться².

распределение, -я *1. paskirstymas, padalijimas; išskirstymas; р. подарков dovanų padalijimas; социалистический принцип распределения socialistinis paskirstymo principas; 2. pasiskirstymas, pasidalijimas.*

распределитель, -я *в. 1. (pa)skirstytojas, padalytojas; 2. tech. skirstytūvas; ~ный*, -ая, -ое *(pa)skirstymo, skirstomasis (pvz. punktas).*

распреде-л-ить, -лю, -лишь *жк. paskirstyti, išskirstyti, suskirstyti, padalyti, išdalyti; ~иться*, -ится *жк. pasiskirstyti; ~ять*, -яю, -яешь *еиг. skirstyti, dalyti; ~яться*, -яется *еиг. 1. жр.* распределиться; *2. būti (pa)skirstomam, išskirstomam, suskirsto-mam, padalijamam.*

распрекрасный, -ая, -ое *шнек. puikių puikiausias, labai puikus.*

распрод-л-авать, -даю, -даешь *еиг. išpardavinėti; ~аваться*, -даётся *еиг. būti išpardavinējamam, išparduodamam; ~ажа*, -и išpardavimas, išpardavinējimas; *~ать*, -ám, -ášь, -áст, -адím, -адíte,

-адýt; *бút.* -одал, -одалá, -одало *жк. išparduoti.*

распродаю *жр.* распродавать.

распропагандировать, -рую, -руешь *жк. шнек. įti-kinti, suagituoti.*

распростереть, -стрý, -стрёшь; *бút.* -стрёр, -ла, -ло *жк. 1. (plačiai) iškėsti (pvz. rankas); išskleisti (pvz. sparnus); р. объятия išskėsti rankas (no-rint apkabinti); 2. прк. išplėsti, praplėsti (pvz. veiklą, įtaką); ~ся*, -стрётся; *бút.* -стрёся, -лась, -лось *жк. 1. išsitiesti, išsidrikti, išdrikti; он распростёрся ниц jis išsitiesė kniūbsčias; 2. iš-tįsti, nutįsti, nusitęsti, būti ištįsusiam, nutįsusiam; гóрод распростёрся до сáмой горы miestas nu-tįso ligi pát kalno; 3. прк. išplisti, išsiplėsti (pvz. veikla, įtaka).*

распростёртый, -ая, -ое; -стёрт, -а, -о *1. ištiestas, išskėstas; 2. išsitiesęs; принять (встретить) с распростёртыми объятиями priiinti (sutikti) iš-skėstomis rankomis (labai nuoširdžiai).*

распростирать, -аю, -аешь *еиг. жр.* распростереть; он своё влияние распространяет до... jō įtaka sie-kia...; *~ся*, -аюсь, -аешься *еиг. 1. жр.* распросте-рётся; *2. būti iškečiamam, iškečiamam, išsklei-džiamam.*

распростяться, -ощусь, -остышесь *жк. atsisvéikinti; išsiskirti.*

распространение, -я *1. (iš)platinimas, skleidimas; 2. (iš)plitimas, paplitimas, plėtimasis, (pa)sklidi-mas.*

распространён-ность, -и *т. paplitimas, pasklidimas; ~ый*, -ая, -ое; -ён, -енá, -енó *1. išplatinas, pà-skleistas; 2. išplitęs, paplitęs, pasklidęs; р. взгляд paplitusi pažiūra; ◆ распространённое предло-жение gram. išplėstinis sakinys.*

распространитель, -я *в. (iš)plātiniojas, (pa)sklei-dėjas; ~ница*, -ы *(iš)plātinioja, (pa)skleidėja; ~ный*, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно plečiamasis *(pvz. įstatymo aiškinimas); ~ский*, -ая, -ое plā-tinimo, skleidimo, plātinamasis, skleidžiamasis.

распростран-ить, -ню, -нишь *жк. 1. išplėsti, pra-plėsti (pvz. valstybės sienas, sodą); praplānti; 2. išplānti (pvz. idėją), paskleisti (pvz. gan-dus), išnašinti; plėisti (pvz. kvapą); ~иться*, -нюсь, -нишесь *жк. 1. išsiplėsti, išįsti (pvz. kalbą); 2. papliti, paskliti, išsiplānti (pvz. idėjos, gandai); ~ять*, -яю, -яешь *еиг. 1. plėsti; 2. plānti, skleisti (pvz. gaudus, žinias); lėisti (pvz. kvapą); táikyti (kam); ~яться*, -яюсь, -яешься *еиг. 1. plėstis; 2. plisti, skliti; 3. plačiai, daug, ilgaį, smūlkiai kalbėti; 4. būti (iš)plečia-mam, praplečiamam, praplātinamam; būti táiko-mam; što на меня не распространяется таí mán netáikoma, таí manēs neliēcia; 5. būti (iš)plāti-namam, (pa)skleidžiamam, išnašinamam.*

распрош-аться, -аюсь, -аешься *жк. шнек. atsisvéi-kinti, išsiskirti.*

распрошусь *жр.* распростяться.

распрыгаться, -аюсь, -аешься *жк. įsismāginti šoki-nėti, strypinėti бē paliovōs.*

распрыск-ать, -аю, -аешь *жк. iššlakstýti, išpušk-ти; ~ивать*, -аю, -аешь *еиг. šlakstýti, pušksti.*

распря, -и; *dgs. kilm. -ей džen. dgs. vaidas, ki-viřcas, bisrē.*

распряг *жр.* распрячь.

распрയാ́ние, -я *iškiňkumas*; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* *žr.* **распрячь**; **~ться**, -аётся *eig.* 1. *žr.* **распрячься**; 2. būti *iškiňkomam*; būti *išjungiamam* (*apie jaučius*).

распря́рса *žr.* **распрячься**; **~гý**, **~жешь** *žr.* **распрячь**.

распря́жка, -и *šnek.* *iškiňkumas*.

распрямля́ть, -млю, -мйшь *įvk.* *atitiesti, ištiesinti, atlenkti*; **~яться**, -млюсь, -мйшсь *įvk.* *atsitiesti, atsilenkti*; **~лять**, -аю, -аешь *eig.* *tiēsinti*; **~лять-ся**, -аюсь, -аеьсь *eig.* 1. *žr.* **распрямиться**; 2. būti *atitiesiamam, (iš)tiēsinamam, atlenkiamam*.

распря́чь, -ягý, -яжешь, -ягýт; *būt.* -яг, -яглá, -лó *įvk.* *iškiňkyti; išjungti (jaučius)*; **~ся**, -пряжётся, -прягётся; *būt.* -ягсь, -яглась, -лóсь *įvk.* *išsikinkyti, išsijungti (apie jaučius)*.

распубликовáть, -кýю, -кýешь *įvk.* *viešai paskelbti, pagarsinti, paviēšinti*; **~овывать**, -аю, -аешь *eig.* *viešai skēlbt, gársinti, viešinti*.

распу́гáть, -аю, -аешь *įvk.*, **~угивать**, -аю, -аешь *eig.*, **~угнýть**, -нý, -нешь *įvk.* *išbaidýti, išvaikýti*.

распуска́ние, -я 1. *atleidimas, atpalaidávimas; išskleidimas (pvz. vėliavos); išskėtimas (pvz. burės); 2. (iš)tiřpdyimas (pvz. druskos); sulýdymas (pvz. sviesto); 3. (pa)skleidimas, išnašinimas (pvz. gandų, paskaly); 4. išsiskleidimas (pvz. žiedo), išsprogimas (pvz. pumpuro); 5. atsileidimas, atsipalaidávimas, paleidimas; 6. pabiurimas, patizimas*.

распуска́ть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* **распустить**; **~ся**, -аюсь, -аеьсь *eig.* 1. *žr.* **распуститься**; 2. būti *paleidžiamam (pvz. atostogų), atleidžiamam (pvz. tarnautojas); būti dýkinamam, tvirkinamam; būti atleidžiamam, atpalaiduojamam; būti (iš)tiřpdomam (pvz. druska); būti leidžiamam, skleidžiamam (pvz. gandai, paskalos)*.

распусты́ть, -ушý, -ýтишь *įvk.* 1. *palėisti (pvz. susirinkimá, organizacijá, mokinius atostogų), atlėisti (pvz. tarnautojus); 2. prk.* *lėisti išdýkti, išdýkinti, ištvirkinti; lėisti iširti (pvz. tvarká, drausmei); 3. atlėisti (pvz. diržá, virvę), atrišti, palėisti, atpalaiduoti; išskleisti, atskleisti (pvz. vėliavą), išskėsti, iškėlti (pvz. bures); išskėtrioti, išsklaistýti (pvz. uodegą), išdraikýti, palėisti (pvz. plaukus); 4. ištiřpinti, ištiřpdýti (pvz. druską); 5. palėisti, paskleisti, išnašinti (pvz. gandas, paskalas); 6. išskleisti (pvz. žiedus, pumpurus); 7. išlėisti (pvz. seiles); ♦ р. нýони palėisti dýdás, имти žлēmьti; р. глóтку palėisti kakarinę, имти láidyti gérклę; ~ся, -ушýсь, -ýтишь *įvk.* 1. *atsilėisti, atsirišti, atsipalaiduoti (pvz. virvę); 2. patvirkti, ištvirkti, išdýkti, pasilėisti, pasidaryti neklusniám, nedrausmingam; 3. išsiskleisti (pvz. vėliava), išsiskėsti, iškliti (pvz. burės); 4. ištiřpti (pvz. druska); 5. išsiskleisti (pvz. lapai, gėlės), išsprógti (pvz. pumpurai, medžiai); 6. ištiřžti, patiřžti, išbiurti, pabiurti (pvz. kelias)*.*

распу́тáть, -аю, -аешь *įvk.* 1. *atmėgžti (pvz. mazgą), atraizgýti, išraizgýti (pvz. siúlus), išnárplioti; 2. išpáncioti, atpáncioti (pvz. arkli); 3. prk.* *išpáinioti (pvz. bylą), išpinklioti, iškilpoti; ~ся, -аюсь, -аеьсь *įvk.* 1. išsimėgžti, atsimėgžti, iš-*

sinárplioti, išsipáinioti; 2. išsipáncioti; 3. prk. *paaiškėti*.

распу́тища, -ы *palaidi, pabiurę keliai, bekėlė, purvábrydis, bradiena, palaidinys, pólaidis, palaidýmetis, kelių pabiurimo mētas*.

распу́тни||к, -а *paleistúvis, palaidúnas, ištvirkėlis, kėkšininkas; ~ца, -ы paleistúvė, palaidúnė, ištvirkėlė, kėkšė; ~чать, -аю, -аешь eig.* *paleistuváuti, ištvirkáuti, gyvėnti palaidą gyvėnimą*.

распу́т||ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *pasilėides, ištvirkęs; palaidúniškas, ištvirkáujamas, paleistúviškas (pvz. elgsena); ~ство, -а pasileidimas, ištvirkimas, ištvirkávimas, paleistuvávimas, kėkšávimas, paleistuvybė, paleistuvýstė; ~ствовать, -твую, -твует eig.* *žr.* **распутничать**.

распу́тывать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* **распутать**; **~ся**, -аюсь, -аеьсь *eig.* 1. *žr.* **распутаться**; 2. būti *atmezgamam, atraizgomam, išraizgomam, išnárpliojamam; 3. būti išpánciojamam, atpánciojamam; 4. prk.* *бүти išpáiniojamam (pvz. byla), išpinkliojamam, iškilpojamam*.

распу́тье, -я; *dgs. kilm.* -тий, *naud.* -тьям 1. *krýžkelė, skirtkelė, skerskelė; 2. tarm.* *žr.* **распутища**.

распухá||ние, -я 1. *(iš)tinimas; 2. prk.* *išsipútimas; ~ть, -аю, -аешь eig.* 1. *tinėti, puřsti; 2. prk.* *púřtis, per daug didėti; 3. šnek.* *storėti, riebėti*.

распу́х||лый, -ая, -ое 1. *ištines, išpuřtes; 2. prk.* *išsipútes, per daug padidėjęs; 3. šnek.* *sustorėjęs, pariebėjęs; ~нуть, -ну, -нешь įvk.* 1. *ištinti, išpuřsti; 2. prk.* *išsipústi, per daug padidėti; 3. šnek.* *sustorėti, pariebėti*.

распу́чить, -ит *įvk.* *beasm. šnek.* *išpústi (pvz. veidas), išpařpti (pvz. pilvas)*.

распу́шить, -шý, -шйшь *įvk.* 1. *supúrinti, išpúrinti, sukedėnti (pvz. vilną); 2. šnek.* *dúoti gáro, dúoti velnių, išbárti*.

распу́щен||ость, -и *m.* 1. *pasileidimas, ištvirkimas; palaidumas; 2. išdýkimas, nepaklusnumas, išdýkumas, nedrausmingumas; ~ый, -ая, -ое; -ен, -а, -о 1. palėistas (pvz. vaiká atostogų), atlėistas (pvz. tarnautojai); 2. atpalaiduotas (pvz. diržas, virvė); átriřtas; išskleistas (pvz. vėliava), išskėstas, iškėltas (pvz. burės); išskėtriotas, išsklaistýtas (pvz. uodega), išdraikýtas, paláidas (pvz. plaukai); 3. ištiřpintas, ištiřpdýtas (pvz. druska vandenyje); 4. paskleistas, išnařintas (pvz. paskalos, gandai); 5. išspróges (pvz. lapai, žiedai, pumpurai); 6. pasilėides, ištvirkęs, paláidas; 7. pėrdýkės, nepaklusnús, nedrausmingas*.

распу́шý *žr.* **распустить**; **~сь** *žr.* **распуститься**.

распылáться, -аюсь, -аеьсь *įvk. šnek.* 1. *skaĩščiai įsiliepsnóti; 2. prk.* *nukaĩsti (pvz. veidai); pasidaryti gaisriám; 3. prk.* *užsiplėksti (pvz. pykči)*.

распылэ́ние, -я 1. *dulkínimas, pulverizácija, purškimas; 2. prk.* *išsklaidyimas, išmėtymas; išsiskleidimas, išsklidimas, išsimėtymas*.

распылэ́н||ость, -и *m. prk.* *išsisklaidyimas, išsimėtymas, išsisklaidyimas, padrikumas; ~ый, -ая, -ое; -лэн, -ленá, -ленó 1. išpurkštas, išpuřslintas, supuřslintas; 2. prk.* *išsklaidytas, išmėtytas, išskaidytas; išsisklaides, išsimėtes, išsisklaides, nesukoncentruotas*.

распылитель, -я *v. tech.* *purkštúvas, pulverizáto-rius, dulkintúvas*.

распыл||ять, -лю, -лишь *juk.* 1. pavežti dūlkėmis, pušlais, susmulkinti į dūlkes; 2. supušlinti; išpušksti, išpulverizuoti; 3. *prk.* išsklaidyti, išbarsyti, išskaidyti (*pov. lėšas*); **~йтся**, -люсь, -лишься *juk.* 1. pavirsti dūlkėmis, pušlais; 2. *prk.* išsisklaidyti, išsklisti, išsibarstyti, išsiskaidyti; **~ять**, -яю, -яешь *eig. žr.* распыл||ять; **~яться**, -яюсь, -яешься *eig. 1. žr.* распыл||яться; 2. būti paverčiamam dūlkėmis, pušlais, būti išpušlinamam, išpurškiamam, išpulverizuojamam; *prk.* būti išsklaidomam, išskaidomam.

расп||яля|вать, -аю, -аешь *eig. žr.* расп||яля|ть; **~ваться**, -ается *eig. būti* ištempiamam; **~ть**, -лю, -лишь *juk.* ištempti, išstampyti.

расп||я|ть, -я 1. nukryžiuojamas; 2. kryžius su nukryžiuotu Kristumi, krucifiksas; **~ь**, -пнү, -пнëshь *juk.* nukryžiuoti.

расса|да, -ы *žemd.* daigai.

расса|д||ть, -ажү, -адишь *juk.* 1. susodinti (*pov. svečius prie stalo*); išsodinti; 2. pasodinti atskirai, išskirti (*pov. susikivirčiusius vaikus*); 3. *žemd.* persodinti kiekvieną skėriam, pasodinti rečiaū, išrētinti; 4. *prk. šnek.* perskelti (*pov. rastgali*).

расса|д||ка, -и *žemd.* sodinimas (*pov. medžių*); **~ник**, -а 1. *žemd.* daigynas; семенной p. sėklųnas; племенной p. veislųnas; 2. *prk.* šaltinis, židinis (*pov. ligų, užkrėtimo*); **~ный**, -ая, -ое daigų.

расса|ж||вать, -аю, -аешь *eig. žr.* расса|д||ть (1, 2 *reikš.*); **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr.* рассе|сться (1, 2 *reikš.*); 2. būti susodinamam, būti persodinamam, pasodinamam, išrētinamam (*apie daigus, medelius*).

расса|ж||ү *žr.* расса|д||ть.

расса|сы|ва||ние, -я 1. susiurbimas, rezorbicija; 2. susisiurbimas, atslūgimas (*pov. sutinimo*); **~ть**, -аю, -аешь *eig. (i)siurbti*; **~ться**, -ается *eig. 1. siurbtis, gėrtis, rezorbuotis; опухоль расса|сы|ва|ется sutinimas atslūgsta; 2. būti susiurbiamam.*

рассве|ло *žr.* рассве|ст||ь.

рассве|р||ть, -лю, -лишь *juk.* išgręžti, pragręžti, gręžiant praplātinti.

рассве|ст||ь, -ветёт; *būt.* -велó *juk. beasm.* išaušti, išbrėkšti, prašvisti.

рассве|т||, -а aušrà, prieaušris, apýaušris, brėkšmė, apýbrėkšmis; на рассве|те auštant, brėkštant, šviñtant; перед рассве|том priešaušriu, apýšviešiais, prieš auštant, prieš šviñtant; **~ать**, -аer *eig. aušti, brėkšti, švisti; (ужé) рассве|та|er (jaū) aušta, brėkšta, šviñta.*

рассве|т||ёт *žr.* рассве|ст||ь.

рассве|р||епе||ный, -ая, -ое *šnek. įdūkės, įsiūtės, įniřšes, įtūžes, sužvėrėjes; ~ть, -ёю, -ёешь *juk. įšėlti, įdūkti, įsiūsti, įniřšti, įtūžti, sužvėrėti, supuozmėti.**

рассве|в, -а 1. (iš)sėjimas; p. удобрений трашү (iš)-bafstymas; 2. *tech.* sijojamoji mašinà; 3. *tech.* sklaidà.

рассве|в||ть, -аю, -аешь *eig. žr.* рассе|ять (1 *reikš.*); **~ся**, -ается *eig. būti* išsėjamam, pasėjamam (*placiai, įvairiose vietose*).

рассе|д||аться, -ается *eig. plėišėti, skėldėti, trūkinėti, trūkėti.*

рассе|д||ать, -аю, -аешь *juk. nubalnóti; ~ся, -ается *juk. numėsti bañą; лошадь рассе|д||алась arklųs nūmetė bañą.**

рассе|д||ывать, -аю, -аешь *eig. žr.* рассе|д||ать; **~ся**, -ается *eig. 1. žr.* рассе|д||аться; 2. būti nubalnójamam.

рассе|ива|тель, -я *v. tech.* sklaidytūvas.

рассе|ива|ть, -аю, -аешь *eig. žr.* рассе|ять; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr.* рассе|яться; 2. būti pasėjamam; būti išsklaidomam (*pov. spinduliai*); būti išvaikomam (*pov. minia*), išblāskomam (*pov. mintys*); būti išsklaidomam (*pov. dūmai, debesy*).

рассе|ка|ть, -аю, -аешь *eig. 1. kirsti, skėlti, skrósti; корабль рассе|ка|ет волны лаивас skródzia bangas; 2. prk. kirsti, skirti (į dvi puses, dalis); ~ся, -ается *eig. 1. žr.* рассе|чься; 2. būti kertamam, skeliamam; būti skiriamam.*

рассе|крé||тить, -ёчу, -ётишь *juk., ~чивать*, -аю, -аешь *eig. 1. padaryti nebė pāslaptį, nebė slāptą, nupāslaptinti; 2. pašālinti (ką) iš dirbančiųjų prie slāptų dokumentų.*

рассе|крé|чу *žr.* рассе|крé|тить.

рассе|кү *žr.* рассе|чь.

рассе|ле|ние, -я 1. įkūrdinimas, išskirstymas pō sodýbas; 2. įsikūrimas.

рассе|ли|на, -ы а́йза, plyšýs, įtrūkis, sprógymė; rópная p. kalnų а́йза.

рассе|лит||ь, -лю, -лишь *juk. įkūrdinti, apgyvėdinti (įvairiose vietose), išskirstyti (po įvairias vietas gyventi); ~ся, -лится *juk. 1. (pakrikai) įsikūrti, apsigyventi; 2. įsikūrti atskirai, išsiskirti.**

рассе|лся *žr.* рассе|сться.

рассе|ля|ть, -яю, -яешь *eig. žr.* рассе|л||ть; **~ся**, -яется 1. *žr.* рассе|л||ться; 2. būti įkūrdinamam, apgyvėdinamam (*įvairiose vietose*); būti išskirstomam (*po įvairias vietas gyventi*).

рассе|рд||ть, -ержү, -ёрдишь *juk. supýkinti, įpýkinti, supýkdyti, rapýkdyti, išįrdinti; ~ся, -ержётся, -ёрдишься *juk. supýkti, įpýkti, išįrti.**

рассе|ржү *žr.* рассе|рд||ть; **~сь** *žr.* рассе|рд||ться.

рассе|рч||ать, -аю, -аешь *juk. šnek. žr.* рассе|рд||ться. **рассе|сться**, -ссядусь, -ссядешься; *būt.* -сселся, -сселась, -сселось *juk. 1. susėsti (visiems į savo vietas); 2. šnek. плаčiai, patógiai atsisėsti; 3. suskilti (pov. uola), suskėldėti, suplėišėti, sutrūkti, sutrukėti.*

рассе|че|ние, -я pėrkirtimas, pėrskėlimas.

рассе|чь, -екү, -ечёшь, -екүт; *būt.* -эк, -лá, -лó *juk. 1. pėrkirsti, pėrskelti, pėrskrosti, pėrrėžti; p. поленó пополám pėrskelti pusiau pliaūską; p. рýбу пёр(си)skelti lúpa; p. палец топорóm įsikirsti kirvių į pirštá, pėriskirsti kirvių pirštá; 2. prk. pėrskirti, pėrkirsti; pėrskrosti; шоссé рассе|кло лес на две чáсти plėntas pėrskyrė, pėrkirto mišká į dvi dalis; ~ся, -ечётся, -екүтся; *būt.* -экся, -лáсь, -лóсь *juk. suskilti, susiskaidyti, sutrūkti, sutrukėti.**

рассе|ян||ие, -я 1. (iš)sklaidymas, (iš)blāškymas; 2. išsisklaidymas, sklaidimas; sklaidà; p. свéта fiz. шviesós sklaidà; 3. *pasen.* išsiblāškymas; **~ность**, -и *m. išsiblāškymas, neatidumas; ~ный, -ая, -ое; -ян, -янна, -янно 1. išsiblāškęs, neatidūs (*pov. mokinys*), išdrikas; 2. išsklaidýtas, išblāšký-*

tas, išdraikytas, išsklidęs; 3. pākrikas, iškrikas, pasklidus, išdrikas, išsisklaidęs; расеянные жители išsisklaidę gyvėntojai; p. свет *fiz.* sklaidytinė šviesa.

рассе́ять, -ёю, -еешь *ivk.* 1. išsėti, pasėti (*placiai, įvairiose vietose*); 2. išsklaidyti; p. луча́i išsklaidyti spindulius; 3. *prk.* išvaikyti, išsklaidyti, išblaškyti; p. грусть išblaškyti liūdesį; p. сомнения́i išsklaidyti abejonės; ~ся, -ёюсь, -еешся *ivk.* 1. išsiskleisti, išsklisti (*puz. spinduliai*); 2. išsisklaidyti (*puz. rūkas*); išsiskirstyti, išžirti, pažirti (*puz. ančiukai po vandenį*); išsivalkstyti (*puz. debesys*), išsidraikyti (*puz. dūmai*); iškrikti, pakrikti (*puz. dėmesys*); гроза́ рассеялась без дождя́ perkūnija praėjo be lietaus; 3. *prk.* išblaškyti, prasiblaškyti; тебѣ́ надо́ p. та́в reikia išsiblaškyti.

рассе́иде́ться, -ижусь, -иди́шся *ivk.*, ~и́жива́ться, -аюсь, -аешся *eig.* užsisėdėti, užsibūti ilgai.

расси́жусь *žr.* рассиде́ться.

расска́жу *žr.* расска́зать.

расска́з, -а 1. (pa)pāsakojimas, atpāsakojimas; пуста́я расска́зы ту́ти plepalai, pāsakos; 2. *lit.* aršakymas; ~а́ть, -ажу́, -ажешь *ivk.* papāsakoti, nupāsakoti, atpāsakoti, papōrinti, išdėti; p. сказа́ку pasėkti pāsaka; ~чик, -а pāsakotojas; pāsakininkas, sekupāsaka; ~чица, -ы pāsakotoja; pāsakininkė, sekupāsaka; ~ыва́ть, -аю, -аешь *eig.* pāsakoti, apsakinėti.

расска́каться, -скачусь, -ска́чешься *ivk.* 1. įsišuo-liuoti, įsilėkti (*puz. arkliai*); 2. šuoliais išjoti (*į visas puses*).

расслаб|е́вать, -аю, -аешь *eig.* silpti, glėbti, glėžti; silpnėti (*puz. ryšiai*); ~е́ть, -ёю, -еешь *ivk.* nusilpti, suglėbti, suglėžti; susilpnėti (*puz. ryšiai*).

расслаб|и́ть, -блю, -бишь *ivk.* 1. nusilpninti, išglėžinti, atimti jėgą; 2. *sport.* atpalaiduoti (*puz. koja*), atleisti, suglėbinti; 3. palaidžiaū atleisti (*puz. juosta, diržą*); ~ле́ние, -я 1. (su)silpninimas, suglėbinimas, atleidimas; 2. nusilpimas, silpnumas, glebnumas; ~ленность, -и *m.* nusilpimas, silpnumas, glebnumas; ~ленный, -ая, -ое; -лен, -а, -о 1. nusilpnintas; suglėbintas; 2. nusilpęs, silpnas; suglėbęs, išglėbęs, suglėžęs, išglėžęs; ~ля́ть, -яю, -яешь *eig.* *žr.* рассла́бить; ~ля́ться, -яется *eig.* 1. silpnėti, glėbti, glėžti; 2. atsilėisti; 3. būti (nu)silpninamam; ~ну́ть, -ну, -нешь; бѣт. -ла́б, -ла́бла, -ло *ivk. šnek.* nusilpti, suglėbti, išglėbti, suglėžti, išglėžti.

рассла́в|и́ть, -влю, -вишь *ivk. šnek.* 1. išgārbinti, iššlovinti, išgirti, išgārsinti; 2. ištrimituoti, išgārsinti; palėisti gāndus; ~ле́ние, -я (iš)gārsinimas; ~ля́ть, -яю, -яешь *eig.* gārsinti, pėrdėtai šlovinti, gārbinti, girti, *žr.* рассла́вить.

рассла́ива́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. dalyti į slūoksnius, sluoksniuoti (*puz. tešlą*); 2. *prk.* skaldyti į slūoksnius, diferencijuoti; ~ся, -ается *eig.* 1. skilti slūoksniais, į slūoksnius, sluoksniuotis; 2. *prk.* diferencijuotis; 3. būti (pa)dalomam slūoksniais; *prk.* būti skaldomam į slūoksnius.

рассле́дова|ние, -я (iš)tyrimas; ~ть, -дую, -дуешь *eig.* ir *ivk.* (iš)tyrėti, (iš)tyrinėti; p. преступле́ние *teism.* ištyrėti nusikaltimą.

рассло́ение, -я 1. (su)sluoksniāvimas, išsluoksniāvimas, padalijimas slūoksniais; 2. *prk.* (su)skaldymas į slūoksnius, diferencijāvimas; 3. susisluoksniāvimas; 4. *prk.* išsisluoksniāvimas, susiskaldymas į slūoksnius, išsiferencijāvimas.

рассло́ить, -ою, -ошь *ivk.* 1. padalyti į slūoksnius, susluoksniuoti, išsluoksniuoti; 2. *prk.* suskaldyti į slūoksnius, išdiferencijuoti; ~ся, -сло́ится *ivk.* 1. suskilti slūoksniais, išsisluoksniuoti; 2. *prk.* išsiferencijuoti.

рассло́йка, -и 1. *žr.* рассло́ение (*1 reikš.*); 2. *geol.* klōdas, slūoksnis.

рассл|о́уша́ть, -аю, -аешь *ivk. šnek.*, ~ы́шать, -шу, -шишь *ivk.* nugirsti, užgirsti, išgirsti.

рассмáтрива́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. *žr.* рассмо́трѣть; 2. (как...) žiūrėti (*kaip i...*), laikyti (*kuo*), traktuoti (*kaip*); p. как норма́льное явление́ laikyti normaliu reiškiniu; ~ся, -ается *eig.* būti įžiūrimam, pamatomam; būti apžiūrimam; būti išnagrinėjamam, išžiūrimam; būti laikomam, traktuojamam.

рассме́ишь, -шу́, -шишь *ivk.* prajūkinti, prajuokinti, prajuokdinti.

рассме́яться, -еюсь, -еёшься *ivk.* susijuokti, prasi-juokti, nusijuokti, prajuokti.

рассмо́трѣ|ние, -я 1. įžiūrėjimas (*puz. tamsoje*); 2. apžiūrėjimas; 3. (iš)nagrinėjimas, išžiūrėjimas; на ва́ше p. јасу́ nuožiūrai; ~ть, -отрю́, -отришь *ivk.* 1. įžiūrėti, pamatyti (*puz. tamsoje*); 2. pa-žiūrėti, apžiūrėti (*puz. paveikslą*); 3. išnagrinėti (*puz. bylą*), išsvarstyti, išžiūrėti.

расси|а́стѣть, -ашу́, -астѣшь *ivk.*, ~а́щива́ть, -аю, -аешь *eig.* jūr. nuimti takelą.

рассначу́ *žr.* рассна́стѣть.

рассл|о́ва́ть, -сую́, -сую́шь *ivk.*, ~о́выва́ть, -аю, -аешь *eig.* iškąšioti, nukišti (*puz. daiktus kur nors*).

рассо́л, -а sūrymas; sūrus miřkalas; druskos tirpalas; ~ьник, -а raugintų aguřkų sriubā.

рассо́рить, -рю́, -ришь *ivk. šnek.* suvaityti, supiu-dyti, sukirsinti (*tarpusavyje*).

рассо́рѣть, -рю́, -рѣшь *ivk. šnek.* 1. išbarstyti (*puz. grūdus*), iškraikyti (*puz. šiaudus*); 2. iššiukšlinti, iššmėsti; 3. *prk.* tuščiai išlėisti, išmėtyti, išžerfi, išberti, išsėti (*pinigus*).

рассо́риться, -рюсь, -ри́шся *ivk. šnek.* susivaityti, susirieti, susikirsinti, susipřkti, susibarti.

рассорти|о́ва́ть, -рю́ю, -рѣшь *ivk.* išrūšiuoti; ~о́вка, -и (iš)rūšijimas; ~о́выва́ть, -аю, -аешь *eig.* rūšiuoti.

рассо́ца́ть, -оцý, -оцёшь *ivk. med.* susiurbti, sugėrti, įsiurbti; ~ся, -со́цется *ivk.* 1. susisiurbti, susigėrti, įsisiurbti, rezorbuotis, atslūgti; о́нухоль рассо́цалась sutinimas atslūgo; 2. *prk.* išsėkti (*puz. atsargos*); atslūgti (*puz. įtempimas*); па-ма́žu išsiskirstyti.

рассо́ха, -и *tarm.* 1. dviřakumā; 2. svirties pėdžiā, spandā; 3. ārklo, žagrės išara.

рассо́хну́ться, -нется; бѣт. -со́хся, -лась, -лось *ivk.* pėrdžiūti, pėrdžiūvus sutrūkėti, sutrūkinėti, suplėišėti, suskėdėti.

рассо́шнѣтый, -ая, -ое; -нст, -а, -о *tarm.* dviřakas, išžargas.

расспр||ашивать, -аю, -аешь *eig.* (iš)klusinėti, kláusti, kamantinėti; teirautis; ~**осить**, -ошý, -бсишь *įvk.* išklusinėti, iškamantinėti, iškláusti; ~**обы**, -ов *dgs.* klausinėjamai, kláusimai; расспр-сами paklausais.

расспредоточ||ение, -я išsklaidymas, išskirstymas; ~**ивать**, -аю, -аешь *eig.* sklaidyti, skirstyti; ~**иваться**, -ается *eig.* 1. žr. расспредоточиться; 2. būti išsklaidomam, išskirstomam; ~**ить**, -чу, -чишь *įvk.* išsklaidyti, išskirstyti; ~**иться**, -чится *įvk.* išsisklaidyti, išsiskirstyti.

распробч||ивать, -аю, -аешь *eig.*, ~**ить**, -чу, -чишь *įvk.* išdėstyti keliais terminais, išskirstyti (*puz. tokėsčius*); ~**ка**, -и išdėstymas terminais (*puz. tokėsčiu*); išskirstymas; в распробчу išsimokėtinai.

расстав||ание, -я pėrsiskyrimas, skyrimasis, išsiskyrimas, skirtuvės, atsisvėikinimas; ~**ться**, -стаюсь, -стаёшься *eig.* skirtis, žr. расстаться.

расстав||ить, -влю, -вишь *įvk.*, ~**лять**, -яю, -яешь *eig.* 1. sustatyti (*puz. baldus*), pastatyti (*puz. sargybinius*), surikiuoti (*eilėmis*), išdėlioti, išdėstyti (*puz. knygas lentynoje*); p. cėри *prk.* распэсти žabangus; 2. išžėgti, iškėtoti (*kojas*), išskėsti, praskėsti.

расстан||авливать, -аю, -аешь *eig.*, ~**овить**, -овлю, -овишь *įvk.* (su)statyti (*po vieną, atskirai, įvairiose vietose*); žr. расставить (*1 reikš.*); ~**овиться**, -овится *įvk.* sustoti, išsidėstyti (*tam tikra tvarka*).

расстанов||ка, -и 1. sustatymas, išdėstymas, paskirstymas; 2. išsidėstymas, sustatymo tvarka, pasiskirstymas; sąstatas; 3. tarpas, pratarpis; pėrtrauka, stábtelėjimas; читáть с расстановкой skaitýti lėtai, sù pėrtraukomis.

расстáтьс||я, -áнусь, -áнешься *įvk.* pėrsiskirti, išiskirti, atsisvėikinti; мы расстáлись друзьями мės pėrsiskyrėм kaip bičiuliai; p. с родной atsisvėikinti sù gimtinė; p. с привычкой išsižadėti įpročio, mėsti įprotį.

расстáюсь žр. расставаться.

расстерáй||, -я 1. *kul.* parlótis, pyragėlis sù įdaru; 2. susiaustinis sarafanas.

расстерáть, -áю, -áешь *įvk.* sudygsniuoti, sudáigstyti.

расстėгивать||, -аю, -аешь *eig.* dygsniuoti, dáigstyti (*puz. vatinę antklodę*).

расстėгивать||, -аю, -аешь *eig.* atseginėti, žр. расстегнуть; ~**ся**, -аюсь, -аеься *eig.* 1. atsiseginti, žр. расстегнуться; 2. būti atseginėjamam.

расстегну||ть, -нý, -нėшь *įvk.* atsėgti, atsagstyti, atlapóti; ~**ся**, -нýсь, -нėься *įvk.* atsisėgti, atsisegióti, atsagstyti, atsiklastyti, atsilapóti.

расстел||ить, -лю, -елешь *įvk.* žр. разостлать; ~**ся**, -елется *įvk.* žр. разостлаться.

расстелю žр. разостлать ir расстелить.

расстѣл||, -а *spec.* (iš)klojimas, paklojimas, klocėjimas, (iš)kreikimas; p. льна linų klojimas, kreikimas.

рассти||лать, -áю, -áешь *eig.* tiėsti, klóti, klóstyti, kreikti (*puz. linus*), klastyti, driėkti; ~**ся**, -áерся *eig.* 1. driėktis, draikýtis (*puz. rúkas*), plytėti (*puz. pievos*), tįsoti, nusitėsti, sklydėti (*puz. vanduo*), dryksóti (*puz. siúlas*); перед нами рас-

стилáется óзеро tiės mumis tvonóoja, tųvuliuoja ēžeras; 2. būti (pa)tiesiamam, ištiesiamam, (pa)klojamam, išklojamam, išklástomam, (iš)kreikiamam.

расстѣлка, -и ištiesimas, patiesimas (*puz. staltiesės*), išklojimas, paklojimas, išklástymas, (iš)kreikimas, (iš)driekimas.

рассто||яние, -я 1. nuotolis, tólis, atstumas, atokumas, tolumas; p. до гóрода дэсáть киломétrов lig miėsto dėšimt kilomėtrų; на расстоянии ружейного выстрела pėf šáutuvo šúvj, šáutuvo šúvio atstumų; 2. *prk.* skirtumas, skirtingumas, atokumas; ♦ держáть на расстоянии (*когó-л.*) laikýti atokiau (*kq*), vėngti suartėjimo (*su kuo*).

расстрáивать, -аю, -аешь *eig.* žр. расстрóить; ~**ся**, -аюсь, -аеься *eig.* 1. žр. расстрóиться; 2. būti išdėrinamam (*puz. smuikas*); būti suafdomam, sutrikdomam, iškrikdomam, būti dezorganizóuojamam, sutrúkdомam (*puz. planai, kėslai, intrigos*); būti (su)gadinamam (*puz. sveikata*), (su)dirginamam (*puz. nervai*); būti (nu)liúdinamam.

расстрѣл||, -а 1. sušáudymas; p. демонстрации демонстраcijos sušáudymas; приговорить к расстрѣлу nutelsti sušáudyti; 2. *kaln.* sprenglys, skefsgamstis; ~**ивать**, -аю, -аешь *eig.* žр. расстрелять; ~**яние**, -я *pasen.* sušáudymas; ~**ять**, -яю, -яешь *įvk.* 1. sušáudyti; 2. smarkiai apšáudyti; 3. iššáudyti (*visus šovinius*).

расстрѣга, -ц *bazn.* iškunigis, kúnigbuvis, dispensúotas dvásininkas.

расстр||игать, -áю, -áешь žр. расстрѣчь; ~**ижение**, -я *bazn.* kunigystės atėmimas; ~**ичь**, -игý, -ижėшь; *bút.* -йг, -ла, -ло 1. *bazn.* atimti kunigystę, dispensúoti; 2. *šnek.* pėrkirpti, sukarpýti.

расстрóенный, -ая, -ое; -ен, -а, -о 1. išdėrintas (*puz. smuikas*); 2. suardýtas, sutrikdýtas, iškrikdýtas (*puz. mechanizmas*); dezorganizúotas; 3. sugadintas, sudirgintas (*puz. nervai*); 4. sutrúkdýtas (*puz. planai, kėslai, intrigos*); 5. iširas, páiras, sugėdės, sutrikės, iškrikės; 6. susinėrvinęs, sudirgęs, netėkęs nuotaikos, susikrimėstis.

расстрóить, -áю, -áишь *įvk.* 1. išdėrinti (*puz. smuiką*); 2. suardýti, sutrikdýti, sukrikdýti, iškrikdýti; dezorganizúoti; sukėlti sumišimą; p. мир в семье suardýti šeimós sántaiką; 3. sudirginti (*puz. nervus*); sugadinti, pagadinti (*puz. sveikatą*); 4. blogai nutelkti, nuliúdinti; šta vestь eró бочень расстрóила ši žiniá jį labai nuliúdino; 5. suardýti, sutrúkdýti (*puz. kėslus, intrigas*); p. чьй-л. плáны suardýti, sumaišýti kienó planus; ~**ся**, -áюсь, -áиься *įvk.* 1. suirti, pairti (*puz. sveikata*), iširti, sudirgti (*puz. nervai*), sutrikti (*puz. ramybė*), sugėsti (*puz. viduriai*); 2. išsiderinti (*apie muzikos instrumentą*); 3. blogai nusiteikti, nuliústi; susisiełoti, susikrimėsti.

расстрóйство, -а 1. sutrikimas, suirimas, pairimas, iširimas; suirútė, pakrikimas, sumišimas, (*nervų*) sudirgimas, sugedimas; p. желýдка vidurių sutrikimas, sugedimas; ряды неприятеля пришлй в пóлное p. priešo grėtos visái suiro, sujúko; 2. susijáudinimas, sutrikimas; быть в расстрóйстве būti susijáudinusiам, sutrikusiам, blogai nusiteikusiам.

расступ|аться, -аюсь, -аешься *eig.*, **~йт|ься**, -уплюсь, -упишься *ivk.* 1. prasiskirti, prasislīkti (*puz. minia*), pasitraukti į šalis, padaryti vietas; 2. *prk.* atsivėrti, prasivėrti; расступилась земля prasivėrė, prasižiojo žemė.

рассудительн|о *prv.* išmaniai, išmintingai, protin-gai, apgalvotai; **~ость**, -и *m.* išmintingumas, protingumas, išmanumas, galvotumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно išmanūs, išmintingas, protingas, galvotas, apsigalvojantis.

рассудить, -ужу, -удишь *ivk.* 1. padaryti teismą, išteisti, išspręsti bylą, ginčą; 2. nutačiti, nuspręsti; 3. apsvarstyti, apgalvoti.

рассуд|ок, -дка prōtas, išmintis, sūmprotis; intelek-tas, protingumas; потерять *p.* netėkti prōto, pakvaišti, paklaikyti; быть в полном рассудке būti sveiko prōto; **~чный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. prōtinis, prōto, išminties; racionālis; intelek-tinis; 2. laisvas nuo jausmų, vien tik prōto dik-tuojamas.

рассужд|ать, -аю, -аешь *eig.* 1. sūmprotauti, pro-tauti; svarstyti; 2. sūmprotauti, pōstringauti; **~ение**, -я 1. sūmprotavimas, protāvimas, svarsty-mas; 2. *džn. dgs.* kalbos, išvedžiojimai, pōstringa-vimas, sūmprotavimai; без дальнейших рассу-ждений ilgai negalvojant, toliau nėkalbant; 3. *pa-sen.* traktātas, tyrinėjimas.

рассуживать, -аю, -аешь *eig.* daryti teismą, spręsti bylą, ginčą.

рассужу *žr.* рассудить.

рассупони|вать, -аю, -аешь *eig.*, **~ть**, -ню, -нишь *ivk.* atrišti pavalkų sąmatą.

рассуч|ивать, -аю, -аешь *eig.*, **~йт|ь**, -учу, -учишь *ivk.* 1. atsūkti, atvyti (*puz. virve, siūlą*); 2. nu-lėisti (*kas užraitota*).

рассую *žr.* рассовать.

рассчитанный, -ая, -ое; -ан, -а, -о 1. apskaičiuo-tas, išskaičiuotas; 2. atleistas iš darbo, tarnybos; 3. tūčinis, neatsitiktinis, sąmoningas; 4. skirtas (*puz. knyga platiesiems skaitytojų sluoksniams*); слова, рассчитанные на скандал žodžiai, pasak-yti, norint sukelti skandālą.

рассчит|ать, -аю, -аешь *ivk.* 1. apskaičiuoti, išskai-čiuoti (*puz. po kiek*); он не рассчитал своих сил jis neapskaičiavo savo jėgų; 2. atleisti iš darbo, tarnybos (*išmokėjus tai, kas priklauso*); **~ся**, -аюсь, -аеюсь *ivk.* 1. atsiskaityti, suvesti sąskaity-tas; 2. atsisteisti, atsikeřtyti, atsiskaityti, atsily-ginti; 3. *spec.* išsiskaičiuoti (*puz. pirmais-antrais, paeiliui*).

рассчитывать, -аю, -аешь *eig.* 1. *žr.* рассчитывать; 2. kliautis, pasikliauti, dėti viltį; он рассчиты-вает на вас jis kliaujasi jums; 3. tikėtis; он рассчитывает скоро кончить jis tikisi greit baig-si; **~ся**, -аюсь, -аеюсь *eig.* 1. *žr.* рассчиты-ваться; 2. būti apskaičiuojamam, išskaičiuojamam; būti atleidžiamam iš darbo; būti atsakingam, ken-tėti bausme; *p.* за грехи молодости kentėti už jaunystės nuodėmes; наделяют глупостей, а по-том за них рассчитывайся pridaro kvailysčių, o paskiaū kentėk dėl jų.

рассыл|ание, -я išsiuntinėjimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* išsiuntinėti.

рассыл|ка, -и išsiuntinėjimas; **~очный**, -ая, -ое iš-siuntinėjimo; **~ный**, -ая, -ое 1. išsiuntinėjimo, išsiunčiamasis, siuntų (*puz. knyga*); 2. -oro dkt. pasiuntinukas, pasiuntinys, kūrjeris.

рассып|ать, -плю, -плешь *ivk.*, **~ать**, -аю, -аешь *eig.* 1. (iš)beřti, pabeřti, (iš)barstyti; (pa)žeřti, (iš)žarstyti (*puz. pinigus*), (iš)draikyti, (iš)-sklaistyti (*puz. plaukus*), (iš)kraikyti (*puz. šiaudus*), (iš)mėtyti (*puz. daiktus*); 2. (iš)pilstyti, supilstyti (*puz. grūdus į maišus*); 3. (iš)skleisti, paskleisti (*puz. būrį kautynių rikiuote*); **~аться**, -плюсь, -плешься *ivk.*, 1. pabirti, išbirti, išbyrėti, išsibarstyti, subirti, išžirti; 2. iškrikti, pakrikti (*puz. galvijai*), padrikti, išsidraikyti (*puz. plau-kai*); 3. išsklisti, išsiskleisti (*puz. kuopa kautynių metu*), išsisklaidyti; 4. subyrėti, sutrupėti, sugriūti (*puz. statinė*), išrūkšti (*puz. sluota*), išbrigtį (*puz. audinys*); **~аться**, -аюсь, -аеюсь *eig.* 1. *žr.* рассыпаться; 2.: *p.* в похвалах žeřti pagyrimus; *p.* трелью pradėti čirėnti, čivyruoti, lakščioti, suokti (*apie lakščingalą*); *p.* в извинениях labai atsiprašinėti; 3. būti (iš)beriamam, paberiamam, išbārstomam, būti pažeriamam, išžārstomam; būti supilstomam, išpilstomam; **♦** *p.* мелким бѣсом (*перед кем*) saldiežuvauti, pataikauti (*kam*).

рассып|ка, -и 1. (iš)bėrimas, (iš)bařtymas; 2. (su)pilstymas; sūmstymas; 3. nubyřėjimas (*pre-kyboje*); **~ный**, -ая, -ое; 1. birūs; 2. palaidas, paskirai, pavienėčiū pardūodamas (*puz. papiro-sai*); 3. pādikras, išskeistinis; *p.* строй *kar.* iš-skleistinė rikiuotė.

рассыпчат|ость, -и *m.* birūmas, irūmas, gurūmas, trupūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ат, -а, -о 1. birūs, kritūs, pābiras, irūs, pāiras (*puz. smiltainis*), tru-pūs, gurūs, graudūs (*puz. molis*); 2. *prk.* apkū-nūs, putlūs.

рассых|аться, -ается *eig.* *žr.* рассохнуться.

рассяду|сь *žr.* рассѣсться.

раст|ивать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* раст|аять.

раст|алкивать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* растолк|ать.

раст|пливать¹, -аю, -аешь *eig.* tirpdyti, ldyti (*puz. vašką*).

раст|пливать², -аю, -аешь *eig.* kūrstyti, kūrti (*ug-nį*).

раст|пливаться¹, -ается *eig.* 1. *žr.* растоп|яться¹; 2. būti (iš)tirpdomam, (iš)lđdomam.

раст|пливаться², -ается *eig.* 1. *žr.* растоп|яться²; 2. būti kūrstomam, užkuriamam, pakuriamam, įkū-rėnamam (*apie ugnį, krosnį*).

раст|пывать, -аю, -аешь *eig.* 1. mindžioti, trępti, trempiti, trepūkoti; *p.* грязь klampoti peř purvyną, makoti; 2. plėšti, drėngti (*batus*); *žr.* растоп|ять.

раст|аск|ать, -аю, -аешь *ivk.*, **~аскивать**, -аю, -аешь *eig.* šnek. išvilkiti, išvālkoti (*į visas pu-ses*); išnešioti, išgraibstyti; išgrōbstyti, išvagi-nėti.

растасов|ать, -сую, -суеться *ivk.* 1. sumaišyti, supa-šyti (*lošiamas kortas*); 2. *prk.* šnek. (*į įvairias vietas*) paskirstyti, išskirstyti (*puz. darbininkus*).

растасов|ка, -и 1. (pa)maišymas, (su)pāšymas (*lo-šiamų kortų*); 2. *prk.* šnek. paskirstymas, iš-skirstymas (*puz. darbininkų*); **~ывать**, -аю, -аешь *eig.* 1. maišyti, pašyti (*lošiamąsias kortas*); 2. *prk.* šnek. skirstyti (*į įvairias vietas*).

растачивать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* расточить¹.
растачить, -ачу, -ащишь *įvk.* 1. *žr.* растаскать;
2. išskirti; p. дeрyщиx išskirti besipešančius;
судьба нас растащила likimas mūs išskyrė; 3. iš-
tempti, išplėsti temptiant.

растать, -таю, -таешь *įvk.* 1. sutirpti, ištirpti, iš-
silėisti; 2. *prk.* suminkštėti, pasidaryti nuolai-
džiam (*apie žmogų*); 3. *prk.* išsėkti, susinaudoti
(*puz. atsargos*); 4. *spec.* sutirpdyti, sutirpinti,
suldydyti.

раствор¹, -а 1. (*žirklių, skriestuvo*) šakumà, pra-
siskėtimas, žiūjis; 2. (*dvivėrių durų, vartų, langų*
ir pan.) atsidaromoji angà.

раствор², -а *chem.* skiedinys, tirpinys, tirpalas;
известковый p. kàlkių skiedinys; **растворение**, -я *chem.*
(iš) tirpdymas, (iš) tirpinimas; atskiedimas.

растворимость, -и tirpumas; **растворимый**, -ая, -ое; -йм,
-а, -о tirpus, ištirpdomas (*puz. druska*), (at)skie-
džiamas; **растворитель**, -я *v. chem.* skiediklis, tirpik-
lis.

растворить¹, -орю, -оришь *įvk.* plačiai atidaryti, at-
verti (*puz. langą, duris*); praskėsti (*puz. skries-
tuvą*).

растворить², -рю, -рийшь *įvk.* 1. ištirpdyti, ištirpinti;
praskiesti, atskiesti, atmiešti (*puz. spirītą*);
2. *šnek.* užmaišyti (*tešlą*).

раствориться¹, -орится *įvk.* plačiai atsidaryti, at-
siverti (*puz. langas, durys*); prasiskėsti (*puz.
skriestuvą*).

раствориться², -орится *įvk.* 1. ištirpti, atsiskiesti,
prasiskiesti; 2. *prk.* išnykti, pasidaryti nežymiām,
susimaišyti (*puz. su minia*).

растворять¹, -яю, -яешь *eig.* plačiai atidarinėti (*puz.
langą, duris*).

растворять², -яю, -яешь *eig.* tirpdyti, tirpinti.

растворяться¹, -яется *eig.* 1. *žr.* раствориться¹;
2. būti plačiai atidāromam, atveriamam (*puz.
langas, durys*).

растворяться², -яется *eig.* 1. *žr.* раствориться²;
2. būti (iš) tirpdomam, (iš) tirpinamam, (at)skie-
džiamam, praskiedžiamam, atmiešiamam.

растекаться, -аюсь, -аешься *eig.* *žr.* растечься.

растение, -я augalas.

растениевод, -а augalų augintojas, augalininkas;
растениеводство, -а augalų auginimas, augalininkystė;
растеский, -ая, -ое augalų auginimo, augalinin-
kystės.

растёр *žr.* растереть.

растеребить, -блю, -бийшь *įvk.* *šnek.* išpešiōti, iš-
taršyti, išpašyti, iškutūoti, supesiōti, iškedēti,
sutaršyti; išknaibyti, iškrapštyti.

растереть, разотру, разотрешь; *būt.* -стер, -стерла,
-стерло *įvk.* 1. sutrinti (*puz. kreidą*), sugrūsti,
sukrūsti; 2. ištrinti, išbraukyti, ištēpti trinant;
p. грязь на полу ištrinti pufvą ant grindų;
3. įtrinti (*puz. tepalą*), ištrinti (*puz. kūną, odą*);
♦ p. в порошок sutrinti į miltus; **растёртос**, -а, -ое
растёртос, разотрешся; *būt.* -стерся, -стерлась,
-стерлось *įvk.* 1. susitrinti, būti sutrintam, su-
grūstam, sukrūstam; 2. įsitrinti, nusitrinti.

растерзать, -аю, -аешь *įvk.* 1. sudraskyti, suplėšyti
(*dantimis, nagais*); волки растерзали овцу vilkai
sudraskė avi; 2. *šnek.* suplėšyti, sudraskyti, suar-

dyti (*į skutus, į dalis*); 3. *prk.* iškamūoti, iškan-
kinti (*puz. širdį*).

растёра, -и; *dgs. kilm.* -тёръ ir -тёрей *v. ir m. žr.*
растеряха.

растеряни||ость, -и *m.* sumišimas, sutrikimas, su-
glumimas; **растеряный**, -ая, -ое; -ян, -а, -о, 1. išmėty-
tas, išgaishintas, prarastas; 2. *prk.* sumišęs, sutri-
kęs, suglūmęs.

растерять, -яю, -яешь *įvk.* išmėtyti (*vieną po ki-
to*), išgaishinti; **растеряться**, -яюсь, -яешься *įvk.* 1. išsi-
mėtyti, pasimėsti, išsigaišinti, diūgti; 2. sumišti,
sutrikti, suglūmti, nebesusigaudyti, nebežinoti ką
daryti, netekti galvės.

растеряха, -и *v. ir m. šnek. iron.* išsiblaškelis,
išsiblaškelė, išknėbnagis, išknėbnagė.

растёчься, -ечётся, -екётся; *būt.* -ёкся, -еклась,
-лось *įvk.* nutekėti, ištėkėti (*į visas puses, pa-
srūti*), paplūsti, išsilieti, pasklūsti (*puz. rašalas*);
по лицу растеклась улыбка *prk.* vėidas nušvito
šypsena.

расти, -тý, -тёмь; *būt.* рос, рослá, рослó *eig.* 1. aug-
ti, želti; в море растут водоросли jūroje áuga
dumbliai; борода растёт барзда želia; пышно p.
tařpti, vešėti; 2. augti, didėti (*puz. turtas*), dau-
gėti (*puz. skolos*), gausėti; kilti (*puz. kainos*).

растира||ние, -я 1. (su) trynimas; 2. trynimas, brau-
kymas; 3. įtrynimas (*puz. kūno*); **растира||ть**, -аю, -аешь
eig. 1. trinti (*puz. kreidą*), grūsti, krūšti; 2. trinti,
braukyti, tēpti trinant; *žr.* растереть (3 reikš.);
растира||ться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* растереться;
2. būti (su) trinamam (*puz. kreida*), sugrūdnamam,
sukrušnamam; būti išttrinamam, išbraukomam, iš-
tepamam trinant (*puz. purvas*); būti įtrinamam
(*puz. tepalas*), išttrinamam (*puz. kūnas, oda*).

растирка, -и 1. (su) trynimas, sugrūdymas; 2. įtryni-
mas, išttrynimas.

растискать, -аю, -аешь *įvk.* *šnek.* iškáišioti, su-
káišioti, nukūšti (*puz. daiktus kur nors*).

растиснуть, -ну, -нешь *įvk.* *šnek.* atčiaūpti, atlėis-
ti (*puz. sukąstus dantis*).

раститель||ность, -и *m.* 1. augalijà, augmenijà, áug-
menys; 2. apžėlimas (*kūno, veido plaukai*); лицó
без растительности neapžėlęs vėidas (*be barz-
dos, ūsų*); **растительный**, -ая, -ое 1. augalų, augmenijos,
augalijos; p. мир augalijà, augmenijà; 2. augalų,
augalinis (*puz. valgis*); растительное мáсло au-
галų, augalinis aliėjus; 3. vegetācijas, augimo;
♦ растительная жизнь vegetatyvūs gyvėnimas,
vegetácija.

растить, ращу, растийшь *eig.* 1. auginti (*puz. vai-
ką*); 2. žėldyti, žėldinti (*puz. ūsus, barzdą*);
auginti (*puz. augalus*); 3. ugdyti (*puz. kadrus,
talentą*); 4. *prk.* didinti, kaūpti (*puz. kapitalą*).

растлевать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* растлять.

растлен||ие, -я 1. (*mažametės*) išžāginimas, išgė-
dinimas; 2. morālinis nusmukimas, pakrikimas, su-
puvimas, ištivirkimas; **растленный**, -ая, -ое; -лен, -нна,
-нно ištivirkęs, pagėdęs, morāliška žėmas, žemōs,
pakrikusios, supūvusios dorōvės (*žmogus*).

растл||итель, -я *v.* 1. išžāgintojas; 2. ištivirkintojas;
растл||ять, -лю, -лийшь *įvk.* 1. išžāginti, išgėdinti (*ma-
žamete*); 2. *prk.* ištivirkinti, morāliška nusmuk-
dyti, pakrikdyti; **растл||яться**, -люсь, -лийшься *įvk.* iš-
tivirkti, morāliška pakrikti, nusmūkti.

растолкать, -аю, -аешь *юв. šnek.* 1. prastūmti į šalis, stūmdant praskirti; 2. išskirti (*puz. besipešančius*); 3. ištūskinti, išpurtyti, krātant išbūdinti, pažadinti.

растолкнуть, -нү, -нёшь *юв.* išskirti.

растолковать, -күю, -күешь *юв. (suprantamai, išsamiai)* išaiškinti, (*aiškliai*) išdėstyti; ~ся, -күюсь, -күе́шься *юв. šnek.* įsilėisti į kalbą, šneką, pokalbį, įsikalbėti, įsišnekėti.

растолковывать, -аю, -аешь *eig. (išsamiai, suprantamai)* aiškinti, (*aiškliai*) dėstyti.

растолочь, -лкү, -лчёшь, -лкүт; *бул.* -лók, -лклá, -лклó *юв.* smūlkiai sugrūsti, sukrūsti.

растолстеть, -ёю, -ёешь *юв.* nutūkti, sustorėti, sudrūtėti, nudrūtėti.

растопить¹, -оплю, -опишь *юв.* ištirpdyti, išlydyti, sulýdyti (*puz. vašką*).

растопить², -оплю, -опишь *юв.* užkūrti, pakūrti (*ugnį*), įkūrėti (*puz. krosnį*).

растопиться¹, -опится *юв.* sutirpti, susilydyti, pasilėisti.

растопиться², -опится *юв.* įsikūrti, įsikūrėti (*puz. krosnis*); įšilti.

растопка, -и 1. pakūrimas (*ugnies, krosnies*); 2. pakurai, prakurai, įkurai.

растоплять, -яю, -яешь *eig. žr. растапливать*² ir растопить²; ~ся, -яется *eig.* 1. žr. растопиться²; 2. būti pakuriamam.

растоптать, -опчү, -опчешь *юв.* 1. sumindžioti, išmindžioti, sutrūpti, sutrempti, sutrepakoti; 2. nuavėti, suavėti, nunešioti, apnešioti (*batus*).

растопыривать, -аю, -аешь *eig.* skėsti, žargstyti; ~ся, -аюсь, -ае́шься *eig.* 1. žr. растопыриться; 2. būti išskečiamam.

растопырить, -рю, -ришь *юв.* iškėsti, išskėsti (*puz. pirštus*), iškėtoti, išžergti (*puz. kijas*); ~ся, -рюсь, -ри́шься *юв.* išsikėsti, išsiskėsti, išsikėtoti, išsižergti.

растопрять, -аю, -аешь *eig., ~оргнуть*, -ну, -нешь; *бул.* растóпр ir -гнул, -ла, -ло *юв.* 1. nutraukti (*puz. santuoką, susitarimą, sutartį*); 2. *prk.* sutraukti (*puz. pančius*).

расторговать, -гүю, -гүешь *юв.* išparduoti; ~ся, -гүюсь, -гүе́шься *юв. šnek.* 1. pralobti iš prekybos; 2. išparduoti (*visas prekes*).

расторговываться, -аюсь, -ае́шься *eig. žr. расторговаться*

расторжение, -я nutraukimas (*puz. sutarties, santuokos*).

расторм||аживание, -я *biol.* atslopinimas; ~аживать, -аю, -аешь *eig., ~озить*, -ожү, -озишь *юв.* *biol.* atslopininti.

растормошить, -шү, -шишь *юв.* 1. išmėtyti, sujaūkti; 2. (*mieganti*) ištūskinti, išpurtyti, krātant išbūdinti; 3. *prk.* išjūdinti, pagyvinti.

расторопн||ость, -и *m.* mitrūmas, sumanūmas, nuovokūmas, vikrūmas, paslankūmas; ~ый, -ая, -ое; -пец, -пна, -пно mitrūs, miklūs, sumanūs, nuovokūs, vikrūs, paslankūs.

растосковать, -күюсь, -күе́шься *юв.* pradėti ilgėtis, išsilgti (*puz. tėvynės*).

расточ||ать, -аю, -аешь *eig.* 1. švaistyti, bė saiko lėisti, eikvoti, mėtyti, klėisti, beįgti (*puz. pinigų*); 2. gaūusiai duoti, dōsniai lėisti, teikti, da-

lyti, bėrti, žerkti, nesišykštėti; *p.* похвалы бė saiko girti, kelti į padanges; ~ение, -я 1. (iš) eikvojimas, (iš) švaistymas, mėtymas, besaikis leidimas (*puz. pinigų*); 2. bėrimas, nesišykštėjimas (*puz. pagyrimų, komplimentų*).

расточитель, -я *v.* švaistūnas, išlaidūnas, eikvotojas, kleidėjas, veltkleidys; ~ница, -ы švaistūnė, išlaidūnė, eikvotoja, kleidėja, veltkleidė; ~ность, -и *m.* išlaidūmas, (*pinigų, turto*) švaistymas, kleidimas; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно išlaidūs, kleidūs; ~ство, -а išlaidūmas, kleidūmas.

расточить¹, -очү, -очишь *юв.* 1. *tech.* ištėkinti, praplėsti tekinant (*puz. skylę, angą*); 2. paplauti, išgraužti (*puz. vanduo krantą*).

расточить², -очү, -очишь *юв.* iššvaistyti, išeikvoti, išmėtyti, išklėisti.

расточ||ка, -и *tech.* ištėkinimas, praplėtimas tekinant (*puz. skylės, angos*); ~ный, -ая, -ое *tech.* ištėkinimo, ištėkinamasis.

растр, -а *spst.* rāstras, rāsteris.

растр||ав||ить, -авлю, -авишь *юв.* 1. išaitrinti, išėrzinti (*puz. žaidimą*); 2. *prk.* įaitrinti (*puz. širdgėlę*), paėsti (*puz. širdį*); 3. *šnek.* išėrzinti (*puz. šunis*), įėrzinti (*puz. minią*); 4. *spst.* išėsdinti (*rūgštį*); ~ление, -я 1. (iš) aitrinimas, (iš) ėrzinimas (*puz. žaidimą*); 2. *prk.* įaitrinimas (*puz. sielvarto, širdgėlos*), paėdimas (*puz. širdies*); 3. *spst.* išėsdinimas (*rūgštį*).

растр||ав||ивать, -аю, -аешь *eig., ~ять*, -яю, -яешь *eig.* 1. aitrinti, ėrzinti (*puz. žaidimą*); 2. *prk.* aitrinti (*sielvartą, širdgėlę*); 3. *šnek.* ėrzinti (*puz. šunis*); 4. *spst.* ėsdinti (*rūgštį*).

растр||ан||ж||и||вание, -я *šnek.* švaistymas, kleidimas (*puz. lėšų, pinigų*); ~вать, -аю, -аешь *eig. šnek.* švaistyti, mėtyti, bė atodairos eikvoti, klėisti (*lėšas, turtą, pinigus*); ~ть, -рю, -ришь *юв. šnek.* iššvaistyti, išmėtyti, išeikvoti, išklėisti (*lėšas, turtą, pinigus*).

растрата, -ы 1. gaišinimas (*puz. laiko*), (iš) eikvojimas (*puz. valdiško turto, pinigų, jėgų*); 2. iš eikvota sumā, išeikvojimas.

растр||ат||ить, -ачү, -а́чишь *юв.* išlėisti, išeikvoti, išgaišinti, iššvaistyti, išmėtyti; *p.* чужие деньги išeikvoti svėtimus pinigų; *p.* силы *prk.* išeikvoti jėgą; *p.* здоровье *prk.* išgaišinti sveikatą; ~чик, -а išeikvotojas; ~чица, -ы išeikvotoja.

растр||ач||ивать, -аю, -аешь *eig.* lėisti (*pinigus, lėšas*); švaistyti, mėtyti, bėįgti (*turtą, pinigus*); eikvoti, daryti išeikvojimus (*svėtimo turto, pinigų*); *p.* силы *prk.* eikvoti jėgą.

растр||ачү *žr.* растратить.

растрезв||ожить, -жу, -жишь *юв.* sutrikdyti ramybę, sukelti nėrimą, išgastį; *p.* старую рану *prk.* įaitrinti senąją žaidimą; ~ся, -жусь, -жи́шься *юв.* sunerimti, imti išgastauti.

растрезвонить, -ню, -нишь *юв. šnek.* ištrimtiuoti, išbūgnyti, pasklėisti, apskėlbtį (*puz. žinią po visą miestą*).

растр||е||па, -ы *v. ir m. šnek.* suskidėlis, suskrėtėlis, susivėlėlis, vėltena, pešenā, nēvala, nevalėika, pašiūšėlis, išdrikėlis; suskidėlė, suskrėtėlė, susivėlėlė, pašiūšėlė, išdrikėlė.

растр||е||панный, -ая, -ое; -ан, -а, -о 1. sataršytas, ištaršytas (*puz. plaukai*), suvėltas, sudraikytas, iš-

draikýtas; išbrizgintas (pvz. *skuduras*); suplėšytas (pvz. *knyga*), sumaižytas, sulámdytas, suglámžytas (pvz. *drabužis*); 2. išbruktas (pvz. *linai*), sukedėntas, iškedėntas (pvz. *vilna*); 3. išdriktas, suskides, susivėles, sutaršýtais plaukais; suplyšes, apiplýšes.

растрепать, -еплю́, -еплешь *įvk.* 1. sutaršýti, ištarsýti (pvz. *plaukus*), sudraikýti, išdraikýti, suvėlti; išbrizginti (pvz. *skudurą*); ištampýti, sumaižyti, suglámžyti, sulámdyti (pvz. *drabužį*), suplėšyti (pvz. *knygą*); 2. išbrukti (pvz. *linus*), sukedėnti, iškedėnti (pvz. *vilną*); **~ся**, -еплюсь, -еплешься *įvk.* susitaršýti, susivėlti (pvz. *plaukai*), išdrikti, išbrizgti, suskisti (pvz. *audinys*), atskirti (pvz. *skepeta*), suplyšti (pvz. *knyga*), sudrikti, susiglámžyti, susilámdyti (pvz. *drabužis*), susimaižyti, apiplýšti.

растрёпывать, -аю, -аешь *eig.* žr. **растрепать**; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. žr. **растрепаться**; 2. būti sutaršomam, sudraikomam, suveliamam; būti išbrukamam, sukedėnamam.

растрёскаться, -аерся *įvk.* 1. suėžėti (pvz. *ledas*), sutrūkinėti (pvz. *lūpos*), suskėdėti (pvz. *uolos*), sutrūkti, sutrūkėti, sukėrtėti (pvz. *oda*), suskiřsti, suskėrdėti (pvz. *žemė*), sulžti, suplėišėti; 2. *šnek. vulg.* pradėti esti bė sőties; **~иваться**, -аерся *eig.* žr. **растрёскаться**.

растро́ганный, -ая, -ое; -ан, -а, -о 1. sugraudintas, sujáudintas; 2. susigraudinęs, susijáudinęs; grauđius (pvz. *balsas*).

растро́гать, -аю, -аешь *įvk.* sugraudinti, sujáudinti, įgraudinti, įgraudėnti, įgáilinti, sujaűsminti; **~ся**, -аюсь, -аеьсь *įvk.* susigraudėnti, susigraudinti, susijaűsminti, susijáudinti, sugrűsti.

растру́б, -а *tech.* (*vamzdžio*) žiútys, įmova, mova.

раструбить, -блú, -бьшь *įvk.* *šnek.* iřtrimituoti, išbűgnyti, visuř išgársinti, apskėlbti.

раструсить, -ушý, -ушьшь *įvk.* išbarstýti; iškraikýti, iškreikti, iškratýti, išdraikýti; **~ся**, -сьтсь *įvk.* išsibarstýti; išsiskraikýti, išsiskratýti.

растру́ска, -и 1. *šnek.* išbařstymas, iškraikymas, iškreikimas, iškráťymas, išdraikymas; 2. *prek.* nusibařstymas, svorio sumažėjimas dėl išsibařstymo; **~шивать**, -аю, -аешь *eig.* žr. **раструсить**.

раструшý žr. **раструсить**.

растрястý, -сý, -сěшь; *бűт.* -яс, -лá, -лó *įvk.* 1. iškratýti, iškreikti (pvz. *šieną*); 2. *šnek.* iššvaistýti, iššėti (pvz. *pinigus*); 3. *šnek.* (*miegantį*) iřtűskinti, iřpűrtyti, kráťant išbűdinti, pažádinti; 4. *beasm.* sukratýti, sutrankýti (*važiuojant*); в до́ро́е меня́ растрясло́ келья́е манё сутра́нкё, су́кра́тё.

растуш́евать, -шýю, -шýшь *įvk.* iřtušúoti; **~ёвка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. iřtušávimas; 2. tušúoklis; **~ёвывать**, -аю, -аешь *eig.* žr. **растушевать**.

расту́шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам žr. **растушёвка**.

растýк **~ать**, -аю, -аешь *ir* -бýчу, -бýчешь *įvk.*, **~ать**, -áю, -áешь *eig.*, **~ивать**, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* 1. išsmaigstýti, iškaiřýti; 2. (*be tvarkos*) iřkáiřioti, sudėlióti (pvz. *knygas lentynoje*).

растя́гивать, -аю, -аешь *eig.* žr. **растянуть**; **~ся**, -аюсь, -аеьсь *eig.* 1. žr. **растянуться**; 2. būti

iřtempiamam, pratempiamam, iřtampomam, praptampomam; būti iřtesiamam (pvz. *kalba, frontas*); būti iřtiesiamam, iřklojamam, iřdriekiamam.

растя́жение, -я 1. iřtempimas; patempimas; p. жил gýslų patempimas; 2. iřtesimas (pvz. *kalbos*); nudelsimas, pailginimas (pvz. *termino*); 3. iřtiesimas, iřdriekimas; 4. išsitempimas, p(r)asitempimas; 5. išsitiesimas, nutįsimas; 6. išsitiesimas; **~имость**, -и *m.* 1. tampūmas; tąšumas; 2. *prk.* įvairiaprasmiskūmas, neaiškūmas (pvz. *sąvokos*); **~имый**, -ая, -ое; -йм, -а, -о 1. tampūs, tąšūs; 2. *prk.* nevienaprasmiš, įvairiaprasmis, neapibrėžtas (pvz. *sąvoka*).

растя́жка, -и 1. (iř)tempimas; iřtesimas; 2. iřtiesimas.

растяну́т|ость, -и *m.* iřtemptūmas, iřtěstūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ут, -а, -о 1. iřtemptas; 2. iřtěstas; pernelýg ilgas (pvz. *pasakojimas*); 3. iřtiesas, iřklótas, iřdriektas; 4. iřsitiesęs, iřtįšęs, nutįšęs, išsidrikęs, išdriktas, išsitiesęs.

растяну́ть, -яну́, -янешь *įvk.* 1. iřtempti, pratempti, ištampýti, pratampýti; pėtempti; 2. iřtėsti (pvz. *frontą, kalbą, apysaką*); nudelsti, pailginti (pvz. *terminą*); 3. *šnek.* iřtiesti, iřklóti, iřdriekti; **~ся**, -яну́сь, -янешься *įvk.* 1. išsitempti, p(r)asitempti (pvz. *drabužis*), iřtįsti; 2. išsitiesti, iřtįsti, nutįsti; nusitęsti; 3. išsitiesti (pvz. *atsigulus*); nusidriekti, išdrikti; padrikti (pvz. *siūlai*); лежа́ть растяну́вшись їsoti, tįpsóti.

растя́па, -ы *v. ir m. šnek. niek.* gvėra, vėpla, žioplųs, žioplė, išsižiójęlis, išsižiójęlė.

расфа́с|овать, -сýю, -сýешь *įvk.* sufasuóti; **~овка**, -и (su)fasávimas; **~овывать**, -аю, -аешь *eig.* fasuóti.

расформир|овать, -рýю, -рýешь *įvk.*, **~овывать**, -аю, -аешь *eig.* išformuóti (pvz. *pulką*), palėisti (pvz. *organizaciją*).

расфрант́иться, -нчýсь, -нтýсь *įvk.* *šnek.* išsiipuósti, dabitįškai apsiřėngti, išsiřrantinti.

расфу́фыриться, -рюсь, -риньсь *įvk.* *šnek.* 1. *iron.* perdaűg puóšniai, rėžiančiai apsiřėngti, išsipustýti, išsiipuósti; 2. supýkti, pasiřiausti.

расха́живать, -аю, -аешь *eig.* vaikřtinėti (*ten ir atgal*).

расха́ять, -ха́ю, -ха́ешь *įvk.* išpeikti, nupeikti.

расхва́л|ивать, -аю, -аешь *eig.* bė gálo girti; liaupsinti, gárbinti, garbstýti; **~ить**, -алю́, -áлишь *įvk.* bė gálo iřgirti; išgárbinti, išgarbstýti, išliaupsinti; **~иться**, -люсь, -áлинься *įvk.* įsilėisti girtis.

расхва́статься, -аюсь, -аеьсь *įvk.* *šnek.* įsilėisti girtis, įsigirti, pernelýg išsigirti.

расхва́татý, -áю, -áешь *įvk.*, **~атывать**, -аю, -аешь *eig.* išgraibstýti, iřtvárstyti (pvz. *prekes*).

расхво́раться, -аюсь, -аеьсь *įvk.* *šnek.* įsisiřgti, įsiligóti, (*rimtai*) susiřgti, palięgti.

расхити́тель, -я *v.* gróbstytojas; **~ница**, -ы gróbstytoja.

расхи́|тить, -и́щу, -и́тишь *įvk.*, **~щатý**, -áю, -áешь *eig.* (iř)gróbstyti, (iř)vagliáuti; **~щение**, -я (iř)gróbstymas, išvagliávimas.

расхи́чу́ žr. **расхитить**.

расхл́ебать, -áю, -áешь *įvk.* *šnek.*, **~ёвывать**, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* išsrėbti, išsriuóbt, išsrėbčioti;

расхлебать дело *prk.* išpáinioti, išnárplioti reikala; этой каши одному не расхлебать *prk.* šitos kšės vienas neiškabinsi.

расхлестаться, -ещусь, -ещешься *ivk.* 1. išplūšyti (*puz. botagas*); 2. įsismąginti čaižyti, tálžyti.

расхлопотаться, -очусь, -очешься *ivk. šnek.* imti triūsti bė gálo, pradėti plušėti.

расхлябани||ость, -и *šnek.* 1. išgverimas, išklibimas, išklerimas, suirimas; 2. ištizimas, palaidūmas, neorganizuotumas; nedrausmingumas; ~ый, -ая, -ое; -ан, -а, -о 1. išgvėres, išklibes, išklėres, suirės; 2. *prk.* ištizės, nedrausmingas, dezorganizuotas; pairės, pakrikes; расхлябанное здоровье pairusi, pašlijusi sveikata.

расхлебать, -аю, -аешь *ivk. šnek.* 1. išgvėrinti, išklibinti, išklėrinti; 2. *prk.* pakrikdyti, sutrikdyti, dezorganizuoti; p. хозяйство pakrikdyti, dezorganizuoti ūkj; ~ся, -аюсь, -аешься *ivk. šnek.* 1. išklibti, išgvėrti, išklėrti, išklirti; 2. *prk.* ištizi; pakrikti, pasidaryti netvirtam, nedrausmingam, dezorganizuotam.

расхныкаться, -ычусь, -ычешься *ivk.* imti, įsilėisti žlembti.

расход, -а 1. išlaidos; расходы на питание mitybos išlaidos; деньги на мелкие расходы pinigai smulkiooms išlaidoms; 2. (su)naudojimas, (su)virtojimas, sąnauda (*puz. medžiagų, energijos*); 3. išlaidos, išlaidų skiltis; записать в р. įrašyti į išlaidas; 4. (*vandens*) debitas.

расходиться¹, -ожусь, -одишься *eig. žr.* разойтись; наши пути расходятся mūsų keliai skiriasi.

расходиться², -ожусь, -одишься *ivk.* 1. įsilėisti, pradėti vaikščioti; 2. įsivaikščioti, įsiėjėti; 3. *prk.* įsismarkauti, įsismąginti, įsivaržyti, įsisiąutėti; 4. *prk.* imti plýšoti, krėitėti, plūsti.

расходный, -ая, -ое išlaidų (*puz. knyga*).

расходова||ние, -я 1. (*pinigų*) išleidimas; 2. (*medžiagų, energijos*) sunaudojimas, suvirtojimas; 3. išlaidavimas, įrašymas į išlaidų knygą, nurašymas (*puz. nuo sąskaitos*); ~ть, -дую, -дучь *eig.* 1. (iš)lėisti (*puz. pinigų*), daryti išlaidas; 2. (su)naudoti, (su)virtoti (*puz. medžiagų, energiją*); 3. išlaiduoti, (į)rašyti į išlaidų skiltį; nurašinėti (*puz. iš sąskaitos*); ~ться, -дуюсь, -дучься *eig.* 1. *šnek.* daryti išlaidas, lėisti (*pinigus*); 2. būti (iš)leidžiamam (*puz. pinigai*); būti (su)naudojamam, (su)virtojamam (*puz. medžiagos, malkos, energija*); būti išlaiduojamam, įrašomam į išlaidų skiltį.

расхождение, -я 1. išsiskyrimas; išsišakojimas; divergencija; 2. išplitimas, paplitimas, pasklidimas (*puz. gaudų*); 3. prasilenkimas, prasiėjimas, apsilenkimas, išsilenkimas; 4. išsiskyrimas, persiskyrimas; 5. išsklidimas, išsikėtimas; 6. nesutartis, nesutapimas; skirtumas, skirtingumas (*puz. nuomonų*); prieštaravimas.

расходжий, -ая, -ее *šnek.* 1. labai perkamas, greit išperkamas, paklausus (*puz. prekė*); 2. nuolat, kasdien vartojamas (*puz. daiktas*), kasdieninis (*puz. drabužis*).

расхожусь *žr.* расходиться¹, 2.

расхоло||живать, -аю, -аешь *eig.*, ~одить, -ожу, -одишь *ivk. prk.* atąušinti, atšaldyti, atvėsinti;

неудача егó расхолодила nepasisekimas jį atšaldė, atvėsino.

расхотеть, -очу, -очешь, -отым, -отите, -отят *ivk.* netėkti nóro, nebenorėti; он расхотел есть jam praėjo nóras válygti; ~ся, -очется *ivk. beasm. šnek.* nebenosorėti, praeiti nórai; мне расхотелось спать mán praėjo nóras miegoti.

расхотаться, -хохочусь, -хохочешься *ivk.* pratrūkti juokais, papurkšti juokais, imti kvatoti; нисикватоти, įsikvatoti.

расхочу *žr.* расхотеть.

расхрабриться, -рюсь, -рийсь *ivk.* įdrąsėti, įsidrąsinti, įsinarsinti, įgauti drąsės.

расхулить, -лю, -лишь *ivk.* išpeikti, nupeikti, iškoneveikti, suniėkinti.

расчаровать, -аю, -аешь *ivk.* įdrėksti, sudraskyti, subraižyti; ~ся, -аюсь, -аешься *ivk.* 1. įsidrėksti, susidraskyti, susibraižyti (*besipešant*); 2. *prk.* sušaidyti, susirėti.

расцвести, -вету, -ветешь; *būt.* -вёл, -велá, -лó *ivk.* 1. pražýsti, sužýsti, pražýdėti, sužýdėti; рóзы расцвели гóžес pražýdo; её лицо расцвелó улыбкой *prk.* jós véidas nušvito šypsena; 2. *prk.* suklestėti (*puz. mokslas*).

расцвет, -а 1. pražýdimas, žydėjimas; 2. *prk.* (su)klestėjimas, žydėjimas; p. культуры kultūros suklestėjimas; девушка в самом расцвете merginà raciojė jaunýstėjė; ~ание, -я sužýdėjimas; ~ать, -аю, -аешь *eig. žr.* расцвети.

расцветить, -ечу, -етишь *ivk.* 1. išspalvinti, nuspalvinti; išmárginti; p. комнату флажками išdekoruoti, išpuošti kambarį vėliavėlėmis; 2. *prk.* padáilinti, pagrážinti (*puz. pasakojimą*); ~ся, -йтся *ivk.* nusispalvinti, pasipuošti, pasimárginti.

расцветка, -и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам* 1. išspalvinimas, nuspalvinimas; 2. spalvų derinys.

расцвету *žр.* расцвети.

расцвечива||ние, -я spalvinimas; ~ть, -аю, -аешь *eig. žр.* расцветить; ~ться, -ается *eig.* 1. *žр.* расцветиться; 2. būti nuspalvinamam, išspalvinamam, išpuošiamam.

расцвету *žр.* расцветить.

расцеловать, -лую, -лүешь *ivk.* išbučiuoti, nubučiuoti; ~ся, -лүюсь, -лүешься *ivk.* pasibučiuoti, išsibučiuoti.

расцен||ивать, -аю, -аешь *eig.* 1. *žр.* расценить (*1 reikš.*); 2. *prk.* vėrtinti; егó талант расценивают очень высоко jó talentas didžiai vėrtinamas; как p. такое поведение? kaip žiūrėti į tókį elgesį?; ~ить, -еню, -енишь *ivk.* 1. įkainoti, nustatyti, nužymėti kainas (*visiems daiktams*); įvėrtinti; 2. *prk.* įvėrtinti, laikyti.

расцен||ка, -и 1. įkainojimas; 2. kaina (*prekių*), įkainis (*darbo*); ~очный, -ая, -ое 1. įkainojimo, įkainojamasis; vėrtinimo; 2. kainų; įkainių; ~щик, -а įkainotojas.

расцен||ить, -еплю, -епишь *ivk.* atkabinti; ~иться, -эпится *ivk.* atsikabinti; ~лять, -яю, -яешь *eig.* atkabinti; ~ляться, -яется *eig.* 1. atsikabinėti; 2. būti atkabynamam, atkabinijamam.

расчёл *žр.* расчётся; ~ся *žр.* расчётсяся.

расч||ерпать, -аю, -аешь *ivk.* išsėmti, išsemiti, išsámstyti; ~ерпывать, -аю, -аешь *eig.* sėmti, semiti, sámstyti.

расчёртить, -ерчý, -ёртишь *юв.*, **~ёрчивать**, -аю, -аешь *еиг.* išbraižyti, išbrukšniuoti.

расчерчý *жр.* расчертýть.

расчесать, -ешý, -ешешь *юв.* 1. sušukuoti, susklastyti (*plaukus*); 2. *tech.* iššukuoti, iškafšti (*pvz. vilnas*); 3. nukasýti (*pvz. šašą*), sukasýti; 4. *prk.* šnek. sumušti, sulúpti, dúoti pylós; **~ся**, -ешýсь, -ешешься *юв.* 1. susišukuoti, susisklastýti (*plaukus*); 2. nusikasýti.

расчёска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам 1. (su)-šukavimas (*plauku*); 2. (iš)šukavimas, (iš)karšimas (*pvz. vilny*); 3. šukos.

расчестý, разотчý, разотчётся; *být.* -чёл, разочлá, разочлó *юв.* *жр.* расчитáть (1, 2 *reikš.*); **~ся**, разотчýсь, разотчётся; *být.* -чёлся, разочлáсь, разочлóсь *юв.* *šnek.* atsiskaitýti, atsilýginti, atsi-teísti.

расчёсывать, -аю, -аешь *еиг.* 1. šukuoti, sklastýti (*plaukus*); 2. šukuoti, kafšti (*pvz. vilnas*); **~ся**, -аюсь, -аешься *еиг.* 1. šukuotis (*plaukus*); 2. būti (su)šukuojamam, (su)sklastomam (*apie plaukus*); būti (iš)šukuojamam, (iš)karšiamam (*pvz. vilnos*).

расчёт, -а 1. (iš)skaičiávimas, apskaičiávimas; ошибýться в расчёте apsiríkti skaičiuojant; из расчёта по пять рублэй на человека skaičiuojant pò penkis rublius žmogui; хозяйственный р. ūki-skaita; производный р. apskaičiuoti; 2. atsiskaitymas, atsilýginimas, išmokėjimas; sąskaita; у меня с ним короткий р. *prk.* mán sù juò greità sąskaità, àš sù juò greitai susitvarkýsiu, susidorósiu; р. с кредиторами atsiskaitymas sù kreditoriais; за наличный р. atsiskaitant grynaisiais; я с ним в расчёте àš sù juò atsiskaitęs; дать аванс под р. dúoti avánsu atsiskaitýtinai; 3. atleidimas iš dárbo; дать р. atléisti iš dárbo; получить р. būti atleistam iš dárbo; 4. naudà, materiálinis interésas, išskaiciávimas; есть р. повидáться с ним уrà reikalas, išskaiciávimas sù juò pasima-týti; брак по расчёту šantuoка iš išskaiciávimu; 5. таурùмас, apskaičiávimas; жить с расчётom gyvénti taúpirai, apskaičiuojant; 6. sumetimas, sumánymas, plánas, apskaičiávimas; ёто не вхóдит в мой расчёты tó àš nebuvaù ketinés, plá-návęs; расчёты не оправдáлись lúkesčiai ne-pasitéisino; я сказáл ему с расчётom... àš jáм pasakiaù, tikédamasis...; 7. *kar.* (*pabūklo, kul-kosvaidžio*) tarnýba, aptarnáujančių karių komán-da; ♦ принять в р. atsižvelgti, imti galvón.

расчётлив|ость, -и *m.* таурùмас, економískumas; apdairùмас; **~ый**, -ая, -ое; -ив, -а, -о таурùс, економískас; apdairùс.

расчёт|ный, -ая, -ое 1. (ap)skaičiávimu, apskaičiuojamasis, apskaičiuotasis; 2. sąskaitų (*pvz. knyga*); atsiskaitomasis; **~чик**, -а (ap)skaičiuotojas.

расчехл|ить, -лю, -лишь *юв.*, **~ять**, -яю, -яешь *еиг.* nuimti, nuiminėti, numáuti užvalkalà, ápr-mautà, áitnartýti.

расчешý *жр.* расчесáть; **~сь** *жр.* расчесáться.

расчýсл|ить, -лю, -лишь *юв.*, **~ять**, -яю, -яешь *еиг.* apskaičiuoti, išskaiciuoti, iššumatuoti.

расчýстить, -чýшу, -чýститеш *юв.* nuvalýti, išvalýti; nukuópti, iškuópti; nugręsti (*pvz. takelį*); nu-ruóšti, praskinti (*pvz. mišką*); **~ся**, -чýстится

юв. nusivalýti (*pvz. kelias*); išsiniáuкуstyti, išsi-blavýti (*pvz. dangus*).

расчýстка, -и nuválymas; nukuópmas; (*miško*) (*pra*)skynimas.

расчýхаться, -аюсь, -аеьсь *юв.* *šnek.* įsiléisti čiáu-dėti, įsičiaudėti, užsičiaudėti.

расчýщать, -аю, -аешь *еиг.* *жр.* расчýстить; **~ся**, -ается *еиг.* 1. *жр.* расчýститься; нёбо расчýщает-ся dangùс blaivosi; 2. būti nuválomam, išváló-mam, nukuopiamam, iškuopiamam, nugrendžia-mam; būti nuruošiamam, (*pra*)skinamam (*pvz. miškas*).

расчýшу *жр.* расчýстить.

расчýлен|ение, -я išnárstymas, išnarinimas, suskál-dymas (*į dalis*), suskáidyimas; **~енный**, -ая, -ое; -ён, -енá, -енó 1. išnárstýtas, išnarintas; suskál-dýtas (*į dalis*), suskáidytas; 2. susiskáides.

расчýлен|ить, -нý, -нйшь *юв.* išnárstyti, išnarinti; suskáidyti (*į dalis*), suskáldyti; **~ять**, -яю, -яешь *еиг.* nárstyti, narinti; skáidyti, skáldyti.

расчýствовать|ся, -твуюсь, -твуетесь *юв.* *šnek.* su-sigraudinti, susijaũminti.

расчýлиться, -люсь, -лишь *юв.* įsiléisti išdykáuti, nesiliáuти išdykávus, įsiaímatoti.

расшáрк|аться, -аюсь, -аеьсь *юв.*, **~иваться**, -аюсь, -аеьсь *еиг.* 1. *pasen.* pasisvéikinti, atsi-svéikinti pabruóžiant kójomis; 2. *еиг.* *šnek.* sténg-tis įsiteikti, pataikáuti (*pvz. vyresnybei*), méi-lintis.

расшáтанный, -ая, -ое; -ан, -а, -о 1. išklíbtas (*pvz. dantis*), išjùdintas, išklédaruotas, išmatarúo-tas (*pvz. mietas*); išklíbes, išgvėres, išklėres, (*pvz. durys*); svirùс; 2. *prk.* pašlijęs, pairęs, su-trikęs (*pvz. sveikata, nervai*).

расшáтáть, -аю, -аешь *юв.* 1. išklíbinti (*pvz. danti*), išklérinti, išjùdinti, išklébečioti, išklédaruoti, iš-mataruóti (*pvz. mietą*); 2. *prk.* suardýti (*pvz. sveikatą*), pakrikdýti (*pvz. drausmę*), pakifsti; **~ся**, -ается *юв.* 1. išklíbt, išsiklédaruoti, išklérti, išgvérti, išsimataruóti; 2. *prk.* pakrikti, pašlýti, suirti, pairti, sutrikti (*pvz. sveikata, nervai*).

расшáтывать, -аю, -аешь *еиг.* 1. klíbinti, klérinti; 2. *prk.* ardýti (*pvz. sveikatą*), krikdýti (*pvz. drausmę*); **~ся**, -ается *еиг.* 1. klérti, gvérti; 2. *prk.* krikti, irti (*drausmę*), šlýti (*pvz. svei-kata*).

расшvýр|ивать, -аю, -аешь *еиг.*, **~ять**, -яю, -яешь *юв.* *šnek.* 1. išsváidyti, išmėtyti, išblaskýti; 2. iš-švaistýti.

расшвёл|ить, -лю, -лишь *юв.* *šnek.* išjùdinti, iškrù-tinti, išmùginti, ištùskinti, iškibinti (*pvz. skruz-dėlyną*), išpùrtyti; **~ся**, -люсь, -лишь *юв.* *šnek.* išsižùdinti, išsimùginti (*pvz. iš miego, sutingi-mo*); sujùsti, sukrústi.

расшиб|ать, -аю, -аешь *еиг.* *жр.* расшибýть; **~аться**, -аюсь, -аеьсь *еиг.* 1. *жр.* расшибýться; 2. būti sudaũžomam, sukuliamam, išdaũžomam, pėrskeliamam; **~ить**, -бý, -бёшь; *být.* -шиб, -шиб-ла, -ло *юв.* 1. sudaũžti, sudaũžýti, sukùlti (*pvz. indą*); išdaužýti; pėrskelti; 2. užgáuti, sumušti; р. себё нос susimúšti, užsigáuti nósi; **~иться**, -бýсь, -бёсь; *být.* -ибся, -иблась, -лось *юв.* susikùlti; susimúšti (*pvz. koją*), užsigáuti, susi-dúoti, susitrefkiti.

расши́ва, -ы būrinė bārka, baidōkas (*Volgoje, Kaspijos jūroje*).

расши́вать, -аю, -аешь *eig.* 1. *šnek.* ardýti (*susiūta daiktą, knyga*); 2. siuvinėti (*raštais*); ~ся, -ается *eig.* 1. žr. расш́иться; 2. būti (iš)ardomam; būti išsiuvinējamam.

расши́вной, -ая, -бе išsiuvinėtas, išraštuotas.

расши́рение, -я 1. (iš)plėtimas, praplėtimas; 2. išsiplėtimas; plėtimasis, padidėjimas, išaugimas; 3. paplatėjimas, platmenā.

расши́ренный, -ая, -ое; -ен, -а, -о 1. išplėstas, praplėstas, padidintas; 2. išplėstinis (*puz. susirinkimas, plenumas*).

расши́ритель, -я *v.* plėstūvas, plėtiklis, skėtiklis, skėstūvas; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *spec.* plečiamasis, skečiamasis.

расши́рить, -рю, -ришь *įvk.* paplatinti, praplātinti (*puz. kelią, drabužį, skylę, patalpą*), padaryti plātėsnį, erdvėsnį; išplėsti (*puz. akis*); iškėsti (*puz. sparnus*), iškėtoti, išskėtioti; *p.* toprovлю išplėsti prekybą; *p.* свой pažnānija išplėsti savo žiniās; ~ся, -рится *įvk.* išsiplėsti, praplatėti, pasidaryti platesniām, išsiskėsti.

расши́ряемость, -и plėtrūmas, skėtrūmas.

расши́рять, -яю, -яешь *eig.* žr. расши́рить; ~ся, -яется *eig.* 1. eiti plātyn, plėstis, plātėti; 2. būti (pa)plātinamam (*puz. kelias, rūbas, skylę, patalpą*); būti (iš)plečiamam (*puz. darbas, prekyba*).

расши́тый, -ая, -ое; -йт, -а, -о 1. išardýtas (*puz. drabužis, knyga*); 2. išsiuvinėtas, išraštuotas, išrievėtas.

расши́ть, разошьё, разошьёшь *įvk.* 1. *šnek.* išardýti (*puz. drabužį, knyga*), atardýti (*kas buvo susiūta*); 2. išsiuvinėti (*raštais*), išrievėti; ~ся, разошьётся *įvk.* *šnek.* iširti (*puz. drabužis, knyga*).

расшифр́овать, -рюю, -рýешь *įvk.* iššifruoti; ~овка, -и iššifrāvimas; ~овщик, -а šifruotojas; ~овывать, -аю, -аешь *eig.* žr. расшифр́овать.

расшифр́овать, -рюю, -рýешь *įvk.* atrāišioti (*puz. batelius*).

расшум́аться, -млюсь, -мйшсья *įvk. šnek.* įsismārkauti, įsiūžti, įsiriukšmāuti; įsilėisti plyšoti, krėitėti, triukšmāuti; nesiliāuti triukšmāvus.

расшут́иться, -учусь, -ýтишсья *įvk. šnek.* įsilėisti juokāuti, juokūs krėsti.

расщеб́енивать, -аю, -аешь *eig.* skāldyti, daužyti, trūpinti (*akmenį*); ~ить, -ню, -нйшь *įvk.* suskāldyti, sudaužyti, sutrūpinti (*akmenį*).

расщедри́ваться, -аюсь, -аеьсья *eig.*, ~ться, -рюсь, -ришсья *įvk. šnek.* paródyti dosnūmā, pasidaryti dosniām.

расщели́на, -ы 1. plyšys, plaiša, sprōklė, šovā (*puz. medyje*); 2. siaūras tarpēklis (*kalnuose*).

расщел́иться, -ится *įvk. tarm.* suskilti, suskēldėti, suplėišėti.

расщёлкать, -аю, -аешь *įvk.* 1. sutriāuškinti, išgliāudyti, išgvāldyti, išlukštėti (*riešutus*); 2. *prk. šnek.* sudirbti, sutašyti (*smarkiai iškritikuoti*); ~елкивать, -аю, -аешь *eig.* triāuškinti, gliāudyti, gvāldyti, lukštėti (*riešutus*); ~елкнуть, -ну, -нешь *įvk. šnek.* sutriāuškinti, išgliāudyti, išgvāldyti, išlukštėti (*riešutus*).

расщем́ить, -млю, -мйшь *įvk.*, ~лять, -яю, -яешь *eig.* atgniāužti, atgnýbti.

расщеп, -а įskilimas; pėrskėlimas; ~ить, -еплю, -епйшь *įvk.* 1. pėrskelti, suskāldyti (*puz. pliauską*), suplaišinti; 2. *chem.* suskādyti; ~иться, -пйтся *įvk.* 1. pėrskilti, suskilti, įskilti; 2. *chem.* susiskādyti; ~ление, -я 1. pėrskėlimas, suskėlimas, (su)skāldymas, įskėlimas; 2. *chem.* (su)skāldymas; ~лять, -яю, -яешь *eig.* 1. skāldyti; 2. *chem.* skādyti; ~латься, -яется *eig.* 1. skilti; 2. *chem.* skādytis; 3. būti pėrskeliāmam, suskeliāmam, įskeliāmam, (su)skāldomam, suplaišīnamam; *chem.* būti (su)skādomam.

расщип́ать, -иплю, -иплешь *įvk.* išpešioti, supėšioti, išpašyti, supašyti (*puz. vilną*); ~ипывать, -аю, -аешь *eig.* pešioti, pašyti.

ратай, -я *pasen.* artōjas.

ратифи́кационный, -ая, -ое ratifikācinis; ~kāция, -и ratifikāvimas, ratifikācija; ~цйровать, -рюю, -рюешь *eig.* ir *įvk.* ratifikuoti.

ратник, -а *pasen.* karýs, kareivis, kariauniūkas; *p.* ополчєния *ikirev.* apsaugōs karýs, apsauginis.

ратный, -ая, -ое kautýnių (*puz. laukas*), kovōs, kāgo; *p.* конь kovōs žirgas.

ратобор́ец, -рца *pasen.* kovotojas, kariauniūkas; ~ство, -а kautýnės, kovā, grumtýnės; ~ствовать, -твую, -твуеть *eig.* *pasen.* kāutis, kovoti.

ратовать, -тую, -туеть *eig.* *pasen.* kovoti; *p.* за правду kovoti už tiēsā, ginti tiēsā.

ратуша, -и 1. miēsto valdyba, magistrātas, municipalitėtas; 2. rōtušė, magistrāto, municipalitėto rūmai.

рать, -и *pasen.* 1. kariaunā, kariūomenė; 2. kāras, mūsis.

раунд, -а (*bokso*) rūundas.

раут, -а *pasen.* rūatas, iškilmingas pōkylis (*puz. didiko rūmuose*).

рафинад, -а refinādas. *

рафини́ровка, -и *tech.* refināvimas; ~нный, -ая, -ое; -ан, -а, -о 1. refinuotas, išvalýtas, grýnas; 2. *prk.* refinuotas, įmantrūs, ištōbulintas, subtilūs (*puz. skonis*); *p.* негодяй refinuotas, užkietėjęs niėkšas; ~ть, -рюю, -рюешь *eig.* ir *įvk. tech.* refinuoti.

рахит, -а *med.* rachitas; ~ик, -а rachitikas; ~ический, -ая, -ое, ~ичный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно rachitiškas, rachitinis (*puz. vaikas*).

рацёя, -и *šnek. pasen.* ilgas pamōkslas, morālas.

рацион, -а (*маisto*) davinys, racionas; *дневной p.* dienōs davinys.

рационали́затор, -а racionalizātorius; ~ский racionalizātorinis, racionalizātoriaus, racionalizātorijų (*puz. judėjimas*), racionalizācinis (*puz. pasiūlymas*), racionalizācijas, racionalizāvimo (*puz. priemonės*).

рационали́зация, -и racionalizāvimas, racionalizācija.

рационали́зовать, -рюю, -рюешь *eig.* ir *įvk.* racionalizuoti.

рационали́зм, -а racionalizmas; ~ст, -а racionalistas.

рационали́стиче́ский, -ая, -ое, **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно racionalistinis.

рациона́льн|ость, -и *m.* racionalumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно racionalus, racionalinis; рациона́льное число *mat.* racionalinis skaičius.

ра́ция, -и kilnojama radijo stotis, rācija.

ра́чение, -я *pasen.* rūpinimasis.

ра́чий, -ья, -ье vėžiū, vėžinis (*pvz. sriuba*); vėžio; ♦ **ра́чий** глаза́ ākys kaip vėžio (*išplėstos, išsprogintos*).

ра́читель, -я *v. pasen.* rūpintojas, stropuolis, kruopšlys; **~ница**, -ы *pasen.* rūpintoja, stropulė; **~ность**, -и *m. pasen.* rūpestingumas, stropumas, uolumas, kruopštumas; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *pasen.* rūpestingas, stropūs, uolūs, kruopštūs.

рачо́к, -чка vėžiūkas, vėželis.

ра́шкуль, -я *v.* rāškulis, anglinis pieštukas.

ра́шпиль, -я *v.* rāšpilis, brūzuoklis, brūžiklis, brūžpeilis (*rupi dilė*).

раще́ние, -я auginimas, žėdinimas.

ращý *žr.* растить.

рва *žr.* ров.

рвану́ть, -нý, -нëshь *įvk.* smarkiai patráukti, trūkteleiti, timplteleiti, tįsteleiti; **~ся**, -нýсь, -нëshься *įvk. šnek.* staigà mēstis, pulti (*pvz. prie darbo*), šókti (*pvz. ant priešo*), (úmai) pašókti į priekį, trūkteleiti, šústeleiti.

рва́ный, -ая, -ое 1. suplyšęs, sudrįskęs, apdrįskęs; 2. suplėšytas į gābalus; 3. atšėrpėjęs; ♦ **рва́ная** рана plėstinė žaizda.

рвань, -и *m.* 1. driskanos, driskalai, skarmalai, skudurai; 2. *tech.* siūlagaliai, siūlų atliekos; 3. *kuop. šnek.* driskiai, skarmaliai; 4. *prk. šnek.* niėkšai, nevidonai; **~ė**, -я 1. *šnek.* plėšimas, traukimas; 2. *žr.* рвань (1 reikš.).

рвать¹, рву, рвешь; **рвал**, рвалá, рва́ло *eig.* 1. traukti, plėsti (*pvz. iš rankų*); 2. ráuti (*pvz. dantį, linus*), pėsti (*pvz. plaukus*); 3. skinti (*pvz. gėles*), skāinioti, skóbtii, skabyti, rėkšti, raškýti (*pvz. obuolius*); 4. plėsti, plėšyti (*pvz. popierius*), drėkšti, draskýti, drėngti (*pvz. drabužį*), družiti; 5. sproginti, plaišinti; 6. nutráukti (*pvz. ryšius, santykius*); 7. *beasm.* gėlti, smarkiai skaudėti; sėtryti; ránu начинáет p. žaizdą ima gėlti; ♦ **p.** и метáть *šnek.* nértėti, siáutėti, plýšoti.

рвать², рвёт *eig. beasm.* vėsti vėmti, tampýti; ерó рвёт jáм дáроси блóга, jį tamпо (vėmti).

рва́ться, рвусь, рвешься; **бýt.** рва́лся, рвалáсь, рвалóсь ir рва́лось *eig.* 1. plýšti, driksii, tráukti (*pvz. siūlas*), kedėti (*pvz. drabužis*); 2. vėžtis, spráustis, smeigtis, vėptis, šáutis; онý рвётся друг перед дру́гом jiė pėr kīts kítą stėngiasi, vėžiasi; 3. sprógti, sprogínėti (*pvz. artilerijos sviediniai*).

рвач, -á *šnek.* savanaudis, glemžikas; **~еский**, -ая, -ое savanaudiškas, glemžikiškas; **~ество**, -а savanaudiškumas, glemžikiškumas.

рвэ́ние, -я uolumas, stropumas.

рво́т|а, -ы 1. vėmimas, vėmulys; вызывáть рво́ту (*pra*)vimdyti; 2. *šnek.* vėmulai; **~ное**, -ого *dkf.* vimdomasis váistas; **~ный**, -ая, -ое 1. vėmimo (*pvz. reiškiniai*); 2. sùkeliantis vėmimą, vimdomasis.

рдест, -а *bot.* plūdė, mauduolė, *Potamogeton nan-* *tans.*

рде́ть, рде́ет *įvk.*, **~ся**, рде́ется *įvk.* raūdonuoti, žarūoti (*pvz. dangus*); raūsti (*pvz. vaisiai*), nu- *kaisti* (*pvz. veidai*).

реабилита́ция, -и reabilitācija, reabilitāvimas.

реабилити́ровать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* reabi- *lituoti*; **~ся**, -руюсь, -руешься *eig.* ir *įvk.* 1. re- *abilituotis*; 2. būti reabilituojamam, būti reabi- *lituotam*.

реагэ́нт, -а *chem.* reageñtas.

реагирова́ние, -я reagāvimas; **~ть**, -рую, -руешь *eig.* reaguoti.

реакти́вн|ость, -и *m.* reaktyvumas; **~ый**, -ая, -ое *chem., fiz.* reaktyvus; реактývinis.

реáктор, -а reáktorius.

реакционе́р, -а reakcionieriūs.

реакцио́нн|ость, -и *m.* reakcingumas; **~ый**, -ая, -ое; -онен, -онна, -онно reakcingas, reākinis.

реáкция, -и 1. *chem., polit.* reākcija; 2. reagāvi- *mas*.

реализа́ция, -и realizāvimas, realizācija.

реализи́ровать, -ую, -уешь *eig.* ir *įvk. žr.* реали- *зовáть*; **~ся**, -уется *eig.* ir *įvk.* реализовáться.

реализм, -а realizmas.

реализова́ть, -зýю, -зýешь *eig.* ir *įvk.* 1. realizuoti, *įvykdyti, įgyvendinti*; 2. realizuoti, paversti pinigais (*pvz. turtą, prekes*); **~ся**, -зýется *eig.* ir *įvk.* 1. realizuotis, darýtis, pasidaryti realiam, būti įvykdomam, įvykdytam (*pvz. planas, užsi- *mojimas**); 2. realizuotis, būti paverčiamam, pa- *verstám pinigais* (*pvz. turtas, prekės*).

реали́ст, -а realistas; **~йческий**, -ая, -ое realistinis, *realistiškas*.

реалисти́чн|ость, -и *m.* realistiškumas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *žr.* реалистический.

реáльн|ость, -и *m.* realumas, tikroviškumas, realý- *bė*; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно realūs; įgy- *vėdinamas*.

ребёнок, -нка; *dgs.* ребя́та, -я́т ir дéти, -тéй 1. kū- *dikis*; грудно́й p. žindomas kūdikis; 2. vaikas, *vaikūtis*.

реберный, -ая, -ое *anat.* šonkaulių.

реборда, -ы *tech.* kraštėlis, aĩfbriaunis.

ребри́стый, -ая, -ое; -йст, -а, -о 1. kaulingas, iš- *sikišusiais šonkauliais*; 2. žambuotas, kampuotas, *briaunotas*.

ребро́, -á; *dgs.* ребра, ребер, ребрам 1. *anat.* šon- *kaulis, kriauklas*; 2. briauná (*pvz. stalo*), žaĩ- *bas, krántis, keterá* (*pvz. pinigó*); ♦ **постáвить** *вопрóс* ребро́м energingai, griežtai iskėlti kláu- *simą*.

рэбус, -а rėbusas.

ребя́та¹ *žr.* ребёнок.

ребя́т|а², -я́т *dgs.* 1. vaikai, vaikiščiai; 2. vaikūnai, *vyrukai, výrai*; здо́рово, p.l sveiki, výrai; **~йшки**, -шек *dgs.* vaikai, vaikūnai, vaikūčiai, *vaikeliukai, vaikiščiai*.

ребя́ческ|ый, -ая, -ое vaikiškas; ребя́ческие до́воды *prk.* vaikiški argumėntai; стать ребя́ческим su- *ваikėti*; **~тво**, -а 1. vaikiškumas, vaikýbė, vaiko *dárbas, vaikiškas elgimasis*; 2. *pasen.* vaikýstės *mėtas, ámžius, vaikýstė*.

ребяч||ий, -ья, -ье *šnek.* vaikų, vaikiškas; **~иться**, -чусь, -чишься *eig. šnek.* vaikiškai elgtis; **~ливый**, -ая, -ое; -ив, -а, -о *šnek.* vaikiškas, liūkes vaikikiškai elgtis; p. нрав vaikiškas būdas.
рёв, -а 1. urzgimas (*puz. žvėries*), niaurėjimas, riaumėjimas, maurėjimas, baubimas (*puz. jaučio*); kaukimas, staugimas (*puz. vėjo*), kriokimas (*puz. vandens*); 2. kliegimas, žliumbimas, bliovimas.
рёва, -ы v. ir m. *šnek.* rėksnys, rėksnė; verksnys, verksnė, bliova, žliumba, raudālius.
ревáнш, -а revánšas; **~йст**, -а revanšistas; **~йстский**, -ая, -ое revanšistinis; **~ный**, -ая, -ое revánšo, revánšinis, atsilýginamasis.
ревён||ный, -ая, -ое rabárbaro, rabárbarų; **~ь**, -я v. bot. rabárbaras, *Rheum*.
реверáнс, -а reveránsas; дéлать p. darýti reveránsą, táptelėti.
ревёт, -вú, -вёшь *eig.* 1. uřgzti, uržėti (*puz. žvėris*), niaurėti, riaumėti, maurėti, baubėti (*puz. jaučio*), búbauti; kriokti, šniokšti (*puz. vanduo*); kaukti, staugti (*puz. vėjas, audra*); 2. *šnek.* kliegti, bliauti, žliumbti, plýšti.
ревизион||зм, -а revizionizmas; **~ст**, -а revizionistas; **~стский**, -ая, -ое revizionistinis.
ревизионный, -ая, -ое revizijos (*puz. komisija*).
ревизйт, -а atsákomasis vizitas.
ревиз||ия, -и revizija, tikrinimas; **~овáть**, -зýю, -зýешь *eig.* ir *řvk.* 1. revizuoti, (pa)darýti reviziją; 2. reviduoti, pėržiūrėti, pėrsvarstyti; **~бр**, -а revizorius; **~брский**, -ая, -ое revizoriaus, revizorių, revizoriškas.
ревкóм, -а (революционный комитёт) revkómas, revoliucinis komitėtas.
ревматизм, -а *med.* reumátas, reumatizmas.
ревмáт||ик, -а *šnek.* reumátikas; **~йческий**, -ая, -ое reumáto, reumatizmo, reumátinis.
ревмя: p. ревёт *šnek.* rėktė rėkti, bliautė bliauti, žliumbtė žliumbti, plýšoti.
реvн||ивец, -вца *šnek.* pavyduolis, pavyduliáutojas; **~ница**, -ы *šnek.* pavyduolė, pavyduliáutoja; **~ость**, -и m. pavydulingumas, pavydumas; **~ый**, -ая, -ое; **~йв**, -а, -о pavydus (*meilėje*), pavydulingas, pavyduliáujantis, pavyduliáujamas.
ревн||итель, -я v. *pasen.* uolūs rūpintojas, rėmėjas; **~ница**, -ы *pasen.* uoli rūpintoja, rėmėja.
ревновáть, -нýю, -нýешь *eig.* pavyduliáuti, réikšti, jausti pavýdą.
рévностный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно uolūs, stropūs.
рévность, -и 1. pavydulys, pavyduliávimas (*džn. meilės dalykuose*); 2. *pasen.* uolumas, stropumas.
револьвёр, -а revólveris; **~ный**, -ая, -ое revólverio, revólverinis; **♦** p. станóк *tech.* revólverinės stáklės; **~щик**, -а tėkintojas, dirbantis priė revólverinių stáklų.
революционер, -а revoliucionierių; **~ка**, -и, *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам revoliucionieriė.
революционизировáть, -рую, -руешь *eig.* ir *řvk.* revoliucionizuoti, (su)revoliucinti; **~ся**, -пуюсь, -пуюсья *eig.* ir *řvk.* 1. revoliucionizuotis; 2. būti revoliucionizúojamam, revoliucionizúotam, (su)revoliucintam.

революцион||ость, -и m. revoliucingumas; **~ый**, -ая, -ое; -óнен, -óнна, -óнно revoliucijos (*puz. šventė*), revoliucinis (*puz. vyriausybė*), revoliucingas (*puz. kalba*).
революция, -и revoliucija.
ревтрибуна||л, -а (революционный трибунал) revtribunólas, revoliucinis tribunólas.
ревýн, -á 1. zool. rėksnė beždžióne, stauglys, staugūnas, *Mycotes*; 2. *šnek.* rėksnys, išverstagerklis, bliūvas, blióva, verksnys, žliumba, raudālius; 3. jūr. sirenà.
реvю *nkt.* reviu.
регáлия, -и regália; королевские регáлии *istor.* karáliškosios regálijos.
регáта, -ы *sport.* regatà.
рэгби *nkt.* *sport.* rėgbis.
регенерá||т, -а regenerátas; **~тívный**, -ая, -ое *tech.* regeneratývinis, regeneratyvūs; **~тор**, -а *tech.* regenerátorius; **~ция**, -и regenerácija, regenerávimas.
регeнт, -а 1. *polit.* regėntas; 2. chóro (*džn. bažnytinio*) dirigėntas, regėntas; **~ство**, -а 1. *polit.* regentýstė, regentávimas; 2. regėnto vardas; **~ша**, -и *šnek.* 1. regėntė (*valdovė*); 2. chóro (*džn. bažnytinio*) dirigėnto žmonà.
региона||льный, -ая, -ое regionálinis.
рег||стр, -а registras; **~áтор**, -а registrátorius; **~áция**, -и registrávimas, registrácija.
регистр||ровать, -рую, -руешь *eig.* ir *řvk.* (i)registruoti, įrašinėti, įrašyti i knygą (*puz. atvykėli*), atžymėti (*puz. įvykius*); **~ся**, -пуюсь, -пуюсья *eig.* ir *řvk.* 1. registruotis, įsiregistruoti, įsirašyti; 2. būti (i)registruojamam, įrašomam.
рег||стровый, -ая, -ое registrinis; **♦** рег||стровая тонна registrinė tonà.
регламент, -а reglamėntas; **~áция**, -и reglamentávimas, reglamentácija; **~йровать**, -рую, -руешь *eig.* ir *řvk.* reglamentuoti.
регрeсс, -а regresas, atžangà; **~йвный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно regresývinis, regresyvūs, atžangūs; **~йровать**, -рую, -руешь *eig.* regresuoti.
регу||рова||ние, -я (su)reguliávimas, (su)tvarkymas; **~ть**, -рую, -руешь *eig.* ir *řvk.* (su)reguliuoti, (su)tvarkyti.
регулирoв||ка, -и (su)reguliávimas, (su)tvarkymas; **~очный**, -ая, -ое reguliávimo, reguliúojamasis; **~щик**, -а reguliúotojas; **~щица**, -ы reguliúotoja.
регулы, -гул *dgs. fiziol.* mėnesinės, menstruácija.
регуляр||о *prv.* reguliariai; **~ость**, -и m. reguliárumas; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно reguliárus, reguliárinis; регулярное войско reguliárinė kariuomenė.
регуля||тор, -а 1. reguliúotojas; tvarkýtojas; 2. *tech.* reguliátorius.
редакт||рова||ние, -я (su)redagávimas; **~ть**, -рую, -руешь *eig.* ir *řvk.* (su)redaguoti.
реда||ктор, -а redaktorius; **~ский**, -ая, -ое redaktoriaus (*puz. pareigos*); **~ство**, -а redaktoriávimas, redaktoriaus dárbas, páreigos; **~ствовать**, -твую, -твует *eig. šnek.* redaktoriáuti, eiti redaktoriaus páreigas.

редакционный, -ая, -ое redākcijos (pvz. *tarnautojas*); redākcinis (pvz. *taryba, kolegija*); redagavimo (pvz. *darbas*).

редакция, -и 1. redākcija; 2. redagavimas.

реденький, -ая, -ое; реденек, реденька, реденько retūtis, skystūtis (pvz. *audinys, barzdelė*).

редеть, -еет eig. eiti retyn, retėti, skystėti (pvz. *audinys*), sklaidytis (pvz. *rūkas*).

редечный, -ая, -ое ridikų, ridiko (pvz. *skonis, sunka*).

редизна, -ы šnek. retūmas; retmė, prōmuša, prōrēta (pvz. *audekla*).

редина¹, -ы tarm. rētas, skystas audinys, āudeklas.

редина², -ы žr. редизна.

редингот, -а pasen. redingotas (ilgas, platus švarškas).

редис, -а, ~ка, -и; dgs. kilm. -сок, naud. -скам bot. ridikėlis, *Raphanus radícula*.

редкий, -ая, -ое; -док, -дка, -дко 1. rētas, netankūs; rētinis (pvz. *rikuiotė*); p. лес rētas miškas; 2. rētas, nedāžnas; p. случай rētas ātvejis; 3. nepaprastas, upatingas; женщина редкой красоты nepaprasto grōžio moteris.

редковатый, -ая, -ое; -ват, -а, -о retōkas, apūretis, rēšvas, skystōkas.

редковолосый, -ая, -ое; -ос, -а, -о retaplaūkis.

редколесье, -я rētas miškas, rētniškis.

редколлегия, -и (редакционная коллегия) redākcinė kolegija.

редкостный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно retaī atsitinkantis, pasitaikantis, rētas.

редкость, -и m. 1. retūmas (pvz. *plaukų*), retybė; skystūmas; 2. retenybė; ◆ на p. непарастаī.

реднина, -ы tarm. skystas pakulinis kiltas.

редукционный, -ая, -ое redūkcinis.

редукция, -и 1. redūkcija, redukavimas; 2. redukavimas.

редут, -а kar. pasen. redūtas (įtvirtinimas).

редуцировать, -рую, -руешь eig. ir įvk. redukuoti; ~ся, -руется eig. ir įvk. redukuotis.

редька, -и; dgs. kilm. -дек, naud. -дькам bot. ridikas; ◆ он надоел мне хуже горькой редьки jis atsibodo mán kaip piktas pipiras, iki gyvo kaulo.

реестр, -а rejēstras, registras (oficialus sąrašas); внести в p. įtraukti į rejēstrą.

реечный, -ая, -ое tech. stiebinis, lystėlinis.

реже 1. bdo. редкий aukšt. l.; 2. prv. редко aukšt. l. режим, -а režimas; народно-демократический p. liaudies demokratiškos režimas, sántvarka; соблюдать p. laikytis (nustatyto) režimo, tvarkōs; ~ный, -ая, -ое režimo, režiminis.

режиссёр, -а tea. režisierius; ~ский, -ая, -ое režisieriaus, režisierinis; ~ство, -а režisieriavimas; režisavimas.

режиссировать, -рую, -руешь eig. režisuoti; ~ура, -ы 1. režisūrā; 2. režisavimas; 3. kuop. režisiečiai.

режу žr. резать; ~сь žr. резаться.

режущий, -ая, -ее 1. piovimas, piaunamasis; p. инструмент piovimas įrankis; 2. raizantis (pvz. *skausmas*); 3. režiantis, šaižūs (pvz. *balsas*).

резак, -а 1. kirtiklis, kapōklis; pioviklis; 2. (gyvulių) skerdikas; 3. tech. kuokštāpiautis; piaustytuvas, piaustiklis; 4. tech. dūjinio piovimas degiklis.

резальный, -ая, -ое piaustymo, piaustomasis; ~щик, -а 1. piaustytojas (pvz. *stiklo*); 2. žuvies dorotojas, pleikėjas.

резание, -я 1. piovimas, kirpimas, riekimas, piaustymas; 2. raizymas, drožinėjimas.

резануть, -нų, -нешь įvk. šnek. 1. piāuti, rēžti; 2. smilkteleiti; 3. sukirsti (per egzaminą); 4. išdrožti (pvz. *tiesą*).

резанный, -ая, -ое piautinis; supiaustytas.

резательный, -ая, -ое piaustymo, piaustomasis, piaunamasis.

резать, режу, режешь eig. 1. piāuti, piaustyti, riekti, raikyti (pvz. *duoną*); kirpti, karpyti (pvz. *žirkėmis*); griežti, grāižyti; 2. rēžti, raizyti, drožti, drožinėti (pvz. *medyje*); 3. skeirsti (pvz. *gyvulius*), piāuti (pvz. *vištą*); 4. kiřsti (per egzaminą); 5. rēžti, smelkti, raizyti; y nerō режет в животē jām vidurius raizō, gēlia; p. глаза rēžti, badyti, draskyti akis (pvz. *spalvos, ryški šviesa*); мұзыка режет ўши мұзика rēžia, drāsko ausis; 6. drožti, rēžti, spiginti (pvz. *kam tiesą į akis*); ~ся, режусь, режешься eig. 1. būti piaunamam, piaustomam, riekiāmam, raikomam, kerпамam, kařpomam; būti rēžiamam, raizomam, drožiamam, drožinėjamam (pvz. *medyje*); būti skerdžiamam, piaunamam (apie gyvulius, paukščius); 2. kautis, kiřstis, kapōtis; p. в карты kiřstis kōrtomis; 3. kāltis, dygti; y ребēнка режутся зубы vaikui daņtys kālasī.

резвиться, -влюсь, -вишься eig. šēlti, dūkti (pvz. *vaikai*), laigyti (pvz. *kumeliukai, veršeliai*).

резвость, -и m. guvūmas, judrūmas, žvitrūmas; ~ўня, -и; dgs. kilm. -ний, naud. -ням ir ~ўшка, -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам šnek. guvū, gyvā mergaitē, išdykėlē, laigūnē; ~ый, -ая, -ое; резв, резба, резво judrus, guvus, žvitrūs, gyvas; ristas (*žirgas*).

резедá, -ы bot. rezetá, *Reseda*.

резекция, -и med. rezėkcija.

резерв, -а rezėrvas, atsargā.

резерват, -а rezervātas, draustinė.

резервировать, -рую, -руешь eig. ir įvk. rezervuoti; palikti atsargojē.

резервист, -а kar. atsarginis.

резервный, -ая, -ое rezėrvinis, atsarginis.

резервуар, -а rezervuāras.

резец, -ца 1. tech. rēžiklis (*stiklui*), pioviklis, pėilis (*metalui*), raiziklis (*graviravimui*), skāptas (*skulptoriaus*), drožiklis; 2. anat. kapl̄ys, kandys (*priešakinis dantis*).

резиден|т, -а rezidentas; ~ция, -и rezideñcija.

резин|а, -ы gumā; ~ка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам šnek. 1. trintūkas; 2. keliāraištis; guminė juostėlē; 3. atnarā (*neriant, mežgant*); ~овый, -ая, -ое guminis, gumōs; gumuotas; p. шнурок timpa.

резинши|к, -а gūmininkas, gumōs prāmonės darbininkas; ~ца, -ы gūmininkė, gumōs prāmonės darbininkė.

рэ́зка, -и 1. piáustymas, kaĩpymas; drožinėjimas, raĩžymas; 2. karojaĩ, piaustinỹs (*pvz. piaustyti, kapoti šiaudai*).
рэ́зк||ий, -ая, -ое; -зок, -эка, -эко 1. šaižūs (*pvz. balsas*); raĩžūs, žvarbūs (*pvz. vėjas*); šiaurūs, šiurpūs, pagelūs, spiginamas (*pvz. šaltis*); šiurkštūs, atžaras (*pvz. žodis, atsakymas*), aštrūs (*pvz. sopulys*); labai ryškūs (*pvz. spalva, kontūrai*); rézkne черты лица griezti véido brúožai; rézkая противоположность ryški priešingybė; 2. smarkūs, žymūs; staigūs (*pvz. temperatūros pasikeitimas*); ~ость, -и m. 1. šaižumas, šiurkštumas, aštrumas, griežtumas; ryškumas; 2. šiurkštūs, aštrūs žodis, atsakymas, pòsakis, šiurkštýbė, atžarybė.
рэ́зник, -а tarm. skerdikas, mėsinkinkas.
резно́й, -ая, -ое 1. drožtinis, drožinėtas, raĩžytinis; reznáя рабòта réžinỹs, drožinỹs, piaustinỹs; 2. raĩžymo, drožinėjimo (*pvz. įrankis*); 3. piáustytinis (*pvz. durpės*).
резну́ть, -ну, -нѣшь *įvk. šnek.* 1. réžti, réžtelėti, drožti, drožtelėti, cvaĩgtelėti, smògtelėti; 2. smilktelėti, susmelkti.
резня́, -и 1. piovyñė, skerdýnė, piautýnė, kruvinà pirtis; 2. *prk. šnek.* kirstýnė (*kortomis*).
резолу́тивный, -ая, -ое rezoliutývinis, rezoliutyvūs.
резолу́ция, -и rezoliucija.
резон, -а *šnek.* rezonas, protingas pagrindas, rācija.
резонáнс, -а 1. rezonānsas; 2. *prk.* atgarsis, atbal-sis; ~ный, -ая, -ое rezonānsinis (*pvz. virpesys*).
резонáтор, -а *fiz., tech.* rezonātorius; объёмный p. tuščiaaviduris rezonātorius.
резонёр, -а rezoniėrius, póstringautojas.
резонёрство, -а póstringavimas, rezonieriāvimas; ~вать, -твую, -твует *eig.* póstringauti, rezonieriauti, pamokslauti.
резонір||овать, -рую, -руешь *eig.* 1. *fiz.* rezonuoti, duoti atgarsį; 2. *pasen.* rezonuoti, sámprotauti, póstringauti; ~ующий, -ая, -ее rezonuojantis.
резонный, -ая, -ое; -онен, -онна, -онно *šnek.* protingas, pagrįstas, rimtas, rezoniškas.
результáт, -а rezultātas, išdava, padarinỹs, pasekmė, váisius.
результáтн||ость, -и m. rezultatyvumas; ~ый, -ая, -ое rezultatyvūs.
рэ́зче 1. *bdv.* rézkий *aukšt. l.*; 2. *prv.* réзко *aukšt. l.*
рэ́зчик, -а 1. drožėjas, drožikas, réžėjas, raĩžytojas; 2. piáustytojas; 3. piaustytuvas (*pvz. durpių*).
резь, -и m. grūžtis, vėrulỹs, diegliaĩ, dygulỹs, dieglỹs, piūtis.
резьба́, -ы 1. drožýba, raĩžýba; drožinėjimas, raĩžymas; 2. drožinỹs, raĩžinỹs, piaustinỹs; 3. *tech.* sriėgiai, sriėgimas.
резьбову́щийк, -а sriėgėjas; ~ца, -ы sriėgėja.
резьбомёр, -а sriėgmatis.
резюм||е *nkt.* reziumė, sántrauka; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* reziumuoti, (pa)darýti sántrauką, sutraukti.
рей, -я rėja, pratiesinė, stiebo skersinis (*burlaivyje*).
рейд¹, -а jūr. reidas, prieuostis, iñkarvietė.

рейд², -а reidas; кавалерийский p. kavalėrijos reidas; комсомольский p. komjaunimo reidas.
ре́йка, -и; *dgs. kilm.* péek, *naud.* péйка 1. plonà lentėlė, lentgalỹs, lystėlė, tašelis; strýpas; 2. matuòklė; водомерная p. vandenš lỹgio matuòklė; зубчатая p. krumpliastiebis.
рейс, -а reisas.
рейсм||ас, -а, ~ус, -а *tech.* brėžtuvas, reismusas.
ре́йсовый, -ая, -ое reisinis.
рейсфе́дер, -а 1. braižiklis; 2. pieštuko užmovėlis, reisfederis.
рейсш́ина, -ы reišinā, kampašinė linuòtė.
рейту́зы, -ов ir -у́з *dgs.* 1. raĩtininko kėlnės; 2. mòteriškos kėlnės; vaikiškos kėlnaitės.
рейхс||вэр, -а reichsveras (*Vokietijoje*); ~кáнцлер, -а reichskancleris (*Vokietijoje*); ~тáг, -а reichstasgas (*Vokietijoje*).
река́, -й ùрė; вдоль реки páuriu; вниз по реке pasroviui, pasrauçiui; вверх по реке prieš sròvę.
реквизиро́вать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* rekviziuoti, priverstinaĩ nusāvinti.
реквизит, -а tea. rekvizitas.
реквизи́ция, -и rekvizicija, rekvizāvimas, priverstinis nusāvinimas.
рекла́ма, -ы reklamā.
рекламацио́нный, -ая, -ое reklamācinis.
рекламáция, -и reklamācija, rāštiška preteñzija.
реклам||ировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* 1. (iš-)reklamuoti (*pvz. kokią nors prekę*); 2. (pa)réikšti reklamāciją, rāštišką preteñziją; ~ст, -а 1. reklamānininkas, reklāmų sudarýtojas; 2. savė reklamuojančis žmogūs, savigyra.
рекла́мный, -ая, -ое reklāmos, reklāmų, reklāminis.
рекогносци́р||овать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk. kar., geol.* rekognoskuoti, apžvalgyti, išžvalgyti, iširti (*vietovę*); ~овка, -и *kar., geol.* rekognoskāvimas, (ap)žvalgymas, išžvalgymas, ištyrimas (*vietovės*); ~овочный, -ая, -ое rekognoskāvimo, rekognoskuojamasis, (ap)žvalgymo, išžvalgymo, ištyrimo.
рекоменд||ательный, -ая, -ое rekomendācinis, rekomenduojamasis, teikiamasis; ~ация, -и rekomendācija, rekomendāvimas; ~овáть, -дую, -дүешь *eig.* ir *įvk.* 1. rekomenduoti, pateikti; 2. *pasen.* supažindinti, pristatyti (*naują žmogų*); 3. patařti; ~овáться, -дүюсь, -дүетесь 1. *eig.* ir *įvk.* rekomenduotis, prisistatyti; 2. *eig.* būti rekomenduojamam; рекоме́ндүерся rekomenduojama, pateikiama, pātariama, patařtina.
реконструиро́вать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* rekonstruoti, pėrstatyti, pėrtvarkyti, pėrtaisyti, atstatyti iš naujo; ~ся, -руется 1. *eig.* ir *įvk.* rekonstruotis, pėrsistatyti, pėrsitvarkyti, reorganizuotis; 2. *eig.* būti rekonstruojamam, pėrstatomam, pėrtvarkomam, pėrtaisomam, atstātomam iš naujo.
реконстр||уктивный, -ая, -ое rekonstrukcijos, rekonstrukcinis, pėrstatymo, pėrtvarkymo; ~у́кция, -и rekonstrukcija, pėrstatymas, pėrtvarkymas, pėrtaisymas, atstātymas iš naujo.
реко́рд, -а rekòrdas; побить p. pasiekti, laimėti rekòrdą; ~и́ст, -а rekòrdininkas, rekòrdistas;

~и́стка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам rekòrdininkė, rekordistė; ~ный, -ая, -ое rekòrdinis; ~сме́н, -а *sport.* rekòrdininkas, rekordsmėnas; ~сме́нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *sport.* rekòrdininkė, rekordsmėnė.

рекреа́ция, -и *pasen.* rekreācija, pėrtrauka (*mokykloje*).

ре́крут, -а *pasen.* rekrūtas; ~ути́ровать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* 1. *pasen.* (pa)imti į rekrūtus; 2. verbūoti, telkti; ~у́тский, -ая, -ое rekrūtų, rekrūtinis; ~у́тство, -а *žr.* рекрутчина; ~у́тчина, -ы *pasen.* rekrūtų prievolė; rekrūtų ėmimas.

ректифи|ка́ция, -и rektifikācija, tyrimas, vālymas; ~кovať, -кую, -күешь *eig.* ir *įvk.*, ~цйровать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* rektifikuoti, (iš)tyrinti, (iš)vālyti (*puz. spirita*).

ре́ктор, -а rektorius; ~а́т, -а rektorātas; ~ский, -ая, -ое rektoriaus; ~ство, -а rektorystė; rektorijāvimas.

релé *nkt. tech.* relė.

религи́озн|ость, -и *m.* religingūmas; ~ый, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно 1. religijos, religinis, tikybos, tikybūnis (*puz. apeiga*); 2. religingas, tikintis (*puz. žmogus*).

рели́гия, -и religija, tikyba.

рели́квия, -и relikvija.

рели́кт, -а reliktas; ~овый, -ая, -ое reliktinis.

релье́ф, -а reljėfas; ~ность, -и *m.* reljėfiškūmas; ~ный, -ая, -ое; -фен, -фна, -фно reljėfiškas, reljėfinis, iškilas.

рельс, -а (*geležinkelio*) bėgis; пóезд сошёл с релъсов траукинъс nuvėrto nuo bėgių; ◆ переве́ст на нóвые релъсы *prk.* pėrkelti į naujās vėžės (*puz. ūkį*); поста́вить на релъсы *prk.* sutvarkyti, dūoti eįgā, palėisti (*puz. fabriką*); ~овый, -ая, -ое bėgio, bėgių; *p.* путь geležinkelis.

рельсопрока́тный, -ая, -ое bėgių valcāvimas (*puz. gamykla*).

реля́тивный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно reliatyvūs, santykinis.

реля́ция, -и *pasen. kar.* reliācija.

ремáрка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам remárka, pastabā.

ре́мез, -а *zool.* remezā, *Parus pendulinus*.

реме́нный, -ая, -ое diržinis, diržo; šikšninis (*puz. botagas*).

реме́нь, -мня́ diržas; šikšnā; приводной *p.* pavarės diržas.

ремесленни|к, -а 1. amatininkas, rankpelnys; 2. *šnek.* amatų mokyklos mokinys; ~ца, -ы 1. amatininkė, rankpelnė; 2. *šnek.* amatų mokyklos mokinė; ~чать, -аю, -аешь *eig.* amatininkauti; ~ческий, -ая, -ое 1. amatininkų; 2. *niek.* amatininkiškas, šablōniškas (*puz. muzikos veikalo atlikimas*); ~чество, -а amatininkystė, amatininkāvimas.

ремесленный, -ая, -ое 1. āmato, amatų (*puz. mokykla*); 2. amatininkų (*puz. sąjunga*); 3. amatininkiškas (*puz. darbas*).

ремесло́, -а; *dgs.* ремесла, -сел, -слам āmatas.

ремешо́к, -шка́ dirželis.

реми́жу *žr.* ремизит.

ремиз, -а remizas (*fechtavime, lošiant kortomis*).

ремиза, -ы 1. *tekst.* nýtys; 2. akėlė nýtys; 3. *džn.* *dgs.* medvilninių audinių liėkanos, ātraizos (*prekyboje*).

реми́зить, -ми́жу, -ми́зишь *eig.* įvaryti remizā (*lošiant kortomis*).

ремилитариз|ация, -и remilitarizācija, remilitarizāvimas; ~йровать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.*, ~овать, -зую, -зүешь *eig.* ir *įvk.* remilitarizuoti. ремо́нт¹, -а remontas, (pa)taisymas, atnaujinimas. ремо́нт², -а *kar.*, *žemd.* remontas; ~ёр, -а *kar. pasen.* remonteris.

ремонті́ровать¹, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* remontuoti, (pa)taisyti, atnaujinti.

ремонті́ровать², -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* *kar.* remontuoti.

ремóнтн|ик, -а remontininkas; ~ый, -ая, -ое remontinis, remonto, remontavimo, taisymo; ремо́нтная ко́нтора remonto kontorā; ремо́нтные рабóты remontavimo darbai.

ренегáт, -а renegātas; ~ский, -ая, -ое renegātiškas; ~ство, -а renegatiškūmas, renegatystė, renegātiškas pasielgimas.

Ренессáнс, -а Renesānsas.

ренéт, -а renėtas (*obelis, obuolys*), ranėtas.

реноме́ *nkt.* renomė, reputācija, vārda.

рента, -ы rentā; земельная *p.* žėmės rentā.

рентабелън|ость, -и *m.* rentabilūmas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно rentabilūs.

рентгéн, -а rentgėnas; ~овский, -ая, -ое rentgėno, rentgėninis.

рентгенблoг, -а *med.* rentgenolėgas; ~ический, -ая, -ое *med.* rentgenolėgijos, rentgenolėginis.

реоргані́зацио́нный, -ая, -ое reorganizāvimas, pėrtvarkymo, reorganizācinis; ~ация, -и reorganizācija, reorganizāvimas, pėrtvarkymas; ~овать, -зую, -зүешь *eig.* ir *įvk.* reorganizuoti, pėrorganizuoti, pėrtvarkyti.

реостáт, -а *fiz.* reostātas, varžyvas.

рэпа, -ы *bot. ropė, Brassica rapa subsp. rapifera*.

репа|рацио́нный, -ая, -ое reparācijų, reparācinis; ~ация, -и *džn. dgs.* reparācija, reparācijos.

репатри|а́нт, -а repatriāntas; ~а́нтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам repatriāntė; ~ация, -и repatriācija, repatriāvimas; ~йровать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* repatrijuoti; ~йрваться, -руюсь, -руешься 1. *eig.* ir *įvk.* repatrijuoti(s); 2. *eig.* būti repatrijuojamam, grāžinamam į tėvynę.

репе́к, -ейкá pentino skridinėlis.

репéй, -пья́; *dgs.* репей, -ёв *šnek.*, ~ник, -а *bot.* dirvuolė, varnalėša, *Agrimonia*.

репертуáр, -а *tea.* repertuāras; ~ный, -ая, -ое repertuāro, repertuārinis.

репеті́р, -а repetūras.

репеті́ровать, -рую, -руешь *eig.* repetuoti; ~тор, -а repetitorius, namų mokytojas; ~ция, -и repeticija.

ре́пица, -ы (*uodegos*) stimburys.

ре́пка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам *bot.* ropėlė, *Umbilicus*.

ре́плика, -и rėplika, trumpā pastabā.

ре́пный, -ая, -ое rėpių, rėpinis.

ре́пняк, -а ropienojas.

ре́повый, -ая, -ое rėpių, rėpinis, (pagamintas) iš rėpių.

реполдв, -а *zool.* čivylis, *Acanthis cannabina*.
репорт||аж, -а reportāžas; ~ёр, -а repòteris.
репортёрс||кий, -ая, -ое repòterio, repòteriškas;
 ~тво, -а repòteriiāvimas, repòterio dārbas;
 ~твовать, -ствую, -ствуешь *eig.* repòteriiāuti, dirbti repòterio dārbą.
репрезент||ант, -а atstovas, reprezentāntas; ~ация, -и reprezentācija, atstovāvimas; ~ировать, -рую, -руешь, ~овать, -тую, -тýешь *eig.* ir *įvk.* reprezentuoti, atstovāuti.
репресса||лии, -ий *dgs.* represalijos.
репрессив||ность, -и *m.* represyvūmas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно represijos, reprēsijų, represyvūs, reprēsinis, represyvinis.
репр||ессировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* reprēsioti; ~ессия, -и reprēsija.
репродуктор, -а reproduktorius, garsiakalbis (*radio*).
репрод||укционный, -ая, -ое reprodukcijos, reprodukcinis, atgaminimo; ~укция, -и 1. reprodukcija, reprodukavimas, atgaminimas; 2. reprodukcija, atgaminys.
репродукци||ровать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* reprodukuoti, atgamtinti; ~ся, -руется *eig.* būti reprodukuojamam, atgaminamam.
репс, -а ripsas (*audins*); ~овый, -ая, -ое ripsinis.
репти||льня, -и 1. *zool.* roplys, šliaužlys; 2. *prk.* parsidavėlis, keliaklupsčiautojas, šliaužiotojas; ~ьный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно parsidavėliškas, keliaklupsčiaujantis; рептильная прёсса parsidavėliška spauda.
репутация, -и reputācija; у него дурная р. jis turi blogą vardą, reputāciją.
репчатый, -ая, -ое rōpiškas, rōpinis, panašūs į gōrę.
ресн||тчатый, -ая, -ое *biol.* blakstienotas, blakstienėtas; ~ца, -ы blakstiena, skruostas, (s)krūslas; ~чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. blakstienėlė; 2. *biol.* (*ląstelės*) blakstienėlė; ~чный, -ая, -ое 1. blakstienos, blakstienų, blakstieninis; 2. *biol.* blakstienotas, blakstienėtas; ~чки, -чек, -чкам *dgs. žr.* ресничка.
респект, -а *pasen.* pagarbā, gerbimas, pagarbūmas, respēktas.
респекта||бельность, -и *m.* respektabilūmas, garbingūmas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно respektabilūs, garbingas.
республи||ка, -и respūblika; ~анец, -нца respublikonas, respublikinės sántvarkos šalininkas; ~анка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам respublikonė, respublikinės sántvarkos šalininkė; ~анский, -ая, -ое respublikos, respublikinis.
рессор||а, -ы (*važiuotės*) lingė, lingūnė; ~ный, -ая, -ое 1. lingių, lingūnių (*puz. meistras*); 2. sū lingėmis, lingūnėmis.
реставра||тор, -а restaurātorius, atstatytojas, atnaūjintojas; ~ство, -а restaurāvimas, atstatymas.
реставра||ционный, -ая, -ое restaurāvimas, restauracinis; ~ация, -и restaurācija, atstatymas, atnaūjinimas; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* restauruoti, naujai atstatyti, atnaūjinti.
ресторá||н, -а restorānas; ~нный, -ая, -ое restorāno, restorāninis; ~нщик, -а, ~тор, -а restorāno savininkas.

ресурс, -а 1. priemonė; 2. *dgs.* resūrsai, lėšos, ištekliai.
рети||вость, -и *m.* uolūmas, otrūmas; mitrūmas, greitūmas, smarkūmas, gyvūmas; ~ый, -ая, -ое; -йв, -а, -о uolūs, agnūs, otrūs; mitrūs, greitas, smarkūs, gyvas.
рети||на, -ы *anat.* (akies) tinklainė.
ретира||д, -а, ~а, -ы 1. *kar. pasen.* retiradā, traukiamasis, pasitraukimas, atsitraukimas; 2. *kar. pasen.* įtvirtinta vietā (*atsitraukimo atvejui*); 3. *šnek. pasen.* išvietė; ~ный, -ая, -ое *pasen.* retirādos, atsitraukimo.
ретировать||ся, -рýюсь, -рýешься *eig.* ir *įvk.* 1. retiruoti, trauktis atgal, atsitraukti, pasitraukti (*puz. kariuomenė*); 2. *šnek. iron. įvk.* retiruoti, pasišalinti, išnykti (*apie žmogų, patekusį į nemalonią, keblią padėtį*).
реторта, -ы *chem.* retorta.
ретро||град, -а *pasen.* retrogrādas, atbuleivis, atžagareivis; ~ный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *pasen.* retrogrādinis, atžagareiviškas, labai atsilikęs.
ретроспек||тивный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно retrospektyvūs.
ретуш||ёвка, -и retušavimas; ~ёр, -а retušuotojas; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* retušuoti.
рétуш, -и *m.* rėtušas, retušavimas.
реферáт, -а referātas, pranešimas.
референдум, -а referendūmas.
рефер||энт, -а referēntas, pranešėjas; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* referuoti.
рефлэкс, -а reflēksas; условный р. sąlyginis reflēksas; ~ия, -и reflēksija; ~ный, -ая, -ое reflēksinis.
рефлек||тивный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно reflektyvūs, reflēksinis; рефлективное движение reflēksinis judesys; ~ровать, -рую, -руешь *eig.* reflektuoti.
рефлектор, -а reflēktorius; ~ный, -ая, -ое reflēktoriaus.
рефлекторный, -ая, -ое reflēkso, reflēksinis.
реформа, -ы refòrma.
реформáт, -а reformātas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам reformātė.
реформáтор, -а reformātorius; ~ский, -ая, -ое reformātoriaus, reformātorijų, reformātorinis.
реформация, -и reformācija.
реформизм, -а *polit.* reformizmas.
реформировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* reformuoti.
реформист, -а *polit.* reformistas, reformizmo šalininkas; ~ский, -ая, -ое reformizmo, reformistinis; reformistų.
рефра||ктор, -а refrāktorius; ~ция, -и refrākcija.
рефрэн, -а refrēnas, priedainis.
рефриже||ктор, -а refrizēktorius.
рехнуться, -нýсь, -нёшься *įvk. šnek.* išeiti iš galvos, išsikraustyti iš prōto, kvaištelėti, kuoktelėti, pamišti.
реценз||энт, -а recenzeñtas; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* recenzuoti.
рецензия, -и recenziја.
рецепт, -а recēptas; ~ура, -ы receptūrā; ~урный, -ая, -ое receptūros, receptūrinis.

рецидив, -а 1. *recidīvas*; p. болѣзни *ligōs recidīvas*, ātkrytis, atkritimas, ātpuolis; 2. *teis. recidīvas*, pakartotinis nusikaltimas; **~ист**, -а *recidyvistas*; **~йстка**, -и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам recidyvistē*.

реципиент, -а *chem., med. recipieñtas*.

реч|евб|ой, -ая, -ое *kalbōs, kalbinis, kalbėjimo; ~ēnie*, -я *pasen. pōsakis, pasākymas*.

реченька, -и; *dgs. kilm. -нек, naud. -нькам poez. upėlis, upeliukas, upelýtis*.

речист|ость, -и *šnek. 1. iškalingumas; 2. kalbūmas, šnekūmas; ~ый*, -ая, -ое; -йст, -а, -о *šnek. 1. iškalingas, gražiakalbis; 2. kalbūs, šnekūs, gausiakalbis*.

реци|тат|ив, -а *muz. recitatīvas*.

речка, -и; *dgs. kilm. -чек, naud. -шкам upėlis, upýtė, upókšnis, upeliūkštis*.

речник, -а *upėivis*.

речнб|й, -ая, -ое *ūpės, ūpių, ūpinis (poz. žuvis, laivynas)*.

речонка, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам šnek. menk. žr. рекá* ir *речка*.

речушка, -и; *dgs. kilm. -шек, naud. -шкам šnek. upeliukas, upelýtis, upeliūkštis*.

речь, -и 1. *kalbà, kalbėjimas, šnekà, šnekėjimas*; *ва́ша р. вперед|й| юсу|ю| žōdis paskiaū; о чѣм у вас р.? ариѣ кà| юс| kalbatės?; завести| р. пра|ка|лб|ин|ти, pradėti| kalbà; органы| речи| kalbōs па|да|рга|и; у него| о|тчѣ|тливая| р. ю| kalbà, tartis| аи|ш|ки; р. идѣт| о...| kalbama| ариѣ...; об| штом| не мō|жет| быть| и| речи| ариѣ| та| negà|ли| б|ти| нѣ| kalbōs; части| речи| грам. kalbōs дà|лы; прямà|я| р. грам. tiesiōg|инė| kalbà; косвенная| р. грам. netiesiōg|инė| kalbà; лиш|й|ться| речи| netėkti| жàдо, àмо; 2. kalbà, пра|ка|лбà; выступ|и|ть| с| привѣт|ствен|ной| речью| pasakýti| sveik|inama|jà| kalbà*.

решать, -аю, -аешь *eig. 1. spręsti (poz. bylą, klausimą); 2. lėmti (likimą); 3. pasen. spręsti, sklaidyti (poz. abejones); 4. tarm. šnek. žudyti; žr. реш|и|ть; ~ся*, -аюсь, -аешься *eig. 1. rýžtis; я| не| решà|юсь| ему| сказа|ть| аш| недри|ст|ю, не|си|рý|шту| я|ам| pasakýti; 2. žr. реш|и|ться (2 reikš.); 3. būti| sprendžiamam; būti| lemiamam*.

решающий, -ая, -ее *sprendžiamas; lemiamas; svarbiausias, pagrindinis; p. rōloc sprendžiamasis balsas; p. момент| lemiamasis momentas*.

решение, -я 1. *sprendimas (poz. bylos, uždavinio, klausimo); 2. nutarimas, nusprendimas, nusprendis, sprendinys; nusistatymas, pasiryžimas; измен|и|ть| сво|е| р. ра|ке|сти| сàво| nusistatymà, паси|ры|ж|имà; я| при|шел| к| реш|ению| аш| nusprendžiau; 3. (uždavinio) atsakymas; (mislės) įminimas*.

решетина, -ы *grebėstas, (žardo) žardikartė, stalinis (poz. tvoros)*.

решет|ить, -шечу, -шетишь *ir ~и|ть*, -шечу, -шетишь *eig. 1. grebėstuoti (poz. stogą), skalomis, lotomis išmušinėti (poz. sieną); 2. šnek. kiūrdyti, daryti skylėtą, panāšų į rėtį*.

решетка, -и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам 1. pinūčiai, grōtai, grōtos, grōtėlės, gardėlė, tinklėlis; 2. žiōgris (skersuota tvora); 3. ardýnas, ardėlis; ♦ поса|д|и|ть| за| реш|етку| прк. пасод|ин|ти| ўж| грō|ту, ўзда|рý|ти| į| kalėjimà*.

решетник¹, -а *grebėstai*.

решетник², -а *rėtininkas, rėčius, sietininkas*.

решетный, -ая, -ое 1. *rėčio; 2. pasen. išsijotas*.

решето, -а; *dgs. реш|ета, -шѣт| рėtis, sietas (poz. grūdams sijoti), krėstis, krėtilas; ♦ чѣрпать| водо|у| реш|етом| реч|и|ю| vāndenį| sāmstyti (dirbti beprasmiską darbą)*.

решетчатый, -ая, -ое *ir реш|етчатый*, -ая, -ое 1. *pinūčių, grōtų, grōtėlių, grōtinis, grōtėlinis; rėtinis; 2. anat.: реш|етчатая| кость| акýткаulis*.

решечу *žr. реш|ет|ить*.

решимость, -и *m. pasiryžimas, ryžtumas, ryžtingumas, rýžtas*.

решитель, -я *pasen. sprendėjas*.

решительн|о 1. *прв. ryžtingai, tvirtai, griežtai; p. поступ|и|ть| ryžtingai| паси|елgti; p. отка|зà|ться| griežtai| atsisakýti; 2. прв. galutinaí, visiškai (poz. nesirūpinti); absoliučiai, бѣ| išimtiš; p. все| absoliučiai| visi; 3. ит. žinoma, бѣ| àbejo; ~ость*, -и *m. 1. ryžtumas, ryžtingumas; 2. griežtumas, tvirtumas; ~ый*, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. *спр|ėд|ж|имас (poz. mūšis), lėmiamas; visiškai (poz. pergalė); galutinis (poz. atsakymas); 2. griežtas (poz. priemonės, atsakymas); 3. ryžtis, ryžtingas; 4. tvirtas, nesvyruojamas; 5. šnek. tikras, neabejotinas; p. него|дà|й| tikras| ни|ек|šas*.

реш|и|ть, -шу, -шишь *įvk. 1. nuspręsti, nutarti; суд| реш|ил| те|ис|мас| nusprėdė; он| реш|ил|, что...| jis| нūтарė, кàд...; 2. išspręsti (poz. uždavinį); p. во|пр|ос| išspręsti| klàusimà; 3. прк. пасен. išspręsti, išsklaidyti; p. сом|н|ения| išspręsti| абе|ж|о|им|ус; 4. nulėmti (poz. likimą); 5. tarm. šnek. užmūšti, nužudyti; 6. tarm. šnek. panaikinti, likviduoti; ♦ вла|сть| п. и| вяза|ть| пасен. absoliuti| valdžia; ~ся*, -шусь, -шишься *įvk. 1. rýžtis, pasiryžti; а|пси|спр|є|сти; нута|рти; он| реш|ил|ся| у|ехà|ть| jis| паси|ры|žo| išvaziuoti; 2. šnek. netėkti; p. иму|щ|ества| netėkti| ту|што; p. у|мà| išprotėti; 3. būti| išspręstam; во|пр|ос| реш|ил|ся| klàusimас| б|во| išspręstas*.

решка, -и; *dgs. kilm. -шек, naud. -шкам šnek. пасен. pinigų pūsė su skaitmenimis, priekinė monetos pūsė*.

решпект, -а *пасен. žr. респект; ♦ держà|ть| в| реш|пекте| (кого-л.)| ве|р|сти| (кà) ге|рб|ти| сàв|е*.

реэваку|ация, -и *reevakuacija, reevakavimas; ~и|ро|вать*, -рую, -руешь *eig. ir įvk. reevakuoti*.

реэмигрант, -а *reemigrantas; ~ка*, -и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам reemigrantė*.

реэмигр|ация, -и *reemigracija, reemigravimas; ~и|ровать*, -рую, -руешь *eig. ir įvk. reemigruoti*.

ржа, -и *žr. рей*.

р|е|ять, *pėer eig. 1. sklaidyti, sklėsti, plevėnti; 2. plevėsuoti, plazdėti, plaikstytis (poz. vėliava)*.

ржа, -и *tarm. пасен. rūdys*.

рж|ав|еть, -еет *eig. rūdyti; ~и|ть*, -вит *eig. sukėlti rūdijimą; ~ление*, -я *rūdijimas; ~ость*, -и *m. ар|р|уд|ж|имас; ~чина*, -ы 1. *rūdis, rūdys; 2. bot. rūdys, degulys; хл|ėбная| р. bot. javų rūdys; ~ый*, -ая, -ое *ар|р|уд|ј|є|с, сур|уд|ј|є|с; рудžių spalvōs*.

ржание, -я *žvengimas*.

ржанище, -а *tarm. rugiena*.

ржанка, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам zool. sėjikas (paukštis), pūdymlis, sėmenà, vingras, klėrkas, Charadrius*.

ржаной, -ая, -ое rugių (pvz. laukas), rūgio (pvz. varpa), ruginis, rugienis (pvz. duona, miltai).

ржать, ржу, ржешь eig. žvengti, žvingauti.

ржи žr. рожь.

ржище, -а rugiena.

рыга, -и klojimas, klaimas, klūonas, jauja.

ригорист, -а rigoristas.

ридикюль, -я v. pasen. ridikiūlis, rankinukas.

риз||а, -ы 1. kūnigo bažnytiniai rūbai, ašnos; 2. bažn. šventųjų pavėikslų metalinis aštdėklas;

◆ напиться до положения риз nusigėrėti iki sąmonės netekimo; ~ница, -ы bažnyčios rūbinė, zakristijà; ~ничий, -ero dkt. bažnyčios rūbininkas, zakristijonas.

рикошет, -а rikošėtas, atšokà; ~ировать, -рует eig. ir įok. rikošetuoti, atšokti; ~ный, -ая, -ое rikošeto, atšokės, rikošėtinis.

рикса, -и rikša.

римлян||ин, -а; dgs. -яне, -лян romėnas; ~ка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам romėnė.

рымский, -ая, -ое 1. Rómos; 2. romėniškas, romėnin; римские цифры romėniškieji skaitmenys.

ринг, -а sport. ringas, bokso aikštelė.

ринуться, -нусь, -нешься įok. mėstis, pūlti, šokti, šauti (į šalį).

рипер, -а kelmárovė.

рыпус, -а zool. rūpusas (žuvis).

рис, -а 1. bot. rŭžis; 2. kuop. rŭžiai.

риск, -а rizika; на свой р. savo rizika; р. — благо-родное дело бė rizikos nelaimėsi; ◆ на свой страх и р. savo atsakomybe ir rizika; ~нуть, -нў, -нўшь įok. surizikuoti, parizikuoti; pabandyti (ant laimės).

рисков||анный, -ая, -ое; -ан, -анна, -анно 1. rizi-kingas; 2. prk. dviprāsmiškas, nė visai padorus (pvz. pasakymas, juokai); ~ать, -кўю, -кўешь eig. rizikuoti (pvz. gyvybe); вы рискуете опоздать jūs galite pavėluoti.

рисоваль||ный, -ая, -ое piešiamasis, paišýbos; ~щик, -а piešėjas; ~щица, -ы piešėja.

рисовá||ние, -я 1. piešimas, paišymas; 2. paišýba; ~ть, -сўю, -сўешь eig. 1. piešti, paišyti; 2. prk. vaizduoti; vaizduotis (sau ką nors); ~ться, -сўюсь, -сўешься eig. 1. (iš)ryškėti (pvz. kalnai tolimoje), ródytis, dúluoti, dunksóti, šmėksóti, stūk-sóti; kŭpsóti, búti mātomam; 2. pozúoti, puikúoti-s (pvz. grakštumu, vikrumu), stėngtis kuđ pasiródyti; 3. vaizduotis; 4. búti piešiamám; búti vaizduojamam.

рисовка, -и 1. pasen. piešimas; 2. puikāvimasis (pvz. grakštumu, vikrumu), pozāvimas, stėngimasis kuđ pasiródyti, patraukti į savė dėmesį.

рисовод, -а rŭžių augintojas; ~ство, -а rŭžių au-ginimas, ryžininkystė; ~ческий, -ая, -ое ryžinin-kystės, rŭžių auginimo.

рисовый, -ая, -ое rŭžių, rŭžinis; р. суп rŭžių sriubà, rŭžiėnė.

риста́||лице, -а pasen. 1. bėgtŭnių, jotŭnių laūkas, jojyklà; varžýbų aikštė; 2. lenktŭnės, rungťnės, varžýbos; ~ние, -я pasen.: kóнное р. jotŭnės, jojimo varžýbos; пėшее р. бėgtŭнės, lenktŭнės.

рисун||ок, -нка 1. piešinys, vaizdėlis, paveikslėlis, pavėikslas; rāštas (pvz. audinyje); 2. apybraizos,

kóntūrai; ~очный, -ая, -ое piešinio, pavėiksló; ~чатый, -ая, -ое raštúotas (pvz. audinys).

ритм, -а ritmas.

ритмика, -и 1. ritmika; 2. ritminė gimnāstika.

ритмич||еский, -ая, -ое 1. ritmiškas, ritmingas; 2. ritmikos, ritminis (pvz. gimnastika); ~ность, -и m. ritmingumas, ritmiškumas; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно ritmingas, ritmiškas.

рит||ор, -а 1. ist. retorius; 2. pasen. graziakālis, gražbylys; ~орика, -и retorika.

риторич||еский, -ая, -ое retorikos; retoriškas, retò-rinis; р. вопрос retòrinis klāusimas; ~ность, -и m. retoriškumas; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно retoriškas, pompāstiškas (pvz. kalba, kalbos sti-lius).

ри́торский, -ая, -ое retoriaus, retorių.

ритуа́л, -а 1. rituālas; āpeigos (tikybos, vedybų ir pan.); 2. ceremoniālas; ~ный, -ая, -ое rituālo, rituālinis; āpeigòs, āpeiginis.

риф¹, -а rifas, povandeninė uolà; коралловые рифы korāliniai rifai.

риф², -а jūr. rifas; брать рифы rišti rifūs (mažinti burių plotą).

рифл||ение, -я tech. riėvinimas, riflāvimas; ~ен-ный, -ая, -ое tech. riėvėtas, rindžiúotas, riflío-otas (pvz. paviršius).

рифли, -ей dgs. tech. rifliai, riėvės.

рифм||а, -ы rimas; ~ованный, -ая, -ое; -ан, -а, -о rimúotas; ~овать, -мўю, -мўешь eig. rimuoti; ~оваться, -мўется eig. 1. rimúotis; 2. búti rimúojamam; ~овка, -и rimāvimas; ~оплёт, -а šnek. niek. rimakalys, eiliakalys, eiliadirbys.

рихт||овать, -тўю, -тўешь eig. tech. (iš)lŭginti; ~овка, -и tech. (iš)lŭginimas.

робеть, -ёю, -ёешь eig. báilintis, báimintis, bākš-tauti, bailauti, bijóti, nedrįsti, drovėtis.

робѣ||кий, -ая, -ое; робок, робка, робко baikštūs, drovūs, bailūs, bŭkštūs, nedrąsūs; ◆ он не робо-кого десятка jls nė iš bailiŭjų; ~ость, -и m. baikštumas, bailumas, nedrąsumas, nedrąsà, dro-vumas.

робот, -а ròbotas.

ров, рва; dgs. рвы griovys, kasnà.

ровесни||к, -а āmžininkas, bendramėtis, vienmėtis; ~ца, -ы āmžininkė, bendramėtė, vienmėtė; ~чество, -а āmžiaus, mėty bendrumas, vienodū-mas.

ровик, -а griovėlis.

ровне́хонький, -ая, -ое; -нек, -нька, -нько visai ly-gūs, lygūtis.

ровни||ца, -ы tekst. pŭssiūliai, knatėliai; ~чица, -ы pŭssiūlininkė, knatėlininkė; ~чный, -ая, -ое tekst. pŭssiūlių, knatėlių, pŭssiūlinis, knatėlinis (pvz. mašina).

ровно 1. pr. lŭgiai, lygiŭ lŭgiai; р. три часà lŭgiai trys vālandos; р. с краями lŭgmenas, lŭg-malas; 2. dll. visiškai, absoliučiai; я р. ничеро не вѣжу āš ničnieko nematāū; 3. dll. lŭg, tarŭ-tum, tařtum, kaip; я егò р. гдє-то видел āš jŭ lŭg kažkuř mačiaū; нос р. моркóвка nòsis tarŭ-tum morkà.

ровн||ость, -и m. 1. lygūmas (pvz. lauko, kelio), glotnūmas, plynūmas; 2. tolygūmas, tolyginūmas; 3. tiesūmas; 4. vienodūmas, ramūmas; pastovū-

mas; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -вна́, -вно 1. lygūs (pvz. *laukas, kelias*), gluodūs, gluodnas, gluotnūs, glotnas, glotnūs, plýnas; рóвное мéсто lygė, lygmė, lygumà; 2. tolygūs, tolyginis (pvz. *jude-sys, žingsnis*); lygūs, vienódas (pvz. *dalys*); 3. tiesūs (pvz. *linija*); 4. ramūs, nusistovėjęs, romūs (pvz. *būdas*), pastovūs (pvz. *oras*); ♦ для рóвного счéта kàd būtų lygūs, apvalūs skaičius; рóвным счéтом ничегó нéпнеко; не рóвен час (dàr) kò gėro.

ровня, -и; dgs. рóвни, -ней ir **ровня́**, -й; dgs. ров-ний, -ней *šnek. v. ir m. lýgnešas, lýgneša (apie žmogų)*; tolygūs, tolygi, toks pàt, lygūs, lygi (*kam*); он е́му не ровня́ jis jàм nė póra; он рóстом рóвни (ровни́) не имéл ūgių niėkas jàм перилýго; он говорýл с ней, как с рóвней (ров-ней) jis kalbėjo sù jà kaip lygūs sù lygià.

ровнять, -яю, -яешь eig. 1. lýginti, letėnti, dàilinti (pvz. *lentą*); plýninti (pvz. *aikštelę*); 2. tiėšinti; ~ся, -яется eig. 1. lýgintis, darýtis lygiám; stėngtis prilýgti; 2. būti lýginamam, dàilynamam; būti plýnynamam; būti tiėšinamam.

рог, -а; dgs. рорá, -ов 1. rāgas; олéньи рорá élnio ragaí; 2. rāgas (*muzikos instrumentas*); охóтничий р. medžioklės rāgas, aūgas; 3. *geogr. pasen. rāgas*; ♦ р. изобýлия gausýbės rāgas; брать быкá за рорá *prk. imtis kò energingai, tiėsiai eiti prie reikalo*; пóстáвить рорá а) suláuzyti ištikimýbę výrui; б) būti kienò žmonòs meilúžiui; обломáть (сломáть) рорá (*кому-л.*) *šnek. ragùs puláuzti (kam)*; в барáний р. согнýть (скрутить) suvarýti, suriėsti i óžio rāgà.

рогáлик, -а raguòlis (*riestas paplotėlis*).

рогáстый, -ая, -ое; -áст, -а, -о *šnek. dideliais ragaís, ilgarāgis*.

рогáтина, -ы strýpas sù dūrklu, íetis.

рогáтка, -и; dgs. *kilm. -ток, naud. -ткам* 1. (*kelio, gatvės*) ūžtvaras, ūžtvara; 2. džen. dgs. *prk. kliðtis, kliuvinýs*; 3. timpà, laidýnė (*kuria laido akmenėlius*); 4. (*medinis*) žėginis, kriogis (*kiaulėms, karvėms ant kaklo*); 5. maišiklis, mentūris, plaktūvas.

рогáтый, -ая, -ое; -rát, -а, -о 1. raguótas; крýпный р. скот galvijai; 2. *šnek. pasen. žmonòs argáutas*.

рогáч, -á 1. zool. elniukas, elniarāgis (*vabalas*), *Lucanus cervus*; 2. raguótis (*elnius ar pan.*); 3. *tarm. puodšakės*.

роговýк, -á min. ragaínis.

роговýца, -ы anat. ragenà, raginė.

роговóй, -áя, -óе rāgo, raginis; роговáя оболóчка anat. ragenà, raginė; р. слóй кóжи gálstotas.

рогóж||а, -и plaušinė, demblýs; ~ина, -ы plaušinės, demblío gābalas; ~ка, -и; dgs. *kilm. -жек, naud. -жкам* 1. (*nedidelė*) plaušinė; šiurduòklė; 2. ра-патà (*audiny*); ♦ поправýться из кулькá в рогóжку пуò žirgo aít óžio nusiristi.

рогóжный, -ая, -ое plaušininis, plaušinis, dembli-nis.

рогóз, -а bot. buožgálvė, švėndras, *Typha*; ~овый, -ая, -ое švėndrų, švėndrinis.

роголистник, -а bot. nertis, *Ceratophyllum*.

рогонóсец, -сца *šnek. juok. žmonòs, pačios argáutas výras*.

рогýлина, -ы 1. dvišakis; 2. *tarm. kreivūzas, rekėtis (medis)*.

рогýлька, -и; dgs. *kilm. -лек, naud. -лькам* 1. dvi-šakis; 2. *tarm. raguòlis*; 3. *tekst. spafnas*.

рогýля, -и rekėtis, rekėžis.

род, -а, о рóде, в рóде, в родý, на родý; dgs. родý, -ов 1. *ist. giminė*; 2. kartà, kėlis; giminė (*kartų eilė*); человекéский р. žmonių giminė; из рóда в р. iš kartòs i kartà; 3. kilimas, kilmė, kiltis; он рóдом грузýн kilmò, gimimo jis yrà gruzinas; он рóдом из Литвý jis yrà kilęs iš Lietuvòs; знáтного рóда kilmingas; 4. padermė; рóды живóтных gyvulių padermės; 5. *biol. (klasifikacijoje) gentis*; 6. *gram. giminė*; срéдный р. niekatróji giminė; 7. rāšis; рóбūdis; товáры всýкого рóда visókių rāšių prėkės; это дéло инóго рóда таí kàs kita; однóго рóда vienòks, vie-periòpas; другóго рóда kitòks; нéскольких рóдов keleriòpas; 8. būdas; р. жýзни gyvėnimo būdas, gyvėnsena; какým рóдом ты сюдà попáл? kókiu būdù tù čià atsiradai?; 9. *tarm. gausūs defliūs*; ♦ без рóду, без плéмени *pasen. bė tėvo, mótinos, nežinomòs kilmės*; y nerò на родý на-писано *pasen. jàм būvo lėmta*; р. войск (*р. оры-жия*) kariuomenės (giñklų) rāšis; в éтом рóде ма́здаўг, а́рыtikrai; дéло тако́го рóда dalykas šitoks; своерó рóда savótiškas; в своéм рóде tam tikrù ážžvilgiu; óт роду пуò gimimo (die-nòs); *žr. dar* родý.

родильн|ица, -ы gimdyvė; ~ый, -ая, -ое gimdymo; р. дом gimdymo namaí; родильная горячка gim-dymo kařštinė.

родимая, -ой dkt. *poez. šnek. 1. (kreipiantis) mie-lóji, brangióji*; 2. motinėle, mótina.

родим|ец, -мца *tarm., ~чик, -а šnek. traukuliai, mešlungis; med. eklámpsija*.

родимый, -ая, -ое *poez. šnek. 1. gimtasis (pvz. kraštas)*, gimtinis; 2. -oro dkt. (*kreipiantis*) mie-lāsis, brangūsis; 3. -oro dkt. tėvėlis, tėvas; ♦ родýмое пятнó а) āpgamas, iñtapas; б) *prk. liėkana, ātgyvena*.

родина, -ы gimtinė, tėvūnė, tėvų žėmė; тоскá по рóдине tėvūnės ilgesýs, gimtinės pasiilgimas.

родинка, -и; dgs. *kilm. -нок, naud. -нкам* iñtapas, āpgamas.

родýны, -йн dgs. *pasen. 1. gimtūvės, gimtādienis*; 2. gimdymas.

родýтел|и, -ей dgs. tėvai (*tėvas ir motina*), gimdy-tojai; ~ь, -я v. *pasen. tarm. tėvas*; ~ьница, -ы *pasen. tarm. mótina, áuguvė*.

родýтельный, -ая, -ое: р. падéж *gram. kilminiñkas*.

родýтельский, -ая, -ое tėvų, gimdytojų (*pvz. na-mai*); tėviškas (*pvz. meilė*); родýтельское собрáние tėvų susirinkimas.

родýть, рожý, родýшь eig. ir *juk.*; *būt. eig. -йл, -ила, -ýло, juk. -ýл, -ýлá, -ýло* 1. (pa)gimdyti; (at)vėsti, atsivėsti, (pa)turėti (*apie gyvulius*); р. преждеврéменно pėrsileisti; 2. dúoti, (at)nėsti deflių, vėsti, derėti; этá земл́я хорóшо родýт ši žėmė geraí dera; 3. *prk. (su)kėlti, (pa)gimdyti*; войнá родýт несчáстья kāras nėša, sūkelia neláimes; ♦ в чéм матý родила nūogas nuogu-tėlis, nuogà nuogutėlė; ~ся, рожýсь, родýшься

eig. и *юк.*; *būt.* *eig.* -йлся, -илась, -илось, *юк.* -йлся и *юк.* -илась и *юк.* -илась и *юк.* -илась и *юк.* -илась; 1. *gimti*; 2. *užderėti*; овёс *родился* хорошо *avižos gerai užderėjo*; 3. *prk.* *kilti*, *atsirasti*; у меня *родилась* мысль *mán kilo mintis*.

родич, -а 1. *ist.* *giminės narys*; 2. *šnek.* *giminaitis*.

роденький, -ая, -ое *šnek.* *brangūsis, mielasis, mažo mieliausias*.

родник, -а *šaltinis, versmė*; **родный**, -ая, -ое *šaltinio, šaltininis (pvz. vanduo)*; родниковая почва *šaltininga, versminga žemė, dirva*.

роднить, -ню, -нишь *eig.* 1. *gimininti, geřtinti*; 2. *darýti artimá, artinti, siėti*; **ся**, -нюсь, -нишь *eig.* 1. *giminiuoti, geřtintis*; 2. *darýtis artimám, (su) artėti*.

родничок¹, -чка *anat.* *monuð, maumonėlis*.

родничок², -чка *šaltinėlis, versmėlė*.

родни́к, -а, -а, -а *1. sávas, tikras; p. брат tikras brólis*; 2. *gimtásis (pvz. žemė, kalba), gimtinis*; 3. *brangūs, mielas*; **ый**, -а, -а *dgs. dkt.* *giminės, saviškiei*; мой *p. maniškiai*; ваши *p. jusiškiai*; **я**, -й 1. *giminė, giminaitis*; 2. *kuop. giminės, gentis, giminaitiai*.

родови́тость, -и *m.* *kilmingumas, aukštá, garsi kilmė*; **ый**, -а, -а, -а *-йт, -а, -о kilmingas, aukštós, garsiós kilmės*.

родовой¹, -а, -а *1. kilminis, paveldėtinis, paveldimas; giminės, šeimos; родовое дворянство ikirev. kilminė bajorijá*; 2. *gimininis; p. строй gimininė sąntvarka*; 3. *biol. gentis, gentinis (pvz. požymiai)*.

родовой², -а, -а *1. gimdyto, gimdyminis; родовые схватки gimdyto sąrėmiai*.

родовспомогательный, -ая, -ое: родовспомогательное учреждение *gimdyto įstaiga*; родовспомогательное искусство *pasen. akušerija*.

рододендрон, -а *bot. rododėndras*.

родоначальник, -а 1. *sėntėvis, pranakėjas, protėvis*; 2. *prk. pradininkas, (su)kūrėjas, tėvas*; **ница**, -ы 1. *prómotė, pranakėja*; 2. *pradininkė, (su)kūrėja*.

родослóвие, -я *genealogija*; **ная**, -ой *dkt. genealogija*; **ный**, -ая, -ое *genealoginis*.

родственник, -а *giminaitis, giminiėtis, gentainis, giminė*; **ца**, -ы *giminaitė, giminiėtė, gentainė*.

родствени́ость, -и *m.* 1. *giminystė, giminingumas*; 2. *prk. artimumas, giminingumas (pvz. minčių, kalbų)*; **ый**, -а, -а, -а *-вен, -венна, -венно* 1. *giminystės (pvz. ryšiai)*; 2. *giminiškas, giminingas, giminis (pvz. tautos, kalbos)*; 3. *giminių, giminių (pvz. iškilmės, sueigos)*.

родство, -а 1. *giminystė, gentybė, giminingumas, gimtumas*; вступить с кем-л. в *p. susigiminiuoti su kuð*; я с ним в родстве *mės su juð esame giminės*; 2. *prk. giminingumas, artimumas (pvz. idėjų, pažiūrų)*; 3. *šnek. giminės*.

роды, -дов *dgs. gimdymas, gimdybos*; преждевременные *p. priešlaikinis gimdymas*.

роёвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *tarm.*, **роёвник**, -а *tarm.*, **роёвня**, -и; *dgs. kilm.* -вен, *naud.* -вням *spietinė*.

роёние, -я (*bičių*) *spietimas*.

рожа¹, -и *šnek. snūkis, fizionomija, terlė*; ♦ *корчить* (стрóбить) *рожу šnek. darýti, išdarinėti grimasas, vaipýtis*.

рожа², -и *med. rōžė (liga)*; *p. у свиней raudónligė*.

рожать, -аю, -аешь *eig. šnek. gimdyti; vėsti, turėti (apie gyvulius)*.

рожда́емость, -и *m.* *gimimai, gimimų skaičius*.

рожда́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. *gimdyti; vėsti (apie gyvulius)*; 2. *prk. (su)kėlti, gimdyti*; **ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *gimti*; 2. *užderėti*; 3. *prk. kilti, atsirasti*; 4. *būti (pa)gimdomam; būti atvedamám (apie gyvulius)*; *būti sukeliamám, sukuriámam*.

рожде́ние, -я 1. *(pa)gimdymas*; 2. *prk. sukelimas, pagimdymas*; 3. *gimimas; день рожде́ния gimimo diena; глухой от рожде́ния kuřcias gimės*; он москв́ич по рожде́нию *jis gimimo maskviėtis, jis kilęs iš Maskvos*; 4. *prk. atsiradimas, kilimas, gimimas*; 5. *gimtūvės*.

рожде́нник, -а *šnek. vardūvininkas*; **ца**, -ы *šnek. vardūvininkė*.

рождество́нский, -ая, -ое *bažn. kalėdų, kalėdinis*; *p. пост bažn. adveřtas*; *p. подáрок kalėdaitis*; рождество́нская е́лка *kalėdų eglaitė*.

рождество́, -а *bažn. kalėdos*.

роже́нница, -ы и *ыйца*, -ы *gimdývė*.

рожи́стый, -ая, -ое *med. rōžės, rōžinis (pvz. uždegimas)*; (*kiaulių*) *raudónligės*.

рожи́ца, -ы *snukitis*.

рожне́ц, -а *tarm. (šieno, šiaudų) peštukas, peštūvas, pešėklis*.

рожо́к, -жкá 1. (*dgs. рожки*) *ragėlis*; 2. (*dgs. рожки*) (*kūdikio*) *žindomas butelýs*; 3. (*dgs. рожки*) *tūtėlė (biralams)*; 4. (*dgs. рожки*) *aūgas, rāgas (medžiotojų)*; 5. (*dgs. рожки*) *ragėlis, vamzdėlis; слуховой p. klausomasis ragėlis; газовой рожок dūjų ragėlis, degiklis*.

рожо́н, -жнá *pasen. iėšmas, akstis, smailūs baslýs*; ♦ *лезть на p. iėtis beviltiško žýgio, kišti gálvą į kilpá*; на кой *p. kuriám gálui?*; како́ро рожнá *nádo? kó dar reikia?*

рожу́ *žr. роды́ть*; **сь** *žr. роды́ться*.

рожь, -ржи *m.* 1. *bot. rugýs, Secale cereale*; 2. *rugiai (grūdaí, rugių laukas)*; яровáя *p. vasariniai rugiai, atūoriečiai*.

ро́за, -ы *bot. rōžė, radāstas, radastá, Rosa*; са́довая *p. pilnavidurė rōžė; дикая p. žr. шиповник*; **н**, -а *rōžės žiedas (tik prasiskleidęs), rōžė*.

розáрий, -я *rōžių gėlynas, rožýnas*.

ро́збить, -и *m.* 1. *nepilnas komplėktas*; 2. *pasen. smulkūs svařščiai*.

ро́звальни, -ей *dgs. lubniá (rogės)*.

ро́зга, -и 1. *rýkštė, vytis, vytinė, žabinė, virbas*; 2. *dgs. rýkštės, išplakimas rýkštėmis*.

ро́зговенье, -я *bažn. átgavos, atsigavėjimas*.

ро́здал *žr. разда́ть*¹.

ро́здых, -а *šnek. atódvėsis, atókvėpis, atsipūtimas*.

розе́бла, -ы *med. rozeolė*.

розе́тка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. *rozėtė, rōžėlė (žiedo pavidalo pagražinimas)*; skrotėlė; 2. *tech. lízdas, rozėtė*; 3. *lėkštelė uogiėnei*.

розмарин, -а *bot.* rozmarinas, *Rosmarinus*; **~овый**, -ая, -ое rozmarino, rozmarininis.

рознитъ, -ню, -нишь *eig. pasen. šnek.* (iš)ardyti (*pvz. komplektą*); (iš)skirti; **~ся**, -нюсь, -нишься *eig. pasen. šnek.* skirtis (*vienam nuo kito*), nepažešėti.

розн||ца, -ы mažmenos; mažmeninė prekė; торгo-вля в рoзницу mažmenų prekyba; **~чный**, -ая, -ое mažmeninis, mažmenų.

розн||о *pvz. pasen.* skýrium, atskirai, paskirai, kàs sau; **~ый**, -ая, -ое *pasen.* 1. atskiras, atskidas; 2. nè tòs pòros, nè tòs draugès; nè tò komplekso; 3. skylėtas, sudrįskęs (*pvz. skepeta*).

рознь, -и *m.* 1. atskirumas, atskidumas; 2. nesutartimas, nuomonių skirtingumas; 3. nesantaika, kivirčiai, vaidai; **◆** работа работе p. nelýgu dár-bas.

рознял, **~о** *žr.* разнять.

розоватый, -ая, -ое; -ат, -а, -о šviėšiai rōžinis (*spalva*).

розовѣть, -ѣю, -ѣешь *eig.* 1. rausvėti, darýtis rōžinės spalvòs; 2. raudoonuoti (*apie žmogų*).

розовый, -ая, -ое; -ов, -а, -о 1. rōžės (*pvz. krū-mas*), rōžių (*pvz. aliejus, kvapas*); p. куст розы; 2. rōžinis, rožiaspalvis, rōžinės spalvòs, rausvas; 3. *prk.* šviesūs, giėdras, optimistiškas; розовые надежды skaistios, giėdros viltys; **◆** смотреть сквозь розовые очки žiūrėti prò rausvų akinius (*optimistiškai*).

розоцвѣтные, -ых *dgs. bot.* erškėtiniai, *Rosaceae*.

розыгрыш, -а 1. lošimas, žaidimas; p. первенства СССР по футболу TSRS futbolo pirmenybės; p. лотереи lotėrijos traukimas; 2. *sport.* žaidimas, pasibaigęs lygiomis, lygiosios.

розыск, -а 1. ieškójimas; paieškà (*pvz. nusikaltėlio*); 2. *teis.* sekimas; paieškà; 3. *pasen.* tyrinėjimas; **◆** уголовный p. kriminālinis skýrius (*milicijos*).

роистый, -ая, -ое spieťingas, duodantis daug spiečią, dažnai spiečiantis.

роить, рою, роишь *eig.* spiešti; **~ся**, роитсѣ *eig.* 1. spieštis; 2. skristi, skraidyti spiečiumi (*apie bites*).

рой, -я *v.* spiečius, spieťlius (*pvz. bičių*); tūmulas; собраться роём suspisti.

ройни||к, -á, **~ца**, -ы *žr.* роёвка.

ро́йный, -ая, -ое *tarm.* 1. spiečiaus, spiečių; 2. spieťingas.

рок, -а lemtis, liktis, likimas.

рокировать, -рюю, -рюешь *eig. ir įvk.*, **~ся**, -рюсь, -руешься *eig. ir įvk.* rokiruoti (*šachmatuose*).

рокировка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам rokiravimas, rokiruotė (*šachmatuose*).

роковбй, -áя, -бе 1. *pasen.* lėmiamas, lemtingas, fatalus; роковáя минýта sprendžiamà minutė; 2. pražűtingas (*pvz. klaida*).

рококо *nkt.* rokòkas.

ро́кот, -а šniokštimas, ūžimas (*pvz. bangų*); dundesys, dūzgėjimas, griaudėjimas; dūzgimas, bronzgimas, birbimas; **~ать**, -кочу, -кочешь *eig.* bružgti, bronzgti, dūgti; šniokšti, šniokštauti, ūžti (*pvz. jūra*); dundėti, griaudėti (*pvz. griaus-tinis*).

рол, -а 1. vėlenas, cilindras; 2. ritinys.

ролевбй, -áя, -бе 1. ritininis (*pvz. popierius*); 2. vėleno, cilindro.

ро́лик, -а 1. ritulėlis, ritinėlis; 2. velenėlis; 3. ratukas (*pvz. po krėslo koja*), tekinėlis; pāritas; 4. tik *dgs.* ratūkinės pačiužos; **~овый**, -ая, -ое ritulėlio, ritinėlio; ritininis; sū ratūkais, sū tekinėliais.

роль, -и vaidmuō, rōlė; играть p. vaidinti vaidmenį; знать свою p. mokėti savo dalyką; быть в рoли обвинителя būti kaltintoju.

ро́льный, -ая, -ое ritininis.

ром, -а ròmas.

ромán, -а 1. romānas; исторический p. istorinis romānas; 2. *šnek.* romānas; у неѣ с ним был p. jį turėjo sū juō romānà.

романист¹, -а romanistas (*romanų rašytojas*).

романист², -а romanistas (1. *romanų filologijos specialistas*; 2. *romėnų teisės specialistas*).

романистика, -и romanistika.

романистка¹, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам romanistė (*romanų rašytoja*).

романистка², -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам romanistė (1. *romanų filologijos specialistė*; 2. *romėnų teisės specialistė*).

романический, -ая, -ое 1. romāno; kaip romanė; 2. romāntiškas, mēilės (*pvz. nuotykis*).

ромáнс, -а romānsas.

ромáнский, -ая, -ое romānų (*pvz. kalbos*); romāniškasis (*pvz. stilius*).

ромáнский, -ая, -ое romānsinis.

романтизм, -а 1. *lit.* romantizmas; 2. romantiškumas.

ромáнтик, -а 1. romāntikas, romantizmo šalininkas; 2. romāntikas, romāntiškai nusiteikęs žmogus; **~а**, -и romāntika; romantiškumas; romantizmas.

романтич|еский, -ая, -ое 1. romāntiškas; 2. *lit.* romāntinis; **~ность**, -и *m.* romantiškumas; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно romāntiškas.

ромáшк|а, -и *bot.* ramūnė, ramunėlė, *Matricaria chamomilla*; собáчья p. *bot.* šunramunė, *Anthemis cotula*; **~овый**, -ая, -ое ramūnių, ramunėlių.

ромб, -а *mat.* ròmbas; **~йческий**, -ая, -ое ròmbiškas, ròmbinis; **~овидный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно ròmbiškas, ròmbo pavidalo; **~овый**, -ая, -ое ròmbiškas, ròmbinis; **~бид**, -а romboidas, lygiagretainis; **~бидный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно romboidinis, lygiagretainiškas.

ро́мовый, -ая, -ое ròmo (*pvz. kvapas, skonis*); sū romū (*pvz. pyragaitis*).

рондо *nkt.* ròndo.

ро́нжа, -и skersinis tāsas, skeřsrastis (*sieliui su-tvirtinti*).

роня́ть, -яю, -яешь *eig.* 1. išmėsti, palėisti (*iš rankų*), (pa)mėsti; p. пѣрья mėsti plunksnas; p. слѣзы *prk.* ašaroti; p. слова *prk.* suñkti žodžius; 2. nulėisti (*pvz. galvą ant krūtinių*); 3. *prk.* žėminti; (pa)keñkti; p. своё достоинство žėminti savo garbę, orumą.

ро́пот, -а 1. murmėjimas, niurnėjimas, niurgėjimas, 2. ošimas, šiugždėjimas, šnarėjimas; **~ливый**, -ая, -ое; -йв, -а, -о murmantis, niurnantis, liñkės murmėti, niurnėti, niurgūs.

ропта́ние, -я murmėjimas, niurgėjimas, niurnėjimas, bumbėjimas, urzgėjimas; **~ть**, ро́пшý, ро́п-

щешь *eig.* murmėti, niurnėti, niurzgėti, réikšti nepasiténkinimà, bumbėti; р. на свою судьбу skųstis savo likimū.

рос *жр.* расті.

рос||а, -ы; *dgs.* росы 1. rasà; покрыться росой пу-rasóti, aprasóti; 2.: медвяная р. āmalas, lipčius; мучнистая р. miltligė; ~инка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. rasós lašėlis; 2. kruopėlė, kruo-pelýtė, šlakėlis; ~истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о rasótas, aprasójęs (*puz. žolė*).

рос|иться, -ится *eig.* rasóti.

роскошество, -а 1. palinkimas į prābangà; praban-gà, prabangūs gyvėnimas; 2. prabangūmas, puik-à; nesaikingūmas; ~вать, -ствую, -ствуешь *eig.* prabangauti, prabangiai, išlaidžiai, nesaikingai gyvėnti, gyvėnti prabangojė.

роскош|ичать, -аю, -аешь *eig. šnek. жр.* роскошествовать; ~о *прв.* 1. prabangiai, prašmatniai; 2. sōdriai, vešliai; ~ый, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно 1. prabangūs, prabangingas; prašmatnūs (*puz. leidinys*); grožingas; 2. šnek. vešlūs (*puz. gamta, augmenija*), tarpūs, gurbūs (*puz. gyvu-lys*); puikūs.

роскошь, -и 1. prabangà, puikà, kilnà; prašmatnū-mas. prašmatnūbė; 2. (*gamtos, augmenijos*) vešlū-mas, puikumėlis; 3.: это просто п.! tai puikumė-lis!

росл||а, ~б *жр.* расті.

рослый, -ая, -ое 1. āugalotas, āukštas, didelis (*puz. vyras*); рослая сосна āukštà, āugalota, ištekinė pušis; 2. *tarm.* apžėlęs, užžėlęs (*žole, krūmais*).

росный, -ая, -ое *tarm.* rasótas, rasingas.

росомаха, -и *zool.* ēdūnas, efnis, rosomachà, *Gulo gulo*.

роспашь, -и *m. tarm.* artà žėmė, arienà.

роспил, ~о *жр.* распить.

роспись, -и *m.* 1. (*daiktų, inventoriaus*) sąrašas; 2. suràšymas; р. государственных доходов и расходов valstybės pajamų ir išlaidų suràšymas; 3. sienų, lubų tapyimas, tapyba; 4. ištapyimas.

роспуск, -а 1. paleidimas (*puz. atostogų*); 2. iš-formāvimas, likvidāvimas, paleidimas; р. комис-сии komisijos išformāvimas; р. организации ор-ганизācijas likvidāvimas, paleidimas; р. парла-мента parlamento paleidimas; 3. išardytas mezgi-nys, pėrinys; 4. palaidas (*miško*) plūkdymas; гнать лес роспуском plukdyti palaidus medžiū.

роспуски, -ов *dgs. tarm.* vežėčios (*džn. rogės*) rās-tams, lentoms vežioti.

российский, -ая, -ое Rūsijos, rūsų; Российская Со-ветская Федеративная Социалистическая Рес-публика Rūsijos Tarųų Federatývinė Socialisti-nė Respublika.

россиян||ин, -а *pasen.* rūsas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *pasen.* rūsė.

россказни, -ей *dgs. šnek.* plėpalai, zaūnos, pāsakos, prasimānūmai; kaĩbos, šnėkos.

россыпь, -и *m.* 1. pābiros, biralai, birušliai (*puz. rugiai*), pabirūčiai, pākritos; россыпью pabiromis (*puz. be maių pilti grūdus*); 2. sklaidinys (*ke-lių statyboje*); 3. *spec.* nubyrėjimas (*ipakuojant, pervežant biralus*); 4. *geol.* sąnašynas; золотая р. auksingasis sąnašynas.

рост, -а 1. augimas; 2. *prk.* augimas, kilimas (*puz.*

kultūros), didėjimas, daugėjimas, stiprėjimas; 3. ūgis, āugumas, stogas; ростом с меня mào āugumo, ūgio; выше ростом aukštėsnis, augė-snis; 4. *pasen.* pròcentai, palūkanos; ♦ во весь п. а) visų ūgių, išsitiėšęs; б) *prk.* visų rimtumū.

ростбиф, -а *kul.* rōstbifas, spīrginta jautiena.

ростепель, -и *m. tarm. жр.* оттепель.

росткóвый, -ая, -ое aūglió, diėgo.

ростовóй, -ая, -бе 1. augimo; 2. skātinantis augi-ma.

ростовщ|ик, -а palūkininkas, lupikautojas; ~ца, -ы palūkininkė, lupikautoja; ~ческий, -ая, -ое lupi-kiškas (*puz. procentai*); ~чество, -а palūkinin-kystė, lupikāvimas.

ростóк, -тка 1. diėgas, daėgas; пёрвые ростк|и ци-визіації *prk.* pirmieji civilizācijas daėgai; 2. aūglys, ūglis, auginys, želmuó, gývaūgis, gý-vašakė; пускать ростки dýgti, žėlti, žėmbėti.

ростопель, -и *m. tarm. жр.* оттепель.

рósчерк, -а (*parašo, raidės*) ūžraitas; ♦ одним рósчерком пєрà vienu plūksnos brūkstelėjimu.

рósчить, -и *m. tarm.* miško lýdimas (*ruošiant dir-vą*).

рося́нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *bot.* sáulės ašarėlė, sáulašarė, *Drosera*.

рос|яной, -ая, -бе, ~яный, -ая, -ое rasós (*puz. lašelis*); росяная мочка лья́ linų klojėimas.

рот, рта, о рте, во рту; *dgs.* рты, ртов burnà, žio-menys, ēdmenys; разинь р. prasižiók, atčiaupk burnà; закрыть р. užčiaupti, sučiaupti burnà; он вина в р. не берёт jis vyno nė į burnà nėima, ragaute neragauja; ♦ во весь р. labai gaĩsiai; хлопот полон р. rūpesčių ligi kàklo.

рота, -ы (*kareivių*) kūpa.

ротатор, -а rotātorius.

ротациóнный, -ая, -ое rotācinis; ротациóнная ма-шина *spst.* rotācinė mašinà.

рót|ик, -а burnėlė; ~ишко, -а *šnek. niek.* burnėlė.

рótмистр, -а *kar. ikirev.* rōtmistras.

рótный, -ая, -ое *kar.* kūpos (*puz. vadas*).

ротовóй, -ая, -бе *anat.* burnós; ротовое отверстие žiómenys; ротовая полость burnós vidūs, ertmė.

ротозéй, -я *v.* žioplỹs, vėplỹs, vėpla, gvėra, knā-pas, išsižiójėlis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ėек, *naud.* -ейкам žioplė, vėplė, vėpla, gvėra, išsižiójėlė; ~ничать, -аю, -аешь *eig. šnek.* žioplinėti, žiop-sóti, vėplinėti, vėpsóti, gvėrinėti, vampsóti; ~ство, -а žioplỹstė, žioplūmas.

рóтор, -а *tech.* rōtorius.

рóхля, -и *v. ir m.* apsnūdėlis, iširėlis, snūdžius, lė-beda, liūrbis, gvėra; apsnūdėlė, iširėlė, liūrbė.

рóща, -и giraitė, miškėlis, gōjus; священная р. alkas.

рóю *жр.* рыть; ~сь *жр.* рыться.

рояль, -я гоjаль, fortepiónas.

РСДРП (Российская социал-демократическая ра-бочая пàртия) RSDDP (Rūsijos socialdemokrātų darbininkų pàrtija).

РСФСР (Российская Советская Федеративная Социалистическая Республика) RTFSR (Rūsijos Tarųų Federatývinė Socialistinė Respublika).

рта *жр.* рот.

ртýтный, -ая, -ое gývsidabrio (*puz. termometras*).

ртуть, -и *m. chem.* gývasis sidābras, gývsidabris.

рубáка, -и *šnek.* kaunūs v́yras, méistras káutis kalavijū, kirtikas, kirtėjas, kapótojas (*ašmeninių ginklų*).

рубáнок, -ика drožtūvas, ōblius.

рубану́ть, -нų, -нѣшь *įvk. šnek.* kirstelėti, čakterėti, kirsti; sušerti, sudrōžti, rēžti.

рубá||ха, -и viršutiniai marškiniai, palaidinė; ♦ р.-парень nuoširdūs, átviras v́yras; ~щечка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам marškinėliai; ~щечный, -ая, -ое marškinių; marškininis; ~шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. marškiniai; palaidinė; в одной рубашке vienmarškinis; 2. *tech.* gaubtūvas, āpgaubas; 3. pláukas, pláuko spalvā (*gyvulių*); 4. lošiamųjų kortų atvirkščioji pusė; 5. *spec. (vaisiaus)* āpvalkalas (*motinos iščiose*); ♦ в рубашке родиться gimti pō laiminga žvaigždė; с міру по нитке — голому р. *pat.* grūdas prieš grūdo pripildo arūodą; ~шонка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам marškinėliai.

рубѣж, -á 1. siena, pasienis, ribā; за рубежом užsienyje; 2. rūožas, linija; оборонительный р. gynybos linija; ~ный, -ая, -ое pasienio, ribos.

рубѣль, -я *v.* 1. kočėlas (*puz. baltiniams mogliuoti*); 2. *tarm. (šieno vėžimo)* kártis.

руберо́ид, -а ruberoidas; ~овый, -ая, -ое ruberoido, ruberoidinis.

рубѣц, -буцá 1. atsiulėtas áudinio krāštas; 2. (*žaidžios*) rāndas, rumbas; 3. (*atrajotojų*) didžysis skraėdis; рубцы žarnokai, grōbgaliai.

рубидий, -я *chem.* rubidis.

рубильник, -а *tech.* jungiklis, kirtiklis.

рубин, -а *min.* rubinas; ~овый, -ая, -ое rubino, rubinų.

рубить, рублю́, рубишь *eig.* 1. kirsti (*puz. medį*); skinti (*puz. mišką*); skáldyti (*puz. malkas*); káuti (*kalavijų*); kapóti (*puz. mėsą, kopūstus*); 2. *prk. šnek.* griežtai, šiurkščiai kalbėti, veikti, rēžti; 3. rēsti (*puz. trobą*); ~ся, рублюсь, рубишься *eig.* kirstis, káutis, kapótiš (*puz. su priešų*).

рубище, -а prāstas drabūžis, drabūžpalaiķis, skarmalai, išdėvos.

рубка¹, -и 1. (*medžių*) kirtimas; (*miško*) skýnimas; (*malkų*) skáldymas; (*mėsos*) kapójimas; 2. kovimas, kapójimas; 3. (*trobos*) rentimas.

рубка², -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам (*laive*) kabinā, būdėlė (*puz. kapitono*).

рублѣв||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* rublinė; ~ый, -ая, -ое rublio; vieno rublio vertės (*puz. bilietas*).

рублennyй, -ая, -ое 1. kapótas (*puz. mėsą*); 2. rėstinis (*puz. trobesys*).

рубль, -я *v.* rublis; не о рублѣ дýмать пѣ apie pinigų galvoti.

рубу́ть, -нų, -нѣшь *įvk.* kirstelėti, čakterėti, kirsti, (su)šerti, (su)drōžti, rēžti.

рубрик||а, -и 1. rubrika, skiltis, skýrius; 2. skilties, skýriaus átrašė; ~ация, -и rubrikacija.

рубцевá||ние, -я (*žaidžios*) randėjimas; ~тый, -ая, -ое; -ат, -а, -о randuotas, rumbuotas; ~ться, -цýется *eig.* randėti, rumbėti (*apie žaidžą*), rietėti.

рубч||атый rinčiúotas, randúotas, rumbúotas, rumbėtas; grublėtas; dantýtas (*puz. velenas*); ~ик, -а randėlis, rumbėlis.

ругань, -и *m.* keiksmas, keikestis, keikimas, keiksmas, plūdimas, keikimasis, blāzgas.

ругáтель, -я *v. šnek.* keiksmiņinkas, keiklys, keiksnys, keikuonis, keikūnas, plūstbuñnis, dergtūvas, plūdikas; ~ница, -ы keiksmiņinkė, keiklė, keiksnė, keikūnė, plūstbuñnė, plūdikė, blāzgata; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно kėikiamas (*puz. žodis*), plūstamas; *šnek.* peikiamas; ~ство, -а keiksmas, keiksmāžodis, keikestis, blāzgas.

ругáть, -áю, -áешь *eig.* kėikti, plūsti, kōneveikti, vainóti, riet, darkýti, žodžiúoti, burnóti, blazgátyti; pravardžiúoti; ~ся, -áюсь, -áешься *eig.* 1. kėiktis, plūstis, burnótiš, žodžiúotis, dergliótiš; 2. kėikti, plūsti.

ругну́ть, -нų, -нѣшь *įvk.* sukėikti.

руг||ня, -й *šnek.*, ~отня, -й *šnek. (nuolatinis)* keikimasis, plūdimasis.

рудá¹, -ы рудá; желѣзная р. geležies rūdā.

рудá², -ы *pasen.* kraujas.

рудимѣнт, -а rudimeñtas.

рудн||к, -á rūdýnas, rūdōs kasyklā; ~кóвый, -ая, -ое, ~чный, -ая, -ое kasýklos, kasýkli; kasýklinis (*puz. dujos*).

рудный, -ая, -ое rūdōs, rūdų; rūdingas.

рудой, -áя, -óе *tarm.* raudónas; rúdas.

рудокóп, -а *pasen.* rúdakasýs; ~ный, -ая, -ое rūdų kasimo.

рудонóсный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно rūdingas.

рудоуправлѣние, -я rūdýno, rūdōs kasýklos valdýba.

рудяк, -á *geol.* ōrtšteinas.

ружѣйн||ик, -а šáutuvo méistras, dirbėjas; ~ый, -ая, -ое šáutuvo, šáutuvų, skiriamas šáutuvui, atliėkamas sū šáutuvu (*puz. mankšta*); на р. вýстрел peř šáutuvo šūvi.

ружѣ, -я šáutuvas; стоять под ружьѣм stovėti pō šáutuvu (*nubaustam*).

руйна, -ы *džn. dgs.* 1. griuvėsis, griuvėšiai, grūvena; 2. *prk. šnek.* sukiūžėlis, sugriuvėlis, karšičius (*apie žmogų*).

рукá, -и 1. rankā; взятъся за руки susikabinti rankomis; он идѣт, неся на руках дитя jis eina kūdikiui nešinas; итти с кем под руку eiti sū kuō už parañkės; рабóтать, не покладая рук nenulėidžiant rankų, uđliai darbúotis; не положить рук nesudėti rankų, nenurimti nerađarius; сидѣть сложа руки krošėti bė dárbo; как без рук visái bejėgis, kaip бѣ rankų; разводить руками skėščioti rankās; вернۇться с пустыми руками grįžti бѣ niėko, tuščiomis rankomis; 2. rašýsena, rankā, braižas; pārašas; чѣткая р. aišķi rašýsena, aišķūs braižas; приложитъ рýку padėti savo pārašą; 3. valdžiā, rankā; он в моих руках jis māno rankose; 4. *šnek.* pūsė; по правую рýку dešinėjė; он мою рýку держит jis māno pūsėje stóvi; 5. *pasen.* rúšis; мукá пѣрвой рукы pirmōs rúšies miltai; он большóй руки негодяй jis niekšas kokių māža; ♦ он нечýст ná руку jis tūri ilgus nagūs; дело мне с рукой mán tai patogū; из рук вон плóхо visái prasta; сойтъ с рук laimingai pasibaigti; сон в рýку sápnas išsipildė;

это мне очень нá руку таí мán labai naudinga, patogù; под рукой pò rankà, prie savęs; на скó-рую руку greitomis, šiaip taip; нагрётý рýки pasipelnýti (*nesąžiningai*); из вёрных рук iš tikrų šaltinių; с пьяной рукой girtas būdamas; коротки рýки! nè tau pasiekti, nè tavo nosis!; на все рýки мастер (jis) visų galų žmogus (*viską mokantis dirbti*); р. об руку (*с кем-л.*) rankà rañkon, vienybėje, sutartinaí, išvien (*su kuo*); удá-рить по рукам sukirsti, sudažyti rañkomis, sumušti delnais; наложить на себя рýки pasidarýti sau galà; развязать кому-л. рýки dúoti kám láisvę veikti; рукой подáть rašónę, čia pat, visai arti; сбыть с рук iškisti (*puz. prekes*), atsikra-tyti; прибрáть к рукам pasiglemžti, pasisavinti; продáть в оди́н руку pardúoti vienám žmogui; да́вать рýку на отсечение guldýti gálvą; набить рýку įgusti; лёгкая р. laiminga rankà; он егó правая р. jis yrá jò dešinę rankà; наложить рýку savo lėtena prispausti; он отбýлся от рук jis nebeklauso; взять себя в рýки susivaldýti, susitvárdyti.

рукáв, -á 1. rankóvė; 2. *tech.* žarnà (*puz. ugniagesių*); 3. (*upės*) šakà; ♦ рабóтать спустя рукавá dirbti atbulomis rañkomis, pesnótis.

рукав́ица, -ы kùmštinė, dúlinė pirštinė, užmalas; **~чик**, -а užmalų dirbėjas; **~чица**, -ы užmalų dirbėja.

рука́вный, -ая, -ое rankóvės, rankóvių; **~чик**, -а 1. rankovėlė; 2. *dgs. pasen.* aňtrankoviai, mankėtai.

рука́стый, -ая, -ое; -áст, -а, -о *šnek.* 1. ilgarañkis; 2. *prk.* liñkes vagiliáuti.

рукоб́итье, -я *pasen.* 1. sutartuvės (*jaunosios ir jaunajo tėvų*); 2. sukirtimas rañkomis, delnais (*ką sutarus, sudarant sandėrį*).

рукоб́лудие, -я opanizmas.

руководи́тель, -я v. vadovas, vedėjas; **~ница**, -ы vadovė, vedėja; **~ский**, -ая, -ое vadovo, vadovų; vadovavimo; **~ство**, -а *pasen.* vadovavimas; **~ствовать**, -твую, -твуете *eig.* vadovauti.

руководи́ть, -вожý, -водишь *eig.* vadovauti; р. рабóчим дви́жением vadovauti darbiniñkų judėjimui; р. учре́ждением vadovauti įstaigai; **~ся**, -вожýсь, -водишьсá *eig.* 1. vadovautis; р. ука-заниями vadovautis nurodymais; 2. būti vado-váujamam.

руководство, -а 1. vadovavimas; оперативное р. operatyvus vadovavimas; 2. vadovavimasis; 3. vado-vybė; 4. vadovėlis, vadovas (*knyga*); instrúk-cija.

руководствоваться, -ствуюсь, -ствуешься *eig.* vado-váutis.

руководя́щий, -ая, -ее vadovaujамasis (*puz. orga-nas*), vadovaujantis.

руководжý *žr.* руководи́ть; **~сь** *žr.* руководи́ться.

рукога́дание, -я būrimas iš rañkos.

рукодéлие, -я 1. darbėliai, rañkdarbiai (*puz. siuvi-nėjimas, mezgimas ir pan.*); 2. rañkdarbis, kne-binys; rañkų dárbo dáiktas.

рукодéльный, -а *šnek.* rañkdarbininkas; **~ница**, -ы *šnek.* rañkdarbininkė; **~ничать**, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* dirbti darbelius, rañkdarbius, rankdarbiáuti; **~ный**, -ая, -ое 1. rañkdarbių; 2. rañkų dárbo.

рукокры́лые, -ых *dgs. dkt. zool.* rankaspafniai, *Chi-roptera*.

рукомóйник, -а praustuvė, prausyklė.

рукопáшный, -ая, -ое: р. бой kirstynės, durtynės, kautynės vienas prieš vieną.

рукопíсный, -ая, -ое 1. rankraštinis, rašýtinis (*puz. tekstas*); 2. rañkraščių (*puz. skyrius*).

рукопись, -и *m.* 1. rañkraštis; 2. (*retai*) rašymas rankà.

рукоплеска́ние, -я 1. plojimas, ratavimas; 2. *džn.* *dgs.* aplodismentai, plojimai, katutės; **~ть**, -еши, -еচ্ছে *eig.* plóti delnais, katúčių, ratuoti.

рукопожа́тие, -я rañkos paspaudimas; они́ обменя-лись рукопожа́тиями jiė paspaudė vienas ant-гám rankàs.

рукополáгать, -áю, -áешь *eig.* bažn. įšvéntinti (*į kunigus*); **~ожение**, -я bažn. įšvéntinimas;

~ожить, -жý, -жишь *įvk.* įšvéntinti (*į kunigus*).

рукоприкля́дство, -а 1. *pasen.* pasirašymas, sava-rañkiškas parašas; 2. (su)mušimas rankà; fizi-nės jėgės pavartojimas.

руководи́рный, -ая, -ое *pasen.* rañkų dárbo.

рукоя́т, -ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам, **~ь**, -и *m.* rankenà, rañktūris, rañkvietė (*puz. arklo*), kó-tas (*puz. dalgio, grėblio*), siaustuvė (*kultuvo*); ása (*puz. arbatinuko, qsočio*), klapatė (*girny*); gervėlė (*puz. kastuvo*); с корóткой рукоя́тью trumpakótiš (*puz. dalgis*).

рулево́й, -áя, -оё 1. váiro; vairavimo; рулево́е пё-рья vairinės plunksnos (*paukščių*); рулево́е коле-сó váiro rątas; 2. -óро *dkt.* vairiniñkas, vairuo-tojas.

руле́т, -а *kul.* rulėtas, ruliadà, vyniótinis.

рулётка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. rulėtė, tieslė (*centimetrinis kaspinas*); 2. rulėtė (*azartinis lošimas*).

рули́ть, -лю, -лишь *eig.* 1. vairuoti; 2. ridinti žemė lėktuvą (*apie lakūną*); 3. riedėti žemė (*apie nu-sileidusį lėktuvą*).

руло́н, -а rulonas, ritinys, ritulas; **~ный**, -ая, -ое ruloninis, ritininis, ritulinis (*puz. popierius*).

руль, -я v. váiras; пра́вить рулём vairuoti; сто́ять у руля *prk.* vadovauti, stovėti prie váiro (*puz. valstybės*).

ру́б, -а (*kompaso*) rumbas.

ру́мпель, -я v. vairalazdė, váiro kótas, vairáktis, rumpelis.

румы́н, -а rumūnas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам rumūnė; **~ский**, -ая, -ое 1. rumūnų (*puz. tauta, kalba*), rumūniškas (*puz. vynos*); 2. Rumūnijos.

румы́н, -а *dgs.* (*veidui*) skaistylai, skaistalai, gaudóni dažai; **~ец**, -нца raudónumė, raudónis, puogaudis, arýkaitis, paraudimas; лицó залилось румы́нцем véidas nukaíto, nutvisko; наводи́ть р. raúdinti, skaistinti.

румы́нить, -ню, -нишь *eig.* 1. skaistinti, raúdinti, dažyti (*veidą*); 2. raudóninti; 3. skrúdinginti (*puz. pyragą*); **~ся**, -нюсь, -нишьсá *eig.* 1. dažýtis (*vei-dą*), skaistintis; 2. raústi, kaisti; 3. skrústi (*puz. kėpsnys*).

румы́н, -ость, -и *m.* raudonumas, raudumas; **~ный**, -ая, -ое; -я́н, -а, -о šviėšiai raudonas, raudon-

skruoštis, raūdas, iškaĩtes (*veidas*); nuraūdes (*puz. dangus*), raudonas.

рундук, -á dēžē, skrynià sù pàkeliamu dangēiū.

руно́¹, -á; *dgs. rýna plākas, vienōs aviēs vilna.*

руно́², -á; *dgs. rýna (žuvų) gúotas, būrys, pulkas.*

руны, рун *dgs. rūnos (1. senovės skandinavų rašmenys; 2. senovės karelių ir suomių epinės liaudies dainos).*

рупор, -a rūporas, garsintūvas.

русáк¹, -á pilkásis kiškis, pilkšis, pilkis.

русáк², -á *šnek. rūsas.*

русáл||ка, -и; *dgs. kilm. -лок, naud. -лкам undinė, vandėnė, nērāvė; ~очий, -ья, -ье undinės, vandėnės, nērāvės; undiniškas, kaip undinės.*

русáчий, -ья, -ье pilkojo kiškio, pilkio (*puz. kailukas*).

русéть¹, -ёю, -ёешь *eig. rusėti, darýtis panašiam i rūsą.*

русéть², -ёю, -ёешь *eig. šnek. rusvėti.*

руси́зм, -a *lingv. rusybė, rusicizmas; ~ст, -a rusistas, rūšų kalbės, rūšų filologijos specialistas; ~стка, -и; dgs. kilm. -ток, naud. -ткам rusistė, rūšų kalbės, rūšų filologijos specialistė; ~стский, -ая, -ое rusisto, rusistų.*

русификáтор, -a *ist. rūsinotojas, rusifikátorius; ~ский, -ая, -ое ist. rūsinimo, rusifikavimo.*

русифика́ция, -и *ist. (ap)rūsinimas, rusifikácija.*

русифици́ровать, -рую, -руешь *eig. ir įvk. ist. (ap)rūsinti, surūsinti, rusifikuoti; ~ся, -рюсь, -рюсья 1. eig. ir įvk. (ap)rusėti, surusėti; 2. eig. ist. būti aprūsinamam, surūsinamam, rusifikuojamam.*

ру́сло, -a 1. (*upės*) vagà, lovys, lóbas; stáрое p. vórupė, sėnupė; 2. *prk. vagà, vėžės; жизнь вошла в нормальное p. gyvenimas įėjo i normalią vāgą, i normaliąs vėžes.*

русо||борóдый, -ая, -ое; -рód, -а, -о *rusvabafzdis; ~волóсий, -ая, -ое; -лóc, -а, -о rusvaplaũkis; ~кудрый, -ая, -ое; -кудр, -а, -о rusvagarbānis.*

ру́сск||ая, -ой *dkt. 1. rūšė; 2. rūsiškas šokis; ~ий, -ая, -ое 1. rūšų (puz. tauta, kalba); rūsinis, rūsiškas (puz. krosnis); Rūsijos (puz. gamta); 3. -oro dkt. rūsas.*

ру́сий, -ая, -ое; рус, -а, -о *rūsvas, rusvaplaũkis.*

ру́та, -ы *bot. rutā, Ruta.*

руте́ний, -я *chem. rutėnis.*

рути́н||а, -ы rutinā; ~ёр, -а rutiniėrius; ~ный, -ая, -ое rutinos, rutininis.

ру́хлядь, -и *m. šnek. senā mantā, kraustuliai, kraūstai, kraulaĩ, rakāndai, grebėzdai, griōzdai.*

рухля́к, -á *min. mėrgelis.*

ру́хнуть, -ну, -нешь *įvk. 1. (į)griūti (puz. lubos), nugriūti, sugriūti, pargriūti; nubrazdėti, pažlūbėti; 2. prk. sudūžti, žlugti; мой надежды рұхнули máno viltys žlūgo.*

ручáтельство, -a laidāvimas, laĩdas; garántija, laiduojamasis rāštas.

ручáться, -áюсь, -áешься *eig. laiduoti, garantuoti; за вёрность éтого не ручáюсь už fáкто tikrumą nesimū atsakyti; ручáюсь головоĩ gálvą dedū, guldaũ.*

ручéй, ручья́ 1. upėlis, upókšnis, viešmuo; 2. čiurkšlė; кровь течёт ручьями kraūjas čiurkšlėmis bėga.

ручéйник, -a *zool. balinė kandis, Phryganea striata.*

ручéйный, -ая, -ое upėlio, upókšnio.

ру́чка, -и; *dgs. kilm. -чек, naud. -чкам 1. rankėlė; итти под рұчку eiti už paraĩkės; 2. rankenā, kótas, ašā; (krėslo) raĩktūris; p. cháйника arbati-nūko ašā; 3. plunksnākotis, kotėlis.*

ручнéть, -ёт *eig. šnek. darýtis jaukiām (apie gyvūli).*

ручн́ик¹, -á 1. raĩkininkas, rankinio išdirbimo specialistas; 2. plaktukas (*dailidės*).

ручн́ик², -á *tarm. raĩkšluostis.*

ручнóй, -áя, -óе 1. raĩkos (*puz. pirštai*); raĩkų (*puz. darbas*); raĩkinis (*puz. laikrodís, mašina, bagažas*); p. ребёнок nešiójamās kūdikis; p. боĩ kumštýnės; 2. prijaukintas, jaukūs (*puz. žvėrelis*).

ручóнка, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам rankėlė.*

ручэво́й, -áя, -óе upėlio, upókšnio.

ру́шить, -шу, -шишь *eig. 1. griāuti, vėfsti, ardýti; 2. krūšti (puz. soras kruopoms); ~ся, -шится eig. 1. (su)griāti (puz. namas), (su)irti, (par)viřsti; 2. prk. žlūgti, sudūžti; мой надежды рұшились máno viltys žlūgo; 3. būti griaunamām, verčiamām, ařdomam; būti krušamām (puz. grikliai kruopoms).*

рушник, -á *tarm. raĩkšluostis.*

ры́ба, -ы žuvis; ловить ры́бу žvejóti, žuváuti, žukláuti; красная p. kremzlinės žuvis; ♦ ни p., ни мясо nei šis, nei tas.

рыбá||к, -á žvejýs, žūklýs, žuváutojas, žvejótojas, žūklýjas; ~лка, -и; *dgs. kilm. -лок, naud. -лкам 1. žvejójimas; 2. tarm. v. ir m. žvejýs, žvejė.*

ры́б||арь, -я, ~áрь, -я́ *v. pasen. žr. рыба́к.*

рыбá||цкий, -ая, -ое, ~чий, -ья, -ье 1. žvejų, žuklių; 2. žvejýbos.

рыбáчить, -чу, -чишь *eig. šnek. vėfstis žvejýба, рыбá||цкий, -ая, -ое, ~чий, -ья, -ье 1. žvejų, žukláuti.*

рыбáчка, -и; *dgs. kilm. -чек, naud. -чкам 1. žvejė, žuváutoja; 2. žvejó pati, žmonā.*

рыбе́ц, -биá *zool. žiobrýs.*

рыбёшка, -и; *dgs. kilm. -шек, naud. -шкам žuvýtė, žuvėlė.*

ры́бий, -ья, -ье 1. žuviės, žuvų, žuvinis; p. жир žuviės taukaĩ; 2. *prk. šáltas, neaistringas, neraĩškūs; ры́бы глаза́ šáltos, neraĩškios ákys.*

ры́бина, -ы *šnek. didelė žuvis, žuvinas.*

ры́б||ица, -ы žuvýtė, žuvėlė; ~ища, -и *šnek. didelė žuvis, žuvinas; ~ка, -и; dgs. kilm. -бок, naud. -бокam žuvýtė, žuvėlė.*

ры́бн||ик, -а 1. žuvų pardavėjas; 2. žūklės darbiniĩkas, žuvų ákio darbúotojas, žuvinĩkas; 3. *tarm. pyragas sū žuvimĩ; ~ца, -ы 1. žuvidė, žuvų sándėlis; 2. žvejýbinis laĩvas.*

ры́бный, -ая, -ое 1. žuvų, žuviės (*puz. konservai*); žuvinis; p. пруд žuvýnas; министрétство ры́бной промýшленности žuviės prāmonės ministėrija; 2. žuvingas (*puz. upė*); 3. žvejýbos, žūklės; p. промысел žvejýба, žuvininkýstė.

рыбово́д, -а žuvivaisininkas; ~ный, -ая, -ое žuvisvaisos, žuvų veisimo; ~ство, -а žuvivaisa, žuvų

veisimas; **~ческий**, -ая, -ое žuvivaisos, žuvų veisimo.
рыбокопті́льня, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням žuvų rūkyklà.
рыболо́в, -а žvejys, žuklỹs, žvejotojas, meškeriojotjas, žuklĩjas, žuváutojas; **~ецкий**, -ая, -ое žvejũ, žvejýbos (*pov. artelė, kolũkis*); **~ный**, -ая, -ое 1. žvejójamas, žukláujamas (*pov. tinklas*); 2. žvejýbos (*pov. sezonas, verslas*), žvejýbinis (*pov. laivas*); **~ство**, -а žvejýba, žvejà, žuklė, žuvininkystė, žuklỹstė, žvejójimas, žuklávimas.
рыбопромы́шленн||ик, -а žuviēs pràmonininkas, žvejýbininkas; **~ость**, -и *m.* žuviēs pràmonė; **~ый**, -ая, -oe žuviēs pràmonės.
рыбо||разведе́ние, -я žuvų veisimas, žuvivaisa; **~торго́вля**, -и žuvų prekyba; **~ход**, -а *hidr.* žuvitakis, žuvų tãkas.
рыбоя́дн||ый, -ая, -oe miñtantis žuvmis.
рыбо́к, -вкà 1. trúktelejimas, staigũs patraukimas, spústelėjimas; 2. *sport.* rovimas.
рыг||а́нье, -я ráugėjimas; **~а́ть**, -аю, -аешь *eig.* ráugėti, ráugčioti, ráugčioti, žiaugčioti; **~ну́ть**, -ну, -нёшь *įvk.* atsirúgti, ráugtelėti; **~ота**, -ы raugulỹs.
рыда́||ние, -я raudójimas, raudà, raudulỹs; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* raudóti.
рыдва́н, -а *pasen.* (*didelė*) karietà.
рыжебородо́ый, -ая, -oe; -ро́д, -а, -о rudabafdis.
рыжева́тый, -ая, -oe; -а́т, -а, -о rudókas, rūzgas.
рыжеволо́бый, -ая, -oe; -ло́с, -а, -о rudaplaũkis.
рыженький, -ая, -oe rudũtis.
рыже́ть, -ёю, -еешь *eig.* rūsti, eĩti rudýn.
рыжий, -ая, -ее; рыж, рыжа, рыже 1. rũdas, rausvai geltónas, raũdas, saĩtas (*pov. arklys*); dvỹlas (*pov. jautis*); *p.* nēc rūdis; рыжая кўрица rududtė; 2. nublũkės; 3. -ero *dkf. šnek.* (*ćirko*) klounas.
рыжик, -а 1. *bot.* rũdmesė, rudókė, gelšpienė (*grybas*), *Lactarius deliciosus*; 2. *bot.* jũdra, švitrė (*žolė*), *Camelina sativa*; 3. raũdis, rūdis (*gyvuly*).
рык, -а, **~ание**, -я riaumójimas, niaurójimas; **~а́ть**, -аёт *eig.* riaumóti, niauróti (*pov. meška*); **~ну́ть**, -нёт *įvk.* suriaumóti, sumauróti.
рыла́||о, -а 1. snũkis; (*kiaulės*) knyslỹs, knyslė, šnĩpas; 2. *prk. vulg.* snũkis, terlė; **~льце**, -а; *dgs. kilm.* -леп, *naud.* -льцам 1. snukėlis, snukũtis; 2. *bot.* pũrka, stigmà; 3. (*indo*) snapėlis.
рында, -ы *v. ist.* (*carų*) asmeĩs sargýbinis; ginklanešỹs.
рыно́||к, -нка 1. tuĩgus, turgàvietė, prekyvietė; 2. *ekon.* rinkà; *p.* cбьга realizávimo rinkà; **~чный**, -ая, -oe 1. tuĩgaus, turgàvietės, prekyvietės (*pov. aikštė*); tuĩginis (*pov. preky*); 2. rinkos (*pov. kaina*).
рыса́к, -à žirgas-ristũnas, ristiniũkas, bėgũnas.
рысе́нок, -нка; *dgs.* -сѣта, -сѣт lũšiũkas.
рысий, -ья, -ье lũšies (*pov. kailis*).
рысы́тый, -ая, -oe; -ы́т, -а, -о ristas (*žirgas*); рысы́тые берà ristũnų lenktýnės.
рысы́ть, -а́т *eig.* bėgti riscià.
рысы́ха, -и lũšies patėlė.

рыск, -а trasiójimas, bėgiójimas (*ieškant ko*), lãksymas; **~ать**, рыщу, рыщешь *ir* -аю, -аешь *eig.* 1. trasióti, bėgióti, trėsti, greitai lãkstýti šeĩ iĩ teĩ, švaistýtis, slãnkioiti (*ieškant ko*); 2. *šnek.* bastýtis; **~ливый**, -ая, -oe; -и́в, -а, -о bėglũs, šankũs (*šuo*).
рысца́, -ѣ *šnek.* ristėlė; ёхать рысцо́й risnóti, riscióti, kramėnti.
рысѣ́, -и *m.* risčią; бежа́ть рысцо́й bėgti risčią, risnóti, dursnóti.
рысь, -и *m. zool.* lũšis, *Felis lynx*.
рысѣ́та *žr.* рысе́нок.
ры́твина, -ы (*kelio*) duobė, duburỹs, dubràvas, ištuštà vietà, skrodė, pravėža.
ры́тый, -ая, -oe; рыт, -а, -о 1. kãstas, knistas, (iš)knáisiotas; 2. kniaũstas, raũstas, rausýtas, (iš)naršýtas.
ры́ть, ро́ю, ро́ешь *eig.* 1. kãsti; 2. knisti (*pov. kiaulė*), knáisioti, kapstýti; ко́нь копы́том роёт землю́ žirgas kanópa žemė kapsto; 3. kniaũsti, raũsti (*pov. daiktus*), rausýti, naršýti; **~е́**, -ѣ 1. kasimas (*pov. grioviu*); 2. knisimas, knáisiojimas, kãpstymas; rausimas; 3. kniausimas, naršýmas; **~ся**, ро́юсь, ро́ешься *eig.* 1. raũstis, kãstis, kapstýtis, knaisýtis, knĩstis; 2. kniaũstis, naršýtis; 3. bũti kasamám; bũti kniaũsomam, naršomam.
рыхле́||ние, -я pũrinimas, purėnimas; **~ть**, -ёю, -еешь *eig.* 1. purėti, darýtis puriám, gurėti, kióžėti, kióžti; 2. *prk.* glėbti.
рыхли́тель, -я *v. žemd.* purėntuvas.
рыхли́ть, -лю, -лишь *eig.* pũrinti, purėnti (*pov. жемѣ*), gũrinti, kióžinti.
рыхловáтый, -ая, -oe; -а́т, -а, -о apýpuris, pakiožes.
рыхла́||ость, -и *m.* 1. purũmas, gurũmas; 2. *prk.* glebũmas, sudribĩmas; **~ый**, -ая, -oe; рыхл, рыхла́, рыхло́ 1. purũs, išpurĩjes, pakiuĩrus, pakiožes, gurũs (*pov. akmuo*); irũs, birũs, trapũs; рыхлая земля́ pũrenos; 2. *prk.* trapũs, glėžnas; 3. *prk.* glebũs, sudribėš (*apie storà žmogų*).
рыхля́к, -а́ *tarm.* 1. gurũs akmuo; 2. *prk.* nusiĩpėlis, paliegėlis.
рыца́рц||кий, -ая, -oe 1. riterio, riteriũ, riteriĩskas; 2. *prk.* riteriĩskas, kilnũs, pasiaukójamas (*pov. pasiėlgimas*); **~тво**, -а 1. *ist.* riteriai, riteriũ luoimas; 2. *prk.* riteriĩkũmas, kilnũmas.
рыца́рь, -я *v.* 1. *ist.* riteris, vỹtis; 2. *prk.* riteris (*kilnũs, pasiaukojantis žmogus*); ◆ рыца́ри большо́й доро́ги виėškelio plėšikai.
рыча́||г, -а́ sveĩtas, svĩrtis; **~жный**, -ая, -oe sveĩto, svĩrties, sveĩtinis.
рыча́ть, -чу, -чишь *eig.* uĩgzti (*pov. šuo*), uĩšti; riaumóti, niauróti, mauróti, kriókti.
рыщу́ *žr.* рыска́ть.
ры́я||ость, -и *m.* uolũmas, karštumas; **~ый**, -ая, -oe; рыян, -а, -о uolũs, kãrštas.
рюкза́к, -а kuprinė.
рюм||ка, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам, **~очка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам taurėlė, stikliũkas, stikliėlis; выпя́ть по рю́мочке išmėsti pò burnėlė; любя́ть рю́мочку mėgti taurėlė, mėgti išgėrti.
рю́ха, -и 1. (*miestučių žaidimo*) miestũtis, trinkėlė; 2. *dgs. tarm.* miestũčiai (*žaidimas*).

рюш, -а *pasen.* rauktinūkas.
 рябина¹, -ы *bot.* šermūšnis, *Sorbus*.
 рябина², -ы šlākas, strazdanā; rauplē, retys.
 рябичник¹, -а šermukšnynas.
 рябичник², -а *zool.* čegždainis, pilkāsīs strāzdas, ārasas, *Turdus pilaris*.
 рябинов||ка, -и šermukšninē (*degtinē*); ~ый, -ая, -ое šermukšniņ, šermukšninis.
 рябить, -бят *eig.* 1. rāibinti; ветерок рябит озеро vējēlis rāibina ēžerā; 2. *beasm.* mārgti, raibulīdūt, tavarūoti, žilpti; у него рябит в глазах jām ākys raibsta, žilpsta, tavarūoja, jām akysē raibūoja.
 рябь, -ая, -ое; ряб, рябá, рябо 1. rāibas (*pvz. gegutē*), gegužētas, kanapētas (*pvz. višta*); kregždētas; šlakūotas, strazdanotas, pēmpētas (*pvz. veidas*); 2. raupūotas, rauplētas, ruplētas, rečiūotas.
 рябчик¹, -а *zool.* jerubē, irbē, virbē, *Tetrastes bonasia*.
 рябчик², -а *bot.* margutē, *Fritillaria*.
 рябчиковый, -ая, -ое jerubēs, irbēs, virbēs.
 рябь, -и *m.* 1. ribējimas, ribuliai, šaršas; 2. raibu-līvīmas (*akuse*).
 рявк||ать, -аю, -аешь *eig.* maurōti, riaumōti, bliūvōti, rūkauti; ~нуть, -ну, -нешь *pvz. šnek.* rik-telēti, surikti (*žvēriškai*), krioktelēti, subliāti, su-riaumōti, sumaurōti.
 ряд, -а (*su skto.* 2, 3, 4 рядá), в ряде ir в ряду; *dgs.* ряды, -ов 1. eilē, gretā; vēрхний р. зубоv viršutinē dantū eilē; в первом ряду партēра pārterio pirmojē eilējē; идтй сплочēнными рядáми žēngti sutelktomis eilēmis; ряды вдвойн| *kar.* gretās dvējinkl; в рядáх āрмии āрmijos eilēsē, gretosē; два рядá dvī eilēs; принятъ в ряды пáртии priiṁti i pártijos eilēs; стáвить в один р. с кем-л. grētinti, lūginti sū kuō; в пёрвых ря-дáх pirmosē gretosē; цѣлый р. причин visā eilē, daūgelis priežasčiū; в ряде случáев eilējē, daū-geliu ātvejū; 2. (*turguje*) eilē; рýбный р. žuvū eilē; 3. *šnek.* sklāstas, sklāstymas; 4. (*statistiko-je*) eilūtē; р. срѣдних vidurkiū eilūtē; ♦ из ряда вон плóхо labaī blogai; из ряда вон (выходя-щий) nepàprastas, labaī skirtingas nuō kitū.
 ряда, -ы *pasen. tarm.* sutartis, susitarimas.

рядить¹, ряжý, рядишь *eig.* grōžinti (*pvz. jaun-já*); pėrrēngti, apėrngti (*maskaradinių apdaru*).
 рядить², ряжý, рядишь *eig.* 1. *pasen.* darýti tvāř-kā, tvarkýti, valdýti; 2. *pasen.* samdýti, (su)de-rėti (*pvz. piemeni*).
 рядиться¹, ряжýсь, рядишься *eig.* 1. dabintis, puōš-tis, grōžintis, grāžintis; 2. reṁgtis, apsireṁgti (*maskaradinių apdaru*), pėrsireṁgti.
 рядиться², ряжýсь, рядишься *eig. pasen.* 1. derėtis, lūgauti; 2. parsisamdýti.
 рядком *prv. šnek.* gretā, šalia (*vienas kito*).
 рядный, -ая, -ое *pasen.* sutartiēs, sutartinis; рядная запись daliēs skyrimo rāštas.
 рядовой, -ая, -ое 1. eilinis, pàprastas, nerinktinis; 2. žemd. dāromas eilēmis (*pvz. sēja*), einantis eilēmis (*pvz. užsėtas laukas*); 3. įprastinis; p. слýчай įprastinis ātvejis; 4. *kar.* eilinis; p. costāv eiliniai; 5. -oro *dkt. kar.* eilinis (*kareivis*).
 рядом *prv.* šalia, gretā, gretimai; онi сидѣли р. jīē sėdėjo gretā kiti kito; ♦ сплóшь да р. labaī dažnai, kiekvienamē žiṁgsnyje, bevėik visadā.
 рядской, -ая, -ое *pasen.:* p. товáр прѣкės tuřgui; tuřgaus прѣкē (*ne krautuvės*).
 рядчик, -а *pasen.* samdýtojas (*pvz. darbininkų*), žemesnýsis rangōvas.
 рядышком *prv. šnek.* žр. рядом.
 ряж, -а *tech.* rentinýs.
 ряженный¹, -ая, -ое; -жен, -а, -о išgrōžintas, pėr-rengtas, àprengtas (*pvz. maskaradinių kostiumu*).
 ряженный², -ая, -ое; -жен, -а, -о *pasen.* (nu)sam-dýtas, suderėtas.
 ряженный³, -ая, -ое *pasen.* 1. nepaprastai, maskarā-diškai apsirenges; pėrsirenges; 2. -oro *dkt.* pėrsi-rengėlis.
 ряженный⁴, -oro *dkt. poez.* jaunikis, jaunasis.
 ряжение, -я 1. grōžinimas; aprengimas; pėrrēngi-mas; 2. apsirengimas, puošimasis; pėrsirengimas.
 ряжý žр. рядить^{1,2}; ~сь žр. рядиться^{1,2}.
 ряпушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *zool.* seliavā (*žuvis*), *Coregonus albula*.
 ряса, -ы (*pravoslavų šventiko*) sutanā.
 ряска, -и *bot.* māuras, plūdenā, *Lemna*.
 ряшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. *tarm.* medinis kibiras, kipis, kibirėlis (*praustis pirtyje*); 2. *šnek. vulg.* vėidas, terlė.

С с

с *prl.* 1. *su kilm.* nuō; убратъ урожай с поля nuimti derliū nuō lauko; камень скатился с го-ры акмуō nusirito nuō kálno; сбйтся с ног nusivarýti nuō kóju (*pavargti*); с тех пор nuō tō laiko; с утрá до вѣчера nuō rýto ligi vākaro; с чегó начать? nuō kō pradėti?; рýба гниѣт с головы žuvis pūva nuō galvōs; 2. *su kilm.* iš; по-лучить с заказчика gauti iš užsakýtojo; идтй с работы eiti iš darbo; с сѣвера iš šiaurės; вер-нуться с улицы sugrįžti iš gátvės; приѣхать с Кавкáза atvękti iš Kaukázō; перевод с литóв-

ского vėsta iš lietūvių kalbōs; узнать с пёрвого взгляда pažinti iš pirmo žvilgsnio; прочь с моих глаз! šalin iš mano akių!; с дѣтства iš mažėns; 3. *su įnag.* sū; отѣц с мáтерью tėvas sū mótina; он брóсился на негó с пáлкой jis puolė jį sū lazda; проснýться с головной болёю nubūsti sū skaūdamá gálva; собрáться в путь с товáри-шем susiruošti i keliōnē sū draugū; дом с ве-рáндой nāmas sū verānda; обратйтся с прóсь-бой kreiptis sū prāšymu; вёрвать с корнем iš-ráuti sū šaknimis; 4. *su kilm., gal.* ir įnag. sulig;

встать с восходом солнца atsikelti sulig saulės tekėjimu; ростом с меня mąno augumo, ūgio, aukštumo; ровно с берегами sulig krantais; 5. *su gal.* maždaug, apie, bevėik, arti; пробывать с месяц išbūti bevėik mėnesį, arti mėnesio; проехали километров с двадцать пувaziāvome apie dvidešimt kilometrų; 6. *su kilm.* dėl, iš; трудно с непривычки sunku dėl neįpratimo; умереть с голоду numirti iš bado; ни с того, ни с сего nei iš šio, nei iš to; со злости iš pykčio; 7. *su kilm.* (vartojamas veiksmo atlikimo pagrindui pažymėti): с разрешения начальника viršininkui leidus; с вашего согласия jūms leidus; 8. *su įnag.* (vartojamas veiksmo būdai nurodyti): есть с жадностью gėdžiai valgyti; ударить с силой smarkiai smogti; ждать с нетерпением pekañtriai laukti; 9. *su kilm.*: с юридической точки зрения juridiniu požiūriu; с виду iš pažiūros; 10. *su įnag.* (vartojamas nurodyti asmeniui arba daiktui, kuriems kas nutinka): авария с самолётом lėktuvo avarija; с большим обморок ligonis apalpo; что с тобой? kás tau yra? kás tau nutiko?

сабан, -a medinis plūgas (*su mediniu verstuvu*).

сáбелька, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лькам (*žaislinis*) kardėlis.

сáбельник, -a *bot.* trindžolė, *Comarum*.

сáбельный, -ая, -ое kárdo, kardų, kardinis, kalavijo; сáбельная rána kárdu prakirstà žaizdà; с. бой mūšis kardais; **щик**, -a kardų dirbėjas, kardiniškas.

сáбля, -и; *dgs. kilm.* -бель, *naud.* -блям kárdas, kalavijas.

саботаж, -a sabotāžas; заниматься саботажем sabotuoti, varyti sabotāžą.

саботажник, -а sabotāžininkas, sabotuotojas; **ца**, -ы sabotāžininkė, sabotuotoja; **чать**, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* саботировать.

саботирование, -я sabotāvimas; **ть**, -рую, -руешь *eig. ir įvk.* sabotuoti.

сáван, -a 1. *pasen.* mārška, drobėlė (*numirėliui užtiesti*); 2. *prk.* dangà.

савáнный, -ánn *dgs.* (*uns.* савáнна, -ы) savānos.

саврác, -a *šnek.* 1. gelsvūkas, gelsvis, šaftis (*arklys*); 2. *prk.* *pasen.* pramuštgalvis, nutrūktgalvis, padauža, lėbautojas; **ка**, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *žr.* саврác (*1 reikš.*); **ый**, -ая, -ое gelsvas, šviėsbėris, šaftas.

сáга, -и sagà (*skandinavų padavimas*), sakmė.

сагáйб, -а (*Indijoje*) pōnas, sa(h)ibas (*kreipinys džn. į europietį*).

сагитировать, -рую, -руешь *įvk. šnek.* suagituoti, įkalbėti.

сáго *nkt.* sāgo, kruōpos; **вниковые**, -ых *dkt.*, **выс**, -ых *dkt. dgs. bot.* ságainiai, cikādiniai, sāginiai; **ый**, -ая, -ое sāginis, sāgo; сáговая пáльма sāginė pálmė; с. завод sāgo kruōpų gamyklà.

сад, -а, о сáде, в сáду; *dgs.* -ы sōdas; фруктовый с. vaismedžių sōdas; цветущий с. žydintis sōdas; **♦** ботанический с. botānikos sōdas; зоологический с. zoologijos sōdas; детский с. vaikų darželis.

сáдануть, -нų, -нėшь *įvk. šnek.* 1. įsmeigti, įvaryti, įdurti; с. в (под) сёрдце нож įvaryti į širdį

peilį; 2. suduoti, rėžti, trenkti, tvoti, kišti (*pvz. su lazda*); 3. būmbtelėti, pūmptelėti, driókstelėti; с холмá сáдануло орудие nuo kalvōs būmbtelėjo rabūklas.

сáджá, -й *zool.* stėpių vištėlė, *Syrrhaptēs paradoxus*.

сáдизм, -а садизмас.

сáдик, -а sodėlis; darželis.

сáдист, -а sadistas; **ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам sadistė; **ский**, -ая, -ое sadistiškas, sadistinis.

сáдитель, -я *v.* sodintojas.

сáдить, сáжу, сáдишь *eig.* 1. diegti, sodinti; с. цветы sodinti gėlės; с. лук diegti svogūnūs; 2. sodinti, prašyti sėsti; с. корó-л. за стол sodinti kà prie stalo; 3. *šnek.* dróžti, smarkiai eiti, bėgti; šókti; 4. *šnek.* smarkiai mūšti, daužyti, trankyti; с. кулакóм в грудь daužyti kūmščiu krūtine; 5. *šnek.* smarkiai šaudyti, pilti (*pvz. iš patrankų*).

сáдиться¹, сáжусь, сáдисься *eig.* 1. sėstis; с. на корáбль sėsti, lipti į laivą; с. на кóпточки tūptis; 2. tūpti (*pvz. lėktuvas, paukštis*); lėstis (*apie saulę*); 3. gulti, kristi (*pvz. dulkės*); посá сáдятся rasà kriūta; 4. būti sodinamam.

сáдиться², сáдятся *eig.* tráuktis (*pvz. audinys*); slūgti, gūžtis.

сáдка¹, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. stūmimas, kišimas, šovimas; sudėjimas, sustatymas; įkrova; с. хлебóв в печь dúonos (kepalų) šovimas į krósnį; с. глиняной посúды для обжáра mólinių indų dėjimas į degimo krósnį; с. кирпичá mūrijimas; с. кирпичá для обжáра plytų krovimas į degimo krósnį; 2. sodinimas; diegimas; с. деревьев мēdžių sodinimas; 3. *šnek.* prėslas, šalinė (*kluone*); 4. nusėdimas; kristalizavimas (*pvz. druskos*).

сáдка², -и (*audinių*) susitraukimas, sušokimas.

сáдкий¹, -ая, -ое; -док, -дка, -дко 1. traukūs (*audinys*), susitraukiantis; sušokas; 2. nuosėdūs, grimzdūs; kristalizuojantysis.

сáдкий², -ая, -ое; -док, -дка, -дко stiprūs, smarkūs.

сáдкоый, -ая, -ое skiaūrinis (*žuvis*); narvėlinis (*paukštis*).

сáдн|еть, -еет *eig. šnek.* persėti, dilgėti; **ить**, -ит *eig. šnek.* 1. dilginti, persėti; 2. dilgėti, dilginti, gráužti; в гóрле сáднит peřši gėrkle; моё сёрдце сáднит от тоскы *prk.* mán širdį gráužia ilgesys.

сáдовник, -а sōdininkas; **ница**, -ы sōdininkė; **ничать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* sodininkauti; **нический**, -ая, -ое sōdininko, sōdininkiškas; sōdininkystės; **ничество**, -а sōdininko ámatas, sōdininkystė; **ничий**, -ья, -ье sōdininko; сáдовничьи нóжницы sōdininko žirklys.

сáдовóд, -а sōdininkas, sōdininkystės specialistas; **ство**, -а sōdininkystė; **ческий**, -ая, -ое sōdininkystės.

сáдовый, -ая, -ое sōdo, sōdų, sōdinis; сáдовые растєния sōdo augalai; сáдовые деревья vaismedžiai.

сáдок, -дка gurbėlis, ląstà, nařvas (*pvz. paukščiams laikyti*); skiaūrė (*pintinė žuvis laikyti*).

сáечка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* kvietinė bandėlė.

сáжа, -и sūdžiai, sūdodys, piēšos, paišai; покрýть сáжей pusúodinti.

сáжалка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. skiaūrė (*žuvims laikyti*); 2. *tarm.* kúdra, tvenkinys.

сáж||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *žemd.* sodinamoji (mašinà); четырёхрýдная с. ketureilė sodinamoji (mašinà); **сьный**, -ая, -ое sodinimo, sodinamasis; **щик**, -а sodintojas, diegėjas.

сáж|ать, -аю, -аешь *eig.* 1. sodinti (*augalus*), diegti; с. цветы sodinti gėlės; с. орыцý diegti agurkùs; 2. laipinti (*puz. i traukinį*); sodinti; rąginti sėstis; с. ростей sodinti svečius, rąginti svečius sėstis; 3. sodinti, kišti, tupdyti (*i kalėjimą*); 4. lėisti (*žuvis i tvenkinį*); 5. tupdyti; с. кур на яйца tupdyti vištàs anť kiaušinių (*perėti*); с. птýцу в клéтку tupdyti paũkštį i paĩvą; 6. šauti (*duoną i krosnį*); 7.: с. на кол *ist.* pamauti anť bąslio (*mirties bausmė*); с. овýн (pa)kráuti jáu-ją.

сáженец, -нца sodinùkas; сáженцы клéна klévo sodinùkai.

сáженный, -ая, -ое; -жен, -а, -о sodintas.

сáж||енный, -ая, -ое, **ьенный**, -ая, -ое 1. sieksninis; 2. *prk.* áukštas, ilgas, didelis; человек сáженного рóста labai áukštas žmogùs, ilgšis.

сáжень, -и; *dgs. kilm.* -ней *m.* ir сáжень, -и; *dgs. kilm.* -ней ir сáжен *m. pasen.* sieksnis.

сáживать, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* сáж|ать.

сáжý *žr.* садýть; **сь** *žr.* садýться¹.

сáзан, -а *zool.* (*upinis*) kárpis, sazānas, *Cyprinus carpio*; **ний**, -ья, -ье sazāno; **нина**, -ы sazānena.

сáиб, -а *žr.* сáгýб.

сáйгá, -ý, **к**, -а *zool.* (*stepių*) antilopė, saigà, *Saiga tataricus*.

сáйдá||к, -а 1. kilpinis; 2. strėlių makštis, strėlinė; **чник**, -а *ist.* kilpininkas.

сáйка, -и; *dgs. kilm.* сáек, *naud.* сáйкам kvietinė bandėlė.

сáк, -а (*žuvų*) graibštas, grýtis, krýtis, káušas.

сáквож, -а сáквожāžas, keliōnės krepšėlis.

сáкля, -и (*Kaukazo kalniečių*) plúktinė pirkià, sàklė.

сáкраментáльный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. *bažn.* sakramėntinis; 2. *tradicinis*, įprastinis.

сáксаýл, -а *bot.* saksaúlas (*medis, krūmas*).

сáксофóн, -а *muz.* saksofónas.

сáлáзки, -зок, -зкам *dgs.* 1. *šnek.* rogūtės, šliūžės; 2. valkčiai, velkės (*šienui vilkti per klampynę*); 3. *tech.* pāvažos; направляющие с. kreipiamosios pāvažos; **с** загнýть с. (*кому-л.*) juok. užriėsti kójas (*kam*).

сáлáка, -и *zool.* strimelė, *Clupea harengus membras*.

сáламáндра, -ы *zool.* salamáндра, gonýs (*sausumos tritonas*), *Salamandra*.

сáлáт, -а 1. *bot.* salatò, *Lactuca sativa*; 2. *kul.* salòtos.

сáлáтн||к, -а, **ца**, -ы salòtinė (*indas*).

сáлáтный, -ая, -ое salòtų, salòtinis; с. цвет salòtinė spalvà (*žalsva*).

сáлыстый, -ая, -ое lājaus, lājinis (*puz. skonis*).

сáлить, -лю, -лишь *eig.* 1. taukúoti, riebalúoti; с. рукавá taukúoti rankòves; 2. tėpti riebalais; 3. *sport.* sudúoti (*ranka, sviediniu*), klúdyti, paliėsti.

сáлицыйловый, -ая, -ое: салицийловая кислотá salicilo gūgštis.

сáло, -а 1. lašiniai; 2. taukaĩ; lājus; 3. ižas (*upėje prieš užšqlant*).

сáлóн, -а salònas; **ный**, -ая, -ое salòno, salòninis, salòniškas.

сáлóп, -а *pasen.* salòpas, platūs apsiaústas (*moteriškas*).

сáлотóп, -а taukų lýdytojas; **енный**, -ая, -ое taukų lýdymo (*puz. fabrikas*).

сáлфétка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам servetėlė, servetė, šluostùkas.

сáльдó *nkt. fin.* sáldo.

сáльник, -а 1. *anat.* taukinė, įsnauja, paúdrė, pavėdarė; 2. *šnek.* taukinė žibėlė; lājinė žvākė; 3. *tech.* riebowkšlis.

сáльность, -и *m.* 1. taukuotumas, riebumas; 2. *prk.* nešvankybė, „riebùs“ žòdis, rósakis; ciniškùmas.

сáльный¹, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. lašininis, taukinis, lājinis; сáльная свечá lājinė žvākė; 2. (su)taukuotas (*puz. rankovė*), taũkinas; **с** сáльные ткáни *anat.* riebaliniai audiniai; сáльная железá *anat.* riebalinė liaukà.

сáльный², -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *prk.* nešvankùs, besarmātiškas, „riebùs“, ciniškas.

сáлют, -а saliuťas; с. в честь побėды pėrgalės saliuťas; произвести с. saliuťuoti; **ный**, -ая, -ое saliuťo; **овáть**, -тýю, -тýешь *eig.* ir *ivk.* saliuťuoti.

сам, самогó; самá, самóй; *gal.* самоė ir самý; самó, самогó; *dgs.* сáми, самýх *iv.* 1. pāts; он с. всё дéлает jis pāts viskà dāro, dirba; я с. так дýмал аš pāts taip galvójavu; 2. -огó *dkt. šnek. pasen.* šeimininkas; výras, pāts; с. дóма? аť šeimininkas, аť výras namiė?; обėд гóтов, и тóлько ждýт, покá придėт с. piėtus paruošti, if tik láukiama, kól pareis šeimininkas; **с** с. не свой (lýg) nesāvas (*nusimines, sutrikes, be nuotai-kos*), nė savamė káilyje; с. по себė savaimingai, pāts, saváime; самó собóй разумėется saváime suprañtama.

самá, самóй *iv.* pati, *žr.* сам.

самáн, -а 1. plaušámolis, samānas; 2. plaušáplytė; **ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* plaušámolinis, plaušáplytinis pāstatas; **ный**, -ая, -ое plaušámolio, samāno; plaušáplyčių; самáнные пострóйки pastatai iš plaušámolio, plaušáplytiniai pastatai.

сам-восьмóй *bdv. nkt. tarm.* 1.: рожь уродýлась с.-в. rugiai dāvē aštuñtą grūdà; 2. aštuoniese.

сам-двáдцать *bdv. nkt. tarm.* 1.: пшеница уродýлась с.-д. kviečiai dāvē dvidešimtą grūdà; 2. iš viso dvidešimt.

сам-девýт *bdv. nkt. tarm.* 1.: рожь уродýлась с.-д. rugiai dāvē deviñtą grūdà; 2. devyniese.

сам-десýт *bdv. nkt. tarm.* 1.: ячмень уродýлся с.-д. miežiai dāvē dešimtą grūdà; 2. iš viso dešimt.

сам-дрýг *bdv. nkt. tarm.* 1.: рожь уродýлась тóлько с.-д. rugiai dāvē tik antrą grūdà; 2. dviese.

самец, -мца pātinās.
сámка, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам patēlē.
самó *žr.* сам.
самоанализ, -а savianālizē.
самои́чевание, -я 1. savēs pliekimas, čaižymas, plakimas (*iš religinio fanatizmo*), plakimasis; 2. *prk.* savēs kālīnīmas, žēminimasis.
самобра́нка, -и *poez.*: skāterpť-c. stebuklingoji staltiesē (*su valgiais*).
самобы́ти||ость, -и *m.* savitūmas, originalūmas; savotiškūmas; savaimingūmas; с. русского языка rūsų kalbōs savitūmas; с. отдельных людей atskirtų žmonių savotiškūmas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно savitas, originalūs; savaimingas; savotiškas; с. талант savaimingas talentas; са́мобы́тная культūra savitā kultūra.
самовáр, -а virtūvas, virdulys; с. кипит virtūvas vērda; поставит с. užkaisti, užkūrti virtūvą; звать к самовáру kviēsti arbātos gērti; **~ный**, -ая, -ое virtūvo, virdulio.
самовла́ст||ие, -я *pasen.* 1. savivalē, savavaliāvimas, smurtāvimas; полицейское с. policijos savavaliāvimas, siautimas; 2. neribōta valdžia, patvaldystē; **~итель**, -я *v. pasen.* monārchas, patvaldys, viešpats.
самовла́стн||о *prv.* savavāliška, patvaldiška; **~ость**, -и *m.* 1. savavaliāvimas, savivalē; 2. neribōta valdžia; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. *pasen.* nevaržomā, neribōtā valdžią tūrintis, patvaldinis, autokrātinis; monārchinis; 2. savavālis, savavāliškas, savavāliaujantis.
самовлюблѐнн||ость, -и *m.* savimeilē, savimyla; egoizmas; **~ый**, -ая, -ое; -лѐн, -лѐнна, -лѐнно savimylis, egoistinis; с. человек savimyla, egoistas.
самовну́шение, -я savitaiga, autosugēstija.
самовозбуждѐние, -я *fiz.* susižadinimas; с. колебаний virpesių susižadinimas.
самовозвелѐчение, -я savēs (*iš*) āukštīnimas.
самовозгор||аемость, -и *m.* užsidegamūmas; **~ание**, -я užsidegimas (*pvz. akmens anglies*); **~аться**, -а́ется *eig.*, **~ѐться**, -рѣ́тся *įvk.* savāime užsidegti.
самово́л||ие, -я savivalē, sauvaliā, savavaliāvimas, savavališkūmas; **~ьник**, -а *šnek.* savavālis, valiūkas, sauvalis; **~ьница**, -ы *šnek.* savavālē, sauvalē, valiūkē; **~ьничество**, -я *šnek.* savavaliāvimas; **~ьничать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* savavaliāuti, sauvaliāuti, sau valiā duoti; **~ьно** *prv.* savavāliška, sauvališka; **~ьный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно savavālis, sauvalis (*pvz. viršinin-kas*); savavāliškas (*pvz. poelgis*), sauvališkas; самово́льная отлұчка savavāliškas pasišalinimas, neatvykimas (*pvz. į darbą*); **~ьство**, -а savavaliāvimas, sauvaliāvimas.
самовоспита́ние, -я saviaukla; āuklėjimasis.
самовоспламенѐние, -я savāiminis įsiliepsnėjimas, įsidegimas.
самовоспламен||і́ться, -і́тся *įvk.*, **~яться**, -я́ется *eig.* savāime įsiliepsnoti, įsidegti.
самовосхва́ление, -я savēs gyrimas, savigyra.
самовя́з, -а užsirišamas, pasirišamas kaklāraištis; susijūosiamas diržas; **~ный**, -ая, -ое pasirišamas (*pvz. kaklāraištis*).

самоги́пно́з, -а autohipnōzē.
самогóн, -а, **~ка**, -и *šnek.* naminē (degtinė), baltākē, krūminē; **~ный**, -ая, -ое naminēs (degtinēs), krūminēs; с. а́ппа́рат *šnek.* bravorēlis (*naminei varyti*); **~оваре́ние**, -я, **~окуре́ние**, -я degtindarystē, naminēs, krūminēs vārymas, sunkimas; **~щик**, -а *šnek.* degtindaris; **~щица**, -ы *šnek.* degtindarē.
самодви́жение, -я *fil.* savāiminis judėjimas.
самодви́жущийся, -аяся, -еяся *tech.* savaeigis; с. вагóн savaeigis vagōnas; с. экскава́тор savaeigis ekskavātorius; **◆** самодви́жущаяся мина torpedā.
самодѐйствующий, -ая, -ее automātinis, savāiminio veikimo.
самодо́л||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek.* savo darbo dāiktas, sāvas dirbinys; **~ьный**, -ая, -ое savo paties (rañkomis) padirbtas, savo darbo, naminio darbo, savōs gamybos; **~ьщина**, -ы *šnek.* savo darbo gaminys, dirbinys.
самоде́ржав||ие, -я patvaldystē, autokrātija, monārchija, vienvaldystē; **~ный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно autokrātinis, vienvaldis, patvaldinis; с. строй patvaldinē sántvarka.
самоде́рж||ец, -жца patvaldys, autokrātas, monārchas; **~ица**, -ы patvaldē.
самодо́ятельн||ость, -и *m.* 1. savaveiksmiškūmas; 2. saviveikla; ко́нцѐрт самодо́ятельности saviveiklos koncērtas; **~ый**, -ая, -ое 1. savaveiksmis, savaveiksmiškas; 2. saviveiklos, saviveiklinis; са́модо́ятельное иску́ство saviveiklinis mēnas.
самодисци́плина, -ы savidrausmē.
самодо́влею́щий, -ая, -ее savāime pakañkamos reikšmēs, savaimingas, savāiminis; savareikšmis.
самодо́воль||ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно patėnkintas savimi; **~ство**, -а pasitėnkinimas savimi.
самоду́р, -а savavaliāutojas, despōtas, užgaidautojas, tirōnas; žiauriabūdis, žiauruōlis; **~ничать**, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* самоду́рствовать; **~ство**, -а savavaliāvimas, despōtiškūmas, tiro-nijā, žiaurūs elgimasis, žiaurenybē; **~ствовать**, -твую, -твует *eig.* savavaliāuti, užgaidāuti, despōtiškai, tirōniškai elgtis; pāikioti.
самое́д, -а *pasen.* samojēdas *†dabartinis pavadinimas — nencas*).
самозабвѐние, -я 1. užsimiršimas, susnūdimas; 2. atsidavimas, pasiaukojimas, savimarša; любѣть до самозабвѐния savimaršiškai mylėti; 3. snaudulys, snūduriavimas; **~ность**, -и *m. žr.* самозабвѐние (*2 reikš.*); **~ный**, -ая, -ое savimaršiškas, pasiaukojamas, atsidavęs.
самозаго́товка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам ра́ціų atliekamā paruoša.
самозакáливание, -я *spec.* savigrūda (*apie metalus*); с. ста́ли pliēno savigrūda.
самозакáлка, -и *žr.* самозакáливание.
самозапи́сывающий, -ая, -ее automātiškai užrašantis (*pvz. aparatas*).
самозáпуск, -а savāiminis paleidimas.
самозараба́тывающий, -ая, -ее *spec.* savipradis (*pvz. automatas*).
самозаро́ждение, -я *biol.* savāiminis gyvybės atsiradimas, savigama.

самозарядный, -ая, -ое automātinis, automātiškai užsitašantis; самозарядная винтовка automātinis šautuvas.

самозатягивание, -я *tech.* savāiminis įsiveržimas.

самозащита, -ы savigyna; инстинкт самозащиты savigynos instinktas.

самозвѣн|ец, -нца apsišaukėlis (*svetimu vardu*), svetimvardis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам apsišaukėlė, svetimvardė; ~ный, -ая, -ое netikras, apsišaukęs kuō kitū; pasisāvinęs kito vārda; ~ство, -а apsišaukimas kuō kitū; vārdo pasisāvinimas.

самоиндукция, -и *fiz.* saviindūkcija.

самоистязание, -я savęs kankinimas.

самока́л, -а, ~ка, -и savigrūdis plienas.

самока́т, -а 1. *kar. pasen.* dviratis; 2. (*vaikų žaislas*) dviratukas; ~ный, -ая, -ое *kar. pasen.* dviratininkų; самокатная póта dviratininkų kúopa.

самока́тчик, -а *kar. pasen.* dviratininkas.

самокла́д, -а *spec.* klostytūvas.

самоконтро́ль, -я *v.* savikontrolė; с. спортсмена sportininko savikontrolė.

самокрѣ́т|ика, -и savikritika; ~ический, -ая, -ое savikritiškas.

самокрити́чн|ость, -и *m.* savikritiškumas; ~ый, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно savikritiškas.

самокру́тка¹, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *šnek.* suktinis papiršas, suktinė.

самокру́тка², -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *pasen.* slaptā sāntuoka, slaptas susituokimas.

самолѣ́т, -а lėktūvas; реактивный с. reaktyviniis lėktūvas; ◆ кове́р-самолѣ́т (*pasakose*) skraīdantis kilmis; ~ный, -ая, -ое lėktūvo, lėktūvų; aviācijas, oro; самолётное шасси́ lėktūvo važiuoklė, šasi; самолётная разведка́ oro žvalgyba.

самолѣ́товожде́ние, -я *av.* skraīdymo (*lėktuvais*) moksas, aeronavigācija.

самолѣ́тостро|е́ние, -я lėktūvų gamyba; ~ительный, -ая, -ое lėktūvų gamybos; самолѣ́тостроительные предприятия́ lėktūvų gamybos įmonės.

самолѣ́чн|о *pro. pasen.* āsmeniškai, pāts; с. быть где-нибудь paciām būti kuř; ~ый, -ая, -ое *pasen. šnek.* āsmeniškas, asmeninis; patiės; самолѣ́чное прису́тствие āsmeniškas buvimas, dalyvāvimas.

самолѣ́в, -а automātiniai spāstai; ~ный, -ая, -ое automātinio gāudymo (*puz. prietaisas*).

самолу́чий, -ая, -ее *šnek.* visų geriāusias, pāts geriāusias.

самолу́б, -а *šnek.*, ~ец, -бца *šnek.* egoistas, savimyla; ~ивый, -ая, -ое; -ив, -а, -о savimyliškas, savimeilis, egoistas.

самолу́б|ие, -я savimeilė, savimyla, egoizmas; оскорбѣ́ть чьѣ-л. с. įžeisti kienō savimeilė; ~ование, -я gėrėjimasis, puikāvimasis, žavėjimasis, didžiāvimasis, džiaugimasis savimi.

самомале́йший, -ая, -ее *šnek.* visų mažiāusias, pāts mažiāusias, mažytėliāusias.

самоме́нение, -я išpuikimas, didžiāvimasis, puikybė, pasipūtimas.

самонаблю́дение, -я savistaba.

самонав|е́дение, -я *kar.* automātinis tāikymas (*į taikinį*); ~о́дящийся, -аяся, -ееся *kar.* automātiškai tāikantis.

самонаде́янн|ость, -и *m.* pasiklovimas savimi, savikloiva; pernelýg didelis savęs vėrtinimas; ~ый, -ая, -ое; -деян, -деянна, -деянно nepaprastai patikintis, pernelýg pasikliūjantis savo jėgomis. самонове́йший, -ая, -ее *šnek.* naujiāusias.

самопра́вный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно *pasen. šnek.* įnoringas, užgaidūs, kaprizingas.

самообвинѣ́ние, -я savęs (ap)kāltinimas.

самообла́дание, -я susivaldymas, sāntūra, savitvarda; терпѣ́ть с. nebesusivaldyti.

самообли́чение, -я savęs kāltinimas, savęs smerkimas.

самообло́жение, -я apsimōkestinimas.

самообма́н, -а savęs apgavimas, savęs apgaudinėjimas, apsigavimas.

самообожа́ние, -я žavėjimasis, gėrėjimasis savimi, savęs diėvinimas.

самообольще́ние, -я savęs apgaudinėjimas (nepagrįstomis svajōnėmis), klaidingas įsitikėjimas, apakimas, apdujimas.

самооборѣ́на, -ы savigyna.

самообра́зование, -я savimoka, savišvieta, savarañkiškas mōkymasis, lāvinimasis; политическое с. politinė savišvieta.

самообслу́живание, -я savęs aptarnāvimas, patiės, paciū apsitarnāvimas, savitarna.

самообучѣ́ние, -я žr. самообразование.

самоока́пывание, -я *kar.* apsikasimas.

самоокупá|е́мость, -и *m. ekon.* apsimokėjimas, apsimokamumas; ~ющийся, -аяся, -ееся apsimokantis, nenuostolingas.

самооплодотво́рение, -я *biol.* savivaisa.

самоопреде́ление, -я apsisprendimas; пра́во наро́дов на с. taučių apsisprendimo teisė; ~иться, -люсь, -лишься *įvk.*, ~яться, -яюсь, -яёшься *eig.* apsispręsti.

самоопроки́дывающийся, -аяся, -ееся savivartis (*puz. sunkvežimis, vagonas*).

самоопы́|е́ние, -я *bot.* savidulka, apsidūlkinimas;

~итель, -я *v. bot.* savidulkis (āgalas); ~яться, -яется *eig. bot.* apsidūlkonti.

самоосвобо́ждение, -я išsilāisvinimas, išsivadāvimas.

самооста́нов, -а *spec.* automātinis stabdiklis.

самоо|сужде́ние, -я savęs pasmerkimas; ~тверже́ние, -я savimarša, pasiaukojimas, pasišventimas.

самоотве́рженн|ость, -и *m.* pasiaukojamumas, savimaršumas; ~ый, -ая, -ое; -жен, -женна, -женно pasiaukojęs, pasišventęs, pasiaukojamas, nesigaišs savęs, savimaršiškas.

самоотво́д, -а nusišālinimas, sāvo kandidatūros nušālinimas.

самоотра́вление, -я apsinuōdijimas (*paties organizmo išskirtais nuodais*).

самоотре́чение, -я pasiaukojimas, pasišventimas.

самоохра́на, -ы savisauga, savisarga.

самооце́нка, -и savęs įvėrtinimas.

самооче́видный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно akivaizdūs, savāime aiškūs.

самоочи́ш|ающийся, -аяся, -ееся išsivalantis; ~е́ние, -я nusivālymas; с. речной воды́ ūpės vandėns nusivālymas.

самоощу́щение, -я savijauta.

самопа́л, -а *ist.* dāgtinis šautuvas.

самописец, -сца *automātinio* (už)rašymo prietaisai.

самопий|ска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *šnek.* amžinóji plūksna, *automātinis* plūksnākotis; **~шущий**, -ая, -ее *automātinio* užrašymo, savi-rašis.

самоповреждение, -я *susižalójiimas*.

самоподаватель, -я *u.* *automātinis* leidiklis.

самопожертвование, -я *pasiaukójiimas*, *pasišventi-mas*, *atsidavimas*.

самопознание, -я *fil.* savęs pažinimas, savižina.

самопомощь, -и *m.* saviagalba, pagálba sau.

самопроверка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам savikontrolė; с. результатов соревнования lenk-tyniavimo rezultatų savikontrolė.

самопроизвольн|о *pro.* saváime, savaimingai, spon-tániškai; **~ость**, -и *m.* spontaniškumas, savaimin-gumas; saváimė; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. saváiminis, spontániškas, savaimingas; процес самопроизвольного распада атомов saváiminio atómų skilimo procesas; самопроизвольное за-рождение saváiminis gyvūbės atsiradimas.

самопрялка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. verp-tūvas, verpiamasis ratėlis; 2. mātara (virvėms vyti), lekėtas, klebėtas.

самопуск, -а 1. stárteris; 2. saváiminis paleidimas.

саморазвитие, -я 1. savišvieta, saviprusas, lāvinima-sis; 2. *fil.* saváiminis vystymasis.

саморазгружающийся, -аяся, -еся saváiminio iš-krovimo (*puz. vagonas*), savivartis.

саморазоблачение, -я savęs demaskāvimas.

саморазряд, -а saváiminis išlydis, išsikrovimas.

самораспад, -а *fiz.* saváiminis skāldymasis, skili-mas.

саморег|истрирующий, -ая, -ее *automātiškai* regist-ruojantis, užrašantis (*prietaisai*); **~улирование**, -я *automātinis* reguliāvimas.

самореклама, -ы savireklama, savęs reklamāvimas, afišāvimasis, gārsinimasis.

саморóд|ный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. gamti-nis, grūnas; саморóдная медь grūnas vāris; 2. *prk.* įgimtas; с. талант įgimtas talentas; **~ок**, -дка 1. *geol.* grynuólis; 2. *prk.* (gimęs) talentas, liāudies talentas.

самосáд, -а *šnek.* naminis tabākas.

самосáдочный, -ая, -ое savisėdis, sėstinis; само-сáдочная соль savisėdė druskā (*sūriuose eže-ruose*).

самосвáл, -а savivartis suñkvežimis.

самосéв, -а saváiminis įsisėjimas.

самосéй, -я *šnek.*, **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -сеек, *naud.* -сейкам *bot.* saváime įsisėjęs āugalas; sužėlusios pābiros (*puz. rugių*); inkritūnis āugalas.

самосильн|о *pro.* *šnek.* savarañkiškai, saváime; **~ый**, -ая, -ое *šnek.* savarañkiškas, nepriklauso-mas.

самосмáзочный, -ая, -ое *žr.* самосмáзывающийся.

самосмáзывающийся, -аяся, -еся saváiminio tepi-mo, savitepis; с. подшипник savitepis guðlis.

самосовершенствовање, -я tóbulinimasis, lāvini-masis.

самосогревáние, -я saváiminis įsilimas, kaitimas (*puz. grūdų, šieno*).

самосожжение, -я susidėginimas.

самосозерцáние, -я savistaba, introspekciā.

самосознáние, -я susipratimas, sąmoningumas.

самосохранение, -я savisauga; инстинкт самосохра-нения savisaugos instinktas.

самоспуск, -а saváiminis nuleidimas.

самостийн|ость, -и *m.* savarankiškumas, nepriklau-somybė; **~ый**, -ая, -ое savarañkiškas, nepriklaū-somas.

самостыл, -а *tech.* klojiklis.

самостоятельн|о *pro.* savarañkiškai, laisvai; pats; **~ость**, -и *m.* savarankiškumas, nepriklausomybė; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. nepriklaūso-mas, laisvas, savarañkiškas; самостоятельная республика nepriklaūsoma respublika; 2. ātiskiras, ypatingas; što вопрос с. tai ātiskiras klausimas; 3. savarañkiškas, paties atliekamas; savaimin-gas; самостоятельная поездка savarañkiška ke-lionė; 4. originalūs, sāvitas; самостоятельное творчество originali, savitā kūryba.

самострахóвка, -и *sport.* savidrauda, savisauga.

самострел¹, -а 1. *ist.* šaunamasis lañkas, kilpinis (*su buože ir gaiduku*); 2. kilpiniai spāstai.

самострел², -а 1. pėrsišovimas, tyčiomis susižei-di-mas (*apie kareivį*); 2. *šnek.* tyčia savė sužeidęs kareivis, pėrsišovėlis, susižeidėlis.

самострельный, -ая, -ое 1. šaunamo lañko; 2. auto-mātinis (*puz. šautuvas*).

самосýд, -а savateismis, savavāliškas susidoróji-mas, linčiāvimas.

самотáска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *tech.* griebtūvas, grandininis transpórtėris.

самотё|к, -а 1. natūralinis tekėjimas, savitaka; sun-kimasis (*puz. saky*); 2. *prk.* saviėiga; пустить де-ло на с. palikti darbą, reikalą saviėigai; **~ком** *pro.* 1. natūraliai tėkantis, suñkiantis; 2. *prk.* sa-váime, saviėigos keliu, saviėigiškai; **~чный**, -ая, -ое saváiminio tekėjimo, savitakos; самотёчное орошение natūralinis, savitakos drėkinimas.

самоткáный, -ая, -ое *šnek.* namū audimo, namiė áustas, namūdės, naminis; самоткáное полотно naminis áudeklas, naminė dróbė.

самотормо|жение, -я savistabda; **~зýщий**, -ая, -ее savistabdis.

самоубийственный, -ая, -ое pragaištingas, prazū-tingas sau, savižudiškas; самоубийственная так-тика savižudiška taktika.

самоубий|ство, -а savižudybė, nusižudymas; по-кончить жизнь самоубийством nusižudyti; **~ца**, -ы *v.* ir *m.* nusižudėlis, nusižudėlė, savižuda, sa-vižudis, savižudė.

самоуважение, -я savigarba; потерять чýвство са-моуважения netėkti savigarbos.

самоуверенн|о *pro.* sū savitika, pasitikėdama(s) savimi; ryžtingai; **~ость**, -и *m.* pasitikėjimas sa-vimi, saviklioja, savitika; ryžtingumas; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -ренна, -ренно pasitikintis sa-vimi, sávo jėgomis; pasipūtes; ryžtingas; самоуверен-ная улыбка išdidi šypsenā.

самоудовлетворение, -я pasitėnkinimas savimi; ge-rā saviļauta.

самоумаление, -я savęs meñkinimas, nusižėminimas, žėminimasis.

самоуни||жение, -я savēs žēminimas; **~чижение**, -я savēs mēķinimas; **~чтожение**, -я savēs sunaikinimas, nusižūdytas.

самоуплоти||ение, -я susiglaūdinimas; **~иться**, -нюсь, -нишья *įvk.* susiglaūdinti.

самоуправец, -вца *šnek.* savavaliautojas, įžūlėlis.

самоуправление, -я 1. *burž.* savivaldybė; мѣстное с. viētos savivaldybė; 2. savivalda; autonōmija; борьба колōний за с. kolōnijų kovà dēl savivaldos.

самоуправля||ться, -яется *eig.* autonōmiškai valdytis; **~ющийся**, -аяся, -еясь savivaldūs, autonōminis.

самоуправн||ичать, -аю, -аешь *eig. žr.* самоупраствовать; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно savavālis, savavāliškas, savavaldžiaujantis; neteisėtas; с. постūпок savavāliškas pōelgis.

самоуправство, -а savavaliāvimas, savavaldžiāvimas, sauvalybė, neteisėtas susidorōjimas; **~вать**, -твую, -твуеть *eig. šnek.* savavaliāuti, savavaldžiāuti, neteisėtai elgtis, valdžią sāvintis.

самоусовершенствование, -я pasitōbulinimas, tōbulinimasis; lāvinimasis.

самоуспо||к|иваться, -аюсь, -аешься *eig.* ramintis; **~оение**, -я, **~обенность**, -и *m.* nusiramlinimas; pasyvūtas; **~обиться**, -боюсь, -бишья *įvk.* nusiraminti.

самоустрани||ение, -я nusišālinimas; **~иться**, -нюсь, -нишья *įvk.* nusišālinti; **~яться**, -яюсь, -яешься *eig.* šālintis.

самоучитель, -я *v.* savimokos, savamōksliams vadovėlis.

самоучка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *v.* ir *m. šnek.* savamōkslis, savamōkslė.

самохвāl, -а *šnek.* (pa)gyrūnas, savigyra, pagyrà, gypelnys, pagyrų maišas; **~ство**, -а *šnek.* gyrimasis, savigyra, gyrà, pagyrūniškūmas.

самохōд, -а 1. savaeigis kombāinas; 2. *kar.* savaeigis pabūklas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -чкам *žr.* самохōд; **~ный**, -ая, -ое savaeigis; самохōдная артиллерия savaeigė artilėrija.

самохōдом prv. 1. mechāniškai, automātiškai; 2. savaeigiškai.

самоцвѣт, -а pusiāubrangis akmuō; **~ный**, -ая, -ое 1.: самоцвѣтные кāmни pusiāubrangiai ākmenys; 2. *pasen.* spalvōtas, įvairiaspalvis.

самоцѣль, -и *m.* savitikslis.

самочинн||ость, -и *m.* 1. savavališkūmas, neteisėtūmas; savavaldžiāvimas; 2. savaveiksmiškūmas; **~ый**, -ая, -ое 1. savavāliškas, neteisėtas, savavaldiškas; 2. savaveiksmiškas, sāvo iniciatyvā padarytas.

самочинство, -а savavaliāvimas, savavaldžiāvimas, neteisėtūmas; **~вать**, -твую, -твуеть *eig.* savavaliāuti, savavaldžiāuti, neteisėtai elgtis.

самочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам patėlė, patytė.

самочувствие, -я savijauta.

сам-пят bdv. nkt. tarm. 1.: рожь уродылась с.-п. rugiai dāvė penktą grūdą; 2. penkiese.

сам-сѣм bdv. nkt. tarm. 1.: рожь уродылась с.-с. rugiai dāvė septintą grūdą; 2. septyniese.

сам-третей bdv. nkt. tarm. 1.: рожь уродылась с.-т. rugiai dāvė trečią grūdą; 2. trise.

самум, -а samūmas (*vėjas*).

самурай, -я samurājus (*Japonijoje*).

сам-четверт bdv. nkt. tarm. 1. пшеница уродылась с.-ч. kviečiai dāvė ketvirtą grūdą; 2. keturiese.

сам-шест bdv. nkt. tarm. 1.: овѣс уродылся с.-ш. āvižos dāvė šeštą grūdą; 2. šešfese.

самшит, -а *bot.* būsmedis, samšitas, *Buxus*; **~овый**, -ая, -ое būsmedžio, būsmedžių, būsmedinis; самшитовая древесина būsmedžio mediena; самшитовая рōша buksmedynas.

самый, -ая, -ое 1. pāts; тот с. дом tas pāts nāmas; под самыми окнами po pāt langais; я с. tai aš, aš pāts; тот с. tas pāts; в самом начале pačiojė pradžiojė; в самую пору pačių laikų; 2. *vartojamas aukščiausiajam laipsniui sudaryti* pāts..., visų...; с. лучший geriausias, visų geriausias, kuō geriausias, pāts gerasis; ♦ самое большее daugiausia; на самом деле iš tikrųjų; в самом деле а) iš tiesų, iš tikrųjų; б) tiesa, tikrai; хоть самую чёточку nors (bent) kiek; в с. раз kaip tik, pats tās.

сан, -а āukštas rāngas, lāipsnis; garbingas titulas; великокняжеский с. didžiojo kunigāikščio titulas; введение в с. кардинала *bažn.* kardinolo vārdo suteikimas; принять монашеский с. įstōti į vienuolyną, tapti vienuoliū.

сан... pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiškianti „sanitārijos, sanitārinis“, *pvz.:* санврач sanitārijos gūdytojas; саносмотр sanitārinė apžiūra; санпункт sanitārijos, sanitārinis punktas.

санатор||ий, -я, **~ия**, -и *pasen.* sanatorija; **~ный**, -ая, -ое sanatorijos, sanatorinis; с. врач sanatorijos gūdytojas; санаторное питание sanatorinis maitinimas; **~ский**, -ая, -ое *šnek.* sanatorijos.

санация, -и sanācija, sanāvimas.

санбат, -а (санитарный батальон) sanitārinis bataliōnas.

санврач, -а (санитарный врач) sanitārijos gūdytojas.

сангвин||ик, -а sangvinikas; **~ический**, -ая, -ое sangviniškas; **~ичка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам sangvinikė.

сандāl, -а 1. *bot.* santālas, santālmedis, *Pterocarpus santalinus*; 2. *chem. tech.* santālas.

сандалѣты, -лѣт *dgs.* (*uns.* сандалѣта, -ы) sandalėtai.

сандāли, -ий *dgs.* (*uns.* сандāлия, -и) sandālai.

сандāловый, -ая, -ое santālmedžio.

сандāльный¹, -ая, -ое santālmedžio.

сандāльный², -ая, -ое sandālo, sandālų.

сандвич, -а sándvičius, sumuštinis.

сандрик, -а *archit.* aňtlangis, sándrikas; поясной с. jūostinis aňtlangis.

сандружн||а, -ы (санитарная дружина) sanitārinė draugovė; **~ник**, -а sanitārinės draugovės narys.

сани, -ей *dgs.* rōgės, šlājos, vāžis (*su sėdynėmis*).

санинст||руктор, -а (санитарный инструктор) sanitārinis instruktorius.

санирова||ние, -я *med., ekon.* sanāvimas; **~ть**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk. med., ekon.* sanuoti; с. угольную промышленность sanuoti angliės prāmonę.

санитар, -а sanitāras; **~ия**, -и sanitārija.
санитарка¹, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам sanitāre.
санитарка², -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *šnek.* sanitārinis automobilis.
санитарный, -ая, -ое sanitārijos, sanitārinis; санитарное состояние гóрода sanitārinė miėsto būklė.
санки, -нок, -нкам *dgs. šnek.* rogūtės, šlajūkės, rogėlės.
санкционирование, -я sankcionāvimas, sánkcija; **~ть**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* sankcionuoti.
санкция, -и *teis.* 1. sánkcija (*patvirtinimas, aprobatimas*); с. прокурóра на арėст подсудимого прокурóра sánkcija suiñti teisiamajį; 2. sánkcija (*baudžiamoji priemonė*); сánкции прóтив арпéссора sánkcijos prieš agrėsorius.
санкюлот, -а *ist.* sankiulòtas.
санный, -ая, -ое rōgių; санные полóзья rōgių pāvažos; сáнная дорóга rōgiakelis.
санобработка, -и (санитарная обработка) sanitārinis apšvārinimas, apdorójimas.
сановитость, -и *m.* 1. kilmingumas; 2. didingumas, iškilnumas, majestotingumas, solidumas, orūmas; **~ый**, -ая, -ое; -віт, -а, -о 1. *ist.* aukštós kilmės, kilmingas; áukšto rángo; 2. didingas, iškilnūs, majestotingas, solidūs, orūs.
сановник, -а *pasen.* áukštas valdiniškas, áukštas pareigūnas; didžiūnas, didikas; **~ый**, -ая, -ое *pasen.* 1. áukšto rángo; garbingo titulo; 2. didžiūniškas, solidūs.
саночник, -а *pasen.* išvežėjas (*puz. rūdos*).
саночный, -ая, -ое rogūčių, rōgių.
санпропускник, -á (санитарный пропускник) sanitārinė švayryklė.
санпросвёт, -а (санитарное просвещение) sanitārinis švietimas.
санскрит, -а sanskritas; **~олог**, -а sanskritològas; **~ология**, -и sanskritològija; **~ский**, -ая, -ое sanskrito, sanskritiškas; санскритская рýкопись sanskrito rañkraštis; с. язык sanskrito kalbà, sanskritas.
санта́л, -а *žr.* сандáл; **~овый**, -ая, -ое *žr.* сандáловый.
сантехника, -и (санитарная тэхника) sanitārinė tēchnika, santēchnika.
сантиграмм, -а centigrāmas.
сантим, -а santimas.
сантиментальничать, -аю, -аешь *eig. žr.* сентиментальничать; **~ность**, -и *m. žr.* сентиментальность; **~ный**, -ая, -ое *žr.* сентиментальный.
сантименты, -ов *dgs. šnek. iron.* sentimentai.
сантимéтр, -а centimētras; **~овый**, -ая, -ое centimētrinis.
сантонин, -а *med.* santoninas (*vaistas*).
санчасть, -и *m.* (санитарная часть) sanitārinė dalis.
сап¹, -а *vet.* įplautimas, įnosės (*gyvulių liga*).
сап², -а *šnek.* šnarpštimas, šniokštimas.
са́па, -ы *kar.* prākasas; galėrija; ♦ т́хой са́пой pasalomis, vogčiomis, gejučiomis.
сапёр, -а *kar.* pionieriūs; **~ный**, -ая, -ое *kar.* pionierių; с. батальон pionierių bataliònas.

сапной, -ая, -ое ir **са́пный**, -ая, -ое įplautimo, įnosių; сапное заболевание susirgimas įnosėmis, įnosės.
сапог, -á; *dgs.* -й, -óг 1. bātas, pušnis; носить сапоги avėti bātais; в сапогах batúotas; вáльные сапоги veltiniai; 2. *šnek.* žioplūs, nemókša; ♦ сапоги-скороходы bātai greitažėgiai; быть под сапогом būti pō padū; два сапога páра *pat.* atitiko kiřvis kótą; сапоги кáши прóсят bātai gėrti prāšo (*yra praplyšė, prakiurę*); сапоги всмятку nesámonė, absūrdas.
сапожй||шко, -а *šnek.* bātpalaikis; **~ще**, -а *šnek.* didelės bātas.
сапожник, -а 1. batsiuvūs, kuřpius, bāčius; 2. *prk.* nemókša.
сапожничать, -аю, -аешь *eig. šnek.* batsiuviuoti, kuřpiauti; **~ество**, -а batsiuvystė, kuřpiāvimas, batsiuvio āmatas.
сапожный, -ая, -ое 1. bātų (*puz. šepetys, tepalas*); 2. batsiuvio, kuřpiaus; с. нож batsiuvio peilis.
сапожок, -жкá; *dgs.* сапожки ir сапожки, сапожек ir сапожков, сапожкám (*aulinis*) batėlis.
сапропель, -я *v. geol.* sapropėlis.
сапрофит, -а *biol.* saprofitas; **~ный**, -ая, -ое saprofitinis, saprofito, saprofitų.
сапсán, -а sákalas-keleivis, *Falco pelegrinus*.
сапфир, -а *min.* safýras; **~ный**, -ая, -ое, **~овый**, -ая, -ое safýrinis, safýrų, safýro, safýro spalvòs; сапфíрное ожерéлье safýrų karòliai.
сарай, -я daržinė, stóginė; карéтный с. rātinė pašidrė; дровяной с. málkinė; **~ный**, -ая, -ое daržinės, stóginės; **~чик**, -а daržinėlė.
саранч||á, -й *zool.* skėrys, *Locusta migratoria*; *kuop.* skėriai; **~овый**, -ая, -ое skėrio, skėrių; **~ук**, -á 1. *tarm.* skėrys; 2. bespañnė skėrio lėrva; skėriukas.
сарафан, -а sarafānas (*drabužis*); **~ный**, -ая, -ое sarafāno, sarafānų, sarafāninis.
сарацйн, -а *ist.* saracėnas; **~ский**, -ая, -ое *ist.* saracėnų, saracėninis; сарацйнское пшенó *pasen.* gūžiai.
сарацйн, -а *žr.* сарацйн; **~ский**, -ая, -ое *žr.* сарацйнский.
сарделька, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лькам 1. sardėlė (*dešrelė*); 2. *pasen.* *žr.* сардйна.
сардин||а, -ы, **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам sardinė (*žuvelė*); **~овый**, -ая, -ое, **~очный**, -ая, -ое sardinių, sardinės, sardininis.
сардоникс, -а *min.* sardòniskas.
сардонический, -ая, -ое sardòniškas, kandūs; с. смех sardòniškas, kandūs juòkas; сардоническая улыбка sardòniškas šypsnyš.
сáрж||а, -и *tekst.* 1. sárža, ruožėlinis audinýs; 2. ruožėlis, ruožėlinis pyñimas; основная с. metmeninis ruožėlis; **~евый**, -ая, -ое *tekst.* sáržos, sáržinis; сáржевая подклáдка sáržinis pámušalas.
саркá||зм, -а sarkāzmas, piktá irònija, kandi pašaipá; **~стический**, -ая, -ое, **~стичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно sarkāstinis, sarkāstiškas, kandūs, pagiežingas, tulžingas.
саркома, -ы *med.* sarkomà.
саркофáг, -а sarkofágas.

сарыч, -á *zool.* súopis, kiškinis vānagas, klykuōlis, klykis, *Buteo*.

сатан||á, -ý šetōnas, vélņas, piktóji dvasiā, nela-bāsis; **сѣть**, -ѣю, -ѣешь *eig. šnek.* šēlti, dūkti, siūsti.

сатан||нский, -ая, -ое, **сѣтский**, -ая, -ое *pasen.* šetōno; šetōniškas.

сателлит, -а 1. *satelitas (svetimos valios vykdytojas)*; pakalikas; сателлиты империализма *imperializmo satelitai*; 2. *astr.* *satelitas (planetos palydovas)*; 3. *tech.* *satelitas*; шестерня-с. *krumpliāratis* *satelitas*, *satelitinis* *krumpliāratis*.

сатин, -а *tekst.* *satinas (audinys)*; **сѣт**, -а *tekst.* *satinėtas*; **сѣт**овый, -ая, -ое *satinėtinis*; **с**овый, -ая, -ое *satininis*, *satino*; сатиновое платье *satininė suknelė*.

сатира, -ы *satyrā*.

сатириаз, -а *med.* *satyriazė*.

сатирик, -а *satūrikas*; **с**ирический, -ая, -ое *satūrinis*, *satūriškas*.

сатирич||ость, -и *m.* *satyriškumas*; паšaipūmas; **с**ириый, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *satūriškas*.

сатисфакция, -и *pasen.* *satisfācija*, atōlyga; трѣбовать сатисфакции *pareikalāuti satisfācijos (išsaukti į doikovą)*.

сатрап, -а *ist., prk.* *satrāpas*.

сатурá||тор, -а *chem.* *saturātorius*; **с**иция, -и *chem.* *saturācija*, *prisótinimas*.

сатурнизм, -а *med.* *saturnizmas (apsinuodijimas švinu)*.

сафлор, -а 1. *bot.* *kriūkuzas, dygminas, Carthamus*; 2. *(raudoni, geltoni)* *dygmino dažai*.

сафьян, -а tūmas; седло из сафьяна tūmo *balnas*; **с**иный, -ая, -ое, **с**овый, -ая, -ое tūmo.

сáхар, -а cūkrus; с. в головках *galvinis cūkrus*; кусковой с. *gabalinis cūkrus*; тростниковый с. *péndrinis cūkrus*; с. песок *smulkūs cūkrus*; молочный с. *laktòzė, pieno cūkrus*; ♦ сáхар-медович *šnek.* *meilikautojas, pataikūnas, saldžiežūvis*.

сáхарец, -риа *šnek.* *cukrėlis, cukriūkas*.

сахарин, -а *sacharinas*; **с**овый, -ая, -ое *sacharino, sacharininis*.

сáхарист||ость, -и *m.* *cukringumas*; **с**иый, -ая, -ое; -рист, -а, -о 1. *cukringas*; *saldūs*; 2. *cukrinis, cūkraus*; сáхаристые вещества *cukrinės medžiagos*; с. вкус *cūkraus skonis*.

сáхарить, -рю, -ришь *eig. šnek.* *cūkrinti*; *cukruoti*; *sáldinti*.

сáхарн||ица, -ы cūkrinė; **с**иый, -ая, -ое 1. *cūkraus, cukrinės*; сáхарная голова *cūkraus galvā*; с. тростник *cukrānendrės*; с. горóх *cukriniai, saldieji žirniai*; с. песок *smulkūs cūkrus*; 2. *prk.* *pataikūjamas, saldūs*; сáхарные речи *sáldžios, pataikūjamos kalbos*.

сахаровáр, -а cūkraus *gamintojas*; **с**ѣние, -я cūkraus *gaminimas, cūkraus gamyba*; **с**енный, -ая, -ое, **с**иный, -ая, -ое cūkraus *gamybos*; с. завод cūkraus *gamyklā*; **с**иия, -и; *dgs. kilm.* -пен, *naud.* -ням *pasen.* *cūkraus fābricas*.

сахарóза, -ы *chem.* *sacharòzė*.

сахарозавóдчик, -а cūkraus *fabrikāntas, cūkraus gamintojas*.

сахарóк, -ркá *cukrėlis*.

сахаронóс, -а *cukrinis, cukringas áugalas*; **с**иный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно *cukringas, cukrinis*; сахаронóсные растения *cukringieji augalai*.

сач||и́ть, -чý, -чишь *eig.* *krýtimi, graibštū žuvis gaudyti*; **с**ок, -чкá *krýtis (žuvis gaudyti)*, *graibštas*; *graibštėlis (drugeliams gaudyti)*.

сбавить, -влю, -вишь *įvk.* 1. *sumāzinti, pamāzinti*; *nuimti*; с. цѣну *nulėisti káinā, papiginti*; с. вес (в вѣсе) *pasidarýti lengvesniām, netėkti svorio, suliesėti*; 2. *sulėtinti (pvz. žingsnius)*; *susilpninti (pvz. balsą)*; **с**ся, -влюсь, -вишься *įvk. šnek.* 1. *sumažėti, pamažėti, kristi (apie kainas)*; 2. *sulėtėti, susilpnėti*.

сбáвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* 1. *(veiksmas)* *sumāžinimas, nuleidimas*; 2. *sumažėjimas*; *nūolaída*.

сбавля́ть, -яю, -яешь *eig.* 1. *māžinti*; с. цѣну *lėisti káinā, piginti*; 2. *lėtinti, silpninti*; **с**ся, -яюсь, -яеюсь *eig.* 1. *mažėti*; 2. *lėtėti, silpnėti*; 3. *būti māžinamam; būti lėtinamam*.

сбáгрить, -рю, -ришь *įvk. šnek.* *atsikratýti*.

сбалансировать, -рю, -решь *įvk.* *išbalansuoti, subalansuoti (pvz. sąskaitas)*.

сбáлтывать, -аю, -аешь *eig.* *suplakióti, suplakinėti, suplakti (pvz. vaistus prieš vartojant)*; **с**ся, -аерся *eig.* *būti suplakamam*.

сбер, -а 1. *nubėgimas, nutekėjimas*; 2. *spec. sám-bėgis (medžių apdirbimo technologijoje)*; 3. *(medžio) plonėjimas, laibėjimas (į viršūnę)*; 4. *susi-bėgimas (į vieną vietą)*.

сбегать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* *sulakstýti, nubėgti*; с. на базáр *nubėgti į tuŕgų*.

сбегать, -аю, -аешь *eig.* 1. *bėgti, tekėti žemyn*; 2. *lietis per kraštus, bėgti (apie verdantį skystį)*; 3. *sprūkti, bėgti*; 4. *lėistis (žemyn)*; driektis; до-рора сберáла в долину *kėlias lėidosi į slėnį*; 5. *blūkti, blaňkti (apie spalvas)*; **с**ся, -аерся *eig.* 1. *(skubomis, bėgte) riňktis, telktis*; 2. *(su)tekėti, srúti krūvón; kaúptis*.

сбежáть, *сберý, сбежись, сберýт* *įvk.* 1. *nubėgti žemyn; nutekėti*; 2. *nusiláistyti; išbėgti (verdant)*; 3. *nublaňkti, nublūkti*; 4. *pabėgti, pasprūkti*; 5. *prk.* *išnykti, diňgti (pvz. šypsena nuo veido)*; **с**ся, *сберýсь, сбежисься, сберýтся* *įvk.* 1. *susi-bėgti (apie žmones), sugužėti, greitai susiriňkti, susitelkti, susigrąsti*; 2. *pasen.* *susidúrti, susitikti kaktómuša (bėgant)*.

сберёр *žr.* *сберечь*.

сберегáтель, -я *v. pasen.* *taupýtojas*; **с**иница, -ы *pasen.* *taupýtoja*; **с**иный, -ая, -ое *taupomasis*; сберегáтельная книжка *taupomoji knygelė*.

сберегáть, -аю, -аешь *eig.* 1. *sáugoti*; 2. *taupýti, tausóti, lýkyti*; **с**ся, -аерся *eig.* 1. *sáugotis*; 2. *būti sáugojamam; būti taupomam*.

сберёгся *žr.* *сберечься*.

сберегý *žr.* *сберечь*.

сбережѣние, -я 1. *(ap)sáugojimas, tausójimas*; 2. *dgs.* *sántaupos, taupmenos, išlykis*.

сбережѣтсá *žr.* *сберечься*.

сберечь, -перý, -режѣшь, -перýт; *būt.* -пѣр, -перлá, -лó *įvk.* 1. *išsáugoti; išlaikýti; apsáugoti*; 2. *su-taupýti, sutausóti*; **с**ся, -режѣтсá, -перýтсá; *būt.* -пѣрсá, -перлáсь, -лóсь *įvk.* 1. *šnek.* *išlikti, pasi-likti, išsilaikýti*; 2. *susitaupýti*.

сберк||а́сса, -ы (сберега́тельная ка́сса) таўромо́жй каса́; **~ни́жка**, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам (сберега́тельная кни́жка) таўромо́жй knygdėlė.

сбеси́ть, сбешу́, сбеси́шь *įvk. šnek.* įsiūtinti, įdūkinti; **~ся**, сбешу́сь, сбеси́мся *įvk. šnek.* pasiūsti, padūkiti, patrakti.

сбива́лка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам мушт́уvas, plakt́uvas.

сбива́льный, -ая, -ое 1. sukalamàsis; 2. sukamàsis, mušamàsis.

сбива́ние, -я 1. sukalimas; 2. mušimas, sukimas (*sviesto*).

сбива́тель, -я *v. tech.* мушт́укас; лопáстный с. mentinis мушт́укас.

сбива́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. numušinėti, daužyti, daužti; 2. treñkti, blòkšti, smògti; 3. *prk.* páinioti, trikdýti; 4. mážinti (*pov. vertę*); 5. numušti, mážinti (*pov. temperatūrą*); 6. mūšti, súkti (*pov. sviestą*); 7. plūkti, lipinti (*pov. tvartą, lizdą*); *žr.* сбить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. smūkti, krūpti; 2. klýsti, kláidžioti; 3. brūktis, grástis, kimštis; *žr.* сбиться.

сбива́лка, -и 1. numušimas, nudaūžymas; 2. sukalimas; 3. sumušimas (*sviesto*); suplakimas (*kremto*); **~ной**, -ая, -ое (su)plaktinis; mušamàsis, sukamàsis.

сбйвчив||ость, -и *m.* 1. klaidumas, klajumas, riklumas, painumas; prieštaringumas; 2. neaiškumas; **~ый**, -ая, -ое; -чив, -а, -о 1. klaidus (*pov. mintis*), klajus (*pov. kelias*), riklus (*pov. atsakymas*), painus (*pov. liudijimas*), susipáiniojantis, prieštaringas; 2. neaiškūs, pàdrikas.

сбира́ние, -я *šnek.* rinkimas, skynimas.

сбира́ть, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* собирать; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. šnek. žр.* собираться.

сбйтен||щик, -а *pasen.* káršto midaus pardavėjas; **~ь**, -тя *pasen.* kárštas midūs.

сбить, собью́, собьёшь *įvk.* 1. numušti (*pov. spygą*), nudaūžti, nudaūžyti (*pov. lankelius*), nukálti, nutreñkti; išmūšti (*iš vietos*); 2. parmušti, partreñkti, parmėsti, parblòkšti, parsmògti; с. с. нòг parmušti žemèn, partreñkti; 3. *šnek.* numušti, nušleivóti, iškleipti, nukleipti (*pov. batus*); 4. nuplėšti (*pov. tvarstį*); 5. *prk.* išmūšti, iškreipti (*pov. iš vėžių, iš kelio*); 6. *prk.* pakreipti (*pov. kalbą*), pasúkti; 7. *prk.* supáinoti (*pov. kalboje*), surikdyti; suglūmyti, suklaidinti, patrikinti; 8. numušti, sumážinti; с. цèну numušti káiną; 9. sumážinti, numušti (*pov. temperatūrą*); 10. nuslopinti, prigesinti (*pov. liepsną*); 11. *šnek.* sukálti, sutáupýti; 12. sumušti, susúkti; suplákti, išplákti (*pov. grietinėlę*); с. máсло sumušti, susúkti svies-
tą; 13. nulipinti (*pov. krosnį*), suplákti; 14. sukálti (*pov. dežę*); 15. išmūšti, išvažinėti (*kelį*); 16. sutelkti, subúrti, sukaúpti; ♦ с. с. пугá išmūšti iš vėžių; с. с. тóлку supáinoti; с. спесь paláuzti puikýbę, užsispyrimą, nuláuz(y)ti ragųs; **~ся**, собью́сь, собьёшься *įvk.* 1. nusmūkti, nukrūpti; очкй егò сбйлись с перенóсья jò akiniai nusmúko nuò viršunosès; 2. *šnek.* nusimūšti, išklýpti (*apie kulnus*); 3. išklýsti, paklýsti, suklýsti, iškrūpti; с. с. дорóгю išklýsti iš кèlio; сбйться со счèта suklýsti skaiciuojant; 4. pavirsti, pasidaryti panašiam; комéдия бы сбйлась на

аллерóрию комéдijа pavirstų alegòriją; 5. suklýsti, paklýsti; išglūmti, sujúkti, patrikiti, susipáinoti, suklúpti; подсудимый сбйлся в показáниях teisiámasis sàvo paròdymuose susipýnė, sujúko, susipáiniojo, suklúpo; 6. susigrústi, susimėsti, susibrukti, susikimšti; 7. susimūšti (*apie sviestą*), susiplákti (*apie kiaušinius*); 8. susivėlti (*apie vilnas, plaukus*); ♦ с. с. нòг pavařgti, nusivarýti nuò kòjų, kòjų nebepravikti; с. с. нòг supáinoti kòją (*žygiuojant, einant*).

сближ||а́ть, -аю, -аешь *eig.* artinti, grėtinti; **~а́ться**, -аюсь, -аешься *eig.* artėti, artintis, grėtintis; **~éние**, -я 1. (su)artinimas, (su)grėtinimas; 2. susiaartinimas, suartėjimas; susibičiuliavimas.

сближённость, -и *m.* artumas, artimumas.

сбли́жить, -йжу, -йзишь *įvk.* priařtinti, sugrėtinti; **~ся**, -йжусь, -йзишусь *įvk.* susiařtinti, suartėti, susigrėtinti; susibičiuliauti.

сблòкироваться, -рюсь, -руешься *įvk.* susiblokuoti; susijungti, susivienyti.

сбòйна, -ы 1. *tarm. (sėklų)* išgniaužos, išspaudos; 2. šiaudgaliai.

сбой, сбòя; *dgs.* сбòй, сбòев 1. numušimas; nu-draskymas, nudrėskimas, nudaūžymas; 2. (*batų*) nušleivójimas; 3. pèrtrùkis (*pov. darbe*); sutrikimas (*pov. širdies plakimo*); 4. (*papiauto gyvulio*) galvą, kòjos iř viduriai; 5. *tekst.*: сукновáльный с. nuòvėlos; 6. *šnek.* sėlenos.

сбòку *prv.* iš šòно; šalia, šalimais; ♦ с. припèка *šnek.* kaip šuniui penktà kòja.

сболтáть, -аю, -аешь *įvk. šnek.* suplákti; suteliuskúoti.

сболтáть, -лчу́, -лтышь *įvk.* suveržti (*varžtais*).

сболтнýть, -нý, -нesh *įvk. šnek.* išplepėti, išplópti, ištaūkšti; plėptelėti, lėptelėti.

сбòлчивание, -я suveržimas (*varžtais*).

сболчý *žр.* болтлыть.

сбор, -а 1. (su)rinkimas; (*derliaus*) nuėmimas, sudorójimas; deřlius; с. хмеля хорóш апуниų deřlius gėras; с. грибòв grybávimas; с. ягод uogávimas; с. трав žolinėjimas; 2. rinkliava, mokes-
tis; репòвòй с. *pasen.* žyminis mókestis; 3. rinkimasis, suėjimas, kuopávimasis; битъ с. бугнù šaũkti kúoron; все бýли в сбòре visi bũvo susiriñkę; 4. susirinkimas; sùeiga (*pov. pionierių*); 5. pratimai; аpmókymas (*pov. karių*); 6. *dgs.* ruošimasis, rengimasis (*pov. į kelionę*), ruoštùvės, rengtùvės, pasiruošimas, pasirengimas.

сбòра, -ы, сбòрá, -ы; *dgs.* сбòры, *naud.* -ам iř -ám *šnek. žр.* сбòрка².

сбòристый, -ая, -ое; сбòрист, -а, -о *šnek.* bužmúotas, klostėtas, klóstytinis.

сбòр||ить, -рю, -ришь *eig.* iř **~ить**, -рю́, -ришь *eig.* dėti klóstėmis, klóstyti.

сбòрище, -а *šnek.* susibūrimas, sámbūris; sánkuo-
pa, susigrúdimas; minià; šùtvė.

сбòрка¹, -и surinkimas, (su)montávimas, sunárs-
tymas, sustátymas, sudėstymas.

сбòрка², -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -ркам (*drabu-
žio*) klóstė, bũzmas, gaũkšlas; сложить в сбòрки suklóstyti.

сбòрка³, -и surinkimas; селекциòнная с. atrankinis surinkimas.

сбòрник, -а 1. rinkinys (*knyga*); 2. surinktùvas.

сборн||ость, -и *т.* surenkamumas; **~ый**, -ая, -ое 1. rinkimosi, susitikimo (*vieta*), susirinkimo; sùeigu; 2. (su)rinktinis, jungtinis; с. хор jungtinis choras; сборная футбольная команда fùtbolo rinktinė komanda; 3. surinktinis, surinkimo, surenkamasis, sumontuojamasis, sunàrstomasis, sudedamasis; сборная мебель surenkamieji baldai; с. дом surenkamasis namas; **◆** сборная избà *pasen.* sùeigu, káimo kúopos gryčiai.

сбороть, сборю, сбóрьешь *юк. šnek.* įveikti, nugalėti; paimti viršų.

сборочный, -ая, -ое 1. nàrstymo, surinkimo, montavimo; 2. *šnek. žr.* сборный (1 *reikš.*).

сборчатый, -ая, -ое; -чат, -а, -о klóstytinis, sù klóstėmis (*drabužis*).

сборщик, -а 1. (su)rinkėjas (*puz. mokesčiu*); с. хлопка mėdvilnės rinkėjas; 2. *tech.* montuotojas, surinkėjas; **~ица**, -ы 1. (su)rinkėja; 2. *tech.* montuotoja, surinkėja.

сбóчénиться, -нюсь, -нишья *юк. šnek.* pakrūpti, pasilenkti, paliñkti (*į šoną*).

сбóчить, -чу, -чишь *юк. šnek.* pakreipti į šalį (*puz. kerpurę*), paleñkti į šalį (*puz. galvą*); **~ся**, -чусь, -чишья *юк. šnek. žr.* сбóчénиться.

сбóчкү *prv. šnek. žr.* сбóкү.

сбраживать, -аю, -аешь *eig.* råugti, fermentuoti; **~ся**, -аeтся *eig.* rågti, fermentotis.

сбрасывать, -аю, -аешь *eig.* 1. mėti šalin, žemèn; svàidyti, nubloškinėti; nuvertinėti, vèsti (*nuo pečių*); nuleidinėti; с. корó-л. с лéстницы nuleidinėti kà nuo láiptų; 2. mėti į krūvą; 3. kratyti, krèsti (*puz. cigaro pelenus*); 4. atmušinėti, stūmti šalin; *žr.* сбросать ir сбросить; **~ся**, -аюсь, -аешья *eig.* mėtis, šókti žemūn.

сбрéдү, сбрёл *žr.* сбрести.

сбрéндить, -дишь *юк. šnek. tarm.* 1. pabúgti, nusiğasti; 2. pameluoti, niekùs, kvailybę pasakýti; **◆** с. с умà išprotėti, pakvaiñti.

сбрести, -едү, -едёшь; *бūt.* сбрёл, сбрелá, -лó *юк. 1. pasen. tarm.* pasitráukti; išeiti, iškeliauti; išslámpinti; iškrikti; 2. *šnek.* nukliñtinti, nužingsniuoti (*kur nors*); **~сь**, -едёсь; *бūt.* сбрёлся, сбрелáсь, -лóсь *юк. šnek.* sukiñtinti, pamazù susiriñkti.

сбрéх||ать, -ешү, -ёшешь *юк. šnek.*, **~нүть**, -нү, -нёшь *юк. šnek.* pameluoti, nušvélpiti, nurièsti.

сбрешү *žr.* сбрехать.

сбрéю *žр.* сбрыть.

сбривать, -аю, -аешь *eig.* skùsti (*puz. barzdą*); **~ся**, -аeтся *eig.* 1. skùstis; 2. būti skutamám.

сбрить, сбрéю, сбрéешь *юк.* nuskùsti (*puz. úsus*).

сброд, -а *kuop. šnek.* válkatos, sąvalkos, pàdugnès; palaidà minià.

сбрóдный, -ая, -ое *šnek.* paláidas, atsitiktinis.

сброс, -а 1. numetimas; 2. *geol.* sprūdis.

сбросать, -аю, -аешь *юк. šnek.* 1. numèsti, nublókšti (*žemūn, į šalį*); 2. suvèsti, sukiñšti, sumèsti, susviesti (*į krūvą*).

сбрóсить, -бшу, -бсишь *юк.* 1. numèsti (*šalin, žemèn*), nusviesti, nuvèsti (*puz. nuo savo pečių*), nublókšti, nutreñkti; 2. *šnek.* nukratyti, nukrèsti (*puz. pelenus nuo papiroso*); 3. *šnek.* nusimáuti, nusimèsti (*puz. kailinius*); с. ботинки nusiaūti púsbačius; ящерица сбросила кóжу dréžas išsi-

nèrè iš káilio; с. одеяло nusiklóti, atsiklóti; 4. *prk.* nuvèsti; nusimèsti, atsikratyti; с. колониальный режím atsikratyti kolonijiniū režimù, nusimèsti kolonijiniū režimà; 5. *šnek.* atstūmti, atmùsti, nustūmti (*puz. priešus*); 6. *šnek.* sumèsti (*puz. į dèžę, į krūvą*); 7. sumážinti (*puz. svorį, greitį*); **◆** с. жирóк *šnek.* suliesėti.

сбрóситься, -бшусь, -бсишья *юк.* nušókti (*nuo kó*), nusivèsti.

сбрóска, -и 1. numetimas, numètyimas; nukrovimas; 2. sumetimas (*į krūvą*).

сбр||осной, -ая, -ое, сбросный, -ая, -ое (*vandens*) numetamasis; nuleidžiamasis; **~бсовый**, -ая, -ое *žр.* сбросной.

сбрóшу *žр.* сбросить; **~сь** *žр.* сброситься.

сброшюровать, -рүю, -рүешь *юк. spst.* subrošiūrúoti.

сбру||йный, -ая, -ое pakiñktų; **~я**, -и *т.* 1. pakiñktai, kiñkymai; 2. *pasen. (kario)* apsiginklávimas; 3. *pasen. (darbo)* įrankiai.

сбрызг, -а purkštùvas.

сбрызгива||ние, -я (*api*)purkštùmas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* purkšti, apipurkštìnėti; **~ться**, -аeтся *eig.* 1. purkštis; 2. būti apipurkšciamám.

сбрызнуть, -ну, -нешь *юк.* apipurkšti, supurkšti.

сбўдется *žр.* сбытýся.

сбўдү *žр.* сбыть.

сбывать, -аю, -аешь *eig.* 1. (*prekes*) realizuoti, pardavinėti, iškišinėti, išleidinėti; 2. *šnek.* kratyti, atsikratinėti; 3. slógti, kristi, smùkti; mažėti (*puz. vanduo, karštis*); **~ся**, -аeтся *eig.* pildytis; мечтý сбываются svajónès pildosi.

сбыт, -а 1. (*prekių*) realizávimas, pardavimas; éтот товár не имéет сбыта šì prekè neperkamà, netùri paklausòs; 2. plàtinimas (*puz. netikrų pinigų*), išleidimas; pardavinėjimas (*puz. vogtų daiktų*).

сбытовóй, -ая, -ое pardavimo, realizávimo.

сбыточи||ость, -и *т. pasen.* įvykdomumas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *pasen. šnek.* įvykdomas, įvykstamas; сбыточное ли (éто) дéло? аť таí гáлима?, аť таí гáлимас даľýкас?

сбыть, сбўдү, сбўдешь; *бūt.* сбыл, -лá, сбыло *юк. 1.* realizuoti, parduoti, išlèisti, iškišti; с. залежавшийся товár iškišti užsigulėjusias prekès; 2. *šnek.* atsikratyti, atiduoti, išlèisti; 3. (*apie vandenį*) nuslógti; nukristi, nusmùkti; sumažėti; **~ся**, сбўдeсь; *бūt.* сбылся, -лáсь, -лóсь *юк. 1.* išsipildyti (*puz. viltys*), įvykti; 2. *pasen.* atsitikti, nutikti, išùkti, įvykti.

свад||ебный, -ая, -ое vestuvių, vestùvinis; vestuvi-ninkų; **~ьба**, -ы; *dgs. kilm.* -деб, *naud.* -дѣбам vestuvès; игратъ свáдьбу vestuvès kèlti.

свайнýй, -ая, -ое pólių, pólinis (*puz. tiltas*).

свал, -а 1. suvertimas; с. мýсора в кýчу šiukšlių suvertimas į krūvą; 2. (*šiukšlių*) sąvarta, sąvartýnas.

сва́ливание¹, -я 1. išvertimas, išvartymas; 2. nuvertimas; 3. sumetimas, suvertimas.

сва́ливание², -я 1. *šnek.* išgužėjimas; nuslinkimas (*apie debesį*); 2. nukritimas, sumažėjimas (*puz. karščio*).

сва́ливать¹, -аю, -аешь *eig.* vèsti (*puz. medžius*), vartýti, griáuti, *žр.* свалить¹.

сва́ливать², -ает *eig. žr.* свалить².

сва́ливаться¹, -аюсь, -аешся *eig.* 1. *viřsti* (*nuo ko*), *griūti*, *dribti*, *kristi*, *burbėti*; 2. *krūpti*, *svirti*; *žr.* свалиться¹.

сва́ливаться², -ается *eig. žr.* свалиться².

свалить¹, свалю, свалишь *įvk.* 1. *iřveřti*, *parveřti*, *pargriūti*, *parblokřti*, *paristi*, *nuveřti*, *nugriūti*, *pagožti*; ветер свалил дерево *vėjas iřvertė mėdį*; с. царизм *prk.* *nuveřti carizmą*; болéзнь свалила егó *prk.* *ligà jį paguldė*; 2. *suveřti*, *sumėsti*; 3. *nusimėsti*, *nutreñkti*; 4. *prk. šnek.* *suveřti* (*puz. kalte*), *užkrauti* (*puz. darbus*); 5. (*i šoną*) *pakreipti*, *pasvirinti*; ♦ с. с большой головой на здоровую *suveřti kalte nekaltam*.

свалить², -алит *įvk.* 1. *šnek.* *iřgužėti*; *nusliñkti* (*puz. debesis*); 2. *šnek.* *atslūgti* (*puz. karřtis*), *atsimėsti*.

свалиться¹, свалюсь, свалишься *įvk.* 1. *nuviřsti* (*nuo ko*), *nugriūti*, *nudribti*, *nuburbėti*, *nukristi*, *parviřsti*, *pargriūti*, *parkristi*; 2. *prk. šnek.* *apřiręti*; *atgulti*, *įgulti*, *sugriūti*; 3. *šnek.* *pakrūpti*, *pasikreipti*, *pėrsikreipti*, *pasvirti*; 4. *prk.* *atgriūti*, *užgriūti*; 5. *šnek.* *padvēsti*, *pastipti*.

свалиться², свалится *įvk. šnek.* *nusliñkti*, *praeiti* (*apie debesį*).

сва́лка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. *numėtimas*; (*iř*)*vertimas* (*puz. medžių*); 2. *krūvā*; 3. (*šiukřlių, neřvarumų*) *sāvarta*, *sāvartėnas*, *sāřlavėnas*, *šiukřlėnas*; 4. *šnek.* *muřtėnės*, *peřtėnės*, *kumřtėnės*.

свалять, -яю, -яешь *įvk.* 1. *suveřti* (*puz. milų*); с. вáленки *suveřti veltiniūs*; 2. *šnek.* *sumadaruoti*, *supesnėti*; ~ся, -яется *įvk.* 1. *susiveřti*; *būti suveřtam*; 2. *sukibti*, *sulįpti*, *susiveřti*.

сва́ра, -ы *šnek.* *nesantaika*; (*triukřmingas*) *bařnis*, *vaidai*, *rietenos*, *rietėnės*, *plūdimasis*.

сва́рива|емость, -и *m. tech.* *suvirinamumas*; ~ние, -я *tech.* *suvirinimas* (*puz. vamzdžių*).

сваривать, -аю, -аешь *eig. tech. žr.* сварить (3 *reikř.*); ~ся, -ается *eig.* 1. *žr.* свариться (2 *reikř.*); 2. *būti iřverdamam*; *būti nuplikinamam*; *būti suvirinamam*.

сварить, сварю, сварешь *įvk.* 1. *iřvirti*, *iřvirinti*, *iřřūtinti* (*puz. bulves*); 2. *šnek.* *nu(si)plikyti* (*puz. ranką*), *nusiřūtinti*; 3. *tech.* *suvirinti*.

свариться, сварится *įvk.* 1. *iřvirti*, *suvirti*, *iřřūsti*; 2. *tech.* *susivirinti*.

свариться, -рюсь, -ришься *eig. šnek.* *bārtis*, *ki-viřęytis*, *vaidyti*, *rietis*; *pūktis*.

сва́рка, -и *tech.* *suvirinimas*; га́зовая с. *dūjinis suvirinimas*.

сварли́вость, -и *m.* *barningumas*, *vaidingumas*; ~ый, -ая, -ое; -лив, -а, -о *barnūs*, *barningas*, *vaidingas*, *kiwirksnūs*; с. человек *bařnius*, *barniniřkas*, *vaidiniřkas*, *rietenas*, *vaivdaikis*.

сварно́й, -ая, -ое *tech.* *suvirintas*, *suvirintinis*.

сва́рочный, -ая, -ое *tech.* 1. *suvirinamasis*, *suvirinimo*; 2. *žr.* сварной.

сва́рщи|к, -а *tech.* *suvirintojas*; ~ца, -ы *tech.* *suvirintoja*.

сва́стика, -и *svāstika*.

сват, -а 1. *pirřlęs*; 2. *tarm.* *žėnto*, *marčiōs tėvas*; ~анье, -я *pirřliāvimas*, *pirřimas*.

сва́тать, -аю, -аешь *eig.* 1. *pirřti*; *pirřtis*; её никто и не свáтал *jai niekas nė nesipirřo*; 2. *prk. šnek.* *juok.* *siūlyti*, *pirřti*; ~ся, -аюсь, -аешся *eig.* *pirřtis*, *pirřlėmis eiti*.

сва́товство, -а *pirřimas*; *pirřlębos*, *pirřlės*; *pirřimasis*.

сва́тушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *v.* *pirřlėlis*.

сва́ха, -и *pirřėja*, *pirřlė*.

сва́я, -и *pōlis*, *rāstabaslis*; купальня на свáях *maudyklė ant pōlių*; сваи мостá *tilto pōliai*.

свева́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. *nupūtinėti*, *nupūřioti*; 2. *supūřioti*; 3. *arpuoti*, *vėtyti*; *žr.* свеять.

сведа́ть, -аю, -аешь *įvk. pasen. tarm.* *sužinoti*, *patirti*; ~ся, -аюсь, -аешся *įvk. pasen. tarm.* (*su-*)*pažinti*.

све́дение, -я 1. *žiniā*; получить све́дения *gauti žinių*, *sužinoti*, *patirti*; доводить до све́дения *paži-nōdinti*; *informuoti*, *praneřti*; принять к све́дению *iřdėmėti*; к све́дению читателей *skaitętojų žiniai*, *skaitętojams žinotina*; к вáшему све́дению *jōsų žiniai*; 2. *dgs.* *patyrimas*, *žinios*; у него хоро́шие све́дения по исто́рии *jis gerai nusimāno apie iřtōriją*.

све́дение, -я 1. *nuvedimas* (*nuo ko, kur*); *iřvedi-mas*; 2. *sujungimas*, *suviėnijimas*; 3. *iřnaikinimas*, *iřėmimas* (*puz. dėmių*); 4. *suvedimas*; 5. *sumāžinimas*, *suvedimas*, *redukvėimas*; 6. *sutraukimas* (*puz. kojų*); *susitraukimas* (*puz. raumenų*); *pri-traukimas*; *surietimas*; ♦ с. счѐтов а) *sāřskaitų sutvařkymas*, *suvedimas*; б) *atkeřřijimas*, *sāřskaitų suvedimas*.

све́дý *žr.* свестý.

све́дущий, -ая, -ее; -душ, -а, -е *nusimānantis*; *ap-sitęres*, *prityęres*, *daug žinių turintis*; с. матемáтик *nusimānantis*, *prityęres matemātikas*; он был све́дущ в исто́рии *jis buvo iřtōrijos mokėvas, ži-nėvas*.

свежа́тина, -ы *šnek.* *šviežiėnas*, *šviežiā mėsa*.

свежева́ние, -я *darinėjimas*, *mėsinėjimas* (*papiau-to gyvulio*).

свежева́тый, -ая, -ое; -ват, -а, -о *šnek.* 1. *apyšviežis*; 2. *vėsokas* (*puz. oras*).

свежева́ть, -жýю, -жýешь *eig.* *dirti* (*kaili*); *do-rėti*, (*iř*)*darinėti*, *mėsinėti* (*paskerętą gyvulį*).

свеже|заморо́женный, -ая, -ое *šviežiā užšaldytas*; ~испечённый, -ая, -ое 1. (*ką*) *tik iřkeptas*; 2. *prk. šnek.* *juok.* *tik palėistas* (*puz. gandas*); *naūjas*, *tik padarytas*; *geltonsnāpis* (*puz. specialistas*); ~морóженный, -ая, -ое *žr.* свежеморо́женный.

свеже́нина, -ы *tarm. žr.* свежа́тина.

све́женький, -ая, -ое; -жėнек, -жėнька, -жėнько 1. *šviežūtis*; 2. *vėsūs* (*oras*).

свеже|просо́льный, -ая, -ое *neseniai sūdytas* (*puz. žuvis*), *neilgai*, *trumpai raugintas* (*puz. agurkas*); ~со́рванный, -ая, -ое *neseniai*, *ką tik nuskindas* (*puz. gėlė*).

свеж|есть, -и *m.* 1. *gaivumas*, *šviežumas*; *paujū-mas*; *потерять с. susėnti*, *сувęsti*; 2. *vėsūmis*; 3. *skaistumas* (*puz. veido*); ~еть, -ёю, -ёешь *eig.* 1. *vėsti*; *řalti*; 2. *jūr.* (*apie vėją*) *stiprėti*; 3. *skaistėti*; *raudonėti*, *žvalėti*.

све́жий, -ая, -ее; свеж, -а, -о; *dgs.* све́жи ir све́жі 1. *šviežias*, *tik pagamintas*, *vōs užaugęs*; све́-

жее мýсо швиеžià mèsà, швиеžiena, ùmiena; 2. пe-сèнас, паўјас; пeвартóтас; заварить с. чай уzv-ринти наужь арбатзòлиу; 3. гаивùс, швиеžias; с. вóз-дух гаивùс óрас; со свèжими сýлами паужомis jégomis; 4. вèsùс, atгајùс; grasùс, žvarbùс; 5. skaistùс, skaidrùс, jáunas, žvalùс; гаивùс; свè-жее лицó skaistùс vèidas; свèжая ливтвà жаунà lárai, жаунà lapijà.

свежинà, -ы *tarm.* žr. свежàтина.

свежó 1. *prv.* vèsiai, vèsókai, šaltókai; 2. *prv.* skaisciai, jaunai; 3. *eina tariniu* vèsù, šaltóka; skaistù.

свежè, -я *kuop.* šviežios (*tik sugautos*) žuvys. свèз *žr.* свезтý.

свезтý, свезý, свезèшь; *büt.* свèз, свезлà, -лó *žvk.* 1. пувèžti, nugabènti; с. молюкó на рынок пувèžti píenà i tufgy; 2. сувèžti, suvežioti; пар-вèžti, sugabènti; с. хлеб с пóля сувèžti javùс iš laũko; 3. nulèisti žemyn (*vežant*), nuvežti; 4. išvèžti (*iš kur*), išgabènti.

свèнвать, -аю, -аешь *eig.* 1. пупúсioti; 2. supúсioti; ~ся, -аeтся *eig.* бóти supúстomam; бóти пупúстomam.

свèкла, -ы ruñkeliс, burókas, *Beta*; *kuop.* ruñkeliai; сàхарная с. cukriniai ruñkeliai.

свековý||ца, -ы *kuop.* cukriniai ruñkeliai; ~чник, -а ruñkelių lápai, buróklapiai, burokienójai; ~чный, -ая, -ое cukrinių ruñkelių; burókinis.

свековóд, -а ruñkelininkas, ruñkelių augintojas; ~ство, -а runkelininkystè, ruñkelių auginimas; ~ческий, -ая, -ое runkelininkystès, ruñkelių au-ginimo.

свекло||мбайн, -а ruñkelių kombáinas; ~пáтель, -я v. ruñkelių rautùvas.

свеклосàхарный, -ая, -ое runkelinio cukraus; с. за-вóд cukraus gamyklà.

свеклосé||ющий, -ая, -ее cukrinių ruñkelių sodini-mo, sèjimo, auginimo; ~яние, -я cukrinių ruñke-lių sèjimas, sodinimas.

свеклоубóрочный, -ая, -ое ruñkelių kasimo, пuèми-мо.

свековàть, -кýю, -кýешь *žvk.* ~ся, -кýюсь, -кýешь-ся *žvk.* sàvo àmžiy atgyvènti.

свеколýн||ик, -а 1. ruñkelių lápai, buróklapiai, buro-kienójai, batvinlapiai; 2. баřšciai; ~ый, -ая, -ое 1. ruñkelių, buróky; 2. raudónas kaip burókas (*puz. veidas*), violètiškai raudónas.

свèкор, -кра šešuras (*vyro tėvas*).

свекрóв||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам, ~ь, -и *t.* anýta (*vyro motina*).

свербèж, -бежà *šnek.* niežulýс, peršulýс, peršèji-mas, niežèjimas.

свербèть, -бít *eig. šnek.* niežèti, knitèti, knietèti, peršèti.

свербýга, -и *bot. engrà, Bunias*.

свербигýзка, -и *žr.* горчýца.

свербóта, -ы *šnek. žr.* свербèж.

свергàть, -àю, -àешь *eig. 1. pasen.* mèsti, veřsti (*nuo ko*); 2. *prk.* veřsti, griàuti, šàlinti, naikinti; ~ся, -àюсь, -àешся *eig. 1. pasen.* rìstis (*puz. nuo kalno*); garmèti, kristi, žlùbèti, burbèti, veřs-tis; водопàд свергàется со скалы krioklýс gař-ma, kriñta, veřčiasi nuo uolòс; 2. бóти nuverčia-mám.

свергнóть, -ну, -нешь; *büt.* сверг, -ла, -лó *žvk.* 1. *pasen.* numèsti (*nuo ko*), nuveřsti; nugriàuti; nuritinti; 2. *prk.* nuveřsti, nugriàuti, pašàlinti, pa-naikinti; с. самодержàвие nuveřsti patvaldyřte; с. ýго пу(si)mèsti jũngà; ~ся, -нóсь, -нешься; *büt.* свèрся iр свèргнулся, -лась, -лось *žvk. pasen.* nukristi, nusiveřsti, nuburbèti, nugarmèti.

свержèние, -я nuvertimas, numetimas, pašàlinimas; с. цàрской влàсти сàго valdyžios nuvertimas.

свèрзиться, -ржóсь, -рзишся *žvk. šnek.* nukristi, nudribti.

свèрить, -рю, -ришь *žvk.* paľýginti, sulýginti; sutik-rinti; ~ся, -рюсь, -ришся *žvk. šnek.* pa(si)tikrin-ti, sutikrinti.

свèрка, -и patikrinimas, sutikrinimas; paľýginimas.

сверкà||ние, -я blizgèjimas, švitèjimas; mirgèjimas; ~ть, -àю, -àешь *eig.* mirgèti (*puz. žvaigždès*), ribèti, žèrèti (*puz. ugnis*), žèrplèti, tviskèti (*puz. žaibas*), blykčioti, spinksóti (*puz. žiburys*), žalba-ruoti, spinduliúoti, žiorúoti (*puz. dangus*); žverb-lèti (*puz. sniegas*), žybsóti (*puz. žiedas*), gais-rúoti, švytrúoti (*puz. kardas*); spindèti, žybsèti, žèrúoti, spinksèti (*puz. akys*); ~ющýй, -ая, -ее mirgantis, žèrintis, spiñdintis, spindùс, švytrùс (*puz. kardas*); žiburiúotas (*puz. akys*).

сверкнóть, -нý, -нèшь *žvk.* 1. blykstelèti, švýstelèti, žýbtelèti, subligzti, subligžèti; 2. *prk.* dingtelèti, tóptelèti, kvóřtelèti, smilktelèti (*puz. mintis*).

сверлèние, -я grèžimas, urbimas, gràizýmas.

сверлýл||ный, -ая, -ое grèžiamàsis, grèžimo; с. цех grèžimo cèchas; сверлýльная устанóвка grèžimo įrenginýс; ~щик, -а 1. grèžèjas, grèžikas; 2. *zool.* piùklèlis (*vabalas*).

сверлýна, -ы *šnek. (išgrèžta)* skylè.

сверлýть, -лýю, -лýшь *eig. 1. grèžti, gražýti, graižýti, uřbti, gràužti; жууóк сверлýt древесýну vaba-lèlis gràužia mediena*; 2. *prk.* vàrstyti, dàigyti, badýti, gràužti; боль сверлýt сèрдце skaùsmas gràužia širdi; с. корó-л. глázами vàrstyti kà aki-mis; ~ся, -йтся *eig.* бóти grèžiamám; бóти vàrs-tomam, graužiamám.

сверлó, -à; *dgs.* свèрла gràžtas, grèžtùvas, urblyс; ~вка, -и *šnek. žr.* сверлèние; ~вочный, -ая, -ое *žr.* сверлýльный; ~вщик, -а grèžèjas, grèži-kas.

сверлýщий, -ая, -ее 1. grèžiantis, grèžinèjantis; 2. *prk.* vèriantis, rèžiantis (*puz. skausmas*), smel-kiantis; 3. *prk.* spiègiamas, vèriantis, šaižùс (*puz. balsas*).

свернóть, -нý, -нèшь *žvk.* 1. surièsti (*puz. audeklà*), suvnióti, susùkti, surùtulioti, suvtyriúoti, suran-gýti; suskleisti (*puz. žiedlapius*); 2. *šnek.* susùkti (*puz. papirosà*); 3. *prk.* susiaùrinti, sumàžinti, ap-ribóti (*gamyba*); 4. (*i šalì*) pasùkti; 5. *prk.* pa-kreipti; pasùkti (*puz. pokalbì*); 6. *šnek.* pèrsukti (*puz. sriegius*); išsùkti; atsùkti, nusùkti; ♦ с. себè шéю nusisùkti, nunirti spràndà; ~ся, -нýсь, -нèшься *žvk.* 1. susirièsti, susiraitýti, susisùkti, susigaubti (*puz. kopùstlapiai*), susigūžti, susivy-turiúoti, susirangýti (*puz. gyvatè*); 2. sukreřèti (*apie kraujà*), sukrekèti, suvirkšèti; молюкó свèр-нýлось píenà sutráukè, píenas susivèrtè, suvirřko, sukrekèjo; 3. *prk.* sutrumpèti, sumažèti; apsiribóti;

4. pakrýpti, iškrýpti, išklýpti; pėrsimesti; 5. *šnek.* nukristi, nugriūti; 6. *šnek.* pasimirti (*neilgai sirgus*); 7. *šnek.* išgvėrti, išklėrti, pėrsisukti (*nuo ilgo sukinėjimo*).

сверстать, -аю, -аешь *įvk.* 1. *spst.* suláuzyti (*rinkinį*); 2. *šnek., tarm.* sulýginti (*puz. žeme*), suvienódinti (*puz. stulpus*), į viena lýgį sutraukti; ~ся, -ається *įvk.* 1. *spst.* būti suláužomam (*apie rinkinį*); 2. *šnek. tarm.* susilýginti.

свёрстни||к, -а *ámžininkas, tųmėtis, vienmėtis; ~ца, -ы* *ámžininkė, tųmėlė, vienmėlė; ~чество, -а* *ámžiaus, mėtų vienodumas.*

свёрстывать, -аю, -аешь *eig. spst.* láuzyti (*rinkinį*); ~ся, -ается *eig.* būti láužomam (*apie rinkinį*).

свертеть, -ерчý, -ёртишь *įvk. šnek.* 1. susukti (*puz. papirosą*); 2. nusukti (*puz. veržlę*), atsukti; ~ся, -ёртится *įvk. šnek.* pėrsisukti, išgvėrti (*puz. varžtas*).

свёрток, -тка 1. rielimas, ritulýs, ritinýs, rùtulas (*puz. popieriaus*); 2. ryšulýs, kùlimas (*puz. baltinių*), kėsulas; gabulýs; 3. *šnek.* pasukimas (*puz. kelio*), rósukis; išsukimas (*iš kelio*).

свёртываемость, -и *m.* krešumas (*puz. pieno*), krešamumas, krešnumas (*puz. kraujo*); susitraukimas.

свёртыва||ние, -я 1. sutraukimas, krešėjimas, krekėjimas; 2. *chem.* koaguliācija, krešėjimas; 3. susukimas; suvyniójimas, suvýturiāvimas, surùtuliojimas; 4. susisukimas, susirùtuliojimas; 5. atsukimas, nusukimas; pėrsukimas; 6. *prk.* susiaūrinitas, sumāžinimas (*puz. gamybos*); 7. pasukimas, pakeipimas; ~ть, -аю, -аешь *eig. žr.* свернуть, свертеть; ~ться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* свернуться, свертеться; 2. būti susukamam; būti nusukamam.

сверх *prl. su kiln.* 1. aūt, virš, višum; c. пиджакá одень полушýбок aūt švařko užsivilk káilinius; смотреть c. очкóv žiūrėti prò akinių viršų; 2. bė; c. тогó бė tó; c. жалóванья плáтят квартирные бė algós moka dár bŭtpinigius; 3. peř, viršaũs, viršijant, virš; c. мёры pervirš, aukštkaupais; c. нóрмы данó virš, viršum nòrmos dúota; 4. priešingai, nepáisant; c. ожди́дания nelauktaĩ.

сверхдаль||ный, -ая, -ее 1. labai tólimas, labai ilgas; 2. *žr.* сверхдальнобóйный; ~обóйный, -ая, -ое labai toli šáunantis, nėšantis (*puz. pabùklas*).

сверх||звуко́й, -а́я, -о́е *fiz.* ultragarsinis; ~лими́т||ный, -ая, -ое antsaikinis, viršijantis nustatýtą saĩką; ~мо́щный, -ая, -ое *tech.* supergalingas, labai galingas; ~плáновый, -ая, -ое viršumplaninis, viršplaninis; сверхплáновые накоплéния viršplaninės sánkaupos.

сверхприбыль, -и *m. ekon.* viršpelnis, aũtpelnis.

сверхпроводимость, -и *m. fiz.* superlaidumas.

сверхсметный, -ая, -ое viršsámatinis; prašókantis sámatą (*apie išlaidas*).

сверхсрочн||ик, -а, ~ослýжающий, -ero *dkt.* liktinis (*karys*); ~ый, -ая, -ое 1. virštermininis; virštar-nýbinis; 2. neatidėtinas, neatidėliojamas, neatidėliótinas, skubùs; сверхсрóчное дéло labai skubùs, neatidėliojamas reĩkalas.

свёрху *prv.* 1. paviršiuje, viršujė, aūt viršaũs; жир плаваеt c. riebalai plaũko paviršiuje, viršujė; 2. iš viršaũs; приказ c. *prk.* įsākymas iš viršaũs.

сверхурочный, -ая, -ое viršvalandinis; viršnòrminis; сверхурóчная рабóта viršnòrminis dárbas; сверхурóчные часы viršvalandžiai.

сверхчелове||к, -а; *dgs.* -и aũtžmogis; ~ческий, -ая, -ое aũtžmogiškas, žmogaũs jėgàs prašókantis, nežmogiškas.

сверхштáтный, -ая, -ое viršetatinis.

сверхъестествен||о *prv.* antgamtiškai; ~ость, -и *m.* 1. antgamtiškumas; stebuklingumas; 2. *prk.* nepaprastumas, nuostabumas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно 1. antgamtinis; stebuklingas; 2. *prk.* nuostabùs, nepáprastas; pritreĩkiantis.

сверчать, -чит *eig. šnek.* svirpti, čirpti.

сверчок, -чка *zool.* 1. svirplýs, čežýs, kirklýs, káutas, *Gryllus domesticus*; 2. margásis žiogėlis (*paukštis*), *Locustella naevia*.

сверчý *žr.* свертеть.

сверш||ать, -аю, -аешь *eig.* vykdyti, atlikinėti, daryti, realizuoti; ~áться, -ается *eig.* 1. vỹkti, pildytis; darytis; 2. būti (i) vykdomam; ~ение, -я 1. atlikimas, įvỹkdymas; padárymas; 2. didis dárbas, žýgis.

свершить, -шý, -шишь *įvk.* padaryti, įvỹkdyti, išpildyti, atlikti; ~ся, -йтся *įvk.* įvỹkti; išsipildyti.

свёрщи||к, -а (su) tikrintojas; ~ца, -ы (su) tikrintoja.

сверять, -аю, -аешь *eig.* lýginti (*puz. du sárasus*), tikrinti.

свес, -а 1. *spec.* nuosvyra, užuolaida; 2. *spec.* iškyša; 3. *tarm.* (*stogo*) palėpė; 4. *tarm.* pasiðrė, stóginė.

свёсити¹, -ёшу, -ёсишь *įvk.* nukabinti, nusverti, nųerti (*puz. galoq*), nulėisti, nukárti (*puz. kojas*).

свёсить², -ёшу, -ёсишь *įvk. šnek.* pasverti, atsverti.

свёситься¹, свёшусь, свёсисься *įvk.* nukárti, nukábt, nunirti; pakibti, pėrsisverti.

свёситься², свёшусь, свёсисься *įvk. šnek.* pasisverti.

свесты́, -едý, -едёшь; *bŭt.* свёл, свелá, -лó *įvk.* 1. nuvesti (*nuo ko nors, žemyn; kur nors*); c. в тюрмý nuvesti, nuvarýti į kalėjimą; 2. *šnek.* suvesti (*į vieną vietą*); 3. sumāžinti, redukuóti, suvesti; c. расхóды к мýнимому сумāžinti išlaidas iki minimumo; 4. išvesti slaptai, nujóti (*puz. arkli*); atimti, paĩmti (*puz. gyvulį už mokesčius*); 5. pašálinti, išimti, išnaikinti (*puz. karpas*); 6. *spec.* iškiřti (*mišką*); 7. *šnek.* suvesti (*puz. pirkėją su pardavėju*); 8. suglausti (*puz. šakas*), suskliausti (*stogą*), sujungti (*tiltą*); 9. sutraukti, pritraukti, suriėsti (*puz. kojas*); 10. sujungti, suvienyti; suvarýti (*puz. kaimes į krúvą*); 11. suškaitiúoti, suvesti (*puz. duomenis*); 12. *šnek.* nukopiúoti; ♦ c. концý с концáми sudurti gálą sù galú; c. в могилу nuvarýti į kapùs; c. с умá išvarýti iš pròto; c. на нер суžlugdýti; paveřsti niėkais; ~сь, -едётся; *bŭt.* свёлся, свелáсь, -лбсь *įvk.* 1. sumažėti, susiaurėti; pasibaĩgti; 2. susikoncentruóti, susikaũpti (*puz. mintys*), susitelkti.

свет¹, -а, в свете, на свету 1. šviesa; švitėjimas; gaissas; pašvaistė; c. saulės šviesa; на небе появился (показался) c. dangujė pasi-ródė pašvaistė, gaissas; бросать c. švyturiuoti, švytiuoti, švytruoti; 2. *prk.* blizgesys, blizgėjimas, žaižaravimas; у него глаза вспыхнули злым светом jō ākys piktai sužaižaravo; 3. žiburys, šviesa; лемпа; зажгъ c. uždėk žiburį, šviēsą; электрический c. elektros šviesa; 4. *tarm.* regėjimas; у него отняло (отнялся) c. jis nustōjo regėjės, jis arāko; 5. *šnek.* aušrā, saulės tekėjimas; ещё далеко до света dār negreit prašvis, dār toli dienā; едва забрезжил c. vōs tik pradėjo aušti; чем (что) c. brėkštant, auštant, šviñtant; 6. *prk.*: c. йстины tiesōs spindulys, šviesa; теперь только c. увидели tik dabar (mums) ākys prašvito; 7.: знаешь ли ты, c. (kreipiny) ať tū žinaĩ, brangūsis; ♦ ни с. ни заря sū tamsā, vidūnakty, gaidgyste; проливать (пролить, бросить) c. (на что) išaiškinti, iškelti aikštēn (ką nors); в свете (новых данных) (pauių duomenų) švie-sojė, pōžiūriu.

свет², -а 1. pasaulis; žėmė, žėmės rutulys; путеше-ствие вокруг света keliōnė aplink pasaulį, žėmė; 2. žmonės, visuomenė, pasaulis; erō c. не пощадил jō visuomenė, žmonės nepasigailėjo; всемү свету известно visiems (žmonėms) žino-ma; что c. скажет? kā žmonės pasakys?; 3. *pasen.* diduomenė, aukštuomenė; erō положение в свете jō vietā, padėtis diduomenėje; ♦ отправить на тот c. pasiųsti į aną pasaulį, nužudyti; бѣлый c. platusis, margasis pasaulis; ни за что на свете niekū gyvu; сживать (гнать) со света (со све-ту) gyvą ešti; каміюти; выйти в с. išeiti, būti išleistam (apie spaudos leidinius); выпустить в с. išleisti (apie spaudos leidinius); явиться на с. (увидеть с.) išvyti dienōs šviēsą, gimti; бра-ниться на чѣм с. стоить nežmoniškai, baĩsiai kėik-tis, perkūniuoti.

светать, -ает *eig.* 1. *beasm.* švisti, aušti, brėkšti, diēnytis; 2. eiti šviesyn, šviesėti.

светѣлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *pasen.* seklytėlė.

светѣц, -ца *pasen.* žibiñcius, žibintūvas (*balanai įkišti*), žibiñtas.

светило, -а 1. (*dangaus*) šviesulys; 2. *prk.* įžymybė, korifėjus, žvaigždė; c. науки mōkslo korifėjus; ♦ дневное c. saulė; ночное c. mėnulis; ночные светила žvaigždės.

светильник, -а 1. aliėjinė žibėlė, lempėlė, žibiñtas; 2. (*žvakių*) sietynas; kandeliabras, žvakidė; ~ый, -ая, -ое: c. раз šviečiamosios dūjos; ~я, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -лыня 1. žr. светильник (1 reikš.); 2. *pasen. tarm.* (lempas) dāgtis, „knā-tas“, geluonis; 3. žr. светѣц.

светимость, -и *m.* šviesūmas.

светить, -ечу, -ешишь *eig.* 1. šviesti, švytėti (*pvz. dangaus kūnas*); 2. žibėti; šviesti; 3. spindėti, blizgėti; spinduliuoti, žaižaruoti, švitėti; erō гла-зā светили радостью *prk.* jō ākys švitėjo džiaugs-mū; ~ся, -ечусь, -ешишься *eig.* 1. šviesti; ži-bėti; blizgėti, švytėti, spinduliuoti; 2. būti apšvie-tām.

светлѣйший, -ая, -ее *ikirev.* šviesiausias(is); c. князь jō šviesybė kunigaiškštis.

светлѣть, -ѣю, -ѣешь *eig.* 1. šviesėti; giedrėti, blai-vytis; 2. aušti, brėkšti; 3. *prk.* linksmėti, skaid-rėti; 4. šviesuoti, balnuoti, šviesti; ~ся, -ѣется 1. *šnek.* šviesėti, blaivytis, giedrėti; 2. žr. свет-лѣть (4 reikš.).

светлѣть, -лю, -лишь *eig.* 1. *šnek.* šveisti (*daiktus*); skaistinti; 2. *tarm.* šviēsinti.

светлица, -ы *pasen.* mėnė, svetainė; seklyčia.

светло 1. *pvz.* šviėsiai, skaisčiai, giedriai; 2. *prk.* eina tariniu džiugū, liñksma; 3. eina tariniu šviesū.

светлобородый, -ая, -ое šviesiabařzdis.

светло-бурый, -ая, -ое šviēsiai žālas (*karvė*).

светловатый, -ая, -ое; -ват, -а, -о *šnek.* apųšviesis, šviesókas, póšviesis.

светловолоксы, -ая, -ая, -ое; -лóc, -а, -о šviesiaplau-kis.

светло-гнедой, -ая, -ое šviēsberis.

светло-голубой, -ая, -ое šviēsiai žydras.

светло-желтый, -ая, -ое šviēsiai geltonas, gelzga-nas, palvas.

светло-зеленый, -ая, -ое šviēsiai žālias, žalzga-nas.

светло-каштановый, -ая, -ое šviēsiai kaštāninis.

светло-коричневый, -ая, -ое šviēsiai rūdas.

светло-красный, -ая, -ое raūsvas, raūzganas.

светлоликий, -ая, -ое; -лик, -а, -о; ~ций, -ая, -ое; -лиц, -а, -е šviesiaveidis.

светло-русый, -ая, -ое šviēsiai gelsvas, rūsvas.

светло-синий, -ая, -ее šviēsiai mėlynas, melzganas.

светлость, -и *m.* 1. šviesūmas, šviēsis; 2. *pasen.* šviesybė; vāša c. jūsy šviesybė.

свѣтлый, -ая, -ое; -тел, -тлā, -тло 1. šviesūs; šviė-čiantis, spindintis; свѣтлая кóмната šviesūs kam-barys; 2. šviesūs, netamsūs (*apie spalvas*); свѣт-лое пальтó šviesūs apsiaūstas; свѣтлые глазā šviēsios ākys; 3. giedras, neapniāuktas, blaivūs (*pvz. dangus*); 4. skaidrus, grūnas, pėrmatomas (*apie skysčius*); 5. *prk.* džiugūs, džiaugsmingas, nuotaikingas, šviesūs; свѣтлые воспоминāния džiugūs, šviēsūs atsiminimai; 6. *bažn.* vėlykų; свѣтлое воскресєныє vėlykų sekmādienis; 7. *prk.* aiškūs, skaistūs, blaivūs; taurūs, kilnūs; c. ум blaivūs prōtas; свѣтлые мысли taūrios mĩntys.

свѣтлынь, -и *m.* *šnek.* aiški šviesa; šviesumėlis; mėnesiena; šviesūmas.

свѣтлѣ|к, -ā, ~чóк, -чкā *zool.* jōnvabalis, žibūkas, gaurūcas, saulės šunėlis, blizgūtė, švitulys, *Lam-pris splendidula*.

световой, -ая, -ое šviesōs (*spindulys*), šviesinis (*ispūdis*); šviečiamasis (*reklama*).

светозāрн|ость, -и *m.* spindulingumas; ~ый, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. spindulingas, spinduliuo-tas, spindintis; 2. *prk.* palāimos pilnas, laimingas, džiaugsmingas.

светокопирова|льный, -ая, -ое *spec.* šviesóraščio; ~ние, -я *spec.* šviesóraštis kopijāvimas.

светокопирóвка, -и žr. светокопирóвание.

светокóпия, -и *spec.* šviesóraštis.

светолечѣ|бный, -ая, -ое gydomojo švitinimo; ~ние, -я gydymas šviesa, gydomasis švitinimas.

светолубивый, -ая, -ое; -быв, -а, -о *bot.* šviēsā mēgstantis (*augalas*).
светомаскировка, -и šviesōs maskāvimas, šviesōs uždengimas, užtēmdymas.
светонепроницаем|ость, -и *m.* nepralaidūmas šviēsai; **~ый**, -ая, -ое; -цаēm, -а, -о nepralaidūs šviēsai, nepralaidžiantis šviesōs.
светоносн|ость, -и *m.* šviesūmas, šviesōs skleidimas; švytėjimas; **~ый**, -ая, -ое; -цен, -сна, -сно šviēciantis, spindintis, skleidžiantis šviēsā.
светописец, -ца *pasen.* fotogrāfas.
светопись, -и *m.* *pasen.* fotogrāfija.
светопотеря, -и šviesōs nuostoliai.
светопрествaлeниe, -я 1. *bažn.* pasaulio pabaigā; 2. *prk. šnek.* sąmyšis, maišatis, sumaištis.
светопроницаем|ость, -и *m.* šviesōs pralaidūmas; **~ый**, -ая, -ое; -цаēm, -а, -о pralaidūs šviēsai, pralaidžiantis šviēsā.
светорассеивающий, -ая, -ее sklaidantis šviēsā.
светосигнал, -а šviesōs signālas; **~изация**, -и signalizāvimas šviēsā (*žibintu*).
светосила, -ы *fiz.* šviesingūmas.
светостойк|ий, -ая, -ое; -стойк, -стойка, -стойко atsparūs šviēsai; **~ость**, -и *m.* atsparūmas šviēsai.
светотень, -и *m.* šviesotamsa (*tapyboje*).
свето|техника, -и šviesōs tēchnika; **~фильтр**, -а *fiz.* šviesōs filtras; **~фoр**, -а šviesofōras.
свeтoч, -а 1. *pasen.* žibintas; 2. *prk.* švyturys; šviešuolis.
светочувствительн|ость, -и *m.* jautrūmas šviēsai; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно jautrūs šviēsai.
свeтoский, -ая, -ое 1. *pasen.* aukštūomenės, aristokrātijos, didūomenės; pōniškas; свeтcкoe oбщecтвo aukštūomenė, aristokrātija; свeтcкиe мaнeрy рōнишкoс, aristokratiškos manėros; 2. nedvāsiškas; pasauliėtiškas, pasauliėtinis, civilinis; свeтcкaя влacтb pasauliėtinė valdžia; c. чeлoвeк pasauliėtis.
свeчa, -й; *dgs.* свeчи, свeч ir свeчeй, свeчaм 1. žvākė; cālняя c. lājinė žvākė; воскoвaя c. vaškinė, graudulinė žvākė, gabijā; 2. *tech., fiz.* žvākė; запaльнaя c. padegamoji žvākė; мeждyнaрoднaя c. tarptautinė žvākė; ♦ игpā нe cтoит свeч neapsimokantis reikalas; neapsimoka, neverta (*daryti, pradėti*).
свeчeниe, -я švitėjimas, švytėjimas; žiburiāvimas, žibėjimas, žybsėjimas.
свeчepeть, -eт *juk. šnek.* suvakarėti, sutėmti.
свeч|кa, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам žvakėlė, žvakutė; **~ник**, -а žvakliejys, žvakius; žvakių pardavėjas; **~но́й**, -а́я, -óe žvakių, žvakės, žvakinis; свeчнoе cāлo žvaktaukiai.
свeчy *žr.* светить; **~сь** *žr.* светиться.
свeшaть, -аю, -аeшь *juk. šnek.* pasverti, atsverti.
свeшивaть, -аю, -аeшь *eig.* nusvėrinėti, nukabinėti, nunėrinėti, nuleidinėti (*puz. kōjas*), lėisti žemyn, nukarinėti; **~ся**, -аюсь, -aeшьcя *eig.* karoti, kaboti; pėrsisvėrinėti.
свeять, свeю, свeeшь *juk.* 1. nupūsti, nupustyti; 2. supūsti, sunėšti; 3. išvėtyti, išarpuoti (*grūdus*).
свиaлbнник, -а vynioklis, valinys, juosta (*kūdikiai vystyti*).

свиbать, -аю, -aeшь *eig.* 1. vystyti (*kūdikį*); 2. vyti (*puz. virvę*), vijoti; 3. vynioti, riėsti (*puz. audeklą*); 4. pinti (*puz. vainiką*); **~ся**, -aeтcя *eig.* raižytis, pintis, rangytis (*puz. gyvatę*); gūžtis (*ko-pūstai*).
свиbкa, -и (su)pynimas; suvijimas; nuvijimas (*puz. siūlų iš ritės*).
свидaниe, -я pasimātymas; susitikimas; ♦ до свидaния ligi, iki pasimātymo, tām kaŗtui, судiā.
свидeтeль, -я v. liūdytojas, liūdininkas; **~ница**, -ы liūdytoja, liūdininkė; **~ский**, -ая, -oe liūdytojo, liūdytojų; свидетeльcкиe пoкaзaния liūdytojų pa-rōdymai.
свидeтeльcтвo, -а 1. liūdytojo parōdymas, (pa)liū-dijimas; 2. pažymėjimas, liūdijimas (*dokumen-tas*); 3. įrōdymas; patvirtinimas; **~вaть**, -твую, -твует *eig.* 1. liūdyti (*teismę*); 2. bylōti, rōdyti; ūto свидетeльcтвует o тoм, чтo... тaй рōдо, кaд...; 3. твiртinti; я свидетeльcтвую, чтo ūto пpaвдa aŗ твiртину, кaд тaй тiecя; 4. *pasen.* tikrinti (*puz. ligonius*), apžiūrinėti; ♦ c. cвoё пoчтeниe (уважeниe) *pasen.* reikšti pāgarbā; c. блaгoдaрнocтb *pasen.* reikšti pādēkā.
свидeтcя, -йжусь, -йдишьcя *juk. šnek.* pasimatyti, susitikti.
свивлeбaт|oсть, -и *m. spec.* suktasluoksniškūmas, pranaūmas; skersasluoksnumas; **~ый**, -ая, -oe; -вaт, -а, -o *spec.* suktasluoksnis, pranaūс, prā-narotас, įvajūs, skersapluoštis.
свиль, -и *m. spec.* pranaū; ruplys; берeзoвaя c. бeрзo रुपльс.
свильнyть, -нy, -нeшь *juk. šnek.* smūkti į šalį (*puz. kiŗkis*), sprūkti.
свинaр|кa, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -пкам kiaū-lių ūerikė, kiaūlininkė; **~ник**, -а, **~ня**, -и; *dgs. kilm.* -рен, *naud.* -рням kiaulidė, kiaulininkas, kiaūliatvartis; **~ь**, -я 1. kiaūlių ūerikas, kiaūlinin-kas, kiaūlišius; 2. kiaūliaganys, kiaūlių piemuo.
свинeнoк, -нка; *dgs.* -нaтa, -нaт 1. *pasen.* kiaūliūk-тis, paršiukas; 2. parŗelis, paršiukas, parŗas (*apie nevalyva, nelikusį vaiką*).
свинeц, -нцā ūvinas; чeлoвeк, пoдкoшeнный свин-цoм ūvino, кулkос pākirstas ūmogūс.
свиннa, -ы kiauliena.
свинкa¹, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам kiaulytė; морскaя c. *zool.* jūros kiaulytė, *Clavia cobaya*.
свинкa², -и *med.* paliaukiai, kiaulytė, kiaulikė (*vai-ku liga*).
свинобoец, -бoйцa ir свинобoй, -я kiaūlių skerdė-jas, skerdikas.
свиновoд, -а kiaūlininkas, kiaūlių augintojas; kiaū-lininkūstės specialistas; **~cтвo**, -а kiaūlių augi-nimas, kiaūlininkūstė; **~чecкий**, -ая, -oe kiaūlių auginimo, kiaūlininkūstės.
свино́й, -а́я, -óe 1. kiaulės, kiaūlių, kiaūlinis (*puz. kibiras*); 2. kiaulienos (*puz. kotletas*).
свинокопчeнocти, -eй *dgs. spec.* rūkūtos kiaulienos gaminiai.
свино|мaткa, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам paг-ŗavedė kiaulė; **~мoлoднaк**, -ā *kuop.* paršiukai, paŗšai, paŗŗeliai.
свиноoткoрм, -а kiaūlių penėjimas; **~oчный**, -ая, -oe kiaūlių (nu)penėjimo, penimasis, penėtinis; c. пункт kiaūlių penėjimo punktas.

свинопас, -а *pasen.* kiauiliaganys, kiauilišius.
свино||совхоз, -а (свиноводческий совхоз) kiauili-ninkystės tarýbinis ūkis; **товарный**, -ая, -ое prėkinis kiauilių; свинотоварная колхозная ферма kolúkio prėkinė kiauilių fėrma; **ферма**, -ы kiauilių fėrma.
свинс||кий, -ая, -ое *šnek.* kiauiliškas; nevalývas; storžieviškas; **тво**, -а kiauilystė, kiauilybė; kiauiliškumas, nevalyvumas; storžieviškumas.
свинт||ть, -нчу, -нтись *įvk.* 1. susraigti, sujungti (*puz. varžtu*); 2. atsukti (*puz. veržlę*); 3. *šnek.* nudilinti (*puz. sraigta*); **ся**, -нтётся *įvk. šnek.* nudilti, sudilti nuo ilgo sukiójiimo.
свинтус, -а *šnek.* kiauyls, galvijas neraliuotas, kiauilė (*apie žmogų*).
свин||уха, -и, **шка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *bot.* kiauiliabudė, piengrybis, *Lactarius*.
свин||ушник, -а kiauilidė, kiauiliniškas, kiauiliatvar-tis.
свинцев||а **||нне**, -я švināvimas; **ть**, -цую, -цуюшь *eig. spec.* švinuoti.
свинцов||ость, -и *m.* švinuotumas; **ый**, -ая, -ое švino, švininis; свинцовая руда švino rūdā; свинцовая пуля švininė kulkā; с. блеск *min.* švino blizgis.
свинчат||ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *šnek.* 1. grūmdas; 2. *sport.* blėkštas (*švino prilieta kuoka*).
свинчив||ать, -аю, -аешь *eig.* 1. sujunginėti (*sraig-tu*); 2. atsukinėti (*veržlę*); *žr.* свинт||ть; **ся**, -ается *eig.* 1. dilti nuo sukiójiimo; 2. būti susraig-tuojamam; būti atsukinėjamam (*apie veržlę*).
свинья, -и; *dgs. свиньи, свиней, свиньям* 1. *zool.* kiauilė, *Sus*; 2. *v. ir m. prk. šnek.* kiauilė, nėvala, suskrėtėlis, suskrėtėlė; storžievis, storžievē; обо-звать корó-л. свиней кá iškiaulinti, kiauilė ra-vadinti, iškóneveikti; **подложить свинью** (*ко-му-л.*) padaryti, iškřesti kiauilystę (*kam*).
свинюш||ник, -а *žr.* свинюшник.
свинята *žр.* свиненок.
свинячий, -ья, -е *šnek.* kiauilės, kiauiliškas.
свинячить, -чу, -чишь *eig. šnek.* kiauilioti.
свирель, -и *m.* birbūnė, pipynė, tošėlė, dambrā, sku-dūtis, vamzdėlis; ирпáть на свирели vamzdžiuoti, vamzdeliū švilpti, dūduoti, skudučiuoti; **ник**, -а vamzdininkas, skudūtininkas; **ный**, -ая, -ое bir-būnių, skudučių (*puz. muzika*); **щик**, -а vamz-dininkas, skudūtininkas.
свиристель, -ёю, -еешь *eig.* tūžti, trąkti, kiřti, žiau-rėti, žvėrėti, niřti, siūsti, nuožmėti.
свиреп||ость, -и *m.* įtūžimas, įtūžis, įniršis, įšėl-mas, įšėlis, įsiūtis, siutingumas; žvėriškumas; **ство**, -а *pasen. žр.* свирепость; **ствовать**, -твую, -твует *eig.* trąkti, dąkti, nértėti; siaūb-ti, siaūsti, siautėti (*puz. ligos*), smarkauti, arký-tis (*puz. audra*), draskýtis, ūžauti (*puz. vėjas*); **ый**, -ая, -ое; -рѣп, -а, -о nuožmūs, žiaurūs, siutingas, pašėlęs, žvėriškas.
свиристель, -я *v. zool.* свирбас, свирблėlis, свирбėlis, (*paukštis*), *Bombycilla garrula*.
свиристель, -рищу, -ристись *eig. šnek.* čerškėti, čirpti, свирpti, бирbti, čirkšti, čirpauti.
свисать, -ает *eig.* karóti, kabėti, kabóti, kabaliuoti, kabaruoti, kýboti, kýburiuoti, karuliuoti, karėti.

свислый, -ая, -ое *pasen. spec.* nukābęs, nukāręs, nusviręs, nulėpęs, nusmūkęs, nudribęs, nuliņkęs.
свиснуть, -нет; *būt.* свис, -ла, -ло *įvk.* nukárti, nu-kābti; nulėpti, nuliņkti, nudribti.
свист, -а švilpesys, švilpimas, švilpis, švilpsmas; **ать**, -ищу, -ищешь *eig.*, **еть**, -ищу, -истись *eig.* švilpti, švilpauti, švilpinėti; dūgti, звимbti, бимbti; вѣтер свищет vėjas švilpia; **вѣтер сви-стѣт** в карманах kiřenėse vėjas švilpauja (*nėra pinigų*).
свистел||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek.* *žр.* свистулька (*1 reikš.*).
свистеть *žр.* свистать.
сви||стнуть, -ну, -нешь *įvk.* 1. sušvilpti, švilptelėti; 2. *šnek.* rėžti, smōgti, trekkti, skėlti; с. корó-л. kám rėžti, skėlti (*per ausį*); 3. *šnek.* nudžiāuti, nukniaukti, nušvilpti, nugvelbti, paglemžti.
свисток, -тка 1. švilpukas, švilptukas, švilpynė, švilpa; 2. švilpis, švilpimas.
свистопляс||ка, -и *šnek.* 1. siautėjimas, šėlimas; 2. makalynė, maišatis.
свистуль||ка, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лкам *šnek.* 1. birbūnė, pypynė; 2. švilpukas, švilptukas.
свистун, -а *šnek.* 1. švilpikas; švilpautojas; 2. vėjo pāmušalas, padráika, niekadarys, tuščiakalbis.
свисту||ня, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням *šnek.* 1. švilpikė, švilpautoja; 2. niekadarė, tuščiakalbė.
свистящий, -ая, -ее švilpantis, švilpiamas; **сви-стящие согласные gram.** sargieji priebalsiai.
свита¹, -ы 1. palydōvai, palydā, svitā; с. новобрач-ной jaunōsios palydai; 2. *geol. (sluoksnių)* svitā; sluoksnynas.
свита², -ы 1. *tarm.* sėrmėgā, ilgas (*kaimiečio*) ap-siaūstas; 2. svitā (*ukrainiečių viršutinis drabužis*).
свистер, -а megztinis, megztinukas.
свитка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *žр.* свита².
свиток, -тка ritinys, ritulys, ritinėlis, rietimas, výtulas.
сви||сткий, -ая, -ое svitos, palydōs.
свить, совью, совьёшь; *būt.* свил, -лā, свило *įvk.* 1. nuvyti, suvijóti, supinti; 2. suriēsti, suvynióti, suraityti; 3. sukrāuti, susukti (*puz. lizdą*); **ся**, совьётся; *būt.* свылся, -лась, -лось *įvk.* susiraityti, susiriēsti, susipinti, susirangyti; susigūžti (*apie kopūstų galvas*).
свихнуть, -нų, -нѣшь *įvk.* 1. *šnek.* nunirti, išnirti, išnarinti, nikstelėti; я свихнул себе рýку āš iš-niraū rañkā; 2. *šnek. žр.* свихнуться (*2 reikš.*); 3. *prk. (moraliai)* sulūošinti, sužalóti, sugadinyti; **я** себе шёю nusisukti sāu sprānda; с. с умā išprotėti; **ся**, -нұсь, -нѣмся *įvk. šnek.* 1. kúok-telėti, kókteletėti, išeiti iš prōto; 2. *prk.* išklysti, iř-krępti (*iř teisingo kelio*), ištvirti; suklūpti; paklysti; susipainioti; **я** с умā išeiti iš prōto, sukvaillióti, išprotėti.
свиш, -а 1. skylė (*puz. lentoje nuo šakos*), (*riešu-to*) kiřmagrauža; (*metalo liejinyje*) tuštumā; 2. *med.* kiauřāzaidė, fistula; **сва||тый**, -ая, -ое; -вāt, -а, -о 1. išgrāužtas (*puz. riešutas*); 2. sky-lėtas.
свищу *žр.* свистать ir свистеть.
сви||зъ, -и *m. zool.* āntis švilpikė, *Anas penelope*.
свобода, -ы 1. laisvė; борьба за свободу kovā dėl laisvės; выпустить на свободу išlėisti į laisvę;

с. печати spaudēs laisvė; 2. laisvūmas, nesivaž-žumas; nevaržomūmas; он говорил со мною с большою свободою jis kalbėjo su manimi visai nesivaržydamas; 3. šnek. laisvālaikis; час свободы и. отдыха laisvālaikio ir poilsio valandā; ♦ имѣть свободу рук turėti laisvās rankās, galėti laisvai veikti; на свободе laisvū, atspėjamu laikū, laisvālaikiu.

свободно 1. *prv.* laisvai; efdviai (*pvz. gyventi*); с. читать laisvai skaityti; с. перейти границу laisvai pėreiti (pėr) sienā; 2. *eina tariniu* laisva, erdvū.

свободный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. laisvas, nepriklausomas; свободная страна laisvā šalis; 2. neužimtas, laisvas; neužpildytas, tuščias; с. вагон neužimtas, tuščias vagonas; 3. atliekamas; свободные деньги atliekami pinigai; у него были свободные лошади jis turėjo atliekamū arklių; 4. nevažžomas, netrukdomas, palaidas; 5. dukslūs, palaidas, laisvas (*apie drabužį, avalynę*); ♦ разрешите быть свободным *kar.* leiskite išeiti, pasitraukti.

свободолюб||ец, -бца laisvės mylėtojas; ~ый, -ая, -ое; -быв, -а, -о laisvę mylintis; ~ие, -я laisvės mylėjimas, mėlė.

свободомысл||ие, -я 1. laisvas galvėjimas, mąstymas; 2. laisvamanybė; laisvamaniškumas; ~ящий, -ая, -ее; -ляш, -а, -е 1. laisvamāniškas; laisvai galvojantis, mąstantis; 2. -ero *dkt. pasen.* laisvamānis.

свод, -а 1. (*veiksmas*) nuvedimas, išvedimas; išnakinimas, pašalinimas (*pvz. dėmių*); suvedimas (*pvz. sąskaitų*); sujungimas, suvienijimas; 2. rinkinys, sąvadas; с. законов įstatymų rinkinys, kodeksas; 3. sąntrauka; suvestinė; 4. skliautas; skliausmas; коробовый с. išgaubtinis skliautas; печной с. krėsnies skliautas, gomurys; небесный с. *prk.* dangaus skliautas, skliausmas.

сводить¹, свожу, сводишь *įvk.* nuvesti; nusivesti; с. детей в цирк nu(s)vesti vaikus į cirką.

сводить², свожу, сводишь *eig.* 1. vesti (*pvz. žemyn*); tempti (*vedant*); 2. nuvedžioti, nuvedinėti; 3. suvedinėti; žr. свесті; ♦ не с. глаз nenulėisti akių.

сводиться, сводится *eig.* 1. žr. свестісь; 2. *prk.* slupėti, glūdėti; вопрос сводится к тому klausimo esmė yra tā, tokiā; 3. būti nuvedamam, suvedamam; būti sujungiamam, suskliaučiamam.

сводка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. sustūmimas; suaftinimas; 2. *tech.* sudėrinimas; с. по рамке sudėrinimas pagal rėmėlį; 3. suvedimas, sujungimas; 4. (*miško*) (iš)kirtimas; 5. suvestinė, sąntrauka; 6. (informacinis) pranešimas.

сводни||к, -а sąvadautojas; ~ца, -ы sąvadautoja; ~чать, -аю, -аешь *eig.* sąvadauti; ~ческий, -ая, -ое sąvadiškas; sąvadavimo; ~чество, -а sąvadavimo, sąvadavybos.

сводной, -ая, -ое sujungiamas; suaftinamas.

сводный, -ая, -ое 1. suvestinis; с. отчет suvestinė ataskaita, apyskaita; 2. jungtinis; с. оркестр jungtinis orkestras; 3. netikras, atvestinis; suvestinis; с. брат netikras, atvestinis brėlis, įbrolis; сводная сестра netikrā, atvestinė sesuė, įsėsėrė.

сводня, -и; *dgs. kilm.* -ей *šnek.* sąvadautoja.

сводовый, -ая, -ое skliaūto, skliaūtinis; с. кирпич skliaūtinės plėtos.

сводообразный, -ая, -ое, **сводчатый**, -ая, -ое; -чат, -а, -о skliautūotas, skliaūtinis; gaubtas, riėstas; с. потолок skliaūtinės, riėstos, gaubtos lėbos.

сводчик, -а *šnek.* mākleris, (*prekybos*) tarpininkas.

своевол||ие, -я savivalė, sauvaliā, savavaliāvimas; ~льник, -а savavaliautojas, savavālis, sauvalis, valiūkas; ~ьничать, -аю, -аешь *eig.* sauvaliauti, savavaliauti, sāu vāliā duoti.

своевол||ьн||ость, -и *m.* savavališkumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно savavālis (*žmogus*); savavāliškas; с. поступок savavāliškas pasielgimas.

своевольство, -а žr. своеволие.

своевремен||о *prv.* laikū; ~ость, -и *m.* savalaikiškumas; ~ый, -ая, -ое; -менен, -менна, -менно savalaikis, (tiėkamū) laikū dāromas.

своекорыст||ие, -я savanaudiškumas; ~но *prv.* savanaudiškai; ~ность, -и *m.* žr. своекорыстие; ~ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно savanaudis, egoistiškas; savanaudiškas, egoistinis; своекорыстные цели savanaudiški, egoistiniai tikslai.

своекоштный, -ая, -ое *pasen.* savomis lėšomis išsilaikantis (*moksleivis*).

своенрав||ие, -я, ~ность, -и *m.* užgaidumas, aikštingumas, įnoringumas; ~ный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно aikštingas, įnoringas, užgaidūs, kaprizingas.

своеобраз||ие, -я savotiškumas, savitumas; originalumas; ~но *prv.* savotiškai; ~ность, -и *m.* žr. своеобразие; ~ный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно savotiškas, sāvitas, sāviškas; originalūs.

своеобыч||ие, -я, ~ность, -и *m. pasen.* žr. своеобразие; ~ный, -ая, -ое *pasen.* 1. žr. своеобразный; 2. žr. своенравный.

своеручный, -ая, -ое *pasen.* žr. собственноручный.

свожу¹ žr. сводить¹, ².

свожу² žr. свозить.

своз, -а 1. suvežimas, sugabėnimas; 2. nuvežimas, pugabėnimas.

свозить, -ожу, -ожишь *įvk. šnek.* 1. suvežioti; 2. nuvežioti; išvežioti; ~ся, свозится *eig. šnek.* būti suvežiojamam; būti išvežiojamam.

свózка, -и žr. своз.

свой, -его *v.*, своя, -ей *m.*, своё, -еро *nktr.*; *dgs.* свой, -их 1. *įv.* sāvo, sāvas, savā; nuosavas, nuosavā; жить своим трудом gyvėnti iš sāvo dārbo; свой холодильник nuosavas šaldytūvas; свой діти savī vaikai; 2. *įv.* sāviškas, savotiškas; sāvitas; у него свой вкус jė skėnis savotiškas, sāvitas; 3. свой, -их *dgs. dkt.* sāviškai, sāvieji; своих не обижать sāviškių nekriausti; 4. своё, -еро *dkt.* : стоять на своём laikytis sāvo nuomonės, nepasiduoti, nesitraukti nuo tō, kās užsibrėžta; заладить своё kartoti vis tā pat; 5.: по-своему *prv.* a) savaip, sāviškai; поступать по-своему elgtis pagal sāvo norā, sāviškai; b) sāvo kalbā, sāviškai; ♦ на своём (на) двоих pėsciomis, pėstutė; (быть) не в своём умė būti kvāntelėjusiam, kvāistelejusiam, kūoktelėjusiam; сам не свой kaip drėgnių apsiėdęs,

līg prāto netēķes, taftum nesāvas, līg galvōs netēķes.

свѡйственнѡ||к, -а vīro gimināitis (*žmonai*); žmonōs gimināitis (*vyruī*), svaināitis; ~ца, -ы žmonōs gimināitē (*vyruī*), vīro gimināitē (*žmonai*), svaināitē.

свѡйственнѡй, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно savybingas, būdingas; įprastas.

свѡйство, -а 1. šavybė, savūmas; свѡйства veshествā mēdžiagos šavybės; врождѣнное с. įgimtā šavybė, pagimtė, argimys; 2. *šnek.* rūšis, kokybė; товār был отличногo свѡйства прѣкѣ(s) būvo puikiōs rūšies.

свѡйствѡ, -ā svainystė, vedýbinė giminýstė.

сволѡкнѡ||нѡ, -я 1. nutempimas; nutraukimas; 2. sutempimas, suvilkimas; ~ть, -аю, -аешь eig. 1. traukti, tēpti; mauti, numovinėti; с. сани с дорѡги tēpti rogės nuō kėlio; с. бāржу с мѣли traukti bārzā nuō sekumōs; 2. *šnek.* vilkti, tēpti, vėsti (*į vienā vietā*); 3. *šnek.* vōgti, gležnti; 4. grėbti, grėbstyti (*pov. šienā į kupetas*).

сволѡк, ~ý žr. сволѡч.

сволѡтā, -ы kuop. vulg. niėkšai, nevidŃnai, vālkatos, pašlemėkai.

сволѡчѡ¹, -лѡчý, -лѡчишь *įvk. šnek. žr. сволѡч.*

сволѡчѡ², -чý, -чѡшь eig. *šnek. (vulgariškai, biau-riai)* kėikti, kŃneveikti; vadinti niėkšais, nevidŃnais, šūnsnukiais, šūnsnukiŃoti; ~ся, -чýсь, -чѡсь eig. *šnek. vulg.* kėiktis, plūstis.

сволѡч, -и; dgs. kilm. -ей m. vulg. 1. kuop. niėkšai, vālkatos, pašlemėkai, nevidŃnai, šunaujā; 2. *šnek.* niėkšas, nevidŃnas, šūnsnukis.

сволѡчý, -лѡчý, -лѡчѡшь, -лѡчýт; bŃt. сволѡк, -лā, -лѡ *įvk. šnek.* 1. nutraukti; numauti (*pov. batut*); nutēpti (*pov. roges į šalį*); 2. suvilkti, sutēpti, suvėsti (*į vienā vietā*); 3. *šnek.* pavōgti, pagležnti, nudžiāuti; 4. sugrėbti, sugraibstyti; sukrāuti (*pov. šiaudus į kūgį*).

свѡра, -ы 1. saitas, pāsaitas (*medžioklinių šunų*); 2. kŃrtų pŃra, grŃtė; 3. rujā, gaujā (*pov. šunų, vilkų*); šunijā, šunjavā, šunaujā; 4. *prk.* gaujā, šŃtvė (*pov. plėšikų*).

сворāчивать, -аю, -аешь eig. 1. *šnek.* vėsti (*nuo ko*), mėsti; varýti, ritinti (*pov. akmenį*); 2. *šnek.* sŃkti, vyniŃti; 3. grįžti, sŃkti, kreipti (*pov. arklių*); žr. своротѡть; ~ся, -аюсь, -аѡсь eig. 1. viřti, griŃti, ristis; 2. sŃktis, riēstis; 3. krekėti, kreřti, stingti; 4. *prk.* mažėti (*pov. gamyba*), siaurėti, trumpėti (*pov. frontas*).

свѡрѡ||нѡ, -рю, -ришь eig. prirāřioti priė saito (*šunis*); ~нѡй, -ая, -ое saitinis, grŃtinis (*pov. kur-tas*).

сворѡвātъ, -рýю, -рýешь *įvk. šnek.* pavōgti.

сворѡт, -а *šnek.* pasisukimas, pŃsŃkis, vingis.

сворѡтѡть, -рѡчý, -рѡтишь *įvk.* 1. *šnek.* nuristi (*pov. akmenį*), nuritinti; išvėsti (*pov. kelmą*); 2. *prk. šnek.* nusŃkti; išvėsti; iškreipti; 3. *šnek.* pasŃkti, išgrįžti (*į šalį*); 4. *prk. šnek.* padaryti, apdorŃti, įvykdyti; pasistatýdinti (*pov. namą*); 5. *šnek.* nutreŃkti (*į šalį*), sudaužýti; ~ся, -рѡтѡсь *įvk. šnek.* pakrýpti, nukrýpti, iškrýpti.

сворѡчý žr. своротѡть.

свѡяк, -ā svāinis.

свѡяченица, -ы svāinė.

свѡякātъся, -āюсь, -āѡсь eig. prāsti, jŃnti, gŃsti.

свѡякнѡтѡся, -нѡсь, -нѡсься; bŃt. свѡякся, -лāсь, -лѡсь *įvk. (с кем-чем)* priprāsti, apsiprāsti, apsisāvinti (*su kuo*); įgŃsti, prijŃnti; apsiŃti, apsitupėti (*kur*).

свѡякѡ *pro.* 1. *pasen.* iš viršāus, iš aukřtai; 2. išdidžiaī, arogāntiškai, iš āukřto, paniėkinamai, sŃ pānieka.

свѡяше 1. *pro. bařn.* iš aukřciaŃ, iš aukřtybių, iš dangāus, nuŃ, iš diėvo; 2. *pro.* iš viršāus, iš vyresnybės; iš valdýios; 3. *prl. su kilm.* daugiau kaip, pėř; дождь продолжался с. трѣх часѡв (*lietŃs*) lijo daugiau kaip trīs vālandas.

свѡяжý žr. связātъ; ~сь žr. связātъся.

свѡязаннѡ||остъ, -и m. nelaisvŃmas (*pov. judesį*); ~нѡй, -ая, -ое; -ан, -а, -о 1. sŃriřtas, surāřiotas; Ńžriřtas; 2. susijęs, susiētas; nelaįsvas, suvaržytas; 3. *chem.* suriřtasis, sujungtasis; свѡязанная водā suriřtasis, sujungtasis vanduŃ; свѡязанная энѣргѡя suriřtŃji enėrgija.

свѡязātъ, -яжý, -яжѡшь *įvk.* 1. suriřti, Ńžriřti, sumėgzti; 2. sujungti, susiēti; 3. supāncioti; 4. numėgzti, nunėrti; 5. susiēti, susaistýti; ♦ не уметь (не мѡчь) с. двух слов nemokėti žŃdzio pratařti; с. язýк (*кому-л.*) atimti žāda, Ńžriřti liežŃvį (*kam*); ~ся, -яжýсь, -яжѡсь *įvk.* 1. suriřti, apsirīřti, prisirīřti; 2. susijungti, sudarýti rŃřį; 3. *šnek.* suartėti, susidėti; prasidėti; 4. susýti, susisiēti.

свѡязѡст, -а rŃřininkas; ~ка, -и; dgs. kilm. -ток, *naud.* -ткам rŃřininkė.

свѡязка, -и; dgs. kilm. -зок, *naud.* -экам 1. suriřimas, surāřiojimas; supynimas; 2. ryřulŃs, plŃoštas, pynė, kasā (*pov. svogŃnų*); grįžtė (*linų*); virtinė (*riestainių*); 3. *gram.* jungtis; 4. anat. raįštis; голосѡвые свѡязѡ balso stŃgos.

свѡязнѡй, -āя, -ѡе 1. ryřių; с. офицѣр ryřių karininkas; 2. (su)jungiamasis (*pov. varžtas*); 3. -oro dkt. kar. rŃřininkas.

свѡязнѡ||остъ, -и m. 1. sklandŃmas, nuoseklŃmas, riřlŃmas, darnŃmas; 2. *spec.* riřlŃmas; ~нѡй, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно 1. sklandŃs, nuoseklŃs, darnŃs, riřlŃs; свѡязная мыслė nuosekli mintis; 2. *spec.* riřlŃs.

свѡязнѡчнѡй, -ая, -ѡе anat. 1. raįřčių, riřamasis; 2. с. глагол *gram.* jungtis.

свѡязýющѡй, -ая, -ѡе riřantýsis; riřamasis, riřlŃs.

свѡязывātъ, -аю, -аешь eig. 1. riřti, jungti; mėgzti (*pov. kilpą*); 2. *prk.* siėti; žr. связātъ.

свѡязь, -и, о свѡязи, в свѡязи ir в свѡязи m. 1. ryřys, saitas, ryřiai; sāryřis, sāsaja, susijimas; родственныйє свѡязи giminystės ryřiai, saitai; в егѡ словах нет свѡязи jŃ žŃdziams trūksta sāryřio; бытъ в свѡязи bŃti susijusiam, syřti, siētis; 2. ryřiai; susižinŃjimas, susisiekimas; отделение свѡязи ryřių skýrius; телефонная с. telefonŃo ryřys; офицѣр свѡязи ryřių karininkas; 3. *pasen.* ryřys; любѡвная с. mēilės ryřys; 4. *chem.* jungtis; 5. *tech.* ryřys, sānkalas; 6. dgs. ryřiai, pāžintys; ♦ в свѡязи (с чем) rŃřium (*su kuo*).

свѡясло, -а; dgs. kilm. -сел, *naud.* -слам grįžtė, ryřys (*pėdams riřti*).

свѡятѣйшѡство, -а *bařn.* řventýbė, řventenybė; егѡ с. jŃ řventýbė (*pov. popieřius*).

святейший, -ая, -ее *bažn. švenčiausias(is)*.
святѣише, -а *pasen.* 1. šventovė, šventyklà; 2. *prk.* šventovė; с. нау́къ мо́кло швѣтовѣ.
святитель, -я *v. bažn. šventasis*; ~ский, -ая, -ое *bažn. šventojų, šventųjų*.
святѣть, свячѣу, свячѣш *eig. bažn. švęsti*; švėntinti (*puz. vandenį*).
святѣи, -ток, -ткам *dgs. bažn. pokalėdinė savaitė, pokalėdis, atkalėdis*.
святѣи, -ая, -ое; свят, святѣ, святѣ 1. šveñtas; с. долг šventà pareigà; 2. -oro *dkt. šventasis*; день всех святых *bažn. visų šveñtė*; ♦ святѣя недѣля велѣку швѣтѣ, велѣкос.
святѣсть, -и *m. šventumas, šventybė*.
святѣтѣ||*ец*, -тѣа швѣтѣвѣгис; ~свенный, -ая, -ое швѣтѣвѣгискас; ~сство, -а швѣтѣвѣгѣстѣ; ~сство-вать, -тѣую, -тѣуешь *eig. šventvagiàuti*.
святѣчнѣи, -ая, -ое *pasen. atkalėdžio*.
святѣша, -и *v. ir m. šventėiva, šventuolis, šventabañdis, šandavatkė, šventuolė, šventabañdė*.
святѣцы, -ев *dgs. bažnytinis kalendėrius*.
святѣня, -и; *dgs. kilm. -тѣня, naud. -тѣням* 1. šventybė, šventenybė; 2. *pasen. šventovė*.
святѣннѣи||*к*, -а двѣсининкас, швѣнтikas, kùnicas; ~ческѣи, -ая, -ое šventiko, kùnigo, двѣсининко; kùnigiškas.
святѣннодѣствѣи, -я 1. *bažn. pamaldų, mišių laikymas*; 2. *prk. iron. iškilmingumas, ceremoningumas*; ~овать, -тѣую, -тѣуешь *eig.* 1. *bažn. mišiàs, pàmaldas laikyti*; atlikti àpeigas; 2. *prk. iron. iškilmingai darýti*.
святѣннослужѣтель, -я *v. kùlto tañnas*.
святѣнный, -ая, -ое; -шѣн, -шѣнна, -шѣнно швѣñtas; святѣнное писàние *bažn. šventasis rãštas, šveñtraštis*; святѣнная ýтварь *bažn. bažnytiniai iñdai, švęstos pàdarynės*; святѣнная вещь швѣntybė; с. долг šventà pareigà.
святѣнство, -а 1. kunigystė; 2. *kuop. kunigaĩ, kunigijà; двѣсининкаĩ*; ~вать, -тѣую, -тѣуешь *eig. kunigàuti*.
сгиб, -а 1. sulenkimas, sulañkstymas, surietimas; 2. įlinkimas, įlinkis; liñkis, alkònė (*puz. upės*); 3. *anat. linkymas, linkmuò, kenklė, pakinklis*; ~àние, -я (su)lenkimas; ~àтель, -я *v. anat. lenkiantýsis raumuò, flėksorius, lenkiklis*.
сгибàть, -àю, -àешь *eig. leñkti, lankstýti; riėsti, žr. согнýть*; ~ся, -àюсь, -àеься *eig.* 1. leñktis, liñkti, lankstýtis, riėstis, *žr. согнýться*; 2. būti lenkiamám.
сгибнóть, -ну, -нешь; *būt. сгиб, -ла, -ло įvk. šnek. pasen. pražúti, pragaĩšti, nunýkti*.
сгѣнóть, -ну, -нешь *įvk. šnek.* 1. pranýkti, išnýkti; 2. žúti, žlúgti, mĩti.
сгладѣть, -àжу, -àдѣшь *įvk.* 1. sulýginti, išlýginti, padarýti lýgų; nuglúndinti; nutrinti; с. мо́щѣны išlýginti raukšlės; 2. *prk. suminkštinti, sušvelninti; išdàilinti (puz. stilių); suvienòdinti; ~ся, -итя įvk.* 1. išsilyginti, susilyginti, išnýkti; 2. *prk. suminkštėti, sušvelnėti; suvienòdėti*.
сглаживàть, -àю, -àешь *eig.* 1. lýginti, glúndinti; 2. *prk. minkštinti, švelninti; vienòdinti; ~ся, -аеься eig.* 1. lýgintis; 2. *prk. minkštėti, švelnėti*; 3. būti lýginamam; būti švelninamam.
сглажу¹ *žr. сгладѣть*.

сглажу² *žr. сгладѣть*.
сглаз, -а *šnek. blògas žvilgsnis, blogà akis, nužiūrėjimas*; ~àзитъ, -àжу, -àзишь *įvk. nužiūrėti; blogù žvilgsniù, blogà akimì pagadinti (prietaisose)*.
сгладѣть, -ожý, -òжешь *įvk. šnek. nugràužti (puz. žieuvę), nuželėti (puz. mėsą nuo kaulo), sugràužti*.
сгложу *žr. сгладѣть*.
сглотàть, -àю, -àешь *įvk. šnek. suėsti, surýti*.
сглотнóть, -нý, -нѣшь *įvk. šnek. prarýti, nurýti*.
сглуп||à *prv. šnek. peř kvailýstę; peř paikùmà; ~йтъ, -плó, -пѣшь įvk. šnek. kvailiai pasielgti, kvailýstę padarýti*.
сгнаивàть, -àю, -àешь *eig. púdyti*.
сгнѣл *žr. сгнестѣ*.
сгнѣл||стѣи, -егý, -егѣшь; *būt. -нѣл, -нѣла, -лò įvk. pasen., ~тàть, -àю, -àешь eig. (su)slėgti, suspàusti, sumýgti, sugnàiužti*.
сгнѣту *žr. сгнестѣ*.
сгнивàть, -àю, -àешь *eig., сгнить, сгниó, сгниѣшь; būt. сгнил, -лà, сгнило įvk. (su)púti, (su)trėšti (puz. obuolys), (su)trúnýti, (su)drúnýti*.
сгнойтъ, -ою, -ойшь *įvk. supúdyti*.
сговàривàть, -àю, -àешь *eig., pasen. žr. сговорѣть; ~ся, -àюсь, -àеься eig. žr. сговорѣться*.
сгвор, -а 1. *pasen. sutartùvės, sántaros; sužadėtuvės*; 2. *šnek. sànkalba, sùokalbis, sàmokslas; susitarimas*.
сговорѣть, -рю, -рѣшь *įvk.* 1. *pasen. sužadėti, sužieduoti*; 2. *šnek. sutarti, sulýgti, sukalbėti; ~ся, -рюсь, -рѣшся įvk.* 1. susitařti, susikalbėti, susiderėti; 2. susimókyti, slaptà susitařti, susibausti.
сговорнѣи, -ая, -ое 1. *pasen. sutartùvių, sutartùvinis*; 2. *tarm. sùkalbamas*.
сговорчив||ость, -и *m. sùkalbamumas*; ~ый, -ая, -ое; -чив, -а, -о sùkalbamas.
сгродѣтьсѣ, сгрожýсь, сгродѣсья *įvk. šnek. praveřti, tikti (kam)*.
сгон, -а, ~ка, -и 1. nuginimas, nuvãrymas; 2. suginimas, suvãrymas; 3. plúkdymas (*sielių*); ~щик, -а plukdýtojas, sėlininkas.
сгонять¹, -àю, -àешь *eig.* 1. giñti (*galvijus*), gáinoti, vaikýti (*viřtas*), výti, varýti (*puz. iš kiemo*); 2. plukdýti (*sielius*); *žr. согнàть*.
сгонять², -àю, -àешь *įvk. šnek.* 1. suvažinėti (*ten ir atgal*), suvaikščioti, sukàrti; 2. nugiñti, nuvarýti *ten ir atgal*; 3. sužaisti, sulòšti, sukĩrsti (*puz. šachmatų partijà*).
сгорà||ние, -я (su)degimas; ~ть, -àю, -àешь *eig.* 1. dègti, pleškėti; šústi (*puz. grūdai*), kaisti; 2. *prk. dègti, svilti; с. со стыдà kaisti iš gėdos; с. от стрàсти aistrà dègti*.
сгорò||иться, -блòсь, -бишься *įvk. susikòprinti, susiriėsti (į kuprà); ид̃ти сгорòбившись kòprinti; ~ленный*, -ая, -ое; -лен, -а, -о susikòprinęs; pakum̃pęs, gunktelėjęs.
сгорѣть, -рю, -рѣшь *įvk. sudègti, supleškėti; sušústi, pėrdègti, pėrkaisti*.
сгорячà *prv. įsikarščiàves, iš įkarščio*.
сгровѣть, -влó, -вишь *įvk. šnek. paruòšti, pagaminti (puz. valgi)*.
сграбѣть, -блó, -бишь *įvk. sugrėbti, sugrėbstyti*.
сгребàние, -я grėbimas (*puz. šieno*); *žafstymas*.

сгрѣ||бать, -аю, -аешь *eig.*, ~стѣ, -бѹ, -бѣшь; *būt.* сгрѣб, сгрѣблѣ, -лѣ *ivk.* 1. sugrėbstyti, sugrėbti (*puz. šieną*); сузѣрти, сузарстѣти (*puz. žarijas krūvon*); sukuōpti, sukapstyti (*puz. sniegą*), sukaūptinti, subraūkti; 2. nužerti, nukuōpti (*šalin*), nubraūkti, nugrėbti, nušlaukstyti (*puz. grūdų krūvą*); 3. *šnek.* (pa)glemžti, (su)griėbti, (pa)čiūpti, stvėrti (*puz. už apykaklės*).

сгрубить, -блѹ, -бѣшь *ivk. šnek.* suburnoti, šiuřkštų, atžarą žodį mėsti.

сгрудить, -ужѹ, -удѣшь *ivk. šnek.* sukrąuti į krūvą; sugrūsti; ~ся, -йтѣя *ivk. šnek.* susigrūsti.

сгру||жать, -аю, -аешь *eig.*, ~зѣть, -ужѹ, -ѹзишь и -ѹзишь *ivk.* iškrąuti (*puz. prekes*), nukrąuti, nukrąustyti.

сгруппировать, -рѹю, -рѹешь *ivk.* sugrupuoti; subūrti; ~ся, -рѹется *ivk.* susigrupuoti; susibūrti.

сгрустнѹться, -нѣся *ivk.* sugrūsti, nuliūsti, liūdna pasidaryti; мне сгрустнѹлось по своимъ pasiilgau, pasigėdai savųjį.

сгрыз||латъ, -аю, -аешь *eig.*, ~тъ, -зѹ, -зѣшь; *būt.* сгрыз, -ла, -лѣ *ivk.* sugrąužti, sugružėnti; nugrąužti.

сгубить, сгублѹ, сгубѣшь *ivk. šnek.* pradžudyti; pragaĩšinti.

сгуститель, -я *v. tech.* tirštintuvas, tirštiklis.

сгустить, -ущѹ, -устѣшь *ivk.* sutirštinti, sukondensuoti.

сгѹсток, -тка 1. krešulys (*puz. kraujo*), krėkulas, sánkrašos, kreķėšiai; 2. *spec.* sántirštis; sūtrauka.

сгущаемость, -и *m.* krešamumas, sugebėjimas krešėti, tirštėti, krešumas.

сгущ||латъ, -аю, -аешь *eig.* tirštinti, kondensuoti; ~атѣся, -аерся *eig.* tirštėti, tenėti, stingti, tankėti, kreķėti, krešėti, tumėti; ~еніе, -я 1. tirštinimas, kondensacija; 2. tirštėjimas; sutankėjimas; ~енный, -ая, -ое; -ён, -енѣ, -енѹ sutirštintas, kondensuotas; сгущенное молоко́ kondensuotas pienas.

сдабривать, -аю, -аешь *eig. šnek.* skāninti, gārdinti (*valgi*), praduoti, daryti (*uždaru, užku*lu).

сдавать, сдаю, сдаѣшь *eig. žr.* сдать.

сдаваться¹, сдаюсь, сдаѣшься *eig. žr.* сдать¹.

сдаваться², сдаѣтся *eig. šnek.* rōdytis, pasirōdyti.

сдавить, сдавлѹ, сдавишь *ivk.* suslėgti, suspausti, sugniaužti, sumųgti, suremti.

сдавленный, -ая, -ое prislopintas, užgniauztas, duslūs (*balsas*).

сдавливать, -аю, -аешь *eig.* spāusti, slėgti, mųgti.

сдадѣм *žr.* сдать; ~ся *žr.* сдать¹.

сдам *žr.* сдать; ~ся *žр.* сдать¹.

сда||т||очный, -ая, -ое pėrdavimo (*aktas*); atidavimo; ~чик, -а (*pri*)statytojas, atidavėjas.

сдать, сдам, сдашь, сдаст, сдадѣм, сдадѣте, сдадѹт; *būt.* сдал, -лѣ, сдалѹ *ivk.* 1. atiduoti, pėrduoti (*puz. kasą*); с. на хранѣние atiduoti į ąrsaugą; с. в архив atiduoti į archvą; 2. išnuomoti (*puz. butą*); 3. atiduoti, užlėisti (*puz. tvirtovę*); 4. duoti, išmėsti (*grąžos*); 5. padalyti (*kortas*); 6. išlaikyti; с. экзѣмен išlaikyti egzamina; 7. *šnek.* supasuoti, (su)gėsti, neišlaikyti; сѣрдие сдалѹ širdis nusilpo, supasavo; машина

сдалѣ машина sugėdo (*nebeveikia*); морѹз сдал šaltis sprėgo, atsilėdo.

сда||тѣся¹, сдамся, сдаѣмся, сдаѣтся, сдадѣмся, сдадѣтѣсь, сдадѹтѣсь; *būt.* сдался, -лѣсь, -лѹсь *ivk.* 1. kapituliuoti, pasiduoti; 2. nusilėisti, apsilėisti, atsitraukti; neatsispirti; 3. nusilėisti, pasidaryti nuolaidesniām, suminkštėti.

сда||тѣся², *būt.* сдѣлся, -лѣсь, -лѹсь *ivk. šnek.* prireikti, reikėti, būti reikalingam; на что нам ѣто сдѣлѹсь kuriām gālui mums tō reikėjo.

сда||ча, -и 1. atidavimas, pėrdavimas; 2. grąžà; 3. atidavimas, užleidimas (*puz. tvirtovės*); 4. dalijimas (*kortų*); 5. išnuomojimas (*puz. buto*); 6. pasidavimas (*nelaisvėn*); 7. pristatymas, atidavimas (*prievoilių*); 8. (iš)laikymas (*egzaminų*).

сдаю *žр.* сдавать; ~сь *žр.* сдаваться¹.

сдѣивать, -аю, -аешь *eig.* dvilinkuoti (*siūlą*); dvėjinti, dvalyti.

сдвиг, -а 1. pōslinkis; 2. pasistūmėjimas, pasislinkimas; 3. paslinkimas, pastūmėjimas; pōstūmis, šuolis; 4. *geol.* stūmis; 5. *fiz.* šlytis; 6. nustūmimas; 7. pėrstatymas.

сдвѣж||ка, -и 1. sustūmimas; 2. susistūmimas; ~нобѣ, -ѣя, -ѣе sūstumiamas; с. стол sustumiamasis stālas.

сдвигать, -аю, -аешь *eig. žр.* сдвинуть; ~ся, -ѣюсь, -ѣѣшься *eig. žр.* сдвинуться.

сдвѣнѹтъ, -ну, -нѣшь *ivk.* 1. išstumti, išjūdinti, pėrstumti, nustumti, pastumti; 2. nutraukti (*puz. staltiesę*); с. шѣпкѹ atsmaukti, užsmaukti kepurę; 3. sustumti, susliūkti; susmaukti; ~ся, -нѹсь, -нѣшь *ivk.* 1. nusliūkti, pa(si)sliūkti; 2. susistumti, susiařtinti.

сдвойть, -ою, -оѣшь *ivk.* sudvėjinti, sudvilinkuoti; sudvailinti; ~ся, -оѣтѣя *ivk.* susidvėjinti, susidvilinkuoti.

сдѣлать, -аю, -аешь *ivk.* padirbti, padaryti; nuveikti, nudirbti; ♦ сдѣлѣя мѣлость malonėk(i), bāk tōks gėras; *žр.* дѣлать; ~ся, -аюсь, -аѣшься *ivk.* 1. pasidaryti; atsitikti, rāstis; 2. virsti, tapti.

сдѣл||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам sándėris, sánderybos, dėras; *teis.* sántoris; торгѹвая с. prekybinis sándėris; заключѣть сдѣлку padaryti sándėrį, sántorį; ♦ с. с сѹвестѹю prasilenkimas sū sąžine; ~очный, -ая, -ое sándėrio; sántorio.

сдѣл||но *prv.* pavienėčiui (*apmokant*); ~ный, -ая, -ое vienėtinis; ~щик, -а *šnek.* vienėtininkas (*pavienėčiui apmokamas darbininkas*); ~щина, -ы vienėtinis dārbas; vienėtinis apmokėjimas.

сдѣргивать, -аю, -аешь *eig. žр.* сдѣрнуть.

сдѣржан||ность, -и *m.* susivaldymas, santūrumas; ~ый, -ая, -ое; -жан, -жанна, -жанно santūrus, susivaldantis, susilaikantis.

сдѣржѣть, сдѣржѹ, сдѣржишь *ivk.* 1. sulaikyti, suturėti; suvaldyti, sutvārdyti, sutrāmdyti; 2. išlaikyti (*sunkumą*), atlaikyti; 3. ištesėti (*puz. žodį*); ~ся, -жѹсь, сдѣржѣмся *ivk.* susiturėti, susivaldyti, susilaikyti, susitrāmdyti, susitvārdyti.

сдѣрживать, -аю, -аешь *eig. žр.* сдѣржѣть; ~ся, -аюсь, -аѣшься *eig. žр.* сдѣржѣтѣся.

сдѣрнѹтъ, -ну, -нѣшь *ivk.* 1. nutraukti (*puz. apklotą*), nuplėšti (*kepurę*); 2. *šnek.* suraukti (*kapšą*).

сдеть, сдѣну, сдѣнешь *юк. šnek.* nusivilkti; nusiimti.
сдирать, -аю, -аешь *eig.* lūpti (*žievę*), dýžti, dirti (*kaili*), maũkti (*odele*), drėksti, plėsti.
сдирка, -и (nu)lupimas, (nu)dyrimas.
сдоба, -ы 1. prāmetalas, prādaras, pavilgā (*tešlai*); 2. pagārdinta, pagėrinta bandėlė, sviestinukas.
сдобить, -блю, -бишь *eig. šnek.* pramėsti, paskāninti (*tešla*); **~ный**, -ая, -ое; -бен, -бнā, -бно pagėrintas, sũ sviestu kėptas.
сдоборить, -рю, -ришь *юк. šnek.* pagėrinti, paskāninti (*valgį*); užpraduoti, uždaryti, pramėsti, pagārdinti.
сдобровать: не сдобровать *žr.* несдобровать.
сдохнуть, -ну, -нешь; *būt.* sдох, -ла, -ло *юк.* padvėsti, nudvėsti, pastipti, išgaišti, nugaišti, nusprógti.
сдрейфить, -флю, -фишь *юк. šnek.* išsigāsti, rabgti; sumišti, sutrikti.
сдружать, -аю, -аешь *eig. žr.* сдружýть; **~аться**, -аюсь, -аешься *eig. žr.* сдружýться; **~ить**, -ружý, -ружýшь и *р-ружýшь* *юк.* draugāis padaryti, i draugýstę suvėsti, suaftinti; **~иться**, -ружýсь, -ружýшся и *р-ружýшся* *юк.* susidraugauti, susibičiuliauti.
сдубать, -аю, -аешь *жр.* сдуть.
сдунуть, -ну, -нешь *юк.* nupūsti, nudūmti.
сдуреть, -ёю, -ёешь *юк. šnek.* sukvailióti, pakvaišti, próto netėkti.
сдурить, -рю, -ришь *юк. šnek.* padaryti kvailýstę, susikvailinti.
сдурю *прв. šnek.* peř kvailýstę, iš kvailumo, neapgalvójus.
сдую, сдую, сдýешь *юк.* 1. nupūsti, nudūmti, nupikšnóti; 2. supūsti (*i krūva*), supustýti; 3. *šnek.* nurašýti, nusirašýti.
сдую *жр.* сдуть.
сдыхать, -аю, -аешь *eig. žр.* сдохнуть.
се *dll. pasen.* štai.
сё, серó *ю.*: ни тó ни сё неĩ šis, неĩ tās; ни с тóгó ни с серó неĩ iš šiõ, неĩ iš tõ.
сеанс, -а seānsas, sėdis; написāть портрёт в три сеāнса nupiešti portrėtą trimis sėdžiais; дневной с. dieninis seānsas (*kine*).
себё *жр.* себя.
себе *dll. šnek.*: ничерó с. nieko sáu; тāk с. pusėtinās, pakeñčiamās; таір sáu; а он идёт с. и ничерó не замечāет ó jis eĩna sáu iř nieko перāstebti.
себестоимость, -и *m.* savikaina.
себя, себё, собóю и *собо́й*, о себё *ю.* savęs, savė; он с. не обидит jis savęs penuskriaũs; представьте себё įsivaizduokite; она красāвица собóю ji (*iš pažiũros*) gražuolė; ♦ у с. namiė; sāvo kambarýjė; вывєсти из с. išėrzinti, supýkinti; читāть про с. skaityti tylom; прийти в с. atsipėikėti, atsikvošėti, atitòkti; ей не по себё jai negėra, ji nesveikuoja; я сам по себё āš čiā stóviu nuošalyjė; себё на умė sũ pāslėpta mintimi; оста́вить что за собóй pasilikti kā sáu; самó собóй savāime.
себялюб|ец, -бца *pasen.* savimyla, egoistas; **~ивый**, -ая, -ое; -бив, -а, -о egoistinis, egoistiškas; **~ие**, -я savimeilė, savimyla, egoizmas.

сев, -а sėjā; sėmėnė, sėmenijā (*sėjos laikas*).
севáл|ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *tarm.*, **~ьник**, -а *tarm.* sėtuvė, siekas, sykėlis.
се́вер, -а šiaurė, žiemiai; **~ный**, -ая, -ое šiaurės, šiaurinis, žiemii; с. бėтер žiemys, šiaurys; се́верное сия́ние šiaurės pašvaistė, šiaurės stulpaĩ, pamėnai.
се́веро-восток, -а šiaurės rytāĩ, šiaurryčiai.
се́веро-восточный, -ая, -ое šiaurės rytų, šiaurryčių; с. бėтер šiaurrytys, aušrinis vėjas, audinis.
се́веро-запад, -а šiaurės vakaraĩ, šiaurvakariaĩ, vāsaros vakaraĩ.
се́веро-западный, -ая, -ое šiaurės vakarų, šiaurvakarinis; с. бėтер šiaurės vakaris vėjas, šiaurvakaris, sėmėnis.
северя́н|ин, -а; *dgs.* -яне, -ян šiauriėtis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам šiauriėtė.
севец, -вцā *tarm.* sėjikas, sėjėjas.
севок, -вкā *tarm.* sėjis, sāuja grūdų (*sėjant*).
сево|оборóт, -а žėmd. sėjomaina, sėjokaita; **~смен**, -а vaismainis.
севрю́|га, -и sevriugā (*žuvis*), *Acipenser stellatus*; **~жий**, -ья, -ье sevriũgos; **~жина**, -ы sevriũgos mėsā, sevriugā.
сегмент, -а 1. *mat.* nũopiova, segmento; 2. *biol.* segmento; **~ный**, -ая, -ое segmentoinis, segmento.
сего́дня *прв.* 1. šiañdien; с. же šiañdien dār; 2. dabař, nũnai; **~шний**, -ья, -ее 1. šiandieninis, šiandienýkštis, šiõs dienõs; 2. nũdiėnis, nũnai-nykštis, dabartiės, dabartinis.
сегрег|ацио́нный, -ая, -ое segregācinis; **~āция**, -ии segregācija.
седáлиш|е, -а *pasen. juok.* 1. sėdýnė; 2. *anat.* sėdmenys; **~ный**, -ая, -ое *anat.* sėdmenų; sėdimāsis.
седёл|ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам balnėlis (*plėškės dalis*); **~ковый**, -ая, -ое, **~очный**, -ая, -ое balnėlio.
седёльн|ик, -а balnius; **~ый**, -ая, -ое balno, balnų.
седёль|це, -а; *dgs. kilm.* -лец, *naud.* -льцам balnėlis, māžas balnas; **~чатый**, -ая, -ое balno pavidalo; **~щик**, -а *жр.* седельник.
сед|ётъ, -ёю, -ёешь *eig.* 1. žilti; 2. balzganuoti; **~ина**, -ы žili plaukaĩ, žilas plaukas, žilis, žilė; довести до седины pražilinti.
седлá|ние, -я balnójimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* balnóti.
седли́стый, -ая, -ое; -йст, -а, -о įlinknugāris, lenknugāris (*arklys*).
седло, -á; *dgs.* сёдла, сёдел, сёдлам 1. balnas; 2. *tech.* lizdas; с. клāпана vožtuvó lizdas; 3. balnėlis (*pvz. dviračio*); 4. *geol.* antiklinā, balnas; ♦ идёт как (к) корóве с. tiñka kaip šuniui penktā kója; **~вина**, -ы 1. įlinkis, išlinkimas (*gyvulio nugaroje*); 2. *geol.* balnas, balnākalinis.
седлó|вка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам (pa)balnójimas; **~образный**, -ая, -ое; -зєн, -зна, -зно balno pavidalo.
седоборóдный, -ая, -ое; -óд, -а, -о žilabařzdis.
седовáтый, -ая, -ое; -át, -а, -о žilšvas, apýžilis.

седо||власый, -ая, -ое; -ác, -а, -о, ~волóсый, -ая, -ое; -óc, -а, -о žilaplaũkis; šifvas.

седой, -áя, -óе; сед, седá, сéдо 1. žilas; šifvas; до седой старóсти iki žilo pláuko; 2. balzgas.

седóк, -á 1. keleivis, važiuotojas; 2. raĭtelis, jojikas, raĭtininkas.

сéдость, -и т. žilumas.

седоу́сый, -ая, -ое; -ýс, -а, -о žilaũsis.

сeдьмóй, -áя, -óе septintás, sėkmas.

сэ́жа, -и státomas tiĩklas (maišo pavidalo).

сeзám, -а bot. sezámas; ~овый, -ая, -ое sezámo, sezáminis (pvz. aliejus).

сeзóн, -а sezónas.

сeзóнн||ик, -а сезóninis darbinĩkas; ~ость, -и т. sezoniškumas; ~ый, -ая, -ое сезóno, сезóninis.

сей, ceró; сий, сей; сие, ceró; dgs. сий, сих iv. šis, šitas, ši, šita; ceró pádi dėl šito; до сих пор 1) ligi šiós viėtos, ligi šiо dáikto; 2) lig šiо-1(ei); ♦ сию минýту tuojaũ, tũtuojaũ, kaip mat.

сейм, -а сеĩmas; ~овый, -ая, -ое сеĩмо, сеĩminis.

сейсмический, -ая, -ое seisminis.

сейф, -а seĩfas.

сейчас прв. 1. tuojaũ, tuóĵ, tũtuojaũ; я с. придý àš tuóĵ ateĩsiu; с. же tuojaũ pát, bemátant, бегint; 2. dabář, šiũð metũ; он с. бóлен jis dabář сеĩga; 3. кá tik; я с. с пóезда àš кá tik š tráukinio; 4. šnek. iš kářto.

секáч, -á 1. kirtiklis; kapóklis; 2. kirtėjas.

секвэ́стр, -а teĩs., med. sekvėstras; ~ация, -и teĩs., med. sekvėstrávimas; ~овáть, -рýю, -рýешь eig. ir įvk. teĩs. sekvėstruóti.

секи́ра, -ы 1. pasen. platús kiřvis; 2. ist. ilgakótis kovós kiřvis, bardišius.

секрét¹, -а 1. paslaptis, slaptýbė; 2. kar. sekreťtas.

секрét², -а fiziол. išskyros, sekreťtas (pvz. seilės, tulžis).

секретариáт, -а sekretoriáťtas.

секретáрский, -ая, -ое sekretóriaus; ~ство, -а sekretoriávimas; sekretóriaus páreĩgos; ~ство-вать, -твую, -твует eig. sekretoriáuti, búti sekretóriumi, eĩti sekretóriaus páreĩgas; ~ша, -и 1. šnek. sekretóřė; 2. pasen. sekretorienė; ~ь, -я v. sekretórius; с. судá teĩsmo sekretórius; генерáльный с. generálinis sekretórius; учённый с. mókslinis sekretórius.

секрétничать, -аю, -аешь eig. šnek. 1. laikyti paslaptýĵė, slėpti; 2. šnibždėtis, kuždėtis, paslap-čiomis šnekėtis, paslapčiąuti, slapukáuti.

секрétн||о прв. slaptai, paslapčiomis, slaptá; ~ость, -и т. slaptumas, paslaptumas; slapumas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно sláptas, slapús; slėpiningas; neviėšas.

секрécия, -и fiziол. sekrećija; жéлезы внýтренней секрécии vidaũs sekrećijos liaũkos.

секста́н(т), -а жүр., av. sekstántas (įrankis kampui nustatyti).

секстét, -а муз. sekstėtas.

сексуáльн||ость, -и т. seksualumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно seksualús, seksuálinis, lytinis.

сéкт||а, -ы sektà, atskalà; ~áнт, -а sektántas, atskilėlis (pvz. nuo tikybos), atskaluonis, atskalũnas; ~áнтка, -и; dgs. kilm. -ток, naud. -ткам сектáнтė, atskilėlė, atskalũnė, atskaluõnė; ~áнт-ство, -а sektantiškumas, sektantizmas.

сéктор, -а 1. mat. išpiova, sėktorius; 2. (istaigos, ukio) sėktorius; ~ный, -ая, -ое sėktoriaus, sėktorinis.

секу́ žр. сечь; ~сь žр. сечься.

секунда, -ы 1. sekundė; 2. prk. sekundė, akimirka, trĩmirka; 3. муз. sekũnda; 4. муз.: скрипка-с. antrásis smuĩkas; кларнét-с. antrásis klarnėtas.

секундáнт, -а sekundántas.

секундный, -ая, -ое sekundinis.

секундомé||р, -а sekundmatis; ~трýст, -а sport. laikiniĩkas; судья-с. teisėjas laikiniĩkas.

секу́щ||ая, -ей dkt. mat. kirstinė; ~ий, -ая, -ее kertamásis; keřtantis.

секциóнный¹, -ая, -ое sėkcijos, sėkcinis, sėkcininis; секциóнные заседа́ния pósėdžiai sėkciјose.

секциóнный², -ая, -ое skrodimo, sėkcijos.

сéкция¹, -и sėkcija (dalis, skyrius).

сéкция², -и med. sėkcija (skrodimas).

сел žр. сесть.

селéд||ка, -и; dgs. kilm. -док, naud. -дкам šnek. silkė; ~очник, -а pasen. silkininikas, silkĩų pardavėjas; ~очница, -ы 1. pasen. silkinkė, silkĩų pardavėja; 2. silkinė (indas); ~очный, -ая, -ое silkĩų (pvz. statinė), silkinis.

селезéн||ка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам anat. blužnis; ~очник, -а bot. blužnūtė, blužnaparatis, blužnázolė, Chrysosplenium; ~очный, -ая, -ое blužniės, blužninis.

сéлезень, -зня v. ántinas, gaĩgalas.

селективн||ость, -и т. spec. (radio) selektyvumas; ~ый, -ая, -ое spec. selektyvús.

селекци|онéр, -а selėkcininkas, selekcionėrius; ~óнный, -ая, -ое selėkcinis, selėkcijos.

селéкция, -и selėkcija.

селéние, -я gyvėnvietė, sódžius, káimas.

селенíт¹, -а min. selenitas (gipso rūšis).

селенíт², -а (įsivaizduojamas mėnulio gyventojas) selenitas.

сели́тр||а, -ы chem. salietrà; ~енный, -ая, -ое salietros, salietrinis; ~óванный, -ая, -ое; -ан, -а, -о salietruotas.

сели́тро||варéние, -я salietros gaminimas; ~варня, -и; dgs. kilm. -пен, naud. -пням salietros gamyklà.

сели́тряный, -ая, -ое salietros, salietrinis; salietringas.

сели́ть, -лю, -лшь eig. kũrdinti, gyvėndinti; ~ба, -ы pasen. 1. (į)kũrdinimas; 2. apgyvėnta vietà, gyvėnvietė, káimas, sódžius; ~ся, -лбсь, -лшь-ся eig. 1. kũrtis, kũrdintis; 2. búti apgyvėndinamam.

сели́ще, -а 1. ist. kaimávietė, sódýbvietė; 2. šnek. didelis káimas.

селó, -á; dgs. сéла káimas, bažnýtkaimis; ♦ ни к селý ни к гóроду neĩ į miėťą, neĩ į tvóřą.

сéльдевый, -ая, -ое silkĩų.

сeльдерéй, -я v. 1. bot. salieras, Apium; 2. kuop. salierai.

сельдь, -и; *dgs. kilm.* -ей *m. zool.* siłkė, *Clupea harengus*; ♦ как сельди в бочке *šnek.* kaip siłkės statinėje, sausakimšai.
 сельдь||ик, -а *pasen.* siłkių pirklūs; ~ой, -ая, -ое siłkių, siłkinis.
 селькёр, -а (сельский корреспондент) káimo korespondentas.
 сельмáг, -а (сельский магазин) káimo parduotuvė.
 сельский, -ая, -ое sōdžiaus, káimo (*puz. gyventojas*), káimų, káimiškas, káiminis; laukų (*puz. darbai*); с. житель káimo gyventojas; сельское хозяйство žemės ūkis.
 сельскохозяйственный, -ая, -ое žemės ūkio; с. инвентарь žemės ūkio inventoriūs; сельскохозяйственное производство žemės ūkio gamyba.
 сельсовет, -а (сельский совет) apýlinkės, káimo tarýba.
 сельтерс||ая, -ой *dkl.* selteris; ~ий, -ая, -ое: сельтерская вода selteris.
 сельфáктор, -а *tech.* selfáktorius.
 сельхозартель, -и *m.* (сельскохозяйственная артель) žemės ūkio artelė.
 сельцо, -а kaimėlis, kaimiūkštis.
 сельчанин, -а; *dgs.* -чане, -чан 1. *pasen.* sodiėtis, kaimiėtis, valstietis; 2. *šnek.* tō paties káimo gyventojas.
 селянин, -а; *dgs.* -яне, -ян *pasen. tarm.* žemdirbys, valstietis, laukiniškas.
 селянка¹, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *pasen.* žemdirbė, valstietė, laukiniškė.
 селянка², -и *kul.* seliánka (*sriuba*).
 семáнт||ика, -и *lingv.* semántika; ~ический, -ая, -ое semántinis.
 семафóр, -а semaforas.
 сёмга, -и *zool.* lašiša, vašýlas, *Salmo salar*.
 семейка, -и; *dgs. kilm.* -меек, *naud.* -мейкам nedidelė šeima, šeimėlė, šeimikė, šeimynėlė.
 семейный, -ая, -ое šeimōs, šeimýninis, šeiminis, tūrintis šeima; с. вѣчер шeimýninis, savýbės vākaras; с. человек žmogus, turis šeimą.
 семействен||ость, -и *m.* 1. šeimiskumas; 2. šeimyniskumas, saviškių protegavimas; ~ый, -ая, -ое 1. mýlintis šeimą, prisirišęs prie šeimōs; 2. *pasen.* šeimōs, šeimýninis; 3. šeimýniškas, protegaujantis saviškius.
 семейство, -а 1. šeima, šeimýna; 2. *biol.* šeima.
 семенýстый, -ая, -ое; -ýст, -а, -о sėklingas, sėmeningas (*puz. linai*).
 семенить, -нó, -нйшь *eig. šnek.* trepėnti, lutėnti, bidzėnti, kicėnti, gurėnti.
 семениться, -ýтся *eig.* dúoti, brandinti sėklas.
 семенн||ик, -а 1. *bot.* sėklidė, sėklinė; 2. sėklinis augalas, sėklójas; 3. *šnek.* sėklinis sklýpas; sėklinis pasėlys; ~ой, -ая, -ое sėklinis, sėklų; с. фонд сėklos fōndas; семенная рожь sėkliniai rugiai.
 семеновóд, -а sėklininkas; ~ство, -а sėklininkystė; ~ческий, -ая, -ое sėklininkystės.
 семенóбля, -и *bot. žr.* семьяóбля.
 семерн||ик, -а 1. *šnek.* septýnetas (*arklių, įkinkytų į vieną vežimą*); 2. septynialýpis dāktas; septynių vienetų mātas; верёвка-с. septýnlinka virvė; куль-с. septynpūdis maišas; ~чный, -ая, -ое

septyn(ia)kaftis, septýngubas, septýnlinkas (*puz. siūlas*).
 семёрка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам 1. septýnetas; с. друзей septýnetas bičiulių; 2. septýnakė, septynėlgė (*lošimo korta*); 3. *šnek.* septintūkas, septyniūkė (*puz. autobuso numeris*).
 семерно́й, -ая, -ое *šnek.* septyn(ia)kaftis, septyne-riópas.
 се́меро, -ых *skt.* septýnetas, septýneri, septýnerios; с. одного не боятся septýnetas vieno nebijo; с. но́жниц septýnerios žirkles.
 семéстр, -а semestro; ~овый, -ая, -ое semestro, semestrinis.
 сёмечко, -а; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. sėklūtė, sėklėlė; 2. *dgs.* saulėgrāžos, saulėgrāžų sėklos; ~вые, -ых *dkl. bot.* sėklavaisiai.
 семибóрье, -я *sport.* septyniākovė.
 семидесятилéт||ие, -я septyniasdešimtmetis; septyniasdešimtosios mėtinės; ~ний, -я, -ее septyniasdešimtmetis, septýniasdešimt metų.
 семидеся́тый, -ая, -ое *skt.* septyniasdešimtas.
 семидне́в||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам septynių dienų laikotarpis, septyniadienis; ~ный, -ая, -ое septynių dienų, septyniadienis.
 семиклáссн||ик, -а septintōkas, septintōsios klāsės mokinys; ~ца, -ы septintōkė, septintōsios klāsės mokinė.
 семикра́тный, -ая, -ое septyniakaftis, septýneriόpas, septýngubas.
 семилéт||ие, -я septýnmetis; septýnerių metų laikotarpis; septýnerių metų sukaktis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. septýnmetė mokyklā, septýnmėtė; 2. septýnmetis (*ūkio išvystymo planas septýneriems metams*); 3. *šnek.* septýnmėtis vaikas; ~ний, -я, -ее septýnmetis, septýnerių metų, septýnėrgis (*puz. arklys*).
 семим||есячный, -ая, -ое septynių mėnesių; ~етрóвый, -ая, -ое septynių metų; ~ильный, -ая, -ое septynių metų, septýnmėlis.
 семина́р, -а, ~ий, -я *pasen.* semināras.
 семинари́ст, -а seminaristas, seminārijos mokinys.
 семина́р||ия, -и seminārija (*mokytojų, kunigų*); ~ский, -ая, -ое 1. semināro; 2. seminaristų, seminaristo; 3. seminārijos.
 семипóльный, -ая, -ое septynlaūkis (*ūkis*).
 семисóтый, -ая, -ое *skt.* septyniasimtas.
 семíт, -а semitas; ~ический, -ая, -ое, ~ский, -ая, -ое semito, semitų, semitiškas, semitinis.
 семитýсячный, -ая, -ое *skt.* 1. septyniatūkstantas; 2. septynių tūkstančių.
 семиуго́льн||ик, -а septyniākampis; ~ый, -ая, -ое septyniākampis, septynių kampis.
 семицвётный, -ая, -ое septyniaspalvis (*puz. vaivorykštė*); ~часовóй, -ая, -ое 1. septynių valandų (*puz. darbo diena*); 2. septiātinis (*puz. autobusas*); ~этáжный, -ая, -ое septynių aukštų, septyniaaukštis.
 семна́дцат||ый, -ая, -ое *skt.* septyniόliktas, septyniolikis; ~ь, -и *skt.* septyniόlika.
 семсýда, -ы (семенная сýда) sėklos paskolā.
 сёмужий, -ья, -ье lašišos, lašių, vašýlo, vašýlų.
 семфóнд, -а (семенной фонд) sėklų fōndas.
 семь, *kilm.* semj, *inag.* семью *skt.* septyni, septýnios; в с. (часóв) septyniomis, septiñtą (valandą).

сѣмь||десят, *kilm.* семидесяти, *inag.* семьюдесятью *skt.* septýniasdešimt; **сѣмѣт**, *kilm.* семисѣт, *naud.* семистам, *inag.* семьюстами, *prep.* о семистах *skt.* septyni šimtai.

сѣмью *prv.* septýnis kartūs, septýneria, septýnis-kart.

сѣмья, -й; *dgs.* сѣмьи, сѣмѣй, сѣмьям *šeimā*; с большой сѣмѣй *šeimyningas* (*povz. avilyš*); член сѣмьи *šeimōs narýs*; дружная с. *vieninga šeimā*.

сѣмьянин, -а 1. *šeimōs žmogūs* (*mylis šeimą bei šeimyninį gyvenimą*); 2. *šnek.* *šeimýnykštis*, *šeimōs narýs*; **сѣмья**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. *šeimōs mōteris* (*mylinti šeimą bei šeimyninį gyvenimą*); 2. *šnek.* *šeimýnykštė*, *šeimōs narė*.

сѣмья, -мени; *dgs.* сѣмѣнā, -мѣн, -мѣнām 1. *sėkla*; *sėklėlė*; лѣнянѣе с. *sėmenys*; 2. *dgs. sėkla* (*sėjamięji grūdai*); оставити на с. *palikti sėklai*; 3. *fiziol.* *sėkla*, *spėrma*; 4. *prk.* *šaltinis*, *užuomazga*, *pradžia*; **сѣмья**, -и *bot.* *sėklāskiltė*.

сѣмьянка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *bot.* *lukštāvāsis*; **сѣмьянка**, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *bot.* *sėklāsaitis*.

сѣмьяпочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *bot.* (*mezginės*) *sėklaprādis*.

сѣмьяпровѣд, -а 1. *anat.* *sėklātakis*; 2. *žemd.* *sėklāvamzdis* (*sėjamojoje mašinoje*).

сѣнāt, -а *senātas*; **сѣнор**, -а *senātorius*; **сѣнорский**, -ая, -ое *senātoriaus*, *senātorių*; **сѣнский**, -ая, -ое *senāto*.

сѣни, -ей *dgs.* *priemenė*, *prīesienis*, (*deņgtas*) *prīeangis*.

сѣнистый, -ая, -ое; -йст, -а, -о *pasen.* *ūksmingas*, *pavėsingas*.

сѣниш, -ā 1. *tarm.* *šiėno daržinė*, *šiėno gālas*; 2. *šiėninis čiuzinys*, *pašōnis*.

сѣниш¹, -āя, -ѣе *šiėno*, *šiėninis*.

сѣниш², -āя, -ѣе *ir сѣниш*, -ая, -ое *pasen.* *prīeangio*, *prīesienio*, *priemenės*; **сѣниш дѣвушка** *ist.* *kambarinė*.

сѣно, -а *šiėnas*; косить с. *šiėnauti*; **сѣнал**, -а *šiėno prėslas*, *šiėno gālas*, *daržinė*; **сѣворошылка**, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *žemd.* *šiėno varytūvas*, *draikytūvas*, *šiėnāvartė*; **сѣзаготѣвка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šiėno paruošā*.

сѣнокѣс, -а 1. *šiėnapiūtė*, *šiėnautė*, *šiėnātvė*; 2. *šiėnāujama lankā*, *pīeva*; **сѣн**, -сца 1. *šiėnpiovys*; 2. *zool.* *ilgakojis vōras*, *šiėnpiovys*, *Opilio*; **сѣнка**, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šiėnāpiovė*, *šiėnāpiūvė* (*mašina*); **сѣниш**, -ая, -ое 1. *šiėnāujamas* (*povz. pīeva*); 2. *šiėnapiūtės*, *šiėnautės* (*povz. metas*).

сѣнокошѣние, -я *šiėnāvimas*, *šiėnapiūtė*, *šiėnautė*.

сѣносушылка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šiėno džiovintūvas*, *džiovyklā*.

сѣноубѣрка, -и *šiėnāvimas*, *šiėnapiūtė*; **сѣночный**, -ая, -ое *šiėnāvimo*, *šiėnāujamasis*; *šiėnapiūtės*.

сѣнсаціѣннѣость, -и *m.* *sensacingūmas*; **сѣниш**, -ая, -ое; -ѣнѣн, -ѣнѣа, -ѣнѣно *sensācinis*, *sensacīngas*.

сѣнсаціа, -и *sensācija*.

сѣн-симѣнизм, -а *sensimonizmas*.

сѣнсуалізм, -а *fil.* *sensualizmas*; **сѣст**, -а *sensualistas*.

сѣнѣнциѣзный, -ая, -ое; -зѣн, -зѣна, -зѣно *senteñcinis*, *sentenciōzinis*.

сѣнѣнѣция, -и *senteñcija*.

сѣнѣнѣнталізм, -а 1. *lit.* *sentimentalizmas*; 2. *pasen.* *sentimentalūmas*; **сѣист**, -а *sentimentalistas*.

сѣнѣнѣнталішн||ичать, -аю, -аѣшь *eig.* 1. *būti sentimentaliam*, *jausmingam*; 2. *prk.* *būti perdaug švelniām*, *nuolaidžiām*, *atlaidžiām*; **сѣость**, -и *m.* *sentimentalūmas*; *sentimentalybė*; **сѣиш**, -ая, -ое; -лѣн, -лѣна, -лѣно 1. *sentimentalūs*, *jausmingas*; 2. *lit.* *sentimentālinis* (*povz. romanas*).

сѣнтябрь, -я *v.* *rugsėjis*, *rugsėjo mėnuo*; **сѣмѣт** сѣнтябрѣм *šnek.* *būti rūškanam*, *paniūrusiam*; **сѣский**, -ая, -ое *rugsėjo*.

сѣнѣн, -ѣв *dgs.* *prieangiūkas*, *priemenėlė*.

сѣнь, -и *m.* 1. *ūksmė*, *paūnksnė*, *pavėsis*, *pavėnis*; под сѣнью дѣрѣвѣв *mėdžių paūnksnėje*; 2. *prk.* *arsaugā*, *priedanga*, *prīeglobstis*; под сѣнью закона *įstatymo priedangoje*.

сѣнѣор, -а *senjōras*.

сѣпаратіѣвнѣиш, -ая, -ое; -вѣн, -вѣна, -вѣно *separatývinis*, *separatistinis*.

сѣпаратіш||зм, -а *separatizmas*; **сѣст**, -а *separatistas*; **сѣстский**, -ая, -ое *separatistinis*, *separatizmo*; *separatistų*.

сѣпаратнѣиш, -ая, -ое *separātinis*, *ātskiras*; с. мир *separātinė taikā*.

сѣпаратѣор, -а *separātorius*, *skirtūvas*, *centrifugā*; **сѣниш**, -ая, -ое *separāvimo*, (*pīeno*) *nugriebimo*.

сѣпаріѣровать, -рюю, -рюешь *eig.* *ir įvk.* *separuoti* (*pīena*).

сѣпсис, -а *med.* *sėpsis*, *kraūjo užkrėtimas*.

сѣптічѣский, -ая, -ое *med.* *sėptinis*.

сѣра, -ы *sierā*.

сѣрадѣлла, -ы *bot.* *seradėlė*, *Ornithopus*.

сѣрālь, -я *v.* *serālis* (*musulmonų didikų rūmai*); *harėmas*.

сѣрафим, -а *bažn.* *serafimas*.

сѣрѣб, -а *sėrbas*; **сѣка**, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -ѣкам *sėrbė*; **сѣский**, -ая, -ое *sėrbų*, *sėrbiškas*.

сѣрвиз, -а *servizas*; **сѣниш**, -ая, -ое *servizo*, *servizinis*.

сѣрвир||ѣвать, -рѣю, -рѣешь *eig.* *ir įvk.* *serviruoti*; *padeņgti vālgomąjį stālą*; **сѣѣвка**, -и 1. *servirāvimas*; 2. *serviruotė*.

сѣрдѣчко, -а; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. *širdėlė*; 2. *šerdis*; **сѣмоѣ** (*kreipinys*) *māno mielāsis*, *māno mielōji*.

сѣрдѣчная, -ѣй *dkt.* *vařgšė*, *vargšėlė* (*reiškiant užuojautą*).

сѣрдѣчник¹, -а *tech.* *šerdis*; *šerdėsas*, *šerdėšnin-kas*.

сѣрдѣчник², -а *bot.* *kartėnė*, *kresā*, *Cardamine*.

сѣрдѣчник³, -а 1. *širdininkas*, *širdiės ligōnis*; 2. *širdininkas*, *širdiės ligų gėdytojas*.

сѣрдѣчн||ѣо *prv.* *nuoširdžiai*, *širdingai*, iš visōs *širdiės*; **сѣость**, -и *m.* *nuoširdūmas*, *širdingūmas*; **сѣиш**, -ая, -ое; -чѣн, -чѣна, -чѣно 1. *ši diės* (*povz. liga*, *kancios*; *tuštuma*; *draugas*); 2. *širdingas*, *nuoširdūs* (*povz. žmogus*, *linkėjimai*); 3. -ѣро *dkt. šnek.* *vařgšas*, *vargšėlis* (*reiškiant užuojautą*).

сердѣт||о *prv.* piktaĩ; ♦ дешево и с. pigù iř nau-
dinga; **~ый**, -ая, -ое; -йт, -а, -о 1. piktas, su-
pūkės, įširdės, širdingas; 2. *prk.* šnek. aštrūs,
smarkūs (*puz.* *krienas, tabakas*); 3. *prk.* šnek.
uolūs, stropūs; ♦ под сердѣтую рѣку (*сказать, сделать*) supūkus, pūkčio pagautām (*pasakyti, padaryti*).

сердѣть, сержѹ, сѣрдишь *eig.* pūkinti, pūkdyti, šif-
dinti; **~ся**, сержѹсь, сѣрдишься *eig.* pūkti, šifsti,
niřsti, širdytis, kiršti.

сердобол||ие, -я *pasen.* gailiaširdingūmas, gailestin-
gūmas; **~ничают**, -аю, -аешь *eig.* *pasen.* šnek.
rodyti pėrdėtą gailestingumą, gailiaširdingumą;
~ьность, -и *m.* šnek. gailiaširdingūmas, gailes-
tingūmas; **~ьный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно
šnek. gailiaširdis, gailestingas, gailingas.

сердолик, -а *min.* karneolis, raudonasis chalcedo-
nas.

сердце, -а; *dgs.* серди́а, -дѣц, -ди́ам 1. širdis; ка-
менное с. *prk.* akmeninė širdis; порок серди́а
širdiės ūda; 2. *prk.* šnek. pūktis, įširdimas; 3. *prk.*
širdis (*centras, svarbiausioji dalis*); 4. *šnek.* pa-
širdė; ♦ от всего серди́а iř visōs širdiės, visā
širdimi; это мне по серди́цу tai māno širdžiai ma-
lonū; скрепѣ с. nenomomis, priėš sāvo vāliq; с.
ноер širdi maūdžia; лежātь на с. knietėti, ding-
sėti širdyje; принѣть близко к серди́цу dėtis giliai
į širdi; лечь на с. (*кому-л.*) smařkiai parūpti
(*kam*); отлегло от серди́а atsilėdo širdis; с. за-
мирает leipsta širdis; в серди́ах (*сказать*) įšif-
dus (*pasakyti*); отошло с. atlyžo širdis, pūktis;
сорвātь с. на ком-л. sāvo pūkti aīt kō išlieti.

сердцебиение, -я *med.* (*smarkus*) širdiės plakimas,
tvaksėjimas.

сердцевѣд, -а, **~ец**, -дѣа *šnek.* psichologas, siela-
žinys, žmonių žinovas.

сердцевидный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно širdiės
pavidalo, širdiškas.

сердцевина, -ы šerdis.

сердцеѣд, -а *šnek.* širdėda, širdžių pavergėjas, don-
žuānas.

серебрѣние, -я sidabravimas, sidābrinimas.

серебреник¹, -а sidabrakalys, sidābrininkas.

серебреник², -а sidabrinukas, sidabrinis (*pinigas*).
серебрѣнный, -ая, -ое; -ѣн, -енā, -енō (*pa*)sidabrūo-
tas.

серебрѣный, -ая, -ое pasidabrūotas, pasidābrintas,
apsidabrūotas.

серебрѣстый, -ая, -ое; -йт, -а, -о 1. sidabrinis
(*puz.* *spalva*), sidābriškas, žibantis sidabrū, si-
dabraspalvis, sidabrūojantis; 2. *prk.* sidabrinis,
švelnūs, melodingas, skambūs (*puz.* *juokas, bal-
sas*); 3. *šnek.* sidabringas; ♦ с. тополь *bot.* bal-
tōji tuopa; с. кролик *zool.* baltasis triušis.

серебрѣть, -рѹ, -рѣшь *eig.* sidābrinti, sidabrūoti;
~ся, -йтся *eig.* 1. žibėti sidabrū, sidabrūoti;
2. būti sidābrinamam, sidabrūojamam.

серебрō, -ā 1. sidābras; 2. *prk.* sidābras, sidābro
spalvā, blizgesys; водā блестѣт на солнце сере-
брōм сālėje vanduo blizga sidabrū; 3. sidābras,
sidabriniai pinigai, monėtos; **~носный**, -ая, -ое;
-сен, -сна, -сно sidabringas, tūrintis savyjē si-
dābro (*puz.* *klodas*); **~плавильный**, -ая, -ое
tech. sidābro lydomas.

серебрѣяник, -а *pasen.* sidabrūotojas.

серебрѣяный, -ая, -ое 1. sidābro, sidabrinis; се-
ребряная лōжка sidabrinis šaukštas; серебрѣяных
дел мāстер sidabrakalys, sidabrādailis; 2. si-
dābriškas, balkšvas; žilšvas; 3. *prk.* sidabrinis,
skambūs, melodingas; ♦ с. блеск *min.* argenti-
tas, sidābro blizgis; серебрѣяная свādьба sidabri-
nės vestuvės.

середā, -ы *šnek.* žr. средā.

середин||а, -ы vidurys; с. лēса vidūgis, vidūmiš-
kis; по серединē поля vidur lauko; с. лēта vi-
dūrvasaris; в серединē пути pusiāukelėje; ♦ зо-
лотāя с. āukso vidurys; держātься середины lai-
kytis vidurio (*nesiblaškyti į kraštutimumus*); с. на
половину nei šis, nei tās, nei gēras, nei blōgas,
pėr vidurį; **~ка**, -и; *dgs.* *kilm.* -нок, *naud.* -нкам
vidurys; ♦ с. на половину žr. середина на по-
ловину (*prie середина*); **~ный**, -ая, -ое 1. vidu-
rinis, vidurio; vidaūs; 2. pusiāutinas, kompromi-
sinis.

серѣдка, -и; *dgs.* *kilm.* -док, *naud.* -дкам *šnek.*
1. vidūs, išvidė; 2. vidurys; ♦ с. на половину
žr. середина на половину (*prie середина*).

серѣдний, -ая, -ее *pasen.* žr. срѣдний.

серѣднѣ||к, -ā 1. vidutinis valstietis, vidutiniōkas;
2. *šnek.* писātель с. vidutinis rašytojas; уче-
ник с. vidutinis mokinys; **~цкий**, -ая, -ое viduti-
nių valstietčių, vidutiniōkų; серѣднѣцкое хозяй-
ство vidutinio valstietcio ūkis; **~чка**, -и; *dgs.*
kilm. -чек, *naud.* -чкам vidutinė valstietė, vidu-
tiniōkė.

серѣжка, -и; *dgs.* *kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. auska-
rėlis, auskaras; 2. *bot.* žirginys, spūrgana, bu-
rūtė (*puz.* *beržo, gluosnio*); 3. *spec.* (*metalinė*)
auslė.

серѣнада, -ы serenadā.

сѣренький, -ая, -ое 1. pilkūtis; 2. pilkšvas, apsiū-
kęs (*puz.* *dangus*).

серѣть, -ѣю, -ѣшь *eig.* 1. pilkti, pilkėti, eiti pil-
kūn; 2. pilkuoti, pilkaĩ matytis.

сержāнт, -а *kar.* seržantas; **~ский**, -ая, -ое seržān-
to, seržantų.

сержѹ žr. сердѣть; **~сь** žr. сердѣться.

серѣйи||ость, -и *m.* serijiskūmas; **~ый**, -ая, -ое se-
rijinis.

сѣристый, -ая, -ое; -ист, -а, -о sieringas; sierōs.
сѣрия, -и sėrija.

сермā||га, -и 1. sermėgā, rudinė, milinė; 2. milas,
~жина, -ы *šnek.* žr. сермāга (2 *reikš.*); **~жник**,
-а sermėgius.

сѣрна, -ы *zool.* kalnų ožkā, *Rupicapra rupicapra*.

сѣрнѣстый, -ая, -ое iř сѣрнѣстый, -ая, -ое *chem.*
sieringas; sierōs; с. нāтрий nātrio sulfidas; с.
истōчник sierōs šaltinis.

сѣрный, -ая, -ое sierōs (*puz.* *spalva*), sierinis (*puz.*
degtukas); сѣрная кислотā sierōs rūgštis.

сѣро-бурый, -ая, -ое; -ѹр, -а, -о pilkaĩ žālas (*kar-
vė*).

сѣровāтый, -ая, -ое; -āt, -а, -о pilkšvas, šeřkšnas,
pilkōkas.

сѣроводорōд, -а *chem.* sierōs vandenilis.

сѣроглāзый, -ая, -ое; -āз, -а, -о pilkaākis.

сѣрозѣм, -а pilkžemis; **~ный**, -ая, -ое pilkžemio.

сѣрость, -и *m.* pilkūmas, pilkis.

сероуглерод, -а *chem.* angliēs disulfīdas.

серп, -а *piātuvas*; с. и мблот *piātuvas* iр kūjis;

♦ с. луны mėnūlio *piātuvas* (*priešpilnyje ir delčioje*).

серпантин, -а *serpantinas*.

серпентин, -а *min.* *serpentinās*.

серповидный, -ая, -ое *piātuvo pavidalo* (*puz. mėnulis*).

серповище, -а *piātuvo kotas*.

серпұха, -и *bot.* *geltė, Serratula*.

серпянка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *spec. tinklainė*.

сертификат, -а *sertifikatas*.

сѣрум, -а *sėrumas, kraujarasė*.

серчать, -аю, -аешь *eig. šnek.* pŭkti, širšti, tūžti.

сѣрый, -ая, -ое; сер, сера, сѣро 1. pilkas; šėmas, širmas, širvas; 2. *prk.* pilkas, blankūs, nežymūs (*puz. rašytojas*), negabūs; 3. pilkas, apsiniaukęs, apniūkęs, apsiūkęs; 4. *prk.* neapsišviėtęs, tamsūs, berāštis, nemókytas.

сѣргá, -и; *dgs. сѣрги, серѣг, сѣргám* 1. aūskaras; 2. *šnek. (kalakuto)* snaplŭs; (*gaidžio*) speniai, barzdūklai, pakabūčiai, pakarūklai; 3. *tech.* ašá, ašėlė.

сѣрьёзн||чать, -аю, -аешь *eig. šnek.* dėtis rimtėiva, būti pėrdėtai rimtám; ~о *pro.* rimtai, iš tikrŭjŭ, bė juóko, ištisės; ~ость, -и *m.* rimtumas; ~ый, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно rimtas; с. человек rimtas žmogūs; стать сѣрьёзным surimtėti; обра- тить сѣрьёзное внимáние atkreipti rimtą dėmesį; с. разговор rimtas pókalbis.

сессиионный, -ая, -ое *sėsių, sėsijs, sėsijinis*.

сѣссия, -и *sėsija*; с. Верховного Совѣта СССР TSRS Aukščiausiasios Tarybos sėsija; экзамена- ционная с. egzáminų sėsija.

сестр||á, -ы; *dgs. сѣстры, сѣстрė, сѣстрам sesuó, sėsė*; двоюродная с. pusseserė, seserėčia; ♦ ме- дицинская с. medicinos sesuó; с. милосѣрдия *pasen.* gailestingoji sesuó; ~енка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. sesūtė, sesėlė; 2. *šnek.* sėsė, sesūtė.

сѣстрин, -а, -о *šnek.* sesešs; сѣстрина дочь sesešs duktė; ~ский, -ая, -ое *šnek.* 1. sėseriškas; 2. ме- дицинос sesešs, medicinos seserŭ (*puz. mokykla*).

сестр||ица, -ы, ~чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам sesūtė, sesūtė, sesėlė, sesūžė, sesūlė, sėsė.

сѣсть, сяду, сядешь; *būt.* сел, -ла, -ло *įvk.* 1. sėsti(s), atsisėsti; с. за рабóту sėstis priė dárbo, imtis dirbti; с. в тюрьмý sėsti į kalėjimą; 2. įlipti (*puz. į autobusą*); 3. nutūpti (*apie paukštį, lėk- tuvą*); 4. nusilėisti (*apie saulę*); 5. nusėsti (*puz. dulkės*); 6. suslógiti (*puz. kalnas*), susmėgti (*puz. namas*), susitraukti (*puz. audinys*); ♦ с. на мель а) užplaukti ant seklumós; б) patėkti į suñkią finánsinę pādėtį.

сѣтвой, -áя, -óе *tinklinis*.

сѣтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. tinklė- lis, tinkliukas; rėgztis (*puz. vagone*), nėrinŭs; с. для волóс tinklėlis plaukám; 2. *šnek.* rezgi- nėlė (*pintinis krepšelis produktams, smulkiems daiktams nešioti*); 3. skālė, lentėlė; schemá; 4. *zool.* tinklainis (*atrajotojų skrandžio dalis*).

сѣтова||нис, -я *skundimasis; aimanāvimas; gáilini- masis; skuñdas; ~ть, -тую, -туешь eig.* skųstis,

verkšlėnti, gúostis; sielvartáuti, aimanóuti, liū- dėti, gáilintis.

сѣточка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *tink- lėlis*.

сѣттер, -а *sėteris (medžioklinis šuo)*.

сѣтчáтка, -и *anat.* *tinklainė (akies)*.

сѣтчатокрылые, -ых *dkt. zool.* *tinklaspañniai (vabz- džiai), Neuroptera*.

сѣтчатый, -ая, -ое; -чат, -а, -о *tinklinis, nėrtinis*.

сѣть, -и; о сѣти, в сѣти *m.* 1. tinklas; rėgztis, rėz- ginės (*puz. šienui*); 2.: географáческая с. geo- gráfinis tinklas; 3.: торгóвая с. prekŭbos tink- las; железнодóрожная с. geležinkelŭ tinklas; школьная с. mokŭklŭ tinklas; 4. *prk. dŭn.* *dgs.* pinklės, žabángai, spąstai; замáнить в свой сѣти įvilióti į savo žabángus.

сѣча, -и 1. *tarm.* skŭnimas, próskyna (*miške*); spiñdis, trąkas; 2. *pasen. poez.* kirstŭnės, kapo- tŭnės (*kardais, kirviais*), kautŭnės, mŭšis.

сѣчение, -я 1. kirtimas, kapójimas, tąšymas (*puz. akmens*); 2. plakimas (*rykštėmis*), čáizymas; py- lā, dyžā; 3. piŭvis, skródis; кѣсаревó с. *med.* kėzario, cėzario piŭvis; попере́чное с. skersinis piŭvis, skeřspiŭvis; кони́ческое с. kúgio piŭvis.

сѣчка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. kirtimas, kapójimas; tąšymas (*puz. akmens*); 2. kapóklis, kapóklė, kapótė, kapónė (*puz. mėšai, kopūstams kapoti*); 3. kapóti šiaudai, karojaí, (šiaudŭ) piaustinŭs, „ákselis“; 4. trŭpintos kruópos.

сѣчь, секý, сечѣшь, секýт; *būt.* сек, -лá, -лó *eig.* 1. kapóti (*puz. kopūstus*), kirsti; 2. tąšyti (*puz. akmenį*); 3. pliekti, plákti, čáizyti, dŭžti, lŭpti (*puz. rykštėmis*); ~ся, секýсь, сечѣшься, секýт- ся; *būt.* сѣкся, -лáсь, -лóсь *eig.* 1. *pasen.* kapóti- tis, mŭštis, kirstis, káutis (*puz. kardais, kirviais*); 2. skėldėti, trŭkėti, trŭkinėti (*puz. plaukai*); 3. brigzti, kedėti, érdėti, irti, dŭžti (*puz. audi- nys*).

сѣя||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *žemd.* sėjámóji (mašinā); ~щик, -а 1. sėjėjas, sėjí- kas; 2. sijótojas; ~щица, -ы 1. sėjėja, sėjikė; 2. sijótoja.

сѣянец, -нца *žemd.* sėjinŭkas.

сѣян||иє, -я sėjimas, sėja; врѣмя сѣяния sėjós mė- tas, laikas, sėmenija; ~ный, -ая, -ое; сѣян, -а, -о 1. (pa)sėtas; 2. (iš)sijótas; ~ый, -ая, -ое 1. sėtinis, pasėtāsís; 2. sijótas (*puz. miltai*), sijó- tinis (*puz. duona*).

сѣятель, -я *v. pasen.* 1. sėjėjas, sėjíkas; помощник сѣятеля birŭytojas, birŭzikas; 2. *prk.* skleidėjas (*puz. pažangių idėjų*).

сѣять, сѣю, сѣешь *eig.* 1. sėti; 2. *prk.* skleišti, sėti; с. враждý sėti, kėlti nesántaika; 3. purkšti (*puz. smulkus lietus*); 4. sijóti (*puz. miltus*).

сжáлиться, -люсь, -лишься *įvk.* susimilti, pasigai- lėti.

сжáрить, -рю, -ришь *įvk.* suspirginti, iškėpti.

сжáтие, -я 1. suslėgimas, suspaudimas; sugniau- žimas; 2. *tech.* suspaudimas; gniūždymas; kom- прėsija; непóльное с. dalinis suspaudimas; всесто- роннее с. erdvinis gniūždymas; 3. susispaudimas, sugniūžimas.

сжати||о *прв.* glaustaī, trumpai; ~ость, -и *т.* 1. glaustūmas, trumpūmas; 2. suspaudimas, kompresija.

сжатый¹, -ая, -ое; -ат, -а, -о 1. suspāustas, suslėgtas; sugniaužtas (*pvz. kumštis*); sučiauptas (*pvz. lūpos*); 2. suglaustas (*pvz. terminas*); glaūstas (*pvz. stilius*), trumpas.

сжатый², -ая, -ое; -ат, -а, -о nupiautas, nukirstas (*pvz. rugiai*).

сжать¹, сожмý, сожмёшь *жвк.* 1. suspāusti, suslėgti, sugniaužti (*pvz. kumštį*); sučiaupti (*pvz. lūpas*); sukąsti (*pvz. dantis*); 2. *прк.* suglausti, sutrumpinti (*pvz. terminus, pasakojimą*).

сжать², сожнý, сожнёшь *жвк.* nupiauti, nukirsti (*pvz. javus*).

сжаться, сожмýсь, сожмёшься *жвк.* 1. susispāusti, susigniauzti; sugniūžti; susičiaupti (*apie lūpas*); 2. susitraukti, susigaūžti, susigūžti (*pvz. iš baimės*); 3. susiglausti; 4. *прк.* suskaūsti, suspāusti; y neró сжалось сёрдце јам suskaūdo, suspāudė širdį.

сжевать, сжую, сжухёшь *жвк.* sukramtyti, sugrōmuliuoti, suvōbuliuoti, suvōlutoti.

сжег *жр.* сжечь.

сжечь, сожжý, сожжёшь, сожжýт; *бўт.* сжёг, сожглá, сожглó *жвк.* 1. sudėginti, sukūrėnti (*pvz. malkas*); suplėškinti; 2. *šnek.* nudėginti, nusviliti; с. рýку nusidėginti rañka; 3. išdėginti (*pvz. saulė augalus*); ~ся, сожжýсь, сожжёшься, сожжýтся; *бўт.* сжёгся, сожжлáсь, сожжлóсь *жвк.* 1. susidėginti (*pvz. gyviems*); 2. nusidėginti, nusvilti (*saulėje*).

сживать, -áю, -áешь *еиг. жр.* сжйть; ~ся, -áюсь, -áешься *еиг. жр.* сжйться.

сжигá||ние, -я (su) dėginimas, (su) kūrėnimas; ~ть, -áю, -áешь *еиг.* dėginti, kūrėnti.

сжидá||ть, -ижý, -идйшь *жвк.*, ~жáть, -áю, -áешь *еиг.* (su) skýstinti, (pa) veřsti skýsciū; ~жение, -я 1. (su) skýstinimas; 2. (su) skýstėjimas; ~женный, -ая, -ое suskýstintas.

сжижý *жр.* сжидáть.

сжим, -а 1. sugniaužimas; 2. sugniužimas; 3. *tech.* sánčiaura.

сжимáемость, -и *т.* spūdūmas, gniužūmas, slėgūmas; suspaudžiamūmas, suslėgiamūmas.

сжимáние, -я (su) spaudimas, (su) slėgimas, (su) gniaužimas.

сжимáть, -áю, -áешь *еиг.* 1. spāusti, slėgti, gniaužti; glaustýti (*pvz. ausis*); gniaužyti; 2. с. рýбы čiaupti, čiaupyti lūpas; *жр.* сжаты¹; ~ся, -áюсь, -áешься *еиг.* 1. *жр.* сжаться; 2. с. сёрдце сжимáется от боли širdį sopuliai rėmia, vėria; 3. būti spaudžiamam.

сжинáть, -áю, -áешь *еиг.* piáuti, kiřsti (*pvz. javus*).

сжирáть, -áю, -áешь *еиг.* rýti, ėsti, sprógti, *жр.* сожрáть.

сжить, сживý, сживёшь; *бўт.* сжил, -á, сжйло *жвк.* išgyvėdinti, ėstė išėsti; ~ся, сживýсь, сживёшься; *бўт.* сжйлся, -лáсь, -лóсь *жвк.* susigyvėnti; apsirpāsti, apsikėsti (*pvz. su aplinkybėmis*), susitáikyti (*pvz. su mintimi*); prisitáikyti, priprāsti. **сжухёшь** *жр.* сжевать.

сжýльничать, -аю, -аешь *жвк.* padaryti suktýbę, pasukčiáuti.

сжую *жр.* сжевать.

сзáди *прв., прл. su kilm.* užpakaly, už; iš užpakalio, iš paskōs, pāskui; он идёт с. jis eina pāskui, pavýmui; он стал с. меня jis atsistójo už manēs.

сзывать, -áю, -áешь *еиг.* šaukti, kviėsti draugėn; ~ся, -áется *еиг.* būti šaukiamam draugėn.

сиáм||ец, -мца siamiėtis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам siamiėtė; ~ский, -ая, -ое 1. Siāmo; сиáмские близнецы Siāmo dvyniai; 2. siamiėcių, siamiėtiškas.

сибарйт, -а sibaritas (*išlepintas žmogus, mėgstąs prabangą, komfortą*); ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам sibaritė; ~ский, -ая, -ое sibaritiškas; ~ство, -а sibaritiškūmas, sibaritizmas; ~ствовать, -твую, -твухешь *еиг.* sibaritiškai gyvėnti.

сибйр||ка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -ркам 1. *pasen.* sibirka (*rusų viršutinis drabužis*), kaptōnas; 2. *pasen.* šaltóji, cýpė, belañgė; 3. *tarm.* јuodligė; ~ский, -ая, -ое Šihiro, sibirinis; ◆ сибйрская јзва *vet., med.* јuodligė.

сибйрй||к, -á sibirietis; ~чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам sibirietė.

сивёть, -ёю, -ёешь *еиг.* širmėti; žilti.

сивёц, -вцá *bot.* miegálė, *Succisa*.

сйвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. *šnek.* pelėkis, širmis, širmōkas, šėmis (*arklys*); 2. *tarm.* sėjikas (*paukštis*); морская с. јūrinis sėjikas.

сиво||борóдый, -ая, -ое; -рóд, -а, -о *šnek. žila* bařdis; ~лáпый, -ая, -ое *šnek. pasen.* 1. mēškiškas, nerangus, kevrėziškas, gremėždiškas, gramōzdiškas; storžiėviškas, stačiokiškas; 2. -oro *dkt.* storžiėvis, stačiōkas.

сиворóнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *жр.* сивоворóнка.

сивуха, -и netýrinta, nevalýta degtinė, baltákė.

сивуч, -á *zool.* karčiūotasis rūonis, јарų liūtas, *Phoca leonina*.

сивушный, -ая, -ое netýrintos degtinės, baltákės (*pvz. kvapas*); ◆ сивушное мáсло *chem.* fūzelis.

сйвый, -ая, -ое; сив, сивá, сйво 1. širmas, širvas, šėmas, šėfkšnas, dūmas, pelėkas (*arklys*); 2. *šnek.* žilas, žilstantis.

сиг, -а *zool.* sýkas (*žuvis*), *Coregonus lavaretus*.

сиганýть, -нý, -нёшь *жвк. šnek.* šókti, šókteletī, strýkteletī; púksteletī.

сигáр||а, -ы cigāras; ~ета, -ы ir ~ётка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам cigarėtė; ~ётный, -ая, -ое cigarėtės, cigarėcių, cigarėtinis; ~ный, -ая, -ое cigāų, cigārinis; ~очница, -ы cigārinė.

сигáть, -áю, -áешь *еиг. šnek.* šokinėti, striksėti.

сигнáл, -а signālas, (*sutartas*) ženklas; ~изáтор, -а *tech.* signalizátorius; ~изáция, -и signalizávimas, signalizácija; ~изйровать, -рую, -руешь *еиг.* ir *жвк.* signalizúoti; ~йст, -а signálininkas, signalistas.

сигнáл||ить, -лю, -лишь *еиг.* signalizúoti; ~нный, -ая, -ое signālo, signālinis; signalizácijos; ~щик, -а signálininkas, signalistas, signalizúotojas.

сигнатур||а, -ы *farm., spst.* signatūrā; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -ркам *farm.* signatūrā.

ситов||ина, -ы *sykiena*; ~ый, -ая, -ое *sūko, sūku* (*pvz. žūklė*).

сидел||ец, -льца 1. *pasen.* pardavėjas (*krautuvėje, smuklėje*); 2. *tarm.* sargas, budėtojas; pasiuntinys; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам (*ligonių*) slaugė, slaugytoja, sargintoja, ligintoja.

сидение, -я 1. sėdėjimas; с. при покойнике *budynės*; 2. sėdynė; pasėdas, pasėstas, pasostė, sėdėnė; 3. sėdmenys, sėdynė.

сидень, -дня *v. pasen.* pamisėda, sėdėika, kiūtōnas, kiūta, paminis; ♦ сиднем сидеть а) tupėti namie, neišeiti iš namų; б) sėdėti ilgą laiką neatsikeliant.

сиденье, -я *žr.* сидение.

сидеть, сижү, сидишь *eig.* 1. sėdėti; tupėti (*apie paukščius*); с. в тюрьме kalėti; с. на скамейке sėdėti ant suolo; с. за книгой skaityti (sėdint) knygą; птенцы сидят в гнезде paukšteliai gūži gūžtoje; курица сидит на яйцах višta pėri; с. за работой knyboti; 2. glūdėti, kiūtėti, kiūtoti, lindėti, glūdoti; grimzdėti (*apie laivą*); gulėti; платье сидит хорошо drabužis dailiai guli; с. сложя руки krosėti, sėdėti rankas sudėjus; ~ся, сиди́тс *beasm. eig.*: мне не сиди́тс аš nenusėdžiu.

сидка, -и *šnek. (spirito, deguto)* vārymas.

сидмя *ir сидмя* *prv. žr.* сиднем сидеть (*prie сиденья*).

сидр, -а *sidas, krušinys*.

сидячий, -ая, -ее sėdimas (*pvz. vieta, darbas*); паседячий (*pvz. ligonis*); в сидячем положении sėdomis, sėsčiai; с. лист *bot.* bekotis lapas.

сйживать, сйживал, -ла, -ло *eig. šnek.* sėdinėti.

сийжок, -жка *sykėlis, sūkas (žuvis)*.

сийжү *žr.* сидеть.

сизифов, -а, -о: с. труд (сизифова работа) *Sizifo dārbas (sunkus ir beprasmiškas darbas)*.

сизоворонка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *zool.* žalvarnė, šilvarnė, *Coracias garrulus*.

сизокрылый, -ая, -ое melsvaspafnis (*pvz. balandis*).

сийзий, -ая, -ое; сиз, сизá, сизо melsvai pilkas, melsvai žvilgantis (*pvz. gaigalas*), melsvas.

сийкать, -аю, -аешь *eig.* 1. *šnek.* puškėti; 2. *tarm.* šlapintis (*apie vaikus*).

сиккатив, -а *spec.* sikatīvas.

сикомор, -а *bot.* sikomōras, figmedis, *Ficus sycomorus*.

сила, -ы 1. jėgà, stiprūmas, stiprybė, tvirtis; galià, galybė; nuojėga, pajėgà, pajėgumas; общими силами bendromis jėgomis; с. воли vālios galià, stiprybė; изо всех сил iš visų jėgų, galių, iš visų gysų; придать кому-л. сил suteikti kām stiprybės; быть в силах pajėgti, išgalėti, valiōti, įstėngti; сколько позволяют мне силы kiek įstėngsiu, išgalėsiu; собственными силами savo jėgomis; он не в силах нести jis nepaneša; не по моим силам nè mào sveikātai, nè mào jėgomis; рабочая с. darbo jėgà; производственные силы *ekon.* gamybines jėgas; движущие силы революции revoliucijos vāromosios jėgos; выбиться из сил pėrvargti, nusivaryti, nusiveikti; по мере сил kiek tesėdamas, kiek įmanydamas; 2. *tech., fiz.* jė-

gà, galià; stiprūmas; лошадиная с. árkljo galià, árkljo jėgà; с. притяжения traukōs, traukimo jėgà; электродвижущая с. elektrōvaros jėgà; 3. *dgs.* pajėgos; военные силы karinės pajėgos; 4. *teis.* galià, galiōjimas; потерять силу nustōti gālios (*pvz. įstatymas*); иметь силу galiōti; вступить в силу įsigaliōti, įsitėisėti; 5. *šnek.* galybė, daugybė; несметная с. nesuskaitoma galybė, daugybė; ♦ в силу обстоятельств (силою вещей) aplinkybių spiriamas, dėl susidėjusių aplinkybių; нечйстая с. *šnek.* piktōji dvasià; чєрез силу pėr jėgà, pėr spėkà.

силáч, -á stipruōlis, galiūnas, galiūgas, galiūčius; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам stipruōlė, galiūnė.

силикат, -а *min., chem.* silikātas; ~ный, -ая, -ое silikāto, silikātinis.

силиться, -люсь, -лишсь *eig. šnek.* stėngtis, įtėmp-ti jėgàs, rėžtis, įsirėžti, gyslioti.

силковый, -ая, -ое raizgų, kilpų.

силком *prv. šnek.* prievarta, pėr prievartà, varù, jėgà.

силлабический, -ая, -ое *lit.* silābinis (*eilavimas*).

силлогизм, -а *fil.* silogizmas.

силовый, -áя, -ое jėgų, jėgōs, jėginis; силовáя стáнция *tech.* jėgainė; силовое фрезерование *tech.* jėginis frezavimas; комплекс силовых упражнєний *sport.* jėgōs pratimų kompleksas.

силой *ir силою* *prv.* prievarta, varù.

силók, -лкá raizgai, kilpos (*paukščiams gaudyti*), paspandà; стáвить силкй спėсти kilpas, pāspan-das.

силóm *prv. šnek. žr.* силком.

силомёр, -а jėgōmatis, dinamometras.

силос¹, -а *žemd.* silosas.

силос², -а saugyklà, sàndėlis (*pvz. grūdų, cemento, anglies*).

силос||ный, -ая, -ое siloso (*pvz. bokštas, kombainas*), silosinis (*pvz. masė, pašaras, kultūros*);

~овáть, -сýю, -сýешь *eig. ir įvk.* silosuoti; ~орėзка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -экам silo-sāpiovė.

силою *prv. žr.* силой.

силуэт, -а siluėtas; ~ный, -ая, -ое siluėto, siluėti-nis.

сильно *prv.* stipriai (*pvz. užgauti*), smagiai (*pvz. suduoti*); karštai (*pvz. mylėti*), labai (*pvz. klysti*), smarkiai (*pvz. pūsti*); он с. заболел jis rim-tai susiřgo.

сильнодействующий, -ая, -ее smarkiai, stipriai veĩkiantis (*pvz. vaistas*).

сильный, -ая, -ое; сйлен *ir* сйлėn, сйльнá, сйльнo stiprus, tvirtas (*pvz. arklys*), drūtas; pajėgus, jėgingas, galingas (*pvz. valstybė*); smarkus (*pvz. vėjas*); didelis (*pvz. džiaugsmas*), bangus (*pvz. lietus*), smagus (*pvz. smūgis*); ♦ сйльные мйра cerō *pasen.* šio pasaulio galiūnai.

симбиоз, -а *biol.* simbiōzė.

сймвол, -а sīmbolis, rėikšlas; ♦ с. вєры *bažn.* tikėjimo sīmbolis; tikėjimo pagrindai; ~изáция, -и simbolizavimas, simbolizācija; ~изйровать, -рюю, -рюешь *eig. ir įvk.* simbolizuoti; ~йзм, -а simbolizmas.

симво́л||ика, -и *simbòlika*; **~и́ст**, -а *simbolistas*; **~и́стский**, -ая, -ое *simbolistinis, simbolizmo*; **simbolistu**; **~и́ческий**, -ая, -ое *simbolinis, simbòliškas*.

символи́зм||ость, -и *m. simboliškumas*; **~и́й**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *simboliškas, simbolinis*.

симметри́чески *pru. simètriškai*; **~еский**, -ая, -ое *simètrinis, simètriškas*; **~ность**, -и *m. simètriškumas*; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *simètriškas, simètrinis*.

симметри́я, -и *simètriya*.

симпатизи́ровать, -рую, -руешь *eig. simpatizuoti, jausti, reikšti simpàtijà*.

симпати́ческий, -ая, -ое 1. *pasen. simpatingas, simpàtiškas*; 2. *fiziol., med. simpàtinis*; симпатическая нервная система *simpàtinė nėrvų sistema*; **~ность**, -и *m. simpàtiškumas, simpatingumas*; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *simpàtiškas, simpatingas*.

симпáтия, -и 1. *simpàtija, simpatizàvimas*; 2. *šnek. simpàtija, mylimàsis, mylimoji*.

симпто́м, -а *simptomas, požymis (puz. ligos)*.

симптомати́ческий, -ая, -ое, **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *simptominis, simptomiškas*.

симули́ровать, -рую, -руешь *eig. ir įvk. simuliuoti, apsimèsti*.

симуля́нт, -а *simuliàntas, apsimètelis*; **~ка**, -и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам simuliàntė, apsimètelė*.

симуля́ция, -и *simuliàcija, simuliàvimas, apsimetimas*.

симфо́нический, -ая, -ое *simfòninis (puz. koncertas)*.

симфо́ния, -и *simfònija*.

синаго́га, -и *sinagogà*.

синдетико́н, -а *sindetikonas (pusskysčiai klijai)*.

синдикали́зм, -а *sindikalizmas*; **~ст**, -а *sindikalis-tas*; **~стский**, -ая, -ое *sindikalistinis*.

синди́кат, -а *sindikàtas*; **~ци́ровать**, -рую, -руешь *eig. ir įvk. sindikuoti, (su)jūngti, (su)viėnyti į sindikatùs*.

синева́, -ы 1. *mėlynumas; žydris; žydrėnė, mėlynė (puz. dangaus, jūros)*; 2. *šnek. mėlynumas (medžių liga)*.

синева́тый, -ая, -ое; -át, -а, -о *melsvas, melzgas, mėlynókas*.

синегла́зый, -ая, -ое; -áz, -а, -о *mėlynàkis*.

синеголо́вник, -а *bot. zūnda, žandė, Eryngium*.

синекдо́ха, -и *lit. sinėkdocha*.

синеку́ра, -ы *ist. sinekūrà*.

синеро́д, -а *chem. ciānas*; **~ный**, -ая, -ое *chem. ciāno*.

синéть, -ёю, -ёешь *eig. 1. mėlti, mėlynėti, darýtis mėlynam*; 2. *mėlynuoti, mėlynai matýtis*; **~ся**, -ёется *eig. mėlynuoti, mėlynai matýtis*.

синец, -нца *zool. spāris (žuvis), Abramis balle-rus*.

синеёйка, -и; *dgs. kilm. -шėек, naud. -шėėкам zool. mėlynguėklė (paukštis), Luscinia svecica cyanecula*.

сінний, -ая, -ее; *синь, синя́, сінне mėlynas; сінняя крásка mėlyni dažai; сінняя пряжа mėlyni ver-palai; сіннее пятно mėlynumą, mėlynė;*

◆ *с. чулók pasen. sausà pedàntė (džn. studen-tė)*.

сини́льный¹, -ая, -ое: *сини́льная кислотà chem. ciāno vandenilio rūgštis*.

сини́льный², -ая, -ое *dāžomasis, dāžymo*.

сини́льщи||к, -а *šnek. mėlintojas, dāžytojas*; **~ца**, -ы *mėlintoja, dāžytoja*.

сини́ть, -нью, -нишь *eig. mėlinti, mėlynai dāžyti*.

сини́ца, -ы *zool. zylė, žylė, čižylà, šaltagiedis, Parus major*; *мáлая с. zool. zylė juodgalvė, la-šinukas, Parus ater*; *хохла́тая с. kuoduotoji zylė, Parus cristatus*.

сино́д, -а *bažn. sinòdas*; **~а́льный**, -ая, -ое *si-nòdo*.

синоди́ческий, -ая, -ое *astr. sinòdinis*; *с. мёсяц si-nòdinis mėnuo*.

сино́ним, -а *sinonimas*; **~и́мика**, -и *sinoni-mika*.

синопти́ческий, -ая, -ое *sinòptinis*; *синопти́ческая кáрта sinòptinis žemėlapis*.

си́нтакс||ис, -а *gram. siñtaksė; ~и́ческий*, -ая, -ое *siñtaksės, siñtaksinis*.

си́нтел||а, -а *siñtezė; ~и́зировать*, -рую, -руешь *eig. ir įvk. sintetinti, sintezuoti; ~ти́ческий*, -ая, -ое *sintètinis*; *с. каучу́к sintètinis kaučiukas*.

си́нус, -а *mat., anat. sīnasas*.

синхро́н||иза́тор, -а *sinchronizàtorius*; **~и́зировать**, -рую, -руешь *eig. ir įvk. sinchronizuoti; ~и́че-ский*, -ая, -ое *sinchròninis*.

синь, -и *m. 1. mėlynumas, mėlynumą; 2. pasen. mėlis (dažai); мёдная синь vārio mėlis*.

си́нка, -и; *dgs. kilm. -нек, naud. -нкам 1. mėlinimas; 2. mėlis, mėlys, melsvė (skalbiniams); 3. šviesóraštinis pōpierius; šviesóraštis*.

си́нбо́р, -а *sinjòras, pōnas (Italijoje)*; **~а**, -ы *sin-jòrė, ponià; ~йна*, -ы *sinjorinà, panėlė*.

си́нхо́ха, -и 1. *bot. palemonas, Paleonium*; 2. *med. ciānòzė*.

си́няк, -а 1. *mėlynė, mėlyмė (puz. nuo sumušimo)*; 2. *bot. ežėinis, Echium*.

сиони́зм, -а *sionizmas*; **~ст**, -а *sionistas*; **~стка**, -и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам sionistė; ~стский*, -ая, -ое *sionistinis*.

сип, -а *šnek. 1. švarškimas, kalbėjimas užkimusiu balsu; 2. kimumas, kimulys*.

сипéть, -плю, -пншь *eig. 1. kalbėti užkimusiu bal-su, švarškėti, švargžti; 2. šnypšti (puz. žaltos malkos krosnyje)*.

сипло||ва́тый, -ая, -ое; -át, -а, -о *pakimęs, kimókas; ~тá*, -ы *kimumas, užkimimas, kimulys*.

сипл||лый, -ая, -ое; *сипл. -лá, сипло užkimęs, ki-mus, išpařpes, švarškčiantis; ~нуть*, -ну, -нешь *eig. kimti, užkimti, išpařpti; ~ова́тый*, -ая, -ое; -át, -а, -о *pakimęs, kimtelėjęs, kimókas*.

сипо́вка, -и; *dgs. kilm. -вок, naud. -вкам tarm. ру-рпнė, birбннė, дуделė (iš žievės)*.

сипотá, -ы *kimulys, parpulys*.

сипу́ха, -и *zool. Laplándijos pelėda, Tyto alba*.

сирéна, -ы 1. *mit. сиренà (jūros nimfa)*; 2. *fiz. si-renà*; 3. *sirenà (signalinis kaukimas)*; 4. *zool. sirenà, jūrų kárvė*.

сирен||евый, -ая, -ое 1. *алýву, алývinis*; 2. *алýву spalvòs, šviėšiai violetinis, rožiažydris; ~ь*, -и

m. bot. alŭvų krūmas, alŭvos, Syringa vulgaris.
сиречь *dll. pasen.* таі ур̃а, бѹтент, атсеит, ваді-
 пасі.
сирій|ецъ, -йица *sirijiētis; ~йский, -ая, -ое* 1. Si-
 rijos; 2. sirijiēcių, sirijiētiškas.
сірин, -а *zool.* pelėdikė, apuokėlis, *Athene noc-
 tua.*
сироп, -а *sirupas.*
сирот|лѣ, -ѣ; dgs. сироты *v.* ir *m.* našlāitis, našlāi-
 tē; *krŭglyj c.* visiškas našlāitis; *~ѣть, -ѣю,*
-ѣешь eig. 1. tapti našlāičiu; 2. *prk.* tuštėti, da-
 rŭtis tuščiam (*puz. namas, išvažiauvus gyventojams*);
 būti paliktam, pamirštam; *~йна, -ы v.* ir *m. pasen.* našlāitis, našlāitē; *~йнка, -и; dgs.*
kilm. -нок, *naud.* -нкам *v.* ir *m. šnek.* našlāitėlis,
 našlāitėlė; *~ливость, -и m.* 1. vienatviškūmas,
 našlāitiskūmas; 2. *prk.* nykūmas, gūdūmas, gailū-
 mas, ilgesingūmas; *~ливый, -ая, -ое; -ѣв, -а,*
-о 1. vienatviškas, našlāitiškas; 2. *prk.* nykūs,
 gūdūs, gailūs, ilgesingas.
сиротс|кий, -ая, -ое našlāičio, našlāitės, našlāi-
 čių, našlāitiškas; *сиротская* dėl̃а našlāičio, naš-
 lāitės daliā, lemtis; *~тво, -а* 1. našlāitystė, naš-
 lāičio būvis; 2. *prk.* bejėgiškūmas, beglobiškūmas;
 vienatvė, vienišūmas (*puz. seno žmogaus*).
сірый, -ая, -ое; сир, -ѣ, сіро *pasen.* 1. likęs, tapęs
 našlāičiu; 2. *prk.* bejėgis, beglobis; vienišas.
система, -ы *sistemā; ~тизировать, -рую, -руешь*
eig. ir *įvk.* (su) sisteminti, sistematizuoti.
системат|ика, -и *sistemātika; ~йчески prv.* siste-
 mingai; sistemīškai; sistemātiškai; *~йческий, -ая,*
-ое sistemingas; sisteminis; sistemātinis, sistemā-
 tiškas.
систематичн|ость, -и m. sistemingūmas; sistematiš-
 kūmas; *~ый, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно* sistemīn-
 gas, sistemātiškas.
ситец, -та *kartūnas.*
ситечко, -а; dgs. kilm. -чек, *naud.* -чкам *sietėlis.*
сѣтник¹, -а *šnek.* pikliūota dūona, sijotų miltų
 dūona.
сѣтний², -а *bot.* vikšris, *Juncus.*
сѣтник³, -а *šnek.* dūksmas, dujā (*smulkus lietu-
 tis*).
сѣтний, -ая, -ое 1. sijotas (*puz. miltai*); pikliūotas;
 2. *oro dkt.* ragašis, pyragas.
сіто, -а *sietas, tánkretis (puz. miltams sijoti);*
~вый, -ая, -ое sieto, sietų, sū sietais.
ситуация, -и *situācija, padėtis.*
сѣтцевый, -ая, -ое kartūninis, kartūno.
ситце|набивной, -ѣя, -ѣе kartūno mārginimo (*puz.*
mašina); *~печѣтание, -я* kartūno mārginimas.
сѣфил|ис, -а *med.* sifilis; *~йтик, -а* sifilitikas;
~итический, -ая, -ое sifilitinis; *~итичка, -и;*
dgs. kilm. -чек, *naud.* -чкам sifilitikė.
сифон, -а *sifonas.*
сияние, -я 1. švytėjimas, spindėjimas, žarāvimas,
 žarā; 2. spindulių vainikas; pašvaistė; *полярное*
(сѣверное) c. poliārinė (šiaurės) pašvaistė.
**сѣяте|льный, -ая, -ое *ikirev.* šviesiausiasis; *~ство,*
-а *ikirev.* šviesybė (*titulavimas*).
сѣять, -ѣю, -ѣешь eig. švytėti, spindėti, spindu-
 liuoti, žaruoti, šviesti, gaisroti.
скабиоза, -ы *bot.* žvaigždūnė, *Scabiosa.***

скабрѣзн|ость, -и m. 1. nešvankūmas, nepadorū-
 mas; 2. nepadorūs, nešvankūs pasākymas, žodis,
 pōsakis, nešvankybė; *~ый, -ая, -ое; -зен, -зна,*
-эно nepadorūs, nešvankūs (*puz. žodis, anekdo-
 tas*).
скажѹ *žr.* сказать; *~сь žr.* сказаться.
сказ, -а *sakmė; pāsakojimas; ♦* вот тебе и весь
 сказ *šnek.* štai tau paskutinis žodis, štai ir vi-
 sà šnekā, daugiau niėko; *~ание, -я* *sakmė, pa-
 davimas; pāsakojimas.*
сказанѹть, -нѹ, -нѣшь įvk. *šnek.* lėptelti, žlėptelėti,
 drėbtelėti (*puz. nederamą arba nešvankų žodį*).
сказатель, -я v. *pasen.* sekėjas (*puz. pasakų*), by-
 lotojas; *~ница, -ы pasen.* sekėja, bylotoja.
сказѣть, -ажѹ, -ажешь įvk. 1. (pa)sakŭti; 2. *pasen.*
 pasėkti, papāsakoti; *c.* skāzkę pasėkti pasākā;
 ♦ так *c.* taip sākant, kaip iř: лѹче *c.* geriaŭ
 pasākius; *c.* позволения *c.* atsiprāšant; *~ся,*
-ажѹсь, -ажѣшься įvk. 1. *šnek.* pasisakŭti; pa-
 rėikšti; он сказѣлся нездорѹвым jis parėiškė
 ēsas nesveikas, jis pasisākė sergās; 2. *šnek.* ispėti,
 pranėšti, pasakŭti; он не сказѣлся и ушѣл
 jis niėko nepasākęs iřėjo; 3. pasirōdyti, pasirė-
 kėkšti; paveikti, atsiliėpti; što potom skāжется
 tai paskui pasireikš; 4. *šnek. pasen.* pasivadinti,
 prisistatŭti; *c.* доктором pasivadinti dāktaru.
сказѣтель, -я v. (*pasakų, bylinų*) sakŭtojas, pāsa-
 kotojas, sekėjas, bylotojas; *~ница, -ы* sakŭtoja,
 pāsakotoja, sekėja (*puz. pasakų*), bylotoja.
сказка, -и; dgs. kilm. -зок, *naud.* -зкам 1. pāsaka;
 2. *džn. dgs. šnek.* prasimānymai, išgalvōjimai,
 plepalaī, pāsakos; što ṽcē skāзки tai prasimā-
 nymai, nebŭti dalŭkai, pāsakos; 3. *ist.* sārāšas,
 rejėstras; *ревизская c.* revizinis sārāšas, bau-
 džiāuninkų sārāšas, rejėstras; 4. *ist.* parōdymas;
 ♦ *c.* про бѣлого бычка pāsaka bė gālo.
сказовый, -ая, -ое *lit.* sakmių, padavimŭ (*puz. sti-
 lius*), padaviminis, sākmiškas.
сказо|чка, -и; dgs. kilm. -чек, *naud.* -чкам pasakė-
 lė; *~ник, -а* pāsakininkas, pāsakotojas; *~ница,*
-ы pāsakininkė, pāsakotoja; *~ный, -ая, -ое; -чен,*
-чна, -чно 1. pāsakų (*puz. stilius*); 2. pāsakiškas,
 nepāprastas, neapsākomas (*puz. greitis*); 3. ste-
 buklingas, pāsakiškas (*puz. kraštas*).
сказѹемое, -ого dkt. *gram.* tarinys.
сказѹвать, -аю, -аешь eig. *šnek.* sakŭti (*puz. nau-
 jieną*), pāsakoti, sėkti (*puz. pasaką*), bylōti, pō-
 rintti; *~ся, -аюсь, -аѣшься eig.* 1. būti sākomam,
 pāsakojamam; skōro skāзка skāзывается, да
 не skōro дѣло дѣлается greit pāsakā papāsako-
 ti, бѣт нѣ дѣрбѣ padaryti; 2. *žr.* сказаться.
скакалка, -и; dgs. kilm. -лок, *naud.* -лкам *šnek.*
 šokdŭnė, šokŭklė.
скак|ать, -ачѹ, -ѣчешь eig. 1. šuoliais jōti, šuo-
 liuoti; dŭmti, kŭrti, lėkti; 2. šokuoti, liuoksėti
(puz. voverė), striuoksėti, straksėti (puz. kiškis),
 šōkčioti, šokinėti, strepečiuoti, striksėti; засрав-
 лѣть *c.* šankinti, šokinti; 3. *prk.* staigiai kaita-
 liotis, būti labai permainingam (*puz. temperatū-
 ra*); *~нѹть, -нѹ, -нѣшь įvk.* šōktelėti, strŭktelėti,
 striuoktelėti.
скаковѹй, -ѣя, -ѣе šuolinis, lenktŭnių; скаковѣя
 лōшадь arklŭs šuolininkas; скаковѣе полѣ lenk-
 тŭnių laŭkas.

ска́чун, -а 1. šuolininkas, šuolinis žirgas; 2. *šnek.* strākalas, straipakojis; 3. šoklīs (*uabzdys*); **сча́**, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням *šnek.* straipakojė, (*moteris*) strākalas.

скал́а, -ы uolā; **ска́лый**, -ая, -ое; -йст, -а, -о uolingas, uolėtas, uolotas; ска́лая местность uolėta vietovė, uolynė.

ска́лить, -лю, -лишь *eig.* 1.: с. зүбы šieptis, viėptis, dantis káišioti, ródyti; 2. šaipýtis, juóktis; **сча́**, -люсь, -лишья *eig. šnek.* šieptis, juóktis.

ска́лка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. kočėlas, velenėlis (*baltiniam arba tešlai kočioti*), ristuvėlis, ridinis; 2. (*audimo staklių*) riestuvās.

ска́ло, -а *tekst.* kreiptuvās.

скалозуб, -а *pasen.* *žr.* зубоска́л.

ска́лывать, -аю, -аешь *eig. žr.* сколо́ть.

ска́лькули́ровать, -рую, -руешь *įvk.* iškalkuliuoti.

ска́льный, -ая, -ое uolės, uolinis.

ска́льп, -а skālpas.

ска́льпель, -я v. skālpelis.

ска́льпировать, -рую, -руешь *eig. ir įvk.* (nu)skalpuoti.

скам́еечка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам suolėlis, paminā (*po kojomis*), krasėlė; **сча́йка**, -и; *dgs. kilm.* -ёек, *naud.* -ёйкам, **сча́ья**, скамья́ *ir* *сча́мья*; *dgs. kilm.* -мёй, *naud.* -мьям suolas; klaūptas (*bažnyčioje*); **сча́** на шко́льной скамье besimokydamas mokýkloje; сесть на скамью подсудимых pakliūti į kálinamųjų suolā.

ска́ндаль, -а skandālas; **сча́изировать**, -рую, -руешь *eig. ir įvk.* skandālyti; įžeisti, užgauti; **сча́изо**вать, -зую, -зуюшь *eig. ir įvk. žr.* скандализировать; **сча́йст**, -а skandalistas; **сча́истка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам skandalistė; **сча́ить**, -лю, -лишь *eig.* kėlti skandālā, skandālyti.

ска́ндальность, -и m. skandaliskumas; **сча́й**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно skandālo, skandālų, skandālinis; skandalingas.

ска́ндинав, -а skandināvas; **сча́ка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам skandināvē; **сча́ский**, -ая, -ое 1. skandināvu, skandināvo; skandināviškas; 2. Skandināvijos.

ска́ндировать, -рую, -руешь *eig. ir įvk.* skanduoti.

ска́пать, -аю, -аешь *įvk. šnek. (viską)* išlašinti.

ска́пливать, -аю, -аешь *eig.* kaup̃ti, riñkti; таупýti; **сча́**, -ається *eig.* 1. kaup̃tis; 2. būti kaupiamam, gėpkamam; būti таўпротам.

ска́пу́ститься, -ущусь, -ўстишья *įvk. šnek., сч*ити́сь, -ўчусь, -ўтишья *įvk. šnek.* gāļā gāuti, numiřti, žūti, nusibaigti.

ска́пывать, -аю, -аешь *eig.* nukasinėti, (nu)kàsti.

ска́рб, -а *šnek.* mantā, rakañdai, kraūstai, kraustuliai.

ска́ред, -а *šnek.* šykštuōlis, tūnagas, šaltapinigis, bādgaltis, nāgas, gōbšas; **сча́**, -ы v. *ir m.* šykštuōlis, šykštuōlė, gōbšas, gōbšė; **сча́ник**, -а *tarm. žr.* ска́ред; **сча́ничать**, -аю, -аешь *eig.* šykštauti, gōbštauti; **сча́ночь**, -и m. gōbšumas, šykštūmas; **сча́ный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно šykštūs, gōbšūs.

ска́рлати́на, -ы *med.* skarlatinā; **сча́ный**, -ая, -ое skarlatīnos, skarlatīninis; **сча́бозный**, -ая, -ое skarlatīnos, skarlatīninis; с. больно́й sergās skarlatinā žmogūs.

ска́рмливать, -аю, -аешь *eig. žr.* скарми́ть.

ска́т¹, -а 1. nusileidimas (*puz. nuo kalno*), nuriedėjimas, nusiritimas; nutekėjimas (*puz. vandens*); 2. nuolaidumā, nuolaidūmas, nuotakūmas; (*kalno*) pašlaitė, atšlaitė, atkálnė, šlaitas; с. крыши *tech.* stogo šlaitas.

ска́т², -а *tech.*: колёсный с. аşıрацаи.

ска́т³, -а *zool.* rajā (*plėšri jūrų žuvis*), Bato oi dei.

ска́тать, -аю, -аешь *įvk.* 1. suriėsti (*puz. audeklą*), suritinti, suvyniōti, susūkti, surūtulioti (*puz. kamuoliuką*); 2. *šnek.* suvėlti (*puz. veltinius*); 3. *šnek.* nusirašýti; с. диктовку nusirašýti diktāntā; учени́к ска́тал зада́чу mokinys nusirašė ūždavinį; 4. *šnek.* nueiti, nubėgti, nuvažiuoti, nudūmti, nudrōžti; с. в рōрод nudrōžti į miėstā; **сча́**, -ається *įvk.* 1. susivyniōti, susirūtulioti; 2. susivėlti, susivoliōti.

ска́терть, -и m. stāltiesė, stāldengtė; **сча́тертью** дорōра! iron. laimingos kelionėsl, gėro vėjo!

ска́тить¹, скачу́, ска́тишь *įvk.* nuritinti (*žemyn*), nuristi (*puz. statinę į rūšį*), nulėisti.

ска́тить², скачу́, ска́тишь *įvk. šnek.* pėrplauti, nu-plāuti (*šliūkstelėjant vandeniu*).

ска́титься¹, скачусь, ска́тишья *įvk.* nuriedėti, nusiristi; nusmūkti.

ска́титься², скачусь, ска́тишья *įvk. šnek.* apsipilti, apsilieti vādeniu.

ска́тка¹, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. suritinimas, susukimas, suvyniōjimas, surūtuliojimas; 2. *šnek.* suvėlmas (*puz. veltinių*); 3. ritinys (*puz. kilimo*); 4. kar. susuktā millinė.

ска́тка², -и nuritinimas, nuritimas (*žemyn*).

ска́тный¹, -ая, -ое skirtas nuritinimui, nuritinimo (*puz. lenta*).

ска́тный², -ая, -ое *tech.* аşıрацаи.

ска́тывать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* ска́тать (1, 2, 4 reikš.).

ска́тывать², -аю, -аешь *eig. žr.* ска́тить¹.

ска́тывать³, -аю, -аешь *eig. žr.* ска́тить².

ска́тываться¹, -ається 1. *žr.* ска́таться; 2. būti suriečiamam; būti suritinamam; būti suveliamam.

ска́тываться², -аюсь, -аешья *eig.* 1. *žr.* ска́титься¹; 2. būti nuritinamam.

ска́тываться³, -аюсь, -аешья *eig.* 1. *žr.* ска́титься²; 2. būti pėrplaunamam.

ска́чка, -и 1. šuoliāvimas, jojimas, važiāvimas šuoliais; 2. šokinėjimas, straksėjimas.

ска́чки, -чек, -чкам, *dgs.* jotynės, arklių lenktynės.

ска́чкообразно *prv.* šuoliškai, šuoliais, pašōkomis; **сча́ость**, -и m. šuoliškūmas; **сча́ый**, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно šuoliškas; ска́чкообразное развитие šuoliškas vystymasis.

ска́чок, -чка šuolis, šōksnis; ска́чками šuoliais, pašōkomis.

скачу́¹ *žr.* ска́кать.

скачу́² *žr.* ска́тить¹,².

скачусь *žr.* ска́титься¹,².

ска́шивать¹, -аю, -аешь *eig.* šienāuti, *žr.* ско́сать¹.

ска́шивать², -аю, -аешь *eig. žr.* ско́сать².

ска́жина, -ы 1. skylė, skylūtė, plyšys, išpiova (*puz. raktui*); 2. *geol.* grėžinys; нефтяная с. пāф-

tos gręžinys; **~инный**, -ая, -ое *tech.* skirtas gręžiniams daryti, gręžiamasis; с. снаряд для разработки нефти gręžiamasis įrankis naftai ekspluatuoti; **~истость**, -и *m. šnek. žr. скважность*; **~истый**, -ая, -ое; -ист, -а, -о 1. plyšėtas, skylėtas; 2. akūtas, poringas, korūtas, korėtas, pakiurūs; стать скважистым išakyti, iškorūti; **~ность**, -и *m. fiz., geol.* akūtumas, koringūmas, korėtumas, poringūmas; **~ный**, -ая, -ое *fiz., geol.* akūtas, korūtas, korėtas, poringas.

сква́лгa, -и *u. ir m. šnek.* šykštuolis, šykštuolė, nągas.

сква́лсйт, -ашу, -асишь *įvk.* surauginti, surūginti (*puz. pieną*); **~шивать**, -аю, -аешь *eig.* rauginti, rūginti.

сква́шу *žr. сквасить*.

сквер, -а skvėras.

скве́рн||а, -ы *pasen.* nešvarybė, šlykštėybė; **~авец**, -вца *šnek.* derkliūgas, deġšnà, deġštas, biau-rybė; **~йт**, -нб, -нишь *eig. šnek.* biauřinti, deġgti, mařtoti, teřsti; žagti.

скве́рно *prv.* 1. biauřiai, šlykščiai; 2. blogai, prasta, riesta; дела́ идѹт с. dalykai prasta kló-jasi.

сквернослóв, -а, **~ец**, -вца blevyzgà, nepraustabuřnis, bliautuvė, paleistaliežūvis, deġštas, aulabuřnis, šūnburnis; **~не**, -я šūnburniavimas, blevyzgojimas, neřvanki kalbà; **~ить**, -влю, -вишь *eig.* šūnburniauti, blevyzgoti, bliaugžti.

скве́рн||ость, -и *m.* 1. biauřumas, darkumas, dargūmas (*puz. oro*); 2. niekšybė, šlykštėybė, biauřybė; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -рнà, -рно 1. biauřus, šlykštus; 2. blógas, pràstas, netikėtas (*puz. darbas*); darkūs, dārganas (*puz. oras*).

сквитáть, -áю, -áешь *įvk. šnek.* atidiuoti, sumokėti (*puz. skolą*); **~ся**, -áюсь, -áешся *įvk. pasen.* atsiskaityti, atsisteisti, atsilýginti.

сквози́стый, -ая, -ое; -ист, -а, -о skystūtis, skýstas, rėtas, kiaurai prasiřviečiantis (*apie audinius*).

сквози́ть, -зйт *eig.* 1. traukti (*apie skersvęjį*); здесь сквози́т čia skeřsvėjis, skerspūtys, čia traukia; 2. kiaurai prasiřviešti, švytriuoti, skveřbtis, matýtis, ródytis; че́рез ча́шу сквози́т речка prò tankę švytriuoja upėlis; че́рез щель сквози́т свет prò plyřį skveřbiasi šviesà; 3. būti skystam, kiaurai prasiřviešti (*apie audinį*); су́кно́ сквози́т gelumbė kiaurai prasiřviečia, urà skystūtė; 4. *prk.* reikėstis, matýtis; skveřbtis, prasiskveřbti, prasi-muřti; в е́го слова́х сквози́т доса́да jò žodžiūose reišikias, jaučiamas àrmaudas; **~ся**, -зйтся *eig. šnek. žr. сквози́ть (2, 3 reikš.).*

сквозно́й, -áя, -óе 1. kiauřinis, kiàuras, (kiaurai) pėreinas (*puz. kiemas*); с. ве́тер скеřsvėjis, skerspūtys; 2. tiesioginis; сквозно́е сообще́ние tiesioginis susisieikimas; 3. skýstas, netankūs, prasiřviečiantis (*puz. audinys*); vaiskūs (*puz. obuols*); 4. iřtisinis; сквозна́я бригада iřtisinė brigadà (*atliekanti visus gamybos procesus*).

сквозни́к, -á skeřsvėjis, skerspūtys, traiksma.

сквозь 1. *prl. su gal.* prò, peř; с. рыда́ния prò verksmū; с. лесá и го́ры peř miřkūs ir kálnus; 2. *prv. šnek.* kiaurai, skradžiai, perdėm; все́ с. ви́дно viskas kiaurai pėmatoma; вся ко́мната

с. нафтали́ном пропáхла visas kambarys per-dėm naftalinū padūso.

скворе́ц, -рца *zool.* varnėnas, šnekūtis, špòkas, *Sturnus vulgaris*.

скворе́чн||ик, -а, **~ица**, -ы, **~я**, -и; *dgs. kilm.* -чен, *naud.* -чням (*varnėnų*) iřkilas, inkilėlis.

скворцо́вый, -ая, -ое varnėnų; **~чонок**, -нка; *dgs.* -чáта, -чáт varnėniūkas, špokūtis, špokėlis.

скелéт, -а 1. *anat.* griáučiai, skelėtas; 2. *prk.* griáučiai, gróblai; karkàsas; apmatai.

ске́псис, -а skeptiškūmas, skepticizmas.

ске́п||тик, -а skėptikas; **~тицизм**, -а skepticizmas, skeptiškūmas; **~тический**, -ая, -ое skėptiškas.

скерда, -ы *bot.* krėisvė, *Crepis*.

скетч, -а *tea.* skėčas (*nedidelė estradinė pjesė*).

скида́ть¹, -áю, -áешь *įvk.* 1. numėsti, numėtyti (*puz. sniegą nuo stogo*); 2. sumėsti (*į vieną krūvą*).

скида́ть², -áю, -áешь *eig. šnek.* nusirenginėti, nusimėsti (*puz. kailinius*).

ски́дка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. *šnek.* numetimas (*žemyn*); 2. nuolaida (*puz. kainos*); 3. (*vejamo kiřkio*) šóksnis (*į šalį*).

ски́дывать¹, -аю, -аешь *eig.* mėtyti, mėčioti, *žr. скида́ть¹.*

ски́дывать², -аю, -аешь *eig. žr. ски́нуть*.

ски́ния, -и 1. *bažn.* šėtrà, kilnojamoji šventyklà; 2. *prk.* šventà vietà, šventovė.

ски́нуть, -ну, -нешь *įvk.* 1. numėsti (*į šalį, žemyn*); 2. sumėsti (*į krūvą*); 3. nusimėsti, nusivilkti, nusisiaūsti, nusigóbt (*drabužį*); nusiklóti; nusisiaūti (*avalynę*); 4. *šnek.* nulėisti (*puz. kainą*); numàžinti (*puz. laiką, savo svorį*); atskaitýti, numėsti; 5. *šnek.* pagimdýti pirmà laikò; ♦ с. со сче́тов неи́мти деме́сиà.

ски́петр, -а skėptras.

ски́пéться, -пйтся *įvk.* 1. susilýdyti; suvirti; 2. *prk. šnek. (begulint)* sukietėti (*puz. sniegas*), susigulėti, suzmėkti.

скипи́дár, -а terpentinas; **~ный**, -ая, -ое terpentinò, terpentininis.

скирд, -á; *dgs.* скирдý, -бв, **скирдá**, -ы; *dgs.* скирды, скирд, скирдám stirta, kúgis, káugė, (*šieno*) žàgas; **~овáть**, -дýю, -дýешь *eig.* kràuti į stirtas, į kúgius; kupetuoti.

скиса́||ние, -я surūgimas, sugižimas; **~ть**, -áю, -áешь *eig.* rūgti, gižti.

ски́снуть, -ну, -нешь; **бу́т.** скис, -ла, -ло *įvk.* 1. surūgti, sugižti; nuskóbt, suskóbt (*apie alų*); 2. *prk.* netėkti žvalūmo, nsmurgti, surúgti.

скит, -á, о ските́, в скитý *ist. bažn.* 1. atsiskýrėlio namėlis, atsiskýrėlių buveinė, bústinė, mážas vargingas vienuolýnas (*stačiatikių arba sentikių*); 2. atkampi sėntikių gyvėnietė, skitas.

скита́||лец, -лица klajūnas, bastūnas, klajótojas, pėreiva, kláida, bekařpis; **~лица**, -ы klajūnė, bastūnė, klajótoja, pėreiva, bekařpė; **~льческий**, -ая, -ое klajūno, bastūno, bekařpio; klajūniřkas; klajójamasis (*puz. gyvenimas*); **~ние**, -я klajójimas, klajōnė, bástymasis; **~ться**, -áюсь, -áешся *eig.* klajóti, bástýtis, pėreiva būti.

скитни́||к, -а atsiskýrėlis, atskyduolis, (*sentikių, stačiatikių*) vienuolis; **~ца**, -ы atsiskýrėlė,

atskyduolė; ~ческий, -ая, -ое atsiskýrėlio, atsi-skýrėliu, atskyduolio, atskyduoliu; atsiskýrėliškas, atskyduoliškas, vienuoliškas (pvz. gyvenimas).

скиф¹, -а *ist.* skitas.

скиф², -а *sport.* skifas (*valtis*).

склад¹, -а sándėlis, pódėlis, sándėtas, sánkrova, sámpilas (pvz. miltų).

склад², -а 1. (*kūno*) sudėjimas; 2. sándara, struk-tūrā; póbūdis; человек старинного склада senóvinis žmogūs; 3. *šnek.* darnā; nuoseklumas; pras-mė; 4. *muz.* sándara; ♦ ни складу ни ладу nei šiaip, nei taip, nei taurūs, nei dōras.

склад³, -а; *dgs.* складь, -ов *pasen.* skiemeniū; чи-татъ (разбиратъ) по складам skaityti skiemeni-mis, skiemenuoti, balsėnti.

складень, -дня *v. pasen.* 1. sulafkstomas, sūdeda-mas dāiktas (pvz. metras); 2. *bažn.* suveriamā ikonā.

складирование, -я (su)krovimas į sándėlius, san-dėliavimas; ~ть, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* (su)-krāuti į sándėlį, sándėliuoti.

складка¹, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. raukš-lė (pvz. *kaktos, žemės klotų*), būžmas; 2. *tekst.* klōstė, klōtinė; собирать в складки klōstyti; 3. *tekst.* suklōstymas; 4. *šnek. žr.* складчина; 5. (su)krovimas.

складка², -и *šnek.* sándara, struktūrā, póbūdis.

складно *prv.* dāfniai, sklañdziai, rišliai (pvz. *kat-bėti, giedoti*).

складной, -ая, -оė sūdedamas, suglaūdziamas, sū-stumiamas (pvz. *stalas*); glaustinis, lenktinis (pvz. *peilis*).

складни|ость, -и *m.* 1. stotingumas, liemeningumas; dailumas (*figūros*); 2. darnumas, sklandumas (pvz. *kalbos*), nuoseklumas; ~ый, -ая, -оė; -ден, -днā, -дно 1. stotingas, gražūs stuomeñs, stōto, liemeningas; gražiai nuāgęs; 2. sklandūs, nuo-seklūs, darnūs (pvz. *kalba*); 3. *šnek.* gėras, pa-togūs (pvz. *batukai*).

складочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам raukš-lėlė, rauktinūkas, (*drabužio*) klotinė, klotinūkas.

складочный, -ая, -оė 1. sándėlio, sándėlinis; скла-дочное место sándėlis, sánkrova; 2. sudėtinis (pvz. *kapitalas*), sumestinis (pvz. *pinigai*).

складской, -ая, -оė sándėlio, sándėlių, sándėl-nis.

складчатый, -ая, -оė; -ат, -а, -о 1. raukšlėtas, raukšlinis, stulpuotas, bužmuotas; складчатые го-ры *geol.* raukšlėtkalniai, raukšlikalniai; 2. klos-tuotas (pvz. *drabužis*).

складчик, -а *šnek.* daliniūkas; ~на, -ы beñdras susidėjimas (pvz. *pinigų, produktų*), mėzliava; в складчину bendrai susidėjus; ~ца, -ы dali-niūkė.

склады, -ов *dgs. pasen.* skiemenys, *žr.* склад³.

складывать, -аю, -аешь *eig.* 1. dėlioti, dėstyti (pvz. *skalbinis*); krāuti (pvz. *malcas*); krāustyti (pvz. *daiktus*); glausti (pvz. *sparnus*); čiāupti, čiāu-ryti (pvz. *lūpas*); lankstyti (pvz. *popierių*); klōs-tyti (pvz. *klōstėmis audini*); 2. *mat.* sumuoti (*skaičius*); *žr.* сложить; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. dėliotis, *žr.* сложиться; 2. būti dėlioja-mam, dėstomam; būti kraunamam; būti krāusto-

mam; būti lañkstomam; *mat.* būti sumuoja-mam.

скл|евать, склюю, склюёшь *įvk.*, ~ёвывать, -аю, -аешь *eig.* sulėsti, nulėsti, (su)lesioti; lesinėti; nuryti (*apie žuvi*); дать с. sulėsinti.

склёивать, -аю, -аешь *eig.* klijuoti, lipdyti, *žr.* склёить; ~ся, -ается *eig.* 1. lipiti, lipintis; 2. būti suklįjuojamam.

склёить, -ёю, -ёишь *įvk.* suklįjuoti, sulipdyti; ~ся, -ёится *įvk.* susiklijuoti, susilipdyti, sulipti.

склёйка, -и; *dgs. kilm.* -ёек, *naud.* -ёйка 1. suklį-javimas, sulipdymas; 2. suklįjuota vietā, klij-i-nys.

склеп, -а rūšys, pógrendis (*laidoti numirėliams su karstais*); могильный с. kapų rūšys.

склепать, -аю, -аешь ir -еплю, -еплешь *įvk.* su-kniėdyti.

склёпка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам 1. (su)-kniėdijimas; 2. sukniedyta vietā, kniedinys.

склёпывать, -аю, -аешь *eig.* kniedyti.

склёра, -ы *anat.* (*akies*) sklerā, odenā.

склероз, -а *med.* sklerozė; ~зный, -ая, -оė skle-rōzinis; ~тик, -а *šnek.* sklerōtikas; ~тический, -ая, -оė sklerōzinis.

склёю *žr.* склёить.

склизый, -ая, -оė; -зок, -зкā, -зко 1. *šnek.* glitūs, gližūs (pvz. *žuvis*); 2. *tarm.* slidūs.

скли|ать, -йчу, -йчешь *įvk.*, ~ать, -аю, -аешь *eig. šnek.* (*balsu*) (su)šaukti (*į vieną vietą*).

скличу *žr.* скликать.

склока, -и *šnek.* vaidai, rietenos, nesantaika, intri-gos.

склон, -а šlaifas, pašlaitė, atšlaitė, atkálnė, nuo-kalnė; nuolaidumā, pašluonumā, nuožulnumā; ♦ на склоне лет senātvėje, gyvėnimo pabaigoje, prieblandoje.

склонение, -я 1. nulenkimas, palenkimas (pvz. *galvos*); 2. lenkimas, gūndymas (*ką daryti*); с. к преступлению *teis.* lenkimas nusikalsti; 3. *gram.* linksniavimas; linksniuotė; 4. *astr., fiz.* deklī-nācija.

склонить, -оню, -онишь *įvk.* 1. nuleñkti, paleñkti (*žemyn*); 2. paleñkti, nuteikti, įkalbėti, įprašyti, įgūndyti; patraukti (pvz. *į savo pusę*); ~ся, -онюсь, -онишься *įvk.* 1. pasileñkti; nuliñkti, pa-liñkti (pvz. *šakos*), pasvirti, pašlyti (pvz. *tvora*); 2. nukrūpti, pakrūpti, pagrįžti (pvz. *saulė į va-karus*); 3. paliñkti, pakrūpti; būti liñkusiam, nu-siteikti; pasinėsti; разговор склонился на науч-ные темы pašnekesys nukrūpo į mōkslines te-mās.

скло́ни|ость, -и *m.* palinkimas, pōlinkis; с. к то́ч-ным наукам pōlinkis į tiksliuosius mōkslus; с. к полнотė palinkimas į nutukimą; ~ый, -ая, -оė; -о́нен, -о́нна, -о́нно liñkęs, pasinėšęs; palankūs; он скло́нен к оптимизму jis liñkęs į optimizmā; де́рево скло́нно засо́хнуť mēdis pasinėšęs nu-džiūti.

склоняемый, -ая, -оė 1. paleñkiamas, nuteikiamas, įkalbamas, įprašomas, įgūndomas; 2. *gram.* links-niuojamas.

склонять, -аю, -яешь *eig.* 1. leñkti (pvz. *galvą*), linkčioti; 2. *gram.* linksniuoti; ~ся, -яюсь, -яешь *eig.* 1. liñkti, svirti, šlyti; leñktis; день скло-

няется к вечере dienā eina vakarop; 2. būti lenkiamam; *gram.* būti linksniuojamam.

склячить, -чу, -чишь *įvk.* sudraikyti, sujaũkti, sujaũgti, suvėlti (*pvz. barzdą*), sutaršyti, sukuduliuoti (*pvz. plaukus*).

склѣчн||к, -а *šnek.* intrigantas, vaidiniškas; **~ца**, -ы *šnek.* intrigantė, vaidiniškė; **~чать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* rėgžti intrigas, intriguoti; **~чество**, -а *šnek.* intrigos, intrigavimas.

склюнуть, -ну, -нешь *įvk. šnek. žr.* склевать.

склюю *žр.* склевать.

склянка¹, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам buteliukas (*pvz. vaistams*), plėčkėlė.

склянка², -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. laiv. pusvalandis; 2. *dgs. laiv. pasen.* smėlio laikrodinis; 3. *dgs. skobų, скоб*, -ам 1. *tech.* veržtuvas, lenkenà; 2. *tech.* sąvara, sánkaba; 3. *tech.* apkabėlė; 4. lipynė; 5. asà.

скобель, -я *v.* drožtuvas (*medžiui drožti*); (*dviran-kė*) kàišena, lankenà.

скобѣть, -блѹ, -бѣшь *eig. tech.* sánkabomis vėžti.

скобка, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам 1. *tech.* sąvaržėlė, sánkabėlė, apkabėlė; 2. skliaustėlis, skliaūstas; взять в скобки suskliaūsti; квадратные скобки laužtiniai skliaūstai; фигурные скобки riestiniai skliaūstai; вынести за скобки išskliaūsti; 3.: стрѣчься в скобку kiřptis „ratų“ (*plaukus*).

скоблѣние, -я grąmdymas, kàišymas; **~йтѣ**, -облѹ, -облѣшь *ir* -облѣши *eig.* grąmdyti, skusti, kàišti, grėsti, grėmžti.

скоблю *žр.* скобѣть.

скобѣчнѣй, -ая, -ое 1. *tech.* sánkabų, sąvaržų; 2. skliaūstų, skliaustėlių.

скобяной, -ая, -ое: с товѣр (*smulkios*) geležiės prėkės; скобяные изделия geležiės dirbiniai; apkaustai.

скованн||ость, -и *m.* stingrumas, nelaisvumas (*pvz. judesiu*); **~ый**, -ая, -ое; -ан, -а, -о 1. nukàltas; 2. surakintas, sukàustytas; 3. *prk.* nelaisvas, suvaržytas.

сковать, скую, скуешь *įvk.* 1. nukàlti, nukàldinti (*pvz. kirvi*); 2. sukàlti, sukàustyti; 3. sukàustyti, surakinti (*geležiniai*); морѣзы сковали реку šalčiai sukàustė ūpę; 4. *prk.* supàncioti, sukàustyti; suvaržyti, sustingdyti; с. силы противника sukàustyti priešo jėgas.

сковка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. sukàustymas; 2. sukàustyta vietà, sánkala.

сковорода, -ы; *dgs.* сковороды, -род, -родам keptuvė, spigintuvė.

сковорода||ень, -дня *v. spec.* skėstėdyglis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам *žр.* сковорода; **~ник**, -а 1. kotas, čėpalas (*keptuvei kiltoti*); 2. *šnek. žр.* сковорода.

сковывать, -аю, -аешь *eig. žр.* сковать.

сковыр||нуть, -нѹ, -нѣшь *įvk.*, **~ятѣ**, -яю, -яешь *įvk.* nukrapštėti (*pvz. šašą*), nukneibti, nuknapšyti.

скок¹, -а *šnek.* šóksnis, pašoka; šuoliavimas; **скоком** šokuodamas, pašokom.

скок² eina tariniu *šnek.* liúokt, striúokt, strýkt, drýkt; а он — с. через канаву o jis — liúokt peř griðvi.

скол, -а 1. nukapojimas, nuskaldymas; nuskėlimas; 2. nuskilimas; 3. *kuop.* atskalos, čėzenos.

сколѣчивать, -аю, -аешь *eig.* 1. kàlti, sukalinėti; 2. numušinėti; 3. *prk. šnek.* burti, telkti; 4. *prk. šnek.* taupyti, kaũpti; *žр.* сколотить.

сколка, -и 1. nukapojimas, nuskaldymas, nuskėlimas; 2. susegimas (*pvz. документу*).

скóлок, -лка *šnek.* 1. nuoskala, atskalà, atplaiša, skevėldra; 2. *prk. šnek.* kòpija, lygmuð.

сколопендра, -ы *zool.* skolopendrà (*šimtakojų rūšis*), Scolopendra.

сколотѣть, -лочѹ, -лѣтишь *įvk.* 1. (*glaudžiai*) sukàlti (*pvz. grindis*); 2. nudaũžti, numušti, numuškti (*daužant*); 3. *prk. šnek.* sutelkti, organizuoti, suburti (*pvz. draugiją*); sulipdyti (*pvz. politinį bloką*); 4. *prk. šnek.* (*per vargą*) suriñkti, sukuðpti, sutauptyti, sukaũpti (*pvz. pinigų*).

сколоть, -олѹ, -блешь *įvk.* 1. nukapóti, nuskàldyti, nuskėlti (*pvz. ledą*); nukiršti (*kirovi*); 2. susegti (*pvz. segtuku*); 3. *šnek.* atsėgti; 4. (*badant*) nukopijuoti (*pvz. raštą, piešinį*).

сколочѹ *žр.* сколотить.

сколуп||ать, -аю, -аешь *įvk. šnek.*, **~нѹть**, -нѹ, -нѣшь *įvk. šnek.* nukneibti, nuknaibyti, nukrapštėti.

сколь *prv. pasen.* kiek; kaip; с. часто kaip dažnai; с. красив пейзаж kóks gražus peizažas.

скольжение, -я šliaužimas, slydimas; čiuožimas, slinkimas.

скользѣть, -льжѹ, -льзѣшь *eig.* slýsti, čiuožti, čiaũžti, šliaužti, slydinėti; slánkioti; sklėsti.

скользк||ий, -ая, -ое; -зок, -зкà, -зко 1. slidūs, glitūs, gleižūs; 2. *prk.* slidūs; abejótinas, įtartinas; pavojingas; скользкое положение pavojinga padėtis; **~о** *prv.* slidžiai.

скольз||нуть, -нѹ, -нѣшь *įvk.* 1. slýstelėti, čiuožtelėti; с. в сторону nuslysti; 2. šmėstelėti, šmėkštelėti; скользнула тень šmėstelėjo šešėlis; **~ящий**, -ая, -ее 1. slýstantis; 2. *prk. šnek.* grakštūs, sklاندūs, leñgvas (*pvz. judesys*); 3. nepastovūs, slánkiojamas; judamasis; скользкая шкала slánkiojamoji skalė.

скользко *įv., prv.* 1. kiek; с. тебе лет? kiek tau metų?; с. ни давай, ему всё мало kàd iř kiek jam duotum, vis mãža; не бог весть с. нє ка-жин kiek, ne kiek; 2. keli, keleri; kiek; со сколькими неизвестными *mat.* su keliais nežinomaisiais; до сколькà градусов достигал морѣз? iki kiek laipsnių buvo pakilęs šaltis?

скользко-нибудь *įv., prv.* kiek nors, bent kiek, šiek tiek, nors kiek, nors truputį, bent truputį.

скомандовать, -дую, -дуешь *įvk.* duoti komàndą, sukomanduoti.

скомбинировать, -рую, -руешь *įvk.* sukombinuoti.

скомкатъ, -аю, -аешь *įvk.* 1. suglámžyti, suglėmžti, sumàigyti, sugniàũžyti; 2. *prk. šnek.* paskubomis užbaigti, suraũkti.

скоморо||х, -а 1. (*senov. Rusijoje*) keliàujantis àktorius; 2. *prk. šnek.* komediàntas, šmùtas, juokdarys; **~шество**, -а juokdariavimas, šmutybė, juokų, komėdijų krėtimas; **~шничать**, -аю, -аешь *eig.* linksminti pókštais, krėsti juokus, komėdijas; pàikioti.

скомпилировать, -рую, -руешь *ivk.* sukompiliuoti.
 комплектовать, -тую, -туеть *ivk.* sukomplektuoti.
 компоновать, -ную, -нуеть *ivk.* sukomponuoti.
 компрометировать, -рую, -руешь *ivk.* sukompromituoti.
 сконструировать, -ирую, -ируешь *ivk.* sukonstruoti.
 сконфужу *žr.* сконфюзить; *~сь* *žr.* сконфюзиться.
 сконфюзить, -ую, -уешь *ivk.* sukonfūzyti, sugēdinti, sudrovinti; *~ся*, -уюсь, -уешься *ivk.* sugēdinti, susidrovėti, susikonfūzyti.
 сконцентрировать, -ирую, -ируешь *ivk.* sukoncentruoti, sutelkti, suspiesti; *~ся*, -ируется *ivk.* susikoncentruoti, susitelkti, susispiesti; susikaūpti.
 скончание, -я *šnek.* 1. *pasen.* pabaigā, pasibaigimas; 2. mirtis.
 скончаться, -аюсь, -аешься *ivk.* 1. mir̃ti, pasimir̃ti, užmērkti akis, nueiti į dausās; 2. *pasen.* pasibaigti.
 скоп, -а *pasen.* 1. *šnek.* susikaupimas, susibūrimas; 2. sándėtas, atsargā; išmintai; молочные скобы pieno produktai, pieno produktų atsargā.
 скопá, -ы *zool.* erēlis žuvininkas, *Pandion haliaetus*.
 скопáть, -áю, -áешь *ivk.* nukàsti.
 скопéц, -пáа 1. kastrātas, išdaras, išdaris, skāpas, rōmytinis; 2. skāpcas (*religinės sektos narys*).
 скопидóм, -а *šnek.* šykštūolis; *~ничать*, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* šykštauti, gobšauti; būti šykščiam; *~ство*, -а *šnek.* šykštūmas, gobšūmas, pėrdėtas taupūmas.
 скопировать, -рую, -руешь *ivk.* nukopijuoti.
 скопíть¹, -плó, -пíшь *eig.* rōmyti, išdarýti, kastruoti, skāpinti.
 скопíть², -оплó, -óпишь *ivk.* sutaupýti, sukaūpti, sukrūpti, suriñkti; *~ся*, -óпится *ivk.* susikaūpti, susikuopti, susiriñkti, susibūrti, susimēsti, susitvėñkti.
 скопíшь *žr.* скопíть¹.
 скóпишь *žr.* скопíть².
 скóпище, -а 1. sámbūris, sángrūdis (*žmonių*); sánкара; 2. *niek.* gaujā, minia.
 скоплéние, -я 1. susibūrimas, susikaupimas, susitelkimas, susigrūdimas; 2. sámbūris, sángrūdis; telkinys; sánkuopa (*pov. daiktų*); 3. sukaupimas, surinkimas.
 скоплó *žr.* скопíть^{1,2}.
 скоплáть, -яю, -яешь *eig.* kaūpti, kruopti, riñkti, *žr.* скопíть²; *~ся*, -яется *eig.* 1. kaūptis, kuoptis, kuopotis, būrtis (*apie žmones*), *žr.* скопíться; 2. būti kaupiamam, kruopiamam.
 скопнíть, -нó, -нíшь *ivk.* sukráuti į kùpetas, sukupetuoti.
 скóпом *pov.* *šnek.* išvien, kartū, visi pulkū.
 скóпчество, -а 1. skāpcų brolijā (*sektā*); 2. kastrāto būvis, kastrācija.
 скопýтиться, -ýчусь, -ýтишься *ivk.* *šnek.* 1. pasimir̃ti; nusigaluoti, nusivarýti, išvirsti iš kójų; *vulg.* kanópas, kójas užvesti, nusibaigti; 2. (*apie arkli*) apšlūbti (*dėl kanopos sužeidimo*).
 скорбéть, -блó, -бíшь *eig.* liūdėti, gedėti, sielotis, sielvartauti.
 скорбный, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно liūdnas, skurdus, sielvartingas, nusiminges.

скорбýт, -а *med.* skōrbutas; *~ный*, -ая, -ое *med.* skōrbuto.
 скорбь, -и *m.* liūdesys, liūdėjimas; sielvartas, širdgēla, širdperša, graudulys; со скорбью širdį sōpamas.
 скорéе 1. greičiaū, veikiaū; anksčiaū, pirmiaū; как можно скорéе kuō greičiausiai; 2. *pov.* verčiaū, geriaū; tikriaū; daugiaū; скорéе umrý, чем сдámся verčiaū mir̃siu, negū pasiduosiu; он похóж скорéе на дéда, чем на отцá jls panēši tikriaū į sávo senēlį, néi į tēvą; ♦ скорéе всерó tikriausia(i) (*greičiausia(i)*), *veikiausia(i)*.
 скор|енький, -ая, -ое; -ёнек, -ёнька, -ёнько greitu-tėlis; *~ёхонько* *pov.* *šnek.* greitutėliai.
 скорлупá, -ы; *dgs. vard.* -ýпы, *naud.* -упám (*riešuto*) kēvalas, gliūdas; (*kiaušinio, žirnio*) lūsktas, lupšnā, nuolupa; (*vėžio*) kiāutas; ♦ уйтí в свою скорлупý užsidaryti, užsisklęsti sávo kiautē, atsiskirti nuo žmoniū.
 корм, -а sušerimas, supenėjimas, sulėsinimas.
 кормíть, кормлó, скóрмишь *ivk.* sušerti, supenėti, suliūdbti; sulėsinėti.
 скорн|я|жить, -жу, -жишь *eig.* 1. *spec.* išdirbinėti, dirbti káilius; 2. vėstis káiliadirbio, káilininko, káiliaus ámatu; *~жничество*, -а káiliadirbystė, káilininkystė; *~жный*, -ая, -ое káiliadirbio, káilininko, káiliaus (*pov. amatas*); káiliadirbystės, káilių dirbimo (*pov. įmonė*); *~к*, -á káiliadirbys, káilininkas, káilius; *~чество*, -а *žr.* скорняжничество.
 скóро *pov.* 1. greitai, spačiai; 2. greit(ai), véikiai; netrūkus; мы с. это сдéлаем мēs véikiai tai padarýsim.
 скорóбить, -ит *ivk.* 1.: дóски скорóбило от сыро-сти nuō drėgmės leñtos pėrsimetė, susimetė, išliñko; 2. *džn.* *beasm.* sutráukti (*pov. kūno dalis iš skausmo*); *~ся*, -ится *ivk.* susiriēsti, susimēsti, pėrsimesti (*pov. lentos*).
 कोरोговóрка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -ркам 1. tanki, skubi, greitā kalbā; 2. greitākalbė (*pov.* „geri vyrai geroj girioj gerā girā gērē“).
 скородíть, -рожý, -родíшь *eig.* ir скорóдить, -рóжу, -рóдишь *eig. tarm.* akėti.
 скородúм, -а *šnek.* nuovokus, greitai suvókiantis žmogus.
 скорожý *žr.* скородíть.
 скорóм|иться, -млюсь, -мишься *eig.* ir *~ничать*, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* *pasen.* válgyti nepásninkiskā valgį gavėnioje; *~ный*, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно 1. *pasen.* nepásninkiskās, draudžiamas válgyti gavėnioje; 2. *prk.* *šnek.* ciniškas, riebūs, nešvankūs (*pov. žodis*); ♦ с. день *bažn.* mėsiška diena (*kurioje galima valgyti nepasninkiskā maisą*).
 скоропалéтельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *šnek.* skubótas, umūs, dēgamas (*pov. reikalas, veiksmas*); neapgalvótas.
 скóропись, -и *m. ist.* greitraštis.
 скоропóртящийся, -щаяся, -щееся greitai geĩdan-tis.
 скоропостýжн|о *pov.* staigiai, ūmai (*pov. mirti*); *~ый*, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно staigūs, umūs; скоропостýжная смерть staigī, netikėta mirtis.

соропроходящий, -ая, -ее; -ящ, -а, -е greiṭ pra-einantis (pvz. *sopulus*), neilgai truṅkantis, neil-galaikis.

соропел||ка, -и; dgs. *kilm.* -лок, *naud.* -лкам ankstývasis vaisius, áugalas; skubùtis (*vaisius, daržovės*); ~ость, -и m. 1. ankstyvumas, anksty-bumas (pvz. *vaisių, daržovių*); 2. *prk. šnek.* skubotumas; ~ый, -ая, -ое; -ёл, -а, -о 1. ankstý-vasis, ankstýbasis (*vaisius, augalas*); 2. *prk. šnek.* skubotas, neapgalvotas (pvz. *sprendimas, veiks-mas*); 3. *prk. šnek.* peṭ anksti iškilęs (pvz. *poetas*).

соропстник, -а greituolis, spartininkas.

соропстнóй, -ая, -о́е 1. greičio, greitinis; 2. greità-sis (pvz. *traukinys, lėktuvas*), greitinis (pvz. *sta-tyba, gamyba*), greituliškas.

соропстрелный, -ая, -о́е greitašaudis; соропстрелъ-ное орудие greitašaudis pabūklas.

соропсть, -и m. 1. greitis, greitumas, greitýbė; c. звýка gaṭso greitis; c. свѣта šviesòs greitis; пѣрвая с. (*automobilyje*) pirmàsis greitis; ко-робка соропстей (*automobilyje*) greičių dėžė; 2. skubotumas, skubà; отпра́вить ма́лой ско-постью pasiųsti, išsiųsti mažàja skubà.

сороптать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* pralėisti, prastūmti (*laiką*).

сороптечн||ость, -и m. trumpalaikumas; ~ый, -ая, -о́е; -чен, -чна, -чно trumpalaikis, greiṭ prabė-gantis, pràslenkantis; ◆ сороптечная чахотка *šnek.* greitioji džiovà.

соропход, -а 1. *šnek.* greitakojis ėjikas, bėgikas; бėгūnas; takūnas; 2. *pasen.* žygūvas, žygūnas, skriejūnas, greitiniškas; 3. *sporť.* ėjikas; greitàsis ėiuožėjas, greitàsis slidininkas; ◆ сапоги-соро-пходы (*pasakose*) bātai greitažėgiai, didžiažing-sniai, septynmūliai; ~ный, -ая, -о́е greitaėgis.

соропби, -а zool. skorpionas, *Scorpio curupacus*; ~ий, -ья, -ье skorpionòs, skorpioninis.

соропчить, -чу, -чишь *įvk.* 1. sutraukti, suriėsti, su-raityti; 2. iškreipti, išviėpti; c. лицó iškreipti véidà, padaryti grimàsà; ~ся, -чусь, -чишись *įvk.* susitraukti (pvz. *nuo sopulio*), susiriėsti, su-siraityti, susigūžti; pėrsikreipti.

соропый, -ая, -о́е; скор, скорà, скóро 1. greitas, otrus, veikus, skubus; скóрая ходьба greitas ėji-mas; c. пóезд greitàsis traukinys; скóрая пóмощь greitioji pagálba; 2. ankstývas, ūmùs; neilgai truṅk-antis; в скóром врѣмени neilgai trūkus, greitū laikū, netrūkus; скóрая зима ankstýva, ūmi žiemà; 3. *šnek.* spartus, mitrus, vikrus, miklus, staigus, skubrus, greitas, paslankus; c. рабóтник mitrus, vikrus, spartus darbininkas; ◆ на скó-рую рýку greitioju, paskubomis, skubinaĩ, grei-tomis; atsainiai, bet kaĩp.

соропье, -я *kuop. pasen.* neišdirbtĩ kàiliai, neišdirb-tòs ódos.

скос¹, -а nušienàvimas, pupiovimas (*dalgiu*).

скос², -а nūozula, nūozambis; pašluonumà.

скосить¹, -ошý, -осишь *įvk.* 1. (*dalgiu*) pupiàuti; nušienàuti; 2. *prk. šnek.* išmūšti, išguldýti (pvz. *mūšyje*); išpiàuti (pvz. *liga*), nuvarýti į ka-rpùs.

скосить², -ошý, -осишь *įvk.* 1. (*tašant*) nusklembti; (*batą*) iškleipti, padaryti kreivà, iškreivinti, iš-

kreipti; 2. pakreipti į šalį (*pvz. kaklą*); c. глаза skersomis pažiūrėti, suskersakiuoti.

скоситься, -ошýсь, -осишься *įvk.* 1. pakrýpti, iš-krýpti, išsikreivinti; 2. *šnek.* sužvairuoti, sušnai-ruoti.

скот, -а 1. *kuop.* gyvuliaĩ, gyvaladžia; крупный ро-гатыĩ c. galvijai; мелкий c. smulkus paminiai gyvuliaĩ, smulkmė; рабóчий c. darbiniai gyvuliaĩ; 2. *šnek.* (*apie žmogų*) galvijas, gyvulýs, šunsnu-kis, biauřybė; niekadėjas; ~йна, -ы *šnek.* 1. *kuop.* gyvuliaĩ; bandýkštis; 2. v. ir m. *prk. šnek.* gyvu-lýs, galvijas, biauřybė; превращаться в скотину gyvulėti.

скотн||ик, -а 1. šėrikas, liubikas, bandišius; 2. diėn-daržis; ~ица, -ы 1. šėrikė, liubikė; 2. diėndar-žis; ~ый, -ая, -о́е gyvulių; c. двор tvàrtas, tvàr-tai; diėndaržis, bandódaržis, laidas.

скотобец, -бйца skerdikas, skerdėjas.

скотобойн||ый, -ая, -о́е skerdimo, skerdýklos; ~я, -и; dgs. *kilm.* -бóен, *naud.* -бóйням skerdyklà.

скотобóд, -а gyvulių augintojas, gyvuliniškas; ~ный, -ая, -о́е gyvulininkystė; ~ство, -а gy-vulininkystė; ~ческий, -ая, -о́е gyvulininkystės.

скотолечѣбница, -ы *pasen.* veterinarinė ligòpinė.

скотол||подóбный, -ая, -о́е; -бен, -бна, -бно panašus į galvijà; galvijiškas (pvz. *elgesys*); ~пригóн-ный, -ая, -о́е gyvulių priėmimo, atvàromiems par-duoti gyvuliams skirtas (pvz. *turgus, kiemas*); ~торгóвец, -вца *pasen.* gyvulių pirklys; ~убóй-ный, -ая, -о́е gyvulių skerdimo.

скóтс||кий, -ая, -о́е 1. gyvulinis, gyvulių; c. варóн gyvulinis vagònas; скóтская тропà bandótakis; 2. *prk.* nevalývas, nevalùs; 3. *prk.* galvijiškas, gývuliškas (pvz. *elgesys*), žėmas, niekingas, niėk-siškas; ~тво, -а galvijiškumas, gyvuliškumas; gyvulýstė.

скошý¹ žr. скосить¹.

скошý² žr. скосить²; ~сь žr. скоситься.

скраду žr. скрасть².

скрадывать, -ает *eig.* nuslėpti, darýti nepàstebimà, maskuoti; ~ся, -ается *eig.* 1. darýtis, būti nepà-stebimà, nežymià, neįuntamà, nekristi į àkį; 2. būti nuslepiamà.

скрал, -а metàlo laužas, skrāpas.

скрасить, -ашу, -áсишь *įvk.* padaryti patrauklėsnį, žavėsnį, padàilinti; sušvelninti.

скрасть¹, -адѣт; *būt.* скрал, -а, -о *įvk. pasen.* pa-daryti nepàstebimà, nuslėpti, užmaskuoti.

скрасть², -адý, -адѣшь; *būt.* скрал, -а, -о *įvk. šnek. pasen.* pavògti.

скрашивать, -аю, -аешь *eig.* darýti gražėsnį, ma-lonėsnį (*nuslepiant trūkumus, ydas*); (pa)grāžin-ti, (pa)dàilinti; (su)švelninti.

скрашу žr. скрасить.

скрѣб žr. скрестĩ.

скрѣбка, -и; dgs. *kilm.* -бок, *naud.* -бкам 1. žr. скребóк; 2. žr. скребница.

скребковый, -ая, -о́е *tech.* grandiklinis; c. конвѣйер grandiklinis konvėjeris.

скреблà žr. скрестĩ; ~сь žr. скрестись.

скреб||ница, -ы arklių šukos, kasýklė, grandýklė (*arkliui šukuoti, valyti*), gremžtùkas; ~бóк, -бóкà grandiklis, grandýklė, gremžtùkas, kaistùvas.

скрѣбся žr. скрестись.

скребу́ *жр. скресті́; ~сь жр. скресті́сь.*
скре́жет, -а, ~а́ние, -я *грієжimas, griekšėjimas, girgždėjimas (poz. ratų); ♦ с. зубовный dantų griekšimas; ~ать, -ещу́, -ещешь eig. griekšti (dantimis), griekšėti; girgždėti, džerskėti, čerskėti; скрежета́ли це́пи džerskėjo grandinės; скрежета́ли ко́леса girgždėjo rātai.*
скре́па, -ы 1. *pasen. užtvirtinimas, patvirtinimas pārašu, kontrasiņāvimas; 2. tech. sāvarža; (vežēcių) skersāplautis; (staklių) sānkalas; (durų) vāras, (sienu) sāvarstē; 3. tvarslē.*
скре́пер, -а *tech. skreperis; ~ист, -а skreperininkas; ~ный, -ая, -ое skreperio, skreperinis.*
скре́пить, -плю́, -пийшь *жр. 1. suveržti, sutvirtinti; 2. pārašu patvirtinti; ♦ скрепѣ́ сердце nenōromis, priēš sāvo vāliā.*
скре́пка, -и; *dgs. kilm. -пок, naud. -пкам 1. suveržimas, sutvirtinimas; 2. sāvaržėlē; 3. жр. скре́па (2 reikš.).*
скреплѣ́ние, -я 1. *sutvirtinimas; suveržimas; 2. tech. tvarslē; 3. spec. nejudamasis sujungimas; ~ять, -яю, -яешь eig. жр. скре́пить.*
скре́стї́, скребу́, скребѣш; *бūt. скрѣб, скребла́, -лб eig. šnek. 1. grēsti, grēmžti, grāndyti, grāmžyti, káišti; kasýti, krapštýti; 2. prk. kamúoti, gráužti (poz. mintis); ♦ скребѣ́т на се́рдце širdi grāužia, maūdžia, nerimsta širdis; ~сь, скребѣ́сь, скребѣ́шся; бұт. скрѣбся, скребла́сь, -лбсь eig. krapštýtis; krabždėti, krabždintis (poz. pelė).*
скре́стї́ть, -ещу́, -есті́шь *жр. 1. sukryžiuoti, kryžmaĩ sudėti, sukryžminti, sukeĩsti (poz. kojas); 2. biol. sukryžminti; ♦ с. мечі́ sukryžiuoti kārdu, susikāuti, pradėti kirstynės; ~ся, -йтся жр. 1. susikryžiuoti, susikryžminti; susidūrti, susikĩrsti; surigžti; 2. biol. susikryžminti.*
скре́щение, -я 1. *sukryžminimas, sukryžiāvimas; 2. susikirtimas, susikryžiāvimas (poz. kelių).*
скре́щива́ние, -я 1. *(su)kryžiāvimas, sukryžminimas; 2. kryžiāvimasis, susikryžiāvimas, kryžminimasis, susikryžminimas; 3. biol. kryžminimas; ~ть, -аю, -аешь eig. жр. скре́стї́ть; ~ться, -ается eig. 1. жр. скре́стї́ться; 2. būti kryžiūojamam, kryžminamam.*
скре́щу́ *жр. скре́стї́ть.*
скриві́ть, -влю́, -війшь *жр. 1. iškreivinti, sukreivóti, suleĩkti; iškleĩpti (poz. batą); 2. pėkreipti, iškreĩpti, išviēpti (lūpas); ♦ с. душо́й veidmaĩniškai pasielgti; ~ся, -влю́сь, -війшь жр. 1. išliĩkti, kreivai nueĩti (poz. vinis), iškrypti (poz. tvora), išsikreivinti; išklypti (apie batą); 2. išsikreipti, išviēpti.*
скрижа́ль, -и *m. pasen. 1. lentā (poz. su šventais įrašais); 2. prk. džn. dgs. lāpai, pūslapiai; занесі́ в скрижа́ли исто́рии įrašyti į istorijos pūslapius.*
скри́п, -а *girgždėjimas, girgždesys, gergždesys; производить с. girgždinti.*
скрипа́ч, -а *smuikininkas; ~ка, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам smuikininkē.*
скрипѣ́ние, -я *girgždėjimas, gergždėjimas; ~еть, -плю́, -пийшь eig. 1. girgždėti, gergždėti; girgždėti, griekšėti; с. зубами griekšti dantimis; с. во́рота́ми girgždinti vartūs; 2. prk. šnek. gaĩvaliuoti.*

скрипи́ца, -ы *pasen. šnek. smuĩkas, smuikėlis; ~чный, -ая, -ое smuikinis, smuĩko, smuĩkų.*
скри́пка, -и; *dgs. kilm. -пок, naud. -пкам smuĩkas, griekžynē; играти́ на скри́пке smuĩkuoti, smuĩkũ griekžti; ♦ играти́ пе́рвую скри́пку griekžti pirmuoju smuĩkũ.*
скри́пнуть, -ну, -нешь *жр. girgžtelėti, sugirgždėti; ~ун, -а šnek. 1. girgždūnas; 2. zool. ožiarāgis (vabalas), Cerambix.*
скрипучи́й, -ая, -ее; -пуч, -а, -е *šnek. girgždantis, girgždamas; geĩgždžiantis (poz. balsas).*
скро́йть, -ою́, -ойшь *жр. 1. sukiĩpti; 2. prk. šnek. sukũrti; sudarýti, suformuoti, surēsti; 3. prk. šnek. nutaisýti (poz. kvailą miną).*
скро́мни́к, -а *šnek. kuklũs vėras, kuklūnas, kukluĩlis; ~ца, -ы šnek. kukli mōteris, kuklūnē, kukluĩlē; ~чать, -аю, -аешь eig. būti pernelýg kukliām, kuklintis, kuklaui.*
скро́мнѣ́о *prv. kukliaĩ; ~ость, -и m. kuklūmas; ~ый, -ая, -ое; -мен, -мнā, -мно kuklũs; статья́ скро́мным pakuklėti, pasidarýti kukliām.*
скро́паты́, -аю́, -аешь *жр. šnek. sumadaruoti, suresnóti, prastaĩ padĩrbti.*
скро́ю *жр. скры́ть.*
скро́ю *жр. скро́йть.*
скру́ббер, -а *chem. skrubėris.*
скругли́ть, -лю́, -лишь *жр. šnek. suāpskritinti, suāpvālinti; ~ся, -лится жр. suāpskritėti, suāpvālēti.*
скругля́ть, -яю́, -яешь *eig. āpskritinti, āpvālinti; ~ся -яется eig. āpskritėti, āpvālēti.*
скрупуле́знѣ́ость, -и *m. skrupulingūmas; ~ый, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно skrupulingas, smũlkmeniĩskas.*
скру́тить, -учу́, -ўтишь *жр. 1. susũkti (poz. siũlus), suvýti; 2. (kietai) surišti, suveržti; 3. šnek. nusũkti (poz. ėiaupą); 4. prk. šnek. suiĩti, surišti, paguldýti; болѣ́знь егѣ́ скрути́ла ligā įĩ surietē, suēmē; ~ся, -ўгится жр. susisũkti, susivýti.*
скру́чивать, -аю́, -аешь *eig. 1. sũkti, výti; 2. vėžti; жр. скру́тить; ~ся, -ается eig. 1. sũktis, riēstis; 2. būti susukamām; būti suveržiamām.*
скручу́ *жр. скру́тить.*
скрыва́ть, -аю́, -аешь *eig. 1. slapstýti, slēpti; 2. slapstýjē laikýti; ~ся, -аю́сь, -ае́шься eig. 1. slapstýtis, slēptis; slypėti; он от всех скрыва́ется įis nuo visũ slāpstosi; здесь что́-то скрыва́ется ėiā kažkās slýpi; 2. būti slāpstomam, slēpiamām.*
скри́ня, -и; *dgs. kilm. -нь, naud. -ням tarm. skrynā.*
скри́тни́к, -а *šnek. slapũkas, slapūnas; ~ца, -ы slapũkē, slapūnē; ~чать, -аю́, -аешь eig. šnek. slapukāuti, būti slapiām, vengti atvirũmo.*
скри́тнѣ́о *prv. slaptāĩ, slapčią, slapčiomis; ~ость, -и m. slapūmas, slapūmas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно slāptas (poz. sumanymas); slapũs (žmogus), slaptabũdis, slaptingas, užsidāres, užsivēres (savýjē); скри́тное мѣсто slēptũvē, slēpyklā; с. челове́к slapūnas.*
скры́тый, -ая, -ое; скры́т, -а, -о *slāptas, pāslēptas, pāslēptinis; nemātomas, pridengtas; скры́тая зло́ба slāptas āpmaudas; скры́тая тепло́та fiz. slap-*

то́ји šilumà; скры́тые резе́рвы paslèpti rezèr-vai.
скрыть, скрòю, скрòешь *юк.* 1. paslèpti; nukišti; 2. nuslèpti, laikyti paslapyje; **~ся**, скрòюсь, скрòешься *юк.* 1. pasislèpti; 2. diñgti, išnỹkti; pasprũkti; 3. *рк.* likti nepastebètam.
скрòючивать, -аю, -аешь *еиг.* *жр.* скрòючить; **~ся**, -аюсь, -аешься *еиг.* 1. *жр.* скрòючиться; 2. bũti suriečiamam, sulenkiamam.
скрòючить, -чу, -чишь *юк.* *šnek.* surièsti, suleñkti; **~ся**, -чусь, -чишься *юк.* sukuĩpti, susirièsti, sulĩnkti, kuprũn susimèsti.
скрòяга, -и *в.* и *т.* *šnek.* šykštũnas, šykštuõlis, šykštẽnis, šykštũnẽ, šykštuõlẽ, šykštẽnẽ, knẽžas, kniaukà, šikšnà, nãgas.
скрòяжнич||ание, -я šykštãvimas; **~ать**, -аю, -аешь *еиг.* *šnek.* šykštauti, šykštėti; **~ество**, -а *šnek.* šykštãvimas; šykštũmas.
скудèль, -и *т.* *šnek.* *pasen.* 1. mólis; 2. mólinis iĩdas, skučĩà; **~ный**, -ая, -ое 1. *pasen.* mólinis; 2. *рк.* dũlantis (*apie žmogũ*); ♦ лосýд с. trapũs pãdaras (*apie žmogũ*).
скудèть, -ею, -еешь *еиг.* eĩti menkỹn, skurdỹn, neturtingỹn, sũsti, mažèti, menkèti, meñkti.
скудèн||о *прв.* skufdžiai, menkai; **~ость**, -и *т.* skurdũmas, neturtingũmas; negausũmas; **~ый**, -ая, -ое; -ден, -днà, -дно 1. skurdũs, meñkas, negausũs; gẽsvas; с. доход meñkos pãjamos; скудная травà resvà žolẽ; 2. *pasen.* vargingas, neturtingas.
скудòсть, -и *т.* *жр.* скудность.
скудоум||ие, -я *pasen.* prõto siaurũmas, menkũmas, menkarotiškũmas; **~ный**, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно *pasen.* siaũro, meñko prõto, menkarõtis, mažaprõtis.
скуешь *жр.* сковать.
ску́я, -и nuobodulỹs, nuobodis, ilgãtvẽ, maudulỹs; наводíть (нагоня́ть) ску́ку išbõdinti, įvaryti nuobodũ.
скулá, -ы; *dgs.* ску́лы anat. skruostikaulis, skruostas; **~стый**, -ая, -ое; -áст, -а, -о išsišovũsiais skruostikauliais, plačiaskruõstis.
скул||еж, -лежá, **~ение**, -я inkštĩmas, inzgĩmas, cyrimas.
скулíть, -лò, -лйшь *еиг.* 1. iĩkšti (*apie šunyti*), iĩkščiоти, cỹpti, iĩgzti, uĩkšti, ùnkščiоти; 2. *рк.* *šnek.* žliũmbti, skũstis, verkšlènti, bẽdõti, dejuoti.
скуловóй, -áя, -òе skruostinis, skruosto.
скульптор, -а skulptorius, vaizdakaľys.
скульптýр||а, -ы 1. skulptũrà, vaizdakaľба; 2. skulptũrà (*kũrĩngs*); **~ный**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно skulptũros, skulptũrinis.
скульприя, -и *zool.* skũmbrẽ, mokrẽlẽ (*žuvis*), *Scomber*.
скунс, -а 1. *zool.* skũnsas, skõnsas, *Mephitis*; 2. skũnkso káilis; **~овый**, -ая, -ое skũnkso, iš skũnkso káilio; skũnksinis; с. воротник skũnkso apýkablẽ.
скуп, -а *tarm.* supirkĩmas.
скупáть, -áю, -áешь *еиг.* supirkinėti.
скупенько *прв.* šykštõkai, apýšykščiai.

скупердáй, -я *šnek.* *жр.* skypèu; **~ка**, -и; *dgs.* *kilm.* -яек, *naud.* -яйкам *šnek.* šykštuõlẽ, šykštũnẽ, šykštẽnẽ.
скупèц, -пáя šykštuõlis, šykštẽnis, šykštũnas.
скупíть, -плò, скупйшь *юк.* supirkti.
скупíться, -плòсь, -пйшься *еиг.* šykštauti, šykštėti; с. на дèньги šykštėti pinigũ.
скуп||ка, -и supirkĩmas, supirkinėjimas; **~но́й**, -áя, -òе supirkimo, superkamãsis; с. товáр superkamosios prẽkės.
скуп||овáтый, -ая, -ое; -áт, -а, -о šykštõkas, apýšykštis, pòšykštis; **~бóй**, -áя, -òе; скуп, скупá, скупò 1. šykštũs, kietas (*žmogus*); он до крайности скуп jĩs be gálo šykštũs; 2. *рк.* negausũs, meñkas; neturtingas, nučĩurẽs; скупáя прирòда menkà, nučĩurusi gamtà; скупые слèзы negausios ašaros; 3. -òро *dkt.* šykštuõlis.
скупòсть, -и *т.* 1. šykštũmas, šykštỹbẽ; 2. *рк.* menkũmas, negausũmas; nususias, nučĩurimas.
скуп||очный, -ая, -ое supirkimo, superkamãsis (*прв.* *punktas*); **~щик**, -а supirkẽjas, supirkinètojas.
скупщина, -ы skũpščina (*Jugoslavijos parlamentas*).
скупщница, -ы supirkẽja, supirkinètoja.
скупрýй, -урю, -ýришь *юк.* surũkýti, išrũkýti (*прв.* *papirosq*).
скусíть, -ушý, -ýсишь *юк.* *šnek.* *pasen.* atkãsti, nukãsti; nugràũžti.
скусывáть, -аю, -аешь *еиг.* *šnek.* *pasen.* nukãndžioti, atkãndinėti; nugràũžinėti.
скýтер, -а *sport.* skũteris (*váltis*).
скупф||ейка, -и; *dgs.* *kilm.* -еек, *naud.* -ейкам, **~ья**, -й; *dgs.* *kilm.* -фèй, *naud.* -фьям 1. *pasen.* šlikẽ (*kambarinẽ kepuraitẽ*), šašbaudà; 2. *bažn.* skũf-lija (*pravoslavũ dvasininkũ kepuraitẽ*).
скупáть, -áю, -áешь *еиг.* 1. nuobodžiauti; 2. (*по ком-чẽм, по кому-чẽму*) ilgètis (*ko*); с. по друзьям ilgètis draugũ.
скупчен||ость, -и *т.* susigrũdimas, susikimšimas; susikaupimas, susikoncentravimas; susibũrimas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -а, -о susigrũdẽs, susitelkẽs, susibũrẽs, susikimšẽs.
скупчивáть, -аю, -аешь *еиг.* *жр.* скупчить; **~ся**, -ает-ся *еиг.* 1. *жр.* скупчиться; 2. bũti sukaupiamam, sukuopiamam.
скупчíть, -чу, -чишь *юк.* 1. sukaũpti, sukuõpti, sukaũpinti, sukuõpoti, sukaupũoti; с. сèно sukupetũoti šienà; 2. *šnek.* sugràsti, sukišti, sukimšti; с. ребáт в варòне sugràsti vaikũs vagonẽ; **~ся**, -ит-ся *юк.* *šnek.* 1. susikaũpti, susiriĩnkti, susispièsti; susitelkti; облакá скупчили-сь на горизòнте дèбесys susiriĩно горизòнтẽ; 2. susibũriuoti, susikimšti, susigràsti, susispáusti; в проходẽ скупчилось мнòго нарòду praėjimẽ susigràдо даũг žmoniũ.
скупщца, -и *šnek.* neapsãkomas nuobodũmas, nuobodumẽlis, nuobodulỹs.
скупчлйвый, -ая, -ое; -йв, -а, -о *šnek.* *pasen.* 1. liĩkẽs greit nuobodžiauti; 2. nuobodũs; įkyrũs, atkarũs; nusibõdẽs, nusibõstantis.
скупчн||о 1. *прв.* nuobodžiai; neįdõmiai; он говорйл очèнь с. jĩs kalbèjo labai nuobodžiai, neįdõmiai; 2. *eina tariniu* nuobodũ; ilgu; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чнá, -чно 1. nuobodžiaujantis, liĩdnas; apãtiškas;

2. neįdomūs; įgrisęs, nubodęs, nusibodęs, nuobodūs; c. разговор neįdomūs, nusibodęs pokalbis.

скушать, -аю, -аешь *įvk.* suvalgyti.

скушý *žr.* скусýть.

скую *žr.* сковать.

слабеть, -ёю, -ёешь *eig.* silpnėti, eiti silpnyn, gufsti (*puz. sveikata*), silpti, drūžti (*akýs*); menkėti; vėter слабееť vėjas eina silpnyn, silpnėja; пámьят слабееť silpsta atmintis.

слабинá, -ы; *dgs.* слабины 1. atsilėidusi vietà, silpnėsnė vietà; 2. *prk. šnek.* silpnýbė, ýda, trūkumas.

слабительн||ое, -ого *dkť.* vidurių paleidžiamasis vaistas; **~ый**, -ая, -ое vidurių paleidžiamasis.

слабить, -бит *eig.* 1. *beasm.*: больно́го слабит ligonis viduriuoja; 2. láisvinti vidurius.

слабнуть, -ну, -нешь; *būt.* слаб, -ла, -ло *eig.* silpnėti, silpnyn eiti, silpti, atsilėisti (*puz. virvė*), atsipalaiduoti, glėbti.

слабово́л||ие, -я silpnavališkumas, vālios silpnūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно silpnavālis, silpnavāliškas.

слабогрудýй, -ая, -ое; -грýд, -а, -о silpnakrūtinis, silpnų plaučių.

слабоду́ш||ие, -я dvāsios silpnýbė, silpnadvasiškumas; **~но** *prv.* silpnadvāsiskai; **~ный**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно silpnadvāsīs, šiaudadvāsīs, menkaširdis.

слабонёрный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно *iron.* silpnų nėrvų, labai jautrus.

слабопа́мятн||ость, -и *m.* atminties silpnūmas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно silpnės atminties.

слабора́звитýй, -ая, -ое; -вит, -а, -о silpnaĩ, menkaĩ išsivýstęs.

слабосýл||ие, -я jėgų menkumas, sveikatos silpnūmas, meňkos spēkos, nėgalė, bejėgiškumas, silpnūmas; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. silpnajėgis, besveikātis, menkų spēkų; silpnas, menkų jėgų, bejėgis; c. человек silpnajėgis žmogūs, nėgalėlis, nepajėgėlis; 2. mažajėgis, nėgalingas, nedidelio galingumo, pajėgumo (*apie mašinas, mechanizmus*).

слабость, -и *m.* 1. silpnūmas, menkumas; c. пámьяти atminties silpnūmas; c. харáкрепа charàkterio, būdo silpnūmas; чýвствовать c. jausti silpnumą; 2. silpnūmas, neryžtingumas, neenergingumas; c. руково́дства vadovávimo, vadovýbės silpnūmas, neenergingumas; 3. silpnýbė; įmėgis, (blógas) pólinkis; 4. silpnadvasiškumas, silpnavališkumas.

слабото́чн||ик, -а *tech.* silpnųjų srovijų specialistas; **~ый**, -ая, -ое *tech.* silpnųjų srovijų.

слабоу́м||ие, -я silpnaprotystė, silpnaprotiškumas; старческое c. senátviška silpnaprotystė; **~ный**, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно silpno pròto, silpnapròtis, gležnapròtis, pùsprotis; c. человек aviprotis, paraikėlis, klaĩkšas.

слабохаракте́рн||ость, -и *m.* silpnabūdiškumas, silpnavališkumas, charàkterio, būdo silpnūmas; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно silpnabūdis; silpnavālis; c. человек silpnabūdis (žmogūs).

слабый, -ая, -ое; слаб, слабá, слабó 1. nestiprus, netvirtas, silpnas; bejėgis; слабáя ткань nestiprus audinýs; c. человек silpnas žmogūs; 2. nėgalingas, mážo pajėgumo (*puz. motoras*); 3. silpnas, pràstas, netikęs, meňkas; c. работник silpnas, pràstas, meňkas darbininkas; 4. nestiprus, atsilėides; c. ýзел atsilėides mážgas; 5.: c. желýдок palaidi viduriaĩ; 6. tūrintis pómegi, silpnýbė; он слаб на вино́ jis mėgsta išgėrti; 7.: он слаб здоро́вьем jis silpnės sveikatos; она́ слабá глазами ji silpnų akių, ji prastaĩ mato.

сла́ва, -ы 1. šlovė, gařsas, gařsmas, garbė; c. репо́! šlovė didvyriui!; ореол сла́вы garbės aureolė; стремýться к сла́ве trókšti garbės; 2. garsýbė, vardas, reputàcija; išgarsėjimas; приобре́сти хоро́шую сла́ву įsigýti gėrą vardà, reputàcijà; он имее́т дурную сла́ву jis neturi gėro varđo, apie jį blogai kalbama; 3. gařdas, gařsas, pàgarsas, žinià, girdas, paskalà; иде́т об это́м c. apie tai eina gařsas; ♦ c. бо́ры *šnek.* àčiū diėvui; житъ на сла́ву puikiai gyvėnti.

славёнский, -ая, -ое *pasen. žr.* славя́нский.

славизм, -а slavýbė, slavizmas.

славист, -а *lingv.* slavistas; **~нка**, -и slavistika; **~йческий**, -ая, -ое slavistikos, slavistinis; **~ский**, -ая, -ое 1. *žr.* славистический; 2. slavisto, slavistų.

славить, -влю, -вишь *eig.* 1. gárbinti, gařbę kėlti, šlovinti, gársinti; liaupsinti, girti; c. подвиги шлов́инти žýgdarbius; 2. *šnek.* skleisti (blogūs) gandūs; c. коро́-н. по все́му' родо́ды skleisti blogūs gandūs apie kà visamė miestė; **~ся**, -влюсь, -вишься *eig.* 1. garsėti, būti išgarsėjusiam; turėti vardà, reputàcijà; родо́д сла́вится со́выми сада́ми miestas garsėja savo sòdais; 2. būti šlovinamam, gárbinamam; būti giriamam.

сла́вка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *zool.* rūstagė, devynbalsė, *Sylvia*; ястреби́ная c. švygždà, *Sylvia nisoria*; садо́вая c. sòdinė devynbalsė, *Sylvia borin*; полево́я c. erškiėtė, *Sylvia ru-pa*.

сла́вн||о *prv.* 1. garbingai (*puz. mirti*); 2. *šnek.* puikiai (*puz. pamiegoti*), gerai, smagiai; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно 1. garsūs (*puz. rašytojas*), garsingas, išgarsėjęs, garbingas (*puz. žygis*), šlovingas; сла́вное ймя šlovingas, išgarsėjęs vardas; 2. *šnek.* puikūs (*puz. vynos*), šaunūs, smagūs; c. ва́рень šaunūs vaikinai.

славо||люби́вый, -ая, -ое; -йв, -а, -о trókštantis išgarsėti, garbėtroškiškas; c. человек trókštąs išgarsėti žmogūs, garbėtroška; **~любие**, -я garbės troškimas.

славосло́ви||е, -я gárbinimas, garbstymas, áukštínimas, liaupsinimas; šlovinimas; **~ть**, -влю, -вишь *eig.* gárbinti, gársinti, garbstýti, liaupsinti, áukštinti, šlovinti.

славяни́зировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* (su) slávinti; **~ся**, -руюсь, -руешься *eig.* ir *įvk.* (su) slávėti.

славя́нин, -а slāvas; **~я́нка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам slāvē; **~яновėд**, -а slavistas; **~яновėдение**, -я slavistika; **~янофýл**, -а slavofilas; **~я́нский**, -ая, -ое slāviškas; slāvų; славя́нская

филология slāvų filologija; **~янство**, -а *kuor.* slāvai.

слагаемое, -оро *dkt.* 1. *mat.* dėmuo; 2. sudėtinė dalis, komponentas, sėdas.

слагатель, -я *v. pasen.* 1. eiliiuotojas, eiliniškas; 2. liāudies dainius; dainų kūrėjas.

слагать, -аю, -аешь *eig.* 1. kurti; 2.: с. с себя ответственность nusiimti atsakomybę; с. с себя полномочия atsisakinėti įgaliojimų; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. susidarinti; susidėti; 2. organizuoti, kurti; formuoti; 3. būti kuriamam.

слад, -а (-у) *šnek.:* с ним сладу net su juo nesusitašai, nesusitaikysi, nesusitvarkysi, jō nesuvaldysi.

сладить, -ажу, -адишь *ivk.* 1. parengti, padaryti, padirbti, sutvarkyti; 2. *prk.* šnek. sudėrinti, padaryti dainų; 3. šnek. susidoroti, susitvarkyti, įveikti; **~ся**, -ажусь, -адишься *ivk.* šnek. 1. sutvarkyti; 2. susitaikinti, susitafti.

сладкий, -ая, -ое; -док, -дка, -дко 1. saldus, saldinis (*vz. obuolys*), saldūninis, saldūdinis; сладкие вина saldieji vynai; сладкое питье saldimas; сладкое блюдо saldūs patiekalas, desertas; 2. *prk.* šnek. malonus, saldus, skanus; с. сон saldus miegas; с. кысок skanus kėsnelis; сладкие грёзы malonios svajonės; 3. *prk.* saldžialiežuvaūjamas, meilikaūjamas; 4. palaimos pilnas; laimingas; сладкая жизнь mėlās, laimingas gyvenimas; **~о prv.** 1. saldžiai; 2. šnek. gařdžiai, skaniai; 3. *prk.* šnek. maloniai; saldžiai (*vz. miegoti*).

сладкогласный, -я *šnek. pasen.* puikiabalsiškumas, gražus skambesys; **~ный**, -ая, -ое; -сєн, -сна, -сно *pasen.* puikiabalsis; skambūs, harmoningas.

сладкое, -оро *dkt.* 1. saldusis valgis, patiekalas, saldžioji, desertas; 2. saldumynai, gardumynai.

сладкозвучный, -я *pasen.* malonus skambesys; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно maloniai skambantis, saldžiabalsis.

сладкоречивый, -ая, -ое; -йв, -а, -о *pasen.* švelniakalbis, saldžiakalbis, saldžialiežuvis.

сладостный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно smagus, malonus (*vz. atsiminimas*), teikiantis džiaugsmo, malonumo, laimės; сладостные мечты džiūgios svajonės.

сладострастный, -я gašlybė, gašlumas, geidulingumas; **~ник**, -а gašlys, gašlus žmogus; **~ность**, -и *m.* gašlumas, geidulingumas; **~ный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно gašlus, gašlingas, geidulingas, goslus, geismingas.

сладость, -и *m.* 1. saldumas, saldis, saldybė; 2. *prk.* smagus, malonus; 3. *dgs.* saldumynai.

слаженный, -ость, -и *m.* darnumas, sklandumas; organizuotumas, tvarkingumas; **~ый**, -ая, -ое; -жен, -а, -о gerai organizuotas; darnus, sklandus; слаженная работа darnūs dārbas.

слаживать, -аю, -аешь *eig.* šnek. žr. сладить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. žr. сладиться; 2. būti padirbamam, sutvarkomam; būti sudėrinamam.

слажу¹ žr. сладить.

слажу² žr. слазить^{1,2}.

слазить¹, -ажу, -азишь *ivk.* šnek. 1. užlipti, įlipti; с. на чердак užlipti ant aukšto; 2. nušlipti, nukopti, nusileisti; с. в пореб за молоком nusi-

leisti pieno į rūšį; 3. šnek. įkišti raiką (*vz. į rankinuką*).

слазить², -ажу, -азишь *eig.* šnek. tarm. lipti (*vz. iš autobuso*).

слалом, -а *sport.* slalomas; **~ист**, -а slalomininkas; **~ный**, -ая, -ое *sport.* slalomo, slalominis.

сламывать, -аю, -аешь *eig.* žr. сломить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. žr. сломиться; 2. būti laužomam.

сланец, -нца *geol.* skalūnas; глинистый с. molio skalūnas; **~цеватость**, -и *m.* skalūnuotumas; **~цеватый**, -ая, -ое; -ат, -а, -о skalūnuotas; **~цевый**, -ая, -ое skalūninis, skalūno.

слань, -и *m.* klotinis, paklōtas.

сластёна, -ы *v. ir m.* šnek. smagūris, smagūrė, smalzius, smaližė, smaguriautojas, smaguriautoja, skānliža, smaltys, smaltė, smaliūgas, smaliūgė, stalgūnas, stalgūnė, smilius, smilė.

сластить, -ашу, -астышь *eig.* 1. šnek. sالدinti, miesti medumi, dėti cukraus; с. наливку sالدinti aūtpilą; 2. būti sالدtelėjusiam.

сластолубец, -бца *pasen.* gašlys, gōslis, gašlūnas, gašlus žmogus; **~ивый**, -ая, -ое; -йв, -а, -о gašlus, geidulingas; **~ие**, -я goslybė, gašlybė, gašlumas; pōmėgių ieškōjimas.

сласть, -и; *dgs. kilm.* -ей *m.* 1. šnek. saldumas, saldis; 2. *dgs.* saldumynai; 3. *prk.* smagus, malonus.

слать, шлю, шлешь; *būt.* слал, -ла, -ло *eig.* siųsti, siuntinti; с. гонцов siųsti pasiuntinius; **~ся**, шлется *eig.* būti siunčiamam, siuntinējamam.

слащавый, -ая, -ое; -щав, -а, -о 1. salšvas, pōsaldis; 2. *prk.* saldus, saldus, pataikaujantis, pataikūniškas; слащавая улыбка saldi šypsenā.

слаще 1. *bdv.* сладкий aukšt. l.; 2. *prv.* сладко aukšt. l.

слащу žr. сластить.

слева *prv.* iš kairės; kairėje.

слег žr. слечь.

слегá, -й; *dgs.* слеги, *naud.* -ám kartis, šatrā.

слегка *prv.* lengvai, iš leņgvo, palengvėlė, palengvā; trūputi, šiek tiek; ветерок с. подувает vējēlis palengvā pūcia; он ранен с. jis lengvai sužeistas; коснуться с. māžumā, paviršium paliešti; с. усмехнуться pusē lūpų nusišypsoti.

слегла, **~б** žr. слечь.

след¹, -á ir слёда (-у), *naud.* слёду, *prep.* о слёде, на следу; *dgs.* следы 1. pėdsakas, brydė, brydis, pėtakys; vēžė; záячий с. kiškio pėdsakas, pėtakys, pėdos; телёга оставила глубокйи с. vežimas paliko gilā vēžė; идти по чьим следам eiti kienō pėdomis (*ir prk.*); 2. žymė, ženklas, pėdsakas; с. от раны зазддос žymė; не осталось и следá еē красоты neliko пē žymės, ženklo jōs grōžio; следы позолоты paūksinimo liēkanos, žymės; следы войны kāro pėdsakai; 3. šnek. pėdā, parādė.

след²: не с. nēdera, netiēka.

следить¹, слежý, следйшь *eig.* 1. sėkti; с. за шпионом sėkti šnipā; 2. stebėti, sėkti, žiūrėti; с. глазами sėkioti akimis; с. за поплавком stebėti plūdę; с. за успехамы науки sėkti mōkslo laimėjimus; 3. prižiūrėti, rūpintis; с. за порядком

priziūrēti tvarka; с., чтобы ребёнок не ушибся
priziūrēti vaiku, kād neužsigāutu; 4. pērsekoti,
vītis pēdomis (puz. *žvērī medžioklēje*).

следить², слежу, следишь *eig. šnek.* pēduoti, pa-
likti nešvariūs pēdsakus; с. сапогами на полу
pēduoti bātais grindis.

следование, -я 1. ējimas, žygiāvimas, vykimas; во
время следования поезда трайкинйо выкимо лаи-
кю; с. импульсов *tech.* impulsų sekā; 2. *prk.*
klaūsumas, vadovāvimasis, sekimas; panašāvi-
mas; pamēgdžiojimas; с. советам врача klaūsu-
mas gūdytojo patarimų.

следователь, -я *v. teis.* tārdytojas; с. по особю
важным делам svarbių bylų tārdytojas.

следовательно *jng., it.* vadinas, taigi, tuo būdu,
tad.

следовательский, -ая, -ое tārdytojo, tārdytojų.

следовать, -дую, -дуешь *eig.* 1. eiti paskui, paseko-
mis, pridūrmāi(s) sėkti; следуя за мною eik pās-
kui manē!; мысль следует за мыслью mintis
mintį vėja; 2. vykti, važiuoti, eiti, keliauti; žy-
giuoti; поезд следует до Каунаса без остановок
traukinys važiuoja į Kauną be sustojimų; с. до-
мой кeliauti namo; 3. *prk.* eiti pėdomis, sėkti,
vadovautis; с. доброму примеру sėkti gerų pā-
vyzdžių; 4. *beasm.* reikėti, priderėti, privalėti;
следует позаботиться о нём reikia, privalū juo
pasirūpinti; 5. išeiti, aiškėti, sėkti, išplaukti; из
этого следует iš to išeina; одно следует из дру-
рого viena išplaūkia iš kita; 6. *beasm.* priklausyti;
заплатили, сколько следует užmokėjo, kiek
priklausė; сколько вам с меня следует? kiek
jums iš manės priklausō?; kiek aš jums skolin-
gas?; ♦ как следует kaip reikiant, prideramai.

следом *prv.* iš paskōs, pasekomis, įkandin, įpėdin,
pavūmui, įdūrmui, pridūrmāi(s), pāskui; идти с.
за кем-л. eiti paskui ką, eiti įkandin kō.

следопыт, -а pėdsekys; uoslųs; **ство**, -а pėdse-
kystė.

следственный, -ая, -ое tārdomo; tardyminis; с. ма-
териал tardyminė medžiaga; с. порядок tārdomo
tvarka; следственные органы tārdomo organai.

следствие¹, -я 1. padarinys, išdava, vaisius, pa-
sekme; 2. (*logikoje*) sekmuo.

следствие², -я tārdomas; предварительное следст-
вие parengtinis tārdomas; вести с. tārdyti.

следуемый, -ая, -ое priklausantis; доверяю полу-
чить следуемые мне деньги įgalioju gauti man
priklausančius pinigų.

следующий, -ая, -ее 1. sėkantis, paskėsnis, tolė-
nis; дальше говорит с. toliau kalba sėkantis; в
следующем году sėkančiais, kitais metais; на
следующее утро выпал снег sėkanti rūtą ras-
nigo; 2. šis, toks; должен сообщить следующее
turiu pasakyti štai ką; следующим образом šiuo
būdu; следующая надпись toks antrašas.

слежаться, -жится *įvk.* susigulėti, suzmėkti, su-
slūgti, susislėgėti, sukristi, supūlti.

слежение, -я *spec.* sekimas (*sekos pavara*).

слеживаться, -ается *eig. žr.* слезаться.

слёжка, -и sekimas, sekā; за ним установили слёж-
ку jis buvo pradėtas sėkti.

слежу *žr.* следить¹, ².

слез *žr.* слезть.

слеза, -ы; *dgs.* слёзы, *naud.* слезам āšara; глаза
наполнились слезами ākys āšaromis užėjo, pa-
grūvo, patilžo; вызывать слёзы pravirkdyti;
сквозь слёзы prō āšaras; ему слово скáжешь —
и слёзы žodį jam pasakai — tuoj į dūdās, tuoj
ima āšaroti, vėkti, raudoti.

слезать, -аю, -аешь *eig. žr.* слезть.

слезинка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам аша-
рėlė; **иться**, -ится *eig.* 1. āšaroti, plūsti āšaro-
mis (*apie akis*); 2. *prk.* rasoti (*puz. sienos, lan-
gai*).

слёзка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -зкам 1. āšarėlė;
2. rasėlė.

слезливость, -и *m.* verksnūmas, āšaringūmas,
verksmingūmas; **ый**, -ая, -ое; -йв, -а, -о
1. verksnūs, āšaringas, āšarojantis; 2. gailūs,
graudūs, verksmingas (*puz. balsas*).

слезник, -а *archit.* lāštaka, varvėklis.

слезно *prv.* su āšaromis, gailiai, prōverksmiai-
s; с. просить gailiai maldauti; **ый**, -ая, -ое; -зен,
-зна, -зно 1. āšarų, āšarinis; слёзные слёзы
anat. āšarinės liaūkos; 2. *šnek.* gailūs, raudin-
gas, graudūs, maldaujamas; слёзная жалоба
graudūs nusiskundimas.

слезоотделение, -я āšarų išskyrimas; **течение**, -я
med. āšarojimas, āšarotėkis.

слезоточивость, -и *m.* āšarojamūmas; āšaringū-
mas; **вый**, -ая, -ое; -чив, -а, -о 1. āšarojantis;
слезоточивые глаза āšarojančios ākys; 2. āšari-
nis, sūkeliantis āšarojimą, āšarinantis; с. раз аша-
ринės dūjos; **ть**, -чү, -чийшь *eig.* āšaroti.

слезть, -зу, -зешь; *būt.* слез, -ла, -ло *įvk.* 1. nu-
lipti, nukópti, nusėsti (*puz. nuo arklio*); nušliaužti,
nusliuogti; 2. *šnek.* pasikėlti, atsikėlti, atsi-
stóti (*puz. nuo kėdės, iš lovos*); 3. *šnek.* išlipti
(*puz. iš traukinio*); 4. *šnek.* nusilėisti (*puz. į rūsi*); 5. *šnek.* nusmūkti, išslikti (*apie plau-
kus*); 6. *šnek.* nusitrinti, nusilūpti, nublūkti (*puz. da-
žai, spalva*).

слепень, -пня *zool.* aklųs, žabālis, spangųs, spar-
vā, bimbalas, *Tabanus bovinus*.

слепец, -пуā neregųs, aklųs, žabālis, spangųs.

слепить¹, -плю, -пийшь *eig. pasen.* āklini, darýti
āklą, ākinti, žlibinti.

слепить², слеплю, слепишь *įvk.* 1. *šnek.* sulipdyti,
suklijuoti; с. два листа бумāги suklijuoti dū
lapus pōpieriaus; 2. nulipdyti, sužiesti; с. птичку
из глны nulipdyti iš mōlio paukštėlį.

слеплю *žr.* слепить¹, ².

слепиться, слепится *įvk.* sulipti, susiklijuoti.

слеплять, -аю, -аешь *eig. žr.* слепить²; **ся**, -яется
eig. 1. lipti, klijotis; 2. būti sulipdomam; būti
nulipdomam.

слепнуть, -ну, -нешь; *būt.* слеп ir слепнул, слéпла,
-ло *eig.* ākti, spaŋgti, jākti, žlibti, aklėti, tāpti
aklām, žabāli.

слéпо *prv.* aklaī, akių plótu.

слепой, -ая, -ое; слеп, слéпā, слéпо 1. āklas, žā-
balas, spaŋgas; с. старик āklas sėnis; 2. -óро
dkt. neregųs, akiųs, spangųs, žabālis; училище
для слепых aklųjų mokyklā; 3. neaiškūs, neryš-
kūs, neišskaītomas; с. шрифт neišskaītomas šrif-
tas; 4. *prk.* āklas, negalvōjantis, nesvaīstantis;
слéпое доверье āklas pasitikėjimas; 5. aklinis, už-

дарас; слепая шахта *aklinė šachta*; ◆ слепая кишка *anat. akloji žarna*, *vienagėlė žarna*.
слёпок, -пка *lipdinys*, *lipdýtinė kòpija*, *atlieja*.
слепорождённый, -ая, -ое *aklas gimęs*, *aklagimis*.
слепота, -ы 1. *aklumas*, *aklybė*, *aklystė*; 2. *prk. akklumas*, *aklybė*; ◆ курьяная с. *med. vištakumas*, *vištakis*.
слесар||ить, -рю, -ришь *eig. šnek.*, ~ничать, -аю, -аешь *eig. šnek.* *šaltkalviuoti*, *veřstis šaltkalvystė*; ~ный, -ая, -ое *šaltkalvio*, *šaltkalvystės*; слесарное ремесло *šaltkalvystė*, *šaltkalvio amatas*; с. инструмент *šaltkalvio įrankiai*; ~ня, -и; *dgs. kilm.* -рен, *naud.* -рням *šnek. šaltkalvio dirbtuvė*, *šaltkalvė*.
слесар||ский, -ая, -ое 1. *šaltkalvio*; с. заработок *šaltkalvio ūždarbis*; 2. *šaltkalvystės*; ~ство, -а *šaltkalvystė*.
слесарь, -я; *dgs.* -ри *ir* -ря *v. šaltkalvis*; с.-инструментальщик *šaltkalvis-įrankininkas*.
слёт¹, -а 1. *suskridimas*, *sulėkimas (paukščių)*; 2. *sąskrydis*, *sąlėkis (pvz. pionierių)*.
слёт², -а 1. *suskridimas (paukščių)*; убить птицу на слёте *nušauti pakilusį skristi paukštį*; 2. *tekst. nusismaukimas (pvz. ataudų)*, *smauka*.
слетать¹, -аю, -аешь *įvk. 1. nuskristi (kur nors)*, *nulėkti*, *išlėkti*; с. в Москву *nuskristi į Māskvą*; 2. *šnek. sulakstyti*, *nubėgti*, *nulėkti*; с. в мара-зін *nubėgti į parduotuvę*.
слетать², -аю, -аешь *eig. 1. skristi (nuo ko, šalin)*, *lėkti*; орёл слетает с горы *erelis lėidžiasi nuo kálpno*; 2. *kristi (žemėn)*; *žr. слететь*.
слетаться¹, -аётся *eig. žр. слететься*.
слетаться², -аюсь, -аешься *įvk. av. įprasti į bendrųs skridimus*.
слететь, -ечу, -етішь *įvk. 1. nuskristi (nuo ko)*, *nulėkti*, *nušlėisti*; 2. *nugriūti*; 3. *nukristi*, *nučiaūžti*, *nosmūkti*; 4. *išsprūsti (pvz. žodis iš lūpų)*; ~ся, -тітся *įvk. 1. suskristi*, *sulėkti (į vieną vietą)*; 2. *prk. šnek. subėgti*, *suguzėti*; *supulkuoti*.
слётюк, -тка *paukštėlis (jauniklis)*, *išskridęs iš gūžtos*.
слечу *žр. слететь*.
слечь, *слягу*, *сляжешь*, *слягут*; *būt. слёр*, *слегла*, *слегло įvk. 1. atgulti*, *įgulti (susirgus)*; мать слегла в постель *mótina paguldė ligā, mótina atgulė*; 2. *šnek. išvėrtėti (apie javus)*, *išgulti*; *suzmėkti (pvz. miltai)*.
слиберальничать, -аю, -аешь *įvk. šnek. liberalū dėtis*; *parodyti liberalizmo*.
слив, -а 1. *nupylimas*, *nuliejimas*; *išpylimas*; 2. *šnek. iñdo snapėlis*; 2. *nupiltūvas (vandens)*; 3. *(kanalizacijos) kriauklė*.
слива, -ы 1. *bot. slyvā (medis)*, *slývamedis*, *Prunus domestica*; *slyvā (vaisius)*; 2. *kuop. slývos*; варить сливу *virti slyvās*.
слив||ание, -я 1. *nupylimas*; *išpylimas*, *išliejimas*; *supylimas*; 2. *(su)liėdinimas*; 3. *prk. sujungimas*, *suviėnijimas*; ~ть, -аю, -аешь *eig. 1. (nu)pils-tyti*, *išpilstyti*; *suñkti*; 2. *liėdinti*; *žр. слить*; ~ться, -аюсь, -аешься *eig. 1. žр. слиться*; 2. *būti nupilstomam*; *būti liėdinamam*.
сливка¹, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *slývėlė*, *slývutė*, *slývukė*.

сливка², -и *nupylimas*, *nuliejimas*; *supylimas*, *supilstymas*; *išpylimas*.
сливки, -вок, -вкам *dgs. grietinėlė*, *saldžioji grietinė*; *снимать с. nugriėbti grietinėlę*; кофе со сливками *kavā su grietinėlė*; с. общества *prk. visuomenės grietinėlė*, *geřmenos*.
сливко||отделитель, -я *v. separātorius*, *centrifugā*; ~подготовитель, -я *grietinėlės paruoštūvas*.
сливн||ой, -ая, -ое 1. *supilstytas*; *сливн||ое молоко* *supilstytas pienas*; 2. *nuleidžiamasis*, *nutekamasis*; *supilamasis*; 3. *spec. kompāktiškas*, *vientisas (pvz. rūdos gabalas)*.
сливовый, -ая, -ое *slývų*; *сливовое варенье* *slývų uogienė*.
сливочн||ик, -а *puodėlis grietinėlei*; ~ый, -ая, -ое *grietinėlės*, *grietininis*; *сливочное масло* *svies-tas*.
сливянка, -и *slývinė*, *slývų likeris*.
слиз||ать, *слижу*, *слижешь įvk. nulaižyti*; *sulaižyti*; *išliėžti*; с. варенье с блюдца *nulaižyti uogienę nuo lėkštėlės*.
слизев||ой, -ая, -ое *žр. слизистый*.
слизень, -зня *v. zool. šliūžas*, *smalžys*, *gliemežys*, *Limnea*.
слизетечение, -я *fiziol. gleivėtekis*, *gleivėjimas*.
слизистый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *gleivėtas*, *gleimėtas*, *gleimūs*, *glitinas*, *glitūs*; ◆ *слизистая оболочка anat. gleivinė*.
слизк||ий, -ая, -ое; -зок, -зка, -зко *šnek. slidūs*; *gližūs (pvz. kelias)*; *glitūs*, *gleivėtas*, *gleimėtas*; ~ость, -и *m. šnek. slidumas*, *gližumas*; *gleivėtu-mas*; *glitumas*.
слизн||уть, -нų, -нёмш *įvk. nuliėžti*, *lýžtelėti*.
слизняк, -а 1. *zool. moliūškas*, *minkštakūnis*; 2. *prk. silpnabūdis žmogūs*, *minkštakūnis*, *minkštabūdis*, *silpnavālis*.
слизывать, -аю, -аешь *eig. (nu)laižyti*, *(iš)liėžti*.
слизь, -и *m. gleivės*, *gleimės*, *gliaūmas*, *glitė*, *glė-mesos*, *glitėšiai*.
слим||онить, -ню, -нишь *įvk. šnek. nukniaūkti*, *pa-vōgti*, *nudžiauti*, *nušvilpti*.
слинять, -яет *įvk. 1. nublūkti*, *nuplūkti (apie spal-vą)*; обон слиняли от солнца *siėnų armušalai nublūko nuo sáulės*; 2. *nusišerti*, *nušūsti (apie gyvūlius, paukščius)*.
слип, -а *laiv. slipas*.
слип||аться, -аётся *eig.*, **слипн||уться**, -нется *įvk. su-lipti*, *susiklijuoti*; *слипаются глаза ākys liėpra*, *mėrkiasi*.
слитие, -я *pasen. 1. nupylimas*, *supylimas*; 2. *sán-taka*, *sāmbėgis*; с. рек *ūpių sántaka*.
слитковый, -ая, -ое *lui(s)tinis*; *слитковое серебрó luiťinis sidābras*.
слитн||о *прв.*: пишется с. *rāšoma kartū*, *vėnu žo-džiū*; ~ость, -и *m. neatiskiriamumas*, *vientisū-mas*; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *vientisinis*, *(su)jungtinis*; *neatidalijamas*; *nepaliāujamas (pvz. juokas)*.
слито||к, -тка *luiťas*, *luiťas*; с. свинцá *švino luiťas*; ~чный, -ая, -ое *žр. слитковый*.
слить, *солью*, *сольёшь*; *būt. слил*, *слилā*, *слило įvk. 1. nupilti*, *nulieti*, *nusuñkti (pvz. bulves)*, *nupilstyti*; *išpilti*; *supil(sty)ti*; с. сливки с мо-лока *nupilti nuo piėno grietinėlę*; с. молоко в

один бидон supil(sty)ti pieną į vieną bidoną; с. грязную воду в канаву išpilti nešvarų vandenį į griovį; 2. (metalus) suliedinti, sulieti; 3. nuliėti (pvz. varpą), nuliédinti; 4. prk. (su-)jungti, suviėnyti; с. два завода suviėnyti dvi gamyklas; ~ся, сольюсь, сольёшься; būt. слился, слилась, слилось ir слилось įv. 1. susilieti, sutekėti, subėgti; 2. prk. susilieti, susiėnyti, susijungti; sutąpti, sutapatėti.

сличать, -аю, -аешь eig. žr. сличійть; ~ся, -ается eig. būti sulýginamam, sutikrinamam.

слич|ение, -я sutikrinimas, sulýginimas; ~ительный, -ая, -ое sutikrinamasis (pvz. žiniaraštis).

сличий, -чў, -чийш įv. sulýginti, sutikrinti (pvz. nuorašą su originalu).

слишком prv. peř, perviřš, pernelyg, perdaug; с. рано peř anksti; вы с. много работаете jūs per daug dirbate; с. плохой pernelyg prąstas.

слияние, -я 1. susilieјimas (pvz. spalvų, upių); 2. prk. sulieјimas, sujungimas, suviėnijimas; 3. prk. susijungimas, susiėvijimas; susilieјimas; 4. (upių) sántaka.

слобод|а, -ы; dgs. слободы, слобод, -ам 1. pasen. (didmiescio) priemiestis, slabada; 2. ist. miestelis, didelis káimas, slabada; ~ской, -ая, -бе 1. priemiescio; 2. miestelio.

слобожан|ин, -а; dgs. -жане, -жан priemiescio gyvėntojas; ~ка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам priemiescio gyvėntoja.

словák, -а slovąkas.

словáр|ник, -а žodynėlis; ~ник, -а šnek. žodynininkas, leksikografas; ~ный, -ая, -ое žodyno, žodyninis; словáрное издáтельство žodynų leidyklą; с. фонд языкá kalbės žodyninis fondas; ~ь, -я v. 1. žodynas (knyga); составитель словаря žodynininkas, žodyno sudarytojas; толковый с. áiškinamasis žodynas; технический с. techninių terminų žodynas; 2. žodynas (leksika); с. Пўшкина очень богáт Pўškino žodynas labai gausus.

словá|цкий, -ая, -ое 1. slovąkų, slovákiskas; с. язык slovąkų kalbá; 2. Slovákijos; ~чка, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам slovákė.

словén|ец, -нца slovėnas; ~ка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам slovėnė; ~ский, -ая, -ое 1. slovėnų; словėniřkas; 2. Slovėnijos.

словесн|ик, -а pasen. literatūros mokytojas; filologas; literatūros, filologijos fakultėto studentas; ~ость, -и m. 1. pasen. literatūrą, rařtiją; žodinė kūrýba; теория словесности literatūros теорija; 2. pasen. filologijos moksłai; 3. prk. šnek. pasen. šnekos, plepėjimas, tuščiažodžiáivimas; 4. ikirev. kar. pámokos (žodinės); ~ый, -ая, -ое 1. žodinis, sakýtinis; словесное заявлєние žodinis pareiřkimas; 2. filologijos, literatūros; словесные науки filologijos moksłai.

словéчко, -а; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам žodėlis; нє с кем и словéчка было перемóлвить nebūvo kám iř žodėlio tařti.

словить, -овлю, -овишь įv. šnek. nutvėrti, pagauti, pačiūpti, pagriėbti, sučiūpti, sugauti; с. рыбу sužvíeti, sugauti žuvį.

словник, -а (žodyno) žodžių sąrašas, registras (žodynams), vardýnas (enciklopedijoms).

слобно įng. ir dll. kaip iř, tarýtum, lýg, nelýginant, it, kaip; с. кто стучится lýg iř kás bėldžiasi; с. зверь lýg žvėris.

слово, -а; dgs. слова, слов, словам 1. žodis; выговаривать слова tařti žodžius; порядок слов в алфавите žodžių tvarką abėcėlėje; 2. kalbėjimas; pósakis, frázė; с. — серебрó, молчанье — золoto kalbėjimas — sidąbras, tylėjimas — áuksas; 3. kalbá; культура слова kalbės kultūra; 4. palieјimas, įsąkymas; púomone; сказáть своє с. pasakýti savo púomone; он явился по слову начальника jis atvýko virřininko pálieptas; 5. pážadas, žodis; сдержáть с. ištesėti pážadą, išlaikýti žodį; 6. dgs. tėkстas, žodžiai (pvz. dainos); 7. pasisąkymas, (pra)kalbá; kreipimasis; oráčija; 8. pasen. saktė; ♦ слов нет be ábeјо; к слову бејє; дар слова iškalbá; с. в с. pažodžiui; другими словами kitaip táriant; по словам (чьим) pasák (ko), anót (ko).

словоблўд|ие, -я, ~ство, -а plepalai, sváičioјimai, tauřkalai.

словоиз|вержение, -я, ~лияние, -я žodžių gausybė, žodžių tvąnas, daugžodžiáivimas; pliaupimas; ~менение, -я gram. žodžių kaitymas, žodžių kaityba.

словолїт|ец, -тца spst. raідžių lieјikas; ~ный, -ая, -ое spst. raідžių lieјimo; ~ня, -и; dgs. kilm. -тен, naud. -тням pasen. raідžių lieјyklá; ~чик, -а žr. словолїтец.

словом įt. žodžių, taip táriant, vienu žodžiu, trumpai táriant.

словообразовá|ние, -я lingu. žodžių darýba; ~тельный, -ая, -ое žodžių darýbos; darýbinis. словоохóтлив|ость, -и m. šnekumas, plepumas, kalbumas; ~ый, -ая, -ое; -ив, -а, -о šnekus, plepus, kalbus.

слово|прєние, -я pasen. iron. žodinis giñčas, tuščias giñčas, tuščia diskúsiја; giñčijimasis; ~произвóдство, -а 1. lingu. vedinių darýba; 2. pasen. etimologija; žodžių darýbos áiškinimas; ~сочетáние, -я lingu. žodžių junginys, žodžių samplaika; ~творчество, -а (naujų) žodžių kúrimas.

словотолковá|ние, -я žodžių áiškinimas; ~тель, -я v. pasen. kalbės, žodžių áiškintojas.

словоупотреблєние, -я žodžių vartósena.

словоц, -á šnek. žodėlis; ♦ для красного словац šnek. sątoјingumui paródyti.

словчїть, -чў, -чийш įv. šnek. išgudráuti, pagudragalviáuti; argáuti, apsukti.

слог¹, -а; dgs. слóги, -óв gram. skiemuó; читáть по слогám skiemenúoti.

слог², -а pasen. stilius; высокопáрный с. išpústas stilius.

слогo|вбї, -áя, -бе lingu. skiemeninis; skiemenų; ~образующий, -ая, -е lingu. skiemeninis (gar-sas); ~раздěl, -а lingu. tárpas, ribá tarp skiemenų.

слогeв|ище, -а bot. gniūzulas; ~ищные, -ых dgs. dkt. ~цóвые, -ых dgs. dkt. bot. gniūzuliniai.

сло|ение, -я sluoksniaivimas; ~ёный, -ая, -ое sluoksniuotas.

сложєние¹, -я 1. sudėjimas (pvz. dainos, eilių), su-kúrimas; sudárymas; 2. mat. sudėtis; произвєсти

с. sudėti; 3. sándara, struktūrą; 4. nuėmimas (*puz. pareigos*); atsisākymas; 5. *tekst. grėtinimas*.

сложение², -я stōtas, kūno sudėjimas, stōgas.

сложный, -ая, -ое; -жен, -женá, -женó: он хо-рошó сложен jis gražiá nuáugęs, gražáus kūno sudėjimo, gražáus stōto.

сложить, сложу́, сложи́шь *įvk.* 1. nuimti, nukráuti, iškráuti; numėsti (*puz. nešulį*); с. груз с вóза на зéмлю nukráuti króvinius iš vežimo ant žė-мės; 2. sudėti, sudėstyti, sudėlióti, sukráuti; su-sikráuti; с. книги sudėti knygás; с. вéщи в че-модáн sudėti dáiktus į lagaminą; 3. suleñkti, sulankstyti; suvynióti; sudėti; с. лист пополám suleñkti lárą dvilinkai; с. рýки крестом sudėti rankás kryžmaí, sukryžlióti rankás; с. рýбы su-čiáupti lópas; 4. *mat.* sudėti; с. пять чýсел su-dėti penkis skaičius; 5. sukúrti, sudėti; с. пéсню sukúrti dáiną; 6. *prk.:* с. с. себá полномóчия at-sisakýti įgaliojimų; 7. pastatýti, išmúryti, pa-múryti; с. пéчку pamúryti krósnį; ♦ с. ору́жие pasidúoti, padėti ginklùs; с. рóлову (кóсти) žúti, padėti, paguldýti gálvą, pakratýti, padžiáuti káu-lus; с. рýки nebedirbti; ~ся, сложу́сь, сложи́шь-ся *įvk.* 1. susidėti, susiklóstyti, susiklóti; náши делá сложи́лись блестя́ще mūsų reikalaí puikiai susiklóstė; 2. susidaryti, susiformúoti; subrėsti, suaugti; išsitiėsti, išaugti; сложи́лись нáвыки su-sidārė, susiformávo įgūdžiai; 3. *šnek.* susidėti, susimėsti (*pinigų kam bendrai pirkti*); 4. susi-kráuti, susidėti (*puz. daiktus*).

сложно|подчиненный, -ая, -ое *gram.:* сложнопод-чиненное предложение prijungiamasis sakinyš; ~сокращенный, -ая, -ое sudurtinis, sutrauktinis (*žodis; puz. profsąjunga, vietkomas, komjauni-mas*); ~сочиненный, -ая, -ое *gram.:* сложносочи-ненное предложение sujungiamasis sakinyš.

сложность, -и *m.* 1. sudėtingumas, painūmas; keb-lūmas; с. вопроса kláusimo sudėtingumas, pai-nūmas, keblūmas; 2. sunkūmai, kliūtys, keblū-mai; ♦ в общей сложности iš viso, apskritai (imant, paėmus); в средней сложности viduti-niškai.

сложноцветные, -ых *dgs. dkt. bot.* graižaižiedžiai, *Compositae*.

сложный, -ая, -ое; -жен, -жнá, -жно 1. sudėtinis; sudurtinis; сложное предложение *gram.* sudėti-nis sakinyš; сложное сказуемое *gram.* sudurtinis tarinys; 2. sudėtingas (*puz. mašina*), komplikuo-tas, painūs; сложное устройство сигнализации komplikúotas signalizācijas įrengimas; 3. keblūs, sunkūs, painūs, pinklūs; сложные обстоятельства suñkios aplinkybės; ♦ сложные проценты procentų procentai.

слоист|ость, -и *m.* sluoksniuotumas, sluoksnėtumas; с. камня акмеñs sluoksniuotumas; ~ый, -ая, -ое; -йст, -а, -о sluoksniuotas, sluoksningas, sluoks-nėtas, slúoksninis; слоистые облака slúoksniniai dėbesys.

слоить, слою́, слои́шь *eig.* sluoksniuoti, dėti slúoks-niais, kartomis; ~ся, -йтся *eig.* 1. sluoksniuotis; kauptis, telktis (*puz. rūkas*); 2. būti sluoksniuo-jamam.

слои, слóя, в слóе, в слою́; *dgs.* -й, -оёв, -оям 1. slúoksnis, klódas, kartá; нижний с. pāsluoks-

nis; класть слоями sluoksniuoti, dėti, klóti slúoks-niais; 2. (*medžio*) rievė.

слойка, -и; *dgs. kilm.* слóек, *naud.* слóйкам *šnek.* 1. sluoksniāvimas, klojimas slúoksniais; 2. sluoks-niuota bandėlė.

слойчатый, -ая, -ое; -ат, -а, -о *žr.* слойстый.

слом, -а 1. išgriovimas, išardymas, suláužymas, nugriovimas; на с. láužui, nugriautinai; 2. lū-žis; на слóме lūžio viėtoje.

сломать, -аю, -аешь *įvk.* 1. suláužyti, nuláužti; с. каблю suláužyti kárdą; 2. sugriáuti, išardýti (*puz. namą*); 3. *šnek.* atlikti, nužygiuoti, sukárti; с. поход atlikti pāžygi; *žr.* сломать; ~ся, -аюсь, -аешься *įvk.* 1. sulūžti, suirti; 2. palūžti.

сломить, сломлю́, слóмишь *įvk.* 1. *šnek.* nuláužti; suláužyti; с. себé нóры nusiláužti kóją; 2. *prk.* paláužti, įveikti, nugalėti; болéзнь егó слóмила ligá jį paláužė; с. сопротивлénие врагá пуга-лėti, įveikti priešo pasipriešinimą; ♦ с. себé шéю *šnek.* nusišukti sprándą; с. порá (кому-л.) nu-láužti ragùs (*kam*), aprámdyti (*ką*); ~ся, сло-млюсь, слóмишься *įvk.* 1. *šnek.* nulūžti; 2. *prk.* palūžti; pasidúoti, nusileñkti.

сломка, -и *šnek.* nugriovimas, sugriovimas, su-láužymas, išardymas.

сломленный, -ая, -ое; -лен, -а, -о 1. *šnek.* nuláuž-tas; 2. *prk.* nugalėtas, įveiktas.

слон, -á 1. *zool.* dramblys, *Elephas*; 2. *prk. šnek.* gremėzdas, grióva, drimba; 3. *šachm.* rikis; ♦ сдéлать из мýхи слонá iš ádatos vežimą pri-skáldyti; слонá не примéтит nepastebėti svar-biáusio dalýko; ~ёнок, -нка; *dgs.* -нята, -нят драмблиukas; ~ик, -а драмблиukas, драмблélis, драмблиúkstis; ~иха, -и драмблė.

слонов|ость, -и *m. med.* драмблиáligė; ~щик, -á драмблиų prižiūrėtojas; драмблиų varóvas; ~ый, -ая, -ое драмблиo, драмблиnis; драмблиškas; с. хó-бот драмблиo straublys; слонóвая кость драмб-лио káulas.

слонята *žr.* слонёнок.

слонять, -аю, -аешь *eig. šnek.:* слоны с. válkiotis, drimblinėti, драмблиnėti, šlaistýtis, tinginiáuti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* šlaistýtis, dokli-nėti, slampinėti, blinkinėti, slainikauti, slánkioti, dilbinėti, bastýtis, tráiniotis, trankýtis, válkiotis, dúkinėti, vādalotis; с. из угла в угол slánkioti, slainikauti iš kámpo į kámpą.

слопать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* suspriñgti, suspró-gti, sukirsti, surýti.

слуга, -й; *dgs. слугы* 1. *v. ir m. pasen.* samdinys, samdinė; 2. *prk.* tarnas; pakalikas.

служáка, -и *šnek. pasen.* 1. sėnas, pritýres karýs; 2. uolūs, ištikimas (sėnas) tarnáutojas.

служáнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *pasen.* tarnáitė.

служáщий, -ая, -ее 1. tarnáujantis; 2. -ero *dkt.* tarnáutojas, alginiškas.

служба, -ы 1. tarnāvimas; с. нарóду tarnāvimas liáudžiai; с. в министрėстве tarnāvimas ministė-rijoje; 2. tarnýba; дáрбас; поступить на слúжбу gáuti tarnýbą, stóti į tarnýbą; госудáрственная с. valstýbinė tarnýba; военная слúжба karinė tar-nýba; нести слúжбу tarnáuti; 3. speciali įstaiga, biúras; с. погóды óро biúras; 4. *dgs. pasen.*

pagalbiniai ūkiniai trobesiai; 5. *bažn.* pāmaldos, mišios.

службист, -а *šnek. pasen.* kanceliārininkas, pernelýg uolūs tarnautojas.

службишка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* tarnybėlė, menka tarnýba.

службеник, -а *bažn.* mišių knygà.

службёный, -ая, -ое 1. tarnýbos, tarnýbinis; с. долг tarnýbinė pareigà; служёбная записка tarnýbinis raštėlis; 2. antraeilis, pagálbinis; ◆ служёбные слова *gram.* tarnýbiniai žodžiai (*jungtukai, prieinksniai, dalelytės*).

служёние, -я 1. tarnāvimas; с. великому делу tarnāvimas didžiam reikalui; 2. *bažn.* mišių laikymas, pāmaldos.

служйв||ский, -ая, -ое *tarm.*, ~ый, -ая, -ое *pasen.* 1. tarnýbinis, tarnýbos; 2. -oro *dkť.* kareivis, kargys.

служйлый, -ая, -ое *ist.* einantis tarnýba, tarnýbinis; служйлое сослoвие kariaunà; служйлые люди tarnýbiniai žmonės.

служитель, -я *v. pasen.* tařnas, alginiřkas; samdiņys; ◆ служительи кyльта dvāsininkai, kunigaĩ, kulto tarnai; ~ница, -ы *pasen.* tarnaitė, alginiřkė.

служить, служý, слýжишь *eig.* 1. tarnauti, tarnýba eiti; с. в армии tarnauti kariuomenėje; с. сторожем tarnauti sargu, sargauti; 2. tikti; tarnauti; būti; с. примёром būti pavyzdžiui; 3. *bažn.* laikyti pāmaldas.

слýжка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам vienuolýno tařnas.

слукáвить, -влю, -вишь *įvk.* *šnek.* klastingai, bukliai pasielgti; pagudrauti.

слупить, слуплю, слупишь *įvk.* *šnek.* 1. nulūpti (*pvz. žievę*); 2. *prk.* nuplėšti (*pvz. didelę kainą*), nulūpti; с. высокие проценты nulūpti didelius procentus; ~ся, слупится *įvk.* *šnek.* nusilūpti; išplėinėti, nuplėiskanoti, nublūzganoti (*pvz. oda*).

слух, -а 1. klausà; girdėjimas, girdà; ausis; острый с. aštri klausà, klusi ausis; потерять с. apkufsti; у негo хорoший слух jis gerų ausų, ausingas, klausūs; неть по слýху iš klausos dainuoti (*be gaidų*); 2. žinià, gařdas, gařsas; 3. *džn. dgs.* pāskalos, tauškalai; nuogirdos, pāsakojimai; girdai, girsiai; пошлй слýхи pasklido gandai, žinios; по слýхам кайр гirdėti; распространять слýхи skleisti girdūs; ложные слýхи pāskalos, melagingi gandai; ◆ ни слýху ни дýху nei girdėti, nei regėti; обратиться в с. suklūsti.

слухáч, -á (klusūs) radiotelegrafistas (*pagaunantis radijo signalus iš klausos*).

слуховой, -ая, -ое klausomasis, girdimasis, girdėjimo; с. орган klausomasis organas; с. нерв anat. girdimasis nervas; слуховая трýбка klausomasis ragėlis; ◆ слуховое окно stoglangis.

слýчаем *prv.* *šnek.* kařtais, atsitiktinai.

слýчай, -я 1. atsitikimas, įvykis; нýотыкис; дёснэ; необычайный с. непāprastas atsitikimas; 2. atvejis; в данном слýчае šiuo atveju; в противном слýчае priešingu atveju; в хýдшем слýчае blogiau atveju; 3. atsitiktinumas; netikėtumas; это было дело слýчая tai buvo atsitiktinumas; егo спас с. jĩ išgėlbėjo atsitiktinumas; 4. prōga; aplinký-

bė; по слýчаю прáздника šveitės prōga; при удобном слýчае susidėjus palankioms aplinkýbėms, pasitaikius (tikamai) prōgai; ◆ в слýчае удáчи jėi pasisėktų; ни в кoем слýчае jokiu būdų; в слýчае черo jėi reikėtų, jėigu kàs.

случáйн||о 1. *prv.* atsitiktinai; с. встрéтиться atsitiktinai susitikti; 2. *įt.* *šnek.* kařtais; у вас, с., нет спйчек? аĩ kařtais neturite degtýkų?; ~ость, -и *m.* atsitiktinumas; по слýчайности atsitiktinai; с. помешáла уéхать atsitiktinumas sutrúkdė išvažiuoti; ~ый, -ая, -ое; -аен, -айна, -айно atsitiktinis.

случáть, -áю, -áешь *eig.* keřgti (*gyvulius*).

случáться¹, -áется *eig.* atsitikti, pasitaikyti; это часто слýчалось tai dažnai pasitaikydavo; я, слýчалось, идý по ýлице *įt.* aš, būdavo, einu gatvė.

случáться², -áется *eig.* 1. žr. случйтьсá?; 2. būti kergiamam.

случйть, -чý, -чйшь *įvk.* 1. *šnek.* suvesti draugėn, suařtinti; 2. sukeřgti, sulėisti (*gyvulius*).

случйться¹, -йтся *įvk.* 1. atsitikti, pasidaryti, ištikti, nutikti, įvykti; что с тобoй слýчилось? kàs tau atsitiko, pasidāre?; 2. pasitaikyti, tēkti; мне слýчилось быть там tēko, pasitaikė būti tenai.

случйться², -йтся *įvk.* susikeřgti, susieiti.

слýч||ка, -и (*gyvulių*) (su)kergimas; имёт слýчку пасйėti, пасидáуžyti (*apie kumele*); пасибулиuoti (*apie karvę*); пасикуилиuoti (*apie kiaulę*); пасибуфкsti (*apie avį, ožką*); ~ной, -ая, -ое (su)kergimo; kergiamasis; пасибегимо, рујojimo (*pvz. periodas*).

слýшание, -я 1. klausymas; с. лекций paskaitų klausymas; 2. teis. svarstymas; с. дела отлoжено bylōs svarstymas atidėtas.

слýшатель, -я *v.* klausytojas, klausovas; ~ница, -ы klausytoja, klausovė; ~ский, -ая, -ое klausytojo, klausytojų.

слýшать, -áю, -áешь *eig.* 1. klausyti, klausytis; с. концēрт klausytis koncēрто; с. лекцию klausyti pāskaitą; 2. teis. svarstyti; с. дело об убийстве svarstyti žmogžudystės bylą; 3. *šnek.* klausyti; с. отцá klausyti tėvo; ~ся, -аюсь, -áешься *eig.* 1. klausyti (*ko*), paklusti; būti klausniām; ребёнок не слýшается вáikas neklauso; слýшаюсь! *kar.* klausau!; 2. būti klausomam; būti svarstomam.

слýшок, -шкá *šnek.* paskalà, gařdas, girdas; обывáтельские слýшки miesciōniřkos pāskalos.

слýть, слýвý, слýвёшь; *būt.* слыл, слылá, слыло *eig.* turėti vafđą, reputāciją, būti laikomam (*kuo*); он слýвёт богатым человеком jis laikomas pasi-tūrinčiu žmogumi.

слýхáть *būt.* -áл, -áла, -áло *eig.* 1. *šnek.* girdėti; nugifsti, išgifsti; я слýхáл пёсню аš гirdėjau dainą; 2. *įt.* *šnek.* sākoma, kalbama, кайр гirdėti; 3. eina tariniu girdėti; что у вас с.? kàs pàs jūs girdėti?

слýхом *prv.*: с. не слýхáть (не слýхано) *šnek.* niėko, niėnieko negirdėti, нёрá jokiy žinių.

слýшать, -шу, -шишь *eig.* 1. girdėti; я вас не слýшу, говорйте грoмче аš jýsų negirdžiù, kalbėkite garsiau; он одним ýхом не слýшит jis viena ausimi negifdi, apkuřto; он не слýшал этой нoвoсти jis negirdėjo šios naujienos; слý-шишь, приходи непременно! girdi, ateik būti-

naĩ; 2. *šnek.* jùsti, jaùsti; suùosti; c. záпах jaùsti, suùosti kvápa; душá слышит *prk.* širdis (nu)-jaũcia; ♦ (и) слышать не хóчет нē гirdėti не-пóри; ~ся, -ится *eig.* 1. bũti girdimám; íздали слышится звон toľumojē girdėti skaĩbant, skaĩbinant; 2. *šnek.* bũti juntamám, suuodžiamám; слышался záпах вóдки búво жуĩтamas degtinēs kvápas.

слышим||ость, -и *m.* girdimumas; хорóшая с. gēras girdimumas; ~ый, -ая, -ое; -шим, -а, -о гirdimtas.

слыши||о 1. *prv.* girdimai; 2. *eina tariniu* girdėti, урá žinių; грóмче, совсѐм не с. garsiaũ, visáĩ negirdėti; о нѐм ничерó не с. apĩš jĩ nērà jokĩų žinių, niēko negirdėti; 3. *ĩt. šnek.* kalbama, kaip girdėti; ~ый, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно 1. gĩrdimas; ёле с. rólos vōs gĩrdimas balsas; в лесý слышнýй гóлосá миškē girdėti balσαι; 2. жуĩтamas, жаũčiamas; užuodžiamas.

слышь *ĩt. šnek.* 1. mataĩ, klausýk; с., он правду гóворĩт klausýk, jĩs tiēsà sáko; 2. ródos, kaip girdėti.

слюб||иться, слюблýсь, слюбишься *ĩvk.*, ~лýться, -яюсь, -яешься *eig.* 1. pamilti vienas kità, susimylėti; 2. *pasen.* patikti, pamēgti.

слюдá, -ы *min.* žerūtis.

слюд||истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о žerutingas; с. слáнец žerutingas skalūnas; ~овый, -ая, -ое, ~аной, -ая, -ое žerūtinis, žerūcio.

слюна́, -ы sėilė, sėilės; ♦ глотáть слюну́ *šnek.* sėiles rýti, vařvinti (*labai ko norėti*).

слюн||и, -ей *dgs. šnek.* sėilės; ♦ распустýть с. а) ištĩžti, išglēbti, suglēbti; б) apsiवेkti, palēisti dūdàs; глотáть с. *žr.* глотáть слюну́ (*prie* слюна́); ~ить, -ню, -нишь *eig.* sėilėti, sėilinti, sėilioti; с. пáльцы sėilioti pirštũs; ~йтсá, -нюсь, -нишьсá *eig.* 1. *šnek.* sėilėtis; 2. bũti sėiliojamam.

слюн||ки, -нок, -нкам *dgs.* sėilės; с. текýт sėilės vařva; ♦ глотáть с. *žr.* глотáть слюну́ (*prie* слюна́); ~ный, -ая, -ое sėilinis, sėilių; слюнные жѐлезы sėilių liaũkos.

слюноотдел||ение, -я *biol.* sėilių iš(si)skyrimas; ~ительный, -ая, -ое sėilių iš(si)skyrimo.

слюноотечѐние, -я seilėtekis.

слюнтáй, -я 1. *šnek.* seilius; 2. *prk.* seiliũgas, seilėgeris, žmogũs bē charáktorio, mazgōtē.

слюня||вить, -влю, -вишь *eig. šnek.* sėilėti, sėilinti; ~виться, -влюсь, -вишьсá *eig. šnek.* 1. sėilėtis, sėilintis, sėiliotis; ~вый, -ая, -ое; -няв, -а, -о *šnek.* apsisėilējes, sėilėtas.

слякот||ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *šnek.* dārganotas, dārganas, sušliũres, pabiũres; слякотная порóда dārganotas óras; слякотная óчень dārganas rudũs; ~ь, -и *m.* 1. dārgà, drangà, dārgana, drabà, sniēgdraba, šlāpdraba, drōblius; purvũnē, puřvas; 2. *šnek.* menkystà; ištĩželis.

слямзить, -зю, -зишь *ĩvk. šnek.* nukniaũkti, nudžiauti, nušvilpti, pavōgti.

сляпать, -аю, -аешь *ĩvk. šnek.* sumadarũti, supesnóti.

смáзать, смáжу, смáжешь *ĩvk.* 1. sutēpti, patēpti; с. жи́ром ištáukũti, sutáukũti; с. маши́ну patēpti mašĩnà; с. телѐры patēpti vežĩmà; с. лицó кремóм ištēpti véidà kremũ; 2. išgláistýti, iš-

gliēti (*puz. moliũ*); 3. *prk.* užtrinti, užtušũoti; с. вопрóс užtušũoti kláusimà; 4. *prk. šnek.* papĩrkti, patēpti, dũoti kýšĩ; 5. *šnek.* sušērti, rēžti; с. по щекé рēžти peř véidà; ~ся, смáжусь, смáжешься *ĩvk.* 1. išsitēpti, susitēpti; 2. išsitrinti (*puz. dažais*), išsigliēti.

смáзка, -и 1. (*veiksmas*) tepimas; užtepinimas, ištepinimas; с. колѐс ráty tepimas; 2. (*medžiaga*) tepalas; с. для лыж slidžĩų tepalas.

смазлív||ость, -и *m. šnek.* apveidumas, dailumas; ~ый, -ая, -ое; -йв, -а, -о *šnek.* apveidũs, gražũtis, skaistũs, dailũs; смазлívая дѐвушка daili merginà.

смазнóй, -ая, -ое degutũ tepamas, degũtinis, vārveliũ tepamas; смазные сапогá degutũ, vārveliũ tepami bātai.

смáзочн||ое, -оро *dkt. tech.* tepalas; ~ый, -ая, -ое tepimo, tepamasis; tepalinis; смáзочные материáлы *tech.* tepalai (*puz. aliejai, taukai ir pan.*).

смáзчи||к, -а terpējas; ~ца, -ы terpēja.

смáзывать, -аю, -аешь *eig. žr.* смáзать; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* смáзаться; 2. bũti ištepinám, patepinám; bũti išgláistomam, išgliejamám; *prk.* bũti paperkamám, patepinám.

смазь, -и *m. šnek.* tepalas; с. для маши́н mašĩnų tepalas.

смáивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* vārginti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* 1. vārgintis; 2. bũti vārginamam.

смак, -а *šnek.* 1. (puikũs, gēras) skõnis; pómēgis; pasigardžiávimas; в этих я́блоках особýй с. šiē obuoliaĩ урá ypatingo skõnio; естý со смáком vāľgyti pasigardžiũojant; дѐлать чтó-л. со смáком *prk.* darýti kà sũ malonumũ, sũ pómēgiũ; 2. *prk.* prasmē, esmē; понáть весь с. šтого про-исшѐствия supràsti šiō įvykio visà ėsmę.

смаковáть, -кýю, -кýешь *eig. šnek.* 1. gardžiũotis, vāľgyti, gėrti sũ pasigardžiávimu; 2. *prk.* mėgautis, gėrėtis; 3. *tarm.* ragáuti, skanáuti.

смáлец, -льца *tarm.* lýdyti taukai.

смáлодýш||ествовать, -твую, -твуеть *ĩvk.*, ~ни-чать, -аю, -аешь *ĩvk. šnek.* bũti silpnadvasiũ; парódyti silpnadvasiškũmo, bailũmo, pabũgti, išsigāsti.

смáлу *prv. šnek.* iš mažeĩs, iš mažumēs.

смáлывать, -аю, -аешь *eig. žr.* смóлóть (*1 reikš.*).

сманеврýровать, -рую, -руешь *ĩvk.* padaryti manēv-gà, pamanėvruoti.

смáн||ивать, -аю, -аешь *eig.*, ~йтý, смáню, смáнишь иг смáнишь *ĩvk.* 1. suvilióti (*ĩ vienà vietà*); 2. nuvilióti, sugũdyti, sumásinti; с. на другóе мѐсто nuvilióti ĩ kità vietà.

смáрагд, -а *pasen. min.* smarāgdas; ~овый, -ая, -ое *pasen.* smarāgdo.

смáрáть, -áю, -áешь *ĩvk. šnek.* nutrĩnti, nušlũostyti; с. напýсанное на доскѐ nutrĩnti tai, kàs búvo parašýta lentojē.

смáривать, -аю, -аешь *eig. šnek.* álkinti, dvasinti, bādinti, marĩnti badũ, *žr.* сморýть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* 1. kamũotis; silpti; 2. bũti álkinamam, marĩnamam; bũti kamũojamam.

смáрка, -и: на смáрку *žr.* насмáрку.

смáрывать, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* смарать; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* būti nutrinamám, nušluostomam.

смастерить, -рю, -ришь *įvk. šnek.* padirbti, pagaminti.

смáтривать, *būt.* -вал, -а, -о *eig. šnek.* žiūrinėti, žvalgytis, dairytis.

смáтывать, -аю, -аешь *eig. žr.* смотать; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr.* смотаться; 2. būti susukamám, suvejamám; būti išvijojamam, nuvyniojamam.

смахáть, -аю, -аешь *įvk. šnek.* sukarti, sulakstyti.

смáхивать¹, -аю, -аешь *eig. šnek.* panėšėti, pavėdėti, būti panašiam; он смáхивает на отцá jis panėši į tėvą, угá tėvu pasėkęs.

смáх||ивать², -аю, -аешь *eig., ~нуть*, -нү, -нěшь *įvk. 1.* nuveduoti, (nu)dulkinti, nubraukti, numėsti, nukratyti; с. карандаш со столá nubraukti, numėsti pieštuká nuo stálo; с. пыль со шляпы nukratyti dulkės nuo skrybėlės; 2. nuvyti (*rankos mostu*); с. мух nuvyti musės; 3. *šnek. (vienų sykį)* nukirti, nutvoti.

смáчивать, -аю, -аешь *eig. žr.* смочить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr.* смочиться; 2. būti sudrėkinamam, sušlapinamam, suvilgomam.

смáчи||ость, -и *m. šnek.* gardumas, skanumas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна́, -чно *šnek. 1.* skanus, gardus, pasigardžiuojamas, apetingas; 2. *prk.* gausus, riebus.

смáять, смáю, смáешь *įvk. šnek.* nuvarginti, iškačiuoti, prikamuoti, prikankinti; **~ся**, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* nusikamuoti, prisikankinti, nuvaigti.

смежáть, -аю, -аешь *eig. žr.* смежить; **~ся**, -аётся *eig. 1. žr.* смежиться; 2. būti užmerkamám.

смежítъ, -жү, -жішь *įvk.* sumérkti, užmérkti (*akis*); blúostá sudėti; **~ся**, -йтся *įvk.* užsimérkti (*apie akis*).

смéжник, -а *ekon.* gretutinė įmonė.

смéжн||ость, -и *m.* gretimumas, gretybė; с. участков sklųpų gretimumas; **~ый**, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно гretimas, gretutinis, grėtas, šálimas; kaimýninis; смéжные госудáрства kaimýninės valstýbės.

смека́лист||ость, -и *m. šnek.* nuovokumas, sumanumas, núotuoka, núovoka; **~ый**, -ая, -ое; -ист, -а, -о *šnek.* nuovokus, nuotuokus; с. páрень nuovokus vaikas.

смек||áлка, -и *šnek.* núotuoka, núovoka, sumetimas, sámojis; человек со смека́лкой nuovokus žmogus; **~ать**, -аю, -аешь *eig. šnek., ~нуть*, -нү, -нěшь *įvk.* nutuokti, nuvokti, sumėsti, sumóti; nusivókti; он смека́ет в éтом дéле jis nusivókia apie šį reikálą.

смёл, смелá *žr.* сместі.

смелéть, -éю, -éешь *eig.* drąsėti, eiti drąsųn.

смелó *žr.* сместі.

смёл||о *prv.* drąsiai; nesvyruojant, neabejojant; **~ость**, -и *m.* drąsumas, drąsýbė, drąsà, drąsmė, parsà, parsumas; придáть смелости įdrásinti, įkvėpti drąsós; берү на себя с. drįstų; емү не хватило смелости jis neišdrįso; **~ый**, -ая, -ое; смел, смелá, смелó 1. drąsus, bingus, parsus; ryžtingas; 2. iššáukiantis; arogántiškas.

смелýчáк, -á *šnek.* drąsuolis, drąšunas, drąseikà, parsuolis; такого смелýчáкá поискáть tókį drąsuolį neleñgva surásti.

смелю *žr.* смолóть.

смéна, -ы 1. (pa)keitimas, kaità; keitimas, pasikeitimas; с. караула sargýbos pa(s)keitimas; с. впечатлений įspūdžių keitimas; с. шпал pábėgių pakeitimas; 2. pakaità; užvadas; 3. pàmainà; работáть в две смéны dirbti dviem pàmainomis; вечерняя с. vakarinė pàmainà; 4. pakaità, komplėktas (*pvz. skalbinių*).

смéнивать, -аю, -аешь *eig.* keisti, mainyti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. 1.* keistis; 2. būti keičiamám.

смений, -еню, -енишь *įvk. 1.* pakeisti, apkeisti, pàmainyti; 2. pàvaduoti, pakeisti; **~ся**, -енюсь, -енишься *įvk.* pasikeisti.

смéни||ость, -и *m.* dárbas pàmainomis, pàmainumas; **~ый**, -ая, -ое 1. pakaitų, pàmaininis, pàmainós; с. рабóчий pàmainós darbiniškas; смéнное собрáние pàmainós susirinkimas; 2. keičiamas; смéнная шестерня keičiamasis krumpliáratis.

смéниши||к, -а pàmaininiškas; **~ца**, -ы pàmaininiškė.

смéняем||ость, -и *m. (pareigūnų)* pakeičiamumas; (*mašinos dalies*) iškeičiamumas, pàmainomumas; **~ый**, -ая, -ое; -яем, -а, -о pakeičiamas, iškeičiamas, pàmainomas.

смéнять¹, -аю, -аешь *įvk. šnek.* iškeisti, pakeisti, išmainyti; с. с кем-л. pasikeisti su kuó.

смéнять², -аю, -аешь *eig. žr.* смéнить.

смéняться¹, -аюсь, -яешься *įvk.* pasikeisti, apsi-keisti.

смéняться², -яюсь, -яешься *eig. 1.* keistis; kaitalio-ти; keitinėtis, mainýtis; 2. būti keičiamám, kaitaliojamam.

смерд, -а 1. *pasen.* prasčiokas, prastuolis; 2. *ist.* smerdas (*valstietis-baudžiauninkas*).

смердéть, -ржү, -рдйшь *eig.* smirdėti, dvókti, atsiduoti, treñkti.

смерзáние, -я sušalimas; prišalimas (*vienas prie kito*).

смерзáть, -аю, -аешь *eig. žr.* смёрзнуть; **~ся**, -áется *eig. žr.* смёрзнуться.

смёрзнуть, -ну, -нешь; *būt.* смёрз, -ла, -ло *įvk. šnek. tarn. 1.* sušáliti, péršalti, sustipti; 2. sušáliti, pavirsti ledù; **~ся**, -нется; *būt.* смёрзся, -лась, -лось *įvk. 1.* sušáliti draugén (*pvz. skalbiniai*), prišáliti; 2. sušáliti, pavirsti ledù, apšáliti.

смёрить, -рю, -ришь *įvk. šnek. 1.* išmatuoti; с. пост išmatuoti ūgį; 2.: с. взóром (взглядом, глазами) арžвелgti, nužvelgti, apžiūrėti; с. с головý до ног nužvelgti nuo galvós iki kójų; **~ся**, -рюсь, -ришься *įvk. 1.* pasimatuoti; 2.: с. сýлами pasi-rungti, pasigalynėti.

смеркáться, -áется *eig. beam.* brėkšti, témti, žlė-juoti; смеркáется téмста.

смеркнутýсь, -нется; *būt.* смерклось ir смеркну-лось *įvk. beam.* pritėmti, priblįsti, sutėmti, su-brėkšti; ráно смерклось ankstí sutėmo.

смертéльн||о *prv. 1.* mirtinai; с. ранен mirtinai su-žeistas; 2. *prk.* báisiai, mirtinai (*pvz. pavargti*); **~ость**, -и *m. 1.* mirštamumas, marumas; 2. *prk.* báisumas, nepakenčiamumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. mirštamus, marus; mirštinus, mir-

tinis; grėsiantis mirtimi; nėsantis miřti, mirtiės; смертельное жáло змеј miřti nėsantis gyvátės geluonis; смертeльная рáна miřštamà žaizdà; с. удáр mirtinis smūgis; смертeльная опáсность mirtinas pavojus; смертeльная агóния mirtiės agónija; 2. *prk.* baisūs, perakečiamas; mirtinas, mirtinis; смертeльная устáлость baisūs nuovargis; с. вpаг mirtinas priešaš.

смертник, -а mirtiniškas, pasmerktàsis miřti.

смерти||ость, -и *m.* mirtingumas; нязкая с. nedidelis mirtingumas; **~ый**, -ая, -ое; -тең, -тна, -тно 1. mirtiės; с. одр mirtiės pátalas; 2. mirtinas, mirtinis; смертная отpава mirtiniai nuodai; 3. mirtingas; marūs; все люди смертны visi žmónės (yrà) mirtingi; 4. -oro *dkt.* mirštantysis; mirtingasis; 5. *prk.* baisūs, nenūgalimas, nepakečiamas; didžiausias; mirtinas.

смертоносна||ость, -и *m.* žudomumas; **~ый**, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. mirtiės, miřti nėsantis, mirštamasis, marūs, žudantis, žudomas; смертоносное оpужие miřti nėsantis ginklas; с. яд mirštamis, žudantys nuodai; 2. pragaistingas, pražūtingas; смертоносное равнодушие pražūtingas abejingumas.

смертоубийств||енный, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно *pasen.* žudomasis (*pov. klimatas*); žudantis; **~о**, -а *pasen.* užmušimas, nužudymas; žmogžudybė, žmogžudystė.

смерть, -и; *dgs. kilm.* -ей *m.* 1. mirtis; mirimas, mirtinoji; быть при смерти būti marinamam, mēdėti; в час смерти mirtiės válanda; после моей смерти pō māno gyvōs galvōs; до смерти ligi gyvāt ēsant; уйти от смерти išvėngti mirtiės; причинить с. gálą padaryti; двум смертям не бывáть дūkart nemīrsi; 2. *šnek.* giltinė, gálas, kápanas; 3. *eina prieveiksniu šnek.* bė gálo, baissiai; с. как пить хочется baissiai gėrti nōriu, tiesiog trokštė trokštu.

смерч, -а (*šiltų kraštų*) vėsuolas, smėrčas (*sukelią vandens ar smėlio sūkuri*); **~евой**, -ая, -ое vėsulo, smėrčo, viesulinis, smėrčinis; с. столб vėsulo stulpas.

смерщи||к, -а matuotojas; **~ца**, -ы matuotoja.

смерять, -яю, -яешь *įvk.* žr. смерить; **~ся**, -яюсь, -яешься *įvk.* žr. смериться.

смеситель, -я *v.* maišytuvas; **~ный**, -ая, -ое maišomasis, maišyto.

смесить, смешу, смесишь *įvk.* suminkyti (*pov. tešlą*).

смеска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *tekst.* guošinys.

смелый, смелу, смелешь; *būt.* смел, смелá, смелó *įvk.* 1. nušluoti, nuklastyti; nušluostyti; с. крошкi со столá nušluostyti trupinius nuo stálo; с. сор nušluoti šiukšlės; 2. sušluoti (*i krūvą*); с. мýсор в угол sušluoti šiukšlės i kamrà; 3. *prk.* nušluoti, sunaikinti; ♦ с. с лица земли nušluoti nuo žemės paviršiaus.

смелить, смешу, смелить *įvk.* 1. atstatyti, atleisti (*iš pareigų*), pašalinti; 2. perkelti, nukelti; 3. *prk.* supainioti, sukeisti; **~ся**, смешусь, смелюсь *įvk.* 1. pa(si)slinkti, pėrsikelti; 2. *prk.* pasikeisti, pakilti.

смесь, -и *m.* 1. mišinys, maišalas, kratinys; šiupinys; 2. įvairenybės (*žurnalo skyriaus pavadinimas*).

смѣта, -ы sámeta; расхóды сверх смѣты viršsámatinės išlaidos; с. на ремо́нт sámeta remontui; ♦ смѣты нет *šnek.* bėgalės, nesuskaiciuojama daugybė.

смѣтан||а, -ы grietinė; **~ник**, -а 1. grietininis indėlis; 2. *šnek.* grietinės mėgėjas, grietinius; **~ный**, -ая, -ое grietinės, grietininis; с. cóyc grietininis pàdažas.

смѣтáть¹, -áю, -áешь *eig.* žr. сместý.

смѣтáть², -áю, -áешь *įvk.* sudáigstyti (*drabužį*), supeltakiuoti.

смѣтáть³, смечу, смечешь *įvk.* 1. sumėsti, suveřsti (*pov. šieną, šiaudus*); 2. *tarm.* numėsti, numėtyti (*pov. sniegą nuo stogo*).

смѣтáться¹, смечется *įvk.* susimėsti (*apie bičių spiečių*), su(si)spiėsti, susėsti.

смѣтáться², -áется *eig.* būti nušluostomam, nušluojamam, sušluojamam; *prk.* būti sunaikinamam, nušluojamam.

смѣтка¹, -и *šnek.* nuovoka, nuotuoka, sumanumas.

смѣтка², -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. daigstas; 2. daigstymas.

смѣтки, -ток iг -тков, *naud.* -ткам *dgs. šnek.* sąslavos (*pov. grūdų*); trupiniai.

смѣтлив||ость, -и *m.* *šnek.* nuovokumas, sumanumas, supratingumas; **~ый**, -ая, -ое; -ив, -а, -о nuovokus, sąvokūs, greit smetąs, gubūs, sumatūs, nuotuokūs, sumanūs.

смѣтный, -ая, -ое sámatos, sámatinis; смѣтные предложения sámatiniai pasiūlymai.

смѣту žr. сместý.

смѣть, смѣю, смѣешь *eig.* drįsti; не с. войтý не drįsti jeili; как вы смѣете со мной так разговаривать! kaip jūs drįstate su manimi taip kalbėti!

смех, -а (-у) 1. juokas; juokimasis; смѣха рáди (для смѣху) раjuokáuti, дѣл juoko; дѣлать что-л. нá с. дѣл juokū ká darýti; 2. *eina tariniu* juokai, juokinga; ♦ кýрам нá с. juokū veřta; без смѣху бѣ juoko (*rimtai, iš tikrųjų*); с. сквозь слѣзы juokas prō ášaras; не до смѣху нѣ juokai.

смехотá, -ы *šnek.* žr. смех (*2 reikš.*); вот с.-то бýдет таi бýс juokū, juoko.

смехотвор||ец, -пуа *šnek.* juokdarys, juokintojas; **~ность**, -и *m.* *šnek.* juokingumas; juokdarystė; **~ный**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно juokingas, juokinamas; juokdariškas; с. слýчай juokingas atsitikimas.

смѣшанный, -ая, -ое; смѣшан, -а, -о sumaišýtas, mišrus; с. лес mišrus miškas; смѣшанное числó mat. mišrusis skaičius.

смѣшáть, -áю, -áешь *įvk.* 1. sumaišýti; с. вино с. водой sumaišýti vynà su vandeniu; 2. sujáukti, sujáuti, suplákti, sujóvalinti, padaryti netvarką; ктó-то смѣшáл мой бумáги kažkàs sujáukė māno pōpierių; 3. supáinioti, suplákti (*pov. sąvokas*); ♦ с. с грязью су purvais, dumblais sumaišýti; с. кáрты (плáны) sugriáuti planūs, sumānytus, ketinimus; **~ся**, -áюсь, -áеьсь *įvk.* 1. susimaišýti, susipáinioti, sujúkti, susilieti;

краски смешались dažai susiliejo; 2. *šnek.* sumišti, sutrikiti.

смешение, -я 1. (su)maišymas; 2. sujaukimas, suplakimas; 3. supainiojimas; 4. susimaišymas, sumišimas; 5. susijaukimas, susiplakimas; 6. susipainiojimas; painiava, mišinys, kratinys.

смешивать, -аю, -аешь *eig. žr.* смешать; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr.* смешаться (*1 reikš.*); 2. būti sumaišomam; būti sujaukiamam, suplakamam; būti supainiojamam.

смешить, -шү, -шійшь *eig.* juokinti, jùkinti, jukdyti, juokdinti.

смешлив|ость, -и *m. šnek. 1.* jukumas, palinkimas juoktis; 2. juokingumas; **~ый**, -ая, -ое; -ив, -а, -о 1. jukus, liūkes juoktis; 2. juokingas.

смеш|но 1. *prv.* juokingai; 2. *eina tariniu* juokingai; мне очень с. manè ima didelis juokas, man labai pòrisi juoktis; **~ной**, -ая, -ое; -шн, -шнà, -шнó juokingas; смешная пьеса juokinga pjèsė; смешные требования juokingi, perimti reikalàvimai; **~ок**, -шкà 1. pasijuokimas, trumpas juokas; 2. *dgs.* juokàvimai, pàjuokos, juokèliai.

смешу¹ *žr.* смешить.

смешу² *žr.* смешить.

смещать, -аю, -аешь *eig. žr.* сместить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr.* сместиться; 2. būti atstatomam, atleidžiamam (*iš pareigų*); būti perkeliama, nukeliamam; būti supainiojamam, sukeičiamam.

смещение, -я 1. atleidimas, atstatymas (*iš pareigų*); 2. sukeitimas; supainiojimas; 3. pasistūmėjimas, pasislinkimas, pòslinkis; с. органа *med.* organo dislokacija.

смещу *žr.* сместить; **~сь** *žr.* сместиться.

смеяться, смеюсь, смеёшься *eig. 1.* juoktis; с. до слёз juoktis ligi ašarų; 2. *prk.* juoktis, juokauti, perimtai kalbėti; не верь ему, он смеётся įis juokiasi, netikėti juò; 3. (*над кем-чем*) juoktis, pašiepti, tųčiotis (*iš ko*); с. над угрозами врага juoktis iš priešo grasinimų.

смиг|ивать, -аю, -аешь *eig.*, **~нуть**, -нү, -нёшь *įvk. šnek.* pamirksėti, mirktelėti, mérkti (*aki*).

смиг|нуться, -нүсь, -нёшься *įvk. šnek.* susimérkti, susimirkčioti.

смило|ваться, -луюсь, -луешься *įvk.*, **~стивиться**, -влюсь, -вишься *įvk.* susimilti, paròdyti mielaširdystę, pasigailėti.

сминать, -аю, -аешь *eig. žr.* смять; **~ся**, -ается *eig. 1. žr.* смяться; 2. būti suglámžomam, suládomam; būti ištrypiamam; būti sutriuškinamam, sugrúmiamam; būti išminamam (*apie linus*); būti išminkomam (*apie molį*).

смирén|ие, -я 1. (*sukilèlių*) (nu)malšinimas, nurámdymas; 2. romybė, romumas; nusizėminimas; **~ник**, -а *iron.* lėtaširdis, romus, tylus, nusizėminęs žmogus.

смирén|ничать, -аю, -аешь *eig. šnek.* būti romiam, šventuoliu dėtis.

смирénно *prv.* nužėmintai; paklusniai, romiai.

смирénномудр|ие, -я *iron.* romi išmintis; šventuoliškumas; **~ый**, -ая, -ое; -мудр, -а, -о *iron.* romiai išmintingas; šventuoliškas.

смирén|ность -и *m.* nusizėminimas; romumas; **~ый**, -ая, -ое; -рén, -рénна, -рénно romus, romiòs

dvàsios, lėtòs širdiès; nusizėminęs; nužėmin-tas.

смиритель, -я *v. pasen.* malšintojas, rámdytojas; **~ный**, -ая, -ое *pasen.* malšinamasis, rámdomasis, trámdomasis; с. дом *ikirev.* drausmės, grasòs kalėjimas, trámdomieji namai; ♦ смирительная рубашка trámdomieji marškiniai (*pamišèliui*).

смирить, -рю, -рійшь *įvk.* numalšinti, nurámdyti, ròmų padaryti sutvárdyti; с. коня nurámdyti žirgą; с. свой нрав sušvelninti savo būdą; **~ся**, -рюсь, -рійсья *įvk.* nusirámdyti, nusilekti, romiam pasidaryti; susitaikinti; с. с мыслью о смерти susitaikinti, apsiprasti su mintimi apie mirtį.

смирна, -ы *pasen.* mirà (*kvapieji sakai*).

смирн|о *prv.* romiai, ramiai, tyliai; с.! *kar.* ramiai; с. сидеть сèdėti ramiai, tyliai; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -рнà, -рно romus, gludus, lėnas; ramus, tylus, tykus; с. человек ramus žmogus.

смирять, -яю, -яешь *eig. žr.* смирить; **~ся**, -яюсь, -яешься *eig. 1. žr.* смириться; 2. būti malšinamam, rámdomam, tvárdomam.

смог, ~лá, ~ү *žr.* смочь.

смог|гут, ~жешь *žr.* смочь.

смóква, -ы 1. figà (*vaisius*), inžiras; 2. *žr.* смóковница.

смóкинг, -а smókingas.

смóкн|уть, -ну, -нешь; *būt.* смок, -ла, -ло *įvk. šnek.* pèrsłapti, sumirkti, sušlapti.

смóковница, -ы *bot.* figmedis, *Ficus carica*.

смолá, -ы; *dgs.* смóлы дervà, smalà, sakai.

смолáчивать, -аю, -аешь *eig. žr.* смолотить.

смолéвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. *bot.* naktižiedis, *Silene*; 2. *zool.* smaliukas (*vabalas*).

смол|евóй, -ая, -ое 1. dervingas, sakingas (*medis*), dervinis, dervòtas; 2. dervuotas; **~ение**, -я dervàvimas, smalàvimas.

смолéльщик, -а *šnek.* dervuotojas.

смолéст|ость, -и *m.* dervingumas, sakingumas; **~ый**, -ая, -ое; -ист, -а, -о dervingas, sakingas; смолéстая доска dervinga lentà.

смолéть, -лү, -лійшь *eig.* dervuoti, smaluoti.

смóлка¹, -и dervàvimas (*prv. laivelio*).

смóлка², -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам dervėlė, sakai.

смолкáть, -аю, -аешь *eig.*, **смóлкн|уть**, -ну, -нешь; *būt.* смолк *įg.* смóлкнул, смóлкла, -ло *įvk.* puiti, nuščiùti; nurimti; liàutis (*kalbėjus, dainavus*).

смóловар, -а *žr.* смóлокүр; **~ня**, -и; *dgs. kilm.* -рен, *naud.* -рням *žr.* смóлокүрня.

смóлогон, -а *žr.* смóлокүр.

смóлоду *prv. šnek.* iš jaunų dienų, iš jauno, iš jaunumės.

смóлокүр, -а dervadegys, derviniškas; **~ение**, -я dervòs vārymas; **~ня**, -и; *dgs. kilm.* -рен, *naud.* -рням dervòs vāryklà.

смóлотить, -очү, -òтишь *įvk.* iškùlti (*javus*).

смóлóть, смелю, смéлешь *įvk. 1.* sumàlti; 2. *prk.* *šnek.* prikalbėti, pritaùkšti niekų, nesàmonių.

смóлочү *žr.* смóлотить.

смóлчáть, -чү, -чійшь *įvk. šnek.* nutylėti, neprasi-tarti, neatsakýti.

смоль, -и *m.*: чёрный как с. júodas kaip nuodėgu-lýs, júodas kaip dervà; **~ё**, -я *kuop. šnek.* der-

vinga, sakinga mediena, dervókšniai; **~ный**, -ая, -ое дervós; sakingas, dervingas; **~няк**, -á *kuor. šnek. žr. смолё.*

смоля́к, -á derváduřpės.

смоляно́й, -áя, -оё dervinis, dervós; смоляная кистлота dervinė rūgštis.

смонті́ровать, -рую, -руешь *įvk. sumontuoti.*

сморгну́ть, -ну́, -нёшь *įvk. šnek. mirktelėti; ♦ не сморгну́в (гла́зом) nemirktelėjus (ką padaryti).*

смори́ть, -рю́, -ришь *įvk. šnek. nukamuoti, numarinti; с. голо́дной сме́ртью numarinti badū; с. голо́дом nudvasinti, išbadinti; ~ся*, -рюсь, -ришься *įvk. šnek. nusikamuoti, pėrvargti; nusilpti; išsėkti.*

сморка́ть, -аю́, -аешь *eig.: с. нос šnūpšti nósį, šnūpštis; ~ся*, -аюсь, -аешься *eig. šnūpštis, šniūpšti.*

сморкну́ть, -ну́, -нёшь *įvk.: с. нос nusišnūpšti nósį, nusišniūpšti, nusišniaukšti, nusišniūkšti; ~ся*, -нусь, -нёшься *įvk. nusišnūpšti, nusišniūpšti.*

сморо́да, -ы *šnek. žr. сморо́дина.*

сморо́дин||а, -ы 1. *bot. (krūmas) serbeñtai, Ribes; 2. (uoga) serbeñtas; kuor. serbeñtai, vašoklės; ~ка*, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам serbeñtas (viena uoga); ~ник*, -а serbentýnas, vašoklýnas; **~ный**, -ая, -ое serbeñtu, serbeñtinis; **~овка**, -и serbeñtinė (*degtinė, likeris*); **~овый**, -ая, -ое *žr. сморо́динный.*

сморо́зить, -бжу́, -бзишь *įvk. šnek. lėptelėti; с. глупо́сть lėptelėti kvailýбє.*

сморч||кóвый, -ая, -ое *bot. briedėlio, briedžiūko, briedėlių, briedžiūku; ~ок*, -чкá *bot. briedėlis, briedžiūkas, kumėlspenė (grybas), Morchella.*

сморщива́ть, -аю́, -аешь *eig. raukti, raukšlėti, rūkšlėti; ~ся*, -аюсь, -аешься *eig. 1. raukýtis, žr. сморщиться; 2. būti suraukiamám.*

сморщити́, -щу́, -щишь *įvk. suraukti, suraukšlėti, surūkšlėti; ~ся*, -щусь, -щишься *įvk. susiraukti, susiraukšlėti.*

смота́ть, -аю́, -аешь *įvk. 1. suvýti, suvynióti, susukti; с. пряжу́ suvýti veřpalus; с. прово́локу suvynióti vielą; 2. išvýti, išvijóti, nuleñkti, nupynióti; с. полклубка́ išvijóti пусė kámuolio; ~ся*, -аюсь, -аешься *įvk. 1. susivýti, susisukti; 2. šnek. pasitraukti, pasprukti; 3. šnek. nudróžti, nukúrti, nuskúosti, greítai suvažinėti, nuvažiuóti.*

смóтка, -и 1. suvijimas, suvyniójimas; 2. išvijimas, išvijójimas.

смотр, -а apžiūra, pėržiūra, pėržvalga; с районных газет rajoninių laikraščių pėržiūra.

смотре́||ние, -я *pasen. žiūrėjimas, veizdėjimas, žiūgá; ~ть*, смотрю́, смотришь *eig. 1. žiūrėti, žvelgti; náдо с. вперёд prk. reikia žiūrėti į priekį; с. фильм žiūrėti filmą; с. вдаль žvelgti į tólj; 2. žiūrėti, laikyti; все смóтрят на него́, как на чудакá visi žiūri į jį kaip į keistuólj, visi į laiką keistuolių; 3. pėržiūrėti; с. за детьмá pėržiūrėti vaikùs; 4. apžiūrėti, apžiūrinėti; с. нóвую кварти́ру apžiūr(in)ėti naują butą; 5. šnek. prk. atródyti, būti panašiam; с. зве́рем būti panašiam į žvērį; 6. būti atgrežtám, išeiti; óкна смóтрели в сад langai išėjo į sódą; ♦ с. в оба būti akylám, nežiupsóti; с. в гроб (в моги́лу) láukti*

gálo, láukti mirtiēs; с. сквозь пáльцы žiūrėti pró pirštùs; **~ться**, смотрю́сь, смотришься *eig. 1. žiūrėti į savė, apžiūrinėti savė (pvz. veidrodyje); 2. būti (ap)žiūrimám; пьеса смóтрится с интєрєсом pjęsė žiūrimà su susidomėjimu.*

смóтрны, -йн *dgs. pasen. pražválgos, žvalgýtuvės, pražválgai.*

смóтритель, -я *v. 1. prievaizdas, pėržiūrėtojas; станциóнный с. stoties budėtojas; 2. pasen. žiūróvas, žiūrėtojas; ~ница*, -ы pėržiūrėtoja; pėržiūrėtojo žmonà; **~ский**, -ая, -ое pėržiūrėtojo.

смóтровóй, -áя, -оё, смóтровый, -ая, -оё 1. apžiūrós, pėržiūros; смóтровáя галере́я apžiūrós galėrija; 2. stebimàsis, stebėjimo; смóтровáя шель танка tángo stebimàsis plyšys; 3. kontrolinis, (pa)tikrinamasis; смóтровáя комиссия kontrolinė komisija.

смóтчи||к, -а (su) sukėjas, vijėjas, vijikas; **~ца**, -ы (su) sukėja, vijėja, vijikė.

смочі́ть, смочу́, смочишь *įvk. suvilgyti, sudrėkinti, pašlapinti, sušlapinti; ♦ с. горло́ (глóтку) šnek. suvilgyti gėrkлė (išgerti); ~ся*, смочу́сь, смочишься *įvk. sušlapti, susišlapinti.*

смочь, смогу́, сможешь, смóгут; *бūt. смог*, -лá, -лó *įvk. išgalėti, pajėgti, įstėngti, valióti.*

смоще́нничать, -аю́, -аешь *įvk. padaryti suktýбє, argavýstę, pasukčiauti; argáuti, apsukti.*

смóю *žr. смыть; ~сь* *žр. смыться.*

сма́д, -а smárvė, dvókas, dvokulys, smařsas, tvaikas.

сма́дн||о *prv. smařdžiai, dvókiai, dvókiančiai; ~ость*, -и *m. smardumas, dvokumas; ~ый*, -ая, -оё; -ден, -дна, -дно smardūs, dvokūs, tvaikūs, smirdantis, dvókiantis.

смуглѐть, -ѐю́, -ѐешь *eig. tamsėti, rusvéti (apie odos spalvą).*

смуглолицы́й, -ая, -оё; -йц, -а, -е tamsaūs véido, tamsiaveidis, rusvaveidis.

смýгл||ость, -и *m. (odos) rudumas, tamsumas, bėris; ~ый*, -ая, -оё; смугл, смуглá, смýгло tamsūs, rúsvas, juodbruvas; бėрас, tamsiós spalvós; tamsiaveidis (*žmogus*); **~як**, -á *šnek. tamsiaveidis, juodėkšnis, juodbruvys, brunėtas, juodišius (apie vyrą); ~янка*, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам šnek. tamsiaveidė, juodėkšnė, juodbruvė, brunėтė (apie moterį).*

смудрѐть, -рю́, -ришь *įvk. šnek. begudráujant kvailai pasielgti, nusigudráuti.*

смýта, -ы 1. *pasen. maiřtas, subruzdimas, suirútė; sámyřis; сєть смýту brúzdinti žmones, kėlti sámyřį; 2. šnek. vaidaí, kivířcai, bařniai, rietenos; ařdas, nesántaika; 3. nėrimas, jáudinimasis, nėrimastis.*

смутитель, -я *v. šnek. nėrimo, sámyřio kėlėjas, jáudintojas; maiřtininkas.*

смуті́ть, смущу́, смутишь *įvk. 1. sutrikdýti, į sámyřį įstúmti, sudróvinti, sukėlti sumiřimo, nėrimo, sukonfúzyti; sujáudinti, suneraminti, sudrumsti ramýбє; ęта весть меня́ смутіла ši žinià sujáudino manė, sutrikdė mán ramýбє; 2. pasen. subrúzdinti (žmones), sukėlti sámyřį, maiřtą, suirútę; ~ся*, смущу́сь, смуті́шься *įvk. 1. sutrikti, sumiřti, susidrovėti, susijáudinti; 2. pasen. pakėlti maiřtą, sukilti.*

смѣтн||ость, -и *m.* neaiškūmas (*puz. sqvoku*); neapibrēžtūmas; **смѣй**, -ая, -ое; -тен, -тнā, -тно 1. neramūs (*puz. žvilgsnis*), nerimastingas; jāudinantis; 2. nērimo, sām̃yšio, suirūtēs, maištų (*puz. laikas*), maištingas; 3. neaiškūs, neryškūs, ūkanotas, miglōtas; смѣтныя воспомина̃ния miglōti, neaiškūs atsimināmai.

смѣтъян, -а *šnek.* maištininkas; nesāntaikos kēlējas, riāušininkas; suirūčių kēlējas; **смѣть**, -ню, -нишь *eig. šnek.* kēlti vaidūs, drumsti ramybę; darýti suirūtę; **смѣка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* maištininkē; riāušininkē.

смѣш||ек, -шка, **смѣка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам (*tam tikrų avių ēriuko*) ērenā, smuškā.

смѣщāть, -āю, -āешь *eig.* 1. trikdýti, neraminti, konfūzyti, drōvinti; 2. *pasen.* kēlti maištā, suirūtę; **смѣся**, -āюсь, -āешься *eig.* 1. trikti, jāudinātis; 2. *pasen.* kēlti maištā, suirūtę; 3. būti su-trikdomam; būti brūzdinamam.

смѣшѣние, -я sutrikimas, sumišimas; drovā; neramūmas, nērimastis, susijāudinimas; в смѣшѣнии sutrikęs, sumišęs, susidrovėjęs, nērimasties āpimtas.

смѣшѣ *žr.* смѣтѣть; **смѣсь** *žr.* смѣтѣться.

смѣв, -а nuplovimas; nūoplova; **смѣальный**, -ая, -ое (*nu*)plaunamasis.

смѣвāть, -āю, -āешь *eig.* plāuti, *žr.* смѣть; **смѣся**, -āюсь, -āешься *eig.* 1. *žr.* смѣться; 2. būti nuplaunamām; būti išplaunamām, raplaunamām.

смѣв||ка, -и nuplovimas, numazgōjimas; **смѣно́й**, -āя, -о́е 1. plaunamasis (*puz. vamzdis*); 2. suplāutas, sūneštas (*puz. smėlis*); **смѣочный**, -ая, -ое nuplovimo, nuplaunamasis; **смѣщик**, -а (*nu*)plovējas.

смѣк, -а 1. sudūrimas; 2. sándūra, sudūrimo vietā; **смѣание**, -я 1. sujungimas, sudūrimas; suařtinimas; suglaudimas (*puz. eilių*); 2. suvėrimas, sučiaupimas (*lūpų*); sukandimas.

смѣкāть, -āю, -āешь *eig.* 1. sudūrinėti; glaūsti (*gretas*); skliaūsti; 2. vėrti, uždarinėti; mērk̃ti; čiāupti; 3. *prk.* jūngti, viēnyti; *žr.* сомкнѣть; **смѣся**, -āюсь, -āешься *eig.* 1. glaūstis, skliaūstis; 2. mērk̃tis; čiāuptis; 3. *prk.* jūngtis, viēnytis; 4. būti suglaudžiamām, suduriamām; būti suveriamām, sumerkiamām, sučiaupiamām; *prk.* būti sujungiamām, suvienijamām.

смысл, -а 1. prasmė; в пōлном смѣсле слōва tikrāja žōdzio prasmė; прямой с. tiesioginė prasmė; переносный с. pėrkeltinė prasmė; нет смѣсла гудā ид̃ти nēra prasmės, neveřta tenā ēiti; с. ж̃изни gūvėnimo prasmė; 2. prōtas, nūovoka; здравый с. sveikas prōtas.

смыслѣть, -лю, -лишь *eig. šnek.* išmanýti, nusimanýti, suprāsti, nujėgti, nusivōkti, nutuōkti; ни-чегō не с. в мѣзыка visāi nenusimanýti apie mūzikā.

смысловой, -āя, -о́е prasm̃inis, prasmės; смысло-вая связь prasm̃inis ryšys.

смыть, смōю, смōешь *įvk.* 1. nuplāuti, numazgōti; с. бесслāвие *prk.* nuplāuti gėdā; 2. išplāuti, raplāuti, nuplāuti; зѣмлю смѣло водой žemę nūnešē, nuplōvė, išplōvė vanduo; **смѣся**, смōюсь, смōешься *įvk.* 1. nusiplāuti, nusimazgōti, išsiplāu-

ti; 2. *prk.* *šnek.* išnýkti, diŃgti, pranýkti, pasprūkti; pasislėpti.

смѣчка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. sudūrimas, sujungimas, sunėrimas; 2. sándūra, sudūrimo vietā; 3. *prk.* sānglauda; с. мѣжду рабōчим клāссом и крѣстьянством sānglauda tař darbi-niūkų klāsės iř valstietijos; с. индѣстрии с сѣльским хозāйством indūstrijos sānglauda su žēmės ūkiu.

смѣчкōвый, -ая, -ое *muz.* strýkinis, styginis (*instrumentas*).

смѣчный, -ая, -ое *lingv.*: смѣчные соглāсные už-darumōs priebalsiai.

смѣчк̃¹, -чкā *muz.* strýkas, trauktūvas, braukl̃ys, griežiklis, smičius.

смѣчк̃², -чкā 1. skalikų grūtė; 2. viržėlis (*skalika-mas grūtėmis, i grutes susieti*).

смѣшлѣн||ость, -и *m. šnek.* sumanūmas, nuovokūmas, supratingūmas, išmaningūmas, nuojėgūmas, nūojėga; **смѣй**, -ая, -ое; -ѣн, -а, -о *šnek.* sumanūs, nuovokūs, sugebūs, nuojėgūs, primanūs, gubūs, supratingas, išmaningas.

смѣгчāть, -āю, -āешь *eig. žr.* смѣгчѣть; **смѣся**, -āюсь, -āешься *eig.* 1. *žr.* смѣгчѣться; 2. būti (su)minkštinamam; būti sušvelninamam; *lingv.* būti minkštinamam, palatalizuojamam.

смѣгч||ающий, -ая, -ее 1. minkštinantis; 2. švelninantis; leŃgvinantis; ram̃inantis; смѣгчающие ви-нū обстоятелства kaltę švelninančios aplinkybės; **смѣние**, -я 1. suminkštinimas; 2. sušvelninimas, paleŃgvinimas; apraminimas, sumāžinimas; 3. suminkštėjimas; 4. sušvelnėjimas; palengvėjimas, aprimimas; **смѣтельный**, -ая, -ое minkštinamasis, minkštinimo; švelninamasis.

смѣгчѣть, -чѣ, -чѣшь *įvk.* 1. suminkštinti; 2. *prk.* sušvelninti, paleŃgvinti; sumāžinti; с. наказāние sušvelninti, sumāžinti bāūsme; с. тон sušvelninti tōnā; 3. *lingv.* suminkštinti, palatalizuoti; **смѣся**, -чѣсь, -чѣшься *įvk.* 1. suminkštėti, suminkšti; 2. *prk.* sušvelnėti, sumažėti, nurimti, aprimti, palengvėti; nuščiōti, aptilti (*puz. vėjas*); 3. *prk.* atlyžti, atsilėisti.

смѣкāть, -āю, -āешь *eig.*, **смѣкнѣть**, -ну, -нешь; *būt.* смѣк, -ла, -ло *įvk. šnek.* 1. (su)minkštėti, (pa)tilžti; 2. (su)glėbti, (su)glėžti, (su)bliūksti; 3. *prk.* nusilėisti, suminkštėti; atsilėisti.

смѣтѣние, -я 1. sumišimas, sutrikimas; 2. sām̃yšis, triūkšmas, pānika; 3. *pasen.* maištas, suirūtė.

смѣтѣнн||ость, -и *m. pasen.* nerimastingūmas; sumišimas; **смѣй**, -ая, -ое; -тѣн, -тѣнна, -тѣнно sune-rimęs, sumišęs, sutrikęs, nerimastingas.

смѣтие, -я *tech.* glemžimas.

смѣтъй, -ая, -ое; смѣт, -а, -о 1. sumāigyta, suglāmžyta; 2. ištryptas (*puz. žolė*); 3. surūkęs (*puz. veidas*).

смѣтъ, сомнѣ, сомнѣшь *įvk.* 1. suglāmžyti, sumāigyti, sulāmdyti; 2. ištrypti, sutrypti; 3. sutriuškinti, sugrūmti, sumālti, sutrypti, išblaškýti (*puz. priešą*); 4. *prk.* palāužti (*moralishkai*); 5. išminti (*linus*); išminkyti (*molį*); **смѣся**, сомнѣся *įvk.* 1. susiglāmžyti, susimāigyti; 2. išvīrsti, išgułti (*apie javus*).

сна, **снѣ** *žr.* сон.

снабдить, -бжý, -бдишь *юк.* 1. patiekti; parúpinti, dúoti, aprúpinti; 2. pridėti, prikergti; prijungti; с. кнйгу картинками iliustruoti knygą (paveikslėliais); с. советом suteikti patarimą, patarti; **сна**, -бжýсь, -бдишься *юк. šnek.* būti aprúpin-tam, apsirúpinti.

снабжать, -аю, -аешь *eig. žr.* снабдить; **снабъся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. žr. снабдиться; 2. būti aprúpinamam; **сенец**, -ница tiekėjas; **сэние**, -я tiekimas, pristatymas; aprúpinimas; parúpinimas; **сэнический**, -ая, -ое aprúpinimo, tiekimo.

снабжý *žr.* снабдить; **снась** *žr.* снабдиться.

снадобье, -я; *dgs. kilm.* -бий, *naud.* -бям 1. gýdomosios žolės; 2. *dgs. pasen. šnek.* reikmenys; mēdžiagos.

снайпер, -а снайперис; **сский**, -ая, -ое снайперис.

снаружé *prv.* 1. išorinėje púsėje, išorėje, óro púsėje; iš óro púsės, iš lauko; 2. iš paviršiaus, išoriškai, iš išorės.

снаряд, -а 1. *kar. sviedinys*; артиллерийский с. артилерijos sviedinys; pánen oskólkom снаряда sùžeistas sviedinio skevėdra; 2. *šnek.* įrankis, įtaisas, prietaisas, pādarynė, pabūklas (*puz. siurblys, grąžtas*); землесóсный с. žėmsiurbė; 3. *kuor. pasen. šnek.* įrankių komplėktas; reikmenys, prietaisai; слесáрный с. šáltkalvio įrankių komplėktas, šáltkalvio įrankiai; 4. *sport.* prietaisas.

снарядить, -жý, -ядишь *юк.* 1. išrengti (*puz. į karą, į kelionę*), išruošti; 2. *šnek.* aprúpinti; arginkluoti; 3. *šnek.* paruošti, patiekti; sukaūpti, sukrauti (*puz. kraiti*); 4. *spec.* užtaisyti (*puz. miną*); **снась**, -жýсь, -ядишься *юк. šnek.* 1. išsirengti, išsiruošti; išvýkti, iškeliáuti; 2. apsirúpinti, pasitiekti.

снарядный, -ая, -ое 1. *kar. sviedinio, sviedinių;* снарядная гильза sviedinio tūta; 2. *sport.* prietaisų; снарядная гимнастика gimnastika sù prietaisais.

снаряжать, -аю, -аешь *eig.* 1. reñgti, ruošti, taistyti (*puz. į ekspediciją*); 2. *šnek.* ginkluoti, rúpinti; *žr.* снарядить; **снаъся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. ruoštis, reñgtis, taistyti; 2. būti išrengiamam, išruošiamam; būti aprúpinamam, arginkluojamam; būti paruošiamam, patiekiamam, sukraunamam (*puz. kraitis*); **сэние**, -я 1. išrengimas, rangà; 2. aprúpinimas; arginklavimas; 3. *kuor. prietaisai, įrankiai, reikmenys; aprangà, ginkluotė, arginklavimas; боевóе с. kautýnių aprangà.*

снаряжý *žr.* снарядить; **снась** *žr.* снарядиться.

снастить, снащý, снастишь *eig.* statýti takelàžą (*laive*).

снасть, -и; *dgs. kilm.* -тэй *m.* 1. *laiv.* laiváivirvė, lėnas; корабельные снасти laivo takelàžas; 2. *kuor. šnek.* įrankiai, prietaisai (*puz. žvejybos*); įtaisai.

сначала *prv.* 1. pradžiojė, iš pradžių, pirmà; с. подумай, потом отвечай pirmà pagalvók, paskui atsakyk; 2. iš paūjo, iš, nuo pradžiós; dár kartà, vėl; начать читать с. pradėti skaitýti iš paūjo, nuo pradžiós.

снашивать¹, -аю, -аешь *eig. žr. šnek.* сноситý¹.

снашивать², -аю, -аешь *eig. žr.* сносить² (*1 reikš.*).

снашиваться¹, -аюсь *eig.* 1. žr. сноситься¹; 2. būti sudėvimam, suvilkimam; būti suavimam, nuavimam.

снашиваться², -аюсь *eig.* būti sunesamam, suneshojamam (*į vieną vietą*).

снащý *žr.* снастить.

снег, -а, о снэге, в снерý; *dgs.* снерá sniėgas; с. на деревьях įsnaigas; с. идёт sniėga; кýча снэга krúvà sniėgo; с. сходит lėidžia sniėgà; занести снэгом užpustýti; ♦ как с. на голову kaip griautinis giedrojė (*staiga, netikėtai*).

снегирь, -я *v. zool.* sniėgena, *Pyrhula pyrrhula.*

снегоборьба, -ы kovà sù sniegù.

снегово́й, -ая, -óе sniėgo, snieginis.

снегозадержание, -я sniėgo sulaikymas.

снегозащита, -ы apsaugà nuo sniego; **снный**, -ая, -ое sniėgo sulaikomas; с. щит sniėgo sulaikomas skýdas.

снегоочиститель, -я *v.* sniėgo valýtuvas; **счистка**, -и sniėgo válymas.

снегопад, -а (*gausus*) snigimas; **сна́х**, -а sniėgo plūgas; **снепогру́зчик**, -а sniėgo krautúvas; **снабрасыватель**, -я *v.* sniėgo sklaidytúvas; **сна́ние**, -я sniėgo tirpimas.

снегоуборочный, -ая, -ое sniėgo válymo, sniėgo válomasis; **сщик**, -а sniėgo valýtuvas (*mašina*).

снегурка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *žr.* снегурочка.

снегурочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам (*pasakos*) sniegėnė, snieguolė.

снадать, -аю, -аешь *eig.* 1. *tarm. pasen.* válgyti; 2. *prk.* kankinti, kirmsti, gráužti.

снeдь, -и *m.* 1. *pasen.* valgis, maistas, ždis, édrà; 2. *kuor.* valgiai, valgymai, maisto produktai.

снежинка, -ы stambi snaigė; **сна**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам snaigė, snaiguolė, sniegulė, snaigena.

снежить, -йт *eig. beasm.* snigti, snaigýti, snaigalioti, snýguriuoti.

снежница, -ы *tarm. šnek.* atitiřpusio vandeñs klānas (*ant ledo*).

снэжно eina tariniu: в лесý с. miškė daūg sniėgo, gilù sniėgo.

снэжно-белый, -ая, -ое báltas kaip sniėgas, sniėgo baltumo.

снэжный, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно 1. sniėgo, snieginis; снэжные хлопья sniėgo tumulai; снэжная мáсса sniegýnas (*kalnuose*); снэжная бáба sėnis besmegėnis, sniėgo sėnis; 2. sniegingas (*žiema*); snieguotas, āpsnigtas; kaip sniėgas, snieginas.

снежлок, -жкá 1. sniegėlis; 2. sniėgo gniūžulas, gniūžtė; запустить снежком palėisti sniėgo gniūžulà; играть в снежки sniėgo gniūžtėmis mėtytis; **сна**, -ы *šnek.* sniegainė (*sniego masė, iškritusi ant vandens*).

снэс *žr.* снести; **снась** *žr.* снести^{1,2}.

снести, -сý, -сэш; *būt.* снэс, снеслá, -лó *юк.* 1. punėsti, jnėsti; с. бóчку в подвál jnėsti statinę į rūsį; с. письмó на почту punėsti láiškà į pàštà; 2. sunėsti, suneshióti; 3. nuplėsti, nukėlti (*puz. vėjas stogą*); nuveřsti, nugriáuti (*puz. namą*); 4.: вéтром снеслó лóдку к другóму бéрегу vėjas nuvārė váltį prie kito krañio; 5. nukirřti

(*puz. galva*); 6. numèsti (*kortą*); 7. nukèlti (*puz. skaičių*), atkèlti; 8. *prk.* iškèsti, iškentèti, pakèlti; 9. panèsti, nunèsti; такой тяжести я не снесу tokiós naštós aš nepanèšiu, nepakèlsiu, nepunèšiu; 10. (*apie paukščius*) padèti (*kiaušini*).

снести́сь¹, -сусь, -сèшся; *būt.* snèssя, snèslàsь, -лòсь *įvk.* susižinòti, susisiekti; с. знаками susiròdyti; с. по почте susirašyti.

снести́сь², -сèтся; *būt.* snèssя, snèslàsь, -лòсь *įvk.* 1. (*apie paukščius*) padèti (*kiaušini*); 2. būti pugnautám, nuverstám, nukeltám.

снет||кóвый, -ая, -ое stintos, stintų; ~бк, -ткá stinta; ~бчнй, -ая, -ое *žr.* снеткóвый.

сниж|ать, -аю, -аешь *eig. žr.* sníзить; ~а́ться, -аюсь, -ае́шься *eig.* 1. mažèti, žemèti; menkèti; 2. léistis žemyn; *žr.* sníжиться; 3. būti mážinamam, meñkinamam; būti nuleidžiamám žemyn; ~éние, -я 1. (su)mážinimas, (pa)žëminimas; (su)meñkinimas; 2. (su)mažëjimas, sumenkëjimas; 3. leidimasis žemyn, nusileidimas.

снижу *žr.* sníзить.

снижу́ *žr.* снизать.

сниз|ать, снижý, снижешь *įvk. šnek.* suvèrti, suvárstyti (*puz. karolių*).

сни|зить, снижу, снизишь *įvk.* 1. sumážinti, pažëminti; sumeñkinti; nulèisti; 2. nulèisti žemiau (*puz. lèktuog*); ~ся, снижусь, sníжисься *įvk.* 1. sumažèti, sumenkèti, kristi (*puz. kainos*); 2. nusileisti žemyn, nutùpti (*apie lèktuog*); 3. *prk.* pasidaryti nuosaikingesniám, santùresniám (*puz. tonas, balsas*).

сни|зка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -экам *šnek.* 1. (su)vèrimas; 2. vèrinýs; vèrtinë.

снизойд|ёшь, ~у́ *žr.* снизойти.

снизой|ти, -ойдý, -ойдèшь; *būt.* -ошёл, -ошлá, -ошлò *įvk.* 1. *pasen.* nulpti, nusileisti, nukópti, nueiti žemyn; 2. būti maloningam, paròdyti palankumą, atlaidžiaí, maloningai pažiūrèti.

снизойш|ёл *žr.* снизойти.

сни|зю *prv.* 1. iš apačios, nuo apačios, apačiojè; iš apatinès púsès; 2. iš žemupio.

сни|зывать, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* снизать.

сни|к|ать, -аю, -аешь *eig. žr.* sníкнуть.

сни|к|нуть, -ну, -нешь; *būt.* sníк, -ла, -ло *įvk.* 1. nulinkti, suglèbti, suglèžti; 2. *prk.* nutilkti, nusčiòti, nurimti; 3. *prk. šnek.* sugniùžti, susmùkti.

сни|м|ать, -аю, -аешь *eig.* 1. nuiminèti, nukabinèti; 2. nuvalkstýti, nuavinèti, nuseginèti; 3. nuomoti; *žr.* снять; ~ся, -аюсь, -ае́шься *eig.* 1. máutis, smùkti; 2. fotografuòtis; *žr.* сняться; 3. būti nuimamám, nukabinamam; būti nuomojamam; būti numaunamám, purengiamám; būti atleidžiamám, pašalinamam; būti fotografuojamam, kopijuojamam.

сн|им|ешь *žr.* снять; ~ся *žr.* сняться.

сн|ймо|к, -мка 1. fotografavimas, filmavimas; 2. nuotrauka, fotografija.

сн|им|у́ *žr.* снять; ~сь *žr.* сняться.

сн|иск|ать, снису́, снйщешь *įvk. pasen.* pelnyti, į(s)gýti; с. пропитáние pelnyti duoną; с. уважéние užsitarnáuti págarbą; с. покровителй sugásti užtarèjý, globèjý; егò поступок сниска́л емý популярнóсть jò рóелgis jý išpopuliáрино, sùteikè jáм populiárumą.

сн|иск|ивать, -аю, -аешь *eig. žr.* снискáть; ~ся, -ается *eig.* būti pelnomam, įsigyjamam.

сн|исх|одитель||ость, -и *m.* 1. atlaidumas, nuolaidumas, atlaidà; 2. maloningumas, pakantumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. atlaidus, nuolaidus, nuolankus; быть снисходительным būti atlaidžiam, nuolaidžiauti; 2. maloningas, pakantrus; išdidžiaí maloningas.

сн|исх|одить, -ожу́, -одишь *eig. žr.* снизойти.

сн|исх|ождèние, -я 1. apkantà, atlaidumas; atlaidà, pagailà; 2. globèjiškas išdidumas, maloningumas.

сн|ить, -и *žr.* сныть.

сн|иться, снхсь, снйсься *eig.* sapnuòtis; ты мне чáсто снйсься аš tavè dažnai sapnuòju; мне снйлось *beasm.* аš sapnavau.

сн|и|цы, сниц *dgs.* (*vns. сница* -ы) *tarm.* armai, šlaunys (*vežimo grąžului įkišti*).

сн|и|щ|ешь, ~у́ *žr.* снискáть.

сноб, -а snòbas; ~изм, -а snòbizmas.

сноб|рòд, -а *šnek.* nakviša, lunátikas.

сно|ва *prv.* iš naujo, naujai; vèl, apént (*puz. susirgti*); dár kařtą; ♦ с-здорово таí тáу и́р вèл (bèdà).

сно|в|áл||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek.* 1. mestuvai; 2. metèja (*siulų ant mestuvų*); ~ный, -ая, -ое (*siulų*) (ap)metimo (*audžiant*); с. вал mestuvų vèlenas; с. цех (ap)metimo cèchas; сновáльная машинá metimo машинá, mestuvai; ~щик, -а metmenų rietèjas, (ap)metèjas; ~щица, -ы metmenų rietèja, (ap)metèja.

сно|в|áние, -я 1. *spec.* apmatų, metmenų apmetimas; 2. *prk.* šmaižymas, šmaižiojimas, zujimas, lákstymas (*ten ir atgal*).

сно|в|áть, сную́, снуёшь *eig.* 1. *spec.* mèsti, rièsti mètmenis, ápmatus; 2. *prk.* šmaižyti, šmaižioti, šmaikštýti, zuiti, siòti, šmižinèti, lakstýti, bèginti; ~ся, снуòсь, снуёсься *eig. pasen. žr.* сновáть (2 reikš.).

сно|в|идèние, -я sapnavimas; sápnas; ~идец, -дця *pasen.* sapnuotojas, sapnýs, sápnius.

сно|в|ка, -и *žr.* сновáние (1 reikš.).

сног|сн|ибáтельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *šnek.* 1. večiantis iš kójų, partreñkiantis, labai stiprus; 2. pritreñkiantis, apstulbinantis, priblòskiantis, sùkrečiantis; negirdètas neregètas.

сноп, -á 1. (*javų*) pèdas, (*šiaudų*) kùlýs; с. сéна šièno kúokštas; с. цвётóв gèlių puòkštè; 2. plúoštá (*spinduliy*); с. огнá *prk.* ugniès kamuolýs; ♦ повáлился (упáл) как с. крíто каíр маíшas; ~овóзка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -экам *šnek.* úorè (*ilgas vežimas su gardėmis pèdams vežti*); ~овый, -ая, -ое pèdo, pèdinis.

сноп|ов|язáл||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам пèдý rišamóji (mašiná); ~ный, -ая, -ое пèдý surišimo; с. иппарáт пèдáms rišti špagátas.

сно|ров|и||стый, -ая, -ое; -йст, -а, -о *šnek.* nagingas, vikrus, įgudès, apsurkus; ~ть, -влó, -вйшь *įvk. šnek.* 1. susivikrinti, susivikruòti, susigrièbti; 2. *tarm.* kliudyti, patáikyti.

сно|р|òвка, -и įgudimas, prityrimas, nagingumas; с. пáльцев pirštų graibštumas.

снос¹, -а (-у): štim сапорам снóсу нeт тiа бāтай тiеsiог амžинi (*labai ilgai laiko*); тебé, дружóк, снóсу нeт тū, драугiži, visai неsэнsti.

снос², -а 1. су(si)дéвэjимас; нуавéjимас, сусiавéjимас; 2. нуэмiмас; (ну)гриовiмас, демонтāвiмас; дом на с. гриāутiмас пāмас; 3. пунешiмас, пурūtiмас, нублóшкiмас (*į šoną*); 4. пёркёлiмас, нукёлiмас; с. цiфры skačiaus нукёлiмас; ◆ на снóсях šnek. пéščiā, dienī, dienīnga (*apie moterį*); кyрица на снóсе дэsianti виштā.

сносит¹, снóшý, снóсишь *įvk. šnek.* судéвėti, нудéвėti, сувiлкėti, нуvилкėti (*drabužį*); суавéti, нуавéti (*avalynę*), сунешiоти, пунешiоти.

сносит², снóшý, снóсишь *įvk. 1.* сунешti, сунешiоти (*į vieną vietą*); 2. пунешti (*ten ir atgal*).

сносит³, снóшý, снóсишь *eig. žr. снесiti (2–10 reikš.)*; ◆ не с. голоvы gālā gāuti, нусisukti sprāpā.

сносится¹, снóсится *įvk. susidéвėti; susiavėti, nusinešioti.*

сносится², снóшýсь, снóсишься *eig. žr. снесiтсь¹.*

сносится³, снóсится *eig. būti сунешамām; būti нуплéšiamām, нуверčiamām, нугriaunamām, нукелiamām; būti нуkertamām; prk. būti iškенčiamām, pakeliamām (apie skausmą); būti padedamām (apie kiaušinį).*

сноска, -и; *dgs. kilm. -сок, naud. -скам 1.* пунешiмас žemyn; 2. нугриовiмас, нуверčiмас; 3. *spst.* išnaša.

сносный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно пакепčiмас; паténkinамас.

снотворн||ое, -оро *dkt. mišdomieji váistai; ~ый*, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. mišdomasis; с. пошóк mišdomieji miltėliai; 2. *prk. mišdantis, spaūdulj, mięga įvārantis, užliūliuojantis.*

сноха, -й; *dgs. снохи marti; быть снохой martauti; ~ч*, -á martišius (*šešuras, intymiai gyvenantis su marčia*).

сношение, -я 1. сусižinójимас, сусisiekимас; с. с управлением сусižinójимас сū valdýba; 2. sántykis, sántykiavimas; с. с иностранными госудārствами sántykiavimas su užsienio valstybėmis; избегāть снóшений vėngti sántykių; 3. lytinis āktas, sueitis.

сношý *žr. сносiт^{1, 2, 3}; ~сь žr. сносiтсь².*

снóшь *žr. сновāть; ~ся žr. сновāтсья.*

снóлый, -ая, -ое *spec. šnek.:* снóлая рýба nutrós-kusi, peguvā žuvis.

снутри *prv. šnek. pasen iš vidaus.*

снóую *žr. сновāть; ~сь žr. сновāтсья.*

СНХ (Совét народнóго хозяйства) LOT (Liáudies ūkio tarýba).

сныть, -и *m. bot. garšvā, Aegopodium podagraria.*

снóх||аться, -аюсь, -аешься *įvk., ~иваться*, -аюсь, -аешься *eig. 1.* сусiуostyti, сусиуostinėti, pažinti iš kvāro (*apie šunis*); 2. *prk. šnek.* сусiуostyti, сусimókyti (*apie žmones*).

снят||ие, -я 1. нуэмiмас, нуmoviмас, нуvилкiмас; 2. нуэмiмас, panaikiniмас; с. штрāфа пабаудós нуэмiмас; с. судимости teistumo panaikiniмас; 3. (*derliaus*) нуvālyмас, судорójимас, нуэмiмас; 4. (*grietinės, grietinėlės*) нугриébимас, нугриėjiмас; 5. atšaukimас (*poz. kareivių iš pozicijų*);

6. с. противорéчий prieštaraivimų pašālinimas; 7. atmušimas, nutraukimas; (ну)фотografāvimas, (ну)filmāvimas; 8. с. показāний apklausimas, ištardymas; 9. pašālinimas, atleidimas (*iš darbo*); ~бй, -āя, -оe: снятóе молóкó нугриebtas, liesas pienas.

снять, снимý, снiмешь; *būt. снял, снялā, сняло įvk. 1.* нуiмti, нукабinti, нукélti; с. кнiгy с пóлкi нуiмti кнýгā нуð lentýnos; с. пальтó с вéшалки нукабinti пāлтā нуð kabýklos; с. со столā (посýду) нуkraústyti stālā; с. горшóк с огнā нukaisti púodā; с. белъё (с верёвки) нудžiāuti, нудžiāустyti skalbinius; с. шāпкy нукélti kepūrę; с. одеяло с кровāти нуклóti аntklodę; 2. нуvилкti, нурéngti, нугаūbti, нумāuti, нуаūti; с. с корó-л. пиджāк нуvилкti кām švarkā; с. (с себя) сапорi нуsiaūti batūs; с. брiюки нуsimāuti kélpes; с. юбку нусiségti sijonā; с. платóк (с голоvы) ну(si)gaūbti skarėlę; 3. нуiмti, судoróti, нуvalýti, нудagóti; с. яровýе хлебā нуiмti, суvalýti vasarójų; с. яблoки нускinti, нугaškýti óbuolių; 4. нугриébti, нугraibstýti (*poz. putas*); 5. išsinuómoti, нусinuómoti (*poz. kambari*); 6. нуtrāukti, atmušti, нуfilmuoti, нуfotografuoti; с. кóпию с докумéнта паdarýti докумéнто нуórašā; с. мёркy пайmti mātā, примatuoti; 7. нукélti, нуardýti; с. лесā нуardýti pastolių; 8. пёркelti, нукélti (*kortas*); 9. с. шкýpy нуdirti, нуlūpti káilį; с. окóвы нуrakinti geležinius; 10. атлéisti, паšālinti (*iš darbo*); 11. atsiimti, нуiмti, išimti; с. предложéние atsiimti pasiūlymā; с. вопрóс с повéстки дня išmesti, išbraukti kláusimā iš darbótvarкés; 12. атšaukti, нуiмti, panaikinti (*poz. draudimā*); ◆ как рукóй сняло lýg пeбūta; ~ся, снимýсь, снiмьeшься; *būt. снялся, -лāсь, -лóсь įvk. 1.* нуsimāuti, нусmimti; 2. с. с мéли нусiлрти нуð seklumós; с. с якоря пакélti iñkarā, išplaukti; 3. нуsifotografuoti, нуsitrāukti; с. в фильме нуsifilmuoti; 4. б́ти нуimтам, паšālintam; грим лeркó снялся гримас бýво lengvai нуimtas; 5. išdilti, išnýkti; б́ти atpalaiduótam, атleistām (*poz. nuo bausmės*).

со *prl. vartojamas vietoj „с“ prieš žodžius, kurie prasideda dviem ar daugiau priebalsių, taip pat prieš žodžius, prasidedančius „з“, „с“, „ш“, poz.:* со львом сū liūtū; со столā нуð stālo; со всех сторóн iš visų pusių; со стремнины нуð skařdžio; со зла iš рýкcio; со щекй нуð skruósto; со мною сū manimi.

соāвтор, -а bendraaūtoris; ~ский, -ая, -ое bendraaūtorio, bendraaūtoriy, bendraaūtorinis (*poz. honoraras*); ~ство, -а bendraaūtorystė.

собāка, -и 1. šuo; охóтничья с. medžioklinis šuo; борāя с. kúrtas; сторожеvāя с. sarginis šuo; 2. *prk. šnek.* šuo, šungalvis, šunsnukis; 3. *prk. šnek.:* хитёр как с. gudrus kaip lāpė, kaip žal'tys; ◆ измýчился как с. pavargāu kaip šuo (*labai*); как кошка с собāкой (живýт) sutinka kaip šuo сū katę; вéшать собāк (*на кого*) šunis (*ant ko*) kārstyti (*koneveikti ką*); собāкy сьесть (*в чéм, на чéм*) пуikiai нуsimanýti (*apie ką*); вот где с. зарýта šit kuř dalýko esmė; нýжен (нужнā, нýжно) как собāке пýтая ногā reikalinga kaip šuniui pentkā kója.

собакoвoд, -a šunų augintojas, šuniniškas; **~ство**, -a 1. šunų veisimas, šunininkystė; 2. šunų veisimo ūkis.

собачáта, -чáт *dgs. šnek.* šunųčiai, šuniškai.

собáчи||й, -ья, -ье 1. šuňš, šunų; c. лай šuňš, šunų lojimas; собáчья выставка šunų paroda; 2. *prk.* šuniškas; собáчья преданность šuniškas atsidavimas, šuniška ištikimybė; собáчья жизнь šuniškas gyvenimas; c. сын (*keiksmazodis*) šunsnukis; **~на**, -ы 1. šuniena (*mėsa*); 2. šunenà, šuňš pakutrà (*kailis*); 3. пахнет собáчиной smirdi šunimi; **~ть**, -чу, -чишь *eig. vulg. šnek.* plústi, šunsnukiuoti, šuniuoti; **~ться**, -чусь, -чишсь *eig.* plústis, kėiktis, šunsnukiuotis, šuniuotis.

собáч||ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. šupėlis, šuniukas; 2. *tech.* strektė; 3. (*šaunamojo ginklo*) šuniukas, gaidukas; **~ник**, -a *šnek.* 1. šunų mėgėjas, šunininkas; 2. šungaudys; 3. šunidė; **~онка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам šuniokas, šunųkštis.

собезьáниичать, -аю, -аешь *įvk.* pabeždžioniuoti, pasimaivyti, pamėgdžioti.

сoбepу́ *žr.* собраться.

сoбeс́, -a (социальное обеспечение) **со**ciálinis aprūpinimas; сдать в с. докумeнты įteikti dokumentus sociálinio aprūpinimo įstaigai.

сoбeсeдн||к, -а pašnekovas; **~ца**, -ы pašnekovė.

сoбeсeдoвa||ниe, -я pókalbis, pasikalbėjimas, pašnekės, arsavastymas, aptarimas; **~ть**, -дую, -дуешь *eig.* pokalbiuoti, svarstyti, taftis.

сoбнa, -ы *pasen. tarm.* 1. mantà, piasas; 2. kraštis; 3. bandà (*pasėti kieno daliai javai*).

сoбipáниe, -я rinkimas, ránkiojimas; c. грибо́в grybavimas; c. ягод uogavimas; c. почтoвых мáрок pašto ženklų rinkimas.

сoбipáтeль, -я *v.* 1. ránkiotojas, rinkėjas, rinkikas; telkėjas (*pvz. jėgy, dėmesio*); c. картин pavėiklų ránkiotojas, kolekcionierius; c. гроше́й на ўлицe gátvės išmaldautojas; c. народных пeсeн liaudies dainų rinkėjas; 2. *tech.* rinktuvas, rinkiklis; c. пы́ли dūklų rinktuvas; **~ница**, -ы ránkiotoja, rinkėja, rinkikė.

сoбipáтeльн||oсть, -и *m.* 1. sutelktumas; 2. kuopiskumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. surinkimo, kolėktorinis, (su)rinktūvinis, sukaupiamasis; čiuptūvinis, čiupiklinis; 2. sutelktinis, apibendrinantis; 3. kuopinis; собирáтeльнe именá *gram.* kuopiniai vardžodžiai.

сoбipáт||eльство, -a 1. ránkiojimas, kolekcionavimas; 2. rinkimas, telkimas, kaupimas; **~ь**, -áo, -áешь *eig.* 1. riňkti, ránkioti; c. яблoкн obuoliuoti; c. opexи riešutuoti; c. ягoдy uogauti; c. грибо́ь grybauti; 2. telkti, kaũpti, bũrti; 3. riňkti, kolekcionuoti; *žr.* собраться; **~ься**, -áoьсь, -áеьсья *eig.* 1. riňktis, spięstis, kuopotis; 2. kaũptis, telktis; 3. ruđštis (*pvz. į kelionę*); *žr.* собраться; 4. būti renkamam, ránkiojamam; būti telkiamam, kaupiamam; būti kolekcionuojamam.

сoблaгoвoл||и́ть, -лú, -лишь *įvk. pasen. iron.*, **~ять**, -áo, -áеьсь *eig. pasen. iron.* malonėti, teiktis.

сoблáзн, -a pagúnda; (susi)gúndymas; ввести в с. sugúndyti, suvedžioti; c. был велик buvo didelė pagúnda.

сoблaзнитeль, -я *v.* gúndytojas, (su)viliótojas, viliúgas, vilióklis, suvedžiojas; **~ница**, -ы gúndytoja, suviliótoja, viliúgė, vilióklė, suvedžiotoja; **~ный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно gúndomas(is), viliójantis, suviliójamas, suvedžiojamas, magùs.

сoблaзн||и́ть, -ню, -нишь *įvk.* sugúndyti, pagúndyti, suvilióti; suvedžioti, įmaginti, iš kelio išvesti; **~и́ться**, -нюсь, -нишсья *įvk.* susigúndyti, pasidúoti pagúndai, susivilióti; **~ять**, -áo, -áеьсь *eig.* gúndyti, vilióti, *žr.* соблазнить; **~яться**, -áoьсь, -áеьсья *eig.* 1. gúndytis; 2. būti gúndomam, viliójamam.

сoблюд||áть, -áo, -áеьсь *eig.* 1. laikyti, tesėti; c. правила laikyti taisyklių; c. дисципли́ну laikyti drausmės; 2. saugoti, sėrgėti; páisyti; **~ение**, -я 1. laikymasis, prisilaikymas; ištesėjimas; c. поря́дка prisilaikymas tvarkòs; 2. saugojimas, sėrgėjimas; páisymas; c. интeрeсoв oбщeствa visúomenės interesų saugojimas, páisymas.

сoбл||юдeшь, ~юдý, ~ю́л *žr.* соблюсти.

сoблюсти́, -юдý, -юдeшь; *bũt.* -ю́л, -ю́лá, -ю́лo *įvk.* 1. prisilaikyti; c. днeрý prisilaikyti diëtis; c. зaкoны prisilaikyti įstatymų; c. пpавилa prisilaikyti taisyklių; 2. išsaugoti, išlaikyti; ištesėti; c. тайну išlaikyti pàslaptį; c. сoбствeннoe дoстoинствo išsaugoti savo orumą.

сoббoй *žr.* себá.

сoбoлeвoд||ство, -a sabalų veisimas; **~ческий**, -ая, -oe sabalų veisimo (*pvz. ūkis*).

сoбoлeвoй, -ая, -oe sabalų, sabalinis.

сoбoлeзнoвa||ниe, -я užuojauta; смoтpеть на кoгo-л. c. соболeзнoвaниeм žvelgti į ká sũ užuojauta; выразить (изъявить) сoбe парéикšti (savo) užuojautą; **~ть**, -нюю, -нуешь *eig.* užjausti, atjausti; c. кoмý-л. в бeдe užjausti ká neláимeжe.

сoбoлeнoк, -нка; *dgs.* -лята, -лят sabaliukas.

сoбoл||ний, -ья, -ье, **~инный**, -ая, -oe sábalo, sabalų; sabalinis; c. мeх sabalenà; сoбoль шубá sabalų, sabalenų kailiniai; сoбoльи́я шкýрка sábalo kailiukas.

сoбoль, -я *v. zool.* sábalas.

сoбoльятa *žr.* соболeнок.

сoбop, -a 1. kátedros bažnyčia, kátedra; 2. bažnytinis susirinkimas; 3. *ist.* sobòras, susirinkimas; зeмский c. *ist.* зeмский sobòras (*люoцý atstovų susirinkimas senovės Rusijoje*); **~ный**, -ая, -oe 1. kátedros; c. кoлoкoл kátedros ва́ipas; 2. *ist.* sobòro, susirinkimo; Сoбopнoe уложeниe *ist.* Susirinkimo teisýnas; сoбopнaя гpáмoтa susirinkimo, sobòro láiškas, ráštas; 3. *pasen.* kolektývinis.

сoбopовa||ниe, -я bažn. paskutinis patepimas; **~ть**, -рюю, -рюешь *eig.* ir *įvk. bažn.* suteikti, dúoti paskutinį patepimą (*mirštančiam*); **~ться**, -рююсь, -рюеьсья *eig.* ir *įvk.* priímти paskutinį patepimą.

сoбoю́ *žr.* себá.

сoбpáниe, -я 1. susirinkimas; партийное c. partinis susirinkimas; oбщee c. visúotinis susirinkimas; сoстoялось c. įvýko susirinkimas; 2. *pasen.* surinkimas; по сoбpáнию всех свeдeний suriňkus visás žiniás; 3. rinkinýs, га́нкius; c. pедких книг retų knýgų rinkinýs; c. зaкoнoв teis. įstatymų rinkinýs; c. минeрaлoв mineráлу kolekcija; 4. susirinkimas; учpeдитeльнoe c. steigiamasis susirin-

kimas; национальное с. nacionālinis susirinkimas; 5.: дворянское с. *ist. bajorų klūbas*; офицерское с. *ist. kariniūku ramovė*.

собрани||ость, -и 1. susikaupimas, sutelktumas, susikoncentravimas; 2. įtempimas, įtemptumas (*pvz. raumenų*), įsirežimas; **~ый**, -ая, -ое; -ран, -ана ир -ана, -ано 1. susikaupęs, susitelkęs, susikoncentravęs; 2. įtemptas, įsirežęs.

собрать, -а; *dgs. собратья*, -ий ир -ьев (*tarnybos*) draugas, artimas; brólis, broliūzis, draugbrolis; с. по перу plunksnos brólis, draugas; с. по оружию giūklo draugas, bendragiūklis; с. по профессии dárbo draugas; некоторые птицы очень не долюбивают своих собратьев *kaĩ kuriē paūksčiai labai nemėgsta savo giminaičių*.

собрать, соберу, соберёшь; *būt.* -ál, -алá, -áло *įvk.* 1. suriūkti, suburti; sutelkti, sutraukti, sukviesti; с. народ sutelkti, sukviesti žmones; с. взносы suriūkti įnašus; с. сведения suriūkti žiniąs; 2. nuimti, nuvalyti, sudoroti; с. орыцų nuskinti agurkus; с. картофель nukąsti bulves; с. корзину ягод priuogauti pintinę uogų; 3.: с. цветы в букет sudėti gėlės į puokštę; с. волосы в косу supinti kąsą; 4. *tech.* sunárstyti, suriūkti, sustatyti, sumontuoti; 5. *šnek.* išrengti, išruošti (*į kelionę*); 6. suránkioti, suriūkti; sudaryti kolekcią; 7.: с. завтрак paruošti pūsryčius; **~ся**, соберусь, соберёшся; *būt.* -álся, -алась, -алось ир -áлось *įvk.* 1. susiriūkti; susitelkti, susikaūpti; собралісь рóсти susiriūko svečiai; собралісь тучи susitelkė dėbesys; собралась грóзá užėjo perkūnią; 2. išsirengti, išsiruošti, susiruošti; с. в дороу išsirengti į kelionę; 3. pakeinti, susibaūsti; он собрался уехать įs pakeitino išvažiūoti; ♦ с. с мыслями sutelkti savo mintis, susikaūpti; с. с духом įsidrásinti; с. с силами sutelkti, sukaūpti savo jėgąs; с. в комók *šnek.* susigūžti.

собственни||к, -а saviniūkas; **~ца**, -ы saviniūkė; **~ческий**, -ая, -ое 1. saviniūko; 2. saviniūkiškas; собственническая психология saviniūkiška psichologija; собственнические взгляды saviniūkiškos pažiūros.

собственно 1. *įt.* iš tikrūjų; tięsą sákant, tikrai sákant; iš esmės, būtent, pagaliaū; с. говоря tięsą sákant; что он, с., хóтел сказáть? *ką jis pagaliaū norėjo pasakýti?*; 2. *dll.* tiesiogine prasme, siaurája prasme; būtent; specialiai; pąts; с. люди pątus žmonės; с. исторические работы specialūs istorijos veikalai; с. белки *chem.* tikrieji baltymai; с. вам tik jums.

собственноручный, -ая, -ое savaraūkiškas; собственноручная расписка savo ranką parašýtas raštėlis; собственноручная подпись savaraūkiškas parašas.

собствен||ость, -и nuosavybė, tuftas; коллективная с. kolektyvinė nuosavybė; государственная с. valstybinė nuosavybė; частная с. privatinė nuosavybė; колхозная с. kolūkinė nuosavybė; социалистическая с. socialistinė nuosavybė; право собственности nuosavybės teisė; **~ый**, -ая, -ое 1. nuosavas; с. автомобиль nuosavas automobilis; 2. sávas, savo, patięs; видеть собственными глазами matyti savo akimis; по собственному

желанию savo pógu; отдать (вручить) в собственные руки į rankąs įteikti; в собственном смысле слова tiesiogine žodžio prasme; чувство собственного достоинства savigarbos jausmas; имя собственное *gram.* tikrinis daiktavardis.

собутыльник, -а *šnek.* sugėrėvas, išgertūvių draugas, išgertūvininkas.

событие, -я įvykis; горестное с. liūdnas įvykis; события дня dienės įvykiai; международные события tarptautiniai įvykiai.

сова, -á; *dgs. совы* *zool.* pelėda; ушастая с. mažasis arūokas; с. кричит pelėda verkauja, kuvėčioja.

совать, сую, суюшь *eig. šnek.* kįšti, káišioti, kýšioti, brūkti, grąsti, sprąusti, tėpti; **~ся**, суюсь, суюсья *eig. šnek.* 1. sprąustis, vėžtis; с. в кусты įsti, sprąustis į krūmus; с. под ноги (ногами) páiniotis pō kójų; с. по комнате blaškýtis pō kambari; 2. kįštis, maišýtis; с. не в свой делá kįštis į svėtimus reikalus; с. в спор vėltis į ginčą.

совёнок, -нка; *dgs.* -вята, -вят pelėdziūkas.

соверш|ать, -аю, -аешь *eig.* darýti, vųkdyti, žr. совершить; **~аться**, -ается *eig.* pildyti, vųkti, žр. совершиться; **~ение**, -я padarymas, atlikimas, įvųkdymas; с. преступление nusikaltimo įvųkdymas, padarymas; с. сделки sántorio, sándėrio sudarymas.

совершенно *pro.* 1. visiškai, visái, absoliučiai, pilnutinaí, galutinaí; с. бросить курить visiškai, galutinaí mėti, liautis rūkýti; с. верно visái teisingai; 2. tobulaí; уметь (знать) чтó-л. с. tobulaí *kā* mokėti.

совершеннолёт||ие, -я pilnametystė; достигнуть совершеннолетия pasiekti pilnametystę; **~ний**, -ая, -ее pilnamėtis, sumėtis, suaugęs.

совершенный¹, -ая, -ое; -ёнен, -ённа, -ённо 1. tóbulas, idealūs; nepriekaištingas; совершенное телосложение tóbulas kūno sudėjimas; с. образец tóbulas mōdelis; 2. visiškas, galūtinas, absoliutūs; с. невёжда galūtinąs, paskutinis nemókšas; совершенная правда tikrà tiesą, teisybė.

совершенный², -ая, -ое; с. вид *gram.* įvykio véiklas.

совершенство, -а 1. tobulybė; tobulumas; с. красоты grōžio tobulumas; стремиться к совершенству siekti tobulybės; в совершенстве владеть иностранными языками tobulaí mokėti užsienio kalbąs; 2. *dgs.* teigiamybės, dorybės; **~вание**, -я 1. tóbulinimas; 2. tobulėjimas, tóbulinimasis; **~вать**, -твую, -твуеть *eig.* tóbulinti; **~ваться**, -твуюсь, -твуеться *eig.* tóbulintis, tóbulėti.

совершить, -шу, -шишь *įvk.* padaryti, atlikti; įvųkdyti, nuveikti; с. поездку atlikti kelionę, sukeľiuti, suplūkti, sukąrti kėlią; с. сделку sudaryti sándėrį, sántorį; с. преступление įvųkdyti, padaryti nusikaltimą; **~ся**, -йтся *įvk.* įvųkti, išsipildyti; pasidaryti, atsitikti, nutikti.

совестить, -ешу, -естишь *eig.* gėdinti, sarmątyti, sąžinę žądinti; **~ся**, -ешусь, -естишь *eig.* gėdintis, gėdytis, drovėtis, sąžinės balso bijóti(s).

совестлив||ость, -и m. sąžiningumas; drovėjimasis; **~ый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о sąžiningas; drovūs; испытывать совестьное чувство drovėtis.

сѡвѣстнѡ *beasm. eina tariniu*: мне с. мán gēda, drovū, kōktū, mán sážinē nelēidžia.

сѡвѣсть, -и *m. sážinē*; по сѡвѣсти кáip sážinē liēpia, iš sážinēs; упрѣки (угрызѣния) сѡвѣсти sážinēs graužimas; на с. дѣлать что-л. sážiningai ká darýti; для очыстки сѡвѣсти sážinei puramin-ti; по сѡвѣсти (говоря) tiēšā sākant; это остáлось на егѡ сѡвѣсти dēl tō priekaištauja jām sážinē, tatai slēgia jō sážinē.

сѡвѣт, -а 1. patarimas; дать с. pataf-ti; последовать сѡвѣту paklausyti patarimo; просить сѡвѣта prašyti patarimo; 2. pasitarimas; держать с. taftis; открывать с. pradėti pasitarimą; 3. *pasen.* sántai-ka; жить в мѣре и сѡвѣте гувѣнти sántaikoje; 4. tarýba; Верховный С. СССР TSRS Aukščiausioji Tarýba; Сѡвѣты депутатов трудящихся Dárbo žmonių deputatų tarýbos; Странá Сѡвѣтов Tarýbų Šalis; С. безопасности Saugumo tarýba.

сѡветизировáние, -я (su)tarýbinimas; ~ть, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* (su)tarýbinti.

сѡвѣтник, -а patarėjas; с. по всем вопросам pata-rėjas visais kláusimais; тайный с. *ikirev.* slap-tasis patarėjas.

сѡвѣтовать, -тую, -туешь *eig.* patarinėti, pataf-ti; ~ся, -туюсь, -туешься *eig.* taftis; не сѡвѣтуется перáтариамá.

сѡвѣтский, -ая, -ое tarýbinis, tarýbų; tarýbiškas; сѡвѣтская власть tarýbų valdžia; Сѡвѣтское го-сударство Tarýbų valstybė; с. народ tarýbinė liaudis; сѡвѣтское правительство tarýbinė vy-riausybė.

сѡвѣтчи||к, -а patarėjas; ~ца, -ы patarėja.

сѡвещáние, -я pasitarimas, tartuvės; с. по вопро-сам мира pasitarimas taikės kláusimais; произ-водственное с. gamybinis pasitarimas; ~тель-ный, -ая, -ое patariamasis; с. голос patariamasis balsas; сѡвещательная кóмната pasitarimo kam-barys; ~ться, -аюсь, -аешься *eig.* taftis, tarýtis, draugė svarstyti.

сѡвещу *žr.* сѡвестить; ~сь *žr.* сѡвеститься.

сѡвинѡвн||ик, -а teis. bendrakaltiniškis, bendrakal-tis; ~ость, -и *m.*, ~ичество, -а teis. bendrakal-tybė.

сѡвинный, -ая, -ое pelėdos, pelėdinis.

сѡвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *zool.* 1. apuo-kėlis; pelėdėlė; 2. pelėdgalvis (*drugys kenkėjas*); с. озімая ruginūkas.

сѡвкий, -ая, -ое; сѡвок, сѡвкá, сѡвко landūs; с. человек landūnas.

сѡвкѡвый, -ая, -ое: сѡвкѡвая лопáта samtėlinis kastūvas.

сѡвлáдáть, -áю, -áешь *įvk.* įveikti, nugalėti; suval-dyti, sutrąmdyti; с. с трудностями įveikti, nuga-lėti sunkumus; с. с собой susivaldyti.

сѡвлáдѣ||лец, -а teis. bendrasavininkis, bendra-valdis; bendratuftis, nuosavybės bendriniškas; ~ние, -я bendrā nuosavybė; ~ть, -ѣю, -ѣешь *įvk. pasen.* *žr.* сѡвлáдáть.

сѡвлѣк *žr.* сѡвлѣчь.

сѡвл||екáть, -áю, -áешь *eig. žr.* сѡвлѣчь; ~ечѣние, -я 1. nutraukimas, nuvilkimas, nurengimas; 2. nukreipimas, atitraukimas; ~ѣчь, -ѣкų, -ѣчѣшь, -ѣкųт; *būt.* -лѣк, -лѣклá, -лѣклѡ *įvk.* 1. nutraukti,

nuvilkti, nurengti, numauti; с. с сѡбáя пиджáк nusivilkti švarką; с. с сѡбáя одѣжду nusirengti; с. с корѡ-л. покрѡв nutraukti, nuplėšti kám skraistę (*taip pat prk.*); 2. atitraukti, nukreipti; с. с пути išvesti iš kėlio, suklaidinti; 3. nutempti, nutraukti (*pov. nuo kalno*); sutempti, suvilkti (*į kitą vietą*).

сѡвѣстѣм||ость, -и *m.* suderinamumas; ~ый, -ая, -ое; ~йм, -а, -о suderinamas; сѡвѣстѣмые поня-тия suderinamos sąvokos; религия и наука не сѡвѣстѣмы mokslas ir religija nesuderinami.

сѡвѣстѣтель, -я *v.* antraeilininkas (*dirbantis įstai-goje antrose pareigose*); ~ница, -ы antraeilinin-kė; ~ство, -а antraeilų pareigų ėjimas, dirbi-mas antraeilėse pareigose; работать по сѡвѣ-стѣтельству dirbti antraeilėse pareigose (*turint kitur pagrįdinę tarnybą*); ~ствовáть, -тую, -туешь *eig.* eiti antraeilės pāreigas (*kitur turint pagrįdinę tarnybą*).

сѡвѣстѣть, -ѣшų, -ѣтишь *įvk.* 1. sudėrinti, sujung-ti; с. в сѡбѣ jungti, turėti sąvyje; с. работу с учѣбой sudėrinti darbą su mokymusi, dirbti ir kartū mokytis; 2. *mat.* sutāpdinti; ~ся, -йтся *įvk.* 1. sutāpti, sutilpti draugė, išsitiėkti; 2. susi-jungti, reikėstis gretā.

сѡвѣстн||о *prv.* kartū, draugė, draugėj, bendrai, išvien; ~ость, -и *m.* bendrumas, draugė; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. beñdras, bendrinis, jungtinis; сѡвѣстные усылia beñdros, jungtinės pāstangos; сѡвѣстное обучѣние jungtinis mōky-mas, koedukācija, berniūkų ir mergāiū mōky-mas vienojė mōkykloje; сѡвѣстная сѡбственность teis. jungtinė nuosavybė; 2. *pasen.* sudėrinamas.

сѡвѣщáть, -áю, -áешь *eig.* 1. dėrinti, jungti; 2. turėti (savyje), talpinti, jungti, vienyti; *žr.* сѡвѣстѣть; ~ся, -áется *eig.* 1. *žr.* сѡвѣстѣтсá; 2. bŭti dėrinamam, jungiamām.

сѡвѣщѣние, -я sudėrinimas, sujungimas, sutāpdi-nimas.

сѡвѣщų *žr.* сѡвѣстѣть.

Сѡвнаркѡм, -а (Сѡвѣт Нарѡдных Кѡмиссарѡв) LKT (Liaudies Komisāru Tarýba).

Сѡвнархѡз, -а (Сѡвѣт нарѡдного хѡзяйства) LOT (Liaudies ūkio tarýba).

сѡвѡк, -вкá bertuvėlis, samtėlis.

сѡвѡкуп||ить, -плію, -пйшь *įvk. pasen.* sujungti, su-bŭrti, sukegti; ~йтсá, -пліюсь, -пйшьсá *įvk.*

1. *pasen.* susijungti, susibŭrti, susikaŭpti, susitelk-ti, susivienyti; 2. atlikti lytinį áktą; ~лѣние, -я 1. sujungimas, sukerģimas; 2. susijungimas, susi-telkimas; 3. lytinis áktas; ~лáть, -áю, -áешь *eig. žr.* сѡвѡкупйт; ~лáйтсá, -áюсь, -áѣшьсá *eig.* 1. *žr.* сѡвѡкупйтсá; 2. bŭti sujungiamām, (su)-buriamām.

сѡвѡкупн||о *prv.* išvien, kartū, bendrai; draugė; ~ость, -и *m.* visumā; bendrŭji sumā; sájama; visetas; с. сил jėgų visumā; с. преступлѣний teis. nusikaltimų sutartis; статистическая с. *ekon.* sta-tistinė visumā; в сѡвѡкупности с чѣм-л. draugė, kartū su kuž; по сѡвѡкупности дохѡдов pagal bendrąją pajamų sumā, suėmus visās pājamas; ~ый, -ая, -ое beñdras, jungtinis, sujungtas, vi-suminis; с. труд beñdras, kolektyvinis dārbas; сѡвѡкупные усылia beñdros, sutelktinės pāstan-

gos; совокупная ответственность *teis. jungtinė atsakomybė*; совокупное обязательство *teis. jungtinė prievolė*; с. продукт *ekon. visuminis produktas*.

совпад||ать, -ает *eig. žr. совпасть*; **~ение**, -я *sutapimas, bendrumas; vienaikiškumas*; с. мнений *nuomonių bendrumas, sutapimas*; с. происшествий *įvykių vienaikiškumas, sutapimas*.

совп||адёшь, ~адү, ~ал *žr. совпасть*.

совпасть, -адү, -адёшь; *būt. -ал, -а, -о įvk. 1. sutarti, sutikti; susieiti, būti vienodiems; наши мнения совпали mūsų nuomonės sutapo; 2. įvykti, atsitikti tuo pat laikų, vienu laikų, sutapti.*

совратитель, -я *v. suvedžiojojas, sugūndytojas; ~ница, -ы suvedžiojoja, sugūndytoja.*

совратить, -ашү, -атишь *įvk. suvedžioti, suvilioti; įgūndyti; išvesti iš (teisingo) kėlio; ~ся, -ашүсь, -атишся įvk. iškrūpti iš (teisingo) kėlio, išeiti iš vėžių, sugūndyti.*

совр||ать, -рү, -рёшь; *būt. -ал, -алá, -ало įvk. pameľuoti, sumeľuoti.*

совраш||ать, -аю, -аешь *eig. žr. совратить*; **~аться**, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr. совратиться*; 2. būti suvedžiojamam; **~ение**, -я *suviliojimas, suvedžiojimas, išvedimas iš kėlio.*

соврашү *žr. совратить*; **~сь** *žr. совратиться*.

современ||ик, -а *ámžininkas, bendralaikis; tolaikis; ~ица, -ы ámžininkė, bendralaikė; tolaikė; ~ость, -и m. 1. šiuolaikiškumas, šiandieniškumas, modernumas; 2. dabartis, šiandienybė; ~ий, -ая, -ое; -ёнен, -ённа, -ённо 1. bendralaikis; тų laikų, anų laikų, то pat laiko, tuolaikinis, tolaikinis, apolaikinis, apuometinis; современные Гомэру поэты Homéro laikų poétai, Homéro bendralaikiai poétai; 2. šiuolaikinis, šiuolaikinis, dabartinis, nūdiénis, šiومتinis, šių laikų, šių dienų; modernus; современная литература šiuolaikinė literatūra; современная молодежь šių dienų jaunimas; современная причёска moderni šukiosena; словарь современного литовского языка dabartinės lietuvių kalbos žodynas; быть современным būti neatsilikusiam, moderniam.*

совсём *prv. visai, visiškai, pervis, sūvis; ištisai.*

совхоз, -а (советское хозяйство) *tarýbinis ūkis; зерновой с. grūdų tarýbinis ūkis; животноводческий с. gyvulininkystės tarýbinis ūkis; ~ный, -ая, -ое tarýbinio ūkio, tarýbinių ūkių.*

совьётся *žr. свиться*.

совьёшь, совью *žр. свить*.

совята *žр. совёнок*.

согбённый, -ая, -ое; -бён, -бённа, -бённо *suliņķes, sukūmpes, sugūņges, kuprótas.*

соглас||ие, -я 1. *sutikimas*; с моеро согласия *màno sutikimù, mán sutinkant, sutikus; дать с. sutikti; с общеро согласия visų sutikimù, visiems sutinkant, sutikus; по обоюдному согласию abipùsišku sutikimù; 2. sutarimas, vieninga nuomonė, susiklausymas; прийти к согласию sutikti, prieiti vieningà nuomonę; 3. sántaika, sándara, sántarvė, dorà; жить в согласии gyventi sántaikoje, gražiai sutarti; 4. *prk. pasen. darnà, dermė; с. звуков garsų darnà, sutarimas; ♦ в согласии (с чем) sutinkamai (su kuo); ~ительный, -ая, -ое teis.**

táikinamasis; согласительная комиссия táikina-moji komisija.

согласить, -ашү, -асишь *įvk. pasen. 1. suderinti; 2. sutáikinti; paleñkti, įkalbėti; ~ся, -ашүсь, -асишся įvk. 1. sutikti, dúoti sutikimà; с. на оперáцию sutikti būti operúojamam; с. на предложéние sutikti sù pasiúlymu, priimti pasiúlymà; с. с мнённем противника sutikti sù priešininko nuomone; 2. susitařti, susikalbėti, susiklausyti; мы согласились встретиться у мостá mēs susikalbėjome, susitarėme susitikti prie tilto; они согласились в ценé jiė susitarė dēl kainos, sulýgo.*

согласная, -ой *dkt. priebalsė (raidė).*

согласно 1. *prv. vieningai, sutartinaĩ; с. думать vieningai galvoti; жить с. sutartinaĩ gyventi, с. работать sutartinaĩ dirbti; 2. прв. даñniai, darningai, harmoningai; 3. прв. teigiamai, pritariamai; с. кивнүть головой pritariamai linktelėti gálva; 4. прл. su kilm. ir prep. pagal; с. уговорү pagal susitarimà; с. устáву pagal statūtà, pagal įstatus; с. с законом (закону) pagal įstatymà, sutinkamai sù įstatymu; с. предписáнию pagal įsáкумà.*

согласный¹, -ая, -ое *lingv. 1.: с. звук priebalsis; 2. -ого dkt. priebalsis (garsas).*

согласный², -ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. *sutiñkantis; согласны ли вы принять моё предложéние? ař jiš sutiñkate priimti màno pasiúlymà?; быть согласным sutikti; 2. vienòks, beñdras, sutartinis, darnus, vieningas; согласное мнённе vienòkia, vieninga nuomonė; согласны ли твой поступи с твоими взглядами? ař tavo pòelgiai dērinasi sù tavo pažiūromis?; 3. sùtariamias, taikingas, sántaikus; согласная жизнь sùtariamias, taikus gyvenimas; 4. darnus, sutartingas; согласная работа darnus, sutartingas dárbas; 5. harmoningas, darnus (poz. dainavimas).*

согласовáние, -я 1. (su)dērinimas, sutáikinimas; 2. sutarimas.

согласовáн||ость, -и *m. darnumas, dermė; koordinácija; ~ый, -ая, -ое; 1. darnus, sutartinis; 2. sudērintas, koordinuotas; sùtartas; с. знак sùtartas ženklas.*

согласовáть, -сүю, -сүешь *įvk. 1. sudērinti, koordinuoti, sutáikinti; с. действия koordinuoti, sudērinti veiksmùs; с. план sudērinti plàną; с. вопрос sudērinti kláusimà; 2. gram. sudērinti; с. сказүемое с подлежащим sudērinti tãrinį sù veiksmiù; ~ся, -сүется įvk. 1. susidērinti, būti darniám, sudērintam, sutikti; ерó словá согласүются с ерó действиями jò žòdžiai yrà sudērinti sù jò veiksmáis; 2. šnek. susitařti, susidērinti; 3. gram. būti sudērintam.*

согласовывáть, -аю, -аешь *eig. žр. согласовáть; ~ся, -ается eig. 1. žр. согласовáться; 2. būti dērinamam; būti sutariamam.*

соглашáтель, -я *v. susitáikėlis; ~ский, -ая, -ое susitáikėliškas; соглашáтельская тáктика susitáikėliška táktika; соглашáтельская пáртия susitáikėlių pártija; ~ство, -а susitáikėškumas.*

соглашáть, -аю, -аешь *eig. žр. согласить; ~ся, -аюсь, -аешься eig. 1. žр. согласиться; 2. pasen. atitikti; 3. būti sudērinamam, sutáikinamam.*

соглашён||ие, -я *1.* susitarimas; молчаливое с. susitarimas bė žodžių; состоялось с. pavýko susitafti; прийти к соглашению susitafti; по соглашению pagal susitarimą; трудовое с. darbo susitarimas; тайное с. slapta sutartis.

соглашү *жр.* согласить; **сь** *жр.* согласиться.

соглядатай, -я *pasen.* šnipas; seklūs, sekėjas.

согнать, сгоню, сгонишь; *būt.* -ал, -алá, -ало *жк.* *1.* nuvūti, išvūti, nuvaikyti, išvaryti, pavaryti; с. мух с лошадей nuvaikyti, nuvūti musės nuo arklių; с. пыль nušluostyti, nupūsti dūlkes; с. со двора iš namų išvaryti; солнце согнало снег с полей saulė nuvārė, nutirpė sniegą nuo laukų; с. с работы *pasen.* pavaryti iš darbo; с. кур с огорода išvūti, išvaryti vištą iš daržo; с. скучу *прк.* išblaškyti nūobodulį; с. сон nusikratyti miegų; *2.* suvaryti, suginti; с. людей на площадь suvaryti žmones į aikštę; с. лошадей к реке suginti arklius prie upės; *3.* išnaikinti, pašalinti; с. прѣщи išnaikinti, pašalinti spūogus; *4. tarm.:* с. лес по реке nuplukdyti sėlius upę; ♦ с. кого-л. со света (со светы) į aną pasaulį, ką nuvaryti; с. вес suliesėti, numėsti svėrį.

согнүть, -гнү, -гнѣшь *жк.* *1.* suleikti, sulankstyti; suriėsti, suraityti; с. гвоздь suleikti vinių; с. жез-тяной лист sulankstyti skardos lankstą; с. дерев-цо paleikti medelį; *2. прк.* palaužti, pakirsti, pri-veikti; ♦ с. в бараний рог suriėsti, suvaryti į ožio ragą; с. голову перед кем-л. nuleikti prieš ką gálvą, pasidūoti kám; **сь**, -гнүсь, -гнѣсь *жк.* *1.* suliėkti, susileėkti, pasileėkti, susiriėsti, pakūmpti, sukūmpti; с. от старости sukūmpti dėl senatvės; с. в седле pasileėkti balnė (*jojant*); егó ногá согнүлась јó кóја susirietė; *2. прк.* pa-lūžti, susmūkti; ♦ с. в три погйбели susiriėsti trilinkam.

согр||ажданн||и, -а; *dgs.* -аждане, -ан *tos* pát valstýbės piliėtis, bendrapiliėtis; **~ажданка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *tos* pát valstýbės piliė-tė, bendrapiliėtė.

согревá||и, -я *1.* (su)šildymas; *2.* (su)šilimas; **~тельный**, -ая, -ое šildomasis; с. напиток kárš-tas gėrimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* šildyti, kái-tinti; **~ться**, -аюсь, -аюсь *eig.* šildytis; šilti, káišti; **~ющий**, -ая, -ее šildantis; с. компресс šil-dantis, šiltas, kárštas kompresas.

согреть, -ею, -еешь *жк.* sušildyti, pašildyti, pakai-tinti; с. улыбкой *прк.* padrąsinti, paskátinti, pa-gūosti šypsena; **сь**, -еюсь, -еюсь *жк.* sušilti; pasišildyti, pasikaitinti; įšilti, įkaišti.

согреш||ать, -аю, -аешь *eig. pasen. жр.* согреш-ить; **~ение**, -я *1.* nusidėjimas; suklydimas; *2.* nuodėmė; paklaidà, prasižengimas, nusizengi-mas; **~ить**, -шү, -шишь *жк.* nusidėti; prasi-žeңgti, nusizeңgti.

сода, -ы sodà; питьевáя с. geriamoji sodà; каустич-еская с. káustinė sodà.

содвинүть, -ну, -нешь *жк. pasen. жр.* сдвинуть.

содейств||и, -я pagálba, paramà, paspirtis, rėmi-mas, padėjimas; просить содействия prašyti pa-gálbos, paramos; оказáть с. padėti, teikti para-mos; при егó содействии јó padedamas; с. побегу *teis.* padėjimas pabėgti; комиссия содействия гė-

mimo komisija; **~овать**, -твую, -твует *eig. ir жк.* padėti, pagėlbėti, teikti pagálbos, paramos, paremti, paspirti; prisidėti; с. развитию народного хозяйства padėti vystyti liaudies ūkį, prisidėti prie liaudies ūkio vystymo.

содержáние, -я *1.* laikymas; с. под арестом lai-kymas daboklėje; *2.* išlaikymas; užlaikymas; средства на с. семьи lėšos šeimai išlaikyti; быть на содержании у кого-л. būti kieno išlaikomam; расходы на с. транспорта išlaidos transportui išlaikyti, transporto išlaikymo išlaidos; *3.* palaikymas, užlaikymas; с. порядка в доме palaiky-mas, užlaikymas tvarkos namuose; *4. pasen.:* пен-сионное с. pensija; годовое с. служащего mėtinė tarnautojo algà; пожизненное с. išimtinė, duoklė; *5.:* проверять с. чужого кармана kratyti svėtimas kišenės; *6. turinys;* с. книги knygos turinys; с. статьи straipsnio turinys; пьеса с богатым со-держанием turininga pjesė; форма и с. forma ir turinys; *7.:* с. сахара в свекле ruinkelio cuk-ringumas, cukraus procentas ruinkelio; с. зó-лота в порóде uolienos auksingumas; с. сплáва lýdinio sudėtis.

содержáнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам (iš-laikoma) meilūžė.

содержáтель, -я *v. pasen.* laikytojas, saviniškas; с. трактира traktieriaus laikytojas, smūklininkas; **~ница**, -ы *pasen.* laikytoja, saviniškė.

содержáтельн||ость, -и *m. turiningumas;* **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно turiningas.

содержáть, -ержү, -ержишь *eig. 1.* išlaikyti; с. ро-дителей išlaikyti tėvus; *2.* laikyti; turėti; с. гос-тиницу laikyti viešbutį; с. скаковых лошадей laikyti lenktyninius arklius; *3.* laikyti; с. под арестом laikyti suimta, laikyti daboklėje; с. птич-ку в клетке laikyti paukštelį narvelyje; с. кого-л. в стрóгости griežtai su kuó eigtis; *4.* (pa)laikyti, užlaikyti; с. магазин в порядке palaikyti par-duotuvėje tvarką; *5. šnek.:* с. тайну neisduoti paslapties; с. в тайне laikyti paslapyje; *6.* turėti (savijė); овощи содержат витамины daržovėse угà vitamínų; метр содержит сто сантиметров mētras turi šimtą centimetrų; эта рудá содержит много мѣди тојė рудојė угà daug vário; **сь**, -ержүсь, -ержишься *eig. 1.* būti išlaikomam; они содержáлись за счёт государства jiė būvo išlaikomi valstýbės lėšomis; *2.* būti, turėti; в книге содержится восемь глав knygoje угà aštuoni skūriai; в письме содержáлось много новостей laiške būvo daug naujienų; *3.* būti (pa)laikomam; шкóла содержáлась в примѣрной чистотѣ мо-кųклоje būvo palaikoma pavyzdinga švarà; *4.* būti laikomam; он содержится под арестом jis laikomas suimtas; молоко содержится в бидóнах piėnas laikomas bidonuose.

содержим||е, -ого *dkt. turinys;* įtalpa; **~сть**, -и *m. talpumas;* с. бóчки statinės talpumas.

содеяние, -я *teis.* (bendrà) veikà.

содѣять, -ею, -еешь *жк. pasen.* padaryti; įvėkydyti; **сь**, -еется pasidaryti, įvėkkti.

содовый, -ая, -ое sodos; с. вкус sodos skonis; с. завод sodos gamyklà.

содоклáд, -а papildomas pranešimas, koreferàtas; **~чик**, -а papildomas pranešėjas, koreferėntas.

содом, -а *šnek*. 1. triūkšmas, klegesys, klegenā; sāmyšis, maišatis; 2. *pasen*. ištvirkimas; ištvirkāvimas, paleistuvāvimas; išdūkusi ordā.

содрать, сдеру́, сдерёшь; *būt.* содрал, -алá, -áло *įvk.* 1. pulūpti, pūplēšti; nukáišti, nudrēksti; nudirti; с. ко́жицу с апельсы́на pulūpti apelsino žievėle; вѣтер содрáл крýшу вѣяс пūplēšē stógą; с. шкúру с барáна nudirti nuo ávino káilį; 2. *prk. šnek.* pulūpti, pūplēšti; с. безбóжную цѣну pulūpti nežmónišká káiną; *~ся*, сдерётся; *būt.* содрался, -лáсь, -лóсь ir -лось *įvk.* nusilūpti, atsilūpti, atsiknóti, atšókti.

содрогá||ние, -я drebėjimas, tirtėjimas; krūpciojimas, šiurpulys, drebulys; *~ть*, -áет *eig.* drebėti, virpinti; *~ться*, -áюсь, -áешься *eig.* drebėti, tirtėti; krūpcioti, šiurpcioti, šiurpuliuoti.

содрогнуть, -ну́, -нѣнь *įvk.* sudrebėti; *~ся*, -нýсь, -нѣшья *įvk.* sudrebėti, suvirpėti; krūptelėti, šiurptelėti.

содружество, -а sándrauga; draugystė; с. náции pácijų sándrauga; творческо́е с. kūrýbinė sándrauga; с. художников mėnininkų sándrauga.

сбевый, -ая, -ое sòjos, sòjinis; сбе́вое молоко sòjos rėpas; с. шоко́лад sòjinis šokolādas.

соединение, -я 1. (su)jungimas; с. проводов laidų sujungimas; с. вприты́к *tech.* pridurtinis sujungimas; с. в сты́к (стыкóвое с.) *tech.* sudurtinis sujungimas; с. те́ории с пpáктикой teórijos jungimas su ppráktika; 2. jungimasis, susijungimas; с. костѣй káulų susijungimas; 3. *chem.* junginys; желе́зные соединѣния geležingi junginiai; 4. *kar.* junginys; тáнковое с. táнку junginys.

соединѣнный, -ая, -ое; -нѣн, -ненá, -ненó 1. sujungtas; suviėnytas; 2. jungtinis.

соединитель, -я v. sujungiklis; *~ный*, -ая, -ое sujungimo, jungiamasis; соединительная мýфта *tech.* jungiamoji mová; соединительная ткань *anat.* jungiamasis audinys; соединительная оболóчка глáза *anat.* akiės junginė; с. глáсный *lingv.* jungiamasis balsis.

соедин|ить, -нó, -нйшь *įvk.* 1. sujungti, suviėnyti, susiėti; с. провóдá sujungti laidus; с. двá обшества suviėnyti dvi draugijás; с. рѣльсы sudurti bėgius; с. сйлы suviėnyti, sujungti pājėgas, jėgás; с. болтáми suvėžti varžtais; с. по телефóну sujungti telefonù; с. бpáком *prk.* sutuókti; 2. sumaišyti, sumiėsti, padaryti mišinį; с. кpáски padaryti dažų mišinį; *~иться*, -нóсь, -нйшья *įvk.* susijungti, susiviėnyti; susidėti; sumiėti; с. для борóбы за мир susijungti, susiviėnyti kóvai už taiką; с. бpáком *prk.* susituókti; *~ять*, -яю, -яешь *eig.* 1. jungti, viėnyti; 2. miėsti, maišyti (*poz. dažus*); *~яться*, -яюсь, -яешья *eig.* 1. jungtis, viėnytis; 2. būti jungiamám, viėnijamám.

созжалѣ||ние, -я 1. (ap)gailėstāvimas, gailėjimas (is); ошущáть с. apgailėstáuti; 2. gailėstis, gáilysta, gailėsš; pasigailėjimas, pagailá; внушáть с. sukėlti gailėsti; без сожалѣния бѣ pasigailėjimo, бѣ gailėsčio, negailėstingai; ♦ к сожалѣнию *it.* dejá; к моему вели́кому (глубо́кому) сожалѣнию mán labai gaila, labai apgailėstáuju; *~ть*, -ѣю, -ѣешь *eig.* 1. apgailėstáuti, gailáuti, gailėstáuti; 2. gailėtis; я сожалѣю, что... apgailėstáuju, gai-

liūosi, mán gaila, kád...; с. о допýщенных ошйбках gailėtis dėl padarytų klaidų; все сожалѣют егó visi jó gailisi.

сожгла́ *žr.* сжечь; *~сь* *žr.* сжечься.

сожгу́ *žr.* сжечь; *~сь* *žr.* сжечься.

сожжение, -я sudėginimas; предáть прах сожжѣнню sudėginti pálaukus; с. гóрода miėsto sudėginimas.

сожжѣшь *žr.* сжечь; *~ся* *žr.* сжечься.

сожж|итель, -я 1. kambario, būto draugas; 2. *pasen.* sugyventinis; *~ница*, -ы 1. kambario, būto draugė, būtbendrė; 2. *pasen.* sugyventinė; *~ство*, -а 1. sugyvenimas, gyvenimas draugė; бpáчное сожж|тельство santuokinis sugyvenimas; 2. *pasen.* gyvenimas nesusituókus, susidėjus; *~ствовать*, -твую, -твуеть *eig.* 1. būti, gyventi draugė; 2. *pasen.* gyventi nesusituókus, susidėjus.

сожмѣшь *žr.* сжать¹; *~ся* *žr.* сжаться.

сожму́ *žr.* сжать¹; *~сь* *žr.* сжаться.

сожн|ѣшь, *~у* *žr.* сжать².

сожрáть, -рý, -рѣшь; *būt.* -áл, -алá, -áло *įvk. vulg. šnek.* susprógti, sušveisti, suėsti, surýti.

созвáниваться, -аюсь, -аешья *eig. žr.* созвон|яться.

созвáть, созóвóу, созóвѣшь; *būt.* -áл, -алá, -áло *įvk.* sušaukti, sukviėsti; sutelkti (*talką*); с. собрáние sušaukti susirinkimą; с. ростѣй sukviėsti svečius.

созвѣздие, -я *astr.* žvaigždynas.

созвон|яться, -нóсь, -нйшья *įvk. šnek.* susiskaibinti, susikalbėti, susitařti telefonù.

созвýч|ие, -я sąskambis; harmónija, dermė, darná; *~ный*, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. sąskambūs, harmoningas, darnūs; 2. *prk.* atimas; panašūs; atitiñkantis; быть созвýчным чѣмý-л. dėrintis su kuó, atitikti ká; с. соврѣмѣнности atitiñkantis dābartį; с. эпóхе atitiñkantis epóchą, epóchos dvásią.

создабáть, -дабó, -даѣшь *eig.* kurti, steigti; с. нóвую теóрию kurti naújá теóriją, *žr.* создáть; *~ся*, -даѣсь *eig.* 1. kurtis; 2. būti kuriamám, steigiamám; būti sudaromám (*poz. sąlygos*).

создá||дите, *~ám* *žr.* создáть.

создá||ние, -я 1. (su)kūrimas, įkūrimas; sudarymas; įsteigimas; с. нóвых форм жйзни паујų gyvėnimo formų sukūrimas; с. космических ракет kósminių rakėtų sukūrimas; 2. kūrinys; darinys; с. искýства mėno kūrinys; 3. *šnek.* pādaras; человек — разумное с. žmogus — protingas pādaras; *~тель*, -я v. 1. (į)kūrėjas, sukūrėjas; (į)steigėjas; 2. *bažn.* kūrėjas, viešpats.

создáть, -дám, -дáшь, -дáст, -дадým, -дадите, -дадýт; *būt.* sózдал, -лá, sózдало *įvk.* 1. sukurti; įkurti, įsteigti; с. мóщную промýшленность sukurti galingą prámone; с. госудáрство įkurti valstybę; с. обшество įsteigti draugiją; 2. sudaryti, sukėlti; с. благоприя́тные услóвия sudaryti palankiás sąlygas; с. шум sukėlti triūkšmą; с. впечатлѣние sudaryti įspūdį; *~ся*, -дáстся, -дадýтся; *būt.* -áлся, -лáсь, -лóсь ir -лось *įvk.* susikurti, įsikurti, susidarýti; atsirasti; būti sukurtám; создáлась поэмá būvo sukurtá poemá; создáлась индýстрия susikūrė, būvo sukurtá indūstrija; создáлось благоприя́тное впечатлѣние susidārė palankūs įspūdis.

создашь *жр.* создавать.

создаю *жр.* создавать.

созерца||ние, -я *stebėjimas*, {žvilgis, įžvalga, (įsi)-žiūrėjimas, kontempliacija; ~тель, -я *u.* (*pasyvus*) *stebėtojas*, *observuotojas*; ~тельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *stebėtojiškas*, *stebimasis*; *pasyviai suvokiantis*, *liūkės mēklintis*, *stebėti*, *liūkės māstant tyrinėti*; *pasinēres armāstymuose*, *kontempliatyvūs*; созерцательное отношение к происходящему *stebėtojiška pažiūra į įvykius*; быть в созерцательном настроении *būti pasinērusiam armāstymuose*; человек созерцательной натуры *kontempliatyviōs prigimtiēs žmogūs*; ~ть, -аю, -аешь *eig.* *stebėti*, *mēklintis*, *mintimis gilintis*, *kontempliuoti*, (*įsi*)*žiūrėti*; с. море *stebėti jūrą*.

созида||ние, -я (*su*)*kūrimas*; *statymas*; ~тель, -я *u.* (*i*)*kūrėjas*; народ-с. *liaudis-kūrėja*; созидатели городов *miestų statytojai*; ~тельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *kuriamasis*; с. труд *kuriamasis dárbas*; созидательная сила *kuriamoji galia*; ~ть, -аю, -аешь *eig.* *kūrti*, *steigti*, *statyti*; с. ценности *kūrti vertybės*; с. города *statyti miestus*; ~ться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *kūrtis*; 2. *būti kuriamam*.

сознавать, -наю, -наешь *eig.* 1. *jausti*, (*su*)*prasti*, *sąmonintis*; *numanyti*; с. своё превосходство *žinoti*, *jausti savo pranašumą*; с. свою вину *suprasti savo kaltę*; с. себя человеком *jaustis žmogumi*; 2. *suvokti*, *nusivokti*; ребёнок начал с. окружающее *vaikas pradėjo suvokti aplinką*; ~ся, -наюсь, -наешься *eig.* 1. *жр.* *сознаться*; 2. *būti supraŭtamam, įsisąmoninamam; būti suvokiamam*.

сознание, -я 1. *sąmonė*; *įsisąmoninimas*; *susipratimas*; *suvokimas*; бытие определяет с. *būtis nulemia sąmonę*; с. долга *pareigōs įsisąmoninimas*, *supratimas*; классовое с. *klāsinis sąmoningumas*, *susipratimas*; будить с. (*i*)*sąmoninti*; войти в с. *įsisąmoninti*, *susiprasti*; 2.: потерять с. *netekti sąmonės*, *nualpti*, *aralpti*, *argaišti*, *apsvaigti*; без сознания *bė sąmonės*, *bė žado*; до потери сознания *alptinai*; прийти в с. *atgauti sąmonę*, *atsigauti*, *atsipėikėti*, *atalpti*; 3. *pasen.* (*kaltės*) *prisipažinimas*, *išpažinimas*.

сознатель||о *prv.* 1. *sąmoningai*; 2. *týčia*, *sąmoningai*; ~ость, -и *m.* *sąmoningumas*; *susipratimas*; с. поступков *pōelgių sąmoningumas*; политическая с. *proletariāto politinis proletariāto sąmoningumas*, *susipratimas*; войти в с. *įsisąmoninti*, *susiprasti*; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. *sąmoningas*, *tūrintis sąmonę*; *protingas*; с. человек *sąmoningas žmogūs*; с. поступок *sąmoningas, protingas pōelgis*; 2. *sąmoningas*, *susiprātes*, *išprūses*; сознательные рабочие *sąmoningieji*, *susiprātusieji darbininkai*; с. член профсоюза *sąmoningas, išprūses, susiprātes profsąjungos narýs*; 3. *týčios*, *týčinis*, *sąmoningas*; сознательная порча машин *týčinis, sąmoningas mašinų gadinimas*.

сознать, -аю, -аешь *жр.* *įsisąmoninti*, *suprasti*; с. обстановку *suprasti aplinkýbes*; ~ся, -аюсь, -аешься *жр.* *prisipažinti*; с. самому себе *prisipažinti pačiam sau*; с. в убийстве *prisipažinti nu-*

žudžius; с. в своей ошибке *prisipažinti savo klaidą*; с. перед кем-л. *prisipažinti kām*.

сознаю *жр.* *сознавать*.

сознаю *жр.* *сознать*.

сознаюсь *жр.* *сознаваться*.

сознаюсь *жр.* *сознаться*.

созов||ешь, ~у *жр.* *созвать*.

созорничать, -аю, -аешь *жр.* 1. *paįsdykauti*, *pašėlti*, *padūkinėti*, *padūkti*; 2. *iškrėsti pōkštą*.

созрева||ние, -я *brendimas*, (*vaisių*) *nokimas*; (*uogų*) *sirpimas*; ~ть, -аю, -аешь *eig.* *brėsti*, *pōkti*, *sirpti*; давать с. *brandinti*, *nokinti*.

созрелый, -ая, -ое *pasen.* *subrėndęs*, *prinōkęs*, *išsirpęs*.

созреть, -ею, -еешь *жр.* *subrėsti*, *pibrėsti*, *prieiti*, *prigvilsti* (*apie žirnius*), *prinōkti* (*apie vaisius*), *išsirpti* (*apie uogas*); созрел нарыв *votis pritvīkō*; созрел план *prk.* *plānas pibrėndo*; юноша уже созрел *jaunuolis jau įmetėjo, subrėndo*; революция уже созрела *prk.* *revoliūcija jau pibrėndo*.

созыв, -а *sušaukimas*, *sukvietimas*; с. конференции *konferencijos sušaukimas*; ~ать, -аю, -аешь *eig.* *šaukti*, *kviesti*, *жр.* *созвать*.

созвобл||ить, -лю, -лишь *жр.*, ~ять, -яю, -яешь *eig.* *pasen.* *iron.* *malonėti*, *teiktis*; *maloningai lėisti*.

созмерим||ость, -и *m.* 1. *bendramatiškumas*; с. величин *dýdžių bendramatiškumas*; 2. *prk.* *palyginamumas*; с. понятий *sąvokų palyginamumas*; ~ый, -ая, -ое; -рим, -а, -о 1. *bendramatis*; 2. *prk.* *palyginamas*.

сонскание, -я: диссертация на с. учёной степени *disertacija mōksliniam laipsniui įsigyti*.

сонскатель, -я *v.* *konkūrsο dalývis*, *pretendeñtas*; ~ница, -ы *konkūrsο dalývė*, *pretendeñtė*; ~ство, -а *dalyvavimo konkūrsе, pretendavimo (poz. į premiją)*.

сонстец, -тца *teis.* *bendraieškovis*.

сойд||ешь, ~у *жр.* *сойти*.

сойка, -и *zool.* *kėkštas*.

сойти, сойдý, сойдёшь; *būt.* *soşėl*, *soşlá*, *soşmlo* *жр.* 1. *nulipti*, *išlipti*, *nusiléisti*; с. с горы *nulipti*, *nusiléisti nuō kálo*; с. с лошади *nusėsti nuō árklío*; с. с крыши *nukópti*, *nulipti nuō stógo*; с. со стýла *pasikėlti nuō kėdės*; с. с троллэйбуса *išlipti iš troleibuso*; с. на бėпер *išlipti*, *išsikėlti į krañtą*; 2. *nueiti*, *nusmūkti*, *nušókti*; пóезд сошёл с рельсов *traukinýs nuvīrto*, *nuėjo nuō bėgių*; 3. *prk.*: уже ночь давно сошла *jau seniaí užėjo naktis*; сошёл на зёмлю туман *rūkas argaubė žėmę*; 4. *išnýkti*, *pragaíšti*; снег сошёл с полей *išnýko*, *pragaíso sniegas nuō laukų*; нóготь сошёл *nuvārė nāga*; краска сошла *dažai nublūko*, *nusišėre*; 5. *šnek.* *praėiti*, *pasibaigti*; лекция сошла на славу *paskaità praėjo puikiai*; 6. (*за кого-что*) *būti palaikýtam (kuo)*; 7. *šnek.*: сойдёт и так бús geraí, tiks *if* taip; это сошло незамеченным *taí nebūvo pastebėta*; ♦ с. с рук *gerai*, *laimingai baigtis*; это не сойдёт ему с рук *jám už taí klūs*; с. со сцены *pasitraukti iš scėnos* (*netekti reikšmės visuomenėje*); с. в могилу *į kapus nueiti* (*numirti*); с. с умá *išeiti iš prōto*, *iš galvōs*; с. на нет *nueiti niekais*, *sužlugti*; ~сь, сойдýсь, сойдёшься; *būt.* *soşėls*, *-šlās*,

-шлось *ivk.* 1. susitikti, susidūrti; 2. susiriñkti, su(si)eiti, susimēsti; 3. susiařtinti, susibičiuliāuti, susidraugāuti; 4. *šnek.* susidėti (*apie vyrą ir moterį*), gyventi susidėjus; 5. *prk.* sutikti, sutarti; susitařti; sulýgti (*dėl kainos*); с. относительно черо-л. sutikti dėl kō; 6. *prk. šnek.* sutapti, sutikti; цифры сошлись skaičiai sutāro; наши мысли сошлись mūsų miñtys buvo vienodos, sutāro.

сок, -а, о соке, в соку sūltys; sunkā; sūvai; берёзовый с. bėrzo sulā; соки деревьев mēdžių sūvai; дубильный с. raugiklis (*odoms*); виноградный с. vynuogių sunkā; желудочный с. *biol.* skrañdzio sūltys; ♦ в (са́мом, полно́м) соку (*žmogus*) pačiamē stiprumē; выжимать (тянуть) соки из коро-л. spāusti sūvus iš kō (*išnaudoti, eksploatuoti*); **совый**, -ая, -ое sulōtas, sultin-gas; соковые породы деревьев sulōtosios mēdžių veislės; соковая порā (*mēdžių*) sūvų cirkuliāci-jos laikas; **содвижение**, -я (*mēdžių*) sulōjimas.

сокол¹, -а *zool.* sākalas; ♦ гол как сокол plikas kaip tilvikas.

сокол², -а *tech.* trintuvė; штукатёрка под с. tinkā-vimas trintuvė.

соколёнок, -нка; *dgs.* -лята, -лят sakaliūkas.

соколий, -ья, -ье *pasen.* sakalū, sākalo; **~к**, -а sakalėlis; balandėlis.

соколины¹, -ых *dgs. dkt. zool.* sakaliniai; **~ий**, -ая, -ое sākalo, sakalū; соколиная охота mēdžioklė su sakalais; соколиные глаза sākališkos ākus.

соколий²ха, -и *šnek.*, **~ца**, -ы *poez.* sākalė.

сокольный¹к, -а *ist.* sakaliniškas; **~чий**, -его *dkt. ist.* vyriausiasis sakaliniškas.

соколята *žr.* соколёнок.

сократим¹ость, -и 1. *mat.* suprastinamūmas (*puz. trupmenų*); 2. *fiziol.* (*raumenų*) sugebėjimas susitraukti, susitraukiamūmas; **~ый**, -ая, -ое; -тім, -а, -о *mat.* suprastinamas (*apie trupmeną*).

сократить, -ашу, -атишь *ivk.* 1. sutrūpinti; 2. sumāžinti, susiaūrinti, numūšti; apkarpyti; с. расходы sumāžinti išlaidas; с. штаты sumāžinti eta-tūs; 3. atleisti (*iš darbo*); 4. *mat.* suprāstinti (*trupmeną*); 5. *fiziol.* sutraukti (*raumenį*); **~ся**, -ашусь, -атись *ivk.* 1. sutrūpėti; 2. sumažėti, susiaurėti; 3. *mat.* būti suprāstintam; 4. *fiziol.* susitraukti; 5. *šnek.* apsiriboti.

сокращать, -аю, -аешь *eig. žr.* сократить; **~ся**, -аюсь *eig.* 1. *žr.* сократиться; 2. *fiziol.* trauktis; 3. *mat.* būti prāstinamam; 4. būti (su)trupinamam; būti (su)māžinamam.

сокращение, -я 1. (su)trupinimas; 2. (su)māžinimas (*puz. etaty, išlaidų*); 3. sutrūpėjimas; 4. (su)mažėjimas; 5. susitraukimas; 6. *mat.* suprastinimas; 7. sutrūpėjimas, kupiūrā; 8. sán-trumpa, sutrūpėjimas; 9. *šnek.* atleidimas (*puz. iš darbo*); **~енный**, -ая, -ое; -ён, -енā, -енó 1. sutrūpintas; sutrauktas; sutrūpėjęs; 2. sumāžintas; 3. *mat.* suprāstintas (*apie trupmenas*).

сокращу *žr.* сократить; **~сь** *žr.* сократиться.

сокровенный, -ая, -ое; -вён, -вённа, -вённо pāslėp-tas, slaptingas, slāptas; сокровенные мысли slāp-tos miñtys; сокровенная мечта slāptā, slāptai púoselėjama svajonė.

сокрóвищ¹е, -а; *dgs.* -а, -ищ 1. *džn. dgs.* brange-nybės, lōbiai, gėrybės; ни за какие сокрóвища *šnek.* už jókius pinigūs; 2. *šnek.* numylėtinis, numylėtinė; с. ты моё! māno augsūtil, māno auk-sėil; **~ница**, -ы lobynas; с. знāний *prk.* žinių lobynas.

сокрóбеш *žr.* сокрыть; **~ся** *žr.* сокрыться.

сокрóю *žr.* сокрыть; **~сь** *žr.* сокрыться.

сокрушáть, -аю, -аешь *eig.* 1. daužyti, triuškinti, drūzginti, gniuždýti; 2. griāuti, naikinti; 3. křimš-ti, grāužti, slėgti, kėlti sielvartā; gniāužti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* 1. křimštis, sielotis, grāužtis, sielvartāuti, grūsti; 2. būti daužomam, triuškinamam.

сокрушэние, -я 1. sutriuškinimas; sugriovimas, sudaūžymas; 2. susikřimtimas, susisielojimas, susigraūžimas; sielvartas; **~енный**, -ая, -ое susi-křimtes, sugrūdes, susisielojęs.

сокрушит¹ель, -я *v.* triuškintojas, drūzgintojas; **~ельный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно triuškina-masis, triuškinantis, griauanamasis, naikinamasis; **~ь**, -шý, -шишь *ivk.* 1. sudaūžyti, sutriuškinti, sugriāuti, sudrūzginti; 2. sugriāuti; sunaikinti; 3. prislėgti, sugniuždýti.

сокрыт¹ие, -я *pasen.* (nu)slėpimas, slāpstymas; **~ь**, сокрóю, сокрóбеш *ivk. pasen.* pāslėpti, nuslėpti, **~ься**, сокрóюсь, сокрóбешь *ivk. pasen.* pāsi-slėpti.

сокрусни¹к, -а kūrso draūgas; **~ца**, -ы kūrso draū-gė.

солгáть, -лгý, -лжэш, -лгýть; *būt.* -гáл, -алá, -áло *ivk.* sumelúoti, pamelúoti; numelúoti.

солдáт, -а; *dgs. kilm.* -дát kareivis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам kareivienė, kareivio žmo-nā; **~ня**, -й *kuop. šnek. iron.* karėivos; **~ский**, -ая, -ое kareivio, kareivių; kareiviškas; **~чина**, -ы *pasen.* kareivystė, kareiviāvimas.

солдафóн, -а *pasen. šnek.* soldafōnas.

coledáр, -а drūskos gārintojas, virintojas; **~ение**, -я drūskos virinimas, gārinimas; **~ня**, -и; *dgs. kilm.* -пен, *naud.* -пням drūskos viryklā, gārint-tuvė.

coledóй, -áя, -óе drūskos, drūskinis; drūskingas (*puz. ežeras*), druskėtas, sūrūs (*puz. šaltinis*); с. раствóр drūskos tirpalas.

coledér, -а druskómatas.

сол¹дны, -я sūdytas; rauginimas (*puz. agurkų*); **~ённость**, -и *m.* sūrumas, sūris; drūskingumas; **~енный**, -ая, -ое; солон, солонā, солóно 1. sūrūs; drūskingas (*puz. ežeras*); 2. sūdytas (*puz. laši-niai*); raugintas (*puz. agurkai*); 3. *prk. šnek.* šiurkštūs, nešvankūs.

coledнье, -я; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням 1. sūdy-tas; rauginimas; 2. *džn. dgs.* sūdyti produktai, sūdytas maistas, sūdiniai; rauginti produktai, rauginiai.

солжэш *žr.* солгáть.

солидариз¹ироваться, -руюсь, -руешься *eig. ir ivk.*, **~оваться**, -зуюсь, -зуюсь *eig. ir ivk.* solidari-zuoti(s).

солидárн¹о *prv.* solidariai; **~ость**, -и *m.* solidarū-mas; **~ый**, -ая, -ое; -пен, -пна, -пно solidarūs, solidārinis.

солиди||ость, -и *m.* 1. *solidūmas, tvirtūmas*; 2. *stambūmas*; 3. *rimtūmas, orūmas, solidūmas*; **~ый**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. *solidūs, tvirtas, patvarūs*; 2. *šnek. stambūs*; солидная сума stambi, didoka sumā; 3. *solidūs, rimtas, orūs*; patikimas; įmetėjęs, nebė jaunas.

солидбл, -а *solidōlis*.

солиль||ный, -ая, -ое *sūdyto*; rauginimo, rauginamasis; **~щик**, -а *sūdytojas*; rauginintojas.

солист, -а *solistas*; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *solistė*.

солитёр, -а *solitėras (stambus brilliantas)*.

солитёр, -а *zool. kaspinuotis, soliteris, platūs, Taenia solium*.

соли́ть, солю́, солишь и́р солишь *eig.* 1. *sūdyti (pvz. sriubą)*; 2. *sūdyti (pvz. mėsą)*, rauginti (*pvz. agurkus*); 3. *prk. šnek. keikti, nemalonūmy daryti*; **~ся**, соли́тся и́р соли́тся *eig.* būti sūdomam.

со́лка, -и *sūdymas*; rauginimas.

солнечный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. *saulės*; с. свет *saulės šviesa*; солнечные лучи *saulės spinduliai*; с. удар *med. saulės smūgis*; солнечные ванны *saulės vonios*; 2. *saulėtas (pvz. diena)*; 3. *prk. saulėtas, šviesūs, gėdras*; солнечное настроение *giedrā, šviesi nuotaika*; **◆** солнечное сплетение *anat. saulės rezginys*.

солнопёк, -а *šnek. tarm. žr. солнцепёк*.

со́лнце, -а *saulė*; вынести на с. *išnešti saulėn*; по со́лнцу *pasauliui*; до со́лнца *lig saulei tēkant, prieš saulėtekį*; вращение Земли вокруг Со́лнца *Žemės sukimasis aplink Saulę*; го́рное с. *med. kalnų saulė, kvarco lėmpa*.

солнце||ворот, -а *šnek., ~стойание*, -я *astr. saulėgrįža, solsticija*.

солнцепёк, -а *saulėkaita, saulės įkaita, atokaita, įsaulis*.

солнцестояние *žр. солнцеворот*.

со́лнышко, -а *saulūtė, saulėlė, saulytė*.

со́ло *nkt. ir prv. muz. sōlo*.

соловёй, -вьа *zool. lakštingala, lakštūtė, Luscinia luscinia*; с. поёт *lakštingala suokia*.

соловёть, -ёю, -ёешь *eig. šnek.* 1. *blaūstis, blūsti, dērti*; 2. *glėbti (apie žmogų)*.

соловúшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *poez. lakštingalėlė, lakštūtė*.

со́ловый¹, -ая, -ое *gėlšvas (šviesiausias karčiais ir šviesia uodega)*.

со́ловый², -ая, -ое 1. *blausūs (apie akis)*; 2. *išglėbęs, pugeibęs*.

соловь||ёнок, -нка; *dgs.* -вьята, -вьят *lakštingaliukas*; **~йный**, -ая, -ое *lakštingalos, lakštingališkas*; **~йха**, -и *lakštingala (patelė)*; **~ята** *žр. соловьёнок*.

со́лод, -а *salýklas*.

солодётся, -еет *eig.* sálti, sałsti.

солоди́ть, -ложу́, -лодишь *eig.* *salýklą diegti, daryti*.

со́лодка, -и *bot. rudmėnė, Glycyrrhiza*.

солодов||ния, -и; *dgs. kilm.* -вен, *naud.* -вням *salýklinė*; **~ый**, -ая, -ое *salýklo, salýklinis*.

соложе́ние, -я *salýklo diegimas*.

соложу́ *žр. солодить*.

со́лом||а, -ы *kuop.* *šiaudai*; мятая с. *padraikos, maigai, trāknys*; до́лгая с. *šiaudai ilgūnai*; **~енник**, -а *tarm. šiaudinis čiuzinys*.

со́лом||енный, -ая, -ое *šiaudinis, šiaudų*; **◆** со́лом|енная вдовá *juok. gyvanašlė*; с. вдовец *gyvanašlis*; **~инна**, -ы *šiaudas*; **~инка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šiaudėlis, šāpas, trukšlūs*; утопающий и за со́ломинку хватается *skęstantis ir šiaudėlio tvėriasi*; **~истый**, -ая, -ое *šiaudingas*.

соломорёзка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -экам *šiaudāpiovė*.

солонёц, -нца 1. *sūrōžemis, solonėcas*; 2. *sūriavandėnis ežeras, šaltinis*.

солонина, -ы *sūdyta mėsa*.

солонка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *drūskinė (indelis)*.

со́лоно 1. *prv. sūriai*; 2. *eina tariniu sūrū*; с. во прý burnoje sūrū; **◆** емý с. пришлось *jām teko daug prikentėti*.

солоновáтый, -ая, -ое; -вát, -а, -о *apýsūris, pósūris, sūrōkas*.

солончáк, -á *druskōžemis, solončiākas*; **~овый**, -ая, -ое *druskōžemio, druskōžeminis*.

со́лоный, -ая, -ое; со́лон, солонá, со́лоно *tarm. sūrus*.

со́ль, -и *m.*; *dgs. kilm.* -ей 1. *druskā*; повáренная с. *vālgomoji druskā*; ка́менная с. *akmeninė druskā, halitas*; 2. *prk. sąmojis*; *esmė*; с. вопро́са *kláusimo esmė*; анекдот без со́ли *nesąmojingas anekdotas*; **◆** хлеб да с. *skalsā jūms (sveikinant valgančius)*.

со́льный, -ая, -ое *muz., tea. atliėkamas sōlo, sōlinis (pvz. numeris, partija)*.

со́лю *žр. слить*; **~сь** *žр. слиться*.

со́лянка¹, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *bot. drūskė, Salsola*.

со́лянка², -и *žр. селянка*².

со́ляной, -áя, -о́е *drūskos, drūskinis*.

со́ляный, -ая, -о́е: со́ляная кислотá *chem. drūskos rūgštis, chlōro vandenilio rūgštis*.

со́лярный, -я *soliaūrimas*.

сом, -á *zool. šāmas (žuvis), Silurus glanis*.

сомбрéро *nkt. sombrėro (ispanų platiabrylė skrybėlė)*.

со́мкн||утый, -ая, -ое; -нут, -а, -о *sūglaustas, supāustas*; **~уть**, -нý, -нёмь *įvk.* 1. *suglausti, sudurti (pvz. galus)*, sunėrti (*pvz. pirštus*), suskliaūsti (*pvz. skriestuvą*); 2. *užmėrkti, sumėrkti (akis)*; užčiaūpti, sučiaūpti (*burną, lūpas*); uždarýti, suvėrti (*pvz. duris, langą*); sukásti (*žandikaulius*); 3. *prk. suspiėsti, sujūngti, suviėnyti*; suartinti; **~уться**, -нётся *įvk.* 1. *susiglausti, susinėrti, susiskliaūsti, susijūngti*; 2. *užsimėrkti, prisimėrkti (apie akis)*; užsičiaūpti, susičiaūpti (*apie burną*); užsidarýti, susivėrti, prisivėrti (*pvz. langą*); 3. *prk. susispiėsti, susijūngti, susiviėnyti*, sueiti į sáveiką.

сомнáмбул, -а *med. somnāmbulas, nakviša, lunātikas*; **~а**, -ы *v. ir m. somnāmbulas, somnāmbulė, nakviša, lunātikas, lunātikė*; **~йзм**, -а *med. nakvišāvimas, somnambulizmas*.

сомнева́ться, -áюсь, -áешься *eig.* abejóti, dvejóti; svyróuti.

сомнѣние, -я abejōnē, abejōjimas, dvejoņē, ābejas; без сомнѣния bē ābejo; брать (взять) под с. suabejōti, pradēti abejōti.

сомнѣ|тсѧ žr. смѣтсѧ; **~шь** žr. смѣть.

сомнѣтель|ость, -и m. abejotinūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. abejōtinās, abejōjamas; 2. pēpātikimas; jātītinās (pvz. astmuo).

сомнѣжитель, -я v. māt. dāuginamasis.

сомнѣ|ж смѣть.

сомнѣви|й, -ья, -ье šāmo; **~на**, -ы šāmo mēsā, šāmas.

сон, сна 1. miēgas; miegōjimas; крѣпкий с. kietas miēgas, jmygis; слāдкий с. gardūs, saldūs, ma-gūs miēgas; со сна iš miegū; говорить во сне prō miegūs klejōti; пѣред сном priēš gulant, priēš miēga; это навѣдит на меня с. tai manē miēgo; егѡ клѡнит ко сну jī miēgas ima; 2. sār-pas; видѣть во сне sarnuōti; что ты видѣл во снѣ? kā tū sarnavaī?; мне это и во снѣ не ви-делось аriē tai āš nē sarnuōti nesarnavaū; ♦ с. в рѣку sārpas išsipildē; приятного сна (linkeji-mas) saldžiū sarnū; заснѣть вѣчным сном už-migti āmžinu miegū (numirti).

сонанимāтель, -я v. teis. bendranuomininkis.

сонāта, -ы muz. sonatā.

сонѣт, -а lit. sonėtas.

сонливѣц, -вца pasen. miegālius, snaudālius, mig-šas, apsnūdēlis, susnūdēlis, miegūklis, miegpu-vūs, snūdā, snūčas.

сонливѣ|ость, -и m. mieguistūmas, snaudulys, blau-sā; **~ый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о mieguistas, ap-snūdēš, blausūs; дѣлаться сонливым blaūstis.

сонм, -а pasen. iron. pulkas, miniā, āibē, daugybē; **~ище**, -а pasen. miniā, sūeiga, sāmburis; gau-sybē.

сонник, -а pasen. sapniniškas.

сонный, -ая, -ое 1. miēgo; сонные видѣния sarn-pai; сонная болѣзнь med. miēgligē; 2. mieguis-tas, apsnūdēš; весь вѣчер он сидѣл с. visā vā-kaṛā jis sēdējo mieguistas; сонные глазā mie-guistos ākys; 3. užmigęs, miēgantis; 4. сонная рыба negyvā, nutrōškusī žuvis; negyvos žuvis; 5. pasen. migdomasis (pvz. vaistas), migdantis (apie tylūs, monotoniškus garsus).

сонѡрный, -ая, -ое: сонѡрные соглāсные lingu. so-pōriniai priebalsiai.

сонь, -и m. poez. miēgas; mieguistūmas.

соня, -и v. ir m. šnek. miegālius, miegālē, snau-dālius, snaudālē, miegpuvūs, miegpuvė, kirmičius, migšas, migšē, mignius, mignė, miegūklis, mie-gūklē, snūčas, snūcē.

соображāть, -āю, -āешь eig. 1. susigāudyti, suvōkti; būti nuovokiām, supratingam; nusimānyti; 2. svarstyti, mastyti, stėngtis suvōkti; 3. pasen. grėtinti; **~ся**, -āюсь, -āешься eig. pasen. tāiky-tis; он соображāется с обстоятельствами jis tāikosi priē aplinkybū.

соображѣние, -я 1. pasen. apsvařtymas, apgalvō-jimas; 2. sumėlimas, suvōkimas; sāmprotavimas; 3. nuovoka; supratimas; ♦ принять в с. atsi-žvelgti.

соображѣ|ж сообразить; **~сь** žr. сообразиться.

сообразитель|ость, -и m. nuovokūmas, išmanūmas, supratingūmas, gubūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лен,

-льна, -льно nuovokūs, išmanūs, supratingas, iš-maningas, protingas, gubūs.

сообразить, -ажѣ, -азийшь įvk. 1. susigāudyti, su-vōkti, sumėsti, sumōti; 2. pasen. apsvařstyti, ap-galvōti, apmastyti; 3. šnek. juok. suruōšti, suor-ganizūoti; 4. pasen. sugrėtinti; **~ся**, -ажѣсь, -азийшся įvk. pasen. prisitāikyti.

сообразн|о prv. ir prl. su naud. pagal, sutiņkamai; поступāть с. с законѡм elgtis pagal įstatymā; поступāть с. с обстоятельствами elgtis atsižvel-giant į aplinkýbes; онѣ преобразāют мир с. своему учѣнию jiē pėrtvarko pasāulį pagal sāvo teđriją; **~ость**, -и m. 1. atitikimas, atitinkamū-mas; 2. šnek. tikslas, prasmė, tikslingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно 1. atitiņkamas, atitiņ-kantis; 2. pasen. prasmingas, tikslingas.

сообразовāть, -зѣю, -зѣешь eig. ir įvk. (pri) tāi-kyti; (su) dėrinti (pvz. išlaidas su pajatomis); **~ся**, -зѣюсь, -зѣеься eig. ir įvk. tāikytis, pri-sitāikyti, dėrintis, prisidėrinti; skaitýtis, atsi-žvelgti.

сообщā prv. bendrai, draugė, kartū, sykiū, išvien, bendromis pastangomis.

сообщāть, -āю, -āешь eig. žr. сообщить; **~ся**, -āюсь, -āеься eig. 1. susisiekti, susižinōti; susi-eiti; 2. pėrsiduoti; 3. būti pranešamām.

сообщѣние, -я 1. (veiksmas) pranešimas, žiniōs davimas; 2. pranešimas, žiniā; правительственное с. vyriausýbės, vyriausýbinis pranešimas; по по-слѣдним сообщѣниям pasāk paskutinių pranešimų; 3. pėrdavimas, suteikimas; с. желѣзу магнитных свойств магнėtinių savýbių suteikimas gėležiai, geležiēs įmagnėtinimas; 4. susisiekimas; пря-mѡе с. tiesiōginis susisiekimas; автомобильное с. automobilių susisiekimas.

сообщѣство, -а bendrijā, draugė; в сообщѣстве с кем-л. draugėjė, išvien sū kuō.

сообщительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно pasen. šnekūs, draugis, ātviras.

сообщить, -щѣ, -щийшь įvk. 1. pranešti, duoti ži-niā, nupāsakoti; 2. pėrduoti (pvz. ligā), užkrėsti (pvz. baime); suteikti; **~ся**, -йтсѧ įvk. pėrsiduoti, pėrsimesti.

сообщнн|к, -а bendriniškas; **~ца**, -ы bendriniņkė; **~ческий**, -ая, -ое bendriniņkų, bendriniņkiškas; bendrininkāvimas; bendrystės; **~чество**, -а bend-rystė, bendrininkāvimas.

соорудить, -ружѣ, -рудийшь įvk. 1. pastatyti (pvz. pastatā, paminklą); įtaisýti, įreņgti (pvz. van-dentiekį); nutiėsti (tiltā); 2. šnek. padirbti, pa-daryti; 3. šnek. juok. sureņgti, sutaisýti, suruōšti, padaryti, iškėlti; **~жāть**, -āю, -āешь eig. 1. sta-tyti; 2. reņgti, ruōšti; žr. соорудить; **~жѣние**, -я 1. (pa)stātymas; įrengimas; 2. padārymas, suruo-šimas, surengimas; 3. statinys, pāstatas; įreņgi-nys, įtaisinys.

сооружѣ|ж соорудить.

соответствѣнн|о 1. prv. atitiņkamai; 2. prl. su naud. sutiņkamai, pagal; дѣйствовать с. приказѣу veikti pagal įsākymā; поступить с. своим убеждѣниям pasielgti sutiņkamai sū sāvo įsitikinimais, pagal sāvo įsitikinimus; 3. eina įng.; с. и... taip pat iř..., kaip iř...; фруктѡвые дѣрѣвья, с. и прочѣе культурные растѣния, трѣбуют тщāтельного ухѡ-

да vaismedžiama, kaip ir kitiems kultūriniam augalams, reikia rūpestingos priežiūros; **■ый**, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно atitiñkantis, atitiñkamas; reikia, prideramas.

соответств|ие, -я 1. atitikmuð, atótykis; atliepimas; 2. atitikimas; **■овать**, -тую, -твует *eig.* atitiñkti, atliepti; kópия соотвётствует подлиннику nùoraðas atitiñka originálai; **■ующий**, -ая, -ее atitiñkamas (*povz. butas*), tam tikras; tiñkamas.

соответчик, -а *teis.* bendraatsakóvis.

соотечественн|к, -а bendratautis, tøvynañnis, tøvyniëtis, tautiëtis; **■ца**, -ы bendratautë, tøvynañnë, tautiëtë.

соотнести, -сý, -сёшь; *büt.* -нёс, -неслá, -лó *¡ok.* susiëti; с. два понятия susiëti dvi sávokas; **■сь**, -несётся; *büt.* -нёсся, -неслась, -лось *¡ok.* susýti.

соотно|с|ить, -ношу, но́сишь *eig.* siëti (*povz. savoras*); **■с|иться**; -но́сится *eig.* 1. siëtis, santykiáuti; 2. býti siejamám; **■шение**, -я (tarpúsavio) sántykis, santykiávimas, koreliácia.

соотнош|у *¡r.* соотнос|ть.

соотч|ч, -а *pasen.* tautiëtis, *¡r.* соотечественник.

сопёлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *tarm.* dúdëlë, vamzdiðelis, fleitükë.

сопение, -я ðnarpštumas, ðniokštumas; sunkùs alsávimas.

соперн|к, -а varžóvas, konkureñtas; **■ца**, -ы varžóvë, konkureñtë; **■чать**, -аю, -аешь *eig.* 1. varžýtis, rungtis, rungtyniáuti, rungçiù eiti; konkurúoti; 2. *¡rk.* prilýgti; lýgintis; **■чество**, -а varžýbos, rungtynës, rungçios; rungtyniávimas, varžymasis; konkurávimas, konkureñcija.

сопёт, -плю, -п|шь *eig.* ðnarpšti, ðnóþsti, ðnopúoti; ðniókšti, ðniokštúoti, ðvañkšti, ðniþpšti, þúðkuoti, suñkiaiai alsúoti.

сопка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам *geogr.* sopkà (*kalmas, gùbrys; ugnikalnis Sibire*).

сопелённ|к, -а bendrageñtis, gentainis; **■ница**, -ы bendrageñtë, gentainë; **■ый**, -ая, -ое tos pat genties, giminingas.

сопл|и, -ей *dgs. ðnek.* snargliai, glitës, smùrgliai; **■ивец**, -вца *vulg.* snaþglius, varvanósis, varvalas, gliçius, glitlaiþa, smuþglius; **■ивый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о *ðnek.* snargliuotas.

соплó, -á *ir* соплó, -а; *dgs.* сопла, -пел *ir* сопл *tech.* 1. çiulpiklis; 2. tútà (*povz. turbinas*).

соплóдие, -я *bot.* vaisýnas (*povz. ananaso*).

соплю *¡r.* сопёт.

соплá, -й 1. *¡r.* сопли; 2. *ðnek.* snaþglius; **■к**, -á *ðnek.* snaþglius.

соподсудимый, -ая, -ое *teis.* bendrateisiamasis.

соподчин|ённ|й, -ая, -ое; -нён, -ненá, -ненó 1. pavaldùs (*bendrai su kitais*), subordinuotas; 2.: соподчинённые придáточные предложёния vieno láipsnio ðalutiniai sakiniai; **■ить**, -нó, -н|шь *¡vk.*, **■ять**, -яю, -яешь *eig.* (pa)daryti bendrai pavaldù, pajungti (*kartu su kitais*), subordinuoti.

сопостав|им|ость, -и *m.* palyginamumas, sugretinamumas; **■ый**, -ая, -ое; -йм, -а, -о palyginamas, sugretinamas.

сопостáв|ить, -влю, -вишь *¡vk.* sugrëinti, palýginti (*sugretinant*); **■ление**, -я sugrëtinimas, palýgi-

nimas; **■лять**, -яю, -яешь *eig.* *¡r.* сопостáвить; **■ляться**, -яется *eig.* býti (su)grëtinamam, (pa)-lýginamam.

соправ|итель, -я *v.* bendravaldis (*povz. namo*).

сопранó *nkt. muz.* sopranas.

сопревáть, -áет *eig.* *¡r.* сопрёт.

сопреди|ельн|й, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно grëtimas, kaimýninis; сопредельные стрáны kaimýninës, bendrás sienas turinçios ðalys.

сопрелый, -ая, -ое *ðnek.* suðutës, sutrëðes.

сопрёт *¡r.* сперёт²; **■ся** *¡r.* сперётся.

сопрёт, -ёю, -ёешь *¡vk.* 1. suðusti, sutrësti; 2. *ðnek.* suprakaituoti.

сопрёшь *¡r.* сперётся¹.

соприкасáться, -áюсь, -áешься *eig.* 1. liëstis, susisiekti; 2. ribótis, býti gretá; 3. *¡rk.* bendráuti, turëti reikalù.

соприкоснове|ние, -я 1. sálytis; (susi)lietimas, lietimasis, susidùrimas; 2. *¡rk.* betaþpiðkas bendrávimas, sálytis.

соприча|ст|ость, -и *m. pasen.* dalyvávimas, bendrininkávimas; **■ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *pasen.* prisidëjes, ¡sipáiniojes.

сопричисля|ть, -яю, -яешь *eig. pasen.* priskaitýti, priskirti.

сопровод|итель, -я *v.* palydóvas; **■ница**, -ы palydóvë; **■ный**, -ая, -ое lydimasis; сопровод|ительное письмо lýdraðtis.

сопрово|д|ить, -вожу, водишь *¡vk.*, **■ждать**, -áю, -áешь *eig.* 1. (pa)lydëti; 2. pridëti, papildyti; с. заявлёние спáвкой pridëti prie pareiðkimo páþymá; 3. vþkti kartù (*povz. lietus su perkùniþa*); 4. *muz.* pritafti, akompanuoti; **■ждение**, -я 1. lydëjimas; 2. palydá, palydóvai; 3. *muz.* akompanimeñtas.

сопротив|ление, -я 1. pasiprieðinimas, prieðinimasis; 2. atspará, atsparumas, atstangá; 3. (*elektros*) varžá; **■ёмость**, -и *m.* atsparumas; **■ять**-ся, -яюсь, -яешься *eig.* prieðintis, spirtis.

сопру *¡r.* сперёт¹.

соп|ряг *¡r.* сопрáч.

соп|рягáть, -áю, -áешь *eig.* 1. (su)dváilyti (*arklius*); 2. (su)jungti, (su)siëti; ёто сопрáжено с большими т|удностями tai susijë su dideliais sunkumais.

соп|ряг|лá, **■лó**, **■ý** *¡r.* сопрáч.

соп|ряжённ|й, -ая, -ое susijës, sásajùs; (su)jungtinis.

соп|ряч, -ягý, -яжёшь, -ягýт; *büt.* -яг, -яглá, -яглó *¡vk.* *¡r.* сопрáгáть.

соп|ун, -á *ðnek.* ðnarpðlýs, ðvankðlýs, kriðgas.

соп|ут|ствовать, -тую, -твует *eig.* lydëti; емý во всём соп|утствует удача jï visuþ lýdi sëkmë.

соп|ьёшь *¡r.* спать; **■ся** *¡r.* сп|ться.

соп|ю *¡r.* спать; **■сь** *¡r.* сп|ться.

соп, -а ðiukðlës, sáðlavos, iððlavos, trùkðliai; ♦ выно́сить с. из избы teðsti sávo lizdà.

со|размёр|ить, -рю, -ришь *¡vk.* sudërinti; с. расчóды с дохóдами sudërinti iðlaidas su pajamomis; **■но** *¡rv.* proporcingai; dafñiai; **■ность**, -и *m.* proporcingumas; darnumas; sutáikytumas; **■ный**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно proporcingas; darnùs; **■ять**, -яю, -яешь *eig.* *¡r.* со|размёрить.

сopати||к, -а bendražygis, kovos draugas, kovā bendris; **~ца**, -ы bendražygē, kovos draugē.

сopанец, -нуā *šnek.* nutrūktgalvis, pramuštgālvīs, išdūkēlis, pajōda, padāuža, ōvaidas, lakurys.

сopать, -рвū, -рвешь; *būt.* -āl, -алā, -ало *ivk.* 1. nuskinti, nulāužti, nutrāukti, nuskabyti, nuraškyti, nurēkšti; 2. *šnek.* nuplēšti, atplēšti (*poz. spyng, duris*); 3. *prk.* sužlugdyti, sutrukdyti; c. plāны поджигателей войны sužlugdyti karo kurstytojų planūs; 4. *prk. šnek.* išgauti, ištrāukti, išmēlžti, pačiūpti; išvilioti; 5. *prk. šnek.* c. злōбу (гнев, cēрдце, злōсть) на корō-л. išlieti, išgiežti aīt kō rŭkti, āpmauda, itūži; **~ся**, -рвусь, -рвешься; *būt.* -ālся, -алась, -алось *ivk.* 1. nutrāukti, ištrāukti; cobāka сорвалась c цēпи šuo nutrāko nuo grandinēs; 2. nugriūti, nuvirsti (*neišsilaikius*); 3. *šnek.* c. c мēста pašōkti; c. co стūла pašōkti nuo kēdēs; 4. *prk. šnek.* išsprūsti; y менā (c языkā) сорвалось необдūманное слово mān išsprūdo neapgalvōtas žōdis; 5. suirti, sutrikti; sužlugti.

сopвиголовā, -й; *dgs.* сорвиголовы, -лōв, -ām *v.* ir *m. šnek.* pramuštgālvīs, pramuštgālvē, nutrūktgalvis, nutrūktgalvē, vētralauža, padūkēlis, padūkēlē, padāuža.

сopганизовāть, -зую, -зуюшь *ivk.* suorganizuoti.

сopго *nkt. bot.* sōrgas.

сopенов||ание, -я lenktynēs, lenktyniāvimas, varžybos, rungtyniāvimas; c. в плавании (по плаванию) plaukimo varžybos; социалистическое c. socialistinis lenktyniāvimas; **~атель**, -я *v.* член-c. narys rēmējas; **~ать**, -нūю, -нūешь *eig. pasen.* lenktyniāuti; **~аться**, -нūюсь, -нūюсья *eig.* varžytis, rungtis, lenktyniāuti.

сopедāктор, -а bendraredāktoris.

сopигинальничать, -аю, -аешь *ivk. šnek.* padaryti originaliāi.

сopинка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам krislas, krislēlis, šapēlis, šiukšlėlē.

сopить, -рю, -рийшь *eig.* 1. šiūkslinti, šlēmšti, teršti; 2. *prk. šnek.* švaistyti, mētyti, beŭti, kleisti; c. деньāми švaistyti pinigūs.

сopи||ый, -ая, -ое 1. šiūkslių; cōрная куча sąslavųnas, šiukšlynas; 2.: cōрная травā piktžolē, rūgē; **~як**, -ā *žemd.* piktžolē.

сopодич, -а 1. giminaitis; 2. žemiētis.

сopок, cōpokā *skt.* kēturiasdešimt.

сopōka, -и 1. *zool.* šarka, žagatā, *Pica pica*; 2. *šnek.* (*apie žmogų*) šarka, plepys, tařskalas.

сopoka||градусный, -ая, -ое kēturiasdešimt laipsnių; **~летие**, -я 1. kēturiasdešimt mētų laikotarpių, kēturiasdešimtmetis; 2. kēturiasdešimtmetis, kēturiasdešimtosios mētinēs; **~летний**, -ая, -ее kēturiasdešimt mētų, kēturiasdešimtmetis.

сopоковōй, -āя, -ōе *skt.* kēturiasdešimtas.

сopoko||нōжка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *šnek.* *zool.* skolopendra, daugiaakojis, *Lithobius torficatus*; **~пұт**, -а *zool.* mēdsarkē, keršūtis, *Lanius excubitor*.

сopомный, -ая, -ое *pasen. šnek.* besarmātiškas, begēdiškas.

сopорбчий, -ья, -ье šarkos, šarkų.

сopōчка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. marškiniai; 2. (*kortų*) atvirkščioji pusē; ♦ он в co-

poчке родился jām visuŭ sēkasi, jīs yŭā lāimēs kūdikis.

сopт, -а; *dgs.* -ā, -ōв 1. rūšis; cукно́ вы́сшего cōрта aukščiausios rūšies gelumbē; 2. veislē; ценные cōрта пшеницы vertingos kviečių veislės; **~имент**, -а sortimeŭtas.

сopтир, -а *šnek.* išvietē, klozētas.

сopтировā||ние, -я rūšiāvimas; **~ть**, -рюю, -рюешь *eig.* rūšiūoti, skirstyti rūšimis.

сopтировā||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. rūšiāvimas, skirstymas rūšimis; 2. *žemd.* rūšiūotuvās, rūšiāvimō mašinā; **~щик**, -а rūšiūotojas; **~щица**, -ы rūšiūotoja.

сopт||ность, -и *m.* rūšingūmas; **~ный**, -ая, -ое 1. rūšinis; 2. aukštōs, vertingos rūšies; **~овōй**, -āя, -ōе 1. rūšinis; cōптовōе желēзо fasōninē geležis; 2. veislinis; cōптовые семена veislinēs sēklos.

сopтопрокатный, -ая, -ое: c. стан *tech.* profiliāvimō staklynas.

сopтучка, -и *chem.* amalgamā.

сopубежный, -ая, -ое bendrasiēnis, kaimyninis.

сopальщик, -а *zool.* siurbiaķirmis.

сocā||ние, -я siurbimas, čiulpimas, žindimas; **~ть**, cōcū, cōcēшь *eig.* 1. siurbti, čiulpti; žįsti; 2. *prk. šnek.* čiulpti, vilioti (*poz. pinigus*); 3. *prk.* mausti, smēlkti; тосkā cōcēt cēрдце ilgesys grāužia širdj.

сocвāтать, -аю, -аешь *ivk.* pripiršti, išpiršti, nupiršti.

сocēд, -а kaimynas; **~ить**, -дишь *eig.* būti kaimynystėje, susisiekti, ribōtis; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам kaimynē.

сocēд||ний, -ая, -ее kaimyninis, grētimas, gretutinis, šālimas; **~ский**, -ая, -ое *šnek.* kaimyno, kaimynų; kaimyniškas; **~ство**, -а kaimynystē; жить в cōcēдстве gyvėti kaimynystėje.

сocēдушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *v.* ir *m.* kaimynēlis, kaimynėlē.

сōсенка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам pušēlē, pušaitē.

сocēц, -цūā spenys.

сocыска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *kul.* deřgėlē.

сōска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам žindukas, čiulptukas, tūtis, tūškas.

сockāбливать, -аю, -аешь *eig. žr.* соскоблītь.

сockāкивать, -аю, -аешь *eig. žr.* соскочītь.

сockāльзывать, -аю, -аешь *eig. žr.* соскользнуть.

сocкoблītь, -облю, -облишь ir -облийшь *ivk.* nugrāndyti, nugrāmdyti, nugrēmžti, nugrāmžyti, nukāišti, nuskūsti, išskūsti, nugrēsti.

сocкōвый, -ая, -ое spēnio.

сocкōк, -а *sport.* nušokimas.

сocкoльзнуть, -нū, -нēmь *ivk.* nušliužti, nučiuožti, nušliužti; nuslŭsti, nusmūkti, nusprūsti, nusliūkti; c. c пāвильного пути *prk.* išklysti iš teisingo kēlio.

сocкoчītь, -скочū, -скōчишь *ivk.* 1. nušōkti, iššōkti; 2. nusmūkti, nusprūsti, nušōkti; 3. *prk. šnek.* diņgti, išnŭkti; хмель соскочил diņgo, išnŭko girtūmas.

сocскрēб *žr.* соскрестī.

соскре|бать, -аю, -аешь *eig.*, ~сти́, -ребу́, -ребёшь; *būt.* -рёб, -ребла́, -ребло́ *ivk.* nukasýti (*pvz. ša-šq*), nukrapštyti; nuskūsti, nugrémzti, nugrámdyti, pugrėsti.

соскучи́ться, -чусь, -чишься *ivk.* 1. pradėti ilgėtis, pasiilgti; с. по отцу́ (об отце́, по отце́) pradėti ilgėtis, pasiilgti tėvo; 2. pajūsti nuobodulį, imti nuobodžiauti.

сослагате́льный, -ая, -ое: сослагательное наклонение *gram. tariamoji nuosaka*.

сосла́ние, -я ištrėmimas.

сбóсланный, -ая, -ое; -ан, -а, -о 1. ištremtas; 2. -oro *dkl.* ištremtasis, tremtinys.

сбóслать, сошлю́, сошлѐшь *ivk.* ištrėmti, nutrėmti; išsiųsti; ~ся, сошлю́сь, сошлѐшься *ivk.* pasirėmti, nuródyti; с. на известную книгу́ pasirėmti žinoma knyga.

сбóследи́ть, -ежу́, -едишь *ivk. pasen.* susėkti, atsėkti, surásti pėdsakus.

сбóслеп|а, ~у *prv. šnek.* dėl aklumo, iš aklumo.

сбóслов|ие, -я *ikirev.* lúomas; ~но́сть, -и *m.* luomishkumas; ~ный, -ая, -ое lúominis, lúomo.

сбóслужив|ец, -вца bendradarbis, kolegà, tarnýbos draugas; ~ница, -ы bendradarbė, tarnýbos draugė.

сбóслужи́ть, -ужу́, -ужишь *ivk.*: с. службу́ pàslauga padaryti, pasitarnauti.

сбóсн|а́, -ы; *dgs.* сбóсны, -сен, -снам pušis, *Pinus*; ~бóвый, -ая, -ое pušinis, pušų; с. лес пушýпас.

сбóснۇ́ть, -снۇ́, -снёшь *ivk. šnek.* numigti, priglusti, nusnústi, snústelėti, pasnáusti.

сбóснýк, -а́ 1. pušýnas; 2. pušinis rąstas, pušublis.

сбóсб|к, -скá, ~чек, -чка spenýs, spenėlis.

сбóсочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам žindukas, čiulptukas.

сбóсредотóчен|ие, -я 1. sutelkimas, subūrimas, suspietimas, sukoncentravimas; 2. susikaupimas, sutelkimas, susikoncentravimas, ~но́сть, -и *m.* sutelktumas, susikoncentravimas, susikaupimas; ~ный, -ая, -ое sūtelktas, subūrtas, sūspiestas, sukoncentruotas; sūkauptas, susikaupęs, susitelkęs.

сбóсредотóчие, -я 1. sántalka, telkinys; 2. *pasen.* sutelkimas, sukaupimas.

сбóсредотóчить, -чу, -чишь *ivk.* sutraukti, sutelkti, sukoncentruoti; sukaūpti, suspiesti; įtėmpti (*pvz. dėmesį*); с. войска́ sutelkti, sukoncentruoti kariuomenę; с. мы́сли sutelkti, sukaūpti mintis; ~ся, -чусь, -чишься *ivk.* susitelkti, susispiesti, susikaūpti, susikoncentruoti.

сбóстáв, -а 1. sudėtis; командный с. армии́ armijos vada; профессорско-преподавательский с. профėsoriai ir dėstytojai; комиссия́ в сбóстáве трѐх человек комисija iš trijų žmonių, trijų žmonių komisija; личный с. asmeninė sudėtis; 2. sudėtis; с. крови́ kraūjo sudėtis; с. преступлѐния *teis.* nusikaltimo sudėtis; 3. *glžk.* sąstatas; тяжело-вѐсный с. sunkiasvōris sąstatas; подвижной с. riedmenys; 4. junginys, mišinys; лекарственный с. váistų mišinys.

сбóсстави́тель, -я *v.* sudarytojas; ~ница, -ы sudarytoja.

сбóсстави́ть, -влю, -вишь *ivk.* 1. sustatýti, sudėlioti; с. сту́лья в у́гол sustatýti kėdės į kam̃pą; с. в ряд sustatýti į eilę; 2. sudaryti, sukūrti; с. спýсок sudaryti sąrašą; с. смѐту расхóдов sudaryti išlaidų sąmatą; с. протóкол surašýti protokólą; с. план sudaryti plāną; с. учебник sukūrti, parašýti vadovėlį; с. коллѐкцию мáрок sudaryti, surinkti pàsto ženklų kolėkciją; с. себѐ хорóшую библиотѐку susikomplektuoti gėrą bibliotėką; 3.: все эти расхóды сбóсстави́т не бóльше ты́сячи рублѐй visos šios išlaidos sudarýs nė daugiau kaip tūkstantį rublių; što не сбóсстави́т бóльшого труда́ tai nesudarýs didelio vargo; 4. nukėlti, nuimti; с. хлеб с стóла nuimti duoną nuo stálo; с. цвѐты подокóнника нá пол nukėlti gėlės nuo palángės ant grindų; ~ся, -итса *ivk.* sudaryti, susiorganizuoti; būti sudarytam; сбóсстави́лась комиссия́ būvo sudaryta komisija; сбóсстави́лся хорóший хор susidarė, susiorganizavo gėras choras.

сбóсстави́ение, -я 1. sustatymas, sudėliojimas; 2. sudarymas (*pvz. sąmatos*), sukūrimas, parąšymas (*pvz. vadovėlio*), surašymas (*pvz. protokolo*); 3. susidarymas (*pvz. nuomonės*); ~я́ть, -яю, -яешь *eig.* žr. сбóсстави́ть; ~я́ться, -яется *eig.* 1. žr. сбóсстави́ться; 2. būti sustatomam; būti sudaromam, sukuriamam.

сбóсставнóй, -ая, -ое 1. sudedamas, sudedamasis, sumontuojamasis; sudėtinis; с. стол ištraukiamasis, sudedamasis stálas; сбóсставнáя лѐстница sudurtinės kópėčios; 2. sudedamasis, sudėtinis, sudurtinis; сбóсставнáя часть́ sudedamoji, sudėtinė dalis; сбóсставнóе сказýемое *gram.* sudurtinis tarinys; сбóсставнóе числó sudėtinis skaičius.

сбóсстáрить, -рю, -ришь *ivk.* pasėdinti, pasėninti, susėninti; ~ся, -рюсь, -ришься *ivk.* susėnti, pasėnti.

сбóсстерáть, -аю, -аешь *ivk.* sudygsniuoti.

сбóсстѐгивать¹, -аю, -аешь *eig.* žr. сбóсстерáть.

сбóсстѐгивать², -аю, -аешь *eig. šnek.* atseginėti, at-sagstyti, nuseginėti.

сбóсстегнۇ́ть, -ну́, -нёшь *ivk. šnek.* atsėgti, nusėgti.

сбóсстирáть, -аю, -аешь *ivk. šnek.* 1. išskalbti, nuplauti; 2. pra(s)i trinti (*skalbiant*); с. пы́ки до крови́ pratrinti iki kraujų rankás; ~ся, -ается *ivk. šnek.* 1. išsiskalbti, išsiplauti; 2. prastrinti (*skalbiant*).

сбóсстоя́ние, -я 1. būklė, būsenà, būvis, padėtis, stōvis; с. войнý кáро būklė, padėtis; с. здоровýя sveikátos būklė; прийти́ в негóдное с. sugėsti, pasidaryti nebetinkamam; с. опьянѐния girtumo būsenà, būvis; он пришѐл в негрѐзвом сбóсстоя́нии jis atėjo neblaivus, girtas; бы́ть в хорóшем сбóсстоя́нии tauruoti; бессознáтельное с. arálpimas, alpulys; 2. *pasen.* lúomas; граждáнское с. piliėtinis lúomas; лóди рáзного сбóсстоя́ния įvairūs lúomo žmónės; 3. tur̃tas, nuosavýbė; человек с сбóсстоя́нием тур̃тингас žmogus; расстрóбить с. iššvaistyti tur̃tą; ♦ бы́ть в сбóсстоя́нии galėti, pajėgti, įstėngti, valioti.

сбóсстойчи́вость, -и *m.* 1. *pasen.* pasiturimumas, turtingumas, išteklingumas; 2. *prk.* pagrįstumas; 3. *pasen.* mokumas, iš(si) galėjimas (*pvz. skolas grąžinti*); ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно

1. pasitūrintis, išteklingas, turtingas, lobingas;
2. *prk.* pagrįstas; с. аргумент pagrįstas argumentas; 3. mokūs, išsigalintis.

состоять, -ою, -ойшь *eig.* 1. sudaryti; būti; моя обязанность состояла в том, что... tāno pareigà būvo...; 2. būti; сколько лет ты состоял в комсомоле? kiek metų buvai komjaunimė?, kiek metų priklausėi komjaunimui?; с. членом научно-го общества būti mokslinės draugijos nariu; с. в партии būti partijos nariu; 3. susidėti, būti susidedusiam; вода состоит из водорода и кислорода vanduo susideda iš vandenilio ir deguoniės; ~ся, -йтся *ivk.* įvykti; обед состоялся в саду pietūs įvyko, buvo sodė; заседание не состоялось posėdis neįvyko.

сострагивать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* сострагаты.

сострада||ние, -я užuojauta, gailėstis, pagailà, gailysta, gailė; иметь с. к кому-л. ką užjausti, kō gailėtis; ~тельность, -и *m.* gailėstingumas, pagailà; ~тельный, -ая, -ое; лен, -льна, -льно gailėstingas, gailiaširdis, užjauslūs; ~ть, -аю, -аешь *eig.* *pasen.* (кому) užjausti, atjausti (*kq.*).

состриг *žr.* состричь.

состригать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* состричь.

состри||гу, ~жешь *žr.* состричь.

состричь, -рю, -ришь *ivk.* sąmojį pasakūti.

состричь, -игу, -ижешь, -игут; *būt.* -иг, -ла, -ло *ivk.* nukirpti, nukarpyti.

сострогать, -аю, -аешь *ivk.* nudrōžti, nuobliuoti.

состроить, -ою, -оишь *ivk.* 1. *pasen.* pastatyti, parengti; 2. *šnek.* с. grimācy (рожу) išsiviepti, padaryti grimasą.

сострунить, -ню, -нишь *ivk.* surišti, suvežti; pažaboti.

сострыпать, -аю, -аешь *ivk.* *šnek.* 1. patiekti, pagaminti, išvirti, sutaisyti, suruošti (*valgį*); 2. *prk.* sulipdyti, padirbti.

состязá||ние, -я varžybos, rungtynės, rūngčios; вступить в с. susispirti, susiimti, susiremti; футбольное с. futbolo rungtynės; ~тель, -я *v. pasen.* imtūnių, rungtūnių, giūčų dalvis, rungtūnininkas; ~ться, -аюсь, -аемясь *eig.* rungtyniauti, lenktyti, rūngtis, varžytis.

сосуд¹, -а iūdas, rūkas.

сосуд², -а *anat.* 1. iūdas; кровеносные сосу́ды kraujai iūdai, kraujagyslės; 2. *bot.* iūdas, trachėja.

сосуд||истый, -ая, -ое *anat., bot.* iūdu kūlėlio; сосу́дистая систе́ма *anat.* (kraujo) iūdu, kraujagyslių sistema; ~ный, -ая, -ое iūdu, iūdinis.

сосулька, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лькам varvėklis, varvuoklis, varvūtis, lėdtakas, varvulys, lašojas, snaplys, lėdo žvakė.

сосун, -а 1. žindūklis, žindulys; 2. *šnek.* žindukas (*vaikas*).

сосуществова||ние, -я sąbūvis, koegzistencija; мирное с. taikūs sąbūvis; ~ть, -твую, -твуеть *eig.* koegzistuoti, egzistuoti gretà vienas kito.

сосцевидный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно spėninis, spėnio pavidalo.

сосцы, -ов *dgs. žr.* сосец.

сосчитать, -аю, -аешь *ivk.* suskaičyti, suskaičiuoti; ~ся, -аюсь, -аемясь *ivk.* atsiskaičyti.

сотво||рение, -я sukūrimas; ~ить, -рю, -ришь *ivk.* 1. sukūrti; 2. padaryti; с. чудо padaryti stebuklą.

сотейник, -а keptuvė (*aukštasis kraštis*).

соте||нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* šimtinė, šimtinukė, šimtėlis; ~ный, -ая, -ое 1. šimtinis, šimto; сотенные вещи šimtainės svarstyklės; 2. с. атамān šimtinės атамānas; сотенная бума́жка šimtinė, šimtarublinė.

сotka, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *šnek.* šimtādalis, šimtōji (*pvz. hektaro*).

сотка́ть, -тку, -ткешь; *būt.* -ал, -алá, -ало *ivk.* išausti, puauti.

сотник, -а *ist.* šimtininkas (*šimto kareivių viršininkas*).

соти||я, -и; *dgs. kilm.* -тен, *naud.* -тям 1. šimtas; 2. šimtinė (*rublių*); 3. *ist.* šimtinė; стрелка с. šaulių šimtinė; ~яга, -и *šnek.* šimtrublinė; ~яжка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *šnek.* šimtinukė.

сотова||риш, -а draugas, bendras (*tarnybos, mokslo*), kolegà; ~ество, -а *pasen.* draugystė, bendrystė.

сотовый, -ая, -ое ir сотовый, -ая, -ое 1. korinis, kōrio; с. мёд korinis medus; 2. korýtas; с. кирпич *kuop.* korýtos plytos.

сотрапезник, -а *pasen.* bendrastālis, stālo bendras.

сотрудни||к, -а bendradarbis, darbuotojas; научный с. mokslinis bendradarbis; сотрудники издательства leidyklos darbuotojai; ~ца, -ы bendradarbė, darbuotoja; ~чать, -аю, -аешь *eig.* bendradarbiuoti; ~чество, -а bendradarbiavimas, bendradarystė.

сотряса||ть, -аю, -аешь *eig.* (su)krėsti, (su)kratyti, (su)drėbinti, (su)pūrti, (su)trekti, (su)trankyti; ~аться, -аюсь, -аемясь *eig.* drebėti, drebėti; kratyti, trankyti; virpėti; virpėti; ~ение, -я 1. sukrėtimas, sutrenkimas (*pvz. smegenų*); smūgis; 2. susitrenkimas; sudrebėjimas; suvirpėjimas.

сотрясти, -ясу, -ясешь; *būt.* сотряс, -лá, -лó *ivk.* 1. sukrėsti, sukratyti, sudrėbinti, supūrti, sutrekti, sutrankyti; 2. nukrėsti, nupūrti; ~сь, -ясу́сь, -ясёмся; *būt.* сотря́сся, -ла́сь, -ло́сь *ivk.* sudrebėti, sudrėbėti, suvirpėti; susitrakti.

сотский, -ого *dkt. ikirev.* šimtininkas (*kaimo polikliniko padėjėjas*).

соты, -ов *dgs.* koriai, bitkoriai.

сотый, -ая, -ое šimtasis; сотая часть šimtōji dalis, šimtādalis.

соумышленни||к, -а bendriniškas (*pvz. nusikaltimo*), piktabėndris, piktamānis; ~ца, -ы bendriniškė, piktamānė.

соус, -а *kul.* padažas, pāvilgos, dažinys; ~ник, -а padažinė, dažalinė; ~ный, -ая, -ое padažo, dažinis.

соуча||ствовать, -твую, -твуеть *eig.* dalyvauti (*drauge su kitais*); bendrininkauti (*pvz. nusikaltimo*); ~ие, -я dalyvavimas; bendrininkavimas; ~ник, -а dalyvis; bendriniškas, talkiniškas.

соучени||к, -а moksldraugis, klāsės, mokýklos draugas; ~ца, -ы moksldraugė.

софа, -ы; *dgs.* софы sofa.

соф||изм, -а *fil., prk.* sofizmas; **~ист**, -а *fil., prk.* sofistas; **~истический**, -ая, -ое *fil., prk.* sofistinis, sofistiskas.

соха́, -й; *dgs.* сохи 1. árklas, žaĩbis; 2. *ist.* sochá (žemės matas); 3. *tarm.* kártis, stulpas, raĩstis.

сохаты́й, -ая, -ое 1. *tarm.* šakotrągis (žvėris); 2. -oro *dkt.* briedis; 3. dvišakas; šakótas (*apie medžius*).

со́хнутъ, -ну, -нешъ; *būt.* сох ir со́хнул, со́хла, -ло *eig.* 1. džiũti, saũsti, sausėti (*pvoz. kelias*), brinkti; 2. džiũti, vỹsti, nỹkti (*pvoz. gėlės*); 3. *prk.* džiũti, kempti, menkėti, liesėti, pėndėti, garėti (*nuo ligos, kančių*).

сохране́ние, -я 1. išsaugojimas, apsaugà, išlaikymas, pasaugojimas, pasaugà; отдáты на с. atidũoti į apsaugà, atidũoti pàsaugai; 2. išlikimas, išsilaikymas; zákon сохрaнeния энeргии *fiz.* enèrgijos išsilaikymo dėsniš; **~йтъ**, -ню, -нишь *ivk.* 1. išsaugoti, išlaikyti (*pvoz. atmintyje*); pasilaikyti (*pvoz. teisę*); с. здорóвье išsaugoti sveikatą; с. присутствии дýха išlaikyti šaltakraujiškumą, sušivaldyti; с. вeрность присяге būti, likti ištikimam priesaikai; 2. apsaugoti; с. продýкты от плeсени apsaugoti produktus nuo pelėjimo; **~йтъся**, -нюсь, -нишься *ivk.* išlikti, išsilaikyti.

сохрaнeн||ость, -и *m.* saugumas, nepaliestumas; **~ый**, -ая, -ое; -анен, -анна, -анно 1. saugus; 2. *pasen.* rūpestingai saugomas; 3. *pasen.*: сохрaнная распискa turto paėmimo į apsaugà pakvitavimas.

сохрaнять, -яю, -яешь *eig.* žr. сохрaнить; **~ся**, -яюсь, -яешься *eig.* 1. žr. сохрaниться; 2. būti saugomam, laikomam; чeмодaны сохрaняются на чердакe lagaminai saugomi, laikomi aĩt aukšto.

соцвeтис, -я *bot.* ziedynas.

соцдо́говор, -а ir **соцдогoвoр**, -а (социалистический договор) socialistinio lenktyniavimo sutartis.

социáл-демократ, -а socialdemokrátas.

социáл-демократический, -ая, -ое socialdemokratinis.

социализа́ция, -и socializacija, socializavimas; **~йровать**, -рую, -руешь *eig.* ir *ivk.* socializuoti.

социали́зм, -а socializmas; **~ст**, -а socialistas; **~стический**, -ая, -ое socialistinis, socialistų; с. строй socialistinė sąntvarka; **~стка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам socialistė.

социалист-революционер, социалиста-революционерa socialistas-revoliucionierius.

социáльный, -ая, -ое sociálinis; с. состав населения sociálinė gyvėntojų sudėtis; социáльные противорeчия sociáliniai prieštaraĩvimai; социáльное обеспечение sociálinis aprūpinimas.

социóл||ог, -а sociológas; **~огический**, -ая, -ое sociológinis; **~огия**, -и sociológija.

соцoбязáтельство, -а (социалистическое обязательство) socialistinis įsipareigojimas.

соцсoрeвнoвáние, -я (социалистическое соревнование) socialistinis lenktyniavimas.

соцстра́х, -а (социáльное страхoвание) sociálinis draudimas.

сочевичник, -а *bot.* pavasarinis pelėžirnis, *Lathyrus vernus*.

сочeльник, -а *bažn.* kũčių vákaras.

сóченъ, -чня *v. tarm.* paplotėlis (*su varške, uogomis*).

сочетá||ние, -я 1. dėrinimas; jungimas; с. теóрии и прáктики теórijos dėrinimas, jungimas su práktika; 2. derinỹs; junginỹs; kombinacija; с. красок spalvũ derinỹs; 3. *mat.* derinỹs; **~тъ**, -áю, -áешь *eig.* ir *ivk.* (su) dėrinti (*pvoz. spalvas*), (su)jũngti; **~тъся**, -áюсь, -áеься *eig.* ir *ivk.* 1. jũngtis, dėrintis; ум сочетáется с хитростью прóтас jũngiasi su gudrybe; oднó не сочетáется с другóм viena nesidėrina su kita; 2.: с. (бракoм) susituokti.

сочинeние, -я 1. kũrimas (*pvoz. eileraščiu*), rãšymas; 2. veikalas, kũrinỹs; избранные сочинeния rinktiniai rãštai; 3. rašinỹs (*mokinio*); дипломное с. *pasen.* diplominis dárbas; 4. *gram.* sujungimas (*sakiniũ, žodžių*).

сочинитель, -я *v.* 1. *pasen.* kũrėjas, áutorius, rašytojas; 2. *šnek.* rašeiva; с. стихoв eiliakalỹs; 3. *šnek.* prasimanytojas, melãgis, išsigalvotojas, svaičiotojas; **~ный**, -ая, -ое *gram.* sujungiamasis; **~ство**, -а 1. *pasen.* rašinėjimas; 2. svaičiojimai.

сочин|йтъ, -ню, -нишь *ivk.*, **~йтъ**, -яю, -яешь *eig.* 1. (su)kũrti, (pa)rašyti (*veikalą*), sudėti (*eiles*), (su)komponuoti (*muziką*); 2. išgalvoti, prasimanyti; (su)fabrikuoti; 3. *šnek.* išdarinėti (*pvoz. išdaigas*), atlikti, padaryti, suružšti (*pvoz. išskylą*); **~йтъся**, -яется *eig.* būti kuriamam, rãšomam.

соч|йтъ, -чý, -чийшь *eig.* tẽkinti, varvinti; suĩkti(s); сосна́ сочит смо́лы iš pušiẽs suĩkiasi dervà; мы сочили берeзoвый сок мeс лeйдоме бeрзo сýлa, **~ся**, -йтся *eig.* suĩktis, varvėti, bliaũkti, driektis (*apie seiles*); almėti (*pvoz. pũliai*); šlapiuoti; suĩoti (*apie medžio sulą*).

сочлá *žr.* честь; **~сь** *žr.* счeсться.

сочлeн, -а *parýs* (*tos pat draugijos*).

сочленe||ние, -я sunėrimas, sąnara, sunárstymas; кардáнное с. *tech.* kardáninis sujungimas; **~йтъ**, -ню, -нишь *ivk.* sunėrti, sunárstyti; sujũngti; **~йтъся**, -йтся *ivk.* susinėrti; **~йтъ**, -яю, -яешь *eig.* *žr.* сочленить; **~йтъся**, -яется *eig.* būti sunárstomam; būti sujungiamam.

сочлó *žr.* честь; **~сь** *žr.* счeсться.

сóчн||ость, -и *m.* sultingumas, sodrumas; **~ый**, -áя, -ое; -чен, -чна́, -чно sultingas, sodrus.

сочтeшь *žr.* счeсть; **~ся** *žr.* счeсться.

сочтý *žr.* честь; **~сь** *žr.* счeсться.

сочýвствe||нный, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно užuojautos, užjaũčiamas, užjauslũs; с. oтзыв užjaũčiamas atsiliepimas; **~ие**, -я 1. užuojauta, pagailà; व्यразить с. parėikšti užuojautà; 2. simpátija; pritarimas; с. к дeлу pritarimas reikalui, dalỹkui; встрeтитъ с. susiláukyti pritarimo; **~оватъ**, -твую, -твуетъ *eig.* 1. užjaũsti, atjaũsti; 2. simpatizuoti, pritaĩti (*kam*); **~ующий**, -ая, -ее prijaũčiantis; pritariantis, simpatizuojantis.

сошeл *žr.* сойтĩ; **~ся** *žr.* сойтĩсь.

сошeствие, -я *pasen.* nužengimas, nusileidimas.

сóшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. mãžas árklas, žaĩbis; 2. stóvas, dvišakis raĩstis (*šautuui*); 3. gáikstė, virptis (*apyniams vytis*); ♦

мелкая с. māžas, smulkūs, nežymūs žmogėlis, valdininkėlis, menkystė.

сошл́а́ žr. сойт́и; ~сь žr. сойт́ись.

сошл́о́ žr. сосл́ать; ~сь žr. сосл́аться.

сошн́ик, -а́ 1. žemd. norāgas; 2. ātramstis (patrankos lafeto); 3. anat. žagrikaulis (nosies kaulinis perdaras).

сoшн́ый, -ая, -ое árkle, žaĩbio.

сошъ||е́шь, ~ю́ žr. сшитъ.

сощи́п||а́ть, -щиплю́, -щиплень *ivk.*, ~ну́ть, -ну́, -нѣшь *ivk.*, ~сощ́ипывать, -аю, -аешь *eig.* pugnýbti, pugnáibyti, nuskabýti, nuskóbtĩ; сощипа́ть траву́ nuskabýti, nurupšnóti žolę.

сощу́ри||вать, -аю, -аешь *eig.* žr. сощу́рить; ~вать-ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. žr. сощу́риться; 2. būti primerkiamam; ~ть, -рю, -ришь *ivk.* primérkti (akis); ~ться, -рюсь, -ришья *ivk.* prisimérkti.

сою́з, -а 1. sąjunga; профессио́нальн́ый с. profėsinė sąjunga, profsąjunga; с. писате́лей rašýtojų sąjunga; Советский Сою́з Tarýbų Sąjunga; 2. gram. jungtũkas.

сою́зка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -экам *spec.* (batų) auliũko priekis.

сою́зни||к, -а sąjungininkas; ~ца, -ы sąjungininkė; ~ческий, -ая, -ое sąjungininkų.

сою́зно-республика́нский, -ая, -ое sąjunginis-respublikinis (*pov. ministerija*).

сою́зньи́й, -ая, -ое 1. sąjunginis (*pov. kariuomenė, valstybė*); 2. gram. jungtũkinis.

со́я¹, -и *bot.* sojā, *Glycine*.

со́я², -и kėkštas, upūtis (*paukštis*), *Garrulus glandarius*.

спад, -а 1. nuslũgimas, núoslũgis, nusekimas (*pov. vandens*); 2. *prk.* núosmukis, nusmukimas.

спадáние, -я nukritimas, susilpnėjimas, sumažėjimas; с. то́ка srovės susilpnėjimas.

спадáть, -áет *eig.* 1. kristi, smũkti; 2. slũgti, sėkti (*apie vandenį*); 3. karóti, driėktis žemỹn, nukáti, nukábtĩ (*pov. plaukų kuokštas*); žr. спа́сть; ~ся, -áется *eig.* žr. спа́сться.

спадéние, -я nuslũgimas, núoslũgis, supliuškimas, subliuškimas, su(sĩ)traukimas (*pov. plauđių*).

спад||е́шь, ~у́ žr. спа́сть.

спáзма, -ы mėsliųngis, traukulỹs, taĩpymas, spāzmas; ~ти́ческий, -ая, -ое spāzminis, mėsliųngiškas.

спáивать¹, -аю, -аешь *eig.* žr. спóить.

спáивать², -аю, -аешь *eig. tech.* žr. спа́ять.

спáиваться¹, -ается *eig.* būti nugirdomam; būti sugirdomam.

спáиваться², -ается *eig.* 1. žr. спа́яться; 2. būti sulitũojamam.

спáй, спáя 1. sulitāvimas; 2. sulitũota vietà; litũota siulė.

спáйка, -и; *dgs. kilm.* спáек, *naud.* спáйка 1. *tech.* sulitāvimas; 2. *tech.* sulitũota vietà; 3. *prk.* solidarũmas, glaudĩ sándrauga; 4. *med.* sąauga.

спáйнолепéстные, -ых *dgs. dkt. bot.* suaugtavainikiai.

спáйно||о́сть, -и *m. min.* skalũmas; ~ый, -ая, -ое *min.* skalũs.

спáйши́к, -а (su)litũotojas.

спал¹ žr. спа́сть.

спал² žr. спа́ть.

спáла́ žr. спа́сть.

спалá́ žr. спа́ть.

спáлзы́вать, -аю, -аешь *eig. pasen.* žr. сползáть.

спалýть, -лю́, -лшь *ivk.* 1. *šnek.* sudėginti, suplėškinti, sukūrėnti; 2. *šnek.* pridėginti, prisvilinti, priskrũdinti, suskrũdinti; pėrdeginti; с. кáшу priskrũdinti, prisvilinti kóšę; с. мото́р pėrdeginti, pėrkaitinti motórá; с. себé пáльцы nusvilti pirštũs; сильно с. спáну на солнце labaĩ apdėgti, nusidėginti nũgarą besikaĩtinant sáulėje; 3. nudėginti, išdėginti (*pov. saulė augalus*).

спáльн́ая, -ой *dkt.* miegamasis.

спáльн́ик, -а *ist.* rũmų valdiniĩkas.

спáльн||ый, -ая, -ое miegamasis; ~я, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням miegamasis (kambarỹs).

спаньё́, -я *šnek.* miegójimas.

спáренн́ый, -ая, -ое; -пен, -а, -о supórintas, suporũotas; sudvėjintas, sudvigubintas.

спáржа, -и *bot.* šparāgas, smýdras, *Asparagus*.

спáривать¹, -аю, -аешь *eig.* žr. спáрить¹.

спáривать², -аю, -аешь *eig.* žr. спáрить².

спáриваться¹, -аюсь, -аешься *eig.* 1. žr. спáриться¹; 2. būti suporũojamam; būti sukerģiamam.

спáриваться², -ается *eig.* 1. žr. спáриться²; 2. būti pėrkaitinamam, sušũtinamam.

спáрить¹, -рю, -ришь *ivk.* 1. suporũoti, supórinti; с. лошаде́й для езды supórinti árklus važiávimui; 2. žemd. suporũoti, sukeřgti (*gyvulius*).

спáрить², -рю, -ришь *ivk. šnek.* pėrkaitinti (*pov. šieną*), sudėginti, sušũtinti.

спáриться¹, -рюсь, -ришья *ivk.* 1. *šnek.* susiporũoti, susipórinti, susidėti (dvĩem) draugėn; 2. žemd. susiporũoti, susikeřgti (*apie gyvulius*).

спáриться², -ится *ivk. šnek.* pėrkaisti, pėrdegti, sušũti (*apie šieną, grũdus*).

спартакиáда, -ы *sport.* spartakiadà.

спарта́н||ец, -нца *ist., prk.* spartiėtis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *ist., prk.* spartiėtė; ~ский, -ая, -ое spartiėtiĩškas, spartiėčių.

спас¹, -а *pasen. bažn.* išganýtojas.

спас², -а (-у): спáса (спáцы) ner nėrà išsigėlbėjimo, nėrà kuĩ diĩgti.

спас³ žr. спа́сть.

спасá||ние, -я gėlbėjimas; ~тель, -я *v.* (iš)gėlbėjtojas; ~тельн́ый, -ая, -ое gėlbimasis, gėlbėjimo (*pov. lankas, valtis*); ~ть, -áю, -áешь *eig.* gėlbėti; ~ться, -áюсь, -áешья *eig.* 1. gėlbėtis; 2. būti gėlbimam.

спасéние, -я 1. išgėlbėjimas; pagálba; 2. išsigėlbėjimas; 3. *bažn.* išgānyimas.

спасíбо 1. *dll.* dėkuĩ, áčiũ; большо́е с. didelis áčiũ, labaĩ dėkoju; 2. *eina tariniũ:* с., что нашёл где укрьтись (dár) láimė, jóg radaũ kuĩ užsislėpti; ♦ за (однó) с. (tik) už dėkui (*atlikti ką*).

спасíтель, -я *v.* 1. (iš)gėlbėtojas; 2. *bažn.* išganýtojas; ~н́ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. gėlbũs, (iš)gėlbimasis; 2. *bažn.* išganingas, išganũs.

спасовáть, -сýю, -сýешь *ivk.* (su)pasũoti (*kortomis lošiant*); nusilėisti; rabũgti (*pov. sunkumų*).

спасíть, спасý, спасéшь; *bũt.* спас, -лá, -лó *ivk.* 1. išgėlbėti, apsaũgoti; 2. *bažn.* išganýti; ~сь, спасýсь, спасéшья; *bũt.* спáсья, -лáсь, -лóсь *ivk.* 1. išsigėlbėti, apsisaũgoti; atsikratýti; 2. *bažn.* būti išganýtam.

спасть, спадý, спадёшь; *bút.* спал, -ла, -ло *ívk.* 1. nusmùkti, nukristi, nupùlti; с горы спáла глыба скалы nuo káлно nusirito, nusliùko, nukrito uolòs núolauža; колесо спáло с оси ráтас нu-smùko nuo ašiès; с. с крыши nukristi nuo stògo; листься спáли с деревьев lápai nukrito, nubiro nuo mēdžių; 2. atlýžti, atslógti, atsiléisti; жарá спáла kaitrà, karštis atslógo, sumažėjo; вода в рекé спáла vanduo ùpėje nuslógó; боль спáла skaùsmas nurimo, sumažėjo; вéтер спал véjas nuščiùvo, aprimo; 3.: с. с лицá (с тéла) *šnek.* sumenkėti, susibaigti, sublógti, sukristi, subliùkšti, supliùkšti, sulýsti, suliesėti; ♦ слóвно (тóчно) пеленá, завéса (с глаз) спáла tarýtum (mán) ákys atsivérė; с. с гóлоса *šnek.* praràsti balsą, netèkti balso; *~ся*, спадётся; *bút.* спáлся, -лась, -лось *ívk.* supliùkšti, subliùkšti, susitraukti.

спать, сплю, спишь; *bút.* спал, -лá, спáло *eig.* miegóti; мне хóчется с. áš nóriu miègo, miègas manè ima; лечь с. atsigulėti (miègo); дать комý-л. с. migdýti ká; уложить детей с. raguldýti vaikùs; ложиться с. eiti gulėti; *~ся*, спйтся; *bút.* спалóсь *beasm.* мне не спйтся negaliù užmigti, manès nèima miègas.

спахáть, спашý, спáшешь *ívk.* nuárti, išárti.
спáхивать, -аю, -аешь *eig.* nuarinėti, išarinėti; с. кóчки с дорóги nuarinėti kèlio nelygumùs, lýginti plúgù kèliá.

спáяна||ость, -и *m.* sutartingumas, vienýbė, glaudumas, solidarumas, susicementávimas; *~ый*, -ая, -ое 1. *tech.* sulitúotas; спáянные кóльца цéпи sulitúotos retèžio grañdys; пýли, спáянные огнём взрýва sprogimo ugniès sulýdytos kulkos; 2. *prk.* sutartingas, vieningas, susicementáves, glaudùs; с. коллектив vieningas kolektývas.

спáять, -яю, -яешь *ívk.* 1. *tech.* sulitúoti; 2. *prk.* susivienyti, sujungti, sutelkti, sucementúoti; *~ся*, -яюсь, -яёшься *ívk.* 1. *tech.* susilitúoti; 2. *prk.* susivienyti, susicementúoti.

спевáться, -áюсь, -áешься *eig.* žr. спéться.
спéвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам chòro repeticija, daináavimo mėginimas, bañdymas.

спéк *žr.* печь^{1, 2}.

спекáние, -я 1. *spec.* sukepimas, standùs susijungimas; с. шлáковой пýли šláko dulkíų sukepimas, supuolimas, sustandėjimas; 2. *tech.* aglomerācija; с. бокситов boksítų aglomerācija.

спекáть, -áю, -áешь *eig. tech.* aglomerúoti, *žr.* печь¹; *~ся*, -áется *eig.* džiùti, sukèpti (*pov. lùpos*); krešėti (*apie kraują*), krèkti, krekėti; zmègti (*apie žemę*), *žr.* спéчься¹.

спеклá *žr.* печь^{1, 2}; *~сь* *žr.* спéчься^{1, 2}.

спéкса *žr.* спéчься^{1, 2}.

спектáклъ, -я *v.* spektaklis.

спектр, -а *fiz.* spèktras; *~альный*, -ая, -ое *fiz.* spèktro, spèktrinis.

спекý *žr.* печь^{1, 2}; *~сь* *žr.* спéчься².

спекул|йровать, -рую, -руешь *eig.* spekuliuoti; *~янт*, -а spekuliantas; *~янтка*, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам spekuliantė; *~яция*, -и *m.* spekuliacija, spekuliacijimas.

спекýт *žr.* печь^{1, 2}; *~ся* *žr.* спéчься^{1, 2}.

спеленáть, -áю, -áешь *ívk.* suvýstyti (*vaiką*).

спéл||ость, -и *m.* brandà, brandumas, pribrendimas (*apie javus*), brąsvà; prinokimas (*apie vaisius*); išsirpimas (*apie uogas*); *~ый*, -ая, -ое; спел, -лá, -ло pribrendęs, prinókęs, brandùs, įsifpęs, išsifpęs, priėjęs.

спéр *žr.* сперéть^{1, 2}.

спервá *prov. šnek.* iš pradžių, iš pradžiòs; pirmà, pirmiausia, pirmiaù.

спервоначáла *ir спервоначáлу* *prov. šnek.* iš pradžių, iš pradžiòs.

спéреди *prov. ir prl. su kilm.* priekyje, priešakyjė; iš priekio, iš priešakio, priešais.

сперéть¹, сопрý, сопрéшу; *bút.* спéр, спéрла, спéрло *ívk. šnek.* 1. nuteĩpti, nuvilkti, nukìšti; 2. nudžiáuti, nupùsti, nušvilpti, nukniaũkti, pavògti.

сперéть², сопрéт; *bút.* спéр, спéрла, спéрло *ívk. šnek.* suspáusti, susmaũgti, užgniáũgti.

сперéться, сопрéтся; *bút.* спéрся, спéрлась, спéрлось *ívk. šnek.* 1. susigrústi, susikimšti; 2. susitvèikti, tàpti troškiám (*apie orą, kvapus*).

спéрл||а, *~о* *žr.* сперéть^{1, 2}.

спéрма, -ы *fiziol.* spermá.

спёртый¹, -ая, -ое; спéрт, -а, -о 1. tvankùs, troškùs, alsùs, slopùs, šutnùs, dusnùs, sunkùs, sušvinkęs; 2. suspáustas, susmaũgtas.

спёртый², -ая, -ое; спéрт, -а, -о 1. nùkištas, nùtemptas; 2. nudžiáutas, nùkniauktas, pavogtas.

спесив||ец, -вца *pasen.* riestanòsis, pasipùtelis, išpuikélis, aukštakuòdis, didžiũklis, puikùnas; *~ость*, -и *m.* pasipùtimas; *~ый*, -ая, -ое; -сив, -а, -о pasipùtes, išpuikęs, riestanòsis, putlùs.

спесь, -и *m.* išpuikimas, išpuika, puikýbė, pasipùtimas, didýbė, puikė, putlumas; ♦ убáвить с. (*кому-л.*) ragùs apláũžyti, didýbę išmùšti (*kam*).

спеть¹, -éет *eig.* brèsti (*apie javus*), nókti (*apie vaisius*), siĩpti (*apie uogas*).

спéть², спою, споёшь *ívk.* padainúoti, pagiedóti, sudainúoti, sugiedóti; *~ся*, споюсь, споёшься *ívk.* 1. susidainúoti, susigiedóti; 2. *prk. šnek.* sudèrinti núomones, pàžiùras, susitafti, susigiedóti.

спех, -а (-y) skubà, šorà, greità, paskubà; ёто не к спéху таĩ neskubù.

спец, -а; *dgs.* спецý, -òв specialistas, spècas, žinòvas.

специализ|ация, -и 1. specializávimas, specializācija; 2. specializávimasis, specializācija; *~йровать*, -рую, -руешь *eig.* *ir ívk.* specializuoti; *~йроваться*, -рююсь, -рюешься *eig.* *ir ívk.* 1. specializuotis; 2. būti specializuojamam.

специáлист, -а specialistas; *~ка*, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам specialistė.

специáль||ость, -и *m.* specialýbė; *~ый*, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно specialùs, speciálinis; tam tikras.

специф|ика, -и specifika; *~катор*, -а specifikuotas, specifikaorius; rūšiúotojas; *~кация*, -и specifikācija; *~цировать*, -рую, -руешь *eig.* *ir ívk.* specifikuoti.

специфич|еский, -ая, -ое specifinis, specifiskas; с. záпах аптéки specifiskas váistinės kvápas; специфическая ткань specifinis audinýs; *~ность*, -и *m.* specifiskumas; *~ный*, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *žr.* специфический.

спéция, -и 1. *pasen.* spècija, vaistázolių, vaistázaknių aĩnpilas; 2. *kul.* prièskonis, págardas.

спецкóр, -а *šnek.* (специальный корреспондент) *specialūsis korespondentas.*

специ|овка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* *darbinis drabūžis; ~одежда*, -ы *kuor.* *specdrabūžiai, darbiniai drabūžiai.*

спечы¹, спекý, спечёшь, спекýт; *būt.* спёк, спеклá, -лó *juk.* 1. *spec.* *sukėpinti, suzmėkinti; 2. tech.* *aglomeruoti.*

спечы², спекý, спечёшь, спекýт; *būt.* спёк, спеклá, -лó *juk.* *šnek.* *iškėpti, iškėpinti; с.* пирог *iškėpti* пугага; *с.* блины *iškėpti* блýнų.

спечыся¹, спечётся, спекýтся; *būt.* спёкся, спеклáсь, -лóсь *juk.* 1. *šnek.* *sukrėšėti, sukrėkti, sukrekti (pvz. kraujas);* губы спеклись *lūpos sukėro, išdžiūvo; 2. spec.* *sukėpti, sušokti, supūlti.*

спечыся², спекýсь, спечётся, спекýтся; *būt.* спёкся, спеклáсь, -лóсь *juk.* *šnek.* 1. *iškėpti*; хлеб спекся *dūona jau iškepė; 2. įdegti, nudėgti, ardegti; она спеклась на солнце ji ardegė, įdegė* пуó саулёс.

спешенный, -ая, -ое *nusodintas, nusėdes* пуó árklío.

спешивать, -аю, -аешь *eig. žr.* спешить; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* спешиться; 2. *būti nusodinamam* пуó árklío.

спешить, -шу, -шишь *juk.* *nusodinti, nulaipinti* пуó árklío; *с.* эскадрон *įsakýti eskadrónui nultipti, nusėsti* пуó árklíų.

спешить, -шý, -шишь *eig.* *skūbinti, plustėti, šoruoti, greituoti, rangtis, staigytis; с.* домо́й *skubėti, skūosti namo; часы спешáт laikrodis skuba, ankstinasi; ехать не спешá važiuoti neskubant, palengvėlė; он шёл спешá jis ėjo tekinom, skubom, tėkinas, įplustais.*

спешиться, -шусь, -шишься *juk.* *nusėsti, nultipti* пуó árklío, пуó árklíų.

спеш|ка, -и *skubà, skubėjimas, rangštumas; на* всём лежала печать спешки *iš visko buvo matyti, kád skubėta; в спешке бėskubant, labai skubant; ~но 1. prv.* *skubiai, paskubomis; с.* уехать *paskubomis išvažiuoti; 2. eina tariniu skubù; это очень с. таí labai skubù; ~ность*, -и *m.* *skubumas, skubotumas, skubà, skubėjimas, skubinumas; ~ный*, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно *skubùs, skubotas, spėrùs, otùs, skubrùs, skubinas (žmogus); спешным порядком skubòs keliu; спешное дело greitòs dalykas; спешным шагом tėkinas.*

спивать, -áю, -áешь *eig. žr.* спать.

спиваться¹, -áюсь, -áеься *eig. žr.* спиться.

спиваться², -áется *eig.* *būti nugariamam.*

спидометр, -а *spidometrás.*

спик|ировать, -рую, -руешь *juk. av.* *nupikiruoti.*

спил, -а *spec.* 1. *nupiovimas; 2. nudildymas (dilde); 3. piūvis.*

спилива|ние, -я 1. *nupiovimas, nupiaustymas; с.* сухих веток на деревьях *saušų mėdžių šakų nupiaustymas; 2. nudildymas, nulýginimas, nubrūžavimas; с.* поверхности детали *detalės paviršiaus nudildymas; ~ть*, -аю, -аешь *eig. žr.* спилить; *~ться*, -ается *eig.* *būti nupiaunamam, nupiaustomam; būti nudildomam (dilde).*

спилить, спилю, спилишь *juk.* 1. (*piūklų*) *nupiauti; 2. nudildyti (dilde), nulýginti.*

спилка, -и 1. *nupiovimas; 2. nudildymas.*

спйлок, -лка *spec.* *skeltinė oda.*

спина́, -ы, *gal.* *spínų; dgs.* *спины* *pūgara; стать* спиной к солнцу *atsigrėžti pūgara į saulę, atsukti pūgarą į saulę; заложить* руки за спину *sunėrti rankas už pūgaros; ударить* кулаком по спине *treñkti, kiřsti kumščiu į kūprą; лежать* на спине *gulėti ant pūgaros, aukštieininkam; ♦* *гнуть* спину на корó-л. *šnek.* *suñkiai dirbti, plūktis kieno pūdaí; гнуть* спину перед кем-л. *lankstyti prieš ką; на собственной спине испытать (почувствовать) savo káiliu, savo šonais patirti; за спиной у корó-л. už akių kám, paslapčiomis puó kó.*

спинка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. *pugarėlė; 2. užpakalys (pvz. drabužio), pakalà, nūgara; 3. atkaltė, atlošas, atramà; стул со спинкой atkaltinė, atlošinė kėdė.*

спиннинг, -а 1. *spiningas; 2. spinningavimas, blizgavimas; ~ист*, -а *spiningistas.*

спинной, -ая, -ое *pūgaros, nugarinis; с.* хребёт *stūburas; с.* позвонок (*stūburo*) *slenkstėlis, slankstėlis; с.* мозг *stūburo smėgenys.*

спинномозговой, -ая, -ое *stūburo smegenų; спинномозговые нервы stūburo smegenų nervai.*

спираль, -и *m.* 1. *spirālė; описать с. mat.* *apibrėžti spirālę; 2. tech.* *įvija, spirālė; с.* электрической плитки *elektrinės viryklėlės, plytelės įvija, spirālė; ~но prv.* *spirališkai; ~ный*, -ая, -ое *spirālinis, įvijas; спиральная пружина spirālinis spyruoklė; спиральное сверло spirālinis grąžtas.*

спирать, -áет *eig. žr.* спереть²; *~ся*, -áется *eig.* 1. *žr.* спереться; 2. *būti suspaudžiamam, susmaugiamam.*

спирея, -и *bot.* *lanksvà, Spiraea.*

спирит, -а *spiritistas; ~изм*, -а *spiritizmas; ~иче-ский*, -ая, -ое *spiritistinis; spiritizmo; ~ка*, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *spiritistė; ~ский*, -ая, -ое *spiritistu.*

спирогира, -ы *bot.* *maurāgimbė, Spirogyra.*

спирохета, -ы *med.* *spirochetà (bakterija).*

спирт, -а, в спёрте *ir в спирту; dgs.* *спирты́, -ов* *spiritas; ректифицированный с. rektifikuotas spiritas; метиловый (древесный) с. metilo alkoholis, mėdžio spiritas, metanolis; нашатырный с. chem.* *amoniakas; с.-сырец žaliasis, nevalytas spiritas; ~носé*, -óро *dkt.* *svaigalas, svaiginamasis gėrimas, degtinė; ~ной*, -ая, -óе 1. *spiritinis, spirito, svaiginamasis; alkoholinis; с.* напиток *svaiginamasis gėrimas, gėralas, svaigalas.*

спиртовá|ние, -я *spiritavimas; ~ть*, -тýю, -тýешь *eig.* *spirituoti.*

спиртов|ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *spiritinė lempa, lempūtė; ~ой*, -ая, -óе *spirito, spiritinis; с.* запах *spirito kvapas; с.* компрéсс *spiritinis komprésas.*

списá|ние, -я 1. *nurāšymas; с.* испóрченных продуктов питания *sugėdusiu maisto produktų nurāšymas; с.* задóлженности *įsiskólinimo nurāšymas; 2. nusirašymas; ~ть*, спшý, спшмеш *juk.* 1. *nusirašyti; с.* с доски *nusirašyti пуó lentòs; с.* решение *žadáči у товарища nusirašyti iš draugo uždavinio sprendimà; с.* копию *с картины padaryti pavėikslo kópijà; 2. spec.* *nurašyti;*

с. устарелую автомашину nurašyti pasėnusią automašiną; **~ться**, спишусь, спйшесья *įvk.* susirašyti, susižinoti laiškais.

список, -ска 1. nūorašas, kōpija; с. приказа įsākymo nūorašas; 2. sąrašas; с. ученикōв mokinių sąrašas; списки избирателей rinkėjų sąrašai; 3.: послужной с. tarnybos lapas.

списыва||ние, -я nurašinėjimas, kopijāvimas; с. диктовки diktanto nusirašinėjimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* nurašinėti; nusirašinėti, *žr.* списать; **~ться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. susirašinėti (*laiskais*); 2. būti surašinėjамат, surāšомат; būti nurašinėјамат, nurašомат.

спитой, -ая, -ое skýstas, silpnas (*apie daug kartų plikytą arbatą, kavą*).

спить, сопью, сопьешь; *būt.* спил, спилá, спýло *įvk. šnek.* 1. (*daug kartų plikant*) padaryti silpnėsnį, skystėsnį (*apie kavą, arbatą*); 2. nugėrti (*benį kiek*); с. сливки с молокá nugėrti grietinėlę puo riėno; **~ся**, сопьюсь, сопьешься; *būt.* спýлся ir спилсý, спилáсь, спýлось ir спýлось *įvk.* tapti girtuokliu, prasigėrti; **◆** с. с крýгу visiškai prasiгėrti, tapti alkohōliku.

спих||ивать, -аю, -аешь *eig.*, **~нуть**, -нý, -нěшь *įvk. šnek.* 1. (nu)stūmti, (nu)veřsti, (nu)grūsti; спихнуть с коня nuveřsti пуо árklіo; спихнуть лōдку в рекý įstūmti váltį į ўрę; спихнуть камєнь в яму įveřsti, įgrіauti ákmenį į duobę; спихивать брєвна в рекý veřsti rąstius į ўрę; спихнуть вмєстє sustūmti draugėn, suařtinti, priařtinti viėnà priė kito; 2. *prk.* išstūmti, išvaryti, išgrūsti; nuveřsti; **◆** с. с плєч (с шєи, с рук) nusikratýti пуо sávo sprándo.

спича, -ы 1. stipinas, rātpėdis; 2. virbalas; вязальная с. virbalas, mezgiklis, mągztas (*tinklams megzti*); штопальная с. adiklis; 3. *pasen.* gėmbė; 4. smaigėlis; 5. *pasen.* smaigalys, (*bokšto*) smailis; **◆** последняя (пятая) с. в колеснице *šnek.* mėikas sraigtelis (*žmogus, turintis mažą reikšmę visuomenėje, kuriame nors reikale*).

спич, -а užstalės, užstalės žōdis, tōstas, (*pra*)kalbà (*bankete, prie stalo*).

спичечн||ица, -ы 1. degtūkinė; 2. *pasen.* dėžūtė пуо degtūkų; **~ый**, -ая, -ое degtūko, degtūkų; спичечная голōвка degtūko galvūtė.

спичка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. degtūkas; зажечь спичку įbrėžti, uždėgti degtūką; 2. *pasen.* virbalas, virbalėlis; **◆** как с. (с. спичкой) kaip šiaudėlis (*plonas, liesas*).

спичный, -ая, -ое 1. stipino; 2. virbalo.

спишý *žr.* списать; **~сь** *žr.* списаться.

спишь *žr.* спать.

сплав¹, -а lydinys; тyроплáвкий с. suñkiai lydus, suñkiai tirpus lydinys.

сплав², -а (*miško medžiagos*) plūkdymas; с. дров málkų plūkdymas; с. в плотáх plūkdymas sie-liais; молевой с. paláidas plūkdymas; отправить сплáвом (nu)plukdyti.

сплáвать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* supláukioti (*nuplaukti ten ir grįžti atgal*).

сплáвить¹, -влю, -вишь *įvk.* sulýdyti, suliėdinti.

сплáвить², -влю, -вишь *įvk.* 1. nuplukdyti; 2. *prk. šnek.* išgūiti; nusikratýti; 3. *prk. šnek.* iškišti;

с. залежáлый товáр iškišti užsigulėjusias pre-kės.

сплáвиться, -ится *įvk.* susilýdyti.

сплáвка¹, -и *šnek.* sulýdymas, suliėdinimas.

сплáвка², -и *šnek.* plūkdymas (*pvz. sielių*).

сплавлєние, -я: с. металлōв metáлу (su)lýdymas.

сплавлять¹, -яю, -яешь *eig.* lýdyti, *žr.* сплáвить¹.

сплавлять², -яю, -яешь *eig.* plukdyti, *žr.* сплáвить².

сплавляться¹, -яется *eig.* 1. *žr.* сплáвиться; 2. būti sulýdomat.

сплавляться², -яется *eig.* būti plūkdомат; *prk.* būti išguјамат, nusikrátомат; būti iškišамат (*apie prekę*).

сплавной¹, -ая, -ое plūkdymo, plūkdomas(is), plukdytinis; с. лес plūkdомоји miško mėdžiaga; сплавная рекá plūkdома ўрė.

сплавщик, -а (*miško medžiagos*) plukdytojas, sie-lininkas.

спланировать¹, -рую, -руешь *įvk.* suplanuoti, užplanuoti; išplanuoti.

спланировать², -рую, -руешь *įvk.* nusilėisti sklañ-dant, nuplaniruoti.

сплáчива||ние, -я 1. sujungimas, sudūrimas; suliėdimas; с. плотōв sielių suriřimas, supynimas; 2. *prk.* sutelkimas, subūrimas; с. рядōв eilių suglaudimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig. žr.* сплотить; **~ться**, -ается *eig.* 1. glaustis, šliėtis (*prie vie-nas kito*); 2. *prk.* telktis, burtis; 3. būti sujungiamám, suliėdžiamám; būti sutelkiamám, suburiamám.

сплєвывать, -аю, -аешь *eig.* (iš)spiaudinėti, (iš)spiaudžioti; spiaudyti; с. вишнєвые кōсточки išspiaudinėti, spiaudyti vўšnių kauliukus; с. в плєвательницу spiaudyti į spiaudyklę.

сплєл *žr.* сплестý; **~ся** *žr.* сплестись.

сплєскивать, -аю, -аешь *eig. žr.* сплєснуть.

сплєснуть, -нý, -нěшь *įvk. šnek. tarm.* 1. apsišlaks-týti, apsišlėkti; с. себє лицō apsišlėkti vėida; 2. nulieti, šliūkšteleti, nutėkšti; iřtėkšti; с. остр-ток сýпа из тарėлки в ведрō šliūkšteleti sriu-bōs likūtį iš lėkštės į kibirą.

сплєстý, сплєтý, сплєтєшь; *būt.* сплєл, сплєлá, сплєлō *įvk.* 1. pupinti, nunėrti, nurėgzti (*pvz. tinklą*); с. корзину pupinti pintinę; с. венōк pupinti vainiką; 2. supinti; sunėrti; с. косы supinti kasàs; с. рыки sunėrti ránkàs; с. концý канáта susiėti, suriřti lýno galus; 3. *prk.* susiėti, sujungti; 4. *prk. šnek.* prasimanýti, sufantazuoti, primelúoti, surėgzti; **~сь**, сплєтýсь, сплєтєшья; *būt.* сплєлся, сплєлáсь, сплєлōсь *įvk.* 1. susiraiz-gýti, susipinti, susikráiglioti, surigzti, susipáinio-ti; вєтви кустōв сплєлсь krmų šákos susiraiz-gė; с. рукáми susikibtį rañkomis; 2. *prk.* susipáinio-ti, susipinti.

сплєтáть, -áю, -áешь *eig.* 1. pinti, nėrti, rėgzti; 2. *prk.* siėti, jungti; *žr.* сплєстý; **~ся**, -áюсь, -áешься *eig.* 1. raizgýtis, kráigliotis, páiniotis, pintis; sýti, *žr.* сплєстýсь; 2. būti pinamám, rez-giamám; būti siejamám.

сплєтєние, -я sámpyna, sárazga, rezginys, pynė, pinklas, raizginys, susipynimas; с. путєй kelių susipynimas; с. нєрвов *anat.* nєrvų rezginys; с. обстоятєльств *prk.* aplinkýbių susipynimas; с. корнєй šaknų sámpyna, susiraizgymas; с. нйток

siūly raizgalaĩ, nárplos, kreĩglės; солнечное с. anat. spindulinis rezginys.

сплетѣшь *жр.* сплестĩ; **~ся** *жр.* сплестĩсь.

сплѣтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *šnek. жр.* сплѣтня.

сплѣтнї|к, -а liežuvautojas, liežuvių nešiotojas, liežuvininkas, liežuveneis, ilgaliežuvis; **~ца**, -ы liežuvautoja, liežuvininkė, ilgaliežuvinė; **~чать**, -аю, -аешь *eig.* liežuvauti, liežuvius, apkalbas, paskalas nešioti.

сплѣтня, -и; *dgs. kilm.* -тен, *naud.* -тням *džn. dgs.* paskala, apkalbà, liežuviai; liežuvinimas, liežuvių nešiojimas.

сплету́ *жр.* сплестĩ; **~сь** *жр.* сплестĩсь.

сплѣча *прв.* 1. iš peties, atsivėdėjus; trėснуть с. rėžti, trenkti atsivėdėjus; рубить дровà с. karóti málkas iš peties; 2. *prk.* atsainiai, nepagalvójus, aklaĩ; давать приказы с. aklaĩ, nepagalvójus įsakinėti.

сплин, -а *pasen.* splinas (*niūri nuotaika*).

сплотĩмся *жр.* сплотĩтĩся.

сплоти́ть, -очу́, -отĩш *жк.* 1. glaūdziai sujungti, surĩšti, sudurti, sulėisti; с. дóски sulėisti lentàs; с. брѣвна в плоты surĩšti rãstus į sielius; 2. *prk.* sutelkti, suburti; с. борцов революции sutelkti revoliūcijas kovotojus; **~ся**, -йтєя, -йтєся *жк.* 1. susiglaūsti, susispãusti, susisliũkti; 2. *prk.* susitelkti, susiburti.

сплòтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. sujungimas, susiejimas, suleidimas; с. дóсок lentų suleidimas; с. брѣвен в плоты rãstų sujungimas, suriřimas į sielius; 2. junginys.

сплòток, -тка *spec.* ryšulys, pundulys.

сплоховать, сплòхую, сплòхуешь *жк. šnek.* pražiopóti, apsirikti, žioplai pasielgti.

сплòчение, -я 1. suglaudimas, suglaūdinimas; 2. *prk.* sutelkimas, subūrimas; 3. *prk.* susitelkimas, susibūrimas.

сплòченн|ость, -и *m.* 1. (su)glaustumas; 2. *prk.* sutelktumas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -ченà, -ченó 1. glaudus, suglaustas; 2. *prk.* sutelktas, sutelktinis.

сплòчу *жр.* сплòтитĩ.

сплòшатĩ, -àю, -àешь *жк. šnek. жр.* сплòховать.

сплòшнóй, -àя, -òе 1. iřtisas, iřtisinis, vientisas; kompãktiřkas; сплòшная стенà aklinà siena; с. потòк nepaliáujamas, penutrũkстamas sraũtas; сплòшная мàсса kompãktiřка màsė; сплòшная рýбка лѣса plýnas miřko kirtimas; сплòшная коллективизàция iřtisinė kolektyvizàcija; с. гул nepaliáujamas, nenutrũkстantis dundesys; с. дождь nesiliáujamas, nepaliáujamas lietūs; сплòшные лесà miřkų miřkai; с. por pilnavidūris rãgas; 2. *šnek.*: сплòшнóе мучѣние gývas, toľdinis vařgas, gývà kančia; с. вздор vienos nesãmonės; с. дурак kvailas peř visà pilvã; это была сплòшная ложь taĩ buvo vienas, kiaurai mēlas.

сплòшняк, -à *šnek.*: сплòшнякĩ лесóв miřkų masyvai.

сплòшь *прв.* 1. vien tik, iřimtinai, iřvis, perdēm, užvien; коллектив состоит с. из мужчĩн kolektīvã sudàro iřimtinai, vien tik vyrai; 2. iřtisaĩ, vientisaĩ, iřvien, perdēm, prãdēm, parėjõs;

aklinai; с. зеленѣют поля vientisaĩ žaliuoja laukai; нѣбо с. заволоклó тучами dangus iřtisaĩ, perdēm apsidengė debesimis; с. краснѣется брусника brũknės išvien raūdonuoja; ♦ с. и рядом (с. да рядом) dažnókaĩ, neretaĩ, labai dažnai, bevėik visadà.

сплòувать, -тую, -тýешь *жк. šnek.* apsũkti, padaryti suktýbę, pasukčiauti.

сплыв, -а nežymus nuřliaužimas, nuoplauka, nuslinkimas, nuoslyda.

сплывать, -àю, -àешь *eig.* lietus peř kraštus, *жр.* сплýть; **~ся**, -àюсь, -àеься *eig. жр.* сплýтĩся.

сплыв|ѣшь, **~у** *жр.* сплýть.

сплýть, сплыву́, сплывѣшь; *būt.* сплыл, сплýлà, сплýло *жк. šnek.* 1. nuplaukti; 2. nutekėti, nusiľieti, pėrsiliėti peř kraštus; ♦ был (былà, было, были) да сплыл (сплýлà, сплýло, сплýли) buvo, bėt žuvo, išnyko; **~ся**, сплыву́сь, сплывѣься; *būt.* сплýлся, сплýлась, сплýлось *жк. šnek.* 1. suplaukti (į vienà vietà); susitikti plaũkiant; 2. *prk.* susiliėti, išskýsti, išsklisti (apie spalvas, rařtà); išpuřti (apie veidà).

сплю *жр.* спать.

сплòнуть, -ну, -нѣшь *жк.* 1. išspiãuti; с. кровь išspiãuti kraujà; 2. nusiřpiãuti; с. в воду nusiřpiãuti į vandenĩ.

сплòснут|ый, -ая, -ое *šnek.* priplótas, suplótas, supliũřkęs; **~ь**, -ну, -нѣшь *жк. šnek. жр.* сплòшнить; **~ься**, -нѣся *жк. šnek. жр.* сплòшниться. **сплòщенный**, -ая, -ое; -шен, -а, -о suplókřtes, priplókřtes, supliũřkęs, suplótas; с. нос priplókřtusi nósis.

сплòщивать, -аю, -аешь *eig. жр.* сплòщить; **~ся**, -ается *eig.* 1. plokřtėti, darýtis plokřčiam, plókřti, *жр.* сплòщиться; 2. būti suplojamám, suplókřti-pamat.

сплòщить, -шу, -щишь *жк.* suplóti, suplókřtinti, priplóti, priplókřtinti; **~ся**, -итєя *жк.* susiplóti, suplókřti, supliũřkti, suplókřtėti.

сплòсать, сплòшу, сплòшаешь *жк.* pařókti, suřókti; с. польку pařókti pòlkà.

сплòшу *жр.* сплòсать.

сподвїжник, -а bendrařygis, veiklãdraugis, didžygio, darbuotės dalývis, kovõs draugas.

спòдичать, -аю, -аешь *жк.* niekřýbę padaryti, iřkĩřti.

спòдòбить, -блю, -бишь *жк. pasen.* suteikti, apdovanóti, skirti (kalbant apie dievã); госпòдь спòдòбил меня ещѣ раз тебã видѣть виѣспàтс (diėvas) lėido, skýrė mán dár kařtà tavė išvýsti, pamatýti; вот и сынком спòдòбил тебã госпòдь řtai iř sũnėlĩ viѣспàтс (diėvas) tãu padovanójo; **~ся**, -блюсь, -биьсь *жк. pasen. iron.*: с. та-коĩ чѣсти susilãukti tokiõs garbės.

спòдруч|ник, -а *šnek. pasen.* parankinis, padėjėjas, deřinioji rankà; **~о** *šnek.* 1. *прв.* parankiai; 2. *eina tarĩniu* parankũ, patogũ; мне так лежать с. mán patogũ taĩр gulėti; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна -чно *šnek.* 1. parankũs, patogũs, tiũkamias; pravartũs (*pvz. daiktas*), pagaulũs, pakabũs; 2. -oro *dkt.* parankinis, deřinioji rankà.

спòзаран|ку *прв.*, **~ок** *прв. šnek.* 1. anksti rýtã, řviñtant, iš rýto; уйтĩ на рабòту с. iřeiti į

dárba iš pát rýto; 2. ankstókai, anksčiaũ, negũ paprastai.

спознавать, -наю, -наёшь *eig. pasen. šnek. žr. spoznát;* **~ся**, -наюсь, -наёшься *eig. pasen. šnek. žr. spoznátys.*

спознать, -аю, -аешь *įvk. šnek. pasen. pažinti;* pa-tirti, sužinóti; я егó издали спознал аš jĩ iš tólo pažinaũ; **~ся**, -аюсь, -аешься *įvk. šnek. pasen. susipažinti, pasižinti; susiažinti, susidraugauti.*

спойть, спою, спойшь ir спбишь *įvk. šnek. 1. su-girdyti, išgirdyti; c.ребёнку стакан молока su-girdyti kūdikiui stiklinę pieno; 2. nugirdyti, pri-girdyti; 3. įpráinti girtuokliáuti.*

спокóй, -я (-ю) *šnek. ramybė, rimtis, gymà; net spokóя nėra ramybės.*

спокóйно 1. *prv. gamiá;* 2. *eina tariniu* ramũ; nóчыю на ўлицах с. пáктĩ gátvесе ramũ; **~ый**, -ая, -ое; -коен, -койна, -койно 1. ramũs; lėtas, lėnas, gomũs; c. вéчер ramũs, tylũs vākaras; спокóйная жизнь ramũs gyvėnimas; c. человек gomũs žmogũs; 2. *šnek. patogũs; malonũs, viliojantis; спокóйная обувь patogĩ ávalynė; c. цвет maloni, ákj viliojanti spalvā; ♦ спокóйной нóчи labānakt, labānaktis.*

спокóйствие, -я *gamybė, rimtis, gymà; ramũmas; нарушить c. sudrumsti gamybė; лишиться спокóйствия netekti gamybės, superimti.*

спокóн: c. вéку (векóв) nuò ámžiu, peĩ ámžius; здесь с. векóв нé было порýдка ciā peĩ ámžius nebũvo tvarkòs.

сполáгоря *prv. šnek. pasen. abejuťiskai, pusėtinai, neblogai, pakenčiamai.*

сполáскивать, -аю, -аешь *eig. žr. сполоснýть;* **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr. сполоснýться; 2. būti pašlakstomam, paskalaujамam.*

сполз *žr. сползти.*

сползать, -аю, -аешь *įvk. sušliaužioti (nušliaužti ten ir grįžti atgal).*

сползать, -аю, -аешь *eig. 1. šliaužti, šliužti žemũn; 2. sliñkti; комóк земли сползáл с холмá žemės grumstėlis sliñko nuò kalvòs; žr. сползти; ~ся*, -áется, -áемся, -áетесь *eig. 1. šliaužti viėnas prie kito; 2. iš lėto riñktis; žr. сползтис.*

сползти, -зý, -зёшь; *bũt. сполз, -лá, -лó įvk. 1. nušliaužti, nušliaužti, nučiaužti, nuropóti; c. с копны сéна nušliaužti nuò kùpetos šiėno; змея сползлá с кáмня gувáтė nušliaužė, nuropójo nuò акмеĩs; слезá сползлá по лицý peĩ véidá nusi-rito, nuriedėjo ášara; c. с пéчи nukópti nuò krósnies; 2. nusliñkti, nustumkti, nučiaužti; одеяло сползлó с кровáти аĩтклóдė nustumko nuò lóvos; шáпка сползлá на глазá керпурė nustumko, užsi-smaukė аĩт akiũ; тýча с долины сползлá de-besis nusliñko nuò slėnio; улыбка сползлá с егó лицá *prk. iš jò véido šypsena išnyko, jò véi-das apsiniaukė; 3. prk. nusiristi, nuriedėti, nuslýsti; c. в лагерь оппортунизма nusiristi į opor-tunizmo stovýklá; ~сь*, -зётся, -зёмся, -зётесь; *bũt. спóлзся, сползлась, сползлось įvk. 1. sušliaužti, atšliaužti (daugeliui), suropóti; 2. šnek. iš lėto susiriñkti, sueiti, suvažiuoti, sučiaužti (apie daugelį), atkiuťinti, atsivilkti kója už kójos, atkulniuoti, atsidanginti, atsivarýti, atrėplinti.**

сполна *prv. pilnutinaĩ, visiškai, visái; вернуть долг с. gražinti skólá pilnutinaĩ, visá skólá.*

сполоснýть, -нý, -нёшь *įvk. šnek. apšlėkti, pavil-gyti, pašlakstyti (pvz. véidá prausiantis); paska-lauti (pvz. puodá); ~ся*, -нýсь, -нёшья *įvk. šnek. apsišlėkti, apsilvlgyti, apsišlakstyti.*

сполóх¹, -а 1. (*taip pat сполóхи, -ов dgs.*) *tarm. ramėnai, šiaurės stulpai, šiaurės pašvaistė; 2. āmalas, rúdas (tolimas žaibas be griaustinio); 3. žýbtelėjimas, blykstelėjimas (pvz. sprogimo).*

сполóх², -а (-у) *šnek. tarm. aliármas; sąmyšis.*

сполóхи, -ов *žr. сполóх*¹.

спонтáни||ость, -и *m. spontaniškumas; ~ый*, -ая, -ое *spontāniškas, savaimeingas, spontāninis.*

спор, -а (-у) 1. *giñčas, sąspýris; éто не подлежаĩт спóру таĩ неgiñçytina; вступиť в с. susigiñçyti; éто порождáет спóры таĩ sùkelia giñçũs; побе-дить в спóре нугиñçyti; имýщественный с. туť-tinis giñčas; учёный с. mókslinis disputas; 2. prk. susirėmimas, grumtýnės; погибнуть в неравном спóре žúti nelygiojė kovoje; ♦ спóру (спóра) нет, без спóру (спóра) їť. áišku, negiñçijama, бė ábejo, бė abejonės; вне спóра neabejótina.*

спóра, -ы; *dgs. спóры, спор boť. sporá (pvz. pa-parčio).*

спорáди||еский, -ая, -ое, **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *sporádiškas, sporádinis.*

спóрить, -рю, -ришь *eig. 1. giñçytis, spýriotis, ki-viřçytis; 2. šnek. lážintis, eiti, kirsti lažýbų; 3. prk. grumtis, rúngtis; ~ся*, -рюсь, -ришься *eig. šnek. žr. спóрить (1 reikš.).*

спóриться, -ится *eig. šnek. sėktis, klótis, eitis; y негó всё спóрилось jáм viskas (gerai) klójosĩ; как у вас делá спóрятсá? kaip jýsų reikaláĩ výksta?; žr. dar не спóриться.*

спóрни||ость, -и *m. giñcijamumas; ~ый*, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно *giñcijamas.*

спорови́к, -á *zool. sporágyvis.*

спóровый, -ая, -ое *boť. spórinis.*

спóрок, -рка (*drabužio*) *nuardýtas viršũs.*

спóрость, -и *m. 1. sėkmingumas; spartumas; 2. mit-rumas, žvitrumas, guvumas.*

спóроть, спóрю, спóрешь *įvk. nuardýti.*

спорт, -а *spórtas; занимаťся спóртом sportuoti; лыжный с. slidžiũ, slidinėjimo spórtas; ~ивный*, -ая, -ое *spórtinis, spóro; c. костюм spórtinis kostiũmas; спортýвные игры spórtiniai žaidimai.*

спортсмен, -а *spórtininkas, sportuotojas; ~ка*, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам spórtininkė, sportuotoja; ~ский*, -ая, -ое 1. *spórtininko, spórtininkũ, spórtininkiškas; 2. spórtiškas.*

спорхнýть, -нý, -нёшь *įvk. spúrstelėti, púrptelėti, nuskristi.*

спóрщик, -а *šnek. giñčininkas; priešgina, giñčas.*

спóрый, -ая, -ое; спор, спóра, спóро *šnek. 1. spar-tũs, sėkmingas, klotingas; спóрная рабóта spar-tũs dárbas; c. шар spartũs žiņgnis, sparti eĩ-sena; 2. skalsũs; tarpũs, vešlũs; спóрная мука skalsũs miltai; c. постр tarpũs augimas; c. дождь gausũs, skalsũs lietũs; 3. tarm. vikrũs, guvũs, rangũs, mitrũs (pvz. darbininkas).*

спóрынья, -и *boť. skalsė; kuop. skalsės.*

спóсоб, -а *bũdas, metodas, priemonė, kėlias; cy-xóй с. прядėния saũsas verpimas; такĩм спó-*

собою tókiu būdū; ёто дэлаецца слéдуýщим спóсобоm таí дáрома ётаip.

способн|ость, -и *m. 1. dñn. dgs.* gabùmas; ýмствен-ные способности prõtiniai gabùmai; с большими способностями didelių gabumų; 2. sugebėjimas, galėjimas, mokėjimas; įstengimas, pajėgimas; с. к размножению sugebėjimas dauginintis; с. к труду mokėjimas, sugebėjimas dirbti, darbingumas; 3. pajėgumas, galià; покупáтельная способность perkamóji galià; пропускная с. praleidžiamasis pajėgumas; несущая с. *tech.* atlaikymo galià; с. закаливаться *tech.* grūdinamumas; **~ый**, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно; 1. gabūs, sumanūs; с. ученик gabūs mokinys; 2. sugebantis, mókantis, įstėngiantis, gálintis; с. к труду sùgebantis, mókantis dirbti, darbingas; с. на жéртвы pasirýžes aukótis; 3. *tarm.* patogūs, parankūs; способное мéсто patogì vietà.

способствовать, -тую, -твуеть *eig.* padėti, prisidėti, pagélbėti, teikti pagálpà; paleigvinti; с. выздоровлению pagélbėti, padėti pasveikti; с. развитию промýшленности prisidėti prie pràmonės výstymo.

споспешествовать, -тую, -твуеть *eig. pasen. žr.* споспешествовать.

споткнуться, -нётся, -нёшься *įvk. 1.* suklùpti, klùptelėti, knàptelėti, šlùbtelėti; kniùbtelėti, suknìùbti; 2. *prk. šnek.* sutrikti, užkliùti, suklùpti, užsikìrsti; sušlubuoti, apsirìkti, suklýsti; с. на трудном жízненном путь *prk.* suklùpti sunkiamè gyvėnimo kelyje; с. на трудных словах užsikìrsti sunkius žodžius tariant.

спотыкаться, -аюсь, -аешься *eig. 1.* klupčiòti, klùpti, knapčiòti, kniùbti, knapsėti, klupinėti; 2. *prk. šnek.* trikti, kliùti, rìkti, klýsti; užsikìrsti; он говорил спотыкаясь jìs kalbėjo užsikìrdsdamas, trákiodamas; *žr.* споткнуться.

спотыкливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о *šnek.* klupūs, kniubūs.

спохватиться, -ачусь, -áтишься *įvk., ~áтываться*, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* susigrièbti, susizgribti, apsižiurėti.

спохвачусь *žr.* спохватиться.

справа *prv.* iš dešinės; dešinėje; с. от нас į dėšinę nuo mūsų.

справедлив|ость, -и *m. teisingumas, teisumas; tik-umas; teisybė; ~ый*, -ая, -ое; -лив, -а, -о teisingas; teisus; pagrįstas; с. человек teisingas žmogus; справедливые и несправедливые войны teisingieji ir neteisingieji kariai; справедливое требование teisingas, pagrįstas reikalavimas.

справить, -влю, -вишь *įvk. šnek. 1.* paminėti, atšvėsti; iškelti; с. свадьбу iškelti vestuvės; 2. *pasen.* iš(si)rūpinti, gauti (*puz. pasq*); 3. įsitaisyti, pasitiekti, pasisiūdinti, pasigaminti, įsigyti, nusipirkti; 4. atlikti, padaryti, pataisyti; **~ся**, -влюсь, -вишь *įvk. 1.* susidoroti, apsiruošti, apsidirbti; pajėgti, aprėpti; с. с задачей įvykdyti užduotį; 2. pasiteirauti, pasiklausti, atsiklausti; pažiūrėti (*puz. į vadovėlį*), pasiskaityti (*puz. iš knygų*); 3. įveikti, nugalėti; с. с волнением susitvārdyti; с. с затруднениями nugalėti sunkumus; ♦ не с. с деньгами nepakakti, pritrūkti pinigų; с. с собой susivaldyti, susitvārdyti.

справка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. pasiteiravimas; atsižinėjimas; 2. pažymà, pažymėjimas (*dokumentas*); 3. informācija; библиографическая с. bibliografinė informācija; навестить справку (справку) pasiteirauti, pasiinformuoti.

справлять, -яю, -яешь *eig. žr. ** справить; **~ся**, -яюсь, -яешься *eig. žr.* справиться.

справный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно *šnek. 1.* geras, tinkamas, tvarkingas, akuratus; patvarus; 2. pasitūrintis; klėstintis.

справочн|ик, -а informācinė knyga, žinynas; орфографический с. rašybos vadovas; **~ый**, -ая, -ое informācinis; справочная литература informācinė literatūra.

спрашивать, -аю, -аешь *eig.* klàusti, teirautis, *žr.* спросить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr.* спроситься; 2.: спрашивается *jt.* kyla klāusimas.

спрессовать, -сую, -суюешь *įvk.* supresuoti, suspausti, suslėgti.

спринц|евать, -цую, -цуеть *eig.* švirkšti, plàuti (*švirkščiant*); trýškinti; **~овка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. švirkštimas, plovimas (*švirkščiant*); 2. švirkštynė, švirkšlė, švirkštas.

справá|дить, -áжу, -áдишь *įvk. šnek., ~живать*, -аю, -аешь *eig. šnek.* išvaryti, išprašyti, išguiti, išjóti.

справáжу *žr.* справáдить.

спровоцировать, -рую, -руешь *įvk.* išprovokuoti, suprovokuoti.

спроектировать, -рую, -руешь *įvk.* suprojektuoti.

спрос, -а (-у) 1. paklausà; с. на сельскохозяйственные продукты žemės ūkio produktų paklausà; 2. *šnek.* klausinėjimas, atsiklausimas, paklausimas; ♦ без спрóса (спрóцу) neklāusus, bė atsiklausimo, bė leidimo; **~ить**, -ошу, -ошишь *įvk. 1.* paklausti, pasiteirauti; с. фамилию paklausti, pasiteirauti pavardės; 2. paprašyti; с. совета paprašyti patarimo; 3. *šnek.* pareikalauti; padaryti atsakingà, pareikalauti atsakymo, ataskaitos; **~йтся**, -ошусь, -ошимся *įvk. 1.* pasiprašyti, pasiklausti, pasiteirauti; 2.: с тебя спрóсится tau teks atsakyti, iš tavęs būs pareikalauta ataskaitos.

спросн|ок, **~ья** *prv. šnek.* iš miegū, prõ miegūs, užsimiegójus.

спростá *prv. šnek.* taip sau, bėт sau; бė jokių gudrybių.

спрошу *žr.* спросить; **~сь** *žr.* спроситься.

спрут, -а *zool.* aštuonkojis.

спрыг|ивать, -аю, -аешь *eig.* (nu)šokinėti (*žemyn*); **~нуть**, -ну, -нешь *įvk.* nušókti (*žemyn*); с. с телеги iššókti iš vežimo, nušókti nuo vežimo; с. в яму įšókti į duobę.

спрыск, -а 1. *tech.* purkštūvas; švirkšto airtgalis; 2. *tekst.* čiurkšlė.

спрыски, -ов *dgs. šnek.* apláistymas (*išgėrimas naujo daikto įsigijimo proga arba kurio nors darbo laimingo užbaigimo proga*).

спрыскивать, -аю, -аешь *eig.* apipurkštinėti, purkšti, šlakstyti; с. цветы purkšti, šlakstyti gėlės; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. 1.* purkštis, šlakstýtis; 2. būti apipurškiamam.

спрыснуть, -ну, -нешь *įvk. 1. šnek.* apipurkšti, apšlakstyti; apšlėkti; дождь спрыснул землю

lietūs suvilgē žemē; с. волосы одекolóном апи-
пу́ркšti pláukus одекolóну; 2. *prk. šnek. juok.*
apláistyti (*išgerti naujo daikto išigijimo arba ku-
rio nors darbo laimingo užbaigimo proga*); **~ся**,
-нусь, -нешься *juk. šnek.* apsiпу́ркšti, apsišlaks-
týti.

спряг *žr.* спрячь.

спрягаемый, -ая, -ое *gram. asmenúojamasis (veiks-
mažodis)*.

спрягáть¹, -áю, -áешь *eig. gram. asmenúoti (apie
veiksmąžodį)*.

спрягáть², -áю, -áешь *eig. žr. спрячь.*

спрягáться¹, -áется *eig. gram. būti asmenúojamam.*

спрягáться², -áется *eig. būti sukiñkomam, sudvai-
lijamam.*

спрягý *žr.* спрячь.

спряд||ешь, **~ý** *žr.* спрясть.

спряжение, -я *gram. 1. (veiksmas) asmenávimas;
2. asmenuotė.*

спряжётся *žr.* спрячься.

спряжешь *žr.* спрячь.

спряжка, -и *tarm. sukiñkymas, sudvailijimas.*

спрял, **~á** *žr.* спрясть.

спрям||ять, -мáю, -мáшь *juk. atitiėsti, atitiėsinti,
iėtiėsti, iėtiėsinti; c. doróry iėtiėsinti kėliá; c.
корáбль išlýginti láivo pasvirimá (i šoná); ~лє-
ние, -я (iė) tiėsinimas, (iė) tiėsimas; ~лять, -яю,
-яешь *eig. tiėsinti; ~ляться, -яется eig. būti (iė)-
tiėsinamam.**

спрясть, -ядý, -ядешь; *būt. -ял, -ялá ir -яла, -яло
juk. suveřpti, išveřpti (pvz. labai plonai).*

спрýтать, -ячу, -ячешь *juk. 1. paslėpti, suslėpti,
nuslėpti; nuglausti, nukišti; 2.: c. в тюрьмý įkišti
į kalėjimá; c. пальтó в шкаф pakabinti páltá
į spintá; снег спрýтал дорóжную грязь, спиėgas
ridengė kėlio ruřvą; ~ся, -ячусь, -ячешься
juk. 1. pasislėpti, užsislėpti, įsiglausti, nulįsti;
2.: c. за словáми užsimaskúoti žódziais.*

спрýчешь *žr.* спрýтать; **~ся** *žр.* спрýтаться.

спрýчу *žр.* спрýтать; **~сь** *žр.* спрýтаться.

спрячь, -ягý, -яжешь; -ягýт; *būt. спряг, спряглá,
спряглó juk. sukinkýti draugė, sudvailyti; ~ся,
спряжётся, спрягýтся; būt. спрягся, спряглáсь,
спряглóсь juk. būti sukinkýtam draugė, būti su-
dvailytam.*

спýт||ивать, -аю, -аешь *eig., ~нýть, -нý, -нësh
juk. šnek. (nu) baidýti, nuvaikýti; (nu) gąsdinti,
išgąsdinti.*

спуд, -а *pasen. sláptas užkampis, slaptáviėtė; ♦ ле-
жáть под спýдом būti, gulėti paslėptám, užkiė-
tám; извлечь (вынуть) из-под спýда palėisti
арýвarton, ištraukti, prikelėti iš užuomaršos; дер-
жáть под спýдом laikýti užslėpus, nukišus; поло-
жýть под с. nukišti, užslėpti.*

спурт, -а *sport. spústelėjimas, spúrtas.*

спуск, -а 1. leidimasis, nu(si)leidimas; nukopimas,
nulipimas; nutūpimas; с. в подземелье nusilei-
dimas į róžemį; с. самолёта lėktuvo leidimasis,
nutūpimas, nusileidimas; с. с бáшни nulipimas iš
bókšto; 2. išleidimas (*pvz. vandens*), paleidimas;
nuleidimas; с. флáра вėliавос nuleidimas; 3. *tech.*
núobėgis; 4. *tekst. sálaida; (linų) supákulinimas;*
5. *tekst.:* с. пётель a) akių nubėgimas; b) pa-

lėistos ákys; 6. (*kelio*) núolydis, nusileidimas,
núokalnė, atkálnė; šáitas; 7. *spst.* nuleidimas
(*tuėčia vieta puslapio viršuje*); 8. nuleistavas;
nuleistukas (*pvz. šautuvo*); ♦ не давáть (не
дáть) спýска (спýску) (*кому-л.*) nedovanóti, ne-
nusiléisti, nenuolaidžiáuti (*kam*).

спускáть, -áю, -áешь *eig. 1. léisti (žemyn); 2. mā-
žinti, nuleidinėti (kainą); žр. спустýть; ♦ не с.
глаз (взóра) (с кого-чегó) а) neatitráukti akių
(nuo ko); б) neišléisti iš akių (ko), sėkti (ką);
~ся, -áюсь, -áешься eig. 1. léistis žemýn; tđpti;
2. kýboti, driėktis žemýn; žр. спустýться; 3. būti
nuleidžiamám, paleidžiamám; būti sumážinamam;
бүти nusiunčiamám (*pvz. директýвa*).*

спуск||ной, -áя, -óе, ~овóй, -áя, -óе: спускной кран
išleidimo, tųšinimo čiáupas; спускная (спуско-
вая) трубá nuleidimo vamzdis.

спустýть, спущý, спýстимь *juk. 1. nulėisti (žemyn);
с. рабóчих в шахту nulėisti darbininkùs į šáchtá;
с. поезд под откóс šnek. nuveřsti tráukinį
nuò bėgių; с. лес по рекė nuplукdýti miėko мē-
džiagá upė; 2. išléisti, нүлėисти (*pvz. vandenį,
орг*); 3. palėisti (*pvz. šuni*); sulėisti (*pvz. gai-
džiус peštis*); 4. *prk. šnek.* sumážinti (*pvz. kainá*),
nulėisti; 5. *prk.* nusiųsti, pasiųsti (*pvz. di-
ректýвa žemesnėms organizacijoms*); dúoti, pa-
skirti (*pvz. planá*); 6. *šnek.* netėkti svório, sulie-
sėti; 7. *prk. šnek.* vėjais palėisti, prašvilpti (*pvz. turtá*),
išklėisti, išeikvóti; 8. *prk. šnek.* iškišti, iš-
léisti, pardúoti; 9. *šnek.* atléisti, nusiléisti, dova-
nóti; ♦ спустýя pyкавá bet kaip, aplaidžiaí, nerú-
peštingai, atsainiaí; с. в трубý vėjais palėisti,
prašvilpti; с. шкýпу (с кого-л.) *šnek.* nudýžti
(ką), išlųpti káilį (*kam*); ~ся, спущýсь, спý-
стимься *juk. 1. nusiléisti žemýn, nukópti, nulipti;
с. с лóшади nusėsti nuò árklio; 2. nuplaukti žе-
мýн (apie láivá); 3. nutłpti (pvz. lėktuvas,
paukštis), nusiléisti; 4. nukárti, nusidriėkti žе-
мýн (apie plaukus); 5. kristi (pvz. temperatūra);
sumážėti; 6. *prk.:* спустýлись сýмерки (jáи) pribli-
nóti, sutėmo; спустýлась ночь užėjo naktis;
7. *prk.* nusmúkti; ♦ с. с облакóв nusiléisti iš
padebesių (*pradėti realiai galvoti*).**

спустý *prl. su gal. prasliñkus, pò, praėjus; vėliaù;
немнóго с. neilgaí trúkus, kėiek vėliaù; с. год pò
mėty, mėtams prasliñkus.*

спýтанн||ость, -и *m. 1. susipáiniojimas, susinárplio-
jimas, susivėlimas; 2. prk. páiniava, páiné; klai-
dumas, pinklumas; painumas; ~ый, -ая, -ое;
-тан, -а, -о 1. sunárpliotas, supáiniotas, suraiz-
gýtas; suvėltas; 2. prk. šnek. susipáiniojęs, su-
páiniotas, painùs, klaidùs; 3. supánčiotas (pvz.
arklys); apipintas, apvijótas; suráišiotas.*

спýтать, -аю, -аешь *juk. 1. suraizgýti, sutaršýti,
sunárplioti, supáinioti, sudraikýti, supinklioti, su-
kraíglioti; с. волосы sutaršýti pláukus; 2. prk.
šnek. sutrikdýti, išmųšti iš vėžių, supáinioti; с.
мысли supáinioti mintis; 3. supáinioti, viená pa-
laikýti kitù; 4. supánčioti (*pvz. arkli*); apipinti;
ap(si)výti, apvijóti, suráišioti (*pvz. gyvuli vėžant
į turgų*); ♦ с. плáны (расчėты) suardýti, su-
gráuti planùs; ~ся, -аюсь, -аешься *juk. 1. su-
sinárplioti, susiraizgýti, surigžti, susidraikýti,
susipinklioti, susipinti, susikráiglioti; 2. šnek. su-**

sipáinioti, susimaišyti; 3. *prk.* sutrikiti, sumišti; 4. *šnek.* susidėti, susipáinioti; с. с бандитами susidėti su banditais.

спўтнн||к, -а 1. keliōnēs draūgas, bendrakeleivis, bendrakeliōnis, keliābendris, keliādraugis, palydōvas; с. жизни gyvėnimo draūgas; война — с. капитализма *prk.* kāras — kapitalizmo palydōvas; 2. *astr.* palydōvas; Лунá — с. Землй Mėnūlis — Žemės palydōvas; искусственный с. dirbtinis palydōvas; ~ца, -ы keliōnēs draugė, bendrakelevė, bendrakeliōnė, keliādrauge.

спўтывание, -я 1. (su)páiniojimas, (su)nárplojimas, (su)raizgymas; с. понятий *prk.* sąvokų supáiniojimas; 2. (su)pánciojimas.

спўтывать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* спўтаты; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* спўтаться; 2. būti supáiniojamam; būti suraizgomam; būti sutrikdomam; būti supánciojamam.

спўшў *žr.* спустыть; ~сь *žr.* спустыться.

спяйна, спяйну *prv.* *šnek.* girtas, neblaivūs būdamas; с. померещилось girtām pasivaidėno.

спяйтить, спяйчу, спяйтишь *žvk.* *šnek.* pamišti, išsikraustyti iš prōto, kūoktelėti, išprotėti.

спячка, -и 1. (žvėrių) miėgas; žимня с. žiemōs miėgas; 2. *šnek.* apsnūdimas, snaudulys, snūdulis; įmygis; впасть в спячку įmigtі, apsnūsti.

спячу *žr.* спятити.

спящий, -ая, -ее miėgantis.

срабѳтанность¹, -и *m.* darnūmas, dermė, sutarimas darbė.

срабѳтанность², -и *m.* susidėvėjimas.

срабѳта||нный, -ая, -ое 1. pagamintas, padarytas; 2. susidėvėjęs, išdilęs, sudilęs; ~ть, -аю, -аешь *žvk.* 1. padirbti, pagaminti, padaryti; nudirbti; 2.: срабѳтал механизм pradėjo veikti mechanizmas.

срабѳтаться¹, -аюсь, -аешься *žvk.* pasiekti darnūmą, sutarimą darbė.

срабѳтаться², -аерся *žvk.* nudilti, susidėvėti.

сравнение, -я palýginimas; ◆ в сравнении (по сравнению) с кем-чем palýginti su kuđ, palýginus su kuđ; стėпени сравнения *gram.* láipsniai.

сравнивание, -я (pa)lýginimas, sulýginimas.

сравнивать¹, -аю, -аешь *eig.* *žr.* сравнить.

сравнивать², -аю, -аешь *eig.* *žr.* сравнять.

сравнивать³, -аю, -аешь *eig.* *žr.* сровнять.

сравниваться¹, -аерся *eig.* būti palýginamam, sugrėtinamam; būti prilyginamam.

сравниваться², -аюсь, -аешься *eig.* būti sulýginamam, suvienōdinamam.

сравниваться³, -аерся *eig.* 1. *žr.* сровняться; 2. būti užlýginamam, lýgiai užkasamam.

сравнительно *prv.* 1. palýginti; с. недѳлно palýginti neilgai; с. долгая жизнь palýginti ilgas gyvėnimas; 2. reliatyviai; быть с. правдывym būti reliatyviai teisingam; ~ый, -ая, -ое 1. (pa)lýginamasis; сравнительная анатомия lýginamoji anatōmija; сравнительная стėпень *gram.* aukštesnysis láipsnis; 2. reliatyvūs.

сравнить, -нў, -нишь *žvk.* 1. palýginti, sulýginti; 2. prilyginti; ~ся, -нўсь, -нишься *žvk.* prilygti, susilyginti.

сравниъть, -яю, -яешь *žvk.* sulýginti, suvienōdinti (*pzv.* teises, padėti); ~ся, -яюсь, -яешься *žvk.* susilyginti; suvienodėti.

сражъть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* сразыть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. kautis, dalyvauti kautynėse, mūšis, kirstis; 2. *šnek.* ginčytis, žodžiūotis; plūstis.

сражение, -я 1. kautynės, mūšis; проиграть с. pralaimėti kautynės; генеральное с. generālinis mūšis; 2. *prk.* *šnek.* ginčas, žodžiāvimasis; bafnis; susikirtimas.

сражў *žr.* сразыть; ~сь *žr.* сразыться.

сразить, сражў, сразышь *žvk.* 1. nukauti, nudėti; partrenkti, parblōkšti; 2. *prk.* nugaltėti, įveikti, priveikti; 3. *prk.* pritrenkti, priblōkšti, sukrėsti; ~ся, сражўсь, сразысься *žvk.* 1. susikauti, stōti į ginkluotą kōvą, susikirsti (*pzv.* kardais); pradėti kautynės, kōvą; 2. *šnek.* susiginčyti, susigriebti, susikibti, susiūmti.

сразу *prv.* 1. iš karto, vienu kartū, sykiū, išsūk; staigā; с. сделать iš karto padaryti; 2. tūčtuojau, nedelsiant, tuoj pat; с. сообразыть tūčtuojau suvōkti.

срам, -а (-y) *šnek.* 1. gėda, sarmatā, akikaistas; 2. *eina tariniu* gėdinga, negarbinga, gėda.

срамить, -млю, -мишь *eig.* *šnek.* 1. nešlovė užtraukti, gėdą daryti; 2. gėdinti; sarmātyti; prikaišioti; ~ся, -млюсь, -мишься *eig.* *šnek.* gėdą sau daryti.

срамн||ик, -а *šnek.* begėdis, besarmātis; ~ица, -ы *šnek.* begėdė, besarmatė; ~ой, -ая, -ое *šnek.* begėdiškas, negarbingas; nepadorūs, nešvankūs; gėdingas, nešlovingas; срамные слова begėdiški žōdziai.

срамота, -ы *šnek.* gėda; negarbė, nešlovė.

сраст||ание, -я suauginimas; ~аться, -аюсь, -аешься *eig.* ~иьсь, -тўсь, -тėсься; būt. сросся, срослās; -лось *žvk.* suaugti; užsitraukti (*apie žaizdą*); ~иъть, срашў, срастишь *žvk.* 1. suauginti (*pzv.* lūžusį kaulą); 2. *tech.* sudurti, sujungti.

сращение, -я 1. suauginimas (*pzv.* kaulų), užsitraukimas (*pzv.* žaizdos); 2. sąauga; 3. *tech.* sudūrimas; 4. sándūra; ◆ фразеологическое с. *lingv.* žōdžių sāmplaika.

срашва||ние, -я 1. suauginimas; 2. sudūrimas; sujungimas; 3. susivienijimas, susijungimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* срастать.

срашў *žr.* срастать.

сребреник, -а sidabrinis (*pinigas*), sidabrinūkas.

сребристый, -ая, -ое; -йст, -а, -о *pasen. poez.* *žr.* серебрястый.

сребро, -а *pasen. poez.* sidābras.

сребролюб||ец, -ица *pasen.* gobšūlis, naūdžius, naudōtroška; ~иый, -ая, -ое; -йв, -а, -о *pasen.* gobšūs, savanaūdis; ~ие, -я *pasen.* gobšūmas, godulys.

сребронос||ость, -и *m.* sidabringūmas; ~ый, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно sidabringas; с. пєсѳк sidabringas smėlis.

средá¹, -ы, *gal.* средў; *dgs.* среды 1. aplinkā, aplinkumā; tārpas; в средē учėных mōkslininkų tārpe; 2. tėrpė; воздушная с. orinė tėrpė.

средá², -ы, *gal.* средў; *dgs.* среды, *naud.* средām trečiādienis; по средām trečiādieniais.

средактїровать, -рую, -руешь *žvk.* suredaguoti.

средй, средь *prl. su kilm.* 1. vidur̃, vidur̃y; с. нóчи vidur̃y naktiēs; средй (средь) бéла дня vidur̃ dienōs, dienōs vidur̃y; 2. та̃р; с. ма́ков росла́ рóза та̃р agūņū augo rōžē; с. лю́дэй та̃р žmoniū; 3. та̃рпе; с. нас mūsū та̃рпе.

средиземномóрский, -ая, -ое Vidūržemio jūros; с. кли́мат Vidūržemio jūros klimatas.

средиземный, -ая, -ое: Средиземное мóре Vidūržemio jūra.

средин||а, -ы *pasen.* vidur̃ys, vidur̃kis; **~ный**, -ая, -ое vidurio, vidurinis.

сре́дне *prv. šnek.* vidutiniškai, pusėtinai.

среднеази́атский, -ая, -ое Vidurinės Azijos.

средневеко́в||ый, -ая, -ое viduramžių, viduramžinis, vidurinių amžių; viduramžiškas; **~ье**, -я viduriniai amžiai, viduramžiai.

сре́дне||годо́вой, -а́я, -о́е vidutinis mėtinis; **~меся́ч-ный**, -ая, -ое vidutinis mėnesio, vidutinis mėnesinis; **~су́точный**, -ая, -ое vidutinis paros.

сре́дний, -ая, -ое 1. vidurinis; сре́днее тече́ние ре́к vidurupis; 2. vidutinis, eilinis, pusėtinas, vidutiniškas; сре́дние спосо́бности vidutiniški gabūmai; с. актё́р eilinis aktorius; **◆** с. па́лец didysis pirštās; в сре́днем vidutiniškai; с. род *gram.* niekatrōji, bevařdē giminē; сре́днее ариф-метическое vidurinis aritmetinis; сре́дние ве́ка viduramžiai, viduriniai amžiai.

сре́дник, -а 1. *spst.* та̃рpskiltē; 2. *tech.* vidlotē (*puz. lango*).

сре́доте́ние, -я 1. *anat.* tarpuplautis, tarpūsienis; 2. *prk. šnek.* pėrdoris, pėrtvara, barjėras, siena.

сре́доте́ние, -я се́йtras; Ура́л — с. металлур́гии Urālas — metalūrgijos sẽntras.

сре́дство, -а 1. priemonė; сре́дства свя́зи gyšīų priemonės; сре́дства произво́дства gamybos priemonės; язы́к — с. общ́ения kalbā — bendrāvimo priemonė; радика́льное с. radikali priemonė; 2. vaistas, vaistai, gydýklės; с. от ка́шля vaistas nuo kósulio; 3. *ags.* lėšos, ištekčiai; жить на сво́й сре́дства gyventi iš savės; челове́к со сре́дствами *pasen.* išteklingas, turtingas, pasiūrintis žmogūs.

сре́дь *žr.* средй.

сре́жешь *žr.* сре́зять; **~ся** *žr.* сре́заться.

сре́жу *žr.* сре́зять; **~сь** *žr.* сре́заться.

сре́з, -а 1. nupiovimas; (nu)kirpimas; 2. piūvis; 3. (*kūno audinio*) atpiovā, nūpiovia (*tirti mikroskopu*).

сре́зять, -эжу, -эжешь *įvk.* 1. nupiąuti, nurėžti; nukirpti; nuriėkti; 2. nukirsti (*puz. šūviu*); nugriauti; 3. *šnek.* sukirsti, nukirsti (*per egzaminą*); 4. *prk.* nukąuti, nudėti, užmūšti; 5. *prk.* pėrkirsti, pėrtraukti, nutrąukti (*kalbą*).

сре́зать, -аю, -аешь *eig. žr.* сре́зять.

сре́заться, -эжусь, -эжешься *įvk. šnek.* 1. susikirsti, nusikirsti, suklūpti (*per egzaminą*); 2. susikibti, susigiūčyti, susigrūmti.

сре́зок, -зка nūpiovia, atpiovā; nūokarpa.

сре́зывать, -аю, -аешь *eig. žr.* сре́зять.

срeпeтйрoвaтb, -рую, -руешь *įvk.* parepetuoti.

срeмoвaтb, -сую, -суеть *įvk.* 1. nukopijuoti (*puz. piešinį, brėžinį*); 2. *šnek.* atvaizduoti, pavaizduoti (*puz. kokią asmenybę*).

срeмoв||кa, -и *šnek.* nukopijavimas (*puz. piešinio, brėžinio*); **~ывать**, -аю, -аешь *eig.* 1. kopijuoti; 2. *šnek.* vaizduoti.

срeфмoвaтb, -мую, -муеть *įvk.* surimuoti.

срoбeтb, -ею, -еешь *įvk. šnek.* pabūgti, pabijoti.

срoвнйaтb, -яю, -яешь *įvk.* padaryti lygų, sulýginti, nulýginti, užlýginti, (*lygiai*) užkásti; с. я́му užlýginti, užkásti duobę; **~ся**, -яюсь, -яешься *įvk.* 1. tapti lygiām, susilýginti, prilýgti; 2. *šnek.* susilýginti, pasivýti; 3. *šnek.* sukąsti, sueiti (*apie amžių*).

срoднй *prv. šnek.*: он мне (довóдится) с. jās yřā mán giminē.

срoдник, -а *pasen. šnek.* giminietis, giminaitis, giminē.

срoднйтb, -нйю, -нйшь *įvk.* suartinti, suvesti į bičiulystę, į draugystę; **~ся**, -нйось, -нйшься *įvk.* susibiciuliuoti, susigiminiuoti, susiařtinti, suartėti; apsiprasti.

срoд||ница, -ы *pasen. šnek.* giminaitė; **~ный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. įgimtas; 2. giminingas, giminūs (*puz. reiškiniai*), artimas, panašūs; **~ствó**, -á artimūmas, giminingūmas; химиче-ское с. *chem.* cheminė traukā.

срoду *prv. šnek.* kaip gimęs, niekadōs, niekuomėt, kaip gyvas; с. éтого не вйдел какй gyvas tō nesū mātēs.

срoйтb, -ою, -оийшь *įvk.* sulėisti, sujūngti (*bičių*) spiečius.

срoк, -а (-у) 1. laikas, tėfminas, laiko tarpas; с. слўжбы *tech.* veikimo amžius; годовóй с. metų tėfminas; на корóткий с. trumpām laikui; 2. nustatyta datā, tėfminas; продлйт с. prailginti tėfminą; в устанóвленные срóки nustatýtais terminais; в с. paskirtu laikū; настáл с. atėjo tėfminas; прйехать к срóку atvažiuoti laikū; **◆** дай(те) с.! palāuk(ite)!, neskubėk(ite)!

срoнйтb, -нйю, -о́нйшь *įvk.* nukrėsti, nukratyti; с. пeпeл nukrėsti pėlenus (*nuo papiroso*).

срoст, -а suaugimas, suaugimo vietā, sāauga (*puz. lūžusio kaulo*).

срóсток, -тка 1. sāauga; opėx-с. keimarys; 2. *tech.* sándūra.

срóчн||o *prv.* skubiai, ūmai; **~ость**, -и *m.* 1. skubūmas, ūmūmas; skubā, neatidėliojamūmas; 2. terminuotūmas; с. ссўды paskolōs terminuotūmas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чнā, -чно 1. skubūs, skubōtas; ūmūs; срóчное донес́ение skubūs pranešimas; срóчная oпepaция skubī, neatidėliótina oпepaция; 2. termininis, terminuotas; с. вклад termininis indėlis.

срyб, -а 1. (i)škirtimas; nukirtimas; с. лeсa miško iškirtimas; лeс óтдан на с. miškas atiduotas iškirsti; 2. nuokarta; 3. rentinys, sánkertinis; řęstinis pāstatas.

срyб||aтb, -аю, -аешь *eig.* 1. nukirtinėti, kirsti; 2. kapóti (*puz. ledą*); **~йтb**, -ублю, -убйшь *įvk.* 1. nukirsti (*puz. medį*), iškirsti, išskinti (*puz. mišką*); 2. apkapóti, nukapóti; 3. surėsti, išrėsti (*puz. trobą*).

срyбка, -и 1. iškirtimas, nukirtimas; 2. nukapójimas.

срyбoвый, -ая, -ое (su)řęstinis.

срыв, -а 1. nutrūkimas; 2. nutraukimas; 3. nuplėšimas, išplėšimas; atplėšimas; 4. tekst. nukritimas; 5. sužlugdymas (pvz. plano); 6. nesėkmė, nepasisekimas; sužlugimas; 7. skardis, kriaušis.

срывать¹, -аю, -аешь eig. 1. nuplėšinėti; rėkšti, skinti, raškyti, skabėti, skáinioti, skōbti; 2. žlugdyti (pvz. darbą), ardėti, trukdyti; 3. šnek. giėžti (pvz. aptaudą), (iš)lieti (pvz. pyktį); c. сёрдце на ком-л. pyktį išlieti ant kō; žr. сорвать.

срывать², -аю, -аешь eig. žr. срыть.

срыватьс^я¹, -аюсь, -аёшься eig. 1. griūti, kristi; trūkti; c. с пётель trūkti, kristi nuo įtvarų; 2. išsprūsti (pvz. žodis); 3. šnek.: c. с мёсца šōkti iš vietos; 4. žlugti, trūkti, griūti (pvz. planas, sumanymas); 5. būti nuplėšiamam; būti žlugdomam.

срыватьс^я², -аётся eig. būti nukasamam.

срыватьс^я||к, -а šnek. žlugdytojas, trukdytojas; ~ца, -ы žlugdytoja, trukdytoja.

срыватьс^я||вание, -я med. atrijimas, atsirūgimas maistū, atpylimas; ~ивать, -аю, -аешь eig., ~нуть, -нų, -нёшь įvk. atryti, atsirūgti maistū, atpilti.

срыть, срю, срёшь įvk. 1. nukąsti; 2. nuvesti, nugriauti (pvz. namą).

срядить, -яжү, -ядйшь įvk. tarm. surengti, suruošti; ~ся, -яжүсь, -ядйшься įvk. tarm. 1. susiruošti, išsirengti (pvz. į kelionę); 2. susitafti, sulýgti.

срядү prv. šnek. vienas pō kito, paeiliui, iš eilės. **срядить**, -аю, -аешь eig. įvk. tarm. reñgti, ruošti (pvz. ekspediciją); ~ся, -аюсь, -аёшься eig. 1. žr. срядйтьс^я; 2. būti ruošiamam.

срять žr. срядйть; ~сь žr. срядйтьс^я.

ссадина, -ы įdrėskimas, bruožulys, įbrėžimas, brėžis, brūkšnys.

ссадить¹, ссажү, ссадишь įvk. įdrėksti, įbrėžti, nubruožti.

ссадить², ссажү, ссадишь įvk. nulaipinti, nusodinti, išlaipinti, išsodinti.

ссаживать¹, -аю, -аешь eig. įbrėžinėti, bruožti.

ссаживать², -аю, -аешь eig. žr. ссадйть²; ~ся, -аюсь, -аёшься eig. šnek. 1. nuplėsti, nusėsti (pvz. nuo arklio), (iš)lpti, (iš)sėsti (pvz. iš traukinio); 2. būti išlaipinamam, nulaipinamam, nusodinamam.

ссажү žr. ссадйть^{1, 2}.

ссасывать, -аю, -аешь eig. žr. ссосать.

сседаться, -аётся eig. trauktis, raūktis, žr. ссестьс^я. ссек žr. ссечь.

ссекать, -аю, -аешь eig. (nu)karōti, žr. ссечь.

ссек||л^а, ~лō, ~ү, ~үт žr. ссечь.

сселить, -лю, -лишь įvk. įkūrdinti, apgyvendinti draugę; ~ся, -люсь, -лишься įvk. apsigyventi, įsikūrti.

сселся žr. ссестьс^я.

сселый, -ая, -ое šnek. sušōkęs, suzmėkęs.

сселять, -аю, -аешь eig. žr. сселйть; ~ся, -яюсь, -яёшься eig. 1. сселйтьс^я; 2. būti įkūrdinamam draugę.

ссестьс^я, ссядетс^я; būt. ссёлс^я, -лась, -лось įvk. 1. šnek. susitraukti, sušōkti (pvz. gelumbė), susiraūkti (pvz. oda), suzmėkti (pvz. žemė); 2. pasen.: молоко ссёлс^я pieną sutraukė.

ссечь, ссекү, ссечёшь; ссекүт; būt. ссек, -л^а, -лō įvk. nukiršti, nurėsti, nukarōti.

ссор||а, -ы baŋnis, rietenos, bisrė, kiviřcas, vaidas; завестй ссору pradėti baŋnį, pakėlti vaidą; ~ить, -рю, -ришь eig. kiršinti, pykdyti (tarpusavyje); ~иться, -рюсь, -ришьс^я eig. bārtis, vaīdytis, rietis, riāuštis, kiviřcytis; pyktis.

ссорщик, -а šnek. baŋnius, vaidiniřkas.

ссосать, -осү, -осёшь įvk. šnek. 1. iščiulpti (viską); sučiulpti (pvz. saldainį); 2. nučiulpti (pvz. dalį pieno).

ссохнуться, -нусь, -нешьс^я; būt. ссохс^я, -лась, -лось įvk. 1. pėrdžiūti, (pėrdžiūvus) susitraukti; pėrsimesti, susiriėsti, susigaūbti; фанера ссохлас^я fanerā pėrdžiūvo, susigaubė; 2. sudžiūti.

СССР (Союз Советских Социалистических Республик) TSRS (Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjunga).

ссуда, -ы 1. paskolā; безвозвратная с. negražinama; получить ссуду gauti paskolą; 2. teis. panaudā.

ссудить, ссужү, ссудйшь įvk. suteikti paskolą, paskōlinti; ~ный, -ая, -ое paskolų, skōlinamasis; paskolinis; c. банк kredito, paskolų bānkas; ссудная операция paskolinė operācija.

ссудодатель, -я v. paskolōs davėjas, skōlintojas; ~получатель, -я v. paskolōs gavėjas, skōliniřkas.

ссудосберегательный, -ая, -ое skōlinamasis-taūromasis; ссудо-сберегательное товарищество skōlinamoji-taūromoji draugijā.

ссужать, -аю, -аешь eig. skōlinti; ~ение, -я skōlinimas.

ссужү žr. ссудйть.

ссутулить, -лю, -лишь įvk. sukūprinti, pakūprinti, rakūmpinti; ~ся, -люсь, -лишься įvk. susikūprinti, susiriėsti į kūprą.

ссучивать, -аю, -аешь eig., ~ить, ссучү, ссучйшь įvk. 1. (su)sūkti (pvz. siūlus), (su)výti; 2. nuvýti (pvz. pantį).

ссылать, -аю, -аешь eig. tremti.

ссылаться¹, -аётся eig. būti (iš)tremiamam.

ссылаться², -аюсь, -аёшься eig. remtis; c. на какой-н. источник remtis kokiui nōrs šaltiniū.

ссылка¹, -и; dgs. kilm. -лок, naud. -лкам 1. (veiksmas) ištremimas, nutrėmimas; c. революционеро в Сибирь revoliucionierių ištremimas į Sibirą; 2. ištremtis, ištremimo vietā; сослать в ссылку ištremti; он пробыл в ссылке десять лет jis išbuvo ištremtyje dešimt metų.

ссылка², -и; dgs. kilm. -лок, naud. -лкам 1. pasirėmimas; 2. nuoroda.

ссылочный, -ая, -ое nuorodinis.

ссылная, -ой dkt. tremtinė.

ссылнопо||литический, -оро dkt. pasen. politinis tremtinys; ~селенец, -нца pasen. nutremtasis, tremtinys.

ссылный, -ая, -ое 1. ištremtas, nutrėmtas; 2. -оро dkt. tremtinys.

ссыпать, -плю, -плешь įvk. 1. supilti, subėrti (pvz. grūdus); 2. šnek. nubeėti (pvz. žemes), nukrėsti.

ссыпать, -аю, -аешь eig. pilti (grūdus), bėrti.

ссыпка, -и 1. supylimas, subėrimas; (grūdų) pristatymas; 2. šnek. supylimo vietā, grūdų priėmimo

· pūnktas; ~ной, -ая, -ое supylimo; с. пункт grūdų priėmimo pūnktas.

ссыхаться, -аюсь, -аешься eig. žr. ссохнуться.

ссядется žr. ссётся.

стабилизатор, -а tech. stabilizatorius.

стабилизация, -и 1. stabilizavimas, stabilizacija; 2. stabilizavimasis.

стабилизировать, -рую, -руешь eig. ir įvk. stabilizuoti; ~ся, -руется eig. ir įvk. stabilizuotis.

стабилизовать, -зую, -зуюшь eig. ir įvk. žr. стабилизировать; ~ся, -зётся eig. ir įvk. žr. стабилизироваться.

стабильность, -и m. stabilumas, pastovumas; ~ый, -ая, -ое; лен, -льна, -льно stabilūs, pastovūs.

став, -а tarm. tvenkinys.

ставать, стаёт eig. pasen. tarm. 1. užtekti, pakakti; всего станет visko užteks; 2. darýtis, tapti.

ставень, -вня v. langinė, langavėrė.

ставец, -вца ir ставец, -вца pasen. tarm. dubuð, dubenėlis; puodukas.

ставить, -влю, -вишь eig. 1. statyti, dėti; с. палку в угол statyti lazdą į kamrą; с. цветы в вазу dėti, statyti gėlės į vazą; с. лампу на стол statyti lėmpą ant stalo; с. автомобиль в гараж statyti automobilį į garažą; с. кушанье на стол dėti valgius ant stalo; с. столбы stulpus statyti; с. кастрюлю на огонь kaiti puodą; 2. statyti (į kurią nors padėti); с. часового на пост statyti sargybinių į postą; с. корб-л. на колёни kа klupdyti; с. корб-л. на ноги statyti kа ant kójų; с. корб-л. в неловкое положение statyti kа į kėblią padėti; 3. laikyti, vértinti; с. за честь laikyti garbę; с. интересы народа превýше всего laikyti, kаd liaudies interesai svarbiau už viską; с. своей задачей laikyti savo uždavinį; егó ставят высоко įs didžiaí, labai vértinamas; ни во что не с. (ни в грош не с.) šnek. niekù laikyti; 4. dėti, statyti; с. компресс дėti kompresą; с. банки statyti taurės (ligoniu); 5. dėti, rašyti; с. свою подпись дėti savo parašą, pasirašyti; с. отметки rašyti pažymius (mokiniams); с. знаки препинания dėti skyrybos ženklus; 6.: с. подножку pakisti kóją (taip pat prk.); с. препятствия darýti kliūtis, trukdyti; с. предел darýti gálą, statyti ribą; 7. statyti; (į)rengti; с. памятник statyti pamišką; с. палатку statyti palapinę; с. ванну в квартире (į)rengti vonią butė; с. телефон (į)rengti telefoną; 8. pasiekti; с. рекорды pasiekti rekordus; 9. (nu)statyti; kelti; с. диагноз nustatyti diagnozę; с. твёрдые срóки nustatyti tvirtus terminus; с. вопрос kelti klausimą; с. требования kelti reikalavimus; с. условия kelti, statyti sąlygas; с. резолюцию на голосование siųlyti rezoliuciją balsuoti; 10. darýti; organizuoti; с. опыты darýti bandymus; образцово с. работу pavyzdinčiai organizuoti darbą; 11. šnek. skirti; с. на ответственную работу skirti į atsakingą darbą; 12. (kortų lošime) statyti; dėti; с. в банк двадцать рублей dėti į banką dvidešimt rublių; с. на валёта statyti už valétą, žėmį; 13. tea. statyti; с. пьёсу statyti pjесę; 14.: с. в обязанность кому-л. kа įpareigoti; с. в вину kaltę mėti, sakýti kaltą ёsant; с. себе в заслугу savo nuopelnу laikyti; с. в упрёк кому-л. что-л.

kа kám prikalti; с. в примёр statyti, kelti pavyzdžiui; с. в известность корб-л. kám pranešti; с. в связь с чём-л. siėti su kuò; 15. pasen. tiękti; с. дровá на фабрику tiękti málkas fabrikui; ♦ с. на вид padarýti pastabą, (pa)barti; с. палки в колёса káišioti págalius į ratùs (trukdyti, kenkti).

ставка¹, -и; dgs. kilm. -вок, naud. -вкам kar. 1. vyriausioji būstinė; 2. vyriausioji vadovybė.

ставка², -и; dgs. kilm. -вок, naud. -вкам 1. statymas, pastatyta sumà (pvz. lošiant kortomis); 2. tarifas, (tarifinis) atlygis; повышенье ставок atlygių padidinimas; ставки подоходного налога pajamų mokesčio tarifai; 3. prk. viltys; pasiklovimas; дёлать ставку на... dėti viltis į...; с. на партизанскую войну pasiklovimas partizaninių karų.

ставка³, -и; бчная с. teis. akistata.

ставлении||к, -а statytinis; ~ца, -ы statytinė.

ставной, -ая, -ое statomasis; с. невод statomasis tiňklas.

ставня, -и; dgs. kilm. -вен, naud. -вням langinė.

ставок, -вкá tarm. tvenkinėlis.

стагна||ационный, -ая, -ое stagnacijos, sustingimo; ~ация, -и stagnacija, sustingimas.

стадиальность, -и m. stadijiškumas; ~ый, -ая, -ое stadijinis, stadijos.

стадийность, -и m. žr. стадиальность; ~ый, -ая, -ое žр. стадиальный.

стадион, -а sport. stadijonas.

стадиться, -йтся eig. pulkúotis; riňktis į kaímenes, būriuotis.

стадия, -и stadija, taįpsnis.

стади||ость, -и m. 1. gyvenimas kaímenėmis, būriavimasis į kaímenes; 2. prk. miniós instinktas; ~ый, -ая, -ое bandós, kaímenės; gyvenantis kaímene; с. инстинкт а) kaímenės instinktas; б) miniós instinktas.

стадо, -а; dgs. стада, стад, -ám bandà, kaímenė, guotas (pvz. avių).

стаж, -а stąžas; gamýbinė práktika (mokinio); партийный с. partinis stąžas; пройті с. atlikti stąžą; ~ёр, -а stąžistas, stąžuotojas; ~ёрка, -и; dgs. kilm. -пок, naud. -пкам šnek. stąžisté, stąžuotoja.

стажировать, -рую, -руешь eig. stąžuoti; atlikinėti práktiką; ~ся, -руюсь, -руешься eig. stąžuoti.

стажировка, -и stąžavimas; gamýbinė práktika.

стаивать, -ает eig. žр. стаять.

стайер, -а sport. stájeris (ilgų nuotolių бегikas).

стайный, -ая, -ое būrio (pvz. paukštis), būriaís gyvenantieji (pvz. žuvs, žvėrys).

стакан, -а 1. stiklinė; 2. tech. įvorė, gílzė; ~ный, -ая, -ое stiklinių, stiklinės; ~чик, -а stiklinėlė, taurė.

стакнуться, -нётся, -нётся įvk. šnek. susibausti, susimókyti.

сталагмит, -а min. stalagmitas.

сталактит, -а min. stalaktitas.

сталебетон, -а plienbetonis.

сталебар, -а plieno gamintojas.

сталелитей||ный, -ая, -ое plieno liejimo; с. цех plieno liejimo цėchas; ~щик, -а plieno liejikas.

сталеплавильный, -ая, -ое plieno lydymo; ~щик, -а plieno lydytojas.

сталепокáтный, -ая, -ое plieno valcavimo; ~чик, -а plieno valcuotojas.

сталировать, -ую, -уешь *eig.* ir *įvk.* plienuoti, aptraukti plienū.

стáлкивать, -аю, -аешь *eig.* 1. stūmti, nustūminėti; с. корб-л. с. лестницы stūmti ką può láip-ty; 2. pastūmėti, stūmteletti; *žr.* столкать ir столкнұть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* столкнұть-ся; 2. būti nustumiamam; būti sustumiamam.

сталь, -и *m.* plienas; мартеновская с. martėninis plienas.

стáльник, -а *bot.* kietžirnis, dirvėnis, *Ononis arvensis*.

стальной, -ая, -ое 1. plieno, plieninis; стальные изделия dirbiniai iš plieno; стальные мышцы *prk.* plieniniai raumenys; стальные нервы *prk.* plieniniai nėrvai; 2. plieno spalvòs, plieninis.

стамеска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *tech.* kaltėlis.

стан¹, -а 1. stuomuò, liemuò; stūobas; стрóйный с. liėknas stuomuò; 2. (*marškinų*) stuomuò, pėpetės.

стан², -а 1. stovyklà; рыбáчий с. žvejų stovyklà; вражеский с. priešų stovyklà; 3. *ikirev.* stānas, apskrities nuovada.

стан³, -а 1. *tech.* staklėnas; 2. stòvas, pàkrėslis; ткацкий с. audžiamasis stòvas.

стандáрт, -а standártas; ~изáция, -и standartizavimas, standartizacija.

стандaртизовáть, -зую, -зуюшь *eig.* ir *įvk.* standartizuoti.

стандáртн|ость, -и *m.* standartiškumas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. standartinis; стандартная мебель standartiniai baldai; 2. *prk.* standartiškas, trafaretinis, šablóniškas; стандартные слова šablóniški žòdžiai.

станeтся *žr.* стáться.

станeшь *žr.* стáть¹.

станíна, -ы 1. *tech.* (*mašinos*) stòvas; 2. (*patrankos*) lafėtas; 3. *šnek.* (*marškinų*) stuomuò.

станióль, -я *v. tech.* stanidlis.

станíца¹, -ы stanicà, kazòkų gyvenvietė.

станíца², -ы *pasen.* (*pauskėčių*) pulkas, būrys, vorà.

станíчн|ик, -а stanicos gyvenėtojas; ~ый, -ая, -ое stanicos, kazòkų gyvenvietės; станичная площадь stanicos aikštė.

станкóвый, -ая, -ое 1. stàklių; станковое производство stàklių gamyba; 2. sù stovų; sunkūs; с. пулемёт sunkūs kulkòsvaidis; 3. staliūginis; станковая живопись staliūginė tapyba.

станкостро|ение, -я stàklių gamybà; ~итель, -я *v.* stàklių gamintojas, stàklininkas; ~ительный, -ая, -ое stàklių gamybos (*puz. gamykla*).

становíть, -овлю, -овишь *eig. pasen.* *žr.* стáвить.

становíться¹, -овлюсь, -овишься *eig.* stòti.

становíться², -овлюсь, -овишься *eig.* darýtis, tàpti; становится жарко dārosi kāršta; становится темнó тэмста; с. знаменитостью darýtis, tàpti gar-senýbe.

становíще, -а stovyklà; с. кочевников klajòklių stovyklà.

становлєние, -я tåpsmas, kūrimasis; formāvimasis.

становóй, -ая, -ое 1. *tarm.* svarbiausias, pagrindinis; с. хребёт svarbiausias kalnāgūbris; 2. *pasen.* stāno; с. прýстав stāno viršininkas.

становýе, -я; *dgs. kilm.* -вий, *naud.* -вьям *tarm.* *žr.* становýще.

станóк¹, -нкá 1. *tech.* stàklės; столáрный с. darbāstalis, varstòtas; ткацкий с. audimo, áudžiamosios stàklės; токарный с. tekimimo stàklės; 2. *kar.* stòvas; lafėtas; пұшечный с. patrānkos lafėtas.

станóк², -нкá 1. *pasen.* (*pašto*) stotis; 2. gyvenvietė, kaimėlis (*Sibire*).

станóчн|ик, -а stàklininkas; ~ца, -ы stàklininkė.

станóчный, -ая, -ое stàklių.

стáну *žr.* стáть¹.

станциóнный, -ая, -ое stotiės.

стáнция, -и stotis; железнодорожная с. geležinkelio stotis; узловáя с. mazginė stotis; автобусная с. autobusų stotis; метеорологическая с. meteorologijos stotis; машинно-тракторная с. mašinų-traktorių stotis; телефонная с. telefonų stotis.

стáпель, -я; *dgs.* стáпели ir стапеля *v. laiv.* stāpelis.

стáпливать, -аю, -аешь *eig.* lýdyti.

стáптывать, -аю, -аешь *eig.* 1. kleipti (*puz. batų*); 2. mindžioti (*puz. žolė*); ~ся, -ается *eig.* 1. klųpti; 2. būti kleipiamam; 3. būti mindomam.

старáние, -я stengimasis, stengtis, pastangà; стропumas, uolumas; rópínimasis, atsidėjimas; прилагáть старáния dėti pastangas.

старáтель, -я *v.* 1. áukso ieškotojas, auksakasys; 2. *pasen.* stropūs, uolūs žmogūs.

старáтельн|о *prv.* strópiei, kruòpščiai, rūpestingai, atsidėjus; ~ость, -и *m.* stropumas, kruopštumas, rūpestingumas, pastangumas, uolumas; atsidėjimas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно stropūs, atsidėjęs, pastangūs, stelgūs, kruopštūs, rūpestingas, uolūs.

старáтельс|кий, -ая, -ое áukso ieškójimo; ~тво, -а auksakasių, áukso ieškótojų vėšlas.

старáться, -áюсь, -áешься *eig.* stėngtis, rūpintis, stelgtis, šiltis.

старéйший, -ая, -ее vyriáusias; seniáusias.

старéйшина, -ы *ist.* seniūnas, vyresnýsis; совёт старéйшин róda giminės vyresniųjų pasitarimas, tarýba; совёт старéйшин seniūnų tarýba.

старєние, -я senėjimas, senimas.

старéть, -ею, -еешь *eig.* senėti, sénti; он стареет незамётно jis nepastebimai sėnsta; мбды всегда стареют mādos visadà sėnsta.

стáрец, -рца 1. sėnis, senėlis, senolis, dienògalis, karšínčius; 2. *bažn.* sėnas vienuolis.

старíк, -á sėnis, sengalvis; старикí senúomenė, senimas; ~ан, -а *šnek.* senutėlis; nusėnėlis; ~ашка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *v.* seniòkas; ~овский, -ая, -ое sėnių, sėnio, sėniškas, senátviškas; стариковские привычки sėnių įpročiai.

старíна¹, -ы¹ 1. senòvė, senýbė, senatis, seni laikai; в старíну senòvėje, senals laikas, kadaise, kitadòs, seniaū; глубóкая с. senų senòvė; 2. seniena; senienos; ♦ тряхнұть старíной atsimin-ti jaunýstę, padarýti kaip jaunýstėje.

старинá², -ы (*kreipiantis*) *šnek.* sēnis, senūkas.
старинка, -и *šnek.* senovė, seni laikai; ♦ по старинке а) pagal senūs papročius, senoviškai; б) senais metodais, senoviškai.
старинный, -ая, -ое 1. senovinis, senoviškas; 2. senas; старинное знакомство seną pažintis.
старить, -рю, -ришь *eig.* sėdinti, sėninti; ~ся, -рюсь, -ришся *eig.* sėnti, senėti.
старичок, -чка, senūkas, senėlis.
старовёр, -а 1. *bažn.* sėntikis; 2. *prk.* senovininkas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам 1. *bažn.* sėntikė; 2. *prk.* senovininkė; ~ский, -ая, -ое sėntikio, sėntikių.
стародавний, -ая, -ее senovinis, senovės, senoviškas, senų laikų; ~ость, -и *m.* senoviškumas, senūmas.
старожил, -а sėnbuvis, sėnas viėtos gyvėntojas.
старозавётный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно senovinis, senų įsitikinimų, senų pažiūrų, senoviškas; pasėnės, atgyvėnės.
старомодный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. senamādis, nemadingas, išėjęs iš madės; 2. atsilikęs, pasėnės, atgyvėnės.
старообрáзность, -и *m.* senyvūmas; ~ый, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно senai atróðantis; senývas, pagyvėnės; susėnės.
старообрáдьец, -дцá *bažn.* sėntikis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам; *bažn.* sėntikė; ~чество, -а *bažn.* sėntikýstė.
старорежímный, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно sėno režimo.
старорéчь, -я; *dgs. kilm.* -чий, *naud.* -чьям sėnvagė, vórupė, sėnupė.
старосвётский, -ая, -ое *žr.* старозавётный.
старославянский, -ая, -ое senovės slāvų (*puz. kalba*).
старостá, -ы seniūnas; артėльный с. *pasen.* artėlės seniūnas; с. кўрса кўрсо seniūnas (*puz. universitete*); ~иха, -и *šnek.* seniūnienė.
старость, -и *m.* 1. senātvė; senūmas; 2. susenimas, susidėvėjimas (*apie daiktus*).
старт, -а *sport.* stārtas, pradmė.
стартер, -а ir стартёр, -а *sport., tech.* stārteris.
стартерный, -ая, -ое ir стартёрный, -ая, -ое stārterio.
стартовать, -тую, -туешь *eig.* ir *įvk.* startuoti.
стартовый, -ая, -ое stārto, pradmės.
старуха, -и sėnė, senūkė, senėlė.
старушечий, -ья, -ье sėnės, senūkės; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам senūtė, senėlė, senūkė; ~бка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* senutėlė, seneliūkštė, seneliūkė.
старческий, -ая, -ое senātvīškas, senātvinis; с. рóлос senātvīškas balsas.
старше vyrėsnis; senėsnis.
старшеклассник, -а vyrėsnės klāsės mokinýs; ~ца, -ы vyrėsnės klāsės mokinė.
старшекўрсник, -а aukštėsnio, vyrėsnio kўрсо studentas; ~ца, -ы aukštėsnio, vyrėsnio kўрсо studentė.
старшие, -их *dgs. dkt.* suāugusieji, vyrėsnieji.
старший, -ая, -ее 1. vyrėsnis, vyrėsnýsis, augėsnis; aukštėsnis; старшая медицинская сестра vyrėsnioji medicinos sesuó; с. бухгалтер vyrėsnýsis

buhálteris; с. класс aukštėsnė, vyrėsnė klāsė; 2. vyriāusias; с. в семье vyriāusias šeimojė; 3. -ero *dkt.* vyrėsnýsis; с. постá постó vyrėsnýsis.
старшина, -ы *ist.* pasitūrinėioji kazokijos viršūnė.
старшинá, -ы; *dgs.* -йны, -йн 1. seniūnas; viršaitis; волостной с. *ikirev.* valščiaus viršaitis; 2. *kar.* viršilá; ♦ войсковой с. *ikirev.* kazókų kariūomenės pápulkininkis; ~инский, -ая, -ое viršilos, viršilų.
старшинство, -а 1. viršilos láipsnis, páreigos; 2. *ikirev.* viršáičio páreigos.
старшинствó, -á vyrėsnūmas (*pagal amžiu, užimamą vietą, einamas pareigas*).
старшóй, -ая, -ое 1. *šnek.* vyrėsnis; aukštėsnis, augėsnis; 2. -óro *dkt.* *šnek.* vyrėsnýsis.
старый, -ая, -ое; стар, старá, старó ir старó 1. sėnas, vėtušas; senāsís, bůvusis; с. человек sėnas žmogūs; старая вещь sėnas dáiktas, senėпа; с. старое поколение senóji kartá, senimas; с. календарь senāsís kalendórius; старые времена seni laikai; с. директор senāsís, būvusýsis dirėktorius; 2. pasėnės, nudėvėtas, palaikis (*puz. drabužis*); senovinis (*puz. pinigás*).
старьё, -я *šnek.* senumýnai, sėndaikčiai; nuóðėvos, drėsnos, dėvėti drabūžiai, sėnrūbiai; ~щик, -а sėnrūbių supirkėjas, prėkininkas, sėndaiktininkas; ~щица, -ы sėnrūbių supirkėja, prėkininkė, sėndaiktininkė.
стаскáть, -áю, -áешь *įvk.* *šnek.* suvilkti, suteĩpti (*į vieną vietą*).
стаскивать, -аю, -аешь *eig.* vilkti, suvilkinėti (*į vieną vietą*).
стасовáть, -сую, -сýешь *įvk.* sumaišýti, supašýti (*kortas*).
статейка, -и; *kilm.* -ėек, *naud.* -ейкам straipsnėlis.
статейный, -ая, -ое stráipsnio.
стáтика, -и státika.
статист, -а *tea.* statistas.
статистик, -а statistikas; ~ика, -и statistika; ~ический, -ая, -ое statistinis, statistikos.
статистка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам statistė.
статистый, -ая, -ое; -тíst, -а, -о gražaūs sudėjimo, stotingas, kiltas (*apie arklius*).
статический, -ая, -ое stātinis, stātiškas; ~ность, -и *m.* stātiškumas; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно stātiškas, stātinis.
стáтность, -и *m.* stotingūmas, liemeningūmas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно gražaūs stóto, stotingas, liemeningas, atkilūs, kiltas (*puz. žirgas*).
стáтор, -а *tech.* stātorius.
стáточный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *pasen.* gālimas, tóks, kóks gāli atsitikti, įvýkti; стáточное ли дєло? *šnek.* а? та? gālimas dáiktas?, а? gālima?, а? lėistina?
стáтский, -ая, -ое *pasen.* civilinis; ♦ с. совėтник valstýbės patarėjas; *žr.* штáтский.
статс-секретарь, -я valstýbės sekretórius (*kapitalistinėse šalyse*).
статуáрность, -и *m.* nejudamūmo, sustingimo (*kaip statulos*) bűseña, padėtis, nejudamūmas; ~ый,

-ая, -ое 1. stātulos pavidalo; 2. naudojamas statuloms gaminti (pvz. *marmuras*); 3. nėjūantis, бѣ јудесіо, sustingęs, kaip statulā.

статус, -а stātusas.

статут, -а statūtas, įstatai; Литовский с. *ist. Lie-tuvės statūtas*.

статуэтка, -и; dgs. *kilm.* -ток, *naud.* -ткам statu-ētē, statulėlė.

статуя, -и statulā.

стать¹, стāну, стāнешь *įvk.* 1. (atsi)stōti; с. впе-редѣ корō-л. atsisstōti kō priekyje; с. в строй stōti į rikiusdę; с. на мель užplaukti aūt seklumōs; с. на защиту рōдины stōti tėvynės ginti; с. на табуретку atsisstōti aūt taburetēs; волосы стāли дѣбом pašiušo, atsisstōjo plaukai; с. на колѣни atsiklaūpti; с. на якорь nulėisti iñkara; кусок стал поперек горла kāsnis atsisstōjo, įstrigo gerklėjē; 2. sustōti; часы стāли sustōjo laikrodīs; рекā стāла upė sustōjo, užšālo; за ним дѣло не стāнет дѣл jō reikalas nesustōs, neužgaīs, jis nesutrukdys, nebūs kliūtis; 3. pasidaryti, tapti (pvz. *viršininku*), išeiti (pvz. į mokytojus); с. стало темнō sutemo, pasidārė tamsi; слово стало правдой žōdis tapo tiesā; с. слабым pasidaryti silpnam, nusilpti; 4. pradėti, imti, pūlti, pagauti, įnikti; он стал поправляться jis pradėjo taisytis; он стал кричать jis pagāvo, ėmė rėkti; стāнем работать iñkime dirbti, dirbkime; он стал просить jis pūolė, įniko prašyti; стāну я ерō слышаться pradėsiu āš jō klausyti; 5. užtekti, pakakti; стāнет užteks, ganā; что силы стало кѣк sveikātos būsmo, užtėko, iš visų gālių, kėk jėgos lėido; 6. *beasm.* *šnek.* atsieiti, kaštuoti; это емү дōрого стало таї јам brañgiai atsiėjo; 7. *beasm.* (su *neiginiu*): лесов не стало miškai išnyko; ерō не стало jis mirė, jō neberā; ♦ стало быть *šnek.* atseit, vadinasi, taigi, tad; во что бы то ни стало trūko plyšo, žūt būt, nōrs ėiā kažin kās; с. нерō этого стāнет iš jō šito gālima laukti; нор не стало kōjos atbūko; за чем дѣло стало? kō betrūksta?, kās beklėuva?

стать², -и; dgs. *kilm.* -ей *m.* 1. stōtas, kđno sudėjimas; ātskiras kđno brūožas, atskirā kđno dalis (*gyvulių*); красивой стāти gražaūs sudėjimo; 2. *pasen.* reikalas, priežastis; что за с. сердиться kokiā ėiā priežastis pŕkti; 3. *prk.* *pasen.* būdas, charakteris; pōbūdis; ♦ с какой стāти kuriām gālui; под с. *šnek.* pritiñka.

статься, стāнется *įvk.* pasidaryti, atsitikti, rāstis, stōtis; что с ним стало? kās јам pasidārė, gādos?; мōжет с. гāли бūти, гāли atsitikti.

статья, -й; dgs. *kilm.* -тей, *naud.* -тям *m.* 1. strāipsnis; передовāя с. įžanginis strāipsnis; 2. paragrafas, strāipsnis; с. законā įstatymo paragrafas, strāipsnis; с. расхōда išlaidų pozicija; 3.: старшина первой статьи pirmojo laipsnio viršilā (*laivyne*); 4. *pasen.* užsiėmimas, dārbas; 5. *šnek.* dāiktas; daljkas; это неважная с. таї меñkas dāiktas; ♦ это особāя с. *šnek.* таї kās kita.

стафилококк, -а *med.* stafilokōkas.

стачановец, -вца stachānovininkas; ~ка, -и; dgs. *kilm.* -вок, *naud.* -вкам stachānovininkė; ~ский, -ая, -ое stachānovinis (pvz. *judėjimas*), stachā-

noviškas (pvz. *metodas*), stachānovininkų (pvz. *brigada*).

стационār, -а stacionāras; лечēбный с. gýdomasis stacionāras, ligōninė; ~ный, -ая, -ое stacionārinis; с. теāтр stacionārinis teātras; с. больнōй stacionārinis ligōnis; с. двигатель stacionārinis variklis.

стачать, -аю, -аешь *įvk.* susiūti (pvz. *du odos gabalus*).

стачечник, -а streikiniñkas, streikuotojas; ~ница, -ы streikiniñkė, streikuotoja; ~ый, -ая, -ое streiko, streikiniñkų, streikuotojų.

стачивать¹, -аю, -аешь *eig.* žr. стачать.

стачивать², -аю, -аешь *eig.* žr. стоить.

стачка¹, -и; dgs. *kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. streikas; с. рабочиx darbininkų streikas; 2. *šnek.* slāptas susitarimas, susimōkymas, sāmbaudis; они в стачке с ворāми jiė susimōkė, susibaūdė su vagimis.

стачка², -и *spec.* susiuvimas.

стачить, -ашų, -ащишь *įvk.* 1. nutrūkti (pvz. *apklotą*), nuvilkti (pvz. *drabužį*), numāuti (pvz. *batus*); 2. suvilkti, suteĩpti (į *vieną vietą*); 3. *šnek.* nutẽĩpti (pvz. į *kiną*); 4. *šnek.* nukniaũkti, nudžiaũti, nušvilpti, nučĩpti, nujōti, nugvelbti, pagvelbti, nuglemžti, paglemžti.

стāя, -и ruja, gauja (pvz. *vilkų*), пулkas, būrys, vorā, tuñtas (pvz. *paukščių*); (жуу) būrys; с. аистов gandrynas; собирāться стāями gaujōtis.

стāять, -аер *įvk.* nutĩpti, išĩĩpti (pvz. *sniegas, ledas*).

ствол, -ā 1. (*medžio*) liemuo, kamienas, šiekštas (*be šakų*), stuobrys; 2. (*šautuvo, pabūklo ir kt.*) vamzdis; насōбный с. siurblio liemuo; 3. *archit.* (*kolonos*) liemuo; 4. (*plunksnos*) stegerys, stiegarā; 5. *kalm.* (*šachtos*) šulinys; ~йна, -ы *šnek.* 1. (*medžio*) didelis, stōras liemuo, kamienas; 2. stōras vamzdis; ~истый, -ая, -ое; -лист, -а, -о 1. daugiakamiēnis, daugialiemēnis; 2. kamieningas, liemeningas.

стволковōй, -āя, -ое, ~овый, -ая, -ое 1. kamieno, kamienų, liemeñs, liemenų (*medžio*); 2. *kalm.* (*šachtos*) šulinio; 3. -ōро *dkl.* *kalm.* darbininkas, aptarnaujantis šachtos šulinio mechanizmūs.

ствольный, -ая, -ое (*šautuvo*) vamzdzio.

створ, -а 1. (*durų, lango*) sándūra, sāvара; 2. keliāženklj (*gairių, švyturių*) vizāvimas; 3. vizuojamasis keliāženklis; 4. pīdvio linija; 5. krypties vertikalinė plokštumā.

створāжива||ние, -я 1. (su)varškinimas (*apie pieną*); 2. (*pieno*) (su)varškėjimas, susivertimas, susitraukimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* varškinti, dūoti susiveřsti, susitraukti (*pienui*); ~ться, -ается *eig.* (su)varškėti, susiveřsti, susitraukti (*apie pieną*).

створить, -орj, -оришь *įvk.* 1. *pasen.* suvėrti (pvz. *langą, duris*); 2. *spec.* suvizuoti (pvz. *švyturius*).

створка, -и; dgs. *kilm.* -рок, *naud.* -ркам 1. (*durų, lango*) sāvара; 2. (*viršelio*) vinginis.

створный, -ая, -ое 1. žr. створчатый; 2. *spec.* yizuojamasis (pvz. *švyturys*).

створжить, -жу, -жишь *įvk.* suvarškinti, dūoti susiveřsti, susitraukti (*apie pieną*); ~ся, -жится

juv. susiveřsti, susitraukti (*apie pieną*), suvarškėti.

створчатый, -ая, -ое; -чат, -а, -о suveriamasis, suvertinis; створчатые двери *dviverės, dvipusės, sūveriamosios, dviblaškės dūrys*.

стеарин, -а stearinas; **~ный**, -ая, -ое, **~овый**, -ая, -ое stearino, stearininis.

стебануть, -нų, -нëshь *juv. šnek. tarm.* tvóti, kįrs-ti, sušerti, pėtraukti (*puz. rimbu*), paplakti; **~ать**, -аю, -аeshь *eig. šnek. tarm.* plakti, čai-žyti, tvátyti.

стебелёк, -лкá stiebėlis; šāpas.

стебель, -бля; *dgs. kilm.* -блей *v. 1.* stiebas, stāmbas, stemberys, (*žolės*) stibiras, (*javo*) šiāudas, (*žirnio*) virkščiā; сухой *c.* stāgaras; пускātь стёбли stembti, virbtі; **2. spec.** vamzdėlis, vamzdis, strypas; **3. pasen. šnek.** šaukšto kótas; **~ный**, -ая, -ое stiebo, stiebėlio, stāambo, stiebėnis.

стебельчатый, -ая, -ое; -ат, -а, -о stiebėnis, tūrintis stiebo pavidalą.

стебление, -я stiebo susidārymas (*šakniavai-siuose*).

стеблiстый, -ая, -ое; -йст, -а, -о daugiastiėbis, daugiastāmbis.

стеблó, -á; *dgs.* стёбла, стёбел *tarm. 1.* (*šaukšto, inkaro*) kótas; (*plunksnos*) stāgaras; **2. dgs.** ra-žiena.

стерáльный, -ая, -ое dygsniúojamasis; стерáльная машина dygsniúojamoji mašinā; **~щик**, -а dygs-niúotojas; **~щица**, -ы dygsniúotoja.

стерáние¹, -я dygsniāvimas.

стерáние², -я pliekimas, čaižymas (*puz. botagu*).

стёган|ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* vatinūkas; **~ный**, -ая, -ое; -ган, -а, -о dygs-niúotas, daigstytas.

стерáнуть, -нų, -нëshь *juv. šnek.* surėžti, supliekti, sušerti, suplakti, tvóti, pėtraukti (*puz. botagu, rimbu*), *žr.* стегнųть.

стерáть¹, -аю, -аeshь *eig.* dygsniúoti, daigstyti.

стерáть², -аю, -аeshь *eig.* pliekti, čaižyti, klėstyti (*puz. arkli*), gelnyti.

стернųть, -нų, -нëshь *juv.* pliekteletі, rėžtelėti, supliekti, sušerti, surėžti, suplakti, tvóti, pėtraukti (*puz. botagu, rimbu*).

стежка¹, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам **1.** dygs-niāvimas, daigstymas; **2.** siulė.

стежка², -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *tarm.* takėlis; kelėlis.

стежок, -жкá dygsnis, daigstas.

стезя, -й; *dgs. kilm.* -зей **1. pasen.** tākas, kėlias, brydė; **2. prk.:** идтi стезею отцѡв еити tėvų pėdomis; *c.* жизни (жизненная *c.*) gývėnimo kėlias.

стек, -а stėkas, šmaikštis.

стёк *žr.* стечь.

стекать, -ает *eig.* tekėti, bėgti, *žr.* стечь; **~ся**, -ается *eig. žr.* стечься.

стеклá *žр.* стечь.

стеклеть, -еет *eig.* viřti stiklų, stiklėti; dėrti (*apie akis*).

стеклiть, -лų, -лiшь *eig. 1.* stiklinti (*puz. langą*); **2.** šlifuoti (*odas*).

стеклó¹, -á; *dgs.* стёкла, -кол, -клам stiklas; бы-тылочное *c.* stiklas buteliams; окóнное *c.* langų stiklas; бiтое *c.* stiklagaliai.

стеклó² *žр.* стечь.

стекловáр, -а stiklo māsės gamintojas.

стекловáтый, -ая, -ое; -át, -а, -о **1.** stiklingas; sustiklėjęs; **2.** stikliškas, stiklo pavidalo, panašūs į stiklą.

стекловáть, -лųю, -лųeshь *eig. šnek. (lydant)* veřsti stiklų.

стекловiдный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно stikliškas, stiklo pavidalo, panašūs į stiklą; стекловiдное тѡло *anat. (akies)* stiklākūnis.

стекловóй, -áя, -óе stiklo.

стеклогрaф, -а stiklogrāfas.

стеклодѡлие, -я stiklo gamyba.

стеклодұв, -а stiklo pūtėjas, stiklapūtys; **~ный**, -ая, -ое stiklo pūtimo.

стеклоплавильный, -ая, -ое stiklo lýdymo, stiklo lýdomasis.

стёклышко, -а; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам stiklėlis; nedidelis stiklo dirbinėlis; stiklo šukėlė.

стеклянистый, -ая, -ое ir стеклянiстый, -ая, -ое panašūs į stiklą, stikliškas.

стеклянный, -ая, -ое stiklinis (*puz. indas*), stiklo (*puz. fabrikas*); стеклянные глаза *prk.* stiklinės ākys.

стеклярус, -а stikliniai karoliai.

стекляшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* stiklėlis, stikliukas, stiklinis daiktėlis, stiklinis pāpuošalas.

стекóльный, -ая, -ое stiklo (*puz. pramonė*).

стекóльце, -а stiklėlis, stiklinis daiktėlis.

стекóльщик, -а **1.** stiklius, laūgius; **2. šnek.** stiklo prāmonės darbúotojas, stikliniškas.

стёкся *žр.* стечься.

стекут *žр.* стечь; **~ся** *žр.* стечься.

стелiть, -елų, -елeshь *eig. šnek.* klóti, tiėsti; deŋgti; dėti; kreikti; **~ся**, стелюсь, стелешься *eig. šnek.* driėktis, draikytis; тумán стелется над реко́й rūkas driėkiasi viršum ūpės.

стеллáж, -á stelāžas.

стелька, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лкам (*avalynės*) įklótas, vidpadis; ♦ пьян как *c.* girtas kaip pėdas.

стельная, стельна versinga (*apie karvę*).

стелующийся, -аяся, -еся besidriėkiantis.

стемná *prv. šnek.* sū patāmsiu, dār neprāšvitus, patāmsiais (*puz. atsikelti*).

стемнеть, -еет *juv. 1.* sutėmti; **2. pasen.** patāmsėti (*puz. upė*).

стенá, -и, *gal.* стėну; *dgs. vard.* стėны, *naud.* -ám siena; сидеть в четырёх стенáх sėdėti tař keturių sienų, tupėti namiė; в стенáх университетá tař universitėto sienų, universitetė; ♦ отгоро-дiться китáйской стено́й atsitvėrti kinų siena; стáть стено́й mūru stóti.

стенá||ние, -я vaitóјimas, aimanāvimas, dejāvimas, áičioјimas; **~ть**, -аю, -аeshь *eig.* vaitóti, aimānuoti, dejóti, áičioti.

стенгазет||а, -ы (стенная газетá) sieninis laikraš-tis, sienlaikraštis; **~ный**, -ая, -ое sienlaikraščio.

стенд, -а steđdas.

стѡнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам sienėlė; шпунтовáя *c.* sprāustāsienė; ♦ постáвить к стѡнке sušāudyti.

стенной, -ая, -ое sieninis (pvz. laikrodis), sienos, sienų.
стено|битный, -ая, -ое ir ~бóйный, -ая, -ое ist. mūro daūžomasis, skirtas mūrams daužyti; стенобитная (стенобойная) машина mūradaužys.
стеновой, -ая, -ое sieninis, sienų; с. кирпич sieninės plytos.
стенограмм|а, -ы stenogramà; ~ный, -ая, -ое stenogramos, stenograminis; с. материал stenograminė medžiaga.
стенограф, -а stenografas, stenografininkas, stenografistas.
стенографирова|ние, -я stenografavimas; ~ть, -рую, -руешь eig. ir įvk. stenografuoti.
стенографист, -а stenografistas, stenografininkas; ~ка, -и; dgs. kilm. -ток, naud. -ткам stenografistė, stenografininkė.
стеногр|афический, -ая, -ое stenografinis, stenografinškas; ~афия, -и stenografija.
стенопис|ец, -ца pasen. sienų tapytojas; ~ный, -ая, -ое sieninės tapybos (pvz. daile).
стенопись, -и m. sieninė tapyba.
стенотипист, -а stenotipistas; ~ка, -и; dgs. kilm. -ток, naud. -ткам stenotipistė.
стёнга, -и laiv. stengà, aštstiebis.
степенн|к, -а šnek. rimtas, solidūs výras, rimtéiva; ~чать, -аю, -аешь eig. dėtis rimtū, oriū, solidžiū; rimtėti.
стёпн|но prv. rimtai, ōriai, solidžiaĩ; ~ность, -и m. rimtumas, solidumas, orumas; ~ный, -ая, -ое; -пёнен, -пённа, -пённо 1. rimtas, solidūs, orūs; 2. senývas; ~ство, -а 1. šnek. žr. степенность; 2. pasen. šnek. (kreipimasis į pirklus): váше с. júsų malonybe.
стёпень, -и; dgs. kilm. -ей m. 1. láipsnis; pakópa; с. развития išsivýstymo láipsnis; 2. mat., gram. láipsnis; возвести числó в пýтую с. mat. pakéliti skaĩčių penktū láipsniū; с. сравнения gram. láipsnis; 3. (mokslinis) láipsnis; присудить с. кандидата наук suteikti mókslų kandidáto láipsnį; 4. prk. láipsnis, mąstas; в значительной стёпени daugiausia, žymiū mastū; в высшей стёпени labai, paprastai, be gálo; до (в) нёкоторой стёпени tam tikrū mastū; ни в какóй (ни в малейшей) стёпени visiškai, jókiu būdū, nė kiek.
степн|ой, -ая, -ое stèpių (pvz. kraštas, augalija); ~як, -а 1. stèpių gyvéntojas, stepiétis; 2. stèpių arklýs; stèpių žvėris; stèpių paũkštis; ~ячка, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам stèpių gyvéntoja, stepiétė.
степь, -и m. 1. stèpė; 2. pasen. týrai, týrlaukiai, dykumà.
стёрва, -ы 1. pasen. maità, gaišena, stipena; 2. šnek. (keiksmazodis) bėstija, niekšas, biauzybė, šunsnukis.
стервенеть, -ёю, -ёешь eig. šnek. dũkti, niřšti, kiřšti, řiřšti, tũžti, siũsti.
стерп|ёц, -а šnek. (keiksmazodis) bėstija, niekšas, biauzybė, šunsnukis, nenáudėlis; ~ба, -ы šnek. vulg. žr. стёрва (2 reikř.).
стерват|ина, -ы pasen. šnek. dvėseliena, maitiena, gaiřeliena; ~ник, -а maitėda; ястреб-с. maitivagis.
стереокинó nkt. stereokinas, stereoskópinis kinas.

стерео|метрический, -ая, -ое stereomėtrijos, stereomėtrinis; ~мėтрия, -и stereomėtrija.
стереоскоп, -а fiz. stereoskópas; ~ический, -ая, -ое stereoskópinis; ~ия, -и stereoskópija.
стереотип, -а spst. stereotipas; ~ия, -и spst. stereotipija; ~ность, -и m. stereotipiskumas, šabloniškumas; ~ный, -ая, -ое; -пен, -пна, -пно 1. stereotipinis (pvz. leidinys); 2. prk. šabloniškas, stereotipiskas, nuválkiotas (pvz. posakis).
стереть, сотру, сотрёшь; бűт. стёр, -ла, -ло įvk. 1. nuřluostyti (pvz. dulkes), apřluostyti; nuvalyti; nubraũkti, nubraukyti; 2. ištrinti, nutrinti (pvz. kas nupieřta arba parařyta); 3. išdilinti, nudildyti; nubrũžuoti; nutrinti, pritrinti (pvz. koją); 4. sutrinti, sumalti, susmũlkinti (į miltelius); ♦ с. в порошок сумálti, sutrinti į dulkes; с. с лица земли nuřluoti nuo žэмės pavirřiaus, išnaikinti, išžudyti; ~ся, сотрётся; бűт. стёрся, стёрлась, стёрлось įvk. 1. nusitrinti, išsitrinti; 2. nudilti; 3. susitrinti.
стеречь, -перý, -режёмш, -перýт; бűт. стерёр, -перлá, -лó eig. 1. sáugoti, sėrgėti; 2. týkoti; ~ся, -регýсь, -режёмься, -перýтся; бűт. стерётся, -перлáсь, -лóсь eig. šnek. sáugotis, sėrgėtis.
стёрж|ень, -жня v. 1. strýpas, smaigas, smaigėlis, virbalas, kótas; 2. kamblys, stiebas, stiebėlis, kotėlis; 3. tech. gurgūtis; 4. šerdis; 5. geluonis (pvz. voties); 6. prk. šerdis, ařis, branduolýs, ceňtras; ~невóй, -ая, -бе 1. strýpo, strýpinis; 2. tekst. šerdinis; 3. prk. svarbiausias, centrinis, pagrindinis.
стерилизá|тор, -а sterilizátorius; ~ция, -и стерилизácija.
стерилизовáть, -зýю, -зýешь eig. ir įvk. sterilizúoti; ~ся, -зýется eig. ir įvk. sterilizúotis.
стерильн|ость, -и m. sterilumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно sterilus.
стёрлинг, -а stėrlingas; фунт стёрлингов sváras stėrlingų; ~овый, -ая, -ое stėrlingo, stėrlinginis.
стёрл|ядь, -и; dgs. kilm. -ей m. zool. sterlė, *Acipenser ruthenus*; ~яжий, -ья, -ье sterlės, sterlėnos; ~яжина, -ы sterliena.
стернь, -и m., стерня, -й ražiena; ražienójai, ražienos.
стерпеть, стерплю, стёрпишь įvk. pakėsti, iškėsti, pakėlti; я этóго не стерплю ář тó nepакёсиу; ~ся, стёрпится įvk. šnek. apsirásti, apsikėsti.
стёртый, -ая, -ое 1. nusitrynęs, nudilęs, nusibrũžinęs, atřipintas; 2. prk. nuválkiotas (pvz. posakis).
стесáть, стешý, стешешь įvk. nutařýti, aptařýti, nuskóbtí; nukaróti, apkaróti (pvz. řakas).
стеснение, -я 1. apribójimas, susiaũrinimas; suvaržymas; varžtai; цензурные стеснения цензūros varžtai; 2. varžymasis, drovėjimasis; без всякого стеснения nė kiek nesivaržýdamas, nesidrovėdamas; 3. sunkulýs, sunkumas, maudulýs; с. в груди sunkulýs krūtínėje.
стеснен|ость, -и m. 1. sunkumas, vargas (pvz. řeimos); 2. drovumas, varžymasis; nesmagi savijauta; ~ый, -ая, -ое; -нен, -ненá, -ненó 1. suvaržýtas, apribótas; 2. apsuřkintas, vargingas,

sunkūs (pvz. gyvenimas); 3. suspaūstas, prislėgtas; skaūdamas (pvz. širdis).

стеснительность, -и *m.* 1. drovumas; varžymasis; 2. suvaržytumas; 3. ankštumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. drovūs, varžasis (pvz. žmogus); 2. ankštas (pvz. drabužis); 3. varžantis, nepatogūs, nesmagūs.

стеснить, -ню, -нишь *įvk.* 1. susiaurinti (pvz. butą); paankštinti (pvz. drabužį); 2. suvežti, suspausti; 3. suvaržyti, apriboti (pvz. prekybą, judėjimą), apsuokinti; 4. suspausti, prislėgti; **~ся**, -нюсь, -нишья *įvk.* 1. susispausti, pasiaankštinti, susigrūsti; 2. *prk.* susikaūpti, susispiesti, susitelkti (apie mintis, jausmus); 3. *šnek.* apsiriboti.

стеснять, -яю, -яешь *eig.* 1. siaurinti; 2. ankštinti; 3. varžyti; 4. spąusti, slėgti; *žr.* стеснить; **~ся**, -яюсь, -яешься *eig.* 1. varžytis, drovėtis, neužsiviežti, nediršti; не стеснясь nesidrovėdamas; он стесняется с вами jis nediršta prieš jus; 2. *žr.* стесниться.

стёсывать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* стесать.

стетоскоп, -а *med.* stetoskopas.

стечение, -я 1. susiliejimas (pvz. upių); sántaka; 2. sutapimas, susidėjimas; с обстоятельств aplinkybių susidėjimas, susidėjusios aplinkybės; 3. (žmonių) susibūrimas, susikuopimas, sambūris; pažmonys.

стечь, стечёт, стечёт; *būt.* стёк, стекл́а, -л́о *įvk.* putekėti, nubėgti, nuvarvėti; ištekti, išvarvėti, išlašėti; **~ся**, стечётся, стечётся; *būt.* стёкся, стекл́ась, -л́ось *įvk.* 1. susilieti, susrūti, su(s)ibėgti; 2. *prk.* susiriūkti, suvažiuoti, suplūsti, susibūrti, sugužėti.

стеш, **~шь**, **~у** *žr.* стесать.

стибрить, -рю, -ришь *įvk.* *šnek.* nukniaūkti, nudžiaūti, nušvilpti, nupūsti, nugleūžti, pagvelbti, nuniūkti, pavogti.

стилевый, -ая, -ое stilistinis, stiliaus.

стилет, -а стилетас (mažas durklas).

стилизатор, -а stilizatorius; stilizuotojas.

стилизация, -и stilizacija, stilizavimas; **~ованный**, -ая, -ое; -ан, -анна, -анно stilizuotas; **~овать**, -зую, -зуюшь *eig.* ir *įvk.* stilizuoti.

стилист, -а stilistas; **~ика**, -и stilistika; **~ический**, -ая, -ое stilistinis, stilistikos.

стилка, -и 1. klojimas, klopá (pvz. linų); 2. tiesimas (pvz. audeklo pievoje); 3. (su)dejimas (pvz. grindų).

стиль, -я *v.* stilius (pvz. architektūros, literatūros); ošibki в стиле stiliaus klaidos; одеваться в английском стиле reūgtis pagal anglišką mādą; это не в моём стиле tai nè pagal mano įprotį, maniera.

стиль², -я stilius (laiko skaičiavimo būdas); старый с. senasis stilius.

стильн, -и 1. stilingumas; 2. *šnek.* stileiviškumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. stilingas, stilizuotas; 2. *šnek.* stileiviškas, pėrdėtai madingas.

стильщик, -а klotėjas, klotikas (pvz. durpių).

стиляга, -и *v.* ir *m.* stileiva.

стимул, -а paskatá, skatulys, ákstinas, stimulus; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* skátinti, rá-

ginti, ákstinti, ákinti, stimuliuoti; **~ятор**, -а stimuliatorius.

стипендиат, -а stipeñdininkas; **~ендиатка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам stipeñdininkė; **~ендия**, -и *m.* stipeñdija.

стиральный, -ая, -ое skalbiamasis, skalbimo; стиральная машина skalbimo mašiná; с. порошок skalbimo milteliai.

стирание¹, -я skalbimas, plovimas.

стирание², -я 1. ištrynimas, išdildymas, nutrynimas, (nū)šlúostymas; 2. nykimas (pvz. prietarų); nutrynimas, išdildimas.

стираный, -ая, -ое 1. skalbtas, nè naujas; 2. išskalbtas.

стирать¹, -аю, -аешь *eig.* skalbti.

стирать², -аю, -аешь *eig.* 1. šlúostyti (pvz. dulkes), trinti (pvz. kas parašyta), žulinti, dilinti (pvz. brūžuokle), brūžuoti; 2. dildyti (pvz. pėdsakus).

стираться¹, -ается *eig.* būti skalbiamam, plaunamam.

стираться², -ается *eig.* 1. *žr.* стереться; 2. būti nušlúostomam; būti ištrinamam; būti dlinamam, brūžuojamam.

стирка, -и skalbimas, plovimas.

стискивать, -аю, -аешь *eig.* spąusti, mýgti, gniáužti, gnybti; **~ся**, -ается *eig.* 1. spąstis, gniáužtis; 2. būti spaudžiamam.

стиснуть, -ну, -нешь *įvk.* sugniáužti, suspausti, sugnybti; с. в объятиях stipriai apkabinti; **~ся**, -нется *įvk.* *šnek.* susispausti, susigniáužti.

стих¹, -á 1. eilėrašcio eilutė; 2. *džn.* *dgs.* eilėraštis, eilės.

стих² nkt.: на него с. нашёл (накатил) 1) jam užėjo įpras, póras; 2) jis pakvaišo, paraiko.

стих³ *žr.* стыхнуть.

стихать, -аю, -аешь *eig.* 1. tilti, rimti, tilkti (apie vėją); 2. mažėti, slūgti (apie skausmą); duslėti; еро́ гóлос стихáет jò balsas eina dusl̃yn.

стихийн, -и *m.* gaivališkumas, stichiškumas, gaivalingumas; **~ый**, -ая, -ое; -хийн, -хийна, -хийно gaivalinis, gaivališkas; stichinis, stichiškas; gaivalingas; стихийное бедствие gaivalinė nelaimė.

стихия, -и stichija, gaivalas; подная с. gimtasis gaivalas (pvz. vanduo žuvims).

стихнуть, -ну, -нешь; *būt.* стих, -ла, -ло *įvk.* 1. nutilti, nurimti, nusiraminti, nutilkti, nuščiūti; 2. atslūgti, sumažėti, paliūti.

стиховый, -ая, -ое eilėraštinis, eiliuotas, eiliuotinis.

стихоплёт, -а *šnek.* eiliakalys, eiliadirbys; **~сложение**, -я *lit.* eilėdara.

стихотворение, -я eilėraštis, eilės; **~орец**, -рца *lit. pasen.* poetas, eiliarašys; **~орный**, -ая, -ое eilėraštinis, eiliuotinis; **~орство**, -а *pasen.* eilėraščių, eilių rāšymas.

стишок, -шкá *šnek.* eilėraščiukas; eilėraštpalaikis.

стланец, -нца išsiklojėjas šiaudėliai (linų, kanapių); klotiniai linai.

стланцевый, -ая, -ое klotinis; стланцевая конопля klotinės kanapės.

стлань, -и *m. farm.* paklojimas; paklôtė.

стланье, -я klojimas, klojėjimas (pvz. linų).

стлать, стелю, стелешь *eig.* 1. klóti, taisýti (*puz. patalq*); 2. tiesti (*puz. kilimaq*); deñgti; kreikti; 3. grįsti, dėti (*puz. grindis*); 4. klóti (*puz. linus*); ~ся, стелюсь, стелешься *eig.* 1. plytėti (*puz. pievos*), tęstis; 2. driektis, dryksóti, draikýtis; 3. sliñkti, gułti; туман стлался по землė rūkas sliñko pažemiu; 4. šnek. klóti, taisýtis (*patalq*); 5. būti tiesiamám, klojamám.

стляще, -а kloyjklà, kloyjà; с. конопли kanāpių kloyjklà.

сто, ста *sktv.* šimtas; в ста шагах ўž šimto žiñgsnių; я тебе говорил с. раз аš tau sakiau šimtą kařtų.

стор, -а, о стóре, в сторý; *dgs.* -á, -ów kúgis, kúgė, kūpeta, žągas.

стогла́вый, -ая, -ое šimtabókštis, daugiabókštis (*puz. miestas*).

сто́гны, стóгн *dgs.* (*vns. стóгна*, -ы) *pasen.* (*miesto*) gātvės, aikštės.

стогóвальный, -я купетāvimas, krovimas į kúgius, kūgiāvimas; ~ть, -рю, -рюшь *eig.* kupetūoti, kūgiuoti, krāuti į kúgius, kūpetas.

стогрāдусный, -ая, -ое šimtalāipsnis, šimto lāipsnių.

стоднёвный, -ая, -ое šimtadiėnis.

сто́жить, -жу, -жишь *eig. tarm. žr.* стогóвāt.

сто́имостный, -ая, -ое *ekon.* vertės, vertinis; стоимостная форма продукта vertinė gāminio forma; ~ь, -и *m.* 1. *ekon.* vertė; потребительная с. vartojamoji vertė; прибāвочная с. pridedamoji vertė; закон стоимости vertės dėsnis; 2. kaina; с. проездā važiāvimо kaina.

сто́ить -ою, -бишь *eig.* 1. kainuoti, atsieiti, būti vertám; сколько сто́ит килограмм? kiek kainuoja kilogramas?; это ему́ сто́ило жизни ўž tai jam tēko sumokėti gyvybę; 2. vertėti, apsimokėti, išsimokėti; не сто́ит neveřta, neišsimóka; 3. *beasm.* сто́ит то́лько подняться tereikia pasikėlti, pakilti; сто́ит то́лько сказа́ть, как он... tereikia pasakýti, iř jis...; это сде́лать не сто́ило ника́кого труда́ tai padarýti būvo nesunkū, tai būvo gālima bė vařgo padarýti; ♦ они́ друг дру́га сто́ят abū labū tókių, abū vieno gālo.

сто́йбище, -а (*klajoklių*) stovyklà.

сто́йка¹, -и; *dgs. kilm.* stóек, *naud.* stóйкам 1. stóvas, stātramtis, rañstis, spandá; раздви́жная с. išnarinis stóvas; 2. bufėtas, pardavėjo stālas (*bare, valgykloje*); 3. *tekst.* шпульна́я с. ritýpas.

сто́йка², -и; *dgs. kilm.* stóек, *naud.* -о́йкам 1. *sport., kar.* stovėsenā; 2. (*medžioklinio šuns*) nutilkimas.

сто́йкий, -ая, -ое; -о́ек, -о́йкá, -о́йко 1. atsparus, tvarus, tvirtas, patvarus; ilgalaikis, nesikeičiantis, stabilus; 2. *prk.* atkaklus, nepalāužiamas; pastovus; išsvermingas.

сто́йком *prv. šnek.* stačiomis, stačiom.

сто́йкость, -и *m.* 1. atsparumas, patvarumas; 2. *prk.* išsvermingumas, patvarā; pastovumas.

сто́йло, -а gārdas, pėrdarynė, kūginys.

сто́ймя *prv.* stačiomis, stačiom.

сток, -а 1. nutekėjimas, nubėgimas; srovėjimas (*puz. oro*); 2. nuotakis; среднегодовой с. vidutinis

nis mėtinis nuotakis; 3. nutekamasis griovys, vamzdis, nuotakas.

стоклёточный, -ая, -ое *sport.*: стоклёточные шашки šimtalāngės šāškes.

стокрāt, ~но *prv.* daug kařtų; šimtą kařtų, šimteriopai; ~ный, -ая, -ое 1. šimteriopas, šimtakařtis; в стокрātном разме́ре šimteriopai; 2. daugkartinis.

сто́л¹, -á 1. stālas, skobnis, skobniā; пýсьменный с. gāšomasis stālas; под столóm pastalėjė; пода́вать на с. nèšti stalañ (*valgymus*); 2. valgis, maistas; maitinimasis, vālgymas; кварта́ра со столóm būtas su valgiu, su maistu; вегетариа́нский с. vegetārinis valgis, maistas; 3. (*istaigos*) skýrius, stālas, biūras; пáспортный с. pasų stālas, skýrius; дозиро́вочный с. *tech.* skirstymo, dozāvimo stālas.

сто́л², -á *ist.* sostas.

сто́лб, -á 1. stulpas, miėtas; šūlas; pāstapas; re-kėtis (*puodynėms kabinti*); рýтный с. gyvsidabrio stulpėlis; 2. *prk.* šnek. baslỹs, vėpla; ♦ по-звонóчный с. anat. stūburas, nugārkaulis; по-збóрный с. gėdos stulpas; дым столбóм maišatis, šurmulỹs, тең vėlnias puótą kėlia.

сто́лбе́нть, -ею, -еешь *eig. šnek.* stėrti, stingt, akmenėti.

сто́лбе́ц, -бцá skiltis (*puz. knygos*); на столбцáх газет laikraščiuose.

сто́лбик, -а 1. stulpėlis; 2. skiltis (*puz. laikrašcio*); 3. *bot.* liemenėlis.

сто́лбня́к, -á 1. (*liga*) stābas, stābligė; 2. *šnek.* patėrimas, sustingimas.

сто́лбово́й, -áя, -о́е stulpinis, stulpų; stulpuotas (*puz. tvora*); ♦ столбова́я допóра 1) *pasen.* viėskelis; 2) svarbiāusioji kryptis; pagrindinis kėlias; с. дворя́нин *ist.* senós giminės bājoras, sėnbajoris.

сто́лбча́тый, -ая, -ое, **сто́лбча́тый**, -ая, -ое stulpuotas (*puz. audinys*).

сто́лётный, -я 1. šimtmetis, ámžius; 2. šimtosios mėtinės; ~ний, -яя, -ее šimtamėtis, šimto metų.

сто́лик, -а staliukas, stalėlis.

сто́лийца, -ы sóstinė; ~чный, -ая, -ое sóstinės.

сто́лкать, -áю, -áешь *įvk. šnek.* 1. sustūmti; suvarýti; suvėžti; 2. išstūmti, nustūmti.

сто́лклá, ~б *žr.* столóчь.

сто́лкнове́ние, -я 1. susidūrimas (*puz. traukinių*); 2. susikirtimas, susirėmimas, sáspyris.

сто́лкнýть, -нý, -нėшь *įvk.* 1. nustūmti; pastūmėti; nuvėsti, nuristi; 2. sudaūžti, sumūšti, sutreñkti (*puz. kaktomis*); 3. *prk.* suvėsti; судьба́ столкнула ерó со стáрым знако́мым likimas jį suvėdė, likimas lėmė jam susitikti su senū pažįstamu; ~ся, -нýсь, -нėсья *įvk.* 1. susidūrti; susitreñkti, susidaūžti; 2. susitikti, susieiti, susidūrti; 3. susiremti, susikirsti.

сто́лковáться, -кýюсь, -кýеься *įvk. šnek.* susitařti, susikalbėti; susiderėti (*puz. dėl kainos*).

сто́лку *žr.* столóчь.

сто́ловáться, -лýюсь, -лýеься *eig.* vālgyti, maitintis; с. у родных vālgyti pās gimines.

сто́ловая, -о́й *dkt.* 1. vālgomasis (*kambarys*); 2. valgyklà.

столонник, -á *tarm. pasen.* pietáutojas, válgytojas.

столовый¹, -ая, -ое *1. stálo, stalinis; válgomasis; столвые деньги maišpinigiai; 2. geogr.: столовая гора stálkainis.*

столовый², -ая, -ое *válgomojo (kambario); c. гарнитур мебели válgomojo baldų komplektas.*

столок *žr.* столочь.

столоначальник, -а *ikirev. stálo, skýriaus viršininkas.*

столочь, -лкų, -лчешь, -лкýt; *būt.* -лók, -лклá, -лклó *įvk. šnek. sugrústi; sutrinti, sukrúšti.*

столп, -á *pasen. 1. stulpas; 2. archit. bókštas, koloná; 3. prk. iron. šūlas; столпы государства valstybės šulai.*

столпиться, -йтся, -ймся, -йтесь *įvk. susibūrti, susiriákti; susispiěsti, susigrústi.*

столптворение, -я *šnek. susigrúdimas, grústis; maišatis, makalýnė, suirútė; ♦ вавилонское c. Babelio bókštas.*

столь *prv. taip, tiek; c. много tiek daug; c. важное дело tóks svarbūs reikalas; не c. важно не taip svarbų; c. поздно taip vėlai.*

столько, *dgs. kilm. -их įv., столько prv. tiek, šitiek, aniek; c. же tiek pat; ешэ c. kita tiek, aňtra tiek; он на c. умён, что... jis tiek turi prôto, kád...; сколько дашь, c. хвátит kiek duosi, tiek pakàks; после столькох лет pó tiek mëtų.*

столько-то *įv. ir prv. tiek ir tiek, kažkiek.*

стольник, -а *ist. stalininkas.*

стольный, -ая, -ое *pasen. sóstinės; c. град (rórod) sóstinė.*

столър, -á *stálius, baldžius; ~ка, -и; dgs. kilm. -пок, naud. -пкам 1. stálių dirbtuvė; 2. stálių cėchas; ~ная, -ой dkt. stálių dirbtuvė; ~ный, -ая, -ое stáliaus, stálių (pvz. įrankis); столърное ремесло stáliaus ámatas; c. клей stálių klija; ~ничать, -аю, -аешь eig. staliáuti, stáliaus ámatu vėrstis; ~ня, -и; dgs. kilm. -пен, naud. -рням šnek. pasen. stálių dirbtuvė.*

стон, -а *dejávimas, dejonė, áičiojimas, vaitojimas, stenėjimas; stógavimas; ~átъ, -онý, -онешь eig. dejúoti, áičioti, vaitóti, stenėti; stógauti (pvz. vėjas, jūra).*

стоп *ist. (su)stók; он crázy c. jis bemátant sustójo; c. — крикнул он нам sustókite! — sušúko jis mums; c. кричáты pakàks (táu, jùms) šókautil*

стопá¹, -ы; *dgs. стопы 1. anat. (žmogaus) pėdà; (žvėries) lėtena; 2. džen. dgs. pasen. poez. kója; припадáть (упадáть) к стопám púlti pó kójų; направитъ свой стопы nukreipti savo žingsnius.*

стопá², -ы; *dgs. стопы 1. (popieriaus) stopà (1000 lapų); 2. krúvā, šūsnis, rietuvė; c. кирпичей krúvā plýtų; c. книг (sukrautų) knygų šūsnis.*

стопá³, -ы; *dgs. стопы lit. pėdà; двухслóжная c. dviskiemėnė pėdà.*

стопá⁴, -ы; *dgs. стопы pasen. taurė.*

стопить¹, стоплю, стопишь *įvk. šnek. sulýdyti, išlýdyti.*

стопить², стоплю, стопишь *įvk. šnek. pakūrėnti, iškūrėnti.*

стопиться¹, стопится *įvk. išsilýdyti, susilýdyti.*

стопиться², стопится *įvk. šnek. išsikūrėnti.*

стопка¹, -и; *dgs. kilm. -пок, naud. -пкам krúvėlė; krúvukė.*

стопка², -и; *dgs. kilm. -пок, naud. -пкам taurė, taurėlė, stikliukas, stiklėlis.*

стоп-кран, -а *glžk. stábdymo krānas.*

стопор, -а *tech. stábdymo priemonė, užkirtiklis.*

стопор||ить, -рю, -ришь *eig. 1. stabdýti, lėtinti; 2. prk. šnek. trukdýti, gaišinti, suláikýti; c. дело trukdýti reikalą; ~иться, -ится eig. 1. stóti, lėtėti; 2. prk. šnek. vėlkintis, kliúti; 3. būti stábdomam; būti trúkdomam; ~ный, -ая, -ое: c. винт stabdantýsis varžtas; c. клапан užkertamasis vožtuvas.*

стопосложение, -я *pasen. lit. eilėrašcio pėdavimas.*

стопоходящие, -их *dgs. zool. pėdažėngiai (pvz. meška).*

стоппроцентный, -ая, -ое *šimtaprócentinis; стоппроцентное выполнение плана šimtaprócentinis plāno įvykdymas; c. соляной раствор šimtaprócentinis druskos tirpalas; c. подлец prk. šnek. tikras, šimtaprócentinis niėškas.*

стоп-сигнал, -а *stopsignalas.*

стопт||анный, -ая, -ое; -тан, -а, -о *1. išklaiпýtas, nušleivótas; 2. sumindžiotas, ištryptas; ~ать, стопчý, стопчешь įvk. 1. nušleivóti, išklaiпýti (pvz. batus); 2. ištrypti, sumindžioti; ~аться, стопчется įvk. išklýpti, nusišleivóti.*

стопч||ешь, ~ý *žr. стоптáть.*

штора, -ы *pasen. štorá, užuolaida (lango), žr. штора.*

сторговать, -гýю, -гýешь *įvk. šnek. sulýgti (dėl kainos), suderėti; suderėjus nupirkti; ~ся, -гýюсь, -гýешься įvk. 1. susiderėti, sulýgti; 2. prk. šnek. susitafti.*

сторйцею *prv. šimteriópai; воздáть c. šimteriópai atsilýginti.*

сторож, -а *sárgas; ночной c. panaktinis; лесной c. eigulýs, girsargis; полевой c. laúksargis.*

сторожевик, -á *šnek. sargýbinis káteris, laivas.*

сторожевой, -áя, -óе *1. sargýbinis, sargýbos; c. кáтер sargýbinis káteris; c. пост sargýbos póstas; сторожевая собáка sarginis šuó; 2. -оро dkt. sargýbinis.*

сторожить, -жý, -жйшь *eig. 1. sáugoti, sėrgėti; 2. sargáuti; 3. šnek. týkoti, pasalom žvelgti.*

сторожи́ха, -и *šnek. 1. sárgienė; 2. sárgė.*

сторо́жка, -и; *dgs. kilm. -жек, naud. -жкам šnek. sarginė, sárgo būdėlė.*

сторо́жкий, -ая, -ое; -жек, -жка, -жко *tarm. atsargūs, budrūs, apdairūs.*

сторожок, -жкá *šnek. 1. svarstýklių rodiklis; 2. spástų kabliukas.*

сторонá, -ы, *gal. stóponu; dgs. stópony, stópon 1. púsė; правая c. dešinióji púsė; лицевáя c. priekinė púsė (pvz. pastato), geróji púsė (pvz. audeklo); левая c. a) kairióji púsė; b) blogóji púsė; оборóтная c. atvirkščióji púsė; 2. púsė, šalis; c. моёй стороной dėl manės, iš mano púsės; договáривающиеся стороны susitariancios šalys; держáть чью-л. сторону palaikýti kienó púsė, stóti už ká; 3. šalis, púsė; по éту сторону šiápus; по ту сторону anápus; в сторону į šálį; узнáть стороной sužinóti iš šalies, iš kituř; по сторонám дорóги šalikelėmis; 4. kráštas, šalis; жить*

на чужо́й сторо́не gývėnti svetimamė kraštė, svetut; с чужо́й сторо́ны iš svetut; 5. *mat.* kraštinė с. треуго́льника trikampio kraštinė; ♦ с друго́й сторо́ны antra veĩtus; сторо́ной pašaliaĩs, pakámpiais; шýтки в сто́рону juokaĩ į šáľį, bė juokų; в сторо́не nuošaliaĩ, atšaliaĩ, nesikišant; на все четы́ре сто́роны į kėturis vėjus; моё де́ло с. tai manėš neliėcia, nė mąno reĩkalas, aš čia stóviu atšaliaĩ.

стороні́ться, -они́сь, -бни́сья *eig.* 1. trauktis į šáľį, šáľintis; сторо́ны pasitraukti, iš kėliol; 2. *prk.* leĩktis (*puz.* iš kelio); šáľintis, vėngti.

сторо́нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. šalėlė; kraštėlis; 2.: пройт́и сторо́нкой праеĩti pė šáľį; обхо́дить сторо́нкой како́й-л. вопро́с apreĩti, arleĩkti kókj kláusimą.

сторо́нный, -ая, -е *pasen.* pašalinis; с. человек pašalinis žmogus, pašaliėtis.

сторо́нни||к, -а šaliniĩkas; ~ца, -ы šaliniĩkė.

сторо́нушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *poez.* šalėlė, šalis.

сторублѐв||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* šimtarublinė, šimtinė; ~ый, -ая, -о *šimtarublinis.*

стоси́льный, -ая, -о *tech.* šimto árklío gáľių (*puz. motoras*).

стоско́ваться, -кю́сь, -күе́сья *juk.* pasiĩgti, išsiĩgti; с. по ро́дине pasiĩgti tėvynėš.

стоты́сячн||ик, -а šimtatūkstantininkas; ~ый, -ая, -о *šimtatūkstantinis.*

стоу́стый, -ая, -о *stoũstaya* молва visų skėľbiatmas, plačiaĩ paplitėš gaĩdas.

сточи́ть, сточу́, сточи́шь *juk.* 1. nugáląsti, apgaląsti; nutėkinti; 2. apdĩlinti (*puz. peĩľį, ilgai jĩ var-tojant*); ~ся, сточи́тся *juk.* apdĩlti, nudĩlti, susi-dĩlinti.

сто́чный, -ая, -о *nutekamasis*; сто́чная труба nutekamasis vamzdis; сто́чная кана́ва nuotakas; сто́чное о́зеро nuotakinis ežeras; сто́чные во́ды nešvarus, srutotas (kanalizáciijs) vanduo.

стошні́ть, -ніт *juk. beasm.*: ерó стошніло jám pa-sidārė blóga, jis pravimo.

сто́ю *žr.* стои́ть.

стою́ *žr.* стои́ть.

сто́як, -а 1. stóvas; 2. siurbtũvas; 3. státvamzdis.

сто́яльн||й, -ая, -о *pastovėjes* (*puz. vanduo*); užsi-stovėjes (*puz. arklys*); с. ме́д išsistovėjes me-dũs.

сто́яние, -я stovėjimas, stoviniāvimas; ме́ста для сто́яния stóvimosios viėtos; с. на ме́сте stoviniāvimas, stovėjimas viėtoje; высо́кое с. во́ды áukštas vandenĩs lỹgis.

сто́янка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. stovėjimas, stovėjimo laikas; на сто́й ста́нции с. по-езда де́сятъ ми́нút šiojė stotyjė traukinỹs stovėš dešimt minũčių; 2. sustojimas, sustojimo, stovėjimo vietà; с. таксі taksi stovėjimo vietà; 3. stovykla; paganià (*kelyje*), pàstovis; зймняя с. žiemės stovykla.

стои́ть, стою́, стои́шь *eig.* 1. stovėti; с. на бере́гу реќи stovėti aĩt upėš kraĩto; по́езд стои́т пять ми́нút traukinỹs stóvi penkiàs minutes; с. в сто́роне *prk.* stovėti nuošalyje; с. в во́де brýdoti;

с. на ко́лєнях klũpoti; сто́я staciomis; с. на стра́же *prk.* stovėti sargũboje; с. во гла́вė stovėti, bũti priešakyjė (*taĩp pat prk.*); 2. stovėti, nedirbti, neveĩkti; заво́д стои́т gamyklà nedirba, neveĩkia; часы́ стои́т laikrodĩs stóvi, neĩna; 3. bũti, stovėti; дом стои́т у реќи námas stóvi prie upėš; ле́стница стои́т у сте́ны kópėcios stóvi prie sienos; 4. laikyti, tvėrti, bũti; стои́т поро́да laikosi gėras óras; стои́т морóзы laikosi, tvėria šalčiai; це́ны стои́ли высо́кие káinos laikėsi áukštos; кругóм стои́л шум aplĩkui bũvo triukšmas; стои́л по́лдень bũvo vidũdienis; ókna стои́ли ná-стежы langai bũvo atviri; 5. bũti, figũruoti; с. в спи́ске bũti, figũruoti sąraše; 6. bũti iškilusiam; пėред náми стои́т зада́ча mums yrà iškilėš už-davinỹs; стои́т вопро́с о по́строїке но́вого до́ма yrà iškilėš natũjo námo státymo kláusimas; 7. stovėti, bũti įsikũrusiam, apsisistojusiam; полк стои́л на опáсном уча́стке фрóнта pulkas stovėjo, bũvo apsisistojėš pavoĩngame frónto ruože; с. ла́герем stovyklauti, bũti įsireĩgusiam stovyklà; 8. gĩnti, bũti už kã; мы стои́м за мир mės ėsá-me už taĩkà, mės giname taĩkà; 9.: с. на сво́ем tvirtai laikyti sãvo nuómonėš, įsitikinimũ; за це́ноĩ я не стою́ káina mán nesvarbũ; ♦ стои́ а) (su)stók; б) palà, palũkėk; с. у вла́сти bũti valdžiojė; с. над душо́й nedũoti ramybėš.

стои́чий, -ая, -е *stãčias* (*puz. apykaklė*); stóvintis (*puz. vanduo*); stóvimas (*puz. vieta teatre*); sta-tinis (*puz. velenas*).

сто́ящий, -ая, -е *šnek.* 1. kainũojantis, tũrintis veĩtę, veĩtas; 2. veĩtas dėmesio, lėmtas, vertingas.

стои́щий, -ая, -е 1. stóvintis, stãčias; 2. sustojėš, neveĩkiantis; 3. ėsantis; figũruojantis, egzistũojantis; iškilėš (*puz. klausimas*).

стра́вить, стравлю́, страви́шь *juk.* 1. nuganyti, nubrėnioti (*puz. pievą*); 2. šnek. sušėrti (*puz. šieną*); 3. išdėginti (*puz. karpą*), išnuodyti (*puz. peles*); išėsdinti, nuvaryti (*puz. plaukus*); 4. supiudyti, susiũndyti (*puz. šunis*), sukĩršinti.

стра́вл||ивать, -аю, -аешь *eig.*, ~а́ть, -а́ю, -а́ешь *eig. žr.* стра́вить.

стра́гивать, -аю, -аешь *eig. žr.* стрóнуть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* стрóнуться; 2. bũti pa-jũdinamam, išjũdinamam; bũti pabaĩdomam.

стра́да, -ы; *dgs.* strãdy darbỹmetis, karštỹmetis, darbỹlaikis.

страда́л||ец, -льца kankinỹs, kentėtojas; ~ица, -ы kankinė, kentėtoja; ~ьческий, -ая, -о 1. kankinio, kentėtojo; 2. skausmingas, pilnas kančios, kančių.

страда́л||ние, -я kančià, kentėjimas, kentimas, kėsmas, kankynė; ~те́льный, -ая, -о 1. *gram.*: с. залóг neveĩkiamoji rūšis, pasỹvas; 2. pasyvũs, neveĩklũs; 3. *pasen. žr.* страда́льческий.

страда́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. kankintis, kentėti; kamũotis; он страда́ет голо́вными бо́лями jĩ kamũoja galvõs skausmai; 2. siĩgti; с. ревматизмом siĩgti reumatizmũ; 3.: ерó бтзыв страда́ет при́стра́тием jũ atsiliepimui trũksta objektyvũmo; он страда́ет мно́гими недо́статка́ми jis tũri daũg trũkumũ; он не страда́ет скро́мностью jis nepasižỹmi kuklumũ; 4. nukentėti; лесà стра-да́ют от пожа́ров miškaĩ nukeĩcia nuo gaisrũ;

с. за правду (nu)kentėti už teisybę; 5. būti prastam, šlubuoti; у него сильно страдает память jō atmintis smarkiai šlubuoja; в классе страдает дисциплина klāsėje pašlijusi drausmė.

страдающий, -ая, -ее 1. kenčiantis; 2. sėgantis; с. раком sėgantis vėžiu; 3. pilnas kančios, skausmingas (pvz. žvilgsnis).

страдный, -ая, -ое ir **страднóй**, -ая, -о́е 1. darbymečio, karštymečio; страдная порá darbýmetis; 2. kančių (pvz. kelias).

страж, -а 1. *pasen.* sargas, sėrgėtojas; saugotojas; 2. gynėjas, saugotojas.

стража, -и *pasen.* sargyba, apsaugà (*ginkluota*); ♦ стоять на страже stovėti sargyboje (pvz. taikos); взять под стражу areštuoti, suimti; быть под стражей būti areštuotam, suimtam.

страждущий, -ая, -ее *pasen.* kančiniškas, kenčiantis.

стражник, -а 1. *ikiev.* strážnikas, policininkas (*kaimuose*); 2. *pasen.* sargas, prižiūrėtojas (pvz. miško).

странá, -ы; *dgs.* страны šalys, krāštas; далёкие страны tólimosios šalys; родная с. gimtoji šalis, gimtinė; с. Советов Tarýbų šalys; с. свободы láisvės krāštas, šalys; ♦ четыре страны света kėturios pasaulio šālys.

странн|ица, -ы pūslapis (*pvz. knygos*); на страницах журналов žurnālų pūslapiuose; это печальная с. моей жизни *prk.* tai liūdnas mano gyvenimo pūslapis; **~чка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам pūslapėlis, pūslapis.

страннний, -ая, -ее *pasen.* žr. страннний².

страннн|к, -а 1. (па)keleivis, keliautojas, keliauninkas; klajotojas; 2. *pasen.* piligrimas, šventųjų vietų lankytojas, maldininkas; **~ца**, -ы 1. keliautoja; 2. *pasen.* pilgrimė; **~чать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* keliauti, eiti per žmōnes; bastýtis; klajóti; **~ческий**, -ая, -ое 1. keleivio, pakeleivių; 2. piligrimų (*pvz. gyvenimas*).

странно 1. *prv.* keistai; 2. *eina tariniu* keista; **~сть**, -и *m.* keistumas; keistybė; nepaprastybė.

страннний¹, -ая, -ое; -анен, -анна, -анно keistas, nepaprastas.

страннний², -ая, -ое *pasen.* keliaujantis, pakeleivingas; с. человек pakeleivis.

страноведение, -я regionālinė geografija.

странств|ие, -я keliōnė, klajōnė; **~ование**, -я keliāvimas, klajōjimas; **~овать**, -твую, -твует *eig.* 1. keliauti, eiti per žmōnes, klajóti, bastýtis; lankýti svėtimas žemės; 2. *pasen.* lankýti šventās vietās.

страст|ишка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek. menk.* užgaidas, aistrėlė, užgaidėlis.

страстно *prv.* aistringai, karštai.

страстнóй, -ая, -о́е *bažn.* страстная неделя didžioji savaitė (*prieš velykas*).

страстн|ость, -и aistringūmas, aistrūmas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно geislūs, aistrūs, aistringas, kārštas; с. игрок aistringas, kārštas lošėjas; страстная любовь aistringa meilė; страстные споры karšti ginčai.

страстотерпец, -нца *bažn. pasen.* kankinys, kentėtojas.

страстоцвёт, -а *bot.* kryžiažiedė.

страсть¹, -и; *dgs. kilm.* -ей *m.* 1. aistrà, geidulys, įgeidis; 2. *šnek.* baimė, baisybė, siaūbas.

страсть² 1. *eina prv.* baisiai, labai; с. какой большой baisiai didelis; 2. *eina tariniu* baisybė, daugybė, bėgalė, begalybė; народу на улицах — с! žmonių gātvėse — baisybė!

стратег, -а stratėgas; **~ический**, -ая, -ое stratėginis, stratėgijos; stratėgiškas; **~ия**, -и stratėgija.

страто|навт, -а *av.* stratonautas; **~план**, -а *av.* stratoplānas; **~стат**, -а *av.* stratostātas; **~сфера**, -ы stratosferà.

страус, -а *zool.* strūtis, straūsas, *Struthio*; **~овый**, -ая, -ое strūcio, straūso (*pvz. plunksna*).

страх, -а (-у) 1. baimė, bijōnė, baisà, baūgas, klaiškas; išgąstis; со страха iš baimės; натерпѣться страху prisibaiminti; наводить (напустить) с. на корó-л. (задáть страху комý-л.) kà įbaiminti, įgąsdinti; на меня с. находит manė ima baimė, aš pradėdu bijóti; в страхе перед кем-л., чем-л. kō bijódamas; 2. *džn. dgs.* baisybės, klaikybės, bauguliai; рассказы всякие страхи pāsakoti visóklas baisybes; 3. *eina tariniu* baisy; просто с. tiesiog baisy; 4. *eina prv.* baisiai, labai; мне с. хотелось танцевать аš baisiai norėjau šókti; ♦ на свой с. и риск sàvo atsakomybė, sàvo rizika.

страховá|ние, -я draudimas, apdraudimas; социальное с. sociālinis draudimas; **~тель**, -я *v.* (ap)-draudėjas.

страховáть, страхую, страхуешь *eig.* 1. (ap)drausti (*pvz. turtà, gyvybę*); 2. *prk.* (ap)saugoti, ginti (*pvz. nuo pavojų*); **~ся**, страхуюсь, страхуешься *eig.* 1. draustis, apsidrausti; 2. būti apdraudžiamam.

страхов|ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. draudimas, apdraudas; apdraudimas; 2. draudimo mōkestis, įnašas; 3. draudimo prēmija, atlyginimas; получить страховку gáuti draudimo atlyginimą; **~ой**, -ая, -о́е 1. draudimo; страхово́е общество draudimo draugija; с. агент draudimo ágentas; 2. draustinis; с. семенной фонд draustinis sėklos fōndas; **~щик**, -а draudikas (*kuris apdraudžia*).

страшннний, -ая, -ое *šnek.* baisyš, baisiausias, klaiškus, kraupūs, šiurpūs, gąsdinantis, baisuóliškas.

страшн|ла, -ы *v. ir m.* **~ище**, -а *v. ir nktr.* **~о**, -а *v. ir nktr. šnek.* baidyklė, pabaisà; baisyšas, baisyšnė, baisyšniškas, baisyšniškė, siaubūnas, siaubūnė.

страш|ить, -шу, -шишь *eig.* gąsdinti, bauginti, baiminti, baidýti, báilinti; **~ся**, -шусь, -шишься *eig.* baimintis, bókštauti, nuogastáuti, báilintis, bijóti, baisytis, baugėtis, bągti, krúpauti.

страшн|ив|ость, -и *m. tarm.* baukštūmas, baikštūmas, bailingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о *tarm.* būgūs, baukštūs, baikštūs, nuogastūs, bailingas, krúpūs.

страшн|о 1. *prv.* baisiai, baūgiai; с. болит baisiai skáuda; он с. выгáдит jis baūgiai, baisiai atródo; с. дóрого baisiai, labai brangù; 2. *eina tariniu* baisyš, baugù, šiurpù, gandù; мне стáло с. man pasidáre baisyš, manė ápémė baimė; **~ый**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно 1. baisyš, baugūs, baisingas, nuogastūngas, šiurpūs (*pvz. sapnas*), klaiškus, siaubingas; 2. *šnek.* baisyš (*labai dide-*

lis); с. лгун baisūs melāgis; ♦ с. суд *bažn.* paskutinis teismas.

стращать, -аю, -аешь *eig. šnek.* bauginti, gąsdinti, baidyti.

стрежень, -жня *v. (upės)* sraumuō, sraunumà; gili tēkmē.

стрекало, -а *pasen.* spygl̃ys, dygl̃ys; gyl̃ys.

стрекануть, -нү, -нesh̃ *juk. šnek. žr.* стрекнуть.

стрекач, -а: дать (задать) стрекача́ *šnek.* išnēšti kudāšių, sprūkti, dūoti kójoms vālią.

стрекнуть, -нү, -нesh̃ *juk. šnek.* pasprūkti, kudāšių išnēšti.

стрек||оза, -ы; *dgs.* -кóзы 1. *zool.* laūmžirgis, žirgēlis, vėlnio, vėjo žirgas, skratē, *Libellula*; 2. *prk.* penūogama, nepasēda, krutul̃ys, nenūosēda, krutulē; ~óзий, -ья, -ье laūmžirgio.

стрекот, -а 1. *svirpimas*; čerškimas, čirškimas (*paukščių, vabzdžių*); 2. tarškesys, tratėjimas; 3. *prk. šnek.* tauškėjimas, tauškesys, tarškėjimas, plepėjimas.

стрекот|ать, -очү, -бчешь *eig.* 1. *svirpti*, čirkšti, čerškėti (*apie vabzdžius, paukščius*); 2. tarškėti, tratėti; на по́ле стрекотал тра́ктор laukē tarškėjo traktorius; 3. *prk. šnek.* taūkšti, tauškėti, traškėti, pliaūpti, plepėti; ~ня́, -й *m. žr.* стрекот; ~ун, -а́ *šnek.* tarškālius; ~у́ня, -н; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ньям *šnek.* tarškālē; ~у́ха, -н *šnek.* tarškālē.

стрелá, -ы; *dgs.* стрéлы 1. strėlē, drožtālē; стрелой́ полетел̃ *prk.* išlėkē kaip kulkà; 2. (*bokšto*) ýla, smailis, strėlē; 3. greitasis taraukinys.

стрелéц, -льцá *ist.* šaulys (16—17 amž. *Rusijoje*).

стрелка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. (*laikrodžio, kompas, svarstyklių*) rodýklē; 2. *geogr.* kyšulys, rāgas; 3. *glžk.* iēšmas; 4. *bot.* žiedýnkotis; 5. *archit.* strėlē.

стрелковый, -ая, -ое 1. šaulių (*puz. batalionas*); 2. šaudymo; с. спорт šaudymo spórtas.

стреловидный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно strėlinis, strėliškas, strėlės pavidalo; с. лист strėliškas lāpas.

стрелóк, -лкá šaulys.

стрелой́ст, -а *bot.* papliáuška, *Sagittaria*.

стрелочн|ик, -а *glžk.* iēšmininkas; ~и́ца, -ы *glžk.* iēšmininkē; ~ый, -ая, -ое 1. rodýklinis; с. измерительный прибор rodýklinis matávimo prietaisas; 2. iēšmo, iēšminis; с. фонарь iēšmo žibintas.

стрельба́, -ы šaudymas; šautynēs; ugnis; с. в цель šaudymas į taikinį; ружейная с. šautuvų ugnis.

стрельбище, -а šaudyklà, šautynių laūkas.

стрельчатый, -ая, -ое: стрельчатая арка smailioji árka; с. свод smailūs, pakilūs skliaūtas.

стреляный, -ая, -ое 1. *šnek.* nušautas (*apie paukščius, žvėris*); 2. apšaudytas; būves mūšiuose; 3. šaudytas; naudotas šaudymui; ♦ с. воробей (стреляная пти́ца) gudrūs paūkštis (*apie žmogų*).

стрелять, -яю, -яешь *eig.* 1. šaudyti, šauti; 2. *prk.* pokšėti, spragsėti; 3. *šnek.* vārstyti, diegti, gėlti; в уша́х стреляет diegia ausis; ♦ с. глазами žvilgčioti, dirscioti; ~ся, -яюсь, -яешься *eig.*

1. šaudytiis dvikovoje; 2. šautis; 3. būti nušaunamam.

стремгла́в *prv.* stačia gálva, galvotrūkčiais, paknóptomis, kūliavirsčia, kėklupstais, trūkčiagaiviais, nókabrazda, plūstiniais.

стремной́, -я́, -ое *žr.* стремянный.

стремительн|о *prv.* smarkiai, vėžliai; ~ость, -и *m.* veržlumas, smarkumas, ūmaras, ūmà; (*upės*) sraunumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно smarkūs, veržlūs; srautingas, sraunūs (*puz. upelis*); ūmarūs (*puz. viesulas*).

стремить, -млю, -мшь *eig.* kreipti; tráukti; stūmti (*puz. pirmyn*); ~ся, -млюсь, -мьшсь *eig.* 1. siekti (*puz. tikslu*); trókšti; sténgtis; 2. vėžtis, smėktis.

стремление, -я veržimasis; siekimas; troškimas.

стремнина, -ы 1. sraunumas, sraujynē (*upėje*); 2. *pasen.* skařdis, kriaūšis, pakriūtē.

стрéма¹, -мени; *dgs.* стременá, -мян, -менám 1. balno kilpa, balnākilpē; 2. *tech.* laikiklis; kilpa; 3. *anat.* kilpa (*ausyje*).

стрéма², -мени; *dgs.* стременá, -мян, -менám *pasen. žr.* стремнина (1 reikš.).

стремника, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам lipūpē, kilnojamosios kópečios.

стремянный, -ая, -ое 1. balno kilpos; с. ремён kilpsaitis, atklapà; 2. -oro *dkt. pasen.* štalmeisteris.

стрéнга, -и *tekst.* gýsla.

стрено́жить, -жу, -жишь *juk. (arkli)* supāncioti (*sujungiant priekines kojas su viena užpakaline*).

стрéпет, -а *zool.* mažasis éinis, mažoji tārda, *Otis tetrax*.

стрепто||кóкк, -а *med.* streptokókas; ~ми́цин, -а streptomícinas; ~цýд, -а streptocidas.

стрéска́ть, -аю, -аешь *juk. vulg.* sušveisti, surýti; sulapsėti.

стрехá, -й; *dgs.* стрéхи 1. palépē (*šiaudinio stogo*), pastógē, pasterblýs; гнездó под стрехой lizdas palépėje; 2. (*gryčios*) stógas.

стречóк, -чкá: дать (задать) стречкá (pa)sprūkti, kudāšių (iš)nēšti.

стриг *žr.* стричь.

стригáльный, -ая, -ое: стригáльная машина kirpimo mašinà.

стригáльщи|к, -а kirpėjas; с. овéc avių kirpėjas; с. ворса *tekst.* pūko kirpėjas; ~ца, -ы kirpėja (*puz. avių*).

стри́гся *žr.* стрі́чься.

стригý *žr.* стричь.

стригýн, -á, ~бк, -нкá mitulys erziliukas (*su pakirptais karčiais*).

стригýсь *žr.* стрі́чься.

стригу́щий, -ая, -ее kėrpantis; ♦ с. лишай *med.* trichofitija, piktšasiai.

стриж, -á *zool.* čiurlys, svyrulys, *Apus apus*.

стриж|еный, -ая, -ое nukirptas, apkarpytas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. (ap)kirpimas, (ap)karpytas; 2. kiřpsena.

стричь, стригý, стриже́шь, стригýт; *būt.* стриг, -ла, -ло *eig.* kiřpti, karpyti; ♦ с. уша́ми карpyti ausimis; ~ся, стригýсь, стриже́шься, стригýтся;

būt, стрігся, -лась, -лось *eig.* 1. кірptis, кірpdintis; 2. būti (ap)kerpamām.

строгаль, -я *šnek. žr.* строгальщик; **~ный, -ая**, -ое obliāvimo, drožimo, drožiamasis; **~щик, -а** obliuotojas, drožėjas, drožikas.

строгать, -аю, -аешь *eig.* obliuoti, drožti, drožinėti; **~ся, -ается** *eig.* būti obliuojamam, drožiamam.

стро́г|ий, -ая, -ое; строг, строгá, стрóго 1. griežtas, reiklus, rūstus; aštrus, kietas; smarkus; 2. taisyklingas, tikslus, išlaikytas; 3. budrus; baikštus (*apie medžiojamuosius žvėris, paukščius*); **~о** *prv.* 1. griežtai, rūšiai, smarkiai; 2. taisyklingai, tiksliai; **◆** с.настро́го griežčių griežčiausiai; **~ость, -и** *m.* 1. griežtumas, smarkumas, rūstumas; reiklumas; 2. taisyklingumas.

строевик, -а 1. rikiuotės karš, rikiuotinis; 2. rikiuotės žinovas.

строево́й¹, -ая, -ое *kar.* rikiuotės; строева́я служба rikiuotės tarnyba.

строево́й², -ая, -ое *tech.* statybinis; с. лес statybinė miško medžiaga, sienojai.

строение, -я 1. statymas, statyba; 2. pāstatas, statinys, trobesys; 3. sándara, struktūra.

строжа́йший, -ая, -ее *bdu.* стрóгий aukšč. 1.

стро́же 1. *bdu.* стрóгий aukšt. 1.; 2. *prv.* стрóго aukšt. 1.

строитель, -я 1. statytojas; statybininkas; инженер-с. inžiniērius statybininkas; 2. *prk.* kūrėjas, statytojas; строители коммунизма komunizmo statytojai; **~ный, -ая, -ое** statybinis, statybos; строительные материалы statybinės medžiagos; **~ство, -а** 1. statymas, statyba; 2. *prk.* statymas, kūrimas.

стро́ить, -бю, -бишь *eig.* 1. statyti; с. новую школу statyti naują mokyklą; с. мост statyti, tiesti tiltą; с. железную доро́гу tiesti geležinkelį; с. себе дом statydintis namą; 2. gaminti; с. самолёты gaminti lėktuvus; 3. *prk.* statyti, kurti; с. коммунизм statyti komunizmą; с. своё счастье kurti savo laimę; 4. kurti, konstruoti; organizuoti; с. фразу konstruoti frazę; с. планы kurti planus; с. гипотезы kurti hipotezes; с. работу по стро́мому плану organizuoti darbą pagal griežtą planą; 5. brėžti (*geometrinę figurą*); 6. grįsti; kurti; с. опыты на точных вычислениях grįsti bandymus tiksliais apskaičiavimais; 7.: с. ко́зни raizgyti, spėsti pinkles; с. шутки krėsti pokštus, juokauti; с. гримасы grimasas daryti, vaipyti; 8. rikiuoti; с. взвод в две шеренги rikiuoti būrį dviem gretomis; 9. *pasen. muz.* dērinti; с. гитару gilārą dērinti.

строить, -ою, -оишь *ivk.* sutrējinti; sutrilinkuoti.

стро́иться, -бюсь, -бишься *eig.* 1. statydintis; 2. rikiuotis; 3. būti statomam; būti gaminamam; būti konstruojamam.

строишь *žr.* стро́ить.

стро́ишь *žr.* стро́ить.

стро́й, стро́я, о стро́е, в стро́ю; *dgs.* стро́и, -ев ir строй, -ёв 1. *kar.* rikiuotė; 2. *muz.* dērinimas; tonacija; 3. (*valstybės*) sántvarka; социалисти́ческий с. socialistinė sántvarka; 4. *gram., lit.* sándara; с. язы́ка kalbės sándara; с. стихотворе́ния eilėrašcio sándara; 5. *prk.* darnumas, darnà; с. движе́ний judesių darnumas; **◆** вывести из стро́я išvesti iš rikiuotės, sugadinti; ввести в с. įvesti

į rikiuotę, palėisti į darbą (*pov. mašiną, fabriką*); выйти (выбыть) из стро́я išeiti iš rikiuotės, sugėsti, sustoti, neveikti.

стройде́тали, -ей *dgs.* (строительные детали) statybinės detalės.

стро́йка, -и; *dgs.* *kilm.* стро́ек, *naud.* стро́йкам 1. statyba; statymas; 2. statinys, statyba (*statomasis objektas*).

стро́йматери́алы, -ов *dgs.* (строительные материалы) statybinės medžiagos.

стро́йно|ость, -и *m.* 1. darnumas, darnà; 2. lieknumas, grakštumas, stotingumas; **~ый, -ая, -ое**; стро́ен, стро́йна, стро́йно 1. darnus (*pov. muzika, tvarka*), darningas; sutartinis (*pov. dainavimas*); 2. lieknas, laibas, liemeningas, stotingas, grakštus, klieinas.

стро́ка, -й; *gal.* стро́кų ir стро́ку; *dgs.* стро́ки, *naud.* -ám (*sprausdinto ar rankraščinio teksto*) eilutė; красная с. naują eilutę; с. новой стро́кų sū įtrauka, iš naujos eilutės.

стро́коотливной, -ая, -ое: стро́коотливная машина *spst.* eilūčių liejamoji mašina, linotipas.

стро́нуть, -ну, -нешь *ivk. šnek.* 1. pajūdinti (iš vietos); išjūdinti; 2. pabaidyti, pakelti (*medžiojant*); **~ся, -нусь, -нешься** *ivk. šnek.* pajudėti, išsijūdinti, pasijūdinti (iš vietos).

стро́п, -а strópas, lynas; lyno kilpa.

стро́пи́лина, -ы *šnek.* gėgnė, spāras, krėklas.

стро́пи́л|ить, -лю, -лишь *eig.* (ap)gėgnėti; sparus statyti; **~о, -а** (*dvi suremtos*) gėgnės, (*du*) sparai, krėklai; **~ьный, -ая, -ое** gėgnės, spāro; стропильная бálка gegninis.

стро́п|т|ивец, -вца *šnek.* užsispyrėlis, priešgina, atžagaris, neklaužada.

стро́п|т|ив|ость, -и *m.* atžagarumas, atžarumas, užsispyrėliškumas, atšakumas, atkaklumas, ožia; **~ый, -ая, -ое**; -тив, -а, -о užsispyręs, priešgina, atžagarus, atšakus; с. человек užsispyręs žmogus, neklaužada, užsispyrėlis.

стро́фа, -ы; *dgs.* стро́фы, *naud.* -ám *lit.* (eilėrašcio) pōsmas, strofa.

стро́чить, -очу, -очишь ir -очишь *eig.* 1. siūti, drikiuoti (*mašina*), peltakiuoti; 2. greitai rašyti, rašinėti; 3. *šnek.* pliekti, pilti, trātinti (*pov. iš kulkosvaidžio*).

стро́чка¹, -и; *dgs.* *kilm.* -чек, *naud.* -чкам *žr.* стрóкá.

стро́чка², -и; *dgs.* *kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. siuvinimas, drikiavimas; 2. siulė, peltakys.

стро́чной, -ая, -ое ir стрóчный, -ая, -ое: стрóчная буква mažoji raidė.

стро́чок, -чка *bot.* bobaūsis (*grybas*), *Gyromitra*.

стро́ю *žr.* стро́ить.

стро́ю *žr.* стро́ить.

стру́бина, -ы *tech.* veržtūvas.

стру́г¹, -а oblius, drožlys, drožtūvas, drožiklis.

стру́г², -а *pasen., tarm.* bārka, vāltis.

стру́жка, -и; *dgs.* *kilm.* -жек, *naud.* -жкам drožlė, pūdroža; *kuop.* drožlės.

стру́й|стый, -ая, -ое; -йст, -а, -о srautingas, srovėtas, srovingas; **~ть, -ую, -уйшь** *eig.* 1. srovėnti; srovėmis varyti, čiurkšlėti, čiurkšti; 2. čiurkšlėmis lėisti, tēkinti (*pov. kraują*); 3. *prk.* spinduliuoti (*pov. šviesą*); skleisti (*pov. kvapą*);

~ться, -йтся *eig.* srovėnti, čiurlėnti, srėti, sruvėnti, čiurvėnti, ziurvėnti.

стру́й||ка, -и; *dgs. kilm.* -ýkam srovėlė, čiurkšlė, striūklė; ~ный, -ая, -ое čiurkšlinis; стру́йное распы́ление не́фти čiurkšlinis naftos išpurkštimas; с. насос srovinis siurblys; ~чатый, -ая, -ое; -чат, -а, -о srovėtas, srovingas; srovinis, sraūtinis.

структу́р||а, -ы sándara, struktūrā; ~ный, -ая, -ое struktūrinis.

струна́, -ы; *dgs.* стру́ны 1. stygā; 2.: спинная с. zool. chōrda; ♦ слабая с. opī, silpnoji vietā.

стру́н||ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам stygā, stygėlė; ♦ вытяну́ться в стру́нку išsitempti kaip stygā; ~ный, -ая, -ое stygū, styginis (*puz. orkestras*).

струп, -а; *dgs.* стру́пья, -ьев šašas, piktšašis; по́крыться стру́пьями aršāšti; ~ик, -а šašelis; ~ный, -ая, -ое šašo.

струсы́ть, -ушу, -усишь *juk.* pabūgti, pasigąsti, rabijoti.

струсы́ть, -ушу, -усишь *juk.* šnek. 1. nukrėsti, nukratyti, nupūrtyti; išskratyti; 2. sužėrti, sušluoti.

струсы́шь *žr.* струсы́ть.

струсы́шь *žр.* струсы́ть.

струхну́ть, -ну́, -нешь *juk.* šnek. *žр.* струсы́ть.

струч||ко́вый, -ая, -ое ankštinis; стручкова́я фасоль ankštinės pupelės; с. пёпец gaudonasis pipiras, *kuor.* gaudonieji pipirai; ~ок, -чка; *dgs.* стручкы́, -ов ir стру́чья, -ьев ankštis, ižena; варёные стручки brándis.

струшу́ *žр.* струсы́ть.

струшу́ *žр.* струсы́ть.

струя́, -и; *dgs.* стру́и, струй srovė, sraujā, čiurkšlė, striūklė, urulys; с. воздуха atgarā.

стря́п||а́ть, -аю, -аешь *eig.* šnek. 1. gaminti, virti (*valgi*); 2. *prk.* niek. rašinėti, piešinėti, lipdyti; ~ня́, -и́ 1. (*valgio*) gaminimas, ruošimas, virimas; 2. viralas; 3. *prk.* jōvalas; ~ýха, -и šnek. virėja.

стря́пчий, -ero *dkt.* 1. *ist.* kunigáikščio ūkio prievaizdas; 2. *pasen.* patikėtinis.

стряса́ть, -аю, -аешь *eig.* *žр.* страсти́; ~ся, -ается *eig.* 1. *žр.* страсти́сь; 2. būti nukrečiamam, nupūrtomam.

страсти́, -ясу́, -ясешь; *būt.* стряс, -лā, -лō *juk.* 1. nukratyti, nukrėsti, nupūrtyti; с. яблоки с дёрева nukrėsti, nupūrtyti obuolius nuo mēdžio; с. пыль с ног nusipūrtyti dūlkes nuo kōju; 2. šnek. sukratyti, sujaūkti; ~сь, -ясе́тся; *būt.* стра́сся, -лāсь, -лōсь *juk.* šnek. 1. atsitikti, įvykti; стра́слась беда́ ištiko, užgriuvo бeдā; что стра́слось? kās atsitiko?; 2. susikratyti, susimaišyti (*vežant*).

стра́хива́ть, -аю, -аешь *eig.* *žр.* страхну́ть; ~ся, -ается *eig.* 1. *žр.* страхну́ться; 2. būti nukrātomam.

страхну́ть, -ну́, -нешь *juk.* nukratyti, nupūrtyti; с. с себя́ тяжёлые мы́сли *prk.* atsikratyti slogiomis mintimis; ~ся, -не́тся *juk.* šnek. nukristi (*papurčius*).

студене́ть¹, -еет *eig.* stūngti, tirštėti, tenėti, tumėti.

студене́ть², -еет *eig.* darýtis šaltām, šaltėti.

студене́тый, -ая, -ое; -ист, -а, -о drebūtinis, sute-nėjes, drebūčių pavidalo.

студе́н||т, -а studentas; ~тка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам studentė; ~ческий, -ая, -ое studentų, studentiškas; ~чество, -а 1. studentijā; 2. studentavimas; го́ды студенчества studentavimo mė-tai.

студе́ный, -ая, -ое; -дён, -а, -о šnek. šaltas, žvar-būs (*puz. vėjas, oras*), pagelūs, spėiguotas (*puz. žiema*), ledinis (*puz. vanduo*); студе́ная порā šaltýmetis.

студе́нь, -дня šaltiena, drebutiena.

студи́||ец, -ийца stūdijos auklėtinis, mokinys; ~йка, -и; *dgs. kilm.* -йек, *naud.* -ййкам stūdi-jos auklėtinė, mokinė; ~йный, -ая, -ое stūdijos; с. спектакль stūdijos spektaklis.

студи́ть, стужу́, студи́шь *eig.* šnek. šaldyti, vėsinti, aušinti; ~ся, стужу́сь, студи́шься *eig.* 1. šnek. šalti, vėsti, šaldytis, aušti; 2. būti šaldomam.

студия́, -и m. stūdija; с. художника dailininko stūdija; балетная с. balėto stūdija.

стужа́, -и spėigas, stiprus šaltis, pagelā, gelumā; в стужу ре́ф спе́йга.

стужу́ *žр.* студить; ~сь *žр.* студиться.

стук¹, -а 1. bildesys, bilsmas, bildėjimas, stuksė-jimas, tauksėjimas; bilstelėjimas, pókstelėjimas, dūnkselėjimas; 2. (s)tuksėnimas, beldimas, bar-bėnimas.

стук² 1. eina tariniu táukšt, páukšt; 2. jst. tūk, ба́.

стукáть, -аю, -аешь *eig.* bėlsti, táuškinti, stuksėnti, bārškinti, klabėnti, barbėnti; ~ся, -аюсь, -ае́шься *eig.* *žр.* стукну́ться.

стукну́ть, -ну, -нешь *juk.* 1. trinktelėti, pókstelėti, káukstelėti, bilstelėti, tárkstelėti, bārkselėti, pa-bėlsti, pabārškinti; 2. šnek. suduoti, sutvoti; 3. šnek. nudėti, užmūšti; 4. šnek. sueiti, sukąkti; е́му стукнуло со́рок лет јām су́ėjo, sukāko kē-turiasdešimt mētų; ~ся, -нусь, -нешься *juk.* su-sidaūžti, susitreñkti, susimūšti, susiduoti; treñktis; с. о́ дверно́й кося́к atsitreñkti, susiduoti, susi-daūžti į dūrų stáкта.

стукотня́, -и́ šnek. bildesys, tarškesys, tarškėjimas, brazdesys, trinkesys.

стула́, -а; *dgs.* сту́лья, -ьев 1. kėdė, krėslas, krāsė; 2. kalādė (*puz. priekalo*); 3. *med.* nusilengvini-mas, vidurių išbūstinimas; ~ик, -а, ~ьчик, -а kėdūtė.

сту́па, -ы 1. grūstuvė, piestā, grūstōkė; 2. *prk.* šnek. grevėlda, grióva, stuobrys (*apie moterį*); ♦ толо́чь во́ду в сту́пе рeчи́ю vándenį sám-tyti.

ступáть, -аю, -аешь *eig.* žeñgti, eiti, pėdinti; сту-пáй(те) (прочь!) eik(ite) šaliñ!; ступáй(те) к нам užeik(ite) pās mūs; с. на носкáх eiti pirštų galais.

ступе́н||чатый, -ая, -ое; -чат, -а, -о laiptuotas, pa-kōpinis, eínantis pakōpomis; ~ь, -и; *dgs. kilm.* -ей ir -ей m. 1. láiptas, pakōpa, palipā, (*kopėčių*) skersinis; 2. *muz.* láipsnis (*puz. gamos*); 3. *geol., meteor.* žiņgsnis; 4. *prk.* pakōpa, stādija; 5. *prk.* láipsnis, pakōpa; вы́сшая с. концентра́ция про-изво́дства aukštėsnis, aukščiáusias gamýbos kon-centrācijos láipsnis; ~ька, -и; *dgs. kilm.* -нек,

naud. -нхам лаптēlis, paminā, korŕpē (*puz. per tvorq lipti*), lipŕpē.

ступить, ступлю, ступишь *ŕvk.* 1. (pa)žēngti, pa-ējeti; 2. *šnek.* užlipti, užsistōti; c. на ковѣр (*einant*) užlipti, užsistōti aūt kilimo; 3. ižēngti, jei-ti; patēkti.

ступи||ца, -ы (*rato*) stebulē; ~чн||ый, -ая, -ое stebulēs, stebulinis.

стѹпка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам grŕstuvēlē, grŕstuvē.

ступня, -й 1. pēdā; 2. pādas (*kojos*).

стучать, -чѹ, -чийшь *eig.* 1. bēlsti, bildēti, trinksēti, tauškēti, blazgēti, pykšēti, kaukšēti, poškēti, braz-dēti, duzgēti, tratēti, dunksēti; 2. blāzginti, tāuš-kinti, bāldyti, klabēti, trinksēti, barbēti, bils-nōti, pōskinti; c. зубāми kalēti dantis; c. та-рѣлками tārškinti lēkštēs; c. клювом klegēti, klekēti, kalēti snapū (*puz. gandra*); ~ся, -чѹсь, -чийшь *eig.* bēlstis, bildēntis, baladōtis, duksēntis, aidinti, bārškintis.

стучевать, -шѹю, -шѹешь *ŕvk.* 1. ištušūoti (*tušuo-jant padaryti perėjimą nuo tamsaus į šviesų, ma-žiau ryškų*); 2. *prk. šnek.* užtušūoti, uždailinti; ~ся, -шѹюсь, -шѹешься *ŕvk.* 1. išsitušūoti (*tuša-vimo dėka perėjimui nuo tamsaus į šviesų pa-sidaryti mažiau ryškiām*); 2. *prk.* užsitušūoti, iš-blēsti, pasidaryti mažiau ryškiām; 3. *prk. šnek.* sumišti, sukrikti, susidrovėti; 4. *prk. pasen.* neju-čiomis išnŕkti, prašapti.

стыд, -ā 1. gēda, sarmatā, akikaistas; 2. *šnek.* dro-vŕmas, gēdingŕmas; ~ить, стыжѹ, стыдишь *eig.* gēdinti, sarmātyti, akis svilinti; ~яться, сты-жѹсь, стыдишься *eig.* gēdytis, sarmātytis, drov-ētis, kuvētis; ~лив||ость, -и *m.* drovŕmas, gēdingŕ-mas; ~лив||ый, -ая, -ое; -лив, -а, -о drovŕs, gē-dingas.

стыдн||о eina tariniu gēda, gēdinga, drovŕ; как те-бѣ не с.! kaip tū nē gēdal, aŕ turī gēdos!;

стый, -ая, -ое; -ден, -днā, -дно *šnek.* tōks, kuris dāro gēdā, gēdingas, negarbingas (*puz. poel-gis*).

стыжѹ *žr.* стыдѣть; ~сь *žr.* стыдѣться.

стык, -а sudŕrimas; sāndūra; стыки трубопровода vamzdŕno sāndŕros; на стыке ũлиц gātviŕ sān-kryžoje; ~ātъ, -āю, -āешь *eig.* sudŕrti, suremti (*galus*); sulēisti, sujŕngti; ~овой, -āя, -ое *spec.* sandŕrinis, suduriamasis, sujungtinis; стыковая свāрка suvŕrinimas suduriant.

стыл *žr.* стылъ.

стын||ешь, ~у *žr.* стыть.

стынуть, -ну, -нешь; *bŕt.* стыл, -а, -о *eig. žr.* стыть.

стырить, -рю, -ришь *ŕvk. šnek.* nukniaŕkti, nu-džiauti, nugvelbti.

стыть, стѹну, стѹнешь; *bŕt.* стыл, стѹла, -о *eig.* 1. āušti, vēsti; 2. stingti, tenēti, šalti, stirti; водā стѹнет vandŕo užšāla; кровъ стѹнет в жѣлах *prk.* kraŕjas stingsta gŕslose.

стычка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. susirēmi-mas, susidŕrimas, susispyrimas, susikirtimas; 2. susivaĩdijimas, susibarimas.

стяг||, -а *poez.* vėliava.

стяг||, -а *tarm.* kārtis, kuōlas, lazda.

стягивать, -аю, -аешь *eig. žr.* стянѹть (1—4 *reikš.*); ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* стянѹться; 2. bŕti sutraukiamām; bŕti suveržiamām; bŕti nutraukia-mām.

стяжā||ние, -я *pasen.* gobimas, grobimas; ~тель, -я *v.* godišius, gobštuōlis, gōšas, goduōlis; ~тельница, -ы godišē, gobštuōlė, goduōlė; ~тельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно gobimo, gobšāvimo; ~тельство, -а gōbis, gobšāvimas; ~ть, -āю, -āешь *eig.* ir *ŕvk.* 1. (prisi)gōbti, (prisi)-glemžti; 2. j(s)i gŕyti, nusipelnŕti, pelnŕtis; c. по-пулярность įsigŕti populiarŕmo; c. слāву nusi-pelnŕti šlovę.

стяжка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. suver-žimas, sutraukimas; 2. sāvārža, sānkaba.

стянѹть, стянѹ, стянѹешь *ŕvk.* 1. sutraukti, suveržti, susmaŕkti, suraŕkti; c. пѣтлю suveržti kilpā; рѹку стянѹло *beasm.* raŕka sutraukē; 2. sutraukti, su-telkti, sukoncentruoti; c. войскā sutraukti, su-telkti kariŕomenę; 3. nutraukti; c. одеяло nu-trāukti aūtklodę; c. перчаткi nusimāuti piršti-nes; 4. nutraukti, nuvilkti; c. сѹдно с мѣли nu-vilkti laivā nuo seklumōs; 5. *šnek.* pagvelbti, nu-džiauti; 6. *šnek.* išveržti, išplēsti, nulŕpti; сколько стянѹл с нерō? kiek iš jō išplēšei, nulupaĩ?;

~ся, стянѹсь, стянѹнешь *ŕvk.* 1. susiveržti, susi-smāukti; susiraŕkti; 2. susitelkti, susikoncentruoti.

суббōт||а, -ы šeštadienis; ~ний, -ая, -ее šeštadie-nio; ~ник, -а šeštadienio talkā.

сублимāt, -а *chem.* sublimātas.

субмарина, -ы *pasen. kar.* submarinā, povandeninis laivas.

субординация, -и subordinācija, (tarnŕbinis) paval-dŕmas.

субрѣтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *tea.* subrētė.

субсидировать, -рю, -рюешь *eig.* ir *ŕvk.* subsidi-jŕoti, dŕoti subsidijā.

субсидия, -и subsidija.

субстāния, -и *fil.* substācija.

субтильн||ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *šnek.* subtilŕs, švelnŕs; trapŕs.

субтрōп||ики, -ов *dgs. geogr.* subtropikai; ~ический, -ая, -ое subtropinis.

субъект, -а 1. *fil., log.* subjektas; 2. asmenŕbė, as-muō, žmogŕs; c. преступлѣния teis. nusikaltimo subjektas (*nusikaltėlis*); болѣзненный с. ligŕis-tas subjektas, ligŕista asmenŕbė; какой-то с. под ѓкнами разгŕливает *šnek.* kaŕkōks subjektas, ti-pas palāngemis vaikštinėja, slampinėja.

субъектив||зм, -а subjektyvizmas; ~ст, -а subjek-tyvistas; ~стский, -ая, -ое subjektyvinis.

субъективн||ость, -и *m.* subjektyvumas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно subjektyvus, subjektyvi-nis.

сувенир, -а suvenŕras, atmiŕklas.

суверѣн, -а *ist.* suverenās; valdŕovas; ~ность, -и *m.* suverenŕmas; ~ный, -ая, -ое; -рѣнен, -рѣнна, -рѣнно suverēninis, suverēnis; c. нарōд suverēni tautā.

сувој, -я *tarm.* 1. (*sniego*) pusnis; 2. ritulŕs, rŕtu-las, vŕtulas (*puz. popieriaus*); 3. verpētas, van-deŕs sŕkurŕs.

суворовец, -ва suvōrovininkas.

суглйн||истый, -ая, -ое; -нист, -а, -о priemolio; ~ок, -нка priemolis.

сугрбб, -а pusnis, pusnynas, vėpūtinis, sniegynas; ~истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о pusningas.

сугубить, -блю, -бишь eig. *pasen.* dvigubinti; dāuginti; stiprinti; ~ся, -блюсь, -бишься eig. *pasen.* dvigubintis, dvigubėti; didėti, stiprėti.

сугубо||о *pru.* itin, upatingai, nepaprastai; pabrėžtinai; с. гражданская внешность pabrėžtinai civilinė išvaizda; ~ый, -ая, -ое; -губ, -а, -о 1. *pasen.* dvigubas, dveilis, dvilinkas; 2. upatingas, itin didelis, išimtinis, pabrėžtinis, nepaprastas, primygūtinis; сугубая осторожность перапрстас, išimtinis atsargūmas; с. интерес upatingas susidomėjimas.

суд, -а teismas; отдать когó-л. под с. tiesōn kę patraukti, atiduoti kę teismui; добиться черó-л. судом išsiteisti kę; творить с. тиеса darýti; отдаю это на ваш с. паведу таі jums spręsti.

судак, -а *zool.* stėrkas (*žuvis*), *Lucioperca lucioperca*; ~овый, -ая, -ое stėrko, stėrkų; судакóвая икра stėrko ikrāi.

судан||ец, -нца sudaniėtis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам sudaniėtė; ~ский, -ая, -ое 1. sudaniėčių, sudāniškas; 2. Sudāno.

сударыня, -и *pasen.* gerbiāmóji, meldžiamóji, po-niā.

сударь, -я *v. pasen.* gerbiāmasis, meldžiamasis, pōnas.

судачий, -ья, -ье stėrko, stėrkų; судачья голова stėrko galvā; судачья стая stėrkų gúotas, bū-gųs.

судачить, -чу, -чишь eig. liežuvāuti, apkalbinėti, pliaukšti.

судебн||ик, -а *ist.* -teisynas; ~омедицинский, -ая, -ое teisminis-medicininis; ~ый, -ая, -ое teismo, teisminis; с. приговор teismo nuosprendis; с. слéдователь teismo tārdytojas; с. исполнитель teismo vykdytojas; судебные издержки teismo išlaidos, būlpinigia; судебным порядком teismo ke-liū.

судейс||кая, -ой *dkt. sport.* teisėjų kambarys; ~кий, -ая, -ое teisėjų, teisėjo; судейская кол-легия teisėjų kolegija; судейская вышка *sport.* teisėjo bokštėlis; с. чиновник teismo valdiniškas; ~тво, -а *sport.* teisėjāvimas.

суденышко, -а; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам lai-vėlis, laiviūkštis.

судилище, -а *pasen., iron.* teismas.

судимость, -и *m. teis.* teistumas; снять с. panaikinti teistumą; преступник с тремя судимостями nusikaltėlis su trimis teistumais; погашение судимости teistumo išnykimas.

судить, сужу, судишь eig. 1. teisti, nagrinėti bylą; 2. svarstyti; мы долго судили об этом мės ilgaі svarstėme tą reikalą; 3. spręsti, manyti, sāmprotauti; почему ты так судишь? kodėl tu taip manaі? iš kó taip sprėndi?; 4. smėkti; с. чей-л. пострýпок смėкти кienō pōelgi; 5. *sport.* teisėjāuti; 6. lėmti; так судил мне рок taip li-kimas mán lėmė; ♦ с. и (да) рядить svarstyti beі tarstyti; ~ся, сужусь, судишься eig. 1. byli-nėtis; 2. būti teistām, turėti teistumą; он неод-

нократно судился jis (jaū) ne kartą buvo teis-tas; 3. būti teisiamām.

судно, -а; *dgs.* судā laivas; паровое с. gārlai-vis.

судно, -а; *dgs. kilm.* -ден, *naud.* -днам naktipuo-dis, basōnas (*ligoniui*).

судный, -ая, -ое *pasen.* teismo; ♦ с. день *bažn.* teismo dienā.

судо||верфь, -и laivų statyklā; ~владéлец, -ьца lai-vo saviniškas; ~водитель, -я laivų vairuotojas, navigācijas specialistas; ~вождéние, -я navigā-cija, laivų vairāvimas; ~вой, -āя, -ое laivo, laivų, laivinis; с. механик laivo mechānikas; су-довая служба laivo tarnyba.

судоговорение, -я *teis.* (*besibylinėjančių*) šalių pa-sisākumai.

судок, -дка 1. padažinė; 2. prieskonių indėlių kom-plėktas (*pipirams, actui, krienams*); 3. puodukas, dubenėlis; 4. *dgs.* indėlių kompleksas pietūms nėšti (*sudėtų vienas ant kito*).

судомойка, -и; *dgs. kilm.* -моёк, *naud.* -моёйкам 1. indų plovėja; 2. dubuž indams plauti, plautū-vė; 3. *tarm.* mazgūtė.

судомойня, -и; *dgs. kilm.* -моён, *naud.* -моёйням indų plovyklā.

судоподъёмник, -а laivų kėltuvas.

судопроизводство, -а *teis.* teismo, teisminis procė-sas, teisena.

судорабчий, -еро *dkt.* laivo darbininkas, upėivis.

судоремонт, -а laivų remontas; ~ный, -ая, -ое laivų remonto.

судоро||га, -и mėšlungis, traukulys, konvulsija, spāzmas, tamprymas; ~жный, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно spāzminis, konvulsinis, mėšlungiš-kas.

судостро||ение, -я laivų statyba; ~итель, -я *v.* laivų statytojas; ~ительный, -ая, -ое laivų sta-tybos.

судоустро́йство, -а *teis.* teismų sąntvarka.

судоход||ный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно laivuoja-mas; laivýbos, laivýbinis; ~ство, -а laivýba, lai-vininkystė, navigācija.

судьба, -ы; *dgs.* судьбы, судьб, судьбам *ir pasen.* судьб, судьбām likimas, daliā, lemtis, lāimė; жа-ловаться на свою судьбу skųstis savo likimū; моя с. решенā māno likimas nulėmtas; не с. нам жить вместе nelėmta mums gyvėnti kartū; ♦ какими судьбāми (вы здесь)? iš kuř (kokiē) vėjai jūs čia ātnešē?

судья, -и; *dgs.* судья, -дėй, судьям teisėjas; на-родный с. liaudies teisėjas; с. пėрвой категории *sport.* pirmosios kategorijos teisėjas.

судеб, -а *pasen.* prietarininkas, prietaringas žmo-gūs, niėktikis; ~ие, -я prietaras, būrtas, niėkti-kystė; ~ничать, -аю, -аешь eig. būti prietarin-gam, niekūs tikėti; ~ность, -и *m.* prietaringumas; ~ный, -ая, -ое; -пен, -пна, -пно prietaringas.

судемудрие, -я *pasen.* sofistika, tušti sāmprotavimai, abstraktūs protāvimas.

суесловие, -е *pasen.* tauškalaі, plepalaі, tuščiažo-džiāvimas.

суетá, -ы; *dgs. kilm.* cyér 1. *pasen.* tuštýbė, vel-týbė, niekýbė, tuštumas; 2. rūpesčiai, triūsas;

lākstymas, bēgiójimas, bruzdā, šorā; ♦ с. судеть туштýбиу туштýбē.
судеться, -судýсь, -судýшся *eig.* бē prasmēs bēgióti, triūsti, triūsinēti, bruzdēti, lākstýti; kukšēti.
судлив||о *прв.* skubiai, bruzdziai; triūsliai; ~ость, -и *т.* skubūmas, skubūmas; nērimas; bruzdūmas, triūslūmas; ~ый, -ая, -ое; -лив, -а, -о nerimastingas, neramūs; triūslūs, plušūs, bruzdūs.
судетн||ость, -и *т.* *pasen.* tuštūmas, niekingūmas, tuštýbē; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно tūščias, beŕgždžias, tuštýбиу kūpinas, niekingas.
судетня, -й *т.* *šnek.* rūpesčiai; bēgiójimas, lākstymas.
судечýсь *žр.* судеться.
судешь *žр.* совать; ~ся *žр.* соваться.
суждение, -я 1. *лог.* sprendimas; 2. nūomonē; māpumas.
суженая, -ой *дкт. поez. pasen.* nūotaka, jaunóji.
сужение, -я 1. pasiaurėjimas, susiaurėjimas; susitraukimas; 2. susiaūrinimas, pasiaūrinimas; 3. siaurumà, siaūris.
суженный, -ая, -ое; -жен, -а, -о 1. susiaūrintas, pasiaūrintas; 2. susiaurējes.
суженый, -ого *дкт. поez. pasen.* jaunàsis, jaunikis.
сужербая, -ой *tarm.* kumelinga.
суживать, -аю, -аешь *eig.* 1. siaūrinti; aňkštinti; 2. *прк.* ribóti, siaūrinti; ~ся, -ается *eig.* 1. siaurēti, eiti siaurēn; ankštēti; 2. būti siaūrinamam, aňkštinamam.
сужу *žр.* сужить.
сужу *žр.* судить; ~сь *žр.* судиться.
сүзить, сүжү, сүзишь *йүк.* 1. susiaūrinti, pasiaūrinti; paankštinti; 2. *прк.* apribóti, sumāžinti, susiaūrinti; ~ся, -ится *йүк.* 1. susiaurēti; paankštēti; 2. *прк.* sumažēti, susiaurēti.
сук, -а, о сукē, на (в) сукý; *dgs.* сýчья, -ьев ир сукй, -ов šakà; (*lentoje*) steverys.
сүк||а, -и kalē; ~ин, -а, -о kalēs; ♦ с. сын (с. кот) (*keiksmazodis*) kalēs vaikas, šūnsnukis.
сукно, -а; *dgs.* сүкна, -кон, -кнам gelumbē; milas; ♦ лежать под сукном būti nukištām; положить (класть) под с. nukišti, atidēti į šalį, palikti бē eigōs.
сукновал, -а milvelis, milo vėlējas, miliniškas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам gelumbēs vėlimo mašinà; ~нный, -ая, -ое milo, gelumbēs vėlamàsis, vėlimo; ~нья, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням gelumbēs, milo vėlyklà.
сукноделие, -я gelumbēs, milo audimas.
суковатый, -ая, -ое; -ват, -а, -о šakótas; суковатая доска šakóta, steveriuota lentà.
суконка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам (vilnōnis) skudurēlis, skūduras (*kam nutrinti*).
суконный, -ая, -ое gelumbēs, gelumbinis, milo, milinis; ♦ с. язык (суконная речь) medinė (*neraiški, negyva*) kalbà; ~щик, -а 1. gelumbēs audējas; 2. *pasen.* gelumbēs pirklys.
сүкровица, -ы kraujóti póliai.
сукрой, -я *šnek. tarm.* (*duonos*) abišalē, riekē.
сулемá, -ы *chem.* gývsidabrio dichloridas, sublimātas.

сулея, -й; *dgs. kilm.* -ей, *naud.* -еям *pasen.* plóškčias butelýs, plėčkà.
сулить, -лю, -лишь *eig.* 1. *pasen. šnek.* žadėti; 2. lėmti, pranašauti; ~ся, -люсь, -лишся *eig. pasen. šnek.* žadėti; он сулится скоро прийти jis žada greit ateiti.
суло́й, -я 1. *spec.* sūkurýs, verpėtas; 2. *tarm.* meñtalas, misà; 3. *tarm.* uogu sunkà.
султан, -а sultōnas; ~ский, -ая, -ое sultōno, sultōniškas; ~ша, -и *šnek.* sultonėnē.
сумá, -ы *pasen.* krepšýs; охóтничья с. medžioklės krepšýs; ходить с сумой elgetauti; пустить с сумой nuskūřdinti, palēisti elgetomis.
сумасбрóд, -а padūkėlis, pasiūtėlis, patrākėlis, pakvaišėlis; kliedas, klaikšis; ~ить, -бжу, -бдишь *eig. šnek. žр.* сумасбрóдничать; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам padūkėlē; pakvaišėlē, patrākėlē, pasiūtėlē; ~ничать, -аю, -аешь *eig.* kvailióti, šėlti, tràkti, paikióti; bepročiauti; ~нный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно bepročiškas; neprotingas; padūkęs, paikas, paikšiškas; ~ство, -а beprotýbē, padūkimas, paikybē, pakvaišimas.
сумасбрóжу *žр.* сумасбрóдить.
сумасшédш||ая, -ей *дкт.* pamišėlē, beprótē; ~ий, -ая, -ее 1. išprotėjes, beprótis, pamišes; 2. pamišelio (*puz. akys*); beprótiškas, pamišeliškas; 3. *прк. šnek.* pašėles, beprótiškas, padūkėliškas; сумасшédшая ценà beprótiška kàina; 4. -ero *дкт.* pamišėlis, beprótis.
сумасшэ́ств||ие, -я pamišimas, beprotýbē, padūkimas; ~овать, -твую, -твуеть *eig. šnek.* kvailióti, beprótiškai elgtis; dūkti, siūsti, šėlti.
суматó||ха, -и sàmyšis, sàmbruždis, maišatis, sumaištis; makalýnē; ~шиться, -шусь, -шишься *eig. šnek.* bruzdėti, bēgióti, blaškýtis; ~шливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о *šnek.*, ~шный, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно *šnek.* bruzdūs, brūzdantis, skūbantis, neramūs.
сумбóр, -а páiniava, maišatis, netvarkà, chaosas; ~ность, -и *т.* chaotiškūmas, padrikūmas; ~ный, -ая, -ое; -пен, -рна, -рно pádrikas, chaotiškas, surizges, páiniotinis, supáiniotas, betvarkiškas.
сүмер||ечный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. prieblandos, sūtemų, prietėmio; 2. *прк.* niūrūs, nevilingas, liūdnas; neaiškūs; nerimastingas, neramūs; сүмеречные времена niūrūs laikai; ~ки, -рек, -ркам *dgs.* sūtemos, prieblanda, prietėmis, prietema, sàmbreškis, apýtamsa; в сүмерках prietėmiu; ~ничать, -аю, -аешь *eig. šnek.* prietėmiauti, sėdėti prietemoje.
сумёт, -а *tarm.* pusnýpas.
суметь, -ею, -еешь *йүк.* mokėti, sugebėti, nusimanyti, galėti.
сүмка, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам 1. krepšėlis; ручная с. rankinūkas; санитарная с. sanitārinis krepšėlis; сердечная с. anat. širdiės krūtis, maišėlis; 2. *zool. (gyvūnų)* sterblė; 3. *bot.* aukšlys.
сүмм||а, -ы sumà; с. двух сларáемых *mat.* dviejų dėmenų sumà; крупная с. дeнeг didelė pinigų sumà; óбщая с. bendrà sumà; ~арный, -ая, -ое; -пен, -рна, -рно sumārinis; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* ир *йүк.* (su)sumóuti, sudėti.

сумничать, -аю, -аешь *juk.* paródyti savo sumanimą, pasigirti savo sumanumū.

сумоч||ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам rankinukas, krepšelis; **~ный**, -ая, -ое 1. krepšelio, rankinuko; 2. *anat.* sterblės, sterblinis.

сумрак, -а prietema, prieblanda, patamsis, patamsiai, prietėmis, blaūdas.

сумрач||ость, -и *m.* 1. ūkanotumas, rūškana; prietėmis; 2. *prk.* niaurumas, niūrumas, rūškana; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно 1. ūkanotas, apsiniaukęs, rūškanas; blandūs; 2. *prk.* apsiniaukęs, paniūres, niaurūs, rūškanas (*puz. veidas*).

сумчатый, -ая, -ое 1. *zool.* sterblinis; 2. *bot.*: сумчатые грибы aukšliagrybiai.

сумятица, -ы *žr.* суматоха.

сундү||к, -á skrynià; **~чный**, -ая, -ое skrynios (*puz. raktas*).

сунуть, -ну, -нешь *juk.* įbrukti, įkšti, įsukti; kýšteletí; **~ся**, -нусь, -нешься *juk.* 1. lįsti; kištis; 2. *šnek.* įkniūbti; sukniūbti; с. лицом в подушку įkniūbti (véidu) į pagálvį.

суп, -а (-у); *dgs.* супы, -ов sriubà, viralas.

суперфосфат, -а superfosfatas, zūperis; **~ный**, -ая, -ое superfosfato, zūperio; с. завод superfosfato gamyklà.

супес||ный, -ая, -ое priešmėlio; **~ок**, -ска priešmėlis; **~чанный**, -ая, -ое priešmėlio, priešmėlinis; **~в**, -и *m.* priešmėlis, smiltžemis.

супить, -плю, -пишь *eig. šnek.* gaũkti (*kaktą, antakių*); **~ся**, -плюсь, -пишья *eig. šnek.* raukųtis, raũktis.

сүп||ник, -а, **~ница**, -ы dubuð sriubai, sriubinė; **~овый**, -áя, -ое sriubòs, sriubinis (*puz. šaukštas*).

супонить, -ню, -нишь *eig.* (su)vežti sámatą (*pa-valkų*).

супонь, -и *m.* sámatas (*virvelė, diržas pavalkams suveržti*).

супорó||ая, -рóса, **~ная**, -сна paršinga, priūdrójusi; с. свинья paršinga kiaulė; **~ность**, -и *m.*, **~ость**, -и *m.* paršingumas.

супостат, -а *pasen.* priešas, nevidónas.

супротив *prl. su kilm. pasen. žr.* против; **~иться**, -влюсь, -вишья *eig. šnek. žr.* супротивничать; **~ник**, -а *pasen. šnek.* priešas, priešininkas; **~ница**, -ы *pasen. šnek.* priešė, priešininkė; **~ничать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* priešintis; **~ный**, -ая, -ое 1. *pasen. šnek.* priešpriešinis; с. дом priešpriešinis, priešais stovintis namas; 2. *šnek.* priešingas; супротивные мýсли priešingos miĩtys.

супру||г, -а 1. výras, sutuoktinis; 2. *dgs.* sutuoktiniai, výras ir žmonà; **~га**, -и žmonà, sutuoktinė; **~жеский**, -ая, -ое sutuoktinių, vedusio, ištekejusios, vedýbinis; **~жество**, -а sántuoka; vedýbinis gyvenimas, moterýstė.

сургүч, -á smalkà; **~ный**, -ая, -ое smalkinis, smalkòs.

сурдйн||а, -ы, **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам муз. (*styginių arba pučiamojo instrumento*) dulsiklis, surdinà; ♦ под сурдинку а) patylomis, prislopintai; б) slaptomis, nejučiomis.

сурéпица, -ы *bot.* 1. diřvinis bastūtis, *Brassica campestris*; 2. svėrė, *Barbarea*.

сүрепка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам *žr.* сурéпица (2 *reikš.*).

сүрик, -а 1. sùrikas; свинцовый с. švino sùrikas; 2. geležiės raudė (*dažai*); **~овый**, -ая, -ое 1. sùriko; 2. geležiės raudės.

суркóвый, -ая, -ое *zool.* švilpiko; суркóвая норá švilpiko ūrvas.

сурóв||еть, -ею, -еешь *eig.* darýtis griežtám, rūščiam; **~ость**, -и *m.* griežtumas, rūštumas, atšiaurumas.

сурóвый¹, -ая, -ое; -рóв, -а, -о griežtas, rūštus, puozmùs, šiurkštùs, žiaurùs, žvarbùs, atšiaurùs; с. воин rūštus karýs; с. тон griežtas tónas; сурóвая зимá žvarbi žiemà.

сурóвый², -ая, -ое netaūrintas; сурóвое полотнó netaūrintas, nebálintas audinýs.

суровьё, -я netaūrintas, žálias audinýs, pùsfabrikatis.

сурóк, -ркá *zool.* švilpikas, *Marmatta*.

суррогáт, -а pàkaitalas, surogátas, pàmainas; **~ный**, -ая, -ое surogátinis.

сурьм||á, -ы 1. *chem.* stibis; 2. *pasen.* dažai aĩt-akiams, blakstienoms, plaukams dažýti; **~ить**, -млю, -мшь *eig. pasen.* júodinti, dažýti stibiù; **~яный**, -ая, -ое stibio, stibinis; сурьмяная рудá stibio rudà.

сусáльный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *pasen.* plėvėlinis; сусáльное зóлото мозаикinis áuksas; сусáльное серебрó plėvėlinis sidábras; сусáльные разговоры *prk.* salsvos, sentimentálios kalbos.

сусёк, -а *tarm.* arúodas.

сүслик, -а *zool.* stáras, *Spermophilopsis*.

сүслить, -лю, -лишь *eig. šnek. žr.* сусóлить.

сүсличий, -ья, -ье stáro.

сүсло, -а misà.

сүслóн, -а *tarm.* stáras, *Spermophilopsis*.

сүсляный, -ая, -ое misòs.

сусóлить, -лю, -лишь *eig. šnek.* 1. siurbčioti, čiulpti; 2. sėilinti; riebaluoti; 3. *prk.* pópintis.

сустáв, -а sąnarýs; **~но́й**, -áя, -ое sąnarių, sąnarinis; с. хрящ *anat.* sąnarių kremzlė; **~чатый**, -ая, -ое sąnariuotas.

сутáна, -ы sutanà (*kunigo*).

сутенёр, -а sutėneris.

сүтки, -ток, -ткам *dgs.* parà; чéрез двóе сүток рó двiejų parų.

сүтолока, -и stumdymasis, grūdėmasis, grūstis, stumdýnės, maišatis, kibždýnė, kibždýnas.

сүточн||ые, -ых *dkt.* diepiničiai; **~ый**, -ая, -ое paròs, parinis.

сүтулина, -ы *šnek.* kuprėlė.

сүтул||ить, -лю, -лишь *eig.* kũprinti, kũpinti; **~иться**, -люсь, -лишья *eig.* kũpintis, kũpintis;

~ость, -и *m.* pakumpimas; **~ый**, -ая, -ое; -тýл, -а, -о pakumpėš, gũngtelėjęš, susikũprinėš, kũmpas, sugumbėš.

сүть¹, -и *m.* esmė; с. вопрóса kláusimo esmė; ♦ по сүтí дéла iš esmės, iš tikrųjų.

сүть² *pasen.* 1. yrà; 2. (yrà) šiė (*išvardijant*).

сүтя||га, -и *v.* ir *m. šnek.* byliniũkas, byliniũkė; **~жник**, -а byliniũkas; **~жница**, -ы byliniũkė; **~жничать**, -аю, -аешь *eig.* bylinėtis, tampýtis pò teismùs; **~жнический**, -ая, -ое byliniũkiškas, byliniũko; mėgstantis bylinėtis; **~жничество**, -а

- bylinėjimasis; pamėgimas bylinėtis; ~жний, -ая, -ое 1. bylinėjimosi; bylų; 2. mėgstantis bylinėtis.
- суфл||ёр, -а** sūfleris; ~ёрский, -ая, -ое sūflerio; ~ировать, -рую, -руешь eig. sufleruoti, pasakinti.
- суффикс, -а** gram. priesaga, sufiksas.
- сухарь, -я** v. 1. džiuvēsis, sausainis; 2. prk. sudžiūvėlis, džiusnà; 3. prk. šnek. egoistas, beširdis; 4. tech. įkaišas, kaištis.
- сухмёнъ, -и** m. tarm. 1. sausrà, saūsmetis; sausmė; 2. sausa vietovė; sausynė.
- сухо** 1. prv. sausa; 2. eina tariniu sausa, išdžiūvę; ◆ c. nàsuxo sausų sausiūsausiai.
- сухо||ватый, -ая, -ое; -ват, -а, -о** sausókas, apýsausis, pasaūšęs; ~вёй, -я saūsvėjis; ~дёл, -а saūsvagė, saūsslėnis; ~жилие, -я anat. saūsgyslė.
- сухой, -ая, -ое; сух, сухá, сыхо** 1. saūsas, išdžiūvęs, nudžiūvęs (pvz. medis); сухáя кóмната saūsas kambarys; 2. džiovintas; сухие фрýкты džiovinti vaisiai; 3. sulýšęs, saūsas, sudžiūvęs, kėmbras; 4. prk. saūsas, šaltas (pvz. atsakymas); 5. prk. saūsas, neįdomus.
- сухомя́тка, -и** saūsas valgymas, valgis.
- сухопáрник, -а** tech. gáro rezervuáras, dundulė.
- сухо||пáрый, -ая, -ое; -пáр, -а, -о** šnek. lėsas, išdžiūvęs, sudžiūvęs, kėmbras; ~пýтный, -ая, -ое sausumòs, saūskelių; сухопýтныe птýцы sausumòs paūkščiai; сухопýтныe войсá саusumòs kariuomenė; ~пýть, -я šnek. saūskelis; ~рýкий, -ая, -ое; -рýк, -а, -о šnek. sausarañkis.
- сухостóй, -я** 1. kuop. sausuðliai, saūsmedžiai, saūsdžiūviai mēdžiai, státdžiūviai mēdžiai; 2. (karvės) užtrūkimas, užtrūkis; ~ник, -а kuop. žr. сухостóй (1 reikš.); ~ный, -ая, -ое 1. sausuðliškas; nudžiūvęs; сухостóйная ель ēglė sausuðlė; сухостóйные дeрeвья sausuðliai, saūsmedžiai; 2. сухостóйная корóва užtrūkusi kárvė.
- сухость, -и** m. 1. sausūmas, saūsis, sausybė; у негó появилáсь с. в гóрле jáм gerklė išdžiūvo, pėrdžiūvo; с. вóздуха бó саusybė; 2. prk. šaltūmas, abejingūmas, nėjauta.
- сухотá, -ы** 1. šnek. išdžiūvimas, sausūmas (pvz. gerklės), sausūmas; 2. tarm. saūsligė; 3. šnek. saūsmetis, sausrà, sausmė, sausatis, sausenybė; 4. šnek. poez. ilgesys, liūdesys, širdgėla, nėrimas, nėr.mastis, maudulys.
- сухот||ка, -и** pasen. džiuťis, saūsligė; с. спинногó мóзга med. stūburo smegenų džiuťis, tābesas (lėtinis sifilinis nervų susirgimas); ~ный, -ая, -ое, ~очный, -ая, -ое pasen. džiuťiės, saūsligės.
- сухофрýкты, -ов** dgs. džiovinti vaisiai.
- сухоцвёт, -а** bot. sausiūkas, sausažiedė, Xeranthemum.
- сухошáв||ый, -ая, -ое; -шáв, -а, -о** liesókas, išdžiūvęs, kėmbras; ~ость, -и išdžiūvimas, kėmbrūmas.
- сухоядeниe, -я** mitimas sausašis valgiais, sausumųpais; pāsninkavimas.
- суш||ение, -я** 1. sukimas, vijimas (pvz. siūlų, virvės); 2. (tešlos) kočiójimas; ~ёный, -ая, -ое: сушёные нитки sukti siūlai; ~ить, сушý, сушишь eig. 1. sùkti, výtí; с. пряжу sùkti vėrpalus, siūlus; 2. kočióti (tešlą); 3. gniáužyti, grūmdyti, lāmdyti, máigyti; ~иться, су́чится eig. 1. sùktis (apie siūlus); 2. kočiótis; 3. būti sukamam; būti kočiójamam.
- су́чка, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам** kalýtė, kalėlė; kalė.
- су́чок, -чка (sausá)** šakėlė, stagarėlis, kiburas; ◆ без су́чка, без за́дóринки šnek. sklañdžiai, бė sutrikimų, kaip pātepta.
- су́ша, -и** sausumà, sausažemis, kietžemis.
- су́ше** 1. bdv. сухой aukšt. 1.; 2. prv. сыхо aukšt. 1.
- сушeниe, -я** 1. džiovinimas, saūsinimas; 2. žr. сушeньe.
- сушeни́ца, -ы** bot. kátpėdė, Gnaphalium.
- суш||ёный, -ая, -ое** džiovintas; сушёные грибы džiovinti grybai; ~ёньe, -нья; dgs. -нья, -ний, -ням džiovinti produktai.
- сушй||л||ка, -и; dgs. kilm. -лок, naud. -лкам, ~о, -а** pasen. 1. džiovintūvas; 2. džiovyklà; ~ньый, -ая, -ое džiovinimo; ~нья, -и; dgs. kilm. -лен, naud. -льням džiovyklà.
- сушйть, сушý, сушишь** eig. 1. džiovinti, saūsinti; с. белёе džiovinti skalbinius; с. грибы džiovinti grybus; 2. prk. šnek. sėkinti, kamuoti, vārginti; ~ся, сушýсь, сушишьe eig. 1. džiuťi, sausėti, 2. džiovinťis; 3. būti džiovinamam, saūsinamam.
- су́шка, -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам** 1. džiovinimas, saūsinimas; 2. saūsas riestainis.
- сушнйáк, -á** kuop. šnek. sausi žabai, žagarai, pa-saūseliai.
- сушь, -и** m. šnek. 1. sausrà, saūsmetis; 2. džiuvinys; sausynė; 3. prk. nuobodybė.
- сушeствeн||ость, -и** m. 1. esmingūmas, esmiškūmas; 2. pasen. tikrūmas, realūmas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно 1. esmės, esminis, esmingas, ēsmiškas; с. вопрос esminis klāusimas; 2. pasen. tikras, realūs; 3. žymūs, apčiuopiamas.
- сушeствйтельн||ое, -ого** dkt. gram. daiktavardis; ~ый, -ая, -ое: ймя сушeствйтельное gram. daiktavardis.
- сушeствó||, -á** būtybė, esybė; живóе с. gyvà būtybė.
- сушeствó||, -á** esmė; с. делá reikalo esmė; говорить по сушeствý kalbėti iš esmės.
- сушeствóвá||ние, -я** 1. buvimas, egzistāvimas, egzistēncija, gyvāvimas; газeта прекратйла своe с. laikraštis nustójo ešes; 2. būvis, gyvėnimas; борьба за с. kovà dēl būvio; 3. pragyvėnimas; срдeства сушeствóвāния pragyvėnimo lēšos, priemonės; ~ть, -твýю, -твёшь eig. 1. būti, egzistuoti, gyvuoti; 2. gyvėnti, gyvuoti; pragyvėnti, tvėrti; с. своим трудом gyvėnti iš savo dārbo; егó мáма ужe не сушeствóвáла jо мамà jaū būvo mirusi.
- суш||ий, -ая, -ее** 1. pasen. ēsantis, ēsamas; 2. prk. tikras; су́чая прáвда tikrà teisybė; ~ность, -и m. 1. esmė; с. жизни gyvėnimo esmė; 2. fil. esybė.
- су́ю** žr. совáть; ~сь žr. совáться.
- суя́нная, -я́гна** ēringa (apie avi, ožką).
- сфáбриковáть, -кýю, -кýешь** iuk. sufabrikuoti.
- сфáгн||овый, -ая, -ое** kimininis; с. топф kimininės dūrpės; ~ум, -а bot. kiminai.

сфальшивить, -влю, -вишь *juk.* 1. *šnek.* veidmaiškai pasielgti; 2. paĩmĩti netikrą tona (dainuojant, grojant).

сфера, -ы sferà; земная с. žemės sferà; дипломатические сферы diplomatinės sferos; сферы влияния įtakos sferos.

сферический, -ая, -ое sfèrinis, sfèriškas.

сфинкс, -а sfinksas.

сформировать, -рюю, -рýешь *juk.* sudaryti, suformuoti; ~ся, -рюсь, -рýешься *juk.* susidaryti, susiformuoti.

сформовать, -мýю, -мýешь *juk.* suformuoti.

сформулировать, -рую, -руешь *juk.* suformuluoti.

сфотографировать, -рую, -руешь *juk.* nufotografuoti, nutraukti.

схалпать, -аю, -аешь *juk.* pačiũpti, nudžiũti.

схватить, -ачý, -áтишь *juk.* 1. sugauti, nutverti, pagriebti; 2. *prk.* *šnek.* suprasti, suvokti, pagauti; 3. *šnek.* gauti; с. námork gauti slõgà; 4. *tech.* surišti, sujungti, sukabinti; ~ся, -ачýсь, -áтишь *juk.* 1. nusitverti, įsikibti; 2. susipėsti, susigrumti, susiremti; 3. susigribti, susigriebti; 4. *spec.* sukietėti (apie cementą ir kitas rišamasias medžiagas).

схватка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. susiremtimas, susidūrimas; grumtynės, muštynės; 2. *džn. dgs. med. (gimdyto)* sąžemiai, susitraukimai, pilvo grūžtis; 3. *tech.* sánčiaura.

схватчý *žr.* схватить; ~сь *žr.* схватиться.

схема, -ы schemà; ~тический, -ая, -ое, ~тный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно schėminis, schematinis, schematiškas.

схитрить, -рю, -рíšь *juk.* pavartoti gudrybę, pagudrauti.

схлебать, -аю, -áешь *juk.* 1. nusrėbti, nugėrti; 2. išsrėbti, susrėbti.

схлынуть, -нет *juk.* atslõgti, nuplásti, nupliũpti, nupliaũpti, nužliugėti.

сход, -а 1. nulipimas, nusileidimas, nuėjimas; 2. *pasen.* suėjimas, sùeiga, kùora; 3. *žemd.* nuobiros.

сходять¹, схожý, сходишь *eig.* 1. *žr.* сойтý; 2. *su neig.* «не» а) перasikėlti (*puz. iš patalo*); б) публаť būti.

сходять², схожý, сходишь *juk.* 1. nueĩti (*kur*), suvaĩkščioti; с. посмотреť nueĩti pažiũrėti; 2. nueĩti nusileĩgvinti.

сходиться, схожýсь, сходишься *eig.* *žr.* сойтýсь.

сходка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам sùeiga; susirinkimas.

сходни, -ей *dgs.* tiltėlis, laiptėliai, liėptas (*puz. išlipti iš laivo*).

сходный, -ая, -ое; -ден, -днà, -дно 1. panašus, pavėdus; 2. *šnek.* priiĩtinas, įmãnomas (apie kainą); ~ство, -а panašumas, panašýbė; ~ствовать, -твую, -твует *juk. pasen.* panėšėti, panašiãm būti, panašauti, pavėdėti.

схождение, -я 1. nulipimas, nukopimas; 2. sutapimas; 3. susiejimas, suėjimas.

сходный, -ая, -ее; схож, -а, -е *šnek.* panašus, pavėdus.

схожý¹ *žr.* сходять¹.

схожý² *žr.* сходять²; ~сь *žр.* сходиться.

схолост||ика, -и scholástika; ~ический, -ая, -ое scholástinis, scholástiškas, scholástikos.

схоронить, -роню, -рõнишь *juk. šnek.* 1. palaidoti; 2. paslėpti, padėti saugioje vietoje; ~ся, -ронюсь, -рõнишься *juk. šnek.* pasislėpti.

сцарапать, -аю, -аешь *juk.* nukrapštyti, nudraskyti, nudrėksti.

сцедить, сцежý, сцедишь *juk.*, сцэживать, -аю, -аешь *eig.* nutėkinti, (nu)suĩkti, nukõsti.

сцен||а, -ы 1. scenà; театральная с. teãtro scenà; сойтý со сцены pasitraukti iš scėnos (*taip pat prk.*); 2. scenà, reginýs; 3. *prk. šnek.* scenà (*vaizdas*); ~арий, -я scenãrijus; ~арист, -а scenaristas; ~аристка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам scenaristė; ~арис, -а tea. scėnos inspektorius; ~ический, -ая, -ое 1. scėnos, scėninis, vaidýbinis; 2. *žr.* сценичный; ~ичный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно scėniškas; с. вид scėniška išvaizda.

сцеп, -а 1. (*veiksmas*) sukabinimas; 2. *tech.* sánkaba.

сцепить||ь, сцеплю, сцепишь *juk.* sukabinti; ~ься, сцеплюсь, сцепишься *juk.* 1. susikabinti; 2. *šnek.* susikibti, susiĩmti, susiremti.

сцепл||ение, -я 1. sukabinimas, sujungimas; 2. *tech.* sukibimas (*krumpliaračių*); sánkaba; 3. *prk.* susipynimas; с. мыслей minčių susipynimas; ~яемость, -и *m. tech.* sankabumas; ~ять, -яю, -яешь *eig.* *žр.* сцепить; ~яться, -яюсь, -яеься *eig.* 1. *žр.* сцепиться; 2. būti sukabinamam.

сцепщик||к, -а glžk. (vagõnų) sukabintojas; ~ца, -ы glžk. (vagõnų) sukabintoja.

сч||ал||ивание, -я surišimas; ~ить, -лю, -лишь *juk.* surišti (*puz. sielius*), sutvirtinti, sudurti.

счастлив||о *prv.* laimingai; с. оставаться! *šnek.* likite sveik!; ~ец, -ца laimės kũdikis, laimingas žmogus, laimùtis; ~ить, -влю, -вишь *eig. pasen.* laimingà darýti, suteikti laimę; ~иться, -вится *eig. beasm. šnek.* klõtis, sėktis; мне не счастливится mán nesiseka; ~ый, -ая, -ое; счастлив, счастлива, счастливо įг счастлив, счастлива, счастливо laimingas; ♦ счастливогo пути! laimingos keliõnės!

счастье, -я laimė; к счастью laimei; выпало с. tẽko laimė.

счёл *žр.* счастье; ~ся *žр.* счасться.

счёрп||ать, -аю, -аешь *juk. šnek.*, ~нýть, -нý, -нёшь *juk. šnek.*, ~ывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* пусėmti, nugriėbti, nugraibstyti.

счертить, счерчý, счертишь *juk. šnek.* nukopijũti (*puz. brėžini*).

счерчивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* kopijũti (*puz. planą*).

счесать, счесý, счешешь *juk.* 1. *šnek.* sušukũti (*plaukus*); 2. iššukũti, nušukũti; 3. *spec.* iššukũti (*puz. linus*); 4. nukasyti, nukrapštyti (*puz. šašą*).

счесть, сочтý, сочтёшь; бũť. счёл, сочлá, сочлó *juk.* 1. laikyti, taĩti esant; с. своим дõлгом laikyti sãvo pãreiga; 2. *pasen.* suskaiciũti, suskaityti; ~ся, сочтýсь, сочтёсь; бũť. счёлся, сочлáсь, сочлóсь *juk.* atsiskaityti, atsiteĩsti.

счёсовать, -аю, -аешь *eig. žр.* счесать.

счёт, -а (-у); о счёте, на счётý; *dgs.* счётá įг счёты, счётóв 1. skaičiãvimas; обучение счёту и письмý mókymas skaičiũti įг rašyti; ребёнок знáет с. до ста vaĩkas moka skaičiũti iki

šimto; 2. skačīus; пусть б́удет для рóвного сч́ета сто рубл́ей tebūnīē dēl lygaūs skačīaus šimtas rūblių; он сч́ета деньгáм не з́нает *šnek.* jis tūri pinigų b́e skačīaus, be gálo daųg; 3. sáskaita; у́платитъ по сч́ету сумоќети pagal sáskaitą; с. за э́лектричество sáskaita už eléktrą; жить на (за) чужо́й с. gyvėnti svėtima sáskaita; теку́щий с. einamóji sáskaita; за с. госуда́рства valstybės lėšomis; 4. *dgs. prk.* sáskaitos; у нас сво́й сч́еты мѣс tūrime savás sáskaitas; свест́и сч́еты с кем-л. suvėsti sù kuó sáskaitas; 5. rezultátas; матч закон́чился со сч́етом 3:0 rungtynės pasi-baigė rezultátu 3:0; ♦ без сч́ету be gálo daųg, б́е skačīaus; рóвным сч́етом ниче́го ničnieko; э́то не в с. та́i pesiskaítu; в два сч́ета б́егинт, kaip māt, viens dū; в конéчном (послед́нем) сч́е-те pagaliau, galiausiai; быть на хоро́шем сч́ету turėti gėrą varđą, būti gerbiámam; на э́тот с. dėl to, tuó kláusimu; сказа́ть что-л. на чéй-л. с. ką pasakýti apie ką nórs, ko nórs ádresu; каж-дая мину́та на сч́ету kiekvienà minútė brangī. **сч́ётный**, -ая, -ое 1. skačīuojamasis, skačīavimo; сч́ётная комис́сия skačīavimo komisija; 2. sáskaitýbos; sáskaitų; с. докуме́нт sáskaitýbos doku-meñtas. **счётовод**, -а sáskaitininkas; **с́ство**, -а sáskaitýba. **сч́ётчик**, -а 1. skačīuotojas; 2. *tech.* skaitiklis (*puz. elektros*); **с́ы**, -ов *dgs.* skaitýtuvai. **счешу́** *žr.* счесáть. **счисл́ение**, -я *pasen.* skačīávimas. **сч́исл́ить**, -лю, -лишь *įvk. pasen.*, **с́ять**, -яю, -яешь *eig.* (su) skačīuoti, paskačīuoti; sáskai-tuoti. **сч́истить**, сч́ишу, сч́истишь *įvk.* nuvalýti, nukuópti, nušveisti; nugręsti, nulúpti (*puz. žieųe*); **с́ся**, -тится *įvk.* nusivalýti, nusilúpti (*apie žieųe*). **счита́ть¹**, -аю, -аешь *eig.* 1. skačīuoti, skaitýti (*puz. pinigus*). **счита́ть²**, -аю, -аешь *eig.* laikýti, manýti (*ėsant*); он счита́ет себя́ побеждённым jis láiko savė pugalėtu; я счита́ю е́го порядочным челове́ком áš jį laikaū padoriū žmogumī. **счита́ть³**, -аю, -аешь *įvk. (skaitant)* sutikrinti; с. ве́рстку с рýкописью sutikrinti láužinį sù raík-raščiu. **считáться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *šnek.* atsiskaitýti, atsiskaitinėti; 2. skaitýtis, atsižvelgti, páisyti; он не счита́ется со мно́й jis nesiskaító sù ma-nimī; 3. būti laikomam (*kuo*). **счищáть**, -аю, -аешь *eig.* valýti, kuópti, šveisti; **с́ся**, -áется *eig.* 1. *žr.* сч́иститься; 2. būti nu-valomam. **сч́ишу** *žr.* сч́истить. **сшибáть**, -аю, -аешь *eig. žr.* сшибы́ть; **с́ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* сшибы́ться; 2. būti numiša-mam, parbloškiamam; būti sudaužiamam. **сшибы́ть**, -бý, -бёшь; *būt.* сшиб, -ла, -ло *įvk.* nu-mušti, nudaūžti; parblokšti, partreñkti; sudaūžti; **с́ся**, -бýсь, -бёшься; *būt.* сшибся, -лась, -лось *įvk. šnek.* 1. susikulti, susidaūžti; 2. susireñti, susikirsti. **сшибка**, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам *pasen. šnek.* 1. susidaūžimas, susitrenkimas; 2. susidū-

rimas, susirėmimas (*puz. su priešu*); 3. *prk.* su-sivaĩdijimas, susiriejimas. **сшивáть**, -аю, -аешь *eig.* susiuvinti, (su) dūrstyti (*siuvant*); **с́ся**, -áется *eig.* būti susiuvinēja-mam. **сшивáлка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. susiuvimas; 2. siūlė, sásiuva; **с́ной**, -ая, -бе susiūti-nis, sū siūlė, iš gabalų susiūtas. **сшить**, сошьо́, сошьёшь *įvk.* 1. susiūti; с. кусо́кй полотна́ susiūti áudeklo gábalus; с. ра́ну susiūti žaĩzdą; 2. pasiūti, pa(si)siūdinti; 3. с. лóдку из до́сок sukálti iš lentų válti; с. кле́пкой sukniėdyti. **ссьедáть**, -аю, -аешь *eig. žr.* ссьесть; **с́ание**, -я suválgymas; suėdimas, sugraužimas; **с́ение**, -я; отда́ть на с. а) atiduoti suėsti (*puz. vilkui*); б) atiduoti visiškon valdžion, žiniön, atiduoti kan-čioms, atiduoti suėsti; **с́обный**, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно 1. válgomasis (*puz. grybas, uoga*); 2. *šnek.* maisto; с. това́р maisto prėkė(s). **ссьед́им**, **с́те** *žr.* ссьесть. **ссьеду́** *žr.* ссьехать; **с́сь** *žr.* ссьехаться. **ссье́живать**, -аю, -аешь *eig. žr.* ссье́жить; **с́ся**, -аюсь, -аешься *eig. žr.* ссье́житься. **ссье́жить**, -жу, -жишь *įvk.* suriėsti, sutráukti, su-raũkti; **с́ся**, -жусь, -жишься *įvk.* susiriėsti, su-sitráukti, susigũžti, susigaũžti. **ссьезд**, -а 1. suvažiávimas, rinkimasis (*puz. svečiu*); 2. suvažiávimas; с. па́ртия pártijos suvažiávi-mas; 3. nusileidimas (*puz. nuo kalno*); 4. (*va-žiujamas*) šlaĩtas, nuokalnė; 5. с. на б́еру iš-sikėlimas į kraĩtą. **ссьездить**, ссьезжу, ссьездишь *įvk.* 1. suvažinėti, nu-važiuoti (*ten ir grįžti atgal*); с. на базáр nuva-žiuoti į tufgų; с. в рóсти suvažinėti į svečius; 2. *vulg. šnek.* smógti, surėžti, sutvóti, užvažiuo-ti; с. по ш́ее užvažiuoti, surėžti peř sprándą. **ссьездовский**, -ая, -ое suvažiávimas; ссьездовские ре-золюции suvažiávimas rezoliucijos. **ссье́жать**, -аю, -аешь *eig. žr.* ссьехать; **с́ся**, -аюсь, -аешься *eig. žr.* ссьехаться. **ссье́зжáя**, -ей *dkt. pasen.* dabóklė; **с́ний**, -ая, -ее *pasen.* 1. atvažiáves, suvažiáves; 2. suvažiávimui, sùeigai skirtas. **ссье́зжу** *žr.* ссьездить. **ссьел**, **ссьем** *žr.* ссьесть. **ссьём**, -а 1. nuėmimas; с. пло́дов váisių nuėmimas, nuskyrimas; 2. с. шку́ры káilio nulupimas; 3. *tekst.* vorà. **ссьёмáлка**, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам 1. *šnek.* nuėmimas; с. лeцóв pastólių pašálinimas; с. пло-дóв váisių nurinkimas; с. шку́ры káilio (nu)-dyrimas; 2. nuótrauka; возду́шная с. aeronoúotrau-ka; 3. nuótraukos darymas; с. ф́ильма filmávi-mas; **с́ник**, -а nuimtúvas; с. свёрл grąžtu nu-imtúvas; **с́ный**, -ая, -ое nuimamas; с. бара-бáн *tech.* nuimtúvas; с. замóк nuimamas dž-raktas; **с́очный**, -ая, -ое nuótraukų dāromasis, filmúojamasis, filmávimas; **с́щик**, -а 1. nuótraukų darýtojas; 2. nuómotojas; 3. *šnek.* nuėmėjas; с. пло́дов (váisių) raškýtojas; с. шку́р kailialupýs. **ссьестно́е**, -о́го *dkt. šnek.* valgis, maistas. **ссьестно́й**, -ая, -о́е válgomas; maisto; ссьестно́е за-пáсы maisto átsargos.

сѣсть, съем, съешь, съест, съедим, съедите, съедят; *būt.* съел, -ла, -ло *įvk.* 1. suválgyti, išválgyti; он съел кусок мяса jis suvágė gābalą mėsos; он съел две тарелки супу jis išvágė dvi lėkštės sriubos; 2. suėsti, sugrąžti (*pov. rūdys geležį*); 3. *prk. tarm.* nuválgyti, parválgyti (*pov. dantis*); 4. pargrąžti (*barniais, priekaištavimais*); ♦ с. пилюлю nurýti kartėlį; он на этом собачку съел jis turi didelį patyrimą šiamė reikalė.

сѣхаты, сѣду, сѣдешь *įvk.* 1. nusilėisti, nuvažiuoti (*pov. nuo kalno*); 2. *šnek.* išsikėlti, išsikraustyti (*pov. iš buto*); 3. *prk. šnek.* nusliūkti, nusmūkti, nusliužti; платок съехал с головы skarėlė nusliūko nuo galvos; чулок съехал кó-жинė nusmūko; 4.: с. в сторону pasukti į šalį; 5. *prk. šnek.* nuslýsti, nejučiomis pėreiti (*pov. pašnekesys į kiltą temą*); 6. *prk. šnek.* nulėisti (*kainą*); 7.: с. на бѣер išlipti į kraštą (*iš laivo*); **сься, сѣдусь, сѣдешься** *įvk.* 1. susitikti (*apie važiuojančius, keliaujančius*); 2. suvažiuoti; делегаты съехались со всех концов страны delegatai suvažiavo iš visų šalies kampų.

сѣзвѣйт, влю, вйшь *įvk.* įgėlti, įgeliamai pasakyti.

сѣворот *ка, -и; dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. išrūgos, pārūgos, pāsukos; 2. *med.* sėrumas; **сьный, -ая, -ое** 1. išrūgų; 2. seruminis, sėrumo; сѣворотные препараты sėrumo, seruminiai preparatai. **сѣгранность, -и m.** 1. susigroįimas; 2. susivaidinimas; 3. susižaidimas.

сѣграть, -аю, -аешь *įvk.* 1. sugróti, sugriežti; с. сонату sugróti sonatą; прекрасно с. на роyle puikiai paskambinti fortepijonų; 2. sužaisti, sulošti; с. вничью sužaisti, sulošti lygiomis; с. в карты sulošti kortoms; с. фѣрзем paeiti, padaryti ėįimą valdovė (*šachmatuose*); 3. suvaidinti; хорошо с. свою роль gerai suvaidinti savo vaidmenį; это событие сыграло большую роль *prk.* šis įvykis suvaidino didelį vaidmenį; ♦ с. шутку (шутку) iškrėsti pókštą (*džn. piktą*); с. свадьбу iškėlti vestuvės; это сыграло емú нá руку tai jam išėjo į náudą; **сься, -аюсь, -аешься** *įvk.* 1. susigróti; 2. susižaisti; 3. susivaidinti.

сѣзмала (сѣзмалу) *prv. šnek.* iš mažėns, iš mažų dienų, iš mažumės.

сѣзм|альства *ir ~альства prv. šnek. žr.* сѣзмала.

сѣзно́ва *prv. šnek.* iš paūjo, iš pradžiós, (iř) vėl.

сын, -а; dgs. сыновья, -вѣй, -вьям *ir* сыны, -ов 1. sūnūs; крѣстный с. krikštāsūnis; блудный с. sūnūs palaidūnas; 2. *dgs.* сыны, сынов sūnūs; вѣрный с. наро́да iřtikimas liaudies sūnūs; **сьшка, -и; dgs. kilm.** -шек, *naud.* -шкам sūnėlis; **сьовний, -ая, -ее** sūniškas, sūnaūs; с. долг sūnaūs, sūniška pareigà; **сьок, -нка, ~очек, -чка** sūnėlis.

сѣпать, сѣплю, сѣплешь *eig. bėrti, barstýti, pilti* (*pov. miltus*), žėrti; kreĩkti; pylóti, pilstýti; švais-týti, žarstýti; с. деньгами švaisťyti pinigų; **сься, сѣплерся** *eig. 1. byrėti; trupėti, gurti; 2. brigzti* (*apie audinį*); 3. *šnek.* skambėti, sklísti, aidėti (*iř visu pusį*); 4. būti beriamám, barstomam.

сѣпкий, -ая, -ое; сѣпок, сѣпка, сѣпко *šnek.* birūs; trupūs, gurūs (*pov. akmuo*).

сѣпной, -ая, -ое: с. тиф *med. dėmėtoji šiltinė.*

сѣпуч|есть, -и m. birūmas; trupūmas, gurūmas; **сьий, -ая, -ее; -пуч, -а, -е** birūs, lakūs; сѣпучее вещество bīřalas.

сѣпь, -и m. 1. bėrimas; 2. bīřalas, bīri mēdžiaga; 3. *med.* išbėrimas.

сыр, -а (-y); dgs. сыры sūris; плавленый с. lýdytas sūris; ♦ как с. в масле катáется gyvėna kaip įnkstas taukuosė.

сыр-бór: знаю откúда (из-за черó) с.-б. загорėлся *šnek.* žinau, dėl kó visa tai įvyko, dėl kó kilo visas šis triukšmas, sąmyšis, giñcas.

сырѣть, -ѣю, -ѣешь *eig. 1. drėkti; drėgnuoti; šla-piuoti, mernėti; 2. šnek.* tūkti, pilnėti, pampti.

сырѣц, -рца žaliava; pūsfabrikatis; шѣлк-с. žalias (*neapdirbtas*) šilkas; хлóпок-с. žalià (*neapdirbta*) mēdvilnė.

сыр|ик, -а kul. varškėtis; **сьий, -ая, -ое** sūrio, sūrių, sūrinis; с. мешóк sūrmaišis; с. запах sūrio kvāpas.

сыро *eina tariniu* drėgna; в погребѣ было с. gūsyje buvo drėgna.

сыровár, -а sūriadarys, sūrininkas; **сьенный, -ая, -ое, сьный, -ая, -ое** sūrių (gamýbos); **сьня, -и; dgs. kilm.** -рен, *naud.* -рням sūrinė.

сыровáтый, -ая, -ое; -ват, -а, -о 1. drėgnókas, apýdrėgnis; 2. apýžalis (*nepakankamai išdirbtas, išvirtas, iškepes, prinokęs*).

сыроѣжка, -и; dgs. kilm. -жек, *naud.* -жкам bot. ūmėdė, Russula.

сыро́й, -ая, -ое; сыр, сыра, сыро 1. drėgnas; сыра́я земля drėgnà žemė; 2. žalias (*neišdirbtas, nevirtas, neiškepes, neprinokęs*); с. хлеб žalià, neiškėpusi duona; 3. *šnek.* išpařpes, išpūtęs, išdrībęs; ♦ сыр-бór загорėлся *žr.* сыр-бór.

сыро́к, -рка (-ркý) sūrėlis.

сыромолóт, -а (javai) žaliakuliai; обивать сыромолóтом blókšti.

сыромя́т|ина, -ы *šnek. žr.* сыромять; **сьник, -а** *pasen.* od(a)minys; **сьный, -ая, -ое** žaliāminis; сыромя́тная овчйна žaliāminis avikailis; **сьчик, -а** *žr.* сыромя́тник.

сыромя́ть, -и m. žaliāminė óda.

сыро́сть, -и m. drėgnūmas, drėgmė; drėgmingūmas, padrėkimas; с. воздуха óro drėgnūmas, drėgmingūmas; с. земли žėmės drėgmė; ♦ разводіть с. žliūmbti, āšaroti.

сырт, -и m. žiobrys (*žuvis*), Vimba vimba, *žr.* рыбец.

сырь|ѣ, -я žaliava; *kuop.* žaliavos; с. для промышленности žaliava prāmonei; стратегическое с. strateginės žaliavos; **сьовой, -ая, -ое** žaliavų, žaliavinis; сырьевáя база žaliavų bazė; **сьем** *prv. šnek.:* есть мясо с. vágtyti mėsą žalią (*nevirtą, nekeptą*).

сыск, -а *pasen.* 1. ieškóјimas; 2. sekimas.

сыскáть, сышý, сѣщешь *įvk.* 1. *šnek.* suràsti, suieškóti; 2. *pasen.* susėkti, sušnipinėti; **сься, сѣщется** *įvk. šnek.* susiràsti, atsiràsti.

сыскивáть, -аю, -аешь *eig. pasen.* sėkti, šnipinėti; **сься, -ается** *eig. pasen.* būti sekamám.

сыскно́й, -ая, -ое *pasen.* sekamāsīs, sekimo; сыскная полиция по уголовным делам kriminālinė policija.

сытѣть, сычѹ, сытѣшь *eig. pasen. sáldinti (pvz. alų), mięsti (medų).*
сытн||о 1. *prv. sōčiai, maistingai; 2. eina tariniu:* вам с. здесь jūs čia gyvėnate pefekliu; **~ость**, -и *m. sotūmas, sotýbė, sōtis; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тнá, -тно sotūs, maistingas; skalsūs; с. хлеб maistinga, skalsi dúona; с. ўжин soti vakariėpė; сытная жизнь pasitūrimas gyvėnimas.*
сыт||ость, -и *m. sotūmas, sotýbė; ~ый, -ая, -ое; сыт, сытá, сыто* 1. *sotūs, prisiválgęs; 2. šnek. sotūs, maistingas; 3. šnek. įmitęs, įsigānęs; aptūkęs.*
сыч, -á 1. *zool. pelėdikė, Athene noctua; 2. šnek. gaūkata, piūrōpas (žmogus); сычом сидеть piūrōti.*
сычѹ *žr. сытѣть.*
сычѹ||г, -á 1. *anat. (atrajotojų skrandžio) šliūžas; 2. kul. skilādis; ~жина, -ы šliūžo fermeñtas; ~жний, -ая, -ое: сычужная вытяжка šliūžo ekstrāktas; с. фермент šliūžo fermeñtas.*
сыщется *žr. сыска́ться.*
сыщик, -а *seklūs, šnipas, detektývas.*
сыщѹ *žr. сыска́ть.*

сэкономить, -млю, -мишь *įvk. sutaupyti.*
сюдá *prv. čia, šėn, čionai, šėnlink; ♦ ни с., ни тудá nei teñ, nei atgal.*
сюжёт, -а *siužėtas (pvz. romano); ~ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно siužėto, siužėtinis.*
сюйта, -ы *muz. siuità.*
сюрприз, -а *siurprizas, staigmenà; netikėtas įvykis, netikėta dovanà, netikėtybė.*
сюртѹк, -á *sūrdutas, dvieilis švařkas.*
сюсюкать, -аю, -аешь *eig. šnek. 1. švepl(i)uoti, šveplėti; 2. prk. šokinėti, tupinėti, tūpčioti (apie ką), pataikauti, nuolaidžiauti, imituoti, beždžioniauti.*
сяду *žr. сесть.*
сяжкѣй, -кѹв *ir сяжки, -ков dgs. (vns. сяжѹк, -жкá) zool. (vabzdžių) čiupikliai.*
сяк *prv.: (и) так и с. ir šiaip, ir taip; так-с. šiaip taip, žr. так.*
сякнуть, -нет *eig. pasen. sėkti, slūgti (apie vandenį).*
сякѹй, -áя, -ѹе *žr. такѹй-сякѹй.*
сям *prv.: там и с. (там-с.) kur-pė-kur, taip šėn, taip teñ; то там, то с. taip vienui, taip kitui.*

Т Т

та, той *įv. žr. тот.*
табáк, -á (-ý); *dgs. -й, -ѹв tabákas, tabokà; нюхательный т. šniauk(šė)iamasis, ūostomasis tabákas; нюхать т. ūostyti, šniaukti tabákà; ♦ дѣло — т. šnek. prasti reikalai, blogi pōpieriai; ~ѣрка, -и; dgs. kilm. -рок, naud. -пкам tabákinė, tabōkinė.*
табаковод, -а *tabáko augintojas, tabákininkas; ~ство, -а tabáko auginimas, tabakininkystė.*
табарáн, -а *žr. тарбарáн.*
табачѣ||шко, -а, ~ще, -а *šnek. tabakėlis, meñkas, ne kóks tabákas.*
табáчи||ик, -а 1. *šnek. tabákius (tabako rūkytojas, uostytojas); 2. tabákininkas, tabáko prāmonės darbininkas; ~ица, -ы 1. tabákė (tabako rūkytoja, uostytoja); 2. tabákininkė, tabáko prāmonės darbininkė; 3. tabáko dēžė, tabákinė; ~ый, -ая, -ѹе tabáko, tabōkos, tabákinis; табáчная фабрика tabáko fábrikas; т. кисѣт tabáko kapšėlis.*
табáчня, -и *šnek. pasen. tabáko parduotuvė; 2. rūkomasis kambarýs, rūkyklà.*
табáчѹк, -чкá *tabakėlis, tabokėlė.*
табѣль, -я *v. 1. tabėlė, sąrašas; 2. tåbelis (darbininkų ir tarnautojų atvykimo į darbą ir išvykimo iš darbo apskaitos lentelė, taip pat žetonas); 3. (mokinių) pažymėjimas; т. успеvаемости и поведėния elgesio ir mókslo pažangumo pažymėjimas; ♦ т. о рáнгах rángų tåbelis (ikirev. Rusijoje); т.-календáрь kalendōrius-lapėlis; ~ный, -ая, -ѹе tåbelio, tabėlės, tåbelinis, tabėlinis; ♦ т. день valstybinė švenėtė (ikirev. Rusijoje); ~щик, -а tåbelininkas; ~щица, -ы tåbelininkė.*

таблѣт||ка, -и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам (vaisių) tablėtė; ~очный, -ая, -ѹе tablėtinis.*
таблѣ||ца, -ы *lentelė, tabėlė; т. севѹоборѹта sėjomainos lentelė; т. умножėния daugýbos lentelė; ~чка, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам lentelė (su užrašu).*
та́бор, -а (*kazokų*) *stovyklà; (čigonų) tåboras; ~ный, -ая, -ѹе stovyklos, tåboro.*
табу́ *nkt. tabù (draudimas).*
табу́н, -á 1. *bandà, kaimenė, tabūnas; pulkas; т. олѣней ėlnių kaimenė; т. ўток áncių pulkas; 2. prk. šnek. daugýbė, áibė; ~йтѣся, -йтѣся eig. 1. būriuotis, spięstis į kaimenę, pulkuotis; 2. prk. šnek. grūstis, spięstis (apie žmones); ~ный, -ая, -ѹе bandōs, kaimenės, tabūno; ~щик, -а kaimeininkas, bandāganis.*
табурѣт, -а, ~ка, -и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам taburėtė, krāsė.*
тавѣрна, -ы; *dgs. kilm. -вѣрн tavėrna, smūklė, užkandinė (pvz. Italijoje).*
тавлѣнка, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам pasen. tōšinė, (medinė) tabákinė.*
таво́лга, -и *bot. lanksvà; Spiraea.*
таво́т, -а *tavōtas, solidòlis; ~ница, -ы tavòtinė, tepalinė.*
таврѣнный, -ая, -ѹе; -рѣн, -рѣнá, -рѣнѹ *įdaguotas.*
таврѣнный, -ая, -ѹе *sù įdagų, įdaguotas (pvz. gyvulys); ~йтѣ, -рѹ, -рѣшь eig. įdaguoti, kleimuoti, ženklinti (gyvulius); ~ѹ, -á; dgs. тавра, тавр. -ám įdagas; ~ѹвый, -ая, -ѹе įdegtinis; т. знак įdagas.*

тавтологический, -ая, -ое *lit.* tautològinis; **тавтология**, -и *lit.* tautològija.

таган, -а trikojis (*virimui*).

таджик, -а tadžikas; **таджикский**, -ая, -ое 1. tadžiku, tadžikiškas; таджикские песни tadžikiškos dainos; т. язык tadžiku kalbà; 2. tadžikijos; **тачка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам tadžikė.

таежник, -а taigiētis, taigōs gyvėntojas; **таежница**, -ы taigiētė, taigōs gyvėntoja; **таежный**, -ая, -ое taigōs (*puz. medžiotojas*).

тазы, -а, о тазе, в тазу; *dgs.* тазы dubuō, praustūvas.

тазы, -а, в тазе и в тазу; *dgs.* тазы anat. dubuō. **тазик**, -а dubenėlis.

тазобедренный, -ая, -ое: т. сугтāv anat. klūbo sąpargūs.

тазовый¹, -ая, -ое praustūvo, dubėis.

тазовый², -ая, -ое anat. dubėis (*puz. kaulas*).

тайнственный *pro.* slėpiningai, paslaptīngai; **тайность**, -и т. slėpinīgumas, (pa)slaptīngumas; **тайный**, -ая, -ое; -ен, -енна, -енно 1. slaptīngas, slėpinīngas, mįslingas, paslaptīngas; 2. slāptas; тайственная цель slāptas tikslas.

тайнство, -а 1. bažn. sakramėntas; 2. *pasen.* paslaptis, slėpinys.

тайть, таю, тайшь *eig.* 1. slėpti, slapstýti; paslaptýjė laikýti; ждать тая дыхание láukti užgniaūzus kvāpà; 2.: жизнь тайт в себе много опасностей gyvėnime slėpi daug pavōjy; ♦ нечего (что) грехá т. nėrà kō slėpti, reikia atviraī prisipažinti; **тайся**, таюсь, тайшья *eig.* 1. slėptis, slapstýtis; 2. slypėti, kiūtoti, glūdėti; что тайтся в егò душе? kās slėpi jō sieloje?; здесь тайтся опасность čià glūdi, slėpi pavōjus.

тайга, -й taigà.

тайком *pro.* slapčia, slaptà, slaptaī, slaptomis, paslapčia, paslapčiomis.

тайм, -а sport. kėlinys, pūslaiķis.

таймень, -я в. zool. šlakys (*žuvis*), Hucho.

тайный, -ы 1. paslaptis, slaptis, slaptà, slėpinys; государственная т. valstybinė paslaptis; сохрāнять тайну išlaikýti pāslapti; держāть в тайне laikýti paslaptýjė; 2. slaptūmas; т. перепіски susirašinėjimo slaptūmas; **тайник**, -а slaptāvietė, ūpatinė, slaptynė; ūznarvė; **тайно** *pro.* slaptaī, paslapčia, paslapčiomis, slaptà.

тайнобрачные, -ых *dgs. dkt. pasen. bot.* bežiėdziai (*augalai*), *Cryptogamae*.

тайнопись, -и т. slaptāraštis.

тайно *ość*, -и т. slaptūmas, slaptīngumas; slaptýbė, paslaptis, paslaptýbė; **тайный**, -ая, -ое slāptas, slaptīngas; тайное голосовāние slāptas balsāvimas; тайная мысль slaptīnga mintis.

тайфун, -а taifūnas.

так 1. *pro.* taip, šitaip; т. же taip pāt; т. прошлй годы taip, šitaip praėjo mėtai; и т. дāлее (и т. д.) iř taip toliau (iř t. t.); давнó бы т. *šnek.* seniaī taip reikėjo; т. емý и нāдо *šnek.* taip jām iř reikėjo; он сделāл что-то не т. jis padārė kažkā nē taip, kaip reikia; тут что-то не т. čià kažkās nē taip, čià kažkās netvarkojė; т. назывāемый vadinamasis; 2. *pro.* taip; savāime, veltui, dovanai; пусть т. и останется tegul taip iř paliēka (*kaip buvo*); я и т., без лєстницы, достāну āš iř

taip, bė kōpėciy, pasieksiu; это т. пройдēt tai savāime praeis (*apie ligą*); это тебė т. не пройдēt *šnek.* tū tai veltui nepraeis, ūž tai tū atsiimsi; 3. *pro.* taip, tiek; tōks; он т. добр jis tōks gėras; он т. быстро говорīл, что я ничегó не пōнял jis taip greitai kalbėjo, kād āš niėko nesupratau; онā т. хорошā собой jī tokiā gražuolė; 4. *pro., dll.* taip sau, taip; я это сказāл прóсто т. āš tai pasakiau taip sau; я сказāл это т., без ūмысла āš tai pasakiau šiaip sau, niėko negalvōdamas; 5. *dll.* (*teigimui*) taip; т., это он taip, tai jis; 6. *dll.*: лет т. дєсятъ назāд priėš kōkiā dėsimtį mėty; а я т. дýмаю, что ты прав ē āš gi manau, kād tavo teisybė; 7. *jng.* tai; т. ēдем? tai važiūojam?; т. соглāсен? tai sutinki?; ēхат, т. ēхатъ jei važiūoti, tai važiūoti; не знāете, т. и не говорīте jei nežinote, tai iř nekalbėkite; 8. *dll.*: я и т. знал āš iř taip, iř бė тō žinójau; вот т. неожиданность nā iř staigmenā; т. он и купит тебė подарок *šnek.* nupirks jis tū dōvanā, tik lauk (*nė neketina pirkti*); больнóму нāдо сидēt лóма — т. нет, он пошēл на рабóту *šnek.* ligōnis tūri gulėti namie, bėt kuř tū — jis išėjo į darbā; у нас всегдā вєсело, т. что врємя проходит незāмєтно pās mūs visadā liūksma, tād iř laikas slėnka nepastebimai; ♦ т. сказātъ iř taip sākant; т. и бытъ! *šnek.* geraīl, tebūniel; за т. veltui, ūž dýka, ūž dėkui; т. как нєs, kadāngi; т. или инāче (йнāче) vienaip ar kitaip; т. и сяк iř šiaip iř taip, iř vienaip iř kitaip (*visokiais būdais*); как (бы) не т. anaipdōl, dār tō betrūko, т. себė а) pusėtinas, niėko sau, abejūtiškas; б) šiaip sau, neblogoi; т. на т. а) lygiomis, б) priėdo (*mainyti*); б) pō lýgiai, pō lýgiā dāļi (*imti ko nors*); т. и а) бė paliovōs, бė pėrstojo, бė pėrstogės; б): я т. и знал āš (jau) iš aīksto žinójau; он т. и не дозволīлся jām nepavýko prisiskāmbinti; онā т. и не узнāла jāi nepavýko sužinōti; т. и знай (знāйте) minėsi (te) māno žodj; вот т. фунт! nā (dabaī) gražiū gražiausiai, tai gražiausiai!

такать¹, -аю, -аешь *eig. šnek.* žodžiū „taip“ pritaīti (*kitam kalbant*).

такать², -ает *eig. šnek.* taukšėti, kaukšėti.

такелаж, -а laiv. takelāžas; laivāvirvės; **такий**, -ая, -ое takelāžo, laivāvirvių.

также *pro.* taip pāt, taipjau, iřgi, taipōgi; я т. хочý āš iřgi nōriu; тóчно т. lýgiai taip pāt.

таки ир **таки** *dll. šnek.* vis dēlto; vis tiktai; он т. ошибся vis tiktai jis apsiriko, suklydo; сумел-т. сдєлать vis dēlto sugebėjo padaryti; ♦ прямо-т. tikrai, iš tikrūjy.

таковй, -ая, -ое; -ов, -а, -о *ju.* tōks, anōks; šis, minėtasis; таковье делā tōkios tokėlės; в таковом слýчае šiuō atveju; как т. kaip tōks; ♦ и был таков *šnek.* tiek jī temātė.

таковский, -ая, -ое *šnek. niek.* tōks, anōks; знāчит, мы таковские vadinasi, mės tokiē, anōkie.

такой, -ая, -ое *ju.* tōks, anōks; т. же tōks pāt; кто он т.? kās jis pėr vienas?, kās jis tōks?; что таков? kās čià tōkio?; такая же книга tokiā pāt knyga; такий образом tōkiu, tuō būdū; до т.

степени tiek; в таком случае tókiu átveju; что такое канализация? kàs tai yrà kanalizàcija?
такой-сякой, **такая-сякая**, **такое-сякое** *iv. šnek.* šjóks iř tóks, tóks iř anóks.
такой-то, **такая-то**, **такое-то** tóks iř tóks.
такса¹, -ы taksà; платить по таксе mokėti pagal taksà.
такса², -ы taksis (*šuo*).
таксá||тор, -а taksàtorius, taksúotojas; **~ция**, -и taksàcija, taksàvimas.
такси nkt. taksi; стоянка т. taksi stovėjimo vietà.
такси||ровать, -рую, -руешь *eig.* iř *ivk.* taksuoti; **~овка**, -и taksàvimas; **~овщик**, -а taksúotojas, taksàtorius.
такс||ист, -а *šnek.* taksi šoferis; **~ометр**, -а taksomètras.
таксомотóр, -а taksomotòras, taksi; **~ный**, -ая, -ое taksomotòru, taksomotòro, taksomotòrinis; **~щик**, -а taksomotòrininkas, taksi šoferis.
таксофóн, -а taksofònas.
так-сяк eina tariniu šiaip taip.
такт¹, -а taktas; в т. і taktà.
такт², -а taktas; держать себя с тактом taktiškai elgtis.
так-таки dll. šnek. vis dėlto, vis tiktai.
тактик, -а taktikas; **~а**, -и taktika; т. окружения *kar.* apsupimo taktika; революционная т. пролетариата *prk.* revoliucinė proletariàto taktika.
тактич||еский, -ая, -ое taktikos, taktinis; **~ность**, -и т. taktiskumas, **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно taktiskas, taktingas (*pvz. žmogus*).
тактовый, -ая, -ое taktò (*žr.* такт¹).
тал, -а *žr.* тальник.
талán, -а *šnek. tarm. poez.* láimė, sėkmė; dalià.
талант, -а talentas; **~ливость**, -и т. talentingumas; **~ливый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о talentingas.
тáлевый, -ая, -ое: тáлевая система *tech.* skryščių sistemà.
тáлер, -а táleris (*moneta*).
тáли, -ей *dgs. tech.* skryščiai, kàbamas kèltuvas.
талисман, -а talismànas.
тáлия¹, -и tálija, juosmuò; обнять за тáлию арка-binti peř juosmenį.
тáлия², -и iř тáлья, -и *pasen. (kortų)* tálija.
тáлий, -а *chem.* tális.
талмуд, -а bažn. talmùdas; **~ист**, -а 1. talmùdininkas (*talmudo pasekėjas iř aiškintojas*); 2. *prk.* talmudistas, scholàstas, prisiskaitėlis; **~истский**, -ая, -ое scholàstinis, talmudistinis; **~ический**, -ая, -ое talmùdo, talmùdinis.
талóн, -а talònas; **~ный**, -ая, -ое talòno, talòninis; **~чик**, -а talonėlis, taloniukas.
тáлый, -ая, -ое atitirpęs, pólaidžio; т. снег pažliu-ges sniegas; тáлая вода pólaidžio vanduo.
талык, -а *min.* talkas.
тáлма, -ы *pasen.* álma (*berankovis moteriškas apsiautas*).
тальник, -á *bot.* gulsčiasis glúosnis.
тáлья, -и *žr.* талия².
там prv. ten, tenai; т. же ten pat; вон т. aurė; т. и сям (т.-сям) kur-nė-kur, vienuř kituř, visuř; черó т.? kò dár?
тамадá, -ы tamadà, puotòs tvarkdarys.

тамаринд, -а *bot.* tamarindas.
тамариск, -а *bot.* eglūnas.
тамбур, -а 1. *tech.* bũbinas; angainė, támbũras; 2. *glžk.* támbũras.
тамбур, -а *pasen.* bũgnas, támbũras.
тамóж||енник, -а muitininkas; **~енный**, -ая, -ое muito, muitų, muitinės, muitinis; тамóженная пошлина muitas; т. чиновник muitinės valdiniškas, muitininkas; т. осмóтр muitinis patikrinimas; **~ня**, -и; *dgs. kilm.* -жен, *naud.* -жням muitinė.
тамошний, -ая, -ее *šnek.* tenýkštis.
тампо́н, -а *med.* tampònas; **~áда**, -ы *med.* tampónacija; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* iř *ivk.* tamponuoti.
там-сям žr. там.
тангенс, -а *mat.* tángensas, tángentas.
танго nkt. tángo (*šokis*).
тáнец, -нца 1. šokis; народные тáнцы liaudies šokiai; 2. *dgs.* šokių vakaras, šokiai.
танй́н, -а taninas.
танк, -а *kar.* tankas.
танкер, -а tánklaivis.
танкётка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *kar.* tankètė.
танкётки, -ток *dgs.* tankètės (*moteriška avalynė*).
танкист, -а tankistas.
танко||вый, -ая, -ое tánkų, tángo; т. полк tánkų pulkas; **~строение**, -я tánkų gamyba.
тантьёма, -ы *ekon.* tantjemà.
танцевá||льный, -ая, -ое šokių; т. вечер šokių vakaras; **~ть**, -цую, -цуеть *eig.* šókti; т. вальс šókti válsà.
танц||клáсс, -а *pasen.* šokių kũrsai; **~мэйстер**, -а *pasen.* šokių mokytojas.
танцóвщи||к, -а šokėjas; balėto artistas; **~ца**, -ы šokėja; balėto artistė.
танц||óр, -а šokėjas; **~óрка**, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам šokėja; **~плошáдка**, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам šokių aikštėlė; **~ýлька**, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лькам *šnek.* šokių vakarėlis, pàšokis, pasišokimas.
тапёр, -а *pasen.* pianistas, táperis (*grojikas šokių vakaruose*); **~ша**, -и pianistė (*grojikė šokių vakaruose*).
тапёр, -а *zool.* tapyras; т. чепрáчный indinis tapyras.
тáпки, -пок, -пкам *dgs.* (*vns.* тáпка, -и), тáпочки, -очек, -чкам *dgs.* (*vns.* тáпочка, -и) batėliai (*be kulnų*); šliūrės.
тáра, -ы tarà (1. *prekės įpakavimas*; 2. *įpakavimo svoris*).
тарабáнить, -ню, -нишь *eig. šnek.* bildinti, bildėti.
тарабáрить, -рю, -ришь *eig. šnek.* tarškėti, tauškėti, plėpėti.
тарабáр||ский, -ая, -ое *šnek.* painūs, suvėltas; sudėtingas; **~щина**, -ы *šnek.* páiniava.
таракáн, -а *zool.* tarakònas, kakšlė, *Blatta orientalis*; рыжий т. rudasis tarakònas, prūsòkas; **~ий**, -ья, -ье tarakònų, tarakòno.
таракáшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* tarakonėlis; vabaliukas, vabalėlis.
тарáн, -а 1. *tech.* taràjas; 2. *ist.* tarànas, mūradaužys, ávinas; **~ить**, -ню, -нишь *eig.* tara-

nuoti, daužyti taranū; ~ный, -ая, -ое tarāninis, tarāno; ◆ таранная кость *anat.* šokikaulis.
тарантá, -ы *v. ir m. žr.* таратора.
тарантáс, -а tarantāsas (*ilgas kelionės vežimas*).
тарантэлла, -ы tarantelā (*šokis*).
тарантýть, -нчý, -нтýшь *eig. šnek. žr.* тараторить.
тарантул, -а *zool.* tarántulas (*voras*).
таранчý *žr.* тарантýть.
тарáнь, -и *m.* vimba, raudonākė (*žuvis*), *Rutilus rutilus heckeli*.
тарарáм, -а (-у) *šnek.* triukšmas, šurmulys, sámbruždis, sámyšis.
тарарáх *ist.* trinkt, bumbt.
тарарáх||ать, -аю, -аешь *eig.* trinkčioti, trinksėti; ~нуть, -ну, -нешь *įvk. šnek.* 1. trinkelėti, su-trinksėti; bumbtelėti; 2. smogtelėti, pykštelėti, pókštelėti (*puz. iš šautuvo*).
таратáйка, -и; *dgs. kilm.* -тáек, *naud.* -тáйкам dvi-gāciai, bėdā (*vežimas*).
таратóр||а, -ы *v. ir m. šnek.* tarškālius, tarškālė, tarškālas, tarškėlė, patārška; ~ить, -рю, -ришь *eig. šnek.* tarškėti, tauškėti, pliaukšti, taūkšti, málti liežuvių; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -ркам *v. ir m. šnek.* patārška, tarškālius, tarškālė.
тарактéть, -хчý, -хтýшь *eig. šnek.* 1. bildėti, dar-dėti (*apie vežimą*); 2. tarškėti, tratėti (*greitai kalbėti*).
тарáщить, -шу, -шишь *eig. šnek.*: т. глázа акis veřti, spruginėti, plėsti; ~ся, -шусь, -шишься *eig. šnek.* žiūrėti, spoksóti išsproginus akis.
тарбагáн, -а *zool.* tarbagānas, stėpių kiškis.
тарéлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. lėkš-tė; 2. *tech.* plėkštė, lėkštė; 3. *dgs. muz.* lėkštės (*orkestre*); ◆ быть не в своéй тарéлке būti blo-gai nusiteikus, būti blogos nuotaikos, savijau-tos.
тарéлоч||ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам lėkš-tėlė; ~ный, -ая, -ое lėkščý, lėkštės; lėkštinis.
тарéльчатýй, -ая, -ое lėkštinis, diskinis.
тари́р||овать, -и́рю, -и́руешь *eig. ir įvk. spec.* tariuoti; ~овка, -и *spec.* tarāvimas.
тари́ф, -а tarifas; ~икацио́нный, -ая, -ое tarifi-kācijos, tarifikācinis; ~ика́ция, -и tarifikāvimas; tarifikācija; ~ни́ровать, -рую, -руешь *eig. ir įvk.* tarifikuóti; ~ный, -ая, -ое tarifinis, tari-fų; тарифная систе́ма tarifinė sistemā.
та́рный, -ая, -ое tāros, įpakāvimo.
тарпа́н, -а *zool.* tarpānas (*laukinis Azijos arklys*).
та́ртар, -а *pasen.* tártaras, prāgaras.
тарта́ры *nkt. dgs. šnek.*: провалиться в т. пра-smėgti kiaurai žemė, kiaurojon; nugarmėti į prā-garą.
тарти́нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *pasen.* sumuštinis, buterbrōdas.
та́ры-ба́ры, та́ры да ба́ры, та́ры-ба́ры-растаба́ры *nkt. dgs. šnek.* 1. tauškalaí, plepalaí; 2. *eina ta-riniu*: он та́ры да ба́ры jis (*vis*) plėpa ir plėpa.
та́ска, -и *šnek.* pylā, dyžā, išpliekimas; за́дaть ко-мý-л. таску káilį kám iškaršti, nudýžti, išvanó-ti kā.
таска́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. tráukti (*puz. medžius iš upės*), bugdyti, vilkti, tasyti; nešióti (*puz. pilnus maišus*); т. всюду с собо́й visuř nešióti

sù saviñ; т. за во́лосы tráukti, tampýti už plau-kų; 2. *šnek.* vōgti, išnešióti, gróbstyti; 3. *šnek.* válkioti, drėngti, nešióti, dėvėti, avėti; 4. *šnek.* tasyti, tampýti (*po teismus*); ◆ эле но́ги т. вós kójas bepavilkiti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* 1. slānkioti, válkiotis, bastýtis, švaistýtis, tran-kýtis; tampýtis; 2. nešióti sù saviñ.
тас||о́вать, -сýю, -сýешь *eig.* maišýti, pašýti (*kor-tas*); ~о́вка, -и (*kortų*) maišymas, pašymas.
ТАСС (Телеграфное аге́нтство Советского Сою́за) TASS'as (Tarybų Sąjungos Telegrāmų agentū-rā).
тата́р||ин, -а; *dgs.* -áры, -áp totōrius; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -ркам totōrė.
тата́рник, -а *bot.* kardžolė, *Onopordon*.
тата́рский, -ая, -ое 1. totōrių, totōriškas; т. язы́к totōrių kalbā; тата́рские наро́дные та́нцы totōrių liaudies šokiai; 2. Totōrijos.
тата́рщина, -ы *ist.* 1. totōrmetis; 2. totōrmečio duoklė.
татау́й||овать, -рую, -руешь *eig. ir įvk.* tatuiruoti; ~о́вка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. ta-tuirāvimas; 2. tatuiruodė.
та́ть, -я *v. pasen.* vagis; grobikas, plėšikas; ~ба́, -ы *pasen.* vagystė; plėšikāvimas.
тафти́á, -ы тафта (*audinys*); ~яно́й, -áя, -о́е таftos, таftinis.
тафя́, -й *pasen.* šlikas, plokščia kepuraitė.
тахта́, -ы tachtā (*sofa be atkaltės*).
тача́нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам tačiánka, vežimāitis.
тача́ть, -аю, -аешь *eig.* sióti (*batus*).
та́чка¹, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам karūtis, vienratis, rítulaí.
та́чка², -и (*batų*) siuv'imas.
тащи́ть, тащý, тащи́шь *eig.* 1. vilkti, tráukti, tēmp-ti, tampýti, tasyti; 2. něsti, bugdyti, starinti; 3. vōgti, gróbstyti, džiauti; ~ся, тащýсь, та-щи́шься *eig.* 1. vilktis (*puz. uodega*); 2. *šnek.* vilktis, kėbrinti, kišturiuoti, kėblinti, spūdinti; он эле тащýтся jis vós pasivelka, vós kėblója, vós praėina, vós kójas bepāvelka.
та́я||ние, -я 1. tirpimas, tirpsmas; 2. *prk.* nykimas; liesėjimas; ~ть, та́ю, та́ешь *eig.* 1. tirpti (*puz. sniegas, cukrus*), skýsti (*puz. vaškas*); dilti, trum-pėti (*puz. žvakė*); 2. *prk.* guřti (*puz. jėgos*), nykti (*puz. sveikata*); lýsti, blōgti; 3. *prk.* (ap)-sálti; céрдце та́ет от ра́дости širdis sāla iš džiaugsmo.
та́рь, -и *m.* 1. *pasen.* pādaras, gývis, būtýbė; 2. *niek.* bėstija, biauřybė.
тверде́ть, -еет *eig.* kietėti, eiti kietyn; diržti (*oda*), stingt, stirti (*puz. skalbiniai šaltýje*).
тверди́ть, -ржý, -рдýшь *eig.* 1. atmintinaí kálti, mókytis (*puz. pamoką*); 2. nuólat kartóti, málti, nuólat sakýti, kalbėti (*ta pat*).
твёрдо *prv.* 1. kietai; 2. tvirtai, geraí; т. сто́ять tvirtai laikýtis; т. решáть tvirtai nusprėsti; т. зна́ть upók tvirtai mokėti pāmoką; т. по́мнить geraí atsiminti; т. запо́мнить geraí įsidėmėti.
твердозём, -а kietžemis.
твердо||ка́менный, -ая, -ое 1. *pasen.* labaí kie-tas, kietauólis, akmeñs kietūmo, kietas kaip akmuó; 2. *prk.* nepaláužiamas, nepaleñkiamas,

nerépirmaldaujamas; ~копчѣный, -ая, -ое stipriai, gerai išrukýtas; berūkiant sukietėjes (pvz. *dešra*); ~лѡбый, -ая, -ое; -лѡб, -а, -о *šnek. niek.* kieta-kaktis, bukaprōtis, bukalgalvis; ~сплѡвный, -ая, -ое *spec.* kieta lydinio, kietųjų lydiniių.

твёрд||ость, -и *m.* 1. kietumas, kiėtis, sukietėjimas; 2. tvirtumas, tvirtybė, stiprybė, stiprumas; ~ый, -ая, -ое; твёрд, твердѣ, твёрдо 1. kietas; твёрдое тѣло *fiz.* kietasis kūnas; т. согласный *lingv.* kietasis priebalsis; т. переплёт kietviršis, kietasis įrišimas; 2. tvirtas, stamantrus (pvz. *laikymasis*), stiprus (pvz. *noras*), geras (pvz. *atmintis*); твёрдая воля tvirtà valià; твёрдые цѣны tvirtos káipos; твёрдая стáвка tvirtas, pastovūs átlgis; ♦ т. знак raidė «ъ».

твёрд||ыня, -и *pasen.* tvirtovė; ~ь, -и *m. pasen.* небесная т. *poez.* dangaus skliautas; земная т. saūsžemis, sausumà, žemė.

твёрзый, -ая, -ое; -рѣз, -а, -о *šnek. žr.* трѣзвый. **твёрже** 1. *bdu.* твёрдый *aukšt. l.*; 2. *pru.* твёрдо *aukšt. l.*

твёрж||у *žr.* твердить.

твой, -его *v.*, твоѣ, -ей *m.*, твоѣ, -еро *nktr.*; *dgs.* твой -йх; 1. *ju.* tãvo, tãvas, tãviškas, tavà, tãviška; твой велосипѣд tãvo dviratis; твоѣ сестрã tãvo, tavõji sesuõ; у негѡ твой нос jõ nõsis tãviška, kãip tavõji; твоѣ счáстье tãvo láimė; по твоѣму мнѣнию tãvo nũomone; 2. твой, -еро, твоѣ, -ей *dkt.* taviškis, tavàsas (*tavo vyras*); taviškė, tavõji (*tavo žmona*); твой давнѡ уѣхал? aĩ taviškis seniaĩ išvažiãvo?; что твой подѣлы-ваер? kã taviškė beveikianti?; 3. твой, -йх *dgs. dkt.* taviškiai, tãvo namiškiai; как твой пожи-вают? kãip taviškiai gývėna, laikosi?; 4. твоѣ, -еро *dkt.* tãĩ, kàs tãvo, tãvo tuftas; я твоѣгѡ не хоч|| аš netrõkštu (tõ), kàs tãvo; 5. твоѣ, -еро *dkt. šnek.* я знãю больше твоѣгѡ аš žinãu, iš-мапãu daugiau, kãip tũ, daugiau ||ž tãvė; 6.: по-твѡему а) *pru.* tavaĩr, taviškai, tãvišku būdũ; б) *pru.* tavaĩr, kãip tũ nõri; c) *jt.* tãvo nũomone; по-твѡему, ёто не вãжно tãvo nũomone, tãĩ nesvarbũ; ♦ твой берѣт (взãла) tãvo viršũs, tũ laimėjai; с твоѣ тѣк, kãip tũ; не твоѣ дѣло kàs tãu dãrbo.

творѣние¹, -я 1. *pasen.* kũrimas; kũryba; 2. kũri-pỹs, veĩkalas; 3. padarinỹs, pãdaras; butỹbė.

творѣние², -я 1. atskiedimas (pvz. *kalkiũ*); 2. įmaišymas (*apie tešlã*).

творѣц, -рцã kũrėjas.

творѣл||о, -а 1. *stat.* skiedininė; 2. *tarm. (šliuzu)* ||ždoris; ~ьный, -ая, -ое *spec.* skiėdinio; т. ящик дѣжė skiėdiniui, skiedininė.

творѣтельный, -ая, -ое: т. падѣж *gram.* įnagininkas.

творѣть¹, -рѣ, -рѣшь *eig.* 1. kũrti; т. нѡвую жизнь kũrti паũжã gývėnima; 2. darýti; т. добрѡ darýti gėra; т. чудесã darýti stebuklũs; 3. *bažn.* т. молĩтву melstis, põteriauti; 4. *pasen.* т. суд teĩsti.

творѣть², -рѣ, -рѣшь *eig.* 1. (i)maišýti (*apie tešlã*); 2. skiėsti (*kalkes*).

творѣться¹, -йтсѣ *eig.* 1. *šnek.* darýtis, dėtis, vykti; что там творѣтсѣ? kàs теĩ dėdasi, dãros(i)?; 2. bũti kuriamãm; bũti dãromam.

творѣться², -йтсѣ *eig.* 1. bũti įmaišomam (*apie tešlã*); 2. bũti atskiedžiamãm (*apie kalkes*).

творѣг, -ã (-ý) и **творѣг**, -а (-у) *šnek.* varškė.

творѣж||истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о vãrškiškas, varškės pavídalo, kãip varškė; творѣжистая мãс-са vãrškiška mãsė; ~ть, -жу, -жишь *eig.* traukinti (*pienã*); ~тсѣ, -итсѣ *eig.* varškėti, tráuk-tis (*apie pienã*).

творѣж||ик, -а *kul.* varškėtis, varškaĩnis; ~ый, -ая, -ое varškinis (pvz. *pyragaitis*), varškės (pvz. *pudingas*).

творѣс||кий, -ая, -ое kũrybinis, kũrybiškas, kũry-bĩngas, kũrybos; творѣческая мысль kũrybinė min-tis; творѣческое воображѣние kũrybinga vaizduõ-tė; т. вѣчер kũrybos vãkaras; творѣческая истѡ-рия ромãна romãno (su)kũrimo istõrija; т. труд kũrybinis dãrbas; творѣческие сãлы нарѡда liau-dies kũrybinės jėgos; т. стиль kũrybiškas stilius; ~тво, -а kũryba; kũrimas; т. писãтеля rašýtojo kũryba; нарѡдное т. liaudies kũryba.

те *žr.* тот.

т. е. (*sutr.* тѡ есть) t. y. (tai yrà).

теãтр, -а 1. teãtras; т. кũкол lėliũ teãtras; 2.: ана-томический т. *pasen. med.* anatomikũmas, lavõnũ skrodĩmo sãlė (*universitete*); т. военных дѣйст-вий kãro veiksmũ laũkas.

теãтрãл, -а teãtrãlas, teãtro mėgėjas.

теãтрãлиз||ация, -и teãtrãlizãvimas, teãtrãlizãcija; ~овãть, -зýю, -зýешь *eig.* ир *juk.* teãtrãlizuoti, (su)teãtrinti.

теãтрãл||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам teãtrã-lė, teãtro mėgėja; ~ьность, -и *m.* 1. teãtrãliškũ-mas; 2. *prk.* teãtrãlũmas, nenatũrãlũmas; ~ьный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. teãtrĩnis, teãtro; т. факультѣт teãtrĩnis fakultėtas; теãтрãльное искуство teãtro mėnas; т. зал teãtro sãlė; 2. *prk.* teãtrãliškas, teãtralũs, nenatũralũs.

теãтровѣд, -а teãtrĩnio mėno žinõvas, teãtrãlas; ~ѣние, -я teãtrĩnio mėno mõkslas, teãtrotyra.

тебѣ, тебѣ *žr.* ты.

тевтѡн, -а *ist.* teutõnas; ~ец, -нца *ist.* teutõnũ òr-dino rĩteris, teutõnas; ~ский, -ая, -ое *ist.* teu-tõnũ; тевтѡнские племенã teutõnũ geĩtys; т. òр-ден teutõnũ òrdinas.

тѣзис, -а 1. *log.* tēzė; 2. tēzė, teiginỹs; тѣзисы вы-ступлѣния (pra)kalbõs tēzės.

тѣзка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -зкам *v.* ир *m. šnek.* bendravãdis, bendravãdė.

тезоимѣнѣтельство, -а *pasen.* vãrdo dienã, vardĩnės, vardãdienis.

теĩл||зм, -а *fil.* teĩzmas; ~ст, -а *fil.* teĩstas; ~стї-ческий, -ая, -ое teĩstinis.

тѣк *žr.* течь¹.

текинѣ||ец, -нца tekinĩėtis (*turkmėnũ genties atstov-as*); ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам tekinĩėtė (*turkmėnũ genties atstovė*); ~ский, -ая, -ое tekinĩėciũ, tekinĩėtiškas; т. ковѣр tekinĩėtiškas kilimas.

текл||ã, ~ѡ *žr.* течь¹.

текст, -а 1. tēkstas; т. пѣсни dainõs tēkstas; пе-ревод лãтїнского тѣкста lotũniško tēksto vertĩ-mas; 2. *spst.* tēkstas (*stambũs spaudmenys*); на-брãть тѣкстом surĩnkti tēkstũ.

текстїл||ь, -я *v.* tekstilė, audiniai; ~ный, -ая, -ое

tekstilēs, tekstilinis; тексти́льная промы́шленность tekstilēs prāmōnē; тексти́льная фабрика tekstilēs fābrikas; тексти́льная обувь tekstilinē, audeklinē āvalynē; **щик**, -а tekstilininkas; **щица**, -ы tekstilinkē

текст||овик, -а tēksto áutorius; **овка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам tēkstas, ūžrašas (*po pa-veikslu*); **овой**, -ая, -ое tēksto, tēkstinis.

текстуаль||ность, -и *m.* pažodiškūmas, žodiškūmas; **ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. tēksto, tēkstinis; 2. pažōdinis, žōdiškas, tekstuālinis.

тектон||ика, -и *geol., archit.* tēktōnika; **ический**, -ая, -ое *geol.* tēktōninis.

теку́т *žr.* течь¹.

теку́ч||есть, -и *m.* 1. tekamūmas, takūmas; 2. *prk.* tekamūmas, kaĩtalojimas, nepastovūmas; т. кад-ров kādru tekamūmas, nepastovūmas; **ый**, -ая, -ее; -уч, -а, -е 1. takūs, tēkamas, tēkantis, skli-dūs (*puz. gyvsidabris*), skýstas; текучая вода tēkantis vanduo; 2. *prk.* nepastovūs, besikaĩtalojantis; **ка**, -и *šnek.* einamieji reikalaĩ, kasdienybēs, smūlkmēnos.

теку́щий, -ая, -ее 1. tēkantis, srovēnantis; 2. eina-māsis, dabartinis; в теку́щем году́ šiaĩs mėtais, šiēmet; теку́щие дела́ einamieji reikalaĩ; т. мо-мент dabartinis momentas; 3. т. ремо́нт eina-māsis remōntas; т. счѐт einamōji sāskaĩta.

телевещание, -я televizijos transliācija, laidā.

телев||ение, -я televizija; **зионный**, -ая, -ое televizijos, televizinis; **зия**, -и televizija; **зор**, -а televizorius; **зорный**, -ая, -ое televizo-rius, televizorinis; т. экра́н televizoriaus ekrānas.

телега, -и vežimas, rātai, vežėčios.

телегра́мм||а, -ы telegramā; дать телегра́мму pa-siųsti, mūšti telegramā; т. мол́ния žaĩbo telegramā; **ный**, -ая, -ое telegrāmos, telegrāminis (*puz. blankas*).

телегра́ф, -а telegrāfas; запроси́ть по телегра́фу užklausti telegrāfū; зайти́ на т. узеи́ти į telegrā-fā (*istaigą*); беспро́волочный т. beviēlis telegrā-fas; **ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* telegra-fuoti, telegrāmā mūšti; **ист**, -а telegrāfininkas, telegrafistas; **истка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам telegrāfininkē, telegrafistē; **ический**, -ая, -ое *pasen.* *žr.* телегра́фный; **ия**, -и telegrāfi-ja; **ный**, -ая, -ое 1. telegrāfo, telegrāfinis; т. аппара́т telegrāfo aparātas; телегра́фное аге́нт-ство telegrāmų agentūrā; 2. *prk.* telegrāfiškas, glaūstas, lakōniškas.

тележ||ка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам ratū-kai, važiuotē, vežimėlis; **ник**, -а gāčius, rātų mēistras, ratadāila; **ный**, -ая, -ое vežėčią, ve-žimų, vežimo, rātų.

теле||измерение, -я telematāvimas; **кино** *nkt.* tele-kinas, televizinis kinas; **механика**, -и teleme-čanika.

телен||ок, -нка; *dgs.* -лята, -лят 1. veršis, veršėlis, veršiukas; 2. *šnek.* žiōpla, vėpla, veršis (*apie žmogų*); **з** загна́ть, куда́ Мака́р теля́т не гоня́л išgūiti, nuvarýti į pasāulio kraštā.

телеобъект||ив, -а *foť.* teleobjektivas.

телео||логический, -ая, -ое teleolōgijos, teleolōgi-nis, teleolōgiškas; **логичный**, -ая, -ое teleolō-ginis, teleolōgiškas; **логия**, -и teleolōgija.

тэлепень, -ння *v. tarm.* liūrbis, griōva.

телепереда||чик, -а televizijos siųstūvas; **ча**, -и televizijos laidā.

телеприёмник, -а televizorius, teimūtūvas.

телеса́, телѐс, -ам *dgs. iron.* (*kūno*) minkštimai, lašiniai (*nutukusio žmogaus*).

телеско́п, -а *astr.* teleskōpas; **ический**, -ая, -ое teleskōpo, teleskōpinis; **ный**, -ая, -ое *žr.* теле-скопический.

телесн||ость, -и *m.* kūniškūmas; materialūmas; **ый**, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. kūno, fizinis, kūninis; телесного цвета́ kūno spalvōs; телесное наказа́ние fizinē bausmē; 2. kūniškas, materia-lūs; т. мир materialūsas pasāulis.

телета́ип, -а teletāipas.

телеуправле́ние, -я *tech.* televaldymas.

телефо́н, -а telefōnas; разгово́ривать по телефо́ну kalbėti telefonū; позвони́ть по телефо́ну paskaĩ-binti telefonū, patelefonuoti; т.-автома́т telefōnas-automātas; **з** висѐть на телефо́не neišleĩsti iš raĩkos, nepadėti telefōno ragėlio (*ilgai ir dažnai kalbėti telefonu*); **иза́ция**, -и telefonizāvimas, telefonizācija; **изиро́вать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* telefonizuoti, įvesti, įreĩgti telefōnā; **иро-вать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* 1. telefonuoti, skaĩbinti telefonū; 2. *žr.* телефонизиро́вать.

телефонист, -а telefonistas, telefōnininkas; **ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам telefonistē, telefōni-ninkē.

телефо́н||ить, -ню, -нишь *eig.* *šnek.* telefonuoti; **ия**, -и telefōnija; **ный**, -ая, -ое telefōno, tele-fōninis; телефонная ста́нция telefōno stotis; те-лефо́нная тру́бка telefōno ragėlis; т. разгово́р telefōninis pasikalbėjimas; **огра́мма**, -ы telefo-nogramā.

телѐц, -льца́ *pasen.* veršiukas, veršis; **з** золоти́й т. áukso veršis (*auksas, pinigai*).

телеце́нтр, -а (телевизио́нный центр) televizijos ceĩtras, teleceĩtras.

тели́ться, тели́тся *eig.* veršiūotis.

тели́ца, -ы *pasen.* telyčiā, pūskarvė, karvýtė.

тѐлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам telyčiā, karvýtė.

тѐло, -а; *dgs.* телá, тел, -ам 1. kūnas (*žmogaus, gyvūno*); ча́сти тѐла kūno dālys; дрожа́ть всем тѐлом drebėti visū kūnu; 2. *fiz., astr., mat.* kūnas; substāncija; жидкое т. skystās kūnas; твёрдое т. kietās kūnas; сыпучее т. biralas; небесные телá dangaus kūnai; геометри́ческое т. geomėtrinis kūnas; 3. liemuō; т. трубы́ vamz-džio liemuō; **з** нагуля́ть (нажы́ть) т. nusipenėti, atsiganýti; спасть с тѐла sukristi, sulýsti, sumen-kėti; бы́ть в тѐле būti nutukusiam, įkūniām, atsigāniusiam; держа́ть в чѐрном тѐле blogai maitinti, griežtai elgtis; иноро́дное т. svetimkū-nis, pašalinis kūnas.

тѐло||грѐйка, -и; *dgs. kilm.* -ѐек, *naud.* -ѐйкам *šnek.* 1. berankōvis žakėtas (*moteriškas*); 2. va-tinis, vatinė; **двигѐние**, -я kūno mōstas, jude-sys.

тело́к, -лкá *šnek.* veršis.

телорѐз, -а *bot.* aštrys, Stražiotės.

тело||сложение, -я kūno sudėjimas, stótas; красн-
вое т. gražūs stótas; **~хранитель**, -я v. asmenis
sargybinis.

тёлочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам, **телушка**,
-и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* tely-
čaitė.

тёлньик, -а pavilkinys, pavilktinė, marškiniai (*apa-
tiniai*), apatinukas, marškinėliai; **~ый**, -ая, -ое
šnek. 1. kūno spalvós; 2. pavilktinių; тельная
рубашка pavilktiniai, apatiniai marškiniai.

тельняшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам жү-
геivio palaidinukė, jūrinikė.

тёлце, -а; *dgs.* тельца, -лец, -льцам иг тельца,
-лец, -льцам kūnėlis (*pvz. kraujo*).

теля, теляти *pasen.* žr. телёнок.

телята žr. телёнок.

телят||ина, -ы 1. veršiena; 2. *šnek.* ištižėlis, silp-
navālis; **~ник**, -а 1. veršidė; 2. veršininkas;
~ница, -ы veršininkė.

телячий, -ья, -ье 1. veršio, veršiškas; телячья кожа
veršenā; 2. veršienos; телячьи котлеты veršienos
kotlėtai, maltiniai.

тем 1. žr. тот; 2. *prv.* juó, tuó; т. приятнее juó
maloniau; 3. *jng.* чем..., т... juó..., tuó...; чем
skorėe, т. лүчие juó greičiau, juó geriau.

тема, -ы temā; отклониться от темы nukrūpti nuó
tėmos; т. доклáда pranešimo temā.

темат||ика, -и temātika; **~ический**, -ая, -ое temā-
tinis, tėminis; т. план лекций temātinis, tėminis
paskaitų plānas.

тембр, -а tembras.

теменной, -ая, -ое anat. viršūgalvio, momėnis; те-
менная кость viršūgalvio kaulas.

тёмень, -и m. *šnek.* tamsā, tamsybė.

теми žr. тот.

темляк, -а kar. diržėlis su spūrgu (*prie kardo*),
rankenós spūrgas, kilpa prie kalavijo.

темнеть, -еет *eig.* 1. tamsėti, darýtis tamsesniai;
доски от сырости темнеёт leñtos nuó drėgmės
tamsėja; 2. tėmti, eiti tamsyn, tamsuoti; ужé
темнеёт jau tėмста; 3. tamsuoti, juóduoti, dunk-
soti tamsoje, dūliuoti; niūksoti; вдáли темнели
гóры tolumoje tamsāvo kalnai; **~ся**, -ётся *eig.*
šnek. žr. темнеть (2 ir 3 reikš.).

темный||тель, -я v. temdytūvas; **~ть**, -ню, -нийшь *eig.*
tāmsinti; temdyti, tėmdinti.

темный||ца, -ы *pasen.* tamsioji, kalėjimas, belaņgė;
~чный, -ая, -ое *pasen.* kalėjimo, belaņgės.

темно 1. *prv.* tamsiai; 2. *eina tariniu* tamsū; т.,
хоть глаз выколи *šnek.* tamsū, nórs pirštū į ákj
dūrk.

тёмно-бурый, -ая, -ое tamsiai žālas.

темно||волосый, -ая, -ое; -лóc, -а, -о tamsiaplau-
kis; **~глазый**, -ая, -ое; -глáz, -а, -о tamsiaakis;
~кожий, -ая, -ее tamsiaodis; **~лицый**, -ая, -ее;
-лиц, -а, -е tamsiaveidis, juódbruvas.

тёмно-синий, -ая, -ее tamsiai mėlynas.

темнотá, -ы 1. tamsumā, tamsā, tamsybė, tamsis,
patāmsis; прийти домой до темноты pareiti na-
mō prieš tėмstant; сидеть в темноте sėdėti pa-
tāmsyje; 2. *prk.* *pasen.* tamsūmas, neaiškūmas,
nesuprantamūmas; 3. *prk.* *šnek.* nemokšiškūmas,
tamsybė, tamsuoliškūmas.

тёмный, -ая, -ое; тёмен, темнā, -ó 1. tamsūs;
тёмные волосы tamsūs plaukai; тёмные очки
tamsūs akiniai; 2. *prk.* neaiškūs, nesuprañtamas;
тёмные места в тексте neaiškios tèksto viėtos;
тёмное выражение neaiškūs pasākūmas; **смысл**
тёмен prasmė neaiški; 3. *prk.* įtañinas, tamsūs;
человек тёмного происхождения nežinomo kili-
mo žmogūs; тёмная личность įtañinas asmuó;
тёмное дело а) nešvari, tamsi istorija; б) neaiš-
kūs reikalas; 4. *prk.* niūrūs, niaurūs; kraupūs; pik-
tas; тёмная печáль niūrūs liūdėsys; тёмная мысль
piktā, pagiežinga mintis; 5. *prk.* tamsūs, nemók-
šiškas, atsilikęs, tamsuoliškas (*apie žmogų*).

темп, -а tēpas, spartis; бёшенный т. pasėles тем-
пас; темпы развития промышленности prāmonės
vystymosi tēpai; в тёмпе *šnek.* spartiai.

тёмпера, -ы tēpera (*dažai ir paveikslas*).

темперамент, -а temperameñtas; сангвинический
т. sangviniškas temperameñtas; пылкий т. stai-
gūs, smarkūs, kārštas temperameñtas; с темпе-
раментом карштай, temperamentingai; **~ность**, -и
т. temperamentingūmas; **~ный**, -ая, -ое; -тен,
-тна, -тно temperamentingas.

температу́ра, -ы temperatūra; колебáния темпе-
ратуры temperatūros svyrāvimai; резкое падéние
температуры staigūs temperatūros kritimas; т.
плавлénия *fiz.* lūdymosi temperatūra; т. зака́лки
grūdinimosi temperatūra; **~ить**, -рю, -ришь *eig.*
šnek. karščiūoti; turėti áukštā temperatūrā; боль-
ной температу́рит ligonis karščiūoja; еро темпе-
рату́рит jis karščiūoja; **~ный**, -ая, -ое tempera-
tūros, temperatūrinis; температурная кривáя
temperatūros kreivė; т. шов *tech.* temperatūrinė
siūlė.

тёмповый, -ая, -ое 1. tēpo; 2. *sport.* spartūs(is);
тёмповая ирпá spartūsīs žaidimas.

темь, -и m. *šnek.* tamsā, tamsis, tamsybė, tamse-
nūbė; т. непроглядная tamsā tamsiausia.

те́мя, -мени anat. viršūgalvis, galvoviršis, мо-
мю.

тенáкль, -я v. *spst.* laikiklis.

тенденциозн||ость, -и m. tendencingūmas; **~ый**, -ая,
-ое; -зен, -зна, -зно tendencingas.

тендénция, -и tendenciја.

тэндер, -а *glžk.* tēnderis.

тенево́й, -ая, -ое šešėlio, šešėliuotas, ūksmės, ūks-
mėtas, ūksmingas; тенева́я сторона *prk.* tamsioji,
neigiamoji pūsė.

тенелюбви́ый, -ая, -ое; -йв, -йва, -йво pavėsio, pa-
vėsinis, ūksminis, mėgstantis ūksmę; тенелюби-
вые растénия ūksminiai augalai.

тенёта, -нёт *dgs.* žabāngai, kilpos, pinklės.

тенист||ость, -и m. ūksmingūmas; **~ый**, -ая, -ое;
-йст, -а, -о 1. ūksmingas, ūksmėtas, pavėsin-
gas; тенистая аллея ūksminga alėja; т. сад
ūksmingas sōdas; 2. tamsuojantis, esantis tam-
soje.

тénнис, -а *sport.* ténisas; ирпáть в т. ténisā žaisti;
настóльный т. stālo ténisas; **~йст**, -а ténisinin-
kas; **~истка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам tē-
nisininkė; **~ный**, -ая, -ое téniso; тénнисная пло-
щáдка téniso aikštėlė; тénнисная ракётка téni-
so rakétė.

тѣнор, -а; *dgs.* тѣнорá тѣнорас; **тѣнѣйшій**, -ая, -ое; -ѣйш., -а, -о тѣнѣйшій; **тѣнѣйшій**, -ая, -ое тѣнѣйшій, тѣнѣйшій.

тѣнт, -а тѣнтас, dangà.

тѣнь, -и, о тѣни, в тѣни; *dgs.* тѣни, -ѣй *m.* šešėlis, šešėolis, šašėolėtis; paunksnis, pavėnis, ūksmė; дѣрѣвья бросают тѣни mēdžiai driėkia šešėlius; держаться в тѣни laikytis šešėlyje (*taip pat prk.*); на нѣгѣ падает (ложится) т. aūt jō kriūta šešėlis (*taip pat prk.*); бросить т. на корѣ-л. *prk.* mēsti šešėlį aūt kō; по егѣ лицѣ пробѣжала т. неудовольствия *prk.* jō vėidu pėrbėgo nepasitėkinimo šešėlis; нѣгѣ больше и тѣни прѣжней красотѣ *prk.* bŭvusio grōžio nėrà nė šešėlio, nė žymės; остралась одна т. от нѣгѣ *prk.* iš jō liko tik šešėlis; тѣни прѣшлого *prk.* praėitės šešėliai.

теодолит, -а теодолитас.

теократический, -ая, -ое теократинис; **тѣатрия**, -и теократія.

теолѣог, -а теолѣогас; **теолѣогический**, -ая, -ое теолѣогинис, теолѣогинис; **теолѣогия**, -и теолѣогія.

теорѣма, -ы *mat.* teorema.

теоретизировать, -ую, -уешь *eig.* teorizuoti.

теоретик, -а теоретикас.

теоретический *prv.* теорішкai; **тѣеский**, -ая, -ое теоринис; **тѣность**, -и *m.* теорішкumas; **тѣный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно теорішкас; теоринис.

теорія, -и теорія; т. относительности reliatyvumo теорія; квантовая т. kvantų теорія; т. вероятностей tikimybų теорія; революционная т. revoliucinė теорія.

тепѣрешний, -ая, -ее *šnek.* dabartinis; šiandienýkštis, šiandieninis, nūdienis; šiuolaikinis, dabartinýkštis; в тепѣрешнее врѣмя šiuo metų, dabar; тепѣрешняя жизнь dabartinis gyvenimas.

тепѣрь *prv.* dabar, dabartės, nūnai; что т. будем дѣлать? kà dabar veiksime?

тепленький, -ая, -ое *šnek.* šiltutis, šiltutėlis; чуть т. vōs druėgnas; тепленькое местѣчко *prk.* šiltà vietėlė.

теплѣть, -ѣет *eig.* šiltėti, eiti šiltyn, šilti; druėgti.

теплить, -лю, -лишь *eig.* pasen. 1. žiėbti, dėgti (*puz. žvakę*), žibinti; 2. lýdyti, tirpdýti (*puz. vaškę*).

теплить, -йт *eig.* šildyti.

теплиться, -ится *eig.* žybsėnti, žybsėti, švitėti, gusėnti; теплится свѣчá žybsio, žibsi žvakė; теплится надежда *prk.* rusėna viltis; жизнь едвá теплится в нѣм *prk.* jamė vōs rusėna gyvenė.

теплійца, -ы šiltnamis, oranžerija; **тѣчный**, -ая, -ое 1. šiltnamio, oranžerijos, oranžerinis; 2. *prk.* išlėpintas, išlėpes, lepūs, glėžnas.

теплѣ, -á šiluma, šilima, šiltis, šiltýbė; держать нѣги в теплѣ laikyti kōjas šilta; вѣять теплѣм šilnėti; двáдцать пять градусѣв теплá dvidešimt penki laipsniai šilumės; сидѣть в теплѣ sėdėti šiltoje patalpoje, šilumoje.

теплѣ 1. *prv.* šilta; одѣться т. šilta apsirengti; 2. *eina tariniui* šilta; на двѣрѣ т. orė šilta; мнѣ т. mán šilta; сѣрдня т. šiaudien šilta; 3. *prv.* *prk.* šilta, sū simpātija.

теплѣват||ость, -и *m.* drungnumas; **тѣый**, -ая, -ое; -át, -áta, -áto apýšiltis, druėgnas, vasarodrungnis, vasaėnas, vasaróšiltis, šiltókas.

теплѣвѣз, -а motorvežys, dizelinis garvežys, lokomotývas.

теплѣвѣй, -áя, -ѣе šiluminis; т. двѣгатель *tech.* šiluminis variklis; теплѣвая электрѣстанція šiluminė elektrinė.

теплѣ||ѣмкость, -и *m.* šiluminis talpumas; **тѣнзлѣчение**, -я šilumės spinduliavimas.

теплѣизол||яционный, -ая, -ое šilumą izoliuojantis, termoizoliacinis; **тѣяция**, -и šiluminė izoliacija.

теплѣ||крѣвные, -ых *dgs.* т. живѣтныє *zool.* šilakraujai gyvūnai; **тѣлюбивый**, -ая, -ое; -йв, -а, -о mėgstantis šilumą; **тѣнепрѣницаемый**, -ая, -ое; -ем, -а, -о nelaidūs šilumai.

теплѣобмѣн, -а šilumės kaità, šilumės mainai; **тѣник**, -а šilumókaitis.

теплѣ||отдѣча, -и šilumės atidavimas; **тѣпередѣча**, -и šilumės pėrdavimas; **тѣпрѣвѣд**, -а šiluminis vamzdýnas.

теплѣпрѣвѣд||ость, -и *m.* šiluminis laidumas; **тѣый**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *fiz.* laidūs šilumai.

теплѣпроизвѣдѣтельность, -и *m.* kaloringumas.

теплѣсѣть, -и *m.* termifikacinis tiėklas.

теплѣтá, -ы šilumà, šilimà, šiltis, šiltýbė; вѣять теплѣтѣй šilnėti; т. горѣния degimo šilumà; т. распáда *fiz.* skilimo šilumà; с большѣй теплѣтѣй *prk.* labai šilta, širdingai.

теплѣтѣвѣрный, -ая, -ое: теплѣтѣвѣрная способнѣсть тѣплива kuro šilumingumas, šiluminė vertė, kaloringumas.

теплѣтѣхника, -и šiluminė tėchnika.

теплѣфѣ||кационный, -ая, -ое termifikacinis; **тѣкация**, -и termifikacija, termifikavimas; **тѣцировать**, -ую, -уешь *eig.* ir *pvk.* termifikuoti.

теплѣхѣд, -а motŕlaivis.

теплѣцентрál, -и *m.* šiluminė centrinė.

теплѣэлектрѣцентрál, -и *m.* termifikacinė elektrinė, termoelektrocentrinė.

теплѣушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *glėk.* šildomas prėkinis vagŕnas.

теплѣый, -ая, -ое; тепѣл, теплá, теплѣ; *dgs.* теплы ир теплы šiltas; теплѣе врѣмя šiltmetis; теплѣе кѣшанье šiltimas; теплѣя кѣмната šiltas kambarys; теплѣе край šiltieji kraštai; т. приѣм *prk.* šiltas, širdingas priėmimas; теплѣе пожелáния *prk.* nuoširdūs linkėjimai; ♦ теплѣе местѣчко šiltà vietėlė; теплѣя кѣмпáния linksmà kompanija.

теплѣый, -и *m.* *šnek.* karštýmetis, kaitrà, šiltas ŕras, šutrà.

теплѣйк, -á *spec.* šiltnamis, šildomoji patalpà.

тѣр *žr.* терѣть.

терáпѣвт, -а *med.* terapėutas; **тѣический**, -ая, -ое *med.* teràpinis, teràpijos.

терáпия, -и *med.* teràpija.

терѣбѣл||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek.* linàrovė; **тѣнный**, -ая, -ое linų raunamàsis; терѣбѣльная машѣна linàrovė; **тѣщик**, -а linų govėjas; **тѣщица**, -ы linų govėja.

терѣбѣл||ить, -блѣю, бѣшь *eig.* 1. rauti (*linus, kanapes*); 2. pešiŕti, pašýti, traukyti, kutúoti, taršýti,

kedėnti; 3. *prk. šnek.* tąsyti, neduoti ramybės; kamuoti; *~йтсья*, -йтсья *eig.* 1. spūrti, brigtzi, gūkšti (*pvz. rankovė*), šiūpti (*pvz. šiaudinis stogas*); 2. būti pešiojamam, tařšomam; 3. būti rau namam (*apie linus, kanapes*); *~лєние*, -я 1. (*linų, kanapių*) rovimas; 2. pešiojimas.

тєрем, -а; в тєрєме ir в тєрємų; *dgs.* теремá *ist.* bajorų namai; aukštà medinė pils, bókštas; жєн-ский т. mótėrų skýrius, kambariai.

терєть, тру, трєшь; *būt.* тєр, -ла, -ло *eig.* trinti, trýnioti, tráinioti, grėsti; šiūruoti (*pvz. stalą, suolą*), brážinti; zúlinti (*pvz. akmenį*); tarkúoti; т. крáски málti dažų; т. нос šluostyti nósį; *~сья*, трусь, трєшьсья; *būt.* тєрсья, -лась, -лось *eig.* trintis, tráiniotis (*žmonėse*), trýniotis; zúlintis, grūmsčioti (*tekis*), brážintis.

терзá||ние, -я 1. dráskumas; 2. *prk.* kančia, kankýnė; sielojimas; *~ть*, -áю, -áешь *eig.* 1. draskýti, plėšyti; т. добычу draskýti aūką; 2. *prk.* kankinti, gráužti, maítoti; eró терзáет сóвьєсть jį sážinė gráužia; мєня терзáет мьсль mánė kankina, kremta mintis; *~тьсья*, -áюсь, -áешьсья *eig.* kirmstis, gráužtis, suðstis, kanciás kėsti, kankintis, sielotis.

тєрка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам trintuvė, tárka; натерєть хрєну тєркой (на тєрке) pritar-kuoti, pritrinti krienų trintuve.

тєрл||а, ~о *žr.* терєть.

тєрмин, -а терминаs, įvardas; наўчный т. mókslinis tєrminas; *~ологический*, -ая, -ое terminològinis, terminològijos; т. словáрь terminològinis žodýnas; терминологическая комиссия terminològijos komisija; *~ология*, -и terminològija.

термйт¹, -а *zool.* termitas (*vabzdys*).

термйт², -а *chem.* termitas.

термйт||тый, -ая, -ое; *~овый*, -ая, -ое termitinis; термйтная бóмба termitinė bómба; *~ческий*, -ая, -ое *fiz., tech.* tєrminis, šiluminis; термйческая обработка tєrminis apdirbimas; т. спóсoб добычи нефти tєrminis náftos gavýbos būdas.

термодина́мика, -и termodinámika.

термомєтр, -а termometrás.

термо||преобразовáтель, -я v. termokeitiklis; *~реактивный*, -ая, -ое termoreaktývinis.

термос, -а tєrmosas.

термоспáй, -я šiluminis sulitávimas.

термоядерный, -ая, -ое: термоядерная реáкция termobranduolinė reákcija; термоядерное орудье termobranduolinis ginklas.

тєрн, -а, **терн**, -а *bot.* kryklė, dygióji slyvà, *Prunus spinosa*.

тєрн||ие, -я 1. dygliuotas áugalas; венóк из тєрний ерškėčių vainikas; 2. *dgs. prk.* neláimės, vargai, pėgandos; *~истый*, -ая, -ое; -йст, -а, -о 1. *pasen.* dygūs, dygliuotas, ерškėtingas, ерškėčiuotas; 2. *prk.* vargingas, sunkūs; т. путь ерškėčių kėlias.

тернóвник, -а dygióji slyvà, kryklė.

тернóвый, -ая, -ое 1. kryklės, kryklių; 2. *prk.* dygliuotas, ерškėčių, ерškėčiuotas; т. венéц *prk.* ерškėčių vainikas.

тернослів, -а, ~а, -ы *bot.* aitríoji slyvà.

тєрочный, -ая, -ое trinamásis, trynimo, tarkávitmo.

терпєж, -ежá (-ежý) *šnek.* kantrýbė.

терпєлив||о *prov.* kantriai; *~ость*, -и kantrumas; kantrýbė; *~ый*, -ая, -ое; -йв, -а, -о kantrūs, kantringas; т. человек kantruólis.

терпєние, -я kantrýbė, kantrà; т. лóпнуло tráko kantrýbė, pritráko kantrýbės; потерять т. (выйти из терпєния) netėkti, pritrákti kantrýbės; выве-сти корó-л. из терпєния išvėsti, išvaryti ká iš kantrýbės; запастись (вооружиться) терпєнием apsišarvúoti kantrýbe.

терпєнтин, -а terpentinas; *~ный*, -ая, -ое; *~овый*, -ая, -ое terpentino, terpentininis; терпєнтинное мáсло terpentinas.

терпєть, терплю, тєрпишь *eig.* 1. kentėti, kėsti; pakėlti, ištvėrti, iškėsti; т. голод bádà kėsti; т. боль kėsti skaũsmà; 2. *prk.* pakėsti, tolerúoti; я т. éтого не морý áš тó pakėsti negaliù; не т. корó-л. kó nepakėsti, labaí nemėgti; 3. patirti; т. неудáчу patirti nėsėkме; т. поражение patirti pralaimėjimà, pralaimėti; т. убытки turėti nuostolių; т. нуждý skuřsti; ♦ врємя тєрпит neskubù; *~сья*, тєрпится *eig.* 1. būti pakenčiamám; у нас éто не тєрпится pàs mūs тó nelėidžiamà; 2.: мне не тєрпится neiškenčió, mán nesimėgia, nesi-keñčia.

терпйм||ость, -и т. apkantà, pakantà, apýkanta, toleráncija; ♦ дом терпймости *pasen.* paleistuvystės, viešieji namai; *~ый*, -ая, -ое; -йм, -а, -о 1. pakeñčiamas; įmānomas; терпймые цєны įmānomos, pakeñčiamos káinos; 2. apkantūs, pakant-rūs, apkantrūs, tolerantingas, tolerántiškas; т. человек pakantrūs, apkantūs žmogūs; терпймое отнóшение tolerántinga, pakanti pažiūra.

тєрпк||ий, -ая, -ое; -пок, -пкá, -пко айтрūs (*pvz. neprinokęs obuolys*), vogūs, laiškūs (*skonis*), gai-žūs; *~ость*, -и т. айтрumas, gaižumas.

тєрпнуть, -нет; *būt.* -пнул, -пла, -пло *eig. šnek.* tiřpti (*apie kūno dalis*), (su)nejautrėti, stingti, štirti; štirti (*pvz. dantys*); нóги тєрпнут kójos tiřpsta.

терпуг, -á brūžpeilis (*medžiui brūžuoti*), dildė, brū-žėklis.

терракóт||а, -ы terakotà; *~овый*, -ая, -ое terakòtinis, terakòtos; терракóтовые издєлия gaminiai iš terakòtos, terakòtiniai gaminiai; т. цвет terakòtinė (*rausvai ruda*) spalvà.

террáп||ий, -я, ~иум, -а teràriumas.

террáса, -ы terasà, teràsė.

террит||ориáльный, -ая, -ое teritòrinis; территори-áльная неприкосновєнность страны šaliės teritòrinė neliečiamybė; территориáльные вóды teritòriniai vándenys; *~брия*, -и teritòrija; на всей территóрии visoje teritòrijoje.

террóр, -а teròras; *~изировать*, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* terorizúoti; *~изм*, -а terorizmas; *~изо-вáть*, -зýю, -зýешь *eig.* ir *įvk. žr.* терроризировать.

террорист, -а teroristas; *~йческий*, -ая, -ое tero-ristinis, teroristų; террористическая организáция teroristinė, teroristų organizácija; *~ка*, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам teroristė; *~ский*, -ая, -ое teroristo, teroristų.

тёртый, -ая, -ое trintas, máltas (*puz. dažai*); ♦ т. калач gudruolis, pritýres žmogūs, gudrūs paūkštis (*apie žmogų*).

терция, -и *muz., spst.* tērcija.

терьер, -а terjēras (*šunų veislė*).

терять, -яю, -яешь *eig.* 1. pamēsti; т. деньги pamēsti pinigūs; 2. prarāsti, nustōti; т. зрение netēkti regėjimo; т. терпение netēkti kantrybės; т. друга netēkti, nustōti bičiūlio; деревья теряют листья mēdžiai mēta lapūs; не т. надежды neprarāsti viltiēs; т. голову *prk.* netēkti nuovokos, galvōs; т. сознание netēkti sąmonės, alpti; т. вес (в вёсе) nustōti svōrio; ему нечего т. jis netūri kō prarāsti; 3.: т. дорогу pa(si)klýsti; т. время gaišti laiką; не теряйте слов нē nekalbēkite, neašinkite burnōs; ~ся, -яюсь, -яешься *eig.* 1. nusimēsti, diŋgti, pasimēsti; у неро постоянно теряются книги jām nuolat diŋgsta knygōs; 2. pūkti, silpti; к старости теряется память senātvēn prarandamā, silpsta atmintis; 3. trikti, sumišti, pāniotis; не т. в опасности nesutrikti pavōjuje; т. в догадках nežinōti nē kā galvōti, manýti; 4. būti pametamām, prarandamām.

тёс, -а (-у) *kuop.* plōnlentės (*puz. namui apmušti*).

тёсак, -а 1. *kar.* (*trumpas dvišmenis*) kārds, kardōkšnis; 2. plačiaašmēnis kirvis, skliūtas.

тёсá||ние, -я tāšumas; ~ть, теши́, те́мешь *eig.* tāšýti, skliutuoti, vedegōti; ♦ хоть кол на голове теши́ нōrs jām miētą aūt galvōs tašýk (*apie nejautrų žmogų*).

тёсём||ка, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам *šnek.*, ~очка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* juostėlė, kāspinas, kaspinėlis; āpsiuvas, āpvadas; gaištis.

тёсём||очник, -а kaspinų, juostėlių audėjas; ~очный, -ая, -ое kaspinų, juostėlių; āpvadų; ~чатый, -ая, -ое *šnek.* juostėlinis, kaspininis.

тёсына, -ы plōnlentė.

тёска, -и tāšumas.

тёсло, -а; *dgs.* тёсла, тёсел, тёслам (*dailidės*) skliūtas; vedegā.

тёснение, -я *pasen.* spaudimas, veržimas.

тёснина, -ы *pasen.* siaurūkalnė, (kalnų) siaurūtmė.

тёснить, -нью, -нишь *eig.* 1. spāusti, vėžti, mýgti; grūsti, grūmti; сапoг теснит нoгy бāтас спāудžia kōjа; теснит в грудy slėgia, спāудžia krūtinė; 2. *prk.* *pasen.* ēngti, slėgti, pėrsekioti; ~ся, -ньюсь, -нишья *eig.* 1. spāustis, vėžtis, sprāustis; 2. gyvėnti ankštaĩ, susispaudus.

тёсно 1. *prv.* ankštaĩ, siauraĩ, gvaĩdziai, glaũdziai; это т. связано с чем-л. таĩ glaũdziai susiję su kuo; 2. *eina tariniu* aĩkšta, siaũra.

тёсно||ватый, -ая, -ое; -ат, -а, -о ankštōkas; siaurōkas, pōsiauris; ~тá, -ы ankštūmas; ankštumā, ankštýbė, aĩkštis; в теснотē, да не в обyде нōrs ankštaĩ, bēt draũgiškai; ♦ земельная т. маža-žemiškūmas.

тёсный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. aĩkštas; siaũgas; 2. *prk.* glaũdūs, ārtimas; intymūs; тесная дружба artimā, intymi draugystė; тесная связь glaũdūs ryšys.

тесовый, -ая, -ое lentinis, lentų, lentomis defigtas.

тесто, -а tešlā, minklė; ~образный, -ая, -ое; -зна, -зна, -эно tešlinis, tešlōs pavidalo, kaip tešlā, panašūs į tešlā.

тётенька, -и; *dgs. kilm.* -нек, *naud.* -нькам *šnek.* tetulė.

тесть, -я *v.* ūošvis.

тесма́, -ы juostėlė, āpvadas; kāspinas.

тётерев, -а; *dgs.* тетерева́, -ов *ir šnek.* -ей *zool.* tētervinas, burblýs, juodulis; глухой т. kurtinýs; ~йный, -ая, -ое tētervino, tētervinų; т. ток tētervinų tuoktūvės.

тетёрка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам tētervā (*tētervino patelė*).

тетёра, -и 1. *tarm.* žr. тетерев; 2. *šnek.* vėpla, žiorys; сонная т. apsnūdėlis, knāpas; ленивая т. tinginių pāntis, sluānius; глухая т. apkuřtelis, kurtinýs.

тетёха, -и *šnek.* bōbšė, storulė, didmergė.

тетива́, -ы 1. timpa, templė; 2. *džn. dgs.* (*kopėčių*) kriaušos; 3. *tech.* templė.

тётк||а, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам tetā, tetulė; dēdienė; муж тётки tetėnas, tetulis; ~ни, -а, -о tetōs, tetaĩ priklaūsantis.

тетра́д||ка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам *šnek.* sąsiuvinis; ~ный, -ая, -ое, ~очный, -ая, -ое sąsiuvinis, sąsiuvinio; ~ь, -и т. sąsiuvinis.

тётушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам tetulýtė, tetulė.

тётя, -и; *dgs. kilm.* -ей *šnek.* tetā.

тех [*жк.* žr. тот.

тэхник, -а tēchnikas; ~а, -и tēchnika; т. безопасности saugūmo tēchnika; ~ум, -а tēchnikumas. **технич||еский**, -ая, -ое tēchninis, tēchnikos, tēchniškas; тэхническое обучение tēchninis (ap)мókymas; т. редактор tēchninis redaktorius; ~ный, -ая, -ое *sport.* isisāvinės gėrą tēchniką.

техно́л||ог, -а technologas; ~огический, -ая, -ое technologijos, technologinis; технологическая инструкция technologinė instrukcija; ~обия, -и technologija; т. обработки металлов metālų apdirbimo technologija.

техно́рук, -а (технический руководитель) tēchninis vadōvas.

течение, -я 1. tekėjimas, bėgimas (*puz. vandens*), srovėnimas, srovėjimas, tēkmė, (oro) gairė, traũksmas; 2. srovė, sruvā, sruvā; морское т. jūros srovė; плыть по течению plaũkti pasroviui (taip pat *prk.*); идти против течения plaũkti prieš srovę (taip pat *prk.*); вёрхнее т. aukštūpys; нижнее т. žemūpys; среднее т. vidūrupis; 3. eigā, bėgis; slinkimas; т. болёзни ligōs eigā; 4. *prk.* (meno, politikos) srovė; 5.: в т. месяца pėr mėnesį; с течением врēмени ilgainiui, su laikū, laikui bėgant.

тётка, -и (*gyvulių*) rujā, porāvimosi mētas, draikā; быть в тётке rujōti, draikiotis.

течь¹, течёт, теку́т; *būt.* тѣк, теклā, -лo *eig.* 1. tēkti, bėgti, srovėti, sruvėti, srūti, srovėnti, plāsti, lietis, bliaũkti; слёзы теку́т āšaros plūsta; река течёт в озеро upė tēka į ežerą; с крыши течёт nuō stōgo lāša, vařva; 2. *prk.* sliũkti, eiti, bėgti; врēмя бyстро течёт laikas greĩtai bėga;

3. текėti, būti prakiūrus; galóши текýт kaliðšai urà kiauri, praléidžia vándeni; ♦ слюнки текýт seilės vařva (*labai ko norint*).

течь², -и *m.* протéкис; kiáurymé; дать *t.* prakiūrti. тéшить, -шу, -шишь *eig.* 1. smāginti, linksminti, prāmoginti; 2. gaminti, gúosti; *t.* похвалáми gúosti, glóstyti pagyrimais; ~ся, -шусь, -шишься *eig.* 1. šnek. piktdžiugiškai juóktis, týčiotis; 2. smāgintis, linksmintis; 3. gúostis.

тёшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам (*žuvies*) papildėlė.

тёшу *žr.* тéшить.

тешу́ *žr.* тесáть.

тёшусь *žr.* тéшиться.

тёща, -и úošvė.

тиара, -ы tiarà (*galvos apdangalas*).

тибет|ец, -таа tibetiētis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам tibetiētė; ~ский, -ая, -ое 1. tibetiė-čiu, tibetiėtiškas; 2. Tibėto.

тибрить, -рю, -ришь *eig. šnek.* gvelbti, glemžti, gróbtii.

тивун, -а *ist. žr.* тиун.

тигель, -гля *v. tech.* tiglis.

тигр, -а tigras; ~енок, -нка; *dgs.* -рята, -рят tigrúkas, tigrúkštis; ~иный, -ая, -ое tigro; ~ица, -ы tigrė; ~овый, -ая, -ое tigro, tigrinis.

тигрята *žr.* тигрёнок.

тик¹, -а *med. (raumenų)* trūkčiojimas, tikas (*puz. veido*).

тик², -а (-y) 1. cvilikai, cvilkai (*dryžuotas audinys čiužiniams*).

тик³, -а *bot.* tikas (*medis*).

тикать, -ает *eig.* tikseti (*puz. laikrodís*), cikseti, tiknoti, tauškėnti (*puz. genys*).

тика́ть, -аю, -аешь *eig. šnek.* sprúkti, léistis, bėgti, máuti.

тильда, -ы *spst.* tildė.

тимьян, -а *žr.* тимьян.

timoфе́евка, -и *bot.* motiejúkas, timùtis, ikšris, *Phleum pratense*.

тимпа́н, -а 1. muz. timpānas, (rañkiniai) litáurai; 2. archit. timpānas.

тимья́н, -а *bot.* čiobrelis, *Thymus*.

ти́н|а, -ы maurai, dumblas; ~истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о mauruotas, dumbluotas.

тинкту́ра, -ы *farm.* tinktūra.

тип, -а 1. tipas, modelis; 2. *biol.* tipas; 3. *lit.* tipas; 4. *šnek.* žmogystà, tipas, subjėktas; ~ический, -ая, -ое *žr.* типичный; ~ичность, -и *m.* tipiskumas; ~ичный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно tipiškas, tipinis, tipingas; ~ово́й, -а́я, -о́е tipinis; *t.* договор tipinė sutartis; типовая кварти́ра tipinis būtas.

типог|раф, -а spaustūvininkas; ~афический, -ая, -ое *pasen. žr.* типографский; ~афия, -и spaustūvė; ~афский, -ая, -ое spaustūvės; spaustūvinis, spaudōs, spausdinimo; *t.* рабóчий spaustūvininkas; *t.* станóк spausdinamoji mašinà; *t.* шрифт spaudmenys; ~афши́к, -а *žr.* типограф.

ту́пун, -а piepūtys (*pauskėčių liežuvio liga*); ♦ тeбé на язык kàd tau liežūvis nudžiàtų, nupūkštų, nušàštų.

тир, -а šaudyklà, tīras.

тира́да, -ы tiradà.

тира́ж, -а 1. (*loterijos, paskolos*) tirāžas, traukimas; 2. (*knygų, laikraščių*) tirāžas.

тира́н, -а 1. *ist.* tirōnas; 2. *prk.* tirōnas, despōtas; ~ить, -ню, -нишь *eig. šnek.* spàusti, kankinti, tironizuoti; ~ический, -ая, -ое tirōniškas; ~и́я, -и tironijà; priespauda; ~ство, -а tironystė, tironijà.

тирэ *nkt.* brūkšnys (*skirtukas*).

тис, -а *bot.* kùkmedis, *Taxus*.

ти́ска|ть, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. gniáužyti, spàudyti, glámžyti; 2. *spst.* tráukti (*nuotraukas*), spàusti, spàusdinti; 3. kimšti, grústi; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *šnek.* spràustis, brúktis, grústis; 2. būti gniáužomam, spàudomam; būti traukiamam; būti kemšamam, grūdamam.

ти́ск|ый, -ов *dgs.* 1. *tech.* spaustūvas, gniaužtūvas, slėgtūvas, spaudyklė; 2. *prk.* varžtai, gniáužtai.

тиш|ение, -я 1. *pasen.* spausdinimas, leidimas (*knygų*); 2. (*i*) spaudimas (*puz. odoje*); 3. įspaudas; ~ёный, -ая, -ое įspaustinis.

ти́снуть, -ну, -нешь *įvk.* paspàusti, suspàusti, sugniáužti, spústelėti, gniúžtelėti.

титáн, -а 1. milžinas, titānas; 2. *chem.* titānas; ~ический, -ая, -ое titāniškas, milžiniškas.

ти́тла, -ы *žr.* титло.

ти́тло, -а *pasen.* 1. antraštė, antraštinis sutrumpinimo ženklas; 2. titulas; *t.* гра́фа гра́фо titulas.

ти́тул, -а 1. titulas; княже́ский *t.* kunigáikščio titulas; 2. titulas, knygós antraštė; antraštinis lapas; ~ова́ть, -лýю, -лýешь *eig.* ir *įvk.* tituluoti; ~ьный, -ая, -ое *spst.* titulinis; ♦ *spec.* титуль-ные списки tituliniai sąrašai.

ти́ун, -а ir тивун, -а *ist.* tiūnas.

тиф, -а в тифе ir *šnek.* в тифу *med.* šiltinė; брюш-ной *t.* vidurių šiltinė; возвратный *t.* grįžtamoji šiltinė; сыпной *t.* dėmėtoji šiltinė; ~озный, -ая, -ое 1. šiltinės, tifōzinis; *t.* микрóб šiltinės mikrobos; 2. -oro *dkt.* šiltininkas, sergantis šiltine.

ти́хий, -ая, -ое; тих, тихá, тихо tylūs, tykūs, ramūs; lėtas, lėnas; *t.* гóлос tylūs balsas; *t.* ребе́нок tykūs vaikas; тихая жизнь ramūs gyvėnimas.

ти́хн|уть, -ну, -нешь; *būt.* тих, -ла, -ло *eig. šnek.* tilti, rimti, dusti; голо́са тихнут balsai tilsta; ве́тер тихнет vėjas rimsta; тихнет бой rimsta mušis.

ти́хо 1. *prv.* tyliai, ramiai, lėtai; 2. *eina tariniu* tylū, ramū; ~мóлком *prv.* patylomis, patyliūkais; pamažėl.

ти́хонь|кий, -ая, -ое *šnek.* tylutėlis, tylūtis, lėtūtis. тихонько *prv.* tylutėliai, patylomis, pamažėliais.

тихо́ня, -и; *dgs. kilm.* -ей *v.* ir *m.* *šnek.* tylėnis, tylėnė, tylūnas, tylėnė, rimša.

ти́хость, -и *m. pasen.* tylumas; lėtumas.

тихо́ход, -а 1. *zool.* tinginys, *Bradypus*; 2. lėtūnas, lėtaeigis.

тихо́хонько *prv.* tylutėliai; nejučiom.

ти́ш|е 1. *bdv.* тихий aukšt. 1.; 2. *prv.* тихо aukšt. 1.; ~ина́, -ы tylà, tylumà; ramybė, rimtis; tylis, tiktis; соблюдать тишинý laikyti tylōs; ~кóм *prv. šnek.* patylomis; nejučiomis.

тишь, -и, о тиши, в тишій *m.* tylà, rimtis; ночная *t.* paktiēs tylumā; в тиши а) tylumoje, tyloje; б) tyloje, slaptoje vietoje, užkampyje; т. да гладь tylà ir ramybė.

ткал *žr.* ткать.

тканевый, -ая, -ое 1. audinio; medžiaginis; austinis; тканевая основа audinio mātmenys; тканевое одеяло medžiaginė, austinė antklodė; 2. *biol.* audinio, audinių.

ткань, -и *m.* 1. audinys, áudeklas, audimas, mēdžiaga; хлопчатобумажная *t.* medvilninis audinys; 2. *biol.* audinys; нервная *t.* nervų audinys; **тё**, -я 1. audimas, ūdis; 2. audinys, mēdžiaga, áudeklas, audimas; **тёвый**, -ая, -ое austinis.

ткать, тку, ткёшь; *būt.* ткал, ткала ir ткала, ткало *eig.* áusti.

ткацкий, -ая, -ое audžiamasis, audimo; ткацкая фабрика audyklà; т. станок audžiamosios, audimo staklės.

ткач, -а аудэяс; **тество**, -а аудэжо амаатас; аудимас; **тёха**, -и аудэжа.

ткнуть, ткну, ткнёшь *įk.* 1. bąkstelėti, kištelėti; kumštelėti, trinkelėti; бёсти, дёрти; 2. *šnek.* nukišti, įkūsti; 3.: т. пальцем в корб-л. nurodyti pirštū (į) ką.

тку *žr.* ткать.

тлен, -а trūnėsiai, trūnys, trañdys, dūlenos, dūlis; **тне**, -я 1. trūnijimas, dūlėjimas, puvimas; 2. rusėjimas, žerplėjimas.

тлennyй, -ая, -ое; тлёнен, тлённа, тлённо trūniantis, dūlantis, trūnūs.

тлетворность, -и *m.* žalingumas, pragaištingumas; **тый**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно žalingas, pragaištingas, kenksmingas; krikdantis; тлетворное влияние pragaištinga, krikdanti įtaka.

тлеть, тлёю, тлёешь *eig.* 1. trūnyti, dūlėti, pūti; 2. smilkti, rusėti, gruzdėti, žerplėti; фитиль тлеет knātas smilksta; **тсся**, тлеется *eig.* *šnek.* *žr.* тлеть (2 reikš.).

тля, -и *zool.* 1. āmaras; 2. *šnek.* trandis (*apie žmogų*).

тмин, -а *bot.* kmūnas, *Carum*; *kuop.* kmūnai; **тмый**, -ая, -ое kmūny, kmyninis.

тмить, тмит *eig.* *pasen.* tamsinti, tēmdyti.

то 1. *jng.* tai; tād; ёсли ужё пóздно, то не ходй жёй жау вёлу, тай нейк; ёсли знáешь, то скажй жёй žinaй, тай pasakyk; 2. *jng.* čia, tai; то одно, то другоё čia viena, čia kita; то тут, то там тай čia, тай теñ; 3. *jng.*: не то снег, не то дождь lýg ir sniegas, lýg ir lietūs, pusiáu sniegas, pusiáu lietūs; то ли за недосýгом, то ли по нежеланию аф дёл ла́йко stokós, аф дёл nepo-гёймо; а то а) kitaip; б) ó iš tikrų; остáлся одйн экземплёр, (да) и то плохóй liko vienas egzempliorius, (ó) ir tās prāstas; 4. *iv.* *žr.* тот; **♦** то и дёло labai dažnai, tolydžio.

то *dll.* 1. gi; гдё-то он тепёрь? kuřgi jis dabar?; 2. тай; обеща́ть-то он обещаёт pažadėti тай jis pažada.

то бишь *jng.* *šnek.* *tarm.* atseit, vadinasi, tai yra. **товар**, -а прёкё; *kuop.* prėkės.

товарищ, -а 1. draugas; draugė; kolegà; beñdras; школьный *t.* mokųklos draugas; т. Иванов! draugas Ivanovai!; т. Иванова! drauge Ivanovai!

2. *pasen.*: т. министр viceministras; т. прокурор prokuroro pavaduotojas; **теский**, -ая, -ое draugiškas; **♦** т. суд draugiškasis teismas; **тество**, -а 1. draugiškumas, draugystė; 2. bendrovė, draugijà; asociacija; кредитные товарищества kredito draugijos; т. по совмёстной обработке земли beñdro žemės apdirbimo draugijà.

товарка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *šnek.* draugė, kolegà.

товарищность, -и *m.* *ekon.* prekingumas; **тый**, -ая, -ое prėkinis; prėkių; т. поезд prėkinis traukinys; товарное производство prėkinė gamyba; товарное хозяйство prėkinis ūkis; товарные фонды prėkių fondai.

товаровед, -а прėkių žinovas; **тение**, -я прėkių moksas.

товарообмён, -а прėkių mainai; **торот**, -а прėkių apyvarta.

товаро-пассажирский, -ая, -ое прėkinis-keleivinis; т.-п. поезд прėkinis-keleivinis traukinys.

товаропроизводитель, -я *v.* *ekon.* прėkių gamintojas.

тога, -и togà.

тогда 1. *prv.* tadà, tuomet, tasyk, anasyk, tuókart, anákart; т. он был мóлод tadà jis bŭvo jáunas; 2. *eina jng.* tai; когдà приёду, т. всё расскажй кай atvažiuosiu, тай viskà papasakosiu; 3.: т. как туó тårпу, ó; **тшний**, -ая, -ее *šnek.* tuometinis, tuolaikinis, anò laiko, anametinis.

тогó 1. *dll.* *šnek.* taigi; 2. *eina tariniu*: не т. не kóks; 3. *iv.* *žr.* тот.

то есть *jng.* ir *dll.* tai yra, atseit, vadinasi; в пятницу, т. е. зáвтра penktadienį, atseit rytó.

тождественный, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно tolygus; tapatingas, ideñtiškas.

тождество, -а tolygybė; tapatybė.

тоже 1. *prv.* taip pat, iřgi; 2. *dll.* *šnek.*: т. учйтель нашёлся! iřgi māt atsirado mokytojas!

ток¹, -а 1. *pasen.* srovėjimas, tekėjimas, tėkmė; 2. srovė; электрический т. elektros srovė.

ток², -а, о тóке, на току; *dgs.* токá 1. (*paukščiu*) burbuliavimo vietà; 2. tuoktūvės (*puz. tetervinu*).

ток³, -а, о тóке, на току; *dgs.* токá ir тóки, -óв *žemd.* grėndymas, kūlyklà; pādas, laitas.

ток⁴, -а *pasen.* mōteriška kepurė.

токарьничать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* vėrstis tēkintojo ámatu, bŭti tēkintoju; **тый**, -ая, -ое tēkinimo, tēkinamasis; т. станок tēkinimo staklės; **тйя**, -и; *dgs. kilm.* -рен, *naud.* -рням tēkinimo dirbtuvė.

токарь, -я; *dgs.* токаря ir токари tēkintojas.

то́кмо *prv.* ir *dll.* *pasen.* tiktai.

токовлать, -кёт *eig.* burbuliuoti, ulbėti; ulbedauti (*apie paukščius*); **тйще**, -а *žr.* ток² (1 reikš.).

токслемия, -и *med.* toksēmija; **токсология**, -и toksikologija; **тйн**, -а *med.* toksinas; **тйческий**, -ая, -ое toksinis, toksingas, tóksiškas; **тйчный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно tóksiškas.

тол, -а tólas (*sprogtamoji medžiaga*).

толия, -и *šnek.* *pasen.* truputis, truputėlis; малую толику šiek tiek, truputėlį.

толк, -а (-у) 1. *šnek.* prasmė; в ётом толку нет čia nėra prasmės; с толком protingai, dalykiškai,

sū nusimānymu, supratingai; без толку be-tvaikiškai, beprāsmiškai; взять в т. suprasti, sužiūrėti, pėprasti; звать т. в чѣм-л. nusima-pyti apie ką; сбиться с толку suglūmti, sutrikti, išklaikti; сбить с толку suklaidinti, sutrikdyti; 2. atskala, sektà (religinė); криптис, doktrina; 3. dgs. paskalos, gandai, šnekos, palkalbos; раз-носить толки skleisti paskalas; 4. šnek. naudà, gėras; из этого не будет никакого толку iš to nebūs jokišs naudos, nieko gėro; 5. pasen. (iš)-aiškinimas.

толкание, -я stūmimas, stūmdymas; т. ядрá sport. rutulio stūmimas.

толкатель, -я в. 1. tech. stūmiklis; 2. sport.: т. ядрá rutulininkas.

толкать, -аю, -аешь eig. stūmti, stūmdyti; т. ядрó sport. stūmti rutulį; т. локтем kumšėti; их надо т., а то ничего не будет сделано prk. juos reikia raginti, kitaip nieko nebūs padaryta; т. в про-пасть prk. stūmti į prarają, prazūtį; ~ся, -аюсь, -аешься eig. 1. stūmdytis, grūstis; 2. šnek. tran-kýtis, šlaistýtis.

толкач, -á 1. tech. trankiklis; 2. grūstūvas.

толкну́ть, -ну́, -нёшь įvk. pastūmti, stūmtelėti, niūk-telėti; riūktelėti; ~ся, -нётся, -нёшься įvk. atsi-treikti, susidaūžti, užsigrūsti.

толковáние, -я 1. dgs. pasen. kalbos, svařstymai, sámprotavimai, įrodinėjimai; 2. aiškinimas, ko-mentavimas; ~тель, -я в. aiškintojas, komentā-torius; т. снов pasen. sarpiniūkas; ~тельница, -ы aiškintoja; ~ть, -кую, -куешь eig. 1. aiškinti; 2. šnek. kalbėti(s), svarstyti, šnekėti; paistyti; он всё своё толкует jis vis savo pōrina.

толкóвый, -ая, -ое; -ков, -а, -о 1. (žmogus) suma-nūs, protingas, galvotas; 2. aiškinamasis; т. сло-варь aiškinamasis žodynas; 3. suprañtamas, aiš-kūs.

толком prv. šnek. 1. suprañtamai, aiškiai; 2. rim-tai; 3. kaip reikiant, doraí (ka žinoti).

толкотня́, -и šnek. grūstis, kamšatis, stūmdymasis; stumdýnė, spūstis, kamša.

толкú žr. толочь; ~сь žр. толочься.

толкúчий, -ая, -ее; т. рынок pasen. sėndaikčių turgáviė.

толкúчка, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам 1. žр. толкотня; 2. sėndaikčių turgáviė.

толмáч, -á ist. vertėjas (žodžiu); ~ить, -чу, -чишь eig. ist. vėřsti (žodžiu).

толбóк žр. толочь.

толóка, -и 1. pūdyminė ganyklà; 2. tarm. tal-kà.

толокнó, -á 1. grūstiniai, trintiniai (ne maltiniai) miltai; 2. (trintų miltų košė) šustinis; ~нянка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам bot. arkliauo-gė, Arctostaphylos; tarm. meškàuo-gė, lókžolė; ~он-ный, -ая, -ое 1. trintų miltų; 2. šustinio; ♦ т. лоб mūlkis, kvailys, žioplys.

толо́кся žр. толочься.

толочь, толкú, толчѣшь, толкúт; бűт. толбóк, толклá, -лó eig. grūsti, krūřti, trinti; ♦ т. воду в ступе vāndenį rėčiū sėmti; ~ся, толкúсь, толчѣшься, толкúтся; бűт. толо́кся, толклáсь, -лось eig. try-pinėti (vietoje); stūmdytis (pvz. minioje).

толпá, -ы; dgs. толпы minià; būrys, pulkas; туñ-tas, knýrava; собираться в толпы pulkuotis, bū-riūotis; ~йтся, -йтся eig. riñkīs miniomis, bū-riūotis, pulkuotis; gaujóti; grūstis; kaup̃tis; мыс-ли толпáются в головė miñtus spiečiasi galvojė.

толстѣнный, -ая, -ое šnek. storūlis, labaí stóras; drūtūlis.

толстѣнький, -ая, -ое; -ѣнек, -ѣнька, -ѣнько sto-rūtis, storūlis; ~еть, -ѣю, -ѣешь eig. storėti, eiti storýn; ~ить, -йт eig. šnek. stórinti, darýti sto-rėsnį.

толсто|брюхий, -ая, -ое; -брюх, -а, -о šnek. stora-pilvis, didžpilvis, drambliapilvis; ~вáтый, -ая, -ое; -вát, -а, -о storókas, drūtókas, apýstoris, apýdrūtis; ~губый, -ая, -ое; -губ, -а, -о stora-lūpis, vambralūpis; ~кóжий, -ая, -ее; -кóж, -а, -е storaodis, storažiėvis; т. человек prk. apdiř-žėlis, rambūs žmogūs; ~нóгий, -ая, -ое; -нóг, -а, -о storakōjis; ~нóсый, -ая, -ое; -нóс, -а, -о storanōsis; ~пúзый, -ая, -ое; -пúз, -а, -о šnek. storapilvis; ~сýм, -а šnek. piniguočius, didžtuř-tis, storakāpsis; ~тá, -ы pasen. žр. толщина; ~шėя, -и в. ir т. storakāklis, storakāklė; ~шѣ-кий, -ая, -ое; -шѣк, -а, -о paputžañdis, išpust-žañdis, išputžañdis.

толстýха, -и šnek. storulė.

толстýй, -ая, -ое; толст, толстá, толсто stóras (pvz. drobė), drūtas (pvz. medis); įkūnūs, pil-nas (pvz. žmogus); толстая крупá stambios kruopros; толстая кишкá anat. storoji žarnà; ~як, -á šnek. storūlis, drūčkis, drūtuolis.

толчѣние, -я grūdimas, kruřimas; ~ѣнный, -ая, -ое grūstas; grūstinis; т. сáхар grūstas cukrus; тол-чѣная крупá grūstinė; ~ѣшь žр. толочь; ~ея, -и 1. grūdamasis prietaisas; piestōkas; 2. šnek. grūs-tis, spūstis, stūmdymasis, kamša.

толчóк¹, -чка 1. stūmis, pōstūmis, niūksas, pastūmė-jimas; подзѣмный т. geol. požeminis smūgis, trañkis; 2. prk. ākstinas, paskatà, skatulys, im-pūlsas, stūmulas, pōstūmis; послужить толчóком paākštinti, paskātinti.

толчóк², -чка šnek. žр. толкúчка.

толшá, -и stōris, storūmas, drūtis, storýmė, stor-menà; в толще народа prk. liaudies gėlmėsė, plačiōsiose liaudies māsėse; ~е бűд. толстый aukšt. 1.; ~инá, -ы storūmas, stōris; толщиной в полмѣтра pūsės mētro storūmo; растй в тол-щинý eiti storýn, storėti.

толь, -я в. tōlis (stogui dengti).

только 1. prv. tik, tiktaí; это т. началó таí tik pra-džià; нам остаѣтся т. выжидáть tūms belieka tik láukti; все об этом т. и говорят visi apie taí iř tēkalba; не т..., но и... nè tik..., bēt iř...; 2. jng. tik, tiktaí; т. скажешь, придý (kaí) tik pasakýsi, atėisiu; я соглáсен, т. не сейчáс ář sutinkū, tik nè dabař; 3. dll. tik; т. попробуй! tik pamė-gink!; т. был бы он жив kàd tik bűtų jis gývas; т. подумайте! tik pamanykite!; ♦ т. и vien tik iř; т. и всерóг т. tiek, iř viskas, nieko daugiau; т. что кá tik; т.-т. а) vōs-vōs; б) кá tik; т. егó и видели tiek jį iř tematė.

том, -а; dgs. томá (knygos) tōmas.

томáт, -а 1. pomidoras; 2. pomidorų tūrė.

то́мик, -а томėlis (knygos).

ТОМИТЕЛЬНЫЙ, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *vārgi-*nantis, kamūojantis, kankinamas, slēgiamas.

ТОМИТЬ, -млю, -мишь *eig.* 1. *vārginti*, kamūoti, kankinti; бeccонница томит пēmiga vārgina; 2. трошкinti (*puz. mēsq*); 3. fermentuoti (*puz. tabakq*); ~ся, млюсь, -мишсь *eig.* 1. *vārgintis*, kamūotis, kankintis; т. ожиданием камūotis belāukiant; 2. трошкintis, trōkšti (*puz. mēsa*); 3. fermentuotis; 3. būti vārginamam, kamūojamam.

ТОМЛЕНИЕ, -я 1. vārginimas, kamāvimas; ilgesys; 2. *tech.* ilgalaikis atkaitinimas; 3. troškinimas; 4. fermentāvimas.

ТОМНОСТЬ, -и *m.* nuovargis; isisvajojimas, ilgesys; ~ый, -ая, -ое; -мен, -мнā, -мно išvārges, nuilšes (*puz. balsas*); ilgesingas, isisvajojęs; kūpinas ilgėjimosi; т. взгляд ilgesingas žvilgsnis.

ТОМПАК, -ā *tech.* tompākas (*vario ir cinko lydinys*); ~овый, -ая, -ое tompākinis.

ТОН, -а; *dgs.* tonā ir тоны tona; картина в светлых тонах šviesių tonų pavėikslas; чистый т. švartus tona; повысить т. pakėlti toną; задать т. *muz.* duoti toną (*taip pat prk.*).

ТОНАЛЬНОСТЬ, -и *m.* tonalumas; ~ый, -ая, -ое tonalinis.

ТОНЕНЬКИЙ, -ая, -ое *šnek.* plonutis, laibutis, plonutėlis, plonytėlis, ploniutėlis.

ТОНИНА, -ы plonumas, plōnis, laibis, laibūmas.

ТОНИЧЕСКИЙ¹, -ая, -ое toninis; тоническая система стихосложения *lit.* tōninė eilėdaros sistemā.

ТОНИЧЕСКИЙ², -ая, -ое *fiziol.* tōninis; т. рефлекс toninis refleksas.

ТОНКИЙ, -ая, -ое; -нок, -нкā, -нко 1. láibas, liaūpas (*puz. kartis, medis, žmogus*), liėknas, tėvas, leīnas (*puz. žabas*); plōnas (*puz. audinys, sluoksnis*); тонкие кишки anat. plōnosios žarnos; тонкая мукā smūlkūs miltai; т. ролос láibas baīsas; 2. subtilūs, švelnūs, lengvai; тонкое лицо švelnių bruožų vėidas; 3. aštrūs, rafinūotas; тонкое замечание taiklī pastabā; т. намек sąmojinga užuomina; т. знаток puikūs žinovas; т. дипломат mitrus diplomātas; ~о *prv.* 1. laibaī, plopaī; где т., там и рвѣтся куф truīpa, teī trūks-ta; 2. subtiliaī, švelniai, lengvai; 3. rafinūotai, aštriaī; sąmojingai; ~оватый, -ая, -ое; -ват, -а, -о *šnek.* laibōkas, pōlaibis, pōplonis.

ТОНКОЗЕРНИСТЫЙ, -ая, -ое smulkiagrūdīs; ~кожий, -ая, -ее; -кож, -а, -е plonaδdis; ~ногий, -ая, -ое; -ног, -а, -о laibakōjis, tėvakōjis, šėivakōjis; ~нось, -ая, -ое smailianōsis; ~рунный, -ая, -ое plonavilnis; тонкорунные овцы plonavilnės āvus; ~ствольный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно išlakūs, ištekinis, išbėginis, išsmukas.

ТОНКОСТЬ, -и *m.* 1. plonumas, laibūmas, plōnis, plo-nybė, plōnimas, plonmenā; 2. subtilumas, švelnumas; 3. rafinuotumas, aštrumas; 4. speciali de-talė, smūlkmena; niūānsas; до тонкости (в тонкости) detaliaī, smūlkiai, giliaī.

ТОНКОШЕРСТНЫЙ, -ая, -ое *ir* тонкошерстый, -ая, -ое plonavilnis; тонкошерстные овцы plonavilnės āvus.

ТОНКОШЕЯ, -и *v.* *ir* *m.* *šnek.* laibakāklis, laibakāklė.

ТОННА, -ы tonā; ~аж, -а tonāžas.

ТОННЭЛЬ, -я *v.* *žr.* туннель.

ТОННЫЙ, -ая, -ое; тонна, тонно prašmatnūs, rafinūotas, subtilūs, manieringas.

ТОНОВОЙ, -ая, -ое, **ТОНОВЫЙ**, -ая, -ое toninis.

ТОНУС, -а tonusas.

ТОНУТЬ, тонý, тонешь *eig.* skėsti, skėndėti; grimzti, grimzdėti; желéзо тонет в водé geležis skėsta vandenyjė; т. в грязи skėndėti purvė; рóрод тонет в зéлени miestas skėndi žalumýnuose.

ТОНФИЛЬМ, -а garsinis filmas.

ТОНЧАЙШИЙ, -ая, -ее *bdv.* тонкий aukšt. l.

ТОНЧАТЬ, -ает *eig.* šnek. plonėti, laibėti.

ТОНЬШЕ 1. *bdv.* тонкий aukšt. l.; 2. *prv.* тонко aukšt. l.

ТОНЯ, -и; *dgs. kilm.* -ей 1. žvejójama, žuklájama vietā; 2. valksmas, tėsis, vālkšna, vienas tiėklo išvalkas, užvilkmās.

ТОПАЗ, -а topāzas (*brangakmenis*).

ТОПАТЬ, -аю, -аешь *eig.* trepsėti, trepsėti, trýpti, trýpsėti, trėpėti, tapsėti, tapnóti.

ТОПЫТЬ¹, топлý, топишь *eig.* 1. kūrėnti (*krosni*); apšildyti (*patalpa*); 2. lýdyti, tirpdýti, tirpýti (*puz. vaška, riebalus*); virinti (*pieną*).

ТОПЫТЬ², топлý, топишь *eig.* 1. skandinti, (pri-)girdyti, gramzdinti; 2. (už)tvindyti; 3. *prk.* šnek. žlugdyti; 4. *prk.* skandinti, slopinti (*puz. sielvartą*).

ТОПЫТЬСЯ¹, топится *eig.* 1. kūrėntis; būti apšildomam; 2. tiřpti, lýdytis; 3. būti kūrėnamam; būti lýdomam, tiřpdomam.

ТОПЫТЬСЯ², топлýсь, топишсь *eig.* 1. skandintis, girdytis; 2. būti skandinamam; būti žlugdomam.

ТОПКА, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам 1. kūrėnimas; apšildymas; 2. kúryklā, žaidis, pakurā; 3. lýdymas, tiřpdymas (*puz. riebalų*).

ТОПКИЙ, -ая, -ое; -пок, -пкā, -пко klampūs, grumz-lūs; jaurūs, muklūs, smuklūs; т. пецок grimzlūs smėlis; ~ость, -и *m.* klampumas, grimzlumas.

ТОПЛЕЕНИЕ, -я 1. kūrėnimas; 2. tiřpdymas, lýdymas (*puz. vaško*); ~еный, -ая, -ое lýdytas (*svietas*), virintas (*pienas*).

ТОПЛИВНЫЙ, -ая, -ое kùro; degalų; ~о, -а kùras, pakurā, kùriava, jáukuras; твёрдое т. kietasis kùras; жидкое т. skystasis kùras, dėgalas; услóвное т. sąlyginis kùras.

ТОПЛО *žr.* топить^{1, 2}.

ТОПНУТЬ¹, -ну, -нешь *ivk.* trėptelėti, sutrýpti, triptelėti, trýptelėti, sutrepsėti.

ТОПНУТЬ², -ну, -нешь *eig.* šnek. *žr.* тонуть.

ТОПОГРАФИЯ, -и topografija.

ТОПОЛЛЕВЫЙ, -ая, -ое tuopų, tuopinis; ~ь, -я; *dgs.* тополя *ir* тополи *v. bot.* tuopa; rėplė, *Populus*; серебрястый т. baltóji tuopa; ~ьник, -а tuopýnas.

ТОПОР, -ā kiřvis; плóтничий т. skliūtas; корытный т. kertėklė, vedegā; ♦ хоть т. вѣшай pōrs kiřvi kabink (*apie tvankų, slopų orą kambaryje*); ~ище, -а 1. kiřvākotis; 2. *šnek.* didžiulis kiřvis; ~ник, -а 1. kiřvininkas, statybininkas (*dirbantis kiřviu*); 2. ugniagesys (*dirbantis kiřviu*).

ТОПОРНЫЙ, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. kiřvio; 2. grubūs, rupūs, nedailūs, drėbtinis (*puz. dirbiny*); drambłotas, neapsukrūs (*žmogus*).

ТОПОРЩИТЬ, -шу, -щишь *eig.* šiaušti, šiaušėti, šiuřpinti; ~ся, -шусь, -щишсь *eig.* 1. šiauštis,

šiaušėti, šiuropsoti, šiuřpti, taršyti; 2. *prk. šnek.* spųriotis, šiauštis.

топот, -а trepsėjimas, trypsėjimas; tapsėjimas, tapnėjimas; **~ать**, топочу, топочешь *eig.* tapsėti, trepsėti, trypsėti; tapnėti, trepėti; **~ня**, -й *šnek.* trepsėjimas, tapsėjimas.

топочу *žr.* топотать.

топтать, топчу, топчешь *eig.* mindžioti, minti, trepti, trępti; klampoti; т. траву mindžioti žolę; **~ся**, топчусь, топчешся *eig.* 1. trępti, trepinėti; *prk. stoviniuoti*; 2. būti mindžiojamam, trypiamam; **◆** т. на месте тųpti vietoje.

топче bdv. топкий *aukšt. l.*

топчешь *žr.* топтать; **~ся** *žr.* топтаться.

топчу *žr.* топтать; **~сь** *žr.* топтаться.

топырить, -рю, -ришь *eig. šnek. žergti (kojas), žargstyti; šiaušti (pvz. plunksnas); skėsti, kėtoti; ~ся, -рюсь, -ришься *eig. šnek. šiauštis, šiuřpti; kėtotis.**

топль, -и m. liūnas, klampynė, liūgynė, marmalynė, liūgas, kirba, dumrė, maivà, klmbala.

торба, -ы *šnek.* maišas, krepšys; (*arklio*) žiurčius, žebikė, žiubtuvis, „terbà“.

торг, -а 1. derėjimas, derýbos; derėtuvės, lygtuvės; 2. *pasen.* prekyba; turgavietė, prekyvietė; 3. *dgs.* торгъ, -ов varžytinės; продать с торгъ parduoti iš varžytinių; 4. prekybinė organizacija.

торгаш, -а 1. *niek.* vertėiva, vertėlga; 2. *pasen.* (tuřgaus) prekiautojas, tuřgininkas; **~еский**, -ая, -ое vertėiviškas, vertėlgiškas.

торговать, -рю, -рюешь *eig.* 1. prekiauti; 2. *šnek.* derėti, lygauti; **~ся**, -рюсь, -рюешься *eig.* derėti, lygauti.

торговец, -вца prekybininkas, prekiautojas, prėkininkas; pirklys; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам pėrkininkė, tuřgininkė; *vulg.* tuřgaus boba; pėrpirklė.

торгвя, -и prekyba; prekiavimas; внешняя т. užsienio prekyba.

торгово-промышленный, -ая, -ое prekybos ir pramonės, prekybinis-pramoninis.

торговый, -ая, -ое prekybos, prekybinis; т. флот prekybos laivūnas; торговое представительство prekybinė atstovybė.

торгпред, -а (торговый представитель) prekybinis atstovas.

тореадбр, -а toreaddras.

торец, -риц 1. trinkėlė, stukėlis; 2. medinių trinkėlių grindinys; 3. (*lentos*) skeřsgalis; 4. šonas (*pvz. namo*).

торжественность, -и m. iškilmingumas, iškilmumas; **~ый**, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно iškilmingas; šventinis; торжественное заседание iškilmingas posėdis.

торжество, -а; *dgs. kilm.* торжеств, *naud.* -вам 1. iškilmės; октябрьские торжества spālio iškilmės; 2. triumfas, pėrgalė; т. справедливости teisingumo triumfas, pėrgalė; 3. džiūgavimas, džiūgesys; **~вать**, -твую, -твует *eig.* i. iškilmingai švėsti; 2. triumfuoti (*pvz. nugalėjus priešq*).

торжище, -а *pasen.* prekyvietė, tuřgas.

торий, -я *chem.* tōris.

торить, -рю, -ришь *eig. tarm.* praminti (*pvz. taką*), pratrinti, prabraukti.

торица, -ы *bot. kežys, Spergula.*

тормашки: полететь (упасть) вверх тормашками (вверх тормашки) kuliavirsčia, kuliavirsčiomis, kulivirsčia griūti, kristi, bėgti; опрокинуть вверх тормашками (вверх тормашки) aukštyn kójomis arveřsti (*padaryti netvarką*).

торможение, -я 1. *tech.* stabdymas; 2. *fiziol.* slopinimas.

торможу *žr.* тормозить.

тормоз, -а; *dgs.* тормоза, -ов ir tórmозы, -ов 1. *tech.* stabdys, stabdiklis; 2. *prk.* stabdys, kliūtis; **~ить**, -можу, -мозийшь *eig.* 1. *tech.* stabdyti; 2. *fiziol.* slopinti (*pvz. refleksus*); 3. *prk.* trukdyti, kliudyti (*pvz. darbą*); **~ной**, -ая, -ое 1. stabdžio, stabdžių; 2. *fiziol.* slopinamasis.

тормошить, -шу, -шишь *eig. šnek.* 1. tųsyti, pėsti, tųpėti; tųskinti, tųskinti, kųkštinti, kratyti; 2. *prk.* trukdyti, neduoti ramybės; **~ся**, -шусь, -шишься *eig.* 1. siaušti, strākalioti, kųkštuoti; 2. plušėti, krapšyti.

торный, -ая, -ое; -пен, -рна, -рно *šnek.* pramintas, išvažinėtas (*pvz. kelias*); pratrintas.

торокá, -ов *dgs.* diržėliai balno užpakalyje.

торопить, -роплю, -ропишь *eig.* skubinti; skātinti, rāginti, ūminti, skraidinti; kūtinti; **~ся**, -плюсь, -ропишься *eig.* skubėti, skubintis, vikruotis; skūosti, staigyti, šoruoti.

торопкий, -ая, -ое; -пок, -пкá, -пко *pasen.* skubrus, skubus, kutrus; **~ость**, -и m. skubrumas, skubėjimas.

торопливость, -и m. skubėjimas, skubumas, skubumas, skubà; skubinumas; **~ый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о skubrus, skubinas, skubantis, skubus.

тороплю *žr.* торопить; **~сь** *žr.* торопиться.

торопыга, -и v. ir m. *šnek.* bruzdulis, bruzdėlė, greitabrādis, greitabrāzdė, greičius, greitėiva.

торос, -а ir тóрос, -а; *dgs.* торосы, -ов ir *šnek.* торосá, -ов ir торосья, -ьев ledų sángrūda, susigrūdė ledaí, ledūjai.

торочить, -чу, -чишь *eig.* apsiuvinėti, (ap)kraštuoti, apvedžioti, (ap)rumbuoti.

торпедá, -ы *kar.* torpeda; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *žuk.* torpeduoti; **~ист**, -а, **~ник**, -а torpėdininkas, torpeduotojas; **~ный**, -ая, -ое torpėdos, torpėdinis.

торс, -а tōrsas, (*kūno*) liemuo, stūobas.

торт, -а tōrtas.

торф, -а dūrpės; болотный т. pėlkių dūrpės; жирный т. bitūminės dūrpės; фрезерный т. trūpininės dūrpės; **~ование**, -я trėšimas dūrpėmis, dūrpinimas; **~овать**, -фую, -фует *eig.* trėšti dūrpėmis; **~оразработки**, -ток, -ткам; *dgs.* 1. dūrpinė; 2. dūrpių kasimas.

торфяник, -а 1. dūrpinas; 2. dūrpininkas; **~истый**, -ая, -ое; -ист, -а, -о dūrpinas; **~ой**, -ая, -ое dūrpių, dūrpinis; т. деготь dūrpių degutas; торфяные залежи dūrpių klōdai; торфяная подстилка dūrpių kraikas, pakloja; торфяное болото dūrpinas.

торцевать, -цую, -цует *eig.* 1. grįsti medinėmis trinkėlėmis (*gatvę*); 2. briaunuoti, briaunoti; **~евой**, -ая, -ое, **~овый**, -ая, -ое 1. galinis;

briauninis; т. ключ galinis rāktas; 2.: торцовая мостовая blūkinis (*medžio trinkelis*) grindinys.

торча́ние, -я *pasen.* riogsójimas, karksójimas; ~ть, -чý, -чшь *eig.* 1. kýsoti, smygsóti, stypsóti, kýšėti, barksóti (*povz. lieso žmogaus kaulai*), stūksóti (*povz. stulpas*); stirksóti, gunksóti, stýroti; dunksóti (*povz. neaiškiai, tolumoje*); niurksóti; riogsóti, kėksóti, kioksóti (*be reikalo, nereikalingam*); 2. *prk. šnek.* lindėti, lindoti, tánoti; где он там торчит? kuž jis teñ liūdi?

торча́ком *prv. šnek.*: стоять т. stypsóti, styрėti; ~мá *prv. žr. торчком*; ~ок, -чка *šnek.* stypsantis dáiktas, stibilas (*nukirstos žolės kotelis*), stypsulys.

тоска́, -й 1. liūdėsýs, ilgātvė, melancholiја; širdgėla, maudulýs; 2. nuobodulýs; 3. ilgesýs; ilgėjimasis; т. по родине tėvynės ilgesýs.

тоскли́во *prv.* gaudingai, gūdziai; ilgesingai; ~ость, -и т. liūdnūmas, gūdūmas; ~ый, -ая, -ое; -лив, -а, -о 1. liūdnas, melancholiškas, ilgesingas, gaudingas; skurdūs (*povz. reginys*); 2. nuobodūs.

тоскова́ть, -кью, -күешь *eig.* 1. ilgėtis; т. по до́му ilgėtis namų; 2. nuobodžiauti; 3. būti nusiminusiam, prislėgtam; liūdėti; gedauti.

тост, -а tōstas; провозгласи́ть т. pakėlti tōstą.

то́т, то́ро; та, то́й; то, то́ро; *dgs. te, tex* *iv.* 1. tās, tā; anās, anā; tót же tas pātis; 2. *žr. то*; ♦ тем не мēнее vis dėlto, tačiaū; с тем что́бы sù tikslū, siekiant, siekdama(s), ketinant, ketindama(s); то́му назáд priēš; де́ло в то́м dalykas tās; бо́лее то́ро тō peganā; мне не до то́ро mán nē tās gūpi; ни то́, ни сē nei šis, nei tās.

тотализа́тор, -а totalizātorius.

тоталита́рный, -ая, -ое totalitārinis.

тота́льный, -ая, -ое totalūs, totālinis; тотальная мобилизация visūotinė mobilizācija; тотальная война́ totālinis kāras.

то́то *dll. šnek.* 1. taigi, taip taip; 2. kaip tik, tikrai, būtent.

то́тчас ir *šnek. тотчас* *prv.* 1. tuojaū, netrukus, tuoj; bėregint, bemātant; 2. čia pāt.

точе́ние, -я 1. galāndimas, pūstymas; т. косы́ dalgio pūstymas; 2. tėkinimas; ~енный, -ая, -ое 1. ištėkintas; 2. išāstrintas, išgalāstas; 3. *prk. lýg* nutėkintas (*povz. figūra*), lýg nuliētas, lýg nuliēdintas.

точечный, -ая, -ое taškinis; taškuotas; точечная линия́ taškinė linija; точечная коррозия́ taškuotoji korozija.

точилька́, -и; *dgs. kilm. -лок, naud. -лкам* 1. galāstuvus; 2. *šnek. (pieštukams)* drožtūkas; ~о, -а galāstuvus, tēkėlas; pustýklė, būдė (*povz. dalgii pustyti*).

точильный, -ая, -ое galāstuvinis, galāndamasis, galāndimo; т. круг tēkėlas; т. ка́мень aslā, uolā, šleiktuvė; т. реме́нь pāpustas (*povz. skustuvi*); ~щик, -а 1. galāstojas, pustýtojas; 2. zool. skaptūkas, kirmgrauža, kinivarpa, dalgiaplakýs (*vabalas*), *Anobium pertinax*.

точы́ть¹, то́чý, то́чишь *eig.* 1. galāsti (*povz. peili*), pustýti, léisti; drožti (*povz. pieštuką*); 2. kapóti, varpýti (*povz. vabalas medį*), ēsti; ржа то́чит желе́зо rūdys ēda gēležį; 3. tėkinti (*apskritą*

daiktą); 4. *prk. ēsti, kirmsti, grāužti*; еро́ то́чит бо́лезнь jį grāužia ligā; ♦ т. зуб griēžti dantį.

точы́ть², то́чý, то́чишь *eig. pasen.* tėkinti (*iš statinės*), vaivinti, srōvinti; lieti (*ašaras*).

точы́ться¹, то́чится *eig.* 1. būti galādamam, tėkinamam; 2. būti grāužiamam, ēdamam.

точы́ться², -йтсá *eig. pasen.* lietis, varvēti, tekėti, suiktis.

то́чка¹, -и; *dgs. kilm. -чек, naud. -чкам* taškas; т. с запято́й gram. taškas kablėlis, kablīataškis; исходная т. išeitiēs taškas; торго́вые то́чки prekybos taškai; огнева́я т. kar. ugniāvietė; т. зрēния pōžiūris; с то́чки зрēния чегó-л. kō pōžiūriu; ста́вить то́чку padėti tašką (*užbaigti koki nors reikalą*).

то́чка², -и 1. āstrinimas, galāndimas; 2. tėkinimas.

то́чно 1. *prv.* tiksliai; 2. *prv.* lýgiai; т. в двена́дцать часо́в lýgiai, punktualiai dvýlikta válanda; т. тако́й lýgiai toks pāt; 3. *ing. lýg, tařtum*; кричит, т. помешанный šaukia lýg pamišęs; 4. *dll. pasen.* teisýbė, iš tikrųjý; ~ость, -и т. tikslumas; с то́чностью сказа́ть не могу́ tiksliai pasakýti negaliū; ~ый, -ая, -ое; -чен, -чна́, -чно 1. tikslūs (*povz. vertimas*), precizinis; 2. punktualūs (*povz. žmogus*); ♦ то́чные нау́ки tikslieji mōkslai.

то́чь-в-то́чь *prv. šnek.* visai tiksliai, lýgiai taip, visai taip; пересказа́ть т.-в.т. atpāsakoti visai tiksliai, бė маžiausio nukrypimo.

тошнѝть, -нит *eig. beam.*: меня́ тошнит mán blōga, širdis pýksta, manė vėmti vėřia.

тошно́ *prv., eina tariniu šnek.*: мне т. mán blōga, mán širdis pýksta, mán šleiktū; ~тá, -ы šleikštulýs, širdāpykis, blogūmas širdyje; ~тво́рный, -ая, -ое vimdomasis, šleiktūs.

тошный, -ая, -ое; -шен, -шна́, -шно *šnek.* kōktūs, grasūs, šlykštūs, šleiktūs, abūojas.

тоша́ть, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. liesėti, blōgti; 2. *prk. plōnėti, tuštėti*.

то́щий, -ая, -ее; то́ш, то́ша, то́ще 1. liesas, sulýsęs, sublōges, sumeñkęs; 2. *prk.* tuščias, suplonėjęs; т. кошелѝк туščia, supliūškusi piniginė; на т. желу́док aīt туščios širdiēs; 3. liesas; т. у́голь liesosios aňglys; то́щее молоко́ liesas pienas; 4. skurdūs, sumeñkęs; то́щая расте́тельность skurdū augalija.

травя́¹, -ы; *dgs. травы, трав* žolė; со́рная т. piktžolė(s), ráugė(s); собира́ть траву́ žolinėti, žoliāuti; ♦ ти́ше воды́, ни́же травы́ ramūs kaip pelýtė; ~енѝть, -еет *eig. šnek.* žolė (ap)augti, žolėti, (žolė) žėlti.

тра́верса, -ы ir тра́верза, -ы *tech.* skersinė sijā, travėrsa, skersinė.

травильный, -ая, -ое *tech.* ēsdinamasis, ēsdinimo.

травя́нка, -и; *dgs. kilm. -нок, naud. -нкам* žolėlė, žolytė.

травя́ить¹, травлю́, тра́вишь *eig.* 1. nuōdyti, marinti, dvēsinti (*povz. graužikus*); т. себя́ алкогóлем nuōdytis alkoholiū; 2. nuganýti (*pasėlius*); (iš)minti, mindžioti, mindyti (*povz. pievą*); 3. piudýti (*povz. šuni*); siūndyti; pūlti šunimis; 4. *tech.* ēsdinti (*povz. rūgštinti*); 5. *šnek.* klėisti, eikvóti; 6. *šnek.* ēsdinti, šerti (*gyvuliams*); 7. *prk.* pėrsėkioti, piudýti; kamuóti.

травить², травлю́, трави́шь *eig.* 1. jūr. atléisti (*prav. lynq*); 2. *spec.* (iš)léisti (*orq, garq*); 3. *prk.:* теб́я тра́вит? ať táu blōga, negēra (*vemti ver-čia*)?; 4. *prk.* juok. meliúoti, riēsti.

травиться¹, травлю́сь, трави́шься *eig.* *šnek.* piūdýtis.

травиться², тра́вится *eig.* eĩti, vež̃tis (*pov. ga-ras*).

травка¹, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам žolėlė.

травка², -и ēsdinimas (*pov. klišiu*).

травление¹, -я *tech.* ēsdinimas.

травление², -я 1. jūr. atleidimas (*pov. lyno*); 2. *tech.* išleidimas (*garo, oro*).

травля, -и piūdymas, siūdymas; pėrsekiojimas.

травма, -ы *med.* trauma; **травмический**, -ая, -ое trau-minis, tráumos; **травматолог**, -а traumatologas.

травмировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* traumuoti.

травный, -ая, -ое 1. žolės, žolių, žolinis; 2. *žemd.* žolėtas.

травополье, -я *žemd.* žalėninė sistemà; **травный**, -ая, -ое žalėninis; т. севооборот žalėninė sėjomaina; **травосеяние**, -я (pašarinių) žolių sėjimas; **травяной**, -ая, -ое *zool.* žolėdis.

травянистый, -ая, -ое; **травяной**, -а, -о 1. žolių (*pov. danga*); žolinis (*pov. augalas*); 2. *prk.* *šnek.* beskōnis, kaip žolė; т. чай beskōnė arbatà; 3. žolingas, žolėmis apaugęs; **травяной**, -ая, -ое 1. žolių, žolinis; 2. žolėtas, apžolėjęs, žolė apaugęs; žolėmis apsėtas.

трагедия, -и tragėdija; семейная т. *prk.* šeimos tragėdija; **трагизм**, -а tragizmas; tragiškumas.

трагик, -а tragiķas (1. tragiškų rolių atlikėjas; 2. *pasen.* tragedijų autorius).

трагикомедия, -и tragikomėdija.

трагикомический, -ая, -ое 1. tragikomėdijos, tragikomėdinis; 2. tragiķomiškas; **трагичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *žr.* трагикомический (2 *reikš.*).

трагичный, -ая, -ое 1. tragėdijos, tragėdijų, tragėdinis; 2. tragiķkas, šiurpūs, baisūs, tragiķgas; **трагичность**, -и т. tragiķkumas, tragiķgumas; **трагичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *žr.* трагический (2 *reikš.*).

традиционность, -и т. tradicingumas, įėjimas į tradiciją; **традиционный**, -ая, -ое; -бнен, -бнна, -бнно tradicinis.

традиция, -и tradicija.

траектория, -и *spec.* trajektōrija; т. напряжений įtempimų trajektōrija.

трак, -а traktoriaus viksro grandis.

тракт, -а viēškelis, trāktas; **тракт**, -а желудочно-кишечный т. *anat.* virškinamasis trāktas.

трактат, -а 1. traktātas; философский т. filosofinis traktātas; 2. sutartis, traktātas.

трактир, -а *pasen.* 1. viēšbutis su restoranu; 2. smūklė, ūžeiga, traktiērius; **трактирщик**, -а *pasen.* smūklininkas, traktiērininkas; **трактирщица**, -ы *pasen.* smūklininkė, traktiērininkė.

трактовать, -тую, -түешь *eig.* 1. traktuoti, aiškin-ti (*pov. įstatymus*); 2. *pasen.* traktuoti, sāmpro-tauti, svarstyti; **трактоваться**, -түється *eig.* būti traktuojamam.

тракторка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам trak-tavimas, aiškinimas.

тракторный, -ая, -ое trākto, trāktinis, viēškelio; тракторная дорога viēškelis, trāktas.

трактор, -а; *dgs.* тракторы ir тракторá trāktorius; **тракторист**, -а trāktorininkas, traktoristas; **трактористка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам trāktorininkė, traktoristė; **тракторный**, -ая, -ое trāktoriaus, trāktorių, trāktorinis; т. двигатель trāktoriaus variklis; тракторные грабли trāktorinis grėblỹs.

тракторостроение, -я trāktorių gamybà; **тракторостроительный**, -ая, -ое trāktorių gāmybos; т. завод trāktorių gamyklà.

трал, -а trālas.

траление, -я tralāvimas; **тралер**, -а trāleris; **тралить**, -лю, -лишь *eig.* traluoti; **тралщик**, -а 1. trāleris; 2. traluotojas.

трамбовать, -бую, -бүешь *eig.* plūkti, letėnti; **трамбовка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. plūkimas; т. глины mōlio plūkimas; 2. plūktūvas.

трамвай, -я tramvājus; **трамвай**, -я, -ое речной т. ūpinis tramvājus; **трамвайный**, -ая, -ое tramvājaus, tramvājų (*pov. parkas*), tramvājinis; **трамвайщик**, -а tramvājininkas.

трамплин, -а *sport.* trampinas; **трамплинный**, -ая, -ое trampino, trampininis.

транжирить, -рю, -ришь *eig.* *šnek.* švaistyti, bėrgžti (*pinigus*).

транзит, -а tranzitas; **транзитник**, -а транзитinis keleivis, tranzitininkas; **транзитный**, -ая, -ое tranzito, tranzitinis.

транскрибировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk. lingu.* transkribuoti; **транскрибционный**, -ая, -ое *lingu.* transkripcijos, transkripcinis; transkribavimo; **транскрипция**, -и *lingu.* 1. transkribavimas; 2. transkripcija, pėr-gaša.

транслировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* transliuoti; т. концерт transliuoti koncertà.

транслитерация, -и transliterācija.

транслиационный, -ая, -ое transliācijas, transliāvimo, transliācinis; **трансляция**, -и transliācija, transliāvimas.

трансмиссия, -и *tech.* transmisija; глāвная т. pagrindinė pavarà, transmisija; потолобная т. pakabinamoji transmisija.

транспарант, -а transparāntas (1. iš audinio padarytas plakatas; 2. storomis juodomis linijomis su-liniuotas popieriaus lapas).

транспорт, -а 1. transportas; автомобильный т. automobilių transportas; 2. transportāvimas, pėrvežimas; 3. полүчен один т. товаров gāutas vienas pėkių transportas (viena siunta).

транспорт, -а (*buhalterijoje*) pėrkėlimas (*sumos į kitą puslapį*).

транспортёр, -а *tech.* transporteris; ленточный т. juostinis transporteris; канатный (тросовый) т. lėninis transporteris.

транспортёр, -а mātlinkis.

транспортёрование, -я transportāvimas, pėrvežimas, pėrgabenimas; **транспортёр**, -ую, -руешь *eig.* ir *įvk.* transportuoti, pėrvežti, pėrgabenti, gabėnti, vėžti.

транспортёровка, -и transportāvimas; **транспортёрочный**, -ая, -ое transportāvimo, transportuojamasis.

транспортёрник, -а 1. transportininkas; 2. transportinis lėktūvas; **транспортёрный**, -ая, -ое transporto, transportinis.

трансформá||тор, -а transformātorius; **~ция**, -и transformācija, transformāvimas.

трансфúзия, -и *med.* (kraūjo) pėrpylimas.

траншея, -и tranšėja; griovys.

трап¹, -а jūr. trāpas.

трап², -а *spec.* trāpas (anga vandeniui nutekėti); банные трапы pirties trapai.

трапéза, -ы и **трапéза**, ы *pasen.* 1. bendras stālas (*vienuolyne*); 2. valgymas; maistas.

трапéция, -и *mat., sport.* trapēcija.

тра́сс||а, -ы trasà; т. нефтепровода naftotiekio trasà; автомобильная т. automobilių trasà, kėlias; светящиеся тра́ссы пулų šviėdiančios kulųkų trāsos (*pėdsakai*); **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ир įvok. trasuoti; т. водопроводную сеть trasuoti, ženklinoti, žymėti vandentiekio tinklą.

тра́т||а, -ы 1. leidimas, eikvojimas; т. денег pinigų eikvojimas, leidimas; 2.: т. времени laiko gaišimas, gaištas, sugaištis; 3. *džn. dgs.* nuostoliai, išlaidos, nuostoga; **~ить**, трачу, тра́тишь *eig.* lėisti, eikvoti (*puz. pinigų, jėgas*); gaišti, gaišinti (*laiką*); не тра́ть попусту слов neašaukinti vėltui burnos; **~иться**, трачусь, тра́тишься *eig.* 1. išlaiduotis; 2. būti leidžiamam, eikvojamam.

тра́ур, -а 1. gėdulas; 2. gėdulo drabužiai.

трау́рница, -ы *zool.* šėirys (*drugys*).

трау́рный, -ая, -ое 1. gedulingas, gėdulo, gedulinis; траурная процессия gėdulo procėsija; 2. *prk.* niūrus, rūskanas, paniūres; траурное лицо rūskanas vėidas; т. пейзаж niūrus peizažas.

трафарéт, -а trafarėtas; šablōnas; по трафарэту *prk.* trafarėtiškai, šablōniškai; **~ный**, -ая, -ое trafarėtinis.

тра́фить, -флю, -фишь *eig. šnek.* įtkiti; pataikyti; pataikauti.

трахéя, -и *anat.* trachėja.

трахит, -а *min.* trachitas.

тра́хнуть, -ну, -нешь *įvk. šnek.* 1. bumbtelėti, pykštelėti, pókštelėti, trinktelėti, sutrinkseti; 2. treñkti, smogti, smogtelėti; svėsti.

трахо́ма, -ы *med.* trachoma.

трачу́ *žr.* тра́тить; **~сь** *žr.* тра́титься.

треба, -ы 1. *pasen.* aukōs paaukėjimas; aukà; 2. *bažn.* bažnytinės apeiigos (*krikštynos, mišios*).

требовање, -я 1. reikalāvimas; исполнить требование įvykdyti reikalāvimus; предъявлять высокие требования kėlti didelius reikalāvimus; 2. (*oficialus dokumentas*) pareikalāvimas; 3. *dgs.* poreikiai; культурные требования kultūriniai poreikiai.

требова́тель||ость, -и *m.* reiklūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. reiklūs, griežtas, daug reikalaujantis; 2. *pasen.* pareikalaujamas, pareikalāvimas.

требова́ть, -бую, -буешь *eig.* 1. reikalauoti; 2. būti reikalingam; цветы требуют ухода gėlės yra reikalingos priežiūros, gėlės reikia prižiūrėti; 3. rāginti atvykti, kviēsti, šaukti; т. к директору kviēsti pās direktorių; т. в суд šaukti į teismą; **~ся**, -буется *eig.* reikėti, būti reikalingam; трéбуются ремонт reikalingas remontas.

требу́ха, -и žarnogaliai, žarnokai, dūbliai, grōbgaliai.

трево́га, -и 1. nėrimas, nėrimastis; sāmbrūzdis, subruzdimas; 2. aliārmas, pavojus; aliārmo signālas; бить трево́гу aliarmuoti.

трево́жить, -жу, -жишь *eig.* 1. trikdýti (*puz. ramybę*); neduoti ramybės, trukdýti; neraminti, kėlti nėrimo; jáudinti; 2. erzinti, aitrinti; т. pány aitrinti žaizdą; **~ся**, -жусь, -жишья *eig.* 1. nerimti, nerimastauti, nuogastauti; 2. trukdýtis; susidarýti rūpesčio; 3. būti trikdomam, jáudinamam, erzinaamam.

трево́жный, -ая, -ое; -жен, -жна, -жно 1. kėliantis nėrimo, jáudinantis, nerimastingas; 2. neramūs, nerimstantis; 3. aliārmo (*puz. signalas*).

трево́лнение, -я stiprūs susijáudinimas, nėrimastis.

трегла́вый, -ая, -ое 1. trigalvis (*puz. slibinas*); 2.: трегла́вая ropà trivirsūnis kálnas; трегла́вая цėрковь tribōkštė, tribōnė bažnyčia.

тред-юнио́н, -а tredjuniōnas (*profesjunga Anglijoje*).

трезв́енник, -а *šnek.* blaiviniškas; **~енный**, -ая, -ое *šnek.* blaivūs; **~еть**, -ёю, -ёешь *eig.* blaivinti, blaivėti; **~ить**, -влю, -вьшь *eig.* blaivinti.

трезвóн, -а 1. skambinimas (*visais varpais*); 2. *prk.* šnek. šnekos, paskalos, liežuavimas; 3. skandālas, triūkšmas; **~ить**, -ню, -нишь *eig.* 1. (*visais varpais*) skambinti; 2. *prk.* šnek. paskleisti, ištrimituoti (*puz. žinią*).

трезв́ость, -и *m.* blaivūmas, blaivybė; привести в т. išblaivinti; т. умá *prk.* prōto skaidrūmas, blaivūmas; **~ый**, -ая, -ое; трезв, трезва, трезво blaivas, blaivūs; negeriantis; быть трезвым būti blaivam, negirtam; т. ум *prk.* skaidrūs, blaivas prōtas; т. взгляд blaivà, reali pažiūra.

трезубец, -бца trišakis.

трек, -а *sport.* trėkas.

трекля́тый, -ая, -ое *šnek.* (triskart) prakėiktas.

трель, -и *m. muz.* trėlė; trėliavimas; trėlės; выводить трели trėliuoti, suokti, čirventi.

трéнер, -а *sport.* trėneris; **~ский**, -ая, -ое trėнерio, trėнерių.

трéние, -я 1. trintis; trynimasis; 2. *dgs. prk.* trynimasis, nesutarimai, susidūrimai.

трениро́вать, -рую, -руешь *eig.* treniruoti; **~ся**, -рýюсь, -рýешься *eig.* 1. treniruotis; 2. būti treniruojamam.

трениро́в||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам trenirāvimas(is); treniruotė; **~очный**, -ая, -ое trenirāvimo(si); treniruojamasis.

трено́г||а, -и trikojis; 2. trikōjiniai pānčiai (*arkliams*); **~ый**, -ая, -ое sū trimis kōjomis, trikōjis; т. столик trikōjis stalėlis.

трено́жить, -жу, -жишь *eig.* pānčioti (*tris arklio kojas*).

трено́жник, -а trikojis; т. киноаппарата кино ара́то trikojis.

трéнка́ть, -аю, -аешь *eig. šnek.* džėrškinti, brāzginti, džirzginti.

трепáк, -á trepākas (*rusų liaudies šokis*).

трепáл||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам tekst. brauktuvė, bruktuvė, plūktuvė; bruktuvai; **~о**, -а 1. *žr.* трепáлка; 2. bruktuvės mentė, spařnas; **~ьный**, -ая, -ое braukiamasis, braukimo; **~ьщик**, -а br(a)ukėjas, linbrukys; **~ьщица**, -ы br(a)ukėja, linbrukė.

трепание, -я *br(a)ukimas (linų)*.
трепанировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk. med.* trepanuoti.
трепанный, -ая, -ое 1. išbruktas, bruktas (*puz. linai*); 2. suplūšęs, sudrįskęs, nuspūšęs; 3. susivėjęs, susitaršęs, sutaršytas.
трепать, треплю, треплешь *eig.* 1. pešioti, taršyti, tasyti, traukyti, draskyti, pašyti, plaukstyti; 2. *šnek.* pūryti, tasyti; erō trēplet oznōb jī krēcīa šaltis; т. nērvы nērvinti, dirginti nērvus; 3. *šnek.* plēšti, drēngti, trinti, draskyti, vālkіoti (*puz. drabuži*); 4. braukti, brukti (*puz. linus*); 5. *prk. šnek.* plepėti; dažnai minėti, vālkіoti; ~ся, треплюсь, треплешься *eig.* 1. plazdėti (*puz. vėliava*), sklezdėti, plaukstyti; 2. skarti, drikti, plūšti (*puz. drabužis*); 3. *šnek.* trankytis, daužytis, šlaistytis; 4. *šnek.* plepėti, taūkšti; 5. būti pešiojamam, taršomam, tāsomam; būti drengiamam, plēšiamam, drāskomam.
трёпет, -а 1. virpulys, drebulys, šiurpulys; sklezdės; т. востōpra džiaugsmo virpulys; 2. *prk.* bāimė, šiurpas, baugulys, siaūbas.
трепетание, -я virpėjimas, drebėjimas, tirtėjimas; virpulys, šiurpulys, tirtulys; ~ть, -нешь, -нецешь *eig.* 1. virpėti, drebėti; tirtėti; 2. spurdėti, plazdėti, šokinėti, burzdėti; 3. žybčioti, blýkčioti, blyksėti.
трепетный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. virpantis, tirtantis; 2. spūrdantis, plāzdantis; 3. žybčiojantis, blýkčiojantis; 4. išgastingas, virpulingas.
трепещу *žr.* трепетать.
трёпка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам 1. pešiojimas, taršymas, tāsymas, drāskymas; 2. pūrymas, tāsymas, dirginimas; 3. *šnek.* plėšimas, drėngimas (*puz. drabužių*); 4. brukimas (*linų*); 5. *šnek.* pylā, kailio (iš)karšimas, (iš)vanojimas.
трепливый, -ая, -ое *šnek.* plepūs, nerlmtas; ~отня, -й *šnek.* plepėjimas, plepalai.
трепыхать, -аю, -аешь *eig. šnek.*, ~ся, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* 1. spurdėti, daužytis, blaškytis; 2. drebėti, virpėti, tirtėti; 3. žybsėti, blýkčioti.
треск, -а 1. poškėjimas, traškėjimas, pyškėjimas; tražėjimas; 2. *prk. šnek.* triukšmas, triukšmāvimas; pompastiškumas; ♦ с треском провалиться patirti gėdingą nėsėkmę, skandalingai pralaimėti.
треска, -й *zool.* mėnkė, *Gadus morhua*.
трескаты¹, -аю, -аешь *eig.* daužyti, skāldyti (*puz. antausius*), trankyti.
трескаты², -аю, -аешь *eig. šnek. vulg.* ēsti, sprōgti, spriūgti, šveisti, šūntinti.
трескаться¹, -ается *eig.* plėišėti, skēldėti, ēžėti, daužėti, trūkinėti; skīfsti, skērdėti.
трескаться², -аюсь, -аешься *eig. žr.* треснуться.
тресковый, -ая, -ое mėnkės, mėnkių; т. жир mėnkių taukai.
трескотня, -й *m. šnek.* 1. pokšėjimas, traškėjimas, pauškėjimas, pyškėjimas; 2. *prk.* plepėjimas, taršėjimas, tauškimas; plepalai, tauškalai.
трескучий, -ая, -ее; -куч, -а, -е 1. *šnek.* traškūs, tarškūs; 2. *prk.* skambūs, pompastiškas, trankūs (*puz. žodžiai*); ♦ т. морōз spiginantis šaltis.
треснуть, -ну, -нешь *įvk.* 1. trākstelti, brākstelti, pōkstelti; 2. sprōgti, trūkti, plūšti, skilti; 3. *šnek.*

smōgti, skēlti (*puz. per ausį*), drōžti; 4. *prk. šnek.* žlugti, bankrutuoti; ♦ т. сō смеху sprōgti iš juōko; ~ся, -нись, -нешься *įvk. šnek.* susitrekti, atsitrekti, trinktelėti, atsimūšti, skaūdžiai užsigauti, susimūšti.
трест, -а trėstas.
треста, -ы *žemd.* išmirkyti šiaudėliai (*linų, kana-pių*).
трестировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* jūngti į trėstą; ~ся, -руется *eig.* ir *įvk.* 1. jūngtis į trėstą; 2. *eig.* būti jungiamam į trėstą.
третейский, -ая, -ое; т. суд trečiųjų teismas; третейское решение trečiųjų teismo sprendimas.
третий, -ья, -ье *skf.* trečias; третью дня užvakar; третья часть trėčdalis; 2. *žr.* в-третьих ir третье.
третировать, -рую, -руешь *eig. pasen.* tretiruoti, niēkinamai elgtis, blogai traktuoti.
третичный, -ая, -ое 1. tretinis; т. спирт *chem.* tretinis alkoholis; третичная форма сифилиса *med.* tretinė sifilio forma; 2. *geol.* terciaro; т. период terciaro periodo, terciaras.
треть, -и; *dgs. kilm.* -ей *m.* trėčdalis; т. урожай dērliaus trėčdalis.
третье, -его *dkt.* desertas, trečiasis patiekalas.
третьеводни *prv. šnek.* užvakar; ~егодичный, -ая, -ое užpernykštis.
третьеклассник, -а trečiōsios klāsės mokinys, trečiōkas; ~ница, -ы trečiōsios klāsės mokinė, trečiōkė; ~ый, -ая, -ое trečiaklasis, trečiārūšis.
третьеразрядник, -а *sport.* trečiaatskyrininkis; ~ница, -ы *sport.* trečiaatskyrininkė; ~ый, -ая, -ое 1. trečiojo ātskyrio, trečiōsios kategorijos; 2. *šnek.* menkōs rūšies, palaikis.
третьесортный, -ая, -ое trečiārūšis, prastōs kokybės, palaikis; ~степенный, -ая, -ое trečiaeilis, trečiaipsnis.
третьяк, -а treigys (*apie gyvulį*).
треуголка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам trikampė skrybėlė (*uniforminė*).
треугольник, -а trikampis; ~ый, -ая, -ое trikampis.
треух, -а triaūsė, ausinė (*kepurė*).
трехглавый, -ая, -ое *žr.* треглавый.
трехгодичный, -ая, -ое trejų metų, trimėtis; ~овальный, -ая, -ое trimėtis, treigys (*apie gyvulį*); ~овой, -ая, -ое 1. *žr.* трехгодичный; 2. *pasen.* *žr.* трехлётный.
трехголовный, -ая, -ое trijų balsų, tribalsis; trims balsams skiriamas (*puz. daina*); ~гранный, -ая, -ое tribriaūnis; trišonis; ~днёвный, -ая, -ое trijų dienų, tridiēnis; трехднёвная командировка trijų dienų komandiruotė; ~кратный, -ая, -ое trikartis.
трехлётный, -я trimėtis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *šnek.* trimētė; школа-т. trimētė mokyklā; ~ний, -ая, -ее trejų metų, trimėtis; т. стаж trejų metų stāžas; т. конь treigys (arklys); ~ок, -тка *šnek.* trimėtis, treigys.
трехлиней, -и; *dgs. kilm.* -еек, *naud.* -ейкам triliniinis šautuvas; ~ный, -ая, -ое: трехлинейная винтовка triliniinis šautuvas.
трехмерный, -ая, -ое 1. trijų matavimų, trijų matmenų, trimātis; 2. *muz.* trijų dalių; т. такт tri-

жү dalių taktas; ~мэстный, -ая, -ое triviētis, trisēdis (pvz. suolas); ~мэсячный, -ая, -ое trijų mėnesių, trimėnesinis; ~недэльный, -ая, -ое trijų savaičių, trisavaitinis; ~ногий, -ая, -ое žr. треногий.
 трéхпóлье, -я žemd. trilaukis, trilaūkė ūkio sistema, trilaūkis ūkis; ~ный, -ая, -ое žemd. trilaūkis; т. севооборот trilaūkė sėjomaina.
 трéхслóбный, -ая, -ое gram. triskiemėnis.
 трéхсотлét||ие, -я trys šimtai metų; trijų šimtų metų sukaktis; ~ний, -ая, -ее trijų šimtų metų (amžius, sukaktis).
 трéхсóтый, -ая, -ое skt. trišimtasis.
 трéх||стóпный, -ая, -ое lit. tripėdis; т. стих tripėdis eilėraštis; ~тóнка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам trijų tónų sunkvežimis; ~цвётный, -ая, -ое trispalvis.
 трéхчлén, -а mat. trinaris; ~ный, -ая, -ое mat. trināris.
 трéх||язýчный, -ая, -ое trikalbis, trijų kalbų; т. словарь trijų kalbų žodynas; ~этáжный, -ая, -ое triaukštis, trijų aukštų.
 трéш||ка, -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам šnek., ~ница, -ы šnek. trirublė, trirublinė.
 трéшь žr. тереть; ~ся žr. терётся.
 трешá||ние, -я 1. traškėjimas, braškėjimas, spragėjimas, spragėjimas; 2. prk. tratėjimas, tarškėjimas, tauškėjimas.
 трещáть, -шý, -шýшь eig. 1. traškėti, braškėti, pyškėti, poškėti; 2. prk. šnek. tauškėti (daug plepėti), tratėti, tarškėti, čerškėti; 3. prk. braškėti; būti arti žlugimo, bankrutavimo; 4.: головá трещит galvą plýšta (iš skausmo); ♦ т. по всем швам braškėte braškėti, galutinai smūkti, velniop eiti.
 трéщин||а, -ы įtrūkimas, įplyšimas, įskilimas, įsprogimas; trūkis, plaiša, sprėgis, sprėgymė; ~овáтый, -ая, -ое; -ат, -а, -о spec. sutrūkinėjęs, suėžijęs, suplėišjęs.
 трещóтка, -и; dgs. kilm. -ток, naud. -ткам 1. tarškalas, tarškūtis, tarškūnė; 2. šnek. patārška, tauškelė, tauškalas; 3. tech. terkšlė, rankinė gręžimo mašinėlė.
 три, трéх, трém, тремá, о трéх skt. trys; ♦ пла́кать в т. ручья gailiai vėkti.
 трибýн, -а 1. ist. tribūnas; военный т. karo tribūnas; 2. tribūnas (visuomenės veikėjas); т. революции revoliucijos tribūnas.
 трибýна, -ы tribūnà.
 трибуна́л, -а tribunolas; революционный т. revoliucinis tribunolas.
 тривиáльный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно trivialūs, nuválkiotas.
 тригоноméтрия, -и mat. trigonomėtriја.
 тридевя́ть: за т. земель šnek. poez. labai toli, už jurių mairių.
 тридесáтый, -ая, -ое: тридцатое царство šnek. poez. tolimà šalis.
 тридцáтилétный, -ая, -ее trijų dešimčių metų.
 тридцáтый, -ая, -ое skt. trisdešimtas.
 три́дцать, -и, įnag. -ью skt. trisdešimt(s), trys dešimtys; ~ю prv. padáuginta iš trisdešimt.
 три́ер, -а trijeris (javų valymo mašina).

трёхжды prv. tris kartus, triskart; т. три triskart trys; т. Герой Советского Союза triskart Tarų Sąjungos Didvyris.
 трёхзна, -ы ist. pakasynos, šeimenys.
 трико́ nkt. trikò, trikòtinis audinys.
 трикотáж, -а trikotážas; ~ник, -а trikotážininkas; ~ница, -ы trikotážininkė; ~ный, -ая, -ое trikotážo, trikotážinis.
 трилístник, -а 1. bot.: т. луговой gaudonasis dobilas; т. ползучий baltasis dobilas; т. водяной trilāpis pūplaiškis; 2. trilapis.
 трилиóн, -а trilijonas.
 трилóгия, -и lit. trilógija.
 тримéстр, -а trimėstras.
 трина́дцá||тый, -ая, -ое skt. tryliktas; ~ть, -и skt. trylika.
 трио́ nkt. trio.
 три́ппер, -а med. triperis, gonorėja.
 трéста, трéхсóт, трémстáм, тремáстáми, о трéхстáх skt. trys šimtai.
 тритóн, -а zool. tritonas.
 триумф, -а triumfas; ~áльный, -ая, -ое triumfo, triumfinis, triumfalinis; триумфáльное шествие triumfo eitynės; ~áтор, -а triumfatorius, triumfutojas.
 трифóль, -и m. bot. trilāpis pūplaiškis.
 трихíна, -ы zool. trichinà (kirmėlė), Trichinella spiralis.
 трóгáтельн||ость, -и m. gaudumas, gaudingumas, gaudulingumas, graudis; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно gaudinamas, gaudingas, gaudulingas, gaudūs, jáudinamas.
 трóгать, -аю, -аешь eig. 1. liesti, lytėti; čiupinėti, graibyti; 2. kibinti, jūdinti, liestelėti, kėpstelėti; 3. prk. gaudinti (pvz. širdį), gailinti; 4. pradėti važiuoti; трóгáл! važiuok!; ~ся, -аюсь, -аешься eig. 1. pradėti judėti, pajudėti; pradėti važiuoti; 2. virpčioti (pvz. liepsna); 3. prk. jádintis, gaudintis; 4. būti liečiamam.
 трóглодít, -а trogloditis (1. urvinis žmogus; 2. ne-kultūringas žmogus).
 трóе, трóйх skt. trys, trėjetas; treji, trėjos.
 троебóрье, -я sport. trikovė.
 троежéнец, -нца trimotėris.
 троекрáтный, -ая, -ое trikaartis, trikaartinis; т. чемпион trikaartis čempionas.
 трóечн||ик, -а 1. šnek. trejetūkininkas (mokiny); 2. trikiškės vežikas; ~ый, -ая, -ое trikiškės, trikiškis.
 трóйть, трóю, трóйшь eig. trėjinti, trilinkuoti, trigubinti; ~ся, трóйтся eig. trėjintis, trigubintis.
 трóицá||а, -ы bažn. 1. trejybė; 2. sekminės; ~ын, -а, -о: т. день bažn. sekminės.
 трóйка, -и; dgs. kilm. трóек, naud. трóйкам šnek. 1. trėjetas, trejetukas, trejūke (pažymys); написáть трóйку parašyti trėjeta; 2. triakė (korta); 3. trikiškė, trėjetas arklių; 4. trijūlė (pvz. komisija iš trijų narių); 5. výriškas kostiumas (su liemene).
 трóйн||ик, -á 1. tech. trišakis; 2. (trijų kurių nors matavimo vienetų daiktas): trilinkas siūlas; tri-cölė lentà; ~ичный, -ая, -ое: т. нерв anat.

trišakis nervas; **~ой, -ая, -ое** 1. trigubas; тройные рамы trigubi rēmai; т. запяc triguba atsargā; тройная цена triguba kaina; тройная связь trigubas ryšys; 2. trilinkas (siūlas), trikaštis (pvz. paklotas); 3. sport.: т. прыжок trišuolis; ♦ тройное правило mat. triskaitė taisyklė.

тройня, -и; *dgs. kilm.* трóен, *naud.* трóйням trynūkai; **~яшка**, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам šnek. trynūkas.

тройственный, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно 1. trejopas; trilypis; 2.: т. союз trijūlė sąjunga.

тройчатка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам šnek. trilypis daiktas; вилы-тройчатки trirāžės šakės; **~ый**, -ая, -ое šnek.: т. лист trilypis lapas.

троллейбус, -а troleibūsas; **~ный**, -ая, -ое troleibūso, troleibūsu; троллейбусная линия troleibūsu linija.

тромбоз, -а med. trombōzė.

трон, -а sostas; **~ный**, -ая, -ое sosto.

тропный, -ая, -ое 1. paliestas, palytėtas; 2. sujaudintas, sugraudintas; 3. šnek. papelėjes (pvz. sūris), padvisęs (pvz. mėsa); 4. šnek. pāiktelėjes, kūoktelėjes.

тронуть, -ну, -нешь *juk.* 1. paliesti, apčiuopti, palytėti; 2. sugraudinti; 3. pakeikti; сыр тронут плесенью sūris apipelėjes; 4. šnek. pasijūdinti iš vietos, pajudėti; išvažiuoti; ♦ т. чувствительную струну paliesti jautrią stygą; **~ся**, -нусь, -нешься *juk.* 1. pajudėti, išvažiuoti, pasijūdinti; 2. šnek. pradėti gėsti, dvisti; 3. suraibuluoti, suvirpčioti; 4. šnek. pāiktelėti, kūoktelėti, kóktelėti, kvāišteletėti.

троп, -а lit. trōpas.

тропá, -ы; *dgs.* трóпы, *naud.* -ám tākās, takėlis, bandotakis.

тропик, -а *geogr.* 1. atogrāža, trōpikas; 2. *dgs.* atogrāžos, trōpikai.

тропинка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам takėlis.

тропический, -ая, -ое atogrāžų, atogrāžinis, trōpinis; ♦ т. год trōpiniai mėtai.

трос, -а lūnas, trōsas; стальной т. plieninis trōsas.

тростинка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам nēndrės, mēldo stiebas, stiebėlis, nēndrėlė.

тростить, трошý, троститьш *eig. spec.* vūti (*kelias gijas į vieną*).

тростник, -á nēndrė, švėndrė; *kuop.* nēndrės, švėndrės; сахарный т. cukrānēndrė; *kuop.* cukrānēndrės; **~овый**, -ая, -ое nēndrinis, nēndrių; švėndrinis; тростниковые заросли nēndrūpas.

тросточка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. nēndrėlė; 2. lazdelė.

трость, -и; *dgs. kilm.* -ей *m.* 1. pasen. nēndrė; nēndrės stiebas; 2. lazda (*nēndrinė*); **~яной**, -ая, -ое šnek. nēndrinis.

тротил, -а trotilas.

тротуár, -а šaligatvis.

трофей, -и káro laimėkis, trofėjus; **~ный**, -ая, -ое trofėjinis.

трофический, -ая, -ое *fiziol.* trōfinis.

трохей, -я lit. trochėjas.

троцкизм, -а *polit.* trockizmas; **~ст**, -а *polit.* trōckininkas, trockistas.

тращение, -я *spec.* vijimas, sukimas (*kelių gijų į vieną*).

тросу *žr.* тростить.

троюродный, -ая, -ое: т. брат pāpusbrolis; троюродная сестра pāpuseserė.

тройкий, -ая, -ое; тройк, -а, -о trejopas; **~о** *prv.* trejopai, trejaip.

тру *žr.* тереть; **~сь** *žr.* тереться.

труба, -ы; *dgs.* трúбы 1. vamzdis; газовая т. dujų vamzdis; дымовая т. dūmtraukis, kāmīnas; водосточная т. stógvamzdis; зрительная (подзорная) т. žiūronas; телескопическая т. teleskopinis, teleskopo vamzdis; аэродинамическая т. aerodināminis vamzdis; 2. dūdà, trimitas; 3. anat.: евстахиева т. Eustāchijaus vamzdis; 4. (*medžiojų kalba*) lāpės uodegà; 5. *eina tariniu šnek.* prazūtis, gālas; ♦ дело т. šnek. prasti pōpieriai; пустить в трубу šnek. a) palėisti vėjais (pvz. pinigus); b) sužlugdyti, nusmukdyti (*materiališkai*) kà; вылететь в трубу šnek. sužlugti, nusi-gyvėnti, bankrutuoti.

трубач, -á trimitininkas, trimituotojas, trimičius.

трубить, -блю, -бильш *eig.* 1. trimituoti; pūsti dūdą; 2. *prk. šnek.* gārsinti, trimituoti; 3. *šnek.* plušėti, prakaituoti.

трубка, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам 1. vamzdelis; 2. ragėlis (pvz. telefono); 3. pypkė; 4. riti-nėlis (pvz. medžiagos).

трубник, -а vamzdininkas, vamzdžių liejikas.

трубный, -ая, -ое 1. vamzdžio, vamzdžių (pvz. *gamykla*); 2. trimito, dūdos.

трубоклад, -а kaminų mūrytojas; **~литейный**, -ая, -ое vamzdžių liejimo; т. завод vamzdžių liejyklà; **~провод**, -а vamzdynas, vamzdžių tinklas; **~прокатный**, -ая, -ое vamzdžių valcavimo (pvz. *gamykla*); **~рез**, -а vamzdžiapiūklis; **~чист** -а kaminkrėtys, kaminbraukys, kaminius.

трубокла, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам vamzdelis; **~ный**, -ая, -ое 1. vamzdžių (pvz. *gamykla*); 2. pypkės, pypkinis (pvz. *tabakas*).

трубчатый, -ая, -ое vamzdinis, vamzdelinis, tūtinis; трубчатая кость vamzdinis kaulas.

труд, -á 1. dárbas; triūsas; darbāvimasis; наёмный т. samdomasis dárbas; производительность труда darbo našumas; физический т. fizinis dárbas; умственный т. grōtinis dárbas; люди труда darbo žmōnės; 2. pāstangos, vargas; это не стоило никакого труда тām nereikėjo jokių pastangų, tai buvo labai lengva (padaryti); с большим трудом peř dideles pāstangas; с трудом добиться suñkiai, su dideliu vargū pasiekti; без труда bė vargo, lengvai; 3. veikalas, dárbas; математический т. matemātikos veikalas; научные труды mōkslo darbai.

трудиться, тружýсь, трудиться *eig.* 1. dirbti, darbūotis, plušėti, plūšti, triūsti, brūžti; 2. stėngtis.

трудно 1. *prv.* suñkiai; 2. *eina tariniu* sunkū; **~ость**, -и *m.* sunkūmas; sunkybė; vargūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ден, -днá, -дно sunkūs, keblūs; vargūs, varginantis; трудная болēзнь sunki ligà; трудная обстановка sunki, kebli padėtis; трудная задача sunkūs uždavinys; трудная работа sunkūs, varginantis dárbas.

трудо||вой, -ая, -ое *dárbo, darbinis*; т. стаж *dárbo* stážas; трудовое крестьянство *dárbo valstiečiai*; *dárbo valstietijà*; т. договор *dárbo sutartis*; трудовая дисциплина *dárbo drausmė*; трудовая деятельность *darbinė veikla*; трудовая книжка *dárbo knygėlė*; трудовые резервы *dárbo rezervai*; трудовые сбережения *dárbo santaupos*; т. доход *dárbo pajamos*; **~дeнь**, -дня *darbadienis*; **~ёмкий**, -ая, -ое; -мок, -мка, -мко *daug dárbo reikalaujantis, triušingas*.

трудо||любивый, -ая, -ое; -быв, -а, -о *darbštūs, darbūs, plušūs*; **~юбие**, -я *darbštūmas, darbūmas*.

трудоспособн||ость, -и т. *darbingūmas*; **~ый**, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно *darbingas, darbūs*.

трудящийся, -аясь, -еся 1. *dirbantis, dárbo, dárbo žmonių*; трудящиеся массы *dárbo žmonių māsės*; 2. -ерося *dkt. dárbo žmogūs*.

трудо||жени||к, -а 1. *dárbo žmogūs, dirbantysis; darbūotojas, darbininkas; duonpelnys*; 2. *pasen. varguolis*; **~ца**, -ы *dirbančioji*; *darbūotoja, darbininkė*; **~ческий**, -ая, -ое *dárbo, dárbo žmogaūs*; труденическая жизнь *dárbo žmogaūs gyvenimas*.

трудо||жусь *žr. трудиться*.

труп, -а *lavónas*; **~ный**, -ая, -ое *lavóno, lavónų*.

труппа, -ы *trupė*.

трус||, -а *bailys, baikštuolis, baugūtis*.

трус||, -а *pasen. žėmės drebėjimas*.

трус||ики, -ов *dgs. spórtines kelnaitės, glaždės*.

трус||ить, *трусшу, трусьшь eig. báimintis, bijóti(s); būkštauti*.

трус||ить||, *трусшу, трусьшь eig. šnek. kreikti, drakinti; krėsti, kratyti; t. rųši krėsti kriaušės*.

трус||ить||, *трусшу, трусьшь eig. šnek. risnóti, kicėnti, kresnóti, biznóti, bidžėnti*.

трус||иться, *трусшусь, трусьшусь eig. šnek. 1. birti; kratyti; 2. drebėti, virpėti; 3. būti kreikiamam, draikomam, krātomam*.

трус||и||ха, -и *šnek. bailė; ~шка, -и; dgs. kilm. -шек, naud. -шкам v. ir m. bailiukas, bailiukė, bailys, bailė, baikštuolis, baikštuolė*.

трус||лив||ость, -и т. *bailūmas, baikštūmas; ~ый, -ая, -ое; -лив, -а, -о bailūs, baikštūs, būgštūs; ◆ не трусливого десятка nė iš bailiųjų*.

трус||ость, -и т. *bailūmas, bailė, baikštūmas; bailūmas*.

трус||и||а, -ы *šnek. ristėlė, kicėnimas, risnójimas, tur-sėnimas; ~ой prv. ristėlė*.

трус||и||, -ов *dgs. trumpikės*.

трут, -а *kėmpė, kempinė, pintis*.

трутень, -тня 1. *(bičių) trānas*; 2. *prk. šnek. veltėdys, dykaduonis, parazitas, trānas*.

труха, -ы 1. *pābiros, pākritos, pāšiupos*; 2. *prk. šnek. šlamštas, niėkai*.

трух||ый, -ая, -ое; *трухло, -лā, трухло pasen., ~явый, -ая, -ое; -ляв, -а, -о sutrūnijęs, sutrūišęs, sudulėjęs, patrėšęs, sutrėšęs, apkirmijęs*.

трус||у *žr. трусить*.

трус||у *žр. трусить||*, 2.

трус||об||а, -ы 1. *miško tankumynas, tankmė; lūžtvė; 2. užkampis, atkampis; 3. skuřdo kvartālas (mies-te); 4. lindynė; ~ный, -ая, -ое 1. lūžtvės, tankumyno; 2. užkampio; 3. lindynių, lindynės*.

трын-травá *eina tariniu*: емý всё т.-т. *šnek. jām viskas niėkai, niėkis*.

трыок, -а *triukas*.

трыом, -а *(laivo) triūmas*.

трыомó *nkt. tri(u)mó (toks veidrodīs)*.

трыофель, -я; *dgs. kilm. -ей v. 1. bot. trūmas, godūnas, truklė (grybas); 2. dgs. triūfeliai (saldainiai)*.

трып||и||ца, -ы *šnek. skūduuras, skuřlis; lūpata, skarulys; ~чный, -ая, -ое 1. skūduro, skudurų; skudininis; 2. prk. pasen. šnek. ištėžės, bevālis*.

трып||ка, -и; *dgs. kilm. -пок, naud. -пкам 1. skūduuras, skuřlis; 2. dgs. šnek. iron. móteriški drabūžiai; 3. suglėbėlis, ištūžėlis, mazgótė (apie žmogų); ~очка, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам skudurėlis; ◆ молчāть в трыпчкы laikyti pri-kāstā liežūvi, neprasitařti kó nereikia; ~очный, -ая, -ое skudininis*.

трып||е, -я *kuop. 1. skudurai, skaruliai, skarmalai, brizgala, lūpatos; 2. išdėvos, núodėvos, skiduliai*.

трыас *žр. трысти*.

трыасėние, -я 1. *krātymas, pūrtymas, traňkymas, drėbinimas; 2. drebėjimas, tirtėjimas*.

трыаси||а, -ы *liūnas, liūgas, liulynas; ~ный, -ая, -ое klampūs; liūno*.

трыаск||а, -и 1. *krātymas, traňkymas; kratulys; 2. vařtymas, daužymas (šieno); 3. drebėjimas; ◆ задāть трыаску (кому-л.) dúoti pylōs, gāro (kam); ~ий, -ая, -ое; -сок, -ска, -ско kratūs, trankūs; трыаская телėра trankūs vežimas; трыаская дорóга kratūs kėlias*.

трыасогуз||ка, -и; *dgs. kilm. -зок, naud. -экам zool. kielė, kieliukė*.

трыас||и, *трыасу, трыасėшь; būt. трыас, -лā, -лó eig. 1. krėsti, kratyti, pūrtyti, trankyti, drėbinti; т. стол trankyti stālā; телėра трыасėр vežimas krāto, traňko; т. руками skėtrióti raňkomis; т. хвостом vizginti úodegā; т. кому-л. рýку kratyti kām raňkā; ерó трыасėт от стрāха jis drėba iš báimės; т. яблоню пūrtyti, krėsti óbelj; т. голову пūrtyti, kratyti gālva; 2. vartyti, daužyti (šienā); ~сь, трыасусь, трыасėшь; būt. трыасся, -лāсь, -лось eig. 1. kratyti; drebėti, kretėti, drib-sėti; т. от холода drebėti пуó šalčio; т. над кāждой копėйкой prk. drebėti dēl kiekvienōs kapėikos; т. за корó-л. prk. drebėti, nerimāuti dēl kó; у нерó гóлос трыасėсь jō bal̄sas drėba, virpa*.

трыасу||чий, -ая, -ее *šnek. 1. virpantis, drėbantis (pvz. lapas); 2. kratūs, trankūs*.

трыасу||чка, -и; *dgs. kilm. -чек, naud. -чкам šnek drugys, kařštinė (liga); šiurpulys, drebulys*.

трыах||нуть, -нý, -нėшь *ivk. krėstelėti, pakratyti, papūrtyti; ◆ т. старинóй atsimiñti praėjusius laikūs, darýti kaip jaunýsteje*.

тсс išt. cit.

туалėт, -а 1. *tualėtas, drabūžiai (daugiausia móteriški); 2. туалėtas (prausimasis, rengimasis); 3. туалėtas (staliukas su veidrodžiu); 4. išvietė, туалėtas; ~ный, -ая, -ое туалėто, туалėtinis; туалėтное мыло туалėтинis, prausiamasis muilas*.

тубá, -ы *túbā (muzikos instrumentas)*.

тубá, -ы *túbā, vamzdėlis, tūtėlė*.

туберкулёз, -а tuberkuliozė, džiovà; ~ник, -а 1. džiovininkas, tuberkuliozininkas; 2. džiovõs gýdytojas; ~ный, -ая, -ое 1. tuberkuliozinis, tuberkuliozės, džiovõs; туберкулёзные палочки tuberkuliozės lazdelės; 2. -oro *dkť.* tuberkuliozinis ligonis, tuberkuliozininkas, džiovininkas.

туго 1. *prv.* kietai (*pvz. prikimšti*), stañdziai (*pvz. suveržti*); 2. *eina tariniu* suñkiai; сù vargù; lètai; торгóвя идёт т. prekyба eina suñkiai; 3. *eina tariniu* riēsta, striuka; с деньгами у него т. jām striuka сù pinigais; ~дум, -а *žr.* тяжкодум.

тугой, -ая, -ое; туг, тугá, туго 1. (*stipriai*) įtemptas, sutrauktas; standus, stangrus, stamantrus; т. воротник stangri, kietà apykaklė; тугá струна įtemptà stygà; т. узел kietas, stangrus mązgas; 2. (*kietai*) prikimštas, (*stipriai*) pripūstas; 3. suñkiai, сù vargù atliēkamas; nepaslankus; т. завод часо́в sunkus laikrodžio užvedimas; 4. *šnek.* sunkus (*pvz. gyvenimas*); 5. *prk. šnek.* kietas, šykštus; ♦ т. на ўхо apýkurtis, neprigirdintis.

тугоплавкий, -ая, -ое; -вок, -вка, -вко suñkiai lydomas (*pvz. metalas*).

тугоухий, -ая, -ое; -ух, -а, -о apýkurtis, neprigirdintis, blogai girdintis; ~ость, -и т. neprigirdėjimas.

туда *prv.* teñ, ни т. ни сюда nei šeñ, nei teñ, nei teñ, nei atgal; т. и обратно teñ iñ atgal.

туда-сюда *prv.* šeñ iñ teñ, tai šeñ, tai teñ; 2. *šnek.* šiaip sau, šiaip taip, niēko sau, abejūtiškai.

ту́же 1. *bdv.* тугóй *aukšt. l.*; 2. *prv.* тýро *aukšt. l.* тужить, тужý, тужишь *eig. šnek. poez.* sielotis, sielvartauti; křimstis; dejuoti.

ту́житься, -жусь, -жишься *eig. šnek.* rēžtis, gýslioti, įtempti jėgàs, teñptis.

ту́жý¹ *žr.* тужить.

ту́жý² *žr.* тузить.

ту́жýрка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам švařkas, freñkas.

туз¹, -á, *gal.* тузá 1. túzas (*korta*); 2. *prk. šnek.* túzas, šúlas; финансовый т. finánsų túzas.

туз², -а dviirklė valtėlė.

туз³, -á: дать тузá dúoti niùksà.

тузём||ец, -мца čiābuvis, aborigėnas; ~ка, -и *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам čiābuvē, aborigėnė; ~ный, -ая, -ое čiābuvių, čiābuvio, viētinis.

тузить, тужý, тузйшь *eig. šnek.* kumščiūoti, bākinti, mūšti kumščiais, kumščioti.

тузлýк, -á *spec.* sūrymas (*žuviai*).

тук, -а 1. *pasen.* riebalai, lašiniai; 2. minerálinė trąša.

тукать, -аю, -аешь *eig.* plekšnóti, plekšėnti; stuksėti, dunksėti, plekšėti.

туловище, -а liemuš.

тулýп, -а skránda, kailiniai.

тулья, -й; *dgs. kilm.* -лэй, *naud.* -льям (*kepurės, skrybėlės*) viršus.

тумáк, -á, *gal.* тумáк ir тумакá *šnek.* niùksas, kumštelėjimas, kùkis.

тумán, -а (-у) gūkas, ūkas, ūkana, miglà; на море поднялся т. jūroje pakilo gūkas; видеть что-л. словно в тумáne matýti kà lýg prò miglàs; ♦ т. в глазах gūkas, miglà'akyse (*dėl nuovargio, ligos*); напустить тумáну supāninti, padaryti miglótà, nesuprañtama; ~ить, -ню, -нишь

eig. 1. apniáukti, aptraukti rùkù; 2. *prk.* tэмdyti; ~иться, -нюсь, -нишься *eig.* 1. niáuktis, ūkanotis, blaūstis; 2. *prk.* niurti; niáuktis; ~ный, -ая, -ое; -мáнен, -мáнна, -мáнно ūkanotas, apsiniaukęs, apsiblaūšęs, miglótas; тумáнная даль ūkanota tólumà; тумáнное выражение *prk.* miglótas pòsakis.

тумба, -ы 1. sàrgšulis, stulpėlis (*prie šaligatvio ar kelio*); 2. *šnek.* drimba, dribšas.

тундра||а, -ы tundra; ~овый, -ая, -ое tūndros, tūndrinis.

ту́нец, -нцá *zool.* tūnas (*žuvis*).

ту́нейд||ец, -дцá veltėdys, dykaduōnis, parazitás, trānas; ~ство, -а dykaduoniāvimas, veltėdystė.

ту́ннель, -я v. tūnelis.

ту́петь, -ёю, -ёешь *eig. šnek.* bũkti, šipti, grũbti; нож ту́пеет peilis šimpa; разум ту́пеет *prk.* pròtas buñka, silpnėja.

ту́пик, -á 1. akliná gátvė, akligatvis, grįžgatvis; aklāvietė; 2. *glžk.* atsparà, atsparinis kelias; 3. *prk.* beviltiška padėtis, padėtis bė išeitės, aklāvietė.

ту́пять, ту́плю, ту́пишь *eig.* bũkinti, šipinti; ~ся, ту́пится *eig.* 1. bũkti, šipti; 2. būti bũkinamam, šipinamam.

ту́п||йца, -ы 1. v. ir т. *šnek.* bukagalvis, bukagalvė, bukapròtis, bukapròtė, atbũkėlis, atbũkėlė; 2. т. *spec.* kapòklis (*kirvis mėsai kapoti*); ~ого-ловый, -ая, -ое; -лов, -а, -о *šnek.* bukagalvis, bukapròtis, kietagalvis, siaurapròtis.

ту́пой, -ая, -ое; туп, ту́пá, ту́по 1. bũkas; atbũkės, atšipės; т. нож atšipės peilis; т. угол *mat.* bũkas kampas; 2. duslùs, prislopintas, neaštrus; т. звук duslùs gařsas; ту́пáя боль maudulingas skausmas; т. на ўхо priekurtis; 3. bukapròtiškas, bũkas; т. человек bukapròtis, priekvailis, bukagalvis; т. взгляд bukapròtiškas žvilgsnis; ту́пое упрямство bukapròtiškas užsispyrimas.

ту́поконечный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно bũkas, bũkù galù, bukagālis.

ту́полоб||ие, -я *šnek.* bukagalviškumas; ~ый, -ая, -ое; -лób, -а, -о *šnek.* bukagalvis, bukapròtis.

ту́по||мóрдый, -ая, -ое bukasnũkis; ~но́сый, -ая, -ое; -но́с, -а, -о bukanòsis; bukasnāpis.

ту́пость, -и т. 1. bũkumas; т. брйтвы skustũvo atšipimas; т. шйла ýlos bũkumas, atbũkimas; 2. duslũmas; т. звýка gařso duslũmas; 3. bukapròtiškumas; bukaprotýstė; т. умá bukaprotýstė.

ту́поугольный, -ая, -ое *mat.* bukakañpis.

ту́поум||ие, -я bukaprotýbė, bukaprotýstė, bukapròtiškumas; ~ный, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно bukapròtis (*žmogus*); bukapròtiškas (*poelgis*).

тур¹, -а rātas, tūras; т. вáльса válso tūras; второ́й т. шахматного турнйра antrās is šachmātų turnýro tūras, rātas; пер́вый т. вы́боров pirmās rinkimų tūras.

тур², -а 1. *ist.* tūras (*krepsys be dugno, pripilamas žetės, naudojamas karo inžinerijos darbams*); 2. piramidė iš akmenų (*alpinizmo*).

тур³, -а *zool.* 1. taūras; 2. kalnų ožys, tūras.

ту́ра, -ы *šachm.* bókštas.

турба́за, -ы (турйстская база) turistinė bázė.

турби́н||а, -ы turbinà; ~ный, -ая, -ое turbinos, turbinų, turbininis.

турбогенератор, -а turbogenerātorius; **~реактивный**, -ая, -ое turboreaktīvinis.

турбулентный, -ая, -ое turbulētinis, sūkurinis.

турецкий, -ая, -ое 1. tuřķų, tuřķiřkas; 2. Tuřķijos.

туризм, -а turizmas.

турист, -а turistas; **~ический**, -ая, -ое 1. turizmo, turistinis; 2. turisto, turistų; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам turistė; **~ский**, -ая, -ое žr. туристический.

турирь, -рю, -рийшь *eig. šnek.* varyti, vyti, giñti (*laukan*).

туркмен, -а turkmėnas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам turkmėnė; **~ский**, -ая, -ое 1. turkmėnų, turkmėniřkas; 2. Turkmėnijos.

турмалин, -а min. turmalinas (*brangakmenis*).

турман, -а vartiklis (*balandis*); **◆ турманом полететь** kėliaivirsčia griuti.

турнэ *nkt.* turnė.

турнэпс, -а *bot.* turnėpsas.

турник, -а *sport.* skersinis.

турнир, -а turnyras; **~ный**, -ая, -ое turnyro, turnyrinis.

турок, -рка tuřkas; **~ский**, -ая, -ое *pasen. žr.* турецкий.

турусы, -ов *dgs. šnek.* plepalaĩ, tauřkalaĩ, nesąmo-nės.

турухтан, -а *zool.* gaidukas, gūdgaidis, papūtėlis, *Philomachus pugnax*.

турчанка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам tuřkė.

тусклость, -и *m.* blandumas, blausumas, dulsvūmas, blausà; *t.* взгляда žvilgsnio blausumas; **~ый**, -ая, -ое; тускл, тусклá, тускло dulšvas, blausūs, blankūs, drumstas, blandūs; pasmėlės.

тускнеть, -еет *eig.* 1. blaūstis; 2. *prk.* blañkti; blūkti; радость тускнеет džiaūgsmas blañksta.

тут¹ *šnek.* 1. *prv.* čia, čionai; *t.* темнó čia tamsù; а т. и он пришёл ó čia iř jis atėjo; 2. *dll.*: какáя т. буря kàs čia peř áudra; к чему т. слова kám tų žódzų; **◆** т. как т. kuř бұвęs, kuř nebұвęs.

тут², -а, тутá, -ы šilkmedis.

түтовник, -а *žr.* тут²; **~ый**, -ая, -ое šilkmedžio, šilkmedinis; *t.* лист šilkmedžio lāpas; түтовое дерево šilkmedis.

түтошный, -ая, -ее *šnek.* čiābuvis, viētinis.

түт-то *prv. šnek.* čiā būtent, kaip tik čiā; **◆** не т.-то было *šnek.* čiā šóvei prō šālį, bēt kuř táu.

туф, -а *geol.* tūfas.

түфельки, -лек, -лькам *dgs.* 1. batėliai; kurpáitės; 2. *zool.* kurpėlės (*smulkūs organizmai*).

түфли, -фель, -флям *dgs.* batėliai, pūsbačiai; домашние т. šliūrės, šlepėtės; лаковые т. lakūoti batėliai.

түфовый, -ая, -ое tūfo.

тух *žr.* тухнуть^{1,2}.

тухлінка, -и *šnek.* dvisà; мясо с тухлінкой padvisi mėsa.

түхл~ый, -ая, -ое; тухл, тухлá, түхло pašvinkęs, padvisęs, parpūvęs; **~ятина**, -ы *šnek.* 1. *kuop.* pašvinkę maisto produktai; 2. pašvinkimo kvāpas, dvisà.

түхнуть¹, -нет; *būt.* тух iř түхнул, түхла, -ло *eig.* gėsti, blėsti, dūsti (*apie ugnį*); талант түхнет *prk.* talentas blañksta, silpsta.

түхнуть², -нет; *būt.* тух, -ла, -ло *eig.* švinkti, dvis-ti, gėsti, dūsti (*pvz. maisto produktai*).

түч~а, -и 1. debesis; 2. *prk.* áibė, (didelė) daugybė; **◆** т. түчей tamsūs, niūrūs kaip devyni dėbesys; **~евой**, -áя, -óе debesiės, debesų; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам debesėlis.

түчн~еть, -ею, -еешь *eig.* tūkti, riebeti, riebyn eiti; **~ость**, -и *m.* tuklumas, tuknumas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чнá, -чно riebus (*pvz. valgis*); trařšūs (*pvz. žemė*); veřšlūs (*apie augmeniją*); tuklūs, įkūnūs, apkūnūs (*žmogus*).

туш, -а *muz.* tūšas.

туша, -и 1. skerdiena, išmėsinėtas gyvulys; 2. *šnek.* storapiľvis, išpaipėlis (*žmogus*).

туш~евальный, -ая, -ое tušavimo, tušuojamasis; *t.* карандаш tušavimo pieštukas; **~евать**, -шую, -шўешь *eig.* tušuoti; **~евка**, -и tušavimas.

тушение¹, -я gesinimas (*pvz. gaisro*).

тушение², -я trořkinimas (*pvz. mėsos*); šūtinimas.

тушėнка, -и *šnek.* trořkintos mėsos konsėrai.

тушйт¹, тушў, түшишь *eig.* gesinti (*pvz. ugnį*); 2. *prk.* slopinti, malřinti, rāmdyti.

тушйт², тушў, түшишь *eig.* trořkinti (*pvz. daržoves, mėsą*).

тушкánчик, -а *zool.* šoklỹs, urvinis kiřkėlis.

тушў *žr.* тушйт^{1,2}.

тушь, -и *m.* tūšas.

түя, -и *bot.* tujā.

түчание, -я *pasen.* rūpestingumas, stropumas, uo-lumas.

түчáтельн~ость, -и *m.* kruopštumas, rūpestingumas; akuratumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно rūpestingas, stropūs, kruopštūs, akuratūs.

түчэдүш~ие, -я silpnumas, liguistumas, geibumas, trapumas; **~ный**, -ая, -ое; -шен, -шна, -шно liguistas, silpnas, trapūs, glėžnas; geibūs.

түчеслáв~ие, -я tūščias didžiavimasis, garbės trořkimas, išdidumas, išpuikimas; eró түчеслáвию né было границ јó išdidumas būvo beribis; **~иться**, -влюсь, -вишься *eig. pasen.* didžiūotis, girtis; puikuotis; **~ный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно tuščiaagarbis, mėgstantis garbę, išdidūs, išpuikęs.

түчетá, -ы туштýбė, туштumas.

түчėтн~о *prv.* tuščiai, vėltui, bergždžiai; *t.* ждать vėltui laukti; **~ость**, -и *m.* bergždumas, bevaissi-kumas; beviltiřkumas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно tūščias, bergždžias, vėltui dāromas, bevaissiřkas, beviltiřkas; түчėтные усїлия tūščios pāstangos; түчėтная предосторóжность bereikalin-gas atsargumas.

түчйт~ься, түчўсь, түчйтўсья *eig. pasen.* stėngtis, uđ-liai rūpintis.

ты, тебá, тебė iř *šnek.* те, тебá *įv.* tų; обращаться к кому-л. на «ты» tųjinti ká; **◆** вот тебė! šė táu!

тыкаты¹, тычу, тычешь *eig.* 1. bėsti, baksnóti, be-džióti; 2. dūrti, smeigti, smaigstýti; 3. kiřti, kái-řioti; *t.* свой нос в чужіе делá káiřioti sávo nójį į svėtimus reikalus; 4. *t.* пальцем ródyti pirštų.

тыкать², -аю, -аешь *eig. šnek.* tųjinti, sakýti „tų“.
тыкаться, тычусь, тычешься *eig. 1. šnek.* smgti;
 2. badýtis, baksnótis; 3. daužýtis, atsitreñkti;
 4. *šnek.* blaškýtis.

тыкв||а, -ы *bot.* moliūgas; **~енные**, -ых *dgs. bot.* aguŭkiniai; **~енный**, -ая, -ое moliūgo, moliūgu;
 тыквенные семена moliūgu sėklos.

тыл, -а (-у), о тыле, в тылу; *dgs.* тылы 1. užpakalis; 2. *kar.* užnugaris, užfrontė.

тылов||ый, -á *kar.* užfrontininkas, užnugario darbuotojas; **~ой**, -áя, -óе 1. užfrontės, užnugario; 2. užpakalinis.

тыльный, -ая, -ое 1. užpakalinis; 2. atvirkščias, atgalias.

тын, -а; *dgs.* тыны statiniai, strakuoliai, statinių tvorą.

тысяча, -и; *įnag.* -чею ir -чью *skt.* tūkstantis; т. рублėй tūkstantis rublių; я тысячу раз писал об этом аš tūkstantį, daugybė kartų apie tai rašiau.

тысячелет||ие, -я 1. tūkstantmetis; 2. tūkstantosios mėtinės, tūkstantmetis; **~ний**, -яя, -ее tūkstančio metų, tūkstantmetis.

тысячник, -а *šnek. 1. pasen.* pinigųočius, didžtuŭtis, tuŭčius; 2. tūkstantininkas; шофёр-т. šoferis tūkstantininkas (*nuvažiaues tūkstantį kilometrų*); рабочий-т. darbininkas tūkstantininkas (*įvykdęs išdirbio normą tūkstančiai vienetai*).

тысячный, -ая, -ое *skt.* 1. tūkstantas; 2. tūkstantinis; тысячная толпа tūkstantinė miniā.

тычешь *žr.* тыкать¹.

тычина, -ы *šnek.* smaigas, gáirė, kuolėlis (*įsmeigtas į žemę*).

тычинка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *bot.* kuokėlis.

тычок, -чка 1. *šnek.* smūgis, stūmtelėjimas; 2. *šnek.* smaigas, kuolėlis; kūkis; 3. *spec.* trumpaėnis.

тычу *žr.* тыкать¹; **~сь** *žр.* тыкаться.

тьма¹, -ы 1. tamsā, tamsybė; 2. *prk.* tamsybė, atsilikimas, nekultūringumas; ♦ т. кромешная višiška tamsā.

тьма², -ы 1. daugybė, álbės; т. народу daugybė žmonių; 2. *pasen.* dešimt tūkstančių; ♦ т. тьмущая *šnek.* gývas kėlmas, devýnios galýbės, gyvā balā.

тьфу *įst.* tų, tųi; ♦ т. пропасты! *šnek.* pō velnių!

ТЭЦ (теплоэлектроцентрálъ) SEC (šiluminė elektros centrinė, termoelektrocentrinė).

тюбетейка, -и; *dgs. kilm.* -теек, *naud.* -тėйкам tiubetėika (*apskrita kepuraitė*).

тюбик, -а tųbā, tųbėlė.

тюк, -а gyšulys, gniūtulas, pākas.

тюк||анье, -я *šnek.* káukštelėjimas táukštelėjimas; káukšėjimas; **~ать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* káukšėti, táukšėti; kiřsti; **~нуть**, -ну, -нешь *įvk.* káukštelėti, táukštelėti; kiřsti, smógti.

тюлевый, -ая, -ое tiulinis, tiulio.

тюлен||евый, -ая, -ое rųonio, rųonių; rųonenas; **~енок**, -нка; *dgs.* -нята, -нят rųoniųkas; **~ий**, -ья, -ье rųonio, rųonių; **~ина**, -ы rųonėna; **~ь**, -я *v. zool.* rųonis.

тюленята *žр.* тюлененок.

тюль, -я tiulis.

тюльпán, -а *bot.* tųlpė; **~ный**, -ая, -ое tųlpės.

тюрбán, -а tiurbānas (*galvos apdangalas*).

тюрем||ный, -ая, -ое kalėjimo; тюремная камера kalėjimo kāmėra; приговорить к пяти годам тюремного заключения puteisti penkerius metus kalėti; **~щик**, -а 1. *pasen.* kalėjimo sargas, prižiūrėtojas; 2. *prk.* engėjas, láisvės slopintojas.
тюрьма, -ы; *dgs.* тюрьмы, -рем, -рьмам kalėjimas; заключить в тюрьму uždarýti, pasodinti į kalėjimą, įkálinti.

тюря, -и mutinys, duoniėnė sų girā.

тютельница, -и: т. в тютельку *šnek.* visai tiksliai, kaip tik.

тютюн, -á *šnek.* (prāstas) tabākas, „bakėnas“.

тюфяк, -á 1. čiuzinys; 2. *prk.* *šnek.* liurbis, sluėkė, drimba (*apie žmogų*).

тяв||ать, -аю, -аешь *eig.* vampsėti, viauksėti, kiauksėti, ámčioti; **~нуть**, -ну, -нешь *įvk.* ámtelėti, viauktelėti.

тяг, -у: дать (задать) тягу *šnek.* pasprūkti, pabėgti.

тяга, -и 1. *pasen.* traukimas, vilkimas; т. нєвода tiėklo vilkimas; 2. traukiamoji jėgā, traukā; 3. traukimas, traukā (*pov. dūmų*); 4. póttraukis, palinkimas; т. к литературėе póttraukis į literatūrą; 5. *archit.* juosta; 6. (*paukščių*) traukimas.

тягать, -аю, -аешь *eig.* tráukyti, tampýti; **~ся**, -áюсь, -áешься *eig. 1. šnek.* tráukytis, tampýtis; galynėtis, rųngtis; 2. *pasen.* bylinėtis, tampýtis pō teismųs.

тягáч, -á vilkikas (*automašina, traktorius*).

тяг||а, -а; *dgs. kilm.* -гол, *naud.* -глам 1. *ist.* (*valstiečių*) priėvolė; 2. *žemd.* traukiamoji jėgā; **~овый**, -ая, -ое 1. *ist.*: т. крестьянин baudžiauninkas, lážininkas; тягловое хозяйство baudžiavinis ūkis; 2. traukiamasis; тягловая сила traukiamoji jėgā; **~ый**, -ая, -ое *ist. žр.* тягловый (*1 reikš.*).

тяговый, -ая, -ое traukōs; тяговая мóщность traukōs galiā.

тяг||отный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно sunkūs, vārginamas; slėgiamas, slogūs; **~сть**, -и т., **~тá**, -ы sunkūmas, sunkulys, našta, vārgas.

тягот||ение, -я 1. *fiz.* traukā, gravitācija; сила тяготения traukōs jėgā; 2. póttraukis, traukā; **~еть**, -ėю, -ėешь *eig. 1.* būti traukiamām, gravituoti; 2. liėkti, būti liėkusiam, svėrti, gravituoti; 3. slėgti.

тяготить, -ошų, -отйшь *eig.* slėgti, vārginti, suėkinti; sloginti; būti našta; **~ся**, -ошųсь, -отйшься *eig.* jaūstis apsuėkintam, bodėtis; jaūsti aėtkaklį.

тягошų *žр.* тяготить; **~сь** *žр.* тяготиться.

тягүч||есть, -и т. 1. tampūmas; tąsūmas; 2. *prk.* nuobodūmas, slogūmas; 3. *prk.* pratisūmas; **~ний**, -ая, -ее; -гүч, -а, -е 1. tarpūs, tąsūs, valkūs; 2. *prk.* nuobodūs, slogūs, vārginantis; 3. *prk.* tąsiamas, prātisas (*pov. balsas*).

тягчáйший, -ая, -ее *bdv.* тяжкий aukšč. 1.

тяж, -á *spec. 1.* atsajā, atsiajā (*ienos virvė*); 2. viřzis; 3. *tech.* tampā.

тяж||ба, -ы 1. *pasen.* civilinė bylà; 2. *prk.* galėty-nės, giñcas; **~ебный**, -ая, -ое *pasen.* bylõs, teis-mo.

тяжел||еть, -ёю, -ёешь *eig.* eiti sunkyn, sunkėti; **~ить**, -лю, -лишь *eig.* suñkinti; **~о** 1. *prv.* suñkiai; 2. *eina tariniu* sunkù; **~оватый**, -ая, -ое; -ат, -а, -о sunkókas, apýsunkis, pòsunkis.

тяжело||атлёт, -а *sport.* sunkiaatlėtis; **~вёс**, -а 1. *sport.* sunkiasvòrininkas; 2. *glžk.* sunkiasvòris traukinys.

тяжеловёсн||ость, -и *m.* svarùmas, sunkùmas; sup-kiasvoriškùmas; **~ый**, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно sunkiasvòris; sunkùs, svarùs.

тяжелогрузный, -ая, -ое *spec.* sunkiakrùvis; sunki-nis; тяжелогрузные судà sunkiakrùviai, sunkia-krovininiai laivai.

тяжёлый, -ая, -ое; -жёл, -желá, -желó 1. sunkùs, svarùs; т. чемодан sunkùs lagaminas; 2. sunkùs, artukùs (*apie žmogų*); т. на подъём suñkiai iš-jùdinamas; 3. vargingas, sunkùs, vargùs, varga-nas (*pvz. gyvenimas*); 4. sunkùs, troškùs (*pvz. oras*); 5. *prk.* slogùs, sunkùs; тяжёлые мысли slogios mintys; 6. labai griežtas, sunkùs; тя-жёлое наказание sunki bausmė; 7. didelis, smar-kùs, sunkùs; тяжёлое горé sunki, didelė pe-láimė; тяжёлое ранение sunkùs, labai pavojin-gas sužeidimas; т. больно́й sunkùs ligónis; 8. тяжёлая артиллерия sunkioji artilėrija; тя-жёлые танки sunkieji tankai; т. бомбардиро-щик sunkùsis bombònešis.

тяжесть, -и *m.* 1. svòris; síла тяжести *fiz.* svòrio jėgà; центр тяжести svòrio ceñtras; 2. suñkis, sunkùmas; sunkmenà, sunkulys, naštà.

тяжкий, -ая, -ое; -жек, -жкá, -жко 1. sunkùs; 2. *prk.* sunkùs, varginantis, slogùs.

тяжкодүм, -а *šnek.* suñkiai, lėtai galvójantis žmo-gùs, lėtùnas.

тяжущийся, -аяся, -еясь *pasen.* 1. besibylinėjantis, bylinėjantysis; 2. -ерося *dkt.* byliniñkas.

тяну́ть, -тяну́, -тянешь *eig.* 1. tráukti, vilkti; тем-ти, тēsti; 2. vilkinti (*pvz. bylą*); т. время vilkinti laikà; 3. turėti svòrio; sverti; 4. *šnek.* maũkti, gėrti (*pvz. degtinę*); 5. tráukti (*apie skersvėį*); 6. *beasm.* tráukti, liñkti (*i kà*); 7. tráukti (*apie paukščius*); 8. tráukti, turėti traũkà; пёчка хо-рошó тянет kròsnis gerai tráukia; 9. tráukti, siurbti; пластырь тянет гной traũklapis tráukia póluis; 10. tráukti, plėsti (*pvz. daĩną*); **~ся**, тянùсь, тянешься *eig.* 1. tēstis, bũti nutĩsusiam; 2. tĩsti, tēstis, tráuktis (*pvz. gumà*); 3. eiti ža-selė; tráukti, vỹkti; 4.: тяну́лся záпах ё́жо kvápas; тяну́лся дымóк rũko dũmai; 5. stiėbtis, siekti; ребёнок тянется за я́блоком vaĩkas siekia óbuo-lió; цвётóк тянется к солнцу gėlė stiėbiasi i saulė; 6. stėngtis prilýgti, galynėtis.

тяпать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. kapóti, kiřsti; 2. maũkti; 3. gvelbti, čiũpti; 4. atsainiai, aplai-džiai darýti.

тяпка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам 1. kapóklė; 2. rankinis kauptukas.

тяпнуть, -ну, -нешь *įvk.* 1. (su)kiřsti, smògti, smòg-telėti; 2. išmaũkti; т. рюмочку išmėsti taurėlė; 3. nudžiauti, nučiũpti, nugvelbti; **~ся**, -нусь, -нешься *įvk. šnek.* parkristi, tĩstelėti; atsitrenkti, atsideužti.

тят||енька, -и; *dgs. kilm.* -нек, *naud.* -нькам *v. šnek.* tėtýtis, tėtùlis; **~ька**, -и; *dgs. kilm.* -тек, *naud.* -тькам *v. šnek.* tetùšis; **~я**, -и *v. šnek.* tėtis, tetùšis, tėtė.

У у

у́ *išf.* 1. àk tù, àk jàs; у, озорни́кл, у, ты озор-ни́кл àk, tù išdýkėli!; àk, tù padáuzai!; 2. ái, ói; у, как далекó ói, kaip toll.

у² *prl. su kilm.* 1. priė, tiės; pagal; šalià; у мóря priė júros; у бéпера tiės pakránte; топорыще трéснуло у сáмого óбуха kirvákotis lúžo pagal rácia pėntį; 2. pàs, sù; жить у родителєй gy-vėnti pàs tėvùs, sù tėvaĩs; я был у нерó àš buvau pàs jį; 3. (*vartojamas kilmei, šaltiniui nu-rodyti*): книга взятá у нерó knygà paimtà iš jò; спроси́ у нерó paklausk jį; 4.: у меня́ было́ много́ дёнер аš turėjau daug pinigų; у нерó естъ jįs tùri; у нерó больш́ие спóсòбности jįs tùri di-delių gabũmų; у нас бóдут рóсти мёш турéсime svečių; у них нет детей jė neturi vaikų; 5. (*var-tojamas su asmeniniais įvardžiais; perteikiamas dšn. naudininku*): у нерó болит́ головá jám skaũ-da gálvą; смотри́ ты у меня́! žiūrėk tù mán!; один ты у меня́ остался tù likai mán vienas; он у себя́ дóма jįs уrà namiė; 6. (*vartojamas su daiktavardžiu netiesioginiam pažyminiui išreikš-*

ti; perteikiamas kilmininku): рукоятка у молот-кá plaktùko rankenà; ўши у зайца kiřkio aũsys; ♦ он не у дел jįs (jaũ) nebedirba, jįs atlėis-tas.

убáвить, -влю, -вишь *įvk.* 1. sumàžinti, nuimti; nusėmti (*pvz. vandenį*); у. себе́ рóды sumàžinti sàvo metùs; 2. sutrumpinti, patrumpinti, pastrĩu-kinti; susiaũrinti; susilpninti (*pvz. ugnį*); sulė-tinti (*pvz. žingsnį, greitį*); 3. *prk.* susilpninti, su-meñkinti; 4. *šnek.* nukristi (*apie svorį*), suliesėti; он убáвил в вёсе jò svòris nukrito, jįs paleng-vėjo, suliesėjo; **~ся**, -влюсь, -вишься *įvk.* sumažėti, susilpnėti; nukristi, nuslúgti; sutrumpė-ti; suliesėti; sumenkėti; ерó борáтельство убáвилось jò tuřtas sumažėjo; волы́ в рекé убáвилось van-duò ùpėje nukrito, nuslúgo; он убáвился в силé jò jėgos susilpnėjo.

убáв||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. su-màžinimas, nuėmimas; nusėmimas; 2. sutrumpi-nimas, susiaũrinimas; sulėtinimas; susilpninimas; 3. sumažėjimas, sutrumpėjimas; susilpnėjimas

(*pov.* *jėgu*); **~ление**, -я 1. (su)māžinimas; 2. (su)trupinimas; 3. (su)mažėjimas; 4. (su)trupėjimas; 5. (su)liesėjimas, (su)silpnėjimas.

убавлять, -яю, -аешь *eig.* 1. mažinti; 2. trupinti, striūkinti; 3. silpninti; *žr.* убавить; **~ся**, -яюсь, -яешься *eig.* 1. mažėti, slūgti, kristi *žr.* убавиться; 2. būti mažinamam; būti trupinamam; būti silpninamam.

убаюкать, -аю, -аешь *įvk.* 1. užliūliuoti, užčiūčiuoti; užsūpuoti, užlinguoti, užmigdyti, užaukuoti; 2. *prk.* užliūliuoti, nuraminti (*pov.* *pažadais*); **~ся**, -аюсь, -аешься *įvk.* 1. būti užliūliuotam, užmigdytam; 2. *šnek.* apsnūsti, užsnūsti.

убаюкивать, -аю, -аешь *eig.* 1. liūliuoti, čiūčiuoti; sūpti, sūpuoti; 2. *prk.* liūliuoti, raminti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. būti liūliuojamam; 2. snūsti, snāusti; 3. *prk.* *šnek.* ramintis.

убегать, -аю, -аешь *eig.* 1. bėgti šalin; 2. šalintis, tólintis; 3. sprūkti; 4. tęstis, driėktis; 5. *pasen.* (кого-чего) vėngti (*ko*), kratytis (*kuo*).

убегаться, -аюсь, -аешься *įvk.* *šnek.* pėrsilakstyti, nusilakstyti.

убедительн|о *prv.* 1. įtikinamai, įsakmiai; 2.: у. прошу labai prašau; **~ость**, -и *m.* įtikinamumas; įtikimumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. įtikinamas; įtikimas; у. факт įtikimas fāktas; убедительные доводы įtikinami įrodymai; 2. įsakmūs, labai didelis; primygtinis; убедительное требование primygtinis reikalavimas; убедительная просьба labai didelis, įsakmūs prašymas.

убедить, -ишь *įvk.* įtikinti; įkalbėti; у. суд в невиновности подсудимого įtikinti teisną, kād teisiāmasis урā nekal̄tas; у. корó-л. совершить путешествие по морю įkalbėti kām atlikti keliōnę jūga; **~ся**, -ишься *įvk.* įsitikinti.

убежать, -егу, -ежись, -егут *įvk.* 1. pabėgti, nubėgti, išbėgti; волк убежал в лес vilkas nubėgo, pabėgo į mišką; 2. pasprūkti, pasislėpti, pabėgti; у. от неприятеля pasprūkti nuo priešo; у. из тюрьмы pabėgti iš kalėjimo; 3. *prk.* išvėngti, išsisūkti; у. от забот išvėngti rūpesčių; 4. *šnek.* pasišalinti, išbėgti; у. из дому pasišalinti iš namų; 5.: молоко убежало pienas išbėgo.

убеждать, -аю, -аешь *eig.* įtikinėti, įkalbinėti; tikinti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. tikintis, pradėti patikėti; 2. būti įtikinjamam.

убеждение, -я 1. įtikinėjimas, įtikinimas; 2. įsitikinimas, įtykis; политические убеждения politiniai įsitikinimai.

убежденн|ость, -и *m.* įsitikinimas; pažiūrų tvirtumas; у. в невиновности įsitikinimas nekaltumū; егó у. была непоколебимой jō įsitikinimas būvo nepalaužiamas; **~ый**, -ая, -ое; -ден, -денá, -денó įsitikinęs, tvirtai nusistatęs, įtikintas.

убежище, -а 1. prieglobstis, priegloba, prieglauda; 2. *kar.* slėptuvė.

убел|енный, -ая, -ое; -лен, -ленá, -ленó išbaltintas, nubaltintas, pabaltintas; у. сединой žilstelėjęs, prazilęs; **~ить**, -лю, -лишь *įvk.* išbaltinti, nubaltinti, pabaltinti; снег убелил вершины гор sniegas pabaltino kalnų viršūnes.

убелять, -аю, -аешь *eig.* baltinti, bālinti; **~ся**, -яется *eig.* būti baltinamam.

уберёг *žr.* уберечь.

уберегать, -аю, -аешь *eig.* saugoti, sėrgėti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. saugotis, sėrgėtis; 2. būti išsaugojamam.

уберёгся *žr.* уберечься.

уберег|гү, ~гүт, ~жешь *žr.* уберечь.

убережётся *žr.* уберечься.

уберечь, -еру, -режешь, -ерут; *būt.* -пёр, -перлá, -перлó *įvk.* išsaugoti, išlaikyti, išgėlbėti; apsaugoti, arginti; **~ся**, -ерётся, -режешься, -ерётся; *būt.* -пёрся, -перлáсь, -перлóсь *įvk.* apsisaugoti, išsisaugoti, išsisėrgėti.

уберу *žr.* убирать; **~сь** *žr.* убираться.

убивание, -я užmušinėjimas, užmušimas, (nu)žūdimas, nudobimas.

убивать¹, -аю, -аешь *eig.* užmušinėti, žudyti, galbūyti, *žr.* убить¹.

убивать², -аю, -аешь *eig.* 1. plūkti, trambuoti, lėntinti, lėginti; 2. *šnek.* apkalinėti, apmušinėti (*pov.* *sienas lentomis*).

убиваться¹, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* убиться; 2. būti (nu)žūdomam, užmušamam, užmušinėjamam, galābijamam; 3. *šnek.* krimstis, sielotis, gráužtis, sielvartauti; 4. *šnek.* kamūotis, vārgintis, stėngtis iš paskutiniųjų.

убиваться², -ается *eig.* būti letėnamam, plūkiamam, trambuojamam, lėginamam; *šnek.* būti apkalinėjamam.

убиение, -я *pasen.* užmušimas, nužūdimas, nukovimas.

убийственный, -ая, -ое; -вен ir -венен, -венна, -венно 1. mirštamasis, mirtinis (*pov.* *liga*); 2. *prk.* pragaištingas, pritrenkiantis; mirštamasis (*pov.* *nuobodulus*); baisingas; nepataisomas; убийственная ошибка prazūtinga, nepataisoma klaidā; убийственное настроение baisiai prislėgtā nūotai-ka; 3. *prk.* *šnek.* nepakeliamas, baisūs; убийственная жара nepakeliamas, baisūs karštis.

убий|ство, -а užmušimas, žmogžudystė, nužūdimas, galvažudybė, galvažudystė; **~ца**, -ы *v.* ir *m.* užmušėjas, žmogžudys, žudikas, žudėika, galvažudys, užmušėja, žmogžudė, žudikė, galvažudė.

убирать, -аю, -аешь *eig.* 1. nuiminėti, kraustyti; šalinti; 2. valyti (*laukus*), doroti (*pov.* *javus*); kasti (*pov.* *bulves*); rauti (*pov.* *kanapes*); 3. tvarkyti, puošti, dabinti; *žr.* убирать; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *šnek.* kuōptis, tvarkytis, ruoštis; 2. *šnek.* šalintis, dangintis, kraustyti; nėšintis; 3. puošti, dabinti, tvarkyti; 4. būti nuimamam, vālomam, šalynamam; būti dorojamam, nuimamam (*apie derlių*); būti tvarkomam, puošiamam.

убитость¹, -и *m.* prislėgtumas, deprėsia.

убитость², -и *m.* suplūktumas, suplūkimas.

убитый¹, -ая, -ое; убит, -а, -о 1. užmuštas, nužūdytas, nugalābytas, nukautas; 2. -oro *dk.* užmuštasis, nužūdytasis; 3. *prk.* baisiai prislėgtas, pritrenktas, priblokštas.

убитый², -ая, -ое; убит, -а, -о 1. *šnek.* apkaltas, apmuštas; 2. suplūktas, suplaktas (*pov.* *žemė po lietaus*).

убить¹, убью, убьешь *įvk.* 1. užmušti, nukauti, nužudyti, nudōbti, nugalābyti, nugalūoti; у. из ружья (iš šautuvo) nušauti; 2. *prk.* užgauti,

pritreŋkti, ūrdi ūzdūoti, įskaūdinti; 3. *prk.* nuslopinti, užgniaūžti; sudaužyti (*puz. viltis*).

убить², убью, убьёшь *įvk.* 1. suplūkti, sutrambuoti, suletėti, sulýginti; 2. *šnek.* apkalti, apmūšti.

убиться, убьюсь, убьёшься *įvk. šnek.* 1. užsimūšti, gálą gauti; 2. *šnek.* užsigauti, susitreŋkti, susimūšti.

ублаж||ать, -аю, -аешь *eig. šnek.* gėrintis, mėlintis, lābintis, pataikauti; **||ять**, -жý, -жишь *įvk. šnek.* prisimėlinti, įtikti, įsiteikti.

ублюдо||к, -дка *šnek.* 1. mišrūnas, mišrys, mišruolis, hibridas; nuokarta; 2. *prk.* išsigimėlis, išgama, degenerātas, apsigimėlis; ублюдки чело́вечества žmonijos išgamos; **||чный**, -ая, -ое *šnek.* 1. mišrūno, hibridinis; 2. *prk.* išsigimėliškas, išgamos; 3. *prk.* kompromisinis.

убогий¹, -ая, -ое; убо́г, -а, -о 1. lūošas, sulūošintas; defektyvūs; 2. vargingas, skurdūs, skuřsnas, skuřdinas, skurdūs; nusisęs; 3. *prk.* niekingas, meŋkas, tūščias, niekam nevertas, niekam netikęs.

убогий², -оро *dkt.* 1. luošys; 2. vařgšas, varguolis, vařgeta, vargovaikis.

убогость, -и *m.* 1. vargingumas, skurdumas, skursnā; 2. *prk.* niekingumas, menkumas.

убожество, -а 1. luošumas, luošybė, defektyvumas; 2. vargingumas, skurdumas, skurdybė, neturtin-gumas; skuřdas; 3. *prk.* menkumas, menkystė.

убойна, -ы *šnek.* skerdiena, šviežiena.

убой, -я (*gyvulių*) skerdimas, piovimas; ◆ посылать на у. siųsti į prāžūtį; **||ность**, -и *m. kar.* žudomumas, naikinamumas; **||ный**, -ая, -ое 1. skerstinas; paskirtas skersti; skerdimo; у. вес skerdienos išeiga, grynās mėsos svoris (*be galvos, galinių, vidurių*); 2. *kar.* žudomasis, naikinamasis; убойная сила оскóлка naikinamoji skėvėdros galiā.

убор, -а *pasen.* pāpuošalas, papuořimas; āpardas; богатые уборы brāngūs, puikūs drabužiai, āpdagai; головной у. galvės āpdangalas, dangovė.

уборист||ость, -и *m.* glaustumas (*puz. rařysenos, spaudmenų*); **||ый**, -ая, -ое; -рист, -а, -о glaūstas, tankūs; у. текст tānkiai, glaustaī surařýtas, išspāusdintas tēktas.

уборка, -и 1. deřliaus nuėmimas, suvālymas, dorėjimas; у. льна linārovis, linārautis; у. картофеля būlviakasis; у. колосовых piūtis; 2. tvarkymas, vālymas (*puz. klasės*); ruošimasis, ruošā, ruoštas.

уборная, -ой *dkt.* 1. *pasen.* apsirengiamasis, tualetō kambarýs (*puz. artisto*); 2. išvietė, klozėtas.

уборочный, -ая, -ое deřliaus nuėmimo, vālymo; уборочные рабóты deřliaus vālymo darbai, piūtis.

уборщи||к, -а 1. valýtojas, tvarkýtojas; 2. nuėmėjas, (pa)řālintojas; у. стрýжек drožlių pašālintojas; **||ца**, -ы 1. valýtoja, tvarkýtoja; 2. nuėmėja, (pa)řālintoja.

убойться, убьюсь, убойшься *įvk. pasen. iron.* išsigāsti, pabúgti.

уборанный, -ая, -ое; убран, -а, -о 1. pāpuoštas; 2. sutvarkýtas.

убранство, -а papuořimas, papuořalā, puošmenos, apstātymas (*puz. кабинето*), āptaisas.

убрать, уберý, уберёшь; *būt.* убрал, -лā, -ло *įvk.* 1. nuimti, nukraustyti, pašālinti; у. со столā nukraustyti stālā; у. скāрепъ со столā nudeřgti stāltiesę nuoš stālo; у. напýсā nulėisti burės; у. вóлосы со лба atmėsti plāukus nuoš kaktōs;

2. apruošti, sutvarkýti, aptvarkýti, išvalýti; у. постель paklóti, sutvarkýti lóvā, pātalā; у. зал išvalýti, apruošti sālę; 3. papuošti, išpuošti, išgrāžinti, išdabinti, iškaiřýti (*puz. gėlėmis*); 4. *šnek.* susiaūrinti, patrumpinti (*apie drabužį*); 5. nuvalýti, nuimti (*puz. derlių*); 6. *šnek.* pašālinti; atlēisti (*puz. iš darbo*); 7. *pasen.* sudėti, sutalpinti; у. вёщи в ящик sutalpinti dāiktus į dėžę; 8. sunaikinti, nužudýti; **||ся**, уберýсь, уберёшься; *būt.* убралсь, убралась, убралось ir убралось *įvk.* 1. apsiruošti, susitvarkýti, susidoróti, apsisvalýti; 2. *šnek.* pasitraukti, išsidanginti, išsineřdinti; 3. išsigrāžinti; gražiaī apsireřgti, apsitaisýti, išsipuošti; 4. *pasen.* sutilpti.

убред||ешь, **||ý** *žr.* убресть.

убресть, -едý, -едёшь; *būt.* убрёл, убрелā, убрелó *įvk. šnek.* iškiūtinti, išdālinti, išspūdinti.

убрýс, -а *pasen. šnek.* raŋkřluostis, skarinis.

убуд||ешь, **||у** *žr.* убýть.

убыва||ние, -я 1. mažėjimas, trumpėjimas; nuslūgimas (*puz. potvynio*); 2. išvykimas; **||ть**, -аю, -аешь *eig. žr.* убýть.

убыль, -и *m.* (su) mažėjimas, (nu)slūgimas; nuoslūgis; у. воды в рекē продолжāется vanduoš ūреје toliaū slūgsta; дни идýт на у. diēnos trumpėja; сýлы идýт на у. jėgos mažėja, silpsta.

убыстр||ить, -рю, -рйшь *įvk.*, **||ять**, -аю, -аешь *eig. šnek.* (pa)greitinti, (pa)sprātinti.

убыто||к, -тка (-тку) nuostolis; nuostoga; **||чность**, -и *m.* nuostolingumas; **||чный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно nuostolingas; убыточная продāжа nuostolingas pardavimas.

убыть, убýду, убýдёшь *įvk.* 1. sumažėti, sutrumpėti; nuslūgti (*apie vandenį*); nudilti; 2. išvykti, išėiti (*puz. atostogu*); išėiti iš sudėties; ◆ тебā от šтого не убýдет *šnek.* tāu dēl tō niēko neatsitiks, tāu tāi nepakeiks, nuoš tō tāu blogiaū nebūs.

убью *žr.* убýть^{1,2}.

уважаемый, -ая, -ое; -аём, -а, -о 1. gerbiamas; всім у. чело́век visų gerbiamas žmogūs; 2. gerbiamasis (*kreipinys*).

уваж||ать, -аю, -аешь *eig.* 1. gerbti; у. старикóв gerbti senukūs; 2. *šnek.* mėgti; vėrtinti; у. чёрный хлеб mėgti juodā duonā; **||ение**, -я 1. gerbimas, pagarbā; пользоваться всеóбщим уважением būti visų gerbiāmām; 2. *šnek.* paslaugā, malónė; сдéлать у. padaryti pāslaugā; 3. *šnek.* pamėgimas, pó mėgis.

уважительно||сть, -и *m.* 1. pateisinamumas, svarbumas, rimtumas; 2. pagarbumas; **||ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. patėisinamas, svarbūs, rimtas; у. до́вод rimtas argumėntas; 2. pagarbūs.

уважить, -жу, -жишь *įvk.* 1. atsižvelgti, patėnkinti (*puz. pareiřkimā*); 2. *šnek.* pagerbti.

ува́л, -а 1. *geogr.* skiautākavė; 2. *tarm. (kelio)* duburýs, duobė.

ува́лень, -ленья *v. šnek.* liūrbis, drimba, dribšas, ulžys, nepasliūkšis.

ували́ть, увалию, увалишь *įvk. šnek.* 1. nukreipti, pakreipti; nusliūkti, pakrūpti (*į šalį*); nuplūsti (*puz. minia*); 2. užverstį, apverstį (*puz. lauką mešlu, kiemą akmenimis*).

уваля́ть, -яю, -яешь *įvk.* 1. *tarm.* (kietai) suvėlti (*puz. milą*); (kietai) įminkyti (*tešlą*); 2. *šnek.* išsivolioti, sutėpti, sutęsti; *~ся*, -яюсь, -яеься *įvk.* išsivolioti, susitępti.

ува́р, -а 1. nuvirinimas; 2. nuvirimas, nuviręs skystis, nuoviralas; **уи́ть**, уварю, уваришь *įvk.* 1. *šnek.* išvirti, išvirinti; 2. nuvirinti.

уведомитель, -я *v.* pranešėjas, informatorius; **~ный**, -ая, -ое pranešamasis, raginamasis; уведомительное извещение rastiškas pranešimas, raginimas.

уведоми́ть, -млю, -мишь *įvk.* pranešti, painformuoti, duoti žinią; **~ление**, -я pranešimas, raginimas; žinią; *y.* из министерства pranešimas iš ministerijos; **уи́ять**, -яю, -яешь *eig. žr.* уведомить; **~ля́ться**, -яется *eig.* būti informuojamam.

уведу́ *žr.* увести.

увези́ть, -зý, -зёшь *būt.* увёз, увезла, увезло *įvk.* 1. išvėžti, nuvėžti; *y.* сына в город išvėžti sūnų į miestą; *y.* вещи на дачу išgabėnti, nuvėžti daiktus į vasarnamį; 2. pagróbti (*slapta*).

увековече́ние, -я įamžinimas; **~ивать**, -аю, -аешь *eig. žr.* увековечить; **~иваться**, -аюсь, -аеься *eig.* 1. *žr.* увековечиться; 2. būti įamžinamam; **~ить**, -чу, -чишь *įvk.* įamžinti, padaryti amžiną; **~иться**, -чусь, -чишься *įvk.* tapti amžina atminčinam.

увёл, увелá *žr.* увести.

увеличение, -я 1. (pa)didinimas; išplėtimas; 2. padidėjimas, padaugėjimas, pagausėjimas, išaugimas.

увеличива́ть, -аю, -аешь *eig.* didinti, gaūsinti; *~ся*, -ается *eig.* 1. *žr.* увеличиться; 2. būti didinamam, gaūsinamam.

увеличи́тель, -я *v.* fotodidintuvas; **~ный**, -ая, -ое didinamasis; увеличительное стекло didinamasis stiklas.

увеличи́ть, -чу, -чишь *įvk.* padidinti, padauginti, pagaūsinti, išplėsti, praplānti; *y.* выпуск продукции padidinti produkcijos gamybą; *~ся*, -ится *įvk.* padidėti, pagausėti, padaugėti, išaugti, išsiplėsti.

увелó *žr.* увести.

уве́нча́ть, -аю, -аешь *įvk.* 1. apvainikuoti; papuošti; *y.* цветами papuošti gėlėmis; 2. *prk.* sėkmingai užbaigti, apvainikuoti; *~ся*, -аюсь, -аеься *įvk.* 1. *pasen.* apvainikuoti; būti apvainikuotam; 2. *prk.* sėkmingai baigtis; *y.* победой baigtis pėgale.

уве́нчивать, -аю, -аешь *eig. žr.* уве́нча́ть; *~ся*, -аюсь, -аеься *eig.* 1. *žr.* уве́нча́ться; 2. būti vainikuojamam.

увере́ние, -я užtikrinimas, patikinimas, tvirtinimas; pareiškimas; по уверениям свидетелей liūdytojų tvirtinimais; уверения в любви mēilės tikinimai.

увере́ни|ость, -и *m.* įsitikinimas, neabejojimas, pasitikėjimas, tikrumas, tvirtumas; в полной уве-

ренности būdamas visai tikras; **~ый**, -ая, -ое; -рен, -а, -о 1. įsitikinęs, tikras; я уве́рен в своей правде aš esu įsitikinęs savo teisybe, esu tikras, kad aš teisus; я уве́рен в вашей дружбе aš neabejoju dėl jūsų draugystės; 2. tvirtas, neabejojantis, nesvyruojamas; *y.* отве́т tvirtas, nesvyruojamas atsakymas; ♦ будь уве́рен! būк tikras!, neabejók!; будьте уве́рены! būките tikri!, neabejókite!

уверительный, -ая, -ое *pasen.* įtikinamasis (*puz. įrodymas, argumentas*).

уве́рить, -рю, -ришь *įvk.* įtikinti, įkalbėti, patikinti, įteigti; *~ся*, -рюсь, -ришься *įvk.* įsitikinti.

уверну́ть, -ну́, -нёшь *įvk. šnek.* susukti, susupti, apsupti; *~ся*, -нусь, -нёшься *įvk.* 1. *šnek.* susisupti, apsistupti; 2. *prk.* išsisukti; išvengti; *y.* от удара išvengti smūgio.

уве́ровать, -рую, -руешь *įvk.* patikėti, įtikėti, priimti už tikra.

уверста́ть, -аю, -аешь *įvk. spst.* sulaužyti (*rinkinį*).

уве́рт|ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам išsisukimas, atsikalbinėjimas, išsisukinėjimas, vingrybė, išsūkis; **~ливость**, -и *m.* 1. *šnek.* miklumas, vikrumas, vingrumas, lūgnumas; 2. *prk.* mokėjimas išsisukinėti, išsisukinėjimas, buklumas, vingrumas, apsuksumas; **~ливый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о *šnek.* 1. mitrus, miklus, vikrus; 2. *prk.* mokantis išsisukinėti, apsuksus, buklus; gudrėiviškas.

уве́ртывать, -аю, -аешь *eig. žr.* увернуть; *~ся*, -аюсь, -аеься *eig. žr.* увернуться.

уверти́ра, -ы *muz.* uvertiūra.

уве́рять, -яю, -яешь *eig.* įtikinėti, tikinti, teigti; уверяю вас tikėkit manimi; *~ся*, -яюсь, -яеься *eig.* 1. *žr.* увериться; 2. būti įtikinjamam.

увесе́л|ение, -я 1. pramogą, pasilinksminimas; 2. linksminimas, smāginimas; **~итель**, -я *v.* linksminojas, smāgintojas; **~ительный**, -ая, -ое pramoginis, linksminamasis; **~ить**, -лю, -ляшь *įvk.*, **~ять**, -яю, -яешь *eig.* (pa)linksminti, smāginti, (pra)džiūginti, (su)teikti pramogą; **~яться**, -яюсь, -яеься *eig. šnek.* 1. linksmintis, smāgintis, pramogauti; 2. būti linksminamam, smāginamam.

уве́сисл|ость, -и *m.* 1. svarumas, sunkumas, svambumas; 2. *prk. šnek.* stiprumas, smarkumas, smagumas; **~ый**, -ая, -ое; -ист, -а, -о 1. svarus, sunkus, svambus; 2. *prk. šnek.* stiprus, smarkus, smagus (*puz. smūgis*).

уве́сисл|ь, увёшу, увесишь *įvk. šnek.* svorio nutraukti, apsvėrti.

уве́сисл|ь², увёшу, увесишь *įvk. žr.* увешать.

уве́ситься, увёшусь, увесишься *įvk. šnek. žr.* увешаться.

уве́сть, уведу́, уведёшь; *būt.* увёл, увелá, -лó *įvk.* 1. nuvesti, nusivesti; išsivesti, išvesti; 2. pavogti, pagróbti (*puz. gyvulį*).

уве́т, -а *pasen. žr.* увещание; **~ливый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о *pasen.* malonūs, mēilus, švelnūs; mōkantis į gėra palekti.

уве́ч|ить, -чу, -чишь *eig.* lūošinti, žaloti; **~иться**, -чусь, -чишься *eig.* 1. lūošintis, žalotis; 2. būti lūošinamam; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *pasen.* lūošas, sužalotas; **~ье**, -я; *dgs. kilm.*

-чий, *naud.* -च्याм kūno sužalójimas, sulúošinimas; luošybė.

увешать, -аю, -аешь *įvk.* apkabinėti, apkárstyti, nusagstyti, apkaišyti (*puz. gėlėmis*); apdžiaustyti; **~ся**, -аюсь, -аешься *įvk.* apsikabinėti, apsikárstyti.

увешивать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* увесить¹.

увешивать², -аю, -аешь *eig. žr.* увешать.

увешиваться, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr.* увешать-ся; 2. būti apkabinėjamam, apkárstomam.

увешу *žr.* увесить^{1, 2}; **~сь** *žr.* увеситься.

увещать, -я *įkalbinėjimas, pamókymas, įkalba, lenkimas į gėrą, trámdymas; ~тель, -я v. pasen. įkalbinėtojas, pamókymų, patarimų davėjas; ~тельный, -ая, -ое pamókomas, pamókantis, patariamasis; ~ть, -аю, -аешь eig. įkalbinėti, (patarimais) mókyti, ráginti, trámdyti, į gėrą lenkti.*

увещевать, -аю, -аешь *eig. žr.* увещать.

увивать, -аю, -аешь *eig. žr.* увить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. 1. sukinėti, sùktis, šokinėti (apie kę); mērgintis; asistuoti (puz. merginai); šlais-tytis, šlidintis, mėglautis; 2. žr.* увиться.

увидать, -аю, -аешь; *būt. -ал, -ла, -ло įvk. šnek. pamatyti, išvysti; ~ся, -аюсь, -аешься; būt. -ался, -лась, -лось įvk. šnek. pasimatyti; susitikti.*

увидеть, увйжу, увйдишь *įvk. pamatyti, išvysti, paregėti; įžiūrėti, pastebėti; он увйдел, что заблудился įis pamātē esąs paklydęs; ~ся, увйжусь, увйдишься įvk. pasimatyti; susitikti.*

увйжу *žr.* увйдеть; **~сь** *žr.* увйдеться.

увйливать, -аю, -аешь *eig. šnek. išsisukinėti, vāngstyti; ~нуть, -нў, -несь įvk. išsisùkti; iš-трákti; išsilenkti.*

увйть, увйю, увйешь; *būt. увйл, -лá, -лo įvk. ар-вyniоти, арвyti, арвyturiuoti, арmuturiuoti; ~ся, увйётся; būt. увйлся, -лась, -лось įvk. šnek. ар-сivyniоти, арсivyturiuoti, арсivyti.*

увлажнить, -я 1. vilgymas, drėkinimas; 2. (su)-drėkimas; **~итель, -я v. drėkintuvas, vilgytuvas; ~ительный, -ая, -ое drėkinamasis.**

увлажнить, -нў, -нйшь *įvk. suvilgyti, sudrėkinti; ~ся, -йтся įvk. sudrėkti, suvilgti.*

увлажнять, -яю, -яешь *eig. drėkinti, žr.* увлаж-нить; **~ся, -яется eig. 1. drėkti žr. увлажниться; 2. būti drėkinamam.**

увлечь *žr.* увлечь.

увлекательность, -и *m. patrauklumas, įdomumas; ~ельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно patrauklus, įdomus, viliojantis, pagáunantis, sužavintis, pa-траukiantis; ~ь, -аю, -аешь eig. žr.* увлечь; **~ься, -аюсь, -аешься eig. 1. žr. увлечься; 2. būti nutempiamam; būti sužavimam.**

увлэкся *žr.* увлечься; **~екў** *žr.* увлечь; **~екўсь** *žr.* увлечься.

увлечение, -я 1. užsidegimas, įkarštis; entuziāz-мас; говорить с увлечением karštai, sū įkarš-čiu kalbėti; 2. susižavėjimas, įsitraukimas, įniki-мас, įsismāginimas; susiviliójimas, pamėgimas; 3. įsimylėjimas, mēilės pótraukis.

увлечь, увлекў, увлечёшь, увлекўт; *būt. увлэк, увлеклá, -лó įvk. 1. nutempti, nutráukti, nuvilkti; вихр увлэк с земли пыль и лйстья viesulas pakėlė nuo žemės ir nūnēsė smėlį ir lapūs;*

2. *prk.* sužavėti, uždėgti, pagáuti; 3. *prk.* suvi-lióti; pavilióti, paveržti; **~ся, увлекўсь, увле-чёшься, увлекўтсь; būt. увлэкся, увлеклáсь, -лось įvk. 1. įsitraukti, įsivarýti, įsilėisti, įnikti, įskásti, susidomėti; įknibti, įsismāginti; 2. susi-žavėti, susivilióti; 3. įsimylėti.**

увод, -а 1. išvedimas, nuvedimas; 2. *šnek. pavo-gimas, pagrobimas; ~ить, увожў, уводишь eig. žr.* увести.

увожў¹ *žr.* уводить.

увожў² *žr.* увозить.

увоз, -а 1. išvežimas; 2. *šnek. pagrobimas; ~ить, увожў, увозишь eig. 1. žr.* увезти; 2. būti išve-žamam.

уволáкивать, -аю, -аешь *eig. žr.* уволóчь; **~ся, -аюсь, -аешься eig. 1. žr. уволóчься; 2. būti nu-tempiamam, išvelkamam; būti pačiumpamam.**

уволить, -лю, -лишь *įvk. 1. atleisti, palėisti; pa-šálinti (puz. iš mokyklos); 2. atleisti, išvaduoti; увольте меня от вáчих упрёков susimildami mán nepriekaištáukite; ~ся, -люсь, -лишь įvk. atsiskýti tarnýbos; y. в запáс išėiti į átsargá.*

уволóкся *žr.* уволóчься.

уволокў *žr.* уволóчь; **~сь** *žr.* уволóчься.

уволóчить, -лочў, -лóчишь *įvk. šnek. žr.* уволóчь; **~ся, -лочўсь, -лóчишься įvk. šnek. žr. уволóчься.**

уволóчь, -локў, -лочёшь, -локўт; *būt. -лók, -лá, -лó įvk. šnek. 1. nuvilkti, nutempti, išvilkti; 2. šnek. pačiūpti, nudžiáuti; ~ся, -локўсь, -ло-чётся, -локўтсь; būt. -лókся, -лáсь, -лóсь įvk. šnek. išdūlinti, išstýrinti, iškiūnti; iššliaūžti.*

увольнѐние, -я atleidimas, pašalinimas, paleidimas; **~ительный, -ая, -ое atleidžiamasis, paleidžia-masis; увольнительное свидѐтельство atleidžiam-sis liūdijimas; ~ять, -яю, -яешь eig. žr. уволить (1 reikš.); **~яться, -яюсь, -яетесь eig. žr. увó-литься; 2. būti atleidžiamam (iš darbo).****

уворовать, -рўю, -рўешь *įvk. šnek. pavogti.*

уврачевать, -чўю, -чўешь *įvk. pasen. išgydyti, pa-gўdyti.*

увь *įst. dežá.*

увядáние, -я (nu)vytimas; **~ть, -аю, -аешь eig. vўsti, glėbti, glėžti, gelsti; gufsti.**

увяжў *žr.* увязать¹; **~сь** *žr.* увязаться.

увязать¹, увяжў, увяжешь *įvk. 1. šnek. suráišioti, surišti; supakўoti; aprišti; 2. prk. sudėrinti; su-siėti, susaistýti; y. теорию с прáктикой susiėti теориjá sū прáктика; y. срóки выполнения sudė-rinti (į)výkdymo тѐrminus.*

увязать², -аю, -аешь *eig. klimpti, grimzti, žr.* увязнуть.

увязаться, увяжўсь, увяжешься *įvk. 1. susidėti, susipakўoti, susirišti; 2. prk. šnek. susidėrinti; būti susijus; 3. šnek. prikibti, pristóti (prie ko); įdūrmu, įpėdin vўtis.*

увязить, -ишь *įvk. šnek. įklampinti; ~ся, -ишься įvk. šnek. įklimpti.*

увязка, -и; *dgs. kilm. -зок, naud. -экам 1. suriši-mas, aprišimas, supakāvimas (puz. daiktų); 2. prk. sudėrinimas, susiejimas; ryšys.*

увязнуть, -ну, -несь; *būt. увяз, -ла, -ло įvk. 1. įklimpti, įgrimzti, įmarmėti (puz. į liūną), įgarmėti; įsmėgti; 2. prk. susipáinioti, susinárp-lioti, įklimpti (puz. į bėdą).*

увязывать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* увязать¹; **~ся**, -аюсь, -аюсь *eig.* 1. *žr.* увязаться; 2. būti surišamam, supakuojamam; būti susiejamam, sudėrinamam.

увялый, -ая, -ое *pasen.* nuvýtęs, nugeltęs.

увянуть, -ну, -нешь; *būt.* увял, -ла, -ло *įvk.* nuvýsti, suvýsti; suglėbti, suglėžti, nugalėbti, nugalėti.

угадать, -аю, -аешь *įvk.* 1. įspėti, įmiñti, atspėti, nuspėti; 2. *šnek.* patėkti, pakliūti; у. под машину pakliūti pō mašiną; 3. *šnek.* įtikti, įsiteikti; 4. *šnek.* patāikyti, kliudýti (*šaunant, metant*).

угадка, -и įspėjimas, nuspėjimas, spēliojimas; **~чик**, -а spējikas, (*mįslės*) minikas.

угадывать, -аю, -аешь *eig.* spēlioti, *žr.* угадать (1 reikš.).

угар¹, -а 1. smalkės; tvaikai, šaltagariai; 2. (*galvos*) įgaravimas, svaiginys; 3. *prk.* tvaikas, svaigulys; в угаре страстей аистру svaigulyjė.

угар², -а *tech.* nuodegos.

угарно eina tariniu: здесь у. čia уга smalkių, tvaikų.

угарный¹, -ая, -ое; -пен, -рна, -рно 1. smalkių, tvaikų; tvaikūs, smalkūs; 2. *prk.* svaigulingas, svaigūs, svaiginamas; ♦ у. раз smalkės, anglies monoksidas.

угарный², -ая, -ое *tech.* nuodegų, nuodeginis.

угасать, -аю, -аешь *eig.* 1. gėsti, blėsti, glisti; 2. *prk.* mėrdėti.

угасить, -ашу, -асишь *įvk.* 1. užgesinti; 2. *prk.* nuslopinti, užgniaužti.

угаснуть, -ну, -нешь *įvk.* 1. užgėsti, išblėsti, išglisti; 2. *prk.* išnūkti, diñgti; (pasi)mirti.

угашать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* угасить.

угиbать, -аю, -аешь *eig.* leñkti, lankstýti.

угла||**диль**, -ажу, -адишь *įvk.*, **~живать**, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* (nu)lyginti (*puz. taką*), prigłosyti (*puz. plaukus*).

углев||**одорбды**, -ов *dgs.* (*uns.* углеводорбд, -а) *chem.* angliāvandeniliai; **~бды**, -ов *dgs.* (*uns.* углевод, -а) *chem.* angliāvandeniai, karbohidratai.

угле||**дробилка**, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам anglių trupintuvas; **~жжение**, -я añglinimas, anglių gamýba; **~жбг**, -а angliniðkas, añglius, angliadegys; **~кислотá**, -ы angliarūgštė, anglies dioksidas; **~кислый**, -ая, -ое *chem.* angliarūgštės, anglies dioksido; у. раз anglies dioksidas.

углекбп, -а *pasen.* angliakasys.

угленбсний, -ая, -ое anglingas.

углербд, -а *chem.* anglis, grýnanglis; сернистый у. anglies disulfidas; **~истый**, -ая, -ое anglingas; углеродистая сталь anglinis plėnas; **~ный**, -ая, -ое anglinis, anglies.

углов||**áтый**, -ая, -ое; -ват, -а, -о 1. kampuotas, kerčiúotas, kertėtas; 2. *prk.* nemitrūs, kevérzyðkas, neapgrabūs, gramblūs, šiurkštūs; **~бй**, -áя, -óе kampinis, kertinis; ♦ у. удáр *sport.* kampinis (smūgis).

угломёр, -а kampāmatis; mātlangis.

углубить, -блю, -бйшь *įvk.* 1. pagilinti; у. шахты pagilinti šachtą; у. конфликт *prk.* pagilinti, išplėsti konfliktą; у. знания *prk.* pagilinti, praturtinti žiniás; 2. įvartyti, įkáliti, įleisti giliau; **~ся**,

-блюсь, -бйшья *įvk.* 1. įsikąsti gilyn; įlįsti giliau; 2. įeiti gilyn; pagilėti; 3. *prk.* įsigilinti, pasinerti (*puz. rūpesčiuose*), įsikniausti; у. в суть дела įsigilinti į reikalo esmę; у. в себя įsigilinti į savę, pasinerti savyjė.

углубл||**ение**, -я 1. pagilinimas; 2. įvārymas, įkalimas giliau; 3. pagilėjimas; 4. *prk.* įsigilinimas; 5. lomā, įduba, įdubimas, dubumā; **~енный**, -ая, -ое; -лєн, -ленá, -ленó 1. pagilintas; 2. *prk.* įsigilinęs, pasinėjęs, atsidėjęs; 3. *prk.* gilūs, nuodugnūs, pamatuotas, pagrįstas; **~ять**, -яю, -яешь *eig.* *žr.* углубить; **~яться**, -яюсь, -яешья *eig.* 1. *žr.* углубиться; 2. būti gilinamam.

углядѣть, -яжу, -ядишь *įvk.* *šnek.* 1. įžiūrėti, paštebėti, išvysti; 2. išsaugoti, nusėrgėti, nusaugoti.

угнать, угоню, угонишь; *būt.* угнал, -алá, -áло *įvk.* 1. nuvaryti; nuvyti, nuginti; у. в плен išvaryti į nelaisvę; у. вагоны išgabėnti vagonus; 2. *šnek.* pagróbti (*puz. motociklą*); **~ся**, угонюсь, угонишья; *būt.* -áлся, -алáсь, -алóсь ir -áлось *įvk.* 1. neatsilikti; pasivyti; 2. *prk.* susilyginti, prilygti.

угнестй, -ету, -етѣшь *įvk.* *žr.* угнетать.

угнетатель, -я *v.* engėjas, gniaužėjas, prispaudėjas, slėgėjas; **~ский**, -ая, -ое engimo, engėjiðkas.

угнет||**ать**, -аю, -аешь *eig.* 1. spāusti, éngti, smāugti; 2. *prk.* slėgti, sloginti; ерó угне́тают мра́чные мы́сли įį slėgia niūrios miñtys; **~ение**, -я 1. priešpauda, engimas; slopinimas; 2. prislėgtumas, deprėsiја, graužatis; **~енный**, -ая, -ое; -тєн, -те́нá, -тенó 1. éngiamas, smāugiamas; 2. *prk.* prislėgtas, sloginamas; быть в угнетѣнном состоя́нии būti prislėgtam.

угнет||**ѣшь**, **~у** *žr.* угнестй.

угиу́ть, -ну́, -нѣшь *įvk.* *šnek.* prileñkti, paleñkti; **~ся**, -нѣсь *įvk.* *šnek.* sulinkti, įliñkti.

уговáрива||**ние**, -я prikalbinėjimas, įkalbinėjimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* prikalbinėti, įkalbinėti; **~ться**, -аюсь, -аешья *eig.* 1. *žr.* уговориться; 2. būti įkalbinėjamam.

уговóр, -а 1. prikalbinėjimas, įkalbinėjimas; 2. susitarimas, sándėris; dėras.

уговорить, -рю, -рйшь *įvk.* 1. prikalbėti, įkalbėti; paleñkti, (*įkalbinėjimais*) paveikti, įtikinti; 2. *šnek.* nuraminti, nurámdyti; pėrkalbėti; **~ся**, -рюсь, -рйшья *įvk.* *šnek.* susikalbėti, susitafti, suderėti.

уговóр||**ный**, -ая, -ое *šnek.* 1. įkalbamas, paleñkiamas; 2. suderėtas, sūtartas; **~чивый**, -ая, -ое; -ив, -а, -о įkalbamas, paleñkiamas; **~щик**, -а *šnek.* prikalbinėtojas, įkalbinėtojas.

угода¹, -ы: в угоду кому́-л. kám įsiteikdamas, sėikdamas kám įsigėrinti, įsiteikti, įtikti.

угода², -ы *tarm.* *žr.* угодые.

угоди́ть, угрожу, угодишь *įvk.* 1. įtikti, įsiteikti; prisigėrinti, prisimėilinti; всем (на всех) не угодишь visiems neįtiksi; 2. *šnek.* patėkti, pakliūti, įkliūti; у. в тюрьму patėkti į kalėjimą; у. в яму įkristi į duobę; лисá угодила в капкан lāpė pakliuvo į spąstus; 3. patāikyti, kliudýti; у. кáмнем в окно́ patāikyti ákmeniui į lāngą; 4. *šnek.*

suspėti; у. к са́мому обе́ду patáikyti, suspėti į pačius pietūs.

угодлив|ость, -и *m.* įsigėrinimas, pataikūvimas, įtaikūmas, gėrinimasis, palungūmas, deiningūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о mókantis įtikti, įtaikūs, prisigėrinantis; paslaugūs, palugnūs, deiningas.

угодни|к, -а 1. *pasen.* pataikūnas, pakalikas, palaižūnas, vyburys; 2. *bažn.* šventasis, nesuteptasis; **~ца**, -ы 1. pataikūnė, pakalikė; 2. *bažn.* šventoji, nesuteptoji.

угодн|ичать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* gėrintis, pataikauti; lābintis, įtaikauti, dėinauti; **~о** 1. *eina tariniu* reikia, pageidaujama; geistina, norima; что вам у.? kō pageidaujate?, kō jums reikia?; как вам у. kaip sūu norite, kaip jums patinka; ёсли б́удет у. jёi panorёsi(te), jёi teiksitёs, jёi teiksies; сколько ду́ше у. kiek tik gаnà, kiek širdis valiоja; 2. *dll.*: кто у. bet kàs; что у. bet kà; како́й у. bet kóks; куда́ у. bet kuř; как у. bet kaip; **~ость**, -и *m.* *pasen.*: в у. ко́му-л. (nórint) kām įsiteikti; **~ый**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. patinkamas, paténkinamas, pageidaujamas, nórimas; сдёлать ко́му-л. уго́дное padaryti kām malonūmà; 2. *pasen.* tiŋkamas, patogūs; уго́дные зёмли tiŋkamos žёмės.

уго́дье, -я; *dgs. kilm.* -дий ir *šnek.* -дьеv, *naud.* -дьям: зёмельное у. (žёмёс) пáудменос, аriamà žёмё; лесно́е у. miškai.

угожд|ать, -аю, -аешь *eig.* gėrintis, įtaikauti, pataikauti, lābintis, dėinauti; **~ение**, -я pataikūvimas, gėrinimasis, įtaikūvimas, paslaugūmas, įtikimas, įtaika; deina.

угож́у *žr.* угождать.

уго́л, углá, об угл́е, в угл́у ir в угл́е 1. kámpas, kertё, žaŋbas; стол сто́ит в угл́у ко́мнаты stālas stóvi kámpario kámpё; обыскáть все угл́ы и зако́улки apieškóti visàs pakámpes; на всех угл́ах visosё pakámpёse; 2. *mat., fiz.* kámpas; пря́мо́й у. statūsis kámpas; о́стрый у. smailūsis kámpas; у. отражéния átspindžio kámpas; 3. kámpёlis, pastóгё; имёть свой у. turėti sàvo pastóгё; 4. ў́зкaмпis, kámpas; глухо́й у. ў́зкaмпis, ў́зkaboris; ♦ из-за угл́а iš pasalų, klastinгаи; стáвить в у. statýti į kámpà (*nusižengusi mokini*); из угл́а в у. ходи́ть (шарáть) váikščioti iš kámpo į kámpà; у. зрёния róžiūris; не́почáтый у. devýnios galýbёs, daugýbё; прижа́ть (приперёть) в у. prirёmti, prispirti prie sienos.

уголёк, -лкá angliūkas, žarijёлё.

уголо́вн|ик, -а 1. kriminālinis nusikaltёlis, kriminalistas; 2. kriminalistas, kriminólogas; **~ый**, -ая, -ое *teis.* 1. baudžiamasis, kriminālinis; у. ко́декс baudžiamasis kódeksas; уголо́вное пра́во baudžiamoji téisё; уголо́вное преступлéние kriminālinis nusikaltimas, nusižengimas; уголо́вная отвéтственность baudžiamoji atsakomybё; 2. -ого *dkt.* kriminālinis nusikaltёlis.

уголо́вщина, -ы *šnek.* 1. kriminālinis nusikaltimas; 2. *kuor.* krimināliniai nusikaltéliai.

уголо́к, -лкá, об уголке́, в уголке́ ir в уголку́ kámpёlis, kertёлё; ♦ крас́ный у. raudonasis kámpёlis.

уго́ль, у́гля ir угл́я 1. *dgs.* у́гли, -ей *v.* aŋglys; ка́менный у. акме́нс aŋglys; древе́сный у. mёdzio aŋglys; бу́рый у. rúsvosios aŋglys; бе́лый у. *prk.* báltosios aŋglys (*apie vandens energiją*); 2. *dgs.* у́гли, -ёй, *šnek.* уго́лья, -ьев aŋglis; вáйрести у́гли из пёчи iškuópti aŋglis iš krósnies; (крас́ные) уго́лья ста́ли гáснуть žarijos pradėjo blёsti; ♦ сидёть как на уго́лях (угл́ях) sёdėti kaip ant žarijų.

уго́лье, -я *kuor.* aŋglys.

уго́льн|ик, -а *tech.* kámpainis; прице́пной у. prikabinámasis trikampis; **~ый**, -ая, -ое *šnek.* kámpinis, kertinis.

уго́льн|ый, -ая, -ое aŋgliёс, aŋglinis, акме́нс aŋgliёс; уго́льные пла́сты aŋgliёс klóдай; уго́льная кисло́та aŋgliёс rūgštis; уго́льная я́ма aŋgliáduobё; **~щик**, -а 1. aŋgliakasýs, aŋgliniŋkas; 2. aŋgliadegýs, aŋgliniŋkas, aŋglius; 3. *šnek.* aŋgliálaisvis.

угомо́н, -а (-у) *šnek.*: у. теб́я возьм́и apsiramink; на шалуна́ угомо́ну нег išdýkёlis negáli nusiraminti; рабо́тает и угомо́ну не знаёт dirba бё atódvёsio, бё atvangós; **~ить**, -ню, -нишь *ivk.* *šnek.* nutildyti, nuraminti, numaldýti, sutrámdyti; **~и́ться**, -нюсь, -ни́шья *ivk.* *šnek.* 1. nusiraminti, nutilti, nurimti, surimtёti, susidrausti; atlyžti; 2. *prk.* nutilti, nutilkti, praeiti (*apie gamtos stichiją*); **~я́ть**, -яю, -яешь *eig.* *žr.* угомонить; **~я́ться**, -яюсь, -яе́шья *eig.* 1. *žr.* угомониться; 2. būti nuraminamam, nutildomam.

уго́н, -а 1. iš(si) vārymas, nu(si) vārymas; 2. *šnek.* pavogimas, pagrobimas (*poz. gyvulių*); 3.: у. пу́ты glžk. kёlio pёрstūmimas, póstūmis; ♦ в у. pavýmui.

угоно́ *žr.* уgnать; **~сь** *žr.* уgnаться.

угона́ть¹, -яю, -яешь *eig.* *žr.* уgnать (1 reikš.).

угона́ть², -яю, -яешь *ivk.* *šnek.* (vaikant, varant) nualsinti, nuvārginti.

угона́ться¹, -яется *eig.* būti išvāromam; būti pagrobiamam.

угона́ться², -яюсь, -яе́шья *ivk.* *šnek.* 1. bebёgiójant nuilsti, privařgti; 2. pavýti.

угора́здить, -ит *ivk.* *beasm.* *šnek.*: и угора́здило же егó приёхаты́ ir reikėjo gí jám atvažiúoti!; угора́здила меня́ нелёгкая nelabasis manё pastūmёjo, nelabasis pakišo mán miŋtį.

угора́ть¹, -аю, -аешь *eig.* *žr.* угореть¹.

угора́ть², -аёт *eig.* *žr.* угореть².

угоре́лый, -ая, -ое *pasen.* nugarāves, įgarāves (*smalkėmis*); ♦ мёчётся как у. blāškosi kaip gálvą daūžtas, kaip daŋtį gёliamas.

угоре́ть¹, -рю, -рйшь *ivk.* 1. įgaruoti, nugaruoti, sugaruoti (*galvą*); 2. *prk.* *šnek.* paklaikti, pakvaisti.

угоре́ть², -рйт *ivk.* *tech.* nudёgti.

у́горь¹, угр́я *v.* *zool.* ungurýs, vingurýs, *Anguilla anguilla*.

у́горь², угр́я *v.* spúogas, inkštiras, pūškas (*odoje*).

уго́рье, -я; *dgs. kilm.* -рий ir -рьев *tarm.* *šnek.* priekalnis.

уосто́ть, уо́щý, уосто́шь *ivk.* paváišinti, pamylėti, primylėti; у. когó-л. охóгой *prk.* sureŋgti kienó garbei medžioklę; у. ко́ня плёткой *prk.*

paváišinti árkli, sukiřsti árkliui botagù; ~ся, угошýсь, угостýшься *ívk. šnek.* pasiváišinti, pasimylėti.
уготóв||ить, -влю, -вишь *ívk.*, ~лýть, -яю, -яешь *eig.* (pa)rengti, (pa)ruošti, (pa)tiěkti; ~лýтьсá, -яетсá *eig.* būti (pa)ruošiamám, (pa)rengiamám.
угощ||ать, -аю, -аешь *eig.* váišinti, *žr.* угостýть; ~ение, -я 1. (*veiksmas*) váišinimas; 2. (*valgiai*) váišės, prášmintinis.
угревáтый, -ая, -ое; -вát, -а, -о спугоúotas, пушкúotas, инкštirúotas.
угревáть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* угрéть; ~ся, -аюсь, -ае́сьсá *eig.* 1. *žr.* угрéтьсá; 2. būti (su)šildomám.
угрево́й, -ая, -ое спугоúotas; у него на лице появýлсá угревáя сыпь jó вéйдá išbèrè спугоá.
угрёвый, -ая, -ое uñgurió, ungurių.
угрéть, -ею, -еешь *ívk. šnek.* apšildyti, sušildyti; ~ся, -еюсь, -ее́сьсá *ívk.* apšilti, sušilti, susišildyti.
угрёбить, -блю, -бишь *ívk. šnek.* 1. užmušti, nudóbtí, nudėti; 2. sužlugdyti, pragaiřinti; у посевную кампáнию суžlugdyti sėjós кампáниjá; 3. sudaužýti, sudirbti; sugadinti; у автомоби́ль sudaužýti automobilį; ~ся, -блюсь, -би́сьсá *ívk. šnek.* 1. nusižudýti, nusigalábinti; 2. sudužti, susidaužýti, susikúlti.
угрожа́емый, -ая, -ое grėsmingas, grėsiantis; угрожа́емое положение grėsminga padėtis.
угрожа́ть, -аю, -аешь *eig.* 1. grasinti, grumėnti, grumóti, grasyti; 2. grėsti, būti pavojui; угрожа́ет опáсность grėsia pavojus; зда́ние угрожа́ет падéнием trobesýs pasiněšes griúti; ~ющýй, -ая, -ее 1. grasinantis, grumójantis; grasinamas, grėsiantis; у взгля́д grasinamas žvilgsnis; 2. grėsmingas, grėsiantis; угрожа́ющая ситуáция grėsminga situácija.
угро́за, -ы 1. grumójimas, grasinimas, grąsymas; 2. grėsmė, grumà, gràsà.
угрозы́ск, -а (уголо́вный розы́ск) kriminálinis skýrius.
угрохáть, -аю, -аешь *ívk. šnek.* 1. nudóbtí, užmušti; 2. išeikvóti, iškleisti.
угрыз||ать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* угры́зть; ~ение, -я 1. atkandimas (*pov. gabalėlio cukraus*); 2. graužimas, graužatis; у совести sážinės graužimas.
угры́зть, -зý, -зёшь; *bút.* угры́з, -ла, -ло *ívk. šnek.* įkásti, įkrimsti, įgráužti.
угрюм||еть, -ею, -еешь *eig.* niúrti; ~ость, -и *m.* paniurimas, niúrumas; ~ый, -ая, -ое; -рю́м, -а, -о paniúręs, niúrús, niaurús, rūškanas, rūššnas; у вид niúri išvaizda.
угря́знуть, -ну, -нешь; *bút.* угря́з, -ла, -ло *ívk. pasen. šnek.* įklimpti, įmaknóti.
уда́ -ы; *dgs.* ўды *pasen. šnek.* meškegė; лови́ть удо́й meškérióti.
уда́бривать, -аю, -аешь *eig.* trėšti, *žr.* удо́брить.
уда́в, -а *zool.* smauglys, Boa.
удавáться, уда́е́сьсá *eig.* *žr.* уда́тьсá.
удави́ть, удавлю́, удави́шь *ívk.* pasmaugti, nusiaugti, nužniáugti; ~ся, удавлю́сь, удави́сьсá *ívk. šnek.* pasismaugti, pasikárti.
уда́в||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам smaugiámà kilpa; ~лéние, -я (pa)smaugimas.

уда́влении||к, -а *šnek.* pakaruóklis, karuonis; smauguonis, pasmaugtásis; ~ца, -ы *šnek.* pakaruóklė, karuonė; pasmaugtóji, smauguonė.
уда́вливать, -аю, -аешь *eig.* smaugti, žniáugti; ~ся, -аюсь, -ае́сьсá *eig.* 1. smaugtis, kártis; 2. būti smaugiamám.
удад||имся, ~ите́сь, ~у́тсá *žr.* уда́тьсá.
уда́е́тсá *žr.* удавáтьсá.
удале́ние, -я 1. pašalinimas; у из клáсса pašalinimas iš klásės; у зýба dantiēs ištraukimas; 2. nutolimas; tolumà; 3. atitólinimas; по мéре удалéния betólstant; 4. atsiskyrimas; atskirtis, atskirumà.
удалéнь||ость, -и *m.* nutolimas, atstumà; ~ый, -ая, -ое; -ён, -енá, -енó 1. nutólęs, tólimas, atstús; 2. pašálintas.
удале́ц, -лудá šaunuólis, narsuólis, drąsuólis, šmaikštuólis.
удалы́ть, -лю́, -ли́шь *ívk.* 1. pašálinti; у ненýжные вéщи pašálinti nereikalingus dáiktus; у зуб ištraukti dantį; у пятно́ išimti dėmę; 2. atitólinti; 3. pašálinti, atléisti (*pov. iš darbo*), atstatýti; ~ся, -лю́сь, -ли́сьсá *ívk.* 1. nutólti, atitólti, atsitólinti; 2. pasižálinti, pasitraukti.
удало́й, -ая, -ое ir уда́лый, -ая, -ое; уда́л, -лá, -о šaunús, narsús, šmarkštús.
удаль, -и *m.*, ~ствó, -á *šnek.* šaunumas, narsumas, narsà, šmarkštýbė.
удалы́ть, -яю, -яешь *eig.* *žr.* удалы́ть; ~ся, -яюсь, -яе́сьсá *eig.* 1. tólintis, *žr.* удалы́тьсá; 2. būti pašálinamám; būti atitólinamám.
удам́ся *žr.* уда́тьсá.
уда́р, -а 1. smūgis, dūžis; kiřtis, spýris, siūtis; trinkelėjimas; dūnkelėjimas; treñksmas; у пýльса tvinksnis; одним уда́ром vienu smūgiu, siūčiu; отвéсьть у smagiai smógti; у ножом peilio dūris; у грóма perkúno spýris; 2. *kar.* puolimas, smūgis; 3. *med.* apoplėksija, tylýšis, smūgis; с ним случýлся у. jį išliko apoplėksija; солнечный у. sáulės smūgis; ♦ бы́ть в уда́ре būti geraí nusiteikusiam, būti gerós fórmos.
ударéние, -я 1. *lingv.* kiřtis; постави́ть ударéния sukirciúoti; словáрь с ударéниями kirciúotas žodynás; 2. *prk.* pabrėžimas, ácentávimas; он éто сказа́л с ударéнием jis tai pasáke pabrėždamas.
удáрить, -рю, -ри́шь *ívk.* 1. sudúoti, sudrúžti, tvóti, užgáuti, káukštelėti; smógti, treñkti, kiřti, tvóti, daužti; у кнутóм sulieti botagù; у кулакóм по столу́ treñkti kúmsčiu į stálą; уда́рил гром treñкė perkúnas; 2. у тревóры sukélti, paskélti aliármą; у в колокол pradėti skaĩbinti varpù; у в барабáн pradėti mušti bągną; часý уда́рили пóлночь laikrodís išmušė dvylikę (*nakties*); уда́рил твой послед́ний час išmušė tavo paskutinė valandà; 3. užpúlti; у на врага́ užpúlti prieša; у по вра́жеским пóзициям užpúlti priešo pozicijas; у по бюрократизму sudúoti smūgí biurokratizmui; 4. treñkti; patáikyti; пýля уда́рила в стéну kulkà patáikė į sieną; мол́ния уда́рила в дéрево žaibas treñкė į mēdį; вино́ уда́рило в гóлову výnas treñкė į gálvą; záпах лýка уда́рил в нос svogúno kvápas treñкė į

nósj; 5. staigà prasidėti, stóti; ударили морозы. staigà stójo šalčiai; ударил сильный дождь. praplūpo smarkūs lietūs; ♦ не у. лицом в грязь neapsijuokti, nepasidaryti sau gėdos, neapsisarmatyti; у. по рукам а) užkirsti, suduoti peį nagūs; б) sukirsti rankas (lažinantis); палец о палец не у. nė piršto nepajūdinti; ~ся, -рюсь, -ришся *ivk.* 1. atsitrenkti, užsigauti, susidūoti, atsimušti; susikūlti; 2. *šnek.* įsilieisti, įsitraukti; pamėgti; у. в спорт įsitraukti į sportą; 3. *šnek.* у. в бегство (бежать) pasilieisti bėgti, lieistis į kójas.

ударник¹, -а 1. spartuolis; 2. *kar.* smogėjas, smogiamosios grupės karys.

ударник², -а 1. *tech.* daužiklis, daužtūvas; 2. *kar.* skiltuvas (*pvz.* šautuvo).

ударни||ца, -ы spartuolė; ~чество, -а spartuoliškumas.

ударный¹, -ая, -ое 1. spartuoliškas, spartuolių; 2. skubūs, pirmaeilis, neatidėliojamas; ударное задание skubi užduotis.

ударный², -ая, -ое 1. daužiamasis, smogiamasis, smūginis; ударные инструменты *muz.* mušamieji instrumentai; ударная волна взрыва sprogiemo smūginė bangà; 2. *kar.* smogiamasis.

ударять, -яю, -яешь *eig.* 1. *žr.* ударить; 2. mėrintis; ~ся, -яюсь, -яешься *eig.* *žr.* удариться.

удаться, удамся, удашься, удастся, удадимся, удадитесь, удадутся; *būt.* událsj, -lásj, -lósj *ivk.* 1. pasisekti, nusisekti, ravųkti; операция удалась operacija ravųko; мне удалось достать билеты в театр mán ravųko gauti bilietus į teatrą; 2.: он удался в отцá jis atsigimė į tėvą.

удач||а, -и sėkmė, pasisekimas, klotis; laimė; ему во всем у. jám visur sėkasi; на удачу aít laimės, akiplotu; желáю удачи linkiu sėkmės; ~ливость, -и *m.* sėkmingumas, sekimasis; ~ливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о laimingas, dalingas; sėkmingas, (pa)vųkęs, nusisekęs; у. человек dalingas žmogūs; удачливая охота sėkminga, ravųkusi medžioklė; ~ник, -а laimės kūdikis, laimės vaikas; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно sėkmingas, ravųkęs, nusisekęs, laimingas.

удваивать, -аю, -аешь *eig.* dvėjinti, dvailyti, dvigubinti, dvilinkuoti; ~ся, -аерся *eig.* 1. *žr.* удвоиться; 2. būti dvėjinamam.

удвоение, -я 1. dvėjinimas, padvigubinimas; 2. padvigubėjimas.

удвоить, -вою, -воишь *ivk.* padvigubinti; sudvėjinti, sudvailyti; ~ся, -бится *ivk.* padvigubėti, susidvėjinti.

удёл, -а 1. *pasen.* likimas, dalià, lemtis; 2. *ist.* kunigaikštija, dalinė žemė; 3. *ikrev.* cāro šeimos žemės, udėlas.

уделить, -лю, -лишь *ivk.* paskirti, atidalyti; у. внимание чему-л. skirti kām dėmesio.

уделный¹, -ая, -ое *ist.* dalinis; у. князь dalinis kunigaikštis.

уделный², -ая, -ое *fiz.* lūginamasis; у. вес *fiz.* ir *prk.* lūginamasis svoris.

уделять, -яю, -яешь *eig.* *žr.* уделять.

удерж, -у: без удержу *šnek.* nesulaikomai, bė paliovos.

удержание, -я 1. išskaitymas, išskaita; удержания из заработной платы dārbo užmokesčio atskaitymai; 2. išlaikymas (*pvz.* valdžios).

удержать, удержу, удержишь *ivk.* 1. išlaikyti, nulaikyti (*pvz.* arkli); у. в памяти *prk.* išlaikyti atmintyje; 2. pasilaikyti; 3. suturėti, sulaikyti, suvaldyti, sutramdyti (*pvz.* geidulius); 4. atskaityti, išskaityti (*pvz.* pajamų mokestį); ~ся, удержусь, удержись *ivk.* 1. išsilaikyti, atsilaikyti, atsiturėti; 2. susilaikyti, išsilaikyti; у. от слёз susilaikyti nepravirkus.

удерживать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* удержать; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* удержаться; 2. būti išlaikomam; būti pasilaikomam; būti suvaldomam; būti atskaitytomam.

удеру *žr.* удрать.

удесатер||ить, -рю, -ришь *ivk.*, ~ять, -яю, -яешь *eig.* dešimteriopai padidinti; daugeriopai sustiprinti, (su)dešimterinti.

удешевить, -влю, -вишь *ivk.* atpiginti, nupiginti, rapiginti; ~ся, -йтся *ivk.* atpigti, nupigti.

удешевление, -я 1. atpiginimas, nupiginimas; 2. atpigimas.

удешевлять, -яю, -яешь *eig.* *žr.* удешевить; ~ся, -яется *eig.* *žr.* удешевиться.

удивитель||о 1. *prv.* nuostabiai, įstabiai; 2. *eina tariniu* nuostabūs, įstabūs; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nuostabūs, įstabūs, stebėtinai; что тут удивительного? kās čia nuostabaūs?, kō čia stebėtis?

удивить, -влю, -вишь *ivk.* nustėbinti; ~ся, -влюсь, -вишься *ivk.* nustėbti, nusistėbėti; я удивился егó неожиданному приходу manė nustėbino jō netikėtas atėjimas.

удивление, -я 1. nustėbinimas; 2. nustėbimas, nusistėbėjimas, nuostaba; привести в у. nustėbinti; достойная удивления смелость nuostabi drąsa; картина прямо на у. pavėikslas tiesiog nuostabūs; она танцевала на у. jī šoko nuostabiai.

удивлять, -яю, -яешь *eig.* stėbinti, stabyti; меня удивляет ваше поведение manė stėbina jūsų elgesys, *žr.* удивить; ~ся, -яюсь, -яешься *eig.* stėbėtis, stabytis; я удивляюсь егó смелости aš stėbiuosi jō drąsa; *žr.* удивиться.

удилá, удил, -ám *dgs.* žąslai, žaboklės, brązlaí; закусить у. а) pasibaidyti (*apie arkli*); б) *prk.* nebesusilaikyti, nesitrāmdyti, pradėti siautėti.

удил||ище, -а меšкерикотис, меšкеркотис; ~щик, -а меškerioťojas.

удирать, -áю, -áешь *eig.* sprūkti, nėšdintis, *žr.* удрать.

удить, ужý, úдишь *eig.* меškerioťi; ~ся, úдится *eig.* sėktis меškerioťi, kibti (*apie žuvi*).

удлинение, -я 1. prailginimas, (pa)ilginimas; 2. (pa)ilgėjimas.

удлин||ить, -ню, -нишь *ivk.* pailginti, prailginti; ~иться, -нйтся *ivk.* (pa)ilgėti; ~ять, -яю, -яешь *eig.* ilginti; ~яться, -яется *eig.* 1. ilgėti; 2. būti ilginamam.

удмурт, -а udmurtas; ~ка, -и *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам udmurtė; ~ский, -ая, -ое 1. udmurtų, udmurtiškas; 2. Udmurtijos.

удобн||о 1. *prv.* patogiai, parañkiui; 2. *eina tariniu* patogù, parankù; 3. *eina tariniu* tiñka, dëra; у. ли об этом говорить? аť dëra, tiñka apië tai kalbëti?; ~ость, -и *m.* patogùmas, parankùmas; ~ый, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно patogùs, dëramas, parankùs; iштаигùs; pagaulùs; удобное кресло patogùs krëslas; ждать удобного слýчая láukti tiñkamos, geròs prògos; в удобное время patogiu, dëramu, tiñkamu laikù.

удобо||варимый, -ая, -ое; -йм, -а, -о 1. lengvai virškinamas; 2. *prk. šnek.* dëramai isisãvinamas, pëprantamas; ~исполнимый, -ая, -ое; -йм, -а, -о lengvai įvykdomas; ~переносимый, -ая, -ое; -йм, -а, -о lengvai përnešamas, përkeliamas, pãkeliamas; ~понятный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно lengvai, puikiai suprantamas, pëprantamas, imãnomas, įkãdamas; ~произносимый, -ая, -ое; -йм, -а, -о lengvai ištariamas; ~читаемый, -ая, -ое; -аем, -а, -о lengvai įskaitymas, paskaitymas.

удобр||ение, -я 1. trëšimas; 2. trašã; ~ительный, -ая, -ое trëšiamasis, trašù (*pvz. mišinys*).

удобр||ить, -рю, -ришь *įvk.*, ~ять, -яю, -яешь *eig.* (pa)trëšti, aprëšti, pamëžti, (į)krësti (*pvz. dirva*); ~яться, -яется *eig.* būti trëšiamam.

удобство, -а patogùmas, parankùmas; patogybë, iштаига, komfòrtas; квартира с удобствами būtas su patogùmais; полежать с удобством patogiai pagulëti.

удовлетвор||ение, -я 1. (pa)ténkinimas; у. пастýщих потребностей áugančių pòreikių paténkinimas; 2. pasiténkinimas; испытывать у. jausti pasiténkinimą; с большим удовлетворением su dideliu pasiténkinimu; 3. satisfãkcia; ~енность, -и *m.* 1. paténkinamùmas; 2. pasiténkinimas; ~енный, -ая, -ое; -рën, -ренá, -ренó 1. paténkintas; pasiténkinęs; чувствоваться удовлетворëнным jaustis paténkintam; 2. atitiñkantis; 3. aprùpin-tas.

удовлетворительн||о *prv.* paténkinamai, ganëtinai; ~ость, -и *m.* paténkinamùmas; ~ый, -ая, -ое, -лен, -льна, -льно paténkinamas, ganëtinas; удовлетворительное состояние paténkinama, vidutiniška bûklë; у. отвëт paténkinamas, abejùtiškas atsãkymas.

удовлетвор||ить, -рю, -ришь *įvk.* 1. paténkinti; у. чьй-л. претензии paténkinti kienò preteñzijas; 2. atitikti (*pvz. reikalavimus*), paténkinti, atliëpti (*pvz. jausmus*); 3. aprùpinti, patiękti; 4. dúoti satisfãkcia, at(s)lýginti, atsimokëti (*pvz. už įžeidimą*); atlýginti (*pvz. nuostolius*); ~йтся, -рюсь, -ришься *įvk.* pasiténkinti, pasikãkinti; ~ять, -яю, -яешь *eig.* žr. удовлетворить; ~яться, -яюсь, -яешься *eig.* 1. ténkintis, kãkintis; 2. būti paténkinamam; būti aprùpinamam.

удоволить, -лю, -лишь *įvk. pasen.* žr. удовлетворить (1 ir 3 reikš.).

удовольств||ие, -я malonùmas, rómëgis; pasiténkinimas; жить в своё у. gyvënti bë rūpesčių, savo malonùmui; ~овать, -твую, -твуеть *įvk. pasen.* žр. удовлетворить; ~оваться, -твуюсь, -твуеться *įvk.* žр. удовлетвориться.

удод, -а *zool.* kukùtis, dudùtis, lukùtis, *Urupa erops.*

удой, -я 1. išmilžis, primelžimas; 2. melžimas; ~ливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о: удойливая корова pieninga, malži kãrvë.

удойн||ость, -и *m.* 1. pieningùmas; 2. žр. удой (1 reikš.); ~ый, -ая, -ое; удобен, удойна, удоино 1. primelžimo, išmilžio; primelžiamas, primelžiamasis; 2.: удойна коза pieninga, malži ožkã.

удорожание, -я (pa)brangimas.

удорожать, -аю, -аешь *eig.* branginti, këlти kãinã; ~ся, -ается *eig.* 1. brãngti; 2. būti pabranginamam.

удорожить, -жý, -жйшь *įvk.* pabranginti, pakëlти kãinã, padaryti brangësnį; ~ся, -йтся *įvk.* pabrãngti, pakilti kãinai.

удостаивать, -аю, -аешь *eig.* žр. удостоить; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. žр. удостоиться; 2. būti apdovanojamam.

удостоверение, -я 1. (*veiksmas*) patvirtinimas, paliùdijimas; у. подписи pãrašo patvirtinimas; у. показаний paròdymų patvirtinimas; 2. pažymëjimas, liùdijimas; командировочное у. komandiruotës pažymëjimas, komandiruotë.

удостовер||ить, -рю, -ришь *įvk.* 1. patvirtinti, paliùdyti; 2. *pasen.* įtikinti, įròdyti; ~иться, -рюсь, -ришься *įvk.* įsitikinti; pasitikrinti, tikrai sužinòti; ~ять, -яю, -яешь *eig.* tvirtinti, liùdyti; ~яться, -яюсь, -яетесь *eig.* 1. žр. удостовериться; 2. būti tvirtinamam, paliùdijamam.

удостоить, -ою, -бишь *įvk.* 1. apdovanòti, suteikti; у. корò-л. ордена apdovanòti kã ordinu; у. корò-л. учëной стëпени suteikti kãm mòkslinį láipsnį; он не удостоил меня взглядом jis nesiteikë i manë pažvelgti; 2. pagerbti; у. своим посещением pagerbti apsilankymu; ♦ у. чëсти suteikti garbë, parëikšti pãgarbã; ~ся, -оюсь, -бишься *įvk.* nusipelnýti, būti pripažintam vertù (*pvz. pagyrimo, apdovanojimo*).

удосужиться, -жусь, -жишься *įvk. šnek.* ràsti laiko, prògos, atspëti.

удочер||ить, -рю, -ришь *įvk.*, ~ять, -яю, -яешь *eig.* įdùkrinti; ~яться, -яется *eig.* būti įdùkrinamai.

удочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам меškerë; закинуть удочку užmësti меškerë; ♦ попасться (поддãться) на удочку pakliùti aít меškerës, įkliùti; закинуть удочку padaryti užuòminã.

удрãть, удерý, удерëшь; *bùt.* -ãл, -ãла, -ãло *įvk. šnek.* pasprùkti, rabëgti, išmãuti, iškùrti.

удруж||ать, -ãю, -ãешь *eig.*, ~ить, -жý, -жйшь *įvk. šnek.* pãslauga padaryti, padëti, pagëlbëti.

удруч||ать, -ãю, -ãешь *eig.* liùdinti, sieloti, sloginti, suãkinti; ~ãться, -ãюсь, -ãеься *eig.* liùsti, sielotis, krimstis; ~енный, -ая, -ое; -чен, -ченá, -ченó prislëgtas, susikrimtës, susisielojęs, nusimiñęs; ~ить, -чý, -чйшь *įvk.* prislëgti, sukëlти prislëgtã nuòtaikã, nuliùdinti; ~иться, -чýсь, -чйшьясь *įvk.* susikrimsti, nusimiñti, susisieloti, nuliùsti.

удум||ать, -аю, -аешь *įvk.*, ~ывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* sugalvòti, išgalvòti, sumanýti.

удуш||ать, -ãю, -ãешь *eig.* žр. удушить; ~ение, -я 1. pasmaugimas, uždùsinimas; смерть от удушëния užtroškimas, uždùsimas; 2. *prk.* nuslopinimas (*pvz. sukilimo*), užgniauzimas; ~ить,

удушý, удушишь *жк.* 1. pasmaugti; užtroškinti, uždusinti; 2. *prk.* nuslopinti, užgniauzti.

удушливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о 1. troškūs, tvankūs, slopūs; у. день tvanki diena; удушливая среда *prk.* tvanki, nesveikā aplinkā; 2. troškinamas; удушливые газы troškinamosios dujos.

удушье, -я dusulys, dūsas.

удединение, -я 1. (*veiksmas*) atsiskyrimas, pasitraukimas, atsitolinimas; у. от людей atsiskyrimas nuo žmonių; 2. vienatvė, vienystė, vienuma, vienuištė; nuošalybė, atskirumà.

удединность, -и *m.* nuošalumas, nuošalybė, atskirtumas, atskirumà; ~ый, -ая, -ое 1. -нен, -ненā, -нено atskiras; atskirtas, izoliuotas; эта комната была уединенā от других помещений тās kambarys buvo atskirtas nuo kitų patalpų; 2. -нен, -ненна, -ненно nuošalus, atkampūs, vėnišas; atšakūs, atokūs; у. уголók užkampis, atkampis, nuošalusis kampelis; у. домик vėnišas namelis.

удединить, -ню, -нишь *жк.* atskirti, atitolini, izoliuoti; ~нисья, -ньюсь, -нишсья *жк.* atsiskirti, pasitraukti, nusišalinti, užsidaryti savyje; ~ять, -яю, -яешь *eig.* *жр.* уединить; ~яться, -яюсь, -яешься *eig.* šalintis (*puz.* žmonių), *жр.* уединиться.

уеду *жр.* уехать.

уезд, -а apskritis; ~ный, -ая, -ое apskrities.

уездить, уезжу, уездишь *жк.* *šnek.* 1. pravažinėti, įvažinėti, pratrinti, praminti (*puz.* kelių); 2. parvažinėti, nuaisinti važinėjimu (*puz.* arklių).

уезжать, -аю, -аешь *eig.* *жр.* уехать.

уезживать, -аю, -аешь *eig.* *жр.* уездить.

уезжу *жр.* уездить.

уём, -а (-у): уёму нет (на кого-л.) *šnek.* nepuimsta.

уёмистый, -ая, -ое; -мист, -а, -о *pasen.* *šnek.* talpūs.

уехать, уеду, уедешь *жк.* išvažiuoti, išvykti, išjoti.

уж¹, -а *zool.* žaltys, *Natrix natrix*.

уж² 1. *prv.* jaũ; он уж стар jis jaũ sėnas; 2. *dll.* (*prabrėžiant*) jaũ; который уж раз обманул он kiėk jaũ(gi) kartų jis yrā apgāves.

ужалить, -лю, -лишь *жк.* įgėlti, įgilti, įkiřti, įkāsiti (*apie bite, širšę, gyvatę*); он вскочил как ужаленный jis pašoko kaip įgėltas.

ужаривать, -аю, -аешь *eig.* *жр.* ужарить; ~ся, -ается *eig.* 1. *жр.* ужариться; 2. būti pakėpinamam, paspirginamam.

ужарить, -рю, -ришь *жк.* *šnek.* gerai pakėpinti, paspirginti (*puz.* lašinius), išspirginti; ~ся, -ится *жк.* susikėpti, sumažėti bėkepant.

ужас, -а 1. siaubas; baisā, baũgas; pasibaisėjimas; báimė; klaĩkas, baisybė, šiuřpas; привести в у. siaubo, šiuřpo įvayti, įbaisinti; прийти в у. pasibaisėti; это у. таĩ tikras siaubas; в ужасы siaubo pagāutas; 2. baisybė, klaĩkėybė; ужасы войны kāro baisybės; 3. *eina tariniu* *šnek.* baisũ; дома у него просто у. pās jĩ pamuosė tiesiog baisũ; 4. *eina prv.* *šnek.* у. как жарко baĩsiai kāršta; ♦ до ужаса *šnek.* baĩsiai, бė gālo, labāi; ~ать, -аю, -аешь *eig.* bauginti, baĩsinti, báilinti, báiminti; ~аться, -аюсь, -аешься *eig.*

baisėtis, báilintis, baugintis; ~ающий, -ая, -ее; -ающ, -а, -е 1. bauginantis, báiminantis; 2. baĩsũs, siaubingas; ужасающее преступлєние siaubingas nusikaltimas.

ужасно 1. *prv.* baĩsiai; 2. *eina tariniu* baĩsũ; это было у. таĩ buvo baĩsũ.

ужаснуть, -нũ, -нєшь *жк.* išgāsdinti, sukėlti siaubā; ~ся, -нũсь, -нєсья *жк.* pasibaisėti, pėrsigāsti, įsibáilinti.

ужасный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. baĩsũs, šiurpũs, baĩsingas, siaubingas, baĩsiõniřkas; у. зверь baĩsũs žvėris; у. трыс baĩsũs, didelis baĩlys; 2. *šnek.* baĩsũs, biaurũs, šlyktũs, pasibaisėtinas; ужасная дорога baĩsiai biaurũs kėlias.

ужата *жр.* ужонок.

ужать¹, ужмũ, ужмєшь *жк.* 1. suslėgti, suspāusti, sugniauzti; 2. *prk.* *šnek.* apkarpyti, sumāžinti.

ужать², ужнũ, ужнєшь *жк.* *šnek.* *tarm.* nukirsti, puriāuti (*javũs*).

ужаться, ужмũсь, ужмєсья *жк.* *šnek.* susispāusti.

уже 1. *bđv.* ўзкий aukšt. 1.; 2. *prv.* ўзоко aukšt. 1.

уже *prv.* ir *dll.* jaũ; он у. не мōлод jis (jaũ) nebė jaũnas; вы у. не ребėнок jũs (jaũ) nebė vaĩkas.

ужели ir ужељ *dll.* *pasen.* aĩgi, pejaũ, bejaũ.

ужение, -я meřkeriojimas.

уживаться, -аюсь, -аєшья *eig.* *жр.* ужиться.

уживчивость, -и *m.* sugyvenatumas; ~ый, -ая, -ое; -чив, -а, -о sugyvėnamas (*puz.* kaimynas).

ужимать, -аю, -аешь *eig.* spāusti, gniauzti, *жр.* ужаты¹; ~ся, -аюсь, -аєшья *eig.* 1. spāustis; glaũstis; 2. *pasen.* grimasās daryti, rōdyti, vaĩpytis, maĩvytis; 3. būti (su)spaudžiamam, (su)gniauziamam.

ужимина, -ы įduba; įspauda.

ужимки, -мок, -мкам *dgs.* grimāsos, vaĩpuliai, vaĩrypmasis, maĩvymasis.

ужин, -а vakariėnė; за ўжином vakarieniāujant.

ужин, -а *šnek.* *tarm.* sāmpiova, nukirstũ javũ kiėkis.

ужинать, -аю, -аешь *eig.* vakarieniāuti.

ужинать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* *жр.* ужаты².

ужинный, -ая, -ое *šnek.* vakariėnės, vakariėnei pāruoštas (*puz.* stalas).

ужинный, -ая, -ое žalčio, žalčiũ; ужиное гнездó žalčiũ, žalčio lizdas.

ужиться, уживũсь, уживєсья; *bũt.* ужился, -лась, -лось *жк.* 1. apsirpāsti, priprāsti, apsirbũti (*kurioje vietoje*); 2. susigyvėnti, sutārti, sugyvėnti (*puz.* su draugais), sutikti gyvėnant, subũti draugė; 3. *prk.* prisiderinti, sugyvėnti; у. с чьими-л. трėбованиями prisiderinti prie kienō reikalāvimũ.

ужо *prv.* *šnek.* 1. paskiaũ, paskui, vėliaũ; 2.: у. я тебā palāuk tũ mān!

ужовник, -а *bot.* driežlielė.

ужобный, -ая, -ое žalčio, žalčiũ; ужобная голова žalčio galvā; ~нок, -нка; *dgs.* ужата, ужат žalčiũkštis, žalčiũkas.

ужу *жр.* ўзить.

ужу *жр.* удить.

уза, -ы prōpolis, bičiũ pajaĩ (*klijai*), tũnys, dāmaĩ; замāзать узой užpajūoti.

узаконоєние, -я 1. (*veiksmas*) įtėisinimas, sankcio-nāvimas; 2. *pasen.* (*vyriausybini*) pōtvarkis.

узакон||ить, -ню, -нишь *juk.*, ~ять, -яю, -яешь *eig.* įteisinti, sankcionuoti.

узбек||к, -а узбекas; ~кский, -ая, -ое 1. uzbekų, uzbekiškas; 2. Uzbekijos; ~чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам узбекė.

узда́, -ы; *dgs.* ўзды, узд kamanos, apynasris, brizgilas, pamaūtai; держать в узде *prk.* laikyti pažabotą.

уздеч||ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. žr. узд́а; 2. anat. raštis; ~ный, -ая, -ое brizgilo, kamanų.

узды́: под у. ўз apynasrio, ўз kamanų.

узел¹, узла́ 1. mazgo; завязать у. užmegzti, užrišti mazgo; 2. (botago) burbulė, būžulas; 3. mazgo; железнодорожный у. geležinkelio mazgo; санитарный у. sanitarinis mazgo; у. связи ryšio mazgo; 4. bot. bamblys; 5. ryšulys, pūndas; 6.: лимфатический у. anat. limfinis mazgo; ♦ гордиев у. Gordijaus mazgo.

узел², узла́ *laiv.* mazgo.

узелок, -лка́ 1. mazgėlis; 2. ryšulėlis, ryšuliukas.

узылище, -а *pasen.* kalėjimas, cypė.

узина́, -ы siaurumas, siaūris.

узить, ўжу, ўзишь *eig. šnek.* siaurinti; ~ся, ўзится *eig. šnek.* siaurėti, siaurėti eiti.

узый, -ая, -ое; ўзок, узка́, ўзко 1. siaūras; aīkštas (*puz. drabužis*); узкая специальность *prk.* siaura specialybė; 2. *prk.* siauraprotis, ribotas, vienašališkas; у. мозг ribotas protas; ♦ узкое место silpnoji vieta.

узко prv. siaurai; ~горлый, -ая, -ое siauragūklis (*puz. qstis*); ~грудый, -ая, -ое; -груд, -а, -о siaurakūtinis.

узкоколей||ка, -и; *dgs. kilm.* -ёек, *naud.* -ёйкам *šnek.* siaurasis geležinkelis, siaurukas; ~ный, -ая, -ое *glžk.* siaurasis, siauravėžis; узкоколейная железная дорога siaurasis geležinkelis.

узколы́стный, -ая, -ое ir ~ый, -ая, -ое *bot.* siauralapis.

узколо́бий, -ая, -ое; -лоб, -а, -о 1. siaurakaktis; 2. *prk. šnek.* siauraprotis, kietagalvis; ~но́сый, -ая, -ое; -нос, -а, -о siauranosis; siaurasnapis; siauragalvis; ~рядный, -ая, -ое *žemd.* siauraeilis, siaurais tarpūiliais.

узкость, -и *m. pasen. šnek.* 1. siaurumas, siaūris; 2. *prk.* ribotumas.

узлов||атый, -ая, -ое; -ват, -а, -о 1. mazguotas; garankštėtas, garankščiūotas; узловатая верёвка mazguota virvė; узловатая пряжа garankštėti verpalai; узловатые руки gyslotos rankos; 2. gumbūotas; у. сук gumbūota šakā; ~бй, -а́я, -о́е 1. mazginis; узловая станция mazginė (*geležinkelio*) stotis; 2.: узло́вое утолще́ние *anat. gānglinis* sustorėjimas; 3. *prk.* pagrindinis, svarbiausias, esminis; узловые вопросы pagrindiniai, svarbiausi klausimai.

узнавать, узнаю́, узнаёшь *eig. žr.* узнáть; ~ся, узнаётся *eig.* 1. žr. узнáться; 2. būti (at)pažįstamam.

узнáть, -аю, -аешь *juk.* 1. pažinti, atsižinti, atpažinti; у. друг друга pažinti vienas kitą; у. родные места atpažinti, atsižinti gimtąsias vietas; 2. sužinoti; patirti, pėgyventi; у. новость sužinoti naujieną; у. нужду patirti skurdą, vargą;

3. pasiteirauti, paklausti, sužinoti; ~ся, -ается *juk. šnek.* paaiškėti, išaiškėti, iškilti aikštėn.

узнаю́ *žr.* узнáть.

узнаю́ *žr.* узнáвать.

узни||к, -а *pasen.* kalinys; ~ца, -ы *pasen.* kalinė.

узор, -а rāštas, ornameñtas, marginys, lamstas, piešinys; ~ный, -ая, -ое 1. rāšto, ornameñto, ornameñtinis, lamstinis; 2. žr. узорчатый; ~чатый, -ая, -ое; -чат, -а, -о raštuotas (*puz. rankšluostis*), raštuotinis, lamstuotas, mąrgintas, gėmbėtas, vingriarāštis.

узо́сть, -и *m.* 1. siaurumas; 2. *prk.* ribotumas, siaurumas.

узреть, узрю́, ўзишь ir ўзришь *juk.* 1. *pasen.* išvysti, pastebėti, pamatyti; 2. *prk.* įžiūrėti, įmatyti, įžvelgti.

узурпа́тор, -а uzurpatorius; ~ский, -ая, -ое uzurpatoriškas.

узурпа́ция, -и uzurpavimas, uzurpacija; ~ировать, -рую, -руешь *fig.* ir *juk.* uzurpuoti.

узы, уз *dgs.* 1. *pasen.* geležiniai, pánčiai, grandinės, apkalai; 2. *prk.* saítai, ryšiai; varžtai; крепить у. дру́жбы stiprinti draugystės ryšius; жи́зненные у. gyvenimo varžtai; ♦ узы крови kraujo ryšiai.

уйд||ёшь, ~у́ *žr.* уй́ти.

уйма, -ы *šnek.* aibė, daugybė, galybė, āpstas, bāžmas, knýrava.

уим||ёшь, ~у́ *žr.* уня́ть; ~у́сь *žr.* уня́ться.

уйти́, уйду́, уйде́шь; *būt.* ушėл, ушла́, ушло́ *juk.*

1. išeiti, pasitraukti, pasišalinti, išsinešdinti; išvėkti, iškeliauti; у. из комнаты išeiti iš kambario; у. на охоту išvėkti medžioti; у. в море išplaukti į jūrą; 2. pabėgti, ištrūkti, pasprūkti, išsprūsti; 3. *prk.* atsikratyti, atsipalaiduoti; у. от неприятного чувства atsikratyti nemaloniu jausmu; 4. praeiti, prasliūkti; ушло́ много́ времени прае́жо даўг ла́йко; 5. pasitraukti, išeiti; у. со службы́ pasitraukti iš tarnýbos; 6.: за э́тот ме́сяц ушло́ много́ де́нер пе́р šį mėnesį buvo išleista daug pinigų; на ко́стюм уйде́т три ме́тра ко́сти́уму́ prireiks trijų métrų; на э́то уйде́т много́ вре́мени та́й прае́кала́ус даўг ла́йко; 7. įlįsti, įsmigti, įeiti gilyn; свая́ ушла́ в зє́млю́ на ме́тр пólis įlįndo į зє́мę vieną métrą; 8. *šnek.* išbėgti (*apie užvirusį skystį, putojantį gėrimą*); 9. *prk.* pasinėrti, atsidėti, atsiduoti; у. в рабóту pasinėrti į darbą; у. в на́уку atsiduoti mókslui; ♦ у. в ино́й (дру́гой) мир, у. из жи́зни atsišveikinti su šiuo pasauliu; ни с чем у. niėko neprėšti.

укажу́ *žr.* ука́зать.

ука́з, -а 1. įsakas; у. Президиума Верховного Совета СССР TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo įsakas; 2. *šnek.* įsakymas, paliepimas; patvarkymas, pótvarkis; 3. *eina tariniu šnek.* ты мне не у. tú mán nè viršininkas, táu nèrà mán kò nurodinėti, tavęs аš neprivalau klausyti.

ука́за́ние, -я 1. (*veiksmas*) nurodymas, paródymas, у. доро́ги кėlio nurodymas; 2. nurodymas; да́вать ука́зание́ duoti nurodymus; ~те́ль, -я *u.* rodýklė; rodiklis; доро́жный у. кėlio rodýklė; библиографический у. bibliografinė rodýklė; у. скорости greičio rodiklis; ~те́льный, -ая, -ое

(pa)ródomasis, nuródomasis; указательная стрелка rodýklė; у. знак nuródomasis ženklas; ♦ у. палец smilius; указательное местоимение gram. paródomasis įvardis.

указать, укажу, укажешь *įvk.* 1. paródyti (*puz. kryptį*); 2. nuródyti; у. ошибки в работе nuródyti dárbo klaidas; 3. *pasen. šnek.* paliėpti, įsakýti; ♦ у. на дверь išprašýti (iš kambario), paródyti duris.

указка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -зкам 1. rodýklė, ródomoji lazdelė; rodiklėlis; 2. *šnek.* nuródymas; делать всё по указке *prk.* šókti pagal (kieno) dūda, pagal nuródytus iš šaliės.

указный, -ая, -ое 1. įsákyto, įsako; указная книга įsákytų knygá; 2. *pasen.* įstátymu nustatýtas.

указчик, -а *šnek.* nuródytojas, nurodinėtojas; ты мне не у. tū mán nē viršininkas.

указывать, -аю, -аешь *eig.* nurodinėti, ródyti; прошу мне не у. prašau manęs nemókyti; *žr.* ука-зать; ~ся, -ается *eig.* 1. būti nuródomam; 2. ródýtis, ryškėti, aiškėti.

укалывать, -аю, -аешь *eig. žr.* уколóть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* уколóться; 2. būti įduriamám; būti įgelliamám.

укараулить, -лю, -лишь *įvk. šnek. žr.* устеречь.

укачать, -аю, -аешь *įvk.* 1. suvolúoti (*puz. kelią*), suletėnti, suplūkti; įvažinėti; 2. standžiai suvėlti (*puz. milą*), sustandinti; 3. *šnek.* nukamúoti, priveikti (*važiaavimu, joimu*), privarginti, privaryti, nuvarýti (*puz. arkį*); ~ся, -ается *įvk.* 1. susi-volúoti, išsilyginti, įsivažinėti; 2. sustandėti, su-stangrėti.

укачать, укачу́, ука́тишь *įvk.* 1. išristi, nuristi, nuritinti; 2. *šnek.* nuvažiuoti, nubildėti, nudulkėti, išvažiuoti; 3. *šnek.* pasprūkti, išrūkti, strimagal-viais pabėgti; ~ся, ука́тится *įvk.* 1. nusiristi, nui-dėdėti; 2. *žr.* ука́титъ (*2 reikš.*).

ука́тывать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* ука́таты.

ука́тывать², -аю, -аешь *eig. žr.* ука́титъ (*1 reikš.*).

укача́ть, -аю, -аешь *įvk.* 1. užsupti, užsūpuoti, už-linguoti, užliūliuoti, užmigdyti sūpant; 2. užsū-puoti, užsūpti (*puz. laive*); ~ся, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* apsisukti gálvai, apsvaigti nuo supimo; он укача́лся на парохóде плаўќiant laivù, nuo supimo jám pasidáre blóga.

укачу́ *žr.* ука́титъ.

ука́сать, -ашу, -áсишь *įvk. šnek.* išrauginti (*puz. kopūstus*).

укипáть, -ает *eig.*, ~е́ть, -пít *įvk. šnek.* 1. nuvir-ti, vėrdant nusėkti, nugaruoti; 2. (*galutinai*) iš-virti.

укиса́ть, -ает *eig.*, уки́снуть, -нет; *būt.* уки́с, -ла, -ло *įvk. šnek.* įrūgti, išrūgti.

уклад, -а сáнклода; рабóвладельческий у. *ist.* vergóvinė sáнклода; социáльный у. sociálinė sáнк-клода.

уклад||истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *šnek. pasen.* 1. talpūs; 2. negriózdiskas, nežalgūs, patogūs įdėti; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам 1. sudėjimas, surovimas; supakávimas; 2. tiesi-mas (*puz. geležinkelio*); klojimas, dėjimas (*puz. betono*); у. лэнты *tech.* juostos ištiesimas; ~чик, -а 1. krovėjas, pakúotojas; 2. klojikas (*puz. beto-no*), tiesėjas (*kelių*).

укладыва||ние, -я 1. (*daiktu*) krovimas, pakávimas, dėjimas; 2. guldymas (*puz. į lovą*); ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. dėtioti, kráuti; 2. guldýti; *žr.* уло-жить (*1, 2, 3, 4, 6 ir 7 reikš.*).

укладываться¹, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* уложить-ся; 2. būti sudedamám, sukraunamám; būti (pa)-guldomam.

укладываться², -аюсь, -аешься *eig.* gulėti(s), eiti miegóti; *žr.* улéчься (*1 ir 2 reikš.*).

уклén||вать, -аю, -аешь *eig.*, ~ть, -ёю, -ёншь *įvk. šnek.* išklijuoti, apklijuoti (*puz. sienas popieriais*).

уклэйка, -и; *dgs. kilm.* -ёек, *naud.* -ёйкам *zool.* aukšlė, palakstuonė.

уклón, -а 1. nuolaidumas, nuotakumas, núolydis, nuožulnumà, núokalnė; 2. *polit.* nukrypimas; лé-вый у. в пáртии kairýsis nukrypimas pártijoje; 3. kryptis; шкóла с селъскохóзяйственным уклóном žémės ókio kryptis tokyklà; ♦ и́дти под у. а) eiti núokalnėn, žemýn; б) *prk. šnek.* (*apie laiką*) trumpėti, mažėti, baigtis.

уклон|ение, -я 1. iškrypimas (*puz. iš vagos*); nu-krypimas (*puz. nuo temos*); 2. vengimas (*puz. karinės tarnybos, darbo*); 3. nukreipimas, nu-grėžimas (*į šalį*); ~изм, -а *polit.* nukrypėliškú-mas; ~ист, -а *polit.* nukrypėlis; ~истский, -ая, -ое *polit.* nukrypėliškas; ~ить, -оню, -бнишь *įvk. pasen.* nukreipti, nugrėžti; ~йтýсь, -оню́сь, -бни́ться *įvk.* 1. nuklysti, nukrypti, iškrypti, iš-grįžti (*puz. iš kelio*); 2. *prk.* išvengti, išsisukti, išsilenkti, išsišálinti.

уклónчив||о *prv.* išsisukinėjamai, netiesiai (*puz. at-sakýti*); ~ость, -и *m.* 1. netiesumas, išsisukinė-jimas; у. в отвéтах išsisukinėjimas atsákant; у. отвéта atsákyimo netiesumas; 2. *pasen.* nuolaidu-mas; ~ый, -ая, -ое; -ив, -а, -о išsisukinėjamas, netiesūs (*puz. atsakymas*).

уклоня́ть, -яю, -яешь *eig. žr.* уклонить; ~ся, -яюсь, -яешься *eig.* 1. krypti (*puz. iš kelio*); 2. išsisukinėti, vąngstyti; *žr.* уклониться.

уключина, -ы įkaba, dilė, dūlas (*kuolectiai irklams įdėti*).

уко́вка, -и *tech.* núokalas.

уковыля́ть, -яю, -яешь *įvk. šnek.* nukėblinti, nu-šlubčióti.

уко́к||ать, -аю, -аешь *įvk. šnek.*, ~бóнить, -шу, -шишь *įvk. šnek.* nudóbtі, užmūšti, užplūmptyti, užtrinkinti, nudėti.

уко́л, -а 1. (*veiksmas*) įdūrimas; 2. įdurtà vietà, dūgis, dūris; 3. įsvirkštimas, injèkcija (*vaistų*).

уколáчивать, -аю, -аешь *eig.*, ~отить, -лочý, -лó-тишь *įvk. šnek.* 1. apkalinėti, apkáliti (*puz. vini-mis*); 2. nugalābyti, nudóbtі; 3. išplūkti, suplūkti.

уколóть, уколóю, уколóшь *įvk.* 1. įdurti, у. палец (į) durti į pirštą (*puz. adatą*); 2. *prk.* įgėlti, įžeisti, įgilti (*puz. žodžiu*); ~ся, уколóсь, укол-и́сь *įvk.* įsidurti.

уколочý *žr.* уколóтитъ.

уколу́ннýть, -нý, -нёшь *įvk. šnek.* nukneibti, nuknai-býti, nukrapštýti.

укомплектовáть, -тýю, -тýешь *įvk.* sukomplektuoti; ~ся, -ётся *įvk.* būti sukomplektuotam.

уконопáтитъ, -пáчу, -пáтишь *įvk. šnek.* užkáisioti; ~у́жкámšýti (*sámanomis, pakulomis*), užpákuoti.

уко́р, -а priekaištas.

укорачивать, -аю, -аешь *eig.* trumpinti; striūkinti; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. trumpėti; 2. būti trumpinamam.

укоренение, -я 1. įsišaknijimas; 2. *prk.* įdiegimas; ~йтй, -нй, -нйшь *įvk.* 1. duoti įsišaknyti; 2. *prk.* įdiegti (*pov. meilės įausmą*); ~йтйсь, -йтйсь *įvk.* 1. bot. įleisti šaknis, įsišaknyti; 2. *prk.* įsišaknyti, įsigalėti (*pov. paprotys*); ~йтй, -йтй, -йтйшь *eig.* *žr.* укоренить; ~йтйсь, -йтйсь *eig.* *žр.* укоренйтйсь.

укоризн||а, -ы priekaištas; ~енный, -ая, -ое priekaištingas, sū priekaištais; у. взгляд priekaištingas žvilgsnis.

укорит||ельный, -ая, -ое *pasen.* priekaištingas, prikaišiojamas, iškaltamas; ~ь, -рю, -рийшь *įvk.* prikišti, papriekaištauti, iškaltėti.

укоротить, -рочй, -ротйшь *ir pasen.* -ротйшь *įvk.* patrumpinti, sutrumpinti, pastriūkinti; ~ся, -рочйсь, -ротйсь *ir pasen.* -ротйсь *įvk.* patrumpėti, sutrumpėti, pastriūkėti.

укорять, -яю, -яешь *eig.* prikaišioti, priekaištus daryti, priekaištauti.

укос, -а 1.: проветй два укоса nupiauti dvi žolės; 2. nupiautus žolės kiškis, sampoiva; в этом году большой у. šiemet daug prišienauta; годовой у. mėtinis nušienautos žolės kiškis, mėtinė sampoiva; ~йтй, укочй, укочйшь *įvk.* *šnek.* 1. nupiauti (*pov. pievą*); 2. baigti šienapiūtę; ~ный, -ая, -ое šienaujamas.

украдешь *žр.* украсть.

украдкой *prv.* slapčia, vogčiomis, vogčia, pasalomis; у. уйтй išsėlinti.

украду *žр.* украсть.

украина, -ы *pasen. šnek. (valstybės)* pasienis, kraštys.

украин|ец, -нца ukrainietis; ~ка, -и, *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам ukrainietė.

украинный, -ая, -ое *pasen.* pasienio, pasieninis, kraštinis.

украинский, -ая, -ое 1. ukrainiečių, ukrainietiškas; 2. Ukrainos.

укра|л *žр.* украсть.

укра|сить, -ашу, -ашишь *įvk.* išgrāžinti, išpuošti, išdabinti, išdailinti, pagrāžinti, iščiūstyti; ішкаи-сьти; ~ся, -ашйсь, -ашись *įvk.* išsigrāžinti, išsipuošti, išsidabinti, pasigrāžinti, pasipuošti.

укра|сть, -аду, -адешь; *būt.* украл, -ла, -ло *įvk.* ravogti, nudziauti, nuniogti.

укра|шать, -аю, -аешь *eig.* *žр.* украсить; ~ся, -аюсь, -аеьсь *eig.* 1. *žр.* украситься; 2. būti puošiamam, grāžinamam.

укра|шение, -я 1. (*veiksmas*) (pa)grāžinimas, (pa)puošimas; 2. grāžmenā, puošmenā, pāpuošalas, grāžnā, pagrāženē; pažibā.

укра|шу *žр.* украсить; ~сь *žр.* украситься.

укрепит||ельный, -ая, -ое 1. įtvirtinamasis, įtvirtinimo; 2. *pasen.* stiprinamasis (*pov. vaistas*); ~ь, -плй, -пйшь *įvk.* 1. įtvirtinti, paruošti gynybai, sustiprinti, sutvirtinti, įstiprinti; у. ропод sustiprinti, paruošti gynybai miestą; 2. pritvirtinti, sutvirtinti; у. плот у бєпера pritvirtinti, priišti sielį prie krašto; у. мост sutvirtinti tiltą; 3. sustiprinti, pastiprinti, sudrūtinti; у. организм sustiprinti, padaryti atsparesnį organizmą; у. друж-

бу *prk.* sustiprinti draugystę; у. страну социализма sustiprinti socializmo šalį; ~сья, -плйсь, -пйшь *įvk.* 1. įsistiprinti, įsivirtinti (*pov. prišas*); 2. sutvirtėti, sustiprėti; у. неро здорьве укрепилось јо sveikatā sustiprėjo, jis pasveikėjo; 3. įsigalėti, virsti papročiu.

укрепление, -я 1. (*veiksmas*) sustiprinimas, sustiprinimas, įtvirtinimas; 2. sustiprėjimas, sutvirtėjimas; 3. įsivirtinimas, įsistiprinimas; 4. *kar.* įtvirtinimas, įtvirtinta, sustiprinta vietā, tvirtynė.

укреплй|ть, -яю, -яешь *eig.* *žр.* укрепить; ~йтйсь, -яюсь, -яеьсь *eig.* 1. *žр.* укрепйтйсь; 2. būti (su)stiprinamam, (su)tvirtinamam; ~ющйй, -ая, -ее 1. stiprinamasis (*pov. vaistas*); 2. įtvirtinamasis (*pov. įrenginys*).

укр|ошь *žр.* укрыйть.

укр|омн|ость, -и *m.* atkampumas, nuošalumas; ~ый, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно nuošalus, atkampus; ramūs, jaukus; укр|омное м|есто ātkampis, nuošalybė.

укр|оп, -а (-у) *bot.* krāpas, *Anethum graveolens*.

укр|отй|ель, -я *v.* trāmdytojas, dres(ir)uotojas, rāmdytojas, jaukintojas; ~ь, -ощй, -отйшь *įvk.* 1. išdres(ir)uoti, sutrāmdyti, nurāmdyti, prijaukinti (*pov. žvėris*); 2. sutrāmdyti, nutrāmdyti, sutvārdyti (*pov. geidulius*); ~сья, -ощйсь, -отйсь *įvk.* 1. susitrāmdyti, nurimti, atlyžti; 2. tāpti sutrāmdytam, prijaukintam.

укр|ош|ать, -аю, -аешь *eig.* *žр.* укротить; ~аьсья, -аюсь, -аеьсь *eig.* 1. *žр.* укротйтйсь; 2. būti trāmdomam, rāmdomam; ~ение, -я 1. (su)trāmdymas, rāmdymas, (iš) dres(ir)avimas; (pri)jaukinimas; 2. (su)tvārdymas.

укр|ошй *žр.* укротить; ~сь *žр.* укротйтйсь.

укр|ою *žр.* укрыйть; ~сь *žр.* укрыйтьсья.

укрупн|ение, -я (su)staūbinimas; ~йтй, -нй, -нйшь *įvk.*, ~йтй, -яю, -яеьсь *eig.* (su)staūbinti.

укр|утйть, -учй, -йтйшь *įvk. šnek.* apsukti, apvynioti; ~ся, укрупчйсь, укрупйтйсь *įvk. šnek.* apvynioti, apsisukti (*pov. šaliku*).

укр|учивать, -аю, -аешь *eig.* *žр.* укрутить; ~ся, -аюсь, -аеьсь *eig.* 1. *žр.* укруйтйсь; 2. būti apvyniojamam.

укр|учй *žр.* укрутить; ~сь *žр.* укруйтйсья.

укр|ыв|атель, -я *v.* slėpėjas, slėpikas, slapstytojas; ~ница, -ы slėpėja, slėpikė, slapstytoja; ~ство, -а slėpimas, slāpstymas.

укр|ыв|ать, -аю, -аешь *eig.* *žр.* укрыйть; ~ся, -аюсь, -аеьсь *eig.* 1. *žр.* укрыйтьсья; 2. būti slėpiamam; būti apdengiamam.

укр|ыт|ие, -я 1. (*veiksmas*) (pa)slėpimas, slāpstymas, nuslėpimas; 2. priedanga, prieglobstis, uždanga; корабль искал укрития в бұхте лаивас iekūjo prieglobsties užtekyje; ~ь, укр|ою, укр|ошь *įvk.* 1. paslėpti, nuslėpti, užslėpti, užglausti, priglausti; 2. apklōti, apklōstyti, apdeūgti; ~сья, укр|оюсь, укр|ошь *įvk.* 1. pasislėpti, užsislėpti, užsiglausti (*pov. nuo lietaus*); 2. užsiklōti, apsiklōti, apsideūgti; 3. likti nepastebėtam.

ук|сус, -а (-у) āctas; ~ник, -а, ~ница, -ы āctinė (*indas actui*); ~нокислйй, -ая, -ое *chem.* actarūgštis; уксуснокисл|ое брожение actarūgštis rūgimas; ~ный, -ая, -ое ācto; у. запах ācto kvā-

pas; ўкусная кіслота *chem.* acto rūgštis; ўкусная эссенція acto esencija.

укўпорн|вать, -аю, -аешь *eig.*, ~ть, -рю, -ришь *іжк.* 1. (už)kimšti (*pov. butelius*); 2. *šnek.* (i)pakūoti, (už)pakūoti, supakūoti.

укўпорн|ка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -ркам 1. užkimšimas; 2. *šnek.* supakāvimas; 3. užkimšiklis; **очный**, -ая, -ое 1. užkimšimo, užkemšamasis; 2. įpakāvimo.

укўс, -а 1. įkandimas, įgėlimas, įkirtimas (*pov. gyvatės*); 2. *šnek.* įkasta, įgelta vieta, įkandis; **ить**, укуш, укушишь *іжк.* 1. įkąsti, įgėlti, įgilti, įkirsti (*pov. gyvatė*); aprieti (*apie šunį*); 2. *šnek.* atkąsti, įkąsti; ♦ (какая) мұха тебя укусила? kō tōks surūgęs?

укўтать, -аю, -аешь *іжк.* apsupti, apvyniōti, armūriūoti, argaūbti, įvyniōti, apgumuliūoti, apgumuriūoti, apsaistyti, aprūtuliūoti, aptvankyti; **ся**, -аюсь, -аешься *іжк.* apsisūpti, apsisiaūsti, įsisiaūsti, apsvyniōti, apsirūtuliūoti, apsvyvuoti.

укўтывать, -аю, -аешь *eig. žr.* укўтать; **ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. gaūbtis, siaūstis, *žr.* укўтаться; 2. būti (ap)siauciamam, (ap)gaubiamam.

укуш *жр.* укусит.

улавливатель, -я *v. tech.* gaudytūvas, gaudiklis.

улавливать, -аю, -аешь *eig. žr.* уловить; **ся**, -ается *eig.* būti pagaunamam.

уладить, улажу, уладишь *іжк.* 1. sutvarkyti, sureguliuoti; 2. *šnek.* sutāikinti (*susiginėjusius*); **ся**, улажусь, уладишься *іжк.* 1. susitvarkyti; всё уладилось хорошо viskas susitvarkė gerai; 2. *šnek.* susitāikinti; 3. *pasen.* sulýgti.

улавливать, -аю, -аешь *eig. žr.* уладить; **ся**, -ается *eig.* 1. *žr.* уладиться; 2. būti (su)tvarkomam.

улажу *жр.* уладить; **сь** *жр.* уладиться.

уламывать, -аю, -аешь *eig. žr.* уломать.

улан, -а *kar.* ulōnas; **ский**, -ая, -ое *kar.* ulōnų; у. полк ulōnų pulkas.

уластить, улащу, уластишь *іжк. šnek.* lipšnumū, grāžumu paveikti, paleikti, nuleikti.

улёгся *жр.* улёгся.

улежать, -жў, -жйшь *іжк. šnek.* pagulėti, išgulėti (*kuri laiką*); **ся**, -жётся *іжк.* 1. susigulėti; 2. *šnek.* išsigulėti (*apie vaisius, daržoves*), atsigulėti.

улезать, -аю, -аешь *eig. šnek.*, улезть, улезу, улезешь; *būt.* улёз, -ла, -ло *іжк. šnek.* šliaužtė pralįsti, iššliaužti.

улей, улья avilys, aulys, kėlmas, iñkilas (*bitėms*); **ейный**, -ая, -ое āvilio, avilių, avilinis; улейное пчеловодство avilinė bitininkystė.

улет|етнўть, -нў, -нёшь *іжк.*, **етывать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* (nu)lėkti, (pa)sprūkti, (nu)dūlinti, išnėsti kailį, nutvylinti.

улеп|ить, улеплю, улепишь *іжк. šnek.* aplipdyti.

улестить, улещу, улестишь *іжк. šnek.* paveikti, paleikti, patraukti, pavilioti (*meilikavimu, pažadais*).

улет, -а *tarm.* išskridimas, išlėkimas.

улет|ать, -аю, -аешь *eig.*, **ет**, улечу, улетишь *іжк.* 1. išskristi, išlėkti, nuskrusti, nulėkti; išlaksyti; 2. praūžti, pralėkti (*apie laiką*); 3. *prk.*

pradiñgti, išnūkti; улетели мой надежды diño mano viltys; 4. *šnek.* išlėkti, išbėgti, išmauti; išdardėti, iškūrti.

улет|учи|ваться, -аюсь, -аешься *eig.*, **тсья**, -чусь, -чишься *іжк.* 1. išgaruoti, išsikvėpti, išsivadėti, išdunėti, išdujėti; 2. *šnek.* nejučiom išėiti; išsinešdinti, išsmūkti; 3. *prk. šnek.* išnūkti, išdilti, pragaīšti.

улечу *жр.* улететь.

улёгся, улягусь, уляжешься, улягуся; *būt.* улёрся, улерглась, улерглось *іжк.* 1. atgulti, atsigulti, nueiti miego; sugulti, išsitękti gulomis; у. на спину atsigulti aukštelininkam; 2. būti sudėtiems, suguldýtiems (*apie daiktus*), įtilpti, sutilpti, pareiti, išsitękti; 3. nusėsti (*apie dulkes*); 4. *prk.* apirmiti, nurimti, nusilpti, atlyžti, liāutis; бєрєр улєрся вєјас арпмо.

улещать, -аю, -аешь *eig. жр.* улестить.

улещу *жр.* улестить.

уливать, -аю, -аешь *eig. жр.* улить; **ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *жр.* улиться; 2. būti gaūusiai paliejamam, palāistomam.

улизнўть, -нў, -нёшь *іжк. šnek.* (slaptai) išsprūkti, išsmūkti, pasprūkti.

улька, -и *teis.* įkaltis.

улит, -а *zool.* tūlikas (*paukštis*), *Tringa*.

улитка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. *zool.* srāigė (*moliuskas*), *Helix pomatia*; 2. *amat.* srāigė (*ausies dalis*).

улить, улью, ульёшь; *būt.* улил, улила, улило *іжк. šnek. pasen.* gaūusiai palieti, užlieti, aplieti; aplāistyti, sulāistyti; **ся**, ульюсь, ульёшься; *būt.* улилс я и улилс, -лась, -лось и -лось *іжк. šnek.* apsilieti visām.

улица, -ы 1. gātvė; выйти на улицу išeiti į gātvę; 2. *šnek.* laukas (*ne kambarys*); на улице дождь laukė lūja; ♦ будет и на нашей улице праздник ateis ir mums džiaugsmo dienos; бūs ir mums šventė; каждый с улицы kiekvienas praeivis; человек с улицы visai nepažįstamas, nežinomas žmogus; выбросить на улицу išmesti į gātvę (1. išmesti iš buto; 2. atleisti iš darbo, palikti be pragyvenimo lėšų); очутиться на улице atsidurti gātvėje (1. būti išmestam iš buto; 2. likti be darbo, be pragyvenimo lėšų).

улицезреть, -рю, -ришь *іжк. pasen.* išvysti.

улич|ать, -аю, -аешь *eig. жр.* уличить; **итель**, -я *v. įkaltintojas; ительный*, -ая, -ое įkaltinamas, įkaltintinis; **ить**, -чу, -чишь *іжк.* įkaltinti, įrōdyti kaltumą.

улич|ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам gatvėlė; **ный**, -ая, -ое gātvės, gātvių; у. перекрёсток gātvių sankryža; у. комитет гātvės komitetas; уличные слова *pasen.* nešvaikūs, nepađōrūs žōdziai; уличные дети gātvės vaikai, beglobiai vaikai.

улов, -а 1. (žuvies) sugavimas; 2. sužvejota žuvis, vālkšna (žuvies).

уловитель, -я *v. tech.* *жр.* улавливатель.

уловить, уловлю, уловишь *іжк.* 1. *šnek.* sugauti, pagauti; 2. suvōkti, sučiūpti, pėrmanyti; nugįfsti (*pov. balsą*); 3. *šnek.* nutāikyti (*pov. laiką, momentą*); 4. *šnek.* sučiūpti, nutvėrti (*pov. meluojant*).

уловка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам gudrýbė, buklybė, miklybė; triukas; gudravimas, išsisukinėjimas, vingrýbė, viñgris.

уловчиться, -чусь, -чйшся *įvk. šnek.* išsigūdrinti, vikriai apsisukti.

уложение, -я *pasen.* įstatymų sąvadas; teisýnas; гражданское у. civilinis teisýnas.

уложить, уложу, уложишь *įvk.* 1. sudėti, sudėlioti, sukrauti, supakuoti (*puz. daiktus*); 2. paguldýti (*puz. vaiką*); 3. sudėti, suklóti (*puz. bėgius*); išklóti (*puz. grindis plytelėmis*); nuklóti (*puz. taką lapais*); 4. *šnek.* partrenkti, parmėsti, pargríauti, parblókšti; 5. *šnek.* nudėti, nudóbtí, nukáuti; 6. *šnek.* sutalpinti; 7. *prk.* padaryti pėr nustatýtą laiką; у. рабóту в срок padaryti dárбą pėr nustatýtą laiką; ♦ у. в гроб nuvarýti į kapus; ~ся, уложýсь, уложйшся *įvk. šnek.* 1. susikrauti, susidėti; susipakuoti; 2. sutilpti, išsitėkti, pareiti; ♦ у. в головė būti suvokiamám, būti jmānomam suprasti.

уломать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* pėrkalbėti, paleñkti, prikalbėti.

уломок, -мка *tarm.* nuolauža.

улуч|ать, -аю, -аешь *eig.*, ~ить, -чý, -чйшь *įvk.* surasti, nutáikyti, prifýkoti, pariñkti, ištarpuoti (*laiką*); у. момéнт nutáikyti момéнтą.

улучш|ать, -аю, -аешь *eig.* gėrinti, tóbulinti; ~аться, -аётся *eig.* 1. gerėti, tóbulėti; eiti gerýn; 2. būti gėrinamam; ~ение, -я 1. (pa)gėrinimas; 2. pagerėjimas.

улучшить, -шу, -шишь *įvk.* pagėrinti, patóbulinti; ~ся, -ится *įvk.* pagerėti, patóbulėti.

улыбаться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. šypsóti(s), šypčioti; емý улыбаётся нагрáда *prk.* jō láukia ardovanóјimas, dovanà; 2. *prk.* patikti, būti prie širdies; éта рабóта мне не улыбаётся šis dárbas mán nepatíñka.

улыб|ка, -и; *dgs. kilm.* -бок, *naud.* -бкам šypsena, šypsnýs, šypsulýs, šypsà; ~нётся, -нýсь, -нёшься *įvk.* 1. nusišypsóti, šýptelėti; 2. *prk. šnek.* diñgti, išnýkti; дёньги из кáссы улыбу́лись pinigų iš kasós nušvilpė; ~чивый, -ая, -ое; -чив, -а, -о *šnek.* nuolat besišýpsantis, šýpsulingas; у. человек šypà, šipata.

ультимативн|ость, -и *m.* ultimatyvumas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно ultimatyvùs, ultimatyvinis.

ультиматí|зм, -а *polit.* ultimatismas; ~ст, -а ultimatismo šaliníñkas, ultimistas.

ультимáтум, -а ultimátumas.

ультразвук, -а ultragařsas; ~овóй, -áя, -бе ultragarsinis.

ультракорóткий, -ая, -ое ultratrumpas, ultratrum-pasis.

ультрамарín, -а ultramarinas (*mėlyni dažai*).

ультрафиолéтовый, -ая, -ое ultravioletinis; ультрафиолéтовые лучы *fiz.* ultravioletiniai spinduliai.

улю|ю *žr.* улють; ~сь *žr.* улються.

улюлюкать, -аю, -аешь *eig.* 1. lelióti, alióti (*siundant žvėrį šunimis*); 2. *prk. šnek.* triukšmingai juóktis, týčiotis (*iš ko*).

уля|гусь, ~гуться, ~жеться *žr.* улечься.

ум, умá prótas; óстрый у. ástrùs, įžvalgùs prótas; произведéние человéческого умá žmogáus próto kūriny; человек большóго умá didelio próto, di-

džiaį protingas žmogùs; лучи́шие умы человéчества geriáusi žmonijós prótai; недóжнинный ум neeilinis prótas, didžiaį protingas žmogùs; пораскидáть умóм pėrgalvoti, pėrsvarstyti; éто умý непостижймо таí протù nesuvókiamá; три в умé (*skaičiuojant*) trýs mintýjė; считáть в умé skaičiuóti mintinai; жить своим умóм gyventi sávo протù, sávo gálva; у негó другóе на умé jis kà kita galvója; ♦ быть в своём умé būti pilno прóто; в умé ли он? аť jis непáмишо?, аť jám netrúksta?; взýться за ум áteiti į прóтá, susiprotėti; свестй (сводйть) с умá (iš)varýti iš прóто, прóтá (su)maišýti; и в умé нé было нё galvojė nebúvo; быть без умá от черó-л. būti aklaí kuó susizávejus; záдним умóм он крёпок jis gudrùs pó laiko; умá не приложу negaliu suprasti, neišmanau; что на умé, то и на языкé kàs galvojė, тás иť kalbojė; éто у негó с умá не схóдит тó jis užmiršti negáli.

ума́жу *žr.* ума́зать; ~сь *žr.* ума́заться.

ума́зать, ума́жу, ума́жешь *įvk. šnek.* 1. ištėpti, patėpti; 2. išteplióti, ištėpti; ~ся, ума́жусь, ума́жешься *įvk. šnek.* labai išsiteplióti, išsitepti.

умал|ение, -я (su)mážinimas; sumeñkinimas (*puz. nuopelnų*); ~ить, -лю, -лишь *ir pasen.* умáлить, -лю, -лишь *įvk.* 1. *pasen.* sumážinti, sumeñkinti; 2. nusmukdýti, suniėkinti; ~йться, -люсь, -лишься *ir pasen.* умáлиться, -люсь, -лишься *įvk.* 1. *pasen.* sumažėti, sumenkėti; atsilėisti (*puz. pyktis*); 2. nusmukti, sumenkėti.

умалишённый, -ая, -ое 1. pamíšęs, išprotėjęs; 2. -ого *dkt.* pamíšelis, beprotis.

умáлчивать, -аю, -аешь *eig. žr.* умолчáть.

умáлять, -яю, -яешь *eig.* mázinti, meñkinti; ~ся, -яюсь, -яешься *eig.* 1. menkėti, mažėti; 2. būti meñkinamam, mázinamam.

умáнить, умáню, умáнишь *įvk. šnek.* nuvilióti.

умáслить, -лю, -лишь *įvk.* 1. ištėpti, įtrinti (*rieбалais*); išaliejuóti; 2. *prk. šnek.* įkalbėti, paleñkti, pėrglaboti; atslūginti (*puz. pyktį*).

умасти́ть, умашу́, умасти́шь *įvk. pasen.* ištėpti, įtrinti (*kvapiaisiais aliejais, pomada*).

ума́тывать, -аю, -аешь *eig. žr.* умотáть.

умащáть, -аю, -аешь *eig. žr.* умасти́ть.

умашу́ *žr.* умасти́ть.

ума́ять, умáю, умáешь *įvk. šnek.* nukamuóti, nualsinti, priveikti; ~ся, -аюсь, -аешься *įvk. šnek.* nusikamuóti, nuilsti, nusiplókti, nusivarýti.

умéдлить, -лю, -лишь *įvk. šnek.* palétinti, sulétinti; prilaikýti; ~ся, -ится *įvk. šnek.* palétėti, sulétėti.

умéлец, -льца nagingas, sumanùs žmogùs, méistas.

умéл|о *pro.* mókamai, sumaniai; он у. рабóтает jis sumaniai dirba; ~ость, -и *m.* sumanùmas, buklybė; ~ый, -ая, -ое mókantis, nusimánantis, sumanùs, nagingas, buklùs, miklùs, mitrùs (*puz. rankos*).

умéльч|ать, -аю, -аешь *eig.*, ~ить, -чý, -чйшь *įvk. šnek.* (su)smùlkinti.

умéние, -я mokėjimas (*puz. gyventi*), sugebėjimas (*puz. kà padaryti*), nusimánymas.

уменьшаемое, -ого *dkt. mat.* turinýs.

уменьш||ать, -аю, -аешь *eig.* mažinti; **~аться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. mažėti, eiti mažyn, mažti; 2. būti mažinamam; **~ение**, -я 1. (su) mažinimas; 2. sumažėjimas; **~ительный**, -ая, -ое 1. mažinamasis; 2. *gram.* mažybinis; уменьшительные существительные mažybiniai daiktavardžiai.

уменьшить, -шу, -шишь *ir* **уменьш||ать**, -шу, -шишь *irk.* sumažinti, sumežinti; **~ся**, -шусь, -шишься *ir* **уменьш||аться**, -шусь, -шишься *irk.* sumažėti, atsimėsti (*apie šaltį*); atlėgti, atlyžti, atslūgti. *ýmer žr.* умереть.

умерен||о *prv.* nuosaikiai, saikingai; kukliai; vidutiniškai; **~ость**, -и *m.* nuosaikumas, saikingumas, santūrumas; vidutinumas; **~ый**, -ая, -ое saikingas, nuosaikūs, saikūs, santūrus; vidutinis; kuklus.

умереть, умр||у, умр||ешь; *būt.* ýmer, -л||а, -л||о *irk.* (nu)mir||ti, pasimirti; ♦ *хоть* умр||и *žút* *bút*, tr||áks pl||š.

умерить, -рю, -ришь *irk.* sumažinti, susilpninti, apriboti, sušvelninti; у. свой требование apriboti, sumažinti savo reikalavimus; у. наказание sušvelninti bausmę; **~ся**, -ится *irk.* sumažėti, susilpnėti, sušvelnėti, apriboti; боль умерилась skausmas susilpnėjo, apri||mo.

умер||вить, умер||ш||у, умер||ш||ишь *irk.* 1. nužudyti, numarinti, g||á||ą padaryti; у. голодом numarinti bad||; у. ядом nu||u||odyti; у. уд||á||ом топор||а nužudyti, nud||ó||bi ки||rvio smu||gi||; 2. apmarinti; у. нерв apmarinti n||erv||; 3. *prk.* užgniauzti, nuslopinti; у. свой эгоизм nuslopinti savo egoizm||.

умер||ш||в||ение, -я 1. (nu)žudymas, gyv||b||ės atėmimas; 2. (nu)marinimas, apmarinimas; **~ю** *žr.* умер||вить; **~ять**, -аю, -аешь *eig.* 1. žudyti, gal||b||yti, gyv||b||ę atimti; 2. marinti.

умер||ять, -аю, -аешь *irk.* žr. умер||ить; **~ся**, -яется *eig.* 1. *žr.* умер||иться; 2. būti susilpninamam, sušvelninamam.

умест||ить, умещ||у, умест||ишь *irk.* sutalpinti, patalpinti, sudėti, sukrauti; **~ся**, умещ||усь, умест||иш||сь *irk.* 1. (su)tilpti, išs||t||ėkti, pare||ti; 2. įsita||syti; аисты уместились на верхушке огромного д||б||а ga||ndrai įsita||s||ė didži||u||o ážuolo virš||d||neje.

умест||и||о *eina tariniu* d||ra; у. ли сей||ч||ас об ||э||том говорить? а|| d||ra d||ba||f а||п||е та|| калб||ти?; **~ость**, -и *m.* tinkamumas, prideramumas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно tinkamas, prideramas, savo vi||t||oje, savo laik|| d||romas.

ум||еть, -ею, -еешь *eig.* mok||ti, sugeb||ti; išman||ti; у. чит||ть mok||ti ska||yti; у. отв||т||ить sugeb||ti atsak||ti.

умещ||ать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* умест||ить; **~ся**, -аюсь, -аеш||сь *eig.* 1. *žr.* умест||иться; 2. būti talpinamam.

умещ||у *žr.* умест||ить; **~сь** *žr.* умест||иться.

ум||ею||чи *prv.* m||kamai, išmaningai.

умил||ение, -я susigraudinimas, gaudumas, gaudulys; сл||зы умиления susigraudinimo ||š||aros; прих||д||ть в у. susigraudinti.

умил||и||тельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно gaudinantis, gaudinamas, gaudulingas; sentimentalus; **~ь**, -лю, -л||шь *irk.* sugraudinti, sujausminti, įjausminti, įgaudinti, įg||ilinti; **~сья**, -люб||сь,

-л||шь||сь *irk.* susigraudinti, įsigraudinti, susijausminti, įsijausminti, įsig||ilinti.

умил||ос||ер||дить, -дишь *irk.* *pasen.* širdi suminkštinti, įg||ilinti; **~ся**, -диш||сь *irk.* *pasen.* susimilti, pasig||ilėti.

умил||остив||ить, -влю, -вишь *irk.* *pasen.* g||il||est||i (su)ž||adinti, suk||lti, suminkštinti širdi; **~ся**, -влю||сь, -виш||сь *irk.* susimilti, pasig||ilėti.

умил||ьн||ость, -и *m.* meilumas, meilingumas, miltumas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. meilus, meilingas, švelnus, lipšnus; 2. saldus, patalikuojamas, meilikuojamas; įteklus.

умил||ять, -аю, -аешь *eig.* gaudinti (*p||z.* širdi), jausminti; ž||adinti simp||t||i||; **~ся**, -яюсь, -яеш||сь *eig.* gaudintis, jausmintis.

умин||ать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* ум||ять; **~ся**, -ается *eig.* 1. *žr.* ум||яться; 2. būti (su)minkomam, (su)gniauzomam.

умир||ать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* умер||еть; у. с||ó смеху, от см||еха *prk.* juok||s le||pti.

умир||ить, -рю, -ришь *irk.* *šnek.* sut||aikinti (*p||z.* prie||šus), nur||á||mdyti.

умир||от||вор||ить, -рю, -ришь *irk.* nur||aminti, nur||á||mdyti, pacifikuoti; sut||aikinti; **~ся**, -р||ю||сь, -р||иш||сь *irk.* nurimti, nusiraminti; susit||aikinti.

умн||ется *žr.* ум||яться.

умн||еть, -ею, -еешь *eig.* gudr||ti, gudr||yn e||ti, protingesnia||m dar||yti.

умн||ешь *žr.* ум||ять.

умн||и||к, -а *šnek.* 1. išmintingas, galv||otas žmogus, gudruolis; 2. *šnek.* ger||tis (*apie berni||k||*); буд||ь умн||иком! б||ú||k ger||tis!; 3. *menk.* iron. gudr||iva, gudragalvis, gudrininkas; galv||o||cius; **~ца**, -ы *v.* ir *m.* *šnek.* 1. gudruolis, gudruol||; 2. (*apie vai||kus*) ger||tis, ger||t||; **~чать**, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* gudrauti, gudragalvi||ti.

умнож||ать, -аю, -аешь *eig.* 1. *mat.* d||áugin||ti; 2. ga||sinti, d||áugin||ti, didinti; **~аться**, -ается *eig.* 1. daug||ti, gaus||ti; 2. būti d||áuginamam; **~ение**, -я 1. d||áuginimas, ga||sinimas, didinimas; 2. daug||ėjimas, gaus||ėjimas, did||ėjimas; 3. *mat.* daug||yb||a; d||áuginimas; таб||лиц||а умнож||ения daug||ybos lent||el||; у. дроб||ей tr||upmen|| d||áuginimas.

умнож||ить, -жу, -жишь *irk.* 1. *mat.* pad||áugin||ti; 2. paga||sinti, pad||idinti; у. дох||ды pad||idinti p||jamas; **~ся**, -жит||сь *irk.* paga||s||ti, padaug||ti, pad||id||ti.

умн||у *žr.* ум||ять.

умн||ый, -ая, -ое; ум||ен, умн||а, умн||о ir умн||ó; *dgs.* умн||ы ir умн||ы protingas, išmintingas, galv||otas; умн||ая голов||а protingas žmogus.

умозакл||уч||ать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* умозакл||уч||ить; **~ение**, -я 1. log. išpro||t||avimas; 2. *šnek.* išv||ada; **~и||ть**, -чу, -чишь *irk.* išpro||t||auti.

умозр||ение, -я abstraktus, abstraktinis prot||ávimas; (dv||ásin||) spekuliacija; **~ительный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно spekuliatyvus, spekuliatyvinis; умозр||ительная философия spekuliatyv||n||e filoso||fija.

умоисст||уп||ение, -я paklaikimas, af||ektas.

умок||ать, -ает *eig.* **умок||нуть**, -нет *irk.* (iš)mir||kti; suž||i||gti.

умок||нуть, -н||у, -н||ешь *irk.* *šnek.* padaž||yti (*p||z.* plunksn|| raš||ale).

умолять, умолю, умолишь *юк.* įprašyti, maldāvi-
mu paveikti, pėrmaldauti.

умолк, -у: без умолку. бė paliovės, nenuilstant
(*pvz. kalbėti*).

умолкаты, -аю, -аешь *юк.*, **умолкнуть**, -ну, -нешь;
būt. умолк *ir pasen.* умолкнул, умолкла, -ло *юк.*
nutilti, aptilti, pritilti, nuščiūti.

умолот, -а киле; пакулā, išskultų grūdų kiekis, pa-
birā, grūdijā; **~ить**, -лочу, -лотишь *юк.* išskulti
(*jauvus*).

умолотный, -ая, -ое pakulūs, birūs, grūdingas; умо-
лотная рожь pakulūs, birūs rugiai.

умолчать, -чү, -чишь *юк.* 1. nutylėti, tylomis, ne-
girdomis nulėisti; 2. (šamoningai) nutylėti, nu-
slėpti.

умолять, -яю, -яешь *eig.* maldauti, melsti, glabōti,
prašyte prašyti.

умопомешательство, -а pamišimas, išprotėjimas.

умопомрач||ение, -я *pasen.* prōto aptemimas, pa-
kvaišimas; ♦ до умопомрачєния pasiūtiškai; ис-
пуган до у. pasiūtiškai išsigaūdęs; **~ительный**,
-ая, -ое; -лен, -льна, -льно *šnek.* nepaprastas,
svaiginantis, svaiginamas, pasiūtiškas (*pvz. grei-
tis*), apstušbinantis, pritrenkiantis.

умор||а, -ы *šnek.* 1. *tarm.* mištinas nuovargis, išse-
kimas; 2. *eina tariniu* labai juokinga, juokaī,
juokingas daiktas; у. с ним да и только vienl
juokaī iš jō; **~ительный**, -ая, -ое; -лен, -льна,
-льно juokingas, kōmiškas, juokingas lig āšarų.

уморить, -рю, -ришь *юк. šnek.* 1. numarinti; у. рō-
лодом numarinti badū; 2. nukamūoti, numalšinti,
nuvaryti (*pvz. arkli*); **~ся**, -рюсь, -ришсь *юк. šnek.*
nusikamūoti, nuilsti, nusivaryti.

умостить, умощу, умостишь *юк. šnek.* 1. išgrįsti,
išklōti (*pvz. gatvę*); 2. sutalpinti, sudėti; **~ся**,
умощусь, умостись *юк. šnek.* prisiglaūsti, pri-
lįpti, rāsti viētos.

умотаты, -аю, -аешь *юк. šnek.* 1. apvyniōti, apsūpti;
2. suvyti, suvyniōti (*pvz. siūlus į kamuolį*).

умощу *жр.* умостить; **~сь** *жр.* умоститься.

умру *жр.* умереть.

умственный, -ая, -ое prōto, prōtinis, intelektuālinis;
умственные способности prōtiniai gabūmai; у.
труд prōtinis dārbas.

умствова||ние, -я 1. *pasen.* mąstymas, protāvimas,
sāmprotavimas; 2. *šnek. iron.* abstraktūs protā-
vimas, abstraktūs išvedžiōjimai, filosofāvimas,
gudrāvimas; **~ть**, -твую, -твуеть *eig.* 1. *pasen.*
mąstyti, protāuti; 2. *šnek. iron.* abstrakčiai sāmp-
rotauti, išvedžiōti, filosofuoti, gudrāuti.

умудрённость, -и *m.* išsigūdrinimas, išmanūmas,
prityrimas; житейская у. gyvenimiškas prityri-
mas, gyvenimo išmintis.

умудр||ить, -рю, -ришь *юк.* prōto įkvēpti, suteikti
prōto, suprōtinti, paprōtinti, padaryti išmaningā,
išmanų, supratingā, išgūdrinti; **~яться**, -рюсь,
-ришсь *юк.* 1. pasidaryti protingam, išma-
ningam, įsigūdrinti, prōto įsigyti; 2. *šnek.* išsi-
vikrinti, įsigūdrinti, įmanyti; как ты умудрился
взобраться на дєрово? kaip tū įmanėi, įsigūdrinai
įsliuōgti į mēdį?; **~ять**, -яю, -яешь *eig. жр.*
умудрить; **~яться**, -яюсь, -яешься *eig.* 1. *жр.*
умудриться; 2. būti suprōtinamam, išgūdrina-
mam.

умучивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* vārginti, kamūoti,
kankinti; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *жр.* умы-
чаться; 2. būti vārginamam, kamūojamam.

умучить, -чу, -чишь *юк. šnek.* nuvārginti, nuka-
miuoti, iškankinti; **~ся**, -чусь, -чешься *юк. šnek.*
nuvārgti, nusikamūoti, išsikankinti.

умчаты, -чү, -чишь *юк.* 1. nuboginti, nulakdinti,
nugūrinti, nudanginti; 2. *šnek. жр.* умчаться; **~ся**,
-чүсь, -чишсь *юк.* 1. nudūmti, nuvažiuoti, nu-
rūkti, nužūti, nubėgti, nušvilpti; išlēkti, išdūmti;
2. praskrieti, prabėgti; умчалось много лет пра-
бėго, praskriejo daug mētų.

умывальн||ая, -ой *dkt.* prausyklā, prausimosi patal-
pā; **~ик**, -а praustuvas, prausuvė, prausyklė;
~ый, -ая, -ое prausimosi, prausiamasis; **~я**, -и;
dgs. kilm. -лен, *naud.* -льням *šnek.* prausyklā.

умыва||ние, -я 1. prausimasis; 2. prausimas; **~ние**,
-я prausylai; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* prausti, *жр.*
умыть; **~ться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. praustis,
жр. умыться; 2. būti prausiamam, plaunamam.

умык||ание, -я *pasen.* (nuotakos) pagrobimas; **~ать**,
-аю, -аешь *eig. pasen.*, **~нуть**, -нү, -нєшь *юк.*
pasen. pagrōbti (nuotaką).

умысел, -сла sumānymas, kėslas, piktas ketinimas;
без умысла netūčia, nenorėdamas, бė pikto nōro;
с умыслом тұčia, тұчиomis, pikto geidžiant.

умыслить, -лю, -лишь *юк. pasen.* sumanyti, sugal-
vōti kėslą.

умить, умōю, умōешь *юк.* nupraūsti, nuplāuti, nu-
mazgōti; у. комү-л. рүки nuplāuti kām rankās;
у. себє лицō nusipraūsti, nusiplāuti vėidą; ♦ у.
рүки nusiplāuti rankās (*nusiimti atsakomybę*);
~ся, умōюсь, умōешься *юк.* nusipraūsti, nusi-
mazgōti, nusiplāuti.

умышлен||о *pro.* sū kėslu, тұčia; **~ый**, -ая, -ое
iš ānksto, тұčia sugalvōtas, sumanytas, тұčia pa-
darýtas, тұчинis; у. поджор iš ānksto sugalvōtas,
šamoningas padegimas.

умышлять, -яю, -яешь *eig. pasen. жр.* умыслить;
умягч||ать, -аю, -аешь *eig. pasen. жр.* умягчить;
~аться, -аюсь, -аешься *eig. pasen.* 1. *жр.* умяг-
чаться; 2. būti minkštinamam; **~ить**, -чү, -чишь
юк. 1. suminkštinti, padaryti minkštėsnį, purėsnį
(*pvz. žemę*); 2. *prk.* sušvelninti, padaryti nuolai-
dėsnį; **~иться**, -чүсь, -чишсь *юк. pasen.* 1. su-
minkštėti; 2. sušvelnėti, pasidaryti nuolaidesniām.

умять, умнү, умнєшь *юк. šnek.* 1. suminkyti, su-
mindyti, sugniāužyti; suspāusti; suminti (*pvz. šie-
nā*); 2. *šnek.* išsrēbti, sušveisti, sukirsti; **~ся**,
умнєтся *юк.* susiminkyti, būti išminkytam, su-
mintām, susispāusti.

унавó||живать, -аю, -аешь *eig.*, **~зить**, -вōжу, -вō-
зишь *юк.* 1. patrēsti, apmēžti, atrēsti; 2. ар-
drabstýti mēšlais, apmēšluoti (*pvz. kelią*).

унєс *жр.* унести; **~ся** *жр.* унестьсє.

унєсти, унесү, унесєшь; *būt.* унєс, унеслā, -лō *юк.*
1. išnėsti, nunešti; у. с собой išsinešti, nusinešti;
2. nuvaryti, nupūsti (*apie vėją, bangas*), nugrās-
ti, nustūmti, nuplāuti (*apie upę*), nunešti; 3. *šnek.*
pagrōbti, išvilkti, pagvelbti; 4. *prk.* pėrkelti, nu-
nėsti; 5. *šnek.* кудā егō нелєгка унеслā? куř
jį kipšas nunešė?, куř jis išsitrėnkė?; ♦ у. (с
собой) в морялу нусинєсти į kapūs; єлє нōги у.
vargais negalais išsigėlbėti, ištrūkti; **~сь**, уне-

сусь, унесёшься; *būt.* унёсся, унеслась, -лось *įvk.* 1. nudūmti, nukūrti; nusliūkti; 2. *prk.* pėrsikelti, nuskrieti (*puz.* mintys); 3. praėiti, prasliūkti; išnūkti.

унесу́ *žr.* унести; *~сь* *žr.* унести́сь.

универма́г, -а (универсальный магазин) univermāgas, universālinė parduotuvė.

универсальный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно universalūs, universālinis, visuotinis.

университет, -а universitėtas; *~ский*, -ая, -ое universitėto, universitėtinis.

унижа́ть, -аю, -аешь *eig.* žėminti, niėkinti (*puz.* žmogų); *~аться*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. žėmintis; 2. būti žėminamam; *~ение*, -я 1. nužėminimas; 2. nusizėminimas; 3. pažėminimas, paniėkinimas.

униже́нный, -ая, -ое; -жен, -жена, -жено 1. nužėmintas, nuolankūs (*puz.* prašymas); pataikaujantis; 2. *žr.* униженный; *~енный*, -ая, -ое; -жён, -женна, -жённо pažėmintas, paniėkintas; nuskriaustas, užstūmdytas, užgūitas.

унижу́ *žr.* унижить.

унижу́ *žr.* унижать.

униза́ть, унижу́, унижешь *įvk.* 1. nusagstýti, apvārstyti (*puz.* karoliais); 2. *prk.* nusėti, aplipti, apkibti.

унизительный, -и *m.* niekinamumas, niekingumas, žėminamumas; *~ый*, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно žėminantis, žėminamas; niėkinamas.

унизить, унижу́, унизишь *įvk.* nužėminti; paniėkinti; *~ся*, унижусь, унизи́сь *įvk.* nusizėminti.

унизывать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* унижать.

уникальный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно unikālinis, unikalus.

уникум, -а ūnikumas.

унима́ть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* унять; *~ся*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* унять; 2. būti nuraminamam, numaldomam; būti suturimam, sulaikomam.

унисо́н, -а *muz.* unisėnas; ♦ в у. sutartinai, viėnbalsiai.

уни́таз, -а unitāzas, klozėto púodas.

унифика́ция, -и unifikāvimas, (su)vienėdinimas; *~цировать*, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* unifikuoti, (su)vienėdinti.

унифо́рма, -ы *pasen.* unifėrma.

уничижа́ть, -аю, -аешь *eig.* *pasen.* žėminti, meīkinti, niėkinti; *~аться*, -аюсь, -аешься *eig.* *pasen.* 1. žėmintis; 2. būti žėminamam, niėkinamam; *~ение*, -я *pasen.* 1. žėminimas, niėkinimas; 2. žėminimas; *~ительный*, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. *pasen.* žėminamas, niėkinamas; 2. *lingv.* meīkinamas (*puz.* priesaga); *~ить*, -жу́, -жйшь *įvk.* pažėminti, paniėkinti; *~иться*, -жусь, -жйшь *įvk.* nusizėminti, susiniėkinti, nusipeīkti.

уничтожа́ть, -аю, -аешь *eig.* naikinti, griāuti, *žr.* уничтожить; *~аться*, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* уничтожиться; 2. būti naikinamam, griāunamam; *~ающий*, -ая, -ее 1. naikinamas (*puz.* atileirijos ugnis); 2. *prk.* šiurkštūs, aštrūs; paniėkinamas; *~ение*, -я 1. panaikinimas, išnaikinimas; 2. (su)naikinimas, išgriovimas; 3. išnykimas; likvidāvimas; у. неграмотности neraštingumo likvidāvimas.

уничтожить, -жу, -жишь *įvk.* 1. panaikinti, anuliuoti, likviduoti (*puz.* nedarba); 2. sunaikinti,

sutriuškinti, išnaikinti; война́ уничтожила мно́го городов ќа́рас sunaikino, išgriovė daug miėstų; у. в́ра́ра sutriuškinti prieša; у. насеко́мых išnaikinti vabzdžius; 3. *šnek.* sukirsti, sudoroti (*viskų suvalgyti, išgerti*); 4. *prk.* pribaięti, parbaigti, priblokšti, sutrypti; он совсе́м е́го уничтожил сво́йм выпа́дом jis visiškai jį pribaię savo išpuoliu; *~ся*, -жусь, -жи́сь *įvk.* 1. susinaikinti, paliāuti egzistāvus, išnūkti, žāti; 2. pražāti, išnūkti, (pra)diāgti (*puz.* pasitikėjimas).

у́ния, -и ūnija; госуда́рственная у. valstybių ūnija, susivienijimas.

уно́с, -а 1. iš(si)nešimas; nunešimas; 2. *šnek.* pačiupimas, pagrobimas, pavogimas; 3. (*kinkinio*) arklių póra (*dėn. pirmoji*).

уно́сить, уношу́, уно́сишь *eig.* *žr.* унести; *~ся*, уношусь, уно́си́сь *eig.* *žr.* унести́сь.

уносо́й, -а́я, -бе́ иг уно́сный, -ая, -ое: уно́сные лошади *žr.* уно́с (3 reikš.).

у́нтер, -а *šnek.* *žr.* унтер-офице́р.

у́нтер-офице́р, -а pūskarinkis; stáрший у.-о. vyresnysis pūskarinkis.

у́нтер-офице́рский, -ая, -ое pūskarinkio.

у́нтерский, -ая, -ое *šnek.* *žr.* унтер-офице́рский.

уны́, -о́в *dgs.* (*uns.* унт, -а́) иг уны́, унт *dgs.* (*uns.* унта, -ы) (*káiliniai*) auliniai bātai minkštais pādais, ūntai.

у́нция, -и ūncija (*svorio matas, lygus 29,86 gramo*).

уныва́ть, -аю, -аешь *eig.* liūdėti, gedėti; grāužtis, sielotis, sielvartāuti.

уны́вный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно *pasen.* liūdentis, liūdnas, gūdūs, ilgesingas (*puz.* balsas).

уны́ло 1. *prv.* liūdna, sielvartingai, niūriai, nusiminusiai; 2. *eina tariniu* liūdna, sielvartinga, niūrū; *~ость*, -и *m.* liūdnumas, nusiminimas, niūrūmas; *~ый*, -ая, -ое; уны́л, -а, -о liūdnas, niūrūs, sielvartingas, graudūs.

уны́ние, -я nuliūdimas, liūdesys, nusiminimas, niaurūmas.

уны́рнуть, -нү́, -нёшь *įvk.* *šnek.* 1. panirti, nunėrti; 2. *prk.* išnūkti, iščiuožti, išnėrti, išsmūkti.

уно́хать, -аю, -аешь *įvk.* 1. (*uosle*) užuosti; 2. *prk.* *šnek.* patirti, sužinoti, užuosti.

у́нять, у́ймү́, у́ймёшь; *būt.* уня́л, -ла́, -ло *įvk.* 1. nuraminti, nurāmdyti, numaldyti, nutildyti, sutrāmdyti; у. корó-л. nuraminti, numaldyti ká; 2. sulaikyti, sustabdyti, numalšinti; у. слёзы sulaikyti āšaras, liāutis veřkus; *~ся*, у́ймүсь, у́ймёшь; *būt.* уня́лся, -ла́сь, -лось *įvk.* 1. apimti, nustóti, liāutis; он уня́лся jis nurimo; 2. paliāuti, apstóti, atslógti, atlyžti; боль уня́лась skaūsmas atslógo, atlyžo; морóз уня́лся šaltis atsimėtėjo.

у́пад, -а (-у) 1.: до́вести хозяйство́ до у́пада nyugvėnti, nusmukdyti ūkj; 2.: б́ерать до у́пада (у́пада) б́егіоти́ lig nebegālint, visai nusibėgioti.

у́падо́к, -дка 1. (su)nykimas, (su)smukimas, nusmukimas, niūropolis, atžangá, regresas; у. промышленности prāmōnės smukimas; при́йти в у. nusmūkti, sunūkti, nusigyvėnti, regresuoti; приве́сти в у. nusmukdyti; у. дýха dvāsios niūropolis; deprėsija; у. культу́ры dekadānsas, kultūros smukimas; 2. *tarm. (gyvulių)* kritimas, dvėsimas.

упадочник||к, -а *dekadeiŝtas*; nusivýlėlis; ~ческий, -ая, -ое *dekadeiŝtiŝkas*, nusivýlėliŝkas, núoruolis, nusivýlimo; **упадочническое** искусство *dekadeiŝtiŝkas mėnas*; ~чество, -а *dekadentizmas*, nusivýlimas, núoruolis, degradacija.

упадочный, -ая, -ое *dekadeiŝtiŝkas*, smukimo, degraduojantis; **упадочная** литература *dekadeiŝtiŝka literatūra*.

упадý *žr.* упасть.

упавать, -аю, -аешь *eig. žr.* упоить.

упаковать, -кýю, -кýешь *įvk.* supakuoti, sudėti; įpakuoti, įvynioti; ~ся, -кýюсь, -кýешься *įvk.* susidėti, susipakuoti (*daiktus*).

упаков||ка, -и 1. (*veiksmas*) supakavimas, įvyniojimas; 2. (*medžiaga*) įpakavimas, įpakuotė; tarà; бумажная у. popierinis, vyniojamojo popieriaus įpakavimas; деревянная у. medinė tarà; ~щик, -а (i) pakuotojas; ~щица, -ы (i) pakuotoja.

упаковывать, -аю, -аешь *eig.* pakuoti, *žr.* упаковать; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* упаковаться; 2. būti (i) pakuojamam.

упалый, -ая, -ое *ir упалый*, -ая, -ое *šnek. pasen.* 1. sunýkęs, nusmýkęs; nusiguvėnęs; 2. nusėkęs, nuslógęs (*puz. vanduo*); 3. (*apie medžiojamus paukščius, žvėris*) užsislėpęs, priglūdęs; ◆ упало место *pasen.* laisvà, vakuojami vietà; упалый скот *pugašė, pastipe* gyvuliai.

упарить, -рю, -ришь *įvk.* 1. iššutinti; 2. *šnek. sukaĩtinti, suplũkinti (puz. arkĩ)*; ~ся, -рюсь, -ришься *įvk.* 1. iššũsti; 2. *šnek. sukaĩsti, sušũsti, suplũkti, suprakaitũti.*

упасть, -сý, -сёшь; *bũt.* упас, -лá, -лó *įvk. pasen. šnek.* išsáugoti, apsaugoti, apsergėti, išlykyti (*puz. maistą*); ◆ божe (бог, гóсподи) упаси *pasen.* (ap)sáugok viėšpatie, diėve gĩnk, nedũok diėve; ~сь, -сýсь, -сёсься; *bũt.* упасся, -лась, -лось *įvk. pasen.* išsisáugoti, apsisáugoti, apsiginti.

упасть, упадý, упадёшь; *bũt.* упал, -ла, -ло *įvk.* 1. nukristi, nudribti; pargriũti, parpũlti, nuvĩrsti; įsmũkti; 2. atlyžti (*apie šaltĩ*); nusėkti, nuslógti (*apie vandenĩ*); 3. iškristi (*puz. iš lizdo*); įkristi, įpũlti; 4. nusmũkti, sunýkti (*puz. ūkis*); nukristi, sumažėti (*puz. kainos*); ◆ у. в нóги *pasen.* pũlti pó kójų, parpũolus maldáuti.

упёк *žr.* упечь.

упекать, -аю, -аешь *eig. žr.* упечь; ~ся, -аеся *eig.* 1. *žr.* упечься; 2. būti (iš)керамám.

упёкся, упекýтся *žr.* упечься.

упеленать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* suvýstyti (*kũdikĩ*).

упёр *žr.* упереть.

упере||дить, -режý, -редíшь *įvk.*, ~жать, -аю, -аешь *eig.* praleĩkti, arleĩkti, pranókti, pirmiaũ ateĩti, atvýkti.

упережý *žr.* опередить.

упереть, упрý, упрёшь; *bũt.* упёр, -ла, -ло *įvk.* 1. atremti, įremti; raspirdinti, raspirti; у. шест в стéну atremti kártį į sienà; 2. *prk. šnek.* įdėbti, įsmėĩgti, įbėsti (*akis, žvilgsnĩ*); 3. *prk. šnek.* pabrėžti; у. на слóво pabrėžti žėdĩ; 4. *šnek.* nušvilpti, nukniaũkti, nudžiũuti, pavógti, pagvelbtĩ; 5. *šnek.* nutėmpti, nuvilkti, nunėšti; ~ся, упрýсь, упрёшься; *bũt.* упёрся, -лась, -лось *įvk.* 1. atširemti, atsišlėĩti, įsiremti; atsispirti, įsispirti (*kojomis*); 2. užsispirti, pasiožiũuti, pasispĩrioti;

3. įsispĩrėti, įsistebeĩlyti, įdėbti (*akis*); 4. *šnek.* išmũuti, išsmũkti, išsinėšdinti.

упёрся *žr.* упереться.

упечáт||ать, -аю, -аешь *įvk.*, ~ывать, -аю, -аешь *eig. šnek.* atspáusdinti, (*spausdinant*) sutalpinti (*puz. puslapýje*).

упечь, упекý, упечёшь, упекýт; *bũt.* упёк, упеклá, -лó *įvk. šnek.* 1. geraĩ iškėpti (*puz. duonà*), iškėptinti; 2. išsiũsti, nugrústi, nutremti; įkĩšti (*puz. į kalėjimà*); ~ся, упечётся, упекýтся; *bũt.* упёкся, упеклась, -лось *įvk.* iškėpti.

упиваться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* упиться; 2. *prk.* žavėtis, gėrėtis.

упирать, -аю, -аешь *eig. žr.* упереть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig.* 1. spĩriotis, ožiũotis, *žr.* упереться; 2. būti atremiamám; būti įremiamám; būti nukniaukiamám, pavagiamám.

уписать, упишý, упишешь *įvk. šnek.* 1. (*rašant*) sutalpinti, prirašyti; išrašyti, surašyti; 2. *šnek.* gėdžiai suvályti, sušutinti, sukiřsti, sušveĩsti; 3. *pasen.* išrašũti (*puz. lubas*); ~ся, упишется *įvk. šnek.* išsitėkti (*puz. viename lape*), būti surašýtam (*puz. į mažà lapelĩ*).

уписывать, -аю, -аешь *eig.* 1. *žr.* уписать (1 reikš.); 2. *šnek.* šveĩsti, kiřsti, šutinti, gėdžiai vályti, kamžlóti; ~ся, -аеся *eig.* 1. *žr.* уписаться; 2. būti surašomam, (*rašant*) sutalpinamam; būti šveičiamám, gėdžiai válgomam.

упит||анный, -ая, -ое; -ан, -анна, -анно *nupenėtas, atšėrtas, nusipenėjęs, įmitės, atsigānęs, tuklus, drũtas*; у. конь šarũnas žirgas; ~ать, -аю, -аешь *įvk.*, ~ывать, -аю, -аешь *eig.* (nu)penėti, įpenėti, atpenėti, atganýti, nušėrti, atšėrti; ~ываться, -аеся *eig.* būti nupenimám, nušeriamám, atgānomam.

упиться, упыбýсь, упыёшься; *bũt.* упылся, -лась, -лось *ir* -лось *įvk.* 1. pasigėrti, nusigėrti; 2. *prk.* susižavėti, atsigėrėti, atsigrozėti.

упихать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* sukiřsti, sugrústi, įbrũkti, įbrũklini, įmũrdyti, įgrũmdyti.

упихивать, -аю, -аешь *eig. žr.* упихать.

упихнýть, -нý, -нёшь *įvk. žr.* упихать.

упиш|ется *žr.* уписаться; ~ешь, ~ý *žr.* уписать.

уплá||та, -ы išmokėjimas; sumokėjimas, įmokėjimas; в уплáту дóлга skólai sumokėti; ~тíть, уплáчý, уплáтишь *įvk.* sumokėti, įmokėti, armokėti, išmokėti; ~тный, -ая, -ое *fin.* (ap)мокėtinas; у. óрдер армокėtinas órдерis; ~чивать, -аю, -аешь *eig. žr.* уплатить.

уплáчý *žr.* уплатить.

уплесть, уплетý, уплетёшь; *bũt.* уплёл, уплелá, уплелó *įvk. šnek.* 1. apipinti, apraizgýti; 2. įpinti; у. кóсы лéнтами padabinti kasàs, įpinant káspi-nus; 3. (paskubóm, skaniaĩ) suvályti, sušveĩsti, sušutinti, sukiřsti, surýti, sulapnóti; ~сь, уплетýсь, уплетёшься; *bũt.* уплёлся, уплелась, уплелось *įvk. šnek.* išspũdinti, iškiũtinti, išdũlinti.

уплетать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. pĩnioti; 2. (skubóm) vályti, šveĩsti, šutinti, kiřsti, rýti, lapnóti; *žr.* уплесть; ~ся, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* 1. *žr.* уплестись; 2. būti apipinamám, įpinamám; būti paskubomis suválgomam, sušutinamam, sukertamám.

уплет||ёшь, ~ý *žr.* уплесть; ~ýсь *žr.* уплестись.

уплотн|ение, -я 1. (su)tánkinimas, staūdinimas; sándarinimas; suplūkimas; у. почвы dirvózemio suplūkimas; у. грунта grūnto sutánkinimas; 2. sutankėjimas, sutirštėjimas; sukietėjimas; 3. (su)glauūdinimas (pvz. gyventojų, grafiko); 4. spec. tarpiklis; резинное у. guminis tarpiklis; **ён-ный**, -ая, -ое; -ённ-, -енá-, -енó sutánkintas, suglauūintas; sándarūs, glaudūs, tankūs; **итель**, -я в. tech. sandarintūvas, glaudintūvas; **ить**, -ню, -нишь *жк.* 1. sutánkinti, sutirštinti, sustaūdinti; pasūdrinti; pakrēsinti; 2. suglauūinti, suglauūsti; **иться**, -нюсь, -нишься *жк.* 1. sutankėti, sutirštėti; 2. susiglauūinti (apie buto gyventojus); 3. būti suglauūintam; susispausti, susislikti, susistūmti; **ять**, -яю, -яешь *жк.* 2. уплотнить; **яться**, -яюсь, -яешься *жк.* 1. 2. уплотниться; 2. būti (su)tánkinamam, sutirština-
tam; būti suglauūinamam, suspaudžiamam.

упл|ыва|ть, -аю, -аешь *жк.*, **ы|ть**, уплыв|у, уплы-
вешь; *бūt.* уплыл, -лá-, -лo *жк.* 1. nuplaukti; išplaukti; išeiti, išslikti; 2. *šnek.* (apie laiką) praеiti, prabėgti, praslikti; 3. *prk. šnek.* pradiūgti, išnykti (pvz. šypsená); išsprūsti, išslysti.

упов|ание, -я *pasen.* viltis, lūkestis, pasiklovimas, pasitikėjimas; **ать**, -аю, -аешь *жк.* *pasen.* сū viltimi láukti, dėti viltis, tvirtai tikėti, pasi-
kliаuti.

уподоб|ить, -блю, -бишь *жк.* panašų padaryti, su-
panāšinti, sutapātinti, sulūginti, prilūginti; **ить**, -блюсь, -бишься *жк.* 1. supanašėti, prilūgti, panašiam pasidaryti; 2. *lingv.* asimiliuotis; **л-ение**, -я 1. palūginimas, supanašinimas, sutapā-
tinimas; 2. supanašėjimas; 3. *lingv.* asimiliācija; **ля|ть**, -яю, -яешь *жк.* 1. 2. уподобить; **ля|ться**, -яюсь, -яешься *жк.* 1. 2. уподобиться; 2. būti panāšinamam, prilūginamam.

упо|ение, -я apsvaigimas, svaigulys; susižavėjimas; **енный**, -ая, -ое apsvaigęs, susižavėjęs, svaigulingas; **ительный**, -ая, -ое; -лен-, -льна, -льно svaiginamas, svaiginantis, svaigūs; kėrintis, puikūs, žavūs, žavingas.

упо|ить, упою, упоишь *жк.* 1. *šnek.* nugirdyti, prigirdyti; 2. apsvaiginti, sužavėti, apkerėti.

упоко|ение, -я *pasen.* nuraminimas, nurámdymas; ātilsis, ramybė; кладбище — мѣсто упокоения ўмерших kápinės — mīrusiųjų ātilsio vietá.

упоко|ить, -кою, -коишь *жк.* *pasen.* suteikti ātilsį, užtikrinti ramybę, nurámdyti; **ся**, -коюсь, -коишься *жк.* *pasen.* numirti, nueiti ámžino ātilsio.

упоко|й, -я *pasen.* молиться за у. душй ўмершего melstis už mīrusįjį; **ник**, -а *šnek.* numirėlis, veliōnis.

уполз|ать, -аю, -аешь *жк.*, **ти**, уполз|у, уполз|ешь; *бūt.* уполз, -лá-, -лó *жк.* 1. (nu)šliauūti, (nu)šliauūžti, nurėplióti, nurópóti, nurepečkóti, nuler-
vóti; 2. iš lėto nueiti, nuvažiuoti, nuslikti, nukēblinti, nušliauūžti; 3. nusmūkti, nuslikti (pvz. slaitas).

уполномоч|енный, -ая, -ое; -чен-, -а, -о 1. įgalió-
tas; 2. -ого dkt. įgaliótinis; **ивать**, -аю, -аешь *жк.* 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905

- jamas; **~лять**, -яю, -яешь *eig.* vartóti, naudóti, *žr.* употребить; **~ляться**, -яется *eig.* 1. *žr.* употребиться; 2. būti vartojamam, naudojamam; būti paplitusiam.
- употчевать**, -чую, -чуешь *įvk. šnek.* privaišinti, primylėti.
- управа**, -ы 1. *šnek.* teisybė; искать управы ieškoti teisybės; 2.: найти управу на кого-л. *šnek.* rasti, ką sutrūdytų ką; на него управы нет jė negalima suvaldyti, sū juo neįmanoma susidoroti; 3. *ist.* valdyba; земская управа žemstvinė valdyba.
- управдом**, -а (управляющий домом, домами) namų valdytojas.
- управитель**, -я *v. pasen.* valdytojas, vedėjas; ūkvedis, ūkvaizdis.
- управить**, -влю, -вишь *įvk.* 1. *žr.* управлять (1 reikš.); 2. apdoroti (*puz. laukus*); apliūdinti (*gyvulius*); **~ся**, -влюсь, -вишся *įvk. šnek.* 1. apsidirbti, apsiurūšti, apsilūšinti; 2. susidoroti, įveikti, nugalėti, suvaldyti.
- управлѣние**, -я 1. valdymas; vadovavimas; administravimas, tvarkymas (*puz. reikalų*); у. государством valstybės valdymas; органы управления valdymo, administraciniai organai; 2. vairavimas, valdymas; 3. (*įstaiga, organas*) valdyba; у. по делам искусств meno reikalų valdyba; 4. *gram.* valdymas; предложное у. prielinksniis valdymas; **~ский**, -ая, -ое valdybos (*puz. tarnautojas*); **~ческий**, -ая, -ое valdymo, administracijos; у. аппарат valdymo aparatas.
- управляем|ость**, -и *m.* valdomumas; **~ый**, -ая, -ое 1. valdomas, administruojamas; 2. valdomas, vairuojamas; управляемые снаряды valdomieji sviediniai.
- управля|ть**, -яю, -яешь *eig.* 1. valdyti (*puz. valstybę*); administruoti, vadovauti (*puz. įmonei*); 2. vairuoti, valdyti; у. автомобилем vairuoti automobilį; у. лошадью valdyti arklių; у. огнём артиллерии koreguoti artilerijos ugnį; у. оркестром diriguoti orkestrui; у. работами vadovauti darbams; 3. *gram.* valdyti; у. дательным падежом valdyti naudiniškai; **~ться**, -яюсь, -яешься *eig.* 1. *žr.* управиться; 2. būti valdomam; būti vairuojamam; **~ющий**, -ая, -ее 1. valdantis; vairuojantis; 2. -ero *dkt.* valdytojas; у. трестом trėsto valdytojas.
- управский**, -ая, -ое *pasen.* valdybos, valdybinis; у. писарь valdybos raštininkas.
- упражн|ение**, -я 1. lāvinimas, prātinimas, mankštīnimas, miklinimas; 2. lāvinimasis, pratybos; 3. pratimas; сборник упражнѣний по правописанию rašybos pratimų rinkinys; упражнения на снарядах sport. pratimai ant prietaisų; **~ять**, -яю, -яешь *eig.* prātingi, mankštinti, miklinti, lāvinti; **~яться**, -яюсь, -яешься *eig.* 1. mankštintis, prātingis, lāvintis, miklintis; 2. *šnek. įuok.* užsiminėti; mėginti, bandyti; у. в переводах užsiminėti vertimais; у. в шутках mėginti pókštauti, pókštus krėsti.
- упраздн|ение**, -я panaikinimas; atšaukimas; uždāymas, likvidavimas; **~ить**, -ню, -нишь *įvk.* panaikinti (*puz. įstatymą*), likviduoti; atšaukti; uždaryti; **~иться**, -яется *įvk.* būti panaikintam, lik-
- viduotam, uždarytam; **~ять**, -яю, -яешь *eig. žr.* упразднить; **~яться**, -яется *eig.* 1. *žr.* упраздниться; 2. būti likviduojamam, panaikinamam.
- упрашива|ние**, -я prašymas, maldavimas; **~ть**, -аю, -аешь *eig. (primygtinai)* prašyti, maldauti, maldyti.
- упревать**, -аю, -аешь *eig.* 1. šūsti, virti; 2. prakaituoti; *žr.* упреть.
- упре|дить**, упрежy, упредйшь *įvk.*, **~ждать**, -аю, -аешь *eig. pasen. šnek.* 1. įspėti, iš anksto pranešti; 2. užbėgti už akių, pranokti, praleikti; praankstinti.
- упрежy** *žr.* упредить.
- упрёк**, -а priekaištas, prikišinys, iškalbis; сделать кому-л. у. padaryti kām priekaištą; поставить кому-л. в у. что-л. kām prikišti kām; посмотреть на кого-л. с упрёком pažiūrėti priekaištingai į ką.
- упрек|ать**, -аю, -аешь *eig.* priekaištauti, prikašioti, iškalbinėti, ākinti, peikti; **~нуть**, -ну, -нѣшь *įvk.* papriekaištauti, prikišti, iškalbėti, išākinti, pa-peikti.
- упреть**, упрёю, упрёешь *įvk. šnek.* 1. iššūsti, iš-virti; 2. suprakaituoti, sukaisti, suplūkti.
- упрѣшь** *žr.* упереть; **~ся** *žr.* уперѣться.
- упросить**, -ошy, -ошишь *įvk.* įprašyti, priprašyti; išglaboti, pėrmaldauti.
- упростить**, -ошy, -остишь *įvk.* 1. padaryti paprastęsnį, supāprastinti; у. конструицию машины supāprastinti mašinos konstrukciją; 2. suvulgārinti, subanālinti, sumeikinti; **~ся**, -ошyсь, -остишь *įvk.* 1. supaprastėti, pasidaryti nesudėtingam; 2. *šnek.* pradėti paprasčiau, kukliau gyyėnti, supaprastėti.
- упрочение**, -я 1. sustiprinimas, sutvirtinimas; sustađdinimas; 2. sustiprėjimas, sutvirtėjimas, įsivirtinimas.
- упрочить**, -чу, -чишь *įvk.* sutvirtinti, sustiprinti, padaryti tvirtęsnį, standęsnį; **~ся**, -чyсь, -чишь *įvk.* įsistiprinti, įsivirtinti; sutvirtėti, sustiprėti.
- упрочн|ение**, -я *tech.* 1. sustiprinimas, sutvirtinimas; 2. sustiprėjimas, sutvirtėjimas; **~ить**, -ню, -нишь *įvk.* sutvirtinti, sustiprinti.
- упрошy** *žr.* упростy.
- упрош|ать**, -аю, -аешь *eig. žr.* упростить; **~аться**, -āется *eig.* 1. *žr.* упроститься; 2. būti supāprastinamam; **~ение**, -я 1. supāprastinimas; 2. supāprastėjimas.
- упрошѣнчес|кий**, -ая, -ое pernelyg supāprastintas, vulgarizatoriškas; **~тво**, -а pernelyg didelis supāprastinimas, vulgarizāvimas.
- упру** *žr.* упереть.
- упруг|ий**, -ая, -ое; упруг, -а, -о tamprus, stangus, sparus, stangrus, standus, elastingas; lankstus, šmaikštus; **~ость**, -и *m.* stangrumas, tamprumas, elastingumas.
- упрусь** *žr.* уперѣться.
- упрыг|ать**, -аю, -аешь *įvk.*, **~ивать**, -аю, -аешь *eig.*, **~нуть**, -ну, -нешь *įvk. šnek.* pušokuoti, nuliuksėti.
- упряг|ать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* kinkyti.
- упряж|ка**, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам 1. *šnek. (veiksmas)* kiškymas; 2. kinkinys; 3. pakiñktai,

kiškymas; **~ной**, -ая, -ое kiškomas; kiškymui tiškamas.

упряжь, -и *m.* pakiškai, kiškymas, kiškai.

упрям|ец, -мца *šnek.* užsispyrėlis, užsikirtėlis, kietasprańdis, atžagaris; **~иться**, -млюсь, -мишья *eig.* spýriotis, spirtis, ožiutis, atžagariauti, būti užsispyrusiam; **~о прв.** atkakliai, tvirtai; **~ство**, -а užsispyrimas, atkaklumas, užsikirtimas, atžagarýbė, ožiaĩ; **~ствовать**, -твую, -твуеть *eig. žr.* упрямиться; **~ый**, -ая, -ое; упрям, -а, -о užsispyres, atkaklūs, atžagarias, kietasprańdis.

упря́тать, -ячу, -ячешь *įvk. šnek.* 1. paslėpti, nuklaĩti, nuslėpti; 2. *prk.* patupdyti, įklaĩti (*puz. i kalėjimą*); **~ся**, -ячусь, -ячешья *įvk. šnek.* pasislėpti, užsislėpti.

упря́тывать, -аю, -аешь *eig.* slėpti, slapstyti; **~ся**, -аюсь, -аешья *eig. šnek.* 1. slėptis, slapstyti; 2. būti slepiamam.

упря́чу *žr.* упрятать; **~сь** *žr.* упрятаться.

упря́чь, -ягý, -яжешь, -ягýт; **бýt.** -яг, -ла, -ло *įvk. šnek.* pakinkyti, įkinkyti.

упу|ска́ть, -аю, -аешь *eig.*, **~тítь**, упушý, упустишь *įvk.* 1. palėisti, išlėisti; у. поводья išlėisti vadelės; 2. pralėisti (*puz. progą*); **♦** у. из влду išlėisti iš akių, praziūrėti, užmiršti, neapsižiūrėti.

упу́тать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* apraizgyti, apipinklioti.

упу́щение, -я 1. *pasen.* apsilėidimas, ko nórš перадарýмас; 2. pralėidimas, spragà.

упушý *žr.* упусти́ть.

упы́рь, -я *v. šnek.* vampýras.

упы́хаться, -аюсь, -аешья *įvk. šnek.* nusiplūsti, pavaĩgti, nuvaĩgti (*dirbant*).

упя́терить, -рю, -ршь *įvk.* penkeriopaĩ padidinti, supenkerinti; **~ся**, -йтся *įvk.* penkeriopaĩ padidėti.

ура́ *įst.* valio, urà; громовое у. griausmingas valio; **♦** на ура а) *kar.* štürmu; б) nepasiruošus, neapgalvójus.

уравне́ние, -я 1. (su)lyginimas, išlyginimas; у. запрóса и снабжéния paklausós ir tiekimo išlyginimas; 2. išsilyginimas; 3. *mat.* lygtis; дифференциальное у. diferencijalinė lygtis.

уравни́вать¹, -аю, -аешь *eig. žr.* уравни́ть.

уравни́вать², -аю, -аешь *eig. žr.* уравни́ть.

уравни́ловка, -и *šnek.* lygiava; ликвидировать уравни́ловку likviduoti lygiava.

уравни́тельн|ость, -и *m.* sulýginamumas (*žmonių*); **~ый**, -ая, -ое 1. *tech.* išlyginamasis; у. резервуар išlyginamasis rezervuáras; 2. sulýginamasis, lygiavinis, niveliuotas.

уравнове|ситель, -вешу, -весишь *įvk.* padaryti pusiausvyrà, supusiausvirinti, išbalansuoti; atsverti; **~щенный**, -ая, -ое; -шен, -шенна, -шенно 1. pusiausviras; 2. *prk.* tolygūs, harmoningas (*puz. charakteris*); у. человек susivaldantis žmogūs; **~шивать**, -аю, -аешь *eig.* у. уравновесить.

уравнове́шу *žr.* уравновесить.

уравни́ть, -яю, -яешь *įvk.* 1. sulýginti (*puz. teises*); suvienodinti; 2. išlyginti, sulýginti; у. приход с расходом subalansuoti, sudėrinti pajamas su išlaidomis; **~ся**, -яюсь, -яешья *įvk.* susilyginti, suvienodėti.

урагáн, -а урагáнас; **~ный**, -ая, -ое урагáнинis, урагáнишkas.

уразум|евáть, -аю, -аешь *eig.*, **~еть**, -ею, -еешь *įvk. šnek.* supràsti, pėrmányti, nutuókti, įmányti, išspràsti, suvókti; он не может у. жо galvà не-ішеша.

ура́н, -а *chem.* uránas; **~овый**, -ая, -ое uráно, uráнинis.

уравáть, -вý, -вешь; **бýt.** -áл, -алá, -áло *įvk. šnek.* 1. ištraukti, išplėsti; 2. *prk.* išgauti, išveržti, išplėsti; у. время pasigauti, rásti laiko; **~ся**, -вýсь, -вешья; -áлся, -алáсь, -алóсь ir -áлось *įvk. šnek.* 1. išspràsti, ištrákti, išsprúkti; 2. ištrákti (*trumpam laikui*).

урегули́ровать, -рую, -руешь *įvk.* sureguliuoti; išreguliuoti, nureguliuoti (*puz. mašiną*); **~ся**, -руется *įvk.* susireguliuoti, susitvarkyti.

урéжу *žr.* урэзатъ.

урэз|ать, урэжу, урэжешь *įvk.*, **~ать**, -аю, -аешь *įvk. šnek.* įkalbėti, įtikinėti, įtikinti, nuraminti.

урэзы́вать, -аю, -аешь *eig. žr.* урэзатъ.

ури́льник, -а *pasen.* naktipuodis.

ури́на, -ы *med.* šlapimas.

у́рна, -ы ўрна; поребáльная у. láidojimo ўрна (*kremavimo pelenams laikyti*); избирáтельная у. rinkiminė ўрна (*уздара дэжэ су plyšiu balsavimo biuleteniams įmesti*).

у́ровень, -вня *v.* 1. lygis (*puz. júros*); lygmuó; вода в рекé в у. с берега́ми lygmena, lygmala ўрэ; у. народно́го благосостоя́ния *prk.* liaudies geróvės lygis; в у. с чем а) тамé рацiамé аўкс-тује, вiено аўксцiо, lygio, sulig kuó; б) *prk.* sudėrintai, dařniai su kuó; 2. *tech.* gulsčiukas.

уровня́ть, -яю, -яешь *įvk.* padaryti lygý, išlyginti (*puz. kelią*), suletėnti, sutapnoti; **~ся**, -яется *įvk.* išsilyginti, tapti lygiám.

уро́д¹, -а 1. išsigimėlis, apsigimėlis, iškrýpėlis; budūtis, luošýs; 2. baidýklė, šlykštýnė; pabáisa, šmėkla (*apie biauų žmogų*).

уро́д², -а *tarm.* defliús.

уро́дец, -дуа *žr.* уро́д¹.

уроди́ть, урожý, уродишь *įvk.* 1. užderėti, užaugti; 2. *šnek.* pagimdýti; **~ся**, урожýсь, уродишь *įvk.* 1. užderėti, išaugti; 2. *šnek.* užgimti; у. в отцá atsigimti i tėvą, tėvu apsigimti.

уро́длив|ость, -и *m.* 1. luošumas; 2. šlykštumas, biauřumas, darkumas; **~ый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о 1. apsigimęs, išsigimęs; sulóšintas, luošas; уро́дливое дéрево керэжис, керéклis; 2. šlykštūs, biauřūs, grasūs, darkūs; 3. *prk.* sudarkýtas, sužalótas, subiauřótas.

уро́довать, -дую, -дуеть *eig.* 1. lúošinti; žalóti; 2. biauřóti, darkýti, gadinti, maĩtoti; **~ся**, -дуется *eig.* 1. lúošintis; 2. būti lúošinamam.

уро́дс|кий, -ая, -ое išsigimėlio, išsigimėliškas; **~тво**, -а 1. apsigimimas, luošýbė; 2. *žr.* уро́длив-ость.

урожай, -я *derlius*, brandà, brąsų, dagà, tarpà, pašà; **урожайность**, -и *m. derlingumas, derlumas*; **урожайный**, -ая, -ое; -жаён, -жайна, -жайно *derlingas, derlus, pašus, duoningas, brandūs, brandingas*; у. год *derlingi metai*.

урожд||ать, -аю, -аешь *eig. žr. уродить; ~аться*, -аюсь, -аешься *eig. žr. уродиться; ~енная*, -ой *dkt.*: Стáхова, у. Шубина *Stachova, mergautine pavarde Šubina*; **уроженный**, -ая, -ое *gimęs, gimimo*.

урожен||ец, -нца: он у. Фрáнции *jis gimęs Prancūzijoje*, jis kilęs iš Prancūzijos; эдешний у. чя *gimęs, vietinis, čionykštis*; **урока**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам: онá у. Мйнска *jį gimusi Minske, ji kilusi iš Minsko*.

уроку *žr. уродить; ~сь žr. уродиться*.

урок, -а 1. *ramokà*; у. русского языка *rūsy kalbės ramokà*; готовить уроки *mokyti, ruošti ramokas*; давать уроки *vesti ramokomis*; давать кому-л. уроки *mokyti ką privačiai*; брать уроки *mokytis privačiai*; 2. *pasen.* užduotis, uždavinys; 3. *prk.* *ramokà, ramokumas*; это вам послужит уроком *tai bus jums ramokà, iš to jūs galėsite pasimokyti*; дать кому-л. хороший у. *ką gerai ramokyti*; уроки истории *istòrijos ramokos*.

урон, -а *nūostolis, netektis*; понести большой у. *turėti, patirti daug nūostolių*; нанести кому-л. большой у. *padaryti kám daug žalės*; **уронить**, уронишь *įvk. 1. (netyčia) išmesti, palėisti iš rankų*; *numėsti*; онá уронила платок *jai iškrito púsine*; у. книги со стола *numėsti knygà nuo stalo*; у. листья *numėsti lapus (apie medžius)*; у. перья *nusišerti, išsišerti (apie paukščius)*; у. слезу *prk.* išlieti ašarą; у. остроту *prk.* šmaukštelėti sámoji; у. слово *prk.* leptelėti, žlèptelėti, társtelėti žodį; 2. nulėisti; у. голову *nulėisti gálvą*; 3. *prk.* pažeminti, diskredituoti; у. себя в чьих-л. глазах *pažeminti savę kienò akysė*; 4. *šnek. pasen.* *nusmukdyti, nusmūkinti, nugyventi*; у. хозяйство *nusmukdyti ūkį*.

урочище, -а 1. (*gamtinė*) ribà, siena (*pov. ežeras, upelis, dauba*); *māžas miškėlis (laukuosė)*; 2. *apirubas, vietovė, išsiskirianti iš aplinkės (pov. miškas vidur lauko, pievos, pelkės ir t. t.)*.

урочный, -ая, -ое 1. *nustatytas (pov. laikas)*, nužymėtas; прийти не в урочное время *ateiti netinkamu laikų, nè laikų*; 2. *pasen.* sutartas; урочная цена *sutartà kaina*; 3. *įprastinis (pov. kelias)*. **уругвай||ец**, -айца *urugvajietis*; **уругвайский**, -ая, -ое 1. *urugvajiečių, urugvajieškas*; 2. *Urugvajaus*; на уругвайской границе *prie Urugvajaus sienos*.

урчать, -чү, -чийшь *eig. uřgzi, uřšti, gurgėti, gurguliuoti, kuřkti, buřgzi, niuřgzi, niurzgėti*; урчат в животě *pilvas uřgia, gurguliuoja*; урчат моторы *motòrai buřgia*; человек что-то урчал *žmogus kažką niurzgėjo*.

урывать, -аю, -аешь *eig. žr. урвать; ~ся*, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr. урваться*; 2. *būti ištraukiamam, išplėšiamam; būti išgaunamam*.

уры||ками *prv. šnek.* priešokiais, protarpiais, priešpoiais (*pov. dirbti*), каřkartėmis; тårpais (*pov. susitikti*); **урочный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно

šnek. *atsitiktinis, protarpinis, priešokinis*; урывочные встречи *protarpiais dāromi, atsitiktiniai susitikimai*.

урыок, -а (-у) *kuop. uriūkai (džiovinti abrikosai)*. **урыад**, -а *pasen.* 1. *tvarkà*; 2. *lāipsnis, rāngas, tarpūbinės pāreigos*.

урядить, уряджу, урядишь *ir урядишь įvk. 1. pasen. tarm.* *sutvarkyti, sureguliuoti, įtaisyti*; 2. *išrengti, išruošti (pov. į kelionę)*; 3. *išpuošti, papuošti*; у. невесту *išpuošti nuotaką*; 4. *nuspręsti, nutarti*; **уряд**, урядьсь, урядишься *ir урядишься įvk. 1. pasen. tarm.* *susitvarkyti*; 2. *pasen.* *susitarti, susitaikinti*; 3. *tarm.* *išsipuošti, pasipuošti*.

урыадник, -а *ikirev.* 1. *uriādnikas, káimo policininkas*; 2. (*kazokų*) *pūskarininkis*.

уряджать, -аю, -аешь *eig. žr. урядить; ~ся*, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr. урядиться*; 2. *būti sutvarkomam; būti išpuošiamam; būti išruošiamam*.

ус, -а 1. *ūsas*; 2. (*oabzdžio*) *čiuptuvėlis, čiuopiklis, liestukas; (augalo) ūselis, ūsas, kibtukas*; 3. *tech.* *ūžkarpa*; **уся**, усяжсь, усядишь *ir усядишься* *įvk. 1. pasen. tarm.* *susitvarkyti*; 2. *pasen.* *susitarti, susitaikinti*; 3. *tarm.* *išsipuošti, pasipuošti*.

усадбейный, -ая, -ое 1. *sodýbinis, sodýbos*; *усадбейная земля* *sodýbinė žemė, sėdymas*; 2. *dvariniūku; dvārò; bajòriškas, bajòrų*; *усадбейная культура* *bajòriška kultūra*.

усадить, усажу, усадишь *įvk. 1. susodinti, pasodinti*; у. в машину *įsodinti į mašiną*; у. ростей *susodinti svečius*; 2. *apsodinti (pov. aikštę gėlėmis)*; 3. *aplipti, arkibti*; деревья были усажены плодами *medžiai buvo arkibę, aplipę vaisiais*; 4. *šnek.* у. хлебъ в печь *sušauti duonos kėpalus į kròsnį*; 5. у. в тюрьму *pasodinti, įkisti į kalėjimą*; 6. *pasen.* у. все деньги *išlėisti, sukisti visus pinigus*.

усадка, -и 1. *apsodinimas (pov. medžiais)*; 2. у. хлебъ в печь *duonos kėpalų sušovimas į kròsnį*; 3. *tech.* *suslūgimas, subėgimas, susėdimas, suzmekimas; susitraukimas (pov. audinio)*.

усадьба, -ы; *dgs. kilm.* *усадбей ir усадьб sodýba*. **усаживать**, -аю, -аешь *eig. žr. усадить; ~ся*, -аюсь, -аешься *eig. 1. sėstis, atsisėsti; susėsti*; 2. *būti pasodinamam, susodinamam; būti apsodinamam*.

усаливать¹, -аю, -аешь *eig. žr. усалить*.

усаливать², -аю, -аешь *eig. žr. усолить*.

усалить, -лю, -лишь *įvk. šnek.* *sutaukuoti, suriebaluoti*.

усастый, -ая, -ое; *усаст*, -а, -о *šnek.* *ilgaūsis, didžiaūsis*.

усатый, -ая, -ое; *усат*, -а, -о *ūsuotas*.

усач, -а 1. *šnek.* *ūsòčius, ūsòrius, ūsuòtis*; 2. *zool.* *ūsòrius, apāras (žuvis), Barbus barbus*.

усавивать, -аю, -аешь *eig. žr. усвоить; ~ся*, -ается *eig. būti įsisavinamam*.

усв||оение, -я *įsisavinimas; išmokymas*; у. пищи *maisto įsisavinimas; ~биль*, усвбю, усвоишь *įvk. 1. pėrimti, įsisavinti (pov. papročius)*; 2. *įsisavinti (pov. svetimus žodžius)*, išmòkti (*pov. dainą*), įsiminti; 3. *įsisavinti; suvirškinti*.

усевать, -аю, -аешь *eig. žr. усеять*.

усек *žr. усець*.

усек||ать, -аю, -аешь *eig. žr. усечь*; **~новение**, -я *pasen. nukirtimas (galvos)*.

усекý, **~т** *žr. усечь*.

уселся *žr. усёться*.

усёрд||ие, -я 1. uolūmas, stropūmas, stengimasis; atsidavimas, atsidėjimas (*puz. darbui*); 2. *pasen. palankūmas, nuoširdūmas*; **~ный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. uolūs, stropūs, atsidāvēs dārbui, kārštas; 2. *pasen. nuoširdūs*; **~ствовать**, -твую, -твуеть *eig. uoliai darbūotis, stropūotis, stēngtis, šiltis, atsidėjus rūpintis*.

усёться, усядусь, усядешься; *būt. уселся, -лась, -лось* *įvk. 1. atsisėsti*; все уселись за стол visi susėdo prie stalo; 2. *šnek. įsikūrti, apsigyvėnti*.

усеч||ение, -я pupiovimas, purentimas, nukirtimas; **~енный**, -ая, -ое; -чён, -енá, -енó 1. pupiautas, nukirstas; 2. *mat. pupiautinis*; усечённая пирамида pupiautinė piramidė.

усечь, усекý, усечёшь, усекýт; *būt. усék, -лá, -лó* *įvk. nukirsti, nuręsti; nukąsti (puz. žodžių galūnes)*.

усёять, усею, усеешь *įvk. 1. užsėti, apsėti*; 2. nusėti, nuklėti; воробей усеяли всю крышу žvirbliai aptūpė visą stogą; у. поле брани трупамі kovos lauką lavonais nuklėti; звёзды усеяли всё небо visas dangūs būvo žvaigždžių nužertas.

усидеть, усяжý, усядýшь *įvk. nusėdėti, išsėdėti, nustýgti (vietoje)*.

усидчив||ость, -и *m. pasėdūmas, išsvermingūmas, uolūmas, neatsitraukimas nuo darbo*; **~ый**, -ая, -ое; -чив, -а, -о išsvermingas, pasėdūs, gálintis ilgaí dirbti.

уси||ивать, -аю, -аешь *eig. žr. усидеть*.

усижý *žr. усидеть*.

ýсики, -ов *dgs. 1. úsėliai, úsiūkai*; 2. *bot. úsėliai, kibúkai*; 3. *zool. čiuptuvėliai*.

усиление, -я 1. sustiprinimas, padidinimas; 2. sustiprėjimas, padidėjimas.

усиленный, -ая, -ое; -лен, -а, -о 1. sustiprintas, pastiprintas, pasmarkintas, smarkūs, spartūs, intensyvūs; усиленная работа įtemptas dārbas; 2. atkaklūs, primygtinis, įkyrūs, atkarūs; усиленные рассказы įkyrūs klausinėjimai; 3. pagėrintas, pagaūintas, padidintas (*puz. maisto davinys*).

усили||вать, -аю, -аешь *eig. žr. усилить*; **~ваться**, -аюсь, -аешься *eig. 1. stēngtis, bandýti, mėginti, žr. усилиться*; 2. būti stiprinamam, didinamam; **~е**, -я 1. pastangà, jėgų įtempimas, įtampa; у. воли vālios pastangà; 2. *tech. įraža, jėgà*.

усилитель, -я *v. tech. stiprintuvas*; **~ный**, -ая, -ое stiprinimo, stiprinamasis.

уси||лить, -лю, -лишь *įvk. 1. sustiprinti, padidinti, pasmarkinti, pagriežtinti, pasuőkinti*; у. движение поезда sustiprinti, pagreĩtinti traukinio judėjimą; у. звук sustiprinti garsą; у. внимание įtempti dėmesį; у. тюремный режим pagriežtinti, pasuőkinti kalėjimo režimą; 2. suintensyvinti, suaktyvinti, sustiprinti; у. деятельность профсоюзных организаций suintensyvinti profsajunginių organizacijų veiklą; у. пропаганду suaktyvinti propagandą; **~ся**, -лится *įvk. 1. sustiprėti, padidėti, pasmarkėti, pagriežtėti, pasuőkėti*; вѣтер усилился вѣjas pasmarkėjo, sustiprėjo; болѣзнь

усилилась ligà pasunkėjo; 2. įsigalėti, įsivýrauti, įsiviešpatuoti; егó влияние усилилось jò įtaka įsigalėjo, sustiprėjo.

усильный, -ая, -ое *pasen. žr. усиленный (1 ir 2 reikš.)*.

уска||ать, укачý, укачешь *įvk. 1. nušokuoti, nu-liuoksėti, nustraksėti; išstriuoksėti*; 2. nušuoliuoti, nujótи šuoliais.

уска||ивать, -аю, -аешь *eig. žr. ускарать*; **~нýть**, -нý, -нѣшь *įvk. šnek. žr. ускарать (1 reikš.)*.

уск||альзывать, -аю, -аешь *eig. šnek., ~ользátъ, -áю, -áешь eig. slýsti, sprústi, šliaužti į šalį, žemýn, žr. ускользнуть*.

ускользнуть, -нý, -нѣшь *įvk. 1. išslýsti, išsprústi, išsmúkti*; рыба ускользнула из рук žuvis iš raikų išslýdo, išsmúko; полóз ускользнул в сторону rógių pavažà nušliaužė į šalį; 2. *šnek. pralįsti, likti nepastebėtam*; 3. *prk. slaptaĩ ištrúkti, išsprúkti, išsmúkti, pasprúkti*; 4. *prk. žlugti, pradiñgti, pragaĩšti, išnykti*.

ускорение, -я 1. (pa)greĩtinimas, (pa)sparĩtinimas, paskūbinimas; 2. greĩtėjimas, spartėjimas; 3. *tech., fiz. pāgreitis, greĩtėjimas*; отрицательное у. neĩgiamasis greĩtėjimas, lėtėjimas.

ускоренный, -ая, -ое pagreĩtintas, pasparĩntas; paspartėjes; обучение по ускóренной программѣ (ap)mokymas pagal sutrumpintą programą.

ускоритель, -я *v. tech. greĩtiklis, akseleratorius*; **~ный**, -ая, -ое *tech. greĩtinamasis, sparĩtinamasis*.

уско||рить, -рю, -ришь *įvk. pagreĩtinti, pasparĩtinti, pasmarkinti, paskūbinti*; **~иться**, -ится *įvk. pagreĩtėti, paspartėti, pasmarkėti (puz. tempai)*; **~ять**, -яю, -яешь *eig. žr. ускóрить*; **~яться**, -яется *eig. 1. žr. ускóриться*; 2. būti greĩtinamam, sparĩtinamam.

усла||вливаться, -аюсь, -аешься *eig. šnek. žr. усло-виться ir услóвливаться*.

усла||д||а, -ы *pasen. poez. rómėgis, gėris, malonūmas*; **~ительный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *pasen. poez. teĩkiantis malonumą, smāginantis, teĩkiantis rómėgi*.

усла||дить, услажý, услáдишь *įvk. pasen. poez. ~ждátъ, -áю, -áешь eig. pasen. poez. (pa)smāginti, (pa)darýti malōnų, smāgų (puz. gyvenimá)*, (su)teikti malonumą, džiaūgsma, rómėgi; **~жде-ние**, -я 1. smāginimas, malonumo teikimas; 2. rómėgis, malonūmas.

услажý *žr. услáдить*.

услáстить, услáщý, услáстýшь *įvk. pasen. 1. pasáldinti*; 2. *prk. sužavėti pagyromis, įsiteikti, (pa)sáldiežuváuti, pameilikáuti*; **~ся**, -тýтся *įvk. pasen. pasáldėti, pasálsti, pasálti*.

услáть, ушлю, ушлѣшь *įvk. nusiųsti, išsiųsti*; у. в рóрод nusiųsti į miestą; у. из кóмнаты išsiųsti, išprašýti iš kambario; у. в Сибýрь ištreĩti į Sibirá.

услáщátъ, -áю, -áешь *eig. pasen. sáldinti, žr. услáстýть*; **~ся**, -áется *eig. pasen. 1. sáldėti*; 2. būti sáldinamam.

услáщý *žr. услáстýть*.

усл||едить, -ежý, -едýшь *įvk., ~ѣживать, -аю, -аешь eig. 1. neišlėisti iš akių, išsáugoti, nusáugoti, pasáugoti*; 2. (su)sėkti (*puz. šnipá*); pa-

stebėti, įžvelgti (pvz. kieno nuostabą); pasėkti (pvz. kieno kalbą).

услежу́ жр. уследить.

усло́в||ие, -я 1. sąlyga; предъявить (поставить) условия pateikti sąlygas; условия теоремы теорėmos sąlygos; при (на, в) каких условиях? kokiomis sąlygomis? выступим только при условии tėpлой погоды iškeliąsime, išžygiuosime, tik ėsant šiltam ėrui; 2. susitarimas, sutartis, sándėris; заключить у. sudaryti sūtartį; по условию pagal susitarimą, kaip susitarta; расторгнуть у. nutraukti susitarimą; нарушить у. sulaužyti susitarimą; ~итесь, -ялюсь, -вишесь *жк.* sulýgti, susitarti, susiderėti, susikalbėti; у. в цене sulýgti kainą, susiderėti dėl kainos; словно условились lýg susitäre; у. о сроке платежа susitarti dėl mokėjimo termino; у. о времени встречи susikalbėti dėl susitikimo laiko; ~ленный, -ая, -ое; -лен, -а, -о 1. sūtartas, sulýgtas; 2. sutartinis, sutartasis (pvz. ženklas); ~ливаться, -аюсь, -аешься *eig.* lýgti(s), derėtis, taėtis.

усло́в||ю *прв.* lygtinai, su sąlyga; приговорить у. к лишению свободы на два года nuteisti lygtinai dvejiems mėtamais laisvės atėmimo; ~ость, -и *т.* 1. teis. lygtinumas; 2. įsigalėjusieji įpročiai, nusistovėjusios elgesio nėrmos; sutartinis dalýkas; šabloniškumas, formalumas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно 1. sąlyginis, lygtinis (pvz. baustė); у. рефлєкс sąlyginis reflėksas; 2. sutartinis (pvz. ženklas); 3. gram. sąlygos; условное предложение sąlygos sakinyš.

усложн||ение, -я 1. sukomplikavimas, supainiojimas; 2. komplikacija, (didėsnis) painumas; ~енный, -ая, -ое; -ен, -енá, -енó komplikuotas, sudėtingas, painus, pinklus; ~ить, -ню, -нишь *жк.* sukomplikuoti, padaryti painėsnį, sudėtingėsnį, pasuikinti; ~иться, -йтсá *жк.* susikomplikuoti, pasidaryti sudėtingesniám, painesniám; ~ять, -яю, -яешь *eig.* komplikuoti, suikinti; у. положение komplikuoti pādėti, *жр.* усложнить; ~яться, -яетсá *eig.* 1. komplikuotis, *жр.* усложниться; 2. būti komplikuojamam.

услýга, -и 1. paslaugá, patarnávimas; оказать кому-л. услýгу padaryti kám páslaugá; оказать медвėжью услýгу *прк.* padaryti meškės patarnávimá; коммунальные услýги komunáliniai patarnávimai; я к вáшим услýгам есú júsų dispozicijoje; готовый к услýгам *пасен.* jűms nuolankűs (*laiško pabaigoje*); 2. kuop. *пасен.* tarnai, patarnáutojai; 3. *пасен.* patarnávimas; у. при столе patarnávimas válgant.

услужáющий, -ая, -ее *пасен.* 1. patarnáujantis; 2. -его *дкт.* patarnáutojas; 3. *iron.* pataikáujantis, šunuodegiáujantis.

услуж||ение, -я 1. *пасен.* tarnávimas; идти в у. parrisamdyti už tarną; быть в услужении у когó-л. būti kienō tarnū; 2. *iron.* pataikávimas.

услуж||ивать, -аю, -аешь *eig.* *пасен.* 1. *жр.* услужить; 2. būti patarnáutoju; ~ить, -ужу, -ужишь *жк.* padaryti páslaugá, patarnáuti.

услужлив||ость, -и *т.* paslaugűmas; įtaikűmas, įsisteikimas; ~ый, -ая, -ое; -лив, -а, -о paslaugűs; įtaikűs; быть не в мєру услужливым būti pernėlyg paslaugiam, įtaikiam.

услýжни||к, -а *пасен.* 1. patarnáutojas, tarnas; 2. įsisteikėjas; ~ца, -ы *пасен.* 1. tarnaitė; 2. įsisteikėja.

усл||ыхáть, -ышу, -ышишь *жк.*, ~ышáть, -шу, -шишь *жк.* 1. nugirsti, nusiklausyti, išgirsti; 2. patirti, sužinoti, išgirsti; 3. pajusti, nujausti; užuosti.

усмáтривать, -аю, -аешь *eig.* *жр.* usmotrėty; ~ся, -ается *eig.* būti įžvelgiamám; būti prižiūrimám.

усмех||áться, -áюсь, -áешься *eig.* šypsótis, šaipýtis; ~нутьсá, -нусь, -нєшсь *жк.* šýptelėti, nusišypsoti.

усмєшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам pašaipa, pajuoka.

успир||ение, -я sutrąmdymas, nuraĩmdymas, numalšinimas, užgniauzimas, nuslopinimas (pvz. maišto); ~итель, -я *в.* malšintojas, slopintojas; ~ительный, -ая, -ое malšinamasis, slopinamasis; ~ить, -рю, -ришь *жк.* (su)trąmdyti, (nu)malšinti, (nu)ramdyti, užgniauzti, nuslopinti; ~иться, -рюсь, -ришьсá *жк.* nurĩmti, nusirąmdyti; ~ять, -яю, -яешь *eig.* *жр.* usmirity; ~яться, -яюсь, -яєшсь *eig.* 1. *жр.* usmiritysá; 2. būti trąmdomam, malšinamam.

усмотр||ение, -я nuožiuą; по своему усмотрению savo nuožiuą; ~ть, -отрю, -óтришь *жк.* 1. įžiūrėti, įžvelgti; įmatyti (pvz. naudą); 2. pasėkti, prižiūrėti, nusaugoti.

усна||стить, уснашу́, уснастишь *жк.* *šnek.*, ~щáть, -áю, -áешь *eig.* *šnek.* 1. aprūpinti, apykūoti (*laivą*); 2. *прк.* paruošti, aptaisyti; išpuikinti, pagrąžinti (pvz. kalbą).

уснашу́ *жр.* уснастыть.

уснýть, уснý, уснєшь *жк.* 1. užmigti; у. вєчным сном *прк.* užmigti ámžinu miegū, užmigti ámžiams (*numirti*); 2. nugaišti, užtrókti (*apie žuvį*).

усóбница, -ы *пасен.* tarpúsavio vaidai.

усовершенствовá||ние, -я 1. (pa)tóbulinimas, ištóbulinimas; patobulėjimas; у. записка космичєских ракєт kósminių rakėtų paleidimo (pa)tóbulinimas, patobulėjimas; 2. tóbulinimasis, išsitóbulinimas, pasitóbulinimas; институт усовершенствования учителей mokytojų tóbulinimosi institutas; 3. patóbulinimas; ввести (вводить) технические усовершенствования įvesti tėchninius patóbulinimus; ~нный, -ая, -ое; -ван, -а, -о patóbulintas, tobulėsnis; ~ть, -твую, -твуетсá *жк.* patóbulinti, ištóbulinti; ~ться, -твуюсь, -твуетсь *жк.* pasitóbulinti, išsitóbulinti; patobulėti, ištobulėti.

усóвестить, -ешу, -естишь *жк.* *šnek.* sukėlti sąžinės graužimą, prabilti į sąžinę, sugėdinti; ~ся, -ешусь, -естишьсá *жк.* *šnek.* paklūsti sąžinės balsui, susigėsti, susigėdyti.

усóвещивать, -аю, -аешь *eig.* *жр.* usovestity; ~ся, -аюсь, -аєшьсá *eig.* 1. *жр.* usovestitysá; 2. būti (su)gėdinamam.

усóвещу *жр.* usovestity.

усóл, -а (pa)súdymas; ~ить, усóлю, усóлишь *ир.* усóлишь *жк.* *šnek.* pasúdyti, susúdyti.

усомн||иться, -нюсь, -нишьсá *жк.* paabejoti, suabejoti, sudvejoti; он усомнїлся в нєм jis juō nepatikėjo, jis juō nusivýlė, jis juō suabejójo.

уцопший, -ая, -ее *pasen.* 1. mīrēs; 2. -ero *dkt.* mirusysis, velionis; день поминовения уцопших *bažn. vėlinės.*

уцох||лый, -ая, -ое *šnek.* nudžiūvęs, padžiūvęs; pradžiūvęs; pėrdžiūvęs; уцохлые половицы pėrdžiūvusios griūdys; **~нуть**, -ну, -нешь; *būt.* ucox, -ла, -ло *juv.* 1. nudžiūti; pėrdžiūti; pasausti, prasausti; 2. *prk. šnek.* sulýsti; 3. išdžiūti, nudžiūti, išsausėti.

успевá||емость, -и *m. (moksleivių) pažangumas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. žr. успеть; 2. pažangą daryti, žengti į priekį, sėkmingai mokyti; **~ющий**, -ая, -ее 1. suspėjantis, suskūmbantis; 2. sėkmingai besimokantis, pažangūs (*puz. mokinyš*).*

успеется *beasm. juv. šnek.*: (ещё) у. nėra kō skubėti, dār yrà laiko.

успение, -я *bažn.* 1. mirtis; 2. žolinė, danginė (*šventė*).

успётъ, успеоу, успеешь *juv.* 1. suspėti, suskūbti; я успёл на поезд аš suspėjau į traukinį; не у. (глазом) мигнуть nesuspėti nėt mirktelėti; краски на картине успели высохнуть pavėikslo dažai jau baigė džiūti; 2. *pasen.* pasiekti ką, turėti pasisekimo; у. в науке padaryti pažangą, pažengti moksle.

успэх, -а 1. pasisekimas, sėkmė, klotis; желая вам успеха linkių jums (gerōs) kloties; успехи в науке pasiekimai moksle; ему всегда сопутствует у. jam visuomet sėkasi, jis visuomet turi dailą; 2. *dgs.* pažangumas, pažangà; ерō успехи в математике были неоспоримы jō pažangumas matematikoje buvo negiñčijamas; 3. laimėjimas, pėrgalė; у. в бою pėrgalė mūšyje; успехи в строительстве laimėjimai statyboje.

успёши||ость, -и *m.* sėkmingumas, klotingumas, vaisingumas (*puz. darbo, pastangų*); **~ый**, -ая, -ое sėkmingas, klotingas; pasisėkęs, nusišėkęs.

успокаивать, -аю, -аешь *eig.* raminti, malšinti, maldyti, trāmdyti, žr. успокоить; **~ся**, -аюсь, -аешся *eig.* 1. žr. успокоиться; 2. būti raminamam.

успокоение, -я 1. (*veiksmas*) nuraminimas; для успокоения совести sąžinei nuraminti; 2. nusiramimas, nurimimas; 3. gimtis, ramybė.

успокойтельный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно nuraminamasis, rāmdomasis.

успокоить, -кою, -коишь *juv.* nuraminti, numalšinti, sutrāmdyti, numaldyti; у. нервы nuraminti nėrvus; **~ся**, -коюсь, -коишься *juv.* nusiraminti, nurimti; susidrausti, aprimti; atsilėisti, atlyžti; nutilkti, susistalbuoti.

устá, уст, устám *dgs. pasen.* lūpos, burnà; ♦ из уст в у. iš lūpų į lūpas; это у всех на устах apie tai visi kalba; ♦ вашими устами (да) мёд пить *šnek.* iš jūsų burnōs į diėvo ausį (*kad jūs žodžiai išsipildytų*).

устáв, -а 1. įstatai; statutas; reglamente; у. общества draugijos įstatai; у. строевой службы rikiuotės statutas; 2. *džn. dgs.* elgesio, gyvėnimo taisyklės, nōrmos; уважать устáвы общественной жизни gerbti (įprastinēs) visuomeninio gyvėnimo nōrmas.

уствáть, устаю, устаешь *eig.* žr. устáть; ♦ не уствáя бė paliovōs.

уствáвить, -влю, -вишь *juv. šnek.* 1. sustatyti, pastatyti, patalpinti, sutalpinti, išdėstyti, sudėlioti; apstatyti, pristatyti; 2. įsmeigti, įbėsti, įremti; у. глаза на корό-л. įsmeigti akis į ká; 3. nustatyti (*puz. kainą*); įvėsti (*puz. tvarką*); **~ся**, -влюсь, -вишься *juv. šnek.* 1. sutilpti, išsitėkti, pareiti; 2. įsmeigti, įdėbti, nukreipti; у. глазами įstebeilyti, įsistebeilyti, įsispitrėti; 3. pakrūpti, pasisūkti; būti nukreiptam, atsuktam.

уствáлять, -яю, -яешь *eig.* žr. уствáвить; **~ся**, -яюсь, -яешся *eig.* 1. žr. уствáвиться; 2. būti sustatomam, (su) dėliojamam.

уствáнный, -ая, -ое įstatų, statuto, reglamente, įstatinis; уствáнные положения įstatų, statuto, reglamente nuostatai.

уствáвать, -аю, -аешь *eig.* žr. устоять; **~ся**, -ается *eig.* žr. устояться.

уствá||ость, -и *m.* nuovargis, nuoislis, alsas, pailsimas, nuvargimas; **~ый**, -ая, -ое pavařges, privařges, išvařges, įvařges, nuilsęs, pailsęs, nusišėkęs.

уствáль, -и *m. pasen. ir šnek.* žr. уствáлость; работать без уствáли nenuilstamai, nepaliūjamai dirbti; рассказыывать без уствáли pāsakoti neatsikvepiant, бė pėrstogēs, бė paliovōs.

устанáвливать, -аю, -аешь *eig.* žr. установить; **~ся**, -аюсь, -аешся *eig.* 1. žr. установиться; 2. būti sustatomam, nustatomam; būti sumontuojamam, įrengiamam.

устанёшь žr. устáть.

установить, -овлю, -овишь *juv.* 1. pastatyti, nustatyti, išdėstyti; 2. nustatyti (*puz. kainą, sumą*); у. нōрму выработкi nustatyti išdirbio nōrmą; 3.: у. мир įgyvendinti, įvėsti taiką; у. тишинų nuraminti, nurāmdyti; у. порядок sutvarkyti; у. рекōрд pasiekti rekōrdą; у. факт nustatyti, konstatuoti faktą; у. отношения užmėgzti sántykius; у. наблюдение organizuoti stebėjimą, sekimą; 4. *tech.* sumontuoti, įrengti, instaliuoti; **~ся**, -овлюсь, -овишься *juv.* 1. *šnek.* sustoti (*puz. poromis*); atsisototi, pasilypti; 2. nusistovėti, įsivirausti, susiformuoti, įsigalėti, tapti įpročiu, pāpročiu; 3.: установилось леро prasidėjo (tikrā) vāsara; установилась порōда stōjo giedrā.

устанōвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. pastatymas, nustatymas, išdėstymas, išdėliojimas (*puz. knygų lentynose*); 2. *tech.* įrengimas, (su)montavimas, instaliavimas, instaliacija; 3. *tech.* įrenginys; холодильная у. šáldymo įrenginys; силовáя у. jėgainė; 4. orientacija; kryptingumas; 5. direktyvā, nurōdymas, nuostata.

устан||овление, -я 1. sustatymas, pastatymas; 2. *prk.* nustatymas; у. фáктов fákty nustatymas, konstatavimas; 3. *pasen.* nuostatas, įstatymas; **~овленный**, -ая, -ое; -лен, -а, -о 1. pastatytas, sumontuotas; 2. nustatytas; по установленной фōрме pagal nustatytą fōrmą; **~овочный**, -ая, -ое 1. nustatymo, nustatomasis; у. винт nustatomasis varžtas; 2. orientacinis; 3. direktyvinis, nuostatinis.

устану žr. устáть.

устарéвать, -аю, -аешь *eig.* senėti, senti, žr. устареть; **~елый**, -ая, -ое 1. *pasen.* nusėnęs, pasėnęs, susėnęs; 2. nebevertojamas, išėjęs iš madōs, pa-

sēņes (puz. *fasonas*); **~еть**, -ёю, -ёешь *ivk.* 1. *pasen.* pasēnti, susenēti, sēnstelēti, nusēnti (puz. *žmogus*); 2. būti nebeavartojamam, išeiti iš madōs, pasēnti (puz. *žodis*).

устать, устану, устанешь *ivk.* pailsti, nuilsti, nuvaigti, nusivaryti, nusikūlti, pristoti, nusiplūkti. **устаю** *žr.* уставать.

устел|ешь, **~ю** *žr.* устлать.

устер|ег *žr.* устеречь.

устере|гать, -аю, -аешь *eig. žr.* устеречь; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* устеречься; 2. būti išsągojamam; būti nusągojamam.

устер|ечь, -еру, -режешь, -ерут; **бūt.** устерѣ, -ерла, -лō *ivk. šnek.* 1. apsaugoti, išsąugoti, išsėgėti; у. урожай išsąugoti derlių; не у. от проказы neapsaugoti nuo raupsų; 2. *pasen.* nusąugoti, nutykoti, pasėkti, susėkti (puz. *vagi*); nutaikyti (puz. *proga*); **~ся**, -ерусь, -режешься, -ерутся; **бūt.** устерѣрся, -ерлась, -лōсь *ivk. šnek.* išsisąugoti, apsisąugoti, išsisėgėti.

уст|ил|ать, -аю, -аешь *eig.* **~лать**, устелю, устелешь *ivk.* iškloti, nukloti, nutiesti; pagrįsti; iškreikti; patiesti (puz. *kilimų*).

уст|и|о *prv. žodžių (ne raštu); ~ость, -и m. teis.* (procesas) žodiškumas; **~ый, -ая, -ое** 1. žodinis, sąkomas, sakytinis; у. допрос žodinė apklausa; у. экзамен egzaminas žodžių; 2. *anat.* lūpų (puz. *raumenys*).

устой, -я 1. atramà, ramstis; paramstis, spyrys (puz. *pamo sienos*); (tilto) taūras; 2. *dgs. prk.* pagrindiniai principai, pradžmenys, dėsniai; pagrinda; подорвать государственные устои pakirsti, palaužti valstybės pamatus, pagrindus; моральные устои moralės principai, pđmos; 3. *šnek.* greimas, grienė, krėnėlė, plėvėlė.

устойчив|ость, -и *m.* (pa)tvarumas, stiprumas, pastovumas, stabilumas; **~ый, -ая, -ое; -чив, -а, -о** 1. patvarus, stiprus, tvirtas; nesvirus; устойчивая лėстница stiprios, nesvirios kėpėčios; он у. на норах jis stamantrių kėjų, jō kėjos tvirtos, stamantrių; устойчивые убеждения *prk.* tvirti, nepalaužiami, nusistoję įsitikinimai; 2. pastovus, stabilus, tvirtas; устойчивая порода pastovus ūras; устойчивые цены tvirtos, stabilios, pastovios kainos.

устойть, устою, устойшь *ivk.* 1. nustovėti, išsilaikyti nepargriuvus, neparviftus; 2. išsilaikyti, neiširti, nesugriūti; 3. *prk.* atsilaukyti (puz. *prieš priėšką*), atsispirti, atsiturėti, nepasidūoti, ištvirti; не у. перед соблазном pasidūoti, neatsispirti pagundai; ♦ не у. против (кого-чего) *šnek.* neprilygti (*kam*); **~ся**, устойтс *ivk. šnek.* 1. nusistoti, nusistovėti; išsistovėti, astistovėti; после дождя вода в лужах устоялась pō lietaus vanduo bālose, valkosė nusistojō (nusiskaidrino); вино ужė устоялось vīnas jau išsistovėjo (*jau tinkamas gerti*); 2. *prk.* nusistoti, stabilizuotis.

устраивать, -аю, -аешь *eig. žr.* устроить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* устроиться; 2. būti įtaisomam, įrengiamam; būti surengiamam; būti sutvarkomam; būti įdarbinamam.

устран|ение, -я (pa)šalinimas, nušalinimas; likvidavimas, išgyvendinimas; **~ить**, -ню, -нишь *ivk.* 1. pašalinti; likviduoti, išgyvendinti; у. недо-

статки išgyvendinti trūkumus; 2. nušalinti, pašalinti, atleisti (puz. *direktorių*); **~иться**, -нюсь, -нишья *ivk.* 1. pasišalinti, pasitraukti; 2. išpūkti, (pra)diūgti; устранились недоразумения išnyko nesupratimai; **~ять**, -аю, -аешь *eig.* šalinti, *žr.* устраниť; **~аться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. šalintis; 2. pūkti, diūgti; *žr.* устраниťся; 3. būti šalinamam, išgyvendinamam.

устраш|ать, -аю, -аешь *eig.* bauginti, gąsdinti, *žr.* устрашить; **~аться**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* устрашиться; 2. būti bauginamam; **~ение, -я** (i)bauginimas, (i)gąsdinimas; **~ительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно** *pasen.* (i)bauginamasis, (i)gąsdinamasis; **~ить, -шу, -шишь** *ivk.* įbauginti, įgąsdinti, išgąsdinti, baimės įvaryti; pabaidyti; **~иться**, -шусь, -шишья *ivk.* pabūgti, išsigąsti, pasibaidyti.

устре|м|ить, -млю, -мишь *ivk.* 1. įsmeigti, įbėsti (puz. *žvilgsnį*); pasūkti, nugrėžti, atgrėžti (puz. *šautuvą*); 2. *prk.* sukaūpti, sutelkti (puz. *mintis, dėmesį*); 3. *pasen.* nusūjsti, pasiūsti (puz. i puoli-mą); **~иться**, -млюсь, -мишья *ivk.* 1. nukrūpti, pakrūpti, įsmeigti (puz. *žvilgsnis*); pasikreipti, nusikreipti, nusigrėžti; 2. pūlti, šokti, mėstis, dūotis, pasilėisti; veržtis, smerktis; птіау устремі-лась в лес paūkstis nulėkė, nusidavė i mišką; 3. *prk.* būti sukaūptam, sutelktam; susikaūpti; **~ление, -я** 1. nukrypimas, pakrypimas; nukreipimas; veržimasis; у. взгляда žvilgsnio nukrypimas, nu(si)kreipimas; у. колонизаторов в Африку kolonizatorių veržimasis i Afriką; 2. *prk.* sutelkimas, sukaūpimas (puz. *dėmesio*); 3. pōtroškis, pōlinkis, troškimas, pōras; эгоистические устремления egoistiniai pōlinkiai, pōrai; **~ленность, -и m. 1. kryptingumas; 2. *žr.* устремление (3 reikš.); **~лать, -аю, -аешь** *eig.* устреміть; **~латься, -аюсь, -аешься** *eig.* 1. устреміться; 2. būti nukreipiamam.**

устри|ца, -ы *zool.* aūstrė, *Ostrea edulis*; **~чный, -ая, -ое** aūstrių; устричная раковина aūstrės gėdėlė.

устро|ение, -я 1. įtaisymas, įrengimas; 2. surengimas, suorganizavimas; 3. sutvarkymas; 4.: у. в больницу paguldymas i ligoninę; у. на работу įdarbinimas.

устро|ить, -аю, -аишь *ivk.* 1. įtaisyti, įrengti; 2. surengti, organizuoti; padaryti, suruošti, iškėlti (puz. *vestuves*); у. спектакль surengti spektaklį; 3. sutvarkyti; у. свой делā sutvarkyti savo reikalus; 4.: у. в больницу paguldyti i ligoninę; у. на работу įdarbinti; 5. *šnek.* padėti gauti, parūpinti, išrūpinti; 6. būti priimtinam, patogiām; **~ся**, устроюсь, устрошья *ivk.* 1. įsitaisyti (*kur nors*); 2. susitvarkyti; всё устроилось хорошо viskas susitvarkė, gerai išėjo; 3.: у. на работу įsidarbinti; у. на новой квартире įsikurti naujame butė.

устро|йство, -а 1. įtaisymas, įrengimas; 2. surengimas, suorganizavimas; 3. sutvarkymas; 4. sąntvarka; государственное у. valstybės sąntvarka; 5. įrenginys, įtaisas, įrengimas; 6.: трудовое у. įdarbinimas.

уст|уп, -а iškyšulys, pakopa, terasa.

уступ||а́ть, -аю, -аешь *eig. žr.* уступы́ть; **у|и́тель-ный**, -ая, -ое *gram.* nuolaidos; у. собо́з nuolaidos jungtūkas; **у|и́ть**, уступлю́, уступи́шь *įvk.* 1. pėrleisti (*puz. teise*); užlėisti (*puz. savo vietą*); у. впра́г го́род atiduoti (*be mūšio*) priešui miestą; у. удово́льствие сде́лать что-л. atsisakyti malo-pūmo ką padaryti; 2. nusilėisti (*puz. vyresniam*), nebesipriešinti, pasiduoti; 3. *šnek.* atiduoti; nu-lėisti (*puz. kainą*); у. това́р за сто рубле́й atiduoti prekės už šimtą rublių; у. два рубля nu-lėisti dū rublius, parduoti dviem rubliais pigiau; 4. neprilýgti, būti mažiau vertingam; она́ не усту́пит сво́ей сосе́дке в красо́те ji ы́rà ne men-kėsnio gróžio už savo kaimynę, jós gróžis pri-lýgsta kaimynės gróžiui; ♦ у. доро́гу кому-л. pasitraukti kám iš kelio.

усту́нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -пкам 1. pėrlei-dimas (*puz. bilieto į teatrą*); užleidimas (*puz. savo vietos, kambario, lovos*); 2. nusileidimas, neprieštaravimas; nuolaidžiavimas; 3. nuolaida, kompromisas; 4. (*kainos*) nuolaida.

усту́пчатый, -ая, -ое; -чат, -а, -о pakopotas, sū pa-kopomis, sū terāsomis; laiptuotas.

усту́пчиво́сть, -и *m.* nuolaidumas; **у|и́й**, -ая, -ое; -чив, -а, -о pėrkalbamas, sūkalbamas, nuolaidūs.

усты́дять, -ыжý, -ыди́шь *įvk.* sugėdinti, susarmā-tyti; **у|ся**, -ыжýсь, -ыди́шься *įvk.* susigėsti, su-sigėdinti, susisarmātyti, susidrovėti, pasidro-vėti.

усты́жать, -аю, -аешь *eig. žr.* усты́дять; **у|ся**, -аюсь, -ае́шься *eig.* 1. *žr.* усты́дяться; 2. būti (su)gėdinamam.

усты́жу *žr.* усты́дять; **у|сь** *žr.* усты́дяться.

усты́ле, -я; *dgs. kilm.* -ьев 1. (*upės*) žiotys; 2. žio-tys, žiomuo; angà; у. печи́ rakurà; у. трубы́ vamzdžio žiotys, įmova; **у|и́е**, -а 1. žiotėlės, žio-menėlis; angėlė; 2. *bot.* žiotėlė.

усугу́бить, -блю, -би́шь *įvk.* sustiprinti, padidinti, suintensyvinti; у. старания sustiprinti, suinten-syvinti pastangas.

усугу́бить, -блю, -би́шь *įvk. žr.* усугу́бить; **у|ся**, -би́тся *įvk. žr.* усугу́биться.

усугу́биться, -бится *įvk.* sustiprėti, padidėti, suin-tensyvėti.

усугубл|ение, -я 1. padidinimas, pagilinimas, su-stiprinimas; 2. padidėjimas, pagilėjimas, sustiprė-jimas; **у|ять**, -аю, -аешь *eig. žr.* усугу́бить; **у|яться**, -яется *eig.* 1. *žr.* усугу́биться; 2. būti didinamam, stiprinamam.

усушы́ть, усушý, усу́шишь *įvk. šnek.* pėrdžiovinti; **у|ся**, усу́шится *įvk. šnek.* 1. pėrdžiūti; 2. nudžiūti (*apie svorį*).

усу́шка, -и 1. *šnek.* pėrdžiūvimas; 2. nudžiūvimas, nuodžiūvis (*svorio sumažėjimas džiūstant*).

усчитáть, -аю, -аешь *įvk. šnek.*, **усчитывáть**, -аю, -аешь *eig. pasen.* 1. (pa)tikrinti (*puz. sąskaitas*); 2. atskaityti, atmėsti, numėšti, sumāžinti.

усы́, -бв *dgs. ūsai, uštai*.

усы́лать, -аю, -аешь *eig. žr.* усла́ть.

усынов|итель, -я *v.* įsūnytojas, įvaikintojas, įtėvis; **у|и́ть**, -влю, -ви́шь *įvk.* įsūnyti, įvaikinti; **у|л|ение**, -я įsūnijimas, įvaikinimas; **у|л|ять**, -аю, -аешь *eig. žr.* усыновить; **у|л|яться**, -яется *eig.* būti įsū-nijamam, įvaikinamam.

усыпáльница, -ы *pasen.* (*šeimos*) láidojimo rūšys, karūnas, kriptà.

усып|ать, -плю, -плешь *įvk.*, **у|а́ть**, -аю, -аешь *eig.* 1. apibarstyti, apiberti; apkraikyti; nuberti, nubars-tyti; 2.: егó лицó сплошь было усыпано веснуш-ками jо (visas) véidas perdėm buvo strazdanotas.

усып|ительный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *šnek.* migdomasis (*puz. vaistas*); užliūliuojantis, mig-dantis (*puz. garsas*); **у|и́ть**, -плю, -пийшь *įvk.* 1. užmigdyti; užhipnotizuoti; narkotizuoti; 2. *prk.* susilpninti (*puz. budrumą*); paralyžuoti (*puz. dėmesį*); užslopinti (*puz. sąžinę*); 3. nuodais nu-galābinti, nunuodyti (*puz. katę*); **у|л|ение**, -я 1. (у)migdymas; 2. *prk.* susilpninimas; paraly-žiavimas, užslopinimas, nuslopinimas; 3. nunuōdi-jimas; **у|л|ять**, -аю, -аешь *eig. žr.* усыпáть.

усыхáть, -аю, -аешь *eig. žr.* усыхнýть.

у|ськáть, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. siūndyti, piudýti (*šunimis*); 2. *prk. šnek.* piudýti, kiršinti, kūrstyti.

у|сьдусь *žr.* усéсться.

ута́ивать, -аю, -аешь *eig.* 1. slėpti; 2. glemžti; **у|ся**, -ае́тся *eig.* 1. slėptis; 2. būti slepiamam; būti glemžiamam.

ута́ить, утаю́, утаи́шь *įvk.* 1. nuslėpti, paslėpti; iš-laikyti paslapytjė; 2. paglemžti, pagvelbti, nu-gvelbti; **у|ся**, -аюсь, -ай́шься *įvk. šnek.* 1. pasi-slėpti, diūgti, užsislėpti, užsiglausti; 2. likti pa-slaptimi, neišeiti aikštėn.

ута́йка, -и *šnek.* nuslėpimas; nutylėjimas; прибе-гáть к ута́йкам (nu)slėpti; высказáть всё без ута́йки pasakýti viską, niėko nenuťylint.

ута́птывать, -аю, -аешь *eig. žr.* утопáть.

ута́скивать, -аю, -аешь *eig. žr.* утащáть; **у|ся**, -аюсь, -ае́шься *eig.* 1. *žr.* утащáться; 2. būti nu-tempiamam, ištempiamam; būti nusinešamam vogčià, nugvelbiamam.

ута́чить, уташý, ута́чишь *įvk.* 1. nuteĩpti, nu-vilkkti; у. бревно́ nuteĩpti rāstą; 2. *šnek.* nusi-neĩti vogčià, pavogti, nukniaũkti, nudžiāuti, pa-gvelbti; 3. *šnek.* ištempti, prievarta išvesti; у. корó-л. на охóту ištempti ką medžioklėn; **у|ся**, уташýсь, ута́чишься *įvk. šnek.* (*sunkiai*) išsi-vilkkti, iškiũtinti, išdĩlinti, išspũdinti, iškiũdinti.

у́тварь, -и *m. kuop.* apývokos reĩkmenys, gýkai, pa-dárgai; pādarýnė; хóзяйственная у. ákio padárgai, pādarýnė; домáшняя у. pamũ apývokos reĩk-menys.

у́тверд|итель||о *prv.* teigiamai; **у|и́й**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно teigiamas; у. отвėт teigiamas atsākumas; в у́тверд|ительном смýсле teigiamá prasmė, teigiamai; у́тверд|ительная част|ица *gram.* teigiamoji dalelytė.

у́тверд|ить, -ржý, -рди́шь *įvk.* 1. įtvirtinti, užtvir-tinti, sustiprinti, sutvirtinti; galutinai nustatyti, įvesti, įtėisinti; у. демократи́ю įtvirtinti, galuti-nai nustatyti демократи́ją, демократи́nę sántvar-ką; у. социалисти́ческие дости́жения sutvirtinti socialistinius pasiekimus; 2. pritvirtinti; pastatyti (*puz. kopėčias prie sienos*); 3. patvirtinti, užtvir-tinti; pripažinti; 4. įtikinti; **у|ся**, -ржýсь, -рди́шь-ся *įvk.* 1. įsitvirtinti, įsistiprinti; 2. įsivýrauti, įsigalėti; 3.: у. в се́dle tvirtai atsisėsti bálnė; у. на кóчке tvirtai atsistóti ant kũpsto; 4. su-

tvirtėti (apie padėtį); 5. *šnek.* įsikūrti, apsigyventi, įsitaisyti; 6. įsitikinti.

утвержд||ать, -аю, -аешь *eig.* 1. *žr.* утврдіть; 2. teigti, įtikinėti, tvirtinti; 3. liudyti, rodyti; ~а́ться, -аюсь, -аёшься *eig.* 1. *žr.* утврді́тись; 2. būti patvirtinamam; būti sutvirtinamam; ~е́ние, -я 1. (pa)tvirtinimas; užtvirtinimas; у. plāno plāno patvirtinimas; 2. įtvirtinimas, sutvirtinimas; sustiprinimas; 3. įsigalėjimas, įsivyravimas; 4. teigimas, įtikinėjimas, tvirtinimas; liudijimas; 5. pritvirtinimas; 6. teiginys, tezė.

утѣк *žr.* утѣчь.

утекать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* утѣчь.

утекý, ~т *žr.* утѣчь.

утѣнок, -нка; *dgs.* утята, утят аңчіука.

утепл||ение, -я (ap)šiltinimas; ~итель, -я *v. tech.* šiluminė izoliacija; ~ить, -лю, -лшь *įvk.* apšiltinti; ~а́ть, -аю, -аешь *eig.* šiltinti.

утереть, утрý, утрѣшь; *būt.* утѣр, -ла, -ло *įvk.* nušluostyti, apšluostyti, nubraukti, nutrinti; *puv.* lýti; у. ребѣнку нос *puv.* lýti vaikui nós; у. слѣзы nubraukti, nušluostyti ašaras; ♦ у. нос (*кому*) nušluostyti (*kam*) nósį (*apveikti, argauti*); ~ся, утрýсь, утрѣшсь; *būt.* утѣрся, -лась, -лось *įvk.* nusišluostyti, apsišluostyti, nusibraukti, nusišluostyti; у. полотенцем apsišluostyti raңkšluosti.

утерпеть, утерплю, утерпишь *įvk.* iškentėti, iškęsti, išturėti; он не утерпѣл, чтобы не рассмеяться jis neišlaikė nesusijuokęs.

утѣра, -и 1. pametimas, dingimas, pražuvimas (*pov. pas*); 2. praradimas, netekimas (*pov. tarnybos*).

утѣрять, -аю, -аешь *įvk.* 1. pamėsti (*pov. pinig*); 2. prarasti, netekti (*pov. regėjimo*); ~ся, -яется *įvk.* 1. pasimėsti, dingti; 2. būti pamestam, prarastam.

утѣс, -а (stati) uolà; (statùs) skardis, šlaitas.

утѣсать, утѣшу, утѣшешь *įvk.* aptašyti, nutašyti; у. бревно aptašyti rąstą.

утѣсистый, -ая, -ое; -сист, -а, -о uolėtas, uolėtas, uolingas; skardingas, skardūs (*pov. upės krant*).

утѣснение, -я *šnek.* 1. ankštumas, suspaustumas; suglaustumas; sutankinimas; 2. *prk. pasen.* engimas, (lėisvės) varžymas; priespauda; priesloga. **утѣснитель**, -я *v. pasen.* engėjas, prispaudėjas, varžytojas; ~ница, -ы *pasen.* engėja, prispaudėja, varžytoja; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно engėjiškas, engimo.

утѣснить, -ню, -нишь *įvk. šnek.* 1. ankštai, glaūdziai sutalpinti, sukimšti, sugrūsti (*pov. bylas, raštus į stalčių*); 2. sutankinti, patankinti (*tančiau, glaudžiau sudėti, susodinti*); 3. *prk. pasen.* prislėgti, prispausti, suvaržyti; ~ся, -нюсь, -нимся *įvk. šnek.* susispausti, susiglausti, susilankti.

утѣснять, -аю, -аешь *įvk. šnek.* 1. tankinti; 2. engti, varžyti; *žr.* утѣснить; ~ся, -аюсь, -яёшься *eig.* 1. *žr.* утѣсниться; 2. būti ankštai sutalpinamam, sutankinamam; būti engiamam, išnaudojamam.

утѣха, -и *šnek.* 1. pramogà, pramogėlė, pómėgis; malonumas, pasmaiginimas, smagumas; 2. paguodimas, paguoda.

утѣчка, -и 1. nubėgimas, nutekėjimas; išbyrėjimas; ištėkis, ištekėjimas, nuotėkis, nuoslūgis; у. rąza dūjų nuotėkis; 2. *pasen.* pabėgimas, pasprukimas.

утѣчь, утекý, утѣчешь, утекýт; *būt.* утѣк, утеклá, -лò *įvk.* 1. ištėkti, išsisuąkti, nutėkti, išbėgti; nubyrėti, išbyrėti; 2. *šnek.* prasliūkti, praeiti (*apie laiką, įvykius*); 3. *prk. šnek.* pabėgti, pasprukti, ištrūkti; ♦ много воды утекло дауг вандеñs nubėgo (*praėjo daug laiko*).

утѣш||ать, -аю, -аешь *eig.* 1. gúosti, guodžioti, raminti, maldýti; 2. džiūginti; prāmoginti, linksmininti; ~а́ться, -аюсь, -аёшься *eig.* 1. gúostis, ramintis; 2. būti guodžiamam, raminamam; ~е́ние, -я 1. (pa)guodimas, paguoda; užuojauta; 2. džiūginimas.

утѣшитель, -я *v.* 1. ramintojas, guodėjas; 2. džiūgintojas; ~ница, -ы 1. ramintoja, guodėja; 2. džiūgintoja; ~ный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно raminantis, paguodžiamas.

утѣшить, -шу, -шишь *įvk.* 1. pagúosti, nuraminti; numaldýti; 2. palinksmininti, pasmaugininti, pradžiūginti; ~ся, -шусь, -шишь *įvk.* nusiraminti, nesisieloti; pasigúosti; paguodą ràsti, pasidžiaugtì (*pov. laimėjimas*).

утѣшу *žr.* утѣшить.

утѣшу *žr.* утѣсать.

утилиз||ация, -и utilizavimas, sunaudojimas; у. сырья žaliavų sunaudojimas; у. отбросов atliekų suvartojimas; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* utilizuoti, sunaudoti.

утилитар||изм, -а utilitarizmas; ~ст, -а utilitaristas (1. utilitarizmo pasekėjas; 2. žmogus, ieškąs praktinės naudos).

утилитарный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно utilitari-nis.

утиль, -я *v.* utilinė žaliava, utiliniai atlieka; ~ный, -ая, -ое utilinis; ~сырьѣ, -я *žr.* утиль.

утиный, -ая, -ое ánties, ántinis; утиное яйцò ánties kiaušinis.

утир||альник, -а *šnek.* raңkšluostis, šluostė, skarinis; ~льный, -ая, -ое *šnek.* šluostomasis; ~ние, -и (nu)šluostymas, nubraukimas, (nu)vālymas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* *žr.* утереть; ~ться, -аюсь, -аёшься *eig.* 1. *žr.* утереться; 2. būti šluostomam.

утирка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам 1. *šnek.* (nu)šluostymas, nubraukimas (*pov. ašarų*), nuvālymas (*pov. nosies*); 2. *tarm.* pašluostė.

утиск||ать, -аю, -аешь *įvk. šnek.*, ~ивать, -аю, -аешь *eig. šnek.* (su)kimšti, (su)brūkti, (su)grūsti, (su)kišti, (su)mūrdyti.

утихать, -аю, -аешь *eig.* tilti, rimti, *žr.* утихнуть.

утихнуть, -ну, -нешь; *būt.* утих, -ла, -ло *įvk.* pulti, nurimti, nutilkti, nuščiūti, atlyžti, atslūgti, atsileisti, nusiraminti; а́тер утих вѣjas nurimo; боль утихла skaūsma atslūgo.

утихомиривать, -аю, -аешь *eig. žr.* утихомирить; ~ся, -аюсь, -аёшься *eig.* 1. *žr.* утихомириться; 2. būti (nu)rādomam, nuraminamam.

утихомирить, -рую, -ришь *įvk. šnek.* nuraminti, nurāmdyti; susilpninti, apstabdýti (*pov. aistras*); ~ся, -рюсь, -ришь *įvk. šnek.* nurimti, nusiraminti; liautis, atlyžti, atslūgti (*pov. skausmas*).

утица, -ы *poez., tarm.* ántis, antėlė.

утиш||ать, -аю, -аешь *eig.*, ~ить, -шý, -шишь *ivk. pasen.* (nu)tildyti, (nu)raminti, (nu)maldýti; (at)slūginti (*pov. skausmq.*).

ýtka, -и; *dgs. kilm.* ýtok, *naud.* ýtkam 1. ántis; 2. *med.* iñdas šlapimui; 3. *prk.* gañdas, paskalà, sensācija, ántis; пустить ýтку palėisti gañdà, paskleisti pāskalas; газетные ýтки (išgalvotos) laikraštinės sensācijas, laikraštinės ántys.

уткать, уткуý, уткешь; *būt.* уткál, -лá, -ло *ivk. šnek.* jáusti, (*audžiant*) išraštuoti.

уtkнуть, уtkнý, уtkнешь *ivk. šnek.* 1. įreñti, įs(is)pirti; у. револьвёр в лоб įreñti revólverį į kaktà; у. руки в бока įsireñti į šonus; 2. į(si)kniāubti; panėrti; у. лицо в ладони įsikniāubti į dėlnus; у. голову в солóму panėrti gálvą į šiaudus; 3. *prk.* įbėsti, įsmeigti (*akis, žvilgsnį*); ♦ у. нос (во что) įsikniāusti, įknibti, įnikti (*į kà*); ~ся, уtkнýсь, уtkнешься *ivk. šnek.* 1. įsikniāubti, pasinėrti (*pov. į sniegą*); 2. *prk.* įknibti, įnikti, įsikniāusti; 3. įsireñti; atsitreñkti (*pov. į sieną*); atsišliėti (*pov. į tvorą*); įsispirėti (*akimis*).

утконбс, -а *zool.* ančiasnāpis, *Ornithorhynchus paradoxus*.

ýтлый, -ая, -ое 1. meñkas, silpnas, sukiūžes, nestiprūs, netvirtas (*pov. laivelis*); 2. *pasen.* sutriušes, sukiūžes, supūvēs, sugūřes, sudūbes (*pov. namas*); 3. *prk.* *pasen.* sudribes, susėņes, sugūřes (*pov. senis*).

ýток, уткá *tekst.* ataudai.

утолнение, -я numalšinimas, numaldymas, užgesinimas, sutrámdymas; nuraminimas, sušveñinimas; у. рóлода bādo numaldymas; у. сёрдца širdies sutrámdymas; ~ить, -лю, -лшь *ivk.* 1. numaldýti, numalšinti; patėnkinti; у. желание patėnkinti troškima, pótroški, nóřà; у. жажду numalšinti troškulį; 2. *prk.* sušveñinti, sutrámdyti, numalšinti, nuraminti; у. боль nuraminti skausmà; у. свою винý sušveñinti sàvo kaltę.

утолк *žr.* утолч.

утолч, утолкý, утолчешь, утолкýt; *būt.* утолк, утолклá, -лó *ivk. šnek.* sugrāsti, sukrūšti (*pov. avižas*).

утолстить, -лщý, -лстшь *ivk.* sustórinti; pastórinti, padrūtinti; ~ся, -лщýсь, -лстшься *ivk.* sustorėti, pastorėti, sudrūtėti, padrūtėti.

утолщ||ать, -аю, -аешь *eig.* *žr.* утолстить; ~аться, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* утолститься; 2. būti stórinamam; ~ение, -я 1. (pa)stórinimas, (pa)drūtinimas; 2. sustorėjimas, padrūtėjimas; 3. stórumà, stormenà, drūtmenà, buñburas (*pov. siūlo*).

утолщý *žr.* утолстить; ~сь *žr.* утолститься.

утолять, -аю, -аешь *eig.* *žр.* утолить; ~ся, -яется *eig.* būti numaldomam; būti numalšinamam (*apie alkį, troškulį, skausmą...*); būti sušveñinamam, nuraminamam.

утомитель||ость, -и *m.* varginamumas, alsinamumas; pavargimas, alsumas; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно varginamas, varginantis, alsinamas, alsinantis, alsūs.

утом||ить, -млю, -мшь *ivk.* privárginti, nualsinti, suplūkti, prialsinti, išsėkinti jėgàs; ~иться,

-млюсь, -мшья *ivk.* nuvařgti, pavařgti, pailsti, nusiplūkti, nusivarýti; ~ление, -я nuilsimas, pavargimas, nuóilsis, alsas; ~ленность, -и *m.* pavargimas, pėrvargimas, nuovargis; ~лённый, -ая, -ое; -лєн, -ленá, -ленó nuvárgintas; nuvařges, nuilsės.

утомл||есть, -и *m.* alsumas, nuilstamumas, pavargstamumas; ~ть, -яю, -яешь *eig.* várginti, kamúoti, ilsinti, alsinti; ~ться, -яюсь, -яешься *eig.* 1. *žр.* утомиться; 2. būti várginamam, kamúojamam, alsinamam.

уто||ение, -я 1. plóninimas; 2. suplonėjimas; 3. plónimas, plonumà, plonmenà; ~ить, -ню, -нишь *ivk.* suplóninti, paláibinti; ~иться, -нйтся *ivk.* suplonėti, palaibėti.

утоунуть, утоунý, утоунешь *ivk.* 1. nugrimžti (*pov. laivas*), nugramzdėti, paskėsti, pasinėrti; būti apsemtám (*pov. lanka*); 2. nuskėsti, paskėsti, prigėrti (*apie gyvūnus*); 3. *prk.* skėndėti, būti apgaubtám; лес утоунýл во мрáке miškà apgaubė rúkas.

утоунч||ать, -аю, -аешь *eig.* *žр.* утончить; ~аться, -аюсь, -аешься *eig.* *žр.* 1. утончиться; 2. būti suplóninamam; būti sušveñinamam; ~ение, -я 1. paplonėjimas, suplonėjimas, palaibėjimas; 2. paplóninimas, suplóninimas, suláibinimas.

утоунченность, -и *m.* ir утоунченность, -и *m.* įmantrumas, rafinuotumas, grakštumas.

утоунченный, -ая, -ое; -чєн, -ченá, -ченó ir утоунченный, -ая, -ое; -чен, -а, -о 1. suplónintas, nuláibintas; 2. dailūs, rafinuotas, įmantrūs, grakštūs, rinktinis, ištóbulingas, išmikliintas.

утоунчить, -чý, -чшь *ivk.* 1. paplóninti, paláibinti; suplóninti; 2. *prk.* padarýti įmantrėsnį, rafinuotėsnį, grakštėsnį (*pov. judesius*); ~ся, -чýсь, -чшься *ivk.* 1. suplonėti, sulaibėti; 2. pasidaryti rafinuotesniám, įmantresniám, grakštesniám.

утоунать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* 1. grimžti; skėsti, būti aptvinusiam, *žр.* утоунуть; 2. *prk.* skėndėti, grimzdėti (*pov. prabangoje*); у. в слезáх (pa)skėsti, (pa)tvinti ášarose.

утопáющий, -ая, -ее 1. skėstantis; 2. -ero *dkt.* skėstantýsis.

утопист, -а 1. utopistas; 2. svajótojas, fantazúotojas, utopistas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. utopistė; 2. fantazúotoja.

утопить¹, утоплó, утопишь *ivk. šnek.* išlýdyti (*pov. sviestą*); išvirinti, iššútinti (*pov. pieną*).

утопить², утоплó, утопишь *ivk.* 1. nuskandinti, paskandinti, nugramzdinti; panardinti; у. нóру в грязí įklampinti kóją į puřvą; у. рóре в винé *prk.* paskandinti vařgà vynė, degtinėje; 2. paskandinti, prigirdyti (*apie gyvūnus*); 3. *šnek.* aptvindyti, užtvindyti, užlieti; 4. *prk.* pražudyti, sužlugdyti (*pov. konkurentą*); ~ся, утоплóсь, утопишься *ivk.* nusiskandinti, prisigirdyti.

утоп||еский, -ая, -ое 1. utópinis, nemókslinis; утопическое учєние utópinė teórija, doktrinà; у. социализм utópinis socializmas; 2.: у. роман utópinis, fantāstinis romānas; ~ность, -и *m.* utópiškumas; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно utópiškas, fantāstiškas.

утопия, -и 1. utópija; 2. svajóne, fantāzija.

уто́пленни||к, -а (pa)skenduolis, paskendėlis, skendėnis, skenduonis; **~ца**, -ы (pa)skenduolė, paskendėlė, skendėnė.

утопáть, утопчу́, утопчешь *юк.* suminti, sumýnio-ti, suplūkti, sutrýpti; sutrambúoti (*poz. aikštelę*), suletėnti.

уто́р, -а *džn. dgs.* gráiztas; боча́рные уто́ры kùbi-lo, statinės gráiztai.

уторáпливать, -аю, -аешь *eig. žr.* уторопи́ть.

уторговáть, -гую, -гуюшь *юк. šnek.* pu(s)i derėti, išsiderėti, išsilýgti.

уто́рпíть, -рю, -ришь *eig.* išpiaustyti šuláms (*poz. statinės*) gráiztus.

утори́ть, -рю, -ришь *юк. šnek.* prabraukti, prava-žinėti, praminti; pratrinti (*poz. kelią*).

уторопи́ть, -роплю́, -ропишь *юк.* pagreĩtinti, paskù-binti, paspaĩtinti.

уто́чина, -ы атаудų siúlas, siulėlis.

уточка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам antėlė; **◆** ходить уточкой крупю́ти (*eiti kaip antis*).

уточне́ние, -я patikslinimas; **~и́ть**, -ню́, -нишь *юк.* patikslinti; **~и́ться**, -нётся *юк.* patikslėti; būti patikslintam.

уто́чный, -ая, -ое атаудų, audmenų; уто́чная пря-жа атаудiniai verpalai, атаудai.

уточни́ть, -яю, -яешь *eig. žr.* уточни́ть; **~ся**, -яется *eig.* 1. *žr.* уточни́ться; 2. būti (pa)tikslinamam.

утраивáть, -аю, -аешь *eig. žr.* утрои́ть; **~ся**, -ается *eig.* 1. *žr.* утрои́ться; 2. būti trigubinamam.

утрамбовáть, -бую́, -буюшь *юк.* suplūkti, sutram-búoti, suletėnti; **~ся**, -бётся *юк.* būti sutram-búotam, susiplūkti, susiletėnti.

утрамбóв||ка, -и suplūkimas, sutrambāvimas, su-letėnimas; **~ывать**, -аю, -аешь *eig. žr.* утрамбо-вáть; **~ываться**, -ается *eig.* 1. *žr.* утрамбовáть-ся; 2. būti sutrambúojamam.

утра́т||а, -ы 1. netekimas, nustojimas, nuostoga, praradimas; у. трудоспособности darbingumo ne-tekimas; 2. nuostolis; тяжёлая у. skaudūs nuosto-lis; **~и́ть**, -аю́, -аюшь *юк.* netėkti, nustóti, pra-rásti; у. в доро́ге деньги pamėsti pinigų keliõ-peje; у. ува́жение к кому́-л. nebegeĩbti kò; у. си́лу а) nustóti jėgų; б) nebegalióti; **~и́ться**, -ится *юк.* būti prarastam, išnýkti, (pra)diñgti; утра́тились традиции išnýko tradicijos.

утра́чивать, -аю, -аешь *eig. žr.* утра́тить; **~ся**, -ается *eig.* 1. nýkti, diñgti, *žr.* утра́титься; 2. bū-ti prarandamam.

у́тренни||й, -ая, -ее rýto, rytinis, rytmetinis, rytýkš-tis; **~к**, -а 1. (rytinė) šálnà, rýtšalis; 2. rytinis spektaklis, vaidinimas.

у́тренняя, -и bažn. rytmetinės pámaldos.

у́тречко, -а; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* rytėlis, rýtas; **~м** *pru. šnek.* anksti rytėlį, rýta.

у́трешний, -ая, -ее *šnek.* rytinis, rytýkštis, rýto.

у́трировать, -рую́, -руешь *eig.* ir *юк.* utriruoti, iš-kraipýti, léistis į kraštutinumą.

у́тро, утра́ (с утра́, до утра́), у́тру (к утра́, по утра́); *dgs.* утра́, утр, у́трам ir утра́м rýtas, rytmetýs; по утра́м гута́йс; к утра́ (под у.) páry-žiu; с добрым у́тром! (доброе у.) lābas rý-tast!

уто́рб||а, -ы 1. iššios; 2. *pasen. šnek.* pilvas, vidu-riai; ненасы́нная у. а) nepasótinamas pilvas;

б) *šnek.* besótis, rajūnas; 3. vidūs; у. земли́ žė-mės vidūs; **◆** поня́ть ут́рбой instinktyviai su-pràsti; **~ный**, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно embriõ-ninis; pilvinis.

уто́рбítь, -бо́ю, -боишь *юк.* patrigubinti; у. дохóды patrigubinti pājamas; **~ся**, -бится *юк.* patrigu-bėti; население ут́рби́лось gyvėntojų patrigu-bėjo.

у́тром *pru.* rýta.

у́тру *žr.* утереть.

утру́дить, -ужу́, -удишь *юк. pasen.* apsuĩkinti, pa-daryti rūpesčių, suvārginti; **~ся**, -ужусь, -удишь-ся *юк. pasen.* pavaĩgti, nusivārginti, pasitruk-dyti.

утру́ждать, -аю́, -аешь *eig. žr.* утрудо́ить; **~ся**, -аюсь, -аёшься *eig.* 1. *žr.* утрудо́иться; 2. būti apsuĩkinamam, vārginamam.

утру́жу *žr.* утрудо́ить; **~сь** *žr.* утрудо́иться.

утру́ска, -и 1. pusibaĩstymas, nubyrėjimas; 2. pā-biros, pākritos, nuobiros, išbarstos, išbiros.

утру́сь *žr.* утереться.

утра́сáть, -аю́, -аешь *eig. žr.* утра́сти; **~ся**, -аюсь, -аёшься *eig.* 1. *žr.* утра́стись; 2. būti sukrāto-tam; būti sutvārkomam.

утра́сти́, -сý, -сёшь; *būt.* утра́с, -лá, -лò *юк. šnek.* 1. sukratýti; у. зерно́ в мешкё sukratýti grūdus maišė; 2. *prk.* sutvarkýti, sudėrinti, sureguliuoti (*poz. reikalą*); 3. sutrankýti, užtrankýti, sukra-týti (*poz. važiujant*); **~сь**, -сýсь, -сёсь; *būt.* утра́сся, -лáсь, -лòсь *юк. šnek.* 1. susikratýti; 2. *prk.* susitvarkýti, susireguliuoti; 3. susitrancýti (*važiujant*).

утухáть, -аёт *eig.* **уту́хнуть**, -нет; *būt.* уту́х, -ла, -ло *юк. šnek.* (už)gėsti.

уту́чить, -ню́, -нишь *юк.* 1. nutùkinti, įtùkinti, įpenėti, nupenėti, įmitinti; 2. įtrėšti, įmėžti (*dir-vą*); **~ся**, -ится *юк.* 1. nutùkti, nusipenėti; 2. įsi-trėžti, paderlėti, pasidarýti derlingam (*apie žė-mę*).

уту́чня́ть, -яю́, -яешь *eig. žr.* уту́чнить; **~ся**, -яется *eig.* 1. *žr.* уту́чниться; 2. būti nutùkinamam, пу-penimam; būti įtrėšiamam.

уту́шáть, -аю́, -аешь *eig. šnek.* 1. gesinti; 2. *prk.* malšinti, maldýti, slopinti (*poz. pyktį*); *žr.* уту-шýть¹; **~ся**, -ается *eig.* būti gesinamam; būti malšinamam.

уту́шýть¹, утушý, уту́шишь *юк. šnek.* 1. užgesinti, užslopinti; 2. *prk.* numalšinti, numaldýti.

уту́шýть², утушý, уту́шишь *юк. šnek.* ištroškinti (*poz. mėsą*).

уту́шýться¹, уту́шится *юк. šnek.* užgėsti.

уту́шýться², уту́шится *юк. šnek.* būti ištroškintam, išsitroškinti.

у́тыкать, -аю́, -аешь *юк. šnek.* 1. prismaigstýti, nusmaigstýti; pribedžióti; 2. užkamšýti, užkái-šioti.

у́тыкáть¹, -аю́, -аешь *eig. žr.* уты́кать.

у́тыкáть², -аю́, -аешь *eig. žr.* уткнýть; **~ся**, -аюсь, -аёшься *eig. žr.* уткнуться.

у́тю||г, -á laidýnė, pròsas; **~жение**, -я láidymas, lýginimas (*laidyne*), pròsijimas; **~жить**, -жу́, -жишь *eig.* láidyti, lýginti, pròsyti.

у́тягивать, -аю, -аешь *eig. žr.* утяну́ть.

у́тяжел|ение, -я 1. pasunkinimas; 2. pasunkėjimas; **~йт|ь**, -лю, -лишь *įvk.* pasunkinti, padaryti sunkesnį; **~йт|ься**, -йт|ся *įvk.* pasunkėti, pasidaryti sunkesniám; **~ять|ь**, -яю, -яешь *eig. žr.* утяжелить; **~яться|ь**, -яется *eig. 1. žr.* утяжелиться; 2. būti sunkinamam.

у́тянуть, утяну́, утянешь *įvk. šnek. 1.* nuvilkti, nutraukti, nutempti; 2. *prk.* ištempti, iš(si)vesti (*puz. į teatrą*); 3. suvežti, privežti; 4. paglemžti, nudžiąuti, nukniaukti.

у́тят|а *žr.* утёнок; **~ина**, -ы *šnek. antiena.*

уха́, -й žuviėnė, žuviės sriubā.

уха́б, -а, **~ина**, -ы *šnek. (kelio)* duobė, duburys; **~истый**, -ая, -ое; -бист, -а, -о duobėtas, duburiotas, išmuštas, išdaūžytas, išvažinėtas (*kelias*).

ухаж|ёр, -а *šnek. 1.* mėrgintojas, mergišius, motėrius; 2. (*moters*) gąrbintojas, adorātorius, kavalierius, kulnaraitys.

уха́жива|ние, -я 1. slaūgymas, liginimas; kāršinimas (*puz. senio*); priežiūra, sāugojimas (*puz. sodo*); 2. asistāvimas (*merginai*), mėrginimasis; 3. *prk. pasen.* pataikāvimas, tūpčiojimas, mėglavimasis; **~тель**, -я *v. šnek. žr.* ухаж|ёр; **~ть**, -аю, -аешь *eig. 1.* slaugyti (*ligoni*), sārginti, liginti, kāršinti (*puz. tėvą*), prižiūrėti (*puz. vaikus, gėles*); 2. asistuoti (*moteriai*), mėrgintis; 3. gėrintis, pataikāuti; tūpčioti, tupinėti, mėglautis.

ухар|ский, -ая, -ое *šnek. šaunuoliškas, šaunūs; ~ство, -а *šnek. šaunuoliškumas, šaunūmas; ~ь*, -я *v. šnek. šaunuolis.**

уха́ть, -аю, -аешь *eig. 1.* ūkauti, ūksėti, ūkčioti, ūkti, ūkstauti; 2. griāusti, dundėti, treŋkti, bėlsti, bubėti.

уха́т|ь, -а пúodšakės; **~истый**, -ая, -ое; -ист, -а, -о *šnek. 1.* kibūs, kabūs, graibštūs, gerai įsitveriantis (*puz. ranka*); 2. vikrūs, mitrūs, guvūs.

ухват|ить, -ачь, -а́тишь *įvk. 1.* pagriėbti, nu(s)tvėrti, pačiūpti; užkabinti, į(si)kibti; у. зубами įsikāsti; 2. *prk. šnek.* suvōkti, suprāsti, pėrprasti, pėrmanyti, pagāuti; (įsi)mėklinti, susigāudyti; читāю и ничерō у. не морь skaitāu ir niėko negaliū pėrprasti, visāi negaliū susigāudyti; у. ўхом nugīršti; 3. *prk. šnek.* pagrōbti, paglemžti, užgriėbti (*puz. kaimyno žemės sklypą*); **~ся**, -ачьсь, -а́тишь *įvk. 1.* nusitvėrti, į(si)kibti, įsitvėrti, užsikabinti (*уž ko*); 2. *prk. šnek.* suskāsti, stvėrtis, įnikti; у. за учение suskāsti mōkytis.

уха́т|ка, -и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам šnek. 1.* manierā, elgsena, būdas, stilius, įprotis; переня́ть чьй-л. ухвāтки įprāsti į kienō manierās, įsisāvinti kienō manierās; 2. vikrūmas, mitrūmas, graibštūmas; pāgingūmas; перехватить что-л. с ухвāткой graibšciai, vikriai kā nutvėrti; **~ливый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о *šnek. vikrūs, mitrūs, арсукрūs; graibštūs; ~ный, -ая, -ое пúodšakių (*puz. kotas*).*

ухва́тывать, -аю, -аешь *eig. žr.* ухватить; **~ся**, -аюсь, -аешься *eig. 1. žr.* ухватиться; 2. būti nutveriamām; būti suvokiamām, pagaunamām.

ухва|чу *žr.* ухватить; **~сь** *žr.* ухватиться.

ухитр|яться, -рюсь, -ршсь *įvk. šnek., ~яться*, -яюсь, -яешься *eig. šnek. įsigūdrinti, išsigūdrinti, išsibūklinti.*

ухищ|рение, -я gudrybė, buklystė, gudrāvimas; приберāть к ухищрєниям griėbtis gudrybių, gudrāuti; **~енность**, -и *m.* gudrūmas, buklūmas; gudrāvimas; **~енный**, -ая, -ое gudrūs, buklūs; sūktas; у. дōвод sūktas, gudrūs įrōdymas, argumėntas; **~яться**, -яюсь, -яешься *eig. gudrāuti, būklintis, griėbtis gudrybių; išsisukinėti.*

ухлōпать, -аю, -аешь *įvk. šnek. 1.* nudōbti, uždōbti, nudėti, nukėpti, užplūmpinti, nudžiąuti, užmūšti; 2. iššvaistyti, išlēisti, išklėisti; sugāišti; у. много дєнер išlēisti daūg pinigų; я на ўту работу все лєто ухлōпал тām дārbui sugāišāu visā vāsarā, šis дāрбас мām āтєм visā vāsarā.

ухмы|лка, -и; *dgs. kilm. -лок, naud. -лкам šnek. šypsulys, šaipulys, šypsnys, šaipas.*

ухмыл|ьнуться, -нўсь, -нєшься *įvk. šnek. šyptelėti, nusišypsōti; ~яться, -яюсь, -яешься *eig. šnek. šaipytis, šypčioti, piktdžiugiškai, gudriai šypsōtis.**

ухнāль, -я *v. pāsagvinė.*

ухнуть, -ну, -нєшь *įvk. 1.* ūktelėti, suūkti, suūksėti; 2. sugriāudėti, sugriāusti; trinktelėti, sububėti, būbtelėti, būmptelėti; 3. *šnek. treŋkti, išmėsti, (nu)blōkšti; у. ropшōк об зємлю treŋkti, blōkšti púodā į зємę; 4. šnek. plūmptelėti, drihtelėti, pargriāti, pūkstелėti, žnėktelėti; у. в цыррōб pūkstелėti, įviršti į pusynā; у. из ведрā всю воду šliākstelėti visā vādenį iš kibiro; 5. prk. šnek. išklėisti, iššvaistyti, išėikvōti, išbergžti; у. все состояние iššvaistyti visā tuftā; 6. prk. šnek. diŋgti, pragaišti, prapūlti; ўхнули все мой надєжды diŋgo visos māno viltys; 7. tvōti, treŋkti, kīršti, vōžti (*puz. kūju, kumščiu*); **~ся**, -нўсь, -нєшься *įvk. šnek. būmptelėti, brinktelėti, būbtelėti, žnėktelėti, trinktelėti, pargriāti.**

ухо, -а; *dgs. ўши, ушєй 1.* ausis; нарўжное у. anat. išorinė ausis; внўтреннее у. anat. išvidinė ausis; глух на однō у. kučias viėna ausimi; шєпнўть на у. что-л. pašnibždėti kā į aūsį; в ушāх звєнит аусьє spėngia; 2. шāпка с ушāми kepūrė su ausinėmis; 3. āsā (*puz. puodo*), āsėlė; skylūtė (*puz. adatos*); ♦ у. пāпень *šnek. pasen. mitrūs, išradingas vyrūkas, šaunuolis; пропустить мīмо ушєй nulėisti negirdomis; ни ўха, ни рыла не смєслить vulg. nē vėlnio nesuprāsti; ўши вāнут šnek. šlykštū klausyti(s), nėt aūsys kaista, liāksta; пō уши в долрāх lig aūsų paskėndės skolosė; у мєнā от нєгō ўши трєшāt jis mām išbėldė ausis, įkyrєjo jō klausytis; проужжāть (прокричāть, прогудєть, протрубītь) ўши išbėlsti ausis; не вєрītь своєм ушām netikėti sāvо ausimis; пō уши влюбītься įsimylėti ligi aūsų; держāть у. вострō *šnek. būti atsargiām, budriām.**

ухōд¹, -а 1. išėjimas, pasitraukimas; 2. pabėgimas, ištrūkimas; у. из тюрьмā pabėgimas iš kalėjimo; 3. *prk. atsidavimas, paskendimas, atsidėjimas.*

ухōд², -а priežiūra; slaūgymas, liginimas; у. за рāненными сузєistūjų slaūgymas; у. за посєвами pasėlių priežiūra.

уход|ить¹, ухожу́, ухōдишь *eig. 1. žr.* уйт|ь; 2. tįsoti, tiėstis, tєstis; еītи; озеро ухōдило до гори-

зонта ēžeras nutīso, tēsēsi ligi horizonto; dorōra uходит в гóрод kēlas eina ī miēstā; 3.: у. вывсь kilti aukštyn; у. в прошлое pasinėrti праеитјѣ; у. в чтѣние įnikti ī skaitymā; у. в думы раскēsti, nugrimžti mintysē.

уходить², ухожу, уходишь *įvk. šnek.* 1. nuvārginti, nukamuoti, privarýti, priveiktį; 2. atsikratýti, nusikratýti (*puz. vargu*); 3. pražudýti, nugaluoti, nugalābyti.

ухожу *žr.* уходить^{1, 2}.

ухоронить, -роню, -ронишь *įvk. šnek.* gerai paslępti, išsaugoti.

ухудш||ать, -аю, -аешь *eig.* blōginti, meňkinti, prāstinti; **~аться**, -ается *eig.* 1. blogėti, menkėti, prastėti; 2. būti blōginamam; **~ение**, -я 1. pablōginimas; 2. pablogėjimas.

ухудшить, -шу, -шишь *įvk.* pabloginti, sumeňkinti, suprāstinti; **~ся**, -шится *įvk.* pablogėti, sumenkėti, suprastėti.

уцелѣть, -ѣю, -ѣешь *įvk.* sveikām išlikti; gyvām išlikti; išsilaikýti; išlikti; дом уцелѣл от пожара pāmas nesūdegē peř gaįsrā; он чўдом уцелѣл įs peř stebūklā (*iš*)liko gyvas; у. в пāмяти išsilaikýti atmintyje.

уцен||ивать, -аю, -аешь *eig.* **~ить**, уценю, уценишь *įvk.* nukāinoti (*apie prekes*); **~ка**, -и 1. nukāinojimas; 2. nuokainis.

уцеп||ить, уцеплю, уцепишь *įvk. šnek.* 1. užkabinti; pačiūpti; у. за локоть pačiūpti už alkūnēs; 2. *prk. šnek.* užgriēbti, paglemžti; **~иться**, уцеплюсь, уцепишья *įvk.* 1. įsikibti, įsikabinti, užsikabinti, nusitvėrti, įkibti; у. за руку nusitvėrti už raįkos; **~лять**, -яю, -яешь *eig. žr.* уцепить; **~ляться**, -яюсь, -яешья *eig.* 1. *žr.* уцепиться; 2. būti užkabīnamam.

участ||овать, -твую, -твуеть *eig.* 1. dalyvāuti, būti dalyviu; у. в выборах dalyvāuti rinkimuose; 2. būti dalininku, dalyvāuti; у. в комитете būti komiteto nariu; у. в доходах turėti, gauti dāļį peļno; **~ующий**, -ая, -ее 1. dalyvaujantis; 2. -ero *dkt.* dalývis, dalyvautojas.

участие, -я 1. dalyvāvimas; принять (принимать) у. dalyvāuti; концерт с участием лўчших артистов koncertas, dalyvaujant geriausiems artistams; создать роман при участии других писателей sukurti romānā, pādedant kitiems rašytojams; 2. daliēs turėjimas, dalyvāvimas; 3. užuojauta; pritarimas; susidomėjimas; выражать у. réikšti užuojautā; слўшать с участием *pasen.* susidomėjus klausyti.

участить, учащу, участишь *įvk.* padāžninti, pagreitinti, pasmarkinti; у. шар pagreitinti žiņgsnį; у. в рóсти dažnai lankýtis svečiuosē; **~ся**, -йтся *įvk.* padažnėti, pagreitėti, pasmarkėti (*puz. šaudymas*).

участков||ый, -ая, -ое apýlinkēs; rūožo; bāro; у. врач apýlinkēs gūdytojas; участковая избирательная комиссия apýlinkēs rinkiminė komisija.

участлив||ый, -ая, -ое; -лив, -а, -о užjaūčiantis, atjaūčiantis, jautrūs; gailiaširdis; участливое слóво užuojautos žodis; у. человек gailiaširdis žmogūs.

участни||к, -а 1. dalývis; у. экспедиции ekspedicijos dalývis; 2. *pasen.* bendriniškas, dalyvauto-

jas; 3. daliniškas (*puz. bendrovės*), narýs; **~ца**, -ы 1. dalývė; 2. *pasen.* bendrinišké; 3. dalinišké. **участок**, -тка 1. apýlinkė; rajonas; rūožas; plótas; tārpas; строительный у. statýbos rajonas; у. пути kēlio tārpas, rūožas; избирательный у. rinkiminė apýlinkė; 2. žēmės sklýpas, parcelė; 3. bāras, sritis, šakā; 4. *ikirev.* policijos nuovada.

участь, -и *m.* likimas, daliā, liktis, lemtis; счастливая у. laimingas likimas; горькая у. sunki daliā.

учаш||ать, -аю, -аешь *eig.* dāžninti, greītinti, smarkinti; у. темп smarkinti tempā, *žr.* участить; **~аться**, -ается *eig.* 1. dažnėti, greitėti, smarkėti, *žr.* участиться; 2. būti dāžninamam, greitinamam; **~ение**, -я padažnėjimas, pagreitėjimas, pasmarkėjimas.

учащийся, -аясь, -еясь 1. besimokantis; 2. -ерося *dkt.* moksleivis; экскурсия учащихся moksleivių ekskursija.

учеба, -ы mokymas, mokslinimasis; mokslas; быть на учебе eiti mokslā, mokyti, mokslintis.

учеб||ик, -а vadovėlis; **~ый**, -ая, -ое mokomas, mokslinamasis, dėstomas, mokymo, mokslo; учебное заведение mokymo įstaiga, mokyklā; у. предмет dėstomasis dalýkas; у. год mokslo mėtai; учебное пособие mokymo priemonė.

учение, -я 1. mokymas(is), mokslas; 2. dėstymas, mokymas; строевое у. *kar.* rikiuōtės mokymas; 3. mokymas, teōrija, doktrina (*puz. filosofinė*); у. Лѣнина о госудārстве Lėnino mokymas apie valstybę; 4. *dgs.* kariniai apmokymai.

учени||к, -а mokinys, moksleivis; **~ца**, -ы mokinė, moksleivė; **~ческий**, -ая, -ое 1. mokinio, moksleivio, mokinų; mokiniskas, moksleiviskas; 2. *prk.* mokiniskas, nesubrėndėliškas; nebrandūs; vaikėziškas; **~чество**, -а 1. buvimas mokiniiu; 2. mokinystė; фабрично-заводское у. fabrikinė-gamyklinė mokinystė; 3. *prk.* mokiniškumas, nesavarankiškumas, nebrandumas.

учен||ость, -и *m.* 1. mokytumas, mokslingumas; išsimokslinimas; 2. *šnek. iron.* mokslininkas; **~ый**, -ая, -ое; учен, -а, -о 1. mokytas, išmokslintas, išsimokslinęs; у. агроном mokytas (*išėjęs moks-lus*) agronomas; у. человек išsimokslinęs, išprūsęs žmogūs; у. медведь (*iš*)dresiruotas, mokytas lokys; 2. mokslinis, mokslo; у. спор mokslinis giñčas; у. секретарь mokslinis sekretorius; ученая степень mokslinis laipsnis; у. совет mokslinė tarýba; 3. -oro *dkt.* mokslininkas; 4. *šnek.* pamokytas, raštingas; 5. *šnek.* patýręs nesėkmę, pamokytas.

учес||ать, учешу, учешешь *įvk.* nušukuoti (*sumažinti pluošto kiekį šukuojant*).

учесть, учту, учтешь; *būt.* учёл, учлā, учлó *įvk.* 1. apskaiciuoti, apskaityti; suskaiciuoti; 2. *prk.* atsižvelgti; turėti galvojē; sumėsti, suvókti, pėrmanyti, supāisyti; у. возможные случайности atsižvelgti į gālimus atsitiktinumūs; у. свой ошибкi suvókti, pėrmanyti savo klaidās; 3. *fin.* diskontuoti; у. вѣксель diskontuoti vėkselį.

учёт, -а 1. apskaitā, apskaitymas; у. потребностей общества visuomenės poreikių apskaitā; это не поддаётся учету tai neįmanoma apskaityti, tai

neapaskaĩtoma; 2.: дѣйствовать с учётом своих сил dirbti, veikti atsižvelgiant į savo jėgąs, pėmanant savo jėgąs; 3. įskaita; взять на у. priimti įskaiton (įrašyti į sąrašą); снять с учёта išbraukti iš įskaitos; состоять на учёте būti įskaitoje; воинский у. karinė įskaita; 4. fin. diskontas; у. вексельų vėkselių diskontas.

учетвер||ить, -рю, -ришь *įvk.* ketūrgubai, kėturiskart padidinti, padauginėti, sukėtverinti; **||йт||ся**, -йт||ся *įvk.* ketūrgubai, kėturiskart padidėti, padaugėti, sukėtverėti; **||ять**, -яю, -яешь *eig.* kėtverinti; **||яться**, -яется *eig.* 1. žr. учетвериться; 2. būti (su)kėtverinamam.

учётный, -ая, -ое 1. apskaitos, apskaitinis; учётная инвентарная книга inventoriaus apskaitos knyga; 2. įskaitos; воинская учётная книжка kario, karinė įskaitos knygelė; 3. fin. diskonto; у. банк diskonto, diskontinis bankas.

учётчи||к, -а apskaitininkas; **||ца**, -ы apskaitininkė. **учёш||ешь**, **||у** žr. учесать.

учйлищ||е, -а mokykla; железнодорожное у. geležinkelinių mokykla; **||ный**, -ая, -ое mokyklinis, mokyklos; училищная жизнь mokyklinis gyvenimas; у. совет mokyklos taryba.

учин||ить, -ню, -нишь *įvk. šnek.* 1. padaryti, sukelti; у. скандал sukelti skandala, priskandalyti, pritriukšmauti; у. пакость iškrėsti, padaryti kiaulystę; 2.: у. допрос iškvosti, ištarđyti; у. обиду a) įžeisti; b) nuskriausti; **||йт||ся**, -йт||ся *įvk. šnek.* įvykti, tapti; у. чьей жёртвою tapti kieno aukā; между ними учинилась ссора jie susivaĩdijo, susikivĩrĩdijo, susibarė; **||ять**, -яю, -яешь *eig. šnek.* žr. учинить; **||яться**, -яюсь, -яеш||ся *eig. šnek.* 1. žr. учиниться; 2. būti padaromam; būti sukeliamam.

учитель, -я *в.* 1. (dgs. учителя, -лєй) mokytojas, dėstytojas; 2. (dgs. учителя, -лєй) vadas, mokytojas, vadovas; учителя пролетариата proletariato vadaĩ, mokytojai; **||ница**, -ы mokytoja; **||ный**, -ая, -ое *pasen.* 1. mokytas; 2. pamokantis, pamokomas; **||ская**, -ой *dkt.* mokytojų kambarys; **||ский**, -ая, -ое mokytojo, mokytojų; mokytojiškas; учительская работа mokytojo darbas; учительские курсы mokytojų kursai; у. тон mokytojiškas, mokytojo tonas.

учительство, -а 1. mokytojųavimas; mokyimas; 2. kuor. mokytojai, mokytojija; 3. (pa)mokymas; **||вать**, -твую, -твует *eig.* 1. mokytojaĩti; 2. duoti pamokymus, mokyti.

учйтивать, -аю, -аешь *eig. žr.* учестъ; **||ся**, -ается *eig.* būti apskaitomam; būti atsižvelgiamam.

учйть, учй, учйшь *eig.* 1. mokyti; у. арифметике mokyti aritmetikos; у. кататься на коньках mokyti čiũdžti; 2. teikti pamokymus, mokyti; 3. mokyti; у. уроки mokyti, ruošti pamokas; 4. *šnek.* baĩsti; **||ся**, уч||сь, уч||шься *eig.* mokyti; у. рисованию mokyti pišti; у. в институте mokyti institutė, lankyti institutą; у. на инженера ruošti inžinieriaus profesijai, eiti į inžinierių; у. на ошибках mokyti iš klaidų.

учредитель, -я *в.* steigėjas; **||ница**, -ы steigėja; **||ный**, -ая, -ое steigiamasis; у. съезд общества draugijos steigiamasis suvaĩzavimas; **||ский**, -ая, -ое steigėjo, steigėjų.

учредить, учрежу, учредишь *įvk.* 1. įsteigti, suorganizuoti; у. профсоюз įsteigti profsąjungą; 2. nustatyti, įvesti; у. новый порядок įvesti, nustatyti naują tvarką; **||ся**, -йт||ся *įvk.* įsisteigti.

учреждать, -аю, -аешь *eig.* steigti, organizuoti, kurti; у. школы steigti mokyklas; *žr.* учредить; **||ся**, -ается *eig.* 1. žr. учредиться; 2. būti steigiamam, kuriamam.

учреждён||ие, -я 1. įsteigimas, įkūnimas; (su)organizavimas; 2. nustatymas, įvedimas; у. праздника šventės įvedimas; 3. įstaiga; научное у. mokslo įstaiga; государственные учреждения valstybinės įstaigos; 4. *pasen.* nuostatas, įstatymas; 5. institucija; **||ский**, -ая, -ое, **||ческий**, -ая, -ое įstaigos, įstaigų, įstaiginis.

учйть||ость, -и *т.* mandagumas, mandagybė; pagarbumas; **||ый**, -ая, -ое; -йв, -а, -о mandagūs; pagarbūs.

учтй *žr.* учестъ.

учйг, -а *pasen.* (sienojinis) pėrkolas (upėje žuvims sulaikyti).

учйять, учйю, учйешь *įvk. šnek.* 1. suuosti, užuosti; 2. *prk.* pajusti, suuosti.

ушарать, -аю, -аешь *įvk. šnek.* nuzingsniuoti, nupėsčiuoti, nupėstinti.

ушан, -а *zool.* ausytasis šikšnosparnis, *Plecotus auritus*.

ушá||нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* ausyta, ausinė kepurė, kaliaūsė; **||стый**, -ая, -ое; ушáст, -а, -о *šnek.* ilgaaũsis; ausytas; ушáстая лисйца ilgaaũsė lāpė; ушáстая шапка ausinė kepurė.

ушáт, -а kũbilas, kũbilėlis; rėčká.

ушáтый, -ая, -ое *šnek. žr.* ушáстый.

ушёл *žr.* уйтй.

уши, ушей *dgs.* aũsys, *žr.* ўхо.

ушйб, -а 1. sutrenkimas, užgavimas; 2. susitrenkimas, užsigavimas; 3. užgautá vietá, sumušimas; приложить к ушйбу компресс uždėti ant sumušimo kompresą; **||ать**, -аю, -аешь *eig. žr.* ушибить; **||аться**, -аюсь, -аеш||ся *eig.* 1. žr. ушибиться; 2. būti sutrenkiamam, užgaunamam; **||ить**, -бй, -бєшь; *būt.* ушйб, -ла, -ло *įvk. šnek.* sutreĩkti, užgauti, sumušti, sužeisti; 2. *prk.* pritreĩkti, apstulbinti, priblėkšti; **||йт||ся**, -бйсь, -бєш||ся; *būt.* ушйб||ся, -лась, -лось *įvk.* susitreĩkti, užsigauti, nusimušti, susimušti; susižeĩsti.

ушйвát, -аю, -аешь *eig. žr.* ушйть; **||ся**, -ается *eig.* 1. žr. ушйт||ся; 2. būti pasiaũrinamam, patruĩpinamam; būti apsiuvmam, užsiuvmam; būti išsiuvinėjamam.

ушйрєние, -я 1. (pa)platinimas, (pra)plėtimas; 2. paplatinta vietá, praplatimas.

ушйрйть, -рю, -ришь *įvk. šnek.* paplatinti, praplėsti; **||ся**, -рит||ся *įvk. šnek.* paplatėti, praplėsti.

ушйрйть, -яю, -яешь *eig. šnek.* plātinti, plėsti; **||ся**, -яется *eig. šnek.* 1. plātėti; 2. būti (pa)plātinamam, (pra)plėciamam.

ушйть, ушйю, ушйешь *įvk.* 1. pasiaũrinti, patruĩpinti, pastriũkinti; 2. apsiuĩti, užsiuĩti; 3. apsiuivnėti, apraštũti; **||ся**, ушй||сь *įvk.* pasiaũrėti.

ушйца, -ы žuvienėlė, sėrenėlė.

ушкán, -a *tarm.* ilgaaūsis (*kiškis, zuikis*).

ушки, -шек *dgs. kul.* 1. ausėlės; 2. *tarm.* koldūnai.

ушкó, -а; *dgs.* ушки, ушек, ушкам ir ушкó, -á; *dgs.* ушкí, -óv ausýtė, ausėlė, mažà ausis; ♦ у негó ушки на макýшке jis vlsas suklūsęs.

ушкó, -á; *dgs.* ушкí, -óv 1. (*adatos*) skylūtė, ausėlė, bulià; 2. àsà, àsėlė (*puz. puodelio*); 3. (*bato*) kilpėlė, kilpa (*užtraukti ant kojos*); ~вина, -ы *tekst.* ausėlinė àdata.

ушкүй, -я (senóvinė) eldijà (*varoma burėmis ir irklais*).

ушлю́ *žr.* услáть.

ушн||йк, -á *šenk.* ausų ligų gýdytojas; ~бй, -áя, -óе ausiės, ausų; ушнáя болéзнь ausų ligà; у. врач ausų ligų gýdytojas.

ушэл||ина, -ы *pasen. poez. žr.* ушэлье; ~истый, -ая, -о; -ист, -а, -о tarpėklių išráižytas, tarpėliuotas; ~ье, -я; *dgs. kilm.* -лий, *naud.* -ляам tarpėklis (*kalnuose*), siaurúkalnė.

ушемíть, -млю, -мíшь *įvk.* 1. sugnýbti, nuvérti, suspráusti, privérti; suspráusti (*puz. nosi*); у. нóгу двéрью nuvérti, privérti kóją dūrimis; 2. *prk.* įskaūdinti, įžeisti, užgáuti; 3. *prk.* aprėžti, apribóti, suvaržýti; ~ся, -я́сь *įvk. šnek.* prisivérti, nusivérti, bŭti suspaustám, privertám.

ушемл||ение, -я 1. sugnybimas, privėrimas, nuvėrimas, suspaudimas, suspaudimas; 2. *prk.* aprėžimas, apribójimas, suvaržymas; ~енный, -ая, -о; -лэн, -ленá, -ленó 1. sugnybtas, nuvertas, suspaustas; 2. *prk.* apribótas, suvaržýtas; 3. *prk.* įžeistas, užgautas; ~ять, -яю, -яешь *eig. žr.* ушемíть; ~яться, -яется *eig.* 1. *žr.* ушемíться; 2. bŭti nuveriamám, priveriamám, suspaudžiamám; bŭti įžeidžiamám, užgaunamám; bŭti apribójamám, suvaržomám.

ушэрб, -а 1. núostolis, žalà, éibė; skriaudà; материáльный у. материáliniai núostoliai; причинíть у. padaryti núostolių, žalós; što в у. здо́ровью tai keñkia sveikátai; 2. *prk.* susilpnėjimas, núoslūgis, atslūgimas; 3.: у. лунý (мéсяца), лунá (мéсяц) на ушэрбе delčià; ♦ в у. (*кому-чému*) (*kieno, ko*) neáudai, (*kam*) nuskriausti; ~ить, -блю, -бишь *įvk.* 1. padaryti núostolių, žalós, nuskiausti, nuskriausti; 2. *prk.* suvaržýti; ~ленный, -ая, -о; -лэн, -ленá, -ленó 1. пùskaustas; 2. užgautas, įžeistas; 3.: у. мéсяц delčià.

ушэрбный, -ая, -о 1. smuñkantis, regresuojantis; 2.: ушэрбная лунá (у. мéсяц) (*mėnulis*) delčià, deltijà.

ушипнýть, -нý, -нéшь *įvk.* 1. ignýbti, įznýbti; gnýb-
telėti, gnibtelėti, žnýptelėti, žniptelėti; 2. *prk.* įgėlti, įkásti.

ушуп||ать, -аю, -аешь *įvk. šnek., ~ывать, -аю, -аешь eig. šnek.* (уž)čiuopti.

уют, -а ištaiga, komfórtas, jaukumas, patogybė; ~ность, -и *m.* patogumas, jaukumas, ištaigingumas; ~ный, -ая, -о; -тен, -тна, -тно patogus, jaukus, ištaigingas.

уязвím||ость, -и *m.* 1. pažeidžiamumas; 2. įžeidžiamumas; ~ый, -ая, -о; -йм, -а, -о 1. pažeidžiamas; silpnai apsaugotas, menkai gūnamas; 2. *pasen.* sužeidžiamas; 3. *prk.* lengvai įžeidžiamas, užgaunamas.

уязвítь, -влю, -вíшь *įvk.* 1. *pasen.* sužeisti; sužalóti; 2. *prk.* įžeisti, užgauti.

уясн||ение, -я išsiáiškinimas; įsisámoninimas; ~ить, -ню, -нíшь *įvk.* 1. išsiáiškinti; įsisámoninti; 2. *pasen.* išáiskinti (*kitam*); ~иться, -йтсá *įvk.* paaiškėti, išáiskėti; ~ять, -яю, -яешь *eig. žr.* уяснítь; ~яться, -яется *eig.* 1. áiskėti, *žr.* уяснítься; 2. bŭti áiškinamam.

Ф ф

фабзáвуч, -а (фабríчно-заводскóе учýлище) fab-
rikinio-gamýklinio apmóкумо mokyklà.

фа́бра, -ы *pasen.* fabrà (*dažai ūsams, plaukams juodinti*).

фа́брика, -и fábricas.

фа́брикáнт, -а 1. fabrikántas, fábriko saviniñkas; 2. *prk. iron.* fabrikúotojas; ~ский, -ая, -о 1. fabrikánto, fabrikántų; ~ша, -и *šnek.* 1. fabrikántė; 2. fabrikantienė.

фа́брик||át, -а fabrikátas, gaminýs, dirbinýs; ~áция, -и 1. fabrikácija, gaminimas; gamýba; 2. *prk.* fabrikávimas; ~овáть, -кýю, -кýешь *eig.* 1. *pasen.* fabrikúoti, gaminti; 2. *šnek. iron.* fabrikúoti.

фа́брить, -рю, -ришь *eig. pasen.* fabruoti (*dažyti fabrà*).

фа́брично-заво́дский, -ая, -о 1. фабríчно-заво́дскóй, -áя, -óе fabrikinis-gamýklinis; фабríчно-

заво́дскóе о́бучение fabrikinis-gamýklinis apmóкуmas.

фа́бричный, -ая, -о 1. fábriko, fabrikinis; ф. комитét fábriko komitėtas; фабríчное издéлие fabrikinis gaminýs; 2. -ого *dkf. pasen.* fábriko darbiníkas.

фа́бул||а, -ы lit. fábula; ~ьный, -ая, -о lit. fábulinis, fábulos; ~ярный, -ая, -о *žr.* fáбуль-
ный.

фа́ворит, -а favoritas, numylėtinis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам favoritė, numylėtinė.

фа́гот, -а muz. fagótas; ~йст, -а muz. fagótinin-
kas, fagotistas; ~ный, -ая, -о fagóto, fagóti-
nis.

фа́за, -ы fázė; фáзы развítия о́бщества visúo-
menės výtymosi fázės, periódai; ф. лунý astr.
mėnùlio fázė; ф. напряжéния tech. įtampos fázė; жидкая ф. метáлла skystóji metálo fázė.

фазан, -а *zool.* fazānas, *Phasianus colchicus*; **ний**, -ья, -ье fazāno, fazāninis.

фазис, -а fāzē, stādija, taīpsnis; **ф. болезни** li-gōs fāzē, stādija; фазисы времён года mētų laikų fāzēs; нový ф. в литературѣ паўjas taīps-nis, naujā fāzē literatūroje; **ньный**, -ая, -ое (*elektrotehnikoje*) fāzinis; **овый**, -ая, -ое fā-zinis, fāzēs.

файдешин, -а faidešinas (*šilkinis audinys*).

факел, -а dėglas, fākelas, degurys; **ьный**, -ая, -ое dėglo, fākelo; **ьщик**, -а 1. *pasen.* deglininkas, deglanešys, fākelininkas; 2. padegėjas, dėginto-jas.

факир, -а fakyras.

факсимиле *nkt.* faksimilė.

факт, -а 1. fāktas; 2. *dll.* šnek. tikrai, tiesā; **иче-ски** *prv.* fāktiškai; **ический**, -ая, -ое fāktiškas, fāktinis, tikras; фактическое событие tikras įvy-kis.

фактич|ость, -и *m.* fāktiškūmas; **ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно fāktiškas, atitiñkantis tikrove.

фактор, -а 1. veiksnys, fāktorius; 2. *pasen.* tarpī-ninkas (*prekybos*), komisionierius, fāktorius; 3. *mat.* fāktorius, dauginamasis.

фактория, -и faktōrija, prekybos kontorā.

факторский, -ая, -ое *pasen.* tarpininkaujamas, tarpininkavimo; komisinis; **тво**, -а *pasen.* fakto-rystė.

фактура, -ы faktūra, prekyraštis.

факультативный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно fakulta-tyvīnis, fakultatyvus, neprivalomas.

факультет, -а fakultėtas; **ский**, -ая, -ое fakultė-tinis, fakultėto.

фалалей, -я *šnek. pasen.* glūšius, kvaiša.

фаланга, -и 1. *ist. kar.* falānga (*senovės Graikijo-*je); **ф. писателей** *prk.* rašytojų falānga; 2. *anat.* pirštūkaulis; 3. *zool.* falānga (*nariuotakojis gy-vūnas*).

фалбалá, -ы *pasen. kuop.* raikčiai.

фáлда, -ы 1. (*užpakalinis*) skveřnas (*puz. frako*); 2. klōstė, klōtinė (*drabužio*).

фаллопиев, -а, -о: фаллопиевы трыбы *anat.* kiauš-takiai.

фальконет, -а *ist. kar.* falkonėtas, armotėlė.

фальсифика́т, -а falsifikātas, padirbinys; **тор**, -а falsifikātorius, padirbėjas, klastotojas; **ция**, -и 1. falsifikāvimas, falsifikācija, padirbinėjimas, klastojimas; 2. falsifikātas, padirbinys.

фальсифицировать, -рую, -решь *eig.* ir įvk. fal-sifikuoti, (su)klastoti, padirbinėti.

фальц, -а 1. *tech.* užkaitas; išskroda; 2. *tech.* už-lankas (*puz. skardos*); 3. *spst.* lañkostas; **евать**, -ую, -уешь *eig.* 1. *spst.* lankstyti; 2. *tech.* su-lėisti užkaitais, užkaituoti, falcuoti.

фальцет, -а muz. falcėtas.

фальцов|ка, -и 1. *tech.* užkaitavimas; 2. *spst.* lañks-tumas; **щик**, -а *spst.* lankstytojas.

фальшив|ить, -влю, -вишь *eig.* 1. veidmainiauti, būti nenuoširdžiam, apsimėsti; 2. *muz.* netiks-liai, klaidingai dainuoti, grōti; **ка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам klastotė, suklastotas do-kumeñtas, pinigas.

фальшивомонетчик, -а netikrų pinigų padirbėjas, pinigdirbys.

фальшив|ость, -и *m.* 1. falšyvūmas, netikrūmas; 2. apgaulingūmas, nenuoširdūmas; veidmainiš-kūmas; 3. dviprasmiškūmas; **ый**, -ая, -ое; -шив, -а, -о 1. padirbtas, netikras (*puz. pinigas*), su-klastotas (*puz. dokumentas*); 2. sūktas (*žmogus*), apgaulingas, melagingas, neteisingas, nenuošir-dūs, falšyvas, veidmainiškas; 3. dviprāsmiškas; nenatūralūs.

фальшь, -и *m.* 1. *pasen.* apgaulė, suktybė; fālšas; 2. veidmainystė, apsimetimas, nenuoširdūmas; 3. *muz.* fālšas.

фамил|ия, -и *m.* 1. pavardė; 2. giminė; старин-ная ф. senā giminė; 3. *šnek.* šeima, šeimōs na-riai; фотография всей моёй фамилии visōs mā-no šeimōs fotografija; **ьный**, -ая, -ое šeimōs; giminės.

фамилярн|ичать, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* elgtis fa-miliariai, nesivažant; **ость**, -и *m.* familiarū-mas; **ый**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно familiarūs, nesivažantis.

фанаберия, -и fanabėrija, pasipūtimas, išdidūmas, putlūmas.

фанатизм, -а fanatizmas.

фанат|ик, -а fanātikas, klaigōnas; **ический**, -ая, -ое fanātiškas; **ичка**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам fanātikė; **ичность**, -и *m.* fanatiškūmas; **ичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно fanātiškas.

фанер|а, -ы fanerā; **ньный**, -ая, -ое fanerinis, fa-nėros; **овать**, -рую, -решь *eig.* faneruoti; **овка**, -и fanerāvimas; **ф.** в ёлку fanerāvimas eglutė; **овщик**, -а faneruotojas.

фант, -а fāntas, užstatas (*žaidime*), uždėlis, už-das.

фантаз|ёр, -а fantaziėrius; svajotojas, svajoklis; **ирование**, -я fantazāvimas; **ировать**, -рую, -руешь *eig.* 1. fantazuoti; svajoti; 2. (*muzikuo-jant*) improvizuoti, kūrėti muzikinės fantazijos.

фантазия, -и 1. fantāzija, vaizduotė; 2. svajonė, svajā; įsivaizdavimas; 3. užgaidas, įgeidis; 4. *muz.* fantāzija.

фантáст, -а fantāstas, svajotojas, fantazuotojas; fan-taziėrius; **ника**, -и fantāstika; fantazāvimas; **ический**, -ая, -ое, **ичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно fantāstiškas, fantāstinis, pāsakiškas.

фантóm, -а fantōmas, šmėkla, vaiduoklis, pamėklė, baidyklė.

фанфáра, -ы *muz.* fanfarā.

фанфарóн, -а *šnek.* fanfarōnas, gyrūnas, pagyras, pagurgų maišas, puodas.

фáра, -ы (*automašinos*) žibintas.

фараóн, -а 1. *ist.* faraōnas; 2. *niek.* polcininkas, faraōnas; **ов**, -а, -о faraōno (*puz. piramidė*)

фарвáтер, -а *laiv.* farvāteris, laivākelis.

фарисей, -я fariziėjus, veidmainys; **ский**, -ая, -ое fariziėjiškas, veidmainiškas; **ствовать**, -твую, -твует *eig.* fariziejauti, veidmainiauti.

фармазón, -а *šnek. pasen.* 1. masōnas; 2. laisvamā-nis, bediėvis.

фармаколóгия, -и farmakolōgija.

фармацéвт, -а farmācininkas, farmacėutas; váisti-ninkas; **ника**, -и farmācija; **ический**, -ая, -ое farmācijos, farmācinis.

фармация, -и farmācija.

фарс, -а 1. *tea*. fársas; 2. pókštas, išdaiga, fársas.
фарт, -а *šnek*. láimė, klotis; **~йт**, -йт *eig*. *beasm*. *šnek*. sėktis.
фарту||к, -а 1. prijuostė, prikūstė, pajuostė, žiūrstas; 2.: ф. цуппорта *tech*. suporto skýdas; **~чный**, -ая, -ое prijuostės.
фарфор, -а porceliānas; **~овый**, -ая, -ое porceliāninis, porceliāno.
фарш, -а *kul*. 1. maltā mėsā, fársas; 2. kamšalas, įdaras; **~ировать**, -рюю, -рюешь *eig*. farširuoti, kimšti, įdaryti.
фас, -а priekis, priešakýs, priekinė pūsė, fāsas; **~ад**, -а fasādas.
фаска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *tech*. 1. puožula; 2. išdroža, briaunėlė.
фас||овать, -сую, -суюшь *eig*. fasuoti; **~овка**, -и fasāvimas; **~овщик**, -а fasuotojas.
фасоль||евый, -ая, -ое pupėlių; ф. суп pupėlių sriubā; **~ь**, -и *m. bot.* pupėlė, *Phaseolus*; *kuop.* pupėlės.
фасон, -а fasōnas; на друго́й ф. kitōniškai, kitū būdū; ♦ держать ф. *šnek*. a) fasōną laikyti; b) nōsj riēsti, didžiū dėtis; **~истый**, -ая, -ое; -ист, -а, -о *šnek*. modernaūs, įmantraūs fasōno; elegāntiškas; **~ный**, -ая, -ое fasōninis; фасонное желéзо *tech*. fasōninė geležis.
фат, -а *pasen.* dabitā, frántas, čiūslis, gražėiva, dabišius.
фата, -ы šýdas, vuālis.
фатал||зм, -а fatalizmas; **~ст**, -а fatalistas; **~стический**, -ая, -ое fatalistinis; fatalistiškas, lemtingas.
фаталист||чн||ость, -и *m.* fatališkūmas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно fatāliškas.
фатальный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно fatalūs, fatāliškas.
фата-моргана, -ы fatamorganā.
фатоват||ость, -и *m. šnek*. puošėiviškūmas, dabitīškūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ват, -а, -о *šnek*. puošnūs, dabitīškas.
фатум, -а likimas, lemtis, fātumas.
фауна, -ы gyvūnijā, fāuna.
фашиз||ация, -и fašistinimas, fašizāvimas; fašizācija; **~ировать**, -рюю, -рюешь *eig*. ir įvk. fašistinti, fašizuoti.
фашизм, -а fašizmas.
фашина, -ы *spec.* fašinā, žabinis.
фашист, -а fašistas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам fašistė; **~ский**, -ая, -ое fašistinis, fašistiškas.
фазтон, -а fajetōnas.
фаянс, -а fajānsas; **~овый**, -ая, -ое fajāsinis, fajānso.
февраль, -я *v.* vasāris, vasārio mėnuo; **~ский**, -ая, -ое vasārio; Февральская революция Vasārio revoliūcija.
федерá||льный, -ая, -ое federālinis; **~твный**, -ая, -ое federatývinis, federācinis; **~ция**, -и federācija; Всемирная ф. профсоюзов Pasáulinė profsąjungų federācija.
феерич||еский, -ая, -ое 1. *tea*. feėriškas; 2. *prk.* pāsakiškas, žavingas, būtininkiškas; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *žr.* феерический (2 *reikš.*).

феерия, -и *m.* 1. *tea*. feėrija; 2. *prk.* pāsakiškas, žavingas reginýs, feėrija.
фейерверк, -а fejervėrkas; **~ер**, -а *ikirev.* fejervėrkeris, artilėrijos pūskarininkis.
феллах, -а felāchas (sėslus valstietis Egipte ir Arabų pusiasalyje).
фельдмаршал, -а *kar.* feldmāršalas.
фельдфебель, -я *v. ikirev.* feldfėbelis, viršilā.
фельдшер, -а felčėris; **~ица**, -ы felčėrė; **~ский**, -ая, -ое felčerio, felčėrių.
фельдъегерь, -я *v.* feldjėgeris, pasiuntinýs, kūrjeris (*karinis arba vyriausybini*).
фельетон, -а feljetōnas; **~ист**, -а feljetōnininkas, feljetonistas; **~истка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам feljetōnininkė, feljetonistė; **~ный**, -ая, -ое; -онен, -онна, -онно 1. feljetōninis, feljetōnų (*poz. rinkinys*); 2. feljetōniškas (*poz. stilius*).
фелю||га, -и feliugā (*nedidelis burlaivis*); **~жник**, -а feliūgininkas.
фендрик, -а *pasen.* pasipūtėlis.
феникс, -а *mit.* fėniksas.
фенология, -и fenolōgija.
феномен, -а 1. fenomenas, nepaprastas, rėtas reiškinýs; 2. nepaprastų gabūmų žmogūs, fenomenas; **~альный**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно fenomenalus, nepaprastas, neregėtas; у него феноменальная пámяť jis turi fenomenālią atmintį.
феод, -а *ist.* feōdas, lėnas (*feodalo valdos*); **~ал**, -а *ist.* feodālas; **~ализм**, -а *ist.* feodalizmas; **~альный**, -ая, -ое *ist.* feodālinis.
фэрзевый, -ая, -ое *šachm.* valdōvės; ф. дебют valdōvės debiūtas.
фэрз, -я *v. šachm.* valdōvė, karalienė.
ферма¹, -ы fėrma; молочная ф. pieno fėrma.
ферма², -ы *tech.* sántvara, fėrma; мостовая ф. tilto, tiltinė sántvara.
фэрменный, -ая, -ое fėrmos, fėrminis; фэрменная стойка мостā tilto fėrmos stātramstis.
фермент, -а fermeñtas; **~ация**, -и fermentācija; **~ировать**, -рюю, -рюешь *eig*. 1. fermentuoti, rūgti; 2. fermentuoti, rauginti; **~ный**, -ая, -ое fermeñto, fermeñtinis.
фэрмер, -а fėrmeris; **~ский**, -ая, -ое 1. fėrmerio, fėrmerių; 2. fėrmos; фэрмерское хозяйство fėrmos ūkis.
фэрмовый, -ая, -ое *tech.* fėrmos; фэрмовые крепления шáхты šáchtos fėrmos rañsčiai.
ферт, -а, **~ик**, -а *šnek*. dabitā, gražėiva, čiūslis; pliūškis.
фэска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам feskā (*kepuraitė*).
фестивáль, -я *v.* festivālis; **~ный**, -ая, -ое festivālio, festivālinis.
фетиш, -а fėtišas; **~изировать**, -рюю, -рюешь *eig*. fėtišizuoti; **~изм**, -а fėtišizmas.
фетр, -а fėtras; **~овый**, -ая, -ое fėtrinis, fėtro.
фехтовá||льный, -ая, -ое fechtāvimo; **~льщик**, -а fechtuotojas; **~ть**, -тую, -туюшь *eig*. fechtuoti(s).
фешенéбелный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *pasen.* elegāntiškas, prašmatnūs, ištaigingas.
фея, -и fėja.
фи *jst. šnek.* fė, fi, fiū.

фиакр, -а *fiākras* (*Vakarų Europoje lengva samdomoji brika*).

фи́алка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *bot.* pašlāitė, *Viola*; *ф.* пахучая kvapióji pašlāitė, *kvapūtė, Viola Odorata*.

фи́аско *nkt.* fiāsko, nepasisėkimas.

фи́бра, -ы 1. *anat.* skāidula, fibrā (*raumens, nervo*); 2. *spec.* fibrā (*medžiaga*).

фибри́н, -а *fiziol.* fibrinas.

фи́га, -и 1. figā (*vaisius*); 2. *bot.* figmedis, *Ficus*; 3. *šnek.* grāužena, špygā.

фигля́р, -а 1. *pasen.* fókusininkas, juokdarỹs, akrobātas; išdāigininkas, kraipuóklis, komediāntas, klėčius; 2. *prk. šnek.* pamāiva, vaipūnas; *~ит*, -рю, -ришь *eig. šnek.* 1. *pasen.* juokūs, išdāigas krėšti, komėdijų darỹti; 2. māvytis, kraipỹtis, vaipỹtis; *~ничать*, -аю, -аешь *eig. šnek. žр.* фиглярить; *~ство*, -а 1. *pasen.* juokdarỹstė, išdāigų, komėdijų krėtimas; 2. *prk. šnek.* māvymasis, vaipymasis; *~ствовать*, -твую, -твует *eig. žр.* фиглярить (2 *reikš.*).

фи́говый, -ая, -ое *bot.* figos; *ф.* плод figos vaisius, figā; *фи́говое* дёрво figmedis; *ф.* листок figos lapėlis.

фигу́ра, -ы 1. figūrā (*geometrijos, šachmatų*); 2. stōtas, stuomuō, figurā (*žmogaus*); 3. *lit.* figūrā; 4. figūrā (*reikšmingas, žymus asmuo*); *~альный*, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *vaizdingas, figūrālinis; pėrkeltinės prasmės.*

фигу́ри|ровать, -рую, -руешь *eig.* figūruoti, dalyvauti (*pvz. teisme*); būti sąrašė; *~ст*, -а figūrīninkas (*pvz. čiuožėjas*); *~стка*, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -тжам figūrīninkė.

фигу́р|истый, -ая, -ое; -ист, -а, -о *šnek.* *vaizdingas, vingrūs, įmantrūs* (*pvz. stilius, kalba*); *~ный*, -ая, -ое; -пен, -пна, -пно 1. figūrīnis (*pvz. čiuožimas, pilotažas*); 2. vingrūs, įmantrūs, raštūotas; *фигурные скóбки* riėstiniai skliaustėliai.

физик, -а *fizikas*; *~а*, -и *fizika*.

физико-математический, -ая, -ое *fizikos-matematikos* (*pvz. fakultetas*).

физио́лог, -а *fiziologas*; *~огический*, -ая, -ое *fiziologijos, fiziologinis, fiziologiškas*; *~огия*, -и *fiziologija*.

физионо́мия, -и 1. *fizionòmija, vėidas*; 2. *prk.* póbūdis, išvaizda; *ф.* явлėний природы gamtōs reiškinių póbūdis.

физиотерап|евт, -а *fizioterapėutas, fiziātras*; *~евтический*, -ая, -ое *fizioterāpinis, fizioterāpijos*; *физиотерапевтическое* лėчėние *fizioterāpinis gėdymas*; *ф.* кабинет *fizioterāpijos* kabinėtas; *~ия*, -и *fizioterāpija*.

физически *prv.* fiziškai; он *ф.* слаб jis yrà fiziškai silpnas, silpno kūno, silpnōs sveikātos; *~й*, -ая, -ое 1. *fizikinis, fizikos*; *ф.* кабинет *fizikos* kabinėtas; 2. *fizinis, kūno*; *ф.* труд *fizinis dārbas*.

физкульту́ра, -ы (*физическая культура*) *fizinė kultūrā, fizkultūrā*; *~ник*, -а *fizkultūrīninkas, spōrtīninkas*; *~ница*, -ы *fizkultūrīninkė, spōrtīninkė*; *~ный*, -ая, -ое *fizkultūrīnis, spōrtīnis*.

фикс, -а *fiksas* (1. *tvirta kaina*; 2. *tikslus atlyginimas*).

фиксáж, -а *fol.* fiksāžas (*tirpalas*).

фиксатив, -а *fiksativas*.

фикс|ация, -и, *~ирование*, -я 1. *fiksāvimas, fiksācija*; *sutelkimas*; 2. *fol.* fiksācija.

фиксировать, -рую, -руешь *eig. ir įuk.* 1. *fiksuoti*; pažymėti; 2. *nustatyti, įtvirtinti*; darỹti nekiñtamā, pastōvų; 3. *sutelkti, suspiėsti* (*pvz. dėmesį*); 4. *fol.* fiksuoti.

фикт|ивн|ость, -и *m.* fiktyvumas; *~ый*, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно *fiktyvūs, fiktỹvinis, netikras, fāriamas, vaizduojamas*.

фйкус, -а *bot.* fikusas, *Ficus*.

фйкция, -и *fikcija, tariamybė*.

фила́нтроп, -а *filantropas*; *~ический*, -ая, -ое 1. *filantropinis, filantropiškas*; 2. *filantropo, filantropų*; *~ия*, -и *filantropija*.

филармон|ия, -и *filharmonija*.

филател|ист, -а *filatelistas*; *~истический*, -ая, -ое *filatelistinis, filatėlijos*; *~ия*, -и *filatėlija*.

филé¹ *nkt. kul.* 1. filė, nugarinė (*mėsa*); 2. filė, žuviena bė kaulų.

филé² *nkt.* tinklėlis, filė (*rankdarbių rūšis*).

филéй, -я *жр.* филé¹.

филéйный¹, -ая, -ое *nugarinės, filės*.

филéйный², -ая, -ое *tīklinis*; *филéйные* гардины *tīklinės užuolaidos*.

филё́нка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *archit.* įsprauda, *ilingas*.

филёр, -а slāptas *policijos āgentas, seklỹs, šnipas*.

филиáл, -а *filiālas, skỹrius*; *~ьный*, -ая, -ое *filiālinis*.

филигрáнный, -ая, -ое *filigrāninis*; *филигрáнная* бума́ра *filigrāninis pōpierius*.

фйлин, -а *zool.* didỹsis apuókas, ývas, žiđras, *Bubo bubo*.

фили́пповки, -вок, -вкам *dgs. bašn. adveñtas*.

фили́стер, -а *filisteris, miescīónis*.

филоксéра, -ы *zool.* filokserā.

филоген|ез, -а *biol.* filogenėzė; *~етический*, -ая, -ое *biol.* *filogenėtinis*; *~ия*, -и *filogenija*.

фило́лог, -а *filologas*; *~огический*, -ая, -ое *filologinis, filologijos*; *~огия*, -и *filologija*.

фило́с|оф, -а *filosofas*; *жить философom gyvėnti kaip filosofas*; *~офия*, -и *filosofija*; *марксийская ф.* marksistinė filosofija; *~офский*, -ая, -ое *filosofijos, filosofinis, filosofiškas*; *ф.* факультет *filosofijos* fakultėtas; *философская* точка зрėния *filosofinis pōžiūris*; *философские* рассуждėния *filosofiški sāmprotavimai*; *~офствовать*, -твую, -твует *eig.* 1. *filosofuoti*; 2. *šnek.* sāmprotauti, *filosofuoti*; *gudrāuti*.

фильм, -а (*kino*) *filmas*; широкоэкрáнный *ф.* plačiaekrānis *filmas*; *~овый*, -ая, -ое *filmo, filminis*.

фильтр, -а *filtras*; *koštūvas*; *~át*, -а *filtrātas*; *~ация*, -и *filtrāvimas, filtrācija*; *~овальный*, -ая, -ое *filtrinis, filtruojamasis, filtrāvimas*; *~овать*, -рью, -рывает *eig.* 1. *filtruoti, kōšti*; 2. *prk.* *atsijoti, atriñkti, filtruoti*.

фильтр|овый, -ая, -ое *filtrinis*; *ф.* конденсáтор *filtrinis kondensātorius*; *~ующийся*, -аяся, -еся *filtruojamas*; *ф.* вйрус *biol.* *filtruojamasis virusas*.

фимми́ам, -а *smilkalai*; ♦ **кури́ть** (жечь) *ф.* (*ко-му-л.*) *gárbinti, liáupsinti (ka)*.
финáл, -а *pabaigà, gálas, finálas*; **ьный**, -ая, -ое *finálinis, baigiamasis*.
финанси́рова|ние, -я *finansavimas*; **ть**, -рую, -руешь *eig. ir įvk. finansuoti*.
финанси́ст, -а *finansistas, finansininkas*.
финанс|овый, -ая, -ое *finánsų (pvz. skyrius), finánsinis (pvz. kapitalas, krizė)*; **ы**, -ов *dgs. finánsai*; все *eró ф.* в карма́не *šnek.* visi jō pinigai kišėnėje.
финик, -а *datulė (vaisius)*; **овый**, -ая, -ое *datulės*; финиковая пальма *datulė (medis)*.
фини́фть, -и *m.* *emālis (metalo dirbiniams emaliuoti)*.
фини́ш, -а *sport.* *finišas, baigmė*; **и́ровать**, -рую, -руешь *eig. ir įvk. finišuoti*.
финка¹, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *súomė*.
финка², -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. *šnek.* *súomiškas peilis, suominukas*; 2. *káilinė kepūrė*; 3. *súomiškas arklys*.
финн, -а *súomis*.
финна, -ы *zool.* *viris, finà*.
финотдел, -а (*финансовый отдел*) *finánsų skyrius*.
финский, -ая, -ое 1. *súomių, súomiškas*; 2. *Suomijos*.
финт, -а *sport.* *apgavimas, fintas*.
финти́ть, -нчу́, -нтишь *eig. šnek.* 1. *gudráuti; išsisukinėti*; 2. *švaistýtis pinigais; lėbauti, puotauti*; 3. (*перед кем-л.*) *meilikáuti, gėrintis (kam)*.
финтифлю́шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* 1. *rapušalėlis, niekūtis*; 2. *dgs. niekai, tūščios kalbos*.
финчу́ *žr.* **финти́ть**.
фиолетовый, -ая, -ое *violėtinis*.
фио́рд, -а *geogr.* *fjörðas*.
фирм|а, -ы *firma*; **енный**, -ая, -ое *firminis*.
фисгармо́ния, -и *muz.* *fisharmónija*.
фиск, -а *burž.* *valstybės įždas, fiskas*.
фиска́л, -а 1. *šnek.* *įskundėjas, skundikas; šnipinėtojas, šnipas*; 2. *įst. fiskālas (valdininkas tar-nautojų teisėtumui finansų ir teismų srityje prižiūrėti)*; **и́ть**, -лю́, -лишь *eig. šnek.* *įskundinėti, įdavinėti; šmeižti, intriguoti*; **ьный**, -ая, -ое *teis. fiskālinis*.
фиста́шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. *pistācija (vaisius), žemėpupė, fistaška*; 2. *pistācija, pistācijos mēdis*.
фисту́ла, -ы *ir фистула́*, -ы 1. *muz.* *falcėtas (bal-sas)*; 2. *med.* *fistula*.
фити́ль, -я *v.* *dągtis, knātas*; *ф.* *свечи žvākės dągtis*.
фитю́лька, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лькам *šnek.* 1. *māžmožis, niėkniekis*; 2. *žmogiūkštis, žmoge-liūkštis*.
фйфа, -ы *šnek.* *vėjavaikė*.
фйшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам (*lošimo*) *kauliukas, кубиukas*.
флаг, -а *vėliava*; ♦ **под фла́гом** (*чегó-л.*) *prk.* a) *prisideiğes (kuo)*; b) *vardaį (ko), vadovau-damasis (kuo)*.
фла́рман, -а *flāgmanas*.
флагшто́к, -а *flāgštókas (kartis vėliavai pakelti)*.

фла́ж|ный, -ая, -ое *vėliavos, vėliavų, vėliavinis; ~ók, -жкà vėliavėlė, gairėlė*.
флакóн, -а *flakónas (pvz. kverpalų)*.
фламáндец, -дуа *flamándas*.
фламинго *nkt. zool.* *flamingas (paukštis), Phoeni-copteri*.
фланг, -а *kar.* *sprašnas, flāngas*; **овый**, -ая, -ое *kar. sprāno, flāngo*.
фланел|евый, -ая, -ое *flanėlinis, flanėlės*; **ь**, -и *m.* *flanėlė (audinys)*; **ьный**, -ая, -ое *žr. фла-нелевый*.
флан|ёр, -а *šnek.* *dykūnas, slāmpa*; **и́ровать**, -рую, -руешь *eig. šnek.* *vālkiotis, slampinėti; dy-kinėti, bastýtis bė dārbo*.
флат, -а *lākštinis pōpieriūs*.
флэгм|а, -ы 1. *pasen.* *skrepliai, drābos*; 2. *flegmà, lėtūmas (būdo), abejingūmas*; 3. *šnek.* *lėtūnas, lėtuolis, flegmātikas*; **а́тик**, -а *flegmātikas, lė-tabūdis*; **а́тичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *flegmātiškas*.
флэйт|а, -ы *muz.* *fleità*; **и́ст**, -а *fleitininkas*; **ьный**, -ая, -ое, **овый**, -ая, -ое *fleitos, fleiti-nis*.
флэк|сия, -и *m. lingu.* *flėksija, galūnė (pvz. links-niuojant)*; **тйвный**, -ая, -ое *lingv. flektývinis*; *флектйвные языки flektývinės kalbos*.
флёр, -а 1. *flėras (šilkinis audinys)*; 2. *prk.* *šýdas, dangà*.
флигел|ь, -я; *dgs.* *флигеля́ ir pasen. флигели v. fligelis, šalitrobė, sprāšnas (namų), šalīnamis, atšlainis, prielipa*.
флирт, -а *flirtas*; **овáть**, -тýю; -тýешь *eig. flir-tuoti*.
флокс, -а *bot.* *fliòksas, Phlox*.
флора, -ы *florà, augalijà, augmenijà*.
флот, -а *laivýnas*; *военно-морско́й ф.* *karinis jūrų laivýnas*; *возду́шный ф.* *óro laivýnas*.
флотили́я, -и *jūr.* *flotilė*.
флотово́дец, -дуа *laivýno vādas*.
флóтский, -ая, -ое 1. *laivýno*; 2. -oro *dkt. jūrinin-kas*.
флю́гер, -а *vėjarodis, vėpūtė, vėtrungė*.
флюс, -а; *med., tech.* *fliūsas*.
фля́га, -и 1. *gertuvė (kareivių), plókščias būtelis*; 2. *bidonas*; *молóчная ф.* *pieno bidonas*.
фляж|ка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *žr. фля́га (1 reikš.)*; **ьный**, -ая, -ое *būtelio; bute-linis*.
фойе *nkt.* *fojė*.
фокс¹, -а *šnek. žr.* *фокстерьер*.
фокс², -а *šnek. žр.* *фокстрóт*.
фокстерьер, -а *foksterjėras (šuo)*.
фокстрóт, -а *fokstrótas (šokis)*; **ьный**, -ая, -ое *fokstróto, fokstrótinis*.
фокус¹, -а 1. *fiz.* *fòkusas, židinys*; 2. *med.* *židinys*; 3. *prk.* *židinys, ceñtras (pvz. dēmesio)*.
фокус², -а *išdāiga, klėtas, triukas, pókštas, fòkusas*; *замóк с фо́кусом spynele sú painiū užraktu*.
фокусир|овать, -рую, -руешь *eig. fiz., fot.* *foku-suoti*; **овка**, -и *fot.* *fokusavimas*.
фокусни|к, -а *klėčius, išdāigininkas, pókštininkas*; *fòkusininkas*; **ачать**, -аю, -аешь *eig.* 1. *išdāi-gas, pókštus krėsti, pókštauti; darýti fòkusus*;

2. *prk. šnek.* kaprizytis, áikštytis, máivytis; ožiúotis.
фóкусный¹, -ая, -ое *fiz., fot.* fòkuso, židinio, fòkulinis.
фóкусный², -ая, -ое išdaigos, pókšto; išdaigingas.
фóкус-пóкус, -а *šnek. žr.* фóкус².
фолиáнт, -а foliántas.
фолликули́н, -а *fiziol., farm.* folikulinas.
фольва́рк, -а *pasen.* palivárkas, viensėdijà.
фóльга, -и fòlija.
фольклóр, -а tautósaka, folkloras; **фóльклóр**, -а tautósakininkas, folklorininkas, folkloristas; **фóльклóр**, -а т. *folkloro, folklorinis.*
фон¹, -а fònas, dūgnas, pagrindas.
фон², -а *šnek.* trąškėjimas, triūkšmas, fònas (*pvz. telefono ragelyje*).
фонáр||ик, -а žibintuvėlis, šviestukas; **фóн||ик**, -а, -ое žibiñtų, žibintųvų, šviestųvų, žibiñto (*pvz. stulpas*); **фóн||ик**, -а *pasen.* žibiñtininkas, žibiñčius; **фóн||ик**, -а *v. 1.* žibiñtas, žibintuvas, šviestuvas; 2. *šnek.* mėlynė (*nuo sumušimo paakyje*); 3. stóglangis.
фонáция, -и kalbės garsų (iš)tarimas, fonácija.
фонд, -а fòndas; ф. *заработной платы* darbo užmokesčio fòndas; *семенной ф.* sėklų fòndas; *словарный ф.* žodyninis fòndas; *Литературный ф. Союза ССР* TSR Sąjungos Literatūros fòndas; **фóнд**, -а *фировать*, -рую, -руешь *eig.* sudarinėti fòndus, fonduoti; **фóнд**, -а, -ое fòndinis; фóндовые материалы fòndinės mēdžiagos.
фонéма, -ы *lingv.* fonemà; **фóн||етический**, -ая, -ое *lingv.* fonėminis.
фонендоскóп, -а *med.* fonendoskopas.
фонéт||ика, -и *lingv.* fonėtika; **фóн||етический**, -ая, -ое fonėtikos, fonėtinis, fonėtiškas, garsinis; фонетические законы fonėtikos dėsniai; фонетическая транскрипция fonėtinė transkripcija.
фóноный, -ая, -ое fòninis; vienaspalvis (*pvz. audinys*).
фóнограф, -а fonografas; **фóн||етический**, -ая, -ое fonografinis, fonografo.
фóнтáн, -а 1. fontānas, trykšlųs, tryškūnė; 2. *prk. šnek.* sraūtas, čiurkšlųs, čiurkšlė, fontānas; **фóн||етический**, -ая, -ое fontāno, fontāninis.
форéйтор, -а *pasen.* forėiteris.
форéл||евый, -ая, -ое upėtakių, upėtakio; **фóр||евый**, -и *m. zool.* upėtakis, *Salmo trutta*; **фóр||евый**, -ая, -ое *žr.* форелевый.
фóрзац, -а *spst.* priešlapis.
фóрма, -ы 1. forma; lytis; pavėdalas; 2. formalumas; 3. šablónas, pavyzdys, fòrma; 4. *gram.* forma, lytis; 5. unifòrma.
формали́зм, -а formalizmas.
формали́н, -а formalinas.
формали́ст, -а formalistas; **фóр||алистический**, -ая, -ое; 1. formalistinis; 2. formālinis; **фóр||алистический**, -ая, -ое; 1. formalistinis; 2. formalistų, formalisto.
формáльн||о *prv.* formaliai; **фóр||альность**, -и *m.* formalumas, formalybė; **фóр||альность**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно formalūs, formālinis.

формáт, -а formātas; **фóр||мáт**, -ая, -ое formāto, formātinis.
формáция, -и formācija; *общественная ф.* visuomeninė formācija; ф. *гор геол.* kalnų formācija.
фóрменка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *šnek.* jūreiviška palaidinė.
фóрменный, -ая, -ое 1. fòrminis; 2. unifòrminis (*pvz. drabužis*); 3. *šnek. prk.* tikras, ūnas; в городе шёл ф. бóй miestė vėjo tikras mūšis.
формировáние, -я 1. formāvimas; 2. formāvimasis; susidārymas; 3. *kar.* formuotė; **фóр||мáт**, -ую, -руешь *eig.* formuoti, sudarinėti; ф. *полк* formuoti, organizuoti pulką; ф. *характер* *prk.* ugdyti, formuoti charakterį, būdą; он формировал поезд jis formavo, sustatinėjo traukinį; ф. *правительство* sudarinėti, formuoti vyriausybę; **фóр||мáт**, -уюсь, -руюсь *eig.* 1. formuotis; ерő талант только формировался *prk.* jő talentas vős tik būvo bepradedās formuotis, bręsti; 2. būti formuojamam.
формировáнка, -и 1. formāvimas, sudārymas; 2. formāvimasis, susidārymas.
форм||овáть, -мью, -мьешь *eig.* formuoti; ф. *кирпич* formuoti plytās; **фóр||мáт**, -и formāvimas; **фóр||мáт**, -ая, -ое fòrminis; **фóр||мáт**, -ая, -ое 1. formuojamasis, formāvimas; 2. fòrminis.
формовщи||к, -а formuotojas; **фóр||мáт**, -ы formuotoja.
фóрмул||а, -ы fòrmulė; *химическая ф.* cheminė fòrmulė; **фóр||мáт**, -ую, -руешь *eig.* ir *pvz.* formuluoti; **фóр||мáт**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. (su)formulāvimas; 2. formuluotė.
формуля́р, -а formuliařas.
форпóст, -а forpòstas, priešaknis pòstas.
форс, -а (-y) *šnek.* dabitiskumas; prašmatnumas, elegācija; puikāvimasis.
форсировáнный, -ая, -ое paspařintas, pagreřintas, spartus; ф. *марш* *kar.* forsuočias māršas, sparti žygiuotė; **фóр||мáт**, -ую, -руешь *eig.* ir *pvz.* 1. forsuoti, (pa)greřinti, (pa)spāřinti; (pa)stiprinti; 2. *kar.* forsuoti; ф. *пекý* forsuoti ūpę, pėrsikelti (*besikaunant*) pėř ūpę.
форсйт, -руш, -решь *eig.* *šnek.* 1. puoštis, dābintis; 2. didžiū dėtis, didžiūotis, puikāuti.
форсýн, -á *šnek.* dabità, dabišius, čiūsnius, puošnius, frāntas.
форсýнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *tech.* purkštūvas.
форсýнья, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням *šnek.* dabišė, čiūsnė, frāntė.
фóрт, -а, о фóрте; в фóртý; *dgs.* фóртý *kar.* fòrtas, tvirtynė.
фóртель, -я *v. šnek.* išdaiga, pókštas.
фортепья́но *nkt. muz.* fortepijónas.
фортифика́ция, -и *kar.* 1. fortifikāvimas, sustiprinimų statýba; 2. (*mokslas*) fortifikācija; 3. įtvirtinimas, fortifikācija.
фóрт||ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам, **фóр||мáт**, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам langėlis, órlaidė, átkvapa; **фóр||мáт**, -ая, -oe langėlio, órlaidės.
фóртýна, -ы *pasen.* likimas, lemtis; láimė.
фóрум, -а *ist., prk.* fòrumas.
форшма́к, -á *kul.* prākandas, fòřmakas.

форштадт, -а *pasen.* priemiestis.
форштёвень, -вня *jūr.* forštėvenis (*laivo priekinis galas*).
форшý *žr.* форсýть.
фосгён, -а *chem.* fosgėnas (*nuodingos dujos*); **~овый**, -ая, -ое fosgėno, fosgėninis.
фосфát, -а *chem., min.* fosfátas; **~ный**, -ая, -ое fosfátò, fosfátinis; **~овый**, -ая, -ое *žr.* фосфátный.
фóсфор, -а *chem.* fòsforas; **~есцýровать**, -рую, -руешь *eig.* fosforescúoti; **~истый**, -ая, -ое 1. fosforingas; 2. *žr.* фосфорический.
фосфорýт, -а fosforitas; **~ный**, -ая, -ое, **~овый**, -ая, -ое fosforito, fosforitinis; **ф.** завод fosforito gamyklà; фосфоритная мукá fosforitmilčiai.
фосфор||ический, -ая, -ое fòsforiškas, fosforinis (*šviečiantis kaip fosforas*); **~нокислый**, -ая, -ое fòsforo rūgštis (*pvz. druska*); фосфорнокислые удобрения fosfatai (*trąšos*).
фóсфорный, -ая, -ое 1. fòsforo, fosforinis; **ф.** запах fòsforo kvėpas; фóсфорные соли fosforinės druskos; 2. fosforescúojantis, fosforinis.
фот, -а *fiz.* fòtas (*apšvietimo vienetas*).
фото *nkt. šnek.* fotografija.
фото... foto... *pirmoji sudurtinių žodžių dalis, reiškianti:* 1) fotografijos, fotogrāfinis, *pvz.:* фотографé фотоateljė; фотовитрина fotovitrinà; 2) *tai, kad kas vyksta veikiant šviesai, pvz.:* фотодиссоциация fotodisociacija; фотосинтез fotosintėzė.
фото||аппарát, -а fotoaparátas, **~бумáга**, -и foto-
 рāperius; **~генийный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно fotogėniskas.
фотограф, -а fotogrāfas; **~йровать**, -рую, -руешь *eig.* fotografúoti; **~йроваться**, -руюсь, -руешься *eig.* 1. fotografúotis; 2. bŭti fotografúojamam.
фотогр||афический, -ая, -ое 1. fotogrāfijos, fotogrāfinis; **ф.** снимок (fotogrāfinė) nuotrauka; фотографическая репродукция fotogrāfinė reprodukcija; 2. fotogrāfiskas, tikrovinis; **~áfия**, -и 1. fotogrāfija, nuotrauka; 2. fotografavimas; 3. fotoateljė.
фото||кárточка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* fotonuotrauka, fotogrāfija; **~любитель**, -я *v.* fotomėgėjas; **~плёнка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам (foto)filmas; **~снимок**, -мка fotonuotrauka.
фототелегрá||мма, -ы fototelegramà; **~ф**, -а fototelegrāfas.
фóфан¹, -а *šnek.* mŭlkis, bukaprŭtis, neišmānėlis, lėpšis.
фóфан², -а *sport.* irklinė váltis.
фрагмént, -а fragmeñtas, dalis, ištrauka (*pvz. romano*); nuotrupa; **~áрный**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно fragmeñto, fragmeñtiskas; fragmeñtinis.
фразэ, -ы 1. frāzė, sakiny; pŭsakis; 2. frāzė, tuščiažodis, pompāstiskas pŭsakis; 3. *muz.* frāzė.
фразеол||огический, -ая, -ое frazeolŭginis, frazeolŭgijos; **~огия**, -и frazeolŭgija.
фразёр, -а fraziėrius, tuščiakalbis; **~ство**, -а frazieriškumas, tuščiažodžiavimas; **~ствовать**, -твую, -твует *eig.* kalbėti išpūstomis frāzėmis, frazieriáuti.
фразýровать, -рую, -руешь *eig.* 1. *lingv., muz.* frazúoti; 2. *pasen. žr.* фразёрствовать.

фрáзовый, -ая, -ое *lingv.* frāzės, frāzinis.
фрак, -а frākas.
фрактура, -ы fraktūrà (1. *spst.* gotiškoji šrifto rūšis; 2. *med. kaulo lūžis*).
фракционёр, -а frakcionieriŭs, frākininkas.
фракционный¹, -ая, -ое *polit.* frākciý, frākcijos, frākinis; фракционная борьба frākinė kovà; фракционная группировка frākinė grupėdė; фракционное выступление frākcijos pasisākymas, pareiškimas.
фракционный², -ая, -ое *chem.* frākinis; фракционная перегонка frākinis distiliavimas.
фрāкция¹, -и *polit.* frākciý; лėвые фрāкции в социалдемократических пāртиях kairiosios frākcijos socialdemokratų pārtijos.
фрāкция², -и *chem.* frākciý; **ф.** нефти nāftos frākciý (*atrankinės, išskyrinės dalys*).
фрамý||га, -и viršūlangis; **~жний**, -ая, -ое viršūlangio.
франк, -а frānkas (*pinigas*).
франкýровать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk. ekon.* frankúoti.
франкмасон, -а frankmasŭnas, masŭnas.
фрāнковый, -ая, -ое frānkinis, vieno frānko vertės.
франт, -а frāntas, dabità, dabišius, puošnius, grāžnius, čiūslius, dabšnà, gražėiva, puošėika, išpuika.
франтирёр, -а frantirėris, partizānas (*Prancūzijoje*).
франтýить, -нчý, -нтíшь *eig. šnek.* puoštis, puošniáuti, puikúoti, dabišiskai reñgtis, puikoriáuti; **~йха**, -и *šnek.* frāntė, puošnė, dabiše, dabità; **~овскóй**, -áя, -ое frāntiškas, puošnūs, dabiškas; **~овствó**, -á františkumas, puošniavimas, puikoriavimas, puošimasis, dabišiskumas.
францý||женка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам prancūzė; **~з**, -а prancūzas; **~зский**, -ая, -ое 1. prancūziskas, prancūzý; **ф.** язык prancūzý kalbà; 2. Prancūzijos; **ф.** флаг Prancūzijos vėliava.
франчý *žr.* франтýть.
фрахт, -а *ekon.* 1. frāchtas, krovāpinigiai (*mokėtis už prekių pervežimą vandens keliu*); 2. krovà; **~овátь**, -тýю, -тýешь *eig. laiv., ekon.* frachtúoti; **~óвый**, -ая, -ое frāchtinis, krovŭs; фрāхтовые деньги krovāpinigiai.
фрāчный, -ая, -ое frāko, frākinis; фрāчная пāра frākinis kostiūmas (*frakas ir kelnės*).
фрегát, -а 1. fregatà (*laivas*); 2. *zool.* fregatà (*jūrų paukštis*).
фрėз||а, -ы *tech.* frezà (1. *įrankis*; 2. *mašina*); **~ер**, -а frėzeris (*įrankis*); **~ерный**, -ая, -ое frezavimo, frėzinis; фрėзерная голóвка frezavimo galvūtė; **ф.** станóк frezavimo stāklės; **ф.** торф trūpinlės dŭrпės.
фрезеровá||ние, -я *tech.* frezavimas; **ф.** почвы dirvŭzemio įdirbimas frėzeriŭ, (iš)purėnimas; **ф.** торфа dŭrпių trūpinimas; **~ть**, -рýю, -рýешь *eig.* ir *įvk. tech.* frėzúoti; **ф.** торф trūpinti dŭrпės.
фрезерóв||ка, -и *tech.* frezavimas; **~очный**, -ая, -ое frezavimo, frezúojamasis; **~щик**, -а frezúotojas.
фрėйлина, -ы *ist.* freilina, rŭmų damà.

френч, -а *freičas* (*karinio pavyzdžio švarkas*).
фреска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам freskà.
фривольн|ость, -и *m. lengvabūdiškumas, lengvarėdiškumas, nešvankumas; ~ый*, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *lengvabūdiškas, lengvarėdiškas; nešvankūs, frivoliškas*.
фриз, -а *archit. frizas*.
фрикадель, -я *v.*, **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лькам *kul. kukuliūkas, kukulis (mėsos, žuvies);* суп с фрикадельками *sriubà su kukuliūkais*.
фриц, -а *šnek. niek. fricas* (*vokietis-fašistas*).
фриштык, -а *šnek. pasen. pūsryčiai*.
фрондировать, -рую, -руешь *eig. réikšti nepasitėnkinimą, fronduoti*.
фронт, -а; *dgs. kilm.* -ов 1. fróntas; ф. армии *ármijos fróntas*; береговой ф. *pakrántės fróntas*; трудовой ф. *prk. darbo fróntas*; культурный ф. *prk. kultūrinis fróntas*; народный ф. *prk. liaudies fróntas*; борьба на два фронта *kovà dviem fróntais*; 2. priekis, priešakys, priešakinė dalis; ф. дома *pāmo priešakys*; ф. волны *tech. bangos kaktà*; ♦ *стать (вытннуться) во ф. išsitempti, atsisitoti „ramiai“; ~альный*, -ая, -ое *frontālinis, frontalūs; ~овик*, -а 1. frónto kovotojas, fróntininkas; 2. *pasen. rikiuotės karys; ~овой*, -ая, -ое 1. frónto, fróntinis; 2. *pasen. rikiuotės (pvz. tarnyba)*.
фронтон, -а *archit. frontonas*.
фрукт, -а 1. vaisius; 2. *šnek. niek. tipas, diegas, subjektas; ~овый*, -ая, -ое *vaisių, vaisinis; фруктовое дерево* *vaismedis; ф. сад* *vaismedžių sōdas*.
фря, -и *šnek. iron. pasipūtėlė; didelė ponia*.
фряжский, -ая, -ое *pasen. užsieninis, svetimų žėmių, užtarių*.
фтизиатр, -а *med. ftiziātras (gydytojas); ~ия*, -и *med. ftiziātrija*.
фтор, -а *chem. flúoras (dujos); ~истый*, -ая, -ое *flúorinis; ф. азот* *flúorinis azōtas*.
фу *jst. fè, fù, viáu*.
фуга, -и 1. *muz. fugà*; 2. *tech. išdroža*.
фуганок, -нка *tech. leistūvas, didelis ūblius*.
фугас, -а *kar. fugāsas; ~ка*, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *šnek. 1. žr. фугас; 2. fugāsinė avia-bomba; 3. (artilėrijos) fugāsinis sviedinys*.
фуг|овать, -гую, -гуюшь *eig. tech. sulėisti (lentas), riėvinti; ~овка*, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *tech. suleidimas, riėvinimas*.
фук|ать, -аю, -аешь *eig. šnek. 1. pūscioti; 2. prūnkšioti, prūnkštauti; 3. švaistyti, eikvoti, klėisti; žr. фукнуть; ~нуть*, -ну, -нешь *įvk. šnek. 1. pūstelėti, pupūsti; 2. užpūsti, ф. свėчу* *užpūsti žvākę; 3. supruūkšti, prūnkštelėti; 4. ф. шашку* *pupūsti, nuimti šaškę; 5. išgūiti, išvūti; 6. iššvaistyti, išklėisti, prašvilpti (pinigus)*.
фундамент, -а 1. pāmatas, fundamėntas; 2. *prk. pāmatas, pagrindas, atramà, ramstis; моё мнєние* *имėєт крėпкий ф. mào pūomonė tūri tvirtà pagrindà; ~ально* *prv. iš pagrindū, iš pamatū; ~альный*, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *pamatinis, fundamentalūs; pagrindinis; ~ный*, -ая, -ое *pāmato, pamatū*.

фундировать, -рую, -руешь *eig. ir įvk. pamatuoti, pagrįsti*.
фуникулёр, -а *funikuliėrius, kėltuvas*.
функцион|альный, -ая, -ое *fūnkcinis; ~ировать*, -рую, -руешь *eig. funkcionuoti, veikti*.
функция, -и *fūnkcija*; алгебраическая ф. *mat. álgebrinė fūnkcija*; фўнкции организма *biol. organizmo fūnkcijos*; это моя прямая ф. *prk. tai mào tiesióginė fūnkcija, pareigà*.
фунт, -а 1. svāras (*svorio matas*); 2.: ф. стёрлигов свāрас *stėrlingų (Anglijos piniginis vienetas);* ♦ *вот тебе ф.!* *šė tau, kād nori!*
фунтик, -а 1. svāras, svarėlis; 2. (*popierinis*) *maišelis*.
фунтовик, -а *šnek. 1. viėno svāro svarstis; 2. svārinis, viėno svāro dāiktas*.
фура, -ы *vežimas (kroviniams), furgōnas*.
фураж, -а *pāšaras; боратый фуражом* *pāšarin-gas*.
фуражёр, -а *pāšarautojas; pašariniškas; ~ный*, -ая, -ое *pāšariniškų; ф. отряд* *pāšariniškų būrys; ~овать*, -рую, -руешь *eig. pasen. pašarauti; pārupinti pāšaro; ~овка*, -и *pasen. pašarāvimas, pašaro paruoša*.
фуражка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *kepūrė (su priekakčiu)*.
фуражный, -ая, -ое *pāšarinis (pvz. šienas)*.
фургон, -а *furgōnas (vežimas kroviniams)*.
фүрия, -и *fūrija, rāgana, vėdraga, juodraganė, šatrija*.
фүрм|ан, -а *pasen. vežikas; ~анка*, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *vežimāitis; ~анщик*, -а *tarm. 1. žr. фүрман; 2. šungaudys*.
фурор, -а *furgōras*.
фурункул, -а *med. furūnkulas, šūnvotė; skaudulys (pūluojantis)*.
фут, -а; *dgs. kilm.* -ов (*ilgio matas*) *pėdà*.
футбол, -а *sport. fūtbolas; ~ист*, -а *fūtbolininkas, futbolistas*.
футбол|ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *fūtboliniai (marškinėliai); ~ьный*, -ая, -ое *fūtbolo, fūtbolinis; fūtbolininkų*.
футеровать, -рую, -рўешь *eig. tech. išklėti*.
футляр, -а *futliāras, dėklas, makštis, įmautė; человек в футляре* *prk. žmogūs futliarė (siaurų pažiūrų)*.
фүтовый, -ая, -ое *vienos pėdos (ilgumo)*.
футур|изм, -а *lit. futūrizmas; ~ист*, -а *futūristas; ~истический*, -ая, -ое *futūristinis*.
фуфайка, -и; *dgs. kilm.* -аек, *naud.* -айкам *megztūkas; vatinūkas, vatinis*.
фыркать, -аю, -аешь *eig. 1. prūnkšti, prūnkštauti; šniūpšti; 2. šnek. juōktis, prūnkšti; 3. šniōkštūoti, šnopuoti; 4. prk. šnek. bambėti, niurzgėti, murmėti, niurnėti, urzgėti*.
фыркнуть, -ну, -нешь *įvk. 1. prūnkštelėti, šniōkštelėti, supruūkšti; 2. šnek. prajūkti, prūnkštelėti; 3. prk. šnek. būrbtelėti, subambėti, suburbėti*.
фырнуть, -ну, -нешь *įvk. šnek. šniōkštelėti, įtraukti smafkiai oro (nosimi); šniāukštelėti (tabako)*.
фырчать, -чы, -чийшь *eig. šnek. žr. фыркать*.
фюзеляж, -а *av. (lėktuvo) fiuzeliāžas, liemuō*.

Х х

хабальничать, -аю, -аешь *eig. šnek.* įžulauti, akiplėšiškai elgtis.
хабанера, -ы habanerà (*kubiečių liaudies šokis*).
хабар, -а ir хабарá, -ы *šnek. pasen.* kŷšis, balvà.
хавронья, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням *šnek. juok.* kiaulė, knyslė, knislė.
хавтайм, -а *sport. pasen.* kėlinys, pūslaikis.
хаживать, *būt.* -вал, -ла, -ло *eig. šnek.* vaikštinėti, váikščioti, eiti.
хаз, -а *spec.* árklío ódos ūžpakalis, árklío pastūrgalena.
хайлѣть, -лю, -лѣшь *eig. šnek.* gérklę plešti, rėkti, plýšoti, klięgti.
хайлó, -á; *dgs. хайла* 1. *spec., tarm.* krósnies angà, žiótyš; 2. *šnek.* skylė, angà (*puz. olos*); 3. *šnek.* rėklė, koserė, gerklė, ryklė; 4. *prk. šnek.* gerkliūgas, rėksnys.
хакас, -а *chakásas*; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *chakásė*.
хаки nkt. 1. *bdv.* pilkšvai, rusvai žalias (*apie audinio spalvą*), chāki, apsauginės spalvós; 2. *dkt.* chāki spalvós audinys; 3. *dkt.* chāki spalvós uniforma.
халáт, -а chalātas, naktirūbis; купáльный х. máudymosi chalātas.
халáтн||о *prv.* atsainiai, aplaidžiai, bet kaip, nerūpestingai; х. рабóтать aplaidžiai, atsainiai, bet kaip, nerūpestingai dirbti; ~ость, -и *m.* aplaidumas, atsainumas, nerūpestingumas, apsileidimas.
халáтный¹, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно aplaidūs, atsainūs, nerūpestingas, apsileidęs; халáтное отношение к своéй рабóте aplaidūs póžiūris į savo darbà.
халáтный², -ая, -ое chalāto (*puz. dirželis*), chalātinis (*puz. audinys*).
халв||á, -ы chalvā; орéховая х. riešutinė chalvā; ~ичный, -ая, -ое, ~обый, -ая, -ое chalvós, chalvinis.
халда, -ы *šnek. vulg.* akiplėša, storžievė, stačiokė.
халиф, -а *ist.* kalifas; ~át, -а *ist.* kalifātas.
халтýр||а, -ы *šnek.* chaltūrà (1. *aplaidus darbas*; 2. *pašalinis uždarbis*); ~ить, -рю, -ришь *eig. šnek.* užsiiminėti chaltūrà, chaltūryti; ~ный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно *šnek.* chaltūrinis; ~щик, -а chaltūrininkas.
халýпа, -ы grytėlė, trobėlė, pirkia (*Baltarusijoje, Ukrainoje, Lenkijoje*).
халцедон, -а *min.* chalcedonas.
хам, -а 1. *pasen.* baudžiauninkas, chāmas; 2. *šnek.* chāmas, storžievis, nepraustabuñis.
хамелеон, -а *zool., prk.* chameleonas.
хам||ѣть, -ѣю, -ѣешь *eig. šnek.* vířsti chamù, chamėti, storžievėti; ~ить, -млю, -мишь *eig. šnek.* chāmiškai, storžieviškai, grubiai elgtis; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -мок, -мкам *šnek.* chāmė, storžievė, nepraustabuñė.
хамсá, -ы *zool.* ančiūvis (*žuvelė*).
хамс||кий, -ая, -ое *šnek.* chāmiškas, storžieviškas, nepraustabuñiškas, grubūs; ~тво, -а *šnek.* cha-

mŷstė, chamiškumas, storžieviškumas, nepraustaburniškumas.
хамьѣ, -я *kuop. šnek.* chāmai.
хан, -а *ist.* chānas; ~át, -а *ist.* chanātas.
хандр||á, -ы niūri nūotaika, melancholija, maudulys; ~ить, -рю, -ришь *eig.* niūroti, būti niūriam, nepatėnkintam, nusivylusiam; mauduliu, melancholija sirgti; х. в одиночестве niūroti vienišam.
ханжá, -я; *dgs. kilm.* -ей *v.* ir *m.* šventėiva, davatkà, šundavatkė; švertabañdis, švertabañdė; veidmainys, veidmainė.
ханжá², -я *šnek. pasen.* handžà (*kinų duoninė degtinė*).
хánжес||кий, -ая, -ое ir ханжескóй, -áя, -óе šventėiviškas, davatkiškas, apsimetantis, veidmainiškas; ~тво, -а ir ~твó, -á šventeiviškumas, davatkiškumas; veidmainybė.
ханжítъ, -жý, -жйшь *eig. šnek.* šventėiviškai elgtis, veidmainiáuti.
хánc||кий, -ая, -ое *ist.* chāny, chāno; ~тво, -а *ist.* chanātas.
хаос, -а *mit.* chaòsas.
хабс, -а chaòsas, maišalýnė, visiška netvarkà, dūm-piai.
хаотич||еский, -ая, -ое chaòtiškas; betvárkiškas; ~ность, -и *m.* chaotiškumas; betvárkiškumas; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно chaòtiškas.
хáп||ать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. griebti, čiūpti, tvėrti, góžti; 2. gveľbti, gležžti; ~нуть, -ну, -нешь *juok. šnek.* 1. pagriebti, nučiūpti, nutvėrti; káptelėti, čiūptelėti; 2. pagležžti, nukniaukti, nudžiáuti.
ханý||га, -и *v.* ir *m.* *šnek.* gležžikas, gležžikė, knabikas, knabikė; kýšininkas, kýšininkė; ~н, -á *šnek.* gležžikas; kýšininkas.
харакýри nkt. charakiri.
харáктер, -а 1. charákeris, būdas; слáбый х. silpnas būdas; весёлый х. liūksmas būdas; человек без характера bebūdis, bevális žmogūs; 2. róbūdis, charákeris; х. заболяния susirgimo róbūdis; 3. *lit.* charákeris, tipas; ~изовáть, -зýю, -зýешь *eig.* ir *juok.* charakterizúoti, apibūdinėti; ~изовáться, -зýюсь, -зýешься *eig.* 1.: сéверные районы характеризýются здорóвым климáтом šíáurės rajónams būdingas sveikas klimátas; 2. būti apibūdinamam, charakterizúojamam; ~йстика, -и apibūdinimas; charakteristika.
характёрность, -и *m.* charakteringumas, būdingumas.
харáктерный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно *šnek.* 1. tvirtò būdo, valingas, sù charákeriu; 2. ūpingas, ūpūs, ūmūs; užsispyręs.
характёрный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. būdingas, charakteringas; 2. charákerinis, tam tikro póbūdzio (*puz. daina, šokis*).
хáриус, -а *zool.* kiršlŷs, špāras (*žuvis*), *Thymallus vulgaris*.

харк||ать, -аю, -аешь *eig.* kreñkšti, krenkšėti, kriaukšėti, krėnkščioti, kriunėti; skrepliūoti; **~нуть**, -ну, -нешь *ivk.* krėnkštelėti, kriaukštelėti, sukriunėti, atsikreñkšti; **~ота**, -ы *šnek.* kriunėjimas, krenkšėjimas; skrepliāvimas; **~отина**, -ы *šnek.* skrepliai, drabà, krankšalai, krenkštalai.

хартя, -и чартя; х. профсоюзных прав профсąjungų teisų чартя.

харч, -а *žr.* харчй.

харчѣвн||ик, -а *pasen.* smūklininkas, traktiėrininkas; **~ичать**, -аю, -аешь *eig.* *pasen.* smūklę, traktiėrių laikyti; **~я**, -и; *dgs. kilm.* -вен, *naud.* -вням *pasen.* traktiėrius, smūklę, užkandinė.

харчй, -ей *dgs. šnek.* maistas, išmintai; рабóтать на своих харчàх dirbti savų maistui; **~ться**, -чусь, -чйшсь *eig.* *pasen.* maitintis, vālgyti.

хàря, -и *šnek. vulg.* snūks, maulė, ėdmenys, žiòptai, terlė, fizionómija; получить в хàрю gauti peř ėdmenis, peř snūkį.

хàта, -ы pirkià, gryčià, trobà; ♦ моя х. с краю àš čia esu nuošalyje; nè mào kiaulės, nè mào rūpos.

хàтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам pirkėlė, trobėlė, grytėlė.

хàтьма, -ы *bot.* rožinė, *Laocera*.

хàхаль, -я *v. šnek. vulg.* meilūžis; sugulōvas.

хàять, хàю, хàешь *eig. šnek.* keřnoti, kōneveikti, neįvoti, niėkinti; peikti, šmeižti.

хвал||á, -á gyrimas, pagyrà, pagyrimas, gýris; gárbimas, garbė, liáupsė, garbstà; х. и честь герóям garbė ir šlovė didvyriams; воздавать хвалу комú-л. áukštinti, gárbinti kà; **~ебный**, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно giriamas, giriámasis, gárbinamas, liáupsinamas, liáupsinantis; хвалёбная речь giriámoji kalbà; **~ение**, -я *pasen.* gyrimas, garbstà, liáupsinimas; **~ёный**, -ая, -ое *iron.* išáukštinimas, išgirtas, išgárbintas; **~ить**, хвалю, хвãлишь *eig.* girti, garbstyti, gárbinti, liáupsinti, áukštinti; **~иться**, хвалюсь, хвãлишсь *eig.* 1. girtis; х. своим прошлым girtis savo praeitimi; 2. būti giriámam, gárbinamam, garbstomam.

хварыва||ть, *būt.* хварывал, -ла, -ло *eig.* sirginėti, sirguliūoti.

хвãстать, -аю, -аешь *eig. šnek.*, **~ся**, -аюсь, -аешь *eig.* girtis, garsiūotis; х. успе́хами girtis laimėjimais.

хвãстлйв||ость, -и *m.* pasigyrimas; pagyrūniškumas, girklūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о 1. męgstantis girtis, girklūs; 2. pagyrų, pagyrūniškas, pasigiriamas.

хвãст||овство, -á gyrimasis, gyrà; pasigyrimas, pagyrūniškumas; **~ун**, -á *šnek.* gyrūnas, gyruòklis, pagýras, pagyrūnas, pagyrų puodas, pagyrų maišas; savigyra, gyvūris; **~уныя**, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ным *šnek.* gyruòklė, (pa)gyvūnė.

хвãт, -а *šnek.* šauniòlis, vikruòlis, bingūs výras.

хвãтãть, -áю, -áешь *eig.* 1. graibýti, gróbstyti, graibstýti (*puz. prekes*); čiūpti, tvėrti; 2. *šnek.* vaikýti, gáudyti; 3. žr. хватя́ть (1 reikš.); óтого ещё не хватãло tó dár beirúko; **~ся**, -áюсь, -áешсь *eig.* griėbtis, graibýtis; stvėrtis, nusi-tvėrti, kabintis; х. за ору́жие griėbtis giąklo; ♦ х. за ум liáutis páikiojus, eiti į prõtà.

хвãтйть, хвãчý, хвãтишь *ivk.* 1. užtėkti (*puz. pinigų*), pakakti, ganėti, ilgai skelsti; у нерó хвãтило смелости jám užtėko drąsòs; не хвãтило дёнер pritrúko pinigų; 2. *šnek.* smógti, sudúoti, treñkti, rėžti, dróžti; х. корó-л. пãлкой rėžti, dróžti kám lazda, pãgaliu; 3. *šnek.* pagriėbti, nutvėrti, pačiūpti; ерó хвãтила смєть *šnek.* jį róvė giltinė; ерó хвãтил парãлич jį ištiko paralyžius; 4. *šnek.* išmaukti, išgėrti, sriūbtelėti; (*greitomis*) užvãlgyti; х. рюмочку išmaukti taurelę; 5. patirti; х. рóря patirti vãрго; х. стрãха patirti báimės; ♦ х. за живое patáikyti į skaūdamà viėtà, óпà užgauti; х. чєрез край peř toli nueiti, peř daug sàu lėisti; хвãтит! užtėksl, gànà!; **~ся**, хвãчýсь, хвãтишсь *ivk.* 1. įsitvėrti, įsikibti, griėbtis; susigriėbti; х. за край столá įsitvėrti, įsikibti į stàlo krãštà; х. за гpyдь susigriėbti, griėbtis už krūtines; 2. pasigėsti; он хвãтился своєго кошєлькá jis pasigėdo savo pinigines; 3. susitreñkti; ♦ х. за ум susiprotėti.

хвãт||ка, -и 1. paėmimo, (pa)griebimo būdas; ėmimo, laikymo būdas; 2. *prk.* mitrūmas, vikrūmas, apsukrūmas; 3. *šnek.* rañktūris (*puz. plūgo*); **~кий**, -ая, -ое; -ток, -ткá, -тко 1. graibštūs, kibūs, kabūs; siūtingas (*puz. dalgis*); 2. *prk.* gudrūs, apsukrūs, mitrūs; х. человек gudrėiva; **~ский**, -ая, -ое *šnek.* agnūs, guvūs, bingūs, vikrūs, šaunūs.

хвãть *ist. šnek.* čiūpti, kãpti, gribsti, cãpti; čėkst, táukšt, žýbt; х. ерó по ролóвє táukšt jám peř gálvą; я х. за пóяс àš čiūpt už diržo.

хвãчý *žr.* хватя́ть; **~сь** *žr.* хватя́тсья.

хвóйн||ик, -а spygliūócių miškas; **~ый**, -ая, -ое spygliūotas, skujiñis; хвóйное дєрево spygliūotis, spygliūotas mėdis.

хворã||ние, -я *šnek.* sařgaliojimas, sirguliāvimas, negalāvimas, nesveikatāvimas; **~ть**, -áю, -áешь *eig. šnek.* sirgti, negaliūoti, sařgalioti, nesveikuoti, nesveikátauti, pasiligóti, negalinėti; **~ться**, -ãется *eig. beasm. šnek.*: мне хворãется àš negaliūoju, sirguliūoju.

хворóба, -ы *tarm. žr.* хворь.

хвóрост, -а (-y) 1. žãbai, žãgaraĩ; stabaraĩ; šãtrai; 2. *kul.* žãgarėliai; **~йна**, -ы žãbas, žãbinė, šãtrinė, žãbaras, žãgaras, vytis, vytinė, virbas, kiburas; **~инник**, -а *šnek.* virbūnas, žãgarūnas, šãtrūnas; krūmūnas; brūzgai.

хвóрость, -и *m. šnek. žr.* хворь.

хворостяно||й, -ãя, -óе žabinis, karklinis (*puz. tvora, grįstas*).

хвóр||ый, -ая, -ое; хвор, хворá, хвóро *šnek.* seřgantis, sargalingas, nesveikas, nesveikatingas, besveikátis; ligótas, liguistas; **~ыш**, -á sargalius, paliegėlis, geibà, geibšas, nevėkšla, krėgas (*apie senį*).

хворь, -и *m. šnek.* negalāvimas, negalià, ligotūmas, liguistūmas, ligà.

хвост, -á 1. uodegà; поджãть х. pabrũkti uodegà; х. комєты комєтос uodegà; х. самолєта lėktũvo uodegà; 2. vorà, virtinė, eilė; х. за билєтами eilė bilietams piřkti; 3. gãlas; užpakalis; плєстйсь в хвостє vilktis užpakalyje, iš paskòs; быть в хвостє būti paskutiniam; 4. likũčiai, nuóbaigos; ♦ быть (висєть) на хвостє lipti aūt kulnų (*ve-*

jantis); вертеть (вилять) хвостом а) vizginti uodegą, meilikauti; б) kraipyti, sūkinti uodegą (*gudrauti*); **хвосты́й**, -ая, -ое; -ат, -а, -о uodegotas; ilguodėgis; хвостатые земноводные *zool.* uodegotieji varliagyviai; **хвост**, -а *polit.* uodegizmas, vilkimas uodegoje; **хвост**, -а *uodegėlė*, uodegūtė.

хвост|ово́й, -ая, -ое 1. uodeginis, uodegōs; 2. užpakalinis, galinis, paskutinis; **хвостовый**, -ая, -ое: хвостовая кость stubūrgalis.

хвощ, -а *bot.* asiūklis, triušis, ožkabaždis, *Equisetum*; зимующий х. šiurkštūs asiūklis, asys, *Equisetum hiemale*.

хво́я, -и 1. spygliūs, skujā; 2. spygliūšakė; *kuop.* spygliūšakės.

хедер¹, -а *žemd. (kombaino)* chēderis.

хедер², -а chēderis (*konfesinio pobūdžio žydų pradinė mokykla*).

херес, -а (-y) chēresas (*vyno rūšis*).

херить, -рю, -ришь *eig. šnek. pasen.* kryžmai pėrbraukti.

херувим, -а *bažn.* cherubinas (*angelas*); **херувим**, -а *šnek.* angeliukas, gražus berniukas.

хиба́р|а, -ы *šnek.* lūšnā; **хка**, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам lūšnėlė.

хижин|а, -ы lūšnā, kiūta, pirkiā; **хка**, -и, *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам lūšnėlė, kiūtėlė, trobėlė, pirklėlė.

хилеть, -ёю, -ёшь *eig. šnek.* geibti, virpti, smūgti, gušti, kiaušti, smūkti, menkėti, silpti, silpnėti.

хил|ый, -ая, -ое; хил, хилā, хило *šnek.* geibūs, skriaūznas, gurdūs, gyvakaras; nuskurdęs; glėžnas, trapūs; sunykęs, silpnas, ligūistas; **хяк**, -а *šnek.* gėiba, gėibšas, mirėsis, dvasnā, dvėslā, nevėkšla, išnykėlis, išgara.

химёр|а, -ы chimera; **химический**, -ая, -ое chimėriškas; **химичность**, -и *m.* chimėriškumas; **химичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно chimėriškas, fantāstinis, neįvykdomas; химичные надежды chimėriškos, neįvykdomas svajonės.

химиз|ация, -и chemizāvimas, chemizācija; **хиро-вать**, -рую, -руешь *eig. ir įvk.* chemizuoti.

хими́к, -а chemikas; **алии**, -ий *dgs. chemikālai*; **ат**, -а chemikālas.

химически *prv.* chemiškai; **хй**, -ая, -ое chemijos, cheminis, chemiškas; х. анализ cheminė analizė; х. состав cheminė sudėtis; х. препарат cheminis preparatas.

химичка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.* chemikė.

химия, -и chemija; органическая х. orgāninė chemija; физическая х. fizinė chemija.

хин|а, -ы, **хин**, -а chininas (*vaistai*); **хный**, -ая, -ое chinino; kinmedžio; хинная корка kinmedžio žievė; х. порошок chinino miltėliai.

хиреть, -ёю, -ёшь *eig. šnek.* silpti, nykti, geibti, kvėžti, sniūgti, kiaušti, кембти, kašėti, gušti.

хи́романт, -а chiromantas; **хия**, -и chiromantija; **хка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам chiromantė.

хиру́рг, -а chirurgas; **хйческий**, -ая, -ое chirurgijos, chirurginis; chirurgiškas; х. нож chirurginis peilis; **хйя**, -и chirurgija.

хитин, -а *biol.* chitinas.

хитр|е́ц, -а gudragalvis, gudréiva, gudruolis; buk-lūs, sūktas žmogūs, gudrūs vilkas; **хеця́**, -ы, **хйнка**, -и: с хитрецо́й (хитринко́й) gudriai; suk-tai (*pvz. pasakyti*); gudrūs, gudragalvis (*pvz. žmogus*); **хйть**, -рю, -ришь *eig.* 1. buk-liai, ap-sukriai elgtis, mikliai sūktis; 2. gudrauti, gudry-bėmis vėstis; gudragalviati.

хитро *prv.* 1. vylingai, klastingai; 2. gudriai.

хитросплет|е́ние, -я 1. įmantrūs, painūs minčių išdėstymas, kazuistika; gudravimas; 2. kėslas, pinklės, klastā; **хённый**, -ая, -ое painūs, vingrūs, įmantrūs, pinklūs.

хитроств|енный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *pasen. žr.* хитроу́мный; **хь**, -и *m.* 1. gudrybė, buklybė, buklystė, vylūs, klastā; 2. gudrūmas, sūktumas, buk-lūmas, vylingūmas; 3. painūmas, sudėtingūmas, komplikuo-tumas; 4. sumanūmas, išmaningūmas, išradingūmas.

хитроу́м|ие, -я 1. buk-lūmas, išmaningūmas, gudra-galviškūmas, supratingūmas; 2. painūmas, pink-lūmas, sudėtingūmas; **хённый**, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно 1. gudragalviškas, išmoningas, buk-lūs, su-pratingas; 2. painūs, pinklūs, sudėtingas.

хитрый, -ая, -ое; хитёр, хитра́, хитро 1. gudrūs, buk-lūs; sūktas; klastingas, vylingas; 2. sudė-tingas, painūs, komplikuo-tas, vingrūs, įmantrūs (*pvz. raštas*); хитрое дело painūs dalykas; 3. su-manūs, išmaningas, išradingas.

хихик|анье, -я *šnek.* kikėnimas, rizėnimas, kiksė-jimas; **хать**, -аю, -аешь *eig.* kikėnti, kikėnti, rizėnti, kiksėti; **хнуть**, -ну, -нешь *įvk. šnek.* su-kikėnti, sukiksėti.

хищение, -я grobimas, gróbstymas; vogimas, va-gystė; х. социалистической собственности socia-listinės nuosavybės gróbstymas.

хищни|к, -а 1. grobuonis, plėšrūnas (*žvėris*), gyvėda, galūdas; 2. *prk.* grobuonis, grobikas, plė-šikas; капиталистические хищники kapitalistiniai grobuonys; **хический**, -ая, -ое grobuoniškas, plė-šikiškas, grobikiškas, plėšrūniškas; хищническое государство grobuoniška valstybė; **хичество**, -а grobuoniškūmas, plėšrūniškūmas; plėšikāvimas.

хищн|ость, -и *m.* plėšrūmas, draskūmas, grobuo-niškūmas, plėšikiškūmas; **хый**, -ая, -ое; -шен, -щна, -щно 1. plėšrūs, draskūs (*pvz. žvėris*); хищные животные plėšrieji žvėrys, plėšrūnai, galūdai; 2. *prk.* grobuoniškas; gobšūs, godūs; хищные глаза gōdžios ākys.

хлад, -а *pasen. poez.* šaltis.

хладнокров|ие, -я šaltaprotiškūmas, šaltakraujiškū-mas, būdo ramūmas; **хный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно šaltakraujiškas, šaltakraujis, šaltaširdis, šal-taširdiškas; šaltaprotis, šaltaprotiškas.

хладноло́мк|ий, -ая, -ое; -мок, -мкā, -мко *tech.* trapūs šaltyje; **хюсть**, -и *m. tech.* trapūmas šal-tyje.

хладобойня, -и; *dgs. kilm.* -ббен, *naud.* -бойням *spec.* skerdyklā-šaldytūvas.

хлам, -а šlamštas, skarmalai, sėndaikčiai, lāužas.

хлаи́да, -ы 1. (*senovės graikų*) apsiaūstas; 2. *prk.* ilgas drabužis.

хламьё, -я *kuop. šnek. žr.* хлам.

хлеб, -а; *dgs.* хлѣбы иг хлебá 1. dúona; бѣлый х. baltà dúona; чѣрствый х. sužiedėjusi dúona; 2. javai; яровые хлебá vasarójus, vasariniai javai; х. на корню некirsti javai; зерновой х. grūdaĩ, javai; уборка хлѣба javų nuėmimas, vālymas, sudorójimas; 3. (*duonos*) kėpalas, kėpanas; 4. grūdaĩ; заготовки хлѣба grūdų pāruošos; ♦ х.-соль а) váišės; б) vaišingumas, svingingumas; водить х.-соль (*с кем-л.*) draugauti, bičiuliauti (*su kuo*); быть на хлѣбах (*у кого-л.*) šnek. (*kieno*) dúona misti, būti (*kieno*) išlaikomam.

хлебать, -аю, -аешь *eig.* 1. sriaũkti, sriuõbti, šliuřpti (*dideliais maukais*); 2. srėbti, sriubsnóti (*viralą šaukštu*); ♦ уйтъ несолоно хлебавши išeiti niėko nepėšus, nemitus, it mūsę kándus.

хлебец, -бца kėpalėlis, raguõlis.

хлебник, -а *pasen.* duonkepėys, dúonininkas, duõnius; ~ца, -ы 1. *pasen.* duonkepė, dúonininkė; 2. lėkštė dúonai, dúoninė.

хлебнуть, -нų, -нѣшь *įvk.* 1. šliuřptelėti, sriubtelėti; 2. šnek. išmaũkti, istriaũkti, patráukti, išgėrti, ištráukti; 3.: х. гóря *prk.* šnek. daũg pėrgyventi, daũg vaĩgo patirti.

хлебный, -ая, -ое 1. dúonos (*puz. kėpalas*), dúoninis; х. нож dúonriekis (*peilis*); х. магазин dúonos parduotuvė, dúoninė; х. квас dúoninė girá; 2. duoningas; derlingas; х. край duoningas kráštas; 3. grūdų, javų; х. амбар grūdų sándėlis, klėtis; хлѣбные растѣния dúoniniai javai; 4. *prk.* šnek. pelningas; хлѣбное мѣсто šiltà, pelninga vietėlė; ♦ хлѣбное дѣрево dúonmedis; х. жук *zool.* dúonvabalis.

хлебоу́лочный, -ая, -ое dúonos-pyrágo, miltų gaminis; хлебоу́лочные изделия dúonos-pyrágo, miltų gaminiai.

хлебово, -а *menk.* srėbalas, lākalas, pliuřpalas, šleřpalas.

хлебодár, -а *pasen.* dúonos dalýtojas, duonriekėys; ~ед, -а *šnek.* veltėdėys, duonėdėys; ~завод, -а dúonos gamyklà, mechanizuota kėpyklà.

хлебозаготовитель, -я *у.* grūdų paruošėjas; ~ный, -ая, -ое grūdų paruošų.

хлебозаготóвки, -вок, -вкам *dgs.* grūdų pāruošos; ~кúпки, -пок, -пкам *dgs.* grūdų supirkimas.

хлебóк, -бкá *šnek.* gūrkėnis, sriubėnis.

хлебопáшенный, -ая, -ое žemdirbystės, javų auginimo; ~ество, -а žemdirbystė, laukininkystė; заниматься хлебопáшеством vėfstis žemdirbystė; ~ец, -шца žemdirbėys, laukininkas; ~ный, -ая, -ое žemdirbystės; хлебопáшные орудия žemdirbystės padárgai; хлебопáшная страна žemdirbystės šalis.

хлебопéк, -а kėpėjas, duonkepėys; ~пекáрный, -ая, -ое dúonos kėpimo; хлебопекáрная промýшленность dúonos kėpimo prámonė; ~пекáрня, -и; *dgs. kilm.* -рен, *naud.* -рям kėpyklà; ~печѣние, -я dúonos kėpimas; ~рѣзка, -и; *dgs. kilm.* -зок, *naud.* -зкам dúonos raikytuvás; ~рóб, -а žemdirbėys; ~рóдный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно duoningas, pašus, derlingas; х. год derlingi mėtai; хлеборóдная земля derlinga žemė.

хлебосдáточный, -ая, -ое grūdų pristátymo (*puz. punktás*); ~ча, -и grūdų pristátymas (*valstybei*).

хлебосóл, -а vaišingas žmogùs, vaišiniñkas, vaišpóras; ~ньный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно vaišùs, vaišingas, svingingas; ~ство, -а vaišingumas, svingingumas, vaišūmas.

хлеботорóвец, -вца grūdų, javų pirklys; ~ля, -и grūdų, javų prekýba; ~ый, -ая, -ое grūdų prekýbos.

хлебоубóрка, -и javų nuėmimas, suvālymas; ~очный, -ая, -ое javų suvālymo, nuėmimo; хлебоубóрочная машина javų nuėmimo mašinà.

хлев, -а, в хлѣве иг в хлѣвú; *dgs.* хлѣвá tvártas, guřbas, kūtė, galvidė; корóвий х. karvidė; овѣчий х. avidė; свиной х. kiaulidė.

хлѣст, -а *šnek.* 1. (*botago*) pliauškėjimas; (*lietaus*) pliaupimas, pliuipimas; 2. pliekimas, čaižymas, plakimas (*puz. diržu, botagu*), tážymas (*puz. per veidą ranka*).

хлѣстáть, хлещú, хлѣщешь *eig.* 1. tážyti, čaižyti, kirsti, plákti, pliekti; 2. trýkšti; pliaũpti, pliupti, tēkšti; дождь хлѣшет в лицó lietùs tēškia į veidà; кровь хлѣшет из рáны kraujas trýkšta, pliaũpia iš žaizdòs; 3. pliauškuoti (*puz. bangos*); 4. šnek. riaũkti, sriaũbti, maũkti; он здóрово водку хлѣшет jis smarkiai maũkia degtinę; ~ся, хлещúсь, хлѣщѣшься *eig.* 1. vanótis (*vanta pirtyje*); pláktis, čaižytis; 2. pliektis, muštis, tážytis (*tarp savęs*); 3. žr. хлѣстáть (1 reikš.).

хлѣсткий, -ая, -ое; хлѣсток, хлѣсткá, хлѣстко 1. šmaikštùs (*puz. botagas*), čaižùs; 2. *prk.* kándus (*puz. žodis*), čaižùs (*puz. juokas*); 3. *prk.* šnek. žvitrùs, vikrùs, žvalùs (*puz. vaikinas*).

хлѣстнýть, -нų, -нѣшь *įvk.* 1. sušėrti (*puz. botagu*), sudròžti, sulieti, surėžti, sušlioti, supliekti, šmaukštelėti, vòžti; 2. šliukštelėti; х. водóй šliukštelėti vādeniu; 3. papliuřti, pliuřtelėti.

хлѣстче *bdv.* хлѣсткий *aukšt. l.*

хлещú žr. хлѣстáть; ~сь žr. хлѣстáться.

хлйпанье, -я *šnek.* kúkciojimas, gáikščiojimas, gókčiojimas, striubavimas; ~ать, -аю, -аешь *eig.* šnek. kúkcioti, gókcioti, striubauti, gáikščioti.

хлйпкий, -ая, -ое; -пок, -пкá, -пко *šnek.* 1. išklėbęs, išklėręs; 2. *prk.* ligūistas, geibùs, glėžnas, glėbnas; 3. praskýdęs, pašliuřęs, ištižęs.

хлобыстáть, -ышú, -ыщешь *eig. šnek.* 1. čaižyti, tážyti, šnioti, plákti, pliekti; 2. pliaũpti, pliupti (*puz. lietús*); trýkšti (*puz. kraujas*).

хлобышú žr. хлобыстáть.

хлóдник, -а *šnek.* šaltibarščiai.

хлоп¹ *įst. šnek.* 1. páukšt, táukšt, pliaukšt, káukšt, cąkt, cvąkt; (*kam krintant*) žněkt, brinkt, trinkt, bumbt (*puz. šaunant*); 2. *eina tariniu* šmąkšt, kýšt (*apie netikėtą veiksmą*).

хлоп², -а *šnek.* pliaukšėjimas, paukšėjimas; plojimas.

хлопалщик, -а táuškintojas, plekšnótojas, poškintojas, ratúotojas; ~нье, -я 1. pliauškėjimas, taukšėjimas, blazgėjimas; 2. poškinimas, pliauškinimas.

хлопáть, -аю, -аешь *eig.* 1. táuškinti, blážginti, áidyti (*puz. duris*), poškinti, pyškinti, pliauškinti (*puz. botagu*); pokšėti, pyškėti, pykšėti, poškėti; tauškėti, blazgėti, ratuoti; trunkyti, daužyti; х. в ладóши delnaís plóti; х. двѣрью trunkýti duris; х. по плечú taukšnóti, plekšnóti per pėtį; х. из

ружья pýškinti iš šautuvo; х. кyponáток *šnek.* šaudyti kurapkās; 2. *prk. šnek.* kaušti, maũkti; ♦ х. ушáми klausyti nieko nesupraĩtant; х. глазáми marksóti (*nieko nesuprantant*).

хлопец, -нца *šnek. tarm.* vaikinās; vaikēzas; ber-niũkas.

хлопковод, -а mēdvilnininkas; ~ство, -а medvilni-ninkystē; ~ческий, -ая, -ое medvilnininkystēs.

хлопководный, -ая, -ое mēdvilnēs, medvilninis; ~ком-байн, -а mēdvilnei nuĩmti kombáinas.

хлопководческий, -ая, -ое mēdvilnēs vālymo; х. завод mēdvilnēs valyklā; ~и́стка, -и mēdvil-nēs vālymas.

хлопкопряд, -ение, -я mēdvilnēs verpimas; ~иль-ный, -ая, -ое mēdvilnēs verpimo; хлопкопрядиль-ная машина mēdvilnēs verptũvas.

хлопкосеюший, -ая, -ее: х. район medvilnininkystēs rajõnas.

хлопкоубор, -ка, -и mēdvilnēs nuēmimas; ~очный, -ая, -ое mēdvilnēs nuēmimo.

хлопнуть, -ну, -нешь *įvk.* 1. pókštelėti, pýkštelėti, plėkštelėti, supokšėti; 2. tvóti, treĩkti, trinktelėti; х. окном trinktelėti lāngā; ~ся, -нусь, -нешься *įvk.* blinktelėti, šlióptelėti, žnėktelėti; х. на зéмлю šlióptelėti žemēn.

хлопок, -пка 1. mēdvilnē (*pluoštas*); х.-сырец ža-liā mēdvilnē; 2. *bot.* vilnamedis, mēdvilnē, *Gossy-pium*; 3. *dgs. tarm.* (*pluoštinių augalų*) pāšukos, nuóšukos; kúokštai; skutai, skiáutės.

хлопок, -пка plėkštelėjimas, suplojimas, pliaũkš-telejimas, pókštelėjimas.

хлопотá, -ние, -я 1. rūpinimasis; 2. plušėjimas, triũ-simas; ~ть, -почу́, -поче́шь *eig.* 1. rūpintis, stēng-tis, dėti rūpesčių, šiltis; 2. prašyti, prašinėti (*už kq*); 3. triĩsti, plušėti, ruóštis (*apie ūkį*).

хлопотлив, -ость, -и *m.* 1. rūpestingũmas, triũslũ-mas, plušũmas; 2. keblũmas, painũmas, sunkũ-mas; ~ый, -ая, -ое; -ив, -а, -о 1. triũslũs, plu-šũs, ruošũs, darbũs, rūpestingas; 2. keblũs, pai-nũs, sunkũs, susijęs sũ sunkũmais, sũ rūpesčiais; хлопотливая жизнь pilnas rūpesčių gyvėnimas.

хлопотливый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *šnek.* daũg rūpesčių reikalaujantis, susijęs sũ sunkũmais, sun-kũs; ~ня, -я *šnek.* begaliniai rūpesčiai; bėgió-jimas, lākstymas, triũsinėjimas; ~ун, -á *šnek.* triũslỹs, kruopšlỹs; ~ы, хлопот, хлопотам *dgs.* rūpesčiai, bėdos, suósis, triĩsas; х. по хозяйству pamũ ruošā, arũvoka; с ним мно́го хлопот sũ juó daũg vaĩgo; хлопот полон рот *šnek.* rūpes-čių ligi ausũ, iki kāklo; взять на себя все х. viskuo pasirũpinti.

хлопоч, -есть, ~у́ *žr.* хлопотать.

хлопушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. tauš-kũtis (*musėms mušti*); papliaũška; tvoklė; 2. *bot.* girgždũkas.

хлопчатник, -а *bot.* mēdvilnēs áugalas, vilname-dis, mēdvilnē, *Gossypium*; ~овый, -ая, -ое mēd-vilnēs (*puz. sėklos*).

хлопчатобумажный, -ая, -ое 1. mēdvilnēs; хлоп-чатобумажная фабрика mēdvilnēs apdirbimo fá-brikas; хлопчатобумажная промышленность mēd-vilnēs prāmonė; 2. medvilninis; хлопчатобумаж-ные ткани medvilniniai audiniai.

хлопчатый¹, -ая, -ое: хлопчатая бумага *pasen.* a) mēdvilnē (*augalas*); b) medvilninis gaminỹs (*puz. audinys, vata, pluoštas*).

хлопчатый², -ая, -ое tumulinis (*puz. debesis*).

хлопьевидный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно dribsnių pavidalo, dribsninis, sutumėjęs, tumũs; х. осадок tumė, dribsninės nuosėdos.

хлопья, -ьев *ags.* tumulai, dribsniai; снег валит хлопьями sniegas tumulais drėbia; овсяные х. kul. avižiniai dribsniai.

хлор, -а *chem.* chlōras.

хлорирование, -я chlorāvimas, chlōrinimas; ~ть, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* chloruoti, chlōrinti.

хлористый, -ая, -ое: х. натрий nātrio chloridas (*valgomoji druska*); х. водород vandenilio chlo-ridas, chlōro vandenilis; ~ка, -и *šnek.* chlōrkalkės; ~ный, -ая, -ое chlōro, chlōrinis; хлорная известь chlōrkalkės; х. запах chlōro kvāpas.

хлороз, -а 1. *med.* blỹkšlė, chlōrōzė; 2. *bot.* chlō-rōzė.

хлоропласты, -ов *dgs. bot.* chloroplāstai (*žalieji augalų kūneliai*).

хлорофил, -л, -а *bot.* chlorofilas; ~ловый, -ая, -ое, ~ный, -ая, -ое: хлорофилловые (хлорофиль-ные) зёрна *bot. žr.* хлоропласты.

хлороформ, -а *med.* chloroformas; ~ировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* chloroformuoti.

хлорпикрин, -а *chem.* chlorpikrinas.

хлуп, -а ir хлупь, -и *m. tarm.* (*paukščio*) stubũrga-lis, stũrplis (*su uodegos plunksnomis*).

хлынуть, -ну, -нешь *įvk.* papliũpti, siũbtelėti; pa-srũti (*puz. vanduo, kraujas*), pliaũptelėti (*puz. vil-nis*), paplũsti, pasipilti; кровь хлынула с гóрла краũjas papliũpo iš gerklės; люди хлынули на улицы *prk.* žmonės pasipylė į gatvės.

хлыст¹, -á 1. šmaĩkštis, vytėlė, vytinė, vytis; 2. nu-genėtas mēdis sũ viršune.

хлыст², -á chlistas (*stačiatikių sektantas*).

хлыст³, -á *šnek. žr.* хлыщ.

хлыстать, хлыщú, хлыщешь *eig. šnek. žr.* хлестать; ~ся, хлыщúсь, хлыщешься *eig. šnek. žр.* хлест-аться.

хлыщ, -á *šnek.* dabitā, gražėiva, puóšnius, puo-šėiva.

хлыщú *žр.* хлыстать; ~сь *žр.* хлыстаться.

хлюпá, -ать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. žliugsėti, čiurk-šėti; šliuksėti, šliurpėti, pliumpsėti; plekšėti, tek-šėti (*puz. purvas po kojomis*); 2. klaĩpinti, klĩm-pinti, klampóti; ~кий, -ая, -ое; -пок, -пкá, -пко klampũs, grimzdũs.

хлюпнуться, -нусь, -нешься *įvk. šnek.* púkštelėti; šlũmštelėti, pliũmptelėti.

хлюст, -á *šnek.* landũnas, gudrėiva, akĩplėša.

хлябать, -аю, -аешь *eig. šnek.* klebetiuti, klebėti, klėderuoti (*apie silpnai pritvirtintą daiktą*); klėt-ti, smukinėti.

хлябь, -и *m. pasen. poez.* gelmė, gilversmė; prarajā, sietuvā; хляби морские jũrų gėlмės, gilversмės; развєрзлись хляби небєсные dangũs prakiũro (*apie smarkų lietų*).

хлястик, -а velkė (*drabužio dirželis per nugarą*).

хмáра, -ы *tarm.* (tamsũs) debesis.

хмелевѣд, -а арупиų augintojas; ~ство, -а арупиų auginimas, арунинinkystė; ~ческий, -ая, -ое арупиų auginimo.

хмел|евѣд, -ая, -ѣе арупио, арупиų; ~ѣк, -лъкѣ 1. арупѣлис; 2. кауштелѣјимас, ікаушмас, ітраукі-мас; он под хмельком јлс кауштелѣјес, јгѣрес, ікаушес, аргіртес; ~ѣть, -ѣю, -ѣешь eig. girtyn eiti, svaigti, girsti, darýtis girtám; ~йна, -ы šnek. арупио spūrgas, spūrgana; арупио virkš-čia; ~ить, -лю, -лшь eig. šnek. girtinti, svaiginti.

хмель, -я v. 1. bot. арупъс, *Humulus lupulus*; kuop. арупiai; 2. ікаушмас, гіртумас, пасігѣримас, сваігулъс; под хмелем (во хмелю) ікаушес, аргіртес, гіртас; ~ник, -а арупънас; ~нѣе, -ѣо dkt. alkoholinis gėrimas; svaigalas; ~нѣй, -ая, -ѣе, -лѣн, -лъна, -лънѣ 1. сваігінамас, сваігус; 2. аргіртес, гіртас, аспсваігес; сваігулингас.

хмұрить, -рю, -ришь eig. raukųti, raukti (pvz. kak-tą); niūrinti (pvz. veidą); ~ся, -рюсь, -ришсь eig. 1. niūrti, niūroti, būti paniūrusiam, niūk-tis, raukųtis; 2. prk. niūkktis, niūkstyti, debe-siuoti, blandýtis, dumbliuoti, ūktis, ūkstyti, blaū-s-tis; день с сáмого утрá хмұрится iš pát rýto niūkstosi; не хмұрится ли? аť tik neprádeda niūkkti?

хмұрый, -ая, -ое; хмур, хмурá, хмұро 1. paniū-r-es, niūrus, rūškanas, niaurus; susiraūk-es; 2. prk. арниūkес, dumbliuotas, apsiniaūk-es, apsiblaū-es, debesuotas.

хна, хны chnà (1. augalas; 2. geltonai raudoni da-žai plaukams, nagams dažyti).

хнык||ла, -ы v. ir m. šnek. verksnъs, verksnė, žliūmba, žliūmbis, žliūmbė, knirva; ~ть, хнычу, хнычешь ir -аю, -аешь eig. šnek. knirkti, čirpti, verkšlenti, iňkti, kukčioti.

хнычу žr. хныкать.

хѣбот, -а 1. straublъs (*dramblio*); šnipas (*kiaulės*); 2. (*patrankos*) lafeto gálas; 3. tech. kron-šteinas, gėmbė; х. фрезерного станка frezavimo stáklų kronšteinas; ~нѣй, -ая, -ѣе сū straublių; ~ные, -ых dgs. zool. straubliniai; ~ѣк, -ткѣ (*važzdžio*) čiuptuvėlis, siurbtuvėlis.

ход, -а (-у), в хѣде ir в ходų, на хѣде ir на ходų; dgs. ходы, ходы ir spec. ходá 1. ėjimas, važiá-vimas; умѣньшить х. palėtinti žiňgsnį; усáлить х. paspaťtinti žiňgsnį; во врѣмя хѣда пѣезда tráu-kiniui važiuojant; читáть на ходų skaityti einant; тудá ходų десѣть минұт ikl теň dešimt minųčių ėjimo; тудá ходų два километра ikl теň dū ki-lomėtraĩ kėlio; 2. prk. eigá; х. событий įvykių eigá; х. болѣзны ligōs eigá; х. мыслей minčių eigá; 3. ėjimas, eigá; х. часѣв laikrodžio ėjimas; холѣстѣй х. tech. a) bergždzioji, tuščioji eigá; b) laisvąsis bėgis; 4. (*žaidime*) ėjimas; ваш х. jūms eiti; х. бѣлыс бaltųjų ėjimas (*sachmatuo-se*); 5. prk. žiňgsnis, žūgis, manėvras; дипло-матический х. diplomatinis žiňgsnis; 6. ėjimas, praėjimas, pėrėja, koridorius; чѣрный х. užpaka-linis ėjimas, užpakalinės dūrys; подѣзменный х. požeminis ūrvas, požeminė galėrija; носѣвѣй х. anat. nosis landá; здесь ходų нет čia praeiti negálima, čia nėra kėlio; 7. аširačiai; телѣга на деревянном ходų веžíмас medinėmis ašimis; гы-

сеничный х. vikšrinė važiuoklė; винтовѣй х. tech. sráigtinės linijos žiňgsnis; 8. pasen. процесія, eitynės; ♦ знáть все ходы и выходы būti nusi-mānānciam, informuotam; пусťить в х. а) па-лѣисти į dárбá (pvz. mašiną); б) palėisti apývar-ton; быть в ходų būti apývar-toje; ѣтѣт товáр в большѣм ходų ši прѣкѣ гѣрал ейна, урá labai perkamá; дáть х. dúoti eigá (pvz. bylai); ѣтѣ у нас в ходų таĩ пàs мұс įprasta; на ходų greitomis; ходų дáть išmáuti, išnėrti, išsprūkti, pasprūkti.

ходá, -ы tarm. (arklio) bėgsena.

ходáтай, -я 1. prašytojas (*už kitus*), rūpintojas, užtarėjas, užtarýtojas; 2. teis. pasen. įgaliotinis, patikėtinis; advokatas; ~ство, -а prašymas (*už kitus*), rūpinimasis (*kitais*); tarpininkávimas (*ko prašant*), užtarimas; ~ствовáть, -твую, -твуеть eig. prašyti (*už kitus*), užtaťti, tarpininkáuti; х. за товáрища prašyti už draugá.

ходѣбчик, -а pasen. šátas, krėmininkas, váikščio-jantis prekljas.

хѣденъ, -дня ir -деня v.: ходѣнем ходыть žr. хо-дунѣм ходыть (prie холұн).

хѣдики, -ов dgs. šnek. sieninis laikrodis sū svařs-čiaiis.

ходыть, хожų, ходишь eig. 1. váikščioti (pvz. po kambarį), eiti; braidýti, bráidžioti (pvz. po pie-vá); kursuoti; он не в сýлах х. јлс nebeпаеина; автобұсы ходят по зымнему расписáнию авто-búсай курсуѣа pagal žiemōs tvarkárašťi; чáсы ходят laikrodis eina; х. пѣшкою eiti pėstininku (*sachmatuose*); ходыть на лыжах slidinėti (*slidėmis*); 2. vaikštinėti, bindzinėti (*be tikslo*); 3. (за кем-чем) prižiūrėti, topóti, slaugýti (*ką*); 4. vilkėti, dėvėti, nešióti; авѣти; он ходит во фрá-ке јлс vilki frakų; 5. eiti, lankýti; кудá ты хо-дишь? kuř buvai nuėjes?; он ко мне не ходит јлс пàs манѣ nesilaňko; х. на лекции lankýti paskaitas; 6. būti apývar-toje, eiti; ѣти денъги ещѣ ходят šiė pinigai dár урá apývar-toje; 7.: пѣ-во нáчало х. alūs pradėjo váikščioti; мѣре хо-дит јūra banguoja, viska; 8. svyruóti, judėti; пол ходит под норáми griūdys júda, svyruoja pō kójomis; 9. skliti; ходят слұхи sklinda gan-dáĩ, kalbos; ♦ х. по судáм тасýtis pō teismūs, byli-nėtis.

ход||кий, -ая, -ое; -док, -дкѣ, -дко šnek. 1. eislus (*žmogus*), žangus, žyglus, eiklus, bėgstus, na-rūs (*laivelis*), greitaeigis; 2. daūg reikalaujamas, paklausūs, perkamas (*apie prekę*); 3. plačiai var-tojamas, paplitęs (*apie žodžius, posakius*); ~ѣвѣй, -ая, -ѣе 1. tech. eiginis; хѣдовáя чáсть važiuoklė; 2. plačiai, nuolat vartojamas (pvz. knyga); па-plitęs, išplitęs; 3. eigōs; 4. tarm. pėsčiųjų, eina-mas (pvz. kelias); 5. paláidas, nepritvirtintas, jų-damas (pvz. lyno galas).

ходѣк, -á 1. ėjikas, ėjūnas, ėjėjas; хорѣший х. гѣ-рас ėjikas; он пѣрвый х. в кино јлс aistringas kino lankýtojas; 2. pasen. žygunas, (*kaimo*) pa-siuntinъs, žygdvas, delegátas; 3. v. ir m. šnek. vikrūnas, vikrūnė, vikruōlis, vikruōlė; бáба бы-лá на все рұки х. moteriškė būvo viskam nagin-ga, viską sūgebanti, tikrą vikrūnė.

ходу́л||и, -ей *dgs.* kojōkai, kojūkai, styrynės, kėb-
lės; ~ньность, -и *m.* dirbtinumas, penatūralumas,
banalumas; ~ный, -ая, -ое: -лен, -льна, -льно
penatūralūs, dirbtinis; trivialūs, banalus; ходуль-
ное выражение banalus pōsakis.

ходу́н, -а *šnek.* ėjikas, ėjėjas; ◆ ходунóm ходить
а) drebėti, tirtėti, virpėti; б) bruzdėti, blašky-
tis; išdykauti, galvomis eiti, trankytis.

ходьба́, -ы ва́икščiojimas, ėjimas (*pėsčiomis*).

ходя́чий, -ая, -ее 1. ва́икščiojantis, jūdantis; gā-
lintis paeiti; х. книгоно́ша pėsčiasis knygnėsųs;
х. больно́й gālintis paeiti ligōnis; 2. plačiai
vartojamas, paplitęs; ходя́чее выра́жение papli-
tęs pōsakis; 3. nuvālkiotas, šablōniškas; 4. *prk.*
šnek. iron.: ходя́чая чesťность įkūnyta dorybė.

хожа́лый, -ая, -ое *šnek.* 1. visuř būvęs, lañkėsis,
apsitrynęs, apsitryęs; 2. -oro *dkt. pasen.* rāstu
išnešiotojas, pasiuntinys.

хожде́ние, -я 1. vaikštinėjimas, váikščiojimas; х.
под парусами plāukiojimas burlaiviu; х. по свя-
тым местам *pasen.* šventų vietų lañkymas; х. в
наро́д ėjimas į liaudį, į žmōnes; 2. *pasen. lit.*
kelioñių aprāšymas; ◆ имѣть х. būti apývartoje;
х. по мýкам канцїų kelias; kelias; по образу
пешего хождения *juok.* pėstutė.

хо́жено *beasm.*, *eina tariniu šnek.* váikščiota, vaikš-
tinėta, eita; немало х. по здешним лесам пе-
мāža vaikščiota čionýkščiais miškaís.

хожу́ *žr.* ходить.

хозрасче́т, -а *ekon.* ūkiskaita; находится на хоз-
расчёте veikti ūkiskaitos pagrindaís; ~ный, -ая,
-ое *ekon.* ūkiskaitinis; хозрасчётное хозяйство
ūkiskaitinis ūkis.

хозя́ин, -а; *dgs.* -яева, -яев 1. šeimininkas; savi-
niñkas; х. фабрики fábriko saviniñkas; советские
люди — хозя́ева страны́ tarýbiniai žmōnes — ša-
liės šeimininkai; 2. šeimōs tėvas, galvā; х. дома
паміų šeimininkas; 3. *pasen.* ūkininkas; valstie-
tis; сельский х. ūkininkas; ~йка, -и; *dgs. kilm.*
-яек, *naud.* -яйкам šeimininkė; saviniñkė; до-
машняя х. паміų šeimininkė; ~йничанье, -я
1. šeimininkāvimas; 2. ūkio, įmonės vedimas;
~йничать, -аю, -аешь *eig.* 1. šeimininkauti;
х. в чужом доме šeimininkauti svetimamė namė;
2. vėsti ūkj, įmonę; ~йский, -ая, -ое šeimininko;
saviniñko; ◆ дело хозяйское darýk, kaip nōri,
kaip išmanaí.

хозяйствени́к, -а ūkio, ūkinis darbūotojas;
~ость, -и *m.* mokėjimas šeimininkauti, vėsti
ūkį, ūkiškumas; ekonomiškumas; ~ый, -ая, -ое;
-вен, -венна, -венно 1. ūkio (*poz. padargai*), ūki-
nis; хозяйственные организации ūkinės organi-
zacijos; х. год ūkiniai mėtai; 2. ūkiškas (*poz.*
taarkymasis); 3. rūpestingas, apžiūrus; taupūs,
ekonōmiškas; х. человек apžiūrus žmogūs; 4.: х.
магазин ūkinių prekių parduotuvė; хозяйственное
мыло skalbiamasis muilas.

хозяйство́, -а ūkis; натуральное х. natūrālinis ūkis;
наро́дное х. страны́ šaliės liaudies ūkis; домаш-
нее х. паміų ūkis, apývoka, ruošā, pamūdė; всё х.
на еѣ руках visas ūkis anť jōs pečių; занима́ться
домашним хозяйством паміų ruošā, apývokā eiti,
šeimininkauti; хлопотать по хозяйству rūpintis

ūkiu; единоличное х. individuālinis, pavieninis
ūkis; ~вание, -я ūkininkāvimas; šeimininkāvi-
mas; ~вать, -твую, -твует *eig.* ūkininkauti; sei-
mininkauti.

хозя́йчик, -а *šnek.* (smulkios dirbtuvės, įmonės)
savininkėlis, valdytojėlis; ~юшка, -и; *dgs. kilm.*
-шек, *naud.* -шкам *šnek.* šeimininkėlė.

хокке́йст, -а *sport.* lėdo ritulininkas; ~ей, -я
sport. lėdo ritulys; ~ейный, -ая, -ое lėdo ri-
tulio.

хо́ленный, -ая, -ое išpuosėlėtas, rūpestingai prižiūri-
mas, lėpinamas; lėpūs, išlėpintas.

холѐра, -ы *med.* cholera.

холѐрик¹, -а cholėrininkas, cholera sergantysis.

холѐрик², -а cholėrikas.

холѐри́||на, -ы *med.* cholėrinā; ~ческий, -ая, -ое
cholėriškas (*charakteris, temperamentas*).

холѐрный, -ая, -ое 1. cholėros, cholėrinis; холѐрные
микробы cholėros mikrōbai; х. год cholėriniai
mėtai; холѐрная эпидемия cholėros epidēmija;
2. -oro *dkt.* cholera sergantysis, cholėrininkas.

хо́лить, -лю, -лишь *eig.* puosėlėti, rūpestingai pri-
žiūrėti; lėpinti; х. ко́жу rūpestingai prižiūrėti
savo ođā.

хо́лка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. (arklio,
jaučio) gōgas; 2. gōgo kaččiai (*augantys ant
gogo*).

холл, -а hōlas, didelė sālė.

холм, -а kalvā, kauburys, kaugurys, gūburas, kaūb-
rė, kaūkaras; моги́льный х. kāpas, kāpo kaubu-
rys, kauburėlis; ~ик, -а kalvėlė, kauburėlis, gu-
burėlis, kaukarėlis; ~йстость, -и *m.* kalvotumas,
kauburiuotumas; ~йстый, -ая, -ое; -мїст, -а, -о
kalvōtas, kauburiuotas, guburiuotas; холмистая
мѣстность kalvōta vietōvė; ~огорье, -я *tarm.*
kalvūnas, kauburynas, kaukarynas; kalvōta, kau-
buriuota vietōvė.

хо́лод, -а (-у) на холоде ir на холоду; *dgs.* хо-
лодā, -ов 1. šaltis; šaltýmetis; pagelā; зїмние
холодā žiemōs šalčiai; собачий х. *šnek.* baisūs,
pasiūtisškas šaltis; дрожа́ть от холода drebėti
nuō šalčio; де́сять градусо́в холода dēšimt laips-
nių šalčio; 2. šiurpas, šiurpulys, šiurpis, drebu-
lys, žvařbis; х. прошѐл по спинѐ šiurpulys pėr-
ėjo pėr nūgarā; 3. šaltumā, šaltā, vėsī vietā;
пос́тавить мя́со на х. padėti mėsā šaltumojė;
4. *prk.* abejingūmas, šaltūmas; ~ать, -аю, -аешь
eig. 1. šalti, šaltėti, eiti šaltyn; 2. *šnek.* šalti,
kentėti šalti, žvařbti; ~еть, -ею, -еешь *eig.* eiti
šaltyn, āušti, vėsti; stingti; šalvėti; рýки холо-
дѐют rañkos šāla.

холоде́ц, -ца *kul.* šaltiena, drebūtiėna.

холодильни́к, -а 1. *tech.* aušintuvas; šaldytuvas;
2. (*įtaisiny*) šaldytuvas; поста́вить ма́сло в х.
padėti sviestā į šaldytuvā; ~ый, -ая, -ое *tech.*
šaldymo, šāldomasis, aušinamasis; холодильное
соору́жение šāldomasis, atšāldymo įrenginys;
х. цикл šāldymo ciklas.

холоди́ть, -ложу́, -лодишь *eig. šnek.* šāldyti, āušin-
ti, vėsinti; х. ко́мнату āušinti kambarį; ~ся,
-йтся *eig. šnek.* būti āušinamam, vėsinamam.

холо́дная, -ой *dkt. šnek. pasen.* dabōklė, cypė, areš-
tinė.

холоднѣть, -ѣет *eig. šnek.* šalčiaũ darýtis, eiti šal-týn, šálti, šaltėti; к вечеру стало х. і вāкара pradėjo šálti.

хóлодно 1. *eina tariniu* šalta; сего́дня х. šiañdien šalta; 2. *pru. prk.* šaltaĩ, abeįingai (*puz. sutikti kg*); **~вѣтый**, -ая, -ое; -ѣт, -а, -о apýšaltis, šaltókas, vėsókas, vėsūs.

холодно́е, -ого *dkl. kul.* šaltas patiekalas, valgis. **холоднокрóвны**||е, -ых *dgs. zool.* šaltakraūjai (*gyvūnai*); **~й**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно 1. *zool.* šaltakraūjis (*gyvūnas*); 2. *pasen.* šaltakraūjis, susivaldantis.

хóлодность, -и *m. 1.* šaltūmas, šaltýbė; 2. *prk.* šaltūmas, šaltaširdiskūmas, abeįingūmas, bejausmin-gūmas.

холо́дный, -ая, -ое; холо́ден, холо́дна, холо́дно 1. šaltas, pagelūs; žvarbūs, šiaurūs (*puz. vėjas*); холо́дное вре́мя šaltýmetis, šaltumà; холо́дные блю́да šalti patiekalai, valgiai; 2. šaltas (*blogai šildantis; nešildomas*); холо́дные перча́тки šal-tos pištínės; холо́дная да́ча šaltas vasárnamis; 3. šaltas (*be ugnies*); холо́дная обрабо́тка ста́н-ли *tech.* šaltasis pliėno apdirbimas; холо́дная за-вйвкa šaltas sušukavimas; холо́дное оръе́жje šal-tasis giñklas; холо́дная война́ *prk.* šaltasis kã-ras; 4. *prk.* šaltas, abeįingas, beaistris; х. от-вѣт šaltas atsákyimas.

холодо́к, -дка́ *šnek.* šaltėlis, mázas šaltis; vėsu-mà.

холодостóйк||ий, -ая, -ое; -сто́ек, -сто́йка, -сто́йко atsparūs šaltám óruĩ, šalčiui (*augalas, gyvūnas*); **~ость**, -и *m.* atsparūmas šaltám óruĩ, šalčiui.

холоже́ние, -я šalđymas, áušinimas, vėsínimas.

холожу́ *žr.* холодитъ.

холо́п, -а; *dgs.* холо́пы, -ов 1. *ist.* cholòpas, bau-džiauninkas; vėrgas, kãlpas; 2. *prk.* pataikūnas, palaižūnas, batlaižys, padlaižys, šunuodėgis; пра́вые социали́сты — холо́пы империализма de-šinieji socialistai — imperializmo batlaižiaĩ; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам 1. *ist.* cholòpė, baudžiauninkė; vėrgė; 2. *prk.* pataikūnė, palaižū-nė, batlaižė, padlaižė; **~ский**, -ая, -ое vėrgiškas, šliaužiojamas, pataikaujamas; **~ство**, -а 1. baũ-džiaва; vergijà, vergovė; 2. *kuop.* cholòpai, bau-džiauninkai; vergai; 3. *prk.* vergiškūmas, nuo-lankūmas, šliaužiojimas, pataikavimas; **~ство-вать**, -твую, -твует *eig. 1.* būti baudžiauninku; vergauti; 2. *prk.* šliaužioti, pataikauti, bernauti, vėrgiškai elgtis, šunuodegiauti.

холости́ть, -лощу́, -лосты́ш *eig.* rómyti, kastruoti, skãpinti, išdarýti.

холосто́й, -ѣя, -ѣе; холо́ст, -ѣ 1. nevėdės, bemo-tėris, vienguñgis, vienstýpis; х. мужчи́на nevė-dės výrgas; холоста́я женщи́на *šnek.* netekėjusi mótėris, vienguñgė; 2. rómytas, kastruotas; 3. vienguñgis, vienguñgiškas, vienstýpiškas; хо-лоста́я жизнь vienguñgio gyvėnimas; холоста́я компани́я vienguñgių kompanija; 4. tuščias, tuš-čiaelgis, beįgdžias; х. за́ряд ту́ščias ūžtaisas; х. па́трон ту́ščias šovinyš; х. ход *tech.* beįgdžio-ji, tuščioji eigà; х. шкиф *tech.* laisvasis skriemu-lýs.

холоста́я||к, -ѣ vienguñgis, vienstýpis, nevėdžiaĩ; жить холоста́ком gyvėnti nevėdusiam, bernauti;

ста́рый х. sėnbernis; **~цкий**, -ая, -ое vienguñgio, vienguñgiškas, vienstýpiškas.

холощ|ѣние, -ѣя rómiјimas, kastrãvimas, skãpiјimas, išdarinėjimas; **~ѣный**, -ая, -ое išrómytas, iškast-ruotas, išskãpytas.

холошу́ *žr.* холостить.

холст, -ѣ 1. kiltas, (*stora*) dróbė; 2. dróbė (*ant drobės pieštas paveikslas*); **~йна**, -ы 1. dróbė; 2. dróbės gãbalas; **~инка**, -и 1. dróbės gãbalas; 2. leįgvas medvilninis (lininis) audinyš; **~ин-ковый**, -ая, -ое drobėnis; medvilninis; **~инный**, -ая, -ое dróbės, drobėnis, kiltinis.

холу́й, -ѣ 1. *pasen.* liokãjus, tařnas; 2. *prk.* pakali-kas, palaižà, liokãjus; **~ский**, -ая, -ое liokãjiš-kas, pakalikiškas, pataikaujamas; **~ство**, -а 1. *kuop.* *pasen.* liokãjai, tarnai; 2. *prk.* šliaužio-jimas, pataikavimas, liokajãvimas, batlaižiãvi-mas.

холщ|ѣвник, -а *pasen.* kiltų, dróbių pirklys; **~овый**, -ая, -ое dróbės, drobėnis, lininis.

хо́ля, -и *šnek.* púoselėjimas; lėpinimas; жить в хо-ле gyvėnti niekuò nesirúpinant.

хому́т, -ѣ 1. pavalkai (*odiniai, audekliniai*); kamaĩ-tai (*mediniai*); 2. *tech.* pãvalkas, pakabà, apka-bà; рессо́рный х. lingės pãvalkas; 3. *prk.* jūngas, aĩtkaklis; **~ать**, -ѣю, -ѣешь *eig. šnek.* pãvalkus mãuti (*arkliui*); **~ик**, -а 1. pavalkėliai; 2. *tech.* pavalkėlis; прице́льный х. (*šautuvo*) žymėklis; **~йна**, -ы (*pavalkų*) pamuštinė, (*katantų*) pynė.

хомя́||к, -ѣ *zool.* balėsas, šalčias, žiurkėnas; **~чий**, -ѣя, -ѣе balėšų, balėso, žiurkėno.

хор, -а; *dgs.* хоры́ ir хоры́ 1. (*dainininkų*) chò-ras; наро́дный х. liaudies chòras; 2. *pasen.* or-kėstras; 3.: гово́рят хóром visi kartù, sutartinaĩ kalba.

хора́н, -а *bažn., muz.* chorãlas; **~ьный**, -ая, -ое *bažn., muz.* chorãlo, chorãliškas.

хорда́||а, -ы 1. *mat.* (*apskritimo*) stygà; 2. *zool.* chòrda; **~овые**, -ых *dkl. zool.* chòrdiniai; **~овый**, -ая, -ое *zool.* chòrdos, chòrdų.

хорѣ́вый, -ая, -ое šeškų, šeško, šeškinis.

хорѣ́й, -ѣ *lit.* chorėjas.

хорѣ́к, -рькà 1. *zool.* šeškas, *Putorius putorius*; 2. šeškenà (*kailis*).

хореографический, -ая, -ое choreografijos, choreo-grãfinis, šòkių; хореографическое искусство choreografijos mėnas; **~афия**, -и choreografija.

хоры́ст, -а choristas; **~ка**, -и *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам choristė.

хормейстер, -а chorvedys, chormėisteris.

хóрный, -ая, -ое *pasen.* chòro, chòrinis.

хорово́д, -а ratėlis (*šòkis*); воды́ть х. ratėlį šòkti; **~иться**, -вожусь, -води́шься *eig. šnek.* krapštý-tis, čiupinėtis, tąsýtis, tampýtis; **~ный**, -ая, -ое ratėlio, ratėlinis.

хорово́й, -ѣя, -ѣе chòro, chòrinis.

хóром eina *pru. žr.* хор (3 reikš.).

хором|ина, -ы *pasen. tarm.* (*didelis medinis*) nã-mas; **~ы**, -рóm *dgs. pasen.* (*didelis medinis*) nã-mas; rúmas.

хорон|ѣние, -ѣ láidoјimas; **~ыть**, -оню́, -бнишь *eig. 1.* láidoti (*numirėlį*); 2. *pasen.* slėpti, sãu-goti; **~ыться**, -оню́сь, -бни́шься *eig. šnek.* slaps-týtis, slėptis.

хорохориться, -рюсь, -ришься *eig. šnek.* kuōda rīesti, šeriūs statyti, šiaušti.

хорош|енький, -ая, -ое 1. gražūtis, gražūs, dailūs, dailūtis, arveidūs; хорóшенькая дéвушка daili mergaitė; 2. gerūtis, gėras; ~енько *prv. šnek.* gerai (*puz. įsižiūrėti*); geróka, kaip reikiant; нажмй х. raspáusk kaip reikiant; ~еть, -ёу, -ёешь *eig.* eiti gražyn, gražėti, dailėti; ребёнок растёт и хорошеет vaikas áuga iš gražėja.

хорóший, -ая, -ее; -рóш, -á, -ó 1. gėras; вполне х. visiškai gėras; хорóшая порóда gėras, gražūs óras; х. рабóтник gėras, puikūs darbininkas; 2. gėras, padorūs; хорóшее общество padori draugijà; 3. artimas, gėras, nuoširdūs; х. зна-комый gėras, artimas pažįstamas; 4. gražūs, dailūs, arveidūs; 5. *šnek.* mīelas, brangūs; мой х. mano brangūs.

хорóшó 1. *prv.* gerai; gražiai; он живёт х. jis gyvena gerai, gražiai; х. сделано gerai padaryta; очень х. labai gerai; 2. *eina tariniu* gėra; бери-гу; здесь х. čia gėra; здесь х. отдыхатъ čia gėra ilsėtis; х. тебе советовать beplgu tau patarinėti; 3. *dll.* gerai; х., я соглáсен gerai, áš sutinku.

хорýгвь, -и *m.* 1. bažnytinė vėliava; 2. *pasen.* kariuomenės vėliava.

хорýнжий, -ero *dkt.* 1. *pasen.* vėliavnešys, vėliavininkas; 2. *ikirev. (kazokų kariuomenėje)* chorūnžas (*jaunesnysis leitenantas*).

хóры, хор и хóров, на хóрах *dgs.* 1. galėrija (*teatre*); 2. viškos (*bažnyčioje*).

хорь, -я *v.* *žr.* хорёк; ~кóвый, -ая, -ое šeškinis, šeškų; х. мех šeškenà; хорькóвая шуба šeškų, šeškenų kailiniai; х. воротник šeškinė apykaklė.

хотé|ние, -я *šnek.* póras, porėjimas; pageidavimas, geismas; ~ть, хочú, хочешь, хочет, хотйм, хотите, хотят *eig.* norėti, pageidauti, geisti; я не хочú емú зла áš nelinkiu jam blógo; делайте, как хотите darýkit, kaip norite, kaip tinkami; х. мiра norėti, geisti taikós; ♦ хочешь не хочешь нóри (ať) nenóri (*nepriklausomai nuo noro*); ~ться, хочется *beasm. eig.* norėtis, geidauti, magėti, geisti; хочется пить nórisi gėrti; ей хочется имёт шубу ji geidauja įsigyti káilinius.

хоть 1. *jng.* nórs, kád iť; он х. стар, но бодр jis kád iť sėnas, bėt žvalūs; х. и пóздно, а всё же приеду nórs iť vėlai, bėt vis tiek atvažiuosiu; так бо́лит, х. кричи taip skaūda, nórs rėk; 2. *jng.* ať; nórs; приходи х. сего́дня, х. зáвтра ateik ať šiańdien, ať rytój; 3. *dll.* beńt, nórs; nėt; скажи х. одно́ слово pasakýk beńt viena žódj; для окончáния рабóты дайте х. три часá dárбуi užbaigti dúokite beńt tris vālandas; вы можете рабóтать х. недéлю jūs gálite dirbti nórs, kád iť saváite; 4. *dll.* kád iť; взять х. этот слýчай imkime kád iť šį atvejį; 5. *dll.* х. кто бет kás; х. куда́ бет kuĩ; х. како́й бет kóks; х. где бет kuĩ; ♦ х. бы kád iť; jėib; beńt.

хотя́ *jng.* nórs; он х. и соглáсился, но о́сталс недово́лен jis nórs iť sutiko, bėt liko nepatėnkintas; он вам помóжет, х. емú и нéкогда jis jums padės, nórs iť nebeturi kadà; ♦ х. бы нёт jėigu, nórs iť, kád iť.

хохлáтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. kuoduotis; птiцы-хохлáтки kuoduočiai paūkščiai; кýрица-х. kuoduotė, kuodė vištà; 2. *bot.* rūtenis, *Corydalis*; 3. *zool.* kuoduočius (*vabzdys*).

хохлáтый, -ая, -ое; -лáт, -а, -о kuoduotas (*apie paūkščius*); х. жáворонок *zool.* kuoduotasis viversys, kuodys, *Galerida cristata*.

хохлáч, -á *šnek.* kuodis.

хохлiть, -лю, -лишь *eig.* šiurpinti, šiurenti, šiurinti, šiaušti; ~ся, -люсь, -лишься *eig.* 1. rapėžti, šiurti, šiaušti, purti; 2. *prk. šnek.* niurti.

хохлýшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek. žr.* хохлáтка (1 reikš.).

хохóл¹, хохлá куóдас (*paūkščio, žmogaus*), čiupgà; взять когó-л. за х. *prk. šnek.* už čiuprós kà (pa) griėbti.

хохóл², хохлá *pasen. šnek.* ukrainietis.

хохóлók, -лká куóдėlis, čiuprėlė.

хóхот, -а kvatóјimas; не удержáться от хóхота nesusilaikyti ne(su)sikvatóјus; ~áние, -я kvatóјimas; ~áть, хохочú, хохóчешь *eig.* kvatóti, gaf-siai juóktis; х. до слéз kvatóti iki ášarų; х. до упáду leipti, apti juokais; ~лiвый, -ая, -ое; -лив, -а, -о *šnek.* jukūs, kvatóјantis; ~ýн, -á *šnek.* kvaknà, juokinińkas, kvatuólis, jukūs žmogūs; ~ýнья, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ньям *šnek.* kvaknà, kvatuólė, jukì móteris, merginà, juokinińkė.

хохочú *žr.* хохотáть.

хочú *žr.* хотéть.

храбр|еть, -ёю, -ёешь *eig. šnek.* drąsėti, narsėti; ~ец, -á narsuólis, drąsuólis, drąseikà; ~йтъ, -рю, -рiшь *eig. šnek.* drąsinti, narsinti; ~йтъся, -рюсь, -рiшься *eig. šnek.* drąsuoliu dėtis; drąsintis, narsintis.

храбр|ость, -и *m.* narsumas, drąsumas, narsà, drąsà, narsybė, drąsybė; ~ый, -ая, -ое; храбр, храбрá, храбро drąsus, narsūs; х. во́ин drąsus karýs.

храм, -а šventóvė, šveńtnamis, šventyklà.

хра́мина, -ы *pasen.* pàstatas.

храмовóй, -áя, -ое šventóvės, šveńtnamio; ♦ х. прáздник *bažn.* bažnyčios pàtrono šveńtė, at-laidai.

хран|ение, -я 1. sáugojimas, laikymas; 2. pasaugà, sáugojimas; кáмера хранения pasaugós, sáugojimo kámera (*bagaziui*); договор хранения teis. pasaugós sutartis; отда́ть (сда́ть) на х. atiduoti pasaugon; ~и́лище, -а saugyklà; sándėlis; х. ста-ринных книг senų knýgų saugyklà.

хранiтель, -я *v.* sáugotojas, laikytojas; ♦ а́н-гел-х. *bažn.* ángelas sargas; ~ница, -ы sáugoto-ja, laikytoja.

хранiть, -ню, -нишь *eig.* 1. sáugoti, laikyti; х. в пáмяти laikyti atmintyje; х. обычаи laikyti pa-pročių; х. продукты в по́рбеbe laikyti produktūs rūsyje; х. дeньги в сберкáссе laikyti pinigūs taū-pomojoje kasoje; 2. х. законы laikyti įstatymų; х. молчáние tylėti; х. гордый вид laikyti išdi-džià; ~ся, -йтся *eig.* bti sáugomam, laiko-tam; докумeнты храня́тся мнóго лет dokumeńtai sáugomi daugelį mėtų; зерно́ храни́тся на склáде grūdai laikomi sándėlyje.

храп, -а 1. knarkimas, kriokimas, knarkesys, šnirpštimas, šnarptimas; раздался х. pasigirdo knarkimas; спать с храпом miegant knarkti; 2. (*gyvulio*) šnervės, šnirpšlės; **~ануть**, -нү, -нешь *ivk. šnek.* (gerai) numigti; **~ение**, -я knarkimas, šnarptimas; **~еть**, -плү, -пшь *eig.* knarkti, šnarpti, pařpti, kriokti, kařkti; **~нуть**, -нү, -нешь *ivk. šnek.* šnarptelėti, knarktelėti.

храповик, -а *tech.* rekėtas; **~бй**, -ая, -бе rekėtinis, rekėto; х. механизм rekėto mechanizmas; храповое колесо rekėtas.

храпök, -пкá *šnek.* 1. knarkimas; 2. (*gyvulio*) šnervės, šnirpšlės.

храпун, -á *šnek.* knarklỹs, šnarplỹs, šniokštỹs, parplỹs.

хребет, -бтá 1. anat. stūburas; 2. *šnek.* (žmogaus) kuprà, nūgara; (*gyvulio*) keterà, kūbrỹs; 3. *geogr.* kalnagūbris; gaugarỹnas, kalnỹnas; Кавказский х. Kaukazo kalnỹnas; **~тöвый**, -ая, -ое 1. anat. stūburo; 2. nūgaros, keterõs; 3. *geogr.* kalnagūbrio.

хрен, -а (-у) 1. bot. kriėnas, *Armoracia*; 2. kul. kriėnai; ♦ старый х. *šnek.* skrābalas, pėrsenėlis.

хренöвый¹, -ая, -ое kriėno, kriėnũ.

хренöвый², -ая, -ое *šnek.* prāstas, meĩkas; biauřus, darkũs.

хрестоматия, -и chrestomatija.

хризантема, -ы bot. chrizantemà, skaistažiėdė, *Chrysanthemum*.

хрип, -а 1. gargėjimas, gargulỹs, gařgaliavimas; 2. med. karkesỹs, kařkalas; 3. užkimimas; **~ение**, -я gargėjimas, gařgaliavimas, gargimas.

хрип|еть, -плү, -пшь *eig.* gargėti, gařgaliuoti, gargždėti, geřgžti, švařgžti, švõkšti; karkuoti; užkimusiam būti.

хрипл|о *prv.* gařgždžiai, kimiai, užkimusiu balsu; geřgždžiančiai; **~ость**, -и m. kimũmas, užkimimas, šiurgždũmas; **~ый**, -ая, -ое; хрипл, хриплá, хрипло užkimęs, išpařpes, kimũs, šiurgždũs, gargždũs, gařgiantis, geřgždžiantis; х. рóлос kimũs balsas; говорить хриплым рóлосом geřgžti, gargždėti, švõgžti.

хрипнуть, -нү, -нешь; *būt.* хрип ir хрипнул, хрипла, -ло *eig.* 1. (už)kimti, netėkti balso; рóлос хрипнет balsas kimsta.

хрип|нуть², -нү, -нешь; *būt.* хрипнул, -ла, -ло sugėřgžti, sugargždėti, sušvõkšti; **~отá**, -ы kimulỹs, užkimimas; parpulỹs, gargulỹs; **~ун**, -á *šnek.* užkimėlis, išpařpėlis, gargalius.

христарадничать, -аю, -аешь *eig. pasen.* duoneliáuti, elgetáuti.

христи|анин, -а; *dgs.* -áne, -án krikščionis; **~анка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам krikščionė; **~анский**, -ая, -ое krikščionių; krikščioniškas; **~анство**, -а krikščionybė.

христов, -а, -о *pasen.* Kristaus.

христо|любивый, -ая, -ое; -бйв, -а, -о *bařn.* ištikimas, atsidávęs krikščionių tikỹbai; **~продавец**, -впа *pasen. vulg.* jũdas, išdavikas.

Христós, Христá Kristus.

христóсоваться, -суюсь, -суешься *eig.* bučiúotis peř velỹkas (*stačiatikių tarpe*).

хром¹, -а *chem.* chrõmas.

хром², -а chrõmas (*odos rūšis*).

хромáние, -я šlubávimas, raišávimas.

хроматизм, -а *fiz., muz.* chromatizmas.

хром|ать, -аю, -áешь *eig.* 1. šlubuoti, raišuoti, kulziuoti, šlubčiоти, raiščiоти; начáть х. ráišti, šlubti; 2. *prk. šnek.* trikti, nevỹkti, nesisėkti, būti su trūkumais, šlubčiоти, šlubuoti; хромáет порядок tvarká pašlijusi; хромáет заводскáя тėхника gamỹklos тėхника šlubčiоја, tũri trũkumų; **~еть**, -ею, -еешь *eig.* šlubti, ráišti; **~ецу**, -цуá *pasen.* šlubis, ráišis.

хромйров|ание, -я *spec.* chromávimas; **~ать**, -рюю, -рюешь *eig.* ir *ivk. spec.* aptraukti, padeңgti chromũ, chromuoti.

хромистый, -ая, -ое chrõminis, chromingas (*puz. geležies rūda*).

хромöвый¹, -ая, -ое *chem.* chrõmo, chrõminis; хромо-вые краски chrõminiai dažai.

хромöвый², -ая, -ое chrõminis; хромо-вая кожа chrõmo óda, chrõmas; хромо-вые сапоги chrõminiai bātai.

хромöй, -ая, -бе; хром, хромá, хромо 1. šlubas, ráišas; х. на одну нóгу viėna kóја ráišas; 2. -óro dkt. šlubis, ráišis, klibingis, klibindà.

хромолитография, -и *spst.* chromolitografija.

хромонó|гий, -ая, -ое; -нóг, -а, -о *šnek.* šlubas, šlubakõjis, ráišas, raišakõjis; **~жка**, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам *šnek.* šlubė, ráišė, klibingė.

хромосóма, -ы *biol.* chromosomà.

хромотá, -ы šlubũmas, raišũmas, ráišis.

хромотипия, -и *spst.* chromotipija.

хро́ник, -а *šnek.* chrõnikas, chrõniškas ligõnis.

хро́ник|а, -и 1. (*laikraščių, kino*) krõnika; 2. *ist.* krõnika, mėtraštis; средневековые хро́ники vidurinių amžių mėtraščiai, krõnikos; **~альный**, -ая, -ое krõnikinis; х. фильм krõnikinis filmas; **~ёр**, -а krõnikininkas, repõteris; **~ёрский**, -ая, -ое repõteriškas; repõterio, repõterių.

хронический, -ая, -ое chrõniškas; хроническая болезнь chrõniška ligà; х. больно́й chrõniškas ligõnis.

хронол|огический, -ая, -ое chronolõginis; chronolõgiškas; хронологические да́ты chronolõginės dātos; **~огия**, -и chronolõgija.

хронометр, -а chronometras; **~аж**, -а chronometražininkas.

хру́пать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. grumšėti, grumšnoti, grukšėti, grukšnoti; triaũkšti; х. опėхи triaũkšti riešutus; конь хрýпал овėс žirgas grumšnójo ávižas; 2. trekšėti, traškėti, treškėti, braškėti, girgždėti, griškėti; при ходьбе хрýпали ерõ нóвые сапоги váikščiоjant griškėjo jõ nauji bātai; под напóром вėтра хрýпала желėзная крыша вėjui pũčiant, traškėjo skardinis stógas.

хру́пкий, -ая, -ое; -пок, -пкá, -пко 1. trupũs, trapũs (*puz. akmuo*), gurũs (*puz. sũris*), lũžũs, krušnũs, dužũs, dũžtamas, grũdũs (*puz. ragaišis*); х. лёд lũžũs lėdas; х. метáлл trapũs metálas; 2. *prk.* trapũs, glėžnas, glėbnas, glebũs; silpnas; хрýпкое здорóвье silpnà sveikatà; хрýпкое тėло glėbnas kūnas; **~ость**, -и m. 1. trupũmas, trapũmas, gurũmas, lũžũmas, krušnũmas; 2. *prk.* trapũmas, glebũmas, gležnũmas, silpnũmas.

хру́пнуть, -ну, -нешь *juk. šnek.* grikštelėti, grūmštelėti, grūkštelėti, gīrgžtelėti.

хруст, -а traškėjimas, traškesys, trākšmas (*puz. sausų šakų*); grikšėjimas, gurgždėjimas, gīrgždesys; braškėjimas, braškesys; х. снѣра под ногами sniego gīrgždesys einant; х. сухого валѣжника sausų griāumedžių traškėjimas.

хрусталик, -а *anat.* akiės lęšiukas.

хрусталь, -я *v.* krištolas; горный х. *min.* kalnų krištolas; ~ный, -ая, -ое *l.* krištolinis, krištolo; *2. prk.* tūras, skaidrus, krištolinis; хрустальная вода skaidrus vanduo; х. воздух tūras ōras; ~щик, -а krištolininkas.

хрустать, -аю, -аешь *eig. tarm.* grumšnōti, grukšėti.

хрустѣ́ние, -я grikšėjimas, gīrgždėjimas, braškėjimas; ~ть, хрушý, хрустáшь *eig.* grikšėti, grumšėti, triuškėti; gīrgždėti, gurgždėti; braškėti, traškėti (*puz. sausų žabai*).

хрустнуть, -ну, -нешь *juk.* grikštelėti, grūmštelėti, gīrgžtelėti, gurgžtelėti, brākštelėti, trākštelėti, triūkštelėti; triūkštelėti (*puz. riešutų*); что-то хрустнуло под ногами kažkās trākštelėjo pō kōjomis.

хрущ, -á *zool.* grambuolys; майский х. paprastasis grambuolys, karkvabalis, *Melolontha melolontha*; мучной х. duonvabalis, *Tenebrio molitor*; ~ák, -á: мучной х. *zool.* miltų vābalas, didysis milčius. **хрущик**, -а *zool.* grambuolys; садовый х. sōdinis grambuolys.

хрушý *žr.* хрустѣть.

хрыч, -á *šnek.*: старый х. skrābalas, pėrsenėlis, iškāršėlis; ~овка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.*: старая х. senā skrabė, pėrsenėlė, senā bōbšė, iškāršėlė.

хрюкало, -а *šnek. (kiaulės)* šnipas, knyslė.

хрюк|анье, -я kriuksėjimas, kriūkimas, kriūkavimas; ~ать, -аю, -аешь *eig.* kriūkti, kriuksėti, kriuknōti, kriūkauti; ~нуть, -ну, -нешь *juk.* kriūktelėti; kriūktelėti, smažkiai sukriūkti.

хрюшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *šnek.* kriūkė, kiaulė, čiškė.

хряк, -á *l.* kuilys; *2. tarm.* meitėlis.

хрястнуть, -ну, -нешь *juk. šnek.* *1.* trākštelėti, brākštelėti, subraškėti; sulūžti; *2.* smōgti, rēžti, treñkti.

хрячók, -чкá *l.* jáunas kuilys, kuilėlis, kuiliukas; *2. tarm.* meitėliukas.

хряш¹, -á *anat.* kremzlė.

хряш², -á *geol.* žvirgždas, gaigždas, gráužas, žabarai.

хрящевáтый¹, -ая, -ое; -át, -а, -о *anat.* kremzlėtas; х. нос kremzlėta nōsis.

хрящевáтый², -ая, -ое; -át, -а, -о žvirgždėtas, žvirgždingas, graužingas; хрящевáтая почва žvirgždýnė, gargždýnė.

хрящевáйна, -ы kremzlės; kremzlėta mėsá.

хрящевóй¹, -áя, -óе *anat.* kremzlinis, kremzlių; хрящевáя ткань kremzlinis audinys.

хрящевóй², -áя, -óе *geol.* žvirgždinis, graužinis, žabarų, žvirgždėtas; х. грунт žvirгždýнė, žvirгždainė, žvirгždė.

худение, -я lysimas, liesėjimas.

худенький, -ая, -ое; худенек, худенька, худенько liesūtis.

худѣть, -ѣю, -ѣешь *eig.* liesėti, lýsti, nýkti, blogėti, meñkti.

худо¹, -а *šnek.* blogybė, blōgis, piktýbė; ♦ нет худа без добра nėra tō blōgo, kās j gēra neišeitų.

худо² *1. prv.* blogai, prastai, nelemtai; nekaip, riestai; х. сделано prastai padirbta, padaryta; емý бýдет х. јám būs riestai; х. обращаться с кем-л. piktai sù kuō elgtis; что мōжет кончиться х. таi gáli blogai, bloguоju baigtis; он вýглядит х. јis blogai atródo; *2. eina tarinų* blōga, piktá; емý stálo х. јám pasidáre blōga.

худобá, -ы liesūmas, išblogimas, liesýbė; х. лица véido liesūmas.

художествен|о *prv.* mėniškai; dailingai, dailliai; ~ость, -и *m.* meniškūmas, dailingūmas; ~ый, -ая, -ое; -вен ir -венен, -венна, -венно *l.* mėno, mėninis; mėniškas; dailės, dailinis; dailingas; художественное творчество mėno kūryba; художественное произведение dailės, mėno kūrinys, dailenybė; художественное дарование dailinis, mėninis talentas; х. музей dailės muziejus; художественная картина mėniškas, dailingas paveikslas; художественное чтение mėniškas skaitymas; *2.:* художественная литература grōžinė literatūra; *3.:* художественное приготовление блюд skoningas patiekalų paruošimas.

художество, -а *l. pasen.* dailė, mėnas; *2. pasen.* meistriškūmas; исполнять работу с художеством meistriškai atlikti darbą; *3. šnek.* pókštas, išdaiga; брось свой художества mēsk savo išdaigas.

художни|к, -а dailininkas, mėnininkas; х.-живопи-сец tapýtojas; ~ца, -ы dailininkė, mėnininkė; ~ческий, -ая, -ое *pasen.* dailininkų, mėnininkų, dailininko, mėnininko (*puz. gyvenimas*).

худой¹, -áя, -óе; худ, худá, хýдо *l.* blōgas, piktas, prāstas; пользоваться худой славой turėti blōgą vardą; про него х. слух идѣт apie јj piktos pāskalos sklinda; в худом смысле blōgája prasmė; *2. šnek.* palaikis, арнеšiотas, suplyšes; худые сапоги suplyšė bātai; худое ведро palaikis, kiāuras kibiras.

худой², -áя, -óе; худ, худá, хýдо liesas, sulýšes, sublōges, išdžiūves, iškėmbes, kėmbas; х. человек liesas žmogus; худые рýки išdžiūvusios rañkos.

худорóдный¹, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *šnek.* nederlingas, nenašus, liesas (*apie dirvožemį*).

худорóд|ный², -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *pasen.* neaukštós kilmės, prastakilmis, plebėjiškas; ~ство, -а *pasen.* neaukštá kilmė, prastakilmiskūmas, plebėjiškūmas.

худосóч|ие, -я sunykimas, išgeibimas, jėgų išsekimas; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно išsėkęs; ligūistas, silpnas, geibūs, sunýkęs.

худощáв|ость, -и *m.* liesūmas; ~ый, -ая, -ое; -áv, -а, -о liesókas, apýliesis; х. человек džiūsná, išdžiūvelis, išblōgėlis, lieseiká, sulýsėlis.

худýший, -ая, -ее *šnek.* labai sulýšes, liesas, pėrkarės; х. человек pėrkarėlis.

хýдший, -ая, -ее *l.* blogėsnis, menkėsnis, prastėsnis; удовлетвориться хýдшим pasitėnkinti blo-

gesniū; 2. blogiausias, prasčiausias; в. хўдшем слўчае blogiausiu atveju.
худышка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам *v. ir m. šnek.* sunykėlis, sunykėlė, sulysėlis, sulysėlė, džiūsnà (*apie vaikus*).
хўже 1. *bdu.* blogėsnis, prastėsnis; положение становится х. padėtis blogėja; 2. *prv.* blogiaū, prasčiaū, pikčiaū; х. всеро blogiausia, pikčiausia.
хулá, -ы *pasen.* 1. išpeikimas, niėkinimas, iškoneveikimas, papeikà; достóйный хулы peiktinas; 2. iškeikimas, keiksmà; изрыгáть хулы drėbti keiksmūs.
хулéние, -я *pasen.* peikimas, dergimas.
хулигáн, -а chuligānas; **~ить**, -ню, -нишь *eig.* chuligāniškai elgtis, chuligānyti; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам chuligānė; **~ский**, -ая, -ое chuligāniškas; **~ство**, -а chuligāniškumas;

Ц ц

цáнга, -и *tech.* rėplės, griebtūvas.
цап *ist.* eina tariniu *šnek.* kàpt, càpt, čiùpt, grièšt.
цапáт, -аю, -аешь *eig.* *šnek.* 1. čiùpti, grièbti, stvėrti; graibýti, gáudyti; 2. *prk.* grýbščiоти, grièbišáuti, vaginėti; 3. bráizýti, draskýti, drėksti; kándžioti; **~ся**, -аюсь, -аеься *eig.* *šnek.* 1. bráizýtis, draskýtis, drėkstis; kándžiotis; 2. (*за что-л.*) stvėrtis (*už ko*); 3. *prk.* váidyti, kivifčýtis, rietis.
ца́пина, -ы *šnek. (nagu)* drėskis, įdrėskimas, įbrėžimas, brėžis.
ца́пка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам kapōklis.
ца́пля, -и; *dgs. kilm.* -пель, *naud.* -плям *zool.* garpūs, gėšė, gėršė, *Ardea*; ночная ц. *zool.* naktikovas, *Nycticorax nycticorax*.
ца́пнуть, -ну, -нешь *Jok. šnek.* 1. čiùptelėti, grýbštelėti, kàptelėti; 2. brėžtelėti, drėkstelėti; 3. *prk.* nušvilpti, nukniaūkti, nudžiāuti, nupūsti, pavōgti.
ца́пфа, -ы *tech.* kakliūkas (*ašies, veleno*); шаровáя ц. rutulinis kakliūkas.
цап-царáп *ist.* eina tariniu *šnek.* čiùpt, kàpt.
царáп|ань, -я 1. drėskimas, brėžimas, rėžimas; 2. *prk.* *šnek.* vaidaí, giñčai, kivifčai, rietenos; **~ать**, -аю, -аешь *eig.* 1. drėksti, draskýti, brėžti, bráizýti, rėžti; 2. *šnek.* biaūriai, nevýkusiai rašýti, drėkelioti, keverzóti; **~аться**, -аюсь, -аеься *eig.* 1. drėkstis, draskýtis, bráizýtis; 2. krebždėti; мышь царáпается под пóлом pelė krebžda pō grindimis; 3. *prk.* giñčýtis, rietis, kivifčýtis; **~ина**, -ы įdrėskimas, drėskis, brėžis, įbrėžimas; **~нуть**, -ну, -нешь *Jok. šnek.* drėkstelėti, brėžtelėti, grýbštelėti; įbrėžti, įdrėksti; **~ύν**, -á *šnek.* drėskūnas.
царéв|ич, -а *ist.* carāitis, karalāitis, karaliūnas; **~на**, -ь; *dgs. kilm.* -вен, *naud.* -внам *ist.* carāitė, karalāitė, karaliūnė.

chuliganýbė; **~ё**, -я *kuor. šnek.* chuligānai, chuligānų gauja, bandà.
хули́тель, -я *v. pasen.* peikėjas, niėkintojas, dergliotojas, koneveikėjas; **~ница**, -ы *pasen.* peikėja, niėkintoja, koneveikėja; **~ный**, -ая, -ое *pasen.* peikiamas, niėkinamas, koneveikiamas, dergliojamas.
хули́ть, -лю, -лишь *eig. pasen.* peikti, niėkinti, koneveikti, keñnoti, dėrgti, derglioti.
хура́л, -а churālas; Великий народный х. Didysis liaudies churālas (*Mongolijoje*).
хурма́, -ы *bot.* churmà (*medis, vaisius*).
хутор, -а; *dgs.* хуторá viensėdija, vienkiemis, viensėdis, dubà; **~ный**, -ая, -ое viensėdijos, viensėdžio, vienkiemio; **~янин**, -а; *dgs.* -ряне, -рян viensėdis, viensėdininkas, vienkiemininkas; **~янка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам viensėdė, viensėdininkė, vienkiemininkė.

царедворец, -ца *ist.* cāro dvaronis, dvariūnas, rūmininkas, cariškis.
царёк, -рькà karaliūkas.
царé|ние, -я *pasen.* viešpatavimas, valdovavimas, caravimas, valdymas, karaliavimas; **~убийство**, -а cāro nužudymas; **~убийца**, -ы caržudys, cāro žudikas.
царí|зм, -а carizmas; **~стский**, -ая, -ое caristinis; **~ть**, -рю, -рышь *eig.* 1. *pasen.* carāuti, karaliāuti; 2. *prk.* viešpatāuti; царйт тишинá viešpatāuja tylà; **~ца**, -ы *ist.* carienė, karalienė; ц. мод *prk.* madų karalienė.
цáрс|кий, -ая, -ое cāro, cariškas, carinis; karāliaus, karāliškas; ♦ царская водка *chem.* karāliškoji degtinė, karāliškas vandenėlis (*druskos ir azoto rūgščių mišinys*); **~твенный**, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно 1. *pasen.* cāro, carinis; 2. iškilnūs, didingas, majestotingas.
цáрство, -а 1. karalýstė, karalija, viešpatýstė, viešpatijà; Московское ц. *ist.* Maskvės karalýstė, carātas; ц. пернáтых *prk.* paūkščių, sparnuōčių karalýstė; сóнное ц. *prk.* sapnų karalýstė; ц. хóлода *prk.* šalčio viešpatýstė; 2. karaliavimas, carāvimas, viešpatavimas; **~вание**, -я karaliāvimas, carāvimas, viešpatavimas; valdymas; в ц. Петра́ Пёрворо́ Pėtrui Pirmájam viešpatāujant, valdant; **~вать**, -твую, -твуеть *eig.* 1. carāuti, karaliāuti, viešpatāuti; 2. *prk.* viešpatāuti; царствовала тишинá viešpatāvo tylà.
цáрь, -я *v. ist.* cāras; karālius; valdovas, viešpats; ц. небéсный *bažn.* dangaus viešpats.
ца́цкаться, -аюсь, -аеься (*с кем-л.*) *eig. šnek.* terliótis (*su kuo*), tupinėti, tápčioti (*apie ką*).
цвёл, цвелá žr. цвестí.
цвeстí, цветý, цветёшь; *būt.* цвёл, цвелá, цвелó *eig.* 1. žydėti; 2. *prk.* klestėti; 3. *prk.* žydėti (*apie jaunystę, sveikatą*); 4. maurais apsitraukti, žalėsiuoti (*apie vandenį*), žydėti.

цвет¹, -а; *dgs.* цветá, -ов spalvā.

цвет², -а; *dgs.* цветы, -ов 1. *šnek. džn. dgs., kuor.* žiedai; gėlės; живые цветы gývos gėlės; ц. яблони obelies žiedai; липовый ц. liepžiedžiai, liepukai; дать ц. pražýsti; 2. *prk.* žiedas, pažibà, elitas, grietinėlė; ц. спортивной команды spòrto komandos pažibà; 3. žydėjimas; косить траву nádo до цвету žolę reikia šienáuti prieš žydėjimą; сад в цветы sòdas žydi; в (во) цвете лет (сил) *prk.* pačioje jaunystėje; pačiame (jėgų) žydėjime, stiprumė; ~ение, -я 1. žydėjimas; 2. *kuor.* žiedai.

цветень, -тя *v. kuor. šnek. bot.* žiedadulkės.

цвет||ик, -а 1. gėlėlė; 2. žiedėlis; ~истый, -ая, -ое; -тист, -а, -о 1. gėlėtas; 2. mąrgas, daugiaspalvis; 3. *prk.* puikus, įmantrūs, išpūstas; gražbūlis (*pvz. kalba, stilius, posakis*); ~ковый, -ая, -ое *bot.* žiedinis (*augalas*).

цветник, -á 1. gėlynas, gėlių darželis, klomba; 2. *prk.* gėlynas, žiedynas, pulkėlis (*pvz. vaikų*).

цветной, -ая, -ое 1. spalvotas, spalvinis; įvairiaspalvis, spalvingas; ц. фильм spalvotas filmas; цветные металлы spalvotieji metalai; цветные изображения spalviniai vaizdai; 2.: цветная капуста žiediniai kopūstai, kalafiorai; 3. spalvotas (*apie žmonių rasę*); 4. -oro *dkt.* spalvotasis (*apie žmogų*).

цветность, -и *m.* spalvotumas.

цветовод, -а gėlininkas, gėlių augintojas; ~ство, -а 1. gėlininkystė, gėlių auginimas; 2. gėlininkystė, gėlių auginimo ūkis; ~ческий, -ая, -ое gėlininkystės, gėlių auginimo.

цветовой, -ая, -ое spalvės, spalvinis, spalvų; цветовая гамма spalvų gamà.

цветоёд, -а *zool.* žiedgraužis, *Anthonomus pomorum*.

цветок, -тка; 1. *dgs.* цветы ir цветкі žiedas (*augalo*); цветы (цветкі) сирєни alėvų žiedai; 2. *dgs.* цветы gėlė; большо́й букет цветов didelė gėlių puokštė.

цвето||ложе, -а *bot.* žiedsostis; ~но́жка, -и; *dgs. kilm.* -жек, *naud.* -жкам žiedkotis; ~но́сный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно žieduotas, žyduolis.

цветоч||ек, -чка 1. gėlėlė; 2. žiedėlis; ~ница, -ы gėlininkė; ~ный, -ая, -ое 1. gėlinis, gėlių; ц. магазин gėlių parduotuvė; 2. žiedų, žiedinis.

цвету žr. цвести; ~щий, -ая, -ее 1. žydintis; 2. *prk.* žydintis, klėstintis (*pvz. šalis, sveikata*).

цэвка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. *tech.* šėivà; 2. *anat.* pàstaibis (*paukščio*).

цэвьё, -я 1. kótas, strėpas; 2. (*šautuvo*) sánkabas.

цедь||лка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek.* koštūvas, koštūvis; ц. для молока pieno koštūvas; ~льный, -ая, -ое košimo, košiamasis; ~ть, цежу́, цедишь *eig.* 1. kóšti; 2. suñkti, varvinti, tēkinti; ц. слова сквозь зу́бы *prk.* kóšti žodžiūs prò dantis.

цедра, -ы *kul.* cedrà (*citrinos ar apelsino susmulkinta žievelė*).

цеж||ение, -я 1. košimas; 2. sunkimas, tēkinimas; ~енный, -ая, -ое *šnek.* kóštas, koštinis.

цежу́ žr. цедить.

цезура, -ы *lit., muz.* cezūrà.

цейтнóт, -а *šachm.* ceitnotas.

целёбн||ость, -и *m.* gýdomoji galià; ~ый, -ая, -ое; -бен, -бна, -бно gýdymo, gýdomasis; ц. напиток gýdomasis gėrimas; целёбная трава vaistàžolė; целёбные источники gýdomieji šaltiniai.

целево́й, -ая, -ое tikslinis; целево́е расхóдование средств tikslingas, tikslinis lėšų naudójimas; целево́е движение tikslo siekiantis judesys.

целесообразн||ость, -и *m.* tikslingumas; ~ый, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно tikslingas.

целестремлén||ость, -и *m.* kryptingumas, tikslo turėjimas; ~ый, -ая, -ое; -лэн, -ленà, -ленó kryptingas, nukreiptas į tikslą, siekiantis tikslo.

целиоát, -а *bažn.* celibátas.

целикóм *prv.* 1.: проглотить конфэту ц. praryti visà saldainį; 2. visiškai, visai, perdėm, ištisa; ц. и полностью visiškai, pilnutinai.

цел||ина, -ы plėšinys, dirvonas; ~инник, -а plėšiniūkas; ~инный, -ая, -ое plėšinių, plėšininis; цел||инные зéмли plėšiniai, plėšininės žemės.

целитель, -я *v. pasen.* gýdytojas; время — лучший ц. laikas — geriausias gýdytojas.

целить, -лю, -лишь *eig.* taikyti; ц. в мишень taikyti į taikinį; он целит к нам в начальники *prk.* jis taikosi mums į viršininkus, siekia pasidarýti mūsų viršininku.

целить, -лю, -лишь *eig. pasen.* gýdyti.

целиться, -люсь, -лишсь *eig.* taikyti(s).

целкóв||ик, -а *šnek. pasen.* rūblis; ~ый, -вого *dkt. šnek.* rūblis, rublinė.

целлофáн, -а celofānas; ~овый, -ая, -ое celofāno, celofāninis.

целлюл|ид, -а celiulioidas; ~ный, -ая, -ое celiulioidinis.

целлюлóз||а, -ы celiuliòzė; ~ный, -ая, -ое celiuliòzinis, celiuliòzės.

целовáльник, -а 1. *ist.* mokesčių, prievolių rinkėjas; celoválnikas; 2. *pasen.* degtinės pardavėjas, smūklininkas.

целовá||ние, -я (pa)bučiāvimas; ~ть, -лую, -лýешь *eig.* bučiūoti; ~ться, -луюсь, -лýешься *eig.* bučiūotis.

целое, -ого *dkt.* 1. visumà, visybė; 2. *mat.* sveikàsis skaičius.

целомýд||ренность, -и *m.* skaistybė, nekaltybė; ~енный, -ая, -ое; -рен, -ренна, -ренно skaistūs, dorybingas, nekalts; ~ие, -я skaistybė, nekaltybė.

целостн||ость, -и *m.* vientisumas, integralumas; vientingumas; госудáрственная ц. valstybinis vientingumas; ц. личности asmenybės vientisumas; территориáльная ц. teritorinis integralumas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно vientisas, nedalomas, integralūs; vientingas; целостное мировоззрение vientisà pasaulėžiūra.

цел||ость, -и *m.* neliečiamumas, saugumas; ištisumas, sveikumas; ~ый, -ая, -ое; цел, целà, целó 1. visas, pilnas, ištisas; грибо́в мы набра́ли целую корзину prigrýbàvome visà, pilnà pintinę; ц. ряд вопро́сов visà eilė klàusimų; целыми днями и но́чами peř kiàuras dienas ir naktis; 2. nepàliestas, nepradėtas, sveikas, pilnas; nesugėdės, nenukentėjęs; всё было цело viskas buvo nepàliesta; 3. *šnek.* tikras; у вас там целая дра-

ма pàs jùs teĩ tikrà dramà; ♦ ц. и невредимый (цел и невредим) sveikas ir gūvas.

цель, -и *m.* 1. taikinys; он мётко стрелял в ц. jis taikliai šaudė į taikinį; 2. tikslas; достичь цели pasiekti tikslą; ставить себе целью užsi-brėžti tikslą, statyti sau tikslą; с целью (в целях) siekiant, siekdamas; они имеют целью jų tikslas yra.

цельность, -и *m.* visumą, ištisumas, vientisumas; sveikumas; **цый**, -ая, -ое; -лен, -льнà, -льно 1. vientisas, vientisinis; neliestas, pilnas; 2. vie-ningas, vientisas, užbaigtas; 3. neatmieštas, natū-ralūs, pilnas, pilnavertis, grūnas, nenūgriebtas (puz. pienas); 4. šnek. visas, ištisas, pilnas.

Цельсий, -я: десять градусов по Цельсию dešimt laipsnių Celsijaus.

цемент, -а цементas; **ация**, -и *tech.* cementāvi-mas; **ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* cemen-tuoti; **ный**, -ая, -ое cemento, cementinis.

цена, -ы, *gal.* цену; *dgs.* цены 1. kaina; 2. *prk.* vertė; знать себе цену žinoti savo vertę; ♦ в цене brangiai vertinamas, labai brangūs; цены нет neįkainojama, labai vertinga.

ценз, -а ceňzas; **овый**, -ая, -ое ceňzinis, ceňzo.

цензур, -а ceňzorius; **орский**, -ая, -ое ceňzo-rius; **ура**, -ы цензурà; **урный**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. цензурinis, цензūros; 2. *prk.* padorūs, цензūriškas, léistas, léistas; **уровать**, -рую, -руешь *eig.* цензūruoti.

ценитель, -я *v.* vertintojas, žinovas; gerbėjas; **ни-ца**, -ы vertintoja, žinové; gerbėja.

ценить, цену, ценишь *eig.* 1. kainoti, nustatinėti kainą; 2. vertinti, branginti, gerbti.

ценник, -а káinininkas, kainóraštis.

ценность, -и *m.* 1. kaina, vertė; 2. vertė, vertingū-mas, brangūmas, svarbūmas; 3. brangnybė, ver-tybė; материальные ценности materiálinės ver-tybės; **ый**, -ая, -ое; ценен, ценна, ценно 1. ver-týbinis; ценные бума́ги vertýbiniai pǒpieriai; цен-ная посылка įvertintas siuntinys; 2. vertingas, brangūs.

цент, -а ceňtas (*pinigas, moneta*).

центнер, -а ceňtneris (100 kg).

центр, -а ceňtras, vidurys; ц. линзы *mat.* linzės ceňtras; ц. города miesto ceňtras; районный ц. rajono ceňtras; культурный ц. kultūros ceňtras; директ́ива из центра ceňtro direktyvà; телеви-зионный ц. televizijos ceňtras; дыхательный ц. kvėpavimo ceňtras; ц. тяжести svorio ceňtras; быть в центре внимания būti dėmesio centre.

центрál, -а *ikirev.* centrinis kalėjimas.

центрál|изация, -и централизàcija; centralizāvimas; ц. государства valstýbės centralizàcija; **изм**, -а centralizmas; **изованный**, -ая, -ое; -ван, -а, -о centralizuotas.

централизовать, -зую, -зуюшь *eig.* ir *įvk.* centrali-zuoti; **ся**, -зуюсь *eig.* ir *įvk.* centralizuotis; su-sicentralizuoti; 2. būti centralizuojamam.

централистический, -ая, -ое centristinis.

центрálка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek.* žr. центрál.

центрálь, -и *m.* centrálė (*puz. telefono, elektros*).

центральный, -ая, -ое centrinis, ceňtro; ц. парк centrinis pàrkas; центрáльная фигу́ра centrínė figūrà; ц. комитет ceňtro komitėtas.

центризм, -а *polit.* centrizmas; **ровать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* centruoti; **ст**, -а *polit.* cent-ristas.

центрифуга, -и *tech.* centrifugà.

центро|бегный, -ая, -ое *tech.* išcentrinis; **вальный**, -ая, -ое; ц. станок centravimo stàklės; **вой**, -ая, -ое centrinis; **стремительный**, -ая, -ое *tech.* įcentrinis.

центурион, -а *ist.* šimtininkas, centuriònas (*seno-vės Romoje*); **урия**, -и *ist.* centūrija.

цеп, -á sprāgilas, kultuvas (*javams*).

цепенеть, -ёю, -ёешь *eig.* 1. stingti, stėrti, stirti, grūbti (*nuo šalčio, drėgmės*); 2. stėrti, tiřpti, stingti (*iš baimės*).

цепень, -пня *v. zool.* kaspinuòtis, soliteris, *Cyclo-phyllidea*.

цепка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам *šnek.* gran-dinėlė.

цепкий, -ая, -ое; -пок, -пкà, -пко 1. kabūs, kibūs, įsikabinantis; 2. klampūs, tąsūs, kimbūs, lip-(n)ūs; почва была цепкà dirvà buvo klampì, lip-(n)ì; 3. *prk.* kabūs, grabūs; įstrigūs; 4. *prk.* at-kaklūs, užsispyręs; ц. человек atkaklūs žmo-gūs.

цепляться, -яюсь, -яешься *eig.* 1. kabintis, kabinė-tis; griėbtis, stvėrtis; kàrstytis, stvàrstytis; 2. *prk.* rigzti, neduoti ramybės, kibti.

цепной, -ая, -ое 1. grandininis; ц. мост grandini-nis tiltas; цепная собàка grandininis šuo; цен-ная реàкция *fiz.* grandininė reàkcija; 2. grandi-nės; цепное звено grandinės grandis.

цепочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. gran-dinėlė, grandinukė; 2. virtinė, vorà, grandis; ц. фонарėй žibiñtų virtinė; ц. солàтов kareivų vorà.

цепелин, -а *av.* cepelinas, dirižàblis.

цепь, -и, о цепи, на цепи; *dgs. kilm.* -ей *m.* 1. grandinė; якорная ц. iškaro grandinė; поса-дить собàку нà ц. pririšti šunį grandinė; 2. *dgs.* grandinės, pànciai, geležiniai; цепи рàбства *prk.* vergijos pànciai; 3. grandinė, vorà, virtinė; роп-ная ц. kalnų grandinė, virtinė; ц. бойцов karių vorà.

цёрбер, -а cėrberis.

церемониál, -а ceremoniàlas; **ый**, -ая, -ое ce-remoniàlinis.

церемони|ться, -нююсь, -нишьясь *eig.* ceremonytis, darýti ceremonijas.

церемонность, -и *m.* ceremoningūmas, ceremoniškūmas; **ый**, -ая, -ое ceremoningas, ceremòni-nis, ceremòniškas.

церквушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам baž-nytėlė.

церковный, -и, -а bažnytininkas; **оприходский**, -ая, -ое *ikirev.* parapijinis, parāpinis; церковнопри-ходская шкòла parāpinė mokyklà; **ославян-ский**, -ая, -ое; ц. язык bažnytinė slàvų kalbà; **ый**, -ая, -ое bažnytinis, bažnyčios; cėrkvi-nis.

цёрковъ, -кви; *dgs. kilm.* -ѣй, *naud.* -ám, *m.* 1. bažnyčia; ceġkve (*pastatas*); 2. bažnyčia (*organizacija*); історія цёрквы bažnyčios istorija.

цесаревъ||ич, -а *pasen.* cāro sōsto įpėdinis, ciesoraitis, caraitis; ~на, -ы; *dgs. kilm.* -вен, *naud.* -внам *pasen.* 1. ciesoraičio žmona, ciesoraitienė; 2. caraitė, ciesoraitė.

цесарка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *zool.* patārška, perlinė vištā, pakāškė, *Numida meleagris*.

цех, -а, в цехе ir šnek. в цеху 1. ist. cėchas (*amatininkų organizacija*); 2. cėchas (*gamyklos skyrius*; jo patalpa); ~овой, -ая, -ое cėchinis; cėcho; ~овщина, -ы šnek. profėsinis ribotumas, užsidarymas savo profėsijs ribosė, cėchiškumas.

цецė *nkt.* cėcė (*musė*).

циан, -а *chem.* ciānas; ~истый, -ая, -ое: ц. натрий nātrio cianidas; ~овый, -ая, -ое *chem.* ciāno; циановая кислота ciāno rūgštis.

цибик, -а *pasen.* arbātžolių dėžė (*didelė*).

цибуля, -и *tarm.* svogūnai.

цивилизатор, -а civilizatorius; ~ация, -и civilizacija; ~ованный, -ая, -ое; -ван, -а, -о civilizuotas; ~овать, -зую, -зуюсь *eig.* ir *įvk.* civilizuoti; ~оваться, -зуюсь, -зуюсь *eig.* ir *įvk.* 1. civilizuotis, tapti civilizuotam; 2. būti civilizuojamam.

цивилист, -а civilistas (*teisininkas*); ~ика, -и *pasen.* civilinė teisė.

цивильный, -ая, -ое *pasen.* civilinis.

цигарка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам šnek. sukutinė (*cigaretė*).

цигей||а, -и ožkenā, išdirbtas ožkōs kailis; ~овый, -ая, -ое ožkenōs, ožkenų.

цидўлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам šnek. *pasen.* laiškutis, gaštėlis (*meilės*).

ЦИК (Центральный Исполнительный Комитет) ЦВК (Ceñtro Vykdomasis Komitėtas).

цикада, -ы *zool.* cikadā (*vabzdys*); *Cicadidae*.

цикл, -а ciklas; ц. лекций paskaitų ciklas; ц. стихотворений eilėraščių ciklas.

цикламен, -а *bot.* Alpių žibūtė, ciklamėnas, *Cyclamen*.

циклёвка, -и *tech.* skutimas, grāndymas (*puz. par-keto*).

циклизация, -и jungimas į ciklus.

циклический, -ая, -ое ciklinis, cikliškas; ~ность, -и *m.* cikliškumas; ~ный, -ая, -ое cikliškas.

циклон, -а ciklōnas; ~ический, -ая, -ое ciklōniškas, ciklōninis.

циклон, -а 1. *mit.* ciklōpas, ciklōpas; 2. *zool.* ciklōpas, *Encyclops*; ~ический, -ая, -ое ciklōpiškas, ciklōpiškas.

цикло||трон, -а *fiz.* ciklotrōnas; ~фазотрон, -а *fiz.* ciklofazotrōnas.

цйкля, -и; *dgs. kilm.* -лей *tech.* skutiklis.

цикорий, -я 1. cikōrija (*milčiai*); 2. *bot.* trākažolė, *Cichorium*.

цйкута, -ы *bot.* nuodingoji nūokana.

цилиндр, -а 1. *mat.* ritinys; 2. *tech.* cilindras; 3. cilindras (*kieta, aukšta skrybėlė*); ~ический, -ая, -ое cilindrinis, cilindriškas; ~овый, -ая, -ое cilindro, cilindrinis.

цимб||алист, -а *muz.* cimbōlininkas; ~алы, -бал *dgs. muz.* cimbōlai.

цин||а, -й *med.* skōrbutas; ~отный, -ая, -ое skōrbuto, skōrbutinis.

циннизм, -а cinizmas.

цин||ик, -а cinikas; ~ичный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно ciniškas.

цинк, -а *chem.* cinkas; ~овать, -кую, -куюсь *eig.* cinkuoti; ~овый, -ая, -ое cinko, cinkinis; cinkuotas.

цинкограф||ия, -и *spst.* cinkografija; ~ический, -ая, -ое cinkografinis, cinkografijos.

циновка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам demblys.

цирк, -а cirkas; ~ач, -а šnek. cirko artistas; ~овой, -ая, -ое cirko, cirkinis.

циркулировать, -рую, -руешь *eig.* cirkuliuoti.

циркуль, -я *v.* skriestūvas.

циркульный¹, -ая, -ое skriestūvo, skriestūvų.

циркульный², -ая, -ое skritulinis; циркульная пила skritulinis piūklas.

циркуляр, -а aplinkraštis.

циркулярный¹, -ая, -ое aplinkraštinis.

циркулярный², -ая, -ое skritulinis; ц. нож skritulinis peilis.

цикул||яционный, -ая, -ое cirkuliacinis; ~яция, -и cirkuliacija, cirkuliavimas; apyvarta (*puz. prekė*); apytaka (*puz. kraujo*).

цирюль||ник, -а *pasen.* kirpėjas, barzdaskutys; ~ня, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -ल्याм *pasen.* kirpykla.

цистерна, -ы cistėna.

цитадель, -и *m.* citadėlė.

цитат||а, -ы citatā, ištrauka; ~ный, -ая, -ое citātų, citātos.

цитварный, -ая, -ое citvarų; цитварная полънь *bot.* citvarinis kietis; цитварное сėмя citvarai.

цитировать, -рую, -руешь *eig.* cituoti.

цитра, -ы *muz.* citrā.

цитрусовы||е, -ых *dgs. dkt. bot.* citrusiniai, citrusai; ~й, -ая, -ое citrusinis (*vaisius, augalas*).

циферблат, -а ciferblātas (*puz. laikrodžio*); ~ный, -ая, -ое ciferblātinis, ciferblāto.

цифрь, -и *m. pasen.* 1. skaitmenys; 2. skaičiavimas.

цифр||а, -ы 1. skaitmuo; римские цифры romėniškieji skaitmenys; 2. šnek. sumā; skaičius; duomuo; ц. гонорапа honorāro sumā; цифры статистики statistikos duomenys; ~овать, -рью, -рьюсь *eig.* numeruoti, žymėti skaitmenimis; ~овой, -ая, -ое skaitmeninis.

цицero *nkt. spst.* ciceras.

ЦК (Центральный Комитет) СК (Ceñtro Komitėtas).

цоканье¹, -я kaukšėjimas, taukšėjimas.

цоканье², -я cokāvimas (*rusų kalbos tarmėse — „c“ ir „č“ garsų neskyrimas tarant*).

цокать¹, -аю, -аешь *eig.* kaukšėti, taukšėti, bildėti; pliaukšėti (*liežuviu*).

цокать², -аю, -аешь *eig.* cokuoti (*rusų kalbos tarmėse — tarant neskirti „c“ ir „č“ garsų*).

цокнуть, -ну, -нешь *įvk.* dzvąktelėti, pliaukštelėti.

цоколь, -я *v. archit., tech.* cokolis.

цокот, -а kaukšėjimas, taukšėjimas; ~ать, -кочу, -кочешь *eig. šnek.* 1. kaukšėti, taukšėti, bildėti; 2. tarškėti, tarškėti, blefėti (*greitai kalbėti*).

цокотуха, -и *šnek.* tauškālē, tarškālē, bleřbalas.
цопать, -аю, -аешь *eig. šnek.* griēbtī, stvėrtī, čiūptī.
цуг, -а *kinkinys, kiņkymas* pratėgiui; **~ом** *prv.*
1. pratėgiui pakiņkius; 2. virtine, vienas paskui kitą.

цыбик, -а *žr.* цибик.

цыган, -а; *dgs.* цыгане, -гán ir *pasen.* цыгáны, -ов
čigōnas; **~ить**, -ню, -нишь *eig. šnek.* 1. prašinėti,
kaūlyti; 2. *pasen.* kōneveikti, plūsti; **~ка**, -и; *dgs.*
kilm. -нок, *naud.* -нкам čigōnė; **~ский**, -ая, -ое
čigōniškas; čigōņų.

цык|ать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. cypsėti; 2. trám-
dyti, tildyti (*sakant „cit“*); **~нуть**, -ну, -нешь
įok. šnek. 1. cýptelėti; 2. riktėlėti (*ką sudrau-
džiant*).

цынг|а, -й *žr.* цингá; **~отный**, -ая, -ое *žр.* цингót-
ный.

цыновка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *žр.* ци-
новка.

цыпка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам *šnek.* viš-
čiukas, vištūkė, vištėlė.

цыпки, -пок, -пкам *dgs. šnek.* (odos) įskirdimai.

цыплёнок, -нка; *dgs.* -лята, -лят viščiukas, viš-
tūtis.

цыплятн|к, -а 1. viščiukidė; 2. *tarm.* vištvanagis;

~ца, -ы 1. *tarm.* perėklė (*višta*), perėklė;
2. viščiukų prižiūrėtoja.

цыплячий, -ья, -ье viščiukų.

цыпочки, -чек, -чкам *dgs.*: ходить на цыпочках
váiškšioti pirštų galais.

цырк|ать, -аю, -аешь *eig. šnek.* čirkšti, švilpauti,
čirkšėti; **~нуть**, -ну, -нешь *įok. šnek.* sučirkšti,
čirkštelėti, švilptelėti.

цыц *įst. šnek.* cit, štiš, tič.

Ч ч

чабан, -á *čabānas, aviganis*; **~ий**, -ья, -ье, **~ский**,
-ая, -ое *čabāno, aviganiao.*

чабёр, -брá *bot.* dašis, *Satureia.*

чабрец, -á *bot.* čiobrelis, čiobras, *Thymus.*

ча́вка|нье, -я *čepsėjimas, čiaukšnójimas, čepsėni-
mas*; **~ть**, -аю, -аешь *eig.* čepsėti, čeksėti, čiaūkš-
ti, čiaukšnóti, čeksnóti, čekúoti, čepsėnti.

чавыча, -и *čiauvýčia (žuvis), Oncorhynchus tscha-
wytscha.*

чад, -а (-у), о ча́де, в ча́дý 1. smalkės, tvaikas;
2. *prk.* tvaikulys, svaigulys; в ча́дý svaigulio
pagáutas; **~ить**, чажу́, ча́дшы *eig.* 1. smilkti;
сырýе дровá не горят, а ча́дят žalios, šlapios
málkos nėdega, bėt smilksta; 2. smalkinti, smal-
kės, tvaiką léisti; ч. пригорėлыми бли́нами smal-
kinti prisvilusiais blėpais; ч. тры́бкой dūmyti
rųpkę.

ча́дны́й, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. smalkūs, tvaik-
kūs, pilnas smalkių, tvaiko; 2. *prk.* svaigūs, svaig-
ulingas; apdūjęs, apsvaigęs.

ча́до, -а *pasen. iron.* vaikas; ч. свободы *prk.* láis-
vės kėdikis; **~любивый**, -ая, -ое; -бйв, -а, -о
pasen. iron. savo vaikūs mylintis.

ча́дрá, -ы *čadrá (musulmonų veido apdangalas).*

чае́вать, чаю́ю, чаю́ешь *eig. šnek. žр.* чаёвничать.

чаёвни|к, -а *šnek.* arbātos mėgėjas; **~чать**, -аю,
-аешь *eig. šnek.* léisti laiką gėriant arbātą, ar-
batauti.

чаево́д, -а arbātžolių augintojas, arbātžolininkas;
~ство, -а arbātžolininkystė.

чае́вые, -ых *dkt. dgs. šnek. pasen.* arbātpinigiai.

чаепи́тие, -я arbātos gėrimas, arbātavimas.

ча́йнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам arbātžo-
lių lapėlis, šarėlis.

ча́й¹, ча́я (чаю́), в ча́е ir в чаю́ 1. arbātą; липо-
вый ч. liepžiedžių arbātą; жидкий ч. silpną ar-
batą; 2. arbātžolės; заварить ч. užplikyti arbāt-
žoles; куст ча́я arbātžolių krūmas; 3. arbātavi-

mas; (*vaišės*) arbātėlė; ♦ дава́ть на ча́й *pasen.*
duoti arbātpinigių.

ча́й² *įt. šnek. pasen.* tur būt, gál, rąsit; я ч., устáл
áš, tur būt, paváfgęs.

ча́йка, -и; *dgs. kilm.* ча́ек, *naud.* ча́йкам 1. *zool.*
kiras, *Larus*; 2. *poez.* žuvėdra.

ча́йн|ая, -ой *dkt.* arbātinė; **~ик**, -а arbātinukas,
arbātinis; электри́ческий ч. elektrinis arbātinū-
kas; **~нчать**, -аю, -аешь *eig. šnek. žр.* чаёвни-
чать; **~ый**, -ая, -ое 1. arbātinis (*puz. servizas*);
2. arbātos, arbātžolių; ч. лист arbātžolių lapėlis;
ча́йная планта́ция arbātžolių plantācija; ча́йное
де́рево arbātmedis.

ча́йханá, -ы *čaichaná, arbātinė (Vidurinėje Azijo-
je, Irane).*

чал, -а *laiv.* pririšamasis lėnas.

ча́лить, -лю, -лишь *eig. laiv.* rišti, traukti; švar-
tuoti.

ча́лка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *laiv.* 1. pri-
rišimas, pritvirtinimas (*laivo*); 2. pririšamasis
lėnas.

чалмá, -ы *čalmá (musulmonų galvos apdanga-
las).*

ча́ло-пéгий, -ая, -ое palšmařgis.

ча́лый, -ая, -ое keršai mąrgas (*puz. kumeliukas*).

чан, -а, в ча́не ir в чану́; *dgs.* чаны́ kùbilas; re-
zerвуáras.

чапы́жник, -а *šnek.* brūzgýnas, brūzgai, krūmókš-
niai, krūmokšnýnas.

ча́ра, -ы *pasen.* taurė (*vynui*).

ча́рдаш, -а *čardašas (vengrų liaudies šokis).*

ча́рка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *pasen. poez.*
stiklėlis, taurėlė (*vynui, degtinei gerti*).

ча́рльсто́н, -а *čarlstonas (šokis).*

чарова́ть, -рýю, -рýешь *eig. 1. pasen.* burti, kerėti;
2. *prk.* žavėti, kerėti.

чаровни́к, -á ir **чаро́вник**, -а burtininkas, kerėto-
jas.

чародей, -я kerėtojas, burtininkas; stebukladaris; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -деек, *naud.* -дейкам kerėtoja, burtininkė; stebukladarė; ~ский, -ая, -ое 1. burtininko, kerėtojo; 2. burtininkiškas.

чародейств[енный], -ая, -ое *pasen.* būrimo, buriamasis, kerimasis; чародейственная сила būrimo galia; ~о, -а *pasen.* būrtai, keraĩ; būrimas, būrtų darymas; burtininkavimas.

чартизм, -а *ist.* čartizmas.

чарующий, -ая, -ее žavūs, žavintis, kėrintis.

чары, чар *dgs.* 1. *pasen.* būrtai, keraĩ, apžavaĩ; 2. *prk.* žavumas, žavesys, žavėjimas.

час, -а, в часе ir в часу; *dgs.* часы 1. valandā; четверть часа ketvirtis valandės; сто километров в ч. šimtas kilometrų per valandā; ч. ночи pirmā valandā nakties; который ч.? kelintā valandā?; в семь часов вечера septintā valandā vakaro; академический ч. akademinė valandā; 2. laikas, metas; поздний ч. vėlyvas laikas; настал последний ч. atėjo paskutinioji (mirtis, galas); 3.: стоять на часах stovėti sargyboje, eiti sargybą.

часами *prv.* ištisas valandas, labai ilgai.

часик, -а valandėlė; ~и, -ов *dgs. šnek.* laikrodėlis, laikrodukas.

часовня, -и; *dgs. kilm.* -вен, *naud.* -вням koplyčia.

часовой¹, -ая, -ое valandės, valandinis; часовая оплата труда valandinis apmokėjimas už darbą; ч. перерыв (vienos) valandės pertrauka; приехать часовым поездом parvažiuoti, atvažiuoti pirmā valandā ateinančiu traukiniu.

часовой², -ая, -ое laikrodžio, laikrodžių, laikrodinis; ч. механизм laikrodžio mechanizmas; ч. магазин laikrodžių parduotuvė; часовых дел мастер laikrodininkas.

часовой³, -ого *dkt. kar.* sargybinis.

часовщик, -а 1. laikrodininkas; 2. *pasen.* laikrodžių parduotuvės savininkas.

часок, -скā valandėlė.

часом *prv.* šnek. kartais, kartkartėmis, retkarčiais, tarpais, kai kada, kada-ne-kada; tarp kltko, beję.

часенко *prv.* šnek. dažnai, neretai.

частик, -а 1. *spec.* tankinis tiėklas; 2. tankiū tinklū gaudomos žuvys, smulkmė.

частить, чашу, частить *eig.* 1. skubėti, ėminti, dāžinti, tānkinti; ч. скороговоркой pōskinti greitākai; дождь продолжал ч. lietūs bė paliovōs pliaupė; 2. *šnek.* dažnai užeidinėti, lankytis, lankūti.

часті||ца, -ы 1. dalėlė; 2. *gram.* dalelėtė; ~чка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам dalėlė; ~чно *prv.* iš daliės; ~чный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно dalinis; ч. успėх dalinis pasisekimas.

частн||к, -а *šnek.* privatininkas; ~ца, -ы *šnek.* privatininkė.

частновладельческий, -ая, -ое privatus, privatinis; частновладельческая земля privati žemė.

частное, -ого *dkt. mat.* dalnuō.

частнопрактикующий, -ая, -ее privačiai praktikuojantis (*pvz. gydytojas*); privačiai besivečiantis (*kokiū darbu*).

частнобизнеснический, -ая, -ое privačiasavininkiškas; ч. сектор privačiasavininkiškas sektorius.

частн||ость, -и *m.* 1. paskirūmas, atskirūmas, paskirybė, pavienūmas; 2. smulkmena, mažmojis, meėkniekis; detalė; отказаться от частностей atmėsti mažmojus, smulkmenas, atsisakyti mažmožių, smulkmenų; ♦ в частности skyrūm, atskirai imant, konkrečiai; ypatingai, būtent, kaip tik; ~ый, -ая, -ое 1. atskiras, specialūs; ypatingas, pavienis; ч. факт atskiras, pavienis faktas; частная хирургия specialioji chirūrgija; частное определение *teis.* atskiroji nutartis; 2. privatus, privatinis; частная торговля privati prekyba; частным образом privačiai; частное лицо privatus asmuo; частная собственность privatinė nuosavybė; частное обвинение *teis.* privatinis kaltinimas; 3. dalinis; частное затмение dalinis aptėmimas; 4. *pasen.* (*policijos*) nuovados; ч. приста *ikirev.* (*policijos*) nuovados viršininkas.

часто *prv.* 1. dažnai; ч. бывать dažnai lankytis; 2. tānkiai; ч. насадить tānkiai prisodinti; ч. говорить kalbėti greitākai.

частво́л, -а statinė, statinių tvorā, stačiātvorė, basliātvorė.

частотá, -ы; *dgs.* -тоты 1. dažnūmas, dāžnis; 2. tankūmas, taėkis.

частотн||ость, -и *m. spec.* dažnūmas; ~ый, -ая, -ое *spec.* dažnūmo, dažnūminis.

частотомёр, -а *tech.* dažniāmatas.

частуш||ечница, -ы *šnek.* častušky atlikėja, dainūskininkė; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам častuškā, dainuškā.

частый, -ая, -ое; част, частá, часто 1. dāžnas; ч. говор (говорок) greitākai; ч. пульс dāžnas pulsas; ч. дождь gausūs lietūs; ч. гость dāžnas svėčias; 2. tankūs; ч. лес tankūs miškas; частые шары tānkūs, greitai žiėgsniai.

часть, -и; *dgs. kilm.* -ей 1. dalis; ч. здания pāstato dalis; пятая ч. penktādalis; части тела kūno dālys; части свėта pasaulio dālys; запасные части atsarginės dālys; роман в трёх частях trijų dalių romānas; учебная ч. mokymo dalis; части печи *gram.* kalbōs dālys; пехотные части *kar.* pėstininkų dālys; 2.: работать по финансовой части dirbti finansų srityje; по части проказ он первый krėsti pōkštus jis pirmutinis; это не по моей части tai nė mán priklauso, tai nė māno kompetėncijoje; 3. *šnek. pasen.* likimas, daliā; 4. *ikirev.* policijos nuovada; ♦ разрываться на части plėsytis (*vykdyti daug įvairių pareigų, darbų*); большей частью (по большей части) daugiausia, dažniausiai.

частью *prv.* iš daliės.

часы́, -ов *dgs.* laikrodis; ч. снешат laikrodis aėkstina(s); ч. отстраот laikrodis vėluoja.

чах||лость, -и *m.* nuskurdimas; nusilpimas, sumėnkėjimas, sunykimas; liguistūmas; ~лый, -ая, -ое; чахл, -а, -о džiūstantis, vystantis; sunėkęs, nuskurdė; liguistas, palieges; чахлая растительность sunėkusi augalija; ч. ребенок liguistas vaikas; ~нуть, -ну, -нешь; бѣт. чах ir чахнул, чахла, -ло *eig.* džiūti, vysti, nykti; gursti, geĩbti, silpti, meėkti; цветы чахнут gėlės vysta; ч. от тоски džiūti iš ilgesio.

чахот||ка, -и *pasen. šnek.* džiovā, tuberkuliōzė; горловāя ч. *šnek.* gerklės turberkuliōzė; ♦ кап-

мáнная ч. *šnek. iron.* pinigų neturėjimas, tūščios kišenės; ~очный, -ая, -ое *pasen. šnek.* 1. džiovos, tuberkuliozinis; džiovininko; 2. -oro *dk.* džiovininkas.

ча́ша, -ы 1. taurė; 2. lėkštė; ч. весов svarstyklių lėkštė; ◆ переполнить чашу (терпения) pėrpildyti kantrybės taigrę; выпить горькую чашу patirti daug nelaimių, kančių; у них дом — полная ч. jų namai visko pėrteke.

чашели́стик, -а *bot.* taurėlapis.

ча́шечка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. puodelis, puodukas; 2. *bot.* taurėlė; 3.: коленная ч. *anat.* (*kelio*) girnėlė.

ча́шка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. puodukas; 2. dubenėlis; (*svarstyklių*) lėkštė; 3.: коленная ч. *anat.* (*kelio*) girnėlė.

ча́ша, -и tankūs miškas, tankumýnas, tankumýnė, tankmė, tankýnė.

ча́ще 1. *bdv.* частый *aukšt. l.*; 2. *prv.* часто *aukšt. l.*

ча́шба, -ы *žг.* чаша.

ча́шý *žг.* частить.

ча́я||ние, -я lūkestis, lūkesys, viltis, lūkuriavimas; ч. заработать viltis uždirbti; чаяния народа liaudies lūkesčiai; ◆ свєрх (пáче) чаяния netikėtai; daugiau negu buvo gálima tikėtis; ~ть, чаю, чаешь *eig. pasen. šnek.* 1. manýti, tarti, galvoti; я чаю, (что) ты прав аš manaũ, kád tú teisũs; 2. tikėtis, viltis; уж не ча́ял свидеться jau nebesitikėjau pasimatýti.

ча́ян||иться, -нюсь, -нишья *eig. šnek.* pūstis, bũti išdidžiam, nój riėsti, puikauti, kėltis į puikýbę; ~ливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о; ~ный, -ая, -ое išpuikęs, išdidũs, pasipũtęs; pasipũtėliškas; ~ство, -а pasipũtimas, išdidũmas.

чеботáрь, -я *tarm.* batsiuvys.

чебо́ты, -ов *dgs. tarm.* auliniai bātai.

чебура́хнуть, -ну, -нешь *жк. šnek.* treĩkti; ~ся, -нись, -нешья *жк. šnek.* treĩktis, trinktelėti.

чего́¹ *žг.* что¹.

чего́² *prv. šnek.* kodėl, kō; kám, kuriám gálui.

чей, чья, чьё *жв.* 1. kieno; чья эта кнйга? kieno ši knyga?; 2. kuriō, kurių; ребо́й, чьё имя извє́стно всем didvyris, kuriō vaĩdas visiems žipo-
mas.

чѐй-либо, чья-либо, чьѐ-либо, чѐй-нибудь, чья-нибудь, чьѐ-нибудь *жв.* kieno pōrs; искáть чѐй-либо (чѐй-нибудь) поддѐржки ieškóti kieno pōrs pa-
ratōs.

чек, -а čekis; бáнковый ч. bángo čekis.

чекá¹, -й kaĩštis (*pvz. ašies*), užkolis, kuolėlis.

Чекá² *nkt.* (Чрезвычайная комиссия по борьбе с контрреволюцией, саботажем и спекуляцией) Seká (Ypatingoji komisija kōvai sũ kontrrevoliũ-
cija, sabotažũ ir spekuliacija).

чекáñ¹, -а 1. štampavimas, įspaudimas, ákinimas; 2. štampas, akintũvas, įspaudiklis; 3. įspauštinis vaĩzdas.

чекáñ², -а *zool.* kiauliũkė (*paukštis*).

чекáñ||ить, -ню, -нишь *eig.* 1. kálti (*pvz. meda-
lius*), mũšti (*pvz. pinigũs*); 2. *prk.* rýškiai, áiškiai
tartĩ; reljefingai, rýškiai vaĩzdũti, rýškinti, ka-
pōte kapóti, kirstė kirsti; 3. *tech.* štampũti, ákin-
ti, įspáusti; 3. genėti (*pvz. pomidorus, med-
vilnė*), piáustyti šalutiniũs augliũs; ~ка, -и

1. kalimas, kalýba (*pvz. medalių, pinigų*); 2. *tech.* ákinimas, įspaudimas, štampavimas; ~ный, -ая, -ое 1. kaltinis; kalimo, kalamásis; ч. станок ka-
limo stáklės; 2. *prk.* aiškũs, rýškũs; ~щик, -а
kalėjas (*pvz. pinigų, metalo bareljėjų*).

чекы́ст, -а čekistas (*Ceka darbuotojas*).

чеко́вый, -ая, -ое čekių, čekio; чєковая кнйжка
čekių knyguťė.

чѐлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. (kaktōs)
kaĩčiai (*arklio*); 2. kiĩpčius, kaktōs plaukaĩ.

чѐлн, челна́; *dgs.* челныĩ ir чѐлны luōtas, eldijà.

челно́к, -á 1. luōtas, eldijà; 2. *tekst.* šaudýklė.

челó, -á; *dgs.* чѐла, чѐл 1. *pasen.* kaktá; 2. (*kros-
nies*) angá; ◆ бить челóм *pasen.* žemaĩ leĩktis;
nuolankiaĩ prašýti.

челобы́||ная, -ой *dk. ist.* prašymas (*rašytinis*);
~ье, -я 1. *pasen.* nusilenkimas ligi žēmės; 2. *ist.*
(*rašytinis*) prašymas.

человѐк, -а; *dgs.* люди ir *pasen.* человеки 1. žmo-
guš; трудово́й ч. dirbantýsis (žmogũs); пять ч.
penki žmónės; чѐстный ч. sąžiningas žmogũs;
молодо́й ч. jaunuolis (*kreipiantis*); 2. *pasen.*
(*dvaro*) taĩnas, liokájus; 3. *pasen.* (*traktieriaus*)
taĩnas, padavėjas.

челове́ко-де́нь, -дня *ekon.* žmogaũs dárbo diená.

человеко́||любы́ый, -ая, -ое; -быв, -а, -о mylintis
žmónės; ~лю́бие, -я žmonių mēilė; gailestingũ-
mas.

человеконена́висти́||к, -а žmonių, žmoniųjos neap-
kentėjas; ~ческий, -ая, -ое neapýkantos žmonėms
kũpinas, pilnas; ~че́ство, -а žmonių neapkenti-
mas, neapýkanta žmonėms.

человекоо́бразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно pa-
pašũs į žmogų, žmōgiškas, žmōginis; человеко-
о́бразные обезьяны *zool.* žmogbeždžionės.

человекоубы́йца, -ы *pasen.* žmogžudys.

челове́ч||ек, -чка žmogũtis, žmogėlis; ~еский, -ая,
-ое 1. žmogaũs, žmonių, žmōgiškas; ч. труд
žmogaũs dárbas; 2. žmōniškas, humániškas (*pvz.*
elgesys); ~ество, -а žmonià; ~ний, -ья, ~ье
šnek. žmogaũs, žmōgiškas; ~ность, -и *m.* žmoni-
kũmas, humaniškũmas; ~ный, -ая, -ое; -чен,
-чна, -чно žmōniškas, humániškas.

челосто́нбй, -áя, -ое žandikaulio; челюстна́я кость
žandikaulis.

чѐлюсть, -и *m.* 1. *anat.* žandikaulis; 2. *tech.* žiauna;
ч. камнедробылки акмеĩskaldės žiauna.

чѐлядь, -и *m. kuop.* 1. *pasen.* (*dvaro*) samdiniaĩ,
tarnaĩ, šeimynyĩkščiai, dvar(i)ōkai; 2. *prk.* paka-
liakai, liokájai.

чем¹ *žг.* что¹.

чем² *jng.* 1. negũ, nekaĩp, už; 2. užuot; чем писа́ть,
вы бы погово́рили лично užuot rášės, jūs ver-
čiaũ pasikalbėtumėte аsmeniškai; 3.: чем..., тем...
juō..., tuō...; ◆ чем свєр šviĩtant, labaĩ anksti.

чембу́р, -а pavádis.

чемери́||ца, -ы *bot.* čemerys, *Veratrum*; ~чный, -ая,
-ое *bot.* čemerių, čemerio.

чемодáн, -а lagaminas.

чемпио́н, -а čempionas; ~áт, -а čempionátas;
~ский, -ая, -ое čempiono; ~ство, -а čempiono
vaĩdas.

чепѐц, -пцá kýkas; gaubtũkas, gaubčiũkas.

чепра́к, -á gũniá, mitukas.

чепух||á, -й *šnek.* niėkai, nesámonė; kvailýstė; ple-palaí; **чѳый**, -ая, -ое *šnek.* meėkas, niėkų; ęто чепухѳое дѳло таí niėkai, niėkis.

чѳпчик, -а *kųkas*; gaubčíukas.

черва, -ы *kuor.* bičíų lėrvos.

червеобразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно *kírmėliškas*, *kírmėlinis*.

червѳц, -á *zool.* skųdamaris.

черви, -ѳй (*kortų spalva*) širdys, čírvai, raudės.

червѳв||етъ, -еет *eig.* *kirmýti*, *kírmėliuoti*; **чѳый**, -ая, -ое; -вѳв, -а, -о *sukirmíjės*, *kírmėliuotas*, *kírmėlėtas*, *apkírmíjės*; червѳвое яблѳко *kírmíčius* (*obuolųs*).

червлѳенный, -ая, -ое *pasen.* *purpurinis*, *taėmsiai* *raudėnas*.

червѳонец, -нца 1. *červėncas*; 2. (*senovinis auksinis pinigás*) *raudonásis*; *dukątas*; 3. *dgs. pasen. pinigai*, *monėtos*; *ąuksas*.

червѳонный¹, -ая, -ое *širdzių*, *čírvų*, *raudzių* (*korta*).

червѳонный², -ая, -ое 1. *pasen.* (*skaíščiai*) *raudėnas*; 2.: червѳонное зѳлото *aukštės prąbos ąuksas*; 3. *červėncinis*.

червѳотѳч||ина, -ы *kírmvarpa*, *kírmgrauža*; извѳеденный червѳотѳчиной *kírmvarpų išgrąužtas*, *išvarpųtas*; **чѳный**, -ая, -ое *kírmėlių*, *kírmvarpų išgrąužtas*, *išėstas*, *išvarpųtas*, *sukírmíjės*.

червы, черв *žr. чѳрви*.

червѳь, -я; *dgs. чѳрви*, -ѳй *kírmėlė*, *kírmínas*, *kírmis*; дождевѳй ч. *slėkas*; шелковѳичные чѳрви *šnek.* *šilkąverpio vikšrai*, *lėrvos*; ч. глѳжет (*тѳчит*) сѳрдце егѳ *prk.* *jė šírdį kírmínas grąužia*; **чѳяк**, -á 1. *kírmėlė*, *kírmínas*; 2. *tech. slėkas*; **чѳячный**, -ая, -ое *tech. slėkinis*; ч. ход *slėkinė eigą*; **чѳячѳк**, -чкá *kírmėlytė*, *kírmėláitė*; ♦ заморѳить червѳячкá *užkąsti*, *užkírmísti*.

чердá||к, -á *aukštás*, *ąntlubis*; **чѳчный**, -ая, -ое *aukštė*, *ąntlubio*.

червѳйки, -ов *dgs. šnek.* *batėliai* (*moteriški*).

черѳд, черѳдá, о черѳде, в черѳдý еилѳ; ♦ идтѳ своим черѳдом *eiti įprastinė tvarká*, *įprastinė vagá*.

черѳдá¹, -ы 1. *šnek.* *eilė*; *eiliškumas*; 2. *pasen. mėtas*, *laikas*; 3. *virtinė*, *vorá*.

черѳдá², -ы *bot.* *lakisius*, *Bidens*.

черѳдов||áние, -я 1. *kaíťaliojimas*; *kaitá*; ч. глáсных *lingv.* *balsių kaitá*; 2. *kaíťaliojimasis*; *pasivádávimas*; ч. морѳзов и ѳттепелей *šalčíų iš atodrėkių kaíťaliojimasis*; **чѳать**, -дýю, -дýешъ *eig.* *kaíťalioti*; **чѳаться**, -дýюсь, -дýешъся *eig.* *kaíťaliotis*, *keistis*, *kaitýtis*; *eiti vienas pė kito*; *pasivádúoti*.

чѳрез *prl. su gal.* 1. *peř*; перейти ч. ýлицу *pėreiti* (*peř*) *gątvę*; 2. *prė*; лезть ч. ѳкнѳ *lįsti pė lán-gą*; 3. *pė* (*apie laiką*); ч. нѳсколько минýт *pė kelių minúčíų*; 4. *peř* (*kam tarpininkaujant*); соѳобщить ч. товáрища *pranéšti pė draųgą*; 5.: ч. кáждые два дня *kás antrá diená*; я рабѳтаю ч. день áš *dirbu padieniui*, *kás antrá diená*; ч. год *pramečíui*, *kás antrí mėtai*; 6.: старáться ч. мѳру *pernelýg stėngtis*.

черѳмух||а, -и *bot.* *ievá*, *Padus*; **чѳовый**, -ая, -ое *ievė*.

черемшá, -й *bot.* *laukinis česnákas*; *Allium ursinum*.

черенковáть, -кýю, -кýешъ *eig.* *skiėpyti ąuginiu*, *gývašake*.

черенѳк, -нкá 1. *kótas* (*puz. dalgio*); *kriaėnos* (*puz. peillo*); 2. *bot.* *ąuginýs*, *ąglýs*, *gývaųgis*, *gývašakė*; 3. (*lapo*) *kótas*, *lapąkotis*.

чѳреп, -а; *dgs. чѳрепá káukolė*, *kiáušas*.

чѳрепá||ха, -и 1. *zool. vėžlýs*, *Testudo*; как ч. (*чѳрепáхой*) идтѳ *prk.* *vėžlinti*, *eiti vėžlio žingsnių*; 2. *vėžlená*; издѳелия из чѳрепáхи *dirbiniai iš vėžlenė*; **чѳховый**, -ая, -ое 1. *vėžlio*; 2. *vėžlenė*, *vėžleninis* (*puz. šukos*); **чѳший**, -ья, -ье 1. *vėžlio*; 2. *prk.* *vėžliškás*; чѳрепáшы тѳмпы *vėžliški tėmpai*.

чѳрепáшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. *vėžliukas*; 2.: ч. врѳдная *zool. javinis vėžliukas*, *javinė bláķė*, *Eurygaster integriceps*.

чѳрепѳтчатый, -ая, -ое *čėrpių*, *čėrpinis*.

чѳрепѳ||ца, -ы *čėrpė*; *kuor. čėrpės*; **чѳчный**, -ая, -ое *čėrpių*, *čėrpinis*; ч. завод *čėrpių gamyklá*.

чѳрепѳой, -áя, -ѳе *anat.* *káukolės*, *kiáušo*; чѳрепnáя рáна *kiáušo žaizdá*; чѳрепnáя корѳбка *kiáušas*, *káukolė*.

чѳреп||ѳк, -пкá *šukė*, *drųzgas*; *skevéldra*; **чѳянѳй**, -áя, -ѳе *ir чѳяный*, -ая, -ое *mėlinis*.

чѳресполѳс||ица, -ы *rėžiųtuėmas*, *rėžių išsimėtymas*, *rėžių sistemá*; ликвидáция чѳресполѳсицы *rėžių sistemė* *panaikinimas*; **чѳный**, -ая, -ое *išsimėtęs rėžiais* (*ąkis*).

чѳрессѳдѳельник, -а *pakeltės*, *pakeltinė* (*pakinktų dalis*).

чѳресчýр *prv.* *perdaųg*, *pernelýg*; ч. забѳлтáться *pernelýg ilgái plepėti*; ч. мáло *pernelýg mąža*; ч. длинный *pernelýg ilgas*.

чѳрѳшн||евый, -ая, -ое *trėšnių*, *trėšninis*; **чѳя**, -и; *dgs. kilm.* -шен, *naud.* -шням *bot. trėšnė*, *Cerasus avium*.

чѳрѳшѳк, -шкá 1. *bot.* *lapąkotis*; 2. (*įrankio*) *kótas*.

чѳркатъ, -аю, -аешъ *ir чѳркáть, -áю, -áешъ *eig.* 1. *braukýti*, *išbraukinėti*; *brėžti*, *braižýti*; 2. *greit rašýti*.*

чѳркѳс, -а *čerkėsas*.

чѳркѳска, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *čerkėšė* (1. *čerkesų tautybės moteris*; 2. *kaukaziečíų vyrų drabužis*).

чѳркѳшенка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *čerkėšė* (*čerkesų tautybės moteris*).

чѳркнýть, -нý, -нѳешъ *įvk. šnek.* *brąkštelėti*, *brauktelėti*, *pėrbraukti*; *įbrėžti* (*puz. degtuką*).

чѳрн||ѳние, -я *júodinimas*; ч. сукнá *gelumbės júodinimas* (*daųzymas*); **чѳный**, -ая, -ое *júodintas*.

чѳрнетъ, -и *m. zool.* *ántis*, *Aythya*; ч. морскáя *žiloji ántis*, *Aythya marila*.

чѳрнѳть, -ѳю, -ѳешъ *eig.* 1. *juodėti*, *juėsti*, *juodýti*, *juėduoti*, *darytis juodám*; 2. *juėduoti*, *juodaí matýtis*; **чѳся**, -ѳеетъся *eig.* *juėduoti*, *juodaí matýtis*.

чѳрнѳка, -и *bot.* *mėlųnė*, *Vaccinium myrtillus*; *kuor. mėlųnės*.

чѳрнѳ||а, -нѳл *dgs.* *gášalas*; симпатѳические ч. *spec. simpátinis gášalas*; **чѳница**, -ы *gášalinė*; **чѳнный**,

-ая, -ое *rašalo, rašalinis*; ♦ ч. мешок (чернильная железа) *anat. rašalinė liaukā*.
чернить, -ню, -нишь *eig. 1. pasen. juodinti, juodai dažyti*; 2. *prk. juodinti, šmeižti (pvz. žmogų), tešti (pvz. vardą)*.
чернилина, -ы *šnek. mėlūnė (viena uoga), mėlūnuogė*; ~ник, -а 1. *mėlūnynas*; 2. *mėlūnių uogienojai*; ~ный, -ая, -ое *mėlūnių*; ч. кисель *mėlūnių kisiėlius*.
черно|бородый, -ая, -ое; -род, -а, -о *juod(a)baždis*; ~бровый, -ая, -ое; -бров, -а, -о *juodbruvās*; *juodaīs antakias*; ч. человек *juodbruvys*.
чернобур|ка, -и; *dgs. kilm. -рок, naud. -ркам šnek. juodsidabrė lāpė*; ~ый, -ая, -ое; -бур, -а, -о *tamsiai rūdas, juodrūdis, rūsvas, juodrusvis*; ч. медведь *rudasis, juodrūdis lokys*.
чернобыл, -а и **чернобыль**, -я *v. šnek. žr. чернобыльник*.
чернобыльн|ик, -а *bot. kietis, Artemisia*; ~ый, -ая, -ое *kiečio, kiečių*.
чернов|ик, -а *juodraštis*; ~бый, -ая, -ое 1. *juodraštinis, juodraštiškas*; *черновая тетрадь juodraštis*; 2. *spec. paruošiamasis, rūpis*; *черновая штамповка paruošiamasis štapavimas*.
черно|волосый, -ая, -ое; -лос, -а, -о *juodaplaukis*; ~глазый, -ая, -ое; -глаз, -а, -о *juodaakis*.
черног|р|ец, -ца *juodkalniėtis (tautybė)*; ~ка, -и; *dgs. kilm. -рок, naud. -ркам juodkalniėtė*; ~ский, -ая, -ое 1. *juodkalniėčių, juodkalniėtiškas*; 2. *Juodkalnijos*.
черног|ривый, -ая, -ое; -грив, -а, -о *juodakaftis*.
чернозём, -а *juodžemis*; ~ный, -ая, -ое *juodžemio*; *чернозёмная почва juodžemio dirva*.
черноклён, -а *bot. totorinis klėvas, Acer tataricum*.
черноkn|ж|ие, -я *pasen. kerėjimas, būrimas, ragapavimas*; ~ник, -а *pasen. mągas, kerėtojas, būtininkas, būrėjas*.
черно|кожий, -ая, -ее; -кож, -а, -е *pasen. 1. juodaodis*; 2. -ero *dkt. juodaodis, juodukas (negras)*; ~кудрий, -ая, -ое; -кудр, -а, -о *juodagarbanis*.
чернол|ес|ный, -ая, -ое *baltmiškio, lapuodčių*; ~ье, -я *baltmiškis, lapuodčių miškas*.
черно|лицый, -ая, -ее; -лиц, -а, -е *juodaveidis*; ~мазый, -ая, -ое; -маз, -а, -о *šnek. 1. tamsiaodis, tamsaus gūmio*; 2. -oro *dkt. juodukas, juodaodis (negras)*; 3. *pašinas, suodinas*; ~мордый, -ая, -ое *juod(a)snūkis*.
черномор|ец, -ца *Juodosios jūros jūreivis*; ~ский, -ая, -ое *Juodosios jūros*.
черно|окий, -ая, -ое; -ок, -а, -о *pasen. poez. juodaakis*; ~рабочий, -ая, -ее 1.: ч. человек *juodaarbīs*; 2. -ero *dkt. juodaarbīs*; ~рызец, -ца *pasen. juodaskvefnis (apie vienuolį)*; ~рубашечник, -а *juodmarškinis (italas fašistas)*.
чернослив, -а (-у) *kuop. džiovintos slėvos*; ~нина, -ы *šnek. džiovinta slėva*.
черносмородин|ный, -ая, -ое, ~овый, -ая, -ое *juodųjų serbėčių*.
черносотен|ен, -нца *polit. juodašimtis*; ~ный, -ая, -ое *juodašimtiškas, juodašimčių*; *черносотенная газėta juodašimtiškas laikraštis*.

чернотá, -ы 1. *juodumas, juodis; juodymas*; ч. под глазами *juodi ratilai paakiuose (pvz. nuvargus)*; 2. *tamsà, tamsybė*; ч. нóчи *naktiės tamsybė*.
чернот|ál, -а *bot. virbinis gluosnis, virbis, Salix pentandra*; ~ёлка, -и; *dgs. kilm. -лок, naud. -лкам zool. juodvabalīs, Tenebrionidae*.
чернотр|оп, -а *besniėgis mėtas (kai nematyti žvėrių pėdų)*.
черну|шка, -и; *dgs. kilm. -шек, naud. -шкам 1. bot. juodgrūdė (prieskoninis augalas), Nigella*; 2. *šnek. juodūkė, juodbruvė, juodė*.
чёрный, -ая, -ое; чёрен, чёрна, чёрно 1. *juodas*; чёрная краска *juodi dažai*; ч. пол *juodgrindės*; ч. ворон *juodvarnis*; ч. от зaráпа *idėges ligi juodumo*; 2. -oro *dkt. juodaodis, juodukas*; 3. *juodas, jjuodes, nešvarūs*; чёрное бельё *juodi, nešvarūs skalbiniai, juodiniai*; чёрные рýки *nešvarios, sùteptos rañkos*; 4. *paprastas, nequalifikuo-tas (pvz. darbas)*; 5. *užpakalinis (neparadinis)*; ч. ход *užpakalinisėjimas*; чёрная лėстница *užpakaliniai láiptai*; 6. *spec. neapdirbtas*; чёрная гáйка *neapdirbtà veržlė*; 7. *ist. valdinis, iždui priklaūsantis*; *baudžiavinis, činšinīs*; чёрные зėм-ли *valdinės, činšinės žėmės*; 8. *prk. juodas, tam-sūs, niūrūs*; *sielvartingas*; чёрные стóроны *жизни tamsiosios gyvėnimo pùsės*; чёрные мысли *piñros miñtys*; чёрная весть *sielvartinga žinià*; 9.: ч. народ *ikirev. prastuomenė, paprastà, tamsi liaudis*; 10. *prk. tamsūs, juodas, piktas, piktybiškas*; чёрная измėна *piktybiška išdavystė*; ч. зámысел *piktas kėslas*; ♦ чёрные списки *juodieji sąrašai (nepageidaujamų asmenų)*; чёрная бйр-жа *juodoji birža*; чёрная доска *juodoji lentà*; чёрные металлы *juodieji metalai (geležis ir jos lydiniai)*; ч. пар зėмà *juodasis rudymas (gerai įdirbtas)*; чёрная сóтня *juodoji šimtinė (juodašimčių gauja)*; держáть корó-л. в чёрном тєлє *laikyti kà šuñs vietoj, elgtis su kuò nelyginant su šunimi*; на ч. день *juodai, álkanai diėnai*; ч. рынок *juodoji rinkà*; чёрное духовенство *(pravoslavų) vienuoliai, dvásininkai-vienuoliai*.
чёрнь, -и *m. 1. chem. juodžiai*; 2. *pasen. minià*; *prastuomenė, tamsuomenė, prasciškai*; 3. *tamsà, tamsybė*.
чёрнявый, -ая, -ое; -яв, -а, -о *tamsaus gūmio, juodbruvās*.
чёрпá|к, -а *semtuvė, sámtis, káušas, semtuvas (mechanizmo)*; ~лка, -и; *dgs. kilm. -лок, naud. -лкам semtuvė, káušas (pvz. ekskavatoriaus), semtuvās*; ~льный, -ая, -ое *semtamasis, черпáльная машина semtamoji mašinà*.
чёрп|ать, -аю, -аешь *eig. 1. sėmti, sámtyti*; 2. *prk. sėmtis*; ч. сýлу *sėmtis jėgòs*; ~нýть, -нý, -нėшь *įvk. pasėmti, sėmtelėti*.
черств|еть, -ėю, -ėешь *eig. 1. žiedėti (pvz. duona), kietėti, (su)džiúti*; 2. *prk. difžti, darýtis nejaut-riam*.
чёрств|ость, -и *m. 1. (duonos) sužiedėjimas, su-džiúvimas*; 2. *prk. kietaširdiskumas, nejautrumas; šiurkštumas, apdiržimas*; ~ый, -ая, -ое; чёрств, черствá, чёрство; *dgs. чёрствы ир черствы 1. su-žiedėjes (apie duoną), sudifžes (pvz. delnas), sustirės, sugrùbės, sukietėjes, sudžiúvės*; 2. *prk.*

kietas, šturkštūs, kietaširdis, sukėmpėjės; ч. чело-
век kietaširdis žmogūs.
чёрт, чёрта; *dgs.* чёрти, -ей vélbias, kipšas, nela-
bāsis; называть кого-л. чёртом pavadinti kā vél-
niu (*iškeikti*); ♦ до чёрта *šnek.* vélniškai, labai
(*pvz. nusiplūkti*); иди к чёрту! eik pō velniū!;
ч. возьми (ч. побори) *šnek.* velniai rautų, pō
velniū; ч. с ним *šnek.* m̃a j̃i balā, tegul j̃i gālas;
всё пошло к чёрту *šnek.* viskas nuėjo velniōp;
один ч. tas pāts gālas (*vis tiek*); на кой ч.
šnek. kuriām gālui; у чёрта на рогах (на ку-
личках) labai toli, svieto pakraštų; одному чёр-
ту известно velniai žino.
черта, -ы 1. brūkšnys; linija; волнистая ч. banguo-
ta linija; 2. ribā; ч. города miesto ribā; 3. bruo-
žas (*pvz. veido*); основные черты характера pa-
grindiniai charakterio bruožai; ♦ в общих (глав-
ных, основных) чертах bendrais bruožais.
чертёж, -тежā brėžinys; ~ник, -а braižytojas;
~ница, -ы braižytoja; ~ный, -ая, -ое braižymo,
braižomas; чертёжная доска braižomoji lentā.
чертёнок, -нка; *dgs.* -тенята, -тенят *šnek.* vel-
niūkštis.
чертылка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *tech.*
brėžiklis.
чертыть¹, черчý, чертышь *eig.* 1. brėžti, braižyti;
ч. прямую линию vesti, brėžti tiesią liniją;
2. darýti brėžinį, braižyti.
чертыть², черчý, чертышь *eig. šnek.* dūkti, šėlti,
šiausti.
чёртов, -а, -о vélbio; vélniškas; ♦ чёртова дюжи-
на vélbio tūzinas.
чёртов||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.*
kipšē, velniēnē, vélbias nē bóba, rāgana; ~ский,
-ая, -ое vélniškas, vélbio; ч. замысел vélniškas
sumanymas; ~щина, -ы *šnek.* velniavā.
чёртог, -а *pasen.* 1. puošnūs kambarys, mėnē; 2. rū-
mai, pilis.
чертополох, -а *bot.* dagys.
чёрточка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам 1. brūkš-
nelis; brėžis; 2. bruoželis.
чертыхаться, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* velniuo-
ti(s).
черчение, -я 1. braižymas, brėžimas; ч. карт že-
melnių braižymas; 2. braižyba.
черчý žr. чертыть¹.
чесал||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам 1. (*vilnų*)
karštūvai; 2. (*linų*) šukuotuvai, šukuočius, šepet-
ys; ~ный, -ая, -ое karšiamasis; šukuojamasis;
karšimo; šukavimo; чесальная машина karšimo
mašinā; karštūvai; ~щик, -а karšėjas; šukuo-
tojas; ~щица, -ы karšėja; šukuotoja.
чесание, -я karšimas; šukavimas.
чесаный, -ая, -ое sūkarštas; šukuotas.
чешý, чешý, чешешь *eig.* 1. šukuoti (*pvz. plau-
kus*); 2. karšti (*vilnas*), šukuoti (*linus*); 3. ka-
syti (*pvz. ranką*); krapštyti (*pvz. nosį*); 4. *šnek.*
dróžti, trātinti, pilti, máliti (*greit daryti*); ♦ ч.
затылок kasyti pakaušį (*galvojanč, nežinant ką
daryti*); ~ся, чешýсь, чешешься *eig.* 1. kasytis,
krapštytis; 2. niežėti, peršėti; ♦ рýки чешутся
pagaĩ niežti (*norisi suduoti, dirbti*); язык чешет-
ся liežuvį niežti (*rūpi pasakyti*).

чесно||к, -á (-ý) *bot.* česnākas, *Allium sativum*;
~чный, -ая, -ое česnāko, česnākinis; чесночная
настойка česnāko aštrpilas.
чесот||ка, -и 1. *med.* niežai; 2. *šnek.* niežėjimas;
niežulys; ~очный, -ая, -ое 1. niežų, niežinis;
2. -oro *dkt.* sefgantis niežais.
честов||ание, -я minėjimas, pagerbtuvės; ч. юби-
лėja jubiliato minėjimas; ~ать, -тую, -твуеть
eig. minėti, švėsti (*pvz. sukaktuves*).
честить, чешý, честить *eig. šnek.* plūsti, vainóti,
žodžiúoti.
честной, -ая, -бе *pasen.* gefbiamas, garbingas; ♦
честное слово *pasen. žr.* честное слово (*prie
честный*).
чести||ость, -и *m.* dorūmas, sąžiningumas; ~ый, -ая,
-ое; -тен, -тнā, -тно dōras, sąžiningas; garbin-
gas; ♦ честное слово garbės žōdis; держаться
на честном слове vōs vōs laikýtis, stebuklingu
būdū laikýtis.
честлюб||ец, -бца garbėtroška; ~йвий, -ая, -ое;
-быв, -а, -о trókstantis garbės, ambicingas, gar-
bėtroška; ~ие, -я garbės troškimas, ambicija.
честь¹, -и *m.* garbē; клясться чéстью prisiekti gar-
bē; дело чести garbės reikalas; ♦ в ч. (*кого-л.*)
(*kieno*) garbei; из чести *šnek.* iš pagarbės, nesa-
vanaudiškai; с чéстью labai gerai, puikiai (*pvz.
ką padaryti*); имéть ч. *pasen.* turėti garbę (*pvz.
su kuo kalbėti*); отда́ть ч. *kar.* atiduoti pagarbą;
считáть за ч. laikýti garbē.
честь², чту, чтёшь *eig. pasen.* pripažinti, laikýti.
честь³, чту, чтёшь *eig. pasen.* skaityti.
чёт, -а *šnek.* lýginis, pōrinis skaičius; ч. и нечёт
lýgu nelygu (*žaidimas*).
чета, -ы pōra; сунпужеская ч. sutuoktinių pōra;
идёт ч. eina sutuoktiniai; ♦ он не ч. тебē jis
tāu nē pōra, nērā tāu kō sū juō lýgintis.
четвёрг, -á ketvirtadienis.
четверёньки, -нек, -нкам *dgs. šnek.*: на четве-
реньках kēturpēsčia(s); repečkomis, visomis ke-
turiomis.
четвёрка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам kētvēr-
tas, ketvertūkas, ketveriūkē; (*kortų*) keturakē.
четверной, -ая, -оё *šnek.* ketūrlinkas, ketūrgubas;
ketveriōpas.
четверня, -й; *dgs. kilm.* -ей *šnek.* ketūrkinkē, kētv-
ertas arklių.
чétверо, -ых kētvertas, keturi.
четвероклассни||к, -а ketvirtōkas, ketvirtōsios klā-
sės mokinys; ~ца, -ы ketvirtōkē, ketvirtōsios
klāsės mokinē.
четверо||ногий, -ая, -оё keturkōjis; ~рукий, -ая,
-оё keturrañkis (*pvz. beždžionē*); ~стийшие, -я
ketūreilis, keturių eilūčių eileraštis, pōsmas.
четверт||ак, -á *pasen.* ketvirtis rublio (25 kapeikos);
~йна, -ы *šnek.* ketvirtādis; ~инка, -и; *dgs.
kilm.* -нок, *naud.* -нкам 1. ketvirtinė, ketvirtio
litro būtelis (*degtinēs*); 2. žr. четвертина.
четвертичный, -ая, -оё *geol.* ketvirtinis, kvartēro;
ч. период ketvirtinis periodas, kvartēras.
четвёртка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *pasen.*
ketvirtis, ketvirtādis.
четверт||но́й, -ая, -оё ketvirtinis, ketvirtio; четвер-
тая нота *muz.* ketvirtinė; ~овáть, -тýю, -тýешь
eig. ir įvк. ist. ketvirčiúoti, sukapóti į gābalus;

~ушка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам ketvirtis, ketvirtadalis, ketvirtukas.

четвёртый, -ая, -ое *skt.* ketvirtas; в ч. раз ketvirtą kartą; ч. класс ketvirtoji klasė.

четверть, -и; *dgs. kilm.* -ей 1. ketvirtis, ketvirtadalis; ч. века ketvirtis amžiaus; ч. яблока ketvirtis obuolio; 2. *pasen.* ketvirtis (*žemės ploto matas*); 3. *tech.* užkaitas.

четвертьфинал, -а *sport.* ketvirtfinalis.

четки, -ток, -ткам *dgs. bašn.* ražaščius.

чётк||ий, -ая, -ое; чётко, четка́, чётко aiškūs, ryškūs; darnūs, tikslūs, preciziškas, gerai organizuotas; чёткое изображение ryškūs vaizdas; ч. по черк aiški, išskaitoma rašysena; ~ость, -и *m.* aiškumas, ryškumas; darnumas, tikslumas, gerai organizacija (*pov. darbe*).

чётный, -ая, -ое lūginis, pōrinis; чётные числа lūginiai skaičiai.

четыре, четырёх, четырёх, четырёх, о четырёх *skt.* keturi, keturiuos; ketveri, ketverios; дважды два — ч. dūkart dū — keturi; ♦ в четырёх стенах сидеть sėdėti taip keturių sienų (*būti namisėda*); ~жды *pro.* kėturiskart; ч. десять — сорок kėturiskart dešimt — kėturiasdešimt; ~еста, четырёхсот, четырёхстам, четырёхстами, о четырёхстах *skt.* keturi šimtai.

четырёх||голосьный, -ая, -ое *muz.* keturbalsis; четырёхголосьная песня keturbalsė dainà; ~граник, -а ketūrsienis, tetraėdras; ~днёвний, -ая, -ое keturių dienų; ч. поход keturių dienų žygis; ~класный, -ая, -ое keturių klasių, keturklasis; ~кратный, -ая, -ое ketūrgubas, keturkartinis, ketūrlinkas; ~лётис, -я 1. ketveri mėtai, ketverių mėtų tarpas; 2. ketvirtosios mėtinės; ~лётный, -ая, -ое ketverių mėtų, ketveriamėtis; ketvėrgis (*pov. arklys*); четырёхлётная разлётка ketverių mėtų išsiškyrimas; ~местный, -ая, -ое keturviētis; ~месячный, -ая, -ое keturių mėnesių; ~полье, -я *žemd.* keturlaukė sistemà; ~слобный, -ая, -ое *lingv.* keturskiemėnis; ~сотлётис, -я 1. keturi šimtai mėtų; 2. keturių šimtų mėtų sukaktis, keturiasimtosios mėtinės; ~собтый, -ая, -ое *skt.* keturiasimtas; ~сторонний, -ая, -ое keturšalis; keturkrāštis; ~тáктный, -ая, -ое keturtáktis, keturių táktų; ~тысячный, -ая, -ое *skt.* keturiatūkstantas.

четырёхуголь||ик, -а ketūrkampis; ~ый, -ая, -ое keturkampis.

четырёхэтажный, -ая, -ое keturių aukštų, keturaukštis.

четырнадцат||ый, -ая, -ое *skt.* keturioliktas; ~ь, -и *skt.* keturiolika.

чех, -а čekas.

чехлить, -лю, -лшь *eig. spec.* užtraukti aštnarčius (*pov. ant pabūklų*), užvilkti aštnalkalus.

чехол, -хла армаутас, aštnalkalas, įmautė, армовà, makštis; aštnartis.

чехословацкий, -ая, -ое 1. Cekoslovākijos; 2. čekoslovākiskas.

чечевий||ца, -ы 1. *bot.* lėšis, *Lens*; *kuop.* lėšiškai; 2. *fiz. pasen.* lėšis, linzė; 3. *zool.* raudongalvė sniėgena, *Erythrina*; ~чный, -ая, -ое lėšių; ч. суп lėšienė.

чечётка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. *zool.* čimčiākas (*paukštis*), *Carduelis flammea*; 2. čiotkà (*šokis*); 3. *šnek.* plepūnė, tarškālė.

чеш||ка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам čekė; ~ский, -ая, -ое 1. čekų, čekiskas; чешское искусство čekų mėnas; 2. Cėkijos.

чешу́ *žr.* чesать; ~сь *žr.* чesаться.

чешуекрылые, -ых *dkt. dgs. zool.* žvynaspañnial.

чешуйка, -и; *dgs. kilm.* -шýек, *naud.* -шуйкам žvynėlis, žvynas, sriegas.

чешуйчат||ость, -и *m.* žvynuotumas; ~ые, -ых *dgs. dkt. zool.* žvynuočiai; ~ый, -ая, -ое žvynuotas, žvynėtas, žvyniškas, žvynėlinis; чешуйчатая рыба žvynuota žuvis; ч. снер жvyniškas sniėgas; чешуйчатые листья жvyniški lāpai; ♦ ч. лишай *med.* žvynėlinė (*liga*), psoriāzė.

чешуя́, -й *kuop.* žvynai; рыба́ ч. žuviės žvynai, sriegai.

чешу́ *žr.* чesать.

чибис, -а pėmpė, *Vanellus vanellus*.

чибика́ть, -аю, -аешь *eig. šnek. žr.* чиликать.

чиж, -а, чижик, -а *zool.* alksninukas (*paukštis*), *Carduelis spinus*.

чик *išt.*, eina tariniu čirkšt, činkšt, činkt, čekšt, čikšt; ♦ чик-в-чик *šnek.* lėgiai taip.

чик||ать, -аю, -аешь *eig. šnek.* čikšėti, čeksėti, čikšėti, tikšėti; džirkšėti; ~аться, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* krapštýtis, tąsýtis, plūktis; ~нуть, -ну, -нешь *įvk. šnek.* čikštelėti, činktelėti, čekštelėti.

чилибу́ха, -и *bot.* činčiberas, *Strychnos nux vomica*.

чили́га, -и *bot.* krūminis žirnmedis, geltonoji akācija, *Caragana frutex*.

чили́ец, -ийца čiliētis; ~йка, -и; *dgs. kilm.* -лйек, *naud.* -лийкам čiliētė; ~йский, -ая, -ое 1. čiliēčių, čiliētiskas; 2. Čilės.

чили́кать, -аю, -аешь *eig. šnek.* čirškėti, čulbėti, ulbėti.

чин, -а; *dgs.* чинь 1. láipsnis, rángas; 2. *pasen.* tarpautojas, valdiniškas, pareigūnas; 3. *pasen.* tvarkà, ceremoniālas; ♦ без чинów *pasen.* бė ceremonijų.

чина, -ы *bot.* pelėžirnis, *Lathyrus*; луговáя ч. pievinis pelėžirnis, *Lathyrus pratensis*.

чинáр, -а и чинáра, -ы *bot.* rytinis platānas, *Platanus orientalis*.

чинёный, -ая, -ое taisýtas, lópytas, remontuotas.

чинить¹, чиню́, чинишь *eig.* 1. taisýti, lópyti (*pov. drabuži*); remontuoti; 2. drožti, smailinti (*pov. pieštuką*); 3. *tarm.* įdarą kimšti, įdarinėti.

чинить², -ню́, -нишь *eig.* darýti; ч. препятствия darýti kliūtis, trukdyti; ч. неприятности darýti nemalonumus.

чиниться¹, -ню́сь, -нишь *eig.* 1. remontuotis; lópytis; 2. būti taisomam, lóptomam.

чиниться², -ню́сь, -нишь *eig. pasen.* 1. būti dāromam, vėkdomam; 2. būti drožiamam, smailinamam (*apie pieštuką*).

чиниться³, -ню́сь, -нишь *eig. pasen.* drovėtis, gėdintis, kūklintis.

чинн||ость, -и *m.* 1. orūmas, solidūmas, rimtūmas; 2. manieringūmas; ~ый, -ая, -ое; чинен, чинна́, чинно 1. orūs, solidūs; rimtas; 2. manieringas.

чинównи||к, -а *ikiev.*, *burž.* valdiniņkas; полицейский ч. policijos valdiniņkas; **~ца**, -ы valdinin-kiene.

чинównи||еский, -ая, -ое valdiniņkiškas; valdiniņko; ч. оклад valdiniņko algā; чинównическое отношение к чему-л. *prk.* valdiniņkiška pažiūra ī kā; **~ество**, -а *kuor.* valdiniņkai, valdininkijā; **~ий**, -ья, -ье *žr.* чинównический.

чинównый, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно *pasen.* 1. tūrintis lāipsnī, sū lāipsniu; 2. valdiniņko, valdininku; 3. āukšto rāngo.

чинównичāние, -я 1. *pasen.* aukštesniņju pareigūņu gerbimas; 2. *iron.* šliāužiojimas, padlaižiāvimas, pataikāvimas, meilikāvimas, šunuodegiāvimas (*viršīninkams*).

чинўша, -и *v. šnek.* valdininkēlis, valdininkūks-tis.

чинш, -а *ist.* činšas.

чирей, -рья *šnek.* šūnvotē, skaudulys, skaudē, furunkulas.

чирйкать, -аю, -аешь *eig.* čirškēti, čerškēti, čirēti, čilūbēti, čirkšti, čirpēti.

чирк 1. *ist.* čirkšt, čēkšt, čikšt; 2. *eina tariniu* brūkšt.

чирк||ать, -аю, -аешь *eig.* brēžti, brūkščioti, braūk-ti; **~нуть**, -ну, -нешь *juk.* 1. čirkštelēti, brēžtelēti, jbrēžti, brūkštelēti; 2. *šnek.* brūkštelēti, greito-mis parašyti.

чирок, -ркā *zool.* kryklē.

численн||ость, -и *m.* skaičius, kiēkis; обшая ч. на-селения beñdras gyvėntojų skaičius; **~ый**, -ая, -ое 1. skaitmeninis; ч. масштāб skaitmeninis mas-telis; 2. kiekýbinis, kiēkinis; численное превосход-ство kiekýbinis pranašumas; ч. рост пāртии kie-kýbinis pārtijos augimas.

числитель, -я *v. mat.* skaitiklis; **~ный**, -ая, -ое: ймя числительное *gram.* skaitvardis.

числить, -лю, -лишь *eig.* 1. *pasen.* skaičiuoti; 2. (pri)skirti, priskaityti; laikyti ēsant; **~ся**, -люсь, -лишья *eig.* 1. būti priskirtām, priskaity-tām; įrašytām; figūrūoti; ч. в списке būti sąra-še; 2. *pasen.* būti skaičiuojamām; 3. būti laikot-am, priskiriamām.

числō, -ā; *dgs.* чýсла, чýсел, -слам 1. skaičius; теория чýсел skaičių teōrija; астрономйческие чýсла astronōminiai skaičiai; большое ч. людēй didelis skaičius, daūg žmonių; 2. *gram.* skaičius; единственное ч. vienāskaita; множественное ч. daugiskaita; 3. dienā; datā; какое сегодня ч.? kelintā šiañdien dienā (*mėnesio*)?; в последних чýслах июля paskutinėmis liepos mėnesio dienō-mis; задним числōм atgalinė datā; ♦ нет числā (без числā) nesuskaičiuojamai daūg, бē skaičiaus; в том числē jū tārpe, tamē tārpe; срēдним числōм vidutiniškai; **~вōй**, -āя, -ōе skaičiaus, skaičiais išreikštas, skaitinis, skaitmeninis.

чистец, -ā *bot.* notrā, *Stachys*.

чýстик, -а *zool.* taistē (*paukštis*), *Cephus*.

чистйлище, -а *bažn.* skaisyklā.

чистйльщи||к, -а valytojas (*povz. batų*); **~ца**, -ы valytoja.

чистйтель, -я *v. tech.* valiklis.

чистить, чйщу, чистишь *eig.* 1. valyti, švārinti, šveisti (*povz. stalą*); krēsti (*povz. kaminą*); ч. пāp-

тию *prk.* valyti pārtijā (*nuo svetimų elementų*); 2. *chem.* tyrinti, gryninti; 3. skūsti (*bulves*), lūpti (*žievę*), darinėti (*povz. grybus*), pėrrinkti (*povz. uogas*); 4. *prk.* šnek. plūsti, kōneveikti, darkyti; 5. *prk.* šnek. apvaginėti, (ap)krāustyti (*povz. kišenes*); plėšti; **~ся**, чйшусь, чистишья *eig.* 1. valytis, švārintis; 2. būti valomām, švāri-namām, tyrināmām; būti skutāmām, lupāmām, darinėjamām.

чýстка, -и 1. vālymas, švārinimas, šveitimas; (*ka-mino*) krėtimas; ч. пāртии *prk.* pārtijos vālymas; ч. станкā stāklių vālymas; ч. помещения patal-pōs švārinimas, vālymas; 2. skutimas, lupimas, darinėjimas.

чýсто 1. *prv.* švariai; 2. *prv.* visāi, grynai; ч. прак-тический вопрос grynai prāktinis klāusimas; 3. *eina tariniu* švarū; здесь ч. čiā švarū; 4. *jng.* šnek. tikrai kaip; он рисует, ч. художник jis piēšia nelýginant tikras dailininkas.

чýстов||ик, -ā *šnek.* švāraštis, grynraštis; **~ой**, -āя, -ōе 1. švāraštinis, grynraštinis, švarūs; 2. *tech.*: чýстовāя шлифōвка baigiamāsis šlifāvimas; чý-товāя отдѣлка atbaigimas.

чýстогāн, -а (-у) *šnek.* grynėjai (pinigai); купить чýстогāном pirkti grynaisiais.

чýстокрōв||ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *v.* ir *m.* *šnek.*: корōва-ч. grynaveislē kārвė; жере-бѣц-ч. grynakraujis ežýlas; **~ный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно 1. grynakraujis, grynaveislis (*apie na-minius gyvūlius*); 2. *šnek.* tikras, kilminis; ч. про-летарий tikras proletāras.

чýстобрезнōй, -ая, -ое: чýстобрезнāя доскā *tech.* aštriabriaunē lentā.

чýстописāние, -я dailyraštis.

чýстоплōтн||ость, -и *m.* 1. švarūmas, valyvūmas; 2. morālinis tyrūmas, dorūmas; **~ый**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно 1. švarūs, valyvas, valūs; 2. *prk.* morāliškai tyras, dōras.

чýстополье, -я *šnek.* plýnas laūkas, plýnlaukis.

чýстопорōднй, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно груп-aveislis.

чýстосердечн||ость, -и *m.* nuoširdūmas, atviraširdiškūmas, širdingūmas; **~ый**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно nuoširdūs, širdingas, atviraširdis, atvirōs širdiās; чýстосердечное раскāяние nuoširdūs gai-lestis.

чýстосōртнй, -ая, -ое *žemd.* grýnas, grynaveislis; grynōs veislės; чýстосōртное зернō grynōs veis-lės grūdaī.

чýстотā, -ō 1. švarūmas, švarā, valyvūmas; 2. gry-nūmas, tyūmas; ч. тōнов *muz.* tōnu grynūmas.

чýстотѣл, -а *bot.* ugniažolē, *Chelidonium*.

чýстйй, -ая, -ое; чист, чистā, чýсто 1. švarūs (*povz. kambarys*), valyvas, valūs (*apie žmogų*); 2. aku-ratus, švarūs, бē priekaištų ātliktas (*povz. dar-bas*); 3. tyras, grýnas; ч. vōздух tyras ōras; чýс-тая шерсть гrynā vilna (*be priemaišų*); чýстное зōлото grýnas āuksas; ч. вес гrynāsis svōris; ч. пар *žemd.* grynāsis pūdymas; ч. язык гrynā kalbā; 4. plýnas, ātviras; чýстное полē plýnas laūkas; 5. *prk.* tyras, švarūs, grýnas, dōras; чýстая сōвѣсть grynā, švari sąžinė; ч. человек dōras žmogūs; 6. *šnek.* grýnas, tikras; чýстая пrāвда

tikrā tiesā; ч. вздор tikrā nesāmonē; чистое наказание *prk.* tikrā bēdā; чистая случайность *grūpas*, tikras atsitiktinumas; ♦ на чистом воздухе *grynamė orė*; принять за чистую монету *priimti už grūną pinigą*, laikyti teisūbe; вывести на чистую воду *demaskuoti*, iškelti aikštėn, atskleisti.

чистюля, -и *v. ir m. šnek.* valėika, švarėiva.

чистяк, -а *bot.* švitriešis, *Ficaria*.

читаемость, -и *m. (knygos)* skaitomumas.

читальн||ый, -ая, -ое: ч. зал *skaityklā*; ~я, -и *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням *skaityklā*.

читатель, -я *skaitytojas*; ~ница, -ы *skaitytoja*; ~ский, -ая, -ое *skaitytojų, skaitytojo*; читательская конференция *skaitytojų konferencija*.

читатъ, -аю, -аешь *eig.* 1. *skaityti*; ч. письмō *skaityti laišką*; ребёнок уже читает *vaikas jau pa-skaito*, mōka *skaityti*; ч. чертежį *skaityti brėžinius*; ч. стихį *skaityti, deklamuoti eilėraščius*; 2. *dėstyti*; *skaityti*; ч. в институте *dėstyti institute*; ♦ ч. наставления *skaityti, sakyti pamokslus, pamokslauti, skaityti moralus, pamokymus*; ч. молитву *bažn. kalbėti maldą, melstis*; ~ся, -ается *eig.* 1. *būti skaitomam*; 2. *prk.* *būti įžvelgiamam, pastebimam*; 3. *beasm. džn. su neiginiu*: емý сегодня не читалось *jis šiañdien nebūvo liūkės skaityti*.

чит||ка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *šnek.* *skaitymas*; ч. корректуры *korrektūros skaitymas*; коллективная ч. газет *kollektývinis laikraščių skaitymas*; ~чик, -а *skaitovas*.

чихаль||ные, -я *čiaudėjimas, čiaudulys*; ~тельный, -ая, -ое *čiaudulinis, čiaudinamasis*; ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. *čiaudėti*; 2. *prk.* *šnek.* *nusispiāuti*; на твоё решение я чихаю *spiāunu āš į tavo sprendimą*.

чихирь, -я *čichiris (kaukazietiškas vynas)*.

чихнуть, -нų, -нёшь *įvk.* *nusičiaudėti, sučiaudėti*.

чище 1. *bdv.* чистый *aukšt. l.*; 2. *prv.* чisto *aukšt. l.* *чищу žr. чистить*; ~сь *žr. чиститься*.

член, -а 1. *anat.* *narỹs, sąnarỹs*; размять онемевшие члены *ramankštinti nutirpusius sąnarius*; 2. *mat.* *narỹs*; члены пропорции *proporcijos nagiai*; 3. *narỹs*; ч. комитета *komitėto narỹs*; ч. экспедиции *ekspedicijos narỹs, dalỹvis*; ч. семьи *šeimos narỹs*; ч. партии *pártijos narỹs*; ч.-корреспондент *narỹs korespondėntas*; 4. *gram.*: члены предложения *sākinio dālys*; определённый ч. (па) *žymimōji skirtis*, (па) *žymimāsīs artikelis*; неопределённый ч. не(па) *žymimōji skirtis*, не(па) *žymimāsīs artikelis*.

члени||к, -а *zool.* *narėlis (nariuotakojų)*; ~стонόгие, -их *dgs. dkt. zool.* *nariuotakojai*; ~стый, -ая, -ое *zool.* *nariuotas (pvz. rėžio galūnės)*.

членить, -ню, -нишь *eig.* *skāidyti*; ~ся, -нйтс *eig.* 1. *skāidyti*; 2. *būti skāidomam*.

членовредительство, -а 1. *týčinis susižalėjimas*; 2. *sužalėjimas*.

членораздель||ость, -и *m. (kalbos)* *artikuliācija*; ~ый, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно *artikuliuotinis, artikuluotas*; айškūs, *suprañtamas (apie kalbą)*. **члени||кий**, -ая, -ое *nārio*; ч. взнос *nārio mōkestis*; ~тво, -а *narỹstė, buvimas nariū*.

чмōкать, -аю, -аешь *eig. šnek.* 1. *čėpsėti, čiaupsėti, pakšėti, pakšnōti, pliaukšėti, papsėti*; (gařsiai) *bučiuoti*; 2. *žlegseti, žliugsėti, čiurkšėti (pvz. vandenio po kojomis)*; ~ся, -аюсь, -аешся *eig. šnek. (gařsiai) bučiuotis*.

чмōкнуть, -ну, -нешь *įvk. šnek.* 1. *čėptelėti, pakštelėti, žlėgtelėti, tākstelėti, pliaukštelėti, supliaukšėti*; ч. в рыбы *pakštelėti į lūpas (pa-bučiuoti)*; 2. *sužlegseti, sučiurkšėti, čiurkštelėti, žliugtelėti, sužliugsėti*; ~ся, -нусь, -нешься *įvk. šnek. (gařsiai) pasibučiuoti*.

чōглок, -а *zool.* *skėtsakalis, Falco subbuteo*.

чōкать, -ает *eig.* 1. *šnek.* *džerskėti, žvangėti*; 2. *ulbėti, čiaukšėti*; на вершине берёзы чōкал дрозд *bėrzo viršūnėje čiaukšėjo strazdas*.

чōк||аться, -аюсь, -аешся *eig.* *daūžtis (taurėmis, stiklinėmis)*; ~нутсся, -нусь, -нешься *įvk.* *susi-daūžti (taurėmis)*.

чōмга, -и *zool.* *krāgas, Podiceps*.

чōпорн||ость, -и *m.* *manieringumas, pėrdėtas man-dagumas*; ~ый, -ая, -ое; -пен, -рна, -рно *man-ieringas, ceremoningas, pėdantiškas, pėrdėtai mandagūs*.

чох, -а *šnek.* *čiaudulys, (su)čiaudėjimas*.

чōхом *prv. šnek.*: брать ч. имti viską; покупать ч. *pirkti ūrmu*.

чреват||ая, -ой *pasen. spec.* *nėščia*; ~ый, -ая, -ое; -āt, -а, -о *gālintis sukėlti, sudaryti*; это чревато тяжёлыми последствиями *tai gāli sukėlti rimtų padarinių*; будущее чревато разными неожиданными *ateitis kupina įvairių netikėtumų*.

чрево, -а 1. *pasen.* *pilvas*; išcios; 2. *prk.* *vidūs*.

чревовещ||ание, -я 1. *pilvakalbystė*; 2. *prk.* *prana-šavimas*; ~тель, -я *v.* *pilvakalbys*.

чревосечение, -я *med.* *pilvo skrodimas*.

чревоугод||ие, -я *pasen.* *rajųmas, ēdrumas, pilva-penỹstė*; ~ник, -а *pasen.* *apsirijėlis, rijūnas, ēd(r)ūnas, kamšlys*.

чредā, -ы *pasen.* 1. *eilė*; rūožtas; 2. *veikimo sritis, dirva*.

чрез *prl. su gal. pasen. žr.* *чėpez*.

чрезвычай||о *prv.* *nepaprastai, labai, didžiai, be-galiniai, be gālo*; ~ость, -и *m.* *nepaprastumas, upatingumas*; до чрезвычайности простой *be gālo pāprastas*; ~ый, -ая, -ое; -чаен, -чайна, -чайно *nepāprastas, upatingas*; чрезвычайная редкость *nepaprastā retenybė*; чрезвычайные полномочия *nepaprastieji įgaliojimai*; чрезвычайная комиссия *upatingoji komisija*; ч. съезд *nepaprastasis su-važiavimas*.

чрезмер||о *prv.* *pernelỹg, upatingai*; ~ый, -ая, -ое; -пен, -рна, -рно *pernelỹg, itin didelis, pėr didelis, besaikis, pėrdėtas, nepāprastas*; чрезмерное усердие *nepāprastas uolūmas*; чрезмерная радость *besaikis džiaugsmas*; ч. страх *pėrdėta baimė*.

чресла, чресл *dgs. pasen.* *juosmuō, šlaūnys*.

чтєние, -я 1. *skaitymas*; 2. *skaitinys, skaitiniai, lektūra*; 3. *dgs.* *skaitymai, paskaitų ciklas*.

чтец, -ā *šnek.* 1. *skaitovas*; 2. *pasen.* *skaitytojas*. **чтйво**, -а *šnek. niek.* *rāštpalaikiai, menkaverčiai rāštai, kūriniai, knygpalaiķės*.

чтить, чту, чтышь, чтят ир чтут *eig.* gerbt; ч. пá-
мьтá герóев gerbt didvyrių atminimą.

чтіца, -ы 1. skaitovė; 2. *pasen.* skaitytoja.

что¹, черó, чемý, чем, о чём *iv.* 1. kàs; ч. ёто (та-
кóе)? kàs tai yrà?; ч. с вáми? kàs sù jumis?;
черó вы ждёте? kò jùs láukiate?; скажй, ч. он
дéлает; sakýk, kà jìs veikia; 2. kurlis; машинà,
ч. вы вйдите машинà, kurià jùs mātote; 3. kò,
kodėl; ч. же ты не ёдешь? kodėl gi tū neva-
ziúoji?; ч. вы там плáчете? kò jùs teñ verkia-
te?; 4. kíek; kóks; ч. стóит книга? kíek kainúoja
knygà?; ч. тóлку kokià prasmė (*nėra prasmės*);
ч. пóльзы kokià naudà (*nėra naudos*); 5.: а ч.?
kodėl nè?, ó kà gi?; ч. ни слóво, то лóжь kàs
žodis — mēlas; на ч. емý ёта книга? kám, ku-
riám gálui jám tà knygà?; уж на ч. он упрáм,
но и егó уговорйли jáu kád iř kóks jìs atkaklùs,
bēt iř jám įkalbėjo; ♦ остáться ни при чём likti
bē niėko, vísko netėkti; уйтй ни с чём išeiti, niė-
ko nepėšus; я тут ни при чём àš čia niėkuo pe-
dėtas; ни за чтó niėkù gyvu, niėkù būdù, ūž
jókius pinigų; ни во чтó не стáвить (считáть)
niėkù laikyti (*visai nevertinti*); ёто всё ни к че-
мý visa tai nereikalinga, visa tai niėko neduòs;
ч. ли benė, gálgì, gal būt, ařgi, ař kà jau,
tařtum; с черó kodėl; во чтó бы то ни стáло
žūt būt, trùks plìs; ч. за kàs ре; что бы чи...
kád iř kàs..., kád iř kà...; ч. касáется kàs dēl,
kai dēl.

что² jng. 1. kád, jóg; жаль, ч. опоздál gailla, kád
pavėlavai; он сказál так tíxo, ч. никто не услý-
шал jìs pasakė taip tyliai, jóg niėkas neišgirdo;
2. *pasen.* kaip, nelyginant; глуп, ч. пень kvaillas
kaip stuobrys; 3. ař; ч. ты пойдёшь, ч. я — всё
равно ař àš nueisiu, ař tū — vis tiek.

чтоб, чтóбы 1. jng. kád; гороплюсь, ч. поспётъ на
пóезд skubù, kád suspėčiau į traukinį; сомне-
ваюсь, ч. ёто удалóсь абеjóу, kád tai pasi-
sėktų; я сдéлаю всё, ч. закончить ёту рабóту
padarysiu viskà, kád užbaigčiau šį darbà, pada-
rysiu viskà šiám darbui užbaigti; я пришёл, ч.
поговорйт с вáми atėjau pasikalbėti sù jumis;
2. *dll.* kád; ч. ётого бóльше нé было! kád tó
daugiau nebūtų!

**что-либó, черó-либó, чемý-либó, чём-либó, о чём-
либó iv., чтó-нибóдь, черó-нибóдь, чемý-нибóдь,
чём-нибóдь, о чём-нибóдь iv.** kas nors, kàs; взять
ч.-л. почитáть paĩmti kà nòrs paskaityti; ку-
пй ч.-н. пупйрк kà nòrs; ёто бýло ч.-н. другóе
tai būvo kažkàs kita.

что-то¹, черó-то, чемý-то, чём-то, о чём-то iv. kaž-
kàs, kažin kàs; сёрóдня пóздно ч.-то сдéлать
šiaudien (jau) vėlù bent kà padaryti; черó-то
не хватáет kažkò trùksta.

что-то² prv. 1. šiek tiek, bent kíek; lýg iř; мне
ч.-то нездорóвится àš lýg iř negalúoji; он ч.-то
стрáнный jis bent kíek keistas; 2. kažkodėl, kaž-
kaip; ч.-то не знáю kažkodėl nežinau.

чу jst., it. girdi, girdite; klausyk(ite); чу, пёсня!
girdite — dainà!, girdite dainúojant!; к ним, чу,
гóсти приёхали šnek. kalbama, girdėti(s), kád
pàs juòs svečių atvažiavo.

чуб, -а; dgs. чубы (*vyro plaukų*) kuòdas, kúokš-
tas, srúoga; gaurai.

чубáрый, -ая, -ое 1. margaĩ taškuotas, šlakúotas,
kėršas (*apie arklius*); 2. -oro *dkt.* kėršis (*ark-
lys*).

**чубá||стый, -ая, -ое; -áст, -а, -о sù dideliu kuodù
(apie vyrą); ~тый, -ая, -ое; -át, -а, -о šnek.** sù
kuodù (*apie vyrą*).

чубýк, -á 1. kandiklis, rūkiklis, pypkiakotis; ilgà
pýpkė; ч. порáс pýpkė užgėso; 2. vynuogių au-
ginys.

чува́ш, -а čiuvažas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -шек, naud.
-шкам čiuvažė; ~ский, -ая, -ое 1. čiuvažų;
2. Čiuvažijos.

чу́ствен||ость, -и m. 1. gašlumas, geidulingumas;
aistringumas; ч. взгляда žvilgsnio aistringumas;
2. *fil.* jutimingumas; ~ый, -ая, -ое; -вен, -вен-
на, -венно 1. gašlus, geidulingas; aistringas;
2. *fil.* jutiminis; чу́ственные восприя́тия jutimi-
niai suvokimai.

чу́ствитель||ость, -и m. 1. jaučiamas; 2. jautumas;
3. jausmingumas, sentimentalumas; ~ый, -ая, -ое;
-лен, -льна, -льно 1. jaučiamas (*puz. nervas*); jus-
lus, opūs; 2. jučiamas, apčiuopiamas, žymus;
3. jausmingas (*puz. žmogus*), sentimentalus (*puz.
romanas*).

чу́ство, -а 1. jausmas; ч. гóрдости išdidumo jaus-
mas; 2. jutimas; jautimas; óрганы чувств jutimo
organai; ч. гóлода alkio jutimas; ч. юмора ju-
моро jausmas; 3. sąmonė; лишйтся чувств пе-
тėkti sąmonės, apaipti; прийти в ч. atgauti
sąmonę, atsipeikėti, atitòkti; привести корó-л в ч.
atgaivinti kà; ~вание, -я *pasen.* jautimas; juti-
mas; ~вать, -твую, -твуеть *eig.* jausti, jùsti;
ч. удовлетворение jausti pasitenkinimą; ч. мýзы-
ку jausti muzikà; ♦ ч. себя jaustis; ~ваться,
-твуется *eig.* būti jaučiamam, juntamam.

чува́йки, -ов dgs. čiuviškai (*kaukazietiška avalynė*).

чугýн, -á 1. špižius, ketūs; 2. špižinis púodas, špi-
žinė puodynė; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, naud.
-нкам 1. šnek. *tarm. žr.* чугýн (2 reikš.); 2. ge-
ležinė krosnėlė; 3. šnek. *pasen.* geležinkelis;
~ный, -ая, -ое špižiaus, špižinis, ketaūs, ketinis;
♦ чугу́нная дорóга *pasen.* geležinkelis.

**чугуно||литейный, -ая, -ое tech., ~плавильный, -ая,
-ое tech.** špižiaus, ketaūs liejimo; чугунолитей-
ный завод špižiaus, ketaūs liejyklà.

чудáк, -á keistuòlis; ~овáтость, -и m. keistuoliškù-
mas, keistas charakteris, keistumas; ~овáтый, -
ая, -ое; -вát, -а, -о keistuoliškas, keistabūdis, sù
būdo keistumais.

чудáч||еский, -ая, -ое keistuoliškas (*puz. poelgis*);
~ество, -а keistuoliškumas, keistybė; ~ить, -чу,
-чишь *eig. šnek. žr.* чудйтъ; ~ка, -и; *dgs. kilm.*
-чек, naud. -чкам keistuolė.

чудесá žr. чýдо.

чудéсный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно 1. *pasen.* ste-
buklingas; чудéсное исцеление stebuklingas iš-
gijimas; 2. nuostabūs, puikūs, įstabūs.

чудйла, -ы v. ir m. keistuòlis, keistuolė.

чудйтъ, -ишь eig. krėsti keistas išdáiigas, keistùs
pókštus, páikioti; juokáuti.

чудиться, -ишся *šnek.* vaidintis, matýtis, ródytis.
чудиха, -и *šnek.* keistuolė.

чудище, -а *pasen. žr.* чудовище.

чудно *šnek.* 1. *prv.* keistaí; 2. *eina tariniu* nuostabù, nepàprasta; ч., прàво iš tiesų nuostabù; **чй**, -àя, -òе; -дєн, -днà, -днò *šnek.* keistas, nepàprastas; juokingas; kòmiškas, juòkdariškas; чудное дєло *jt.* keista, keistas daļķas; человек с чудным именем keistavařdis.

чудный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно 1. nuostabùs, įstabùs, nepàprastas; stebuklingas; ч. рассказ nuostabùs apsakymas; ч. свет nepaprastà, stebuklinga šviesa; 2. puikùs, dailùs, žavingas, prašmatnùs, iškilnùs; ч. пейзаж žavingas gamtovaizdis.

чудо, -а; *dgs.* чудесà, чудєс, -àм ir чуда, чуд 1. stebùklas; спастись чудом išsigėlbėti peř stebùklà; творить чудесà darýti stebuklùs; ч. техники technikos stebùklas; чуда морские pàsakiškos jūrų bûtýbės; 2. *eina tariniu* įstabiaí, nuostabiaí; ч., как он поёт jis nuostabiaí dainuoja.

чудовище, -а *pabaisà, baisenybė, baisūnas, siaubūnas; чюсть, -и *m.* baisingūmas, siaubingūmas; **чуный**, -ая, -ое; -шен, -щна, -шно baisingas, siaubingas, pasibaisėtinas.*

чудодей, -я *pasen.* stebukladarýs; **чственый**, -ая, -ое; -вен, -венна, -венно stebuklingas, stebuklùs dārantis; stebuklingai vėlkiantis.

чудотворец, -ица stebukladarýs; **чуный**, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. *bažn.* stebuklingas; 2. nuostabùs, stebuklingas.

чужак, -à *šnek.* svėtimas žmogùs, atėivis, prašalaitis, prašaliėtis; **чбина**, -ы svetimà šalis, svetimà žėmė.

чуждаться, -аюсь, -àешься *eig.* šalintis; vėngti; trauktis.

чуждый, -ая, -ое; чужд, чуждà, чуждо svėtimas; tólimas, nutòles.

чужеземец, -ица *pasen.* svetimšalis, užsieniėtis; **чка**, -и; *dgs. kilm.* -мок, *naud.* -мкам *pasen.* svetimšalė, užsieniėtė; **чуный**, -ая, -ое svetimòs šaliės, svetimšalis, užsienio; svėtimas.

чужеродный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно svėtimas, pašalinis; kitòkios ròšies.

чужестранец, -ица *pasen.* svetimšalis, užsieniėtis; **чка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *pasen.* svetimšalė, užsieniėtė; **чуный**, -ая, -ое *pasen.* užsienio, užsieninis, svetimòs šaliės.

чужейдный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *biol.* parazitinis, parazituojantis.

чужой, -àя, -òе 1. svėtimas; kito, kitų; чужое письмо svėtimas laiškas; 2. svėčias, svėtimas; чужая страна svečia šalis; 3. nė giminė, svėtimas; **чужими руками (делать что)** svetimomis raikomis (*daryti ką*).

чужотский, -ая, -ое čiučkėių; ч. язык čiučkėių kalbà.

чукча, -и čiučkėjus; **чанка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам čiučkė.

чулан, -а sandėliukas, viralinė; kamarà, kamarėlė, pòdėlis.

чулкй, -лòк, -лкàм *dgs. (uns. чулòк, -лкà)* kójinės; **чòчки**, -чек, -чкам *dgs. (uns. чулòчек, -чка)* kójinaitės; **чòчный**, -ая, -òе kójinių; чулòчная фàбрика kójinių fàbricas.

чум, -а palapinė, čiūmas (*Sibiro tautų*).

чумà, -ы màras (*liga*).

чумазый, -ая, -òе; -мàз, -а, -ò 1. *šnek.* muřzinas, puřvinas, apskrėtes, paišinas, pajúodės; 2. -òro *dkt. pasen.* prasciòkas.

чуметь, -ėю, -ėешь *eig. šnek.* kvaįsti, dūiti.

чумиза, -ы *bot.* šerýtė, *Setaria*.

чумной, -àя, -òе 1. màro; чумная эпидемия màro epidemija; 2. -òro *dkt.* seřgantis marù, marù užkrėstas.

чүни, -ей *dgs. tarm.* virvėlinės vųžos.

чуприна, -ы *šnek.* kuòdas, gaurai.

чур *jst. šnek.* neliėsk, šiùkštu, nustòk, atstòk.

чурàк, -à *šnek.* rařtagalýs.

чураться, -аюсь, -àешься *eig. šnek.* 1. vėngti, leřkintis, šalintis; bókštauti, báimintis; 2. *pasen.* sakýti, šiùktioti „neliėsk“, „šiùkštu“.

чурбак, -à *šnek. žr.* чурбàн (1 reikš.).

чурбàн, -а 1. rařt(a)galýs, strampagalýs; pliauskagalýs; 2. *prk. šnek.* stuobrys, kėlmas, žioplys.

чүрка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам blukėlis, nuòkarta, atraizà; (*metalo*) lui(s)tàs.

чүткйи, -ая, -òе; -ток, -ткà, -тко jautrùs, budrùs, jùslùs; чүткое ýхо (ч. слух) ausylùmas; чүткая собàка budrùs, sargùs šiub; чүткое сєрдцє jautri širdis; чүткое отношение к людям *prk.* jautrùmas žmonėms; **чюсть**, -и *m.* jautrùmas; budrùmas; jùslùmas; ч. слýха klausòs jautrùmas; по-вышняя ч. padidėjęs jùslùmas.

чүточка, -и *šnek.* ни чүточки nė trùpučio, nėmàž, nė kėk, visàí niėko; чүточку šiek tėk, trùputį, trùputėį, bent kėk.

чуть 1. *prv.* vòs; он ч. не ýмер jis vòs, tik tik nenùmirė; ч.-ч. trùputėį, bent kėk, šiek tėk, vòs vòs; 2. *jng.* lig tik, kai tik, vos tik; ч. занялась заря vos tik pradėjo auři; **ч** ч. было не... vòs nė..., vòs tik...; ч. что vos tik (kàs).

чутьє, -я uoslė (*pvz. gyvulio*); политическое ч. *prk.* politinė nuojauta.

чухонец, -ица *ikirev. niek.* súomis; **чка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *ikirev. niek.* súomė.

чүчело, -а 1. baidyklė, kaliausė; 2. iškamša; ч. волка vilko iškamša; ч. для упражнєний *sport. kar.* iškamša pratimams; 3. baidyklė, šmėkla; nėvala, nėtikša; **чүный**, -ая, -òе iškamšų (*pvz. dirbtuvė*).

чүшка, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. *šnek.* pařsas, pařsiukas, kiaulaitė, pùskiaulis; 2. *tarm.* kiaulės snùkis, šnipas, knyslė; 3. *tech. (metalo)* luiftas, gābalas; **чүовый**, -ая, -òе luiftinis.

чүшь, -и *šnek.* nesąmonės, niėkai.

чүять, чүю, чүешь *eig.* 1. užuosti; 2. *prk.* jausti, nujausti, jùsti; **чүся**, чүется *eig.* būti jaučiamám, užuodžiamám; būti nujauciamám.

чхать, чхàю, чхàешь *eig. šnek. žr.* чихàть.

чьє, чья *žr.* чей.

Ш ш

ша́баш, -а 1. (*žydu*) šabas; 2. (*viduramžių padavimuose*) raganų puotà; 3. *prk.* pašėlęs lėbavimas.

шаба́ш, -а 1. *pasen.* laisvas nuo darbo laikas, pokaitys; 2. *eina tariniu* ganà, stók, baigta.

шабашева́ть, -шыю, -шыешь *eig.* šaba švesti.

шаба́ш||и́ть, -шу, -шишь *eig. šnek.* 1. baigti darbą (*skirtu laiku*); 2. darýti darbo pėtrauką.

шабе́р, -а *tech.* skutiklis.

шабе́р, -брá *tarm.* kaimėnas.

шаблón, -а šablónas; **~ность**, -и *m.* šablóniškas; **~ный**, -ая, -ое; -óнен, -óнна, -óнно šablóninis (*pov. darbas*), šablóniškas; banalus (*pov. mintis*), nuválkiotas; шаблónное произведение šablóniškas kūrinys.

шаб́р||и́ть, -рю, -ришь *eig.*, **~ова́ть**, -рюю, -рюешь *eig. tech.* skūsti; ш. деталį skūsti detalę.

шаб́рoв||ка, -и *tech. (metalo)* skutimas; **~очный**, -ая, -ое *tech.* skutimo, skutamasis; **~щик**, -а (*metalo*) skutėjas, skutikas.

ша́вка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *šnek.* gaučiuotas šuniukas.

ша́р, -а (-у *ir po skt.* 2, 3, 4 шарá), в шарé *ir* в шарý; *dgs. шарý* 1. žiņgnis; ш. за шаром žiņgnis pò žiņgnio; скóрым шаром greitù žiņgniu; на кáждом шарý kiekvienamè žiņgnyje, visu; прибáвить шарý (ускóрить ш.) paspařinti, pagreitinti žiņgnį; в нéскольких шарáх už kelių žiņgnių; в двúх шарáх отсю́да póра žiņgnių nuo čia, čia pát, netoliese; шарý не сдéлать žiņgnio nežengti; ш. вперéд žiņgnis pirmyn; 2. *tech.* žiņgnis; tarpüknieidis; ш. винтá sraigto žiņgnis; оцевóй ш. ašinis žiņgnis; 3. *prk.* pòelgis; veiksmas, žýgis, žiņgnis; решительный ш. lėmiamas žiņgnis; дипломатический ш. diplomatinis žýgis, demáršas; лóвкий ш. gudrus žiņgnis, gudrus pòelgis; ♦ гига́нтские шары *sport.* milžino žiņgniai, gigántai; идт́и (шарáть) ш. в ш. (*с кем-л.*) eiti (*su kuo*) kója į kóją (*sutartinai, neatsilikant*).

шарá||ние, -я žiņgnišavimas, žengimas, pėdinimas, žýgiavimas; **~ть**, -áю. -áешь *eig.* 1. žiņgniúoti, žengti; pėdinti, pėstinti, pėsciúoti; stýpinti; полк шарáл на фронт pulkas žýgiávo į fróntą; ш. размéренным шаром žiņgniúoti neskubiù, vienódu žiņgniu, ritmingai; ш. мéдленно пėdinti, lėtai, iš lėto eiti, vilktis, timpinti; ш. во все стóроны (ш. туда и обрáтно) žingčioti; ш. чéрез порóг žengti pėr slenkstį; ш. нóра в нóру eiti kója į kóją (*a*) žengti į taktą ta pačia kója; *b*) *prk.* derinti savo veiksmus su kuo); 2. *prk.* kilti, progresúoti, darýti pāžangą; **~ющий**, -ая, -ее 1. žiņgniúojantis, žengiantis; он нагна́л шарáющего по дорóге пýтника jis pasivijo keliù žiņgniúojantį keleivį; 2. *tech.*: ш. домкрат žiņgniúojantis kėliklis (domkrátas); ш. экскаватор žiņgniúojantis ekskavátorius.

шары́ст||ика, -и muštras, muštrávimas; марširávimas (*karinis aptokymas, kur pagrindinis dėme-*

sys skiriamas marširavimui); **~ый**, -ая, -ое; -й́ст, -а, -о *šnek.* žangūs, didžiažiņgnis.

шарн́уть, -нý, -нěшь *juk.* 1. žiņgnį žengti, žingtelėti, žengtelėti, nužengti; ш. в стóрону žengti žiņgnį, pažengti į šalį; ш. чéрез канáву pėr-žengti pėr grióvį; 2. *prk.* padarýti pāžangą, pažengti, iškilti.

шáром *prv.* 1. žiņgniù; идт́и домо́й ш. žiņgniúoti namò; ш. ма́рш! *kar.* žengtė mārš!; 2. žiņgine; éхать ш. važiuoti, jóti žiņgine.

шагоме́р, -а žiņgniámatis, pedomėtras.

шагренева́тость, -и *m.* grublėtumas, nelygumas, šiurkštumas.

шагрéн||евый, -ая, -ое šagrėninis; **~ь**, -и *m.* šagrėnė (*oda*).

шаж|кóм *prv. šnek.* smulkiaís žiņgniais; идт́и ш. tipėnti; **~ók**, -жкá žiņgnėlis.

шáйба, -ы 1. *tech.* póveržlė; plokštelė; skridinys; 2. *sport.* ritulys.

шáйка¹, -и; *dgs. kilm.* шáек, *naud.* шáйкам (ąsótas) kibirėlis, kipis (*pirtyje*).

шáйка², -и; *dgs. kilm.* шáек, *naud.* шáйкам gaujá, bandà (*pov. plėšikų*), grujà, šutvė.

шайта́н, -а *šnek.* šėtonas, vėlnias.

шакáл, -а *zool.* šakalas, *Canis aureus*.

шалáнда, -ы šalánda (*plokščiadugnė valtis*).

шалáп, -á būdėlė; palapinė.

шалбе́р, -а *ir ~ник*, -а *šnek. pasen. žr.* шалопáй; **~ничать**, -аю, -аешь *eig. šnek. pasen.* dykinėti, slinkáuti, tinginiáuti.

шалё́вка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *spec.* lėntos iš арачиòs, lentų pākalas.

шалё́ть, -ёю, -ёешь *eig. šnek.* dūkti, tràkti, šėlti; dūiti, kvaisti.

шалы́ть, -лю, -лышь *eig.* 1. išdykáuti, dūkti, kùltis, máltis, ámatotis, lapáuti, siaústi, galúotis, šėlti, jódýtis; valiúkáuti, páikioti, kvailióti; 2. *pasen. šnek.* plėšikáuti; savavaliáuti; 3. *šnek.* būti sutrikus, pařrus; здорóвье чтó-то шалы́т sveikatà kažkodėl šlubčiója; ♦ шалы́шь! *šnek.* nepabėgsi!, pařauk!, nejuokáuk!, niekù gývu!, taĩ nepasisėksi!, išgraúš!

шалма́н, -а *šnek.* smùklė, aludė.

шаловли́в||ость, -и *m.* išdykumas, išdykúbė, išdykėliškas; **~ый**, -ая, -ое; -ли́в, -а, -о 1. mėgstantis išdykáuti, dūkti, siaústi, lapáuti; išdykęs, išdykaujantis; 2. išdykėliškas; lengvapėdiškai liņksmas, žaismingas, kokėtiškas.

шалопáй, -я *šnek.* dykūnas, tinginys, šlaistas, bastūnas, plevėsa, padáuža, niekadařbis; vėjo pāmušalas, vėjo botágas; **~ничать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* dykinėti, váikiotis, trunkýtis, daužýtis, niekadarbiáuti.

шáл||ость, -и *m.* išdykávimas, áimata, dūkimas; išdaiga, pókštas; **~ýн**, -á 1. išdykėlis, galuonis, lapáutojas, siautikas; pókštíninkas; 2. *pasen.* pabálda, pajódžarga, pajóda, vėjavaikis; **~ýнья**, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ньям 1. išdykėlė, galuo-

nė, lapáutoja, siautikė; pókštíninkė; 2. *pasen.* pa-bálda, pajóda, padáuja, vėjavaikė.
шалфей, -я *bot.* 1. šalavijas, *Salvia*; 2. šalavijų užpilas (*vaistams*); **шальный**, -ая, -ое šalavijo, šalavijų.

шалыган, -а *tarm. žr.* шалопай; **шить**, -ню, -нишь *eig. tarm. žr.* шалопайничать.

шалый, -ая, -ое *šnek. žr.* шальной.

шаль¹, -и *m.* šalis, šalikas, kaklājuostė, kaklāskarė, pakaklinis.

шаль², -и *m. pasen. tarm.* dūkas, šėlas, páikiojimas.

шалый, -ая, -ое *šnek.* 1. apdūjęs, apkvaĩtęs, apkvaĩšęs; 2. padūkęs, pašėlęs, patrākęs; 3. atsitiktinis, paklydėliškas; шальной пұля atsitiktinė kulkā, kulkā paklyduolė; **шальные деньги** lengvai, atsitiktinai gauti, įgyti pinigai, lengvi pinigai.

шалый-валый ir **шалы-валы** *prv. šnek.* bet kaip, nerūpestingai, atsainiai, atžagariomis.

шаман, -а šamānas (*žynys*); **шить**, -ню, -нишь *eig.* burti, kerėti, žavėti; **шский**, -ая, -ое šamāno.

шамать, -аю, -аешь *eig. šnek.* žliaūbti, žliaūgti, gyti, ęsti.

шамкать, -аю, -аешь *eig.* švapsėti, vapėti, švebelduoti, švėlpti, bambėti.

шамовка, -и *vulg. šnek.* ėdalas, ėdesys, ėdimas.

шамот, -а *tech.* šamotas; **шный**, -ая, -ое *tech.* šamotinis; ш. кирпич šamotinės plytos.

шампанский, -ая, -ое šampāninis (*puz. vynuogės*); **шое**, -ого *dkl.* šampānas.

шампильон, -а *bot.* pievāgrybis, šampiniōnas, paplėmpis, *Psalliotā campestris*.

шампунь, -я *v.* šampūnas (*galvai trinkti*).

шамшит, -шу, -шишь *eig. pasen. žr.* шамкать.

шандаль, -а *pasen.* didelė žvakidė.

шандра, -ы *bot.* šantra, *Marrubium*.

шанец, -нца *pasen. kar.* apkasas, šancas.

шанкерный, -ая, -ое *med.* šankerio.

шанкр, -а *med.* šankeris.

шанс, -а šānsas, galimybė; иметь шансы на успех turėti galimybų, šānsų laimėti; не имать никаких шансов на спасение neturėti jokių šānsų išsigėbėti.

шансонетка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам šansonetė.

шантаж, -а šantāžas; **шировать**, -рую, -руешь *eig.* šantažuoti; **шист**, -а šantažuotojas, šantažistas; **шистка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам šantažuotoja, šantažistė; **шный**, -ая, -ое šantāžo, šantāžinis.

шантрапá, -ы *v. ir m. šnek. vulg.* 1. nenáudėlis, nenáudėlė, biauřybė; sūkčius; sūkčiuvienė; pašlemėkas; 2. *kuop.* gauja, sūkčiai, pašlemėkai.

шанцевый, -ая, -ое *kar.* apkasų; ш. инструмент įrankiai apkasams, tranšėjoms įrengti.

шапирóграф, -а šapirogrāfas.

шапка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам 1. kepūrė; žymnāя ш. žieminė, muginė kepūrė; ш. волос *prk.* kūpeta plaukų; ш.-невидимка (*pasakose*) kepūrė slėpūnė; ходить в шапке eiti kepurėtam, pešióti kepūrė; 2. *prk.* āpdangas; kūpolas; ш. сосны pušies lajā, vainikas; ш. дыма dūmų kamuolys; 3. (*laikraštyje*) (bendrój) temātinė antraš-

tė; **ш** на во́ре ш. ropít vagiēs kepūrė dėga; дать по ша́пке а) smógti, niūkteletė; б) išguiti, išvarýti, atléisti, pašálinti; получить по ша́пке а) gauti niūksą; б) būti pašálintam, atstatýtam, atleistám (*puz. iš darbo*); по Сеньке и ш. *šnek.* pagal Jūrgi iř kepūrė.

шапоkläк, -а suglāudžiamas cilindras (*skrybėlė*).

шапочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам kepūrėlė, kepuráitė; **шник**, -а kepūrininkas; **шный**, -ая, -ое kepūrės, kepūrių, kepūrinis; **ш** шапочное зна́комство kepūrinė pažintis, tolimā pažintis; прийти (явиться) к шапочному разбóру atvýkti svečiāms skirstantis, ateiti prieš pāt pābaigā.

шар, -а (*su skt.* 2, 3, 4: шарá); *dgs.* шары 1. rutulys, kamuolys; земной ш. žemės rutulys; па́диус шара *mat.* rutulio spindulys; 2. pūslė, balionas; воздушный ш. oro balionas, oro pūslė; пробный ш. *prk.* bāndomoji pūslė; 3. *žr.* шары; **ш** хоть шаром покати tūščia kaip iššlúota; за́лить шары *šnek.* pasigėrti kaip pėdas.

шарабáн, -а šarabānas (*vežimų rūšis*).

шарада, -ы šaradā.

шарáхать, -аю, -аешь *eig. žr.* шарáхнуть; **шся**, -аюсь, -аешься *eig.* 1. *žr.* шарáхнуться; 2. *prk. šnek.* šalintis, (pri)véngti.

шарáхнуть, -ну, -нешь *įvk. šnek.* 1. treñkti, tēkšti, kirsti; pykšteletė (*puz. iš šautuvo*); 2. *žr.* шарáхнуться; **шся**, -нусь, -нешься *įvk.* 1. šókti, pūlti (*į šalį*); šūsteletė; лóшад шарáхнулись в стóпону arkliai šūstelejo į šalį; 2. *šnek.* atsitreñkti, atsidáužti.

шарж, -а šáržas; **шировать**, -рую, -руешь *eig.* šaržuóti; **шировка**, -и šaržāvimas.

шáрик, -а rutulėlis, rutuliukas; (*duonos, popieriaus*) kamuolėlis, grumulėlis, gniužulėlis; бѣлые кровяные шáрики *biol.* baltieji kraujo kūnėliai, leukocitai; красные кровяные шáрики raudonieji kraujo kūnėliai, eritrocitai; **шовой**, -ая, -ое rutulio, rutulinis; ш. подшйпник *tech.* rutulinis guolis.

шарикоподшйпник, -а *tech.* rutulinis guolis; **шовой**, -ая, -ое rutulinių guolių; ш. завод rutulinių guolių gamyklā.

шáрить, -рю, -ришь *eig.* grabinėti, graibýti(s), rausýti(s), naršýti(s), grióžti, vėfsti, ieškóti, grabalióti; ш. глазами *prk.* šmižinėti akimis.

шáрклять, -аю, -аешь *eig.* šliožuóti, šjiuruóti, brúožti; čiužauti; brúksčioti, brúžinti; brúžuóti; čiužėti, šnarėti, surgėti; uržýti; ш. тýфлями šlepsėti, šliurėnti, šliuruóti šliurėmis, šlepėtėmis, šlepėnti, šlepėtuóti; ш. norámi brúksėti kójomis; ш. пáлкой uržyti lazda; **шнуть**, -ну, -нешь *įvk.* brúksteletė kójomis, primušti kójas, čiužteletė.

шарлатáн, -а šarlatānas; **шить**, -ню, -нишь *eig. šnek.* šarlatānyti, šarlatanáuti, būti šarlatanū, šarlatāniškai eĩgtis; **шский**, -ая, -ое šarlatāniškas; **шство**, -а šarlatanýbė, šarlataniškumas.

шарлáх, -а *pasen.* šarlāchas (*raudoni dažai*).

шарлóтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам kul. obuolinis pūdingas.

шармáн||ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам gylā, vargonėliai; **ш** завести (крутýть) шармáнку *šnek.* pradėti savo mūzikā, savo sėnā giesmę (*kartoti girdėtus, įkyrėjusius dalykus*); **шщик**, -а ryliniākas.

шарни́р, -а *tech.* šarnūras, lankstā; врѣзанный ш. įleistasis šarnūras; сидѣть как на шарни́рах *šnek.* sėdėti kaip ant ādatų; бытъ как на шарни́рах *prk. šnek.* nęstųgti vietoje; **шны́й**, -ая, -ое šarnūrinis.

шарова́ры, -ва́р *dgs.* plāčkelnės, šarovārai.

шарова́ть, -рю, -рюшь *eig. žemd.* sekliā purėnti (*tarpueilius*).

шаровидный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно rutulinis, rūtūlio fōmos, rūtūlio pavidalo, rūtuliškas; **шость**, -и *m.* rutuliškūmas, kamuoliškūmas.

шаровка, -и *žemd.* seklišis purėnimas.

шарово́й, -а́я, -о́е rūtūlio, rutulinis; ш. кла́пан ру-
ту́линіс vožtūvas; шарова́я ме́льница rutulinis ma-
lūnas; шарова́я пове́рхность rutulinis paviršius; шарова́я мо́лния kamuolinis žaibas.

шаромы́га, -и *v. ir m. šnek.* sūkčius, argavikas; sūkčiuvienė, argavikė; **шжник**, -а *šnek.* sūkčius, argavikas, prigavikas; **шжничать**, -аю, -аешь *eig. šnek.* sukčiauti, apgaudinėti, prigaudinėti.

шарообразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно *žr.* шаровидный.

шарф, -а kākļājuostē, pakaklinē, šālikas, šērpē.

шары́, -ов *dgs. šnek.* veizētuvai, veizōlai, kukulaīnēs.

шасси́ *nkt. tech.* važiuōklē, šasi.

шаста́лка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *žemd.* paisiklis (*kuliamosios mašinos dalis*); **шльный**, -ая, -ое pašymo, pašomasis; **шнье**, -я 1. *žemd.* pašymas (*miežių, dobilų*); 2. *prk. šnek.* slinkinėjimas, bāstymasis, šlaistymasis; **шть**, -аю, -аешь *eig.* 1. *žemd.* pašyti (*miežius, kviečius, dobilus*); 2. *prk. šnek.* slinkinėti, dūkinėti, basytis, trunkytis, daužytis, šlaistytis.

шасть *išt.* šūst, gākt, strýkt, strikt.

шата́ние, -я 1. svyrāvimas, virtāvimas, svirduliāvimas; klībėjimas; 2. klībinimas, krūtinimas, svlirinimas; 3. *prk.* svyrāvimas, dvejojimas, abejojimas; оппортунистические шатания oportunistiniai svyrāvimai; 4. *šnek.* slānkiojimas, dūkinėjimas, bāstymasis, šlaistymasis, slāpinėjimas; **шть**, -аю, -аешь *eig.* klībinti (*puz. dantį*), krūtinti, svirinti, svirdinti (*puz. medį*), siūbuoti, irbuloti (*puz. įbestą bastį*); klērinti, blaškýti, sūpuoti; erō шатаер jis svirduliuoja; **шться**, -аюсь, -аешь *eig.* 1. svyruoti, sverdinėti, siūbuoti; svirduliuoti, virtuoti, griuvinėti (*apie girtą*); klebetuoti, klebsėti, būti išgvėrus, išklėrus, klībėti (*puz. dantis, vinis, veržlę*); 2. *šnek.* slānkioiti, dūkinėti, dvoklinėti, švaistytis, šlaistytis, trunkytis, daužytis, bastýtis, vālkioiti; ш. без дѣла vālkioitis bē dārbo, dykinėti, slāpinėti, slāīnkauti; 3. *prk.* siūbuoti, svyruoti, šlyti.

шатѣ́н, -а šatėnas; **шка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам šatėnė.

шатѣ́р, -грā 1. šētrā, palāpinė; 2. tiāklas paūkščiāms gāudyti.

шати́я, -и *šnek. menk.* kompānija, šūtvē.

шаткни́й, -ая, -ое; -ток, -тка, -тко 1. svirūs, virtūs, klībūs, svyruojantis; svirduliuojantis; išklėręs, išklībęs (*puz. baldas*); 2. *prk.* netvirtas, svyruojantis, nepastovūs; pašlijęs; шаткое здо́ровье silpnā, pašlijusi sveikatā; шаткие доказа́тельства netvirtī įrōdymai; шаткие взгля́ды svyruo-

jančios, netvirtos, nepastovios pāžiūros; **шость**, -и *m.* 1. svirūmas, virtūmas; klībūmas; 2. *prk.* netvirtūmas, nepastovūmas; pašlijimas, pairimas.

шатро́вый, -ая, -ое šētros, palāpinės, palāpininis.

шатун, -ā 1. *šnek.* bastūnas, šlaītas, āitas, pluduīgis, blākūtā, plevōsa, pabālda, padāuža, kaīkaras, kildišas, vėjo botāgas; 2. *tech.* švaistiklis; **шья**, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням bastūnė, pabālda, pabaldūnė.

ша́фер, -а; *dgs.* -ā, -ов (*vestuvinėse apeigose*) pajauņš, pābrolis, pābrolšs, brolāitis.

шафра́н, -а 1. *bot.* krōkas, šēprōnas, šafrānas, *Crocus*; 2. (*prieskonis*) šafrānas, šēprōnas; 3. (*obuolių veislė*) šafrānas, šēprōnas; **шный**, -ая, -ое, **шовый**, -ая, -ое 1. krōko, šēprōno, šafrāno; шафра́нная планта́ция krōko, šafrāno plantācija; 2. *kul.* šafrāninis; 3. šafrāninis; шафра́нное я́блоко šafrāninis obuolys.

шах¹, -а šachas (*titulas*).

шах², -а *šachm.* šachas; объя́вить ш. paskēlbtī šachą.

шахматист, -а šachmātininkas; **шка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам šachmātininkė.

шахматный, -ая, -ое šachmātų, šachmātinis; шахматная иѓра žaidimas, lošimas šachmātais; шахматная доскá šachmātų lentā; шахматная тка́ня langūotas audinys; в шахматном по́рядке šachmātinė tvarkā; **шы**, -там *dgs.* šachmātai; иѓрātь в ш. žaisti šachmātais.

шахт|а, -ы šachtā; рабóтать в шахтах *kalm.* dirbti šachtose, kasýklose; ш. турби́ны *tech.* turbīnos šachtā; светова́я ш. *tech.* šviesōs šulinys; **шенный**, -ая, -ое kāsiniō, šachtos, šachtinis; ш. дво́р šachtos kiēmas.

шахтѣ́р, -а šachtininkas; **шский**, -ая, -ое šachtininko, šachtininkų; ш. посѣлок šachtininkų gyvenvietė.

шахт|ный, -ая, -ое šachtos, šachtų, šachtinis; шахтное о́бору́дование šachtos įrengimai; шахтное стро́йтельство šachtų statýba; шахтная сушылка šachtinė džiovyklā; ш. колб́дец šachtinis šulinys; **шовладе́лец**, -льца šachtos, šachtų savininkas; **шовый**, -ая, -ое žr. шахтный; **шоподъёмник**, -а šachtos kėituvos.

шашечни́ца, -ы 1. šāškių lentā; 2. šāškių dėžė; **шый**, -ая, -ое šāškių; шашечная доскá šāškių lentā; располо́жить в шашечном по́рядке išdėstyti šāškine, šachmātinė tvarkā.

шашы́ст, -а šāškininkas.

шашка¹, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам kalavijas; kārdas.

шашка², -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. (*žaidimo ritinėlis*) šāškė; 2. *dgs.* (*žaidimas*) šāškės; иѓрātь в шашки žaisti šāškėmis; 3. stukelis, trinkėlė, (*gatvėms grįsti*) tašýtas akmuō; 4. (*piroksilino, trotilo*) sprōgalas.

шашлы́к, -ā *kul.* šašlikas; **шчная**, -о́й *dkt.* šašlikinė; **шчный**, -ая, -ое šašliko, šašlikinis.

шашни́, -ей *dgs. šnek.* 1. intrigos, pinklės, klāstos; 2. méilīnimas, koketāvimas, flīrtas, méilės rýšiai, gyvenimas susidėjus.

шва *žr.* шов.

шва́бра, -ы plaušinė šluota.

швабро́вка, -и *spec.* trynimas.

шваль, -и *m. šnek.* 1. *kuop.* šlamštas; 2. šliūndra, šlavėdra, biauzybė, vālkata, pašlemėkas; *kuop.* šliūndros, vālkatos, pašlemėkai; 3. *pasen.* siuvėjas; **шня**, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням *pasen.* siuvyklā.

шваркнуть, -ну, -нешь *įvk. šnek.* 1. blōkšti, sviesti, treñkti, mėsti; ш. шанку об стол treñkti kepūrę į stālą; 2. kirsti, treñkti, smōgti, suduoti; 3. ap-lieiti, aptėkšti, tėkštelėti, plūptelėti.

швартов, -а *laiv., av.* lūnas; отдать швартовы at-risti laivą (*nuo prieplaukos*); **шать**, -тую, -туешь *eig.* pririšti laivą (*prie prieplaukos*).

швед, -а švėdas; **шка**, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам švėdė; **шский**, -ая, -ое 1. švėdu, švėdiškas; 2. švėdijos.

швейка, -и; *dgs. kilm.* швеек, *naud.* швейкам *šnek. pasen.* siuvėja.

швейный, -ая, -ое siuвамasis, siuvimo; швейная машина siuвамoji mašinā; швейная игла (*siu-ватоji*) ādata; швейная промышленность siu-vimo prāmōnė; швейная мастерская siuvyklā; швейные изделия siuviniai.

швейцар, -а šveicorius, dūrų sargas, dūrininkas.

швейцарец, -руа šveicāras; **шка**, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам šveicārė.

швейцарская, -ой *dkl.* šveicoriaus kambarys, šveicorinė.

швейцарский¹, -ая, -ое 1. šveicārų, šveicāriškas; 2. šveicārijos.

швейцарский², -ая, -ое šveicoriaus.

швёллер, -а *tech.* lovys; **шный**, -ая, -ое lovinis; швёллерная бálка lovinė sijā.

швец, -а 1. *pasen.* siuvėjas; 2. kuřpius, batsiuvys (*Ukrainoje*); 3. *spst.* (*lankų*) susiuvėjas; ♦ и ш., и жнец, и в дуду игрец devynių amatų mėistas.

швей, -й siuvėja.

швырковшый, -ая, -ое: швырковые дрова trumpai supiautos málkos.

швырнуть, -нų, -нешь *įvk.* mėsti, sviesti, palėisti, blōkšti, treñkti; **шок**, -ркā 1. *šnek.* mėtis, svydis; 2. *kuop.* trumpai supiautos málkos; **шняние**, -я 1. mėtymas, svaidymas, blāškyimas; 2. *prk. šnek.* švaistymas(is); **шять**, -яю, -яешь *eig.* 1. mėtyti, svaidyti, láidyti, blaškyti, blōkšti; ш. дровā в сарай mėtyti, blōkšti málkas į málkinę; ш. кам-ни svaidyti ākmenis; 2. *prk. šnek.* švaistyti, bėrgžti, klėisti; ш. деньгāми švaistyti, mėtyti pinigis; **шяться**, -яюсь, -яешься *eig.* 1. mėtytis, svaidy-tis; 2. *prk.* švaistytis.

шевелить, -велю, -велишь *ig* -велишь *eig.* jūdinti, krūtinti, limėnti (*uodegā*), klėstėnti, šiurėnti, var-tyti; švyluoti; ш. губāми jūdinti lūpas; ш. сено vartyti šiēnā; ветер шевелит волосы vējas švu-luoja plāukus; ветер шевелит повёрхность воды vējas šiurėna vandeis paviršių; ♦ ш. мозгāми *šnek.* sūkti, láužyti gálvą; **шся**, -велюсь, -велишья *ig* -велишья *eig.* judėti, krutėti, viskėti, juduoti, krutuliuoti; шевелысь sūkis vikriaūl; не шевелысь! nesijūdink!, nejudėk!

шевелнуть, -нų, -нешь *įvk.* pajūdinti, pakrūtinti; пальцем не ш. нē piřšto nepajūdinti; **шся**, -нұсь,

-нұсься *įvk.* krūstelėti, pasijūdinti, pajudėti, pa-krutėti.

шевелюра, -ы (*galvōs*) plaukaī, ševeliūra.

шевиот, -а ševiōtas (*audinys*); **шовый**, -ая, -ое ševiōto, ševiōtinis.

шевро *nkt.* ševrō (*oda*); **швий**, -ая, -ое ševrō, ševrinis.

шедёр, -а šedėvras; литературный ш. literatūros šedėvras; ш. искусства mėno šedėvras.

шейка, -и; *dgs. kilm.* шеек, *naud.* шейкам 1. anat. kaklėlis; 2. (*indo*) gurklėlis; шатунная ш. *tech.* švaistiklio kaklėlis, kakliukas; 3. *kul.* sprandinė; **шный**, -ая, -ое kāklo, kaklinis; ш. платок kak-lāskarė; ш. позвонок kāklo slankstėlis.

шейх, -а šeichas.

шел *žr.* идти.

шелёвка, -и *žr.* шалёвка.

шёлест, -а šlamesys, čiuzesys, šnarėjimas, šurgė-jimas, šlamėjimas; ш. листьев лāпу šlamėjimas, šlamesys; ш. плāты suknelės čiuzesys; **шеть**, -ишь *eig.* 1. čiuzėti (*pvz. šiaudai*), šurgėti (*pvz. lapai*), čežėti, šiugždėti, šlamėti, šnarėti, šnabž-dėti, krebždėti (*pvz. pelė*), kugždėti, siausti; шелестит лес siaūdžia giriā; 2. čiuzėnti, čežėnti, šiugždinti, šnarėnti, kugždėnti.

шёлк, -а (-у), в шёлке *ig* в шелку; *dgs.* шелкā šil-кас; в шелкų šilkūotas; ш. сырєц žālias šilkas, šilko žāliava; искусственный ш. dirbtinis šilkas; на шелкų sū šilko pāmušalu; ♦ он в долгų как в шелкų jis iki kāklo, iki ausų paskeñdes skološė.

шелковина, -ы 1. šilko plūoštas; 2. *žr.* шелковина-ка; **шнка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам ele-mentarus šilko siulėlis, šilkėlis, šilkinė gijā; **шстый**, -ая, -ое; -вист, -а, -о švelnus kaip šilkas, šilkinis, šilkiškas; шелковыстые волосы plaukaī kaip šilkas, šilkiniai plaukaī; **шца**, -ы *bot.* šilk-medis, *Morus*; **шчный**, -ая, -ое šilkmedžių, šilk-medžio; ш. червь *zool.* šilkvikšris (*šilkaverpio vikšras*).

шелковод, -а šilkāverpių augintojas, šilkininkystės specialistas; **шство**, -а šilkininkystė; **шный**, -ая, -ое, **шческий**, -ая, -ое šilkininkystės.

шелковый, -ая, -ое 1. šilko, šilkinis; шёлковая ткань šilkinis audinys; ш. блеск šilkinis blizge-sys; 2. *prk.* romūs, paklusnūs, kaip šilkinis; после выговора он стал шёлковым gāvęs papeikimą, jis pasidārė kaip šilkinis.

шелкопряд, -а 1. *zool.* šilkāverpis, *Bombyx mori*; 2. (*drugiai kenkėjai*): ш. непарный nelūginis verpikas; сошновшй ш. pušinis verpikas.

шелкопрядение, -я šilko verpimas; **шйльный**, -ая, -ое šilko verpimo, šilko verpiamasis (*pvz. fabri-kas*); **шйльня**, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням šilko verpyklā.

шелкоткашый, -ая, -ое šilkų išaustas; **шцкий**, -ая, -ое šilko audimo.

шеллак, -а šelākas (*natūrali derva*); **шовый**, -ая, -ое šelāko; ш. раствор šelāko skiedinys.

шелохнуть, -нų, -нешь *įvk.* 1. pajūdinti, pakrūtinti; 2. pajudėti, pakrutėti; **шся**, -нұсь, -нұсься *įvk.* krūstelėti, klėstelėti, pajudėti, pakrutėti.

шелудиветь, -ею, -еешь *eig. šnek.* šāšti, sūsti, krāmti, šašaš aptėkti; **шый**, -ая, -ое; -йв, -а, -о

šnek. nušāšes, apšāšes, šašais aptēķes, šašuotas, kramuotas, nusūšes.

шелухá, -й лūkštas; (*žirnio*) gliāudas, išaiža, ižena, lūoba; kēvalas, kiāutas; картофельная ш. būlvių skūtenos, lūpenos, nūolūpos; словесная ш. *prk.* žōdinis lūkštas, žōdinis āpvalkalas.

шелуш||ение, -я 1. gliāudymas (*riešutų*), gvaldy-mas, gvaldēnimas, aižymas (*žirnių*), lūkštēnimas; skutimas (*bulvių*), lupimas (*kiaušinių*); 2. *med.* (*odos*) plēiskanojimas, lupimasis; **шитель**, -я *v.* (*kukurūzų*) lūkštentūvas; **шить**, -шý, -шишь *eig.* gliāudyti (*riešutus*), lūkštēnti, gvaldēnti, gvaldyti, aižýti (*žirnius*), skūsti (*bulves*), lūpti (*kiaušinius*); **шиться**, -йтся *eig.* 1. ižti (*apie ankštinius*); 2. plēiskantoti, lūptis (*apie odą*); ēižēti, ēiženoti.

шелъм||а, -ы *v. ir m. šnek.* šelmis, šelmē, sūkčius, sūkčiūvienē, argavikas, argavikē, apgaudinētojas, apgaudinētoja, pergalyvys, viliūgas, viliūgē, gudrēiva; **шѐц**, -á *šnek.* šelmis, sūkčius, gudrēiva, viliūgas; sūktas, vērstas, gudrūs, apsukrūs žmo-gūs.

шельмов||ать, -мýю, -мýешь *eig.* dērgti, apkalbinēti, kōneveikti, tēřsti, biaurōti, jūdinti, gařbē plēřti; **шѐтво**, -á šelmystē, sūktýbē, argāulē.

шемякин, -а, -о: ш. суд neteisingas, šaliřkas teis-mas.

шенкель, -я; *dgs.* шенкелá, -ей (*jojiko*) šlaunis, rietas, šēnkelis.

шепеляв||ить, -влю, -вишь *eig.* švepl(i)uoti, šveplēnti, švepsēti, švebelduoti, veblēnti; **шость**, -и *m.* šveplūmas, šveplýstē, švepl(i)āvimas; **шый**, -ая, -ое; -ляв, -а, -о švēplas, vēblas; švepl(i)uojantis; švepl(i)uojamas.

шепнۇть, -нý, -нѐшь *řvk.* kūřtelēti, řnibžtelēti, pakūđēti, pakūřtēti.

шѐпот, -а řařnibždas, pākuřtos, řnabždesys, kuřtu-lýs, řnibždesys, kuřdesys, řnaresys, řlamesys; řnibždējimas; ш. лýсьев lāřų řlamesys, siaudi-mas.

шепоткóm prv. *šnek.* řr. шѐпотом.

шепотня, -й *šnek.* řnibždesys, řařnibždos.

шѐпотом prv. řařnibždomis, pakuřtomis.

шептала, -ы *kuop.* džiovinti pēřikai, ābrikōsai.

шептáние, -я řnibždējimas, kuřtējimas.

шептáть, шепчý, шѐпчешь *eig.* řnibžđēti, kuřđēti, kuřtēti; ш. нá ухo řnibžđēti į aūsį; **шѐся**, шѐчýсь, шѐпчешься *eig.* řnibžđētis, kuřtētis.

шептýн, -á *šnek.* 1. řnibžđēika, řařnibždā, řnibž-dūnas, řnabždūnas; 2. liežūvininkas; 3. *pasen.* žynys; **шья**, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням *šnek.* 1. řnibždūnē; 2. liežūvininkē.

шербѐт, -а řerbētas (*vaisių gėrimas*).

шерѐнга, -и 1. gretā; в две шерѐнги dviēm gretomis; быть (находýться, стоять) в одной шерѐнге *prk.* būti vienojē gretojē; 2. virtinē, vorā; длинная ш. автомашин ilgā virtinė automařinų.

шереспѐр, -а *tarm.* salātis, řalvis (*žuvis*).

шериф, -а řerifas.

шѐроховáт||ость, -и *m.* řiurkřtūmas, řiubrūmas, grublētūmas, nelygūmas; шѐроховáтости стýля *prk.* stýliaus nelygūmai, nesklandūmai; **шый**, -ая, -ое; -вáт, -а, -о (*pavirřius*) řiurkřtūs, řiubrūs, grublētās, řiurgždūs, nelygūs, nesklandūs; řiud-

rūs (*pvz. stilius*); řiaudrūs (*pvz. veidas, rankos*).

шерсте||заготóвки, -вок; *dgs.* vilnų pāruošos; **шоб-рабáтывающий**, -ая, -ое vilnų apdirbimo, vilnų apdirbamasis.

шерстý||на, -ы, **шнка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам vilnos plaukēlis; vilnos siulēlis, gijēlē; **шстый**, -ая, -ое; -йст, -а, -о 1. vilnōtas, tankia-vilnis (*pvz. avis*); 2. pūkūotas (*pvz. audinys*), plaukūotas.

шѐрстка, -и vilnēlē; řerēlis, gaurēlis.

шѐрстн||ость, -и *m.* vilningūmas; **шый**, -ая, -ое 1. vilnų, vilninis; 2. vilningas.

шерстобýт, -а vilnų purētojas; **шный**, -ая, -ое vilnų purēnimo.

шерсто||бóй, -я *tarm.* řr. шерстобýт; **шмóйка**, -и; *dgs. kilm.* -мбек, *naud.* -мóйкам 1. vilnų plovimo mařinā; 2. vilnų plovyklā.

шерстопряд||ѐние, -я vilnų verpimas; **шйльный**, -ая, -ое vilnų verpimo, vilnų verpiamasis; шерстопрядильная фáбрика vilnų verpimo fábrikas, vilnų verpyklā; **шйльная**, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням vilnų verpyklā.

шерсто||ткáчество, -а vilnų audimas; **штрѐпáльный**, -ая, -ое vilnų kedēnimo; **шчѐс**, -а vilnų karřjas, vilnakarřis; **шесáльный**, -ая, -ое vilnų karřimo, vilnų karřiamasis; шерсточесáльная машýна vilnų karřimo mařinā, karřtūvai.

шерстý||ь, -и; *dgs.* шѐрсти, -ей *m.* 1. vilnos, vilna (*pvz. avies, kupranugario, ožkos*); gaurai (*pvz. vilko, lokio*); plaukai (*pvz. arklio, katės*); 2. vilnōniai verpalai, vilnōnės gijos; skáisgijos; 3. vilnōnē mēdžiaga, vilnonas; 4. *pasen.* pláukas, spalvā (*gyvulių*); лошáди одной шѐрсти vieno pláu-ko arkliai; ♦ глáдить прóтив шѐрсти *prk.* glóstyti prieš pláukā, braũkti prieš řerį; atža(ga)-riai kalbēti, daryti; **шяной**, -áя, -ое vilnōnis; vil-nos; шерстяnáя матѐрия vilnonas, vilnōnē mē-džiaga; шерстяnáя прoмышленность vilnos prā-monē.

шѐршѐбель, -я *v. tech.* drēkstūvas.

шѐршáв||еть, -еет *eig.* řiurpti (*apie odą*), kértēti (*pvz. rankos*); řiaudrēti, darýtis grublētam, grubti, řiurkřtēti; **шить**, -влю, -вишь *eig.* *šnek.* řiurpinti, řiurkřřtinti, darýti grublētā; **шость**, -и *m.* řařiurpimas, řiurpūmas, řiurbūmas, řiaudrūmas; **шый**, -ая, -ое; -шáв, -а, -о 1. řařiurpēs, sukėrtējēs, řiurbūs, řiurpūs; grublētās, sugrūbēs, grūbūs; řiurkřřtūs, řiudrūs; sutrūkinējēs; 2. *šnek.* pasiřiaušēs.

шѐршень, -шня *zool.* řirřē; řirřinas, řirřuonas, *Vespa vulgaris*.

шѐст, -á kártis, smaigās; řalgā, gáikřtē; прыжкý с шѐстóм *sport.* řuoliai sū kártimi.

шѐствá||ие, -я 1. eitýnēs, eisenā; первомáйское ш. Gegužės pirmōsios eitýnēs, eisenā; похорóнное ш. láidotuvių procēsija; торжѐственное ш. к свáдебному столý iřkilmingas sėdimas prie vestuvių stálo; 2. *prk.* pasistūmējimas, řengimas į priekį; **шовáть**, -твую, -твуеть *eig.* (iřkilmingai) eiti, řygiuoti, řēngti, defiliuoti.

шѐстерѐнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *tech.* dařtratis, krumpliātratis.

шестерик, -á 1. *pasen. (kinkinys)* šešiākinė, šešetas; карета, запряжённая шестериком šešetu pakinkyta karieta; 2. *(senovinis Rusijos)* šešių viepų mątas, saikas; ш. пшеницы šeši pūdai kviečių; гвоздь ш. šešių colių vinis.

шестёрка, -и; *dgs. kilm. -рок, naud. -ркам* 1. *(kinkinys)* šešiākinė, šešetas; 2. šešetas (*skaitmuo, skaičius*); 3. *šnek. (šešių grupė)* šešetas; ш. самолётов šešetas lėktuvų; 4. *šnek.* šeštasis numeris, šešiūkė (*šestojo maršruto tramvajus, troleibusas, autobusas*); 5. *(korta)* šešakė, šeškė, šešėlgė; 6. šešiārkė (*apie valtį*).

шестерной, -ая, -оё *šnek.* šešgubas, šešlinkas, šešerias, šešeriopas; шестерное количество šešgubas kiėkis, skaičius.

шестерня¹, -й; *dgs. kilm. -рён, naud. -рням tech. krumpliāratis.*

шестерня², -й; *dgs. kilm. -ей šnek. (kinkinys)* šešiākinė, šešetas; ехать шестернёю važiuoti šešiākinke, šešetu (arklių).

шестеро, -ых *skt.* šešetas, šešeri, šešerios; ш. ножниц šešerios žirklys; нас ш. мės šešiese.

шестигодовый, -ая, -оё šešiametis, šešerių metų; šešėrgis (*puz. arklys*).

шестигранный, -а *mat.* šešiāsonis, šešiāsenis; **шый**, -ая, -оё *mat.* šešiāsenis.

шестидесятилетний, -я 1. šešiasdešimtmetis, šešiasdešimt metų laikotarpis; 2. šešiasdešimtmetis, šešiasdešimtosios mėtinės; **шний**, -ая, -её šešių dešimčių metų, šešiasdešimtmetis.

шести|десятый, -ая, -оё *skt.* šešiasdešimtas; шестидесятые годы septintasis dešimtmetis; **шднвн**, -ая, -оё šešių dienų, šešiadienis; в ш. срок peš šešiās dienas.

шестиклассный, -а šeštokas, šeštaklāsis, šeštiosios klāsės mokinys; **шница**, -ы šeštokė, šeštaklāsė; **шый**, -ая, -оё šešių klasių, šešiaklāsis.

шести|кратный, -ая, -оё šešeriopas; **шлётне**, -я 1. šešerių metų laikotarpis; 2. šeštosios mėtinės; **шлётний**, -ая, -её šešerių metų, šešiametis; **шмёсячный**, -ая, -оё šešių mėnesių; **шнедельный**, -ая, -оё šešių savaičių.

шести|ногий, -ая, -оё šešiakojis (*puz. vabzdys*); **шпальный**, -ая, -оё šešiapirštis.

шестисотлетний, -я 1. šeši šimtai metų, šešių šimtų metų laikotarpis; 2. šešiasimtosios mėtinės; **шний**, -ая, -её šešių šimtų metų.

шести|сотый, -ая, -оё *skt.* šešiasimtas, šešiasimtas; **шстопный**, -ая, -оё *lit.* šešiapėdis (*eilėraštis*).

шестиугольный, -а *mat.* šešiākampis; **шый**, -ая, -оё *mat.* šešiākampis.

шести|часовой, -ая, -оё 1. šešių valandų (*puz. darbo diena*); 2. *šnek.* įvykstantis šeštą valandą; поёду шестичасовым поездом važiuosiu traukiniu, einančiu šeštą valandą, šeštukų; **шэтáжный**, -ая, -оё šešiāūkštis.

шестна́дцатый, -ая, -оё *skt.* šešiólíktas, šešiólíkis; шестна́дцатая *muz.* šešiólíktinė; **шв**, -и *sktv.* šešiólíka.

шестой, -ая, -оё *skt.* šeštas; шестáя часть šeštā-dalis; одна шестáя vienà šeštóji; šeštā-dalis; ш. час šeštà valandą; сего́дня шесто́е число́ šiañ-dien (mėnesio) šeštà dieną.

шесток¹, -тка *šnek.* 1. kartėlė, šatrėlė; 2. laktà (*kartis paukščiams tupėti*).

шесток², -тка priekrosnis, priežda.

шесть, -й, -ью *skt.* šeši, šešios; **шдесят**, шестидесяти, шестюдесятью *skt.* šešiasdešimt, šešios dešimtys; **шсót**, шестисót, шестистám, шестюстами, о шестистáх *skt.* šeši šimtai.

шестью *prv.* šešiskart; ш. пять — тридцать šešiskart penki — trisdešimt.

шеф, -а šefas, šefuotojas, šefuotoja.

шеф-повар, -а vyriausiasis virėjas.

шефский, -ая, -оё 1. šefo, šefų; шефская помощь šefo, šefų pagálba; 2. šetávimó; шефская бригада šefávimó brigada; **штво**, -а šefávimas; при-нять (взять) ш. над кем-л., чем-л. prisiimti, pasiimti ká šefuoti; **штвовать**, -тую, -твует eig. šefuoti; ш. над колхозом šefuoti kolúkj.

шея, -и káklas; sprándas; **ш** сломать себе шею sprándą nusisukti; навязать (посадить) на шею (*кому-л., чью-л.*) aňt sprándo (*kam*) užkarti; гнуть шею (*перед кем-л.*) sprándą lenkti, klūpčioti (*prieš ką*); гнать в шею jóti laūk, mėsti už pakarpós; на свою шею *šnek.* aňt savo galvós, savo neláimei, aňt savo sprándo; бросать-ся на шею (*кому-л.*) pulti aňt káko (*kam*); по-лучить по шее *šnek.* gauti peš sprándą; сажать на шею *šnek.* užkarti, užkrauti aňt sprándo; си-деть на шее (*у кого-л.*) sėdėti aňt sprándo (*kam*).

шибать, -аю, -аешь eig. *šnek.* 1. mėtyti, sváidyti; 2. mūšti, daužyti; 3.: шибáет чем-то в нос kaž-kas trenkia (į) nosį (*apie kvapą*).

шибер¹, -а *tech.* sklendė, užkaiša.

шибер², -а; *dgs.* шибери ir шиберá (stambūs) spekuliantas.

шибкий, -ая, -оё; -бок, -бка, -бко *šnek.* greitas, smarkūs (*puz. vėjas*), stiprūs; spartūs; **шо** *prv.* *šnek.* 1. greitai, spačiai, vikriai; ш. бегать greitai, vikriai bėgioti; 2. smarkiai, stipriai, labai; ш. измениться labai, baisiai pasikeisti; ш. ушибиться (удáриться) labai, skaudžiai susimūšti, susitrekti; ш. любить когó-л. labai, karštai ká mylėti; ш. любить что-л. labai ká mėgti.

шибче 1. *bdv.* шибкий aukšt. 1.; 2. *prv.* шибко aukšt. 1.

шйворот, -а *šnek.* 1. apýkaklė; за ш. сыпался пёсок už apýkaklės biro smėlis; 2. pakarpá; sprándas; схватить зайца за ш. pačiūpti kiškį už sprándo; **ш** ш. навйворот atvirkščiai, atbulai, atžagariai.

шик, -а (-y) elegācija, elegantiškumas, prašmatnūmas; он одевáется с шиком jis vilki elegātiškai, jо pašystà elegātiška; **шáрный**, -ая, -оё; -рен, -рна, -рно elegātiškas, prašmatnūs, puošnūs, įmantrūs.

шйкать, -аю, -аешь eig. *šnek.* 1. triukšmáuti, švilpti (*puz. dainininkui*); 2. sakýti „šš“ (*tildant, baidant*).

шйлинг, -а šilingas (*Anglijos pinigai*).

шйло, -а; *dgs.* шйлья, -ьев ýla; **ш** шйла в мешкё не утайшь ýlos maišė nepasipėsi, ýla išlenda iš maišo.

шйло|кльовка, -и; *dgs. kilm. -вок, naud. -вкам zool.* avocetė (*paukštis*); *Recurvirostra*; **шхвóстка**,

-и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. *zool.* smailiauoðėgė, yluoðėgė antis, *Anas acuta*; 2. *šnek.* ilgaliežuvis.
шил̃ни||к, -а *šnek. pasen.* (smūlkus) sūkčius; ~чать, -аю, -аешь *eig. šnek. pasen.* sukčiauti.
шимпанзэ nkt. zool. šimpánzė (*beždžionė*), *Troglodytes*.
шина, -ы 1. (*rato geležinis*) āpsagas, karmā, rātlankis; šyna; натягивать шину āpsėgti, aprāukti rātā; 2. (*guminė*) padangā; 3. *med.* įtvaras.
шинель, -и *m. milinė (apsiaustas)*; ~ный, -ая, -ое *milinės, milinis*.
шинкар̃||ить, -рю, -ришь *eig. pasen.* smūkle laikyti, slapta prekiauti svaigalais; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -рок; *naud.* -ркам *pasen.* smūklininkė; ~ство, -а *pasen.* smuklininkystė, slāptas prekiavimas svaigalais; ~ь, -я *v. pasen.* smūklininkas.
шинковать, -кью, -күешь *eig.* kapoti, piāustyti (*kapūstus*).
шинковать², -кью, -күешь *eig. žr.* шинкар̃ить.
шинный, -ая, -ое 1. rātlankio, āpsago, karnōs; 2. padangōs, padangū; 3. įtvaro.
шинок, -нка *pasen.* smūklė, traktierius.
шиншил̃||а, -ы *zool.* šinšilas; ~овый, -ая, -ое šinšilo (*puz. kailis*); šinšilinis (*iš šinšilo kailio padarytas*).
шип¹, -а 1. (*erškėčio*) spygl̃ys, dygl̃ys; 2. *tech.* spygl̃ys, virbalas; 3. (*pasagos*) kapliūkas, grifas, kauprā, snāpas, spūrgas.
шип², -а *šnek.* šnypštimas, švykštimas.
шипё||ние, -я 1. šnypštimas, švarkštimas; 2. čirškėjimas, spragėjimas, spirgėjimas; ~ть, -плю, -пийшь *eig.* 1. šnypšti, švarkšti, švykšti; змея шипит gvyātė šnypščia; шампанское шипит в боках šampānas šnypščia, siaūdžia taurėse; 2. čirškėti, spragėti, spirgėti (*puz. lašiniai keptuveje*).
шиповник, -а *bot.* erškėtis, erškėtrožė, laukinė rōžė, *Rosa canina*.
шиповой, -ая, -ое dygliuotinis.
шипорезный, -ая, -ое: ш. станок *tech.* spygliāpiovės stāklės.
шипун, -а 1. *zool.* guibė nebylė, *Cygnus olor*; 2. *šnek.* šnypšl̃ys, šnipr̃šl̃ys.
шип||учий, -ая, -ее 1. putojantis, gazuotas (*apie gerimus*); 2. šnypščiantis, švargždus (*puz. balsas*); ~учка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам putojantis gėralas; ~ящий, -ая, -ее 1. šnypščiantis, šnipr̃ščiantis; 2. *gram.* шипящие соглāsные žvabiej̃i priebalsiai.
шире 1. *bdv.* широк̃ий *aukšt. l.*; 2. *prv.* широко *aukšt. l.*
ширина, -ы platūmas, plōtis, platumā; шириной в два метра dviej̃ų metrų platūmo, plōčio.
ширинка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *tarm.* (*audeklo*) palā, atkarpā, skarinis.
шир̃ить, -рю, -ришь *eig.* 1. plātinti, plēsti, skēsti; ш. глазā plēsti akis; 2. *prk.* plēsti, skleisti; ~ся, -рится *eig.* 1. plātėti; 2. *prk.* plīsti, plēstis, skleistis; шир̃ится социāлистическое соревновāние plēčiasi socialistinis lenktyniāvimas.
ширма, -ы 1. širma (*kilnojama pertvara*); paravāpas; 2. *prk.* skraistė, priedanga; служить ширмой komū-л. būti kām priedanga, skraistė.

широ́к||ий, -ая, -ое; -ок, -ока, -око ir -око 1. platūs, erdvūs, jūbas (*laukas*), dukslūs (*drabužis*); широкāя дорōга platūs kėlias; широкāя рекā plati ūpė; широкāя комнāта platūs, erdvūs kambarys; 2. *prk.* didelės, plačios apimties, labai didelis, didžiulis, milžiniškas; широкие перспективы labai didelės, milžiniškos, plāčios perspektyvos; широкое воображение turtinga, plati vaizduotė; в широком смысле плаčiaija prasmė; в широких разме́рах (в широком масштабе) plāčių mastū, dideliu ūžmoju; широкие ма́ссы plāčiosios māsės; ♦ жить на широкую нōгу plāčiai, ištaigingai gyvėnti; ~о *prv.* plāčiai; ш. открытые ворота plāčiai atverti var̃tai; što слово ш. употребляется *prk.* šis žōdis plāčiai vartojamas; ~оватый, -ая, -ое; -ат, -а, -о rōplatis, platōkas, dukslōkas.

широко||вещательный, -ая, -ое 1. daug žādantis, daugiažādis; platūs; 2. rādijo, radiotransliācinis; широковещательная станция rādijo stotis; ~гор-ный, -ая, -ое *šnek.* plačiaguoklis (*indas, butelis*); ~грудый, -ая, -ое; -груд, -а, -о piršingas (*arklys*), plačiakrūtinis (*žmogus*); ~доступный, -ая, -ое visiems prieinamas; ~захватный, -ая, -ое žemd. plačiabāris; широкозахватная сенокосилка plačiabārė šienāpiuvė; ~колейный, -ая, -ое platūs, plačiavėžis; ширококолейная желėзная дорōга platūs geležinkelis; ~крылый, -ая, -ое; -крыл, -а, -о plāčių sparnū, plāčiasparnis; ~листый, -ая, -ое; -лист, -а, -о plācialāpis; ~лицый, -ая, -ое; -лиц, -а, -о plāčiaeid̃is, plāciaskrud̃is; ~лобый, -ая, -ое; -лоб, -а, -о plāčiakāk̃tis.

широконо́с||ка, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *zool.* šaukštasnāpė antis, *Spatula clypeata*; ~ый, -ая, -ое; -нос, -а, -о plācianōsis.

широко||плечий, -ая, -ее; -плеч, -а, -е petingas, plačiapētis; ш. мужчына pečiūkas; ~пóлый, -ая, -ое plāciaskrvefnis (*drabužis*); plačiabrūlis, plāčiais atskrebãis (*skrybėlė*); ~рóтый, -ая, -ое plāčiažiomėnis (*puz. žuvis*); ~рядный, -ая, -ое žemd. plāciaeilis, plāčiais tarpūeiliais; широко-рядная сėялка plāciaeilė sėjamoji; ш. посėв plāciaeilė sėja; ~экранный, -ая, -ое plāciaekrañinis (*kinas*).

широтá, -ы; *dgs.* -оты 1. platūmas; ш. взглядов ražiūrų platūmas; ш. интересов intėrėšų didūmas, platūmas; 2. *šnek.* platūmas, plōtis; ш. реки ūpės platūmas, plōtis; 3. *geogr.* platumā; корāбль пристāл к о́строву, находящемуся на шестидесятом градусе сėверной широты laivas pri-laukė prie salos, ēsančios šešiasdešimtamē šiaurės platumōs laipsnyje.

широчайший, -ая, -ее *bdv.* широк̃ий *aukšt. l.*
широчен̃ный, -ая, -ое *šnek.* labai platūs; широчен̃ные штаны plāčkėlnės.

ширпотрѣб, -а (широкое потребление) *šnek.* plataūs vartojimo gaminiai, prėkės, reikmenys; издėлия ширпотрѣба plataūs vartojimo gaminiai; товāры ширпотрѣба plataūs vartojimo prėkės.

ширь, -и *m.* platybė, erdvė, erdvybė; степная ш. stėpių platybė; во всю ш. visū platumū.

ширять, -яю, -яешь *eig.* 1. *pasen.* kėsnoti, kėsoti sparnais; 2. *šnek.* maišyti (*puz. žarijas krosnyje*); 3. *šnek.* badyti, dūstyti.

шйтый, -ая, -ое; шйт, -а, -о 1. pasiūtas; 2. išsiuvinėtas; 3. susiūtas, sudūstytas; ♦ шйто-крыто *šnek.* пё ләпё nesulōs (*apie tai, kas lieka paslaptyje*).

шйть, шыю, шыешь *eig.* 1. siūti; ш. ceбё siūdintis; ш. на машинё siūti mašinā; 2. siuvinėti, rievėti, išsiuvinėti; ш. шёлком siuvinėti šilkū, šilkiniais siūlais; ~ё, -я 1. (*veiksmas*) siuvinimas; 2. (iš) siuvinėjimas; 3. *kuop.* siuviniai, adiniai, rieviniai.

шйфер, -а 1. *min.* mōlio skalūnas, skalūnas, šiferis; 2. (*gaminys*) šiferis; ~ный, -ая, -ое 1. šiferinis, skalūninis; 2. šiferio (*puz. stogas*).

шифён, -а šifonas (*audinys*); ~овый, -ая, -ое šifono, šifoninis.

шифонёр, -а *pasen.*; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам komodėlė, spintėlė (*baltiniam*).

шифр, -а 1. šifras; 2. *pasen.* monogramā; ~овальщик, -а šifrūotojas; ~овать, -рью, -р्यешь *eig.* šifrūoti; ~овка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. šifrāvimas; 2. šifrūtė, šifrūota telegramā.

шйхта, -ы *tech.* įkrova.

шиш, -а *šnek.* grāužena, špygā; ♦ достать ш. grāuženā, špygā gauti; ни шишā ničnieko; ш. тебё! išgrāužki!

шишак, -а *ist.* (*skiauterėtas*) šalmas.

шйшк||а, -и; *dgs. kilm.* -шек, *naud.* -шкам 1. gumbas, gūnklas, gumburas, gumbras; ш. на лбу gumbas kaktojė; 2. kankorėžis (*puz. eglės*), gurgūtis, žebelys, kirkužė, skujā, (*apynio*) spūrgas; 3. *tech.* gurgūtis; 4. žymūs asmuo; важная (большāя) ш. *šnek.* didelė asmenybė, įžumybė, svarbi personā; ~оватый, -ая, -ое; -āt, -а, -о gumbuotas, gumbingas; шишковаята дубина gumbuotas vėzdas; шишковаята палка gumbinė; шишковаята берёза gumbinis (*gumbais apraugęs*) bėržas; ~овидный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно kankorėžio, gumbo pavidalo.

шкала, -ы; *dgs. шкалы* skālė; логарифмическая ш. logaritminė skālė; ш. заработной платы dārbo ūzmokesčio skālė.

шкалик, -а *pasen.* 1. degtinės taurėlė; 2. žibėlė, spingsulė.

шканцы, -ев (*karo laivų*) škāncai (*viršutinio denio dalis*).

шкатулка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам skrynėlė (*pinigams, popieriams*); dėžūtė (*papuošalams, brangenybėms*).

шкаф, -а, о шкафе, в шкафу; *dgs.* шкафы spinta; несоразмерный ш. seifas, nedegamā spinta; платный ш. drabūžinė spinta; посудный ш. indaujā; ~ик, -а spintėlė; ~ный, -ая, -ое spintos; ~чик, -а žr. шкафик.

шквал, -а vėjo šūoras, gūsis; vėsulas, vėtra; ш. огня *prk.* (*artilėrijos, kulkosvaidžių*) ugniės uragānas; ~истый, -ая, -ое, -ист, -а, -о viesulinis (*vėjas*); ~анный, -ая, -ое: ш. огонь (*artilėrijos, kulkosvaidžių*) uragāninė ugnis.

шквārка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам kul. spīrgas, spīrgūtis.

шквёрень, -рня *tech.* šerdėsas.

шкет, -а *šnek.* vaikigalis, berniūktis.

шкив, -а *dgs.* шкивы *tech.* skriemulys.

шкйпер, -а; *dgs.* шкйперы ir шкиперā jūr. škipėris.

шкёд||а, -ы *šnek.* 1. žalā, puostolis; 2. išdaiga, pōkštas; ~ить, -ишь *eig. šnek.* 1. daryti žalōs, keikti; 2. siaūsti, išdykāuti.

шкёл||а, -ы 1. mokyklā; начальная ш. pradinė mokyklā; средняя ш. vidurinė mokyklā; высшая ш. aukštoji mokyklā; ш.-интернат mokyklā-internātas; ш. (для) трактористов trāktorininkų mokyklā; партийная ш. partinė mokyklā; педагогическая ш. pedagoginė mokyklā; ходить в школу а) lankyti mokyklā; б) vāikščioti į mokyklā; идти в школу eiti į mokyklā; рабочий класс при царизме прошёл суровую школу жизни *prk.* carizmui viešpataujant, darbininkų klāsė yrā išėjusi rāsčią gyvenimo mokyklā; 2. mokyklā, kryptis; репинская ш. в живописи Rėpino mokyklā tarýboje; новая ш. в лингвистике naujā kryptis lingvistikoje; ~ить, -лю, -лишь *eig.* mokyti, mōkslinti, lāvinti; griežtai āuklėti; mušt-ruoti.

школьн||ик, -а moksleivis, mokinys; ~ница, -ы moksleivė, mokinė; ~нчать, -аю, -аешь *eig. šnek.* vaikėžiškai elgtis; ~нический, -ая, -ое *menk.* vaikėžiškas, mōkiniškas; школьническая продёлка vaikėžiška išdaiga; ш. отвёт mōkiniškas atsākymas; ~ничество, -а vaikėžiškūmas, vaikiškūmas; ~ый, -ая, -ое mokyklos, mokyklų, mokyklinis; ш. товарищ moksldraugis, bendramōkslis, mokyklos draugas; ш. возраст mokyklinis āmžius; ш. работник mokyklos darbūotojas; школьное здание mokyklos pastatas; школьное строительство mokyklų statyba.

школяр, -а *pasen.* mokinys, moksleivis; ~ский, -ая, -ое 1. *pasen.* mōkiniškas; 2. nesavaraikiškas, mōkiniškas; ~ство, -а mōkiniškūmas, pedantizmas, nesavarankiškūmas.

шкўна, -ы *žr.* шхўна.

шкўр||а, -ы 1. kailis; медвёжья ш. meškenā, loke-nā, lōkio kailis; лосья ш. briedenā; волчья ш. vilkenā; бобрóвая ш. bebrenā; содрать шкўру kailį nudirti, numauti, pulūpti; дрожать за свою шкўру *prk.* drebėti dėl savo kailio; на своей шкўре чувствовать *prk.* savo kailiu patirti; 2. *šnek.* žievė (*puz. abrikoso*); 3. *šnek.* óda (*žmogaus*); 4. *šnek.* savanaūdis; lupikas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам 1. kailėlis, kailiukas; 2. *šnek.* luobelė, žievėlė (*puz. obuolio*); 3. švitras; ~ковый, -ая, -ое kailinis; шкурковые породы kailinės veislės; ~ник, -а niek. savanaūdis; ~ничество, -а savanaudiškūmas; ~ный, -ая, -ое *šnek.* savo kailio, savanaudiškas.

шла *žr.* идти.

шлагбáум, -а (*kelio*) ūžkarda, ūžtvaras, búomas, šlagbáumas.

шлак, -а šlākas, gargāžė, dzindros, išdagos; ~обетон, -а šlākbetonis.

шлам, -а *chem.* (*metalų elektrolizės*) dumblas, šlāmas.

шланг, -а *tech.* guminis vamzdis, žarnā, šlāngas; пожарный ш. gaisrinė (ugniagesių) žarnā.

шлафрók, -а šlāfrokas, naktirūbis.

шлётный, -ая, -ое plėškės, plėškių.

шлейф, -а 1. šleifas (puz. *suknelės*); 2. žemd. valkės; 3. tech. kilpa, šleifas, vibrātorius; ~овать, -фую, -фуюшь eig. žemd. valkiuoti, valkioti (valkėmis akėti).

шлем, -а šalmas.

шлёнда, -ы šnek. pluduŋgis, šlaitas, valkūnas, bastūnas; ~ть, -аю, -аешь eig. šnek. vālkietis, šlaistytis, slānkietis, bastytis.

шлёп išt. žlėgt, plėkšt, pliaukšt; šlėpt, žnėkt.

шлёпанцы, -ев dgs. šnek. šlepėtės.

шлёп||анье, -я 1. šlepsėjimas; pliauškėjimas, plekšėjimas; 2. mušimas, tálžymas; ~ать, -аю, -аешь eig. 1. tálžyti (puz. *plaštaka*), mušti; 2. telžti (*žemėn*), žlėgti; 3. šlepsėti, šlėmpinti, šliōpinti, šlepėnti, šliūrinti, čėmpinti; 4. pliaukšėti, plekšėti; ш. губами pakšėti lūpomis; ~аться, -аюсь, -аешься eig. šnek. tikšti, griūti, dribti, tėkštis; ~нуть, -ну, -нешь įvk. 1. žlėptelėti, blinktelėti; žlėktelėti, dribtelėti, tųkstelėti; 2. plėkstelėti, pliaukstelėti; ~нуться, -нусь, -нешься įvk. žnėktelėti, pliumptelėti, tėkstelėti, šlėptelėti.

шлёпок, -пк 1. gniaužtinė (*smūgis plaštaka*); 2. plėkštelėjimas, táukselėjimas, pliaukštelėjimas.

шлётся žr. слаться.

шлешь žr. слать.

шлёя, -й plėškė.

шли žr. идтй.

шлиф, -а tech. šlifas.

шлифов||альный, -ая, -ое šlifuojamasis, glūdinamasis; šlifavimo, glūdinimo; ш. кыр šlifavimo diskas; ш. станок šlifavimo stāklės; ~ние, -я šlifavimas, glūdinimas; ш. деталий detalių šlifavimas; ~ть, -фую, -фуюшь eig. 1. šlifuoti, glūdinti; lųginti; 2. prk. dailinti, šlifuoti; ш. язык dailinti kalbą.

шлифов||ка, -и 1. šlifavimas, glūdinimas; ш. алмазов deimantų šlifavimas; 2. prk. šlifavimas, dailinimas; ш. натуры человека žmogaūs prigimtīs šlifavimas; ш. расказа apsakymo padailinimas, išdailinimas; ~щик, -а šlifotojas, glūdintojas.

шляхт||а, -ы spec. šlichtas; ~овать, -тую, -туюшь eig. spec. šlichtuoti (*medžiaga*); ~овка, -и spec. šlichtavimas.

шлиц, -а tech. išdroža.

шло žr. идтй.

шлю žr. слать.

шлюз, -а (*upės, kanalo*) šliūzas; ~ование, -я šliužavimas; ~овать, -зую, -зуюшь eig. šliužuoti; ~овой, -ая, -ое šliūzo.

шлюп||балка, -и; dgs. kilm. -лок, naud. -лкам laiv. vālčių kėltuvos.

шлюп||ка, -и; dgs. kilm. -пок, naud. -пкам vāltis (*irklinė*); ~очный, -ая, -ое vālčių, vālties.

шлюха, -и vulg. šnek. šliūndra, pluduŋgė, kėkšė, paleistuvė.

шляп||а, -ы 1. skrybėlė; надеть шляпу užsidėti skrybėlę; снять шляпу nusiiėti skrybėlę; человек в шляпе žmogūs su skrybėle, skrybėlėtas žmogūs; 2. prk. (*apie žmogų*) lėpsis, ištiza, ištizėlis, liūrbis; ♦ дело в шляпе reikalas atliktas, sėkmingai baigtas, baigtas kriuikis; byla laimėta; ~енка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам šnek. skrybėlapaikė; ~ка, -и; dgs. kilm. -пок, naud. -пкам 1. skrybėlaitė; дамская ш. mōteriška skrybėlaitė;

2. galvėlė, galvūtė; ш. гвоздя viniės galvūtė; ш. гриба grybo kepūrė; ~ник, -а skrybėlininkas; ~ница, -ы skrybėlininkė, skrybėlaičių dirbėja; ~ный, -ая, -ое skrybėlių, skrybėlės; ш. магазин skrybėlių pardavėjas; ~очный, -ая, -ое skrybėlaitės, skrybėlaičių; ♦ шляпочные грибы kerurātėji grybai.

шляться, шляюсь, шляешься eig. šnek. šlaistytis, dilbinėti, dykinėti, vālkietis, trankytis, bastytis, slānkietis, slampinėti; trāinietis, vādaliotis, slambytis.

шлях, -а, о шляхе, на шляху tarm. vieškelis, platus kėlias.

шляхет||ский, -ая, -ое ist. šlėktiškas, šlėktų; ~ство, -а žr. шляхта.

шляхт||а, -ы ist. (*Lenkijos*) šlėktà, šlėktos; ~ич, -а ist. šlėktà.

шмат, -а, ~ок, -тка šnek. gābalas, kāsnis; skiautė, skūtas, skutėlis; разорвать рубашку в шматкį sudraskyti mārškinius į skutėlius; ш. хлеба gābalas duonos.

шмельный, -ая, -ое samānių, kamānių.

шмель, -я v. zool. samānė, kamānė, laukinė bitė, *Bombus*.

шмыг išt. šnek. šmūkšt, šmūršt.

шмыг||ать, -аю, -аешь eig. šnek. 1. šmukštinėti, šmižinėti, šmikštinėti, šmaizioti; 2. bružuoti (*audekla, virve*), brūžinti, šliūuoti; ♦ ш. носом šnek. šnaipšti, šniukštėti; ~нуть, -нү, -нешь įvk. šnek. 1. šmūkstelėti, šmūrkselėti, šlūmstelėti; ♦ ш. носом šnek. šniukstelėti, šnārpstelėti.

шмык||ать, -аю, -аешь eig. šnek. tėkšti, telžti, žlėgti; ~нуть, -ну, -нешь įvk. šnek. lėptelėti, žlėgtelėti, tųkstelėti; plėkstelėti, pliaukstelėti, pūmptelėti.

шняпс, -а šnek. degtinė, šnāpsas.

шнек, -а tech. sraigė, sraigtas.

шницель, -я v. kul. šnicelis, piausnys.

шнур, -а 1. virvėlė, viržėlis, (*naginės*) apvartis, (*batelių*) užraištis, vařstis, šniūras; pynė; 2. (*dailidės*) tiesyklė; 3. (*elektros*) laidas; ~овать, -рью, -рьюшь eig. viržėlių vėrti, vārstyti, šniūruoti, sutraukti vařstį, virvėlę; ~овка, -и; dgs. kilm. -вок, naud. -вкам suvėrimas, (su)vārstymas; ~овой, -ая, -ое suvārstytas, suvėrtas, sušniūruotas; ~ок, -рк 1. virvėlė; pynėlė; užvarstis, vařstis; ш. для ботинок bātraistis.

шнырять, -яю, -яешь eig. šnek. šmižinėti, šmirinėti (*puz. pelės*), šmaizioti, šmaizyti, šmukštinėti, šmikštinėti, siūti, šniukštinėti, šmukšėti, šmirkščioti, žiūti, zujoti; ш. по городу šmaizioti, žiūti pō miestą.

шов, шва 1. siūlė; наложить швы med. susiūti; 2. tech. siūlė; plyšys; ш. в стык suduriamoji siūlė; ♦ держать (стоять) рўки по швам stovėti, rankās prispāudus priē šlaupų (*stovėsenā „ramiai“*); трещать по всем швам prk. braškėte braškėti, klibėti iš pamatų.

шовин||изм, -а šovinizmas; ~ист, -а šovinistas; ~истический, -ая, -ое šovinistinis; ~истка, -и; dgs. kilm. -ток, naud. -ткам šovinistė.

шок, -а med. šokas, ~ировать, -рую, -руешь eig. šokiruoti.

шоколад, -а (-у) šokolādas; **плитка шоколада** šokolādo plytelė; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам *šnek.* šokolādinis saldainis; šokolādo plytelė; **~ный**, -ая, -ое šokolādinis, šokolādo; шоколадная фабрика šokolādo fabrikas; шоколадная конфета šokolādinis saldainis.

шомпол, -а; *dgs.* шомполá ir шомполы stūplis, grūstas, grūstūvas (*šautuvui valyti ir užtaisyti*).

шорн||ик, -а šikšnius, plėškiūs, bañnius, pakiñktingas; **~ый**, -ая, -ое plėškių; (*odinių*) pakiñktų; **~я**, -и; *dgs. kilm.* -рен, *naud.* -рням pakiñktų dirbtuvė.

шорох, -а čiuzėsų, krebždesųs, šiugždesųs, sukrebdėjimas, šnaresųs, šlamesųs, čežėjimas.

шоры, шор *dgs.* 1. plėškės; ódiniai pakiñktai; 2. (*arklio*) akidangčiai, akiúkliai.

шоссе *nkt.* plėntas; **~ейный**, -ая, -ое plėnto, plėntų, plėntinis; шоссе́ная доро́га plėntas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* (nu)tiesti plėntą; pavežti kėlią plėntu.

шотланд||ец, -дца škotas; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам škotė; **~ский**, -ая, -ое 1. škotiškas, škotų; 2. Škotijos.

шофёр, -а šoferis; **~ский**, -ая, -ое šoferio, šoferių; шофёрские права́ šoferio teisės.

шпáга, -и špagà; скреstitь шпáги sukryžiuoti špagas, susikauti, susiremti (*taip pat prk.*).

шпагáт, -а špagátas, viržėlis, virvėlė.

шпáжник, -а *bot.* kardėlis, *Gladiolus*.

шпáжный, -ая, -ое špāgos, špāgų.

шпакл||евать, -ляю, -любешь *eig.* glaistyti, špakliuoti; **~евка**, -и 1. (*veiksmas*) glaistymas, špakliavimas; 2. (*medžiaga*) glaistas, špaklius.

шпáла, -ы *glžk.* pābėgis, žuolis.

шпалеры, -лёр *dgs.* (*vns.* шпалёра, -ы) 1. (*kareivių*) špaleriai; 2. *pasen.* (*sienų*) armušalai, tapetai.

шпалопропиточный, -ая, -ое pābėgių mirkymo, impregnavimo.

шпанá, -ы *šnek.* chuligānas, sūkčius; *kuop.* chuligānai, sūkčiai, pādugnės.

шпангоут, -а *jūr., av.* špāntas.

шпáндырь, -я (*batsiuvio*) keliadiržis, pratėgà.

шпанск||ий, -ая, -ое ispāniškas (*kaip botanikos, zoologijos ir kt. terminų sudedamoji dalis*); шпанская мýшка *zool., farm.* ispāniškoji musėlė, *Lytta vesicatoria*.

шпаргáлка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *šnek.* špargálka.

шпáрить, -рю, -ришь *eig.* 1. šūtinti, tvilkyti, plikyti; 2. *šnek.* dróžti, pilti, greitai (bė paliovōs) kalbėti, eiti, daryti; **~ся**, -рюсь, -ришья *eig.* nusišūtinti, nusitvilkyti, nusiplikyti.

шпат, -а *min.* špātas; пла́вниковый ш. stiklašpatis, fluoritas; полевóй ш. laúko špātas; желе́зный ш. geležies špātas, sideritas; известко́вый ш. kálcio špātas, kalcitas.

шпáтель, -я *v.* mentėlė, glaistytūvas.

шпатлевáть, -ляю, -любешь *eig. pasen. žr.* шпаклевать.

шпáция, -и *spst.* špācija.

шпигова́ть, -рюю, -рюешь *eig.* 1. *kul.* smaig(st)yti lašiniai, špikuoti; 2. *prk.* *šnek.* ākinti, kvāršinti gálvą.

шпик¹, -а (-у) (súdyti) lašiniai.

шпик², -á *šnek.* seklūs, šnipas.

шпиль, -я *v.* 1. (*bokšto*) špilis, smailė; 2. *laiv.* špilis.

шпилька, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лкам 1. segtūkas; 2. *tech.* sraigtavaržtis; 3. *tech.* kaištėlis, štiftas; 4. *prk.* kandi pastabà, dygýbė; подпутья́ть шпильку įgėlti.

шпинáт, -а *bot.* špinātas, rakinūtė, *Spinacia*; *kuop.* špinātai.

шпингалéт, -а *tech.* špingalėtas, brūklūs.

шпáндель, -я *v. tech.* pagrindinis vėlenas, špinde-
lis.

шпио́н, -а šnipas; seklūs; **~аж**, -а šnipinėjimas, špionāžas; военный ш. karinis šnipinėjimas; **~ить**, -ню, -нишь *eig.* šnipinėti; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам šnipė; **~ский**, -ая, -ое šnipo, šnipų, šnipinėjimo; **~ство**, -а šnipinėjimas.

шпиц¹, -а *žr.* шпиль (1 reikš.).

шпиц², -а špicas (*šuo*).

шпицру́тены, -ов (*vns.* шпицру́тен, -а) *ist.* virbinės rýkštės, vytinės, špicrūtenai (*plakimo įrankis*).

шплинт, -а *tech.* vielókaištis.

шпон, -а ir шпóна, -ы 1. *tech.* (*vienasluoksnė*) fanerà, klijuotė; 2. *spst.* interlinija.

шпóнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *tech.* pérvara, kaištis, kųštis; sprautėlis; клино́вая ш. pleištinis kaištis; гладкоко́льцевáя ш. lygūs žiedinis sprautėlis.

шпóр||а, -ы pentinas; дaть шпóры spūstelėti, parāginti pentinai (*arklį*); пeтухí со шпóрами pentinuoti gaidžiai; **~ить**, -рю, -ришь *eig.* pentinai kirsti, spūstelėti (*raginant žirgą*).

шприц, -а 1. *med.* švirkštas; 2. kimštūvas (*maisto pramonėje*).

шпрóты, шпрот *dgs.* šprótai.

шпýл||ька, -и; *dgs. kilm.* -лек, *naud.* -лкам ir **~я**, -и ritė, špūlė; *tekst.* tūtelė.

шпунт, -á *tech.* 1. spraudis, įlaidas, špūntas; 2. statinės kaištis; **~овáть**, -рюю, -рюешь *eig.* įlaiduoti, špūntuoti (*pvz. lentas*); **~овка**, -и spraudymas, įlaidavimas, špūntavimas; **~ово́й**, -áя, -óе įlaidinis, špūntinis, sprautinis; шпунтовáя стéнка sprautāsienė; шпунтовáя до́ска įlaidinė, špūntinė lentà; шпунтовáя черепи́ца fálcinė čėrpė; *kuop.* fálcinė čėrpė.

шпунтýбель, -я *v.* įlaidinis óblius, įlaiduotūvas.

шпур, -а 1. *kalm.* špūras; 2. *tech.* išgrąža.

шпы́нать, -яю, -яешь *eig. šnek.* 1. bādýti, baksnóti, baksėti, bādikuoti, bākštinti; 2. *prk.* ūdyti, priekaištauti, ūiti, rieti.

шрам, -а rándas, rumbas, retys; со шра́мами randuotas.

шрапнéль, -и *m. kar.* šrapnėlis; **~ный**, -ая, -ое šrapnėlio, šrapnėlių, šrapnėlinis.

шриф́т, -а; *dgs.* шриф́ты ir шриф́ты *spst.* spaudmenys, šriftas; жи́рный ш. juodieji spaudmenys, juodasis šriftas.

шрот, -а šròtas, išspaudos.
штаб, -а; *dgs.* штабы *kar.* štābas; генеральный ш. generālinis štābas.
штабелировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* šūsniuoti, krauti į šūsnis, rietuves, štabeliuoti.
штáбель, -я; *dgs.* штабеля, -ей ir штáбели, -ей rietuvė (*puz. plytų, lentų*), šūsnis, šūtis, štābelis.
штабист, -а štābo kariniškas.
штаб-квартира, -ы *kar.* štābo būstinė.
штабн||йк, -á *šnek.* štābo kariniškas; ~бй, -áя, -бе štābo; ш. писарь štābo raštininkas.
штаб-офицёр, -а (*carinėje armijoje*) štābo kariniškas (*nuo majoro iki pulkininko*).
штабс-капитан, -а (*carinėje armijoje*) štābo kapitonas.
штаммейстер, -а *pasen.* 1. arkliniškas, štalmėisteris (*karaliaus dvare*); 2. štalmėisteris (*cirke*).
штамп, -а 1. *tech.* štāmpas; 2. (*raštinės*) spaūdas; угловый ш. kampinis spaūdas; 3. *prk.* štāmpas, šablōnas; ~овальный, -ая, -ое *tech.* štāmpuojamasis, štāmpavimo; ~ование, -я *tech.* štāmpavimas; ~ованный, -ая, -ое 1. *tech.* štāmpuotas, štāmpuotinis; 2. *prk.* šablōniškas, tarfarėtiškas, štāmpuotas; штāмпованное выражение šablōniškas pòsakis; ~овать, -пую, -пýешь *eig.* 1. (*raštinėje*) spauduoti; 2. *tech.* štāmpuoti; 3. *prk.* štāmpuoti, mechāniškai daryti; ш. решения štāmpuoti putarimūs; ~овка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам 1. štāmpavimas; 2. štāmpuotas dirbinys; ~овщик, -а *tech.* štāmpuotojas; ~овщица, -ы *tech.* štāmpuotoja.
штáнга, -и 1. (*metalinis*) strýpas, virptis; štánga; 2. (*sporto įrankis*) štánga.
штáнген||рейсмус, -а *tech.* slankmatinis brėžiklis; ~циркуль, -я *v. tech.* slānkmatis.
штáнгист, -а *sport.* sunkiųjų kilnótojas.
штáндарт, -а *pasen.* vėliava.
штáни||на, -ы kėlniapusė, (*kėlnių*) rietas, kiškà; ~шки, -шек, -шкам *dgs. šnek.* kėlnaitės.
штáный, -ов *dgs.* kėlnės.
штáпель, -я *tekst.* štāpelis; ~ный, -ая, -ое štāpelinis; штáпельное полотно štāpelinė dróbė.
штат¹, -а etātai; etātas; зачислить в ш. įtraukti į etātūs; сокращение штáтов etātų (su) māžinimas; по штáту pagal etātūs.
штат², -а valstija (*administracinis vienetas*).
штатгáлтер, -а *ist.* regėntas.
штáтйв, -а stōvas (*kam prilaikyti*), štātývas.
штáтный, -ая, -ое etātinis, etātų; штáтная должност etātinė tarnýba; штáтное расписáние etātai, etātų sąrašas.
штáтский, -ая, -ое 1. civilinis; ходить в штáтском плáтье dėvėti civiliniais drabužiais; 2. -oro *dkl.* civilis (*asmuo*); он выгáлдел штáтским įls atródė kaip civilis.
штéйгер, -а *pasen.* kasýklų méistras, tèchnikas, štéigeris.
штемпелевá||ние, -я antspaudāvimas; ~ть, -люю, -любешь *eig.* antspauduoti, spauduoti.
штемпель, -я; *dgs.* штемпеля *v.* 1. (*įrankis*) aštspaudas, spaūdas; ш. правлénия общества drau-

gijos valdýbos aštspaudas; 2. (*antspaudo žymė*) aštspaudas; поставити ш. padėti, prispāusti aštspaudą; ~ный, -ая, -ое aštspaudo, antspaudinis.
штéпсель, -я; *dgs.* штéпселя *v.* 1. *tech.* kištukas (*elektros srovei įjungti*); 2. *šnek. (elektros)* lizdas, rozetė; ~ный, -ая, -ое rozetės; штéпсельная вилка kištukas.
штéпслы, -ёт *dgs.* 1. *pasen.* gėtrai, aštkurpai, blauzdinės; 2. (*vyriški*) pūsbačiai, štiblėtai.
штиль¹, -я *v. jūr.* štilis.
штиль², -я *v. pasen.* stilius.
штифт, -á, о штифтé, на штифтý *tech.* kaištis, kótas, smaigas, pirštas; стóпорный ш. stābdymo kaištis; ~ик, -а *tech.* kaištėlis, smaigėlis, pirštas.
штíхмас, -а *tech.* vidmatis.
шток, -а 1. *tech.* kótas; 2. *geol.* štòkas.
штокрóза, -ы *bot.* paprastóji rozė, piliarozė, *Althaea rosea*.
штóльня, -и; *dgs. kilm.* -лен, *naud.* -льням *kalm.* štòlnė, (*horizontali arba nuožulni*) požeminė galėrija (*kasinys požeminiams darbams aptarnauti*).
штóпаль||ный, -ая, -ое ādytuo, ādomasis; штóпальная работа ādymo darbas; штóпальная иглā ādomoji, ādymo ādata, adiklis; ~щик, -а ādytojas; ~щица, -ы ādytoja.
штóпан||ный, -ая, -ое; -пан, -а, -о (su) ādytas; ~ый, -ая, -ое ādytinis; ~ба, -я ādymas; ш. чулков kójinių ādymas; ш. cerėй. tiėklų māzgymas; ш. белья skalbinių lópymas, ādymas.
штóп||ать, -аю, -аешь *eig.* ādyti; ш. перчаткi ādyti pirštines; ш. рубашкy lópyti, užsiuvinėti, susiuvinėti mārškinius; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -лкам 1. ādymas, lópymas; māzgymas; 2. ādomosios gijos; 3. užadyta vietā, užādymas, užadinys; по štóму мéсту ш. ужé шла по вторóму páзу šiojė viėtoje būvo užadyta aštą kartą.
штóпор, -а 1. atkimštė, atkimštukas, kamščiātraukis, trauktukas; 2. *av.* suktukas; восходящий ш. suktukas į viršų; ~ить, -рю, -ришь *eig.* *av.* lėistis suktukū.
штóра, -ы užuolaida, ūzdanga, langātiesė.
шторм, -а smarkī, umarī ādra (*jūroje*), baūgas, ūmaras, štormas; ~ить, -йт *eig.* audróti, susiuvinėti; мóре штормйт jūra audrója, jūroje siaučia, šėlsta štormas, ādra; ~овать, -мую, -мýешь *eig.* 1. būti štormo, baūgo blāškomam, būti štormе, pakėlti štormą; корáбль сýльно штормовáл лаівas būvo smarkiai štormo blāškomas; 2. žr. штормять; ~овой, -áя, -бе štorminis, štormo; audrótas, audringas; штормовáя порóда audrótas óras.
штóрный, -ая, -ое 1. užuolaidos, ūzdangos, langātiesės; ш. шнур užuolaidos virvėlė; 2. *фот.* ш. затвóр užuolaidinis ūraktas.
штоф¹, -а *pasen.* stūopa (*saitkas, lygus 1/10 kibi*ro).
штоф², -а štòfas (*dekoratyvinis audinys*).
штраф, -а (*piniginė*) pabaudā, baudā; заплатити ш. užmokėti baūdą; наложити ш. uždėti pābaudą; ~ник, -á nubaustāsis, baustinis; ~ной, -áя, -бе 1. baudų, baudōs, pabaudōs; ш. удáр *sport.* bau-

dinys, baudos smūgis; штрафное очко baudos taškas; штрафная площадка sport. baudos aikštelė; ш. журнал baudų žurnālas; ш. батальон kar. baismės batalionas; 2. -oro dkt. nubaustasis; ~овать, -фую, -фуюшь eig. pābauda (už)-dėti, bausti (pinigine) baudā.

штрейкбрехер, -а streiklaužys; ~ство, -а streiklaužystė.

штрипка, -и; dgs. kilm. -пок, naud. -пкам kelniai-kilpė, kelniajuostė (prie kelnų kiškų apačios prisiuvama juostelė).

штрих, -а 1. brūkšnys, brėžis, linija, štrichas; штрих на бумаге brūkšniai pėpieriuje; 2. prk. brūžas; ~овать, штрихую, штрихуюшь eig. brūkšniuoti, brėžiuoti, štrichuoti; ~овка, -и brūkšniavimas, štrichavimas; ~овой, -ая, -ое brūkšninis, štrichinis; ш. рисунок brūkšninis, štrichinis piešinys.

штудировать, -рую, -руешь eig. studijuoti.

штука, -и 1. gābalas (pvz. muilo), vienetas; ш. сукна gelumbės rietimas; несколько штук карандашей keli pieštukai; 2. šnek. daiktas, dalykas; молотылка — хоршая ш. kuliāmoji — gėras daiktas; вся ш. в том, что... visas dalykas tas, kad...; 3. (apie žmogų) tipas, egzempliorius; сразу видно, что он за ш. tuojaū matyti, kās jis pė vienas, kās jis pė diegas, paūkstis, tipas; 4. šnek. išdaiga, pōkstas, triukas; gudrybė; выкидывать штуку pōkštus krėsti; сыграть штуку с кем-л. kām iškfsti išdaigą; ♦ вот так ш.! nā dabā gražiū gražiausia!, tai gražus dalykas!; (tai) nuostabus daiktas!

штукар||ить, -рю, -ришь eig. šnek. išdaigas krėsti, kifsti, mitrybes rōdyti; gudrybiū griėbtis, gudrybėmis veřstis; ~, -я v. šnek. išdaigininkas, pōkstininkas.

штукатур, -а tinkuotojas; ~ить, -рю, -ришь eig. tinkuoti; ~иться, -рюсь, -ришься eig. šnek. pudruotis, baltintis; ~ка, -и 1. (veiksmas) tinkavimas; 2. tiūkas; ~ный, -ая, -ое tinkavimo, tinkuojamasis; штукатурные работы tinkavimo darbai; ~щик, -а tinkuotojas.

штуковать, -кую, -куюшь eig. gražiai, nežymiai sudyti, susiūti.

штурвал, -а vairāratas, šturvalas; ~ный, -ая, -ое 1. vairinis, vaīro; 2. -oro dkt. vairuotojas.

штурм, -а kar. šturmas, šturmavimas.

штурман, -а; dgs. штурманы ir штурманā laiv., av. šturmanas; ~ский, -ая, -ое šturmano; штурманская должность šturmano tarnyba.

штурм|овать, -мую, -мёшь eig. šturmuoti; ш. неприятельские позиции šturmuoti priešo pozicijas; ш. тайрū šturmuoti, įvaldyti tūgą; ~овик, -а 1. av. šturmuojamasis, smogiamasis lėktūvas; 2. ist. (hitlerinėje Vokietijoje) smogikas; ~овка, -и kar. šturmavimas; ~овой, -ая, -ое 1. šturмо, šturмavimo, šturмуojamasis; šтурминis; ш. день штурмо, штурминė dienā; штурмовая группа штурмуojamoji, штурмavimo grupė; 2. smogiamasis; штурмовая авиация smogiamoji aviacija; ~овщина, -ы šnek. šтурмavimas; nāдо рабōтать систематически, без штурмовщины reikia dirbti sistemingai, bė šтурмavimo.

штуцер, -а; dgs. штуцера 1. štučeris (šautuvas); 2. tech. atvamzdis.

штуц||ка, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам 1. gabalėlis, gabaliukas, gābalas; daiktėlis; dalykėlis; 2. šnek. (apie žmogų) tipas, subjėktas, egzempliorius; я хотēл бы узнāть, что он за ш. norēčiau sužinōti, kās jis pė paūkstis; 3. šnek. juokėlis, pōkstėlis, triukas, išdaiga; ~ный, -ая, -ое 1. gabalinis, vienetinis; ш. товāр gabalinės, vienėtinės prėkės; ш. хлеб (atskirais) kepalais paroduomā dūona; 2. vienetinis, pavienėciū apmōkamas (darbas); 3. pasen. sudėtas iš daliū, sudirstytas (pvz. parketo grindys).

штуб, -а smulkiosios aīglys, angliū smulkmės.

штык, -а 1. durtuvas; идти в штыки durtuvais pūlti, stōti į durtuvų kautynės, ēiti durtyniū; примкнуть штыки užmāuti durtuvus; полк в две тысячи штыков kar. pulkas iš dviejū tūkstančių kariū; в штыки! durtuvais!; 2. žemės sluoksniis pė viena kastuva, kasis; копāть глубиной в два штыка kasti gilumo pė dū kasiūs, kastuvūs; ♦ встрēтить (принять) в штыки когō-л. (что-л.) prk. priešiskai, nedraūgiškai kā sutikti, priimti; ~овой, -ая, -ое durtuvo; штыковое острiē durtuvo smaigalys; ш. удар durtuvo kifstis, kifstis durtuvu; ш. бой durtynės, durtuvų kautynės.

штырь, -я v. 1. tech. šėrpetotas viřbalas, įkaišas; 2. tekst. kuoliūkas.

шуб||а, -ы kailiniai; медвѣжья ш. mēškenos; овчинная ш. avikailiū kailiniai, skranda; лисья ш. lāpenos; каракулевая ш. karākuliniai kailiniai, karākuliai; крытая ш. pamušti, apmūsti kailiniai, skrandinis, pamuštinis; ~ейка, -и; dgs. kilm. -беек, naud. -бейкам šnek. kailinėliai, kailin(i)ūkai; skrandinūkas; ~енка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам šnek. menki kailin(i)ūkai, skrandėlė; ~ка, -и; dgs. kilm. -бок, naud. -бкам (lengvi) kailinėliai, kailin(i)ūkai; ~ник, -а šnek. kailiniū siuvėjas, kailiasiuvis; ~ный, -ая, -ое 1. kailiniū; ш. рукав kailiniū rankovė; 2. kailinis, kailiū; ш. зверь kailinis žvėris.

шуга, -й išas.

шугай, -я pasen. mōteriška palaidinė.

шугать, -аю, -аешь eig. šnek. baidyti.

шуйца, -ы; dgs. kilm. шуйц, naud. шуйцам pasen. kairė, kairioji rankā.

шулер, -а; dgs. шулера sūkcūs, argavikas, argaudinėtojas; sūkcūs kōrtininkas; ~ский, -ая, -ое argavikiškas, šuleriškas, suktėiviškas; ~ство, -а suktybė, suktėiavimas, šuleriavimas.

шум, -а (-y) 1. ūzesys, ūžmas; šlamėjimas, šlamesys, ošimas; šurmūlys, triūkšmas, bruždā; bildesys, klegesys; spengimas; bruždesys; švokštimas, kriokimas; ш. лēца mīško ošimas; ш. голоцōв balsū klegesys; ш. шēлкового плāтья šilkinės suknėlės čezesys; ш. волн bangū kriokimas, šniokštimas; вседнēвный ш. kasdieninis bruždesys, šurmūlys; ш. в ушāх ūžimas, spengimas ausysė; 2. šnek. vaidai, rietenos; paskalos, šnėkos; što надēлало мнōго шума tai suklē daug šnekū, tai suklē vaidūs; 3. med.: ш. в сēрдце (reumatinis) širdiēs ūzesys; ~еть, -млю, -мйшь eig. 1. ūžauti, triukšmāuti, āidā kēlti, āidyti,

bruzdėti, smárkauti, šúkauti, klegėti; šlamėti; siausti, gausti, ošti, šnarėti, šniokšti, kriokti; ūžti, speŋgti (pvz. *ausyse*); rėkti, šaukti, paŋpti (pvz. *ratelis*); море шумит jūra šniokščia, ūžauja; шумят в саду деревья sodė šlama, šnāra mēdžiai; 2. *šnek.* vaidyti, triukšmāuti; pliaūpti, pliūpti, gārsintis; ~йха, -и *šnek.* pērdētas gārsinimas, populiārinimas; triukšmas, triukšmāvimas; поднять шумиху pērdētai gārsinti, triukšmą sukēlti; газетная ш. laikraščių sukēltas triukšmas, išgārsinimas.

шумлив||ость, -и *m.* triukšmingūmas, trankūmas; ūžmingūmas, klegūmas; ~ый, -ая, -ое; -лив, -а, -о triukšmingas, ūžmingas, klegūs, trankūs; ш. человек triukšminiškas, triukšmāutojas; шумливая фраза *prk.* pompastiškas pōsakis, iškilni, skambi frāze.

шумный, -ая, -ое; -мен, -мнā, -мно triukšmingas, trankūs; sensacingas; шумная компания triukšmāujanti, triukšminga, klegi kompanija; ш. город triukšmingas miēstas; ш. водопад sū dideliu triukšmū kriūtantis, trenksmingas trioklūs; ш. успех *prk.* sensacingas pasisekimas.

шумовик, -ā 1. *tea.* garsiniškas, garsinių efektų darytojas; 2. *muz.* džiazbandistas.

шумовка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам pūtų graibštas, griebtūkas.

шумовой, -āя, -ое triukšminis; ш. звук ūžesys; ш. оркестр džiazas; шумовое оформление спектакля *tea.* garsinis spektaklio apipavidalinimas; шумовые эффекты на сцене garsiniai efektai scenoje.

шумок, -мкā *šnek.* māžas triukšmas, triukšmēlis; под ш. дождя lietui šniokščiant; ♦ под ш. patydomis, patylēliais, nejučiomis, pasplačiomis.

шурин, -а svāinis, laigōnas (*žmonos brolis*).

шуровать, -рью, -рýешь *eig.* 1. *tech.* žarstyti, maišyti pakurojē ūgnį; 2. *šnek.* šiūruoti, brūžuoti, šveisti; 3. *šnek.* bruzdėti, (energingai) darbūotis, šorūoti.

шурь-бурь, -а *šnek. pasen.* 1. *kuop.* skarmalai, sēdaikčiai, šlamštas; 2. sēnrūbių, sēdaikčių supirkinētojas.

шурь, -а *tech.* srāigtas mēdžiui.

шурф, -а *kaln.* šūrfas (*tiriamasis vertikalinis gręžinys*), įkasa; ~овать, -фую, -фýешь *eig. kaln.* šūrfuoti.

шуршать, -шý, -шйшь *eig.* 1. čiuzėti, skrebėti, krebždėti, šurgėti, čežėti, šnarėti, šiugždėti, švagždėti; 2. šnārinti, čiūžinti.

шустрый, -ая, -ое; шустёр, шустрā, шустро mitrūs, žvitrūs, vikrūs, guvūs, apsukrūs, pašankūs, žvalūs; žvalgūs; ш. репортёр apsukrūs, landūs reporteris; ш. парень mitrūs vaikinās; у него шустрые глаза jis žvalgių akių.

шут, -ā 1. juokdarys, juokiniškas, juokbernis; išdaigininkas; ерō принимāли за шутā jis būvo laikomas juokdariu, pašāira; придворный ш. ist. rūmų juokdarys; 2. (*balagano*) komediāntas, pašakas, balagānininkas, juokdarys; 3. *šnek.* ш. ерō знаят гāлас jī žino; а ну ерō к шутý сук, траук jī devýnios; ш. ерō побери terāuna jī kēlmas; ш. с ним мā jī gālas; на кой ш.? kuriām gā-

lui?; убирайся к шутý еик рō galaīs, рō kelmais; ♦ ш. гороховый а) baidýklē (*juokdariškai ar bauriai apsirengęs žmogus*); б) niekatāuška, niekadarys, niekabylys; пājuokos objektas, išjuokiamas žmogūs.

шутить, шучý, шýтишь *eig.* 1. juokūs darýti, krēsti, kīrsti; juokuoti, juokāuti; этим не шýтят туд nejuokāujama; я не шучý аš nejuokāuju, аš kalbū rimtai; 2. (*над кем*) juoktis, juokūs tráukti (*iš ko*); ~ха, -и juokdarē.

шутка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам juokāvimas; juōkas; шутюjis; в шутку juokaīs; без шýток нē juokaīs; мне не до шýток čiā mān нē juokaī, mān нē juokaī galvojē; обратйть в шутку nulēisti juokaīs; не в шутку tikruojу; сыграть с кем-л. шутку iškīrsti, iškīrsti kām pōkštā, išdaiga; крōме шýток! бē juōkol, visāi rimtai!; ш. (ли) сказātь таī нē māžmojis, таī нē juokaī; не на шутку нē juokaīs, tikrai, labai, rimtai.

шутливый, -ая, -ое; -лив, -а, -о juokingas, liūksmas; juokāujantis, mėgstantis juokāuti (pvz. *žmogus*); juokāujamas (pvz. *tonas, pasikalbėjimas*); ~ник, -ā juokdarys, juokāutojas; išdaigininkas, pōkštininkas; ~ница, -ы juokdarē; išdaigininkē, pōkštininkē.

шутовск||кой, -āя, -ое 1. juokdario, juokiniško; komediānto, komēdininko; ш. наряд juokdario, komediānto āpdaras; 2. juokdariškas, kōmiškas, komediāntiškas; шутовское выражение лицā kōmiška véido išraiška; ~тво, -ā 1. juokdarystē, juokdario, komēdininko profēsija; 2. juokū, komēdijų, išdaigų krētimas; māvymasis, vaipymasis, šaipymasis.

шуточный, -ая, -ое juokū, juokāujamas, juokingas, kōmiškas; išdaiginas; шýточная пēsня (пēsенка) dainuškā; шýточная кlyчка juokinga, kōmiška pravardē; шýточное стихотворēние jumoistinis eilēraštis; решить такую задāчу — шýточное дēло tōkį ūždavinį išsprēsti — vienі juokaī, vienі niēkaī.

шутя 1. juokdamasis, juokāudamas; он всё дēлал ш. jis viskā darýdavo juokdamasis, geraī nusi- teikēs; 2. *prv.* бē вағго, lengvai, бē įtempimo, бē didelių pastangų; ш. преодолевать трудности бē вағго, бē jēгū įtempimo įveikti sunkumūs; 3. *prv.* juokaīs, дēл juoko, прāmogai, пājuokai; я ш. говорйл аš juokaīs, дēл juoko kalbėjau; ерō ш. назывāли графом jī пājuokai vadindavo графū; не ш. visū rimtumū, labai rimtai.

шучý *žr.* шутйть.

шшера, -ы *šnek. niek. kuop.* 1. šlamštas, ātmatos, šiūkslēs; 2. v. ir m. vālkatos, pašlemēkai, pādugnēs, sūskiai.

шшшка||шь, -я *šnek.* šnibždesys, kuždesys, kuždėjimas, pašnibždos; ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. *pasen.* šnarėti, šlamėti, čiuzėti, šiugždėti, krebždėti; 2. *šnek. žr.* шшшкаться; ~ться, -аюсь, -аешься *eig. šnek.* šnibždētis, šnabždētis, patylomis šnekučiuoti(s), kužždėti(s).

шхеры, шхер *dgs. geogr.* šchērai, uolinės sālos.

шхуна, -ы *laiv.* škunā.

шшь, шью *žr.* шить.

Щ щ

щавел||евый, -ая, -ое rūgštynių, rūgštynės; щ. сун rūgštynių sriubā; щавелевая кислота chem. oksalo rūgštis; **~ек**, -лъя *bot.* smulkioji rūgštynė; *Rumex acetosella*; **~ь**, -я *v. bot.* rūgštynė, *Rumex*; *kuor.* rūgštynės; конский щ. *bot.* ilgalapė rūgštynė, gūdažolė, *Rumex hydrolapathum*.

щавель||ник, -а *šnek.* 1. žr. щавель; 2. rūgštynių sriubā; **~ый**, -ая, -ое žр. щавелевый.

щадить, щажу, щадишь *eig.* 1. gailėtis; не щадя жизни nesigailėdamas gyvybės; 2. tausoti, saugoti; щ. своё здоровье branginti, tausoti savo sveikatą.

щажу жр. щадить.

щам, **щак** жр. щ.

щаб||енить, -ню, -нишь *eig.* grįsti skaldā; žvirgždūoti; **~енка**, -и, **щёбень**, -бня *v. (akmenų)* skaldā.

щёбет, -а čiulbesys, čiauškesys, kliaugesys; **~ание**, -я čiulbėjimas, čiaušėjimas, čiulbavimas; **~ать**, -ечу, -ёчешь *eig.* 1. čiulbėti, čiauškėti, čekсėti, čekсėti, čirėnti, čiulbauti, čirškėti; 2. *prk. šnek.* (apie kūdikį) kliaugėti, čiauškėti.

щёбетливый, -ая, -ое; *šnek.* čiauškus, čirškus, kliaugus.

щёбетун, -а *šnek.* čiauškutis, pačiauška, kliauga; čiulbėtojas, čiulbūtis; **~ья**, -и; *dgs. kilm.* -ний, *naud.* -ням *šnek.* čiauškutė, čiauškalė, čiulbuonėlė.

щёбешок, -шка *šnek.* akmengalys, plytgalys; šėberkštis.

щёбневой, -ая, -ое skaldōs; щ. слой skaldōs sluoksnis.

щегл||енок, -нка; *dgs.* -лята, -лят *zool.* dagilūkas (jauniklis); **~овка**, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *zool.* dagilio patelė, dagilė, dagilaitė; **~ячий**, -ья, -ье dagilio, dagilių.

щегол, -гла *zool.* dagilis, *Carduelis carduelis*.

щеголев||ать||ость, -и *m.* puošnūmas, elegantiškūmas, dabičiškūmas; **~ый**, -ая, -ое; -ват, -а, -о puošnūs, gašnūs, elegantiškas, dabičiškas.

щеголиха, -и puošnė, puikorė, gražėiva, dabišė, dabitā.

щёголь, -я *v.* dabitā, dabšnā, išpuika, puikōrius, dabišius, gražėiva, puošėiva.

щеголь||нуть, -ну, -нешь *ivk.* rapuikauti, pa(si)-puikuoti, rapuikoriauti; **~ской**, -ая, -ое 1. puošnūs, dabičiškas, puošėiviškas; 2. šaunuoliškas, puikoriškas, puikuoliškas; **~ство**, -а 1. puošnybė, dabičiškūmas, dabišiavimas; 2. puikāvimas, puikoriāvimas, bravirāvimas; didžiāvimas; šaunybė; щ. словами šmaikščių žodžių sąkymas, vartojimas.

щегол||ять, -яю, -яешь *eig.* 1. puoštis, puošniai vilkėti, dabišiauti, dabintis; 2. *prk. šnek.* puikauti, puikuoti, puikoriauti; didžiūotis; щ. своим знаниями puikauti, didžiūotis savo žiniomis.

щёдр||ость, -и *m.* 1. dosnūmas, dosnybė, skairūmas; 2. gausūmas, gausā; vertingūmas; щ. подарка dovanōs vertingūmas; **~отā**, -у *šnek. жр.* щед-

рость (1 *reikš.*); **~оты**, -рот *dgs. (vns. щедрота, -ы) pasen.* didelės malonės; dosnios dovanos; **~ый**, -ая, -ое; щедр, щедрā, щедро 1. dosnūs, dosningas, doslūs, skairūs, davūs; щедрой рукой dosniai, nešykštinti; быть щедрым на обещания apiberti pažadais, nešykštėti, negailėti pažadų; 2. gausūs, apstūs; skalsūs; щ. дождь gausūs, skalsūs lietūs.

щек||а, -й, *gal.* щёку; *dgs.* щёки, щёк, щёкам 1. skruostas; бить по щёкам aštušius skaldyti; щёки залились румянцем skruostus nūplieskė gaudōnis; есть за обе щёки *šnek.* gōdziai šutinti valgi, kiřsti, šveisti, skusti; 2. *tech.* žiauna; šonas; **~астый**, -ая, -ое; -каст, -а, -о *šnek.* išpūst(a)žaņdis, išpūstaveidis, didžiaskruostis.

щек||ода, -ы sklāstis, velkė; (reminiame piūkle) brūklỹs.

щек||от, -а (lakštingalos) suokimas, lakštāvimas.

щекот||ание¹, -я kutėnimas; kutulỹs, giezulỹs.

щекот||ание², -я жр. щекот.

щекот||ать, -очу, -ёчешь *eig.* 1. kutėnti, kutuliuoti, kutinėti, kutinti; щ. под пазухой kutėnti pažastį; радость щекотала ерō сёрдце *prk.* džiaugsmas kutėno, džiūgino jō širdį; 2. gižėnti, knietėti, peršėti; щекочет в горле gerklėje gižėna, knietiti; приятный запах щекотал нōздри malonūs kvāpas kutėno šnirpšles.

щекот||ать², -очет *eig.* suokti, lakštūoti (apie lakštingalą), čiauškėti, čirškėti (apie įvairius paukščius).

щекот||ка, -и *šnek.* kutulỹs, kutėnimas.

щекотлив||ость, -и *m.* (žmogaus) skrupulingūmas; (reikalo) keblūmas, opūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лив, -а, -о 1. *pasen.* bijantis kutėnimo; 2. skrupulingas (žmogus); opūs, delikatus (pvz. klausimas); reikalaujantis tākto.

щекот||и||о *eina tariniu:* ему было щ. jį ėmė kutulỹs; **~ый**, -ая, -ое *šnek.* kutinantis, kutėnantis.

щекоч||ет жр. щекотать²; **~у** жр. щекотать¹.

щел||истый, -ая, -ое; -йст, -а, -о plyšiuotas; suplėišėjes, suėižėjes, suskėldėjes.

щел||к¹ *ist.* pliaukšt, sprākt, pýkšt, sprigt, brinkšt.

щел||к², -а sprāgtelėjimas, brākstelėjimas.

щел||ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам plyšėlis, (durų) skylūtė (raktui įkišti), plyšys.

щел||к||анье, -я pliauškėjimas, čekсėjimas; pliauškinimas; **~ать**, -аю, -аешь *eig.* 1. sprigti (sprigi); 2. pliauškinti, pāuškinti, pýškinti (pvz. botagu), tāuškinti; pliaukšėti, brazgėti; щ. языком pliaukšėti, kleksėti liežuviui; 3. kalėnti (dantimis), klapсėti, barbėnti (pvz. į stalą); 4. triāuškinti (pvz. riešutus); 5. (apie lakštingalą) suokti, lakštūoti; 6. (apie spygą) brākstelėti, sprāgtelėti; **~нуть**, -ну, -нешь *ivk.* 1. sprigtelėti, sprāgtelėti (pirštais); pliaukštelėti, pýkštelėti, dūnkselėti; (apie šūvį) driōkstelėti, pōkštelėti; (žirklėmis) čekсtelėti; (liežuviui) klėkstelėti.

щелкоп||ёр, -а *pasen. niek.* rašėiva.

щелкотня́, -й *šnek.* pliaušķējimas, pliaušķesýs, triaušķesýs.

шелкун, -а *zool.* kálvis, sprakšýs (*vabalas*), šoklýs, *Elateridae*; ~чик, -а (*pasakose*) spragtúkas.

щёлок, -а (-у) šármas.

щелочить, -чý, -чийш *eig.* šárminti (*pov. vandenį*).

щёлочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам plyšélis, plyšiúkas.

щелочной, -ая, -ое šarminis, šarmingas; щелочная реакция *chem.* šarminė reākcija; щелочная вода šarminis, šarmingas vanduo; щ. аккумулятор šarminis akumuliatorius.

щёлочность, -и *m. chem.* šarmingumas; ~ь, -и; *dgs. kilm.* щелочей *m. chem.* šármas; едкая щ. gailiús šármas, nātri šármas.

щелчок, -чка́ 1. sprigtúkas, sprigtas, sprigis; дать щ. по лбу spriegti sprigtą, sprigtelėti į kaktą; 2. sprągtelėjimas, trąkštelėjimas, trinktelėjimas, rókštelėjimas; trińkis, trińksnis; щ. выстрела šūvio rókštelėjimas; 3. *prk. šnek.* užgavimas, užgaulė; дать щ. по самолюбию užgauti ambiciją.

щель, -и, о щёлы, в щели; *dgs.* щёлы, -ей *m.* plyšýs, plaiša, áiza, trūkis, įskilimas; голосовая щ. anat. balsaskylė.

щемить, -ит *eig.* gniáužti, spáuсти, gnýbti; емý щемýло гóрло jáм gnýбčiojo gérklę, jáм knietėjo gerklėje; мне щемит сёрдце mán gniáužia, spáudžia, maúdžia širdį; ~ящий, -ая, -ее maúdžiantis; gniáužiantis; spáudžiantis; щемящая боль maúdžiantis skausmas; щ. дýшу напéв širdį vėrianti, už širdies, širdį griebianti melodija.

щени́ться, -ится *eig.* šuniuotis, šunýčius vėsti; vėsti (*šuniukų, vilkiukų, lapiukų*).

щенки́ *žr.* щенóк.

щённая, -нна šuninga (*apie kalę*), vėsianti (*apie vilkę, lapę*).

щенóк, -нкá; *dgs.* щенки́, -ов ir щенята́, -ня́т 1. šunýtis, šuniúkas; 2. *prk. šnek.* pienburnis, geltonšápis; piemengalýs, vaikigalis.

щенята́ *žр.* щенóк.

щенячий, -чья, -чье šunýčio, šuniúко, šunýčių, šuniúкų.

щепá, -ы; *dgs.* щёпы, *naud.* -ám skiedrà, skedérva, skalá; *kuor.* skiedros, málksnos; ~ние, -я skélimas, skáldymas; ~ть, щеплю́, щеплеш *eig.* skélti, skáldyti.

щепетильный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно 1. *pasen.* galantèrijos; parfumerijos; 2. *pasen.* prašmatnús, madingas; 3. smùlkmeniškas, mážmožiškas; 4. skrupulingas, skrupulingai sąžiningas; 5. keblús, pinklús, painús (*pov. klausimas*).

щепка́, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам skiedrà, čėžena, šipulýs; худóй как щ. sudžiúvęs, išdžiúvęs kaip šakalýs.

щепной, -ая, -ое 1. *pasen.* drožtinis, tėkintinis, skobtinis, skaptuotinis; щ. товáр (щепные изделия) drožiniai, skobiniai; щепная посýда skaptuotiniai (mediniai) iřdai; 2. skiedrinis, málksnų; щепная крыша skiedrinis stogas.

щепóтка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *žр.* щепóть.

щепóть, -и *m.* ir щепóть, -и *m.* 1. žiupsnis, žiupsnėlis, knypėlis; щ. табакý žiupsnėlis tabáко; щ.

сóлы žiupsnis drúskos; 2.: щепóтью брать imti trimis pirštais (*ko nors žiupsnį*), žiupsniuoti.

щеп|очка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам skiedrėlė; šipulėlis; ~яной, -ая, -ое *pasen. žр.* щепной.

щерб|áтый, -ая, -ое; -át, -а, -о 1. šukėtas, švarplėtas, grublėtas, gruoblėtas, gunkluotas; щербáтая доскá grublėta lentá; щербáтая доро́га gruoblėtas, grubús kėlias; 2. *šnek.* rauplėtas, raupuotas, rečiúotas, nurúpes; щербáтое ли́цо rauplėtas véidas; ~йна, -ы 1. šukė, švarplė, plová; 2. rauplė, raupras, retýs; 3. šlákas, dėmė, stráždana; ~ить, -блю, -бýшь *eig. šnek.* švarplės darýti, išmúšti, šukėti (*pov. dalgi į akmenį*).

щерить, -рю, -ришь *eig. šnek.* 1. šiepti, viepti; щ. зýбы šiepti dantis; щ. пасть viepti nasrús; 2. *tarm.* šiaúšti, šiaúšinti; ~ся, -рюсь, -ришýсь *eig. šnek.* 1. šieptis, vieptis; 2. šiaúštis, šiaúšėti.

щети́н|а, -ы 1. šeriai; 2. *prk. (javų)* raziena; ~стый, -ая, -ое; -нист, -а, -о šeringas, šeriúotas, dygús, šėris; щетинистая свинья šeringa kiaulė; щетинистая травá šėrė žolė; щетинистые усы dygús ūsai; ~ить, -ню, -нишь *eig. šnek.* šiaúšti, šiaúšinti (*pov. plaukus, šerius*); ~иться, -нюсь, -нишýсь *eig.* 1. šerius statýti, šiaúštis; šiuirti; 2. *prk. šnek.* šiaúštis, širsti; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам šerėlis, šerýs.

щети́н|ник, -а *bot.* šerýtė, *Setaria*; ~ный, -ая, -ое šerių, šerinis; ~ообразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно panašús į šerius, šeriškas.

щётк|а, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам 1. šepetýs; щ. для óбуви bátų šepetýs; зубна́я щ. dantų šepetėlis; 2. (*arklio riešo plaukai*) šepetėlis; 3. *tech.* šepetýs; ýгольная щ. (*elektrotechnikoje*) anglinis šepetýs; крýглая щ. *tekst.* ápskritas šepetýs; ~одержáтель, -я *v. tech.* šepetių laikiklis.

щёточ|ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам šepetėlis, šepetúkas; ~ник, -а šepetiniškas, šepetių dirbėjas; ~ный, -ая, -ое šepetių, šepetio, šepetinis; щ. аппарáт šepetių rekėtas; щёточная машинá 1) (*elektrotechnikoje*) mašiná sú šepetiais; 2) *tekst.* šepetiaavimo mašiná.

щёч|ка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам skruostėlis, veidėlis; ~ный, -ая, -ое skruostų, skruosto.

щи́, щей, шам, ша́ми, о шах *dgs.* kopústiėnė, kopústai (*sriuba*); свёжие (ленйвые) щ. žalių kopústų sriubá; rūgštýnių sriubá; špinátų sriubá; пустые щ. liesi (*be mėsos*) kopústai.

щико́л|ка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам, ~отка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам kulkšnis, guřnas, kulkštinas, gurnėlis.

щипá|ние, -я 1. gnybimas, gnáibymas; 2. skábymas (*pov. lapų*); pešimas, pešiójimas (*pov. paukščio plunksnų*); ~ть, щиплю́, щиплеш *eig.* 1. gnybti, žnybti, žnáibyti, gnáibyti, gnybčioti, gnybulti; 2. (*apie šaltį*) spiginti, svilinti; (*apie garstyčias, pipirus*) ėsti, gráužti, dėginti; 3. (žolė) rupšnóti, pešióti, skabýti; (*obuolius, žirnius*) raškýti, rėkšti; (*lapus*) skabýti, skóbt, skinti, skáinioti; (*vilnas*) pešióti, pašýti; (*plunksnas*) pėšti; plėšyti; ~ться, щиплюсь, щиплешýсь *eig.* 1. gnáibyti, žnáibyti, gnybti, žnybti, gnybčioti; 2. (*tarp savęs*) gnáibytis, žnáibytis, gnybčiotis;

3. būti pešiojamam, pešamam; būti rupšnojамam, skābomam.
щипец, -пца 1. *archit.* frontonas; 2. (*šuns*) snūkis.
щипка, -и skābymas, gnāibymas; pešimas, pešiojimas, rupšnojimas.
щипковый, -ая, -ое *muz.* gnāibomasis; щипковые инструменты gnāibomieji instrumentai.
щипнуть, -нү, -нешь *įvk.* gnýbtelėti, žnybtelėti; pėštelėti.
щиповка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *zool.* kirtiklis, ožkūtė (*žuvis*), *Cobitis taenia*.
щипок, -пка įgnybimas, įžnybimas, gnýbis, žnybis.
щипцы, -ов *dgs.* žnyplės, rėplės, gnýplės; (*žvakių*) gnybtūvai; (*riešučių*) spaustūkai, gvildūkai.
щипчики, -ов *dgs.* žnyplėlės, gnyplėlės, gnybtūkai.
щит, -а 1. *ist.* skýdas; 2. *tech.* skýdas; lentà; снегозащитный (снеговой) щ. sniego sulaikomas skýdas; распределительный щ. skirstomoji lentà; сигнальный щ. *glžk.* signalinis skýdas; 3. *zool.* (*kai kurių gyvūnų*) kiāutas, šarvai; ♦ поднять на щ. корó-л. išaukštinti, iškelti į padanges kę.
щитковые, -ых *dgs. dkt. zool.* šarviniai.
щитовидный, -ая, -ое *anat.*: щитовидная железа skýdinė liaukà, skýd liaukė.
щитовка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам *zool.* skýdamaris.
щитовник, -а *bot.* papartis, *Dryopteris*.
щитовой, -ая, -ое skýdinis; щ. затвор skýdinis uždoris.
щиток, -тка 1. *tech.* skydėlis; lentėlė; щ. контрольных приборов kontrolinių prietaisų lentà; 2. (*valalo sparnų*) šarvai; 3. *bot.* skėtiškas žiedynas, skydėlis.
щитообразный, -ая, -ое; -зен, -зна, -зно skýdiškas, skýdinis.

щýка, -и *zool.* lydekà, lydýs, *Esox lucius*.
щуп, -а 1. *tech.* kalibrinė plokštėlė; tarpūmatis; 2. *tekst.* liestūvas.
щупальца, -лец, -льцам *dgs. (vns. щупальце, -а)* čiuptuvėliai.
щупальце, -я 1. (už)čiupimas, čiupinėjimas, grabaliójimas; 2. tyrinėjimas, ieškójimas; zondávimas; ~ть, -аю, -аешь *eig.* 1. (už)čiúopti, čiupinėti, čiupnóti, liēsti, grabalióti, grabinėti, graibýti; щ. пульс užčiúopti pùlsą; щ. карманы graibýti pō kišenės; 2. tyrinėti, ieškóti (*puz. minu*); 3. *prk.* áiškinti, bandýti, zondúoti; ♦ щ. глазами žiūrėti akis išpūtus.
щуплый, -ая, -ое; щупл, щуплá, щупло *šnek.* geibūs, liesas, láibas, glėžnas, glėbnas.
щур¹, -а *zool.* pušinė, sniēgena, *Pinicola enucleator*.
щур², -а prótėvis, sėntėvis, senólis.
щуренок, -нка; *dgs.* -рята, -рят lydekėlė (*jauniklis*), lydekūtė (*maža lydeka*).
щурить, -рю, -ришь *eig.* (*pri*)mérkti (*akis*); щ. на корó-л. glazá prisimėrkus žiūrėti, žvelgti į kę; ~ся, -рюсь, -ришья *eig.* mérkti(s), prisimėrkti; щ. от свѣта prisimėrkti nuo šviesos; eró glazá dólго щурились jō ákys ilgai mirksėjo.
щурка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -ркам *zool.* bítininkas, bičėda (*paukštis*), *Merops apiaster*.
щурята *žr.* щуренок.
щучий, -ья, -ье lydėkos, lydzio, lydėkinis; щучья удочка lydėkinė (meškerė); ♦ (как) по щучьему велению saváime, lýg búrtais; ~на, -ы *šnek.* lydiėna.
щучка¹, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам lydekėlė, lydėlis.
щучка², -и; *bot.* šlúotsmilgė, *Deschampsia*.

Э э

э *jst.* ē, è, ě; nà; э, позвольте уж nà, jau léiskite (mán).
эбеновый, -ых *dgs. dkt. bot.* juodmediniai; ~й, -ая, -ое juodmedžio, juodmedinis; эбеновая шка-тулка juodmedinė dėžutė; эбеновое дерево juodmedis (*apie medieną*).
эбонит, -а *tech.* ebonitas.
эва *jst. šnek.* aurė, māt, štaĩ; šit, vajė; э., какоĩ большоĩ māt, kóks didelis.
эвакопункт, -а (эвакуационный пункт) evakuācijos pūntas.
эвакуатор, -а evakuotojas; ~ационный, -ая, -ое evakuācinis, evakāvimas; ~ация, -и *m.* evakuācija, evakāvimas; ~ированный, -ая, -ое 1. evakuotas; эвакуированная зона evakuota zonà; 2. -ого *dkt.* evakuotasis (*žmogus*).
эвакуировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* evakuoti (*puz. kariuomenę*); ~ся, -руюсь, -руешья *eig.* ir *įvk.* evakuotis.

эвѣнк, -а evėnkas; ~йика, -и; *dgs. kilm.* -йек, *naud.* -йикам evėnkė; ~ййский, -ая, -ое evėnkų, evėnkiškas; э. язык evėnkų kalbà.
эвентуальный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно gālimas, įmānomas, eventualūs.
эвкалипт, -а *bot.* eukaliptas, *Eucalyptus*; ~овый, -ая, -ое eukaliptinis, eukalipto, eukaliptų; э. лес eukaliptų miškas.
эволюционировать, -рую, -руешь *eig.* ir *įvk.* evolūcionuoti.
эволюционист, -а evoliucionistas; ~йческий, -ая, -ое, ~ский, -ая, -ое evoliucionisto; evoliucionistinis.
эволюционный, -ая, -ое evoliūcinis; ~юция, -и evoliūcija.
эвон, ~а *dll. šnek. tarm.* antai, štaĩ, šit.
эврика *jst.* eureka.
эвфония, -и *lit.* eufonija.
эгэ и э-ге-гэ *jst.* šit kaip.

эгэй *jst. žr. эй.*

эгйда, -ы: под эгидой *apsaugojė, globojė, vado-vaujant.*

эгойзм, -а *egoizmas, savimyla*; ~ст, -а *egoistas, savimyla*; ~стический, -ая, -ое, ~стичный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *egoistinis, egoistiškas, savimylīškas*; ~стка, -и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам egoistė, savimyla.*

эдак *prv. žr. этак*; ~ий, -ая, -ое *iv. žr. этакый.*

эдельвейс, -а *bot. alpinė liūtpėdė, Leontopodium alpinum.*

эдём, -а *rõjus*; земля эдёма *paláimintas žėmės kampėlis, edėmo žėmė.*

эжэктор, -а *garinis siurblys, ežėktorius.*

эй *jst. eĩ, girdi, klausyk.*

экватор, -а *geogr. pusiáujas, ekvātorius*; ~иальный, -ая, -ое *geogr. pusiáujo, ekvātoriaus, ekvātorinis.*

эквивалент, -а *ekvivalėntas*; числовой э. *skaitmeninis ekvivalėntas*; тепловой э. работы *terminis dárbo ekvivalėntas*; ~ность, -и *m. ekvivalentiškumas*; ~ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно *ekvivalentinis, ekvivalentiškas, lygiavėrtis, tolygus*; э. ток *tech. atstojamoji, ekvivalėntinė srovė.*

эквилибрист, -а *ekvilibristas*; ~ика, -и *ekvilibristika.*

эквифазный, -ая, -ое *vienodų fāzių.*

эксальтация, -и *m. egzaltācija*; ~иrowанный, -ая, -ое; -ван, -ванна, -ванно *egzaltuotas.*

экзаме́н, -а *egzāminas*; ~а́тор, -а *egzaminātorius, egzaminuotojas*; ~а́торский, -ая, -ое *egzaminātoriaus, egzaminātorijų*; ~ацио́нный, -ая, -ое *egzaminų, экзаменационная сėссия egzaminų sė-sija.*

экзаменовать, -нью, -нүешь *eig. egzaminuoti*; ~ся, -нүюсь, -нүе́шься *eig. 1. laikyti egzaminą, egzāminus, egzaminuotis*; 2. būti egzaminuojamam.

экзаку́лтор, -а *egzekūtorius, baudmės vykdytojas*; ~ция, -и *pasen. egzekūcija.*

экзема, -ы *med. egzema (odos liga).*

экземпляр, -а *egzempliūrius.*

экзерци́ция, -ий *dgs. pasen. (vns. экзерция, -и) pratimai, pratybos (kareivių).*

экзотермический, -ая, -ое *chem. egzotėrminis (pvz. procesas).*

экзотика, -и *egzotika*; ~ический, -ая, -ое *egzotinis, egzotiškas*; ~ичность, -и *m. egzotiškumas*; ~ичный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *žr. экзотический.*

экиво́к, -а *dviprasmybė, dviprāsmiška užuomina*; išsisukinėjimas.

экий, -ая, -ое; э́ка, э́ко *šnek. šitoks, anóks, tóks, māt kóks.*

экипа́ж¹, -а *ekipāžas, vežimas, karietā.*

экипа́ж², -а *ekipāžas, komānda, įgula (pvz. laivo, lėktuvo, žemsiurbės, tanko).*

экипа́жный¹, -ая, -ое *ekipāžo, kariėtos, vežimo*; экипа́жная мазь *gātų tėpalas.*

экипа́жный², -ая, -ое *ekipāžo, komāndos, įgulos*; э. командир *ekipāžo, įgulos vādas.*

экипи́ровать, -рюю, -рүе́шь *eig. ir įvk. ekipuoti, išruošti, aprūpinti viskuo, kās reikalinga (pvz. laivą)*; э. локомотив *paruošti, ekipuoti gārvežį*; ~оваться, -рүюсь, -рүе́шься *eig. ir įvk. 1. eki-*

pūotis, apsirūpinti viskuo, kās reikalinga; 2. būti ekipuojamam; ~овка, -и; *dgs. kilm. -вок, naud. -вкам 1. ekipavimas, išruošimas*; 2. aprangā, apdangā, āpdaras, dangā ir āpavas.

эклéктизм, -а *eklektizmas.*

эклéктик, -а *eklektikas*; ~ка, -и *eklektika*; ~цизм, -а *žr. эклéктизм.*

эклéктичэский, -ая, -ое, ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *eklektinis, eklektiškas.*

эклéпти́ка, -и *astr. eklíptika.*

э́кой, -ая, -ое *žr. э́кий.*

эко́ном, -а 1. *pasen. taupūs šeimininkas*; 2. *ūkve-dys*; 3. *ekonomistas*; ~йзм, -а *ekonomizmas*; ~ика, -и *ekonomika*; ~йст, -а *ekonomistas*; ~ить, -млю, -мишь *eig. taupyti, tausoti, lūkyti*; daryti *ekonomiją*; ~йчэский, -ая, -ое *ekonominis, ekonomiškas*; экономическая география *ekonominė geogrāfija*; ~йчность, -и *m. ekonomiskumas*; ~йчный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *ekonomiškas, dūodantis ekonomiją.*

эко́номия, -и *m. 1. ekonomija, taūpymas*; 2. *pasen. dvāro ūkio kontorā*; 3. *pasen. ekonomija, stambūs dvāras*; ♦ политическая э. *politinė ekonomija*; ~ка, -и; *dgs. kilm. -мок, naud. -мкам pasen. ūkvedė*; ~ничать, -аю, -ае́шь *eig. šnek. taupyti, taūpti naudoti*; ~ный, -ая, -ое; -мен, -мна, -мно *taupūs, spulūs; ekonomiškas.*

экра́н, -а 1. *ekrānas (kino)*; 2. *tech. ekrānas, šārvas*; ~изация, -и *ekranizācija, ekranizāvimas*; ~изировать, -рюю, -рүе́шь *eig. ir įvk. ekranizuoti*; ~ный, -ая, -ое *ekraninis, ekrāno.*

экс-, eks-, būvęs; эксчемпио́н *ekscėmpionas, būvęs čėmpionas.*

экскава́тор, -а *ekskavātorius*; ~ный, -ая, -ое *ekskavātoriaus, ekskavātorijų*; ~щик, -а *ekskavātorininkas.*

экскремё́нты, -ов *dgs. ekskremeñtai, išmatos.*

экску́рс, -а *ekskursas.*

экскурса́нт, -а *ekskursāntas*; ~ка, -и; *dgs. kilm. -ток, naud. -ткам ekskursāntė.*

экскурсио́нный, -ая, -ое *ekskursinis, ekskursijos, ekskursijų.*

экску́рсия, -и *m. ekskursija, iškyla, išvyka*; ~ово́д, -а *ekskursijos vadovas.*

экслиб́рис, -а *ekslibris(as).*

экспа́нсийный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно *ekspansyvūs*; ~онйзм, -а *ekspansionizmas*; ~онйстский, -ая, -ое *ekspansionistinis.*

экспа́нсия, -и *ekspānsija.*

экспа́триация, -и *ekspatriācija, iš(si)kėldinimas.*

экспеди́ровать, -рюю, -рүе́шь *eig. ir įvk. ekspedijuoti, (iš)siuntinėti*; ~а́тор, -а *ekspeditorius, išsiuntinėtojas (pvz. laiškų, prekių)*; ~ицио́нный, -ая, -ое *ekspedicinis*; ~иция, -и *m. 1. ekspedicija; наўчная э. mókslinė ekspedicija*; 2. išsiuntinėjimas, išsiuntimas.

эксперимéнт, -а *eksperimeñtas, bañdymas*; ~а́льный, -ая, -ое *eksperimeñtinis, bañdomasis*; ~а́тор, -а *eksperimentātorius*; ~йровать, -рюю, -рүе́шь *eig. eksperimentuoti, daryti bañdymus, eksperimentūs.*

экспёрт, -а *ekspėrtas*; э. по качеству *ekspėrtas kókybei nustatyti*; ~йза, -ы 1. *ekspertizė; наўчная э. mókslinė ekspertizė; судėбно-медицинская э. teis-*

minė-medicininė ekspertizė; 2. ekspertų komisija; член экспертной комиссии; **эксперт**, -ая, -ое експерт; експертные заключения; експертный вывод; експертная комиссия; експертная комиссия.

эксплуататор, -а išnaudotojas, eksploatatorius; **эксплуатационный**, -ая, -ое išnaudotojiškas, išnaudojimo; išnaudotojų; эксплуататорская политика; эксплуататорские классы; išnaudotojų klasės.

эксплуатационный, -ая, -ое eksploatacijos, eksploatavimo, eksploatacinis, naudojimo; эксплуатационные издержки (расходы) eksploatacinės išlaidos.

эксплуатация, -и *m.* 1. išnaudojimas, eksploatavimas, eksploatacija; э. человека человеком žmogaus išnaudojimas kito žmogaus; 2. eksploatavimas, naudojimas (*puz. žemės turtų, mašinų*); **эксплуатировать**, -рую, -руешь *eig.* 1. išnaudoti, eksploatuoti; 2. *tech.* eksploatuoti, naudoti.

экспозиция, -и 1. ekspozicija; 2. *fol.* išlaikymas, ekspozicija.

экспонат, -а (*parodos, muziejaus*) eksponatas; **экспонент**, -а експонентас; **экспортировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *ivk.* 1. експонuoti, išstatyti parodoje; 2. *fol.* експонuoti.

экспорт, -а експортас; **экспортёр**, -а експортининкас, експортuoti; **экспортирование**, -я експортavimo; **экспортировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *ivk.* експонuoti; **экспортёр**, -ая, -ое експортининс, експортuojamas (is), експорто.

экспресс, -а експресас, greitis (*traukinys, garlavis, autobusas*).

экспрессивность, -и *m.* експресyvumas, išraiškingumas, (iš)raiškumas; **экспрессивный**, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно експресyvus, išraiškingas, (iš)raiškūs, експресingas.

экспрессионизм, -а експресионизмас; **экспрессионист**, -а експресионistas; **экспрессионистский**, -ая, -ое, **экспрессионистский**, -ая, -ое експресионистининс.

экспрессия, -и експресија.

экспромт, -а експромтас; **экспромт**, *prv.* експромту, nespasiruošus.

экспроприатор, -а експроприаторius; **экспроприация**, -и експроприacija, експропријавимас; **экспроприировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *ivk.* експропријuoti.

экстаз, -а екстазė; быть в состоянии экстаза būti ekstazėje; впасть (прийти) в э. patękti į ekstazę; **экстатический**, -ая, -ое **экстатичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно екстaziškas, ekstazės.

экстенсивный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно ekstensyvus, ekstensyvinis.

экстерн, -а екстernas (*per egzaminus*).

экстерриториальный, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно екстерitorialus.

экстерьер, -а екстерјерас.

экстирпатор, -а žemėd. ekstirpatorius.

экстирпация, -и med. ekstirpacija.

экстра *nkt. bdv.* ekstra.

экстравагантность, -и *m.* ekstravagantiškumas; **экстравагантный**, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно ekstravagantiškas, keistuoliškas.

экстрагирование, -я chem. ekstrahavimas; **экстрагировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *ivk.* 1. chem. ekstrahuoti; 2. med. ištraukti (*puz. dantį*).

экстракт, -а екстрактас, ištraukos; **экстрактный**, -ая, -ое, **экстрактный**, -ая, -ое екстрактас, екстрактининс; **экстракция**, -и 1. med. (*danties*) ištraukimas; 2. žr. экстрагирование.

экстраординарный, -ая, -ое; -пен, -рна, -рно екстраordinarinis, nepaprastas; ♦ э. профессор *pasen.* екстраordinarinis, neetatinis profesorius.

экстремизм, -а екстремизмас; **экстремист**, -а екстремistas; **экстремистский**, -ая, -ое екстремистининс; екстремистų.

экстренно *prv.* skubiai, neatidėliotinai; **экстренный**, -ая, -ое 1. neatidėtinas, skubūs; экстренное дело skubūs reikalas; 2. nepaprastas, specialūs, ypatingas; экстренная сессия nepaprastà sėsis; экстренное происшествие ypatingas, nepaprastas įvykis.

эксцентрик, -а ексцентрикас (*artistas*).

эксцентрик, -а *tech.* ексцентрикас; пазовый э. griovėlinis ексцентрикас; **эксцентрик**, -ая, -ое *tech.* ексцентрининс; э. пресс ексцентрининс прėsas.

эксцентрический, -ая, -ое ексцентришkas.

эксцентрический, -ая, -ое *mat.* ексцентрининс.

эксцентричность, -и *m.* ексцентриškumas; **эксцентричный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно ексцентрининс.

эксцесс, -а ексцėsas.

эластичность, -и *m.* elastingas, elastiškas, tamprūs, stangrūs; эластичная политика *prk.* lankstī, elastinga politika.

элеватор, -а elevatorius.

элегантный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно elegantiškas.

элегантность, -и *m.* elegiškumas; **элегантный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно žr. элегический (2 *reikš.*).

электризация, -и *fiz., med.* elektrinimas, elektrizacija; **электризовать**, -зую, -зуюшь *eig.* ir *ivk.* elektrinti; э. взглядом *prk.* elektrinti žvilgsniū.

электрик, -а elektrikas, elektrotechnikas; elektrininkas.

электрик *nkt. bdv.* žydrai pilkšvas.

электрификация, -и *top.* elektrifikavimas; **электрификационный**, -ая, -ое elektrifikacinis, elektrifikacija.

электрифицированный, -ая, -ое elektrifikuotas; **электрифицировать**, -рую, -руешь *eig.* ir *ivk.* elektrifikuoti; **электричиться**, -тся, -руется *eig.* ir *ivk.* 1. būti elektrifikuotam; 2. būti elektrifikuojamam.

электрический, -ая, -ое 1. elektrinis; elektros; э. мотор elektrinis motoras; э. ток elektros srovė; электрическая станция elektros stotis, elektrinė; 2.: э. скат *zool.* torpeda (*žuvis*); **электричество**, -а elektras.

электричка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek.*

1. elektrinis geležinkelis; 2. elektrinis traukinys. **электробур**, -а elektrogrežis (*mašina*), elektrinis grąžtas; **электровоз**, -а elektrovežis; **электроглушение**, -я *tech.* elektrinis svaiginimas.

электрод, -а elektrodas; **электродный**, -я *v.* elektrinis variklis; **электродинамика**, -и elektrodinamika.

электромонтёр, -а elektromontieris.

электрон, -а elektronas, **электроника**, -и elektronika.

электрооборудование, -я *kuor.* elektriniai įrenginiai, įrenginiai; **электрооптика**, -и elektrooptika; **электроприкатный**, -ая, -ое elektriskai neįgiamas; **электропередача**, -и 1. elektros perdavimas; 2. elektros perdavimo įrenginiai; **электропечь**, -и *m.* elektrinė krėslis.

электро||пила́, -ы *elektrinis* pūklas; **~плавка**, -и *elektrinis* lydymas; **~плита́**, -ы *elektrinė* viryklė; **~плитка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *elektrinė* plytelė, *viryklėlė*; **~плуг**, -а *elektrinis* plūgas; **~поезд**, -а *elektrinis* traukinys; **~положительный**, -ая, -ое *elektriškai* teigiamas; **~прибор**, -а *elektrinis* prietaisas, aparatas; **~привод**, -а и **~привод**, -а *elektrinė* pavarā.
электропр||вод, -а *elėktros* laidas; **~одка**, -и *elėktros* instaliacija, laida; **~одность**, -и *m. elektrinis* laidumas; **~одный**, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно *laidūs* *elėktrai*.
электрораспределительный, -ая, -ое: э. щит *elėktros* skirstomoji lentā.
электросвар||ка, -и *elektrinis* suvirinimas; **~щик**, -а *elektrosuvirintojas*.
электро||сеть, -и *m. elėktros* tiūklas; **~силовой**, -ая, -ое *elektrā* vāromas; **~сталь**, -и *m. elektroplienas*; **~станция**, -и *elėktros* stotis, *elektrinė*; **~счётчик**, -а *elėktros* skaitiklis; **~терапия**, -и *m. elektroterapija*.
электротех||ик, -а *elektrotėchnikas*; **~ика**, -и *elektrotėchnika*; **~ический**, -ая, -ое *elektrotėchnikos*, *elektrotėchninis*.
электро||тормоз, -а *elektrinis* stabdys; **~трактор**, -а *elektrinis* traktorius; **~тяга**, -и *elėktros* traukā; **~ход**, -а *elektrolaivis*; **~энергия**, -и *m. elektroenergija*.
элемент, -а *elementas*; периодическая система элементов Менделеева *chem. Mendelėjevo* periodinė *elementų* sistema; прогрессивные элементы общества *prk. pažangūs* visuomenės *elementai*; элементы науки *mokslo* pagrindai, *pradmenys*, *elementai*; мужской э. *kuop. šnek. vyrai*.
элементар||ость, -и *m. elementarumas*, *paprastumas*; **~ый**, -ая, -ое; -пен, -рна, -рно 1. *elementarinis*, *elementarus*, *pradinis*; элементарная математика *elementarinė* matemātika; 2. *prk. paprasčiausias*, *elementarus* (*pvz. taisyklė*); 3. *chem. elementinis*; э. анализ *elementinė* analizė.
эликсир, -а *eliksyras*; ♦ *жизненный э.* (э. жизни) *pasen. gyvybės eliksyras*.
элимин||ация, -и *eliminacija*, pašalinimas, išskyrimas; **~ировать**, -рую, -руешь *eig. ir įvk. eliminuoti*, pašalinti, išskirti; э. противоречия pašalinti prieštaravimus; э. неизвестный член из уравнения *mat. eliminuoti nežinomąjį narį iš lygties*.
эллин, -а *helėnas*, senovės graikas.
эллинг, -а *av., laiv. élingas*.
эллипс, -а, **~ис**, -а *mat., lingv. élipsė*.
элодея, -и *bot. kiaulžolė*, *elodėja*, *Helodea*, *Elodea*.
эмалевый, -ая, -ое *emālinis*, *emālio*.
эмалиров||анный, -ая, -ое; -ван, -а, -о *emaliuotas*; **~ать**, -рую, -руешь *eig. emaliuoti*; **~ка**, -и 1. *emaliavimas*; 2. *emālis*; **~очный**, -ая, -ое *emaliavimo*; **~щик**, -а *emaliuotojas*.
эмаль, -и *m. emālis*.
эмансип||ация, -и *m. emancipacija*, išlaisvinimas (*pvz. moters*), išsivadavimas (*pvz. nuo prietaisų*); **~ировать**, -рую, -руешь *eig. ir įvk. emancipuoti*; **~ироваться**, -руюсь, -руешься *eig. ir įvk. emancipuotis*, išsivaduoti, išsilaisvinti.
эмбарго *nkt. embargo* (*uždraudimas įvežti, išvežti*).

эмблема, -ы *emblemā*; **~тический**, -ая, -ое *emblėminis*, *emblėmos*.
эмбриол||огический, -ая, -ое *embriologinis*, *gėmalinis*; **~огия**, -и *embriologija*.
эмбрион, -а *biol. embriōnas*, *gėmalas*; **~альный**, -ая, -ое *embriōninis*.
эмерит||ура, -ы *emeritūra*.
эмигрант, -а *emigrantas*, *išeivis*; **~ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *emigrantė*, *išeivė*; **~ский**, -ая, -ое *emigranto*, *emigrantiškas*, *emigrantinis*.
эмигр||ационный, -ая, -ое *emigracinis*, *emigracijos*; *emigrantu*; **~ация**, -и *m. 1. (veiksmas) emigravimas*; 2. *emigracija*, *išeivybė*; 3. *kuop. emigrantai*, *emigracija*; **~ировать**, -рую, -руешь *eig. ir įvk. emigruoti*.
эмир, -а *emyras*, *valdovas* (*Rytuose*).
эмиссар, -а *emisāras*.
эмиссионный¹, -ая, -ое *fin. emisijos*, *emisinis*; э. банк *emisinis*, *emisijos* bankas.
эмиссионный², -ая, -ое *fiz. emisinis*; э. фотоэлемент *emisinis* fotoelementas.
эмиссия¹, -и *fin. emisija*.
эмиссия², -и *fiz. emisija*; термоэлектронная э. *termoelektrōninė* emisija.
эмбция, -и *m. emocija*.
эм||пиризм, -а *empirizmas*; **~ирик**, -а *empirikas*.
эмпириокрит||ик, -а *empiriokritikas*, *empiriokriticizmo* pasekėjas; **~цизм**, -а *empiriokriticizmas*.
эмпири||ческий, -ая, -ое *empirinis*; **~чность**, -и *m. empiriškumas*; **~чный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *empiriškas*, *empirinis*; **~я**, -и *empirija*.
эму *nkt. zool. emā* (*Australijos strutis*), *Dromiceidae*.
эмуль||гатор, -а 1. *emulsintūvas* (*aparatas*); 2. *emulsiklis* (*emulsinimo medžiaga*); **~гировать**, -рую, -руешь *eig. ir įvk. emulsinti*; **~сировать**, -рую, -руешь *eig. ir įvk. žr. эмульгировать*.
эмуль||ция, -и *spec. emulsija*; дегтярная э. *dervų emulsija*; **~ор**, -а *emulsorius*.
эмфизема, -ы *med. emfizemā*.
эндокринный, -ая, -ое *fiziol. endokrininis*.
эндшпиль, -я *v. sport. (šachmatų partijos) eūdšpilis*, *baigmė*.
энергет||ик, -а *energėtikas*; **~ика**, -и *energėtika*; **~ический**, -ая, -ое *energėtikos*, *energėtinis*.
энергич||еский, -ая, -ое *žr. энергичный*; **~ность**, -и *m. energingumas*; **~ный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *energingas*, *veiklus*.
энергия, -и *enėrgija*; атомная э. *atōminė enėrgija*; тепловая э. *šiluminė enėrgija*; приливная э. *rōtvynių enėrgija*; человек большой энергии labai *energingas žmogus*.
энерго||вооружённость, -и *m. energėtinis* apginklavimas; **~поезд**, -а *energotraukinys*; **~система**, -ы *energėtinė* sistema; **~снабжение**, -я *enėrgijos* tiekimas.
энный, -ая, -ое *n-tas* (*apie dydžius*).
энский, -ая, -ое *N* (*vartojamas vietoj pavadinimo, kuris tam tikrais sumetimais negali būti nurodytas*); в энском направлении *N* *kryptimi*; энская дивизия *N divizija*.
энтомол||ог, -а *entomologas*; **~огия**, -и *entomologija*.

энтузи́зм, -а *entuziāzmas*; **э́ст**, -а *entuziāstas*, *užsidēgēlis*; **э́стический**, -ая, -ое *entuziāstiškas*, *entuziastīngas*; **э́стка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *entuziāstē*, *užsidēgēlē*.

э́нцефалит, -а *med. encefalitas*.

э́нциклика, -и *enciklika (Romos popiežiaus raštas)*.

э́нциклопедизм, -а *enciklopedizmas*; **э́дист**, -а 1. *enciklopedinio išsilavinimo žmogūs*, *enciklopedininkas*; 2. *ist. enciklopedistas*; **э́дия**, -и *enciklopedija*.

э́пигон, -а *epigonas*.

э́пиграмма, -ы *lit. epigramā*; **э́тический**, -ая, -ое *epigrāmiškas*; *epigrāmos*, *epigrāmų*.

э́пиграф, -а *epigrāfas*; **э́йческий**, -ая, -ое *epigrāfiškas*.

э́пидемиоло́г, -а *epidemiologas*; **э́огический**, -ая, -ое *epidemiologijos*, *epidemiologinis*; **э́бия**, -и *epidemiologija*.

э́пидеми́ческий, -ая, -ое 1. *epidēmijos*, *epidēmīnis (pvz. susirgimas)*; 2. *prk. visuotinis*, *epidēmīnis (pvz. ko nors pamėgdžiojimas)*; **э́емия**, -и *epidēmija*, *lūkuva*.

э́пизод, -а *epizodas (pvz. gyvenimo, romano)*; **э́йческий**, -ая, -ое *epizodinis*, *epizodiškas*; **э́ичность**, -и *m. epizodiškumas*; **э́ичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *žr. эпизодический*.

э́пизо́бия, -и *vet. epizodija*.

э́пика́рд, -а *ir эпика́рдий*, -я *anat. epikārdas (išorinis širdies sienelių sluoksnis)*.

э́пикуреец, -ре́йца *epikūrininkas*; **э́ейзм**, -а *epikurizmas*; **э́ейство**, -а *žr. эпикуреизм*.

э́пилепсия, -и *m. med. epilepsija*, *nuomaris*; **э́тик**, -а *epileptikas*, *nuomaruonis*; **э́тический**, -ая, -ое *epileptiko*, *epileptinis*; *epilėpsijos*, *epilėpsinis*.

э́пилот, -а *lit. epilogas*.

э́писко́п, -а *episkōpas (optinis prietaisas)*.

э́пистолярный, -ая, -ое *epistolinis*, *parašytas laiškių forma (pvz. romanas)*.

э́питафия, -и *m. epitāfija*, *aŭtkapio įrašas*.

э́пителиальный, -ая, -ое *anat. bot. epitēlinis*; **э́лий**, -я *anat., bot. epitēlis*.

э́питет, -а *lit. epitetas*.

э́пице́нтр, -а *epiceñtras*; э. землетрясэ́ния *žemės drebėjimo epiceñtras*.

э́пический, -ая, -ое *lit. epiškas*; *ėpinis*, *ėpo*.

э́полёт, -а *ir э́полёта*, -ы *kar. aŭtpetis*, *epolėtas*, *šlėpas*.

э́попéя, -и *m. eporėja*.

э́пос, -а *lit. ėpas*.

э́по́х||а, -и *epochā*, *gadynė*; **э́альный**, -ая, -ое **э́иальный**, -ая, -ое *epochinis*, *labai reikšmin-gas*.

э́ра, -ы *erā*.

э́рза́ц, -а *pākaitalas*, *erzācas*.

э́ритроци́т, -ов *dgs. (vas. эритроци́т, -а) fiziol. eritrocitai*.

э́родировать, -руер *eig. geol. eroduoti*.

э́рбзия, -и *m. erōzija*.

э́рбт||ика, -и *erōtika*; **э́йческий**, -ая, -ое, **э́ичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *erōtinis*, *erōtiškas*.

э́руді||рованный, -ая, -ое; -ван, а, -о *sū erudicija*; э. человек *žmogūs sū erudicija*, *eruditās*; **э́т**, -а *eruditās*, *išsimokslinę žmogūs*; **э́ция**, -и *m. erudicija*, *didelis išsimokslinimas*.

э́рцгерцо́г, -а *erchercogas (princas titulas)*.

э́сдék, -а (социал-демокра́т) *esdėkas*, *socialdemonstrātas*.

э́сёр, -а (социали́ст-революционе́р) *esėras*, *socialistas-revoliucionieriūs*.

э́скадр||а, -ы *eskadra*; э. миноно́сцев *minininkų eskadra*; э. бомбардиро́вщиков *bombonešių eskadra*; **э́енный**, -ая, -ое *eskādro*, *eskādrinis*.

э́скадри́ля, -и; *dgs. kilm.* -лий, *naud.* -льям *eskadrilė*.

э́скадрон, -а *eskadrōnas*; **э́ный**, -ая, -ое 1. *eskadrōno*; 2. -оро *dkt. eskadrōno vadas*.

э́скалатор, -а *eskalātorius*, *jūdantieji laiptai (pvz. metro stotyse)*; **э́ный**, -ая, -ое *eskalātoriaus*.

э́скало́п, -а *kul. eskalōpas*.

э́скиз, -а *eskizas*, *šķicas*, *pūobryža*; **э́ность**, -и *m. eskiziškumas*; **э́ный**, -ая, -ое; -зен, -зна, -эно *eskizinis*, *eskiziškas*.

э́скимос, -а *eskimas*; **э́ка**, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам *eskimė*; **э́кий**, -ая, -ое *eskimų*, *eskimiškas*.

э́скорт, -а *eskortas*, *palydā*; **э́йровать**, -рую, -руешь *eig. eskortuoti*, *lydėti*; **э́ный**, -ая, -ое *eskortinis*, *eskorto*, *palydōs*.

э́скула́п, -а *pasen. juok. eskulāpas*, *gūdytojas*, *mėdikas*.

э́сминец, -нца (эска́дренный миноно́сец) *kar. eskādrinis minininkas*.

э́спадрон, -а *espadrōnas (fechtavimo špaga)*.

э́спаньо́лка, -и; *dgs. kilm.* -лок, *naud.* -лкам *espanjolė (smaili barzdžiukė)*.

э́спаре́т, -а *bot. bañdvikis (pašarinė žolė)*, *Onobrychis viciaefolia*.

э́сперанти́ст, -а *esperāntininkas*; **э́ка**, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам *esperāntininkė*.

э́сперáнто *nkt. esperāto (kalba)*.

э́ссéция, -и *eseñcija*.

э́ст, -а *žr. эсто́нец*.

э́стакáда, -ы *estakadā*.

э́ста́мп, -а *estāmpas*.

э́стафе́т||а, -ы *estafetė*; **э́ный**, -ая, -ое *estafetės*, *estafetinis*.

э́стét, -а *estėtas*; **э́йзм**, -а *estetizmas*; **э́ик**, -а 1. *žr. эстét*; 2. *šnek. mėno teorėtikas*; **э́ика**, -и *estėtika*; **э́йческий**, -ая, -ое, *estėtinis*, *estėtiškas*; **э́ичность**, -и *m. estetiškumas*; **э́ичный**, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *estėtiškas*.

э́сто́н||ец, -нца *ėstas*; **э́ка**, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *ėstė*; **э́ский**, -ая, -ое 1. *ėstu*, *ėstiškas*; 2. *Ėstijos*.

э́страго́н, -а *bot. peletrūnas, Artemisia dracunculus*.

э́страд||а, -ы *estrādā*; **э́ный**, -ая, -ое *estrādos*, *estrādinis*; э. арти́ст *estrādos artistas*; э. конце́пт *estrādinis koncertas*.

э́та *žr. э́тот*.

э́таж, -á *aūkštas*; дом в четы́ре этажа́ *keturių aukštų namas*.

э́тажёрка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам *etažėrė*, *knygginė*, *knygdetė*.

э́таж||ность, -и *m. aukštų skaičius*, *aukštingumas*; **э́ный**, -ая, -ое *aukšto*, *aukštinis*.

э́так *šnek. 1. prv. māt kaip, šitaip*; 2. *dli. maždaug*, *daugmāž*, *apytikriai*; **э́ий**, -ая, -ое *šnek. māt*

koks, šitoks, anóks; э. мастер anóks čia méist-ras.

эталон, -а etalónas.

этап, -а 1. *kar.* etāpas; 2. etāpas (*distancijos da-lis*); 3. etāpas (*vystymosi pakopa*); 4. *ikirev.*: послать арестованных по этапу (этапом) išsiųsti areštuotuosius etapū; ~ный, -ая, -ое etāpo, etā-pinis.

этика, -и ètika.

этикёт, -а etikètas.

этикетка, -и; *dgs. kilm.* -ток, *naud.* -ткам eti-kètė.

этикетный¹, -ая, -ое etikèto.

этикетный², -ая, -ое etikètės.

этиловый, -ая, -ое etilo, etilinis; э. спирт etilo al-kohòlis.

этим, этимн *žr.* étot.

этимол||огический, -ая, -ое etimològijos, etimològi-nis; ~огия, -и etimològija.

этиология, -и *med.* etiologija.

этич||еский, -ая, -ое ètikos, ètinis, ètiškas; ~ность, -и *m.* etiškumas; ~ный, -ая, -ое; -чен, -чна, -чно *žr.* этический.

этни||ческий, -ая, -ое ètninis, ètniškas; ~огенез, -а etnogenèzė.

этногр||аф, -а etnogrāfas; ~афический, -ая, -ое et-nogrāfinis; ~афия, -и etnogrāfija.

это¹ *dll.* tai, tāt, tatai, šit; э. вас я встрéтил вче-ра? (aš) tai jūs aš vākar sutikau?; э. как угод-но kaip sau pòri(te); что э. с тобой? kàs gi táu ugà?

это² *žr.* étot.

это³, -ого, *eina dkt.* tai; что э.? kàs tai ugà?; э. не ваше дело tai nè jūsų reikalas; э. невозможно

tai negàlima; э. неправда tai netiesà; я этого не знаю aš tō nežinau.

этот, этого; эта, этой; это, этого; *dgs.* éти, éтих *ju.* tās, tā; šitas, šita; šis, ši; в этом году šiais metais, šiomet; э. город находится далеко от нас tās miestas ugà toli nuò mūsų.

этруск, -а *ist.* etruskas.

этиюд, -а etiūdas; ~ный, -ая, -ое etiūdinis, etiūdo.

эфемёрный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно efemèriškas, trumpas, greit praeinantis.

эфёс, -а rankenà (*kardo*).

эфиоп, -а etiòpas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -пок, *naud.* -пкам etiòpė; ~ский, -ая, -ое 1. etiòpu, etiò-piškas; 2. Etiòpijos.

эфир, -а èteris; ~номасличный, -ая, -ое: эфирно-масличные культуры eterinės kultūros, eteriniai augalai; ~ный, -ая, -ое; -рен, -рна, -рно 1. ète-ris; eterinis; 2. *prk.* bekūnis, nežemiškas; 3. leng-vutėlis, pėrsisviečiantis, gāzinis; ~оно́сный, -ая, -ое *žr.* эфиромасличный.

эффе́кт, -а efėktas; ~йвность, -и *m.* efektyvumas; ~йвный, -ая, -ое; -вен, -вна, -вно efektyvus, efektyvinis, veiksmingas.

эффе́ктн||ость, -и *m.* efektingumas, įspūdingumas; ~ый, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно efektingas, įspū-dingas.

эх *jst. šnek.* è, èt, eī, nà.

эхиноко́кк, -а *zool., med.* echinokòkas.

эхма́ *jst. žr.* эх.

эхо, -а áidas, skařdas; átgarsis, átskardis.

эшафот, -а ešafòtas.

эшелон, -а *kar., glžk.* ešelonas; ~ный, -ая, -ое eše-lòno, ešeloninis.

Ю ю

юа́нь, -я *v.* juānas (*Kinijos Liaudies Respublikos piniginis vienetas*).

юбил||ей, -я sukaktis, jubilieėjus, sukaktuvės; справ-лять ю. kėlti sukaktuvės; ~ейный, -ая, -ое jubi-liėjinis, sukaktūvinis, jubilieėjus, sukaktūvių, su-kaktiės; ~яр, -а sukaktūvininkas, jubiliatas; ~ярша, -и sukaktūvininkė, jubiliatė.

юб||ка, -и; *dgs. kilm.* юбок, *naud.* юбкам sijònas; нйжная ю. apatinis sijònas, pāsagalas; ~очка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам sijonėlis.

юбочн||ик, -а *šnek.* 1. mergišius, meģgius, mergi-niškas; 2. sijònu siuvėjas; ~ый, -ая, -ое sijòni-nis, sijòno.

ювелир, -а 1. juvelėras, auksakalys; 2. juvelėras, prekiáutojas juvelėriniais dirbiniais; ~ный, -ая, -ое juvelėrinis; ю. товár juvelėrinės prėkės.

юг, -а piėtūs (*pasaulio šalis*); к ю́ру і pietūs, pie-tų liūk.

юго-востó||к, -а piėtryčiai, piėtų rytai; ~чный, -ая, -ое piėtryčių, piėtrytinis; ю.-в. вéтер piėtryčių vė-jas, piėtrytys.

юго-запад, -а piėtvakariai, piėtų vakarai; ~ный, -ая, -ое piėtvakarių, piėtvakarinis; ю.-з. вéтер piėt-vakarių vėjas, aūlaukis.

югосла́в, -а jugoslāvas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -вок, *naud.* -вкам jugoslāvē; ~ский, -ая, -ое 1. jugo-slāvų, jugoslāviškas, jugoslāvinis; 2. Jugoslāvi-jos.

юдо́ль, -и *m. pasen.*: плачėвная, земна́я ю. (ю. пла-ча, ю. печáли, ю. скóрби) ašarų pakalnė, kančių pasaulis.

юдофил, -а judofilas; ~ьский, -ая, -ое judofiliš-kas.

юдофоб, -а judofòbas, antisemitas; ~ский, -ая, -ое judofòbiškas, antisemitiškas, antisemitinis.

южа́н||ин, -а; *dgs.* южа́не, южа́н piėtiėtis, piėtinių kraštų gyvėntojas; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам piėtiėtė.

южноамерикáнский, -ая, -ое Piėtų Amėrikos.

ю́жный, -ая, -ое piėtų, piėtiėtiškas, piėtinis; юж-нėе įpiečiaiū.

юл́а, -ы **1.** vilkūtis, sukūtis, kaukl̥ys (*žaislas*); **2. prk.** nenúorama, vijuřkas, krutul̥ys, nepasēda, blaķūtā, siúvena (*apie vaiką, žmogų*); **3. zool.** girinis vytur̥ys, lygūtis, *Lullula arborea*.

юли́анский, -ая, -ое: ю. календа́рь Jūlijaus (*senojo stiliaus*) kalendōrius.

юли́ть, юлю́, юли́шь *eig. šnek.* **1.** nerimti, mėtytis, nenusėdėti, siūti, bėginėti; **2. prk.** meilikauti, sukinėti, tūpčioti, tupinėti, vizgintis, lūngintis; **3. prk.** gudrauti, išsisukinėti.

юмор, -а jūmoras, hūmoras; **~еска**, -и; *dgs. kilm.* -сок, *naud.* -скам jūmoreskā, hūmoreskā; **~ист**, -а jūmoristas, hūmoristas; **~истика**, -и jūmoristika, hūmoristika; **~истический**, -ая, -ое jūmoristinis, hūmoristinis, jūmoristiškas, hūmoristiškas.

юнга, -и jūnga (*laivo*).

юне́ть, -ёю, -ёешь *eig.* jaunėti.

юн|ёц, юнца́ *šnek.* jaunuolis, paauglys; **~ица**, -ы *pasen.* jaunuolė, paauglė.

ю́нкер, -а **1.** kariūnas; **2.** jūnkeris (*Prūsijos dvarininkas*); **~ский**, -ая, -ое **1.** kariūno, kariūninis; **2.** jūnkerio, jūnkeriškas.

ю́нкёр, -а (ю́ный корреспондент) jaunasis korespondentas.

ю́нна́т, -а (ю́ный натура́лист) jaunasis gamtinių.

ю́ность, -и *m.* jaunystė, jaunatvė, jaunumė, jaunybė.

юнош|а, -и; *dgs. kilm.* -ей **1.** jaunuolis, jaunikaitis, jaunūžis; **2. sport.** jaūnis; **~еский**, -ая, -ое jaunuoliškas, jaunuolio, jaunatviškas, jaunystės (*poz. metai*); **~ество**, -а **1.** jaunimas, jaunuomenė; **2.** jaunystė, jaunatvė, jaunumė.

ю́ный, -ая, -ое; ю́н, юна́, юно́ **1.** jaunas, jaunatviškas; ю́ные мечты́ jaunatviškos svajonės; ю. ме́сяц *astr.* jaunas, jaunatis; с ю́ных лет iš jaunų dienų, iš jaunumės; ю. пио́нёр jaunasis pionierius.

юпи́тер, -а jupiteris (*apšvietimo prietaisas*).

юр, -а: на ю́рý **1)** vėjo pagairėje; **2)** žmonių knibždynėje.

юра, -ы *geol.* jurà, jūrinis periodas.

юри́дический, -ая, -ое teisų, teisinis, juridinis.

юрис|д|к|ция, -и *m.* jurisdikcija; **~к|он|су|льт**, -а juriskonsultas; **~пруд|ен|ция**, -и jurisprudencija.

юри́ст, -а juristas, teisininkas.

юрк *eina tariniu* šmūrkšt, šmūkšt.

юрк|ать, -аю, -аешь *eig.* šmūrkščioti, šmižinėti, šmirinėti, *žr.* юркнуть.

юркий, -ая, -ое; юрок, юрка́, юрко vikrūs, sukrūs, žvitrūs, mitrūs, greitas, apsučrūs; ю́ркая бёлка vikri voverė.

юрк|нуть, -ну, -нешь *ir юркн|уть*, -н|ь, -нешь *ivk.* šmūrkštelėti, šmūkštelėti, mūrkštelėti, įsmūkti.

юрк|ость, -и *m.* vikrumas, sukrumas, apsučrumas, greitumas.

ю́род, -а *šnek.* páikša, silpnaprōtis; **~ивый**, -ая, -ое **1. šnek.** gležnaprōtis, apykvailis, nevisaprōtis, silpnaprōtis; **2. -oro dkt. pasen.** páikša, silpnaprōtis; ramūs pamišelis, pamišelis-askėtas; **~ство**, -а silpnaprōtybė, ramūs pamišimas; šventėiviškas pamišimas, kraštutinis keistumas; **~ствовать**, -твую, -твует *eig.* beprōtiškai, pamišėliškai elgtis; kvailioti.

ю́рок, ю́рка́ **1. zool.** kalnų kikilis, *Fringilla montifringilla*; **2. (plaukų)** sūkurys, kūokštas, sąvėla.

юрта, -ы jūrta.

юсти́ция, -и justicija, teisingumas.

юти́ться, юч|ься, юти́шься *eig.* glaūstis, glūdoti, kiđtoti, (ánkštai) gyvėnti.

ю́фте|вый, -ая, -ое jūchtinis, jūchto.

юф|т|ь, -и *m.* jūchtas (*oda*); **~яно́й**, -ая, -о́е jūchtinis, iš jūchto; ю́фтяные сапоги́ jūchtiniai bātai.

юч|ься *žr.* юти́ться.

Я я

я, мен́я, мне, мен́я, мно́ю и мно́й, обо́ мне *iv.* aš, ašen.

я́бед|а, -ы **1. šnek.** šmeižtas, apkalbà, įskundimas, derklà, àprašas; apkalbinėjimas, liežuuvàvimas; **2. pasen.** skundimas, pranešinėjimas; **3. žr.** я́бедник; **~ник**, -а įskundėjas, apkalbėtojas, šmeižikas, kibėlninkas; **~нич|ать**, -аю, -аешь *eig.* apkalbėti, šmeižti, derglioti, apmeluoti, įskundinėti; kibelius darýti; **~ничество**, -а apkalbinėjimas, šmeižimas, kabinėjimas, įskundinėjimas, apraišymas; kibelių statymas.

я́бло|ко, -а; *dgs. kilm.* -лок, obuol̥ys; гла́зное́ я. *anat.* akiės obuol̥ys; ♦ я. раздо́ра несанта́ikos obuol̥ys; ло́шадь в я́блоках obuolmušis arkl̥ys; а́дамово́ я. *anat.* Adomo obuol̥ys (*gerklės gūgas*).

я́блон|евый, -ая, -ое, **~ный**, -ая, -ое obelinis, obeliš; **~ька**, -и; *dgs. kilm.* -нек, *naud.* -нькам

obelaitė; **~я**, -и; *dgs. kilm.* -лонь obelis; д|кая́ я. laukinė obelis, šunobelė.

я́блоч|ко, -а; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам obuol̥lis, obuoliukas; **~ный**, -ая, -ое obuolinis, obuolio, obuolių.

яв|ить, явлю́, яви́шь *ivk.* parodyti, parėikšti, pristatyti (*poz. dokumentus*); **~ся**, явлю́сь, яви́шься *ivk.* **1.** pasiródyti, pasirėikšti, atsirásti; отку́да ты́ яви́лся? iš kur tú atsiradaí?; у ме́ня яви́лась мы́сль т|а́н kilo mintis; э́то яви́лось причи́ной та́й buvo priežastis; **2.** prisistatýti, stóti, atv̥k̥ti; я. в суд stóti į teismą.

я́вка, -и; *dgs. kilm.* я́вок, *naud.* я́вкам **1.** stojimas, atvykimas; **2. pasen.** pristatymas, pranešimas; я. о поб|ере преступника́ pranešimas apie nusikaltėlio pabėgimą; **3.** konspiratyvūs susitikimas; **4.** konspiratyvūs būtas.

явление, -я 1. pasiródyimas, pasireiškimas, apsi-reiškimas, regėjimas (*per sapną, klieđint*); 2. reiškinių; я. природы gamtós reiškinių; 3. *tea. scenà (pjesės dalis)*.

являть, -яю, -яешь *eig.* ródyti, réikšti; **~ся**, -яюсь, -яешься *eig.* 1. atvūkti, stóti (*pvz. į teismą*); 2. būti; это не является доказательством таі пė-rà įródymas; 3. rāstis, atsirāsti; является воз-можность atsirānda galimybė.

явно *pro.* gūskiai, āiškiai, atviraі, mātomaі, paste-bimaі.

явнобрачные, -ых *dgs. dkt. bot.* 1. aiškialūčiai; 2. žiediniai indučiai.

явный, -ая, -ое; явен, явна, явно aiškūs, ryškūs, ātviras, rėgimas, pāstebimas, akivaizdūs, mātomas.

явор, -а jóvaras, *Acer pseudoplatanus*; **~овый**, -ая, -ое jovarinis.

явочный, -ая, -ое 1.: явочная квартира konspiraty-vūs būtas; 2.: явочным порядком *teis.* pareikš-tinaі.

явственный, -ая, -ое; -вен иг -венен, -венна, -вен-но ryškūs, aiškūs, gīrdimas, veizlūs, mātomas, įžiūrimas; **~овать**, -ствуєт *eig.* aiškėti, ryškėti; из этого явствует iš tō aiškėja.

явь, -и *m.* tikrumā, nē sāpnas, realybė.

ягá, -й *žr.* бáба-я. (*prie бáба*!).

ягá, -й kailiniai (*kailiu į viršų*).

ягнление, -я ėriāvimasis; **~ёнок**, -нка; *dgs.* ягнята, ягнят ėriūkas, ėrytis, ėras, ėriščias; **~йтся**, -йтся *eig.* ėriūotis, ėriukūs vēsti; **~ята** *žr.* ягнė-нок; **~ятник**, -а *zool.* avėdra (*erelis*), *Gypaetus barbatus*; **~ячий**, -ья, -ье ėriūko; ягнячья шкўр-ка ėrenā.

ягода, -ы ūoga; ви́нная я. (džiovinta) figā; со-бирать ягоды uogauti; ♦ это одного поля я. jiė visi vieno gālo.

ягодица, -ы anat. 1. *dgs.* sėdmenys, ūžpakalis, sė-dūnė; 2. sėdmuō, būlis.

ягодка, -и; *dgs. kilm.* -док, *naud.* -дкам uogėlė, uogūtė; **~ник**, -а 1. uogūnė, uogūnas, uoginga vietā, ūogu dařžas; 2. uogienojas, uogākrumis; 3. *šnek.* uogāutojas; **~ница**, -ы uogāutoja; **~ный**, -ая, -ое ūoginis, ūogu (*pvz. gira*), uogingas (*metai*); я. куст uogākrumis; я. пирór uogai-nis.

ягуар, -а *zool.* jaguāras, *Felis onca*; **~овый**, -ая, -ое jaguārinis, jaguāro.

яд, -а (-у) 1. nuodaі, apdavaі, indėvė; 2. *prk.* pa-gieža, tulžingūmas; слова, полные яда tulžingi žódžiai.

ядерный, -ая, -ое 1. branduolinis, brānduolio; ядер-ная энэргия branduolinė enėrgija; ядерное ору-жие branduolinis gūnklas; 2. *kar.* svėdinio.

ядовит *pro.* kañdžiai, piktaі, tulžingai; **~ость**, -и *m.* 1. nuodingūmas; 2. *prk.* kandūmas, tulžingū-mas; **~ый**, -ая, -ое; -вит, -а, -о 1. nuodingas (*pvz. grybas, gyvatė*); 2. *prk.* kandūs, dygūs, tulžingas, piktas, įgeliantis; я. человек tulžingas žmogūs; ядовитое замечание tulžinga, kandi pa-stabā.

ядоносный, -ая, -ое; -сен, -сна, -сно nuodingas (*pvz. augalas*); **~хими́каты**, -ов *dgs.* nuodin-gieji chemikālai.

ядренеть, -ёю, -ёешь *eig.* šnek. brėsti, ėiti bran-dūn.

ядрённость, -и *m.* *šnek.* 1. brandūmas; 2. surėm-bėjimas, gambūmas; **~ый**, -ая, -ое; -рėн, -а, -о 1. sveikas (*pvz. sienojas*), brandūs, brandingas; stambūs, stiprūs, trašūs; 2. sudiržęs, surėmbėjęs; užgrūdintas.

ядрица, -ы grikių kruėpos.

ядро, -á; *dgs.* ядра, ядер, ядрам 1. branduolys, kānduolas; я. opėxa rėšuto branduolys; я. ато-ма (атомное я.) *fiz.* atōmo branduolys; я. виш-нėвой кóсточки vūšnios kaulėlio branduolys; я. сечения *tech.* skėfspūvio branduolys; 2. *kar.* svėdinys; 3. *sport.* rutulys; 4. *prk.* esmė, pāgrin-das; я. вопро́са klāusimo esmė; **~вый**, -ая, -ое branduolinis, brānduolio.

язва, -ы 1. *med.* opā, žaizdā; сибі́рская я. prāga-го gaūplės, įūdligė; я. желўдка skrañdžio opā; 2. *prk.* piktžaizdė, blōgis, piktūbė; ūda; капита-лизм — мировāя я. kapitalizmas — pasāulinė blo-gūbė; 3. *šnek.* piktanaūdis, piktaliežuvis (*žmo-gus*).

язвенник, -а 1. *bot.* perluotis, *Anthyllis*; 2. *šnek.* seřgantis opālige; **~ый**, -ая, -ое opōs, išorėjęs; язвенная болéзнь *med.* opāligė.

язвина, -ы 1. *šnek.* (*didelė*) žaizdā, opā; 2. šūkė, švarplė (*ašmenų*).

язвительн *pro.* dygiai, kañdžiai, piktaі, įgeliamai, pašiėpiamai; **~ость**, -и *m.* dygūmas, kandūmas, pašiėpiamūmas; **~ый**, -ая, -ое; -лен, -льна, -льно kandūs, dygūs, įgilūs; pašiėpiantis, piktas, įge-liantis; я. смех pašiėpiantis juōkas.

язвить, язвлю, язвйшь *eig.* 1. žėisti, gėlti, gilti; 2. *pasen.* kañdžiai, dagiaі, įgeliamai, pašaipiai kalbėti.

язы́к, -á 1. liežuvis; 2. kalbā; родно́й я. gimtoji kalbā; мёртвый я. negyvoji kalbā (*pvz. lotynų*); искусствєнный я. dirbtinė kalbā; литератўрный я. literatūrinė kalbā; говорить на литóвском языке kalbėti lietuviškai; владётъ иностранным языком mokėti užsienio kalbā; лишйтъся языка netėkti žā-do; 3. *pasen.* tautybė, tautā; все языки трудāлись над пострóйкой гóрода visos tautos dirbo, statý-damos miėstā; 4. (*varpo*) šerdis, klebėtas, kañ-kalas; 5. *prk.* belaįsvis, „liežuvis“ (*žinioms iš-gauti*); ♦ держатъ я. за зубами laikyti liežuvį prikāndus, ūž dantū; что на умė, то и на языке kās galvōj, tās iř kalbōj; я. до Кієва доведёт paklausais pasāulį išeisi; mōki žōdį — žinaі kė-liā; развязатъ я. palėisti, atrišti liežuvį; у меня на языке было mān buvo aūt gālo liežuvio.

языкастый, -ая, -ое; -каст, -а, -о *šnek.* kalbūs, tarškūs, liežuvingas, iřkalbūs; āstraūs, gývo lie-žuvio; barningas.

языковед, -а kalbininkas, lingvistas; **~ение**, -я kalbótyra, kalbōs mōkslas, lingvistika; **~ческий**, -ая, -ое kalbótyros, lingvistikos.

языковóй, -áя, -óе kalbinis, kalbōs.

языковóый, -ая, -ое liežuvinis, liežuvio.

языко|знáние, -я kalbótyra, kalbōs mōkslas, ling-vistika; **~твóрец**, -рца kalbakurys; **~твóрчество**, -а kalbōs kūrimas.

язы́чес||кий, -ая, -ое pagóniškas, pagónių; stābmeldiškas, stābmeldžių; ~тво, -а pagonybė, pagoniškumas; stābmeldybė.

язы́чн||к, -а pagónis; stābmeldys; ~ца, -ы stābmeldė; pagonė.

язы́чн||ый, -ая, -ое liežuvinis, liežuvio.

язы́чок, -чка 1. liežuvėlis, liežuviukas; 2. anat. melekėlis, liežuvėlis, momuolis (gomurio atauga); 3. bot. liežuvėlis.

язы́, язы́ v. zool. mēknė; *Leuciscus idus*.

яйч||ко, -а; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам 1. kiaušinėlis; 2. anat. kiaušinėlis, pautėlis, gruilius, grūlis; ~ник, -а anat. kiaušidė, kiaušidėtė, dėtis; ~ница, -ы kiaušiniėnė, pautiėnė; ~ный, -ая, -ое kiaušinio, kiaušinių; kiaušininis; я. белок kiaušinio baltymas; я. порошок kiaušinių miltėliai; я. склад kiaušinių sándėlis.

яйце||видный, -ая, -ое; -ден, -дна, -дно kiaušiniškas, kiaušinio pavidalo; ~вод, -а anat. kiaušidė; ~клад, -а zool. kiaušidėtis; ~клетка, -и; dgs. kilm. -ток, naud. -ткам biol. kiaušlāstė; ~носский, -ая, -ое dėslūs, dėdingas.

яйцо́, -а; dgs. яйца, яйц, яйцам kiaušinis, paūtas; нести́ (класть) яйца dėti kiaušinius; круто́е я. kietai virtas kiaušinis; сидеть на яйцах perėti; ♦ дѣло выведенного яйца не стоит kiaušinio kėvalo, surūdijusio skatiko neveřtas dalys.

як, -а zool. Tibėto jāutis, jākas, *Bos grunniens*. jako jng. *pasen*. kaip, nės.

якоби́нец, -нца ist. jakobinas.

якобы́ jng., dll. lųg. nevā, tarýtum, esā; говорят, якобы́ не знал sāko, esā, nežinójes.

якорный, -ая, -ое inkarinis, iňkaras.

якорь, -я; dgs. -ря, -рѣй v. iňkaras; стать на якоре mēsti iňkarą; сняться с якоря rakėlti iňkarą.

яку́т, -а jakutas; ~ка, -и; dgs. kilm. -ток, naud. -ткам jakutė; ~ский, -ая, -ое 1. jakutų, jakutiškas; 2. Jakutijos.

якша́ться, -аюсь, -аешься eig. šnek. bičiuliauti, sėb-gauti.

ял, -а vāltis, laivėlis, jolas; ~ик, -а laivėlis, valtelė.

яличник, -а vāltininkas, pėrkėlėjas (per upę).

ялов||еть, -еет eig. beřgti, bergždauti, darýtis beřgdžiai; ~ка, -и; dgs. kilm. -вок, naud. -вкам bergždinė; ~ость, -и m. bergždumas; ~ый, -ая, -ое nevaisingas, beřgdžias; яловая корова bergždžiā kārvē, bergždinė.

ям, -а ist. pāsto stotis (kur pakeisdavo arklius).

яма, -ы 1. duobė, duburys, dubumā, įdubimas, loma; мусорная я. šiukšlynas, šiukšlių duobė; помойная я. pamazgėnė; 2. *pasen*. kalėjimas, rōžėmis; 3. *prk*. ūrvas, urvynė; я. преступников nusikaltėlių ūrvas, landynė.

ямб, -а lit. jāmbas (dviskiemenė pėda).

ямина, -ы šnek. duobė, rūsys.

ямыст||ый, -ая, -ое; ямыст, -а, -о šnek. duobėtas, duburiuotas (kelias).

ямыща, -ы didelė duobė.

ям||ка, -и; dgs. kilm. ямок, naud. ямкам duobėlė, duobūtė; ~очка, -и; dgs. kilm. -чек, naud. -чкам duobėlytė, duobučiukė, duobūtė.

ямско́й, -а́я, -о́е *pasen*. pāsto; ямская повинность pāstotė; ямская станция ist. pāsto stotis.

ямши́к, -а vežikas; ist. pāsto (ir keleivių) vežėjas.

янва́р||ский, -ая, -ое saūsis; ~ь, -я saūsis, saūσιο mėnuo.

я́нки nkt. jankis (amerikiečių pravardė).

янта́р||ный, -ая, -ое gintarinis, giňtaro; ~ь, -я v. giňtaras.

яныча́р, -а ist. janičaras (Turkijos kareivis pėstininkas).

япо́н||ец, -нца japonas; ~ка, -и; dgs. kilm. -нок, naud. -нкам japonė; ~ский, -ая, -ое 1. japonų, japoniškas; 2. Japonijos.

яр, -а tarm. 1. (upės, ežero) kriaušis, skařdis; 2. daubā, griovā.

ярд, -а; dgs. kilm. -ов jardas (ilgio matas = 0,91 m).

яре́м, -а *pasen*. jūngas; ~ный, -ая, -ое jūngo, jūnginis (pvz. jautis), jūngiamas.

яри́ть, -рю, -ришь eig. *pasen*. pykinti, siūtinti, aīst-rinti, ėrzingti; ~ся, -рюсь, -ришься eig. 1. niřš-ti, siūsti, siūtėti, aīstrintis, šėlti; 2. rujoti.

яри́ца, -ы vasarėjus, vasarūčiai (rugiai ar kviečiai).

я́рка, -и; dgs. kilm. ярок, naud. яркам jauniklė (nesiėriavusi) avis.

я́рк||ий, -ая, -ое; ярко, ярка, ярко skaistūs, skaidrūs (pvz. spalva), gaisrūs (šviesa), ryškūs, švie-sūs, vaiskūs, raiškūs, žėrintis; skardūs (balsas); я. цвето́к žėrūnėlis; ~ость, -и m. skaidrumas, ryškumas, skaistumas; skardumas.

я́рлык, -а kortėlė (su užrašu), etikėtė.

я́рма||к||а, -и; dgs. kilm. -пок, naud. -ркам mūgė, prekýmetis, mētturgis, jomarkas; ~очный, -ая, -ое mūgės, prekýmečio.

я́рмо, -а; dgs. ярма jūngas (jaučių), jūnglankis; наклады́вать я. uždėti jūngą, pajūngti; я. коло-низáторов *prk*. kolonizátorių jūngas.

я́ро *prv*. įnirtingai, sū įnirtimū, pašėlusiai.

яров||изáция, -и m. žemd. jarovizácija, jarovizávi-mas; ~изировать, -рю, -решь eig. ir įvk. ja-rovizúoti; ~изироваться, -рется 1. eig. ir įvk. jarovizúotis; 2. eig. būti jarovizúojamam; ~ище, -а tarm. vasarojėna.

ярово́й, -а́я, -о́е žemd. vasarėjaus, vasarėjinis; яровые хлеба́ vasarėjus; яровая́ пше́ница vasariniai kviečiai, vasarūčiai.

я́рост||ный, -ая, -ое; -тен, -тна, -тно įtūžęs, siu-tingas, įnirtingas, umaringas, naršūs (pvz. ban-gos), įširdęs; ~ь, -и m. įtūžimas, įniršis, įnir-simas, įnirtimas, niřsulys, narštva, įširdis.

я́рыга, -и tarm. daubā, loma.

я́рус, -а 1. aukštas (teatro, namų); 2. geol. aukš-tas; 3. ařdas, aukštas (augmenijos); ~ный, -ая, -ое aukšto, aukštų.

я́рутка, -и bot. čiuzūtė, *Thlaspi*.

я́рче 1. bđv. яркий aukšt. 1.; 2. *prv*. ярко aukšt. 1.

яры́||га, -и, ~жка, -и; dgs. kilm. -жек, naud. -жкам 1. ist. policijos tarnautojas; 2. *pasen*. gir-tuoklis, šlāpjurgis, palaidūnas, kaklėgā; ~жник, -а *pasen*. žr. ярыга (2 reikš.).

я́рый¹, -ая, -ое; яр, яра, яро 1. nuožmūs, smar-kūs, umarūs, įnirtingas, aršūs; 2. kārštas, dagūs, aistringas (pvz. lošėjas, žirgas).

ярый², -ая, -ое *pasen.* grýnas, skaidrūs; žibantis; я. воск skaidrūs vāškas.
ярь¹, -и *m. šnek.* vasarojus.
ярь², -и *m.* siūtas, įniršis.
ярь³, -и *m. žr.* ярь-медянка.
ярь-медянка, яри-медянки jorė, vārio žalumā, vārio žaliāsis (*pigmentas*).
ясак, -а 1. *ist.* kailių duoklė; 2. *pasen.* signālas, sutartinis ženklas.
ясельный¹, -ая, -ое (*vaikų*) lopšelio, lopšelinis; я. режым (*vaikų*) lopšelio režimas.
ясельный², -ая, -ое *edžiu*, prākarto.
ясен|евый, -ая, -ое uosinis, uosio; ~ник, -а *šnek.* uosūnas; ~ь, -я *v.* uosis, *Fraxinus*.
ясли¹, -ей *dgs.* lopšelis (*vaikų įstaiga*).
ясли², -ей *dgs.* *edžios*, prākartas, užgeldis.
ясмин, -а *pasen.* jazminas, *žr.* жасмин.
яснеть, -еет *eig.* aiškėti, giedrėti, skaistėti, skaidrintis.
ясно 1. *prv.* aiškiai, skaiščiai; коротко и я. trumpai ir aiškiai; 2. *eina tariniu* aišku, suprantama, žinoma.
ясновельможный, -ая, -ое *pasen.*: я. пан! jūscų šviesýbel
ясновид|ение, -я aiškiaregystė; ~ец, -дца aiškiaregys; ~ица, -ы aiškiaregė.
ясноокий, -ая, -ое skaisčiaakis.
ясность, -и *m.* aiškumas, giedrumas, skaistumas.
яснотка, -и *bot.* potrelė, *Lamium*.
ясный, -ая, -ое; ясен, ясна́, ясно, ясны ir ясны́ aiškūs, skaidrūs, šviesūs, skaistūs, giedras, blaivas, giedrōtas, gaisrūs, raidūs, vaiskūs, veigzlūs, įvaizdūs; иметь ясное понятие aiškiai nusimanýti, suprasti; я. ум šviesūs prōtas; ясная мысль aiški mintis; ясное небо giedras dangūs.
ясочка, -и; *dgs. kilm.* -чек, *naud.* -чкам *šnek. pasen.* meilūtė, šviesėlė, skaistūtė; я. ты моя! māno meilūtė!
яства, яств *dgs.* (*vns.* яство, -а) valgiai, patiekalai.
ястреб, -а; *dgs.* ястребá ir ястребы *zool.* vānagas, *Accipiter*; я.-перепелятник раукštvanagis, *Accipiter nisus*; я.-тетеревятник vištvanagis, *Accipiter*

gentilis; ~ёнок, -нка; *dgs.* -бáта, -бáт vānagiūkas, vānagėnas; ~йнка, -и; *dgs. kilm.* -нок, *naud.* -нкам *bot.* vānagė, *Hieracium*; ~йный, -ая, -ое vānagiškas, vānago, vānagų; ~ок, -окá 1. vānagėlis; 2. *šnek.* lėktūvas-naikintūvas.
ястребáта *žr.* ястребёнок.
ятаган, -а jatagānas (*turkiškas vienašmenis durklas*), stūlgis.
ятрышник, -а *bot.* gegužraibė, gegūtė, *Orchis*.
ять, -я *v.*: на ять *šnek.* labai gerai, puikiai.
яхонт, -а *min. pasen.* brāngakmenis; красный я. rubinas; зелёный я. smaragdus; жёлтый я. topāzas; фиолетовый я. ametistas.
яхта, -ы jachtà.
яхт-клуб, -а *sport.* jachtklubas.
ячёнстый, -ая, -ое; ячёнст, -а, -о korýtas, akýtas, iškorijęs; стать ячёнстым iškorýti, išakýti.
ячэйка, -и; *dgs. kilm.* ячėек, *naud.* ячėйкам 1. (*кориц*) narvėlis, (*mezginio*) akėlė, kilpėlė, akutė; 2. prapiestė, skylė (*girnų*); 3. *polit. šnek.* kuopėlė.
ячейá, -й 1. *tech.* akis; 2. narvėlis, kilpėlė.
ячмён|ный, -ая, -ое miežinis, miežiėnis, miežainis, miėžių; ~ь, -я *v.* 1. *bot.* miėžis, *Hordeum*; *kuop.* miėžiai; 2. *med.* miėžis (*spuogas akyje*).
ячневый, -ая, -ое miežinis, miėžių; ячневая кáша miėžinė kōšė; ячневая крупá miėžinės kruopos.
яшм|а, -ы *min.* jāspis; ~овый, -ая, -ое jāspinis, jāspio.
ящер, -а *zool.* žvynuōtis, skujuōčius, *Pholidota, Nomarthra*.
ящер|ица, -ы *zool.* driežas, *Lacerta*; ~ка, -и; *dgs. kilm.* -рок, *naud.* -пкам driežėlis, driežiukas, driežýtis.
ящи|к, -а dēžė, dēžūtė, skrynιά; (*stalo*) stálčius, stalinė; почтовый я. pāšto dēžūtė; мусорный я. šiukšlių dēžė, šiukšlynė; ♦ отложить в долгий я. ilgám atidėti; ~чек, -чка dēžūtė, skrynūtė; stalčiukas; ~чный, -ая, -ое skrynios, dēžės; я. замók skrynios spynà.
яшур, -а 1. *vet. (galvijų)* snūkio ir nagų ligà; 2. *zool.* lazdynų pelė, miegālė.

ГЕОГРАФИЧЕСКИЕ НАЗВАНИЯ

GEOGRAFINIAI VARDAI

Сокращения — Sutrumpinimai

ež. — *ėžeras* — озеро
kln. — *kalnai* (*kálnas*) — горы (горá)
mst. — *miestas* — город
pus. — *pùsiasalis* — полуостров

s. — *salà* — остров
sqs. — *sąsiauris* — пролив
up. — *upė* — река

А

Абадán *mst.* Abadānas
Абакán *up., mst.* Abakānas
Абиссиния Abisīnija, *žr.* Эфиопия
Абхазия (Абхазская АССР) Abchāzija (*Abchazijos ATSR*)
Абхазская Автономная Советская Социалистическая Республика Abchāzijos Autonominė Tarybų Socialistinė Respublika
Австралийские Альпы *kln.* Austrālijos Alpės.
Австралийский Союз Austrālijos Sąjunga
Австрия Austrija
Агйнский Бурятский национальный округ Agīnskojės Buriatų nacionalinė apygarda
Аддис-Абеба *mst.* Adis Abebà
Аден Ādenas
Аджария (Аджарская АССР) Adžārija (*Adžarijos ATSR*)
Аджарская Автономная Советская Социалистическая Республика Adžārijos Autonominė Tarybų Socialistinė Respublika
Адриатическое море Ādrijos jūra
Адыгейская автономная область Adigėjos autonominė sritis
Азербайджан (Азербайджанская ССР) Azerbaidžānas (*Azerbaidžano TSR*)
Азербайджанская Советская Социалистическая Республика Azerbaidžāno Tarybų Socialistinė Respublika
Азия Āzija
Азовское море Azòvo jūra
Азорские острова Azorų sàlos
Аккра *mst.* Akrà
Акмóлинск *mst.* Akmòlinskas
Акмяне *mst.* Akmēnė
Акмянский район Akmēnės rajonas
Актюбинск *mst.* Aktiübinskas
Албания Albānija
Александрия *mst.* Aleksāndrija
Алеутские острова Aleutų sàlos

Алжир Alžyras
Алитýс *mst.* Alytùs
Алитýсский район Alytaùs rajonas
Алмá-Атá *mst.* Almà Atà
Алтáй *kln.* Altājus
Альпы *kln.* Alpės
Аляска Aliaskà
Амазónка *up.* Amazònė
Амériка Amèrika
Амстердам *mst.* Amsterdāmas
Амý-Дарýя *up.* Amù Darjà
Амýр *up.* Amūras
Ангарá *up.* Angarà
Англия Anglija
Ангола Angolà
Андóрра Andorà
Анды *kln.* Andai, *žr.* Кордильеры
Аникшчáй *mst.* Anykščiai
Аникшчáйский район Anykščių rajonas
Анкара *mst.* Ankarà
Антарктида Antarktidà
Антáртика Antárktika
Антвэрпен *mst.* Antverpenas
Антильские острова Antilų sàlos
Апеннинский полуостров Apeninų pùsiasalis
Апеннины *kln.* Apeninai
Апшерóнский полуостров Apšeròno pùsiasalis
Аравийская пустыня Arābijos dykumà
Ара́вия *pus.* Arābija
Ара́гва *up.* Aragvà
Араго́ния Aragònija
Ара́льское море Aràlo jūra
Арара́т *kln.* Ararātas
Аргенти́на Argentinà
Ардéнны *kln.* Ardėnai
Арктика Arktika
Армавир *mst.* Armaviras
Армéния (Армянская ССР) Armėnija (*Armėnijos TSR*)
Армянская Советская Социалистическая Республика Armėnijos Tarybų Socialistinė Respublika

Артёмовск *mst.* Artiõmovskas
 Архангельск *mst.* Archángelskas
 Астрахань *mst.* Āstrachanē
 Атлантический океан *Atlánto vandenýnas*
 Афганистан *Afganistānas*
 Афины *mst.* Atēnai
 Африка *Āfrika*
 Ахен *mst.* Achenas
 Ашхабад *mst.* Ašchabādas

Б

Бавария *Bavārija*
 Багдад *mst.* Bagdādas
 Базель *mst.* Bāzelis
 Байкал *ež.* Baikālas
 Баку *mst.* Bakū
 Балатон *ež.* Balatōnas
 Балканские горы *Balkāņu kalnai*
 Балканский полуостров *Balkāņu pūsiāsalis*
 Балканы *kln.* Balkānai
 Балтийск *mst.* Baltijskaš
 Балтимор *mst.* Bāltimorē
 Балхаш *ež.* Balchāšas
 Бангкок *žr.* Банкók
 Бандунг *mst.* Bandūngas
 Банкок *mst.* Bankòkas
 Барановичи *mst.* Barānovičiai
 Баренцово море *Bārencso jūra*
 Барнаул *mst.* Barnaūlas
 Барселона *mst.* Barselonā
 Батуми *mst.* Batūmis
 Башкирия (Башкирская АССР) *Baškiriya (Baškirijs ATSR)*
 Башкирская Автономная Советская Социалистическая Республика *Baškirijos Autonōminē Tarýbu Socialistinė Respublika*
 Бейрут *mst.* Beirūtas
 Белград *mst.* Belgrādas
 Беловеджская пуща *Belověžo giriā*
 Белое море *Baltóji jūra*
 Беломорск *mst.* Belomòrskas
 Белоруссия (Белорусская ССР) *Baltarūsija (Baltarusijos TSR)*
 Белорусская Советская Социалистическая Республика *Baltarūsijos Tarýbu Socialistinė Respublika*
 Белосток *mst.* Belostòkas
 Белуджистан *Beludžistānas*
 Бельгия *Belgija*
 Бенгалия *Bengālija*
 Березина *up.* Berezinā
 Берингов пролив *Bèringo sāsiauris*
 Берингово море *Bèringo jūra*
 Берлин *mst.* Berlýnas
 Берн *mst.* Bèrnas
 Бессарабия *Besarābija*
 Биржай *mst.* Biržai
 Биржайский район *Biržų rajōnas*
 Бирма *Birma*
 Биробиджан *mst.* Birobidžānas
 Ближний Восток *Artimieji Rytai*
 Бобрыйск *mst.* Bobruĩskas
 Болгария *Bulgārija*

Боливия *Bolivija*
 Бонн *mst.* Bonā
 Борнео *s.* Bornèo
 Борнхольм *s.* Bornhòlmas
 Босния и Герцеговина *Bòsnija ir Hercegovinā*
 Босфор *sq.* Bòsforas
 Бразилия *Brazilija*
 Бремен *mst.* Brēmenas
 Брест *mst.* Brēstas
 Брно *mst.* Brnò
 Брюссель *mst.* Briūselis
 Брянск *mst.* Briānskas
 Будапешт *mst.* Budapēštas
 Буковина *Bukovinā*
 Бурятия (Бурятская АССР) *Buriātija (Buriatijos ATSR)*
 Бурятская Автономная Советская Социалистическая Республика *Buriātijos Autonōminē Tarýbu Socialistinė Respublika*
 Бухара *mst.* Bucharā
 Бухарест *mst.* Bukarēštas
 Буэнос-Айрес *mst.* Buēnos Airas

В

Валенсия *mst.* Valēnsija
 Варена *mst.* Varēnā
 Варенский район *Varēnōs rajōnas*
 Варна *mst.* Vārna
 Варшава *mst.* Vāršuva
 Вашингтон *mst.* Vāšingtonas
 Везувий *Vezūvijus*
 Веймар *mst.* Vèimaras
 Великие Луки *mst.* Vellkije Lūkai
 Великобритания *Didžioji Britānija*
 Вена *mst.* Viena
 Венгерская Народная Республика *Veñgrijos Liāudies Respublika*
 Венгрия *Veñgrija*
 Венесуэла *Venesuelā*
 Венеция *mst.* Venēcija
 Верхоянск *mst.* Verchojānskas
 Вилля *žr.* Неріс
 Вилкавишкис *mst.* Vilkaviškis
 Вилкавишкский район *Vilkaviškio rajōnas*
 Вильнюс *mst.* Vilnius
 Вильнюсский район *Vilniaus rajōnas*
 Винница *mst.* Vinica
 Висла *up.* Vislā
 Витебск *mst.* Vitebskas
 Владивосток *mst.* Vladivostòkas
 Владимир *mst.* Vladimiras
 Волга *up.* Vòlga
 Волгоград *mst.* Volgogrādas
 Вологида *mst.* Vòlogda
 Волхов *up., mst.* Vòlchovas
 Воронеж *mst.* Vorōnežas
 Восток Ближний *žr.* Ближний Восток
 Восток Дальний *žр.* Дальний Восток
 Восток Средний *žр.* Средний Восток
 Виборг *mst.* Viborgas
 Вьетнам *Vietnāmas*

Г

Га́ага *mst.* Hagà
 Гава́йские острова́ Havājū sālos
 Гава́на *mst.* Havanà
 Га́йти *s.* Haitis
 Га́мбия *up.* Gámbiја
 Га́мбург *mst.* Hámburgas
 Га́на *Ganà*
 Га́нг *up.* Gángas
 Га́нновер *mst.* Hanòveris
 Гватема́ла Gvatemalà
 Гви́нейская Респу́блика Gvinējos Respùblika
 Гви́нея Gvinēја
 Гда́ньск *mst.* Gdánskas
 ГДР (Герма́нская Демократи́ческая Респу́блика)
 VDR (Vokietijos Demokrātinė Respùblika)
 Гды́ня *mst.* Gdinė
 Герма́ния Vokietija
 Герма́нская Демократи́ческая Респу́блика Vokietij-
 jos Demokrātinė Respùblika
 Гибралта́р Gibraltāras
 Гибралта́рский проли́в Gibraltāro sąsiauris
 Гима́лаи *kl.* Himalājai
 Голла́ндия Olándija, *žr.* Нидерла́нды
 Голо́дная степь Alkanóji stėpė
 Го́мель *mst.* Gómelis
 Гондурас Hondùras
 Гонко́нг Honkòngas
 Го́рно-Алта́йская автоно́мная о́бласть Kalnų Altā-
 jaus autonòminė sritis
 Горький *mst.* Gòrkis
 Гренла́ндия *s.* Grenlāndija
 Гре́ция Graikija
 Гро́дно *mst.* Gařdinas, Gròdnas
 Грузи́нская Советская Социалисти́ческая Респу́-
 блика Grùzijos Tarýbų Socialistinė Respùblika
 Гру́зия (Грузи́нская ССР) Grùzija (Gruzijos TSR)
 Гудзо́н *up.* Hudsònas

Д

Дагеста́н (Дагестанская АССР) Dagestānas (Da-
 gestano ATSR)
 Дагеста́нская Автоно́мная Советская Социалисти́-
 ческая Респу́блика Dagestāno Autonòminė Ta-
 rýbų Socialistinė Respùblika
 Дагоме́я Dahomėja
 Далма́ция Dalmācija
 Да́льний *mst.* Dálnis
 Да́льний Восто́к Tolimieji Rytai
 Дамас́к *mst.* Damāskas
 Да́ния Dānija
 Дардане́ллы *sqs.* Dardanėlai
 Дарья́л, Дарья́льское ущелье Darjālas, Darjālo
 tarpėklis
 Да́угавпилс *mst.* Daūgpilis
 Дебре́цен *mst.* Dėbreceas
 Де́жнева мыс Dežniòvo rāgas
 Де́ли *mst.* Dėlis
 Демократи́ческая Респу́блика Вьетна́м Vietnāmo
 Demokrātinė Respùblika
 Джака́рта *mst.* Džakārta
 Джа́мбуй *mst.* Džambùlas

Джокья́карта *mst.* Džokjakārta
 Джу́нгария Džungāriја
 Дзе́ржинск *mst.* Dzeržinskas
 Дижо́н *mst.* Dižònas
 Димитровгра́д *mst.* Dimitrovgrādas
 Днепр *up.* Dnėpras
 Днепро́дзержинск *mst.* Dneprodzeržinskas
 Днепро́петровск *mst.* Dnepropetròvskas
 Днестр *up.* Dnėstras
 До́брой Наде́жды мыс Geròsios viltiės rāgas
 Добру́джа Dobrudža
 Домини́ка *s.* Dominika
 Доминика́нская Респу́блика Dominikos Respùblika
 Дон *up.* Dònas
 Донба́сс (Донецкий уго́льный бассе́йн) Donbāsas
 (Donèco angliēš baseinas)
 До́нец *up.* Donėcas
 До́ртмунд *mst.* Dòrtmundas
 ДРВ (Демократи́ческая Респу́блика Вьетна́м)
 VDR (Vietnāmo Demokrātinė Respùblika)
 Дре́зден *mst.* Drėzdenas
 Дру́скининкай *mst.* Drūskininkai
 Дубли́н *mst.* Dūblinas
 Ду́вр *mst.* Dūvras
 Дуна́й *up.* Dunòjus
 Душа́нбе *mst.* Dušanbė
 Дю́нкерк *mst.* Diùnkerkas
 Дю́ссельдорф *mst.* Diūseldorfas

Е

Евпато́рия *mst.* Eupatòriја
 Евразия Eurāzija
 Евре́йская автоно́мная о́бласть Žydų autonòminė
 sritis
 Евро́па Euròpa, Europà
 Евфра́т *up.* Eufrātas
 Еги́пет Egiptas
 Елга́ва *mst.* Jėlgava
 Енисе́й *up.* Jenisiejus
 Енисе́йск *mst.* Jenisėiskas
 Ерева́н *mst.* Jerevānas
 Ессенту́ки *mst.* Jesentùkai

Ж

Жда́нов *mst.* Zdānovas
 Железновóдск *mst.* Železnovòdskas
 Жёлто́е мо́ре Geltonóji jūra
 Же́нева *mst.* Zenevà
 Же́невское о́зеро Zenėvos ežeras
 Жито́мир *mst.* Žitomiras

З

Забайка́лье Užbaikalė
 За́греб *mst.* Žagrebas
 Зака́вказье Užkaukazė
 Закарпа́тье Užkarpatė
 Закопа́не *mst.* Zakopānė
 За́льцбург *mst.* Zálzburgas
 Замбе́зи *up.* Zambėzė
 За́мбия Zāmbija

Занзибар *s.*, *mst.* Zanzibāras
 Запорожье *mst.* Zaporòžë
 Зарасай *mst.* Zarasai
 Зарасайский район Zarasų rajonas
 Зеландия *s.* Zelándija
 Зелёный мыс Zaliāsis rāgas
 Зеравшан *up.* Zeravšānas
 Златоуст *mst.* Zlatouistas
 Зюлинген *mst.* Zölingenas

И

Иваново *mst.* Ivānovas
 Игарка *mst.* Igārka
 Игналина *mst.* Ignalinā
 Игналинский район Ignalinos rajonas
 Иена *mst.* Jenā
 Иерусалим *mst.* Jerūzalē
 Ижевск *mst.* Ižēvskas
 Измайл *mst.* Izmailas
 Израиль *šalis* Izraelis
 Индигирка *up.* Indigirka
 Индийский океан Iñdijos vandenynas
 Индия Iñdija
 Индокитай Indokinija
 Индонезия Indonēzija
 Индостан *pus.* Indostānas
 Ибнава *žr.* Ёбнава
 Ибнавский район *žr.* Ёбнавский район
 Ибнишкис *žr.* Ёбнишкис
 Ибнишкский район *žr.* Ёбнишкский район
 Иордания *šalis* Jordānija
 Иран Irānas
 Иранский Азербайджан Irāno Azerbaidžānas
 Иркутск *mst.* Irkūtskas
 Ирландия Aīrija
 Ирландия Северная *žr.* Сёверная Ирландия
 Ирландская Республика Aīrijos Respublika
 Иртыш *up.* Irtýšius
 Исландия Islándija
 Испания Ispānija
 Иссык-Куль *ež.* Isik Kūlis
 Истрия *pus.* Istrija
 Италия Itālija

Я

Йемен Jēmenas
 Ёбнава *mst.* Jonavā.
 Ёбнавский район Jonavos rajonas
 Ёбнишкис *mst.* Jōniškis
 Ёбнишкский район Jōniškio rajonas
 Йоханнесбург *mst.* Johānesburgas

К

Кабардино-Балкарская Автономная Советская Социалистическая Республика Kabārdos-Balkārijos Autonominė Tarýbu Socialistinė Respublika
 Кабул *up.*, *mst.* Kabūlas
 Кавказ Kaukāzas
 Казань *mst.* Kazānē

Казáхская Советская Социалистическая Респу́блика Kazāchijos Tarýbu Socialistinė Respublika
 Казахста́н (Казахская ССР) Kazachstānas (Kazachijos TSR)
 Казбек *kln.* Kazbēkas
 Каир *mst.* Kaīras
 Кайшядорис *mst.* Kaišiadórys
 Кайшядорский район Kaišiadorių rajonas
 Кала́брия *pus.* Kalābrija
 Кала́ч *mst.* Kalāčas
 Калинин *mst.* Kalininas
 Калининград *mst.* Kaliningrādas
 Калифорния *pus.* Kalifōrnija
 Калмыкия (Калмыцкая АССР) Kalmūkija (Kalmūku ATSR)
 Калмыцкая Автономная Советская Социалистическая Респу́блика Kalmūku Autonominė Tarýbu Socialistinė Respublika
 Калуга *mst.* Kalugā
 Кальку́тта *mst.* Kalkutā
 Ка́ма *up.* Kamā
 Камбоджа *šalis* Kambodžā
 Камеру́н Kamerūnas
 Камча́тский полуо́стров Kamčiātkos pūsiasalis
 Канада Kanadā
 Кана́рские острова Kanāru sālos
 Канто́н *mst.* Kantōnas
 Ка́при *s.* Kāpris
 Капсу́кас *mst.* Kapsūkas
 Капсу́кский район Kapsūko rajonas
 Караганда́ *mst.* Karagānda
 Кара́-Калпа́кия (Кара-Калпакская АССР) Kara Kalpākija (Kara Kalpakijos ATSR)
 Кара́-Калпа́кская Автономная Советская Социалистическая Респу́блика Kara Kalpākijos Autonominė Tarýbu Socialistinė Respublika
 Кара́кас *mst.* Karakāsas
 Караку́мы *dykumos* Karakūmai
 Карача́ево-Черкёсская автоно́мная о́бласть Kačadžų-Cerkėšų autonominė apygarda
 Кара́чи *mst.* Karāčis
 Каре́лия (Карельская АССР) Karēlija (Karelijos ATSR)
 Карельская Автономная Советская Социалистическая Респу́блика Karēlijos Autonominė Tarýbu Socialistinė Respublika
 Карл-Ма́ркс-Штадт *mst.* Kārlmarksštatas
 Карло́ви-Ва́ри *mst.* Karlovi Vārai
 Карпа́ты *kln.* Karpātai
 Ка́рское мо́ре Kāros jūra
 Касаба́нка *mst.* Kasablānka
 Каспи́йск *mst.* Kaspijskas
 Каспи́йское мо́ре Kāspijos jūra
 Ка́ссель *mst.* Kāselis
 Касты́лия Kastilija
 Ката́лония Katalōnija
 Ката́лонские го́ры Katalōnijas kalnai
 Каттега́т *sq.* Katėgātas
 Кау́нас *mst.* Kaūnas
 Кау́насский район Kaūno rajonas
 Кахо́вка *mst.* Kachovkā
 Кашга́рия Kašgārija
 Кашми́р Iñdijos valstija Kaštūras

Квантун *pus.* Kvantūnas
 Квебек *mst.* Kvèbekas
 Кедáйнский райо́н Kėdáinių rajonas
 Кедáйний *mst.* Kėdáiniai
 Кейптаун *mst.* Kèiptaunas
 Кельме *mst.* Kėlmė
 Кельмский райо́н Kelmės rajonas
 Кельн *mst.* Kėlnas
 Кембридж *mst.* Kėmbridžas
 Кэмери *mst.* Kėmeriai
 Кéмерово *mst.* Kėmerovas
 Кéния *kln., teritorija* Kėnija
 Ке́рченский проли́в Keřčės sąsiauris
 Керчь *mst.* Keřčė
 Киев *mst.* Kijevas
 Кипр *s.* Kipras
 Киргизия (*Киргизская ССР*) Kirgizija (*Kirgizijos TSR*)
 Киргизская Со́ветская Социалисти́ческая Респу́блика Kirgizijos Tarybų Socialistinė Respublika
 Кіров *mst.* Kirovas
 Кироваба́д *mst.* Kirovabādas
 Кировогра́д *mst.* Kirovogrādas
 Кіровск *mst.* Kirovskas
 Кислово́дск *mst.* Kislovòdskas
 Кита́й Kìnija
 Кита́йская На́родная Респу́блика (КНР) Kìnijos Liáudies Respublika (KLR)
 Кишинёв *mst.* Kišiniòvas
 Кла́йпеда *mst.* Klaipėda
 Кла́йпедский райо́н Klaipėdos rajonas
 Кливленд *mst.* Klivlendas
 КНДР (Коре́йская На́родно-Демократи́ческая Респу́блика) KLDР (Korėjos Liáudies Demokratinė Respublika)
 КНР (Кита́йская На́родная Респу́блика) KLR (Kìnijos Liáudies Respublika)
 Колумбия *šalis, mst.* Kolūmbija
 Ко́льский за́лив Kòlos jūra
 Ко́льский полуо́стров Kòlos pùsiasalis
 Ко́ми Автоно́мная Со́ветская Социалисти́ческая Респу́блика Kòmių Autonòminė Tarybų Socialistinė Respublika
 Ко́ми-Пермя́цкий национа́льный о́круг Pėrmės kòmių nacionálinė apygarda
 Комсомо́льск *mst.* Komsomòlskas
 Комсомо́льск-на-Аму́ре *mst.* Komsomòlskas prie Amūro
 Ко́накри *mst.* Konākris
 Ко́нго *up., šalis* Kòngas
 Константино́поль *mst.* Konstantinòpolis
 Копенга́ген *mst.* Kopenhagà
 Корди́льеры *kln.* Kordiljėrai
 Коре́йская На́родно-Демократи́ческая Респу́блика (КНДР) Korėjos Liáudies Demokratinė Respublika (KLDР)
 Коре́я Korėja
 Ко́рсика *s.* Kòrsika
 Коря́кский национа́льный о́круг Koriāku nacionálinė apygarda
 Ко́ста-Рика Kòsta Rika
 Костро́ма *mst.* Kostromà
 Кра́ков *mst.* Krókuva
 Крамато́рск *mst.* Kramatòrskas

Красново́дск *mst.* Krasnovòdskas
 Краснода́р *mst.* Krasnodāras
 Краснодо́н *mst.* Krasnodònas
 Кра́сное мо́ре Raudonòji jūra
 Краснока́мск *mst.* Krasnokāmskas
 Красноура́льск *mst.* Krasnourālskas
 Красноя́рск *mst.* Krasnojārskas
 Кре́менчу́г *mst.* Kremenčugas
 Кре́тинга *mst.* Kretinga
 Кре́тингский райо́н Kretingės rajonas
 Криво́й По́г *mst.* Krivoj Rògas
 Крит *s.* Kretà
 Кро́ншта́дт *mst.* Kronštātas
 Кры́м Krýmas
 Ку́ба Kubà
 Куба́нь *up.* Kubānė
 Кузба́сс (Кузнецкий уго́льный бассе́йн) Kuzbāsas (Kuzněcko angliš baseinas)
 Кузнецк *mst.* Kuzněckas
 Куйбыше́в *mst.* Kùibyševas
 Кума́ *up.* Kumà
 Ку́пишкис *mst.* Kùpiškis
 Ку́пишкский райо́н Kùpiškio rajonas
 Кура́ *up.* Kurà
 Курга́н *mst.* Kurgānas
 Курди́стан Kùrdistānas
 Кури́льские остро́ва Kurilų sālos
 Курск *mst.* Kùrskas
 Ку́рский (Ку́ршский) за́лив Kuřšių mārios
 Кустана́й *mst.* Kustanājus
 Кута́йси *mst.* Kutaisis

Л

Лабрадо́р *pus.* Labradòras
 Ладо́жское о́зеро Lādogos ežeras
 Лазди́йский райо́н Lazdijų rajonas
 Лазди́йяй *mst.* Lazdijai
 Ла-Ма́нш *sąs.* Lamānšas
 Лаос *šalis* Lāosas
 Лаплáндия Laplándija
 Ла́птевых мо́ре Lāptevų jūra
 Латви́йская Со́ветская Социалисти́ческая Респу́блика Lātvijos Tarybų Socialistinė Respublika
 Ла́твия (*Латви́йская ССР*) Lātvija (*Latvijos TSR*)
 Латинская Аме́рика Lotýnuų Amėrika
 Ле́йпциг *mst.* Leipcigas
 Ле́на *up.* Lenà
 Лени́наба́д *mst.* Leninabādas
 Лени́нака́н *mst.* Leninakānas
 Ленингра́д *mst.* Leningrādas
 Лениногòрск *mst.* Leninogòrskas
 Либе́рия Libėrija
 Лива́н Libānas
 Ли́верпул *mst.* Liverpulis
 Ли́вия *šalis* Libija
 Ли́епая *mst.* Liepāja
 Лиллэ́ *mst.* Lilis
 Лима́ *mst.* Limà
 Лио́н *mst.* Liònas
 Ли́пецк *mst.* Lipeckas
 Лиссабо́н *mst.* Lisabonà
 Литва́ (*Литовская ССР*) Lietuvà (*Lietuvos TSR*)

Литовская Советская Социалистическая Республика Lietuvos Tarųbu Socialistinė Respublika
 Лихтенштейн Lichtenšteinas
 Лодзь *mst.* Lōdzė
 Лозанна Lozanā
 Ломбардия Lombārdija
 Лондон *mst.* Lōndonas
 Лос-Анжелос *mst.* Los Andželas
 Лотарингия Lotaringija
 Луара *up.* Luarā
 Луганск *mst.* Lugānskas
 Львов *mst.* Lvōvas
 Любек *mst.* Liūbekas
 Люблин *mst.* Liūblinas
 Люксембург *šalis, mst.* Liūksemburgas
 Люцерн *mst.* Liucērna

M

Мавритания Mauritānija
 Магадан *mst.* Magadānas
 Магдебург *mst.* Māgdeburgas
 Магелланов пролив Magelāno sąsiauris
 Магнитогорск *mst.* Magnitogōrskas
 Мадагаскар s. Madagaskāras
 Мадрид *mst.* Madridas
 Мажейский район Mažeikių rajonas
 Мажейкяй *mst.* Mažeikiai
 Майкоп *mst.* Maikōpas
 Майн *up.* Māinas
 Майнц *mst.* Māincas
 Македония Makedōnija
 Макеевка *mst.* Makējevka
 Малайзия Malāizija
 Малайский архипелаг Malājos salynas
 Малайя Malaја
 Малая Азия Mažoji Azija
 Мали Mālis
 Мальта s. Mālta
 Манила *mst.* Manilā
 Манчестер *mst.* Mančesteris
 Маньчжурия Mandžiūrija
 Марийская Автономная Советская Социалистическая Республика Mārių Autonōminė Tarųbu Socialistinė Respublika
 Марокко Marōkas
 Марсэль *mst.* Marsēlis
 Медина *mst.* Medina
 Мекка *mst.* Mekā
 Меконг *mst.* Mekōngas
 Мексика *šalis* Mēksika
 Мексиканский залив Mēksikos įlanka
 Меланезия salynas Melanēzija
 Мелитополь *mst.* Melitōpolis
 Мельбурн *mst.* Melburnas
 Мертвое море Neguvōji jūra
 Месопотамия Mezopotāmija
 Мессина *mst.* Mesinā
 Мец *mst.* Mēcas
 Милан *mst.* Milānas
 Минск *mst.* Minskas
 Минусинск *mst.* Minusīnskas
 Миссисипи *up.* Misisipė

Мичиган *ež.* Mičigānas
 МНР (Монгольская Народная Республика) MLR (Mongōlijos Liáudies Respublika)
 Могилёв *mst.* Mogiliōvas
 Мозамбик *teritorija* Mozambikas
 Молдавия (Молдавская ССР) Moldāvija (Moldāvijos TSR)
 Молдавская Советская Социалистическая Республика Moldāvijos Tarųbu Socialistinė Respublika
 Молетай *mst.* Molėtai
 Молетский район Molėtų rajonas
 Молодёчно *mst.* Molodėčnas
 Монако *šalis, mst.* Monākas
 Монблан *kl.* Monblānas
 Монгольская Народная Республика (МНР) Mongōlijos Liáudies Respublika (MLR)
 Монреаль *mst.* Monreālis
 Монровия *mst.* Monrōvija
 Монтевидео *mst.* Montevidėjas
 Монте-Карло *mst.* Monte Kárlas
 Моравия Morāvija
 Мордовия (Мордовская АССР) Mordōvija (Mordovijos ATSR)
 Мордовская Автономная Советская Социалистическая Республика Mordōvijos Autonōminė Tarųbu Socialistinė Respublika
 Москва *mst.* Maskvā
 Москва-река Maskvōs upė
 Мраморное море Mārmuro jūra
 Мурманск *mst.* Mūrmanskas
 Мюнхен *mst.* Miunchenas

N

Нагасаки *mst.* Nagasākis
 Нагорно-Карабахская автономная область Kalnų Karabācho autonōminė sritis
 Найроби *mst.* Nairōbis
 Нальчик *mst.* Nālčikas
 Наманган *mst.* Namangānas
 Нанкин *mst.* Nánkinas
 Нарва *mst., up.* Nārva
 Нарвик *mst.* Nārvikas
 Народная Республика Албании Albānijos Liáudies Respublika
 Народная Республика Болгарии Bulgārijos Liáudies Respublika
 Нахичеванская Автономная Советская Социалистическая Республика Nachičevānės Autonōminė Tarųbu Socialistinė Respublika
 Нахичевань *mst.* Nachičevānė
 Неаполь *mst.* Neāpolis
 Невá *up.* Nevā
 Невежис *up.* Nevėžis
 Неман *up.* Nėmunas
 Ненецкий национальный округ Nėncų nacionālinė apygarda
 Непал Nepālas
 Нерис *up.* Neris
 Ниагара *up.* Niagarā
 Нигер *up.* Nigēris
 Нигерия Nigērija
 Нидерланды Nīderlāndai

Никарагуа Nikaragvā
 Николáев *mst.* Nikolájevas
 Нíкополь *mst.* Nikopolis
 Нил *up.* Nílas
 Нíцца *mst.* Nicā
 Нóвая Англия Naujóji Anglija
 Нóвая Бритáния s. Naujóji Britānija
 Нóвая Гвинéя s. Naujóji Gvinėja
 Нóвая Зелáндия Naujóji Zelāndija
 Нóвая Земл́я s. Naujóji Žemė
 Нóвая Каледóния s. Naujóji Kaledōnija
 Нóвая Шотлáндия *pus.* Naujóji Škōtija
 Нóвгород *mst.* Nōvgorodas
 Новороссýйск *mst.* Novorosijskas
 Новосиби́рск *mst.* Novosibirskas
 Новочеркáск *mst.* Novočerškāskas
 Нóвый Орлеáн *mst.* Naujāsís Orleānas
 Норвéгия Norvēgija
 Нормáндия Normāndija
 Нóттингем *mst.* Nōtingemas
 Нубийская пусты́ня Nūbijos dykumā
 Нуку́с *mst.* Nukūsis
 Нью-Йорк *mst., valstija* Niujōrkas
 Ньюфа́ундленд s. Niufaundlendas
 Ню́рнберг *mst.* Niūrnbergas

O

Объединённая Ара́бская Респу́блика (ОАР) Jung-
 tinė Arābų Respublika (JAR)
 Обь *up.* Obė
 Огненная Земл́я *salynas* Ugniės Žemė
 Одер *up.* Oderis
 Оде́сса *mst.* Odesā
 Ока́ *up.* Okā
 Океáния *salynas* Okeānija
 Оксфорд *mst.* Oksfordas
 Ома́н Omānas
 Омск *mst.* Omskas
 Оне́га *up., mst.* Onegā
 Оне́жское о́зеро Onėgos ežeras
 Орджони́дзе *mst.* Ordžonikidžė
 Орёл *mst.* Oriōlas
 Оренбúрг *mst.* Orenbūrgas
 Орлеáн *mst.* Orleānas
 Орло́вская о́бласть Oriōlo sritis
 Орск *mst.* Orskas
 Осéтия *žr.* Сéверная Осéтия
 Осло *mst.* Oslas
 Отта́ва *up., mst.* Otavā
 Охóтское мо́ре Ochōtsko jūra

П

Павлода́р *mst.* Pavlodāras
 Па-де-Калé *sq.* Pa de Kalė
 Пакиста́н *šalis* Pakistānas
 Пакру́оис *mst.* Pakruójis
 Пакру́йский райо́н Pakruójo rajōnas
 Паланга́ *mst.* Palangā
 Палестíна *teritorija* Palestinā
 Пами́р *kln.* Pamūras
 Пана́ма *šalis, mst.* Panamā
 Панáмский зали́в Panāmos įlanka

Панáмский канáл Panāmos kanālas
 Паневежýс *mst.* Panevėžys
 Паневе́жский райо́н Pānevėžio rajōnas
 Парагва́й *up., šalis* Paragvājus
 Пари́ж *mst.* Parūžius
 Пасвалýс *mst.* Pasvalys
 Пасва́льский райо́н Pāsvalio rajōnas
 Патаго́ния *teritorija* Patagōnija
 Пеки́н *mst.* Pekinas
 Пелопоннэ́с *pus.* Peloponėsas
 Пенза́ *mst.* Pėnza
 Переко́п, Переко́пский перешёк Perekōpas, Pere-
 kōpo sąsmauka
 Пермь́ *mst.* Pėrmė
 Персýдский зали́в Pėrsijos įlanka
 Пэ́ру *šalis* Pėru
 Петрозаво́дск *mst.* Petrozavōdskas
 Петропа́вловск *mst.* Petropāvlovskas
 Печо́ра *up., mst.* Pečiorā
 Пинсќ *mst.* Pinskas
 Пирене́и *kln.* Pirėnai
 Пирене́йский полуо́стров Pirėnų pūsiasalis
 Плýнге *mst.* Plūngė
 Плýнгесский райо́н Plūngės rajōnas
 Пльзень́ *mst.* Pilzenas
 Пово́лжье Pāvolgis
 Подо́льск *mst.* Podōlskas
 Позна́нь *mst.* Poznānė
 Полине́зия *salynas* Polinėzija
 По́лоцк *mst.* Pòlockas
 Полта́ва *mst.* Poltavā
 Польская Наро́дная Респу́блика Lėnkijos Liáudies
 Respublika
 По́льша Lėnkija
 Порт-Артýр *mst.* Portartūras
 Порт-Са́йд *mst.* Portsáidas
 Португа́лия Portugālija
 Пóтсдам *mst.* Pòtsdamas
 Пра́га *mst.* Prahā
 Прéнай *mst.* Priėnai
 Прéнайский райо́н Priėnų rajōnas
 Пржева́льск *mst.* Prževālskas
 Приаму́рье Pāamūrė
 Приба́лтика Pabaltijys
 Примо́рский край Primòrės krāštas
 Примо́рье Primòrė
 При́пять *up.* Pripetė
 Прут́ *up.* Prūtas
 Псков́ *mst.* Pskōvas
 Пуэ́рто-Рíко s. Puertorikas
 Пхенья́н *mst.* Pchenjānas
 Пятиго́рск *mst.* Piatigōrskas

P

Рабáт *mst.* Rabātas
 Радвйлишкис́ *mst.* Radviliškis
 Радвйлишкский райо́н Radviliškio rajōnas
 Рангýн *mst.* Rangūnas
 Расéйнский райо́н Rasėinių rajōnas
 Расéйный *mst.* Rasėiniai
 Рэйкьявиќ *mst.* Reikiāvikas
 Реймс́ *mst.* Reimsas
 Рейн́ *up.* Reinas

Республика Кóнго Kòngo Respublika
 Ржев *mst.* Ržėvas
 Ривьєра Riviera
 Рыга *mst.* Rygā
 Рижский залив Rygōs j̄lanka
 Рим *mst.* Romā
 Рио-де-Жанейро *mst.* Rio de Zaneiras
 Ровно *mst.* Rōvnas
 Родэзия Rodėzija
 Рóкишкис *mst.* Rōkiškis
 Рóкишкский район Rōkiškio rajonas
 Российская Советская Федеративная Социалистическая Республика (РСФСР) Rūsijos Tarýbų Federatývinė Socialistinė Respublika (RTFSR)
 Ростов *mst.* Rostōvas
 Ростов-на-Дону *mst.* Rostōvas prie Dōno
 Росток *mst.* Rōstokas
 Рóттердам *mst.* Roterdāmas
 РСФСР (Российская Советская Федеративная Социалистическая Республика) Rūsijos Tarýbų Federatývinė Socialistinė Respublika (RTFSR)
 Румыния Rumūnija
 Рыбинск *mst.* Rýbinskas
 Рязань *mst.* Riazanė

С

Сайгón *mst.* Saigōnas
 Салоники *mst.* Salonikai
 Сальвадор Salvadōras
 Самарканд *mst.* Samarkāndas
 Сан-Марино *šalis, mst.* Sanmarinas
 Сан-Паулу *mst.* Sanpāulas
 Сан-Сальвадор *mst.* Sansalvadōras
 Сант-Яго *mst.* Santjāgas
 Сан-Франциско *mst.* Sanfranciskas
 Сарагоса *mst.* Saragosā
 Саратов *mst.* Sarātovas
 Сардиния *s.* Sardinija
 Саудовская Аравия Saūdo Arābija
 Сахалин *s.* Sachalinas
 Сахара Sacharā
 Саяны *kln.* Sajānai
 Свердловск *mst.* Sverdlōvskas
 Святой Елены остров Sventōsios Elėnos salā
 Севан *ež.* Sevāpas
 Севастополь *mst.* Sevastōpolis
 Северная Америка Siāurės Amėrika
 Северная Земля *salynas* Siāurės Žemė
 Северная Ирландия *teritorija* Siāurės Aīrija
 Северная Каролина Siāurės Karolinā
 Северная Осетия (Северо-Осетинская АССР) Siāurės Osėtija (Siāurės Osėtijos ATSR)
 Северное море Siāurės jūra
 Северный Ледовитый океан Siāurės Ledinuotasis vandenynas
 Северо-Осетинская Автономная Советская Социалистическая Республика Siāurės Osėtijos Autonominė Tarýbų Socialistinė Respublika
 Севилья *mst.* Sevīlija
 Семипалатинск *mst.* Semipalātinskas
 Сена *up.* Senā
 Сенегал *mst., teritorija* Senegālas
 Сербия Sėrbija

Сєрпухов *mst.* Sėrpuchovas
 Сеул *mst.* Seūlas
 Сиам Siāmas, *žr.* Таиланд
 Сиамский залив Siāmo j̄lanka
 Сибирь Sibiras
 Сидней *mst.* Sidnėjus, Sidnis
 Силезия Silėzija
 Симферополь *mst.* Simferōpolis
 Сингапур *s., mst.* Singapūras
 Сиранкузы Sirakūzai
 Сирийская Арабская Республика Sirijos Arābų Respublika
 Сирийская пустыня Sirijos dykumā
 Сирия Sirija
 Сицилия *s.* Sicilija
 Скагеррак *sq.* Skagerākas
 Скандинавский полуостров Skandināvijos pūsiasalis
 Скуодас *mst.* Skuōdas
 Скуодасский район Skuōdo rajonas
 Словакия Slovākija
 Словения Slovėnija
 Смоленск *mst.* Smoleñskas
 Совєтск *mst.* Sovėtskas
 Соединенное Королевство Великобритании и Северной Ирландии (Великобритания) Didžiōsios Britānijos ir Siāurės Aīrijos Jungtinė Karalystė (Didžiōji Britānija)
 Соединенные Штаты Америки (США) Jungtinės Amėrikos Valstijos (JAV)
 Соединенные Штаты Мєксии Mėksikos Jungtinės Valstijos
 Соликамск *mst.* Solikāmskas
 Сомали *pus.* Somālis
 София *mst.* Sōfija
 Социалистическая Республика Румынии Rumūnijos Socialistinė Respublika
 Социалистическая Федеративная Республика Югославии Jugoslāvijos Socialistinė Federatývinė Respublika
 Сочи *mst.* Sōčis
 Союз Советских Социалистических Республик (СССР) Tarýbų Socialistinių Respublikų Sąjunga (TSRS)
 Средиземное море Viduržemio jūra
 Средний Восток Viduriniai Rytai
 Средняя Азия Vidurinė Ązija
 СССР (Союз Советских Социалистических Республик) TSRS (Tarýbų Socialistinių Respublikų Sąjunga)
 Ставрополь *mst.* Stavrōpolis
 Стамбул *mst.* Stambūlas
 Стокгольм *mst.* Stokhōlmas
 Судан Sudānas
 Судеты *kln.* Sudėtai
 Суматра *s.* Sumatrā
 Сумы *mst.* Sūmai
 Сухуми *mst.* Suchūmis
 Суэц *mst.* Suėcas
 Суэцкий канал Suėco kanālas
 США (Соединенные Штаты Америки) JAV (Jungtinės Amėrikos Valstijos)
 Сыр-Дарья *up.* Syr Darjā
 Сьерра-Леоне Siera Leōnė

Т

Таганро́г *mst.* Taganrògas
 Таджикиста́н (*Таджикская ССР*) Tadžikistānas
 (*Tadžikijos TSR*)
 Таджи́кская Со́ветская Социали́стическая Респу́блика Tadžikijos Tarýbų Socialistinė Respublika
 Таи́ланд *šalis* Tailāndas
 Таи́ти *s.* Taitis
 Тайва́нь *s.* Taivānis
 Таймы́р *pus., s., ež.* Taimy̆ras
 Таймы́рский национа́льный о́круг Taimy̆ro nacio-
 nālinė apygarda
 Та́ллин *mst.* Tālinas
 Тамбо́в *mst.* Tambòvas
 Таммерфо́рс *mst.* Tamerfòrsas, *žr.* Тáмпере
 Тáмпере *mst.* Tāpperė
 Танга́ньяка *ež., teritorija* Tanganikà
 Танже́р *mst.* Tanžėras
 Та́рту *mst.* Tārtu
 Тата́рия (*Татарская АССР*) Totōrija (*Totorijos ATSR*)
 Тата́рская Автоно́мная Со́ветская Социали́стиче-
 ская Респу́блика Totōrijos Autonòminė Tarýbų
 Socialistinė Respublika
 Таурагэ́ *mst.* Tauragė
 Таура́гский райо́н Tauragės rajonas
 Ташке́нт *mst.* Taškeñtas
 Тегера́н *mst.* Teherānas
 Тель-Ави́в *mst.* Tel Avivas
 Тельша́й *mst.* Telšiai
 Тельша́йский райо́н Telšių rajonas
 Те́мза *up.* Temzė
 Те́рек *up.* Tėrekas
 Терно́поль *mst.* Ternòpolis
 Тибет́ *Tibėtas*
 Тибетское наго́рье Tibėto kalnynas
 Тибр́ *up.* Tibras
 Тигр́ *up.* Tigras
 Тира́на *mst.* Tiranà
 Тиро́ль Tiròlis
 Тихи́й океа́н Ramūsio vandenynas
 Тобольсќ *mst.* Tobòlskas
 То́кио *mst.* Tòkijas
 Толе́до *mst.* Tolėdas
 Томсќ *mst.* Tòmskas
 Торóнто *mst.* Toròntas
 Тра́кай *mst.* Trākai
 Трака́йский райо́н Trākų rajonas
 Трансва́аль Transvālis
 Трансильва́ния Transilvānija
 Трансильва́нские Альпы́ *kln.* Transilvānijos Alpės
 Трафальга́р Trafalgāras
 Триест́ *mst.* Triėstas
 Три́поли *mst.* Tripolis
 Ту́ла *mst.* Tulà
 Туло́н *mst.* Tulònas
 Тулу́за *mst.* Tuluzà
 Тунис́ *mst., šalis* Tunisas
 Туркестáн Turkeštānas
 Туркмениста́н, Туркме́ния (*Туркменская ССР*)
 Turkmenistānas, Turkmėnija (*Turkmėnijos TSR*)
 Түрку́ *mst.* Tūrku

Түрция́ Tufkija
 Тюме́нь *mst.* Tiumėnė
 Тяньцзи́нь *mst.* Tianczinas
 Тянь-Ша́нь *kln.* Tianšānis

У

Уга́нда Ugānda
 Удму́ртия (*Удмуртская АССР*) Udmurtija (*Udmur-
tijos TSR*)
 Удму́ртская Автоно́мная Со́ветская Социали́стиче-
 ская Респу́блика Udmurtijos Autonòminė Tarý-
 bų Socialistinė Respublika
 Узбекиста́н (*Узбекская ССР*) Uzbekistānas (*Uz-
bekijos TSR*)
 Узбе́кская Со́ветская Социали́стическая Респу́бли-
 ка Uzbekijos Tarýbų Socialistinė Respublika
 Укмерге́ *mst.* Ukmergė
 Укме́ргский райо́н Ukmergės rajonas
 Укра́йна (*Украинская ССР*) Ukrainà (*Ukrainos
TSR*)
 Украи́нская Со́ветская Социали́стическая Респу́б-
 лика Ukrainos Tarýbų Socialistinė Respublika
 Ула́н-Ба́тор *mst.* Ulan Bātoras
 Ула́н-Уде́ *mst.* Ulan Udė
 Улья́новск *mst.* Uljānovskas
 Ура́л *kln., up.* Urālas
 Ура́льск *mst.* Urālskas
 Уругва́й *up., šalis* Urugvājus
 Уссу́ри *up.* Usūris
 Усть-Орды́нский Буру́ятский национа́льный о́круг
 Ustordinsko Buriātų nacionālinė apygarda
 Уте́на *mst.* Utenà
 Уте́нский райо́н Utenos rajonas
 Уфа́ *up., mst.* Ufà
 Уха́нь *mst.* Uchānė

Ф

Фаре́рские острова́ Farėrų sàlos
 Федера́тивная Респу́блика Герма́нии (ФРГ) Vo-
 kietijos Federatjvinė Respublika (VFR)
 Федера́ция Мала́йзии Malāizijos Federācija
 Ферга́на *mst.* Ferganà
 Ферга́нская доли́на Fergānos slėnis
 Филадель́фия *mst.* Filadelfija
 Филиппи́нские острова́, Филиппи́ны Filipinų sàlos,
 Filipinai
 Финля́ндия Suomija
 Финский зали́в Suomiu įlanka
 Фла́ндрия Flāndrija
 Флорен́ция *mst.* Floreñcija
 Флори́да *pus., JAV valstija* Floridà
 Формо́за *s.* Formozà, *žr.* Тайва́нь
 Фра́нкфурт-на-Ма́йне *mst.* Frānkfurtas prie Māino
 Фра́нкфурт-на-О́дере *mst.* Frānkfurtas prie Ode-
 rio
 Фра́нция Prancūzija
 ФРЃ (Федеративная Респу́блика Герма́нии) VFR
 (Vokietijos Federatjvinė Respublika)
 Фру́нзе *mst.* Frūnzė

Х

Хабáровск *mst.* Chabārovskas
Хакáсская автоно́мная о́бласть Chakāsijos autonominė sritis
Ханбóй *mst.* Chanòjus
Ха́рьков *mst.* Chárkovas
Хе́льсинки *mst.* Hēlsinkis
Херсо́н *mst.* Chersónas
Хиби́ны *kln.* Chibīnai
Хиро́сима *mst.* Hirosimā
Хмельни́цкий *mst.* Chmelnickis
Хорва́тия Chorvātija

Ц

Цейло́н *s.* Ceilónas
Центра́льная Аме́рика Centrinė Amèrika
Цю́рих *mst.* Ciūrichas

Ч

Чад 1. (*територи́я*) Cādas, 2. Cādo ēžeras
Чебоксáры *mst.* Čeboksārai
Челю́скин мыс Čeliūskino rāgas (iškyšulys)
Челя́бинск *mst.* Čeliābinskas
Черка́ссы *mst.* Cerkāsai
Черке́ск *mst.* Cerkėskas
Черни́гов *mst.* Cernigovas
Черногóрия Juodkalnijà
Чёрное мо́ре Juodóji jūra
Чехи́я Čèkija
Чехослова́кия Cekoslovākija
Чехослова́цкая Социалисти́ческая Респу́блика Cekoslovākijos Socialistinė Respublika
Чечено-Ингу́шская Автоно́мная Советская Социалисти́ческая Респу́блика Cečėnų-Ingušų Autonominė Tarýbų Socialistinė Respublika
Чика́го *mst.* Čikagā
Чи́ли *šalis* Čilė
Чита́ *mst.* Čitā
Чува́шия (*Чува́шская АССР*) Čiuvāšija (*Čiuvāšijos ATSR*)
Чува́шская Автоно́мная Советская Социалисти́ческая Респу́блика Čiuvāšijos Autonominė Tarýbų Socialistinė Respublika
Чукóтский национа́льный о́круг Čiūkčių nacionālė apygarda
Чукóтский полуо́стров Čiūkčių pùsiasalis
Чукóтское мо́ре Čiūkčių jūra

Ш

Шакя́й *mst.* Sakiaĩ
Шакя́йский райо́н Sakių rajonas
Шанха́й *mst.* Sanchājus
Швейца́рия Sveicārija
Швенче́нис *mst.* Svenčionys
Швенче́нский райо́н Svenčionių rajonas
Шве́рия Svėrinas
Шве́ция Svėdija
Швянто́и *up.* Šventoji
Шила́ле *mst.* Šilālė

Шила́льский райо́н Šilālės rajonas
Шилу́те *mst.* Šilutė
Шилу́тский райо́н Šilutės rajonas
Ширвинто́с *mst.* Širvintos
Ширвинтский райо́н Širvintų rajonas
Шотла́ндия Skotija
Шпи́цберген *s.* Špicbergenas
Штеттíн *mst.* Štėtinas
Штúтгарт *mst.* Štūtgartas
Шяуля́й *mst.* Šiauliaĩ
Шяуля́йский райо́н Šiaulių rajonas
Шяшупе́ *up.* Šešupė

Щ

Ще́цин *mst.* Ščėcinas

Э

Эвенкийский национа́льный о́круг Evėnkų nacionālė apygarda
Эверэ́ст *kln.* Everėstaš
Эге́йское мо́ре Egėjaus jūra
Эйшишкес *mst.* Eišiškės
Эйшишкский райо́н Eišiškių rajonas
Эквадо́р Ekvadōras
Эльба́ *up., s.* Elbė
Эльбру́с *kln.* Elbrūsas
Эрфу́рт *mst.* Erfurtas
Эссен *mst.* Esenas
Эсто́ния (*Эстонская ССР*) Estija (*Estijos TSR*)
Эсто́нская Советская Социалисти́ческая Респу́блика Estijos Tarýbų Socialistinė Respublika
Эфио́пия Etiōpija

Ю

Юго-Осети́нская автоно́мная о́бласть Pietų Osėtijos autonominė sritis
Югосла́вия Jugoslāvija
Южная Аме́рика Pietų Amèrika
Южно-Африка́нский Сою́з Pietų Āfrikos Sąjunga
Юрбаркас *mst.* Jūrbarkas
Юрбаркский райо́н Jūrbarko rajonas
Ютла́ндия pus. Jutlāmdija

Я

Ява *s.* Javā
Яку́тия (*Яку́тская АССР*) Jakūtija (*Jakutijos ATSR*)
Яку́тск *mst.* Jakūtiskas
Яку́тская Автоно́мная Советская Социалисти́ческая Респу́блика Jakūtijos Autonominė Tarýbų Socialistinė Respublika
Ялта́ *mst.* Jálta
Яма́йка *s.* Jamáika
Яма́ло-Нене́цкий национа́льный о́круг Jamālos nenų nacionālė apygarda
Япо́ния Japōnija
Яросла́вль *mst.* Jaroslāvlis
Яссы́ *mst.* Jāsai

Pastebētu kļaidų atitaisymas

Psl.	Skiltis	Eilutē	Išspausdinta	Turi būtī
I tome				
10	kair.	12 iļ ap.	электротехника	электротехника
24	kair.	23 iļ ap.	daugybē	daugybē
26	deļ.	29 iļ ap.	audiēncijā	audiēncijā
124	kair.	31 iļ ap.	воткнуть, -ну,	воткнуть, -нų
165	deļ.	8 iļ virļ.	~ь, -я т.	~ь, -я v.
196	kair.	13 iļ ap.	trųpti	trųpti
201	kair.	31 iļ ap.	dvībuvis	dvībuvis
201	deļ.	23 iļ virļ.	двух столетие	двух сотлétие
209	kair.	22 iļ ap.	шуточки	шųточки
250	kair.	10 iļ virļ.	bųsena	bųsena
255	kair.	1 iļ virļ.	заблю ещь, -ю	заблю ещь, ~ю
279	deļ.	21 iļ virļ.	palinkti	palinkti
311	deļ.	5 iļ virļ.	nēļčiai	nēļčiai
320	deļ.	14 iļ virļ.	nuskriāusti	nuskriāusti
351	deļ.	22 iļ virļ.	iļskiriamām	iļskiriamām
355	kair.	5 iļ virļ.	tikųmā	tikųbā
358	kair.	6 iļ ap.	истекшем	истékшем
358	kair.	8 iļ ap.	~екший,	~ékший,
361	kair.	28 iļ virļ.	iļblógelis	iļblógelis
373	deļ.	1 iļ ap.	kātorgos	kātorgos
384	deļ.	15 iļ ap.	úo-	súo-
398	kair.	30 iļ ap.	стройматериá-	стройматериá-
406	kair.	23 iļ ap.	medžiókas	medžiókas
411	kair.	25 iļ virļ.	крапíвница¹,	крапíвница¹,
420	kair.	26 iļ ap.	stambiavārpis	stambiavārpis
420	kair.	25 iļ ap.	stambiavārpiaī	stambiavārpiai
430	deļ.	16 iļ virļ.	įtakon	įtakon
433	deļ.	17 iļ ap.	tinginių	tinginių
446	deļ.	21 iļ virļ.	~инный,	~инный,
518	deļ.	6 iļ ap.	pasitaisųti	pasitaisųti
562	kair.	31 iļ virļ.	neakurātus	neakuratųs

II tome

3	kair.	1 iļ ap.	о кровью	о. кровью
19	kair.	22 iļ ap.	зёмли	землі
21	kair.	29 iļ ap.	слизйстая	слизйстая
30	kair.	18 iļ ap.	обуживать	обųживать
62	kair.	3 iļ ap.	nuspįsti	nuspįsti
102	kair.	8 iļ virļ.	-oe	-ee
104	deļ.	8 iļ ap.	atmintinaī,	atmintinaī;
115	kair.	19 iļ virļ.	-oe	-ee
130	deļ.	21 iļ ap.	spindintis	spiñdintis
130	kair.	21 iļ ap.	prapleikē	prapleikē
145	kair.	17 iļ virļ.	žųgis	žųgis

Psl.	Skiltis	Eilutė	Išspausdinta	Turi būti
149	kair.	2 iš ap.	kūrinius	kūrinius
152	deš.	9 iš ap.	1. augintinis...	augintinis...
159	deš.	4 iš ap.	pėdos	pėdos
160	kair.	6 iš ap.	rugsėjo	rugsėjo
178	deš.	3 iš virš.	-aet	-áet
179	kair.	9 iš virš.	1. eik(ite)	1. eík(ite)
190	deš.	3 iš ap.	подста́ть žr. статья ³ .	под ста́ть žr. статья ² .
205	kair.	21 iš virš.	arcticus.	arcticus.
208	kair.	4 iš virš.	grindų,	1. grindų,
211	deš.	15 iš virš.	по́ль ка ¹	по́лька ¹
213	deš.	11 iš ap.	šiukšlynas	šiukšlynas
215	kair.	10 iš ap.	įsirėžti	įsirėžti
224	kair.	8 iš ap.	posadnikas	posadnikas
262	deš.	2 iš virš.	признаюсь	признаюсь
265	kair.	27 iš ap.	gūbų	gūby
308	kair.	5 iš virš.	pragrądyti	pragrądyti
315	deš.	19 iš virš.	-aet	-áet
315	deš.	26 iš virš.	проты́кать, -аю, -аешь	протыка́ть, -áю, -áешь
315	deš.	21 iš ap.	на п.	на протяже́нии
320	deš.	27 iš virš.	-ой	-óй
320	deš.	18 iš ap.	-oe	-ee
369	deš.	3 iš ap.	расхи́щу žr. расхи́тить	расхи́щу žr. расхи́тить
371	kair.	32 iš virš.	кредито́рами	кредито́рами
373	kair.	30 iš ap.	~ė, -я	~ė, -я
373	deš.	10 iš ap.	rebéнок	rebéнок
385	deš.	1 iš virš.	ру́бч а́тый	ру́бч а́тый, -ая, -oe
385	deš.	21 iš ap.	рука́, -и	рука́, -й